Kitaabka Quduuska Ah

The Holy Bible in the Somali language of Somalia, Adan Jim'ale Version

Kitaabka Quduuska Ah
The Holy Bible in the Somali language of Somalia, Adan Jim'ale Version

copyright © 1979, 2008 Society for International Ministries -- Kenya

Language: Somali

Translation by: SIM International

Somali, Kitaablka Quduuska Ah

This translation, published by the SIM, was published in 2008.

- If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at PO Box 72983, Nairobi, Kenya.
- This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-08-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
3ab4b284-9860-5955-80fb-586830f21756

Contents

BILOWGII 1
BAXNIINTII 62
LAAWIYIINTII 115
TIRINTII 154
SHARCIGA KUNOQOSHADIISA 207
YASHUUCA 254
XAAKINNADA 285
RUUD 316
SAMUU'EEL KOWAAD 321
SAMUU'EEL LABAAD 362
BOQORRADII KOWAAD 397
BOQORRADII LABAAD 436
TAARIIKHDII KOWAAD 474
TAARIIKHDII LABAAD 513
CESRAA 557
NEXEMYAAH 570
ESTEER 588
AYUUB 598
SABUURRADII 646
MAAHMAAHYADII 766
WACDIYAHII 806
GABAYGII SULAYMAAN 816
ISHACYAAH 825
YEREMYAAH 888
BAROORASHADII YEREMYAAH 957
YEXESQEEL 965
DAANYEEL 1029
HOOSHEECA 1047
YOO'EEL 1057
CAAMOOS 1061
COBADYAAH 1069
YOONIS 1071
MIIKAAH 1074
NAXUUM 1080
XABAQUUQ 1083
SEFANYAAH 1087
XAGGAY 1091
SEKARYAAH 1093
MALAAKII 1104
MATAYOS 1108
MARKOS 1151
LUUKOS 1178
YOOXANAA 1222
FALIMAHA RASUULLADA 1253
ROOMA 1296
1 KORINTOS 1314
2 KORINTOS 1330
GALATIYA 1341
EFESOS 1347

FILIBOY 1353
KOLOSAY 1358
1 TESALONIIKA 1362
2 TESALONIIKA 1366
1 TIMOTEYOS 1368
2 TIMOTEYOS 1373
TIITOS 1377
FILEMON 1379
CIBRAANIYADA 1380
YACQUUB 1393
1 BUTROS 1398
2 BUTROS 1403
1 YOOXANAA 1406
2 YOOXANAA 1411
3 YOOXANAA 1412
YUUDAS 1413
MUUJINTII 1415

KITAABKII KOWAAD EE MUUSE EE LA YIDHAAHDO BILOWGII

Bilowgii

1 Bilowgii Ilaah samada iyo dhulkuu abuuray. 2 Dhulkuna qaab ma lahayn, wuuna
madhnaa; gudcurna moolkuu dul joogay; oo Ruuxa Ilaahna wuxuu ka dul dhaqd-
haqaaqayay biyaha. 3 Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiin ha ahaado: iftiin baana ahaaday.
4 Ilaahna wuxuu arkay iftiinkii inuu wanaagsan yahay: Ilaahna iftiinkii ayuu ka
soocay gudcurkii. 5 Ilaahna iftiinkii wuxuu u bixiyey Maalin, gudcurkiina wuxuu u
bixiyey Habeen. Waxaana jiray fiid iyo subax, isla maalin ah. 6 Ilaahna wuxuu yidhi,
Meel bannaani ha noqoto biyaha dhexdooda, oo iyadu biyaha ha ka soocdo biyaha.
7 Markaasuu Ilaah sameeyey meeshii bannaanka ahayd, oo wuxuu biyihii bannaanka
ka hooseeyey ka soocay kuwii bannaanka ka sarreeyey; sidaasayna ahaatay. 8 Ilaahna
bannaankii wuxuu u bixiyey Samo. Waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii labaad.

9 Ilaahna wuxuu yidhi, Biyaha samada ka hooseeya meel ha isugu soo urureen,
oo ciidda engegani ha muuqato; sidaasayna ahaatay. 10 Markaasuu Ilaah ciiddii
engegnayd u bixiyey Dhul; ururkii biyahana wuxuu u bixiyey Bado: oo Ilaah wuxuu
arkay in taasu wanaagsan tahay. 11 Ilaahna wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo doog,
iyo geedo yaryar oo iniino dhala, iyo geedo waaweyn oo midho caynkooda ah dhala, oo
iniinahoodu ku dhex jiraan, oo dhulka ku kor yaal; sidaasayna ahaatay. 12 Dhulkiina
wuxuu soo bixiyey doog, iyo geedo yaryar oo leh iniino caynkooda ah, iyo geedo
waaweyn oo midho dhala, oo iniinahoodu ku dhex jiraan, iyagoo caynkooda ah, Ilaahna
wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. 13 Waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii
saddexaad.

14 Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiimmo ha ahaadeen meesha bannaan oo samada dhex ah
si ay u kala soocaan maalinta iyo habeenka; oo ha u ahaadeen calaamooyin, iyo xilliyo,
iyo maalmo iyo sannado; 15 oo iftiimmo ha u noqdeen meeshii bannaanayd oo samada
dhex ahayd si ay u iftiimiyaan dhulka dushiisa; sidaasayna ahaatay. 16 Oo Ilaah wuxuu
sameeyey labada iftiin ee waaweyn; si uu iftiinka weynu u xukumo maalinta, iftiinka
yaruna u xukumo habeenka; oo xiddigahana wuu sameeyey. 17 Ilaahna wuxuu iyaga
dhigay meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd si ay dhulka u iftiimiyaan, 18 oo
ay u xukumaan maalinta iyo habeenka, oo ay iftiinka uga soocaan gudcurka, Ilaahna
wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. 19 Oo waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii
afraad.

20 Oo Ilaah wuxuu yidhi, Biyuhu aad ha u soo bixiyeen uun dhaqdhaqaaqa oo badan,
oo naf nool leh, haadduna ha duusho dhulka dushiisa xagga meeshii bannaanayd oo
samada dhex ahayd. 21 Oo Ilaah wuxuu abuuray nibiriyada badda oo waaweyn, iyo
uun kasta oo nool oo dhaqdhaqaaqa, ee biyuhu aad u soo bixiyeen iyagoo badan, oo
caynkooda oo kale dhala, iyo haad kasta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay in
taasu wanaagsan tahay. 22 Oo Ilaah baa barakeeyey iyaga, isagoo leh, Wax badan dhala,
oo tarma, oo biyaha badaha ka buuxsama, haadduna ha ku tarmeen dhulka. 23 Oo
waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii shanaad.

24 Oo Ilaah wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo uun nool oo caynkiisa dhala, kuwaasoo
ah xoolo, iyo waxa gurguurta, iyo dugaagga dhulka oo caynkooda dhala; sidaasayna
ahaatay. 25 Ilaahna wuxuu sameeyey dugaagga dhulka oo caynkiisa dhala, iyo xoolo
caynkooda dhala, iyo wax kasta oo dhulka gurguurta oo caynkiisa dhala; Ilaahna
wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. 26 Ilaahna wuxuu yidhi, Aan nin inoo eg ka

samayno araggeenna, oo iyagu ha xukumeen kalluunka badda, iyo haadda hawada,
iyo xoolaha, iyo dhulka oo dhan, iyo waxa dhulka gurguurta oo dhan. 27 Oo Ilaah nin
buu ka abuuray araggiisa, Ilaah araggiisa ayuu ka abuuray isaga; lab iyo dhaddig ayuu
abuuray. 28 Oo Ilaah waa barakeeyey iyaga; oo Ilaah wuxuu iyaga ku yidhi, Wax badan
dhala oo tarma, oo dhulka ka buuxsama, oo ka sara mara dhulka, oo xukuma kalluunka
badda, iyo haadda hawada, iyo wax kasta oo nool oo dhulka kor dhaqdhaqaaqa. 29 Oo
Ilaah wuxuu yidhi, Bal eeg, waxaan idin siiyey geed kasta oo yar oo iniino dhala, oo
ku yaal dhulka dushiisa oo dhan, iyo geed kasta oo weyn, kaasoo midho leh, iniinona
dhala; oo waxay idiin noqon doonaan cunto; 30 oo dugaag kasta oo dhulka jooga, iyo
haad kasta oo hawada duula, iyo wax kasta oo dhulka gurguurta, oo naf nool leh ayaan
geed kasta oo cagaar ah cunto u siiyey; sidaasayna ahaatay. 31 Oo Ilaah wuxuu arkay
wax kasta oo uu sameeyey, oo bal eeg, aad bay u wanaagsanaayeen. Waxaana jiray fiid
iyo subax, maalintii lixaad.

2

1 Samada iyo dhulkuna way dhammaadeen, iyo waxa badan ee ku jira oo dhammuba.
2 Maalintii toddobaadna Ilaah wuu dhammeeyey shuqulkiisii uu sameeyey; oo maal-
intii toddobaad ayuu ka nastay shuqulkiisii uu sameeyey oo dhanba. 3 Oo Ilaah wuu
barakeeyey maalintii toddobaad, quduusna wuu ka dhigay; maxaa yeelay, maalintaas
ayaa Ilaah ka nastay shuqulkiisii uu sameeyey ee ahaa abuuridda oo dhan.

Aadan Iyo Xaawa

4 Kuwanu waa bilowgii samada iyo dhulka kolkii la abuuray iyaga, maalintii Rabbiga
Ilaah ahu sameeyey dhulka iyo samada. 5 Dhirta duurkuna weli kuma ay oollin
dhulka, geedaha yaryar oo duurkuna weli sooma ay bixin: waayo, Rabbiga Ilaah ahu
dhulka roob kuma soo dayn, nin dhulka beeraana ma jirin; 6 laakiin ceeryaamo baa
dhulka kor uga soo bixi jirtay, oo waraabin jirtay dhulka dushiisa oo dhan. 7 Rabbiga
Ilaah ahuna nin buu ka sameeyey ciidda dhulka, dulalka sankiisana wuxuu kaga
afuufay neeftii nolosha; ninkiina wuxuu noqday naf nool. 8 Oo Rabbiga Ilaah ahu
beer buu ka beeray xagga bari ee Ceeden; oo halkaasuuna geeyey ninkii uu sameeyey.
9 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu dhulka ka soo bixiyey geed kasta oo indhaha u roon,
oo cunto ku wanaagsan; beerta dhexdeedana wuxuu ka soo bixiyey geedkii nolosha
iyo geedkii aqoonta wanaagga iyo xumaanta. 10 Ceedenna webi baa ka baxay inuu
beerta waraabiyo; halkaasuuna ku kala qaybsamay, wuxuuna noqday afar madax.
11 Kan kowaad magiciisu wuxuu ahaa Fiishoon: kaasu waa kan ku wareegsan dhulka
Xawiilaah oo dhan, meeshaas oo dahab leh; 12 oo dahabka dhulkaasu waa wanaagsan
yahay: oo meeshaasuna waxay leedahay beduliyum iyo dhagaxyo onika la yidhaahdo.
13 Webiga labaad magiciisuna waa Giixoon: kaasuna waa kan ku wareegsan dhulka
Kuush oo dhan. 14 Webiga saddexaad magiciisuna waa Xiddeqel: kaasu waa kan
Ashuur dhankeeda bari mara. Webiga afraadna waa Yufraad. 15 Rabbiga Ilaah ahuna
ninkii wuu kaxeeyey oo wuxuu geeyey beer Ceeden inuu falo oo dhawro. 16 Rabbiga
Ilaah ahuna wuxuu ninkii ku amray isagoo leh, Geed kasta oo beerta ku yaal wax baad
ka cuni kartaa: 17 laakiin geedka aqoonta wanaagga iyo xumaanta waa inaanad waxba
ka cunin: waayo, maalintii aad wax ka cuntid hubaal waad dhiman doontaa.
18 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu yidhi, Ma wanaagsana in ninku keligiis ahaado;
waxaan u samayn doonaa mid caawisa oo ku habboon. 19 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu
ciidda ka sameeyey dugaag kasta oo duurka jooga, iyo haad kasta oo hawada duula;
oo iyagii wuxuu u keenay ninkii, inuu arko wuxuu u bixiyo; oo wax kastoo ninkii u
bixiyey uun kasta oo nool ayaa magiciisii noqday. 20 Oo ninkii baa magacyo u bixiyey
xoolaha oo dhan, iyo haadda hawada, iyo dugaag kasta oo duurka jooga, laakiin ninkii

looma helin mid caawisa oo ku habboon.
21 Oo Rabbiga Ilaah ahu hurdo weyn buu
ku riday ninkii, kolkaasuu gam'ay; kolkaasuu wuxuu ka bixiyey feedhihiisii middood,
meesheediina hilib buu ku awday.
22 Oo feedhii Rabbiga Ilaah ahu ka bixiyey ninka
ayuu naag ka sameeyey, oo wuxuu iyadii u keenay ninkii.
23 Ninkiina wuxuu yidhi,
Tanu hadda waa laf ka mid ah lafahayga, iyo hilib ka mid ah hilibkayga: waxaa iyada
loogu yeedhi doonaa Naag, maxaa yeelay, iyada waxaa laga soo saaray Nin.
24 Sidaas
daraaddeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa
naagtiisa: oo waxay noqonayaan isku jidh.
25 Oo labadooduba way qaawanaayeen,
ninka iyo naagtiisuba, mana ay xishoonaynin.

3

Aadan Iyo Xaawa Oo Dembaabay

1 Haddaba abeesadu way ugu khiyaano badnayd bahal kasta ee duurka jooga oo
Rabbiga Ilaah ahu sameeyey. Oo waxay naagtii ku tidhi, Ilaah miyuu idinku yidhi, Waa
inaydnaan waxba ka cunin geed kasta oo beerta ku yaal?
2 Naagtiina waxay abeesadii
ku tidhi, Midhaha geedaha beerta waannu cuni karnaa;
3 laakiinse midhaha geedka
beerta dhexdeeda ku yaal, Ilaah wuxuu nagu yidhi, Waa inaydnaan waxba ka cunin,
ama aydnaan taaban, yeydnan dhimanine.
4 Abeesadiina waxay naagtii ku tidhi, Ma
dhiman doontaan;
5 waayo, Ilaah wuxuu og yahay in maalinta aad cuntaan ay indhihi-
innu furmi doonaan, oo aad noqon doontaan sida Ilaah oo kale, idinkoo kala garanaya
wanaagga iyo xumaanta.
6 Oo markii naagtii aragtay in geedkii cunto ku wanaagsan
yahay, oo indhaha u roon yahay, oo uu yahay geed caqli lagu yeesho, ayay midho ka
qaadatay, oo cuntay; ninkeedii la joogayna wax bay ka siisay, oo isagiina wuu cunay.
7 Oo labadoodiiba indhahoodii way furmeen, oo waxay garteen inay qaawan yihiin;
waxayna isku tosheen caleemo berde, oo ay gunti ka samaysteen.
8 Oo waxay maqleen
codkii Rabbiga Ilaaha ah, isagoo beerta dhex socda kolkii maalintu qaboobayd: oo
ninkii iyo naagtiisii way iska qariyeen Ilaah, oo waxay ku dhuunteen geedihii beerta
dhexdooda.
9 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuu u yeedhay ninkii, oo wuxuu ku yidhi, Xaggee
baad joogtaa?
10 Isagiina wuxuu yidhi, Codkaagaan beerta ka dhex maqlay, waanan
cabsaday, maxaa yeelay, waan qaawanaa; oo waan isqariyey.
11 Kolkaasuu ku yidhi,
Yaa kuu sheegay inaad qaawan tahay? Miyaad wax ka cuntay geedkii aan kugu amray
inaadan wax ka cunin?
12 Ninkiina wuxuu yidhi, Naagtii aad i siisay inay ila joogto
ayaa geedkii wax iga siisay, oo anna waan cunay.
13 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu
naagtii ku yidhi, Waa maxay waxan aad samaysay? Naagtiina waxay tidhi, Abeesadaa
i khiyaanaysay oo anna waan cunay.

14 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu abeesadii ku yidhi, Waxan aad samaysay aawadiis
waad ka habaaran tahay xoolaha oo dhan, iyo dugaag kasta oo duurka jooga; waxaanad
ku socon doontaa boggaaga, ciid baanad cuni doontaa maalmaha cimrigaaga oo dhan:
15 oo colaad baan idin dhex dhigi doonaa adiga iyo naagta, iyo farcankaaga iyo far-
cankeeda; oo madaxaaguu burburin doonaa, adiguna cedhibtiisaad burburin doontaa.
16 Naagtiina wuxuu ku yidhi, Dhibtaada iyo wallacaaga aad baan u badin doonaa; oo
dhib baad carruur ku dhali doontaa; oo waxay doonistaadu ahaan doontaa ninkaaga,
wuuna kuu talin doonaa.
17 Aadanna wuxuu ku yidhi, Codkii naagtaadaad maqashay
oo waxaad wax ka cuntay geedkii aan kugu amray, anigoo leh, Waa inaadan waxba
ka cunin, sidaas daraaddeed dhulku waa habaaran yahay adiga aawadaa; maalmaha
cimrigaaga oo dhanna dhibaataad wax kaga cuni doontaa.
18 Qodxan iyo yamaarugna
waa kaaga soo bixi doonaan, waxaanad cuni doontaa geedaha yaryar oo duurka.
19 Wejigaagoo dhididsan baad wax cuni doontaa, ilaa aad dhulka ku noqotid; maxaa
yeelay, dhulkaa lagaa qaaday; waayo, ciid baad tahay, ciid baadna ku noqon doontaa.
20 Ninkiina wuxuu naagtiisii u bixiyey Xaawa, maxaa yeelay, waxay ahayd hooyadii

waxa nool oo dhan. 21 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu Aadan iyo naagtiisii u sameeyey
dhar harag ah, wuuna u xidhay iyagii.

22 Oo Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu yidhi, Ninku wuxuu noqday sidii mid innaga mid
ah, isagoo garanaya wanaagga iyo xumaanta; oo haatan, waaba intaasoo uu gacantiisa
soo fidiyaa, oo uu wax ka qaataa geedka nolosha, oo uu cunaa oo uu weligiis noolaadaa:
23 sidaas daraaddeed Ilaah isaga wuu ka saaray Beer Ceeden, si uu u beerto dhulkii isaga
laga soo qaaday. 24 Kolkaasuu ninkii eryay; Beer Ceeden barigeedana wuxuu taagay
Keruubiim, iyo seef ololaysa, oo dhan walba u jeesanaysa, si ay u dhawrto jidka geedka
nolosha.

4

Qaabiil Iyo Haabiil

1 Ninkiina naagtiisii Xaawa ahayd buu u tegey; wayna uuraysatay, oo Qaabiil bay
dhashay, oo waxay tidhi, Wiil baan ku helay Rabbiga caawimaaddiisa. 2 Dabadeedna
waxay dhashay walaalkiis Haabiil. Haabiilna wuxuu ahaa adhijir, laakiin Qaabiil
wuxuu ahaa beerfale. 3 Maalmo dabadeed waxay noqotay in Qaabiil qurbaan
ahaan Rabbiga ugu keenay midhihii dhulka. 4 Haabiilna wuxuu wax uga keenay
curadyadii adhigiisa iyo baruurtoodiiba. Rabbiguna wuu eegay Haabiil iyo qurbaanki-
isii; 5 laakiinse Qaabiil iyo qurbaankiisii Rabbigu ma uu eegin. Qaabiilna aad buu u
cadhooday, wejigiisiina wuu madoobaaday. 6 Oo Rabbigu wuxuu ku yidhi Qaabiil,
Maxaad u cadhoonaysaa? Maxaase wejigaagu u madoobaaday? 7 Haddaad wax
wanaagsan samaysid, sow laguma aqbaleen? Haddaadan wax wanaagsan samaynse,
dembi illinkuu kuugu gabbanayaa; doonistiisuna aday noqon doontaa, adiguna waa
inaad xukuntid isaga. 8 Qaabiilna wuxuu ku yidhi walaalkiis Haabiil, Ina keen, aynu
duurka tagnee. Waxaana dhacday, markii ay duurka joogeen, in Qaabiil walaalkiis
Haabiil ku kacay oo dilay isagii. 9 Rabbiguna wuxuu Qaabiil ku yidhi, Walaalkaa
Haabiil meeh? Kolkaasuu yidhi, Ma aqaan: ma anigaa ah walaalkay ilaaliyihiisa?
10 Kolkaasaa Ilaah ku yidhi, Maxaad samaysay? Codkii dhiiggii walaalkaa ayaa dhulka
iiga dhawaaqayaye. 11 Oo haatan waad ka habaaran tahay dhulkii afkiisa u kala qaaday
si uu dhiiggii walaalkaa gacantaada uga helo. 12 Kolkii aad dhulka beeratid, wax badan
kuuma dhali doono. Waxaad dhulka ku noqon doontaa mid carcarara oo warwareega.
13 Qaabiilna wuxuu Rabbiga ku yidhi, Taqsiirtaydu waa ka sii badan tahay wax aan
qaadi karo. 14 Bal eeg, maanta dhulkaad iga eriday, wejigaagana waan ka qarsoonaan
doonaa, waxaanan dhulka ku noqon doonaa mid carcarara oo warwareega; waxaana
dhici doonta in kii i arkaaba i dili doono. 15 Oo Rabbigu wuxuu ku yidhi isagii, Sidaas
daraaddeed ku alla kii dila Qaabiil, waxaa looga aargudan doonaa toddoba labanlaab.
Rabbiguna calaamad buu u sameeyey Qaabiil, si aanu ku alla kii arkaaba u dilin.
16 Qaabiilna Rabbiga hortiisuu ka tegey, oo wuxuu degay dalkii la odhan jiray Nood,
oo xagga bari oo Ceeden ku yiil.

17 Qaabiilna naagtiisuu u tegey; wayna uuraysatay, oo waxay dhashay Enoog. Wuxu-
una dhisay magaalo, oo magaaladiina wuxuu ku magacaabay magicii wiilkiisii Enoog.
18 Enoogna waxaa u dhashay Ciiraad, Ciiraadna wuxuu dhalay Mexuuya'el, Mexu-
uya'elna wuxuu dhalay Metuusha'el, Metuusha'elna wuxuu dhalay Lameg. 19 Lamegna
wuxuu guursaday laba naagood; mid magaceedu wuxuu ahaa Caadah, tan kalena
magaceedu wuxuu ahaa Sillah. 20 Caadahna waxay dhashay Yaabaal: isna wuxuu ahaa
aabbihii kuwa teendhooyinka deggan oo xoolaha leh. 21 Magaca walaalkiisna wuxuu
ahaa Yuubaal; isna wuxuu ahaa aabbihii kuwa kataaradda iyo biibiilaha garaaca.
22 Sillahna waxay dhashay Tuubalqayin oo ahaa mid tumi jiray alaabtii naxaasta iyo
birta ahayd oo dhan; Tuubalqayin walaashiisna waxay ahayd Nacmah. 23 Lamegna
wuxuu naagihiisii ku yidhi:

Caadah iyo Sillahay, codkayga maqla;
Lameg naagihiisow, hadalkayga dhegaysta;
Nin baan u dilay dhaawicid uu i dhaawacay aawadeed,
Iyo nin dhallinyar dhufashadii uu wax igu dhuftay aawadeed.
24 Haddii Qaabiil toddoba labanlaab looga aargudan lahaa,
Runtii Lameg waa in toddoba iyo toddobaatan labanlaab looga aar gutaa.
25 Aadanna naagtiisii mar kale ayuu u tegey; waxayna dhashay wiil, magiciisiina
waxay u bixisay Seed, iyadoo leh, Ilaah abuur kaluu ii soo dhigay Haabiil meeshiisii;
waayo, Qaabiil baa dilay isagii. 26 Seedna waxaa u dhashay wiil, magiciisiina wuxuu u
bixiyey Enoos; markaasaa dadkii waxay bilaabeen inay Rabbiga ku baryaan magiciisa.

5

Qarniyadii Aadan Ilaa Nuux

1 Kanu waa buuggii farcankii Aadan. Maalintii Ilaah ninkii abuuray, ekaanta
Ilaah buu ka sameeyey isagii; 2 wuxuu abuuray iyagoo lab iyo dhaddig ah; wuuna
barakeeyey iyagii, magacoodiina wuxuu u bixiyey Aadan maalintii iyagii la abuuray.
3 Aadanna wuxuu jiray boqol iyo soddon sannadood, wuxuuna dhalay wiil isagii u
eg oo araggiisii leh; magiciisiina wuxuu u bixiyey Seed. 4 Aadanna markuu Seed
dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol oo sannadood; wiilal iyo gabdhona wuu
dhalay. 5 Wakhtigii Aadan noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo soddon
sannadood; dabadeedna wuu dhintay.
6 Seedna wuxuu jiray boqol iyo shan sannadood, wuxuuna dhalay Enoos. 7 Seedna
markuu Enoos dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo toddoba sannadood,
wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 8 Wakhtigii Seed noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa
sagaal boqol iyo laba iyo toban sannadood; dabadeedna wuu dhintay.
9 Enoosna wuxuu jiray sagaashan sannadood, wuxuuna dhalay Qaynaan. 10 Enoosna
markuu Qaynaan dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo shan iyo toban
sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 11 Wakhtigii Enoos noolaa oo dhammuna
wuxuu ahaa sagaal boqol iyo shan sannadood; dabadeedna wuu dhintay.
12 Qaynaanna wuxuu jiray toddobaatan sannadood, wuxuuna dhalay Mahalale'el.
13 Qaynaanna markuu Mahalale'el dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo
afartan sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 14 Wakhtigii Qaynaan noolaa oo
dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo toban sannadood, dabadeedna wuu dhintay.
15 Mahalale'elna wuxuu jiray shan iyo lixdan sannadood, wuxuuna dhalay Yaared.
16 Mahalale'elna markuu Yaared dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol iyo soddon
sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 17 Wakhtigii Mahalale'el noolaa oo
dhammuna wuxuu ahaa siddeed boqol iyo shan iyo sagaashan sannadood, dabadeedna
wuu dhintay.
18 Yaaredna wuxuu jiray boqol iyo laba iyo lixdan sannadood, wuxuuna dhalay
Enoog. 19 Yaaredna markuu Enoog dhalay ka dib wuxuu noolaa siddeed boqol oo
sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 20 Wakhtigii Yaared noolaa oo dhammuna
wuxuu ahaa sagaal boqol iyo laba iyo lixdan sannadood; wuuna dhintay.
21 Enoogna wuxuu jiray shan iyo lixdan sannadood, wuxuuna dhalay Metushelax.
22 Enoogna wuxuu la socday Ilaah saddex boqol oo sannadood markuu Metushelax
dhalay ka dib, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 23 Wakhtigii Enoog jiray oo dhammuna
wuxuu ahaa saddex boqol iyo shan iyo lixdan sannadood. 24 Enoogna Ilaah buu la
socday; waana la waayay; maxaa yeelay, Ilaah baa qaatay isagii.
25 Metushelaxna wuxuu jiray boqol iyo toddoba iyo siddeetan sannadood, wuxuuna
dhalay Lameg. 26 Metushelaxna wuxuu noolaa markuu Lameg dhalay ka dib toddoba
boqol iyo laba iyo siddeetan sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 27 Wakhtigii

Metushelax noolaa oo dhammuna wuxuu ahaa sagaal boqol iyo sagaal iyo lixdan
sannadood; dabadeedna wuu dhintay.

28 Lamegna wuxuu jiray boqol iyo laba iyo siddeetan sannadood; wuxuuna dhalay
wiil: 29 magiciisiina wuxuu u bixiyey Nuux, isagoo leh, Kanu waa inooga raax-
ayn doonaa shuqulkeenna iyo hawsha gacmaheenna, xagga dhulka Ilaah habaaray.
30 Lamegna markuu Nuux dhalay ka dib wuxuu noolaa shan boqol iyo shan iyo
sagaashan sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay. 31 Wakhtigii Lameg noolaa
oo dhammuna wuxuu ahaa toddoba boqol iyo toddoba iyo toddobaatan sannadood;
dabadeedna wuu dhintay.

32 Nuuxna wuxuu jiray shan boqol oo sannadood; wuxuuna dhalay Sheem, iyo Xaam,
iyo Yaafed.

6

Daadkii

1 Waxayna noqotay, markii ay bilaabatay in dadku ku bataan dhulka oo ay gabdho
u dhashaan, 2 in wiilashii Ilaah arkeen gabdhihii dadku inay wanaagsan yihiin, oo ay
guursadeen in alla intay doorteen oo dhan. 3 Rabbiguna wuxuu yidhi, Ruuxaygu lama
sii dagaallami doono dadka weligiis, maxaa yeelay, isagu waa jidh, laakiinse cimrigiisu
wuxuu noqon doonaa boqol iyo labaatan sannadood. 4 Waagaas waxaa dhulka joogay
dad waaweyn oo xoog badan, taas ka dibna kolkii wiilashii Ilaah u yimaadeen gabdhihii
dadka, oo ay carruur u dhaleen, isla kuwaas waxay ahaayeen nimankii xoogga badnaa
oo waagii hore ahaa raggii caanka ahaa. 5 Rabbiguna wuxuu arkay in dadka sharkiisu
ku badan yahay dhulka, iyo in male kasta oo fikirrada qalbigiisu ay shar keliya yihiin
had iyo goorba. 6 Rabbiguna wuxuu ka qoomamooday abuuriddii uu dadka ku abuuray
dhulka, wuuna caloolxumaaday. 7 Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Waxaan dhulka ka
baabbi'in doonaa dadkii aan abuuray; dadka, iyo weliba dugaagga, iyo waxa gurguurta,
iyo haadda hawada; maxaa yeelay, waan ka qoomamooday samayntii aan sameeyey
iyaga. 8 Laakiin Rabbigu Nuux raalli buu ka ahaa.

9 Kuwanu waa farcankii Nuux.

Nuux wuxuu ahaa nin xaq ah, oo ku eed la' farcankiisii; Nuuxna Ilaah buu la socon
jiray. 10 Oo Nuux wuxuu dhalay saddex wiil oo ahaa Sheem, iyo Xaam iyo Yaafed.
11 Dhulkuna wuu kharribnaa Ilaah hortiisa, dhulkana dulmi baa ka buuxsamay.
12 Ilaahna wuxuu arkay dhulka, oo bal eeg, wuu kharribnaa; waayo, intii jidh lahayd
oo dhammu jidkooday ku kharribeen dhulka.

13 Oo Ilaah wuxuu Nuux ku yidhi, Intii jidh leh oo dhan dhammaadkoodii aan
dhammayn lahaa ayaa gaadhay; waayo, dhulkii waxaa ka buuxsamay dulmi iyaga ka
yimid, oo bal eeg, iyagaan dhulka la baabbi'in doonaa. 14 Doonni ka samayso qoryo
gofer ah; qowladana ka dhex samee doonnida, daamurna ka mari dusha iyo hoostaba.
15 Waa inaad sidatan u samaysid iyada: doonnida dhererkeeda waxaad ka dhigtaa
saddex boqol oo dhudhun, ballaadhkeedana waxaad ka dhigtaa konton dhudhun,
sarajooggeedana waxaad ka dhigtaa soddon dhudhun. 16 Waa inaad dariishadna
u samaysid doonnida, oo waxaad ku dhammaysaa in dhudhun ah ilaa xaggeeda
sare, albaabka doonnidana dhinaca ka samee, dabaqad hoose, iyo tu labaad, iyo tu
saddexaadna u samee iyada. 17 Oo bal eeg, anigu daad biyo ah baan ku soo dayn dhulka,
inaan baabbi'iyo inta jidhka leh oo dhan oo neefta noloshu ku jirto, inta samada ka
hoosaysa; wax kasta oo dhulka joogaaba way dhiman doonaan. 18 Laakiin axdigayga
adigaan kula dhigan doonaa; oo doonnidaad soo geli doontaan, adiga, iyo wiilashaada,
iyo naagtaada, iyo naagaha wiilashaada ee kula jiraba. 19 Oo wax kasta oo nool oo jidh
leh waa inaad cayn walba laba ka soo gelisaa doonnida, si ay kuula sii noolaadaan;
waana inay ahaadaan lab iyo dhaddig. 20 Haadda caynkooda, iyo xoolaha caynkooda,

iyo wax kasta oo dhulka gurguurta caynkooda, cayn walba laba ka mid ihi ha kuu soo
galeen, si ay u sii noolaadaan. 21 Cuntada la cuno oo dhanna qaado, oo kulligeed ururso
oo waxay idiin noqon doontaa cunto, adiga iyo iyagaba. 22 Sidaasuu Nuux sameeyey;
wax kasta sidii Ilaah ugu amray buu u sameeyey.

7

1 Oo Rabbigu wuxuu Nuux ku yidhi, Adiga iyo dadka gurigaaguba soo gala doonnida;
waayo, waxaan arkay adigoo qarnigan xaq ku ah hortayda. 2 Xoolaha daahirka ah
toddoba iyo toddoba ka qaad, ku lab iyo dhaddiggiis; xoolaha aan daahirka ahaynna
laba ka qaad, ku lab iyo dhaddiggiis; 3 haadda hawadana toddoba iyo toddoba ka qaad,
lab iyo dhaddig: si farcan ugu sii noolaado dhulka dushiisa oo dhan. 4 Waayo, waxaa
weli hadhay toddoba maalmood, dabadeedna afartan maalmood iyo afartan habeen
ayaan roob ku soo dayn dhulka; oo wax kasta oo nool oo aan sameeyey waan ka
baabbi'in doonaa dhulka dushiisa. 5 Nuuxna wax kasta sidii Rabbigu ugu amray ayuu
u sameeyey.

6 Nuuxna wuxuu jiray lix boqol oo sannadood markii daadka biyuhu dhulka dul
joogay. 7 Nuuxna doonniduu galay, isagii iyo wiilashiisii iyo naagtiisii, iyo naagihii
wiilashiisii ee la jiray oo dhan, waxayna ka soo galeen biyihii daadka. 8 Xoolihii
daahirka ahaa, iyo xoolihii aan daahirka ahayn, iyo haaddii iyo wax kasta oo dhulka
gurguurtaba 9 Nuux bay laba laba ugu galeen doonnidii, lab iyo dhaddig, sidii Ilaah
ugu amray Nuux. 10 Waxaana dhacday, in toddobadii maalmood dabadeed, ay biyihii
daadka ahaa dhulka dul joogeen. 11 Sannaddii uu Nuux lix boqol oo sannadood jiray,
bisheedii labaad, maalintii toddoba iyo tobnaad oo bisha, isla maalintaas ayaa ilihii
moolka weyn biyo ka buqdeen, dariishadihii samadana la furay. 12 Roobkuna wuxuu
dhulka ku da'ayay afartan maalmood iyo afartan habeen. 13 Isla maalintaas Nuux
wuxuu galay doonnidii, isagii iyo Sheem, iyo Xaam, iyo Yaafed, oo ahaa wiilashii
Nuux, iyo naagtii Nuux, iyo saddexdii naagood oo wiilashiisa ee la jiray; 14 iyagii, iyo
dugaag kasta caynkiisa, iyo xoolo kasta caynkooda, iyo wax kasta oo dhulka gurguurta
caynkooda, iyo haad kasta caynkiisa, iyo shimbir kasta oo cayn kasta ah. 15 Wax kasta
oo jidh leh oo neefta noloshu ku jirtaba Nuux bay laba laba ugu galeen doonnidii.
16 Oo kuwii galay waxay ahaayeen lab iyo dhaddig oo wax kasta oo jidh leh, sidii Ilaah
ku amray isagii: oo Ilaahna waa ku xidhay isagii. 17 Daadkiina afartan maalmood
buu dhulka dul joogay; biyihiina way sii kordheen, oo doonnidii bay kor u qaadeen,
oo waxaa iyadii kor looga qaaday dhulka. 18 Biyihiina way xoogaysteen, oo dhulkay
aad ugu kordheen; doonnidiina waxay dul socotay biyihii. 19 Biyihiina aad bay ugu
xoogaysteen dhulka; oo dhammaan buurihii dhaadheeraa oo samada oo dhan ka
hooseeyey way qarsoomeen. 20 Shan iyo toban dhudhun baa biyihii xagga sare xoog
ugu kaceen; buurihiina way qarsoomeen. 21 Oo wax kasta oo jidh leh oo dhulka ku
dul dhaqaaqaaba way dhinteen, haaddii, iyo xoolihii, iyo dugaaggii, iyo wax kasta oo
dhulka gurguurta, iyo dadkii oo dhanba. 22 Wax walba oo dhulka engegan joogay oo
dulalka sankiisa ay neefta ruuxa nolosha ku jirtay, way wada dhinteen. 23 Waxaa la
wada baabbi'iyey wixii dhulka dushiisa ku noolaa oo dhan, xataa dadkii, iyo xoolihii,
iyo wixii gurguuran jiray, iyo haaddii cirka; kulli waa laga wada baabbi'iyey dhulka; oo
waxaa hadhay Nuux oo keliya, iyo kuwii doonnidii kula jiray isagii. 24 Biyihiina boqol
iyo konton maalmood ayay dhulka xoog ku lahaayeen.

8

1 Oo Ilaah wuxuu xusuustay Nuux, iyo wixii noolaa, iyo xoolihii doonnidii kula jiray
isagii oo dhan; oo Ilaah dabayl buu dhulka dul mariyey, biyihiina way dhinmeen;

2 ilihii moolka iyo dariishadihii samaduna way awdmeen; roobkii samadana waa la
joojiyey; 3 biyihiina had iyo goorba dhulkay ka noqonayeen, oo boqol iyo konton
maalmood dabadood ayaa biyihii dhinmeen. 4 Oo bishii toddobaad, maalinteedii
toddoba iyo tobnaad, ayay doonnidii ku fadhiisatay buuraha Araarad. 5 Biyihiina
way sii dhinmayeen ilaa bishii tobnaad. Bishii tobnaad, maalinteedii kowaad, ayaa
buuraha dushoodii la arkay. 6 Waxaana dhacday in afartan maalmood dabadood Nuux
furay dariishaddii doonnidii uu sameeyey; 7 oo wuxuu dibadda u diray tuke, hor iyo
dib buuna u duulayay, ilaa intay biyihii ka engegeen dhulka dushiisa. 8 Dabadeedna
wuxuu diray qoolley si uu u ogaado bal in biyihii dhulka dushiisa ka yaraadeen
iyo in kale; 9 laakiin qoolleydii meel ay cagta dhigto ayay weyday, kolkaasay Nuux
xaggiisii ku soo noqotay iyo xaggii doonnidii, maxaa yeelay, biyihii baa dhulka oo
dhan dul joogay; kolkaasuu gacanta dibadda u bixiyey, oo soo qabtay iyadii, oo soo
geliyey doonnidii. 10 Kolkaasuu toddoba maalmood oo kale sugay; markaasuu mar kale
qoolleydii doonnidii ka diray; 11 qoolleydiina waxay isagii ku soo noqotay fiidkii; oo
afkana waxay ku wadatay caleen saytuun oo qoyan; kolkaasuu Nuux ogaaday in biyihii
dhulka ka yaraadeen. 12 Kolkaasuu toddoba maalmood oo kale sugay; dabadeedna
qoolleydii buu diray; iyadiina mar dambe kuma ay soo noqon. 13 Oo waxaana dhacday
sannaddii lix boqol iyo kowaad, bishii kowaad, maalinteedii kowaad, inay biyihii
dhulka ka engegeen: Nuuxna daboolkii buu doonnidii ka qaaday, wuuna fiiriyey, oo
bal eeg, dhulka dushiisu way engegnayd. 14 Oo bishii labaad, maalinteedii toddoba iyo
labaatanaad, ayaa dhulka engegay.
15 Ilaahna Nuux buu la hadlay, isagoo leh, 16 Doonnida ka baxa adiga, iyo naagtaada,
iyo wiilashaada, iyo naagaha wiilashaada ee kula jiraba. 17 Soo bixi wax kasta oo nool
oo kula jooga, inta jidhka leh oo dhan, kuwaas oo ah haadda, iyo xoolaha, iyo waxa
dhulka gurguurta oo dhan; si ay dhulka ugu bataan, oo ay wax badan u dhalaan, oo
ay dhulka ugu tarmaan. 18 Nuuxna wuu baxay, isagii iyo wiilashiisii, iyo naagtiisii,
iyo naagihii wiilashiisa ee la jirayba. 19 Dugaag kasta, iyo wax kasta oo gurguurta, iyo
haad kasta, iyo wax alla wixii dhulka ku dhaqaaqaaba, jinsigoodii ayay doonnidii kala
soo baxeen. 20 Nuuxna meel allabari buu Rabbiga u dhisay; xayawaankii daahirka
ahaa iyo haaddii daahirka ahaydba, intuu wax ka qaatay, ayuu allabaryo la gubo ku
bixiyey meeshii allabariga dusheeda. 21 Rabbiguna wuxuu uriyey caraftii udgoonayd,
kolkaasuu Rabbigu iska yidhi qalbigiisa, Mar dambe dadka aawadiis dhulka uma
habaari doono, maxaa yeelay, malaha qalbiga dadku waa shar tan iyo yaraantiisa; mar
dambena ma aan dili doono wax kasta oo nool sidii aan yeelay. 22 Intuu dhulku jiro,
beer abuurid, iyo beer goosasho, iyo qabow iyo kulayl, iyo gu iyo jiilaal, iyo habeen iyo
maalin midnaba ma joogsan doono.

9

Axdigii Ilaah La Dhigtay Nuux

1 Oo Ilaah waa barakeeyey Nuux iyo wiilashiisii, oo wuxuu ku yidhi, Wax badan
dhala, oo tarma, oo dhulka ka buuxsama. 2 Cabsidiinna iyo baqdintiinnu way la jiri
doonaan dugaag kasta, iyo haad kasta oo hawada, iyo waxa dhulka gurguurta oo dhan,
iyo kalluunka badda oo dhan, gacmihiinna baa laydiin geliyey iyaga. 3 Wax kasta oo
dhaqdhaqaaqa oo noolu cuntay idiin noqon doonaan; sidii aan geedaha cagaarka ah
idiin siiyey ayaan kulli idiin siiyey. 4 Laakiin waa inaydnaan cunin hilibka noloshiisu
la jirto, taasoo ah dhiiggiisa. 5 Oo hubaal dhiigga naftiinna waan weyddiin, oo waxaan
weyddiin dugaag kasta iyo dadkaba, xataa nafta nin kasta walaalkiis waan weyddiin.
6 Ku kasta oo nin dhiiggiis daadiya, nin baa isna dhiiggiisa daadin doona: waayo, Ilaah
araggiisuu ka sameeyey ninka. 7 Idinku wax badan dhala, oo tarma; aad iyo aadna ugu
farcama dhulka, kuna tarma dhexdiisa.

8 Oo Ilaah Nuux buu la hadlay, iyo wiilashiisii la joogay, isagoo ku leh, 9 Bal eega, anigu
axdigayga baan idinku adkaynayaa, idinka iyo farcankiinna idinka dambeeya; 10 iyo
uun kasta oo nool oo idinla jooga, haadda iyo xoolaha, iyo dugaag kasta oo dhulka idinla
jooga; oo ah in alla intii ka soo baxda doonnida, xataa dugaag kasta oo dhulka. 11 Oo
waxaan idinku adkayn doonaa axdigayga; inta jidh leh oo dhan mar dambe biyo daad
ah laguma baabbi'in doono; daad dambe oo dhulka baabbi'iyaana mar dambe ma jiri
doono. 12 Oo Ilaah wuxuu yidhi, Waa tan calaamadii axdiga aan idinla dhiganayo idinka
iyo uun kasta oo nool oo idinla jooga, tan iyo qarni kasta. 13 Waxaan qaansadayda ku
dhex dhigay daruurta, waxayna noqon doontaa calaamadii axdiga dhex yaal aniga iyo
dhulka. 14 Waxaana dhici doonta, markii aan dhulka daruur dul keeno, in qaansada
lagu arki doono daruurta dhexdeeda, 15 oo waxaan xusuusan doonaa axdigayga ina
dhex yaal aniga iyo idinka iyo uun kasta oo nool oo jidh kasta leh; biyuhuna dib dambe
ma noqon doonaan daad baabbi'iya inta jidh leh oo dhan. 16 Qaansaduna waxay ku
dhex jiri doontaa daruurta; anna waan fiirin doonaa iyada, inaan xusuusto axdiga
weligiis dhex yaal Ilaah iyo uun kasta oo nool oo jidh kasta leh oo dhulka jooga. 17 Oo
Ilaah wuxuu Nuux ku yidhi, Tanu waa calaamadii axdigii aan ku adkeeyey inta jidhka
leh oo dhulka joogta.

Wiilashii Nuux

18 Oo wiilashii Nuux oo doonnidii ka soo baxay, waxay ahaayeen Sheem, iyo Xaam,
iyo Yaafed: Xaamna waa Kancaan aabbihiis. 19 Saddexdanu waxay ahaayeen wiilashii
Nuux; oo iyagii farcankoodii baa dhulka oo dhan ku fiday.

20 Nuuxna wuxuu bilaabay inuu beerrey noqdo, oo wuxuu beertay canab.
21 Kolkaasuu wax ka cabbay khamrigeedii, wuuna sakhraamay; oo teendhadiisii
dhexdeeda ayuu ku qaawanaa. 22 Oo Xaam, oo ahaa Kancaan aabbihiis, ayaa arkay
qaawanaantii aabbihiis, kolkaasuu u sheegay labadii walaalihiis ahayd oo dibadda
joogta. 23 Kolkaasaa Sheem iyo Yaafed dhar qaadeen, oo labadoodu garbahay
saareen, oo dib dib u socdeen, kolkaasay qaawanaantii aabbahood ku dedeen, oo
wejiyadooduna way sii jeedeen, mana ay arkin qaawanaantii aabbahood. 24 Nuuxna
khamrigiisii wuu ka soo miyirsaday, wuuna ogaaday wixii wiilkiisa yaru ku sameeyey.
25 Kolkaasuu yidhi,
Inkaaru ha ku dhacdo Kancaan;
Addoonkii addoommaduu u noqon doonaa walaalihiis.
26 Oo wuxuu yidhi,
Ammaanu ha u ahaato Rabbiga ah Ilaaha Sheem,
Kancaanna addoon ha u noqdo.
27 Ilaah ha fidiyo Yaafed,
Hana dego teendhooyinka Sheem;
Kancaanna addoon ha u noqdo isaga.

28 Nuuxna daadka ka dib wuxuu sii noolaa saddex boqol iyo konton sannadood.
29 Wakhtigii Nuux noolaa oo dhammuna waxay ahaayeen sagaal boqol iyo konton
sannadood; dabadeedna wuu dhintay.

10

Farcankii Quruumaha

1 Haddaba kuwanu waa farcankii wiilashii Nuux, kuwaas oo ahaa Sheem, Xaam iyo
Yaafed: oo wiilal baa u dhashay iyaga daadkii dabadiis.

Reer Yaafed

2 Wiilashii Yaafed waxay ahaayeen Gomer, iyo Maajuuj, iyo Maaday, iyo Yaawaan,
iyo Tubal, iyo Mesheg, iyo Tiiraas. 3 Wiilashii Gomerna waxay ahaayeen Ashkenas, iyo

Riifad, iyo Togarmaah. 4 Wiilashii Yaawaanna waxay ahaayeen Eliishah, iyo Tarshiish,
iyo Kitiim iyo Dodaaniim. 5 Kuwaasay jasiiradihii quruumuhu ugu kala qaybsameen
waddammadoodii, dad kasta sidii afkoodii, iyo qabiilooyinkoodii, iyo quruumahoodii
ay ahaayeen.

Reer Xaam

6 Wiilashii Xaamna waxay ahaayeen Kuush, iyo Misrayim, iyo Fuud, iyo Kancaan.
7 Wiilashii Kuushna waxay ahaayeen Sebaa, iyo Xawiilaah, iyo Sabtaah, iyo Racmaah,
iyo Sabteka: wiilashii Racmaahna waxay ahaayeen Shebaa, iyo Dedaan. 8 Kuushna
wuxuu dhalay Nimrod: wuxuuna bilaabay inuu noqdo mid dhulka xoog weyn ku leh.
9 Wuxuu ahaa ugaadhsade ku xoog weyn Rabbiga hortiisa: taas daraaddeed waxaa
la yidhaahdaa, Sidii Nimrod ugaadhsade xoog weyn Rabbiga hortiisa. 10 Bilowgii
boqortooyadiisu waxay ahayd Baabel, iyo Ereg, iyo Akad, iyo Kalneh, waxayna ku
yiilleen waddankii Shincaar. 11 Dhulkaas wuu ka tegey oo wuxuu galay Ashuur,
wuxuuna dhisay Nineweh, iyo Rexobod, iyo Kaalah, 12 iyo Resen oo u dhexeeyey
Nineweh iyo Kaalah, (taasuna waxay tahay magaalada weyn). 13 Misrayimna wuxuu
dhalay Luudiim, iyo Canaamiim, iyo Lehaabiim iyo Naftuxiim, 14 iyo Fatrusiim iyo
Kasluxiim (oo ay reer Falastiin ka yimaadeen), iyo Kaftoriim.

15 Kancaanna wuxuu dhalay Siidoon oo ahaa curadkiisii, iyo Xeed; 16 iyo reer Yebuus,
iyo reer Amor, iyo reer Girgaash; 17 iyo reer Xiwi, iyo reer Carqi, iyo reer Siini; 18 iyo
reer Arwaad, iyo reer Semaar, iyo reer Xamaad: dabadeedna qabiilooyinkii Kancaan
way kala firdheen. 19 Oo soohdintii reer Kancaan waxay ka bilaabmaysay Siidoon,
markii loo kaco xagga Geraar, ilaa Gaasa, oo markii loo kaco xagga Sodom iyo Gomora
iyo Admah iyo Seboyim, ilaa Laashac. 20 Kuwanu waxay ahaayeen wiilashii Xaam,
sidii qabiilooyinkoodii, iyo afafkoodii, iyo waddammadoodii, iyo quruumahoodii ay
ahaayeen.

Reer Sheem

21 Sheem oo aabbe u ahaa carruurtii Ceeber oo dhan, oo ahaa Yaafed walaalkiisii wey-
naa, isagana carruur baa u dhalatay. 22 Wiilashii Sheemna waxay ahaayeen Ceelaam,
iyo Ashuur, iyo Arfaksad, iyo Luud, iyo Araam. 23 Wiilashii Araamna waxay ahaayeen
Cuus, iyo Xuul, iyo Geter, iyo Mash. 24 Arfaksadna wuxuu dhalay Salah; Salahna wuxuu
dhalay Ceeber. 25 Ceeberna waxaa u dhashay laba wiil: mid magiciisu wuxuu ahaa
Feleg; waayo, waagiisii ayaa dhulku qaybsamay; magaca walaalkiisna wuxuu ahaa
Yoqtaan. 26 Yoqtaanna wuxuu dhalay Almoodaad, iyo Shelef, iyo Xasarmaawed, iyo
Yerah; 27 iyo Hadooraam, iyo Uusaal, iyo Diqlah; 28 iyo Coobaal, iyo Abiimaa'el, iyo She-
baa; 29 iyo Oofir, iyo Xawiilaah, iyo Yoobaab: kuwaasu kulli waxay ahaayeen wiilashii
Yoqtaan. 30 Meeshay degganaayeenna waxay ka bilaabmaysay Meesha, markii loo kaco
xagga Sefaar, buurta bari. 31 Kuwanu waxay ahaayeen wiilashii Sheem; sidii qabi-
ilooyinkoodii, iyo afafkoodii, iyo waddammadoodii, iyo quruumahoodii ay ahaayeen.
32 Kuwanu waa qabiilooyinkii wiilashii Nuux; sidii farcankoodii iyo quruumahoodii ay
ahaayeen; oo kuwanaa quruumuhu ka kala qaybsameen daadkii dabadiis.

11

Munaaraddii Baabel

1 Dhulka oo dhammuna wuxuu ahaa isku af iyo isku hadal keliya. 2 Waxaana
dhacday markay xagga bari u sii socdaaleen inay waddankii Shincaar meel bannaan ka
heleen; oo halkaas ayay degeen. 3 Oo waxay isku yidhaahdeen, Ina keena, aynu leben
samaysannee, oo aynu aad u dubnee. Oo waxay dhagaxa meeshiisa u haysteen leben,
nuuradda meesheedana dhoobo. 4 Oo waxay yidhaahdeen, Ina keena, aynu magaalo
dhisannee, iyo munaarad dhaladeedu samada gaadho, oo aynu magac yeelannee,

waaba intaasoo aynu dhulka dushiisa oo dhan ku kala firidhnaaye. 5 Rabbiguna
wuxuu u soo degay inuu arko magaaladii iyo munaaraddii ay binu-aadmigu dhisayeen.
6 Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Bal eega, iyagu waa isku dad keliya, oo dhammaan isku
af keliya bay leeyihiin, oo waxanuna waa waxa ay bilaabayaan inay sameeyaan, oo
haatan wax ka hor joogsan doona waxay damcaan inay sameeyaan ma jiraane. 7 Ina
keena, aynu degnee, oo halkaas aynu afkooda iskaga qasnee, yaan midna midka kale
hadalkiisa garanine. 8 Kolkaasaa Rabbigu halkaas ka kaxeeyey oo ku kala firdhiyey
dhulka dushiisa oo dhan, oo dhisiddii magaaladii way joojiyeen. 9 Sidaas daraaddeed
magaceedii waxaa loo bixiyey Baabel, maxaa yeelay, halkaasaa Rabbigu afkii dhulka
oo dhan iskaga qasay; oo halkaasuu Rabbigu ka kaxeeyey iyagii oo ku kala firdhiyey
dhulka dushiisa oo dhan.

Qarniyaashii Sheem Ilaa Aabraam

10 Kuwanu waa farcankii Sheem. Sheem wuxuu jiray boqol sannadood, oo laba
sannadood oo daadkii ka dambaysay wuxuu dhalay Arfaksad. 11 Sheemna markuu
Arfaksad dhalay ka dib wuxuu noolaa shan boqol oo sannadood, wiilal iyo gabdhona
wuu dhalay.

12 Arfaksadna wuxuu jiray shan iyo soddon sannadood, wuxuuna dhalay Salah:
13 Arfaksadna markuu Salah dhalay ka dib wuxuu noolaa afar boqol iyo saddex
sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay.

14 Salahna wuxuu jiray soddon sannadood, wuxuuna dhalay Ceeber. 15 Salahna
markuu Ceeber dhalay ka dib wuxuu noolaa afar boqol iyo saddex sannadood, wiilal
iyo gabdhona wuu dhalay.

16 Ceeberna wuxuu jiray afar iyo soddon sannadood, wuxuuna dhalay Feleg:
17 Ceeberna markuu Feleg dhalay ka dib wuxuu noolaa afar boqol iyo soddon san-
nadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay.

18 Felegna wuxuu jiray soddon sannadood, wuxuuna dhalay Recu: 19 Felegna markuu
Recu dhalay ka dib wuxuu noolaa laba boqol iyo sagaal sannadood, wiilal iyo gabdhona
wuu dhalay.

20 Recuna wuxuu jiray laba iyo soddon sannadood, wuxuuna dhalay Seruug.
21 Recuna markuu Seruug dhalay ka dib wuxuu noolaa laba boqol iyo toddoba san-
nadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay.

22 Seruugna wuxuu jiray soddon sannadood, wuxuuna dhalay Naaxoor: 23 Seruugna
markuu Naaxoor dhalay ka dib wuxuu noolaa laba boqol oo sannadood, wiilal iyo
gabdhona wuu dhalay.

24 Naaxoorna wuxuu jiray sagaal iyo labaatan sannadood, wuxuuna dhalay Terax;
25 Naaxoorna markuu Terax dhalay ka dib wuxuu noolaa boqol iyo sagaal iyo toban
sannadood, wiilal iyo gabdhona wuu dhalay.

26 Teraxna wuxuu jiray toddobaatan sannadood, wuxuuna dhalay Aabraam, iyo
Naaxoor, iyo Haaraan.

27 Kuwanu waa farcankii Terax. Terax wuxuu dhalay Aabraam, iyo Naaxoor, iyo
Haaraan; Haaraanna wuxuu dhalay Luud. 28 Haaraanna wuxuu dhintay aabbihiis
Terax oo jooga, wuxuuna ku dhintay dhulkii uu ku dhashay, oo la odhan jiray Uur tii
reer Kaldayiin. 29 Aabraam iyo Naaxoorna way guursadeen: Aabraam naagtiisii waxaa
la odhan jiray Saaray; naagtii Naaxoorna waxaa la odhan jiray Milkah, waxayna ahayd
gabadhii Haaraan, aabbihii Milkah iyo Iskah. 30 Saaraayna waxay ahayd madhalays;
ilmona ma ay lahayn. 31 Teraxna wuxuu kaxaystay wiilkiisii Aabraam, iyo Luud oo ahaa
ina Haaraan, wiilkii wiilkiisii, iyo Saaray oo uu soddog u ahaa, oo ahayd naagtii wiilkiisii
Aabraam; wayna kala baxeen Uur tii reer Kaldayiin, si ay u tagaan dalkii Kancaan;
waxayna yimaadeen Haaraan, oo halkaasay degeen. 32 Wakhtigii Terax noolaa wuxuu
ahaa laba boqol iyo shan sannadood, Teraxna wuxuu ku dhintay Haaraan.

12

Wiciddii Aabraam

1 Rabbigu wuxuu Aabraam ku yidhi, Ka tag waddankaaga, iyo xigaalkaaga, iyo
reerka aabbahaaba, oo dalka aan ku tusi doono u kac. 2 Oo quruun weyn baan kaa
dhigi doonaa, oo waan ku barakayn doonaa, magacaagana waan weynayn doonaa; oo
waxaad noqon doontaa barako; 3 oo waan barakayn doonaa kuwa kuu duceeya, kan ku
habaarana waan habaari doonaa: oo qabiilooyinka dhulka oo dhammu adigay kugu
barakoobi doonaan. 4 Markaasaa Aabraam tegey, sidii Rabbigu ku yidhi; Luudna wuu
raacay. Aabraam shan iyo toddobaatan sannadood buu jiray markuu Haaraan ka tegey.
5 Aabraamna wuxuu kaxaystay naagtiisii Saaray, iyo Luud oo ahaa wiilkii walaalkiis,
iyo xoolahoodii ay urursadeen oo dhan, iyo dadkii ay Haaraan ka heleen oo dhan;
kolkaasay u kaceen dalkii Kancaan, oo waxay yimaadeen dalkii Kancaan. 6 Aabraamna
dalkii buu dhex maray ilaa meeshii la odhan jiray Shekem iyo tan iyo geedkii Moreh.
Wakhtigaasna reer Kancaan dalkay joogeen. 7 Oo Ilaah baa Aabraam u muuqday, oo
ku yidhi, Dalkan farcankaagaan siin doonaa. Kolkaasuu meeshaas meel allabari uga
dhisay Rabbigii u muuqday. 8 Markaasuu meeshaas ka guuray, oo wuxuu tegey buurtii
xagga bari ka ahayd Beytel, oo teendhadiisii buu ka dhistay meel Beytel galbeed ka
ahayd, Aaciina bari ka ahayd; markaasuu meeshaas meel allabari Rabbiga uga dhisay,
oo magaca Rabbiga ku baryootamay. 9 Kolkaasaa Aabraam socdaalay, isagoo weli xagga
koonfureed u sii socda.

Aabraam Oo Joogay Masar

10 Kolkaasaa dhulkii abaari ka dhacday: markaasuu Aabraam Masar tegey; inuu
halkaas qariib ku ahaado, waayo, abaartii aad bay dhulkii ugu xumayd. 11 Oo waxay
noqotay in markii uu ku soo dhowaaday inuu Masar galo, uu ku yidhi naagtiisii
Saaray, Bal eeg, waan ogahay inaad tahay naag arag quruxsan, 12 oo waxaa dhici
doona in markii ay Masriyiintu ku arkaan, ay odhan doonaan, Waa naagtiisii tanu.
Oo way i dili doonaan, laakiin adiga way ku dayn doonaan. 13 Waxaad ku tidhaahdaa,
Walaashiis baan ahay; si ay iigu roonaadaan adiga aawadaa, oo ay naftaydu daraaddaa
u noolaato. 14 Oo waxay noqotay in markii Aabraam Masar soo galay, ay Masriyiintii
arkeen in naagtu aad u quruxsan tahay. 15 Oo amiirradii Fircoon baa arkay, oo Fircoon
bay u ammaaneen iyadii, oo naagtii waxaa loo kaxeeyey gurigii Fircoon. 16 Isaguna
Aabraam si wanaagsan buu u qabtay iyada aawadeed: wuxuuna lahaa ido, iyo dibiyo,
iyo dameerro lab, iyo niman addoommo ah, iyo naago addoommo ah, iyo dameerro
dhaddig iyo geel. 17 Oo Rabbigu belaayooyin waaweyn buu ku riday Fircoon iyo
reerkiisiiba, Saaray oo naagtii Aabraam ahayd aawadeed. 18 Fircoonna Aabraam buu u
yeedhay, oo ku yidhi, Waa maxay waxan aad igu samaysay? Maxaad iigu sheegi weyday
inay tahay naagtaadii? 19 Maxaad u tidhi, Waa walaashay si aan u guursado iyada?
Haddaba waa tan naagtaadii, kaxayso oo iska tag. 20 Fircoonna niman buu u soo amray
isaga: wayna soo ambabbixiyeen isagii iyo naagtiisii, iyo wuxuu haystay oo dhan.

13

Aabraam Iyo Luud Oo Kala Guuray

1 Aabraamna Masar wuu ka baxay, isaga, iyo naagtiisii, iyo wuxuu haystay oo
dhan, Luudna wuu raacay, oo wuxuu tegey xagga koonfureed. 2 Oo Aabraam hodan
buu ka ahaa xagga xoolaha iyo lacagta iyo dahabka. 3 Xagga koonfureed ayuu ka
tegey oo wuxuu u socdaalay ilaa Beytel, meeshii bilowgii ay teendhadiisu ahayd, ee
u dhexaysay Beytel iyo Aacii; 4 ilaa meeshii allabariga oo uu horraantii halkaas ka
sameeyey; oo meeshaasuu Aabraam magaca Rabbiga kaga baryootamay. 5 Oo Luud,
oo isna Aabraam la socday, wuxuu lahaa adhi, iyo lo', iyo teendhooyin. 6 Dhulkuna ma

uu qaadi karin iyagii, hadday wada degganaan lahaayeen: waayo, xoolahoodu way
badnaayeen, oo sidaas daraaddeed ma ay wada degganaan karin. 7 Dirir baana ku
dhex jirtay xoolojirradii Aabraam iyo xoolojirradii Luud. Markaasna reer Kancaan iyo
reer Feris dhulkaasay degganaayeen. 8 Oo Aabraam wuxuu Luud ku yidhi, Waxaan
kaa baryayaa inaan diriru inaga dhex dhicin aniga iyo adiga, iyo xoolojirradayda iyo
xoolojirradaada; maxaa yeelay, waxaynu nahay walaalo. 9 Dhulka oo dhammu sow
kaa ma horreeyo? Waxaan kaa baryayaa inaad iga guurtid. Haddaad bidixda tagto,
midigtaan tegayaa; haddaad midigta tagtona, bidixdaan tegayaa. 10 Kolkaasuu Luud
indhihiisii kor u taagay, oo wuxuu arkay Bannaankii Webi Urdun oo dhan, iyo inay meel
waluba aad u waraabsan tahay, intaan Rabbigu baabbi'in Sodom iyo Gomora; wuxuu
u ekaa beertii Ilaah, iyo sida dalka Masar markaad tagto xagga Socar. 11 Markaasuu
Luud wuxuu doortay Bannaankii Urdun oo dhan; oo Luud xagga bari buu u socdaalay;
oo way kala guureen. 12 Aabraam wuxuu degay dalkii Kancaan, Luudna wuxuu
degay magaalooyinkii Bannaanka ku yiil, oo teendhadiisii wuxuu u wareejiyey xagga
Sodom. 13 Haddaba dadkii Sodom shar miidhan bay ahaayeen, Ilaahna aad iyo aad
bay ugu dembaabeen. 14 Oo Rabbigu wuxuu Aabraam ku yidhi, intii Luud ka guuray
ka dib, Indhahaaga kor u taag, oo meeshaad joogto ka fiiri, xagga woqooyi iyo xagga
koonfureed, iyo xagga bari iyo xagga galbeedba; 15 waayo, dhulka aad aragto oo dhan
waxaan siin doonaa adiga iyo farcankaaga weligiin. 16 Farcankaagana waxaan ka dhigi
doonaa sida ciidda dhulka; haddii nin ciidda dhulka tirin karo, farcankaagana waa la
tirin doonaa. 17 Bal kac oo ku dhex soco dhulka dhererkiisa iyo ballaadhkiisa; waayo,
adigaan ku siin doonaa. 18 Oo Aabraam teendhadiisii wuu wareejiyey, oo wuxuu yimid
oo degay dhirtii Mamre, ee ku tiil Xebroon, oo halkaasuu Rabbiga meel allabari uga
dhisay.

14

Aabraam Oo Badbaadiyey Luud

1 Oo waxaa dhacday waagii Amraafel boqorka u ahaa Shincaar, Aryoogna boqorka u
ahaa Ellaasaar, Kedorlaacomerna boqorka u ahaa Ceelaam, Tidcaalna boqorka u ahaa
Goyiim, 2 inay la dirireen Berac oo boqor u ahaa Sodom, iyo Birshac oo boqor u ahaa
Gomora, iyo Shinaab oo boqor u ahaa Admah, iyo Shemeeber oo boqor u ahaa Seboyim,
iyo boqorkii Belac (oo iyana ahayd Socar). 3 Kuwanu waxay kulligood isugu yimaadeen
Dooxo Siddiim (oo iyana ahayd Baddii Cusbada). 4 Laba iyo toban sannadood bay Ke-
dorlaacomer u adeegeen, markaasay sannaddii saddex iyo tobnaad ku caasiyoobeen.
5 Sannaddii afar iyo tobnaadna waxaa yimid Kedorlaacomer, iyo boqorradii la jiray,
oo waxay reer Refaa'iim ku dileen Cashterod Qarnayim, oo reer Suusiimna waxay ku
dileen Haam, oo reer Eymiimna waxay ku dileen Shaweh Qiryaatayim, 6 reer Xorna
waxay ku dileen buurtoodii Seciir, iyo ilaa Aylfaaraan oo u dhowayd cidlada. 7 Oo
way soo noqdeen, oo waxay yimaadeen Ceyn Mishfaad (oo iyana ahayd Qaadeesh),
oo waxay dileen dadkii dalkii reer Camaaleq oo dhan, waxaa kale oo ay dileen reer
Amor oo degganaa Hasason Tamar. 8 Oo waxaa soo baxay boqorkii Sodom, iyo boqorkii
Gomora, iyo boqorkii Admah, iyo boqorkii Seboyim, iyo boqorkii Belac (oo iyana
ahayd Socar); oo waxay Dooxo Siddiim ugu diyaargaroobeen inay la dagaallamaan
9 Kedorlaacomer oo ahaa boqorkii Ceelaam, iyo Tidcaal oo ahaa boqorkii Goyiim, iyo
Amraafel oo ahaa boqorkii Shincaar, iyo Aryoog oo ahaa boqorkii Ellaasaar. Waxay
ahaayeen afar boqor oo shantii boqor ka gees ah. 10 Haddaba Dooxo Siddiim waxaa
ka buuxay boholo waaweyn oo dhoobo ah; oo boqorradii Gomora iyo Sodom way
carareen, oo halkaasay ku dhaceen, intii kalena waxay u carareen xagga buurta. 11 Oo
waxay qaateen alaabtii Sodom iyo Gomora oo dhan, iyo cuntadoodii oo dhan, wayna
iska tageen. 12 Oo waxaa kaloo ay la tageen Luud, oo ahaa wiilkii Aabraam walaalkiis,

oo Sodom degganaa, iyo alaabtiisii oo dhan, wayna iska tageen. [13] Oo waxaa yimid
mid soo baxsaday, oo wuxuu u warramay Aabraam kii ahaa Cibraaniga isagoo ag
deggan dhirtii Mamre kii ahaa reer Amor, oo Eshkol iyo Caaneer walaalkood ahaa.
Kuwaasu Aabraam bay gaashaanbuur la ahaayeen. [14] Oo Aabraam markuu maqlay
in walaalkiis maxbuus ahaan loola tegey ayuu soo kaxaystay raggiisii la tababbaray
oo gurigiisa ku dhashay, iyagoo ah saddex boqol iyo siddeed iyo toban nin, oo wuxuu
raacdo ku jiray ilaa Daan. [15] Oo habeennimo ayuu raggiisii u kala qaybiyey, isaga
iyo addoommadiisiiba, oo waxay laayeen colkii, oo ay raacdaysteen ilaa Xoobah, oo
Dimishaq xagga bidixda ka ah. [16] Oo alaabtii oo dhan buu soo celiyey, oo waxaa kale
oo uu soo celiyey walaalkiis Luud, iyo alaabtiisii, iyo naagihii, iyo dadkiiba. [17] Markuu
ka soo noqday layntii Kedorlaacomer iyo boqorradii la jiray ka dib ayaa boqorkii
Sodom Aabraam kaga hor tegey Dooxo Shaweh oo ahayd Dooxadii Boqorka. [18] Oo
Malkisadaq oo ahaa boqorkii Saalem baa keenay cunto iyo khamri: wuxuuna ahaa
wadaadkii Ilaaha ugu sarreeya. [19] Oo Aabraam buu u duceeyay, oo yidhi, Ilaaha ugu
sarreeya, ee leh samada iyo dhulkaba ha barakeeyo Aabraam. [20] Ammaan waxaa leh
Ilaaha ugu sarreeya, oo cadaawayaashaadii gacantaada geliyey. Markaasaa Aabraam
wuxuu isagii wax kasta ka siiyey toban meelood oo meel. [21] Boqorkii Sodom wuxuu
Aabraam ku yidhi, Dadka uun i sii, alaabtana adigu iska qaado. [22] Laakiin Aabraam
wuxuu boqorkii Sodom ku yidhi, Gacantaydaan kor u taagay oo waxaan ku dhaartay
Rabbiga, kan ah Ilaaha ugu sarreeya, ee leh samada iyo dhulka, [23] inaanan qaadanin
miiq ama kab yeelmeheed ama wax adigu aad leedahay, waayo, waaba intaasoo aad
tidhaahdaa, Anaa Aabraam hodan ka dhigaye. [24] Waxba qaadan maayo wixii ay ragga
dhallinyarada ahu cuneen mooyaane, iyo qaybtii raggii i raacay. Caaneer iyo Eshkol,
iyo Mamre ha qaateen qaybtooda.

15

Axdigii Ilaah La Dhigtay Aabraam

[1] Waxyaalahaas ka dib ereygii Ilaah baa Aabraam ugu yimid muuqasho ahaan, isagoo
leh, Aabraamow, ha baqin: anigu waxaan ahay gaashaankaaga, abaalgudkaaguna aad
buu u weynaan doonaa. [2] Oo Aabraam wuxuu yidhi, Sayidow Rabbiyow, maxaad i
siin doontaa? Waayo, anigu carruurla'aan baan sii socdaa, reerkaygana waxaa dhaxli
doona Eliiceser oo ah reer Dimishaq. [3] Oo Aabraam wuxuu yidhi, Bal eeg, aniga ima aad
siin farcan: oo mid gurigayga ku dhashay baa i dhaxlaya. [4] Oo bal eeg, ereygii Rabbigaa
u yimid, isagoo leh, Ninkanu kuma dhaxli doono: laakiinse waxaa ku dhaxli doona
wiil aad dhali doontid. [5] Oo dibadduu u soo bixiyey, oo ku yidhi, Bal samada fiiri, oo
xiddigaha tiri, haddaad tirin kartid: oo wuxuu ku yidhi, Sidaas oo kalaa farcankaagu
ahaan doonaa. [6] Oo Rabbiga wuu rumaystay; Ilaahna taas wuxuu ugu tiriyey xaqnimo.
[7] Oo wuxuu ku yidhi isaga, Anigu waxaan ahay Rabbiga kaaga soo kaxeeyey Uur tii
reer Kaldayiin, inaan ku siiyo dalkan si aad u dhaxashid. [8] Oo Aabraam wuxuu yidhi,
Sayidow Rabbiyow, maxaan ku ogaadaa inaan dhaxli doono? [9] Oo wuxuu ku yidhi, Ii
kaxee qaalin lo' ah oo saddex jir ah, iyo ceesaan saddex jir ah, iyo wan saddex jir ah,
iyo qoolley, iyo xamaam yar. [10] Oo wuu u kaxeeyey kuwaas oo dhan, oo badhtankuu ka
kala wada gooyay, oo badh kastaba kan kaluu hor dhigay: laakiinse shimbirrihii ma uu
kala gooyn. [11] Haad baana hilibkii ku soo degtay, laakiinse Aabraam baa ka eryay. [12] Oo
kolkii qorraxdu sii dhacaysay, ayaa hurdo aad u weynu Aabraam ku soo dhacday; oo bal
eeg, cabsi gudcur weyn leh baa ku soo degtay. [13] Markaasuu wuxuu ku yidhi Aabraam,
Ogow in hubaal farcankaagu ay dad qalaad ku ahaan doonaan dal aan kooda ahayn,
oo ay u adeegi doonaan, oo afar boqol oo sannadood waa la dhibi doonaa; [14] oo weliba
quruuntaas ay u adeegi doonaan, xukun baan ku ridi doonaa; oo dabadeedna way ka
soo bixi doonaan iyagoo xoolo badan wata. [15] Laakiinse adigu nabad baad ugu tegi

doontaa awowayaashaa, oo waxaa lagu xabaali doonaa adigoo cimri dheer gaadhay.
[16] Oo iyagu qarniga afraad halkan bay ku soo noqon doonaan: waayo, dembigii reer
Amor weli ma dhamma. [17] Oo waxay noqotay, markii qorraxdii dhacday oo ay ahayd
gudcur, in girgire qiiqaya iyo dab ololaya ay dhex mareen cadadkii. [18] Maalintaas
Rabbigu Aabraam buu axdi la dhigtay, isagoo leh, Farcankaagaan siiyey dhulkan, oo
laga bilaabo webiga Masar ilaa webiga weyn, oo ah webi Yufraad: [19] reer Qeyn, iyo reer
Qenas, iyo reer Qadmon, [20] iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Refaa'iim, [21] iyo reer
Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Girgaash, iyo reer Yebuus.

16

Haagaar Iyo Ismaaciil

[1] Saaray oo ahayd Aabraam naagtiisii carruur uma ay dhalin isagii: waxayna lahayd
gabadh midiidin ah, oo Masriyad ah, magaceedana waxaa la odhan jiray Haagaar.
[2] Oo Saaray waxay Aabraam ku tidhi, Bal eeg imminka, Rabbigu waa ii diiday inaan
dhalo; haddaba waxaan kaa baryayaa inaad midiidintayda u tagto, mindhaa iyadaan
carruur ka heli doonaaye, Aabraamna codkii Saaray buu maqlay. [3] Saaray oo ahayd
naagtii Aabraam waxay kaxaysay Haagaar tii Masriyadda ahayd, oo midiidinteeda
ahayd, markii Aabraam toban sannadood joogay dalkii Kancaan ka dib, oo waxay iyadii
siisay ninkeedii Aabraam inay naagtiisii u noqoto. [4] Oo Haagaar buu u tegey, wayna
uuraysatay; oo markay aragtay inay uuraysatay ayay murwadeedii aad u quudhsatay.
[5] Oo Saaray waxay Aabraam ku tidhi, Dulmigii laygu sameeyey dushaada ha ahaado:
midiidintaydii waxaan geliyey laabtaada; oo markay aragtay inay uuraysatay ayay i
quudhsatay; Rabbigu aniga iyo adiga ha ina kala xukumo. [6] Laakiinse Aabraam wuxuu
ku yidhi Saaray, Bal eeg, midiidintaadii gacantaaday ku jirtaaye; waxaad doonto ku
samee. Saarayna si adag bay ula macaamilootay, kolkaasay midiidintii ka carartay
horteeda. [7] Oo malaa'igtii Rabbigaa heshay iyadoo ag joogta il biyo ah oo cidlada ku
taal, oo ishuna waxay ku tiil jidka Shuur. [8] Oo malaa'igtii waxay ku tidhi, Haagaar,
midiidintii Saaray, xaggee baad ka timid? Xaggee baadse ku socotaa? Oo waxay ku
tidhi, Murwadayda Saaray baan ka cararayaa. [9] Oo malaa'igtii Rabbigu waxay ku
tidhi iyadii, Ku noqo murwadaadii, oo gacmaheeda is-hoos dhig. [10] Oo malaa'igtii
Rabbigu waxay ku tidhi iyadii, Farcankaaga aad baan u tarmin doonaa si aan loo tirin
karin farabadnaantiisa aawadeed. [11] Oo malaa'igtii Rabbigu waxay ku tidhi iyadii,
Bal eeg, uur baad leedahaye, oo wiil baad dhali doontaa; magiciisana waxaad u bixin
doontaa Ismaaciil, maxaa yeelay, Rabbigu waa maqlay dhibaatadaadii. [12] Oo dadka
dhexdiisa wuxuu ku noqon doonaa sida dameer banjoog ah; gacantiisu nin walba
gees bay ka noqon doontaa, oo nin walba gacantiisuna gees bay ka noqon doontaa
isaga; wuxuuna degganaan doonaa walaalihiis oo dhan hortooda. [13] Oo waxay magicii
Rabbigii la hadlay iyada u bixisay, Waxaad tahay Ilaaha wax arka, waayo, waxay tidhi,
Weliba miyaan halkan ka arkay kan i arka? [14] Sidaas daraaddeed ceelkii waxaa loo
bixiyey*Bi'ir Lahayroy; bal eeg, wuxuu u dhexeeyaa Qaadeesh iyo Bered. [15] Oo Haagaar
waxay Aabraam u dhashay wiil; oo Aabraamna wuxuu wiilkiisii Haagaar dhashay u
bixiyey Ismaaciil. [16] Aabraamna wuxuu jiray lix iyo siddeetan sannadood, markii ay
Haagaar Ismaaciil u dhashay Aabraam.

17

Axdigii Gudniinka

[1] Oo markuu Aabraam jiray sagaal iyo sagaashan sannadood ayaa Rabbigu u muuq-
day, oo wuxuu ku yidhi, Waxaan ahay Ilaaha Qaadirka ah; hortayda ku soco, oo mid

---

* **16:14** Bi'ir Lahayroy = Ceelka kan nool oo i arka

eed la' ahow. 2 Oo axdigaygaan kula dhigan doonaa, oo anigu aad baan kuu tarmin
doonaa. 3 Markaasuu Aabraam wejiga u dhacay; oo Ilaah baa la hadlay isagoo ku
leh, 4 Bal eeg, axdigaygii waa kula jiraaye, oo adigu quruumo badan baad aabbe u
noqon doontaa. 5 Magacaagana mar dambe lama odhan doono Aabraam, laakiinse
magacaagu wuxuu noqon doonaa Ibraahim; waayo, waxaan kaa dhigay quruumo
badan aabbahood. 6 Aad baanan kuu badin doonaa, oo quruumo baan kaa samayn
doonaa, boqorrona way kaa soo bixi doonaan. 7 Oo axdigayga waxaan ku adkayn
doonaa dhexdeenna iyo farcankaaga kaa dambeeyaba, tan iyo qarniyadooda oo dhan,
waana axdi weligiis waara, kaas oo ah inaan adiga Ilaah kuu noqdo iyo farcankaaga
kaa dambeeya. 8 Oo waxaan ku siin doonaa, adiga iyo farcankaaga kaa dambeeyaba,
dhulkii aad sodcaalka ku ahayd, kaas oo ah dalka Kancaan oo dhan inuu idiin ahaado
hanti aad weligiin lahaataan; aniguna waxaan ahaan doonaa Ilaahood. 9 Oo Ilaah
wuxuu Ibraahim ku yidhi, Adiguna waa inaad axdigayga xajisaa, adiga iyo farcankaaga
kaa dambeeyaba, tan iyo qarniyadooda oo dhan. 10 Kanu waa axdigayga aad xajin
doontaan, oo inoo dhexeeya aniga iyo adiga iyo farcankaaga kaa dambeeyaba; mid
kasta oo lab oo idinku jira waa in la gudaa. 11 Oo waxaad iska gudi doontaan
buuryadiinna; waxayna calaamo u noqon doontaa axdiga ina dhex yaal aniga iyo
idinka. 12 Kii siddeed maalmood jira oo idinku dhex jira waa in la gudaa, mid kasta
oo lab tan iyo qarniyadiinna oo dhan, ha ahaado kii gurigaaga ku dhasha ama kii lacag
lagaga soo iibsado shisheeyaha oo aan farcankaaga ahayn. 13 Kii gurigaaga ku dhasha,
iyo kii lacagtaada lagu iibsadoba, waa in la gudaa: axdigayguna wuxuu jidhkiinna ku
noqon doonaa axdi weligiis waara. 14 Oo buuryoqabka lab oo aan buuryadiisa laga
gooynin, midkaasu waa ka go'i doonaa dadkiisa; waayo, axdigaygii buu jebiyey. 15 Oo
Ilaah wuxuu Ibraahim ku yidhi, Naagtaada Saarayna magaceeda waa inaadan ugu
yeedhin Saaray, laakiinse magaceedu wuxuu ahaan doonaa Saarah. 16 Oo iyadaan
barakayn doonaa, oo weliba wiil baan kaa siin doonaa; iyadaan barakayn doonaa, oo
waxay noqon doontaa quruumo hooyadood; boqorrada dadyowguna iyaday ka iman
doonaan. 17 Markaasuu Ibraahim wejiga u dhacay, oo qoslay, oo qalbigiisa wuxuu
iska yidhi, Ma ilmaa u dhalan doona nin boqol jir ah? Oo Saarah oo sagaashan jir ihi
miyey dhali doontaa? 18 Oo Ibraahim wuxuu Ilaah ku yidhi, Waxaan jeclaan lahaa in
Ismaaciil hortaada ku noolaado! 19 Oo Ilaah wuxuu yidhi, Maya, laakiin naagtaada
Saarah wiil bay kuu dhali doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa Isxaaq; oo
waxaan isaga ku adkayn doonaa axdigayga, kaas oo farcankiisa ka dambeeya u ahaan
doona axdi weligiis waara. 20 Xagga Ismaaciilna waan ku maqlay; oo bal eeg, isaga
waan barakeeyey, waanan badin doonaa, oo aad baan u tarmin doonaa isaga; laba
iyo toban amiir buu dhali doonaa, oo quruun weyn baan ka dhigi doonaa. 21 Laakiin
axdigayga waxaan ku adkayn doonaa Isxaaq kan Saarah kuu dhali doonto sannadda
soo socota xilligan oo kale. 22 Oo kolkuu hadalkii u dhammeeyey, Ilaah waa ka
tegey Ibraahim. 23 Markaasaa Ibraahim wuxuu kaxaystay wiilkiisii Ismaaciil, iyo intii
gurigiisa ku dhalatay oo dhan, iyo kuwii lacagtiisa lagu iibsaday oo dhan, kulli intii
labayd oo ka midka ahayd dadkii guriga Ibraahim joogay, oo isla maalintaas ayuu ka
guday buuryadoodii sidii Ilaah ku yidhi isaga. 24 Oo Ibraahim wuxuu jiray sagaal iyo
sagaashan sannadood markii laga guday buuryadiisii. 25 Wiilkiisii Ismaaciilna wuxuu
jiray saddex iyo toban sannadood markii buuryadiisii laga guday. 26 Oo isla maalintaas
baa la guday Ibraahim iyo wiilkiisii Ismaaciil. 27 Oo raggii gurigiisa joogay oo dhan,
kuwii gurigiisa ku dhashay, iyo kuwii lacagtiisii shisheeyaha lagaga iibsadayba waa lala
guday isaga.

18

Saddexdii Booqde

1 Oo Rabbigaa u muuqday isaga oo ag jooga dhirtii Mamre, isagoo iridda teendhada
fadhiya markii maalinta ugu kululayd. 2 Oo indhihiisii buu kor u taagay oo eegay, oo
wuxuu arkay saddex nin oo hortiisa taagan: oo kolkuu arkay, ayuu ka orday iriddii
teendhada inuu ka hor tago iyagii, kolkaasuu dhulka ku sujuuday, 3 oo wuxuu yidhi,
Sayidkaygiiyow, haddaad raalli iga tahay, ha i dhaafin anigoo addoonkaaga ah. 4 Biyo
yar ha laydiin keeno, oo cagamaydha, oo geedka hoostiisa ku nasta: 5 oo waxaan idiin
keeni doonaa wuxoogaa cunto ah, ee raaxaysta; waayo, waxaad u timaadeen addoonki-
inna; markaas ka dib waad tegi doontaan. Oo waxay ku yidhaahdeen, Yeel sidaad tidhi.
6 Ibraahimna dhaqsuu u galay teendhadii, oo Saarah u tegey, oo wuxuu ku yidhi, Saddex
koombo oo bur ah degdeg u diyaari, oo cajiin, oo kibis ka samee. 7 Oo Ibraahim xagga
lo'dii buu ku orday, oo wuxuu soo kaxeeyey dibi yar oo dhaylo ah oo wanaagsan, oo
wuxuu u dhiibay nin dhallinyaro ah, isaguna dhaqsuu u diyaariyey. 8 Kolkaasuu u qaa-
day subag, iyo caano, iyo dibigii uu diyaariyey, oo hortooduu dhigay; isna dhinacooduu
istaagay geedkii hoostiisii; iyana way cuneen. 9 Oo waxay ku yidhaahdeen, Meeday
bilcantaadii Saarah? Markaasuu yidhi, Waa taa; teendhaday ku jirtaa. 10 Wuxuuna ku
yidhi, Hubaal waan kuu soo noqon doonaa markii xilligu soo wareego; oo bal ogow,
naagtaada Saarah wiil bay dhali doontaaye. Saarahna way maqashay, iyadoo joogta
iriddii teendhada oo ka dambaysay isaga. 11 Haddaba Ibraahim iyo Saarah way da'
weynaayeen; gabow bayna la dhaceen; caadadii naaguhuna Saarah way ka joogsatay.
12 Saarahna qalbigay ka qososhay, iyadoo leh, Ma anigoo gaboobay baan farxad heli
doonaa, iyadoo sayidkayguna gaboobay? 13 Rabbiguna wuxuu Ibraahim ku yidhi,
Saarah maxay u qososhay, iyadoo leh, Runtii ma ilmaan dhali doonaa, anoo gaboobay?
14 Ma wax Rabbiga ku adag baa jira? Wakhtigii la ballamay baan kugu soo noqon
doonaa, markii xilligu soo wareego, oo Saarah wiil bay dhali doontaa.

15 Markaasaa Saarah dafirtay oo tidhi, Ma aan qoslin; maxaa yeelay, way cabsatay. Oo
isna wuxuu yidhi, Maya, laakiin waad qososhay.

Calaacalkii Ibraahim U Calaacalay Sodom

16 Nimankiina halkaas way ka kaceen, oo waxay u jeesteen xagga Sodom: Ibraahimna
wuu raacay inuu sagootiyo iyaga. 17 Rabbiguna wuxuu yidhi, Miyaan Ibraahim ka
qariyaa waxaan samaynayo, 18 Maxaa yeelay, hubaal Ibraahim wuxuu noqon doonaa
quruun weyn oo xoog leh, oo quruumaha dhulka oo dhammu isagay ku barakoobi
doonaan? 19 Waayo, waan garanayaa isaga, inuu carruurtiisa iyo kuwa gurigiisa jooga
ku amri doono, inay jidka Rabbiga xajiyaan inay sameeyaan xaqnimo iyo caaddilnimo;
si uu Rabbigu Ibraahim ugu soo dejiyo wixii uu kaga hadlay. 20 Rabbiguna wuxuu
yidhi, Qaylada Sodom iyo Gomora way badatay, dembigooduna aad buu u weynaaday.
21 Haddaba waan degi doonaa, oo waxaan arki doonaa inay wada sameeyeen sida qay-
ladu ii soo gaadhay iyo in kale; haddaanay wada samaynna, waan ogaan doonaa. 22 Oo
nimankii halkaasay ka noqdeen oo waxay tageen xagga Sodom: laakiinse Ibraahim
weli wuxuu hor taagnaa Rabbiga. 23 Oo Ibraahim baa u dhowaaday, oo yidhi, Miyaad
kuwa xaqa ah la baabbi'inaysaa kuwa sharka fala? 24 Mindhaa waxaa magaalada jooga
konton xaq ah. De miyaad baabbi'inaysaa meesha oo aadan ugu tudhaynin kontonka
xaqa ah ee jooga aawadood? 25 Yaanay noqon inaad sidaas samayso, inaad kuwa xaqa
ah la dishid kuwa sharka fala, oo sidaas kuwa xaqa ahu ay kula mid noqdaan kuwa
sharka fala, taas yaanay noqon. Dunida oo dhan Xaakinkeedu miyuusan xaq samayn
doonin? 26 Markaasaa Rabbigu yidhi, Haddaan Sodom ka helo konton qof oo xaq ah
oo magaalada jooga, de markaas meeshaa oo dhan waxaan ugu tudhi doonaa iyaga
daraaddood. 27 Oo Ibraahimna wuu jawaabay oo yidhi, Bal eeg, waxaan isu diray
inaan Sayidka la hadlo, anoo ciid iyo dambas ah. 28 Mindhaa kontonka xaqa ah shan
baa ka dhiman; miyaad magaalada oo dhan u baabbi'in hadday shanu ka dhiman

tahay? Markaasuu yidhi, Baabbi'in maayo haddaan meeshaas shan iyo afartan ka
helo. 29 Kolkaasuu mar kale la hadlay, oo yidhi, Mindhaa waxaa halkaas laga heli
afartan. Markaasuu yidhi, Afartanka aawadood ayaanan u baabbi'inayn. 30 Oo wuxuu
yidhi, Sayidku yuusan cadhoon, waan la hadlayaaye. Mindhaa waxaa halkaas laga
heli soddon. Markaasuu yidhi, Baabbi'in maayo haddaan soddon halkaas ka helo.
31 Markaasuu yidhi, Bal eeg, waxaan isu diray inaan Sayidka la hadlo: mindhaa waxaa
halkaas laga heli labaatan. Markaasuu yidhi, Labaatanka daraaddood ayaanan u
baabbi'inayn. 32 Oo wuxuu yidhi, Sayidku yuusan cadhoon, oo weli waan la hadlayaaye,
waase markan keliya. Mindhaa waxaa halkaas laga heli toban. Wuxuuna yidhi,
Tobanka daraaddood ayaanan u baabbi'inayn. 33 Rabbiguna wuu iska tegey markuu
Ibraahim la dhammeeyey hadalkii, Ibraahimna meeshiisii buu ku noqday.

19

Sodom Iyo Gomora Oo Baabba'ay

1 Oo labadii malaa'igood baa Sodom fiidkii yimid; Luudna wuxuu fadhiyey iridda
Sodom. Oo markuu Luud iyagii arkay ayuu u kacay inuu ka hor tago; wuuna sujuuday
oo wejigiisuu dhulka saaray; 2 oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, sayidyadaydiiyow, soo
leexda, waan idin baryayaaye, oo gala guriga addoonkiinna, oo caawa oo dhan jooga, oo
cagamaydha. Aroortii baanad kici doontaan oo iska tegi doontaane. Oo waxay ku yid-
haahdeen, Maya; laakiin jidkaannu joogaynaa caawa oo dhan. 3 Aad buuna u baryay;
xaggiisayna u soo leexdeen, oo gurigiisii bay galeen; diyaafad buuna u sameeyey, kibis
aan khamiir lahaynna wuu u dubay, wayna cuneen. 4 Laakiinse intaanay jiifsan ka
hor, waxaa gurigii hareereeyey nimankii magaalada, oo ahaa nimankii Sodom, yar iyo
weynba, dadkii oo dhan oo ka yimid meel kastaba; 5 oo Luud bay u yeedheen, oo waxay
ku yidhaahdeen, Meeye nimankii caawa kuu yimid? Dibadda noogu soo bixi iyaga,
aannu fuulnee. 6 Oo Luudna dibadduu ugu baxay iyagoo albaabka jooga, albaabkiina
wuu xidhay. 7 Oo wuxuu yidhi, Waan idin baryayaaye, walaalahayow, ee wax sidaas
u xun ha samaynina. 8 Bal eega, waxaan leeyahay laba gabdhood oo aan weli nin u
tegin; haddaba waan idin baryayaaye, aan idiin soo bixiyo iyaga, oo saad doontaan u
gala, laakiin nimankan uun waxba ha ku samaynina, maxaa yeelay, waxay soo hoos
galeen dugsiga saqafkayga. 9 Waxayna yidhaahdeen, Dib u joogso. Oo waxay kaloo
yidhaahdeen, Ninkanu socdaal buu ku yimid, oo wuxuu doonayaa inuu xaakin noqdo.
Haatan wax daran baannu kugu samayn, intaannu iyaga ku samayn lahayn in ka sii
daran. Markaasay si xun ninkii Luud ahaa u riixeen. Waxayna ugu soo dhowaadeen
inay albaabka jebiyaan. 10 Laakiinse nimankii baa gacmahoodii soo bixiyey, oo Luud
bay gurigii soo gashadeen, markaasay albaabkii xidheen. 11 Wayna indho tireen
nimankii guriga albaabkiisa joogay, yar iyo weynba: oo saas daraaddeed way ka
daaleen inay albaabkii helaan. 12 Oo nimankii waxay Luud ku yidhaahdeen, Intan
mooyaane wax kale ma ku leedahay meeshan? Wiil aad soddog u tahay iyo wiilashaada
iyo gabdhahaaga, iyo ku alla kaad magaalada ku leedahay kala soo bax meeshan;
13 waayo, meeshan waannu baabbi'in doonnaa, maxaa yeelay, qayladoodii baa Rabbiga
hortiisa aad ugu badatay: oo Rabbigu wuxuu noo soo diray inaannu baabbi'inno.
14 Markaasuu Luud dibadda u baxay, oo wuxuu la hadlay wiilashuu soddogga u ahaa,
oo gabdhihiisa qabay, oo wuxuu ku yidhi, Kaca, oo ka soo baxa meeshan; waayo,
Rabbigu magaalada wuu baabbi'in doonaa. Laakiin wuxuu wiilashuu soddogga u ahaa
ula ekaaday sidii mid ku cayaaraya. 15 Oo markii waagii beryay ayaa malaa'igihii
Luud deddejiyeen, iyagoo leh, Kac, oo la tag naagtaada iyo labadaada gabdhood oo
halkan jooga; waaba intaasoo aad dembiga magaalada ku baabba'daane. 16 Laakiin
markuu raagay ayay nimankii gacantiisa qabteen, iyo gacantii naagtiisa, iyo gacantii
labadiisii gabdhood; Rabbiguna waa u naxariistay isaga, iyana way soo bixiyeen, oo

waxay geeyeen magaaladii dibaddeeda. 17 Oo markay dibadda u soo bixiyeen ayuu ku
yidhi, Naftaada la baxso; gadaashaadana ha eegin. Bannaanka oo dhanna ha joogsan,
ee buurta u baxso, waaba intaas oo aad baabba'daaye. 18 Luudna wuxuu ku yidhi
iyagii, Sayidkaygiiyow, saas yaanay noqon. 19 Bal eeg, anigoo addoonkaaga ah raalli
baad iga ahayd, oo waad weynaysay naxariistaadii aad i tustay markii aad naftayda
badbaadisay; aniguse buurta uma baxsan karo, waaba intaasoo shar i gaadhaa oo aan
dhintaa. 20 Bal eeg, magaaladan baa dhow inaan u cararo, waana mid yar, de iyada aan
u baxsado, (miyaanay mid yar ahayn?) naftayduna waa noolaan doontaa. 21 Oo wuxuu
ku yidhi isagii, Bal eeg, waxanna waan kaa aqbalay inaanan rogi doonin magaaladii aad
ka hadashay. 22 Dhaqso, oo halkaas u baxso; waayo, waxba ma aan samayn karo ilaa
aad halkaas tagto. Sidaas daraaddeed magaalada magaceeda waxaa loo bixiyey Socar.
23 Markii Luud Socar yimid ayaa qorraxdu dhulka u soo baxday. 24 Markaasaa Rabbigu
wuxuu Sodom iyo Gomora ku soo daayay baruud iyo dab ka yimid xagga Rabbiga oo
samada ka soo daatay; 25 wuuna rogay magaalooyinkaas, iyo Bannaankii oo dhan, iyo
dadkii degganaa magaalooyinkaas oo dhan, iyo wixii dhulka ka soo baxay oo dhan.
26 Laakiinse naagtiisii oo daba socotay ayaa dib u eegtay, waxayna noqotay tiir cusbo ah.
27 Ibraahimna aroortii hore ayuu u kacay meeshii uu Rabbiga hor istaagay: 28 oo wuxuu
eegay xagga Sodom iyo Gomora, iyo dhulkii Bannaanka oo dhan, wuuna fiiriyey, oo bal
eeg, qiiqii dhulka ayaa kor u baxay sidii qiiqa foornada oo kale.

29 Oo waxay noqotay, markii Ilaah baabbi'iyey magaalooyinkii Bannaanka, in Ilaah
xusuustay Ibraahim, Luudna roggidda wuu ka bixiyey markuu rogay magaalooyinkii
Luud dhex degganaa.

Luud Iyo Gabdhihiisa

30 Luudna Socar wuu ka baxay, oo buurtuu degay, isaga iyo labadiisii gabdhood ee
la joogayba; waayo, wuu ka cabsaday inuu Socar degganaado, wuxuuna degay bohol
dhexdeed, isaga iyo labadiisii gabdhood. 31 Oo tii curadda ahayd waxay tii yarayd
ku tidhi, Aabbeheen waa duq, dhulkana ma jiro nin inoo iman kara sida caadada
dunida oo dhan tahay. 32 Kaalay, aynu aabbeheen khamri cabsiinnee, markaasaynu la
jiifsanaynaa, si aynu aabbeheen farcan ugala hadhno. 33 Oo habeenkaasay aabbahood
khamri cabsiiyeen, oo tii curadda ahayd baa u tagtay oo la jiifsatay aabbeheed; mana
uu ogayn markay la jiifsatay, iyo markay ka kacday toona. 34 Oo waxay noqotay in
maalintii dambe ay tii curadda ahayd ku tidhi tii yarayd, Bal eeg, xalayto aabbahay baan
la jiifsaday: caawana aynu khamri cabsiinno; oo adigu u tag oo la jiifso isaga, aynu
aabbeheen farcan kala hadhnee. 35 Oo haddana habeenkaasay aabbahood khamri
cabsiiyeen: oo tii yarayd baa kacday oo aabbeheed la jiifsatay; mana uu ogayn markay
la jiifsatay iyo markay ka kacday toona. 36 Oo sidaasay Luud labadiisii gabdhoodba
aabbahood uurka ugu lahaayeen. 37 Oo tii curaddii ahayd waxay dhashay wiil, oo
waxay magiciisii u bixisay Moo'aab, isna waa reer Moo'aabka maanta joogo aabbahood.
38 Tii yarayd iyana waxay dhashay wiil, oo waxay magiciisii u bixisay Bencammi: isna
waa reer Cammoonka maanta jooga aabbahood.

20

Ibraahim Iyo Abimeleg

1 Ibraahimna meeshaas wuu ka sodcaalay oo wuxuu u kacay xagga dhulka Koon-
fureed, oo wuxuuna degay Qaadeesh iyo Shuur dhexdooda, qariib ahaan buuna Geraar
u degay. 2 Ibraahimna wuxuu naagtiisii Saarah ka yidhi, Waa walaashay. Oo Abimeleg
oo ahaa boqorkii Geraar ayaa u soo cid dirtay, oo watay Saarah. 3 Laakiinse Ilaah baa
Abimeleg habeenkii riyo ugu yimid, oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, waxaad tahay meyd
uun, waana naagtii aad qaadatay aawadeed, maxaa yeelay, iyadu waa nin naagtiis.

4 Abimelegna uma uusan dhowaan iyada, wuxuuna yidhi, Sayidow, miyaad quruun xaq
ah baabbi'inaysaa? 5 Miyuusan isaga qudhiisu igu odhan, Waa walaashay? Oo iyana
xataa waxay igu tidhi, Isagu waa walaalkay. Tan waxaan ku sameeyey daacadnimada
qalbigayga iyo daahirsanaanta gacmahayga. 6 Oo Ilaah wuxuu ku yidhi isaga intuu
riyoonayay, Haah, waan ogahay inaad waxan daacadnimada qalbigaaga ku samaysay,
anna waan kaa celiyey inaad igu dembaabto: sidaas daraaddeed kuuma aan oggolaan
inaad iyada taabato. 7 Haddaba ninka naagtiisa u celi, waayo, isagu waa nebi, wuuna
kuu ducayn doonaa, waanad noolaan doontaa. Haddaadan iyada celinna, ogow hubaal
waad dhiman doontaa, adiga iyo waxaaga oo dhammuba. 8 Abimelegna aroor horuu
kacay, oo wuxuu u yeedhay addoommadiisii oo dhan, oo waxyaalahan oo dhan buu
u sheegay, nimankiina aad iyo aad bay u cabsadeen. 9 Markaasaa Abimeleg wuxuu
u yeedhay Ibraahim, oo wuxuu ku yidhi, Waa maxay waxa aad nagu samaysay?
Oo maxaan kuugu dembaabay, oo aad aniga iyo boqortooyadaydaba dembi weyn
ugu soo jiidday? Waxaad igu samaysay waxyaalo aan waajib ahayn in la sameeyo.
10 Abimelegna wuxuu Ibraahim ku yidhi, Maxaad aragtay oo aad waxan u samaysay?
11 Ibraahimna wuxuu yidhi, Waxaan mooday inaan cabsida Ilaah meeshan jirin, oo ay
naagtayda aawadeed ii dili doonaan. 12 Oo weliba sida runta ah iyadu waa walaashay,
waana gabadhii aabbahay, laakiin ma aha gabadhii hooyaday; waxayna noqotay
naagtaydii. 13 Waxaana dhacay, markii Ilaah iga wareejiyey gurigii aabbahay, inaan
ku idhi iyada, Raxmaddaada aad i tusi doonto waxay tahay inaad meel kastoo aynu
tagnaba iga tidhaahdo, Waa walaalkay. 14 Markaasaa Abimeleg wuxuu waday ido iyo
dibiyo, iyo niman addoommo ah, iyo naago addoommo ah, oo wuxuu siiyey Ibraahim,
naagtiisii Saarahna wuu u celiyey. 15 Abimelegna wuxuu ku yidhi, Bal eeg dhulkaygu
waa ku hor yaallaaye. Meeshaad doonto deg. 16 Saarahna wuxuu ku yidhi, Bal eeg,
walaalkaa waxaan siiyey kun xabbadood oo lacag ah, waana u indhadabool kuwa kula
jooga oo dhan; oo xagga wax kasta waa lagaa xaq mariyey. 17 Ibraahimna Ilaah buu
baryay, markaasaa Ilaah bogsiiyey Abimeleg, iyo naagtiisii, iyo gabdhihii midiidinyada
u ahaa; waxayna dhaleen carruur. 18 Waayo, Ilaah wuxuu awday maxalladii kuwa
reerka Abimeleg oo dhan, waana Saarah oo ahayd naagtii Ibraahim aawadeed.

21

Dhalashadii Isxaaq

1 Oo Rabbigu Saarah wuu soo booqday siduu yidhi, oo Rabbigu wuxuu Saarah u
yeelay siduu kula hadlay. 2 Oo Saarah way uuraysatay, oo Ibraahim wiil bay u dhashay
isagoo da' weyn, waxayna ahayd wakhtigii Ilaah kala hadlay isaga. 3 Oo Ibraahim
wuxuu wiilkiisii u dhashay, oo Saarah u dhashay isaga, u bixiyey Isxaaq. 4 Oo Ibraahim
baa guday wiilkiisii Isxaaq markuu siddeed maalmood jiray, sidii Ilaah ku amray isaga.
5 Oo Ibraahimna wuxuu jiray boqol sannadood, markii wiilkiisii Isxaaq u dhashay
isaga. 6 Saarahna waxay tidhi, Ilaah waa iga qosliyey, qof kasta oo maqlaana waa ila
qosli doonaa. 7 Oo waxay tidhi, Yaa Ibraahim ku odhan lahaa, Saarah carruur bay
nuujin doontaa? Waayo, wiil baan u dhalay isaga oo da' weyn.

Haagaar Iyo Ismaaciil Oo La Eriyey

8 Wiilkiina wuu koray, naaskiina waa laga gudhiyey. Ibraahimna diyaafad weyn buu
sameeyey maalintii Isxaaq naaska laga gudhiyey. 9 Saarahna waxay aragtay wiilkii
ay Haagaar tii Masriyadda ahayd Ibraahim u dhashay oo ku cayaaraya. 10 Sidaas
daraaddeed waxay Ibraahim ku tidhi, Eri addoontan iyo wiilkeedaba: maxaa yeelay,
wiilka addoontanu wax la dhaxli maayo wiilkayga Isxaaq ah. 11 Waxaasuna Ibraahim
aad buu ula xumaa xagga wiilkiisa. 12 Ilaahna wuxuu Ibraahim ku yidhi, Yaanay kula
xumaan wiilka dartiis, iyo naagta addoonta ah toona. Wax alla wixii Saarah kugu

tidhaahdo, hadalkeeda maqal; waayo, farcankaaga Isxaaq baa loogu yeedhi doonaa.
13 Wiilka addoontana waxaan ka dhigi doonaa quruun, waayo, isna waa farcankaaga.
14 Ibraahimna aroortii horuu kacay, wuxuuna qaaday cunto iyo sibraar biyo ah, oo
Haagaar buu siiyey intuu garbaha u saaray, wiilkiina wuu siiyey, markaasuu eryay:
wayna iska tagtay, oo ku wareegtay cidladii Bi'ir Shebac. 15 Biyihii sibraarka ku jirayna
way dhammaadeen, kolkaasay ilmihii ku xoortay geedihii midkood hoostiisa. 16 Wayna
tagtay oo waxay fadhiisatay meel ku soo jeedda oo ka fog, oo qiyaastii ah intii fallaadh
la ganay gaadho, waxayna tidhi, Yaanan eegin dhimashada wiilka. Iyadoo fadhida
meel ku soo jeedda ayay codkeedii kor u qaadday oo ooyday. 17 Ilaah baana maqlay
codkii wiilka; malaa'igtii Ilaahna Haagaar bay samada uga yeedhay, oo waxay ku
tidhi, Haagaaray, maxaa ku helay? Ha baqin; waayo, Ilaah waa maqlay codkii wiilka,
meeshuu joogo isagu. 18 Kac oo wiilka toosi, oo gacantaada ku hay; maxaa yeelay,
quruun weyn baan ka dhigi doonaa isaga. 19 Markaasaa Ilaah indhaheedii furay, oo
waxay aragtay ceel biyo ah; kolkaasay tagtay, oo sibraarkii biyo ka soo buuxisay, oo
wiilkii waraabisay. 20 Ilaahna wiilkii buu la jiray; wuuna koray; oo cidladuu degay,
wuxuuna noqday qaansoole. 21 Wuxuuna degay cidladii Faaraan: hooyadiis baana
dhulka Masar naag uga qaadday.

Axdigii Bi'ir Shebac

22 Waxayna noqotay wakhtigaas in Abimeleg iyo Fiikol oo ahaa madaxda ciidankiisa
ay la hadleen Ibraahim iyagoo leh, Ilaah waa kugula jiraa waxa aad samayso oo dhan.
23 Haddaba halkan Ilaah iigu dhaaro inaadan i khiyaanaynin aniga ama wiilkayga,
ama wiilkayga wiilkiisa, laakiinse sidii aan wanaagga kuugu sameeyey, inaad adna
iigu samaynaysid, aniga iyo dhulka aad qariib ahaanta u degganaydba. 24 Ibraahimna
wuxuu yidhi, Waan kuu dhaaran doonaa. 25 Ibraahimse wuxuu Abimeleg u canaantay
ceelkii ay addoommada Abimeleg ka xoogeen aawadiis. 26 Abimelegna wuxuu yidhi,
Anigu garan maayo ka waxaas sameeyey; adna iima aad sheegin, welina ma aan
maqlin, maanta mooyaane. 27 Markaasaa Ibraahim ido iyo dibiyo kaxeeyey, oo wuxuu
siiyey Abimeleg; labadoodiina axdi bay dhigteen. 28 Kolkaasaa Ibraahim idihii gooni
ahaan uga bixiyey toddoba sabeenood. 29 Abimelegna wuxuu Ibraahim ku yidhi,
Micnehoodu waa maxay toddobadan sabeenood oo aad gooni ahaantooda u bixisay?
30 Markaasuu yidhi, Toddobadan sabeenood waa inaad iga guddoontid inay markhaati
ii noqoto inaan anigu ceelkan qoday. 31 Sidaas daraaddeed meeshaas wuxuu u bixiyey
Bi'ir Shebac; maxaa yeelay, labadooduba meeshaas bay ku dhaarteen. 32 Sidaas
daraaddeed axdi bay ku dhigteen Bi'ir Shebac; markaasaa Abimeleg kacay, isaga iyo
Fiikol oo ahaa madaxda ciidankiisa, oo waxay ku noqdeen dhulkii reer Falastiin.
33 Ibraahimna geed buu Bi'ir Shebac ku beeray, oo halkaas buu ku ducaystay magaca
Rabbiga Ilaaha daa'imka ah. 34 Ibraahimna maalmo badan ayuu dhulka reer Falastiin
qariib ahaan ku degganaa.

22

Tijaabadii Ibraahim

1 Oo waxaa dhacay waxyaalahaas ka dib, in Ilaah tijaabiyey Ibraahim, oo uu ku
yidhi, Ibraahimow. Isna wuxuu yidhi, Waa i kan. 2 Markaasuu ku yidhi, Hadda kaxee
wiilkaaga keligiis ah, kan aad jeceshahay, oo ah Isxaaq, oo u kac dalka Moriyaah; oo
halkaas isaga sida allabari la gubo ku dul bixi buuraha middood oo aan kuu sheegi
doono. 3 Oo aroortii horaa Ibraahim kacay, oo wuxuu kooraystay dameerkiisii, oo
wuxuu kaxaystay laba ka mid ah dhallinyaradiisii, iyo wiilkiisii Isxaaq; qoryihiina
allabariga la gubo wuu u jeexjeexay, wuuna kacay, oo wuxuu tegey meeshii Ilaah u
sheegay. 4 Maalintii saddexaad ayuu Ibraahim indhihiisa kor u taagay, markaasuu

meeshii oo ka fog arkay. [5] Ibraahimna wuxuu raggiisii dhallinyarada ahaa ku yidhi,
Idinku halkan dameerka la jooga, aniga iyo wiilkuna halkoo baannu tegaynaa oo Ilaah
ku soo caabudaynaa, dabadeedna waannu idinku soo noqonaynaa. [6] Ibraahimna
wuxuu qaaday qoryihii allabariga la gubo, oo wuxuu saaray wiilkiisii Isxaaq, isna
wuxuu gacantiisa ku qaaday dabkii iyo mindidii; markaasay labadoodiiba israaceen.
[7] Isxaaqna waa la hadlay aabbihiis Ibraahim, oo yidhi, Aabbow. Isna wuxuu yidhi,
Waa i kan, wiilkaygiiyow. Markaasuu ku yidhi, Bal eeg, waa kuwan dabkii iyo qoryihii,
laakiinse meeh wankii allabariga la gubo loo bixin lahaa? [8] Ibraahimna wuxuu yidhi,
Ilaah qudhiisaa keeni doona wankii allabariga la gubo loo bixin lahaa, wiilkaygiiyow;
saas daraaddeed labadoodiiba way israaceen. [9] Oo waxay yimaadeen meeshii Ilaah
isaga u sheegay; Ibraahimna meeshaasuu ka dhisay meeshii allabariga, qoryihiina
wuu hagaajiyey, markaasuu xidhay wiilkiisii Isxaaq, oo meeshii allabariga saaray
qoryihii dushooda. [10] Ibraahimna gacantiisii buu fidiyey, oo mindidii buu u qaaday
inuu wiilkiisii dilo. [11] Markaasay malaa'igtii Rabbigu samada uga yeedhay isaga, oo
waxay ku tidhi, Ibraahimow, Ibraahimow. Kolkaasuu yidhi, Waa i kan. [12] Markaasay
ku tidhi, Gacantaada ha saarin wiilka, waxbana ha ku samaynin: waayo, hadda waan
garanayaa inaad Ilaah ka cabsatid, maxaa yeelay, igama aadan lexejeclaysan wiilkaaga,
kaas oo ahaa wiilkaaga keligiis ah. [13] Markaasaa Ibraahim indhihiisii kor u taagay, oo
wax fiiriyey, oo wuxuu dabadiisa ku arkay wan geesaha kayn kula jira. Markaasaa
Ibraahim tegey oo wankii soo kaxeeyey, oo wuxuu u bixiyey allabari guban meeshii
wiilkiisa. [14] Ibraahimna meeshaas wuxuu u bixiyey *Yehowah Yireh; xataa ilaa maanta
waxaa la yidhaahdaa, Buurta Rabbiga ayaa lagu arki doonaa. [15] Kolkaasaa mar labaad
malaa'igtii Rabbigu Ibraahim samada uga yeedhay, [16] oo waxay ku tidhi, Rabbigu
wuxuu yidhi, Waxan aad samaysay aawadood, iyo wiilkaaga aadan iga lexejeclaysan,
kaas oo ah wiilkaaga keligiis ah aawadiis ayaan nafsaddayda ku dhaartay [17] inaan
barako ku barakayn doono, oo aan farcankaaga u tarmin doono sida xiddigaha cirka,
iyo sida cammuudda taal badda xeebteeda; oo uu farcankaaguna hantiyi doono
cadaawayaashiisa iriddooda; [18] oo ay quruumaha dunida oo dhammu ku barakoobi
doonaan farcankaaga, maxaa yeelay, codkaygaad addeecday. [19] Haddaba Ibraahim
wuxuu ku noqday raggiisii dhallinyarada ahaa, markaasay kaceen oo waxay wada
tageen Bi'ir Shebac, Ibraahimna wuxuu iska degay Bi'ir Shebac.

Wiilashii Naaxoor

[20] Oo waxaa dhacay waxyaalahaas dabadood, in Ibraahim loo sheegay, oo lagu yidhi,
Bal eeg, Milkah carruur bay u dhashay walaalkaa Naaxoor. [21] Waxay yihiin Cuus
oo ah curadkiisa, iyo Buus oo ah walaalkiis, iyo Qemuu'el oo ah Araam aabbihiis;
[22] iyo Kesed, iyo Haso, iyo Fildash, iyo Yidlaf iyo Betuu'el. [23] Betuu'elna wuxuu dhalay
Rebeqah. Siddeeddan bay Milkah u dhashay Naaxoor, oo ahaa Ibraahim walaalkiis.
[24] Addoontiisii la odhan jiray Re'uumah waxay iyana u dhashay Tebah, iyo Gaham, iyo
Tahash, iyo Macakah.

23

Dhimashadii Saarah

[1] Saarah waxay noolayd boqol iyo toddoba iyo labaatan sannadood; intaasu waa
Saarah cimrigeedii. [2] Oo Saarah waxay ku dhimatay Qiryad Arbac, taasoo ah Xebroon,
tan ku taal dalka Kancaan: Ibraahimna wuxuu u yimid inuu u baroorto, oo uu u
ooyo Saarah. [3] Markaasaa Ibraahim meydkii naagtiisa ka kacay, oo wuxuu la hadlay
reer Xeed, isagoo ku leh, [4] Waxaan ahay shisheeye sodcaal ah oo idin dhex jooga: ee
dhexdiinna iga siiya meel xabaaleed oo hanti ah, si aan meydka naagtayda hortayda

* **22:14** Yehowah Yireh = Rabbigu waa arki doonaa.

uga aaso. 5 Oo reer Xeedna Ibraahim bay u jawaabeen, iyagoo ku leh, 6 Bal na
maqal sayidkaygiiyow, adigu dhexdayada waxaad ku tahay amiir weyn. Midka ugu
wanaagsan qabriyadayada meydka naagtaada ku aas. 7 Midkayana kaama lexeje-
claysan doono qabrigiisa inaad ku aastid meydka naagtaada. Markaasaa Ibraahim
sare kacay, oo uu u sujuuday dadkii waddanka lahaa, oo ahaa reer Xeed. 8 Wuuna la
hadlay oo ku yidhi, Haddaad oggoshihiin inaan meydka naagtayda hortayda ka aaso,
i maqla oo ii barya Cefroon ina Sohar, 9 inuu i siiyo godka la yidhaahdo Makfelah oo
uu haysto, oo ku yaal berrinkiisa geestiisa. Qiimo dhan ha iga siiyo, inay dhexdiinna
ii noqoto meel xabaaleed oo hanti ah. 10 Haddaba Cefroon wuxuu fadhiyey reer
Xeed dhexdooda; oo Cefroon oo ahaa reer Xeed ayaa Ibraahim u jawaabay, iyadoo ay
maqlayaan reer Xeed intii iriddii magaaladiisa ka gashay oo dhammu, oo wuxuu ku
yidhi, 11 Maya, sayidkaygiiyow, i maqal, berrinka waan ku siinayaa, godka ku dhex
yaalna waan ku siinayaa; waxaan kugu siinayaa ragga reerkayga hortooda, ee meydka
ku aaso. 12 Ibraahimna wuxuu ku hor sujuuday dadkii waddanka. 13 Markaasuu
Cefroon la hadlay iyadoo ay dadkii waddanku maqlayaan, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku
baryayaaye, haddaad oggoshahay i maqal; waan ku siin qiimihii berrinka ee iga qaado,
anna meydkaan meeshaas ku aasan. 14 Cefroonna Ibraahim buu u jawaabay, isagoo
ku leh, 15 Sayidkaygiiyow, bal i maqal: meel dhul ah oo qiimihiisu yahay afar boqol oo
sheqel oo lacag ah, waa maxay dhexdeenna? Haddaba meydka aaso. 16 Ibraahimna
Cefroon buu maqlay; markaasaa Ibraahim u miisaamay Cefroon lacagtii uu u sheegay,
iyadoo ay reer Xeed maqlayaan, oo waxay ahayd, afar boqol oo sheqel oo lacag ah, oo
lacagtii baayacmushtarka ku socotay ah. 17 Sidaasaa berrinkii Cefroon, oo Makfelah ku
yiil, oo Mamre ku hor yiil, berrinkii iyo godkii ku dhex yiil, iyo geedihii ku yiil berrinkii,
iyo xuduudkii ku wareegsanaa oo dhanba waxaa lagu xaqiijiyey 18 reer Xeed intii
iriddii magaaladiisa ka gashay oo dhan hortooda, in Ibraahim hanti ahaan u lahaado.
19 Markaas ka dib ayaa Ibraahim naagtiisii Saarah ku aasay godkii berrinkii Makfelah
oo ku hor yiil Mamre, taas oo ah Xebroon oo dalka Kancaan ku tiil. 20 Oo berrinkii iyo
godkii ku dhex yiilba reer Xeed ayaa Ibraahim u xaqiijiyey inay meel xabaaleed oo hanti
ah u noqdaan.

24

Isxaaq Iyo Rebeqah

1 Ibraahimna waa da' weynaa, gabow buuna la dhacay. Rabbiguna Ibraahim buu ku
barakeeyey wax walba. 2 Oo Ibraahim, wuxuu ku yidhi addoonkiisii oo dadka gurigiisa
ugu weynaa, oo u talin jiray wixii uu lahaa oo dhan, Waan ku baryayaaye gacantaada
bowdadayda hoos dhig. 3 Oo waxaan kugu dhaarin doonaa Rabbiga ah Ilaaha samada
iyo Ilaaha dhulka inaadan wiilkayga naag uga guurinayn gabdhaha reer Kancaanka
aan dhex degganahay: 4 laakiin waxaad u kacdaa dalkaygii iyo xigaalkaygii, oo waxaad
naag uga keentaa wiilkayga Isxaaq. 5 Addoonkiina wuxuu ku yidhi, Waxaa laga yaabaa
inaanay naagtu oggolaan inay ii soo raacdo dalkan; ma inaan wiilkaaga ku celiyo dalkii
aad ka timid baa? 6 Ibraahimna wuxuu ku yidhi isagii, Iska jir oo wiilkayga meeshaas
ha ku celin. 7 Rabbiga Ilaaha samada ah, oo iga soo kaxeeyey gurigii aabbahay iyo
dalkaygii aan ku dhashay, oo ila hadlay, iiguna dhaartay, isagoo leh, Farcankaaga
ayaan dalkan siinayaa, ayaa malaa'igtiisa kaa sii hor diri doona, wiilkaygana naag baad
halkaas uga soo guurin doontaa. 8 Haddii naagtu aanay oggolaan inay ku soo raacdo,
markaas dhaartaydan waxba kaa ma saarna, laakiin wiilkayga halkaas ha ku celin.
9 Addoonkii wuxuu gacantiisii hoos dhigay bowdadii sayidkiisii Ibraahim, wuxuuna
ugu dhaartay wax arrintan ku saabsan. 10 Addoonkiina wuxuu kaxeeyey toban awr,
oo ka mid ah awrtii sayidkiisa, wuuna tegey, isagoo gacantiisa ku haya waxyaalihii
sayidkiisa oo wanaagsanaa oo dhan, oo intuu kacay ayuu tegey Mesobotamiya, xagga

magaalada Naaxoor. 11 Awrtiina wuxuu tu'iyey meel magaalada dibaddeeda ah oo
ceelka biyaha agtiisa ah kolkay galabtii ahayd, marka dumarku biyo dhaansiga u soo
baxaan. 12 Oo wuxuu yidhi, Rabbiyow, sayidkayga Ibraahim Ilaahiisow, waan ku
baryayaaye, maanta i liibaani, sayidkayga Ibraahimna u roonow. 13 Bal eeg, waxaan
ag taaganahay isha biyaha ah, gabdhaha dadka magaaladuna waxay u soo baxayaan
inay biyo dhaansadaan. 14 Gabadhii aan ku odhan doono, Ashuunkaaga deji, waan
ku baryayaaye, aan ka cabbee, oo igu odhan doonta, Cab, awrtaadana waan waraabin
doonaa, taasu ha noqoto tii aad u dooratay addoonkaaga Isxaaq, oo taas baan ku ogaan
doonaa inaad sayidkayga u roonaatay. 15 Intuusan hadalkii dhammayn, waxaa soo
baxday, iyadoo ashuunkeedii garabka ku sidata, Rebeqah oo u dhalatay Betuu'el wiilkii
Milkah, oo ahayd naagtii Naaxoorkii ahaa Ibraahim walaalkiis. 16 Gabadhuna waa suu-
rad quruxsanayd, waxayna ahayd bikrad aan ninna u tegin. Waxay tagtay ishii biyaha
ahayd xaggeeda, oo intay ashuunkeedii soo buuxsatay, ayay soo baxday. 17 Markaasuu
addoonkii ku orday inuu ka hor tago oo wuxuu ku yidhi, Ashuunkaaga iga waraabi in
yar oo biyo ah, waan ku baryayaaye. 18 Markaasay tidhi, Cab, sayidkaygiiyow. Oo intay
dhaqsatay ayay ashuunkeedii dejisay oo gacanta ku qabatay, wayna waraabisay. 19 Oo
markii ay waraabisay ka dib ayay ku tidhi, Awrtaadana waan u dhaamin doonaa, ilaa
ay wabxaan. 20 Oo intay dhaqsatay ayay biyihii ashuunkeedii ku shubtay berkeddii,
oo mar kalay ceelkii ku orodday inay soo dhaamiso, wayna u dhaamisay awrtiisii oo
dhan. 21 Ninkiina aad buu u fiiriyey iyada, isagoo aamusan, inuu ogaado in Rabbigu
ku liibaaniyey sodcaalkiisii iyo in kale. 22 Markii awrtii cabtay ka dib ayaa ninkii soo
qaaday sangelis dahab ah oo miisaankiisu yahay nus sheqel, gacmaheedana wuxuu u
soo qaaday laba dugaagadood oo dahab ah oo miisaankoodu yahay toban sheqel. 23 Oo
wuxuu ku yidhi, Ina ayaad tahay? Waan ku baryayaaye, ii sheeg. Guriga aabbahaa
meel aannu ku hoyanno ma leeyahay? 24 Oo waxay ku tidhi isagii, Anigu waxaan ahay
ina Betuu'el, wiilkii Milkah ay Naaxoor u dhashay. 25 Oo weliba waxa kale oo ay ku
tidhi, Caws iyo cunto badanba waannu haysannaa, iyo meel lagu hoydo. 26 Markaasaa
ninkii madaxa foororiyey oo Rabbiga caabuday. 27 Markaasuu yidhi, Mahad waxaa leh
Rabbiga ah sayidkayga Ibraahim Ilaahiisa, oo aan naxariistiisa iyo runtiisa ka joojin
sayidkayga. Anigana Rabbigu jidkuu igu soo hoggaamiyey, oo wuxuu i keenay gurigii
sayidkayga walaalihiis. 28 Gabadhiina intay orodday ayay waxyaalahan dadkii guriga
hooyadeed uga warrantay. 29 Rebeqahna waxay lahayd walaal magiciisa la yidhaahdo
Laabaan. Markaasaa Laabaan dibadda u baxay oo wuxuu ku orday ninkii isha joogay.
30 Markuu arkay sangeliskii, iyo dugaagadihii gacmihii walaashiis ku jiray, oo uu
maqlay hadalkii walaashiis Rebeqah, iyadoo leh, Sidan buu ninkii iila hadlay, ayuu u
yimid ninkii oo bal eeg, wuxuu ag istaagay awrtii isha joogtay. 31 Oo wuxuu ku yidhi,
Kaaga Rabbigu barakeeyeyow, soo gal, maxaad dibadda u taagan tahay? Gurigii waan
soo hagaajiyey, awrtana meel baan u diyaariyey. 32 Ninkiina gurigii buu soo galay,
awrtiina wuu furay, wuxuuna isaga awrtii ugu dhiibay caws iyo cunto, biyona wuu
siiyey inay ku cago maydhaan isaga iyo raggii la socdayba. 33 Cuntona waa la hor dhigay
inuu cuno: laakiinse wuxuu yidhi, Cuni maayo ilaa aan sheego farriintayda. Kolkaasuu
yidhi, Sheeg. 34 Markaasuu yidhi, Waxaan ahay Ibraahim addoonkiisa. 35 Rabbigu aad
iyo aad buu u barakeeyey sayidkayga, wuuna weynaaday: wuxuuna siiyey adhi iyo
lo', iyo lacag iyo dahab, iyo rag addoommo ah, iyo naago addoommo ah, iyo geel iyo
dameerro. 36 Saarah oo ahayd sayidkayga naagtiisii ayaa wiil u dhashay sayidkayga
markay gabowday, oo wuxuu isaga siiyey wuxuu leeyahay oo dhan. 37 Sayidkayguna
wuu i dhaariyey, isagoo leh, Wiilkayga waa inaanad naag uga guurin gabdhaha reer
Kancaanka aan dalkooda degganahay. 38 Laakiinse waxaad u kacdaa gurigii aabbahay,
iyo xigaalkaygii, oo wiilkayga naag uga keen. 39 Markaasaan sayidkaygii ku idhi, Waxaa
laga yaabaa inaanay naagtu i soo raaci doonin. 40 Oo wuxuu igu yidhi, Rabbiga aan hor-

tiisa ku socdo wuxuu ku raacin doonaa malaa'igtiisa, jidkaagana wuu kugu liibaanin
doonaa, wiilkaygana naag baad uga guurin doontaa xigaalkaygii iyo gurigii aabbahay,
41 dabadeedna dhaartayda waxba kaama saarna, markaad u tagto xigaalkay; oo hadday
iyada ku siin waayaan, markaas dhaartayda waxba kaama saarna. 42 Maantaan isha
imid oo waxaan idhi, Rabbiyow, sayidkayga Ibraahim Ilaahiisow, haddaad haatan
jidkayga aan ku socdo igu liibaanisid, 43 bal eeg, waxaan ag taaganahay isha biyaha
ah, gabadhii u soo baxda inay biyo dhaansato oo aan ku odhan doono, Waan ku
baryayaaye, ashuunkaaga iga sii in yar oo biyo ah aan cabbee, 44 oo igu odhan doonta,
Cab, awrtaadana waan u dhaamin doonaa, taasu ha noqoto tii Rabbigu u doortay
wiilka sayidkayga. 45 Oo intaan hadalkii qalbigayga ka dhammaan ayaa Rebeqah soo
baxday iyadoo ashuunkeedii garabka ku sidata, markaasay ishii ku dhaadhacday, oo
soo dhaansatay: anna waxaan ku idhi, Waan ku baryayaaye, i waraabi. 46 Iyana intay
dhaqsatay oo ay ashuunkeedii garabkeeda ka soo dejisay ayay tidhi, Cab, awrtaadana
waan waraabin doonaa: sidaas daraaddeed waan cabbay, awrtiina way waraabisay.
47 Markaasaan weyddiiyey oo ku idhi, Ina ayaad tahay? Oo waxay tidhi, Ina Betuu'el
wiilkii Naaxoor ay Milkah u dhashay isaga. Markaasaan sangeliskii sanka u sudhay;
dugaagadihiina gacmaha u geliyey. 48 Kolkaasaan madaxa foororiyey, oo Rabbiga
caabuday, oo waxaan ammaanay Rabbiga ah sayidkayga Ibraahim Ilaahiisa, oo igu soo
hoggaamiyey jidkii toosnaa, inaan gabadhii sayidkayga walaalkiis u kaxeeyo wiilkiisa.
49 Haddaba haddaad sayidkayga ula macaamiloonaysaan si raxmad leh oo daacad ah,
ii sheega: haddii kalese ii sheega, inaan u leexdo xagga midigta ama xagga bidixda.
50 Markaasay Laabaan iyo Betuu'el jawaabeen oo yidhaahdeen, Waxanu wuxuu ka
soo baxay xagga Rabbiga, annana kugulama hadli karno xumaan iyo samaan toona.
51 Bal eeg, Rebeqah waa ku hor joogtaaye, kaxee oo la tag, oo ha noqoto sayidkaaga
wiilkiisii naagtiisa, sidii Rabbigu ku hadlay. 52 Markii uu Ibraahim addoonkiisii
hadalkoodii maqlay ayuu Rabbiga u sujuuday. 53 Markaasuu addoonkii soo bixiyey
jowharro lacag ah iyo jowharro dahab ah, iyo dhar, oo Rebeqah siiyey: walaalkeed
iyo hooyadeedna wuxuu siiyey waxyaalo qaali ah. 54 Markaasay wax cuneen oo wax
cabbeen, isaga iyo raggii la jirayba, habeenkii oo dhanna halkaasay joogeen. Aroortii
bay kaceen oo wuxuu yidhi, Xagga sayidkaygii ii dira. 55 Walaalkeed iyo hooyadeedna
waxay yidhaahdeen, Gabadhu ha nala joogto dhawr maalmood, ugu yaraan toban
beri; dabadeedna way tegi doontaa. 56 Markaasuu ku yidhi iyagii, Rabbigu waa igu
liibaaniyey jidkaygii, sidaas daraaddeed ha i raajinina, ee i dira inaan sayidkaygii u
tago. 57 Markaasay yidhaahdeen, Gabadha waannu u yeedhi doonnaa oo weyddiin
doonnaa. 58 Markaasay Rebeqah u yeedheen, oo waxay ku yidhaahdeen, Ninkan ma
raacaysaa? Oo waxay tidhi, Haah, waan raacayaa. 59 Markaasay walaashood Rebeqah
direen, iyada iyo midiidinteedii, iyo addoonkii Ibraahim, iyo raggiisiiba. 60 Oo Rebeqah
bay u duceeyeen oo ku yidhaahdeen, Walaashayoy, kumanyaal kun hooyadood noqo,
farcankaaguna kuwa iyaga neceb iriddooda ha hantiyeen. 61 Rebeqahna way kacday,
iyada iyo gabdhaheediiba, oo waxay fuuleen awrtii, ninkiina way raaceen: addoonki-
ina wuu kaxeeyey Rebeqah, wuuna tegey. 62 Isxaaqna wuxuu ka yimid xagga jidka
Bi'ir Lahayroy, waayo, wuxuu degganaa dhulka Koonfureed. 63 Oo gabbaldhicii ayaa
Isxaaq berrinka u soo baxay inuu fikiro: markaasuu indhihiisa kor u taagay, oo wax
fiiriyey, oo wuxuu arkay awr soo socota. 64 Rebeqahna indhaheedii bay kor u taagtay, oo
markay Isxaaq aragtay ayay ratigii ka degtay. 65 Oo waxay addoonkii ku tidhi, Waa ayo
ninkaas berrinka dhex socda, oo inaga hor imanaya? Addoonkiina wuxuu yidhi, Waa
sayidkaygii. Markaasay indhashareerteedii qaadatay oo hagoogatay. 66 Addoonkiina
wuxuu Isxaaq u sheegay wixii uu sameeyey oo dhan. 67 Isxaaqna wuxuu iyadii soo
geliyey teendhadii hooyadiis Saarah, Rebeqahna wuu guursaday, oo naagtiisii bay
noqotay. Wuuna jeclaaday iyada, oo Isxaaq waxaa laga qalbi qabowjiyey geeridii

hooyadiis.

25

Dhimashadii Ibraahim

[1] Ibraahim wuxuu guursaday naag kale, magaceeduna wuxuu ahaa Qetuurah. [2] Oo
waxay u dhashay Simraan, iyo Yoqshaan, iyo Medaan, iyo Midyaan, iyo Yishbaaq, iyo
Shuu'ah. [3] Yoqshaanna wuxuu dhalay Shebaa, iyo Dedaan. Wiilashii Dedaanna waxay
ahaayeen Ashuurim, iyo Letushim, iyo Le'ummiim. [4] Wiilashii Midyaanna waxay
ahaayeen Ceefah, iyo Ceefer, iyo Xanoog, iyo Abiidac iyo Eldacah. Kuwanu waxay
wada ahaayeen carruurtii Qetuurah. [5] Ibraahimna wax alla wuxuu lahaa wuxuu
siiyey Isxaaq. [6] Laakiinse naagihii addoommada ahaa oo Ibraahim haystay wuxuu
wiilashoodii siiyey hadiyado, oo intuu isagu noolaa ayuu ka diray wiilkiisii Isxaaq, bari
buuna u diray xagga dhulka bari. [7] Sannadihii Ibraahim noolaa oo cimrigiisu ahaa
waa boqol iyo shan iyo toddobaatan sannadood. [8] Ibraahimna waa naf baxay, cimri
wanaagsan buuna ku dhintay, isagoo duq ah, oo sannado badan jiray; oo wuxuu ku
darmaday dadkiisii. [9] Markaasay wiilashiisii Isxaaq iyo Ismaaciil ku aaseen godkii
Makfelah, oo ku dhex yiil berrinkii Cefroon ina Sohar oo ahaa reer Xeed oo ku hor yiil
Mamre; [10] berrinkaas oo ahaa kii Ibraahim ka iibsaday reer Xeed. Halkaasaa lagu aasay
Ibraahim iyo naagtiisii Saarahba. [11] Ibraahim geeridiisii ka dib ayaa Ilaah barakeeyey
wiilkiisii Isxaaq; Isxaaqna wuxuu ag degganaa Bi'ir Lahayroy.

Wiilashii Ismaaciil

[12] Haddaba kuwanu waa farcankii Ismaaciil ina Ibraahim, kii Haagaar tii Masriyadda
ahayd oo Saarah midiidinteedii ahayd ay u dhashay Ibraahim. [13] Kuwanuna waa
magacyadii wiilashii Ismaaciil, magacyadoodii sidii farcankoodii ahaa. Curadkii Is-
maaciil wuxuu ahaa Nebayod; waxaana ku xigay Qedaar, iyo Adbe'el, iyo Mibsam,
[14] iyo Mishmaac, iyo Duumah, iyo Masa; [15] Hadar, iyo Tema, iyo Yetuur, iyo Nafish, iyo
Qedemah. [16] Kuwanu waa wiilashii Ismaaciil, kuwanuna waa magacyadoodii sidii ay
tuulooyinkoodii iyo xeryahoodii ahaayeen; waxayna lahaayeen laba iyo toban amiir
sidii ay qolooyinkoodii ahaayeen. [17] Sannadihii Ismaaciil noolaa waa boqol iyo toddoba
iyo soddon sannadood, wuuna naf baxay, oo dhintay; wuxuuna ku darmaday dadkiisii.
[18] Waxayna degganaayeen tan iyo Xawiilaah iyo Shuur tan ku hor taal Masar, haddaad
u kacdo xagga Ashuur. Walaalihiis oo dhan hortooda ayuu degay.

Yacquub Iyo Ceesaw

[19] Kuwanuna waa farcankii Isxaaq ina Ibraahim. Ibraahim Isxaaq buu dhalay:
[20] Isxaaqna afartan sannadood buu jiray markuu guursaday Rebeqah ina Betuu'el kii
dalkiisu ahaa Suuriya ee reer Fadan Araam, iyadoo ahayd Laabaan kii dalkiisu Suuriya
ahaa walaashiis. [21] Isxaaqna naagtiisuu Rabbiga u baryay, maxaa yeelay, madhalays
bay ahayd, Rabbiguna waa ka aqbalay, markaasay naagtiisii Rebeqah uuraysatay.
[22] Carruurtiina uurkeeday isku dhex riixriixeen; markaasay tidhi, Hadday saas tahay,
maxaan sidan u ahay? Kolkaasay u tagtay inay Rabbiga wax weyddiiso. [23] Rabbiguna
wuxuu ku yidhi iyada,
Laba quruumood baa maxalkaaga ku jirta,
Oo laba dad oo kala duwan ayaa uurkaaga ka soo bixi doona;
Oo labada dad midkood baa ka xoog badnaan doona dadka kale;
Kan weynuna wuxuu u adeegi doonaa kan ka yar.
[24] Oo markii wakhtigii ay umuli lahayd dhammaaday, bal eeg, waxaa maxalkeedii
ku jiray mataano. [25] Oo kii hore wuu soo baxay isagoo cas, korkiisa oo dhammuna
wuxuu u ekaa dhar dhogor laga sameeyey, magiciisiina waxay u baxsheen Ceesaw.

26 Dabadeedna waxaa soo baxay walaalkiis, gacantiisuna waxay ku dhegganayd ced-
hibta Ceesaw; magiciisiina waxaa loo bixiyey Yacquub; Isxaaqna lixdan sannadood
buu jiray markay iyaga dhashay. 27 Wiilashiina way koreen: oo Ceesaw wuxuu ahaa
nin ugaadhsiga aad u yaqaan, wuxuuna ahaa nin duurgal ah; Yacquubna wuxuu
ahaa nin aamusan oo teendhooyin degi jiray. 28 Isxaaqna wuu jeclaa Ceesaw, maxaa
yeelay, wuxuu cuni jiray hilibkiisii ugaadha; Rebeqahna waxay jeclayd Yacquub.
29 Yacquub wuxuu karsaday fuud; markaasaa waxaa duurka ka yimid Ceesaw, wuuna
daalanaa. 30 Markaasaa Ceesaw wuxuu Yacquub ku yidhi, Waan ku baryayaaye, i
sii aan cunee fuudkaas cas, waayo, waan daalanahay. Sidaas daraaddeed magiciisii
waxaa loo bixiyey *Edom. 31 Yacquubna wuxuu yidhi, Maanta iga iibi curadnimadaada.
32 Markaasaa Ceesaw yidhi, Bal eeg, geeri baan ku dhowahay; haddaba curadnimadu
maxay ii taraysaa? 33 Markaasaa Yacquub ku yidhi, Maanta ii dhaaro. Kolkaasuu u
dhaartay, curadnimadiisiina wuxuu ka iibiyey Yacquub. 34 Yacquubna wuxuu Ceesaw
siiyey kibis iyo fuud digir laga sameeyey, wuuna cunay oo cabbay, markaasuu intuu
kacay, iska tegey. Sidaasuu Ceesaw u quudhsaday curadnimadiisii.

26

Isxaaq Iyo Abimeleg

1 Waxaa dhulkii ka dhacday abaar, oo aan ahayn tii hore oo waagii Ibraahim dhacday.
Markaasaa Isxaaq u kacay xagga Abimeleg oo ahaa boqorkii reer Falastiin xagga
Geraar. 2 Rabbiguna wuu u muuqday isaga, oo wuxuu ku yidhi, Xagga Masar ha u
dhaadhicin, laakiinse deg dhulka aan kuu sheegi doono. 3 Dhulkan qariib ahaan u
deg, oo anna waan kula jiri doonaa, oo waan ku barakayn doonaa; waayo, adiga iyo
farcankaaga ayaan dalalkan oo dhan siin doonaa, oo waxaan adkayn doonaa dhaartii
aan ugu dhaartay aabbahaa Ibraahim. 4 Farcankaagana waxaan u tarmin doonaa
sida xiddigaha samada, oo waxaan farcankaaga siin doonaa dalalkan oo dhan, far-
cankaagayna quruumaha dunida oo dhammu ku barakoobi doonaan; 5 maxaa yeelay,
Ibraahim baa addeecay codkaygii, wuxuuna dhawray wixii la ii dhawri lahaa, iyo
xukummadaydii, iyo amarradaydii, iyo qaynuunnadaydii. 6 Isxaaqna wuxuu degganaa
Geraar: 7 oo dadkii meeshaas joogay baa naagtiisii ka warsaday, oo wuxuu yidhi,
Iyadu waa walaashay: waayo, wuu ka cabsaday inuu yidhaahdo, Waa naagtaydii, oo
wuxuu isyidhi, waaba intaasoo ay dadka meeshanu igu dilaan Rebeqah aawadeed,
maxaa yeelay, way suurad quruxsanayd. 8 Markuu halkaas wakhti dheer joogay ayaa
Abimeleg oo ahaa boqorkii reer Falastiin daaqad ka fiiriyey, oo uu arkay Isxaaq oo
naagtiisii Rebeqah la qooqaya. 9 Markaasuu Abimeleg Isxaaq u yeedhay, oo yidhi,
Hubaal iyadu waa naagtaadii. De sidee baad ku tidhi, Waa walaashay? Isxaaqna
wuxuu ku yidhi, Maxaa yeelay, waxaan is-idhi, Waaba intaasoo aad u dhimatid iyada
aawadeed. 10 Oo Abimelegna wuxuu ku yidhi, War waa maxay waxan aad nagu
samaysay? Mid dadka ka mid ahu dhib yaraan buu ula jiifsan lahaa naagtaada, oo
kolkaasaad eed noo soo jiidi lahayd. 11 Markaasaa Abimeleg wuxuu dadkii oo dhan
ku amray, oo yidhi, Kii ninkan ama naagtiisa taabta hubaal naftaa laga qaadi doonaa.
12 Isxaaqna dhulkaasuu wax ku beertay, isla sannaddiina wuxuu helay boqol laab;
Rabbiguna wuu barakeeyey isagii. 13 Ninkiina wuu weynaaday, oo hor u maray, ilaa
uu noqday nin aad u weyn, 14 wuxuuna lahaa adhi iyo lo', iyo addoommo fara badan;
markaasay reer Falastiin ka masayreen. 15 Ceelashii addoommada aabbihiis qodeen
oo dhan waagii aabbihiis Ibraahim noolaa ayay reer Falastiin hore u awdeen oo ciid
uga buuxiyeen. 16 Abimelegna wuxuu Isxaaq ku yidhi, Naga tag; waayo, aad baad
nooga xoog badan tahay. 17 Markaasaa Isxaaq halkaas ka tegey, oo dooxadii Geraar

* **25:30** Edom = Cas

degay, halkaasuuna joogay. 18 Kolkaasaa Isxaaq mar kale qoday ceelashii biyaha oo
ay qodeen waagii aabbihiis Ibraahim noolaa, waayo, reer Falastiin baa awday markii
Ibraahim dhintay ka dib, oo wuxuu magacyadoodii u bixiyey magacyadii aabbihiis
Ibraahim u bixiyey. 19 Markaasaa addoommadii Isxaaq dooxadii qodeen, oo waxay ka
heleen ceel durdur ah. 20 Markaasaa xoolojirradii reer Geraar la diriree xoolojirradii
Isxaaq, iyagoo leh, Biyaha annagaa leh. Ceelka magiciisiina wuxuu u bixiyey Ceseq,
maxaa yeelay, way la dirireen isagii. 21 Ceel kalena way qodeen, oo kaasna way kula
dirireen, markaasuu magiciisii u bixiyey Sitnah. 22 Kolkaasuu meeshaas ka guuray,
oo wuxuu qoday ceel kale; kaasna kulama ay dirirín; magiciisiina wuxuu u bixiyey
Rexobod, oo wuxuu yidhi, Haatan Rabbigu meel buu noo banneeyey, oo dalka waannu
ku badnaynaa. 23 Markaasuu halkaas ka tegey, oo wuxuu u kacay Bi'ir Shebac. 24 Oo
isla habeenkaas ayaa Rabbigu u muuqday isagii oo ku yidhi, Waxaan ahay aabbahaa
Ibraahim Ilaahiisa. Ha cabsan, waayo, waan kula jiraa, oo waan ku barakayn doonaa,
farcankaagana waan tarmin doonaa addoonkaygii Ibraahim aawadiis. 25 Kolkaasuu
halkaas ka dhisay meel allabari, oo magaca Rabbiga ku baryootamay, halkaas buuna
teendhadiisii ka dhisay, markaasaa addoommadii Isxaaq halkaas ceel ka qodeen.
26 Dabadeedna Abimeleg iyo saaxiibkiis Axusad, iyo Fiikol oo ahaa madaxda ciidankiisa
ayaa Geraar ka tegey oo Isxaaq u kacay. 27 Markaasaa Isxaaq ku yidhi, Maxaad
iigu timaadeen, waabad i neceb tihiine, oo aad iska kay erideene? 28 Oo waxay
yidhaahdeen, Caddaan baannu u aragnay in Rabbigu kula jiro; oo waxaannu nidhi,
Annaga iyo adiga dhaaru ha inoo dhexayso oo aynu axdi dhiganno, 29 inaadan wax na
yeelayn, sidii annana aannan kuu taaban, oo aannan waxba kuugu samayn wanaag
mooyaane, oo aannu nabad kuugu dirnay. Adigu hadda waxaad tahay kan Rabbigu
barakeeyey. 30 Diyaafad buuna u sameeyey, wayna cuneen oo cabbeen. 31 Kolkaasay
aroor hore kaceen, oo isu dhaardhaarteen: markaasaa Isxaaq iska diray, iyana nabad
bay kaga ambabbaxeen. 32 Oo isla maalintaas ayay addoommadii Isxaaq yimaadeen,
oo ay uga warrameen ceelkii ay qodeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Biyaannu helnay.
33 Markaasuu u bixiyey Shebcaah; sidaas daraaddeed magaaladaas magaceeda waxaa
ilaa maantadan la yidhaahdaa Bi'ir Shebac. 34 Ceesaw markuu afartan sannadood jiray
ayuu guursaday Yuhuudiid ina Be'eerii kii reer Xeed, iyo Basmad ina Eeloon kii reer
Xeed. 35 Kuwaasuna Isxaaq iyo Rebeqah ayay caloolxumo geliyeen.

27

Yacquub Oo Helay Barakadii Isxaaq

1 Markii Isxaaq gaboobay, oo ay indhihiisii u arag darnaayeen si uusan waxba
arki karin, ayuu u yeedhay wiilkiisii weynaa oo Ceesaw ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
Wiilkaygiiyow. Isaguna wuxuu yidhi, Waa i kan. 2 Markaasuu yidhi, Bal i eeg, haatan
waan gaboobay, garanna maayo maalinta dhimashadayda. 3 Sidaas daraaddeed waan
ku baryayaaye, qaado hubkaaga, gabooyahaaga iyo qaansadaada, oo duurka u bax, oo
hilib ugaadheed ii keen; 4 oo ii samee hilib macaan, oo ah kan aan jeclahay, oo ii keen,
aan cunee, inay naftaydu kuu ducayso intaanan dhiman. 5 Rebeqahna way maqashay
markii Isxaaq la hadlay wiilkiisii Ceesaw. Ceesawna duurkuu u kacay inuu ugaadh soo
dilo oo uu keeno. 6 Markaasay Rebeqah la hadashay wiilkeedii Yacquub, oo tidhi, Wax-
aan maqlay aabbahaa oo la hadlaya walaalkaa Ceesaw, isagoo leh, 7 Hilib ugaadheed
ii keen, oo ii samee hilib macaan, aan cunee, oo aan kuugu duceeyee Rabbiga hortiis
intaanan dhimane. 8 Haddaba sidaas daraaddeed, wiilkaygiiyow, codkayga u addeec
sida aan kuugu amro. 9 Bal adhiga u kac, oo iiga keen laba waxar oo wanwanaagsan,
oo waxaan aabbahaa uga samayn hilib macaan, oo ah kan uu jecel yahay, 10 adna
aabbahaa waad u geeyn doontaa inuu cuno, si uu kuugu duceeyo intuusan dhiman.
11 Yacquubna wuxuu hooyadiis Rebeqah ku yidhi, Walaalkay Ceesaw waa nin xaad

badan, anna waxaan ahay nin xaad yar. 12 Mindhaa aabbahay waa i taaban doonaa,
oo markaasaan ula ekaan doonaa khaa'in, oo habaar baan isu soo jiidi doonaa, ducose
ma heli doono. 13 Oo hooyadiis baa ku tidhi, Wiilkaygiiyow, habaarkaagu aniga ha
igu dhaco: codkayga uun addeec, oo orod oo ii keen iyaga. 14 Markaasuu tegey, oo
soo kaxeeyey, oo u keenay hooyadiis, hooyadiisna waxay samaysay hilib macaan,
oo ah sidii kii aabbihiis jeclaa. 15 Markaasaa Rebeqah waxay soo qaadday dharkii
wanaagsanaa oo wiilkeedii weynaa oo ahaa Ceesaw, oo ay guriga ku haysay, oo waxay
u xidhay wiilkeedii yaraa oo ahaa Yacquub; 16 markaasay waxarihii hargahoodii ku
xidhay gacmihiisii iyo intii aan xaadda lahayn oo luquntiisii. 17 Markaasay hilibkii
macaanaa iyo kibistii ay diyaarisay u dhiibtay wiilkeedii Yacquub. 18 Kolkaasuu
aabbihiis u yimid, oo yidhi, Aabbow. Isna wuxuu yidhi, Waa i kan. Kumaad tahay,
wiilkaygiiyow? 19 Yacquubna wuxuu aabbihiis ku yidhi, Waxaan ahay curadkaagii
Ceesaw. Waan sameeyey sidii aad iigu amartay. Haddaba waan ku baryayaaye, kac
oo fadhiiso oo cun hilibkaygan ugaadheed, si aad iigu ducayso. 20 Isxaaqna wuxuu
wiilkiisii ku yidhi, Wiilkaygiiyow, sidee baad dhaqso ugu soo heshay? Isna wuxuu
yidhi, Maxaa yeelay, Rabbiga ah Ilaahaaga ayaa ii keenay. 21 Isxaaqna wuxuu Yacquub
ku yidhi, Soo dhowow, waan ku baryayaaye, aan ku taabtee, wiilkaygiiyow, bal inaad
tahay wiilkaygii Ceesaw iyo in kale. 22 Yacquubna waa u dhowaaday aabbihiis Isxaaq;
markaasuu taabtay oo yidhi, Codku waa codkii Yacquub, gacmuhuse waa gacmihii
Ceesaw. 23 Mana uu garanin, maxaa yeelay, gacmihiisu xaad miidhan bay ahaayeen
sidii gacmihii walaalkiis Ceesaw; sidaas daraaddeed wuu u duceeyey. 24 Kolkaasuu
yidhi, War ma tahay wiilkaygii Ceesaw qudhiisii? Isna wuxuu yidhi, Waan ahay.
25 Markaasuu ku yidhi. Bal ii soo dhowee, aan cunee wiilkayga hilibkiisa ugaadheed,
si aan kuugu duceeyo. Kolkaasuu u soo dhoweeyey, oo isna wuu cunay: oo wuxuu
kaloo u keenay khamri, wuuna cabbay. 26 Markaasaa aabbihiis Isxaaq ku yidhi, Bal
ii soo dhowow, oo i dhunko, wiilkaygiiyow. 27 Isna wuu u soo dhowaaday, oo wuu
dhunkaday. Markaasuu ursaday dharkiisa, wuuna u duceeyey, oo yidhi,
Bal eeg, urta wiilkaygu
Waa sida urta duurka Rabbigu barakeeyey,
28 Ilaahu ha ku siiyo sayaxa samada,
Iyo barwaaqada dhulka,
Iyo hadhuudh iyo khamri badan.
29 Dadyowgu ha kuu adeegeen,
Quruumuhuna ha kuu sujuudeen.
Walaalahaa sayid u noqo,
Wiilasha hooyadaana ha kuu sujuudeen.
Ha inkaarnaado ku kasta oo ku inkaaraa,
Ha ducaysnaado ku kasta oo kuu duceeyaa.
30 Markii Isxaaq dhammeeyey ducadii uu Yacquub u ducaynayay, Yacquubna ka tegey
aabbihiis, ayaa walaalkiis Ceesaw ka yimid ugaadhsigii. 31 Oo isna hilib macaan
buu sameeyey, oo u keenay aabbihiis; oo wuxuu ku yidhi aabbihiis, Aabbow kac,
oo cun hilibkaygan ugaadheed, si aad iigu ducayso. 32 Markaasaa aabbihiis Isxaaq
ku yidhi, Kumaad tahay? Isna wuxuu yidhi, Waxaan ahay wiilkaaga ah curadkaaga
Ceesaw. 33 Markaasuu Isxaaq aad iyo aad u gariiray, oo yidhi, De yuu ahaa haddaba
kii intuu hilib ugaadheed soo qaaday, ii keenay, oo aan kulli cunay intaadan iman
ka hor, oo aan u duceeyey? Kaasu wuu ducaysnaan doonaa. 34 Ceesawna markuu
maqlay hadalkii aabbihiis ayuu ku dhawaaqay dhawaaq aad iyo aad u weyn oo
daran, oo wuxuu aabbihiis ku yidhi, Aabbahayow, anigana ii ducee. 35 Isna wuxuu
yidhi, Walaalkaa baa khiyaano iila yimid oo ducadaadii qaatay. 36 Oo wuxuu yidhi,
Miyaanay ku habboonayn in magiciisa loo bixiyo Yacquub? Waayo, labadan goor buu i

khiyaaneeyey. Curadnimadaydii buu qaatay; haatanna wuxuu qaatay ducadaydii. Oo
wuxuu yidhi, Miyaadan duco ii reebin? 37 Isxaaqna wuu jawaabay oo wuxuu Ceesaw
ku yidhi, Bal eeg, waxaan isaga ka dhigay sayidkaagii, walaalihiis oo dhanna waxaan u
siiyey isaga inay addoommo u noqdaan, hadhuudh iyo khamrina waan u ballanqaaday,
ee maxaan haddaba adiga kuu sameeyaa, wiilkaygiiyow? 38 Ceesawna wuxuu aabbihiis
ku yidhi, Aabbahayow, ducadaadu ma mid keliya baa? Ii ducee anigana sidoo kale,
Aabbow. Markaasuu Ceesaw aad u qayliyey oo ooyay. 39 Markaasaa aabbihiis Isxaaq u
jawaabay oo ku yidhi,
Bal eeg, rugtaadu waxay ahaan doontaa meel ka baxsan dhulka barwaaqadiisa
Iyo sayaxa samada sare ka yimaada.
40 Oo waxaad ku noolaan doontaa seeftaada, walaalkaana waad u adeegi doontaa,
Oo waxaa dhici doonta markaad xukunka qabsato
Inaad harqoodkiisa surkaaga ka tuuri doonto.

Yacquub Oo U Cararaya Laabaan

41 Ceesawna wuxuu Yacquub u nebcaaday ducadii aabbihiis ugu duceeyey aawadeed.
Ceesawna wuxuu isku yidhi, Maalmihii aabbahay loo barooran lahaa waa dhow yihiin;
dabadeedna waan dili doonaa walaalkay Yacquub. 42 Rebeqahna waxaa loo sheegay
hadalkii wiilkeedii weynaa oo ahaa Ceesaw; markaasay intay u cid dirtay u yeedhay
wiilkeedii yaraa oo ahaa Yacquub, oo waxay ku tidhi isagii, Bal eeg, walaalkaa Ceesaw
wuxuu isku qalbi qabowjiyaa talajirka uu ku talo jiro inuu ku dilo. 43 Haddaba sidaas
daraaddeed wiilkaygiiyow, codkayga addeec. Kac oo u carar walaalkay Laabaan xagga
Haaraan; 44 oo dhawr maalmood isaga la joog, ilaa walaalkaa ciilku ka ba'ayo, iyo ilaa
walaalkaa cadhaduu kuu qabo ka ba'ayso, 45 oo uu ka illoobayo wixii aad ku samaysay:
dabadeedna waan kuu soo cid diri doonaa, oo halkaasaan kaa soo kaxayn doonaa.
Maxaan labadiinnaba isku maalin idiin waayayaa?
46 Rebeqahna waxay Isxaaq ku tidhi, Naftaydu waa rafaadsan tahay gabdhaha reer
Xeed dartood. Haddii Yacquub naag ka guursado gabdhaha reer Xeed oo kuwan oo kale
ah, kuwaas oo ah gabdhaha waddanka, noloshaydu maxay igu taraysaa?

28

1 Isxaaqna wuxuu u yeedhay Yacquub, wuuna u duceeyey, oo wuxuu ku amray, oo
ku yidhi, Waa inaadan naag ka guursan gabdhaha reer Kancaan. 2 Kac oo xagga Fadan
Araam tag, iyo xagga gurigii Betuu'el oo ah hooyadaa aabbeheed; oo halkaas naag ka
guurso gabdhaha Laabaan oo ah hooyadaa walaalkeed. 3 Oo Ilaaha Qaadirka ahu ha
ku barakeeyo, oo ha ku badiyo, oo ha ku tarmiyo, inaad noqotid dad faro badan, 4 oo
ha ku siiyo barakadii Ibraahim, adiga iyo farcankaaga kula joogaba, inaad dhaxashid
dalka aad qariibka ku tahay, oo Ilaah Ibraahim siiyey. 5 Isxaaqna Yacquub wuu diray:
oo wuxuu u kacay Fadan Araam xagga Laabaan, ina Betuu'el kii reer Suuriya, oo ahaa
Rebeqah walaalkeed tii ahayd Yacquub iyo Ceesaw hooyadood. 6 Ceesawna wuxuu
arkay in Isxaaq u duceeyey Yacquub oo u diray Fadan Araam, inuu halkaas naag ka
guursado, iyo inuu markuu u duceeyey amray, oo ku yidhi, Waa inaadan naag ka
guursan gabdhaha reer Kancaan; 7 iyo in Yacquub addeecay aabbihiis iyo hooyadiis,
oo uu u kacay xagga Fadan Araam. 8 Oo Ceesaw wuxuu arkay inaanay gabdhaha
reer Kancaan ka farxin aabbihiis Isxaaq. 9 Markaasuu Ceesaw wuxuu u kacay xagga
Ismaaciil, oo wuxuu naagihii uu qabay ku daray Mahalad gabadhii Ismaaciil ina
Ibraahim, taas oo ahayd Nebayod walaashiis, si ay naagtiisii u noqoto.

Riyadii Yacquub Ku Riyooday Beytel

10 Yacquubna waa ka tegey Bi'ir Shebac, oo wuxuu u kacay xagga Haaraan. 11 Oo
meel buu gaadhay oo halkaasuu habeenkii oo dhan joogay, maxaa yeelay, qorraxdu

way dhacday, markaasuu qaaday mid ka mid ah dhagxantii meeshaas, oo barkaday,
halkaasuuna jiifsaday si uu u seexdo. 12 Wuuna riyooday, oo riyadiisii wuxuu ku arkay
sallaan dhulka qotoma oo caaraddiisiina samada gaadhay, wuxuuna arkay malaa'igihii
Ilaah oo ku koraya, kuna soo degaya. 13 Oo bal eeg, Rabbigaa isdul taagay, oo yidhi,
Waxaan ahay Rabbiga ah Ilaaha awowgaa Ibraahim, iyo Ilaaha Isxaaq. Dhulka aad
ku jiifto, waxaan siin doonaa adiga iyo farcankaaga. 14 Farcankaaguna wuxuu noqon
doonaa sida ciidda dhulka, oo waxaad ku firdhi doontaan tan iyo galbeed, iyo bari,
iyo tan iyo woqooyi, iyo koonfur: oo adiga iyo farcankaagay qabiilooyinka dhulka oo
dhammu ku barakoobi doonaan. 15 Oo bal eeg, waan kula jiraa, meel alla meeshii
aad tagtidna waan kugu dhawri doonaa, dalkanna mar kalaan kugu soo celin doonaa;
waayo, anigu kaa tegi maayo ilaa aan sameeyo wixii aan kugula hadlay. 16 Markaasuu
Yacquub ka toosay hurdadiisii, oo wuxuu yidhi, Hubaal Rabbigaa halkan jooga, mana
aan ogayn. 17 Wuuna cabsaday, oo wuxuu yidhi, Meeshanu cabsi badanaa! Tanu meel
kale ma aha, gurigii Ilaah mooyaane, tanuna waa iriddii samada. 18 Yacquubna aroor
horuu kacay, oo wuxuu qaaday dhagaxii uu barkaday, oo sidii tiir buu u qotomiyey,
kolkaasuu saliid ku dul shubay. 19 Meeshaas magaceediina wuxuu u bixiyey Beytel:
laakiinse markii hore magaalada magaceedu wuxuu ahaa Luus. 20 Yacquubna nidar
buu nidray, oo wuxuu yidhi, Haddii Ilaah ila jiro, oo uu jidkan aan socdo igu dhawro, oo
uu i siiyo wax aan cuno, iyo dhar aan xidho, 21 oo aan aniga oo nabad qaba ku soo noqdo
gurigii aabbahay, markaas Rabbigu wuxuu ii noqon doonaa Ilaah, 22 oo dhagaxan aan
sidii tiir u qotomiyey, wuxuu noqon doonaa guriga Ilaah: oo wax alla wixii aad i siisidna
hubaal meel tobnaadka adigaan ku siin doonaa.

29

Yacquub Oo Gaaray Fadan Araam

1 Yacquubna sodcaalkiisii buu iska sii watay, oo wuxuu yimid dalkii reer bari.
2 Kolkaasuu wax fiiriyey, oo wuxuu arkay ceel berrinka ku dhex yaal, oo waxaa
joogay saddex qaybood oo ido ah oo agtiisa jiifjiifa, maxaa yeelay, ceelkaasay idaha ka
waraabin jireen. Dhagaxa ceelka afkiisa saarnaana aad buu u weynaa. 3 Oo halkaasaa
idaha oo dhan lagu soo ururin jiray: kolkaasay dhagaxa ceelka afkiisa ka rogi jireen, oo
idaha ka waraabin jireen, markaasay mar labaad dhagaxa ceelka afkiisa saari jireen oo
ku celin jireen meeshiisii. 4 Markaasaa Yacquub ku yidhi, Walaalahayow, xaggaad ka
timaadeen? Iyana waxay yidhaahdeen, Waxaannu ka nimid Haaraan. 5 Markaasuu
ku yidhi, Ma taqaaniin Laabaan oo ah ina Naaxoor? Markaasay ku yidhaahdeen,
Waannu naqaan. 6 Markaasuu ku yidhi, Ma nabad qabaa? Iyana waxay yidhaahdeen,
Haah, wuu nabad qabaa. Waa taas gabadhiisii Raaxeel idaha soo kaxaynaysa. 7 Oo
wuxuu ku yidhi iyagii, Bal eega, weli waa maalin weyn, mana aha goortii xoolaha
la soo wada ururin lahaa. Idaha waraabiya, oo kaxeeya oo daajiya. 8 Iyana waxay
yidhaahdeen, Ma yeeli karno taas, jeeray idoyowga oo dhammu isu yimaadaan, oo
dhagaxa ceelka afkiisa laga rogo; markaasaannu idaha waraabinaynaa. 9 Oo intuu weli
la hadlayay ayaa Raaxeel keentay idihii aabbeheed, waayo, iyadaa ilaalin jirtay. 10 Oo
Yacquub markuu arkay Raaxeel oo ahayd gabadhii abtigiis Laabaan, iyo idihii abtigiis
Laabaan, ayuu u dhowaaday, oo dhagaxii ka rogay ceelka afkiisa, oo uu waraabiyey
idihii abtigiis Laabaan. 11 Markaasuu Yacquub Raaxeel dhunkaday, wuuna qayliyey oo
ooyay. 12 Yacquubna wuxuu Raaxeel u sheegay inuu yahay aabbeheed xigaalkiis, oo
uu yahay wiilkii Rebeqah; kolkaasay orodday oo u sheegtay aabbeheed. 13 Oo Laabaan
markuu maqlay warkii Yacquub oo ahaa wiilkii walaashiis ayuu ku orday inuu ka hor
tago, markaasuu isku duubay, oo dhunkaday, oo uu gurigiisii keenay. Isna wuxuu
Laabaan u sheegay waxyaalahan oo dhan.

Guurkii Yacquub Ee Lee'ah Iyo Raaxeel

14 Laabaanna wuxuu ku yidhi isagii, Hubaal waxaad tahay laftayda iyo jidhkayga.
Wuxuuna la joogay isagii intii bil ah. 15 Markaasaa Laabaan Yacquub ku yidhi,
Walaalkayga aad tahay aawadeed ma habboon tahay inaad mushahaarola'aan iigu
shaqaysid? Bal ii sheeg, mushahaaradaadu maxay ahaan doontaa? 16 Laabaanna
wuxuu lahaa laba gabdhood: midda weyn magaceedu wuxuu ahaa Lee'ah, tan yar
magaceeduna wuxuu ahaa Raaxeel. 17 Lee'ahna way indha darnayd, laakiinse Raaxeel
way quruxsanayd, suurad wanaagsanna way lahayd. 18 Yacquubna wuxuu jeclaa
Raaxeel; markaasuu yidhi, Toddoba sannadood baan kuugu shaqayn gabadhaada yar
oo Raaxeel ah. 19 Laabaanna wuxuu yidhi, Waa wanaagsan tahay inaan adiga ku siiyo
intii aan iyada nin kale siin lahaa, ee ila joog. 20 Yacquubna toddoba sannadood buu
u shaqaynayay Raaxeel aawadeed; waxayna la ahaayeen maalmo yar, waana jacaylkii
uu iyada u qabay aawadiis. 21 Yacquubna wuxuu Laabaan ku yidhi, Maalmahaygii way
dhammaystirmeen; ee naagtayda i sii, si aan ugu tago iyada. 22 Markaasuu Laabaan
soo ururiyey nimankii meeshaas joogay oo dhan, oo wuxuu sameeyey diyaafad. 23 Oo
waxay noqotay inuu fiidkii kaxeeyey gabadhiisii Lee'ah, oo uu u geeyey isagii; isna wuu
u tegey iyadii. 24 Laabaanna wuxuu gabadhiisii Lee'ah siiyey Silfah oo isaga addoon
u ahayd inay iyada addoon u noqoto. 25 Yacquubna wuxuu aroortii arkay inay tahay
Lee'ah, oo wuxuu Laabaan ku yidhi, Waa maxay waxan aad igu samaysay? Miyaanan
Raaxeel kuugu shaqaynayn? De maxaad haddaba ii khiyaanaysay? 26 Laabaanna
wuxuu yidhi, Dhulkayaga sidaas laguma sameeyo in tan yar curadda la dhaafiyo. 27 Bal
tan toddobaadkeeda dhammee, tan kalena waxaannu kugu siin doonnaa shuqulka aad
toddoba sannadood oo kale ii shaqayn doontid. 28 Yacquubna sidii buu yeelay, tod-
dobaadkeediina wuu dhammeeyey. Markaasuu Laabaan Yacquub siiyey gabadhiisii
Raaxeel inay naag u noqoto. 29 Laabaanna wuxuu gabadhiisii Raaxeel siiyey Bilhah oo
isaga addoon u ahayd inay iyada addoon u noqoto. 30 Oo Raaxeelna wuu u tegey, oo
isna Raaxeel aad buu uga jeclaa Lee'ah, toddoba sannadood oo kalena wuu u shaqeeyey
isaga.

Ilmihii Yacquub

31 Rabbiguna wuxuu arkay in Lee'ah la nebcaaday, markaasuu maxalkeedii furay;
laakiinse Raaxeel waxay ahayd madhalays. 32 Lee'ahna way uuraysatay, oo waxay
dhashay wiil, magiciisiina waxay u bixisay Ruubeen, oo waxay tidhi, Sababtu waxaa
weeye inuu Rabbigu dhibaatadayda arkay, oo haatan ninkaygu wuu i jeclaan doonaa.
33 Oo haddana way uuraysatay mar labaad, waxayna dhashay wiil, oo waxay tidhi, Rab-
bigu waa maqlay in lay nebcaaday, oo haddaba taas aawadeed ayuu ii siiyey wiilkanna;
magiciisiina waxay u bixisay Simecoon. 34 Oo haddana mar kalay uuraysatay, oo waxay
dhashay wiil, waxayna tidhi, Haatan ninkayga ayaa ila jiri doona, maxaa yeelay, saddex
wiil baan u dhalay isaga; sidaas daraaddeed magiciisii waxaa loo bixiyey Laawi. 35 Oo
haddana way uuraysatay, oo waxay dhashay wiil; oo waxay tidhi, Haatan Rabbigaan
ammaani, sidaas daraaddeed waxay magiciisii u bixisay Yahuudah; wayna dhalmo
daysay.

30

1 Raaxeelna markay aragtay inaanay Yacquub carruur u dhalin, ayay walaasheed
ka masayrtay; oo waxay Yacquub ku tidhi, Carruur i sii, haddii kalese waan dhiman.
2 Markaasaa Yacquub aad ugu cadhooday Raaxeel; oo wuxuu ku yidhi, Ma anigaa ku jira
meeshii Ilaaha midhihii maxalka kuu diiday? 3 Markaasay tidhi, Bal eeg addoontayda
Bilhah, u tag iyada, inay jilbahayga ku dul dhasho, oo aan anna carruur ku helo iyada.
4 Markaasay isagii siisay addoonteedii Bilhah inuu naag ka dhigto; Yacquubna wuu u

tegey iyadii. 5 Bilhahna way uuraysatay, oo Yacquub wiil bay u dhashay. 6 Raaxeelna
waxay tidhi, Ilaah waa i xukumay, codkaygiina wuu maqlay, oo wiil buu i siiyey. Sidaas
daraaddeed magiciisii waxay u bixisay Daan. 7 Bilhah oo ahayd addoontii Raaxeel
mar kalay uuraysatay, oo waxay Yacquub u dhashay wiil labaad. 8 Oo Raaxeelna
waxay tidhi, Legdan aad u weyn baan walaashay la legdamay, waanan ka adkaaday.
Magiciisiina waxay u bixisay Naftaali. 9 Lee'ahna markay aragtay inay dhalmo daysay
ayay kaxaysay addoonteedii Silfah, oo waxay siisay Yacquub inuu naag ka dhigto.
10 Lee'ah addoonteedii Silfah ahaydna Yacquub wiil bay u dhashay. 11 Oo Lee'ahna
waxay tidhi, Ayaan weynaa! Magiciisiina waxay u bixisay Gaad. 12 Lee'ah addoonteedii
Silfah ahaydna wiil labaad bay u dhashay Yacquub. 13 Oo Lee'ahna waxay tidhi, Waan
faraxsanahay! waayo, naaguhu waxay iigu yeedhi doonaan tan faraxsan. Magiciisiina
waxay u bixisay Aasheer. 14 Maalmihii sarreenka la goosanayay ayaa Ruubeen tegey
berrinka oo ka dhex helay ubax, oo wuxuu u keenay hooyadiis Lee'ah. Markaasay
Raaxeel waxay Lee'ah ku tidhi, Waan ku baryayaaye, wax iga sii ubaxa wiilkaaga.
15 Iyana waxay ku tidhi, Ma wax yar baa inaad ninkaygii iga qaadday? Weliba
ubaxa wiilkaygana ma iga qaadan lahayd? Raaxeelna waxay tidhi, Haddaba wiilkaaga
ubaxiisa aawadiis isagu caawa wuu kula seexan doonaa. 16 Yacquubna fiidkii buu
beertii ka yimid, markaasay Lee'ah ka hor tagtay oo waxay tidhi, Waa inaad ii timaadaa,
waayo, hubaal waxaan kugu kiraystay ubaxii wiilkayga. Habeenkaasna iyadii buu la
seexday. 17 Ilaahna wuu maqlay Lee'ah, wayna uuraysatay, oo Yacquub bay u dhashay
wiil shanaad. 18 Lee'ahna waxay tidhi, Ilaah waa i siiyey kiradaydii, maxaa yeelay,
addoontaydii waxaan siiyey ninkayga. Wiilkii magiciisiina waxay u bixisay Isaakaar.
19 Lee'ahna mar kalay uuraysatay, oo waxay Yacquub u dhashay wiil lixaad. 20 Lee'ahna
waxay tidhi, Ilaah dhiibaad wanaagsan buu igu dhiibaadiyey, haatan buu ninkaygu ila
joogi doonaa, maxaa yeelay, waxaan u dhalay lix wiil. Wiilkii magiciisiina waxay u
bixisay Sebulun. 21 Dabadeedna waxay dhashay gabadh, magaceediina waxay u bixisay
Diinah. 22 Ilaahna wuu xusuustay Raaxeel, oo Ilaah wuu maqlay iyada, maxalkeediina
wuu u furay. 23 Oo way uuraysatay, oo wiil bay dhashay; oo waxay tidhi, Ilaah baa
ceebtaydii iga qaaday. 24 Magiciisiina waxay u bixisay Yuusuf, iyadoo leh Rabbigu wiil
kale ha iigu daro.

Xoolihii Yacquub Oo Batay

25 Markii Raaxeel Yuusuf dhashay ka dib ayaa Yacquub Laabaan ku yidhi, Iska kay
dir, si aan u tago meeshaydii, iyo dalkaygii. 26 I sii naagahayga iyo carruurtayda aan
daraaddood kuugu adeegay, oo aan iska tago; waayo waad og tahay adeegiddii aan
kuu adeegi jiray. 27 Laabaanna wuxuu ku yidhi isagii, Haddaad raalli iga tahay, joog,
waayo, waxaan faal ku gartay in Rabbigu daraaddaa ii barakeeyey. 28 Oo wuxuu yidhi,
Mushahaaradaada ii sheeg, oo waan ku siin doonaa. 29 Oo isna wuxuu ku yidhi, Waad
og tahay sidii aan kuugu adeegay, iyo sidii xoolahaagii aan daaqi jiray xaalkoodu ahaa.
30 Waayo, waxaad haysan jirtay wax yar bay ahayd intaanan iman ka hor, waana
ay korodhay oo waxay noqotay wax faro badan; Rabbiguna wuu kugu barakeeyey
dhinacii aan u kacayba; de haddaba goormaan reerkaygana wax u dhaqan doonaa?
31 Oo isna wuxuu yidhi, Maxaan ku siiyaa? Yacquubna wuxuu yidhi, Waa inaanad
waxba i siin, laakiin haddaad waxan ii samaysid, adhigaaga haddana waan daajin
oo waan ilaalin doonaa. 32 Maanta adhigaaga oo dhan waan dhex mari doonaa, oo
waxaan ka sooci doonaa mid kasta oo dhibicyo iyo barbaro leh, iyo mid kasta oo madow
oo idaha ku dhex jira, iyo inta barbaraha iyo dhibicyada leh oo riyaha ku jirta; oo
waxaasu waxay noqon doonaan mushahaaradayda. 33 Oo sidaasay xaqnimadaydu iigu
jawaabi doontaa hadda ka dib, goortaad timaadid oo ka hadlaysid mushahaaradayda
ku hor taal. Mid kasta oo aan dhibicyo ama barbaro lahayn oo riyaha ku jira, iyo

mid kasta oo aan madoobayn oo idaha ku jira, haddii layga helo, waxaa lagu tirin
doonaa wax la soo xaday. 34 Laabaanna wuxuu yidhi, Waa hagaag, sidaad tidhi ha
noqoto. 35 Oo maalintaasuu wada soocay orgidii xariijimaha iyo barbaraha lahayd, iyo
riyihii dhibicyada iyo barbaraha lahaa oo dhan, mid kasta oo caddaani ku jirto, iyo
kuwa madmadow oo idaha ku jira oo dhan, oo wuxuu gacanta u geliyey wiilashiisii;
36 Oo wuxuu Yacquub ka fogaaday intii saddex maalmood loo socdo, Yacquubna wuxuu
daajin jiray Laabaan adhigiisii intii ka hadhay. 37 Yacquubna wuxuu qaatay dhengedo
qoyan oo ah geedihii la odhan jiray libneh iyo yicib iyo carmon, kolkaasuu diiray oo
xariijimo cadcad ku sameeyey. 38 Markaasuu dhengedihii uu diiray adhigii hor dhigay
oo ku riday dararkii berkedaha oo adhigu ka cabbi jiray; wayna rimeen markay soo
arooreen. 39 Adhigiina dhengedihii hortooda ayuu ku rimay, wuxuuna dhalay maqal
xariijimo iyo dhibicyo iyo barbaro leh. 40 Markaasuu Yacquub naylihii ka soocay
oo wuxuu adhigii u jeediyey xagga kuwii xariijimaha lahaa iyo intii madmadoobayd
oo dhan ee adhigii Laabaan; markaasuu gooni u soocay goosankiisii, kumana uu
darin adhigii Laabaan. 41 Markii adhiga intiisii xoogga lahayd rintay ayaa Yacquub
dhengedihii adhiga indhihiisa hor dhigay intuu dararkii ku riday, inay dhengedihii ku
dhex rimaan; 42 laakiinse adhiga qaarkii caatada ahaa, uma uu dhex gelin jirin; sidaas
daraaddeed intii caatada ahayd waxaa lahaa Laabaan, intii xoogga lahaydna waxaa
lahaa Yacquub. 43 Ninkiina aad buu u xoolo batay, wuxuuna lahaa adhi badan, iyo
naago addoommo ah, iyo niman addoommo ah, iyo geel, iyo dameerro.

31

Yacquub Oo Ka Cararaya Laabaan

1 Wuxuu maqlay hadalkii Laabaan wiilashiisii, iyagoo leh, Yacquub baa wixii aabbe-
heen oo dhan wada qaatay, oo xoolahan oo dhan wuxuu ku helay wixii aabbeheen.
2 Yacquubna wuxuu fiiriyey wejigii Laabaan, oo wuxuu arkay inuusan sidii hore u
ahayn. 3 Rabbiguna wuxuu Yacquub ku yidhi, Ku noqo dalkii aabbahaa iyo xigaalkaaga,
oo anna waan kula jiri doonaa. 4 Yacquubna wuxuu u cid diray oo u yeedhay Raaxeel iyo
Lee'ah inay yimaadaan berrinkii adhigiisu joogay, 5 oo wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaan
arkay wejigii aabbihiin inuusan sidii hore ii ahayn, laakiinse Ilaaha aabbahay baa
ila jiray. 6 Idinkuna waad og tihiin inaan aabbihiin xooggayga oo dhan ugu adee-
gay. 7 Laakiin aabbihiin wuu i khiyaaneeyey, oo toban goor buu mushahaaradaydii
beddelay; Ilaahse uma oggolaan inuu wax i yeelo. 8 Hadduu yidhi, Kuwa dhibicyada
lahu waxay noqon doonaan mushahaaradaada, adhiga oo dhammu wax dhibicyo
leh bay dhaleen; hadduu yidhina, Kuwa xariijimaha lahu waxay noqon doonaan
mushahaaradaada, adhiga oo dhammu wax xariijimo leh bay dhaleen. 9 Sidaasaa Ilaah
aabbihiin xoolihiisii uga qaaday, oo uu aniga ii siiyey. 10 Wakhtigii adhigii rimay ayaan
indhahayga kor u taagay, oo aan riyo ku arkay orgidii adhiga ku boodday inay wada
lahaayeen xariijimo, iyo dhibicyo iyo barbaro. 11 Malaa'igtii Ilaahna waxay igu tidhi
intaan riyoonayay, Yacquubow. Oo anna waxaan idhi, Waa i kan. 12 Oo waxay tidhi,
Haatan indhahaaga kor u taag, oo arag, orgida adhiga ku boodda oo dhammu waxay
wada leeyihiin xariijimo iyo dhibicyo iyo barbaro, maxaa yeelay, waxaan wada arkay
waxa Laabaan kugu sameeyo oo dhan. 13 Waxaan ahay Ilaaha Beytel, meeshii aad
tiirka ku subagtay, oo aad nidarka iigu nidartay. Haddaba kac, oo dalkan ka bax, oo
ku noqo dalkii aad ku dhalatay. 14 Markaasay Raaxeel iyo Lee'ah u jawaabeen isagii oo
ku yidhaahdeen, Weli ma qayb baa guriga aabbahayo noogu hadhay amase dhaxal?
15 Miyaannan xaggiisa ka xisaabnayn shisheeye? Waayo, wuu na iibiyey, oo weliba
lacagtayadiina wuu cunay. 16 Waayo, kulli maalkii Ilaah ka qaaday aabbahayo waxaa
leh annaga iyo carruurtayada; haddaba yeel wixii Ilaah kugu yidhi. 17 Markaasuu
Yacquub kacay, carruurtiisii iyo naagihiisiina wuxuu fuushiiyey awrtii; 18 wuuna la

tegey xoolihiisii oo dhan, iyo alaabadii uu urursaday, kuwaas oo ahaa xoolihii uu
helay, oo uu ku ururiyey Fadan Araam, inuu tago xaggii aabbihiis Isxaaq iyo ilaa
dalkii Kancaan. 19 Laabaanna wuxuu ku maqnaa inuu idihiisa dhogorta ka soo xiirto;
kolkaasay Raaxeel xadday sanamyadii aabbeheed lahaa. 20 Markaasaa Yacquub si
qarsoon uga tegey Laabaankii reer Suuriya oo aan ogayn, umana uu sheegin inuu
carara yo. 21 Oo sidaasuu ula cararay wixii uu haystay oo dhan, oo intuu kacay, ayuu
webigii ka gudbay, oo wejigiisii ku toosiyey buurtii Gilecaad.

Laabaan Oo Raacdaynaya Yacquub

22 Maalintii saddexaad baa Laabaan loo sheegay in Yacquub cararay. 23 Markaasuu
walaalihiis kaxaystay, oo wuxuu raacdaynayay toddoba maalinsocod, wuxuuna ku
gaadhay buurtii Gilecaad. 24 Markaasaa Ilaah riyo habeennimo ugu yimid Laabaankii
reer Suuriya, oo ku yidhi, Iska jir oo Yacquub xumaan iyo wanaag toona ha kula
hadlin. 25 Laabaanna wuu soo gaadhay Yacquub. Haddaba Yacquub teendhadiisii
wuxuu ka dhistay buurta; Laabaanna walaalihiis buu kala dhistay buurtii Gilecaad.
26 Laabaanna wuxuu Yacquub ku yidhi, Waa maxay waxan aad samaysay, oo maxaad
si qarsoon iiga soo tagtay anoo aan ogayn, oo aad gabdhahayga ula soo carartay sidii
iyagoo ah maxaabiis seef lagu soo dhacay? 27 Maxaad qarsoodiga ugu soo carartay,
oo aad si qarsoon iiga soo tagtay? Oo maxaad iigu sheegi weyday, si aan kuugu soo
ambabbixiyo rayrayn iyo gabayo iyo daf iyo kataarad? 28 Oo maxaad iigu oggolaan
weyday inaan dhunkado wiilashayda iyo gabdhahayga? De taas nacasnimaad u
yeeshay. 29 De xoog aan wax kugu yeelo waan leeyahay, laakiinse Ilaaha aabbahaa
baa xalay ila hadlay, oo wuxuu igu yidhi, Iska jir oo Yacquub ha kula hadlin xumaan
iyo wanaag toona. 30 Oo haatan waad tagtay, maxaa yeelay, aad baad ugu hilowday
gurigii aabbahaa, laakiinse maxaad ilaahyadayda iiga soo xadday? 31 Yacquubna waa
u jawaabay oo wuxuu Laabaan ku yidhi, Maxaa yeelay, waan cabsaday; waayo, waxaan
is-idhi, Wuu kaa xoogi doonaa gabdhihiisa. 32 Qofkii aad ilaahyadaadii ka hesho
waa inuusan noolaan. Walaalahayo hortooda ku fiiri wixii aan kaa haysto, oo iska
qaado. Waayo, Yacquub ma uu ogayn inay Raaxeel soo xadday. 33 Laabaanna wuxuu
galay teendhadii Yacquub, iyo teendhadii Lee'ah, iyo teendhadii labada addoommood,
laakiinse ma uu helin. Oo intuu ka baxay teendhadii Lee'ah ayuu galay teendhadii
Raaxeel. 34 Raaxeelna way qaadday sanamyadii, oo waxay gelisay heeryadii awrta,
wayna ku fadhiisatay. Laabaanna wuu ka wada baadhay teendhadii oo dhan, mana
uu helin. 35 Oo waxay aabbeheed ku tidhi, Sayidkaygiiyow, ha u cadhoon inaanan
istaagi karin, waayo, caadadii dumarku heli jiray baan qabaa. Isna wuu baadhay,
laakiinse sanamyadii ma uu helin. 36 Yacquubna wuu cadhooday, oo Laabaan wuu
la murmay; Yacquubna wuu u jawaabay oo wuxuu Laabaan ku yidhi, Waa maxay
xadgudubkaygu? Waa maxay dembigayga aad aawadiis aad iigu soo raacdaysatay?
37 Waxaad baadhay alaabtayda oo dhan, ee maxaad ka heshay oo ah alaabtii gurigaaga?
Halkan soo hor dhig walaalahayga iyo walaalahaaga, inay labadeenna inoo kala gar
naqaan. 38 Labaatan sannadood baan kula joogay; laxahaaga iyo riyahaaguna dhicis
ma dhalin, wananka idahaagiina ma aan cunin. 39 Kuwii dugaagu ka cunayna kuuma
aan keenin; laakiinse anaa kuu magdhabay, anaad i weyddiisan jirtay, ha ahaadeen
wixii maalin lagaa xado ama wixii habeen lagaa xado ee. 40 Maalintii kulayl baa
i dili jiray, habeenkiina dhaxan; hurdadiina waa iga tagtay. Oo sidaasaan ahaan
jiray. 41 Labaatan sannadood baan gurigaaga joogay; afar iyo toban sannadood
waxaan kuugu shaqeeyey labadaada gabdhood aawadood, lix sannadoodna adhigaaga
aawadiis. Mushahaaradaydiina waxaad beddeshay toban goor. 42 Ilaaha aabbahay, oo
ah Ilaaha Ibraahim, iyo kan Isxaaq ka cabsado, haddii uusan ila jirin, hubaal haatan
waxaad i diri lahayd anoo faro madhan. Ilaah wuxuu arkay dhibaatadaydii iyo hawshii

gacmahayga, kolkaasuu xalay ku canaantay. 43 Laabaanna wuu u jawaabay oo wuxuu
Yacquub ku yidhi, Gabdhuhu waa gabdhahayga, carruurtuna waa carruurtayda, adhiguna waa adhigayga, oo waxa aad aragto oo dhammuna waa waxayga, haddaba
maxaan maanta ku samayn karaa gabdhahaygan, ama carruurtooda ay dhaleen?
44 Haddaba kaalay, aan aniga iyo adigu axdi dhigannee, hana noqdo markhaati ina
dhex yaal aniga iyo adiga. 45 Markaasaa Yacquub dhagax soo qaaday, oo sidii tiir u
qotomiyey. 46 Yacquubna wuxuu walaalihiis ku yidhi, Dhagaxyo soo ururiya; kolkaasay
dhagaxyo soo gureen, oo meel taalleeyeen; kolkaasay taallada agteedii wax ku cuneen.
47 Laabaanna wuxuu meeshaas u bixiyey Yegar Sahaduta; Yacquubse wuxuu u bixiyey
Galceed. 48 Laabaanna wuxuu yidhi, Maanta taalladanu waa markhaati ina dhex yaal
aniga iyo adiga. Sidaas daraaddeed waxaa magaceedii loo bixiyey Galceed, iyo Misfaah,
49 waayo, wuxuu yidhi, Rabbigu ha dhawro aniga iyo adiga dhexdeenna markaynu kala
maqan nahay. 50 Haddaad gabdhahayga dhibtid, ama aad naago kale gabdhahayga
la guursatid, ninna inalama joogo, balse ogow, Ilaah baa markhaati dhexdeenna ka
ah aniga iyo adiga. 51 Laabaanna wuxuu Yacquub ku yidhi, Bal eeg taalladan, oo bal
fiiri tiirka aan ina dhex dhigay aniga iyo adiga. 52 Taalladanu markaati ha ka noqoto,
tiirkuna markhaati ha ka noqdo, inaanan taalladan kuugu soo dhaafayn inaan wax ku
yeelo, adna aadan taalladan iyo tiirkan iigu soo dhaafayn inaad wax i yeeshid. 53 Kan ah
Ilaaha Ibraahim, iyo Ilaaha Naaxoor, iyo Ilaaha aabbahood, ha ina kala xukumo innaga.
Yacquubna wuxuu ku dhaartay Kan aabbihiis Isxaaq ka cabsado. 54 Yacquubna allabari
buu buurtii ku bixiyey, walaalihiisna wuxuu ugu yeedhay inay wax cunaan; cuntadiina
way cuneen, habeenkii oo dhanna buurtay joogeen. 55 Laabaanna aroor hore ayuu
kacay, wiilashiisii iyo gabdhihiisiina wuu dhunkaday, wuuna u duceeyey; markaasuu
Laabaan tegey, oo ku noqday meeshiisii.

32

Yacquub Oo Isu Diyaarinaya Inuu Ceesaw La Kulmo

1 Yacquubna jidkiisii buu iska qaaday, malaa'igihii Ilaah baana ka hor yimid.
2 Yacquubna markuu iyagii arkay wuxuu yidhi, Kanu waa ciidankii Ilaah. Meeshaas
magaceediina wuxuu u bixiyey Maxanayim.

3 Yacquubna wuxuu iska hor mariyey kuwo farriin wada oo wuxuu u diray walaalkiis
Ceesaw oo degganaa dalkii Seciir oo ahaa duurkii Edom. 4 Wuuna amray, oo wuxuu
iyagii ku yidhi, Waxaad ku tidhaahdaan sayidkayga Ceesaw, Addoonkaagii Yacquub
wuxuu yidhi, Waxaan qariib ahaan ula degay Laabaan, oo ilaa haatanna waan la
joogay, 5 oo waxaan haystaa dibiyo, iyo dameerro, iyo adhi, iyo niman addoommo
ah iyo naago addoommo ah; oo waxaan kuugu soo cid diray inaan kuu sheego,
sayidkaygiiyow, inaad raalli iga noqotid. 6 Kuwii farriinta wadayna Yacquub bay
ku soo noqdeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Waannu gaadhnay walaalkaa Ceesaw,
oo weliba wuu soo socdaa inuu kaa hor yimaado isagoo wata afar boqol oo nin.
7 Markaasaa Yacquub aad u cabsaday, cidhiidhi buuna galay; kolkaasuu kala qaybiyey
dadkii la jiray, iyo adhigii, iyo lo'dii, iyo geelii, oo wuxuu ka dhigay laba kooxood, 8 oo
wuxuu isyidhi, Ceesaw hadduu koox u yimaado oo uu laayo, dabadeed kooxda hadha
ayaa baxsan doonta. 9 Yacquubna wuxuu yidhi, Awowgay Ibraahim Ilaahiisiiyow,
Aabbahay Isxaaq Ilaahiisiiyow, Ku noqo dalkaagii, iyo xigaalkaagii, oo anna wanaag
baan kuu samayn doonaa, Rabbigii igu yidhiyow: 10 Ma aan istaahilo waxa ugu wada
yar ee ka mid ah naxariistaada iyo daacadnimadaada ee aad addoonkaaga tustay,
waayo, ushaydaan kaga soo gudbay webigan Urdun, haatanna waxaan noqday laba
kooxood. 11 Waan ku baryayaaye, Iga samatabbixi gacanta walaalkay ee ah gacanta
Ceesaw; waayo, isagaan ka baqayaa waaba intaasoo uu yimaadaa oo dilaa aniga iyo
hooyooyinka iyo carruurta la socotaba. 12 Waxaad igu tidhi, Hubaal wanaag baan kuu

samayn doonaa, farcankaagana waxaan ka dhigi doonaa sida cammuudda badda, taas
oo aan la tirin karin farabadnaan aawadeed. 13 Habeenkaasna halkaas buu ku baryay,
oo walaalkiis Ceesaw ayuu hadiyad uga qaaday wixii uu lahaa, 14 taas oo ah laba tiro
oo riyo ah, iyo labaatan orgi, iyo laba tiro oo sabeeno ah iyo labaatan wan, 15 iyo
soddon halaad oo irmaan iyo nirgahoodii, iyo afartan sac iyo toban dibi, iyo labaatan
dameerood iyo toban qayl. 16 Markaasuu xoolihii u dhiibay gacantii addoommadiisa,
iyadoo goosan waluba goonidiisa yahay; oo wuxuu addoommadiisii ku yidhi, Iga sii
hor gudba, xoolahana goosan waluba goosanka kale cabbaar ha ka dambeeyo. 17 Oo
kii ugu horreeyey ayuu amray oo wuxuu ku yidhi, Markii walaalkay Ceesaw kaa hor
yimaado, oo ku weyddiiyo, isagoo ku leh, Yaa ku leh? Oo xaggee baad ku socotaa?
Kuwan kaa horreeyana yaa leh? 18 waxaad ku tidhaahdaa, Waxaa leh addoonkaagii
Yacquub; oo waa hadiyad loo soo diray sayidkayga Ceesaw; oo isagiina wuu naga
dambeeyaa. 19 Sidaasuu ku amray kii labaad, iyo kii saddexaad, iyo kuwii goosannada
daba socday oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Sidaas waa inaad ula hadashaan Ceesaw
markaad aragtaan; 20 oo waxaad ku tidhaahdaan, Weliba addoonkaagii Yacquub waa
naga dambeeyaa. Oo wuxuu yidhi, Hadiyadda iga horraysa ayaan ku cadho tirayaa
isaga, dabadeedna wejigiisaan arki doonaa; oo mindhaa wuu i aqbali doonaa. 21 Sidaas
daraaddeed hadiyaddii waa ka sii hor gudubtay, isna habeenkaas geeddigii buu ku
dhex baryay.

Legdankii Yacquub

22 Kolkaasuu kacay habeenkaas, oo wuxuu kaxaystay labadiisii naagood, iyo labadi-
isii addoommood, iyo koob iyo tobankiisi carruurta ahayd, oo wuxuu ka gudbiyey tog
Yabboq marinkiisii. 23 Wuuna kaxeeyey iyagii oo wuxuu u diray durdurka shishadiisa,
wixii uu haystayna wuu gudbiyey. 24 Markaasuu Yacquub keligiis hadhay, nin baana
la legdamayay isaga ilaa markii waagu beryayay. 25 Oo markuu arkay inuusan ka
adkaanayn ayuu taabtay godkii bowdadiisa, bowdadii Yacquubna way murkacatay,
intuu la legdamayay isagii. 26 Markaasuu yidhi, I sii daa, maxaa yeelay, waagii waa
beryayaa. Isna wuxuu yidhi, Ku sii dayn maayo inaad i barakaysid mooyaane. 27 Mar
kaasuu ku yidhi isagii, Magacaa? Isna wuxuu yidhi, Yacquub. 28 Markaasuu ku yidhi,
Magacaaga hadda ka dib lama odhan doono Yacquub, waase Israa'iil; waayo, Ilaah
iyo dadba waad la dagaallantay, waanad ka adkaatay. 29 Yacquubna wuu weyddiiyey,
oo wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii sheeg magacaaga. Oo wuxuu yidhi, Bal
maxaad u haybsanaysaa magacayga? Halkaasuuna ku barakeeyey. 30 Yacquubna
meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey Fenii'eel; waayo, wuxuu yidhi, Ilaah fool ka fool
baan u arkay, naftayduna way nabad gashay. 31 Qorraxdiina waxay soo baxday markuu
Fenuu'eel dhaaftay, isna bowdadiisii buu ka dhutinayay. 32 Sidaas daraaddeed ilaa
maantadan reer binu Israa'iil ma cunaan seedda misigta oo ku dul taal godka bowdada;
maxaa yeelay, wuxuu taabtay godkii bowdadii Yacquub xagga seedda misigta.

33

Yacquub Oo Ceesaw La Kulmay

1 Markaasaa Yacquub indhihiisii kor u taagay oo wax fiiriyey, wuxuuna arkay Ceesaw
oo soo socda, oo afar boqol oo nin wata. Kolkaasuu carruurtii u qaybiyey Lee'ah,
iyo Raaxeel, iyo labadii addoon. 2 Markaasuu addoommihii iyo carruurtoodii ugu
hor mariyey, Lee'ah iyo carruurteediina wuu ku xigsiiyey, Raaxeel iyo Yuusufna wuu
ugu dambaysiiyey. 3 Isna markaasuu ka hor gudbay, toddoba goor buuna sujuuday,
intuusan walaalkiis u soo dhowaan. 4 Ceesawna wuu ku soo orday inuu ka hor tago
isaga, wuuna isku duubay, oo qoortiisuu dhab yidhi, wuuna dhunkaday, wayna ooyeen.
5 Markaasuu Ceesaw indhihiisii kor u taagay, oo wuxuu arkay dumarkii iyo carruurtii;

oo wuxuu ku yidhi, Waa ayo kuwan kula socdaa? Isna wuxuu yidhi, Waa carruurtii
Ilaah intuu ii roonaaday i siiyey anoo ah addoonkaaga. 6 Dabadeedna addoommihii
iyo carruurtoodii ayaa u soo dhowaaday, wayna wada sujuudeen. 7 Lee'ah iyo car-
ruurteediina way u soo dhowaadeen, wayna wada sujuudeen; dabadeedna waxaa u
soo dhowaaday Yuusuf iyo Raaxeel, wayna sujuudeen. 8 Markaasuu yidhi, Maxaad ula
jeeddaa kooxahan iga hor yimid oo dhan? Isna wuxuu yidhi, Inaad raalli iga noqotid,
sayidkaygiiyow. 9 Ceesawna wuxuu yidhi, Walaalkayow, wax igu filan baan haystaa;
ee iska hayso waxaaga. 10 Yacquubna wuxuu yidhi, Maya, waan ku baryayaaye,
haddii aad haatan raalli iga tahay, de hadiyaddayda gacantayda ka guddoon; waayo,
wejigaaga waxaan u arkay sidii wejigii Ilaah loo arko, oo adna waad igu faraxday.
11 Waan ku baryayaaye, guddoon hadiyaddayda laguu keenay; maxaa yeelay, Ilaah baa
ii roonaaday, oo haddana wax igu filan baan haystaa. Aad buuna u baryay, kolkaasuu
guddoomay. 12 Oo wuxuu yidhi, Sodcaalkeenna aan iska sii soconno, oo ina keena, oo
anna waan kaa hor marayaa. 13 Markaasuu ku yidhi isagii, Sayidkaygiiyow, waad og
tahay in carruurtu ay tabar daranyihiin, adhiga iyo lo'dana waa la nuugaa; oo haddii
maalin keliya aad loo sii kaxeeyo, de adhigu waa wada dhimanayaa. 14 Sayidkaygiiyow,
waan ku baryayaaye, iga hor mar anigoo addoonkaaga ah, oo anna aayar baan soo
kaxayn, anoo fiirinaya tallaabada xoolaha i hor jooga, iyo tallaabada carruurta, ilaa
aan Seciir kuugu imaado, sayidkaygiiyow. 15 Markaasaa Ceesaw ku yidhi, Haddaba aan
dadka ila jira qaar kaaga tago. Isna wuxuu yidhi, Maxaa looga baahan yahay? Raalli
iga ahow, sayidkaygiiyow. 16 Oo maalintaasaa Ceesaw ku noqday jidkiisii ilaa Seciir.
17 Yacquubna wuxuu u sodcaalay Sukod, wuxuuna ka dhistay guri, xoolihiisiina wuxuu
u sameeyey xerooyin; sidaas daraaddeed meeshaas magaceeda waxaa la yidhaahdaa
Sukod.

18 Yacquubna nabad buu ku yimid magaaladii Shekem, oo ku taal dalka Kancaan,
markuu ka yimid Fadan Araam; oo wuxuu degay magaalada horteeda. 19 Jagadii uu
teendhadiisii ka dhistayna wuxuu ka iibsaday reer Xamoor oo ahaa Shekem aabbihiis,
oo wuxuu siistay boqol xabbadood oo lacag ah. 20 Halkaasna wuxuu ka taagay meel
allabari, wuxuuna u bixiyey *El-elohe-Israa'iil.

34

Diinah Iyo Reer Shekem

1 Oo Diinah oo ahayd gabadhii Lee'ah ay Yacquub u dhashay ayaa dibadda u baxday
inay soo aragto gabdhihii dalka. 2 Markaasuu Shekem ina Xamoor kii reer Xiwi oo
ahaa amiirkii dalka arkay iyadii, oo uu kaxaystay oo la jiifsaday, wuuna ceebeeyey
iyadii. 3 Naftiisiina way raacday gabadhii Yacquub oo Diinah ahayd, wuuna jeclaaday
gabadhii, si raxmad lehna wuu ula hadlay gabadhii. 4 Markaasuu Shekem la hadlay
aabbihiis Xamoor, oo yidhi, Gabadhan ii doon aan guursadee. 5 Haddaba Yacquub
waa maqlay in Shekem gabadhiisii Diinah nijaaseeyey; wiilashiisiina duurka ayay
xoolihiisa la joogeen; Yacquubna wuu iska aamusay ilaa ay yimaadeen. 6 Markaasaa
Xamoor oo Shekem aabbihiis ahaa Yacquub ugu tegey inuu la hadlo isaga. 7 Oo wiilashii
Yacquub ayaa duurka ka yimid markay taas maqleen; nimankiina way caloolxumaay-
een, aad bayna u cadhaysnaayeen, maxaa yeelay, nacasnimo buu ku sameeyey reer
binu Israa'iil markuu la jiifsaday gabadhii Yacquub, taas oo aanay jid ahayn in la
sameeyo. 8 Xamoorna wuu la hadlay iyagii, oo wuxuu ku yidhi, Wiilkaygii Shekem
naftiisii aad bay u doonaysaa gabadhaada; haddaba waan ku baryayaaye, iyada sii
ha guursadee. 9 Oo aan iska guursanno, gabdhihiinna na siiya annaga, idinkuna
gabdhahayaga guursada. 10 Oo waad nala degganaan doontaan; dalkuna hortiinnuu

* 33:20 El-elohe-Israa'iil = Ilaaha ah Ilaaha Israa'iil.

oolli doonaa; degganaada oo ku baayacmushtara dhexdiisa, oo xoolo ku yeesha.
11 Shekemna wuxuu aabbeheed iyo walaalaheed ku yidhi, Raalli iga ahaada, oo anna
wixii aad i weyddiisataan waan idin siin. 12 In alla intii aad meher iyo yarad doonaysaan
i weyddiista, oo anna waan idin siin intii aad igu tidhaahdaan, laakiinse gabadha i siiya
aan guursadee. 13 Wiilashii Yacquubna khiyaanay ugu jawaabeen Shekem iyo aabbihiis
Xamoor, wayna la hadleen, maxaa yeelay, walaashood Diinah ayuu nijaaseeyey, 14 oo
waxay ku yidhaahdeen, Ma yeeli karno inaan walaashayo siinno nin buuryoqab ah;
waayo, taasu ceeb bay nagu ahaan lahayd. 15 Si uun baannu idinku yeeli karnaa;
taasuna waa haddii aad intiinna ragga ah oo dhan iswada guddaan, oo aad noqotaan
sidayada oo kale; 16 markaasaannu gabdhahayaga idin siin doonnaa, oo annaguna
waxaan guursan doonnaa gabdhihiinna, oo waannu idinla degganaan doonnaa, oo
waxaynu noqon doonnaa isku dad. 17 Laakiinse haddaydnan na maqlin, inaad isgud-
daan, de markaas gabadhayada waannu wadan, oo waannu tegi. 18 Hadalkoodiina
waa ka farxiyey Xamoor, iyo wiilkiisii Shekem. 19 Ninkii dhallinyarada ahaana dib
uma uu dhigin inuu taas yeelo, maxaa yeelay, aad buu ugu faraxsanaa Yacquub
gabadhiisii, Isna wuu ka wada maamuus badnaa intii guriga aabbihiis joogtay oo dhan.
20 Markaasay Xamoor iyo wiilkiisii Shekem magaaladoodii iriddeeda yimaadeen, oo ay
raggii magaaladooda la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, 21 Nimankanu waa inala
nabad, sidaas daraaddeed dhulka ha degeen, oo ha ka baayacmushtareen dhexdiisa,
maxaa yeelay, bal eega, dhulku waa weyn yahay oo waa ku wada filan yahay. Aynu
gabdhahooda guursanno, oo innana aan gabdhaheenna siinno iyaga. 22 Nimanku si
uun bay inagu yeelayaan inay inala degganaadaan si aynu isku dad u noqonno, taasuna
waa haddii inteenna lab oo dhan loo gudo sida ay iyagu u gudan yihiin. 23 Oo miyaan
lo'dooda iyo alaabadooda iyo xayawaankooda oo dhammu noqon doonin kuweenna?
Bal aynu yeelno uun, oo iyaguna way inala degganaan doonaan. 24 Markaasaa in alla
intii ka baxday magaaladiisa iriddeeda waxay maqleen Xamoor iyo wiilkiisii Shekem;
markaasaa la wada guday intii labka ahayd oo magaaladiisa ka baxday oo dhan. 25 Oo
maalintii saddexaad, markay dhaawaca wada ahaayeen, waxay noqotay in laba ka mid
ahaa wiilashii Yacquub oo ahaa Simecoon iyo Laawi, Diinah walaalaheed, uu midkood
kastaa seeftiisii qaatay, oo waxay yimaadeen magaaladii, iyagoo aan la ogayn, waxayna
wada laayeen intii labka ahayd oo dhan. 26 Xamoor iyo wiilkiisii Shekemna waxay
ku dileen seef afkeed, Diinahna way kala baxeen gurigii Shekem, wayna iska tageen.
27 Wiilashii Yacquubna waxay yimaadeen raqdii kuwii la laayay, oo magaaladiina
way dhaceen, maxaa yeelay, walaashood bay ka nijaaseeyeen. 28 Waxayna la tageen
adhigoodii iyo lo'doodii iyo dameerradoodii, iyo wax alla wixii magaalada u yiil, iyo
wax alla wixii duurka u joogay, 29 iyo maalkoodii oo dhan, iyo dhallaankoodii oo dhan,
iyo naagahoodiiba, way qabsadeen oo way dhaceen, xataa wixii guryaha yiil oo dhan.
30 Yacquubna wuxuu Simecoon iyo Laawi ku yidhi, Dhib baad igu riddeen, maxaa
yeelay, waxaad i nacsiiseen dadka dhulka deggan, oo ah reer Kancaan, iyo reer Feris.
Haddaba anigoo dadkaygu yar yahay, ayay isu kay wada urursan doonaan oo ay i
dili doonaan; markaasna aniga iyo reerkaygaba waa la baabbi'in doonaa. 31 Oo iyana
waxay ku yidhaahdeen, De miyey ku habboonayd inuu walaashayo sidii dhillo ula
macaamiloodo?

35

Yacquub Oo Beytel Ku Laabtay

1 Oo Ilaah wuxuu Yacquub ku yidhi, Kac oo xagga Beytel tag, oo halkaas deg; oo
meel allabari halkaas uga samee Ilaahii kuu muuqday markii aad walaalkaa Ceesaw
ka cararaysay. 2 Markaasaa Yacquub ku yidhi dadkii gurigiisa iyo intii isaga la jirtay oo

dhan, Iska fogeeya ilaahyada qalaad oo idinku dhex jira, oo isdaahirsha, oo dharkiin-
nana beddesha, 3 oo ina kiciya, aynu Beytel tagnee, oo anna halkaas meel allabari baan
uga samayn doonaa Ilaahii ii jawaabay maalintii aan dhibtoonayay oo ila jiray jidkii aan
maray. 4 Markaasay Yacquub wada siiyeen ilaahyadii qalaad oo gacantooda ku jiray,
iyo hilqadihii dhegahooda ku jiray, Yacquubna wuxuu ku qariyey geed Shekem ku ag
yiil hoostiisa. 5 Wayna sodcaaleen, magaalooyinkii ku wareegsanaa oo dhanna cabsi
weyn baa ku dhacday, mana ay ka daba tegin reer Yacquub. 6 Yacquubna wuxuu yimid
Luus oo ku taal dalka Kancaan (taasuna waa Beytel), isagii iyo dadkii la jiray oo dhanba.
7 Markaasuu halkaas ka dhisay meel allabari, wuxuuna meeshii u bixiyey *Elbeytel,
maxaa yeelay, Ilaah baa halkaas ugu muuqday isaga, markuu ka cararay walaalkiis.
8 Markaasaa Debooraah oo Rebeqah midiidinteedii ahayd dhimatay, waxaana lagu
aasay Beytel geedka hoostiisa; meeshaas magaceediina waxaa loo bixiyey †Alloon
Bakuud.

9 Markaasaa Ilaah mar kale Yacquub u muuqday, markii uu ka yimid Fadan Araam,
wuuna barakeeyey. 10 Oo waxaa Ilaah ku yidhi, Magacaagu waa Yacquub. Hadda ka dib
magacaaga lama odhan doono Yacquub, laakiinse magacaagu wuxuu ahaan doonaa
Israa'iil. Magiciisiina wuxuu u bixiyey Israa'iil. 11 Markaasaa Ilaah ku yidhi isaga,
Waxaan ahay Ilaaha Qaadirka ah. Wax badan dhal oo taran; quruun iyo quruumo
badan ayaa kaa iman doona, waxaa kaa soo bixi doona boqorro; 12 oo dhulkii aan
siiyey Ibraahim iyo Isxaaq, adigaan ku siin doonaa, adiga dabadaana farcankaagaan
siin doonaa dhulka. 13 Ilaahna kor buu uga tegey isagii iyo meeshii uu kula hadlayba.
14 Yacquubna meeshii uu kula hadlay isaga wuxuu ka taagay tiir, kaas oo ahaa tiir
dhagax ah; wuxuuna ku dul shubay qurbaan cabniin ah, saliidna wuu ku dul shubay.
15 Yacquubna meeshii Ilaah kula hadlay isaga magaceedii wuxuu u bixiyey Beytel.

Dhimashadii Raaxeel Iyo Isxaaq

16 Wayna ka sodcaaleen Beytel; oo intaanay Efrad weli soo gaadhin ayaa Raaxeel
foolatay, fooshiina way ku rafaadday. 17 Oo markay fooshii ku rafaadaysay umulisadii
baa ku tidhi, Ha cabsan; waayo, haatan waxaad dhalaysaa wiil kale. 18 Oo waxay noqo-
tay in, markii ay naftu ka sii baxaysay, ay magiciisii u bixisay Benooni, waayo, way dhi-
matay, laakiinse aabbihiis wuxuu u bixiyey Benyaamiin. 19 Raaxeelna way dhimatay,
waxaana lagu aasay jidka loo maro Efrad, taasuna waa Beytlaxam. 20 Yacquubna tiir
buu ka taagay qabrigeedii; waana isla tiirka ka taagan qabrigii Raaxeel ilaa maanta.
21 Israa'iilna waa sodcaalay, oo wuxuu teendhadiisii ka dhistay munaaraddii Ceeder
shishadeeda. 22 Oo waxay noqotay, intuu Israa'iil dhulkaas degganaa, in Ruubeen u
tegey oo la jiifsaday addoontii aabbihiis oo Bilhah ahayd; Israa'iilna taas wuu maqlay.
Wiilashii Yacquubna laba iyo toban bay ahayeen.

23 Wiilashii Lee'ah waxay ahaayeen Ruubeen oo ahaa curadkii Yacquub, iyo Sime-
coon, iyo Laawi, iyo Yahuudah, iyo Isaakaar, iyo Sebulun. 24 Wiilashii Raaxeelna waxay
ahaayeen Yuusuf iyo Benyaamiin. 25 Addoontii Raaxeel oo Bilhah ahayd wiilasheediina
waxay ahaayeen Daan iyo Naftaali. 26 Addoontii Lee'ah oo Silfah ahayd wiilasheediina
waxay ahaayeen Gaad iyo Aasheer. Kuwanu waa wiilashii Yacquub oo isaga ugu
dhashay Fadan Araam. 27 Markaasaa Yacquub aabbihiis Isxaaq ugu yimid Mamre,
iyo xagga Qiryad Arbac, taasuna waa Xebroon, oo ahayd meeshii Ibraahim iyo Isxaaq
qariib ahaanta u degganaan jireen. 28 Isxaaq cimrigiisuna wuxuu ahaa boqol iyo
siddeetan sannadood. 29 Isxaaqna wuu naf baxay, wuuna dhintay, oo wuxuu ku
darmaday dadkiisii, isagoo duq ah oo cimri weyn; markaasay wiilashiisii Ceesaw iyo
Yacquub isagii aaseen.

* **35:7** Elbeytel = Ilaaha Beytel † **35:8** Alloon Bakuud = Geedka oohinta

36

Farcankii Ceesaw

1 Haddaba kuwanuna waa farcankii Ceesaw, isna waa Edom. 2 Ceesaw wuxuu
gabdhihii reer Kancaan ka guursaday Caadah ina Eeloon kii reer Xeed, iyo Aaholi-
ibaamah ina Canah, oo ahayd ina Sibecoon kii reer Xiwi, 3 iyo Basmad oo ahayd
ina Ismaaciil, oo la dhalatay Nebayod. 4 Caadahna waxay Ceesaw u dhashay Elifas,
Basmadna waxay u dhashay Recuu'eel; 5 Aaholiibaamahna waxay u dhashay Yecuush,
iyo Yaclaam, iyo Qorax; kuwanu waa wiilashii Ceesaw, oo isaga ugu dhashay dalkii
Kancaan. 6 Markaasaa Ceesaw kaxaystay naagihiisii, iyo wiilashiisii iyo gabdhihiisii,
iyo dadkii gurigiisa oo dhan, iyo lo'diisii, iyo xayawaankiisii oo dhan, iyo wixii uu lahaa
oo dhan oo uu ku urursaday dalkii Kancaan; markaasuu tegey dal ka fog walaalkiis
Yacquub. 7 Waayo, xoolahoodu aad bay u badnaayeen oo ma ay wada degi karin;
dhulkii ay degganaan jireenna ma uu wada qaadi karin lo'dooda aawadeed. 8 Ceesawna
wuxuu degay Buur Seciir; Ceesaw waa Edom. 9 Kuwanuna waa farcankii Ceesaw oo
ahaa reer Edom aabbahood oo degganaan jiray Buur Seciir. 10 Kuwanu waa wiilashii
Ceesaw magacyadoodii, Elifas oo ahaa wiilkii Caadah oo naagtii Ceesaw ahayd, iyo
Recuu'eel oo ahaa wiilkii Basmad oo naagtii Ceesaw ahayd. 11 Wiilashii Elifasna waxay
ahaayeen Teemaan, Oomaar, Sefoo, iyo Gactaam iyo Qenas. 12 Timnac waxay ahayd
addoontii uu Elifas ina Ceesaw qabay, oo waxay Elifas u dhashay Camaaleq; kuwanu
waa wiilashii naagtii Ceesaw oo Caadah ahayd. 13 Kuwanuna waa wiilashii Recuu'eel:
Nahad, iyo Serax, iyo Shammah, iyo Misaah; kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii
naagtii Ceesaw oo Basmad ahayd. 14 Kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii naagtii
Ceesaw oo ahayd Aaholiibaamah, gabadhii Canah oo ahayd ina Sibecoon; oo iyana
waxay Ceesaw u dhashay Yacuush, iyo Yaclaam, iyo Qorax. 15 Kuwanu waxa weeye
ugaasyadii wiilashii Ceesaw. Waa wiilashii Elifas kii ahaa curadkii Ceesaw kuwaas
oo ah ugaas Teemaan, iyo ugaas Oomaar, iyo ugaas Sefoo, iyo ugaas Qenas, 16 ugaas
Qorax, iyo ugaas Gactaam, iyo ugaas Camaaleq. Kuwanu waa ugaasyadii Elifas dhalay
oo dalkii Edom joogay; kuwanu waa wiilashii Caadah. 17 Kuwanuna waa wiilashii
Recuu'eel oo ahaa ina Ceesaw: ugaas Nahad, iyo ugaas Serax, iyo ugaas Shammah,
iyo ugaas Misaah. Kuwanuna waa ugaasyadii uu Recuu'eel dhalay oo dalkii Edom
joogay; kuwanu waa wiilashii naagtii Ceesaw oo Basmad ahayd. 18 Kuwanuna waa
wiilashii naagtii Ceesaw oo Aaholiibaamah ahayd: ugaas Yecuush, iyo ugaas Yaclaam,
iyo ugaas Qorax. Kuwanuna waa ugaasyadii ay dhashay naagtii Ceesaw oo ahayd
Aaholiibaamah, gabadhii Canah. 19 Kuwanu waa wiilashii Ceesaw oo ahaa Edom,
oo kuwanu waa ugaasyadoodii. 20 Kuwanuna waa wiilashii Seciir, kii reer Xor, oo
ahaa kuwii dhulka degganaa, Lootaan, iyo Shoobaal, iyo Sibecoon, iyo Canah, 21 iyo
Dishon, iyo Eeser, iyo Diishaan. Kuwanu waa ugaasyadii reer Xor, oo ahaa ilma
Seciir oo degganaa dhulkii Edom. 22 Carruurtii Lootaanna waxay ahaayeen Xori iyo
Heemaam, Lootaan walaashiisna waxay ahayd Timnac. 23 Kuwanuna waa carruurtii
Shoobaal; Calwaan, iyo Maanahad, iyo Ceebaal, iyo Shefo, iyo Oonaam. 24 Kuwanuna
waa carruurtii Sibecoon; Ayah, iyo Canah. Kanu waa Canah kii cidlada ka helay ilaha
biyaha oo kulul, markuu daajinayay dameerrada aabbihiis Sibecoon. 25 Kuwanuna
waa carruurtii Canah; Dishon, iyo Aaholiibaamah, gabadhii Canah. 26 Kuwanuna
waa carruurtii Dishon; Xemdaan, iyo Eshbaan, iyo Yitraan, iyo Keraan. 27 Kuwanuna
waa carruurtii Eeser; Bilhaan, iyo Sacwaan, iyo Caqaan. 28 Kuwanuna waa carruurtii
Diishaan; Cuus iyo Araan. 29 Kuwanuna waa ugaasyadii reer Xor; ugaas Lootaan, iyo
ugaas Shoobaal, iyo ugaas Sibecoon, iyo ugaas Canah, 30 ugaas Dishon, iyo ugaas Eeser,
iyo ugaas Diishaan. Kuwanuna waa ugaasyadii reer Xor siday ahaayeen ugaasyadoodii
dalka Seciir joogay.

Boqorradii Dalka Edom

31 Kuwanuna waa boqorradii xukumi jiray dalkii Edom intaan boqorna xukumin
reer binu Israa'iil. 32 Belac ina Becoor wuxuu xukumi jiray Edom, magaaladiisii
magaceedana waxaa la odhan jiray Dinhaabah. 33 Markaasaa Belac dhintay, oo waxaa
meeshiisii xukumi jiray Yoobaab ina Serax oo reer Bosraah ahaa. 34 Yoobaabna waa
dhintay, oo waxaa meeshiisii xukumi jiray Xushaam oo ka yimid dhulkii reer Teemaan.
35 Xushaamna waa dhintay, oo waxaa meeshiisii xukumi jiray Hadad ina Bedad,
oo reer Midyaan ku laayay berrinkii Moo'aab, magaaladiisii magaceedana waxaa la
odhan jiray Cawiid. 36 Markaasaa Hadadna dhintay, oo waxaa meeshiisii xukumi jiray
Samlah oo reer Masreqah ahaa. 37 Markaasaa Samlahna dhintay, oo waxaa meeshiisii
xukumi jiray Sha'uul oo reer Rexobod ahaa oo webiga ag degganaa. 38 Markaasaa
Sha'uulna dhintay, oo waxaa meeshiisii xukumi jiray Bacal Xaanaan ina Cakboor.
39 Bacal Xaanaan ina Cakboorna waa dhintay, oo waxaa meeshiisii xukumi jiray Hadar,
magaaladiisii magaceedana waxaa la odhan jiray Faacuu; naagtiisa magaceeduna
wuxuu ahaa Meheetabeel, oo ay Matreed gabadha Meesaahaab dhashay. 40 Kuwanuna
waa magacyadii ugaasyadii Ceesaw dhalay, siday ahaayeen qabiilooyinkoodii iyo
magacyadii meelahoodii ay degganaan jireen, waana ugaas Timnac, iyo ugaas Calwah,
iyo ugaas Yeteed, 41 iyo ugaas Aaholiibaamah, iyo ugaas Eelaah, iyo ugaas Fiinon;
42 iyo ugaas Qenas, iyo ugaas Teemaan, iyo ugaas Mibsaar; 43 iyo ugaas Magdii'eel, iyo
ugaas Ciiraam. Kuwanu waa ugaasyadii reer Edom sidii ay u degganaayeen dhulkii ay
lahaayeen. Kanu waa Ceesaw oo ahaa reer Edom aabbahood.

37

Riyooyinkii Yuusuf

1 Yacquubna wuxuu degay dhulkii aabbihiis qariibka ku ahaan jiray, oo ahaa dalkii
Kancaan. 2 Kuwanuna waa farcankii Yacquub. Yuusuf, isagoo jira toddoba iyo toban
sannadood, ayuu idaha la daajinayay walaalihiis, wuxuuna ahaa wiil la jooga wiilashii
Bilhah iyo Silfah oo ahaa naagihii aabbihiis. Markaasuu Yuusuf xaggooda war xun
uga keenay aabbahood. 3 Israa'iilna Yuusuf wuu ka jeclaa carruurtiisa oo dhan, maxaa
yeelay, wuxuu ahaa inankuu dhalay markuu gaboobay; oo wuxuuna u sameeyey
shulug midabyo badan leh. 4 Markaasaa walaalihiis arkeen in aabbahood ka jecel
yahay isaga walaalihiis oo dhan; kolkaasay nebcaadeen isagii, wayna kari waayeen
inay isaga si nabad ah ula hadlaan. 5 Yuusufna wuu riyooday, markaasuu riyadiisii
u sheegay walaalihiis, iyana aad bay u sii nebcaadeen. 6 Oo wuxuu iyagii ku yidhi,
Waan idin baryayaaye, bal maqla riyadan aan ku riyooday. 7 Bal eega, waxaynu
beerta ku xidhxidhaynay xidhmooyin, markaasaa xidhmadaydii kacday, oo istaag-
tay, xidhmooyinkiinniina hareeraheeday yimaadeen oo u sujuudeen xidhmadaydii.
8 Markaasaa walaalihiis ku yidhaahdeen, Ma annagaad na xukumi doontaa? Amase
noo talin doontaa? Markaasay aad iyo aad ugu sii nebcaadeen riyooyinkiisii iyo
hadalladiisii aawadood. 9 Markaasuu haddana riyo kale ku riyooday, oo walaalihiis u
sheegay, oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, riyo kalaan ku riyoodaye. Waxaan ku riyooday
qorraxdii iyo dayaxii, iyo koob iyo toban xiddigood oo ii sujuuday. 10 Markaasuu
aabbihiis u sheegay, iyo walaalihiisba, aabbihiisna waa canaantay, oo wuxuu ku yidhi,
Waa maxay riyadan aad ku riyootay? Ma aniga iyo hooyadaa iyo walaalahaa baa kuu
iman doonna, oo intaan wejiga dhulka saarno kuu sujuudi doonna? 11 Markaasay
walaalihiis ka masayreen isagii; laakiinse aabbihiis maankuu ku haystay hadalkii.

Yuusuf Walaalihiis Oo Iibiyey Isaga

12 Markaasaa walaalihiis tageen, inay adhigii aabbahood soo daajiyaan Shekem.
13 Israa'iilna wuxuu Yuusuf ku yidhi, Miyaanay walaalahaa adhigii daajinayn Shekem?

Bal kaalay, xaggoodaan kuu dirayaaye. Markaasuu isna ku yidhi, Waa i kan. 14 Oo
wuxuu ku yidhi isagii, Bal tag oo soo arag in walaalahaa iyo adhigiiba nabad qabaan
iyo in kale, oo haddana ii war keen. Sidaas daraaddeed isagii wuxuu ka diray dooxadii
Xebroon, oo wuxuu tegey Shekem. 15 Markaasaa nin helay isagoo duurka wareegaya;
ninkiina wax buu weyddiiyey oo wuxuu ku yidhi, Maxaad doondoonaysaa? 16 Isna
wuxuu yidhi, Waxaan doondoonayaa walaalahay. Waan ku baryayaaye, ii sheeg
meesha ay adhigii daajinayaan. 17 Markaasaa ninkii ku yidhi, Halkan way ka tageen,
waayo, waxaan maqlay iyagoo isku leh, Ina keena aynu Dotaan tagnee. Markaasuu
Yuusuf walaalihiis ka daba tegey, oo wuxuu iyagii ka helay Dotaan. 18 Markaasay
meel fog ka arkeen isagii, oo intuusan u soo dhowaan iyagii, ayay ku tashadeen inay
dilaan. 19 Oo waxay isku yidhaahdeen, Bal eega, kii riyada badnaa waa soo socdaaye.
20 Haddaba kaalaya aynu dilnee, oo aynu ku tuurno ceelasha midkood, oo waxaynu
odhan doonnaa, Bahal xun baa cunay. Dabadeedna waxaynu arki doonnaa bal waxay
riyooyinkiisii noqdaan. 21 Oo Ruubeen baa taas maqlay, isagiina wuu ka samatab-
bixiyey gacantoodii; oo wuxuu iyagii ku yidhi, Yeynan naftiisa ka qaadin. 22 Kolkaasaa
Ruubeen ku yidhi iyagii, Dhiig ha daadinina, ee isaga ku tuura ceelkan cidlada ku
yaal, laakiinse far ha saarina. Oo wuxuu taas u yeelay inuu isaga ka samatabbixiyo
gacantooda oo uu u celiyo aabbihiis. 23 Oo waxay noqotay in markii Yuusuf walaalihiis
u yimid ay Yusuuf ka furteen shuluggiisii, kaasu wuxuu ahaa shuluggii midabyada
badnaa oo uu qabay. 24 Kolkaasay qabteen oo ay ceelkii ku tuureen; ceelkuna waa
madhnaa oo biyo kuma jirin. 25 Kolkaasay u fadhiisteen inay wax cunaan; dabadeedna
indhahay kor u taageen oo wax bay fiiriyeen, oo waxay arkeen safar reer Ismaaciil
ah oo ka soo socda xagga Gilecaad, oo awrtooda ay ugu raran yihiin xawaash, iyo
beeyo, iyo malmal, waxayna u socdeen xagga Masar. 26 Markaasuu Yahuudah ku
yidhi walaalihiis, Maxaa faa'iido inoogu jirta, haddaynu walaalkeen dilno oo aynu
dhiiggiisa qarinno? 27 Kaalaya, aynu reer Ismaaciil ka iibinnee, oo yeynan isaga far
saarin, maxaa yeelay, isagu waa walaalkeen, waana jidhkeenna. Walaalihiisna way
maqleen isagii. 28 Oo waxaa ag maray niman reer Midyaan ah, oo baayacmushtariyaal
ah. Markaasay Yuusuf soo jiideen oo ceelkii ka soo bixiyeen, oo waxay Yuusuf kuwii
reer Ismaaciil kaga iibiyeen labaatan xabbadood oo lacag ah. Oo iyana Yuusuf waxay
keeneen Masar. 29 Markaasaa Ruubeen ku noqday ceelkii; wuxuuna arkay inuusan
Yuusuf ku jirin ceelka, kolkaasuu dharkiisii dildillaaciyey. 30 Markaasuu walaalihiis
ku noqday, oo wuxuu ku yidhi, Yarkii ma joogo, haddaba anigu xaggee baan tagaa?
31 Kolkaasay shuluggii Yuusuf qaadeen oo intay orgi gowraceen ayay shuluggii dhiiggii
geliyeen. 32 Markaasay shuluggii midabyada badnaa direen, oo ay aabbahood u
keeneen; oo waxay ku yidhaahdeen, Kan waannu helnay, haddaba bal garo inuu
shuluggii wiilkaagii yahay iyo in kale. 33 Wuuna gartay, oo wuxuu yidhi, Waa shuluggii
wiilkayga. Bahal xun baa cunay isagii. Shakila'aan Yuusuf cadcad baa loo kala
jeexjeexay. 34 Markaasaa Yacquub dharkiisii dildillaaciyey, oo joonyad buu dhexda
ku xidhay, wiilkiisiina maalmo badan ayuu u barooranayay. 35 Kolkaasaa wiilashiisii
oo dhan iyo gabdhihiisii oo dhammu u kaceen inay isaga qalbi qaboojiyaan, laakiinse
wuu diiday inuu qalbi qaboobo, oo wuxuu yidhi, Anigoo barooranaya ayaan qabriga
geli doonaa oo wiilkaygii u tegi doonaa. Aabbihiisna wuu u ooyay isagii. 36 Markaasay
kuwii reer Midyaan isagii Masar kaga iibiyeen nin la odhan jiray Footiifar, wuxuuna
ahaa sirkaalkii Fircoon oo ahaa madaxa waardiyayaasha.

38

Yahuudah Iyo Taamaar

1 Oo waagaas waxay noqotay inuu Yahuudah ka tegey walaalihiis, oo wuxuu u
leexday nin magiciisa la odhan jiray Xiirah oo reer Cadullaam ah. 2 Markaasaa

Yahuudah wuxuu halkaas ku arkay nin reer Kancaan ah oo magiciisa la odhan jiray
Shuuca gabadhiisii. Kolkaasuu kaxaystay iyadii oo uu u tegey. 3 Wayna uuraysatay
oo waxay dhashay wiil, magiciisiina wuxuu u bixiyey Ceer. 4 Oo haddana mar
kalay uuraysatay oo waxay dhashay wiil; magiciisiina waxay u bixisay Oonaan. 5 Oo
weliba haddana wiil kalay dhashay, magiciisiina waxay u bixisay Sheelaah; oo isna
wuxuu joogay Kesiib, markay dhashay isaga. 6 Markaasaa Yahuudah naag u guuriyey
curadkiisii ahaa Ceer, magaceedana waxaa la odhan jiray Taamaar. 7 Yahuudah
curadkiisii ahaa Ceer waa ku xumaa Rabbiga hortiisa; Rabbiguna waa dilay isagii.
8 Markaasaa Yahuudah wuxuu ku yidhi Oonaan, Naagta walaalkaa u tag oo dumaal,
oo ku samee wixii ninkeeda walaalkiis ku samayn lahaa, oo farcan u reeb walaalkaa.
9 Oonaanna wuu ogaa inaan farcanku kiisii noqonayn, oo markuu u tegey naagtii
walaalkiis ayuu shahwadiisii ku daadiyey dhulka, si uusan farcan u siin walaalkiis.
10 Wixii uu sameeyeyna Rabbiga hortiisa aad buu ugu xumaa; oo markaasuu isagiina
dilay. 11 Markaasuu Yahuudah ku yidhi gabadhii Taamaar oo uu soddogga u ahaa,
Carmalnimo ku joog guriga aabbahaa, ilaa uu wiilkayga Sheelaah koro; waayo, wuxuu
isyidhi, Waaba intaasoo uu isna dhintaa sidii walaalihiis. Kolkaasay Taamaar tagtay oo
gurigii aabbeheed joogtay. 12 Wakhti dheer ka dib waxaa dhimatay Shuuca gabadhiisii
oo ahayd naagtii Yahuudah. Markaasaa Yahuudah loo tacsiyeeyey, oo wuxuu tegey
xagga kuwii idihiisa dhogorta ka xiiri jiray oo joogay Timnaad, isaga iyo saaxiibkiis
Xiirah kii reer Cadullaamba. 13 Markaasaa Taamaar loo sheegay, oo waxaa lagu yidhi,
Bal eeg, soddoggaa wuxuu tegayaa xagga Timnaad inuu idihiisii dhogorta ka soo
xiirto. 14 Markaasay iska dhigtay dharkii carmalinimadeeda, oo waxay hagoogatay
indhashareerteedii, oo intay isdedday ayay waxay fadhiisatay iriddii Cenayim, oo ku ag
tiil jidka loo maro Timnaad, waayo, waxay aragtay inuu Sheelaah weynaaday, oo aan
loo guurin iyada. 15 Markii Yahuudah arkay ayuu u maleeyey inay dhillo tahay; maxaa
yeelay, wejigeeday qarisay. 16 Kolkaasuu ku soo leexday iyadoo jidka ag fadhida, oo
wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, kaalay aan kuu tagee; waayo, ma uu ogayn inay
tahay gabadhii uu soddogga u ahaa. Kolkaasay waxay ku tidhi, Maxaad i siinaysaa aad
ii tagtide? 17 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Waxaan adhiga kaaga soo diri doonaa waxar.
Iyana waxay tidhi, Rahaamad ma i siinaysaa intaad ii soo diraysid? 18 Isna wuxuu yidhi,
Maxaan rahaamad kuu siiyaa? Kolkaasay tidhi, I sii kaatunkaaga iyo xadhiggaaga, iyo
ushaada aad gacanta ku haysatid. Kolkaasuu siiyey, oo uu u tegey iyadii, oo iyana
xaggiisay ka uuraysatay. 19 Kolkaasay kacday oo tagtay, oo intay indhashareerteedii
iska dhigtay, ayay xidhatay dharkii carmalinimadeedii. 20 Markaasaa Yahuudah waxar
adhiga ka soo diray oo wuxuu ugu soo dhiibay gacanta saaxiibkiis kii reer Cadul-
laam, inuu rahaamaddii ka soo qaado gacantii naagta, laakiinse iyadii wuu waayay.
21 Markaasuu weyddiiyey dadkii degganaa meesheedii, oo wuxuu ku yidhi, Meeday
dhilladii joogi jirtay Cenayim jidka dhinaciisa? Kolkaasay iyana ku yidhaahdeen,
Halkan dhillo ma joogi jirin. 22 Markaasuu ku noqday Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi,
Iyadii waan waayay, dadkii meeshaa degganaana waxay igu yidhaahdeen, Halkan
dhillo ma joogi jirin. 23 Markaasaa Yahuudah yidhi, Ha iska qaadato, waaba intaasoo
aynu ku ceebownaaye; waayo, bal eeg, anigu waxaan u diray waxarkan, waana aad
soo weyday iyadii. 24 Oo waxay noqotay in muddo saddex bilood ku dhow dabadeed
Yahuudah war loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Gabadhii Taamaar oo aad soddogga u
ahayd waa dhillowday; oo dhillanimadeedii bay ku uuraysatay. Markaasaa Yahuudah
yidhi, Soo bixiya oo ha la gubo. 25 Kolkaasay markii la soo bixiyey farriin u dirtay
soddoggeed, oo waxay tidhi, Ninka alaabtan leh ayaa i uureeyey; oo waxay kaloo tidhi,
Waan ku baryayaaye, bal hubso ninka leh kuwan ah kaatunka iyo xadhkaha, iyo usha.
26 Markaasaa Yahuudah qirtay iyagii, oo wuxuu yidhi, Iyadu way iga xaqsan tahay,
waayo, waxaan iyada siin waayay wiilkayga Sheelaah ah. Mar dambena uma uu tegin

iyadii. 27 Oo bal eeg, markii ay foolatay mataano baa ku jiray maxalkeeda. 28 Oo waxay
noqotay, in markii ay foolatay uu midkood gacan soo bixiyey; markaasay umulisadii
qaadatay dun guduudan oo ay gacantiisii ku xidhay, oo waxay tidhi, Kanaa soo hor
baxay. 29 Oo waxay noqotay, markuu gacanta dib u ceshaday, inuu walaalkiis soo
baxay; oo iyana waxay tidhi, De maxaad u soo dustay? Sidaas daraaddeed magiciisii
waxaa loo bixiyey Feres. 30 Dabadeedna waxaa soo baxay walaalkiis, kii ay dunta
guduudanu gacanta ugu xidhnayd; magiciisiina waxaa loo bixiyey Serax.

39

Yuusuf Iyo Footiifar Naagtiisa

1 Yuusufna waxaa la keenay Masar. Kuwii reer Ismaaciil oo isaga halkaas geeyeyna
waxaa gacantoodii ka iibsaday nin Masri ahaa oo la odhan jiray Footiifar, oo Fircoon
sirkaal u ahaa, oo madaxii waardiyayaasha ahaa. 2 Rabbiguna waa la jiray Yuusuf,
wuxuuna ahaa nin liibaansan, wuxuuna joogi jiray gurigii sayidkiisii Masriga ahaa.
3 Sayidkiisiina wuu arkay in Rabbigu liibaaniyey wixii uu sameeyey oo dhan. 4 Isaguna
raalli buu Yuusuf ka ahaa, Yuusufna waa u adeegi jiray, oo wuxuu isagii ka dhigay kan
gurigiisa u sarreeya, wixii uu haystay oo dhanna gacantiisuu wada geliyey. 5 Oo waxay
noqotay in wakhtigii uu ka dhigay kan u sarreeya gurigiisa iyo wixii uu haystay oo dhan,
uu Rabbigu gurigii kii Masriga ahaa u barakeeyey Yuusuf aawadiis, wixii uu guriga
iyo beertaba ku haystay oo dhanna barakada Rabbigaa saarnayd. 6 Wixii uu lahaa oo
dhanna Yuusuf gacantiisuu kaga tegey. Waxbana kama ogayn wixii uu hayay, wixii uu
cuni jiray mooyaane. Yuusufna aad buu u quruxsanaa, wuuna suurad wanaagsanaa.
7 Oo waxay noqotay waxyaalahaas ka dib in naagtii sayidkiisu ay fiirisay Yuusuf, oo ay
ku tidhi, Kaalay ila jiifso. 8 Laakiinse wuu diiday, oo wuxuu ku yidhi naagtii sayidkiisa,
Bal eeg, sayidkaygu waxba kama oga waxa aan guriga ku hayo; wixiisii oo dhanna
gacantayduu wada geliyey; 9 oo weliba gurigan mid aniga iga weynu ma joogo, oo
isaguna waxba igalama hadhin adiga mooyaane, maxaa yeelay, adigu waxaad tahay
naagtiisii, de haddaba sidee baan u samayn karaa xumaantan weyn, oo aan Ilaah ugu
dembaabaa? 10 Oo waxay noqotay, in kastoo ay maalinba maalinta ka dambaysa la
hadlaysay Yuusuf, inuu maqli waayay inuu la jiifsado ama uu la joogo iyadii. 11 Oo
waxay noqotay haddaa oo kale, inuu gurigii galay inuu shuqulkiisii qabsado, nimankii
gurigana midna gudaha ma joogin. 12 Kolkaasay qabsatay dharkiisii, oo waxay ku
tidhi, Ila jiifso. Isaguse dharkiisii gacanteeduu kaga tegey, wuuna cararay oo baxay.
13 Markay aragtay inuu dharkiisii gacanteeda kaga tegey, oo uu dibadda u cararay,
14 ayay u yeedhay raggii gurigeeda oo ay la hadashay, oo waxay ku tidhi, Bal eega,
ninkaygu wuxuu inoo keenay nin Cibraani ah inuu inagu majaajiloodo. Wuxuu iigu
soo galay inuu ila jiifsado aawadeed, markaasaan cod dheer ku qayliyey, 15 oo markuu
maqlay inaan codkaygii sare u qaaday oo aan qayliyey ayuu dharkiisii iiga tegey, wuuna
cararay oo baxay. 16 Dharkiisiina way is-ag dhigtay ilaa uu sayidkiisii guriga yimid.
17 Kolkaasay hadalkan kula hadashay isagii, oo waxay ku tidhi, Addoonkii Cibraaniga
ahaa, oo aad inoo keentay, ayaa iigu soo galay inuu igu majaajiloodo, 18 oo markaan
codkaygii sare u qaaday oo aan qayliyey ayuu dharkiisii iiga tegey, oo uu dibadda u
cararay. 19 Markii sayidkiisii maqlay hadalkii naagtiisa, oo ay kula hadashay isaga,
iyadoo leh, Addoonkaagii sidan buu igu sameeyey, ayuu cadhooday. 20 Markaasaa
Yuusuf sayidkiisii qabtay isagii, oo wuxuu geliyey xabsigii ahaa meeshii maxaabiista
boqorku ku xidhnaayeen; oo isna halkaasuu ku jiray xabsigii gudihiisa. 21 Laakiinse
Yuusuf waxaa la jiray Rabbiga, wuuna u roonaaday, kii xabsiga hayayna raalli buu uga
dhigay. 22 Kii xabsiga hayayna wuxuu Yuusuf gacanta u geliyey maxaabiistii xabsiga ku
jirtay oo dhan; oo wax kastoo ay halkaas ku sameeyeenna, wuxuu ahaa kii sameeyey.

23 Kii xabsiga hayayna ma uu eegi jirin waxa isaga gacantiisa ku jira, maxaa yeelay, Rabbigaa la jiray isaga, wixii uu sameeyeyna Rabbigu waa liibaaniyey.

40

Ninkii Khamriga Fircoon Siin Jiray Iyo Dubihii Kibista

1 Waxyaalahaas ka dib, kii boqorkii Masar khamriga siin jiray iyo kii wax u dubi
jiray waxay xumeeyeen sayidkoodii ahaa boqorkii Masar. 2 Fircoonna aad buu ugu
cadhaysnaa labadiisii sirkaal oo ahaa kii madaxa u ahaa kuwii khamriga siin jiray,
iyo kii madaxa u ahaa kuwii wax u dubi jiray. 3 Oo wuxuu iyagii ku xabbisay gurigii
madaxa waardiyayaasha, xagga xabsiga gudihiisa oo ahaa meeshii Yuusuf ku xidhnaa.
4 Madaxii waardiyayaashuna Yuusuf amar buu u siiyey iyagii, wuuna u adeegi jiray
iyagii; intii wakhti ahna xabsigay ku jireen. 5 Kii khamriga siin jiray iyo kii wax u
dubi jiray boqorkii Masar, iyagoo xabsiga ku xidhnaa, ayay labadoodiiba isku habeen
riyoodeen, nin kastaana riyadiisuu ku riyooday oo nin kastaa wuxuu ku riyooday sidii
riyadiisii fasirkeedu ahaa. 6 Subaxdii baa Yuusuf u soo galay oo fiiriyey iyagii, oo wuxuu
arkay iyagoo calool xun. 7 Markaasuu wax weyddiiyey saraakiishii Fircoon oo isaga
lagula xabbisay guriga sayidkiisa, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad maanta ugu eg tihiin
kuwo calool xun? 8 Markaasay waxay ku yidhaahdeen isagii, Riyaannu ku riyoonnay,
mana jiro mid fasiri karaa. Markaasaa Yuusuf wuxuu ku yidhi iyagii, Miyaan Ilaah
fasirro lahayn? Haddaba waan idin baryayaaye, bal ii sheega. 9 Markaasaa madaxii
kuwii khamriga keeni jiray riyadiisii Yuusuf u sheegay, oo wuxuu yidhi, Riyadaydii
waxaan ku arkay geed canab ah oo i hor yaal. 10 Geedkuna wuxuu lahaa saddex
laamood. Waxayna u ekaayeen sidii iyagoo magoolaya, ubaxyadiina soo baxayaan;
markaasaa rucubyadii waxay noqdeen canab bisil. 11 Koobkii Fircoonna gacantayduu
ku jiray, markaasaan canabkii guray oo koobkii Fircoon ku tuujiyey, koobkiina waxaan
u dhiibay gacantii Fircoon. 12 Markaasaa Yuusuf ku yidhi, Fasirkeedii waa kan:
saddexda laamood waa saddex maalmood. 13 Oo weliba saddex maalmood dhexdooda
ayaa Fircoon madaxaaga kor u qaadi doonaa, oo meeshaaduu kugu celin doonaa;
Fircoon koobkiisiina gacantiisaad u dhiibi doontaa sidii waagii hore markaad ahaan
jirtay kii khamriga siin jiray. 14 Laakiinse waan ku baryayaaye, i soo xusuuso markay
kuu hagaagto, oo ii roonow, oo Fircoon ii sheeg, oo gurigan iga bixi; 15 waayo, waxaa
layga soo xaday dhulka Cibraaniyada, oo halkanna kuma aan samayn wax ay iigu
ridaan godxabsiga. 16 Madaxii kuwii wax dubi jiray markuu arkay inuu fasirkaasu
wanaagsanaa ayuu wuxuu Yuusuf ku yidhi, Aniguna waxaan riyadaydii ku arkay
saddex dambiil oo kibis cadcadu ku jirto oo madaxayga saaran. 17 Oo dambiishii
ugu wada sarreeyey waxaa ku jiray cunto cayn kasta ah oo Fircoon loo dubay;
markaasay haadkii cuntadii ka cuneen dambiishii madaxayga saarnaa. 18 Markaasaa
Yuusuf u jawaabay oo ku yidhi, Fasirkeedii waa kan; saddexda dambiil waa saddex
maalmood. 19 Oo weliba saddex maalmood dhexdooda ayaa Fircoon madaxaaga kor
kaaga qaadi doonaa, geed buuna kaa soo deldeli doonaa, markaasaa haadku hilibkaaga
cuni doonaa. 20 Maalintii saddexaad oo la xusuustay maalintii Fircoon dhashay ayuu
addoommadiisii oo dhan diyaafad u sameeyey; markaasuu kor u qaaday madaxii kii
madaxa u ahaan jiray kuwii khamriga isaga siin jiray iyo madaxii kii madaxa u ahaan
jiray kuwii wax u dubi jiray oo addoommadiisa dhex joogay. 21 Markaasuu madaxii
kuwii khamriga keeni jiray mar kale shaqadiisii ku celiyey; oo koobkii buu u dhiibay
gacantii Fircoon; 22 laakiinse madaxii kuwii wax dubi jiray ayuu deldelay sidii Yuusuf
ugu fasiray iyaga. 23 Laakiinse madaxii kuwii khamriga keeni jiray ma uu xusuusan
Yuusuf, wuuse illoobay isagii.

41

Riyooyinkii Fircoon

1 Markii laba sannadood oo dhammu dhammaatay ayuu Fircoon riyooday, oo wuxuu
is-arkay isagoo webiga ag taagan. 2 Oo bal eeg, waxaa webigii ka soo baxay toddoba
sac oo quruxsan oo cayillan, oo waxay daaqeen cawskii dareemada ahaa. 3 Markaasaa
waxaa dabadood webigii ka soo baxay toddoba sac oo kale oo fool xun, oo weyd
ahaa, oo waxay is-ag taageen sicihii kale oo webiga qarkiisa jooga. 4 Markaasaa
sicihii foosha xumaa oo weydda ahaa waxay cuneen toddobadii sac oo qurxoonayd oo
cayillanayd. Kolkaasuu Fircoon toosay. 5 Markaasuu haddana seexday oo mar labaad
riyooday, oo wuxuu arkay toddoba sabuul oo buurbuuran oo wanaagsan oo ka soo
baxay isku jirid. 6 Oo bal eeg, waxaa haddana ka soo daba baxay toddoba sabuul oo
xunxun, oo ay dabayshii bari qallajisay. 7 Markaasaa sabuulladii xunxumaa waxay
liqeen toddobadii sabuul oo buurbuurnayd oo iltirnayd. Markaasuu Fircoon toosay,
oo wuxuu arkay inay riyo tahay. 8 Oo subaxdiina wuu dhibaataysnaa, kolkaasuu u
cid diray oo uu u wada yeedhay saaxiriintii Masar oo dhan iyo nimankii xigmadda
lahaa oo dhan; markaasaa Fircoon u sheegay riyadiisii; laakiin ma jirin mid Fircoon
u fasiri karaa. 9 Markaasaa waxaa Fircoon la hadlay kii madaxa u ahaa kuwa
khamriga siin jiray isaga, oo wuxuu ku yidhi, Maantaan xusuustay dembiyadaydii.
10 Fircoonow, adigoo u cadhaysnaa addoommadaada, waxaad igu xabbistay guriga
madaxa waardiyayaasha, oo waxaannu ahayn aniga iyo kii madaxa u ahaa kuwii wax
dubi jiray; 11 oo markaasaannu isku habeen riyoonnay, aniga iyo isagiiba; waxaannu
ku riyoonnay midkayo kastaba sidii riyadiisii fasirkeedu ahaa. 12 Oo halkaasna waxaa
nala joogay nin dhallinyaro ah oo Cibraani ah, oo madaxa waardiyayaasha addoon u
ahaa, markaasaannu isagii u sheegnay, oo isna wuu noo fasiray riyooyinkayagii, nin
kastana sidii riyadiisu ahayd buu ugu fasiray. 13 Oo sidii uu noogu fasiray ayay noqotay.
Aniga waxaa laygu soo celiyey meeshaydii, isagiina waa la deldelay. 14 Dabadeedna
Fircoon baa u cid diray oo u yeedhay Yuusuf. Markaasay dhaqso uga soo bixiyeen
godxabsigii; kolkaasuu xiirtay, oo dharkiisii beddeshay, oo uu u soo galay Fircoon.
15 Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Riyaan ku riyooday, mana jiro mid fasiri
karaa; oo waxaan maqlay in markii aad riyo maqashid aad fasiri kartid. 16 Yuusufna
Fircoon buu u jawaabay oo ku yidhi, Taasu xaggayga ma aha, laakiinse Ilaah wuxuu
Fircoon siin doonaa jawaab nabadeed. 17 Markaasaa Fircoon Yuusuf la hadlay, oo
yidhi, Waxaan riyadaydii ku arkay anigoo webiga qarkiisa taagan; 18 oo bal eeg, waxaa
webigii ka soo baxay toddoba sac oo buurbuuran oo quruxsan oo waxay daaqeen
cawskii dareemada ahaa; 19 oo waxaa haddana ka soo daba baxay toddoba sac oo
kale, oo taagdaran oo fool xun oo weyd ah. Weligay dhulka Masar oo dhan kuma
aan arag kuwa sidooda u xun. 20 Markaasaa sicihii weydda ahaa oo foosha xumaa
waxay cuneen toddobadii sac oo hore. 21 Oo markay cuneen lagama garan karin inay
cuneen, laakiinse waxay u fool xumaayeen sidii markii hore. Markaasaan toosay. 22 Oo
waxaan kaloo riyadaydii ku arkay toddoba sabuul oo iltiran oo wanaagsan, oo ka soo
baxay isku jirid; 23 dabadeedna waxaa ka soo daba baxay toddoba sabuul oo engegan oo
xunxun oo dabayshii bari qallajisay. 24 Markaasaa sabuulladii xunxumaa waxay liqeen
toddobadii sabuul oo wanaagsanayd; markaasaan u sheegay saaxiriinta, laakiinse ma
uu jirin mid ii sheegi karay. 25 Oo Yuusuf wuxuu ku yidhi Fircoon, Riyadaadu waa
mid, oo waxa Ilaah samaynayo ayuu kuu sheegay, Fircoonow. 26 Toddobada sac oo
wanwanaagsanu waa toddoba sannadood, toddobada sabuul oo wanwanaagsanuna
waa toddoba sannadood; riyadu waa mid. 27 Toddobada sac oo weyd ah oo foosha
xun, oo ka soo daba baxay waa toddoba sannadood, oo haddana toddobada sabuul oo
madhan, oo dabayshii bari qallajisay waxay noqon doonaan toddoba sannadood oo

abaar ah. 28 Taasu waa wixii aan kugula hadlay, Fircoonow. Waxa Ilaah samaynayo
ayuu ku tusay. 29 Oo bal eeg, waxaa dalka Masar oo dhan imanaya toddoba sannadood
oo barwaaqo ah, 30 oo dabadoodna waxaa dhici doona toddoba sannadood oo abaar ah;
oo barwaaqadii oo dhanna waa laga illoobi doonaa dalka Masar, markaasay abaartu
dhulka dhammayn doontaa, 31 barwaaqadana dhulka laguma ogaan doono abaartaas
ka dambaysa aawadeed, waayo, waxay noqon doontaa mid aad u xun. 32 Oo taas
aawadeed riyadii labanlaab bay kuu noqotay, Fircoonow, maxaa yeelay, waxaas waxaa
amray Ilaah, oo weliba Ilaah dhowaan buu samayn doonaa. 33 Haddaba Fircoonow,
waxaad doontaa nin caqli iyo xigmad leh, oo u sarraysii dalka Masar oo dhan. 34 Tan
yeel oo waxaad doorataa niman dalka u sarreeya, oo waxa toddobada sannadood
oo barwaaqada ah dhulka ka baxa inta shanaad ha ururiyeen. 35 Oo cuntada oo
dhan sannadahan wanaagsan oo imanaya ha ururiyeen, hadhuudhkana ha kugu hoos
kaydiyeen, Fircoonow, oo intay cunto ahaan magaalooyinka u dhigaan, ha ilaaliyeen.
36 Cuntaduna kayd bay dalka u noqon doontaa toddobada sannadood oo abaarta ah
oo ka dhici doonta dalka Masar, si aan dalku abaarta ugu baabbi'in. 37 Waxaasuna
Fircoon way la wanaagsanaayeen, isaga iyo addoommadiisiiba. 38 Markaasaa Fircoon
wuxuu addoommadiisii ku yidhi, Miyaynu heli karaynaa mid la mid ah kan, oo ah
nin Ruuxa Ilaah ku jiro? 39 Markaasuu Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Mar haddii
Ilaah ku tusay waxyaalahan oo dhan, ma jiro mid sidaadoo kale caqli iyo xigmad u
leh. 40 Adigu waxaad ka sarrayn doontaa gurigayga, dadkayga oo dhanna waxaa lagu
xukumi doonaa si waafaqsan hadalkaaga, oo anigu carshiga oo keliya ayaan kaaga
weynaan doonaa.

Yuusuf Oo Ka Sarreeyey Masar

41 Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Bal eeg, dalka Masar oo dhan ayaan
kaa sarraysiiyey. 42 Markaasuu Fircoon gacantiisa ka bixiyey kaatunkiisii, oo Yuusuf
gacanta u geliyey, oo wuxuu u xidhay dhar aad u wanaagsan, silsilad dahab ahna
qoortuu u sudhay; 43 oo wuxuu fuushiiyey gaadhifaraskii labaad oo uu lahaa, oo waxay
hortiisa kaga qayliyeen, Sujuuda; oo wuxuu ka sarraysiiyey dalka Masar oo dhan.
44 Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Anigu waxaan ahay Fircoon, oo adiga
la'aantaa ninna gacantiisa ama cagtiisa kor uma qaadi doono dalka Masar oo dhan.
45 Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf magiciisii u bixiyey Saafnad Facneh, oo wuxuu
u guuriyey Aasenad oo ahayd ina Footiiferac, wadaadkii Oon. Yuusufna markaasuu
dalkii Masar oo dhan u baxay oo wada maray. 46 Yuusufna soddon sannadood
buu jiray markuu hor istaagay Fircoon oo ahaa boqorkii Masar. Markaasaa Yuusuf
Fircoon hortiisii ka tegey, oo wuxuu wada maray dalkii Masar oo dhan. 47 Markaasaa
toddobadii sannadood oo barwaaqada ahayd waxaa dhulkii ka soo baxay wax aad
u badan. 48 Markaasuu ururiyey cuntadii toddobadii sannadood baxday oo dalka
Masar oo dhan tiil, oo cuntadii wuxuu ku kaydiyey magaalooyinka. Cuntadii beerihii
ku wareegsanaa magaalo kastana isku meel buu ku kaydiyey. 49 Markaasaa Yuusuf
hadhuudh aad u badan wuxuu u kaydiyey sida cammuudda badda, ilaa uu tirintii
daayay, maxaa yeelay, waxay ahayd wax aan tiro lahayn. 50 Oo Yuusuf waxaa u dhashay
laba wiil intii aan sannaddii abaarta ahayd iman, oo waxaa u dhashay Aasenad oo
ahayd ina Footiiferac, wadaadkii Oon. 51 Markaasaa Yuusuf wuxuu curadkii magiciisii
u bixiyey Manaseh; waayo, wuxuu yidhi, Ilaah waa i illowsiiyey dhibaatadaydii oo
dhan, iyo gurigii aabbahay oo dhan. 52 Kii labaadna magiciisii wuxuu u bixiyey Efrayim.
Waayo, wuxuu yidhi, Ilaah waa igu badiyey dalkii aan ku dhibtooday. 53 Markaasaa
toddobadii sannadood oo barwaaqada ahayd ay dalkii Masar ka dhammaadeen. 54 Oo
waxaa bilaabatay toddobadii sannadood oo abaarta ahayd, sidii Yuusuf yidhi. Dalalkii
oo dhanna abaar baa ka dhacday; laakiinse dalka Masar oo dhan cuntaa jirtay. 55 Oo

markii dalkii Masar oo dhammu wada abaarsaday ayaa dadkii Fircoon cunto ugu
qayliyeen. Markaasaa Fircoon wuxuu ku yidhi Masriyiintii oo dhan, Yuusuf u taga, oo
wuxuu idin yidhaahdo yeela. 56 Oo abaartuna waxay ka dhacday dhulka dushiisa oo
dhan. Markaasaa Yuusuf wada furay maqsinnadii oo dhan, oo wuxuu hadhuudhkii ka
iibiyey Masriyiintii, abaartuna aad bay ugu xumayd dalka Masar. 57 Markaasaa dalalkii
oo dhammu waxay u soo safreen Masar, oo Yuusuf bay ugu yimaadeen inay hadhuudh
ka iibsadaan; maxaa yeelay, abaartu aad bay ugu xumayd dhulka oo dhan.

42

Yuusuf Walaalihiis Oo Masar Aaday

1 Haddaba Yacquub wuxuu arkay in hadhuudh laga helo Masar, markaasuu Yacquub
wiilashiisii ku yidhi, War maxaa midkiinba midka kale u fiirinayaa? 2 Oo wuxuu yidhi,
Bal ogaada, waxaan maqlay in hadhuudh laga helo Masar. Bal xaggaas u dhaadhaca,
oo halkaas wax inooga soo iibiya, inaynu noolaanno oo aynaan dhimanin. 3 Markaasaa
Yuusuf tobankiisii walaal waxay u tageen Masar inay hadhuudh ka soo iibsadaan.
4 Laakiinse Benyaamiin oo ahaa Yuusuf walaalkiis Yacquub ma uu raacinin walaalihiis;
waayo, wuxuu isyidhi, Waaba intaasoo belaayo ku dhacdaa. 5 Markaasaa wiilashii
Israa'iil waxay u yimaadeen inay wax iibsadaan, iyagoo la socda kuwii yimid, waayo,
abaartu dalkii Kancaanna way ka dhacday. 6 Yuusufna wuxuu ahaa taliyihii dalka,
isaguna wuxuu ahaa kii wax ka iibin jiray dadka dalka oo dhan. Markaasay Yuusuf
walaalihiis u yimaadeen isagii, oo intay u wada sujuudeen ayay wejiga dhulka wada
saareen. 7 Yuusufna walaalihiis wuu arkay, wuuna gartay, laakiin wuxuu isaga dhigay
sidii nin qalaad, oo intuu si qallafsan ula hadlay ayuu wuxuu ku yidhi iyagii, War
xaggee baad ka timaadeen? Oo iyana waxay yidhaahdeen, Waxaannu ka nimid dalka
Kancaan si aannu cunto u iibsanno. 8 Yuusufna wuu gartay walaalihiis laakiinse iyagu
ma ay garan isagii. 9 Markaasaa Yuusuf xusuustay riyooyinkii iyaga ku saabsanaa oo
uu ku riyooday, oo wuxuu ku yidhi iyagii, Basaasyaad tihiin, oo waxaad u timaadeen
inaad aragtaan dhulka abaarnimadiisa. 10 Iyana waxay ku yidhaahdeen isagii, Maya,
sayidkayagiiyow, laakiinse annagoo addoommadaada ah waxaannu u nimid inaannu
cunto iibsanno. 11 Kulligayo isku nin wiilashiis baannu nahay, oo waxaannu nahay
niman daacad ah, oo annagoo addoommadaada ah basaasyo ma nihin. 12 Oo isna
wuxuu ku yidhi iyagii, Maya, laakiinse waxaad u timaadeen inaad aragtaan dhulka
abaarnimadiisa. 13 Iyana waxay yidhaahdeen, Annagoo ah addoommadaada wax-
aannu nahay laba iyo toban walaalo ah, oo waxaannu nahay nin jooga dalka Kancaan
wiilashiisii; oo bal eeg, kii noogu yaraa wuxuu maanta la joogaa aabbahayo, midna
maba joogo. 14 Markaasuu Yuusuf iyagii ku yidhi, Taasu waa tii aan idinkula hadlay,
anigoo leh, Basaasyaad tihiin. 15 Haddaba tan baa laydinku tijaabin doonaa; nolosha
Fircoon baan ku dhaartay inaydaan halkan ka tegi doonin, in walaalkiinnii yaraa
halkan yimaado mooyaane. 16 Mid idinka mid ah dira, oo ha keeno walaalkiin, idinkuna
waad xidhnaan doontaan, in la tijaabiyo hadalkiinna, bal inay runi idinku jirto iyo in
kale, haddii kalese hubaal nolosha Fircoon baan ku dhaartay inaad basaasyo tihiin.
17 Markaasuu kulligood muddo saddex maalmood ah wada xabbisay. 18 Kolkaasaa
maalintii saddexaad Yuusuf iyagii ku yidhi, Tan yeela, oo waad noolaan doontaan,
waayo, anigu Ilaah baan ka cabsadaa. 19 Haddaad niman daacad ah tihiin, walaalihi-
inna midkood ha ku xidhnaado guriga xabsigiinna; laakiinse idinku taga, oo hadhuudh
u geeya reerihiinna abaaraysan. 20 Walaalkiinna idiinku wada yar ii keena; sidaasuu
hadalkiinnu ku rumoobi doonaa, mana aad dhiman doontaan. Iyana sidii bay yeeleen.
21 Markaasay waxay isku yidhaahdeen, Runtii walaalkeen eed baan ka galnay, maxaa
yeelay, waxaynu aragnay naftiisii dhibaatada ku jirtay, markuu ina baryay, mana aynu
maqlin, sidaas daraaddeed ayay dhibaatadanu inoogu dhacday. 22 Markaasaa Ruubeen

u jawaabay iyagii, oo wuxuu ku yidhi, Miyaanan idinla hadlin oo idinku odhan, Wiilka
ha ku dembaabina, oo sow ima aydin maqli waayin? Haddaba bal eega, dhiiggiisii baa
laydin weyddiistaye. 23 Oo iyana ma ay ogayn in Yuusuf gartay iyaga; waayo, turjumaan
baa kala dhex joogay. 24 Markaasuu ka sii jeestay iyagii, wuuna ooyay; oo haddana
intuu ku soo noqday ayuu la hadlay, oo wuxuu kala dhex baxay Simecoon, wuuna
xidhay isagii iyagoo arkaya. 25 Markaasaa Yuusuf wuxuu amray in joonyadahoodii
hadhuudh looga buuxiyo, iyo in nin walba lacagtiisii loogu celiyo joonyaddiisii iyo
in sahay jidka loo siiyo, oo sidii baana loo yeelay. 26 Markaasay hadhuudhkoodii
dameerradoodii ku rarteen, wayna ka tageen halkaas. 27 Meeshay ku hoydeen markii
uu midkood joonyaddiisii ugu furay inuu dameerkiisii cunto siiyo ayuu arkay lacagtiisii
oo ku jirta joonyaddiisii afkeeda. 28 Markaasuu walaalihiis ku yidhi, Lacagtaydii waa
lay soo celiyey; oo waxay ku jirtaa joonyaddayda, markaasay qalbiga ka nexeen, oo ay
isku jeesteen iyagoo gariiraya, oo waxay isku yidhaahdeen, Waa maxay waxakan Ilaah
inagu sameeyey? 29 Markaasay aabbahood Yacquub ugu yimaadeen dalkii Kancaan, oo
waxay isagii u sheegeen wixii ku dhacay oo dhan, iyagoo leh, 30 Ninka sayidka u ah dalka
ayaa si qallafsan noola hadlay, oo wuxuu noo qaatay inaannu dalka basaasayno. 31 Oo
waxaannu isagii ku nidhi, Annagu waxaannu nahay niman daacad ah; oo basaasyo ma
aannu nihin. 32 Waxaannu nahay laba iyo toban walaalo ah, oo ah wiilashii aabbahayo.
Mid ma joogo, kii noogu yaraana maanta dalkii Kancaan ayuu aabbahayo la joogaa.
33 Markaasaa ninkii sayidka u ahaa dalka wuxuu nagu yidhi, Inaad niman daacad ah
tihiin tanaan idinku garan doonaaye; walaalihiin mid igaga taga, oo hadhuudh u qaada
reerihiinna abaaraysan, oo iska taga, 34 oo ii keena walaalkiinnii idiinku wada yaraa,
markaasaan garan doonaa inaydaan basaasyo ahayn, laakiinse inaad tihiin niman
daacad ah. Markaasaan walaalkiin idin siin doonaa, dalkana waad ka baayacmushtari
doontaan. 35 Oo waxay noqotay in markay joonyadahoodii hadhuudhkii ka shubeen,
nin walba xidhmadiisii lacagta ahayd ay ugu jirtay joonyaddiisii, oo markii iyaga iyo
aabbahood ay arkeen xidhmooyinkoodii lacagta ahaa ayay baqeen. 36 Markaasaa
aabbahood Yacquub wuxuu iyagii ku yidhi, Gablan baad iga dhigteen, bal eeg, Yuusuf
ma joogo, oo Simecoon ma joogo, oo haddana waxaad kaxayn doontaan Benyaamiin;
waxyaalahan oo dhammu waa iga gees. 37 Markaasaa Ruubeen aabbihiis la hadlay,
oo wuxuu ku yidhi, Haddii aan isaga kuu keeni waayo, dil labadayda wiil. Aniga ii
dhiib isaga, oo anna waan kuu soo celin doonaa. 38 Markaasuu yidhi, Wiilkaygu idinla
dhaadhici maayo; waayo, walaalkiis waa dhintay, oo keligiis baa hadhay. Haddii jidka
aad sii maraysaan belaayo kaga dhacdo isaga, de markaas cirradayda caloolxumaad
qabriga la gelin doontaan.

43

Safarkii Labaad Ee Masar

1 Abaartuna dalka aad bay ugu xumayd. 2 Oo markii ay wada cuneen hadhuudhkii
ay Masar ka keeneen ayaa aabbahood ku yidhi, Bal taga haddana, oo cunto yar inoo
soo iibiya. 3 Markaasaa Yahuudah la hadlay isagii, oo wuxuu ku yidhi, Ninkii aad buu
noogu digay, oo wuxuu nagu yidhi, Wejigayga ma aad arki doontaan in walaalkiin
idinla jiro mooyaane. 4 Haddaad walaalkayo na raacisid, waannu dhaadhacaynaa oo
cuntaannu kuu soo iibinaynaa, 5 laakiinse haddaadan isaga dirin, annagu dhaadhici
mayno; waayo, ninkii wuxuu nagu yidhi, Wejigayga ma aad arki doontaan in walaalkiin
idinla jiro mooyaane. 6 Markaasaa Israa'iil wuxuu yidhi, Maxaad sida xun iigula
macaamilooteen, oo aad ninka ugu sheegteen inaad walaal kale leedihiin? 7 Markaasay
yidhaahdeen, Ninku wuu na haybsaday annaga iyo xigaalkayaga, oo wuxuuna yidhi,
Aabbihiin weli ma nool yahay? Walaal kale ma leedihiin? Oo annana waxaannu
ugu jawaabnay wixii uu na weyddiiyey; waayo, miyaannu sinaba ku garan karnay

inuu nagu odhan doono, Walaalkiin keena? 8 Markaasaa Yahuudah wuxuu ku yidhi
aabbihiis Israa'iil, Wiilka i raaci, oo markaas waannu kici oo waannu tegi doonnaa,
inaynu noolaanno, oo aynaan dhiman, annaga, iyo adiga, iyo dhallaankayaguba.
9 Anigaa dammiin u noqon doona oo anaad i weyddiisan doontaa isaga. Haddii aan
kuu keeni waayo isaga oo aan hortaada soo joojin waayo, aniga eeddu ha i saarnaato
weligay, 10 waayo, haddaannan raagin, hubaal hadda mar labaad waannu soo noqon
lahayn. 11 Markaasaa aabbahood Israa'iil wuxuu iyagii ku yidhi, Hadday haatan saas
tahay, bal tan yeela, haddaba midhaha ugu fiican oo dalka weelashiinna ku qaada, oo
bal ninkii hadiyad ugu geeya, wuxoogaa beeyo ah, iyo wuxoogaa malab ah, iyo xawaash
iyo malmal, iyo lows iyo yicib; 12 gacantiinnana lacag labanlaab ah ku qaada, oo lacagtii
joonyadihiinna afkooda lagu soo celiyeyna haddana gacantiinna ku qaada, waayo,
mindhaa waa la soo qaldamay. 13 Walaalkiinna kaxeeya, oo kaca, oo bal haddana ninkii
u taga, 14 oo Ilaaha Qaadirka ahu naxariis ha idinka siiyo ninka hortiisa, inuu idiin sii
daayo walaalkiinnii kale iyo Benyaamiin. Oo haddaan carruurtayda ka gablamo, anaa
gablamay.

15 Markaasaa nimankii waxay qaadeen hadiyaddii, lacag labanlaab ahna gacantoo-
day ku qaadeen, Benyaamiinna way kaxeeyeen, wayna kaceen oo Masar tageen, oo
waxay hor istaageen Yuusuf. 16 Oo markii Yuusuf arkay Benyaamiin oo iyaga la jira
ayuu wakiilkii gurigiisa ku yidhi, Nimanka guriga soo geli, dabadeedna neef qal oo
diyaari, waayo, duhurka nimanku anigay ila qadayn doonaan. 17 Markaasaa ninkii
yeelay wixii Yuusuf ku amray; oo ninkii wuxuu nimankii soo geliyey gurigii Yuusuf.
18 Nimankiina waa cabcabsadeen, maxaa yeelay, waxaa la soo geliyey gurigii Yuusuf;
oo waxay isku yidhaahdeen, Lacagtii markii hore lagu soo celiyey joonyadaheenna
weeye waxa laynoo soo xeraystay; wuxuu doonayaa inuu wax inoo qabsado, oo uu
ina dhaco, oo uu ina addoonsado, dameerradeennana qaato. 19 Markaasay waxay
u soo dhowaadeen wakiilkii guriga Yuusuf, oo waxay isagii kula hadleen albaabkii
guriga, 20 waxayna ku yidhaahdeen, Sayidkayagiiyow, markii hore waxaannu u soo
dhaadhacnay inaannu cunto iibsanno, 21 oo markii aannu meel aannu ku hoyanno
gaadhnay ayaannu furnay joonyadahayagii, oo bal eeg, nin walba lacagtiisii waxay
ugu jirtay joonyaddiisa afkeeda, waxay ahayd lacagtayadii oo miisaankeedii dhan
yahay; oo haddana gacantayadaannu ku soo celinnay. 22 Oo lacag kale oo aannu cunto
ku iibsannona waan la soo dhaadhacnay. Annagu garan mayno kii lacagtayadii ku
riday joonyadahayagii. 23 Isna wuxuu yidhi, Nabad ha idiin ahaato, ee ha cabsanina.
Ilaahiinna ah Ilaaha aabbihiin ayaa maal idiinku riday joonyadihiinnii. Anigu waan
helay lacagtiinnii. Markaasuu Simecoon dibadda ugu soo bixiyey iyagii. 24 Oo ninkii
baa nimankii soo geliyey gurigii Yuusuf, oo biyo siiyey, kolkaasay cagamaydheen.
Dameerradoodiina cuntuu siiyey. 25 Markaasay diyaariyeen hadiyaddii intuusan
Yuusuf duhurkii iman; waayo, waxay maqleen inay halkaas wax ka cuni doonaan.
26 Oo markii Yuusuf gurigii yimid ayay gurigii ugu keeneen hadiyaddii gacantooda ku
jirtay, markaasay u wada sujuudeen oo wejiga dhulka saareen. 27 Isna markaasuu
nabdaadiyey iyagii, oo wuxuu ku yidhi, Ninkii duqa ahaa oo aad sheegteen oo aab-
bihiin ahaa ma ladan yahay? Weli miyuu nool yahay? 28 Markaasay yidhaahdeen,
Addoonkaagii aabbahayo ahaa waa ladan yahay, welina wuu nool yahay. Kolkaasay
madaxa foororiyeen, oo ay u sujuudeen. 29 Markaasuu intuu indhihiisii kor u taagay
wuxuu arkay Benyaamiin oo ahaa walaalkiisii hooyo, oo wuxuu yidhi, Kanu ma
walaalkiinnii idiinku yaraa oo aad ii sheegteen baa? Oo wuxuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow,
Ilaah ha kuu roonaado. 30 Markaasuu Yuusuf dhaqsaday, oo goobtay meel uu ku ooyo,
waayo, walaalkiis buu u beernuglaaday oo wuxuu galay qowladdiisii, oo halkaasuu
ku ooyay. 31 Kolkaasuu intuu fooldhaqday soo baxay; oo intuu adkaystay ayuu wuxuu
yidhi, Cunto noo soo dhiga. 32 Markaasay isagii gooni ahaantiis ugu dhigeen, iyagiina

gooni ahaantood, Masriyiintii isaga la cuntayna gooni ahaantood; maxaa yeelay,
Masriyiintu lama ay cuni karin Cibraaniyada, waayo, taasu Masriyiinta karaahiyo bay
u ahayd. 33 Oo waxay hor fadhiisteen isagii, curadka sidii curadnimadiisii ahayd buu u
fadhiistay, kii ugu yaraana yaraannimadiisii; markaasaa nimankii midba midka kale
eegay oo ay wada yaabeen. 34 Markaasaa hortiisa waxaa iyagii looga qaaday dhawr
qaybood oo cunto ah, laakiinse intii Benyaamiin shan jeer bay ka weynayd kuwa kale
intoodii. Kolkaasay wax cabbeen oo ay la farxeen isagii.

44

Koob Lacag Ah Oo Jawaan Ku Jiray

1 Markaasuu amray wakiilkii gurigiisa, oo ku yidhi, Nimanka joonyadahooda cunto
uga buuxi, in alla intay qaadi karaan, nin walba lacagtiisana joonyaddiisa afkeeda ugu
rid. 2 Kan ugu yar joonyaddiisa afkeedana waxaad ku riddaa koobkayga lacagta ah
iyo lacagtiisii uu hadhuudhka ku doonayay. Markaasuu yeelay hadalkii Yuusuf kula
hadlay. 3 Oo markii waagii beryay ayaa nimankii la diray, iyagii iyo dameerradoodiiba.
4 Oo markay magaaladii dibadda uga baxeen, oo ayan weli fogaan, ayaa Yuusuf ku
yidhi wakiilkiisii, Kac oo ka daba tag nimankii, oo markaad gaadhid, waxaad ku
tidhaahdaa, Maxaad wanaag xumaan noogu abaalguddeen? 5 Miyuusan kanu ahayn
koobka sayidkaygu wax ku cabbo, oo uu ku faaliyo? Wax xun baad samayseen markaad
saas yeesheen. 6 Kolkaasuu gaadhay, oo uu hadalkan kula hadlay. 7 Markaasay waxay
isagii ku yidhaahdeen, Sayidkaygiiyow, hadalka caynkan ah maxaad ugu hadlaysaa?
Yaanay noqon in annagoo ah addoommadaada aannu wax caynkaas ah samayno.
8 Bal eeg, lacagtii aannu ka dhex helnay joonyadahayaga afafkooda ayaannu kaaga
soo celinnay dalkii Kancaan; de haddaba sidee baannu guriga sayidkaaga uga xadi
karnaa lacag ama dahab? 9 Ku alla kii addoommadaada ka mid ah oo laga helo,
kaasu ha dhinto, annaguna addoommo baannu kuu noqon doonnaa, sayidkaygiiyow.
10 Markaasuu yidhi, Waa yahay, oo haatan sidaad tidhaahdeen ha noqoto. Kii laga
helo addoon buu ii noqon doonaa, idinkuna waad eedla'aan doontaan. 11 Markaasay
degdegeen, oo nin waluba joonyaddiisii buu dhulka dhigay, dabadeedna nin waluba
joonyaddiisii buu furay. 12 Kolkaasuu baadhay, oo wuxuu ka bilaabay kii ugu weynaa,
oo wuxuu ku dhammeeyey kii ugu yaraa; oo koobkiina waxaa laga helay joonyaddii
Benyaamiin. 13 Kolkaasay dharkoodii jeexjeexeen, oo nin waluba dameerkiisii buu
rartay, oo magaaladii bay ku noqdeen. 14 Markaasaa Yahuudah iyo walaalihiis waxay
yimaadeen gurigii Yuusuf; oo isna weli halkaasuu joogay. Kolkaasay hortiisa dhulka
isku tuureen. 15 Oo Yuusufna wuxuu iyagii ku yidhi, Waxan aad samayseen waa maxay?
Miyaydnaan ogayn ninkii anoo kale ahu inuu faalin karo? 16 Markaasaa Yahuudah
ku yidhi, Maxaannu kuugu jawaabnaa, sayidkaygiiyow? Oo maxaannu ku hadalnaa?
Ama sidee baannu ku eed baxnaa? Ilaah waa soo saaray dembigayagii annagoo
ah addoommadaada; bal eeg, sayidkaygiiyow, waxaannu nahay addoommadaada,
annaga iyo kii gacantiisa koobka laga helayba. 17 Markaasuu yidhi, Yaanay noqon inaan
saas yeelo. Ninkii gacantiisa koobka laga helay ayaa addoon ii noqon doona; laakiinse
idinku kaca oo nabdoonaan aabbihiin ugu taga.

18 Markaasaa Yahuudah u soo dhowaaday oo ku yidhi, Sayidkaygiiyow, anigoo
addoonkaaga ah waxaan kaa baryayaa inaan hadal yar kugula hadlo, sayidkaygiiyow,
oo ha ii cadhoon anigoo ah addoonkaaga; waayo, waxaad la mid tahay sida Fircoon
oo kale. 19 Sayidkaygiiyow, annagoo ah addoommadaada, ayaad wax na weyddiisay
oo nagu tidhi, Aabbe ama walaal ma leedihiin? 20 Oo annaguna waxaannu kugu
nidhi, Sayidkaygiiyow, waxaannu leennahay aabbe duq ah, iyo wiil yar oo uu dhalay
markuu gaboobay, oo walaalkiisna waa dhintay, oo keligiis baa ka hadhay bahdoo-
dii, aabbihiisna waa jecel yahay isaga. 21 Oo adigu waxaad nagu tidhi, annagoo

ah addoommadaada, Bal ii keena isaga, aan indhahayga saaree. [22] Oo annaguna
waxaannu kugu nidhi, sayidkaygiiyow, Yarku aabbihiis kama tegi karo; waayo, hadduu
ka tago aabbihiis, de markaas aabbihiis waa dhiman lahaa. [23] Oo adna waxaad
nagu tidhi, annagoo ah addoommadaada, Haddii uusan walaalkiinnii idiinku yaraa
idin soo raacin, wejigayga mar dambe ma aad arki doontaan. [24] Oo markii aannu
u tagnay aabbahay oo addoonkaaga ah, ayaannu isaga u sheegnay hadalladaadii,
sayidkaygiiyow. [25] Oo aabbahayo wuxuu nagu yidhi, Orda haddana oo wuxoogaa
yar oo cunto ah inoo soo iibiya. [26] Oo waxaannu ku nidhi, Ma tegi karno. Haddiise
walaalkayaga noogu yaru na raaco, markaasaannu dhaadhici doonnaa; waayo, ma
aannu arki karno ninkii wejigiisa, haddii uusan walaalkayaga noogu yaru nala jirin.
[27] Markaasaa addoonkaagii aabbahay ahaa wuxuu nagu yidhi, Waad og tihiin in
naagtaydu ii dhashay laba wiil; [28] oo uu midkood iga baxay, oo waxaan idhi, Hubaal
cadcad baa loo kala jeexjeexay, tan iyo waagaasna ma aanan arkin isagii. [29] Oo
haddaad kanna iga kaxaysataan, oo belaayo ku dhacdo isaga, de markaas cirradayda
caloolxumaad qabriga la gelin doontaan. [30] Haddaba sidaas daraaddeed markii aan u
tago aabbahay oo addoonkaagii ah, haddii uusan wiilku nala jirin, de naftiisu waxay
ku xidhan tahay nafta wiilka, [31] oo wuu dhiman doonaa markuu arko inuusan yarkii
nala jirin; oo annagoo ah addoommadaada ayaannu aabbahayaga addoonkaaga ah
cirradiisa caloolxumo qabriga la gelin doonnaa. [32] Waayo, anigoo addoonkaaga ah
ayaa aabbahay dammiin uga noqday wiilka, oo waxaan ku idhi, Haddaan kuu keeni
waayo, xaggaaga eeddu ha iga saarnaato weligay, Aabbahayow. [33] Haddaba sidaas
daraaddeed, waan ku baryayaaye, aniga oo ah addoonkaagii, aan wiilka meeshiisii kuu
joogo oo aan addoon kuu noqdo, sayidkaygiiyow; wiilkuna walaalihiis ha iska raaco.
[34] Waayo, sidee baan aabbahay ugu tegi doonaa iyadoo aan yarku ila jirin? Maba tegi
karo waaba intaasoo aan arkaa hoogga aabbahay ku dhici doona.

45

Yuusuf Oo Isu Muujiyey Walaalihiis

[1] Markaasaa Yuusuf ku hor adkaysan kari waayay kuwii isaga la taagnaa oo dhan;
oo wuxuu ku qayliyey, Nin walba dibadda iiga bixiya. Oo ninnaba lama taagnayn isaga
markii Yuusuf walaalihiis isu sheegay. [2] Markaasuu intuu codkiisii kor u qaaday ooyay;
oo Masriyiintiina way maqleen, dadkii guriga Fircoonna way maqleen. [3] Markaasuu
Yuusuf wuxuu walaalihiis ku yidhi, Yuusuf baan ahay, ee aabbahay weli ma nool
yahay? Walaalihiisna way u jawaabi kari waayeen; waayo, aad bay ugu argaggexeen
hortiisa. [4] Markaasaa Yuusuf wuxuu walaalihiis ku yidhi, Bal ii soo dhowaada, waan
idin baryayaaye. Kolkaasay u soo dhowaadeen. Markaasuu yidhi, Anigu waxaan ahay
walaalkiin Yuusuf, kii aad ka iibiseen kuwii Masar tegayay. [5] Oo haatan ha caloolxu-
maanina, naftiinnana ha u cadhoonina iibiskii aad halkan iga iibiseen aawadiis; waayo,
Ilaah wuxuu hortiin ii soo diray in nafo la badbaadiyo. [6] Waayo, labadan sannadood baa
dhulku abaar ahaa, oo weli waxaa hadhay shan sannadood, oo aan beer la fali doonin,
waxna la goosan doonin. [7] Oo Ilaah wuxuu hortiin ii soo diray inuu dadkiinna qaar
dhulka idiinku reebo, oo uu idiin badbaadiyo kuwo fara badan oo baxsada. [8] Haddaba
sidaas daraaddeed idinka ma ahayn kii halkan ii soo diray, laakiinse wuxuu ahaa
Ilaah; oo isagu Fircoon buu aabbe iiga dhigay, iyo sayidkii dadka gurigiisa oo dhan,
iyo taliyihii dalka Masar oo dhan. [9] Dhaqsada, oo aabbahay u kaca, oo waxaad isaga
ku tidhaahdaan, Wiilkaagii Yuusuf wuxuu kugu soo yidhi, Ilaah wuxuu iga dhigay
sayidkii Masar oo dhan, ee soo dhaadhac oo ii kaalay, hana raagin; [10] oo waxaad degi
doontaa dhulka la yidhaahdo Goshen, oo waad ii soo dhowaan doontaa, adiga iyo
carruurtaada, iyo carruurtaada carruurtooda, iyo adhigaaga iyo lo'daada, iyo waxa aad
haysatid oo dhanba; [11] oo halkaasaan kugu quudin doonaa; waayo, weli waxaa hadhay

shan sannadood oo abaar ah, waaba intaasoo aad gaajootaan, adiga iyo reerkaaga, iyo
waxa aad haysatid oo dhammuba. 12 Oo bal eega, indhihiinnu waa arkaan, iyo indhaha
walaalkay Benyaamiinba, inuu afkaygii yahay kan idinla hadlaya. 13 Idinku waxaad
aabbahay u sheegtaan ammaantayda aan Masar ku leeyahay oo dhan, iyo wixii aad
aragteen oo dhan; oo dhaqsada oo aabbahay halkan keena. 14 Markaasuu walaalkiis
Benyaamiin qoortiisa dhab yidhi, wuuna ku dul ooyay, Benyaamiinna qoortiisuu ku
ooyay. 15 Markaasuu wada dhunkaday walaalihiis oo dhan, wuuna ku dul ooyay;
dabadeedna walaalihiis baa la hadlay isagii.

16 Markaasaa warkii laga maqlay gurigii Fircoon, oo waxaa la yidhi, Yuusuf
walaalihiis baa yimid. Taasna aad bay uga farxisay Fircoon iyo addoommadiisiiba.
17 Markaasaa Fircoon wuxuu Yuusuf ku yidhi, Walaalahaa waxaad ku tidhaahdaa,
Idinku sidan yeela, gaadiidkiinna rarta, oo taga oo dalkii Kancaan u kaca; 18 oo waxaad
soo kaxaysataan aabbihiin iyo reerihiinna oo dhan, oo aniga ii kaalaya; oo anna waxaan
idin siin doonaa waxyaalaha wanwanaagsan ee dalka Masar, oo idinku waxaad cuni
doontaan barwaaqada dalka. 19 Haddaba waa lagu amray, Sidan yeela. Gaadhifardood
dalka Masar uga kaxaysta dhallaankiinna, iyo dumarkiinna; oo aabbihiin keena, oo
kaalaya. 20 Oo alaabtiinnana ha ka fikirina, waayo, waxyaalaha wanwanaagsan ee
dalka Masar oo dhan idinkaa iska leh. 21 Markaasaa wiilashii Israa'iil saas yeeleen,
Yuusufna wuxuu iyagii siiyey gaadhifardood, sidii Fircoon amarkiisu ahaa, sahayna
jidkuu u siiyey. 22 Dhammaantoodna wuxuu nin kasta siiyey dhar iskujoog ah;
laakiinse Benyaamiin wuxuu siiyey saddex boqol oo xabbadood oo lacag ah, iyo shan
iskujoog. 23 Oo aabbihiisna sidan buu wax ugu diray, toban dameer oo ay ku raran
yihiin waxyaalihii wanwanaagsanaa ee Masar, iyo toban dameerood oo hadhuudh iyo
cunto ku raran yihiin, iyo sahaydii aabbihiis jidka ku soo mari lahaa. 24 Markaasuu
walaalihiis diray, oo iyana way tageen; oo wuxuu iyagii ku yidhi, Idinku jidka ha isugu
cadhoonina. 25 Markaasay Masar ka baxeen, oo ay yimaadeen dalkii Kancaan, oo
waxay u yimaadeen aabbahood Yacquub. 26 Markaasay u sheegeen oo ku yidhaahdeen,
Yuusuf weli waa nool yahay, oo wuxuu u taliyaa dalka Masar oo dhan. Markaasuu taag
darnaaday, waayo, wuu rumaysan waayay iyagii. 27 Markaasay u sheegeen hadalkii
Yuusuf kula hadlay oo dhan, oo markuu arkay gaadhifardoodkii Yuusuf u soo diray
in isaga lagu qaado ayaa aabbahood Yacquub ruuxiisii cusboonaaday. 28 Markaasaa
Israa'iil wuxuu yidhi, Igu filan mar haddii wiilkaygii Yuusuf weli nool yahay; haddaba
waan tegi doonaa, oo waan arki doonaa isaga intaanan dhiman.

46

Yacquub Oo Masar Aaday

1 Markaasaa Israa'iil la guuray wixii uu haystay oo dhan, oo wuxuu yimid Bi'ir
Shebac, oo halkaasuu Ilaaha aabbihiis Isxaaq allabaryo ugu bixiyey. 2 Markaasaa Ilaah
riyooyinka habeenka kula hadlay Israa'iil oo wuxuu ku yidhi, Yacquubow, Yacquubow.
Isna wuxuu yidhi, Waa i kan. 3 Markaasuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay Ilaaha ah
Ilaaha aabbahaa. Ha ka baqin inaad Masar ku dhaadhacdo, waayo, anigu halkaas baan
kaaga dhigi doonaa quruun weyn. 4 Anigu Masar baan kuu raaci doonaa, oo hubaal
haddana waan kaa soo bixin doonaa; Yuusufna gacantiisuu saari doonaa indhahaaga.
5 Markaasaa Yacquub ka tegey Bi'ir Shebac, wiilashii Israa'iilna waxay aabbahood
Yacquub, iyo dhallaankoodii, iyo dumarkoodiiba ku qaadeen gaadhifardoodkii Fircoon
u soo diray in isaga lagu soo qaado. 6 Oo waxay kaxaysteen xoolahoodii, iyo alaabtoodii
ay ka heleen dalkii Kancaan, oo waxayna yimaadeen Masar, Yacquub iyo farcankiisii la
socday oo dhammuba; 7 kuwaas oo ahaa wiilashiisii iyo wiilashiisii wiilashoodii isaga
la socday, iyo gabdhihiisii iyo wiilashiisii gabdhahoodii. Farcankiisii oo dhanna wuxuu
keenay Masar.

[8] Kuwanu waa magacyadii reer binu Israa'iil oo Masar yimid, Yacquub iyo wiilashi-
isii: Ruubeen wuxuu ahaa curadkii Yacquub. [9] Wiilashii Ruubeenna waxay ahaayeen
Xanoog, iyo Falluu, iyo Xesroon, iyo Karmii. [10] Wiilashii Simecoonna waxay ahaayeen
Yemuu'eel, iyo Yaamiin, iyo Ohad, iyo Yaakiin, iyo Sohar, iyo Shaa'uul oo ay naag reer
Kancaan ihi dhashay. [11] Wiilashii Laawina waxay ahaayeen Gershoon, iyo Qohaad, iyo
Meraarii. [12] Wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Ceer, iyo Oonaan, iyo Sheelaah,
iyo Feres, iyo Serax; laakiinse Ceer iyo Oonaan waxay ku dhinteen dalkii Kancaan. Wi-
ilashii Feresna waxay ahaayeen Xesroon iyo Xaamuul. [13] Wiilashii Isaakaarna waxay
ahaayeen Toolac iyo Fuwaah, iyo Yoob, iyo Shimroon. [14] Wiilashii Sebulunna waxay
ahaayeen Sered, iyo Eeloon, iyo Yaxle'eel. [15] Intaasu waa wiilashii Lee'ah oo ay Yacquub
ugu dhashay Fadan Araam, iyo weliba gabadhiisii Diinah ahayd. Yacquub wiilashiisa
iyo gabdhihiisa oo dhammu waxay ahaayeen saddex iyo soddon. [16] Wiilashii Gaadna
waxay ahaayeen Sifiyoon, iyo Xaggii, iyo Shuunii, iyo Esboon, iyo Ceerii, iyo Aroodii, iyo
Areelii. [17] Wiilashii Aasheerna waxay ahaayeen Yimnaah, iyo Yishwaah, iyo Yishwii,
iyo Beriicaah, iyo walaashood Serax; wiilashii Beriicaahna waxay ahaayeen Xeber iyo
Malkii'eel. [18] Kuwanu waa wiilashii Silfah, tii uu Laabaan siiyey gabadhiisii Lee'ah,
oo intaasay Yacquub u dhashay, waxayna ahaayeen lix iyo toban. [19] Naagtii Yacquub
oo Raaxeel ahayd wiilasheedii waxay ahaayeen Yuusuf iyo Benyaamiin. [20] Yuusufna
dalka Masar waxaa ugu dhashay Manaseh iyo Efrayim, oo waxaa u dhashay Aasenad
ina Footiiferac, oo wadaadkii Oon ahaa. [21] Wiilashii Benyaamiinna waxay ahaayeen
Belac, iyo Beker, iyo Ashbeel, iyo Geeraa, iyo Nacamaan, iyo Eexii, iyo Rosh, iyo
Mufiim, iyo Xufiim, iyo Ared. [22] Kuwanu waa wiilashii Raaxeel u dhashay Yacquub,
kulligoodna waxay ahaayeen afar iyo toban. [23] Wiilashii Daanna waxay ahaayeen
Xushiim. [24] Wiilashii Naftaalina waxay ahaayeen Yaxse'eel, iyo Guunii, iyo Yeser, iyo
Shilleem. [25] Kuwanuna waa wiilashii Bilhah, tii uu Laabaan siiyey gabadhiisii Raaxeel,
oo intaasay Yacquub u dhashay; kulligoodna waxay ahaayeen toddoba. [26] Intii Yacquub
Masar la timid, oo xanjaadkiisa ka soo baxday, haddaan lagu darin wiilashii Yacquub
naagahooda, kulligood waxay ahaayeen lix iyo lixdan. [27] Wiilashii Yuusuf Masar ugu
dhashayna waxay ahaayeen laba. Reerkii Yacquub dadkiisii Masar yimid oo dhammu
waxay ahaayeen toddobaatan.

[28] Markaasuu wuxuu iska hor mariyey Yahuudah inuu Yuusuf u tago, si uu u tuso
jidka loo maro Goshen; oo waxay yimaadeen dalkii Goshen. [29] Yuusufna wuxuu
diyaarsaday gaadhifaraskiisii, oo aabbihiis Israa'iil ayuu kaga hor tegey Goshen; oo
markuu isagii arkay ayuu qoortiisii dhab yidhi, qoortiisana wuxuu ku dul ooyay
wakhti dheer. [30] Israa'iilna wuxuu Yuusuf ku yidhi, Haddaba aan iska dhinto, mar
haddaan arkay wejigaaga, oo aad weli nooshahay. [31] Yuusufna wuxuu walaalihiis
iyo reerkii aabbihiis ku yidhi, Waan tegi, oo Fircoon baan u sheegi, oo waxaan ku
odhan, Walaalahay iyo reerkii aabbahay oo joogi jiray dalka Kancaan ayaa ii yimid.
[32] Nimankaasuna waa adhijirro, waayo, waxay ahaan jireen lo'ley; waxayna la yi-
maadeen adhigoodii, iyo lo'doodii, iyo waxay haysteen oo dhan. [33] Markii Fircoon idiin
yeedho, oo idinku yidhaahdo, Shuqulkiinnu waa maxay? [34] waxaad ku tidhaahdaan,
Annagoo addoommadaada ah waxaannu tan iyo yaraantayadii ahaan jirnay lo'ley,
annaga iyo awowayaashayoba; si aad u degtaan dalka Goshen; waayo, adhijir waluba
waa u karaahiyo Masriyiinta.

47

[1] Markaasaa Yuusuf gudaha galay oo uu Fircoon u warramay, wuxuuna ku yidhi,
Aabbahay iyo walaalahay, iyo adhigoodii, iyo lo'doodii, iyo waxay haystaan oo dhammu
way ka yimaadeen dalkii Kancaan, oo bal eeg, haatan waxay joogaan dalka Goshen. [2] Oo

walaalihiisna wuxuu ka kaxeeyey shan nin, oo wuxuu hor taagay Fircoon. 3 Markaasaa
Fircoon wuxuu Yuusuf walaalihiis ku yidhi, Shuqulkiinnu waa maxay? Markaasay
waxay Fircoon ku yidhaahdeen, Annagoo addoommadaada ah waxaannu nahay ad-
hijirro, annaga iyo awowayaashayoba. 4 Oo waxay Fircoon ku yidhaahdeen, Inaannu
qariib ahaan dhulka u joogno ayaannu u nimid, waayo, adhiga addoommadaadu daaq
ma haysto, maxaa yeelay, abaartu aad bay ugu xun tahay dalkii Kancaan; haddaba
waxaannu kaa baryaynaa inaannu annagoo addoommadaada ah degno dalka Goshen.
5 Markaasaa Fircoon la hadlay Yuusuf, oo wuxuu ku yidhi, Aabbahaa iyo walaalahaa
aday kuu yimaadeen. 6 Dalka Masarna wuu ku hor yaal; haddaba dalka meesha ugu
wanaagsan aabbahaa iyo walaalahaa deji, oo dalka Goshen ha degeen. Oo haddaad
ku garanaysid rag karti leh, de ka dhig kuwo xoolahayga u taliya. 7 Markaasaa Yuusuf
aabbihiis Yacquub gudaha soo geliyey, oo wuxuu soo hor taagay Fircoon; Yacquubna
Fircoon wuu u duceeyey. 8 Fircoonna wuxuu Yacquub ku yidhi, Immisa jir baad
tahay? 9 Markaasaa Yacquub wuxuu Fircoon ku yidhi, Sannadihii aan qariibka ahaa
waa boqol iyo soddon; cimrigaygu waa yaraa, wuuna xumaa, mana gaadhin cimrigii
awowayaashay qariibka ahaayeen. 10 Yacquubna Fircoon wuu u duceeyey, markaasuu
Fircoon hortiisa ka tegey. 11 Markaasuu Yuusuf aabbihiis iyo walaalihiis dejiyey dalkii
Masar oo uu ka siiyey meel hanti ah, taasoo ah meeshii dalka ugu wanaagsanayd oo
ku tiil dalka la yidhaahdo Racmeses, sidii Fircoon ku amray. 12 Yuusufna aabbihiis iyo
walaalihiis, iyo reerkii aabbihiis oo dhan, sidii ay carruurtoodii tiradoodii ahayd, ayuu
u quudiyey.

Yuusuf Iyo Abaartii

13 Dalkii oo dhanna cunto ma jirin; waayo, abaartu aad bay u xumayd, sidaas
daraaddeed dalkii Masar iyo dalkii Kancaan abaartay la taag darnaadeen. 14 Yuusufna
wuxuu ururiyey lacagtii dalka Masar tiil oo dhan, iyo tii dalka Kancaan tiil oo dhan,
waayo, hadhuudh bay kaga iibsadeen; Yuusufna lacagtii wuxuu keenay gurigii Fircoon.
15 Oo markii lacagtii ka wada dhammaatay dalkii Masar iyo dalkii Kancaanba ayay
Masriyiintii oo dhammu u yimaadeen Yuusuf, oo waxay ku yidhaahdeen, Cunto na
sii, waayo, maxaannu hortaada ugu dhimanaynaa? Maxaa yeelay, lacagtayadii way
naga dhammaatay. 16 Markaasaa Yuusuf wuxuu ku yidhi, Haddii lacagtii idinka
dhammaatay, xoolihiinna keena, oo anna xoolihiinna ayaan cunto idinka siin doonaa.
17 Markaasay xoolahoodii Yuusuf u keeneen, Yuusufna wuxuu iyagii cunto ugu bed-
delay fardihii, iyo adhigii, iyo lo'dii iyo dameerradii; oo sannaddaas ayuu quudiyey
oo xoolahoodii oo dhan cunto ugu beddelay. 18 Oo markii sannaddaasi dhammaatay
ayay sannaddii labaad u yimaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidkaygiiyow,
kaa qarin mayno in lacagtayadii oo dhammu naga idlaatay, ishkinkii lo'da ahaana
adigaa leh, sayidkaygiiyow, waxba kuma hadhin hortaada, sayidkaygiiyow, jidhkayaga
iyo dhulalkayaga mooyaane. 19 De haddaba maxaannu hortaada ugu dhimanaynaa
annaga iyo dhulkayaguba? Annaga iyo dhulkayagaba cunto nagu iibso, oo annaga iyo
dhulkayaguba Fircoon baannu addoommo u noqon doonnaa. Abuur la beero na sii
inaannu noolaanno, oo aannan dhiman, dhulkayaguna uusan baabbi'in. 20 Yuusufna
dhulkii Masar oo dhan Fircoon buu u iibiyey, waayo, Masriyiintii nin waluba wuxuu
iibiyey beertiisii, maxaa yeelay, abaartaa ku xumayd iyaga; dhulkiina waxaa yeeshay
Fircoon. 21 Dadkiina wuxuu u wareejiyey magaalooyinka dhulka Masar darafkiisa
ilaa darafka kale. 22 Wuxuusan iibsan dhulkii wadaaddada oo keliya, waayo, wadaad-
dadu qayb bay ku lahaan jireen Fircoon, oo waxay cuni jireen qaybtii Fircoon siin
jiray, oo sidaas daraaddeed ma ay iibsan dhulkoodii. 23 Markaasaa Yuusuf wuxuu
dadkii ku yidhi, Bal eega, maantaan Fircoon idiin iibiyey idinka iyo dhulkiinnaba;
haddaba abuurkan qaata oo dhulka ku beera. 24 Markii aad wax soo goosataan,

waxaad Fircoon siisaan shan meelood meel, afarta kalena waxay idiin ahaan doonaan abuur aad beerta ku abuurtaan iyo cuntadiinna iyo cuntadii reerihiinna iyo cuntadii dhallaankiinnaba.
25 Markaasay iyana waxay yidhaahdeen, Adigu noloshayada waad badbaadisay, haddaba, sayidkayagiiyow, naga raalli ahow, oo annana waxaannu Fircoon u noqon doonnaa addoommo.
26 Yuusufna wuxuu sameeyey qaynuun ku saabsan dhulka Masar in ilaa maantadan la joogo Fircoon lahaado shantii meeloodba meel, Fircoonna wuxuusan yeelan dhulkii wadaaddada oo keliya.
27 Reer binu Israa'iilna waxay degeen dalka Masar, xagga dhulka Goshen; oo halkaas bay maal ka heleen, wayna bateen, oo aad iyo aad bay u tarmeen.

28 Yacquubna wuxuu dalka Masar ku noolaa toddoba iyo toban sannadood, oo Yacquub cimrigiisu wuxuu ahaa boqol iyo toddoba iyo afartan sannadood.
29 Wakhtigii Israa'iil dhiman lahaana waa soo dhowaaday, markaasuu wiilkiisii Yuusuf u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, Haddaba haddii aad raalli iga tahay, waan ku baryayaaye, gacantaada bowdadayda hoos geli, oo si raxmad leh oo daacad ah igu la dhaqan. Haddaba waan ku baryayaaye, Masar ha igu aasin,
30 laakiinse meydkaygu ha la jiifo awowayaashay; waa inaad Masar iga qaaddaa oo aad igu aastaa meeshii lagu aasay awowayaashay. Markaasuu isna yidhi, Waan yeeli doonaa sidaad igu tidhi.
31 Markaasuu ku yidhi, Ii dhaaro, isna wuu u dhaartay. Markaasaa Israa'iil sariirta madaxeedii ku foororsaday.

48

Manaseh Iyo Efrayim

1 Waxyaalahaas ka dib waxaa Yuusuf lagu yidhi, Bal eeg, aabbahaa waa bukaaye. Markaasuu wuxuu kaxaystay labadiisii wiil oo ahaa Manaseh iyo Efrayim.
2 Kolkaasaa waxaa Yacquub loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Bal eeg, wiilkaagii Yuusuf baa kuu imanaya. Markaasaa Israa'iil intuu xoog isgeliyey ayuu soo dul fadhiistay sariirtiisii.
3 Markaasaa Yacquub wuxuu Yuusuf ku yidhi, Ilaaha Qaadirka ah ayaa iigu muuqday Luus oo ku taal dalka Kancaan, wuuna i barakeeyey,
4 oo wuxuu igu yidhi, Bal eeg waan ku badin doonaa, waanan ku tarmin doonaa, oo waxaan kaa dhigi doonaa dad fara badan; dhulkanna waxaan siin doonaa farcankaaga kaa dambeeya, inuu hanti aan weligeed dhammaanayn u ahaado.
5 Haddaba labadaadii wiil oo dalka Masar kuugu dhashay, intaanan kuugu iman Masar, anigaa iska leh. Efrayim iyo Manaseh ayaan u lahaan doonaa sida Ruubeen iyo Simecoon.
6 Carruurta aad iyaga ka dib dhasho, adigaa iska lahaan doona, waana in loo bixiyo magacyada walaalahood markay wax dhaxlaan.
7 Anigana, markii aan ka imid Fadan ayaa Raaxeel igaga dhimatay dalkii Kancaan waddada loo maro, intaanan weli Efrad soo gaadhin; oo kolkaasaan iyadii ku aasay waddada loo maro Efrad, meeshaasuna waa Beytlaxam.
8 Markaasaa Israa'iil intuu wiilashii Yuusuf dhugtay ayuu yidhi, Kuwanu waa ayo?
9 Markaasaa Yuusuf wuxuu aabbihiis ku yidhi, Waa wiilashaydii Ilaah halkan igu siiyey. Markaasuu isna wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, iyaga ii soo dhowee, waanan u ducaynayaa.
10 Haddaba Israa'iil cimrigiisii dheeraa aawadiis ayuu la indha darnaaday, sidaas daraaddeed waxba ma uu arki karin. Kolkaasuu iyagii u soo dhoweeyey, wuuna isku duubay oo dhunkaday.
11 Markaasaa Israa'iil wuxuu Yuusuf ku yidhi, Uma aan malaynayn inaan wejigaaga arki doono, oo bal eeg, Ilaah weliba wuxuu i tusay xataa farcankaagii.
12 Markaasaa Yuusuf wuxuu iyagii ka durkiyey lowyihiisii; oo intuu sujuuday ayuu wejigiisii dhulka saaray.
13 Markaasuu Yuusuf labadoodiiba kaxeeyey, intuu Efrayim gacantiisii midigta ahayd ku qabtay oo ku toosan Israa'iil bidixdiisa, Manasehna ku qabtay bidixdiisii oo ku toosan midigtii Israa'iil, wuuna u soo dhoweeyey iyagii.
14 Markaasaa Israa'iil soo fidiyey gacantiisii midigta ahayd, oo wuxuu saaray madaxii Efrayim oo kii yaraa ahaa. Gacantiisii bidixda ahaydna wuxuu saaray Manaseh madaxiisii, wuuna isdhaafiyey gacmihiisii, maxaa yeelay, Manaseh

wuxuu ahaa curadkii. 15 Markaasuu Yuusuf u duceeyey, oo wuxuu yidhi, Ilaaha
aabbahay Isxaaq iyo awowgay Ibraahim ay ku hor socdeen, oo ah Ilaaha i quudinayay
intii aan noolaa oo dhan ilaa maanta, 16 iyo malaa'igtii iga soo samatabbixisay xumaato
oo dhan, wiilasha ha barakeeyeen; oo magacayga ha lagu magacaabo iyaga, iyo magicii
aabbahay Isxaaq, iyo kii awowgay Ibraahim; oo dad faro badan dhulka ha ku noqdeen.
17 Oo markii Yuusuf arkay in aabbihiis gacantiisii midigta ahayd Efrayim madaxiisa
saaray ayuu taas ka xumaaday; markaasuu gacantii aabbihiis qabtay inuu ka qaado
Efrayim madaxiisa oo uu saaro Manaseh madaxiisa. 18 Oo Yuusufna wuxuu aabbihiis
ku yidhi, Aabbahayow, saas ma aha, waayo, kanu waa curadkii ee gacantaada midigta
ah madaxiisa saar. 19 Markaasaa aabbihiis diiday oo wuxuu ku yidhi, Waan ogahay,
waan ogahay, wiilkaygiiyow. Isaguna wuxuu noqon doonaa quruun, wuuna weynaan
doonaa; habase yeeshee walaalkiisa ka yar baa ka weynaan doona, oo farcankiisu
wuxuu noqon doonaa quruumo faro badan. 20 Oo maalintaasuu u duceeyey iyagii,
oo wuxuu yidhi, Reer binu Israa'iil idinkay idinku ducaysan doonaan, iyagoo leh,
Ilaah ha kaa dhigo sidii Efrayim iyo sidii Manaseh. Oo Efrayimna wuxuu ka hor
mariyey Manaseh. 21 Oo Israa'iilna wuxuu Yuusuf ku yidhi, Anigu waan dhimanayaa,
laakiinse Ilaah baa kula jiri doona, oo mar labaadna wuxuu ku geeyn doonaa dhulkii
awowayaashaa. 22 Oo weliba waxaan ku siiyey qayb dheeraad ah, oo aad walaalahaa
dheer tahay, waana tii aan reer Amor kaga qaatay seeftayda iyo qaansadayda.

49

Yacquub Oo Barakeeyey Wiilashiis

1 Markaasuu Yacquub wiilashiisii u yeedhay; oo wuxuu ku yidhi, Isa soo urursada,
aan idiin sheego waxyaalaha maalmaha ugu dambeeya idinku dhici doona.
2 Wiilashii Yacquubow, isa soo urursada, oo maqla,
Oo i dhegaysta anigoo ah aabbihiin Israa'iil.
3 Ruubeenow, waxaad tahay curadkayga, iyo xooggayga, iyo itaalkayga bilowgiisa,
Xagga sharafka adaa u sarreeya, xagga xooggana adaa u sarreeya.
4 Waxaad tahay sida biyo socda, oo ma sarrayn doontid,
Maxaa yeelay, adigu waxaad fuushay sariirtii aabbahaa;
Waanad nijaasaysay. Wuxuu fuulay sariirtaydii.
5 Simecoon iyo Laawi waa walaalo,
Seefahoodu waa hub dirireed.
6 Naftaydiiyey, ha gelin guddigooda,
Oo ururkoodana ha la midoobin, ammaantaydiiyey;
Waayo, cadhadoodii nin bay ku dileen,
Oo qushigooday dibi ku boqno jareen.
7 Habaar ha ku dhaco cadhadooda, waayo, xoog bay lahayd,
Habaar ha ku dhaco ciilkooda, waayo, naxariis ma uu lahayn.
Reer Yacquub baan ku kala qaybin, oo reer binu Israa'iil baan ku kala firdhin.
8 Yahuudahow, walaalahaa waa ku ammaani doonaan.
Gacantaadu waxay saarnaan doontaa cadaawayaashaada qoortooda,
Anigoo ah aabbahaana wiilashaydu way kuu sujuudi doonaan,
9 Yahuudah waa libaax dhashiis.
Wiilkaygiiyow, wixii aad ugaadhsatay waad ka tagtay.
Wuu kadaloobsaday, oo wuxuu u jiifsaday sida aar,
Iyo sida gool, haddaba yaa kicin doona?
10 Usha boqortooyadu kama tegi doonto Yahuudah,
Usha taliyuhuna cagihiisa kama dhex bixi doonto;
Ilaa Shiiloh yimaado;

Dadkuna isagay addeeci doonaan.
11 Qaylkiisa wuxuu ku xidhaa geed canab ah,
Dameerkiisa yarna canabka la doorto,
Dharkiisa wuxuu ku maydhaa khamri,
Lebiskiisana dhiig canab.
12 Indhihiisu waxay la guduudan doonaan khamri,
Ilkihiisuna waxay la caddaan doonaan caano.
13 Sebulun wuxuu degganaan doonaa badda xeebteeda.
Wuxuuna noqon doonaa marsada doonniyaha,
Xuduudkiisuna wuxuu ahaan doonaa Siidoon agteeda.
14 Isaakaar waa dameer xoog weyn,
Oo jiifsada xeryaha idaha dhexdooda.
15 Oo wuxuu arkay meel lagu nasto inay wanaagsan tahay,
Iyo dhulku inuu nimcaysan yahay;
Kolkaasuu garbihiisa u soo goday inuu wax ku qaado,
Oo addoon buu u noqday hawshii.
16 Daanna wuxuu dadkiisa u xukumi doonaa
Sidii qabiilooyinka Israa'iil middood.
17 Daan wuxuu noqon doonaa abeeso jidka dhex joogta,
Iyo jilbis waddada dhex yaal,
Oo fardaha cedhbaha ka qaniina,
Si uu kii faraska ku joogaana dib ugu dhaco.
18 Rabbiyow, waxaan sugayay badbaadintaada.
19 Waxaa Gaad cidhiidhi gelin doonta guuto wax dhacda;
Laakiinse isna cedhibtooduu cidhiidhi gelin doonaa.
20 Aasheerna cuntadiisu subag bay lahaan doontaa,
Wuxuuna keeni doonaa cunto ay reer boqor ku farxaan.
21 Naftaali waa cawl la furay,
Hadallo wanwanaagsanna wuu ku hadlaa.
22 Yuusuf waa laan midho leh,
Waa laan midho leh oo il biyo ah ku ag taal;
Laamihiisuna derbigay kor u dhaafaan.
23 Qaansolayaasha ayaa aad u dhibay,
Wayna toogteen oo silciyeen;
24 Laakiinse qaansadiisu xoog bay sii yeelatay,
Dhudhummadii gacmihiisana waxaa lagu xoogeeyey
Gacmaha Kan xoogga leh oo Yacquub,
(Kaasuu adhijirku ka imanayaa, waana dhagaxii Israa'iil)
25 Oo ah Ilaaha aabbahaa oo ku caawimi doona,
Iyo Ilaaha Qaadirka ah, oo kugu barakayn doona
Barakooyinka samada sare,
Iyo barakooyinka moolka hoos jiifa,
Iyo barakooyinka naasaha iyo maxalka.
26 Barakooyinkii aabbahaa
Way ka xoog badnaadeen barakooyinkii awowayaashay
Ilaa meesha ugu fog oo buuraha weligood waara;
Waxay saarnaan doonaan madaxa Yuusuf,
Iyo dhakada kan walaalihiis laga soocay.
27 Benyaamiin waa yeey hilib dillaacsada;
Oo aroorta wuxuu cuni doonaa wixii uu ugaadhsaday,

Fiidkana wuxuu qaybin doonaa wixii uu dhacay.
28 Kuwan oo dhammu waa laba iyo tobankii qabiil oo reer binu Israa'iil; tanuna waa wixii aabbahood kula hadlay oo ugu duceeyey; mid walbana sidii ducadiisu ahayd buu ugu duceeyey.

Dhimashadii Yacquub

29 Oo wuxuu kula dardaarmay, oo ku yidhi iyagii, Waxaan ku darman doonaa dadkaygii. Awowayaashay igula aasa godka ku yaal berrinka Cefroon kii reer Xeed,
30 kaasoo ah godka ku yaal berrinkii Makfelah, oo ku hor yaal Mamre, oo dalka Kancaan ku taal, oo uu Ibraahim Cefroon kii reer Xeed ka iibsaday, godka iyo berrinkaba, inuu
ka dhigto meel xabaaleed oo hanti ah. 31 Halkaasaa lagu aasay Ibraahim iyo afadiisii Saarahba, halkaasaa lagu aasay Isxaaq iyo afadiisii Rebeqahba, oo anna Lee'ah baan ku
aasay halkaas 32 oo ah berrinka iyo godka ku dhex yaalba, oo laga iibsaday reer Xeed.
33 Oo markii Yacquub dhammeeyey dardaarankii uu wiilashiisii kula dardaarmayay ayuu cagihiisii ku soo urursaday sariirta, oo markaasuu naf baxay, oo wuxuu ku darmaday dadkiisii.

50

1 Markaasaa Yuusuf ku dhacay wejigii aabbihiis, wuuna ooyay oo dhunkaday.
2 Kolkaasaa Yuusuf wuxuu addoommadiisii dhakhtarrada ahaa ku amray inay aabbi-
hiis meydkiisa dawo mariyaan, markaasay dhakhtarradii Israa'iil dawo mariyeen. 3 Oo
waxaa u dhammaaday afartan maalmood, waayo, sidaasay maalmaha dawomarintu ugu dhammaan jireen. Masriyiintiina waxay isaga u ooyayeen toddobaatan maalmood.
4 Oo markii maalmihii loo ooyayay isaga ay dhammaadeen ayaa Yuusuf la hadlay reerkii Fircoon oo wuxuu ku yidhi, Waan idin baryayaaye haddaad haatan raalli iga
tihiin, Fircoon iila hadla oo waxaad ku tidhaahdaan, 5 Aabbahay baa i dhaariyey, oo wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waan dhimanayaa ee waxaad igu aastaa qabrigaygii aan ka qotay dalka Kancaan. Haddaba waan ku baryayaaye, ii fasax inaan tago oo aan
aabbahay soo aaso, oo haddana waan soo noqon doonaa. 6 Markaasaa Fircoon ku
yidhi, Tag oo aabbahaa u soo aas siduu kugu dhaariyey. 7 Markaasaa Yuusuf tegey inuu aabbihiis soo aaso; oo waxaana isagii raacay addoommadii Fircoon oo dhan, iyo
odayaashii reerkiisa, iyo odayaashii dalka Masar oo dhan, 8 iyo reerkii Yuusuf oo dhan, iyo walaalihiis, iyo reerkii aabbihiis. Waxaa keliyahoo ay dalkii Goshen kaga tageen
dhallaankoodii, iyo adhigoodii, iyo lo'doodii. 9 Waxaana isagii raacay gaadhifardoodyo,
iyo fardooley; oo waxay ahaayeen guuto aad u weyn. 10 Markaasay waxay yimaadeen goobtii hadhuudhka lagu tumi jiray oo Aataad, oo Webi Urdun ka shishaysay, oo halkaasay ku baroorteen baroor aad u weyn oo daran; oo aabbihiis buu toddoba
maalmood oo loo baroortay u dhigay. 11 Oo markii dadkii reer Kancaan oo dalka degganaa ay arkeen baroortii ka dhacday goobtii Aataad ayay waxay yidhaahdeen, Tanu waa baroor ku xun Masriyiinta. Oo sidaas daraaddeed waxaa magaceedii loo
bixiyey Aabeel Masriyiin, oo waxay ka shishaysaa Webi Urdun. 12 Wiilashiisiina way
u yeeleen wixii uu kula dardaarmay iyaga, 13 maxaa yeelay, wiilashiisii waxay isagii u qaadeen dalkii Kancaan, oo waxay ku aaseen godkii ku dhex yiil berrinkii Makfelah, oo Ibraahim u iibsaday isaga iyo berrinkaba inuu ka dhigto meel xabaaleed oo hanti ah, wuxuuna ka iibsaday Cefroon kii reer Xeed, oo wuxuu ku hor yaal Mamre.
14 Yuusufna markuu aabbihiis aasay ka dib, wuxuu ku noqday Masar, isagii iyo walaalihiis, iyo kulli intii isaga u raacday oo dhan inay aabbihiis la soo aasaan.

Yuusuf Oo Qalbi Qaboojiyey Walaalihiis

15 Oo markay Yuusuf walaalihiis arkeen in aabbahood dhintay ayay isku yid-
haahdeen, Mindhaa Yuusuf waa ina nebcaan doonaa oo wuu inaga magan doonaa
xumaantii aynu ku samaynay oo dhan. 16 Oo markaasay farriin u fareen Yuusuf,
oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa intuusan dhiman ayuu dardaarmay oo wuxuu
yidhi, 17 Waxaad Yuusuf ku tidhaahdaan, Haatan waan ku baryayaaye, cafi walaalahaa
xadgudubkooda, iyo dembigooda, maxaa yeelay, iyagu xumaan bay kugu sameeyeen.
Haddaba waannu ku baryaynaaye, Annagoo ah addoommada Ilaaha aabbahaa, naga
cafi xadgududkayaga. Yuusufuna wuu ooyay markay la hadleen. 18 Walaalihiisna way
u dhowaadeen oo ku hor dhaceen; oo waxay yidhaahdeen, Bal eeg, waxaannu nahay
addoommadaada. 19 Markaasaa Yuusuf wuxuu iyagii ku yidhi, Ha cabsanina, waayo,
ma anaa Ilaah meeshiisii jooga? 20 Idinku xumaan baad ila damacsanaydeen, laakiinse
Ilaah wuxuu damacsanaa wanaag si uu u sameeyo siday maantaba tahay oo uu dad
badan badbaadiyo. 21 Haddaba ha cabsanina. Anigu waan idin quudin doonaa idinka
iyo dhallaankiinnaba. Wuuna qalbi qaboojiyey oo si raxmad leh ula hadlay.

Dhimashadii Yuusuf

22 Oo Yuusufna dalkii Masar buu degganaa, isaga iyo reerkii aabbihiisba; oo wuxuu
Yuusuf noolaa boqol iyo toban sannadood. 23 Yuusufna qarnigii saddexaad oo carruur-
tii Efrayim ayuu arkay; oo carruurtii Maakiir ina Manasehna waxay ku kor dhasheen
Yuusuf lowyihiisii. 24 Oo Yuusuf wuxuu walaalihiis ku yidhi, Anigu waan dhimanayaa,
laakiinse hubaal Ilaah waa idin soo booqan doonaa, oo dalkan idinka kaxayn doonaa,
oo wuxuu idin geeyn doonaa dalkii uu ugu dhaartay Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub.
25 Yuusuf wuxuu dhaariyey reer binu Israa'iil, oo ku yidhi, Hubaal Ilaah waa idin soo
booqan doonaaye, idinkuna waa inaad lafahayga halkan ka qaaddaan. 26 Yuusufna
wuxuu dhintay isagoo boqol iyo toban sannadood jira; markaasaa inta dawo meydkiisii
la mariyey, waxaa lagu riday sanduuq dalka Masar.

KITAABKII LABAAD EE MUUSE EE LA YIDHAAHDO BAXNIINTII

Reer Binu Israa'iil Oo La Cadaadiyey

1 Haddaba waa kuwan magacyadii wiilashii Israa'iil, oo Masar yimid; nin walba iyo
reerkiisiiba waxay la yimaadeen Yacquub. 2 Ruubeen, Simecoon, Laawi iyo Yahuudah,
3 Isaakaar, Sebulun, iyo Benyaamiin, 4 Daan iyo Naftaali, iyo Gaad iyo Aasheer. 5 Oo
dadkii ka soo go'ay xanjaadkii Yacquub oo dhammu waxay ahaayeen toddobaatan qof;
Yuusufna Masar buu markii hore joogay. 6 Yuusufna, iyo walaalihiis, iyo farcankaas
oo dhanba way wada dhinteen. 7 Oo reer binu Israa'iilna waa bateen, oo aad bay u
kordheen, wayna tarmeen, oo aad iyo aad u xoogaysteen; dhulkiina way buuxiyeen.
8 Haddaba Masar waxaa ka kacay boqor cusub oo aan Yuusuf aqoonin. 9 Markaasuu
wuxuu dadkiisii ku yidhi, Bal eega, dadkii reer binu Israa'iil waa inaga badan yihiin,
wayna inaga xoog weyn yihiin. 10 Kaalaya, aynu si caqli ah ula macaamiloonnee;
waaba intaasoo ay tarmaan, oo ay markuu dagaal dhaco cadaawayaasheenna in-
oogu darmadaan, oo intay inala diriraan ay dalka ka baxaane. 11 Haddaba sidaas
daraaddeed ayay niman madax uga dhigeen si ay culaabtooda ugu dhibaan, oo waxay
Fircoon u dhiseen magaalooyin wax lagu kaydiyo oo la yidhaahdo Fitom iyo Racmeses.
12 Laakiinse in kastoo ay aad u dhibeen, haddana aad bay u sii tarmeen, oo aad
bay u faafeen. Oo reer binu Israa'iil aawadood ayay la murugaysnaayeen. 13 Oo
Masriyiintiina waxay reer binu Israa'iil ku qasbeen inay qaxar ku adeegaan, 14 oo
waxay naftoodii ku dhibeen hawl aad u adag, oo ahayd dhoobo la qaso, iyo leben, iyo
hawl kasta oo beeraha laga qabto, oo hawl kastoo ay ku qasbeen inay qabtaanba way
ku qaxri jireen.
15 Markaasaa boqorkii Masar wuxuu la hadlay umulisooyinkii Cibraaniyadaha ahaa,
oo middood magaceeda Shifraah la odhan jiray, tan kale magaceedana Fuwah la odhan
jiray, 16 oo wuxuu ku yidhi, Markii aad umulinaysaan naagaha Cibraaniyadaha, oo aad
aragtaan iyagoo gambarka umusha fadhiya, haddii uu wiil yahay, waa inaad dishaan,
haddayse gabadh tahay, ha iska noolaato. 17 Laakiinse umulisooyinkii Ilaah bay ka
cabsadeen, mana ay samayn wixii boqorkii Masar ku amray, ee way badbaadiyeen
carruurtii labka ahayd. 18 Markaasaa boqorkii Masar u yeedhay umulisooyinkii, oo
wuxuu ku yidhi, Maxaad waxan u samayseen, oo aad u badbaadiseen carruurtii labka
ahayd? 19 Markaasaa umulisooyinkii waxay Fircoon ku yidhaahdeen, Maxaa yeelay,
naagaha Cibraaniyaduhu la mid ma aha naagaha Masriga, oo waa ka dhaqso badan
yihiin, oo intii aan umulisooyinku u iman bay umulaan. 20 Haddaba Ilaah si wanaagsan
buu u sameeyey umulisooyinkii, dadkiina waa tarmay, oo aad bay u xoogaysteen.
21 Oo waxay noqotay, in Ilaah umulisooyinkii reero u yeelay, maxaa yeelay, Ilaah bay
ka cabsadeen. 22 Markaasaa Fircoon wuxuu dadkiisii ku amray, oo ku yidhi, Wiil
kasta oo dhasha waa inaad webiga ku tuurtaan, laakiinse gabadh kasta waa inaad
badbaadisaan.

2

Dhalashadii Muuse

1 Markaasaa waxaa tegey nin reer Laawi ah, oo wuxuu guursaday gabadh reer Laawi
iyana ah. 2 Markaasay naagtii uuraysatay oo waxay dhashay wiil; oo markay aragtay
inuu ilmo wanaagsan yahay, ayay qarisay in saddex bilood ah. 3 Oo markay in dambe
qarin kari weyday, ayay waxay soo qaadday abxad caws duur ah, oo intay dhoobo

iyo daamur ku malaastay ayay wiilkii ku ridday, oo waxay dhex gelisay duur webiga
qarkiisa ka baxay. 4 Walaashiisna waxay taagnayd meel ka fog, inay ogaato waxa isaga
lagu samayn doono. 5 Markaasaa gabadhii Fircoon webiga timid inay ku maydhato.
Gabdhihii addoommada u ahaana waxay socdeen webigii dhinaciisa. Markaasay iyadu
waxay aragtay abxadda duurka ku dhex jirta, oo waxay u diratay gabadhii addoonta
u ahayd inay u keento. 6 Markaasay furtay, oo waxay aragtay wiilkii; oo bal eeg,
yarkii waa ooyay. Kolkaasay u naxariisatay, oo waxay tidhi, Kanu waa carruurtii
Cibraaniyada midkood. 7 Markaasaa walaashiis waxay gabadhii Fircoon ku tidhi, Ma
kuugu yeedhaa naagaha Cibraaniyadaha middood inay kuu nuujiso ilmaha? 8 Gabadhii
Fircoonna waxay ku tidhi iyadii, Haah, tag. Gabadhiina way tagtay oo waxay u yeedhay
yarkii hooyadiis. 9 Markaasaa gabadhii Fircoon waxay ku tidhi iyadii, Tag, oo ilmahan
qaad oo ii nuuji, oo anna waxaan ku siin doonaa mushahaaradaada. Markaasay naagtii
yarkii qaadday oo nuujisay. 10 Yarkiina waa koray, markaasay u keentay gabadhii
Fircoon, oo wuxuu noqday wiilkeedii. Oo waxay magiciisii u bixisay Muuse, oo waxay
tidhi, Maxaa yeelay, anaa biyihii ka soo bixiyey.

Muuse Oo U Cararay Midyaan

11 Oo waayahaas, markii Muuse weynaaday, waxay noqotay inuu walaalihiis u soo
baxay, oo uu fiiriyey culaabta saaran. Markaasuu wuxuu arkay mid Masri ah oo
dilaya mid Cibraani ah oo walaalihiis ka mid ah. 12 Markaasuu iska fiiriyey xagga
iyo xagga, oo markuu arkay inaan ciduna joogin ayuu Masrigii kaw kaga siiyey, oo
ciidda ku qariyey. 13 Markaasuu haddana maalintii labaad soo baxay, oo wuxuu
arkay laba nin oo Cibraaniyo ah oo isla diriraya; oo kii gardarnaa buu wuxuu ku
yidhi, War maxaad u dilaysaa wadaygaa? 14 Markaasuu wuxuu yidhi, Bal yaa amiir
iyo xaakin nooga kaa dhigay? Ma waxaad doonaysaa inaad ii disho sidaad u dishay
Masriga? Markaasaa Muuse cabsaday, oo wuxuu isyidhi, Hubaal wixii waa la ogaaday.
15 Haddaba markii Fircoon waxaas maqlay, ayuu wuxuu doondoonay inuu Muuse nafta
ka qaado. Laakiinse Muuse waa ka cararay Fircoon hortiisii, oo wuxuu degay dalka
Midyaan, oo ceel buu ag fadhiistay. 16 Haddaba wadaadkii Midyaan wuxuu lahaa
toddoba gabdhood. Intay ceelkii yimaadeen ayay dhaamiyeen oo berkedihii biyo ka
buuxiyeen inay waraabiyaan idihii aabbahood. 17 Markaasaa adhijirro yimaadeen
oo ka eryeen, laakiinse Muuse intuu istaagay, ayuu caawiyey iyagii, oo idahoodii u
waraabiyey. 18 Oo markay u yimaadeen Recuu'eel oo aabbahood ah ayuu wuxuu ku
yidhi, Waa sidee, maanta waad soo dhaqsateene? 19 Markaasay waxay yidhaahdeen,
Midkoo Masri ah ayaa naga samatabbixiyey gacantii adhijirrada, oo weliba biyuu noo
dhaamiyey oo idaha isagaa noo waraabiyey. 20 Markaasuu wuxuu gabdhihiisii ku
yidhi, Isagii meeyey? De maxaad ninkii uga soo kacdeen? U yeedha, kibis ha cunee.
21 Muusena raalli buu ka ahaa inuu ninkaas la joogo, oo isagu wuxuu Muuse siiyey
gabadhiisii Siforaah. 22 Oo waxay u dhashay wiil, markaasuu magiciisii wuxuu u
bixiyey Gershoom, waayo, wuxuu yidhi, Qariib baan ku ahaa dal qalaad.

23 Oo waxay noqotay in waayahaas badan dabadeed uu boqorkii Masar iska dhintay,
reer binu Israa'iilna addoonnimada aawadeed ayay ula taaheen, oo way ooyeen, oo
oohintoodiina waxay gaadhay Ilaah addoonnimada aawadeed. 24 Ilaahna waa maqlay
cabaadkoodii, markaasaa Ilaah xusuustay axdigiisii uu la dhigtay Ibraahim, iyo Isxaaq,
iyo Yacquub. 25 Markaasaa Ilaah arkay reer binu Israa'iil, Ilaahna wuu ogaaday
xaalkoodii.

3

Muuse Iyo Geedka Ololayey

1 Muuse wuxuu ilaalinayay adhigii soddoggiis Yetroo oo ahaa wadaadkii Midyaan, oo
wuxuu adhigii u soo kexeeyey meeshii cidlada ahayd shishadeeda, markaasuu wuxuu
yimid buurtii Ilaah oo ahayd Xoreeb. 2 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay uga
muuqatay dab ololaya oo ka baxaya geed dhexdiis, kolkaasuu fiiriyey oo wuxuu arkay
geedkii oo ololaya oo dabku gubayo, geedkuna ma basayn. 3 Markaasaa Muuse wuxuu
yidhi, Anigu waan ku leexan doonaa, waanan arki doonaa muuqashadan weyn, iyo
waxa geedku u guban waayay. 4 Oo markuu Rabbigu arkay inuu ku soo leexday inuu
arko ayaa Ilaah uga yeedhay geedka dhexdiisii, oo wuxuu ku yidhi, Muusow, Muusow.
Markaasuu yidhi, Waa i kan. 5 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Halkan ha u soo dhowaan,
kabahana iska siib, waayo, meesha aad taagan tahay waa dhul quduus ah. 6 Oo weliba
wuxuu kaloo ku yidhi, Anigu waxaan ahay Ilaahii aabbahaa oo ah Ilaahii Ibraahim,
iyo Ilaahii Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub. Markaasaa Muuse wejigiisii qariyey, waayo,
wuxuu ka cabsaday inuu Ilaah eego. 7 Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Hubaal waxaan
arkay dhibaatada dadkayga ku haysata Masar, oo waan maqlay oohintii ay ooyeen
kuwa hawsha ku qaxraya aawadood, waayo, anigu waan ogahay caloolxumadooda;
8 oo waxaan u imid inaan ka samatabbixiyo gacanta Masriyiinta, iyo inaan ka soo
bixiyo dhulkaas, oo keeno dhul wanaagsan oo ballaadhan, oo ah dal caano iyo malab la
barwaaqaysan; waana meesha ay deggan yihiin reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer
Amor, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus. 9 Oo haatan bal eeg, waxaa i hor
timid oohintii reer binu Israa'iil, oo weliba waxaan arkay cadaadinta ay Masriyiintu ku
cadaadinayaan iyaga. 10 Haddaba kaalay, oo waxaan kuu dirayaa Fircoon, inaad dalka
Masar ka soo kaxaysid dadkayga reer binu Israa'iil ah. 11 Markaasaa Muuse wuxuu
Ilaah ku yidhi, Bal yaan ahay anigu, markaan Fircoon u tegayo, oo aan reer binu Israa'iil
ka soo bixinayo dalka Masar? 12 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Xaqiiqa anigaa kula jiraya,
oo taasaa calaamo kuu noqonaysa, inaan anigu ku soo diray; markii aad dadka ka soo
bixiso Masar, Ilaah baad buurtan ugu adeegi doontaan.

13 Markaasaa Muuse wuxuu Ilaah ku yidhi, Bal eeg, markii aan u tago reer binu
Israa'iil, oo aan ku idhaahdo iyaga, Ilaahii awowayaashiin baa ii soo kiin diray, oo
iyaga waxay igu odhan doonaan, De magiciisa maxaa la yidhaahdaa? Haddaba maxaan
ku odhan doonaa? 14 Markaasaa Ilaah wuxuu Muuse ku yidhi, ANIGU WAXAAN
AHAY KAAN AHAY; oo weliba wuxuu ku yidhi, Waxaad ku odhan doontaa reer binu
Israa'iil, WAAN AHAY baa ii soo kiin diray. 15 Oo Ilaah weliba wuxuu kaloo Muuse ku
yidhi, Waxaad ku tidhaahdaa reer binu Israa'iil, Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin,
oo ah Ilaahii Ibraahim, iyo Ilaahii Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub ayaa ii soo kiin diray;
kanu waa magacayga weligay, oo laygu xusuusto ka ab ka ab. 16 Bal tag, oo isu soo
ururi waayeellada reer binu Israa'iil, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaahii
awowayaashiin, oo ah Ilaahii Ibraahim, iyo Ilaahii Isxaaq, iyo Ilaahii Yacquub ayaa ii
muuqday, isagoo leh, Hubaal waan idin soo booqday, oo waan arkay waxa laydinku
sameeyey Masar dhexdeeda, 17 oo waxaan idhi, Anigu waan idinka soo wadi doonaa
dhibaatada Masar, oo waxaan idin keeni doonaa dalka reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo
reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus, oo ah dal caano iyo malab la
barwaaqaysan. 18 Oo codkaaga way maqli doonaan, markaas adiga iyo waayeellada
reer binu Israa'iil waa inaad u tagtaan boqorka Masar, oo waxaad ku tidhaahdaan,
Rabbiga ah Ilaaha Cibraaniyada ayaa nala kulmay. Haddaba waan ku baryaynaaye,
Iska kaaya daa aannu meel saddex maalmood loo socdo oo cidla ah tagnee, inaannu
allabari u bixinno Rabbiga ah Ilaahayo. 19 Oo anna waxaan ogahay inaanu boqorka
Masar idiin sii daynayn inaad tagtaan, maya, ee wuxuuna idiinku diidayaa gacan xoog
leh. 20 Markaasaan gacantayda soo kala bixin doonaa, oo waxaan Masar ku layn doonaa
cajaa'ibyadayda oo dhan oo aan ku dhex samayn doono iyada, oo markaas dabadeed
wuu idin sii dayn doonaa inaad iska tagtaan. 21 Oo anigu dadkan raalli baan uga

yeeli doonaa Masriyiinta; oo waxay noqon doontaa in markii aad tagtaan aydnaan
faromadhnaan ku tegin, 22 laakiinse naag waluba ha weyddiisato deriskeeda iyo tan
guriga la joogta alaab lacag ah iyo alaab dahab ah, iyo dhar; waxaadna saari doontaan
wiilashiinna iyo gabdhihiinna, oo waxaad dhici doontaan Masriyiinta.

4

Cajaa'ibyadii La Tusay Muuse

1 Markaasaa Muuse jawaabay oo wuxuu yidhi, Laakiinse, bal ogow, ima ay rumaysan
doonaan, codkaygana ma ay dhegaysan doonaan, waayo, waxay igu odhan doonaan,
Rabbigu kuuma uu muuqanin. 2 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Waa maxay
waxaas gacantaada ku jiraa? Oo wuxuu yidhi, Waa ul. 3 Markaasuu ku yidhi, Bal
dhulka ku tuur. Markaasuu dhulka ku tuuray, oo waxay noqotay abeeso. Kolkaasaa
Muuse ka hor cararay. 4 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal gacanta soo
fidi oo dabada ku dheg, kolkaasuu gacantii soo fidiyey oo dabada ku dhegay, kolkaasay
noqotay ul gacantiisa ku jirta. 5 Sidaas yeel inay ku rumaystaan inuu kuu muuqday
Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood, oo ah Ilaahii Ibraahim, iyo Ilaahii Isxaaq, iyo
Ilaahii Yacquub. 6 Oo Rabbigu wuxuu kaloo ku sii yidhi isagii, Bal gacanta laabta
saar, markaasuu gacanta laabta saaray, oo markii uu ka qaaday, bal eeg, gacantii
baras bay yeelatay oo waxay u caddaatay sida baraf cad. 7 Markaasuu ku yidhi, Bal
gacanta laabta mar kale saar. Kolkaasuu mar kale gacantii laabta saaray, oo markii
uu ka qaaday laabtii, bal eeg, waxay haddana u rogmatay oo u ekaatay sida jidhkiisii
kale. 8 Oo waxay noqon doontaa, hadday kugu rumaysan waayaan oo ay calaamada
hore codkeeda maqli waayaan, de markaas calaamada dambe codkeeday rumaysan
doonaan. 9 Oo haddana waxay noqon doontaa, hadday rumaysan waayaan labadan
calaamo, oo weliba ay codkaaga maqli waayaan, de markaas bal waa inaad webiga
biyo ka qaaddid oo aad dhulka engegan ku shubtid, oo biyihii aad webiga ka qaadday,
markay gaadhaan dhulka engegan dhiig bay noqon doonaan. 10 Markaasaa Muuse
wuxuu Rabbiga ku yidhi, Rabbiyow, anigu codkar ma ahi, hadda iyo hore toona, iyo
tan iyo markaad ila hadashay anigoo addoonkaaga ah, maxaa yeelay, anigu hadalka
waan shigaa, waanan carrab la'ahay. 11 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Kan dadka
afkiisa sameeyey waa ayo? Yaase dadka carrab tira, ama dhego tira, ama wax tusa,
ama indho tira? Sow anigan Rabbiga ah ma aha? 12 Haddaba sidaas daraaddeed tag, oo
anigaa afkaaga la jiri doona oo ku bari doona wixii aad ku hadli lahayd. 13 Isna wuxuu
yidhi, Rabbiyow, Waan ku baryayaaye, dir kaad doonaysid inaad dirtid. 14 Markaasaa
Rabbigu u cadhooday Muuse, oo wuxuu ku yidhi, Sow ma joogo walaalkaa Haaruun
oo ah reer Laawi? Waan ogahay inuu isagu si wanaagsan u hadli karo. Oo bal ogow,
wuu u soo socdaa inuu kula kulmo, oo markuu ku arko, qalbigiisuu ka farxi doonaa.
15 Haddaba waa inaad isaga la hadashaa, oo aad erayada afkiisa ku riddaa, oo anigu
afkaagaan la jiri doonaa, iyo afkiisaba, oo waxaan idin barayaa wixii aad samayn
lahaydeen. 16 Oo isagu wuxuu kuu noqon doonaa ninka dadka kuula hadla, oo waxay
noqon doontaa inuu isagu af kuu noqdo, adna waxaad isaga u noqon doontaa Ilaah oo
kale. 17 Haddaba waa inaad gacanta ku qaadatid ushan aad cajaa'ibyada ku samayn
doontid.

Muuse Oo Ku Noqday Masar

18 Markaasaa Muuse tegey oo wuxuu ku noqday soddoggiis Yetroo, oo wuxuu ku
yidhi, Waan ku baryayaaye, Bal i sii daa aan tagee, oo ku noqdo walaalahayga Masar
jooga, oo aan soo arkee bal inay nool yihiin iyo in kale. Markaasaa Yetroo wuxuu Muuse
ku yidhi, Nabad ku tag. 19 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi Muuse, isagoo Midyaan
jooga, Tag, oo Masar ku noqo, waayo, dadkii doondoonayay inay nafta kaa qaadaan way

wada dhinteen. [20] Markaasaa Muuse wuxuu watay naagtiisii iyo wiilashiisii, oo wuxuu
saartay dameer, wuxuuna ku noqday dalkii Masar. Markaasaa Muuse ushii Ilaah
gacanta ku qaatay. [21] Rabbiguna wuxuu Muuse ku yidhi, Markii aad Masar ku noqotid,
cajaa'ibyadii aan gacantaada ku riday oo dhan Fircoon hortiisa ku samee, laakiinse
anigu qalbigiisaan qallafin doonaa, oo dadka ma uu sii dayn doono inay tagaan. [22] Oo
waxaad Fircoon ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu yidhi, Israa'iil waa wiilkayga curadka
ah, [23] oo waxaan adiga kugu idhi, Wiilkayga sii daa, ha tagee oo ha ii adeegee. Adiguse
waad u diiday inuu tago. Bal hadda ogow, waxaan dili doonaa wiilkaaga curadka
ah. [24] Intay jidka sii socdeen meel bay ku habeen dhexeen, Rabbi baana ugu yimid,
oo wuxuu damcay inuu dilo isaga. [25] Markaasaa Siforaah waxay qaadatay dhagax
af leh, oo wiilkeedii buuryadiisii bay ku gooysay, oo waxay ku ag tuurtay cagihiisa
oo tidhi, Hubaal waxaad ii tahay arooskii dhiigga. [26] Markaasuu iska daayay isagii.
Kolkaasay tidhi, Waxaad ii tahay arooskii dhiigga gudniinta aawadeed. [27] Markaasaa
Rabbigu wuxuu Haaruun ku yidhi, Tag inaad Muuse kaga hor tagtid cidlada dhexdeeda.
Markaasuu tegey, oo wuxuu kaga hor tegey buurta Ilaah, kolkaasuu dhunkaday.
[28] Kolkaasaa Muuse wuxuu Haaruun u sheegay erayadii Rabbigu u soo faray oo dhan,
iyo calaamooyinkii uu ku amray oo dhan. [29] Markaasaa Muuse iyo Haaruun tageen
oo waxay isu soo ururiyeen waayeelladii reer binu Israa'iil oo dhan. [30] Markaasaa
Haaruun kula hadlay erayadii Rabbigu Muuse u soo faray oo dhan, calaamooyinkiina
dadka hortiisuu ku sameeyey. [31] Dadkiina way rumaysteen, oo markay maqleen inuu
Rabbigu soo booqday reer binu Israa'iil iyo inuu arkay dhibaatadooda ayay madaxa
hoos u foorariyeen oo caabudeen.

5

Cadaadin Oo Sii Korodhay

[1] Oo dabadeedna Muuse iyo Haaruun waxay u tageen Fircoon, oo waxay ku yid-
haahdeen, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Sii daa dadkaygu
ha tageene, inay cidlada iigu ciidaan. [2] Markaasaa Fircoon wuxuu yidhi, Waa ayo
Rabbiga ay waajibka igu tahay inaan codkiisa maqlo oo aan reer binu Israa'iil sii daayo?
Anigu garan maayo Rabbiga, oo weliba sii dayn maayo reer binu Israa'iil inay tagaan.
[3] Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Ilaahii Cibraaniyada ayaa nala kulmay, haddaba
waannu ku baryaynaaye, Na sii daa, aannu tagnee meel cidla ah oo saddex maalmood
loo socdo oo aan allabari ugu bixinnee Rabbiga ah Ilaahayaga inuusan belaayo ama
seef nagu soo dejin. [4] Markaasaa boqorkii Masar wuxuu ku yidhi iyagii, Muuse iyo
Haaruunow, maxaad dadka uga joojinaysaan shuqulladooda? Orda oo hawlihiinna
culculus qabsada. [5] Kolkaasaa Fircoon wuxuu yidhi, Bal eega, haatan dadka dalku
waa badan yihiin, oo idinku waad ka nasiseen hawlahoodii cuscuslaa. [6] Markaasaa
Fircoon wuxuu isla maalintaas ku amray kuwii dadka hawsha ku cadaadin jiray iyo
saraakiishoodii, isagoo leh, [7] Hadda dabadeed waa inaydnaan dadka siin caws ay leben
ka sameeyaan sidii loo siin jiray, laakiinse iyagu ha tageen oo caws ha soo gurteen.
[8] Oo lebenkii ay markii hore samayn jireen tiradiisii oo kale waa inaad hadda ka dib ku
qasabtaan inay sameeyaan, oo waa inaydnaan waxba ka dhimin, waayo, waa caajisiin
oo sidaas daraaddeed waxay u qaylinayaan, iyagoo leh, Na sii daa aannu tagnee oo
aan Ilaahayaga allabari u bixinnee. [9] Haddaba nimanka ha lagu qasbo hawl ka culus
intii hore inay ku hawshoodaan, oo yaanay hadal been ah u jeedin. [10] Markaasay kuwii
hawsha dadka ku cadaadin jiray iyo saraakiishoodiiba dibadda u bexeen, oo waxay la
hadleen dadkii, oo ku yidhaahdeen, Waxaa Fircoon idin leeyahay, Caws idin siin maayo.
[11] Idinku taga oo caws ka doonta meeshii aad ka heli kartaan, laakiin hawshiinna waxba
laydinka dhimi maayo innaba. [12] Sidaa daraaddeed ayaa dadku ku kala firdhay dalkii
Masar oo dhan inay jirrido jajab ah soo ururiyaan meeshii cawska laga siin jiray. [13] Oo

kuwii dadka hawsha ku cadaadin jirayna way daddajiyeen, oo waxay ku yidhaahdeen,
Dhammeeya shuqulladiinna, iyo hawshiinna intii aad maalin walba samayn jirteen,
sidii markii cawsku jiri jiray oo kale. 14 Oo saraakiishii reer binu Israa'iil, oo Fircoon
kuwiisa dadka hawsha ku cadaadiyaa ay dadka madaxda uga dhigeen, waa la garaacay,
oo waxaa lagu yidhi, War maxaad shalay iyo maantaba hawshiinna u dhammayn
weydeen oo aad lebenkii ugu samayn weydeen sidii hore? 15 Markaasay saraakiishii
reer binu Israa'iil waxay u tageen oo u cataabeen Fircoon, waxayna ku yidhaahdeen,
War maxaad addoommadaada sidan ugula macaamilootaa? 16 Addoommadaada caws
lama siiyo, oo waxay nagu yidhaahdaan, Leben sameeya. Oo bal eeg, addoommadaadii
waa la garaacaa, laakiinse gardarrada waxaa iska leh dadkaaga. 17 Laakiinse wuxuu
ku yidhi iyagii, Caajisiin baad tihiin, caajisiin baad tihiin, oo sidaas daraaddeed baad u
leedihiin, Aannu tagno oo aan Rabbiga allabari u bixinno. 18 Haddaba taga oo shaqeeya,
waayo, caws laydin siin maayo, oo weliba waa inaad keentaan tiradii lebenkii oo kale.
19 Oo saraakiishii reer binu Israa'iil waxay arkeen in xaalkoodii xun yahay, markii lagu
yidhi, Waa inaydnaan waxba dhimin lebenkii aad maalin walba samayn jirteen. 20 Oo
markay Fircoon ka soo bexeen waxay ka hor yimaadeen Muuse iyo Haaruun oo jidka
taagtaagan, 21 oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbigu ha idin fiiriyo oo ha idin xukumo,
waayo, waxaad naga dhigteen wax u ura Fircoon iyo addoommadiisii si ay noo nacaan
oo ay intay seefo noo qaataan noo laayaan.

Ilaah Oo Ballanqaaday Samatabbixin

22 Markaasaa Muuse mar kale Rabbiga u jeestay, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiyow,
maxaad dadkan si xun ugula macaamilootay? Oo maxaad aniga ii soo dirtay? 23 Ilaa
markii aan u imid Fircoon oo aan magacaaga kula hadlay isaga, wax xun buu dadkan
ku sameeyey, oo adna dadkaaga kama aad samatabbixin innaba.

6

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Haddaba waad arki doontaa waxaan ku
samayn doono Fircoon, waayo, gacan xoog leh buu ku sii dayn doonaa iyaga, oo gacan
xoog leh buu dhulkiisa kaga eryi doonaa.

2 Markaasaa Ilaah wuxuu la hadlay Muuse oo ku yidhi, Anigu waxaan ahay Rabbiga,
3 oo waxaan ugu muuqday Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, sidii Ilaaha Qaadirka
ah, laakiinse magacayga ah RABBI iguma ay aqoonin. 4 Oo weliba axdigaygii waan
la dhigtay iyaga inaan siiyo dalka reer Kancaan oo ah dalkii geeddinimadooda oo
ay qariibka ku ahaayeen. 5 Oo weliba waxaan maqlay cabaadka reer binu Israa'iil
oo Masriyiintu addoonsiga ku sii hayaan, oo axdigaygii baan xusuustay. 6 Haddaba
waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Anigu waxaan ahay Rabbiga, oo waan idinka
soo bixin doonaa culaabta Masriyiintu idinku hoos hayaan, waanan idinka xorayn
doonaa addoonsigooda, waanan idinku furan doonaa gacan fidsan iyo xukummo
waaweyn, 7 oo waxaan idiin qaadan doonaa dad ahaan, oo aan idiin noqon doonaa
Ilaah, oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka
bixinaya culaabtii Masriyiinta. 8 Oo waxaan idin geeyn doonaa dalkii aan ku dhaartay
inaan siiyo Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, oo idinkaan dhaxal ahaan idiin siin
doonaa. Anigu waxaan ahay Rabbiga. 9 Muusena sidaasuu reer binu Israa'iil ula hadlay,
laakiinse ma ayan maqlin Muuse, caloolxumadooda iyo addoonsiga aan looga tudhayn
aawadood.

10 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, isagoo leh, 11 Fircoon oo ah boqorka Masar
u tag, oo la hadal, si uu u sii daayo reer binu Israa'iil si ay dalkiisa uga baxaan.
12 Markaasaa Muuse Rabbiga la hadlay oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, reer binu Israa'iil

ima maqline, de haddaba sidee buu Fircoon ii maqli doonaa, anigoo aan bushimaha ka
xalaalaysnayn?

Abtirsiinadii Muuse Iyo Haaruun

13 Markaasaa Rabbigu wuxuu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo amar buu u soo faray
reer binu Israa'iil, iyo boqorkii Masar oo ahaa Fircoon, inay reer binu Israa'iil ka soo
wadaan dalka Masar. 14 Kuwanu waa madaxdii reerihii awowayaashood, kuwanu waa
reer Ruubeen oo ahaa curadkii Israa'iil, Xanoog, iyo Falluu, iyo Xesroon, iyo Karmii;
kuwanu waa qolooyinkii reer Ruubeen. 15 Reer Simecoonna waa kuwan, Yemuu'eel,
iyo Yaamiin, iyo Ohad, iyo Yaakiin, iyo Sohar, iyo Shaa'uul oo ahaa wiilkii ay naag reer
Kancaan ah dhashay. Kuwanu waa qolooyinkii reer Simecoon. 16 Kuwanuna waa reer
Laawi magacyadoodii, iyo sidii farcankoodii kala ahaayeen; Gershoon, iyo Qohaad, iyo
Meraarii. Oo Laawi cimrigiisii wuxuu ahaa boqol iyo toddoba iyo soddon sannadood.
17 Reer Gershoon, iyo sidii qolooyinkoodu kala ahaayeenna waa Libnii iyo Shimcii.
18 Reer Qohaadna waa Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel. Oo Qohaad
cimrigiisiina wuxuu ahaa boqol iyo saddex iyo soddon sannadood. 19 Reer Meraariina
waa Maxlii iyo Mushii. Kuwanu waa qolooyinkii reer Laawi iyo sidii ay farcankoodii
kala ahaayeen. 20 Oo Camraam wuxuu guursaday Yookebed oo eeddadiis ahayd, oo
waxay u dhashay Haaruun iyo Muuse. Oo Camraam cimrigiisiina wuxuu ahaa boqol
iyo toddoba iyo soddon sannadood. 21 Reer Isehaarna waa Qorax, iyo Nefeg, iyo Sikrii.
22 Reer Cusii'eelna waa Miishaa'eel, iyo Elsaafaan, iyo Sitrii. 23 Haaruunna wuxuu
guursaday Eliishebac ina Cammiinaadaab oo ahayd Naxshoon walaashiis; oo waxay u
dhashay Naadaab iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. 24 Reer Qoraxna waa Asiir,
iyo Elqaanaah, iyo Abii'aasaaf. Kuwanu waa qolooyinkii reer Qorax. 25 Markaasaa
Elecaasaar oo ahaa ina Haaruun wuxuu guursaday gabdhihii Fuutii'eel middood, oo
waxay u dhashay Fiinexaas. Kuwanu waa madaxdii reer Laawi, iyo qolooyinkoodii
siday kala ahaayeen. 26 Kuwanu waa Haaruun iyo Muuse kuwii Rabbigu ku yidhi,
Reer binu Israa'iil ka soo wada dalka Masar sida ay dadkooda guutooyinkoodu yihiin.
27 Kuwanuna waa kuwii la hadlay boqorkii Masar oo Fircoon ahaa, inuu dalka Masar
ka bixiyo reer binu Israa'iil. Iyagu waa Muusahaas iyo Haaruunkaas.

Haaruun Oo U Hadlaya Muuse

28 Maalintii Rabbigu la hadlay Muuse oo dalka Masar jooga, 29 wuxuu Rabbigu ku
yidhi Muuse, Anigu waxaan ahay Rabbiga. Boqorka Masar oo Fircoon ah la hadal
oo waxaad u sheegtaa wixii aan kugula hadlo oo dhan. 30 Markaasaa Muuse wuxuu
ku yidhi Rabbiga, Bal eeg, anigu bushimaha kama xalaalaysni, de haddaba sidee buu
Fircoon ii maqlayaa?

7

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal fiiri, waxaan Fircoon kaaga dhigay
sidii ilaah oo kale, walaalkaa Haaruunna wuxuu ahaan doonaa nebigaaga. 2 Adigu waa
inaad ku hadasho waxa aan kugu amrayo oo dhan; walaalkaa Haaruunna waa inuu
Fircoon la hadlo si uu reer binu Israa'iil u sii daayo si ay dalkiisa uga baxaan. 3 Oo
Fircoon qalbigiisana waan qallafin doonaa, calaamooyinkayga iyo cajaa'ibyadaydana
waan ku badin doonaa dalka Masar. 4 Laakiin Fircoon kuma maqli doono, markaasaan
gacantayda saari doonaa Masar, oo aan soo bixin doonaa ciidankayga oo ah dad-
kayga reer binu Israa'iil, waanan kaga soo saari doonaa xukummo waaweyn dalka
Masar. 5 Markaasaa Masriyiintu ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, markii
aan gacantayda Masar ku kor fidiyo, oo aan reer binu Israa'iil ka dhex bixiyo iyaga.
6 Markaasaa Muuse iyo Haaruun sidaas yeeleen. Sidii Rabbigu ku amray, ayay yeeleen.

7 Muusena markaas wuxuu jiray siddeetan sannadood, Haaruunna wuxuu jiray saddex
iyo siddeetan sannadood markay Fircoon la hadleen.

Usha Haaruun Oo Noqotay Abeeso

8 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, 9 Markii
Fircoon idinla hadlo, oo idinku yidhaahdo, Cajaa'ib i tusa; markaas waxaad Haaruun
ku tidhaahdaa, Ushaada qaado, oo Fircoon hortiisa ku tuur, si ay abeeso u noqoto.
10 Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay u tageen Fircoon, oo waxay yeeleen sidii
Rabbigu ku amray, markaasaa Haaruun ushiisii ku hor tuuray Fircoon iyo addoom-
madiisii, oo waxay noqotay abeeso. 11 Fircoonna markaasuu wuxuu u yeedhay raggiisii
xigmadda lahaa iyo saaxiriintiisii, markaasaa falalowyadii Masarna iyana yeeleen sidii
si le'eg oo falfalkoodii ku sameeyeen. 12 Waayo, nin waluba wuxuu tuuray ushiisii,
markaasay waxay noqdeen abeesooyin, laakiinse ushii Haaruun baa wada liqday
ulahoodii oo dhan. 13 Qalbigii Fircoonna wuu sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan
iyagii, sidii Rabbigu yidhi.

Belaayadii Dhiigga

14 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon waa macangag, oo wuu
diidayaa inuu dadka sii daayo. 15 Bal subaxda Fircoon u tag, waayo, aroorta wuxuu
tagaa biyaha. Haddaba waxaad istaagtaa webiga qarkiisa inaad la kulantid isaga;
oo gacanta waxaad ku qaadataa ushii abeesada noqotay. 16 Oo waxaad isaga ku
tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha Cibraaniyada ayaa ii soo kaa diray, oo wuxuu kugu
yidhi, Sii daa dadkaygu ha tageene, inay cidlada iigu adeegaan; oo bal eeg, hadda ka
hor ima aad maqlin. 17 Oo waxaa Rabbigu ku leeyahay, Tan ayaad ku ogaan doontaa
inaan Rabbiga ahay, bal ogow, ushan aan gacanta ku hayo ayaan ku dhufan doonaa
biyaha webiga ku jira, markaasay waxay u rogman doonaan dhiig. 18 Oo kalluunka
biyaha ku jiraana way wada bakhtiyi doonaan, markaasaa webigu soo uri doonaa;
kolkaasaa Masriyiintu aad u nebcaan doonaan inay webiga biyo ka cabbaan. 19 Rabbigu
wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad Haaruun ku tidhaahdaa, Ushaada qaado, oo gacanta
ku kor fidi biyaha Masar, iyo webiyaashooda, iyo durdurradooda, iyo galalkooda, iyo
balliyadooda biyaha ah oo dhan, si ay u noqdaan dhiig; oo dhulka Masar oo dhammu
wuxuu noqon doonaa dhiig miidhan, oo ku jiri doona weelasha qoriga ah iyo weelasha
dhagaxa ahba. 20 Markaasaa Muuse iyo Haaruun yeeleen sidii Rabbigu ku amray;
kolkaasuu ushii kor u qaaday, oo biyihii webiga ku jiray ku dhuftay Fircoon iyo addoom-
madiisii hortooda, markaasaa biyihii webiga ku jiray oo dhammu waxay u rogmadeen
dhiig. 21 Kalluunkii webiga ku jirayna way wada bakhtiyeen; webigiina waa uray,
Masriyiintiina biyo way ka cabbi kari waayeen webigii; dhulkii Masar oo dhammuna
wuxuu noqday dhiig miidhan. 22 Markaasaa saaxiriintii Masarna waxay yeeleen sidii
si le'eg oo falfalkoodii ku sameeyeen. Qalbigii Fircoonna wuu sii qallafsanaaday, mana
uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi. 23 Kolkaasaa Fircoon noqday oo gurigiisii
tegey, waxanna qalbigiisii maba uu gelin. 24 Markaasaa Masriyiintii oo dhammu waxay
qoteen webiga dhinacyadiisa inay helaan biyo ay cabbaan, waayo, biyihii webiga way
cabbi kari waayeen. 25 Oo intii Rabbigu webiga kharribay toddoba maalmood baa ka
dambaysay.

8

Belaayadii Raha

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon u tag, oo waxaad ku tidhaah-
daa, Waxaa Rabbigu leeyahay, Dadkayga sii daa ha tageene inay ii adeegaan. 2 Oo
haddii aad diiddo inaad sii daysid, bal hadda ogow, waddankaaga oo dhan waxaan
ku soo dayn doonaa rahyo. 3 Oo webiga waxaa ka buuxsami doona rahyo, markaasay

waxay tegi doonaan oo geli doonaan gurigaaga, iyo qawladdaada aad seexatid, iyo sari-
irtaada dusheeda, iyo guryaha addoommadaada oo dhan, iyo dadkaaga dushiisa, iyo
foornooyinkaaga dhexdooda, iyo weelashaada wax lagu cajiimo oo dhan; 4 oo rahyadu
waxay kor fuuli doonaan adiga, iyo dadkaaga, iyo addoommadaada oo dhanba.
5 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad Haaruun ku tidhaahdaa, Gacanta
adoo ushaada ku haysta ku fidi webiyaasha dushooda, iyo durdurrada dushooda, iyo
balliyada dushooda, oo rahyo ku soo daa dalka Masar. 6 Markaasaa Haaruun gacanta
ku kor fidiyey biyihii dalka Masar oo dhan, kolkaasaa rahyadii soo baxeen oo qariyeen
dalkii Masar. 7 Saaxiriintiina sidaas si le'eg bay yeeleen oo falfalkoodii ku sameeyeen,
oo rahyo bay keeneen dalkii Masar. 8 Markaasaa Fircoon wuxuu u yeedhay Muuse
iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga noo barya inuu rahyada naga qaado aniga
iyo dadkaygaba; oo markaasaan dadka sii dayn doonaa inay tagaan oo ay Rabbiga
allabari u bixiyaan. 9 Kolkaasaa Muuse wuxuu Fircoon ku yidhi, Adaa amarka leh;
goormaan idiin baryaa adiga iyo addoommadaada iyo dadkaaga, iyo in rahyada laga
baabbi'iyo adiga iyo guryahaagaba, oo ay ku hadhaan webiga keliya? 10 Markaasuu ku
yidhi, Berri. Isaguna wuxuu yidhi, Sidaad u tidhi ha noqoto, bal inaad ogaatid inaanu
jirin mid la mid ah Rabbiga ah Ilaahayaga. 11 Oo rahyadu waa ka tegi doonaan adiga
iyo guryahaaga, iyo addoommadaada, iyo dadkaagaba, oo waxay ku hadhi doonaan
webiga oo keliya. 12 Kolkaasay Muuse iyo Haaruun ka tageen Fircoon; markaasaa
Muuse Rabbiga ugu qayshaday wax ku saabsan rahyadii uu ku soo daayay Fircoon.
13 Rabbiguna wuu yeelay siduu Muuse yidhi, oo rahyadii waa ka idlaadeen guryihii, iyo
barxadihii, iyo beerihiiba. 14 Kolkaasay isu soo wada ururiyeen oo meelo ku tuuleen,
markaasaa dalkii uray. 15 Fircoonse markuu arkay inay wixii joogsadeen ayuu qalbiga
ka sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi.

Belaayadii Injirta

16 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad Haaruun ku tidhaahdaa,
Ushaada fidi oo ciidda dhulka ku dhufo si uu dalka Masar oo dhammu injir miidhan
u noqdo. 17 Markaasay sidii yeeleen. Kolkaasaa Haaruun ushiisii gacanta ku fidiyey,
oo wuxuu ku dhuftay ciidda dhulka, kolkaasaa injiru gashay dadkii iyo duunyadiiba;
ciiddii dhulka oo dhammuna waxay noqotay injir miidhan oo qulqulaysa dalkii Masar
oo dhan. 18 Saaxiriintiina saasay yeeleen, oo waxay damceen inay injir falfalkoodii ku
keenaan, laakiinse way kari waayeen; injir baana ku jirtay dadkii iyo duunyadiiba.
19 Markaasaa saaxiriintii waxay Fircoon ku yidhaahdeen, Tanu waa fartii Ilaah. Qal-
bigii Fircoonna wuu sii qallafsanaaday, mana uu dhegaysan iyagii, sidii Rabbigu yidhi.

Belaayadii Duqsiyada

20 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Aroor hore kac oo Fircoon hortiisa
istaag, waayo, markaasuu biyaha tegayaa, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaa Rabbigu
leeyahay, Dadkayga sii daa ha tageene inay ii adeegaan. 21 Haddii kalese haddaadan
dadkayga sii daynin inay tagaan, bal ogow, waxaan idiin soo diri doonaa duqsiyo
faro badan, adiga, iyo addoommadaada, iyo dadkaaga, iyo guryahaaga dhexdooda;
oo guryaha Masriyiinta oo dhanna waxaa ka buuxsami doona duqsiyo faro badan,
iyo weliba dhulka ay joogaanba. 22 Inaad ogaatid inaan anigu dhulka dhexdiisa ku
ahay Rabbiga, maalintaas waan ka duwi doonaa dalka Goshen oo dadkaygu deggan
yahay, inaan duqsiyo badanu halkaas jirin innaba. 23 Oo dadkayga iyo dadkaagana
waan kala sooci doonaa; calaamadaasuna berri bay ahaan doontaa. 24 Rabbiguna
sidii buu yeelay, oo duqsiyo badan oo baas ayaa yimid gurigii Fircoon, iyo guryihii
addoommadiisa, oo dalkii Masar oo dhanna duqsiyadii badnaa aawadood ayuu u
kharribmay. 25 Markaasaa Fircoon wuxuu u yeedhay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu
ku yidhi, Taga oo Ilaahiin dalka dhexdiisa allabari ugu bixiya. 26 Kolkaasaa Muuse ku

yidhi, Sidaas inaan yeelno ma habboona; waayo, karaahiyada Masriyiinta ayaannu
Rabbiga Ilaahayaga ah u bixinaynaa. Bal eeg, miyaannu karaahiyada Masriyiinta
ku allabarinnaa iyagoo noo jeeda? De sow na dhagxin maayaan? 27 Meel saddex
maalmood loo socdo oo cidla ah ayaannu tegaynaa, oo allabari ugu bixinaynaa Rabbiga
Ilaahayaga ah, siduu nagu amri doono. 28 Markaasaa Fircoon wuxuu ku yidhi, Waan
idin sii daynayaa inaad tagtaan inaad cidlada allabari ugu bixisaan Rabbiga Ilaahiinna
ah, laakiinse waa inaydnaan aad u fogaan. Iina soo duceeya. 29 Muusena wuxuu ku
yidhi, Bal eeg, waan kaa baxayaa oo waxaan Rabbiga ka baryi doonaa inay duqsiyada
badanu berri ka tagaan Fircoon iyo addoommadiisa, iyo dadkiisa, laakiinse Fircoon
yuusan mar dambe khiyaano nagula macaamiloon, isagoo aan daynin dadka inay
tagaan si ay allabari ugu bixiyaan Rabbiga. 30 Markaasaa Muuse ka tegey Fircoon,
oo wuxuu baryay Rabbiga. 31 Rabbiguna sidii Muuse yidhi ayuu yeelay; duqsiyadii
badnaana wuu ka kexeeyey Fircoon, iyo addoommadiisii, iyo dadkiisiiba. Mid qudh
ahna kama hadhin. 32 Markanna Fircoon qalbiga ayuu ka sii qallafsanaaday, oo
dadkiina siima uu dayn inay tagaan.

9

Belaayadii Ku Dhacday Xoolaha

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon u tag, oo waxaad ku tidhaah-
daa, Waxaa Rabbiga ah Ilaaha Cibraaniyadu leeyahay, Dadkayga sii daa ha tageene,
inay ii adeegaan. 2 Waayo, haddii aad sii dayn weydo, oo aad sii haysatid, 3 bal ogow,
gacanta Rabbigu waxay ku dhici doontaa xoolahaaga berrinka jooga, ha ahaadeen
fardaha, dameeraha, geela, lo'da, iyo adhigaba; waxaana dhici doona cudur baas.
4 Oo Rabbigu waa kala sooci doonaa xoolaha reer binu Israa'iil iyo xoolaha Masar; oo
waxa reer binu Israa'iil ay leeyihiinna waxba kama dhiman doonaan. 5 Rabbiguna
wakhti buu u qabtay, isagoo leh, Berri Rabbigu waxan ayuu dalka dhexdiisa ku samayn
doonaa. 6 Rabbiguna waxaas waa sameeyey maalintii dambe, oo xoolihii Masar oo
dhammuna way wada bakhtiyeen; laakiinse xoolihii reer binu Israa'iil midna kama
bakhtiyin. 7 Markaasaa Fircoon cid diray, oo bal eeg, xoolihii reer binu Israa'iil xataa
mid kama bakhtiyin. Laakiinse Fircoon wuu madax adkaaday, dadkiina siima uu dayn
inay tagaan.

Belaayadii Boogaha

8 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse iyo Haaruun ku yidhi, Waxaad qaadataan
cantoobooyin dambaska foornada ah, oo Muuse samada ha u saydho Fircoon hortiisa.
9 Oo waxay noqon doontaa habaas dhulka Masar oo dhan dul yaal, oo dalka Masar oo
dhan waxaa dadka iyo duunyadaba ka soo bixi doona boogo xunxun. 10 Markaasay
qaadeen dambaskii foornada, oo waxay hor istaageen Fircoon; kolkaasaa Muuse xagga
samada kor ugu saydhay, markaasaa dadkii iyo duunyadiiba waxaa ka soo wada
baxay boogo xunxun. 11 Oo saaxiriintiina Muuse ma ay hor istaagi karin boogaha
dartood, waayo, booguhu waxay ka soo bexeen saaxiriintii iyo Masriyiintii oo dhan.
12 Rabbiguna waa sii qallafiyey Fircoon qalbigiisii, oo isna ma uu dhegaysan iyagii, sidii
Rabbigu Muuse ku yidhi.

Belaayada Roobdhagaxyaale Baas Ah

13 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Aroor hore kac, oo Fircoon hortiisa
istaag, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga Ilaaha Cibraaniyada ah wuxuu leeyahay,
Dadkayga sii daa ha tageene, inay ii adeegaan. 14 Waayo, waxaan markan qalbigaaga,
iyo addoommadaada, iyo dadkaagaba ku soo dayn doonaa belaayadayda oo dhan,
inaad ogaatid inaan dhulka oo dhan lagu arag mid anoo kale ah. 15 Waayo, haatan had-
daan gacantayda fidin lahaa, oo aan belaayo kugu dhufan lahaa adiga iyo dadkaagaba,

de markaas adiga dhulka waa lagaa baabbi'in lahaa, 16 laakiin sababtan aawadeed
ayaan kuu taagay, inaan xooggayga kaa muujiyo iyo in magacayga laga sheego dhulka
oo dhan. 17 Ma weli baad dadkayga iska weynaynaysaa, oo aanad sii daynin? 18 Bal
ogow, berrito haddaa oo kale waxaan soo daadin doonaa roobdhagaxyaale baas oo
aan weligiis lagu arag Masar tan iyo maalintii la dhisay ilaa haatan. 19 Haddaba cid
u dir oo la soo dhaqso lo'daada iyo waxa berrinka kuu jooga oo dhan; waayo, dad iyo
duunyo wixii berrinka laga helo oo dhan oo aan guryaha la soo gelin, waxaa ku soo degi
doona roobka dhagaxyada leh, wayna dhiman doonaan. 20 Markaasaa mid kasta oo
addoommadii Fircoon ka mid ahaa oo ka cabsanayay ereygii Rabbiga, addoommadiisii
iyo lo'diisii ayuu xagga guryaha u eryay; 21 kii aan dan ka lahayn ereygii Rabbigase
addoommadiisii iyo lo'diisiiba ayuu berrinka ku daayay.
22 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Gacanta xagga samada u fidi, in
roobka dhagaxyada leh ku soo dego dalka Masar oo dhan, dadka dushiisa iyo duunyada
dusheeda iyo dhalatada duurka ku taal dusheeda oo dhan ee dalka Masar dhammaan-
tiis. 23 Markaasaa Muuse ushiisii u fidiyey xagga samada, oo Rabbigu wuxuu soo diray
onkod iyo roobdhagaxyaale, waxaana dhulka ku soo degay dab; oo Rabbigu wuxuu
dalkii Masar ku soo daayay roobdhagaxyaale. 24 Sidaas daraaddeed waxaa ku soo da'ay
roobdhagaxyaale baas, roobka dhagaxyada lehna waxaa ku qaldanaa dab, kaas oo
kalena weligiis kama di'in dalka Masar oo dhan tan iyo maalintii ay quruun noqotay ilaa
haatan. 25 Oo roobkii dhagaxyada lahaana wuxuu laayay wax alla wixii dalka Masar
oo dhan duurkiisa joogay, dad iyo duunyoba; oo dhalatadii duurka oo dhanna roobkii
dhagaxyada lahaa baa laayay, oo dhirtii duurka oo dhanna wuu jejebiyey. 26 Waxaa
keliyahoo aan roobdhagaxyaale ku di'in dalkii Goshen oo reer binu Israa'iil joogeen.
27 Markaasaa Fircoon cid u diray, oo u yeedhay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu iyagii
ku yidhi, Markan waan dembaabay; Rabbigu waa xaq, aniga iyo dadkaygubana shar
baannu leennahay. 28 Bal Rabbiga noo barya, waayo, roobkan dhagaxyada leh iyo
onkodkan weynu waa nagu filan yihiin; oo waan idin sii dayn doonaa, oo idinku mar
dambe sii joogi maysaan innaba. 29 Kolkaasaa Muuse wuxuu isagii ku yidhi, Isla markii
aan ka baxo magaalada ayaan gacmahayga u kala bixin doonaa Rabbiga, oo onkodku
waa joogsan doonaa, roobdhagaxyaale dambena ma jiri doono, si aad adigu u ogaatid
inuu Rabbigu dhulka leeyahay. 30 Laakiin waan ogahay in adiga iyo addoommadaadu
aydnaan weli ka cabsanayn Rabbiga Ilaaha ah. 31 Oo cudbigii iyo shaciirkiiba waa
baabbe'een; waayo, shaciirku waa midhaystay, cudbigana ubax baa ka baxayay.
32 Laakiinse sarreenkii waxba kuma dhicin; waayo, weli aad uma uu bixin. 33 Oo
Muusena magaaladii buu ka baxay, wuuna ka tegey Fircoon, oo gacmihiisii buu u kala
bixiyey Rabbiga. Markaasaa onkodkii iyo roobkii dhagaxyada lahaaba joogsadeen,
roobkiina dhulka kuma shubmin. 34 Fircoonna kolkuu arkay inay joogsadeen roobkii
iyo roobdhagaxyaalihii iyo onkodkiiba, ayuu weliba sii dembaabay, oo qalbigiisiina
wuu sii qallafiyey, isaga iyo addoommadiisiiba. 35 Oo Fircoon qalbigiisiina waa sii
qallafsanaaday, oo reer binu Israa'iilna siima uu dayn inay tagaan, sidii Rabbigu Muuse
afkiisa kaga hadlay.

10

Belaayadii Ayaxa

1 Kolkaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Orod oo Fircoon u gal, waayo, qalbigiisii waan
qallafiyey, iyo qalbiyadii addoommadiisa, inaan calaamooyinkaygan dhexdooda ka
muujiyo, 2 iyo inaad adigu u sheegtid dhegaha wiilkaaga, iyo wiilkaaga wiilkiisa, wixii
aan ku sameeyey Masriyiinta, iyo calaamooyinkaygii aan ku dhex sameeyey, inay iyagu
ogaadaan inaan anigu ahay Rabbiga. 3 Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay u tageen
Fircoon, oo ku yidhaahdeen, Rabbiga ah Ilaaha Cibraaniyadu wuxuu kugu yidhi, Ilaa

goormaad diidaysaa inaad hortayda is-hoosaysiiso? Dadkayga sii daa ha tageene, inay
ii adeegaan. 4 Laakiinse haddii aad diiddo inaad dadkayga sii dayso, bal ogow, berrito
dalkaaga ayax baan ku soo dayn doonaa, 5 oo dhulkuu qarin doonaa, si aan dhulka
loo arkin, oo wuxuu cuni doonaa wixii ka baxsaday roobkii dhagaxyada lahaa oo
idiin hadhay, oo wuxuu kaloo cuni doonaa geed kasta oo duurka idiinka baxaya. 6 Oo
wuxuu ka buuxsami doonaa guryahaaga, iyo guryaha addoommadaada, iyo guryaha
Masriyiinta oo dhan; si aan aabbayaashiin iyo awowayaashiin midkoodna arag tan iyo
waagii ay dhulka joogeen ilaa maantadan. Kolkaasuu ka noqday oo ka tegey Fircoon.
7 Markaasaa Fircoon addoommadiisii waxay ku yidhaahdeen, Ilaa goormuu ninkanu
dabin inagu noqonayaa? Inaga sii daa nimanka, Rabbiga Ilaahooda ah ha u adeegeene.
War miyaadan weli ogayn in Masar baabba'day? 8 Markaasaa Muuse iyo Haaruun mar
kale loo keenay Fircoon. Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Taga oo Rabbiga Ilaahiinna ah u
adeega, laakiinse waa ayo kuwa tegayaa? 9 Muusena wuxuu yidhi, Annagu waannu
tegaynaa yar iyo weynba, oo waxaannu la tegaynaa wiilashayada iyo gabdhahayaga,
iyo adhyahayaga, iyo lo'dayada oo dhan; waayo, waxaannu u iidaynaa Rabbigayaga.
10 Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Rabbigu ha idinla jiro, haddaan idin sii daayo idinka iyo
yaryarkiinnaba, laakiinse bal ogaada in wax xumu idinka horreeyaan. 11 Sidaas ma
aha; ee intiinna ragga ahu taga, oo Rabbiga u adeega; waayo, taasu waa wixii aad
doonayseen. Kolkaasaa Fircoon hortiisa laga eryay iyagii.
12 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Gacantaada ayaxa ugu fidi dalka
Masar korkiisa, inuu kor yimaado dalka Masar, oo uu cuno geed yar oo kasta, oo
ah in alla intii roobkii dhagaxyada lahaa ka baxsatay. 13 Markaasuu Muuse ushiisii
dalkii Masar ku kor fidiyey, oo Rabbigu maalintaas oo dhan iyo habeenkii oo dhan,
wuxuu dhulkii ku soo daayay dabayl bari ka timid, oo markii waagii beryay ayaa
dabayshii bari ayaxii keentay. 14 Kolkaasaa ayaxii dalkii Masar oo idil dul fuulay,
oo wuxuu ku soo degay dalkii Masar oo dhan; wuxuuna ahaa ayax baas; hortiisna
lama arag ayax saas oo kale ah, dabadiisna ma jiri doono kaas oo kale. 15 Waayo,
wuxuu qariyey dhulka dushiisa oo dhan, kolkaasaa dalkii gudcur noqday; oo wuxuu
cunay dhalatadii waddanka oo dhan, iyo midhihii dhirtii roobkii dhagaxyada lahaa ka
baxsaday oo dhan; oo dalkii Masar oo dhanna wax cagaar ahuna kuma hadhin ama
dhir ha noqoto ama dhalatada duurka. 16 Markaasaa Fircoon dhaqso ugu yeedhay
Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku dembaabay Rabbiga Ilaahiinna ah
iyo idinkaba. 17 Haddaba waan ku baryayaaye, iga cafi dembigayga markan keliya, oo ii
barya Rabbiga Ilaahiinna ah, inuu iga qaado dhimashadan keliya. 18 Kolkaasuu Fircoon
dibadda uga baxay oo Rabbiga baryay. 19 Markaasaa Rabbigu wuxuu soo leexiyey
dabayl aad iyo aad u xoog badan oo galbeed ka timid, kolkaasay ayaxii kor u qaadday
oo waxay ku gurtay Badda Cas, oo xataa ayax qudha ahi kuma hadhin dalka Masar oo
dhan. 20 Markaasaa Rabbigu sii qallafiyey Fircoon qalbigiisii, mana uusan sii dayn reer
binu Israa'iil inay tagaan.

Belaayadii Gudcurka

21 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Gacantaada xagga samada u taag, in
gudcur ku soo dego dalka Masar, kaasoo ah gudcur aad u daran. 22 Kolkaasaa Muuse
gacanta xagga samada u taagay; oo waxaa dalkii Masar ku soo degay gudcur weyn oo
in saddex maalmood ah jiray; 23 oo midkoodna midka kale ma arkin, ama midkoodna
meeshiisii kama kicin in saddex maalmood ah; laakiinse reer binu Israa'iil oo dhan
guryahoodu iftiin bay lahaayeen. 24 Markaasaa Fircoon Muuse u yeedhay oo wuxuu
ku yidhi, Taga oo Rabbiga u adeega; laakiinse adhyihiinna iyo lo'diinnu ha joogeen;
yaryarkiinnuse ha idin raaceen. 25 Muusena wuxuu yidhi, De waa inaad weliba na
siisaa allabaryo iyo qurbaan la gubo, oo aannu u bixinno Rabbiga ah Ilaahayaga.
26 Lo'dayaduna waa inay na raacdaa, oo waa inaan neef keliyahu dib nooga hadhin,

waayo, iyada waa inaannu wax ka qaadannaa si aannu ugu adeegno Rabbiga ah
Ilaahayaga. Annagu garan mayno wax aannu ugu adeegno Rabbiga jeeraannu tagno
xaggaas. 27 Laakiinse Rabbigu waa sii qallafiyey Fircoon qalbigiisii, mana u doonaynin
inuu iyaga sii daayo. 28 Markaasaa Fircoon wuxuu isagii ku yidhi, War iga tag, oo iska jir,
si aadan wejigayga mar dambe u arkin, waayo, maalintii aad wejigayga aragtid hubaal
waad dhiman doontaa. 29 Markaasaa Muuse wuxuu ku yidhi, Adigu si wanaagsan baad
u hadashay, oo wejigaaga mar dambe arki maayo.

11

Belaayadii Oo Ku Dhacday Curadyada

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Weli belaayo kale ayaan Fircoon iyo
Masar ku soo dejin doonaa; oo dabadeedna wuu idin sii dayn doonaa inaad halkan ka
tagtaan, oo markuu idin sii daayo, giddigiin ayuu halkan idinka sii wada eryi doonaa.
2 Haddaba dadka dhegihiisa maqashii, oo nin waluba ha weyddiisto deriskiisa, naag
walubana ha weyddiisato deriskeeda alaab lacag ah iyo alaab dahab ah. 3 Rabbiguna
Masriyiintii ayuu dadkii raalli uga dhigay. Oo weliba ninkii Muuse ahaa wuxuu dalka
Masar ku ahaa mid aad u weyn xagga Fircoon addoommadiisa iyo xagga dadkaba.

4 Muusena wuxuu yidhi, Waxaa Rabbigu leeyahay, Habeenbadhka baan dalka Masar
ku dhex soconayaa, 5 oo curadyada dalka Masar jooga oo dhammu way wada dhiman
doonaan, curadka Fircoon oo ku fadhiya carshigiisa, ilaa la gaadho curadka gabadha
addoonta ah oo ka dambaysa dhagaxshiidka, iyo curadyada xoolaha oo dhan. 6 Oo
waxaa dalka Masar oo dhan jiri doonta oohin weyn, taas oo kale aan hore loo arag,
hadda kaddibna aan la arki doonin marnaba. 7 Laakiinse reer binu Israa'iil dad iyo
duunyo toona xataa eeyna afka u kala qaadi maayo, si aad u ogaataan in Rabbigu kala
duway Masriyiinta iyo reer binu Israa'iil. 8 Oo addoommadaadan oo dhammu anigay ii
iman doonaan, oo anigay ii sujuudi doonaan, iyagoo leh, Iska bax, adiga iyo dadka kula
socda oo dhammuba; oo markaas dabadeed ayaan bixi doonaa. Oo wuxuu Fircoon kaga
tegey cadho aad u kulul.

9 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Fircoon hadalkaaga dhegaysan maayo,
inay cajaa'ibyadaydu dalka Masar ku sii bataan aawadeed. 10 Muuse iyo Haaruunna
cajaa'ibyadan oo dhan waxay ku sameeyeen Fircoon hortiisa; Rabbiguna waa sii
qallafiyey qalbigii Fircoon oo isna ma uusan sii dayn reer binu Israa'iil inay dalkiisa
ka baxaan.

12

Kormariddii Rabbiga

1 Oo Rabbigu wuxuu Muuse iyo Haaruun kula hadlay dalka Masar, oo ku yidhi,
2 Bishanu waxay idiin noqonaysaa tii bilaha ugu horraysay; oo waxay idiin noqonaysaa
sannadda bisheedii kowaad. 3 Shirka reer binu Israa'iil oo dhan la hadla oo waxaad ku
tidhaahdaan, Maalinta tobnaad oo bishan waa in nin waluba wan qaataa sida reeraha
aabbayaashood yihiin, qoys waluba wan ha qaato; 4 oo haddii qoys uusan wada qaadan
karin wan, de markaas waa in isaga iyo deriskiisa oo ah kan qoyskiisa ku xiga ay mid
wada qaataan oo ay u qaybsadaan sida tirada dadku tahay; nin walba sida cuntadiisu
tahay waa inaad u tirisaan kalaqaybinta wanka. 5 Wankiinnu waa inuu ahaadaa mid
aan iin lahayn, waana inuu ahaadaa mid lab oo sannad jiray, waana inaad wananka
ama orgiyada ka bixisaan, 6 oo waa inaad gooni u xidhaan ilaa bisha maalinteeda afar
iyo tobnaad; oo ururka shirka reer binu Israa'iil oo dhammu waa inay makhribkii
qalaan. 7 Oo waa inay dhiigga wax ka qaataan, oo ay mariyaan fayaaradda albaabka
labadeeda dhinac iyo meesheeda sare oo ah guryaha ay wax ku dhex cuni doonaan.
8 Oo habeenkaas waa inay cunaan hilibka oo dab lagu dubay, iyo kibis aan khamiir

lahayn, oo ha ku cuneen caleemo qadhaadh. [9] Ha cunina isagoo ceedhiin ama biyo
lagu kariyey, laakiin waxaad cuntaan isagoo dab lagu dubay, oo qaba madaxiisa iyo
mijihiisa iyo waxa gudihiisa ku jira qaba. [10] Oo waa inaydnaan waxba ka reebin ilaa
subaxda, laakiin waxa ka hadha markuu waagu beryo waa inaad dab ku gubtaan.
[11] Oo sidan waa inaad u cuntaan, idinkoo guntan, oo kabihiinnu cagaha idiinku jiraan,
ushiinnuna gacanta idiinku jirto; oo waa inaad degdeg u cuntaan; waayo, waa Rabbiga
Kormariddiisa. [12] Waayo, habeenkaas waxaan dhex mari doonaa dalka Masar, oo
waxaan wada layn doonaa curadyada dalka Masar oo dhan, kuwa dadka iyo kuwa
duunyadaba, oo ilaahyada Masar oo dhan waxaan ku soo dejin doonaa xukummo.
Anigu waxaan ahay Rabbiga. [13] Oo dhiiggu wuxuu idiin noqon doonaa calaamo kor taal
guryaha aad ku jirtaan; oo markii aan dhiigga arko, waan iska kiin kor mari doonaa,
belaayo idin baabbi'isaana idinkuma dhici doonto, markaan wax ku dhufto dhulka
Masar. [14] Oo maalintanu waa inay xusuus idiin noqotaa, oo waa inaad Rabbiga u
iiddaan. Waa inaad ka ab ka ab weligiin ku dhawrtaan iid amar ahaan. [15] Toddoba
maalmood waxaad cuntaan kibis aan khamiir lahayn; weliba maalinta kowaad waa
inaad khamiirka ka saartaan guryihiinna; waayo, ku alla kii cuna kibis khamiir leh
maalinta kowaad ilaa maalinta toddobaad, qofkaas waa laga gooyn doonaa reer binu
Israa'iil. [16] Maalinta kowaad waxaa idiin ahaan doona shir quduus ah, maalinta
toddobaadna shir quduus ah. Wax shuqul ah maalmahaas waa inaan la qaban, waxa
qof kastaaba cuno mooyaane, taas oo keliya baa la samayn karaa. [17] Oo idinku waa
inaad dhawrtaan iidda kibista aan khamiirka lahayn, waayo, maalintaas qudheeda
ayaan dadkiinna badnaantiisii ka soo bixiyey dalkii Masar; sidaas daraaddeed amar
ahaan waa inaad ka ab ka ab weligiin ku dhawrtaan maalintaas. [18] Bisha kowaad,
maalinteeda afar iyo tobnaad, markay fiidkii tahay waa inaad cuntaan kibis aan
khamiir lahayn, ilaa laga gaadho maalinta koob iyo labaatanaad oo bisha, markay
fiidkii tahay. [19] Toddoba maalmood waa inaan guryihiinna khamiir laga helin; waayo,
ku alla kii wax khamiir leh cuna, qofkaas waa laga gooyn doonaa shirka reer binu
Israa'iil, hadduu yahay qariib iyo hadduu waddanka ku dhex dhashayba. [20] Wax
khamiir leh waa inaydnaan cunin; guryihiinna oo dhan waa inaad ku cuntaan kibis
aan khamiir lahayn.

[21] Markaasaa Muuse wuxuu u wada yeedhay waayeelladii reer binu Israa'iil oo
dhan, oo wuxuu iyagii ku yidhi, La baxa wanan oo qoys, qoys u qaata, oo qala wanka
Kormaridda. [22] Waxaad qaadataan xidhmo geed husob ah, oo waxaad dartaan dhiigga
ku jira xeedhada, oo albaabka fayaaraddiisa sare iyo labada dhinac oo fayaaradda
ah ku taabsiiya dhiiga ku jira xeedhada; oo midkiinna ilaa waagu ka beryo yuusan
albaabka gurigiisa dibadda uga bixin. [23] Waayo, Rabbigu wuxuu dhex mari doonaa
dalka, oo wuxuu layn doonaa Masriyiinta, oo markuu arko dhiigga ku yaal albaabka
fayaaraddiisa sare iyo labada dhinac oo fayaaradda ah ayaa Rabbigu kor mari doona
albaabka, oo u oggolaan maayo in baabbi'iyuhu guryihiinna soo galo oo idin laayo. [24] Oo
waxan amar ahaan waa inaad weligiin u dhawrtaan idinka iyo carruurtiinnuba. [25] Oo
markii aad timaadaan dalka Rabbigu idin siin doono, oo uu idiinku ballanqaaday, waa
inaad dhawrtaan u adeegiddan Ilaah. [26] Oo markii carruurtiinnu idinku yidhaahdaan,
Maxaad ula jeeddaan u-adeegiddan Ilaah? [27] waxaad ku odhan doontaan, Waa allaba-
rigii Rabbiga Kormariddiisii, kii kor maray guryihii reer binu Israa'iil markay Masar
joogeen, oo samatabbixiyey reerahayagii, Masriyiintiise laayay. Markaasaa dadku
madaxa u foororiyey oo u sujuuday. [28] Markaasaa reer binu Israa'iil tageen oo sidaas
yeeleen; sidii Rabbigu Muuse iyo Haaruun ku amray ayay yeeleen.

[29] Oo waxaa dhacday in habeenbadhkii Rabbigu laayay curadyadii dalkii Masar oo
dhan, inta laga bilaabay curadkii Fircoon oo carshigiisii ku fadhiyey ilaa la gaadhay
curadkii maxbuuska godxabsiga ku jiray, iyo curadyadii xoolaha oo dhan. [30] Markaasaa

habeenkaas waxaa kacay Fircoon, iyo addoommadiisii oo dhan, iyo Masriyiintii oo
dhan; oo oohin aad u weyn baa Masar ka dhacday, waayo, ma jirin guri aan meyd oollin.

Ka Bixidda

31 Markaasuu Muuse iyo Haaruun u yeedhay habeennimadii, oo wuxuu ku yidhi,
Kaca, oo dadkayga ka dhex baxa, idinka iyo reer binu Israa'iilba; taga oo Rabbiga
u adeega, sidaad u tidhaahdeen. 32 Oo adhyihiinna iyo lo'diinnaba kaxaysta, sidaad
u tidhaahdeen, iina soo duceeya. 33 Oo Masriyiintuna waxay dadka ku deddejiyeen
inay dhaqso uga saaraan dalka; waayo, waxay yidhaahdeen, Kulligeen waxaynu nahay
dad go'ay. 34 Markaasaa dadkii waxay qaateen cajiinkoodii intaanu khamiirin, iyo
weelashoodii ay wax ku dhex cajiimi jireen, oo intay maryahoodii ku xidheen ayay
garbaha saarteen. 35 Oo reer binu Israa'iilna waxay yeeleen sidii Muuse eraygiisu ahaa;
oo waxay Masriyiintii weyddiisteen alaab lacag ah iyo alaab dahab ah iyo dhar; 36 oo
Rabbiguna Masriyiintii ayuu dadkii raalli uga dhigay, oo sidaas daraaddeed way u
daayeen inay qaataan wixii ay weyddiisteenba. Oo iyana Masriyiintii way dheceen.
37 Oo reer binu Israa'iilna waxay ka sodcaaleen Racmeses oo waxay tageen Sukod,
tiradooduna waxay ku dhowayd lix boqol oo kun oo nin oo lugaynaya oo aan carruurta
lagu tirin. 38 Oo waxaa kaloo raacay dad faro badan oo isku darsan, iyo adhyihii, iyo
lo'dii, oo ahaa xoolo aad u badan. 39 Oo cajiinkii ay Masar kala yimaadeen ayay ka
dubteen kibis aan khamiir lahayn, waayo, ma ay khamiirin; maxaa yeelay, dalkii Masar
degdeg bay kaga soo bexeen, oo ma aanay sii joogi karin, mana ay diyaarsan sahay.
40 Reer binu Israa'iil intay dalka Masar qariib ku ahaayeen waxay ahayd afar boqol iyo
soddon sannadood. 41 Oo markii afartii boqol iyo soddonkii sannadood dhammaadeen,
isla maalintaas ayaa Rabbiga dadkiisii badnaa oo dhammu ka baxay dalkii Masar.
42 Habeenkaasu waa habeen aad Rabbiga loogu dhawro, bixintii uu iyaga Masar ka soo
bixiyey aawadeed; kaasu waa habeenkii Rabbiga oo ay reer binu Israa'iil oo dhammu
ka ab ka ab aad u dhawraan.

Amarradii Iidda Kormaridda

43 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse iyo Haaruun ku yidhi, Kanu waa amarkii iidda
Kormaridda; shisheeyuhuna yuusan wax ka cunin; 44 laakiinse nin kasta addoonkiisa
uu lacagta ku iibsaday, markaad guddo dabadeed waa inuu wax ka cunaa. 45 Kii qariib
ah iyo midiidinka la soo kiraystay toona midkoodna waa inuusan wax ka cunin. 46 Oo
waa in isku guri lagu cuno; oo waa inaadan hilibka waxba dibadda uga bixin; lafna
waa inaydnaan ka jebin. 47 Oo shirka reer binu Israa'iil oo dhammu waa inuu dhawro.
48 Oo haddii mid qariib ahu idinla dego, oo uu doonayo inuu Rabbiga u dhawro iidda
Kormaridda, de waa in intiisa lab oo dhan la wada gudaa, oo markaas ha soo dhowaado
oo ha dhawro, oo markaas wuxuu noqon doonaa sidii mid dalka ku dhashay; laakiinse
qof buuryoqab ahu waa inuusan wax ka cunin. 49 Kan waddanka ku dhashay iyo kan
qariibka ah oo idin dhex degganu waa inay isku sharci ahaadaan. 50 Sidaasay reer
binu Israa'iil oo dhammu yeeleen; sidii Rabbigu Muuse iyo Haaruun ku amray ayay
yeeleen. 51 Oo isla maalintaasaa Rabbigu reer binu Israa'iil uga bixiyey dalkii Masar,
siday guutooyinkoodii ahaayeen.

13

Gooni Uga Soociddii Curadyada

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Curadyada oo dhan
quduus iiga dhig; wax alla wixii maxal fura oo ku dhex jira reer binu Israa'iil, dad
iyo duunyoba, anigaa iska leh. 3 Markaasaa Muuse wuxuu dadkii ku yidhi, Xusuusta
maalintan aad Masar ka soo baxdeen, oo aad ka soo baxdeen gurigii addoonsiga;
waayo, Rabbigu gacan xoog badan buu idinkaga soo bixiyey meeshan; waa inaan kibis

khamiirsan la cunin. [4] Idinku waxaad baxdeen maanta oo ah bisha Aabiib. [5] Oo
markii Rabbigu idin geeyo dalka reer Kancaan iyo reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer
Xiwi, iyo reer Yebuus, oo uu awowayaashiin ugu dhaartay inuu idin siinayo, kaas oo
ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan, de markaas waa inaad bishan dhexdeeda
dhawrtaan u adeegiddan Ilaah. [6] Toddoba maalmood waa inaad kibis aan khamiir
lahayn cuntaan, oo maalinta toddobaad waa inay iid Rabbiga u ahaato. [7] Oo kibis
aan khamiir lahayn waa in la cunaa toddobada maalmood oo dhan; oo waa inaan
lagugu arag kibis khamiirsan, ama waa inaan xataa lagugu arag khamiir, tan iyo
xudduudkaaga oo dhan. [8] Maalintaas waa inaad wiilkaaga u sheegtaa, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Waa wixii Rabbigu ii sameeyey aawadood markii aan Masar ka soo baxay.
[9] Oo waxay kuu noqon doontaa calaamo gacantaada saaran, iyo xusuus indhahaaga
u dhaxaysa, in Rabbiga sharcigiisu afkaaga ku jiro; waayo, Rabbigu gacan xoog leh
buu kaaga soo bixiyey dalkii Masar. [10] Sidaas daraaddeed waa inaad amarkan haysaa
xilligiisa, oo aad dhawrtaa sannad ilaa sannad.
[11] Oo markii Rabbigu ku geeyo dalka reer Kancaan siduu ugu dhaartay adiga iyo
awowayaashaaba, oo uu ku siiyo, [12] de markaas waa inaad Rabbiga gooni ugu soocdaa
kulli intii maxal furta oo dhan iyo intii xoolaha curad ah, mid kasta oo lab ah Rabbigu
waa iska lahaan doonaa. [13] Oo curad kasta oo dameer ah waa inaad ku madax furtaa
wan yar; oo haddii aadan doonaynin inaad madax furto, de markaas waa inaad luqunta
ka jebisaa, oo dadkaaga curadyadiisa oo dhan waa inaad wax ku madax furtaa. [14] Oo
dabadeedto markii wiilkaagu wax ku weyddiiyo oo kugu yidhaahdo, Waxanu waa
maxay? waa inaad ku tidhaahdaa isaga, Gacan xoog badan baa Rabbigu nagaga soo
bixiyey Masar oo ahaa gurigii addoonsiga; [15] oo markii Fircoon dooni waayay inuu
na sii daayo, waxaa dhacday inuu Rabbigu wada laayay curadyadii Masar oo dhan
oo ahaa curadyadii dadka iyo curadyadii duunyadaba; oo sidaas daraaddeed baan
Rabbiga allabari ugu bixiyaa wax alla wixii maxal fura oo dhan, ee ah inta lab, laakiinse
dadkayga curadyadiisa oo dhan wax baan ku madax furtaa. [16] Oo waxay kuu noqon
doontaa calaamo gacantaada saaran, iyo wax ka laalaada indhahaaga dhexdooda;
waayo, Rabbigu gacan xoog badan buu Masar nagaga soo bixiyey.

Ka Gudubkii Badda

[17] Oo markii Fircoon dadkii sii daayay, Ilaah kuma uu kaxayn jidka dalka reer
Falastiin in kastoo uu kaasu dhowaa, waayo, Ilaah wuxuu yidhi, Waaba intaasoo dadku
markay dagaal arkaan ay qoomameeyaan, oo ay Masar dib ugu noqdaan. [18] Laakiinse
Ilaah wuxuu dadkii u hor kacay waddada la wareegta cidlada ku ag taal Badda Cas; reer
binu Israa'iilna waxay Masar ka bexeen iyagoo hubkoodii sita. [19] Markaasaa Muuse
wuxuu qaaday lafihii Yuusuf; waayo, Yuusuf aad buu ugu dhaartay reer binu Israa'iil,
oo wuxuu ku yidhi, Hubaal Ilaah waa idin soo booqan doonaa; ee lafahayga waa inaad
halkan ka qaaddaan. [20] Oo waxay sodcaalkoodii ka bilaabeen Sukod, oo waxay degeen
Eetaam, oo ku taal cidlada qarkeeda. [21] Rabbiguna inuu iyaga jidka tuso aawadeed ayuu
maalintii hortooda socon jiray isagoo ku jira tiir daruur ah, habeenkiina tiir dab ah,
inuu iyaga u iftiimiyo si ay u socdaan hadh iyo habeenba. [22] Tiirkii daruurta ahaa oo
maalinta, iyo tiirkii dabka ahaa oo habeenka kama tegin dadka hortiisa.

14

[1] Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse, oo wuxuu ku yidhi, [2] La hadal reer binu
Israa'iil oo u sheeg inay dib u soo noqdaan oo ay degaan meel ka horraysa Fiihaahiirod,
oo u dhaxaysa Migdol iyo badda, kana horraysa Bacal Sefoon. Horteeda oo meel
badda agteeda ah waa inaad degtaan. [3] Oo Fircoon wuxuu wax ka sheegi doonaa reer
binu Israa'iil, oo odhan doonaa, Dhulkaa murgiyey, oo cidladaa xidhay iyagii. [4] Oo

anna waxaan qallafin doonaa Fircoon qalbigiisa, oo isna wuu soo raacdaysan doonaa
iyaga; markaasaan Fircoon iyo ciidankiisaba ciso ka heli doonaa; Masriyiintuna waxay
ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga. Oo iyana sidii bay yeeleen. 5 Oo waxaa loo
sheegay boqorkii Masar inay dadkii carareen; markaasaa Fircoon iyo addoommadiisii
qalbigoodii wuxuu u rogmaday xaggii dadka, oo waxay yidhaahdeen, Waxan aynu
samaynay waa maxay, oo maxaynu reer binu Israa'iil uga sii daynay adeegiddii ay inoo
adeegi jireen? 6 Markaasuu wuxuu diyaarsaday gaadhifaraskiisii, oo wuxuu watay
dadkiisii; 7 Oo wuxuu kaxaystay lix boqol oo gaadhifaras ah oo la doortay, iyo gaad-
hifardoodkii Masar oo dhan, iyo saraakiil u sarraysa kulligood. 8 Markaasaa Rabbigu
qallafiyey qalbigii boqorkii Masar oo Fircoon ahaa; kolkaasuu wuxuu raacdaystay reer
binu Israa'iil; waayo, reer binu Israa'iil waxay ku bexeen gacan sarraysa. 9 Markaasaa
Masriyiintii iyagii raacdaysteen. Kulli Fircoon fardihiisii iyo gaadhifardoodkiisii oo
dhan, iyo fardooleydiisii, iyo ciidankiisii ayaa raacdeeyey, oo waxay gaadheen iyagoo
deggan meel badda u dhow, oo Fiihaahiirod dhinaceeda ah, kana horraysa Bacal
Sefoon. 10 Oo markii Fircoon soo dhowaaday, ayaa reer binu Israa'iil indhaha kor
u taageen, oo waxay arkeen Masriyiintii oo soo daba socota; markaasay aad iyo aad
u cabsadeen, oo reer binu Israa'iil ayaa Rabbiga u qayshaday. 11 Oo waxay Muuse
ku yidhaahdeen, War ma xabaalaan jirin Masar, oo sidaa aawadeed aad noogu soo
kaxaysay cidlada inaannu ku dhimanno? Maxaad sidan noogu gashay oo aad Masar
nooga soo saartay? 12 Sow erayganu ma aha kii aannu kugula hadalnay Masar
dhexdeeda, annagoo ku leh, Iska kaaya daa, aannu Masriyiinta u addeegnee? Waayo,
waxaa noo wanaagsanaan lahayd inaannu Masriyiinta u adeegno, intii aannu cidlada
ku dhiman lahayn. 13 Markaasaa Muuse wuxuu dadkii ku yidhi, War ha cabsanina,
oo iska taagnaada, oo bal arka badbaadada uu Rabbigu maanta idiin samayn doono;
waayo, Masriyiinta aad maanta aragteen, weligiin mar dambe ma arki doontaan. 14 Oo
Rabbigu aawadiin buu u diriri doonaa, oo idinku waa inaad iska aamusnaataan.

15 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, War maxaad iigu qaylinaysaa? Reer
binu Israa'iil u sheeg inay hore u socdaan. 16 Oo adigu ushaada kor u qaad, oo gacanta
badda ku kor fidi, oo kala goo; oo reer binu Israa'iil waxay mari doonaan badda
dhexdeeda oo ay ku socon doonaan dhul engegan. 17 Oo bal ogow, anigu waxaan
qallafin doonaa qalbiga Masriyiinta, oo iyagay daba geli doonaan; oo markaasaan
ciso ka heli doonaa Fircoon, iyo ciidankiisa oo dhan, iyo gaadhifardoodkiisa, iyo
fardooleydiisa. 18 Oo Masriyiintu markaasay garan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay, kolkii aan sharaf ka helo Fircoon, iyo gaadhifardoodkiisa, iyo fardooleydiisa.
19 Markaasaa malaa'igtii Ilaah oo hor socotay reer binu Israa'iil soo wareegtay oo
daba martay iyagii, markaasaa tiirkii daruurta ahaa ka soo hor wareegay oo uu daba
maray iyagii; 20 oo wuxuu kala dhex galay reer Masar iyo reer binu Israa'iil; oo waxaa
jiray daruur iyo gudcur, laakiinse weliba habeennimadii wuu iftiimay; oo habeenkii
oo dhan midna uma soo dhowaan ka kale. 21 Markaasaa Muuse gacantii baddii ku
kor fidiyey, oo habeenkii oo dhan Rabbigu wuxuu baddii dib ugu celiyey dabayl
xoog badan oo bari ka timid, oo wuxuu baddii ka dhigay dhul engegan, oo biyihiina
way kala go'een. 22 Markaasaa reer binu Israa'iil baddii dhex mareen, oo waxay ku
socdeen dhul engegan, oo biyihiina waxay iyagii u ahaayeen derbi xagga midigta iyo
xagga bidixdaba. 23 Markaasaa Masriyiintiina soo eryadeen, oo intay soo daba galeen
ayay waxay mareen badda dhexdeeda, oo waxayna ahaayeen Fircoon fardihiisii iyo
gaadhifardoodkiisii, iyo fardooleydiisii oo dhan. 24 Oo markii waagii beryay waxaa
dhacday in Rabbigu ciidankii Masriyiinta ka dhex fiiriyey tiirkii dabka ahaa iyo kii
daruurta ahaa, kolkaasuu kadeeday ciidankii Masriyiinta. 25 Kolkaasuu giringirihii
gaadhifardoodkooda xidhay, inay si dhib leh u kexeeyaan; markaasay Masriyiintii
waxay yidhaahdeen, Reer binu Israa'iil hortooda aynu ka cararno; waayo, Rabbigu waa

u dirirayaa iyaga oo uga hiilinayaa Masriyiinta.
26 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Badda gacanta ku kor fidi, inay biyuhu ku soo noqdaan Masriyiinta, iyo gaadhifardoodkooda, iyo fardooleydooda.
27 Markaasaa Muuse gacantii badda ku kor fidiyey, oo markii waagii beryay ayaa baddii xooggeedii hore ku soo noqotay, markaasaa Masriyiintiina ka carareen; kolkaasaa Rabbigu wuxuu Masriyiintii ku tuuray badda dhexdeedii. 28 Markaasaa biyihii isku soo noqdeen, oo waxay qariyeen gaadhifardoodkii, iyo fardooleydii, iyo xataa ciidankii Fircoon oo dhan oo badda dhexdeeda reer binu Israa'iil ku eryaday, oo xataa midna kama hadhin. 29 Laakiinse reer binu Israa'iil waxay ku socdeen dhul engegan oo badda dhexdeeda ah, biyihiina waxay iyagii u ahaayeen derbi xagga midigta iyo xagga bidixdaba. 30 Oo sidaasaa Rabbigu reer binu Israa'iil uga badbaadiyey gacantii Masriyiinta; oo reer binu Israa'iilna waxay arkeen Masriyiintii oo dhimatay oo badda xeebteeda taal. 31 Markaasaa reer binu Israa'iil waxay arkeen shuqulkii weynaa oo Rabbigu ku sameeyey Masriyiintii, kolkaasay dadkii Rabbiga ka cabsadeen, oo waxay rumaysteen Rabbiga iyo addoonkiisii Muuse.

15

Gabaygii Muuse Iyo Maryan

1 Markaasaa Muuse iyo reer binu Israa'iil waxay Rabbiga ugu gabyeen gabaygan, oo intay qaadeen, bay yidhaahdeen,
Anigu Rabbiga waan u gabyi doonaa, waayo, ammaan buu ku guulaystay;
Faraskii iyo kii fuushanaaba wuxuu ku tuuray badda.
2 Rabbigu waa xooggayga iyo gabaygayga,
Oo isagu wuxuu noqday badbaadadayda.
Kanu waa Ilaahay, oo anigu waan ammaani doonaa isaga;
Waa Ilaahii aabbahay, aniguna waan sarraysiin doonaa.
3 Rabbigu waa dagaalyahan,
Magiciisuna waa Rabbi.
4 Wuxuu Fircoon gaadhifardoodkiisii iyo ciidankiisiiba ku tuuray badda dhexdeeda,
Oo saraakiishiisii la doortayna waxay tiimbadeen Badda Cas dhexdeeda.
5 Oo waxaa iyagii qariyey moolkii,
Oo moolkay dhex tiimbadeen sidii dhagax oo kale.
6 Rabbiyow, gacantaada midig xoog bay ammaan ku leedahay,
Rabbiyow, gacantaada midig cadowga bay burburisaa.
7 Oo mudnaantaada weynaanteeda ayaad ku jebisaa kuwa adiga kugu kaca.
Oo waxaad soo dirtaa cadhadaada, kolkaasay iyaga u gubtaa sidii jirrido yaryar oo jajab ah.
8 Oo neeftii sankaaga aawadeed ayaa biyihii isdul rasaysmeen,
Daadkiina kor buu u kacay sidii taallo;
Moolkiina wuxuu ku adkaaday badda dhexdeeda.
9 Oo cadowgii wuxuu yidhi,
Anigu waan eryan doonaa, anigu waan gaadhi doonaa, boolida waan kala qaybin doonaa.
Oo damacaygu waa ka dhergi doonaa iyaga;
Oo seeftaydaan galka kala bixi doonaa, gacantayduna way baabbi'in doontaa iyaga.
10 Adigu dabayshaadii baad ku afuuftay, oo baddii baa qarisay iyagii;
Oo sidii laxaamad oo kale ayay u dhex tiimbadeen biyihii xoogga badnaa.
11 Rabbiyow, adiga bal yaa kula mid ah ilaahyada dhexdooda?
Bal yaa adiga kula mid ah oo quduusnimada ammaan ku leh,
Oo ammaantiisa laga cabsadaa, oo cajaa'ibyo sameeya?

12 Adigu gacantaadii midig baad soo fidisay,
Markaasaa dhulku liqay iyagii.
13 Oo raxmaddaadaad ku soo hor kacday dadkii aad soo madax furatay.
Oo waxaad iyagii ku soo hor kacday xooggaaga, waxaadna u soo wadday rugtaada quduuska ah.
14 Oo dadyowgii baa maqlay, wayna gariireen.
Kuwii Falastiin degganaana waxay noqdeen sidii dumar fool qabatay.
15 Markaasay ugaasyadii reer Edom yaabeen;
Raggii xoogga weynaa oo Moo'aabna gariir baa qabtay.
Dadkii Kancaan degganaa oo dhammuna way dhalaaleen.
16 Oo cabsi iyo naxdin baa ku dhacay iyagii.
Oo gacantaada weynaanteeda aawadeed ayay sidii dhagax oo kale u aamuseen,
Ilaa ay dadkaagu gudbeen, Rabbiyow,
Ilaa ay dadkii aad soo iibsatay gudbeen.
17 Iyaga gudahaad soo gelin doontaa, oo waxaad ku beeri doontaa buurta dhaxalkaaga,
Taasoo ah meesha aad u samaysatay inaad degganaatid, Rabbiyow,
Waana meesha quduuska ah oo gacmahaagu diyaariyeen.
18 Rabbigu boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiisba.
19 Waayo, Fircoon fardihiisii waxay baddii la galeen gaadhifardoodkiisii, iyo fardoo-
leydiisii, oo Rabbigu biyihii badda ayuu dushooda ku soo celiyey; laakiinse reer binu
Israa'iil waxay ku socdeen dhul engegan oo badda dhexdeeda ah. 20 Markaasaa Maryan
oo nebiyad ahayd, Haaruunna walaashiis ahayd, ayaa waxay gacanteeda ku qaadatay
daf; kolkaasaa dumarkii oo dhammu ka daba yaaceen iyagoo cayaaraya oo dafaf wata.
21 Markaasaa Maryan waxay ugu celisay iyagii,
War Rabbiga u gabya, waayo, ammaan buu ku guulaystay;
Oo faraskii iyo kii fuushanaaba wuxuu ku tuuray badda.

Biyihii Maaraah Iyo Elim

22 Markaasaa Muuse reer binu Israa'iil hore uga sii kexeeyey Badda Cas, oo waxay
tageen cidlada Shuur la yidhaahdo; oo waxay cidlada ku dhex soconayeen saddex
maalmood, oo biyona ma ay helin. 23 Oo markii ay yimaadeen Maaraah, way cabbi kari
waayeen biyihii Maaraah, waayo, way qadhaadhaayeen, oo sidaas daraaddeed maga-
ceedii waxaa loo bixiyey Maaraah. 24 Markaasay dadkii Muuse u gunuuseen, oo waxay
yidhaahdeen, Bal maxaannu cabnaa? 25 Kolkaasuu Rabbiga u qayshaday, oo Rabbigu
wuxuu tusay geed, geedkiina wuu ku dhex tuuray biyihii, markaasaa biyihii macaan
noqdeen. Oo meeshaas buu wuxuu ugu sameeyey qaynuun iyo amar, oo meeshaas
buu ku tijaabiyey iyagii; 26 oo wuxuu ku yidhi, Haddaad aad u dhegaysatid Rabbiga
Ilaahaaga ah codkiisa, oo aad samaysid wixii ku hagaagsan indhihiisa hortooda, oo aad dhegta u dhigtid amarradiisa, oo aad dhawrtid qaynuunnadiisii oo dhan, de markaas anigu kugu ridi maayo cudurradii aan Masriyiinta ku riday midnaba; waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga ku bogsiiya.

27 Markaasay waxay yimaadeen meel la yidhaahdo Eelim, oo meeshaas waxaa ku yiil laba iyo toban ilood oo biyo ah, iyo toddobaatan geed oo timir ah, oo halkaasay degeen biyaha agtooda.

16

Maanna Iyo Digaagduur

1 Markaasay ka ambabbexeen Eelim, oo shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay yimaadeen cidlada Siin la yidhaahdo, taasoo u dhaxaysa Eelim iyo Siinay, waxayna ahayd bishii labaad, maalinteedii shan iyo tobnaad, taasoo ka dambaysay baxniintii ay

Masar ka soo bexeen. 2 Markaasaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu cidladii Muuse
iyo Haaruun ugu gunuuseen. 3 Oo reer binu Israa'iilna waxay iyagii ku yidhaahdeen,
Waxaa noo wanaagsanaan lahayd inaannu gacanta Rabbiga ku dhimanno, annagoo
dalkii Masar joogna, intii aannu ag fadhinnay dheryaha hilibka ah, oo aannu kibis ka
dhergaynay, waayo, waxaad cidladan noogu soo bixiseen inaad ururkan oo dhan gaajo
ku dishaan. 4 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal eeg, waxaan samada idi-
inka soo dayn doonaa kibis, oo dadku waa inay dibadda u baxaan oo maalin walba soo
urursadaan in maalin ku filan, si aan u tijaabiyo iyaga, bal inay sharcigayga ku socdaan
iyo in kale. 5 Oo maalinta lixaad waa inay diyaarsadaan wixii ay soo gurteen, kolkaasay
noqon doontaa intii ay maalin walba guran jireen in labanlaabkeed ah. 6 Markaasaa
Muuse iyo Haaruun waxay reer binu Israa'iil oo dhan ku yidhaahdeen, Makhribka
baad ogaan doontaan inuu Rabbigu idinka soo bixiyey dalkii Masar, 7 oo subaxdana
waxaad arki doontaan ammaantii Rabbiga, waayo, wuu maqlayaa gunuuskiinna aad
Rabbiga u gunuusaysaan. Oo annagu maxaannu nahay oo aad noogu gunuusaysaan?
8 Markaasaa Muuse wuxuu yidhi; Rabbigu makhribka wuxuu idin siin doonaa hilib aad
cuntaan, subaxdana wuxuu idin siin doonaa kibis aad ka dheregtaan; maxaa yeelay,
Rabbigu wuxuu maqlayaa gunuuskiinna aad isaga u gunuusaysaan. Bal maxaannu
annagu nahay? Annaga noo gunuusi maysaane, ee waxaad u gunuusaysaan Rabbiga.
9 Markaasaa Muuse wuxuu Haaruun ku yidhi, Shirka reer binu Israa'iil oo dhan waxaad
ku tidhaahdaa, Rabbiga hortiisa ku soo dhowaada; waayo, wuu maqlay gunuuskiinnii.
10 Intii Haaruun la hadlayay shirkii reer binu Israa'iil oo dhan waxay eegeen xaggii
cidlada, oo bal eeg, ammaantii Rabbiga ayaa daruurtii ka dhex muuqatay. 11 Markaasaa
Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu isagii ku yidhi, 12 Anigu waan maqlay gunuuskii
reer binu Israa'iil; haddaba la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Makhribka waxaad
cuni doontaan hilib, subaxdana waxaad ka dhergi doontaan kibis; oo waad ogaan
doontaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. 13 Oo waxaa dhacday in makhribkii
digaagduur yimaadeen oo ay xeradii oo dhan qariyeen, oo subaxdiina waxaa degmadii
hareeraheeda ku soo degay sayax. 14 Oo markii sayaxii soo degay baabba'ay ayaa waxaa
dhulkii cidlada ku hadhay wax yaryar oo goobaaban oo laale'eg sayax barafoobay.
15 Oo markay reer binu Israa'iil arkeen ayaa midkoodba ka kale ku yidhi, Maxay
tahay? Waayo, ma ay garanayn waxay tahay. Kolkaasaa Muuse wuxuu iyagii ku yidhi,
Tanu waa kibistii Rabbigu idiin siiyey inaad cuntaan. 16 Waxanu waa wixii Rabbigu
idinku amray, Nin waluba ha ka gurto in cuntadiisa ugu filan, inta dadkiinna tiradiisu
tahay, qofkiiba comer muggiis ha qaato, oo nin waluba inta teendhadiisa joogta ha
u qayb qaado. 17 Oo reer binu Israa'iil sidaasay yeeleen, oo qaarna wax badan buu
soo gurtay, qaarna wax yar. 18 Oo markay comerkii ku qiyaaseen, kii wax badan soo
gurtay waxba kama hadhin, kii wax yar soo gurtayna waxba kama dhinmin, oo nin
waluba in cuntadiisa ugu filan buu soo gurtay. 19 Markaasaa Muuse wuxuu iyagii ku
yidhi, Ninna yuusan wax ka reebin ilaa subaxda. 20 Habase yeeshee Muuse ma ay
dhegaysan, laakiinse qaarkood baa wax ka reebay ilaa subaxdii, kolkaasaa dirxi galay,
oo ay urtay. Markaasaa Muusena iyagii u cadhooday. 21 Oo subax kasta nin waluba
wuxuu guran jiray in cuntadiisa ugu filan; oo markii qorraxdu soo kululaatana, way
dhalaali jirtay. 22 Oo maalintii lixaad waxay soo gurteen kibistii hore labanlaabkeed,
qof waluba wuxuu soo gurtay laba comer, markaasaa taliyayaashii shirka oo dhammu
intay u yimaadeen Muuse u sheegeen. 23 Kolkaasuu wuxuu iyagii ku yidhi, Waxanu
waa wixii Rabbigu ku hadlay, Berri waa maalin weyn oo nasasho ah, oo waa sabti
quduus u ah Rabbiga. Wixii aad duban lahaydeen dubta, oo wixii aad karin lahaydeen
kariya, oo wax alla wixii idiin hadha meel dhigta oo ha idiin yaalleen ilaa subaxda.
24 Kolkaasay meel dhigteen ilaa subaxdii, sidii Muuse ku amray; oo mana ay urin,
dirxina laguma arag. 25 Markaasaa Muuse wuxuu yidhi, Intan maanta cuna; waayo,

maanta waa maalin sabti u ah Rabbiga; oo maanta waxba duurka ka heli maysaan.
26 Lix maalmood waa inaad soo gurataan, laakiinse maalinta toddobaad waa sabtida, oo
maalintaas waxba ma jiri doonaan innaba. 27 Oo waxaa dhacday maalintii toddobaad
inay dadkii qaarkood dibadda u bexeen inay wax soo gurtaan, laakiinse waxba ma
ay helin. 28 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Ilaa goormaad diidaysaan
inaad dhawrtaan amarradayda iyo qaynuunnadayda? 29 Bal eega, Rabbigu wuxuu idin
siiyey sabtida, oo sidaas daraaddeed buu isagu maalintii lixaad idiin siiyey kibis laba
maalmood idinku filan; haddaba nin kasta oo idinka mid ahu meeshiisa ha joogo, oo
maalinta toddobaad ninna yuusan meeshiisa ka bixin. 30 Oo sidaas daraaddeed baa
dadkii maalintii toddobaad u nasteen. 31 Oo reer binu Israa'iil waxay magaceedii u
bixiyeen Maanna; oo waxay u caddayd sida midhaha koryander la yidhaahdo, waxayna
u dhadhan ekayd sidii buskud malab lagu sameeyey. 32 Markaasaa Muuse wuxuu
yidhi, Waxanu waa wixii Rabbigu idinku amray, oo wuxuu yidhi, Comer muggiis ha
loo dhigo farcankiinna dambe, inay arkaan kibistii aan idinku masruufi jiray markaad
cidlada joogteen oo aan dalkii Masar idinka soo bixiyey. 33 Markaasaa Muuse wuxuu
Haaruun ku yidhi, Weel qaado oo waxaad ku shubtaa comer muggiis oo Maanna ah,
oo Rabbiga hor dhig in loo hayo farcankiinna dambe. 34 Sidii Rabbigu Muuse ku amray
ayaa Haaruun Maragga hortiis u dhigay, in loo hayo aawadeed. 35 Oo reer binu Israa'iil
waxay maannadii cunayeen afartan sannadood, ilaa ay yimaadeen dhul la deggan
yahay. Waxay cuni jireen maannadii ilaa ay yimaadeen dalkii reer Kancaan xadkiisii.
36 Comer waa eefaah toban meelood loo dhigay meeshiis.

17

Biyihii Dhagaxa Ka Yimid

1 Oo markaasaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ka sodcaaleen cidlada
Siin la yidhaahdo, oo waxay u socdeen sidii Rabbigu ku amray, kolkaasay waxay
degeen meel la yidhaahdo Refiidiim; oo dadkuna ma ay haysan biyo ay cabbaan.
2 Sidaas daraaddeed dadkii waxay la dirireen Muuse, oo waxay ku yidhaahdeen,
War biyo aannu cabno na sii. Kolkaasaa Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, Bal maxaad
aniga iila diriraysaan? Oo maxaad Rabbiga u jirrabaysaan? 3 Markaasay dadkii
meeshaas biyo ugu harraadeen; kolkaasaa dadkii intay Muuse u gunuuseen ayay
waxay ku yidhaahdeen, War maxaad Masar nooga soo kaxaysay? Ma inaad annaga iyo
carruurtayada, iyo xoolahayaga harraad noogu disha baa? 4 Kolkaasaa Muuse Rabbiga
u qayshaday oo ku yidhi, Bal maxaan dadkan ku sameeyaa? Waayo, waxay ku dhow
yihiin inay i dhagxiyaan. 5 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal dadka ka
hor mar, oo waxaad kaxaysataa waayeellada reer binu Israa'iil, ushaadii aad webiga
ku dhufatayna gacanta ku qabso oo tag. 6 Oo bal ogow, halkaas ayaan hortaada isku
dul taagi doonaa dhagaxa weyn oo Xoreeb yaal, kolkaas waa inaad dhagaxa ushaada
ku dhufataa, oo waxaa halkaas ka iman doona biyo ay dadku cabbaan. Kolkaasaa
Muuse sidaas ku sameeyey waayeelladii reer binu Israa'iil hortooda. 7 Markaasuu
meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey *Masaah iyo †Meriibaah, dirirtii ay reer binu
Israa'iil dirireen aawadeed, iyo jirrabaaddii ay Rabbiga jirrabeen aawadeed, oo ay
yidhaahdeen, War, Rabbigu ma na dhex joogaa mise nama dhex joogo?

Jebintii Reer Camaaleq

8 Markaasaa waxaa yimid reer Camaaleq, oo wuxuu reer binu Israa'iil kula diriray
Refiidiim. 9 Markaasaa Muuse wuxuu Yashuuca ku yidhi, Rag inoo dooro, oo la bax, oo
reer Camaaleq la dirir. Berrito waxaan istaagi doonaa buurta dusheeda, anigoo gacanta
ku haysta ushii Ilaah. 10 Kolkaasaa Yashuuca yeelay sidii Muuse ku yidhi, oo wuxuu

---

* **17:7** Masaah = jirrabaad † **17:7** Meriibaah = dirir

la diriray reer Camaaleq. Markaasaa Muuse iyo Haaruun iyo Xuur waxay koreen ilaa
buurta dusheedii. [11] Oo markii Muuse gacanta kor u taagayba, waxaa adkaaday reer
binu Israa'iil; markuu gacanta dejiyeyna, waxaa adkaaday reer Camaaleq. [12] Laakiinse
Muuse gacmihiisu way cuslaayeen; kolkaasay waxay soo qaadeen dhagax, oo Muuse
u saldhigeen, isna kolkaasuu ku fadhiistay; Haaruun iyo Xuurna gacmihiisii bay sare
u hayeen, intuu midba dhinac ka maray, oo gacmihiisiina way xoogeeyeen ilaa ay
qorraxdii dhacday. [13] Oo Yashuucana seef afkeed buu ku jebiyey reer Camaaleq iyo
dadkiisiiba. [14] Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxan buug ku qor si
loo xusuusto, oo Yashuuca dhegihiisa maqashii, waayo, xusuusta reer Camaaleq lagu
xusuusan jiray ayaan inta samada ka hoosaysa oo dhan ka baabbi'inayaa. [15] Markaasaa
Muuse wuxuu dhisay meel allabari, oo magaceedii wuxuu u bixiyey ‡Yehowah Nisii,
[16] oo wuxuu yidhi, Rabbigu waa dhaartay, oo Rabbigu wuu la dagaallami doonaa reer
Camaaleq ka ab ka ab.

18

Yetroo Oo Booqanaya Muuse

[1] Haddaba wadaadkii Midyaan oo Yetroo ahaa, Muusena soddog u ahaa, ayaa wuxuu
maqlay kulli wixii Rabbigu u sameeyey Muuse iyo dadkiisa reer binu Israa'iil, iyo
sidii Rabbigu reer binu Israa'iil uga soo bixiyey dalkii Masar. [2] Markaasaa Yetroo oo
Muuse soddog u ahaa ayaa wuxuu soo kexeeyey naagtii Muuse oo ahayd Siforaah,
markuu iska diray dabadeed, [3] iyadii iyo labadeedii wiilba, oo midkood magiciisu
wuxuu ahaa Gershoom, waayo, wuxuu yidhi, Qariib baan ku ahaa dal qalaad, [4] midka
kalena magiciisuna wuxuu ahaa Eliiceser; waayo, wuxuu yidhi, Ilaahii aabbahay baa i
caawiyey, oo wuxuu iga samatabbixiyey seeftii Fircoon. [5] Markaasaa Yetroo oo Muuse
soddog u ahaa ayaa Muuse ugu yimid cidladii ay degeen oo buurtii Ilaah agteeda ahayd
isagoo wada wiilashiisii iyo naagtiisii. [6] Markaasuu wuxuu Muuse ku yidhi, Anigoo
ah Yetroo soddoggaa waan kuu imid aniga iyo naagtaada iyadoo wadata labadeedii
wiilba. [7] Markaasaa Muuse dibadda u baxay inuu ka hor tago soddoggiis, kolkaasuu
u sujuuday oo dhunkaday, markaasaa intay iswaraysteen ayay teendhadii soo galeen.
[8] Markaasaa Muuse wuxuu soddoggiis u sheegay kulli wixii Rabbigu ku sameeyey
Fircoon iyo Masriyiintii oo uu ugu sameeyey reer binu Israa'iil aawadood, iyo wixii
dhib iyaga ku dhacay oo dhan intay soo socdeen, iyo sidii Rabbigu uga samatabbixiyey.
[9] Markaasaa Yetroo ku farxay kulli wanaaggii Rabbigu reer binu Israa'iil u sameeyey
oo dhan, iyo bixinta uu ka soo samatabbixiyey gacantii Masriyiinta. [10] Markaasaa
Yetroo wuxuu yidhi, Ammaan waxaa leh Rabbigii idinka soo samatabbixiyey gacantii
Masriyiinta, iyo gacantii Fircoon; oo kaasu waa kii dadka ka soo samatabbixiyey
gacantii Masriyiinta hoosteeda. [11] Oo haatan anigu waan ogahay in Rabbigu ka wada
weyn yahay ilaahyada oo dhan; waayo, waxyaalihii ay kula macaamiloodeen iyagoo
kibirsan aawadeed, isagaa ka sarreeyey. [12] Markaasaa Yetroo oo Muuse soddog u
ahaa ayaa wuxuu qaaday qurbaan la gubo iyo allabaryo. Markaasaa waxaa yimid
Haaruun iyo waayeelladii reer binu Israa'iil oo dhan inay Ilaah hortiisa kibis kula
cunaan Muuse soddoggiis. [13] Markaasaa waxaa maalintii dambe dhacday in Muuse
u fadhiistay inuu dadkii u kala gar naqo; dadkiina waxay Muuse ag taagnaayeen
subaxdii ilaa makhribkii. [14] Oo Muuse soddoggiis markuu arkay wixii uu dadkii ku
sameeyey oo dhan ayuu yidhi, Waa maxay waxan aad dadka ku samaynaysaa? Oo
maxaad keligaa u fadhidaa, dadka oo dhammuna kuu ag taagan yahay subaxda ilaa
makhribka? [15] Markaasaa Muuse soddoggiis ku yidhi, Maxaa yeelay, dadku waxay
iigu yimaadaan inay Ilaah wax iga weyddiiyaan. [16] Oo markay wax isu haystaanna

‡ **17:15** Yehowah Nisii = Rabbigu waa calankayga.

anigay ii yimaadaan, oo markaasaan u kala gar naqaa nin iyo deriskiisa, oo waxaan
iyaga ogeysiiyaa amarrada Ilaah iyo qaynuunnadiisa. [17] Markaasaa Muuse soddoggiis
wuxuu isaga ku yidhi, War waxaad samaysaa ma wanaagsana. [18] Waayo, hubaal waad
ku daali doontaan, adiga iyo dadka kula joogaaba, maxaa yeelay, waxanu waa kugu
culus yihiin adiga; oo ma aad awooddid inaad keli ahaantaa samayso. [19] Haddaba bal i
dhegayso oo waan kula talinayaaye, oo Ilaahna ha kula jiro. Adigu dadka daraaddiis
Ilaah u dhowow, oo arrimahoodana Ilaah u keen. [20] Oo waa inaad iyaga bartaa
amarrada iyo qaynuunnada, oo waa inaad iyaga tustaa jidkii ay mari lahaayeen, iyo
shuqulkii ay qaban lahaayeen. [21] Oo weliba waa inaad dadka oo dhan kala soo baxdaa
rag karti leh, oo Ilaah ka cabsada, oo daacad ah, oo neceb faa'iidada xaqdarrada ah, oo
kuwo caynkaas ah madax uga dhig, inay ahaadaan kuwo kun kun u taliya, iyo kuwo
boqol boqol u taliya, iyo kuwo konton konton u taliya, iyo kuwo toban toban u taliya,
[22] oo kuwaasu dadka ha u gar naqeen had iyo goor, oo waxay noqon doontaa in wixii
weyn oo dhan ay adiga kuu keenaan, laakiinse wixii yar oo dhan ay iyagu ka gar naqi
doonaan; oo sidaasaa hawshu kaaga yaraan doontaa, oo iyana hawshay kula qaybsan
doonaan. [23] Oo haddaad waxan samaysid, oo haddii Ilaah sidan kugu amro, de markaas
waad adkaysan kari doontaa, oo dadkan oo dhammuna meeshooda ayay nabad ku tegi
doonaan. [24] Sidaas daraaddeed Muuse wuu dhegaystay hadalkii soddoggiis, wuuna
wada sameeyey wixii uu ku yidhi oo dhan. [25] Markaasaa Muuse wuxuu reer binu
Israa'iil oo dhan ka doortay rag karti leh, oo wuxuu ka dhigay madaxdii dadka, oo
ah kuwo kun kun u taliya, iyo kuwo boqol boqol u taliya, iyo kuwo konton konton u
taliya, iyo kuwo toban toban u taliya. [26] Oo dadkay u gar naqi jireen had iyo goorba, oo
arrimaha adadagna waxay u keeni jireen Muuse, laakiinse wixii yaryar oo dhan iyagaa
ka gar naqi jiray. [27] Markaasaa Muuse u oggolaaday soddoggiis inuu tago, isna dalkiisii
ayuu tegey.

19

Buurtii Siinay

[1] Markii reer binu Israa'iil Masar ka soo bexeen dabadeed, bishii saddexaad, ayay
isla maalintaas yimaadeen cidlada Siinay la yidhaahdo. [2] Oo markay ka soo keceen
Refiidiim oo ay yimaadeen cidladii Siinay ayay teendhooyinkoodii cidladii ka dhisteen,
oo reer binu Israa'iil halkaasay degeen buurta horteeda. [3] Muusena kor buu ugu tegey
Ilaah, markaasaa Rabbigu buurta uga yeedhay isagii, oo wuxuu ku yidhi, Yacquub
reerkiisa waxaad ku tidhaahdaa sidan, reer binu Israa'iilna ku dheh, [4] Idinku waad
aragteen wixii aan ku sameeyey Masriyiintii, iyo sidii aan idiinku soo qaaday gorgorro
baalashood, oo aan idiin soo kaxaystay. [5] Haddaba sidaas daraaddeed, haddaad daacad
ahaan ii addeecaysaan, oo aad axdigayga dhawraysaan, de markaas waxaad ahaan
doontaan dad hanti iiga ah dadyowga oo dhan, waayo, dhulka oo dhan anigaa iska leh;
[6] oo waxaad ii ahaan doontaan boqortooyo wada wadaaddo ah, iyo quruun quduus ah.
Kuwanu waa erayada aad reer binu Israa'iil kula hadli doonto. [7] Markaasaa Muuse
yimid oo wuxuu u yeedhay waayeelladii dadka oo dhan, kolkaasuu erayadii Rabbigu
isaga ku amray oo dhan hortooda wada dhigay. [8] Markaasaa dadkii oo dhammu
waxay ku wada jawaabeen, oo yidhaahdeen, Kulli waxa Rabbigu ku hadlay oo dhan
waannu wada yeeli doonnaa. Markaasaa Muuse Rabbiga uga warramay erayadii
dadka. [9] Kolkaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal ogow, waxaan kuugu iman
doonaa daruur qaro weyn dhexdeed, inay dadku maqlaan markii aan kula hadlayo,
iyo weliba inay weligood adiga ku rumaystaan. Markaasaa Muuse Rabbiga u sheegay
erayadii dadka. [10] Kolkaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal orod oo dadka u tag,
oo maanta iyo berri quduus ka dhig iyaga, oo dharkooda ha dhaqeen, [11] oo maalinta
saddexaad diyaar ha u noqdeen, waayo, maalinta saddexaad dadka oo dhan hortiisa

ayaa Rabbigu ku soo degi doonaa Buur Siinay. 12 Oo waa inaad soohdin dadka kaga
wareejisaa, oo waxaad ku tidhaahdaa, Iska jira, oo buurta ha fuulina, hana taabanina
xuduudkeeda; waayo, ku alla kii buurta taabta hubaal waa la dili doonaa. 13 Gacanu
yaanay taaban isaga, laakiinse hubaal isaga waa in la dhagxiyo ama waa in gantaal
lagu dilo; dad iyo duunyo ha ahaado, kaasu sina yaanu u noolaan; oo markii buunka
aad looga dhawaajiyo, buurta ha soo fuuleen. 14 Markaasaa Muuse buurtii ka degay, oo
wuxuu u tegey dadkii, kolkaasuu dadkii quduus ka dhigay, oo ay dharkoodii dhaqeen.
15 Oo wuxuu dadkii ku yidhi, Maalinta saddexaad diyaar noqda oo naagna ha isugu
dhowaanina. 16 Oo maalintii saddexaad, markuu waagii beryay, waxaa dhacay onkod
iyo hillaac, oo daruur qaro weyn baa buurtii soo dul joogsatay, oo waxaa yeedhay
buun codkiisu aad iyo aad u weyn yahay, kolkaasay dadkii xerada ku jiray oo dhammu
wada gariireen. 17 Markaasaa Muuse dadkii xeradii ka soo bixiyey inay Ilaah la
kulmaan aawadeed; kolkaasay waxay istaageen buurta salkeedii. 18 Oo Buur Siinay
dhammaanteed way qiiqaysay, maxaa yeelay, Rabbi baa dusheeda ku soo degay, isagoo
dab ku dhex jira, oo qiiqeediina kor buu u baxay sida qiiq foorno oo kale, oo buurtii
oo dhammuna aad bay u gariirtay. 19 Oo markii buunkii codkiisii aad iyo aad u sii
weynaaday ayaa Muuse hadlay, Ilaahna kolkaasuu cod ugu jawaabay. 20 Markaasaa
Rabbigu wuxuu ku soo kor degay Buur Siinay, oo wuxuu yimid buurta dusheedii.
Kolkaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ugu yeedhay buurta dusheedii; oo Muusena kor
buu u baxay. 21 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Hoos u deg, oo dadka
u dig, waaba intaasoo ay Rabbiga xaggiisa u soo xadgudbaan inay fiirsadaan, oo ay
qaarkood badanu halligmaane. 22 Oo weliba wadaaddada Rabbiga u soo dhowaanaya
quduus ha iska dhigeen, waaba intaasoo Rabbigu uu halligaaye. 23 Kolkaasaa Muuse
wuxuu Rabbiga ku yidhi, Dadku Buur Siinay sooma fuuli karaan, waayo, waxaad nagu
amartay, oo nagu tidhi, Buurta soohdin ku wareeji, oo quduus ka dhig. 24 Markaasaa
Rabbigu wuxuu isagii ku yidhi, Orod oo hoos u deg; oo dabadeedna soo fuul adigoo
Haaruun wata; laakiinse wadaaddada iyo dadku yaanay kor u soo xadgudbin xagga
Rabbiga, waaba intaasoo uu halligaaye. 25 Haddaba Muuse hoos buu u degay oo dadkii
u tegey, una sheegay.

20

Tobankii Amar

1 Markaasaa Rabbigu erayadan oo dhan ku hadlay, isagoo leh,

2 Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah, oo kaa soo bixiyey dalkii Masar iyo gurigii
addoonsiga.

3 Aniga mooyaane ilaahyo kale waa inaanad lahaan.

4 Waa inaanad samaysan sanam xardhan, ama wax u eg waxa samada sare jira,
ama waxa dhulka hoose jira, ama waxa biyaha dhulka ka hooseeya ku jira. 5 Waa
inaanad iyaga u sujuudin, ama u adeegin, waayo, aniga oo ah Rabbiga Ilaahaaga ah
waxaan ahay Ilaah masayr* ah, oo xumaantii awowayaasha waxaan soo gaadhsiinayaa
carruurtooda tan iyo farcanka saddexaad iyo kan afraad oo kuwa i neceb, 6 oo waxaan
u naxariistaa kumanyaal ah kuwa i jecel oo amarradayda xajiya.

7 Waa inaanad magaca Rabbiga Ilaahaaga ah si been ah ugu hadal qaadin, waayo,
Rabbigu eedlaawe u haysan maayo kii magiciisa si been ah ugu hadal qaada.

8 Xusuuso maalinta sabtida, inaad quduus ka dhigto. 9 Lix maalmood waa inaad
hawshootaa, oo aad shuqulkaaga oo dhan qabsataa, 10 laakiinse maalinta toddobaad
waa maalin sabti u ah Rabbiga Ilaahaaga ah, oo waa inaanad shuqul qaban, adiga, ama
wiilkaaga, ama gabadhaada, ama addoonkaaga, ama addoontaada, ama xoolahaaga,

* **20:5** 20.5 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

ama qariibka irdahaaga ku jira; 11 waayo, Rabbigu lix maalmood buu ku sameeyey
samada, iyo dhulka, iyo badda, iyo waxa dhexdooda ku jira oo dhan, kolkaasuu nastay
maalintii toddobaad, sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu u barakeeyey maalintii sabtida
ahayd oo quduus uga dhigay.

12 Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus, in cimrigaagu ku dheeraado dhulka Rabbiga
Ilaahaaga ahu ku siiyo.

13 Waa inaanad qudh gooyn.

14 Waa inaanad sinaysan.

15 Waa inaanad waxba xadin.

16 Waa inaanad deriskaaga marag been ah ku furin.

17 Waa inaanad damcin guriga deriskaaga, waa inaanad damcin naagta deriskaaga,
ama addoonkiisa, ama addoontiisa, ama dibigiisa, ama dameerkiisa, ama waxa de-
riskaagu leeyahay oo dhan.

18 Oo dadkii oo dhammuna way wada arkeen onkodkii iyo hillaacii, iyo codkii
buunka, iyo buurtii qiiqaysay; oo markii dadkii arkay ayay gariireen, oo meel fog
istaageen. 19 Kolkaasay waxay Muuse ku yidhaahdeen, Adigu nala hadal, oo annana
waannu ku maqli doonnaa, laakiinse Ilaah yuusan nala hadlin, waaba intaasoo aannu
dhimannaaye. 20 Markaasaa Muuse wuxuu dadkii ku yidhi, Ha cabsanina, waayo, Ilaah
wuxuu u yimid inuu idin tijaabiyo, iyo in ka cabsashadiisu idinku jirto, si aydnaan u
dembaabin. 21 Markaasaa dadkii waxay istaageen meel fog, Muusena wuxuu u soo
dhowaaday gudcurkii qarada weynaa oo Ilaah joogay.

Sanamyo Oo La Maanacay

22 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaah-
daa, Idinka qudhiinnu waad aragteen inaan samada idinkala hadlay. 23 Haddaba waa
inaydnaan yeelan ilaahyo kale aniga mooyaane; oo ilaahyo lacag ah iyo ilaahyo dahab
ah waa inaydnaan samaysan.

Meeshii Allabariga

24 Meel allabari waa inaad ciid iiga samaysaa, oo waa inaad dusheeda iigu bix-
isaa qurbaannadaada la gubo, iyo qurbaannadaada nabaadiinada, iyo idahaaga iyo
dibiyadaada. Oo meel kasta oo aan magacayga dadka ku xusuusiyoba waan kuugu
iman doonaa oo waan kugu barakayn doonaa. 25 Oo haddaad meel allabari dhagax iiga
samayso, waa inaadan dhagax qoran ka dhisin, waayo, haddaad alaabtaada taabsiisid
waad nijaasaysay. 26 Ama waa inaanad meeshayda allabariga sallaan ku fuulin, si aan
cawradaadu uga muuqan.

21

1 Haddaba kuwanu waa amarradii aad hortooda dhigi lahayd.

Addoommadii Cibraaniyada Ahaa

2 Haddaad addoon Cibraani ah iibsatid, ha kuu adeego lix sannadood, oo tan tod-
dobaadna ha iska tago isagoo xor ah oo aan waxba bixin. 3 Oo hadduu keli ahaantiis
ku soo galo, haddana keli ahaantiis ha ku baxo, hadduuse naag qabo, de markaas waa
inay naagtiisu isaga la baxdaa. 4 Haddii sayidkiisu naag siiyona, oo ay wiilal iyo gabdho
u dhasho, de markaas naagta iyo carruurteedaba waxaa iska lahaanaya sayidkeedii, oo
waa inuu isagu keligiis iska baxaa. 5 Laakiinse haddii addoonku bayaan u yidhaahdo,
Anigu waan jeclahay sayidkayga, iyo naagtayda, iyo carruurtayda, oo anigoo xor ah bixi
maayo, 6 de markaas waa in sayidkiisu xaakinnada u keenaa, oo waa inuu albaabka ag
keenaa, ama tiirka albaabka; markaas sayidkiisu dhegta mudac ha kaga dalooliyo; oo
weligiis ha u adeego.

7 Oo haddii nin gabadhiisa u iibiyo inay addoon noqoto, waa inaanay dibadda u
bixin sida addoommada nimanka ahu ay u baxaan. 8 Oo haddaanay raalli gelin
sayidkeedii doonay iyada, de markaas waa inuu sii daayo iyada, ha la madax furto,
laakiinse amar uma lahaan doono inuu iyada dad qalaad ka iibiyo, waayo, khiyaano
ayuu kula macaamilooday iyada. 9 Oo hadduu iyada wiilkiisa u guursho, de waa inuu
iyada ula macaamiloodaa sida gabdhaha loola macaamiloodo. 10 Oo hadduu naag kale
la guursado, waa inuusan inna ka dhimin masruufkeeda, iyo dharkeeda, iyo xaqa
naagnimadeeda. 11 Oo hadduusan saddexdaas iyada u samayn, markaas lacagla'aan
ha ku baxdo.

Dhaawicidda Shakhsiyeed

12 Kii nin wax ku dhufta si uu ninku u dhinto, isagana hubaal waa in la dilaa. 13 Oo
haddii aanu gaadin, laakiinse Ilaah u dhiibo gacantiisa, de markaas anaa kuu samayn
doona meel uu ku cararo. 14 Oo haddii nin kibir ula badheedho inuu deriskiisa khiyaano
ku dilo, waa inaad isaga ka waddaa meeshayda allabariga, ha dhintee.

15 Oo kii aabbihiis ama hooyadiis wax ku dhufta, hubaal kaas waa in la dilaa.

16 Oo kii intuu nin xada iibiya ama gacantiisaba laga helo, hubaal kaas waa in la dilaa.

17 Oo kii aabbihiis ama hooyadiis caaya, hubaal kaas waa in la dilaa.

18 Oo haddii niman diriraan, oo midkood kan kale dhagax ama feedh ku dhufto, oo
uusan dhiman, laakiinse uu sariir ku jiif noqdo; 19 kaasu hadduu mar kale sara kaco oo
uu dibadda u baxo isagoo ushiisa ku tukubaya, markaas kii wax ku dhuftay eed ma leh,
laakiinse waa inuu siiyaa wixii ka khasaaroobay intuu jiifay, waana inuu dhaqaaleeyo
ilaa uu ka bogsado.

20 Haddii nin addoonkiisa ama addoontiisa uu ul ku dhufto, oo uu gacantiisa ku
dhinto, kaas hubaal waa in la ciqaabaa. 21 Kan la dilayse hadduu maalin ama laba sii
joogo, de markaas waa inaan la ciqaabin, waayo, isagu waa lacagtiisii.

22 Oo haddii niman diriraan oo ay wax yeelaan naag uur leh, oo uu ilmaheedu ka soo
dhaco, laakiinse dhib kale aanu dhicin, kaas waa in lagu ganaaxaa intii ninkii naagta
qabay uu kor saaro, oo waa inuu bixiyaa intii xaakinnadu ku xukumaan. 23 Laakiinse
haddii dhib kale dhacdo, waa inaad naf naf u dishaa, 24 oo waa inaad il il u riddaa, iligna
ilig u riddaa, gacanna gacan u gooysaa, cagna cag u gooysaa, 25 oo kii wax guba, gub, kii
wax dhaawacana, dhaawac, kii wax karbaashana, karbaash.

26 Oo haddii nin isha addoonkiisa ama isha addoontiisa wax ku dhufto, oo ka rido, de
markaas waa inuu iska sii daayaa isagoo xor ah, ishiisa aawadeed. 27 Oo hadduu iligga
addoonkiisa ama iligga addoontiisa wax ku dhufto oo ka rido, de markaas waa inuu
iska sii daayaa isagoo xor ah iliggiisa aawadiis.

28 Oo haddii dibi nin ama naag geeso ku mudo, oo ay dhintaan, markaas hubaal
waa in dibiga la dhagxiyaa, oo hilibkiisana waa inaan la cunin; laakiinse qofkii dibiga
lahaa waxba eed ma leh. 29 Laakiinse haddii markii hore dibigu dad geesaha ku mudi
jiray, oo loo sheegay qofkii lahaa, isaguse aanu xidhin, laakiinse uu dibigu nin ama
naag dilay, dibiga waa in la dhagxiyaa, oo weliba qofkii lahaana waa in isna la dilaa.
30 Haddiise mag la saaro isaga, de markaas waa inuu bixiyaa wax alla wixii la kor saaray
madaxfurashadiisa aawadeed. 31 Hadduu wiil geeso ku muday iyo hadduu gabadh
geeso ku mudayba waa in xukunkan lagu qaadaa. 32 Oo haddii dibigii geeso ku mudo
nin addoon ah ama naag addoon ah, waa inuu ninkii dibiga lahaa sayidkoodii soddon
sheqel oo lacag ah siiyaa, oo dibigana waa in la dhagxiyaa.

33 Oo haddii nin god daboolka ka qaado, ama haddii nin god qodo oo uu dabooli
waayo, oo uu ama dibi ama dameer ku dhaco, 34 de markaas waa in ninkii godka lahaa
xaq mariyaa. Waa inuu lacag siiyaa ninkii neefka lahaa, oo neefka dhintayna waa inuu
isagu lahaado.

35 Oo haddii nin dibigiis nin kale dibigiis wax yeelo oo uu dhinto, de markaas waa inay
dibiga nool iibiyaan, oo qiimihiisa waa inay qaybsadaan; oo weliba kan dhintayna waa
inay qaybsadaan. 36 Ama haddii dibiga lagu yiqiin inuu markii hore wax geeso ku mudi
jiray, oo uusan qofkii lahaa xidhin, markaas hubaal waa inuu dibi dibi ku bixiyaa, oo
neefka dhintayna waa inuu isagu lahaado.

22

Ilaalintii Xoolaha

1 Haddii nin dibi ama lax xado, oo uu qasho ama iibiyo, waa inuu shan dibi dibigii ku
magdhabo, laxdiina afar laxaad. 2 Haddii tuug la helo isagoo guri u dhacaya, oo inta wax
lagu dhufto uu dhinto, markaas kii dilay dhiig eed kuma laha. 3 Haddiise qorraxdu u soo
baxdo, markaas dhiigga eed buu ku leeyahay. Waa inuu u soo celiyaa, hadduusanse
waxba haysan, de markaas waa in isaga la iibiyaa tuugnimadiisii aawadeed. 4 Haddiise
wuxuu xaday iyagoo nool gacantiisa laga helo, ama dibi ha noqdo amase dameer, amase
lax, waa inuu labanlaab u bixiyaa.

5 Haddii nin beer canab ah ama beer kale xoolo daajiyo, oo uu neefkiisa ku sii daayo
si uu nin kale beertiis u daaqo, de markaas waa inuu meesha beertiisa ugu wanaagsan
iyo meesha beertiisa canabka ah ugu wanaagsan ugu magdhabaa.

6 Haddii dab baxo, oo uu qodxanta qabsado, oo uu wada gubo xidhmooyinka
sarreenka ah ama sarreenka weli baalka ku yaal, ama beerta oo dhan, markaas kii
dabka shiday waa inuu magdhabaa.

7 Haddii nin deriskiisa lacag ama alaab ammaano ugu dhiibto, oo ninka gurigiisii laga
xado, oo markaas tuuggii la helo, waa inuu labanlaab u magdhabaa. 8 Haddiise aan
tuuggii la helin, markaas waa in ninkii guriga lahaa xaakinnada u soo dhowaadaa si
loo caddeeyo inuu alaabtii deriskiisa fartiisa saaray iyo in kale. 9 Waayo, wax kasta oo
xadgudub ah ama ha noqdo dibi aawadiis, ama dameer aawadiis, ama lax aawadeed,
ama dhar aawadiis, ama wax kasta oo baadi ah, haddii la leeyahay, Waa kan, waa in
labada qolo arrintooda xaakinnada la hor keenaa. Oo midkii xaakinnadu ku xukumaan
waa inuu deriskiisa labanlaab ugu magdhabaa.

10 Haddii nin deriskiisa ammaano ugu dhiibto dameer ama dibi, ama lax amase
neef uun, markaas hadduu dhinto, ama wax gaadhaan, ama la kaxaysto iyadoo aan la
arkayn, 11 markaas waa in dhaartii Rabbiga la dhex dhigaa labadooda, si loo caddeeyo
inuu fartiisa saaray xoolihii deriskiisa iyo in kale, oo kii lahaana waa inuu aqbalaa, oo
waxbana loo magdhabi maayo. 12 Laakiinse haddii laga xado, waa inuu isagu qofkii
lahaa u magdhabaa. 13 Haddiise dugaag bakhtiisto, waa inuu marag ahaan u keenaa,
oo wixii dugaaggu bakhtiistay waxba ka magdhabi maayo.

14 Oo haddii nin deriskiisa neef ka ammaahdo, oo ay wax gaadhaan amaba uu dhinto,
isagoo aan ninkii lahaa la joogin, kaasu hubaal waa inuu magdhabaa. 15 Haddiise kii
lahaa la joogay, waa inuusan waxba ka magdhabin, oo hadduu kiro ahaa, kiradiisii waa
laga xisaabay.

Mas'uuliyadda Bulshada

16 Oo haddii nin sasabto gabadh bikrad ah oo aan doonanayn, oo uu iyada la seexdo,
de markaas waa inuu yarad ka bixiyo oo uu guursadaa iyada. 17 Haddiise aabbeheed
innaba u diido inuu isaga siiyo, de markaas waa inuu bixiyaa intii gabadh bikrad ah
yaradkeedu yahay.

18 Saaxirad inay sii noolaato waa inaadan u fasaxin.

19 Ku alla kii neef u galmooda, hubaal waa in la dilaa.

20 Kii wax u bixiya ilaah kale oo aan Rabbiga keligiis ah ahayn, kaas waa in
dhammaantiis la baabbi'iyaa. 21 Oo qariib waa inaadan xumayn, ama waa inaadan

dulmin, waayo, idinba qariib baad ku ahaydeen dalkii Masar. 22 Waa inaydnaan dhibin
carmal, ama ilmo agoon ah. 23 Oo si kasta ha noqotee haddii aad iyaga dhibtid, oo ay ii
qayshadaan hubaal qayladooda waan maqli doonaa, 24 oo aad baan u cadhoon doonaa,
oo markaasaan seef idinku dili doonaa, kolkaasaa naagihiinnu waxay noqon doonaan
carmallo, carruurtiinnuna agoon.

25 Oo haddaad lacag ammaahisid dadkayga masaakiinta ah oo kula jooga, waa
inaadan ku noqon sidii mid dayn ku leh ama waa inaadan waxba kor saarin. 26 Haddaad
deriskaaga dharkiisa rahmad uga qaadatid waa inaad u celisaa intaan qorraxdu dhicin,
27 waayo, kaasu waa kan qudh ah oo uu isa saari jiray, oo waa dharkii uu huwan jiray,
oo muxuu ku seexan doonaa? Oo waxaa dhici doonta in markuu ii qayshado, aan maqli
doono, waayo, anigu waan raxmad badnahay.

28 Waa inaadan xaakinnada caayin, mid dadkaaga u taliyana ha habaarin. 29 Waa
inaadan ka raagin inaad wax ka bixiso midhahaaga badan iyo dheecaanka macsarad-
daada. Oo curadyada dadkaagana waa inaad aniga i siisaa. 30 Oo sidaas oo kalena waa
inaad ka yeeshaa dibiyadaada iyo idahaaga; toddoba maalmood waa inuu hooyadiis la
joogaa, maalinta siddeedaadna waa inaad ii bixisaa. 31 Oo waa inaad dad quduus ah
ii ahaataan, oo sidaas daraaddeed waa inaydnaan cunin hilib neef oo dugaag berrinka
ku bakhtiistay, laakiinse waa inaad eeyaha u tuurtaan.

23

Shuruucda Caddaaladda Iyo Naxariista

1 Waa inaadan qaadqaadin war been ah; gacantaada heshiis ha ugu dhiibin kan
sharka ah, yaadan markhaati xaqdaran noqone. 2 Inaad xumaan fashid aawadeed dad
badan ha u raacin, ama marag ha furin oo dad badan dhankooda ha u leexan inaad gar
qalloocisaan, 3 waana inaadan nin miskiin ah u gar eexan.

4 Haddaad aragtid cadowgaaga dibigiisii ama dameerkiisii oo lumaya, waa inaad
u celisaa. 5 Haddaad aragtid kan ku neceb dameerkiisii oo rar la dhacay, oo aanad
doonayn inaad caawiso, hubaal waa inaad caawisaa.

6 Miskiinkaaga dacwaddiisa waa inaadan garta ka qalloocin. 7 Wax been ah ka fogow;
oo ha dilin mid aan eed lahayn iyo kan xaqa ah; waayo, anigu xaq ka dhigi maayo kan
shar fala. 8 Oo waa inaadan laaluush qaadan innaba; waayo, laaluushku waa indho
tiraa kuwa wax arka, wuuna qalloociyaa kan xaqa ah hadalkiisa. 9 Oo qariib waa
inaadan dulmin; waayo, qalbiga qariibka waad garanaysaan, maxaa yeelay, idinba
qariib baad dalkii Masar ku ahaydeen.

Qaynuunnadii Sabtida

10 Lix sannadood waa inaad dhulkaaga wax ku abuurtaa oo midhihiisa urursataa,
11 laakiinse sannadda toddobaad waa inaad iska daysaa ha nasto, oo dhul aan beernayn
ha noqdee, inay masaakiinta dadkaagu wax ka cunaan; oo waxay reebaanna dugaagga
duurku ha daaqeen. Oo sidaas oo kalena waa inaad u gashaa beertaada canabka
ah iyo beertaada saytuunka ah. 12 Lix maalmood waa inaad shuqulkaaga qabsataa,
oo maalinta toddobaadna waa inaad nasataa, si ay dibigaaga iyo dameerkaaguna u
nastaan, oo ay wiilka addoontaada iyo kan qariibka ahuba nafis u helaan. 13 Oo kulli
wixii aan idinku idhi oo dhan waa inaad aad u dhawrtaan, oo ilaahyo kale magacood
ha soo qaadina innaba, ama afkaagaba yaan laga maqlin.

Saddexda Iid Ee Sannadka

14 Oo sannad walba saddex goor waa inaad ii iiddaa. 15 Oo Iiddii Kibista-aan-
khamiirka-lahayn waa inaad dhawrtaa. Toddoba maalmood waa inaad cuntaa kibis
aan khamiir lahayn, sidii aan kugu amray wakhtigii la yidhi oo bisha Aabiib ah, maxaa
yeelay, bishaas ayaad Masar ka soo baxday; oo midkiinna hortayda yuusan iman isagoo

faro madhan. [16] Oo waa inaad dhawrtaa Iiddii Beergoosadka oo ah midhihii ugu
horreeyey hawshaada aad beerta ku abuurtay, iyo Iiddii Wax urursiga oo sannadda
dhammaadkeeda ah, marka aad soo urursatid midhihii aad beerta ku hawshootay.
[17] Kuwaaga labka ah oo dhammu waa inay sannad walba saddex goor Rabbiga Ilaaha
ah ka hor yimaadaan.
[18] Oo waa inaadan dhiigga allabarigayga la bixin kibis khamiir leh; baruurta iidday-
duna waa inaanay hadhin habeenka oo dhan ilaa subaxda. [19] Oo dhulkaaga midhaha
ugu horreeya waa inaad inta hore guriga Rabbiga Ilaahaaga ah geeysaa. Waa inaadan
waxar caanaha hooyadiis ku karin.

Malaa'igta Rabbiga Oo Jidka Diyaarin Doonta

[20] Bal eeg, waxaan hortaada u soo dirayaa malaa'ig, inay jidka kugu dhawrto oo
ay meeshii aan diyaarshay ku geeyso. [21] Iyada iska jira, oo codkeeda dhegaysta,
hana ka xanaajinina, waayo, iyadu xadgudubkiinna idinkama cafiyi doonto; maxaa
yeelay, iyada magacaygii baa ku dhex jira. [22] Laakiinse xaqiiqa haddaad codkeeda
dhegaysatid, oo aad yeeshid kulli waxa aan ku hadlayo, de markaas waxaan noqon
cadaawayaashaada cadowgooda, oo kuwa ku dhibana mid dhiba iyaga. [23] Waayo,
malaa'igtaydu way ku hor socon doontaa, oo waxay ku dhex geeyn doontaa reer Amor,
iyo reer Xeed, iyo reer Feres, iyo reer Kancaan, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus; oo
kolkaasaan iyaga baabbi'in doonaa. [24] Waa inaadan u sujuudin ilaahyadooda, hana u
adeegin, shuqulkooda oo kalena ha samayn; laakiinse waa inaad wada afgembidaa, oo
aad sanamyadoodana jejebisaa. [25] Oo waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah u adeegtaan,
oo isaguna wuu idiin barakayn doonaa kibistiinna iyo biyihiinna; oo anna cudur waan
ka fogayn doonaa dhexdiinna. [26] Oo dhulkaaga dhexdiisa miduna dhicis ma dhali
doonto, ama madhalays ma noqon doonto, oo tirada maalmahaaga waan dhammaystiri
doonaa. [27] Oo cabsidaydaan ku hor marin doonaa, oo dadka aad u tegaysid oo dhan
waan argaggixin doonaa, oo waxaan cadaawayaashaada oo dhan ka dhigi doonaa
inay dhabarkooda kaa sii jeediyaan. [28] Oo waxaan hortaa diri doonaa xoon, kaas
oo reer Xiwi, iyo reer Kancaan, iyo reer Xeed hortaada ka eryi doona. [29] Oo iyaga
sannad uun hortaada ka eryi maayo, waayo, waaba intaasoo dhulku cidla noqdaa, oo
dugaagga duurku kugu bataa. [30] In yar in yar ayaan hortaada ka eryi doonaa, ilaa aad
adigu badatid oo aad dalka dhaxashid. [31] Oo waxaan soohdintaada ka dhigi doonaa
Badda Cas iyo tan iyo badda reer Falastiin, iyo cidlada ilaa tan iyo Webiga, waayo,
dadka dhulka deggan waxaan gelin doonaa gacantaada, markaasaad hortaada ka eryi
doontaa. [32] Waa inaadan axdi la dhigan iyaga iyo ilaahyadooda toona. [33] Waa inayan
iyagu dalkaaga degganaan, waaba intaasoo ay igu kaa dembaajiyaane, waayo, haddaad
ilaahyadooda u adeegtid, hubaal waxay taasu kugu noqon doontaa dabin.

24

Axdiga Oo La Xaqiijiyey

[1] Markaasuu wuxuu Muuse ku yidhi, Soo fuula oo Rabbiga u kaalaya, adiga iyo
Haaruun, iyo Naadaab, iyo Abiihuu, iyo toddobaatan oday oo reer binu Israa'iil ah,
oo meel fog ka caabuda; [2] oo Muuse oo keliyahu waa inuu Rabbiga u soo dhowaada,
laakiinse iyagu waa inayan soo dhowaan, dadkuna yuusan la soo fuulin. [3] Markaasaa
Muuse dadkii u yimid, oo wuxuu u sheegay hadalladii Rabbiga oo dhan iyo amarradii
oo dhan. Markaasaa dadkii oo dhammu isku cod ku jawaabeen, oo waxay yidhaahdeen,
Ereyadii Rabbigu ku hadlay oo dhan waannu wada yeeli doonnaa. [4] Markaasaa Muuse
wuxuu qoray ereyadii Rabbiga oo dhan, kolkaasuu aroor hore kacay, oo buurta hoost-
eedii wuxuu ka dhisay meel allabari iyo laba iyo toban tiir, sidii laba iyo tobankii qolo
oo reer binu Israa'iil ay ahaayeen. [5] Kolkaasuu wuxuu diray raggii dhallinyarada ahaa

oo reer binu Israa'iil, oo waxay Rabbiga u bixiyeen allabaryo la gubo iyo qurbaanno
nabaadiino oo dibiyo ah. 6 Markaasaa Muuse wuxuu qaaday dhiiggii badhkiis oo
wuxuu ku shubay xeedhooyin; oo dhiiggii badhkiisna wuxuu ku rusheeyey meeshii
allabariga. 7 Markaasuu wuxuu qaaday kitaabkii axdiga, oo wuuna akhriyey iyadoo ay
dadkii maqlayaan, oo waxay yidhaahdeen, Kulli wixii Rabbigu ku hadlay waannu yeeli
doonnaa oo waannu addeeci doonnaa. 8 Markaasaa Muuse wuxuu qaaday dhiiggii, oo
dadkii ku rusheeyey, oo wuxuu ku yidhi, Bal eega dhiiggii axdiga oo Rabbigu idinla
dhigtay oo ku saabsan hadalladan oo dhan. 9 Kolkaasaa waxaa kor u fuulay Muuse,
iyo Haaruun, iyo Naadaab, iyo Abiihuu, iyo toddobaatan oday oo reer binu Israa'iil ah.
10 Markaasay waxay arkeen Ilaahii reer binu Israa'iil; oo waxaa cagihiisa ka hooseeyey
sallax dhagax safayr ah oo sida samada u daahirsan. 11 Oo odayaashii reer binu
Israa'iilna far ma uu saarin, oo Ilaah bay arkeen, waxna way cuneen oo cabbeen.
12 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Bal kaalay oo buurta ii soo fuul,
oo halkaas iska joog; oo waxaan ku siinayaa looxyada dhagaxa ah, iyo sharcigii iyo
qaynuunnadii aan qoray, inaad iyaga bartid. 13 Kolkaasaa Muuse sara kacay, isaga iyo
midiidinkiisii Yashuuca, oo Muuse wuxuu fuulay buurtii Ilaah. 14 Oo wuxuu odayaashii
ku yidhi, Idinku halkan noo jooga, ilaa aan mar kale idiin nimaadno, oo bal eega,
waxaa idinla jooga Haaruun iyo Xuur; ku alla kii dacwo qaba, iyaga ha u yimaado.
15 Markaasaa Muuse wuxuu fuulay buurtii, oo buurtiina waxaa qarisay daruur. 16 Oo
ammaantii Rabbiguna waxay dul joogtay Buur Siinay, oo daruurtuna way qarinaysay
intii lix maalmood ah, oo maalintii toddobaad ayaa Rabbigu Muuse uga dhex yeedhay
daruurtii. 17 Oo muuqashada ammaantii Rabbigu waxay reer binu Israa'iil ula ekayd
sidii dab wax gubaya buurta dusheeda. 18 Markaasaa Muuse wuxuu galay daruurtii
dhexdeeda, oo buurtuu fuulay; oo Muuse wuxuu buurtii fuushanaa afartan maalmood
iyo afartan habeen.

25

Deeqyadii Loo Bixiyey Taambuuggii

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu la hadlay Muuse, oo ku yidhi, 2 Waxaad reer binu
Israa'iil ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Qurbaan ii ururiya, oo nin kasta oo
qalbigiisu raalli ka yahay waa inaad ka qaaddaa qurbaankayga. 3 Oo qurbaanka aad
ka qaadayso waxa weeyaan: dahab, iyo lacag, iyo naxaas, 4 iyo buluug, iyo guduud, iyo
casaan, iyo maro wanaagsan, iyo dhogor riyaad, 5 iyo wanan hargahood oo la caseeyey,
iyo adhidibadeed hargahood, iyo qori qudhac ah, 6 iyo saliid laambadda lagu shubo, iyo
udgoon lagu daro saliidda lagu subkado, iyo dhir udgoon oo lagu daro uunsiga; 7 iyo
dhagaxyo onika la yidhaahdo, iyo dhagaxyo loogu dhejiyo eefodka, iyo laabgashiga.
8 Oo meel quduus ah ha ii sameeyeen aan iyaga dhex joogee. 9 Waxaan ku tusi doono
oo dhan, oo ah hannaanka taambuugga iyo hannaanka alaabtiisa oo dhan, waa inaad
sidaas oo kale u samaysaan.

Sanduuqii Axdiga

10 Oo waa inay sanduuq ka sameeyaan qori qudhac ah, oo dhererkiisuna waa inuu
ahaadaa laba dhudhun iyo badh, ballaadhkiisuna waa inuu ahaadaa dhudhun iyo
badh, sarajooggiisuna waa inuu ahaadaa dhudhun iyo badh. 11 Oo waa inaad ku
dahaadhaa dahab saafi ah, oo gudaha iyo dibaddaba waa inaad ka dahaadhaa, oo
dushiisana waa inaad u samaysaa wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan.
12 Oo waa inaad afar siddo oo dahab ah u yeeshaa, oo aad kaga dhejisaa afarta rukun,
oo laba siddo waa inay isku dhinac ku yaalliin, laba siddona waa inay dhinaciisa kale
ku yaalliin. 13 Oo waa inaad ulo ka samaysaa qori qudhac ah, waana inaad dahab ku
dahaadhaa. 14 Oo ulahana waa inaad gelisaa siddooyinka sanduuqa dhinacyadiisa ku

yaal, in sanduuqa lagu qaado. 15 Oo uluhu waa inay ku jiraan sanduuqa siddooyinkiisa;
oo waana inaan iyaga laga bixin marnaba. 16 Oo sanduuqa gudihiisana waa inaad ku
riddaa maragga aan ku siin doono. 17 Oo daboolna waa inaad uga samaysaa dahab
saafi ah; laba dhudhun iyo badh waa inuu dhererkiisu ahaadaa, ballaadhkiisuna
waa inuu ahaadaa dhudhun iyo badh. 18 Oo waa inaad laba keruub ka samaysaa
dahab la tumay iyagoo daboolka labadiisa madax ka soo taagan. 19 Keruub waa
inaad madax ka samaysaa, keruubka kalena waa inaad madaxa kale ka samaysaa; oo
labada keruub oo labada madax ka kala taagan iyo daboolka waa inaad isku waslad
ka wada samaysaan. 20 Oo keruubiimtu waa inay baalashooda meel sare ka soo kala
bixiyaan, iyagoo baalashooda ku qarinaya daboolka, oo wejiyadoodu isku soo jeedaan,
oo keruubiimta wejiyadooduna waa inay ku soo jeedaan daboolka. 21 Oo daboolkana
waa inaad sanduuqa dushiisa saartaa; oo sanduuqa gudihiisana waa inaad ku riddaa
maragga aan ku siin doono. 22 Oo halkaasaan kugula kulmi doonaa, oo waxaan kaala
hadli doonaa daboolka dushiisa, iyo labada keruub oo sanduuqa maragga dul saaran
dhexdooda, oo waxaan kuu sheegi doonaa waxyaalaha aan ku siin doono oo dhan oo
aan amar ahaan kuugu dhiibi doono reer binu Israa'iil.

Miiska

23 Oo waa inaad miis ka samaysaa qori qudhac ah, oo dhererkiisu ha ahaado laba
dhudhun, ballaadhkiisuna ha ahaado dhudhun, sarajooggiisuna ha ahaado dhudhun
iyo badh. 24 Oo waa inaad dahab saafi ah ku dahaadhaa, waana inaad u samaysaa
wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. 25 Oo waa inaad qar le'eg calaacal
ballaadhkeed oo ku wareegsan u samaysaa, oo waa inaad qarka u samaysaa wax taaj
oo kale ah oo dahab ah oo ku wada wareegsan. 26 Oo waa inaad afar siddo oo dahab
ah u yeeshaa, oo siddooyinkana waa inaad ku dhejisaa afarta gees oo rukummada ah.
27 Oo meel qarka ku dhow waa inay siddooyinku ku yaalliin, iyagoo ah meelaha laga
geliyo ulaha miiska lagu qaado. 28 Oo ulaha waa inaad qori qudhac ah ka samaysaa,
oo aad dahab ku dahaadhaa, in miiska lagu qaado iyaga. 29 Oo waa inaad u samaysaa
suxuuntiisa, iyo malqacadihiisa, iyo kidhliyadiisa, iyo maddiibadihiisa wax lagaga
shubo, oo waa inaad dahab saafi ah ka wada samaysaa. 30 Oo miiska dushiisana waa
inaad kibistii tusniinta saartaa, hana taallo hortayda had iyo goorba.

Laambaddii Dahabka Ahayd

31 Oo laambad waa inaad dahab saafi ah ka samaysaa, oo laambaddii waa in dahab
laga tumaa, xataa salkeeda iyo usheeda dhexe, iyo koobabkeeda, iyo burooyinkeeda,
iyo ubaxeeduba, waa inay isku waslad la ahaadaan. 32 Dhinacyadana waa in lix
laamood ka baxdaa; saddex laamood waa inay laambadda dhinac kaga yaalliin,
saddexda kalena waa inay dhinaca kale kaga yaalliin. 33 Saddex koob oo yicib ubaxeed
u eg, iyo buro iyo ubax waa inay isku laan ku yaalliin, oo saddex koob oo yicib ubaxeed u
eg iyo buro iyo ubaxna waa inay ku yaalliin laanta kale; oo lixda laamood oo laambadda
ka baxdaa waa inay sidaas wada ahaadaan. 34 Oo laambadduna waa inay lahaataa
afar koob oo u eg yicib ubaxeed, iyo burooyinkoodii, iyo ubaxoodii; 35 iyo buro oo laba
laamood ka hoosaysa oo ay isku waslad la yihiin, iyo buro kale oo laba laamood ka
hoosaysa oo ay isku waslad la yihiin, iyo buro kale oo laba laamood ka hoosaysa oo ay
isku waslad la yihiin, oo waa inay lixda laamood oo laambadda ka baxday sidaas wada
ahaadaan. 36 Burooyinkooda iyo laamahooduba waa inay isku waslad la ahaadaan, oo
kulligeedna waa inay ahaataa isku waslad dahab la tumay oo saafi ah. 37 Oo waa inaad
toddoba laambadood ka dhigtaa, oo laambadaheeda waa in la shidaa inay hortooda
iftiimiyaan. 38 Oo birqaabyadeeda iyo alaabteeda lagu safeeyoba waa inay dahab saafi
ah ahaadaan. 39 Oo iyada iyo alaabtan oo dhanba waa in talanti dahab saafi ah laga
sameeyaa. 40 Oo sida hannaankii lagugu tusay buurta waa inaad u samaysaa.

26

Taambuuggii Allabariga

1 Oo weliba waa inaad samaysaa taambuugga toban daah leh, oo waxaad ka
samaysaa maro wanaagsan, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo lagu daabacay
keruubiim. 2 Oo daah walba dhererkiisu waa inuu ahaadaa siddeed iyo labaatan
dhudhun, daah walba ballaadhkiisuna waa inuu ahaadaa afar dhudhun; oo daahyada
oo dhammuna waa inay isku qiyaas ahaadaan. 3 Shan daah waa inay isku xidhnaadaan,
oo shanta daah oo kalena waa inay isku wada xidhnaadaan. 4 Oo daahyada midkood
waa inaad darafta uu ka laaban yahay u yeeshaa siddooyin buluug ah, oo sidaas oo
kalena waa inaad ka yeeshaa daaha dibadda ugu xiga laabka labaad. 5 Isku daah waa
inaad konton siddo u yeeshaa; oo daaha ku yaal laabka labaad waa inaad daraftiisa
u yeeshaa konton siddo; oo siddooyinkuna waa in midkoodba kan kale ka hor jeedaa.
6 Waa inaad konton qabsato oo dahab ah samaysaa, oo daahyadana waa inaad midba
kan kale qabsatooyinka kula xidhaa, oo taambuuggana waa inuu mid dhan ahaadaa.
7 Oo waa inaad daahyo ah dhogor riyaad samaysaa oo aad taambuugga ku deddaa;
oo waa inaad iyaga ka dhigtaa koob iyo toban daah. 8 Oo daah kasta dhererkiisu waa
inuu soddon dhudhun ahaadaa, daah kasta ballaadhkiisuna waa inuu afar dhudhun
ahaadaa; oo koob iyo tobanka daah waa inay isku qiyaas ahaadaan. 9 Oo waa inaad
shan daah gooni ahaantooda isugu xidhaa, lix daahna gooni ahaantooda isugu xidh, oo
daaha lixaad waa inaad ku labanlaabtaa teendhada fooddeeda. 10 Oo daaha dibadda u
xiga laabka daraftiisa waa inaad konton siddo u yeeshaa, oo daaha laabka labaad ugu
korreeya daraftiisana waa inaad konton siddo u yeeshaa. 11 Oo waa inaad samaysaa
konton qabsato oo naxaas ah, oo waa inaad qabsatooyinkana sudhaa siddooyinka,
oo teendhadana isku xidh kulligeed si ay mid dhan u noqoto. 12 Oo inta dusha ka
lalmata oo ka hadhay daahyada teendhada, oo ah daaha badhkiisa, waa in laga lalmiyaa
taambuugga dabadiisa. 13 Dhudhunka oo dhinaca ah iyo dhudhunka oo dhinaca kale oo
ah waxa ka hadha daahyada teendhada dhererkooda waa in laga lalmiyaa dhinacyada
taambuugga, oo ah dhankan iyo dhankaasba, inay dedaan. 14 Oo teendhada waa inaad
ded uga dhigtaa wanan hargahood oo la caseeyey, iyo ded ah adhidibadeed hargahood
oo ka sarreeya.

15 Oo looxyada taambuuggu ku taagan yahay waa inaad qori qudhac ah ka samaysaa.
16 Looxiiba dhererkiisu waa inuu toban dhudhun ahaadaa, oo loox kasta ballaadhkiisu
waa inuu dhudhun iyo badh ahaadaa. 17 Oo loox kasta waa inuu lahaadaa laba caarad,
oo looxyadu waa inay dhinacyada isku hayaan, oo waa inaad sidaas u yeeshaa looxyada
taambuugga oo dhan. 18 Oo dhinaca koonfureed oo taambuugga looxyadiisa waa inaad
labaatan loox ka dhigtaa. 19 Oo waa inaad samaysaa afartan saldhig oo lacag ah oo
ka hooseeya labaatanka loox; oo laba saldhigba waa inay ka hooseeyaan loox inay
saldhig u ahaadaan labadiisa caarad, oo laba saldhigna waa inay ka hooseeyaan loox
kale inay saldhig u ahaadaan labadiisa caarad. 20 Oo taambuugga dhankiisa labaad
oo woqooyi xiga waa inaad u yeeshaa labaatan loox, 21 iyo afartankoodii saldhig oo
lacagta ahayd. Laba saldhigba waa inay loox ka hoosayso. 22 Oo meesha ugu dambaysa
taambuugga oo ah dhankiisa galbeed waa inaad lix loox u yeeshaa. 23 Oo laba loox
waa inaad u yeeshaa labada geesood oo taambuugga xaggiisa dambe. 24 Oo waa inay
hoosta labanlaab ka noqdaan, oo sidaas oo kalena waa inay dhammaadaan ilaa siddada
kowaad dusheeda, oo labaduba waa inay sidaas ahaadaan, oo labada gees baa iska
leh. 25 Oo waa inay ahaadaan siddeed loox, iyo saldhigyadoodii lacagta ahayd oo ah
lix iyo toban saldhig, oo laba saldhigba waa inay loox ka hoosayso. 26 Oo waa inaad ulo
gudban ka samaysa qori qudhac ah; looxyada taambuugga dhinac kaga jira shan ulood
u yeel, 27 looxyada dhinaca kale kaga jirana shan ulood oo kale u yeel, oo shan ulood
oo kale u yeel taambuugga looxyadiisa kaga jira dhanka galbeed xaggiisa dambe. 28 Oo

uldhexaadda oo looxyada ku gudban waa inay gaadhaa gees ilaa gees. 29 Oo looxyada
waa inaad dahab ku dahaadhaa, oo siddooyinkooda ah meelaha ulaha gudban ka
gelayaan waxaad ka samaysaa dahab, oo ulahana waa inaad dahab ku dahaadhaa.
30 Oo taambuugga waa inaad u taagtaa sidii hannaankii aan buurta kugu tusay.
31 Oo waa inaad ilxidh ka samaysaa buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro
wanaagsan; hana lagu daabaco keruubiim. 32 Oo waa inaad ka soo lalmisaa afar tiir oo
qudhac ah oo dahab lagu dahaadhay, iyagoo leh qabsatooyin dahab ah, oo ku taagan
afar saldhig oo lacag ah. 33 Oo waa inaad ilxidhka ka soo lalmisaa qabsatooyinka
hoostooda, oo waxaad soo gelisaa sanduuqa maragga ilxidhka gudihiisa; oo ilxidhkuna
wuxuu u dhexeeyaa meesha quduuska ah iyo meesha ugu quduusan idinka aawadiin.
34 Oo daboolka waa inaad saartaa sanduuqa maragga oo ku jira meesha ugu quduusan.
35 Oo miiskana waa inaad dhigtaa ilxidhka dibaddiisa, oo laambaddana waxaad dhigtaa
miiska hortiisa oo ah dhanka koonfureed oo taambuugga, miiskana dhanka woqooyi
dhig. 36 Oo waa inaad iridda Teendhada u samaysaa daah buluug, iyo guduud, iyo
casaan, iyo maro wanaagsan oo daabac leh. 37 Oo daaha waa inaad u samaysaa shan tiir
oo qudhac ah, oo dahab ku dahaadh iyaga, qabsatooyinkooduna ha ahaadeen dahab;
oo waa inaad shan saldhig oo naxaas ah u yeeshaa.

27

Meeshii Allabariyo Lagu Gubo

1 Oo meesha allabariga waa inaad ka samaysaa qori qudhac ah, dhererkeedu shan
dhudhun ha ahaado, ballaadhkeeduna shan dhudhun; oo meesha allabarigu afar
geesood ha ahaado, oo sarajooggeeduna saddex dhudhun ha ahaado. 2 Oo afarteeda
rukun waxaad u yeeshaa afar gees; oo geesaheedu waa inay isku waslad la ahaadaan;
oo waa inaad naxaas ku dahaadhaa. 3 Oo waa inaad u samaysaa weelal dambaska
lagaga guro, iyo majarafadaheeda, iyo maddiibadaheeda, iyo mudacyadeeda, iyo
dabqaadayaasheeda, oo alaabteeda oo dhan waxaad ka samaysaa naxaas. 4 Oo waa
inaad shabag naxaas ah u yeeshaa; oo shabagga dushiisa waa inaad u yeeshaa afar
siddo oo naxaas ah oo ku taal afarta gees. 5 Oo waxaad hoos dhigtaa qarka ku wareegsan
meesha allabariga, inuu shabaggu gaadho meesha allabariga kalabadhkeeda. 6 Oo
meesha allabariga waa inaad u yeeshaa ulo qudhac ah oo lagu qaado, oo waxaad ku
dahaadhaa naxaas. 7 Oo ulaheeda waa in siddooyinka laga geliyaa, oo uluhu waa inay
meesha allabariga labada dhinac kaga jiraan ha lagu qaadee. 8 Oo waxaad iyada ka
samaysaa looxyo, sida sanduuq madhan oo kale, oo sidii buurta lagugu tusay ha u
sameeyeen.

Barxaddii Taambuugga

9 Oo waa inaad samaysaa barxadda taambuugga; oo barxadda dhinaceeda koon-
fureed waxaad ka lalmisaa daah maro wanaagsan ah oo dhererkiisu yahay boqol
dhudhun, 10 oo tiirarkiisuna waa inay ahaadaan labaatan, iyo labaatan saldhig oo
naxaas ah, oo tiirarka qabsatooyinkooda iyo waxyaalaha laysugu wada xidhaa waa
inay lacag ahaadaan. 11 Oo sidaas oo kale waa inaad dhinaca woqooyina ka lalmisaa
daah ah boqol dhudhun, oo tiirarkiisuna ha ahaadeen labaatan, iyo labaatan saldhig
oo naxaas ah, oo tiirarka qabsatooyinkooda iyo waxyaalaha laysugu wada xidhaana
lacag ha ahaadeen. 12 Oo barxadda dhinaca galbeed ballaadhkeeda waxaad ka lalmisaa
daah konton dhudhun ah, oo tiirarkiisu ha ahaadeen toban, saldhigyadooduna toban.
13 Oo barxadda dhinaca bari ballaadhkeedu waa inuu konton dhudhun ahaado. 14 Oo
iridda dhinaceeda waxaad ka lalmisaa daah shan iyo toban dhudhun ah; tiirarkiisuna
waa inay ahaadaan saddex, saldhigyadooduna saddex. 15 Oo dhinaca kalena waxaad
ka lalmisaa daah shan iyo toban dhudhun ah, tiirarkiisuna waa inay ahaadaan saddex,
saldhigyadooduna saddex. 16 Oo barxadda iriddeeda waxaad u yeeshaa daah labaatan

dhudhun ah, oo ah buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan oo daabac laga
sameeyey, tiirarkiisu ha ahaadeen afar, saldhigyadooduna afar. 17 Oo tiirarka barx-
adda ku wareegsan oo dhan waa in lacag laysugu wada xidhaa; oo qabsatooyinkooduna
waa inay lacag ahaadaan, saldhigyadooduna waa inay naxaas ahaadaan. 18 Barxadda
dhererkeedu waa inuu ahaado boqol dhudhun, oo ballaadhkeeduna waa inuu meel
walba u ahaadaa konton dhudhun, sarajooggeeduna waa inuu ahaado shan dhudhun,
kana samee maro wanaagsan oo saldhigyadooduna ha ahaadeen naxaas. 19 Oo alaabta
taambuugga lagaga adeego oo dhan, iyo musmaarradiisa oo dhan, iyo barxadda
musmaarradeeda oo dhammu waa inay naxaas wada ahaadaan.

Saliidda Laambadda

20 Oo waxaad reer binu Israa'iil ku amartaa inay kuu keenaan saliid saafi ah oo
saytuun laga tumay oo laambadda lagu shido, si ay laambaddu had iyo goor u baxdo.
21 Taambuugga shirka gudihiisa oo ku yaal ilxidhka dibaddiisa, kuna hor yaalla
maragga, fiidka ilaa subaxda waa inay Haaruun iyo wiilashiisu Rabbiga hortiisa ku
diyaariyaan laambadda; oo wuxuu reer binu Israa'iil u noqon doonaa qaynuun weligiis
u jira ka ab ka ab.

28

Dharkii Wadaadka Sare

1 Oo soo kaxayso walaalkaa Haaruun iyo wiilashiisa, oo kala soo dhex bax reer binu
Israa'iil, inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada, kuwaasu waxa weeyaan Haaruun
qudhiisa iyo Naadaab, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar oo wada ah wiilashii
Haaruun. 2 Oo walaalkaa Haaruun waa inaad u samaysaa dhar quduus ah, ammaan
iyo qurux aawadood. 3 Oo waxaad la hadashaa kulli inta qalbigooda xigmadu ku
jirto, oo aan ruuxii xigmadda ka buuxiyey, inay Haaruun dharkiisa u sameeyaan oo
ay isaga quduus ka dhigaan inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada. 4 Oo dharka
ay u samaynayaanna waxa weeyaan laabgashi, iyo eefod, iyo khamiis, iyo jubbad, iyo
duub, iyo dhex-xidh, oo waa inay dhar quduus ah u sameeyaan walaalkaa Haaruun
iyo wiilashiisa, inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada. 5 Oo ha qaateen dahab, iyo
buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan.

Eefodka

6 Oo eefodka ha ka sameeyeen dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro
wanaagsan, oo daabacna ha lagu sameeyo. 7 Waa inuu lahaadaa laba garab oo is-haysta
oo ku xidhan labadiisa daraf, inuu iswada haysto kulligii. 8 Oo dhex-xidhka daabaca
leh oo dusha kaga yaal in lagu xidho waa in isku si loo sameeyaa oo uu isku waslad la
ahaadaa; oo ha ahaado dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan.
9 Oo waxaad qaadataa laba dhagax oo onika la yidhaahdo, oo waxaad dushooda ku
xaradhaa magacyada reer binu Israa'iil; 10 magacyadooda lix waa inaad isku dhagax ku
dhigtaa, oo lixda magac oo hadhayna waa inaad dhagaxa kale ku dhigtaa, siday u kala
hor dhasheen. 11 Sida shuqulka dhagax-xardhihii waa inaad labada dhagax u xaradhaa
xaradh u eg xaradhka shaabadda, oo waana inaad ku dhigtaa magacyadii reer binu
Israa'iil; oo waa inaad saldhigyo dahab ah ku dhejisaa. 12 Oo labada dhagax waa inaad
ku dhejisaa eefodka garbihiisa inay dhagaxyo xusuus ah u noqdaan reer binu Israa'iil,
oo Haaruun waa inuu Rabbiga hortiisa magacyadooda ku qaadaa garbihiisa xusuus
ahaan aawadeed.
13 Oo waa inaad u samaysaa saldhigyo dahab ah, 14 oo waa inaad u samaysaa laba
silsiladood oo ah dahab saafi ah, oo waxaad u samaysaa sida wax xadhko u eg oo tidcan,
oo silsiladaha isku tidcan waa inaad ku xidhaa saldhigyada.

Laabgashigii

15 Oo waa inaad samaysaa laabgashi xukumaadeed, oo daabacna ha lagu sameeyo;
oo waa inaad u samaysaa sida samaynta eefodka; waana inaad ka samaysaa dahab,
iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan. 16 Waa inuu ahaadaa
afargeesood oo isku laalaaban; dhererkiisuna ha ahaado taako, ballaadhkiisuna ha
ahaado taako. 17 Oo waa inaad afar saf oo dhagaxyo ah ku dul dhejisaa; safka kowaad
ha ahaado sardiyos, iyo tobasiyos, iyo mid birqaya; 18 safka labaadna ha ahaado
sumurud, iyo safayr, iyo dheemman; 19 safka saddexaadna ha ahaado yakintos, iyo
agate, iyo ametustos; 20 safka afraadna ha ahaado berullos, iyo onika, iyo yasbid; oo
waa in lagu dhejiyo saldhigyo dahab ah. 21 Oo dhagaxyadu waa inay tiro le'ekaadaan
sida magacyada reer binu Israa'iil, ha ahaadeen laba iyo toban sida magacyadooda,
oo laba iyo tobanka qabiil waa in mid kasta magiciisa lagu xardho sida xaradhka
shaabadda. 22 Oo laabgashiga waxaad ku samaysaa silsilado xadhko u eg oo laga tidcay
dahab saafi ah. 23 Oo laabgashiga waxaad ku samaysaa laba siddo oo dahab ah, oo
labada siddo waxaad sudhaa laabgashiga labadiisa darfood. 24 Oo labada silsiladood oo
tidcan oo dahabka ah waxaad ku xidhaa labada siddo oo ku yaal laabgashiga labadiisa
darfood. 25 Oo labada silsiladood oo tidcan labadooda madax oo kale waxaad ku xidhaa
labada saldhig, oo waxaad ku xidhaa eefodka garbihiisa xaggooda hore. 26 Oo waxaad
samaysaa laba siddo oo dahab ah, oo waxaad soo sudhaa laabgashiga labadiisa darfood
oo gudaha oo eefodka xiga. 27 Oo waxaad samaysaa laba siddo oo dahab ah, oo waxaad
ku xidhaa eefodka labadiisa garab xaggooda hoose oo dhanka hore ku yaal, oo ku
dhow meeshay isku xidhmaan, oo ka sarreeya eefodka dhex-xidhkiisa oo daabaca ah.
28 Oo laabgashiga waa inay siddooyinkiisa ku xidhaan siddooyinkii eefodka oo ha kula
xidheen shalash buluug ah, inuu ku dul xidnaado dhex-xidhka daabaca ah oo eefodka,
iyo inuusan laabgashigu ka furnaan eefodka. 29 Oo magacyada reer binu Israa'iil
waa in Haaruun ku qaadaa laabgashiga xukumaadda oo qalbigiisa saaran markuu
galo meesha quduuska ah, inay xusuus noqdaan Rabbiga hortiisa had iyo goor. 30 Oo
laabgashiga xukumaadda waa inaad gelisaa Uuriimka iyo Tummiimka, oo waa inay
Haaruun qalbigiisa saarnaadaan markuu Rabbiga hortiisa tago; oo Haaruun waa inuu
qalbigiisa ku qaadaa xukumaadda reer binu Israa'iil had iyo goorba.

Khamiiskii Wadaadka Sare

31 Oo khamiiska eefodka kulligiis waa inaad ka dhigtaa buluug. 32 Oo waa inuu
meel daloosha oo madaxu maro ku lahaadaa; oo waa inuu ahaado sida dhar leh
tolmo wanaagsan oo daloolkiisa ku wareegsan inuusan dillaacin aawadeed. 33 Oo
khamiiska daraftiisa hoose waxaad u yeeshaa rummaanno oo ah buluug, iyo guduud,
iyo casaan, oo ku wada wareeji daraftiisa hareeraheeda oo dhan; oo dawanno dahab
ahna dhexdooda geli oo ku wareeji. 34 Dawan dahab ah iyo rummaan, haddana dawan
dahab ah iyo rummaan, waa inaad ku wareejisaa khamiiska daraftiisa. 35 Oo Haaruun
waa inuu gashado inuu ku adeego; oo sanqadhiisana waa la maqli doonaa markuu tago
Rabbiga hortiisa oo uu galo meesha quduuska ah, iyo markii uu ka soo baxaba, inuusan
dhiman aawadeed.
36 Oo waa inaad samaysaa waslad khafiifa oo dahab saafiya ah, waxaad ku xaradhaa
xaradhka u eg xaradhka shaabadda oo leh, WAA U QUDUUS RABBIGA. 37 Oo waa
inaad ku xidhaa shalash buluug ah, oo ku dhejisaa duubka, oo duubka intiisa hore
ha ku taallo. 38 Oo ha ku taallo Haaruun fooddiisa, Oo Haaruun baa qaadi doona
dembiga alaabta quduuska ah, oo ay reer binu Israa'iil quduus kaga dhigi doonaan
hadiyadahooda quduuska ah; oo mar kasta waxay ku oolli doontaa fooddiisa, in iyaga
laga aqbalo Rabbiga hortiisa. 39 Oo jubbadda marada wanaagsan laga sameeyey waa
inaad daabacdaa oo waa inaad duub ka samaysaa maro wanaagsan, oo dhex-xidh waa
inaad ka samaysaa daabac.

Dharkii Wadaaddada Kale

[40] Oo wiilasha Haaruunna waa inaad u samaysaa jubbado iyo dhex-xidho, iyo
duubab, iyagu ha u ahaadeen ammaan iyo qurux. [41] Oo waxaad dharkaas u lebbistaa
walaalkaa Haaruun iyo wiilashiisa la joogaba; oo waa inaad iyaga subagtaa, oo
daahirisaa oo quduus ka dhigtaa, inay iiga adeegaan hawsha wadaadnimada. [42] Oo
waa inaad iyaga u samaysaa sirwaallo maro wanaagsan ah oo gaadha dhexdooda
ilaa bowdyahooda, oo ay ku qariyaan cawradooda; [43] Haaruun iyo wiilashiisu waa
inay gashadaan markay galaan taambuugga shirka ama markay meesha allabariga
u dhowaadaan inay ka dhex adeegaan meesha quduuska ah inaanay dembi qaadin
oo dhiman. Waxay isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba ku noqon doontaa qaynuun
weligiis ah.

29

Caleemasaarkii Wadaaddada

[1] Oo waxyaalahan waa waxa aad ku samayso iyaga inaad quduus ka dhigtid inay
iiga adeegaan hawsha wadaadnimada; waxaad wadataa dibi yar iyo laba wan oo aan
iin lahayn, [2] iyo kibis aan khamiir lahayn, iyo moofo aan khamiir lahayn oo saliid
lagu daray, iyo canjeero aan khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay, oo waxaad
ka samaysaa bur wanaagsan oo sarreen ah. [3] Oo waa inaad isku dambiil ku riddaa
oo dambiisha ku keentaa, adigoo wada dibigii iyo labadii wan. [4] Oo Haaruun iyo
wiilashiisa waa inaad ilaa iridda teendhada shirka keentaa, oo waa inaad biyo ugu
maydhaa. [5] Oo waxaad qaadataa dharkii, oo waxaad Haaruun u gelisaa jubbadda,
iyo khamiiska eefodka, iyo eefodka, iyo laabgashiga, oo dhexdana waxaad ugu xidhaa
dhex-xidhka daabaca leh oo eefodka; [6] oo duubkana waa inaad madaxiisa saartaa,
oo taajka quduuska ahna duubka saar. [7] Oo markaas waxaad qaadataa saliidda lagu
subkado, oo madaxiisa ku shub, oo ugu subag isaga. [8] Oo waxaad soo kaxaysaa
wiilashiisa oo iyagana jubbado u geli. [9] Oo dhex-xidho ugu xidh, duubabna u duub
Haaruun iyo wiilashiisaba; oo qaynuun weligiis ah ayay hawsha wadaadnimada
ku lahaan doonaan, oo Haaruun iyo wiilashiisaba waa inaad quduus ka dhigtaa.
[10] Oo dibiga waxaad keentaa teendhada shirka horteeda, Haaruun iyo wiilashiisuna
gacmaha ha dul saareen dibiga madaxiisa. [11] Oo dibiga waxaad ku qashaa Rabbiga
hortiisa xagga iridda teendhada shirka. [12] Oo waxaad qaaddaa dibiga dhiiggiisa, oo
fartaada ku mari meesha allabariga geesaheeda; oo dhiigga oo dhan waxaad ku qubtaa
meesha allabariga hoosteeda. [13] Oo waxaad qaaddaa xaydha gudaha ku jirta oo dhan,
iyo xuubka beerka ku dul yaal, iyo labada kelyood, iyo xaydha dushooda ku taal,
oo meesha allabariga ku dul gub. [14] Laakiinse dibiga hilibkiisa iyo haraggiisa iyo
uuskiisaba waxaad ku gubtaa xerada dibaddeeda; waayo, waa qurbaan dembi loo
bixiyey. [15] Oo haddana waxaad qaaddaa wan; oo Haaruun iyo wiilashiisuna gacmaha
ha dul saareen wanka madaxiisa. [16] Oo markaas waa inaad wanka gowracdaa, oo
dhiiggiisa intaad qaadatid waxaad ku dul rushaysaa meesha allabariga. [17] Oo markaas
waa inaad wanka kala googooysaa, oo waxaad maydhaa uurkujirtiisa iyo lugihiisa, oo
meel la dhig googo'iisa iyo madaxiisaba. [18] Oo wanka oo dhan waa inaad ku dul gubtaa
meesha allabariga, waayo, waa qurbaan Rabbiga loo gubo; oo waa caraf udgoon oo
waa qurbaan dab loogu sameeyo Rabbiga. [19] Oo haddana waxaad qaaddaa wanka
kale; oo Haaruun iyo wiilashiisuna gacmaha ha dul saareen wanka madaxiisa. [20] Oo
markaas waa inaad wanka gowracdaa, oo dhiiggiisa intaad qaadatid waxaad marisaa
dhegta midig oo Haaruun caaraddeeda, iyo dhegta midig oo wiilashiisa caaraddeeda,
iyo suulka gacantooda midig, iyo suulka cagtooda midig, oo haddana waxaad dhiigga
ku dul rushaysaa meesha allabariga. [21] Oo waxaad qaaddaa dhiigga meesha allabariga
ku dul yaal, iyo saliidda lagu subkado, oo waxaad ku rushaysaa Haaruun, iyo dharkiisa,
iyo wiilashiisa, iyo dharkii wiilashiisa isaga la jooga; oo waa in quduus laga dhigaa

isaga, iyo dharkiisa, iyo wiilashiisa, iyo dharkii wiilashiisa isaga la jooga. 22 Oo waxaad
kaloo qaaddaa wanka baruurtiisa, iyo badhidiisa, iyo xaydhiisa gudaha ku duuban,
iyo xuubka beerka ku dul yaal, iyo labadiisa kelyood iyo xaydhooda, iyo bowdada
midigta ah; waayo, waa wanka quduuskadhigidda. 23 Oo dambiisha hor taal Rabbiga
oo ay ku jirto kibista aan khamiirka lahaynu waxaad kala soo baxdaa xabbad kibis
ah, iyo xabbad ah moofo saliid leh, iyo xabbad canjeero ah; 24 oo kulligood waxaad
saartaa gacmaha Haaruun, iyo gacmaha wiilashiisa, oo Rabbiga hortiisa ku ruxrux
inay ahaadaan qurbaanka la ruxruxo. 25 Oo markaas waa inaad gacmahooda ka
qaaddid, oo waxaad ku dul gubtaa qurbaanka la gubo oo meesha allabariga kor yaal,
inay caraf udgoon ku ahaadaan Rabbiga hortiisa. Waa qurbaan dab loogu sameeyey
Rabbiga. 26 Oo waxaad qaaddaa Haaruun wankiisa quduuskadhigidda sakaarkiisa, oo
Rabbiga hortiisa ku ruxrux sidii qurbaanka la ruxruxo, oo wuxuuna noqon doonaa
qaybtaada. 27 Oo waa inaad quduus ka dhigtaa sakaarka qurbaanka la ruxruxo, iyo
bowdada qurbaanka sare loo qaado, oo la ruxruxo, oo sarena loo qaado, ee wanka
quduuskadhigidda, xataa qaybta Haaruun iyo qaybta wiilashiisaba, 28 oo intaas waa
inay Haaruun iyo wiilashiisu amar ahaan uga lahaadaan reer binu Israa'iil weligoodba,
waayo, waa qurbaan sare loo qaado; waana inay ahaato qurbaan sare loo qaado, oo
ay reer binu Israa'iil bixiyaan markay ku allabaryaan qurbaannadooda nabaadiinada.
Waa qurbaankooda sare loogu qaado Rabbiga. 29 Oo dharka Haaruun oo quduuska ah
waxaa qaadan doona wiilashiisa isaga dabadiis, si loogu subko oo quduus looga dhigo
iyagoo gashan. 30 Oo wiilka isaga meeshiisa wadaad ka noqdaa toddoba maalmood waa
inuu gashanaadaa markuu teendhada shirka galo inuu ka adeego meesha quduuska
ah. 31 Oo waa inaad qaaddaa wanka quduuskadhigidda, oo hilibkiisa waxaad ku
karisaa meel quduus ah. 32 Oo Haaruun iyo wiilashiisu waa inay hilibka wanka
iyo kibista ku jirta dambiisha cunaan xagga iridda taambuugga shirka. 33 Oo waa
inay cunaan waxyaalahaas lagu kafaaro guday, inay daahir iyo quduus ku noqdaan;
laakiinse qof qalaadu yaanu waxba ka cunin, waayo, iyagu waa quduus. 34 Oo haddii
hilibka quduuskadhigidda iyo kibista wax ka hadhaan oo ay gaadhaan ilaa subaxda,
de markaas waa inaad intii hadhay dab ku gubtaa, oo waa inaan la cunin, maxaa
yeelay, waa quduus. 35 Oo Haaruun iyo wiilashiisa waxaad ku samaysaa sidii aan
kugu amray oo dhan, oo toddoba maalmood waa inaad iyaga quduus ka dhigtaa.
36 Maalin walba waa inaad dibiga qurbaanka dembiga u bixisaa kafaaraggud aawadiis,
oo meesha allabarigana waa inaad daahirisaa markaad u kafaaro gudaysid, oo waa
inaad subagtaa inaad quduus ka dhigtid. 37 Oo toddoba maalmood waa inaad meesha
allabariga u kafaaro guddaa oo quduus ka dhigtaa, oo meesha allabarigu waa inay ugu
wada quduusnaataa, oo wax kasta oo meesha allabariga taabtaa quduus wuu noqon
doonaa. 38 Haddaba waxanu waa wixii aad meesha allabariga ku dul bixin lahayd;
maalin walba had iyo goor waa inaad laba wan oo sannad jira ku bixisaa. 39 Wan
waa inaad subaxda bixisaa, wanka kalena waa inaad makhribka bixisaa. 40 Oo bur
wanaagsan oo hiin rubuceed oo saliid saafi ah lagu daray toban meelood oo meel
waa inaad wanka la bixisaa, iyo weliba hiin rubuceed oo khamri ah oo ah qurbaankii
cabniinka. 41 Oo wanka kalena waa inaad makhribka bixisaa, oo waxaad u bixisaa sida
qurbaanka hadhuudhka ah oo subaxda, iyo qurbaanka cabniinka oo subaxda, caraf
udgoon ha lahaado hana ahaado qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo. 42 Oo wuxuu
ka ab ka ab ahaan doonaa qurbaan joogto ah oo Rabbiga hortiisa lagu gubo xagga
iridda taambuugga shirka, oo ah meesha aan kugula kulmi doono inaan kula hadlo
aawadeed. 43 Oo halkaas reer binu Israa'iil ayaan kula kulmi doonaa; oo taambuugguna
wuxuu quduus ku noqon doonaa ammaantayda. 44 Oo waxaan quduus ka dhigi doonaa
taambuugga shirka iyo meesha allabariga; oo Haaruun iyo wiilashiisana quduus baan
ka dhigi doonaa, inay hawsha wadaadnimada iiga adeegaan. 45 Oo anigu waxaan dhex

joogi doonaa reer binu Israa'iil, oo waxaan ahaan doonaa Ilaahood. 46 Oo iyagu waxay
ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahood ah oo iyaga dalkii Masar ka soo
bixiyey inaan iyaga dhex joogo. Anigu waxaan ahay Rabbiga ah Ilaahood.

30

Meesha Fooxa Lagu Shido

1 Oo waxaad samaysaa meel allabari oo foox lagu shido; waxaadna ka samaysaa
qori qudhac ah. 2 Oo dhererkeeduna ha ahaado dhudhun, ballaadhkeeduna ha
ahaado dhudhun, afar geesoodna waa inay lahaataa, sarajooggeeduna ha ahaado laba
dhudhun, oo geesaheeduna waa inay isku waslad la ahaadaan. 3 Oo waa inaad dahab
saafi ah ku dahaadhaa dusheeda iyo dhinacyadeeda ku wareegsan iyo geesaheedaba;
oo waxaad u samaysaa wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. 4 Oo qarkeeda
hoostiisa waa inaad laba siddo oo dahab ah ugu yeeshaa labada rukun; labada dhinac
waa inaad sidaas u yeeshaa, oo waxay u noqon doonaan meelihii ulaha lagu qaado
laga gelin lahaa. 5 Oo waxaad ulaha ka samaysaa qori qudhac ah, waana inaad dahab
ku dahaadhaa. 6 Oo waxaad hor dhigtaa ilxidhka u dhow sanduuqa maragga oo hor
yaal daboolka ka sarreeya maragga, halkaas oo ah meesha aan kugula kulmi doono.
7 Oo Haaruun waa inuu ku shido foox udgoon; subax walba markuu laambadaha
hagaajinayo waa inuu foox shido. 8 Oo makhribka Haaruun markuu laambadaha
shidayo waa inuu foox shido, kaasoo ah foox joogto u ah Rabbiga hortiisa, ka ab
ka ab. 9 Oo waa inaydnaan dusheeda ku bixin foox qalaad, ama qurbaan la gubo,
ama qurbaan hadhuudh ah, oo dusheedana ha ku daadinina qurbaan cabniin ah.
10 Geesaheedana sannaddiiba mar Haaruun waa inuu ku dul kafaaro gudo; oo dhiigga
allabariga dembiga oo kafaaraggud ah sannaddiiba mar waa inuu ku kafaaro gudo tan
iyo ka ab ka ab. Waa kan ugu wada quduusan Rabbiga.

Lacagta Kafaaraggudka

11 Markaasuu Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 12 Markaad reer binu
Israa'iil tirinaysid, intii ay tiradoodu noqoto oo dhan, nin waluba waa inuu Rabbiga
siiyo madaxfurashadiisa, markaad tirisid; si aan belaayo ugu dhicin markaad iyaga
tirisid. 13 Oo waxan waa inay bixiyaan, nin walba oo u gudba kuwa la tiriyey waa
inuu bixiyaa nus sheqel le'eg sheqelkii meesha quduuska ah: (sheqelku waa labaatan
geeraah:) nus sheqel waa in Rabbiga loo bixiyaa. 14 Oo mid kasta oo u gudba kuwa
la tiriyey oo ah inta jirta labaatan sannadood iyo wixii ka sii weyn, waa inuu bixiyaa
Rabbiga wixiisa. 15 Markay Rabbiga wixiisa u bixinayaan inay nafihiinna u kafaaro
gudaan, kii taajir ahu waa inaanu bixin wax nus sheqel ka badan, kii miskiin ahuna
waa inaanu bixin wax nus sheqel ka yar. 16 Oo waa inaad reer binu Israa'iil ka qaaddaa
lacagta kafaaraggudka ah, oo aad wax kaga qabataa hawsha taambuugga shirka, inay
reer binu Israa'iil u noqoto xusuus Rabbiga hortiisa, si aad nafihiinna ugu kafaaro
guddaan.

Berkeddii Weysada

17 Markaasuu Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 18 Waxaad samaysaa
berked weyso oo naxaas ah, salkeedana waxaad ka samaysaa naxaas, oo waxaad
dhigtaa meel u dhexaysa taambuugga shirka iyo meesha allabariga; oo waa inaad biyo
ku shubtaa, ha lagu maydho e. 19 Haaruun iyo wiilashiisu waa inay gacmaha iyo cagaha
ku dhaqdaan: 20 oo markay gelayaan taambuugga shirka waa inay biyo ku maydhaan,
yaanay dhimanine, ama markay meesha allabariga ag yimaadaan inay ka adeegaan
oo ay gubaan qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo, 21 waa inay gacmaha iyo cagahaba
dhaqdaan, yaanay dhimanine; oo wuxuu iyaga u noqon doonaa qaynuun weligiis ah,
xataa xagga isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba ka ab ka ab.

Saliiddii Subkidda
22 Oo markaasuu haddana Rabbigu Muuse la hadlay oo ku yidhi, 23 Waxaad qaadataa
dhir udgoon oo wacan, oo ah shan boqol oo sheqel oo ah malmal asli ah, iyo badhkiis
oo qorfe macaan ah, oo ah laba boqol iyo konton sheqel, iyo laba boqol iyo konton
sheqel oo ah kalamus, 24 iyo shan boqol oo sheqel oo ah kasiya, oo le'eg sheqelka meesha
quduuska ah, iyo hiin muggeed oo saliid saytuun ah. 25 Oo waxaad ka samaysaa saliid
lagu subkado oo quduus ah, taas oo ah cadar laysku daray sidii kan cadarsameeyaha
oo kale; oo waxay noqon doontaa saliid lagu subkado oo quduus ah. 26 Oo waxaad
ku subagtaa taambuugga shirka iyo sanduuqa maragga, 27 iyo miiska iyo alaabtiisa oo
dhan, iyo laambadda iyo alaabteeda, iyo meesha allabariga ee fooxa, 28 iyo meesha
allabariga lagu gubo iyo alaabteeda oo dhan, iyo berkedda weysada iyo salkeedaba.
29 Oo waa inaad iyaga quduus ka dhigtaa, inay noqdaan kuwa ugu wada quduusan;
oo wax kasta oo iyaga taabtaaba waxay noqon doonaan quduus. 30 Oo Haaruun
iyo wiilashiisaba waa inaad u subagtaa oo quduus ka dhigtaa, inay iiga adeegaan
hawsha wadaadnimada. 31 Oo waa inaad la hadashaa reer binu Israa'iil oo waxaad ku
tidhaahdaa, Tanu waxay ka ab ka ab ii noqon doontaa saliid lagu subkado oo quduus
ah. 32 Haddaba waa inaan dad jidhkiisa lagu shubin, ama waa inaydnaan samayn mid
la mid ah, oo sideeda oo kale loo sameeyey, waayo, iyadu waa quduus, oo waxay idiin
noqon doontaa quduus. 33 Oo ku alla kii taas oo kale sameeya, ama ku alla kii qof qalaad
mariya, dadkiisa waa laga gooyn doonaa.

Fooxa
34 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad qaadataa uunsi udgoon oo
ah istakte iyo onika iyo galbanum, iyagoo ah uunsi ay ku jirto beeyo saafi ah, oo
miisaankooduna ha iswada le'ekaado. 35 Oo waxaad ka samaysaa foox, kaas oo loo
sameeyey sida cadarsameeyuhu uu u sameeyo oo kale, oo cusbo lagu daray, oo saafi ah,
quduusna ah. 36 Oo qaarkiis waa inaad tuntaa oo yaryaraysaa, oo waxaad hor dhigtaa
maragga ku jira taambuugga shirka, taasoo ah meesha aan kugula kulmi doono; oo
waxay idiin noqon doontaa kan ugu wada quduusan. 37 Oo fooxa aad samayn doontaan
sidiisa ha u samaysanina; waayo, wuxuu kuu noqon doonaa quduus Rabbiga aawadiis.
38 Oo ku alla kii kaas oo kale sameeya, inuu ku udgoonsado, kaas dadkiisa waa laga
gooyn doonaa.

31

Besaleel Iyo Aaholii'aab
1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 2 Bal eeg, magac baan ugu
yeedhay Besaleel ina Uurii, oo ah ina Xuur, qabiilkiisuna yahay Yahuudah; 3 oo waxaan
isaga ka buuxiyey Ruuxa Ilaah, xagga xigmadda, iyo waxgarashada, iyo aqoonta, iyo
sancada cayn kasta ah, 4 inuu shuqullo yaab leh hindiso, oo uu ka shaqeeyo dahabka,
iyo lacagta, iyo naxaasta, 5 iyo inuu qoro dhagaxyada saldhigyo lagu dhejiyo oo uu
looxyada xardho, iyo inuu ka shaqeeyo sanco cayn kasta ah. 6 Oo bal eeg, waxaan
isaga la doortay Aaholii'aab oo ah ina Axiisaamaag, oo qabiilkiisu yahay Daan; oo inta
xigmadda leh oo dhan waxaan qalbigooda geliyey xigmad, inay sameeyaan wixii aan
kugu amray oo dhan; 7 kuwaasoo ah taambuugga shirka, iyo sanduuqa maragga, iyo
daboolka dul saaran, iyo alaabta Taambuugga oo dhan, 8 iyo miiska iyo alaabtiisa,
iyo laambadaha saafiga ah, iyo alaabtooda oo dhan, iyo meesha allabariga oo fooxa,
9 iyo meesha allabariga lagu gubo, iyo alaabteeda oo dhan, iyo berkedda weysada iyo
salkeeda, 10 iyo dharka adeegidda, iyo dharka quduuska ah oo wadaadka Haaruun ah,
iyo dharka wiilashiisaba, inay ka adeegaan hawsha wadaadnimada, 11 iyo saliidda lagu
subkado, iyo fooxa uunsiga udgoon ah oo meesha quduuska ah, oo wax walba sidii aan
kugu amray waa inay u sameeyaan.

Sabtida

12 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 13 Waxaad la hadashaa
reer binu Israa'iil, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sida runta ah waa inaad dhawrtaan
ayaamahayga sabtiyaasha ah: waayo, waa calaamo ina dhex taal aniga iyo idinka
ka ab ka ab; si aad u ogaataan inaan anigu ahay Rabbiga quduus idinka dhigaya.
14 Haddaba waa inaad dhawrtaan sabtida, waayo, waa idiin quduus, oo mid kasta oo
ka dhiga wax aan quduus ahayn hubaal waa in la dilaa, waayo, ku alla kii maalintaas
shaqeeya, de qofkaas waa in laga gooyaa dadkiisa. 15 Lix maalmood waa in shuqul
la qabtaa, laakiinse maalinta toddobaad waa sabti nasasho ah oo Rabbiga quduus u
ah; oo ku alla kii maalinta sabtidaa shuqul qabta hubaal waa in la dilaa. 16 Sidaas
daraaddeed reer binu Israa'iil waa inay sabtida dhawraan, iyagoo ka ab ka ab sabtida
u dhawra axdi weligiis ah aawadiis. 17 Waa calaamo weligeed ina dhex taal aniga iyo
reer binu Israa'iil; waayo, Rabbigu lix maalmood buu ku sameeyey samada iyo dhulka,
oo maalintii toddobaadna wuu nastay, wuuna qabowsaday.

18 Oo markii uu dhammeeyey hadalkii uu kula hadlayay Buur Siinay dusheeda, ayuu
Muuse siiyey labadii loox ee maragga iyagoo ah looxyo dhagaxyo ah, oo fartii Ilaah lagu
qoray.

32

Weyshii Dahabka Ahayd

1 Oo markii dadkii arkay in Muuse raagay oo uusan buurtii ka soo degin, ayaa
dadkii iyagoo urursan Haaruun u yimaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Kac, oo inoo
samee ilaahyo ina hor socda; waayo, Muusahan oo ah ninkii inaga soo bixiyey dalkii
Masar, garan mayno wax ku dhacay. 2 Markaasaa Haaruun wuxuu iyagii ku yidhi, Soo
bixiya hilqadaha dahabka ah oo dhegaha ugu jira naagihiinna, iyo wiilashiinna, iyo
gabdhihiinna, oo ii keena. 3 Markaasaa dadkii oo dhammu waxay soo bixiyeen hilqadi-
hii dahabka ahaa oo dhegaha ugu jiray oo waxay u keeneen Haaruun. 4 Kolkaasuu
gacmahooda ka guddoomay, oo wuxuu ku xardhay alaabta wax lagu xardho, wuxuuna
ka sameeyey weyl dahab la shubay ah; oo waxay yidhaahdeen, Reer binu Israa'iilow,
kanu waa ilaahiinnii dalka Masar idinka soo waday. 5 Oo Haaruun markuu arkay
ayuu meel allabari ka hor dhisay, markaasaa Haaruun ogeysiis ku dhawaaqay, oo
wuxuu yidhi, Berri waa iiddii Rabbiga. 6 Markaasay subaxdii dambe aroor hore keceen,
oo waxay bixiyeen qurbaanno la gubo, oo waxay keeneen qurbaanno nabaadiino,
markaasay dadkii u fadhiisteen inay wax cunaan oo wax cabbaan, oo ay u keceen inay
cayaaraan.

7 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Kac oo hoos u deg, waayo, dadkaagii
aad dalkii Masar ka soo bixisay, way iskharribeen, 8 oo haddiiba way ka leexdeen jidkii
aan ku amray, oo waxay samaysteen weyl dahab la shubay ah, wayna caabudeen,
oo allabarina way u bixiyeen, oo waxayna yidhaahdeen, Reer binu Israa'iilow, kanu
waa ilaahiinnii dalka Masar idinka soo waday. 9 Kolkaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku
yidhi, Anigu dadkan waan arkay oo waa dad madax adag, 10 haddaba iska kay daa, aan
aad ugu cadhoodee, oo aan kulligood baabbi'iyee, oo waxaan adiga kaa dhigi doonaa
quruun weyn. 11 Markaasaa Muuse baryay Rabbiga Ilaahiis ah oo wuxuu ku yidhi,
Rabbiyow, maxaad aad ugu cadhoonaysaa dadkaaga aad dalkii Masar kaga soo bixisay
itaal weyn iyo gacan xoog leh? 12 Bal Masriyiintu maxay u odhan doonaan, Wuxuu
iyaga u saaray xumaan inuu buuraha ku laayo iyo inuu dhulka iyaga ka baabbi'iyo?
Rabbiyow, ka leexo cadhadaada kulul oo ka noqo xumaantan aad damacsan tahay
inaad dadkaaga ku samaysid. 13 Bal xusuuso addoommadaadii ahaa Ibraahim, iyo
Isxaaq, iyo Israa'iil, oo aad naftaada ugu dhaaratay, oo aad ku tidhi, Farcankiinna
waxaan u badin doonaa sida xiddigaha cirka, oo dalkan aan ka hadlay oo dhan waxaan

siin doonaa farcankiinna, wayna dhaxli doonaan weligood. 14 Markaasaa Rabbigu ka
noqday xumaantii uu damacsanaa inuu dadkiisa ku sameeyo.

15 Markaasuu Muuse jeestay, oo buurtii hoos uga degay, isagoo labadii loox oo
maragga ahaa gacanta ku sita, looxyadana wax baa kaga qornaa labadooda dhinacba;
oo dhankan iyo dhankaasba wax qoran baa kaga yiil. 16 Oo looxyadu waxay ahaayeen
shuqulkii Ilaah, oo farta ku qoranuna waxay ahayd fartii Ilaah oo looxyada ku xardhan.
17 Oo markii Yashuuca maqlay qayladii ay dadku ku qaylinayeen ayuu Muuse ku yidhi,
War xeradii qaylo colaadeed baa ka yeedhaysa. 18 Markaasuu ku yidhi, Kaasu ma
aha codka kuwa guulaysta, mana aha codka kuwa laga adkaado, laakiinse waxaan
maqlayaa kuwa gabyaya codkood.

19 Oo markuu xeradii ku soo dhowaaday wuxuu arkay weyshii iyo cayaartii;
markaasaa Muuse aad u cadhooday, looxyadiina gacmihiisa wuu ka tuuray, oo wuxuu
ku jejebiyey buurta hoosteedii. 20 Markaasuu weyshii ay samaysteen qaaday, dab
buuna ku gubay oo daqiijiyey, oo intuu biyaha ku dul daadiyey ayuu reer binu Israa'iil
cabsiiyey. 21 Markaasaa Muuse wuxuu Haaruun ku yidhi, War maxaa dadkanu kugu
sameeyey oo aad dembi weyn ugu keentay? 22 Markaasaa Haaruun wuxuu yidhi,
Sayidkaygiiyow, bal ha ii cadhoon; waayo, adiguba waad og tahay inay dadkanu sharka
jecel yihiin. 23 Waayo, waxay igu yidhaahdeen, Inoo samee ilaahyo ina hor socda,
waayo, Muusahan oo ah ninkii inaga soo bixiyey dalkii Masar, garan mayno wax ku
dhacay. 24 Markaasaan ku idhi, Ku alla kii dahab haystaa, ha siibo. Kolkaasay i siiyeen,
anna dabkaan ku tuuray, oo waxaa ka soo baxday weyshan.

25 Oo markii Muuse arkay in dadkii layska sii daayay, waayo, Haaruun baa sii daayay
oo ku kashifay cadaawayaashooda hortooda, 26 ayuu Muuse istaagay xerada iriddeedii,
oo wuxuu yidhi, Ku alla kii Rabbiga la gees ahow, ii kaalay. Markaasay reer Laawi
oo dhammu agtiisa ku soo urureen. 27 Markaasuu wuxuu iyagii ku yidhi, Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil sidan buu leeyahay, Nin waluba seeftiisa dhinaca ha ku
xidho, oo kulligiin irid ilaa irid xerada hore iyo dib u dhex qaada, oo nin waluba
ha dilo walaalkiis, iyo saaxiibkiis, iyo deriskiisaba. 28 Oo reer Laawi waxay yeeleen
hadalkii Muuse, oo maalintaas dadkii waxaa ka dhintay qiyaastii saddex kun oo nin.
29 Markaasaa Muuse wuxuu ku yidhi, Inuu maanta barako idinku soo dejiyo aawadeed,
Rabbiga quduus isaga dhiga oo nin waluba ha ka gees noqdo wiilkiisa iyo walaalkiisba.

30 Oo waxaa dhacday, in Muuse maalintii dambe dadkii ku yidhi, Idinku dembi weyn
baad samayseen, oo haatan waxaan kor ugu tegayaa Rabbiga; mindhaa dembigiinna
aawadiis ayaan u kafaaro gudi doonaaye. 31 Markaasaa Muuse wuxuu ku noqday
Rabbiga xaggiisa, oo wuxuu yidhi, Bal dadkanu dembi weyn bay sameeyeen, oo waxay
samaysteen ilaahyo dahab ah. 32 Laakiin hadda haddaad dembigooda cafidid; haddii
kalese waan ku baryayaaye, kitaabkaaga aad qortay iga tir. 33 Markaasaa Rabbigu
wuxuu Muuse ku yidhi, Ku alla kii igu dembaabay weeye kan aan kitaabkayga ka
tirayaa. 34 Ee haddaba tag, oo meeshii aan kaala hadlay dadka u hor kac, oo bal eeg,
malaa'igtayda ayaa ku hor kici doontee; habase yeeshee maalinta aan soo booqdo
ayaan dembigooda u ciqaabi doonaa. 35 Markaasaa Rabbigu dadkii belaayo ku riday,
waayo, waxay sameeyeen weyshii taasoo tii Haaruun sameeyey ahayd.

33

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Tag, oo halkan ka socda, adiga iyo
dadkii aad dalkii Masar ka soo bixisayba, oo waxaad u kacdaan dalkii aan ugu dhaartay
Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, oo aan mid walba ku idhi, Farcankaagaan siin
doonaa. 2 Oo waxaan hortiinna ku soo diri doonaa malaa'ig, oo waan eryi doonaa
reer Kancaan, iyo reer Amor, iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer

Yebuus. 3 U kaca dalkaas caanaha iyo malabka la barwaaqaysan. Anigu idin dhex socon
maayo, waayo, waaba intaasoo aan jidka idinku baabbi'iyaa, maxaa yeelay, idinku
waxaad tihiin dad madax adag. 4 Oo markii dadkii warkaas xun maqlay, ayay wada
calool xumaadeen, oo midkoodna ma xidhan wixii uu isku sharrixi jiray. 5 Markaasaa
Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Idinku
waxaad tihiin dad madax adag, oo haddii aan daqiiqad qudh ah dhexdiinna imaado,
waan idin baabbi'in; haddaba wixii aad isku sharrixi jirteen, iska fura, bal inaan
ogaado waxaan idinku sameeyo. 6 Markaasaa reer binu Israa'iil waxay Buur Xoreeb
ka bilaabeen inay iska furaan wixii ay isku sharrixi jireen.

Taambuuggii Shirka

7 Haddaba Muuse wuxuu qaadi jiray taambuugga oo uu ka dhisi jiray xerada dibad-
deeda, meel xerada ka durugsan; oo wuxuu u bixiyey Taambuuggii shirka. Oo mid
kasta oo Rabbiga doonay, wuxuu u baxay taambuuggii shirka oo xerada dibaddeeda
ahaa. 8 Oo markii Muuse Taambuuggii u baxay, dadkii oo dhammu way wada keceen,
oo nin waluba teendhadiisa iriddeeda ayuu istaagay, oo waxay eegayeen Muuse ilaa uu
Taambuuggii galay. 9 Oo markii Muuse Taambuuggii galay ayaa tiirkii daruurta ahaa
soo degay oo Taambuugga iriddiisii qotonsaday, markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay.
10 Oo dadkii oo dhammuna way wada arkeen tiirkii daruurta ahaa oo Taambuugga
iriddiisii hor qotoma; kolkaasay dadkii oo dhammu wada kaceen oo Ilaah caabudeen,
nin walba oo teendhadiisa iriddeeda ag jooga. 11 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse
ula hadlay sida nin saaxiibkiis ula hadlo, iyagoo iska soo hor jeeda. Kolkaasuu
haddana xeradii ku soo noqday; laakiinse midiidinkiisii ahaa Yashuuca ina Nuun oo
nin dhallinyar ahaa ayaan Taambuuggii ka bixin.

Muuse Iyo Ammaantii Rabbiga

12 Muusena wuxuu Rabbiga ku yidhi, Bal eeg, waxaad i leedahay, Dadkan kaxee, oo
imana aad ogeysiin kan aad ila diraysid. Laakiin waxaad igu tidhi, Magacaaga waan
kugu aqaan, oo raalli baan kaa ahay. 13 Haddaba waan ku baryayaaye, haddaad raalli
iga tahay, jidadkaaga i tus, inaan ku ogaado aawadeed, oo aad raalli iga ahaato, oo
bal fiiri in quruuntanu tahay dadkaaga. 14 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Anigu waan
kula socon doonaa, oo waan ku nasin doonaa. 15 Markaasuu isna ku yidhi, Haddaba
haddaanad ila socon, halkan ha naga kaxayn. 16 Waayo, sidee baa lagu garanayaa inaad
raalli naga tahay, aniga iyo dadkaagaba? Miyaanay ahayn inaad nala socoto si aannu
aniga iyo dadkaaguba uga duwanaanno dadka dhulka jooga oo dhan?

17 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Weliba waxan aad ku hadashay waan
kuu samayn doonaa; waayo, raalli baan kaa ahay, oo magacaagana waan kugu aqaan.
18 Markaasuu yidhi, Waan ku baryayaaye, ammaantaada i tus. 19 Isna wuxuu ku yidhi,
Wanaaggayga oo dhan ayaan hortaada soo marin, oo magaca Rabbiga ayaan hortaada
ku naadin, oo waan u roonaan kii aan doonayo inaan u roonaado, waanan u naxariisan
kii aan doonayo inaan u naxariisto. 20 Oo wuxuu yidhi, Adigu wejigayga arki kari
maysid, waayo, dad i arkaa noolaan maayo. 21 Markaasaa Rabbigu wuxuu yidhi, Bal
eeg, meel baa agtayda ah, oo waxaad isku taagi doontaa dhagaxa weyn, 22 oo markii ay
ammaantaydu ku ag marayso, waxaan ku gelin doonaa meel dhagaxa ka dillaacsan, oo
gacantaydaan kugu dabooli doonaa ilaa aan ku dhaafo; 23 oo haddana waan kaa qaadi
doonaa gacantayda, oo waxaad arki doontaa dhabarkayga, laakiinse wejigayga la arki
maayo.

34

Looxyadii Cusbaa Ee Dhagaxa Ahaa

1 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Waxaad soo qortaa laba loox oo dhagax
ah oo kuwii hore u eg, oo waxaan looxyada ku qori doonaa erayadii ku qornaa looxyadii
hore, oo aad jebisay. 2 Oo subaxda diyaar ahow, oo Buur Siinay subaxda soo fuul, oo
halkaas buurta dusheeda ah iigu kaalay. 3 Oo ninna yuusan kula soo fuulin, oo buurta
dhan yaan ninna lagu arkin, oo adhi iyo lo' toona yaanay buurta horteeda daaqin.
4 Markaasuu qoray laba loox oo dhagax ah oo kuwii hore u eg; kolkaasuu Muuse aroor
hore kacay, oo Buur Siinay fuulay sidii Rabbigu ku amray, oo gacantana wuxuu ku
qaaday laba loox oo dhagax ah. 5 Markaasaa Rabbigu daruurtii ku soo degay, oo halkaas
isla taagay, oo wuxuu naadiyey magicii Rabbiga. 6 Kolkaasaa Rabbigu hortiisa maray oo
naadiyey isagoo leh, Waxaan ahay Rabbiga, Rabbiga, oo ah Ilaah raxmad iyo roonaan
badan, oo cadho u gaabiya, oo naxariis iyo run badan, 7 oo kumankun u naxariista,
oo xumaanta iyo xadgudubka iyo dembiga dhaafa, laakiin aan sinaba u caddayn
in kan dembiga galay aanu eed lahayn; oo xumaantii awowayaasha soo gaadhsiiya
carruurtooda iyo carruurta carruurtooda tan iyo farcanka saddexaad iyo kan afraadba.
8 Markaasaa Muuse intuu dhaqsaday u sujuuday oo caabuday. 9 Kolkaasuu wuxuu
yidhi, Haddaba, Rabbiyow, haddii aad raalli iga tahay, waan ku baryayaaye, Rabbiyow,
bal na dhex soco oo naga cafi xumaantayada iyo dembigayaga, waayo dadkanu waa
dad madax adag, ee annaga dhaxal ahaan noo qaado. 10 Markaasuu ku yidhi, Bal eeg,
axdi baan dhigayaa; dadkaaga oo dhan hortiisa waxaan ku samayn doonaa cajaa'ibyo
aan weligood lagu samayn dhulka oo dhan iyo quruunnaba; oo dadka aad dhex joogto
oo dhammu waxay arki doonaan shuqulka Rabbiga, waayo, waxaan kugu samaynayaa
waa wax cabsi badan. 11 Waxaad dhawrtaa waxaan maanta kugu amrayo; oo bal ogow,
hortaada waxaan ka eryayaa reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer
Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus. 12 Haddaba iska jira, oo axdi ha la dhiganina
dadka deggan dalka aad u socotaan, waaba intaasoo ay dabin ku noqoto dhexdiinna,
13 laakiinse waa inaad dumisaan meelahooda allabariga, oo burburisaan tiirarkooda,
oo gooysaan geedahooda Asheeraah, 14 waayo, idinku waa inaydnaan caabudin ilaah
kale, maxaa yeelay, Rabbiga magiciisu yahay Masayr* waa Ilaah masayr ah; 15 waaba
intaasoo aad axdi la dhigataan dadka dalkaas deggan, oo ay ilaahyadooda raacaan sida
naagi ninkeeda uga dhillowdo, oo ay allabari u bixiyaan ilaahyadooda, oo inta laydiin
yeedho, aad allabarigiisa wax ka cuntaan, 16 oo waaba intaasoo aad gabdhahooda u
guurisaa wiilashaada, oo ay gabdhahooduna ilaahyadooda raacaan sida dhillooyin
oo kale, oo ay wiilashaadana u jiitaan inay raacaan ilaahyadooda. 17 Waa inaanad
samaysaan ilaahyo shub ah. 18 Waa inaad dhawrtaan Iiddii Kibista-aan-khamiirka-
lahayn. Oo toddoba maalmood waa inaad cuntaan kibis aan khamiir lahayn, sidii aan
kugu amray wakhtigii la yidhi ee bishii Aabiib ahayd, maxaa yeelay, bishii Aabiib ayaad
Masar ka soo baxday. 19 Kulli intii maxal furta anigaa iska leh, iyo kulli xoolahaaga
intooda lab oo ah curadyada dibida iyo wananka oo dhan. 20 Oo dameerka curadka ah
waa inaad wan yar ku furataa, oo haddaanad furanin, de waa inaad qoorta ka jebisaa.
Oo dadkaaga curadyadiisa oo dhan waa inaad furataa. Oo hortayda midna yuusan
iman isagoo faro madhan. 21 Lix maalmood waa inaad shaqaysaan, laakiinse maalinta
toddobaad waa inaad nasataan; ha ahaatee xilliga beeraha la falo iyo xilliga beeraha la
goostoba waa inaad maalinta toddobaad nasataan. 22 Oo waa inaad dhawrtaan Iidda
Toddobaadyada, taasoo ah marka la goosto midhaha ugu horreeya ee sarreenka, iyo
Iidda Waxurursiga ah marka sannadda ugu dambaysa. 23 Sannaddiiba saddex goor
waa inay labkiinna oo dhammu ka hor yimaadaan Rabbiga Ilaaha ah, Ilaaha reer binu
Israa'iil. 24 Waayo, anigu quruumaan hortiinna ka eryi doonaa, oo soohdimihiinnana
waan ballaadhin doonaa; oo ninnaba dalkiinna ma damci doono markii aad sannad-
diiba saddex goor u baxdaan inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka hor tagtaan. 25 Waa

* **34:14** 34.14 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

inaydnaan dhiigga allabarigayga la bixin kibis khamiir leh, oo waa inaan allabariga
Iidda Kormaridda ilaa subaxda la gaadhsiin. 26 Dhulkiinna midhaha ugu horreeya waa
inaad inta hore guriga Rabbiga Ilaahiinna ah geeysaan. Waa inaydnaan waxar caanaha
hooyadiis ku karin. 27 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Erayadan qor,
waayo, waxaan idinla dhigtay adiga iyo reer binu Israa'iilba axdi erayadan waafaqsan.
28 Oo halkaasuu Rabbiga la joogay afartan habeen iyo afartan maalmood, waxbana
ma uu cunin, biyona ma uu cabbin. Oo looxyadiina wuxuu ku qoray erayadii axdiga,
kuwaas oo ah tobanka qaynuun.

Dhalaalkii Wejiga Muuse

29 Oo markii Muuse Buur Siinay ka soo degay isagoo labadii loox oo maragga gacanta
ku sita, intuu buurta ka soo degayay Muuse ma uu ogayn inuu dubka wejigiisu la
dhalaalayay hadalkii uu kula hadlay aawadiis. 30 Oo markay Haaruun iyo reer binu
Israa'iil oo dhammu Muuse arkeen, bal eeg, dubka wejigiisu waa dhalaalayay, wayna
ka cabsadeen inay u dhowaadaan. 31 Markaasaa Muuse iyagii u yeedhay; Haaruun
iyo taliyayaashii shirka oo dhammuna way ku soo noqdeen; Muusena wuu la hadlay.
32 Dabadeedna reer binu Israa'iil oo dhammu waa u soo dhowaadeen. Markaasuu
wuxuu iyagii ku amray kulli wixii Rabbigu isaga ugu sheegay Buur Siinay. 33 Oo markuu
Muuse dhammeeyey hadalkii uu kula hadlayay ayuu indho shareertay. 34 Laakiinse
markii Muuse Rabbiga u galay oo uu is-hor taagay inuu la hadlo ayuu indhashareertii
iska fayday ilaa uu soo baxay; kolkaasuu soo baxay, oo wuxuu reer binu Israa'iil u
sheegay wixii lagu amray, 35 oo reer binu Israa'iilna way arkeen Muuse wejigiisii iyo
inuu dubka wejigiisu dhalaalayay, markaasaa Muuse haddana indho shareertay ilaa
uu gudaha u galay inuu la hadlo.

35

Qaynuunnadii Sabtida

1 Markaasaa Muuse isu soo ururiyey shirkii reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku
yidhi, Kuwanu waa erayadii Rabbigu idinku amray inaad yeeshaan. 2 Lix maalmood
waa in la shaqeeyaa, laakiinse maalinta toddobaad waa inay maalin quduus ah idiin
ahaataa oo waa sabti nasasho oo Rabbiga loo nasto, oo ku alla kii maalintaas shuqul
qabta waa in nafta laga qaadaa. 3 Oo maalin kasta oo sabti ah waa inaydnaan innaba
dab ku shidin rugihiinna oo dhan.

Qalabka Taambuugga

4 Oo Muuse wuxuu la hadlay shirkii reer binu Israa'iil oo dhan, isagoo leh, Waxanu
waa wixii Rabbigu idinku amray, isagoo leh, 5 Idinku dhexdiinna waa inaad wax
Rabbiga isaga ururisaan. Mid kasta oo qalbigiisu raalli ka yahay, ha keeno qurbaanka
Rabbiga, kaasoo ah dahab, iyo lacag, iyo naxaas, 6 iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan,
iyo maro wanaagsan, iyo dhogor riyaad, 7 iyo wanan hargahood oo la caseeyey, iyo
adhidibadeed hargahood, iyo qori qudhac ah, 8 iyo saliid laambadda lagu shubo, iyo
udgoon lagu daro saliidda lagu subkado, iyo foox udgoon, 9 iyo dhagaxyo onika la
yidhaahdo, iyo dhagaxyo lagu dhejiyo eefodka iyo laabgashiga. 10 Oo nin kasta oo
xigmad leh oo idinku dhex jiraaba ha yimaado oo ha sameeyo wixii Rabbigu idinku
amray oo dhan; 11 waxaas oo ah taambuugga iyo teendhadiisa, iyo dedkiisa, iyo
qabsatooyinkiisa, iyo looxyadiisa, iyo ulihiisa gudban, iyo tiirarkiisa, iyo saldhigyadi-
isa, 12 iyo sanduuqa, iyo ulihiisa, iyo daboolka, iyo ilxidhka daaha ah, 13 iyo miiska,
iyo ulihiisa, iyo alaabtiisa oo dhan, iyo kibista tusniinta, 14 iyo laambadda iftiinka
aawadiis, iyo alaabteeda, iyo laambadaheeda, iyo saliidda iftiinka aawadiis, 15 iyo
meesha allabariga ee fooxa, iyo ulaheeda, iyo saliidda lagu subkado, iyo fooxa udgoon,
iyo daaha iridda laga soo galo taambuugga, 16 iyo meesha allabariga lagu gubo, iyo

shabaggeeda naxaasta ah, iyo ulaheeda, iyo alaabteeda oo dhan, iyo berkedda weysada,
iyo salkeeda, 17 iyo barxadda daahyadeeda, iyo tiirarkeeda, iyo saldhigyadooda, iyo
daaha iridda barxadda, 18 iyo musmaarradii taambuugga, iyo musmaarradii barxadda,
iyo xadhkahooda, 19 iyo dharka lagaga adeegi lahaa meesha quduuska ah, kuwaas oo
ah dharka quduuska ah ee wadaadka Haaruun, iyo dharka wiilashiisa si ay ugaga
adeegaan hawsha wadaadnimada.

20 Markaasaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ka tageen Muuse hortiisii.
21 Oo waxay yimaadeen iyagoo mid walba qalbigiisu kacay, oo mid walba ruuxiisu
raalli ka dhigay, oo waxay keeneen waxay Rabbiga u bixiyeen, kuwaasoo ah wixii loo
doonay shuqulkii teendhada shirka, iyo hawsheeda oo dhan, iyo dharkii quduuska
ahaa. 22 Oo in alla intii raalliga ahayd way yimaadeen, rag iyo dumarba, oo waxay
keeneen dugaagado, iyo hilqado, iyo kaatunno, iyo murriyado, iyo wax kasta oo laysku
sharxo oo dahab ah; oo nin kastaaba wuxuu Rabbiga u bixiyey wax dahab ah. 23 Oo
nin walba, oo laga helay buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan, iyo
dhogor riyaad, iyo wanan hargahood oo la caseeyey, iyo adhidibadeed hargahoodba
wuu keenay. 24 Oo mid kasta oo qurbaan lacag iyo naxaas ah bixiyey wuxuu u bixiyey
Rabbiga; oo nin kasta oo laga helay qori qudhac ah wuxuu u keenay hawsha adeegidda
aawadeed. 25 Oo dumarkii xigmadda lahaa oo dhammu waxay gacmahooda ku miiqeen
dun, oo waxay keeneen wixii ay miiqeen oo ahaa buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo
maro wanaagsan. 26 Oo dumarkii qalbigoodu xigmadda la kacay oo dhammu waxay
miiqeen dhogor riyaad. 27 Oo taliyayaashiina waxay keeneen dhagaxyada onika la
yidhaahdo, iyo dhagaxyada lagu dhejiyo eefodka iyo laabgashiga. 28 Waxayna keeneen
uunsiga, iyo saliidda iftiinka, iyo saliidda lagu subkado, iyo fooxa udgoon. 29 Oo reer
binu Israa'iil waxay Rabbiga u bixiyeen qurbaan ay raalli ka yihiin; oo waxay ahaayeen
dad rag iyo dumarba leh oo qalbigoodu raalli ka ahaa inay u keenaan shuqulka Rabbigu
Muuse ku amray in la sameeyo oo dhan.

Besaleel Iyo Aaholii'aab

30 Markaasaa Muuse wuxuu reer binu Israa'iil ku yidhi, Bal eega, Rabbigu wuxuu
magac ugu yeedhay Besaleel oo ah ina Uurii, oo ah ina Xuur, oo qabiilkiisu yahay Yahu-
udah; 31 oo wuxuu isaga ka buuxiyey ruuxii Ilaah, xagga xigmadda iyo waxgarashada,
iyo aqoonta, iyo sancada caynka kasta ah, 32 iyo inuu shuqullo yaab leh hindiso,
oo uu ka shaqeeyo dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, 33 iyo inuu qoro dhagaxyo
saldhigyo lagu dhejinayo, oo uu looxyada xardho, iyo inuu ka shaqeeyo sanco cayn
kasta ah. 34 Oo wuxuu qalbigiisii geliyey inuu wax baro, isaga iyo Aaholii'aab oo ah ina
Axiisaamaag, oo qabiilkiisu yahay Daan. 35 Oo iyaga wuxuu qalbigooda ka buuxiyey
xigmad, inay ka shaqeeyaan shuqul cayn kasta ah oo ay qabtaan kuwa wax xardha iyo
kuwa wax hindisa, iyo kuwa daabac ku tola buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro
wanaagsan, iyo kuwa dharka sameeya, xataa ha ahaatee kuwa shuqul kasta qabta iyo
kuwa shuqullo yaab leh hindisa.

36

1 Oo Besaleel iyo Aaholii'aab iyo nin kasta oo xigmad leh, oo Rabbigu geliyey xigmad
iyo waxgarasho ay ku gartaan si loo sameeyo shuqul kasta oo ah adeegidda laga
qabanayo meesha quduuska ah, waa inay u qabtaan sidii Rabbigu ku amray oo dhan.

2 Markaasaa Muuse wuxuu u yeedhay Besaleel iyo Aaholii'aab, iyo nin kasta oo
xigmad leh, oo Rabbigu qalbigiisa xigmad geliyey, xataa mid kasta oo qalbigiisu kiciyey
inuu yimaado oo shuqulka qabto. 3 Markaasay Muuse ka guddoomeen wixii la bixiyey
oo dhan, oo ay reer binu Israa'iil u keeneen shuqulka adeegidda meesha quduuska
ah, inay ka sameeyaan. Oo haddana waxay weliba subax walba u keeni jireen waxay

raalli ka yihiin. 4 Oo raggii xigmadda lahaa oo dhan, oo ahaa kuwii shuqulka ka
qabtay meesha quduuska ah, way wada yimaadeen, oo waxaa nin waluba ka soo kacay
shuqulkii uu samaynayay. 5 Oo intay Muuse la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Dadku
waxay keeneen in ka sii badan intii ku filnayd in lagu qabto shuqulkii Rabbigu amray in
la sameeyo. 6 Markaasaa Muuse amar bixiyey, oo waxaa xeradii oo dhan laga naadiyey
inaan nin iyo naag toona wax dambe u bixin shuqulka meesha quduuska ah. Sidaas
daraaddeed baa dadkii looga joojiyey si aanay wax kale u keenin. 7 Waayo, alaabtii
ay haysteen waa ku filnayd in shuqulka oo dhan lagu sameeyo, wayna ka sii badnayd
weliba.

Taambuugga

8 Oo nin kasta oo xigmad leh oo iyaga ku dhex jiray oo shuqulkii qabtay wuxuu
taambuuggii ka sameeyey toban daah, oo wuxuu ka sameeyey maro wanaagsan, iyo
buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo keruubiim lagu daabacay. 9 Oo daah kasta dhererki-
isu wuxuu ahaa siddeed iyo labaatan dhudhun, oo daah kasta ballaadhkiisuna wuxuu
ahaa afar dhudhun; oo daahyada oo dhammuna isku wada qiyaas bay ahaayeen. 10 Oo
shan daah ayuu mid kasta midka kale ku xidhay, oo shantii daah oo kalena ayuu
mid kasta midka kale ku xidhay. 11 Oo daahyada midkii darafta ugu xigay qarkiisa
ayuu wuxuu u yeelay siddooyin buluug ah; oo sidaasoo kalena wuxuu u yeelay daahii
dibadda ugu xigay intii labaad. 12 Konton siddo ayuu daahba u yeelay, oo konton siddo
oo kalena wuxuu u yeelay qarkii daaha dibadda u xiga ee intii labaad; oo siddooyinkuna
midba mid buu ku toosnaa. 13 Oo wuxuu sameeyey konton qabsato oo dahab ah, oo
daahyadiina wuxuu midba midka kale kula lammaaneeyey qabsatooyinkii; sidaasuu
taambuuggu mid u noqday. 14 Markaasuu daahyo ka sameeyey dhogor riyaad, inay
ahaadaan teendho ka sarrayso taambuugga, oo wuxuu iyaga ka dhigay kow iyo toban
daah. 15 Oo daah kasta dhererkiisu wuxuu ahaa soddon dhudhun, oo daah kasta
ballaadhkiisuna wuxuu ahaa afar dhudhun; oo kow iyo tobanka daah isku wada qiyaas
bay ahaayeen. 16 Markaasuu shan daah gooni-ahaantooda isugu xidhay, lix daahna
gooni-ahaan. 17 Markaasuu qarkii daahii dibadda u xigay intii kowaad u yeelay konton
siddo, oo konton siddo oo kalena wuxuu u yeelay qarkii daahii dibadda u xigay intii
labaad. 18 Oo haddana wuxuu sameeyey konton qabsato oo naxaas ah inuu teendhada
iskula dhejiyo oo ay mid noqoto. 19 Oo teendhadana wuxuu ded uga sameeyey wanan
hargahood oo la caseeyey, iyo ded ah adhidibadeed hargahood oo ka sarreeya.

20 Oo taambuugga looxyadiisii taagtaagnaana wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah.
21 Oo loox kasta dhererkiisu wuxuu ahaa toban dhudhun, ballaadhkiisuna wuxuu
ahaa dhudhun iyo badh. 22 Oo loox kastaaba wuxuu lahaa laba caaro, oo looxyaduna
dhinacyaday isku hayeen, oo looxyadii taambuugga oo dhan sidaasuu u sameeyey.
23 Oo looxyada ayuu Taambuugga u sameeyey, oo waxay ahaayeen labaatan loox
dhinaca koonfureed. 24 Oo wuxuu sameeyey afartan saldhig oo lacag ah oo ka hooseeya
labaatan loox, oo laba saldhigba waxay ka hooseeyeen loox, oo waxay saldhig u
ahaayeen labadiisii caaro, oo laba kale oo saldhigna waxay saldhig u ahaayeen loox
kale labadiisii caaro. 25 Oo taambuugga dhankiisa labaadna oo woqooyi xiga, wuxuu u
sameeyey labaatan loox, 26 iyo afartankoodii saldhig oo lacagta ahayd. Laba saldhigba
loox bay ka hooseeyeen, oo laba saldhig oo kalena waxay ka hooseeyeen loox kale.
27 Oo taambuugga xaggiisa dambe oo galbeed xigtana wuxuu u sameeyey lix loox.
28 Oo labada geesood oo taambuugga xaggiisa dambena wuxuu u sameeyey laba loox.
29 Oo hoosta bay labanlaab ka noqdeen, oo sidaas oo kalena way dhammaadeen ilaa
siddada kowaad dusheeda, oo sidaasuu ka dhigay labadoodii ku jiray labada geesood.
30 Waxaana jiray siddeed loox, iyo saldhigyadoodii lacagta ahaa. Kuwaasu waxay
ahaayeen lix iyo toban saldhig, oo lababa loox ka hoosayso. 31 Oo wuxuu ulo gudban
ka sameeyey qori qudhac ah, oo shan buu u sameeyey looxyada taambuugga dhinac

kaga jira, 32 oo shan ulood oo kalena wuxuu u sameeyey looxyada dhinaca kale kaga jira
taambuugga, oo shan ulood oo kalena wuxuu u sameeyey looxyada taambuugga kaga
jira xaggiisa dambe oo galbeed xigta. 33 Oo uldhexaaddii ayuu looxyadii ku gudbay gees
ilaa gees. 34 Oo looxyadii wuxuu ku dahaadhay dahab, oo siddooyinkoodana wuxuu ka
sameeyey dahab inay ahaadaan meelihii ay ulaha gudban ka geli lahaayeen, oo ulihiina
wuxuu ku dahaadhay dahab.
35 Oo ilxidhkiina wuxuu ka sameeyey buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro
wanaagsan, oo keruubiim buu ku daabacay. 36 Oo wuxuu u sameeyey afar tiir oo qori
qudhac ah, wuxuuna ku dahaadhay dahab; oo qabsatooyinkooduna waxay ahaayeen
dahab; oo wuxuuna u yeelay afar saldhig oo lacag ah. 37 Oo iridda Teendhada wuxuu
u sameeyey daah ah buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan oo daabac
leh. 38 Wuxuuna sameeyey shantiisii tiir iyo qabsatooyinkoodiiba, oo dahab buu
ku dahaadhay tiirarka madaxyadoodii iyo waxyaalihii laysugu wada xidhayba; oo
shantoodii saldhigna waxay ahaayeen naxaas.

37

Sanduuqii Axdiga

1 Oo Besaleel wuxuu sanduuqii ka sameeyey qori qudhac ah, oo dhererkiisuna
wuxuu ahaa laba dhudhun iyo badh, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa dhudhun iyo badh,
sarajooggiisuna wuxuu ahaa dhudhun iyo badh. 2 Markaasuu gudaha iyo dibaddaba
kaga dahaadhay dahab saafi ah, oo wuxuu u yeelay wax taaj oo kale ah oo dahab ah
oo ku wareegsan. 3 Kolkaasuu wuxuu u yeelay afar siddo oo dahab ah oo afartiisa
rukun ee hoose ku yaal; oo laba siddoba dhinac buu kaga dhejiyey, dhinaca kalena laba
siddo buu kaga dhejiyey. 4 Wuxuuna ulo ka sameeyey qori qudhac ah, dahab buuna ku
dahaadhay. 5 Markaasuu ulihii wuxuu geliyey siddooyinkii sanduuqa dhinacyadiisa ku
yiil, si sanduuqa loogu qaado. 6 Markaasuu wuxuu dahab saafi ah ka sameeyey dabool,
oo dhererkiisuna wuxuu ahaa laba dhudhun iyo badh, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa
dhudhun iyo badh. 7 Markaasuu laba keruub ka sameeyey dahab la tumay, oo daboolkii
labadiisa madax ayuu ka taagay. 8 Keruub wuxuu ka sameeyey madax, keruubkii
kalena wuxuu ka sameeyey madaxa kale; oo labada keruub oo labada madax ka kala
taagan iyo daboolkii wuxuu ka wada sameeyey isku waslad. 9 Oo keruubiimtuna meel
sare ayay baalashooda ka soo kala bixiyeen, oo daboolkay baalashooda ku qariyeen,
wejiyadooduna way iska soo hor jeedeen; oo keruubiimta wejiyadoodu waxay ku soo
jeedeen daboolka.

Miiska

10 Miiskana qori qudhac ah ayuu ka sameeyey, oo dhererkiisu wuxuu ahaa laba
dhudhun, ballaadhkiisuna dhudhun, sarajooggiisuna dhudhun iyo badh, 11 oo wuxuu
ku dahaadhay dahab saafi ah, oo wuxuuna u yeelay wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo
ku wareegsan. 12 Oo wuxuu u yeelay qar le'eg calaacal ballaadhkeed oo ku wareegsan,
oo qarkiina wuxuu u yeelay wax taaj oo kale ah oo dahab ah oo ku wada wareegsan.
13 Oo wuxuu u yeelay afar siddo oo dahab ah, oo wuxuu siddooyinkii ku dhejiyey afarta
gees oo afarta rukun oo hoose kaga yiil. 14 Oo siddooyinku waxay ku dhowaayeen
qarka, iyagoo ah meelaha laga geliyo ulaha miiska lagu qaado. 15 Oo wuxuu ulihii ka
sameeyey qori qudhac ah oo ku dahaadhay dahab, si miiska loogu qaado. 16 Oo wuxuu
dahab saafi ah ka sameeyey alaabtii miiska saarnayd oo dhan oo ahayd suxuuntiisii,
iyo malqacadihiisii, iyo maddiibadihiisii, iyo kidhliyadiisii wax laga shubo.

Laambaddii Dahabka Ahayd

17 Oo wuxuu laambadda ka sameeyey dahab saafi ah, oo laambaddii waxay ahayd
mid tuman, xataa salkeeda iyo usheeda dhexe iyo koobabkeeda, iyo burooyinkeeda

iyo ubaxeeduba isku waslad bay la wada ahaayeen. [18] Oo dhinacyadeeda waxaa ka
baxayay lix laamood, oo saddex laamood dhinac bay kaga yiilleen, saddex laamoodna
dhinaca kale ayay kaga yiilleen. [19] Oo saddex koob oo yicib ubaxeed u eg, iyo buro,
iyo ubax baa isku laan ku yiil, laanta kalena waxaa ku yiil saddex koob oo yicib
ubaxeed u eg, iyo buro, iyo ubax, oo lixdii laamood oo ka baxday laambaddii sidaasay
wada ahaayeen. [20] Oo laambaddii waxaa ku yiil afar koob oo yicib ubaxeed u eg, iyo
burooyinkoodii iyo ubaxoodii, [21] oo buro waxay ku tiil laba laamood hoostood, isku
waslad bayna la ahayd, buro kalena waxay ku tiil laba laamood hoostood, isku waslad
bayna la ahayd, burona waxay ku tiil laba laamood hoostood, isku waslad bayna la
ahayd, oo lixda laamoodba sidaasay wada ahaayeen.
[22] Oo burooyinkooda iyo laamahooduba isku waslad bay la ahaayeen: oo kulligeedna
waxay ahayd isku waslad dahab la tumay oo saafi ah. [23] Oo dahab saafi ah wuxuu ka
sameeyey toddobadeedii laambadood, iyo birqaabyadeedii iyo alaabteedii lagu safayn
jirayba. [24] Oo iyada iyo alaabteeda oo dhanba wuxuu ka sameeyey talanti dahab saafi
ah.

Meesha Fooxa Lagu Shido

[25] Oo meeshii allabariga ee fooxana wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah, oo dher-
erkeeduna wuxuu ahaa dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa dhudhun, oo afar
geesood bay ahayd, sarajooggeeduna wuxuu ahaa laba dhudhun, oo geesaheeduna
isku waslad bay la ahaayeen. [26] Oo wuxuu dahab ku dahaadhay dusheedii iyo
dhinacyadeedii ku wareegsanaa, iyo geesaheedii, oo wuxuu u sameeyey wax taaj oo
kale ah oo dahab ah oo ku wareegsan. [27] Oo qarka hoostiisa laba siddo oo dahab ah ayuu
ugu yeelay labadeeda rukun inay labadeeda dhinac ugu ahaadaan meelaha ulaha lagu
qaado laga gelin lahaa. [28] Oo ulihii wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah, dahab buuna
ku dahaadhay. [29] Oo saliiddii quduuska ahayd oo lagu subkado iyo fooxii saafiga ahaa
ee uunsiga udgoon wuxuu u sameeyey sidii shuqulka cadarsameeyaha oo kale.

38

Meesha Allabariga Lagu Gubo

[1] Oo meeshii allabariga lagu gubi lahaana wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah,
oo dhererkeedu wuxuu ahaa shan dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan
dhudhun, afargeesood bay ahayd, sarajooggeeduna wuxuu ahaa saddex dhudhun.
[2] Oo geesaheediina wuxuu ugu sameeyey afarteeda rukun; oo geesaheeduna isku
waslad bay la ahaayeen, naxaas buuna ku dahaadhay. [3] Oo wuxuu kaloo sameeyey
alaabtii meesha allabariga oo dhan, kuwaasoo ah dheryihii, iyo majarafadihii, iyo
maddiibadihii, iyo mudacyadii, iyo dabqaadayaashii; oo alaabteeda oo dhan wuxuu
ka sameeyey naxaas. [4] Oo wuxuu meeshii allabariga u sameeyey shabag naxaas ah
oo gaadha qarka hoostiisa ilaa kalabadhka. [5] Afarta daraf oo shabaggii naxaasta ahaa
ayuu u yeelay afar siddo si ay u ahaadaan meelihii ulaha laga gelin lahaa. [6] Oo ulihiina
wuxuu ka sameeyey qori qudhac ah, naxaas buuna ku dahaadhay. [7] Oo ulihiina wuxuu
ka geliyey siddooyinkii meesha allabariga si loogu qaado; oo wuxuu meeshii allabariga
ka sameeyey looxyo sida sanduuq madhan oo kale.

Berkeddii Weysada

[8] Oo berkeddii weysada iyo salkeedii wuxuu ka sameeyey naxaas, taasoo laga helay
muraayadihii dumarka ka adeegi jiray teendhada shirka iriddeeda.

Barxadda Taambuugga

[9] Oo wuxuu sameeyey barxaddii; oo barxadda xaggeeda koonfureed waxaa ka lushay
daahyo dhererkoodu yahay boqol dhudhun oo ah maro wanaagsan. [10] Oo tiirarkoodu
waxay ahaayeen labaatan, saldhigyadooduna labaatan, naxaas laga sameeyey; tiirarka

qabsatooyinkooda iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxaa laga sameeyey lacag.
11 Oo xaggeeda woqooyina waxaa ka lushay daahyo boqol dhudhun ah, oo tiirarkoodu
waxay ahaayeen labaatan, saldhigyadooduna labaatan, naxaas laga sameeyey; tiirarka
qabsatooyinkooda iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxaa laga sameeyey lacag.
12 Oo dhinaca galbeed daahyadiisu waxay ahaayeen konton dhudhun, tiirarkoodu
waxay ahaayeen toban, saldhigyadooduna toban, oo tiirarka qabsatooyinkooda iyo
waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxay ahaayeen lacag. 13 Oo xagga bari daahyadi-
isuna waxay ahaayeen konton dhudhun. 14 Oo iridda daahyadeedu dhinac waxay
ka ahaayeen shan iyo toban dhudhun, tiirarkooduna saddex bay ahaayeen, saldhi-
gyadooduna saddex, 15 oo dhinaca kalena sidaas oo kalay ahaayeen, oo barxadda
iriddeeda xaggan iyo xaggaasba waxaa ka lushay daahyo dhererkoodu yahay shan
iyo toban dhudhun, tiirarkooduna waxay ahaayeen saddex, saldhigyadooduna sad-
dex. 16 Daahyadii barxadda ku wareegsanaa oo dhammu waxay ahaayeen maro
wanaagsan. 17 Oo tiirarka saldhigyadoodu waxay ahaayeen naxaas; qabsatooyinkooda
iyo waxyaalihii laysugu xidhi jirayna waxay ahaayeen lacag; tiirarka madaxyadooda
waxaa lagu dahaadhay lacag, oo tiirarka barxadda oo dhanna waxaa laysugu wada
xidhay lacag. 18 Oo daaha barxadda iriddeeda wuxuu ahaa wax daabacan oo ah
buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan, oo dhererkiisuna wuxuu ahaa
labaatan dhudhun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa shan dhudhun oo u dhigma barx-
adda daahyadeeda. 19 Tiirarkooduna waxay ahaayeen afar, saldhigyadoodii naxaasta
ahaana afar; qabsatooyinkooduna waxay ahaayeen lacag, oo tiirarka madaxyadoodii
waxaa ku dahaadhnaa lacag, waxyaalihii laysugu xidhayna waxay wada ahaayeen
lacag. 20 Oo musmaarrada taambuugga iyo barxadda ku wareegsanba kulligood waxay
ahaayeen naxaas.

Moodkii La Isticmaalo

21 Waa tan tiradii alaabtii taambuugga, kaas oo ah taambuuggii maragga, markii la
tiriyey sidii Muuse ku amray adeegidda reer Laawi, oo uu tilmaamay Iitaamaar kii
wadaadkii Haaruun ahaa dhalay. 22 Oo kulli wixii Rabbigu ku amray Muuse waxaa
sameeyey Besaleel oo ahaa ina Uurii oo ahaa ina Xuur, oo qabiilkiisu ahaa Yahuudah.
23 Oo waxaa isaga la jiray Aaholii'aab oo ahaa ina Axiisaamaag, oo qabiilkiisu ahaa
Daan, oo wuxuu ahaa mid wax xardha, oo aad iyo aad u farsamo badan, iyo mid yaqaan
sida loo daabaco buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan.

24 Oo dahabkii la bixiyey oo loogu isticmaalay hawshii meesha quduuskaa oo
dhammu wuxuu ahaa sagaal iyo labaatan talanti, iyo toddoba boqol iyo soddon sheqel,
oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. 25 Oo shirka intiisii la tiriyey lacagtoodii waxay
ahayd boqol talanti, iyo kun iyo toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatan sheqel, oo
le'eg sheqelka meesha quduuska ah. 26 Waxaa nin kastaa bixiyey beqac, kaas oo ah
nus sheqel, oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo kulli intii u gudubtay kuwii
la tiriyey, intii jirtay labaatan sanadood iyo wixii ka sii weyn, waxay ahaayeen lix
boqol iyo saddex kun, iyo shan boqol iyo konton nin. 27 Oo saldhigyada meesha qudu-
uska ah iyo saldhigyada ilxidhku waxay ka samaysmeen boqolkii talanti oo lacagta
ahaa, boqol saldhig baa laga sameeyey boqolkii talanti, saldhigba talanti baa laga
sameeyey. 28 Kun iyo toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatanka sheqel ayuu tiirarka
qabsatooyinkoodii ka sameeyey, oo wuxuuna ku dahaadhay tiirarka madaxyadoodii,
wuxuuna ka sameeyey waxyaalihii tiirarka laysugu wada xidhay. 29 Naxaastii la
bixiyey waxay ahayd toddobaatan talanti, iyo laba kun iyo afar boqol oo sheqel. 30 Oo
wuxuu naxaastii ka sameeyey iriddii teendhada shirka saldhigyadeedii, iyo meeshii
naxaasta ahayd oo allabariga, iyo shabaggeedii naxaasta ahaa, iyo alaabtii meesha
allabariga oo dhan, 31 iyo saldhigyadii barxadda ku wareegsanaa, iyo saldhigyadii

iridda barxadda, iyo musmaarradii taambuugga oo dhan, iyo musmaarradii barxadda
ku wareegsanaa oo dhan.

39

Dharkii Wadaadka Sare

1 Oo waxay buluuggii, iyo guduudkii, iyo casaankii ka sameeyeen dhar aad u
wanaagsan in meesha quduuskaa lagaga adeego, oo waxay kaloo sameeyeen dharkii
quduuska ahaa oo Haaruun, sidii Rabbigu Muuse ku amray.

Eefodka

2 Oo eefodkiina wuxuu ka sameeyey dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo
maro wanaagsan. 3 Oo waxay dahabkii u tumeen sidii caleemo khafiif ah oo kale,
markaasay googooyeen oo silig ka dhigeen, in looga shaqeeyo buluuggii, iyo guduudkii,
iyo casaankii, iyo maradii wanaagsanayd, oo la daabacay. 4 Oo waxay u sameeyeen
garbo is-haystay, oo waxay iska haysteen labada daraf. 5 Oo dhex-xidhkii daabaca lahaa
oo dusha kaga yiil in lagu xidho, isku waslad buu la ahaa eefodka, isku sina waa loo
sameeyey, waxaana laga sameeyey dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro
wanaagsan, sidii Rabbigu Muuse ku amray.
6 Oo waxay diyaariyeen dhagaxyadii onika la odhan jiray, oo ku jira saldhigyo dahab
ah, oo lagu xardhay xaradhkii shaabadda oo ah sida ay magacyadii reer binu Israa'iil
ahaayeen. 7 Oo wuxuu ku dhejiyey eefodka garbihiisa, inay dhagaxyo xusuus ah u
noqdaan reer binu Israa'iil, sidii Rabbigu Muuse ku amray.

Laabgashiga

8 Oo wuxuu sameeyey laabgashigii, oo la daabacay, oo u eg sida samaynta eefodka
oo kale, oo ahayd dahab, iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, iyo maro wanaagsan.
9 Wuxuu ahaa afargeesood, oo laabgashiga waxay u sameeyeen labanlaab, oo dher-
erkiisu wuxuu ahaa taako, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa taako isagoo labanlaaban.
10 Oo waxay ku dul dhejiyeen afar saf oo dhagaxyo ah; oo safka kowaad wuxuu ahaa
sardiyos, iyo tobasiyos, iyo mid birqaya. 11 Safka labaadna wuxuu ahaa sumurud,
iyo safayr, iyo dheemman. 12 Safka saddexaadna wuxuu ahaa yakintos, iyo agate, iyo
ametustos. 13 Safka afraadna wuxuu ahaa berullos, iyo onika, iyo yasbid; oo waxaa
lagu dhejiyey saldhigyo dahab ah oo meeshooda ku yaal. 14 Oo dhagaxyaduna waxay
tiro le'ekaayeen magacyadii reer binu Israa'iil, oo waxay ahaayeen laba iyo toban sidii
magacyadoodii; oo laba iyo tobankii qabiil, mid kasta waxaa magiciisa loogu xardhay
sidii xaradhkii shaabadda. 15 Oo laabgashiga waxay ku sameeyeen silsilado xadhko u
eg, oo laga tidcay dahab saafi ah. 16 Oo waxay sameeyeen laba saldhig oo dahab ah, iyo
laba siddo oo dahab ah, oo waxay labadii siddo sudheen laabgashiga labadiisa daraf.
17 Oo labadii silsiladood oo dahabka ahayd oo tidcanaydna waxay ku xidheen labadii
siddo oo ku yiil darfaha laabgashiga. 18 Oo labadii silsiladood oo tidcanayd labadoodii
madax oo kalena waxay ku xidheen labadii saldhig, oo waxay ku xidheen eefodka
garbihiisa xaggooda hore. 19 Oo waxay sameeyeen laba siddo oo dahab ah, oo waxay soo
sudheen laabgashiga labadiisa daraf oo gudaha ah oo eefodka xiga. 20 Oo waxay kaloo
sameeyeen laba siddo oo dahab ah, oo waxay soo sudheen eefodka garbihiisa xaggooda
hoose, oo dhanka hore ku yaal, oo ku dhow meeshay iskaga xidhmaan, oo ka sarreeya
suunka eefodka dhex-xidhkiisa daabaca ah. 21 Oo laabgashigii waxay siddooyinkiisii
ku xidheen siddooyinkii eefodka, waxayna kula xidheen shalash buluug ah, inuu ku
dul xidhnaado dhex-xidhka daabaca ah oo eefodka, iyo inuusan laabgashigu ka debcin
eefodka, sidii Rabbigu Muuse ku amray.

Khamiiskii Wadaadka Sare

22 Oo khamiiskii eefodkana wuxuu ahaa dhar samaysan, oo kulligiis buluug ah.
23 Oo daloolkii khamiiska ku yiil wuxuu ahaa sida daloolka dhar afkiisa rigrig ku
wareegsan yahay, si uusan u dillaacin. 24 Oo khamiiska darafkiisa hoose waxay ku
sameeyeen rummaanno buluug, iyo guduud, iyo casaan ah, iyo maro wanaagsan.
25 Oo waxay sameeyeen dawanno dahab saafi ah, oo dawannadii waxay kala dhex
geliyeen rummaannadii ku yiil khamiiska darafkiisa ku wareegsan, oo u dhexeeya
rummaannadii; 26 oo dawan iyo rummaan, haddana dawan iyo rummaan, ayuu ku
wareejiyey khamiiska dharafkiisa, in lagu adeego aawadeed, sidii Rabbigu Muuse ku
amray.

Dharkii Wadaaddada Kale

27 Waxay Haaruun iyo wiilashiisii u sameeyeen jubbadihii marada wanaagsan ahaa
oo si fiican loo sameeyey, 28 oo waxay kaloo sameeyeen duubkii Haaruun oo marada
wanaagsan ahaa, iyo wiilashiisii duubabkoodii wacanaa oo marada wanaagsan ahaa,
iyo sirwaalladii marada wanaagsan ahaa, 29 iyo dhex-xidhkii ahaa marada wanaagsan,
iyo buluug, iyo guduud, iyo casaan, oo daabacnaa, sidii Rabbigu Muuse ku amray.
30 Oo waxay kaloo sameeyeen taajkii quduuska ahaa ee ahaa wasladdii khafiifka oo
dahabka saafiga ahayd, oo waxay dushiisii ku qoreen far u eg xaradhkii shaabadda oo
leh, WAA U QUDUUS RABBIGA. 31 Oo waxay ku xidheen shalash buluug ah, in lagula
dhejiyo duubka sare, sidii Rabbigu Muuse ku amray.

Muuse Oo Kormeeray Taambuugga

32 Oo sidaasay hawshii taambuugga teendhadii shirka oo dhammu ku dhammaatay;
oo reer binu Israa'iil way wada sameeyeen wixii Rabbigu Muuse ku amray oo dhan, sidii
bayna u sameeyeen. 33 Oo waxay Muuse u keeneen taambuuggii, oo ahaa teendhadii
iyo alaabteedii oo dhan, qabsatooyinkeedii iyo looxyadeedii iyo ulaheedii gudbanaa,
iyo tiirarkeedii, iyo saldhigyadeedii, 34 iyo dedkii ahaa wananka hargahooda oo la
caseeyey, iyo dedkii ahaa hargaha adhidibadeedka, iyo ilxidhkii daaha ahaa, 35 iyo
sanduuqii maragga, iyo ulihiisii, iyo daboolkii, 36 iyo miiskii, iyo alaabtiisii oo dhan,
iyo kibistii tusniinta, 37 iyo laambaddii saafiga ahayd, iyo laambadaheedii, kuwaasoo
ah laambadihii la diyaarin lahaa, iyo alaabtoodii oo dhan, iyo saliiddii lagu shidi
lahaa, 38 iyo meeshii allabariga oo dahabka ahayd, iyo saliiddii lagu subkan lahaa, iyo
fooxii udgoonaa, iyo daahii iridda teendhada, 39 iyo meeshii allabariga oo naxaasta
ahayd, iyo shabaggeedii naxaasta ahaa, iyo ulaheedii, iyo alaabteedii oo dhan, iyo
berkeddii weysada, iyo salkeedii, 40 iyo barxadda daahyadeedii, iyo tiirarkeedii, iyo
saldhigyadeedii, iyo daahii iridda barxadda, iyo xadhkihiisii, iyo musmaarradiisii, iyo
alaabtii lagu qaban lahaa hawsha taambuugga oo dhan, teendhada shirka aawadeed,
41 iyo dharkii loo sameeyey in lagaga adeego meesha quduuska ah, iyo dharkii qudu-
uska ahaa oo wadaadka Haaruun ah, iyo dharkii wiilashiisa, ee loogu sameeyey inay
kaga adeegaan hawsha wadaadnimada. 42 Oo kulli wixii Rabbigu Muuse ku amray oo
dhan reer binu Israa'iil sidii bay hawshii u wada qabteen. 43 Markaasaa Muuse wuxuu
arkay shuqulkii oo dhan, oo bal eeg way wada sameeyeen; sidii Rabbigu ku amray ayay
u sameeyeen; markaasaa Muuse iyagii u duceeyey.

40

Qotomintii Taambuugga Shirka

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo ku yidhi, 2 Bisha kowaad maalinteeda
kowaad waa inaad taambuugga teendhada shirka qotomisaa. 3 Oo waa inaad sanduuqa
maragga gudaheeda gelisaa, oo sanduuqa waa inaad ilxidhka ku qarisaa. 4 Oo miiskana
waa inaad gudaha soo gelisaa, oo aad alaabta saaran hagaajisaa, oo laambaddana
waa inaad gudaha soo gelisaa, oo laambadaheeda waa inaad shiddaa. 5 Oo meesha

allabariga oo dahabka ah oo fooxa waxaad dhigtaa sanduuqa maragga hortiisa, oo
iridda taambuuggana daaheeda sudh. 6 Oo meesha allabariga lagu gubona waxaad
hor dhigtaa iridda taambuugga teendhada shirka. 7 Oo berkedda weysadana waxaad
dhigtaa teendhada shirka iyo meesha allabariga dhexdooda, waana inaad biyo ku
shubtaa. 8 Oo waa inaad dayrka barxadda ku wareegsan qotomisaa, oo barxadda
iriddeedana waxaad soo sudhaa daaha. 9 Oo markaas waxaad qaadataa saliidda
lagu subkado, oo waxaad ku subagtaa taambuugga, iyo waxa gudihiisa ku jira oo
dhan, oo waa inaad quduus ka dhigtaa isaga iyo alaabtiisa oo dhanba; oo kolkaasuu
quduus noqon doonaa. 10 Oo waxaad kaloo subagtaa meesha allabariga lagu gubo,
iyo alaabteeda oo dhan, oo meesha allabariga quduus ka dhig, oo markaasay meesha
allabarigu waxay noqon doontaa tan ugu wada quduusan. 11 Oo waxaad kaloo subagtaa
berkedda weysada iyo salkeeda, oo waa inaad quduus ka dhigtaa. 12 Oo Haaruun iyo
wiilashiisa waxaad keentaa iridda teendhada shirka, oo waa inaad biyo ugu maydhaa
iyaga. 13 Oo Haaruun waa inaad u gelisaa dharkii quduuska ahaa; oo waa inaad isaga
u subagtaa oo quduus ka dhigtaa, inuu iiga adeego hawsha wadaadnimada. 14 Oo
wiilashiisana waa inaad keentaa oo jubbado u gelisaa, 15 oo waa inaad iyana u subagtaa
sidii aad aabbahood ugu subagtay oo kale, inay iiga adeegaan hawsha wadaadnimada,
oo subkiddoodu waxay iyaga u noqon doontaa wadaadnimo iyaga u jiraysa weligood
iyo tan iyo ka ab ka ab. 16 Sidaasuu Muuse yeelay, oo sidii Rabbigu ku amray oo dhan
wuu wada sameeyey.

17 Oo sannaddii labaad, bisheedii kowaad, maalinteedii kowaad ayaa taambuuggii la
qotomiyey. 18 Oo Muuse wuxuu qotomiyey taambuuggii, saldhigyadiisiina wuu dhigay,
oo wuxuu taagay looxyadiisii, ulahoodiina wuu ku gudbay, tiirarkiisiina wuu taagay.
19 Oo taambuuggii buu ku deday teendhada, oo teendhada dedkeediina wuu ka sii
dul mariyey, sidii Rabbigu Muuse ku amray. 20 Markaasuu qaaday maraggii oo ku
riday sanduuqii, oo ulihiina sanduuqii sudhay, daboolkiina wuxuu saaray sanduuqa
dushiisii; 21 markaasuu sanduuqiina taambuuggii soo geliyey, oo haddana sudhay
ilxidhkii daaha, oo wuxuu ku qariyey sanduuqii maragga, sidii Rabbigu Muuse ku
amray. 22 Oo miiskiina wuxuu geliyey teendhadii shirka, oo wuxuu dhigay ilxidhka
dibaddiisa oo ah taambuugga dhankiisa woqooyi. 23 Oo intuu Rabbiga hor dhigay
ayuu kibistii hagaajiyey, sidii Rabbigu Muuse ku amray. 24 Oo laambaddiina wuxuu
geliyey teendhadii shirka, oo wuxuu dhigay meel miiska ku toosan, oo ah taambuugga
dhankiisa koonfureed. 25 Markaasuu laambadihii Rabbiga hortiisa ku shiday, sidii
Rabbigu Muuse ku amray. 26 Oo meeshii allabariga oo dahabka ahaydna wuu soo
geliyey teendhadii shirka, oo wuxuu dhigay ilxidhka hortiisa, 27 oo markaasuu ku
shiday foox uunsi udgoon ah, sidii Rabbigu Muuse ku amray. 28 Oo taambuugga
iriddiisiina wuxuu sudhay daahii. 29 Oo meeshii allabariga lagu gubi jirayna wuxuu
ag dhigay iridda taambuugga ee teendhada shirka, oo wuxuu dusheeda ku bixiyey
qurbaankii la gubayay iyo qurbaankii hadhuudhka ahaa, sidii Rabbigu Muuse ku
amray. 30 Oo berkeddii weysadana wuxuu dhigay teendhadii shirka iyo meeshii
allabariga dhexdooda, oo wuxuu ku shubay biyo in lagu maydho. 31 Oo Muuse iyo
Haaruun iyo wiilashiisiiba gacmaha iyo cagaha ayay ku maydheen; 32 oo markay
teendhada shirka galeen iyo markay meesha allabariga u soo dhowaadeenba way ku
maydheen, sidii Rabbigu Muuse ku amray. 33 Markaasuu qotomiyey dayrkii barxadda
taambuuggii iyo meeshii allabariga ku wareegsanaa, oo barxadda iriddeediina wuxuu
sudhay daahii. Sidaasuu Muuse shuqulkii u dhammeeyey.

Ammaantii Rabbiga

34 Markaasaa daruurtii teendhadii shirka qarisay, ammaantii Rabbiguna taambu-
uggay ka buuxsantay. 35 Oo Muusena inuu teendhadii shirka galo wuu kari waayay,

maxaa yeelay, daruurtii baa dul joogtay, oo ammaantii Rabbiguna taambuuggay ka
buuxday. 36 Oo markii daruurtii taambuuggii kor ahayd laga qaaday ayaa reer binu
Israa'iil hore u sii wadeen sodcaalladoodii oo dhan, 37 laakiinse haddii aan daruurtii kor
loo qaadin, ma ay socon jirin ilaa maalinta kor loo qaado. 38 Waayo, daruurtii Rabbigu
maalintii taambuuggay dul joogi jirtay, habeenkiina waxaa daruurtii ku jiri jiray dab,
reer binu Israa'iil oo dhammuna waxyaalahaas ayay arki jireen sodcaalladoodii oo
dhan.

KITAABKII SADDEXAAD EE MUUSE EE LA YIDHAAHDO LAAWIYIINTII

Qurbaanka La Gubo

1 Rabbigu wuxuu Muuse uga yeedhay teendhadii shirka oo intuu la hadlay ayuu
ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Markii nin idinka
mid ahu uu Rabbiga qurbaan u bixinayo, qurbaankiinna waxaad ka bixisaan xoolaha,
kuwaasoo ah lo'da iyo idaha.
3 Oo haddii qurbaankiisu yahay qurbaan la gubo oo lo' ah, waa inuu bixiyaa neef lab
oo aan iin lahayn, oo waa inuu ku bixiyaa teendhada shirka iriddeeda, si isaga Rabbiga
hortiisa loogu aqbalo. 4 Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa neefka qurbaanka la
gubayo, oo waxaa loo aqbali doonaa inuu isaga u ahaado kafaaraggud. 5 Oo dibiga
waa inuu Rabbiga hortiisa ku gowraco, oo wiilasha Haaruun oo wadaaddada ahu waa
inay dhiigga keenaan, oo ay dhiigga ku dul rusheeyaan hareeraha meesha allabariga
ee teendhada shirka horteeda taal. 6 Oo neefka qurbaanka la gubayo waa inuu haragga
ka bixiyaa, oo haddana waa inuu xubin xubin u googooyaa. 7 Oo wiilasha Haaruun oo
wadaaddada ahu waa inay meesha allabariga dab ku shubaan oo haddana waa inay
qoryo ku dul hagaajiyaan dabka, 8 oo markaas wiilasha Haaruun oo wadaaddada ahu
xubnaha iyo madaxa iyo baruurta ha ku dul hagaajiyeen qoryaha dabka meesha al-
labariga saaran, 9 laakiinse neefka uurkujirtiisa iyo addimmadiisa biyo ha ku maydho,
oo wadaadku meesha allabariga dusheeda dhammaantiis ha ugu gubo qurbaan la gubo
oo ah qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah.
10 Oo haddii qurbaankiisu yahay neef adhi ah, ha ahaado wan ama orgi oo qurbaan
la gubo loo keenay, ha bixiyo neef lab oo aan iin lahayn. 11 Oo neefka waa inuu
Rabbiga ku hor gowraco meesha allabariga dhinaceeda woqooyi, oo wiilasha Haaruun
oo wadaaddada ahu dhiiggiisa ha ku dul rusheeyeen hareeraha meesha allabariga.
12 Oo haddana isagu xubin xubin ha u kala googooyo, iyo madaxiisa iyo baruurtiisa,
oo markaas wadaadku waa inuu ku dul hagaajiyo qoryaha dabka meesha allabariga
saaran, 13 laakiinse neefka uurkujirtiisa iyo addimmadiisa biyo ha ku maydho, oo
wadaadku dhammaantiis ha bixiyo, oo meesha allabariga dusheeda ha ku gubo, waayo,
waa qurbaan la gubo oo ah qurbaan dab lagu sameeyo, oo Rabbiga caraf udgoon u ah.
14 Oo haddii qurbaankiisa uu Rabbiga u bixinayo uu yahay haad qurbaan la gubo ah,
markaas qurbaankiisa ha u bixiyo qoolleyo ama xamaam yaryar. 15 Oo wadaadku ha
keeno meesha allabariga agteeda, oo madaxa ha ka maroojiyo, oo meesha allabariga
dusheeda ha ku gubo, oo dhiiggana ha lagaga miiro meesha allabariga agteeda. 16 Oo
waa inuu ka soo bixiyaa gulgulada iyo baalasheeda oo ha ku tuuro meesha allabariga
dhinaceeda bari, kaasoo ah meeshii dambaska. 17 Oo garbaha ha ka jeexo, laakiinse
yuusan kala dillaacin dhammaanteed, oo wadaadku ha ku dul gubo qoryaha dabka
meesha allabariga saaran, waayo, waa qurbaan la gubo oo ah qurbaan dab lagu
sameeyo, oo Rabbiga caraf udgoon u ah.

2

Qurbaanka Hadhuudhka Ah

1 Oo markii qof qurbaan hadhuudh ah Rabbiga u bixinayo, qurbaankiisu ha ahaado
bur, oo waa inuu saliid ku shubaa, oo fooxna saaraa. 2 Oo isagu ha u keeno wadaaddada
wiilasha Haaruun ah, oo cantoobo muggeed ha ka qaato burka, iyo saliidda, iyo fooxa
oo dhan, oo wadaadku xusuus ahaan meesha allabariga dusheeda ha ugu gubo, waayo,

waa qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah. 3 Oo wixii qurbaanka
hadhuudhka ah ka hadhana waxaa iska leh Haaruun iyo wiilashiisa; oo waa wax ugu
wada quduusan qurbaannada Rabbiga ee dab lagu sameeyo.

4 Oo markaad bixinaysid qurbaan hadhuudh ah oo foorno lagu dubay, ha ahaado
moofo aan khamiir lahayn oo laga sameeyo bur saliid lagu daray, ama canjeero aan
khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay. 5 Oo haddii qurbaankaagu yahay qurbaan
hadhuudh ah oo digsi lagu dubay, ha ahaado bur aan khamiir lahayn oo saliid lagu
daray. 6 Waa inaad cad cad u kala jejebisid oo aad saliid ku shubtid, waayo, waa
qurbaan hadhuudh ah. 7 Oo haddii qurbaankaagu yahay qurbaan hadhuudh ah oo
birdaawe lagu dubay, markaas ha laga sameeyo bur saliid lagu daray. 8 Oo qurbaanka
hadhuudhka ah oo waxyaalahaas laga sameeyey waa inaad Rabbiga u keentaa, oo
waa in wadaadka loo dhiibaa, oo isna meesha allabariga ha keeno. 9 Oo wadaadku
qurbaanka hadhuudhka ah waa inuu ka qaadaa intii xusuusta ahayd, oo meesha
allabariga dusheeda ha ku gubo, waayo, waa qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga
caraf udgoon u ah. 10 Oo wixii qurbaanka hadhuudhka ah ka hadho waa in Haaruun
iyo wiilashiisu iska lahaadaan, oo waa wax ugu wada quduusan qurbaannada Rabbiga
ee dab lagu sameeyo. 11 Qurbaan hadhuudh ah oo aad Rabbiga u bixinaysaan waa inaan
khamiir lagu samayn, waayo, waa inaydaan khamiir iyo malab toona sidii qurbaan
Rabbiga dab loogu sameeyo u gubin. 12 Iyaga waa inaad Rabbiga ugu bixisaan sidii
qurbaan midhaha ugu horreeya ah, laakiinse waa inaan meesha allabariga loogu dul
gubin caraf udgoon aawadeed. 13 Oo qurbaan kasta oo ah qurbaankaaga hadhuudhka
ah waa inaad cusbaysaa, oo waa inaadan innaba u oggolaan in cusbadii axdiga
Ilaahaaga ay ka maqnaato qurbaankaaga hadhuudhka ah. Qurbaannadaada oo dhan
waa inaad cusbo la bixisaa.

14 Oo haddaad Rabbiga u bixinaysid qurbaan hadhuudh ah oo midhaha ugu horreeya
ah, qurbaankaaga hadhuudhka ah oo midhaha ugu horreeya ah waxaad u bixisaa
sabuul qoyan oo la dubay oo la tumay. 15 Oo waa inaad saliid ku shubtaa, fooxna
saartaa, waayo, taasu waa qurbaan hadhuudh ah. 16 Oo wadaadku waa inuu gubaa intii
xusuusta ahayd, oo qaarkeed ha ahaado hadhuudhka tuman, qaarkeedna ha ahaado
saliiddeeda, iyo fooxeeda oo dhan, waayo, taasu waa qurbaan Rabbiga dab loogu
sameeyo.

3

Allabariga Qurbaannada Nabaadiinada Ah

1 Oo haddii qurbaankiisu yahay allabari qurbaanno nabaadiino ah, oo uu lo'da ka
bixinayo, lab ama dhaddig midduu yahayba, waa inuu Rabbiga hortiisa ku bixiyaa neef
aan iin lahayn. 2 Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa neefka qurbaanka ah, oo waa
inuu ku ag gowracaa iridda teendhada shirka, oo wiilasha Haaruun oo wadaaddada
ahu waa inay dhiigga ku dul rusheeyaan hareeraha meesha allabariga. 3 Oo allabariga
qurbaannada nabaadiinada ah waa inuu Rabbiga qurbaan dab loogu sameeyo uga
bixiyaa xaydha gudaha ku duuban, iyo xaydha neefka uurkiisa ku jirta oo dhan, 4 iyo
labada kelyood iyo xaydha dushooda ku taal, oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka
ku dul yaal, dhammaantood kelyaha ha la qaado. 5 Oo wiilasha Haaruun waa inay ku
dul gubaan meesha allabariga iyo qurbaanka la gubayo oo kor saaran qoryaha dabka,
waayo, taasu waa qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah.

6 Oo haddii qurbaankiisu yahay allabari qurbaanno nabaadiino ah oo uu adhiga ka
bixinayo, lab iyo dhaddig miduu yahayba, waa inuu bixiyaa neef aan iin lahayn. 7 Oo
hadduu qurbaankiisa wan yar ku bixinayo, Rabbiga hortiisa ha ku bixiyo. 8 Oo waa
inuu gacanta saaraa madaxa neefka qurbaanka ah, oo waa inuu teendhada shirka hor-
teeda ku gowracaa, oo wiilashii Haaruun waa inay neefka dhiiggiisa ku dul rusheeyaan

hareeraha meesha allabariga. 9 Oo allabariga qurbaannada nabaadiinada ah waa
inuu Rabbiga qurbaan dab loogu sameeyo uga bixiyaa xaydhiisa iyo badhidiisa oo
dhan, taasoo uu ka gooyo meesha ay lafta dhabarka ka haysato, iyo xaydha gudaha ku
duuban, iyo xaydha neefka uurkiisa ku jirta oo dhan, 10 iyo labada kelyood, iyo xaydha
dushooda ku taal, oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka ku dul yaal, dhammaantood
kelyaha ha la qaado. 11 Oo wadaadku ha ku dul gubo meesha allabariga, waayo,
waxaasu waa cuntadii qurbaanka Rabbiga dabka loogu sameeyo.
12 Oo haddii qurbaankiisu neef riyo ah yahayna, Rabbiga hortiisa ha ku bixiyo. 13 Oo
waa inuu gacanta saaraa madaxa neefka, oo teendhada shirka horteeda waa inuu
ku gowracaa, oo wiilasha Haaruunna neefka dhiiggiisa waa inay ku dul rusheeyaan
hareeraha meesha allabariga. 14 Oo isagu ha bixiyo qurbaankiisii, kaasoo ah qurbaan
Rabbiga dab loogu sameeyo oo ah xaydha gudaha ku duuban, iyo xaydha neefka
uurkiisa ku jirta oo dhan, 15 iyo labada kelyood, iyo xaydha ku dul taal oo xanjaadka
u dhow, iyo xuubka beerka ku dul yaal, dhammaantood kelyaha ha la qaado. 16 Oo
wadaadku ha ku dul gubo meesha allabariga, waayo, waxaasu waa cuntadii qurbaankii
dabka loogu sameeyo caraf udgoon. Xaydha oo dhan Rabbigaa iska leh. 17 Tan iyo ab ka
ab waa inuu qaynuun joogto ah ku ahaadaa meel kastoo aad deggan tihiinba inaydaan
cunin xaydh iyo dhiig midnaba.

4

Qurbaanka Dembi Lagu Bixiyo

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo ku yidhi, 2 Dadka reer binu Israa'iil la hadal,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii mid kama' ugu dembaabo waxyaalihii Rabbigu
amray inaan la samayn, oo uu sameeyo waxyaalahaas qaarkood, 3 iyo haddii wadaadka
subkanu uu dembaabo oo uu sidaas dadka dembi ugu keeno, markaas waa inuu
dembigiisa uu dembaabay aawadiis Rabbiga qurbaan dembi ugu bixiyaa dibi yar oo
aan iin lahayn. 4 Oo dibiga waa inuu Rabbiga ugu hor keenaa iridda teendhada, oo waa
inuu gacanta saaraa madaxa dibiga, oo uu dibiga Rabbiga hortiisa ku gowracaa. 5 Oo
wadaadka subkanu waa inuu dhiigga dibiga qaarkiis qaadaa oo uu teendhada shirka
keenaa, 6 oo markaas wadaadku fartiisa dhiigga ha geliyo, oo dhiigga toddoba jeer waa
inuu Rabbiga ugu hor saydhaa ilxidhka meesha quduuska ah. 7 Oo wadaadku waa inuu
dhiigga qaarkiis mariyaa geesaha meesha allabariga ee fooxa oo Rabbiga hortiisa taal
oo teendhada shirka ku dhex taal, oo dibiga dhiiggiisa oo dhanna waa inuu ku ag shubaa
salka meesha allabariga ee qurbaanka la gubo, taasoo iridda teendhada shirka taal.
8 Oo dibiga qurbaanka dembiga loo bixinayo xaydhiisa oo dhan waa inuu ka bixiyaa,
waana xaydha gudaha ku duuban, iyo xaydha neefka uurkiisa ku jirta oo dhan, 9 iyo
labada kelyood, iyo xaydha ku dul taal, oo xanjaadka u dhow, iyo xuubka beerka ku
dul yaal, dhammaantood kelyaha ha la qaado, 10 sida dibiga allabariga qurbaannada
nabaadiinada ah looga qaado oo kale, oo wadaadku ha ku dul gubo meesha allabariga
ee qurbaanka la gubo. 11 Oo dibiga haraggiisa iyo hilibkiisa oo dhan, iyo madaxiisa,
iyo addimmadiisa, iyo uurkujirtiisa, iyo uuskiisa, 12 iyo xataa dibiga oo dhan waa inuu
xerada dibadda uga bixiyaa oo uu geeyaa meel daahirsan, taasoo ah meesha dambaska
lagu soo daadiyo, oo intuu qoryo saaro waa inuu dab ku gubaa. Meesha dambaska lagu
soo daadiyo waa in lagu gubaa.
13 Oo ururka reer binu Israa'iil oo dhammu hadduu qaldamo, oo ay waxaasu indhaha
shirka ka qarsoon yihiin, oo ay sameeyaan wax ka mid ah waxyaalihii uu Rabbigu
amray inaan la samayn, oo ay saas eed ku leeyihiin, 14 dembigii ay dembaabeen
markii la ogaado, shirku waa inuu dibi yar qurbaan dembi u bixiyaa, oo uu dibiga
keenaa teendhada shirka horteeda. 15 Oo odayaasha ururku waa inay Rabbiga hortiisa
gacmahooda ku saaraan madaxa dibiga, oo dibiga Rabbiga hortiisa ha lagu gowraco.

16 Oo wadaadka subkanu waa inuu dibiga dhiiggiisa keenaa teendhada shirka, 17 oo
markaas wadaadku fartiisa dhiigga ha geliyo, oo toddoba jeer waa inuu Rabbiga
ugu hor saydhaa ilxidhka. 18 Oo isagu waa inuu dhiigga qaarkiis mariyaa geesaha
meesha allabariga oo Rabbiga hortiisa taal oo teendhada shirka ku dhex taal, oo dibiga
dhiiggiisa oo dhanna waa inuu ku ag shubaa salka meesha allabariga ee qurbaanka la
gubo, taasoo iridda teendhada shirka taal. 19 Oo dibiga xaydhiisa oo dhanna waa inuu
ka bixiyaa, oo meesha allabariga ku dul gubaa. 20 Oo dibiga ha ku sameeyo siduu ku
sameeyey dibigii qurbaanka dembiga oo kale, oo kanna sidaas oo kale ha ku sameeyo;
oo wadaadku iyaga kafaaraggud ha u sameeyo, oo iyana waa la cafiyi doonaa. 21 Oo
dibiga waa inuu xerada dibadda uga bixiyaa oo uu gubaa siduu dibigii hore u gubay oo
kale, waayo, kaasu wuxuu shirka u yahay qurbaanka dembiga.

22 Markii qof madax ahu dembaabo oo uu kama' u sameeyo mid ka mid ah waxyaal-
ihii Rabbiga Ilaahiisa ahu uu amray inaan la samayn, oo uu saas eed ku leeyahay,
23 haddii la ogeysiiyo dembigiisii uu dembaabay, waa inuu qurbaankiisa aawadiis u
keenaa neef riyo ah, waana inuu ahaadaa mid lab oo aan iin lahayn. 24 Oo waa inuu
gacanta saaraa madaxa orgiga, oo uu ku gowracaa meesha lagu gowraco qurbaanka
la gubo oo Rabbiga hortiisa ah, waayo, kaasu waa qurbaan dembi. 25 Oo wadaadku
waa inuu dhiigga qaarkiis ku qaadaa fartiisa oo uu mariyaa geesaha meesha allabariga
qurbaanka la gubo, oo dhiiggana waa inuu ku ag shubaa salka meesha allabariga qur-
baanka la gubo. 26 Oo xaydhiisa oo dhanna waa inuu ku dul gubaa meesha allabariga,
sidii xaydhii allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo kale, oo wadaadku waa inuu
kafaaraggud u sameeyaa dembigiisii, oo isna waa la cafiyi doonaa.

27 Oo dadka dhulka mid ka mid ahu hadduu kama' ku dembaabo, oo uu sameeyo
wax ka mid ah waxyaalihii uu Rabbigu amray inaan la samayn, oo uu saas eed ku
leeyahay, 28 haddii la ogeysiiyo dembigiisii uu dembaabay, waa inuu qurbaankiisa
aawadiis u keenaa neef riyo ah, waana inuu ahaadaa mid dhaddig oo aan iin lahayn,
dembigiisii uu dembaabay aawadiis. 29 Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa neefka ah
qurbaanka dembiga, oo waa inuu neefka ah qurbaanka dembiga ku gowracaa meesha
lagu gowraco qurbaanka la gubo. 30 Oo wadaadku waa inuu dhiigga qaarkiis fartiisa
ku qaadaa oo uu mariyaa geesaha meesha allabariga qurbaanka la gubo, oo dhiigga oo
dhanna waa inuu ku ag shubaa salka meesha allabariga. 31 Oo xaydhiisa oo dhanna waa
in laga bixiyaa sidii xaydha looga bixiyo allabarigii qurbaannada nabaadiinada ah, oo
wadaadku waa inuu meesha allabariga ku dul gubaa, si ay Rabbiga ugu ahaato caraf
udgoon; oo wadaadku waa inuu isaga kafaaraggud u sameeyaa, oo isna waa la cafiyi
doonaa.

32 Oo hadduu neef ido yar ah u keeno qurbaanka dembigana waa inuu neef dhaddig
oo aan iin lahayn keenaa. 33 Oo waa inuu gacanta saaraa madaxa neefka qurbaanka
dembiga ah, oo waa inuu qurbaanka dembiga ugu gowracaa meesha lagu gowraco
qurbaanka la gubo. 34 Oo wadaadku waa inuu qurbaanka dembiga dhiiggiisa qaarkiis
fartiisa ku qaadaa oo uu mariyaa geesaha meesha allabariga qurbaanka la gubo lagu
baxsho, oo dhiigga oo dhanna waa inuu ku ag shubaa salka meesha allabariga. 35 Oo
xaydhiisa oo dhanna waa inuu ka bixiyaa sidii xaydhii laga qaado wanka yara oo
ahaa allabarigii qurbaannada nabaadiinada ah, oo wadaadku waa inuu ku dul gubaa
meesha allabariga, sidii qurbaannadii Rabbiga dabka loogu sameeyo, oo wadaadku
waa inuu kafaaraggud u sameeyaa dembigiisii uu dembaabay, oo isna waa la cafiyi
doonaa.

5

1 Haddii qof ku dembaabo cod dhaar ah oo uu maqlay, ee uu isagu marag ka yahay,
hadduu arkay iyo hadduu gartayba, hadduusan sheegin waa inuu dembigiisa qaataa.

2 Ama haddii qof taabto wax nijaas ah, hadduu yahay bahal nijaas ah baqtigiis, ama neef
xoolo ah oo nijaas ah baqtigiis, ama waxyaalo gurguurta oo nijaas ah baqtigood, haddii
taasu ay isaga ka qarsoon tahay, oo uu saas ku nijaasoobo, markaas isagu wuxuu ahaan
doonaa mid eed leh. 3 Ama hadduu taabto qof nijaastiis, nijaasta uu ku nijaasoobay
wax kastoo ay tahayba, haddii taasu ay isaga ka qarsoon tahay, markuu ogaado
wuxuu ahaan doonaa mid eed leh. 4 Ama haddii mid uu bushimihiisa degdeg ugaga
dhaarto inuu samaynayo xumaan ama samaan, wax kasta ha ahaadeene wixii qof
degdeg ugu dhaarto, hadday waxaasu isaga ka qarsoon yihiin, markuu waxaas ogaado
wuxuu ahaan doonaa mid waxyaalahan midkood eed ku leh. 5 Oo markuu ahaado
mid waxyaalahan midkood eed ku leh waa inuu qirtaa wixii uu ku dembaabay, 6 oo
markaas waa inuu dembigii uu dembaabay aawadiis Rabbiga ugu keenaa qurbaankii
xadgudubkiisa, oo waa inuu adhiga ka soo qabto neef dhaddig ah, oo ah nayl ama waxar
oo qurbaan dembi ah, oo wadaadku waa inuu kafaaraggud uga sameeyaa dembigiisii.
7 Oo haddii lacagtiisu ayan ugu filnayn inuu neef baraar ah keeno, markaas dembigii
uu dembaabay aawadiis waa inuu qurbaankii xadgudubkiisa Rabbiga ugu keenaa
laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar, oo mid qurbaan dembi ha ka dhigo, midda
kalena qurbaan la gubo. 8 Iyaga waa inuu wadaadka u keenaa, oo isna marka hore ha
bixiyo tan qurbaanka dembiga ah, oo madaxa ha ka maroojiyo, laakiinse waa inuusan
kala dillaacin. 9 Oo qurbaanka dembiga dhiiggiisa qaarkiis waa inuu ku rusheeyaa
meesha allabariga dhinaceeda, oo dhiigga intiisa kalena ha lagaga miiro salka meesha
allabariga, waayo, taasu waa qurbaan dembi. 10 Oo tan labaadna waa inuu qurbaan
la gubo ugu bixiyo si qaynuunka waafaqsan, oo wadaadku waa inuu kafaaraggud u
sameeyaa dembigiisii uu dembaabay, oo isna waa la cafiyi doonaa.

11 Laakiinse haddii lacagtiisu ayan ugu filnayn laba qoolley amase laba xamaam oo
yaryar, markaas wixii uu ku dembaabay aawadood qurbaankiisa ha u keeno eefaah
toban meelood loo dhigay meeshiis oo bur ah, kaasoo qurbaan dembi ah, oo waa
inuusan saliid ku shubin, waana inuusan waxba foox saarin, waayo, waa qurbaan
dembi. 12 Oo waa inuu wadaadka u keenaa, oo wadaadkuna waa inuu cantoobo
muggeed uga qaataa xusuus, oo meesha allabariga ha ku dul gubo, sidii qurbaannada
Rabbiga dabka loogu sameeyo, waayo, waa qurbaan dembi. 13 Oo wadaadku waa inuu
kafaaraggud u sameeya dembigiisii uu ku dembaabay wax kasta oo waxyaalahan ka
mid ah, oo isna waa la cafiyi doonaa, oo inta kalena waxaa iska leh wadaadka, sidii
qurbaankii hadhuudhka.

Qurbaanka Xadgudubka

14 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 15 Haddii qof xadgudbo
oo uu si kama' ah ugu dembaabo Rabbiga waxyaalihiisa quduuska ah, markaas waa
inuu Rabbiga u keenaa qurbaankii xadgudubkiisii aawadiis, kaasoo ah wan aan iin
lahayn oo idaha laga soo bixiyey, oo aad ku qiimaysay lacag intuu sheqel yahay,
iyadoo lagu miisaamay sheqelka meesha quduuska ah, oo kaas qurbaan xadgudub ha
u bixiyo. 16 Oo alaabtii quduuska ahayd oo uu ku dembaabay waa inuu magdhabaa,
oo weliba iyadoo shan meelood loo dhigay meesheed waa inuu ku daraa, oo waa inuu
wadaadka u dhiibaa, oo wadaadkuna waa inuu isaga kafaaraggud uga dhigaa wankii
ahaa qurbaanka xadgudubka oo isna waa la cafiyi doonaa.

17 Oo haddii qof dembaabo oo uu sameeyo wax ka mid ah waxyaalihii uu Rabbigu
amray inaan la samayn, in kastoo uusan ogayn, weli eed buu leeyahay, oo waa inuu
dembigiisa qaataa. 18 Oo isagu waa inuu idaha ka soo bixiyaa wan aan iin lahayn
oo aad adigu qiimaysay, oo waa inuu wadaadka ugu dhiibaa qurbaan xadgudub, oo
wadaadkuna waa inuu kafaaraggud u sameeyaa wixii uu kama' ugu qaldamay isagoo
aan ogayn, oo isna waa la cafiyi doonaa. 19 Waa qurbaan xadgudub, maxaa yeelay, sida
xaqiiqada ah isagu Rabbiga hortiisa eed buu ku leeyahay.

6

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Haddii qof dembaabo
oo uu Rabbiga ku xadgudbo, oo uu si aan daacad ahayn deriskiisa kula macaamiloodo
wax ku saabsan carbuun, ama rahmad, ama dhicid, amase hadduu deriskiisa dulmo,
3 amase hadduu helo wax lumay oo uu waxaas qarsado oo uu been ku dhaarto,
hadduu waxyaalahaas midkood sameeyo oo uu saas ku dembaabo, 4 markaas hadduu
dembaabay oo uu eedaysan yahay waa inuu soo celiyaa wixii uu dhacay, ama wixii
uu dulmi ku qaatay, ama carbuunkii isaga loo dhiibtay, ama wixii lumay oo uu helay,
5 amase wixii uu beenta ugu dhaartay, waa inuu celiyaa iyagoo kaamil ah, oo weliba
waa inuu ku daraa iyada oo shan meelood loo dhigay meesheed. Oo waa inuu siiyaa
kii waxaas lahaa maalintii la ogaado inuu isagu eedaysan yahay. 6 Oo isagu qurbaanka
xadgudubkiisa aawadiis waa inuu Rabbiga ugu keenaa wan aan iin lahayn oo uu idaha
ka soo bixiyey ee aad qiimaysay, oo qurbaan xadgudub aawadiis wadaadka ha ugu
keeno. 7 Oo wadaadkuna waa inuu isaga kafaaraggud ugu sameeyaa Rabbiga hortiisa,
oo isna waa laga cafiyi doonaa wixii uu sameeyey oo uu ku eedaysan yahay oo dhanba.

Qurbaanka La Gubo

8 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 9 Haaruun iyo wiilashiisa
amar oo waxaad ku tidhaahdaa, Kanu waa sharciga qurbaanka la gubo ku saab-
san: qurbaanka la gubo waa inuu habeenkii oo dhan saarnaadaa qoryaha meesha
allabariga saaran tan iyo ilaa waagu ka baryo; oo dabka meesha allabarigana waa
in laga sii ololiyaa. 10 Oo wadaadkuna waa inuu xidhaa dharkiisa wanaagsan, oo
sirwaalkiisa marada wanaagsan laga sameeyeyna waa inuu gashadaa, oo waa inuu
qaadaa dambaskii qurbaanka la gubayay oo dabku meesha allabariga dusheeda ku
baabba'saday, oo waa inuu meesha allabariga ku ag shubaa. 11 Oo markaas waa inuu
dharkiisii iska furaa oo uu dhar kale xidhaa, oo dambaska waa inuu meel daahirsan
oo xerada dibaddeeda ah u qaadaa. 12 Oo dabka meesha allabarigana waa in had iyo
goor la sii ololiyaa oo waa inuusan marna demin; oo wadaadku waa inuu subax kasta
qoryo saaraa, oo uu qurbaanka la gubona ku dul hagaajiyaa, oo xaydha qurbaanka
nabaadiinadana waa inuu ku dul gubaa. 13 Oo dab joogto ah waa in meesha allabariga
dusheeda laga sii ololiyaa had iyo goorba, oo waa inuusan marna demin.

Qurbaanka Hadhuudhka Ah

14 Oo kanuna waa sharciga qurbaanka hadhuudhka ku saabsan: Wiilashii Haaruun
waa inay ku hor bixiyaan meesha allabariga ee Rabbiga hortiisa ah. 15 Oo isagu waa
inuu cantoobadiisa muggeed ka qaadaa burka wanaagsan ee qurbaanka hadhuudhka
ah iyo saliiddiisa, iyo kulli fooxa saaran qurbaanka hadhuudhka oo dhan, oo waa inuu
meesha allabariga ugu dul gubaa caraf udgoon ee xusuus u ah Rabbiga. 16 Oo wixii
qurbaankaas ka hadhayna Haaruun iyo wiilashiisu ha cuneen. Iyadoo aan khamiir
lahayn waa in meel quduus ah lagu cunaa; oo iyagu waa inay ku cunaan barxadda
teendhada shirka. 17 Waa inaan khamiir lagu dubin. Anigu taas waxaan iyaga u siiyey
qaybtoodii ay ka heli lahaayeen qurbaannadayda dabka lagu sameeyo. Iyadu waa ugu
quduusan tahay oo waa sidii qurbaankii dembiga iyo sidii qurbaankii xadgudubka.
18 Oo qof kasta oo lab ah oo reer Haaruun ka mid ahu waa inuu wax ka cunaa, oo tan
iyo ab ka ab intaasaa looga amray qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo; oo ku
alla kii taabtaana quduus buu ahaan doonaa.

19 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 20 Kanu waa qurbaanka
Haaruun iyo wiilashiisu ay Rabbiga u bixin doonaan maalintii isaga la subko, waana
eefaah bur ah oo toban meelood loo dhigay meeshiis, oo ah qurbaan hadhuudh oo
joogto ah, oo intaas badhkeed subaxdii ha la bixiyo, badhka kalena fiidkii ha la bixiyo.
21 Oo waa in lagu sameeyo digsi oo saliid lagu sameeyo, oo markii la isku qooshay waa

inaad gudaha soo gelisaa. Xabbad xabbad la dubay waa inaad u bixisaa qurbaanka
hadhuudhka oo Rabbiga caraf udgoon u ah. 22 Oo waxaa bixin doona wadaadka
subkan oo reer Haaruun oo isaga meeshiisa joogi doono, oo qaynuun weligiis ah waa in
dhammaan Rabbiga loogu gubaa. 23 Oo qurbaan kasta oo hadhuudh ah oo wadaadku
bixiyoba waa in dhammaantiis la wada guba, oo waa inaan la cunin.

Qurbaanka Loo Bixiyo Dembiga

24 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 25 La hadal Haaruun
iyo wiilashiisa, oo waxaad ku tidhaahdaa, Kanu waa sharciga ku saabsan qurbaanka
dembiga: meesha qurbaanka la gubo lagu gowraco waa in qurbaanka dembigana
lagu gowracaa Rabbiga hortiisa, waayo, kaasu waa kan ugu wada quduusan. 26 Oo
wadaadka dembiga aawadiis u bixiyaa waa inuu cunaa, waana in lagu cunaa meel
quduus ah oo ah barxadda teendhada shirka. 27 Oo wax alla wixii hilibkiisa taabtaana
quduus bay ahaan doonaan, oo dhiiggiisana haddii dhar lagu saydho, wixii uu kaga
saydhmay waa inaad ku maydhaa meel quduus ah. 28 Laakiinse weelka dhoobada
ah oo lagu kariyey waa in la burburiyaa, oo haddii weel naxaas ah lagu kariyana
waa in la xaquuqaa oo biyo lagu dhaqaa. 29 Oo wadaaddada intooda laboodka ah
oo dhammu waa inay wax ka cunaan, waayo, waa kan ugu wada quduusan. 30 Oo
qurbaankii dembiga oo dhiiggiisa la soo geliyo teendhada shirka si meesha quduuska
ah kafaaraggud loogu sameeyo innaba waa inaan la cunin, waase in dab lagu gubaa.

7

Qurbaankii Xadgudubka

1 Oo kanuna waa sharciga ku saabsan qurbaanka xadgudubka. Kaasu waa kan
ugu wada quduusan. 2 Meesha qurbaanka la gubo lagu gowraco waa in qurbaanka
xadgudubkana lagu gowracaa, oo dhiiggiisana waa inuu ku dul rusheeyaa hareeraha
meesha allabariga. 3 Oo isagu waa inuu bixiyaa baruurta taasoo ah badhida, iyo xaydha
gudaha ku duuban, 4 iyo labada kelyood iyo xaydha ku dul taal oo xanjaadka u dhow,
iyo xuubka beerka ku dul yaal, waa inuu kelyaha la qaadaa. 5 Oo wadaadku waa inuu
meesha allabariga ugu dul gubaa qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo, waayo, kaasu
waa qurbaankii xadgudubka. 6 Oo wadaaddada intooda laboodka ah oo dhammu waa
inay wax ka cunaan, oo waa in lagu cunaa meel quduus ah, waayo, kaasu waa kan
ugu wada quduusan. 7 Oo qurbaanka xadgudubku waa sidii qurbaanka dembiga oo
kale. Oo iyagu isku sharci ayay leeyihiin, oo wadaadkii kafaaraggudka ku sameeyaa
ha lahaado. 8 Oo wadaadkii qof qurbaan la gubo u bixiyaa ha iska qaato haragga
qurbaanka la gubo oo uu bixiyey. 9 Oo qurbaan kasta oo hadhuudh ah oo foorno lagu
dubo, iyo wax alla wixii birdaawe ama digsi lagu sameeyo waxaa iska leh wadaadka
bixiya. 10 Oo qurbaan kasta oo hadhuudh ah oo saliid lagu daray amase engeg ah waa
inay wiilasha Haaruun oo dhammu lahaadaan, oo sidii mid u cuno kan kalena ha u
cuno.

Allabariga Qurbaannada Nabaadiinada

11 Oo kanuna waa sharciga ku saabsan allabariga qurbaannada nabaadiinada ah
oo Rabbiga loo bixiyo. 12 Oo hadduu mahadnaqid aawadeed u bixinayo, waa inuu
allabariga mahadnaqidda la bixiyaa moofo aan khamiir lahayn oo saliid lagu daray,
iyo canjeero aan khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay, iyo moofo saliid lagu daray
oo bur la qoyay laga sameeyey. 13 Kibis khamiir leh waa inuu la bixiyaa qurbaankiisa
iyo allabariga qurbaannadiisa nabaadiinada ah mahadnaqid aawadeed. 14 Oo qur-
baan kastana waa inuu ka bixiyaa xabbad ah qurbaanka sare loo qaado oo Rabbiga
loo bixiyo, oo waxaa iska lahaanaya wadaadka saydhsaydha dhiigga qurbaannada
nabaadiinada. 15 Oo hilibka allabarigiisa qurbaannadiisa nabaadiinada ah oo uu

mahadnaqidda u bixiyo waa in dhammaantiis la cunaa maalinta uu qurbaankiisa
bixiyo, oo waa inuusan waxba ka gaadhsiin tan iyo subaxda dambe. 16 Laakiinse haddii
allabariga qurbaankiisu uu yahay nidar amase qurbaan uu ikhtiyaar u bixiyo, waa in
la cunaa maalinta uu bixiyo allabarigiisa, oo wixii ka hadhana maalinta ku xigta ha la
cuno. 17 Laakiinse hilibka allabariga wixii ka hadha oo maalinta saddexaad gaadha waa
in dab lagu gubaa. 18 Oo haddii hilibka allabarigiisa qurbaannada nabaadiinada ah la
cuno maalinta saddexaad, markaas la aqbali maayo, oo kii bixiyeyna loo xisaabi maayo,
laakiin taasu waxay ahaan doontaa karaahiyo, oo qofkii cunaana isagaa dembigiisa
qaadanaya. 19 Oo hilibkii taabta wax nijaas ahna waa inaan la cunin; waase in dab
lagu gubaa. Oo hilibkana qof kasta oo daahir ahu wax ha ka cuno. 20 Laakiinse hilibka
allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo Rabbigu iska leeyahay qofkii cuna isagoo
nijaastiisii ku taal waa in dadkiisii laga gooyaa. 21 Oo qof hadduu taabto wax nijaas ah,
hadday tahay qof nijaastiis ama bahal nijaas ah amase karaahiyo nijaas ah, oo uu wax
ka cuno hilibka allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo Rabbigu iska leeyahay,
qofkaas waa in dadkiisa laga gooyaa.

Cunitaankii Dhiigga Iyo Baruurta Oo La Mamnuucay

22 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 23 Reer binu Israa'iil la
hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Idinku waa inaydaan cunin baruur lo'aad ama mid
idaad amase mid riyood. 24 Oo neefkii iska dhinta baruurtiisa iyo neefkii dugaaggu
bakhtiisto baruurtiisa toona waa inaydaan sinaba u cunin, laakiinse siyaalo kale waa
loogu isticmaali karaa. 25 Waayo, qofkii cuna baruurtii neefka dadku u bixiyo qurbaan
dab loogu sameeyo Rabbiga, qofka kaas cuna waa in dadkiisa laga gooyaa. 26 Oo
waa inaydaan degmooyinkiinna oo dhan ku dhex cunin dhiig cayn kasta ha ahaadee,
hadduu yahay mid haad ama mid xayawaan toona. 27 Ku kasta ha ahaadee qofkii dhiig
cuna waa in dadkiisa laga gooyaa.

Qaybta Wadaaddada

28 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 29 Reer binu Israa'iil
la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Kii Rabbiga u bixiyaa allabarigiisa qurbaannada
nabaadiinada ah waa inuu Rabbiga qurbaankiisa uga keenaa allabariga qurbaannadi-
isa nabaadiinada ah. 30 Waa inuu gacmihiisa ku keenaa qurbaannada Rabbiga oo dabka
lagu sameeyo; waa inuu keenaa baruurta iyo sakaarka in sakaarka Rabbiga hortiisa
lagu ruxruxo sidii qurbaanka la ruxruxo. 31 Oo wadaadku waa inuu baruurta ku dul
gubaa meesha allabariga, laakiinse sakaarka waxaa iska leh Haaruun iyo wiilashiisa.
32 Oo allabariga ah qurbaannadiinna nabaadiinada waxaad ka soo bixisaan bowdada
midig oo waa inaad wadaadka siisaan, ha ahaatee qurbaan sare loo qaado. 33 Kii reer
Haaruun ka mid ah oo bixiya dhiigga qurbaannada nabaadiinada iyo baruurta ayaa
qayb ahaan u leh bowdada midig. 34 Waayo, anigu reer binu Israa'iil ayaan allabariga
ah qurbaannadooda nabaadiinada kala baxay sakaarka la ruxruxo iyo bowdada sare
loo qaado, oo waxaan reer binu Israa'iil amar kaga siiyey wadaadka Haaruun iyo
wiilashiisa weligoodba.

35 Taasu waa qaybtii subkidda oo Haaruun iyo qaybtii subkidda oo wiilashiisa oo
la kala baxayo qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo, maalintii iyaga loo
keenay Rabbiga inay isaga uga adeegaan jagada wadaadnimada, 36 kuwaasoo maalintii
la subkay uu Rabbigu amray in reer binu Israa'iil iyaga siiyaan, oo taasna ab ka ab
baa loo amray. 37 Haddaba kanu waa sharciga ku saabsan qurbaanka la gubo, iyo
qurbaanka hadhuudhka, iyo qurbaanka dembiga, iyo qurbaanka xadgudubka, iyo kan
quduuskadhigidda, iyo kan allabariga qurbaannada nabaadiinada ah, 38 ee uu Rabbigu
Muuse kaga amray Buur Siinay maalintii uu reer binu Israa'iil ku amray inay Rabbiga
u bixiyaan qurbaannadooda iyagoo jooga cidladii Siinay.

8

Haaruun Iyo Wiilashiisii Oo La Caleemasaaray

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Waxaad keentaa Haaruun
iyo wiilashiisa oo isaga la jira, iyo dharka, iyo saliidda lagu subkado, iyo dibiga ah
qurbaanka dembiga, iyo labada wan, iyo dambiisha ay kibista aan khamiirka lahaynu
ku jirto. 3 Oo ururka oo dhanna waxaad ku soo shirisaa iridda teendhada shirka. 4 Oo
Muusena waa yeelay wixii Rabbigu isaga ku amray, oo ururkiina waa lagu soo shiriyey
iridda teendhadii shirka. 5 Kolkaasaa Muuse ururkii oo dhan ku yidhi, Waxanu waa
waxa Rabbigu amray in la sameeyo. 6 Markaasaa Muuse wuxuu soo kexeeyey Haaruun
iyo wiilashiisii, oo biyuu iyagii ku maydhay. 7 Oo wuxuu isagii u geliyey jubbaddii, oo
dhexdana wuxuu ugu xidhay dhex-xidhka, oo wuxuu u geliyey khamiiskii, eefodkiina
wuu u geliyey, oo dhexdana wuxuu ugu xidhay dhex-xidhkii eefodka oo daabaca
lahaa, oo kaasuu isagii ku xidhay. 8 Oo haddana wuxuu isagii saaray laabgashigii, oo
laabgashigiina wuxuu geliyey Uuriimkii iyo Tummiimkii. 9 Oo madaxana wuxuu u
saaray duub, oo duubka dhankiisa horena wuxuu ku dhejiyey waslad khafiif ah oo
dahab ah oo ah taajka quduuska ah sidii Rabbigu Muuse ku amray. 10 Markaasaa Muuse
soo qaaday saliidda lagu subkado, oo wuxuu ku subkay taambuuggii iyo waxyaalihii
gudihiisa ku jiray oo dhan, oo dhammaantoodna quduus buu ka dhigay. 11 Oo qaar-
keedna wuxuu toddoba jeer ku saydhsaydhay meeshii allabariga, oo wuxuu subkay
meeshii allabariga iyo weelasheedii oo dhan iyo berkeddii weysada iyo salkeedii, si
uu dhammaantood quduus uga dhigo. 12 Oo saliidda lagu subkado qaarkeedna wuxuu
ku shubay Haaruun madaxiisa, oo isagii wuu subkay si uu quduus uga dhigo. 13 Oo
haddana Muuse wuxuu soo kexeeyey wiilashii Haaruun, oo wuxuu iyagii u geliyey
jubbado, wuxuuna ugu xidhay dhex-xidho, duubabna wuu u duubay sidii Rabbigu
Muuse ku amray. 14 Oo haddana wuxuu keenay dibigii ahaa qurbaanka dembiga,
oo Haaruun iyo wiilashiisiina gacmahooday madaxa ka saareen dibigii qurbaankii
dembiga ahaa. 15 Markaasuu dibigii gowracay, oo Muuse wuxuu soo qaaday dhiiggii,
oo farta ku mariyey geesihii meesha allabariga, oo meesha allabarigana sidaasuu ku
daahiriyey, kolkaasuu dhiigga ku ag shubay salkii meesha allabariga, quduus buuna
ka dhigay, si uu kafaaraggud ugu sameeyo. 16 Oo wuxuu qaaday kulli xaydhii uurka
ku jirtay oo dhan, iyo xuubkii beerka ku dul yiil, iyo labada kelyood iyo xaydhooda, oo
Muuse intaasuu ku dul gubay meesha allabariga. 17 Laakiinse dibigii iyo haraggiisii, iyo
hilibkiisii, iyo uuskiisiiba wuxuu ku gubay meel xerada dibaddeeda ah sidii Rabbigu
Muuse ku amray. 18 Oo haddana wuxuu keenay wankii ahaa qurbaanka la gubo,
oo Haaruun iyo wiilashiisiina gacmahooday madaxa ka saareen wankii. 19 Oo isna
wankii wuu gowracay, markaasaa Muuse dhiiggii ku dul rusheeyey hareeraha meesha
allabariga. 20 Oo wankii xubin xubin buu u kala googooyay, markaasaa Muuse wuxuu
gubay madaxii iyo xubnihii iyo xaydhii, 21 oo isna uurkujirtii iyo addimmadii ayuu
biyo ku maydhay, markaasaa Muuse wankii oo dhan ku dul gubay meesha allabariga,
waayo, kaasu wuxuu ahaa qurbaan la gubo oo caraf udgoon loo bixiyo, wuxuuna ahaa
qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo, sidii Rabbigu Muuse ku amray. 22 Oo haddana
wuxuu keenay wankii kale, kaasoo ahaa wankii quduuskadhigidda, oo Haaruun iyo wi-
ilashiisiina gacmahooday madaxa ka saareen wankii. 23 Markaasuu wankii gowracay,
oo Muuse wuxuu soo qaaday dhiiggii oo wuxuu mariyey Haaruun caaradda dhegtiisa
midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midig. 24 Oo haddana wuxuu
keenay Haaruun wiilashiisii, kolkaasaa Muuse dhiiggii mariyey caaradda dhegahooda
midig, iyo suulka gacantooda midig, iyo suulka cagtooda midig, oo Muusena wuxuu
dhiiggii ku dul rusheeyey hareeraha meesha allabariga. 25 Markaasuu soo qaaday
baruurtii, iyo badhidii, iyo xaydhii uurka ku jirtay oo dhan, iyo xuubkii beerka ku

yiil, iyo labadii kelyood, iyo xaydhoodii, iyo bowdadii midig. 26 Oo dambiishii ay
kibista aan khamiirka lahaynu ku jirtay oo Rabbiga hortiisa tiilna wuxuu ka soo bixiyey
xabbad ah kibis aan khamiir lahayn, iyo xabbad ah moofo saliid leh, iyo xabbad
canjeero ah, oo wuxuu saaray baruurtii iyo bowdadii midig, 27 oo intaas oo dhan ayuu
saaray Haaruun gacantiisii, iyo gacantii wiilashiisa, oo sida qurbaanka la ruxruxo
ayaa Rabbiga hortiisa lagu ruxruxay. 28 Kolkaasaa Muuse gacmahoodii ka qaaday oo
wuxuu qurbaankii la gubayay kula dul gubay meesha allabariga, oo waxay ahaayeen
quduuskadhigidda oo caraf udgoon loo bixiyo. Taasu waxay ahayd qurbaan Rabbiga
dab loogu sameeyo. 29 Kolkaasaa Muuse qaaday sakaarkii, oo Rabbiga hortiisa ayuu
ugu ruxruxay qurbaan la ruxruxo aawadiis, oo kaasu wuxuu ahaa qaybtii Muuse ku
lahaa wankii quduuskadhigidda sidii Rabbigu Muuse ku amray. 30 Markaasaa Muuse
qaaday saliiddii lagu subkado qaarkeed iyo dhiiggii meesha allabariga ku kor yiil,
oo wuxuu ku kor saydhsaydhay Haaruun, iyo dharkiisii, iyo wiilashiisii, iyo dharkii
wiilashiisa, oo wuxuu quduus ka dhigay Haaruun iyo dharkiisii iyo wiilashiisii iyo
dharkii wiilashiisaba. 31 Markaasaa Muuse Haaruun iyo wiilashiisii ku yidhi, Hilibka
waxaad ku ag karisaan iridda teendhada shirka, oo halkaas ku cuna hilibka iyo kibista
dambiisha quduuskadhigidda ku jirta, sidaan u amray, oo aan u idhi, Haaruun iyo
wiilashiisu waa inay cunaan. 32 Oo hilibka iyo kibista wixii ka hadhana waa inaad
dab ku gubtaan. 33 Oo idinkuna waa inaydaan ka bixin iridda teendhada shirka intii
toddoba maalmood ah, ilaa maalmaha quduus laydinka dhigay ay dhammaystirmaan,
waayo, isagu wuxuu quduus idinka dhigayaa intii toddoba maalmood ah. 34 Oo Rabbigu
wuxuu amray in la yeelo sida maantadan la yeelay, in kafaaraggud laydiin sameeyo.
35 Oo intii toddoba maalmood ah habeen iyo maalinba waa inaad ag joogtaan iridda
teendhada shirka, oo Rabbiga amarkiisa xajiya yeydnan dhimanine, waayo, sidaasaa
laygu amray. 36 Oo Haaruun iyo wiilashiisiina way wada yeeleen waxyaalihii Rabbigu
amray oo uu gacanta Muuse u soo dhiibay oo dhan.

9

Wadaaddadii Oo Bilaabay Shaqadooda

1 Oo maalintii siddeedaad ayaa Muuse u yeedhay Haaruun iyo wiilashiisii, iyo
odayaashii reer binu Israa'iil, 2 oo wuxuu Haaruun ku yidhi, Waxaad keentaa dibi yar
oo ah qurbaan dembi, iyo wan ah qurbaan la gubo oo aan innaba iin lahayn, oo iyaga
Rabbiga hortiisa ku bixi. 3 Oo reer binu Israa'iilna la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Waxaad keentaan orgi ah qurbaan dembi, iyo weyl iyo wan oo labadooduba gu jiraan oo
aan innaba iin lahayn oo qurbaan la gubo ah. 4 Oo dibi iyo wanna waxaad u keentaan
qurbaanno nabaadiino in Rabbiga hortiisa allabari ahaan loogu bixiyo, iyo qurbaan
hadhuudh ah oo saliid lagu daray, waayo, maanta ayaa Rabbigu idiin muuqan doonaa.
5 Oo iyana waxay teendhadii shirka horteeda keeneen wixii Muuse amray, markaasay
dadkii ururkii oo dhammu soo dhowaadeen oo Rabbiga hortiisa istaageen. 6 Markaasaa
Muuse wuxuu yidhi, Waxanu waa wixii Rabbigu idinku amray inaad samaysaan, oo
waxaa idiin muuqan doona Rabbiga ammaantiisa. 7 Kolkaasaa Muuse wuxuu Haaruun
ku yidhi, Meesha allabariga u dhowow, oo waxaad bixisaa qurbaankaaga dembiga
iyo qurbaankaaga la gubo, oo nafsaddaada kafaaraggud u samee, iyo weliba dadka
aawadiis, oo waxaad bixisaa dadka qurbaankiisii oo iyaga kafaaraggud ugu samee
sidii Rabbigu amray. 8 Sidaas daraaddeed ayuu Haaruun u soo dhowaaday meeshii
allabariga, oo wuxuu gowracay weylkii isaga nafsaddiisa u ahaa qurbaanka dembiga.
9 Oo wiilashii Haaruun ayaa isagii u keeneen dhiiggii, oo isna fartiisii ayuu dhiiggii
daray oo wuxuu mariyey geesihii meesha allabariga, oo dhiigga intiisii kalena wuxuu
ku ag shubay salkii meesha allabariga. 10 Laakiinse xaydhii, iyo kelyihii, iyo xuubkii
laga soo gooyay beerkii qurbaanka dembiga wuxuu ku dul gubay meesha allabariga

sidii Rabbigu Muuse ku amray. 11 Oo hilibkii iyo haraggiina wuxuu ku gubay meel
xerada dibaddeeda ah. 12 Oo haddana wuxuu gowracay neefkii qurbaanka la gubo
ahaa, markaasaa wiilashii Haaruun waxay isagii u keeneen dhiiggii, oo isna wuxuu
ku dul rusheeyey hareeraha meesha allabariga. 13 Oo haddana waxay isagii u keeneen
neefkii qurbaankii la gubo oo cad cad ah iyo madaxii neefka, oo isna wuxuu ku dul
gubay meesha allabariga. 14 Markaasuu biyo ku maydhay uurkujirtii iyo addimmadii,
oo wuxuu ku dul gubay qurbaankii la gubayay oo meesha allabariga saarnaa. 15 Oo
haddana wuxuu keenay qurbaankii dadka, oo wuxuu soo waday ridii dadka u ahayd
qurbaankii dembiga, wuuna gowracay oo u bixiyey dembi aawadiis, siduu kan hore
yeelay. 16 Oo haddana wuxuu keenay neefkii qurbankii la gubo ahaa, oo si qaynuunka
waafaqsan ayuu u bixiyey. 17 Oo haddana wuxuu keenay qurbaankii hadhuudhka,
markaasuu cantoobo muggeed ka qaaday oo ku dul gubay meesha allabariga, kaasoo
ka gooni ah qurbaankii la gubayay oo subaxnimada. 18 Oo weliba wuxuu gowracay
dibigii iyo wankii ahaa allabariga qurbaannada nabaadiinada ah oo dadka aawadiis
loo bixinayay; oo markaasay wiilashii Haaruun isagii u keeneen dhiiggii, oo isna wuxuu
ku dul rusheeyey hareeraha meesha allabariga. 19 Markaasay keeneen baruurtii dibiga
iyo tii wanka, iyo badhidii, iyo xaydhii gudaha ku duubnayd, iyo kelyihii, iyo xuubkii
beerka. 20 Markaasay baruurtii saareen sakaarradii, oo isna baruurtii buu ku dul gubay
meeshii allabariga. 21 Kolkaasaa Haaruun Rabbiga hortiisa qurbaan la ruxruxo ugu
ruxruxay sakaarradii iyo bowdadii midig, sidii Muuse amray. 22 Markaasaa Haaruun
gacmihiisii ku soo taagay dadka xaggiisii, oo wuu u duceeyey iyagii; markaasuu ka
soo degtay bixintii uu bixinayay qurbaankii dembiga, iyo qurbaankii la gubayay, iyo
qurbaannadii nabaadiinada. 23 Markaasay Muuse iyo Haaruun teendhadii shirka
galeen, oo haddana way ka soo bexeen oo dadkii u duceeyeen; kolkaasaa ammaantii
Rabbigu dadkii oo dhan u muuqatay. 24 Oo Rabbiga hortiisa waxaa ka yimid dab,
oo meesha allabariga dusheedii ayuu ku baabba'saday qurbaankii la gubayay iyo
baruurtii, oo dadkii oo dhammuna markay taas arkeen ayay qayliyeen oo wejigooda
u dheceen.

10

Dhimashadii Naadaab Iyo Abiihuu

1 Oo Naadaab iyo Abiihuu oo ahaa wiilashii Haaruun ayaa midkood waluba qaatay
idankiisii, oo dab bay ku rideen, fooxna way dul saareen, oo waxay Rabbiga hortiisa
ku bixiyeen dab qalaad oo uusan ku amrin. 2 Oo dab baa Rabbiga hortiisa ka yimid,
oo iyagii baabba'saday, oo Rabbiga hortiisa ayay ku dhinteen. 3 Markaasaa Muuse
Haaruun ku yidhi, Tanu waa wixii Rabbigu ka hadlay, oo uu yidhi, Aniga waa in quduus
laygaga dhex dhigaa kuwa ii soo dhowaada, oo waa in laygu ammaanaa dadka oo dhan
hortiisa. Oo Haaruunna wuu iska aamusay. 4 Markaasaa Muuse u yeedhay Miishaa'eel
iyo Elsaafaan, oo ahaa wiilashii Cusii'eel kaasoo ahaa Haaruun adeerkiis, oo wuxuu
ku yidhi, Soo dhowaada, oo walaalihiin ka soo qaada meesha quduuska ah horteeda
oo waxaad geeysaan xerada dibaddeeda. 5 Sidaas daraaddeed way u dhowaadeen,
oo wayna qaadeen iyagoo jubbadahoodii gashan, waxayna geeyeen xerada dibad-
deedii sidii Muuse yidhi. 6 Markaasaa Muuse ku yidhi Haaruun iyo wiilashiisii ahaa
Elecaasaar iyo Iitaamaar, Timaha madaxiinnu yaanay arbushnaan, dharkiinnana ha
dildillaacinina yeydnan dhimane, si aan Rabbigu ugu cadhoon ururka oo dhan, laaki-
inse walaalihiin ah reer binu Israa'iil oo dhammu ha ka ooyeen gubashadii Rabbigu
huriyey. 7 Oo idinku waa inaydaan ka bixin iridda teendhada shirka yeydnan dhimane,
waayo, waxaa korkiinna ku taal saliiddii subkidda oo Rabbiga, oo iyana waxay yeeleen
si waafaqsan eraygii Muuse.

8 Markaasaa Rabbigu Haaruun la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 9 Ha cabbina khamri
amase wax lagu sakhraamo, adiga iyo wiilashaada kula jira toona, markaad teendhada
shirka gashaan yeydnan dhimane, oo taasu weligiin iyo ab ka ab qaynuun bay idiin
ahaan doontaa, 10 oo waa inaad kala dudaan waxa quduuska ah iyo waxa aan quduuska
ahayn, iyo waxa nijaasta ah iyo waxa daahirka ah; 11 iyo inaad reer binu Israa'iil
bartaan kulli qaynuunnadii Rabbigu iyaga kula hadlay oo uu gacanta Muuse ugu soo
dhiibay oo dhan.

12 Kolkaasaa Muuse la hadlay Haaruun, iyo wiilashiisii hadhay oo ahaa Elecaasaar iyo
Iitaamaar, oo wuxuu ku yidhi, Qurbaanka hadhuudhka ah oo ka hadhay qurbaannadii
Rabbiga dabka loogu sameeyey qaata oo isagoo aan khamiir lahayn ku cuna meesha
allabariga dhinaceeda, waayo, kaasu waa kan ugu wada quduusan. 13 Oo waa inaad ku
cuntaan meel quduus ah, maxaa yeelay, waa intii adiga iyo wiilashaadaba looga amray
qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo, waayo, aniga sidaasaa laygu amray.
14 Oo sakaarka la ruxruxo iyo bowdada sare loo qaado waa inaad meel daahirsan ku
cuntaan adiga iyo wiilashaada iyo gabdhahaaga kula jiraaba, waayo, kuwaasu waa intii
adiga iyo wiilashaada looga amray allabaryada qurbaannada nabaadiinada ah oo reer
binu Israa'iil ay bixiyaan. 15 Oo iyagu bowdada sare loo qaado iyo sakaarka la ruxruxo
waa inay la keenaan qurbaannada xaydha oo dabka lagu sameeyo, in iyaga Rabbiga
hortiisa lagu ruxruxo sidii qurbaanka la ruxruxo, oo markaasay ahaan doonaan inta
weligiin laydiin amray adiga iyo wiilashaadaba, sidii Rabbigu amray.

16 Oo Muuse aad buu u doondoonay ridii ahayd qurbaanka dembiga, markaasuu
ogaaday in la gubay, kolkaasuu ku xanaaqay Elecaasaar iyo Iitaamaar oo ahaa Haaruun
wiilashiisii hadhay, oo wuxuu iyagii ku yidhi. 17 War maxaad qurbaanka dembiga
ugu cuni weydeen meesha quduuska ah gudaheeda, maxaa yeelay, kaasu waa kan
ugu wada quduusan, oo isagu wuxuu kaas idiin siiyey inaad qaaddaan xumaantii
ururka oo aad iyaga Rabbiga hortiisa kafaaraggud ugu samaysaan? 18 Bal eega, orgiga
dhiiggiisii lama soo gelin meesha quduuska ah gudaheeda. Sida xaqiiqada ah waxaa
idiin ekayd inaad meesha quduuska ah gudaheeda ku cuntaan, sidaan idinku amray.
19 Markaasaa Haaruun la hadlay Muuse, oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, maantadan ayay
Rabbiga hortiisa ku bixiyeen qurbaankoodii dembiga iyo qurbaankoodii la gubayay,
oo aniga waxaa igu dhacay wax sidan oo kale ah, oo maanta haddaan cuno qurbaankii
dembiga, taasu Rabbiga hortiisa ma ku wanaagsanaan lahayd? 20 Muusena markuu
taas maqlay raalli buu ka noqday.

11

Cuntada Nijaasta Ah Iyo Tan Daahirka Ah

1 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi. 2 Reer binu
Israa'iil la hadla, oo waxaad ku tidhaahdaan, Kuwanu waa waxyaalaha noolnool oo
aad ka cunaysaan xayawaanka dhulka jooga oo dhan, 3 Wax alla wixii xayawaan ah oo
raafkoodu kala jeexan yahay, oo qanjaafilo leeyahay, oo calyanaqsiga raamsado waa
inaad cuntaan. 4 Habase yeeshee, kuwan oo ka mid ah kuwa calyanaqsiga raamsado oo
raafka jeexan leh waa inaydaan cunin, kuwaasoo ah geela, maxaa yeelay, calyanaqsiga
wuu raamsadaa, laakiinse raafkiisu ma kala jeexna, haddaba isagu waa idinka nijaas.
5 Oo waladana ha cunina, maxaa yeelay, iyadu calyanaqsiga way raamsataa, laakiinse
raafkeedu ma kala jeexna, haddaba iyadu waa idinka nijaas. 6 Oo bakaylahana ha
cunina, maxaa yeelay, isagu calyanaqsiga wuu raamsadaa, laakiinse raafkiisu ma
kala jeexna, haddaba isagu waa idinka nijaas. 7 Oo doofaarkana ha cunina, maxaa
yeelay, isaga raafkiisu waa kala jeexan yahay, oo qanjaafiluu leeyahay, laakiinse
calyanaqsiga ma raamsado, sidaas daraaddeed isagu waa idinka nijaas. 8 Haddaba

kuwaas hilibkooda waa inaydaan cunin, oo baqtigoodana waa inaydaan taaban, maxaa
yeelay, iyagu waa idinka nijaas.
9 Waxa biyaha ku dhex jira oo dhan kuwan ka cuna: wax alla wixii baalal iyo
qolfo leh oo ku dhex jira biyaha iyo badaha iyo webiyada cuna. 10 Laakiinse wax
alla wixii aan baalal iyo qolfo lahayn oo ku dhex jira badaha iyo webiyada, iyo waxa
biyaha ku dhex dhaqdhaqaaqa oo dhan, iyo kulli waxyaalaha noolnool oo biyaha ku
dhex jira oo dhammu waa idinka karaahiyo. 11 Haddaba iyagu waa inay karaahiyo
idinka ahaadaan; idinku waa inaydaan hilibkooda cunin, oo baqtigoodana waa inuu
karaahiyo idinka ahaadaa. 12 Wax alla wixii biyaha ku dhex jira oo aan lahayn baalal
iyo qolfo waa idinka karaahiyo.
13 Oo haaddana waxaa idinka karaahiyo ah kuwan, oo iyaga waa inaan la cunin,
waayo, iyagu waa karaahiyo, waana baqalyada, iyo babawga, iyo saratoosiyaha, 14 iyo
xuunshada, iyo shimbirlaayaha, iyo faragooysta caynkeeda, 15 iyo cayn kasta oo tuke
ah, 16 iyo gorayada, iyo aboodiga, iyo shimbirbadeedda, iyo cayn kasta oo haadka adag,
17 iyo guumaysta yar, iyo xeebajoogta iyo guumaysta weyn, 18 iyo guumaysgeesaleyda,
iyo cantalyaaga, iyo gorgorka, 19 iyo xuurta, iyo haadbiyoodda iyo caynteeda, iyo
ceelajoogjoogta, iyo fiidmeerta.
20 Oo wax baalal leh oo gurguurta oo afarta addinba ku socda dhammaantood waa
idinka karaahiyo. 21 Laakiinse wax baalal leh oo gurguurta oo afarta addinba ku socda
dhammaantood waxaad ka cuni kartaan kuwa addimmada ku leh cagahooda ka kor, oo
dhulka ku kor boodbooda, 22 iyaga waxaad ka cuntaan kuwa caynkan ah oo ah ayaxa iyo
caynkiisa, iyo kabajaanka iyo caynkiisa, iyo jiriqsiga iyo caynkiisa, iyo koronkorrada
iyo caynkeeda. 23 Laakiinse wax baalal leh oo gurguurta oo afarta cagood lahu, waa
idinka karaahiyo.
24 Oo kuwaas idinku waad ku nijaasoobaysaan, oo ku alla kii baqtigooda taabtaa
nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii, 25 oo ku alla kii baqtigooda wax ka qaadaa waa
inuu dharkiisa maydhaa, oo nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. 26 Xayawaan kasta oo
raafkiisu kala jeexan yahay, oo aan qanjaafilo lahayn ama aan calyanaqsiga raamsan
waa idinka nijaas, oo ku alla kii iyaga taabtaana wuu nijaasoobayaa. 27 Oo xayawaanka
afarta addinba ku socda, wax alla wixii baabacooyinka ku socdaa waa idinka nijaas, oo
ku alla kii baqtigooda taabtaa nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. 28 Oo kii baqtigooda
qaadaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa,
waayo, iyagu waa idinka nijaas.
29 Oo waxa dhulka ku gurguurta oo dhan kuwanu waa kuwa idinka nijaas ah,
waana fadhanfadhka, iyo jiirka, iyo amuurka iyo caynkiisa oo dhan, 30 iyo ilweynta iyo
maansalugaleyda, iyo qorratada, iyo mulaca, iyo jirjirroolaha. 31 Oo waxa gurguurta
oo dhan kuwaasu waa kuwa idinka nijaas ah, oo ku alla kii taabtaa markay dhintaan
nijaas buu ahaan doonaa tan iyo fiidkii. 32 Oo wax alla wixii ay ku dhacaan markay
dhintaan, nijaas bay ahaan doonaan, hadday yihiin weel qori ah, ama dhar, ama harag,
ama joonyad, weelkaasu wax kasta ha ahaadee haddii wax loogu isticmaalo waa in biyo
la dhex geliyaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa, oo markaas dabadeedna
daahir buu ahaanayaa. 33 Oo weelkii dhoobo ah oo mid iyaga ka mid ahu gudihiisa
ku dhaco, wax alla wixii weelkaas gudihiisa ku jiraaba way nijaasoobi doonaan, oo
weelkiina waa inaad jebisaan. 34 Oo waxa la cuno oo ku jira oo biyo gaadhaanba way
nijaasoobi doonaan, oo weelka caynkaas ah waxa la cabbo oo ku jira oo dhammuna
way nijaasoobi doonaan. 35 Oo wax alla wixii wax baqtigooda ahu ku dhacaanba way
nijaasoobi doonaan, hadday yihiin foorno ama sholad, waa in la burburiyaa, waayo,
iyagu waa nijaas, waana inay nijaas idinka ahaadaan. 36 Habase yeeshee il amase god
ay biyo badanu ku jiraan daahir bay ahaanayaan, laakiinse wixii baqtigooda taabtaa
way nijaasoobayaan. 37 Oo wax baqtigooda ahu hadday ku dhacaan abuur la abuurayo,

kaasu waa daahir. 38 Laakiinse abuurka haddii biyo lagu shubo oo wax baqtigooda ahu
ay ku dhacaan markaas waa idinka nijaas.
39 Oo xayawaanka aad cuni kartaan midkood hadduu dhinto, kii baqtigiisa taabtaa
nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii. 40 Oo neefkaas baqtigiisa qofkii cunaana waa inuu
dharkiisa maydhaa, oo isna nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii, oo kii neefka baqtigiisa
qaadaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna nijaas buu ahaanayaa tan iyo fiidkii.
41 Oo wax kasta oo dhulka ku gurguurtaaba waa karaahiyo, oo waa inaan la cunin.
42 Wax alla wixii bogga ku socda, iyo wax alla wixii afar addin ku socda, amase wax alla
wixii addimmo badan leh, kuwaas oo ah waxyaalaha dhulka ku gurguurta oo dhan,
waa inaydaan cunin, waayo, iyagu waa karaahiyo. 43 Idinku waa inaydaan karaahiyo
iskaga dhigin waxa dhulka ku gurguurta oo dhan, oo waa inaydaan iyaga isku nijaasayn
si aydaan iyaga ugu nijaasoobin. 44 Waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna
ah, haddaba isdaahiriya oo quduus ahaada, maxaa yeelay, anigu quduus baan ahay.
Oo waa inaydaan isku nijaasayn cayn kasta oo ah waxa gurguurta oo dhulka ku kor
dhaqdhaqaaqa. 45 Waayo, anigu waxaan ahay Rabbigii dalkii Masar idinka soo bixiyey
inuu Ilaah idiin ahaado, haddaba sidaas daraaddeed waa inaad quduus ahaataan,
waayo, anba quduus baan ahay.
46 Haddaba intaasu waa sharciga ku saabsan xayawaanka, iyo haadda, iyo wax kasta
oo nool oo biyaha ku dhex dhaqdhaqaaqa, iyo wax kasta oo dhulka ku gurguurta; 47 si
loo kala duwo waxa nijaasta ah iyo waxa daahirka ah, iyo waxa nool oo la cuni karo iyo
waxa nool ee aan la cuni karin.

12

Isdaahirinta Dhalmada Kaddib

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil la hadal
oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii naagu ilmo uuraysato oo ay wiil dhasho, markaas
intii toddoba maalmood ah waa inay nijaas ahaataa, oo waxay u nijaasoobaysaa siday
nijaasta u ahayd maalmihii dhiiggeeda. 3 Oo maalinta siddeedaadna wiilka buuryadiisa
ha la gudo. 4 Oo iyadu waa inay ku sii jirtaa dhiigga isdaahirinteeda saddex iyo
soddon maalmood oo kale, oo waa inayan taaban wax quduus ah, waana inayan
meesha quduuska ah gelin ilamaa maalmaha isdaahirinteedu ay dhammaystirmaan.
5 Laakiinse hadday gabadh dhasho, markaas intii laba toddobaad ah waa inay nijaas
ahaataa sidii markay xagga dhiigga nijaas ka tahay, oo waa inay ku sii jirtaa dhiigga
isdaahirinteeda lix iyo lixdan maalmood oo kale. 6 Oo markii maalmaha isdaahirin-
teedu ay dhammaystirmaan wiilkeeda aawadiis ama gabadheeda aawadeed waa inay
keentaa wan gu jira oo qurbaan la gubo aawadiis loo bixiyo, iyo xamaam yar ama
qoolley oo qurbaan dembi aawadiis loo bixiyo oo waa inay wadaadka ugu keentaa
teendhada shirka iriddeeda. 7 Oo isna qurbaankaas waa inuu ku bixiyaa Rabbiga
hortiisa, oo waa inuu iyada kafaaraggud u sameeyaa, oo iyana dhiigbixiddeeda way ka
daahirsanaan doontaa. Kanu waa sharciga ku saabsan tii dhasha ama wiil ha ahaado
ama gabadhe. 8 Oo haddii lacagteedu ayan wan ugu filnaynna waa inay keentaa laba
qoolley ama laba xamaam oo yaryar, oo midkood waa in loo bixiyaa qurbaan la gubo
aawadiis, kan kalena waa in loo bixiyaa qurbaan dembi aawadiis, oo wadaadkuna waa
inuu iyada kafaaraggud u sameeyaa, oo iyana daahir bay ahaan doontaa.

13

Qaynuunnadii Baraska

1 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, 2 Haddii qof
jidhkiisa lagu arko barar, ama qolof, ama bar dhalaalaysa, oo ay jidhkiisa ku noqoto
cudurkii baraska, markaas waa in loo keenaa wadaadka Haaruun ah, amase wiilashiisa

wadaaddada ah midkood, 3 oo wadaadku waa inuu fiiriyaa cudurka jidhka ku yaal, oo
haddii meesha cudurka leh timaheedu ay caddaadeen, oo cudurka muuqashadiisu ay
dubka sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, markaas waa cudurkii baraska, oo wadaadku
waa inuu fiiriyaa oo yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay. 4 Laakiinse haddii
barta dhalaalaysaa ay jidhka sare ka cad dahay, oo muuqashadeeduna ayan dubka sare
hoos u sii dhaafsiisnayn, oo meeshaas timaheeduna ayan caddaan, markaas waa in
wadaadku qofkaas cudurka qaba karantiilaa intii toddoba maalmood ah. 5 Oo haddana
wadaadku maalinta toddobaad waa inuu isaga fiiriyaa, oo bal eeg, hadduu indhihiisa
ku arko in cudurku joogsaday oo uusan dubka sare ku sii faafin, markaas waa in
wadaadku qofkaas sii karantiilaa toddoba maalmood oo kale. 6 Oo haddana maalinta
toddobaad waa in wadaadku fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurkii yaraaday oo uusan
dubka sare ku sii faafin, markaas wadaadku ha yidhaahdo, Ninkanu waa daahir, oo
meeshu waa qolof keliya, oo isna dharkiisa ha maydho oo daahir ha ahaado. 7 Laakiinse
qoloftu hadday jidhka ku sii faafto markii u daahirintiisa aawadeed wadaadka isu tuso
dabadeed, waa inuu wadaadka mar kale istusaa. 8 Oo wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo
bal eeg, haddii qoloftu ay jidhka ku faafto, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa,
Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa baras.

9 Oo haddii nin cudurka baraska qabo waa in wadaadka loo keenaa, 10 oo wadaadku
waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii dubka sare barar cadu ku yaal, oo meeshaas
timaheeduna ay caddaadeen, oo bararkana haddii boog xun ku dhex taal, 11 kaasu waa
baras gaboobay oo dubka jidhka ku dhex jira, oo wadaadku kaas waa inuu yidhaahdaa,
Ninkanu waa nijaasaysan yahay, oo isaga waa inuusan karantiilin, waayo, isagu waa
nijaas. 12 Oo haddii barasku dubka ku faafo, oo uu barasku kan cudurka qaba dubkiisa
oo dhan qariyo tan iyo madaxiisa iyo ilaa cagihiisa, in alla intii wadaadka u muuqata,
13 markaas wadaadku waa inuu qofkaas fiiriyaa, oo bal eeg, haddii barasku jidhkiisa oo
dhan ku faafay, markaas isagu kan cudurka qaba waa inuu ku yidhaahdaa, Ninkanu
waa daahir, waayo, isagu wuu wada caddaaday oo waa daahir. 14 Laakiinse mar
alla markii boog xumu isaga ka muuqdo, waa inuu nijaas ahaadaa. 15 Oo wadaadku
waa inuu boogtii xumayd fiiriyaa oo waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan
yahay, waayo, boogta xumu waa nijaas oo waa baras. 16 Oo boogta xumu hadday
mar kale beddelanto oo caddaato, markaas isagu waa inuu wadaadka u yimaadaa,
17 oo wadaadkuna waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurkii caddaaday, markaas
wadaadku kan cudurka qabi jiray ha ku yidhaahdo, Waa daahir, isagu waa daahir.

18 Oo haddii jidhku kasoobax ku leeyahay dubka sare oo uu bogsaday, 19 oo kasoobaxa
meeshuu ku yaal haddii lagu arko barar cad ama bar dhalaalaysa oo ah guduud
caddaan ku jiro, markaas waa in wadaadka la tusaa. 20 Oo wadaadku waa inuu
fiiriyaa, oo bal eeg, haddii muuqashadeedu hoos u sii dhaafsiisan tahay dubka sare
oo meeshaas timaheeduna ay caddaadeen, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa,
Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, taasu waa cudurkii baraska oo soo baxay.
21 Laakiinse haddii wadaadku fiiriyo, oo meeshaas timo cad laga waayo, oo nabarkuna
uusan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn, illowse uu sii yaraaday, markaas waa in
wadaadku karantiilaa intii toddoba maalmood ah, 22 oo haddii cudurku dubka sare ku
sii faafo, markaas wadaadku ha yidhaahdo, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo,
kaasu waa cudur. 23 Laakiinse bartii dhalaalaysay hadday meesheedii ku joogsatay oo
ayan sii faafin, markaas waa astaantii kasoobaxii ka hadhay, oo wadaadku waa inuu
yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir.

24 Amase haddii dubka jidhku dab ku gubto oo jidhkii gubtay uu noqdo bar dha-
laalaysa oo ah guduud caddaan ku jiro, amase caddaan, 25 markaas wadaadku waa
inuu meeshaas fiiriyaa, oo bal eeg, barta dhalaalaysa timaheedu hadday caddaadeen oo
nabarka muuqashadiisuna ay dubka sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, waa baras kaasu,

oo wuxuu ka soo dhex baxay meeshii gubatay, oo wadaadku waa inuu yidhaahdaa,
Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa cudurkii baraska. 26 Laakiinse
haddii wadaadku fiiriyo, oo barta dhalaalaysa laga waayo timo cad, oo nabarkuna
uusan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn laakiinse uu yaraaday, markaas wadaadku
waa inuu qofkaas karantiilaa intii toddoba maalmood ah. 27 Oo maalinta toddobaad
waa in wadaadku qofkaas fiiriyaa, oo haddii nabarku dubka sare ku faafay, markaas
wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay, waayo, kaasu waa
cudurkii baraska. 28 Laakiinse bartii dhalaalaysay hadday meesheedii ku joogsatay,
oo ayan dubka sare ku sii faafin, illowse ay yaraatay, markaas waa bararkii meeshii
gubatay, oo wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir, waayo, taasu waa
astaantii gubashada.

29 Haddii nin ama naagu ay cudur ku yeeshaan madaxa amase gadhka, 30 markaas
wadaadku waa inuu cudurka fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cudurka muuqashadiisu ay
dubka sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, oo meeshaasna ay ku yaalliin timo casuur ah oo
khafiif ah, markaas wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay,
waayo, taasu waa cambaar oo waa baraskii madaxa iyo gadhka. 31 Oo wadaadku had-
duu fiiriyo cudurka cambaarta ah, oo bal eeg, haddii muuqashadeedu ayan dubka sare
hoos u sii dhaafsiisnayn, oo aan timo madoobu meeshaas ku oollin, markaas wadaadku
waa inuu karantiilaa kan cudurka cambaarta ah qaba intii toddoba maalmood ah. 32 Oo
maalinta toddobaad wadaadku waa inuu cudurka fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cambaar-
tii ayan sii faafin, oo aan lagu arag timo casuur ah, oo cambaarta muuqashadeedu
ayan dubka sare ka sii dhaafsiisnayn, 33 markaas isagu waa inuu xiirto, laakiinse
meesha cambaarta leh yuusan xiirin, oo wadaadku waa inuu qofkaas karantiilaa
toddoba maalmood oo kale. 34 Oo haddana maalinta toddobaad wadaadku waa inuu
cambaartii fiiriyaa, oo bal eeg, cambaartu haddii ayan dubka sare ku sii faafin, oo
muuqashadeeduna ayan dubka sare hoos u sii dhaafsiisnayn, markaas wadaadku waa
inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir, oo isna waa inuu dharkiisa maydhaa oo uu
daahir ahaadaa. 35 Laakiinse cambaartii haddii ay dubka sare ku sii faafto daahirintiisa
dabadeed, 36 markaas wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg, haddii cambaartu ay
dubka sare ku sii faaftay wadaadku yuusan sii doondoonin timo casuur ah, waayo,
ninkanu waa nijaasaysan yahay. 37 Laakiinse cambaartu hadday indhihiisa la ahaato
inay joogsatay oo timo madoobuna ay ka bexeen, markaas cambaartu waa bogsatay, oo
ninkaasuna waa daahir, oo wadaadkuna waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa daahir.

38 Oo haddii nin ama naagu ay dubka jidhkooda ku yeeshaan baro dhaldhalaalaya, oo
ah baro cadcad oo dhaldhalaalaya, 39 markaas wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal eeg,
haddii baraha dhaldhalaalaya oo dubka jidhkooda ku yaallaa ay yihiin caddaan khafiif
ah, taasu waa xaajiin jidhka ka soo baxday, oo qofkaasu waa daahir.

40 Oo haddii nin madaxiisa ay timahu ka dhammaadaan, isagu wuxuu leeyahay
bidaar, hase ahaatee waa daahir. 41 Oo haddii timihiisu ay foodda hore ka dham-
maadaanna, isagu foodda horuu bidaar ku leeyahay, hase ahaatee waa daahir.
42 Laakiinse madaxa bidaarta leh ama foodda bidaarta leh haddii lagu arko cudur
guduudan oo caddaan ku jiro, markaas waa baras ka soo baxay madaxiisii bidaarta
lahaa ama fooddiisii bidaarta lahayd. 43 Markaas wadaadku waa inuu fiiriyaa, oo bal
eeg, cudurka bararkiisu hadduu yahay mid guduudan oo caddaan ku jiro, oo ku yaal
madaxiisa bidaarta leh, ama fooddiisa bidaarta leh, sidii ay tahay muuqashada baraska
oo dubka jidhkiisa ku taal, 44 isagu waa nin baras qaba, oo waa nijaasaysan yahay, oo
sida xaqiiqada ah wadaadku waa inuu yidhaahdaa, Ninkanu waa nijaasaysan yahay;
oo cudur buu madaxa ka qabaa.

45 Oo qofkii cudurka baraska qaba dharkiisu wax jeexjeexan ha ahaadeen, oo timaha
madaxiisuna ha bannaanaadeen, oo bushintiisa sarena ha daboolo, oo ha ku qayliyo,

Waan nijaasaysnahay, waan nijaasaysnahay! 46 Oo in alla intuu cudurkaas qabo oo
dhan isagu waa inuu nijaasaysnaadaa, waayo, isagu waa nijaasaysan yahay, oo waa
inuu keligiis meel ku hoydaa, oo hoygiisuna waa inuu ahaadaa xerada dibaddeeda.

Qaynuunnadii Caaryada

47 Oo dharkii uu cudurka barasku ku yaal, hadduu yahay dhar dhogor idaad ah amase
dhar wanaagsan oo linen ah, 48 hadduu ku jiro dunta fidsan amase tan gudubsan ee
dharka wanaagsan oo linenka ah, ama kan dhogorta idaad ah, iyo hadduu ku jiro
haragga ama wax alla wixii harag laga sameeyo, 49 haddii cudurku ka cagaaran yahay
ama ka guduudan yahay dharka ama haragga ama dunta fidsan ama tan gudubsan ama
waxa alla wixii harag laga sameeyo, kaasu waa cudurkii baraska oo waa in wadaadka la
tusaa. 50 Oo wadaadkuna waa inuu fiiriyaa cudurkaas, oo waxaas cudurka qabana waa
inuu meel ku xereeyaa intii toddoba maalmood ah. 51 Oo haddana maalinta toddobaad
waa inuu cudurka fiiriyaa, oo haddii cudurku dharka kaga sii faafay dunta fidsan ama
tan gudubsan, ama haragga dhexdiisa, haraggaas hawl kasta oo loogu isticmaalaba,
markaas cudurku waa baras wax xaganaya oo waxaasu waa nijaasaysan yahay. 52 Oo
isna waa inuu gubaa dharkaas cudurku ku jiro, hadduu yahay dunta fidsan ama tan
gudubsan oo ku jirta dharka dhogorta idaad ah ama kan wanaagsan oo linenka ah,
ama wax kasta oo harag laga sameeyey, waayo, kaasu waa baras wax xaganaya, ee waa
in dab lagu gubaa. 53 Oo haddii wadaadku fiiriyo, oo markaa cudurkii uusan dharka
kaga sii faafin dunta fidsan ama tan gudubsan toona, ama wax harag laga sameeyey,
54 markaas wadaadku waa inuu ku amraa in la maydhaa waxaas cudurka qaba, oo
isagu haddana waa inuu waxaas meel ku xereeyaa intii toddoba maalmood oo kale
ah. 55 Oo wadaadku waa inuu fiiriyaa, markii cudurka laga maydho dabadeed, oo bal
eeg, cudurka midabkiisu hadduusan beddelmin, iyo haddii cudurku uusan faafinba,
waxaasu waa nijaas, oo waa inaad dab ku gubtaa, oo haddii meeshii xumayd kaga taal
hoosta ama dushaba, taasu waa wax xaganaya. 56 Oo haddii wadaadku fiiriyo, oo bal
eeg, cudurku hadduu yaraaday markii la maydhay dabadeed, markaas isagu waa inuu
intaas ka dillaaciyaa dharka ama haragga ama dunta fidsan ama tan gudubsan. 57 Oo
haddii cudurkii weli dharkii kaga sii muuqdo dunta fidsan ama tan gudubsan ama wax
kasta oo harag laga sameeyey markaas waa inaad dab ku gubtaa waxa cudurku ku
yaal, maxaa yeelay, cudurku waa soo faafayaa. 58 Oo dharkii ha ahaado dunta fidsan
ama tan gudubsan ama wax alla wixii harag laga sameeyey oo aad maydho, haddii
cudurku iyaga ka baxo, haddana waa in mar labaad la maydhaa, oo kolkaasay daahir
ahaan doonaan. 59 Kanu waa sharciga ku saabsan cudurka baraska ahu markuu dharka
dhogorta idaad ah ama dharka wanaagsan oo linenka ah kaga dhaco dunta fidsan ama
tan gudubsan, ama waxa kasta oo harag laga sameeyo, in la yidhaahdo, Waxaasu waa
daahir, ama in la yidhaahdo, Waa nijaas.

14

Nadiifintii Baraska

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Kanu waa inuu ahaadaa
sharciga ku saabsan qofkii baras qaba maalinta la daahirinayo: Waa in isaga wadaadka
loo keenaa. 3 Oo wadaadku waa inuu xerada dibadda uga baxaa, oo waa inuu qofkaa
fiiriyaa, oo bal eeg, cudurkii barasku hadduu ka bogsaday qofkii baraska qabay,
4 markaas wadaadku waa inuu amraa in kan la daahirinayo aawadiis loo keeno laba
shimbirrood oo noolnool oo daahir ah, iyo qori kedar ah, iyo wax casaan ah, iyo geed
husob la yidhaahdo. 5 Oo wadaadku waa inuu amraa in shimbirraha middood lagu
dhex gowraco weel dhoobo ah oo biyo socda korkooda ah. 6 Oo shimbirta nool iyo
qoriga kedarka ah, iyo waxa casaanta ah iyo geedka husobka ahba waa inuu soo qaadaa

oo iyaga iyo shimbirta noolba waa inuu dhex geliyaa dhiigga shimbirtii biyaha socda
lagu kor gowracay. [7] Oo wadaadkuna kan baraska laga daahirinayo toddoba jeer waa
inuu dhiigga ku saydhaa oo waa inuu yidhaahdaa, Kanu waa daahir. Oo shimbirta
noolna berrin bannaan ha ku sii daayo. [8] Oo kan la daahirinayaana waa inuu dharkiisa
maydhaa oo timihiisa oo dhanna iska xiiraa, oo isna biyo ku maydhaa, kolkaasuu
daahir noqon doonaaye, oo markaas dabadeedna waa inuu xerada soo galaa, laakiinse
intii toddoba maalmood ah waa inuu teendhadiisa dibaddeeda ku hoydaa. [9] Oo maal-
inta toddobaad waa inuu timaha ka wada xiiraa madaxa iyo gadhka iyo suunniyadaba.
Xataa timihiisa oo dhan waa inuu iska wada xiiraa, oo waa inuu dharkiisana maydhaa,
jidhkiisana biyo ku maydhaa, kolkaasuu daahir noqon doonaaye. [10] Oo maalinta
siddeedaadna isagu waa inuu keenaa laba wan oo yaryar oo aan innaba iin lahayn,
iyo nayl gu jira oo aan iin lahayn, iyo eefaah toban meelood loo dhigay saddexdiis
meelood oo bur ah oo saliid lagu daray, kaasoo ah qurbaan hadhuudh, iyo qiyaas
log la yidhaahdo oo saliid ah. [11] Oo wadaadka isaga daahirinayaa waa inuu kan
la daahirinayo iyo alaabtiiba keenaa Rabbiga hortiisa, meel iridda teendhada shirka
agteeda ah. [12] Oo wadaadku waa inuu soo qaadaa wananka midkood oo waa inuu u
bixiyaa qurbaan xadgudub aawadiis, oo weliba waa inuu logga saliidda ah qaadaa oo
uu iyaga Rabbiga hortiisa ugu ruxruxaa qurbaan la ruxruxo. [13] Oo wanka waa inuu
ku gowracaa meesha lagu gowraco qurbaanka dembiga iyo qurbaanka la gubo oo ku
dhex taal meesha quduuska ah, waayo, sida qurbaanka dembigu uu kii wadaadka u
yahay ayaa qurbaanka xadgudubkuna kiisii u yahay. Waa kan ugu quduusan. [14] Oo
wadaadku waa inuu qaadaa dhiigga qurbaanka xadgudubka qaarkiis, oo waa inuu
dhiigga taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka gacantiisa
midig, iyo suulka cagtiisa midigba. [15] Oo wadaadku waa inuu qaadaa loggii saliidda
ahaa qaarkiis oo waa inuu calaacasha gacantiisa bidix ku shubaa. [16] Oo wadaadku waa
inuu fartiisa midig daraa saliidda ku jirta calaacashiisa bidix, oo waa inuu toddoba jeer
saliidda fartiisa kula saydhaa Rabbiga hortiisa. [17] Oo saliidda inteeda kale oo gacantiisa
ku hadhayna waa in wadaadku taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa
midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midig, oo ha ka kor mariyo
dhiiggii qurbaanka xadgudubka. [18] Oo saliidda inteeda kale oo ku jirta wadaadka
calaacashiisana waa inuu taabsiiyaa kan la daahirinayo madaxiisa, oo wadaadku
waa inuu isaga Rabbiga hortiisa kafaaraggud ugu sameeyaa. [19] Oo wadaadku waa
inuu bixiyaa qurbaanka dembiga, oo waa inuu nejisnimadiisii daraaddeed kan la
daahirinayo aawadiis kafaaraggud u sameeyaa, oo dabadeedna waa inuu gowracaa
neefkii ahaa qurbaanka la gubo, [20] oo wadaadku waa inuu meesha allabariga ku dul
bixiyaa qurbaanka la gubo iyo qurbaanka hadhuudhka, oo wadaadku waa inuu isaga
kafaaraggud u sameeyaa, oo isna daahir buu ahaan doonaa.

[21] Laakiinse isagu hadduu miskiin yahay oo uusan intaas oo dhan wada heli karin,
markaas waa inuu keenaa wan yar oo qurbaankii xadgudubka aawadiis loo ruxruxo si
uu kafaaraggud ugu sameeyo, iyo eefaah toban meelood loo dhigay meeshiis oo bur
ah oo saliid lagu daray oo qurbaan hadhuudh ah loo bixiyo, iyo log saliid ah, [22] iyo
laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar, kuwaas oo ah wax uu heli karo, oo middood
waa inay ahaato qurbaan dembi, midda kalena qurbaan la gubo. [23] Oo waa inuu
maalinta siddeedaad daahirintiisa aawadeed wadaadka ugu keenaa iridda teendhada
shirka agteeda oo Rabbiga hortiisa ah. [24] Oo wadaadku markaas waa inuu soo qaadaa
wanka qurbaanka xadgudubka ah, iyo logga saliidda ah, oo wadaadku waa inuu iyaga
Rabbiga hortiisa ugu ruxruxaa qurbaan la ruxruxo. [25] Oo waa inuu gowracaa wanka
qurbaanka xadgudubka ah, oo wadaadku waa inuu dhiigga qurbaanka xadgudubka
qaarkiis soo qaadaa, oo taabsiiyaa kan la daahirinayo caaradda dhegtiisa midig, iyo
suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midigba. [26] Oo waa in wadaadku saliidda

ku shubaa calaacasha gacantiisa bidix. 27 Oo waa inuu saliidda calaacashiisa bidix ku
jirta qaarkeed toddoba jeer fartiisa midig kula saydhaa Rabbiga hortiisa. 28 Oo waa
in wadaadku saliidda calaacashiisa ku jirta qaarkeed taabsiiyaa kan la daahirinayo
caaradda dhegtiisa midig, iyo suulka gacantiisa midig, iyo suulka cagtiisa midig, oo
ha ka kor mariyo meeshii uu ku yiil dhiiggii qurbaanka xadgudubku. 29 Oo saliidda
wadaadka gacantiisa ku jirta inteeda kalena waa inuu mariyaa kan la daahirinayo
madaxiisa, si uu isaga kafaaraggud ugu sameeyo Rabbiga hortiisa. 30 Oo markaas waa
inuu bixiyaa mid ka mid ah qoolleyaha ama xamaamka yaryar, kuwaas oo ah wax
uu heli karo. 31 Oo xataa waxaas uu heli karo middood ha u bixiyo qurbaan dembi,
midda kalena qurbaan la gubo, oo qurbaankii hadhuudhka la socda, oo wadaadku waa
inuu kan la daahirinayo kafaaraggud ugu sameeyaa Rabbiga hortiisa. 32 Kaasu waa
sharciga ku saabsan qofkii cudurka baraska ah qaba, oo aan awoodin inuu keeno wixii
daahirintiisa waajibka ku ahaa.

Nadiifintii Caaryada

33 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, 34 Idinku
markaad gashaan dalka reer Kancaan oo aan hantida idiin siinayo, haddaan cudurka
baraska ah ku rido guri ku yaal dalka hantidiinna ah, 35 markaas qofka guriga lahu waa
inuu wadaadka u yimaadaa oo u sheegaa isagoo leh, Waxay ila tahay in cuduru guriga
ku jiro. 36 Oo wadaadku waa inuu amraa in guriga mid madhan laga dhigo, intaan
wadaadku soo gelin markuu cudurka fiirinayo, si aan waxa guriga ku jira oo dhan
nijaas looga dhigin, oo dabadeedna wadaadku waa inuu galaa si uu guriga u fiiriyo.
37 Oo waa inuu cudurka fiiriyaa, oo bal eeg, cudurku hadduu ku yaal guriga derbiyadiisa
oo ay leeyihiin meelo godgodan oo ah cagaar iyo guduud, iyo haddii muuqashadiisu
ay derbiga sare hoos u sii dhaafsiisan tahay, 38 markaas waa in wadaadku gurigaas ka
baxo oo albaabka istaagaa, oo waa inuu gurigaas intii toddoba maalmood ah xidhaa.
39 Oo haddana maalinta toddobaad waa in wadaadku soo noqdaa oo fiiriyaa, oo bal
eeg, haddii cudurku ku sii faafay guriga derbiyadiisa, 40 markaas wadaadku waa inuu
amraa in guriga laga bixiyo dhagaxyada cudurka qaba, oo lagu xooraa meel nijaas ah
oo magaalada dibaddeeda ah. 41 Oo markaas waa inuu ka dhigaa in guriga gudihiisa
oo dhan la wada xoqo, oo malaasta guriga laga xoqayna waa in lagu soo daadiyaa meel
nijaas ah oo magaalada dibaddeeda ah. 42 Oo waa in dhagaxyo kale la soo qaadaa, oo
la geliyaa meeshii ay dhagaxyadaas laga bixiyey, oo malaas kale waa inuu keenaa oo
guriga ku malaasaa. 43 Oo haddii cudurku mar kale guriga ku soo noqdo oo uu ka soo
dhex baxo, markii dhagaxyada laga bixiyey oo guriga oo dhan la xoqay oo la malaasay
dabadeed, 44 markaas wadaadku waa inuu soo galaa, oo fiiriyaa, oo bal eeg, cudurku
hadduu guriga ku faafay, waa baras wax xagta oo guriga ku jira, oo markaas gurigu
waa nijaasaysan yahay. 45 Oo isagu waa inuu guriga dumiyaa kulli dhagxantiisa, iyo
alwaaxdiisa, iyo malaastiisa oo dhanba, oo waa inuu magaalada dibaddeeda u bixiyaa,
oo meel nijaas ah ku daadiyaa. 46 Oo weliba gurigu intuu xidhan yahay oo dhan ku alla
kii galaaba, nijaas buu ahaan doonaa tan iyo fiidkii. 47 Oo qofkii guriga seexdaaba waa
inuu dharkiisa maydhaa, oo kii guriga wax ku cunaana waa inuu dharkiisa maydhaa.
48 Oo haddii wadaadku guriga soo galo, oo uu fiiriyo, oo uu arko inaan cudurkii guriga
ku dhex faafin markii guriga la malaasay dabadeed, markaas wadaadku waa inuu
yidhaahdaa, Gurigu waa daahir, maxaa yeelay, cudurkii wuu ka bogsaday. 49 Oo isna
si uu guriga u daahiriyo aawadeed waa inuu qaadaa laba shimbirrood, iyo qori kedar
ah, iyo wax casaan ah, iyo geed husob la yidhaahdo. 50 Oo shimbirraha middood waa
inuu ku dhex gowracaa weel dhoobo ah oo biyo socda korkooda ah. 51 Oo isagu markaas
waa inuu soo qaadaa qoriga kedarka ah, iyo geedka husobka ah, iyo waxa casaanta ah
iyo shimbirta nool, oo iyaga waa inuu dhex geliyaa dhiigga shimbirtii la gowracay iyo

biyaha socdaba, oo markaas waa inuu toddoba jeer guriga ku saydhsaydhaa. [52] Oo waa
inuu guriga ku daahiriyaa dhiigga shimbirta, iyo biyaha socda, iyo shimbirta nool, iyo
qoriga kedarka ah, iyo geedka husobka ah, iyo waxa casaanta ah. [53] Laakiinse waa inuu
shimbirta nool ku sii daayaa berrin bannaan oo magaalada dibaddeeda ah, oo sidaas
waa inuu guriga kafaaraggud ugu sameeyaa, oo markaasuu daahir ahaan doonaa.
[54] Kanu waa sharciga ku saabsan cayn kasta oo ah cudurka baraska ah, waana
cambaarta, [55] iyo weliba baraska dharka gala iyo kan guriga galaba, [56] iyo bararka iyo
qolofta, iyo barta dhalaalaysa. [57] Kanu waa sharciga baraska ku saabsan, oo idinkala
baraya markay wax nijaas yihiin iyo markay daahir yihiin.

15

Dheecaannada Wax Nijaaseeya

[1] Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, [2] Dadka
reer binu Israa'iil la hadla oo waxaad ku tidhaahdaan, Haddii qof leeyahay dheecaan
jidhkiisa ka soo dareero, dheecaankiisa aawadiis isagu waa nijaas. [3] Oo nijaastiisuna
sidanay ahaanaysaa inta dheecaankiisu ka daadanayo. Haddii dheecaanku jidhkiisa ka
daadanayo iyo haddii dheecaanku jidhkiisa ka joogsadayba, waa nijaastiisa. [4] Oo kan
dheecaanku ka daadanayo sariir alla sariirtii uu ku jiifsadaaba way nijaasoobaysaa,
oo wax alla wixii uu ku fadhiistaaba way nijaasoobayaan. [5] Oo ku alla kii sariirtiisa
taabtaaba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina
nijaas buu ahaanayaa. [6] Oo ku alla kii ku fadhiisto wixii uu qofkii dheecaanku ka
daadanaya ku fadhiistay waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo
tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. [7] Oo kan dheecaanku ka daadanayo jidhkiisa
qofkii taabtaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo
fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. [8] Oo kan dheecaanku ka daadanayaana hadduu ku
candhuufo qof daahir ah, markaas ninkaasu waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna
biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. [9] Oo kan dheecaanku
ka daadanayo koore alla koorihii uu fuulaaba nijaas buu ahaanayaa. [10] Oo ku alla
kii taabtaa wixii isaga hoostiisa ku jirayna, tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa, oo
waxyaalahaas qofkii qaadaana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa,
oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. [11] Oo kan dheecaanku ka daadanayo isagoo aan
gacmihiisa biyo ku maydhin ku alla kii uu taabtaaba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo
isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. [12] Oo kan dheecaanku
ka daadanayo weelkii dhoobo ah oo uu taabtona waa in la burburiyaa, oo weel kasta oo
qori ahna waa in biyo lagu xalaa. [13] Oo kii dheecaanka daadanayaa markuu daahir ka
noqdo, waa inuu toddoba maalmood nafsaddiisa u tirsadaa daahirintiisa aawadeed,
oo dharkiisana waa inuu maydhaa, oo isna ku maydhaa biyo socda, oo markaasuu
daahir ahaanayaa. [14] Oo maalinta siddeedaadna isagu waa inuu laba qoolley ama
laba xamaam oo yaryar qaataa oo uu Rabbiga ugu hor yimaadaa iridda teendhada
shirka, oo uu iyaga wadaadka u dhiibaa. [15] Oo wadaadku waa inuu middood u bixiyaa
qurbaan dembi, midda kalena qurbaan la gubo, oo wadaadku waa inuu Rabbiga
hortiisa kafaaraggud isaga ugu sameeyaa dheecaankiisa aawadiis.
[16] Haddii nin shahwaddiisu ka timaada waa inuu jidhkiisa oo dhan biyo ku maydhaa,
oo tan iyo fiidkii nijaas buu ahaanayaa. [17] Oo dhar kasta iyo harag kasta oo ay
shahwaddiisu ku taalba, waa in biyo lagu maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas bay
ahaanayaan. [18] Oo weliba nin hadduu naag la seexdo, labadooduba waa inay biyo ku
maydhaan, oo tan iyo fiidkii nijaas bay ahaanayaan.
[19] Oo haddii dheecaan naag ka daadanayo, oo dheecaanka jidhkeeda ku yaal uu xayl
yahay, iyadu waa inay intii toddoba maalmood ah nijaasteeda ku sii jirtaa. [20] Oo intay
nijaasaysan tahay wax alla wixii ay ku jiifsataaba way nijaasoobayaan, oo wax alla

wixii ay ku fadhiisataaba way nijaasoobayaan. 21 Oo ku alla kii sariirteeda taabtaana
waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu
ahaanayaa. 22 Oo wax alla wixii ay ku fadhiisato kii taabtaana waa inuu dharkiisa
maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaanayaa. 23 Oo
sariirteeda ama waxay ku fadhiisato haddii xayl ku yaal, markuu taabto, tan iyo fiidkii
nijaas buu ahaanayaa. 24 Oo nin hadduu iyada la jiifsado oo xaylkeedu taabto intii
toddoba maalmood ah nijaas buu ahaanayaa, oo sariir alla sariirtii uu ku jiifsadaaba
way nijaasoobaysaa.
25 Haddii naag uu ka daato dheecaan dhiiggeeda ah maalmo badan oo aan ahayn
wakhtigii xaylkeeda, ama hadduu iyada ka daato dheecaan ka badan oo dhaafsiisan
wakhtigii xaylkeeda, inta iyada dheecaanku ka daadanayo oo ay nijaasaysan tahay
oo dhan waa inay ahaataa sidii maalmihii ay xaylka qabtay oo kale, waayo, way
nijaasaysan tahay. 26 Oo inta dheecaanku iyada ka daadanayo oo dhan, sariir alla
sariirtii ay ku jiifsataaba, waxay iyada u ahaan doontaa sida sariirta ay ku jiifsato
markay xaylka qabto, oo wax alla wixii ay ku fadhiisataaba waxay u nijaasoobayaan
sida nijaasta xaylkeeda. 27 Oo waxyaalahaas ku alla kii taabtaa wuu nijaasoobayaa,
oo waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku maydhaa, oo tan iyo fiidkii nijaas
buu ahaanayaa. 28 Laakiinse hadday dheecaankeedii ka daahirsanaato, markaas waa
inay toddoba maalmood nafsaddeeda u tirsataa, oo markaas dabadeedna daahir bay
ahaanaysaa. 29 Oo maalinta siddeedaadna waa inay laba qoolley ama laba xamaam oo
yaryar qaadataa oo ay wadaadka ugu keentaa iridda teendhada shirka. 30 Oo wadaadku
waa inuu middood u bixiyaa qurbaan dembi, oo midda kalena qurbaan la gubo, oo
wadaadku waa inuu iyada kafaaraggud ugu sameeyaa Rabbiga hortiisa dheecaankii
nijaasteeda aawadiis.
31 Oo sidaas waa inaad reer binu Israa'iil nijaastooda uga soocdaan, si ayan nijaas-
tooda ugu dhex dhiman markay nijaaseeyaan taambuuggayga dhexdooda ku yaal.
32 Kanu waa sharciga ku saabsan kii dheecaan ka daadanayo iyo kii shahwaddiisu ka
timaado, oo uu sidaas ku nijaasoobay, 33 iyo naagtii xayl qabta, iyo qofkii dheecaan ka
daadanayo nin iyo naag miduu yahayba, iyo kii la seexda tii nijaasaysan.

16

Maalintii Kafaaraggudka

1 Oo markii Haaruun labadiisii wiil ay Rabbiga hortiisa u soo dhowaadeen oo ay
dhinteen dabadeed ayaa Rabbigu Muuse la hadlay, 2 oo wuxuu Muuse ku yidhi,
Walaalkaa Haaruun la hadal si uusan goor walba u soo gelin meesha quduuska ah
oo ilxidhka ka shishaysa gudaheeda, oo ka soo hor jeedda daboolka sanduuqa kor
saaran, yuusan dhimane, waayo, anigu waxaan ka dhex muuqan doonaa daruurta
kor saaran daboolka. 3 Haddaba Haaruun meesha quduuska ah waa inuu la soo galo
dibi yar oo qurbaan dembi ah, iyo wan qurbaan la gubo ah. 4 Waa inuu gashadaa
jubbadda quduuska ah oo dhar linen ah laga sameeyey, oo waa inuu jidhkiisa u
lebbisaa sirwaalka linenka ah, oo dhexdana waa inuu ku xidhaa dhex-xidhka linenka
ah, oo duubka linenka ahna waa inuu madaxa ku duubtaa, waayo, iyagu waa dharka
quduuska ah oo intuu jidhkiisa biyo ku maydho waa inuu dharkaas lebbistaa. 5 Oo
ururka reer binu Israa'iilna waa inuu laba orgi uga soo qaadaa qurbaan dembi, wanna
qurbaan la gubo. 6 Oo Haaruun waa inuu keenaa dibiga qurbaanka dembiga ah oo
uu nafsaddiisa u bixinayo, oo waa inuu nafsaddiisa iyo reerkiisaba kafaaraggud u
sameeyaa. 7 Oo waa inuu labada orgi soo kexeeyaa, oo uu soo taagaa meel Rabbiga
hortiisa ah oo iridda teendhada shirka u dhow. 8 Oo markaas Haaruun waa inuu
labada orgi saami u kala ridaa, oo saami kan Rabbiga ha ahaado, saamiga kalena kan
Casaaseel ha ahaado. 9 Oo orgigii saamigu ugu dhacay Rabbiga, Haaruun waa inuu

keenaa, oo qurbaan dembi u bixiyaa. 10 Laakiinse orgigii saamigu ugu dhacay Casaaseel
waa in isagoo nool Rabbiga hortiisa la taagaa si kafaaraggud looga kor sameeyo,
oo Casaaseel aawadiis cidlada loogu eryo. 11 Oo Haaruun waa inuu keenaa dibiga
qurbaanka dembiga ah oo uu nafsaddiisa u bixinayo, oo waa inuu nafsaddiisa iyo
reerkiisaba kafaaraggud u sameeyaa, oo uu gowracaa dibiga qurbaanka dembiga ah oo
uu nafsaddiisa u bixinayo. 12 Oo waa inuu meesha allabariga ee Rabbiga hortiisa taal ka
qaadaa idan ay dhuxulo noolu ka buuxaan, oo waa inuu sacabbadiisana ka buuxsadaa
foox udgoon oo tuman, oo uu ilxidhka la galaa. 13 Oo waa inuu fooxa ku shubaa dabka
Rabbiga hortiisa yaal, si fooxa qiiqiisu u qariyo daboolka sanduuqa markhaatiga kor
saaran, yuusan dhimane. 14 Oo isagu waa inuu qaadaa dhiiggii dibiga qaarkiis, oo
fartiisa ha kula saydhsaydho daboolka dhankiisa bari, oo daboolka hortiisana waa
inuu dhiigga fartiisa kula saydhsaydhaa toddoba jeer. 15 Markaas waa inuu gowracaa
orgigii dadka loogu bixinayo qurbaan dembi, oo uu dhiiggiisana ilxidhka soo geliyaa,
oo orgiga dhiiggiisana waa inuu ku sameeyaa siduu ku sameeyey dhiiggii dibiga oo
kale, oo uu ku saydhsaydhaa daboolka dushiisa iyo hortiisaba. 16 Oo isagu waa inuu
meesha quduuska ah daraaddeed kafaaraggud ugu sameeyaa dadka reer binu Israa'iil
waxyaalahooda nijaasta ah iyo xadgudubyadooda oo ah xataa dembiyadooda oo dhan
aawadood, oo sidaasoo kalena waa inuu u sameeyaa teendhada shirka oo iyaga la
deggan waxyaalahooda nijaasta ah dhexdooda. 17 Oo waa inaan ninna teendhada
shirka joogin markii uu isagu u galo inuu kafaaraggud ku sameeyo meesha quduuska
ah gudaheeda ilaa uu ka soo baxo, isagoo kafaaraggud u sameeyey nafsaddiisa, iyo
reerkiisa, iyo shirka reer binu Israa'iil oo dhan. 18 Oo waa inuu meesha allabariga ee
Rabbiga hortiisa taal u baxaa, oo uu kafaaraggud u sameeyaa, oo uu soo qaadaa dhiigga
dibiga qaarkiis, iyo dhiigga orgiga qaarkiis, oo uu mariyaa meesha allabariga geesa-
heeda. 19 Oo waa inuu toddoba jeer dhiigga fartiisa kula saydhaa meesha allabariga, oo
waa inuu daahiriyaa, oo quduus ka dhigaa waxyaalaha nijaasta ah ee reer binu Israa'iil.
20 Oo markuu dhammaystiro kafaaraggudka uu u samaynayo meesha quduuska ah, iyo
teendhada shirka, iyo meesha allabarigaba waa inuu orgiga nool keenaa. 21 Oo markaas
Haaruun waa inuu labadiisa gacmoodba kor saaraa madaxa orgiga nool, oo waa inuu
korkiisa ku qirtaa xumaatooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan iyo xadgudubyadoodii
oo dhan, oo ah xataa dembiyadoodii oo dhan, oo waxaas oo dhan waa inuu kor
saaraa orgiga madaxiisa, dabadeedna waa inuu cidlada ugu diraa nin diyaarsan. 22 Oo
orgiguna xumaatooyinkoodii oo dhan wuxuu u qaadayaa dhul cidla ah, oo markaas
waa inuu orgiga ku sii daayaa cidlada dhexdeeda. 23 Markaas Haaruun waa inuu
teendhada shirka galaa, oo waa inuu iska furaa dharka wanaagsan oo linenka ah, oo uu
gashaday markuu galay meesha quduuska ah, oo waa inuu dharka halkaas kaga tagaa,
24 oo waa inuu meel quduus ah ku maydhaa, oo uu dharkiisii soo gashadaa, oo dibadda
u soo baxaa, oo bixiyaa qurbaankiisii la gubayo iyo qurbaankii dadka oo la gubayoba,
oo kafaaraggudna waa inuu u sameeyaa nafsaddiisa iyo dadka daraaddiisba. 25 Oo
xaydha qurbaanka dembigana waa inuu meesha allabariga ku dul gubaa. 26 Oo kii
Casaaseel orgiga u sii daayayna waa inuu dharkiisa maydhaa, oo jidhkiisana biyo ku
maydhaa, oo dabadeedna xerada galaa. 27 Oo dibigii qurbaanka dembiga ahaa, iyo
orgigii qurbaanka dembiga ahaa oo dhiiggooda loo soo geliyey meesha quduuska ah
in kafaaraggud lagu sameeyo, waa in xerada dibadda looga bixiyaa, oo haraggooda iyo
hilibkooda iyo uuskoodaba dabka lagu gubaa. 28 Oo qofkii iyaga gubaana dharkiisa waa
inuu maydhaa, oo jidhkiisana biyo ku maydhaa, oo dabadeedna xerada soo galaa.

29 Oo waxaa weligiinba qaynuun idiin ahaan doona inaad bisha toddobaad maalin-
teeda tobnaad nafihiinna dhibtaan, oo waa inaydaan waxba shuqul qaban cayn kasta
ha ahaadee, kiinna waddaniga ah iyo shisheeyaha dhexdiinna degganuba, 30 waayo,
maalintaas kafaaraggud baa laydiin samayn doonaa in laydin daahiriyo aawadeed,

oo dembiyadiinna oo dhanna daahir baad kaga noqon doontaan Rabbiga hortiisa.
31 Maalintaasu waxay idiin tahay sabti nasasho weyn leh, oo waa inaad nafihiinna
dhibtaan. Taasu waa qaynuun weligiis jira. 32 Oo wadaadka la subki doono oo quduus
looga dhigi doono inuu wadaad ka ahaado meeshii aabbihiis ayaa kafaaraggudka
samayn doona, oo isagaa xidhan doona dharka wanaagsan oo linenka ah, oo ah dharka
quduuska ah. 33 Oo isagu waa inuu kafaaraggud u sameeyaa meesha quduuska ah,
waana inuu kafaaraggud u sameeyaa teendhada shirka iyo meesha allabariga, oo waa
inuu kafaaraggud u sameeyaa wadaaddada iyo dadka shirka oo dhan. 34 Oo kaasu
qaynuun weligiis ah buu idiin ahaan doonaa inaad reer binu Israa'iil sannaddiiba mar
kafaaraggud ugu samaysaan dembiyadooda oo dhan. Oo isna wuxuu sameeyey sidii
Rabbigu Muuse ku amray.

17

Cabbidda Dhiigga Oo La Mamnuucay

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Waxaad la hadashaa
Haaruun, iyo wiilashiisa, iyo dadka reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxaad ku tid-
haahdaa, Waxanu waa wixii Rabbigu amray, oo uu yidhi, 3 Nin kasta oo reer binu
Israa'iil ka mid ah, oo xerada gudaheeda ama dibaddeeda ku gowraca dibi ama wan
yar ama orgi, 4 isagoo aan iridda teendhada shirka keenin inuu Rabbiga qurbaan
ahaan ugu bixiyo taambuugga Rabbiga hortiisa, ninkaas waxaa lagu xisaabi doonaa
mid uu dhiig saaran yahay, waayo, isagu dhiig buu daadiyey, oo qofkaas waa in
dadkiisa dhexdooda laga gooyaa, 5 oo sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil waa inay
keenaan allabaryadooda ay berrinka bannaan ku bixiyaan, oo iyagu waa inay Rabbiga
ugu keenaan iridda teendhada shirka, waana inay wadaadka guddoonsiiyaan, oo ay
Rabbiga ugu bixiyaan allabaryo qurbaanno nabaadiino ah. 6 Oo wadaadkuna waa inuu
dhiigga ku saydhsaydhaa meesha allabariga ee Rabbiga oo ag yaal iridda teendhada
shirka, oo xaydhana waa inuu gubaa si ay Rabbiga u ahaato caraf udgoon. 7 Oo iyagu
waa inayan mar dambe allabaryadooda u bixin orgiyada ay caabudaan sida naagu
ninkeeda uga dhillowdo. Kaasu qaynuun weligiis ah buu ab ka ab u ahaan doonaa
iyaga.

8 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Nin kasta oo ka mid ah reer binu Israa'iil ama
shisheeyayaasha dhexdooda deggan, oo bixiya qurbaan la gubo ama allabari, 9 isagoo
aan keenin iridda teendhada shirka inuu Rabbiga u bixiyo daraaddeed, ninkaas waa in
dadkiisa laga gooyaa.

10 Oo nin alla ninkii ka mid ah reer binu Israa'iil ama shisheeyayaasha dhexdooda
deggan oo cuna cayn kasta oo dhiig ah, aniga ayaa ka gees noqon doonaa qofkaas
dhiigga cuna, oo dadkiisaan isaga ka gooyn doonaa. 11 Waayo, jiidhka noloshiisii waxay
ku dhex jirtaa dhiigga; oo anna waxaan meesha allabariga dusheeda idiinku siiyey in
nafihiinna loogu kafaaro gudo, waayo, waa dhiigga waxa loogu kafaaro gudaa nolosha
daraaddeed. 12 Haddaba sidaas daraaddeed waxaan reer binu Israa'iil ku idhi, Qof
idinka mid ahu waa inuusan dhiig cunin, oo shisheeyaha idin dhex degganuna waa
inuusan dhiig cunin.

13 Oo nin alla ninkii ka mid ah reer binu Israa'iil ama shisheeyayaasha dhexdooda
deggan hadduu ugaadhsasho ku helo neef amase haad ugaadh ah oo la cuno, waa
inuu dhiiggiisa daadiyaa oo ciid ku daboolaa. 14 Waayo, jiidh kastaba naftiisa iyo
dhiiggiisu waa isku mid qudha, oo sidaas daraaddeed ayaan reer binu Israa'iil ku idhi,
Waa inaydaan jiidhnaba dhiiggiisa cunin cayn kastoo uu yahayba, waayo, jiidh kastaba
noloshiisu waa dhiiggiisa, oo qof alla qofkii dhiig cunaba waa la gooyn doonaa. 15 Oo
qof kasta oo cuna neef iska bakhtiyey amase neef dugaagu bakhtiistay, hadduu yahay
waddani iyo hadduu shisheeye yahayba waa inuu dharkiisa maydhaa, oo isna biyo ku

maydhaa, oo tan iyo fiidkana nijaas buu ahaanayaa, oo dabadeedna daahir buu ahaan
doonaa. 16 Laakiinse hadduusan dharkiisa maydhin ama uusan jidhkiisa maydhin,
markaasuu dembigiisa qaadan doonaa.

18

Galmada Aan Sharciga Ahayn

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil la hadal
oo waxaad ku tidhaahdaa, Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. 3 Falimaha dalka
Masar ee aad degganaan jirteen waa inaydaan samayn, oo falimaha dalka Kancaan
oo aan idiin geeynayana waa inaydaan samayn, oo qaynuunnadoodana waa inaydaan
ku socon. 4 Waxaad samaysaan xukummadayda, oo waxaad dhawrtaan qaynuun-
nadayda si aad iyaga ugu dhex socotaan, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna
ah. 5 Haddaba sidaas daraaddeed idinku waa inaad dhawrtaan qaynuunnadayda iyo
xukummadayda, oo ninkii sameeyaana iyaguu ku noolaan doonaa, waayo, aniga ayaa
Rabbiga ah.

6 Waa inaan midkiinna u dhowaan qof ka mid ah xigaalkiisa u dhow inuu cawradiisa
qaawiyo, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 7 Cawrada aabbahaa taasoo ah cawrada
hooyadaa waa inaadan qaawin, iyadu waa hooyadaa, ee waa inaadan cawradeeda
qaawin. 8 Oo waa inaadan qaawin cawrada naagta aabbahaa, ee waa cawradii
aabbahaa. 9 Waa inaadan qaawin cawrada walaashaa oo ah aabbahaa gabadhiisa
ama hooyadaa gabadheeda, hadday guriga ku dhalatay iyo hadday meel kale ku
dhalatayba. 10 Waa inaadan qaawin cawrada gabadha wiilkaaga, ama cawrada
gabadha gabadhaada, waayo, toodu waa cawradaadii. 11 Waa inaadan qaawin cawrada
naagta aabbahaa gabadheeda ay aabbahaa u dhashay, waayo, iyadu waa walaashaa,
ee waa inaadan cawradeeda qaawin. 12 Waa inaadan qaawin cawrada eeddadaa,
waayo, iyadu waa aabbahaa qaraabadiis u dhow. 13 Waa inaadan qaawin cawrada
habaryartaa, waayo, iyadu waa hooyadaa qaraabadeed u dhow. 14 Waa inaadan
adeerkaa cawradiisa qaawin. Waa inaadan naagtiisa u dhowaan, waayo, iyadu waa
aayadaa. 15 Waa inaadan qaawin cawrada gabadha aad soddogga u tahay, waayo, iyadu
waa naagtii wiilkaaga, ee waa inaadan cawradeeda qaawin. 16 Waa inaadan qaawin
cawrada naagta walaalkaa, waayo, taasu waa cawradii walaalkaa. 17 Waa inaadan
naag iyo gabadheedaba cawradooda wada qaawin, oo waa inaadan kaxaysan gabadha
wiilkeeda ama gabadha gabadheeda si aad cawradeeda u qaawisid; waayo, iyagu waa
naago qaraabo kuu dhow ah, oo taasu waa shar. 18 Waa inaadan naagtaada walaasheed
la guursan oo aadan cawradeeda qaawin intay naagtaadu nooshahay. 19 Waa inaadan
naag u dhowaan si aad cawradeeda u qaawisid, in alla intay xaylka ku nijaasaysan
tahay. 20 Waa inaadan la jiifsan naagta deriskaaga, si aadan iyada ugu nijaasoobin.
21 Waa inaadan carruurtaada Moleg siin oo aadan iyaga innaba dab u dhex marsiin,
oo weliba waa inaadan magaca Ilaahaaga hadal nijaas ah ka sheegin, waayo, aniga
ayaa Rabbiga ah. 22 Waa inaadan ragga ula seexan sida dumarka loola seexdo oo kale,
waayo, taasu waa karaahiyo. 23 Waa inaadan neef xayawaan ah kudin si aadan ugu
nijaasoobin, oo naaguna waa inayan neef xayawaan ah is-hor taagin si ay isaga ugu
jiifsato, waayo, taasu waa qasnaan.

24 Idinku waxyaalahaas midkoodna nafsaddiinna ha ku nijaasaynina, waayo, qu-
ruumihii aan hortiinna ka eryay oo dhammu waxyaalahaas bay ku nijaasoobeen,
25 oo dalkii wuu nijaasoobay, haddaba sidaas daraaddeed ayaan xumaantiisii soo
gaadhsiinayaa, oo dalku waa mantagayaa dadka deggan. 26 Haddaba idinku waa inaad
dhawrtaan qaynuunnadayda iyo xukummadayda, oo waa inaydaan waxyaalahaas
karaahiyada ah innaba samayn, kiinnii waddani ah, iyo kii shisheeye ah oo idin dhex
degganuba, 27 (waayo, dadkii dalka degganaan jiray oo idinka horreeyey waxyaalahaas

karaahiyada ah oo dhan ayay wada samayn jireen, oo dalkuna wuu nijaasoobay;)
28 si markaad nijaasaysaan dalku uusan idinkana idiin mantagin, siduu quruuntii
idinka horraysay u mantagay oo kale. 29 Waayo, ku alla kii sameeya waxyaala-
haas karaahiyada ah, xataa nafihii waxyaalahaas sameeya dadkooda waa laga gooyn
doonaa. 30 Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad amarkayga xajisaan si aydaan u
samayn oo aydaan ugu nijaasoobin caadooyinkaas karaahiyada ah oo dadkii idinka
horreeyey ay samayn jireen, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.

19

Qaynuunno Kala Duwan

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 La hadal ururka reer
binu Israa'iil oo dhan, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waa inaad quduus ahaataan, waayo,
anigoo ah Rabbiga Ilaahiinna ahuba quduus baan ahay. 3 Oo idinka midkiin kastaaba
waa inuu ka cabsadaa aabbihiis iyo hooyadiis, oo waa inaad dhawrtaan maalmahayga
sabtida ah, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 4 Sanamyo ha u jeesanina, oo
hana samaysanina ilaahyo la tumay, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 5 Oo
markaad allabari qurbaanno nabaadiino ah Rabbiga u bixinaysaan waa inaad bixisaan
si laydiin aqbalo. 6 Oo waa in dhammaantiis la wada cunaa maalinta aad bixisaan iyo
maalinta ku xigta, oo haddii wax ka hadhaan oo ay gaadhaan maalinta saddexaad waa
in dab lagu gubaa. 7 Oo innaba haddii maalinta saddexaad la cuno waa karaahiyo, oo
la aqbali maayo, 8 ku alla kii cunaase dembigiisuu qaadanayaa, maxaa yeelay, nijaas
buu ka dhigay Rabbiga wixiisii quduuska ahaa, oo qofkaasna dadkiisa waa laga gooyn
doonaa.

9 Oo markaad goosataan waxa dhulkiinna ka soo baxa waa inaydaan midhaha ka
wada goosan rukummada beertiinna, oo weliba waa inaydaan soo urursan xaaxaabka
beergoosadkiinna. 10 Oo beertiinna canabka ahna waa inaydaan xaaxaabin, oo mid-
haha beertiinna canabka ah oo dhacayna waa inaydaan soo urursan, laakiinse waa
inaad u daysaan miskiinka iyo shisheeyaha, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna
ah. 11 Waa inaydaan waxba xadin, oo aydaan daacadla'aan ku isticmaalin, waana
inaan midkiinna midka kale been u sheegin. 12 Oo waa inaydaan magacayga been
ugu dhaaran, yeydnan hadal nijaas ah ka sheegin magaca Ilaahiinna, waayo, aniga
ayaa Rabbiga ah. 13 Waa inaadan deriskaaga dulmin, waana inaadan waxba ka dhicin.
Oo shaqaale aad soo kiraysatay mushahaaradiisu yaanay habeenkii kugu baryin oo
kugu gaadhin tan iyo subaxda dambe. 14 Waa inaadan caayin qofkii dhega la', oo kii
indha la'na waa inaadan hortiisa dhigin wax lagu turunturoodo, laakiinse waa inaad
Ilaahaaga ka cabsataa, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 15 Waa inaydaan garsooridda
caddaaladdarro ku samayn, oo waa inaadan miskiinka u eexan, ama aadan cisayn
qofka weyn, laakiinse deriskaaga waxaad ugu garsoortaa si caddaalad ah. 16 Waa
inaadan dadkaaga xan kula dhex wareegin, oo waa inaadan deriskaaga dhiiggiisa hor
joogsan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 17 Waa inaadan walaalkaa qalbiga ka nebcaan,
oo sida xaqiiqada ah waa inaad deriskaaga canaanataa, yaadan isaga daraaddiis dembi
u qaadane. 18 Waa inaadan ninna ka aarsan, waana inaadan dadkaaga u ciil qabin,
laakiinse waa inaad deriskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay oo kale,
waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 19 Waa inaad qaynuunnadayda dhawrtaan. Waa
inaadan xoolahaaga u dayn inay cayn kale ku beermaan, oo waa inaadan beertaada
ku beeran midho laba cayn ah, oo waa inaadan xidhan dhar laga sameeyey laba cayn
oo isku darsan. 20 Oo ku alla kii la seexda naag addoon ah oo nin u doonan, oo aan
la madax furin ama aan la xorayn, markaas waa in iyaga la ciqaabaa, laakiinse waa
inaan iyaga la dilin, maxaa yeelay, iyadu xor ma ay ahayn. 21 Oo isagu waa inuu
qurbaankiisii xadgudubka, kaasoo ah wan ah qurbaan xadgudub, Rabbiga ugu keenaa

iridda teendhada shirka. 22 Oo wadaadku waa inuu isaga kafaaraggud uga dhigaa
wanka qurbaanka xadgudubka ah, oo waa inuu Rabbiga hortiisa ugu bixiyaa dembiguu
dembaabay aawadiis, oo isagana waa laga cafiyi doonaa dembigii uu dembaabay. 23 Oo
markaad dalka gashaan, oo aad cunto u beerataan dhir cayn kasta ah, markaas waa
inaad midhahooda ku tirisaan sidii wax buuryoqab ah, oo intii saddex sannadood
ah waxay idiin ahaan doonaan sidii wax buuryoqab ah, oo waa inaan midhahaas
la cunin. 24 Laakiinse sannadda afraad midhahooda oo dhammu quduus bay ahaan
doonaan, si Rabbiga loo ammaano aawadeed. 25 Oo midhahoodana waxaad cuni
doontaan sannadda shanaad, si ay midhahoodu idiinku soo baxaan, waayo, aniga ayaa
ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 26 Waa inaydaan wax dhiiggoodu ku jiro cunin, oo waa
inaydaan u tegin falanfallowyo ama aydaan faalna ku noqnoqon. 27 Waa inaydaan
timaha madaxa ka jaran dhinacyada, gadhkiinnana waa inaydaan jarin. 28 Waa
inaydaan jidhkiinna u gooyn qof dhintay daraaddiis, ama waa inaydaan waxba ku
daabicin, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 29 Waa inaadan gabadhaada nijaasayn oo
aadan dhillo ka dhigin, waaba intaasoo uu dalku noqdaa sino miidhan oo uu shar ka
buuxsamaa. 30 Waa inaad maalmahayga sabtida ah dhawrtaan, oo aad meeshayda
quduuska ah maamuustaan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 31 Ha u jeesanina xagga
kuwa ruuxaanta leh, iyo saaxiriinta, oo iyaga ha doondoonina yeydnan nijaasoobine,
waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 32 Waa inaad qofkii cirro leh u istaagtaa,
oo waa inaad ninkii oday ah cisaysaa, waana inaad Ilaahaa ka cabsataa, waayo, aniga
ayaa Rabbiga ah. 33 Oo haddii mid shisheeye ahu idinla deggan yahay dhulkiinna,
waa inaydaan xumayn. 34 Shisheeyaha idinla degganu waa inuu idiinla mid ahaadaa
sida waddaniga idin dhex jooga, oo waa inaad isaga u jeclaataan sidaad naftiinna
u jeceshihiin oo kale, maxaa yeelay, idinkuba shisheeyayaal baad ku ahaan jirteen
dalkii Masar, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 35 Waa inaydaan xaqdarro
ka samayn garsooridda, iyo cabbiridda, iyo miisaamidda iyo beegiddaba. 36 Waa
inaad haysataan kafado qumman iyo miisaan qumman, iyo eefaah qumman iyo hiin
qumman, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo dalkii Masar idinka soo
bixiyey. 37 Oo waa inaad wada dhawrtaan oo yeeshaan qaynuunnadayda oo dhan iyo
xukummadayda oo dhan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah.

20

Ciqaabihii Dembiga

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Weliba waxaad
ku tidhaahdaa reer binu Israa'iil, Ku alla kii reer binu Israa'iil ka mid ah, ama
shisheeyayaasha idin dhex deggan ka mid ah, oo carruurtiisa Moleg siiya, sida xaqi-
iqada ah kaas waa in la dilaa, oo dadka dalka degganu waa inay dhagax la dhacaan. 3 Oo
anna qofkaas ayaan ka gees noqon doonaa, oo isagaan dadkiisa ka dhex gooyn doonaa,
maxaa yeelay, wuxuu carruurtiisii siiyey Moleg, oo sidaasuu meeshayda quduuska ah
ku nijaaseeyey oo uu magacayga quduuska ahna wax nijaas ah kaga sheegay. 4 Oo
haddii dadka dalka degganu ay ninkaas indhahooda ka qarsadaan oo ayan isaga dilin
markuu carruurtiisa Moleg siiyo, 5 markaas aniga ayaa ninkaas iyo reerkiisaba ka
gees noqon doonaa, oo isaga iyo in alla intii raacda inay Moleg u daba galaan sida
naagu ninkeeda uga dhillowdo, waxaan ka dhex gooyn doonaa dadkooda. 6 Oo qof
alla qofkii u jeesta xagga kuwa ruuxaanta leh iyo saaxiriinta, oo iyaga u daba gala sida
naagu ninkeeda uga dhillowdo, sida xaqiiqada ah anigu qofkaas ayaan ka gees noqon
doonaa oo isagaan dadkiisa ka dhex gooyn doonaa. 7 Haddaba isdaahiriya oo quduus
ahaada, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 8 Oo waa inaad qaynuunnadayda
dhawrtaan oo yeeshaan, waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga quduus idinka dhiga. 9 Oo
ku alla kii caaya aabbihiis ama hooyadiis, sida xaqiiqada ah waa in la dilaa, waayo,

wuxuu caayay aabbihiis ama hooyadiis, oo dhiiggiisuna isaguu dul saarnaan doonaa.
10 Oo nin alla ninkii ka sinaysta nin kale naagtiis, kaasoo ah kii ka sinaysta naagta
deriskiisa, sida xaqiiqada ah dhillayga iyo dhilladaba waa in la dilaa. 11 Oo ninkii
naagta aabbihiis la seexdaana wuxuu qaawiyey cawradii aabbihiis, oo sida xaqiiqada
ah labadoodaba waa in la dilaa; oo dhiiggooduna iyaguu dul saarnaan doonaa. 12 Oo
haddii nin la seexdo gabadh uu soddog u yahay, sida xaqiiqada ah labadoodaba waa
in la dilaa; iyagu waxay sameeyeen wax qas ah, oo dhiiggooduna iyaguu dul saarnaan
doonaa. 13 Oo haddii nin nin kaleeto ula seexdo sida dumarka loola seexdo oo kale,
labadooduba waxay sameeyeen karaahiyo oo sida xaqiiqada ah waa in iyaga la dilaa,
oo dhiiggooduna iyaguu dul saarnaan doonaa. 14 Oo haddii nin wada guursado naag
iyo hooyadeed, taasu waa shar, oo isaga iyo labadoodaba waa in dhammaantood dab
lagu gubaa, si aan sharu idiinku dhex jirin. 15 Oo haddii nin neef xayawaan ah kudo,
sida xaqiiqada ah waa in ninkaas la dilaa, oo neefkana waa inaad gowracdaan. 16 Oo
naaguna hadday u dhowaato neef xayawaan ah, oo ay u jiifsato, naagta iyo neefkaba
waa inaad dishaan, sida xaqiiqada ah waa in labadoodaba la dilaa; oo dhiiggooduna
iyaguu dul saarnaan doonaa. 17 Oo haddii nin kaxaysto walaashiis oo ah ina aabbihiis
ama ina hooyadiis, oo uu cawradeeda arko, oo iyana ay cawradiisa aragto, taasu waa
wax ceeb ah, oo iyaga waa in dadkooda hortiisa laga gooyaa, waayo, isagu wuxuu
qaawiyey cawradii walaashiis, oo dembigiisana wuu qaadan doonaa. 18 Oo haddii
nin la seexdo naag xayl qabta, oo uu cawradeeda qaawiyo, wuxuu qaawiyey ishii
dhiiggeeda oo iyana waxay qaawisay ishii dhiiggeeda, oo markaas labadoodaba waa in
laga gooyaa dadkooda. 19 Oo waa inaadan qaawin habaryartaa, ama eeddadaa, waayo,
kii saas yeelaa wuxuu qaawiyey xigaalkiisa u dhow, oo iyagu waxay qaadan doonaan
dembigooda. 20 Oo haddii nin la seexdo naagta adeerkiis, kaasu wuxuu qaawiyey
cawradii adeerkiis; iyagu waxay qaadan doonaan dembigooda, oo waxay dhiman
doonaan iyagoo gablan ah. 21 Oo haddii nin kaxaysto naagta walaalkiis, taasu waa
nijaas, waayo, wuxuu qaawiyey cawradii walaalkiis, oo iyagu waxay ahaan doonaan
gablan.

22 Haddaba waa inaad wada xajisaan oo yeeshaan qaynuunnadayda oo dhan iyo
xukummadayda oo dhan, si dalka aan idin geeynayo inaad degtaan uusan idiin man-
tagin. 23 Oo waa inaydaan ku socon caadooyinkii quruuntii aan hortiinna ka eryayo,
waayo, iyagu waxyaalahaas oo dhan ayay samayn jireen, oo sidaas daraaddeed ayaan u
karhay. 24 Laakiinse waxaan idinku idhi, Idinka ayaa dalkoodii dhaxli doona, oo hanti
ahaan ayaan idiin siinayaa, kaasoo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan, waayo,
aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soocay dadyowga. 25 Haddaba sidaas
daraaddeed waa inaad kala soocdaan xayawaanka daahirka ah iyo kan nijaasta ah, iyo
haadda daahirka ah iyo tan nijaasta ah, oo waa inaydaan nafihiinna wax karaahiyo ah
kaga dhigin xayawaan ama haad ama waxa dhulka ku gurguurta oo aan idinka soocay
oo aan idhi, Waa nijaas. 26 Waa inaad quduus ii ahaataan, waayo, anigoo Rabbiga ahuba
quduus baan ahay, oo dadyowgii baan idinka soocay, si aad kuwaygii u ahaataan.

27 Oo weliba sida xaqiiqada ah waa in la dilaa ninkii ama naagtii ruuxaan leh, ama
ku alla kii saaxir ah, oo iyaga waa in dhagax la dhacaa, oo dhiiggooduna iyaguu dul
saarnaan doonaa.

21

Qaynuunnadii Wadaaddada

1 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, La hadal wadaaddada ah wiilashii Haaruun,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Ninkiinna yuusan isu nijaasayn mid dadkiisa ah oo dhintay,
2 xigaalkiisa u dhow mooyaane, kuwaasoo ah hooyadiis, ama aabbihiis, ama wiilkiisa,
ama gabadhiisa, ama walaalkiis, 3 ama walaashiisa bikradda ah oo isaga u dhow,

oo aan weli nin guursan; taas wuu isu nijaasayn karaa. 4 Waa inuusan isnijaasayn
isagoo dadkiisa madax u ah, yuusan nijaas iska dhigin. 5 Oo waa inaan ninkoodna
madaxa xiiran, oo waa inayan gadhkooda xiirin, ama ayan jidhkooda gooyn. 6 Iyagu
waa inay Ilaahooda quduus u ahaadaan, oo ayan wax nijaas ah ka sheegin magaca
Ilaahooda, waayo, iyagu waxay bixiyaan qurbaannadii Rabbiga ee dabka lagu sameeyo
oo ah cuntada Ilaahooda, oo sidaas daraaddeed waa inay quduus ahaadaan. 7 Waa
inayan guursan naag dhillo ah ama mid la nijaaseeyey, oo waa inayan guursan naag
la furay, waayo, wadaadku quduus buu Ilaahiis u yahay. 8 Haddaba sidaas daraaddeed
waa inaad isaga quduus ka dhigtaa, waayo, isagu wuxuu bixiyaa cuntada Ilaahaaga,
oo isagu waa inuu quduus kuu ahaadaa, waayo, anba quduus baan ahay, anigoo ah
Rabbiga quduus idinka dhiga. 9 Oo wadaad kasta haddii ay gabadhiisu isnijaasayso oo
ay dhillowdo, iyadu nijaas bay ka dhigaysaa aabbaheed, oo waa in dab lagu gubaa.

10 Oo kii wadaadka sare walaalihiis ka dhex ah, oo madaxiisa lagu shubay saliiddii
subkidda, oo ah kan loo daahiriyey inuu xidho dharka quduuska ah waa inaanay
timaha madaxiisu arbushnaan ama uusan dharkiisa dildillaacin. 11 Oo weliba waa
inuusan meyd gudaha ugu gelin, oo xataa waa inuusan isu nijaasayn aabbihiis iyo
hooyadiis toona. 12 Oo waa inuusan dibadda uga bixin meesha quduuska ah, waana
inuusan nijaasayn meesha quduuska ah ee Ilaahiisa, waayo, isaga waxaa kor saaran
taajkii saliidda subkidda ee Ilaahiisa, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 13 Oo isagu waa
inuu guursadaa gabadh bikrad ah. 14 Waa inuusan marnaba guursan carmal, ama naag
la furay, ama naag nijaasowday oo dhillo ah, laakiinse waa inuu guursadaa gabadh
bikrad ah oo dadkiisa ka dhalatay. 15 Oo waa inuusan dhashiisa ku dhex nijaasayn
dadkiisa, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga isaga quduus ka dhiga.

16 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 17 Haaruun la hadal, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Tan iyo ab ka ab ku alla kii farcankaaga ahu, isagoo iin leh,
yuusan u dhowaan inuu cuntada Ilaahiisa bixiyo. 18 Waayo, nin alla ninkuu yahayba,
kii iin lahu waa inuusan u soo dhowaan, kaasoo ah ninkii indha la' ama curyaan ah, ama
kii sankiisu faruuran yahay, ama jidhkiisu leeyahay wax dheeraad ah, 19 ama ninkii
cag jaban, ama gacan jaban, 20 ama kii tuur leh, ama kii cilin ah, ama kii ishiisu iin
leedahay, ama kii cambaar qaba, ama kii cadho qaba, ama kii xiniinyihiisu burbureen.
21 Wadaadka Haaruun ah nin alla ninkii farcankiisa ka mid ahu isagoo iin leh waa
inuusan u soo dhowaan inuu bixiyo qurbaannada Rabbiga oo dabka lagu sameeyo,
waayo, isagu iin buu leeyahay, oo waa inuusan u soo dhowaan inuu cuntada Ilaahiisa
bixiyo. 22 Isagu waa inuu cunaa cuntada Ilaahiisa, tan quduuska ah iyo tan ugu wada
quduusanba. 23 Laakiinse waa inuusan meesha daaha leh gelin, ama uusan meesha
allabariga u dhowaan, si uusan u nijaasayn meelahayga quduuska ah, maxaa yeelay,
isagu iin buu leeyahay, oo aniga ayaa ah Rabbiga iyaga quduus ka dhiga. 24 Muuse
sidaasuu kula hadlay Haaruun iyo wiilashiisii, iyo dadkii reer binu Israa'iil oo dhanba.

22

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 La hadal Haaruun iyo
wiilashiisa, oo waxaad iyaga u sheegtaa inay iska soocaan waxyaalaha quduuska ah oo
reer binu Israa'iil, oo ay ii daahiriyaan, iyo inayan wax nijaas ah ka sheegin magacayga
quduuska ah, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 3 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Ku alla
kii ka mid ah farcankiinna oo dhan tan iyo ab ka ab, hadduu isagoo nijaas qaba u soo
dhowaado waxyaalaha quduuska ah oo reer binu Israa'iil ay Rabbiga u daahiriyeen,
qofkaas hortayda waa in laga gooyaa, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 4 Oo ku alla
kii farcanka Haaruun ka mid ah oo baras qaba, ama dheecaan ka daadanayaa, waa
inuusan wax ka cunin waxyaalaha quduuska ah jeeruu daahir noqdo. Oo ku alla

kii taabta wax meyd ku nijaasoobay, ama uu taabta nin shahwaddiisu ka daadatay,
5 ama ku alla kii taabta wax gurguurta oo uu isagu ku nijaasoobo, amase qof isaga
nijaaso qabadsiin kara, wax kastoo ay nijaastiisu tahayba, 6 qof alla qofkii waxyaalaha
caynkaas ah taabtaa wuxuu nijaas ahaan doonaa tan iyo fiidkii, oo waa inuusan wax ka
cunin waxyaalaha quduuska ah, inuu jidhkiisa biyo ku maydho mooyaane. 7 Oo isna
markii qorraxdu dhacdo ayuu daahir noqon doonaa, oo markaas dabadeedna isagu
wax ha ka cuno waxyaalaha quduuska ah, maxaa yeelay, taasu waa cuntadiisii. 8 Oo
isagu si uusan ugu nijaasoobin waa inuusan innaba cunin wax iska bakhtiyey amase
dugaagu bakhtiistay, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 9 Oo sidaas daraaddeed iyagu waa
inay amarkayga xajiyaan, waaba intaasoo ay dembi u qaataan taas aawadeed oo ay
ku dhintaan haddii ay nijaaseeyaan, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga iyaga quduus ka
dhiga. 10 Oo qof qalaadu waa inuusan waxba ka cunin waxa quduuska ah, oo qofkii
wadaadka la deggan, amase shaqaalihii la soo kiraystay waa inuusan waxba ka cunin
waxa quduuska ah. 11 Laakiinse haddii wadaad qof soo iibsado, kii uu lacagtiisa ku soo
iibsaday wax ha ka cuno, oo intii isaga gurigiisa ku dhalatayna cuntadiisa wax ha ka
cuneen. 12 Oo wadaad gabadhiis hadday nin qalaad guursato, iyadu waa inayan wax
ka cunin qurbaanka sare loo qaado ee waxyaalaha quduuska ah. 13 Laakiinse wadaad
gabadhiis hadday carmal tahay, ama la soo furay, oo ayan carruur lahayn, oo ay ku soo
noqoto gurigii aabbaheed, oo ay halkaas u joogto sidii waagii ay yarayd, markaas iyadu
wax ha ka cunto cuntada aabbaheed, laakiinse qof qalaadu yuusan wax ka cunin. 14 Oo
waxa quduuska ah haddii nin kama' ku cuno, intii uu cunay oo shan meelood loo dhigay
meesheed ha ku sii daro, oo waxa quduuska ah wadaadka ha u dhiibo. 15 Oo iyagu
waa inayan nijaasayn waxyaalaha quduuska ah ee reer binu Israa'iil oo ay Rabbiga
u bixiyaan, 16 si ayan uga dhigin inay iyagu qaataan xumaanta eedda keenta, markay
cunaan waxyaalahooda quduuska ah, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga iyaga quduus ka
dhiga.

Qurbaannada Aan La Aqbalaynin

17 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 18 Waxaad la hadashaa
Haaruun iyo wiilashiisa iyo dadka reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Ku alla kii reer binu Israa'iil ka mid ah, ama dadka shisheeyayaasha ah ee reer binu
Israa'iil dhex deggan, markay keenaan qurbaankooda ay Rabbiga ugu bixinayaan qur-
baan la gubo aawadiis, hadduu yahay nidarradooda midkood amase qurbaannadooda
ikhtiyaarka ah, 19 si laydiinka aqbalo aawadeed waa inaad bixisaan neef lab oo aan iin
lahayn, kaasoo ka mid ah lo'da, ama idaha, ama orgida. 20 Laakiinse waa inaydaan bixin
wax alla wixii iin leh, waayo, waxaas laydinka aqbali maayo. 21 Oo ku alla kii Rabbiga
u bixiyo allabari qurbaanno nabaadiino ah, si uu ku oofiyo nidar amase qurbaan
ikhtiyaar ah, si looga aqbalo aawadeed waa inuu ka bixiyaa lo'da ama idaha neef dhan
oo aan innaba iin lahayn. 22 Waa inaydaan Rabbiga u bixin ama aydaan ka dhigin
qurbaan dab lagu sameeyo oo meesha allabariga loo saaro Rabbiga aawadiis neef indha
la', ama mid jaban, ama mid naafo ah, ama mid qoon leh, ama mid cambaar qaba,
ama mid cadho qaba. 23 Oo dibi yar ama wan yar miduu yahayba neefkii jidhkiisu wax
dheeraad ah leeyahay ama xubnihiisa wax ka dhiman yihiin, kaas qurbaan ikhtiyaar
ah waad u bixin kartaa, laakiinse nidar daraaddiis loo aqbali maayo. 24 Waa inaydaan
Rabbiga u bixin neef xiniinyihiisa la burburiyey, ama la tumay, ama la jejebiyey, ama
laga gooyay, oo waa inaydaan dalkiinna sidaasoo kale ku dhex samayn. 25 Oo kuwaas
waa inaydaan ka guddoomin qof shisheeye ah gacantiis oo aydaan ku bixin cuntada
Ilaahiinna, maxaa yeelay, iyagu wax kharriban bay leeyihiin, oo iin baa ku taal. Sidaas
daraaddeed iyaga innaba laydinka aqbali maayo.

26 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 27 Markii uu dhasho dibi
ama wan ama orgi intii toddoba maalmood ah waa inuu hooyadiis ku hoos jiraa, oo
maalinta siddeedaad iyo intii ka dambaysana waa loo aqbali doonaa in Rabbiga loogu
bixiyo qurbaan dab lagu sameeyo. 28 Oo sac iyo lax toona waa inaydaan ilmaheeda
iyo iyada isku maalin gowracin. 29 Oo markaad Rabbiga u bixinaysaan allabari
mahadnaqid ah, waa inaad kaas u bixisaan si laydiinka aqbalo. 30 Oo isla maalintaas
waa in la wada cunaa, oo waa inaydaan waxba ka reebin tan iyo subaxda dambe,
waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 31 Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad xajisaan oo
yeeshaan amarradayda, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 32 Waa inaydaan wax nijaas
ah ka sheegin magacayga quduuska ah, laakiinse quduus baan ku dhex ahaan doonaa
dadka reer binu Israa'iil, waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga quduus idinka dhiga, 33 oo
dalkii Masar idiinka soo bixiyey inuu Ilaah idiin ahaado aawadeed, waayo, aniga ayaa
Rabbiga ah.

23

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Dadka reer binu Israa'iil la
hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Kuwanu waa Rabbiga iidihiisa la amray, oo aad naadin
doontaan inay ahaadaan shirar quduus ah. Xataa kuwanu waa iidahayga la amray.

Maalinta Sabtida

3 Lix maalmood waa in shuqul la qabtaa, laakiinse maalinta toddobaad waa sabti
nasasho weyn leh oo ah shir quduus ah. Waa inaydaan innaba shuqul qaban cayn
kastoo uu yahayba, waayo, waa sabti ay tahay in Rabbiga looga dhawro meel kastoo
aad deggan tihiinba.

Kormaridda Iyo Kibista Aan Khamiirka Lahayn

4 Kuwanu waa Rabbiga iidihiisa la amray, oo ah shirar quduus ah, oo ay tahay inaad
naadisaan wakhtigooda la amray. 5 Bisha kowaad, maalinteeda afar iyo tobnaad,
markay fiidkii tahay, waa Rabbiga iiddiisii Kormaridda. 6 Oo isla bishaas maalinteeda
shan iyo tobnaadna waa Iidda Kibista-aan-khamiirka-lahayn oo Rabbiga loo qabto, oo
intii toddoba maalmood ah waa inaad kibis aan khamiir lahayn cuntaan. 7 Oo maalinta
kowaad waa inaad shir quduus ah yeelataan. Waa inaydaan innaba shuqul adag qaban.
8 Laakiinse intii toddoba maalmood ah waa inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu
sameeyo, oo maalinta toddobaad waa shir quduus ah, oo waa inaydaan innaba shuqul
adag qaban.

Mirihii Ugu Horreeyey

9 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi. 10 Dadka reer binu Israa'iil
la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Dalka aan idin siinaya markaad gashaan oo aad
midhaha goosataan, markaas waxaad wadaadka u keentaan xidhmo ah beergooyska
midhihiisa ugu horreeya. 11 Oo isna xidhmada waa inuu ku ruxruxaa Rabbiga hortiisa
si laydiin aqbalo, oo maalinta sabtida ka dambaysa wadaadku waa inuu ruxruxaa.
12 Oo maalinta aad xidhmada ruxruxdaan, wan yar oo aan iin lahayn oo gu jira waa
inaad Rabbiga ugu bixisaan qurbaan la gubo aawadiis. 13 Oo qurbaankiisa hadhuudhka
ahuna waa inuu ahaadaa eefaah toban meelood loo dhigay labadiis meelood oo bur
wanaagsan ah oo saliid lagu daray, kaasoo ah qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga
caraf udgoon u ah, oo qurbaankiisa cabniinka ahuna waa inuu ahaadaa khamri,
kaasoo ah hiin afar meelood loo dhigay meesheed. 14 Oo waa inaydaan cunin kibis,
ama hadhuudh duban, ama sabuullo cusub ilaa isla maalintaas, jeeraad keentaan
qurbaankii Ilaahiinna. Kaasu weligiinba waa idiin qaynuun tan iyo ab ka ab meel
kastoo aad deggan tihiinba.

Iidda Todobaadyada

[15] Oo maalintii aad keenteen xidhmada qurbaanka la ruxruxo, oo ah maalinta ka
dambaysa sabtida, waxaad ka tirsataan toddoba toddobaad oo kaamil ah. [16] Oo
waxaad tirsataan konton maalmood ilaa maalinta ka dambaysa sabtida toddobaad, oo
dabadeedna waxaad Rabbiga u bixisaan qurbaan hadhuudh cusub ah. [17] Oo waa inaad
rugihiinna ka keentaan laba kibsood oo ah qurbaan la ruxruxo, oo ah eefaah toban
meelood loo dhigay labadiis meelood, oo waa inay bur ahaadaan, oo waa in khamiir
lagu dubaa oo Rabbiga loogu keenaa qurbaan midhaha ugu horreeya. [18] Oo waxaad
kibista la keentaan toddoba wan oo yaryar oo aan iin lahayn oo wada gu jira, iyo dibi
yar, iyo laba wan oo waaweyn, oo waa inay Rabbiga u ahaadaan qurbaan la gubo,
oo waxaad iyaga la keentaan qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qurbaannadooda
cabniinka ahba, kuwaasoo wada ah qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga u ah caraf
udgoon. [19] Oo waa inaad bixisaan orgi qurbaan dembi ah iyo laba wan oo yaryar oo
gu jira oo ah allabari qurbaanno nabaadiino ah. [20] Oo wadaadku waa inuu Rabbiga
hortiisa qurbaan la ruxruxo iyaga ugula ruxruxaa kibista midhaha ugu horreeya
oo raacda labada wan oo yaryar, oo iyagu quduus bay Rabbiga u ahaan doonaan
wadaadka aawadiis. [21] Oo isla maalintaas waa inaad naadisaan inuu shir quduus
ah idiin jiri doono, oo waa inaydaan dharaartaas shuqul adag qaban, waayo, kaasu
weligiinba waa idiin qaynuun tan iyo ab ka ab meel kastoo aad deggan tihiinba.
[22] Oo markaad beeraha dhulkiinna goosataan waa inaydaan dhammaan wada
goosan midhaha ku yaal beertiinna geesaheeda, oo weliba waa inaydaan wada urursan
xaaxaabka beergoosadkiinna; waa inaad u daysaan miskiinka iyo shisheeyaha, waayo,
aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.

Iidda Buunanka

[23] Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, [24] Dadka reer binu Israa'iil
la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Bisha toddobaad maalinteeda kowaad waxay idiin
ahaan doontaa nasasho weyn oo ah buunafuufid xusuus ah, iyo shir quduus ah. [25] Oo
innaba waa inaydaan shuqul adag qaban, oo waa inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan
dab lagu sameeyo.

Maalintii Kafaaraggudka

[26] Markaasa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, [27] Habase yeeshee bishan
toddobaad maalinteeda tobnaad waa maalinta kafaaraggudka. Oo waa inay idiin
ahaataa shir quduus ah, oo waa inaad nafihiinna dhibtaan; oo waa inaad Rabbiga
u bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo. [28] Oo isla maalintaas waa inaydaan waxba
shuqul qaban cayn kasta ha ahaadee, waayo, taasu waa maalintii kafaaraggudka in
kafaaraggud laydiinku sameeyo Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa. [29] Oo qof kasta ha
ahaadee kii aan maalintaas la dhibin, dadkiisa waa in laga gooyaa. [30] Oo qof kasta ha
ahaadee kii maalintaas wax shuqul ah qabtaa cayn kastoo uu yahayba, qofkaas ayaan
ka dhex baabbi'in doonaa dadkiisa. [31] Waa inaydaan innaba shuqul qaban cayn kastoo
uu yahayba, oo kaasu weligiinba waa idiin qaynuun tan iyo ab ka ab meel kastoo aad
deggan tihiinba. [32] Oo dharaartaasu waxay idiin ahaan doontaa sabti nasasho weyn
leh, oo waa inaad nafihiinna dhibtaan. Oo bisha maalinteeda sagaalaad waa inaad
dhawrtaan sabtidiinna tan iyo fiid ilaa ka fiid.

Iiddii Waababka

[33] Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, [34] La hadal dadka
reer binu Israa'iil, oo waxaad ku tidhaahdaa, Bishan toddobaad maalinteeda shan
iyo tobnaad waa Iiddii Waababka oo waa in toddoba maalmood Rabbiga loo iidaa.
[35] Maalinta kowaad waa inay shir quduus ah ahaataa, oo waa inaydaan innaba shuqul
adag qaban. [36] Oo intii toddoba maalmood ah waxaad Rabbiga u bixisaan qurbaan dab

lagu sameeyo, oo maalinta siddeedaadna waa inay idiin ahaataa shir quduus ah, oo waa
inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo, oo waa inaydaan innaba shuqul
adag qaban, waayo, dharaartaasu waa shir quduus ah.

37 Kuwanu waa Rabbiga iidihiisa la amray, oo ay tahay inaad naadisaan inay
ahaadaan shirar quduus ah, oo waa inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan dab lagu
sameeyo, kaasoo ah qurbaan la gubo, iyo qurbaan hadhuudh ah, iyo allabari, iyo
qurbaanno cabniin ah, oo mid kastana maalintiisa ha la bixiyo. 38 Oo kuwaasu waa ka
gooni sabtiyadii Rabbiga iyo hadiyadihiinna oo waa ka gooni nidarradiinna oo dhan,
oo waa ka gooni qurbaannadiinna ikhtiyaarka ah oo dhan ee aad Rabbiga siisaan.

39 Habase yeeshee bisha toddobaad maalinteeda shan iyo tobnaad, markaad mid-
haha dhulka soo urursataan, waa inaad intii toddoba maalmood ah Rabbiga iiddiisa
dhawrtaan. Maalinta kowaad waa inay ahaataa nasasho weyn, oo maalinta sid-
deedaadna waa inay ahaataa nasasho weyn. 40 Oo maalinta kowaad waxaad soo
qaadataan midhaha dhirta wanaagsan, iyo laamo cawbaar ah, iyo dhir waaweyn
laamaheed, iyo safsaafka durdurka, oo waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa ku
rayraysaan intii toddoba maalmood ah. 41 Oo sannaddiiba toddoba maalmood waa
inaad Rabbiga iid u qabataan, oo kaasu waa qaynuun weligiisba idiin jira tan iyo ab
ka ab; oo iiddaas waa inaad bisha toddobaad dhawrtaan. 42 Intii toddoba maalmood
ah waa inaad waabab ku hoyataan, oo kulli reer binu Israa'iilka waddaniga ah oo
dhammu waa inay waabab ku hoydaan, 43 si farcankiinna dambe u ogaado inaan reer
binu Israa'iil waabab ku hoyiyey markaan iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar, waayo,
aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 44 Oo Muusena wuxuu reer binu Israa'iil u sheegay
iidihii Rabbiga oo la amray.

24

Saliidda Iyo Rootiga La Dhigo Rabbiga Hortiisa

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Waxaad reer binu Israa'iil
ku amartaa inay kuu keenaan saliid saafiya oo saytuun ah oo loo tumay laambadda, in
laambad lagu shido had iyo goorba. 3 Oo daaha markhaatiga dibaddiisa oo teendhada
shirka gudaheeda ah Haaruun waa inuu Rabbiga hortiisa had iyo goorba ku hagaajiyaa
tan iyo fiidkii iyo ilaa subaxdii, oo kaasu waa inuu ahaadaa qaynuun weligiis idiin
jiri doona tan iyo ab ka ab. 4 Oo isagu waa inuu had iyo goorba laambadaha ku kor
hagaajiyaa laambadda saafiga ah oo Rabbiga hortiisa taal.

5 Oo waa inaad bur soo qaadataa, oo aad ka dubtaa laba iyo toban xabbadood oo
kibis ah, oo xabbaddiiba waa inuu eefaah toban meelood loo dhigo labadiis meelood ku
jiraa. 6 Oo waa inaad laba saf u dhigtaa oo safkiiba waxaad ka dhigtaa lix xabbadood,
oo waxaad saartaa miiska saafiga ah oo Rabbiga hortiisa yaal. 7 Oo saf kastaba waxaad
ku shubtaa foox saafi ah, si uu kibista ugu noqdo xusuus, kaasoo ah qurbaan Rabbiga
dab loogu sameeyo. 8 Oo isagu had iyo goorba sabti kasta waa inuu Rabbiga hortiisa
ku hagaajiyaa; waayo, kaasu wuxuu reer binu Israa'iil u yahay axdi weligiis ah. 9 Oo
kibistaas waxaa iska yeelan doona Haaruun iyo wiilashiisa, oo waa inay meel daahir ah
ku cunaan, waayo, taasu isaga waa ugu wada quduusan tahay qurbaannada Rabbiga ee
dabka lagu sameeyo oo qaynuun weligiis ah loo amray.

Nin Caytamay Oo La Dhagxiyey

10 Oo naag reer binu Israa'iil ah wiilkeed, oo aabbihiis uu Masri ahaa ayaa reer binu
Israa'iil dhex galay, oo wiilkii naagta reer binu Israa'iil iyo nin reer binu Israa'iil ah
ayaa xerada dhexdeedii ku diriray. 11 Markaasaa naagtii reer binu Israa'iil wiilkeedii
magicii Rabbiga caayay oo habaaray, oo isagii waxaa loo keenay Muuse. Oo wiilkaas

hooyadiis magaceedu wuxuu ahaa Shelomiid ina Dibrii, waxayna ahayd qabiilka Daan.
12 Oo isagiina way xidheen ilaa xukunkiisu ka soo baxo afka Rabbiga.
13 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 14 Kii caytamay xerada ka
soo bixi, oo intii isaga maqashay oo dhammu gacmahooda madaxiisa ha kor saareen,
oo dabadeedna ururka oo dhammu ha dhagxiyeen. 15 Oo waa inaad reer binu Israa'iil
la hadashaa oo waxaad ku tidhaahdaa, Ku alla kii Ilaahiisa caayaa waa inuu dembigiisa
qaadaa. 16 Kii magaca Rabbiga caaya sida xaqiiqada ah waa in la dilaa. Ururka oo
dhammu hubaal waa inay isaga dhagxiyaan, oo hadduu shisheeye yahay iyo hadduu
waddani yahayba, markuu magaca Rabbiga caayo waa in la dilaa. 17 Oo ku alla kii
qof kale dila, sida xaqiiqada ah waa in la dilaa. 18 Oo ku alla kii neef xoolo ah dilaana
waa inuu magaa, oo neef neef ku gudaa. 19 Oo haddii nin deriskiisa wax yeelo, wax
alla wixii uu yeelay oo kale waa in isagana la yeelaa. 20 Jabniin jabniin ha ku mago,
ilna il ha ku mago, iligna ilig ha ku mago, oo isagu siduu qofka wax u yeelay, saasoo
kale isagana ha loo yeelo. 21 Oo kii neef xoolo ah dilaa waa inuu isagu magaa, kii qof
dilase waa in isagana la dilaa. 22 Oo waa inaad sharci qudha u haysataan shisheeyaha
iyo waddanigaba, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 23 Markaasaa Muuse la
hadlay reer binu Israa'iil, oo iyana waxay xerada ka soo bixiyeen kii caytamay, oo way
dhagxiyeen. Oo reer binu Israa'iil waxay sameeyeen sidii Rabbigu Muuse ku amray.

25

Sannadka Toddobaad

1 Markaasa Rabbigu Muuse kula hadlay Buur Siinay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer
binu Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad gashaan dalka aan idin
siinayo, waa in dalku sabti Rabbiga u dhawraa. 3 Lix sannadood waa inaad beertaada
beerataa, oo lix sannadoodna waa inaad beertaada canabka ah baarka ka jartaa, oo
midhaheedana waa inaad soo xeraysataa. 4 Laakiinse sannadda toddobaad waa inay
dhulka u ahaataa sabti nasasho weyn ah, oo taasu waa sabti Rabbiga loo dhawro, oo
waa inaadan beertaada beeran, ama aadan beertaada canabka ah baarka ka jarin.
5 Oo sannaddaas wixii beertaada ka baxa iyagoo aan la beerin waa inaadan guran,
oo canabkaaga aan la hagaajin midhiihii ka baxana waa inaadan urursan, waayo,
sannaddaasu waa inay dhulka u ahaataa nasasho weyn. 6 Oo dhulka sabtidiisu cunto
bay idiin ahaan doontaa. Adiga, iyo addoonkaaga, iyo addoontaada, iyo midiidinkaaga
aad kiraysatay, iyo kan shisheeye kuu ah oo kula degganba, 7 iyo xoolahaaga, iyo
xayawaanka dalkaaga jooga oo dhan waxaa cunto u ahaan doona midhaha dalka iska
baxa oo idil.

Sannadka Kontonaad

8 Oo waa inaad tirsataa toddoba sabtiyood oo sannado ah, taasu waxa weeyaan
toddoba meelood oo toddoba sannadood ah; oo toddoba sabtiyood oo toddoba san-
nadood ah wakhtigoodu wuxuu kuu ahaan doonaa sagaal iyo afartan sannadood. 9 Oo
dabadeedna waa inaad bisha toddobaad maalinteeda tobnaad buun dhawaajisaa, oo
maalinta kafaaraggudka waa inaad dalkiinna oo dhan buun ka dhawaajisaan. 10 Oo
waa inaad sannadda kontonaad quduus ka dhigtaan, oo dhammaan dadka dalka deg-
gan oo dhan waxaad u naadisaan xorriyad, oo sannaddaasu waxay idiin ahaan doontaa
wakhti yubilii ah; oo midkiin kastaa waa inuu ku noqdaa hantidiisii, oo midkiin kastaa
waa inuu ku noqdaa qoladiisii. 11 Oo sannaddaas kontonaad wuxuu idiin ahaan doonaa
wakhti yubilii ah, oo waa inaydaan waxba beeran, ama aydaan goosan wixii beertiinna
iskood uga baxa, ama aydaan soo urursan canabka ka baxa geedcanabka oo aan la
hagaajin. 12 Waayo, sannaddaasu waa wakhti yubilii ah, oo waa inay idiin ahaataa
mid quduus ah; oo waxaad cuni doontaan midhaha berrinka iskood uga baxa. 13 Oo
sannaddaas yubilii ah midkiin kastaa waa inuu ku noqdaa hantidiisii. 14 Oo haddaad

deriskaaga wax ka iibisid, ama haddaad gacanta deriskaaga wax ka iibsatid, waa inaan
midkiinna midka kale dulmin. 15 Oo sannadaha wakhtiga yubilii ah ka dambeeya
siday tiradoodu tahay waa inaad deriskaaga wax uga iibsataa, oo isna wax ha kaaga
iibiyo siday tahay sannadaha wax la goosto. 16 Oo waa inaad qiimaha u kordhisaa sida
sannaduhu u badan yihiin, oo waa inaad qiimaha u dhintaa sida sannaduhu u yar
yihiin, waayo, isagu wuxuu wax kaaga iibin doonaa sida ay tahay tirada sannadaha
wax la goosanayo. 17 Waa inaan midkiinna midka kale dulmin; laakiinse waxaad
ka cabsataan Ilaahiinna, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 18 Haddaba
sidaas daraaddeed waa inaad qaynuunnadayda yeeshaan, oo aad xukummadaydana
dhawrtaan oo yeeshaan, oo markaasaad dalka ammaan ku degganaan doontaan.
19 Oo dhulkuna wuxuu dhali doonaa midhihiisa, oo waxaad cuni doontaan wax aad
ka dheregtaan, oo dalkana ammaan baad ku degganaan doontaan. 20 Oo haddaad
istidhaahdaan, Bal maxaynu sannadda toddobaad cuni doonnaa? Waayo, waxba ma
aynu beeran doonno, oo soomana urursan doonno midhaheenna, 21 markaas anigu
sannadda lixaad ayaan barakadayda idiin amri doonaa, oo waxaa dhulka idiinka soo
bixi doona midho saddex sannadood ku filan. 22 Oo sannadda siddeedaadna wax baad
beeran doontaan, oo waxaad cuni doontaan midhihii hore, oo tan iyo ilaa aad midhaha
sannadda sagaalaad soo xeraysataan waxaad iska cuni doontaan midhihii hore. 23 Oo
dalkana waa inaydaan hanti weligeed ah u iibin, waayo, dalka anigaa iska leh, oo idinna
waxaad tihiin shisheeyayaal iyo socoto ila jooga. 24 Oo dalka aad hantida u leedihiin oo
dhan waxaad dhulka uga oggolaataan furasho.

25 Oo haddii walaalkaa miskiin noqdo oo uu hantidiisa qaar iibiyo, markaas xigaalki-
isa ugu dhow ha yimaado, oo ha u furto wixii walaalkiis iibiyey. 26 Oo nin hadduusan
lahayn qof isaga u furta, laakiinse uu mar dambe helo wax ku filan inuu dhulkiisii ku
soo furto, 27 markaas ha tiriyo sannadaha la iibiyey, oo waxa dheeraadka ah ha u celiyo
ninkii uu ka iibiyey; oo hantidiisii ha ku noqdo. 28 Laakiinse hadduusan soo ceshan
karin, markaas wixii uu iibiyey waxay ku sii jiri doonaan kii ka iibsaday gacantiisa
tan iyo sannadda yubilii ah, oo sannadda yubiliiga ah ayaa waxaasu gacantiisa ka bixi
doonaan, oo isna markaasuu hantidiisii ku noqon doonaa.

29 Oo qof hadduu iibiyo guri lagu hoydo oo magaalo deyr leh ku yaal, markaas intii
sannad dhan ah wuu soo furan karaa gurigiisii uu iibiyey, waayo, sannad dhan ah
wuxuu xaq u leeyahay inuu soo furto. 30 Oo haddaan la soo furan intii sannad dhan
ah, markaas gurigii magaalada deyran ku yiil waa inuu weligii hanti u ahaadaa qofkii
iibsaday, oo tan iyo ab ka ab isagaa iska leh, oo sannadda yubilii ahna gacantiisa
ka bixi maayo. 31 Laakiinse guryaha ku dhex yaal tuulooyinka aan lahayn deyr ku
wareegsan ha lagu tiriyo beeraha duurka ku yaal, oo iyaga waa la soo furan karaa, oo
sannadda yubilii ahna gacanta kii iibsaday way ka bixi doonaan. 32 Habase yeeshee
magaalooyinka reer Laawi saas ma aha, oo reer Laawi mar kasta way soo furan karaan
guryaha ku dhex yaal magaalooyinka ay iyagu hantida u leeyihiin. 33 Oo mid reer Laawi
ahu hadduu soo furto, markaas gurigii la iibiyey iyo magaaladii hantidiisa ahaydba
waxay bixi doonaan wakhtiga yubilii ah, waayo, guryaha ku dhex yaal magaalooyinka
reer Laawi waa hantidooda oo ku dhex jirta reer binu Israa'iil. 34 Laakiinse waa inaan
la iibin beertii ku taal agagaarka magaalooyinkooda, waayo, taasu waa hantidooda
weligeed ah.

35 Oo haddii walaalkaa miskiin noqdo, oo intuu ku ag joogo masruufkiisa waayo,
adigu waa inaad taageertaa, oo isagu waa inuu kuula degganaado sidii shisheeye iyo
nin socoto ah. 36 Oo waa inaadan isaga ka qaadan korsocod ama wax dheeraad ah
toona, laakiinse Ilaahaaga ka cabso, oo walaalkaa ha kula degganaado. 37 Oo waa
inaadan lacagtaada korsocod ku deymin, ama aadan quudkaaga u siin si aad wax

dheeraad ah kaga qaadatid. 38 Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo dalkii Masar
idiinka soo bixiyey inaan idin siiyo dalka Kancaan oo aan Ilaah idiin noqdo aawadeed.
39 Oo haddii walaalkaa miskiin noqdo isagoo kula jooga oo uu iska kaa iibiyo, waa
inaadan isaga ka dhigin inuu kuugu adeego sidii addoon oo kale, 40 laakiinse waa
inuu kuula joogaa sidii midiidin la kiraysto iyo sidii mid socoto ah, oo waa inuu
kuu adeegaa tan iyo sannadda yubilii ah, 41 oo dabadeedna ha kaa tago, isaga iyo
carruurtiisaba, oo ha ku noqdo reerkiisii iyo hantidii awowayaashiis. 42 Waayo, iyagu
waa addoommadaydii aan dalkii Masar ka soo bixiyey, oo waa inaan loo iibin sidii
addoommo. 43 Waa inaadan cadaadis ugu talin, laakiinse Ilaahaaga ka cabso. 44 Oo
ragga iyo dumarka addoommada ah oo aad lahaanaysaan waxaad ka iibsan doontaan
quruumaha hareerahiinna ku wareegsan. Iyaga waa inaad ka iibsataan rag iyo dumar
addoommo ah. 45 Oo weliba waxaad ka iibsataan shisheeyayaasha idin dhex deggan
iyo reerahooda idinla joogaba, kuwaasoo ay dalkiinna ku dhaleen, oo waxay ahaan
doonaan hantidiin. 46 Oo iyaga waa inaad dhaxal uga dhigtaan carruurtiinna idinka
dambaysa, si ay iyana hanti ahaan ugu haystaan; oo iyagu waa kuwa aad weligiin
addoommo ka dhiganaysaan, laakiinse walaalihiinna reer binu Israa'iil waa inaan
midkiinna midka kale cadaadis ugu talin.
47 Oo haddii shisheeye ama socoto kula joogo uu taajir noqdo, oo walaalkaana uu
agtiisa miskiin ku noqdo oo uu markaas iska iibiyo shisheeyaha ama socotada kula
jooga amase shisheeyaha qoladiisii, 48 markii la iibiyo dabadeed waa la soo furan
karaa. Walaalihiis mid ka mid ahu waa soo furan karaa, 49 ama adeerkiis ama ina-
adeerkiis way soo furan karaan, amase midkii xigaal u dhow ah oo qoladiisa ahu
waa soo furan karaa, amase isaga qudhiisu hadduu taajir noqdo waa isfuran karaa.
50 Isaga iyo kan isaga iibsaday waa inay tiriyaan sannadihii u dhexeeyey sannaddii
uu iibsaday iyo sannadda yubilii ah, oo qiimihii iibka waa inuu ahaadaa si waafaqsan
tiradii sannadaha, oo wakhtiguu la joogay waa inuu ahaadaa sida wakhtiga shaqaale
la kiraysto. 51 Oo haddii sannado badanu ay weli dhiman yihiin, inta ay yihiin oo
kale iyaga ha uga celiyo qiimihii furashadiisa oo ha uga bixiyo lacagtii lagu iibsaday.
52 Laakiinse haddii sannado yaru ay ka dhiman yihiin sannadda yubilii ah, markaas
waa inuu isaga la xisaabtamo, oo inta sannadihiisu ay yihiin oo kale waa inuu ka
celiyaa qiimihii furashadiisa. 53 Oo waa inuu isaga ula joogaa sida shaqaale la kiraysto
sannad ka sannad, oo isagu waa inuusan cadaadis hortaada ugaga talin. 54 Oo isaga
haddaan sidan lagu soo furan, markaasuu sannadda yubilii ah bixi doonaa, isaga iyo
carruurtiisaba. 55 Waayo, reer binu Israa'iil anigay addoommo ii yihiin, oo iyagu waa
addoommadaydii aan ka soo bixiyey dalkii Masar. Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna
ah.

26

Abaalmarintii Addeecidda

1 Waa inaydaan sanamyo samaysan, ama aydaan qotonsan ekaan la qoray amase
tiir, oo waa inaydaan dalkiinna dhagax la qoray u dhex dhigin inaad u sujuuddaan,
waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 2 Waa inaad iidahayga dhawrtaan, oo aad
meeshayda quduuska ah maamuustaan, aniga ayaa Rabbiga ah.
3 Haddaad qaynuunnadayda ku socotaan, oo aad amarradayda dhawrtaan oo yee-
shaan, 4 markaasaan roobkiinna idin siinayaa xilligiisa, oo dhulkuna wuxuu dhali
doonaa midhihiisa, dhirta duurkuna midhahooday dhali doonaan. 5 Tumidda had-
huudhkiinnu waxay gaadhi doontaa guridda canabkiinna, guridda canabkuna waxay
gaadhi doontaa ilaa wakhtiga beeridda, oo cuntadiinna ayaad cuni doontaan ilaa aad
dheregtaan, oo dalkiinnana ammaan baad ku degganaan doontaan. 6 Oo anigu waxaan
dalka idinku siin doonaa nabaadiino, oo idinna waad iska jiifsan doontaan, oo waxba

idinma cabsiin doonaan, oo anna dugaagga xun dalkiinna waan ka baabbi'in doonaa,
oo seefuna dalkiinna innaba ma dhex mari doonto. 7 Oo idinku cadaawayaashiinnaad
eryan doontaan, oo iyana hortiinnay seef kaga baabbi'i doonaan. 8 Oo shan idinka
ahu boqol nin bay eryan doonaan, oo boqol idinka ahuna toban kun oo nin bay eryan
doonaan, oo cadaawayaashiinnuna hortiinnay seef kaga baabbi'i doonaan. 9 Oo anigu
waan idiin soo jeesan doonaa, waanan idin badin doonaa oo idin tarmin doonaa, oo
axdigaygii aan idinla dhigtayna waan sii adkayn doonaa. 10 Oo waxaad cuni doontaan
midhihii hore oo aad wakhti dheer kaydsateen, oo waxaad soo bixin doontaan midhihii
hore si aad kuwa cusub meel ugu heshaan. 11 Oo anna taambuuggaygaan idinka dhex
dhisan doonaa, oo naftayduna idinma karhi doonto. 12 Oo dhexdiinnaan ku socon
doonaa, oo Ilaahiinnaan ahaan doonaa, oo idinkuna dadkaygaad ahaan doontaan.
13 Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo idiinka soo bixiyey dalkii Masar si
aydaan u sii ahaan addoommadoodii. Qataarradii harqoodkiinna waan idinka jebiyey,
oo waxaan idinka dhigay inaad madaxfurnaan ku socotaan.

Ciqaabtii Caasiyiinta

14 Laakiinse haddaad i dhegaysan weydaan, oo aydaan amarradan oo dhan wada
yeelin, 15 iyo haddaad qaynuunnadayda diiddaan, iyo haddii naftiinnu xukummadayda
karahdo, oo aad amarradayda oo dhan wada yeeli weydaan, illowse aad igu axdi
furtaan, 16 markaasaan aniguna waxyaalahan idinku samayn doonaa. Naxdin baan
idinku soo dejin doonaa, taasoo ah baabbi'id iyo qandho indhaha idinka ridda oo
naftana idinka dullaysa, oo abuurkiinnana waxtarla'aan baad u beeran doontaan,
waayo, waxaa iska cuni doona cadaawayaashiinna. 17 Oo anna gees baan idinka noqon
doonaa, oo cadaawayaashiinna hortooda baa laydinku layn doonaa, oo waxaa idiin
talin doona kuwo idin neceb, waadna iska carari doontaan iyadoo aan ninna idin
eryanayn. 18 Oo weliba haddaydnan waxyaalahaas daraaddood ii dhegaysan, haddana
toddoba jeer oo kale ayaan dembiyadiinna aawadood idiin edbin doonaa. 19 Waanan
jebin doonaa kibirka xooggiinna, oo samadiinnana waxaan ka dhigi doonaa sida bir
oo kale, dhulkiinnana sida naxaas oo kale. 20 Oo xooggiinnuna waxtarla'aan buu
idinkaga dhammaan doonaa, waayo, dhulkiinnu midho ma dhali doono, oo dhirta
dalka ku taalna midho kama soo bixin doonaan. 21 Oo haddaad i sii caasisaan oo
aydaan i dhegaysan, toddoba jeer oo kale ayaan belaayo idiinku soo dejin doonaa siday
dembiyadiinnu yihiin. 22 Oo waxaan dhexdiinna ku soo dayn doonaa dugaagga duurka,
kuwaasoo carruurtiinna idinka dhifan doona, oo xoolihiinna baabbi'in doona, oo idin
kala yarayn doona, oo jidadkiinnuna cidla bay noqon doonaan. 23 Oo weliba waxyaala-
haas daraaddood haddaad edeb ku soo yeelan weydaan, laakiinse aad i sii caasisaan,
24 markaas aniguna gees baan idinka ahaan doonaa oo waan idin layn doonaa, xataa
toddoba jeer ayaan dembiyadiinna aawadood idiin layn doonaa. 25 Oo waxaan idinku
soo dejin doonaa seef idinka aargudda aanadii axdiga, oo magaalooyinkiinna waad ku
soo wada ururi doontaan, oo anna belaayo waan idinku dhex ridi doonaa, markaasaad
cadowga u gacangeli doontaan. 26 Oo markaan usha kibistiinna jebiyo, toban naagood
ayaa kibistiinna isku foorno ku dubi doonta, oo haddana waxay kibistiina idinku siin
doonaan miisaan, oo kolkaad cuntaanna kama dhergi doontaan.

27 Oo haddaad waxyaalahaas oo dhan igu dhegaysan weydaan, illowse aad i sii
caasisaan, 28 markaasaan aniguna gees idinka ahaan doonaa, waanan xanaaqi doonaa,
oo dembiyadiinna aawadoodna ayaan toddoba jeer oo kale idiin edbin doonaa. 29 Oo
waxaad cuni doontaan hilibka wiilaashiinna, oo waxaad cuni doontaan hilibka gab-
dhihiinna. 30 Oo anigu meelihiinna sarsare waan dumin doonaa, oo sanamyadiinna
qorraxdana waan wada baabbi'in doonaa, oo meydadkiinnana waxaan ku dul xoori
doonaa meydka sanamyadiinna; oo naftayduna way idin karhi doontaa. 31 Oo mag-
aalooyinkiinna baabba' waan ka dhigi doonaa, oo meeshiinna quduuska ahna cidla

waan ka dhigi doonaa, oo weliba carafta fooxiinna udgoon ma aan ursan doono.
32 Oo weliba dalkana cidla baan ka dhigi doonaa, oo cadaawayaashiinna dalka dhex
degganuna taas way la yaabi doonaan. 33 Oo waxaan idinku kala dhex firdhin doonaa
quruumaha, oo seef gal la' waan idinla daba geli doonaa, dalkiinnuna cidla buu noqon
doonaa, oo magaalooyinkiinnuna baabba' bay noqon doonaan. 34 Oo markaasaa
dalku sabtiyadiisa ku raaxaysan doonaa intuu cidla yahay oo idinku aad joogtaan
dalka cadaawayaashiinna oo dhan; oo wakhtigaas oo dhan dalku wuu iska nasan
doonaa, oo wuxuu ku raaxaysan doonaa sabtiyadiisa. 35 Oo dalku intuu cidla yahay
oo dhan wuu iska nasan doonaa, nasashadaas oo ah mid uusan sabtiyadiinna helin
markaad degganaydeen. 36 Oo intii idinka hadhana waxaan qalbigooda ku ridi doonaa
fulanimo, iyagoo dalalka cadaawayaashooda dhex jooga, oo sanqadha caleen dabaylu
kaxaynayso ayaa iyaga eryan doonta, oo waxay uga carari doonaan sida qof seef
uga cararo, oo iyadoo aan ninna eryanayn ayay iska daadan doonaan. 37 Oo iyagoo
aan ninna eryanayn ayaa midkoodba midka kale ku turunturoon doonaa sidii iyagoo
seef ka baqanaya. Oo innaba ma aad yeelan doontaan itaal aad cadaawayaashiinna
isku hor taagtaan. 38 Waxaad ku dhex baabbi'i doontaan quruumaha, oo dalka
cadaawayaashiinnuna waa idin dhammaysan doonaa. 39 Oo intii idinka hadhana
iyagoo dalka cadaawayaashiinna jooga ayay xumaatadooda u dulloobi doonaan, oo
weliba xumaatooyinkii awowayaashoodna ayay u dulloobi doonaan. 40 Wayna qiran
doonaan xumaatadoodii iyo xumaatadii awowayaashood, iyo xadgudubkii ay igu
xadgudbeen, iyo weliba caasinimadii ay igu caasiyeen 41 oo aan aawadeed iyaga gees
uga noqday, oo aan dalkii cadaawayaashooda u geeyey. Markaas hadday qalbigooda
buuryoqabka ah hoosaysiiyaan, oo ay aqbalaan taqsiirta xumaatadooda, 42 ayaan soo
xusuusan doonaa axdigaygii aan Yacquub la dhigtay, iyo weliba axdigaygii aan Isxaaq
la dhigtay, oo weliba waxaan kaloo soo xusuusan doonaa axdigaygii aan Ibraahim
la dhigtay, oo dalkana waan soo xusuusan doonaa. 43 Oo iyagu dalka way ka tegi
doonaan, oo wuxuu ku raaxaysan doonaa sabtiyadiisa intuu cidla yahay oo iyagu ay ka
maqan yihiin oo dhan; oo iyaguna way aqbali doonaan taqsiirta xumaatadooda, maxaa
yeelay, way diideen xukummadaydii, oo naftooduna qaynuunnadayday karahday.
44 Laakiinse in kastoo ay saas sameeyeen anigu intay dalka cadaawayaashooda joogaan
oo dhan iyaga diidi maayo, karhina maayo, wada baabbi'inna maayo, oo axdigaygii
aan la dhigtay jebin maayo, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahooda ah. 45 Laakiinse
iyaga daraaddood ayaan u xusuusan doonaa axdigii aan la dhigtay awowayaashood,
kuwaasoo aan, iyadoo ay quruumuhu u jeedaan, dalkii Masar uga soo bixiyey si aan
iyaga Ilaah ugu ahaado, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah.
46 Kuwaasu waa qaynuunnadii iyo xukummadii iyo sharciyadii uu Rabbigu u dhex-
aysiiyey isaga qudhiisa iyo reer binu Israa'iil oo uu Muuse ugu soo dejiyey Buur Siinay.

27

Qiimaynta Waxa Rabbiga

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Dadka reer binu Israa'iil
la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin nidar galo, qofafka waa inay Rabbiga
ugu ahaadaan sidaad ugu qiimaysa. 3 Oo inta labka ah oo jirta labaatan sannadood iyo
ilaa lixdan sannadood qiimayntooda aad qiimayso waa inay ahaataa konton sheqel oo
lacag ah oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. 4 Oo qofku hadduu dhaddig yahayna
markaas qiimayntaadu ha ahaato soddon sheqel. 5 Oo qofku hadduu shan sannadood
jiro iyo ilaa labaatan sannadood, markaas kii lab waxaad ku qiimaysaa labaatan sheqel,
oo tii dhaddigna waxaad ku qiimaysaa toban sheqel. 6 Oo haddii qofku jiro bil iyo ilaa
shan sannadood, markaas qofkii lab waxaad ku qiimaysaa shan sheqel oo lacag ah, tii
dhaddigna waxaad ku qiimaysaa saddex sheqel oo lacag ah. 7 Oo haddii qofku lixdan

jir yahay amase ka sii weyn yahay, hadduu lab yahay waxaad ku qiimaysaa shan iyo
toban sheqel, hadduu dhaddig yahayna waxaad ku qiimaysaa toban sheqel. 8 Laakiinse
qofku hadduu ka miskiinsan yahay intaad ku qiimaysay, markaas waa in la soo taagaa
wadaadka hortiisa, oo wadaadku waa inuu qiimeeyaa, oo qofkii nidarka galay intuu
awoodo waa in wadaadku ku qiimeeyaa.

9 Oo neef Rabbiga qurbaan loogu bixiyo hadduu yahayna, wax alla wixii qofi Rabbiga
saas ugu bixiyaa quduus bay ahaan doonaan. 10 Oo isagu waa inuusan doorin, ama
waa inuusan neef fiican mid xun ku beddelin, ama neef xun mid fiican ku beddelin,
oo hadduu neef neef kale ku beddelo, markaas neefkii hore iyo kii lagu beddelayba
waa inay quduus wada ahaadaan. 11 Oo neefku hadduu yahay neef nijaas ah oo aan
Rabbiga qurbaan loogu bixin, markaas isagu neefka ha soo taago wadaadka hortiisa,
12 oo wadaadku ha qiimeeyo, hadduu xun yahay iyo hadduu fiican yahayba, oo adiga
wadaadka ahu intii aad ku qiimayso waa inay ahaataa. 13 Laakiinse isagu hadduu
doonayo inuu furto, waa inuu ku sii daraa intii aad ku qiimaysay oo shan meelood loo
dhigay meesheed.

14 Oo haddii qof doonayo inuu gurigiisa quduus uga dhigo Rabbiga, markaas
wadaadku waa inuu qiimeeyaa hadduu xun yahay iyo hadduu fiican yahayba, oo sidii
wadaadku ku qiimeeyo ha ahaato. 15 Oo kii quduus ka dhigay hadduu doonayo inuu
gurigiisii soo furto, markaas ha ku sii daro lacagtii aad ku qiimaysay oo shan meelood
loo dhigay meesheed, markaas isagaa lahaan doona.

16 Oo haddii nin doonayo inuu Rabbiga quduus uga dhigo qaar ka mid ah beertuu
leeyahay, markaas waxaad ku qiimaysaa inta abuurkeedu dhan yahay; xomeer mug-
giis oo shaciir abuur ah waa in lagu qiimeeyaa konton sheqel oo lacag ah. 17 Oo beertiisa
hadduu quduus ka dhigo oo uu ka bilaabo sannadda yubilii ah, markaas intaad ku
qiimaysay ha ahaato. 18 Laakiinse hadduu beertiisa quduus ka dhigo sannadda yubilii
ah dabadeed, markaas wadaadku waa inuu lacagta u xisaabaa intay yihiin sannadaha
ka dhiman sannadda yubilii ah, oo intaad ku qiimaysayna waa in wax laga sii dhimaa.
19 Oo kii beerta quduus ka dhigay hadduu doonayo inuu soo furto markaas waa inuu
ku sii daraa lacagtii aad ku qiimaysay oo shan meelood loo dhigay meesheed, oo
dabadeedna mar labaad buu mulkin doonaa. 20 Laakiinse hadduusan doonayn inuu
beerta soo furto, ama hadduu beerta nin kale ka iibiyey, markaas mar dambe waa inaan
la soo furan, 21 laakiin beertu markay wareegto sannadda yubilii ah, waxay quduus u
ahaan doontaa Rabbiga sidii beer isaga loo soocay, hantideedana waxaa yeelan doona
wadaadka. 22 Oo hadduu Rabbiga quduus uga dhigo beer uu soo iibsaday oo aan
ahayn beerta hantidiisa ah, 23 markaas wadaadku waa inuu xisaabaa qiimihii aad ku
qiimaysay tan iyo sannadda yubilii ah, oo isla maalintaas isagu waa inuu wixii aad
beerta ku qiimaysay u bixiyaa sida wax Rabbiga quduus u ah. 24 Oo sannadda yubilii
ahna beertu waxay u noqon doontaa kii laga soo iibsaday, kaasoo ah kii dhulka hanti u
leh. 25 Oo waxa aad wax ku qiimayso oo dhammu waa inay waafaqsanaadaan sheqelka
meesha quduuska ah, oo sheqelku waa inuu ahaadaa labaatan geeraah.

26 Laakiinse xayawaanka curadkooda Rabbiga gooni ahaanta loogu soocay ninna waa
inuusan quduus ka dhigin, hadduu dibi yahay iyo hadduu ido yahayba, waayo, waxaa
iska leh Rabbiga. 27 Oo hadduu yahay neef nijaas ah markaas isagu waa inuu ku furtaa
intii aad ku qiimayso, oo weliba waa inuu ku sii daraa intaas oo shan meelood loo dhigay
meesheed, oo haddaan la soo furanna waa in lagu iibiyaa intii aad ku qiimayso.

28 Habase yeeshee wixii gooni loo sooco, oo qof waxyaalihiisa oo dhan Rabbiga uga
sooco, hadday waxaasu yihiin qof, ama neef, ama beerta hantidiisa ah, waa inaan
innaba la iibin ama la furan, waayo, wax kasta oo gooni loo sooco waa wax Rabbiga
ugu wada quduusan. 29 Oo qof alla qofkii gooni loo sooco oo dadka laga sooco oo dhan
waa inaan innaba la soo furan, laakiinse hubaal waa in la dilaa.

30 Oo meeltobnaadka waxa dalka ka baxa oo dhan hadday yihiin dhulka iniinihiisa
ama hadday yihiin midhaha dhirtaba, Rabbigaa iska leh, oo waa wax Rabbiga quduus
u ah. 31 Oo haddii qof doonayo inuu wax meeltobnaadkiisii ah furto waa inuu ku daraa
waxaas oo shan meelood loo dhigay meeshood. 32 Oo kulli meeltobnaadka lo'da ah
ama kan adhiga ah oo dhan, wax alla wixii lagu tiriyo ee hoos maro usha adhijirka,
meeltobnaadku waa inuu Rabbiga quduus u ahaadaa. 33 Oo neefkaasu inuu xun yahay
iyo inuu fiican yahay, isagu waa inuusan kala hubsan, waana inuusan beddelin, oo
kolnaba hadduu beddelo, markaas isagii iyo kii lagu beddelayba waa inay quduus wada
ahaadaan ee aan la soo furan.
34 Kuwanu waa amarradii Rabbigu Muuse kaga amray Buur Siinay oo uu reer binu
Israa'iil ugu soo dhiibay.

KITAABKII AFRAAD EE MUUSE EE LA YIDHAAHDO TIRINTII

Tirintii Reer Binu Israa'iil
1 Rabbigu wuxuu Muuse kula hadlay cidladii Siinay, isagoo ku jira teendhadii shirka,
bishii labaad maalinteedii kowaad, oo ah sannaddii labaad oo ay dalkii Masar ka soo
bexeen dabadeed, oo wuxuu ku yidhi, 2 Shirka reer binu Israa'iil oo dhan u soo tiriya
qolo qolo iyo reer reer, sida ay tirada magacyadoodu tahay, nin kasta madax madax u
tiriya. 3 Oo waxaad tirisaa intii labaatan sannadood jirta iyo intii ka sii weyn. Inta reer
binu Israa'iil oo dagaal u bixi karta oo dhan adiga iyo Haaruun waa inaad koox koox
u tirisaan. 4 Oo waa inuu idinla jiraa qabiil kasta nin ka mid ah oo reerka aabbihiis
madax u ah. 5 Oo nimanka isla kiin taagi doona magacyadooduna waa kuwan: reer
Ruubeen waxaa ka iman Eliisuur ina Shedeeyuur. 6 Reer Simecoonna waxaa ka iman
Shelumii'eel ina Suuriishadday. 7 Reer Yahuudahna waxaa ka iman Naxshoon ina Cam-
miinaadaab. 8 Reer Isaakaarna waxaa ka iman Netaneel ina Suucaar. 9 Reer Sebulunna
waxaa ka iman Elii'aab ina Xeelon. 10 Oo kuwa reer Yuusufna waxaa reer Efrayim ka
iman Eliishaamaac ina Cammiihuud: oo waxaa reer Manaseh ka iman Gamalii'eel ina
Fedaahsuur. 11 Oo reer Benyaamiinna waxaa ka iman Abiidaan ina Gidconii. 12 Oo reer
Daanna waxaa ka iman Axiiceser ina Cammiishadday. 13 Oo reer Aasheerna waxaa ka
iman Fagcii'eel ina Cokraan. 14 Oo reer Gaadna waxaa ka iman Eliyaasaaf ina Decuu'eel.
15 Oo reer Naftaalina waxaa ka iman Axiirac ina Ceynaan. 16 Kuwanu waa kuwa shirka
looga yeedhay oo amiirro u ahaa qabiilooyinka aabbayaashood, oo waxay ahaayeen
madaxdii kumanyaalka reer binu Israa'iil. 17 Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay
kaxaysteen nimankaas la magacaabay, 18 oo shirkii oo dhan ayay isu soo ururiyeen
bishii labaad maalinteedii kowaad, oo waxay u soo abtirsadeen qolo qolo iyo reer
reer, oo ay madax madax u tiriyeen sida tirada magacyadoodu ay ahayd intii labaatan
sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba. 19 Oo Muusena wuxuu iyagii cidlada Siinay
ugu tiriyey sidii Rabbigu ku amray.
20 Oo reer Ruubeen oo ahaa curadkii Israa'iil farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii
ay tirada magacyadoodu ahayd markii madax madax loo tiriyey, nin kasta oo labaatan
sannadood jiray iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay oo dhan,
21 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Ruubeen waxay ahaayeen lix iyo afartan
kun iyo shan boqol.
22 Oo reer Simecoon farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, kuwii iyaga laga tiriyey sidii
ay tirada magacyadoodu ahayd markii madax madax loo tiriyey, nin kasta oo labaatan
sannadood jiray iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay oo dhan,
23 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Simecoon waxay ahaayeen sagaal iyo
konton kun iyo saddex boqol.
24 Oo reer Gaadna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu
ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal
u bixi kartay oo dhan, 25 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Gaad waxay
ahaayeen shan iyo afartan kun iyo lix boqol iyo konton.
26 Oo reer Yahuudahna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada maga-
cyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii
dagaal u bixi kartay oo dhan, 27 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Yahuudah
waxay ahaayeen afar iyo toddobaatan kun iyo lix boqol.
28 Oo reer Isaakaarna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada maga-
cyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii

dagaal u bixi kartay oo dhan, 29 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Isaakaar
waxay ahaayeen afar iyo konton kun iyo afar boqol.
30 Oo reer Sebulunna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada maga-
cyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii
dagaal u bixi kartay oo dhan, 31 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Sebulun
waxay ahaayeen toddoba iyo konton kun iyo afar boqol.
32 Oo kuwa reer Yuusuf oo ahaa reer Efrayim farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer,
sidii ay tirada magacyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii
weynaydba, in alla intii dagaal u bixi kartay oo dhan, 33 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd
qabiilkii reer Efrayim waxay ahaayeen afartan kun iyo shan boqol.
34 Oo reer Manasehna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada maga-
cyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii
dagaal u bixi kartay oo dhan, 35 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Manaseh
waxay ahaayeen laba iyo soddon kun iyo laba boqol.
36 Oo reer Benyaamiinna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada mag-
acyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla
intii dagaal u bixi kartay oo dhan, 37 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer
Benyaamiin waxay ahaayeen shan iyo soddon kun iyo afar boqol.
38 Oo reer Daanna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada magacyadoodu
ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal
u bixi kartay oo dhan, 39 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Daan waxay
ahaayeen laba iyo lixdan kun iyo toddoba boqol.
40 Oo reer Aasheerna farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada maga-
cyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii
dagaal u bixi kartay oo dhan, 41 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Aasheer
waxay ahaayeen kow iyo afartan kun iyo shan boqol.
42 Oo reer Naftaalina farcankoodii, qolo qolo iyo reer reer, sidii ay tirada maga-
cyadoodu ahayd, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii
dagaal u bixi kartay oo dhan, 43 intii iyaga laga tiriyey oo ahayd qabiilka reer Naftaali
waxay ahaayeen saddex iyo konton kun iyo afar boqol.
44 Kuwaasu waa kuwii la tiriyey, oo ay tiriyeen Muuse iyo Haaruun iyo amiirradii
reer binu Israa'iil oo laba iyo toban nin ahaa oo midkood kastaba loo soocay reerkii
aabbihiis. 45 Haddaba intii reer binu Israa'iil oo dhan ee reerihii aabbayaashood laga
tiriyey, intii labaatan sannadood jirtay iyo intii ka sii weynaydba, in alla intii dagaal u
bixi kartay oo dhan oo reer binu Israa'iil dhex joogtay, 46 xataa intii la tiriyey oo dhammu
waxay ahaayeen lix boqol iyo saddex kun, iyo shan boqol iyo konton.
47 Laakiinse qabiilkii reer Laawi reer reer looma tirin. 48 Waayo, Rabbigu waa
la hadlay Muuse oo wuxuu ku yidhi, 49 Qabiilka reer Laawi oo keliya waa inaadan
tirin, oo reer binu Israa'iilna waa inaadan tiradooda ku dhex darin, 50 laakiinse reer
Laawi waxaad u doorataa inay u taliyaan taambuugga maragga, iyo alaabtiisa oo dhan,
iyo waxa uu isagu leeyahay oo dhan. Iyagu waa inay taambuugga iyo alaabtiisa oo
dhan sidaan, oo ay u adeegaan, oo ay taambuugga hareerihiisa degaan. 51 Oo markii
taambuuggu hor u dhaqaaqayo reer Laawi waa inay furaan, markii taambuugga la
dhisayona reer Laawi waa inay dhisaan, oo shisheeyihii u soo dhowaadana waa in la
dilaa. 52 Oo reer binu Israa'iilna markay teendhooyinkooda dhistaan, nin waluba tiisa
xeradiisa ha ka dhisto, oo nin waluba calankiisa ha uga ag dhisto sida ciidammadoodu
yihiin. 53 Laakiinse reer Laawi waa inay teendhooyinkooda ka dhistaan taambuugga
maragga hareerihiisa, si aan cadho ugu soo degin shirka reer binu Israa'iil; oo reer
Laawi waa inay u taliyaan taambuugga maragga. 54 Oo reer binu Israa'iil sidaasay
yeeleen; oo sidii Rabbigu Muuse ku amray oo dhan ayay wada yeeleen.

2

Nidaamkii Degidda

1 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer
binu Israa'iil waa in nin waluba teendhadiisa ka ag dhistaa calankiisa, iyagoo ag
jooga bandiiradihii reerka aabbahood, oo waa inay teendhooyinkooda ka dhistaan
meel teendhada shirka ka hor jeedda oo hareeraheeda ah. 3 Oo kuwa ka dhistaa
xagga bari dhanka qorrax ka soo baxa waa inay ahaadaan kuwa calanka xerada reer
Yahuudah sida ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Yahuudahna waa inuu ahaadaa
Naxshoon ina Cammiinaadaab. 4 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen
afar iyo toddobaatan kun iyo lix boqol. 5 Oo kuwa ku xiga oo agtiisa ka dhistaana waa
inay ahaadaan qabiilka reer Isaakaar, oo amiirka reer Isaakaarna waa inuu ahaadaa
Netaneel ina Suucaar. 6 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen afar iyo
konton kun iyo afar boqol. 7 Qabiilka reer Sebulunna, oo amiirka reer Sebulunna waa
inuu ahaadaa Elii'aab ina Xeelon. 8 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyeyna waxay ahaayeen
toddoba iyo konton kun iyo afar boqol. 9 Oo kulli intii xerada reer Yahuudah laga
tiriyey oo dhammu waxay ahaayeen boqol iyo lix iyo siddeetan kun iyo afar boqol, siday
ciidammadoodu yihiin, oo iyagu waa inay marka hore baxaan.

10 Oo xagga koonfureedna waa inuu ahaadaa calanka xerada reer Ruubeen, siday
ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Ruubeenna waa inuu ahaadaa Eliisuur ina
Shedeeyuur. 11 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen lix iyo afartan kun
iyo shan boqol. 12 Oo kuwa ku xigaana waa inay ahaadaan qabiilka reer Simecoon.
Oo amiirka reer Simecoonna waa inuu ahaadaa Shelumii'eel ina Suuriishadday. 13 Oo
ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen sagaal iyo konton kun iyo saddex boqol.
14 Qabiilka reer Gaadna, oo amiirka reer Gaadna waa inuu ahaadaa Eliyaasaaf ina
Recuu'eel. 15 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo
lix boqol iyo konton. 16 Oo kulli intii xeradii reer Ruubeen laga tiriyey waxay ahaayeen
boqol iyo kow iyo konton kun iyo afar boqol iyo konton, siday ciidammadoodu ahaay-
een. Oo iyana waa inay marka labaad baxaan.

17 Dabadeedna teendhada shirku waa inay baxdaa, iyadoo kooxda reer Laawi ku
dhex jirta kooxaha kale, oo siday u degaan waa inay u baxaan, nin kasta oo meeshiis
ku jira oo calankooda ag jooga.

18 Oo dhanka galbeedna waa inuu ahaadaa calanka xerada reer Efrayim siday
ciidammadoodu yihiin, oo amiirka reer Efrayimna waa inuu ahaadaa Eliishaamaac ina
Cammiihuud. 19 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen afartan kun iyo shan
boqol. 20 Oo qabiilka reer Manaseh waa inuu ku xigaa; oo amiirka reer Manasehna
waa inuu ahaadaa Gamalii'eel ina Fedaahsuur. 21 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey
waxay ahaayeen laba iyo soddon kun iyo laba boqol. 22 Qabiilkii reer Benyaamiinna, oo
amiirka reer Benyaamiinna waa inuu ahaadaa Abiidaan ina Gidconii. 23 Oo ciidankiisii
kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo soddon kun iyo afar boqol. 24 Oo kulli intii
xerada reer Efrayim laga tiriyey waxay ahaayeen boqol iyo siddeed kun iyo boqol, siday
ciidammadoodii ahaayeen. Oo iyana waa inay marka saddexaad baxaan.

25 Oo dhanka woqooyina waa inuu ahaadaa calanka xerada reer Daan siday ci-
idammadoodu yihiin, oo amiirka reer Daanna waa inuu ahaadaa Axiiceser ina Cam-
miishadday. 26 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey waxay ahaayeen laba iyo lixdan kun
iyo toddoba boqol. 27 Oo qabiilka reer Aasheer waa inuu ku xigaa, oo amiirka reer
Aasheerna waa inuu ahaadaa Fagcii'eel ina Cokraan. 28 Oo ciidankiisii kuwii laga tiriyey
waxay ahaayeen kow iyo afartan kun iyo shan boqol. 29 Qabiilkii reer Naftaalina, oo
amiirka reer Naftaalina waa inuu ahaadaa Axiirac ina Ceynaan. 30 Oo ciidankiisii kuwii
laga tiriyey waxay ahaayeen saddex iyo konton kun iyo afar boqol. 31 Oo kulli intii

xerada reer Daan laga tiriyey waxay ahaayeen boqol iyo toddoba iyo konton kun iyo lix boqol. Oo iyagu waa inay baxaan marka ugu dambaysa, iyagoo calammadooda ag jooga.
32 Kuwaasu waa intii laga tiriyey reer binu Israa'iil siday reerahoodu ahaayeen. Kulli intii xerooyinka laga tiriyey sidii ciidammadoodii ahaayeen waxay ahaayeen lix boqol
iyo saddex kun iyo shan boqol iyo konton. 33 Laakiinse reer Laawi laguma tirin reer
binu Israa'iil, waayo, sidaas ayaa Rabbigu Muuse ku amray. 34 Sidaasay reer binu
Israa'iil yeeleen, oo kulli wixii Rabbigu Muuse ku amray, sidaasay dhammaan uga ag dhisteen calammadoodii, oo sidaasay ugu bexeen siday qoladoodii iyo reerahoodii ahaayeen.

3

Reer Laawi
1 Haddaba kuwanu waxa weeye farcammadii Haaruun iyo Muuse waagii Rabbigu
Muuse kula hadlay Buur Siinay. 2 Oo kuwanu waa wiilashii Haaruun magacyadoodii,
Naadaab oo curadkii ahaa, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. 3 Kuwaasu
waa wiilashii Haaruun magacyadoodii, oo waa wadaaddadii la subkay oo uu gooni
uga dhigay inay adeegaan shuqulka wadaadnimada. 4 Naadaab iyo Abiihuu waxay
ku dhinteen Rabbiga hortiisa, markay dab qalaad ku bixiyeen Rabbiga hortiisa iyagoo cidlada Siinay jooga, oo iyagu carruurna ma ay lahayn. Markaasay Elecaasaar iyo Iitaamaar shuqulkii wadaadnimada kaga adeegi jireen aabbahood Haaruun hortiisa.
5 Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 6 Qabiilka reer Laawi soo
dhowee oo wadaadka Haaruun hortiisa keen inay isaga u adeegaan. 7 Oo iyagu waa
inay amarkiisa iyo amarka shirka oo dhan ku yeelaan teendhada shirka horteeda si ay
hawsha taambuugga u sameeyaan. 8 Oo waa inay dhawraan alaabta teendhada shirka
oo dhan, iyo amarka reer binu Israa'iil, si ay hawsha taambuugga u sameeyaan. 9 Oo
adigu waa inaad reer Laawi siisaa Haaruun iyo wiilashiisaba, oo iyaga dhammaantood
waa la siiyey reer binu Israa'iil aawadood. 10 Oo waa inaad Haaruun iyo wiilashiisa dooorataa, oo iyagu waa inay dhawraan wadaadnimadooda, oo shisheeyihii u soo dhowaadana waa in la dilaa.
11 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 12 Oo bal eeg, anna waxaan
reer Laawi kala dhex baxay reer binu Israa'iil intii aan ka qaadan lahaa curadyada reer binu Israa'iil ee maxalka furta oo dhan, oo reer Laawi waxay ahaanayaan kuwaygii,
13 waayo, curadyada oo dhan anigaa iska leh. Maalintii aan curadyadii Masar oo dhan wada laayay ayaan quduus ka wada dhigtay curadyada reer binu Israa'iil, dad iyo duunyoba, oo iyagu kuwaygay ahaanayaan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah.
14 Oo haddana Rabbigu wuxuu Muuse kula hadlay cidlada Siinay, oo wuxuu ku
yidhi, 15 Reer Laawi oo dhan u soo wada tiri reer reer iyo qolo qolo. Nin kasta oo
bil jira ama ka sii weyn waa inaad tirisaa. 16 Markaasaa Muuse iyagii u tiriyey sidii
eraygii Rabbigu ahaa oo uu isaga ugu amray. 17 Kuwanu waxay ahaayeen wiilashii
Laawi magacyadoodii: Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. 18 Oo kuwanuna waa
magacyadii wiilashii Gershoon siday qolooyinkoodu yihiin, Libnii iyo Shimcii. 19 Oo
wiilashii Qohaad siday qolooyinkoodu yihiin waa Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon,
iyo Cusii'eel. 20 Oo wiilashii Meraariina siday qolooyinkoodu yihiin waa Maxlii iyo Mushii, kuwanu waa qolooyinkii reer Laawi siday reerahoodu yihiin.
21 Oo Gershoon waxaa ka soo farcamay reer Libnii iyo reer Shimcii, kuwaasu waa
qolooyinkii reer Gershoon. 22 Oo kuwii iyaga laga tiriyey siday ahayd tiradii kuwii lab ahaa oo dhan, intii bil jirtay ama ka sii weynayd, kulli intoodii la tiriyey waxay
ahaayeen toddoba kun iyo shan boqol. 23 Oo reer Gershoon qolooyinkoodii waa inay
taambuugga dabadiisa xagga galbeedka teendhooyinkooda ka dhistaan. 24 Oo amiirka

reer Gershoonna waa inuu ahaadaa Eliyaasaaf ina Laa'eel. 25 Oo reer Gershoonna
waa inay teendhada shirka ugu taliyaan taambuuga, iyo Teendhada, iyo dedkeeda,
iyo daaha iridda teendhada shirka, 26 iyo barxadda daahyadeeda, iyo daaha iridda
barxadda oo taambuugga iyo meesha allabariga ku wareegsan iyo xadhkihii hawsha
lagu qabto oo dhan.

27 Oo Qohaadna waxaa ka soo farcamay reer Camraam, iyo reer Isehaar, iyo reer Xe-
broon, iyo reer Cusii'eel; kuwaasu waa qolooyinkii reer Qohaad. 28 Siday ahayd tiradii
kuwii lab ahaa oo dhan intii bil jirtay ama ka sii weynayd waxay ahaayeen siddeed
kun iyo lix boqol, oo waxay u taliyeen meesha quduuska ah. 29 Oo qolooyinka reer
Qohaad waa inay taambuugga dhankiisa koonfureed teendhooyinkooda ka dhistaan.
30 Oo amiirka reer Qohaadna waa inuu ahaadaa Eliisaafaan ina Cusii'eel. 31 Oo iyana
waxay u talin doonaan sanduuqa, iyo miiska, iyo laambadda, iyo meelaha allabariga,
iyo weelasha meesha quduuska ah oo ay ku adeegaan, iyo daaha, iyo hawsha oo dhan.
32 Oo Elecaasaar ina wadaadka Haaruun waa inuu ahaadaa amiirka amiirrada reer
Laawi, oo wuxuu korka ka ilaalin doonaa kuwa u taliya meesha quduuska ah.

33 Oo Meraariina waxaa ka soo farcamay reer Maxlii iyo reer Mushii, kuwaasu waa
qolooyinkii reer Meraarii. 34 Oo kuwoodii loo tiriyey siday ahayd tiradii kuwii labka
ahaa oo dhan, intii bil jirtay ama ka sii weynayd, waxay ahaayeen lix kun iyo laba boqol.
35 Oo qabiilka reer Meraarii amiirkoodii wuxuu ahaa Surii'eel ina Abiixayil, oo iyana
waa inay taambuugga dhankiisa woqooyi teendhooyinkooda ka dhistaan. 36 Oo reer
Meraarii waxaa loo amray inay u taliyaan taambuugga looxyadiisa, iyo ulihiisa gudban,
iyo tiirarkiisa, iyo saldhigyadiisa, iyo alaabtiisa oo dhan, iyo hawshiisa oo dhan,
37 iyo tiirarka barxadda ku wareegsanna, iyo saldhigyadooda, iyo musaamiirtooda iyo
xadhkahooda. 38 Oo kuwa teendhooyinkooda ka dhistaa taambuugga xaggiisa bari iyo
teendhada shirka horteeda xagga qorrax ka soo baxa waa inay ahaadaan Muuse iyo
Haaruun iyo wiilashiisa, oo waxay reer binu Israa'iil ugu talinayaan meesha quduuska
ah; oo shisheeyaha u soo dhowaadana waa in la dilaa. 39 Oo kulli intii reer Laawi ah ee
la tiriyey, oo Muuse iyo Haaruun ay qolo qolo ugu tiriyeen amarkii Rabbiga, kuwii lab
ahaa oo dhan oo bil jiray ama ka sii weynaa, waxay ahaayeen laba iyo labaatan kun.

40 Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Tiri curadyada labka ah oo reer binu
Israa'iil oo dhan, intii bil jirta ama ka sii weyn, oo magacyadooda ku soo xisaab.
41 Oo waa inaad ii qaaddaa reer Laawi intii aad ii qaadi lahayd curadyada reer binu
Israa'iil oo dhan, oo waa inaad xoolaha reer Laawina ii qaaddaa intii aad ii qaadi
lahayd curadyada xoolaha reer binu Israa'iil oo dhan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah.
42 Markaasaa Muuse curadyadii reer binu Israa'iil oo dhan u tiriyey sidii Rabbigu ugu
amray. 43 Oo curadyadii labka ahaa oo dhammu, sidii tirada magacyadoodu ahayd,
intii bil jirtay ama ka sii weynayd, kuwii iyaga laga soo tiriyey waxay ahaayeen laba
iyo labaatan kun iyo laba boqol iyo saddex iyo toddobaatan.

44 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 45 Reer Laawi ii qaad intii
aad ii qaadi lahayd curadyada reer binu Israa'iil oo dhan, oo xoolaha reer Laawina
ii qaad intii aad ii qaadi lahayd xoolaha reer binu Israa'iil, oo reer Laawi kuwaygay
ahaanayaan, waayo, aniga ayaa Rabbiga ah. 46 Oo labada boqol iyo saddex iyo tod-
dobaatanka curad oo reer binu Israa'iil oo ka sii badan reer Laawi, 47 madaxtiriskiiba
waxaad iigu madax furataa shan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah.
(Sheqelku waa labaatan geeraah.) 48 Oo tiradooda dheeraadka ah lacagta lagu madax
furtay waa inaad Haaruun iyo wiilashiisa siisaa. 49 Markaasaa Muuse lacagtii ka qaaday
kuwii ka sii badnaa kuwii lagu madax furtay reer Laawi. 50 Oo curadyadii reer binu
Israa'iil ayuu ka qaaday lacagtii, oo ahayd kun iyo saddex boqol iyo shan iyo lixdan
sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. 51 Oo Muuse lacagtii madaxfurashada

ahayd wuxuu u dhiibay Haaruun iyo wiilashiisii, siduu ahaa eraygii Rabbigu Muuse ku
amray.

4

Reer Qoxaad

1 Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer Qohaad
qolo qolo iyo reer reer uga soo tiri reer Laawi, 3 intii soddon sannadood jirta iyo
intii ka sii weyn ilaa tan iyo konton jir dhammaan intii hawsha gasha si ay shuqulka
teendhada shirka u sameeyaan. 4 Tanu waa hawshii reer Qohaad ee ku jirtay teendhada
shirka. Waa inay waxyaalaha ugu wada quduusan ka adeegaan. 5 Markii dadkii
xeradu ay guurayaan Haaruun iyo wiilashiisu waa inay galaan oo iyagu waa inay
daaha ilxidhka ah soo dejiyaan oo ku daboolaan sanduuqa maragga. 6 Oo markaas
dushooda waa inay ded ah harag adhidibadeed saaraan, oo ay ku kala dul bixiyaan
maro kulligeed buluug ah, oo waa inay ulaha lagu qaado sudhaan. 7 Oo miiska kibista
tusniintana waa inay ku kala bixiyaan maro buluug ah, oo ay dusheedana saaraan
suxuunta, iyo malqacadaha, iyo maddiibadaha, iyo koobabka wax lagaga shubo, oo
kibista joogtada ahuna waa inay saarnaataa, 8 oo markaas waa inay dushooda maro cas
ku kala bixiyaan oo ay isla taasna dedka ah haragga adhidibadeedka ku daboolaan, oo
ay markaas ulaha lagu qaado sudhaan. 9 Oo markaas waa inay maro buluug ah qaadaan
oo ay ku daboolaan laambadda iftiinka, iyo laambadaheeda, iyo birqaabyadeeda, iyo
alaabteeda lagu safeeyo, iyo weelasha saliidda oo dhan oo ay kaga adeegaan. 10 Oo iyada
iyo alaabteeda oo dhanba waa inay dhex geliyaan harag adhidibadeed oo markaas
waa inay usha lagu qaado sudhaan. 11 Oo meesha allabariga oo dahabka ahna waa
inay maro buluug ah ku daboolaan, oo ay ku dedaan ded harag adhidibadeed ah, oo
markaas waa inay ulaha lagu qaado sudhaan. 12 Oo waa inay qaadaan alaabta lagu
adeego oo dhan oo ay kaga adeegaan meesha quduuska ah, waana inay maro buluug
ah ku wada dhex ridaan oo ay ded ah harag adhidibadeed ku dedaan, oo ay usha
lagu qaado sudhaan. 13 Oo waa inay meesha allabariga dambaska ka daadiyaan, oo
ay maro guduudan ku kala dul bixiyaan. 14 Waana inay saaraan alaabteeda oo dhan
oo ay kaga adeegaan, kuwaas oo ah idammada, iyo mudacyada, iyo majarafadaha,
iyo maddiibadaha, iyo weelashii meesha allabariga oo dhan, oo markaas waa inay ku
kala dul bixiyaan ded ah harag adhidibadeed, oo ay ulaha lagu qaado sudhaan. 15 Oo
Haaruun iyo wiilashiisu markay dhammeeyaan inay dedaan meesha quduuska ah iyo
alaabta meesha quduuska ah oo dhan, oo ay dadkii xeradu guurayaan, reer Qohaad ha
yimaadeen oo ha qaadeen; laakiinse iyagu waa inaanay taaban waxyaalaha quduuska
ah si aanay u dhiman. Waxyaalahaasu waa waxa teendhada shirka ku jira oo ay tahay
in reer Qohaad qaadaan. 16 Oo wadaadka Haaruun ah wiilkiisa Elecaasaar ahuna waa
inuu u taliyaa saliidda laambadda, iyo fooxa udgoon, iyo qurbaanka hadhuudhka oo
joogtada ah, iyo saliidda lagu subkado, iyo shuqulka taambuugga oo dhan, iyo waxa ku
jira oo dhan, kuwaasoo ah meesha quduuska ah iyo alaabteedaba.

17 Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun oo wuxuu ku yidhi, 18 Reer
Qohaad qolooyinkooda ha ka gooynina reer Laawi dhexdooda, 19 laakiinse sidan ku
sameeya si ay u noolaadaan oo aanay u dhiman markay u soo dhowaadaan waxyaalaha
ugu wada quduusan. Haaruun iyo wiilashiisu waa inay gudaha galaan, oo ay iyaga u
amraan hawshooda iyo waxqaadkooda, 20 laakiinse iyagu waa inaanay xataa daqiiqad
u gelin inay waxyaalaha quduuska ah arkaan, yaanay dhimane.

Reer Gershoon

21 Oo haddana Rabbigu Muusuu la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 22 Reer Gershoonna
qolo qolo iyo reer reer u soo tiri. 23 Intii soddon sannadood jirta iyo intii ka sii weyn
ilaa tan iyo konton jirka waa inaad soo tirisaa, kulli inta hawsha gasha si ay shuqulka

teendhada shirka u sameeyaan. [24] Tanu waa hawshii qolooyinka reer Gershoon oo
ah adeegidda iyo waxqaadkaba. [25] Iyagu waa inay qaadaan daahyada taambuugga,
iyo teendhada shirka, iyo dedkeeda, iyo dedka ah haragga adhidibadeedka oo kor
saaran, iyo ilxidhka iridda teendhada shirka, [26] iyo daahyada barxadda, iyo ilxidhka
iridda barxadda ku ag taal taambuugga iyo meesha allabariga ee ku wareegsan, iyo
xadhkahooda, iyo alaabta hawshooda oo dhan, oo wax alla wixii iyaga lagu sameeyo
oo dhan, xaggooda waa inay kaga adeegaan. [27] Oo reer Gershoon waa inay amarka
Haaruun iyo wiilashiisa ku qabtaan waxa ay qaadaan iyo shuqulka ay qabtaan oo dhan;
oo idinku waa inaad ku amartaan waxay qaadayaan. [28] Oo tanuna waa qolooyinka reer
Gershoon hawshooda ku saabsan teendhada shirka; oo shuqulkooduna waa inuu ka
hooseeyaa gacanta Iitaamaar ina Haaruun ee wadaadka ah.

Reer Meraarii

[29] Oo reer Meraariina waa inaad qolo qolo iyo reer reer u soo tirisaa. [30] Intii soddon
sannadood jirta iyo intii ka sii weyn ilaa tan iyo konton jirka waa inaad soo tirisaa, mid
kasta oo hawsha gala si uu shuqulka teendhada shirka u sameeyo. [31] Oo tanuna waa
hawsha ay teendhada shirka ku leeyihiin ee ah waxa loo amray inay qaadaan: looxyada
taambuugga, iyo ulihiisa gudban, iyo tiirarkiisa, iyo saldhigyadiisa, [32] iyo tiirarka
barxadda ku wareegsan, iyo saldhigyadooda, iyo musaamiirtooda, iyo xadhkahooda,
iyo alaabtooda oo dhan, iyo hawshooda oo dhan. Oo magac magac waa inaad ugu
amartaan alaabta ay qaadayaan. [33] Taasu waa hawshii qolooyinka reer Meraarii, sida
ay tahay dhammaan hawshooda ku saabsan teendhada shirka, oo waxay ka hoosaysaa
gacantii Iitaamaar ina Haaruun ee wadaadka ah.

Tirintii Qolooyinka Reer Laawi

[34] Markaasaa Muuse iyo Haaruun iyo amiirradii shirku waxay reer Qohaad u tiriyeen
qolo qolo iyo reer reer, [35] intii soddon sannadood jirtay iyo intii ka sii weynayd, ilaa
tan iyo konton jirka, mid kasta oo hawsha geli jiray si uu shuqulka teendhada shirka u
sameeyo. [36] Oo kuwoodii qolo qolo loo tiriyey waxay ahaayeen laba kun iyo toddoba
boqol iyo konton. [37] Kuwanu waa kuwii qolooyinkii reer Qohaad ee la tiriyey, kulli
intii ka adeegi jirtay teendhadii shirka, oo Muuse iyo Haaruun ay ku tiriyeen amarkii
Rabbiga ee uu gacanta Muuse u dhiibay.

[38] Oo kuwii reer Gershoon ee qolo qolo iyo reer reer loo soo tiriyey, [39] intii soddon
sannadood jirtay iyo intii ka sii weynayd ilaa tan iyo konton jirka, mid kasta oo hawsha
geli jiray si uu shuqulka teendhada shirka u sameeyo, [40] xataa kuwoodii qolo qolo iyo
reer reer loo tiriyey waxay ahaayeen laba kun iyo lix boqol iyo soddon. [41] Oo kuwanuna
waa kuwii qolooyinkii reer Gershoon, ee la tiriyey, kulli intii ka adeegi jirtay teendhadii
shirka, oo Muuse iyo Haaruun ay amarkii Rabbiga ku tiriyeen.

[42] Oo kuwii qolooyinka reer Meraarii ee qolo qolo iyo reer reer loo tiriyey, [43] intii
soddon sannadood jirtay iyo intii ka sii weynayd ilaa tan iyo konton jirka, mid kasta
oo hawsha geli jiray si uu shuqulka teendhada shirka u sameeyo, [44] xataa kuwii qolo
qolo loo tiriyey waxay ahaayeen saddex kun iyo laba boqol. [45] Kuwanu waa kuwii
qolooyinka reer Meraarii oo la tiriyey, oo Muuse iyo Haaruun ay ku tiriyeen amarkii
Rabbiga ee uu gacanta Muuse u dhiibay.

[46] Oo kulli intii reer Laawi ah oo la soo tiriyey, oo Muuse iyo Haaruun iyo amiirradii
reer binu Israa'iil ay qolo qolo iyo reer reer u soo tiriyeen, [47] intii soddon sannadood
jirtay iyo intii ka sii weynayd xataa ilaa tan iyo konton jirka, mid kasta oo u geli
jiray si uu shuqulka hawsha u sameeyo, iyo si uu alaabta teendhada shirka u qaado,
[48] xataa kuwoodii la tiriyey waxay ahaayeen siddeed kun iyo shan boqol iyo siddeetan.
[49] Oo sidii amarka Rabbigu ahaa ayaa loogu tiriyey gacantii Muuse, mid walba sidii

hawshiisu ahayd iyo sidii waxqaadkiisu ahaa, oo isagii sidaasuu iyagii u tiriyey sidii Rabbigu Muuse ugu amray.

5

Daahirkii Xerada

[1] Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, [2] Waxaad reer binu Israa'iil
amar ku tidhaahdaa, Xerada ka saara mid kasta oo baras qaba, iyo mid kasta oo
dheecaan ka dareera, iyo mid kasta oo meyd ku nijaasoobay. [3] Oo waa inaad rag iyo
dumarba bixisaan, oo aad xerada dibaddeeda geeysaan si aanay u nijaasayn xeradooda
aan anigu dhex deggan ahay. [4] Oo reer binu Israa'iilna sidaasay yeeleen, oo iyagii
xerada dibaddeeday geeyeen, oo sidii Rabbigu Muuse kula hadlay ayaa reer binu
Israa'iil yeeleen.

Magdhawgii Xadgudubka

[5] Oo haddana ayaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, [6] Reer binu Israa'iil
la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin ama naagu ay galaan dembi ay dadku
galaan, oo ay Rabbiga ku xadgudbaan, oo ay naftaasu sidaas eed ku lahaato, [7] markaas
waa inay qirtaan dembigoodii ay sameeyeen. Oo wixii uu ku xadgudbay waa inuu
dhammaan u magdhabaa, oo weliba ku sii daraa shan meelood meesheed, oo siiyaa
kii uu ku xadgudbay. [8] Laakiinse ninku hadduusan lahayn xigto xadgudubkii mag
laga siiyo, markaas magta xadgudubka ee Rabbiga loo bixiyo waxaa lahaan doona
wadaadka; oo weliba waxaa wehliya wanka kafaaraggudka oo isaga aawadiis loogu
kafaaro gudo. [9] Oo qurbaan kasta oo sare loo qaado oo ah waxyaalaha quduuska ah
oo dhan ee ay reer binu Israa'iil wadaadka u keenaan waa in isagu lahaadaa. [10] Oo nin
walba waxyaalihiisa quduuska ah waa in wadaadku lahaadaa, oo wax alla wixii nin
wadaadka siiyana isagu waa inuu lahaadaa.

Imtixaamiddii Naagta Aan Aamminka Ahayn

[11] Oo haddana ayaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, [12] Reer binu
Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin naagtiis isaga ka tagto oo ay
ku xadgudubto, [13] oo haddii nin kale la jiifsado oo waxaas ninkeedii laga qariyo oo
qarsoodi loo haysto, oo ay naagtaasu sidaas ku nijaasowdo, laakiinse markhaati loo
waayo iyada, amase aan iyada lagu qaban samayntii, [14] oo markaas haddii masayr ku
soo dego ninka oo uu naagtiisa ka masayro oo ay iyadu nijaasowday, amase haddii
masayr ku soo dego oo uu naagtiisa ka masayro oo ayan iyadu nijaasoobin, [15] markaas
ninku waa inuu naagtiisa wadaadka u keenaa, oo iyada aawadeed qurbaan ugu keenaa
eefaah toban meelood loo qaybiyey meeshiis bur shaciir ah. Isagu waa inuusan saliidna
ku shubin amase foox saarin, waayo, taasu waxa weeye qurbaankii masayrka, waana
qurbaan xusuuseed oo dembiga lagu soo xusuusto. [16] Markaas wadaadku waa inuu
iyada soo dhoweeyaa oo Rabbiga hortiisa keenaa. [17] Oo markaas wadaadku waa inuu
biyo quduus ah weel dhoobo ah ku qaadaa, oo ciidda taambuugga dhulkiisa taalna waa
in wadaadku qaadaa oo biyaha ku shubaa, [18] oo markaas waa in wadaadku naagta
keenaa Rabbiga hortiisa, oo naagta timaheeduna ha furfurnaadaan, oo qurbaankii
xusuuseedna gacmaheeda ha ku rido, kaasoo ah qurbaankii masayrka. Wadaadkuna
gacanta ha ku haysto biyaha qadhaadhka ah oo habaarka kiciyo. [19] Oo markaas
wadaadku iyada ha dhaariyo, oo ha ku yidhaahdo naagta, Hadduusan nin kale kula
jiifsan, oo aadan nijaaso ku leexan, adoo ninkaaga ka dambayn lahaa, ka xorow biya-
han qadhaadhka ah oo habaarka kiciyo, [20] laakiinse haddaad gees u leexatay adigoo
ninkaaga ka dambayn lahaa, oo aad markaas nijaasowday, oo haddii nin kale kula
jiifsaday ninkaaga mooyaane, [21] markaas wadaadku waa inuu naagta ku dhaariyaa
dhaar habaar ah, oo wadaadku naagta ha ku yidhaahdo, Markuu Rabbigu bowdadaada

hilib beeliyo oo uu calooshaada barariyo, dadkaaga dhexdiisa ha kaaga dhigo habaar
iyo dhaar, 22 oo biyahan habaarka kiciyaa way ku geli doonaan, oo calooshaaday
bararin doonaan, bowdadaadana way hilib beelin doonaan. Oo naagtuna waa inay
tidhaahdaa, Aamiin, Aamiin. 23 Oo wadaadkiina waa inuu habaarradaas buug ku
qoraa, oo uu biyaha qadhaadhka ah ku baabbi'iyaa. 24 Oo waa inuu naagta cabsiiyaa
biyaha qadhaadhka ah oo habaarka kiciya, oo biyaha habaarka kiciyaa ayaa iyada
geli doona oo qadhaadh bay noqon doonaan. 25 Oo markaas wadaadku waa inuu
qurbaankii masayrka naagta gacanteeda ka qaadaa oo Rabbiga hortiisa ku ruxruxaa,
oo markaas waa inuu meesha allabariga keenaa. 26 Oo markaas wadaadku waa inuu
qaadaa cantoobo muggeed oo qurbaanka xusuuseed ah, oo waa inuu meesha allabariga
ku dul gubaa, oo haddana naagta biyaha cabsiiyaa. 27 Oo markuu iyada biyaha cabsiiyo
markaas hadday iyadu nijaasowday, oo ay ninkeeda ku xadgudubtay, biyaha habaarka
kiciya iyaday geli doonaan oo qadhaadh bay noqon doonaan, oo caloosheedu way
barari doontaa oo bowdadeeduna way hilib beeli doontaa; oo naagtu waxay dadkeeda
ku dhex ahaan doontaa habaar. 28 Laakiinse naagtu haddaanay nijaasoobin illowse
ay daahir tahay, markaas iyadu xor bay ahaanaysaa, wayna uuraysanaysaa. 29 Kanu
waa sharciga ku saabsan masayrka haddii naagu iyadoo ninkeeda ka dambayn lahayd
ka leexato oo ay nijaasowdo, 30 ama haddii masayr ku soo dego nin, oo uu naagtiisa
ka masayro, de markaas waa inuu naagta Rabbiga hor keenaa, oo wadaadku waa
inuu iyada sharcigaas oo dhan ku oofiyaa. 31 Oo markaas ninku dembi xor buu ka
ahaanayaa, oo naagtaasuna dembigeeda way qaadan doontaa.

6

Dhawristii Nidirka Khaaska Ah

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil la
hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin ama naagu galo nidar khaas ah, kaasoo
ah nidarka Nadiirka, inuu Rabbiga gooni isugu sooco, 3 waa inuu ka fogaadaa khamri
iyo wax lagu sakhraamoba. Waa inuusan cabbin khamri khalkiis ama wax lagu
sakhraamo khalkood, oo waa inuusan cabbin dheecaanka canabka, uusanna cunin
canab cusub ama sabiib toona. 4 Maalmaha isa-sociddiisa oo dhan waa inuusan cunin
innaba wax laga sameeyey canab tan iyo inta hoose iyo diirka sare. 5 Maalmaha uu
nidarka isa-sociddiisa qabo oo dhan waa inaan mandiil madaxiisa la marin. Ilamaa uu
dhammaystiro maalmihii uu Rabbiga goonida isugu soocay waa inuu quduus ahaadaa
oo timaha madaxiisana waa inuu daystaa. 6 Oo maalmaha uu Rabbiga gooni isugu
sooco oo dhan waa inuusan meyd u soo dhowaan. 7 Oo waa inuusan isu nijaasayn
aabbihiis ama hooyadiis ama walaalkiis ama walaashiis markay dhintaan; waayo,
waxaa isaga saaran sociddii uu Ilaah isu soocay. 8 Oo maalmaha isa-sociddiisa oo
dhan ayuu quduus u yahay Rabbiga. 9 Oo haddii nin agtiisa kedis ugu dhinto oo uu isagu
nijaaseeyo madaxiisii uu gooni u soocay, markaas waa inuu madaxiisa xiiraa maalinta
daahirintiisa; maalinta toddobaad waa inuu xiiraa. 10 Oo maalinta siddeedaad waa
inuu laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar wadaadka ugu keenaa iridda teendhada
shirka. 11 Oo markaas wadaadku waa inuu mid u bixiyaa qurbaan dembi, midka kalena
qurbaan la gubo, oo waa inuu isaga u kafaaro gudaa, waayo, wuu ku dembaabay meyd,
oo isla maalintaas waa inuu madaxiisa quduus ka dhigaa. 12 Oo waa inuu Rabbiga
gooni isugu soocaa maalmaha isa-sociddiisa oo dhan, oo waa inuu qurbaan xadgudub
u keenaa wan gu jir ah, laakiinse waa inaan maalmihii hore loo tirin, maxaa yeelay,
isa-sociddiisii way nijaasowday.

13 Oo kanu waa sharciga Nadiirka ku saabsan; markii maalmihii isa-sociddiisu ay
dhammaystirmaan waa in isaga la keenaa iridda teendhada shirka, 14 oo waa inuu
qurbaankiisa Rabbiga u bixiyaa. Wan yar oo gu jir ah oo aan iin lahayn waa inuu

qurbaan la gubo u bixiyaa, oo uu sabeen gu jir ah oo aan iin lahaynna qurbaan dembi
u bixiyaa, oo wan weyn oo aan iin lahaynna qurbaanno nabaadiino u bixiyaa, [15] iyo
dambiil ah kibis aan khamiir lahayn taasoo ah moofo ah bur saliid lagu daray iyo
canjeero aan khamiir lahayn oo saliidu marsan tahay, iyo qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ah. [16] Oo markaas wadaadku waa inuu iyaga Rabbiga
hortiisa keenaa, oo waa inuu bixiyaa qurbaankiisa dembiga iyo qurbaankiisa la gubo.
[17] Oo waa inuu Rabbiga allabari ah qurbaanno nabaadiino ugu bixiyaa wanka iyo
dambiisha kibista aan khamiirka lahayn. Oo weliba wadaadku waa inuu bixiyaa
qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qurbaankooda cabniinka ah. [18] Oo Nadiirku waa
inuu madaxii isa-soociddiisa ku xiiraa iridda teendhada shirka agteeda oo markaas
waa inuu qaadaa timihii madaxii isa-soociddiisa, oo waa inuu ku shubaa dabka ka
hooseeya allabariga qurbaannada nabaadiinada ah. [19] Oo markaas wadaadku waa
inuu qaadaa wanka garabkiisa karsan, oo dambiishana ha ka soo bixiyo xabbad moofo
ah oo aan khamiir lahayn iyo xabbad canjeero ah oo aan khamiir lahayn, oo iyaga
ha saaro gacanta Nadiirka markuu madaxii isa-soociddiisa xiiro dabadeed. [20] Oo
wadaadku waa inuu ruxruxaa iyaga inay ahaadaan qurbaan lagu ruxruxo Rabbiga
hortiisa. Intaasu waa u quduus wadaadka oo sakaarka la ruxruxo iyo bowdada sare
loo qaadona way raacaan, oo markaas dabadeed Nadiirku khamri wuu cabbi karaa.
[21] Kaasu waa sharciga Nadiirkii nidar gala, iyo qurbaankiisa uu Rabbiga ugu bixiyo isa-
soociddiisa, iyo weliba wixii uu isagu heli karo; oo isagu siduu nidarkiisa u nidray waa
inuu u sameeyaa, sidii sharciga isa-soociddiisa.

Ducadii Wadaaddada

[22] Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, [23] Haaruun iyo wiilashiisa
la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Idinku waa inaad sidan reer binu Israa'iil ugu
ducaysaan, oo waxaad midkood kasta ku tidhaahdaan,

[24] Rabbigu ha ku barakeeyo, oo ha ku dhawro.

[25] Rabbigu wejigiisa ha kugu iftiimiyo, oo ha kuu roonaado.

[26] Rabbigu jaahiisa kor ha kuugu qaado, oo nabadna ha ku siiyo.

[27] Oo sidaas waa inay magacayga u saaraan reer binu Israa'iil, oo anna iyaga waan
barakayn doonaa.

7

Bixintii Qurbaanka Taambuugga

[1] Maalintii Muuse dhammeeyey dhisiddii taambuugga, oo uu subkay oo quduus ka
dhigay isagii iyo alaabtiisii oo dhan iyo meeshii allabariga iyo weelasheedii oo dhan, oo
uu subkay oo quduus ka dhigay iyagii, [2] ayay amiirradii reer binu Israa'iil oo madaxda u
ahaa reerahood wax bixiyeen. Kuwanu waxay ahaayeen amiirradii qabiilooyinka, oo
iyagu waa kuwii ka sarreeyey kuwii la tiriyey. [3] Oo waxay Rabbiga hortiisa keeneen
qurbaankoodii oo ah lix gaadhi oo dedan, iyo laba iyo toban dibi. Labadii amiirba
waxay keeneen gaadhi, amiir kastaana dibi, oo waxay geeyeen taambuugga hortiisii.
[4] Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse oo wuxuu ku yidhi, [5] Ka qaad iyaga inay u
ahaadaan wax hawsha teendhada shirka lagu sameeyo, oo waxaad siisaa reer Laawi,
nin walba sidii hawshiisu tahay. [6] Markaasaa Muuse gaadhiyaashii iyo dibidii qaaday
oo reer Laawi siiyey. [7] Laba gaadhi iyo afar dibi wuxuu siiyey reer Gershoon, sidii
hawshoodu ahayd. [8] Oo afar gaadhi iyo siddeed dibina wuxuu siiyey reer Meraarii, sidii
hawshoodu ahayd, oo wuxuu ugu dhiibay gacantii wadaadkii Haaruun ahaa wiilkiisii
Iitaamaar. [9] Laakiinse reer Qohaad waxba kama uu siin, maxaa yeelay, iyagaa lahaa
hawshii meesha quduuska ah, oo waxay ku qaadi jireen garbahooda. [10] Oo maalintii
meesha allabariga la subkay ayay amiirradii bixiyeen qurbaankii daahirinta, oo waxay

qurbaankoodii ku bixiyeen meesha allabariga horteeda. [11] Markaasaa Rabbigu Muuse
ku yidhi, Iyagu qurbaankooda waa inay u bixiyaan meesha allabariga daahirinteeda,
oo amiir kastaaba maalintiisa ha bixiyo.

[12] Oo kii maalintii kowaad qurbaankiisii bixiyey wuxuu ahaa Naxshoon oo ahaa ina
Cammiinaadaab oo reer Yahuudah ah. [13] Oo qurbaankiisuna wuxuu ahaa saxan weyn
oo lacag ah oo miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah
oo miisaankeedu yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo
labadoodaba waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis,
[14] iyo malqacad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo.
[15] Oo qurbaan la gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu
jir ah, [16] oo qurbaan dembina wuxuu u keenay orgi. [17] Oo allabarigii qurbaannadii
nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo
shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Naxshoon
ina Cammiinaadaab.

[18] Oo maalintii labaadna waxaa bixiyey Netaneel ina Suucaar oo amiir u ahaa reer
Isaakaar. [19] Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaanki-
isu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay
toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka
buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, [20] iyo malqacad dahab
ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. [21] Oo qurbaan la gubona
wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, [22] oo qurbaan dembina
wuxuu u keenay orgi. [23] Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay
laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu
jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Netaneel ina Suucaar.

[24] Oo maalintii saddexaadna waxaa bixiyey Elii'aab ina Xeelon, oo amiir u ahaa reer
Sebulun. [25] Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu
yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay tod-
dobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka
buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, [26] iyo malqacad dahab
ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. [27] Oo qurbaan la gubona
wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, [28] oo qurbaan dembina
wuxuu u keenay orgi. [29] Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay
laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu
jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Elii'aab ina Xeelon.

[30] Oo maalintii afraadna waxaa bixiyey Eliisuur ina Shedeeyuur oo amiir u ahaa reer
Ruubeen. [31] Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaanki-
isu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay
toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka
buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, [32] iyo malqacad dahab
ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel oo foox ka buuxo. [33] Oo qurbaan la gubona
wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, [34] oo qurbaan dembina
wuxuu u keenay orgi. [35] Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay
laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu
jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Eliisuur ina Shedeeyuur.

[36] Oo maalintii shanaad waxaa bixiyey Shelumii'eel ina Suuriishadday, oo amiir u
ahaa reer Simecoon. [37] Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu
yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba
waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, [38] iyo malqa-
cad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. [39] Oo qurbaan la

gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 40 oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. 41 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu
u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo
wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Shelumii'eel ina Suuriishadday.

42 Oo maalintii lixaadna waxaa bixiyey Eliyaasaaf ina Decuu'eel, oo amiir u ahaa reer
Gaad. 43 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaankiisu yahay
boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay toddobaatan
sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka buuxay
bur saliid lagu daray qurbaankii hadhuudhka aawadiis, 44 iyo malqacad dahab ah ee
miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 45 Oo qurbaan la gubona wuxuu u
keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 46 oo qurbaan dembina wuxuu u
keenay orgi. 47 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay laba dibi,
iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo
intaasu waxay ahayd qurbaankii Eliyaasaaf ina Decuu'eel.

48 Oo maalintii toddobaadna waxaa bixiyey Eliishaamaac ina Cammiihuud oo amiir
u ahaa reer Efrayim. 49 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu
yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba
waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, 50 iyo malqa-
cad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 51 Oo qurbaan la
gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 52 oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. 53 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu
u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo
wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Eliishaamaac ina Cammiihuud.

54 Oo maalintii siddeedaadna waxaa bixiyey Gamalii'eel ina Fedaahsuur oo amiir u
ahaa reer Manaseh. 55 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu
yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba
waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, 56 iyo malqa-
cad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 57 Oo qurbaan la
gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 58 oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. 59 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu
u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo
wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Gamalii'eel ina Fedaahsuur.

60 Oo maalintii sagaalaadna waxaa bixiyey Abiidaan ina Gidconii, oo amiir u ahaa
reer Benyaamiin. 61 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu
yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba
waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, 62 iyo malqa-
cad dahab ah ee miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 63 Oo qurbaan la
gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 64 oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. 65 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu
u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo
wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Abiidaan ina Gidconii.

66 Oo maalintii tobnaadna waxaa bixiyey Axiiceser ina Cammiishadday oo amiir
u ahaa reer Daan. 67 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu
yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba
waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, 68 iyo malqa-
cad dahab ah oo miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 69 Oo qurbaan la

gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 70 oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. 71 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu
u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo
wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Axiiceser ina Cammiishadday.
72 Oo maalintii kow iyo tobnaadna waxaa bixiyey Fagcii'eel ina Cokraan oo amiir
u ahaa reer Aasheer. 73 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo
miisaankiisu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu
yahay toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba
waxaa ka buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, 74 iyo malqa-
cad dahab ah oo miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 75 Oo qurbaan la
gubona wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 76 oo qurbaan
dembina wuxuu u keenay orgi. 77 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu
u keenay laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo
wada gu jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Fagcii'eel ina Cokraan.
78 Oo maalintii laba iyo tobnaadna waxaa bixiyey Axiirac ina Ceynaan oo amiir u ahaa
reer Naftaali. 79 Oo qurbaankiisiina wuxuu ahaa saxan weyn oo lacag ah oo miisaanki-
isu yahay boqol iyo soddon sheqel, iyo maddiibad lacag ah oo miisaankeedu yahay
toddobaatan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah, oo labadoodaba waxaa ka
buuxay bur saliid lagu daray qurbaanka hadhuudhka aawadiis, 80 iyo malqacad dahab
ah oo miisaankeedu yahay toban sheqel, oo foox ka buuxo. 81 Oo qurbaan la gubona
wuxuu u keenay dibi yar, iyo wan weyn, iyo wan yar oo gu jir ah, 82 oo qurbaan dembina
wuxuu u keenay orgi. 83 Oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinadana wuxuu u keenay
laba dibi, iyo shan wan oo waaweyn, iyo shan orgi, iyo shan wan oo yaryar oo wada gu
jir ah, oo intaasu waxay ahayd qurbaankii Axiirac ina Ceynaan.
84 Intaasu waxay ahayd wixii amiirradii reer binu Israa'iil ay maalintii meesha
allabariga la subkay daahirinteeda u bixiyeen, waxayna ahaayeen laba iyo toban saxan
oo waaweyn oo lacag ah, iyo laba iyo toban maddiibadood oo lacag ah, iyo laba iyo
toban malqacadood oo dahab ah. 85 Oo miisaanka saxan kastaa oo lacag ah wuxuu
ahaa boqol iyo soddon sheqel, oo kan maddiibad kastaana wuxuu ahaa toddobaatan
sheqel, oo weelasha oo dhan lacagtoodu waxay ahayd laba kun iyo afar boqol oo sheqel
oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah. 86 Oo laba iyo tobanka malqacadood oo dahabka
ahna waxaa ka wada buuxay foox, oo mid kastaaba waxay ahayd toban sheqel oo le'eg
sheqelka meesha quduuska ah, oo malqacadaha oo dhan dahabkoodu wuxuu ahaa
boqol iyo labaatan sheqel. 87 Oo dibidii qurbaanka la gubo loo bixiyey oo dhammu
waxay ahaayeen laba iyo toban dibi, wanankuna waxay ahaayeen laba iyo toban wan
oo waaweyn, iyo laba iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah, waxaana la keenay
qurbaankoodii hadhuudhka ahaa. Oo qurbaankii dembigana orgidii loo bixiyey waxay
ahaayeen laba iyo toban, 88 oo allabarigii qurbaannadii nabaadiinada dibidii loo
bixiyey oo dhammu waxay ahaayeen afar iyo labaatan, wananka waaweynuna waxay
ahaayeen lixdan, orgiduna waxay ahaayeen lixdan, wananka yaryar oo wada gu jirka
ahuna waxay ahaayeen lixdan. Intaasu waa wixii daahirinta meesha allabariga loo
bixiyey markii la subkay dabadeed. 89 Oo markii Muuse u galay teendhadii shirka
inuu Rabbiga la hadlo, wuxuu maqlay Codka isaga la hadlaya oo ka yeedhaya daboolkii
saarnaa sanduuqii maragga iyo labadii keruub dhexdooda, oo isaguna wuu la hadlay
isagii.

8

Habkii Shididda Laambadaha

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo ku yidhi, 2 Haaruun la hadal, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Markaad laambadaha shiddid, toddobada laambadood oo yaryar waa inay

ka iftiimaan laambadda horteeda. 3 Oo Haaruunna sidaasuu yeelay, oo wuxuu wada
shiday laambadaheedii si ay uga iftiimaan laambadda horteeda, sidii Rabbigu Muuse
ku amray. 4 Oo shuqulkii laambaddu wuxuu ahaa dahab la tumay. Tan iyo salkeeda
ilaa ubaxeeda waxay wada ahayd dahab la tumay. Sidii Rabbigu Muuse u tusay ayuu
laambaddii u sameeyey.

Ka Soociddii Reer Laawi

5 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 6 Reer Laawi ka dhex
sooc reer binu Israa'iil oo iyaga daahiri. 7 Oo markaad daahirinaysid sidan iyaga ku
samee: dushooda waxaad ku rushaysaa biyaha daahirinta, oo iyaguna timaha ha ka
xiireen jidhkooda oo dhan, oo dharkoodana ha maydheen, hana isdaahiriyeen. 8 Oo
markaas iyagu ha kaxaysteen dibi yar iyo qurbaankiisii hadhuudhka oo ah bur saliid
lagu daray, oo dibi kale oo yarna waxaad u kaxaysaa qurbaan dembi. 9 Oo reer Laawi
waa inaad hor taagtaa teendhada shirka, oo waa inaad soo shirisaa dadka reer binu
Israa'iil oo dhan. 10 Oo reer Laawi waa inaad keentaa Rabbiga hortiisa, oo reer binu
Israa'iilna waa inay gacmaha saaraan reer Laawi. 11 Haaruunna waa inuu reer Laawi
Rabbiga hortiisa ugu bixiyaa qurbaan la ruxruxo ahaan reer binu Israa'iil daraaddood,
si ay u sameeyaan Rabbiga hawshiisa. 12 Oo reer Laawina waa inay gacmaha saaraan
madaxa dibida, oo mid waxaad u bixisaa qurbaan dembi, kan kalena waxaad Rabbiga
ugu bixisaa qurbaan la gubo, si aad reer Laawi ugu kafaaro guddid. 13 Oo reer Laawi
waa inaad Haaruun iyo wiilashiisa soo hor taagtaa, oo aad Rabbiga ugu bixisaa qurbaan
la ruxruxo ahaan. 14 Oo waa inaad reer Laawi sidaas uga soocdaa reer binu Israa'iil, oo
reer Laawina kuwaygay ahaan doonaan. 15 Oo markaas dabadeedna reer Laawi ha u
galeen inay ka adeegaan teendhada shirka, oo waa inaad iyaga daahirisaa oo qurbaan
la ruxruxo ahaan u bixisaa. 16 Waayo, iyaga dhammaantood ayaa la iiga soocay reer
binu Israa'iil. Intii lay siin lahaa intii maxal furta oo dhan, kuwaasoo ah curadyada
reer binu Israa'iil oo dhan, ayaan iyaga qaatay. 17 Waayo, dad iyo duunyaba curadyada
reer binu Israa'iil oo dhan anigaa iska leh. Waxaan iyaga quduus ka dhigtay maalintii
aan wada laayay curadyadii dalka Masar oo dhan. 18 Oo waxaan qaatay reer Laawi
intii aan qaadan lahaa curadyada reer binu Israa'iil oo dhan. 19 Oo reer Laawi ayaan
reer binu Israa'iil ka soocay oo hadiyad ahaan u siiyey Haaruun iyo wiilashiisa inay
reer binu Israa'iil uga adeegaan teendhada shirka iyo inay reer binu Israa'iil u kafaaro
gudaan, si aan belaayo ugu dhicin reer binu Israa'iil markii reer binu Israa'iil ay u soo
dhowaadaan meesha quduuska ah. 20 Oo Muuse iyo Haaruun iyo shirkii reer binu
Israa'iil oo dhammu sidaasay ku sameeyeen reer Laawi. Wixii reer Laawi ku saabsanaa
ee uu Rabbigu Muuse ku amray oo dhan ayay reer binu Israa'iil wada yeeleen. 21 Oo reer
Laawina dembi way iska daahiriyeen, oo dharkoodiina way maydheen, markaasaa
Haaruun qurbaan la ruxruxo ahaan Rabbiga hortiisa iyaga ugu bixiyey, oo inuu iyaga
daahiriyo aawadeed ayaa Haaruun u kafaaro guday. 22 Oo markaas dabadeed ayaa reer
Laawi gudaha u galeen inay teendhada shirka kaga adeegaan Haaruun iyo wiilashiisa
hortooda, oo wixii reer Laawi ku saabsanaa ee uu Rabbigu Muuse ku amray ayay ku
sameeyeen.

23 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 24 Tanu waa waxa
reer Laawi intii shan iyo labaatan sannadood jirta ama ka sii weyn ay leeyihiin inay
sameeyaan. Iyagu ha galeen oo ha ka adeegeen hawsha teendhada shirka. 25 Oo markii
ay konton jir gaadhaan waa inay ka joogsadaan hawsha ka-adeegiddeeda oo aanay
mar dambe adeegin, 26 laakiinse walaalahood teendhada shirka ha kala adeegeen si ay
amarka u hayaan laakiinse yaanay hawl dambe qaban. Sidaas waa inaad ka yeeshaa
amarrada ku saabsan reer Laawi hawshooda.

9

Iiddii Kormaridda

1 Markaasaa Rabbigu Muuse kula hadlay cidladii Siinay, bishii kowaad ee sannaddii
labaad oo ka dambaysay wakhtigii ay dalkii Masar ka soo bexeen, oo wuxuu ku yidhi,
2 Weliba reer binu Israa'iil ha dhawreen Iidda Kormaridda xilligeedii la amray. 3 Bishan
maalinteeda afar iyo tobnaad markay fiidkii tahay waa inaad dhawrtaan xilligeedii
la amray. Waxaad u dhawrtaan sida qaynuunnadeedii iyo amarradeedii oo dhammu
ay yihiin. 4 Markaasaa Muuse la hadlay reer binu Israa'iil oo wuxuu u sheegay
inay Iidda Kormaridda dhawraan. 5 Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo tobnaad
markay fiidkii ahayd ayay Iiddii Kormaridda ku dhawreen cidladii Siinay; oo sidii
Rabbigu Muuse ku amray oo dhan ayay reer binu Israa'iil wada yeeleen. 6 Oo waxaa
jiray niman ku nijaasoobay nin dhintay meydkiis oo aanay sidaas aawadeed karin
inay maalintaas Iiddii Kormaridda dhawraan, oo maalintaasay yimaadeen Muuse iyo
Haaruun hortooda. 7 Oo nimankaasu waxay isagii ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu
ku nijaasownay nin dhintay meydkiis. Haddaba maxaa nalooga celiyey inaannu reer
binu Israa'iil la bixinno qurbaankii Rabbiga xilligii la amray? 8 Markaasaa Muuse ku
yidhi, I suga intaan soo maqlayo waxa Rabbigu amri doono oo idinku saabsan.

9 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 10 Reer binu Israa'iil la
hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Haddii nin idinka mid ah amase farcankiinna ka
mid ahu uu ku nijaasoobo sabab meyd ka timid, amase hadduu sodcaal dheer ku jiro,
weli waa inuu Rabbiga u dhawraa Iidda Kormaridda. 11 Bishii labaad maalinteeda
afar iyo tobnaad markay fiidka tahay waa inay dhawraan oo ay kibis aan khamiir
lahayn iyo caleemo qadhaadh cunaan. 12 Waa inayan waxba ka reebin ilaa subaxda, oo
ayan lafahana mid ka jebin. Waa inay u dhawraan sida qaynuunka Iidda Kormaridda
yahay oo dhan. 13 Laakiinse ninkii daahir ah oo aan sodcaal ku jirin oo ka hadha
inuu dhawro Iidda Kormaridda, qofkaasu waa ka go'i doonaa dadkiisa, maxaa yeelay,
wuxuusan bixin qurbaankii Rabbiga xilligiisii la amray, oo ninkaasu dembigiisuu
qaadan doonaa. 14 Oo haddii nin qalaad dhexdiinna deggan yahay, oo uu doonayo inuu
Rabbiga u dhawro Iidda Kormaridda, waa inuu u sameeyaa sida ay Iidda Kormaridda
qaynuunkeeda iyo amarkeedu yihiin, oo kii qalaad iyo kii dalka ku dhashayba waa
inaad isku qaynuun u lahaataan.

Taambuuggii Oo Daruur Dul Joogtay

15 Oo maalintii taambuugga la dhisay ayaa daruurtu qarisay taambuuggii, kaasoo ah
teendhadii maragga, oo fiidkii waxay taambuuggii korkiisa uga muuqatay sida wax dab
u eg ilaa subaxdii. 16 Oo sidaasay mar kasta ahayd. Maalintii daruurtii baa qarisay,
habeenkiina wax dab u eg. 17 Oo mar alla markii daruurta Teendhada korkeeda laga
qaado, dabadeed ayaa reer binu Israa'iil guuri jireen, oo meeshii daruurtu degto ayay
reer binu Israa'iil degi jireen. 18 Oo reer binu Israa'iil waxay ku guuri jireen amarka
Rabbiga, waxayna ku degi jireen amarka Rabbiga; oo in alla inta daruurtu taambuugga
kor joogto halkaasay iska sii degganaan jireen. 19 Oo haddii daruurtu taambuugga kor
joogto maalmo badan, markaas reer binu Israa'iil way xajin jireen amarka Rabbiga
oo mana ay guuri jirin. 20 Oo marmarna daruurtu taambuugga waxay kor joogi jirtay
dhawr maalmood, oo markaas sidii amarka Rabbigu ahaa way iska sii degganaan
jireen, oo waxay ku guuri jireen sidii amarka Rabbigu ahaa. 21 Oo marmarna daruurtu
waxay joogtay fiidkii ilamaa subaxdii; oo markii daruurta subaxdii la qaado ayay
guuri jireen; oo hadday habeen iyo maalin sii joogtana, markii daruurta la qaado ayay
guuri jireen. 22 Oo hadday tahay laba maalmood ama bil ama sannad, in alla intii
daruurtu taambuugga dul joogto, oo ay kor deggan tahay, reer binu Israa'iil way iska
sii degganaan jireen, oo mana ay guuri jirin; laakiinse markii daruurta kor loo qaado

way guuri jireen. 23 Waxay ku degi jireen amarka Rabbiga, oo waxay ku guuri jireen
amarka Rabbiga. Iyagu xukunkii Rabbiga ayay ku dhawri jireen amarkii Rabbigu ugu
soo dhiibay Muuse.

10

Turumbooyinkii Qalinka Ahaa

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Laba turumbo oo
lacag ah samayso, oo waxaad iyaga ka samaysaa lacag la tumay, oo waa inaad u
isticmaashaa ururka markaad isugu yeedhayso iyo markay xerooyinkii guurayaan.
3 Oo markii iyaga laga dhawaajiyo, ururka oo dhammu waa inay kuugu soo shiraan
iridda teendhada shirka. 4 Oo haddii mid keliya la afuufo markaas waxaa kuu soo
shiraya amiirrada ah utaliyayaasha kumanyaalka reer binu Israa'iil. 5 Oo markaad
turumbada digtoonaanta afuuftaan, xerooyinka xagga bari degganu waa inay guuraan.
6 Oo haddana markaad turumbada digtoonaanta afuuftaan mar labaad, xerooyinka
xagga koonfureed degganu ha guureen; oo waa inay afuufaan turumbo digtoonaa-
need guuriddooda aawadeed. 7 Laakiinse markii shirka laysu soo ururinayo waa
inaad turumbada afuuftaan, laakiinse tan digtoonaanta ha ka dhawaajinina. 8 Oo
wadaaddada ah wiilasha Haaruun waa inay turumbooyinka afuufaan, oo iyagu waa
inay idiin ahaadaan qaynuun tan iyo qarniyadiinna oo dhan. 9 Oo markaad wad-
dankiinna dhexdiisa dagaal ugu baxaysaan cadowgiinna idin cadaadiya waa inaad
digtoonaan kaga dhawaajisaan turumbooyinka, oo markaasuu Rabbiga Ilaahiinna
ahu idin xusuusan doonaa, oo cadaawayaashiinna ayaa laydinka badbaadin doonaa.
10 Oo weliba maalintii aad faraxdaan, iyo markaad iidihiinna la amray dhawrtaan,
iyo markay bilaha idiin dhashaan, waa inaad turumbooyinka ku dul dhawaajisaan
qurbaannadiinna la gubo, iyo allabaryada qurbaannadiina nabaadiinada ah, oo iyana
xusuus bay idiinku noqon doonaan Ilaahiinna hortiisa, waayo, aniga ayaa ah Rabbiga
Ilaahiinna ah.

Reer Binu Israa'iil Oo Siinay Ka Guuray

11 Sannaddii labaad, bisheedii labaad, maalinteedii labaatanaad ayaa daruurtii laga
qaaday taambuuggii maragga korkiisa. 12 Oo markaasay reer binu Israa'iil cidlada
Siinay uga guureen sida sodcaalkoodii loo amray, oo daruurtiina waxay degtay cidladii
Faaraan. 13 Oo iyana markii hore waxay sodcaalkoodii ku bilaabeen amarkii Rabbigu
u soo dhiibay Muuse. 14 Oo horta waxaa baxay calankii xeradii reer Yahuudah siday
ciidammadoodu ahaayeen. Oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey Naxshoon ina Cam-
miinaadaab. 15 Oo qabiilka reer Isaakaar ciidankoodana waxaa u sarreeyey Netaneel
ina Suucaar. 16 Oo qabiilka reer Sebulun ciidankoodana waxaa u sarreeyey Elii'aab
ina Xeelon. 17 Markaasaa taambuuggii la furay oo reer Gershoon iyo reer Meraarii oo
taambuugga qaadi jiray ayaa baxay. 18 Oo haddana waxaa baxay calankii xeradii reer
Ruubeen siday ciidammadoodu ahaayeen, oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey Eliisuur
ina Shedeeyuur. 19 Oo qabiilkii reer Simecoon ciidankoodana waxaa u sarreeyey Shelu-
mii'eel ina Suuriishadday. 20 Oo qabiilkii reer Gaad ciidankoodana waxaa u sarreeyey
Eliyaasaaf ina Decuu'eel. 21 Oo haddana waxaa baxay reer Qohaad oo teendhadii qudu-
uska ahayd sida, oo kuwii kalena taambuuggay dhiseen intay iyagu soo socdeen. 22 Oo
haddana waxaa baxay calankii xeradii reer Efrayim siday ciidammadoodu ahaayeen,
oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey Eliishaamaac ina Cammiihuud. 23 Oo qabiilka
reer Manaseh ciidankoodana waxaa u sarreeyey Gamalii'eel ina Fedaahsuur. 24 Oo
qabiilka reer Benyaamiin ciidankoodana waxaa u sarreeyey Abiidaan ina Gidconii.
25 Oo haddana calankii xeradii reer Daan oo ugu wada dambeeyey xerooyinka oo
dhan ayaa baxay siday ciidammadoodu ahaayeen, oo ciidankiisana waxaa u sarreeyey

Axiiceser ina Cammiishadday. 26 Oo qabiilka reer Aasheer ciidankoodana waxaa u
sarreeyey Fagcii'eel ina Cokraan. 27 Oo qabiilkii reer Naftaali ciidankoodana waxaa
u sarreeyey Axiirac ina Ceynaan. 28 Sidaasay reer binu Israa'iil u sodcaaleen siday
ciidammadoodu ahaayeen, oo hore bay u bexeen.
29 Markaasaa Muuse wuxuu ku yidhi Xoobaab ina Recuu'eel oo reer Midyaan ahaa, oo
Muuse soddog u ahaa, Annagu waxaannu u sodcaalaynaa meeshii Rabbigu yidhi, Waan
idin siinayaa. Haddaba na soo raac, oo annana wanaag waannu kuu samaynaynaa,
maxaa yeelay, Rabbigu wanaag ayuu ugu ballanqaaday reer binu Israa'iil. 30 Oo isna
wuxuu isagii ku yidhi, Anigu tegi maayo, laakiinse waxaan u kacayaa dalkaygii iyo
dadkaygii. 31 Oo isna wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye ha naga tegin, waayo,
adigu waad garanaysaa sida roon ee aannu cidlada u degno, oo waxaad noo ahaanaysaa
indho oo kale. 32 Oo weliba haddaad na raacdo, wax kasta oo wanaagsan oo Rabbigu
noo sameeyo annana waannu kuu samaynaynaa.
33 Oo iyaguna buurtii Rabbiga ayay saddex maalmood socodkood ka sii sodcaaleen,
sanduuqii axdiga Rabbiguna iyaguu hor kacay intii saddex maalmood socodkood ah,
inuu iyaga u sii doondoono meel ay ku nastaan. 34 Markay xerada ka bexeen ayaa
daruurtii Rabbigu maalinnimada oo dhan dul joogtay.
35 Oo kolkii sanduuqii hore u baxay ayaa Muuse yidhi, Rabbiyow, sara joogso, oo
cadaawayaashaadu ha kala firdheen, oo kuwa ku necebuna hortaada ha ka carareen.
36 Oo markuu joogsadayna wuxuu yidhi, Rabbiyow, ku soo noqo kumanyaalka kun ee
reer binu Israa'iil.

11

Dabkii Rabbiga Ka Yimid

1 Oo dadkuna waxay ahaayeen sidii kuwo gunuunac badan, oo wax shar ah ayay Rab-
biga dhegihiisa maqashiiyeen. Oo markii Rabbigu maqlay ayaa cadhadiisii kululaatay,
oo dabkii Rabbiguna dhexdooduu ka qaxmay, oo xerada meesheedii ugu dambaysay
ayuu baabbi'iyey. 2 Markaasaa dadkii waxay u qayliyeen Muuse, kolkaasaa Muuse
Rabbiga baryay, oo dabkiina wuu damay. 3 Oo meeshaas magaceediina waxaa loo
baxshay Tabceeraah, maxaa yeelay, dabkii Rabbiga ayaa dhexdooda ka qaxmay.

Digaagduurka Rabbiga Ka Yimid

4 Oo dadkii badnaa oo isku darsanaa oo iyaga ku dhex jirayna aad bay wax ugu
jeeleen. Oo reer binu Israa'iilna mar kalay ooyeen, oo waxay yidhaahdeen, Bal yaa
hilib aannu cunno na siinaya? 5 Annagu waxaannu xusuusan nahay kalluunkii aannu
Masar lacagla'aan uga cuni jirnay, iyo khajaarkii, iyo batiikhii, iyo basashii cagaarka
ahayd, iyo basashii guduudnayd, iyo toontii. 6 Laakiinse haatan naftayadii way cunta
nacday, oo waxba ma jiraan, oo maannadan ma ahaane wax kaloo aan fiirsanno ma
haysanno. 7 Oo maannaduna waxay u ekayd midhaha koryander la yidhaahdo, oo
midabkeeduna wuxuu u ekaa midabka xabagta beduliyum la yidhaahdo. 8 Dadku
way warwareegi jireen oo soo urursan jireen, markaasay mixdin ku daqiijin jireen,
amase mooye ku tumi jireen, oo dheryay ku karsan jireen, oo moofo bay ka samaysan
jireen; oo dhadhankeeduna wuxuu ahaa sida dhadhanka wax saliid lagu sameeyey.
9 Oo habeennimada markii sayaxu xerada ku soo dego ayaa maannaduna la soo dhici
jirtay. 10 Haddana Muuse wuxuu maqlay dadkii oo ka dhex ooyaya qabiilooyinkoodii
oo dhan, oo nin waluba teendhadiisa iriddeeduu taagnaa, markaasaa cadhadii Rabbigu
aad u kululaatay, oo Muusena wuu ka xumaaday. 11 Oo Muuse wuxuu Rabbiga ku yidhi,
Maxaad anoo addoonkaaga ah sida xun iigu gashay? Oo maxaan raallinimadaada u heli
waayay, oo maxaad ii kor saaraysaa dadkan oo dhan culaabtiisa? 12 Dadkan oo dhan
ma anigaa uuraystay? Oo ma anigaa dhalay markaad igu leedahay, Iyaga laabtaada ku

qaad sida aabbe u qaado ilmo caanonuug ah, tan iyo dalkii aad awowayaashood ugu
dhaaratay? 13 Bal xaggee baan ka helayaa hilib aan siiyo dadkan oo dhan? Waayo,
iyagu way igu ooyaan oo waxay igu yidhaahdaan, Hilib aannu cunno na si. 14 Anigu
ma aan qaadi karo dadkan oo dhan, maxaa yeelay, rarkan aad buu iigu culus yahay.
15 Haddaad sidaas ii gashid, waan ku baryayaaye, i dil, haddaad raalli iga tahay, oo
yaanan dandarradayda arkin.

16 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Waxaad ii soo ururisaa toddobaatan nin oo
ah waayeelladii reer binu Israa'iil oo aad garanaysid inay dadka waayeello u yihiin
iyo saraakiil u talisa, oo waxaad iyaga keentaa teendhada shirka inay halkaas kula
istaagaan. 17 Oo anna waan soo degan doonaa, oo halkaasaan kugula hadli doonaa, oo
waxaan qaadi doonaa ruuxa ku kor jooga, markaasaan iyaga saari doonaa, oo waxay
kula qaadi doonaan culaabta dadka, si aanad keligaa u qaadin. 18 Oo dadkana waxaad
ku tidhaahdaa, Hilib baad cunaysaane berri quduus isaga dhiga, waayo, waxaad ku
ooydeen Rabbiga dhegihiisii, oo waxaad tidhaahdeen, Bal yaa hilib aannu cunno na
siinaya? Waayo, markaannu Masar joogi jirnay baa noo dhaantay. Haddaba Rabbigu
hilib buu idin siin doonaa oo idinna waad cuni doontaan. 19 Oo idinku ma cuni
doontaan maalin keliya, ama laba maalmood, amase shan maalmood, amase toban
maalmood, amase labaatan maalmood, 20 laakiinse waxaad cuni doontaan bil dhan,
jeer aad sanka dulalkiisa ka keentaan, oo aad ka diiqootaan, maxaa yeelay, Rabbiga
idin dhex jooga ayaad diiddeen oo aad ku hor ooydeen, oo waxaad tidhaahdeen, Bal
maxaannu Masar uga soo baxnay? 21 Markaasaa Muuse yidhi, Dadka aan dhex joogaa
waa lix boqol oo kun oo nin oo lug ah, oo adna waxaad tidhi, Waxaan iyaga siinayaa
hilib ay bil dhan cunaan. 22 Ma waxaa loo qalaa ido iyo lo' si ay uga dhergaan? Mase
kalluunka badda ku jira oo dhan baa loo soo ururiyaa si ay uga dhergaan?

23 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, War ma gacantii Rabbigaa gaabatay?
Haddaba waad arki doontaa bal in eraygaygu rumoobayo iyo in kale. 24 Markaasaa
Muuse baxay oo dadkii u soo sheegay ereygii Rabbiga, oo wuxuu soo ururiyey tod-
dobaatan nin oo reer binu Israa'iil waayeello u ah, oo Teendhada hareeraheedii ayuu
isugu keenay. 25 Markaasaa Rabbigu ku soo degtay daruurtii oo isagii la hadlay,
wuxuuna qaaday ruuxii isaga saarnaa, markaasuu toddobaatankii waayeel saaray, oo
markii ruxuu korkooda ku degay ayay wax sii sheegeen, laakiinse sidaas mar dambe
ma ay yeelin. 26 Laakiinse laba nin baa xeradii ku dhex hadhay. Mid magiciisa waxaa
la odhan jiray Eldaad, kan kalena magiciisa waxaa la odhan jiray Meedaad, oo iyagana
ruuxii baa ku soo degay, oo waxay ka mid ahaayeen kuwii la qoray, laakiinse uma ay
bixin Teendhadii; oo iyagu xerada dhexdeedii ayay wax ku sii sheegeen. 27 Markaasaa
nin dhallinyaro ah soo orday oo Muuse u soo sheegay oo yidhi, Eldaad iyo Meedaad
xeradii bay wax ku sii sheegayaan. 28 Markaasaa Yashuuca ina Nuun oo Muuse
midiidinkiisa ahaa oo raggiisii uu doortay ka mid ahaa ayaa ku yidhi, Sayidkaygii
Muusow, u diid iyaga. 29 Markaasaa Muuse wuxuu isagii ku yidhi, War ma aniga baad
ii xinaasaysaa? Bal may dadka Rabbiga oo dhammu nebiyo ahaadaan, oo Rabbigu
muu iyaga ruuxiisa ku soo dejiyo! 30 Markaasaa Muuse iyo waayeelladii reer binu
Israa'iilba xerada ku noqdeen. 31 Markaasaa dabayl Rabbiga ka timid, oo waxay badda
ka keentay digaagduur, oo xerada hareeraheedii ayay ku soo daadisay intii maalin
socodkeed ah oo dhankan ah iyo intii maalin socodkeed ah oo dhanka kale ah oo xerada
ku wareegsan, oo dalka korkiisana waxay u jireen intii laba dhudhun ah. 32 Markaasaa
dadkii kacay oo maalintaas oo dhan, iyo habeenkii oo dhan, iyo maalintii dambe oo
dhan waxay soo urursadeen digaagduurkii; oo kii ugu wax yaraa wuxuu soo urursaday
toban xomeer, oo waxay ku kala bixiyeen xerada hareeraheedii. 33 Oo intii hilibkii
ilkahoodii ku dhex jiray, oo aanay weli calalin, ayaa cadhadii Rabbigu dadkii aad
ugu kululaatay, markaasaa Rabbigu wuxuu dadkii ku dhuftay belaayo weyn. 34 Oo

meeshaas magaceedii waxaa loo bixiyey Qibrood Xatawaah, maxaa yeelay, halkaasaa
lagu aasay dadkii hunguri xumaaday. 35 Markaasay dadkii Qibrood Xatawaah ka
guureen, oo waxay u sodcaaleen Xaseerood, Xaseeroodna way degeen.

12

Maryan Iyo Haaruun Oo Xantay Muuse

1 Oo Maryan iyo Haaruunna waxay Muuse u xanteen naagtii reer Kuush oo uu
guursaday, maxaa yeelay, isagu wuxuu guursaday naag reer Kuush. 2 Oo iyagu waxay
yidhaahdeen, War Rabbigu ma Muuse keliyuhuu la hadlay? Miyuusan annagana nala
hadlin? Oo Rabbigu taas wuu maqlay. 3 Haddaba Muuse wuxuu ahaa ninka ugu
wada qalbi qaboobaa dadkii dunida joogay oo dhan. 4 Markaasaa Rabbigu dhaqso ula
hadlay Muuse iyo Haaruun iyo Maryan, oo wuxuu ku yidhi, Saddexdiinnuba kaalaya
teendhada shirka. Oo saddexdoodiiba way soo bexeen. 5 Markaasaa Rabbigu ku
soo degtay tiir daruur ah oo istaagay iriddii teendhadii shirka, oo wuxuu u yeedhay
Haaruun iyo Maryan, kolkaasaa labadoodiiba soo bexeen. 6 Oo wuxuu iyagii ku yidhi,
Haddaba bal hadalladayda maqla. Haddii nebi idinku dhex jiro, anigoo Rabbiga ah
ayaa muujin isku tusi doona, oo riyo baan kula hadli doonaa. 7 Addoonkayga Muuse
sidaas ma aha, oo isagu aamin buu ku yahay gurigayga oo dhan. 8 Isaga bayaan
baan afkayga ugula hadlayaa, oo hadal gudcur ah kula hadli maayo, oo wuxuu arki
doonaa Rabbiga qaabkiisa. Haddaba maxaad uga cabsan weydeen inaad addoonkayga
Muuse wax ka sheegtaan? 9 Markaasaa Rabbigu iyagii aad ugu cadhooday, wuuna ka
tegey. 10 Oo daruurtiina way ka tagtay teendhada korkeedii; oo Maryanna waxaa ku
dhacay baras, oo waxay u caddaatay sida barafka cad oo kale. Markaasaa Haaruun
fiiriyey Maryan oo wuxuu arkay inay baras qabto. 11 Markaasaa Haaruun Muuse ku
yidhi, Sayidkaygiiyow, waan ku baryayaaye, wixii aannu nacasnimada u samaynay iyo
wixii aannu ku dembaabnay aawadood dembi ha noo saarin. 12 Waan ku baryayaaye,
yaanay ahaan sidii mid dhintay oo kale oo jidhkiisii badh baabba'san yahay markuu
uurkii hooyadiis ka soo baxay. 13 Markaasaa Muuse Rabbiga u qayliyey, oo wuxuu ku
yidhi, Ilaahow, waan ku baryayaaye, iyada bogsii. 14 Oo Rabbigu wuxuu Muuse ku
yidhi, Haddii aabbeheed wejiga kaga candhuufo sow ma ay ceebowdeen intii toddoba
maalmood ah? Haddaba xerada ha laga saaro intii toddoba maalmood ah, oo markaas
dabadeedna ha la soo celiyo. 15 Kolkaasaa Maryan xerada dibadda looga xidhay, oo
dadkiina ma guurin ilamaa Maryan mar kale la soo celiyey. 16 Oo dabadeedna dadkii
Xaseerood way ka guureen, oo waxay degeen cidladii Faaraan.

13

Basaasiddii Reer Kancaan

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 War waxaad dirtaa niman
soo basaasa dalka reer Kancaan oo aan reer binu Israa'iil siinayo, oo qabiil walba waa
inaad nin ka dirtaan, oo mid kastaaba ha ahaado amiir iyaga ku jira. 3 Markaasaa
Muuse iyagii ka diray cidladii Faaraan sidii amarkii Rabbigu ahaa, oo kulligood waxay
ahaayeen rag reer binu Israa'iil madax u ahaa. 4 Oo magacyadoodiina kuwan bay
ahaayeen: qabiilkii reer Ruubeen waxaa ka tegey Shammuuca ina Sakuur. 5 Oo
qabiilkii reer Simecoonna Shaafaad ina Xori. 6 Oo qabiilkii reer Yahuudahna Kaaleeb
ina Yefunneh. 7 Oo qabiilkii reer Isaakaarna Yigaal ina Yuusuf. 8 Oo qabiilka reer
Efrayimna Hoosheeca ina Nuun. 9 Oo qabiilkii reer Benyaamiinna Faltii ina Raafuu.
10 Oo qabiilkii reer Sebulunna Gaddii'eel ina Soodii. 11 Oo qabiilkii reer Yuusuf oo ah
reer Manasehna Gaddii ina Suusii. 12 Oo qabiilkii reer Daanna Cammii'eel ina Gemallii.
13 Oo qabiilkii reer Aasheerna Setuur ina Miikaa'eel. 14 Oo qabiilkii reer Naftaalina
Naxbii ina Waafsii. 15 Oo qabiilkii reer Gaadna Ge'uu'eel ina Maakii. 16 Intaasu waa

magacyadii nimankii Muuse u diray inay dalka soo basaasaan. Markaasaa Muuse
wuxuu Hoosheeca ina Nuun u bixiyey Yashuuca. [17] Markaasaa Muuse iyagii u diray
inay dalkii reer Kancaan soo basaasaan, oo wuxuu iyagii ku yidhi, Jidkan koonfureed
xaggiisa u kaca oo buuraha fuula. [18] Oo waxaad soo fiirisaan dalku siduu yahay, iyo
dadka degganu inay xoog badan yihiin iyo inay itaal yar yihiin, iyo inay tiro yar yihiin
iyo inay tiro badan yihiin, [19] iyo dalka ay deggan yihiin siduu yahay inuu wanaagsan
yahay iyo inuu xun yahay, iyo magaalooyinka ay deggan yihiin siday yihiin, inay
xerooyin deggan yihiin iyo inay qalcado xoog badan ku jiraan, [20] iyo siduu dalku yahay
inuu barwaaqaysan yahay iyo in kale, iyo inuu dhir leeyahay iyo in kale. Haddaba
dhiirranaada oo dalka midhihiisa keena. Oo wakhtiguna wuxuu ahaa xilliga uu
canabka hore bislaado. [21] Haddaba iyagii way tageen oo waxay soo basaaseen dalkii tan
iyo cidlada Sin iyo ilaa Rexob oo ku taal meesha Xamaad laga galo. [22] Oo waxay tageen
xagga koonfureed, oo yimaadeen Xebroon; oo Axiiman iyo Sheeshay iyo Talmay oo
reer Canaaq ahaa ayaa halkaas degganaa. (Oo Xebroon waxaa la dhisay goor toddoba
sannadood ka horraysa intaan la dhisin Socan oo Masar ku taal.) [23] Oo haddana waxay
yimaadeen dooxadii Eshkol, oo halkaasay ka goosteen laan rucub canab ahu ku yaal,
oo waxay ku qaadeen ul laba nin u dhexaysa, waxayna keeneen midho rummaan iyo
berde ah. [24] Oo meeshaas magaceeda waxaa la odhan jiray Eshkol, rucubkii canabka
ahaa oo ay reer binu Israa'iil halkaas ka goosteen aawadiis. [25] Oo markay afartan
maalmood dalkii soo basaaseen dabadeed ayay ka soo noqdeen.

Warbixintii Basaasiinta

[26] Markaasay tageen oo Muuse iyo Haaruun iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan
ugu yimaadeen cidladii Faaraan iyo tan iyo Qaadeesh, oo iyagii iyo ururkii oo dhan
war bay u keeneen, oo waxay soo tuseen midhihii dalka. [27] Oo Muuse bay u war-
rameen oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu dalkii aad noo dirtay waan gaadhnay, oo
hubaal wuxuu la barwaaqaysan yahay caano iyo malab, oo midhihiisiina waa kuwan.
[28] Habase yeeshee dadka dalka degganu waa xoog badan yihiin, oo magaalooyinkuna
deyrar bay leeyihiin, waana waaweyn yihiin, oo weliba waxaannu halkaas ku soo
aragnay reer Canaaq. [29] Oo reer Camaaleq waxay deggan yihiin dalka xaggiisa koon-
fureed, oo reer Xeed iyo reer Yebuus iyo reer Amorna waxay deggan yihiin buuraha,
oo reer Kancaanna waxay deggan yihiin badda agteeda iyo Webi Urdun dhinaciisa.
[30] Markaasaa Kaaleeb dadkii ku aamusiiyey Muuse hortiisa, oo wuxuu ku yidhi, War
haddiiba ina keena, aynu dalka qabsannee, waayo, innagu waynu karaynaa inaynu
ka adkaanno. [31] Laakiinse nimankii isaga raacay waxay yidhaahdeen, War innagu
dadkaas kuma kici karno, waayo, way inaga xoog badan yihiin. [32] Oo iyagu dalkii ay
soo basaaseen ayay reer binu Israa'iil war xun uga keeneen, oo waxay yidhaahdeen,
Dalka aannu dhex marnay oo soo basaasnay waa dal cuna dadka deggan, oo dadkii
aannu ku aragnay oo dhammuna waa dad aad u dhaadheer. [33] Oo waxaannu halkaas ku
aragnay dad waaweyn oo xoog badan oo ah reer Canaaq oo ka yimid dadkii waaweynaa
oo xoogga badnaa. Waxaannu isula yaraannay sida kabajaan oo kale, oo hortoodana
sidaas oo kalaannu ku ahayn.

14

Dadkii Oo Caasiyoobay

[1] Oo shirkii oo dhammuna codkoodii bay kor u qaadeen oo qayliyeen, oo dadkiina
habeenkaas way ooyeen. [2] Oo reer binu Israa'iil oo dhammuna waxay u gunuuseen
Muuse iyo Haaruun, oo shirkii oo dhammu waxay iyagii ku yidhaahdeen, Waxaa inoo
roonayd inaynu dalkii Masar ku dhimanno! Amase inaynu cidladan ku dhimanno! [3] Bal
Rabbigu muxuu inoogu soo kexeeyey dalkan aynu seefta ku le'anayna? Naagaheenna
iyo dhallaankeennu dhac bay noqonayaan. Sow inaynu Masar ku noqonno inooma

roona? [4] Oo markaasaa midba midkii kale ku yidhi, Kaalaya aynu madax doorannee oo
aynu Masar isaga noqonnee. [5] Markaasaa Muuse iyo Haaruun waxay ku hor dheceen
ururkii shirka reer binu Israa'iil oo dhan. [6] Oo Yashuuca ina Nuun iyo Kaaleeb ina
Yefunneh oo kuwii dalka soo basaasay ka mid ahaa ayaa dharkoodii iska jeexjeexay,
[7] oo waxay la hadleen shirkii reer binu Israa'iil oo dhan oo ku yidhaahdeen, War
dalkii aannu dhex marnay oo aan soo basaasnay waa dal aad iyo aad u wanaagsan.
[8] Oo haddii Rabbigu inagu farxo, ayuu dalkaas ina geeyn doonaa, oo wuu ina siin
doonaa dalkaas caanaha iyo malabka la barwaaqaysan. [9] Laakiinse Rabbiga ha ku
caasiyoobina, oo ha ka cabsanina dadka dalka deggan, waayo, waxay inoo yihiin sida
kibis oo kale. Daafacoodii korkooda waa laga qaaday, oo Rabbigu innaguu inala jiraaye;
iyaga ha ka cabsanina. [10] Laakiinse shirkii oo dhammu waxay yidhaahdeen, Iyaga ha
la dhagxiyo. Markaasaa ammaantii Rabbigu waxay reer binu Israa'iil oo dhan uga
muuqatay teendhadii shirka.

[11] Oo Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Dadkanu ilaa goormay i quudhsanayaan? Oo
ilaa goormay i rumaysan waayayaan in kastoo aan dhexdooda calaamooyinka oo dhan
ku sameeyey? [12] Haddaba iyagaan belaayo ku dhufan doonaa, oo waan dhaxal tiri
doonaa, oo waxaan kaa samayn doonaa quruun iyaga ka weyn oo ka sii xoog badan.
[13] Markaasaa Muuse wuxuu Rabbiga ku yidhi, De taas waxaa maqli doona Masriyiintii,
waayo, dadka itaalkaagaad iyaga kaga soo dhex bixisay. [14] Oo iyana waxay u sheegi
doonaan dadka dalkan deggan. Iyagu waxay maqleen inaad dadkan dhex joogto,
Rabbiyow, waayo, Rabbiyow, fool ka fool baa laguu arkay oo daruurtaadii baa iyaga
kor taagan, oo maalintii waad ku hor kacdaa tiir daruur ah, habeenkiina tiir dab ah.
[15] Haddaba haddaad dadkan sidii nin keliya u disho, quruumihii warkaaga maqlay way
hadli doonaan, oo waxay odhan doonaan, [16] Rabbigu ma uu karin inuu dadkan keeno
dalkii uu ugu dhaartay, sidaas daraaddeed ayuu cidladii ku laayay. [17] Haddaba waan
ku baryayaaye, Sayidow, xooggaagu wax weyn ha ahaado, sidaad u hadashay oo aad
tidhi, [18] Rabbigu cadho waa u gaabiyaa, oo waa naxariis badan yahay, oo xumaanta
iyo xadgudubka wuu dhaafaa, oo sinaba uma caddeeyo in kan dembiga galay aanu
eed lahayn, oo xumaantii awowayaashana wuxuu gaadhsiiyaa carruurtooda tan iyo
farcanka saddexaad iyo kan afraad. [19] Haddaba waan ku baryayaaye, sida ay naxariis-
taadu u weyn tahay oo aad dadkan u cafiyi jirtay tan iyo dalkii Masar iyo ilaa haddeer
dadkan xumaantooda saamax. [20] Markaasaa Rabbigu yidhi, Sidaad u tidhi, waan u
saamaxay, [21] laakiinse sida runta ah anigu waan noolahay, oo dunida oo dhammuna
waxay ka buuxsami doontaa ammaanta Rabbiga. [22] Kulli dadkii ammaantayda arkay,
oo arkay calaamooyinkii aan ku sameeyey Masar iyo cidladii, oo weliba tobankan
jeer i jirrabay oo aanay codkaygiina dhegaysan, [23] hubaal ma ay arki doonaan dalkii
aan awowayaashood ugu dhaartay, oo intoodii i quudhsatayna midna ma arki doono.
[24] Laakiinse addoonkayga Kaaleeb wuxuu lahaa ruux kaleeto oo dhammaan ahaan buu
ii raacay, oo sidaas daraaddeed isaga waan geeynayaa dalkii uu tegey, oo farcankiisuna
way lahaan doonaan. [25] Haddaba dooxada waxaa deggan reer Camaaleq iyo reer
Kancaan. Idinku berrito dib u noqda, oo waxaad tagtaan cidladii ku taal jidka loo maro
Badda Cas.

[26] Markaasaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Haaruun, oo wuxuu ku yidhi, [27] Ilaa goor-
maan u adkaysanayaa shirkan sharka ah oo ii gunuusa? Waxaan maqlay gunuuskii
ay reer binu Israa'iil ii gunuuseen. [28] Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaaye, hubaal sidaad dhegahayga ugu hadasheen
ayaan idinku samaynayaa. [29] Meydadkiinnu waxay ku dhici doonaan cidladan, oo
kulli kuwiinna la tiriyey sidii tiradiinnu ahayd oo ah intii labaatan sannadood jirtay
ama ka sii weynayd oo aniga ii gunuusay, [30] hubaal idinku geli maysaan dalkii aan ku
dhaartay inaan idin dejinayo, Kaaleeb ina Yefunneh iyo Yashuuca ina Nuun mooyaane.

31 Laakiinse yaryarkiinna aad tidhaahdeen, Waa la dhacayaa, iyagaan keeni doonaa,
oo iyagu way baran doonaan dalkii aad diiddeen. 32 Laakiinse idinka meydadkiinnu
way ku dhici doonaan cidladan. 33 Oo carruurtiinnuna afartan sannadood ayay cidlada
ku warwareegi doonaan, oo ilaa meydadkiinnu ay cidlada ku baabba'aan iyagu waxay
sidi doonaan daacadnimola'aantiinna. 34 Oo maalmihii aad dalka ku soo basaasteen oo
afartan maalmood ahaa, maalintiiba sannad ayaad dembiyadiinna u qaadanaysaan,
oo idinku xumaantiinna waad qaadanaysaan xataa afartan sannadood, oo waxaad
ogaan doontaan diidniintayda. 35 Anigoo Rabbiga ah ayaa sidaas ku hadlay, oo hubaal
waxan oo dhan ayaan ku samaynayaa shirkan sharka ah ee iiga wada ururay oo dhan.
Cidladan ayay ku baabbi'i doonaan oo ku wada dhiman doonaan. 36 Oo nimankii
Muuse u diray inay dalka soo basaasaan oo soo noqday oo shirka oo dhan ka dhigay
inay isaga u gunuusaan markay dalkii war xun ka keeneen, 37 nimankaas oo war xun
dalkii ka keenay ayaa belaayadii ku dhintay Rabbiga hortiisa. 38 Laakiinse Yashuuca
ina Nuun iyo Kaaleeb ina Yefunneh ayaa nolol kaga hadhay nimankii tegey inay
dalka soo basaasaan. 39 Markaasaa Muuse hadalkaas reer binu Israa'iil oo dhan u
sheegay, kolkaasaa dadkii aad u baroorteen. 40 Markaasaa aroor hore kaceen, oo
buurta dhaladeeday fuuleen, oo waxay yidhaahdeen, Bal eeg, waa na kan, waanan
u kacaynaa meeshii Rabbigu noo ballanqaaday, maxaa yeelay, waannu dembaabnay.
41 Kolkaasaa Muuse yidhi, War Rabbiga amarkiisa maxaad ugu xadgudbaysaan, waayo,
taasu faa'iido idiinma lahaan doonto? 42 Halkaas ha u kicina, waayo, Rabbigu idinma
dhex joogo ee yaan cadaawayaashiinnu idin layn. 43 Waayo, halkaas waxaa idinka
horreeya reer Camaaleq iyo reer Kancaan, oo seeftaad ku le'an doontaan, maxaa
yeelay, Rabbiga lasocodkiisii dib baad uga noqoteen, oo sidaas daraaddeed Rabbigu
idinla jiri maayo. 44 Laakiinse iyagii waxay ku sii adkaysteen inay buurta dhaladeedii
fuulaan, habase yeeshee Muuse iyo sanduuqii axdiga Rabbigu xeradii kama ay bixin.
45 Kolkaasay reer Camaaleq iyo reer Kancaan oo buurta degganaa hoos u degeen, oo
intay laayeen ayay tan iyo Xormaah eryadeen.

15

Qurbaannada Kale Ee Loo Bixiyo Rabbiga

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil la hadal
oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad gaadhaan dalka rugtiinna ah oo aan idin siinayo,
3 haddaad doonaysaan inaad Rabbiga qurbaan dab ugu bixisaan, kaasoo ah qurbaan
la gubo, amase allabari aad nidar ku samaynaysaan, amase qurbaan aad ikhtiyaar ku
bixisaan, amase iidihiinna joogtada ah inaad caraf udgoon Rabbiga uga bixisaan lo'da
ama idaha, 4 haddaba kii wax bixinayaa qurbaankiisa ha ku bixiyo Rabbiga aawadiis
qurbaan hadhuudh ah eefaah toban meelood loo qaybiyey meeshiis oo bur wanaagsan
ah oo lagu daray hiin rubuceed oo saliid ah; 5 oo khamri ah qurbaanka cabniinka hiin
rubuceed waa inaad qurbaanka la gubo ama allabariga ula diyaarisaan wan kasta. 6 Oo
wankii weynna waxaad qurbaan hadhuudh ah u diyaarisaan eefaah toban meelood loo
qaybiyo labadiis meelood oo bur wanaagsan ah oo hiin saddex meelood meel saliid ah
lagu daray. 7 Oo qurbaanka cabniinkana waxaad u bixisaan hiin saddex meelood meel
khamri ah oo Rabbiga u ah caraf udgoon. 8 Oo markaad dibi u bixinaysid allabariga la
gubo amase allabari aad nidar ku samaynaysid, amase qurbaanno nabaadiino oo aad
Rabbiga u bixinayso, 9 markaas eefaah toban meelood loo qaybiyey saddexdiis meelood
oo bur wanaagsan ah oo lagu daray hiin nuskeed saliid ah qurbaan hadhuudh ha ula
bixiyo dibiga. 10 Qurbaanka cabniinkana waa inaad u bixisaa hiin nuskeed khamri
ah, kaas oo ah qurbaan dab lagu sameeyo oo caraf udgoon Rabbiga u ah. 11 Oo sidaas
ha loo sameeyo dibi kasta, ama wan kasta oo weyn, ama wan kasta oo yar, ama orgi
kasta oo yar. 12 Intaad diyaarisaan sida tiradu tahay mid kasta u sameeya. 13 Inta

waddaniga ah oo dhammu waxyaalahan sidaas ha u sameeyeen markay bixinayaan
qurbaan dab lagu sameeyo oo caraf udgoon Rabbiga u ah. 14 Oo haddii shisheeye
idinla deggan yahay ama mid kasta oo idin dhex jooga qarniyadiinna oo dhan, hadduu
doonayo inuu qurbaan dab lagu sameeyo Rabbiga ugu bixiyo caraf udgoon, sidaad
idinku yeeshaan isna waa inuu yeelaa. 15 Oo ururkiinna oo dhammu waa inaad idinka
iyo shisheeyaha idinla degganu lahaataan qaynuun keliya, kaas oo ahaanaya qaynuun
ab ka ab. Waayo, sidaad idinku tihiin, shisheeyuhuna waa inuu Rabbiga hortiisa sidaas
oo kale ku ahaadaa. 16 Oo idinka iyo shisheeyihii idinla degganuba waa inaad lahaataan
isku sharci iyo isku qaynuun.
17 Markaasaa Rabbigu haddana Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 18 Reer binu
Israa'iil la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Dalka aan idin geeynayo markaad gaad-
haan, 19 oo aad dalka cuntadiisa cuntaan waa inaad Rabbiga u bixisaan qurbaan sare
loo qaado. 20 Cajiinkiinna ugu horreeya waa inaad ka bixisaan moofo ah qurbaan sare
loo qaado, oo waa inaad taas sare u qaaddaan sidaad sare ugu qaaddaan qurbaanka
hadhuudhka ee laga qaado meesha hadhuudhka lagu tumo. 21 Oo cajiinkiinna ugu
horreeya waa inaad Rabbiga uga bixisaan qurbaan sare loo qaado tan iyo ab ka ab.

Qurbaankii Dembiga Kama'a Ah

22 Oo markaad qaldantaan oo aydaan wada xajin amarradan oo dhan oo uu Rabbigu
Muuse kula hadlay, 23 xataa wixii uu Rabbigu Muuse idinkaga amray oo dhan tan iyo
maalintii Rabbigu amarka bixiyey ilaa tan iyo ab ka ab, 24 markaas haddii qaladkii
kama' loo sameeyey iyadoo aan shirku ogayn, shirka oo dhammu waa inay qurbaan la
gubo aawadiis dibi yar Rabbiga ugu bixiyaan caraf udgoon, isaga iyo qurbaankiisii had-
huudhka, iyo qurbaankiisii cabniinka, iyo orgi ah qurbaanka dembiga, oo ha loo bixiyo
sida qaynuunku leeyahay. 25 Oo shirka reer binu Israa'iil oo dhan waa in wadaadku
u kafaaro gudaa, oo markaas iyaga waa la cafiyayaa, maxaa yeelay, waxay ahayd
qalad kama' loo sameeyey, oo iyana waxay qaladkoodii u keeneen qurbaankoodii kaas
oo ahaa qurbaan dab loogu sameeyey Rabbiga, iyo qurbaankii dembigooda Rabbiga
hortiisa loogu bixiyey. 26 Oo shirka reer binu Israa'iil oo dhan iyo shisheeyaha iyaga
dhex degganba waa la cafiyi doonaa, waayo, qaladkaas dadka oo dhammu kama' bay
u sameeyeen. 27 Oo haddii qof keliya kama' u dembaabo, isagu waa inuu qurbaanka
dembiga u bixiyaa ceesaan gu jir ah. 28 Oo qofkii qaldamay waa in wadaadku u kafaaro
gudaa naftiisa markuu qofkaas kama' ugu dembaabo Rabbiga hortiisa, si uu isaga u
kafaaro gudo, oo markaas isaga waa la cafiyi doonaa. 29 Waa inaad isku sharci keliya
u yeeshaan kii kama' u qaldama ha ahaadee waddanigii reer binu Israa'iil ku dhex
dhashay ama shisheeyihii iyaga dhex degganba. 30 Laakiinse qofkii gacan kibir leh
gaf ku sameeyaa hadduu waddani yahay iyo hadduu shisheeye yahayba kaasu wuxuu
caayay Rabbiga, oo qofkaas waa in dadkiisa laga gooyaa. 31 Qofkaas dhammaantiis waa
in laga gooyaa, oo dembigiisuna waa inuu korkiisa saarnaadaa, maxaa yeelay, isagu
Rabbiga ereygiisuu quudhsaday, oo amarkiisiina wuu jebiyey.

Diliddii Qofkii Jebiyey Sharciga Sabtida

32 Oo intii reer binu Israa'iil cidladii joogeen, waxay heleen nin maalintii sabtida
qoryo guranaya. 33 Oo kuwii helay isagoo qoryo guranaya waxay u keeneen Muuse
iyo Haaruun iyo shirkii oo dhan. 34 Oo markaasay xidheen, maxaa yeelay, waxa
isaga lagu samayn lahaa ayaan weli la caddayn. 35 Markaasaa Rabbigu Muuse ku
yidhi, Ninka hubaal waa in la dilaa, oo shirka oo dhammu waa inay isaga xerada
dibaddeeda ku dhagxiyaan. 36 Markaasaa shirkii oo dhammu waxay isagii keeneen
xerada dibaddeedii, kolkaasay dhagxiyeen oo wuu dhintay, sidii Rabbigu Muuse ku
amray.

Farqintii Darfaha Dharka

37 Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 38 Reer binu Israa'iil la
hadal, oo waxaad iyaga ku amartaa inay iyagu ab ka ab farqiyaan darfaha dharkooda,
iyo inay faraqa daraf kasta u yeelaan xadhig buluug ah. 39 Oo wuxuu idiin noqonayaa
faraq aad fiirsataan oo aad Rabbiga amarradiisii oo dhan ku xusuusataan inaad
samaysaan, si aydaan u raacin qalbigiinna iyo indhihiinna aad daacadnimola'aan ku
raaci jirteen, 40 laakiinse aad xusuusataan oo aad samaysaan amarradayda oo dhan,
oo aad quduus uu ahaataan Ilaahiinna. 41 Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah
oo dalkii Masar idiinka soo bixiyey inuu Ilaah idiin ahaado. Aniga ayaa ah Rabbiga
Ilaahiinna ah.

16

Qorax, Daataan Iyo Abiiraam

1 Haddaba Qorax ina Isehaar oo ahaa ina Qohaad, oo ka sii ahaa reer Laawi, isaga iyo
Daataan iyo Abiiraam oo ahaa ilma Elii'aab, iyo Oon oo ahaa ina Feled oo reer Ruubeen
ahaa ayaa rag watay, 2 oo waxay ku hor kaceen Muuse iyaga iyo reer binu Israa'iil
qaarkood oo ahaa laba boqol iyo konton amiir oo shirka loo doortay oo wada caan ahaa.
3 Oo iyana way wada urureen oo gees ka noqdeen Muuse iyo Haaruun, oo waxay iyagii
ku yidhaahdeen, Idinku filan, maxaa yeelay, shirka oo dhan qof kastaaba waa quduus,
oo Rabbiguna waa dhex joogaa iyaga. Haddaba maxaad Rabbiga ururkiisa isaga sara
marisaan? 4 Oo Muusena markuu taas maqlay ayuu wejiga dhulka dhigay. 5 Markaasuu
la hadlay Qorax iyo guutadiisii oo dhan oo wuxuu ku yidhi, Berri subax ayaa Rabbigu
muujin doonaa kuwa ah kuwiisa iyo kii quduus ah, wuuna soo dhowayn doonaa; oo kii
uu isagu dooranayana wuu isu soo dhowayn doonaa. 6 Haddaba Qorax iyo guutadiisa
oo dhammay, sidan yeela, oo waxaad qaadataan idammo, 7 oo berrito Rabbiga hortiisa
iyaga dab ku shuba oo foox ku shida, oo kolkaas ninkii Rabbigu doorto, wuxuu ahaan
doonaa quduus. Idinku filan reer Laawiyow. 8 Markaasaa Muuse wuxuu Qorax ku
yidhi, Haddaba maqla reer Laawiyow. 9 Ma idinla yar tahay in Ilaaha reer binu Israa'iil
idiinka soocay shirka reer binu Israa'iil inuu idin soo dhowaysto si aad u samaysaan
hawsha taambuugga Rabbiga oo aad shirka hortiisa istaagtaan oo u adeegtaan, 10 iyo
inuu weliba idinka iyo walaalihiinna reer Laawi oo dhanba soo dhowaystay? Oo
haddana ma waxaad doonaysaan wadaadnimada? 11 Haddaba adiga iyo guutadaada
oo dhammu waxaad isu soo urursateen oo aad gees ka tihiin Rabbiga. Balse maxaa
dhacay oo aad Haaruun ugu gunuustaan? 12 Markaasaa Muuse u cid diray Daataan
iyo Abiiraam oo ahaa ilma Elii'aab, oo iyana waxay yidhaahdeen, Iman mayno. 13 Ma
wax yar baa inaad naga soo kaxaysay dal caano iyo malab la barwaaqaysan, si aad
noogu dishid cidlada dhexdeeda, oo aad weliba annaga amiir isaga kaayo dhigtid? 14 Oo
weliba nama aadan geeyn dal caano iyo malab la barwaaqaysan, oo namana aadan siin
dhul iyo beero canab ah oo aan dhaxalno. War ma waxaad doonaysaa inaad dadkan
indhaha ka riddo? Annagu iman mayno. 15 Markaasaa Muuse aad u cadhooday, oo
wuxuu Rabbiga ku yidhi, Adigu qurbaankooda ha aqbalin. Anigu iyaga dameerna
kama qaadan, midkoodna waxba ma yeelin. 16 Markaasaa Muuse wuxuu Qorax ku
yidhi, Berrito adiga iyo guutadaaduba Rabbiga hortiisa kaalaya, adiga iyo iyaga iyo
Haaruunba. 17 Oo idinka nin waluba idankiisa ha qaato oo foox ha ku shubo, oo ninkiin
kastaaba idankiisa Rabbiga ha hor keeno, kuwaasoo wada ah laba boqol iyo konton
idan, oo weliba adiga iyo Haaruunna idammadiinna soo qaata. 18 Oo iyana nin waluba
idankiisii buu soo qaatay, oo dab bay ku shubeen, fooxna way saareen, kolkaasay
Muuse iyo Haaruun la istaageen iridda teendhadii shirka. 19 Markaasaa Qorax soo
shirsaday shirkii oo dhan oo iyaga ka gees ah, oo wuxuu soo tubay iridda teendhadii
shirka. Oo shirkii oo dhan waxaa u muuqatay ammaantii Rabbiga.

20 Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 21 Idinku
shirkan dhan isaga sooca aan iyaga daqiiqad ku baabbi'iyee. 22 Markaasay wejiga
dhulka dhigeen, oo waxay yidhaahdeen, Ilaahow, adigoo ah Ilaaha binu-aadmiga
oo dhan ruuxoodow, haddaba nin keliyahaa dembaabaye ma dadka shirka oo dhan
baad u cadhoonaysaa? 23 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi,
24 Shirka la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, War, ka ag kaca taambuugyada Qorax,
iyo Daataan iyo Abiiraam. 25 Markaasaa Muuse wuxuu u kacay Daataan iyo Abiiraam,
oo waayeelladii reer binu Israa'iilna isagay soo raaceen. 26 Markaasuu shirkii la
hadlay, oo wuxuu ku yidhi, Waan idin baryayaaye, Isaga fogaada nimankan sharka
ah teendhooyinkooda, oo waxay iyagu leeyihiinna ha taabanina, yaan dembiyadooda
aawadood laydiin baabbi'ine. 27 Haddaba waxay ka kaceen dhinac kasta ee taambuu-
gyadii Qorax iyo Daataan iyo Abiiraam. Markaasay Daataan iyo Abiiraam soo bexeen,
oo waxay istaageen iridda teendhooyinkoodii, iyaga iyo naagahoodii, iyo wiilashoodii,
iyo dhallaankoodiiba. 28 Markaasaa Muuse wuxuu yidhi, Tanaad ku ogaanaysaan in
Rabbigu ii soo diray inaan waxyaalahan oo dhan sameeyo, waayo, anigu maankayga
uun kama samayn. 29 Haddii nimankanu ay u dhintaan sida caadiga u ah dadka oo
dhan, ama iyaga loo booqdo sida dadka oo dhan loo soo booqdo, markaas Rabbigu
ima uu soo dirin. 30 Laakiinse haddii Rabbigu wax cusub sameeyo, oo dhulku afka
kala qaado oo uu iyaga iyo waxay leeyihiin oo dhan liqo, oo haddii iyagoo noolnool ay
She'ool ku dhaadhacaan, de markaas waxaad garan doontaan in nimankanu Rabbiga
quudhsadeen. 31 Oo kolkuu dhammeeyey waxyaalahaas uu ku hadlay oo dhan, ayaa
dhulkii iyaga ka hooseeyey kala dillaacay, 32 oo dhulku afka kala qaaday oo liqay iyagii
iyo reerahoodii, iyo dadkii Qorax oo dhan, iyo alaabtoodii oo dhan. 33 Haddaba iyagii
iyo wixii ay lahaayeen oo dhammuba iyagoo noolnool ayay She'ool ku dhaadhaceen,
markaasaa dhulkii ku dul xidhmay, oo iyana shirkii way ka halligmeen. 34 Markaasaa
reer binu Israa'iilkii hareerahooda joogay waxay ka carareen qayladoodii, waayo,
waxay isyidhaahdeen, War aarmaa dhulku innagana ina liqaa. 35 Markaasaa dab
Rabbiga xaggiisa ka yimid oo baabbi'iyey laba boqol iyo kontonkii nin oo fooxa bixiyey.

36 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 37 La hadal Elecaasaar ina
Haaruun wadaadka ah, oo u sheeg inuu idammada dabka ka bixiyo, adna dabka xagga
shishe ku kala firdhi, waayo, iyagu waa quduus. 38 Oo idammada nimankan naftooda
ku dembaabay ha laga dhigo dahaadh tuman oo meesha allabariga lagu dahaadho;
waayo, Rabbiga hortiisay ku bixiyeen, oo sidaas daraaddeed iyagu waa quduus; oo
calaamo bay reer binu Israa'iil u noqon doonaan. 39 Markaasaa wadaadkii Elecaasaar
wuxuu soo qaaday idammadii naxaasta ahaa oo ay kuwii gubtay bixiyeen, oo inta la
tumay ayaa meesha allabariga dahaadh looga dhigay, 40 inay taasu reer binu Israa'iil
xusuus u noqoto, si uusan shisheeye aan Haaruun farcankiisa ahaynu Rabbiga hortiisa
ugu soo dhowaan inuu foox u bixiyo, si uusan u noqon sidii Qorax iyo guutadiisa, sidii
Rabbigu isaga ugula hadlay Muuse.

41 Laakiinse subaxdii dambe shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu way u gunuuseen
Muuse iyo Haaruun, oo waxay ku yidhaahdeen, Idinku dadkii Rabbiga waad layseen.
42 Oo kolkii shirkii oo dhammu ay soo urureen oo ay Muuse iyo Haaruun gees ka
noqdeen, waxay soo fiiriyeen teendhadii shirka xaggeedii, oo bal eeg, daruurtii baa
qarisay, oo waxaa muuqatay Rabbiga ammaantiisii. 43 Markaasaa Muuse iyo Haaruun
waxay yimaadeen teendhadii shirka horteeda. 44 Oo Rabbigu Muuse la hadlay oo
wuxuu ku yidhi, 45 Adigu shirkan ka soo kac, aan iyaga daqiiqad ku baabbi'iyee. Oo
iyana markaasay wejiga dhulka dhigeen. 46 Kolkaasaa Muuse wuxuu Haaruun ku
yidhi, War idankaaga qaad oo meesha allabariga dab kaga soo shubo, oo foox ku rid,
oo haddiiba shirka u qaad, oo iyaga u kafaaro gud, waayo, cadho ayaa Rabbiga ka
soo baxday, oo belaayadii way bilaabatay. 47 Markaasaa Haaruun qaaday sidii Muuse

ku hadlay, oo shirkuu ku dhex orday, oo bal eeg, belaayadiina dadka way ku dhex
bilaabatay; oo fooxii wuu shiday, dadkiina buu u kafaaro guday. 48 Markaasuu isdhex
taagay kuwii dhintay iyo kuwii noolaa; oo belaayadiina way joogsatay. 49 Haddaba
kuwii belaayada ku dhintay waxay ahaayeen afar iyo toban kun iyo toddoba boqol,
oo aan lagu tirin kuwii ku dhintay xaalkii Qorax. 50 Markaasaa Haaruun Muuse ugu
noqday iriddii teendhadii shirka; oo belaayadiina way joogsatay.

17

Magooliddii Usha Haaruun

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil la
hadal, oo iyaga ulo ka qaad. Qabiil kastaba ul ka qaad; amiirradooda oo dhan sida
ay qabiilooyinkoodu kala yihiin laba iyo toban ulood ka kala qaad. Oo nin walba
magiciisa ushiisa ku qor. 3 Usha reer Laawi waxaad ku qortaa magaca Haaruun. Qabi-
ilooyinkooda madaxdooda mid kastaaba waa inuu ul lahaadaa. 4 Oo waa inaad iyaga
hor dhigtaa maragga teendhada shirka ku yaal, taasoo ah meesha aan idinkula kulmo.
5 Oo markaas ninkii aan doorto ushiisu way magooli doontaa, oo anna hortayda waan
ka joojin doonaa gunuuska ay reer binu Israa'iil adiga kuu gunuusaan. 6 Markaasaa
Muuse reer binu Israa'iil la hadlay, oo amiirradoodii oo dhammu waxay isagii siiyeen
ulo, oo amiir kastaaba mid buu siiyey siday qabiilooyinkoodu ahaayeen, intaasu waxay
ahayd laba iyo toban ulood; oo ushii Haaruunna ulahooday ku dhex jirtay. 7 Markaasaa
Muuse ulihii dhigay Rabbiga hortiisa teendhadii maragga gudaheeda. 8 Maalintii
dambe waxaa noqotay in Muuse galay teendhadii maragga, oo bal eeg, wuxuu arkay
ushii Haaruun oo reer Laawi oo magooshay; way magooshay, wayna ubxisay, oo waxay
dhashay yicib bisil. 9 Markaasaa Muuse ulihii ka soo qaaday Rabbiga hortiisa oo wuxuu
u keenay reer binu Israa'iil oo dhan, oo way fiiriyeen oo nin waluba ushiisii buu qaatay.
10 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Usha Haaruun dib ugu celi maragga hortiisa in
iyada loo haysto calaamo ka gees ah dadka caasiya, inaad iga joojisid gunuuskooda ay
ii gunuusaan, yaanay iyagu dhimane. 11 Oo sidaasaa Muuse yeelay. Sidii Rabbigu isaga
ugu amray ayuu u sameeyey.

12 Markaasay reer binu Israa'iil Muuse la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, War
bal eeg, waannu baabba'aynaa, oo waannu halligmaynaa, kulligayo waannu wada
halligmaynaaye. 13 Mid kasta oo soo dhowaada oo u soo dhowaadaa taambuugga
Rabbiga wuu dhiman doonaa. Haddaba kulligayo miyaannu wada baabba'aynaa?

18

Shaqadii Wadaaddada Iyo Dadka Reer Laawi

1 Markaasaa Rabbigu Haaruun ku yidhi, Adiga iyo wiilashaada iyo qabiilkaagu
waxaad qaadi doontaan dembiga meesha quduuska ah, oo adiga iyo wiilashaada kula
jiraa waxaad qaadi doontaan dembiga wadaadnimadiinna. 2 Oo walaalahaa oo ah
qabiilka reer Laawi, qabiilkaas oo ah kan aabbahaa, la soo dhowow si ay kuugu
darmadaan, oo ay kuugu adeegaan, laakiinse adiga iyo wiilashaada kula jiraa waa
inaad teendhada maragga hor joogtaan. 3 Oo iyagu waa inay dhawraan amarkaaga
iyo hawsha teendhada oo dhan, laakiinse waa inaanay u soo dhowaan alaabta meesha
quduuska ah iyo meesha allabariga, yaanay iyaga iyo idinka toona dhimanine. 4 Oo
iyagu ha idinku darmadeen oo ha dhawreen teendhada shirka, iyo hawsha teendhada
loo sameeyo oo dhan; oo shisheeyena yaanu idiin soo dhowaan. 5 Oo inaan mar dambe
cadho ku dhicin reer binu Israa'iil idiinku waa inaad dhawrtaan hawsha meesha
quduuska ah iyo hawsha meesha allabariga. 6 Oo bal eeg, anna walaalihiin reer Laawi
ayaan kala dhex baxay reer binu Israa'iil, oo waxay idiin yihiin hadiyad Rabbiga loo
siiyey inay teendhada shirka ka adeegaan. 7 Oo adiga iyo wiilashaada kula joogaaba

waa inaad wadaadnimadiinna u dhawrtaan waxyaalaha meesha allabariga oo dhan,
iyo waxyaalaha daaha ka shisheeya oo dhan, oo waa inaad adeegtaan. Wadaadnimada
ayaan idiin siiyey sida hawl hadiyad ah; oo shisheeyihii soo dhowaada waa in la dilaa.

Qurbaannada Loo Bixiyo Wadaaddada Iyo Dadka Reer Laawi

8 Markaasaa Rabbigu Haaruun ku yidhi, Bal eeg, anna adigaan ku siiyey amarka
qurbaannadayda sare loo qaado, kuwaas oo ah waxyaalaha quduuska ah oo reer binu
Israa'iil oo dhan. Subkidda aawadeed ayaan adiga iyo wiilashaada u siiyey qayb joogto
ah weligeed. 9 Kulli waxyaalaha aad u quduuska ah oo dabka laga reebay oo aad
lahaan doonto waa kuwan: mid kasta oo qurbaankooda ah, xataa qurbaankooda kasta
ee hadhuudhka ah, iyo qurbaankooda kasta ee dembiga, iyo qurbaankooda kasta ee
xadgudubka, oo ay ii bixinayaan, adiga iyo wiilashaadaba ayay aad u quduus idiin
ahaan doonaan. 10 Oo sida waxyaalaha aad u quduuska ah waa inaad u cuntaa, oo
mid kasta oo lab ahu wax ha ka cuno. Taasu waa inay quduus kuu ahaataa. 11 Oo
adigaa iska leh qurbaanka sare loo qaado oo hadiyaddooda ah, oo ah qurbaannada la
ruxruxo ee reer binu Israa'iil oo dhan. Kuwaas adiga iyo wiilashaada iyo gabdhahaaga
kula jooga ayaan u siiyey qayb joogto ah weligeed. Oo mid kasta oo daahir ah oo
gurigaaga joogaaba wax ha ka cuno. 12 Oo saliidda inteeda ugu wanaagsan oo dhan
iyo canabka iyo hadhuudhka intooda ugu wanaagsan oo dhan kuwaasoo ah midhaha
ugu horreeya oo ay Rabbiga siiyaanba, ayaan adiga ku siiyey. 13 Midhaha ugu horreeya
oo dalkooda oo dhan, oo ay Rabbiga u keenaan, adigaa iska lahaan doonta; oo mid
kasta oo daahir ah oo gurigaaga joogaaba wax ha ka cuno. 14 Oo wax kasta oo ay
reer binu Israa'iil gooni u soocaan waa inay kuwaaga ahaadaan. 15 Oo wax kasta oo
maxal furo oo Rabbiga loo bixiyo, dad iyo duunyoba, waa inay kuwaaga ahaadaan,
habase yeeshee dadka curadkiisa kolleyba waa inaad madax furtaa, oo xoolaha aan
daahirka ahayn curadyadoodana waa inaad madax furtaa. 16 Oo kuwa la madax
furayo, markay bil jiraan waa inaad ku madax furtaa, sidaad u qiimayso, lacag ah
shan sheqel oo le'eg sheqelka meesha quduuska ah (kaasu waa labaatan geeraah).
17 Laakiinse dibigii curad ah, iyo curadka idaha, iyo curadka riyaha midnaba yaan la
madax furin, iyagu waa quduus; haddaba dhiiggooda waa inaad meesha allabariga ku
rushaysaa, oo baruurtoodana waa inaad u gubtaa qurbaan dab lagu gubo oo Rabbiga
caraf udgoon u ah. 18 Oo hilibkoodana waa inuu kaaga ahaadaa, oo sidii sakaarkii la
ruxruxo iyo bowdadii midig adigaa iska leh. 19 Oo waxyaalaha quduuska ah oo dhan
qurbaannadooda sare loo qaado oo ay reer binu Israa'iil Rabbiga u bixiyaan ayaan
adiga iyo wiilashaada iyo gabdhahaaga kula jooga u siiyey qayb joogto ah weligeed. Oo
taasu waa axdi cusbo ah oo weligiis Rabbiga ku hor yaal, oo uu idinla dhigtay adiga
iyo farcankaaga kula jiraba. 20 Markaasaa Rabbigu Haaruun ku yidhi, Adigu dalkooda
dhaxal kuma lahaan doonto, oo dhexdoodana innaba qayb kuma yeelan doonto. Aniga
ayaa reer binu Israa'iil dhexdooda ku ah qaybtaadii iyo dhaxalkaagiiba.

21 Oo bal eeg, reer Laawina waxaan dhaxal u siiyey meeltobnaadka ay reer binu
Israa'iil oo dhan bixiyaan; taasu waa hawshooda ay qabtaan abaalgudkeedii, taasoo
ah hawsha teendhada shirka. 22 Oo hadda ka dib waa inaan reer binu Israa'iil u soo
dhowaan teendhada shirka yaanay dembi qaadine oo dhimane. 23 Laakiinse reer
Laawi waa inay teendhada shirka ka adeegaan, oo ay dembigooda qaadaan: oo taasu
waa inay idiin ahaataa qaynuun weligiin ab ka ab ah, oo iyagu reer binu Israa'iil
dhexdooda dhaxal kuma yeelan doonaan. 24 Waayo, waxaan reer Laawi dhaxal u siiyey
meeltobnaadka ay reer binu Israa'iil Rabbiga ugu bixiyaan qurbaan sare loo qaado, oo
sidaas daraaddeed waxaan iyaga ku idhi, Reer binu Israa'iil dhexdooda dhaxal kuma
lahaan doontaan.

25 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 26 Weliba waxaad
la hadashaa reer Laawi oo ku tidhaahdaa, Markaad reer binu Israa'iil dhaxal uga

qaadataan meeltobnaadka aan idinka siiyey, markaas waa inaad Rabbiga uga bixisaan
qurbaan sare loo qaado, oo ah meeltobnaadka meeltobnaadkiisa. 27 Oo qurbaankiinna
sare loo qaado wuxuu idiin tirsanaan doonaa sidii isagoo ah hadhuudhka meesha lagu
tumo, iyo sida buuxsanaanta macsaradda canabka. 28 Oo sidaas waa inaad idinku
qurbaan sare loo qaado Rabbiga uga bixisaan meeltobnaadyadiinna oo dhan oo aad
ka qaadataan reer binu Israa'iil, oo waa inaad Rabbiga qurbaankiisii sare loo qaado ka
siisaan wadaadka Haaruun ah. 29 Oo hadiyadaha aad heshaan oo dhanba waa inaad
ka bixisaan qurbaan kasta oo Rabbiga oo sare loo qaado intooda ugu wanaagsan oo ah
inta ugu wada quduusan. 30 Oo sidaas daraaddeed waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Markii
aad sare uga qaaddaan inta ugu wanaagsan, waxaa reer Laawi loogu tirinayaa sida
hadhuudhka meesha wax lagu tumo yaal iyo sida midhaha canabka oo macsaradda
yaal. 31 Oo meel kastaad ku cuni doontaan idinka iyo reerihiinnuba, waayo, iyadu
waa abaalgudkiinna aad ka heshaan hawsha aad ka qabataan teendhada shirka. 32 Oo
idinku taas aawadeed dembi u qaadi maysaan, markaad sare uga qaaddaan inteeda
ugu wanaagsan; oo waa inaydaan nijaasayn waxyaalaha quduuska ah oo reer binu
Israa'iil.

19

Biyihii Daahirinta

1 Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Kanu waa
qaynuunkii sharciga Rabbigu idinku amray oo uu idinku yidhi, Reer binu Israa'iil la
hadla, oo waxaad ku tidhaahdaan, Noo keena qaalin lo'aad oo cas oo aan bar iyo
iin lahayn oo aan weligeed harqood la saarin. 3 Oo waxaad iyada siisaan wadaadka
Elecaasaar ah, oo isagu iyada ha geeyo xerada dibaddeeda, oo hortiisa waa in lagu
gowracaa. 4 Oo markaas wadaadka Elecaasaar ahu waa inuu dhiiggeeda farta ku
qaadaa, oo uu dhiiggeeda toddoba jeer ku rusheeya xagga teendhada shirka horteeda.
5 Oo waa in qaalinta hortiisa lagu gubaa. Haraggeeda, iyo hilibkeeda, iyo dhiiggeeda,
iyo uuskeedaba waa in la wada gubaa. 6 Oo markaas waa in wadaadku soo qaadaa
qoryo ah geed kedar la yidhaahdo, iyo husob, iyo wax guduud ah, oo waa inuu ku dhex
tuuro dabka qaalintu ku gubanayso. 7 Oo markaas wadaadku dharkiisa ha maydho, oo
jidhkiisana biyo ha ku maydho, oo markaas ka dib xerada ha soo galo, oo tan iyo fiidkii
wadaadku nijaas buu ahaan doonaa. 8 Oo kii qaalinta gubona dharkiisa biyo ha ku
maydho, jidhkiisana biyo ha ku maydho, oo isna tan iyo fiidkii nijaas buu ahaan doonaa.
9 Oo markaas nin daahir ahu ha soo ururiyo qaalinta dambaskeedii, oo meel xerada
dibaddeeda oo nadiif ah ha dhigo, oo shirka reer binu Israa'iil ha lagu dhigo biyaha
nijaasta daahiriya; waayo, iyadu waa dembi qurbaankiis. 10 Oo kii dambaska qaalinta
soo ururiyaana dharkiisa ha maydho, oo tan iyo fiidkiina nijaas buu ahaan doonaa,
oo taasu waa inay reer binu Israa'iil iyo shisheeyaha la degganba u ahaataa qaynuun
weligiis jira. 11 Oo kii qof meyd ah taabta intii toddoba maalmood ah ayuu nijaas
ahaan doonaa. 12 Oo kaasu waa inuu maalinta saddexaad isku daahiriyaa, oo maalinta
toddobaad isagu daahir buu ahaan doonaa; laakiinse haddaanu maalinta saddexaad
isdaahirin, markaas maalinta toddobaad daahir ma uu ahaan doono. 13 Oo ku alla
kii qof dhintay meydkiis taabta oo aan isdaahirin, kaasu wuxuu nijaaseeyaa Rabbiga
taambuuggiisa, oo qofkaasu wuu ka go'i doonaa reer binu Israa'iil, maxaa yeelay,
isaga laguma rushayn biyaha nijaasta daahiriya, oo isagu nijaas buu ahaan doonaa,
oo nijaasnimadiisa ayaa weli saaran. 14 Oo tanu waa sharciga markii nin teendho ku
dhex dhinto. Mid kasta oo teendhada soo gala, iyo mid kasta oo teendhada ku jirayba,
intii toddoba maalmood ah ayay nijaas ahaan doonaan. 15 Oo weel kasta oo furan oo
aan lahayn dabool ku xidhan waa nijaas. 16 Oo ku alla kii berrin bannaan ku soo taabta
qof seef lagu dilay, ama meyd, ama laf dad, ama qabri, intii toddoba maalmood ah ayuu

nijaas ahaan doonaa. [17] Oo nijaasta aawadeed waa in loo qaadaa dambaska qurbaankii
dembiga oo la gubay, oo biyo socda waa in weel lagula shubaa, [18] oo markaas waa in qof
daahir ahu geed husob ah soo qaadaa, oo uu biyaha daraa, oo kolkaas ha ku rusheeyo
teendhada, iyo weelasha oo dhan, iyo dadkii halkaas joogay, iyo kii taabtay lafta, ama
qofka la dilay, ama meydka, ama qabriga. [19] Oo qofka daahirka ahu waa inuu maalinta
saddexaad iyo maalinta toddobaad ku rusheeyaa kii nijaas ah, oo maalinta toddobaad
waa inuu isaga daahiriyaa, markaas dharkiisana ha maydho, jidhkiisana biyo ha ku
maydho, oo markaas fiidkii daahir buu ahaan doonaa. [20] Laakiinse qofka nijaasta ah,
oo aan isdaahirin, qofkaasu shirka dhexdiisa waa in laga gooyaa, maxaa yeelay, wuxuu
nijaaseeyey Rabbiga meeshiisii quduuska ahayd, oo waa nijaas oo laguma rushayn
biyaha nijaasta daahiriya. [21] Kaasu wuxuu iyaga u ahaanayaa qaynuun weligiis jira, oo
kii rusheeyo biyaha nijaasta daahiriyana waa inuu dharkiisa maydhaa, oo kii biyaha
nijaasta daahiriya taabtaana nijaas buu ahaan doonaa tan iyo fiidkii. [22] Oo wax alla
wixii uu qofka nijaasta ahu taabtana nijaas bay ahaan doonaan, oo qofkii taabtaana
tan iyo fiidkii nijaas buu ahaan doonaa.

20

Biyo Oo Dhagax Ka Soo Baxay

[1] Oo reer binu Israa'iil, xataa shirkii oo dhammu waxay cidladii Sin yimaadeen
bishii kowaad. Markaasaa dadkii waxay degeen Qaadeesh, oo Maryanna halkaasay ku
dhimatay, oo halkaasaa lagu aasay. [2] Oo shirkiina biyo ma haysan, oo markaasay Muuse
iyo Haaruun u wada shireen. [3] Kolkaasaa dadkii Muuse la dirireen, wayna la hadleen oo
ku yidhaahdeen, Waxaa noo roonayd inaannu walaalahayo iskala dhimanno markay
Rabbiga hortiisa ku dhinteen! [4] Bal maxaad shirka Rabbiga cidladan u keenteen si
aan annaga iyo lo'dayaduba halkan ugu wada dhimanno? [5] Oo maxaadse dalkii Masar
nooga soo bixiseen, oo aad meeshan sharka ah noo keenteen? Waayo, meeshanu
ma aha meel laga helo midho, ama berde, ama geedcanab, amase rummaanno; oo
biyo la cabbona laguma arko. [6] Markaasay Muuse iyo Haaruun ururka hortiisii uga
tageen iriddii teendhadii shirka, kolkaasay wejiga dhulka dhigeen, oo waxaa iyagii u
muuqatay ammaantii Rabbiga. [7] Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku
yidhi, [8] Usha qaado, oo adiga iyo walaalkaa Haaruun dadka shirka ah oo dhan soo
shiriya, oo iyagoo arkaya dhagaxa la hadla, biyo ha soo daayee; oo waa inaad iyaga
dhagaxa biyo uga keentaa, si aad u wada waraabisid shirka iyo lo'doodaba. [9] Markaasaa
Muuse ushii ka qaatay Rabbiga hortiisa, siduu isaga ugu amray. [10] Kolkaasay Muuse
iyo Haaruun ururkii oo dhan ku soo ururiyeen dhagaxa hortiisii, oo wuxuu iyagii
ku yidhi, War bal maqla, caasiyiin yahay. Dhagaxan biyo ma idiinka soo daynaa?
[11] Kolkaasaa Muuse gacanta kor u qaaday, oo dhagaxii ayuu ushiisii laba jeer ku
dhuftay; oo waxaa ka soo baxay biyo aad u badan, oo shirkii iyo lo'doodiiba way wada
cabbeen. [12] Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun ku yidhi, Idinku ima aydaan
rumaysan, oo quduusna igama aydaan dhigin reer binu Israa'iil hortooda, haddaba
sidaas daraaddeed idinku shirkan geeyn maysaan dalkii aan iyaga siiyey. [13] Kuwanu
waa biyihii Meriibaah, maxaa yeelay, reer binu Israa'iil way la dirireen Rabbiga, oo
wuxuu iyaga tusay inuu quduus yahay.

Boqorkii Edom Oo Diiday Dhex Mariddii Dalkiisa

[14] Markaasaa Muuse kuwa farriin wada Qaadeesh uga diray boqorkii reer Edom,
oo wuxuu ku yidhi, Annagoo ah walaalahaa ilma Israa'iil waxaannu kugu leennahay,
Waad garanaysaa dhibkii nagu soo dhacay oo dhan, [15] iyo sida awowayaashayo dalkii
Masar u tageen, iyo inaannu Masar wakhti dheer degganayn. Masriyiintu aad iyo
aad bay noo xumeeyeen annaga iyo awowayaashayoba. [16] Oo markaannu Rabbiga u

qayshannay, codkayagii wuu maqlay, oo wuxuu noo soo diray malaa'ig, oo Masarna wuu naga soo bixiyey, oo haddana waxaannu joognaa Qaadeesh oo ah magaalo ku taal soohdintaada darafkeeda. [17] Waan ku baryayaaye, na daa aan dalkaaga dhex marnee. Kaa dhex mari mayno berrin ama beercanab, oo ceelasha biyahoodana ka cabbi mayno. Waxaannu iska maraynaa boqorka waddadiisa oo ugu leexan mayno xagga midigta ama xagga bidixda jeeraannu soohdintaada ka baxno. [18] Markaasaa boqorkii Edom wuxuu ku yidhi, Dalkayga waa inaanad soo dhex marin yaanan seef kuula soo bixine. [19] Markaasaa reer binu Israa'iil waxay ku yidhaahdeen, Annagu waddada weyn baannu iska maraynaa, oo annaga iyo lo'dayaduba haddaannu biyo kaa cabno qiimahooda waannu ku siinaynaa, haddaba annagoo aan innaba wax kale samayn aan dalkaaga cagaha ku dhex marno. [20] Oo isna wuxuu yidhi, Dalkayga soo dhex mari maysaan. Markaasaa boqorkii Edom wuxuu u soo baxay reer binu Israa'iil isagoo gacan xoog leh dad badan ku wata. [21] Oo sidaasuu boqorkii Edom ugu diiday reer binu Israa'iil inay soohdintiisa soo dhex maraan, oo saas aawadeed reer binu Israa'iil isagii way ka leexdeen.

Dhimashadii Haaruun

[22] Oo Qaadeesh way ka guureen, oo reer binu Israa'iil xataa shirkii oo dhammu waxay yimaadeen Buur Xor. [23] Markaasaa Rabbigu Muuse iyo Haaruun kula hadlay Buur Xor oo ku ag taal soohdinta dalka Edom oo wuxuu ku yidhi, [24] Haaruun wuxuu ku darman doonaa dadkiisii, waayo, isagu geli maayo dalkii aan siiyey reer binu Israa'iil, maxaa yeelay, hadalkaygii waad ku caasideen markaad biyihii Meriibaah ag joogteen. [25] Haddaba Haaruun iyo wiilkiisa Elecaasaar soo wad, oo waxaad iyaga keentaa Buur Xor. [26] Oo markaas Haaruun dharkiisa ka bixi oo waxaad u gelisaa wiilkiisa Elecaasaar, oo Haaruun dadkiisa wuu ku darman doonaa, oo halkaasuu ku dhiman doonaa. [27] Markaasaa Muuse sameeyey sidii Rabbigu ku amray, oo waxay fuuleen Buur Xor iyadoo shirkii oo dhammu ay u jeedaan. [28] Markaasaa Muuse Haaruun ka bixiyey dharkiisii, oo wuxuu u geliyey wiilkiisii Elecaasaar, markaasaa Haaruun ku dhintay halkaas oo ahaa buurtii dhaladeeda; kolkaasay Muuse iyo Elecaasaar buurtii ka soo degeen. [29] Oo markii shirkii oo dhammu ay arkeen in Haaruun dhintay ayaa reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Haaruun u ooyeen intii soddon maalmood ah.

21

Baabbi'intii Boqor Caraad

[1] Oo boqorkii Caraad, oo reer Kancaan, oo xagga koonfureed degganaa ayaa maqlay in reer binu Israa'iil ka yimaadeen xagga jidka Ataariim, markaasuu la diriray reer binu Israa'iil oo qaarkood qabsaday. [2] Markaasay reer binu Israa'iil Rabbiga nidar u nidreen oo waxay yidhaahdeen, Hubaal haddaad dadkan gacantayada soo gelisid markaas magaalooyinkooda oo dhan waannu wada baabbi'inaynaa. [3] Oo Rabbigu wuu dhegaystay codkii reer binu Israa'iil, oo gacantooda buu soo geliyey reer Kancaan, oo iyana iyagii iyo magaalooyinkoodiiba way wada baabbi'iyeen, oo meeshaas magaceediina waxaa loo bixiyey Xormaah.

Maskii Naxaasta Ahaa

[4] Oo Buur Xor waxay uga guureen xagga jidka loo maro Badda Cas inay hareer ka maraan dalka reer Edom. Markaasay dadku aad u qalbi jabeen jidkii daraaddiis. [5] Oo dadkii waxay ku hadleen wax ka gees ah Ilaah iyo Muuseba, oo waxay yidhaahdeen, War dalkii Masar maxaad nooga soo bixiseen si aannu cidladan ugu dhimanno? Waayo, kibis ma jirto, biyona ma jiraan, oo naftayaduna kibistan khafiifka ah way ku yaqyaqsataa. [6] Markaasaa Rabbigu wuxuu dadka dhexdiisii ku soo daayay abeesooyin qaniinyo kulul oo ay dadkii qanqaniineen, oo dad badan oo reer binu Israa'iil ah ayaa

dhintay. 7 Markaasay dadkii Muuse u yimaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu
waannu dembaabnay, maxaa yeelay, waxaannu ku hadalnay wax ka gees ah Rabbiga
iyo adiga, haddaba Rabbiga noo bari inuu abeesooyinka naga fogeeyo. Markaasaa
Muuse dadkii u baryay Rabbiga. 8 Oo Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Abeeso samee,
oo tiircalan kor saar, oo mid kasta oo la qaniinoba, markuu arko wuu noolaanayaa. 9 Oo
Muuse baa abeeso naxaas ah sameeyey oo wuxuu kor saaray tiirkii calanka, oo haddii
abeeso qof qaniinto oo qofku soo eego abeesadii naxaasta ahayd wuu noolaan jiray.

U Guuriddii Moo'aab

10 Markaasaa reer binu Israa'iil soo guureen, oo waxay degeen Obod. 11 Oo Obodna
way ka guureen, oo waxay degeen Ciyee Hacabaariim oo cidlada ku dhex taal oo ah
Moo'aab horteeda oo xagga qorrax ka soo baxa ah. 12 Oo halkaasna way ka guureen, oo
waxay degeen dooxadii Sered, 13 Halkaasna way ka guureen, oo waxay deggeen Webi
Arnoon dhankiisa kale, kaasoo cidlada ku yaal oo soohdinta reer Amor ka soo baxa,
waayo, Webi Arnoon waa soohdinta reer Moo'aab oo wuxuu u dhexeeyaa reer Moo'aab
iyo reer Amor. 14 Haddaba kitaabkii dagaalladii Rabbiga waxaa ku qoran,
Waaheeb oo Suufaah ku taal,
Iyo dooxooyinka Arnoon,
15 Iyo dhaadhaca dooxooyinka
Oo u dadban xagga rugta Caar,
Oo u dhow soohdinta reer Moo'aab.
16 Oo halkaasna waxay uga guureen xagga Bi'ir, kaasoo ah ceelkii Rabbigu Muuse kaga
yidhi, Dadka oo dhan soo ururi, oo anna biyo waan siinayaa.
17 Markaasay reer binu Israa'iil gabaygan ku gabyeen,
Ceel yahow, soo durdur. War idinku u gabya
18 Ceelkii ay amiirradii qodeen,
Oo ay dadkii gobta ahu ku qodeen
Ushii dowladnimada iyo ulahoodii.
Oo cidladiina waxay uga guureen xagga Mataanaah. 19 Oo Mataanaahna waxay uga
guureen xagga Naxalii'eel; Naxalii'eelna waxay uga guureen xagga Baamood. 20 Oo
Baamoodna waxay uga guureen xagga dooxadii ku taal bannaanka Moo'aab, iyo Buur
Fisgaah dhaladeeda oo cidlada hoos u soo fiirisa.

Boqor Siixon Iyo Boqor Coog Oo Laga Adkaaday

21 Markaasay reer binu Israa'iil wargeeyayaal u direen Siixon oo ahaa boqorkii reer
Amor, oo waxay ku yidhaahdeen, 22 Na daa aan dalkaaga dhex marnee. Annagu
gees ugu leexan mayno berrin ama beercanab, oo ceelashana biyo ka cabbi mayno.
Waxaannu iska maraynaa boqorka waddadiisa jeeraannu soohdintaada ka baxno.
23 Siixonse uma uu oggolaan in reer binu Israa'iil soohdintiisa soo dhex maraan; laaki-
inse Siixon dadkiisii oo dhan ayuu soo urursaday oo ku soo baxay reer binu Israa'iil oo
cidlada jooga, oo wuxuu yimid Yahas, oo uu reer binu Israa'iil la diriray. 24 Markaasay
reer binu Israa'iil seef ku dileen, oo waxay qabsadeen dalkiisii tan iyo Arnoon iyo ilaa
Yabboq, iyo xataa tan iyo reer Cammoon, waayo, soohdintii reer Cammoon wuu xoog
badnaa. 25 Oo reer binu Israa'iil magaalooyinkan oo dhan ayay qabsadeen, oo reer
binu Israa'iil waxay degeen magaalooyinkii reer Amor oo dhan, xataa Xeshboon iyo
magaalooyinkeedii oo dhan. 26 Waayo, Xeshboon waxay ahayd magaaladii Siixon oo
ahaa boqorkii reer Amor, oo la diriray boqorkii hore oo reer Moo'aab, oo dalkiisii oo
dhan ka qabsaday, xataa tan iyo Arnoon. 27 Oo sidaas daraaddeed kuwa maahmaahyo
ku hadlaa waxay yidhaahdaan,
War Xeshboon kaalaya,
Magaaladii Siixon ha la dhiso oo ha la xoojiyo,
28 Waayo, dab baa ka soo baxay Xeshboon,

Taasoo ah magaaladii Siixon oo olol ka soo baxay.
Wuxuu baabbi'iyey Caartii reer Moo'aab,
Iyo sayidyadii meelaha sare oo Arnoon.
29 Moo'aabay, waa kuu hoog!
Waad baabba'day, dadka reer Khemooshow.
Wiilashiisii wuxuu u sii daayay sida laajiyo,
Gabdhihiisiina wuxuu maxaabiis ahaan ugu sii daayay
Boqorka reer Amor oo Siixon ahaa.
30 Iyaga waannu toogannay; oo Xeshboon waa baabba'day tan iyo Diibon,
Oo annagu waxaannu baabbi'innay tan iyo Nofax,
Taasoo gaadha tan iyo Meedebaa.
31 Oo sidaasay reer binu Israa'iil u degeen dalkii reer Amor. 32 Markaasaa Muuse diray
rag soo basaasa Yacser, oo iyana way qabsadeen magaalooyinkeedii, oo reer Amorkii
halkaas degganaana way ka eryeen. 33 Oo intay leexdeen ayay waxay tageen xagga
jidka Baashaan loo maro. Markaasaa waxaa ku soo baxay Coog oo ahaa boqorkii
Baashaan, isagii iyo dadkiisii oo dhanba, inay kula diriraan Edrecii. 34 Markaasaa
Rabbigu Muuse ku yidhi, Ha ka cabsan, waayo, gacantaadaan geliyey isaga iyo dadkiisa
oo dhan iyo dalkiisa, oo waxaad isaga ku samayn doontaa sidii aad ku samaysay Siixon
oo ahaa boqorkii reer Amor oo Xeshboon degganaa. 35 Oo iyana waxay dileen isagii, iyo
wiilashiisii, iyo dadkiisii oo dhan ilaa ayan isagii waxba u hadhin, oo dalkiisiina way
qabsadeen.

22

Baalaaq Oo U Baaqay Balcaam

1 Markaasaa reer binu Israa'iil guureen, oo waxay degeen bannaanka Moo'aab oo
Webi Urdun ka shisheeya oo Yerixoo ka soo hor jeeda. 2 Oo Baalaaq ina Sifoor wuxuu
arkay kulli wixii ay reer binu Israa'iil ku sameeyeen reer Amor. 3 Oo reer Moo'aab
dadka bay ka cabsadeen, maxaa yeelay, iyagu aad bay u badnaayeen, oo reer Moo'aab
aad iyo aad bay u welweleen reer binu Israa'iil aawadood. 4 Markaasaa reer Moo'aab
waxay ku yidhaahdeen odayaashii reer Midyaan, Sida dibi u dhammaysto cawska
berrinka ayaa dadkan faraha badanu waxa hareerahayaga ku wareegsan oo dhan
u dhammaysanayaan. Oo wakhtigaas waxaa reer Moo'aab boqor u ahaa Baalaaq
ina Sifoor. 5 Oo wargeeyayaal buu u diray Balcaam ina Becoor oo joogay Fetoor oo
Webiga ku ag taal oo ah dalkii dadkiisa si ay ugu yeedhaan oo wuxuu ku yidhi, Bal
eeg, halkan waxaa jooga dad Masar ka yimid, oo dhulkii oo dhan way qarinayaan,
oo waxay deggan yihiin hortayda. 6 Haddaba waan ku baryayaaye kaalay oo dadkan
ii habaar, waayo, way iga xoog badan yihiin, oo mindhaa waan ka adkaanayaa si
aannu ugu layno, oo dalka uga erinno, waayo, waan ogahay in kii aad u ducaysaa wuu
ducaysan yahay, kii aad habaartaana wuu habaaran yahay. 7 Markaasaa odayaashii
reer Moo'aab iyo odayaashii reer Midyaan waxay gacantooda ku qaadeen abaalgudkii
habaaridda, oo waxay u tageen Balcaam, oo isagay kula hadleen erayadii Baalaaq. 8 Oo
isna wuxuu ku yidhi iyagii, Caawa halkan ku barya oo anna war dambaan idiinka
keenayaa wixii Rabbigu igula hadlo. Markaasay amiirradii reer Moo'aab la hoydeen
Balcaam. 9 Markaasaa Ilaah Balcaam u yimid, oo wuxuu ku yidhi, War nimanka kula
joogaa yay yihiin? 10 Markaasaa Balcaam wuxuu Ilaah ku yidhi, Baalaaq ina Sifoor oo
ah boqorkii reer Moo'aab ayaa ii soo diray oo yidhi, 11 Bal eeg, dadka Masar ka yimid
waxay qarinayaan dhulka oo dhan, haddaba kaalay oo ii habaar, oo mindhaa waan
karayaa inaan iyaga la diriro oo aan eryado. 12 Markaasaa Rabbigu wuxuu Balcaam
ku yidhi, Waa inaanad iyaga raacin, oo waa inaanad dadka habaarin, waayo, iyagu
waa barakaysan yihiin. 13 Aroortii dambe ayaa Balcaam kacay, oo wuxuu amiirradii

Baalaaq ku yidhi, Dalkiinnii taga, waayo, Rabbigu fasax buu ii diidaa inaan idin raaco.
14 Markaasaa amiirradii reer Moo'aab kaceen, oo Baalaaq u tageen, oo waxay ku
yidhaahdeen, Balcaam waa diiday inuu na soo raaco. 15 Oo Baalaaq haddana wuxuu
diray amiirro kale oo kuwii hore ka sii badan oo ka sii derejo weyn. 16 Oo iyana Balcaam
bay u tageen, oo waxay ku yidhaahdeen, Baalaaq ina Sifoor wuxuu kugu leeyahay,
Waan ku baryayaaye inaad ii timaado yaanay waxba kaa hor joogsan. 17 Waxaan ku
siinayaa derejo sharaf ah, oo wax alla wixii aad igu tidhaahdona waan samaynayaa.
Haddaba waan ku baryayaaye kaalay oo dadkan ii habaar. 18 Markaasaa Balcaam
jawaabay, oo wuxuu addoommadii Baalaaq ku yidhi, Haddii Baalaaq i siiyo gurigiisa
oo lacag iyo dahab ka buuxo, anigu kama tallaabsan karo erayga Rabbiga Ilaahayga ah
inaan sameeyo wax ka yar iyo wax ka badan toona. 19 Haddaba waan idin baryayaaye,
Bal caawa halkan isaga hoyda, bal aan soo ogaado waxa kaloo Rabbigu igula hadlee.
20 Oo habeennimadii ayaa Ilaah Balcaam u yimid, oo wuxuu ku yidhi, Haddii nimanku u
yimaadeen inay kuu yeedhaan, kac oo iyaga raac; laakiinse waxaad yeeshaa aan kugula
hadlo oo keliya.

Dameerkii Balcaam

21 Oo subaxdii dambe ayaa Balcaam kacay oo dameertiisii kooraystay, kolkaasuu
raacay amiirradii reer Moo'aab. 22 Oo Ilaah cadhadiisiina way kululaatay, maxaa
yeelay, Balcaam baa tegey. Markaasaa malaa'igtii Rabbigu jidka istaagtay iyadoo
cadow ku ah isaga. Haddaba isagu wuxuu iska fuushanaa dameertiisii, oo labadiisii
addoonna way la socdeen. 23 Markaasaa dameertii waxay aragtay malaa'igtii Rabbiga
oo jidka taagan oo seefteedii oo galka ka baxsan gacanta ku haysata. Kolkaasay
dameertii jidka ka leexatay oo berrinka gashay. Oo Balcaamna dameertii wax buu ku
dhuftay si uu jidka ugu soo celiyo. 24 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay istaagtay
surun beercanabyada ku dhex yaal oo dhankan deyr ka yahay, dhanka kalena deyr ka
yahay. 25 Oo haddana dameertii waxay aragtay malaa'igtii Rabbiga, markaasay derbiga
isku jiidday, oo Balcaam cagtiisii ayay derbigii kula qabatay, oo isna haddana wax buu
ku dhuftay. 26 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu hore u sii socotay oo waxay istaagtay meel
cidhiidhi ah oo aan meel looga leexdo lahayn midig iyo bidix toona. 27 Oo haddana
dameertii waxay aragtay malaa'igtii Rabbiga, markaasay iska jiifsatay Balcaam hoost-
iisa, Balcaamna wuu cadhooday, oo dameertii usha ku dhuftay. 28 Markaasaa Rabbigu
afka dameerta furay oo waxay Balcaam ku tidhi, War maxaan kugu sameeyey oo aad
saddexdan jeer ii dishay? 29 Markaasaa Balcaam dameertii ku yidhi, Maxaa yeelay,
adigu waad igu majaajilootay. Oo weliba waxaan jeclaan lahaa in seefu gacantayda
ku jirto, waayo, waan ku dili lahaa hadda. 30 Markaasaa dameertii Balcaam ku tidhi,
War sow ma ahi dameertaadii aad cimrigaaga oo dhan fuuli jirtay ilaa maantadan? Oo
miyaan hore sidan oo kale weligay kugu sameeyey? Oo isna wuxuu ku yidhi, Maya.
31 Kolkaasaa Rabbigu Balcaam indhaha u furay oo wuxuu arkay malaa'igtii Rabbiga
oo jidka dhex taagan oo seefteedii oo galka ka baxsan gacanta ku haysata. Markaasuu
madaxa foororiyey oo sujuuday. 32 Kolkaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay isagii ku tidhi,
War maxaad dameertaada u dishay saddexdan jeer? Bal eeg, anigu waxaan u soo
baxay cadow ahaan, maxaa yeelay, jidkaagu hortayda waa ku qalloocan yahay. 33 Oo
dameertuna anay i aragtay oo saddexdan jeerba hortayday ka leexatay. Oo haddaanay
iga leexan, hubaal waan ku dili lahaa, iyadase waan badbaadin lahaa. 34 Oo Balcaam
wuxuu malaa'igtii Rabbiga ku yidhi, Waan dembaabay, waayo, ma aan ogayn inaad
jidka taagan tahay adigoo iga gees ah. Haddaba haddii sidaasu ku xumayso, dib baan u
noqonayaa. 35 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu Balcaam ku tidhi, Orod oo nimanka raac;
laakiinse hadalkii aan kula hadlo oo keliya waa inaad ku hadashaa. Sidaas daraaddeed
Balcaam wuxuu raacay amiirradii Baalaaq soo diray. 36 Oo Baalaaq markuu maqlay
in Balcaam yimid ayuu u baxay inuu isaga ku qaabbilo magaaladii Moo'aab oo ku taal

soohdinta Arnoon oo ah soohdinta darafkeeda. 37 Markaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam
ku yidhi, War sow degdeg dad kuuguma soo dirin inay kuu yeedhaan? Maxaad iigu
iman weyday? Miyaanan awoodin inaan derejo weyn ku siiyo? 38 Kolkaasaa Balcaam
wuxuu Baalaaq ku yidhi, Haddaba waa i kan oo waan kuu imid. War anigu ma waxaan
leeyahay awood aan wax kaga hadlo innaba ha ahaatee? Ereygii Ilaah afkayga geliyo
ayaan ku hadli doonaa. 39 Markaasaa Balcaam raacay Baalaaq, oo waxay yimaadeen
Qiryad Xusood. 40 Markaasaa Baalaaq allabari u bixiyey dibi iyo ido, oo wax buu u diray
Balcaam iyo amiirradii isaga la joogay. 41 Oo subaxdii dambe ayaa Baalaaq kaxaystay
Balcaam, oo wuxuu keenay meelihii sare oo Bacal, oo halkaas wuxuu ka arkay dadka
darafkii ugu shisheeya.

23

Farriintii Kowaad Ee Balcaam

1 Oo Balcaam wuxuu Baalaaq ku yidhi, Halkan iiga dhis toddoba meelood oo allabari,
oo halkan iigu soo diyaari toddoba dibi iyo toddoba wan. 2 Markaasaa Baalaaq
sameeyey sidii Balcaam ku hadlay, oo Baalaaq iyo Balcaam meel kasta oo allabariba
waxay ku dul bixiyeen dibi iyo wan. 3 Kolkaasaa Balcaam Baalaaq ku yidhi, Allabari-
gaaga la gubo ah istaag, oo anna waan tegayaa, mindhaa Rabbigu waa iga hor iman
doonaa, oo wax alla wixii uu i tuso waan kuu sheegi doonaa. Markaasuu meel sare oo
bannaan tegey. 4 Kolkaasaa Ilaah Balcaam ka hor yimid, oo wuxuu ku yidhi, Waxaan
diyaariyey toddobada meelood oo allabari, oo meel kastaba waxaan ku dul bixiyey dibi
iyo wan. 5 Markaasaa Rabbigu eray Balcaam afka u geliyey, oo wuxuu ku yidhi, Baalaaq
ku noqo oo sidatan ula hadal. 6 Oo isna markaasuu ku noqday, oo wuxuu arkay isagoo
ag taagan allabarigiisii la gubo, isagii iyo amiirradii reer Moo'aab oo dhan. 7 Markaasuu
hadalkiisii bilaabay oo wuxuu yidhi,
Baalaaq oo ah boqorkii reer Moo'aab oo ka yimid xagga buuraha bariga
Ayaa iga keenay Araam, oo yidhi,
Kaalay oo reer Yacquub ii habaar,
Oo kaalay, cadhadaadu reer binu Israa'iil ha ku dhacdo.
8 Bal sidee baan u habaaraa mid aan Ilaah habaarin?
Oo sidee baan ugu cadhoodaa mid aan Rabbigu ka cadhaysnayn?
9 Waayo, dhagaxyada dushooda ayaan ka arkaa,
Oo xagga buuraha ayaan uga jeedaa,
Oo bal eeg, waa dad gooni u deggan,
Iyagana quruumaha kale laguma tirin doono.
10 Bal yaa qiyaasi kara reer Yacquub oo sida boodhka ah?
Amase yaa tirin kara reer binu Israa'iil rubuciis?
Anigu aan u dhinto sida kuwa xaqa ahu u dhintaan,
Oo ugu dambaystayduna ha ahaato sida tooda oo kale.
11 Kolkaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, War waa maxay waxa aad igu
samaysay? Waxaan ku soo watay inaad cadaawayaashayda habaartid, laakiinse bal
eeg, waad u wada ducaysay. 12 Kolkaasuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Sow waajib
iguma aha inaan isjiro si aan ugu hadlo wixii Rabbigu afkayga geliyo?

Farriintii Labaad Ee Balcaam

13 Markaasaa Baalaaq isagii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, Kaalay, oo meel kale ii
raac inaad halkaas iyaga ka aragtid. Waxaad arki doontaa darafkooda, oo kulligood
ma arki doontid; haddaba halkaas iiga habaar. 14 Markaasuu isagii geeyey berrinkii
Sofiim xagga Buur Fisgaah dhaladeeda, oo halkaasuu ka dhisay toddoba meelood oo
allabari, oo meel kasta wuxuu ku dul bixiyey dibi iyo wan. 15 Oo markaasuu Baalaaq
ku yidhi, Halkan allabarigaaga la gubo ag istaag intaan Rabbiga xaggaas shishe kaga

hor tegayo. 16 Markaasaa Rabbigu ka hor yimid Balcaam, oo eray buu afka u geliyey,
oo wuxuu ku yidhi, Baalaaq ku noqo, oo sidatan ula hadal. 17 Markaasuu isagii u
yimid, oo wuxuu arkay isagoo ag taagan allabarigiisii la gubo, oo waxaa isaga la jiray
amiirradii reer Moo'aab. Kolkaasaa Baalaaq isagii ku yidhi, War Rabbigu muxuu ku
hadlay? 18 Markaasuu hadalkiisii sii watay, oo wuxuu yidhi,
Baalaaq, kac oo maqal,
Bal aniga i dhegayso, ina Sifoorow.
19 Ilaah ma aha nin been sheego;
Mana aha binu-aadmi qoomameeyo.
Ma wuxuu yidhi buusan samaynayn?
Ama ma wuxuu ku hadlay buusan yeelayn?
20 Bal eeg, waxaa laygu amray inaan u duceeyo.
Isagaa barakeeyey, anna barakadaas ma aan beddeli karo.
21 Isagu reer Yacquub dembi kuma uu arag,
Oo reer binu Israa'iil qalloocsanaan ugama uu jeedin.
Rabbiga Ilaahood ah ayaa iyaga la jira,
Oo waxaa dhexdooda ka yeedhaysa boqor qayladiis.
22 Ilaah baa iyaga Masar ka soo bixiyey,
Iyagu waxay leeyihiin xoog gisiyeed oo kale,
23 Hubaal sixir reer Yacquub kuma dhaco,
Oo reer binu Israa'iil innaba fal ma qabto,
Haddaba Yacquub iyo Israa'iil waxaa laga sheegi doonaa,
Bal fiiri waxa Ilaah sameeyey!
24 Bal eeg, dadku wuxuu u kacaa sidii gool oo kale,
Oo sidii aar oo kale ayuu isu qaadaa:
Oo isagu jiifsan maayo jeeruu ugaadh cuno,
Oo uu dhiigga ka cabbo waxa uu dishay.
25 Markaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, War iyaga hana habaarin, hana u
ducayn innaba. 26 Laakiinse Balcaam ayaa jawaabay oo wuxuu Baalaaq ku yidhi,
Sow kuuma sheegin oo kuguma odhan, Wixii Rabbigu ku hadlo oo dhan waa inaan
sameeyaa?

Farriintii Saddexaad Ee Balcaam

27 Markaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, Haddaba kaalay, meel kalaan ku
geeynayaaye, mindhaa Ilaah waa ku farxi doonaa inaad iyaga halkaas iiga habaartid.
28 Markaasaa Baalaaq wuxuu Balcaam geeyey Buur Fecoor dhaladeeda taasoo lamade-
gaanka hoos u soo fiirisa. 29 Oo Balcaam wuxuu Baalaaq ku yidhi, Halkan iiga dhis
toddoba meelood oo allabari, oo halkan iigu soo diyaari toddoba dibi iyo toddoba wan.
30 Markaasaa Baalaaq sameeyey sidii Balcaam ku yidhi, oo meel kasta oo allabariba
wuxuu ku dul bixiyey dibi iyo wan.

24

1 Oo Balcaamna markuu arkay in Rabbigu ku farxay inuu reer binu Israa'iil bara-
keeyo, ma uu tegin sidii mararkii kale inuu sixir doondoono, laakiinse wuxuu wejigiisii
u jeediyey xagga cidlada. 2 Markaasaa Balcaam indhaha kor u qaaday, oo wuxuu arkay
reer binu Israa'iil oo qabiil qabiil u deggan, kolkaasaa waxaa isagii ku soo degay ruuxii
Ilaah. 3 Markaasuu hadalkiisii watay oo wuxuu yidhi,
Balcaam ina Becoor wuxuu leeyahay,
Oo ninkii ishiisu daboolnaan jirtay wuxuu leeyahay,
4 Wuxuu leeyahay kii erayadii Ilaah maqla

Oo tusniintii Ilaaha Qaadirka ah arka,
Oo dhaca isagoo indhihiisu furan yihiin,
5 Teendhooyinkiinnu wanaagsanaa, Reer Yacquubow,
Oo taambuugyadiinnu qurxoonaa, Reer binu Israa'iilow!
6 Waxay u fidsan yihiin sidii dooxooyin,
Iyo sidii beero webiga barbarkiisa ku yaal,
Iyo sidii geedo dacar ah oo Rabbigu beeray,
Iyo sidii geedo kedar ah oo biyo ku ag yaal.
7 Baaldiyadooda waxaa ka daadan doona biyo,
Oo farcankoodu wuxuu ku jiri doonaa biyo badan,
Oo boqorkooduna wuu ka sarrayn doonaa Agag,
Oo boqortooyadoodana waa la sarraysiin doonaa.
8 Ilaah baa iyaga Masar ka soo bixiyey,
Oo iyagu waxay leeyihiin xoog gisiyeed oo kale,
Oo waxay cuni doonaan quruumaha cadaawayaashooda ah,
Oo lafahooda way jejebin doonaan,
Oo waxay iyaga ka mudhbixin doonaan fallaadhahooda.
9 Iyagu hoos bay isu gaabiyeen, oo sida aar bay u jiifsadeen,
Iyo sida gool libaax; haddaba bal yaa kicin doona?
Duco ha ku dhacdo ku alla kii idiin duceeya,
Oo habaarna ha ku dhaco ku alla kii idin habaara.
10 Markaasaa Baalaaq aad ugu cadhooday Balcaam, oo gacmihiisuu isku dhuftay. Oo
Baalaaq wuxuu Balcaam ku yidhi, Waxaan kuugu yeedhay inaad cadaawayaashayda ii
habaartid, oo bal eeg, saddexdan jeer baad u wada ducaysay. 11 Haddaba meeshaadii
ku carar. Anigu waxaan damacsanaa inaan derejo weyn ku siiyo, laakiinse Rabbigu
dib buu kaaga celiyey derejadii. 12 Kolkaasaa Balcaam wuxuu Baalaaq ku yidhi, War
kuwii farriin kaa waday miyaanan u sheegin oo aanan ku odhan, 13 Haddii Baalaaq i
siiyo gurigiisa oo lacag iyo dahab ka buuxo, anigu kama tallaabsan karo erayga Rabbiga
inaan maankayga ka sameeyo xumaan iyo samaan toona. Wixii Rabbigu ku hadlo, kaas
uun baan ku hadli doonaa. 14 Haddaba waxaan u tegayaa dadkaygii, oo bal kaalay aan
kuu sheego waxay dadkanu dadkaaga ku samayn doonaan maalmaha ugu dambaysta.

Farriintii Afraad Ee Balcaam

15 Markaasuu hadalkiisii sii watay oo wuxuu yidhi,
Balcaam ina Becoor wuxuu leeyahay,
Oo ninkii ishiisu daboolnaan jirtay wuxuu leeyahay,
16 Wuxuu leeyahay kii erayadii Ilaah maqla,
Oo yaqaan aqoonta Kan ugu sarreeya,
Oo tusniintii Ilaaha Qaadirka ah arka,
Oo dhaca, isagoo indhihiisu furan yihiin,
17 Isagaan arkaa, haddase ma aha,
Waan u jeedaa, mase dhowa,
Reer Yacquub xiddig baa ka soo bixi doonta,
Reer binu Israa'iil waxaa ka soo kici doonta ul boqortooyo,
Oo waxay burburin doontaa rukummada Moo'aab,
Oo waxay baabbi'in doontaa dadka Sheed oo dhan.
18 Oo dalka Edom wuxuu noqonayaa hantidooda,
Oo Seciir oo isna cadowgooda ahaa hantidooduu noqonayaa.
Oo reer binu Israa'iil way xoogaysan doonaan.
19 Oo mid reer Yacquub ka soo farcamay ayaa xukun yeelan doona,
Oo wuxuu baabbi'in doonaa kuwa magaalada ka hadha.

Farriintii Ugu Dambaysay Ee Balcaam

20 Markaasuu Camaaleq eegay, oo hadalkiisii sii watay oo yidhi,
Camaaleq wuxuu ahaa kan quruumaha ugu horreeya,
Laakiinse ugudambaysta wuu halligmi doonaa.
21 Oo haddana wuxuu eegay reer Qeyn, markaasuu hadalkiisii sii watay oo yidhi,
Meeshaad deggan tihiin waa adag tahay,
Oo buulkiinnana dhagaxaa laga dhisay.
22 Habase yeeshee waa laydin baabbi'in doonaa, reer Qeynow,
Jeer ay reer Ashuur maxaabiis ahaan idiin kaxaystaan.
23 Markaasuu hadalkiisii sii watay oo wuxuu yidhi,
Hoogay, ee bal yaa sii noolaan doona markii Ilaah waxan sameeyo?
24 Laakiinse doonniyo waxay ka iman doonaan xeebta Kitiim,
Oo waxay dhibi doonaan Ashuur, oo waxay dhibi doonaan Ceeber,
Oo isna wuu halligmi doonaa.
25 Markaasaa Balcaam kacay oo ku noqday meeshiisii; Baalaaqna wuu iska tegey.

25

Reer Moo'aab Oo Dambaajiyay Reer Binu Israa'iil

1 Oo reer binu Israa'iilna waxay iska degeen Shitiim, markaasay dadkii bilaabeen inay
ka dhillaystaan gabdhihii reer Moo'aab, 2 waayo, dadkii bay ugu yeedheen allabaryadii
ilaahyadooda, markaasay dadkii wax cuneen, oo waxay u sujuudeen ilaahyadoodii.
3 Oo reer binu Israa'iil waxay isku dareen Bacal Fecoor. Markaasaa Rabbiga cadhadiisii
aad ugu kululaatay reer binu Israa'iil. 4 Kolkaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Dadka
madaxdiisa oo dhan soo wado oo maalin cad ku deldel Rabbiga hortiisa in cadhadii
kululayd oo Rabbigu ay ka soo noqoto reer binu Israa'iil. 5 Kolkaasaa Muuse wuxuu
xaakinnadii reer binu Israa'iil ku yidhi, Idinka mid waluba ha dilo nimankiisii Bacal
Fecoor isku daray. 6 Oo bal eeg, mid reer binu Israa'iil ah ayaa walaalihiis ula yimid
naag reer Midyaan ah Muuse hortiisa iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan hortooda
iyagoo ku ooyaya iriddii teendhadii shirka horteeda. 7 Oo Fiinexaas ina Elecaasaar oo
ahaa wadaadkii Haaruun wiilkiisii markuu taas arkay ayuu shirka dhexdiisii ka kacay
oo wuxuu gacanta ku qaatay waran. 8 Oo teendhadii ayuu uga daba galay ninkii reer
binu Israa'iil, oo ninkii reer binu Israa'iil iyo naagtii labadiiba calooshuu ka wareemay.
Markaasaa belaayadii laga joojiyey reer binu Israa'iil. 9 Oo intii belaayadii u dhimatay
waxay ahaayeen afar iyo labaatan kun.

10 Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 11 Waxaa cadhadaydii reer
binu Israa'iil ka celiyey Fiinexaas ina Elecaasaar oo ah wiilkii wadaadka Haaruun ah,
waayo, dhexdooda ayuu iiga qiirooday, oo sidaas daraaddeed anigu qiiradaydii kuma
aan baabbi'in reer binu Israa'iil. 12 Haddaba sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa,
Bal eeg, anigu waxaan isaga la dhiganayaa axdigaygii nabadda. 13 Oo isaga iyo
farcankiisa ka dambeeyaba buu u ahaan doonaa axdiga wadaadnimo weligeed ah,
maxaa yeelay, Ilaahiis buu qiiro u qabay, oo reer binu Israa'iil ayuu u kafaaro guday.
14 Haddaba ninkii reer binu Israa'iil oo la dilay, oo naagtii reer Midyaan lala dilay,
magiciisu wuxuu ahaa Simrii ina Saaluu oo amiir u ahaa qoladiisa reer Simecoon.
15 Oo naagtii reer Midyaan oo la dilay magaceedu wuxuu ahaa Kaasbii ina Suur, oo
aabbeheed wuxuu madax u ahaa qolo ka mid ah reer Midyaan.

16 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 17 Reer Midyaan dhib oo
laa iyaga, 18 waayo, waxay idinku dhibeen khiyaanadooda ay idinku khiyaaneeyeen
xagga xaalkii Fecoor iyo xaalkii Kaasbii oo ahayd gabadhii amiirka reer Midyaan oo
walaashood ahayd, taasoo maalintii belaayada la dilay xaalkii Fecoor aawadiis.

26

Tirintii Labaad
1 Oo belaayadii dabadeed ayaa Rabbigu la hadlay Muuse iyo Elecaasaar oo ahaa
wadaadkii Haaruun wiilkiisii, oo wuxuu ku yidhi, 2 Shirka reer binu Israa'iil oo dhan
u soo tiriya reer reer, intii labaatan sannadood jirta iyo intii ka sii weyn, kuwaas oo ah
inta reer binu Israa'iil ee dagaal u bixi karta oo dhan. 3 Markaasaa Muuse iyo wadaadkii
Elecaasaar ahaa iyagii kula hadleen bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun ku ag yaal oo
Yerixoo ka soo hor jeeda. 4 Oo waxay ku yidhaahdeen, Dadka inta labaatan sannadood
jirta iyo inta ka sii weyn soo tiriya, sidii Rabbigu ku amray Muuse iyo dadkii reer binu
Israa'iil oo dalkii Masar ka soo baxay.
5 Ruubeen wuxuu ahaa curadkii Israa'iil, oo waxaa reer Ruubeen ka soo farcamay
Xanoog oo dhalay qabiilka reer Xanoog, iyo Falluu oo dhalay qabiilka reer Falluu, 6 iyo
Xesroon oo dhalay qabiilkii reer Xesroon, iyo Karmii oo dhalay qabiilkii reer Karmii.
7 Intaasu waa qabiilooyinkii reer Ruubeen, oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen
saddex iyo afartan kun iyo toddoba boqol iyo soddon. 8 Reer Falluu waxaa ka dhashay
Elii'aab. 9 Wiilashii Elii'aabna waxay ahaayeen Nemuu'eel iyo Daataan iyo Abiiraam.
Daataankan iyo Abiiraamkanu waa kuwii shirka ururin jiray oo la diriray Muuse iyo
Haaruun oo ku jiray kooxdii Qorax markii ay Rabbiga la dirireen, 10 oo uu dhulku
afka kala qaaday oo liqay iyagii iyo Qorax markii kooxdaasu ay dhinteen, kolkii dabku
baabbi'iyey labada boqol iyo kontonka nin oo ay calaamad noqdeen. 11 Habase yeeshee
Qorax wiilashiisii ma ay dhiman.
12 Wiilashii Simecoon iyo qabiilooyinkoodii ka soo farcamay waa kuwan: Nemuu'eel
oo dhalay qabiilka reer Nemuu'eel, iyo Yaamiin oo dhalay qabiilka reer Yaamiin, iyo
Yaakiin oo dhalay qabiilkii reer Yaakiin, 13 iyo Serax oo dhalay qabiilkii reer Serax, iyo
Shaa'uul oo dhalay qabiilkii reer Shaa'uul. 14 Intaasu waa qabiilooyinkii reer Simecoon,
oo waxay ahaayeen laba iyo labaatan kun iyo laba boqol.
15 Wiilashii Gaad iyo qabiilooyinkii ka soo farcamay waa kuwan: Sefoon oo dhalay
qabiilka reer Sefoon, iyo Xaggii oo dhalay qabiilka reer Xaggii, iyo Shuunii oo dhalay
qabiilka reer Shuunii, 16 iyo Aasnii oo dhalay qabiilka reer Aasnii, iyo Ceerii oo dhalay
qabiilka reer Ceerii, 17 iyo Arood oo dhalay qabiilka reer Arood, iyo Areelii oo dhalay
qabiilka reer Areelii. 18 Intaasu waa qabiilooyinkii reer Gaad, oo intii iyaga laga tiriyey
waxay ahaayeen afartan kun iyo shan boqol.
19 Oo wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Ceer iyo Oonaan; oo Ceer iyo Oonaanna
waxay ku dhinteen dalkii Kancaan. 20 Oo wiilashii Yahuudah iyo qabiilooyinkoodiina
waxay ahaayeen: Sheelaah oo dhalay qabiilka reer Sheelaah, iyo Feres oo dhalay
qabiilka reer Feres, iyo Serax oo dhalay qabiilka reer Serax. 21 Feres wiilashiisiina
waxay ahaayeen: Xesroon oo dhalay qabiilka reer Xesroon, iyo Xaamuul oo dhalay
qabiilka reer Xaamuul. 22 Intaasu waa qabiilooyinkii reer Yahuudah oo intii iyaga laga
tiriyey waxay ahaayeen lix iyo toddobaatan kun iyo shan boqol.
23 Oo wiilashii Isaakaar iyo qabiilooyinkoodii waa kuwan: Toolac oo dhalay qabiilka
reer Toolac, iyo Fuwaah oo dhalay qabiilka reer Fuwaah, 24 iyo Yaashuub oo dhalay
qabiilka reer Yaashuub, iyo Shimroon oo dhalay qabiilka reer Shimroon. 25 Intaasu
waa qabiilooyinkii reer Isaakaar, oo intii iyaga laga tiriyeyna waxay ahaayeen afar iyo
lixdan kun iyo saddex boqol.
26 Oo wiilashii Sebulun iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Sered oo dhalay qabiilka
reer Sered, iyo Eeloon oo dhalay qabiilka reer Eeloon, iyo Yaxle'eel oo dhalay qabiilka
reer Yaxle'eel. 27 Intaasu waa qabiilooyinkii reer Sebulun, oo intii iyaga laga tiriyey
waxay ahaayeen lixdan kun iyo shan boqol.
28 Oo wiilashii Yuusuf iyo qabiilooyinkoodii waxay ahaayeen Manaseh iyo Efrayim.
29 Oo wiilashii Manaseh waa kuwan: Maakiir oo dhalay qabiilka reer Maakiir, oo

Maakiirna wuxuu dhalay Gilecaad, Gilecaadna waxaa ka soo farcamay qabiilka reer
Gilecaad. 30 Wiilashii Gilecaad waa kuwan: Iiceser oo dhalay qabiilka reer Iiceser, iyo
Xeeleq oo dhalay qabiilka reer Xeeleq, 31 iyo Asrii'eel oo dhalay qabiilka reer Asrii'eel,
iyo Shekem oo dhalay qabiilka reer Shekem, 32 iyo Shemiidaac oo dhalay qabiilka
reer Shemiidaac, iyo Heefer oo dhalay qabiilka reer Heefer. 33 Oo Selaafexaad oo
ahaa ina Heefer wiilal ma uu lahayn gabdho mooyaane. Oo Selaafexaad gabdhihiisa
magacyadoodu waxay ahaayeen Maxlaah iyo Nocaah iyo Xoglaah iyo Milkaah iyo
Tirsaah. 34 Intaasu waa qabiilooyinkii reer Manaseh, oo intii iyaga laga tiriyey waxay
ahaayeen laba iyo konton kun iyo toddoba boqol.

35 Oo wiilashii Efrayim iyo qabiilooyinkoodii waa kuwan: Shuutelax oo dhalay
qabiilka reer Shuutelax, iyo Beker oo dhalay qabiilka reer Beker, iyo Tahan oo dhalay
qabiilka reer Tahan. 36 Intanuna waa wiilashii Shuutelax: Ceeraan oo dhalay qabiilka
reer Ceeraan. 37 Intaasu waa qabiilooyinkii wiilashii Efrayim, oo intii iyaga laga tiriyey
waxay ahaayeen laba iyo soddon kun iyo shan boqol. Kuwaasu waxay ahaayeen
wiilashii Yuusuf iyo qabiilooyinkoodii.

38 Oo wiilashii Benyaamiin iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Belac oo dhalay
qabiilka reer Belac, iyo Ashbeel oo dhalay qabiilka reer Ashbeel, iyo Axiiraam oo dhalay
qabiilka reer Axiiraam, 39 iyo Shefuufaan oo dhalay qabiilka reer Shefuufaan, iyo
Xuufaam oo dhalay qabiilka reer Xuufaam. 40 Oo wiilashii Belac waxay ahaayeen Ared
iyo Nacamaan. Oo Ared wuxuu dhalay qabiilka reer Ared, Nacamaanna wuxuu dhalay
qabiilka reer Nacamaan. 41 Intaasu waa wiilashii Benyaamiin iyo qabiilooyinkoodii, oo
intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo lix boqol.

42 Oo wiilashii Daan iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Shuuxaam oo dhalay
qabiilka reer Shuuxaam. Intaasu waa qabiilooyinkii reer Daan, siday qabiilooyinkoodii
ahaayeen. 43 Oo qabiilooyinkii reer Shuuxaam oo dhan intii iyaga laga tiriyey waxay
ahaayeen afar iyo lixdan kun iyo afar boqol.

44 Oo wiilashii Aasheer iyo qabiilooyinkoodiina waa kuwan: Yimnaah oo dhalay
qabiilka reer Yimnaah, iyo Yishwii oo dhalay qabiilka reer Yishwii, iyo Beriicaah oo
dhalay reer Beriicaah. 45 Oo wiilashii Beriicaah waxaa ka soo farcamay: Xeber oo
dhalay qabiilka reer Xeber, iyo Malkii'eel oo dhalay qabiilka reer Malkii'eel. 46 Oo
Aasheer gabadhiisii magaceediina wuxuu ahaa Serax. 47 Oo intaasu waa qabiilooyinkii
reer Aasheer, oo intii iyaga laga tiriyeyna waxay ahaayeen saddex iyo konton kun iyo
afar boqol.

48 Oo wiilashii Naftaali iyo qabiilooyinkoodii waa kuwan: Yaxse'eel oo dhalay qabi-
ilka reer Yaxse'eel, iyo Guunii oo dhalay qabiilka reer Guunii; 49 iyo Yeser oo dhalay
qabiilka reer Yeser, iyo Shilleem oo dhalay qabiilka reer Shilleem. 50 Intaasu waa
qabiilooyinkii reer Naftaali sidii ay qabiilooyinkoodu ahaayeen. Oo intii iyaga laga
tiriyey waxay ahaayeen shan iyo afartan kun iyo afar boqol.

51 Intaasu waa intii laga tiriyey reer binu Israa'iil, oo waxay kulligood ahaayeen lix
boqol oo kun iyo toddoba boqol iyo soddon.

52 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 53 Kuwan ayaa dalka
dhaxal ahaan loogu qaybin doonaa sida ay tahay tirada magacyadoodu. 54 Kuwii badan
waa inaad siisaa dhaxal badan oo kuwii yarna waa inaad siisaa dhaxal yar. Oo mid
kasta sida kuwii laga tiriyey ay ahaayeen dhaxalka ha loo siiyo. 55 Habase yeeshee
dhulka waa in saami loo ritaa marka la qaybsanayo. Sida magacyada qabiilooyinka
awowayaashoodu ahaayeen ha u dhaxleen. 56 Oo kuwa badan iyo kuwa yarba dhax-
alkooda saami ha lagu kala qaybiyo.

57 Kuwii laga tiriyey reer Laawi iyo qolooyinkoodii waa kuwan: Gershoon oo dhalay
qabiilka reer Gershoon, iyo Qohaad oo dhalay qabiilka reer Qohaad, iyo Meraarii oo
dhalay qabiilka reer Meraarii. 58 Intanu waa qabiilooyinkii reer Laawi: qabiilkii reer

Libnii, iyo qabiilkii reer Xebroon, iyo qabiilkii reer Maxlii, iyo qabiilkii reer Mushii,
iyo qabiilkii reer Qorax. Oo Qohaadna wuxuu dhalay Camraam. 59 Oo Camraam
naagtiisu waxay ahayd Yookebed ina Laawi, taasoo Laawi ugu dhalatay dalkii Masar.
Oo iyana waxay Camraam u dhashay Haaruun iyo Muuse iyo walaashood Maryan.
60 Oo Haaruun waxaa u dhashay Naadaab iyo Abiihuu iyo Elecaasaar iyo Iitaamaar.
61 Oo Naadaab iyo Abiihuu way dhinteen markay Rabbiga hortiisa ku bixiyeen dab
qalaad. 62 Oo intii iyaga laga tiriyey waxay ahaayeen saddex iyo labaatan kun, mid kasta
oo lab ah oo bil jira iyo intii ka sii weyn, waayo, iyaga laguma tirin reer binu Israa'iil,
maxaa yeelay, dhaxal laguma siin reer binu Israa'iil dhexdooda.

63 Kuwaasu waa kuwii ay tiriyeen Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa oo ku tiriyey
reer binu Israa'iil bannaankii Moo'aab oo webi Urdun ku ag yaal oo Yerixoo ka soo hor
jeeda. 64 Laakiinse kuwaas nin keliyuhu kagama jirin kuwii ay Muuse iyo wadaadkii
Haaruun ahaa tiriyeen markay reer binu Israa'iil ku tiriyeen cidladii Siinay. 65 Waayo,
Rabbigu wuxuu iyaga ka yidhi, Hubaal cidlada bay ku dhiman doonaan. Oo nin
qudhuhu kama hadhin, Kaaleeb ina Yefunneh iyo Yashuuca ina Nuun mooyaane.

27

Gabdhihii Selaafexaad

1 Markaas waxaa soo dhowaaday gabdhihii Selaafexaad ina Heefer ina Gilecaad
oo ahaa ina Maakiir ina Manaseh, oo ahaa reer Manaseh ina Yuusuf; oo magacyadii
gabdhihiisiina waa kuwan: Maxlaah iyo Nocaah iyo Xoglaah iyo Milkaah iyo Tirsaah.
2 Oo iyana markaasay is-hor taageen Muuse, iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa, iyo
amiirradii iyo shirka oo dhan, xagga iriddii teendhada shirka, oo waxay yidhaahdeen,
3 Aabbahayo wuxuu ku dhintay cidladii, laakiinse isagu kuma uu jirin kooxdii is-
urursatay oo Rabbiga geesta ka ahayd, oo kooxdii Qorax ahayd, illowse isagu wuxuu u
dhintay dembi uu isagu lahaa, oo isagu wiilalna ma uu lahayn. 4 In kastoo uusan wiilal
lahayn magicii aabbahayo maxaa qabiilkiisa looga dhex baabbi'inayaa? Haddaba
aabbahayo walaalihiis dhul dhaxal ah nagu dhex sii. 5 Markaasaa Muuse arrintoodii
keenay Rabbiga hortiisa. 6 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi,
7 Gabdhaha Selaafexaad wax qumman bay ku hadleen. Haddaba hubaal waa inaad
dhul dhaxal ah aabbahood walaalihiis ka dhex siisaa, oo waa inaad iyaga aabbahood
ka dhaxalsiisaa. 8 Oo waa inaad reer binu Israa'iil la hadashaa, oo waxaad iyaga ku
tidhaahdaa, Haddii nin dhinto oo uusan wiil lahayn, markaas waa inaad gabadhiisa
dhaxalsiisaan. 9 Oo hadduusan gabadhna lahayn, markaas waa inaad dhaxalsiisaan
walaalihiis. 10 Oo hadduusan walaalo lahaynna markaas waa inaad adeerradiis
dhaxalsiisaan. 11 Oo hadduusan aabbihiis walaalo lahaynna markaas waa inaad
dhaxalsiisaan mid xigtadiisa ah oo isagu ha lahaado. Oo taasu qaynuun xukun ah bay
u ahaan doontaa reer binu Israa'iil, sida Rabbigu Muuse ku amray.

Yashuuca Oo La Wareegay Xilkii Muuse

12 Kolkaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Buurtan Cabaariim soo fuul, oo bal fiiri dalka
aan reer binu Israa'iil siiyey. 13 Oo markaad aragtid dabadeed dadkaagii dhintay
waad ku darman doontaa, sidii walaalkaa Haaruunba ugu darmaday, 14 maxaa yeelay,
eraygayga baad kaga caasideen cidladii Sin markay dadka shirku dirireen ee aad aniga
quduus igaga dhigi weydeen biyaha agtooda, iyagoo u jeeda. (Kuwaasu waa biyihii
Meriibaah oo ku yaal Qaadeesh oo ah cidlada Sin.) 15 Markaasaa Muuse Rabbiga la
hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 16 Rabbiga ah Ilaaha ruuxyada binu-aadmiga oo dhan, ha
doorto nin u taliya shirka, 17 oo hortooda dibadda ugu baxa, oo hortooda gudaha soo
gala, oo iyaga dibadda u hoggaamiya, oo gudaha soo geliya inaan shirka Rabbigu ahaan
sidii ido aan idojir lahayn. 18 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Waxaad soo waddaa

Yashuuca ina Nuun oo ah nin Ruuxu ku jiro, oo gacanta dul saar isaga. 19 Oo waxaad
isaga soo hor taagtaa wadaadka Elecaasaar ah iyo shirka oo dhan, oo hortooda amar ku
sii. 20 Oo waxaad isaga dul saartaa sharaftaadii, si shirka reer binu Israa'iil oo dhammu
ay isaga u addeecaan. 21 Oo isagu waa inuu is-hor taagaa wadaadka Elecaasaar ah oo
isaga wax ugu weyddiin doona xukunka Uuriimka Rabbiga hortiisa. Iyagu eraygiisay
dibadda ugu bixi doonaan, oo eraygiisay gudaha ku soo geli doonaan, isaga iyo reer
binu Israa'iilka isaga la jiraaba, kuwaas oo ah shirka oo dhan. 22 Markaasaa Muuse
yeelay sidii Rabbigu ku amray, oo wuxuu soo waday Yashuuca, kolkaasuu soo hor
taagay wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo shirkii oo dhan. 23 Oo gacmuhuu dul saaray, oo
amar buu siiyey, sidii Rabbigu Muuse kula hadlay.

28

Qurbaannada Maalin Walba La Bixiyo

1 Kolkaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil amar,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Qurbaankayga oo ah cuntada qurbaannada dabka la iigu
sameeyo oo carafta udgoon ii ah waa inaad dhawrtaan inaad wakhtigoodii bixisaan.
3 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Kanu waa qurbaanka dabka lagu sameeyo oo aad
Rabbiga u bixisaan laba wan oo gu jir ah oo aan iin lahayn oo aad maalin kasta
qurbaan la gubo oo joogto ah u bixisaan. 4 Waa inaad wan bixisaa aroortii, wanka
kalena makhribkii. 5 Oo waxaad la bixisaa oo qurbaan hadhuudh ka dhigtaa eefaah
bur ah oo toban meelood loo dhigay meeshiis oo lagu daray hiin rubuceed oo ah
saliid saafi ah. 6 Kaasu waa qurbaan la gubo oo joogto ah oo Buur Siinay laga amray
inuu ahaado qurbaan dab loogu sameeyo Rabbiga oo caraf udgoon u ah. 7 Oo wan
qurbaankiisa cabniinku waa inuu ahaadaa hiin rubuceed, oo meesha quduuska ah
waa inaad Rabbiga ugu shubtaa qurbaan cabniin oo ah khamri culus. 8 Oo wanka
kalena waa inaad makhribka bixisaa, oo qurbaankiisii hadhuudhka iyo qurbaankiisii
cabniinka waa inaad isaga la bixisaa sida kii aroortii oo kale, waayo, waa qurbaan dab
lagu sameeyo oo Rabbiga u ah caraf udgoon.

Qurbaannada Sabti Walba La Bixiyo

9 Oo maalinta sabtidana waxaad bixisaa laba wan oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn,
iyo eefaah bur ah oo toban meelood loo dhigay labadiis meelood ee qurbaan hadhuudh
ah oo saliid lagu daray iyo qurbaankiisii cabniinka. 10 Kaasu waa qurbaanka la gubo oo
sabtida, oo ayan qurbaanka la gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa cabniinku ku jirin.

Qurbaannada Bil Walba La Bixiyo

11 Oo bilowga bilihiinnana waa inaad Rabbiga qurbaan la gubo ugu bixisaan laba
dibi oo yaryar, iyo wan weyn, iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan
iin lahayn, 12 oo eefaah bur ah toban meelood loo dhigay saddexdiis meelood oo saliid
lagu daray waa inaad qurbaan hadhuudh ula bixisaan dibi kasta, oo eefaah bur ah oo
toban meelood loo dhigay labadiis meelood oo saliid lagu daray waa inaad qurbaan
hadhuudh ula bixisaan wanka weyn. 13 Oo wan kasta oo yarna waxaad qurbaan
hadhuudh ula bixisaan eefaah bur ah oo toban meelood loo dhigay meeshiis oo saliid
lagu daray, kaasoo wada ah qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah oo Rabbiga dab loogu
sameeyo. 14 Oo qurbaannadooda cabniinkuna waa inay ahaadaan hiin nuskeed khamri
ah dibigiiba, iyo hiin saddex daloolkeed oo wanka weyn la socdaa, iyo hiin rubuceed oo
wanka yar la socdaa. Intaasu waa qurbaanka la gubo oo ay tahay inaad bixisaan bil
kasta bilaha sannaddii oo dhan. 15 Oo waa inaad orgi Rabbiga ugu bixisaan qurbaan
dembi, oo ayan qurbaanka la gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa cabniinku ku jirin.

Iiddii Kormaridda

[16] Oo bisha kowaad maalinteeda afar iyo tobnaadna waa wakhtiga Kormaridda
Rabbiga. [17] Oo bishaas maalinteeda shan iyo tobnaadna waa in iidi jirtaa. Toddoba
maalmood waa in kibis aan khamiir lahayn la cunaa. [18] Oo maalinta kowaadna waa
in la yeesho shir quduus ah. Idinku waa inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn,
[19] laakiinse waa inaad bixisaan qurbaan dab lagu sameeyo, kaas oo ah qurbaan loo
gubo Rabbiga, oo ah laba dibi oo yaryar, iyo wan weyn, iyo toddoba wan oo yaryar oo
wada gu jir ah. Waa inay idiin ahaadaan kuwa aan iin lahayn. [20] Oo qurbaankooda
hadhuudhkuna wuxuu ahaan doonaa bur saliid lagu daray. Burka toban meelood loo
dhigay saddexdiis meelood waa inaad dibiba la bixisaan, labadiis meeloodna wanka
weyn, [21] iyo meeshiisna toddobada wan oo yaryar midkood kasta. [22] Oo waa inaad orgi
qurbaan dembi u bixisaan si laydiinku kafaaro gudo. [23] Kuwaas waa inaad bixisaan
iyadoo uusan ku jirin qurbaanka la gubo oo subaxnimada, kaasoo ah qurbaan la gubo
oo joogto ah. [24] Sidan waa inaad maalin kasta intii toddoba maalmood ah u bixisaan
cuntada ah qurbaanka dabka lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah. Taas waa in
la bixiyaa iyadoo ayan qurbaanka la gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa cabniinka
ahu ku jirin. [25] Oo maalinta toddobaadna waa inaad yeelataan shir quduus ah, oo waa
inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn.

Iidda Toddobaadyada

[26] Oo weliba maalinta midhaha hore la goosto, markaad qurbaan hadhuudh oo cusub
Rabbiga ugu bixisaan iidda toddobaadyada waa inaad shir quduus ah yeelataan; oo
waa inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn. [27] Laakiinse waa inaad qurbaan la gubo
oo caraf udgoon ah Rabbiga ugu bixisaan laba dibi oo yaryar, iyo wan weyn, iyo toddoba
wan oo yaryar oo wada gu jir ah, [28] oo waxaad la bixisaan qurbaankooda hadhuudhka*
ah oo ah bur saliid lagu daray, oo burkii tobankii meelood dibigii kasta saddex meelood
la bixi, oo wankana laba meelood la bixi, [29] oo toddobada wan oo yaryarna midkood
kasta meel la bixi. [30] Oo waa inaad bixisaan orgi laydiinku kafaaro gudo. [31] Oo iyaga
iyo qurbaannadooda cabniinka waa inaad bixisaan iyadoo ayan qurbaanka la gubo oo
joogtada ah iyo qurbaankiisa hadhuudhka ahu ku jirin (oo waa inay idiin ahaadaan
kuwa aan iin lahayn).

29

Maalinta Buun Afuufka

[1] Oo bisha toddobaad, maalinteeda kowaad, waa inaad yeelataan shir quduus ah;
oo waa inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn, waayo, waa maalin buunan laydiin
afuufo. [2] Oo waa inaad qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah Rabbiga ugu bixisaan dibi
yar iyo wan weyn iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn,
[3] oo waxaad la bixisaan qurbaankoodii hadhuudhka ah oo ah bur saliid lagu daray, oo
burkii tobankii meelood saddex meelood dibiga la bixi, wankana laba meelood, [4] oo
toddobada wan oo yaryarna wankiiba meel la bixi. [5] Oo waa inaad orgi qurbaan dembi
u bixisaan si laydiinku kafaaro gudo, [6] oo ayan ku jirin qurbaanka la gubo ee bisha
cusub, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo
qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaannadooda cabniinka ah, sidii qaynuunkoodu
ahaa, kuwaasoo wada ah caraf udgoon ee ah qurbaan Rabbiga dab loogu sameeyo.

Maalintii Kafaaraggudka

[7] Oo bishaas toddobaad, maalinteeda tobnaad, waxaad yeeshaan shir quduus ah, oo
waa inaad nafihiinna dhibtaan, oo waa inaydaan innaba shuqul samayn cayn kasta
ha ahaadee, [8] laakiinse waa inaad Rabbiga qurbaan la gubo oo caraf udgoon ah ugu
bixisaan dibi yar iyo wan weyn iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu jir ah, oo

* **28:28** 28.28 hadhuudhka = badarka

waa inay idiin ahaadaan kuwa aan iin lahayn, 9 oo waxaad la bixisaan qurbaankoodii
hadhuudhka ah oo ah bur saliid lagu daray, oo burka tobankii meelood saddex meelood
dibiga la bixi, wankana laba meelood, 10 oo toddobada wan oo yaryarna wankiiba
meel la bixi. 11 Oo waa inaad orgi qurbaan dembi u bixisaan, oo ayan qurbaanka
dembiga oo kafaaraggudka ah, iyo qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisii
hadhuudhka ah iyo qurbaannadooda cabniinka ahu ku jirin.

Iiddii Taambuugyada

12 Oo bisha toddobaad maalinteeda shan iyo tobnaad waa inaad yeelataan shir
quduus ah, oo waa inaydaan innaba shuqul caadi ah samayn, oo waa inaad inta
toddoba maalmood ah Rabbiga iid u samaysaan. 13 Oo waa inaad bixisaan qurbaan
la gubo oo ah qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga caraf udgoon u ah, oo ah saddex
iyo toban dibi oo yaryar, iyo laba wan oo waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar
oo wada gu jir ah, oo waa inay ahaadaan kuwo aan iin lahayn, 14 oo waxaad la bixisaan
qurbaankooda hadhuudhka ah oo ah bur saliid lagu daray, oo burkii tobankii meelood
saddex meelood saddex iyo tobanka dibi midkiiba la bixi, oo labada wan oo waaweynna
midkiiba laba meelood la bixi, 15 oo saddex iyo tobanka wan oo yaryarna mid kasta meel
la bixi. 16 Oo weliba orgi waa inaad u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la
gubo oo joogtada ah iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa cabniinka ahu
ku jirin.

17 Oo maalinta labaadna waxaad bixisaan laba iyo toban dibi oo yaryar, iyo laba wan
oo waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn.
18 Oo dibida iyo wananka waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo
qaynuunka waafaqsan. 19 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan
qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa
cabniinka ahu ku jirin.

20 Oo maalinta saddexaadna waxaad bixisaan kow iyo toban dibi, iyo laba wan oo
waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn.
21 Oo dibida iyo wananka waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo
qaynuunka waafaqsan. 22 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan
qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa
cabniinka ahu ku jirin.

23 Oo maalinta afraadna waxaad bixisaan toban dibi, iyo laba wan oo waaweyn,
iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn. 24 Oo dibida
iyo wananka waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qur-
baankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo qaynuunka
waafaqsan. 25 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la gubo
oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku
jirin.

26 Oo maalinta shanaadna waxaad bixisaan sagaal dibi, iyo laba wan oo waaweyn,
iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn. 27 Oo dibida
iyo wananka waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah, iyo qur-
baankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo qaynuunka
waafaqsan. 28 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la gubo
oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku
jirin.

29 Oo maalinta lixaadna waxaad bixisaan siddeed dibi, iyo laba wan oo waaweyn,
iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn. 30 Oo dibida

iyo wananka waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qur-
baankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo qaynuunka
waafaqsan. 31 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la gubo
oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku
jirin.
32 Oo maalinta toddobaadna waxaad bixisaan toddoba dibi, iyo laba wan oo
waaweyn, iyo afar iyo toban wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn.
33 Oo dibida iyo wananka waaweyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka
ah iyo qurbaankooda cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo
qaynuunka waafaqsan. 34 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan
qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa
cabniinka ahu ku jirin.
35 Oo maalinta siddeedaadna waa inaad yeelataan shir quduus ah, oo waa inaydaan
innaba shuqul caadi ah samayn, 36 laakiinse waxaad bixisaan qurbaan la gubo, kaasoo
ah qurbaan dab lagu sameeyo oo Rabbiga u ah caraf udgoon, oo waa dibi iyo wan
weyn iyo toddoba wan oo yaryar oo wada gu jir ah oo aan iin lahayn. 37 Oo dibiga iyo
wanka weyn iyo wananka yaryarba qurbaankooda hadhuudhka ah iyo qurbaankooda
cabniinka ahba waa inaad u bixisaan sida tiradoodu tahay oo qaynuunka waafaqsan.
38 Oo waa inaad orgi u bixisaan qurbaan dembi, oo ayan qurbaanka la gubo oo joogtada
ah, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah, iyo qurbaankiisa cabniinka ahu ku jirin.
39 Kuwaas waa inaad Rabbiga u bixisaan iidihiinna xilligooda, kuwaasoo ayan ku jirin
nidarradiinna iyo qurbaannadiinna ikhtiyaarka ah, kuwaasu waa qurbaannadiinna la
gubo, iyo qurbaannadiinna hadhuudhka ah, iyo qurbaannadiinna cabniinka ah, iyo
qurbaannadiinna nabaadiinada. 40 Oo Muuse wuxuu reer binu Israa'iil u sheegay kulli
wixii Rabbigu Muuse ku amray oo dhan.

30

Nidarradii

1 Kolkaasaa Muuse madaxdii qabiilooyinka reer binu Israa'iil la hadlay, oo wuxuu ku
yidhi, Intanu waa wixii Rabbigu amray. 2 Markii nin Rabbiga nidar u nidro, amase uu
dhaar ugu dhaarto oo uu naftiisa sidaas ugu xidho, waa inuusan eraygiisa jebin. Waa
inuu sameeyaa kulli wixii afkiisa ka soo baxay oo dhan. 3 Qof dumar ahuna markay
Rabbiga nidar u nidarto oo ay sidaas nafteeda ugu xidho, oo ay gurigii aabbaheed
joogto iyadoo dhallinyaro ah, 4 haddii aabbaheed maqlo nidarkeeda iyo dhaarteedii ay
nafteeda ku xidhay, oo uu markaas iska aamuso, de markaas nidarradeedii oo dhammu
way taagnaan doonaan, oo dhaar kastoo ay nafteeda ku xidhayna waa taagnaan
doontaa. 5 Laakiinse haddii aabbaheed u diido maalintii uu maqlo, nidarradeedii iyo
dhaaraheedii ay nafteeda ku xidhay midkoodna taagnaan maayo, oo Rabbiguna wuu
cafiyayaa iyada, maxaa yeelay, aabbaheed baa u diiday. 6 Oo hadday nin leedahay
iyadoo ay kor saaran yihiin nidarradeedii iyo hadalkii degdegga ahaa oo bushimaheeda
ka baxay oo ay nafteeda ku xidhay, 7 haddii ninkeedu maqlo oo uu iska aamuso
maalintii uu maqlo, markaas nidarradeedii way taagnaan doonaan, oo dhaaraheedii
ay nafteeda ku xidhayna way taagnaan doonaan. 8 Laakiinse haddii ninkeedu u diido
maalintii uu maqlo, markaasuu burin doonaa nidarkii saarnaa iyo hadalkii degdegga
ahaa oo bushimaheeda ka baxay oo ay nafteeda ku xidhay; oo Rabbiguna iyada wuu
cafiyi doonaa. 9 Laakiinse carmal laga dhintay, amase tii la furay, nidarkeeda iyo xataa
waxa kastoo ay nafteeda ku xidhayba way taagnaan doonaan. 10 Oo hadday nidar
gasho ama ay nafteeda dhaar ku xidho iyadoo guriga ninkeeda joogta, 11 oo haddii
ninkeedu maqlo oo uu iska aamuso ee uusan iyada u diidin, markaas nidarradeedii
oo dhammu way taagnaan doonaan, oo dhaar kastoo ay nafteeda ku xidhayna way

taagnaan doontaa. 12 Laakiinse haddii ninkeedu uu iyaga buriyo maalintii uu maqlay,
markaas wax alla wixii bushimaheeda ka soo baxay oo nidarradeeda ku saabsan amase
ku saabsan dhaartii ay nafteeda ku xidhay ma ay taagnaan doonaan, waayo, ninkeedii
baa buriyey, oo Rabbiguna wuu cafiyi doonaa iyada. 13 Nidar kasta iyo dhaar kasta
oo nafta lagu xidho in lagu dhibo aawadeed, ninkeedaa adkayn kara ama ninkeedaa
burin kara. 14 Laakiinse haddii ninkeedu maalin ka maalin ka aamuso iyada, markaas
wuu adkeeyaa nidarradeedii oo dhan iyo dhaaraheedii iyada saarnaa oo dhan. Wuu
adkeeyey, maxaa yeelay, wuu isaga aamusay maalintii uu maqlay. 15 Laakiinse hadduu
buriyo markuu maqlay dabadeed, de markaas isagaa qaadaya dembigeedii. 16 Kuwanu
waa qaynuunnadii Rabbigu ku amray Muuse, ee u dhexeeya nin iyo naagtiis, oo u
dhexeeya aabbe iyo gabadhiis dhallinyaro ah oo guriga aabbaheed joogta.

31

Reer Midyaan Oo Loo Aarguday

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil uga aar-
gud reer Midyaan, oo taas dabadeedna dadkaagaad ku darman doontaa. 3 Markaasaa
Muuse dadkii la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, War idinku dhexdiinna rag dagaal uga
diyaariya, oo hub siiya, inay reer Midyaan ku kacaan, oo ay Rabbiga reer Midyaan uga
aargudaan. 4 Oo qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan waa inaad qabiil kastaba
kun ka soo bixisaan oo dagaal u dirtaan. 5 Sidaas daraaddeed kumanyaalkii reer binu
Israa'iil qabiil kasta waxaa laga soo bixiyey kun nin, oo waxay ahaayeen laba iyo toban
kun oo nin oo dagaal hub u sita. 6 Markaasaa Muuse qabiilba kun dagaalka uga diray,
iyagii iyo Fiinexaas wadaadkii Elecaasaar wiilkiisii ahaa isagoo wada alaabtii meesha
quduuska ah iyo turumbooyinkii dhawaaqa digtoonaanta oo gacanta ugu jira. 7 Oo
waxay la dirireen reer Midyaan sidii Rabbigu Muuse ugu amray, oo waxay dileen mid
kasta oo lab ahaa. 8 Oo boqorradii reer Midyaan ayay la dileen kuwii kaloo la laayay,
oo shantii boqor oo reer Midyaan waxay ahaayeen Ewii, iyo Reqem, iyo Suur, iyo Xuur,
iyo Rebac; oo Balcaam oo ahaa ina Becoorna seef bay ku dileen. 9 Oo reer binu Israa'iil
waxay maxaabiis ahaan u wateen dumarkii reer Midyaan iyo dhallaankoodiiba; oo
lo'doodii oo dhan, iyo idahoodii oo dhan, iyo alaabtoodii oo dhanna way wada dheceen.
10 Oo magaalooyinkoodii ku yiil meelihii ay degganaayeen iyo xerooyinkoodii oo dhan
way wada gubeen. 11 Oo dad iyo duunyaba way dheceen oo booli bay u qaateen.
12 Oo maxaabiistii iyo boolidii iyo wixii la soo dhacay waxay u keeneen Muuse iyo
wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan oo joogay xeradii ku
tiil bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun u dhowaa oo Yerixoo ka soo hor jeeday.

13 Markaasaa Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa iyo shirka amiirradiisii oo
dhammu waxay u bexeen inay kaga hor tagaan xerada dibaddeeda. 14 Markaasaa
Muuse u cadhooday saraakiishii ciidanka, kuwaas oo ahaa kun-u-taliyayaashii iyo
boqol-u-taliyayaashii ka yimid hawshii dagaalka. 15 Oo Muuse wuxuu iyagii ku yidhi,
War dumarkii oo dhan miyaad badbaadiseen? 16 Bal eeg, taladii Balcaam aawadeed
kuwanu waxay reer Israa'iil ka dhigeen inay Rabbiga kaga xadgudbaan xaalkii Fecoor,
oo sidaas daraaddeed belaayadaa uga dhex dhacday shirkii Rabbiga. 17 Haddaba sidaas
daraaddeed dila dhallaanka mid kastoo lab ah, oo dila naag kastoo nin la seexatay.
18 Laakiinse carruurta dhaddig oo aan rag la seexan daysta. 19 Oo idinna xerada
dibaddeeda dega intii toddoba maalmood ah. Oo ku alla kii qof dilay, iyo ku alla kii qof
la dilay taabtayba, maalinta saddexaad iyo maalinta toddobaad ha isdaahiriyo, idinka
iyo maxaabiistiinnuba. 20 Oo waxaad kaloo daahirsataan dhar kasta iyo inta haragga
laga sameeyey oo dhan, iyo wax kasta oo dhogor riyaad ah, iyo alaab kasta oo qoryo
laga sameeyeyba. 21 Oo wadaadkii Elecaasaar ahaana wuxuu ku yidhi raggii dagaalka u
baxay, Kanu waa qaynuunkii sharciga oo Rabbigu Muuse ku amray. 22 Habase yeeshee

dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta, iyo waxa daasadda ah, iyo waxa rasaasta
ah, 23 iyo wax kasta oo dab u adkaysta waa inaad dab dhex marisaan, oo markaas nadiif
bay ahaan doonaan; hase ahaatee waa in lagu daahiriyaa biyaha nijaasta daahiriya, oo
wixii aan dabka u adkaysanna waa inaad biyaha dhex marisaan. 24 Oo dharkiinnana
waa inaad maalinta toddobaad maydhaan, oo markaas daahir baad ahaanaysaan oo
kolkaas dabadeed waa inaad xerada soo gashaan.

Qaybintii Boolida

25 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 26 Soo tiriya boolida
la soo dhacay, dad iyo duunyaba, adiga iyo wadaadka Elecaasaar ah iyo madaxda
qabiilooyinka shirka, 27 oo boolida laba meelood u kala qaybi, oo kala sii ragga
dagaalyahanka ah ee dagaalka u baxay, iyo intii kale ee shirka oo dhan; 28 oo Rabbiga
canshuur uga qaad raggii dagaalka u baxay; oo shantii boqolba mid ka soo bixi dadka,
iyo lo'da, iyo dameerrada, iyo idaha, 29 badhkooda intaas ka qaad, oo waxaad wadaadka
Elecaasaar ah u siisaa Rabbiga qurbaankiisa sare loo qaado. 30 Oo reer binu Israa'iil
badhkoodana kontonkiiba mid ka soo bixi dadka, iyo lo'da, iyo dameerrada, iyo idaha,
iyo xataa xoolaha oo dhan, oo waxaad siisaa reer Laawi oo haya shuqulka taambuugga
Rabbiga. 31 Markaasaa Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar ahaa waxay sameeyeen sidii
Rabbigu Muuse ku amray. 32 Haddaba boolidii aan lagu tirin wixii nimankii dagaalya-
hannada ahaa soo dhaceen waxay ahayd lix boqol iyo shan iyo toddobaatan kun oo
ido ah, 33 iyo laba iyo toddobaatan kun oo lo' ah, 34 iyo kow iyo lixdan kun oo dameer,
35 oo dadkuna kulligiis wuxuu ahaa laba iyo soddon kun oo ah dumarkii aan rag la
seexan. 36 Oo badhkii ahaa kuwii dagaalka u baxay qaybtoodii waxay ahayd saddex
boqol iyo toddoba iyo soddon kun iyo shan boqol oo ido ah. 37 Oo Rabbiga canshuurtiisii
idaha ka go'day waxay ahayd lix boqol iyo shan iyo toddobaatan neef. 38 Oo lo'duna
waxay ahayd lix iyo soddon kun, oo Rabbiga canshuurtiisii ka go'dayna waxay ahayd
laba iyo toddobaatan neef. 39 Oo dameerraduna waxay ahaayeen soddon kun iyo shan
boqol, oo Rabbiga canshuurtiisii ka go'dayna waxay ahayd kow iyo lixdan neef. 40 Oo
dadkuna wuxuu ahaa lix iyo toban kun, oo Rabbiga canshuurtiisii ka go'dayna waxay
ahayd laba iyo soddon qof. 41 Oo canshuurtii ahayd Rabbiga qurbaankiisii sare loo
qaado Muuse wuxuu siiyey wadaadkii Elecaasaar ahaa, sidii Rabbigu Muuse ku amray.
42 Oo reer binu Israa'iil badhkoodii wuxuu Muuse gooni uga dhigay qaybtii raggii
dagaallamay. 43 (Haddaba shirka badhkiisii wuxuu ahaa saddex boqol iyo toddoba
iyo soddon kun iyo shan boqol oo ido ah, 44 iyo lix iyo soddon kun oo lo' ah, 45 iyo
soddon kun iyo shan boqol oo dameerro ah, 46 iyo lix iyo toban kun oo qof.) 47 Oo
xataa reer binu Israa'iil badhkoodii Muuse kontonkiiba mid buu ka soo saaray dad iyo
duunyaba, oo wuxuu siiyey reer Laawi oo haya shuqulkii taambuuggii Rabbiga, sidii
Rabbigu Muuse ku amray. 48 Markaas waxaa Muuse u yimid saraakiishii ahayd kun-
u-taliyayaashii iyo boqol-u-taliyayaashii oo u sarreeyey kumanyaalkii ciidanka ahaa,
49 oo waxay Muuse ku yidhaahdeen, Annagoo addoommadaada ah waan soo tirinnay
ragga dagaalyahannada ah oo aannu u talinno, oo nin qudhuhu nagama dhinna. 50 Oo
annagu waannu keennay qurbaankii Rabbiga, kaas oo ah wixii dahab ah oo nin waluba
helay, kuwaasoo ah silsilado, iyo dugaagado, iyo kaatunno, iyo hilqado, iyo murriyado,
inaannu naftayada Rabbiga hortiisa u kafaaro gudno. 51 Oo Muuse iyo wadaadkii
Elecaasaar ahaa iyagay ka qaadeen dahabkii oo ahaa wax kasta oo laysku sharxo oo
dahab laga sameeyey. 52 Oo dahabkii qurbaanka sare loo qaado oo dhan oo ay kun-
u-taliyayaasha iyo boqol-u-taliyayaashu Rabbiga u bixiyeen wuxuu ahaa lix iyo toban
kun iyo toddoba boqol iyo konton sheqel. 53 (Waayo, raggii dagaalyahannada ahaa
nin waluba wuxuu qaatay wixii uu soo dhacay.) 54 Markaasaa Muuse iyo wadaadkii
Elecaasaar ahaa dahabkii ka qaadeen kun-u-taliyayaashii iyo boqol-u-taliyayaashii, oo

waxay soo geliyeen teendhadii shirka inuu reer binu Israa'iil Rabbiga hortiisa xusuus
ugu ahaado.

32

Qabiilooyinkii Degay Webi Urdun Shishadiisa

1 Haddaba reer Ruubeen iyo reer Gaad waxay lahaayeen xoolo faro badan, oo markay
arkeen dalkii Yacser iyo dalkii Gilecaad inay meeshaasu xoolo u wanaagsan tahay,
2 ayay reer Gaad iyo reer Ruubeen u yimaadeen Muuse iyo wadaadkii Elecaasaar
ahaa iyo amiirradii shirka, oo waxay ku yidhaahdeen, 3 Cataarood, iyo Diboon, iyo
Yacser, iyo Nimraah, iyo Xeshboon, iyo Elecaaleeh, iyo Sebaam, iyo Neboo, iyo Becon,
4 oo ah dalkii Rabbigu wax kaga dhuftay reer binu Israa'iil hortooda waa dal xoolo
u wanaagsan, oo annagoo addoommadaada ahuna xoolo baannu leennahay. 5 Oo
weliba waxay yidhaahdeen, Haddaad raalli naga tihiin, annagoo addoommadaada
ah dalkan inaannu hantinno noo sii, oo Webi Urdun ha naga gudbin. 6 Markaasaa
Muuse wuxuu reer Gaad iyo reer Ruubeen ku yidhi, War, walaalihiin ma dagaalkay
galayaan oo idinku aad iska fadhiisanaysaan? 7 Oo maxaad reer binu Israa'iil uga qalbi
jebinaysaan inay u gudbaan oo galaan dalkii Rabbigu iyaga siiyey? 8 Aabbayaashiinna
sidaasay yeeleen markaan iyaga ka diray Qaadeesh Barneeca inay dalka soo arkaan
aawadeed. 9 Waayo, markay tageen dooxadii Eshkol oo ay dalkii arkeen ayay reer binu
Israa'iil qalbi jebiyeen si ayan u gelin dalkii Rabbigu iyaga siiyey. 10 Maalintaas Rabbigu
aad buu u cadhooday, oo intuu dhaartay ayuu yidhi, 11 Hubaal dadkii Masar ka soo
baxay intii labaatan sannadood jirta ama ka sii weyn, midkoodna ma arki doono dalkii
aan ugu dhaartay Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, maxaa yeelay, qalbiga igama
ay wada raacin, 12 Kaaleeb ina Yefunneh oo ahaa reer Qenes, iyo Yashuuca ina Nuun
mooyaane; maxaa yeelay, iyagu qalbigay Rabbiga ka wada raaceen. 13 Markaasaa
Rabbigu reer binu Israa'iil u cadhooday, oo wuxuu iyagii ka dhigay inay intii afartan
sannadood ah cidlada hor iyo dib ugu warwareegaan, ilamaa qarnigii Rabbiga hortiisa
xumaanta ku sameeyey oo dhan la wada baabbi'iyey. 14 Haddaba bal eega, idinku
meeshii aabbayaashiin baad ka kacdeen, oo waxaad tihiin niman dembi miidhan ah
oo soo kordhay inaad Rabbiga kaga sii cadhaysiisaan reer binu Israa'iil. 15 Waayo,
haddaad Rabbiga ka noqotaan, cidlada dhexdeeda ayuu haddana iyaga kaga tegi
doonaa, oo dadkan oo dhan waad wada baabbi'in doontaan. 16 Markaasay isagii u
soo dhowaadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu halkanaannu xoolahayaga xeryo
uga oodaynaa, dhallaankayagana magaalooyin waannu uga dhisaynaa, 17 laakiinse
annaga qudhayadu diyaar baannu ahaanaynaa annagoo hub leh, oo reer binu Israa'iil
baannu hor kacaynaa ilamaa aannu iyaga geeyno meeshoodii, oo kuwa dhulka deggan
aawadood dhallaankayagu waxay deganaanayaan magaalooyinka deyrarka leh. 18 Oo
annagu guryahayaga ku soo noqon mayno ilamaa reer binu Israa'iil nin waluba
dhaxalkiisa dhaxlo. 19 Waayo, annagu iyaga la dhaxli mayno Webi Urdun dhankiisa
kale iyo xaggaas hore toona, maxaa yeelay, dhaxalkayagii wuxuu noogu dhacay Webi
Urdun dhankiisan bari. 20 Kolkaasaa Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, Haddaad waxan
samaynaysaan, oo aad Rabbiga hortiisa hub ugu qaadanaysaan dagaalka, 21 oo aad
raggiinna hubka leh oo dhammu Webi Urdun ku dhaafaysaan Rabbiga hortiisa ilamaa
uu isagu cadaawayaashiisa ka wada eryo hortiisa, 22 oo dalkana Rabbiga hortiisa lagaga
adkaado, markaas dabadeed idinku waad soo noqonaysaan, oo xagga Rabbiga iyo reer
binu Israa'iilba waad ka eedla'aanaysaan, oo dalkanuna Rabbiga hortiisa hanti buu
idiinku ahaan doonaa. 23 Laakiinse haddaydnan sidaas yeelin, bal eega, Rabbigaad ku
dembaabteen, oo bal ogaada, dembigiinnuna wuu idinku soo bixi doonaa. 24 Haddaba
dhallaankiinna magaalooyin u dhista, idihiinnana xeryo u oota, oo sameeya wixii
afkiinna ka soo baxay. 25 Markaasaa reer Gaad iyo reer Ruubeen la hadleen Muuse,

oo waxay ku yidhaahdeen, Annagoo addoommadaada ah waannu samaynaynaa wixii
aad nagu amartay, sayidkayagiiyow. [26] Haddaba dhallaankayaga, iyo afooyinkayaga,
iyo idahayaga, iyo xoolahayaga oo dhammu halkaasay wada joogi doonaan xagga
magaalooyinka Gilecaad; [27] laakiinse annagoo addoommadaada ah kulli intayada
dagaalka hub u leh oo dhammu Webi Urdun waannu gudbaynaa, oo Rabbiga hortiisa
ayaannu ku dagaal galaynaa sidaad tidhi, sayidkayagiiyow.
[28] Sidaas daraaddeed ayaa Muuse amar iyaga ku saabsan siiyey wadaadkii Elecaasaar
iyo Yashuuca ina Nuun iyo madaxdii reeraha qabiilooyinka reer binu Israa'iil. [29] Oo
Muuse wuxuu iyagii ku yidhi, Haddii reer Gaad iyo reer Ruubeen Webi Urdun idinla
gudbaan, intooda Rabbiga hortiisa dagaalka hub u leh oo dhammu, oo dalka lagaga ad-
kaado hortiinna, markaas waa inaad iyaga hanti u siisaan dalka Gilecaad. [30] Laakiinse
haddayan idinla gudbin iyagoo hub leh, waxay hanti ku yeelan doonaan dhexdiinna
dalka reer Kancaan. [31] Markaasaa reer Gaad iyo reer Ruubeen u jawaabeen, oo
waxay ku yidhaahdeen, Sidii Rabbigu nagu yidhi, annagoo addoommadaada ah,
ayaannu yeelaynaa. [32] Annagoo hub leh ayaannu gudbaynaa oo Rabbiga hortiisa
waxaannu galaynaa dalka reer Kancaan, oo hantidii aan dhaxalka u helnayna waxay
noogu hadhaysaa Webi Urdun dhinacan. [33] Markaasaa Muuse reer Gaad iyo reer
Ruubeen iyo qabiilkii reer Manaseh oo ahaa wiilkii Yuusuf badhkood wuxuu siiyey
boqorkii reer Amor oo ahaa Siixon boqortooyadiisii, iyo boqorkii Baashaan oo ahaa
Coog boqortooyadiisii, oo wuxuu waddankii ugu qaybshay sidii ay ahaayeen maga-
alooyinka iyo soohdintoodii, xataa magaalooyinkii dalka iyaga ku wareegsan oo dhan.
[34] Markaasaa reer Gaad waxay dhisteen Diboon, iyo Cataarood, iyo Carooceer, [35] iyo
Catrood Shoofaan, iyo Yacser, iyo Yaagbehaah, [36] iyo Beytnimraah, iyo Beyd Haaraan,
kuwaasoo ah magaalooyin deyrar leh, iyo xeryo idaad. [37] Oo reer Ruubeenna waxay
dhisteen Xeshboon, iyo Elecaaleeh, iyo Qiryaatayim, [38] iyo Neboo, iyo Bacal Mecoon,
(kuwaasoo magacyadoodii la beddelay,) iyo Sibmaah; oo magacyo kalay u bixiyeen
magaalooyinkii ay dhisteen. [39] Oo reer Maakiir oo ahaa Manaseh wiilkiisiina waxay
tageen dalkii Gilecaad, oo way qabsadeen, oo dadkii reer Amor oo halkaas degganaa
ayay hanti tireen. [40] Oo Muuse wuxuu Gilecaad siiyey reer Maakiir oo ahaa wiilkii
Manaseh, oo iyana halkaasay degeen. [41] Oo reer Yaa'iir ina Manasehna wuu tegey
Gilecaad, oo magaalooyinkeedii qabsaday, oo wuxuu magacyadoodii u bixiyey Hawood
Yaa'iir. [42] Oo Nobaxna wuu tegey oo wuxuu qabsaday Qenaad iyo tuulooyinkeediiba,
markaasuu u bixiyey magiciisa Nobax.

33

Marxaladihii Socdaalka Reer Binu Israa'iil
[1] Reer binu Israa'iil sodcaalladoodii waa kuwan markay gacanta Muuse iyo Haaruun
koox koox ugaga soo bexeen dalkii Masar. [2] Oo Muuse wuxuu amarka Rabbiga
ugu qoray bixitimmadoodii sidii sodcaalladoodu ahaayeen, oo sodcaalladoodii sidii
bixitimmadoodu ahaayeen waa kuwan. [3] Oo bishii kowaad maalinteedii shan iyo
tobnaad ayay Racmeses ka guureen. Habeenkii Kormaridda maalintii ka dambaysay
ayay reer binu Israa'iil gacan sarraysa ku bexeen iyadoo Masriyiintii oo dhammu ay
u jeedaan, [4] intii Masriyiintu ay aasayeen curadyadoodii uu Rabbigu ku dhex laayay
oo dhan. Oo ilaahyadoodiina Rabbigu xukummo buu ku soo dejiyey. [5] Oo reer binu
Israa'iil Racmeses bay ka guureen, oo waxay degeen Sukod. [6] Oo Sukodna way ka
guureen, oo waxay degeen Eetaam oo ku taal cidlada darafkeeda. [7] Oo haddana Eetaam
bay ka guureen, oo waxay dib ugu noqdeen Fiihaahiirod oo ku hor taal Bacal Sefoon;
kolkaasay degeen Migdol horteeda. [8] Oo Haxiirod horteedana way ka guureen, oo
badday dhex mareen oo waxay gaadheen cidlada, oo cidladii Eetaam ayay saddex
maalmood socodkood ku dhex socdeen, kolkaasay Maaraah degeen. [9] Oo Maaraahna

way ka guureen, oo waxay yimaadeen Eelim, oo Eelim waxaa ku yiil laba iyo toban
ilood oo biyo ah iyo toddobaatan geed oo timir ah, kolkaasay halkaas degeen. 10 Oo
haddana Eelim way ka guureen, oo waxay degeen Badda Cas agteeda. 11 Oo Badda Cas
way ka guureen, oo waxay dhex degeen cidlada Siin la yidhaahdo. 12 Oo cidladii Siinna
way ka guureen, kolkaasay degeen Daafqaah. 13 Oo Daafqaahna way ka guureen, oo
waxay degeen Aaluush. 14 Oo Aaluushna way ka guureen, oo waxay degeen Refiidiim,
meeshaas oo aan lahayn biyo ay dadku cabbaan. 15 Oo Refiidiimna way ka guureen, oo
waxay dhex degeen cidladii Siinay. 16 Oo cidladii Siinayna way ka guureen, kolkaasay
degeen Qibrood Xatawaah. 17 Oo Qibrood Xatawaahna way ka guureen, kolkaasay
degeen Xaseerood. 18 Oo Xaseeroodna way ka guureen, oo waxay degeen Ritmaah. 19 Oo
Ritmaahna way ka guureen, oo waxay degeen Rimmon Feres. 20 Oo Rimmon Feresna
way ka guureen, oo waxay degeen Libnaah. 21 Oo Libnaahna way ka guureen, oo
waxay degeen Risaah. 22 Oo Risaahna way ka guureen, oo waxay degeen Qeheelaataah.
23 Oo Qeheelaataahna way ka guureen, oo waxay degeen Buur Shefer. 24 Oo haddana
Buur Shefer way ka guureen, oo waxay degeen Xaraadaah. 25 Oo Xaraadaahna way
ka guureen, oo waxay degeen Maqheelod. 26 Oo Maqheelodna way ka guureen, oo
waxay degeen Taxad. 27 Oo Taxadna way ka guureen, oo waxay degeen Terax. 28 Oo
Teraxna way ka guureen, oo waxay degeen Mitqaah. 29 Oo Mitqaahna way ka guureen,
oo waxay degeen Xashmonaah. 30 Oo Xashmonaahna way ka guureen, oo waxay degeen
Mooseerood. 31 Oo Mooseeroodna way ka guureen, oo waxay degeen Bini Yacaqaan.
32 Oo Bini Yacaqaanna way ka guureen, oo waxay degeen Xor Haggidgaad. 33 Oo
Xor Haggidgaadna way ka guureen, oo waxay degeen Yaatbaataah. 34 Oo haddana
Yaatbaataah way ka guureen, oo waxay degeen Cabronaah. 35 Oo Cabronaahna way ka
guureen, oo waxay degeen Cesyoon Geber. 36 Oo Cesyoon Geberna way ka guureen, oo
waxay degeen cidladii Sin (taasoo ah Qaadeesh). 37 Oo Qaadeeshna way ka guureen, oo
waxay degeen Buur Xor oo ku taal dalka reer Edom darafkiisa. 38 Markaasaa wadaadkii
Haaruun ahaa wuxuu Buur Xor ku fuulay amarka Rabbiga, oo halkaasuu ku dhintay
sannaddii afartanaad bishii shanaad maalinteedii kowaad markay reer binu Israa'iil
dalkii Masar ka soo bexeen dabadeed. 39 Haaruunna markuu Buur Xor ku dhintay
wuxuu jiray boqol iyo saddex iyo labaatan sannadood. 40 Oo boqorkii Caraad oo reer
Kancaan ahaa oo degganaa xagga koonfureed ee dalka reer Kancaan wuxuu maqlay in
reer binu Israa'iil soo socdaan. 41 Oo waxay ka guureen Buur Xor, kolkaasay degeen
Salmonaah. 42 Oo Salmonaahna way ka guureen, oo waxay degeen Fuunon. 43 Oo
Fuunonna way ka guureen, oo waxay degeen Obod. 44 Oo Obodna way ka guureen, oo
waxay degeen Ciyee Hacabaariim, oo ku taal soohdinta dalka Moo'aab. 45 Oo Ciyiimna
way ka guureen, oo waxay degeen Diibon Gaad. 46 Oo Diibon Gaadna way ka guureen,
oo waxay degeen Calmoon Diblaatayimaah. 47 Oo Calmoon Diblaatayimaahna way ka
guureen, oo waxay degeen buuraha Cabaariim oo Neboo ku hor yaal. 48 Oo haddana
buurihii Cabaariim way ka guureen, oo waxay degeen bannaanka dalka Moo'aab oo
Webi Urdun u dhow ee Yerixoo ka soo hor jeeda. 49 Oo haddana waxay degeen Webi
Urdun agtiisa tan iyo Beytyeshimood iyo xataa tan iyo Aabeel Shitiim oo ku yaal
bannaanka dalka Moo'aab.

50 Markaasaa Rabbigu Muuse kula hadlay bannaankii dalka Moo'aab oo Webi Urdun
u dhowaa ee Yerixoo ka soo hor jeeday, oo wuxuu ku yidhi, 51 Reer binu Israa'iil
la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad Webi Urdun gudubtaan oo aad dalka
Kancaan gashaan, 52 waa inaad dadka dalka deggan oo dhan hortiinna ka eridaan, oo
aad dhagaxyadooda sawirrada ah oo dhan wada baabbi'isaan, oo aad sanamyadooda
la shubay oo dhan wada burburisaan, oo aad meelahooda sarsare oo dhan wada
dumisaan. 53 Markaas waa inaad dalka hanti ahaan u qaadataan oo aad iska dhex
degtaan; waayo, dalka idinkaan idin siiyey inaad lahaataan. 54 Oo dalka waa inaad

qabiil qabiil saami ugu dhaxashaan. Inta badan waxaad siisaan dhaxalka badan,
oo inta yarna waxaad siisaan dhaxalka yar. Oo meel alla meeshii nin saami ugu
dhaco halkaas isagaa iska lahaanaya, oo sida qabiilooyinkii awowayaashiin yihiin waa
inaad u dhaxashaan. 55 Laakiinse haddaydnan dadka dalka deggan hortiinna ka eryin,
markaas kuwii aad daysaan waxay idinku noqon doonaan sidii wax indhihiinna muda,
iyo sidii qodxan dhinacyada idinkaga jira, oo waxay idinku dhibi doonaan dalka aad
deggan tihiin. 56 Oo sidii aan ku talaggalay inaan iyaga ku sameeyo ayaan idinka idinku
samayn doonaa.

34

Soohdimihii Kancaan

1 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 2 Reer binu Israa'iil
waxaad ku amartaa oo ku tidhaahdaa, Markaad gashaan dalka Kancaan, (kaas oo ah
dalka dhaxal idiinku dhici doona oo ah dalka Kancaan siday soohdimihiisu yihiin,)
3 waaxdiinna koonfureed waxay ahaan doontaa cidlada Sin iyo tan iyo dhinaca Edom,
oo soohdintiinna koonfureedna waxay ka bilaaban doontaa Badda Cusbada leh daraf-
keeda bari, 4 oo soohdintiinnuna waxay la soo wareegi doontaa xagga koonfureed oo
jiirtii Caqrabbiim, oo waxay u gudbi doontaa ilamaa Sin, oo dhammaadkeeduna wuxuu
ahaan doonaa Qaadeesh Barneeca xaggeeda koonfureed, oo waxay u sii bixi doontaa
xagga Hasar Addaar, oo waxay u sii dhaafi doontaa ilaa Casmoon. 5 Oo soohdintu waxay
la soo wareegi doontaa Casmoon ilaa tan iyo durdurka Masar, oo dhammaadkeeduna
wuxuu ahaan doonaa xagga badda. 6 Oo soohdinta galbeedna waxaad yeelan doontaan
badda weyn iyo soohdinteedaba. Intaasu waxay ahaan doontaa soohdintiinna galbeed.
7 Oo intanuna waxay ahaan doontaa soohdintiinna woqooyi, waxaad ka tilmaansataan
badda weyn ilaa tan iyo Buur Xor. 8 Oo Buur Xorna waxaad ka tilmaansataan ilaa tan
iyo meesha Hamaad laga galo, oo soohdinta dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa
Sedaad. 9 Oo soohdintu waxay u bixi doontaa xagga Sifron, oo dhammaadkeeduna
wuxuu ahaan doonaa Hasar Eenaan. Taasu waxay ahaan doontaa soohdintiinna
woqooyi. 10 Oo soohdintiinna barina waxaad ka tilmaansataan Hasar Eenaan ilamaa
tan iyo Shefaam. 11 Oo soohdintu waxay hoos uga dhaadhici doontaa Shefaam iyo
ilamaa Riblaah oo ah Cayn xaggeeda bari, oo soohdintu waxay hoos ugu dhaadhici
doontaa oo gaadhi doontaa badda Kinnered dhinaceeda bari. 12 Oo soohdintu waxay
hoos ugu dhaadhici doontaa Webi Urdun oo dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa
Badda Cusbada leh. Intaasu waxay ahaan doontaa dalkiinna siday soohdimihiisu u
wareegsan yihiin. 13 Markaasaa Muuse amray reer binu Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi,
Waa kan dalka aad saamiga ku dhaxli doontaan oo Rabbigu amray in la siiyo sagaalka
qabiil iyo qabiilka badhkiis, 14 waayo, qabiilkii Ruubeen sida reerahoodu yihiin, iyo
qabiilkii Gaad sida reerahoodu yihiin, iyo qabiilkii Manaseh badhkiis horay u heleen
dhaxalkoodii. 15 Labadaas qabiil iyo qabiilka badhkiis waxay dhaxalkoodii u heleen
Webi Urdun shishadiisa, ee Yerixoo barigeeda ah, xagga qorrax ka soo baxa.

16 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 17 Nimanka dalka dhaxal
idiinku qaybin doonaa magacyadoodii waa kuwan: wadaadka Elecaasaar ah iyo
Yashuuca ina Nuun. 18 Oo qabiil kastana waa inaad amiir kala soo baxdaan inay dalka
dhaxal u kala qaybiyaan. 19 Oo nimankaas magacyadoodiina waa kuwan: qabiilka
reer Yahuudah kala soo baxa Kaaleeb ina Yefunneh. 20 Qabiilka reer Simecoonna,
Shemuu'eel ina Cammiihuud. 21 Qabiilka reer Benyaamiinna, Eliidaad ina Kisloon.
22 Qabiilka reer Daanna waxaad kala baxdaan amiir, kaas oo ah Buqii ina Yaaglii.
23 Reer Yuusufna, qabiilka reer Manaseh waxaad kala soo baxdaan amiir, kaas oo
ah Xannii'eel ina Eefod. 24 Qabiilka reer Efrayimna waxaad kala soo baxdaan amiir,
kaas oo ah Qemuu'eel ina Shiftaan. 25 Qabiilka reer Sebulunna waxaad kala baxdaan

amiir, kaas oo ah Eliisaafaan ina Farnaag. 26 Qabiilka reer Isaakaarna waxaad kala soo
baxdaan amiir, kaas oo ah Faltii'eel ina Casaan. 27 Qabiilka reer Aasheerna waxaad kala
soo baxdaan amiir, kaas oo ah Axiihuud ina Shelomii. 28 Qabiilka Naftaalina waxaad
kala soo baxdaan amiir, kaas oo ah Fedaheel ina Cammiihuud. 29 Kuwaasu waa inta
Rabbigu ku amray inay reer binu Israa'iil dhaxalka ugu qaybiyaan dalka Kancaan.

35

Magaalooyinka La Siiyo Reer Laawi

1 Markaasaa Rabbigu Muuse kula hadlay bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun u
dhowaa ee Yerixoo ka soo hor jeeday, oo wuxuu ku yidhi, 2 Waxaad reer binu Israa'iil ku
amartaa inay dhaxalkooda hantida ah reer Laawi ka siiyaan magaalooyin ay degaan, oo
magaalooyinkaas agagaarkooda ku wareegsanna reer Laawi siiya. 3 Oo magaalooyinka
iyagaa lahaanayaan inay degaan, agagaarkooduna waxay u ahaan doonaan lo'dooda,
iyo alaabtooda, iyo xoolahooda oo dhan. 4 Oo magaalooyinka aad reer Laawi siin
doontaan agagaarkooda ha laga bilaabo magaalo kasta derbigeeda, oo dibadda ha uga
baxo kun dhudhun oo hareeraheeda ku wareegsan ah. 5 Oo magaalada dibaddeeda waa
inaad ka qiyaastaan xagga bari laba kun oo dhudhun, dhanka koonfureedna waa inaad
ka qiyaastaan laba kun oo dhudhun, dhanka galbeedna waa inaad ka qiyaastaan laba
kun oo dhudhun, dhanka woqooyina waa inaad ka qiyaastaan laba kun oo dhudhun,
oo magaaladuna dhexda ha ahaato. Oo intaasaa iyaga u ahaan doonta agagaarka
magaalooyinka.

Magaalooyinkii Magangalka

6 Oo magaalooyinka aad reer Laawi siin doontaan waxay ahaan doonaan lixda
magaalo oo magangalka ah oo aad siin doontaan si uu gacankudhiigluhu ugu cararo,
oo kuwaas mooyaane waxaad kaloo iyaga siisaan laba iyo afartan magaalo. 7 Oo
magaalooyinka aad reer Laawi siin doontaan oo dhammu waxay ahaan doonaan
siddeed iyo afartan magaalo, oo waxaad siin doontaan iyaga iyo agagaarkoodaba. 8 Oo
waxa ku saabsan magaalooyinka aad reer Laawi hantida uga siin doontaan reer binu
Israa'iil waa sidan, waa inaad kuwii badan magaalooyin badan ka qaaddaan, kuwii
yarna waa inaad magaalooyin yar ka qaaddaan, oo mid waluba dhaxalkiisii uu dhaxlay
magaalooyinkiisa reer Laawi wax ha ka siiyo.

9 Markaasaa Rabbigu Muuse la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 10 Reer binu Israa'iil la
hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad Webi Urdun dhaaftaan oo aad gashaan
dalka Kancaan, 11 waa inaad doorataan magaalooyin idiin ahaada magaalooyin aad
magan gashaan, si uu gacankudhiigluhu qof kama' u dilaa halkaas ugu cararo. 12 Oo
magaalooyinkaasu waxay idiin ahaan doonaan meel aad ka magan gashaan kan
aardoonka ah, si uusan gacankudhiigluhu u dhiman intuusan shirka hortiisa xukun
isu soo taagin. 13 Oo magaalooyinka aad bixin doontaan waxay idiin ahaan doonaan
lix magaalo oo magangal ah. 14 Oo Webi Urdun shishadiisa waa inaad ka bixisaan
saddex magaalo, dalka Kancaanna waa inaad ka bixisaan saddex magaalo, oo iyagu
waa inay ahaadaan magaalooyin magangal ah. 15 Oo lixdaas magaalo waxaa magangeli
doona reer binu Israa'iil iyo shisheeyaha iyo qariibka iyaga dhex deggan, si uu ku
alla kii qof kama' u dilaa ugu cararo. 16 Laakiinse hadduu wax bir ah ku dhufto,
oo uu sidaas ku dhinto, markaas isagu waa gacankudhiigle, oo gacankudhiiglaha
hubaal waa in la dilaa. 17 Oo hadduu ku dhufto dhagax uu gacanta ku haysto oo
qof u dhiman karo, oo uu sidaas ku dhinto, markaas isagu waa gacankudhiigle, oo
gacankudhiiglaha hubaal waa in la dilaa. 18 Amase hadduu ku dhufto hub qori ah oo
uu gacanta ku haysto oo qof u dhiman karo, oo uu sidaas ku dhinto, markaas isagu waa
gacankudhiigle, oo gacankudhiiglaha hubaal waa in la dilaa. 19 Oo aardoonka dhiigga

doonayaa qudhiisu ha dilo gacankudhiiglaha. Markuu isaga helo ha dilo. [20] Oo hadduu
nacayb aawadiis u riixdo, ama intuu u gabbado uu wax ku tuuro, oo uu markaas
dhinto, [21] amase hadduu cadownimo aawadeed gacanta ugu dhufto, oo uu sidaas ku
dhinto, kii wax ku dhuftay hubaal waa in la dilaa, waayo, isagu waa gacankudhiigle,
oo aardoonka dhiigga doonayaa gacankudhiiglaha ha dilo markuu helo. [22] Laakiinse
hadduu kama' u riixo isagoo aan cadownimo ku jirin, amase uu wax ku tuuro isagoo
aan u gabban, [23] amase hadduu ku dhufto dhagax qof u dhiman karo, oo isagoo aan
arkayn uu ku tuuro, oo uu sidaas ku dhinto, oo hadduusan cadowgiis ahayn ama uusan
waxyeelladiisa doondoonayn, [24] markaas kii wax dilay iyo kan ah aardoonka dhiigga
doonayo, shirku waa inuu ugu kala garsooraa sida xukummadanu yihiin. [25] Oo shirku
waa inuu gacankudhiiglaha ka samatabbixiyaa gacanta kan ah aardoonka dhiigga
doonayo, oo shirku waa inuu isaga ku celiyaa magaaladiisii uu magangalay, oo uu ku
cararay, oo isagu waa inuu halkaas degganaado jeer uu dhinto wadaadka sare oo lagu
subkay saliiddii quduuska ahayd. [26] Laakiinse gacankudhiigluhu mar kasta ha ahaatee
hadduu ka gudbo soohdinta magaaladiisii uu magangalay oo uu ku cararay, [27] oo
markaas kii ahaa aardoonka dhiigga doonayo uu ka helo meel dibadda ka ah soohdinta
magaaladiisii uu magangalay, kolkaas kii ahaa aardoonka dhiigga doonayo hadduu
gacankudhiiglaha dilo, isagu ma ahaan doono mid dhiig qaba, [28] waayo, waxaa isaga
waajib ku ahaa inuu iska joogo magaaladiisii uu magangalay ilamaa uu wadaadka sare
dhinto, laakiinse markuu wadaadka sare dhinto gacankudhiigluhu waa inuu markaas
dabadeed ku noqdo dalkiisii hantida u ahaa. [29] Oo waxyaalahanu waa inay qaynuun
xukun ah degmooyinkiinna oo dhan idiinku ahaadaan ab ka abkiin. [30] Ku alla kii qof
dila, gacankudhiiglaha waa in la dilaa markii lagu marag furo, laakiinse qofnaba yaan
lagu dilin markhaati keliya maragfurkiis. [31] Oo weliba waa inaydaan innaba furan
nafta gacankudhiigle dhimasho lagu xukumay, laakiinse hubaal waa in la dilaa. [32] Oo
weliba waa inaydaan furan kii ku cararay magaaladiisa magangalka ah, si uu ugu
noqdo oo uu u dego dalkiisa ilamaa uu wadaadka sare dhinto. [33] Dalka aad deggan tihiin
waa inaydaan nijaasayn, waayo, dhiigu dalka waa nijaaseeyaa, oo dalka dhiiggii lagu
dhex daadshay wax loogu kafaaro gudi karo lama arko, dhiigga kii daadshay mooyaane.
[34] Oo waa inaydaan nijaasayn dalka aad dhex deggan tihiin, oo anna aan dhexdiisa
degganahay, waayo, aniga Rabbiga ahu waxaan dhex degganahay reer binu Israa'iil.

36

Dhaxalkii Gabdhihii Selaafexaad

[1] Markaas madaxdii qabiilka reer Gilecaad oo ahaa ina Maakiir, ina Manaseh oo ka
mid ahaa qabiilooyinkii ilma Yuusuf way soo dhowaadeen, oo waxay ku hor hadleen
Muuse iyo amiirradii ahaa madaxdii qolooyinka reer binu Israa'iil, [2] oo waxay yid-
haahdeen, Sayidkayagiiyow, Rabbigu wuxuu kugu amray inaad reer binu Israa'iil dalka
dhaxal ahaan saami ugu kala qaybiso, oo weliba, sayidkayagiiyow, waxaa Rabbigu
kugu amray inaad walaalkayo Selaafexaad gabdhihiisa dhaxalka siiso. [3] Oo hadday
guursadaan wiilasha qabiilooyinka kale oo reer binu Israa'iil, markaas dhaxalkoodii
waa laga gooynayaa dhaxalka awowayaashayo, oo waxaa lagu dari doonaa dhaxalka
qabiilka ay ka guursadeen, oo sidaasaa looga qaadan doonaa qaybtii dhaxalkayaga.
[4] Oo markii reer binu Israa'iil ay gaadhaan sannaddii Yubilii, ayaa dhaxalkooda lagu
dari doonaa dhaxalka qabiilka ay ka guursadeen, oo sidaasaa dhaxalkooda looga qaadi
doonaa dhaxalka qabiilka awowayaashayo. [5] Markaasaa Muuse reer binu Israa'iil
ku amray sidii uu eraygii Rabbigu ahaa, oo wuxuu ku yidhi, Qabiilka ilma Yuusuf
wax qumman bay ku hadleen. [6] Waxyaalaha ku saabsan Selaafexaad gabdhihiisa oo
Rabbigu amray waa kuwan, oo wuxuu yidhi, Iyagu ha guursadeen kii la wanaagsan
iyaga, laakiinse qabiilka aabbahood uun ha ka guursadeen. [7] Sidaasaanu dhaxalka reer

binu Israa'iil qabiil uga tagayn oo qabiil kale ugu dhaafayn, waayo, reer binu Israa'iil
nin waluba waa inuu sii xajiyaa dhaxalkii qabiilka awowayaashiis. 8 Oo gabadh kasta
oo dhaxal ku leh qabiilooyinka reer binu Israa'iil middood waa inay afo u ahaato mid ka
mid ah qolada qabiilka aabbaheed, si reer binu Israa'iil nin waluba u lahaado dhaxalkii
awowayaashiis. 9 Sidaasaanu dhaxalna qabiil uga tagayn oo qabiil kale ugu dhaafayn,
waayo, qabiilooyinka reer binu Israa'iil mid waluba waa inuu dhaxalkiisa sii xajiyaa.
10 Oo sidii Rabbigu Muuse ku amray ayay Selaafexaad gabdhihiisu yeeleen, 11 waayo,
Maxlaah, iyo Tirsaah, iyo Xoglaah, iyo Milkaah, iyo Nocaah, oo ahaa Selaafexaad
gabdhihiisii, waxay wada guursadeen ilma-adeerradood. 12 Oo waxay ka guursadeen
qabiilooyinkii ilma Manaseh oo ahaa ina Yuusuf, oo dhaxalkoodii wuxuu ku hadhay
qabiilkii reerka aabbahood.

13 Intaasu waa amarradii iyo xukummadii uu Rabbigu u soo dhiibay Muuse oo uu
ku amray reer binu Israa'iil oo jooga bannaankii Moo'aab oo Webi Urdun u dhowaa ee
Yerixoo ka soo hor jeeday.

KITAABKII SHANAAD EE MUUSE EE LA YIDHAAHDO SHARCIGA KUNOQOSHADIISA

Amarka In Laga Guuro Xoreeb

1 Kuwanu waa erayadii Muuse kula hadlay reer binu Israa'iil markay joogeen Webi
Urdun shishadiisa cidlada dhexdeeda, oo ah Caraabaah oo ka soo hor jeedda Suuf, meel
u dhexaysa Faaraan, iyo Tofel, iyo Laabaan, iyo Xaseerood, iyo Diisaahaab. 2 Oo koob
iyo toban maalmood ayaa looga socdaa Xoreeb xagga Buur Seciir ilaa tan iyo Qaadeesh
Barneeca. 3 Oo sannaddii afartanaad bisheedii koob iyo tobnaad, maalinteedii kowaad
ayaa Muuse reer binu Israa'iil kula hadlay kulli amarradii Rabbigu ugu soo dhiibay
oo dhan. 4 Taasuna waa ka dambaysay diliddii uu dilay Siixon oo ahaa boqorkii reer
Amor oo degganaa Xeshboon, iyo Coog oo ahaa boqorkii reer Baashaan oo degganaa
Cashtarod ee Edrecii ku taal. 5 Oo meeshaas ee Webi Urdun ka shishaysa oo ku taal
dalka reer Moo'aab ayaa Muuse ka bilaabay inuu caddeeyo sharcigan, oo wuxuu yidhi,
6 Rabbiga Ilaaheenna ahu wuxuu inala hadlay intaan Xoreeb joognay oo wuxuu inagu
yidhi, Buurtan in idinku filan waad degganaydeen, 7 haddaba noqda oo guura oo
waxaad tagtaan dalka buuraha leh oo reer Amor, iyo meelaha halkaas u dhow oo dhan
oo ah Caraabaah, iyo dalka buuraha leh, iyo dooxooyinka, iyo xagga koonfureed, iyo
badda xeebteeda, kuwaasoo ah dalka reer Kancaan, iyo Lubnaan, iyo tan iyo webiga
weyn oo Yufraad. 8 Bal eega, dalka waan idin hor dhigay, haddaba gala oo hantiya dalkii
Rabbigu ugu dhaartay awowayaashiin oo ahaa Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub inuu
siinayo iyaga iyo farcankooda ka dambeeyaba

Magacaabiddii Odayaasha

9 Oo anna markaas waan idinla hadlay oo waxaan idhi, Anigu idinma aan qaadi
karo keli ahaantay. 10 Rabbiga Ilaahiinna ahu wuu idin tarmiyey, oo bal eega, maanta
waxaad u faro badan tihiin sida xiddigaha samada oo kale. 11 Oo weliba Rabbiga ah
Ilaaha awowayaashiin ha idinka dhigo kun jeer in ka sii badan intaad haatan tihiin,
oo ha idiin barakeeyo siduu idin ballanqaaday! 12 Oo bal anigoo keligay ah sidee
baan u qaadi karaa culayskiinna iyo rarkiinna iyo rabshaddiinna? 13 Haddaba siday
qabiilooyinkiinnu yihiin waxaad kala soo baxdaan rag xigmad leh oo waxgarad ah oo
caan ah, oo anna waxaan iyaga ka dhigayaa madax idiin talisa. 14 Oo idinna waad ii
jawaabteen oo waxaad igu tidhaahdeen, Waxaad ku hadashay waa noo wanaagsan
yihiin inaannu samayno. 15 Sidaas daraaddeed waxaan soo kaxaystay madaxdii
qabiilooyinkiinna oo ah rag xigmad leh oo caan ah, oo waxaan ka dhigay madax idiin
talisa, oo ah kun u taliyayaal, iyo boqol-u-taliyayaal, iyo konton-u-taliyayaal, iyo toban
u taliyayaal, iyo saraakiil, siday qabiilooyinkiinnu ahaayeen. 16 Oo waagaas ayaan
xaakinnadiinna amray, oo waxaan ku idhi, Maqla dacwadaha walaalihiin dhex yaal,
oo caddaalad ugu kala garsoora nin iyo walaalkiis iyo shisheeyaha isaga la jira. 17 Oo
xagga garsooridda dadka ha u kala eexanina. Kii yar iyo kii weynba waa inaad isku si u
maqashaan, oo ninna wejigiisa ha ka cabsanina, waayo, garsooridda Ilaah baa iska leh,
oo dacwaddii idinku adagna ii keena, oo anna taas waan maqli doonaa. 18 Oo waagaas
waxaan idinku amray wixii aad samayn lahaydeen oo dhan.

Diriddii Basaasiinta

19 Markaasaynu ka soo guurnay Xoreeb oo waxaynu dhex marnay cidladaas weyn oo
aad looga cabsado ee aad soo aragteen ee ku taal jidka loo maro dalka buuraha leh oo
reer Amor, siduu inagu amray Rabbiga Ilaaheenna ahu, oo waxaynu nimid Qaadeesh

Barneeca. [20] Oo anna markaas waxaan idinku idhi, War waxaad timaadeen dalka
buuraha leh oo reer Amor ee Rabbiga Ilaaheenna ahu ina siinayo. [21] Bal eega, Rabbiga
Ilaahiinna ahu dalkii buu idin hor dhigay. Haddaba u kaca, oo hanti u qaata sidii
Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin uu idiin sheegay, oo ha cabsanina, hana qalbi jabina.
[22] Oo mid kastoo idinka mid ahuba wuu ii soo dhowaaday oo wuxuu igu yidhi, War aynu
niman iska hor marinno, si ay dalka inoogu soo baadhaan, oo ay inoogu soo sheegaan
jidka aan marayno iyo magaalooyinka aan tegayno. [23] Oo anna taas aad baan ugu
farxay, markaasaan idinkala soo baxay laba iyo toban nin, oo qabiil kastaba nin baan ka
soocay. [24] Kolkaasay noqdeen oo buurtii u kaceen, oo waxay gaadheen dooxadii Eshkol,
wayna soo basaaseen. [25] Oo waxay gacmahooda ku soo qaadeen dalka midhihiisii, oo
innagay inoo keeneen, oo haddana intay inoo war keeneen ayay yidhaahdeen, Dalku
waa dal wanaagsan oo Rabbiga Ilaaheenna ahu ina siinayo.

Dadka Oo Ku Caasiyoobay Rabbiga

[26] Laakiinse idinku waad diiddeen inaad u kacdaan, oo waxaad ku caasiyowdeen
amarkii Rabbiga Ilaahiinna ah. [27] Oo teendhooyinkiinna ayaad ku dhex gunuunacdeen,
oo waxaad tidhaahdeen, Rabbigu nacaybka uu inoo qabo aawadiis ayuu dalkii Masar
inooga soo bixiyey inuu ina geliyo gacanta reer Amor oo ay ina baabbi'iyaan. [28] Bal
xaggee baynu u sii kacnaa? Waayo, walaalaheen ayaa qalbigeennii aad u cabsiiyey, oo
waxay yidhaahdeen, Dadku waa inaga badan yahay, wayna inaga dhaadheer yihiin, oo
magaalooyinkuna way waaweyn yihiin oo deyr samada ku tolan ayaa ku wareegsan,
oo weliba waxaan kaloo halkaas ku soo aragnay reer Canaaq. [29] Oo markaasaan idinku
idhi, Ha cabsanina, hana ka baqina. [30] Waayo, waxaa idiin dagaallami doona Rabbiga
Ilaahiinna ah ee idin hor socda, si waafaqsan kulli wixii uu indhihiinna hortooda
idiinku sameeyey dalkii Masar, [31] iyo cidladii oo aad ku soo aragteen sidii Rabbiga
Ilaahiinna ahu, sida nin wiilkiisa u sido, uu idiinku siday jidkii aad soo marteen oo dhan
ilamaa aad meeshan timaadeen. [32] Oo weliba waxyaalahaas kuma aydaan rumaysan
Rabbiga Ilaahiinna ah [33] oo jidkii aad soo marteen idinku soo hor kacay si uu idiinku
doondoono meel aad teendhooyinkiinna ka dhisataan, isagoo habeenkii dab ku dhex
jira, maalintiina daruur, si uu idiin tuso jidka aad mari lahaydeen. [34] Oo Rabbigu
wuu maqlay codkii erayadiinna, markaasuu cadhooday oo intuu dhaartay ayuu yidhi,
[35] Hubaal dadka qarnigan sharka ah midkoodna ma arki doono dalka wanaagsan oo
aan ku dhaartay inaan awowayaashiin siinayo, [36] Kaaleeb ina Yefunneh mooyaane;
isagu wuu arki doonaa, oo waxaan dhulkii uu cag mariyey siin doonaa isaga iyo
carruurtiisaba, maxaa yeelay, isagu dhammaan ahaanba ayuu Rabbiga u raacay. [37] Oo
weliba Rabbigu wuu ii cadhooday idinka aawadiin oo wuxuu yidhi, Adiguna halkaas
geli maysid. [38] Yashuuca ina Nuun oo hortaada taagan ayaa halkaas geli doona. Isaga
dhiirrigeli, waayo, reer binu Israa'iil ayuu dalkaas dhaxalsiin doonaa. [39] Oo weliba
yaryarkiinna, oo aad tidhaahdeen, Waa la dhacayaa, iyo carruurtiinna maanta aan
khayr iyo shar kala aqoon, iyagu dalkaas way geli doonaan, oo iyagaan siin doonaa,
iyana way hantiyi doonaan. [40] Laakiinse idinku noqda oo u guura cidladii xagga jidka
Badda Cas loo maro. [41] Markaasaad jawaabteen oo waxaad igu tidhaahdeen, Rabbiga
waannu ku dembaabnay, haddaba waannu tegaynaa oo waxaannu u dagaallamaynaa
sidii Rabbiga Ilaahayaga ahu nagu amray. Oo midkiin waluba wuxuu dhexda ku xidhay
hubkiisii dagaalka, oo waxaad mooddeen inay fudud dahay inaad buurta u kacdaan.
[42] Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Kor ha u kicina, hana
dagaallamina, waayo, anigu idinkuma dhex jiro, haddii kalese waxaa laydinku layn
doonaa cadaawayaashiinna hortooda. [43] Oo sidaasaan idinkula hadlay, laakiinse ima
aydaan maqlin, illowse amarkii Rabbiga ayaad ku caasiyowdeen, waadna kibirteen oo
buurtaad u kacdeen. [44] Oo reer Amorkii buurta degganaa ayaa idinku soo baxay oo

idiin soo eryaday sida shinnida, oo waxay idinku jebiyeen Seciir iyo tan iyo Xormaah.
45 Markaasaad soo noqoteen oo Rabbiga hortiisa ku ooydeen, laakiinse Rabbigu codki-
innii ma uu maqlin, dhegna idiinma uu dhigin. 46 Sidaas daraaddeed Qaadeesh ayaad
maalmo badan degganaydeen intii ay ahaayeen maalmihii aad halkaas degganaydeen.

2

Ku Wareegiddii Cidlada

1 Markaasaynu noqonnay, oo waxaynu u guurnay cidladii ku tiil jidka Badda Cas
loo maro, sidii Rabbigu igu amray, oo in maalmo badan ah baynu ku wareegaynay
Buur Seciir. 2 Markaasaa Rabbigu ila hadlay oo wuxuu igu yidhi, 3 Idinku buurtan
wakhti dheer baad ku wareegayseen, haddaba xagga woqooyi u leexda. 4 Oo adigu
waxaad dadka ku amartaa oo ku tidhaahdaa, Idinku waxaad dhex martaan soohdinta
walaalihiin reer Ceesaw oo Seciir deggan, oo iyana way idinka cabsan doonaan,
haddaba si wanaagsan u digtoonaada, 5 hana la diririna, waayo, dalkooda idinka siin
maayo xataa intii cagta la saaro, maxaa yeelay, Buur Seciir hanti baan u siiyey reer
Ceesaw. 6 Wax aad cuntaan lacag kaga iibsada, oo weliba biyo aad cabtaanna lacag
kaga iibsada. 7 Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa idinku wada barakeeyey shuqulkii
gacantiinna oo dhan, oo isagu wuu yiqiin socodkiinnii aad cidladan soo dhex marteen.
Afartankan sannadood ayaa Rabbiga Ilaahinna ahu idinla jiray, oo waxba uma aydaan
baahan. 8 Oo sidaas daraaddeed ayaynu walaalaheen reer Ceesaw oo Buur Seciir
degganaa ku soo dhaafnay jidka Caraabaah ee ka soo baxa Eelad iyo Cesyoon Geber.

Markaasaynu leexannay oo waxaynu soo marnay jidka cidlada Moo'aab.
9 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Reer Moo'aab ha dhibin, dagaalna ha kula diririn,
waayo, dalkooda waxba hanti idiinka siin maayo, maxaa yeelay, Caar waxaan hanti
u siiyey reer Luud. 10 (Waagii hore waxaa halkaas degganaan jiray reer Eymiim oo
ahaa dad waaweyn oo badan oo dhaadheer sida reer Canaaq. 11 Oo kuwaasna sida
reer Canaaq ayaa waxaa la odhan jiray Refaa'iim, laakiinse reer Moo'aab waxay
iyaga ku magacaabaan reer Eymiim. 12 Oo reer Xorna waagii hore waxay degganaan
jireen Seciir, laakiinse reer Ceesaw ayaa daba hantiyey oo hortooda ka baabbi'iyey,
oo meeshoodii degay, sida reer binu Israa'iil ay ku sameeyeen dalkii ay hantiyeen oo
Rabbigu iyaga siiyey.) 13 Haddaba kaca oo ka gudba durdurka Sered. Oo markaasaynu
ka gudubnay durdurkii Sered. 14 Oo wakhtigii u dhexeeyey waagii aan Qaadeesh
Barneeca ka soo kacnay iyo markii aan durdurka Sered ka soo gudubnay wuxuu ahaa
siddeed iyo soddon sannadood, ilamaa qarnigii dagaalyahannada ahaa oo dhan laga
wada baabbi'iyey xerada dhexdeedii, sidii Rabbigu iyaga ugu dhaartay. 15 Oo weliba
gacantii Rabbigu iyaga gees bay ka ahayd, si iyaga looga wada baabbi'iyo xerada
dhexdeeda jeeray wada baabba'aan.

16 Markii dadkii dagaalyahannada ahaa oo dhammu ay wada baabbe'een oo ay
dadka dhexdiisii ka wada le'deen, 17 ayuu Rabbigu ila hadlay oo igu yidhi, 18 Maanta
waa inaad ka gudubtaa Caar oo ah soohdinta dalka Moo'aab, 19 oo markaad u soo
dhowaato reer Cammoon, iyaga ha dhibin hana la diririn, waayo, waxba hanti idiinka
siin maayo dalka reer Cammoon, maxaa yeelay, halkaas waxaan hanti u siiyey reer
Luud. 20 (Weliba dalkaasna waxaa lagu tiriyaa inuu yahay dalkii reer Refaa'iim, maxaa
yeelay, waagii hore waxaa halkaas degganaan jiray reer Refaa'iim, laakiinse reer
Cammoon waxay iyaga ku magacaabaan Samsummiim, 21 oo ahaa dad waaweyn oo
badan oo dhaadheer sida reer Canaaq, laakiinse Rabbiga ayaa hortooda ka baabbi'iyey,
kolkaasay daba hantiyeen oo meeshoodii degeen, 22 siduu reer Ceesaw oo Buur Seciir
deggan u sameeyey markuu hortooda ka baabbi'iyey reer Xor oo ay daba hantiyeen oo
ay meeshoodii degeen ilaa maantadan la joogo. 23 Oo reer Caw oo degganaa tuulooyin

tan iyo Gaasa yiil waxaa wada baabbi'iyey oo meeshoodii degay reer Kaftoriim oo ka soo baxay Kaftoor.)

Boqorkii Xeshboon Oo Laga Adkaaday

24 Haddaba kaca oo guura, oo waxaad ka gudubtaan dooxada Arnoon. Bal eeg, waxaan gacantaada soo geliyey boqorka Xeshboon oo Siixon ah oo reer Amor iyo dalkiisaba. Haddaba waxaad bilowdaa inaad dalka hantidid oo aad isaga la dagaal-
lantaa. 25 Maanta waxaan bilaabayaa inaan cabsidaada iyo baqdintaada ku soo dejiyo dadyowga samada ka hooseeya oo dhan, oo waxay maqli doonaan warkaaga, kolkaasay gariiri doonaan oo kaa nixi doonaan.

26 Oo anigu waxaan cidladii Qedemood uga diray boqorkii Xeshboon oo Siixon ahaa
wargeeyayaal hadallo nabdeed sida, oo waxaan ku idhi, 27 Dalkaaga aan dhex maree.
Waxaan iska marayaa jidka weyn, oo u leexan maayo xagga midigta iyo xagga bidixda
toona. 28 Wax aan cuno lacag igaga iibso, oo biyo aan cabbana lacag iga siiso, haddaba
waxaa keliyahoo aad ii yeeshaa inaan dalka cagahayga ku dhex maro, 29 oo ii yeel siday ii yeeleen reer Ceesaw oo deggan Buur Seciir iyo reer Moo'aab oo deggan Caar, ilamaa
aan Webi Urdun uga gudbo dalkii Rabbiga Ilaahayaga ahu na siinayo. 30 Laakiinse
Siixon oo ahaa boqorkii Xeshboon inooma dayn inaan dalkiisa marno, waayo, Rabbiga Ilaahaaga ah ayaa ruuxiisa qallafiyey oo qalbigiisana wuxuu ka dhigay wax adag, si
uu isaga u soo geliyo gacantaada siday maanta tahay. 31 Markaasaa Rabbigu wuxuu
igu yidhi, Bal eeg, waxaan bilaabay inaan Siixon iyo dalkiisaba gacantaada soo geliyo, haddaba waxaad bilowdaa inaad hantidid aad dalkiisa dhaxashide. 32 Markaasaa
Siixon iyo dadkiisii oo dhammu inagu soo kaceen oo waxay inagula dirireen Yahas.
33 Oo Rabbiga Ilaaheenna ahu isaguu soo geliyey gacanteenna, oo innana waynu dilnay
isagii iyo wiilashiisii iyo dadkiisii oo dhanba. 34 Oo waagaasaynu wada qabsannay magaalooyinkiisii oo dhan, oo magaalooyinkii la degganaa oo dhanna waynu wada baabbi'innay, iyo dumarkii iyo dhallaankiiba, cidna kama aynu reebin. 35 Laakiin wax-
aynu booli ahaan u qaadannay xoolihii iyo alaabtii magaalooyinka aynu qabsannay.
36 Oo magaalo inagu adag laguma arag tan iyo Carooceer oo ku taal dooxada Arnoon qarkeeda, iyo tan iyo magaalada dooxada ku dhex taal iyo tan iyo Gilecaad, maxaa
yeelay, Rabbiga Ilaaheenna ah ayaa kulligood gacanta inoo geliyey. 37 Laakiinse waxaa
keliyahoo aadan u soo dhowaan dalkii reer Cammoon, iyo Webi Yabboq dhinaciisa oo dhan, iyo magaalooyinka dalka buuraha leh, iyo meel alla meeshii uu Rabbiga Ilaaheenna ahu inoo diiday.

3

Boqor Coog Oo Laga Adkaaday

1 Markaasaynu leexannay oo waxaynu fuulnay jidka Baashaan u baxa, kolkaasaa waxaa inagu soo baxay Coog oo ahaa boqorkii Baashaan iyo dadkiisii oo dhan inay
inagula diriraan Edrecii. 2 Markaasuu Rabbigu igu yidhi, Isaga ha ka cabsan, waayo, gacantaan kuu geliyey isaga iyo dadkiisa oo dhan iyo dalkiisaba, oo waxaad isaga ku samaysaa wixii aad ku samaysay Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor oo Xeshboon
degganaa. 3 Oo sidaasuu Rabbiga Ilaaheenna ahu Coogna oo ahaa boqorkii Baashaan iyo dadkiisii oo dhanba gacanteenna u soo geliyey, oo waynu wada laynay ilaa aan isagii
midna u hadhin. 4 Oo waagaasaynu magaalooyinkiisii oo dhan wada qabsannay, oo magaalo aynaan isaga ka qabsan lama arag, oo waxaynu qabsannay lixdan magaalo oo ahayd gobolkii Argob oo dhan, kaasoo ahaa boqortooyadii Coog ee Baashaan ku
tiil. 5 Oo intaas oo dhammu waxay ahaayeen magaalooyin ay ku wada deyran yihiin derbiyo dhaadheer iyo irdo iyo qataarro, oo aanay ku jirin magaalooyin faro badan
oo aan deyrnayn. 6 Oo dhammaantood waynu wada duminnay, oo waxaynu ku

samaynay sidii aynu Siixon oo boqorkii Xeshboon ahaa ku samaynay oo kale, waynu
wada baabbi'innay magaalo kasta oo la degganaa, iyo dumarkii iyo dhallaankiiba.
[7] Laakiinse waxaynu booli ahaan u qaadannay xoolihii iyo alaabtii magaalooyinka. [8] Oo
waagaas ayaynu dalka kala baxnay farihii labadii boqor oo reer Amor oo degganaa
Webi Urdun shishadiisa tan iyo dooxada Arnoon iyo ilaa Buur Xermoon. [9] (Reer Siidoon
waxay Xermoon ku magacaabaan Siryon, reer Amorna waxay ku magacaabaan Seniir.)
[10] Waxaynu wada qaadannay magaalooyinkii bannaanka ku yiil oo dhan, iyo dalkii
Gilecaad oo dhan, iyo Baashaan oo dhan, iyo tan iyo Salkaah iyo Edrecii kuwaasoo
ahaa magaalooyinkii boqortooyadii Coog oo Baashaan ku yiil oo dhan. [11] (Waayo,
boqorkii Baashaan oo ahaa Coog keligiis ayaa ka hadhay dadkii reer Refaa'iim, oo bal
eeg, sariirtiisu waxay ahayd sariir bir ah, oo dhererkeedu wuxuu ahaa sagaal dhudhun,
ballaadhkeeduna wuxuu ahaa afar dhudhun, markii nin dhudhunkiis lagu qiyaaso.
Sariirtaas sow ma oollin Rabbaah oo ku taal dalka reer Cammoon?)

Kala Qaybintii Dalka

[12] Oo dalkan waagaas ayaan hanti u qaadannay. Oo tan iyo Carooceer oo ku
taal dooxada Arnoon agtiisa, iyo dalka buuraha leh oo reer Gilecaad badhkiis iyo
magaalooyinkiisaba waxaan siiyey reer Ruubeen iyo reer Gaad. [13] Oo waxaan qabiilka
reer Manaseh badhkiis siiyey Gilecaad inteeda kale iyo Baashaan oo dhan oo ah
boqortooyadii Coog, intaasoo ah gobolka Argob oo dhan iyo xataa Baashaan oo dhan.
(Oo intaas waxaa lagu magacaabaa dalkii reer Refaa'iim. [14] Reer Yaa'iir oo ahaa
ina Manasehna wuxuu qabsaday gobolka Argob oo dhan iyo tan iyo soohdinta reer
Geshuur iyo reer Macakaah, oo Baashaanna wuu isugu magacaabay oo u bixiyey
Hawood Yaa'iir, oo ilaa maantadanna waa loo yaqaan.) [15] Oo Gilecaadna waxaan siiyey
reer Maakiir. [16] Oo reer Ruubeen iyo reer Gaadna waxaan Gilecaad ka siiyey tan iyo
dooxada Arnoon taas oo ah dooxada badhtankeeda oo ah soohdinta, iyo xataa ilaa
Webi Yabboq kaasoo ah soohdinta reer Cammoon, [17] iyo Caraabaah, iyo Webi Urdun oo
soohdinta ah, tan iyo Kinnered iyo xataa ilaa badda Caraabaah oo ah Badda Cusbada
oo ka hoosaysa dalcadaha Buur Fisgaah xaggeeda bari.

[18] Oo waagaas waxaan idinku amray oo idinku idhi, Rabbiga Ilaahiinna ahu dalkan
buu idiin siiyey inaad hantidaan. Raggiinna dagaalyahanka ah oo dhammu idinkoo
hub wata walaalihiinna reer binu Israa'iil hor mara oo gudba. [19] Laakiinse afooyinki-
inna iyo yaryarkiinna iyo xoolihiinnu ha iska joogeen magaalooyinkiinna aan idin
siiyey, (waayo, waan ogahay inaad xoolo badan leedihiin,) [20] ilaa uu Rabbigu nasiyo
walaalihiin siduu idiin nasiyey oo kale, oo iyana ay hantiyaan dalka Rabbiga Ilaahiinna
ahu uu iyaga ka siinayo Webi Urdun shishadiisa, markaas ninkiin waluba ha ku soo
noqdo hantidiisa aan siiyey.

Muuse Oo Laga Maanacay Inuu Webiga Urdun Ka Gudbo

[21] Oo waagaas ayaan Yashuuca amray oo waxaan ku idhi, Indhahaagu way arkeen
kulli wixii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu ku sameeyey labadan boqor. Oo boqortooy-
ooyinka aad u gudbaysid oo dhan Rabbigu saasuu u gelayaa. [22] Haddaba ha ka
cabsanina, waayo, waxaa idiin dagaallamaya Rabbiga Ilaahiinna ah.

[23] Markaasaan Rabbiga baryay oo waxaan idhi, [24] Sayidow, Ilaahow, waxaad bilow-
day inaad anoo addoonkaaga ah i tusto weynaantaada iyo gacantaada xoogga badan,
waayo, waa kee ilaaha ku jiraa samada amase dhulka oo samayn kara shuqulladaada
oo kale iyo falimahaaga waaweyn oo kale? [25] Haddaba waan ku baryayaaye, aan u
gudbo oo aan arko dalka wanaagsan oo ka shisheeya Webi Urdun, kaasoo ah buurtaas
wanaagsan iyo Lubnaan. [26] Laakiinse Rabbigu idinka daraaddiin buu igu cadhooday,
imana uu maqlin. Markaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Intaasu ha kugu filnaato, oo
mar dambe xaalkaas ha igala hadlin. [27] Haddaba u kac Buur Fisgaah dusheeda, oo

indhaha ku taag xagga galbeed iyo xagga woqooyi iyo xagga koonfureed iyo xagga bari,
maxaa yeelay, adigu ka gudbi maysid Webigan Urdun. 28 Laakiinse Yashuuca amar, oo
dhiirrigeli, oo xoogee, waayo, isagu wuu gudbi doonaa oo dadkan hor kici doonaa, oo
wuxuu dhaxalsiin doonaa dalka aad arki doontid. 29 Sidaas daraaddeed waxaan degnay
dooxada ka soo hor jeedda Beytfecoor.

4

Addeeciddii Qaynuunnada Oo La Amray

1 Haddaba reer binu Israa'iilow, maqla qaynuunnada iyo xukummada aan idin
barayo oo yeela si aad u noolaataan, oo aad u gashaan oo aad u hantidaan dalkii
Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin uu idin siinayo. 2 Oo erayga aan idinku amrayo
wax ha ku darina, waxna ha ka dhimina, si aad u dhawrtaan amarrada Rabbiga
Ilaahiinna ah oo aan idinku amrayo. 3 Indhihiinnaad ku aragteen wixii Rabbigu
sameeyey Bacal Fecoor aawadiis, maxaa yeelay, nimankii Bacal Fecoor raacay oo dhan
Rabbiga Ilaahiinna ahu dhexdiinna wuu ka wada baabbi'iyey. 4 Laakiinse intiinnii ku
hadhay Rabbiga Ilaahiinna ah midkiin kastaaba maanta waa nool yahay. 5 Bal eega,
qaynuunno iyo xukummo ayaan idiin baray sidii Rabbiga Ilaahayga ahu igu amray,
inaad saas ku dhex samaysaan dalka aad u gelaysaan inaad hantidaan. 6 Haddaba iyaga
dhawra oo sameeya, maxaa yeelay, taasu waa xigmaddiinna iyo waxgarashadiinna
aad ummadaha hortooda ku yeelanaysaan, kuwaasoo markay qaynuunnadan oo dhan
maqlaan odhan doona, Hubaal quruuntan weynu waa dad xigmad leh oo waxgarad ah.
7 Waayo, bal waa tee quruunta weyn oo leh ilaaha saas iyada ugu dhow, siduu inoogu
dhow yahay Rabbiga Ilaaheenna ahu mar alla markaynu barinno? 8 Oo bal waa tee
quruunta weyn oo haysataa qaynuunno iyo xukummo xaq u ah siduu yahay sharcigan
oo dhammu ee aan maanta idin hor dhigayo? 9 Laakiin digtoonaada oo naftiinna aad
u dhawra, si aydaan u illoobin wixii indhihiinnu arkeen oo ayan cimrigiinna oo dhan
qalbigiinna uga bixin, iyagase ogeysiiya carruurtiinna iyo carruurtiinna carruurtooda.
10 Xusuusta maalintii aad Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa istaagteen oo aad Xoreeb
joogteen, markii Rabbigu igu yidhi, Dadka ii soo shiri, oo anna waxaan maqashiinayaa
erayadayda inay bartaan inay iga cabsadaan intay dhulka ku nool yihiin oo dhan, oo
ay carruurtoodana saas baraan. 11 Oo idinkuna waad soo dhowaateen oo waxaad
istaagteen buurta hoosteedii, oo buurtiina waxaa ka qaxmayay dab samada ku tolan, oo
waxaa jiray madow, iyo daruur, iyo gudcur qaro weyn. 12 Markaasaa Rabbigu idinkala
hadlay dabka dhexdiisii, oo idinku waxaad maqasheen erayada codkoodii, laakiinse
wax qaab leh ma aydaan arkin, waxaase keliyahoo aad maqasheen cod. 13 Oo wuxuu
idiin caddeeyey axdigii uu idinku amray inaad samaysaan, kaasoo ah tobanka amar,
oo wuxuu iyaga ku qoray laba loox oo dhagax ah. 14 Oo markaas Rabbigu wuxuu igu
amray inaan idin baro qaynuunno iyo xukummo, inaad ku dhex samaysaan dalka aad
ugu gudbaysaan inaad hantidaan.

Caabudiddii Sanamyada Oo Laga Maanacay

15 Haddaba aad u digtoonaada, waayo, wax qaab leh ma aydaan arkin cayn kasta
ha ahaadee maalintii Rabbigu dabka dhexdiisa idinkala hadlay oo aad joogteen Buur
Xoreeb, 16 waaba intaasoo aad iskharribtaan, oo aad samaysaan sanam xardhan qaab
kasta ha lahaadee, oo u eg lab ama dhaddig, 17 ama u eg dugaagga dhulka jooga,
ama u eg haadda cirka dhex duusha, 18 ama u eg wax dhulka gurguurta, ama u eg
wax kalluun ah oo ku jira biyaha dhulka ka hooseeya. 19 Ama waa intaasoo aad
indhaha samada kor ugu taagtaan, oo markaad aragtaan qorraxda iyo dayaxa iyo
xiddigaha oo ah ciidanka samada oo dhan, laydin jiitaa oo aad caabuddaan iyaga, oo
aad u adeegtaan, kuwaasoo Rabbiga Ilaahiinna ahu u qaybiyey dadyowga samada

ka hooseeya oo dhan. 20 Laakiinse Rabbigu wuu idin qaatay, oo wuxuu idinka soo
bixiyey foornadii birta ee dalkii Masar, inaad isaga u noqotaan dad isaga keliyahu
leeyahay, siday maantadan tahay. 21 Oo weliba Rabbigu wuu iigu cadhooday idinka
daraaddiin, oo wuxuu ku dhaartay inaanan Webi Urdun ka gudbin, iyo inaanan gelayn
dalka wanaagsan oo Rabbiga Ilaahiinna ahu dhaxal idiin siinayo, 22 laakiinse anigu waa
inaan dalkan ku dhintaa, oo waa inaanan Webi Urdun ka gudbayn, laakiinse idinku
waad gudbi doontaan, waanad hantiyi doontaan dalkaas wanaagsan. 23 Digtoonaada,
waaba intaasoo aad illowdaan axdigii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinla dhigtay, oo aad
samaysaan sanam xardhan oo u eg waxyaalihii Rabbiga Ilaahiinna ahu idiin diiday.
24 Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa dab wax baabbi'iya oo waa Ilaah masayr[*] ah.
25 Markaad carruur dhashaan oo carruurtiinnuna carruur sii dhasho, oo aad dalka
wakhti dheer sii joogtaan, oo aad iskharribtaan, oo aad samaysataan sanam qaab kasta
ha lahaadee, oo aad samaysaan wax shar ku ah Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa, oo
aad isaga ka cadhaysiisaan, 26 waxaan samada iyo dhulka maanta ugu yeedhayaa inay
idinku marag furaan, inaad dhaqso uga wada baabbi'i doontaan dalka aad Webi Urdun
uga gudbaysaan inaad hantidaan. Dalkaas cimrigiinnu kuma raagi doono, laakiinse
kulligiin waad wada baabbi'i doontaan. 27 Oo Rabbigu wuxuu idinku kala firdhin
doonaa dadyowga dhexdooda, oo quruumaha Rabbigu xaggooda idiin hoggaamin
doono idinkoo yar ayaad ku dhex hadhi doontaan. 28 Oo halkaas waxaad u adeegi
doontaan sanamyo gacma dad lagu sameeyey oo ah qoryo iyo dhagax, oo aan waxba
arag, waxna maqal, oo aan wax cunin, waxna urin. 29 Laakiinse haddaad halkaas
Rabbiga Ilaahiinna ah ka doondoontaan, waad heli doontaan, haddaad qalbigiinna oo
dhan iyo naftiinna oo dhan ku doondoontaan. 30 Markaad dhib ku dhex jirtaan, oo
waxyaalahan oo dhammu ay idinku dhacaan, marka u dambaysa waxaad ku soo noqon
doontaan Rabbiga Ilaahiinna ah, codkiisana waad dhegaysan doontaan, 31 maxaa
yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa Ilaah naxariis badan, oo isagu idin gabi maayo,
idinna baabbi'in maayo, illoobina maayo axdigii uu awowayaashiin ugu dhaartay.

Rabbiga Waa Ilaah

32 Bal haatan weyddii waayihii tegey oo idinka horreeyey, ilamaa maalintii Ilaah
dadka ku abuuray dhulka, iyo samada geesteed ilaa geesteeda kale, inay jireen ama la
maqlay wax sidan oo kale u weyn. 33 War weligeed dad ma maqlay codkii Ilaah oo ka
hadlaya dab dhexdiisa sidaad u maqasheen oo kale, oo ma sii noolaaday? 34 Oo weligiis
Ilaah maysku dayay inuu quruun dhexdeed kala soo baxo quruun kale, oo ma kaga soo
bixiyey jirrabaadyo, iyo calaamooyin, iyo yaabab, iyo dagaal, iyo gacan xoog badan,
iyo cudud fidsan, sidii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinkoo u jeeda uu idiinku sameeyey
dalkii Masar? 35 Oo taas waxaa laydiin tusay inaad ogaataan in Rabbigu yahay Ilaah,
oo isaga mooyaane mid kale ma jiro. 36 Oo isagu samaduu codkiisa idinka maqashiiyey
si uu wax idiin baro, oo dhulka dushiisana wuxuu idinka tusay dabkiisii weynaa, oo
erayadiisiina waad ka maqashay dabka dhexdiisa. 37 Wuxuu jeclaa awowayaashiin, oo
sidaas daraaddeed ayuu doortay farcankoodii iyaga ka dambeeyey, oo wuxuu dalkii
Masar idinkaga soo bixiyey lajiriddiisa iyo xooggiisa weyn, 38 iyo inuu hortiinna ka
eryo quruumo idinka waaweyn oo idinka xoog badan, oo uu dalkooda idin geliyo oo
uu dhaxal idiin siiyo siday maanta tahay. 39 Haddaba maanta ogaada oo qalbiga geliya
in Rabbigu yahay Ilaah jooga xagga samada sare iyo xagga dhulka hooseba, oo isaga
mooyaane uusan mid kale jirin. 40 Oo waa inaad dhawrtaan qaynuunnadiisa iyo amar-
radiisa aan maanta idinku amrayo, inaad idinka iyo carruurtiinna idinka dambaysaaba
nabdoonaataan, oo uu cimrigiinnu ku dheeraado dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu idin
siinayo inaad weligiin lahaataan.

---

* **4:24** 4.24 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

Magaalooyinkii Magangalka

41 Markaasaa Muuse wuxuu gooni ka dhigay saddex magaalo oo ku taal Webi Urdun
shishadiisa xagga qorrax ka soo baxa, 42 in gacankudhiiglihii deriskiisa kama' u dilo,
isagoo aan wakhti hore nebcayn, uu halkaas ku cararo, iyo in hadduu magaalooyinkan
middood ku cararo uu noolaado. 43 Saddexdaas magaalona waxay ahaayeen Beser oo
ku taal cidlada ah waddanka bannaan oo uu u doortay reer Ruubeen, iyo Raamod oo
Gilecaad ku taal oo uu u doortay reer Gaad, iyo Goolaan oo Baashaan ku taal oo uu u
doortay reer Manaseh.

Sharciga Oo La Hor Dhigay

44 Oo kanu waa sharcigii Muuse hor dhigay reer binu Israa'iil, 45 kuwanuna waa
markhaatifurkii iyo qaynuunnadii iyo xukummadii uu Muuse kula hadlay reer binu
Israa'iil markay dalkii Masar ka soo baxeen, 46 iyagoo jooga dooxada Webi Urdun ka
shishaysa oo ka soo hor jeedda Beytfecoor oo ku taal dalkii boqorkii reer Amor oo
Siixon ahaa oo Xeshboon degganaa oo Muuse iyo reer binu Israa'iil ay dileen waagii
ay dalka Masar ka soo baxeen. 47 Oo dalkiisii bay hanti u qaateen iyo dalkii boqorkii
Baashaan oo Coog ahaa, kuwaasoo ahaa labadii boqor oo reer Amor oo joogay Webi
Urdun shishadiisa xagga qorrax ka soo baxa. 48 Waxay qabsadeen tan iyo Carooceer
oo ku taal Dooxada Arnoon qarkiisa iyo xataa Buur Sii'oon (taasu waa Buur Xermoon),
49 iyo Caraabaah Webi Urdun ka shishaysa oo dhan oo xagga bari ka xigta, iyo tan iyo
badda Caraabaah oo ka hoosaysa dalcadaha Buur Fisgaah.

5

Tobankii Amar

1 Markaasaa Muuse u wada yeedhay dadkii reer binu Israa'iil oo dhan oo wuxuu
ku yidhi, Reer binu Israa'iilow, maqla qaynuunnada iyo xukummada aan maanta
dhegahiinna kula hadlayo inaad iyaga barataan oo aad dhawrtaan si aad u samaysaan.
2 Rabbiga Ilaaheenna ahu innagoo Xoreeb joogna ayuu axdi inala dhigtay. 3 Oo Rabbigu
axdigaas lama uu dhigan awowayaasheen, laakiinse wuxuu la dhigtay innagoo ah
inteenna maanta nool oo halkan wada joogta oo dhan. 4 Oo Rabbigu isagoo buurta jooga
fool ka fool ayuu dabka dhexdiisa idiinkala hadlay, 5 (oo anna markaas waxaan istaagay
Rabbiga iyo idinka dhexdiinna si aan idiin tuso Eraygii Rabbiga, waayo, waxaad ka
cabsanayseen dabka, oo buurtana ma aydaan fuulin,) oo isaguna wuxuu yidhi,

6 Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah, oo kaa soo bixiyey dalkii Masar, iyo
gurigii addoonsiga.

7 Aniga mooyaane ilaahyo kale waa inaanad lahaan.

8 Waa inaanad samaysan sanam xardhan, oo u eg waxa samada sare jira, ama waxa
dhulka hoose jira, ama waxa biyaha dhulka ka hooseeya ku jira. 9 Waa inaanad iyaga u
sujuudin, ama u adeegin, waayo, aniga oo ah Rabbiga Ilaahaaga ah waxaan ahay Ilaah
masayr* ah, oo xumaantii awowayaasha waxaan soo gaadhsiinayaa carruurtooda, iyo
tan iyo farcanka saddexaad iyo kan afraad oo kuwa i neceb, 10 oo waxaan u naxariistaa
kumanyaal ah kuwa i jecel oo amarradayda xajiya.

11 Waa inaanad magaca Rabbiga Ilaahaaga ah si been ah ugu hadal qaadin, waayo,
Rabbigu eedlaawe u haysan maayo kii magiciisa si been ah ugu hadal qaada.

12 Dhawr maalinta sabtida inaad quduus ka dhigto sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu kuugu
amray. 13 Lix maalmood waa inaad hawshootaa, oo aad shuqulkaaga oo dhan qabsataa,
14 laakiinse maalinta toddobaad waa maalin sabti u ah Rabbiga Ilaahaaga ah, oo waa
inaanad shuqul qaban, adiga, ama wiilkaaga, ama gabadhaada, ama addoonkaaga,
ama addoontaada, ama dibigaaga, ama dameerkaaga, ama mid kasta oo xoolahaaga

* **5:9** 5.9 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

ah, ama qariibka irdahaaga ku jira, si addoonkaaga iyo addoontaaduba ay u nastaan
sidaada oo kale. 15 Oo waa inaad xusuusataa inaad addoon ku ahaan jirtay dalka Masar,
oo Rabbiga Ilaahaaga ahu uu halkaas kaaga soo bixiyey gacan xoog badan iyo cudud
fidsan, oo sidaas daraaddeed Rabbiga Ilaahaaga ahu wuxuu kugu amray inaad dhawrto
maalinta sabtida.

16 Aabbahaa iyo hooyadaa u maamuus sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu amray, in
cimrigaagu dheeraado, oo aad ku nabdoonaatid dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu ku siiyo.

17 Waa inaadan qudh gooyn.

18 Oo waa inaadan sinaysan.

19 Oo waa inaadan waxba xadin.

20 Oo waa inaadan deriskaaga marag been ah ku furin.

21 Oo waa inaadan damcin naagta deriskaaga, oo waa inaanad damcin guriga
deriskaaga, ama beertiisa, ama addoonkiisa, ama addoontiisa, ama dibigiisa, ama
dameerkiisa, ama waxa deriskaagu leeyahay oo dhan.

22 Erayadaas wuxuu Rabbigu, isagoo buurta jooga, dab iyo daruur iyo gudcur qaro
weyn dhexdooda shirkiinna oo dhan kagala hadlay cod weyn, wax kalena kuma uu
darin. Oo wuxuu ku qoray laba loox oo dhagax ah, markaasuu i siiyey. 23 Markaad
codka ka dhex maqasheen gudcurka, iyadoo buurta dab ka qaxmayo, ayaad ii soo
dhowaateen idinkoo ah madaxdii qabiilooyinkiinna iyo duqowdiinnii oo dhanba, 24 oo
waxaad tidhaahdeen, Bal eega, Rabbiga Ilaaheenna ahu wuxuu ina tusay ammaantiisa
iyo weynaantiisa, codkiisiina waynu ka maqalnay dabka dhexdiisa, oo maanta waxaan
ogaannay in Rabbigu dadka la hadlo oo uu isagu nool yahay. 25 Haddaba bal maxaynu
u leennahay inaynu dhimanno? Waayo, dabkan weyn baa ina baabbi'inaya, oo
haddaynu sii maqalno codka Rabbiga Ilaaheenna ah waynu dhimanaynaa. 26 Waayo,
binu-aadmiga oo dhan bal yaa weligiis codka Ilaaha nool oo dabka dhexdiisa ka
hadlaya maqlay, sidaan u maqalnay oo kale, oo sii noolaaday? 27 Haddaba adigu u
dhowow oo soo maqal kulli waxa Rabbiga Ilaaheenna ahu odhan doono oo dhan,
oo noo soo sheeg kulli waxa Rabbiga Ilaaheenna ahu kuu sheegi doono oo dhan,
oo annana markaasaannu maqlaynaa oo yelaynaa. 28 Markaasaa Rabbigu maqlay
codkii erayadiinna markaad ila hadasheen, oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waan maqlay
codkii erayada dadkan, oo ay kugula hadleen, oo wixii ay ku hadleen oo dhan si
wanaagsan bay u yidhaahdeen. 29 Waxaan jeclaan lahaa in qalbi sidaas ahu uu iyaga
ku jiro si ay iiga cabsadaan oo ay had iyo goorba u dhawraan amarradayda inay
iyaga iyo carruurtooduba weligood nabdoonaadaan! 30 Haddaba u tag oo waxaad ku
tidhaahdaa, Teendhooyinkiinnii ku noqda. 31 Laakiinse adigu waxaad soo istaagtaa
halkan agtayda ah, oo anaa kuu sheegaya amarka, iyo qaynuunnada, iyo xukummada
aad iyaga bari doontid oo dhan inay ku sameeyaan dalka aan hantida u siinayo.
32 Haddaba waa inaad dhawrtaan oo u samaysaan sida Rabbiga Ilaahiinna ahu idiinku
amray. Waa inaydaan u leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona. 33 Waa inaad ku
socotaan jidkii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku amray oo dhan aad noolaataane inaad
nabdoonaataan oo uu cimrigiinnu ku dheeraado dalka aad hantiyi doontaan.

6

Jeclaada Rabbiga Ilaahiinna Ah

1 Haddaba waxanu waa amarkii, iyo qaynuunnadii, iyo xukummadii uu Rabbiga
Ilaahiinna ahu amray inaan idin baro, inaad ku dhex samaysaan dalka aad ugu
gudbaysaan inaad hantidaan, 2 oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsataan, oo aad
wada xajisaan qaynuunnadiisa iyo amarradiisa aan idinku amrayo oo dhan. Waa
inaad idinka iyo wiilashiinna iyo wiilashiinna wiilashooduba wada dhawrtaan intaad
nooshihiin oo dhan in cimrigiinnu dheeraado. 3 Haddaba reer binu Israa'iilow, maqla

oo yeela si aad u nabdoonaataan oo aad ugu badataan dal caano iyo malab la bar-
waaqaysan sidii Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin uu idiin ballanqaaday.
4 Maqal, Israa'iilow, Rabbiga Ilaaheenna ahu waa Rabbi keliya. 5 Waa inaad Rabbiga
Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan iyo naftaada oo dhan iyo xooggaaga oo
dhan. 6 Oo erayadan aan maanta kugu amrayo ha ku sii jireen qalbigaaga. 7 Oo waa
inaad carruurtaada aad u bartaa oo aad kula hadashaa markaad gurigaaga fadhido, iyo
markaad jid marto, iyo markaad jiifto, iyo markaad sara joogtaba. 8 Waa inaad iyaga
calaamad ka dhigtaa oo gacantaada ku xidhaa, oo iyagu ha kuu ahaadeen qardhaas
indhaha dhexdooda kuugu xidhan. 9 Oo waa inaad ku qortaa tiirarka albaabka
gurigaaga iyo irdahaagaba.
10 Oo markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin geeyo dalkii uu ugu dhaartay inuu siiyo
awowayaashiin oo ahaa Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub, oo uu idin siiyo magaalooyin
waaweyn oo wanwanaagsan oo aydaan dhisan, 11 iyo guryo waxyaalo wanwanaagsanu
ay ka buuxaan oo aydaan buuxin, iyo ceelal qodan oo aydaan qodan, iyo beero canab
ah iyo geedo saytuun ah oo aydaan beeran, oo intaad wax ka cuntaan aad dheregtaan,
12 de markaas iska jira oo ha illoobina Rabbigii idinka soo bixiyey dalkii Masar iyo
gurigii addoonsiga. 13 Oo waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka cabsataa, oo u adeegtaa
oo magiciisa ku dhaaratаа. 14 Oo idinku waa inaydaan daba gelin ilaahyo kale oo ah
ilaahyada dadyowga hareerihiinna ku wareegsan, 15 maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna
ah oo dhexdiinna joogaa waa Ilaah masayr* ah, waaba intaasoo Rabbiga Ilaahiinna ahu
intuu aad idiinku cadhoodo uu dhulka idinka wada baabbi'iyaa.
16 Waa inaydaan Rabbiga Ilaahiinna ah u jirrabin sidaad Masaah ugu jirrabteen
oo kale. 17 Oo waa inaad aad u xajisaan Rabbiga Ilaahiinna ah amarradiisa iyo
markhaatifurkiisa iyo qaynuunnadiisa uu idinku amray. 18 Waa inaad samaysaan wixii
Rabbiga hortiisa ku qumman oo ku wanaagsan inaad nabdoonaataan oo aad intaad
gashaan hantidaan dalka wanaagsan oo Rabbigu ugu dhaartay awowayaashiin, 19 oo
aad cadaawayaashiinna oo dhan hortiinna ka eridaan sidii Rabbigu idiin sheegay.
20 Wakhtiga iman doona markii wiilkaagu wax ku weyddiiyo oo kugu yidhaahdo,
Markhaatifurka iyo qaynuunnada iyo xukummada uu Rabbiga Ilaaheenna ahu idinku
amray micnahoodu waa maxay? 21 Markaas waxaad wiilkaaga ku tidhaahdaa, Annagu
Fircoon baannu addoommo ugu ahaan jirnay dalka Masar, markaasaa Rabbigu Masar
nagaga soo bixiyey gacan xoog badan, 22 oo Rabbigu annagoo u jeedna ayuu Masar
iyo Fircoon iyo reerkiisii oo dhan ku sameeyey calaamooyin iyo yaabab waaweyn
oo adadag. 23 Oo halkaas wuu naga soo bixiyey inuu na keeno oo na siiyo dalkii uu
ugu dhaartay awowayaasheen. 24 Oo Rabbigu waa nagu amray inaannu samayno
qaynuunnadan oo dhan oo aannu wanaaggayaga aawadiis weligayo uga cabsanno
Rabbiga Ilaahayaga ah, inuu nolosha noogu daayo siday maanta tahay. 25 Oo waxay
inoo ahaanaysaa xaqnimo haddaynu dhawrno oo aynu amarkan oo dhan ku samayno
Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa, siduu inoogu amray.

7

Ka Eryintii Quruumaha

1 Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin geeyo dalka aad ugu socotaan inaad hantidaan,
oo uu hortiinna ka eryo quruumo badan oo ah reer Xeed, iyo reer Girgaash, iyo reer
Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus, kuwaasoo
ah toddoba quruumood oo idinka weyn oo idinka xoog badan, 2 oo markii Rabbiga
Ilaahiinna ahu iyaga gacanta idiin soo geliyo, oo aad iyaga laysaan, markaas waa
inaad iyaga dhammaantood wada baabbi'isaan. Waa inaydaan axdi la dhigan, oo

* **6:15** 6.15 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

aydaan u naxariisan innaba. [3] Oo idinka iyo iyaga yuusan guur idin dhex marin, oo
gabadhiinna wiilkiisa ha siinina, wiilkiinna gabadhiisana ha u guurinina. [4] Waayo,
isagu wuxuu wiilkiinna ka leexin doonaa aniga lasocodkayga inay iyagu u adeegaan
ilaahyo kale, sidaas daraaddeed Rabbiga cadhadiisu aad bay idiinku kululaan doontaa,
markaasuu haddiiba idin baabbi'in doonaa. [5] Laakiinse iyaga waa inaad sidan kula
macaamilootaan, meelahooda allabariga waa inaad dumisaan, oo aad tiirarkoodana
burburisaan, oo aad geedahooda Asheeraahna gooysaan, oo aad sanamyadooda xard-
hanna gubtaan. [6] Waayo, waxaad Rabbiga Ilaahiinna ah u tihiin dad quduus ah,
oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idiin doortay inaad ahaataan dad hanti isaga uga
ah dadyowga dhulka jooga oo dhan. [7] Badnaan aad dadadka kale ka badan tihiin
Rabbigu idiinma jeclaan oo idiinma dooran saas aawadeed, waayo, idinku dadyowga
oo dhan waad ugu wada yaraydeen, [8] laakiinse Rabbigu wuu idin jecel yahay, oo wuxuu
doonayaa inuu oofiyo dhaartii uu awowayaashiin ugu dhaartay, oo sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu idinku soo bixiyey gacan xoog badan, oo wuxuu idinka soo furtay
gurigii addoonsiga iyo boqorkii Masar oo Fircoon ahaa gacantiisii. [9] Haddaba bal
ogaada in Rabbiga Ilaahiinna ahu Ilaah yahay, oo isagu yahay Ilaaha aaminka ah oo
axdiga dhawra, oo tan iyo kun qarni u naxariista kuwa isaga jecel oo amarkiisa xajiya.
[10] Oo kuwa isaga necebna si uu u baabbi'iyo ayuu abaalgudkooda toos u mariyaa;
ka raajin maayo kii isaga neceb ee abaalgudkiisa haddiiba toos buu u marinayaa.
[11] Haddaba waa inaad dhawrtaan amarka iyo qaynuunnada iyo xukummada aan
maanta idinku amrayo inaad yeeshaan.

[12] Xukummadaas haddaad maqashaan oo aad xajisaan oo aad samaysaan ayaa
Rabbiga Ilaahiinna ahu idiin xajin doonaa axdigii iyo naxariistii uu awowayaashiin
ugu dhaartay, [13] wuuna idin jeclaan doonaa oo idin barakayn doonaa oo idin tarmin
doonaa, oo weliba wuxuu kaloo barakayn doonaa midhaha jidhkiinna iyo midhaha
dhulkiinna oo ah hadhuudhkiinna iyo khamrigiinna iyo saliiddiinna iyo taranka
lo'diinna iyo ubadka idihiinna, dhammaan wuxuuna ku barakayn doonaa dalkii uu
awowayaashiin ugu dhaartay inuu idin siinayo. [14] Oo dadyowga oo dhan waad ka
barako badnaan doontaan, oo idinka iyo xoolihiinna toona lab iyo dhaddigba laguma
arki doono madhalays. [15] Oo Rabbigu wuxuu idinka qaadi doonaa cudur kasta, oo isagu
idinku ridi maayo cudurradii Masar oo xunxumaa oo aad tiqiin midnaba, laakiinse
kulligood wuxuu ku wada ridi doonaa kuwa idin neceb oo dhan. [16] Oo waa inaad wada
baabbi'isaan dadyowga Rabbiga Ilaahiinna ahu gacanta idiin soo gelin doono, oo waa
inaydaan iyaga u nixin, oo ilaahyadoodana waa inaydaan u adeegin, maxaa yeelay,
taasu dabin bay idiin noqonaysaa. [17] Oo haddaad qalbiga iska tidhaahdaan, Quruuma-
hanu way naga badan yihiin haddaba bal sidee baannu iyaga u hanti tiri karnaa? [18] waa
inaydaan ka cabsan, oo waa inaad aad u xusuusataan wixii Rabbiga Ilaahiinna ahu ku
sameeyey Fircoon iyo dalkii Masar oo dhan. [19] Xusuusta jirrabyadii waaweynaa oo aad
aragteen, iyo calaamooyinkii, iyo yaababkii, iyo gacantii xoogga badnayd, iyo cududdii
fidsanayd ee uu Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku soo bixiyey, oo sidaasoo kalaa Rabbiga
Ilaahiinna ahu ku wada samayn doonaa dadyowga aad ka cabsanaysaan oo dhan. [20] Oo
weliba Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu iyaga dhexdooda u soo diri doonaa xoon ilamaa
inta ka hadhay oo dhuumatay ay hortiinna ka wada baabba'aan. [21] Waa inaydaan iyaga
ka baqin, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu dhexdiinnuu joogaa, oo isagu waa Ilaah weyn
oo laga cabsado aad iyo aad. [22] Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu quruumahaas aayar aayar
ayuu hortiinna uga eryi doonaa. Oo waa inaydaan iyaga mar qudha baabbi'in si aan
dugaagga duurku idiinku badan. [23] Laakiinse Rabbiga Ilaahiinna ahu gacantiinnuu soo
gelin doonaa, oo jeeray wada baabba'aan wuxuu idiinkaga nixin doonaa naxdin weyn.
[24] Oo boqorradooda wuxuu soo gelin doonaa gacantiinna, oo magacooda waa inaad ka
baabbi'isaan inta samada ka hoosaysa, oo ninnaba ma awoodi doono inuu hortiinna

istaago jeeraad iyaga wada baabbi'isaan. 25 Oo sanamyada xardhan oo ilaahyadooda
waa inaad gubtaan, oo aydaan damcin lacagta iyo dahabka korkooda saaran, hana
qaadanina, yeydnan siriq ku dhicine, waayo, taasu waxay Rabbiga Ilaahiinna ah u
tahay karaahiyo. 26 Gurigiinnana waa inaydaan soo gelin wax karaahiyo ah, si aydaan
sideeda oo kale wax xaaraan ah u noqon. Waa inaad kulligood ka yaqyaqsataan oo aad
iyo aad u nacdaan, maxaa yeelay, waxaasu waa xaaraan.

8

Ha Illoobina Rabbiga

1 Oo amarka aan maanta idinku amrayo oo dhan waa inaad wada samaysaan si aad
u noolaataan oo u tarantaan oo aad u gashaan oo u hantidaan dalkii Rabbigu ugu
dhaartay awowayaashiin. 2 Oo waa inaad xusuusataan jidkii uu Rabbiga Ilaahiinna
ahu afartankan sannadood idinku soo dhex mariyey cidladii, si uu idiin hoosaysiiyo
oo idiin tijaabiyo si uu u ogaado wixii qalbigiinna ku jiray, bal inaad amarradiisa
xajinaysaan iyo in kale. 3 Wuu idin hoosaysiiyey, oo gaajuu idinku riday, oo wuxuu
idinku quudiyey maanna aydaan aqoon oo awowayaashiinna ayan aqoon, inuu idin
ogeysiiyo inaan dadku kibis oo keliya ku noolaan, laakiinse uu dadku eray walba oo
afka Rabbiga ka soo baxa ku noolaado. 4 Oo afartankan sannadood dharkiinnii aad
qabteen idinkama duugoobin oo cagihiinnuna marna ma bararin. 5 Oo waa inaad
qalbigiinna kaga fikirtaan in Rabbigu idin edbiyo sida nin wiilkiisa u edbiyo. 6 Oo
waa inaad xajisaan amarrada Rabbiga Ilaahiinna ah inaad jidadkiisa ku socotaan oo
aad isaga ka cabsataan. 7 Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idin keenayaa dal
wanaagsan oo ah dal ay ka buuxaan durdurro biyo ah, iyo ilo, iyo biyo mool dheer oo ka
soo baxaya dooxooyin iyo buuro. 8 Waa dal ay ka buuxaan sarreen iyo shaciir, iyo geedo
canab ah iyo geedo berde ah, iyo rummaan, oo waa dal ay ka buuxaan saliidsaytuun
iyo malab, 9 oo waa dal aad waayitaanla'aan kibis kaga cunaysaan oo aydaan waxba
uga baahnayn, waa dal dhagaxyadiisu ay bir yihiin, oo aad buurihiisana naxaas ka
qodan doontaan. 10 Oo intaad wax cuntaan ayaad dhergi doontaan, oo markaasaad
Rabbiga Ilaahiinna ah ugu mahadnaqi doontaan dalka wanaagsan oo uu idin siiyey.
11 Digtoonaada, waaba intaasoo aad Rabbiga Ilaahiinna ah illowdaan markaad xajin
weydaan amarradiisa iyo xukummadiisa iyo qaynuunnadiisa, oo aan maanta idinku
amrayo, 12 oo markaad wax cuntaan oo aad dheregtaan, oo aad guryo wanaagsan
dhisataan oo aad degtaan, 13 oo lo'diinna iyo idihiinnu ay tarmaan, oo lacagtiinna
iyo dahabkiinnuna ay bataan, oo waxaad haysataan oo dhammuna ay tarmaan, 14 uu
qalbigiinnu kor u kacaa oo aad illowdaan Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey
dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga. 15 Isagaa idin soo dhex mariyey cidladii weynayd
oo cabsida badnayd oo ay ka buuxeen abeesooyin qaniinyo kulul iyo hangarallayaal, oo
ahaa dhul oommane ah oo aan biyo lahayn, oo dhagaxmadowgii ayuu biyo idiinka soo
bixiyey. 16 Oo intaad cidladii joogtay ayuu idinku quudiyey maanna aan awowayaashi-
inna aqoon. Waxaas oo dhan wuxuu u sameeyey si uu idiin hoosaysiiyo oo idiin
tijaabiyo, si uu ugu dambaystiinna wanaag idiinku sameeyo, 17 waaba intaasoo aad
qalbiga iska tidhaahdaan, Xooggayaga iyo itaalka gacantayada ayaannu maalkan ku
helnay. 18 Laakiinse waa inaad xusuusataan Rabbiga Ilaahiinna ah, waayo, kan xoogga
aad maalka ku heshaan idin siiyaa waa isaga, inuu adkeeyo axdigii uu awowayaashiin
ugu dhaartay, siday maanta tahay. 19 Oo haddaad Rabbiga Ilaahiinna ah illowdaan
oo aad ilaahyo kale raacdaan oo u adeegtaan oo caabuddaan, hubaal waxaan maanta
idiin markhaati furayaa inaad baabba'aysaan. 20 Sidii quruumihii Rabbigu hortiinna
ka baabbi'iyey oo kale ayaad idinkuna baabba'aysaan, maxaa yeelay, waad diiddeen
inaad codkii Rabbiga Ilaahiinna ah maqashaan.

9

Ma Ahaan Xaqnimadii Reer Binu Israa'iil Aawadeed

1 Reer binu Israa'iilow, maqla, maanta waa inaad Webi Urdun ka gudubtaan inaad
gashaan oo hantidaan quruumo idinka waaweyn oo idinka sii xoog badan iyo mag-
aalooyin waaweyn oo deyrkoodu samada ku tolan yahay, 2 oo dadkoodu yihiin dad
waaweyn oo dhaadheer oo ah reer Canaaq, oo aad taqaanaan oo aad maqasheen in la
yidhi, Bal yaa reer Canaaq hor istaagi kara? 3 Haddaba bal maanta ogaada in Rabbiga
Ilaahiinna ahu yahay kan hortiin gudbaya isagoo ah sida dab wax baabbi'iya. Iyaga
wuu baabbi'in doonaa oo hortiinnuu ku soo ridi doonaa, oo sidaasaad u eryi doontaan
oo aad haddiiba baabbi'in doontaan, siduu Rabbigu idiin sheegay. 4 Markii Rabbiga
Ilaahiinna ahu iyaga idinka hor eryo ka dib, qalbiga ha iska odhanina, Xaqnimadayada
aawadeed ayaa Rabbigu dalkan noo keenay inaannu hantinno, waayo, Rabbigu wuxuu
quruumahaas idiinka hor erya waa sharkoodii aawadiis. 5 Oo xaqnimadiinna iyo
qummanaanta qalbigiinna midna kuma aydaan hantiyin dalkooda, laakiinse Rabbiga
Ilaahiinna ahu quruumahaas sharkoodii aawadiis ayuu idinka hor eryayaa, iyo in Rab-
bigu sii adkeeyo eraygii uu ugu dhaartay awowayaashiin oo ahaa Ibraahim iyo Isxaaq
iyo Yacquub. 6 Haddaba ogaada inuusan Rabbiga Ilaahiinna ahu dalkan wanaagsan
idiin siinayn inaad hantidaan xaqnimadiinna aawadeed, waayo, waxaad tihiin dad
madax adag.

Weyshii Dahabka Ahayd

7 Bal xusuusta oo ha illoobina sidaad Rabbiga Ilaahiinna ah uga xanaajiseen markaad
cidladii joogteen. Oo tan iyo maalintii aad dalkii Masar ka soo baxdeen iyo ilamaa
aad halkan timaadeen Rabbigaad ku caasiyoobayseen. 8 Oo weliba markaad Xoreeb
joogteenna Rabbiga waad ka xanaajiseen, markaasaa Rabbigu idiin cadhooday oo
wuxuu damcay inuu idin baabbi'iyo. 9 Oo markaan buurta fuulay inaan soo helo
looxyadii dhagaxa ahaa, kuwaasoo ahaa looxyadii uu ku qornaa axdigii Rabbigu idinla
dhigtay, markaasaan buurta joogay afartan maalmood iyo afartan habeen, oo intaasna
baadna ma cunin biyana ma cabbin. 10 Markaasaa Rabbigu wuxuu ii soo dhiibay labadii
loox oo dhagaxa ahayd oo lagu qoray fartii Ilaah, oo waxaa ku qornaa kulli erayadii
uu Rabbigu maalintii shirka idinkagala hadlay dabka dhexdiisa isagoo buurta jooga.
11 Afartan maalmood iyo afartan habeen ka dib ayaa Rabbigu i soo siiyey labadii loox
oo dhagaxa ahayd, kuwaasoo ahaa looxyadii axdiga. 12 Markaasaa Rabbigu wuxuu igu
yidhi, Kac oo halkan dhaqso uga deg, waayo, dadkii aad dalkii Masar ka soo bixisay way
iskharribeen, oo haddiiba way ka leexdeen jidkii aan ku amray, oo waxay samaysteen
sanam la shubay. 13 Oo weliba waxaa kaloo Rabbigu igula hadlay oo igu yidhi, Anigu
dadkan waan arkay oo bal eeg waa dad madax adag, 14 haddaba iska kay daa, aan
baabbi'iyee, oo aan magacooda samada hoosteeda ka tiree, oo waxaan adiga kaa dhigi
doonaa quruun iyaga ka xoog badan oo ka sii weyn. 15 Markaasaan jeestay oo buurtii
hoos uga degay, oo buurtiina dab baa ka qaxmayay, oo labadii loox oo axdiguna waxay
ku jireen labadayda gacmood. 16 Oo anna wax baan fiiriyey oo waxaan arkay inaad
ku dembaabteen Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waxaad samaysateen weyl dahab la shubay
ah, oo haddiiba gees baad uga leexateen jidkii Rabbigu idinku amray. 17 Markaasaan
qaaday labadii loox, oo labadaydii gacmood ayaan ka tuuray oo indhihiinna hortooda
ku jejebiyey. 18 Markaasaan Rabbiga hortiisa ku dhacay oo joogay afartan maalmood
iyo afartan habeen sidii markii hore, oo anigu baadna ma cunin, biyana ma cabbin,
maxaa yeelay, sababtu waa dembigiinnii aad dembaabteen oo dhan, markaad samay-
seen wax Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, oo aad isaga kaga xanaajiseen. 19 Maxaa
yeelay, waan ka cabsaday cadhadii iyo xanaaqii kululaa oo Rabbigu dhirfay oo uu
damcay inuu idinku baabbi'iyo. Laakiinse Rabbigu markaasna wuu i maqlay. 20 Oo

Rabbigu Haaruunna aad buu ugu cadhooday, oo wuxuu damcay inuu isaga baabbi'iyo,
laakiinse anigu Haaruunna isla markaasaan Rabbiga u baryay. [21] Markaasaan qaaday
dembigiinnii ahaa weyshii aad samaysateen, waanan gubay oo ku dul joogjoogsaday oo
daqiijiyey, ilaa ay sida boodhka oo kale noqotay, oo boodhkeediina waxaan ku shubay
durdurka buurta ka soo dega. [22] Oo waxaad kaloo Rabbiga ka cadhaysiiseen markaad
Tabceeraah joogteen, iyo markaad Masaah joogteen, iyo markaad Qibrood Xatawaah
joogteen. [23] Oo markii Rabbigu Qaadeesh Barneeca idinka diray oo uu idinku yidhi,
Taga oo hantiya dalkaan idin siiyey, waad ku caasiyowdeen amarkii Rabbiga Ilaahiinna
ah, mana aydaan rumaysan, codkiisiina ma aydaan dhegaysan. [24] Tan iyo maalintii
aan idin bartay caasiyiin baad Rabbiga ku ahaydeen. [25] Oo sidaas daraaddeed ayaan
Rabbiga hortiisa ku dhacay, oo afartan maalmood iyo afartan habeen ayaan hortiisa
joogay, maxaa yeelay, Rabbigaa yidhi, Iyagaan baabbi'inayaa. [26] Markaasaan Rabbiga
baryay oo waxaan ku idhi, Sayidow, Ilaahow, ha baabbi'in dadka dhaxalkaaga ah oo
aad weynaantaada ku soo furatay, oo aad gacantaada xoogga badan dalkii Masar kaga
soo bixisay. [27] Bal xusuuso addoommadaadii Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub, oo
ha fiirin dadkan madax adkaantooda ama xumaantooda amase dembigooda, [28] waaba
intaasoo dadkii aad dalkoodii naga soo bixisay yidhaahdaa, Rabbigu ma u awoodin
inuu iyaga geeyo dalkii uu u ballanqaaday, oo nacaybkii uu iyaga u qabay aawadiis
ayuu u bixiyey si uu cidlada ugu laayo. [29] Laakiin iyagu waa dadkaagii iyo dhaxalkaagii
aad xooggaaga weyn iyo cududdaada fidsan ku soo bixisay.

10

Looxyo La Mid Ah Kuwii Hore

[1] Markaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waxaad soo qortaa laba loox oo dhagax ah
oo kuwii hore u eg, oo buurta iigu kaalay, oo waxaad kaloo samaysataa sanduuq
qori ah. [2] Oo looxyada waxaan ku qori doonaa erayadii ku yiil looxyadii hore oo
aad jebisay, oo markaas waa inaad sanduuqa ku dhex riddaa. [3] Sidaas daraaddeed
waxaan sanduuq ka sameeyey qori qudhac, oo waxaan soo qoray laba loox oo dhagax
ah oo u eg kuwii hore, markaasaan buurta fuulay anigoo labadii loox gacmaha ku
sida. [4] Oo isna wuxuu looxyadii ku qoray qorniinkii kuwii hore ku yiil oo kale, kaasoo
ahaa tobankii qaynuun oo Rabbigu maalintii shirka idinkagala hadlay dabka dhexdiisa
isagoo buurta jooga, markaasaa Rabbigu iyagii i siiyey. [5] Oo markaasaan jeestay oo
buurtii ka soo degay, oo looxyadiina waxaan ku dhex riday sanduuqii aan sameeyey,
oo halkaasay ku jiraan, sidii Rabbigu igu amray. [6] (Markaasay reer binu Israa'iil Bi'irod
Bini Yacaqaan ka guureen, oo waxay u kaceen Mooseeraah, oo halkaasaa Haaruun
ku dhintay, oo halkaasaa lagu aasay, oo meeshiisii shuqulkii wadaadnimada waxaa
ka adeegay wiilkiisii Elecaasaar. [7] Oo halkaasna waxay uga guureen Gudgodaah, oo
waxay Gudgodaahna uga guureen Yaatbaataah oo ah dal leh durdurro biyo ah. [8] Oo
waagaas ayaa Rabbigu qabiilka reer Laawi u soocay inay sanduuqa axdiga Rabbiga
qaadaan, iyo inay Rabbiga hortiisa istaagaan oo ay isaga u adeegaan, iyo inay magiciisa
ku duceeyaan, ilaa maantadan la joogo. [9] Oo sidaas daraaddeed Laawi walaalihiis lama
laha qayb iyo dhaxal toona, dhaxalkiisa waxaa ah Rabbiga sidii Rabbiga Ilaahaaga
ahu ku yidhi.) [10] Oo anna sidii markii hore ayaan buurta joogay afartan maalmood
iyo afartan habeen, oo Rabbigu markaasna wuu i maqlay, oo Rabbiguna inuu idin
baabbi'iyo ma uu jeclayn. [11] Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Kac, oo dadka hor mar, oo
iyana way geli doonaan oo hantiyi doonaan dalkii aan ugu dhaartay awowayaashood
inaan iyaga siinayo.

Ka Cabsada Rabbiga

12 Hadda reer binu Israa'iilow, bal maxaa Rabbiga Ilaahiinna ahu idinka doonayaa,
inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsataan, oo aad jidadkiisa oo dhan ku socotaan, oo
aad isaga jeclaataan, oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah ugu adeegtaan qalbigiinna oo dhan
iyo naftiinna oo dhan, 13 oo aad xajisaan Rabbiga amarradiisa iyo qaynuunnadiisa
aan maanta idiinku amrayo wanaaggiinna aawadiis mooyaane? 14 Bal eega, Rabbiga
Ilaahiinna ah ayaa iska leh samada, iyo samada samooyinka, iyo dhulka, iyo waxa
ku jira oo dhanba. 15 Oo waxaa keliyahoo Rabbigu ku farxay inuu awowayaashiin
jeclaado, oo farcankoodii iyaga ka dambeeyeyna wuu doortay, kuwaasoo ah idinka ee
uu dadyowga oo dhan ka dhex doortay siday maantadan tahay. 16 Haddaba sida jidhka
loo gudo isaga jara xumaanta qalbigiinna, oo mar dambe ha sii madax adkaanina.
17 Maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa Ilaahii ilaahyada, iyo Sayidkii sayidyada,
oo isagu waa Ilaaha weyn oo xoogga badan oo laga cabsado oo aan dadka u kala eexan,
laaluushna qaadan. 18 Wuxuu u garsooraa agoonta iyo carmalka, shisheeyahana wuu
jecel yahay, wuxuuna siiyaa dhar iyo dhuuni. 19 Haddaba sidaas daraaddeed idinku
shisheeyaha jeclaada, maxaa yeelay, idinba shisheeyayaal baad ku ahaydeen dalkii
Masar. 20 Oo waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsataan, oo aad u adeegtaan, waana
inaad ku dhegtaan oo aad magiciisana ku dhaarataan. 21 Isagu waa ammaantiinnii, oo
isagu waa Ilaahiinnii idiin sameeyey waxyaalihii waaweynaa oo cabsida lahaa oo aad
indhaha ku aragteen.
22 Awowayaashiin markay Masar u dhaadhaceen waxay ahaayeen toddobaatan qof,
haatanse Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu tiradiinna ka dhigay sida xiddigaha samada
oo kale.

11

Jeclaada Oo Addeeca Rabbiga

1 Haddaba sidaas daraaddeed waa inaad jeclaataan Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waa
inaad had iyo goor dhawrtaan waxa loo dhawri lahaa, iyo qaynuunnadiisa, iyo
xukummadiisa iyo amarradiisaba. 2 Oo bal idinku maanta ogaada, waayo, la hadli
maayo carruurtiinnii aan aqoon oo aan arkin Rabbiga Ilaahiinna ah edbintiisa, iyo
weynaantiisa, iyo gacantiisa xoogga badan, iyo cududdiisa fidsan, 3 iyo calaamooyinki-
isa, iyo shuqulladiisii uu ku dhex sameeyey Masar oo uu ku sameeyey boqorkii Masar
oo Fircoon ahaa iyo dalkiisii oo dhan, 4 iyo wixii uu ku sameeyey ciidankii Masar,
iyo fardahoodii, iyo gaadhifardoodkoodii, iyo siduu iyaga ugu qarqiyey biyihii Badda
Cas markay idin eryadeen, iyo siduu Rabbigu iyagii u baabbi'iyey ilamaa maantadan
la joogo, 5 iyo wixii uu idinku sameeyey, markaad cidladii joogtay jeeraad meeshan
timaadeen, 6 iyo wixii uu reer binu Israa'iil oo dhan dhexdooda kaga sameeyey Daataan
iyo Abiiraam oo ahaa ilma Elii'aab oo ahaa reer Ruubeen, iyo sidii ciiddu afkeeda
u kala qaadday oo ay u liqday iyagii, iyo reerahoodii, iyo teendhooyinkoodii, iyo
wax alla wixii noolaa oo iyaga raacay, 7 laakiinse idinka indhihiinnu way arkeen
shuqulkii weynaa oo Rabbigu sameeyey oo dhan. 8 Haddaba sidaas daraaddeed waa
inaad xajisaan amarkan aan maanta idinku amrayo oo dhan si aad u xoogaysataan
oo aad u gashaan oo u hantidaan dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan, 9 iyo in
cimrigiinnu ku dheeraado dalkii Rabbigu ugu dhaartay awowayaashiin inuu siinayo
iyaga iyo farcankooda, kaasoo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan. 10 Maxaa
yeelay, dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan ma aha sidii dalkii Masar oo aad
ka soo baxdeen ee aad abuurkiinna ku abuurteen oo aad cagihiinna ku waraabiseen
sidii beer khudaareed, 11 laakiinse dalka aad ugu gudbaysaan inaad hantidaan waa dal
leh buuro iyo dooxooyin, oo wuxuu biyaha ka cabbaa roobka samada, 12 oo waa dal
Rabbiga Ilaahiinna ahu uu xannaaneeyo, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah indhihiisa ayaa
fiiriya tan iyo sannadda bilowgeeda iyo xataa sannadda dabaadigeeda.

13 Oo haddaad aad u dhegaysataan amarrada aan maanta idinku amrayo oo ah inaad
Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan oo aad isaga ugu adeegtaan qalbigiinna oo dhan iyo
naftiinna oo dhan, 14 de markaas dalkiinna roobka waxaan siin doonaa xilligiisa kaas
oo ah roobka hore iyo roobka dambe, inaad soo urursataan hadhuudhkiinna, iyo kham-
rigiinna, iyo saliiddiinna. 15 Oo berrimmadiinnana waxaan ka buuxin doonaa doog ay
xoolihiinnu daaqaan, oo idinkuna wax baad cuni doontaan, waadna dhergi doontaan.
16 Haddaba digtoonaada, waaba intaasoo uu qalbigiinnu idin khiyaaneeyaa, oo aad
gees u leexataan oo ilaahyo kale u adeegtaan oo caabuddaan, 17 oo markaas cadhada
Rabbigu idinku kululaataa, oo uu samada idinka xidhaa, si aad roob u weydaan, oo
uu dhulku midho soo bixin waayo, oo aad haddiiba uga baabba'daan dalka wanaagsan
oo Rabbigu idin siinayo. 18 Haddaba erayadaydan waa inaad gelisaan qalbigiinna iyo
naftiinna, oo waa inaad calaamad ahaan gacanta ugu xidhataan, waxayna idiin ahaan
doonaan wax indhihiinna dhexdooda ka laalaada. 19 Oo waa inaad iyaga carruurtiinna
bartaan, idinkoo ku sheekaysta markaad gurigiinna dhex fadhidaan, iyo markaad jidka
martaan, iyo markaad jiiftaan, iyo markaad sara joogtaanba. 20 Oo waa inaad iyaga
ku qortaan tiirarka albaabka gurigiinna iyo irdihiinnaba, 21 in cimrigiinna iyo cimriga
carruurtiinnuba uu dalkii Rabbigu ugu dhaartay awowayaashiin ugu dheeraado sida
cimriga samooyinka dhulka ka sarreeya. 22 Maxaa yeelay, haddaad aad u xajisaan
kulli amarkan aan idinku amrayo oo dhan inaad yeeshaan, kaasoo ah inaad Rabbiga
Ilaahiinna ah jeclaataan, oo aad jidadkiisa oo dhan ku socotaan, oo aad isaga ku
hadhaan, 23 markaasuu Rabbigu hortiinna ka wada eryi doonaa quruumahaas oo dhan,
oo waxaad hantiyi doontaan quruumo idinka badan oo idinka xoog weyn. 24 Oo meel
kasta oo aad cagta dhigtaanba idinkaa iska yeelan doona, tan iyo cidlada iyo ilaa
Lubnaan iyo ilaa webiga, kaasoo ah Webi Yufraad, iyo xataa ilaa badda galbeed. 25 Oo
ninnaba ma awoodi doono inuu idin hor istaago, oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu
dalkii aad cag marin doontaan oo dhan saari doonaa cabsidiinna iyo naxdintiinna,
siduu idiin sheegay.

26 Bal eega, maanta waxaan idin hor dhigayaa barako iyo habaar, 27 barakada waxaad
helaysaan haddaad dhegaysataan amarrada Rabbiga Ilaahiinna ah oo aan maanta
idinku amrayo, 28 habaarkuna wuxuu idinku dhacayaa haddaydnan dhegaysan amar-
rada Rabbiga Ilaahiinna ah, laakiin aad gees uga leexataan jidka aan maanta idinku
amrayo, oo aad ilaahyo kale oo aydnan aqoon raacdaan.

29 Oo markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idin geeyo dalka aad ugu gudbaysaan inaad
hantidaan, barakada waa inaad kaga dhawaaqdaan Buur Gerisiim, habaarkana waa
inaad kaga dhawaaqdaan Buur Ceebaal. 30 War sow iyagu kama shisheeyaan Webi
Urdun xagga jidka dambe oo qorrax-u-dhaca, oo ah dalka reer Kancaanka Caraabaah
deggan, oo ka soo hor jeedda Gilgaal, oo ku dhinac yaal geedaha Moreh? 31 Waayo,
waxaad ka gudubtaan Webi Urdun inaad gashaan oo hantidaan dalkii Rabbiga Ilaahi-
inna ahu uu idin siinayo, waadna hantiyi doontaan oo dhex degi doontaan. 32 Oo waa
inaad dhawrtaan oo wada yeeshaan qaynuunnada iyo xukummada aan maanta idin
hor dhigayo oo dhan.

12

Meesha Keli Ah Ee Rabbiga Lagu Caabudo

1 Kuwanu waa qaynuunnada iyo xukummada ay tahay inaad dhawrtaan oo aad
ku dhex yeeshaan dalkii Rabbiga Ilaaha awowayaashiin ahu uu idiin siinayo inaad
hantidaan intaad dhulka ku nooshihiin oo dhan. 2 Oo idinku hubaal waa inaad wada
baabbi'isaan meelaha ay quruumaha aad hantiyi doontaan ilaahyadooda ugu adeegi
jireen oo dhan, meelahaas oo ah kuwa buuraha dhaadheer ku kor yaal, iyo kuwa
kuraha ku yaal, iyo kuwa geed kastoo dheer oo doog ah ku hoos yaal. 3 Oo waa inaad

meelahooda allabariga dumisaan, oo aad tiirarkoodana wada burburisaan, oo aad
geedahooda Asheeraahna gubtaan, oo sanamyada xardhan oo ilaahyadoodana waa
inaad jartaan, oo magacoodana waa inaad meeshaas ka baabbi'isaan. [4] Waa inaydaan
Rabbiga Ilaahiinna ah saas ku samayn. [5] Laakiinse meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu
uu qabiilooyinkiinna oo dhan ka dooranayo inuu magiciisa halkaas dhigo, taasoo ah
rugtiisa, waa inaad doontaan, oo halkaas waa inaad timaadaan. [6] Oo waa inaad halkaas
keentaan qurbaannadiinna la gubo, iyo allabaryadiinna, iyo meel tobnaadyadiinna,
iyo qurbaanka aad gacanta sare ugu qaaddaan, iyo waxyaalaha aad nidartaan, iyo
qurbaannada aad ikhtiyaarka u bixisaan, iyo curadyada lo'diinna iyo adhigiinna.
[7] Oo waxyaalahaas waa inaad halkaas ku cuntaan Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa,
oo wax alla wixii aad gacanta ku qabataan oo uu Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku
barakeeyey waa inaad ku faraxdaan idinka iyo reerihiinnuba. [8] Oo waa inaydaan
samayn waxyaalaha aynu maanta halkan ku samaynayno oo dhan kuwaas oo ah
waxa nin walba la qumman, [9] waayo, idinku weli ma aydaan gaadhin nasashada
iyo dhaxalka uu Rabbiga Ilaahiinna ahu idin siinayo. [10] Laakiinse markaad Webi
Urdun ka gudubtaan oo aad degtaan dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu idin dhaxalsiinayo,
oo uu idinka nasiyo cadaawayaashiinna idinku wareegsan oo dhan, si aad ammaan
ugu degganaataan, [11] de markaas meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu u dooranayo in
magiciisu ku jiro waa inaad wada keentaan wixii aan idinku amrayo oo dhan, kuwaas
oo ah qurbaannadiinna la gubo, iyo allabaryadiinna, iyo meeltobnaadyadiinna, iyo
qurbaanka aad gacanta sare ugu qaaddaan, iyo wax walba oo wanaagsan oo aad Rab-
biga u nidartaan. [12] Oo Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa waa inaad ku faraxdaan, idinka
iyo wiilashiinna, iyo gabdhihiinna, iyo addoommadiinna lab, iyo addoommihiinna
dhaddig, iyo ka reer Laawi oo ku jira irdihiinna, maxaa yeelay, isagu idinlama laha
qayb iyo dhaxal toona. [13] Digtoonaada, oo qurbaannadiinna la gubo ha ku bixinina
meel alla meeshii aad aragtaanba, [14] laakiinse qurbaannadiinna la gubo waa inaad ku
bixisaan meesha Rabbigu ka dhex dooranayo qabiilooyinkiinna middood, oo halkaas
waa inaad ku wada yeeshaan waxaan idinku amrayo oo dhan. [15] Laakiinse waa idiin
bannaan tahay inaad wax qalataan oo aad irdihiinna gudahooda hilib ku cuntaan in
alla intii naftiinnu doonayso sida ay tahay barakadii uu Rabbiga Ilaahiinna ahu idin
siiyey, oo qofkii daahir ah iyo qofkii aan daahir ahaynuba way u cuni karaan, sida
cawsha iyo deerada loo cuno. [16] Laakiinse waa inaydaan dhiigga cunin, waxaadse
dhulka ugu daadisaan sida biyo oo kale. [17] Laakiin idiinma bannaana inaad irdihiinna
gudahooda ku cuntaan meeltobnaadka hadhuudhkiinna, ama kan khamrigiinna, ama
kan saliiddiinna, ama curadyada lo'diinna iyo adhigiinna, ama wax alla wixii aad
nidartaan, amase qurbaannada aad ikhtiyaarkiinna u bixisaan, amase qurbaanka aad
gacanta sare ugu qaaddaan, [18] laakiinse iyaga waa inaad ku cuntaan Rabbiga Ilaahiinna
ah hortiisa taasoo ah meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu dooranayo. Midkiin kasta iyo
wiilkiisa iyo gabadhiisa, iyo addoonkiisa iyo addoontiisa, iyo ka reer Laawi oo irdihiisa
ku jira, meeshaas ha ku cuneen, oo idinkoo Rabbiga hor jooga waa inaad ku faraxdaan
wax alla wixii aad gacanta ku qabataanba. [19] Haddaba digtoonaada, oo reer Laawi ha
dayrinina in alla intaad dalkiinna ku nooshihiin oo dhan.

[20] Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu soohdintiinna u ballaadhiyo siduu idiin ballan-
qaaday, oo aad tidhaahdaan, Waxaannu doonaynaa inaan hilib cuno, sababtoo ah naf-
saddiinna oo doonaysa inay hilib cunto, markaas way idiin bannaan tahay inaad hilib
cuntaan in alla inta nafsaddiinnu doonayso. [21] Haddii meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu
uu u dooranayo inuu magiciisa dhigo ay idinka fog tahay, markaas waa inaad lo'diinna
iyo adhigiinna uu Rabbigu idin siiyey wax uga qalataan sida aan idinku amray, oo
waa inaad irdihiinna gudahooda ku cuntaan in alla inta nafsaddiinnu doonayso. [22] Oo
waxaad iyaga u cuntaan sida loo cuno cawsha iyo deerada, oo qofkii daahir ah iyo qofkii

aan daahir ahaynuba isku si ha u cuneen. [23] Laakiinse waxaa keliyahood hubsataan
inaydaan dhiigga cunin, waayo, dhiiggu waa nolosha, haddaba waa inaydaan cunin
hilibka noloshiisu la jirto. [24] Waa inaydaan dhiigga cunin, waxaadse dhulka ugu
daadisaan sida biyo oo kale. [25] Waa inaydaan cunin, si aad u nabdoonaataan idinka
iyo carruurtiinna idinka dambaysaba, markaad yeeshaan waxa ku qumman Rabbiga
hortiisa. [26] Laakiinse waxyaalihiinna quduuska ah oo aad haysataan iyo waxyaalihii
aad nidartaanba waa inaad qaaddaan oo aad geeysaan meesha Rabbigu dooranayo,
[27] oo waa inaad qurbaannadiinna la gubo, hilibka iyo dhiiggaba ku kor bixisaan meesha
allabariga oo Rabbiga Ilaahiinna ah, oo allabarigiinna dhiiggiisana waa in lagu shubo
meesha allabariga oo Rabbiga Ilaahiinna ah, hilibkase waa inaad cuntaan. [28] Dhawra
oo dhegaysta erayadan aan idinku amrayo oo dhan, si aad idinka iyo carruurtiinna
idinka dambaysaba weligiin u nabdoonaataan, markaad yeeshaan waxa wanaagsan
oo ku qumman Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa.

[29] Markii Rabbiga Ilaahiinna ahu hortiinna ka wada gooyo quruumaha aad ugu soco-
taan inaad hantidaan, oo aad hantidaan ee aad dalkooda iska degtaan, [30] digtoonaada,
yaan dabin laydinku qabsan si aad iyaga u raacdaan, markii iyaga hortiinna laga
baabbi'iyo ka dib, oo ha haybsanina ilaahyadooda oo ha odhanina, War quruumahanu
sidee bay ugu adeegaan ilaahyadooda? Annana sidaas oo kalaannu yeelaynaaye.
[31] Waa inaydaan Rabbiga Ilaahiinna ah saas ku samayn, maxaa yeelay, wax kasta oo
Rabbigu karahsado oo uu neceb yahay ayay iyagu ilaahyadooda ku sameeyaan, oo
xataa wiilashooda iyo gabdhahooda bay u gubaan ilaahyadooda.

[32] Oo wax alla wixii aan idinku amrayo waa inaad dhawrtaan oo yeeshaan, waxna ha
ku darina, waxna ha ka dhimina.

13

Caabudidda Ilaahyo Kale

[1] Hadduu dhexdiinna ka kaco nebi ama mid riyooyin ku riyooda, oo uu idin tuso
calaamad ama yaab, [2] oo calaamadda amase yaabku haddu rumoobo oo la arko wixii
uu idinkula hadlay isagoo leh, Ina keena aynu ilaahyo kale raacnee oo aynu iyaga u
adeegnee kuwaas oo aydaan aqoonin, [3] waa inaydaan dhegaysan erayada nebigaas
ama riyaalowgaas, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu wuu idin tijaabinayaa inuu ogaado
bal inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka jeceshihiin qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo
dhan iyo in kale. [4] Waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah raacdaan oo ka cabsataan, oo waa
inaad amarradiisa xajisaan oo codkiisa addeecdaan, waana inaad isaga u adeegtaan oo
ku hadhaan. [5] Oo nebigaas ama riyaalowgaas waa in la dilaa, maxaa yeelay, wuxuu
ku hadlay wax ku caasinimo ah Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey dalkii
Masar oo idinka soo furtay gurigii addoonsiga, si uu idiinka leexiyo jidkii Rabbiga
Ilaahiinna ahu idinku amray inaad ku socotaan. Oo sidaas waa inaad shar dhexdiinna
uga saartaan.

[6] Oo haddii walaalkaa oo ah wiilkii hooyadaa, ama wiilkaaga, ama gabadhaada,
ama naagtaada laabta kaaga jiifta, ama saaxiibkaaga sida naftaada kula mid ahu uu
si qarsoodi ah kugu sasabo oo uu ku yidhaahdo, Ina keen aynu u adeegno ilaahyo kale
kuwaasoo aadan aqoon, adiga iyo awowayaashaa toona, [7] ee ah ilaahyada dadyowga
hareerihiinna ku wareegsan ha ahaadeen kuwa kuu dhow ama kuwa kaa fog ee jooga
dunida geesteed iyo xataa tan iyo geesteeda kale, [8] kaas waa inaadan la heshiin, oo
isaga ha dhegaysan, hana u nixin, hana u tudhin, hana qarin isaga, [9] laakiinse kaas
hubaal waa inaad dishaa, oo gacantaadu ha ahaato tan ugu horraysa oo isaga disha,
dabadeedna dadka oo dhammu ha u gacan qaadeen. [10] Oo waa inaad dhagxisaa si uu u
dhinto, maxaa yeelay, wuxuu damcay inuu kaa fogeeyo Rabbiga Ilaahaaga ah oo idinka
soo bixiyey dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga. [11] Oo reer binu Israa'iil oo dhammu

way maqli doonaan, wayna cabsan doonaan, oo mar dambe ma ay samayn doonaan shar la mid ah sida kan idinku dhex jira oo kale.

12 Oo haddaad wax ka maqashaan mid ka mid ah magaalooyinka Rabbiga Ilaahiinna
ahu idiin siinayo inaad degtaan, 13 iyadoo la leeyahay, Dad waxmatarayaal ah baa
dhexdiinna ka baxay oo waxay jiiteen dadkii magaaladooda degganaa, iyagoo leh,
Ina keena oo aynu u adeegno ilaahyo kale, kuwaasoo aydaan aqoon, 14 markaas waa
inaad weyddiisaan oo baadhaan, oo aad iyo aad u haybisaan, oo bal eeg, haddii taasu
run tahay, oo ay tahay wax hubaal ah, in karaahiyada caynkaas ah dhexdiinna lagu
sameeyey, 15 markaas dadka magaaladaas deggan hubaal waa inaad seef ku laysaan,
oo dhammaanteed waa inaad wada baabbi'isaan, oo kulli waxa magaaladaas ku jira
iyo xoolaheedaba seef ku laaya. 16 Oo alaabteeda dhaca ah oo dhanna waxaad ku
soo ururisaan jidka dhexdiisa, oo waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah dhammaan u
gubtaan magaalada iyo alaabteeda oo dhanba, oo weligeed waxay ahaan doontaa
tuulmo, oo mar dambena lama dhisi doono. 17 Oo gacantiinna yaanay waxba kaga
hadhin alaabta xaaraanta ah, in Rabbigu ka soo noqdo cadhadiisii kululayd, oo uu siduu
awowayaashiin ugu dhaartay idiinku naxariisto, oo idiinku naxo, oo idiin tarmiyo,
18 markaad dhegaysataan Rabbiga Ilaahiinna ah codkiisa, inaad xajisaan amarradiisa
aan maanta idinku amrayo oo dhan, oo aad samaysaan waxa ku qumman Rabbiga
Ilaahiinna ah hortiisa.

14

Cuntada Daahirka Ah Iyo Midda Nijaasta Ah

1 Idinku waxaad tihiin Rabbiga Ilaahiinna ah carruurtiisii, haddaba qof dhintay
aawadiis jidhkiinna ha u goynina, oo indhihiinna dhexdoodana ha u xiirina. 2 Waayo,
waxaad Rabbiga Ilaahiinna ah u tihiin dad quduus ah, oo Rabbigu wuxuu idiin doortay
inaad ahaataan dad hanti isaga uga ah dadyowga dhulka jooga oo dhan.

3 Waa inaydaan cunin innaba wax karaahiyo ah. 4 Kuwanu waa xayawaanka aad
hilibkooda cunaysaan, oo waa lo'da, iyo idaha, iyo riyaha, 5 iyo deerada, iyo cawsha, iyo
dibtaagta, iyo garannuugta, iyo goodirka, iyo biciidka, iyo adhidibadeedka. 6 Xayawaan
kasta oo raafkiisu kala jeexan yahay, oo calyanaqsiga raamsado oo xayawaanka ka
mid ah kaas waa inaad cuntaan. 7 Habase yeeshee kuwa caynkan ah oo calyanaqsiga
raamsado oo raafka jeexan leh waa inaydaan cunin, kuwaasoo ah geela iyo bakaylaha
iyo walada, maxaa yeelay, calyanaqsiga way raamsadaan laakiinse raafkoodu ma kala
jeexna, oo iyagu waa idinka nijaas, 8 oo doofaarkana ha cunina, maxaa yeelay, isaga
raafkiisu waa kala jeexan yahay, calyanaqsigase ma raamsado, sidaas daraaddeed waa
idinka nijaas, oo kuwaas hilibkooda waa inaydaan cunin, bakhtigoodana waa inaydaan
taaban.

9 Waxa biyaha ku dhex jira oo dhan kuwan ka cuna: wax alla wixii baalal iyo qolfo
leh cuna, 10 laakiinse wax alla wixii aan baalal iyo qolfo lahayn waa inaydaan cunin,
maxaa yeelay, waa idinka nijaas.

11 Haadda daahirka ah oo dhan waad cuni kartaan. 12 Laakiinse ha cunina haadda
caynkan ah: baqalyada, iyo babawga, iyo saratoosiyaha, 13 iyo xuunshada, iyo shimbir-
laayaha, iyo faragooysta caynkeeda, 14 iyo cayn kasta oo tuke ah, 15 iyo gorayada, iyo
aboodiga, iyo shimbirbadeedda, iyo cayn kasta oo haadka adag ah, 16 iyo guumaysta
yar, iyo guumaysta weyn, iyo guumaysgeesaleyda, 17 iyo cantalyaaga, iyo gorgorka,
iyo xeebajoogta, 18 iyo xuurta, iyo haadbiyoodda iyo caynteeda, iyo ceelaljoogta, iyo
fiidmeerta. 19 Oo wax baalal leh oo gurguurta oo dhammu waa idinka nijaas, oo iyaga
waa inaan la cunin. 20 Laakiinse haadda daahirka ah oo dhan waad cuni kartaan.

21 Oo wax alla wixii iska dhinta waa inaydaan cunin, laakiinse shisheeyihii irdihiinna
ku jira waad siin kartaan isagu ha cunee, amase ajnabiga waad ka iibsan karaysaan,

waayo, waxaad Rabbiga Ilaahiinna ah u tihiin dad quduus ah. Oo waxar waa inaydaan
ku karsan caanihii hooyadeed.
22 Oo waa inaad toban meelood meel ka bixisaa midhaha abuurkaaga oo ah waxa
sannad kasta beerta kaaga baxa oo dhan. 23 Oo Rabbiga Ilaahaaga ah meesha uu
u dooranayo inuu magiciisa dhigo hortiisa waa inaad ku cuntaa meel tobnaadka
hadhuudhkaaga, iyo kan khamrigaaga, iyo kan saliiddaada, iyo curadyada lo'daada
iyo kuwa adhigaaga, inaad barato inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka cabsato had iyo
goorba. 24 Oo haddii jidku kugu dheer yahay, oo aad u qaadi kari weydo, meesha kaa
fog aawadeed oo uu Rabbiga Ilaahaaga ahu u dooranayo inuu magiciisa dhigo, markii
Rabbiga Ilaahaaga ahu ku barakeeyo, 25 markaas waa inaad lacag u beddeshaa, oo aad
lacagta gacanta ku qabsataa, oo markaas waa inaad tagtaa meesha Rabbiga Ilaahaaga
ahu dooranayo, 26 oo markaas waxaad lacagta ku soo iibsataa wax alla wixii naftaadu
doonayso oo ah dibi, ama ido, ama khamri, ama wax lagu sakhraamo, ama wax alla
wixii nafsaddaadu ku weyddiisato, oo waxaad ku cuntaa Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa,
oo waa inaad adiga iyo reerkaaguba faraxdaan. 27 Oo waa inaadan dayrin kan reer
Laawi oo irdahaaga ku jira, maxaa yeelay, isagu qayb iyo dhaxal midna idinlama laha.
28 Oo saddex sannadood oo kasta markay dhammaadaanba waa inaad soo bixisaa
meeltobnaadka waxa sannaddaas kuu baxay, oo waxaad ku kaydsataa irdahaaga
gudahooda. 29 Oo markaas waxaa iman oo ka cuni oo ka dhergi doona kan reer
Laawi, waayo, isagu idinlama laha qayb iyo dhaxal toona, iyo qariibka, iyo agoonta,
iyo carmalka inuu Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu barakeeyo shuqulka aad gacantaada
ku qabato oo dhan.

15

Sannaddii Cafinta Qaamaha

1 Oo toddoba sannadood oo kastaa markay dhammaadaan waa inaad saamaxaad
samaysaan. 2 Oo sidaad saamaxaad u samaynaysaan waa sidatan: mid kasta oo
deyn baxshayba ha saamaxo wixii uu deriskiisa deynshay, oo waa inuusan ka qaadan
deriskiisa iyo walaalkiis toona, maxaa yeelay, waxaa la naadiyey Rabbiga saamax-
aaddiisii. 3 Kii shisheeye ah waad ka qaadan karaysaan, laakiinse wax alla wixii aad
leedihiin oo gacanta walaalkiin ku jira waa inaad saamaxdaan. 4 Si kastaba ha ahaatee
mid miskiin ah waa inaan dhexdiinna laga helin, (maxaa yeelay, hubaal Rabbigu waa
idinku barakayn doonaa dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxalka idiin siinayo inaad
hantidaan,) 5 haddii keliyahoo aad aad u dhegaysataan codka Rabbiga Ilaahiinna ah, oo
aad dhawrtaan oo yeeshaan amarkiisa aan maanta idinku amrayo oo dhan. 6 Maxaa
yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa idiin barakayn doonaa siduu idiin ballanqaaday,
oo wax baad deymin doontaan quruumo badan, laakiinse waxba kama amaahan
doontaan, oo quruumo badan baad u talin doontaan, laakiinse iyagu idiinma ay talin
doonaan.
7 Hadduu kula joogo nin miskiin ah oo walaalahaa midkood ah ee ku jira irdahaaga
middood ee dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu ku siinayo, waa inaadan qalbiga ka qallafin,
gacantana ka xidhin walaalkaaga miskiinka ah.
8 Laakiinse hubaal waa inaad gacanta u furtaa oo hubaal waa inaad deymisaa intii
baahidiisa ku filan. 9 Digtoonow, oo yaan fikir xun qalbigaaga gelin adoo isku leh,
Sannaddii toddobaad ee saamaxaaddu waa soo dhow dahay. Walaalkaaga miskiinka
ah si aan naxariis lahayn ha u eegin inaadan waxba siin. Haddii kalese Rabbiguu
kaaga caban doonaa, oo taasuna dembi bay kugu noqon doontaa. 10 Hubaal waa inaad
isaga wax siisaa, oo markaad wax siisona qalbigaagu yuusan xumaan, maxaa yeelay,
taas daraaddeed ayaa Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu barakayn doonaa shuqulkaaga oo
dhan iyo wax alla wixii aad gacanta ku qabatoba. 11 Waayo, masaakiintu weligood

dalka kama ay dhammaan doonaan, haddaba waxaan kugu amrayaa oo kugu leeyahay, Hubaal waa inaad gacanta u furtaa walaalkaa iyo kaaga baahan iyo masaakiintaada dalkaaga joogta.

Xorreynta Addoommada

12 Oo haddii qof walaalkaa ah oo ah nin Cibraani ah amase naag Cibraaniyad ah lagaa
iibiyo oo uu lix sannadood kuu adeego, sannadda toddobaad waa inaad xoraysaa. 13 Oo
markaad xorayso waa inaadan dirin isagoo faro madhan. 14 Waa inaad si deeqsinimo
ah isaga uga xoolagooysaa idahaaga iyo hadhuudhka goobtaada lagu tumo iyo waxa
macsarada canabkaaga ku jira, oo sidii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu kuu barakeeyey
waa inaad isaga wax u siisid. 15 Oo waa inaad xusuusataa inaad dalkii Masar addoon
ku ahaan jirtay oo Rabbiga Ilaahaaga ahu ku soo furtay, oo sidaas daraaddeed baan
maanta waxan kuugu amrayaa. 16 Oo hadduu kugu yidhaahdo, Dooni maayo inaan
kaa baxo, oo sababtuna ay tahay jacayl uu u qabo adiga iyo reerkaaga, iyo nabdoonaan
uu kugu qabo, 17 kolkaas waa inaad mudac qaaddaa oo aad dhegtiisa albaabka kula
daloolisaa, oo isna weligiis addoon buu kuu ahaan doonaa. Oo weliba addoontaadana
sidaas oo kale ku samee. 18 Oo markaad xoraysid yaanay kula ahaan wax adag,
waayo, isagu lixdaas sannadood wuxuu kuugu adeegay sidii shaqaale la kiraysto laba
jibbaarkiis. Oo Rabbiga Ilaahaaga ahuna wuu kugu barakayn doonaa wax alla wixii
aad samaysidba.

Curaddada Xoolaha

19 Kulli curadyada labka ah oo ka dhasho lo'daada iyo adhigaagaba waa inaad quduus
uga dhigtid Rabbiga Ilaahaaga ah, oo waa inaadan ku shaqaysan curadka lo'daada, oo
aadan dhogortana ka xiirin curadka idahaaga. 20 Sannad kasta adiga iyo reerkaaguba
waa inaad kuwaas ku cuntaan Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa taasoo ah meesha Rabbigu
dooranayo. 21 Oo haddii curadku leeyahay iin ah addinla'aan ama indhala'aan, ama
hadduu leeyahay iin xun wax kasta ha ahaatee, waa inaadan Rabbiga Ilaahaaga ah
allabari ugu bixin. 22 Waa inaad irdahaaga gudahooda ku cuntaa, oo qofkii daahir
ah iyo kii aan daahir ahaynuba isku si ha u cuneen sida cawsha iyo deerada oo kale.
23 Laakiinse waa inaadan dhiiggiisa cunin, waxaadse dhulka ugu daadisaa sida biyo oo
kale.

16

Iidda Kormaridda

1 Bisha Aabiib dhawra, oo Rabbiga Ilaahiinna ah Iiddii Kormaridda u sameeya,
waayo, bisha Aabiib ayaa Rabbiga Ilaahiinna ahu habeennimo idinka soo bixiyey dalkii
Masar. 2 Oo Iidda Kormaridda waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah u bixisaan neef aad ka
qaaddaan idaha iyo lo'da, uguna bixiya meesha uu Rabbiga u dooranayo inuu magiciisa
dhigo. 3 Oo allabariga waa inaydaan kibis khamiir leh ku cunin, toddoba maalmoodse
waa inaad ku cuntaan kibis aan khamiir lahayn oo ah kibistii dhibka, waayo, dalkii
Masar degdeg baad kaga soo baxdeen. Waa inaad cimrigiinna oo dhan xusuusnaataan
maalintii aad dalkii Masar ka soo baxdeen. 4 Oo intii toddoba maalmood ah soohdim-
ihiinna gudahooda oo dhan waa inaan khamiir lagu arag, oo allabariga aad fiidka
maalinta kowaad bixisaan hilibkiisu waa inuusan habeenkii oo dhan oollin oo subaxdii
gaadhin. 5 Idiinma bannaana inaad allabariga Iidda Kormaridda ku bixisaan irdihiinna
gudahooda oo Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo, 6 laakiinse meesha Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu u dooranayo inuu magiciisa dhigo waa inaad allabariga Kormaridda
ku bixisaan markay fiidka tahay, oo qorraxdu dhacdo, oo ah xilligii aad Masar ka soo
baxdeen. 7 Hilibka waa inaad dubtaan oo ku cuntaan meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu
uu dooranayo, oo subaxdii waa inaad noqotaan oo teendhooyinkiinna tagtaan. 8 Lix
maalmood waa inaad cuntaan kibis aan khamiir lahayn, oo maalinta toddobaadna shir

quduus ah waa inaad u qabataan Rabbiga Ilaahiinna ah, oo maalintaas waa inaydaan
waxba shuqul qaban.

Iidda Toddobaadyada

9 Waxaad tirsataan toddoba toddobaad, oo hadhuudhka taagan markaad manjada
ku bilowdaan kolkaas waa inaad bilowdaan inaad tirsataan toddoba toddobaad. 10 Oo
Iiddii Toddobaadyada ee Rabbiga Ilaahiinna ah waa inaad ugu samaysaan waxyaalaha
aad ikhtiyaarkiinna gacmaha ugu bixisaan, oo taas waxaad u bixisaan sida Rabbiga
Ilaahiinna ahu idiin barakeeyo. 11 Midkiin kasta iyo wiilkiisa, iyo gabadhiisa, iyo
addoonkiisa, iyo addoontiisa, iyo kii reer Laawi oo irdihiisa ku jira, iyo qariibka, iyo
agoonta iyo carmalka idin dhex joogaaba waa inay ku wada farxaan Rabbiga Ilaahooda
ah hortiisa taasoo ah meesha Rabbiga Ilaahooda ahu uu u dooranayo inuu magiciisa
dhigo. 12 Oo waa inaad xusuusnaataan inaad addoommo ku ahaydeen dalkii Masar, oo
waa inaad dhawrtaan oo samaysaan qaynuunnadan.

Iidda Waababka

13 Oo markaad wax ka soo urursataan goobihiinna hadhuudhka lagu tumo iyo macsa-
rooyinkiinna canabka, dabadeed waa inaad dhawrtaan Iidda Waababka intii toddoba
maalmood ah. 14 Oo midkiin kasta iyo wiilkiisa, iyo gabadhiisa, iyo addoonkiisa, iyo
addoontiisa, iyo ka reer Laawi, iyo qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka irdahooda
ku jiraaba waa inay ku wada farxaan iiddiinna. 15 Oo intii toddoba maalmood
ah waa inaad iid Rabbiga Ilaahiinna ah ugu qabataan meesha Rabbigu dooranayo,
maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu idinku barakayn doonaa waxa idiin kordha oo dhan
iyo shuqulka gacmihiinna oo dhan, oo dhammaantiin waxaad ahaan doontaan farax
miidhan. 16 Oo sannaddiiba saddex jeer raggiinna oo dhammu waa inay Rabbiga
Ilaahiinna ah kaga hor muuqdaan meeshuu dooranayo, oo saddexdaas jeer waa Iidda
Kibista-aan-khamiirka-lahayn, iyo Iidda Toddobaadyada, iyo Iidda Waababka, oo waa
inaanay iyagoo fara madhan Rabbiga hortiisa ka muuqan. 17 Nin waluba waa inuu
bixiyo wixii uu awoodo sida ay tahay barakada Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siiyey.

Xaakinnada

18 Oo dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo irdihiinna oo dhan siday qabi-
ilooyinkiinnu yihiin u samee xaakinno iyo saraakiil, oo iyana dadka ha ugu garsooreen
garsoor xaq ah. 19 Waa inaydaan garta qalloocin, oo dadkana waa inaydaan u kala
eexan, oo laaluushna waa inaydaan qaadan, waayo, laaluushku wuu indhatiraa kuwa
xigmadda leh, oo erayada kuwa xaqa ahna wuu qalloociyaa. 20 Oo wixii dhammaan
xaq ah waa inaad raacdaan, inaad noolaataan, oo aad dhaxashaan dalka Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu idin siinayo.

Caabudidda Ilaahyo Kale

21 Oo meesha allabariga ee Rabbiga Ilaahiinna ah oo aad samayn doontaan agtiisa
ha ka beeran geed Asheeraah cayn kastoo uu yahay toona. 22 Oo hana qotonsan tiir uu
Rabbiga Ilaahiinna ahu neceb yahay.

17

1 Rabbiga Ilaahiinna ah waa inaydaan allabari ugu bixin dibi ama wan ay ku yaallaan
iin ama wax xun oo kale, waayo, taasu waxay Rabbiga Ilaahiinna ah u tahay karaahiyo.
2 Oo magaalooyinkiinna Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo haddii laga dhex
helo nin ama naag sameeya wax Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa shar ku ah isagoo
axdigiisa ka gudba, 3 oo intuu taga u adeega ilaahyo kale, oo caabuda iyaga, ha ahaadeen
qorraxda, ama dayaxa, amase ciidanka samada midkood, taasoo aanan anigu ku
amrin, 4 haddii laydiin soo sheego oo aad maqashaan, markaas waa inaad dadka aad

u haybisaan, oo bal eega, haddii ay run tahay iyo wax xaqiiqa ah in reer binu Israa'iil
lagu sameeyey wax karaahiyo oo caynkaas ah, [5] kolkaas waa inaad irdihiinna keentaan
ninkaa ama naagtaa waxan sharka ah sameeyey, oo qofkaasu nin ama naag ha ahaadee
waa inaad dhagxisaan si ay u dhintaan. [6] Oo kii la dilayo, markii laba ama saddex
qof ku markhaati furaan waa in la dilo, laakiinse qof keliya markhaatigiisa waa inaan
lagu dilin. [7] Oo markhaatiyaashu waa inay marka hore u gacan qaadaan qofkaas,
dabadeedna dadka oo dhammu waa inay u gacan qaadaan. Oo sidaas waa inaad sharka
dhexdiinna uga saartaan.

Garsoorka Sharciga

[8] Oo haddii dhexdiinna ka kaco xaal garsoorid ah oo idinku adag oo ku saabsan
dhiig, ama gar, ama dhaawac, oo xaalalkaas irdihiinna gudahooda lagaga murmo,
kolkaas waa inaad kacdaan oo tagtaan meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu dooranayo. [9] Oo
waa inaad u tagtaan wadaaddada reer Laawi iyo xaakinka wakhtigaas joogi doono,
oo waa inaad xaalkaas haybisaan oo iyana waxay idiin sheegi doonaan xukunkaas
garsooriddiisa. [10] Oo waa inaad u samaysaan sida xukunka garsooriddiisu tahay,
taasoo ay idiinka sheegi doonaan meesha Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dooranayo, oo
waa inaad dhawrtaan oo wada samaysaan waxa ay idin bari doonaan oo dhan. [11] Oo
siduu yahay sharciga ay idin bari doonaan, iyo siduu yahay xukunka ay idiin sheegi
doonaan waa inaad u samaysaan. Xukunka ay idiin sheegi doonaan waa inaydaan
uga leexan xagga midigta ama xagga bidixda toona. [12] Oo ninkii kibra oo diidaa
inuu maqlo wadaadka Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa u taagan inuu u adeego, amase
xaakinka, ninkaas waa in la dilaa, oo sharka waa inaad reer binu Israa'iil ka saartaan.
[13] Markaasay dadka oo dhammu maqli doonaan, oo cabsan doonaan, oo kibir dambena
ma samayn doonaan.

Boqorka

[14] Oo markaad gashaan dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo, oo intaad
hantidaan aad dhex degtaan, haddaad istidhaahdaan, Waxaannu doonaynaa inaannu
boqor u boqranno sida quruumaha hareerahayaga ku wareegsan oo kale, [15] si kastaba
ha ahaatee waa inaad boqrataan kii Rabbiga Ilaahiinna ahu doorto. Oo mid aad
walaalihiinna kala soo dhex baxdaan waa inaad boqrataan. Waa inaydaan shisheeye
aan walaalkiin ahayn boqor ka dhigan. [16] Laakiinse isagu waa inuusan fardo badsan,
oo dadkana uusan Masar dib ugu celin si uu fardo u badsado, maxaa yeelay, Rabbigu
wuxuu idinku yidhi, Hadda ka dib jidkaas waa inaydaan dib ugu noqon. [17] Oo naagona
waa inuusan badsan si aan qalbigiisu Rabbiga uga leexan, oo lacag iyo dahabna waa
inuusan aad u badsan. [18] Oo markuu carshiga boqortooyadiisa ku fadhiisto waa inuu
naqil ah sharcigan kitaab kaga qoro waxa wadaaddada reer Laawi hortooda yaal, [19] oo
naqilkaas waa inuu haystaa, oo waxa ku qoran waa inuu cimrigiisa oo dhan akhristaa
inuu barto si uu uga cabsado Rabbiga Ilaahiisa ah inuu wada xajiyo oo yeelo erayada
sharcigan iyo qaynuunnadan oo dhan, [20] si uusan qalbigiisu kor ugaga kicin walaalihiis,
oo uusan amarka uga leexan xagga midigta ama xagga bidixda toona, in isaga iyo
carruurtiisuba ay boqortooyada ku cimridheeraadaan reer binu Israa'iil dhexdooda.

18

Intii Qurbaannada Wadaaddada Iyo Reer Laawi Cuni Karaan

[1] Wadaaddada reer Laawi iyo xataa qabiilka reer Laawi oo dhan waa inayan reer binu
Israa'iil qayb iyo dhaxal toona la yeelan, laakiinse waa inay cunaan qurbaannada Rab-
biga oo dabka lagu sameeyo iyo isaga dhaxalkiisa. [2] Oo iyagu waa inayan walaalahood
dhaxal ku dhex yeelan. Dhaxalkooda waxaa ah Rabbiga siduu u sheegay. [3] Oo dadka
allabariga bixiya waxaa ku waajib ah inay wadaadka siiyaan, hadday dibi bixiyaan iyo

hadday wan bixiyaanba, garabka iyo labada daan iyo caloosha. [4] Oo isaga waa inaad
siisaan waxa ugu horreeya hadhuudhkiinna iyo khamrigiinna, iyo saliiddiinna, iyo
dhogorta ugu horraysa idihiinna. [5] Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa isaga ka dhex
doortay qabiilooyinkiinna oo dhan inuu isagu istaago oo ku adeego magaca Rabbiga,
isaga iyo carruurtiisuba weligood.

[6] Oo haddii mid reer Laawi ahu uu ka soo baxo magaalooyinkiinna middood, taasoo
ah meeshuu dalka Israa'iil ka degganaa, oo isagoo aad u doonaya inuu yimaado meesha
Rabbigu uu dooranayo, [7] markaas waa inuu ku adeegaa magaca Rabbiga Ilaahiisa ah
siday wada yeelaan walaalihiisa reer Laawi oo Rabbiga hortiisa taagan oo dhammu.
[8] Oo iyagu waa inay cunaan qayb isle'eg, oo aanay ku jirin waxa laga helo xoolaha
aabbahood oo la iibiyo.

Samaynta Karaahiyada Ah

[9] Oo markaad gashaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo waa inaydaan
baran inaad samaysaan waxyaalaha karaahiyo ah oo ay quruumahaasu sameeyaan.
[10] Oo dhexdiinna waa inaan laga helin mid wiilkiisa ama gabadhiisa dab dhex mariya,
ama mid faal ku isticmaala, ama mid xiddigaha ku faaliya, ama qumay, ama mid wax
fala, [11] ama falanfallow, ama mid qof ruuxaan leh la hadla, ama sixirow, ama mid
kuwa dhintay la hadla. [12] Waayo, ku alla kii waxyaalahaas sameeyaa waa u karaahiyo
Rabbiga, oo waxyaalahan karaahiyada ah daraaddood ayaa Rabbiga Ilaahiinna ahu
iyaga hortiinna uga eryayaa. [13] Waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah dhammaan u
qummanaataan.

Nebiga Oo Kici Doona

[14] Maxaa yeelay, quruumahaas aad hantiyi doontaan waxay dhegaystaan kuwa
xiddigaha ku faaliya iyo faalshowyada kale, laakiinse idinka Rabbiga Ilaahiinna ahu
idiinma uu oggolaan inaad saasoo kale yeeshaan. [15] Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu
dhexdiinna idiinka kicin doonaa nebi sidayda oo kale oo walaalihiinna ka mid ah, oo
idinku waa inaad isaga dhegaysataan, [16] sidaad Rabbiga Ilaahiinna ah uga doonayseen
maalintii shirka markaad Xoreeb joogteen oo aad tidhaahdeen, Rabbiga Ilaahayaga
ah codkiisa yaannan mar dambe maqlin, oo dabkan weynna yaannan mar dambe
arkin, si aannan u dhiman. [17] Oo markaas Rabbigu wuxuu igu yidhi, Wixii ay ku
hadleen si wanaagsan bay u yidhaahdeen. [18] Waxaan iyaga walaalahood uga dhex kicin
doonaa nebi sidaada oo kale ah, oo markaasaan afkiisa gelin doonaa erayadayda, oo
isna wuxuu iyaga kula hadli doonaa wax alla waxaan isaga ku amri doono oo dhan.
[19] Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii aan maqlin erayadayda uu magacayga ku
sheegi doono, isagaan weyddiin doonaa. [20] Laakiinse nebigii wax aanan ku amrin
leh oo si kibir ah magacayga ugu hadla, ama kii ilaahyo kale magacood ku hadlaa,
nebigaasu waa inuu dhintaa. [21] Oo haddaad qalbigiinna iska tidhaahdaan, Sidee
baannu u garanaynaa eraygii aan Rabbigu ku hadlin? [22] Markii nebi ku hadlo magaca
Rabbiga, haddii wixii uu ku hadlay ayan ahaan oo ayan noqon, waxaas ayaa ah waxa
aanu Rabbigu ku hadlin. Nebigu si kibir ah buu u hadlay ee waa inaydaan ka cabsan
innaba.

19

Magaalooyinkii Magangalka

[1] Oo markii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu wada gooyo quruumaha Rabbiga Ilaahiinna
ahu uu dalkooda idin siinayo oo aad meeshooda gashaan ee aad degtaan maga-
alooyinkooda iyo guryahooda, [2] markaas waa inaad saddex magaalo gaar kaga dhex
dhigataan dalkiinna uu Rabbiga Ilaahiina ahu idiin siinayo inaad hantidaan. [3] Oo

waa inaad jidka hagaagsataan oo dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin dhaxalsiinay-
ona soohdimihiisa waxaad u qaybisaan saddex meelood in gacankudhiigle kastaaba
halkaas ku cararo. 4 Oo gacankudhiiglaha halkaas ku cararayo oo noolaanayo waa
caynkan: oo waa kii deriskiisa kama' ku dilay isagoo aan hore u necbayn, 5 sida
markii nin deriskiis duurka ugu raaco inay qoryo soo jaraan, oo gacantiisu ay faaska
qaadato inuu geedka ku jaro, oo markaas birtu intay daabka ka siibato ku dhacdo
kii deriskiisa ahaa ee uu saas ku dhinto, markaas isagu waa inuu ku cararaa ma-
gaalooyinkaas middood si uu ku noolaado, 6 waaba intaasoo ka aardoonka ahu uu
gacankudhiiglaha raacdaystaa intuu qalbigiisu kulul yahay, oo uu gaadhaa jidka fog
aawadiis, oo uu markaas dilaa isagoo aan dhimasho istaahilin, maxaa yeelay, isagu
hore uma uu necbayn. 7 Oo sidaas daraaddeed waxaan idinku amrayaa oo idinku
leeyahay, Waa inaad saddex magaalo gaar ka dhigataan. 8 Haddii Rabbiga Ilaahiinna
ahu u ballaadhiyo soohdimihiinna, siduu awowayaashiin ugu dhaartay, oo uu idin
wada siiyo dalkii uu awowayaashiin u ballanqaaday inuu iyaga siinayo oo dhan, 9 oo
haddaad xajisaan oo wada yeeshaan amarkan aan maanta idinku amrayo oo dhan,
inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan oo aad weligiin jidadkiisa ku socotaan, kolkaas
saddex magaalo oo kale oo aan saddexdan ahayn waa inaad ku darsataan, 10 si aan dhiig
aan xaq qabinu loogu dhex daadin dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo, waaba
intaasoo dhiig idin saarnaadaa. 11 Laakiinse haddii nin deriskiisa neceb yahay ee uu
isaga meel ugu gabbado oo uu markaas ku soo boodo oo uu ku dhufto nabar uu u dhinto,
kolkaas hadduu u cararo magaalooyinkaas middood, 12 waayeellada magaaladiisu waa
inay cid u soo diraan, oo halkaas ka soo wadaan, oo waa inay kii aardoonka ahaa
gacantiisa ku ridaan isagu ha dhintee. 13 Oo isaga ishiinnu yaanay u nixin, laakiinse
dhiigga aan xaqa qabin reer binu Israa'iil dhexdooda waa inaad ka fogaysaan, si aad u
nabdoonaataan.
14 Midkiinna waa inuusan innaba durkin soohdinta deriskiisa oo hore loo dhex
qotomiyey dhaxalkiinna aad dhaxli doontaan ee dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idiin
siinayo inaad hantidaan.

Markhaatiyaal

15 Qof keliyahu yuusan nin ugu marag furin xumaan ama dembi uu dembaabay
toona, laakiinse wax kastaba ha lagu adkeeyo afka laba markhaati ama saddex
markhaati. 16 Haddii markhaati aan xaq ahaynu uu nin ku kaco oo uu ku marag furo
inuu xumaan sameeyey, 17 markaas labada nin oo muranku ka dhexeeyaa waa inay
soo istaagaan Rabbiga hortiisa iyo wadaaddada iyo xaakinnada waagaas jiri doono
hortooda, 18 oo xaakinnadu waa inay xaalkaas aad u baadhaan, oo bal eeg, haddii
markhaatigu yahay markhaati been ah, oo uu walaalkiis si been ah ugu marag furay,
19 markaas waa inaad ku samaysaan siduu damcay inuu walaalkiis ku sameeyo, oo
sidaas waa inaad dhexdiinna sharka uga saartaan. 20 Oo kuwa hadhay xaalkaas way
maqli doonaan oo cabsan doonaan, oo markaas ka dibna innaba dhexdiinna shar
dambe oo caynkaas ah kuma samayn doonaan. 21 Oo ishiinnu yaanay ninna u nixin,
nafu naf ha u baxdo, ilna il ha loo rido, iligna ilig, gacanna gacan ha loo gooyo, cagna
cag.

20

Geliddii Dagaalka

1 Markaad dagaal ugu baxdaan cadaawayaashiinna, oo aad aragtaan fardo iyo gaad-
hifardood iyo dad idinka sii badan, waa inaydaan ka cabsan, waayo, waxaa idinla jira
Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey dalkii Masar. 2 Oo markaad dagaalka ku soo
dhowaataan, wadaadku waa inuu dadka u soo dhowaadaa oo la hadlaa, 3 oo ha ku yid-
haahdo, Reer binu Israa'iilow, maqla, maanta waxaad ku soo dhowaanaysaan dagaal

aad cadaawayaashiinna kula diriraysaan, haddaba qalbigiinnu yuusan itaal darnaan,
oo ha cabsanina, hana gariirina, iyagana ha ka baqina, 4 maxaa yeelay, Rabbiga
Ilaahiinna ah ayaa ah kan idinla socda inuu idiin dagaallamo oo cadaawayaashiinna
idiinka hiiliyo si uu idiin badbaadiyo. 5 Oo saraakiishu dadka ha la hadleen oo ha
ku yidhaahdeen, Ninkee baa guri cusub dhistay oo aan weli u ducaysan? Kaasu ha
tago oo gurigiisii ha ku noqdo, waaba intaasoo intuu dagaalka ku dhinto uu nin kale
u ducaystaaye. 6 Oo ninkee baa beer canab ah beertay oo aan weli midhihiisii ku
isticmaalin? Kaasu ha tago oo gurigiisii ha ku noqdo, waaba intaasoo intuu dagaalka ku
dhinto uu nin kale midhihiisa ku isticmaalaaye. 7 Oo ninkee bay naagu u doonan tahay,
oo aan weli guursan? Kaasu ha tago oo gurigiisii ha ku noqdo, waaba intaasoo intuu
dagaalka ku dhinto uu nin kale guursadaaye. 8 Oo saraakiishu weliba dadka ha la sii
hadleen oo ha ku yidhaahdeen, Ninkee baa cabsanaya oo qalbigiisu itaal daranyahay?
Kaasu ha tago oo gurigiisii ha ku noqdo, waaba intaasoo qalbiga walaalihiis uu u baqaa
sida qalbigiisoo kale. 9 Oo markay saraakiishu dadka lahadliddiisa dhammeeyaan waa
inay doortaan saraakiil ciidameed inay dadka madax u noqdaan.

10 Markaad magaalo ugu soo dhowaataan inaad la dirirtaan, waxaad u naadisaan war
nabdeed. 11 Oo hadday jawaab nabdeed idin siiyaan oo ay albaabka idinka furaan, waa
inay dadka magaaladaas dhexdeeda laga helo oo dhammu addoommo idiin noqdaan
oo ay idiin wada adeegaan. 12 Oo hadday idinla nabdi waayaan, laakiinse ay doonayaan
inay idinla diriraan, markaas waa inaad hareeraysaan, 13 oo markii Rabbiga Ilaahiinna
ahu uu magaalada idiin soo gacangeliyo, dadkeeda labka ah oo dhan waa inaad seef ku
wada laysaan, 14 laakiinse dumarka iyo dhallaanka iyo xoolaha iyo waxa magaalada ku
jira oo dhan, xataa wax kasta oo laga dhacaba waa inaad booli ahaan u qaadataan, oo
waa inaad cuntaan xoolihii aad cadaawayaashiinna ka dhacdeen oo Rabbiga Ilaahiinna
ahu uu idin siiyey. 15 Oo sidaas waa inaad u wada gashaan magaalooyinka idinka fog
oo aan ahayn magaalooyinka quruumahan. 16 Laakiinse magaalooyinka dadyowga
Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxalka idiin siiyey waa inaydaan wax nool oo neefsada
dhexdooda ku reebin, 17 illowse waa inaad dhammaantood u wada baabbi'isaan,
kuwaasoo ah reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi,
iyo reer Yebuusba, siduu Rabbiga Ilaahiinna ahu idiinku amray, 18 si ayan idiin barin
inaad samaysaan waxyaalahooda karaahiyada ah oo ay ilaahyadooda ku sameeyeen
oo dhan, oo aydaan idinku saas ugu dembaabin Rabbiga Ilaahiinna ah.

19 Oo markaad wakhti dheer magaalo dagaal ku hareeraynaysaan si aad u qabsataan,
waa inaydaan dhirteeda faas ku baabbi'in, waayo, wax baad ka cuni karaysaan,
saas aawadeed waa inaydaan jarin. Waayo, bal geedka duurka ma nin baa oo aad
saas darteed u weerartaan? 20 Waxaad keliyahoo baabbi'isaan oo jartaan dhirta aad
garanaysaan inayan ahayn dhir la cuno, oo magaalada idinla dirirayso waa inaad
hareeraheeda ka dhisataan dhufaysyo ilaa ay dhacdo.

21

Kafaaraggudkii Dilka Markii Gacankudhiiglaha Aan La Garanayn

1 Oo dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idiin siinayo inaad hantidaan haddii laga dhex
helo mid la dilay oo berrinka dhex yaal, oo la aqoon waayo kii isaga dilay, 2 markaas
waa inay wadaaddadiinna iyo xaakinnadiinnu soo baxaan, oo waa inay qiyaasaan ilaa
magaalooyinka kan la dilay hareerahiisa ku wareegsan, 3 oo magaaladii ugu dhow
ninka la dilay waa in odayaasha magaaladaasu ay lo'da ka soo wataan qaalin aan
lagu shaqaysan oo aan harqood wax ku jiidin, 4 oo odayaasha magaaladaasu waa inay
qaalinta u wadaan dooxo biyaheedu ordayaan oo aan la jeexin, waxna lagu beerin,
oo halkaas dooxada dhexdeeda ah qaalinta qoorta ha kaga jebiyeen. 5 Oo markaas
wadaaddada ah ilma Laawi waa inay soo dhowaadaan, waayo, Rabbiga Ilaahiinna

ahu iyaguu u doortay inay isaga u adeegaan iyo inay ku duceeyaan magaca Rabbiga,
oo muran kasta iyo dhaawac kastaba siday iyagu yidhaahdaan ha laga yeelo. 6 Oo
magaalada ninka la dilay magaalo ahaan ugu dhow odayaasheeda oo dhammu waa
inay ku kor faraxashaan qaalintii qoorta lagaga jebiyey dooxada dhexdeeda, 7 oo
iyagu markaas ha jawaabeen oo ha yidhaahdeen, Dhiiggan gacmahayagu ma daadin,
indhahayaguna ma arag. 8 Haddaba Rabbiyow, cafi dadkaaga reer binu Israa'iil oo aad
soo furatay, oo hana u oggolaan in dhiig aan xaq qabinu uu saarnaado dadkaaga reer
binu Israa'iil. Oo markaas iyaga waa loo kafaaro gudi doonaa dhiiggaas. 9 Oo sidaas
waa inaad dhexdiinna uga saartaan dhiigga aan xaqa qabin markaad samaysaan waxa
ku qumman Rabbiga hortiisa.

Guursigii Dumarka Maxaabiista Ah

10 Oo markaad dagaal ugu baxdaan cadaawayaashiinna, oo uu Rabbiga Ilaahiinna
ahu iyaga gacmihiinna soo geliyo, oo aad maxaabiis ahaan iyaga u kaxaysataan, 11 oo
haddii midkiin maxaabiista dhexdooda ku arko qof dumar ah oo qurux badan, oo
uu iyada jeclaado oo uu doonayo inuu naagaysto, 12 markaas waa inuu gurigiisii
geeystaa, oo iyadu waa inay timaha iska xiirtaa oo ciddiyahana iska jartaa, 13 oo dharkii
maxaabiista waa inay iska furtaa, oo gurigiisa ha joogto, oo bil dhan ha u baroorato
aabbaheed iyo hooyadeed, oo taas dabadeed waa inuu u tagaa oo ninkeedii ahaadaa,
oo iyana naagtiisii ha ahaato. 14 Oo markaas hadduusan iyada u bogin, waa inuu iska
sii daayaa, meeshay doonayso ha tagtee, laakiinse iyada waa inuusan marnaba lacag
ku iibin, oo waa inuusan iyada sidii addoon ula macaamiloon, maxaa yeelay, ceeb buu
ku hoosaysiiyey.

Xaquuqdii Curadka

15 Haddii nin laba naagood qabo, oo uu mid jecel yahay, tan kalena neceb yahay,
oo tan uu jecel yahay iyo tan uu neceb yahay labaduba ay isaga carruur u dhaleen,
oo haddii wiilkiisa curadka ah tan uu neceb yahay ay dhashay, 16 maalinta uu isagu
wiilashiisa dhaxalsiiyo xoolihiisa waa inuusan naagtii uu jeclaa wiilkeeda ka dhigin
curadka ka horreeyey tii uu nebcaa wiilkeedii ee curadka ahaa, 17 laakiinse naagtii uu
nebcaa wiilkeedu inuu curadkiisii yahay waa inuu ku caddeeyaa qaybta labanlaabka
ah ee uu ka siiyo waxa uu haysto oo dhan, maxaa yeelay, isagu waa bilowgii xooggiisa,
oo xaqa curadnimada isagaa leh.

Wiilka Caasiga Ah

18 Haddii nin leeyahay wiil madax adag oo caasi ah oo aan addeecin hadalka aab-
bihiis ama hadalka hooyadiis, oo in kastoo ay edbiyaan aan iyaga dhegaysan innaba,
19 markaas aabbihiis iyo hooyadiis waa inay isaga soo qabtaan, oo intay odayaasha
magaaladiisa u soo bixiyaan ay iridda magaalada keenaan, 20 oo iyagu odayaasha
magaaladiisa ha ku yidhaahdeen, Wiilkayaganu waa madax adag yahay, oo waa
caasi, oo isagu dooni maayo inuu hadalkayaga addeeco. Isagu waa rabshaalow oo
waa khamriyacab. 21 Oo markaas nimanka magaaladiisa oo dhammu waa inay isaga
dhagxiyaan si uu u dhinto. Oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga saartaan, oo
reer binu Israa'iil oo dhammu taas way maqli doonaan, markaasay cabsan doonaan.

Qaynuunno Kala Duwan

22 Oo haddii nin galo dembi dhimasho istaahila, oo isaga la dilo oo aad geed ka soo
deldeshaan, 23 jidhkiisa meydka ahu waa inaan habeenka oo dhan geedka lagu dayn,
laakiinse hubaal waa inaad isla maalintaas aastaan si aydaan ku nijaasayn dalka uu
Rabbiga Ilaahiinna ahu dhaxal idiin siiyey, maxaa yeelay, mid kasta oo geed ka soo
deldelanu wuu ka inkaaran yahay xagga Ilaah.

22

1 Walaalkaa dibigiisa ama laxdiisa oo baxsi ah intaad aragtid waa inaadan ka
dhuuman, laakiinse hubaal waa inaad walaalkaa u soo celisaa. 2 Oo walaalkaagii lahaa
hadduusan kuu dhowayn, ama haddaadan isaga aqoon, markaas waa inaad neefka
baxsiga ah gurigaaga keentaa oo waa inaad haysaa ilaa uu kuu yimaado walaalkaa oo
doondoonaya, oo markaas waa inaad isaga u celisaa. 3 Oo waa inaad sidaas oo kale u
gashaa dameerkiisa, iyo dharkiisaba, oo waa inaad sidaas oo kale u gashaa wax alla
wixii walaalkaa ka lumay ee aad adigu heshid. Waa inaadan ka dhuuman.

4 Haddaad aragtid walaalkaa dameerkiisa ama dibigiisa oo jidka ku dhacay, waa
inaadan ka dhuuman, laakiinse hubaal waa inaad isaga caawisaa oo la istaajisaa.

5 Naagu waa inayan xidhan waxa nin leeyahay, oo ninna waa inuusan guntan dhar
naageed, waayo, ku alla kii waxaa sameeyaa waa u karaahiyo Rabbiga Ilaahaaga ah.

6 Jidka hortaadaa haddaad ka heshid shimbir buulkeed oo geed ama dhulka ku yaal,
oo ay buulka ku jiraan dhal ama ugxan iyo hooyadood oo ku fadhida dhashii ama
ugxantii waa inaadan hooyada la qaadan dhasha.

7 Si kasta ha ahaatee waa inaad hooyada sii daysaa, laakiinse dhasha waad qaadan
kartaa, inaad nabdoonaatid oo uu cimrigaagu ku dheeraado.

8 Markaad dhisatid guri cusub, saqafkiisa waa inaad derbi ku wareejisaa si aadan
reerkaaga dhiig ugu soo jiidin haddii nin halkaas ka soo dhaco. 9 Beertaada canabka
ah waa inaadan ku wada beeran iniino laba cayn oo kala duwan ah, waaba intaasoo
ay midhaha oo dhammu quduus kaa noqdaan, kuwaasoo ah iniinihii aad beeratay iyo
midhihii beerta canabka ah kaaga baxayba.

10 Waa inaadan beer ku jeexin dibi iyo dameer wada jira. 11 Waa inaadan guntan dhar
isku darsan oo laga sameeyey dhogor idaad iyo geed linen la yidhaahdo oo isku jira.

12 Oo dharka aad guntato afartiisa darafba waa inaad faraq u yeeshaa.

Xadgudubka Guurka

13 Oo haddii nin naag guursado oo uu u tago, dabadeedna uu necbaado, 14 oo
uu waxyaalo ceeb ah ka sheego ee uu magac ceeb ah u soo jiido isagoo leh, Naag-
tan waan guursaday oo markaan u soo dhowaaday kama aanan helin calaamadihii
bikradnimada, 15 markaas gabadha aabbaheed iyo hooyadeed ha soo qaadeen calaa-
madihii bikradnimada gabadhooda, oo odayaasha magaalada ha ugu keeneen iridda
magaalada, 16 oo markaas gabadha aabbaheed odayaasha ha ku yidhaahdo, Anigu
gabadhayda ayaan ninkan siiyey inuu guursado, oo imminkana wuu neceb yahay,
17 oo bal eega, wuxuu ka soo sheegay waxyaalo ceeb ah, oo wuxuu yidhi, Gabadhaada
kama aanan helin calaamadihii bikradnimada, iyadoo calaamadihii bikradnimadeedu
ay kuwan yihiin. Oo iyana dharka ha ku kala bixiyeen odayaasha magaalada hortooda.
18 Oo markaas odayaasha magaaladaasu waa inay ninka qabtaan oo ay edbiyaan,
19 oo weliba waa inay ku ganaaxaan boqol sheqel oo lacag ah oo ay siiyaan gabadha
aabbaheed, maxaa yeelay, isagu magac ceeb ah buu u soo jiiday bikrad reer binu
Israa'iil ah. Iyana naagtiisii ha ahaato, oo isna cimrigiisa oo dhan waa inuusan furin.
20 Laakiinse haddii waxyaalahaasu run yihiin oo gabadha laga waayo calaamadihii
bikradnimada, 21 markaas gabadha dibadda ha u soo bixiyeen oo ha keeneen guriga
aabbaheed iriddiisa, oo dadka magaaladaas jooga oo dhammu iyada ha dhagxiyeen si
ay u dhimato, maxaa yeelay, iyadu nacasnimo bay ku dhex samaysay reer binu Israa'iil
oo waxay ku dhillowday gurigii aabbaheed, oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga
saartaan.

22 Oo haddii la helo nin la jiifa naag nin kale qabo, markaas labadooduba waa inay
dhintaan, ninkii naagta la jiifsaday iyo naagtaba, oo sidaas waa inaad sharka reer binu
Israa'iil dhexdooda uga saartaan.

23 Oo haddii nin magaalada dhexdeeda ka helo gabadh bikrad ah oo nin kale u
doonan, oo uu iyada la jiifsado, 24 markaas labadoodaba waa inaad soo bixisaan oo
keentaan magaaladaas iriddeeda, oo waa inaad dhagxisaan si ay u dhintaan, maxaa
yeelay, gabadhu magaaladay joogtay, mana ay qaylin, ninkuna ceeb buu ku hoosaysi-
iyey tii deriskiisa u doonanayd, oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga saartaan.
25 Laakiinse haddii nin duurka ka helo gabadh nin u doonan, oo uu ninku gabadhaas
xoogo oo la jiifsado, markaas ninka iyada la jiifsaday keliyahu waa inuu dhintaa,
26 laakiinse gabadha waxba ha yeelin, maxaa yeelay, gabadha dembi dhimasho istaahi-
laa kuma jiro, waayo, xaalkanu wuxuu la mid yahay markii nin deriskiisa ku kaco oo
dilo, 27 waayo, iyada wuxuu ka helay duurka, oo gabadha ninka u doonanuna way
qaylisay oo cid iyada badbaadisana la ma arag.
28 Haddii nin helo gabadh bikrad ah oo aan ninna u doonanayn, oo intuu qabsado uu
iyada la jiifsado, oo markaas iyaga la helo, 29 markaas ninkii gabadha la jiifsaday waa
inuu gabadha aabbaheed siiyaa konton sheqel oo lacag ah. Iyana naagtiisa ha ahaato,
maxaa yeelay, isagu ceeb buu ku hoosaysiiyey, oo isna waa inuusan furin cimrigiisa
oo dhan. 30 Ninna waa inuusan qaadan naagtii aabbihiis, oo waa inuusan aabbihiis
marada ka bannayn.

23

Kuwa Ururka Ka Reeban

1 Oo kii xiniinyaha ka tuman ama guska ka jaran waa inuusan shirka Rabbiga gelin.
2 Oo garacna waa inuusan shirka Rabbiga gelin, oo xataa hadduu toban qarni joogo
farcankiisu waa inuusan shirka Rabbiga gelin. 3 Oo mid reer Cammoon ah ama mid reer
Moo'aab ahu waa inuusan shirka Rabbiga gelin, xataa hadday toban qarni joogaan wax
ay farcankoodu leeyihiin waa inayan weligood shirka Rabbiga gelin, 4 maxaa yeelay,
markaad jidka soo socoteen, idinkama ay hor keenin kibis iyo biyo toona markaad
Masar ka soo baxdeen, oo weliba waxay idiin soo kiraysteen Balcaam ina Becoor oo ka
yimid Fetoor oo ku taal Mesobotamiya inuu idin habaaro aawadeed. 5 Habase yeeshee
Rabbiga Ilaahiinna ahu wuu diiday inuu Balcaam dhegaysto, laakiinse Rabbiga Ilaahi-
inna ahu wuxuu habaarkii idiinku beddelay duco, maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna
ahu wuu idin jeclaa. 6 Cimrigiinna oo dhan waa inaydaan weligiinba iyaga u doonin
nabad iyo barwaaqo toona.
7 Waa inaydaan karhin mid reer Edom ah, maxaa yeelay, waa walaalkiin. Waana
inaydaan karhin mid Masri ah, maxaa yeelay, dalkiisaad qariib ku ahaan jirteen. 8 Oo
carruurta qarnigooda saddexaad u dhalataa ha soo galeen shirka Rabbiga.

Wax Nijaasta Ah Ee Xerada Ku Jira

9 Markaad cadaawayaashiinna kula baxdaan ciidanka waa inaad wax kasta oo shar
ah iska jirtaan. 10 Oo hadduu idinku jiro nin aan nadiif ahayn oo habeenkii isku
januubay, xerada dibadda ha uga baxo, oo waa inuusan xerada soo gelin. 11 Laakiinse
markay casar gaabadkii tahay, biyo ha ku maydho, oo kolkii qorraxdu dhacdo, xerada
ha soo galo. 12 Oo xerada dibaddeeda waxaad ka yeelataan meel aad u baxdaan, 13 oo
hubkiinna waxaad la qaadataan taki, oo kolkaad dibadda saxaro u fadhiisataan waa
inaad takida god ku qoddaan oo intaad dib u soo jeesataan wixii idinka soo baxay waa
inaad ciid ku aastaan. 14 Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu xeradiinnuu dhex socdaa
inuu idin samatabbixiyo oo uu cadaawayaashiinnana gacantiinna soo geliyo, oo sidaas
daraaddeed xeradiinnu waa inay quduus ahaataa si uusan dhexdiinna ugu arag wax
nijaas ah oo uusan idiinka sii jeesan.

Qaynuunno Kala Duwan

15 Haddii addoon sayidkiisii ka soo cararo oo uu idiin yimaado waa inaydaan isaga
sayidkiisii dib ugu celin. 16 Isagu ha idinla joogo, oo dhexdiinna ha joogo meeshuu
irdihiinna middood ka doorto oo uu jecel yahay. Waa inaydaan isaga dulmin.
17 Dumarka reer binu Israa'iil waa inaan laga helin dhillo, nimanka reer binu
Israa'iilna waa inaan laga helin mid khaniis ah. 18 Dhillo kiradeed iyo eey kiradiis
toona waa inaydaan guriga Rabbiga Ilaahiinna ah u soo gelin nidar aawadiis, waayo,
labadaasuba waa u karaahiyo Rabbiga Ilaahiinna ah.
19 Waa inaydaan walaalkiin intaad wax deymisaan korsaar ka qaadan, ha ahaadeen
lacag korsaar ah, ama cunto korsaar ah, ama wax kale oo korsaar laysku deymiyo
toona. 20 Kii shisheeye ah korsaar wax baad ku deymi kartaan, laakiinse walaalkiin
waa inaydaan korsaar wax ku deymin, in Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idinku barakeeyo
wax alla wixii aad gacanta ku qabataanba intaad joogtaan dalka aad u gelaysaan inaad
hantidaan.
21 Oo markaad Rabbiga Ilaahiinna ah nidar u nidartaan waa inaydaan ka raagin
inaad waxaas bixisaan, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ahu hubaal kaas wuu idin weyddiin
doonaa, oo dembi buu idinku noqon lahaa. 22 Laakiinse haddaydnan nidar gelin taasu
dembi idinkuma ahaan doonto. 23 Wax alla wixii afkiinna ka soo baxay waa inaad
dhawrtaan oo yeeshaan sidaad Rabbiga Ilaahiinna ah ugu nidarteen, oo wixii aad
ikhtiyaarkiinna afka ugu ballanqaaddeen waa inaad bixisaan.
24 Markaad soo gashaan beerta canabka ah ee deriskiinna, canabka uga dherga si alla
saad doonaysaan, laakiinse waa inaydaan weelkiinna waxba kaga qaadan.
25 Oo markaad timaadaan hadhuudhka taagan ee deriskiinna, sabuulka gacanta
waad ku goosan kartaan, laakiinse waa inaydaan hadhuudhka taagan ee deriskiinna
manjo ku gooyn.

24

1 Haddii nin naag qaato oo uu guursado, oo dabadeed uusan raalli ka ahayn,
sababtuna ay tahay ceeb uu iyada ka dhex helay, markaas isagu ha u qoro warqaddii
furniinka oo iyada gacanta ha u geliyo, gurigiisana ha ka eryo. 2 Oo iyadu markay
gurigiisa ka tagto way tegi kartaa oo nin kale naagtiis way noqon kartaa. 3 Oo ninka
dambena hadduu iyada nebcaado, oo uu qoro warqaddii furniinta, oo uu iyada gacanta
u geliyo, oo uu gurigiisana ka eryo, amase haddii ninka dambe oo iyada guursaday uu
dhinto, 4 ninkeedii hore oo iyada eryay yuusan mar dambe naagnimo u qaadan, kolkii
iyadu ay nijaasowday dabadeed, maxaa yeelay, taasu Rabbiga hortiisa karaahiyo bay
ku tahay, oo waa inaydaan dembi keenin dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxalka
idiin siinayo.
5 Markii nin naag dhowaan guursado waa inuusan dagaalka gelin, hawl kalena waa
inaan loo dirin, laakiinse intii sannad ah waa inuu gurigiisa ikhtiyaar ku joogaa oo
waa inuu ka farxiyaa naagtii uu guursaday. 6 Ninna waa inuusan rahaamad u qaadan
dhagaxa hoose ama dhagaxa sare oo wax lagu shiido, waayo, taasu waxay la mid tahay
isagoo rahaamad u qaatay waxa lagu noolyahay.
7 Haddii nin la helo isagoo mid ka mid ah walaalihiisa reer binu Israa'iil intuu xaday
uu ugu macaamiloodo sidii addoon oo kale, amase uu isaga iibiyo, markaas tuuggaas
waa in la dilaa, oo sidaas waa inaad sharka dhexdiinna uga saartaan. 8 Xagga cudurka
baraska ah waa inaad isjirtaan, oo waa inaad dhawrtaan oo yeeshaan wax alla wixii
wadaaddada reer Laawi ay idin baraan oo dhan, oo sidaan iyaga ugu amray, idinku waa
inaad saas u dhawrtaan oo u yeeshaan. 9 Bal xusuusta wixii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu
ku sameeyey Maryan, markaad jidka soo socoteen oo aad Masar ka soo baxdeen.
10 Markaad deriskaaga wax amaahiso, deyn kasta ha ahaadee, waa inaadan gurigiisa
gelin si aad rahaamadda uga soo qaadato. 11 Waa inaad dibadda istaagtaa, oo ninkii aad

wax deymisay waa inuu dibadda kuugu keenaa rahaamadda. 12 Oo isagu hadduu yahay
nin miskiin ah waa inaadan seexan adigoo rahaamaddiisa sii haysta, 13 laakiinse hubaal
waa inaad rahaamaddiisa u celisaa markii qorraxdu dhacdo inuu dharkiisa ku seexdo
oo uu kuu duceeyo, oo taasuna waxay Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa kuugu ahaanaysaa
xaqnimo.

14 Waa inaadan dulmin shaqaale la kiraystay oo miskiin ah oo baahan, hadduu yahay
walaalahaaga midkood ama hadduu yahay shisheeyaha dalkaaga deggan oo irdahaaga
ku jira. 15 Waa inaad maalintiisa mushahaaradiisa siisaa, oo qorraxduna yay ka dhicin
adoo aan siin, maxaa yeelay, isagu waa miskiin, oo mushahaaradiisa qalbiguu ku hayaa,
waaba intaasoo uu Rabbiga kaaga cawdaa oo ay taasu dembi kugu noqotaaye.

16 Aabbayaasha waa inaan loo dilin carruurtooda, carruurtana waa inaan loo dilin
aabbayaashood, laakiinse nin kasta waa in loo dilaa dembigiisa uu isagu falay.

17 Waa inaydaan qalloocin garta qariibka iyo agoonta, oo naag carmal ah dharkeedna
waa inaydaan rahaamad u qaadan, 18 laakiinse waa inaad xusuusataan inaad dalkii
Masar addoommo ku ahaan jirteen oo Rabbiga Ilaahiinna ahu halkaas idinka soo
furtay, haddaba waan idinku amrayaa inaad waxan samaysaan.

19 Oo markaad beertaada goosatid haddaad xidhmo sabuullo ah beerta ku soo dhex
illowdo waa inaadan dib ugu noqon si aad u soo qaadato. Waxaa lahaan doona qariibka
iyo agoonta iyo carmalka, si uu Rabbiga Ilaahaaga ahu kuugu barakeeyo wixii ay
gacmahaagu qabtaan oo dhan.

20 Oo markaad geedkaaga saytuunka ah midhaha ka garaacdid, mar dambe laamaha
ha ku noqon. Waxaa lahaan doona qariibka iyo agoonta iyo carmalka. 21 Oo markaad
midhaha ka soo urursatid beertaada canabka ah waa inaadan dib u soo xaaxaabin.
Waxaa lahaan doona qariibka iyo agoonta iyo carmalka. 22 Waa inaad xusuusataan
inaad dalkii Masar addoommo ku ahaan jirteen, haddaba waan idinku amrayaa inaad
waxan samaysaan.

25

1 Haddii niman muran dhex maro, oo ay garsoorid u yimaadaan, oo loo garsooro,
markaas kii gar leh, gartiisa ha la siiyo, kii gardaranna ciqaab ha lagu xukumo. 2 Oo
haddii ninkii gardarnaa karbaash istaahilo xaakinku waa inuu hortiisa jiifiyaa si isaga
loogu hor karbaasho, oo intii gardarradiisu ahayd ha loo tiriyo. 3 Wuxuu ku xukumi
karaa afartan karbaash, laakiinse yuusan uga sii badin, waaba intaasoo hadduu intaas
uga sii badiyo oo karbaash badan la dhaco aad walaalkaa fududaysataa.

4 Waa inaadan dibiga af xidhin markuu sarreenka burburinayo.

5 Haddii walaalo wada deggan yihiin, oo midkood dhinto, laakiinse uusan wiil
lahayn, kan dhintay naagtiisu yaanay dibadda ka guursan mid shisheeye ah. Ninkeedii
walaalkiis waa inuu u guri galo oo dumaalo, oo uu ku sameeyo wixii ku habboon
ninkeedii walaalkiis inuu ku sameeyo. 6 Si uusan ku dhintay magiciisu reer binu
Israa'iil uga dhex baabbi'in ninkeedu wiilka ugu horreeya oo ay dhali doonto ha u
bixiyo magicii walaalkiisii dhintay. 7 Laakiinse hadduusan ninku doonaynin inuu
dumaalo naagtii walaalkiis, markaas naagta walaalkiis waa inay odayaasha ugu tagtaa
iridda magaalada oo ay ku tidhaahdaa, Ninkaygii walaalkiis wuu diiday inuu walaalkiis
magac uga dhex kiciyo reer binu Israa'iil, oo dooni maayo inuu igu sameeyo waxa ku
habboon in dumaashigay igu sameeyo. 8 Oo markaas odayaasha magaaladiisu waa inay
isaga u yeedhaan oo la hadlaan, oo markaas hadduu ka soo istaago oo yidhaahdo, Dooni
maayo inaan dumaalo, 9 markaas naagta walaalkiis waa inay ugu timaadaa odayaasha
hortooda, oo ay kabtiisa ka siibtaa, oo ay wejigana candhuuf uga tuftaa, oo iyadu
waa inay jawaabtaa oo tidhaahdaa, Saas ha lagu sameeyo ninkii aan dhisin reerka

walaalkiis. 10 Oo magiciisa reer binu Israa'iil dhexdooda ha loogu yeedho, Reerkii kan
kabtiisii laga siibay.

11 Oo markii niman isdiriraan, haddii mid naagtiisu u soo dhowaato si ay ninkeeda
uga samatabbixiso gacanta kan isaga dilaya, hadday gacanta soo fidiso oo ay isaga
xiniinyaha ku dhegto, 12 markaas waa inaad iyada gacanta ka gooysaa oo aadan innaba
u nixin.

13 Waa inaadan kolaygaaga ku haysan miisaanno kala cayn ah oo ah mid weyn iyo
mid yar. 14 Oo waa inaadan gurigaaga ku haysan weelal qiyaaseed oo kala cayn ah oo
ah mid weyn iyo mid yar. 15 Waa inaad haysataa miisaan qumman oo xaq ah, oo waa
inaad haysataa weel qiyaaseed oo qumman oo xaq ah, in cimrigaagu ku dheeraado
dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu uu ku siinayo. 16 Waayo, kuwa waxyaalahaas oo kale
sameeya oo ah kuwa si aan xaq ahayn wax u sameeya oo dhan waa u karaahiyo Rabbiga
Ilaahaaga ah.

17 Bal xusuusta wixii ay reer Camaaleq idinku sameeyeen markaad jidka soo socoteen
oo aad Masar ka soo baxdeen, 18 iyo siday jidka idiinkaga hor yimaadeen oo ay u laayeen
dabaadigiinnii, kuwaas oo ahaa kulli intiinnii taagta darnayd oo dambaysay, markaad
tabarta darnaydeen oo daallanaydeen. Iyaguse Ilaah kama ay cabsan. 19 Sidaas daraad-
deed markii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinka nasiyo cadaawayaashiinna hareerahiinna
ku wareegsan oo dhan, idinkoo jooga dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu dhaxal idiin
siinayo inaad hantidaan aawadeed, waa inaad reer Camaaleq ka baabbi'isaan inta
samada ka hoosaysa, oo taas ha illoobina.

26

Midhaha Ugu Horreeya Iyo Meeltobnaadyada

1 Oo markaad gashid dalkii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu dhaxalka kuu siinayo, oo aad
hantido ee aad dhex degto, 2 waa inaad keentaa midhaha dhulka kuwa ugu horreeya
oo dhan, kuwaasoo aad ka guran doonto dalka Rabbiga Ilaahaaga ahu uu ku siinayo, oo
waa inaad dambiil ku riddaa oo kolkaas waxaad tagtaa meesha Rabbiga Ilaahaaga ahu
uu u dooranayo inuu magiciisa halkaas dhigo. 3 Oo waa inaad u timaadaa wadaadka
waagaas joogi doono, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaan maanta u qirayaa Rabbiga
Ilaahaaga ah inaan imid dalkii Rabbigu ugu dhaartay awowayaasheen inuu ina siinayo.
4 Oo markaas wadaadku waa inuu dambiisha gacantaada ka qaadaa oo uu hor dhigaa
meesha allabariga oo Rabbiga Ilaahaaga ah. 5 Oo markaas waa inaad jawaabtaa
oo Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa ka tidhaahdaa, Aabbahay wuxuu ahaa mid reer
Suuriya ah oo warwareega. Wuxuu ku dhaadhacay Masar, oo halkaasuu degay, isagoo
reerkiisu yar yahay, oo halkaas wuxuu ku noqday quruun weyn oo xoog badan oo
tiro badan. 6 Markaas Masriyiintii wax xun bay nagu sameeyeen oo na dhibeen, oo
waxay na saareen addoonnimo culus. 7 Oo annana markaasaannu Rabbiga ah Ilaahii
awowayaashayo u qayshannay, kolkaasaa Rabbigu codkayagii maqlay oo dhibkayagii
iyo hawshayadii iyo dulmigayagii arkay. 8 Markaasaa Rabbigu dalkii Masar nagaga
soo baxshay gacan xoog badan, iyo cudud fidsan, iyo cabsi weyn, iyo calaamooyin iyo
yaabab, 9 oo meeshan buu na keenay, oo wuxuu na siiyey dalkan oo ah dal caano iyo
malab la barwaaqaysan. 10 Oo haatan Rabbiyow, waxaan keenay dhulkii aad i siisay
midhihiisii u horreeyey. Kolkaas waa inaad midhaha hor dhigtaa Rabbiga Ilaahaaga
ah, oo aad ku sujuuddaa Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa. 11 Waa inaad adiga iyo kan
reer Laawi ah iyo qariibka idin dhex joogaaba ku faraxdaan kulli wanaagga Rabbiga
Ilaahiinna ahu idin siiyey adiga iyo reerkaagaba.

12 Oo markaad wada dhammaysid bixintii meeltobnaadyada aad ka bixinaysid mid-
haha kuu baxa sannadda saddexaad taasoo ah sannaddii bixinta meeltobnaadyada,
waa inaad siisaa kan reer Laawi, iyo qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka inay irdahaaga

gudahooda ku cunaan oo dhergaan. [13] Oo Rabbiga Ilaahaaga ah hortiisa waxaad ka
tidhaahdaa, Anigu gurigaygii waan ka soo bixiyey waxyaalihii quduuska ahaa, oo
sidaad iigu amartay oo dhan ayaan u siiyey kan reer Laawi, iyo qariibka, iyo agoonta,
iyo carmalka. Amarradaadii midna kuma xadgudbin, mana aanan illoobin iyagii.
[14] Oo iyaga wax kama cunin anoo barooranaya, waxna kama qaadan anigoo nijaas
ah, qof dhintayna wax ugama siin. Waan dhegaystay codkii Rabbiga Ilaahayga ah, oo
waxaan sameeyey wixii aad igu amartay oo dhan. [15] Rabbiyow, hoygaaga quduuska
ah oo samada ah hoos ka soo fiiri oo barakee dadkaaga reer binu Israa'iil, iyo dhulkii
aad na siisay oo aad ugu dhaaratay awowayaashayo oo ah dal caano iyo malab la
barwaaqaysan.

Xajiya Amarrada Rabbiga

[16] Maanta Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idinku amrayaa inaad qaynuunnadan
iyo amarradan yeeshaan, haddaba sidaas daraaddeed waa inaad xajisaan oo aad
qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan ka yeeshaan. [17] Oo maanta waxaad Rabbiga
u ballanqaaddeen inuu isagu Ilaah idiin yahay, iyo inaad jidkiisa ku soconaysaan,
oo aad qaynuunnadiisa iyo amarradiisa iyo xukummadiisa xajinaysaan, oo aad cod-
kiisa dhegaysanaysaan. [18] Oo Rabbiguna wuxuu maanta idiin ballanqaaday inaad
ahaanaysaan dad hanti isaga u ah siduu idiin ballanqaaday, iyo inaad xajinaysaan
amarradiisa oo dhan, [19] iyo inuu idinka sare mariyo quruumaha uu sameeyey oo dhan
xagga ammaanta iyo xagga magaca iyo xagga sharaftaba, iyo inaad Rabbiga Ilaahiinna
ah u ahaanaysaan dad quduus ah siduu yidhi.

27

Meeshii Allabariga Ee Buur Ceebaal

[1] Markaasaa Muuse iyo odayaashii reer binu Israa'iil waxay dadkii ku amreen oo ku
yidhaahdeen, Amarka aan maanta idinku amrayo oo dhan wada xajiya. [2] Oo maalintii
aad Webi Urdun uga gudubtaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siinayo waa
inaad dhagaxyo waaweyn qotomisaan oo aad nuurad ku malaastaan, [3] oo waxaad ku
qortaan erayada sharcigan oo dhan markaad gudubtaan inaad gashaan dalkii Rabbiga
Ilaahiinna ahu idin siinayo oo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan, sidii Rabbiga ah
Ilaahii awowayaashiin uu idiin ballanqaaday. [4] Oo markaad Webi Urdun ka gudubtaan,
waa inaad Buur Ceebaal ku qotomisaan dhagaxyada aan maanta idinkaga amrayo, oo
iyaga waa inaad nuurad ku malaastaan. [5] Oo halkaas waa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah
meel allabari uga dhistaan, ha ahaato meel allabari oo dhagax ah, oo dhagaxyadeeda
waa inaydaan alaab bir ah u qaadan. [6] Oo Rabbiga Ilaahiinna ah meeshiisa allabariga
waa inaad ku dhistaan dhagaxyo aan la qorin, oo meeshaas dusheeda waxaad Rabbiga
Ilaahiinna ah ugu bixisaan qurbaanno la gubo. [7] Oo waa inaad qurbaanno nabaadiino
sadqaysaan, oo aad halkaas ku cuntaan, oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah hortiisa ku
faraxdaan. [8] Oo waa inaad dhagaxyada si bayaan ah ugu qortaan sharcigan erayadiisa
oo dhan.

Inkaarihii Buur Ceebaal

[9] Markaasaa Muuse iyo wadaaddadii reer Laawi waxay la hadleen reer binu Israa'iil,
oo waxay ku yidhaahdeen, Reer binu Israa'iilow, aamusa oo dhegaysta. Maanta waxaad
noqoteen dadkii Rabbiga Ilaahiinna ah. [10] Haddaba waa inaad addeecdaan codka
Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aad yeeshaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa aan maanta
idinku amrayo.

[11] Oo isla maalintaas Muuse wuxuu dadkii ku amray oo ku yidhi, [12] Reer Simecoon, iyo
reer Laawi, iyo reer Yahuudah, iyo reer Isaakaar, iyo reer Yuusuf, iyo reer Benyaamiin
waa inay kor istaagaan Buur Gerisiim inay dadka u duceeyaan markaad Webi Urdun

ka gudubtaan. 13 Oo reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Aasheer, iyo reer Sebulun,
iyo reer Daan, iyo reer Naftaalina waa inay Buur Ceebaal habaar isla taagaan. 14 Oo
markaas reer Laawi waa inay jawaabaan oo dadka reer binu Israa'iil oo dhan cod weyn
ku yidhaahdaan,

15 Inkaaru ha ku dhacdo ninkii sameeya oo meel qarsoon qotonsada sanam xardhan
ama la shubay oo Rabbiga karaahiyo u ah oo ah wax nin saanac ahu gacantiisa ku
sameeyey. Oo dadka oo dhammuna ha u jawaabeen oo ha yidhaahdeen, Aamiin.

16 Inkaaru ha ku dhacdo kii aabbihiis ama hooyadiis fududaysta. Oo dadka oo
dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

17 Inkaaru ha ku dhacdo kii soohdinta deriskiisa durkiya. Oo dadka oo dhammuna
ha yidhaahdeen, Aamiin.

18 Inkaaru ha ku dhacdo kii qof indha la' jidka ka habaabiya. Oo dadka oo dhammuna
ha yidhaahdeen, Aamiin.

19 Inkaaru ha ku dhacdo kii qalloociya garta qariibka iyo agoonta iyo carmalka. Oo
dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

20 Inkaaru ha ku dhacdo kii la seexda naagtii aabbihiis, maxaa yeelay, aabbihiis buu
maradii ka banneeyey. Oo dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

21 Inkaaru ha ku dhacdo kii neef u galmooda, cayn kasta ha ahaadee. Oo dadka oo
dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

22 Inkaaru ha ku dhacdo kii la seexda walaashiis oo ah ina aabbihiis ama ina
hooyadiis. Oo dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

23 Inkaaru ha ku dhacdo kii soddohdiis la seexda. Oo dadka oo dhammuna ha
yidhaahdeen, Aamiin.

24 Inkaaru ha ku dhacdo kii deriskiisa qarsoodi ku dila. Oo dadka oo dhammuna ha
yidhaahdeen, Aamiin.

25 Inkaaru ha ku dhacdo kii laaluush u qaata inuu qof aan xaq qabin dilo. Oo dadka
oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

26 Inkaaru ha ku dhacdo ku kasta oo aan adkayn sharcigan erayadiisa inuu sameeyo.
Oo dadka oo dhammuna ha yidhaahdeen, Aamiin.

28

Barakooyinka Ay Helaan Kuwa Ilaah Addeeca

1 Oo haddaad aad u dhegaysataan codka Rabbiga Ilaahiinna ah, oo intaad xa-
jisaan aad yeeshaan amarradiisa aan maanta idinku amrayo oo dhan, Rabbiga
Ilaahiinna ahu wuxuu idinka wada sare marin doonaa quruumaha dunida oo dhan.
2 Oo barakooyinkan oo dhammuna way idinku soo degi doonaan, wayna idin soo
gaadhi doonaan, haddaad codka Rabbiga Ilaahiinna ah dhegaysataan. 3 Waxaad ku
barakaysnaan doontaan magaalada, oo waxaad ku barakaysnaan doontaan duurka.
4 Oo waxaa barakaysnaan doona midhaha jidhkiinna, iyo midhaha dhulkiinna, iyo
midhaha xoolihiinna oo ah dhasha lo'diinna iyo tan idihiinna. 5 Waxaa barakaysnaan
doona dambiishiinna iyo weelkiinna aad wax ku cajiintaan. 6 Oo waad barakaysnaan
doontaan markaad gudaha soo gashaan, oo waad barakaysnaan doontaan markaad
dibadda u baxdaan. 7 Oo cadaawayaashiinna idinku kaca Rabbigu wuxuu ka dhigi
doonaa in hortiinna lagu laayo. Jid qudha ayay idinkaga iman doonaan, oo hortiinna
ayay toddoba jid ku kala carari doonaan. 8 Oo Rabbigu wuxuu ku amri doonaa inay
barakadu idinku soo degto idinka, iyo maqsinnadiinna, iyo wax alla wixii aad gacanta
ku qabataanba, oo wuxuu idinku barakayn doonaa dalka Rabbiga Ilaahiinna ahu uu
idin siinayo. 9 Rabbigu wuxuu idinka dhigan doonaa dad isaga qudhiisa quduus u
ah, siduu idiinku dhaartay, haddaad amarrada Rabbiga Ilaahiinna ah xajisaan oo aad
jidadkiisana ku socotaan. 10 Oo dadka dunida oo dhammu waxay arki doonaan in

laydiinku yeedhay magicii Rabbiga, wayna idinka cabsan doonaan. 11 Oo Rabbigu
wanaag buu idiinku badin doonaa midhaha jidhkiinna, iyo midhaha xoolihiinna, iyo
midhaha dhulkiinna idinkoo jooga dalka Rabbigu awowayaashiin ugu dhaartay inuu
idin siinayo. 12 Oo Rabbigu wuxuu idiin furi doonaa khasnaddiisa wanaagsan ee
samada inuu dalkiinna roob siiyo xilligiisa, iyo inuu wada barakeeyo shuqulka aad
gacanta ku qabataan oo dhan, oo idinku quruumo badan baad wax deymin doontaan,
waxbase ma amaahan doontaan. 13 Oo Rabbigu wuxuu idinka dhigayaa madaxa,
idinkana dhigi maayo dabada, oo weligiin waxaad ahaanaysaan kuwa sarreeya, oo
noqon maysaan kuwa hooseeya, haddaad dhegaysataan amarrada Rabbiga Ilaahiinna
ah oo aan maanta idinku amrayo, oo intaad xajisaan aad yeeshaan, 14 oo aydaan
erayada aan maanta idinku amrayo gees uga leexan xagga midigta iyo xagga bidixda
toona, inaad ilaahyo kale daba gashaan oo aad u adeegtaan.

Inkaaraha Ku Dhaca Kuwa Aan Ilaah Addeecin

15 Laakiinse haddaydnan dhegaysan codka Rabbiga Ilaahiinna ah, inaad xajisaan
oo aad wada yeeshaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa aan maanta idinku amrayo,
markaas inkaarahan oo dhammu way idinku soo degi doonaan oo idin soo gaadhi
doonaan. 16 Waxaad ku inkaarnaan doontaan magaalada oo waxaad ku inkaarnaan
doontaan duurka. 17 Waxaa inkaarnaan doona dambiishiinna iyo weelkiinna aad
wax ku cajiintaan. 18 Oo waxaa inkaarnaan doona midhaha jidhkiinna iyo midhaha
dhulkiinna, iyo dhasha lo'diinna iyo tan idihiinna. 19 Oo waad inkaarnaan doontaan
markaad gudaha soo gashaan, oo waad inkaarnaan doontaan markaad dibadda u
baxdaan. 20 Rabbigu wuxuu idinku soo dejin doonaa inkaar iyo dhibaato, oo wuu
idinku canaanan doonaa wax alla wixii aad gacanta ku qabataan oo dhan jeeraad
baabba'daan oo aad haddiiba halligantaan, waana sharka falimihiinna, oo aad iiga
tagteen aawadiis. 21 Oo Rabbigu wuxuu idinku dhejin doonaa balaayada, jeeruu idinka
baabbi'iyo dalka aad u gelaysaan inaad hantidaan. 22 Rabbiguna wuxuu idinku dhufan
doonaa taagdarro, iyo qandho, iyo gubasho, iyo kulayl daran, iyo seef, iyo beera-engeeg,
iyo caariyaysi, oo iyana way idin eryan doonaan ilaa aad halligantaan. 23 Oo samada
idinka korraysaa waxay noqon doontaa naxaas, oo dhulka idinka hooseeyaana wuxuu
noqon doonaa bir. 24 Oo Rabbigu roobka dalkiinna wuxuu ka dhigi doonaa budo iyo
boodh, oo waxaasu samaday idinkaga soo degi doonaan ilaa aad baabba'daan. 25 Oo
Rabbigu wuxuu ka dhigi doonaa in laydinku laayo cadaawayaashiinna hortooda, oo
iyaga jid qudha baad kaga iman doontaan, oo hortooda ayaad toddoba jid ku kala carari
doontaan, oo boqortooyooyinka dunida oo dhammu waad ku dhex rogrogmi doontaan
hore iyo dib. 26 Oo meydkiinnu wuxuu cunto u noqon doonaa haadka hawada oo dhan
iyo dugaagga dhulka, oo mid iyaga ka eryana lama arki doono. 27 Oo Rabbigu wuxuu
idinku ridi doonaa boogtii Masar, iyo kasoobaxyo, iyo cadho, iyo xajiin aydaan ka
bogsan karin. 28 Oo weliba Rabbigu wuxuu idinku ridi doonaa waalli iyo indhabbeel iyo
naxdin. 29 Oo hadhkii baad u haabhaaban doontaan sida indhooluhu gudcurka u haab-
haabto, oo jidadkiinna kuma liibaani doontaan, laakiinse had iyo goorba waa laydin
dulmi doonaa oo waa laydin dhici doonaa, oo mid idin badbaadiyana lama arki doono.
30 Naag baad guursan doontaa, laakiinse nin kalaa la seexan doona, guri baad dhisan
doontaa, laakiinse degi maysid, beercanab baad beeran doontaa, laakiinse midhihiisa
ku isticmaali maysid. 31 Dibigaaga ayaa hortaada lagu gowrici doono, idahaagana
waxaa la siin doonaa cadaawayaashaada, oo mid ku badbaadiyana lama arki doono.
32 Wiilashiinna iyo gabdhihiinna waxaa la siin doonaa dad kale, oo indhihiinnuna way
eegi doonaan, oo maalinta oo dhan waxaad la taag darnaan doontaan xiiso aad iyaga u
qabtaan, oo gacantiinnuna xoog ma yeelan doonto innaba. 33 Oo midhaha dhulkiinna
iyo hawshiinna oo dhan waxaa cuni doona quruun aydaan aqoon, oo weligiin waxaad
ahaan doontaan dad la dulmo oo la burburiyo, 34 oo taas daraaddeed waxaad la waalan

doontaan waxa indhihiinnu arki doonaan. 35 Oo Rabbigu lowyaha iyo lugaha tan iyo tin
iyo cedhib wuxuu idinka gelin doonaa boogo aydaan ka bogsan karin. 36 Oo Rabbigu
wuxuu idinka iyo boqorkiinna aad boqran doontaanba u geeyn doonaa quruun idinka
iyo awowayaashiinba aydaan aqoon, oo halkaas waxaad ugu adeegi doontaan ilaahyo
kale oo qoryo iyo dhagax ah. 37 Oo dadyowga Rabbigu idiin geeyn doono oo dhan
dhexdooda waxaad ku ahaan doontaan yaab iyo maahmaah iyo halqabsi. 38 Waxaad
beerta u qaadan doontaan abuur badan, wax yar baadse ka soo urursan doontaan,
maxaa yeelay, waxaa cuni doona ayax. 39 Waxaad beeran doontaan beero canab
ah, waanad fali doontaan, laakiinse khamrina ma cabbi doontaan, canabna kama
guran doontaan, waayo, waxaa cuni doona dixiri. 40 Oo soohdimihiinna oo dhan
dhexdooda waxaa idiinku oolli doona geedo saytuun ah, laakiinse saliid kuma subkan
doontaan, waayo, saytuunkiinna midhuhu way ka daadan doonaan. 41 Waxaad dhali
doontaan wiilal iyo gabdho, laakiinse iyagu kuwiinna ma ahaan doonaan, maxaa
yeelay, maxaabiis ahaan bay idiinka tegi doonaan. 42 Dhirtiinna oo dhan iyo midhaha
dhulkiinnaba waxaa lahaan doona ayax. 43 Oo qariibka dhexdiinna ku jira ayaa idinka
sare mari doona, oo idinkuna hoos baad u sii degi doontaan. 44 Oo isagu wax buu
idin deymin doonaa, idinkuse wax ma deymin doontaan, madaxa buu noqon doonaa,
idinkuse dabada baad noqon doontaan. 45 Inkaarahan oo dhammu idinkay idinku
soo degi doonaan, wayna idin eryan doonaan oo idin soo gaadhi doonaan ilaa aad
baabba'daan, maxaa yeelay, ma aydaan dhegaysan codka Rabbiga Ilaahiinna ah, inaad
xajisaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa uu idinku amray. 46 Oo waxay calaamad
iyo yaab ku dul ahaan doonaan idinka iyo farcankiinnaba weligiin, 47 maxaa yeelay,
idinku Rabbiga Ilaahiinna ah wax kasta oo uu idinku badiyey aawadood uguguma
aydaan adeegin faraxsanaan iyo qalbi reyreeya. 48 Haddaba sidaas daraaddeed cada-
awayaashiinna Rabbigu idiin soo diri doono ayaad ugu adeegi doontaan gaajo iyo
harraad iyo qaawanaan, idinkoo wax kasta u baahan, oo wuxuu qoorta idinka saari
doonaa harqood bir ah, ilaa uu idin baabbi'iyo. 49 Rabbigu wuxuu meel fog oo dhulka
darafkiisa ah idinkaga keeni doonaa quruun sida gorgorka u duulaysa oo aydaan
afkeeda garanayn, 50 oo ah quruun weji cabsi badan, oo aan dadka waayeelka ah
maamuusin, aan dhallaankana u nixin. 51 Oo dadkaasu wuxuu cuni doonaa midhaha
xoolihiinna iyo midhaha dhulkiinna, ilaa aad baabba'daan, oo weliba idiinkama tegi
doono hadhuudh, iyo khamri, iyo saliid, iyo dhasha lo'diinna, iyo tan idihiinna, ilaa
uu idin halligo. 52 Oo meel kasta oo dhulkiinna ah ayuu dhammaan irdihiinna idinku
hareerayn doonaa ilaa derbiyadiinna deyrka dheer ee aad isku hallayseen ay soo wada
dhacaan, oo wuxuu idinku hareerayn doonaa irdihiinna oo dhan ee dhulka Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu idin siiyey oo dhan. 53 Oo waxaad cuni doontaan midhaha jidhkiinna,
kaasoo ah hilibka wiilashiinna iyo gabdhihiinna Rabbiga Ilaahiinna ahu uu idin siiyey,
waana markaad gashaan hareeraynta iyo cidhiidhiga ay cadaawayaashiinnu idinku
cidhiidhin doonaan. 54 Ninka idinku dhex jira oo idiinku jilicsan, oo qabow ku
noolaan jiray, wuxuu il shar ah ku dayi doonaa walaalkiis, iyo naagtiisa laabta kaga
jiifta, iyo kuwa carruurtiisa ka hadhay, 55 si uusan midkoodna wax uga siin hilibka
carruurtiisa oo uu cuni doono, maxaa yeelay, isaga waxba uma hadhi doonaan intii uu
ku jiro hareeraynta iyo cidhiidhiga ay cadaawayaashiinnu irdihiinna oo dhan idinkaga
cidhiidhin doonaan. 56 Oo naagta jilicsan, oo idinku dhex jirta oo qabow ku noolaan
jirtay oo aan u quudhin inay cagteeda cad dhulka dhigto nolosheedii qaboobayd oo
jilicsanayd aawadeed, waxay il shar ah ku dayi doontaa ninkeeda laabta kaga jiifa,
iyo wiilkeeda iyo gabadheeda. 57 Wayna ka qarsan doontaa mandheerta ka soo dhex
baxdo labadeeda lugood, iyo carruurteeda ay dhasho, waayo, qarsoodi bay iyaga u
cuni doontaa iyadoo wax kasta u baahan, intay ku jirto hareeraynta iyo cidhiidhiga ay
cadaawayaashiinnu irdihiinna oo dhan idinkaga cidhiidhin doonaan. 58 Haddeydnan

dhawrin oo wada yeelin erayada sharcigan ee kitaabkan ku qoran oo dhan inaad ka
cabsataan magacan ammaanta badan oo cabsida badan oo ah RABBIGA ILAAHIINNA
AH, 59 markaas Rabbigu wuxuu idinka iyo farcankiinnaba ku ridi doonaa belaayooyin
yaab leh oo waaweyn oo wakhti dheer idinku raaga, iyo cudurro xunxun oo wakhti
dheer idinku raaga, iyo cudurro xunxun oo wakhti dheer idinku raaga. 60 Oo haddana
wuxuu idinku soo dejin doonaa cudurradii Masar oo dhan oo aad ka cabsan jirteen,
oo way idinku dhegi doonaan. 61 Oo weliba Rabbigu wuxuu kaloo idinku soo dejin
doonaa ilaa aad wada baabba'daan cudur kasta iyo belaayo kasta oo aan ku qornayn
kitaabka sharcigan. 62 Oo in kastoo aad u faro badnaydeen sida xiddigaha samada
oo kale waxaa uun idinka hadhi doona in yar oo dhawr ah, maxaa yeelay, codkii
Rabbiga Ilaahiinna ah ayaad dhegaysan weydeen. 63 Oo sidii Rabbigu idiinku farxay
inuu wanaag idiin sameeyo oo uu idin badiyo, ayuu sidaas oo kale ugu farxi doonaa
inuu idin halligo oo idin baabbi'iyo, oo idinka waa laydinka rujin doonaa dalka aad
ugu socotaan inaad hantidaan. 64 Oo Rabbigu wuxuu idinku kala dhex firdhin doonaa
dadyowga oo dhan, iyo tan iyo dunida geesteed iyo ilaa geesteeda kale, oo halkaas
waxaad ugu adeegi doontaan ilaahyo kale oo qoryo iyo dhagax ah oo aydaan aqoon
idinka iyo awowayaashiin toona. 65 Oo quruumahaas dhexdooda istareex kama heli
doontaan, oo cagtiinnuna ma nasan doonto, laakiinse Rabbigu wuxuu halkaas idinku
siin doonaa qalbigariir, iyo indhabbeel, iyo naf dulloobid. 66 Oo naftiinnana waad u
shakiyi doontaan, oo habeen iyo maalinba waad cabsan doontaan, oo noloshiinnana
ma aad hubi doontaan innaba. 67 Oo waaberigii waxaad odhan doontaan, Bal may fiid
noqoto! Sababtuna waa cabsida aad qalbiga ka cabsan doontaan iyo xumaanta aad
indhaha ku arki doontaan. 68 Oo Rabbigu mar dambe wuxuu Masar idinku celin doonaa
idinkoo doonniyo ku jira, oo waxaad mari doontaan jidkii aan idinku idhi, Mar dambe
ma aad arki doontaan, oo halkaasaad cadaawayaashiinna isugu iibin doontaan, inaad
rag iyo dumarba addoommo u ahaataan, oo weliba ninna idinma iibsan doono.

29

Cusboonayntii Axdiga

1 Kuwanu waa erayadii axdigii Rabbigu Muuse ku amray, oo uu reer binu Israa'iil kula
dhigtay dalkii reer Moo'aab, oo aan ahayn axdigii uu iyaga kula dhigtay Buur Xoreeb.

2 Markaasaa Muuse u wada yeedhay reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku
yidhi, Idinku waad wada aragteen wixii Rabbigu markaad Masar joogteen hortiinna
ku sameeyey Fircoon iyo addoommadiisii oo dhan iyo dalkiisii oo dhan, 3 kuwaas oo
ahaa jirrabyadii waaweynaa oo indhihiinnu arkeen, iyo calaamooyinkii iyo yaababkii
waaweynaa, 4 laakiinse Rabbigu ilaa maantadan la joogo idinma siin qalbi wax garta
iyo indho wax arka iyo dhego wax maqla toona. 5 Oo anigu intii afartan sannadood
ah ayaan cidlada idinku dhex kexeeyey, oo dharkiinnii korkiinna kuma duugoobin,
kabihiinniina cagihiinna kuma dhammaanin. 6 Idinku ma aydaan cunin kibis, mana
aydaan cabbin khamri ama wax lagu sakhraamo toona si aad u garataan inaan anigu
ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. 7 Oo markaad meeshan timaadeen waxaa inagu soo
baxay Siixon oo ahaa boqorkii Xeshboon iyo Coog oo ahaa boqorkii Baashaan, oo
innana waynu laynay. 8 Oo dalkoodiina intaan qaadannay ayaan dhaxal u siinnay
reer Ruubeen iyo reer Gaad iyo qabiilkii reer Manaseh badhkood. 9 Haddaba erayada
axdigan xajiya oo yeela inaad ku liibaantaan wax alla wixii aad samaysaan.

10 Maanta dhammaantiin waxaad hor taagan tihiin Rabbiga Ilaahiinna ah. Waxaa
wada jooga madaxdiinnii, iyo qabiilooyinkiinnii, iyo odayaashiinnii, iyo saraakiishi-
innii, iyo xataa nimankii reer binu Israa'iil oo dhan, 11 iyo dhallaankiinnii, iyo naag-
ihiinnii, iyo qariibkiinnii xeryihiinna ku dhex jira, xataa kan geedaha idiin jara iyo
kan biyaha idiin dhaansha, 12 inaad gashaan axdiga Rabbiga Ilaahiinna ah iyo dhaarta

Rabbiga Ilaahiinna ahu uu maanta idinla dhiganayo, 13 inuu maanta dad idinka dhigto
iyo inuu Ilaah idiin noqdo, siduu idiin sheegay oo uu ugu dhaartay awowayaashiin oo
ahaa Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub. 14 Oo idinka keligiinna idinla dhigan maayo
axdigan iyo dhaartan, 15 laakiinse waxaan la dhiganayaa ka maanta inala taagan
halkan Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa, iyo ka aan maanta halkan inala taagnaynba,
16 (waayo, waad ogtihiin sidaan Masar ku dhex degganaan jirnay iyo sidaan u soo dhex
marnay quruumihii aad ka soo dhex gudubteen, 17 waanad aragteen waxyaalahoodii
karaahiyada ahaa iyo sanamyadoodii ahaa qoryaha, iyo dhagaxa, iyo lacagta, iyo da-
habka, oo iyaga dhex yiil,) 18 waaba intaasoo uu dhexdiinna ku jiraa nin, ama naag, ama
reer, ama qabiil, qalbigiisu maanta uga sii jeestay Rabbiga Ilaaheenna ah inuu u adeego
quruumahaas ilaahyadooda, oo waaba intaasoo uu idinku dhex jiraa xidid dhalaa
xammeeti iyo dacar, 19 oo ay noqon doontaa markuu maqlo habaarkan erayadiisa
inuu isagu qalbigiisa ka ducaysto oo isyidhaahdo, Nabad baan heli doonaa, in kastoo
aan ku socday madaxadayggayga inaan sakhraannimo ku harraadbeelo. 20 Rabbigu
ninkaas saamixi maayo, laakiinse Rabbiga cadhadiisa iyo masayrkiisa ayaa ninkaas
ku kululaan doona, oo inkaarta kitaabkan ku qoran oo dhammuna isagay saarnaan
doontaa, oo Rabbiguna magiciisa wuu ka tirtiri doonaa inta samada ka hoosaysa oo
dhan. 21 Oo Rabbigu wuxuu isaga qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan uga dhex
sooci doonaa inuu belaayo ugu dejiyo siday yihiin dhammaan inkaaraha axdiga ee ku
qoran kitaabkan sharciga. 22 Oo qarniga soo socda oo ah carruurtiinna dabadiin kici
doonta, iyo shisheeyaha dal fog ka iman doonaaba markay arkaan dalkaas belaayadiisa
iyo cudurrada Rabbigu ku riday, 23 iyo in dalka oo dhammu yahay baaruud, iyo cusbo,
iyo meel guban, oo aan waxba lagu beerin, aanna dhalin, oo aan cawsna ka bixin innaba
sidii markii la afgembiyey Sodom iyo Gomora, iyo Admaah iyo Seboyim oo Rabbigu ku
afgembiyey cadhadiisa iyo xanaaqiisa, 24 markaasay quruumaha oo dhammu odhan
doonaan, Rabbigu muxuu dalkan sidaas ugu galay? Oo kulaylka xanaaqan weyn
micnihiisu waa maxay? 25 Markaasaa dadku waxay odhan doonaan, Maxaa yeelay,
iyagu waxay ka tageen axdigii uu Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood la dhigtay markuu
ka soo bixiyey dalkii Masar, 26 oo intay tageen ayay u adeegeen oo caabudeen ilaahyo
kale oo ayan aqoon, isaguna uusan siin, 27 oo sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu ugu
xanaaqay dalkan, inuu ku soo dejiyo kulli inkaarta kitaabkan ku qoran oo dhan. 28 Oo
Rabbigu dhulkoodii ayuu kaga rujiyey cadho iyo xanaaq iyo dhirif weyn, oo wuxuu ku
dhex tuuray dal kaleeto siday maantadan tahay. 29 Waxyaalaha qarsoon waxaa iska
leh Rabbiga Ilaaheenna ah, laakiinse waxyaalaha la muujiyey waxaa iska leh innaga
iyo carruurteenna weligeenba inaan sharcigan erayadiisa oo dhan yeelno.

30

Kuwa U Soo Noqdaa Rabbiga Way Barakoobaan

1 Oo markii waxyaalahan oo dhammu ay idinku dhacaan, kuwaas oo ah barakada iyo
inkaarta aan idin hor dhigay, oo aad ku xusuusataan quruumaha Rabbiga Ilaahiinna
ahu uu idinku kexeeyey dhexdooda oo dhan, 2 oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah u soo
noqotaan oo aad idinka iyo carruurtiinnuba qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo
dhan ku addeecdaan codkiisa iyo waxyaalahan aan maanta idinku amrayo oo dhan,
3 markaasaa Rabbiga Ilaahiinna ahu idinka celin doonaa maxaabiisnimadiinna, wuuna
idiin naxariisan doonaa, oo mar kaluu idinka soo ururin doonaa quruumihii Rabbiga
Ilaahiinna ahu uu dhexdooda idinku kala firdhiyey oo dhan. 4 Oo haddii masaafirradi-
inna qaarkoodu joogaan meesha samada ugu shishaysa, Rabbiga Ilaahiinna ahu halka-
asuu idinka soo ururin doonaa, oo halkaasuu idinka soo kaxayn doonaa, 5 markaasaa
Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu idin keeni doonaa dalkii awowayaashiin mar hore han-
tiyeen, oo idinna waad hantiyi doontaan, oo wanaag buu idiin samayn doonaa, wuuna

idinka sii badin doonaa intii awowayaashiin ahaan jireen.
6 Oo markaas Rabbiga
Ilaahiinna ahu sida jidhka loo gudo ayuu idinka jari doonaa xumaanta qalbigiinna iyo
tan qalbiga farcankiinna inaad Rabbiga Ilaahiinna ah ka jeclaataan qalbiga oo dhan
iyo nafta oo dhan si aad u noolaataan.
7 Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu inkaarahan oo dhan
wuxuu ku ridi doonaa cadaawayaashiinna iyo kuwa idin neceb oo idin silcin jiray.
8 Oo
idinna waa inaad soo noqotaan, oo aad addeecdaan codka Rabbiga, oo aad yeeshaan
amarradiisa aan maanta idinku amrayo oo dhan.
9 Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu wuxuu
idinku barwaaqayn doonaa shuqulka aad gacanta ku qabataan oo dhan iyo midhaha
jidhkiinna iyo midhaha xoolahiinna, iyo midhaha dhulkiinnaba, waayo, Rabbigu mar
kaluu ku farxi doonaa inuu wanaag idiin sameeyo siduu awowayaashiin ugu farxay oo
kale,
10 haddaad addeecdaan codka Rabbiga Ilaahiinna ah oo aad xajisaan amarradiisa
iyo qaynuunnadiisa ku qoran kitaabkan sharciga, iyo haddaad Rabbiga Ilaahiinna ah
ugu soo noqotaan qalbiga oo dhan iyo nafta oo dhan.

Kaladoorashadii Nolol Iyo Geeri

11 Waayo, amarkan aan maanta idinku amrayo ma aha mid aad idiinku adag, mana
aha mid idinka fog.

12 Oo samadana kuma uu jiro si aad u tidhaahdaan, Bal yaa samada noo kori doona
oo noo keeni doona, oo na maqashiin doona aannu amarkaas yeelnee?
13 Oo baddana
kama uu shisheeyo si aad u tidhaahdaan, Bal yaa badda nooga gudbi doona oo noo keeni
doona, oo na maqashiin doona, aannu amarkaas yeelnee?
14 Laakiinse eraygii waa idiin
dhow yahay, wuxuuna ku jiraa afkiinna iyo qalbigiinna inaad yeeshaan.

15 Bal eega, maanta waxaan idin hor dhigay nolol iyo wanaag, iyo geeri iyo shar,
16 oo waxaan maanta idinku amrayaa inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan, oo aad
jidadkiisa ku socotaan, oo aad wada xajisaan amarradiisa iyo qaynuunnadiisa iyo
xukummadiisa inaad noolaataan oo badataan iyo in Rabbiga Ilaahiinna ahu idinku
barakeeyo dalka aad ugu socotaan inaad hantidaan.
17 Laakiinse haddii qalbigi-
innu sii jeesto, oo aad dhegaysan weydaan, laakiinse laydiin jiito inaad ilaahyo kale
caabuddaan oo u adeegtaan,
18 waxaan maanta idiin caddaynayaa inaad hubaal hallig-
maysaan, oo cimrigiinnu ku dheeraan maayo dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan
inaad gashaan oo aad hantidaan.
19 Maanta waxaan u yeedhayaa samada iyo dhulka
inay idiinku markhaati furaan, inaan idin hor dhigay nolol iyo geeri, iyo barako iyo
inkaar, haddaba sidaas daraaddeed nolosha doorta idinka iyo farcankiinnuba aad
noolaateene,
20 idinkoo Rabbiga Ilaahiinna ah jecel, oo codkiisa addeecaya, oo isaga sii
xajista, waayo, isagu waa noloshiinna iyo dhererka cimrigiinna inaad degganaataan
dalkii Rabbigu ugu dhaartay inuu siinayo awowayaashiin oo ahaa Ibraahim, iyo Isxaaq,
iyo Yacquub.

31

Yashuuca Oo La Wareegay Xilkii Muuse

1 Markaasaa Muuse tegey oo erayadan kula hadlay reer binu Israa'iil oo dhan.
2 Oo
wuxuu iyagii ku yidhi, Maanta waxaan jiraa boqol iyo labaatan sannadood, oo mar
dambe ma bixi karo, mana soo geli karo, oo Rabbiguna wuxuu igu yidhi, Webigan
Urdun ka gudbi maysid.
3 Haddaba waxaa idin hor gudbaya Rabbiga Ilaahiinna ah,
oo hortiinna buu ka baabbi'in doonaa quruumahaas, oo idinna iyaga waad hantiyi
doontaan, oo sidii Rabbigu yidhi, waxaa idin hor kici doona Yashuuca.
4 Oo Rabbigu
wuxuu quruumahaas ku samayn doonaa siduu ugu sameeyey Siixon iyo Coog iyo
dalkoodiiba, kuwaas oo ahaa boqorradii reer Amor ee uu baabbi'iyey.
5 Oo Rabbigu
iyaga gacantiinna buu soo gelin doonaa, oo waa inaad ku samaysaan siduu yahay
amarkii aan idinku amray oo dhan.
6 Haddaba xoog yeesha oo aad u dhiirranaada,

ha baqina, hana ka cabsanina, waayo, waxaa idinla socda Rabbigii Ilaahiinna ahaa.
Idinma gabi doono, idinmana dayrin doono. 7 Markaasaa Muuse Yashuuca u yeedhay,
oo wuxuu reer binu Israa'iil oo dhan hortooda ku yidhi, Xoog yeelo oo aad u dhiirranow,
waayo, waxaad dadkan ula gudbaysaa dalkii Rabbigu awowayaashood ugu dhaartay
inuu iyaga siinayo, oo dalkaas ayaad dhaxalsiin doontaa. 8 Waxaa ku hor socda Rabbiga,
wuuna kula jiri doonaa, kuma gabi doono, kumana dhayrin doono, haddaba ha baqin,
hana qalbi jabin.

Akhrintii Sharciga

9 Markaasaa Muuse sharcigan qoray, oo wuxuu u dhiibay wadaaddadii reer Laawi
oo qaadi jiray sanduuqii axdiga Rabbiga, iyo odayaashii reer binu Israa'iil oo dhan.
10 Markaasaa Muuse iyagii ku amray oo ku yidhi, Haddaba markii toddoba sannadood
dhammaatoba wakhtiga la amray oo sannadda saamaxaadda, oo ah Iidda Waababka,
11 markii reer binu Israa'iil oo dhammu ay u yimaadaan inay Rabbiga Ilaahiinna ah
kaga hor muuqdaan meesha uu dooranayo, waa inaad sharcigan ku akhridaan reer
binu Israa'iil oo dhan hortooda iyagoo maqlaya. 12 Oo soo wada shiriya dadka oo dhan,
ragga, iyo dumarka, iyo dhallaanka, iyo qariibka irdihiinna ku jiraba, inay maqlaan,
oo ay bartaan, oo ay Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsadaan, iyo inay xajiyaan oo wada
yeelaan erayada sharcigan oo dhan, 13 iyo in carruurtooda aan hore u aqoonu ay
maqlaan, oo ay bartaan inay Rabbiga Ilaahiinna ah ka cabsadaan, in alla intaad deggan
tihiin dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan inaad hantidaan.

Caasinimada Reer Binu Israa'iil Oo La Sii Sheegay

14 Markaasaa Rabbigu Muuse ku yidhi, Bal eeg, wakhtigii aad dhiman lahayd waa
soo dhow yahay, haddaba Yashuuca u yeedh oo isdhex taaga teendhada shirka, aan
isaga amar siiyee. Markaasaa Muuse iyo Yashuuca tageen oo teendhadii shirka isdhex
taageen. 15 Kolkaasaa Rabbigu teendhada kaga dhex muuqday tiir daruur ah, oo
tiirkii daruurta ahaa wuxuu ku kor istaagay iriddii teendhada. 16 Markaasaa Rabbigu
Muuse ku yidhi, Bal eeg, waad dhiman doontaa oo awowayaashaa la seexan doontaa,
oo dadkanuna way kici doonaan oo sida naagi ninkeeda ka dhillowday ayay u raaci
doonaan ilaahyada qalaad ee dalka, kuwaasoo ay dhex joogayaan, oo aniga way iga
tegi doonaan oo axdigaygii aan iyaga la dhigtayna way jebin doonaan. 17 Oo kolkaasaa
cadhadaydu ku kululaan doontaa iyaga, waanan ka tegi doonaa, oo wejigaygana waan
ka qarin doonaa, oo iyaga waa la baabbi'in doonaa, oo waxaa ku soo degi doona
masiibo iyo dhibaatooyin badan, oo waxay maalintaas odhan doonaan, Ilaaheenna
aan ina dhex joogin aawadiis sow masiibadanu inooguma soo degin? 18 Oo anna
hubaal maalintaas wejigayga ayaan ka qarin doonaa sharka badan oo ay sameeyeen
aawadiis, maxaa yeelay, iyagu waxay u jeesteen ilaahyo kale. 19 Haddaba gabaygan
qorta, adiguna reer binu Israa'iil bar, oo iyaga afkooda geli, in gabaygaasu ii noqdo
markhaati reer binu Israa'iil ka gees ah. 20 Waayo, markaan iyaga geeyo dalkii aan
awowayaashood ugu dhaartay, dalkaasoo caano iyo malab la barwaaqaysan, oo ay wax
cunaan oo wada dhergaan oo cayilaan, kolkaasay u jeesan doonaan ilaahyo kale, wayna
u adeegi doonaan, anna way i quudhsan doonaan, axdigaygana way jebin doonaan.
21 Oo markii masiibo iyo dhibaatooyin badanu ku soo degaan ayaa gabayganu hortooda
ku markhaati furayaa, waayo, afka farcankoodu ma illoobi doono, maxaa yeelay, waan
ogahay fikirkooda ay ku fikirayaan haddeertan intaanan iyaga geeyn dalkii aan ugu
dhaartay ka hor. 22 Sidaas daraaddeed Muuse ayaa gabaygan isla maalintaas qoray oo
reer binu Israa'iil baray.

23 Oo Rabbigaa Yashuuca ina Nuun amar siiyey oo ku yidhi, Xoog yeelo oo aad
u dhiirranow, waayo, reer binu Israa'iil ayaad geeyn doontaa dalkii aan iyaga ugu
dhaartay, oo anna waan kula jiri doonaa.

24 Oo markii Muuse dhammaystiray sharcigan erayadiisii oo uu kitaab ku qoray ilaa
ay wada dhammaadeen, 25 ayaa Muuse amray reer Laawi oo qaadi jiray sanduuqii
axdiga Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi iyagii, 26 Kitaabkan sharciga qaada, oo waxaad ag
dhigtaan sanduuqa axdiga Rabbiga Ilaahiinna ah inuu halkaas ku ahaado markhaati
idinka gees ah. 27 Waayo, caasinimadiinna iyo madax adkaantiinna waan aqaan. Bal
eeg, intaan weli noolahay oo aan maantadan idinla joogo caasiyiin baad ku ahaydeen
Rabbiga, haddaba intee baad ka sii darnaan doontaan markaan dhinto dabadeed?
28 Haddaba bal ii soo shiriya odayaasha qabiilooyinkiinna oo dhan iyo saraakiishiinna
aan erayadan dhegahooda kula hadlee, oo aan samada iyo dhulkana u yeedha iyaga
ha ku marag fureene. 29 Waayo, waan ogahay in markaan dhinto dabadeed aad
iskharribi doontaan, oo aad jidkii aan idinku amrayna gees uga leexan doontaan, oo ugu dambaystana masiibo baa idinku dhici doonta, maxaa yeelay, waxaad samayn doontaan wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, inaad isaga kaga xanaajisaan shuqulka aad gacmihiinna ku samaysaan.

Gabaygii Muuse

30 Kolkaasaa Muuse shirkii reer binu Israa'iil oo dhan dhegahoodii kula hadlay erayadii gabaygan ilaa ay wada dhammaadeen.

32

1 Samooyinkow, dhegaysta waan hadlayaaye,
Oo dhulkuna ha maqlo erayada afkayga.
2 Cilmigaygu wuxuu u soo da'ayaa sida roobka,
Hadalkayguna wuxuu u soo degayaa sida sayaxa,
Sida roob yaru doogga ugu da'o, iyo sida tiixu biqilka ugu tiixo,
3 Waayo, anigu waxaan naadinayaa magicii Rabbiga.
Idinku weyneeya Ilaaheenna.
4 Isagu waa dhagaxa, shuqulkiisuna waa kaamil,
Waayo, jidadkiisa oo dhammu waa caddaalad,
Isagu waa Ilaah aamin ah, oo aan xumaan lahayn,
Isagu waa xaq, waana caaddil.
5 Way iskharribeen, oo carruurtiisii iyagu ma aha, waa ceebtooda,
Iyagu waa qarni qalloocan oo maroorsan.
6 Dadyahow nacaska ah oo aan xigmadda lahaynu
Ma saasaad Rabbiga ugu abaalguddaan?
War isagu sow ma aha Aabbihiinnii idin soo iibsaday?
Isagaa idin uumay oo idin xoogeeyey.
7 Bal xusuuso waagii hore,
Oo soo garwaaqso qarniyo badan sannadahood,
Aabbahaa weyddii oo wuu ku ogeysiin doonaa,
Odayaashaadana weyddii oo way kuu sheegi doonaan.
8 Markii Ilaaha ugu wada sarreeyaa uu quruumaha dhaxalkooda siiyey,
Oo uu kala soocay binu-aadmiga,
Intii tirada reer binu Israa'iil ahayd
Ayuu dadka soohdimaha u dhigay,
9 Waayo, Rabbiga qaybtiisu waa dadkiisa,
Reer Yacquubna waa saamigii dhaxalkiisa.
10 Wuxuu isaga ka dhex helay dhul lamadegaan ah,
Iyo cidlada baabba'a ah oo ay dugaaggu ka dhex ciyaan.
Hareerihiisuu isku wareejiyey, wuuna xannaaneeyey,

Oo wuxuu isaga u dhawray sida ishiisa inankeeda,
11 Sida gorgorku buulkiisii u lulo,
Oo dhashiisa ugu kor ruxmo,
Oo baalashiisa u kala bixiyo, oo uu u qaado,
Oo garbihiisa ugu xambaaro,
12 Ayaa Rabbiga oo keliya isaga hoggaamiyey,
Oo ilaah qalaadna lama joogin.
13 Wuuna fuuliyey meelaha sarsare ee dhulka,
Oo wuxuu cunay wixii beerta ka baxay,
Wuxuuna ka dhigay inuu nuugo malab dhagaxii ka soo baxay,
Iyo saliid dhagax madow ka soo baxday.
14 Wuxuuna quutay subag lo'aad, iyo caano idaad,
Iyo baraarro baruurtood,
Iyo wananka Baashaan, iyo riyaha,
Iyo sarreenka ugu wanaagsan.
Oo dhiiggii canabkana waxaad ka cabtay khamri.
15 Laakiinse Yeshuruun wuu cayilay, oo wax buu harraatiyey.
Adigu waad cayishay, waanad buurnaatay, oo xaydhaysatay.
Markaasuu ka tegey Ilaahii uumay,
Oo quudhsaday Dhagaxii badbaadadiisa.
16 Waxay isaga kaga hinaasiyeen ilaahyo qalaad,
Oo waxay kaga xanaajiyeen waxyaalo karaahiyo ah.
17 Waxay wax u sadaqeeyeen jinniyo aan Ilaah ahayn,
Iyo ilaahyo ayan iyagu aqoon
Oo ah kuwo cusub oo dhowaan soo baxay,
Oo awowayaashiin ayan ka cabsan jirin.
18 Adigu Dhagaxii ku dhalay ma aad xusuusnid,
Oo waad iska illowday Ilaahii ku dhalay.
19 Rabbiguna wuu arkay, oo wuu nacay,
Maxaa yeelay, wiilashiisii iyo gabdhihiisii ayaa isaga ka xanaajiyey.
20 Oo wuxuu yidhi, Wejigayga waan ka qarin doonaa,
Oo waxaan arki doonaa bal wixii ugu dambaystoodu noqon doonto.
Waayo, iyagu waa qarni aad u qalloocan
Iyo carruur aan iimaan lahayn.
21 Wax aan Ilaah ahayn bay igaga hinaasiyeen,
Oo waxay igaga cadhaysiiyeen waxyaalahoodii aan waxtarka lahayn,
Oo anna waxaan iyaga kaga hinaasin doonaa kuwo aan dad ahayn,
Oo waxaan kaga cadhaysiin doonaa quruun nacas ah.
22 Waayo, dab baa ka qaxmay cadhadaydii,
Oo wuxuu gubaa ilaa meesha ugu hoosaysa ee She'ool,
Dhulkana wuu baabbi'iyaa iyo waxa ka baxaba.
Oo wuxuu dab ku dhejiyaa aasaaska buuraha.
23 Waxaan korkooda ku tuuli doonaa belaayooyin,
Oo fallaadhahaygana iyagaan ku gani doonaa.
24 Waxay ku baabbi'i doonaan gaajo, oo waxay ku guban doonaan kulayl qaxmaya
Iyo halligaad qadhaadh,
Oo waxaan ku diri doonaa ilkaha dugaagga,
Iyo waabayda waxyaalaha ciidda ku gurguurta.
25 Dibadda waxaa ku layn doona seef, guryaha gudahoodana cabsi,
Oo barbaar iyo bikrad iyo naasnuug iyo oday cirro lehba way wada baabbi'i doonaan.

26 Waxaan idhi, Iyaga meel fog baan ku kala firdhin lahaa,
Oo xusuustoodana dadka dhexdiisa waan ka joojin lahaa,
27 Haddaanan ka cabsanin cadowga cadhadiisa,
Waaba intaasoo ay cadaawayaashoodu si xun u macaamiloodaan,
Oo ay yidhaahdaan, Gacantayadii waa sarraysaa,
Oo waxyaalahan oo dhan Rabbigu ma uu samayn.
28 Waayo, iyagu waa quruun aan talo lahayn,
Oo innaba waxgarasho kuma jirto.
29 Bal may caqli yeeshaan, oo ay waxan gartaan,
Oo bal may ka fikiraan ugu dambaystooda!
30 Haddaan Dhagaxoodii iyaga iibin,
Oo aan Rabbigu iyaga gacanta u gelin,
Sidee baa nin keliya kun u eryi karaa?
Labase sidee bay toban kun u didin karaan?
31 Dhagaxoodu ma aha sida Dhagaxayaga.
Oo xataa cadaawayaashayada qudhoodu waxaas way kala gartaan.
32 Waayo, geedcanabkoodu wuxuu ka yimid geedcanabkii Sodom,
Iyo kii ku yiil beerihii Gomora.
Canabkoodu waa midho sumeed,
Rucubyadooduna waa qadhaadh.
33 Khamrigoodu waa jebiso waabaydeed,
Iyo mariidka xun ee jilbiska.
34 Tanu sow ilama kaydsana,
Iyadoo shaabadaysan oo khasnadahayga ku dhex jirta?
35 Aarsasho iyo abaalmarinba anigaa iska leh,
Markay cagtoodu simbiriirixan doonto,
Waayo, maalintii masiibadoodu waa dhow dahay,
Oo waxyaalaha iyaga ku soo kor degi doona ayaa deddejin doona.
36 Maxaa yeelay, Rabbigu dadkiisa wuu xukumi doonaa,
Oo addoommadiisana wuu ka nixi doonaa,
Markuu arko in xooggoodii dhammaaday,
Oo aan midna ku hadhin, mid xidhan iyo mid furan toona.
37 Oo wuxuu odhan doonaa, Bal meeye ilaahyadoodii,
Iyo dhagaxii ay isku halleeyeen,
38 Oo cunay baruurtii allabaryadooda,
Oo cabbay khamrigii qurbaankoodii cabniinka ahaa?
Haddaba ha soo kaceen, oo ha idin caawiyeen,
Oo iyagu ha idin daafaceen.
39 Haddaba bal eega inaan aniga qudhuhu ahay isagii,
Oo aniga mooyaane aan ilaah kale jirin.
Wax baan dilaa, waanan soo nooleeyaa.
Wax baan dhaawacaa, waanan bogsiiyaa.
Mana jiro mid gacantayda wax ka samatabbixin karaa.
40 Waayo, gacantayda ayaan xagga samada kor ugu qaadaa,
Oo waxaan leeyahay, Weligay waan noolahay.
41 Haddaan listo seeftayda dhalaalaysa,
Oo gacantayduna xukun qabsato,
Cadaawayaashayda waan ka aarsan doonaa,
Oo kuwa i necebna waan u abaalgudi doonaa.
42 Fallaadhahayga waan ku sakhraamin doonaa

Kuwa la dilay iyo maxaabiista dhiiggooda,
Oo seeftayduna waxay hilib ka cuni doontaa
Madaxa hoggaamiyayaasha cadowga.
43 Quruumahow, dadkiisa la reyreeya,
Waayo, isagu wuu aaran doonaa dhiiggii addoommadiisa,
Oo cadaawayaashiisana wuu ka aarsan doonaa,
Oo dalkiisa iyo dadkiisana buu u kafaaro gudi doonaa.
44 Markaasaa Muuse yimid oo gabaygan erayadiisii oo dhan kula hadlay dhegihii
dadka, isaga iyo Yashuuca* ina Nuunba. 45 Markaasaa Muuse dhammeeyey hadalkii
uu erayadan oo dhan kula hadlayay reer binu Israa'iil oo dhan, 46 oo wuxuu ku yidhi,
Qalbigiinna ku qabsada kulli erayadan aan maanta idiin sheegay oo dhan, kuwaasoo
aad carruurtiinna ku amri doontaan si ay u dhawraan oo u wada yeelaan sharcigan
erayadiisa oo dhan. 47 Waayo, taasu idiinma aha wax aan waxtar lahayn, maxaa
yeelay, waaba naftiinnii, oo waxyaalahaas daraaddood ayaa cimrigiinnu ugu dheeraan
doonaa dalka aad Webi Urdun uga gudbaysaan inaad hantidaan.

Muuse Oo Ku Dhiman Doona Buur Nebo

48 Oo Rabbigu isla maalintaas qudheeda wuu la hadlay Muuse oo wuxuu ku yidhi,
49 Waxaad fuushaa buurtan Cabaariim, oo ah Buur Nebo oo ku dhex taal dalka reer
Moo'aab, oo ka soo hor jeeda Yerixoo, oo bal waxaad fiirisaa dalka reer Kancaan oo aan
reer binu Israa'iil hantida u siinayo, 50 oo kolkaas ku dhimo buurta aad fuulaysid, oo
dadkaagii la urur, sidii walaalkaa Haaruunba ugu dhintay Buur Xor, oo uu dadkiisii ula
ururay, 51 maxaa yeelay, waad igu xadgudubteen idinkoo reer binu Israa'iil dhex jooga
markaad joogteen biyihii Meriibaah oo ku taal Qaadeesh, oo cidladii Sin ku dhex taal,
waayo, reer binu Israa'iil dhexdooda quduus igagama aydaan dhigin. 52 Haddaba dalka
hortaadaad ka arki doontaa, laakiinse geli maysid dalka aan reer binu Israa'iil siinayo.

33

Muuse Oo Barakeeyey Qabiilooyinka

1 Tanu waa Muuse oo ahaa ninkii Ilaah ducadiisii uu reer binu Israa'iil ugu duceeyey
intuusan dhiman. 2 Isagoo leh,
Rabbigu wuxuu ka yimid Siinay,
Oo Seciir ayuu uga soo kacay iyaga,
Wuxuu ka soo iftiimay Buur Faaraan,
Oo ka yimid tobanka kun oo quduuska ah,
Oo gacantiisa midigtana waxaa iyaga ugu jiray sharci dab ah.
3 Haah, isagu dadyowga wuu jecel yahay.
Kuwiisa quduuska ah oo dhammuna gacantaaday ku jiraan,
Oo iyagu waxay fadhiisteen cagahaaga,
Oo waxay qaadanayaan erayadaada.
4 Muuse wuxuu inagu amray sharci,
Dhaxal u ah shirka reer Yacquub.
5 Oo waxaa Yeshuruun ku jiray boqor.
Markii madaxda dadka qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhammu
Ay soo wada urureen.
6 Ruubeen ha noolaado oo yuusan dhiman,
Oo raggiisu yuusan yaraan.
7 Tanuna waa ducadii uu Yahuudah ugu duceeyey, isagoo leh,
Rabbiyow, codka Yahuudah maqal,

* **32:44** 32.44 Yashuuca = Hoosheeca

Oo isaga dadkiisa soo dhex geli,
Gacmihiisu ha ku filnaadeen,
Oo adiguna ka caawi cadaawayaashiisa.
8 Oo markuu Laawi u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Tummiimkaagii iyo Uuriimkaagii waxay la jiraan kaaga aad jeceshahay,
Oo aad Masaah ku tijaabisay,
Oo aad biyihii Meriibaah agtooda kula dirirtay,
9 Kii aabbihiis iyo hooyadiis yidhi, Anigu ma arag,
Oo walaalihiisna aan aqoonsan,
Oo carruurtiisiina aan aqoon,
Waayo, iyagu erayadaadii way xajiyeen,
Oo axdigaagiina way dhawreen.
10 Waxay reer Yacquub bari doonaan xukummadaada,
Reer binu Israa'iilna sharcigaaga.
Hortaada waxay soo dhigi doonaan foox,
Oo meeshaada allabarigana waxay saari doonaan allabari dhan oo la gubo.
11 Haddaba Rabbiyow xoolihiisa barakee,
Oo shuqulka gacmihiisana aqbal,
Oo kuwii isaga ku kaca iyo kuwa necebna
Dhexda ku dhufo si ayan mar dambe u kicin.
12 Oo markuu Benyaamiin u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Kan Rabbigu jecel yahay wuxuu ammaan u fadhiyi doonaa meel cagtiisa ah,
Oo maalintii oo dhanna gaashaan buu u yahay,
Oo wuxuu deggan yahay garbihiisa dhexdooda.
13 Oo markuu Yuusuf u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Dalkiisu ha ahaado mid Rabbigu ku barakeeyo
Waxyaalaha qaaliga ah oo samada, iyo sayaxa,
Iyo moolka hoos fidsan,
14 Iyo waxyaalaha qaaliga ah oo ah midhaha qorraxda,
Iyo waxyaalaha qaaliga ah oo ah waxyaalaha bilaha soo baxa,
15 Iyo waxyaalaha ugu wanaagsan ee buuraha gaboobay,
Iyo waxyaalaha qaaliga ah oo kuraha daa'imiska ah,
16 Iyo dhulka waxyaalihiisa qaaliga ah iyo buuxnaantiisa,
Iyo kii duurka degganaa raallinimadiisa.
Barakadaasu ha ku soo degto madaxa Yuusuf,
Isagoo ahaa kii walaalihiis laga soocay.
17 Sida dibigiisa curadka ah weynaan buu leeyahay,
Oo geesihiisuna waa sidii geeso gisi,
Oo wuxuu ku hardiyi doonaa dadka dunida dhinacyadeeda jooga oo dhan,
Oo iyagu waa tobanka kun oo reer Efrayim,
Iyo kumaanyaalka reer Manaseh.
18 Oo markuu Sebulun u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Sebulunow, ku farax baxniintaada,
Adiguna Isaakaarow, ku farax teendhooyinkaaga.
19 Iyagu waxay dadka ugu yeedhi doonaan buurta,
Oo halkaasay ku bixin doonaan allabaryada xaqnimada,
Waayo, waxay nuugi doonaan hodantinimada badaha
Iyo bacaadka qasnadihiisa qarsoon.
20 Oo markuu Gaad u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Barako ha ku dhacdo kii reer Gaad ballaadhiya,

Isagu wuxuu u jiifaa sida gool libaax,
Oo wuxuu dillaacsadaa gacanta iyo madaxa dhaladiisa.
21 Isagaa doortay qaybtii kowaad,
Waayo, halkaas qaybtii taliyaha baa lagu kaydiyey,
Wuxuu soo raacay madaxdii dadka,
Oo wuxuu reer binu Israa'iil la sameeyey caddaaladdii Rabbiga iyo xukummadiisiiba.
22 Oo markuu Daan u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Daan waa dhal libaax,
Oo ka soo booda Baashaan.
23 Oo markuu Naftaali u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Naftaaliyow, kaaga raallinimo ka dhergayow,
Oo barakadii Rabbiga ka buuxsantayow,
Adigu hanti galbeedka iyo koonfurta.
24 Oo markuu Aasheer u ducaynayayna wuxuu yidhi,
Aasheer ku wiilasha ku dhex barakaysan ha ahaado,
Oo hana ahaado kan walaalihiis u bogaan,
Oo cagtiisana saliid ha daro.
25 Kabahaagu waxay ahaan doonaan bir iyo naxaas,
Oo intay maalmahaagu yihiin xooggaaguna ha ahaado.
26 Yeshuruunow, wax Ilaah la mid ah ma jiro,
Kaasoo samada u fuula, inuu ku caawiyo,
Cirkana sharaftiisa u fuula.
27 Ilaaha daa'imka ahu waa hoygaaga,
Oo waxaa kaa hooseeya gacmo weligood jira.
Oo cadowgana hortaaduu ka tuuray,
Oo yidhi, Baabbi'i.
28 Oo Israa'iil oo ah isha Yacquub oo keliya
Ammaan buu ku deggan yahay dal sarreen iyo khamri leh,
Oo waxaa samada uga soo da'a sayax.
29 Reer binu Israa'iilow, waad faraxsan tihiin.
Bal yaa idinla mid ah, oo ah dad uu Rabbigu badbaadiyey,
Kaasoo ah gaashaanka caawimaaddiinna,
Iyo seefta sharaftiinna.
Cadaawayaashiinnu way isu kiin dhiibi doonaan,
Oo waxaad cag marin doontaan meelahooda sarsare.

34

Dhimashadii Muuse

1 Markaasaa Muuse bannaankii Moo'aab ka tegey oo wuxuu aaday Buur Nebo, oo
fuulay dhaladii Buur Fisgaah oo Yerixoo ka soo hor jeedda. Kolkaasaa Rabbigu isagii
tusay dalkii Gilecaad oo dhan iyo tan iyo Daan, 2 iyo dalkii reer Naftaali oo dhan, iyo
dalkii reer Efrayim iyo reer Manaseh, iyo dalkii reer Yahuudah oo dhan, tan iyo badda
galbeed, 3 iyo xagga koonfureed, iyo bannaanka dooxada Yerixoo oo ah magaalada
geedaha timireed, iyo tan iyo Socar. 4 Oo Rabbigu wuxuu isagii ku yidhi, Waa kaas
dalkii aan ugu dhaartay Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub oo aan midkood kasta ku idhi,
Dalkaas waxaan siinayaa farcankaaga. Haddaba waxaan ka dhigay inaad indhahaaga
ku aragto, laakiinse xaggaas u gudbi maysid. 5 Sidaas daraaddeed Muuse oo ahaa
addoonkii Rabbigu meeshaasoo ahayd dalkii reer Moo'aab ayuu ku dhintay, sida erayga
Rabbigu ahaa. 6 Oo wuxuu isagii ku aasay dooxada ku taal dalka Moo'aab oo ka soo
hor jeeda Beytfecoor, laakiinse ilaa maantadan la joogo ma jiro nin qabrigiisii yaqaan.
7 Oo Muuse markuu dhintay wuxuu jiray boqol iyo labaatan sannadood, oo haddana

indhihiisu ma aragdarnaan, xooggiisiina kama yaraan. 8 Oo reer binu Israa'iilna
soddon maalmood ayay Muuse ugu ooyayeen bannaankii Moo'aab, haddaba maalmihii
loo barooranayay Muuse way dhammaadeen. 9 Oo Yashuuca ina Nuunna waxaa ka
buuxay ruuxa xigmadda, maxaa yeelay, Muusaa gacmihiisa mar hore saaray, oo reer
binu Israa'iil isagii way maqleen, oo sidii Rabbigu Muuse ku amray ayay sameeyeen.
10 Oo tan iyo waagaasna reer binu Israa'iil kama dhex kicin nebi Muuse la mid ah
oo Rabbigu fool ka fool u yaqaan. 11 Oo ma jirin mid sameeyey calaamooyinkii iyo
yaababkii uu Rabbigu isaga dalkii Masar ugu diray inuu ku sameeyo Fircoon, iyo
addoommadiisii oo dhan, iyo dalkiisii oo dhan, 12 waxyaalahaasoo uu Muuse gacantii
xoogga badnayd oo dhan iyo cabsidii weynayd oo dhan kaga sameeyey reer binu
Israa'iil oo dhan hortooda.

YASHUUCA

Ilaah Wixii Uu Amray Yashuuca

1 Addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa markuu dhintay dabadeed, Rabbigu wuxuu
la hadlay Yashuuca ina Nuun, oo Muuse midiidin u ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
2 Addoonkaygii Muuse ahaa waa dhintay, haddaba kac, oo webigan Urdun ka tallaaba,
adiga iyo dadkan oo dhammuba, oo waxaad u gudubtaan dalka aan siinayo iyaga,
kuwaasoo ah reer binu Israa'iil. 3 Meel kasta oo aad cagta dhigtaanba waan idin siiyey,
sidaan Muuse ugu sheegay. 4 Oo soohdintiinnu waxay noqon doontaa marka laga
bilaabo cidlada, iyo Lubnaantan, iyo xataa tan iyo webiga weyn oo ah Webi Yufraad,
iyo dalka reer Xeed oo dhan, iyo tan iyo badda weyn ee xagga qorraxdu u dhacdo.
5 Cimrigaaga oo dhan ninna isma kaa hor taagi kari doono. Sidaan Muuse ula jiray
ayaan adigana kuula jiri doonaa. Kuma aan gabi doono, kumana aan dayrin doono.
6 Haddaba xoog yeelo, oo aad u dhiirranow, waayo, dadkan waxaad dhaxalsiisaa dalkii
aan ugu dhaartay awowayaashood inaan iyaga siiyo. 7 Xoog uun yeelo, oo aad u
dhiirranow inaad dhawrtid oo aad yeeshid si waafaqsan sharcigii addoonkaygii Muuse
kugu amray oo dhan. Si aad ugu liibaantid meel kastoo aad tagtidba, sharcigaas ha
uga leexan midigta iyo bidixda toona. 8 Kitaabkan sharcigu waa inaanu afkaaga ka
tegin, laakiinse waa inaad u fiirsataa habeen iyo maalinba, si aad u dhawrtid wax
alla waxa ku qoran oo dhan, waayo, markaasaad jidkaaga ku barwaaqoobi doontaa,
waanad liibaani doontaa. 9 Miyaanan kugu amrin? Xoog yeelo, oo aad u dhiirranow.
Ha cabsan, hana qalbi jabin, waayo, Rabbiga Ilaahaaga ahu wuu kula jiraa meel kastoo
aad tagtidba.

10 Markaasaa Yashuuca wuxuu amray saraakiishii dadka, oo ku yidhi, 11 Bal xerada
dhex mara, oo waxaad dadka ku amartaan, oo ku tidhaahdaan, Saadkiinna diyaarsada,
waayo, saddex maalmood waa inaad kaga gudubtaan webigan Urdun inaad gashaan oo
hantidaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu hanti ahaan idiin siinayo.

12 Oo Yashuuca wuxuu la hadlay reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilka reer
Manaseh badhkiis, oo wuxuu ku yidhi, 13 Bal xusuusta eraygii addoonkii Rabbiga oo
Muuse ahaa idinku amray isagoo leh, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa idin nasinayaa, oo
wuxuu idin siin doonaa dalkan. 14 Dumarkiinna, iyo dhallaankiinna, iyo xoolihiinnuba
waxay joogi doonaan dalkii Muuse idinka siiyey Webi Urdun shishadiisa, laakiinse
raggiinna xoogga leh oo hubka sita oo dhammu waa inay walaalahood ka hor gudbaan,
oo ay caawiyaan iyaga, 15 ilaa Rabbigu walaalihiin nasiyo, siduu idinkaba idiin nasiyey,
oo ay iyana hantiyaan dalkii Rabbiga Ilaahiinna ahu iyaga siinayo; oo markaasaad ku
soo noqon doontaan dalkii hantidiinna, oo waad hantiyi doontaan dalkii addoonkii
Rabbiga oo Muuse ahaa idinka siiyey Webi Urdun shishadiisa oo ah xagga qorrax ka
soo baxa. 16 Markaasay Yashuuca ugu jawaabeen, Kulli wixii aad nagu amartay oo dhan
waannu yeeli doonnaa, oo meel alla meeshii aad noo dirtoba waannu tegi doonnaa.
17 Oo sidii aannu Muuse wax walba uga dhegaysan jirnay ayaannu adigana kaaga
dhegaysan doonnaa. Rabbiga Ilaahaaga ahu uun ha kula jiro siduu Muuse ula jiray oo
kale. 18 Oo ku alla kii amarkaaga caasiya oo aan dhegaysan erayadaada iyo wax alla
wixii aad ku amartid oo dhanba, kaas waa in la dilaa; laakiinse xoog yeelo oo aad u
dhiirranow.

2

Raxab Iyo Basaasiintii

1 Markaasaa Yashuuca ina Nuun wuxuu Shitiim si qarsoon uga diray laba nin oo
basaasyo ah, oo wuxuu ku yidhi, Bal taga oo soo ilaaleeya dalka iyo magaalada Yerixoo.
Markaasay tageen, oo waxay galeen guri naag dhillo ah oo magaceeda la odhan jiray
Raxab, oo halkaasay jiifsadeen. 2 Oo markaasaa boqorkii Yerixoo loo sheegay oo
lagu yidhi, Niman reer binu Israa'iil ah ayaa caawa magaalada yimid si ay dalka u
ilaaleeyaan. 3 Markaasaa boqorkii Yerixoo cid u diray Raxab, oo ku yidhi, Soo bixi
nimankii kuu yimid oo gurigaaga galay, waayo, waxay u yimaadeen si ay dalka oo dhan
u ilaaleeyaan. 4 Laakiin naagtii mar horay kaxaysay labadii nin, wayna qarisay; oo
waxay tidhi, Haah, nimankii waa ii yimaadeen, laakiinse ma aan garanaynin meel ay
ka yimaadeen, 5 oo markii iridda la xidhi lahaa oo ay gudcur noqotay ayay nimankii
baxeen. Meeshii nimankii tageenna anigu garan maayo; haddaba dhaqso u raacdeeya,
waayo, waad gaadhi karaysaan. 6 Laakiinse waxay iyagii keentay saqafkii dushiisa,
oo waxay ku qarisay caws linen la yidhaahdo oo ay qummaati ugu dhigtay saqafka
dushiisa. 7 Nimankiina markaasay u raacdaysteen xagga Webi Urdun ilaa meeshii laga
gudbi jiray; oo isla markii kuwii iyaga raacdaynayay baxeen ayaa iriddii la xidhay. 8 Oo
intaanay seexan ka hor ayaa naagtii saqafkii ugu timid iyagii, 9 oo waxay nimankii
ku tidhi, Anigu waan ogahay in Rabbigu dalka idin siiyey, oo cabsidiinnii baa nagu
dhacday, iyo in kuwa dalka deggan oo dhammu ay hortiinna ku dhalaaleen. 10 Waayo,
waxaannu maqalnay sidii Rabbigu hortiinna uga engejiyey biyihii Badda Cas, markii
aad Masar ka soo baxdeen, iyo wixii aad ku samayseen labadii boqor oo Siixon iyo
Coog oo ahaa reer Amor, ee joogay Webi Urdun shishadiisa, oo aad wada baabbi'iseen.
11 Oo isla markii aannu maqalnay ayaannu dhalaalnay, oo idinka daraaddiin ninna
xoog kuma hadhin; maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa Ilaaha samada sare iyo
dhulka hooseba jooga. 12 Haddaba sidaas daraaddeed waan idin baryayaaye, Rabbiga
iigu dhaarta inaad reerka aabbahay ugu roonaanaysaan sidaan idiinku roonaaday
oo kale, oo i siiya calaamo run ah; 13 iyo inaad badbaadinaysaan aabbahay, iyo
hooyaday, iyo walaalahay, iyo waxay haystaan oo dhan, iyo inaad naftayada dhimasho
ka samatabbixinaysaan. 14 Markaasaa nimankii waxay naagtii ku yidhaahdeen, Naf-
tayadu waxay u bixi doontaa tiinna, haddaydnan sheegin xaalkayaga, oo markii Rab-
bigu dalka na siiyo roonaan iyo daacadnimo ayaannu kugula macaamiloon doonnaa.
15 Kolkaasay xadhig daaqadda kaga dhex dejisay, waayo, gurigeedu wuxuu ku yiil
magaalada derbigeeda, oo waxay degganayd derbiga dushiisa. 16 Oo waxay iyagii ku
tidhi, Buurta xaggeeda taga, yaan raacdadu idin heline, oo intii saddex maalmood ah
halkaas ku dhuunta, ilaa ay raacdadu ka soo noqonayso; dabadeedna jidkiinna iska
mara. 17 Kolkaasaa nimankii waxay iyadii ku yidhaahdeen, Bal ogow, annagu eed kuma
yeelan doonno dhaartaadan aad nagu dhaarisay. 18 Markii aannu dalka nimaadno,
xadhiggan dunta guduudan ah waa inaad ku xidhaa daaqaddii aad naga dejisay. Oo
waa inaad guriga gudihiisa ku soo urursataa aabbahaa, iyo hooyadaa, iyo walaalahaa,
iyo reerka aabbahaa oo dhan. 19 Oo waxay ahaan doontaa, in ku alla kii ka baxa
albaabbada gurigaaga oo jidka maraba, uu dhiiggiisu ahaan doono dushiisa, oo annana
aannan eed ku yeelanaynin, iyo in ku alla kii guriga kugula jira haddii far la saaro,
uu dhiiggiisu dushayada ahaan doono. 20 Laakiinse haddaad xaalkayaga sheegto,
de markaas eed kuma yeelan doonno dhaartaadii aad nagu dhaarisay. 21 Kolkaasay
waxay ku tidhi, Sidaad tidhaahdeen ha ahaato. Kolkaasay iska dirtay, oo iyana way ka
tageen; markaasay xadhiggii guduudnaa daaqaddii ku xidhay. 22 Kolkaasay tageen, oo
waxay yimaadeen buurtii, oo halkaasay saddex maalmood joogeen, ilaa ay raacdadii
ka soo noqotay; oo raacdadiina jidka oo dhan bay ka doondooneen, laakiinse ma ay
helin. 23 Markaasaa labadii nin noqdeen; buurtii bay ka degeen, oo intay webigii
gudbeen ayay u yimaadeen Yashuuca ina Nuun; kolkaasay u sheegeen wixii ku dhacay
oo dhan. 24 Oo waxay Yashuuca ku yidhaahdeen, Sida runta Rabbigu dalka oo dhan

gacmaheennuu geliyey, oo weliba, kuwa dalka deggan oo dhammu horteenay ku
dhalaalayaan kulligood.

3

Ka Gudbiddii Webiga Urdun

1 Markaasaa Yashuuca wuxuu kacay aroor hore, oo Shitiim way ka guureen, oo Webi
Urdun yimaadeen, isagii iyo reer binu Israa'iil oo dhan, oo halkaasay degeen intaanay
gudbin ka hor. 2 Oo saddex maalmood dabadeed saraakiishii xeraday dhex mareen,
3 oo waxay dadkii ku amreen oo ku yidhaahdeen, Markaad aragtaan sanduuqii axdiga
Rabbiga Ilaahiinna ah, iyo wadaaddada reer Laawi oo isaga sida waa inaad meeshiinna
ka guurtaan, oo daba gashaan isaga. 4 Oo weliba waa in meel bannaan oo qiyaasteedu
dhan tahay laba kun oo dhudhun idiin dhexaysaa idinka iyo sanduuqa. Ha u soo
dhowaanina isaga, si aad u ogaataan jidkii aad mari lahaydeen; waayo, idinku hadda
ka hor ma aydaan marin jidkan. 5 Markaasaa Yashuuca wuxuu dadkii ku yidhi, Quduus
iska dhiga, waayo, berri Rabbigu wuxuu dhexdiinna ku samayn doonaa waxyaalo yaab
leh. 6 Oo Yashuuca wadaaddadii buu la hadlay, oo ku yidhi, Sanduuqa axdiga qaada,
oo dadka ka hor gudba. Kolkaasay waxay qaadeen sanduuqii axdiga, oo dadkiina way
ka hor mareen. 7 Markaasaa Rabbigu Yashuuca ku yidhi, Maantaan bilaabayaa inaan
kugu weyneeyo reer binu Israa'iil hortooda, inay ogaadaan in sidii aan Muuse ula jiray,
aan adigana kuula jiri doono. 8 Oo waa inaad amartaa wadaaddada sanduuqa axdiga
sida, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markii aad gaadhaan biyaha Webi Urdun qarkooda
waa inaad Webi Urdun isdhex taagtaan.
9 Markaasaa Yashuuca wuxuu reer binu Israa'iil ku yidhi, Kaalaya halkan, oo maqla
erayada Rabbiga Ilaahiinna ah. 10 Oo Yashuuca wuxuu yidhi, Sidan baad ku ogaan
doontaan in Ilaaha nool idin dhex joogo, iyo inuu shakila'aan hortiinna ka eryi doono
reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Xiwi, iyo reer Feris, iyo reer Girgaash, iyo reer
Amor, iyo reer Yebuus. 11 Bal eega, Rabbiga dhulka oo dhan sanduuqiisii axdiga ayaa
idin hor maraya xagga Webi Urdun dhexdiisa. 12 Haddaba sidaas daraaddeed laba
iyo toban nin ka soo bixiya qabiilooyinka reer binu Israa'iil, qabiil walba nin. 13 Oo
markii wadaaddada sida sanduuqa Rabbiga ah Rabbiga dhulka oo dhan ay calaacalaha
cagahoodu taabtaan biyaha Webi Urdun, ayaa biyaha Webi Urdun kala go'i doonaan,
kuwaasoo ah biyaha kor ka imanaya, oo markaasay meel istaagi doonaan iyagoo
tuulan. 14 Oo markii dadku ka tegey teendhooyinkooda si ay Webi Urdun uga gudbaan
aawadeed, iyadoo ay ka horreeyaan wadaaddada sida sanduuqii axdiga, 15 oo markii
kuwa sanduuqa sida ay soo gaadheen Webi Urdun, oo wadaaddada sida sanduuqa
ay cagahoodu galeen biyaha qarkooda, (waayo, xilliga waxgoosashada oo dhan Webi
Urdun qararkiisa oo dhan buu buuxdhaafaa) 16 ayay biyaha kor ka imanayay istaageen,
iyagoo tuulan, oo meel aad u fog bay istaageen oo u dhow magaalada la yidhaahdo
Aadaam oo ku ag taal Saaretaan. Kuwii hoos u kacay xagga badda Caraabaah, taasoo
ah Badda Cusbada leh, iyana kulligood waa go'een; oo dadkii wuxuu u gudbay meel ku
toosan Yerixoo. 17 Oo wadaaddadii siday sanduuqii axdiga Rabbiga waxay istaageen
dhul engegan oo Webi Urdun dhexdiisa ah, oo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ku
gudbeen dhul engegan, ilaa ay quruuntii oo dhammu ka wada gudubtay Webi Urdun.

4

1 Oo markii quruuntii oo dhammu ay ka wada gudubtay Webi Urdun, ayaa Rabbigu
Yashuuca la hadlay, oo ku yidhi, 2 Dadka kala bax laba iyo toban nin, qabiil walba nin,
3 oo waxaad iyaga ku amartaa oo ku tidhaahdaa, Webi Urdun dhexdiisa oo ah meeshii
cagaha wadaaddadu istaageen, waxaad ka qaaddaan laba iyo toban dhagax, oo waxaad

ula gudubtaan dhanka kale, oo waxaad dhigtaan meeshaad caawa ku dhaxaysaan.
4 Markaasaa Yashuuca u yeedhay laba iyo tobankii nin, oo uu ka diyaariyey reer binu
Israa'iil, oo qabiil walbana nin buu ka soo soocay. 5 Oo Yashuuca wuxuu ku yidhi
iyagii, Ka hor gudba sanduuqa Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waxaad tagtaan Webi Urdun
dhexdiisa, oo midkiin waluba dhagax garabka ha ku qaado, inta reer binu Israa'iil
qabiilooyinkooda tiradoodu tahay, 6 in taasu idiin ahaato calaamo idin dhex taal, oo
wakhtiga soo socda markii carruurtiinnu idin weyddiiyaan, oo idinku yidhaahdaan,
Maxaad ula jeeddaan dhagaxyadan? 7 Waxaad ku odhan doontaan, Sababtu waxa
weeye, biyihii Webi Urdun baa ku hor kala go'ay sanduuqa axdiga Ilaah; oo markii
uu ka gudbayay Webi Urdun ayay biyihii Webi Urdun kala go'een; oo dhagaxyadanu
xusuus bay u ahaan doonaan reer binu Israa'iil weligood. 8 Oo reer binu Israa'iil
waxay yeeleen sidii Yashuuca ku amray, oo waxay Webi Urdun dhexdiisa ka qaadeen
laba iyo toban dhagax, oo ah intii qabiilooyinka reer binu Israa'iil tiradoodu ahayd
sidii Rabbigu u sheegay Yashuuca, oo waxay u gudbiyeen meeshii ay ku dhaxeen, oo
halkaasay dhigeen. 9 Oo Yashuuca wuxuu laba iyo toban dhagax qotomiyey Webi
Urdun dhexdiisa, taasoo ah meeshii wadaaddada sida sanduuqa axdiga ay cagahoodu
istaageen; oo ilaa maantadan weli meeshii bay jiraan. 10 Waayo, wadaaddadii siday
sanduuqa waxay istaageen Webi Urdun dhexdiisa, ilaa ay dhammaadeen wax waluba
wixii Rabbigu ku amray Yashuuca inuu dadka kula hadlo, sidii wixii Muuse ku amray
Yashuuca oo dhan, oo dadkiina way degdegeen oo gudbeen. 11 Oo waxaa dhacday
markii ay dadkii oo dhammu wada gudbeen inuu sanduuqii Rabbiguna gudbay, isaga
iyo wadaaddadiiba, dadkii oo arka. 12 Oo reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii
reer Manaseh badhkiis ayaa reer binu Israa'iil ka hor gudbay, iyagoo hub leh, sidii
Muuse kula hadlay iyaga. 13 Qiyaas afar kun oo nin oo hub leh oo dagaal diyaar u ah
ayaa Rabbiga hortiisa ka gudubtay oo dagaal ugu kacday xagga bannaanka Yerixoo.
14 Oo maalintaas Rabbigu wuxuu Yashuuca ku weyneeyey reer binu Israa'iil oo dhan
hortooda; oo cimrigiisii oo dhanba way ka cabsadeen isagii, sidii ay Muuse uga baqi
jireen oo kale.
15 Markaasaa Rabbigu Yashuuca la hadlay, oo ku yidhi, 16 Wadaaddada sanduuqa
maragga sida waxaad ku amartaa inay ka soo baxaan Webi Urdun. 17 Oo sidaas
daraaddeed Yashuuca baa amray wadaaddadii, oo ku yidhi, Ka soo baxa Webi Urdun.
18 Oo markii wadaaddadii siday sanduuqa axdigii Rabbiga ay ka soo dhex bexeen Webi
Urdun, oo ay cagaha u qaadeen dhul engegan, ayay biyihii Webi Urdun meeshoodii
ku soo noqdeen, oo ay qararkiisii oo dhan ka daateen sidii markii hore. 19 Oo dadku
waxay Webi Urdun ka soo bexeen maalintii tobnaad oo bishii kowaad, oo waxay degeen
Gilgaal oo xagga bari ka xigta Yerixoo. 20 Oo laba iyo tobankii dhagax oo ay ka soo
qaadeen Webi Urdun dhexdiisa ayuu Yashuuca qotomiyey Gilgaal. 21 Markaasuu ka
hadlay reer binu Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Wakhtiga soo socda markii carruurtiinnu
aabbayaashood weyddiiyaan, oo yidhaahdaan, Maxaad ula jeeddaan dhagaxyadan?
22 Waxaad carruurtiinna ogeysiisaan, oo ku tidhaahdaan, Reer binu Israa'iil Webigan
Urdun waxay kaga soo gudbeen dhul engegan. 23 Waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah baa
hortiinna ka engejiyey biyihii Webi Urdun, ilaa aad ka soo gudubteen, sidii Rabbiga
Ilaahiinna ahu u galay Badda Cas oo kale, tii uu hortayada ka engejiyey ilaa aannu ka
gudubnay, 24 si ay dadka dhulka jooga oo dhammu u ogaadaan gacanta Rabbigu inay
xoog badan tahay; oo ay weligood uga cabsadaan Rabbiga Ilaahiinna ah.

5

Gudniinkii Laga Sameeyey Gilgaal

1 Oo boqorradii reer Amor oo dhan oo joogay Webi Urdun xaggiisa shishe oo galbeed,
iyo boqorradii reer Kancaan oo dhan oo badda dhinaceeda degganaa, markay maqleen

sida Rabbigu biyihii Webi Urdun u engejiyey reer binu Israa'iil hortooda ilaa aannu soo
wada gudubnay, ayay wada dhalaaleen, oo xoog dambena kuma jirin, reer binu Israa'iil
aawadood.
2 Oo markaasuu Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Waxaad samaysaa mindiyo
dhagax adag ah, oo reer binu Israa'iil haddana ku gud mar labaad. 3 Markaasaa
Yashuuca wuxuu samaystay mindiyo dhagax adag ah, oo wuxuu reer binu Israa'iil ku
guday meel la yidhi Buurta Buuryada. 4 Oo Yashuuca sababtii uu u gudayna waxay
ahayd sidan: dadkii dalkii Masar ka soo baxay oo dhammu, intii labka ahayd, xataa
raggii dagaalyahannada ahaa oo dhammuba waxay ku dhinteen cidlada intay jidka ku
jireen markay Masar ka soo bexeen dabadeed. 5 Oo dadkii soo baxay oo dhammu way
gudnaayeen; laakiinse kulli dadkii cidlada ku dhashay intay jidka ku jireen markay
Masar ka soo bexeen dabadeed, kuwaas lama gudin. 6 Waayo, reer binu Israa'iil waxay
cidlada dhex socdeen afartan sannadood, ilaa quruuntii oo dhan ay ka dhammaadeen
xataa raggii dagaalyahannada ahaa oo Masar ka soo baxay oo dhammu, waayo, waxay
maqli waayeen codkii Rabbiga; kuwaas oo Rabbigu ugu dhaartay inaanu u oggolaanayn
inay arkaan dalkii Rabbigu ugu dhaartay awowayaashood inuu annagana siin doono,
dalkaas oo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan. 7 Oo carruurtoodii oo uu
Rabbigu meeshoodii ka kiciyey, ayaa Yashuuca guday; maxaa yeelay, waxay ahaayeen
buuryoqab, waayo, jidka laguma soo gudin. 8 Oo markay quruuntii oo dhan wada
gudeen, waxay iska joogeen meelahoodii ahaa xerada dhexdeeda ilaa ay ka bogsadeen.
9 Oo Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Maantaan idinka rogay ceebtii Masar, oo sidaas
daraaddeed meeshaas ilaa maantadan la joogo waxaa lagu magacaabaa Gilgaal.
10 Oo reer binu Israa'iil waxay degeen Gilgaal; oo bisha maalinteedii afar iyo tobnaad
markay fiidkii ahayd ayay bannaankii Yerixoo ku sameeyeen Iiddii Kormaridda. 11 Oo
maalintii Iidda Kormaridda ka dambaysay waxay cuneen hadhuudhkii dalkii ka baxay,
kaas oo ahaa kibis aan khamiir lahayn, iyo hadhuudh la dubay, maalintaas qudheeda.
12 Oo maannadiina maalintii dambe ayay ka joogsatay, markay cuneen hadhuudhkii
dalkii ka baxay dabadeed, oo reer binu Israa'iilna ma ay helin maanna dambe, laakiinse
sannaddaas waxay cuneen midhihii dalkii Kancaan ka baxay.

Qabsashadii Yerixoo

13 Oo markii Yashuuca joogay Yerixoo agteeda ayuu indhihiisa kor u taagay oo wax
fiiriyey, oo wuxuu arkay nin isaga ka soo hor jeeda oo seeftiisii oo gal la' gacanta ku
haysta. Markaasaa Yashuuca intuu u tegey ku yidhi, War ma annagaad nala gees tahay
mise colkayagaad la gees tahay? 14 Markaasuu isna wuxuu ku yidhi, Maya; laakiinse
waxaan haatan u imid inaan madax u ahaado ciidanka Ilaah. Markaasaa Yashuuca
wejigiisii dhulka saaray, wuuna sujuuday, oo wuxuu isagii ku yidhi, Sayidkaygiiyow,
maxaad anoo addoonkaaga ah igu odhan lahayd? 15 Markaasaa kii ciidanka Rabbiga
madax u ahaa wuxuu Yashuuca ku yidhi, Kabtaada iska siib, waayo, meeshaad ku
taagan tahay waa quduus. Oo Yashuucana sidaasuu yeelay.

6

1 (Haddaba Yerixoo waxaa loo xidhay reer binu Israa'iil aawadood; oo lamana geli
jirin, lagamana bixi jirin.) 2 Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Bal eeg,
adigaan gacanta kuu geliyey Yerixoo, iyo boqorkeeda, iyo ragga xoogga leh. 3 Oo
waa inaad magaalada hareeraysaan, oo raggiinna dagaalyahannada ah oo dhammu
magaalada mar ku soo wareega. Oo sidaas waxaad yeeshaan lix maalmood. 4 Oo
toddoba wadaad waa inay sanduuqa hortiisa socdaan iyagoo wata toddoba buun oo
wanan geesahood ah, oo maalinta toddobaad waa inaad magaalada ku soo wareegtaan
toddoba jeer, oo wadaaddaduna waa inay buunanka afuufaan. 5 Oo markay aad u

afuufaan buunanka wananka geesahooda ah, oo idinku aad maqashaan dhawaaqa
buunka, dadka oo dhammu qaylo dheer waa inay ku qayliyaan, oo markaasaa der-
biga magaaladu meeshiisa ku dhici doonaa, dadkuna waa inuu nin waluba hortiisa
qummaati ugu socdaa. 6 Markaasaa Yashuuca ina Nuun wadaaddadii u yeedhay, oo ku
yidhi, Sanduuqa axdiga kor u qaada, oo sanduuqa Rabbiga toddoba wadaad ha la hor
socdeen toddoba buun oo wanan geesahood ah. 7 Oo waxay dadkii ku yidhaahdeen,
Socda oo magaalada hareereeya, oo ragga hubka sitaana ha ka hor mareen sanduuqa
Rabbiga. 8 Oo sidii bay noqotay. Markii Yashuuca la hadlay dadkii waxaa socday
oo Rabbiga hortiisa maray toddobadii wadaad oo sidda toddobadii buun oo wanan
geesahood ah; oo waxay afuufeen buunankii; oo sanduuqii axdiga Rabbiguna waa lala
daba socday. 9 Oo raggii hubka sitayna waxay hor socdeen wadaaddadii buunanka
afuufayay, oo ururkii intiisii kalena waxay daba socdeen sanduuqa, oo wadaaddaduna
buunankay afuufayeen intay socdeen. 10 Oo Yashuuca wuxuu dadkii ku amray oo ku
yidhi, Waa inaydnaan qaylin, codkiinnana waa inaan la maqlin, afkiinnana eray qudh
ah yaanu ka soo bixin, ilaa maalintii aan idinku amro inaad qaylisaan; oo markaas waa
inaad qaylisaan. 11 Oo sidaasuu sanduuqii Rabbiga ugu soo wareejiyey magaaladii, oo
mar bay ku soo wareegeen hareeraheeda; oo markaasay ku noqdeen xeradii, waxayna
u hoydeen xeradii.

12 Markaasaa Yashuuca wuxuu kacay aroor hore, oo wadaaddadiina waxay kor u
qaadeen sanduuqii Rabbiga. 13 Toddobadii wadaad oo sidday toddobadii buun oo
wanan geesahood ahna, waxay had iyo goorba hor socdeen sanduuqii Rabbiga, oo
waxay afuufeen buunankii; oo raggii hubka sitayna iyagay ka horreeyeen; ururkii
intiisii kalena waxay daba socdeen sanduuqii Rabbiga, wadaaddaduna waxay afuu-
fayeen buunankii intay socdeen. 14 Oo maalintii labaadna mar bay ku soo wareegeen
magaaladii, oo waxay ku noqdeen xeradii; oo sidaasay intii lix maalmood ah yeeleen.
15 Oo maalintii toddobaad aroor horay keceen markii waagu beryay, oo sidii oo kale
ayay magaaladii toddoba jeer ugu soo wareegeen; laakiin maalintaas ayay magaalada
toddoba jeer ku soo wareegeen. 16 Oo markii toddobaad, markii wadaaddadii afuufeen
buunankii ayaa Yashuuca dadkii ku yidhi, Qayliya, waayo, Rabbigu waa idin siiyey
magaalada. 17 Oo magaalada waa inay xaaraan ka noqoto cid kale Rabbiga mooyaane,
iyada iyo waxa gudaheeda ku jiraba; waxaa keliyahoo ka noolaanaya dhillada la
yidhaahdo Raxab iyo inta guriga kula jirta oo dhan, maxaa yeelay, waxay qarisay
basaasyadii aannu dirnay. 18 Oo idinku waa inaad si walba isaga dhawrtaan waxa
la xarrimay, waayo, waaba intaasoo markii aad xarrintaan, aad haddana wax ka
qaadataan alaabtii la xarrimay. Sidaas haddaad yeeshaan waxaad xaaraan ka dhigi
doontaan oo aad dhibi doontaan xerada reer binu Israa'iil. 19 Laakiinse lacagta,
iyo dahabka, iyo alaabta naxaasta iyo birta ah oo dhammu waxay quduus u yihiin
Rabbiga, oo iyaga waa in la soo geliyaa khasnadda Rabbiga. 20 Sidaas daraaddeed
dadkii way qayliyeen, oo wadaaddadiina buunankii bay afuufeen, oo markii dadkii
maqleen dhawaaqii buunka ayaa dadkii ku qayliyey qaylo dheer, oo markaasaa der-
bigii meeshiisii ku dhacay, oo sidaasay dadkiina ku galeen magaaladii, oo nin waluba
hortiisuu qummaati ugu socday, oo magaaladii bay qaateen. 21 Markaasay wax alla
wixii magaalada ku jiray wada baabbi'iyeen, raggii iyo dumarkii, iyo dhallinyaradii
iyo kuwii da'da weynaaba, iyo dibidii iyo idihii, iyo dameerradiiba, kulli waxay ku
laayeen seef. 22 Oo Yashuuca wuxuu ku yidhi labadii nin oo dalka soo basaastay, Gurigii
dhillada gala, oo ka soo bixiya naagtii, iyo wax alla waxa ay haysato sidii aad iyada
ugu dhaarateen. 23 Oo markaasay dhallinyaradii basaasyada ahaa gurigii galeen oo soo
bixiyeen Raxab, iyo aabbeheed iyo hooyadeed, iyo walaalaheed, iyo wixii ay haysatay
oo dhan, oo qaraabadeedii oo dhanna way soo bixiyeen, oo waxay geeyeen xeradii reer
binu Israa'iil dibaddeeda. 24 Markaasay magaaladii iyo wixii ku jirayba dab ku gubeen,

oo waxay keliyahoo khasnaddii Rabbiga geliyeen lacagtii iyo dahabkii, iyo alaabtii
naxaasta iyo birta ahayd. 25 Laakiinse wuxuu Yashuuca badbaadiyey dhilladii Raxab,
iyo reerkii aabbeheed, iyo wixii ay haysatay oo dhan, oo ilaa maantadan la joogo waxay
dhex deggan tahay reer binu Israa'iil, waayo, waxay qarisay basaasyadii Yashuuca u
diray inay Yerixoo soo basaasaan. 26 Markaasaa Yashuuca dhaariyey, oo wuxuu iyagii
ku amray, oo ku yidhi, Kii kaca oo dhisa magaalada Yerixoo Rabbiga hortiisa inkaaru ha
ku dhacdo. Markuu aasaaskeeda dhigo curadkiisuu waayi doonaa, markuu irdaheeda
dhisona wiilkiisa ugu yar. 27 Haddaba Rabbigu wuxuu la jiray Yashuuca, oo warkiisiina
wuxuu gaadhay dalkii oo dhan.

7

Dembigii Caakaan

1 Laakiinse reer binu Israa'iil waxay ku xadgudbeen alaabtii la xarrimay, waayo,
waxaa alaabtii la xarrimay qaar qaatay Caakaan ina Karmii, ina Sabdii, oo ahaa ina
Serax, oo ahaa qabiilka Yahuudah; oo markaasaa Rabbigu aad ugu cadhooday reer binu
Israa'iil.

2 Oo Yashuuca wuxuu niman ka diray Yerixoo oo u diray Aacii, taasoo ku tiil
Beytaawen dhinaceeda, oo xagga bari ka jirtay Beytel. Oo intuu la hadlay wuxuu
iyagii ku yidhi, Bal taga oo dalka soo basaasa. Oo nimankii intay tageen ayay Aacii
soo basaaseen. 3 Oo markaasay Yashuuca ku soo noqdeen, oo waxay ku yidhaahdeen,
Dadka oo dhammu yaanay wada tegin; laakiinse laba ama saddex kun oo nin ha tageen,
oo ha baabbi'iyeen Aacii; oo dadka oo dhan halkaas ha ku daalin, maxaa yeelay, iyagu
way yar yihiin. 4 Sidaas daraaddeed waxaa dadkii ka tegey oo halkaas u kacay in saddex
kun oo nin ku dhow, oo waxay ka hor baqdeen dadkii reer Aacii. 5 Oo markaasaa dadkii
reer Aacii waxay iyagii ka laayeen lix iyo soddon nin; oo magaalada iriddeedii ayay ka
eryadeen tan iyo Shebaariim, oo waxay ku laayeen meesha dhaadhaca ah, markaasaa
dadkii qalbigiisii dhalaalay, oo biyo oo kale noqday. 6 Markaasaa Yashuuca intuu
dharkiisii jeexjeexay ayuu wejiga dhulka saaray oo wuxuu ku hor sujuuday sanduuqii
Rabbiga tan iyo fiidkii, isaga iyo waayeellada reer binu Israa'iilba; oo waxay madaxa
iska mariyeen boodh. 7 Markaasaa Yashuuca wuxuu yidhi, Way, Sayidow, Rabbiyow,
ma waxaad dadkan Webi Urdun uga soo gudbisay inaad nagu riddo gacmaha reer
Amor iyo inaad na halligto? Waxaa noo wanaagsanaan lahaa inaannu degno Webi
Urdun shishadiisa oo halkaas raalli ku ahaanno. 8 Sayidow, maxaan idhaahdaa mar
hadday reer binu Israa'iil cadaawayaashoodii dhabarka u jeediyeen? 9 Maxaa yeelay,
reer Kancaan iyo kuwa dalka deggan oo dhammu waxay maqli doonaan warkaas,
oo markaasay na hareerayn doonaan oo ay magacayaga dhulka ka tiri doonaan; oo
markaas maxaad u samaynaysaa magacaaga weyn? 10 Markaasaa Rabbigu wuxuu
Yashuuca ku yidhi, Sara joogso, maxaad sidaas wejigaaga isugu tuurtay? 11 Reer binu
Israa'iil way dembaabeen; xataa weliba waxay ku xadgudbeen axdigaygii aan iyaga
ku amray; xataa waxay wax ka qaadeen alaabtii la xarrimay, oo wax bay xadeen,
khiyaanana way sameeyeen, oo waxay weliba ku dhex darsadeen alaabtoodii. 12 Oo
sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil cadaawayaashooda isma hor taagi karaan, oo
cadaawayaashooday dhabarka u jeediyeen, maxaa yeelay, waxay noqdeen wax la
xarrimay. Anigu mar dambe idinla jiri maayo, inaad alaabtii la xarrimay dhexdiinna
ka baabbi'isaan mooyaane. 13 Kac, oo dadka quduus ka dhig, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Berri quduus iska dhiga, waayo, Rabbiga ah Ilaaha Israa'iil wuxuu leeyahay, Reer binu
Israa'iilow, waxaa idinku dhex jira alaab la xarrimay, oo isma aad hor taagi kartaan
cadaawayaashiinna, ilaa aad dhexdiinna ka fogaysaan alaabtii la xarrimay. 14 Haddaba
aroorta waxaa laydiin soo dhowayn doonaa qabiil qabiil, oo qabiilkii Rabbigu soo sooco
ha ii soo dhowaado iyagoo reer reer ah; oo haddana reerkii Rabbigu soo sooco, ha iigu

soo dhowaadeen xaas xaas; oo haddana xaaskii Rabbigu soo sooco nin nin ha iigu soo
dhowaadeen. [15] Oo kii laga helo alaabtii la xarrimay dab baa lagu gubi doonaa isaga
iyo wuxuu haysto oo dhanba; maxaa yeelay, wuxuu ku xadgudbay axdigii Rabbiga, oo
wuxuu reer binu Israa'iilna ku dhex sameeyey xumaan.
[16] Markaasaa Yashuuca wuxuu kacay aroor hore, oo wuxuu reer binu Israa'iil
u soo dhoweeyey qabiil qabiil, oo markaasaa waxaa la soocay qabiilkii Yahuudah.
[17] Markaasuu hadda wuxuu soo dhoweeyey qabiilkii Yahuudah; oo wuxuu ka soocay
reerkii Serax. Markaasuu xaaskii Serax u soo dhoweeyey nin nin, oo waxaa lala
baxay Sabdii. [18] Markaasuu reerkiisii nin nin u soo dhoweeyey, kolkaasaa waxaa
la soocay Caakaan ina Karmii, ina Sabdii, oo ahaa ina Serax ee qabiilkiisuna ahaa
Yahuudah. [19] Markaasaa Yashuuca wuxuu Caakaan ku yidhi, Wiilkaygiiyow, waan ku
baryayaaye, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil ammaan, oo isaga wax u qiro; oo anna
hadda ii sheeg waxaad samaysay, oo ha iga qarinin. [20] Markaasaa Caakaan wuxuu
Yashuuca ugu jawaabay, Sida runta ah waan ku dembaabay Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil, oo waxaan sameeyey sidaas iyo sidaas: [21] markaan alaabtii boolida ahayd
ku dhex arkay dhar wanaagsan oo Baabuloon laga keenay, iyo laba boqol oo sheqel oo
lacag ah, iyo waslad dahab ah oo miisaankeedu yahay konton sheqel ayaan damcay,
oo qaatay, oo bal eeg waxay haatan ku qarsoon yihiin dhulka meel teendhadayda
dhexdeeda ah, lacagtuna way ka hoosaysaa. [22] Markaasaa Yashuuca cid u diray, oo
teendhaday ku ordeen, oo bal eeg, alaabtii waxay ku qarsoonayd teendhadiisii, oo
waxaa ka hoosaysay lacagtii. [23] Oo markaasay ka bixiyeen teendhadii dhexdeedii, oo
waxay u keeneen Yashuuca, iyo reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxay hor dhigeen
Rabbiga. [24] Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhan oo isaga la jira waxay
qaadeen Caakaan ina Serax, iyo lacagtii, iyo dharkii, iyo wasladdii dahabka ahayd,
iyo Caakaan wiilashiisii, iyo gabdhihiisii, iyo dibidiisii, iyo dameerradiisii, iyo idihiisii,
iyo teendhadiisii, iyo wixii uu haystay oo dhan; oo waxay keeneen dooxadii Caakoor.
[25] Markaasaa Yashuuca wuxuu yidhi, War maxaad noo dhibtay? Rabbiguna maantuu
ku dhibi doonaaye. Markaasaa reer binu Israa'iil oo dhammu waxay isaga la dheceen
dhagaxyo; oo haddana waxay iyaga ku gubeen dab, oo dhagaxyona way la dheceen.
[26] Oo waxay ku kor tuuleen dhagaxyo badan oo jira ilaa maantadan la joogo. Markaasaa
Rabbigu ka soo noqday cadhadiisii kululayd. Sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii
waxaa loo bixiyey Dooxadii Caakoor, oo waa loo yaqaanna ilaa maantadan la joogo.

8

Aacii Oo La Baabbi'iyey

[1] Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Ha cabsan, hana qalbi jabin. Ragga
dagaalyahannada ah oo dhan kaxayso, oo kac oo waxaad tagtaa xagga Aacii, oo bal
eeg, adigaan gacanta ku geliyey boqorka Aacii, iyo dadkiisa, iyo magaaladiisa, iyo
dalkiisaba; [2] oo Aacii iyo boqorkeedaba waxaad ku samaysaa wixii aad ku samaysay
Yerixoo iyo boqorkeedii; alaabteeda iyo xoolaheedase waa inaad dhacdaan oo qaa-
dataan. Oo magaalada xagga dambe ka gaad. [3] Sidaas daraaddeed Yashuuca waa kacay,
isagii iyo raggii dagaalyahannada ahaa oo dhammu, si ay Aacii u tagaan, oo Yashuuca
wuxuu dooray soddon kun oo nin oo ah rag xoog leh, oo wuxuu diray goor habeennimo
ah. [4] Oo wuxuu ku amray oo ku yidhi, Bal maqla, waxaad gaaddaan magaalada
xaggeeda dambe, oo ha ka fogaanina magaalada, laakiinse kulligiin diyaar ahaada;
[5] oo aniga iyo dadka ila jira oo dhammuba waxaannu u dhowaan doonnaa magaalada,
oo markay dibadda noogu soo baxaan sida kolkii ugu horraysay, waannu ka carari
doonnaa hortooda. [6] Markaasay na soo eryan doonaan ilaa aannu iyaga magaalada
ka fogayno; waayo, waxay is-odhan doonaan, Sidii markii ugu horraysay bay naga
cararayaan, oo sidaasaannu uga hor carari doonnaa iyaga. [7] Oo markaas waa inaad

gaadmada ka timaadaan, oo aad magaalada qabsataan, waayo, Rabbiga Ilaahiinna ah
ayaa gacanta idiin gelin doona iyada. 8 Oo markii aad magaalada qabsataan, waa inaad
dab qabadsiisaan magaalada, oo waxaad yeeshaan si waafaqsan ereyga Rabbiga; bal
eega, sidaasaan idinku amraye. 9 Markaasaa Yashuuca iyagii diray; oo waxay tageen
meeshii gaadmada, oo waxay joogeen meel u dhaxaysa Beytel iyo Aacii, oo galbeed ka
xigta Aacii; laakiinse habeenkaas Yashuuca dadkii buu ku dhex baryay.

10 Kolkaasaa Yashuuca aroor hore kacay, oo dadkii isu ururiyey, oo isagii iyo
waayeelladii reer binu Israa'iil waxay dadkii u hor kaceen xaggii Aacii. 11 Oo dadkii
dagaalyahannada ahaa oo dhan oo ah kuwii isaga la jiray way wada tageen oo
intay soo dhowaadeen ayay magaaladii hor yimaadeen, oo waxay degeen dhinaca
woqooyi oo Aacii; oo dooxo baa u dhexaysay isaga iyo Aacii. 12 Markaasuu wuxuu
kaxaystay rag shan kun ku dhow, oo wuxuu gaadmo u diray meel u dhexaysa Beytel
iyo Aacii, oo magaalada ka xigta xagga galbeed. 13 Markaasay diyaariyeen dadkii
oo dhan, xataa ciidankii magaalada xagga woqooyi ka xigay oo dhan, iyo kuwoodii
gaadmada ugu qarsoonaa magaalada xaggeeda galbeed, oo Yashuucana habeenkaas
wuxuu dhaxay dooxadii dhexdeeda. 14 Oo markii boqorkii Aacii taas arkay, ayay
isaga iyo dadkiisa oo dhammu aroor hore keceen oo dhaqsadeen, oo markaasay
dadkii magaaladu dagaal ugu bexeen reer binu Israa'iil wakhtigii la yidhi, oo waxay
wada tageen meel ka horraysa Caraabaah, laakiinse ma uu ogayn in rag gaadmo ugu
qarsoon yahay magaalada dabadeeda. 15 Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay iska dhigeen sidii iyagoo laga adkaaday, oo waxay ku carareen
xaggii jidka cidlada. 16 Markaasaa dadkii magaalada joogay oo dhan waxaa loogu
wada yeedhay inay eryadaan reer binu Israa'iil, oo intay Yashuuca eryanayeen ayaa
iyagii laga fogeeyey magaaladii. 17 Oo nin keliyahu kuma hadhin Aacii iyo Beytel
toona, oo aan daba gelin reer binu Israa'iil; oo magaaladii oo furan bay ka tageen, oo
waxay eryadeen reer binu Israa'iil. 18 Markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi,
Waranka gacantaada ku jira xagga Aacii ku taag, waayo, adigaan gacanta kuu gelin
doonaa Aacii. Markaasaa Yashuuca warankii gacantiisa ku jiray wuxuu ku taagay
xaggii magaalada. 19 Markaasaa haddiiba raggii gaadmada u qarsoonaa ka soo bexeen
meeshoodii ay ku jireen, oo markuu gacanta taagay ayay haddiiba soo ordeen, oo
waxay galeen magaaladii, wayna qabsadeen; oo intay dhaqsadeen ayay magaaladii
dab qabadsiiyeen. 20 Oo dadkii reer Aacii markay dib u eegeen ayay waxay arkeen
qiiqii magaalada oo samada kor ugu baxaya, oo mana ay lahayn xoog ay ugu cararaan
xaggan ama xaggaa; oo dadkii u cararay xagga cidlada waxay dib ugu soo jeesteen
raacdadii daba joogtay. 21 Oo markii Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu arkeen
in raggii gaadmada ahaa ay magaaladii qabsadeen, iyo in magaalada qiiqeedii kor
u baxay, ayay dib u soo noqdeen, oo waxay laayeen dadkii reer Aacii. 22 Oo kuwii
kalena waxay iyaga kaga soo bexeen magaaladii, sidaas daraaddeed waxay ku dhex
jireen reer binu Israa'iil, iyadoo qaarna dhinacan ka xigo, qaarna dhinacaas ka xigo;
oo way wada laayeen, oo midna kama reebin, qofna kama baxsan. 23 Oo boqorkii Aacii
isagoo nool bay qabteen, oo waxay u keeneen Yashuuca. 24 Oo markii reer binu Israa'iil
dhammeeyeen oo ay dadkii Aacii degganaan jiray ku wada laayeen duurkii, iyo cidladii
ay u eryadeen, oo ay seef ku wada le'deen ilaa ay wada baabbe'een, ayaa reer binu
Israa'iil oo dhammu waxay ku soo noqdeen Aacii xaggeedii, oo waxay ku laayeen seef.
25 Oo intii maalintaas le'atay rag iyo dumarba waxay ahaayeen laba iyo toban kun, oo
intaasuna waxay ahayd dadkii reer Aacii oo dhan. 26 Waayo, Yashuuca gacantii uu
waranka ku taagay dib uma celin ilaa uu wada baabbi'iyey dadkii Aacii degganaa oo
dhan. 27 Oo reer binu Israa'iil waxay keliyahoo dheceen xoolihii iyo alaabtii magaalada,
sidii erayga Rabbiga uu Yashuuca ku amray ahaa. 28 Sidaasaa Yashuuca u gubay Aacii,
oo wuxuu ka dhigay tuulmo cidla weligeed ah ilaa maantadan la joogo. 29 Oo boqorkii

Aaciina geed buu ka soo deldelay, oo wuxuu sudhnaa ilaa makhribkii, oo qorraxdhicii
ayaa Yashuuca amray, markaasay meydkiisii geedkii ka soo dejiyeen, oo waxay ku
tuureen iridda magaalada laga soo galo, oo waxay ku tuuleen dhagaxyo badan oo jira
ilaa maantadan.

Axdigii Oo Lagu Soo Cusboonaysiiyey Buur Ceebaal

30 Markaasaa Yashuuca wuxuu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil Buur Ceebaal
uga dhisay meel allabari, 31 sidii addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa reer binu Israa'iil
ugu amray, iyo sida ku qoran kitaabkii sharciga Muuse, oo waxay ahayd meel allabari
oo ah dhagaxyo aan la qorin oo aan ninna bir u qaadin; oo waxay Rabbiga ugu kor
bixiyeen qurbaanno la gubo, iyo qurbaanno nabaadiino. 32 Oo wuxuu dhagaxyadii
ku qoray naqil sharcigii Muuse ah oo uu ku qoray reer binu Israa'iil hortooda. 33 Oo
reer binu Israa'iil oo dhan iyo waayeelladoodii, iyo saraakiishoodii, iyo xaakinnadoo-
diiba, waxay istaageen sanduuqii dhankiisa shishe iyo dhankiisa soke oo ka horreeya
wadaaddada reer Laawi oo siday sanduuqii axdiga Rabbiga, qariibka iyo kii waddanka
ku dhashayba, oo badhkood wuxuu is-hor taagay Buur Gerisiim, badhkoodii kalena
wuxuu is-hor taagay Buur Ceebaal sidii addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa ku amray
inay marka hore u duceeyaan reer binu Israa'iil. 34 Oo dabadeedna wuxuu akhriyey
erayadii sharciga oo dhan, ducadii iyo habaarkiiba, siday ahaayeen wixii ku qornaa
kitaabkii sharciga oo dhan. 35 Oo ma jirin eray Muuse amray oo aan Yashuuca ku hor
akhriyin shirkii reer binu Israa'iil oo dhan, iyo dumarkii, iyo dhallaankii, iyo kuwii
qariibka ahaa oo iyaga dhex socdayba.

9

Khiyaanadii Reer Gibecoon

1 Oo Webi Urdun shishadiisa, iyo dhulka buuraha, iyo dhulka dooxada ah, iyo badda
weyn xeebteeda oo ka horraysa Lubnaan boqorradii degganaa oo dhammu markay
maqleen, waxaa dhacday inay reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo reer
Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuusba 2 iswada urursadeen inay isku si ula diriraan
Yashuuca iyo reer binu Israa'iil.

3 Laakiinse dadkii Gibecoon degganaa markay maqleen wixii Yashuuca ku sameeyey
Yerixoo iyo Aacii, 4 iyana markaasay khiyaano sameeyeen, oo intay tageen bay iska
dhigeen sidii iyagoo ah wakiillo dalal kale, oo waxay dameerradoodii ku qaateen
joonyado gaboobay, iyo sibraarro khamri oo khamri oo gaboobay oo dildillaacay oo la
xidhxidhay. 5 Oo waxay gashadeen kabo duugoobay oo la karkaray, oo waxay xidheen
dhar gaboobay, oo kibistii ay soo sahaydeen oo dhammuna waxay ahayd mid engegan
oo caaryaysatay. 6 Oo waxay u tageen Yashuuca oo jooga xeradii ku tiil Gilgaal, oo waxay
ku yidhaahdeen isagii iyo raggii reer binu Israa'iilba, Annagu waxaannu ka nimid
dal fog; haddaba sidaas daraaddeed axdi nala dhigta. 7 Oo raggii reer binu Israa'iil
waxay ku yidhaahdeen kuwii reer Xiwi, War mindhaa annagaad na dhex deggan
tihiin, oo haddaba sidee baannu axdi idiinla dhiganaynaa? 8 Oo waxay Yashuuca
ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu nahay addoommadaada. Markaasaa Yashuuca
wuxuu ku yidhi, Yaad tihiin? Oo xaggee baad ka timaadeen? 9 Kolkaasay waxay isagii
ku yidhaahdeen, Magaca Rabbiga Ilaahaaga ah aawadiis ayaannu annagoo addoom-
madaada ah waddan aad u fog uga nimid, waayo, waxaannu maqalnay warkiisii, iyo
kulli wixii uu Masar ku dhex sameeyey oo dhan, 10 iyo kulli wixii uu ku sameeyey
labadii boqor oo reer Amor oo ka shisheeyey Webi Urdun, kuwaas oo ahaa Siixon oo
boqor ka ahaa Xeshboon, iyo Coog oo boqor ka ahaa Baashaan, oo degganaa Cashtarod.
11 Oo odayaashayadii iyo dadkii waddankayaga degganaa oo dhammu waxay nagu soo
yidhaahdeen, Sodcaalka aawadiis sahay u qaata, oo taga si aad ula kulantaan iyaga,
oo waxaad ku tidhaahdaan, Annagu waxaannu nahay addoommadiinna, ee haddaba

axdi nala dhigta. 12 Oo kibistan iyadoo kulul baan guryahayagii sahay uga soo qaadan-
nay maalintii aan idiin soo kacnay; laakiinse bal hadda eega, way engegtay, wayna
caaryaysatay: 13 oo sibraarradan khamriga oo aannu soo buuxsannay way cusbaayeen,
oo bal eega haatan waa dildillaacsan yihiin, oo dharkayaga iyo kabahayagu waxay ku
duugoobeen sodcaalkii aad u dheeraa aawadiis. 14 Oo markaasay nimankii wax ka
qaateen sahaydoodii, oo Rabbigana talo ma ay weyddiisan. 15 Oo Yashuucana wuu la
nabday iyagii, oo axdina wuu la dhigtay inuu naftooda u daayo; oo amiirradii shirkuna
way u dhaarteen iyagii. 16 Oo markay axdigii la dhigteen saddex maalmood dabadeed
waxay maqleen inay yihiin deriskooda, oo ay dhexdooda deggan yihiin. 17 Oo reer binu
Israa'iil way sodcaaleen, oo maalintii saddexaad waxay yimaadeen magaalooyinkoodii.
Oo magaalooyinkooduna waxay ahaayeen Gibecoon, iyo Kefiiraah, iyo Bi'irod, iyo
Qiryad Yecaariim. 18 Oo reer binu Israa'iilna ma ay layn, waayo, amiirradii shirku
waxay iyagii ugu dhaarteen Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. Oo markaasaa shirkii
oo dhammu waxay ka gunuunaceen amiirradii. 19 Laakiinse amiirradii oo dhammu
waxay shirkii oo dhan ku yidhaahdeen, Waxaannu iyaga ugu dhaarannay Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil; oo haddaba sidaas daraaddeed waa inaynaan taaban
iyaga. 20 Oo sidan baan u yeelaynaa, oo naftooda ayaan u daynaynaa waaba intaas oo
dhaartii aannu ugu dhaarannay daraaddeed cadho inoogu dhacdaaye. 21 Oo amiirradii
waxay ku yidhaahdeen, Naftooda u daaya, ha noolaadeene. Sidaas daraaddeed waxay
shirkii oo dhan u noqdeen kuwo xaabada gura oo biyaha dhaansha, sidii amiirradii
kula hadleen iyagii. 22 Markaasaa Yashuuca u yeedhay iyagii, oo intuu la hadlay buu
ku yidhi, War maxaad noo khiyaanayseen oo noogu tidhaahdeen, Waannu idinka
fog nahay, idinkoo na dhex deggan? 23 Sidaas daraaddeed waad habaaran tihiin,
oo weligiin laydinka waayi maayo addoommo ah kuwa xaabada u gura, biyahana u
dhaamiya guriga Ilaahayga. 24 Oo waxay Yashuuca ugu jawaabeen, Maxaa yeelay,
hubaal waxaa annagoo addoommadaada ah lanoo sheegay sida Rabbiga Ilaahaaga ahu
addoonkiisii Muuse ahaa ugu amray inuu idin siiyo dalka oo dhan, iyo in dadka dalka
deggan oo dhan hortiinna laga baabbi'iyo; oo sidaas aawadeed naftayada aad baannu
ugu cabsannay idinka daraaddiin, oo waxanna sidaas baannu u yeelnay. 25 Oo haddaba
bal eeg gacantaadaannu ku jirnaa. Sidii kula wanaagsan oo kula qumman inaad nagu
samaysid yeel. 26 Oo sidaas buu u yeelay, oo ka samatabbixiyey gacantii reer binu
Israa'iil inaanay dilin. 27 Oo maalintaasuu Yashuuca iyagii ka dhigay kuwo xaabada u
gura, biyahana u dhaamiya shirka iyo meesha allabariga Rabbiga, taas oo ku taal meel
alla meeshuu doortoba, ilaa maantadan la joogo.

10

Qorraxdii Oo Istaagtay

1 Oo boqorkii Yeruusaalem oo Adonii Sedeq ahaa markuu maqlay siduu Yashuuca
Aacii u qabsaday, oo uu dhammaanteed u baabbi'iyey, iyo siduu Yerixoo iyo boqor-
keediiba ku sameeyey, oo uu haddana sidaas oo kale ku sameeyey Aacii iyo boqorkeedi-
iba, iyo siday dadkii Gibecoon degganaa oo ku dhex jiray ula nabdeen reer binu Israa'iil,
2 ayuu aad u cabsaday, maxaa yeelay, Gibecoon waxay ahayd magaalo weyn sida mid
ka mid ah magaalooyinka boqorrada, waayo, way ka sii weynayd Aacii, oo dadkeeda
oo dhammuna waa xoog badnaayeen. 3 Sidaas daraaddeed boqorkii Yeruusaalem oo
ahaa Adonii Sedeq wuxuu u cid diray boqorkii Xebroon oo ahaa Hoohaam, iyo boqorkii
Yarmuud oo ahaa Firaam, iyo boqorkii Laakiish oo ahaa Yaafiica, iyo boqorkii Cegloon
oo ahaa Debiir, oo wuxuu ku yidhi, 4 Ii kaalaya, oo i caawiya, oo ina keena aynu
Gibecoon baabbi'innee; waayo, waxay la nabadday Yashuuca iyo reer binu Israa'iil.
5 Sidaas daraaddeed shantii boqor oo reer Amor waa iswada urursadeen, oo kuwaasu
waxay ahaayeen boqorkii Yeruusaalem, iyo boqorkii Xebroon, iyo boqorkii Yarmuud,

iyo boqorkii Laakiish, iyo boqorkii Cegloon; iyaga iyo ciidammadooda oo dhammu
kor bay u bixiyeen oo waxay hor degeen Gibecoon oo dagaal ku qaadeen. 6 Oo dadkii
reer Gibecoon waxay u cid dirteen Yashuuca oo joogay xeradii Gilgaal, oo waxay ku
yidhaahdeen, Gacantaadu yay ka raagin addoommadaada, noo soo dhaqso, oo na
badbaadi, oo na caawi: maxaa yeelay, boqorradii reer Amor oo buuraha degganaa oo
dhammu way isu kaayo urursadeen. 7 Sidaas daraaddeed Yashuuca wuxuu ka tegey
Gilgaal isagoo ay la socdaan dadkii dagaalyahannada ahaa oo dhan iyo raggii xoogga
lahaa oo dhammuba. 8 Oo markaasaa Rabbigu wuxuu Yashuuca ku yidhi, Iyaga ha
ka cabsan, waayo, iyaga gacmahaagaan kuu soo geliyey. Midkoodna isma kaa hor
taagi doono. 9 Oo sidaas daraaddeed Yashuuca ayaa ku soo kediyey iyagii, waayo,
habeenkii oo dhan buu ka soo guuraynayay Gilgaal. 10 Oo markaasaa Rabbigu cabsi
ku riday iyagii reer binu Israa'iil hortooda, oo Gibecoon agteeda ayuu aad ugu laayay,
oo wuxuu u eryaday xagga jidkii kor loo baxo Beytxooroon, oo wuxuu ku laynayay
ilaa Caseeqaah iyo tan iyo Maqeedaah. 11 Oo markay ka carareen reer binu Israa'iil,
intay ku sii jireen dhaadhaca Beytxooroon, ayaa Rabbigu wuxuu iyaga samada kaga
soo daayay roob dhagaxyo leh oo waaweyn ilaa Caseeqaah, oo way dhinteen; oo intii
roobkii dhagaxyada lahaa ku dhimatay baa ka sii badnayd intoodii reer binu Israa'iil
seefta ku laayeen.

12 Markaasaa Yashuuca Rabbiga la hadlay maalintii Rabbigu reer Amor u dhiibay reer
binu Israa'iil, oo wuxuu reer binu Israa'iil hortooda ka yidhi,

Qorraxday, istaag Gibecoon korkeeda,
Adiguna, Dayaxow, waxaad kor istaagtaa dooxada Ayaaloon.
13 Oo markaasaa qorraxdii istaagtay; dayaxiina waa joogsaday,
Ilaa ay quruuntii ka aarsatay cadaawayaashoodii.

Tanu miyaanay ku qornayn kitaabkii Yaashaar? Oo qorraxdii waxay ku joogsatay
samada dhexdeeda, umana ay degdegin inay hoos u dhacdo maalin dhan. 14 Oo
maalintaas maalin la mid ahu kamana horrayn, kamana dambayn, ee uu Rabbigu
maqlay nin codkiis: waayo, Rabbigu wuxuu u diriray reer binu Israa'iil.

15 Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ku noqdeen xeradii
ku tiil Gilgaal.

Shan Boqor Oo Reer Amor Ah Oo La Dilay

16 Kolkaasaa shantii boqor carartay, oo waxay ku dhuunteen godkii ku yiil
Maqeedaah. 17 Oo markaasaa Yashuuca loo sheegay, oo waxaa lagu yidhi, Shantii
boqor waxaa la helay iyagoo ku qarsoon god ku yaal Maqeedaah. 18 Markaasuu
Yashuuca yidhi, Dhagaxyo waaweyn ku giringiriya godka afiisa, oo rag dhawrana ag
taaga; 19 laakiinse intiinna kale ha joogsanina; ee cadaawayaashiinna eryada, oo laaya
intooda ugu dambaysa, oo ha u oggolaanina inay galaan magaalooyinkooda; waayo,
Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa iyaga gacanta idiin geliyey. 20 Oo markii Yashuuca iyo
reer binu Israa'iil ay dhammeeyeen layntii weynayd ee ay raggii laayeen, ilaa ay wada
baabbi'iyeen oo firxadkii ka soo hadhayna ay galeen magaalooyinkii deyrarka lahaa,
21 ayaa dadkii oo dhammu nabdoonaan ku soo noqdeen Yashuuca oo joogay xeradii
ku tiil Maqeedaah, oo mid qudh ahu afka uma kala qaadin reer binu Israa'iil. 22 Oo
markaasuu Yashuuca yidhi, Godka afkiisa banneeya oo shantii boqor ka soo bixiya
godkii oo ii keena. 23 Kolkaasay sidii yeeleen, oo waxay isagii u keeneen shantii boqor
oo ay ka soo bixiyeen godkii, kuwaas oo ahaa boqorkii Yeruusaalem, iyo boqorkii
Xebroon, iyo boqorkii Yarmuud, iyo boqorkii Laakiish, iyo boqorkii Cegloon. 24 Oo
markay boqorradii u keeneen Yashuuca ayuu u yeedhay raggii reer binu Israa'iil oo
dhan, oo wuxuu raggii dagaalyahannada ahaa oo isaga raacay madaxdoodii ku yidhi,
Soo dhowaada, oo boqorradan qoorta kaga joogsada. Oo kolkaasay soo dhowaadeen,

oo boqorradii qoorta kaga joogsadeen. 25 Markaasaa Yashuuca wuxuu iyagii ku yidhi,
Ha cabsanina, hana qalbi jabina; xoog yeesha oo aad u dhiirranaada; waayo, Rabbigu
sidaasuu u geli doonaa cadaawayaashiinna aad la diriraysaan oo dhan. 26 Oo markaas
dabadeed ayuu Yashuuca wada laayay, oo uu shan geed ka soo deldelay, oo waxay
geedihii ka soo laalaadeen ilaa fiidkii. 27 Oo kolkay qorraxdu dhacday ayaa Yashuuca
amray in laga soo dejiyo geedihii, oo kolkaasay ku tuureen godkii ay markii hore ku
dhuunteen, oo markaasay dhagaxyo waaweyn godkii afkiisii saareen, oo waa sidii ilaa
maantadan.
28 Oo Yashuuca maalintaasuu qabsaday Maqeedaah, oo wuxuu dadkeedii ku laayay
seef, iyo xataa boqorkeedii; oo dadkii ku jiray oo dhan wuu wada baabbi'iyey, oo waxba
kama uu reebin, oo boqorkii Maqeedaah wuxuu ku sameeyey sidii uu ku sameeyey
boqorkii Yerixoo.

Qabsashadii Magaalooyinka Koonfureed

29 Oo Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu way dhaafeen Maqeedaah oo waxay
tageen Libnaah, oo la dirireen reer Libnaah; 30 oo Rabbigu iyada iyo boqorkeediiba
wuxuu gacanta u geliyey reer binu Israa'iil, oo wuxuu seef ku laayay iyada iyo dadkii
ku jiray oo dhan, oo waxba kama uu reebin, oo boqorkeediina wuxuu ku sameeyey sidii
uu ku sameeyey boqorkii Yerixoo.
31 Oo Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu way dhaafeen Libnaah, oo waxay
tageen Laakiish, kolkaasay degeen meel ka soo hor jeedda oo dagaal ku qaadeen; 32 oo
Rabbigu wuxuu Laakiish geliyey gacantii reer binu Israa'iil, oo wuxuu iyana qabsaday
maalintii labaad, oo dadkii ku jiray oo dhan wuxuu ku laayay seef, oo wuxuu u galay
sidii uu Libnaah u galay oo kale.
33 Markaasaa Laakiish waxaa u soo hiiliyey boqorkii Geser oo ahaa Horaam, kolka-
asaa Yashuuca laayay isagii iyo dadkiisiiba, ilaa uusan waxba ka reebin.
34 Markaasay Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu dhaafeen Laakiish oo
waxay tageen Cegloon; kolkaasay degeen meel ka soo hor jeedda, oo dagaal ku qaadeen;
35 oo maalintaasay iyana qabsadeen oo dadkii ku jiray oo dhan waxay ku laayeen
seef, oo maalintaasuu wada baabbi'iyey, oo wuxuu ku sameeyey sidii uu ku sameeyey
Laakiish oo kale.
36 Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu way dhaafeen Cegloon oo
waxay tageen Xebroon, wayna la dirireen, 37 oo iyana way qabsadeen, oo waxay ku
wada laayeen seef dadkeedii iyo boqorkeedii iyo magaalooyinkeedii oo dhan iyo dadkii
ku jiray oo dhanba; waxba kama reebin, sidii uu Cegloon ku sameeyey oo kale, laakiinse
wuu wada baabbi'iyey iyadii iyo dadkii ku jiray oo dhanba.
38 Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ku noqdeen De-
biir, oo dagaal bay ku qaadeen. 39 Oo iyana wuu qabsaday, iyo boqorkeedii, iyo
magaalooyinkeediiba, oo waxay ku laayeen seef, oo dadkii ku jiray oo dhanba way
wada baabbi'iyeen oo waxba kama uu reebin; oo wuxuu Debiir iyo boqorkeediiba
ku sameeyey siduu ku sameeyey Xebroon iyo weliba siduu markii hore ku sameeyey
Libnaah iyo boqorkeediiba.
40 Sidaasuu Yashuuca u wada laayay dadkii dalkii oo dhan, kaas oo ahaa waddankii
buuraha ahaa, iyo xaggii Koonfureed, iyo dooxooyinkii, iyo dhaadhacyadii, iyo xataa
boqorradoodii oo dhan, oo waxba kama uu reebin; laakiinse wuu wada baabbi'iyey
intii neefsanaysay oo dhan, sidii uu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil ku amray. 41 Oo
Yashuuca wuxuu laayay iyagii ilaa Qaadeesh Barneeca iyo tan iyo Gaasa, iyo dalkii reer
Goshen oo dhan, iyo xataa tan iyo Gibecoon. 42 Oo boqorradaas iyo dalkoodii oo dhan
Yashuuca isku mar buu wada qabsaday, maxaa yeelay, Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil baa u diriray reer binu Israa'iil. 43 Markaasaa Yashuuca iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay ku noqdeen xeradii ku tiil Gilgaal.

11

Boqorradii Waqooyi Oo Laga Adkaaday

1 Oo markuu boqorkii Xaasoor oo ahaa Yaabiin waxaas maqlay ayuu u cid diray
boqorkii Maadoon oo ahaa Yoobaab, iyo boqorkii Akshaaf, 2 iyo boqorradii jiray xagga
woqooyi, kaas oo ahaa dalka buuraha leh, iyo kuwii joogay xagga ban Caraabaah oo
koonfur ka xigta Kinnered, iyo xagga dooxooyinka, iyo dalka sare oo Door ee xagga
galbeed jira, 3 iyo kuwii reer Kancaan oo jiray bari iyo galbeedba, iyo reer Amor, iyo
reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Yebuus oo degganaa dalka buuraha leh, iyo reer Xiwi
oo degganaa dalkii Misfaah oo ka hooseeyey Xermoon. 4 Kolkaasay baxeen, iyagii iyo ci-
idammadoodii oo la jirayba, oo waxay ahaayeen dad badan, oo tiradoodu waxay ahayd
sida cammuudda taal badda xeebteeda, waxayna wateen fardo iyo gaadhifardood aad
u badan. 5 Oo boqorradaas oo dhammu way isu yimaadeen, oo waxay wada degeen
biyihii Meeroom agtooda si ay reer binu Israa'iil ula diriraan. 6 Markaasaa Rabbigu
wuxuu Yashuuca ku yidhi, Ha ka cabsan iyaga, waayo, berri hadda oo kale ayaan reer
binu Israa'iil gacanta u gelin doonaa, iyagoo la wada laayay. Oo waa inaad fardahooda
boqno gooysaa, oo gaadhifardoodkoodana waa inaad dab ku gubtaa. 7 Markaasay
Yashuuca iyo raggii dagaalyahannada ahaa oo dhammu biyihii Meeroom agtooda kaga
soo kediyeen oo weerareen iyagii. 8 Oo Rabbigu wuxuu iyagii geliyey gacantii reer
binu Israa'iil, oo way laayeen, oo waxay u eryadeen xagga Siidoonta weyn, iyo xagga
Misrefood Mayim, iyo xagga dooxadii Misfaah oo bari xigta, oo way laayeen ilaa aanay
waxba ka reebin. 9 Oo Yashuuca wuxuu ku sameeyey iyagii wixii Rabbigu u sheegay;
oo fardahoodii wuu boqno gooyay, oo gaadhifardoodkoodiina dab buu ku wada gubay.

10 Oo markaasaa Yashuuca dib u noqday, oo wuxuu qabsaday Xaasoor, oo boqor-
keediina wuxuu ku dilay seef; waayo, markaas ka hor Xaasoor madax bay u ahaan
jirtay boqortooyooyinkaas oo dhan. 11 Oo dadkii ku jiray oo dhan waxay ku laayeen
seef, wayna wada baabbi'iyeen; oo wax neefsadaa kuma hadhin, Xaasoorna dab buu
ku gubay. 12 Oo Yashuuca wuxuu wada qabsaday boqorradaas magaalooyinkoodii
oo dhan, iyo boqorradoodii oo dhan, oo wuxuu ku wada laayay seef, oo wuu wada
baabbi'iyey; sidii uu addoonkii Rabbiga oo Muuse ahaa ku amray. 13 Laakiinse
reer binu Israa'iil waxba kama gubin magaalooyinkii buurahoodii ku yiil, Xaasoor
mooyaane, taasna waxaa gubay Yashuuca. 14 Oo magaalooyinkaas alaabtoodii oo dhan
iyo xoolahoodii oo dhanba reer binu Israa'iil way dhaceen, laakiinse nin kasta waxay
ku dileen seef ilaa ay wada baabbi'iyeen, oo waxba kama ay reebin intii neefsatay oo
dhan. 15 Wixii Rabbigu addoonkiisii Muuse ahaa ku amray ayuu Muusena Yashuuca
ku amray, oo Yashuucana sidaasuu yeelay, oo kulli wixii Rabbigu Muuse ku amray wax
aanu samayn ma jirin.

16 Oo Yashuuca wuxuu qabsaday dalkaas oo dhan, kaas oo ahaa dalkii buuraha lahaa,
iyo Koonfur oo dhan, iyo dalkii Goshen oo dhan, iyo dalkii dooxada ahaa, iyo bankii
Caraabaah, iyo dalkii reer binu Israa'iil oo buuraha lahaa, iyo intiisii dooxada ahayd,
17 haddii laga bilaabo Buur Haalaaq, taasoo kor u kacsan ilaa Seciir, iyo xataa tan iyo
Bacal Gaad oo ku taal dooxadii Lubnaan oo ka hoosaysa Buur Xermoon; oo wuxuu
wada qabsaday boqorradoodii oo dhan, oo intuu dilay buu wada laayay. 18 Oo Yashuuca
wakhti dheer buu la dirirayay boqorradaas oo dhan. 19 Oo lama arag magaalo la
nabadday reer binu Israa'iil, reer Xiwi oo Gibecoon degganaa mooyaane: oo dagaal bay
kulligood ku wada qabsadeen. 20 Waayo, xagga Rabbiga ayay ka timid inuu qalbigooda
adkeeyo, si ay dagaal ugu soo baxaan reer binu Israa'iil, oo uu dhammaantood u
baabbi'iyo, oo aanay waxba inna raallinimo ka helin, laakiinse uu u wada baabbi'iyo
sidii Rabbigu Muuse ku amray.

21 Oo markaasaa Yashuuca yimid, oo wuxuu reer Canaaq ka tiray dalkii buuraha
lahaa, kaas oo ahaa Xebroon, iyo Debiir, iyo Canaab, iyo xaggii dalkii reer Yahuudah

oo buuraha lahaa oo dhan, iyo dalkii reer binu Israa'iil oo buuraha lahaa oo dhan;
oo Yashuuca dhammaan iyagii iyo magaalooyinkoodiiba wuu wada baabbi'iyey. 22 Oo
dalkii reer binu Israa'iil mid reer Canaaq ahu kuma hadhin, laakiinse waxaa wuxoogaa
ku hadhay Gaasa, iyo Gad, iyo Ashdood oo keliya. 23 Sidaasuu Yashuuca u wada
qabsaday dalkii oo dhan, oo wuxuu wada yeelay sidii Rabbigu kula hadlay Muuse; oo
Yashuuca wuxuu dalkii dhaxal u siiyey reer binu Israa'iil, oo wuxuu ugu qaybiyey sidii
qabiilooyinkoodu ahaayeen. Oo dalkiina dagaal wuu ka nastay.

12

Tiradii Boqorradii Laga Adkaaday

1 Haddaba kuwanu waa boqorradii dalka, oo ay reer binu Israa'iil laayeen oo
ay dalkoodii ka qaateen meel Webi Urdun ka shishaysa oo qorrax ka soo baxa
ka xigta, markii laga bilaabo dooxadii Arnoon iyo tan iyo Buur Xermoon, iyo inta
banka Caraabaah xagga bari ka xigta oo dhan: 2 oo waxay ahaayeen boqorkii reer
Amor oo ahaa Siixon, oo degganaa Xeshboon, oo xukumi jiray Carooceer oo ku tiil
dooxadii Arnoon darafteeda, iyo magaaladii ku tiil dooxadii dhexdeeda, iyo Gilecaad
badhkeed, iyo tan iyo Webi Yabboq, kaasoo ku yiil soohdintii reer Cammoon, 3 iyo
bankii Caraabaah iyo tan iyo baddii Kinnered, iyo xagga bari, iyo tan iyo baddii
Caraabaah, taas oo ah Badda Cusbada leh, oo bari, ee ku taal jidkii Beytyeshimood,
ee xagga koonfureed, ee ka hoosaysay dhaadhacyadii Fisgaah: 4 iyo xuduudkii Coog
oo ahaa boqorkii Baashaan, oo ka hadhay reer Rafaa ee Cashtarod agteeda joogay,
Edrecii agteedana joogay. 5 Kaasu wuxuu xukumi jiray Buur Xermoon, iyo Salkaah,
iyo Baashaan oo dhan, iyo tan iyo soohdinta reer Geshuur iyo kan reer Macakaad
iyo Gilecaad badhkeed, iyo xuduudka Siixon oo boqor u ahaa Xeshboon. 6 Addoonkii
Rabbiga oo Muuse ahaa iyo reer binu Israa'iil baa laayay iyagii, oo addoonkii Rabbiga
oo Muuse ahaa ayaa reer Ruubeen iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkood hanti
ahaan u siiyey.

7 Oo kuwanu waa boqorradii Yashuuca iyo reer binu Israa'iil ka laayeen Webi Urdun
shishadiisa xagga galbeed ka xigta, markii laga bilaaba Bacal Gaad oo ku tiil dooxadii
Lubnaan iyo tan iyo Buur Xaalaaq oo kor u kacsan Seciir; oo Yashuuca wuxuu siiyey
qabiilooyinkii reer binu Israa'iil, oo hanti ahaan buu ugu qaybiyey, 8 xagga dalkii
buuraha lahaa, iyo dalkii dooxooyinka ahaa, iyo bankii Caraabaah, iyo dhaadhacyadii,
iyo cidladii, iyo xagga Koonfureed, iyo reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Kancaan, iyo
reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus. 9 Oo waa kuwan boqorradii, boqorkii Yerixoo,
iyo boqorkii Aacii tii u dhowayd Beytel, 10 iyo boqorkii Yeruusaalem, iyo boqorkii
Xebroon, 11 iyo boqorkii Yarmuud, iyo boqorkii Laakiish, 12 iyo boqorkii Cegloon, iyo
boqorkii Geser, 13 iyo boqorkii Debiir, iyo boqorkii Geder, 14 iyo boqorkii Xormaah,
iyo boqorkii Caraad, 15 iyo boqorkii Libnaah, iyo boqorkii Cadullaam, 16 iyo boqorkii
Maqeedaah, iyo boqorkii Beytel, 17 iyo boqorkii Tafuu'ax iyo boqorkii Heefer, 18 iyo bo-
qorkii Afeeq, iyo boqorkii Lashaaroon, 19 iyo boqorkii Maadoon, iyo boqorkii Xaasoor,
20 iyo boqorkii Shimroon Meroon, iyo boqorkii Akshaaf, 21 iyo boqorkii Tacanaag, iyo
boqorkii Megiddoo, 22 iyo boqorkii Qedesh, iyo boqorkii Yoqnecaam oo Karmel tiil, 23 iyo
boqorkii Door oo ku tiil meesha ugu dheer Door, iyo boqorkii quruumaha degganaa
Gilgaal, 24 iyo boqorkii Tirsaah. Oo boqorradii oo dhammuna waxay ahaayeen kow iyo
soddon.

13

Dalka Hadhay Oo La Qabsan Doona

1 Yashuuca waa da' weynaa, gaboowna wuu la dhacay, oo kolkaasaa Rabbigu wuxuu
isagii ku yidhi, Adigu waad da' weyn tahay oo gaboowna waad la dhacday, laakiinse

weliba waxaa hadhay dal badan in la hantiyo. 2 Oo dalka weli hadhay waxa weeye
kan: gobollada reer Falastiin oo dhan iyo reer Geshuur oo dhan, 3 tan iyo Shiixoorta
ku taal Masar horteeda, iyo xataa tan iyo soohdinta Ceqroon ee xagga woqooyi, ee loo
tiriyo reer Kancaan, iyo shanta amiir ee reer Falastiin oo u taliya reer Gaasa, iyo reer
Ashdood, iyo reer Ashqeloon, iyo reer Gad, iyo reer Ceqroon, 4 iyo xataa reer Caw oo
xagga koonfureed xiga, iyo dalka reer Kancaan oo dhan, iyo Mecaaraah tan ay reer
Siidoon leeyihiin, iyo ilaa Afeeq, iyo tan iyo soohdinta reer Amor, 5 iyo dalka reer Gebal
iyo Lubnaan oo dhan, xagga qorrax ka soo baxa, inta laga bilaabo Bacal Gaad tan ku taal
Buur Xermoon hoosteeda, iyo tan iyo meesha laga galo Xamaad. 6 Dadka deggan dalka
buuraha leh oo dhan, tan iyo Lubnaan iyo ilaa Misrefood Mayim, iyo xataa reer Siidoon
oo dhan kulligood waxaan ka eryi doonaa reer binu Israa'iil hortooda; laakiinse waa
inaad dhaxal ahaan ugu qori riddaa reer binu Israa'iil sidaan kugu amray. 7 Haddaba
dalkan dhaxal ahaan ugu qaybi sagaalka qabiil iyo qabiilka reer Manaseh badhkiis,

Kala Qaybintii Dhulka Xagga Bariga Ee Webi Urdun

8 Kuwaasoo ay reer Ruubeen iyo reer Gaadba la heleen dhaxalkoodii uu Muuse ka
siiyey xagga bari oo Webi Urdun ka shishaysa, xataa sidii addoonkii Rabbiga oo Muuse
ahaa uu u siiyey iyaga, 9 tan iyo Caroocer oo ku taal dooxadii Arnoon darafkeeda, iyo
magaalada ku taal dooxada dhexdeeda, iyo banka Meedebaa oo dhan iyo xataa tan
iyo Diibon, 10 iyo dhammaan magaalooyinkii Siixon oo boqor u ahaa reer Amor uu ku
xukumi jiray Xeshboon, tan iyo soohdinta reer Cammoon, 11 iyo Gilecaad, iyo soohdinta
reer Geshuur, iyo reer Macakaad, iyo Buur Xermoon oo dhan, iyo Baashaan oo dhan
iyo ilaa Salkaah, 12 iyo boqortooyadii Baashaan ku tiil oo dhan oo Coog ka xukumi
jiray Cashtarod iyo Edrecii (Isagu wuxuu ka hadhay reer Rafaa), waayo, kuwaas waxaa
laayay Muuse, wuuna eryay. 13 Habase yeeshee reer binu Israa'iil ma ay eryin reer
Geshuur iyo reer Macakaad toona; laakiinse reer Geshuur iyo reer Macakaad waxay
dhex deggan yihiin reer binu Israa'iil ilaa maantadan la joogo. 14 Oo waxaanu dhaxal
siin qabiilkii reer Laawi oo keliya. Sidii Rabbigu kula hadlay isaga, waxaa dhaxal u ahaa
qurbaannada loo bixiyo Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil.

15 Oo Muuse wuxuu reer Ruubeen qabiilkoodii wax u siiyey sidii reerahoodu
ahaayeen. 16 Oo xuduudkoodu wuxuu ka bilaaban jiray Caroocer taas oo ku taal
dooxada Arnoon darafkeeda, iyo magaalada ku taal dooxada dhexdeeda, iyo kulli
banka Meedebaa u dhow oo dhan, 17 iyo Xeshboon, iyo kulli magaalooyinkeeda banka
ku yaal oo dhan, kuwaasoo ah, Diibon iyo Baamood Bacal, iyo Beyd Bacal Mecoon,
18 iyo Yahas, iyo Qedemood, iyo Mefacad, 19 iyo Qiryatayim, iyo Sibmaah, iyo Sered
Shahar oo ku taal buurta dooxada, 20 iyo Beytfecoor, iyo dhaadhacyadii Fisgaah, iyo
Beytyeshimood, 21 iyo kulli magaalooyinkii banka oo dhan, iyo boqorkii reer Amor oo
Siixon ahaa boqortooyadiisii oo dhan, kaas oo xukumi jiray Xeshboon, oo Muuse la dilay
madaxdii reer Midyaan, kuwaasoo ahaa Ewii, iyo Reqem, iyo Suur, iyo Xuur, iyo Rebac,
oo ahaa amiirradii Siixon oo dalkaas degganaa. 22 Weliba faaliyaha Balcaam oo ahaa
ina Becoor ayay reer binu Israa'iil seef kula dileen dadkii kaloo ay laayeen. 23 Reer
Ruubeen dalkooduna wuxuu ahaa Urdun, iyo inta soohdintiisa ah oo dhan. Kanu
waa dhaxalkii reer Ruubeen iyo sidii reerahoodu ahaayeen, iyo magaalooyinkoodii iyo
tuulooyinkoodiiba.

24 Oo Muuse wax buu siiyey qabiilkii reer Gaad, oo wuxuu wax u siiyey reer Gaad
sidii reerahoodu ahaayeen. 25 Oo xuduudkooduna wuxuu ka koobnaa Yacser, iyo
magaalooyinkii Gilecaad oo dhan, iyo dalkii reer Cammoon badhkiis, iyo tan iyo
Caroocer oo ku hor taal Rabbaah, 26 iyo ilaa Xeshboon iyo tan iyo Raamad-misfaah,
iyo Betoniim, iyo tan iyo Maxanayim iyo ilaa soohdinta Debiir, 27 iyo kuwii dooxadii
ku dhex yiil oo ahaa Beytaaraam, iyo Beytnimraah, iyo Sukod, iyo Saafoon oo ahaa

boqorkii Xeshboon oo Siixon ahaa boqortooyadiisii intii ka hadhay, iyo Urdun iyo
soohdintiisii, iyo meesha ugu fog badda Kinnered ee ka shishaysa Webi Urdun ee xagga
bari ka xigta. 28 Kanu waa dhaxalkii ay reer Gaad u heleen sidii reerahoodu ahaayeen
iyo magaalooyinkoodii iyo tuulooyinkoodii.
29 Oo Muusena wuxuu dhaxal siiyey qabiilkii reer Manaseh badhkiis. Wuxuu u
ahaa qabiilkii reer Manaseh badhkiis sidii reerahoodu ahaayeen. 30 Oo xuduudkoodu
wuxuu ka koobnaa Maxanayim, iyo Baashaan oo dhan, iyo boqorkii Baashaan oo
Coog ahaa boqortooyadiisii oo dhan, iyo magaalooyinkii Yaa'iir oo Baashaan ku yiil
oo dhan, kuwaasoo ahaa lixdan magaalo; 31 iyo Gilecaad badhkeed, iyo Cashtarod,
iyo Edrecii, kuwaas oo ahaa magaalooyinkii boqortooyadii Coog oo Baashaan ku yiil,
waxaa la siiyey reer Maakiir kaasoo ahaa ina Manaseh, oo waxaa loo siiyey reer Maakiir
badhkood sidii reerahoodu ahaayeen.
32 Kuwanu waa dhaxalkii Muuse ku qaybiyey banaankii Moo'aab, oo ka shisheeya
Webi Urdun, meel u dhow Yerixoo, oo xagga bari ka xigta. 33 Laakiinse qabiilkii reer
Laawi Muuse dhaxal ma uu siin. Waxaa dhaxal u ah Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil, sidii uu kula hadlay iyaga.

14

Kala Qaybintii Dhulka Xagga Galbeedka Ee Webi Urdun

1 Kuwanu waa dhaxalkii ay reer binu Israa'iil ka qaateen dalkii reer Kancaan, oo
wadaadkii Elecaasaar ahaa, iyo Yashuuca ina Nuun, iyo madaxdii qabiilooyinkii reer
binu Israa'iil ay u qaybiyeen. 2 Oo sidii Rabbigu ku amray Muuse sagaal qabiil iyo qabiil
badhkiis saami bay ku heleen dhaxalkoodii. 3 Waayo, Muuse wuxuu laba qabiil iyo
qabiil badhkiis dhaxal ka siiyey Webi Urdun shishadiisa: laakiinse reer Laawi innaba
dhaxal ma uu siin. 4 Maxaa yeelay, reer Yuusuf waxay ahaayeen laba qabiil, oo kala ah
reer Manaseh iyo reer Efrayim; oo dhulkii qayb lagama siin reer Laawi magaalooyinkii
ay degganaayeen mooyaane, iyo agagaarkoodii ay xoolahoodii iyo alaabtoodii ku hayn
jireen. 5 Oo sidii Rabbigu Muuse ku amray ayay reer binu Israa'iil yeeleen, oo dalkiina
way qaybsadeen.

Xebroon Oo La Siiyey Kaaleeb

6 Markaasaa reer Yahuudah waxay u soo dhowaadeen Yashuuca oo Gilgaal joogay;
oo Kaaleeb ina Yefunneh, oo ahaa reer Qenes, wuxuu isagii ku yidhi, Waad garanaysaa
wixii aniga iyo adiga inagu saabsanaa oo Rabbigu u sheegay Muuse oo ahaa nin
Ilaah, markaynu Qaadeesh Barneeca joognay. 7 Afartan sannadood baan jiray markii
addoonkii Ilaah oo Muuse ahaa iga diray Qaadeesh Barneeca inaan dalka soo basaaso;
oo sidii qalbigayga ku jirtay ayaan ugu soo war celiyey. 8 Habase yeeshee walaalahaygii
i raacay ayaa dadka qalbi dhalaaliyey, laakiinse anigu daacad baan u raacay Rabbiga
Ilaahayga ah. 9 Oo maalintaas ayuu Muuse dhaartay, oo yidhi, Hubaal dhulkii cagtaadu
ku joogsatay wuxuu dhaxal u ahaan doonaa adiga iyo carruurtaada weligiin, maxaa
yeelay, daacad baad u raacday Rabbiga Ilaahayga ah. 10 Oo haddaba bal eeg, Rabbigu
waa i soo gaadhsiiyey ilaa haatan, anoo nool, siduu ku hadlay, oo shan iyo afartankan
sannadood baa ka dambaysay markii Rabbigu Muuse eraygan kula hadlay, oo waxay
ahayd intii ay reer binu Israa'iil cidlada dhex socdeen; oo haatanna maanta waxaan
jiraa shan iyo siddeetan sannadood. 11 Oo weliba maanta iyo maalintii Muuse i diray
isku xoog baan ahay; oo intii itaalkaygu waagaas ahaa ayuu haatanna yahay inaan
dagaal galo, iyo inaan baxo, soona galo. 12 Haddaba sidaas daraaddeed i sii buurtan
Rabbigu maalintaas ka hadlay, waayo, waad maqashay maalintaas in reer Canaaq
halkaas joogay, oo ay magaalooyinkoodu waaweynaayeen, deyrarna lahaayeen. Mind-
haa Rabbigaa ila jiri doona, waanan eryi doonaa sidii Rabbigu ku hadlay. 13 Markaasaa

Yashuuca u duceeyey isagii, oo Kaaleeb ina Yefunneh dhaxal u siiyey Xebroon. 14 Sidaas
daraaddeed ilaa maantadan la joogo Xebroon waxay dhaxal u noqotay Kaaleeb ina
Yefunneh oo ahaa reer Qenes, maxaa yeelay, daacad buu u raacay Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil. 15 Oo waagii hore Xebroon magaceeda waxaa la odhan jiray Qiryad
Arbac; oo Arbacna wuxuu ahaa ninkii ugu weynaa reer Canaaq. Oo dalkiina dagaal
wuu ka xasillay.

15

Qaybtii Yahuudah

1 Oo reer Yahuudah qabiilkoodii waxay qayb u heleen sidii ay reerahoodu ahaayeen
ilaa soohdinta Edom, iyo tan iyo xataa cidlada Sin ee xagga koonfureed ka xigta, iyo
xagga koonfureed ee ugu shishaysa. 2 Oo soohdintooda koonfureedna waxay gaadhsi-
isnayd xagga ugu shishaysa ee Badda Cusbada leh, iyo tan iyo gacanka koonfur u jeeda,
3 oo waxay u baxday xagga koonfureed ee jiirta Caqrabbiim, oo waxay u dhaaftay xagga
Sin, oo haddana waxay martay xagga koonfureed oo Qaadeesh Barneeca, oo ay martay
xagga Xesroon, oo waxay kor ugu baxday xagga Addaar, oo u laabatay xagga Qarqaacaa;
4 oo waxay u sii dhaaftay xagga Casmoon, oo haddana waxay u baxday xagga dur-
durka Masar, oo soohdinta waxaa dhammaadkeedu ahaa badda; taasu waxay ahaan
doontaa soohdintiinna koonfureed. 5 Oo soohdinta barina waxay ahayd ilaa Badda
Cusbada leh, iyo tan iyo meesha uu Webi Urdun ku dhammaado. Oo waaxda woqooyi
soohdinteeduna waxay ahayd badda gacankeeda u dhow meesha uu Webi Urdun ku
dhammaado; 6 oo soohdintu waxay martay ilaa Beytxoglaah, oo waxay sii martay xagga
woqooyi oo u dhow Beytcaraabaah; oo soohdintu waxay martay dhagaxii Bohan ina
Ruubeen; 7 oo soohdintu waxay sii martay Debiir, marka laga tago dooxadii Caakoor,
iyo xagga woqooyi ee ku soo jeedda Gilgaal, taasu waxa weeyaan meel ku toosan
jiirta Adummiim, taasoo ku taal webiga dhiniciisa koonfureed; oo soohdintu waxay sii
martay biyaha Ceyn Shemesh, oo dhammaadkeedu wuxuu ahaa Ceyn Rogeel agteeda;
8 oo soohdintu waxay sii martay dooxadii ina Xinnom iyo ilaa xagga koonfureed ee
Yebuus. Taasu waa Yeruusaalem. Oo soohdintu waxay kor ugu baxday buurta ku
taal dooxadii Xinnom horteeda ee xaggeeda galbeed, taasoo ku taal dooxada xagga
woqooyi oo ugu fog ee reer Rafaa. 9 Oo soohdintu waxay ka soo baxday buurta
dhaladeeda ilaa isha biyaha ee Neftoo'ax, oo ay u baxday xagga magaalooyinkii ku yiil
Buur Cefroon; oo soohdintu waxay sii martay xagga Bacalaah, (taasu waxa weeyaan
Qiryad Yecaariim), 10 markaasay soohdintu ka laabatay Bacalaah galbeedkeeda ilaa
Buur Seciir, oo waxay sii martay Buur Yecaariim dhinaceeda woqooyi (taasuna waxa
weeyaan Kesaaloon), oo waxay hoos ugu dhaadhacday xagga Beytshemesh, oo waxay
sii martay Timneh; 11 markaasay soohdintu u baxday dhinaca woqooyi oo Ceqroon; oo
haddana soohdintu waxay u baxday Shikeroon, oo waxay sii martay Buur Bacalaah, oo
waxay u baxday Yabne'eel agteeda; oo soohdinta dhammaadkeedu wuxuu ahaa badda.
12 Oo soohdinta xagga galbeedna waxay ahayd tan iyo badda weyn iyo xeebteeda.
Intaasu waa soohdintii ku soo wareegi jirtay reer Yahuudah sida reerahoodu ahaayeen.
13 Oo wuxuu Kaaleeb ina Yefunneh qayb ka siiyey reer Yahuudah dhexdooda, sidii
Rabbigu Yashuuca ugu amray, oo qaybtaas wuxuu ahaa Qiryad Arbac, kaas oo ahaa
Canaaq aabbihiis (taasuna waxa weeyaan Xebroon). 14 Oo Kaaleebna halkaas wuxuu
ka eryay saddexdii wiil oo Canaaq, kuwaasoo ahaa Sheeshay, iyo Axiiman, iyo Talmay,
oo ahaa ilma Canaaq. 15 Oo halkaasuu ka tegey oo la diriray dadkii Debiir degganaa;
oo waagii hore Debiir magaceeda waxaa la odhan jiray Qiryad Sefer. 16 Oo Kaaleeb
wuxuu yidhi, Kii Qiryad Sefer intuu wax ku dhufta qabsada, waxaan u guurin doonaa
gabadhayda Caksaah. 17 Markaasaa magaaladii waxaa qabsaday Cotnii'eel oo ahaa
ina Qenas kii Kaaleeb walaal u ahaa, markaasuu Caksaah u guuriyey. 18 Oo markay

isagii u timid waxay ku deddejisay inuu aabbeheed beer weyddiisto: oo markay
dameerkeedii ka soo degtay ayaa Kaaleeb ku yidhi, Maxaad doonaysaa? 19 Kolkaasay
ku tidhi, Hadiyad i sii, waayo, waxaad i siisay dalka Koonfureed, weliba i sii ilo biyo ah.
Markaasuu siiyey ilihii sare iyo ilihii hoose.

20 Intanu waa dhaxalkii ay reer Yahuudah heleen sidii ay reerahoodu ahaayeen.

21 Oo qabiilkii reer Yahuudah magaalooyinkoodii ugu fogaa xagga soohdinta koon-
fureed oo Edom waxay ahaayeen Qabse'eel, iyo Ceeder, iyo Yaaguur, 22 iyo Qiinaah,
iyo Diimoonaah, iyo Cadcaadaah, 23 iyo Qedesh, iyo Xaasoor, iyo Itnaan, 24 iyo Siif, iyo
Telem, iyo Becaalood, 25 iyo Xaasoor Xadataah, iyo Qiryood Xesroon (oo taasuna waa
Xaasoor qudheeda), 26 iyo Amaam, iyo Shemac, iyo Molaadaah, 27 iyo Xasar Gaddaah,
iyo Xeshmoon, iyo Beytfeled, 28 iyo Xasar Shuucaal, iyo Bi'ir Shebac, iyo Bisyootiyaah,
29 iyo Bacalaah, iyo Ciyiim, iyo Cesem, 30 iyo Eltoolad, iyo Kesiil, iyo Xormaah, 31 iyo
Siiqlag, iyo Madmannaah, iyo Sansannaah, 32 iyo Lebaa'ood, iyo Shilxiim, iyo Cayn, iyo
Rimmon, oo magaalooyinka oo dhan iyo tuulooyinkooduba waa sagaal iyo labaatan.

33 Oo dalka dooxadana waxay ku lahaayeen Eshtaa'ool, iyo Sorcaah, iyo Ashnaah,
34 iyo Saanoo'ax, iyo Ceyn Ganniim, iyo Tafuu'ax, iyo Ceynaam, 35 iyo Yarmuud, iyo
Cadullaam, iyo Sokoh, iyo Caseeqaah, 36 iyo Shacarayim, iyo Cadiitayim, iyo Gedeeraah,
iyo Gedeerootayim, oo iyana waa afar iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii.

37 Iyo Senaan, iyo Xadaashaah, iyo Migdal Gaad, 38 iyo Dilcaan, iyo Misfaah, iyo
Yoqte'eel, 39 iyo Laakiish, iyo Bosqad, iyo Cegloon, 40 iyo Kabboon, iyo Laxmaam, iyo
Kitliish, 41 iyo Gedeerood, iyo Beytdagoon, iyo Nacamaah, iyo Maqeedaah, iyana waa
lix iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii.

42 Libnaah, iyo Ceter, iyo Caashaan, 43 iyo Yiftaax, iyo Ashnaah, iyo Nesiib, 44 iyo Qeci-
ilaah, iyo Aksiib, iyo Maareeshaah, oo iyana waa sagaal magaalo iyo tuulooyinkoodii.

45 Ceqroon, iyo magaalooyinkeedii iyo tuulooyinkeedii, 46 iyo Ceqroon iyo ilaa badda,
iyo kulli intii u dhowayd Ashdood iyo tuulooyinkoodii.

47 Ashdood iyo magaalooyinkeedii iyo tuulooyinkeedii, iyo Gaasa iyo magaalooyin-
keedii, iyo tuulooyinkeedii, iyo ilaa durdurkii Masar, iyo ilaa badda weyn, iyo soohdin-
teeda.

48 Iyo dalkii buuraha lahaa oo dhan, iyo Shamiir, iyo Yatiir, iyo Sokoh, 49 iyo Dannaah,
iyo Qiryad Sannaah (taasoo Debiir ah), 50 iyo Canaab, iyo Eshtemoh, iyo Caaniim, 51 iyo
Goshen, iyo Xolon, iyo Giloh, iyana waa koob iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii.

52 Araab, iyo Duumah, iyo Eshecaan, 53 iyo Yaaniim iyo Beyd Tafuu'ax, iyo Afeeqaah,
54 Xumtaah, iyo Qiryad Arbac (taasoo ah Xebroon), iyo Siicor, iyana waa sagaal magaalo
iyo tuulooyinkoodii.

55 Iyo Maacoon, iyo Karmel, iyo Siif, iyo Yutaah, 56 iyo Yesreceel, iyo Yokdecaam,
iyo Saanoo'ax, 57 Kayn, iyo Gibecaah, iyo Timneh, iyana waa toban magaalo iyo
tuulooyinkoodii.

58 Xalxuul, iyo Beytsuur, iyo Gedoor, 59 iyo Macaraad, iyo Beytcanood, iyo Elteqon,
iyana waa lix magaalo iyo tuulooyinkoodii.

60 Qiryad Bacal (taasoo ah Qiryad Yecaariim), iyo Rabbaah, iyana waa laba magaalo
iyo tuulooyinkoodii.

61 Xagga cidladana waxay ku lahaayeen Beytcaraabaah, iyo Middiin, iyo Sekaakaah,
62 iyo Nibshaan iyo Magaalada Cusbada leh iyo Ceyn Gedii, iyana waa lix magaalo iyo
tuulooyinkoodii.

63 Xagga reer Yebuus, kuwaasoo Yeruusaalem degganaa, reer Yahuudah way eryi kari
waayeen; laakiinse reer Yebuus Yeruusaalem bay la degganaayeen reer Yahuudah ilaa
maantadan la joogo.

16

Manaseh Iyo Efrayim Qaybtooda

1 Oo reer Yuusuf qaybtoodiina wuxuu ka bilaabmay Webi Urdun oo Yerixoo ku ag
yaal, biyaha Yerixoo dhankooda bari, taasoo ah xagga cidlada, iyo markii laga tago
Yerixoo oo la dhex maro dalka buuraha leh ilaa Beytel, 2 oo wuxuu ka baxay Beytel
ilaa Luus, oo wuxuu sii maray ilaa soohdinta reer Arkii iyo ilaa Cataarood; 3 oo wuxuu
dhanka galbeed ka maray soohdinta reer Yaafleetii iyo ilaa soohdinta Beytxooroonta
hoose iyo tan iyo xataa Geser; oo soohdinta dhammaadkeedu wuxuu ahaa xagga
badda. 4 Oo reer Yuusuf, oo ahaa reer Manaseh iyo reer Efrayim, dhaxalkoodii way
qaateen. 5 Oo reer Efrayim sidii ay reerahoodu ahaayeen soohdintoodii sidan bay
ahayd; dalkii ay dhaxalka u heleen dhinaca bari waxaa u xigay Cataarood Addaar, iyo
Beytxooroonta sare; 6 oo soohdintu waxay galbeed ka mari jirtay Mikmetaah tan ku
taal xagga woqooyi, oo soohdintu waxay ka soo wareegtay oo bari ka martay Ta'anad
Shiloh, oo waxay bari ka martay Yaanooxaah; 7 oo intay Yaanooxaah ka tagto ayay
sii martay Cataarood, iyo ilaa Nacaraah, oo waxay gaadhay Yerixoo, markaasay ka sii
baxday Webi Urdun. 8 Oo xagga Tafuu'axna soohdintu waxay galbeed ka sii martay
durdurka reer Qaanaah; oo waxaa dhammaadkeedu ahaa xagga badda. Intaasu waa
dhaxalkii reer Efrayim qabiilkoodii u heleen sidii reerahoodii ay ahaayeen, 9 iyo xataa
kulli magaalooyinkii loo soocay reer Efrayim ee ku dhex yiil dhaxalkii reer Manaseh,
kuwaas oo ahaa magaalooyinkii oo dhan iyo tuulooyinkoodii. 10 Oo ma ay eryin reer
Kancaankii degganaa Geser; laakiinse reer Kancaan waxay dhex degganaayeen reer
Efrayim ilaa maantadan la joogo, oo waxay u noqdeen addoommo u hawshooda.

17

1 Oo intanuna waxay ahayd qaybtii qabiilka reer Manaseh, waayo, isagu wuxuu ahaa
curadkii Yuusuf. Maakiir oo ahaa curadkii Manaseh oo aabbe u ahaa Gilecaad, wuxuu
helay Gilecaad iyo Baashaan, maxaa yeelay, isagu wuxuu ahaa dagaalyahan. 2 Oo
reer Manaseh iyo reerahoodii intii hadhay iyana qayb bay heleen; kuwaas oo ahaa
reer Abiiceser, iyo reer Xeeleq, iyo reer Asrii'eel, iyo reer Shekem, iyo reer Heefer,
iyo reer Shemiidaac; intaasu waxay ahaayeen ilmihii labka ahaa ee Manaseh ina
Yuusuf sidii reerahoodii ahaayeen. 3 Laakiinse Seloofexaad ina Heefer, ina Gilecaad,
ina Maakiir, ina Manaseh wiilal ma uu lahayn gabdho mooyaane, oo magacyadii
gabdhihiisu waa kuwan: Maxlaah, Nocaah, Xoglaah, Milkaah, iyo Tirsaah. 4 Oo
waxay u dhowaadeen wadaadkii la odhan jiray Elecaasaar, iyo Yashuuca ina Nuun,
iyo amiirradii, oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbigu wuxuu Muuse ku amray inuu
walaalahayo dhexdooda dhaxal naga siiyo. Oo sidaas daraaddeed amarkii Rabbiga
aawadiis ayuu Yashuuca dhaxal ku siiyey walaalihii aabbahood dhexdooda. 5 Oo reer
Manaseh waxaa ku soo hagaagay toban meelood oo aan ahayn dalkii Gilecaad iyo
Baashaan oo Webi Urdun ka shishaysa; 6 maxaa yeelay, gabdhihii Manaseh waxay
dhaxal ka dhex heleen wiilashiisii; oo dalkii Gilecaadna waxaa lahaa wiilashii Manaseh
intoodii hadhay. 7 Oo soohdintii reer Manasehna waxay ahayd ilaa Aasheer iyo tan
iyo Mikmetaah, taasoo ku hor taal Shekem, oo soohdintu waxay ka baxday xagga
midigta, iyo ilaa dadkii degganaa Ceyn Tafuu'ax. 8 Oo dalkii Tafuu'axna waxaa iska
lahaa reer Manaseh; laakiinse Tafuu'ax tii ku tiil soohdinta waxaa iska lahaa reer
Efrayim. 9 Oo soohdintu waxay u baxday durdurkii Qaanaah, oo durdurka xagga
koonfureed ka ahaa. Magaalooyinkaas ku dhex yiil magaalooyinkii reer Manaseh
waxaa lahaa reer Efrayim. Soohdintii Efrayimna waxay ahayd durdurka xaggiisa
woqooyi, oo waxaa soohdintii dhammaadkeedu ahaa badda. 10 Dhanka koonfureed
waxaa lahaa reer Efrayim, dhanka woqooyina waxaa lahaa reer Manaseh, oo badduna

waxay ahayd soohdintiisa, oo waxay gaadheen ilaa reer Aasheer oo woqooyi jira, iyo
tan iyo reer Isaakaar oo ku yaal xagga bari. 11 Oo reer Manaseh waxay reer Isaakaar
iyo reer Aasheer ku dhex lahaayeen Beytshe'aan, iyo magaalooyinkeedii oo dhan, iyo
Yiblecaam iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Door iyo magaalooyinkeedii,
iyo dadkii degganaa Ceyn Door iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Tacanaag,
iyo magaalooyinkeedii, iyo dadkii degganaa Megiddoo iyo magaalooyinkeedii, iyo
xataa saddexdii meelood ee dhaadheerayd. 12 Laakiin reer Manaseh ma ay eryi karin
dadkii degganaa magaalooyinkaas; reer Kancaanse waxay doonayeen inay dalkaas sii
degganaadaan. 13 Oo markii reer binu Israa'iil aad u xoogaysteen ayay hawl saareen
reer Kancaan, oo ma ay wada eryin.
14 Oo reerkii Yuusuf Yashuuca bay la hadleen, oo ku yidhaahdeen, Maxaad qayb
keliya dhaxal noogu siisay? Maxaa yeelay, annagu waxaannu nahay dad badan, oo
Rabbigu waa na barakeeyey ilaa haatan. 15 Markaasaa Yashuuca wuxuu iyagii ku yidhi,
Haddaad dad badan tihiin, haddaba kaca oo duudda taga, oo waxaad soo goosataan
dalka reer Feris iyo kan reer Rafaa; maxaa yeelay, dalka buuraha leh oo reer Efrayim
waa idinku cidhiidhi. 16 Markaasaa reerkii Yuusuf waxay yidhaahdeen, Dalka buuraha
lahu naguma filna; oo reer Kancaanka deggan dalka dooxada leh oo dhammu waxay
leeyihiin gaadhifardood bir ah, kuwooda deggan Beytshe'aan iyo magaalooyinkeeda,
iyo kuwooda deggan dooxadii Yesreceelba. 17 Markaasaa Yashuuca wuxuu la hadlay
reer Yuusuf, kuwaasoo ahaa reer Efrayim iyo reer Manaseh, oo wuxuu ku yidhi, Idinku
waxaad tihiin dad badan, oo waxaad leedihiin xoog badan; haddaba qayb keliya heli
maysaan; 18 laakiinse dalka buuraha leh idinkaa yeelan doona; waayo, in kastoo uu
duud yahay, waad jari doontaan, oo meelaha laga baxona idinkaa yeelan doona, maxaa
yeelay, waxaad eryi doontaan reer Kancaan in kastay leeyihiin gaadhifardood bir ah,
oo ay xoog badan yihiin.

18

Qaybtii Dhulka Haray

1 Oo shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu Shiiloh bay dhammaantood isugu soo
urureen, oo waxay halkaas ka dhiseen teendhadii shirka; oo dadkii waddankana waa
laga adkaaday. 2 Oo reer binu Israa'iil dhexdooda waxaa ku hadhay toddoba qabiil
oo aan weli helin qaybtii ay dhaxalka u lahaayeen. 3 Markaasaa Yashuuca wuxuu
reer binu Israa'iil ku yidhi, Dalkii uu Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin idin siiyey
ilaa goormaad ka raagaysaan inaad gashaan si aad dalka u hantidaan? 4 Haddaba
qabiil walba saddex nin kala soo baxa; oo anigu iyaga waan diri doonaa, markaas waa
inay kacaan, oo dalka dhex maraan, oo soo kala tilmaamaan siday u kala dhaxlayaan,
oo markaas waa inay ii yimaadaan. 5 Oo waa inay dalka u kala qaybiyaan toddoba
meelood. Reer Yahuudah waa inay degganaadaan soohdintooda ah xagga koonfureed,
oo reer Yuusufna waa inay degganaadaan soohdintooda ah xagga woqooyi. 6 Oo waa
inaad dalka u soo kala tilmaantaan toddoba meelood, oo aad tilmaanta ii keentaan, oo
markaasaan halkan idiinku saami ridi doonaa Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa. 7 Maxaa
yeelay, reer Laawi dhexdiinna qayb dhaxal ah kuma laha; waayo wadaadnimada
Rabbiga ayaa dhaxal u ah. Oo reer Gaad iyo reer Ruubeen iyo qabiilkii reer Manaseh
badhkood waxay dhaxal u qaateen meel Webi Urdun ka shishaysa oo xagga bari ka
xigta, oo Muuse oo addoonkii Rabbiga ahaa uu iyaga siiyey. 8 Markaasaa raggii kaceen
oo tageen; oo kuwii tegey inay dalka soo tilmaamaan Yashuuca ayaa ku amray, oo ku
yidhi, Taga oo dalka dhex mara, oo soo tilmaama, oo haddana aniga ii kaalaya, oo
markaasaan halkan Shiiloh ah idiinku saami ridi doonaa Rabbiga hortiisa. 9 Markaasay
raggii tageen oo dalkii soo dhex mareen, oo waxay soo kala tilmaameen magaalooyinkii
oo toddoba meelood u kala qaybsan, oo waxayna ku soo qoreen buug, oo markaasay u

yimaadeen Yashuuca oo joogay xerada Shiiloh ku taal. 10 Markaasaa Yashuuca Shiiloh
ugu saami riday iyagii Rabbiga hortiisa; oo halkaasaa Yashuuca reer binu Israa'iil ugu
qaybshay dalkii sidii ay u kala qaybsanaayeen.

Saamigii Reer Benyaamiin

11 Oo qabiilkii reer Benyaamiin saamigoodii ay u heleen sidii ay reerahoodii kala
ahaayeen ayaa u soo hor baxay; oo soohdintoodii ay saamiga u heleen waxay kala
dhex mari jirtay reer Yahuudah iyo reer Yuusuf. 12 Oo soohdintoodu xagga waaxda
woqooyi waxay ka bilaabatay Webi Urdun; oo soohdintu waxay u baxday Yerixoo
dhinaceeda woqooyi, oo waxay dhex martay dalka buuraha leh xaggiisa galbeed;
oo dhammaadkeedii wuxuu u baxay cidladii Beytaawen. 13 Oo soohdintu waxay
halkaas uga gudubtay Luus (taasoo ah Beytel), iyo ilaa dhinaceeda koonfureed, oo
soohdintu waxay ku dhaadhacday Cataarood Addaar, taasoo u dhow buurta ku taal
Beytxooroonta hoose xaggeeda koonfureed. 14 Oo soohdintu waxay u baxday oo ka laa-
batay waaxda galbeed xaggeeda koonfureed, iyo xagga buurta ku hor taal Beytxooroon
xaggeeda koonfureed; oo soohdinta dhammaadkeedu wuxuu u baxay Qiryad Bacal
taasoo ah Qiryad Yecaariim ee ahayd magaalo ay reer Yahuudah leeyihiin, intaasu
waxay ahayd waaxdii galbeed. 15 Oo waaxdii koonfureedna waxay ka bilaabatay
meesha ugu fog Qiryad Yecaariim, oo soohdintu waxay martay xagga galbeed, oo waxay
u baxday ishii biyaha ahayd oo Neftoo'ax; 16 oo soohdintu waxay ku dhaadhacday
meesha ugu fog buurta ku hor taal dooxadii ina Xinnom, taasoo ku taal xagga woqooyi
oo dooxada reer Rafaa, oo waxay ku dhaadhacday ilaa dooxadii Xinnom, iyo ilaa
dhinaca reer Yebuus xaggooda koonfureed, oo waxay kaloo sii martay Ceyn Rogeel,
17 oo waxay u leexatay xagga woqooyi, oo waxay martay Ceyn Shemesh agteeda; oo
waxay u baxday Geliilood, taasoo ka soo hor jeedda jiirta Adummiim; oo haddana
waxay u baxday dhagaxii Bohan ina Ruubeen; 18 oo waxay sii martay dhinaca ka
soo hor jeeda Caraabaah xaggeeda woqooyi, oo waxay ku dhaadhacday Caraabaah;
19 oo soohdintu waxay sii martay Beytxoglaah dhinaceeda woqooyi; oo soohdinta
dhammaadkeedu wuxuu ahaa xagga gacanka woqooyi oo Badda Cusbada leh, ee ku
yaal Webi Urdun dhammaadkiisa koonfureed meesha uu ku dhammaado; intaasu waa
soohdintii koonfureed. 20 Waaxda bari soohdinteeduna waxay ahayd Webi Urdun.
Intaasu waxay ahayd dhaxalkii reer Benyaamiin iyo soohdimihii ku wareegsanaa, ee
ay u heleen sidii reerahoodu ahaayeen. 21 Haddaba magaalooyinkii reer Benyaamiin
siday reerahoodu ahaayeen waxay ahaayeen Yerixoo, iyo Beytxoglaah, iyo Dooxadii
Qesiis, 22 iyo Beytcaraabaah, iyo Semaarayim, iyo Beytel, 23 iyo Cawiim, iyo Faaraah, iyo
Cofraah, 24 iyo Kefar reer Cammoon, iyo Cofnii, iyo Gebac, oo intaasu waa laba iyo toban
magaalo iyo tuulooyinkoodii, 25 iyo Gibecoon, iyo Raamaah, iyo Bi'irod, 26 iyo Misfaah,
iyo Kefiiraah, iyo Mosaah, 27 iyo Reqem, iyo Yirfe'eel, iyo Taralaah, 28 iyo Seelac, iyo
Elef, iyo Yebuus (taasoo ah Yeruusaalem), iyo Gibecaad, iyo Qiryad, oo intaasu waa afar
iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. Intaasu waa dhaxalkii reer Benyaamiin siday
reerahoodii ahaayeen.

19

Saamigii Reer Simecoon

1 Oo saamigii labaadna wuxuu u soo baxay reer Simecoon, oo waa dhaxalkii ay
qabiilkii reer Simecoon u heleen siday reerahoodu ahaayeen. Oo dhaxalkooduna
wuxuu ku dhex jiray dhaxalkii reer Yahuudah. 2 Oo waxay dhaxal u heleen: Bi'ir
Shebac, ama Shebac, iyo Molaadaah, 3 iyo Hasar Shuucaal, iyo Baalaah, iyo Cesem, 4 iyo
Eltoolad, iyo Betuul, iyo Hormaah, 5 iyo Siiqlag, iyo Beytmarkaabod, iyo Hasar Suusaah,
6 iyo Beytlebaa'ood, iyo Shaaruuhen, oo intaasu waa saddex iyo toban magaalo iyo

tuulooyinkoodii, 7 Cayn, iyo Rimmon, iyo Ceter, iyo Caashaan, oo intaasu waa afar
magaalo iyo tuulooyinkoodii, 8 iyo tuulooyinkii ku wareegsanaa magaalooyinkaas oo
dhan ee ku yiil tan iyo Bacalad Bi'ir, iyo Raamaahda Koonfureed. Intaasu waa dhaxalkii
qabiilkii reer Simecoon sidii ay reerahoodii ahaayeen. 9 Oo qaybtii reer Yahuudah
waxaa ku jiray dhaxalkii reer Simecoon, maxaa yeelay, reer Yahuudah qaybtoodu waa
ku badnaa; sidaas daraaddeed reer Simecoon waxay dhaxal ka heleen dhaxalkii reer
Yahuudah dhexdiisa.

Saamigii Reer Sebulun

10 Oo saamigii saddexaadna wuxuu u soo baxay reer Sebulun siday reerahoodu
ahaayeen, oo dhaxalkoodii soohdintiisuna waxay ahayd ilaa Saariid. 11 Oo soohdin-
toodu waxay u baxday xagga galbeed, iyo xataa ilaa Marcalaah, oo waxay gaadhay
tan iyo Dabbaashed, oo haddana waxay gaadhay tan iyo durdurka ku yaal Yoqnecaam
horteeda; 12 oo waxay Saariid uga leexatay xagga bari ee qorraxdu ka soo baxdo, ilaa
soohdinta Kislod Taabor, kolkaasay waxay u baxday xagga Daberad, oo haddana kor
ugu baxday Yaafiica, 13 oo halkaasna waxay uga gudubtay xagga bari oo martay Gad
Heefer iyo tan iyo Citaah Qaasiin, oo waxay u baxday xagga Rimmon oo gaadhaa
ilaa Neecaah, 14 soohdintu waxay xagga woqooyi ugu laabatay Xannaatoon, oo soohd-
inta dhammaadkeedu wuxuu ahaa dooxadii Yiftax'eel, 15 iyo Qataad, iyo Nahalaal,
iyo Shimroon, iyo Idalaah, iyo Beytlaxam, intaasu waa laba iyo toban magaalo iyo
tuulooyinkoodii. 16 Intaasu waa dhaxalkii ay reer Sebulun u heleen sidii reerahoodii
ahaayeen, iyo xataa magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba.

Saamigii Reer Isaakaar

17 Oo saamigii afraadna reer Isaakaar buu u soo baxay sidii reerahoodu ahaayeen.
18 Oo soohdintooduna waxay ahayd ilaa Yesreceel, iyo Kesullood, iyo Shuuneem, 19 iyo
Xafaarayim, iyo Shii'oon, iyo Anaaxaraad, 20 iyo Rabbiid, iyo Qiishyoon, iyo Ebes,
21 iyo Remed, iyo Ceyn Ganniim, iyo Ceyn Xaddaah, iyo Beytfasees, 22 oo soohdintu
waxay gaadhay ilaa Taaboor, iyo Shaxasimaah, iyo Beytshemesh, oo soohdintooda
dhammaadkeedu wuxuu ahaa xagga Webi Urdun, oo intaasuna waa lix iyo toban
magaalo iyo tuulooyinkoodii. 23 Oo intaasu waa dhaxalkii ay qabiilkii reer Isaakaar u
heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo xataa magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba.

Saamigii Reer Aasheer

24 Oo saamigii shanaadna wuxuu u soo baxay reer Aasheer sidii reerahoodii ahaay-
een. 25 Oo soohdintooduna waxay ahayd Xelqad, iyo Xali, iyo Beten, iyo Akshaaf, 26 iyo
Allammeleg, iyo Camcaad, iyo Mishaal; oo wuxuu gaadhay Karmel xaggeeda galbeed,
iyo ilaa Shiihoor Libnaad, 27 oo waxay u leexatay xagga qorraxdu ka soo baxdo, ee
ah Beytdaagoon, oo waxay gaadhay tan iyo Sebulun, iyo dooxadii Yiftax'eel xaggeeda
woqooyi iyo ilaa Beytcemeq iyo Necii'eel, oo waxay u baxday xagga bidix ee ah Kabuul,
28 iyo Cebroon, iyo Rexob, iyo Xammoon, iyo Qaanaah, iyo xataa Siidoonta weyn; 29 oo
soohdintii waxay u leexatay xagga Raamaah, iyo xagga magaaladii deyrka lahayd oo
Turos, oo haddana soohdintu waxay u leexatay xagga Xosaah, oo dhammaadkeedu
wuxuu ahaa xagga badda ee Aksiib dhinaceeda ah, 30 iyo Cummaah, iyo Afeeq, iyo
Rexob, oo intaasu waa laba iyo labaatan magaalo iyo tuulooyinkoodii. 31 Oo intaasu
waa dhaxalkii ay qabiilkii reer Aasheer u heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo xataa
magaalooyinkan iyo tuulooyinkooduba

Saamigii Reer Naftaali

32 Oo saamigii lixaadna reer Naftaali buu u soo baxay sidii reerahoodii ahaayeen.
33 Oo soohdintoodu waxay ka bilaabatay Xelef, tan iyo geedka ku yaal Sacananniim,
iyo Adaamii Neqeb, iyo Yabne'eel, iyo ilaa Laquum; oo dhammaadkeedu wuxuu ahaa

xagga Webi Urdun. 34 Oo soohdintu waxay u leexatay xagga galbeed tan iyo Asnood
Taaboor, oo halkaasna waxay ugu baxday xagga Xuqoq; oo waxay gaadhay ilaa xagga
koonfureed oo Sebulun, oo haddana waxay gaadhay xagga galbeed oo Aasheer, iyo
tan iyo reer Yahuudah oo Webi Urdun xagga qorraxdu ka soo baxdo ka xiga. 35 Oo
magaalooyinkii deyrka lahaa waxay ahaayeen Siddiim, iyo Seer, iyo Xammad, iyo
Raqad, iyo Kinnered, 36 iyo Adaamaah, iyo Raamaah, iyo Xaasoor, 37 iyo Qedesh, iyo
Edrecii, iyo Ceyn Xaasoor, 38 iyo Yiroon, iyo Migdal Eel, iyo Xoreem, iyo Beytcanaad
iyo Beytshemesh, waxay ahaayeen sagaal iyo toban magaalo iyo tuulooyinkoodii. 39 Oo
intaasu waa dhaxalkii ay qabiilkii reer Naftaali u heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo
xataa magaalooyinka iyo tuulooyinkooduba

Saamigii Reer Daan

40 Oo saamigii toddobaadna wuxuu u soo baxay qabiilkii reer Daan sidii reerahoodii
ahaayeen. 41 Oo soohdintii ay dhaxalka u heleenna waxay ahayd Sorcaah, iyo Esh-
taa'ool, iyo Ciir Shemesh, 42 iyo Shacalabbiin, iyo Ayaaloon, iyo Yitlaah, 43 iyo Eeloon,
iyo Timnaataah, iyo Ceqroon, 44 iyo Elteqeeh, iyo Gibbetoon, iyo Bacalad, 45 iyo Yehud,
iyo Bini Beraaq, iyo Gad Rimmoon, 46 iyo Meey Yarqoon, iyo Raqoon, iyo soohdinta
ka soo hor jeedda Yaafaa. 47 Oo soohdintii reer Daan iyagay ka baxday, oo intay
reer Daan tageen ayay la dirireen Leshem, oo way qabsadeen, oo dadkii degganaana
waxay ku laayeen seef markaasay Leshem hantiyeen oo iska degeen, oo waxay u
bixiyeen Daan, kaas oo ahaa magicii awowgood Daan. 48 Oo intaasu waa dhaxalkii ay
qabiilkii reer Daan u heleen sidii reerahoodii ahaayeen, iyo xataa magaalooyinkan iyo
tuulooyinkooduba.

Saamigii Yashuuca

49 Sidaasay ku dhammeeyeen qaybintii dhulkii ay dhaxalka u qaybsanayeen siday
soohdimihiisu ahaayeen, oo reer binu Israa'iil dhaxal bay Yashuuca ina Nuun dhex-
dooda ka siiyeen, 50 oo sidii Rabbigu ku amray waxay isagii siiyeen magaaladii uu
weyddiistay taasoo ahayd Timnad Serah oo ku tiil dalka buuraha leh oo reer Efrayim;
markaasuu magaaladii dhistay oo dhex degay.

51 Kuwanu waa qaybihii dhaxalka ahaa ee wadaadkii Elecaasaar ahaa, iyo Yashuuca
ina Nuun, iyo madaxdii reer binu Israa'iil qabiilooyinkoodii, ay saamiga ugu qaybiyeen
Rabbiga hortiisa, iyagoo jooga Shiiloh, oo fadhiya teendhadii shirka iriddeeda. Wayna
dhammeeyeen qaybintii dhulka.

20

Magaalooyinkii Magangalka

1 Markaasaa Rabbigu Yashuuca la hadlay, oo ku yidhi, 2 La hadal reer binu Israa'iil,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Sooca magaalooyinkii magangalka oo aan idiinku sheegay
Muuse, 3 in gacankudhiiglihii qof dilaa, isagoo aan u kasayn oo aan badheedh u samayn,
uu halkaas u cararo; oo waxay idiin noqonayaan meeshaad ka magangeli lahaydeen
kan dhiigga ka aarsada. 4 Oo magaalooyinkaas middood waa inuu u cararaa, oo waa
inuu istaagaa iridda magaalada laga soo galo, oo xaalkiisa waa inuu u caddeeyaa
odayaasha magaalada, oo iyana waa inay magaalada soo geliyaan, oo meel siiyaan
inuu la degganaado. 5 Oo haddii kan dhiigga ka aarsadaa uu soo eryado, markaas waa
inaanay gacankudhiiglihii gacantiisa gelin, maxaa yeelay, kaasu wuxuu deriskiisa ku
dilay kama' oo horena ma uu nebcaan jirin. 6 Oo magaaladaas waa inuu degganaadaa
ilaa uu xukun isu hor taago shirka, iyo ilaa uu ka dhinto wadaadka sare oo jiri doona
waayahaas, oo markaas ka dib gacankudhiigluhu waa inuu noqdaa, oo waa inuu
magaaladiisii yimaadaa, iyo gurigiisii, ilaa magaaladii uu markii hore ka cararay. 7 Oo
waxay sooceen Qedesh oo ku tiil Galili oo ah dalka buuraha leh oo reer Naftaali, iyo

Shekem oo iyana ku tiil dalka buuraha leh oo reer Efrayim, iyo Qiryad Arbac (oo ah
Xebroon) ee ku tiil dalka buuraha leh oo reer Yahuudah. 8 Oo Webi Urdun shishadiisa
meel Yerixoo u dhow oo bari ka xigta waxay ka sooceen Beser oo ku tiil cidladii ku tiil bannaankii qabiilka reer Ruubeen, iyo Raamod oo ku tiil Gilecaad oo ay qabiilkii reer Gaad lahaayeen, iyo Goolaan oo ku tiil Baashaan oo ay qabiilkii reer Manaseh
lahaayeen. 9 Intaasu waa magaalooyinkii loo doortay reer binu Israa'iil oo dhan, iyo
qariibkii dhexdooda degganaa, in ku alla kii qof dilaa, isagoo aan u kasayn, uu halkaas ku carari karo inaanu ku dhiman gacanta kan dhiigga ka aarsada, ilaa uu hor istaago shirka.

21

Magaalooyinkii Reer Laawi

1 Markaasaa madaxdii reer Laawi waxay u soo dhowaadeen wadaadkii Elecaasaar
ahaa, iyo Yashuuca ina Nuun, iyo madaxdii reer binu Israa'iil qabiilooyinkoodii.
2 Wayna kula hadleen, iyagoo jooga Shiiloh oo ku taal dalkii reer Kancaan, oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbigu wuxuu noogu amray Muuse in nala siiyo magaalooyin aan
degno iyo agagaarkoodii ay xoolahayagu daaqaan. 3 Markaasaa reer binu Israa'iil
waxay dhaxalkoodii reer Laawi ka siiyeen magaalooyinkaas iyo agagaarkooda sidii amarka Rabbigu ahaa.

4 Markaasaa saami u soo baxay qolooyinkii reer Qohaad; oo reerkii wadaadkii Haaruun ahaa, kuwaasoo reer Laawi ka mid ahaa, waxay saami kaga heleen reer Yahuudah iyo reer Simecoon, iyo reer Benyaamiin saddex iyo toban magaalo.

5 Oo reer Qohaad intoodii hadhay waxay saami kaga heleen qolooyinkii reer Efrayim, iyo reer Daan, iyo reer Manaseh badhkood toban magaalo.

6 Oo reer Gershoonna waxay saami kaga heleen qolooyinkii reer Isaakaar, iyo reer Aasheer, iyo reer Naftaali, iyo reer Manaseh badhkoodii degganaa Baashaan saddex iyo toban magaalo.

7 Oo reer Meraariina sidii ay reerahoodii ahaayeen waxay ka heleen reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Sebulun laba iyo toban magaalo.

8 Oo reer binu Israa'iil magaalooyinkaas iyo agagaarkoodiiba waxay saami ku siiyeen
reer Laawi sidii Rabbigu ku amray Muuse. 9 Oo waxaa laga siiyey qabiilkii reer Yahu-udah iyo qabiilkii reer Simecoon magaalooyinkan magacooda halkan lagu sheegayo.
10 Oo waxaa iska lahaa reerkii Haaruun ee ahaa qolooyinkii reer Qohaad, kuwaasoo
ka mid ahaa reer Laawi; maxaa yeelay, iyagaa saamiga hore lahaa. 11 Oo waxaa
la siiyey Qiryad Arbac, oo Arbacna wuxuu ahaa Canaaq aabbihiis (oo taasuna waa Xebroon), oo waxay ku tiil dalka buuraha leh ee reer Yahuudah, iyada iyo agagaarkeeda
ku wareegsanba. 12 Laakiinse magaalada beeraheedii iyo tuulooyinkeediiba waxay
siiyeen Kaaleeb ina Yefunneh inuu hanti ahaan u qaato.

13 Oo wadaadkii Haaruun ahaa reerkiisii waxay siiyeen Xebroon iyo agagaarkeedii, oo taasu waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Libnaah
iyo agagaarkeedii, 14 iyo Yatiir iyo agagaarkeedii, iyo Eshtemooca iyo agagaarkeedii,
15 iyo Xolon iyo agagaarkeedii, iyo Debiir iyo agagaarkeedii, 16 iyo Cayn iyo agagaar-keedii, iyo Yutaah iyo agagaarkeedii, iyo Beytshemesh iyo agagaarkeedii, oo labadaas
qabiil waxay ka heleen sagaal magaalo. 17 Oo qabiilkii reer Benyaamiinna waxay ka
heleen Gibecoon iyo agagaarkeedii, iyo Geeraa iyo agagaarkeedii, 18 iyo Canaatood iyo
agagaarkeedii, intaasu waxay ahayd afar magaalo. 19 Oo wadaadkii Haaruun ahaa
reerkiisii magaalooyinkoodii oo dhammu waxay ahaayeen saddex iyo toban magaalo iyo agagaarkoodii.

20 Oo qolooyinkii reer Qohaad oo ahaa reer Laawi, xataa reer Qohaad intoodii
hadhay, waxay magaalooyin saami uga heleen qabiilkii reer Efrayim. 21 Oo waxay

iyagii siiyeen Shekem iyo agagaarkeedii, oo waxay ku tiil dalka reer Efrayim oo
buuraha leh, oo waxayna ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha,
iyo Geser iyo agagaarkeedii, 22 iyo Qibsayim iyo agagaarkeedii, iyo Beytxooroon iyo
agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. 23 Oo qabiilkii reer Daanna
waxay ka heleen Elteqaah iyo agagaarkeedii, iyo Gibbetoon iyo agagaarkeedii, 24 iyo
Ayaaloon iyo agagaarkeedii, iyo Gad Rimmoon iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay
ahayd afar magaalo. 25 Oo qabiilkii reer Manaseh badhkiisna waxay ka heleen
Tacanaag iyo agagaarkeedii, iyo Gad Rimmoon iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay
ahayd laba magaalo. 26 Oo qolooyinkii reer Qohaad intoodii hadhay magaalooyinkoodii
oo dhammu waxay ahaayeen toban iyo agagaarkoodii.

27 Oo reer Gershoon oo ahaa reer Laawi waxaa qabiilkii reer Manaseh badhkiis
laga siiyey Goolaan, oo Baashaan ku dhex taal iyo agagaarkeedii, oo taasu waxay
ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo weliba Beceshteraah
iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd laba magaalo. 28 Oo waxay qabiilkii reer
Isaakaarna ka heleen Qiishyoon iyo agagaarkeedii, iyo Daaberad iyo agagaarkeedii,
29 iyo Yarmuud iyo agagaarkeedii, iyo Ceyn Ganniim iyo agagaarkeedii, oo intaasu
waxay ahayd afar magaalo. 30 Oo waxay qabiilkii reer Aasheerna ka heleen Mishaal
iyo agagaarkeedii, iyo Cabdoon iyo agagaarkeedii, 31 iyo Xelqad iyo agagaarkeedii,
iyo Rexob iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. 32 Oo waxay
qabiilkii reer Naftaalina ka heleen Qedesh oo ku taal Galili iyo agagaarkeedii, oo taasu
waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Xammod Door iyo
agagaarkeedii, iyo Qartaan iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd saddex magaalo.
33 Oo magaalooyinkii reer Gershoon oo dhan, sidii qolooyinkoodu ahaayeen, saddex iyo
toban magaalo iyo agagaarkoodii bay ahaayeen.

34 Oo qolooyinkii reer Meraarii oo ahaa intii ka hadhay reer Laawi waxay qabiilkii
reer Sebulun ka heleen Yoqnecaam iyo agagaarkeedii, iyo Qartaah iyo agagaarkeedii,
35 iyo Dimnaah iyo agagaarkeedii, iyo Nahalaal iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay
ahayd afar magaalo. 36 Oo waxay qabiilkii reer Ruubeenna ka heleen Beser iyo
agagaarkeedii, iyo Yahas iyo agagaarkeedii, 37 iyo Qedemood iyo agagaarkeedii, iyo
Mefacad iyo agagaarkeedii, oo intaasu waxay ahayd afar magaalo. 38 Oo waxay qabiilkii
reer Gaadna ka heleen Raamod oo ku dhex taal Gilecaad iyo agagaarkeedii, oo taasu
waxay ahayd magaaladii magangalka u ahayd gacankudhiiglaha, iyo Maxanayim iyo
agagaarkeedii, 39 iyo Xeshboon iyo agagaarkeedii, iyo Yaser iyo agagaarkeedii, oo
intaasu dhammaantood waxay ahaayeen afar magaalo. 40 Oo kulli intaas oo dhammu
waxay ahaayeen magaalooyinkii qolooyinkii reer Meraarii iyo xataa reer Laawi in-
toodii hadhay, oo qaybtoodii waxay ahayd laba iyo toban magaalo. 41 Oo reer Laawi
magaalooyinkoodii ay qaybta u heleen ee ku dhex yiil dalkii hantida u ahaa reer binu
Israa'iil kulligood waxay ahaayeen siddeed iyo afartan magaalo iyo agagaarkoodii.
42 Magaalooyinkaas mid waluba waxay lahayd agagaarkeedii ku wareegsanaa; oo
magaalooyinku dhammaantood sidaasay ahaayeen.

43 Sidaasuu Rabbigu reer binu Israa'iil u siiyey dhulkii u awowayaashood ugu
dhaartay inuu siiyo oo dhan, oo iyana way hantiyeen, wayna iska degeen. 44 Oo Rabbigu
wuxuu iyagii ka nasiyey dadkii ku wareegsanaa, siduu awowayaashood ugu dhaartay
oo dhan: oo nin cadaawayaashoodii oo dhan ka mid ihi hortooda isma taagin, oo
Rabbigu cadaawayaashoodii oo dhan gacantuu u soo geliyey. 45 Oo waxba kama baaqan
innaba wixii wanaagsanaa oo Rabbigu u sheegay reer binu Israa'iil; laakiinse kulli way
wada ahaadeen.

22

Reerihii Bari Oo Ku Noqdeen Meeshoodii

1 Markaasaa Yashuuca u yeedhay reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh
badhkiis, 2 oo wuxuu ku yidhi, Waad xajiseen kulli wixii uu addoonkii Rabbiga oo
Muuse ahaa idinku amray, oo codkaygana waad dhegaysateen oo waad yeesheen
kulli wixii aan idinku amray. 3 Oo waagaas ilaa maantadan la joogo walaalihiin
kama aydnaan tegin, laakiinse waad xajiseen amarkii Rabbiga Ilaahiinna ah. 4 Oo
haatan Rabbiga Ilaahiinna ahu walaalihiin buu nasiyey, siduu markii hore kula hadlay;
haddaba noqda, oo taga teendhooyinkiinnii, iyo dalkii hantida idiin ahaa, oo addoonkii
Rabbiga oo Muuse ahaa idinka siiyey Webi Urdun shishadiisa. 5 Laakiinse aad iyo aad
u dadaala inaad yeeshaan amarkii iyo sharcigii uu addoonkii Rabbiga ee Muuse ahaa
idinku amray, kuwaasoo ah inaad Rabbiga Ilaahiinna ah jeclaataan, oo aad ku socotaan
jidadkiisa oo dhan, oo aad amarradiisa xajisaan, oo aad isaga aad u sii xajisataan, oo
aad qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan ugu adeegtaan. 6 Markaasuu Yashuuca
u duceeyey oo iska diray, oo iyana waxay tageen teendhooyinkoodii.

7 Oo reer Manaseh badhkiis Muuse wuxuu dhaxal ka siiyey Baashaan dhexdeeda;
laakiinse badhkii kale Yashuuca ayaa dal ka siiyey walaalahood dhexdooda meel Webi
Urdun ka shishaysa oo xagga galbeed ka xigta. Oo weliba Yashuuca markuu iyagii iska
diray, oo ay teendhooyinkoodii tageen, ayuu u duceeyey iyaga, 8 oo intuu la hadlay ayuu
ku yidhi, Teendhooyinkiinnii kula noqda maal badan, iyo lo' aad u tiro badan, iyo lacag,
iyo dahab, iyo naxaas, iyo bir, iyo dhar aad u badan; oo boolidii cadaawayaashiinna
laga helay walaalihiin la qaybsada.

9 Markaasaa reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis ayaa noqday,
oo ka tegey reer binu Israa'iil oo joogay Shiiloh taasoo ku taal dalkii Kancaan, inay u
kacaan dalkii Gilecaad, kaasoo ahaa dalkii hantidooda ahaa, ee ay ku hantiyeen amarkii
Rabbigu Muuse u soo dhiibay. 10 Oo markay yimaadeen gobolkii u dhowaa Webi Urdun
oo ku yaalay dalkii Kancaan ayay reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh
badhkiis Webi Urdun agtiisa ka dhiseen meel allabari oo muuq weyn. 11 Markaasaa reer
binu Israa'iil waxay maqleen in la yidhi, Reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh
badhkiis ayaa meel allabari ka dhisay darafka dalka Kancaan, meeshaas oo ah gobolka
u dhow Webi Urdun oo ah dinaca ay leeyihiin reer binu Israa'iil. 12 Oo markii reer binu
Israa'iil ay taas maqleen ayaa shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu ku ururay Shiiloh
inay dagaal ugu baxaan iyaga.

13 Oo reer binu Israa'iil waxay xagga reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh
badhkiis oo joogay dalkii Gilecaad u direen Fiinexaas oo ahaa wiilkii wadaadkii ahaa
Elecaasaar. 14 Oo waxay isagii ku dareen toban amiir, oo amiirba wuxuu ka socday
qabiilooyinka reer binu Israa'iil midkood, oo mid waluba wuxuu ahaa kii madaxda u
ahaa reerahooda ku jira kumanyaalka reer binu Israa'iil. 15 Markaasay u yimaadeen
reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis oo joogay dalkii Gilecaad, oo
intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, 16 Shirkii Rabbiga oo dhammu sidan bay leey-
ihiin, Waa maxay xadgudubkan aad ku samayseen Ilaaha reer binu Israa'iil, idinkoo
ka leexday inaad Rabbiga la socotaan, oo meel allabari dhistay, si aad maanta Rabbiga
ugu caasiyowdaan? 17 Miyuu nagu yar yahay dembigii Fecoor oo aannan iska nadiifin
ilaa maantadan la joogo in kastoo ay belaayo ku soo degtay shirka Rabbiga, 18 inaad
maanta ka leexataan inaad Rabbiga la socotaan? Oo caasinimadii aad maanta Rabbiga
ku caasiyowdeen aawadeed ayuu berrito ugu cadhoon doonaa shirka reer binu Israa'iil
oo dhan. 19 Habase yeeshee, haddii dalkii hantidiinna ahaa aanu nadiif ahayn, de
markaas u soo gudba dalka Rabbiga hantidiisa ah, oo uu taambuuggii Rabbigu ku dhex
jiro, oo nala qayb qaata; laakiinse Rabbiga ha ku caasiyoobina, oo annagana ha nagu
caasiyoobina, oo ha dhisina meel allabari oo aan ahayn tii Rabbiga Ilaaheenna ah.
20 Caakaan ina Serax miyaanu ku xadgudbin alaabtii la nidray, oo taas daraaddeed

miyaan cadho ugu dhicin shirkii reer binu Israa'iil oo dhan? Oo ninkaasu keligiis kuma
uu dhiman dembigiisii.
21 Markaasaa reer Ruubeen iyo reer Gaad iyo reer Manaseh badhkiis waxay u
jawaabeen oo la hadleen kuwii madaxda u ahaa kumanyaalka reer binu Israa'iil, oo
ku yidhaahdeen, 22 Rabbiga ah Ilaaha ilaahyada, Rabbiga ah Ilaaha ilaahyadu wuu
og yahay, oo reer binu Israa'iilna waa inuu ogaadaa, haddii taasu caasinimo tahay,
ama xadgudub Rabbiga ka gees ah (maanta ha na badbaadin), 23 iyo haddii aan meel
allabari u dhisannay inaannu Rabbiga kaga leexanno, ama haddii aannu u dhisnay
in lagu dul bixiyo qurbaan la gubo, ama qurbaan hadhuudh ah, ama in lagu dul
bixiyo allabari ah qurbaanno nabaadiino, sidaas hadday tahay, Rabbiga qudhiisu ha
na weyddiiyo; 24 oo haddii aannan taas u samaynin feejignaan iyo sabab aawadood,
annagoo leh, Waa dambe carruurtiinnu waxay la hadli doonaan carruurtayada, oo
waxay ku odhan doonaan, Maxaa idinka galay Rabbiga Ilaaha u ah reer binu Israa'iil?
25 Waayo, Rabbigu wuxuu Webi Urdun ka dhigay soohdin inoo dhexaysa annaga iyo
idinka, reer Ruubeen iyo reer Gaadow. Qayb kuma lihidin Rabbiga. Oo sidaasay
carruurtiinnu carruurtayada uga joojin doonaan cabsida Rabbiga. 26 Oo sidaas daraad-
deed waxaannu isnidhi, Haddaba aynu isu diyaarinno inaynu dhisanno meel allabari,
oo aan lagu bixin qurbaan la gubo ama allabari, 27 laakiinse waxay noqon doontaa
markhaati inoo dhexeeya annaga iyo idinka, iyo farcankeenna inaga dambeeya, si
aannu Rabbiga hortiisa ugu adeegno annagoo wadna qurbaannadayada la gubo, iyo al-
labaryadayada, iyo qurbaannadayada nabaadiinada, inaan carruurtiinnu waa dambe
ku odhan carruurtayada, Qayb kuma lihidin Rabbiga. 28 Sidaas daraaddeed waxaannu
isnidhi, Markay sidaas waa dambe inagu yidhaahdaan innaga ama farcankeenna,
waxay noqon doontaa oo aannu ku odhan doonnaa, Bal eega, hannaankii meeshii
allabariga oo Rabbiga, ee ay awowayaasheen dhiseen oo aan lagu bixin qurbaanno la
gubo ama allabari, laakiinse waa markhaati inoo dhexeeya annaga iyo idinka. 29 Ilaah
ha naga fogeeyo inaannu Rabbiga ku caasiyowno, oo aannu ka leexanno lasocodkii
Rabbiga, oo aannu meel allabari u dhisno qurbaan la gubo, iyo qurbaan hadhuudh ah,
ama allabari, taasoo aan ahayn meeshii allabariga Rabbiga Ilaaheen ah ee ku hor taal
taambuuggiisa.
30 Oo wadaadkii Fiinexaas ahaa iyo amiirradii shirka, oo ahaa madaxdii ku-
manyaalka reer binu Israa'iil oo isaga la socday, kolkay maqleen warkii ay reer
Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo reer Manaseh badhkiis ku hadleen ayay aad ugu farxeen.
31 Markaasaa wadaadkii ahaa Fiinexaas ina Elecaasaar wuxuu ku yidhi reer Ruubeen
iyo reer Gaad iyo reer Manaseh, Maanta waannu og nahay in Rabbigu ina dhex joogo,
maxaa yeelay, idinku xadgudubkan kuma aydnaan samayn Rabbiga. Haddaba idinku
waxaad reer binu Israa'iil ka samatabbixiseen gacantii Rabbiga. 32 Markaasaa wadaad-
kii ahaa Fiinexaas ina Elecaasaar, iyo amiirradii waxay ka noqdeen reer Ruubeen iyo
reer Gaad oo joogay dalkii Gilecaad, oo waxay tageen dalkii reer Kancaan, oo reer binu
Israa'iil ayay warkii u sheegeen. 33 Oo reer binu Israa'iilna waa ku farxeen warkaas.
Markaasaa reer binu Israa'iil Ilaah ammaaneen, oo mar dambena kuma ay hadlin inay
dagaal ugu kacaan, oo ay baabbi'iyaan dalka ay reer Ruubeen iyo reer Gaad deggan
yihiin. 34 Markaasaa reer Ruubeen iyo reer Gaad waxay meeshii allabariga u bixiyeen
Markhaati; waayo, waxay yidhaahdeen, Waa markhaati na dhex yaal in Rabbigu Ilaah
yahay.

23

Yashuuca Oo La Dardaarmay Hoggaamiyayaashii

1 Maalmo badan dabadood, markii Rabbigu reer binu Israa'iil ka nasiyey cada-
awayaashoodii ku wareegsanaa, Yashuucana da' weynaa, gabowna la dhacay, 2 ayaa

Yashuuca u yeedhay reer binu Israa'iil oo dhan, iyo waayeelladoodii, iyo madaxdoodii,
iyo xaakinnadoodii, iyo saraakiishoodii, oo wuxuu ku yidhi, Anigu waan da' weynahay
oo gabow baan la dhacay; 3 oo idinkuna waad aragteen kulli wixii Rabbigu quruuma-
han oo dhan ku sameeyey idinka aawadiin; waayo, kan idiin diriray waa Rabbiga
Ilaahiinna ah. 4 Bal eega waan idiin qaybiyey quruumahan hadhay inay qabiilooyinki-
inna dhaxal u ahaadaan, tan iyo Webi Urdun iyo kulli quruumihii aan gooyay, iyo
xataa tan iyo xagga gabbalku u dhaco ee badda weyn. 5 Oo Rabbiga Ilaahiinna ahu
iyaga hortiinnuu ka tuuri doonaa, oo idinka hor eryi doonaa, oo markaasaad dalkooda
hantiyi doontaan, sidii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinkula hadlay. 6 Sidaas daraaddeed
aad u dhiirranaada inaad xajisaan oo yeeshaan kulli waxa ku qoran kitaabkii sharcigii
Muuse, iyo inaydnaan sharcigaas uga leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona.
7 Oo iska jira inaydnaan quruumahaas dhex iman, kuwaasoo ah kuwa idinku dhex
hadhay, oo magacyada ilaahyadoodana marnaba ha soo hadalqaadina, ninnana ha ku
dhaaranina, hana u adeegina, hana u sujuudina kolnaba, 8 laakiin Rabbiga Ilaahiinna
ah aad u sii xajista sidaad ilaa maantadan la joogo yeesheen. 9 Waayo, Rabbigu wuxuu
hortiinna ka eryay quruumo waaweyn oo xoog badan; oo weliba idinka ninna idinma
hor istaagin ilaa maantadan la joogo. 10 Nin keliya oo idinka mid ahu kun buu eryi
doonaa; waayo, kan idiin diriraa waa Rabbiga Ilaahiinna ah siduu idinkula hadlay.
11 Haddaba isjira oo jeclaada Rabbiga Ilaahiinna ah. 12 Haddaadse dib ugu noqotaan
oo aad u xajisataan kuwa ka hadhay quruumahan, kuwaas oo ah kuwa idinku dhex
hadhay, haddaad guursataan oo aad isdhex gashaan, oo iyana ay idin dhex galaan,
13 markaas xaqiiq ahaan u ogaada inuusan Rabbiga Ilaahiinna ahu mar dambe quru-
umahaas hortiinna ka eryayn, laakiinse waxay idinku noqon doonaan siriq iyo dabin,
oo markaasay dhinacyada idinka karbaashi doonaan, oo indhahana qodxan idinkaga
mudi doonaan, ilaa aad ka baabba'daan dalkan wanaagsan oo Rabbiga Ilaahiinna ahu
idin siiyey. 14 Bal eega, maanta waxaan mari doonaa jidka dadka dhulka jooga oo
dhan; idinkuna waad ku og tihiin qalbigiinna oo dhan iyo naftiinna oo dhan, inaan
wax keliyuhu ka baaqan kulli wixii wanaagsanaa oo Rabbiga Ilaahiinna ahu xaggiinna
kaga hadlay; laakiinse kulligood way idiin wada ahaadeen oo mid keliyuhu kama
baaqan. 15 Oo siday waxyaalihii wanaagsanaa idiinku soo wada degeen, kuwaasoo
ahaa kuwii Rabbiga Ilaahiinna ahu idinkula hadlay, ayaa Rabbigu idiinku soo dejin
doonaa waxyaalaha sharka ah oo dhan, ilaa uu idinka baabbi'iyo dalkan wanaagsan
oo Rabbiga Ilaahiinna ahu idin siiyey. 16 Markaad ku xadgudubtaan axdigii Rabbiga
Ilaahiinna ahu idinku amray, oo aad ka tagtaan, ee aad u adeegtaan ilaahyo kale, oo
aad iyaga u sujuuddaan, de markaasaa cadhada Rabbigu idinku kululaan doontaa, oo
aad haddiiba ka baabbi'i doontaan dalka wanaagsan oo uu idin siiyey.

24

Axdigii Oo Lagu Cusboonaysiiyey Shekem

1 Markaasaa Yashuuca qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan ku soo urursha
Shekem, oo wuxuu u yeedhay waayeelladii reer binu Israa'iil, iyo madaxdoodii, iyo
xaakinnadoodii, iyo saraakiishoodii, oo waxay kulligood ku soo urureen Ilaah hortiisa.
2 Oo Yashuuca wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Awowayaashiin waxay waa hore degganaan jireen Webigii shishadi-
isa, oo waxaa ka mid ahaa Terax oo ahaa aabbihii Ibraahim iyo Naaxoor; waxayna u
adeegi jireen ilaahyo kale. 3 Markaasaan awowgiin Ibraahim ka soo kexeeyey Webiga
shishadiisa, oo aan dhex mariyey dalka Kancaan oo dhan, oo farcankiisiina waan
badiyey, oo waxaan siiyey Isxaaq. 4 Isxaaqna waxaan siiyey Yacquub iyo Ceesaw;
Ceesawna waxaan Buur Seciir u siiyey inuu hantiyo, oo Yacquub iyo carruurtiisiina
waxay ku dhaadhaceen xagga dalka Masar. 5 Oo markaasaan soo diray Muuse iyo

Haaruun, oo Masarna belaayaan ku riday, sidii wixii aan dhexdooda ku sameeyey;
oo dabadeedna waan idinka soo saaray. 6 Oo awowayaashiin waxaan ka soo saaray
Masar, oo markaasaad timaadeen badda; oo Masriyiintiina awowayaashiin ayay ku
sii eryadeen gaadhifardood, iyo fardooley, ilaa ay yimaadeen Badda Cas. 7 Oo markay
Rabbiga u qayshadeen ayuu gudcur kala dhex dhigay idinka iyo Masriyiintii, oo badduu
ku soo daayay oo ku daboolay; oo indhihiinnaad ku aragteen wixii aan ku sameeyey
Masar; oo idinna maalmo badan ayaad cidlada degganaydeen. 8 Oo markaasaan idin
keenay dalkii reer Amor, kuwaasoo degganaa Webi Urdun shishadiisa, oo iyana way
idinla dirireen; kolkaasaan gacanta idiin geliyey, oo dalkoodiina waad hantideen,
iyagiina hortiinna waan ka baabbi'iyey. 9 Dabadeedna waxaa kacay boqorkii Moo'aab
oo ahaa Baalaaq ina Sifoor, oo wuxuu la diriray reer binu Israa'iil, markaasuu u
yeedhay oo idiinku soo diray inuu idin habaaro Balcaam ina Becoor. 10 Laakiinse anigu
Balcaam ma aanan dhegaysan; sidaas daraaddeed weliba wuu idiin sii duceeyey; oo
sidaasaan gacantiisii idiinka samatabbixiyey. 11 Oo idinku waxaad ka soo gudubteen
Webi Urdun oo aad timaadeen Yerixoo, oo dadkii reer Yerixoo way idinla dagaallameen,
kuwaasu waxay ahaayeen reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer Kancaan, iyo reer Xeed,
iyo reer Girgaash, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus, oo anna dhammaantood gacantaan
idiin geliyey. 12 Oo waxaan idinka hor mariyey xoonkii hortiinna ka eryay iyagii
oo ahaa xataa labadii boqor oo reer Amor, oo kuwaas kuma aadan eryin seeftaada
iyo qaansadaada toona. 13 Oo waxaan idin siiyey dal aydnaan u hawshoon, iyo
magaalooyin aydnaan dhisan, oo waad iska dhex degtaan, oo waxaad ka cuntaan
canab iyo saytuun aydnaan beeran. 14 Haddaba Rabbiga ka cabsada, oo daacad iyo
run ugu adeega; oo iska fogeeya ilaahyadii awowayaashiin ugu adeegi jireen Webiga
shishadiisa, iyo dalka Masar dhexdiisa, oo idinku waxaad u adeegtaan Rabbiga. 15 Oo
hadday shar idinla tahay inaad Rabbiga u adeegtaan, haddaba maanta doorta kii
aad u adeegi doontaan, ama ha noqoto ilaahyadii awowayaashiin ugu adeegi jireen
Webiga shishadiisa, ama ilaahyada reer Amor, kuwaas oo aad dalkoodii deggan tihiin;
laakiinse aniga iyo reerkayguba waxaannu u adeegi doonaa Rabbiga. 16 Kolkaasaa
dadkii waxay ugu jawaabeen, Ilaah ha naga fogeeyo inaannu Rabbiga ka tagno oo
aannu u adeegno ilaahyo kale; 17 waayo, Rabbiga Ilaaheenna ahu waa kii innaga iyo
awowayaasheenba inaga soo saaray dalkii Masar oo ahaa gurigii addoonsiga, oo isagu
waa kii calaamooyinkaas waaweyn ku sameeyey horteenna oo inagu dhawrayay jidkii
aan soo marnay oo dhan, oo inaga samatabbixiyey dadkii aynu soo dhex soconnay oo
dhan. 18 Oo Rabbigu wuxuu horteenna ka eryay dadkii oo dhan, iyo xataa reer Amor oo
dalka degganaa; oo sidaas daraaddeed annaguna waxaannu u adeegi doonnaa Rabbiga,
maxaa yeelay, isagu waa Ilaahayo. 19 Markaasaa Yashuuca wuxuu dadkii ku yidhi,
Rabbiga uma aad adeegi kartaan; waayo, isagu waa Ilaah quduus ah; oo waa Ilaah
masayr* ah, oo isagu idinkama cafiyi doono xadgudubkiinna iyo dembiyadiinna toona.
20 Oo markuu wax wanaagsan idiin sameeyo dabadeed, haddaad Rabbiga ka tagtaan,
oo aad u adeegtaan ilaahyo qalaad, de markaas wuu soo jeesan doonaa oo wax xun
buu idinku samayn doonaa, oo wuu idin baabbi'in doonaa. 21 Markaasaa dadkii waxay
Yashuuca ku yidhaahdeen, Maya; laakiinse annagu Rabbiga waannu u adeegi doonnaa.
22 Yashuucana wuxuu dadkii ku yidhi, Idinka qudhiinnaa isku marag furaya inaad
doorateen Rabbiga oo aad isaga u adeegaysaan. Kolkaasay yidhaahdeen, Annagaa
ka marag ah. 23 Kolkaasuu yidhi, Haddaba iska fogeeya ilaahyada qalaad oo idinku
dhex jira, oo qalbigiinna u jeediya Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. 24 Markaasaa
dadkii waxay Yashuuca ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu u adeegi doonnaa Rabbiga
Ilaahayaga ah, oo weliba codkiisaannu maqli doonnaa. 25 Taas daraaddeed maalintaas
ayaa Yashuuca dadkii axdi la dhigtay, oo Shekem buu ugu dejiyey qaynuun iyo amar.

* **24:19** 24.19 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

26 Markaasaa Yashuuca erayadan ku qoray kitaabkii sharcigii Ilaah; oo dhagax weyn
buu qaaday, oo wuxuu hoos qotonshay geedkii ku ag yiil taambuugga quduuskaa oo
Rabbiga. 27 Yashuucana wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Bal ogaada, dhagaxanaa inagu
marag furi doonee; waayo, wuxuu maqlay erayadii Rabbiga oo uu inagula hadlay oo
dhan; sidaas daraaddeed wuxuu idinku noqon doonaa marag, si aydnaan Ilaahiinna u
inkirin.

Yashuuca Oo Lagu Aasay Dalkii La Ballanqaaday

28 Markaasaa Yashuuca dadkii kala diray oo nin waluba wuxuu tegey dalkii dhax-
alkiisa ahaa. 29 Oo taas dabadeed addoonkii Rabbiga oo ahaa Yashuuca ina Nuun
ayaa dhintay, isagoo jira boqol iyo toban sannadood. 30 Oo waxay ku aaseen dalkii uu
dhaxalka u helay oo ahaa Timnad Serah oo ku tiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim,
oo xagga woqooyi ka xigta buurta Gacash. 31 Reer binu Israa'iilna Rabbigay u adeegi
jireen waagii Yashuuca oo dhan, iyo waagii odayaashii ka nolol dambeeyey Yashuuca
oo dhan, kuwaas oo ogaa kulli shuqulkii Rabbigu u sameeyey reer binu Israa'iil. 32 Oo
lafihii Yuusuf oo reer binu Israa'iil ka soo saareen Masar, waxay ku aaseen Shekem
taasoo ah dhulkii yaraa oo Yacquub ka iibsaday reer Xamoor oo ahaa Shekem aabbihiis
oo uu ka siistay boqol gogo' oo lacag ah; oo meeshaasu waxay dhaxal u noqotay reer
Yuusuf. 33 Oo Elecaasaar ina Haaruunna wuu dhintay, oo waxay isna ku aaseen buurtii
wiilkiisa Fiinexaas oo isaga laga siiyey dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim.

XAAKINNADA

Reer Binu Israa'iil Oo La Dagaallamay Reer Kancaan Ee Hadhay

1 Markii Yashuuca dhintay dabadeed ayay reer binu Israa'iil Rabbiga weyddiiyeen,
oo yidhaahdeen, Yaa marka hore xagga reer Kancaan noo hor kici doona oo noo dagaal
geli doona? 2 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Reer Yahuudah ha baxeen, oo
anna dalka gacantoodaan geliyey. 3 Markaasaa reer Yahuudah waxay ku yidhaahdeen
walaalahood reer Simecoon, Kaalaya oo markayaga na raaca aynu la dagaallanno reer
Kancaane; oo annana sidaas oo kale markiinnaan idin raaci doonnaaye. Markaasay
reer Simecoon raaceen. 4 Kolkaasay reer Yahuudah tageen, oo Rabbiguna wuxuu
gacantoodii geliyey reer Kancaan iyo reer Feris, oo waxay Beseq kaga laayeen toban
kun oo nin. 5 Oo waxay Beseq ka heleen Adonii Beseq, oo way la dagaallameen, oo
waxay laayeen reer Kancaan iyo reer Feris. 6 Laakiinse Adonii Beseq waa cararay, oo
iyana way eryoodeen, wayna qabteen isagii, oo waxay ka gooyeen suulashiisii gacmaha
iyo kuwiisii lugaha. 7 Markaasaa Adonii Beseq wuxuu yidhi, Toddobaatan boqor oo
suulashoodii gacmaha iyo kuwoodii lugahu ka go'an yihiin ayaa cuntadooda ka urursan
jiray miiskayga hoostiisa; oo sidii aan yeelay ayaa Rabbigu ii abaalmariyey. Markaasay
isagii keeneen Yeruusaalem, oo halkaasuu ku dhintay.

8 Oo Reer Yahuudah waxay la dirireen reer Yeruusaalem, oo intay magaaladii
qabsadeen ayay dadkeedii ku laayeen seef, magaaladiina dab bay qabadsiiyeen. 9 Oo
dabadeedna reer Yahuudah waxay u kaceen inay la diriraan reer Kancaankii degganaa
dalkii buuraha lahaa, iyo kuwii xagga koonfureed, iyo kuwii degganaa dalkii dooxada
ahaa. 10 Oo reer Yahuudah waxay ku duuleen dadkii reer Kancaan oo degganaa
Xebroon, (oo waagii hore Xebroon magaceeda waxaa la odhan jiray Qiryad Arbac), oo
waxay laayeen Sheeshay iyo Axiiman iyo Talmay. 11 Oo intay halkaas ka tageen ayay
dadkii degganaa Debiir ku duuleen. (Oo waagii hore Debiir magaceedu wuxuu ahaa
Qiryad Sefer). 12 Markaasaa Kaaleeb wuxuu yidhi, Kii la dirira Qiryad Sefer oo qabsada,
kaas waxaan u guurin doonaa gabadhayda Caksaah. 13 Markaasaa Cotnii'eel ina Qenas,
kaasoo ahaa Kaaleeb walaalkiisii yaraa, magaaladii qabsaday; markaasuu wuxuu u
guuriyey gabadhiisii Caksaah. 14 Oo markay u timid ayay kula talisay inuu aabbeheed
berrin ka baryo; markaasay dameerkeedii ka soo degtay, oo Kaaleeb wuxuu ku yidhi
iyadii, Maxaad doonaysaa? 15 Markaasay ku tidhi, Ii ducee, oo waxaad i siisaa ilo biyo
ah, maxaa yeelay, waxaad i siisay dalkii koonfureed. Kolkaasaa Kaaleeb wuxuu siiyey
ilihii sare iyo kuwii hooseba.

16 Markaasay kii reer Qeyn oo ahaa Muuse seeddigiis reerkiisii ka tageen magaaladii
lahayd geedaha timirta ah, oo waxay reer Yahuudah u raaceen xagga cidladii reer
Yahuudah taasoo ku taal Caraad xaggeeda koonfureed; oo intay tageen ayay dadkii la
degeen. 17 Oo reer Yahuudahna waxay raaceen walaalahood reer Simecoon, oo waxay
laayeen reer Kancaan oo Sefad degganaa, oo dhammaanteedna way baabbi'iyeen.
Oo magaaladii magaceediina waxaa la odhan jiray Xormaah. 18 Oo reer Yahuudah
waxay qabsadeen haddana Gaasa iyo xuduudkeedii, iyo Ashqeloon iyo xuduudkeedii,
iyo Ceqroon iyo xuduudkeedii. 19 Oo Rabbigu waa la jiray reer Yahuudah, oo wuxuu
hortooda ka eryay dadkii degganaa dalkii buuraha lahaa; maxaa yeelay, ma ay eryi
karin dadkii dooxadii degganaa, waayo, waxay lahaayeen gaadhifardood bir ah. 20 Oo
markaasay Xebroon siiyeen Kaaleeb, sidii Muuse markii hore u sheegay; oo halkaas
wuxuu ka eryay Canaaq saddexdiisii wiil. 21 Oo reer Benyaamiin ma ay eryin dadkii
reer Yebuus oo Yeruusaalem degganaa; laakiinse reer Yebuus waxay Yeruusaalem la
degganaayeen reer Benyaamiin ilaa maantadan la joogo.

22 Oo reer Yuusufna waxay ku kaceen Beytel; oo Rabbiguna wuu la jiray iyagii. 23 Oo
reer Yuusufna waxay Beytel u direen ilaallo soo basaasta. (Magaaladaas markii hore
waxaa magaceeda la odhan jiray Luus.) 24 Markaasaa ilaaladii waxay arkeen nin
magaalada ka soo baxaya, oo waxay ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, na tus
iridda magaalada laga galo, oo annaguna wanaag baannu kuu falaynaa. 25 Markaasuu
iyagii tusay iriddii magaalada laga geli jiray, oo waxay dadkii magaalada ku laayeen
seef, laakiinse ninkii iyo xaaskiisii oo dhanba way iska sii daayeen. 26 Markaasaa
ninkii wuxuu tegey dalkii reer Xeed, oo halkaasuu magaalo ka dhisay, oo magaceediina
wuxuu u bixiyey Luus, kaasoo ah magaceeda ilaa maantadan la joogo.

27 Oo reer Manasehna ma ay eryin dadkii degganaa Beytshe'aan iyo magaalooyin-
keedii, ama kuwii Tacanaag iyo magaalooyinkeedii, ama dadkii degganaa Door iyo ma-
gaalooyinkeedii, ama dadkii degganaa Yiblecaam iyo magaalooyinkeedii, ama dadkii
degganaa Megiddoo iyo magaalooyinkeedii, laakiinse reer Kancaan waxay doonayeen
inay dalkaas degganaadaan. 28 Oo markii ay reer binu Israa'iil xoogaysteen ayay reer
Kancaan addoonsadeen oo mana ay wada eryin.

29 Oo reer Efrayimna ma ay eryin dadkii reer Kancaan oo degganaa Geser; laakiinse
reer Kancaan iyagay la degganaayeen Geser.

30 Oo reer Sebulunna ma ay eryin dadkii degganaa Qitroon, iyo dadkii degganaa Na-
halaal, laakiinse reer Kancaan waxay degganaayeen iyaga dhexdooda, oo addoommo
ayay u noqdeen.

31 Oo reer Aasheerna ma ay eryin dadkii degganaa Cakoo, ama dadkii degganaa
Siidoon, ama kuwii Axlaab, ama kuwii Aksiib, ama kuwii Xelbaah, ama kuwii Afiiq,
ama kuwii Rexob. 32 Laakiinse reer Aasheer waxay dhex degganaayeen reer Kancaan
oo ahaa dadkii dalka degganaa, maxaa yeelay, iyagu ma ay eryin.

33 Oo reer Naftaalina ma ay eryin dadkii degganaa Beytshemesh ama dadkii degganaa
Beytcanaad; laakiinse wuxuu degganaa reer Kancaan dhexdooda, kuwaasoo ahaa
dadkii dalka degganaa; habase yeeshee dadkii degganaa Beytshemesh iyo Beytcanaad
addoommo ayaa u noqdeen iyaga.

34 Markaasaa reer Amor waxay ku dirqiyeen reer Daan dalkii buuraha ahaa, maxaa
yeelay, ma ay u oggolaan inay u soo degaan xagga dooxada. 35 Laakiinse reer Amor
waxay doonayeen inay degganaadaan Buur Xeres oo ku taal Ayaaloon iyo Shacalbiim;
laakiinse waxaa ka adkaatay gacantii reer Yuusuf, oo sidaas daraaddeed addoommo
ayay u noqdeen. 36 Oo xuduudkii reer Amorna wuxuu ka bilaabmayay meesha laga
koro Caqrabbiim marka laga bilaabo Selac iyo inta ka sarraysa.

2

Malaa'igtii Rabbiga Oo Joogtay Bokiim

1 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay ka soo kacday Gilgaal oo Bokiim timid, oo
waxay tidhi, Anigaa idinka soo bixiyey dalkii Masar, oo waxaan idin keenay dalkii aan
ugu dhaartay awowayaashiin, oo waxaan idhi, Anigu weligay jebin maayo axdigayga
aan idinla dhigtay. 2 Idinkuna waa inaydnaan axdi la dhigan dadka dalkan deggan; oo
waa inaad jejebisaan meelahooda allabariga. Laakiinse idinku ma aydnaan dhegaysan
codkaygii. De haddaba maxaad sidan u yeesheen? 3 Sidaas daraaddeed waxaa kaloo
aan idhi, Hortiinna kama eryi doono iyaga, laakiinse waxay idinku noqon doonaan sida
qodxan dhinacyada idinkaga jirta, oo ilaahyadooduna waxay idinku noqon doonaan
dabin. 4 Oo markay malaa'igtii Rabbigu erayadan kula hadashay reer binu Israa'iil oo
dhan ayay dadkii codkoodii kor u qaadeen oo ooyeen. 5 Oo meeshaas magaceedii waxay
u bixiyeen Bokiim; oo halkaasay allabari Rabbiga ugu bixiyeen.

Caasinimadii Iyo Guuldarradii

6 Haddaba markii Yashuuca dadkii diray ayaa reer binu Israa'iil mid waluba u
kacay dhaxalkiisii inuu hantiyo dalka. 7 Oo dadkuna Rabbigay u adeegeen wakhtigii
Yashuuca noolaa oo dhan, iyo wakhtigii odayaashii Yashuuca ka nolol dambeeyey oo
dhan, kuwaasoo wada arkay kulli shuqulkii weynaa oo Rabbigu u sameeyey reer binu
Israa'iil. 8 Yashuuca oo ahaa ina Nuun oo addoonkii Rabbiga ahaa wuxuu dhintay
isagoo boqol iyo toban sannadood jira. 9 Oo waxay ku aaseen dalkii uu dhaxalka u
helay oo ahaa Timnad Xeres, oo ku tiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim, oo xagga
woqooyi ka xigta buurta Gacash. 10 Oo weliba dadkii qarnigaas oo dhammu waxay ku
darmadeen awowayaashood; oo waxaa ka daba kacay kuwo qarni kale ah oo aan aqoon
Rabbiga, ama shuqulkii uu u sameeyey reer binu Israa'iil.

11 Oo reer binu Israa'iil waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku xun, oo waxay
u adeegeen Bacaliimka. 12 Wayna ka tageen Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashood
oo iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar, oo waxay raaceen ilaahyo kale, kuwaasoo ahaa
ilaahyadii dadkii iyaga ku wareegsanaa, wayna u sujuudeen; oo Rabbigana way ka
xanaajiyeen. 13 Oo intay Rabbiga ka tageen ayay u adeegeen Bacal iyo Cashtarod.
14 Markaasaa cadhadii Rabbigu aad ugu kululaatay reer binu Israa'iil, oo wuxuu
iyagii ku riday kuwii iyaga dhacay gacmahoodii, oo wuxuu ka iibiyey gacmihii cada-
awayaashoodii ku wareegsanaa, sidaas daraaddeed mar dambe ma ay hor istaagi
karin cadaawayaashooda. 15 Oo meel kasta oo ay tageenba gacanta Rabbigu dhib
bay u ahayd, sidii Rabbigu ku hadlay, iyo sidii Rabbigu iyaga ugu dhaartay; oo iyana
aad bay u dhibaataysnaayeen. 16 Markaasaa Rabbigu wuxuu kiciyey xaakinno iyaga
ka badbaadiyey gacantii kuwii dhacayay. 17 Oo weliba xaakinnadoodiina ma ay
dhegaysan, maxaa yeelay, ilaahyo kalay raaceen sidii naag ninkeedii ka dhillowday,
wayna u sujuudeen; oo haddiiba gees bay uga leexdeen jidkii ay awowayaashood
mareen iyagoo addeecaya amarradii Rabbiga; laakiinse iyagu sidaas ma ay yeelin. 18 Oo
markii Rabbigu iyaga u kiciyey xaakinno ayuu Rabbigu la jiray xaakinkii, oo wakhtigii
xaakinkii noolaa oo dhan wuxuu iyagii ka badbaadiyey gacantii cadaawayaashooda;
waayo, Rabbigu wuxuu ka qoomamooday taahiddii ay ka taahayeen kuwii iyaga
dulmay oo caddibay. 19 Oo haddana markii xaakinkii dhintay ayay dib u noqdeen,
oo waxay ku kaceen wax ka sii xun wixii awowayaashood ay ku kici jireen, oo
waxay raaceen ilaahyo kale inay u adeegaan oo ay u sujuudaan. Kama ay joogsan
falimahoodii, iyo madax adkaantoodii. 20 Oo cadhadii Rabbigu aad bay ugu kululaatay
reer binu Israa'iil, oo wuxuu yidhi, Quruuntanu way ku xadgudbeen axdigii aan ku
amray awowayaashood, oo codkaygiina ma ay dhegaysan; 21 sidaas daraaddeed hadda
ka dib ka eryi maayo hortooda mid ka mid ah quruumihii Yashuuca ka tegey markuu
dhintay; 22 si aan iyaga ugu tijaabiyo reer binu Israa'iil bal inay xajiyaan oo ku socdaan
jidka Rabbiga, sidii ay awowayaashood u xajiyeen iyo in kale. 23 Sidaas daraaddeed
Rabbigu wuu daayay quruumahaas, oo degdegna uma eryin; oo weliba iyagii sooma
uu gelin gacantii Yashuuca.

3

1 Haddaba kuwanu waa quruumihii Rabbigu u daayay inuu reer binu Israa'iil ku
tijaabiyo, oo waxay ahaayeen in alla intii aan ogayn dagaalladii reer Kancaan oo dhan;
2 inay reer binu Israa'iil ogaadaan oo uu iyaga baro dagaal ayan waxba ka aqoon jirin.
3 Oo kuwaasu waxay ahaayeen shantii amiir oo reer Falastiin, iyo reer Kancaan oo
dhan, iyo reer Siidoon, iyo reer Xiwi, oo degganaa Buur Lubnaan, iyo tan iyo Buur Bacal
Xermoon, iyo tan iyo meesha laga galo Xamaad. 4 Oo kuwaas waxaa loo daayay in reer
binu Israa'iil lagu tijaabiyo, in la ogaado bal inay dhegaysanayaan amarradii Rabbiga
oo uu ku amray awowayaashood oo uu Muuse soo faray iyo in kale. 5 Oo reer binu

Israa'iil waxay dhex degeen reer Kancaan, kuwaas oo ahaa reer Xeed, iyo reer Amor,
iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus. 6 Oo gabdhahoodiina way ka guursadeen,
oo kuwoodiina wiilashoodii bay u guuriyeen, oo waxay u adeegeen ilaahyadoodii.

Cotnii'eel

7 Oo reer binu Israa'iilna waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku xun, oo Rabbiga
Ilaahooda ahna way illoobeen, wayna u adeegeen Bacaliimkii iyo geedihii Asheeraah.
8 Sidaas daraaddeed cadhadii Rabbigu aad bay ugu kululaatay reer binu Israa'iil, oo
wuxuu iyagii ka iibiyey boqorkii Mesobotamiya oo ahaa Kuushan Rishcaatayim; oo
reer binu Israa'iil waxay Kuushan Rishcaatayim u adeegayeen siddeed sannadood. 9 Oo
markii reer binu Israa'iil ay Rabbiga u qayshadeen, Rabbigu wuxuu reer binu Israa'iil u
kiciyey badbaadiye, kaasoo badbaadiyey, oo wuxuu ahaa Cotnii'eel ina Qenas oo ahaa
Kaaleeb walaalkiisii yaraa. 10 Oo kaas waxaa ku soo degay Ruuxa Rabbiga, oo wuxuu
xukumi jiray reer binu Israa'iil. Dagaal buuna u baxay, oo Rabbiguna wuxuu gacantiisii
u geliyey boqorkii Mesobotamiya oo ahaa Kuushan Rishcaatayim, oo isna wuu ka gacan
sarreeyey Kuushan Rishcaatayim. 11 Markaasaa dalkii xasilloonaa afartan sannadood.
Oo Cotnii'eel ina Qenas wuu dhintay.

Eehuud

12 Oo reer binu Israa'iil mar kalay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku xun;
markaasaa Rabbigu wuxuu xoog u yeelay oo reer binu Israa'iil ku diray boqorkii reer
Moo'aab oo ahaa Cegloon, maxaa yeelay, waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku
xun. 13 Oo isna wuxuu soo urursaday reer Cammoon iyo reer Camaaleq; kolkaasuu
intuu tegey laayay reer binu Israa'iil, oo waxay qabsadeen magaaladii lahayd geedo
timireedka. 14 Oo reer binu Israa'iil waxay boqorkii reer Moo'aab oo Cegloon ahaa u
adeegayeen siddeed iyo toban sannadood. 15 Laakiinse markii reer binu Israa'iil ay
Rabbiga u qayshadeen, Rabbigu wuxuu u kiciyey badbaadiye, kaasoo ahaa Eehuud ina
Geeraa, oo reer Benyaamiin, oo ahaa nin gurran. Isaga ayay reer binu Israa'iil hadiyad
ugu soo dhiibeen Cegloon kii ahaa boqorkii reer Moo'aab. 16 Oo Eehuudna wuxuu
samaystay seef laba af leh, oo dhererkeedu yahay dhudhun, oo wuxuu ku xidhay meel
dharkiisa ka hoosaysa oo ah bowdadiisa midig. 17 Oo wuxuu hadiyaddii u dhiibay
boqorkii reer Moo'aab oo ahaa Cegloon; Cegloonna wuxuu ahaa nin aad u buuran.
18 Oo markuu dhammeeyey bixintii hadiyadda ayuu diray dadkii hadiyadda siday.
19 Laakiinse Eehuud wuxuu ka soo noqday dhagaxyadii qorqornaa Gilgaal agteeda, oo
wuxuu yidhi, Boqorow, anigu waxaan kuu wadaa farriin qarsoon. Markaasuu yidhi,
Iska aamus. Oo dadkii hareerihiisa taagnaa oo dhammuna dibadday uga baxeen isagii.
20 Markaasaa Eehuud u yimid isagii; oo isna wuxuu keligiis fadhiyey qowladdii uu ku
laydhsan jiray, markaasaa Eehuud wuxuu ku yidhi, Waxaan farriin kaaga wadaa Ilaah.
Markaasuu ka soo kacay kursigiisii. 21 Oo Eehuudna wuxuu soo bixiyey gacantiisii
bidix, oo wuxuu seeftii kala soo baxay dhinaca bowdadiisii midig, markaasuu Cegloon
caloosha kaga muday, 22 oo xataa daabkiina waa galay afkii dabadiis, oo seefta afkeedi-
ina waxaa qariyey xaydhii, waayo, seeftii kama uu soo bixin calooshiisii; oo uus baa
ka yimid. 23 Markaasaa Eehuud wuxuu u baxay xagga qolqolka, oo uu soo xidhay
qowladda albaabbadeedii, wuuna qufulay. 24 Haddaba markuu tegey waxaa yimid
addoommadii Cegloon, markaasay intay wax fiiriyeen arkeen albaabbadii qowladda
oo qufulan; kolkaasay waxay isyidhaahdeen, Hubaal wuu isku deday qowladdiisa uu
ku laydhsado. 25 Oo way sugeen ilaa ay isla yaabeen; oo bal eeg isna albaabbadii
qowladda ma uu furin, sidaas daraaddeed furahay qaadeen oo albaabbaday fureen,
oo markaasay arkeen sayidkoodii oo dhulka ku dhacay oo meyd ah. 26 Eehuudna
waa baxsaday intay sugayeen, oo wuxuu dhaafay dhagaxyadii qorqornaa, oo wuxuu
u fakaday xagga Seciiraah. 27 Oo markuu yimid dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim

ayuu afuufay buun, oo reer binu Israa'iilna isagay kala dhaadhaceen dalkii buuraha
lahaa, oo isna wuu hor socday. 28 Oo wuxuu ku yidhi, I soo raaca, waayo, Rabbigu
gacantiinnuu soo geliyey reer Moo'aab oo cadaawayaashiinnii ah. Oo iyana isagay ka
daba dhaadhaceen, oo waxay reer Moo'aab ka qabsadeen meeshii webiga Urdun laga
gudbi jiray, oo ninna uma ay oggolaan inuu ka gudbo. 29 Oo markaasay reer Moo'aab
ka laayeen rag toban kun ku dhow, kuwaas oo ahaa kuwo xoog wada leh, oo xataa nin
keliyuhu kama baxsan. 30 Sidaasay reer Moo'aab ku hoos galeen reer binu Israa'iil;
dalkiina wuu xasilloonaa siddeetan sannadood.

Shamgar

31 Oo isagii ka dibna waxaa kacay Shamgar ina Canaad, kaasoo reer Falastiin lix
boqol oo nin kaga laayay usha dibida lagu shuqeeyo, oo isaguna reer Israa'iil wuu
badbaadiyey.

4

Debooraah

1 Oo reer binu Israa'iil waxay haddana sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku xun,
markii uu Eehuud dhintay dabadeed. 2 Oo Rabbigu wuxuu iyagii ka iibiyey boqorkii
reer Kancaan oo ahaa Yaabiin oo xukumi jiray Xaasoor; oo sirkaalkii ciidankiisu
wuxuu ahaa Siiseraa kaas oo degganaa Xaroshed tii Quruumaha. 3 Oo reer binu
Israa'iilna waxay u qayshadeen Rabbiga, waayo, ninkaasu wuxuu lahaa sagaal boqol
oo gaadhifardood oo bir ah, oo kaasu labaatan sannadood buu reer binu Israa'iil aad u
cadaadinayay.

4 Oo waagaas waxaa reer binu Israa'iil xaakimad u ahayd Debooraah, naagtii Lafi-
idood, taasoo nebiyad ahayd. 5 Oo waxay hoos fadhiyi jirtay geedkii timirta ahaa oo
Debooraah, oo u dhexeeyey Raamaah iyo Beytel, oo ku yiil dalkii buuraha lahaa oo
reer Efrayim; oo reer binu Israa'iilna iyaday ugu iman jireen inay u gar naqdo. 6 Oo
iyana cid bay u dirtay, oo Baaraaq ina Abiinocam ayay uga yeedhay Qedesh Naftaali,
oo waxay ku tidhi, Miyaan Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu kugu amrin, oo kugu
odhan, Tag oo u dhowow Buur Taaboor, oo waxaad kaxaysataa toban kun oo nin oo ah
reer Naftaali iyo reer Sebulun? 7 Oo anna waxaan Webi Qiishoon kuugu soo dhowayn
doonaa Siiseraa oo ah sirkaalka ciidanka Yaabiin, isaga iyo gaadhifardoodkiisa iyo
dadkiisa badanba oo gacantaadaan gelin doonaa. 8 Markaasaa Baaraaq wuxuu ku
yidhi, Haddaad i raacdid, waan tegi doonaa, laakiinse haddaanad i raacin, tegi maayo.
9 Kolkaasay ku tidhi, Hubaal waan ku raacayaa; habase yeeshee socdaalka aad tegaysaa
ahaan maayo mid adiga sharaf kuu leh, waayo, Rabbigu wuxuu Siiseraa ka iibin
doonaa naag gacanteed. Kolkaasay Debooraah kacday oo Baaraaq u raacday xagga
Qedesh. 10 Markaasaa Baaraaq wuxuu Qedesh isugu yeedhay reer Sebulun iyo reer
Naftaali; oo waxaa isaga raacay toban kun oo nin; oo Debooraahna isagay raacday.
11 Haddaba Xeber oo ahaa reer Qeyn ayaa hore isaga soocay reer Qeyn, kuwaas oo
ahaa reer Xoobaab, Muuse seeddigiis, oo wuxuu meel iyaga ka fog teendhadiisii ka
dhistay xagga geedkii ku yiil Sacananniim oo u dhow Qedesh. 12 Oo waxay Siiseraa
u sheegeen, inuu Baaraaq ina Abiinocam koray Buur Taaboor. 13 Markaasaa Siiseraa
wuxuu gaadhifardoodkiisii oo dhan, kuwaasoo ahaa sagaal boqol oo gaadhifardood oo
bir ah, iyo kulli dadkii isaga la joogay oo dhan, ka soo wada urursaday Xaroshed tii
Quruumaha, oo wuxuu ku soo urursaday Webi Qiishoon. 14 Oo Debooraahna waxay
Baaraaq ku tidhi, Kac, waayo, maanta waa maalintii Rabbigu Siiseraa gacantaada
soo geliyey. Rabbigu miyaanu ku hor socon? Sidaas daraaddeed Baaraaq wuxuu ka
dhaadhacay Buur Taaboor, isagoo ay toban kun oo nin daba socdaan. 15 Oo Rabbigu
wuxuu seef ku dhibay Siiseraa, iyo gaadhifardoodkiisii oo dhan, iyo ciidankiisii oo
dhan Baaraaq hortiisa; oo Siiseraa intuu ka degay gaadhifaraskiisii ayuu cagihiisii ku

cararay. 16 Laakiinse Baaraaq wuxuu eryooday gaadhifardoodkii iyo ciidankii ilaa
Xaroshed tii Quruumaha; oo Siiseraa ciidankiisii oo dhan waxaa lagu laayay seef, oo
xataa nin keliyuhu kama hadhin.
17 Laakiinse Siiseraa cagihiisuu ugu cararay teendhadii Yaaceel taasoo ahayd naagtii
Xeber kii reer Qeyn, waayo, nabad baa ka dhexaysay boqorkii Xaasoor oo ahaa Yaabiin
iyo reerkii Xeber kii reer Qeyn. 18 Oo Yaaceelna intay dibadda u soo baxday inay ka
hor tagto Siiseraa, waxay isagii ku tidhi, Soo leexo, sayidkaygiiyow, ii soo leexo, oo ha
cabsan. Oo isna intuu ku leexday ayuu galay teendhada, oo markaasay buste ku dedday.
19 Markaasuu wuxuu iyadii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, i sii in yar oo biyo ah oo
aan cabbo, waayo, waan harraadsanahay. Kolkaasay u soo furtay sibraar caano ah,
oo intay dhansiisay ayay haddana dedday isagii. 20 Markaasuu wuxuu iyadii ku yidhi,
Teendhada iriddeeda istaag, oo haddii dad kuu yimaado oo ay i kaa weyddiiyaan, oo
ku yidhaahdaan, Halkan nin ma jooga? waxaad ku tidhaahdaa, Maya. 21 Markaasaa
naagtii Xeber oo ahayd Yaaceel ayaa qaadatay qori dhidib ah, oo gacantana waxay
ku qabsatay dubbe, oo intay tartiib ugu dhowaatay ayay dhidibkii kaga dhufatay
dhafoorka, oo intuu dhidibkii ka dusay ayuu dhulka muday, maxaa yeelay, isagu hurdo
weyn buu ku jiray oo aad buu u daalay, oo sidaasuu u dhintay. 22 Oo bal eeg, Baaraaq
intuu raacdaynayay Siiseraa, ayay Yaaceel u soo baxday inay isagii ka hor timaado, oo
waxay ku tidhi, Bal kaalay oo waan ku tusi ninkaad doonaysid. Markaasuu u yimid,
oo wuxuu arkay Siiseraa oo jiifa oo meyd ah, oo dhafoorkiisa dhidib ka taagan yahay.
23 Sidaasaa Ilaah maalintaas boqorkii reer Kancaan oo ahaa Yaabiin ugu hoosaysiiyey
reer binu Israa'iil hortooda. 24 Oo gacantii reer binu Israa'iil aad iyo aad bay uga sii
adkaanaysay boqorkii reer Kancaan oo Yaabiin ahaa, ilaa ay baabbi'iyeen boqorkii reer
Kancaan oo Yaabiin ahaa.

5

Gabaygii Debooraah

1 Deedna maalintaas waxaa gabyay Debooraah iyo Baaraaq ina Abiinocam, oo waxay
yidhaahdeen,
2 Madaxdii baa reer binu Israa'iil hoggaamisay,
Dadkiina iyagoo oggol ayay isbixiyeen,
Taas aawadeed Rabbiga ammaana.
3 Bal maqla, Boqorradow; oo dhegaysta, Amiirradow,
Anigu anaa u gabyi doona Rabbiga;
Ammaan baan ugu gabyi doonaa Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil.
4 Rabbiyow, markaad Seciir ka baxday,
Iyo markaad ku socotay berrinkii Edom,
Ayaa dhulku gariiray, oo samadiina waa soo da'day,
Daruurihiina biyay soo daadsheen.
5 Buurihiina way u gariireen Rabbiga aawadiis,
Xataa Siinaydaasu way u gariirtay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil aawadiis.
6 Wakhtigii Shamgar ina Canaad,
Iyo wakhtigii Yaaceel, jidadka waaweynu cidlay ahaayeen,
Oo socotooyinkuna waxay mari jireen waddooyin qalqalloocan.
7 Taliyayaashu way ka joogsadeen reer binu Israa'iil,
Way joogsadeen ilaa aan anigoo Debooraah ahu kacay,
Ilaa aan kacay anigoo reer binu Israa'iil hooyo u ah.
8 Waxay doorteen ilaahyo cusub;
Oo markaasaa dagaal irdaha ka dhacay.
Afartan kun oo reer binu Israa'iil

Ma lagu arkay gaashaan ama waran?
9 Qalbigaygu wuxuu la jiraa taliyayaasha reer binu Israa'iil,
Kuwaasoo iyagoo oggol isku bixiyey dadka dhexdiisa.
Rabbiga ammaana.
10 Bal taas ka warama kuwiinna dameerraha cadcad fuushan,
Iyo kuwiinna ku fadhiya gogosha wanaagsan,
Iyo kuwiinna jidka marow.
11 Meelaha biyaha laga dhaansado, oo ka fog qaylada qaansoleyda,
Halkaasay ka maqashiin doonaan falimihii Rabbiga oo xaqa ahaa,
Kuwaas oo ahaa falimihii xaqa ahaa oo uu ku xukumay reer binu Israa'iil.
Taas ka dibna dadkii Rabbigu waxay tageen xagga irdaha.
12 Toos, toos, Debooraahoy;
Toos, toos, oo gabay ku gabay;
Baaraaqow, kac, oo kaxayso maxaabiistaada, ina Abiinocamow.
13 Markaasay raggii gobta ahaa intiisii hadhay iyo dadkii soo degeen;
Rabbigu waa ii yimid oo wuxuu iiga hiiliyey kuwii xoogga badnaa.
14 Reer Efrayim waxaa ka soo baxay kuwo xididkoodii yahay Camaaleq;
Dabadeedna, adiga reer Benyaamiinow, iyo dadkaaga kugu dhex jira,
Oo reer Maakiirna waxaa ka soo baxay taliyayaal,
Reer Sebulunna waxaa ka yimid kuwo haya usha sirkaalka wax qora.
15 Oo amiirradii reer Isaakaarna waxay la jireen Debooraah;
Oo sidii reer Isaakaar ahaa ayaa Baaraaqna ahaa;
Oo xagga dooxada ayay u ordeen iyagoo daba socda.
Oo biyo mareenka reer Ruubeen agtiisa
Wax weyn baa lagu goostay.
16 Maxaad xeryaha idaha u fadhiday,
Inaad maqasho biilbiilaha idaha u yeedhaya?
Biyo mareenka reer Ruubeen agtiisa
Aad baa qalbiyo loogu baadhay.
17 Gilecaad wuxuu joogay Urdun shishadiisa;
Reer Daanna muxuu doonniyaha ugu hadhay?
Reer Aasheer wuxuu weli fadhiyey xeebta badda,
Oo wuxuu ag joogay durdurradiisa.
18 Reer Sebulun wuxuu ahaa dad geerida isku biimeeyey,
Reer Naftaalina wuxuu isku biimeeyey meelaha dhaadheer oo duurka.
19 Boqorradii waa yimaadeen oo dirireen,
Dabadeedna boqorradii reer Kancaanna waxay ku dirireen
Tacanaag taas oo u dhow biyaha Megiddoo:
Oo lacag faa'iido ah ma ay qaadan.
20 Waxay kala dirireen xagga samada,
Xiddiguhuna meeshooday Siiseraa kala dirireen.
21 Oo waxaa qaaday Webi Qiishoon,
Webiga duqa ah oo Qiishoon la yidhaahdo.
Naftaydoy, adigoo xoog leh hore u soco.
22 Markaasay farduhu qoobabkoodii dhulka ku garaacayeen,
Maxaa yeelay, kuwoodii xoogga badnaa ayaa socod doonayay.
23 Oo malaa'igtii Rabbigu waxay tidhi, Meeroos habaara,
Oo aad u habaara dadka deggan,
Maxaa yeelay, uma ay iman inay Rabbiga caawiyaan
Oo ay uga hiiliyaan kuwa xoogga badan.

24 Waxaa dumarka oo dhan ka barako badnaan doonta Yaaceel
Oo ah Heberkii reer Qeyn naagtiisa,
Way ka barako badnaan doontaa naagaha teendhooyinka deggan.
25 Biyuu weyddiistay, oo waxay siisay caano;
Oo saxan wanaagsan ayay subag ugu keentay.
26 Oo waxay gacan ku qabsatay dhidibkii,
Oo gacanteedii midigna dubbihii ragga shaqeeya;
Oo waxay dubbihii ku dhufatay Siiseraa, oo dhidibkii madaxiisay ka dusisay,
Haah, waxay ku mudday oo ka mudhbixisay dhafoorradiisa.
27 Oo cagaheeda agtooda ayuu ku foororsaday oo dhacay oo jiifsaday:
Cagaheeda agtooda ayuu ku foororsaday oo dhacay:
Oo meeshuu ku foororsaday ayuu ku dhacay isagoo meyd ah.
28 Siiseraa hooyadiis daaqadday wax ka eegtay oo qaylisay,
Shabaggay ka qaylisay oo tidhi,
Maxaa gaadhifaraskiisii u raagay?
Oo maxaa dib u riday giringirihii gaadhifardoodkiisa?
29 Dumarkeedii caqliga lahaa way jawaabeen,
Oo iyana way isu jawaabtay.
30 Oo waxay tidhi, Miyaanay wax helin oo boolidii qaybsan?
Oo nin kastaaba miyaanu helin gabadh ama laba gabdhood;
Oo Siiseraana sow ma helin dhar booli ah oo kala midab ah,
Oo miyaanu helin daabac kala midab ah,
Oo miyaanu helin daabac kala midab ah oo labada dhan ku yaal, oo boolida qoortooda sudhan?
31 Rabbiyow, cadaawayaashaada oo dhammu sidaas ha u halligmeen;
Laakiinse kuwa Rabbiga jecel oo dhammu ha noqdeen sida qorraxda markay xooggeeda la soo baxdo.
Oo dalkiina afartan sannadood wuu xasilloonaa.

6

Gidcoon

1 Oo reer binu Israa'iilna waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku xun; markaasaa
Rabbigu wuxuu intii toddoba sannadood ah gacanta u geliyey reer Midyaan. 2 Oo
gacantii Midyaanna waa ka adkaatay reer binu Israa'iil; markaasaa reer binu Israa'iil
waxay reer Midyaan aawadood u samaysteen boholo buuraha ku yaal, iyo godad, iyo
dhufaysyo xoog leh. 3 Oo markii reer binu Israa'iil ay wax beeri jireen, waxaa iman
jiray reer Midyaan iyo reer Camaaleq, iyo reer bariga, wayna ku kici jireen; 4 oo intay
ag degaan ayay ka baabbi'in jireen wixii dhulka uga baxay, ilaa la soo gaadho Gaasa,
oo reer binu Israa'iil ugama ay tegin wax la quuto, iyo ido, iyo dibi, iyo dameerro
toona. 5 Waayo, waxay la iman jireen xoolahooda iyo teendhooyinkooda, oo waxay
u faro badnaayeen sida ayaxa oo kale. Iyaga iyo geeloodu midna tiro ma lahayn; oo
waxay dalka u iman jireen inay baabbi'iyaan. 6 Oo reer Midyaan aawadood ayay reer
binu Israa'iil aad iyo aad ugu caydhoobeen; markaasaa reer binu Israa'iil Rabbiga u
qayshadeen.

7 Oo markii reer binu Israa'iil Rabbiga ugu qayshadeen reer Midyaan aawadood
8 ayaa Rabbigu reer binu Israa'iil u soo diray nebi; oo wuxuu ku yidhi iyagii, Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil sidan buu leeyahay, Anaa idinka soo bixiyey dalkii Masar,
oo waxaan idinka soo saaray gurigii addoonsiga; 9 waanan idinka soo samatabbixiyey
gacantii Masriyiinta, iyo gacantii kuwii idin dulmi jiray oo dhan, oo kulligood intaan
hortiinna ka eryay ayaan dalkoodii idin siiyey; 10 oo waxaan idinku idhi, Anigu waxaan

ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo waa inaydnaan ka baqin ilaahyada reer Amor oo aad dalkooda deggan tihiin; laakiinse idinku ma aydnaan dhegaysan codkaygii.

11 Markaasaa waxaa yimid malaggii Rabbiga, oo wuxuu hoos fadhiistay geedkii ku yiil
Cofraah, oo uu lahaa Yoo'aash kii reer Abiiceser; oo wiilkiisii Gidcoon ahaa ayaa sarreen
ku tumayay meeshii macsaradda inuu ka qariyo reer Midyaan. 12 Markaasaa malaggii
Rabbigu u muuqday, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu waa kula jiraa, nin yahow xoogga
lahu. 13 Oo markaasaa Gidcoon malaggii ku yidhi, Sayidkaygiiyow, haddii Rabbigu nala
jiro, de maxaa waxyaalahan oo dhammu noogu dhaceen? Oo meeye kulli shuqulladiisii
yaabka lahaa oo ay awowayaashayo noo sheegeen, oo ay nagu yidhaahdeen, Miyaanu
Rabbigu naga soo bixin dalkii Masar? Laakiinse haatan Rabbigu waa na xooray, oo
wuxuu gacanta noo geliyey reer Midyaan. 14 Markaasaa Rabbigu isagii eegay, oo wuxuu
ku yidhi, Xooggaagan ku tag, oo reer binu Israa'iil ka badbaadi gacanta reer Midyaan.
Sow kuma aanan dirin? 15 Markaasuu isna wuxuu ku yidhi, Sayidow, maxaan reer binu
Israa'iil ku badbaadiyaa? Bal eeg, reerkaygu waa kan ugu liita reer Manaseh, oo anna
waxaan ahay kan ugu yar reerka aabbahay. 16 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi,
Hubaal waan kula jirayaa, oo waxaad reer Midyaan u layn doontaa sida nin keliya.
17 Oo markaasuu wuxuu ku yidhi, Haddaba haddaad raalli iga tahay, de calaamo i tus
inaad tahay kan ila hadlaya. 18 Waan ku baryayaaye, halkaas ha ka tegin ilaa aan kuu
imaado, oo aan qurbaankayga kuu keeno, oo aan ku hor dhigo. Isagu wuxuu yidhi,
Waan ku sugayaa ilaa aad soo noqotid. 19 Markaasaa Gidcoon gudaha galay, oo wuxuu
diyaariyey orgi yar, iyo qiyaas eefaah bur ah oo uu ka sameeyey kibis aan khamiir
lahayn. Hilibkii wuxuu ku riday dambiil, maraqiina dheri buu ku shubay, oo wuxuu
ugu keenay oo ku siiyey geedkii hoostiisa. 20 Markaasaa malaggii Ilaah wuxuu ku yidhi
isagii, Hilibka iyo kibista aan khamiirka lahayn qaad, oo waxaad saartaa dhagaxan, oo
maraqana ku qub. Oo isna sidaasuu yeelay. 21 Markaasaa malaggii Rabbigu wuxuu soo
taagay ushii gacantiisa ku jirtay dabadeedii, oo wuxuu ku taabtay hilibkii iyo kibistii
aan khamiirka lahayn, markaasaa dab ka soo baxay dhagaxii, oo wuxuu laastay hilibkii
iyo kibistii aan khamiirka lahayn; oo markaasaa malaggii Rabbigu ka libdhay araggiisii.
22 Markaasaa Gidcoon arkay inuu yahay malaggii Rabbiga, oo Gidcoon wuxuu yidhi,
Waa ii hoog, Sayidow, Rabbiyow, waayo, malaggii Rabbiga ayaan fool ka fool u arkay.
23 Kolkaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi isagii, Nabad ahow, oo ha cabsan, adigu dhiman
mayside. 24 Markaasaa Gidcoon halkaas wuxuu Rabbiga uga dhisay meel allabari, oo
wuxuu magaceedii u bixiyey Rabbigu waa nabad, oo taasu xataa maantadan la joogo
waxay ku taal Cofraah tii reer Abiiceser.

25 Oo isla habeenkaas ayaa Rabbigu ku yidhi isagii, Kaxayso dibiga aabbahaa, kaasoo
ah dibiga labaad oo toddoba jirka ah, oo waxaad dumisaa meeshaa allabariga loogu
bixiyo Bacal oo aabbahaa haysto, oo geedaha Asheeraah ku ag yaalna jar; 26 oo Rabbiga
Ilaahaaga ah meel allabari uga dul dhis dhufayskan, oo hagaaji, oo kexee dibiga labaad,
oo geedihii Asheeraah oo aad gooysay qoryihiisa ku bixi allabari la gubo. 27 Markaasaa
Gidcoon wuxuu soo kaxaystay toban nin oo addoommadiisii ahaa, oo wuxuu sameeyey
wixii Rabbigu u sheegay, oo shuqulkii habeennimuu sameeyey, maxaa yeelay, wuxuu
ka cabsanayay reerkii aabbihiis iyo dadkii magaalada, oo taas darteed maalinnimo ma
uu samayn karin. 28 Oo dadkii magaaladu markay aroor hore soo tooseen ayay arkeen
in meeshii allabariga Bacal loogu bixin jiray ay dunsan tahay iyo in geedihii Asheeraah
oo agteeda ku yiil ay salka ka go'an yihiin, iyo in dibigii labaad lagu dul bixiyey
meeshii allabariga oo loo dhisay. 29 Markaasaa midkoodba wuxuu kii kale ku yidhi,
Yaa waxakan sameeyey? Oo markay haybiyeen oo dadkii weyddiiyeen ayaa la yidhi,
Waxakan waxaa sameeyey Gidcoon ina Yoo'aash. 30 Markaasaa dadkii magaaladu
waxay Yoo'aash ku yidhaahdeen, Soo bixi wiilkaaga aan dilnee, waayo, wuxuu dumiyey
meeshii allabariga Bacal loogu bixin jiray, oo geedihii Asheeraah oo ku ag yiilna salkuu

ka gooyay. 31 Markaasaa Yoo'aash wuxuu ku yidhi dadkii ku kacay oo dhan, Ma idinkaa
u dagaallamaya Bacal? Oo ma isagaad badbaadinaysaan? Kii u dagaallama ha la dilo
subaxda, waayo, hadduu isagu ilaah yahay, de ha isu dagaallamo, maxaa yeelay, waxaa
laga jebiyey meeshiisii allabariga. 32 Sidaas daraaddeed wuxuu maalintaas Gidcoon
u bixiyey Yerubbacal, oo wuxuu yidhi, Bacal ha la dagaallamo isaga, maxaa yeelay,
wuxuu ka dumiyey meeshiisii allabariga.

33 Markaasaa waxaa is-urursaday reer Midyaan, iyo reer Camaaleq, iyo reer barigii
oo dhan, oo intay Webi Urdun ka gudbeen ayay dooxadii Yesreceel degeen. 34 Laakiinse
Ruuxii Rabbigu wuxuu ku soo degay Gidcoon, markaasuu buun ku dhuftay, oo waxaa
ku soo ururay reer Abiiceser. 35 Oo wuxuu wargeeyayaal u diray reer Manaseh oo dhan,
oo iyana markaasay ku soo urureen; oo haddana wuxuu wargeeyayaal u diray reer
Aasheer, iyo reer Sebulun, iyo reer Naftaali, oo iyana way u yimaadeen inay la kulmaan
iyagii. 36 Markaasaa Gidcoon wuxuu Ilaah ku yidhi, Sidaad ii sheegtay, haddaad
reer binu Israa'iil gacantayda ku badbaadinaysid, 37 bal eeg, meesha sarreenka lagu
tumo ayaan dhigayaa dhogor idaad, haddaba haddii dharab qoyo dhogorta keliya oo
dhulka kale oo dhammuna uu engegnaado, markaasaan ogaanayaa inaad gacantayda
ku badbaadinaysid reer binu Israa'iil, sidaad ku hadashay. 38 Oo sidii bay noqotay,
waayo, markuu toosay subaxdii dambe, oo tuujiyey dhogorta, wuxuu ka maroojiyey
koob muuggiis oo biyo ah. 39 Markaasaa Gidcoon wuxuu Ilaah ku yidhi, Cadhadaadu
yaanay igu kululaan oo markan keliya ayaan hadlayaa. Markan keliya aan dhogorta
wax ku hubsado, waan ku baryayaaye. Bal markan dhogorta keliya engeg ha noqoto,
laakiinse dhulka kale oo dhammu dharab ha lahaado. 40 Oo Ilaahna sidii buu yeelay
habeenkaas; waayo, waxaa engegnaa dhogortii keliya, oo dhulka kale oo dhammuna
dharab buu lahaa.

7

Gidcoon Oo Ka Guulaystay Reer Midyaan

1 Markaasay Yerubbacal oo ah Gidcoon iyo dadkii isaga la jiray oo dhan aroor hore
kaceen, oo waxay degeen ishii Xarod dhinaceeda; oo xeradii reer Midyaanna waxay
iyaga ka xigtay xagga woqooyi oo u dhow buurta Moreh, oo dooxadii ku dhex tiil.

2 Markaasaa Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Dadka kula socdaa way igu badan
yihiin inaan reer Midyaan gacanta u soo geliyo, waayo, waaba intaasoo ay reer binu
Israa'iil ii faanaan, oo ay isyidhaahdaan, Gacantaydaa i badbaadisay. 3 Haddaba tag
oo dadka dhegahooda ku naadi, oo waxaad ku tidhaahdaa, Ku alla kii baqaya oo
gariirayaa, ha iska noqdo oo ha ka tago Buur Gilecaad. Markaasaa dadkii waxaa dib
uga noqday laba iyo labaatan kun oo nin, oo waxaa soo hadhay toban kun.

4 Markaasaa Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Dadku weli aad buu u badan yahay;
bal waxaad geeysaa biyaha, oo halkaasaan iyaga kuugu tijaabinayaa, oo waxay noqon
doontaa, kii aan kugu idhaahdo, Kanu ha ku raaco, kaasaa ku raaci doonaa, oo ku alla
kii aan kugu idhaahdo, Kanu ku raaci maayo, kaasu waa inaanu ku raacin. 5 Sidaas
daraaddeed dadkii wuxuu keenay biyihii; markaasaa Rabbigu Gidcoon ku yidhi, Ku
alla kii biyaha carrabkiisa ku leefleefa sida eey oo kale, kaas gooni ahaantiisa u sooc,
sidaas oo kalena ku alla kii u jilba joogsada inuu biyaha cabbo isna gooni ahaantiisa
u sooc. 6 Oo kuwii leefleefay oo calaacalahooda afka saaray tiradoodii waxay noqotay
saddex boqol oo nin; laakiinse dadka intiisii kale way wada jilba joogsadeen inay biyihii
cabbaan. 7 Markaasaa Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Saddexda boqol oo nin oo
calaacalahooda biyo ka leefleefay ayaan idinku badbaadinayaa, oo reer Midyaanna
gacantaadaan soo gelinayaa; laakiinse dadka intiisa kale oo dhammu ha iska tageen,
oo nin waluba ha ku noqdo meeshiisii. 8 Sidaas daraaddeed dadkii waxay gacmahoodii
ku qaateen sahay iyo buunankoodii, oo kulli dadkii reer binu Israa'iil wuu iska diray,

oo nin waluba wuxuu tegey teendhadiisii, laakiin wuxuu la hadhay saddexdii boqol oo
nin. Oo xeradii reer Midyaanna waxay ku tiil dooxadii isaga ka hoosaysay.

9 Oo isla habeenkaas Rabbigu wuxuu Gidcoon ku yidhi, Kac, oo xerada ku dhaadhac,
waayo, iyada gacantaan kuu geliyey. 10 Laakiinse haddaad ka baqaysid inaad ku dhaad-
hacdo, waxaad xerada kula dhaadhacdaa addoonkaaga Furaah, 11 oo waxaad maqli
doontaa waxay isku leeyihiin; oo markaasay gacmahaagu u xoogaysan doonaan inaad
xerada ku dhaadhacdo. Markaasuu hoos u dhaadhacay isagoo kaxaystay addoonkiisii
Furaah ilaa meeshii ku wareegsanayd xerada oo raggii hubka lahaa degganaa. 12 Oo
reer Midyaan iyo reer Camaaleq iyo reer barigii oo dhammu waxay ku jireen dooxadii,
iyagoo u faro badan sida ayax oo kale, oo geelooduna tiro ma lahayn, oo waxay la faro
le'ekaayeen cammuudda badda xeebteeda taal. 13 Oo markuu Gidcoon yimid waxaa
jiray nin saaxiibkiis riyo u sheegayay, oo wuxuu yidhi, War riyaan ku riyooday, oo
waxaan arkay kibis shaciir laga sameeyey oo ku soo giringiratay xerada reer Midyaan,
oo waxay soo gaadhay teendhada, oo intay ku dhacday ayay dumisay, oo markaasay
gembiday, oo teendhadiina way dhacday. 14 Markaasaa saaxiibkiis u jawaabay oo
wuxuu ku yidhi, Taasu wax kale ma aha, seeftii Gidcoon ina Yoo'aash mooyaane, kaasoo
ah nin reer Israa'iil ah. Ilaah baa kaas gacantiisa geliyey reer Midyaan iyo ciidanka oo
dhanba.

15 Oo markii Gidcoon maqlay sheegistii riyada iyo micnaynteediiba ayuu Rabbiga
caabuday, oo kolkaasuu xeradii reer binu Israa'iil ku noqday, oo wuxuu ku yidhi,
Kaca, waayo, Rabbigu gacantuu idiin soo geliyey ciidanka reer Midyaan. 16 Markaasuu
saddexdii boqol oo nin u kala qaybiyey saddex guuto, oo kulligoodba gacmahuu u
geliyey buunan, iyo jalxado madhan oo ay qoryo ololayaa ku dhex jiraan. 17 Oo wuxuu
ku yidhi iyagii, Ii fiirsada, oo yeela sidaan yeelo oo kale; oo bal eega, markii aan gaadho
meesha xerada ku wareegsan waa inaad yeeshaan sidaan yeelo oo kale. 18 Markaan
buunka afuufo, aniga iyo inta ila jirta oo dhammu, idinkuna buunanka dhinac walba
kaga afuufa xerada, oo waxaad tidhaahdaan, Rabbiga aawadiis iyo Gidcoon aawadiis.

19 Haddaba Gidcoon iyo boqolkii nin oo la jiray waxay yimaadeen meeshii xerada ku
wareegsanayd, dhankii ugu fogaa, oo markaasna waxay ahayd habeenbadhkii goorta
waardiyaha cusub la saaro; oo waxay afuufeen buunankii, jalxadihii gacmahooda
ku jirayna way burburiyeen. 20 Markaasay saddexdii guutoba buunankii afuufeen,
oo jalxadihiina way burburiyeen, oo qoryihii ololayayna waxay ku wada qabsadeen
gacanta bidix, buunankiina gacanta midig inay afuufaan, oo waxay ku wada qayliyeen,
Seeftii Rabbiga iyo Gidcoon. 21 Oo iyana nin waluba wuxuu istaagay meeshiisii iyagoo
xerada ku wareegsan; markaasaa ciidankii oo dhammu wada yaacay; wayna qayliyeen
oo carareen. 22 Oo iyana waxay afuufeen saddexdii boqol oo buun, markaasaa Rabbigu
wuxuu nin walba ku kiciyey saaxiibkiis iyo ciidankii oo dhan; oo ciidankiina wuxuu
sii cararayay ilaa Beytshitah oo ah xagga Sereeraad, iyo tan iyo xuduudka Aabeel
Mehoolaah oo u dhow Tabbaad. 23 Oo raggii reer binu Israa'iilna waxay isaga soo
urureen reer Naftaali, iyo reer Aasheer, iyo reer Manaseh oo dhan, oo waxay eryoodeen
reer Midyaan. 24 Markaasaa Gidcoon wargeeyayaal u diray dalkii buuraha lahaa oo
reer Efrayim oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Dhaadhaca, oo ka hor taga reer Midyaan, oo
waxaad ka hor qabsataan biyaha ku jira tan iyo Beytbaaraah, iyo xataa Webi Urdun.
Markaasay raggii reer Efrayim oo dhammu soo urureen oo waxay qabsadeen biyihii
ku jiray tan iyo Beytbaaraah, iyo xataa Webi Urdun. 25 Oo waxay gacanta ku dhigeen
labadii amiir oo reer Midyaan, oo ahaa Cooreeb iyo Se'eeb; oo markaasay Cooreeb
ku dileen dhagaxii Cooreeb, oo Se'eebna waxay ku dileen macsaraddii Se'eeb, wayna
sii eryoodeen reer Midyaan; markaasay madaxyadii Cooreeb iyo Se'eeb Gidcoon ugu
keeneen Webi Urdun shishadiisa.

8

Sebah Iyo Salmunnac

1 Oo raggii reer Efrayim waxay Gidcoon ku yidhaahdeen, War maxaad waxan noogu
samaysay, oo aad noogu yeedhi weyday, markaad u soo kacday inaad reer Midyaan
la dagaallanto? Oo aad iyo aad bay u canaanteen isagii. 2 Oo isna wuxuu ku yidhi,
Haddaba maxaan sameeyey oo u qalma waxaad samayseen? Ururinta dambe oo
canabka reer Efrayim sow kama wanaagsana ururinta hore oo canabka reer Abiiceser?
3 Ilaah wuxuu gacanta idiin geliyey amiirradii reer Midyaan oo ahaa Cooreeb iyo Se'eeb;
haddaba maxaan samayn karay oo u qalma waxaad samayseen? Oo markuu sidaas
ku yidhi ayaa ciilkay u qabeen ka baxay. 4 Markaasay Gidcoon iyo saddexdii boqol
oo nin ee la socotay isaga yimaadeen Webi Urdun, wayna ka gudbeen, oo in kastoo
ay daalanaayeen weliba wax bay eryoonayeen. 5 Markaasuu dadkii reer Sukod ku
yidhi, Waan idin baryayaaye, dadka ila socda kibis siiya, waayo, way daalan yihiin,
oo anna waxaan eryoonayaa boqorrada reer Midyaan oo ah Sebah iyo Salmunnac.
6 Markaasaa amiirradii reer Sukod waxay ku yidhaahdeen, Sebah iyo Salmunnac miyey
haatan gacantaada ku jiraan aannu colkaaga cunto siinnee? 7 Markaasaa Gidcoon
wuxuu yidhi, Waa hagaag ee markii Rabbigu ii soo gacangeliyo Sebah iyo Salmunnac
ayaan hilibkiinna ku jeexjeexi doonaa qodxanta cidlada iyo gocondhada. 8 Markaasuu
intuu halkaas ka tegey ayuu u kacay xagga reer Fenuu'eel, sidii oo kaluu ku yidhi;
oo raggii reer Fenuu'eel waxay ugu jawaabeen sidii ay reer Sukod ugu jawaabeen oo
kale. 9 Kolkaasuu haddana wuxuu la hadlay raggii reer Fenuu'eel oo wuxuu ku yidhi,
Markaan soo nabad noqdo ayaan dumin doonaa munaaraddan.

10 Haddaba Sebah iyo Salmunnac waxay joogeen Qarqor, iyaga iyo ciidammadoodii,
oo waxay ku dhowaayeen shan iyo toban kun oo nin, oo intaasuna waxay ahayd intii
ka hadhay ciidankii reer bariga oo dhan; waayo, waxaa ka la'day boqol iyo labaatan
kun oo nin oo seefqaad ah. 11 Kolkaasaa Gidcoon u kacay xagga kuwii teendhooyinka
degganaa oo ku jiray meel bari ka xigta Nobax iyo Yaagbehaah, oo wuxuu laayay
ciidankii, maxaa yeelay, ciidanku nabad buu u fadhiyey. 12 Oo Sebah iyo Salmunnac
way carareen, oo isna wuu eryooday, wuuna soo qabsaday labadii boqor oo reer
Midyaan oo ahaa Sebah iyo Salmunnac, oo ciidankii oo dhanna wuu ka nixiyey. 13 Oo
Gidcoon ina Yoo'aash wuxuu dagaalkii kaga soo noqday jiirtii Xeres. 14 Markaasuu
wuxuu qabtay nin dhallinyar oo reer Sukod ah, oo wax weyddiiyey; oo isna wuxuu
u tilmaamay amiirradii reer Sukod iyo odayaashoodii, oo waxayna ahaayeen toddoba
iyo toddobaatan nin. 15 Markaasuu wuxuu u yimid raggii reer Sukod, oo wuxuuna
ku yidhi, Bal eega Sebah iyo Salmunnac, kuwii aad daraaddood iigu majaajilooteen
oo aad igu tidhaahdeen, Sebah iyo Salmunnac miyey haatan gacantaada ku jiraan,
aannu raggaaga daalan cunto siinnee? 16 Markaasuu kaxaystay odayaashii magaalada,
oo wuxuu qaaday qodxantii cidlada iyo gocondho, wuuna ku edbiyey dadkii reer
Sukod. 17 Oo munaaraddii Fenuu'eelna wuu dumiyey, dadkii magaaladana wuu laayay.
18 Kolkaasuu Sebah iyo Salmunnac ku yidhi, Raggii aad Taaboor ku layseen siday ahaay-
een? Oo iyana waxay ugu jawaabeen, Waxay ahaayeen sidaadoo kale; oo mid waluba
wuxuu u ekaa ilmo boqor oo kale. 19 Isna wuxuu yidhi, Waxay ahaayeen walaalahay oo
ah wiilashii hooyaday; oo haddii aad iyagoo nool bixin lahaydeen, Rabbiga nool baan
ku dhaartaye, idinma aan laayeen. 20 Markaasuu curadkiisii Yeter ku yidhi, Kac oo laa
iyaga. Laakiinse wiilkii seeftiisii lama uu soo bixin; maxaa yeelay, wuu baqay, waayo,
weli wuu yaraa. 21 Markaasaa Sebah iyo Salmunnac waxay ku yidhaahdeen, War adigu
kac oo na laa; waayo, nin waluba siduu yahay ayaa xooggiisuna yahay. Markaasaa
Gidcoon kacay oo laayay Sebah iyo Salmunnac, oo wuxuu qaatay bilihii ku xidhnaa
qoorta awrtooda.

Eefodkii Gidcoon

22 Markaasaa dadkii reer binu Israa'iil waxay Gidcoon ku yidhaahdeen, Haddaba
noo tali, adiga iyo wiilkaaga, iyo wiilkaaga wiilkiisuba; maxaa yeelay, waad naga
badbaadisay gacantii reer Midyaan. 23 Kolkaasaa Gidcoon wuxuu ku yidhi, Anigu
idiinma talin doono, wiilkayguna idiinma talin doono; laakiinse Rabbigaa idiin talin
doona. 24 Oo haddana Gidcoon wuxuu ku yidhi, Waxaan idin weyddiisan lahaa in
ninkiin waluba i siiyo hilqadihii uu boolida u helay. (Waxay haysteen hilqado dahab ah,
maxaa yeelay, waxay ahaayeen reer Ismaaciil). 25 Oo waxay ugu jawaabeen, Annagoo
raalli ka ah ayaannu ku siinaynaa. Kolkaasay maro gogleen, oo nin kastaaba wuxuu ku
tuuray hilqadihii uu boolida u helay. 26 Oo hilqadihii dahabka ahaa oo uu weyddiistay
miisaankoodii wuxuu noqday kun iyo toddoba boqol oo sheqel oo dahab ah, intaasoo
aanay ku jirin bilihii, iyo murriyadihii, iyo dharkii guduudnaa oo ay boqorradii reer
Midyaan xidhnaayeen, iyo silsiladihii sudhnaa qoorta awrtooda. 27 Markaasaa Gidcoon
wuxuu dahabkii ka sameeyey eefod, oo wuxuu dhigay magaaladiisii taasoo ahayd
Coofraah; oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way wada raaceen sidii naag ninkeedii
ka dhillowday, markaasuu dabin ku noqday Gidcoon iyo reerkiisiiba.

Dhimashadii Gidcoon

28 Sidaasaa reer Midyaan loo hoosaysiiyey reer binu Israa'iil hortooda, oo mar
dambena madaxooda kor uma ay qaadin. Oo wakhtigii Gidcoon dalku wuxuu nastay
afartan sannadood. 29 Markaasaa wiilkii Yoo'aash, oo Yerubbacal ahaa intuu tegey ayuu
iska degay gurigiisii. 30 Oo Gidcoon wuxuu lahaa toddobaatan wiil oo uu isagu dhalay,
waayo, wuxuu qabay naago badan. 31 Oo naagtiisii addoonta ahayd oo degganayd
Shekem, iyana wiil bay u dhashay, oo wuxuu magiciisii u bixiyey Abiimeleg. 32 Oo
Gidcoon ina Yoo'aash ayaa dhintay isagoo da' weyn, oo waxaa lagu aasay xabaashii
aabbihiis Yoo'aash, oo ku tiil Coofraah tii reer Abiiceser.

33 Oo isla markii Gidcoon dhintay ayay reer binu Israa'iil haddana noqdeen, oo
Bacaliimkii raaceen sidii naag ninkeedii ka dhillowday, oo Bacal Beriidna ilaahoodii
bay ka dhigteen. 34 Oo reer binu Israa'iilna ma ay xusuusan Rabbiga Ilaahood ahaa,
oo ka samatabbixiyey cadaawayaashoodii dhan kasta ka xigay oo dhan; 35 raxmadna
ma ay tusin reerkii Yerubbacal, kaasoo ahaa Gidcoon, siduu wanaagga oo dhan ugu
sameeyey reer binu Israa'iil.

9

Abiimeleg

1 Markaasaa Abiimeleg ina Yerubbacal tegey xagga Shekem iyo abtiyaashiis, oo
wuu la hadlay iyagii iyo reerka awowgiis oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, 2 Waan
idin baryayaaye, La hadla dadka Shekem oo dhan, oo bal weyddiiya, Kee baa idiin
wanaagsan, in wiilasha Yerubbacal oo ah toddobaatan ay idiin wada taliyaan, mise
in mid keliyahu idiin taliyo? Oo waxaad kaloo xusuusataan inaan ahay laftiinnii iyo
hilibkiinnii. 3 Markaasay abtiyaashiis ula hadleen dadkii Shekem oo dhan, oo waxay
u sheegeen erayadiisii oo dhan; kolkaasay qalbiyadoodii u leexdeen inay Abiimeleg
raacaan; waayo, waxay yidhaahdeen, Isagu waa walaalkeen. 4 Markaasay waxay
isagii gurigii Bacal Beriid ka siiyeen toddobaatan xabbadood oo lacag ah, oo Abiimeleg
wuxuu ku kiraystay ciyaalasuuq iyo waxmatarayaal isaga raacay. 5 Markaasuu reerkii
aabbihiis ugu tegey Coofraah, oo wuxuu isku dhagax dushiis ku laayay walaalihiis ilmo
Yerubbacal oo ahaa toddobaatan qof; laakiinse garuddambayskii Yerubbacal oo ahaa
Yootam ayaa hadhay, waayo, wuu dhuuntay.

6 Markaasaa waxaa soo shiray oo isku soo ururay dadkii Shekem oo dhan iyo reer
Millo oo dhan, oo intay tageen ayay Abiimeleg boqor ka dhigteen, oo waxay ku ag
boqreen geedkii tiirkii ku yiil Shekem. 7 Oo markii taas loo sheegay Yootam ayuu tegey

oo wuxuu isku taagay Buur Gerisiim dusheedii, oo intuu qayliyey ayuu codkiisii kor
u qaaday oo yidhi, Bal i maqla, dadka reer Shekemow, in Ilaah idin maqlo. 8 Waa
baa dhirtu damacday inay boqor subkaan, markaasay geedsaytuun ku yidhaahdeen,
Kaalay oo boqor noo noqo. 9 Laakiinse geedsaytuunkii wuxuu ku yidhi iyagii, Miyaan
barwaaqadayda ka tagaa, tan lagu sharfa Ilaah iyo dadkaba, oo miyaan u kacaa inaan
hore iyo dib uga lulmado geedaha dushooda? 10 Markaasay dhirtii ku yidhaahdeen
geedberde, Kaalay oo boqor noo noqo. 11 Laakiinse geedberdihii wuxuu ku yidhi,
Miyaan ka tagaa macaankayga iyo midhahayga wanaagsan, oo miyaan u kacaa inaan
hore iyo dib uga lulmado geedaha dushooda? 12 Markaasay dhirtii ku yidhaahdeen
geedcanab, Kaalay oo boqor noo noqo. 13 Markaasaa geedcanabkii wuxuu ku yidhi
iyagii, Miyaan ka tagaa khamrigayga ka farxiya Ilaah iyo dadkaba, oo miyaan u kacaa
inaan hore iyo dib uga lulmado geedaha dushooda? 14 Markaasaa dhirtii oo dhammu
waxay ku yidhaahdeen gocondho, Kaalay oo boqor noo noqo. 15 Markaasaa gocond-
hadii waxay dhirtii ku tidhi, Haddaad daacad ii boqranaysaan, kaalaya oo hooskayga
hadhsada; haddii kalese, dab ha ka soo baxo gocondhada oo ha laasto geedaha kedar
la yidhaahdo oo Lubnaan. 16 Haddaba haddaad daacad iyo si qumman ku socoteen,
markii aad boqrateen Abiimeleg, iyo haddaad daacad kula macaamilooteen Yerubbacal
iyo reerkiisii, oo aad u samayseen wixii uu idinka istaahilay; 17 (waayo, aabbahay
idinkuu idiin diriray oo aawadiin buu naftiisii u biimeeyey, oo wuxuu idinka soo
samatabbixiyey gacantii reer Midyaan; 18 oo idinku maanta waxaad ku kacdeen reerkii
aabbahay, oo waxaad isku dhagax ku layseen wiilashiisii oo ah toddobaatan qof, oo
waxaad dadkii Shekem boqor uga dhigteen Abiimeleg oo ah wiilkii addoontiisa, maxaa
yeelay, isagu waa walaalkiin;) 19 haddaba haddaad maanta daacad iyo si qumman ula
macaamilooteen Yerubbacal iyo reerkiisii, de markaas Abiimeleg ku reyreeya oo isna
ha idinku reyreeyo; 20 haddii kalese, dab ha ka soo baxo Abiimeleg, oo ha laasto dadka
Shekem iyo reer Millo; oo dadka Shekem iyo reer Millona dab ha ka soo baxo, oo ha
laasto Abiimeleg. 21 Markaasaa Yootam orday oo cararay, oo wuxuu tegey Bi'ir, oo
halkaasuu joogay cabsidii uu walaalkiis Abiimeleg ka qabay aawadeed.

22 Oo Abiimelegna saddex sannadood buu amiir u ahaa reer binu Israa'iil. 23 Oo
Ilaahna dadkii Shekem iyo Abiimeleg dhexdooda wuxuu u soo diray jinni; oo dadkii
Shekemna way khiyaaneeyeen Abiimeleg, 24 in dulmigii lagu sameeyey toddobaatankii
wiil oo Yerubbacal uu yimaado, oo dhiiggoodii la saaro walaalkood Abiimeleg oo iyaga
dilay, iyo dadkii reer Shekem oo gacmihiisa xoojiyey inuu laayo walaalihiis. 25 Oo dadkii
reer Shekemna waxay isagii buuraha dushooda u saareen rag gaadmo ah, oo iyana
waxay dhaceen wax alla wixii jidkaas agtooda ah soo maray; oo taas waxaa loo sheegay
Abiimeleg.

26 Markaasaa Gacal ina Cebed ayaa yimid isagoo la socda walaalihiis, oo wuxuu tegey
Shekem; oo dadkii reer Shekemna way isku halleeyeen isagii. 27 Markaasay beeraha
tageen, oo canabkoodii soo gurteen, oo waxay ku tunteen midhihii canabka, wayna
iideen, oo waxay galeen gurigii ilaahood, oo wax bay cuneen oo cabbeen, oo waxay
caayeen Abiimeleg. 28 Markaasaa Gacal ina Cebed yidhi, Abiimeleg waa ayo? Shekemna
waa ayo? Maxaynu ugu adeegna? Sow isagu ma aha ina Yerubbacal? Sirkaalkiisuna
sow ma aha Sebul? U adeega dadkii reer Xamoor oo ahaa Shekem aabbihiis; laakiinse
maxaynu ugu adeegnaa isaga? 29 Haddii Ilaah dadkan gacantayda hoos gelin lahaa,
ogaada, Abiimeleg waan eryi lahaaye. Kolkaasuu ku yidhi Abiimeleg, Ciidankaaga soo
badso oo soo bax. 30 Markii Sebul oo ahaa taliyihii magaaladu maqlay erayadii Gacal
ina Cebed ayuu aad u cadhooday. 31 Markaasuu hoos ahaan wargeeyayaal ugu diray
Abiimeleg, oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, Gacal ina Cebed iyo walaalihiis ayaa Shekem
yimid, oo magaaladiina wuu kugu diray. 32 Haddaba adiga iyo dadka kula jiraaba
habeennimo soo kaca oo duurka ku soo dhuunta. 33 Oo subaxda markay qorraxdu soo

baxdo waa inaad aroor hore soo kacdaa oo magaalada weerartaa; oo bal eeg, markii isaga iyo dadka la jiraa ay dagaal kuugu soo baxaan, markaasaad ku samayn doontaa sida kuu suurtowda.
34 Markaasaa Abiimeleg iyo dadkii la jiray oo dhammu habeennimo kaceen, oo waxay soo gaadeen Shekem, iyagoo afar guuto ah. 35 Markaasaa Gacal ina Cebed baxay, oo wuxuu istaagay iridda magaalada laga soo galo; oo Abiimeleg iyo dadkii la jirayna waxay ka soo kaceen gaadmadii. 36 Oo Gacalna markuu arkay dadkii wuxuu Sebul ku yidhi, Bal eeg, dad baa buuraha dushooda ka soo degaya. Sebulna wuxuu ku yidhi isagii, War waxaad arkaysaa oo dad moodaysaa buuraha hooskooda. 37 Oo Gacal haddana wuu hadlay oo wuxuu yidhi, Bal day, dad baa dhulka dhexdiisa soo socda, oo guutona waxay soo ag socotaa geedkii Mecooneniim. 38 Markaasaa Sebul wuxuu ku yidhi isagii, Meeh afkaagii aad ku tidhi, Waa ayo Abiimeleg oo maxaynu ugu adeegnaa? Sow kanu ma aha dadkii aad quudhsatay? Haddaba waan ku baryayaaye, u bax oo la dirir.
39 Oo Gacalna intuu baxay ayuu hor maray dadkii reer Shekem, oo wuxuu la diriray Abiimeleg. 40 Oo Abiimelegna wuu eryooday Gacal, oo isna wuu cararay, oo dad badan oo dhaawac ah ayaa kaga dhacay tan iyo iridda magaalada laga galo. 41 Oo Abiimelegna wuxuu degay Aruumaah, Sebulna wuu eryay Gacal iyo walaalihiisba, oo wuu u diiday inay Shekem degganaadaan. 42 Oo subaxdii dambe ayaa dadkii duurka tegey oo ay Abiimeleg u sheegeen wixii dhacay. 43 Markaasuu dadkii kaxaystay, oo intuu u kala qaybiyey saddex guuto ayuu duurka ku gaaday; markaasuu intuu wax fiiriyey ayuu arkay dadkii magaalada ka soo baxayay oo intuu ku kacay ayuu laayay. 44 Markaasay Abiimeleg iyo guutooyinkii la jiray hore u soo rooreen, oo waxay istaageen iriddii magaalada laga soo geli jiray; oo labadii guutona waxay ku yaaceen dadkii duurka joogay oo dhan, wayna wada laayeen. 45 Oo Abiimelegna maalintaas oo dhan wuxuu la dirirayay magaaladii; oo wuu qabsaday magaaladii, oo dadkii ku jirayna wuu wada laayay; oo magaaladiina wuu dumiyey, wuxuuna ku daadiyey cusbo.

46 Oo dadkii ku jiray munaaraddii Shekem markay taas maqleen, ayay galeen qalcad-dii ku tiil gurigii ilaahooda Beriid la odhan jiray. 47 Markaasaa Abiimeleg waxaa loo sheegay in dadkii ku jiray munaaraddii Shekem oo dhammu ay isku urursan yihiin.
48 Markaasaa Abiimeleg wuxuu fuulay Buur Salmoon, isagii iyo dadkii la jiray oo dhammuba; kolkaasaa Abiimeleg wuxuu gacanta ku qabsaday faas, oo wuxuu dhirtii ka soo jaray laan, oo intuu kor u qaatay ayuu garbaha soo saaray, oo dadkii la jirayna wuxuu ku yidhi, Dhaqsada, oo wixii aad igu aragteen anoo samaynaya u sameeya sidii aan u sameeyey. 49 Markaasaa dadkii nin waluba wuxuu soo jaray laantiisii, oo waxay soo raaceen Abiimeleg, oo intay laamihii qalcaddii ku ag tuuleen ayay haddana dab sudheen, oo sidaasay dadkii munaaraddii Shekem joogay oo dhammu u wada le'deen; oo waxay ahaayeen in ku dhow kun qof oo rag iyo dumarba leh.

50 Oo haddana Abiimeleg wuxuu tegey Teebees, oo wuxuu degay meel ka soo hor jeedda, markaasuu qabsaday. 51 Laakiinse magaalada waxaa ku dhex tiil munaarad xoog badan. Markaasay halkaas ku carareen rag iyo dumarba, iyo kulli wixii mag-aalada joogay oo dhan, oo intay isku soo xidheen ayay kor u fuuleen munaaradda saqafkeedii. 52 Markaasaa Abiimeleg munaaraddii yimid, wuuna la diriray, oo wuxuu u dhowaaday iridda munaaradda inuu dab ku gubo. 53 Naag baa kor dhagaxshiid kaga soo tuurtay Abiimeleg madaxiisii, oo burburisay dhakadiisii. 54 Markaasuu haddiiba u yeedhay ninkii dhallinyarada ahaa, oo hubka u siday, oo wuxuu ku yidhi, War dadku yaanu i odhan, Naag baa dishaye, seeftaada la soo bax oo i dil. Markaasaa ninkiisii dhallinyarada ahaa seef ka mudhbixiyey, kolkaasuu dhintay. 55 Dadkii reer binu Israa'iilna markay arkeen inuu Abiimeleg dhintay ayaa nin waluba meeshiisii tegey.
56 Oo sidaasaa Ilaah Abiimeleg xumaantii uu aabbihiis ku sameeyey uga jeebay, waayo, wuxuu laayay toddobaatan walaalihiis ah: 57 oo dadkii reer Shekem xumaantoodii oo

dhan Ilaah baa ka jeebay madaxoodii, oo waxaa ku soo degay habaarkii Yootam ina
Yerubbacal.

10

Toolac

1 Markaasaa Abiimeleg dabadiis waxaa u kacay inuu reer binu Israa'iil badbaadiyo
Toolac ina Fuwaah oo ahaa ina Doodoo, oo reer Isaakaar ahaa, oo wuxuu degganaa
Shaamiir oo ku tiil dalkii buuraha lahaa oo reer Efrayim. 2 Kaasu wuxuu reer binu
Israa'iil xukumayay saddex iyo labaatan sannadood, dabadeedna wuu dhintay, oo
waxaa lagu aasay Shaamiir.

Yaa'iir

3 Oo kaas dabadiisna waxaa kacay Yaa'iir oo reer Gilecaad ahaa, oo isna wuxuu reer
binu Israa'iil xukumayay laba iyo labaatan sannadood. 4 Oo isna wuxuu lahaa soddon
wiil oo soddon qayl dameer fuuli jirtay, oo iyana waxay lahaayeen soddon magaalo,
oo ilaa maantadan la joogo la yidhaahdo Hawood Yaa'iir, oo waxay ku yaalliin dalka
Gilecaad. 5 Markaasaa Yaa'iir dhintay, oo waxaa lagu aasay Qaamoon.

Yeftaah

6 Markaasaa reer binu Israa'iil waxay haddana sameeyeen wax Rabbiga hortiisa
ku xun, oo waxay u adeegeen Bacaliim, iyo Cashtarod, iyo ilaahyadii Suuriya, iyo
ilaahyadii Siidoon, iyo ilaahyadii Moo'aab, iyo ilaahyadii reer Cammoon, iyo ilaahyadii
reer Falastiin, oo Rabbiga way ka tageen, umana ay adeegin. 7 Oo Rabbiguna aad buu
ugu cadhooday reer binu Israa'iil, markaasuu iyagii ka iibiyey gacantii reer Falastiin,
iyo gacantii reer Cammoon. 8 Oo sannaddaas way dhibeen oo dulmeen reer binu
Israa'iil; oo siddeed iyo toban sannadood ayay dulmayeen kulli reer binu Israa'iilkii
degganaa dalka reer Amor oo ku yaal Gilecaad Webi Urdun shishadiisa. 9 Markaasay
reer Cammoon ka soo gudbeen Webi Urdun inay la diriraan reer Yahuudah, iyo
reer Benyaamiin, iyo reer Efrayim; sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil waxay ku
jireen cidhiidhi weyn. 10 Markaasay reer binu Israa'iil Rabbiga u qayshadeen, oo yid-
haahdeen, Waannu kugu dembaabnay, maxaa yeelay, waxaannu ka tagnay Ilaahayo,
oo Bacaliimkii baannu u adeegnay. 11 Markaasaa Rabbigu wuxuu reer binu Israa'iil
ku yidhi, Miyaanan idinka badbaadin Masriyiintii, iyo reer Amor, iyo reer Cammoon,
iyo reer Falastiin? 12 Oo weliba reer Siidoon, iyo reer Camaaleq, iyo reer Maacoonba
way idin dulmeen, oo waad ii qayshateen, oo markaasaan idinka badbaadiyey gacan-
toodii. 13 Oo weliba waad iga tagteen, oo waxaad u adeegteen ilaahyo kale; sidaas
darteed anigu mar dambe idinma badbaadin doono. 14 Haddaba taga oo u qayshada
ilaahyadii aad doorateen; oo iyagu ha idin badbaadiyeen wakhtiga aad cidhiidhi ku
jirtaan. 15 Markaasaa reer binu Israa'iil waxay Rabbiga ku yidhaahdeen, Waannu
dembaabnay; haddaba nagu samee wax alla wixii kula wanaagsan; laakiinse waannu
ku baryaynaaye, bal maanta na samatabbixi. 16 Markaasay iska wada fogeeyeen
ilaahyadii qalaad oo dhexdooda yiil, oo waxay u adeegeen Rabbiga; oo naftiisuna way
ka xumaatay hooggii haystay reer binu Israa'iil.

17 Markaasaa waxaa soo wada ururay reer Cammoon oo waxay soo degeen Gilecaad.
Oo reer binu Israa'iilna way isa soo urursadeen oo iyana waxay soo degeen Misfaah.
18 Markaasaa dadkii iyo amiirradii reer Gilecaad ayaa midba midka kale wuxuu ku
yidhi, Car, ninkee baa bilaabaya inuu la diriro reer Cammoon? Kaasu wuxuu ahaan
doonaa madaxda dadka Gilecaad deggan oo dhan.

11

1 Haddaba Yeftaah oo reer Gilecaad ahaa wuxuu ahaa nin xoog leh, oo wuxuuna ahaa
dhillo wiilkeed. Yeftaahna waxaa dhalay Gilecaad. 2 Oo Gilecaad naagtiisiina wiilal
bay u dhashay, oo wiilashii naagtiisuna markay koreen ayay Yeftaah iska eryeen, oo
waxay ku yidhaahdeen, Reerka aabbeheen adigu nala dhaxli maysid; maxaa yeelay,
naag kalaa ku dhashay. 3 Markaasuu Yeftaah walaalihiis ka cararay, oo wuxuu degay
dalkii Toob: markaasaa waxaa isku soo ururay ciyaalasuuq, oo iyana waxay raaceen
Yeftaah.

4 Oo intii wakhti ah dabadeed ayay reer Cammoon la dirireen reer binu Israa'iil.
5 Oo markii reer Cammoon ay la dirireen reer binu Israa'iil ayaa odayaashii reer
Gilecaad Yeftaah ka dooneen dalkii Toob; 6 oo waxay Yeftaah ku yidhaahdeen, Kaalay
oo madax noo noqo, aynu reer Cammoon la dirirnee. 7 Markaasuu Yeftaah odayaashii
reer Gilecaad ku yidhi, War sow ima aydnaan nebcayn oo igama aydnaan eryin
reerkii aabbahay? Maxaad haatan iigu timaadeen idinkoo cidhiidhi ku jira? 8 Oo
odayaashii reer Gilecaadna waxay ku yidhaahdeen Yeftaah, War haatan waannu kuu
soo noqonnay si aad noo raacdid oo aad ula dirirtid reer Cammoon, oo madax ayaad
noo noqonaysaa oo waxaad ugu sarraynaysaa dadka deggan dalka Gilecaad oo dhan.
9 Markaasuu Yeftaah ku yidhi odayaashii reer Gilecaad, Haddaad mar kale dalkii
iigu celisaan inaan reer Cammoon la diriro, oo Rabbigu iyaga gacanta ii soo geliyo,
de markaas madax ma idiin noqonayaa? 10 Oo odayaashii reer Gilecaadna waxay
Yeftaah ku yidhaahdeen, Taas Rabbigu ha ka noqdo marag inoo dhexaya; oo hubaal
waxaannu yeelaynaa siduu eraygaagu yahay. 11 Markaasuu Yeftaah raacay odayaashii
reer Gilecaad oo dadkiina waxay isagii ka dhigteen madax iyo ugaas iyaga ka sarreeya;
oo Yeftaah wuxuu hadalkiisii oo dhan Rabbiga ugu sheegay Misfaah.

12 Markaasuu Yeftaah wargeeyayaal u diray boqorkii reer Cammoon, oo wuxuu
ku yidhi, War maxaa inaga dhexeeya, oo maxaad iigu timid oo aad dalkayga iigu la
diriraysaa? 13 Markaasuu boqorkii reer Cammoon ku yidhi wargeeyayaashii Yeftaah
ka yimid, Maxaa yeelay, reer binu Israa'iil markii ay ka yimaadeen Masar, waxay
iga dhaceen dalkaygii ilaa Arnoon iyo tan iyo xataa Yabboq, iyo ilaa Urdun; haddaba
dalalkaas oo dhan nabad iigu soo celi. 14 Oo Yeftaah haddana wargeeyayaal buu u
diray boqorkii reer Cammoon; 15 oo wuxuu ku yidhi, Yeftaah wuxuu leeyahay, Reer
binu Israa'iil ma dhicin dalkii reer Moo'aab iyo dalkii reer Cammoon toona: 16 laakiinse
markii ay ka yimaadeen Masar, reer binu Israa'iil waxay soo mareen cidlada ilaa
xagga Badda Cas, oo dabadeedna waxay yimaadeen Qaadeesh; 17 markaasaa reer binu
Israa'iil waxay wargeeyayaal u direen boqorkii reer Edom, oo waxay ku yidhaahdeen,
Waannu ku baryaynaaye, aannu dalkaaga dhex marno; laakiinse boqorkii reer Edom
ma uu dhegaysan. Sidaas oo kalena waxay cid u direen boqorkii reer Moo'aab;
laakiinse isna wuu diiday; oo reer binu Israa'iilna waxay iska joogeen Qaadeesh.
18 Markaasay dhex mareen cidladii, oo waxay hareereeyeen dalkii reer Edom, iyo dalkii
reer Moo'aab, oo waxay yimaadeen geesta bari oo dalka reer Moo'aab, oo waxay degeen
Arnoon geesteeda kale; laakiinse soohdintii reer Moo'aab sooma ay gelin, waayo,
Arnoon waxay ahayd soohdintii dalka reer Moo'aab. 19 Markaasay reer binu Israa'iil
wargeeyayaal u direen boqorkii reer Amor oo Siixon ahaa oo boqor u ahaa Xeshboon;
oo reer binu Israa'iil waxay ku yidhaahdeen Siixon, Waannu ku baryaynaaye, aannu
dalkaaga dhex marno si aannu ugu gudubno meeshayadii. 20 Laakiinse Siixon ma
aaminin reer binu Israa'iil inay dhex maraan dalkiisii; laakiinse Siixon wuxuu soo
urursaday dadkiisii oo dhan, oo intuu Yahas soo degay ayuu reer binu Israa'iil la
diriray. 21 Markaasuu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil Siixon iyo dadkiisii oo
dhanba ku riday gacantii reer binu Israa'iil oo iyana way laayeen iyagii; oo sidaasay
reer binu Israa'iil ku hantiyeen dalkii reer Amor oo dhan iyo dadkii waddankaasba.

22 Oo waxay hantiyeen dalkii reer Amor oo dhan tan iyo Arnoon iyo ilaa Yabboq, iyo
tan iyo cidlada iyo ilaa Webi Urdun. 23 Haddaba haatan inta Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil reer Amor dalka kaga qaaday dadkiisa reer binu Israa'iil hortooda, miyaad
adigu qabsanaysaa iyaga? 24 Sow lahaan maysid wuxuu ilaahaaga Kemoosh ahu ku
siiyo inaad lahaatid? Taas aawadeed kuwa Rabbiga Ilaahayaga ahu hortayada ka
eryo waannu qabsan doonnaa. 25 Haddaba miyaad ka wanaagsan tahay boqorkii reer
Moo'aab oo ahaa Baalaaq ina Sifoor? Miyuu weligiis la diriray reer binu Israa'iil, oo
miyuu weligiis la dagaallamay reer binu Israa'iil? 26 Oo intii reer binu Israa'iil ay deg-
ganaayeen Xeshboon iyo magaalooyinkeedii, iyo Caroocer iyo magaalooyinkeedii, iyo
magaalooyinkii Arnoon dhinaceeda ku yiil oo dhan, intaasu waxay ahayd saddex boqol
oo sannadood ee maxaad wakhtigaas u soo qabsan weydeen? 27 Sidaas daraaddeed
anigu kuguma aan dembaabin, laakiinse adigu qalad baad igu samaynaysaa inaad ila
dirirto. Rabbiga xaakinka ahu maanta ha noqdo xaakin u dhexeeya reer binu Israa'iil
iyo reer Cammoon. 28 Habase yeeshee, boqorkii reer Cammoon ma uu dhegaysan
erayadii Yeftaah u soo diray.

29 Markaasaa Ruuxii Rabbigu wuxuu ku soo degay Yeftaah, oo wuxuu soo dhaafay
reer Gilecaad iyo reer Manaseh, oo wuxuu soo dhaafay Misfaah tii reer Gilecaad, oo
markaasuu Misfaah tii reer Gilecaadna wuxuu uga sii gudbay xagga reer Cammoon.
30 Markaasaa Yeftaah wuxuu Rabbiga u nidray nidar, oo wuxuu yidhi, Hubaal haddaad
reer Cammoon gacantayda soo geliso, 31 markaasaa wax alla wixii irdaha gurigayga ka
soo baxo inuu ila kulmo markaan reer Cammoon nabad kaga soo noqdo, waxaa lahaan
doona Rabbiga, oo waxaan u bixin doonaa allabari la gubo. 32 Markaasuu Yeftaah
u gudbay xagga reer Cammoon inuu la dagaallamo, oo Rabbiguna gacantiisuu soo
geliyey. 33 Oo wuxuu iyagii laayay ilaa Caroocer iyo tan iyo ilaa aad Minniid timaadid,
oo intaasu waxay ahaayeen labaatan magaalo, oo ilaa Aabeel Keraamiimna wuxuu
ku laayay dad badan. Sidaasaa reer Cammoon loogu hoosaysiiyey reer binu Israa'iil
hortooda.

34 Markaasuu Yeftaah yimid Misfaah xagga gurigiisii, oo bal eeg, gabadhiisii baa ka
soo baxday inay la kulanto, iyadoo daf tumaysa oo cayaaraysa. Madi bay u ahayd
oo iyada mooyaane wiil iyo gabadh midna ma uu lahayn. 35 Oo markuu arkay iyadii
ayuu dharkiisii iska jeexjeexay, oo wuxuu yidhi, Hoogay gabadhaydiiyey! Hoos baad ii
dhigtay, oo waxaad tahay kuwa i dhiba middood; waayo, Rabbigaan afkayga u furay,
oo dibna uma aan noqon karo. 36 Oo waxay ku tidhi, Aabbahayow, Rabbigaad afkaaga
u furtay, haddaba igu samee wixii afkaaga ka soo baxay, waayo, Rabbigu waa kaaga
aarguday cadaawayaashaadii, kuwaasoo ahaa reer Cammoon. 37 Oo waxay aabbaheed
ku tidhi, Bal waxan ha la ii sameeyo, intii laba bilood ah i daa, oo intaan buuraha tago,
aniga iyo saaxiibadahay, aan bikradnimadayda u baroortee. 38 Markaasuu yidhi, Tag.
Oo intii laba bilood ah ayuu iska diray; oo iyadii iyo saaxiibadaheedba way tageen, oo
bikradnimadeedii ayay buuraha ugu soo baroorteen. 39 Oo labadii bilood dabadeed
ayay ku soo noqotay aabbaheed, oo isna wuxuu ku sameeyey sidii uu nidarka ku
galay; oo iyana nin ma ay aqoon. Oo reer binu Israa'iilna waxaa caado u ahaa, 40 inay
gabdhaha reer binu Israa'iil sannad walba afar maalmood baxaan oo u baroortaan
gabadhii Yeftaah kii reer Gilecaad.

12

Yeftaah Iyo Efrayim

1 Oo raggii reer Efrayimna way is-urursadeen, oo waxay u gudbeen xagga woqooyi,
oo waxay Yeftaah ku yidhaahdeen, Reer Cammoon inaad la dirirto intaad u soo
gudubtay, maxaad noogu yeedhi weyday aannu ku raacnee? Gurigaagaannu kugu
dul gubi doonnaa. 2 Yeftaahna wuxuu ku yidhi, Aniga iyo dadkayguba dagaal weyn

baannu kula jirnay reer Cammoon, oo markaan idiin yeedhay igama aydnaan bad-
baadin gacantoodii. 3 Oo markaan arkay inaydnaan i badbaadinayn ayaan naftayda
biimeeyey, oo waxaan u gudbay reer Cammoon, oo Rabbigu gacantayduu soo geliyey.
Haddaba maxaad maanta iigu timaadeen inaad ila dirirtaan? 4 Markaasuu Yeftaah
soo urursaday raggii reer Gilecaad oo dhan, oo wuxuu la diriray reer Efrayim; oo reer
Gilecaadna way laayeen reer Efrayim, maxaa yeelay, waxay yidhaahdeen, Idinku fakad
baad tihiin kuwiinnan reer Gilecaad oo ku dhex jira reer Efrayim iyo reer Manaseh.
5 Oo reer Gilecaadna waxay qabsadeen meelihii Webi Urdun laga gudbi jiray oo xagga
reer Efrayim ahaa; oo markuu mid reer Efrayim ah oo cararay yidhaahdo, I daaya aan
gudbee, waxaa dhici jirtay inay reer Gilecaad ku odhan jireen, Ma reer Efrayim baad
tahay? Oo hadduu yidhaahdo, Maya, 6 waxay ku odhan jireen, Bal waxaad tidhaahdaa
Shibboled, markaasuu odhan jiray, Sibboled, waayo, taas odhaahdeeda qummaati uma
uu odhan karin; markaasay intay qabsadaan ku dili jireen meelihii Webi Urdun laga
gudbi jiray; oo wakhtigaas waxaa reer Efrayim ka dhintay laba iyo afartan kun.
7 Oo Yeftaahna wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay lix sannadood. Markaasuu
Yeftaah oo ahaa reer Gilecaad dhintay, oo waxaa lagu aasay magaalooyinkii reer
Gilecaad middood.

Ibsaan, Eeloon Iyo Cabdoon

8 Isaga dabadiisna waxaa reer binu Israa'iil xukumi jiray Ibsaan oo ahaa reer
Beytlaxam. 9 Oo wuxuu lahaa soddon wiil, oo soddon gabdhoodna wuu bixiyey, soddon
gabdhoodna wiilashiisuu dibadda uga keenay. Oo isna reer binu Israa'iil wuxuu
xukumayay toddoba sannadood. 10 Markaasuu Ibsaan dhintay, oo waxaa lagu aasay
Beytlaxam.
11 Dabadiisna waxaa reer binu Israa'iil xukumi jiray Eeloon oo ahaa reer Sebulun; oo
isna wuxuu reer Israa'iil xukumayay toban sannadood. 12 Oo Eeloon oo reer Sebulun
ahaana wuu dhintay, oo waxaa lagu aasay Ayaaloon oo ku taal dalka reer Sebulun.
13 Isaga dabadiisna waxaa reer binu Israa'iil xukumi jiray Cabdoon ina Hilleel oo ahaa
reer Fircaatoon. 14 Oo isna wuxuu lahaa afartan wiil iyo soddon uu awowe u ahaa, oo
fuuli jiray toddobaatan qayl dameer. Oo wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay siddeed
sannadood. 15 Oo Cabdoon ina Hilleel oo ahaa reer Fircaatoon wuu dhintay, oo waxaa
lagu aasay Fircaatoon oo ku taal dalka reer Efrayim, kaasoo ahaa dalka buuraha leh oo
reer Camaaleq.

13

Dhalashadii Samsoon

1 Reer binu Israa'iilna waxay haddana sameeyeen wax Rabbiga hortiisa ku xun,
markaasaa Rabbigu gacanta u geliyey reer Falastiin intii afartan sannadood ah.
2 Oo waxaa jiray nin reer Sorcaah ah, oo jilibkiisuna ahaa reer Daan, magiciisana
waxaa la odhan jiray Maanoo'ax, oo naagtiisuna madhalays bay ahayd, oo ma ay
dhali jirin. 3 Markaasay malaa'igtii Rabbigu naagtii u muuqatay, oo ku tidhi, Bal
eeg, haatan waxaad tahay madhalays, oo waxba ma aad dhashid; laakiinse waad
uuraysan doontaa, oo waxaad dhali doontaa wiil. 4 Haddaba sidaas daraaddeed iska
jir, oo waan ku baryayaaye ha cabbin khamri ama wax kale oo lagu sakhraamo,
oo wax aan nadiif ahaynna ha cunin; 5 waayo, bal eeg, waad uuraysan doontaa, oo
waxaad dhali doontaa wiil, oo madaxiisana waa inaan mandiil la marin; waayo ilmuhu
markuu dhasho iyo inta ka dambaysaba wuxuu noqon doonaa Nadiir Ilaah loo soocay;
oo isagu wuxuu bilaabi doonaa inuu reer binu Israa'iil ka badbaadiyo gacanta reer
Falastiin. 6 Markaasaa naagtii timid oo ninkeedii u sheegtay, oo ku tidhi, Nin Ilaah
baa ii yimid, jaahiisuna wuxuu u ekaa jaahii malaa'igta Ilaah oo aad looga cabsado.
Anna ma aan weyddiin meeshuu ka yimid, isna iima uu sheegin magiciisa; 7 laakiinse

wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waad uuraysan doontaa, oo waxaad dhali doontaa wiil; oo
haddaba ha cabbin khamri ama wax kale oo lagu sakhraamo; wax aan nadiif ahaynna
ha cunin; waayo, ilmuhu markuu dhasho iyo ilaa maalinta dhimashadiisa wuxuu
noqon doonaa Nadiir Ilaah loo soocay. 8 Markaasuu Maanoo'ax Rabbiga baryay oo
yidhi, Sayidow, waan ku baryayaaye, ninkii Ilaah oo aad soo dirtay, mar kale ha noo
yimaado, oo ha na baro waxa aannu ku samayn lahayn wiilka dhalan doona. 9 Ilaahna
codkii Maanoo'ax wuu maqlay, oo malaa'igtii Ilaahna naagtii bay mar kale u timid
iyadoo berrinka fadhida; laakiinse Maanoo'ax oo ahaa ninkeedii lama uu joogin iyada.
10 Markaasay naagtii dhaqsatay oo orodday, oo ninkeeday u sheegtay, oo waxay ku
tidhi, Bal eeg, waxaa ii muuqday ninkii maalintii ii yimid. 11 Markaasuu Maanoo'ax
kacay, oo naagtiisii raacay, oo wuxuu u yimid ninkii, kolkaasuu ku yidhi, Ma waxaad
tahay ninkii la hadlay naagta? Oo isna wuxuu yidhi, Waan ahay. 12 Markaasuu
Maanoo'ax yidhi, Haddaba markii sidaad tidhi ay rumowdo, wiilku caynkee buu
noqon doonaa, shuqulkiisuna muxuu ahaan doonaa? 13 Markaasay malaa'igtii Rabbigu
Maanoo'ax ku tidhi, Kulli wixii aan u sheegay oo dhan naagtu ha iska jirto. 14 Iyadu
waa inaanay cunin wax ka soo baxa geedcanab, oo yaanay cabbin khamri ama wax
kale oo lagu sakhraamo, oo wax aan nadiif ahaynna yaanay cunin; oo kulli wixii
aan ku amray oo dhan ha dhawrto. 15 Maanoo'axna wuxuu malaa'igtii Rabbiga ku
yidhi, Waan ku baryayaaye, aan ku raajinno intii aannu orgi yar kuu diyaarinayno.
16 Oo malaa'igtii Rabbiguna waxay Maanoo'ax ku tidhi, In kastoo aad i raajiso, anigu
cuni maayo cuntadaada; oo haddaad diyaarisid allabari la gubo, waa inaad Rabbiga u
bixisid. Waayo, Maanoo'ax ma uu ogayn inay malaa'igtii Rabbiga tahay. 17 Markaasuu
Maanoo'ax malaa'igtii Rabbiga ku yidhi, Magacaa, si markay erayadaadu ahaadaan,
aannu kuu murwayno? 18 Malaa'igtii Rabbiguna waxay ku tidhi, Maxaad magacayga
u haybsanaysaa, waaba yaabe? 19 Sidaas daraaddeed Maanoo'ax wuxuu qaaday orgigii
yaraa iyo qurbaankii hadhuudhka ahaa, oo dhagax dushiis buu Rabbiga ugu bixiyey; oo
malaa'igtiina yaab bay samaysay, Maanoo'ax iyo afadiisiina way fiiriyeen. 20 Waayo,
markii ololkii meesha allabariga ka kacay xagga samada, ayay malaa'igtii Rabbigu
kor u raacday ololkii meesha allabariga; Maanoo'ax iyo afadiisiina way fiiriyeen; oo
intay dhaceen ayay wejigoodii dhulka saareen. 21 Laakiinse malaa'igtii Rabbigu mar
dambe uma ay muuqan Maanoo'ax iyo afadiisii. Markaasaa Maanoo'ax ogaaday inay
ahayd malaa'igtii Rabbiga. 22 Oo Maanoo'axna wuxuu afadiisii ku yidhi, Hubaal waynu
dhimanaynaa, maxaa yeelay, waxaynu aragnay Ilaah. 23 Laakiinse afadiisii waxay ku
tidhi, Hadduu Rabbigu doonayo inuu ina dilo, inagama uu aqbaleen qurbaan la gubo
iyo qurbaan hadhuudh ah, oo waxyaalahan oo dhanna inama uu tuseen, oo haatanna
inooma uu sheegeen waxyaalo caynkan ah. 24 Oo naagtiina wiil bay dhashay, oo
magiciisiina waxay u bixisay Samsoon; wiilkiina wuu koray, Ilaahna wuu barakeeyey
isagii. 25 Oo Ruuxii Rabbiguna wuxuu bilaabay inuu ku dhaqaajiyo Maxaneh Daan, oo
u dhexaysa Sorcaah iyo Eshtaa'ool.

14

Guursashadii Samsoon

1 Markaasuu Samsoon tegey Timnaad, oo wuxuu ku arkay naag ka mid ah gabdhaha
reer Falastiin. 2 Oo intuu soo noqday ayuu aabbihiis iyo hooyadiis u sheegay; oo wuxuu
ku yidhi, Waxaan Timnaad ku arkay naag gabdhaha reer Falastiin ka mid ah, haddaba
sidaas daraaddeed taas ii doona aan guursadee. 3 Markaasay aabbihiis iyo hooyadiis ku
yidhaahdeen, War miyaan naagu ku jirin gabdhaha tolkaa, amase dadkayga oo dhan,
oo maxaa kugu wata inaad ka guursato reer Falastiinka buuryoqabka ah? Markaasuu
Samsoon aabbihiis ku yidhi, Iyada ii doon, waayo, aad bay iila wanaagsan tahay.
4 Laakiinse aabbihiis iyo hooyadiis ma ay ogayn in taasu ahayd wax Rabbiga ka yimid;

waayo, wuxuu doonayay sabab uu ku qabsado reer Falastiin. Oo wakhtigaas reer
Falastiin ayaa xukumay reer binu Israa'iil.
5 Markaasaa Samsoon, iyo aabbihiis iyo hooyadiis, waxay tageen Timnaad, oo waxay
yimaadeen beerihii canabka ahaa oo Timnaad. Oo bal eeg, waxaa isagii ku soo ciyey
libaax yar. 6 Markaasaa Ruuxii Rabbigu aad ugu soo degay isagii, oo Samsoon wuxuu
u jeexjeexay libaaxii sidii uu orgi yar u kala jeexjeexi lahaa oo kale, oo gacmihiisana
waxba kuma uu haysan; laakiinse wixii uu sameeyey uma uu sheegin aabbihiis iyo
hooyadiis toona. 7 Markaasuu dhaadhacay oo naagtii la hadlay; oo iyana Samsoon aad
bay ula wanaagsanayd. 8 Oo wakhti yar dabadeed ayuu u soo noqday inuu kaxaysto
iyadii, markaasuu ku leexday inuu arko bakhtigii libaaxa; oo bal eeg, bakhtigii libaaxa
waxaa ku jiray shinni badan iyo malab. 9 Oo markaasuu gacmihiisii ku qaaday, oo
iska tegey, isagoo cunaya intuu sii socday, markaasuu u yimid aabbihiis iyo hooyadiis,
oo iyagiina wuu siiyey, wayna cuneen; laakiinse iyagii uma uu sheegin inuu malabka
ka soo qaaday bakhtigii libaaxa. 10 Markaasuu aabbihiis dhaadhacay oo u yimid
naagtii; oo Samsoon halkaasuu diyaafad ku sameeyey; waayo, ragga dhallinyarada
ahu sidaasay yeeli jireen. 11 Oo markay isagii arkeen ayay u keeneen soddon nin si ay
ula joogaan. 12 Kolkaasuu Samsoon iyagii ku yidhi, Bal aan idin halxidho. Toddobada
maalmood oo diyaafadda ah haddaad ii sheegi kartaan oo aad furi kartaan, waxaan idin
siinayaa soddon maro, iyo soddon isku joog oo dhar ah; 13 laakiinse haddaad ii sheegi
weydaan, idinku waa inaad i siisaan soddon maro iyo soddon isku joog oo dhar ah. Oo
iyana waxay ku yidhaahdeen, Bal sheeg halxidhkaaga, aannu maqalnee. 14 Markaasuu
ku yidhi iyagii,
Kii wax cuni jiray ayaa cunto ka soo baxday,
Kii xoogga badnaana waxaa ka soo baxay macaan.
Oo iyana intii saddex maalmood ah ayay halxidhkii furi waayeen. 15 Oo maalintii
toddobaad waxay Samsoon naagtiisii ku yidhaahdeen, Soo sasab ninkaaga si uu noogu
sheego halxidhkii, yaannan adiga iyo reerka aabbahaaba dab ku gubine. Ma waxaad
noogu yeedheen inaad na caydhaysaan? Sow sidaas ma aha? 16 Markaasay Samsoon
naagtiisu ku hor ooyday, oo waxay isagii ku tidhi, Waxba iima aad samayn nacayb
maahee, oo ima aad jeclid innaba. Dadkaygii waad halxidhay, oo iima aad sheegin.
Markaasuu ku yidhi, Aabbahay iyo hooyaday toona uma aan sheegine, ma adaan
kuu sheegayaa? 17 Oo toddobadii maalmoodba way ku hor ooyaysay isaga, intii ay
diyaafaddoodii ka dhammaanaysay; oo waxaa dhacay maalintii toddobaad inuu iyadii
u sheegay, maxaa yeelay, aad bay ugu cadaadisay; markaasay halxidhkii micnihiisii
dadkeedii u sheegtay. 18 Markaasay dadkii magaaladu isagii ku yidhaahdeen maalintii
toddobaad intaan qorraxdu dhicin, Maxaa malab ka macaan? Maxaase libaax ka xoog
badan? Markaasuu iyagii ku yidhi,
Haddaydnan qaalintayda beerta ku falin,
Halxidhkayga ma aydnaan furteen.
19 Markaasuu Ruuxii Rabbigu aad ugu soo degay isaga, oo wuxuu tegey Ashqeloon,
wuxuuna ka laayay soddon nin, oo intuu soo furtay ayuu dharkii siiyey kuwii halxidhkii
furay. Oo markaasuu intuu aad u cadhooday ayuu reerkii aabbihiis tegey. 20 Laakiinse
naagtii Samsoon waxaa la siiyey wehelkiis oo uu saaxiib ka dhigan jiray.

15

Aargudashadii Samsoon Ee Reer Falastiin

1 Laakiinse wakhti yar dabadeed ayuu Samsoon xilligii sarreenka la goosan jiray
soo booqday naagtiisii, isagoo orgi yar wada. Markaasuu yidhi, Naagtayda waxaan
ugu tegayaa qowladda. Laakiinse aabbeheed uma uu oggolaanin inuu u tago. 2 Oo
aabbeheedna wuxuu yidhi, Sida runta ah waxaan mooday inaad nacday iyada, sidaas

daraaddeed waxaan siiyey saaxiibkaa. Walaasheeda ka yari sow kama qurux badna?
Haddaba waan ku baryayaaye, meesheedii ka qaado iyada. 3 Markaasuu Samsoon
iyagii ku yidhi, Markan anigu eed kuma lahaan doono markaan belaayo ku sameeyo
reer Falastiin. 4 Markaasuu Samsoon tegey, oo wuxuu soo qabsaday saddex boqol
oo dawaco, oo intuu qoryo soo qaaday ayuu dabooyinka isugu xidhay, oo qoryihiina
wuxuu ku dhex xidhay laba dabo oo kasta. 5 Oo markuu qoryihii dab ku dhejiyey
dabadeed ayuu dawacooyinkii ku sii dhex daayay beerihii sarreenka ahaa oo reer
Falastiin, markaasaa waxaa gubtay sarreenkii beeraha dhex tuulnaa iyo kii weli
taagnaa, iyo weliba beerihii saytuunka ahaa. 6 Markaasay reer Falastiin yidhaahdeen,
Yaa waxakan sameeyey? Kolkaasay yidhaahdeen, Waxaa sameeyey Samsoon oo ah
wiilka uu kan reer Timnaad soddogga u yahay, maxaa yeelay, isagu wuxuu ka qaaday
naagtiisii, oo wuxuu siiyey saaxiibkiis. Kolkaasay reer Falastiin yimaadeen oo iyadii
iyo aabbeheedba dab bay ku gubeen. 7 Kolkaasuu Samsoon iyagii ku yidhi, Haddaad
sidatan yeeshaan, hubaal waan idinka aargudan doonaa, oo dabadeedna waan joogsan
doonaa. 8 Markaasuu aad iyo aad u laayay, dabadeedna intuu dhaadhacay ayuu degay
dillaacii dhagaxa weyn oo Ceetaam.
9 Markaasay reer Falastiin intay tageen degeen dhulka Yahuudah, oo waxay ku dhex
firdheen Lexii. 10 Oo markaasay raggii reer Yahuudah ku yidhaahdeen, War maxaad
noogu soo duusheen? Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu u nimid inaannu
Samsoon soo xidhno oo ku samayno wixii uu nagu sameeyey oo kale. 11 Markaasaa
dillaacii dhagaxa weyn oo Ceetaam waxaa ku dhaadhacay saddex kun oo nin oo
reer Yahuudah ah, oo waxay Samsoon ku yidhaahdeen, War miyaanad ogayn inay
reer Falastiin inoo taliyaan? Oo haddaba waa maxay waxakan aad nagu samaysay?
Oo isna wuxuu ku yidhi, Wixii ay igu sameeyeen oo kale ayaan anna ku sameeyey
iyaga. 12 Markaasay isagii ku yidhaahdeen, Waxaannu u nimid inaannu ku xidhno,
si aannu gacanta kuugu gelinno reer Falastiin. Kolkaasuu Samsoon ku yidhi iyagii, Ii
dhaarta inaydnaan idinku i dilayn. 13 Oo intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Maya;
laakiinse aad baannu kuu xidhaynaa oo gacantoodaannu ku gelinaynaa; laakiinse
hubaal annagu ku dili mayno. Markaasay laba xadhig oo cusub ku soo xidheen, oo intay
dhagaxii weynaa ka soo bixiyeen ayay kor u kexeeyeen. 14 Oo markuu Lexii yimid ayay
reer Falastiin qayliyeen intay ka hor yimaadeen. Markaasuu Ruuxii Rabbigu aad ugu
soo degay isagii, oo xadhkihii gacmihiisa ku xidhnaa waxay noqdeen sidii geed linen
ah oo dab lagu gubay, birihiina way ka dhaceen gacmihiisii. 15 Markaasuu helay daan
dameer oo cusub, oo intuu gacantiisii fidiyey ayuu ku qaatay, oo wuxuu daankii ku
laayay kun nin. 16 Oo Samsoonna wuxuu yidhi,
Dameer daankiis ayaan taallo taallo ku dul dhigay,
Oo dameer daankiis ayaan kun nin ku laayay.
17 Oo markuu hadalkii dhammeeyey ayuu daankii iska xooray, oo meeshaasna waxaa
loo bixiyey *Raamad Lexii. 18 Oo markaasuu aad u oomay, oo Rabbiguu baryay, oo
wuxuu yidhi, Adaa samatabbixintan weyn gacantayda siiyey, anoo addoonkaaga ah,
de haddaba ma waxaan u dhimanayaa oon, oo ma waxaan gelayaa gacanta kuwa
buuryoqabka ah? 19 Markaasaa Ilaah wuxuu kala dillaaciyey meeshii qodnayd oo Lexii
ku tiil, oo waxaa ka soo baxay biyo, oo markuu cabbay ayaa naftiisii soo noqotay, wuuna
noolaaday. Taas aawadeed meeshaas magaceedii waxaa loo bixiyey Ceyn Haqooree, oo
xataa maanta waxay ku taal Lexii. 20 Oo isna wakhtigii reer Falastiin wuxuu reer binu
Israa'iil xukumayay labaatan sannadood.

16

Samsoon Iyo Deliilaah

* **15:17** Raamad Lexii = Buurta Daanka

1 Markaasuu Samsoon tegey Gaasa, oo halkaas wuxuu ku arkay dhillo, wuuna
u galay. 2 Oo waxaa dadkii reer Gaasa lagu yidhi, Samsoon halkanuu yimid. Oo
intay hareereeyeen ayay habeenkii oo dhan magaalada iriddeeda ku gaadayeen, oo
habeenkaas oo dhanna way aamusnaayeen, oo waxay yidhaahdeen, Markuu waagu
beryo ayaynu dili doonnaa. 3 Oo Samsoonna ilaa habeenbadhkii ayuu jiifay, oo wuxuu
kacay habeenbadhkii, oo gacanta ku qabsaday albaabbadii magaalada iriddeeda iyo
labadii tiir, markaasuu fujiyey dhammaantood iyo qataarkiiba, oo garbahuu saaray,
oo wuxuu la tegey buurta Xebroon ku hor taal dusheeda.

4 Dabadeedna wuxuu jeclaaday naag joogta dooxadii Soreq, oo magaceedana la
odhan jiray Deliilaah. 5 Oo amiirradii reer Falastiin ayaa u yimid iyadii, oo waxay ku
yidhaahdeen, Bal sasab isaga oo soo ogow meesha xooggiisa weynu kaga jiro, iyo sida
aannu kaga adkaan karno, oo aannu intaannu xidhno u saxariirin karno; oo midkayo
kastaaba wuxuu ku siin doonaa kun iyo boqol xabbadood oo lacag ah. 6 Markaasay
Deliilaah Samsoon ku tidhi, Waan ku baryayaaye ii sheeg meesha xooggaaga weynu
kaaga jiro, oo maxaa lagugu xidhi karaa si laguu saxariiriyo. 7 Oo Samsoonna wuxuu
iyadii ku yidhi, Haddii laygu xidho toddoba xadhig oo qoyan oo aan weligood engegin,
markaasaan taag yaraanayaa, oo waxaan noqonayaa sida dadka kale. 8 Markaasay
amiirradii reer Falastiin iyadii u keeneen toddoba xadhig oo qoyan oo aan engegin, oo
iyana isagii bay ku xidhay xadhkihii. 9 Haddaba waxay haysatay niman gaadmo ah oo
joogay qolka hoose. Oo waxay isagii ku tidhi, Samsoonow, reer Falastiin way ku hayaan.
Oo xadhkihiina wuxuu u jaray sidii shootali dab la saaray u go'o oo kale. Taas darteed
xooggiisii meeluu ku jiro lama ogaan. 10 Markaasay Deliilaah Samsoon ku tidhi, Bal eeg,
waad igu majaajilootaye. Oo been baad ii sheegtay, haddaba waan ku baryayaaye, ii
sheeg waxa lagugu xidhi karo. 11 Oo isna wuxuu ku yidhi, Haddii laygu xidho xadhko
cuscusub oo aan lagu shaqayn, markaas waan taag yaraanayaa, oo waxaan noqonayaa
sida dadka kale. 12 Markaasay Deliilaah qaadday xadhko cuscusub oo ku xidhay isagii,
oo waxay ku tidhi, Samsoonow, reer Falastiin way ku hayaan. Nimankii gaadmadii
ahaana waxay ku jireen qolka hoose. Markaasuu xadhkihii gacmihiisa uga jaray sida
dunta oo kale. 13 Markaasay Deliilaah Samsoon ku tidhi, Haddaba tan iyo markii hore
waad igu majaajilootay, oo been baad ii sheegtay. Ii sheeg waxa lagugu xidhi karo.
Kolkaasuu ku yidhi, Toddobada raamood ee madaxayga haddaad dharsameeye duntiis
kula tidicdid waan taag yaraanayaa. 14 Markaasay qodob ku qodobtay oo ku tidhi,
Samsoonow, reer Falastiin waa ku hayaan. Oo intuu hurdadii ka soo toosay ayuu
rujiyey qodobkii iyo looxii dunta, iyo duntii dharsameeyaha. 15 Markaasay isagii ku
tidhi, Sidee baad u odhan kartaa, Waan ku jeclahay, adigoo aanu qalbigaagu ila jirin?
Bal eeg, saddex jeer baad igu majaajilootay oo iimana aad sheegin meesha xooggaaga
weynu ku jiro. 16 Oo markay maalin walba hadalkeedii ku sii cadaadisay, oo ay ku
adkaysay, ayaa naftiisii cidhiidhi gashay ilaa dhimasho. 17 Oo markaasuu u sheegay
wixii qalbigiisa ku jiray oo dhan oo ku yidhi, Madaxayga mandiil lama marin, waayo,
tan iyo markaan dhashay waxaan ahaa Nadiir Ilaah loo soocay. Haddii la ii xiiro,
xooggaygu waa iga tegayaa, oo waan taag yaraanayaa, oo waxaan noqonayaa sida
dadka kale. 18 Deliilaahna markay ogaatay inuu u wada sheegay wixii qalbigiisa ku
jiray oo dhan ayay u cid dirtay oo u yeedhay amiirradii reer Falastiin, oo waxay ku
tidhi, Bal markan ii kaalaya, waayo, wixii qalbigiisa ku jiray oo dhan wuu ii sheegay.
Markaasay amiirradii reer Falastiin iyadii u yimaadeen oo lacagtiina gacantooday ugu
soo qaadeen. 19 Markaasay intay isagii ku seexisay jilbaheedii, ayay nin u yeedhatay,
oo waxay ka xiirtay toddobadii raamood ee madaxiisa, dabadeedna waxay bilowday
inay saxariiriso, oo xooggiisiina waa ka tegey. 20 Markaasay ku tidhi, Samsoonow,
reer Falastiin waa ku hayaan. Kolkaasuu hurdadiisii ka soo toosay, oo wuxuu yidhi,
Sidii mararkii kale ayaan bixi doonaa oo isgilgili doonaa. Laakiinse isma uu ogayn in

Rabbigu ka tegey isaga. [21] Markaasay reer Falastiin isagii qabteen, indhihiisiina way
ka rideen, kolkaasay isagii keeneen Gaasa, oo waxay ku xidheen silsilado naxaas ah;
oo isna wax buu ku ridqi jiray xabsiga. [22] Habase yeeshee timihii madaxiisu waxay
bilaabeen inay soo baxaan kolkii la xiiray dabadeed.

Dhimashadii Samsoon

[23] Markaasay amiirradii reer Falastiin isu soo urursadeen inay allabari weyn u
bixiyaan ilaahood oo ahaa Daagoon, iyo inay reyreeyaan; waayo, waxay isku yid-
haahdeen, Cadowgeennii Samsoon ahaa waxaa gacanteenna soo geliyey ilaaheen. [24] Oo
dadkiina markay isagii arkeen ayay ilaahood ammaaneen; waayo, waxay yidhaahdeen,
Ilaaheen wuxuu gacanteenna soo geliyey kii ahaa cadowgeennii iyo kii dalkeenna
baabbi'in jiray oo layn jiray kuwo badan oo inaga mid ah. [25] Oo markii qalbigoodii
farxay ayay yidhaahdeen, Samsoon u yeedha ha noo cayaaree. Markaasay Samsoon
xabsigii uga yeedheen, oo hortooduu ku cayaaray. Kolkaasay waxay isagii taageen
tiirarkii dhexdooda. [26] Markaasuu Samsoon ku yidhi yarkii hagayay, Bal i daa aan
taabtee tiirarka gurigu ku taagan yahaye, oo aan ku tiirsadee. [27] Oo gurigana waxaa ka
buuxay rag iyo dumarba, oo amiirradii reer Falastiin oo dhammuna halkaasay wada
joogeen; saqafkana waxaa dul joogay dad ku dhow saddex kun oo rag iyo dumarba leh,
oo daawanayay intuu Samsoon cayaarayay. [28] Markaasuu Samsoon Rabbiga baryay,
oo yidhi, Sayidow, Rabbiyow, waan ku baryayaaye, i xusuuso, oo waan ku tuugayaaye,
markan keliya xoog ii yeel, Ilaahow, si aan reer Falastiin haddiiba uga magdhowdo
labadaydii indhood. [29] Markaasuu Samsoon qabsaday labadii tiirdhexaad oo gurigu
ku taagnaa, wuuna ku tiirsaday, oo mid wuxuu ku qabsaday gacantiisii midig, kii
kalena wuxuu ku qabsaday bidixdiisii. [30] Markaasuu Samsoon yidhi, Aan reer Falastiin
la dhinto. Oo wuxuu la foororsaday itaalkiisii oo dhan, gurigiina wuxuu ku dhacay
amiirradii iyo dadkii ku jiray oo dhan. Sidaasay kuwuu markuu dhintay laayay uga sii
badnaayeen kuwuu laayay markuu noolaa. [31] Markaasay walaalihiis iyo reer aabbihiis
oo dhammu soo dhaadhaceen, oo intay qaadeen isagii ayay keeneen oo ku aaseen meel
u dhexaysa Sorcaah iyo Eshtaa'ool, taasoo ahayd xabaashii aabbihiis Maanoo'ax. Oo
isna wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay labaatan sannadood.

17

Sanamyadii Miikaah

[1] Oo waxaa jiray nin degganaa dalka buuraha leh oo reer Efrayim; magiciisana
waxaa la odhan jiray Miikaah. [2] Oo isna wuxuu hooyadiis ku yidhi, Kun iyo boqolkii
xabbadood oo lacagta ahaa ee lagaa qaaday, ee aad ku habaartamaysay ee aad igu
dhego hadlaysay, lacagtii anigaa haya; oo anaa qaaday. Markaasay hooyadiis tidhi,
Wiilkaygiiyow, Rabbigu ha ku barakeeyo. [3] Oo kun iyo boqolkii xabbadood oo lacagta
ahaa ayuu u soo celiyey hooyadiis, markaasay hooyadiis tidhi, Sida runta ah waxaan
lacagta u soocay Rabbiga, oo gacantaydaan ka bixiyey wiilkayga aawadiis in laga
sameeyo sanam xardhan iyo sanam la shubay; taas aawadeed adigaan kuu soo celin
doonaa. [4] Oo markuu lacagtii hooyadiis u soo celiyey ayay hooyadiis qaadatay laba
boqol oo xabbadood oo lacag ah, oo waxay u dhiibtay lacagtume, oo isna wuxuu ka
sameeyey sanam xardhan iyo sanam la shubay; waxayna yaalleen gurigii Miikaah.
[5] Oo ninkii Miikaah ahaana wuxuu lahaa guri ilaahyood, oo wuxuu sameeyey eefod iyo
teraafiim, oo wuxuuna quduus ka dhigay wiilashiisii midkood, oo isna wuxuu u noqday
wadaadkiisii. [6] Waagaasna reer binu Israa'iil boqor ma ay lahayn; oo nin walubana
wuxuu samayn jiray wixii isaga la qumman.

[7] Oo waxaa jiray nin dhallinyaro ahaa oo ka soo baxay Beytlaxam Yahuudah oo
reer Yahuudah ahaa, ee qoladiisu ahayd reer Laawi, oo halkaasuu degganaan jiray.
[8] Markaasuu ninkii ka baxay magaaladii ahayd Beytlaxam Yahuudah, inuu dego meel

uu heli karo; oo intuu socday ayuu yimid gurigii Miikaah oo ku yiil dalkii buuraha
lahaa oo reer Efrayim. 9 Markaasuu Miikaah ku yidhi isagii, Xaggee baad ka timid?
Isna wuxuu yidhi, Anigu waxaan ahay reer Laawi, oo Beytlaxam Yahuudah ayaan ka
imid, oo waxaan u socdaa inaan dego meel aan heli karo. 10 Markaasuu Miikaah ku
yidhi isagii, Aniga ila joog, oo ii noqo aabbe iyo wadaad, anna sannaddiiba waxaan
ku siinayaa toban xabbadood oo lacag ah, iyo isku joog dhar ah, iyo cuntadaada.
Sidaas daraaddeed kii reer Laawi guduhuu galay. 11 Oo kii reer Laawina raalli buu
ka ahaa inuu ninkii la joogo; oo ninkii dhallinyarada ahaana wuxuu Miikaah u ahaa
sida wiilashiisa midkood oo kale. 12 Markaasuu Miikaah quduus ka dhigay kii reer
Laawi, oo ninkii dhallinyarada ahaana wuxuu Miikaah u noqday wadaadkiisii, oo
gurigii Miikaah ayuu joogay. 13 Markaasuu Miikaah yidhi, Haatan waan ogsoo nahay in
Rabbigu wanaag ii samaynayo, maxaa yeelay, waxaa wadaad ii noqday nin reer Laawi
ah.

18

Reer Daan Oo Degay Layish

1 Waagaas reer binu Israa'iil boqor ma ay lahayn; oo qabiilkii reer Daan waxay
wakhtigaas doonayeen dal dhaxal u ah oo ay degaan; waayo, ilaa maalintaas dhaxal
kama ay helin qabiilooyinka reer binu Israa'iil. 2 Markaasay reer Daan qabiilkoodii oo
dhan ka direen shan nin oo xoog leh, oo waxay ka direen Sorcaah iyo Eshtaa'ool, inay
dalka soo basaasaan oo ay soo baadhaan; oo waxay ku yidhaahdeen, Taga oo dalka
soo baadha. Markaasay yimaadeen gurigii Miikaah oo ku yiil dalkii buuraha lahaa
oo reer Efrayim, oo meeshaasay u hoydeen. 3 Oo markay gurigii Miikaah ag joogeen
ayay garteen codkii ninkii dhallinyarada ahaa oo reer Laawi. Markaasay halkaas
ku leexdeen, oo waxay ku yidhaahdeen, War yaa halkan ku keenay? Oo maxaad ka
samaysaa meeshan? Maxaadse ku haysataa halkan? 4 Oo isna wuxuu ku yidhi iyagii,
Sidan iyo sidaas ayaa Miikaah ii sameeyey, wuuna i kiraystay, oo anna waxaan noqday
wadaadkiisii. 5 Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, bal Ilaah
talo noo weyddii, inaannu ogaanno bal inaannu jidkayaga aan ku soconno ku soo
liibaanayno iyo in kale. 6 Markaasuu wadaadkii ku yidhi, Nabad ku taga; waayo, jidka
aad ku socotaan wuxuu hor yaallaa Rabbiga.
7 Markaasay shantii nin tageen, oo yimaadeen Layish oo waxay arkeen dadkii halkaa
joogay oo ammaan ku deggan siday reer Siidoon u xasilloonaayeen oo ammaan u
ahaayeen oo kale; waayo, dalka laguma arag wax amar haysta, oo ka xishoodsiinaya, oo
reer Siidoonna way ka fogaayeen, oo ninnaba lama ay macaamiloon jirin. 8 Markaasay
nimankii walaalahood ugu yimaadeen Sorcaah iyo Eshtaa'ool. Kolkaasaa walaalahood
waxay ku yidhaahdeen, War bal warrama. 9 Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, War
kaca oo ina keena aynu ku duullee, waayo, waannu soo aragnay dalkii, oo aad buu u
wanaagsan yahay. Miyaad iska aamusnaanaysaan? War ha ka caajisina inaad tagtaan
oo aad dalka gashaan oo dhaxashaan. 10 Markaad tagtaan waxaad u tegi doontaan dad
ammaan ah, oo dalkuna waa ballaadhan yahay; waayo, Ilaah gacantuu idiin geliyey, oo
waa meel aan waxba looga baahnayn waxa dhulka laga helo oo dhan.
11 Markaas reer Daan waxaa halkaas kaga bixitimay oo Sorcaah iyo Eshtaa'ool ka
tegey lix boqol oo nin oo hubkii dagaalka xidhan. 12 Markaasay baxeen oo degeen
Qiryad Yecaariim oo ku taal Yahuudah; sidaas daraaddeed meeshaas waxay u bixiyeen
Maxaneh Daan, oo ilaa maanta waa la yidhaahdaa; oo waxay ka dambaysaa Qiryad
Yecaariim. 13 Oo halkaasna way ka tageen oo waxay u kaceen dalkii buuraha lahaa
oo reer Efrayim, markaasay yimaadeen gurigii Miikaah. 14 Kolkaasaa shantii nin oo
waddanka Layish soo basaastay waxay ku jawaabeen oo walaalahood ku yidhaahdeen,
War ma og tihiin inay guryahan ku jiraan eefod iyo teraafiim, iyo sanam xardhan iyo

sanam la shubay? Haddaba sidaas daraaddeed ka fiirsada waxaad samayn lahaydeen.
15 Oo intay halkaas ku soo leexdeen ayay yimaadeen gurigii ninkii dhallinyarada ahaa
oo reer Laawi, kaasoo ahaa gurigii Miikaah, wayna nabdaadiyeen. 16 Markaasay lixdii
boqol oo nin ee hubka dagaalka xidhnayd ee ahaa reer Daan ag istaageen iridda laga
soo galo. 17 Markaasay shantii nin oo dalka soo basaastay yimaadeen oo gudaha
galeen, oo waxay soo qaateen sanamkii xardhanaa, iyo eefodkii, iyo teraafiimkii, iyo
sanamkii la shubay; oo wadaadkiina wuxuu iridda laga soo galo isla taagay lixdii boqol
oo nin ee xidhnayd hubka dagaalka. 18 Oo kuwaasu markay galeen gurigii Miikaah,
oo ay soo qaateen sanamkii xardhanaa, iyo eefodkii, iyo teraafiimkii, iyo sanamkii la
shubay, ayuu wadaadkii ku yidhi, War maxaad samaynaysaan? 19 Oo iyana waxay
isagii ku yidhaahdeen, Iska aamus, oo gacanta afka saar, ee haddaba na soo raac, oo
noo noqo aabbe iyo wadaad; bal kee baa kuu roon, inaad nin keliya reerkiis wadaad
u ahaatid, iyo inaad wadaad u ahaatid qabiil iyo jilib reer binu Israa'iil ka mid ah?
20 Markaasuu wadaadkii qalbiga ka farxay, oo qaaday eefodkii iyo teraafiimkii, iyo
sanamkii xardhanaa, oo wuxuu dhex galay dadka. 21 Markaasay noqdeen oo tageen,
oo waxay iska horraysiiyeen dhallaankii, iyo xoolihii iyo alaabtii. 22 Oo markay ka
fogaadeen gurigii Miikaah ayaa raggii joogay guryihii u dhowaa gurigii Miikaah soo
wada ururay, oo waxay gaadheen reer Daan. 23 Oo waxay u dhawaaqeen reer Daan.
Iyana intay ku soo jeesteen ayay Miikaah ku yidhaahdeen, War maxaa kaa qaylisiinaya
oo aad guutada caynkan ah u soo kaxaysatay? 24 Isna wuxuu yidhi, Waxaad iga
qaadateen ilaahyadaydii aan sameeyey, iyo wadaadkaygii, oo waad tagteen, haddaba
maxaan kaloo haystaa? Haddaba sidee baad ii leedihiin, War maxaa kaa qaylisiinaya?
25 Markaasay reer Daan ku yidhaahdeen, War hoy, codkaaga yaan dhexdayada laga
maqlin, waaba intaasoo ay ragga cadhaysanu ku dilaan, oo aad weydaa naftaada iyo
nafta reerkaagaba. 26 Markaasay reer Daan iska tageen. Oo Miikaahna markuu arkay
inay aad uga xoog badan yihiin ayuu iska noqday oo gurigiisii tegey. 27 Oo iyana waxay
la tageen wixii Miikaah sameeyey, iyo wadaadkiisii, markaasay yimaadeen Layish, iyo
dad xasilloon oo ammaan u fadhiya, oo waxay ku laayeen seef; oo magaaladiina dab bay
ku gubeen. 28 Oo badbaadiyena ma ay lahayn, maxaa yeelay, Siidoon way ka fogayd, oo
ninnaba lama ay macaamiloon jirin; oo waxay ku tiil dooxada u dhow Beytrexob. Oo
iyana intay magaaladii dhiseen ayay degeen. 29 Oo magaaladii magaceediina waxay
u bixiyeen Daan, oo waxay ku sammiyeen magicii awowgood Daan, kii u dhashay
Israa'iil; habase yeeshee magaalada magaceedu wuxuu markii hore ahaa Layish.
30 Markaasay reer Daan qotonsadeen sanamkii xardhanaa; oo Yoonaataan oo ahaa
ina Gershoom oo ina Muuse ahaa iyo wiilashiisiiba waxay wadaaddo u ahaayeen
qabiilkii reer Daan ilaa wakhtigii dalka la qabsaday. 31 Oo waxay qotonsadeen sanamkii
xardhanaa oo Miikaah sameeyey, oo intii guriga Ilaah Shiiloh ku yiil oo dhan ayuu oolli
jiray.

19

Ninkii Reer Laawi Iyo Naagtiisii Addoonta Ahayd

1 Oo waagaas markii aanay reer binu Israa'iil boqor lahayn, waxaa jiray nin reer
Laawi ah oo degganaa dhanka shishe oo dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo kaasuna
addoon buu ka guursaday Beytlaxam Yahuudah. 2 Markaasay naagtiisii addoonta
ahayd ka dhillowday, oo intay isagii ka tagtay ayay aadday gurigii aabbeheed oo ku yiil
Beytlaxam Yahuudah, oo halkaasay joogtay intii afar bilood ah. 3 Markaasuu ninkeedii
kacay oo iyadii doonay, inuu si raxmad leh ula hadlo oo soo celiyo; oo wuxuu u tegey
iyadii, isagoo wata midiidinkiisii iyo laba dameer. Markaasay isagii soo gelisay gurigii
aabbeheed; oo gabadha aabbeheedna markuu isagii arkay ayuu ku farxay inuu la
kulmo. 4 Markaasaa soddoggiis oo gabadha aabbeheed ahaa ayaa raajiyey isagii, oo

saddex maalmood ayuu la joogay; markaasay wax cuneen oo cabbeen oo halkaasay ku
hoydeen. 5 Oo maalintii afraad aroor hore ayay tooseen, oo wuxuuna u kacay inuu tago.
Markaasaa gabadha aabbeheed wuxuu ku yidhi wiilkii uu soddogga u ahaa, Bal nafta
ugu raaxee wuxoogaa cunto ah, dabadeedna waad tegaysaaye. 6 Sidaas daraaddeed
way fadhiisteen, oo labadoodiiba wax bay wada cuneen oo cabbeen, markaasaa
gabadha aabbeheed wuxuu ninkii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, raalli ahow, caawa oo
dhanna iska joog, oo qalbigaaguna ha faraxsanaado. 7 Markaasuu ninkii u kacay inuu
tago; laakiinse soddoggiis baa ku sii adkeeyey, oo halkaasuu ku hoyday haddana. 8 Oo
haddana maalintii shanaad ayuu aroor hore u kacay inuu tago; markaasaa gabadha
aabbeheed ku yidhi, Waan ku baryayaaye iska raaxayso, oo iska joog ilaa gelinka
dambe, oo labadoodiiba wax bay wada cuneen. 9 Oo markii ninkii u kacay inuu
tago, isagii iyo naagtiisii addoonta ahayd, iyo midiidinkiisiiba, ayaa soddoggiis oo ahaa
gabadha aabbeheed ku yidhi, Bal eeg haatan qorraxdu waa sii dhacaysaaye, haddaba
waan ku baryayaaye, bal caawa oo dhanna iska joog; bal eeg haatan waa gabbaldhac, de
halkan isaga hoyo, in qalbigaagu iska faraxsanaado; oo haddana berri aroorta hore iska
tag oo gurigaagii aad. 10 Laakiinse ninkii ma doonaynin inuu habeenkaas joogo, wuuse
kacay oo tegey, oo wuxuu yimid meel ku toosan Yebuus, (taas oo ah Yeruusaalem);
oo wuxuu watay laba dameer oo kooraysan, oo naagtiisii addoonta ahaydna way
la socotay. 11 Oo markay Yebuus ku soo dhowaadeenna maalintii horay u badatay;
markaasaa midiidinkii wuxuu sayidkiisii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, kaalay oo
aynu ku leexanno magaaladan reer Yebuus oo aynu u hoyanno. 12 Kolkaasaa sayidkiisii
ku yidhi, Dad shisheeye ah oo aan reer binu Israa'iil ahayn magaaladiis ku leexan
mayno; laakiinse waxaynu u gudbaynaa xagga Gibecaah. 13 Oo wuxuu midiidinkiisii ku
yidhi, Kaalay oo aynu ku dhowaanno meelahan middood; oo waxaynu u hoyanaynaa
Gibecaah, ama Raamaah. 14 Kolkaasay iska sii socdeen oo jidkoodii qaadeen; oo waxaa
qorraxdu ugu dhacday iyagoo ag jooga Gibecaah oo ay reer Benyaamiin lahaayeen.
15 Markaasay halkaas ku leexdeen inay u hoydaan Gibecaah. Kolkaasuu galay, oo
wuxuu fadhiistay jidkii magaalada; waayo, ninna gurigiisii ma gelin inay u hoydaan.
16 Oo fiidkii oday baa shuqulkiisii beerta ka yimid. Haddaba ninku wuxuu ahaa reer
Efrayimkii dalka buuraha leh degganaa, oo Gibecaahna qariib buu ku ahaa; laakiinse
dadkii meesha degganaa waxay ahaayeen reer Benyaamiin. 17 Markaasuu indhihiisii
kor u qaaday, oo wuxuu jidkii magaalada ku arkay ninkii socotada ahaa. Markaasaa
odaygii yidhi, Xaggee baad u socotaa? Oo xaggee baad ka timid? 18 Oo isna wuxuu
ku yidhi, Waxaannu ka gudbaynaa Beytlaxam Yahuudah; oo dhanka shishe oo dalka
buuraha leh oo reer Efrayim ayaannu tegaynaa. Anigu xaggaas baan ka imid, oo
waxaan tegey Beytlaxam Yahuudah; oo haatan waxaan u socdaa guriga Rabbiga, oo
nin gurigiisa i geliyeyna ma jiro. 19 Weliba dameerahayaga waa loo hayaa caws iyo
cuntoba; oo kibis iyo khamrina waa u diyaar aniga iyo gabadhaada addoonta ah, iyo
weliba ninka dhallinyarada ah ee nala socda annagoo addoommadaada ah, haddaba
wax loo baahan yahay ma jiraan. 20 Oo markaasaa odaygii yidhi, Nabadu ha kula jirto;
habase yeeshee waxaad u baahan tahay oo dhammu ha i saarnaadeen; laakiin jidka
ha u hoyan. 21 Markaasuu gurigiisii geliyey, oo dameerihii cuntuu siiyey; oo iyana
intay cago maydheen ayay wax cuneen oo cabbeen. 22 Oo intay farxayeen waxaa yimid
raggii magaalada oo niman xunxun ah, oo intay guriga hareereeyeen ayay albaabkii
garaaceen, markaasay la hadleen odaygii guriga lahaa, oo ku yidhaahdeen, Noo soo bixi
ninkii gurigaaga soo galay, aannu u tagnee. 23 Markaasaa ninkii guriga lahaa dibadda
ugu baxay oo ku yidhi, Maya, walaalahayow, waan idin baryayaaye, ha samaynina
wax sidaas u shar ah, maxaa yeelay, ninkanu gurigayguu galay ee ha ku samaynina
xumaantan. 24 Bal eega, waxaa jooga gabadhaydii oo bikrad ah iyo naagtiisii addoonta
ahayd; haddaba iyagaan idiin soo bixinayaaye, iyaga kufsada oo sidaad doonaysaan

ka yeela; laakiinse ninkan ha ku samaynina xumaan caynkan ah. 25 Laakiinse raggii ma ay doonaynin inay dhegaystaan, sidaas daraaddeed ninkii wuxuu qabtay naagtiisii addoonta ahayd, dibadduuna ugu soo saaray; kolkaasay iyadii kufsadeen, oo si xun bay u galeen habeenkii oo dhan ilaa subaxdii; oo markii waagu baryayay ayay iska sii daayeen. 26 Markaasaa naagtii timid markii waagu soo kaahay, oo waxay ku dhacday albaabkii ninkii gurigiisa oo uu sayidkeedii joogay, ilaa ay iftiin noqotay. 27 Markaasaa sayidkeedii kacay aroortii, oo albaabbadii guriga furay, oo inuu tago ayuu dibadda ugu soo baxay; oo bal eeg, naagtiisii addoonta ahayd waxay ku dhacday guriga iriddiisa, oo gacmaheeduna waxay saarnaayeen marinka. 28 Markaasuu iyadii ku yidhi, Naa bal kac, oo ina keen aan tagnee; laakiinse cidna uma ay jawaabin; markaasuu dameerkiisii saaray, oo meeshiisii u kacay. 29 Oo markuu gurigiisii galay ayuu mindi qaaday, oo intuu naagtiisii addoonta ahayd qabtay ayuu xubin xubin u kala gooyay, oo wuxuu ka dhigay laba iyo toban cad, oo wuxuu u diray xuduudka reer binu Israa'iil oo dhan inta ka dhex leh. 30 Oo kulli wax alla wixii arkayba waxay yidhaahdeen, Maalintii ay dalka Masar ka soo baxeen ilaa maantadan la joogo reer binu Israa'iil laguma samayn, lagumana arag, shuqul caynkan ah; haddaba bal ka fiirsada, oo ka tashada, oo ka hadla.

20

Reer Binu Israa'iil Oo La Dagaallamay Reer Benyaamiin

1 Markaasay reer binu Israa'iil oo dhammu soo wada baxeen, oo shirkiina wuxuu u soo ururay sidii nin qudha, oo waxay ka soo shireen tan iyo Daan iyo xataa Bi'ir Shebac, iyo weliba dalka reer Gilecaad, oo waxay Rabbiga ugu soo shireen Misfaah. 2 Markaasaa dadka madaxdiisii oo dhan ee ka socda qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan ayaa isa soo dhex taagay dadka Ilaah shirkiisii, kuwaasoo ahaa afar boqol oo kun oo nin oo lug ah oo wada seefqaad ah. 3 (Markaasaa reer Benyaamiin waxay maqleen in reer binu Israa'iil Misfaah tageen.) Oo reer binu Israa'iilna waxay yidhaahdeen, War bal noo sheeg siday xumaantanu u dhacday. 4 Markaasuu kii reer Laawi oo ahaa ninkii qabay naagtii la dilay jawaabay oo yidhi, Waxaan imid magaalada Gibecaah oo reer Benyaamiin ay leeyihiin, oo waxaannu doonaynay inaannu ku hoyanno aniga iyo naagtaydii addoonta ahayd. 5 Markaasay raggii reer Gibecaah igu kaceen, oo habeennimo ayay gurigii igu hareereeyeen, oo waxay damceen inay i dilaan, naagtaydii addoonta ahaydna way kufsadeen, wayna dhimatay. 6 Oo anna intaan naagtaydii addoonta ahayd qaaday ayaan cadcad u kala googooyay, oo waxaan u diray dalkii ay reer binu Israa'iil dhaxalka u heleen oo dhan; waayo, waxay reer binu Israa'iil ku dhex sameeyeen wasakhnimo iyo xumaan. 7 Hadda kulligiin reer binu Israa'iilow, bal ka tashada oo ka arrinsada. 8 Markaasaa dadkii oo dhammu isku mar isla kacay sidii nin qudha, oo waxay yidhaahdeen, Annaga midkayana tegi maayo teendhadiisii, oo midkayana ku leexan maayo gurigiisii. 9 Laakiinse waxa aannu Gibecaah ku samaynaynaa waa kan; saami baannu ku weeraraynaa. 10 Qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan boqolkiiba toban nin baannu kala baxaynaa, kunkiina waxaannu kala baxaynaa boqol nin, tobankii kunna waxaannu kala baxaynaa kun nin, inay dadka sahay u keenaan si markii ay tagaan Gibecaahda reer Benyaamiin ay wax ugu sameeyaan xumaantii ay ku dhex sameeyeen reer binu Israa'iil aawadeed. 11 Oo sidaasay raggii reer binu Israa'iil oo dhammu isugu soo urursadeen magaaladii, iyagoo u midoobay sidii nin qudha.

12 Markaasay qabiilooyinkii reer binu Israa'iil rag u direen qabiilkii reer Benyaamiin oo dhan, oo waxay ku yidhaahdeen, War xumaantan dhexdiinna ka dhacday waa maxay? 13 Haddaba sidaas daraaddeed nimanka xunxun ee Gibecaah jooga noo soo bixiya, aannu dilnee, oo aannu reer binu Israa'iil sharka ka dhex fogaynee. Laakiinse reer Benyaamiin ma ay doonaynin inay dhegaystaan codkii reer binu Israa'iil

oo walaalahood ahaa. [14] Oo reer Benyaamiinna waxay iska soo urursadeen maga-
alooyinkii, oo waxay ku soo shireen Gibecaah, inay ku duulaan reer binu Israa'iil.
[15] Oo maalintaas waa la tiriyey reer Benyaamiinkii magaalooyinka ka baxay, oo waxay
noqdeen lix iyo labaatan kun oo seefqaad ah, iyo weliba kuwii Gibecaah degganaa oo
tiradoodii ahayd toddoba boqol oo nin oo la soo xulay. [16] Oo dadkaas oo dhanna waxaa
ka mid ahaa toddoba boqol oo nin oo la soo xulay oo wada gurran, oo mid waluba ka
dhaadhacay wadhafka tuuristiisa oo xataa uusan la waayayn tin.

[17] Oo raggii reer binu Israa'iil oo reer Benyaamiin aanay ku jirinna tiradoodii waxay
ahayd afar boqol oo kun oo nin oo wada seefqaad ah; oo kulligoodna waxay ahaayeen
rag dagaalgal ah. [18] Markaasay reer binu Israa'iil kaceen, oo waxay tageen Beytel, oo
Ilaah bay talo weyddiisteen. Oo waxay yidhaahdeen, Yaa reer Benyaamiin marka hore
noogu duulaya? Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Reer Yahuudah ha u horreeyeen.
[19] Subaxdii dambe ayay reer binu Israa'iil kaceen, oo ag degeen Gibecaah. [20] Oo raggii
reer binu Israa'iil waxay u soo baxeen inay reer Benyaamiin ku duulaan; oo reer binu
Israa'iilna Gibecaah bay isugu diyaariyeen inay reer Benyaamiin la dagaallamaan.
[21] Markaasay reer Benyaamiin ka soo baxeen Gibecaah, oo baabbi'iyeen reer binu
Israa'iil, oo maalintaas waxay ka laayeen laba iyo labaatan kun oo nin. [22] Markaasay
raggii reer binu Israa'iil isdhiirrigeliyeen, oo mar kalay dagaal isugu soo diyaariyeen
meeshii ay maalintii hore isku soo diyaariyeen. [23] (Markaasay reer binu Israa'iil tageen
oo ilaa fiidkii ku hor ooyeen Rabbiga, oo Rabbigay weyddiisteen iyagoo leh, Miyaannu
haddana u dhowaannaa inaannu walaalahayo reer Benyaamiin la dirirno? Markaasuu
Rabbigu ku yidhi, Taga oo la dirira.)

[24] Oo haddana maalintii labaad ayaa reer binu Israa'iil u soo dhowaadeen reer
Benyaamiin. [25] Kolkaasay reer Benyaamiin maalintii labaad kaga soo baxeen Gibecaah,
oo haddana waxay baabbi'iyeen reer binu Israa'iil, oo waxay ka laayeen siddeed iyo
toban kun oo nin oo wada seefqaad ah. [26] Markaasay reer binu Israa'iil oo dhan
iyo dadkii oo dhammu wada tageen oo waxay yimaadeen Beytel, oo intay Rabbiga
hor fadhiisteen ayay ooyeen, oo maalintaasna ilaa fiidkii way soomanaayeen; oo
waxay Rabbiga hortiisa ku bixiyeen qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino.
[27] Markaasay reer binu Israa'iil haddana Rabbiga wax weyddiisteen, (waayo, wakhti-
gaas waxaa halkaas oolli jiray sanduuqii axdiga Ilaah, [28] oo wakhtigaas waxaa is-hor
taagi jiray Fiinexaas ina Elecaasaar oo ina Haaruun ahaa), oo waxay yidhaahdeen,
Miyaannu mar kale haddana ku duulnaa walaalahayo reer Benyaamiin, mise waannu
ka joogsannaa? Markaasuu Rabbigu ku yidhi, Taga, waayo, berri baan gacanta idiin
soo gelin doonaa. [29] Markaasay reer binu Israa'iil Gibecaah hareeraheeda dhigeen rag
gaadmo ah.

[30] Oo haddana maalintii saddexaad reer binu Israa'iil waxay ku soo kaceen reer
Benyaamiin, oo waxay dagaal isugu diyaariyeen Gibecaah sidii mararkii hore. [31] Oo
reer Benyaamiinna waxay ku soo baxeen dadkii, oo magaaladiina waa laga fogeeyey,
oo waxay bilaabeen inay dadkii laayaan oo dilaan sidii mararkii hore, oo waxay ku
laayeen waddooyinkii waaweynaa kuwaasoo middood Beytel loo maro, tan kalena
Gibecaah loo maro, iyo duurka, oo waxay dileen in ku dhow soddon nin oo reer
binu Israa'iil ah. [32] Markaasay reer Benyaamiin isku yidhaahdeen, Sidii mararkii
hore ayay hortayada ugu le'deen. Laakiinse reer binu Israa'iil waxay yidhaahdeen,
War aynu cararno, oo iyaga magaalada ka fogayno oo geeyno xagga waddooyinka
waaweyn. [33] Markaasay raggii reer binu Israa'iil oo dhammu ka kaceen meeshoodii, oo
waxay dagaal isugu diyaariyeen Bacal Taamaar; oo raggii gaadmada ahaa oo reer binu
Israa'iilna waxay ka soo yaaceen meeshoodii, taasoo ahayd duurka Gibecaah. [34] Oo
waxaa Gibecaah hor yimid toban kun oo nin oo laga soo doortay reer binu Israa'iil
oo dhan, oo dagaalkiina aad iyo aad buu u sii kululaaday; laakiinse ma ay ogayn in

belaayo ku soo dhow dahay. 35 Markaasuu Rabbigu reer Benyaamiin ku laayay reer
binu Israa'iil hortooda; oo maalintaas reer binu Israa'iil waxay reer Benyaamiin ka
baabbi'iyeen shan iyo labaatan kun iyo boqol nin oo wada seefqaad ah.
36 Sidaas daraaddeed reer Benyaamiin waxay arkeen in la jebiyey, waayo, reer
binu Israa'iil waxay meel u banneeyeen reer Benyaamiin, maxaa yeelay, waxay isku
halleeyeen raggii qarsoonaa ee ay Gibecaah gaadmada u geliyeen. 37 Markaasay
raggii gaadmada ahaa soo dhaqsadeen oo haddiiba ku soo yaaceen Gibecaah, oo
kuwii gaadmada ahaana intay soo baxeen ayay magaaladii oo dhan ku laayeen seef.
38 Haddaba reer binu Israa'iil iyo raggii gaadmada ahaa waxaa calaamad u ahaa inay
qiiq weyn ka kiciyaan magaalada. 39 Markaasay raggii reer binu Israa'iil dagaalkii ka
jeesteen, oo reer Benyaamiinna waxay bilaabeen inay laayaan oo dilaan, oo waxay
raggii reer binu Israa'iil ka dileen in ku dhow soddon qof; waayo, waxay isyidhaahdeen,
Hubaal sidii dagaalkii horay ku le'deen hortayada. 40 Laakiinse markii daruurtii ka
kacday magaaladii iyadoo tiir qiiq ah ayaa reer Benyaamiin dib u fiiriyeen, oo waxay
arkeen magaaladii oo dhammaanteed qiiq samada uga baxay. 41 Markaasay raggii reer
binu Israa'iil soo jeesteen, oo raggii reer Benyaamiinna way yaabeen; waayo, waxay
arkeen in belaayo ku dhacday iyaga. 42 Sidaas daraaddeed waxay dhabarka u jeediyeen
raggii reer binu Israa'iil, oo waxay u carareen xagga cidlada; laakiinse dagaalkii si
adag baa loola sii raacay, oo kuwii magaalooyinka ka soo baxay ayaa labadhexaadkii
ku laayay. 43 Oo intay hareereeyeen ayay reer Benyaamiin sii eryadeen, oo waxay ku
gaadheen meeshii ay ku nasteen taasoo ka horraysa oo xagga qorrax ka soo baxa ka
xigta Gibecaah. 44 Oo waxaa reer Benyaamiin haddana ka le'day siddeed iyo toban
kun oo nin, oo kulligoodna waxay wada ahaayeen rag xoog badan. 45 Oo intay jeesteen
ayay u carareen xagga cidlada iyo ilaa dhagaxii weynaa oo Rimmon; oo waxaa jidadka
waaweyn lagu sii laayay shan kun oo nin; oo waxaa loo sii raacdaystay xagga Gidcom,
oo laga laayay laba kun oo nin. 46 Sidaas daraaddeed maalintaas wixii reer Benyaamiin
ka le'day kulligood waxay ahaayeen shan iyo labaatan kun oo nin oo seefqaad ah, oo
kulligoodna waxay wada ahaayeen rag xoog badan. 47 Laakiinse lix boqol oo nin ayaa
jeesatay oo waxay u carareen xagga cidlada iyo ilaa dhagaxii weynaa oo Rimmon oo
waxay dhagaxii weynaa oo Rimmon joogeen afar bilood. 48 Oo raggii reer binu Israa'iil
haddana way ku soo noqdeen reer Benyaamiin, oo waxay ku laayeen seef magaaladii
oo dhan, iyo xoolihii, iyo wixii ay heleen oo dhanba; oo weliba magaalooyinkii ay heleen
oo dhanna dab bay qabadsiiyeen.

21

Gabdhaha Ay Reer Benyaamiin Guursadeen

1 Haddaba raggii reer binu Israa'iil waxay ku dhaarteen, iyagoo Misfaah jooga,
oo waxay isku yidhaahdeen, Midkeenna waa inaanu gabadhiisa u guurin reer
Benyaamiin. 2 Markaasaa dadkii waxay yimaadeen Beytel, oo halkaasay Ilaah hor
fadhiyeen ilaa fiidkii, oo intay codkoodii kor u qaadeen ayay aad u ooyeen. 3 Oo waxay
yidhaahdeen, Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, maxaa waxanu uga dhex dhaceen
reer binu Israa'iil in maanta qabiil ka dhimanaado reer binu Israa'iil? 4 Oo waxay
noqotay maalintii dambe inay dadkii aroor hore kaceen oo ay halkaas ka dhiseen meel
allabari, oo waxay bixiyeen qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino. 5 Oo reer
binu Israa'iilna waxay yidhaahdeen, Qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan yaa
ka maqan oo aan iman shirka Ilaah? Waayo, waxay ku dhaarteen dhaar weyn oo
ku saabsan kii aan Misfaah Rabbiga ugu soo shirin, oo waxay yidhaahdeen, Hubaal
kaas waa in la dilaa. 6 Oo reer binu Israa'iilna waxay u qoomamoodeen walaalahood
reer Benyaamiin, oo waxay yidhaahdeen, Maanta waxaa jira qabiil ka go'ay reer binu
Israa'iil. 7 Sidee baynu inta ka hadhay naago ugu yeelnaa, maxaa yeelay, waxaynu

ku dhaarannay Rabbiga inaynaan gabdhaheenna u guurin iyaga? 8 Oo waxay isku
yidhaahdeen, Qabiilooyinka reer binu Israa'iil qabiilkee baan Rabbiga Misfaah ugu
iman? Oo bal eeg, midnaba xeradii shirka ugama iman reer Yaabeesh Gilecaad oo
dhan. 9 Waayo, markii dadka la tiriyey bal eeg, halkaas ma joogin ka mid ah dadkii
Yaabeesh Gilecaad degganaa. 10 Markaasaa shirkii wuxuu halkaas u diray laba iyo
toban kun oo nin oo xoog leh, oo waxayna ku amreen oo ku yidhaahdeen, Taga oo
seef ku laaya dadka Yaabeesh Gilecaad deggan, iyo dumarka iyo yaryarkaba. 11 Oo waa
inaad sidatan yeeshaan, oo aad inta lab oo dhan wada baabbi'isaan, iyo naag kasta oo
nin la seexdayba. 12 Markaasay dadkii Yaabeesh Gilecaad degganaa ka soo heleen afar
boqol oo gabdhood oo dhallinyar oo wada bikrado ah, oo aan weligood ninna la seexan;
oo waxay iyagii keeneen xeradii Shiiloh, taasoo ku tiil dalka reer Kancaan.

13 Markaasaa shirkii oo dhammu wuxuu u cid diray oo la hadlay reer Benyaamiinkii
joogay dhagaxii weynaa oo Rimmon, oo waxay ugu bishaareeyeen nabad. 14 Oo
markaasay reer Benyaamiin soo noqdeen, oo waxaa la siiyey naagihii iyagoo nool
Yabeesh Gilecaad laga keenay ee ka hadhay naagihii dalkaas; oo weliba kuma ay
filnaan. 15 Oo dadkii waxay u qoomamoodeen reer Benyaamiin, maxaa yeelay, Rabbigu
dillaac buu u yeelay qabiilooyinkii reer binu Israa'iil.

16 Markaasaa odayaashii shirku waxay yidhaahdeen, Bal inta hadhay sidee baynu
naago ugu yeelnaa, maxaa yeelay, naagihii waa laga baabbi'iyey reer Benyaamiin?
17 Oo waxay isku yidhaahdeen, Intii reer Benyaamiin ka baxsatay waa inay dhaxal
helaan, si aan qabiil uga baabbi'in reer binu Israa'iil. 18 Habase ahaatee waa inaynaan
gabdhaheenna iyaga u guurin; waayo, reer binu Israa'iil waxay ku dhaarteen, oo
yidhaahdeen, Inkaaru ha ku dhacdo kii gabadh u guuriya reer Benyaamiin. 19 Oo
haddana waxay yidhaahdeen, Bal eeg, sannad ka sannad waxaa jirta iidda Rabbiga ee
lagu sameeyo Shiiloh, taasoo woqooyi ka xigta Beytel, oo ah dhanka bari oo waddada
weyn oo Shekem aadda oo Beytel ka tagta, iyo Leboonaah xaggeeda koonfureed.
20 Markaasay waxay reer Benyaamiin ku amreen oo ku yidhaahdeen, Taga oo ku gaada
beeraha canabka ah dhexdooda; 21 oo bal eega, haddii ay gabdhaha reer Shiiloh u soo
baxaan inay cayaaraan, de markaas ka soo baxa beeraha canabka ah, oo nin kastaaba
naag ha ka qabsado gabdhaha reer Shiiloh, oo markaas waxaad la tagtaan dalka
reer Benyaamiin. 22 Oo markay aabbayaashood ama walaalahood noo soo cawdaan,
waxaannu iyaga ku odhan doonnaa, Warroy raalli nooga ahaada iyaga; maxaa yeelay,
annagu ninna dagaalkii naag ugama aannan reebin. Idinna ma aydnaan siin iyaga,
haddii kalese haatan eed baad lahaan lahaydeen. 23 Oo reer Benyaamiinna sidii
bay yeeleen, oo waxay intii tiradoodu ahaydba naago ka qaateen kuwii cayaarayay,
oo way la tageen; oo waxay tageen oo ku noqdeen dalkoodii ay dhaxalka u heleen,
oo magaalooyinkiina way dhiseen oo degeen. 24 Oo reer binu Israa'iilna markaasay
halkaas ka tageen. Oo nin waluba wuxuu tegey qabiilkiisii iyo xaaskiisii, oo halkaas
intay ka tageen ayaa nin waluba wuxuu u kacay dalkiisii dhaxalka ahaa. 25 Waagaasna
reer binu Israa'iil boqor ma ay lahayn; oo nin walubana wuxuu samayn jiray wixii isaga
la qumman.

RUUD

Nimco Iyo Ruud

1 Waagii xaakinnadu wax xukumi jireen abaar baa dalkii ka dhacday. Markaasaa nin
Beytlaxam Yahuudah ka tegey, oo wuxuu qariib ahaan u degay waddankii Moo'aab,
isagii iyo naagtiisii, iyo labadiisii wiilba. 2 Oo ninkaas magiciisu wuxuu ahaa Eliimeleg,
naagtiisana waxaa la odhan jiray Nimco, labadiisa wiil magacyadooduna waxay ahaay-
een Maxloon iyo Kilyoon, oo qoladooduna waxay ahayd reer Efraad oo Beytlaxam
Yahuudah ka yimid. Oo waxay soo galeen waddankii Moo'aab, oo halkaasay iska
degeen. 3 Markaasaa waxaa dhintay Eliimeleg oo ahaa Nimco ninkeedii, oo waxaa
hadhay iyadii iyo labadeedii wiil. 4 Oo iyana waxay naago ka guursadeen dumarkii
reer Moo'aab; oo naagahoodii mid magaceedii waxaa la odhan jiray Corfah, tan
kale magaceeduna wuxuu ahaa Ruud; oo waxay halkaas degganaayeen intii toban
sannadood ku dhow. 5 Oo haddana Maxloon iyo Kilyoon labadiiba way dhinteen; oo
naagtii waxaa ka dhintay labadeedii carruur ahayd iyo ninkeedii.

6 Markaasay kacday iyadoo wadata labadii gabdhood ee ay soddohda u ahayd inay
ka noqoto waddankii Moo'aab; waayo, waxay waddankii Moo'aab ku maqashay in
Rabbigu dadkiisii soo booqday oo uu cunto siiyey. 7 Oo markaasay meeshii ay joogtay
ka tagtay, oo labadii gabdhood oo ay soddohda u ahaydna way la socdeen; oo jidkay
qaadeen inay ku noqdaan dalkii reer Yahuudah. 8 Markaasaa Nimco waxay ku tidhi
labadii gabdhood ee ay soddohda u ahayd, Taga oo middiin kastaaba ha ku noqoto
gurigii hooyadeed; oo Rabbigu si raxmad leh ha idiin yeelo taasoo ah sidii aad ula
macaamilooteen kuwii dhintay iyo anigaba. 9 Rabbigu middiin kastaba nasasho ha ku
siiyo guriga ninkeeda. Oo markaasay iyagii dhunkatay; oo iyana codkoodii bay kor u
qaadeen oo ooyeen. 10 Oo waxay iyadii ku yidhaahdeen, Maya, laakiinse adigaannu
kula noqonaynaa xaggii dadkaaga. 11 Markaasay Nimco waxay tidhi, Iska noqda,
gabdhahaygiiyow, bal maxaad ii raacaysaan? Ma wiilal kalaa uurkayga ku hadhay oo
niman idiin noqonaya? 12 Iska noqda, gabdhahaygiiyow, oo iska taga, waayo, waan
ka gaboobay inaan nin guursado. Haddii aan odhan lahaa, Weli rajaan qabaa, iyo
haddii xataa aan caawa nin guursado, ee haddana wiilal dhalo, 13 haddaba ma waxaad
sugaysaan ilaa ay ka koraan? Oo ma sidaas baad isaga daynaysaan inaad niman
guursataan? Gabdhahaygiiyow, maya, waayo, taasaan aad uga xumaanayaa idinka
aawadiin, waayo, waxaa igu soo baxday gacanta Rabbiga. 14 Markaasay codkoodii kor
u qaadeen oo haddana way ooyeen; Corfahna soddohdeed bay dhunkatay; Ruudse
way ku soo dhegtay. 15 Oo Nimco waxay ku tidhi, Bal eeg, dumaashidaa waxay ku
noqotay dadkeedii iyo ilaaheedii; haddaba adna dumaashidaa daba gal. 16 Kolkaasaa
Ruud waxay ku tidhi, Ha iga baryin inaan kaa tago, oo aan kaa noqdo, oo aanan ku
raacin; maxaa yeelay, meeshii aad tagtid waan tegi doonaa; meeshaad degtidna waan
degi doonaa, dadkaaguna wuxuu noqon doonaa dadkayga, Ilaahaaguna wuxuu noqon
doonaa Ilaahayga. 17 Meeshaad ku dhimatid ayaan ku dhiman doonaa, oo halkaasaa
laygu aasi doonaa. Rabbigu sidaas ha igu sameeyo iyo ka sii badanba, haddii aniga
iyo adiga, dhimasho mooyaane, wax kaleto ina kala kexeeyaan. 18 Oo Nimco, markay
aragtay inay aad iyo aad ugu adkaysatay inay raacdo ayay hadalkii ka daysay. 19 Sidaas
daraaddeed labadoodiiba way israaceen ilaa ay yimaadeen Beytlaxam. Oo markay
Beytlaxam yimaadeen, magaaladii oo dhammu waa ku soo ururtay, oo dumarkiina
waxay yidhaahdeen, Tanu ma Nimco baa? 20 Oo iyana waxay iyagii ku tidhi, Ha iigu
yeedhina Nimco, laakiinse waxaad iigu yeedhaan *Maara; waayo, Qaadirku wuxuu iila

* **1:20** Maara = Qadhaadh

macaamilooday si qadhaadh. 21 Anigoo buuxaan tegey, oo Rabbigu wuxuu i soo celiyey
anigoo madhan. Haddaba maxaad iigu yeedhaysaan Nimco? Maxaa yeelay, Rabbigu
waa igu marag furay, oo Qaadirku waa i dhibay. 22 Sidaasay Nimco iyo Ruud tii reer
Moo'aab ee ay soddohda u ahaydba u noqdeen, oo waxay ka soo laabteen waddankii
Moo'aab oo Beytlaxam yimaadeen markay goosashada shaciirku bilaabatay.

2

Ruud Oo La Kulantay Bocas

1 Oo Nimco waxaa ninkeedii qaraabo u ahaan jiray nin xoog badan oo xoolo leh
oo reer Eliimeleg ah, oo magiciisana waxaa la odhan jiray Bocas. 2 Markaasaa Ruud
tii reer Moo'aab waxay Nimco ku tidhi, Bal i daa aan beerta tagee, oo kii iga raalli
noqda, intaan raaco, aan hadhuudh ka soo xaabxaabee. Oo iyana waxay ku tidhi,
Gabadhaydiiyey, tag. 3 Markaasay tagtay, oo markay timid, kuwii beerta gooynayay
ayay dabadood beertii xaabxaabtay. Oo nasiibkeeduna waxaa weeye inay timaado
beertii uu lahaa Bocas oo ahaa reer Eliimeleg. 4 Oo bal eeg, Bocas baa wuxuu ka yimid
Beytlaxam, oo wuxuu ku yidhi kuwii beerta gooynayay, Rabbigu ha idinla jiro. Oo
iyana waxay ugu jawaabeen, Rabbigu ha ku barakeeyo. 5 Markaasaa Bocas wuxuu
ku yidhi midiidinkiisii madaxda u ahaa kuwii beerta gooynayay, Gabadhanu waa ina
ayo? 6 Markaasaa midiidinkii kuwii beerta gooynayay madaxda u ahaa wuxuu Bocas
ugu jawaabay, Waa gabadhii reer Moo'aab ee Nimco kala soo noqotay waddankii
reer Moo'aab. 7 Oo waxay igu tidhi, Waan ku baryayaaye aan beerta xaabxaabo,
oo aan kuwa beerta gooynaya dabadood xidmooyinka wax ka dhex urursado. Taas
aawadeed way timid, oo wax bay urursanaysay subaxdii ilaa haatan, in yar oo ay
guriga ku maqnayd mooyaane. 8 Markaasaa Bocas wuxuu Ruud ku yidhi, Sow maqli
maysid, gabadhaydiiyey? Ha tegin oo ha xaabxaabin beer kale, oo halkanna ha
sii dhaafin, laakiinse halkan gabdhahayga u dhow iska joog. 9 Oo waxaad fiirisaa
beerta ay gooynayaan, oo iyaga iska daba gal. Miyaanan ragga dhallinyarada ah ku
amrin inaanay ku taaban? Oo markaad oontidna xagga weelasha tag oo ka soo cab
biyaha ragga dhallinyarada ahu soo dhaamiyeen. 10 Markaasay wejiga u dhacday,
oo dhulka ugu foororsatay, oo waxay isagii ku tidhi, Maxaad raalli iigu noqotay, oo
aad ii garatay, anoo ah mid qalaad? 11 Markaasaa Bocas u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Dhammaan waa lay wada tusay, kulli wixii aad u samaysay soddohdaa ilaa
markii ninkaagii dhintay, iyo sidii aad uga soo kacday aabbahaa iyo hooyadaa, iyo
dalkii aad ku dhalatay, oo aad u timid dad aadan hadda ka hor aqoon. 12 Haddaba
Rabbigu shuqulkaaga ha kaaga abaalgudo, oo Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo
aad baalashiisa hoostooda magan gashay ha ku siiyo abaalgud dhan. 13 Kolkaasay tidhi,
Sayidow, haddaba raalli iga ahow; waayo, waad i qalbi qaboojisay, oo si raxmad leh
ayaad iila hadashay anigoo ah addoontaada, in kastoo aanan addoommahaaga ka mid
ahayn. 14 Oo wakhtigii qadada ayaa Bocas wuxuu ku yidhi, Kaalay halkan, oo kibista
wax ka cun, oo cuntadaada ku qoyso khalka. Oo waxay dhinac fadhiisatay kuwii beerta
gooynayay, oo waxay siiyeen hadhuudh la saloolay, oo way cuntay, wayna dheregtay,
oo wax bayna hambaysay. 15 Oo markay u kacday inay beerta soo xaabxaabto ayaa
Bocas wuxuu ku amray raggiisii dhallinyarada ahaa, Xataa xidhmooyinka ha ka dhex
xaabxaabto, oo hana canaananina. 16 Oo weliba xidhmooyinkana qaar uga soo siiba
oo u daaya, ha xaabxaabtee, oo hana dagaalina. 17 Sidaas daraaddeed waxay beertii
xaabxaabaysay ilaa fiidkii, oo way tuntay wixii ay soo xaabxaabtay, oo waxay u noqotay
in ku dhow eefaah shaciir ah. 18 Markaasay kor u qaadatay oo magaaladii gashay;
oo soddohdeedna way aragtay wixii ay soo xaabxaabtay; oo waxay u soo bixisay oo
siisay wixii ay hambaysay markay dheregtay. 19 Markaasaa soddohdeed waxay ku
tidhi, Xaggee baad maanta wax ka soo xaabxaabtay? Oo xaggee baad ka shaqaysay?

Ha barakaysnaado kii ku gartay. Oo iyana waxay soddohdeed u sheegtay kii ay la
shaqaysay, oo waxay ku tidhi, Ninkii aan maanta la shaqeeyey magiciisa waxaa la
yidhaahdaa Bocas. [20] Markaasaa Nimco waxay ku tidhi gabadhii ay soddohda u ahayd,
Rabbigu ha barakeeyo kan aan roonaantiisa ka dayn kuwa nool iyo kuwa dhintayba.
Oo Nimco waxay ku tidhi iyadii, Ninku waa noo dhow yahay oo waa xigaalkayo, oo
waa qaraabadayada noo dhow midkood. [21] Markaasaa Ruud tii reer Moo'aab waxay
tidhi, Oo weliba wuxuu igu yidhi, Waa inaad la joogtaa raggayga dhallinyarada ah
ilaa ay dhammeeyaan beertayda ay gooynayaan. [22] Markaasaa Nimco waxay ku tidhi
gabadhii Ruud oo ay soddohda u ahayd, Gabadhaydiiyey, waa wanaagsan tahay inaad
gabdhihiisa raacdid oo aan lagugula kulmin beer kaleto. [23] Sidaas daraaddeed waxay la
sii joogtay gabdhihii Bocas inay xaabxaabto beerta ilaa gooyntii shaciirka iyo gooyntii
sarreenkuba dhammaadeen, oo waxayna la degganayd soddohdeed.

3

Ruud Iyo Bocas Oo Joogay Meesha Badarka Lagu Tumo

[1] Oo markaasaa Nimco oo ahayd soddohdeed ayaa waxay ku tidhi, Gabadhaydiiyey,
miyaanan nasasho kuu doonayn inay ku wanaagsanaato? [2] Haddaba sow Bocas oo
ka mid ah xigaalkayaga ma joogo kaasoo aad addoommihiisii la joogtay? Bal eeg,
caawa wuxuu shaciir ku haadinayaa meesha wax lagu tumo. [3] Haddaba maydho, oo
subko, oo dharkaagana xidho, oo waxaad tagtaa meesha wax lagu tumayo; laakiinse
ninka ha istusin ilaa uu dhammaysto waxa uu cunayo oo cabbayo. [4] Oo markuu
seexdo, meeshuu jiifsado fiirso, oo markaas u gal, oo cagihiisa bannee, oo iska jiifso,
oo isna wuxuu kuu sheegi doonaa waxaad samayn lahayd. [5] Oo iyana waxay Nimco
ku tidhi, Waxaad tidhi oo dhan waan yeeli doonaa. [6] Markaasay tagtay meeshii wax
lagu tumi jiray, oo waxay samaysay kulli wixii soddohdeed ku amartay. [7] Oo Bocasna
markuu wax cunay oo wax cabbay qalbigiisu waa faraxsanaa, oo wuxuu aaday inuu
jiifsado meel tuulmo hadhuudh ah ka dambaysa. Markaasay aayar u timid oo cagihiisii
bannaysay, oo way jiifsatay. [8] Oo habeenbadhkii ayaa ninkii argaggaxay, oo wuu
isrogay, oo bal eeg, naag baa cagihiisa jiiftay. [9] Markaasuu ku yidhi, Tumaad tahay? Oo
iyana waxay ugu jawaabtay, Waxaan ahay addoontaadii Ruud; haddaba macawistaada
ku kor kala bixi addoontaada, waayo, waxaad tahay xigaal ii dhow. [10] Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Gabadhaydiiyey, Rabbigu ha ku barakeeyo, waayo, roonaan weyn
baad i tustay ugu dambaystii, oo ka sii weyn tii markii hore, maxaa yeelay, ma aad
raacin rag dhallinyaro ah, faqiir iyo taajir toona. [11] Haddaba, gabadhaydiiyey, ha
cabsan; waayo, waan kuu samayn doonaa wixii aad sheegtay oo dhan, maxaa yeelay,
dadka magaaladayda oo dhammu way wada og yihiin inaad tahay naag wanaagsan.
[12] Haddaba inaan anigu ahay xigaal kuu dhow waa run, habase yeeshee waxaa jira
nin xigaal ah oo iiga kaa sii dhow. [13] Haddaba bal caawa iska joog, oo subaxdana
hadduu isagu kuu sameeyo waxa xigaalka waajibka ku ah waa hagaag, ha sameeyo,
laakiinse haddaanu kuu yeelin waajibka xigaalka, de markaas Rabbiga noloshiisaan
kuugu dhaartaye, anaa kuu samaynaya. [14] Oo iyana cagihiisay jiifsatay ilaa subaxdii,
markaasay waxay kacday intaan qof qof kale laga garan karin. Waayo, wuxuu yidhi,
Yaan la ogaanin in naagu timid meesha hadhuudhka lagu tumo. [15] Oo wuxuu ku
yidhi, Garbasaarta korkaaga saaran bal keen, oo hoori, kolkaasay hoorisay; markaasuu
wuxuu ugu miisay lix koombo oo shaciir ah, wuuna u saaray; oo isna magaaladuu galay.
[16] Oo markay soddohdeed u timid, Nimco waxay ku tidhi, Gabadhaydiiyey, tumaad
tahay? Markaasay waxay u sheegtay wixii ninku u sameeyey oo dhan. [17] Oo waxay
tidhi, Lixdatan koombo oo shaciirka ah isagii baa i soo siiyey, waayo, wuxuu igu yidhi,
Adoo faro madhan soddohdaa ha u tegin. [18] Oo iyana markaasay tidhi, Gabadhaydiiyey,

iska fadhiiso ilaa aad ogaatid sida arrintu u dhacayso, waayo, ninku nasan maayo ilaa uu maanta xaalkaas dhammeeyo.

4

Bocas Oo Guursaday Ruud

1 Markaasaa Bocas wuxuu tegey iriddii magaalada, oo halkaasuu fadhiistay; oo bal eeg waxaa ag yimid ninkii Bocas ka hadlay ee ahaa xigaalka uga dhow. Markaasuu wuxuu ku yidhi, War, hebelow, soo leexo, oo bal kaalay, halkan fadhiiso. Kolkaasuu
soo leexday oo fadhiistay. 2 Markaasuu wuxuu soo kaxaystay toban nin oo odayaashii
magaalada ah, oo wuxuu ku yidhi, Bal halkan fadhiista, oo iyana way fadhiisteen.
3 Markaasuu wuxuu ku yidhi ninkii xigaalka u dhow ahaa, Nimco oo ka soo noqotay
waddankii reer Moo'aab ayaa iibinaysa jagadii dhulka ahayd ee uu lahaa walaalkeen
Eliimeleg. 4 Oo waxay ila noqotay inaan ku ogeysiiyo inaad ku iibsato kuwa halkan
fadhiya iyo odayaasha dadkayga hortooda. Haddaad doonaysid inaad iibsatid, iibso, laakiinse haddaanad doonaynin inaad iibsatid ii sheeg aan ogaadee, waayo, nin kaaga dhow oo iibsanaya ma jiro, oo anna adigaan kaa dambeeyaa. Isna wuxuu yidhi, Waan
iibsanayaa. 5 Markaasaa Bocas wuxuu yidhi, Maalintii aad Nimco gacanteeda beerta ka
iibsatid, waa inaad Ruud tii reer Moo'aabna ka iibsataa, taasoo ah naagtii kii dhintay, inaad kii dhintay magiciisii ku soo celisid dhulkii dhaxalkiisa ahaa. 6 Markaasaa
ninkii xigaalka u dhow ahaa wuxuu yidhi, Anigu taas ma iibsan karo, waayo, waaba intaasoo aan dhaxalkayga halleeyaa; haddaba adigu qaado xaqii aan iibsashada u
lahaa, maxaa yeelay, anigu ma aan iibsan karo. 7 Oo haddaba waagii hore reer binu
Israa'iil dhexdooda caadadii ku saabsanayd kala iibsashada iyo kala beddelashada waxay ahayd in nin kabtiisa iska siibo oo uu deriskiisa u dhiibo in wax walba la sii adkeeyo aawadeed. Taasu waxay reer binu Israa'iil u ahayd sida loo markhaati furo.
8 Sidaas daraaddeed ninkii xigaalka u dhow ahaa wuxuu Bocas ku yidhi, Adigu soo
iibso. Markaasuu kabtiisii iska siibay. 9 Markaasaa Bocas wuxuu ku yidhi odayaashii
iyo dadkii oo dhanba, Bal idinku maanta markhaatiyaal baad ka tihiin inaan Nimco gacanteeda ka iibsaday kulli wixii Eliimeleg lahaa oo dhan, iyo kulli wixii Kilyoon iyo
Maxloon lahaayeen oo dhan. 10 Oo weliba Ruud tii reer Moo'aab oo ahayd naagtii
Maxloonna waxaan u iibsaday inay naagtaydii ahaato ee aan kii dhintay magiciisii u soo celiyo dhulkii uu dhaxalka u lahaa, si uusan kii dhintay magiciisii uga go'in walaalihiis dhexdooda iyo iriddii meeshiisa; idinku markhaatiyaal baad ka tihiin.
11 Markaasaa dadkii iridda joogay oo dhan iyo odayaashiiba waxay yidhaahdeen, Markhaatiyaal baannu ka nahay. Naagta gurigaaga soo gashay Rabbigu ha ka dhigo sidii Raaxeel iyo Lee'ah, labadaas oo ahaa kuwii dhisay reerkii Israa'iil; oo adna
Efraataah ku barwaaqow, Beytlaxamna caan ku ahow. 12 Oo farcanka Rabbigu kaa siin
doono naagtan dhallintayar reerkaagu ha ku noqdo sidii reerkii Feres, kaasoo ahaa kii Taamaar u dhashay Yahuudah.

Abtirsiinadii Daa'uud

13 Markaasuu Bocas kaxaystay Ruud, oo iyana waxay noqotay naagtiisii; kolkaa-
suu iyadii u tegey, oo Rabbiguna wuxuu iyadii siiyey uur oo waxay dhashay wiil.
14 Markaasaa dumarkii waxay Nimco ku yidhaahdeen, Mahad waxaa leh Rabbiga aan maanta xigaalla'aan ku dhigin, oo magiciisuna reer binu Israa'iil caan ha ku
dhex ahaado. 15 Oo isna wuxuu kuu noqon doonaa naf-sooceliye iyo ku markaad gabowdo ku quudiya. Waayo, waxaa isaga kuu dhashay gabadhii aad soddohda u
ahayd ee ku jeclayd, ee kaaga sii wanaagsan toddoba wiil. 16 Markaasaa Nimco wiilkii
qaadday oo laabta ku jiifisay, oo waxay u noqotay tu xannaanaysa. 17 Markaasaa
dumarkii deriska u ahaa magac u bixiyeen, oo waxay yidhaahdeen, Wiil baa u dhashay Nimco, oo magiciisiina waxay u bixiyeen Coobeed; oo isagu waa Yesay aabbihiis, kii

Daa'uud dhalay. 18 Haddaba kuwanu waa abtirsiinyadii Feres. Feres wuxuu dhalay
Xesroon; 19 Xesroonna wuxuu dhalay Raam, Raamna wuxuu dhalay Cammiinaadaab;
20 Cammiinaadaabna wuxuu dhalay Naxshoon, Naxshoonna wuxuu dhalay Salmoon;
21 Salmoonna wuxuu dhalay Bocas, Bocasna wuxuu dhalay Coobeed; 22 Coobeedna
wuxuu dhalay Yesay, Yesayna wuxuu dhalay Daa'uud.

KITAABKII KOWAAD EE SAMUU'EEL

Dhalashadii Samuu'eel

1 Waxaa jiray nin reer Raamaatayim Soofiim ahaa oo degganaa dalkii buuraha
lahaa ee reer Efrayim, magiciisana waxaa la odhan jiray Elqaanaah, oo wuxuu ahaa
ina Yeroxaam, ina Eliihuu, ina Toohuu, ina Suuf, wuxuuna ahaa reer Efraad; 2 oo
wuxuu lahaa laba naagood, middood magaceeda waxaa la odhan jiray Xannaah, tan
kale magaceeduna wuxuu ahaa Feninnaah. Feninnaah carruur bay lahayd, laakiinse
Xannaah carruur ma lahayn. 3 Oo ninkaasu sannad ka sannad wuxuu ka bixi jiray
magaaladiisa, oo wuxuu u tegi jiray inuu Rabbiga Ciidammada Shiiloh ku caabudo oo
allabari u bixiyo. Oo Ceelii labadiisii wiil oo ahaa Hofnii iyo Fiinexaas, ee Rabbiga
wadaaddo u ahaana halkaasay joogeen. 4 Oo Elqaanaah maalintii uu allabariga
bixiyey ayuu qayb siiyey naagtiisii Feninnaah iyo wiilasheedii iyo gabdhaheedii oo
dhan, 5 laakiinse Xannaah wuxuu siiyey qayb labanlaab ah; maxaa yeelay, Xannaah
wuu jeclaa, laakiinse Rabbigaa maxalkeedii xidhay. 6 Tii dhibi jirtay ayaa aad uga
cadhaysiisay, si ay uga xanaajiso, maxaa yeelay, Rabbigaa maxalkeedii xidhay. 7 Oo
intuu saas yeelayay sannad ka sannad, markii ay gurigii Rabbiga tagtay, ayay ka
xanaajisay iyadii, taas daraaddeed way ooyday, oo waxba ma ay cunin. 8 Markaasaa
ninkeedii Elqaanaah wuxuu iyadii ku yidhi, Xannaah, maxaad u ooyaysaa? Oo maxaad
wax u cuni weyday? Oo maxaa qalbigaagu u xumaaday? Miyaanan anigu toban wiil
kaaga wanaagsanayn? 9 Saas aawadeed Xannaah way kacday markii ay Shiiloh wax
ku cuneen oo ay wax cabbeen dabadeed. Haddaba wadaadkii Ceelii ahaa wuxuu ku
fadhiistay kursigiisii oo ag yiil macbudka Ilaah tiirkiisa. 10 Iyadu aad bay u murugootay,
oo intay ooyday ayay Rabbiga bariday. 11 Markaasay nidar nidartay, oo waxay tidhi,
Rabbiga Ciidammadow, haddaad fiirisid dhibta aan anoo addoontaada ah qabo, oo aad
i soo xusuusatid, ee aadan i illoobin anoo addoontaada ah, laakiinse aad i siiso wiil, de
markaas cimrigiisa oo dhan waan ku siinayaa, Rabbiyow, oo madaxiisana mandiil lama
marin doono. 12 Oo intii ay Rabbiga hortiisa ku baryootamaysay ayuu Ceelii fiiriyey
afkeedii. 13 Haddaba Xannaah waxay ka hadlaysay qalbigeeda, oo bushimaheeda
keliya ayaa dhaqdhaqaaqayay, laakiinse codkeedii lama maqlin; sidaas daraaddeed
Ceelii wuxuu mooday inay sakhraantay. 14 Markaasaa Ceelii wuxuu iyadii ku yidhi,
Ilaa gormaad sakhraamaysaa? Khamrigaaga iska fogee. 15 Markaasaa Xannaah u
jawaabtay oo ku tidhi, Maya, sayidkaygiiyow, ee waxaan ahay naag ruuxeedu muru-
gaysan yahay, oo ma aanan cabbin khamri iyo wax lagu sakhraamo toona, laakiinse
naftaydaan Rabbiga ku baryayaa. 16 Anoo addoontaada ah ha igu tirin gabadh xun;
waayo, welwelkayga iyo xanaaqayga batay aawadood ayaan ilaa haatan u hadlayay.
17 Markaasaa Ceelii u jawaabay oo yidhi, Nabad ku tag, oo Ilaaha reer binu Israa'iil
ha ku siiyo baryadaadii aad weyddiisatay. 18 Markaasay tidhi, Anoo addoontaada ah
naxariis aan kaa helo. Sidaas daraaddeed naagtii way iska tagtay, oo wax bay cuntay,
oo wejigeeduna mar dambe ma murugsanayn. 19 Markaasay aroor hore kaceen, oo
Rabbiga caabudeen, dabadeedna way noqdeen, oo yimaadeen gurigoodii Raamaah
ku yiil; markaasaa Elqaanaah u tegey naagtiisii Xannaah; oo Rabbiguna iyadii wuu
xusuustay. 20 Oo markii wakhtigii la gaadhay ayay Xannaah uuraysatay, oo ay wiil
dhashay; oo magiciisiina waxay u bixisay Samuu'eel, oo waxay tidhi, Maxaa yeelay,
isagaan Rabbiga weyddiistay.

Xannaah Oo Rabbiga Siisay Samuu'eel

21 Markaasaa ninkii Elqaanaah ahaa, iyo reerkiisii oo dhammuba waxay u tageen
inay Rabbiga u bixiyaan allabarigii sannad walba joogtada u ahaa iyo nidarkiisii.
22 Laakiinse Xannaah ma ay tegin, waayo, waxay ninkeedii ku tidhi, Anigu tegi maayo
ilaa wiilka naaska laga gudhiyo, dabadeedna waan keeni doonaa inuu Rabbiga hortiisa
ka muuqdo, oo uu halkaas joogo weligiisba. 23 Markaasaa ninkeedii Elqaanaah ku yidhi,
Wixii kula wanaagsan yeel; oo iska joog ilaa aad naaska ka gudhisid, laakiinse Rabbigu
eraygiisa ha adkeeyo. Sidaas aawadeed naagtii way iska joogtay oo wiilkii bay nuujisay
ilaa ay naaskii ka gudhisay. 24 Oo markay isagii naaska ka gudhisay ayay qaadatay oo
la tagtay isagii, iyo saddex dibi, iyo eefaah bur ah, iyo qarbed khamri ah, oo waxay
isagii keentay gurigii Rabbiga ee Shiiloh ku yiil, oo wiilkuna wuu yaraa. 25 Markaasay
dibi qaleen, oo wiilkiina waxay u keeneen Ceelii. 26 Kolkaasay tidhi, Sayidkaygiiyow,
waxaan ku dhaaranayaa naftaada nool, Sayidkaygiiyow, waxaan ahay naagtii halkan
ku soo ag istaagtay, iyadoo Rabbiga baryaysa. 27 Waxaan ka baryay wiilkan, oo Rabbigu
waa i siiyey baryadaydii aan weyddiistay isaga, 28 sidaas daraaddeed waxaan isaga
siiyey Rabbiga, oo intuu nool yahay oo dhan waxaa leh oo la siiyey Rabbiga. Oo isna
halkaasuu Rabbiga ku caabuday.

2

Tukashadii Xannaah

1 Markaasaa Xannaah tukatay oo waxay tidhi:
Qalbigaygu Ilaah buu ku faraxsan yahay,
Geeskaygana Rabbigu kor buu u qaaday.
Afkayguna wuxuu u faanaa cadaawayaashayda,
Maxaa yeelay, waxaan ku reyreeyaa badbaadintaada.
2 Mid quduus ahu sida Rabbiga ma jiro,
Waayo, adiga mooyee mid kale ma jiro,
Oo dhagax weyn oo Ilaahayaga la mid ahuna ma jiro.
3 Hadal dambe oo saas u kibir badan ha ku hadlina;
Afkiinna yaanu kibir ka soo bixin;
Waayo, Rabbigu waa Ilaah wax walba yaqaan,
Falimahana isagaa miisaama.
4 Raggii xoogga badnaa qaansooyinkoodii waa jajaban yihiin,
Oo kuwii kufkufayayna itaal bay guntan yihiin.
5 Kuwii dhergi jiray waxay naftooda u kiraysteen kibis aawadeed.
Kuwii gaajaysnaana way gaajo baxeen,
Oo madhashadiina waxay dhashay toddoba,
Oo tii carruur badan lahaydna way taag gabtay.
6 Rabbigu wax buu dilaa, wuuna soo nooleeyaa;
Qabriguu wax geliyaa, wuuna ka soo bixiyaa.
7 Rabbigu isagaa wax masaakiin ka dhiga, isagaana taajir ka dhiga.
Wuu hoosaysiiyaa, wuuna sarraysiiyaa haddana.
8 Oo miskiinka ciidduu ka kiciyaa,
Oo ka baahanna tuulmada digada ayuu kor uga qaadaa,
Si uu amiirrada ula fadhiisiyo,
Oo ay carshiga ammaanta u dhaxlaan;
Waayo, tiirarka dhulka Rabbigaa leh,
Oo dunidana iyaguu saaray.
9 Kuwiisa quduuska ah cagahooda isagaa dhawri doona,
Laakiinse kuwa sharka leh waxaa lagu aamusiin doonaa gudcur dhexdiis;
Waayo, ninna xoog kuma adkaan doono.

10 Kuwa Rabbiga la dirira waa la kala jejebin doonaa;
Oo iyaga samaduu kaga soo onkodi doonaa,
Rabbigu wuxuu xukumi doonaa darfaha dunida;
Oo wuxuu xoog u yeeli doonaa boqorkiisa,
Oo wuxuu sarraysiin doonaa geeska kiisa subkan.

11 Markaasaa Elqaanaah wuxuu tegey Raamaah iyo xaggii gurigiisii. Oo wiilkiina
wuxuu Rabbiga uga adeegi jiray wadaadkii Ceelii hortiisa.

Wiilashii Sharka Lahaa Ee Ceelii

12 Haddaba Ceelii wiilashiisii waxay ahaayeen wiilal waxmatarayaal ah, oo Rabbiga
ma ay aqoon. 13 Haddaba caadadii wadaaddadu dadka la lahaayeen waxay ahayd,
in markii nin uun allabari bixiyo uu midiidinka wadaadku iman jiray, inta hilibka
la karinayo, isagoo gacanta ku sita hilibqabato saddex farood leh, 14 oo wuxuu ku
dhex mudi jiray daawihii, ama kidhligii, ama digsigii, ama dherigii, oo kulli wixii
qabatadu ay soo qaaddoba wadaadku wuu qaadan jiray. Oo saasay reer binu Israa'iilkii
Shiiloh yimid oo dhan ku sameeyeen. 15 Oo weliba intaan baruurta la gubin ayaa
midiidinkii wadaadku iman jiray, oo wuxuu ku odhan jiray ninkii alla baryayay, Hilib
wadaadka loo dubo keen, waayo, isagu kaa dooni maayo hilib karsan, mid ceedhin
ah mooyaane. 16 Oo haddii ninku ku yidhaahdo, Marka hore baruurta hubaal waa la
gubayaa, dabadeedse intii naftaadu jeceshahay qaado; markaas wuxuu ku odhan jiray,
Maya, saas ma aha, laakiinse haatan i sii, haddii kalese, xoog baan ku qaadan doonaa.
17 Oo raggii dhallinyarada ahaa dembigoodii aad buu ugu weynaa Rabbiga hortiisa;
waayo, raggii waxay quudhsan jireen qurbaankii Rabbiga.

18 Laakiinse Samuu'eel wuxuu ka adeegi jiray Rabbiga hortiisa, isagoo wiil yar ah,
ee guntan eefod dhar wanaagsan laga sameeyey. 19 Oo weliba hooyadiisna waxay
u samayn jirtay khamiis yar, oo sannad ka sannad ayay u keeni jirtay, markay nin-
keeda soo raacdo inay bixiyaan allabarigii sannadda. 20 Oo Ceeliina waa u duceeyey
Elqaanaah iyo afadiisiiba, oo wuxuu ku yidhi, Daynkii Rabbiga la siiyey aawadiis
Rabbigu naagtan farcan ha kaa siiyo. Oo iyana waxay tageen xaggii gurigoodii. 21 Oo
Rabbigu waa soo booqday Xannaah, oo way uuraysatay, oo waxay dhashay saddex wiil
iyo laba gabdhood. Oo yarkii Samuu'eel ahaana wuxuu ku koray Rabbiga hortiisa.

22 Oo Ceeliina aad buu u gaboobay; oo wuxuuna maqlay wixii ay wiilashiisu reer
binu Israa'iil oo dhan ku sameeyeen, iyo inay la seexdeen dumarkii ka adeegi ji-
ray iridda teendhada shirka. 23 Markaasuu wuxuu ku yidhi iyagii, War maxaad
waxyaalaha caynkaas ah u samaysaan? Waayo, waxaan dadkan oo dhan ka maqlay
macaamilooyinkiinna xunxun. 24 Maya, wiilashaydiiyow, waayo, warkaan maqlay ma
wanaagsana, maxaa yeelay, idinku dadka Rabbiga waad xadgudbisaan. 25 Haddii nin
mid kale ku dembaabo, Ilaah baa isaga xukumi doona, laakiinse nin hadduu Rabbiga
ku dembaabo, bal yaa isaga u baryootami doona? Laakiinse iyagu ma ay dhegaysan
codkii aabbahood, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu doonayay inuu dilo iyaga. 26 Oo yarkii
Samuu'eel ahaana wuu sii koray, oo Rabbiga iyo dadkuba raalli bay ka ahaayeen.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Reer Ceelii

27 Markaasaa Ceelii waxaa u yimid nin Ilaah, oo wuxuu ku yidhi isagii, Sidanaa
Rabbigu leeyahay, Reerkii aabbahaa miyaan isu muujiyey markay Masar joogeen oo ay
ku hoos jireen addoonsigii reerkii Fircoon? 28 Oo miyaan isaga ka doortay qabiilooyinka
reer binu Israa'iil oo dhan inuu wadaad ii noqdo, iyo inuu ku allabaryo meeshayda
allabariga, iyo inuu uunsi shido, iyo inuu hortayda eefod ku xidho? Oo miyaan reerkii
aabbahaa siiyey qurbaannadii reer binu Israa'iil oo dhan ee dab lagu sameeyo? 29 War
maxaad u quudhsataan allabarigayga iyo qurbaankayga aan ku dhex amray rugtayda;
oo maxaad wiilashaada iiga murwad badisaa, ee aad naftiinna ugu cayilisaan dadkayga

reer binu Israa'iil qurbaannadooda oo dhan inta ugu wanaagsan? 30 Sidaas daraaddeed
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idhi, Hubaal
reerkaaga iyo reerka aabbahaaba hortayday ku socon doonaan weligood. Laakiinse
haatan Rabbigu wuxuu leeyahay, Taasu ha iga fogaato, waayo, kuwa i murweeya
waan murwayn doonaa, oo kuwa i quudhsadana waa la fududaysan doonaa. 31 Bal
eeg, waxaa iman doona wakhtigii aan gooyn lahaa gacantaada iyo gacanta reerka
aabbahaaba si aan reerkaaga nin da' weyn looga helin. 32 Oo waxaad arki doontaa
dhibaatada rugtayda markii Ilaah reer binu Israa'iil maal siiyo, oo reerkaaguna nin
da' weyn ma yeelan doono weligiisba. 33 Oo haddii la helo nin kaa ah ee aanan
meeshayda allabariga ka gooyn, kaasu indhahaaguu gubi doonaa oo qalbigaaguu
murugayn doonaa, oo dadkii reerkaaga ka dhashaana dhallinyaronimada ayay ku
dhiman doonaan dhammaantood. 34 Oo tanu waxay kuu ahaan doontaa calaamo,
waana waxa ku dhici doona labadaada wiil ee ah Hofnii iyo Fiinexaas, oo labadooduba
isku maalin bay dhiman doonaan. 35 Oo anigu waxaan kicin doonaa wadaad aamin ah
kaasoo samayn doona waxa ku jira qalbigayga iyo maankayga; oo anna waxaan isaga
u dhisi doonaa reer ammaan ah, oo isna weligiis wuxuu ku hor socon doonaa kayga
subkan. 36 Oo waxaa dhici doona in kuwa reerkaaga ka hadha oo dhammu ay u iman
doonaan oo ku hor dhici doonaan isaga, iyagoo ka tuugaya gogo' lacag ah iyo xabbad
kibis ah, oo waxay ku odhan doonaan, Waan ku baryayaaye, hawsha wadaaddada
middood i sii si aan u cuno xabbad kibis ah.

3

Rabbiga Oo U Yeedhaya Samuu'eel

1 Oo yarkii Samuu'eel ahaana wuxuu Rabbiga uga adeegi jiray Ceelii hortiisa. Oo
wakhtigaasna erayga Rabbigu wax aan marar badan la helin buu ahaa, oo muuqasho
bayaan ahna lama muujin. 2 Oo wakhtigaas markii Ceelii jiifsaday meeshiisii, (haddaba
indhihiisii way arag darnaayeen oo waxba ma uu arki karin) 3 oo laambaddii Ilaahna
aan weli la demin, oo Samuu'eelna jiifsaday macbudkii Rabbiga, kaasoo ah meeshii
sanduuqa Ilaah yiil, 4 ayaa Rabbigu Samuu'eel u yeedhay, oo isna wuxuu yidhi, Waa
i kan. 5 Markaasuu Ceelii ku orday, oo wuxuu ku yidhi, Waa i kan, waayo, waad
ii yeedhay. Kolkaasuu yidhi, Anigu kuuma aan yeedhin, ee iska jiifso. Markaasuu
tegey oo jiifsaday. 6 Markaasaa Rabbigu haddana u yeedhay oo yidhi, Samuu'eelow.
Kolkaasaa Samuu'eel kacay oo Ceelii u tegey, oo wuxuu ku yidhi, Waa i kan, waayo,
waad ii yeedhay. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Wiilkaygiiyow, kuuma aan yeedhin
ee iska jiifso. 7 Haddaba Samuu'eel weli ma uu aqoon Rabbiga, oo welina erayga
Rabbiga looma muujin isaga. 8 Oo haddana Rabbigu wuxuu Samuu'eel u yeedhay
mar saddexaad. Oo isna wuu kacay oo u tegey Ceelii, wuxuuna ku yidhi, Waa i
kan; waayo, waad ii yeedhay. Oo Ceeliina markaasuu gartay in Rabbigu u yeedhay
yarka. 9 Sidaas daraaddeed Ceelii wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Tag oo iska jiifso, oo
waxay ahaan doontaa, hadduu kuu yeedho inaad ku tidhaahdid, Rabbiyow ila hadal,
waayo anoo addoonkaaga ah waan ku maqlayaaye. Sidaas aawadeed Samuu'eel waa
tegey oo meeshiisuu jiifsaday. 10 Markaasaa Rabbigu u yimid, oo ag istaagay, oo sidii
mararkii kale ayuu u yeedhay oo ku yidhi, Samuu'eelow, Samuu'eelow. Markaasaa
Samuu'eel wuxuu yidhi, Ila hadal, waayo, anoo addoonkaaga ah waan ku maqlayaaye.
11 Markaasaa Rabbigu Samuu'eel ku yidhi, Bal eeg, waxaan reer binu Israa'iil ku dhex
samaynayaa wax ku alla kii maqlaaba uu ka nixi doono. 12 Oo maalintaas waxaan Ceelii
ku samayn doonaa kulli wixii aan reerkiisa kaga hadlay oo dhan, ilaa bilowgii iyo xataa
dhammaadka. 13 Waayo, waxaan isaga u sheegay inaan reerkiisa weligiis u xukumayo
dembigii uu ogaa, maxaa yeelay, wiilashiisii inkaar bay isku rideen, oo isna kama uu
joojin iyagii. 14 Sidaas daraaddeed waxaan reerka Ceelii ugu dhaartay inaan reerka

Ceelii weligiis dembigiisa lagu nadiifin doonin allabari amase qurbaan. [15] Markaasaa
Samuu'eel iska jiifsaday ilaa subaxdii, oo dabadeedna wuxuu furay gurigii Rabbiga
albaabbadiisii. Oo Samuu'eelna waa ka cabsaday inuu Ceelii muujintii u sheego.
[16] Markaasaa Ceelii Samuu'eel u yeedhay, oo ku yidhi, Wiilkaygii Samuu'eelow, oo
isna wuxuu yidhi, Waa i kan. [17] Markaasuu ku yidhi, Waxa Rabbigu kuu sheegay waa
maxay? Waan ku baryayaaye, ha iga qarin. Ilaah ha kugu sameeyo waxaas iyo wax
ka sii daranba, haddii aad iga qarisid innaba wixii uu kuu sheegay oo dhan. [18] Oo
Samuu'eelna wuu u sheegay wax kasta, oo waxba kama uu qarin innaba. Markaasuu
yidhi, Isagu waa Rabbiga, ee ha sameeyo wixii la wanaagsan isaga. [19] Oo Samuu'eelna
wuu koray, Rabbiguna waa la jiray isaga, oo uma oggolaan in erayadiisii midna dhulka
ku dhaco. [20] Oo reer binu Israa'iil oo dhammuna tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir Shebac
way wada ogaayeen in Samuu'eel loo adkeeyey inuu ahaado Rabbiga nebigiis. [21] Oo
Rabbigu haddana mar kale ayuu ka muuqday Shiiloh, waayo, Rabbiga ayaa eraygiisii
isugu muujiyey Samuu'eel oo Shiiloh jooga.

4

[1] Oo hadalkii Samuu'eelna wuxuu soo gaadhay reer binu Israa'iil oo dhan.

Reer Falastiin Oo Sanduuqii Axdiga Qabsaday

Oo reer binu Israa'iilna waxay u soo baxeen inay reer Falastiin la diriraan, oo
waxay soo ag degeen Ebenceser; reer Falastiinna waxay soo degeen Afeeq. [2] Oo
reer Falastiinna waxay weerar isugu soo diyaariyeen reer binu Israa'iil; oo markii ay
dagaalkii isugu yimaadeenna reer binu Israa'iil waa la jebiyey reer Falastiin hortooda;
oo waxay ciidankii berrinka joogay ka laayeen afar kun oo nin. [3] Oo markay dadkii
xeradii yimaadeen ayay odayaashii reer binu Israa'iil yidhaahdeen, Maanta maxaa
Rabbigu inoogu laayay reer Falastiin hortooda? Haddaba sanduuqii axdiga Rabbiga
aynu Shiiloh ka soo qaadanno oo dhexdeenna ha yimaado, inuu inaga badbaadiyo
gacanta cadaawayaasheenna. [4] Sidaas daraaddeed dadkii waxay u cid direen Shiiloh,
oo waxay halkaas ka keeneen sanduuqii axdiga Rabbiga Ciidammada oo ku fadhiya
Keruubiimta dushooda, oo Ceelii labadiisii wiil oo ahaa Hofnii iyo Fiinexaas iyana
halkaasay la joogeen sanduuqa axdiga Ilaah. [5] Oo markii sanduuqii axdiga Rabbigu
soo galay xeradii ayaa reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ku qayliyeen qaylo weyn
ee dhulku la gariiray. [6] Oo reer Falastiinna markay maqleen dhawaaqii qaylada ayay
yidhaahdeen, Dhawaaqa qaylada weyn ee xeradii Cibraaniyadii ka baxaya micnihiisu
waa maxay? Markaasay garteen inuu sanduuqii Rabbigu xeradii dhex yimid. [7] Oo reer
Falastiinna way cabsadeen, oo waxay yidhaahdeen, Ilaah baa xeradii soo galay. Oo
haddana waxay yidhaahdeen, Hoog baa inagu dhacay! Waayo, hadda ka hor waxan
oo kale lama arag. [8] Hoog baa inagu dhacaye! Bal yaa inaga samatabbixin doona
ilaahyadan xoogga weyn gacantooda? Kuwanu waa ilaahyadii Masriyiinta ku laayay
cidlada ee ku soo daayay belaayooyin cayn kasta ah. [9] Reer Falastiinow, xoog yeesha,
oo raganimo isgeliya, yeydnan Cibraaniyada addoommo u noqone, sidii ay idiinku
ahaayeen oo kale. Haddaba raganimo isgeliya oo dirira. [10] Markaasay reer Falastiin
dirireen, reer binu Israa'iilna waa la jebiyey, oo midkood waliba wuxuu ku cararay
teendhadiisii. Oo maalintaas waxaa la laayay dad aad u badan; waayo, reer binu
Israa'iil waxaa ka le'day soddon kun oo nin oo lug ah. [11] Oo sanduuqii Ilaahna waa la
qaatay; oo Ceelii labadiisii wiil oo ahaa Hofnii iyo Fiinexaasna waa la dilay.

Dhimashadii Ceelii

[12] Oo ciidankii waxaa ka orday nin reer Benyaamiin ah, oo isla maalintiiba wuxuu
yimid Shiiloh isagoo dharkiisu jeexjeexan yahay, oo madaxana ciid ku leh. [13] Oo
markuu yimid, bal eeg, Ceelii wuxuu ku fadhiyey kursigiisii waddada dhankeeda

yiil, isagoo wax fiirinaya; waayo, qalbigiisu wuxuu u dhibbanaa sanduuqii Ilaah
aawadiis. Oo markii ninkii soo galay magaaladii, oo uu u warramay, ayaa magaaladii
oo dhammu qaylisay. 14 Oo Ceeliina markuu maqlay dhawaaqii qaylada ayuu yidhi,
Buuqan sawaxankiisu waa maxay micnihiisu? Markaasaa ninkii intuu soo dhaqsaday
ayuu Ceelii u yimid oo u warramay. 15 Ceeliina wuxuu jiray siddeed iyo sagaashan
sannadood, oo indhihiisuna dem bay ahaayeen oo waxba ma uu arki karin. 16 Oo ninkii
wuxuu Ceelii ku yidhi, Anigu waxaan ahay kii ciidankii ka soo baxay, oo maantaan
ciidankii ka soo cararay. Markaasuu yidhi, Wiilkaygiiyow, sidee bay xaaladdu u
dhacday? 17 Oo kii warka keenay waa jawaabay oo yidhi, Reer binu Israa'iil way
ka carareen reer Falastiin, oo dad badan baa la laayay, oo labadaadii wiil oo ahaa
Hofnii iyo Fiinexaas iyana way dhinteen, oo sanduuqii Ilaahna waa la qaatay. 18 Oo
markuu sanduuqii Ilaah wax uga sheegay, ayuu Ceelii dib uga dhacay kursigiisii iridda
ag yiil, markaasuu qoorta ka jabay oo dhintay, waayo, wuxuu ahaa nin da' weyn oo
culus. Oo wuxuu reer binu Israa'iil xukumi jiray afartan sannadood. 19 Oo gabadhii
uu soddogga u ahaa ee Fiinexaas qabay, uur bay lahayd oo fool bay ku dhowayd; oo
markay maqashay warkii ahaa in sanduuqii Ilaah la qaatay, oo ay soddoggeed iyo
ninkeediiba dhinteen ayay foororsatay oo umushay; waayo, haddiiba fool baa qabatay.
20 Oo markay sakaraadaysay ayay naagihii agteeda taagnaa ku yidhaahdeen, Ha baqin,
waayo, waxaad dhashay wiil. Laakiinse uma ay jawaabin, oo danna kama gelin. 21 Oo
iyana waxay wiilkii u bixisay Iikabood, oo tidhi, Reer binu Israa'iil ammaantii way
ka tagtay; maxaa yeelay, sanduuqii Ilaah waa la qaatay, oo weliba soddoggeed iyo
ninkeediiba way dhinteen. 22 Oo waxay tidhi, Reer binu Israa'iil ammaantii way ka
tagtay; maxaa yeelay, sanduuqii Ilaah waa la qaatay.

5

Sanduuqii Axdiga Oo Yaal Ashdood Iyo Ceqroon

1 Haddaba reer Falastiin way qaateen sanduuqii Ilaah, oo waxay ka keeneen
Ebenceser, oo geeyeen Ashdood. 2 Markaasay reer Falastiin sanduuqii Ilaah qaateen,
oo intay geliyeen gurigii Daagoon ayay ag qotomiyeen Daagoon. 3 Oo maalintii dambe
markii kuwii reer Ashdood aroor hore kaceen waxay arkeen Daagoon oo wejiga
ugu dhacay sanduuqii Rabbiga hortiisa. Markaasay Daagoon qaadeen oo meeshiisii
qotomiyeen. 4 Oo haddana markay subaxdii dambe aroor hore kaceen, waxay arkeen
Daagoon oo wejiga ugu dhacay sanduuqii Rabbiga hortiisa; oo Daagoon madaxiisii iyo
labadiisii gacmoodba way ka go'naayeen oo waxay ku dhaceen marinka, oo Daagoon
waxaa u hadhay gumudkii oo keliya. 5 Taas aawadeed Daagoon wadaaddadiisii, ama
dad kaleto oo Daagoon gurigiisa soo galaba, midna kuma joogsado marinkii guriga
Daagoon oo Ashdood ku yiil ilaa maantadan la joogo.

6 Laakiinse gacantii Rabbigu way ku cuslayd reer Ashdood, wuuna baabbi'iyey iyagii,
oo wuxuu kasoobaxyo ku soo daayay Ashdood iyo xuduudkeeda oo dhanba. 7 Oo
dadkii reer Ashdood markay arkeen inay saas tahay ayay yidhaahdeen, Sanduuqa
Ilaaha reer binu Israa'iil waa inaanu ina dhex oollin; waayo, gacantiisii aad bay inoogu
adag tahay, innaga iyo ilaaheenna Daagoonba. 8 Sidaas daraaddeed waxay u cid
dirteen oo soo urursadeen madaxdii reer Falastiin oo dhan, oo waxay yidhaahdeen,
War maxaynu ku samaynaa sanduuqa Ilaaha reer binu Israa'iil? Oo iyana waxay
ugu jawaabeen, Sanduuqii Ilaaha reer binu Israa'iil ha lagu soo wareejiyo Gad. Oo
iyana sanduuqii Ilaaha reer binu Israa'iil halkaasay ku soo wareejiyeen. 9 Oo sidaasay
ahaatay markii ay qaadeen dabadeed inay gacantii Rabbigu gees ka ahayd magaaladii,
oo wuxuu ku riday naxdin weyn; oo dadkii magaaladana wax buu ku dhuftay yar iyo
weynba, oo kulligoodna kasoobaxyo ayaa ka soo wada baxay. 10 Sidaas daraaddeed
waxay sanduuqii Ilaah u direen xagga Ceqroon. Oo markii sanduuqii Ilaah Ceqroon

yimid ayay reer Ceqroon wada qayliyeen, oo yidhaahdeen, Sanduuqa Ilaaha reer binu
Israa'iil waxay inoogu keeneen inay ina laayaan innaga iyo dadkeennaba. 11 Sidaas
daraaddeed way u cid dirteen oo soo wada urursadeen madaxdii reer Falastiin oo dhan,
oo waxay ku yidhaahdeen, Sanduuqa Ilaaha reer binu Israa'iil inaga fogeeya, oo iska
daaya, meeshiisii haddana ha tagee, oo innaga iyo dadkeennaba yuu ina layne; waayo,
magaalada waxaa kulligeed ku dhex jiray naxdinta dhimashada, oo halkaasna gacanta
Ilaah waa ku cuslayd. 12 Oo dadkii aan dhimanna waxaa lagu dhuftay kasoobaxyo, oo
magaalada qayladeediina waxay u baxday xagga samada.

6

Sanduuqii Axdiga Oo Lagu Celiyey Israa'iil

1 Oo sanduuqii Rabbiguna wuxuu waddankii reer Falastiin yiil toddoba bilood.
2 Markaas reer Falastiin waxay u yeedheen wadaaddadii iyo kuwii wax sheegi jiray, oo
waxay ku yidhaahdeen, Sanduuqa Rabbiga maxaannu ku samaynaa? Bal noo sheega
waxaannu ugu dirno meeshiisii. 3 Kolkaasay iyana waxay yidhaahdeen, Haddaad
diraysaan sanduuqa Ilaaha reer binu Israa'iil, isagoo madhan ha dirina; laakiinse si
walba qurbaan xadgudub u celiya; oo dabadeedna waad bogsan doontaan, oo waxaad
ogaan doontaan sababta gacantiisu idinkaga dhaqaaqi weyday. 4 Oo markaasay
yidhaahdeen, Qurbaanka xadgudubka ee aannu u celin doonaa muxuu noqon doonaa?
Oo iyana waxay yidhaahdeen, Madaxda reer Falastiin inta tiradoodu tahay oo dhammu
ha bixiyeen shan kasoobax oo dahab ah, iyo shan jiir oo dahab ah; waayo, idinka iyo
madaxdiinnaba isku belaayaa idinku wada dhacday. 5 Haddaba sidaas daraaddeed
waa inaad samaysaan kasoobaxyadiinnii taswiirtooda, iyo jiirarkii dalkiinna khar-
ribay taswiirtood; oo waa inaad ammaantaan Ilaaha reer binu Israa'iil; waayo, waxaa
suurtowda inuu gacantiisa idinka qaado, idinka, iyo ilaahyadiinna, iyo dalkiinnaba.
6 Haddaba maxaad qalbiyadiinna ugu adkaynaysaan sidii Masriyiintii iyo Fircoon
qalbiyadooda u adkeeyeen oo kale? Oo markii uu cajaa'ibka weyn dhexdooda ku
sameeyey, miyaanay dadkii sii dayn inay tagaan oo miyaanay ambabbixin? 7 Haddaba
sidaas daraaddeed qaata oo diyaariya gaadhi cusub, iyo laba sac oo irmaan ee aan
weligood harqood la saarin, oo sacaha gaadhiga ku xidha, weylahoodana ka soo celiya
oo guriga keena; 8 markaas qaada sanduuqa Rabbiga oo saara gaadhiga, oo dahabka
aad ugu celinaysaan qurbaankii xadgudubka aawadiisna intaad sanduuq ku riddaan
dhinaciisa saara, oo markaas iska dira ha tagee. 9 Oo bal eega, haddii uu aado
xagga xuduudkiisa iyo ilaa Beytshemesh, de markaas isagaa xumaantan weyn inagu
sameeyey; haddii kalese waxaannu ogaanaynaa inaanay gacantiisii ahayn waxa ina
laayay, ee uu ahaa wax iskaga keen dhacay. 10 Oo dadkiina sidii bay yeeleen, oo waxay
soo wateen laba sac oo irmaan, oo waxay ku xidheen gaadhigii, oo weylahoodiina
waxay ku xereeyeen guriga; 11 oo sanduuqii Rabbiga iyo sanduuqii ay ku jireen jiirarkii
dahabka ahaa iyo taswiirtii kasoobaxyada waxay saareen gaadhigii. 12 Sacihiina waxay
qaadeen jidkii toosnaa oo Beytshemesh, oo waxay tageen xagga jidkii weynaa iyagoo sii
bunaaxinaya intii ay sii socdeen, oo midig iyo bidix toona uma ay leexan, oo madaxdii
reer Falastiinna way daba socdeen ilaa soohdintii Beytshemesh. 13 Oo kuwii reer
Beytshemeshna waxay dooxada ka goosanayeen sarreenkoodii; oo intay indhahoodii
kor u qaadeen ayay arkeen sanduuqii, oo way ku reyreeyeen inay arkaan. 14 Oo
gaadhigiina wuxuu soo galay beertii Yashuuca kii reer Beytshemesh, oo wuxuu istaagay
meel dhagax weynu ku yiil; oo intay qoryihii gaadhiga jeexjeexeen ayay sacihiina
Rabbiga ugu bixiyeen qurbaan la gubo aawadiis. 15 Markaasay kuwii reer Laawi soo
dejiyeen sanduuqii Rabbiga, iyo sanduuqii isaga la jirayba ee alaabta dahabka ahu
ku jirtay, oo waxay kor saareen dhagaxii weynaa; oo isla maalintaas ayaa dadkii
reer Beytshemesh Rabbiga u bixiyeen qurbaanno la gubo iyo allabaryo. 16 Oo shantii

madaxda ahayd oo reer Falastiinna markay arkeen ayay isla maalintaas Ceqroon ku
noqdeen.
17 Oo kuwanu waa kasoobaxyadii dahabka ahaa ee reer Falastiin Rabbiga ugu
celiyeen qurbaan xadgudub aawadiis; Ashdood aawadeed mid baa loo celiyey,
Gaasa aawadeedna mid, Ashqeloon aawadeedna mid, Gad aawadeedna mid, Ce-
qroon aawadeedna mid; 18 oo jiirarkii dahabka ahaana waxay tiro le'ekaayeen ma-
gaalooyinkii reer Falastiin oo shantii madaxda ahayd lahaayeen oo dhan, oo waa
laga wada bixiyey magaalooyinkii deyrka lahaa iyo tuulooyinkii duurka ku yiilba iyo
ilaa xataa dhagaxii weynaa ee ay dul saareen sanduuqii Rabbiga, kaasoo xataa ilaa
maantadan la joogo dhex yaal beertii Yashuuca kii reer Beytshemesh. 19 Oo isna
wuu laayay dadkii Beytshemesh, maxaa yeelay, waxay dhugteen sanduuqii Rabbiga
gudihiisa, oo wuxuu dadkii ka laayay konton kun iyo toddobaatan nin, oo dadkiina
way baroorteen, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu laayay dad aad u badan. 20 Markaasaa
dadkii Beytshemesh waxay yidhaahdeen, Bal yaa awooda inuu hor istaago Rabbiga
ah Ilaahan quduuska ah? Oo bal yuu nooga tegayaa? 21 Oo waxay wargeeysyo u
direen dadkii degganaa Qiryad Yecaariim, oo waxayna ku yidhaahdeen, Reer Falastiin
haddana way soo celiyeen sanduuqii Rabbiga, haddaba idinku kaalaya oo qaata.

7

1 Markaasaa waxaa yimid dadkii reer Qiryad Yecaariim, oo waxay qaateen sanduuqii
Rabbiga, oo waxay soo geliyeen gurigii Abiinaadaab ee buurta ku yiil, oo waxay quduus
ka dhigeen wiilkiisii Elecaasaar inuu hayo sanduuqii Rabbiga.

Samuu'eel Oo Reer Falastiin Ka Hooseysiiyey Misfaah

2 Oo ilaa maalintii sanduuqu yiil Qiryad Yecaariim wakhtigu waa dheeraa, maxaa
yeelay, waxay ahayd labaatan sannadood, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna Rabbiga
ayay ka daba barooran jireen. 3 Markaasaa Samuu'eel wuxuu la hadlay reer binu
Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Haddaad qalbigiinna oo dhan Rabbiga ugu soo
noqotaan, de haddaba dhexdiinna ka fogeeya ilaahyada qalaad iyo Cashtarod, oo qal-
biyadiinna u diyaariya Rabbiga oo keligiis u adeega; oo isna wuu idinka samatabbixin
doonaa gacanta reer Falastiin. 4 Markaasaa reer binu Israa'iil iska fogeeyeen Bacaliim
iyo Cashtarod, oo waxay u adeegeen Rabbiga keliya.
5 Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi, Reer binu Israa'iil oo dhan Misfaah ku soo wada
ururiya, oo anna Rabbigaan idiin baryayaa. 6 Markaasay dhammaantood Misfaah ku
soo wada urureen, oo intay biyo soo dhaamiyeen ayay Rabbiga hortiisa ku shubeen,
oo maalintaasna way soomeen, oo waxay halkaas ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu
ku dembaabnay Rabbiga. Oo Samuu'eelna wuxuu reer binu Israa'iil ku xukumi jiray
Misfaah. 7 Oo reer Falastiinna markay maqleen in reer binu Israa'iil Misfaah ku urursan
yihiin ayaa madaxdii reer Falastiin u kaceen inay ku soo duulaan reer binu Israa'iil. Oo
reer binu Israa'iilna markay taas maqleen ayay aad uga cabsadeen reer Falastiin. 8 Oo
reer binu Israa'iilna waxay Samuu'eel ku yidhaahdeen, Ha joojin inaad noo baridid
Rabbiga Ilaaheenna ahu inuu naga badbaadiyo gacanta reer Falastiin. 9 Markaasaa
Samuu'eel soo kaxaystay wan yar oo caanonuug ah oo wuxuu Rabbiga ugu bixiyey
allabari la gubo dhammaantiis; markaasaa Samuu'eel Rabbiga u baryay reer binu
Israa'iil aawadood; oo Rabbiguna wuu ka aqbalay Samuu'eel. 10 Oo intii Samuu'eel
allabariga la gubo bixinayay ayaa reer Falastiin soo dhowaadeen inay la diriraan reer
binu Israa'iil; laakiinse Rabbigu maalintaas wuxuu reer Falastiin ku soo daayay onkod
weyn, wuuna baabbi'iyey, oo reer binu Israa'iil hortooday ku jabeen. 11 Kolkaasay
raggii reer binu Israa'iil intay Misfaah ka soo baxeen reer Falastiin eryadeen, wayna
laynayeen ilaa ay Beytkaar hoosteeda yimaadeen. 12 Markaasaa Samuu'eel dhagax

qaaday oo qotomiyey Misfaah iyo Sheen dhexdooda, oo wuxuu magiciisiina u bixiyey
Ebenceser, oo yidhi, Ilaa haatan Rabbigu waa ina caawiyey. [13] Sidaas daraaddeed reer
Falastiin waa la hoosaysiiyey, oo mar dambena sooma ay gelin xuduudkii reer binu
Israa'iil; oo intii Samuu'eel noolaa oo dhan gacanta Rabbigu gees bay ka ahayd reer
Falastiin. [14] Oo magaalooyinkii reer Falastiin ay ka qabsadeen reer binu Israa'iil waa
loo soo celiyey reer binu Israa'iil, oo waxay ahaayeen Ceqroon iyo xataa tan iyo Gad;
oo xuduudkeedii reer binu Israa'iil waa kala soo baxeen gacantii reer Falastiin. Oo
reer binu Israa'iil iyo reer Amorna nabad baa u dhexaysay. [15] Oo Samuu'eelna wuxuu
reer binu Israa'iil xukumi jiray intuu noolaa oo dhan. [16] Oo sannad kastaba wuxuu ku
soo wareegi jiray Beytel, iyo Gilgaal, iyo Misfaah, oo meelahaas oo dhanna reer binu
Israa'iil buu ku xukumi jiray. [17] Oo wuxuu ku noqon jiray Raamaah, waayo, halkaasuu
gurigiisu ahaa, oo halkaasna reer binu Israa'iil buu ku xukumi jiray; oo halkaasna
wuxuu Rabbiga uga dhisay meel allabari.

8

Reer Binu Israa'iil Oo Weyddiistay Boqor

[1] Oo markii Samuu'eel gaboobay ayuu wiilashiisii xaakinno uga dhigay reer binu
Israa'iil. [2] Oo wiilkiisa curadka ahaa magiciisu wuxuu ahaa Yoo'eel, wiilkiisii labaadna
magiciisu wuxuu ahaa Abiiyaah; oo waxay xaakinno ka ahaayeen Bi'ir Shebac. [3] Oo
wiilashiisiina kuma ay socon jidadkiisii, laakiinse waxay u leexdeen si ay faa'iido u
helaan, oo intay laaluush qaateen ayay gartii qalloociyeen.

[4] Markaasaa odayaashii reer binu Israa'iil oo dhammu isa soo urursadeen, oo
Samuu'eel ugu yimaadeen Raamaah; [5] oo waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, waad
gabowday, oo wiilashaaduna kuma socdaan jidadkaagii; haddaba noo yeel boqor
na xukuma sida quruumaha kale oo dhan. [6] Laakiinse waxaasu Samuu'eel way la
xumaayeen, markii ay ku yidhaahdeen, Na sii boqor na xukuma. Markaasaa Samuu'eel
Rabbiga baryay. [7] Oo Rabbiguna wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Bal dhegayso codka dadka
iyo kulli waxa ay ku leeyihiin oo dhan, waayo, adiga kuma ay diidin, laakiinse anay
i diideen, inaanan iyaga u ahaan boqor. [8] Siday hore u yeeleen tan iyo maalintii aan
ka soo bixiyey Masar iyo ilaa maantadan, taasoo ahayd inay iga tageen, oo ilaahyo
kale u adeegeen, saasay adigana kugu samaynayaan. [9] Haddaba sidaas daraaddeed bal
codkooda dhegayso, habase yeeshee waa inaad aad ugu markhaati furtaa, oo waa inaad
u sheegtaa boqorka xukumi doona siduu ahaan doono.

[10] Oo Samuu'eelna wuxuu erayadii Rabbiga oo dhan u sheegay dadkii boqorka wey-
ddiistay. [11] Markaasuu wuxuu ku yidhi, Boqorka idin xukumayaa wuxuu ahaanayaa
sidan: wuxuu idinka qaadan doonaa wiilashiinna, oo wuxuu ka dhigan doonaa
kuwa gaadhifardoodka u wada, iyo fardooleydiisa, oo iyana waxay hor ordi doonaan
gaadhifardoodkiisa. [12] Haddana wuxuu iyaga ka dhigan doonaa saraakiil kun kun u
sarreeya iyo saraakiil konton konton u sarreeya, oo qaarna beerihiisay u fali doonaan,
oo u gooyn doonaan, oo waxay u samayn doonaan alaabta dagaalka, iyo alaabta
gaadhifardoodkiisa. [13] Oo gabdhihiinnana wuu idinka qaadan doonaa oo wuxuu ka
dhigan doonaa kuwo uunsiga sameeya, iyo kuwo cuntada kariya, iyo kuwo kibista
duba. [14] Oo wuxuu idinka qaadan doonaa beerihiinna, iyo beerihiinna canabka ah,
iyo beerihiinna saytuunka ah, iyo xataa meelaha ugu wada wanaagsan, oo wuxuu
siin doonaa midiidinnadiisa. [15] Oo wuxuu idinka qaadan doonaa iniinihiinna toban
meelood oo meel iyo beerihiinna canabka ah, markaasuu siin doonaa saraakiishiisa,
iyo midiidinnadiisa. [16] Oo haddana wuxuu idinka qaadan doonaa raggiinna addoom-
mada idiin ah, iyo gabdhaha addoommaha idiin ah, iyo dhallinyaradiinna ragga ugu
wanaagsan, iyo dameerihiinna, markaasuu ku shaqaysan doonaa. [17] Oo wuxuu idinka
qaadan doonaa adhigiinna toban meelood oo meel, oo idinna waxaad noqon doontaan

addoommadiisa. [18] Oo maalintaas waxaad ka qaylin doontaan boqorkiinna aad idinku
doorateen oo Rabbiguna idiin jawaabi maayo maalintaas. [19] Laakiinse dadkii way
diideen inay dhegaystaan Samuu'eel codkiisii, oo waxay yidhaahdeen, Maya, laakiinse
waxaannu yeelanaynaa boqor noo taliya; [20] si aannu ula mid noqonno quruumaha
kale oo dhan; oo uu boqorkayagu noogu taliyo, oo uu noo hor kaco oo noo dagaallamo
wakhtiga dirirta. [21] Oo Samuu'eelna wuu maqlay erayadii dadka oo dhan, oo haddana
wuxuu maqashiiyey dhegihii Rabbiga. [22] Markaasaa Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku
yidhi, Codkooda maqal oo boqor u yeel iyaga. Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii reer
binu Israa'iil ku yidhi, Taga oo ninkiin waluba magaaladiisii ha tago.

9

Samuu'eel Oo Subkay Saa'uul

[1] Haddaba waxaa jiray nin reer Benyaamiin ah, oo magiciisana waxaa la odhan
jiray Qiish, oo wuxuu ahaa ina Abii'eel, ina Seroor, ina Bekoorad, ina Afiyax, oo reer
Benyaamiin ah, kaasoo ahaa nin xoog leh oo geesi ah. [2] Oo isna wuxuu lahaa wiil la
yidhaahdo Saa'uul, oo ahaa nin dhallinyar oo wanaagsan. Oo reer binu Israa'iilna kuma
jirin qof isaga ka wanaagsan. Garbihiisa iyo waxa ka sarreeyaaba way ka dheeraayeen
dadka kale oo dhan. [3] Qiish oo ahaa Saa'uul aabbihiis ayaa dameerihiisii ka lumeen.
Markaasaa Qiish wuxuu wiilkiisii Saa'uul ku yidhi, midiidinnada midkood kaxee, oo
kac, oo dameerihii doondoon. [4] Markaasuu dhex maray dalkii buuraha lahaa oo reer
Efrayim, oo haddana wuxuu dhex maray dalkii reer Shaalishaah, laakiinse dameerihii
ma ay helin. Markaasay haddana dhex mareen dalkii reer Shacaliim, oo halkaasna ma
ay joogin. Oo haddana wuxuu dhex maray dalkii reer Benyaamiin, laakiinse halkaasna
kama ay helin. [5] Oo markay yimaadeen dalkii reer Suuf, Saa'uul wuxuu midiidinkiisii la
socday ku yidhi, Ina keen aan noqonnee, waayo, waaba intaasoo aabbahay dameerihii
ka hawo go'aa oo innaga inaga fikiraaye. [6] Oo isna wuxuu ku yidhi, Bal eeg, magaaladan
waxaa jooga nin Ilaah, oo isna waxaa weeyaan nin aad loo ciseeyo, oo wax alla wixii
uu yidhaahdaaba run bay noqdaan, haddaba bal ina keen aynu u tagnee; mindhaa
wax waa inooga sheegi karaa jidka aan mari doonno. [7] Markaasaa Saa'uul wuxuu
midiidinkiisii ku yidhi, War haddaynu u tagno maxaan u geeynaa ninka? Waayo,
kibistii weelasheenna waa ka dhammaatay, oo ma hayno hadiyad aan u geeyno ninka
Ilaah. Bal maxaynu haysannaa? [8] Markaasaa midiidinkii mar kale u jawaabay Saa'uul,
oo ku yidhi, Bal eeg, gacanta waxaan ku hayaa rubuc sheqel lacag ah, haddaba kaasaan
ninka Ilaah siinayaa inuu jidkeenna inoo sheego aawadeed. [9] (Waagii hore reer binu
Israa'iil dhexdooda markii nin Ilaah wax weyddiisanayo, sidan buu odhan jiray, Ina
keena aan wax arkaha u tagnee, waayo, haatan kan la yidhaahdo, Nebi, waagii hore
waxaa la odhan jiray, Wax arke.) [10] Markaasaa Saa'uul wuxuu midiidinkiisii ku yidhi,
Wax wanaagsan baad tidhi, haddaba ina keen aan tagnee. Sidaas daraaddeed waxay
galeen magaaladii ninka Ilaah joogay. [11] Oo markay soo fuulayeen jiirtii magaalada
waxay la kulmeen gabdho aroor u soo baxaya, kolkaasay ku yidhaahdeen, Wax arkihii
halkan ma joogaa? [12] Oo markaasay ugu jawaabeen, Wuu joogaa, oo wuu idinka
horreeyaa, haddaba dhaqsada, waayo, isagu maantuu magaalada yimid, maxaa yeelay,
dadku maantay allabari ku bixinayaan meesha sare. [13] Oo markaad magaalada
gashaan, isla markaasba waad helaysaan isaga intuusan meesha sare tegin inuu wax
ku cuno, waayo, dadku wax cuni maayaan ilaa uu yimaado, maxaa yeelay, isagaa
allabariga ku duceeya; dabadeedna kuwii loo yeedhay way cunaan. Haddaba sidaas
daraaddeed kaca, waayo, hadda waad helaysaan isagii. [14] Markaasay magaaladii u
kaceen, oo markay magaaladii soo galeen, bal eeg, waxaa iyagii ka soo hor baxay
Samuu'eel oo u socda meeshii sare.

15 Haddaba Rabbigu wax buu Samuu'eel u muujiyey maalin ka horraysay intaan
Saa'uul iman, oo wuxuu ku yidhi, 16 Berri haddaa oo kale waxaan kuu soo dirayaa
nin ka yimid dalka reer Benyaamiin, haddaba waa inaad isaga subagtaa inuu amiir u
ahaado dadkayga reer binu Israa'iil, oo isna wuxuu dadkayga ka badbaadin doonaa
gacanta reer Falastiin, waayo, anigu waxaan soo dhugtay dadkayga, maxaa yeelay,
oohintoodii baa i soo gaadhay. 17 Oo Samuu'eelna wuxuu arkay Saa'uul, Rabbiguna
wuxuu isaga ku yidhi, Bal eeg, waa kaas ninkii aan kuu sheegay! Kan qudhiisa ayaa
dadkayga u talin doona. 18 Markaasaa Saa'uul u soo dhowaaday Samuu'eel oo iridda
jooga, oo wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii sheeg wax arkaha gurigiisu meeshuu
yahay. 19 Oo Samuu'eelna wuu u jawaabay Saa'uul oo ku yidhi, Wax arkuhu waa
aniga, meesha sare hortay taga, waayo, idinku maanta anigaad wax ila cunaysaan,
oo subaxdiina waan ku dirayaa, oo kulli waxa qalbigaaga ku jira oo dhanna waan
kuu sheegi doonaa. 20 Oo dameerahaaga saddex maalmood hortood kaa lumayna ha
ka fikirin innaba, waayo, waa la helay. Bal yaa reer binu Israa'iil dhexdooda laga
wada jeclaadaa? Sow ma aha adiga iyo reerka aabbahaa oo dhanba? 21 Markaasaa
Saa'uul u jawaabay oo ku yidhi, War sow anigu ma ahi reer Benyaamiin oo u wada
yar qabiilooyinka reer binu Israa'iil? Oo weliba jilibkaygu sow ugama sii yara qabiilka
reer Benyaamiin jilibyadiisa? Haddaba maxaad sidan iigula hadlaysaa? 22 Markaasaa
Samuu'eel wuxuu kexeeyey Saa'uul iyo midiidinkiisii, oo wuxuu keenay qolkii martida,
wuxuuna fadhiisiyey kuwii loo yeedhay dhexdooda meeshii ugu wacnayd, oo kuwii loo
yeedhayna waxay ahaayeen in soddon qof ku dhow. 23 Markaasaa Samuu'eel wuxuu
cuntokariyihii ku yidhi, Qaybtii aan kuu dhiibay ee aan kugu idhi, Adigu ii hay, bal la
kaalay. 24 Markaasaa cuntokariyihii wuxuu soo qaaday garabkii iyo wixii ku yiilba, oo
wuxuu hor dhigay Saa'uul. Oo Samuu'eelna wuxuu yidhi, Bal eeg wixii laguu kaydiyey,
haddaba hortaada dhigo oo cun, waayo, waa laguu hayay ilaa wakhtigii la qawimay,
oo anigu waxaan idhi, Dadka waan marti qaaday. Markaasuu Saa'uul maalintaas wax
la cunay Samuu'eel. 25 Oo markay ka soo degeen meeshii sare, oo ay magaaladii soo
galeen, wuxuu Saa'uul kula sheekaystay guri dushiis. 26 Oo waxay kaceen aroor hore, oo
markii waagu soo kaahay, Samuu'eel ayaa Saa'uul gurigii dushiisa uga yeedhay, oo ku
yidhi, Kac aan ku diree. Markaasaa Saa'uul kacay, oo isaga iyo Samuu'eelba dibadday
u baxeen. 27 Oo markay ka sii dhaadhacayeen magaalada darafkeeda, Samuu'eel ayaa
Saa'uul ku yidhi, Midiidinka u sheeg inuu inaga sii hor maro, (markaasuu isna ka hor
maray,) laakiinse adigu istaag haatan, aan erayga Ilaah ku maqashiiyee.

10

1 Markaasaa Samuu'eel wuxuu qaaday weel saliid ah, kolkaasuu madaxiisii ku
shubay, oo intuu dhunkaday ayuu yidhi, Sow Rabbigu kuuma subkin inaad amiir u
ahaatid dhaxalkiisa? 2 Maanta markaad iga tagto, waxaad laba nin ka heli doontaa
qabriga Raaxeel agtiisa, kaasoo ku yaal soohdinta reer Benyaamiinka Selsax ku jira,
oo waxay kugu odhan doonaan, Dameerihii aad soo doontay waa la helay, oo bal eeg,
aabbahaa dameerihii wuu ka dan baxay, oo adiga aawadaa buu ka fikirayaa, oo wuxuu
yidhi, Maxaan wiilkaygii u sameeyaa? 3 Oo halkaasna waad ka sii socon doontaa
oo waxaad iman doontaa geedka Taaboor, oo halkaasna waxaad kula kulmi doontaa
saddex nin oo u socota xagga Ilaah iyo ilaa Beytel; mid wuxuu sidaa saddex orgi oo
yaryar, mid kalena wuxuu sidaa saddex xabbadood oo kibis ah, kan kalena wuxuu
sidaa sibraar khamri ah. 4 Way ku salaami doonaan, oo waxay ku siin doonaan laba
xabbadood oo kibis ah, oo aad gacantooda ka guddoomi doonto. 5 Oo taas dabadeedna
waxaad iman doontaa buurta Ilaah, meeshaasoo ay joogaan ciidankii Falastiin, oo
waxay noqon doontaa markaad magaalada timaadid inaad la kulmi doonto guuto

nebiyo ah ee ka soo degaysa meesha sare iyagoo horta ku sita shareerad, iyo daf, iyo
biibiile, iyo kataarad, oo iyana wax bay sii sheegi doonaan. 6 Markaasaa Ruuxa Ilaah
si xoog leh kuugu soo degi doonaa, oo markaasaad iyaga wax la sii sheegi doontaa,
oo waxaad u beddelmi doontaa nin kale. 7 Haddaba markii calaamooyinkaasu ku
soo gaadhaan, waxaad samaysaa wixii ku soo gaadha oo dhanba, maxaa yeelay, Ilaah
baa kula jira. 8 Oo waxaad ku dhaadhacdaa, oo iga hor martaa xagga Gilgaal; oo bal
eeg, anna waan kuu iman doonaa, inaan bixiyo qurbaanno la gubo, iyo inaan bixiyo
qurbaanno nabaadiino. Toddoba maalmood waa inaad i sugtaa, ilaa aan kuu imaado
oo aan ku tuso waxaad samayn doonto.

Saa'uul Oo Laga Dhigay Boqor

9 Oo waxaa dhacday markuu dhabarka u jeediyey Samuu'eel, inuu Ilaah siiyey qalbi
kale, oo calaamooyinkaasi oo dhammuna maalintaasay wada ahaadeen.

10 Oo markay buurtii yimaadeen waxaa la kulmay guuto nebiyo ah, oo Ruuxii Ilaahna
si xoog leh ayuu ugu soo degay isagii, markaasuu dhexdoodii wax ka sii sheegay. 11 Oo
kuwii mar hore isaga yiqiin oo dhammu, markay arkeen inuu nebiyada wax la sii
sheegayo, ayaa dadkii midba kan kale ku yidhi, War waa maxay waxan ku dhacay
wiilkii Qiish? Saa'uulna ma nebiyaduu ka mid yahay? 12 Oo mid halkaas joogay ayaa
isna yidhi, Oo aabbahoodna waa kuma? Sidaas daraaddeed taasu waxay noqotay
maahmaah; Saa'uulna ma nebiyaduu ka mid yahay? 13 Oo markuu dhammeeyey
waxsheegiddii ayuu yimid meeshii sare.

14 Markaasaa Saa'uul adeerkiis wuxuu ku yidhi isagii iyo midiidinkiisiiba, War
xaggee baad tagteen? Markaasuu yidhi, Dameerihii baannu doonnay, oo markaannu
ogaannay inaan la helin ayaannu Samuu'eel u nimid. 15 Markaasaa Saa'uul adeerkiis
wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii sheeg wixii Samuu'eel idinku yidhi.
16 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu adeerkiis ku yidhi, Bayaan buu noogu sheegay in dameeri-
hii la helay. Laakiinse xagga waxa boqortooyadii ku saabsan Samuu'eel ka hadlay uma
uu sheegin.

17 Oo Samuu'eelna dadkii buu dhammaan isugu yeedhay xagga Rabbiga ilaa Mis-
faah; 18 oo wuxuu reer binu Israa'iil ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
sidaasuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow, anaa Masar idinka soo bixiyey oo anaa idinka
soo samatabbixiyey gacantii Masriyiinta, iyo kulli boqortooyooyinkii idin dulmay
gacantoodii oo dhan. 19 Laakiinse idinku maanta waad diiddeen Ilaahiinnii idinka
badbaadshay belaayooyinkiinnii iyo dhibaatooyinkiinnii oo dhan, oo waxaad isagii ku
tidhaahdeen, Maya, laakiinse boqor noo yeel. Haddaba Rabbiga hortiisa ku soo ururiya
qabiilooyinkiinna, iyo kumanyaalkiinna. 20 Sidaas aawadeed Samuu'eel wuxuu soo
dhoweeyey qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan, oo waxaa lala baxay qabiilkii reer
Benyaamiin. 21 Oo haddana wuxuu soo dhoweeyey qabiilkii reer Benyaamiin oo qoys
qoys ah, oo waxaa lala baxay qoyskii reer Matrii, oo waxaa kaloo lala baxay Saa'uul oo
ahaa ina Qiish; laakiinse markay doondooneen waa la waayay. 22 Sidaas daraaddeed
Rabbiga wax kalay sii weyddiiyeen, Weli ma waxaa jira nin kaloo halkan imanaya?
Oo Rabbiguna wuxuu ugu jawaabay, Bal eega, alaabta dhexdeeda ayuu ku dhuuntaye.
23 Oo intay ordeen ayay halkaas ka soo kexeeyeen, oo markuu dadkii soo dhex joogsa-
day, wuu ka dheeraa dadkii oo dhan garbihiisa iyo waxa ka sarreeyaba. 24 Markaasaa
Samuu'eel wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Ma aragtaan kan Rabbigu doortay inaan
mid la mid ahu dadka ku jirin? Kolkaasaa dadkii oo dhammu dhawaaqeen oo waxay
yidhaahdeen, Boqorku ha noolaado.

25 Kolkaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii u sheegay sida boqortooyada xaalkeedu noqon
doono, oo buug buuna ku qoray, oo Rabbiga hortiisa dhigay. Samuu'eelna markaasuu
dadkii oo dhan iska diray, oo nin waluba gurigiisii buu tegey. 26 Oo Saa'uulna wuxuu
tegey gurigiisii oo Gibecaah ku yiil; oo waxaa raacay isagii rag geesiyo ah, oo qalbigooda

Ilaah taabtay. [27] Laakiinse kuwo waxmatarayaal ah ayaa waxay yidhaahdeen, Ninkanu
sidee buu noo badbaadin doonaa? Oo isagiina way quudhsadeen, oo hadiyadna uma ay
keenin. Laakiinse isagu wuu iska aamusay.

11

Saa'uul Oo Badbaadiyey Magaaladii Yaabeesh

[1] Markaasaa waxaa soo kacay Naaxaash oo ahaa reer Cammoon, oo wuxuu soo
ag degay Yaabeesh Gilecaad. Oo dadkii Yaabeesh oo dhammu waxay Naaxaash ku
yidhaahdeen, Axdi nala dhigo oo annana waannu kuu adeegaynaa. [2] Markaasaa
Naaxaash oo ahaa reer Cammoon wuxuu iyagii ku yidhi, Sabab keliya ayaan axdi
idinkula samaysanayaa, taasuna waa anigoo isha midigta idinka wada bixiya si aan u
ceebeeyo reer binu Israa'iil oo dhan. [3] Markaasaa duqowdii reer Yaabeesh waxay isagii
ku yidhaahdeen, Bal toddoba maalmood na sug, aannu xuduudka reer binu Israa'iil oo
dhan wargeeyayaal u dirnee, oo dabadeedna haddii aannu wayno mid na badbaadiya,
waannu kuu imanaynaa. [4] Markaasaa wargeeyayaashii waxay yimaadeen Gibecaahdii
Saa'uul, oo erayadan ayay dadkii u sheegeen. Kolkaasaa dadkii oo dhammu codkoodii
kor u qaadeen oo wada ooyeen. [5] Oo bal eeg, waxaa yimid Saa'uul oo dibiyadii duurka
ka keenay, oo Saa'uulna wuxuu yidhi, Maxaa ku dhacay dadka oo ay la ooyayaan?
Markaasay u sheegeen hadalladii nimankii reer Yaabeesh. [6] Oo Saa'uulna markuu
maqlay hadalladaas ayaa Ruuxa Ilaah si xoog leh ugu soo degay, oo xanaaqiisiina
aad iyo aad buu u kululaaday. [7] Markaasuu wuxuu qaatay laba dibi oo intuu qalay
ayuu cad cad u kala jaray, oo intuu wargeeyayaal gacantood u dhiibay ayuu wada
gaadhsiiyey xuduudka reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu yidhi, Ku alla kii aan
Saa'uul iyo Samuu'eel soo raacin, sidaas oo kalaa dibidiisa loo geli doonaa. Markaasaa
waxaa dadkii ku soo dhacday cabsidii Rabbiga, oo waxay u soo baxeen sidii nin qudha.
[8] Markaasuu iyagii ku tiriyey Beseq, oo reer binu Israa'iil waxay ahaayeen saddex
boqol oo kun, oo raggii reer Yahuudahna waxay ahaayeen soddon kun. [9] Markaasay
waxay ku yidhaahdeen wargeeyayaashii yimid, Dadkii reer Yaabeesh Gilecaad wax-
aad ku tidhaahdaan, Berrito markii qorraxdu kulushahay ayaad samatabbixin heli
doontaan. Markaasaa wargeeyayaashii u yimaadeen oo u warrameen dadkii reer
Yaabeesh Gilecaad, oo iyana way farxeen. [10] Sidaas daraaddeed dadkii reer Yaabeesh
waxay yidhaahdeen, Berrito ayaannu idiin soo bixi doonnaa, oo waxaad nagu samayn
doontaan kulli wax alla wixii idinla wanaagsan. [11] Oo maalintii dambe Saa'uul wuxuu
dadkii ka dhigay saddex guuto; oo subaxdii hore ayay xeradii soo dhex galeen, oo waxay
reer Cammoon laynayeen tan iyo hadhkii, oo waxay ahaatay in intii hadhayna kala
firidhay, oo xataa laba iyagii ka mid ahu isma haysan.

Saa'uul Oo La Boqray

[12] Markaasaa dadkii waxay Samuu'eel ku yidhaahdeen, Waa ayo kii yidhi, Ma Saa'uul
baa na xukumaya? Nimankaas soo bixi aannu dilnee. [13] Kolkaasaa Saa'uul wuxuu
yidhi, Ninnaba maanta la dili maayo, waayo, maanta Rabbigu wuxuu samatabbixiyey
reer binu Israa'iil.

[14] Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii ku yidhi, Ina keena aynu Gilgaal tagnee oo
aynu halkaas boqortooyada ku cusboonaysiinnee. [15] Markaasaa dadkii oo dhammu
waxay tageen Gilgaal, oo Gilgaal ayay Saa'uul ku boqreen Rabbiga hortiisa, oo waxay
halkaas Rabbiga hortiisa ku bixiyeen qurbaanno nabaadiino, oo halkaasaa Saa'uul iyo
dadkii reer binu Israa'iil oo dhammu aad ugu farxeen.

12

Khudbaddii Samuu'eel

1 Samuu'eel wuxuu reer binu Israa'iil oo dhan ku yidhi, Bal eega, anigu waan maqlay
codkiinnii iyo wixii aad igu tidhaahdeen oo dhan, oo waxaan idiin yeelay boqor idiin
taliya. 2 Oo haatan, bal eega, boqorkii wuu idin hor socdaaye, oo anigu waan gaboobay,
waanan cirroobay; oo bal eega, wiilashaydiina way idinla joogaan, oo aniguna waxaan
idin hor socday tan iyo yaraantaydii. 3 Bal waa i kan. Rabbiga hortiisa igu markhaati
fura, iyo kan uu subkaday hortiisaba. Bal yaan dibigiisii ka qaatay? Amase bal yaan
dameerkiisii ka qaatay? Amase yaan dulmay? Amase yaan cadaadiyey? Kumaanse
gacantiisa laaluush ka qaatay si aan isu indhatiro daraaddeed? Hadday saas tahay
waan idiin celin. 4 Oo iyana waxay yidhaahdeen, Nama aad dulmin, namana aad
cadaadin, oo ninnaba gacantiisa waxba kama aad qaadan. 5 Markaasuu isna wuxuu
ku yidhi iyaga, Maanta Rabbigaa idinku marag ah, iyo kan uu subkaday, inaydnaan
waxba gacantayda ku helin. Oo iyana waxay yidhaahdeen, Haah, isagu waa ka
marag. 6 Markaasaa Samuu'eel wuxuu dadkii ku yidhi, Muuse iyo Haaruun waxaa
doortay Rabbiga, oo isagaa awowayaashiin ka soo saaray dalkii Masar. 7 Haddaba
bal joogsada inaan Rabbiga hortiisa idinkula hadlo wax ku saabsan falimihii Rabbiga
oo xaqa ahaa oo dhan, oo uu idiin sameeyey idinka iyo awowayaashiinba. 8 Markii
Yacquub Masar yimid, oo awowayaashiin Rabbiga u qayshadeen, kolkaasaa Rabbigu
soo diray Muuse iyo Haaruun, kuwaasoo awowayaashiin ka soo bixiyey Masar oo
halkan soo dejiyey. 9 Laakiinse way illoobeen Rabbigii Ilaahooda ahaa, markaasuu
wuxuu ka iibsaday oo gacanta u geliyey Siiseraa, oo ahaa sirkaalkii ciidanka Xaasoor,
oo wuxuu geliyey gacantii reer Falastiin, iyo gacantii boqorkii reer Moo'aab, wayna
la dirireen iyaga. 10 Markaasay Rabbiga u qayshadeen, oo yidhaahdeen, Waannu
dembaabnay, maxaa yeelay, waannu kaa tagnay, Rabbiyow, oo u adeegnay Bacaliim
iyo Cashtarod, laakiinse haatan naga samatabbixi gacanta cadaawayaashayada, oo
waannu kuu adeegi doonnaa. 11 Dabadeedna Rabbigu wuxuu soo diray Yerubbacal, iyo
Bedaan, iyo Yeftaah, iyo Samuu'eel, oo idinka samatabbixiyey gacantii cadaawayaashi-
innii dhan walba idinka jiray, oo ammaan baad ku degganaateen. 12 Oo markii aad
aragteen boqorkii Naaxaash ahaa oo reer Cammoon inuu idinku soo duulay, waxaad
igu tidhaahdeen, Maya, laakiinse waa inuu boqor noo taliyaa; markaasna waxaa boqor
idiin ahaa Rabbiga Ilaahiinna ah. 13 Haddaba bal eega boqorkii aad doorateen oo aad
i weyddiisateen, oo hadda bal eega, Rabbigu wuxuu idiin yeelay boqor idiin taliya.
14 Waa hagaag, haddii aad Rabbiga ka cabsataan oo aad u adeegtaan, oo aad codkiisa
maqashaan, oo aydnaan ku caasiyoobin amarka Rabbiga, oo aad idinka iyo boqorka
idiin taliyaaba ahaataan kuwo raacaya Rabbiga Ilaahiinna ah. 15 Laakiinse haddii
aydnaan dhegaysan codka Rabbiga, illowse aad ku caasiyowdaan amarka Rabbiga,
de markaas gacanta Rabbigu gees bay idinka ahaanaysaa, siday awowayaashiinba
uga ahayd. 16 Haddaba bal joogsada oo eega waxan weyn oo uu Rabbigu ku samayn
doono hortiinna. 17 Sow maanta ma aha maalintii sarreenka la gooynayay? Anigu
Rabbigaan baryayaa inuu soo diro onkod iyo roob; oo idinna markaasaad ogaan
doontaan oo arki doontaan inuu weyn yahay sharkiinna aad Rabbiga hortiisa ku
samayseen markaad boqor weyddiisateen. 18 Saas aawadeed Samuu'eel Rabbiguu
baryay, oo Rabbiguna maalintaasuu onkod iyo roob soo diray, oo dadkii oo dhammuna
aad iyo aad bay uga cabsadeen Rabbiga iyo Samuu'eelba. 19 Markaasaa dadkii oo
dhammu waxay Samuu'eel ku yidhaahdeen, Addoommadaada u bari Rabbiga Ilaa-
haaga ah, yaannan dhimanne, waayo, dembiyadayadii oo dhan waxaan ku darsannay
sharkan markaannu boqor weyddiisannay. 20 Oo Samuu'eelna wuxuu dadkii ku yidhi,
Ha cabsanina; xaqiiqa, waxaad samayseen sharkan oo dhan, laakiinse gees ha uga
leexanina Rabbiga lasocodkiisa, waxaadse ugu adeegtaan qalbigiinna oo dhan; 21 oo
gees ha uga leexanina, waayo, markaas waxaad raaci lahaydeen waxyaalo aan micne
lahayn ee aan waxba tari karin, waxna badbaadin karin, waayo, iyagu micne ma leh.

22 Maxaa yeelay, Rabbigu ka tegi maayo dadkiisa, magiciisa weyn aawadiis; maxaa
yeelay, Rabbiga way ka farxisay inuu dad idinka dhigto. 23 Oo haddana aniga xaggayga,
Ilaah ha iga fogeeyo inaan Rabbiga ku dembaabo, taasoo ah anoo joojinaya inaan idiin
duceeyo; laakiinse waxaan idin barayaa jidka wanaagsan oo qumman. 24 Laakiinse
idinku Rabbiga ka cabsada, oo si run ah qalbigiinna oo dhan ugu adeega; waayo, bal
ka fiirsada waxyaalaha waaweyn oo uu idiin sameeyey. 25 Laakiinse haddaad shar sii
samaysaan waa laydin baabbi'in doonaa idinka iyo boqorkiinnaba.

13

Samuu'eel Oo Canaantay Saa'uul

1 Saa'uul markuu reer binu Israa'iil boqorka u noqday wuxuu jiray soddon san-
nadood, oo wuxuu reer binu Israa'iil xukumayay laba sannadood. 2 Markaasaa Saa'uul
wuxuu reer binu Israa'iil ka dhex doortay saddex kun oo nin; oo laba kun waxay
Saa'uul la joogeen Mikmaash iyo buurtii Beytel, oo kunna wuxuu Yoonaataan la joogay
Gibecaahdii reer Benyaamiin; oo dadka intiisii kalena nin walba wuxuu u diray inuu
teendhadiisii tago. 3 Oo Yoonaataan wuxuu ku dhuftay xeradii ciidankii reer Falastiin
oo Gebac joogay, oo reer Falastiinna taas way maqleen. Oo Saa'uulna dalkii oo dhan
buu buun ugu dhuftay oo yidhi, Cibraaniyadu ha maqleen. 4 Oo reer binu Israa'iil oo
dhammu waxay maqleen in Saa'uul wax ku dhuftay xeradii ciidanka reer Falastiin,
iyo weliba in reer Falastiin ay karheen reer binu Israa'iil. Oo dadkiina dhammaantood
waxay Saa'uul ugu soo urureen Gilgaal.

5 Oo reer Falastiinna waxay isu soo urursadeen inay reer binu Israa'iil la diriraan,
oo waxayna ahaayeen soddon kun oo gaadhifardood, iyo lix kun oo fardooley ah, iyo
dad ah sida cammuudda taal badda xeebteeda. Oo intay soo dhowaadeen ayay degeen
Mikmaash, oo bari ka xigta Beytaawen. 6 Oo dadkii reer binu Israa'iilna markay arkeen
inay cidhiidhi ku jiraan, (waayo, dadku way dhibaataysnaayeen) markaasaa dadkii
waxay ku dhuunteen godad, iyo kayn, iyo dhagaxyo dhexdooda, iyo boholo, iyo hogag.
7 Oo haddaba Cibraaniyadii qaarkood waxay ka gudbeen Webi Urdun oo tageen ilaa
dalkii reer Gaad iyo Gilecaad; laakiinse Saa'uul weli wuxuu iska joogay Gilgaal, oo
dadkii oo dhammuna isagay daba galeen iyagoo gariiraya.

8 Oo toddoba maalmood buu sugayay, sidii wakhtigii Samuu'eel u qabtay uu ahaa,
laakiinse Samuu'eel ma iman Gilgaal, oo dadkiina way ka kala firdheen Saa'uul.
9 Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Halkan iigu keena qurbaanka la gubo, iyo qurbaan-
nada nabaadiinadaba. Markaasuu bixiyey qurbaankii la gubayay. 10 Oo markuu dham-
meeyey bixintii uu bixinayay allabariga la gubo, waxaa yimid Samuu'eel; markaasaa
Saa'uul u baxay inuu ka hor tago oo soo salaamo. 11 Markaasaa Samuu'eel wuxuu
ku yidhi, War maxaad samaysay? Oo Saa'uulna wuxuu yidhi, Maxaa yeelay, waxaan
arkay in dadkii iga kala firdhay, iyo inaad adiguna ku iman weyday maalmihii aan
ku ballannay, iyo in reer Falastiinna dhammaantood isku soo urursadeen Mikmaash
agteeda; 12 sidaas daraaddeed waxaan is-idhi, Haatan reer Falastiin waxay igu soo
weerari doonaan Gilgaal, anigoo aan Rabbiga raallinimo ka baryin. Taas aawadeed
ayaan isugu qasbay oo waan bixiyey allabariga la gubo. 13 Markaasaa Samuu'eel wuxuu
Saa'uul ku yidhi, Nacasnimo baad samaysay oo amarkii Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu
amray ma aad xajin. Haatan Rabbigu boqortooyadaaduu ku adkayn lahaa reer binu
Israa'iil weligeedba. 14 Laakiinse imminka boqortooyadaadu sii jiri mayso. Rabbigu
wuxuu doontay nin ah siduu qalbigiisu doonayo, oo Rabbiguna isaguu u doortay inuu
ahaado amiir dadkiisa u taliya, maxaa yeelay, adigu ma aadan xajin wixii Rabbigu kugu
amray.

[15] Markaasaa Samuu'eel kacay, wuuna ka baxay Gilgaal, oo xagga Gibecaahda reer
Benyaamiin buu tegey. Oo Saa'uulna markaasuu tiriyey dadkii isaga la jiray, oo waxay
noqdeen in ku dhow lix boqol oo nin.

Hubla'aantii Reer Binu Israa'iil

[16] Kolkaasaa Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataan, iyo dadkii iyaga la jirayba waxay
iska joogeen Gebacdii reer Benyaamiin, laakiinse reer Falastiin waxay degganaayeen
Mikmaash. [17] Markaasaa xeradii reer Falastiin waxaa ka soo baxay kuwo wax dhaca oo
saddex guuto ah, oo guuto waxay u leexatay xagga waddada Cofraah iyo xagga dalka
reer Shuucaal; [18] oo guuto kalena waxay u leexatay xagga waddada Beytxooroon, oo
guutadii hadhayna waxay u leexatay xagga waddada soohdinta kor ka soo dhawrta
dooxada Seboyim iyo xagga cidlada.
[19] Haddaba tumaal laguma arag dalka reer binu Israa'iil oo dhan; waayo, reer
Falastiin waxay isyidhaahdeen, Cibraaniyadu yaanay samaysan seefo iyo warmo.
[20] Laakiinse reer binu Israa'iil oo dhammu waxay xagga reer Falastiin u tageen in
nin waluba soo afaysto marashidiisii, iyo manjadiisii, iyo faaskiisii, iyo sabaraddiisii;
[21] oo weliba waxay lahaayeen wax lagu soofeeyo sabaradaha, iyo manjooyinka, iyo
faraleyada, iyo faasaska, iyo inay hagaajiyaan takiyadaba. [22] Sidaas daraaddeed maal-
intii dagaalka dadkii la jiray Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataanba midkoodna gacantiisa
lagama helin seef iyo waran toona, Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataan mooyaane.

Yoonaataan Oo Weeraray Reer Falastiin

[23] Oo ciidankii reer Falastiinna waxay u soo baxeen marinkii Mikmaash.

14

[1] Haddaba waxaa maalin dhacay inuu Yoonaataan ina Saa'uul ku yidhi ninkii
dhallinyarada ahaa oo hubkiisa u siday, Bal ina keen aan ciidanka reer Falastiin oo
xaggaas jooga u gudubnee. Laakiinse taas uma uu sheegin aabbihiis. [2] Oo Saa'uulna
wuxuu joogay Gibecaah darafkeeda, oo wuxuu hoos fadhiyey geed rummaanka ah
oo Migroon ku yaal; oo dadkii isaga la joogayna waxay ahaayeen in ku dhow lix
boqol oo nin, [3] iyo Axiiyaah oo ahaa ina Axiituub, oo Iikaboodna walaalkiis ahaa, ee
ahaa reer Fiinexaas ina Ceelii oo ahaa wadaadkii Rabbiga oo Shiiloh joogay, isagoo
eefod qaba. Oo dadkuna ma ogayn inuu Yoonaataan tegey. [4] Oo Yoonaataan marinkii
uu doonayay inuu uga gudbo ciidanka reer Falastiin waxaa dhinac kaga yiil buur
dhagax ah, dinaca kalena waxaa kaga yiil buur dhagax ah, oo middood magaceedu
wuxuu ahaa Boosees, oo tan kale magaceedana waxaa la odhan jiray Seneh. [5] Oo
buur waxay ku tiil xagga woqooyi oo Mikmaash ka horraysa, oo tan kalena waxay ku
tiil xagga koonfureed oo Gebacda horraysa. [6] Markaasaa Yoonaataan wuxuu ku yidhi
ninkii dhallinyarada ahaa oo hubkiisa u siday, Kaalay, oo ina keen aan xagga ciidanka
buuryoqabka ah u gudubnee, waayo, waxaa suurtowda in Rabbigu inoo shaqeeyo,
maxaa yeelay, Rabbiga waxba kama hor joogsan karaan inuu ku badbaadiyo kuwo
badan ama kuwo yarba. [7] Oo kii hubka u sidayna wuxuu ku yidhi, Wax alla waxa
qalbigaaga ku jira yeel, oo bal eeg, waan kula socdaa, oo sida qalbigaagu yahay weeye
kayguna. [8] Markaasaa Yoonaataan wuxuu yidhi, Bal eeg, nimanka xaggooda ayaynu
u gudbaynaa, oo isu muujinaynaa iyaga. [9] Oo haddii ay inagu yidhaahdaan, Jooga
halkiinna ilaa aannu idiin nimaadno, markaas waxaynu iska joogaynaa meesheenna,
oo una tegi mayno. [10] Laakiinse haddii ay inagu yidhaahdaan, Kaalaya oo soo fuula,
markaasaynu fuulaynaa, waayo, Rabbigu iyaga gacanteennuu soo geliyey, oo taasaa
calaamadii inoo ahaan doonta. [11] Oo labadoodiiba waxay isu muujiyeen ciidankii reer
Falastiin; markaasay kuwii reer Falastiin waxay yidhaahdeen, Bal eega Cibraaniyadii
waxay ka soo baxayaan godadkii ay ku dhuunteene. [12] Oo raggii ciidanku waxay

Yoonaataan iyo kii hubkiisa u siday ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Soo fuula, wax
baannu idin tusaynaaye. Markaasaa Yoonaataan wuxuu ku yidhi kii hubkiisa u siday,
Iga soo daba fuul, waayo, Rabbigu wuxuu iyaga soo geliyey gacanta reer binu Israa'iil.
13 Markaasaa Yoonaataan buurtii fantay, kii hubkiisa u sidayna wuu daba socday, oo
kuwii reer Falastiinna way ku hor dhaceen Yoonaataan, kii hubkiisa u sidayna wuu ka
daba laayay. 14 Yoonaataan iyo kii hubkiisa u siday intii ugu horraysay oo ay laayeen
waxay ahayd in ku dhow labaatan nin oo ay ku laayeen goob nus tacab ah.

Reer Binu Israa'iil Oo Ka Adkaaday Reer Falastiin

15 Oo cabsi weyn bay la qadhqadheen kuwii xerada ku jiray, iyo kuwii duurka
joogay iyo dadkii oo dhanba; oo xataa ciidankii, iyo waxdhacayaashuna way wada
gariireen, oo dhulkuna waa gariiray, haddana waxaa jiray gariir aad iyo aad u weyn.
16 Markaasaa Saa'uul waardiyayaashiisii Gibecaahdii reer Benyaamiin joogay wax
fiiriyeen, oo waxay arkeen dadkii badnaa oo kala firdhay oo xaggan iyo xaggaa u kala
yaacay.
17 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu dadkii isaga la jiray ku yidhi, Bal tiriya, oo eega kii inaga
tegey kuu yahay. Oo markay tiriyeen waxay arkeen inayan Yoonaataan iyo kii hubkiisa
u siday halkaas joogin. 18 Markaasaa Saa'uul wuxuu Axiiyaah ku yidhi, Sanduuqii Ilaah
halkan keen. Waayo, waagaas sanduuqa Ilaah wuxuu la jiray reer binu Israa'iil. 19 Oo
markuu Saa'uul la hadlayay wadaadkii, rabshaddii ku jirtay xerada reer Falastiin ayaa
sii adkaatay oo sii badatay; kolkaasaa Saa'uul wuxuu wadaadkii ku yidhi, Gacanta laab.
20 Markaasaa Saa'uul iyo dadkii la jiray oo dhammuba isa soo wada urursadeen, oo
waxay yimaadeen goobtii dagaalka. Oo bal eeg, nin walba seeftiisii waxay ku dhacday
saaxiibkiis, oo waxaa jiray baabba' aad u weyn. 21 Oo Cibraaniyadii markii hore la jiray
reer Falastiin, oo intay raaceen xerada la galay, iyagoo dalka ku wareegsan ka yimid,
xataa iyana way soo jeesteen, oo waxay ku darmadeen reer binu Israa'iilkii la jiray
Saa'uul iyo Yoonaataan. 22 Oo sidaas oo kalena kulli raggii reer binu Israa'iil oo mar
hore ku dhuuntay dalka buuraha leh oo reer Efrayim, iyana markii ay maqleen in reer
Falastiin carareen ayay soo raacdaysteen oo dagaalkii soo galeen. 23 Sidaasuu Rabbigu
maalintaas u badbaadiyey reer binu Israa'iil; oo dagaalkiina wuxuu u sii gudbay xagga
Beytaawen.

Yoonaataan Oo Cunay Malab

24 Oo maalintaas dadka reer binu Israa'iil way dhibaataysnaayeen; laakiinse Saa'uul
baa dadkii dhaariyey oo ku yidhi, Ilaa ay fiidkii noqoto, oo aan cadaawayaashayda ka
aarsado ninkii wax cuna inkaaru ha ku dhacdo. Haddaba dadkii cunto ma dhadhamin
innaba. 25 Oo dadkii oo dhammu waxay soo galeen duurkii, dhulkana waxaa yiil
malab. 26 Oo markii dadkii soo galay duurkii ayaa malabkii soo dareeray, laakiinse
ninna gacanta afka ma saarin, waayo, dadku waxay ka cabsadeen dhaartii. 27 Laakiinse
Yoonaataan ma uu maqlin markii aabbihiis dadka dhaarta ku amray, sidaas aawadeed
wuxuu soo fidiyey ushii gacanta ugu jirtay caaraddeedii, oo wuxuu daray malabkii,
markaasuu gacantii afka saaray; oo indhihiisiina aad bay u iftiimeen. 28 Markaasaa
dadkii mid ka mid ahu u jawaabay, oo ku yidhi, Aabbahaa dadka dhaar buu aad
ugu amray oo yidhi, Maanta ninkii wax cuna inkaaru ha ku dhacdo. Oo dadkiina
way itaal darnaayeen. 29 Markaasaa Yoonaataan wuxuu yidhi, Aabbahay isagaa dalka
dhibay, waan idin baryayaaye, bal eega sida indhahaygu u iftiimeen, maxaa yeelay,
in yar baan ka dhadhamiyey malabkan. 30 Haddaba intee bay ka sii fiicnaan lahayd
haddii dadku maanta ikhtiyaar wax uga cuni lahaayeen wixii ay cadaawayaashooda ka
dhaceen ee ay heleen? Waayo, hadday sidaas ahaan lahayd reer Falastiin dhexdooda
layn tan ka weyn baa ku dhici lahayd. 31 Oo maalintaas waxay reer Falastiin ku
laayeen ilaa Mikmaash iyo tan iyo Ayaaloon; oo dadkuna aad bay u itaal darnaayeen.

32 Oo dadkiina wixii ay dhaceen ayay ku boodeen, oo waxay qaateen ido iyo dibi iyo
weylo, oo dhulkay ku qasheen, markaasaa dadkii waxay cuneen hilibkii oo dhiig leh.
33 Dabadeedna waxaa loo sheegay Saa'uul, oo lagu yidhi, Bal eeg, dadku Rabbigay ku
dembaabaan, markay cunaan hilib dhiig leh. Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aad baad u
xadgudubteen, haddaba maanta ii soo giringiriya dhagax weyn. 34 Markaasaa Saa'uul
wuxuu yidhi, Dadka dhex gala, oo waxaad ku tidhaahdaan, Nin waluba halkan ha iigu
keeno dibigiisa, nin walubana laxdiisa, oo halkan ku gowraca oo cuna; oo Rabbiga
ha ku dembaabina intaad hilib dhiig leh cuntaan. Habeenkaas dadkii oo dhammu
nin waluba wuxuu keenay dibigiisii, kolkaasay halkaas ku gowraceen. 35 Markaasaa
Saa'uul wuxuu Rabbiga u dhisay meel allabari, oo taasuna waxay ahayd meeshii
allabariga ee ugu horraysay uu Rabbiga u dhiso.

36 Saa'uulna wuxuu yidhi, Ina keena aynu reer Falastiin raacdaysannee oo habeen-
nimo mirnee, oo tan iyo aroortii dhacnee, oo ninkoodna yeynan ka sii dayn. Oo
iyana waxay ku yidhaahdeen, Wax alla wixii kula wanaagsan samee. Markaasaa
wadaadkii wuxuu yidhi, Ina keena aynu Rabbiga u dhowaannee. 37 Markaasaa Saa'uul
Ilaah talo weyddiistay, oo wuxuu yidhi, Miyaan reer Falastiin raacdaystaa? Oo ma
doonaysaa inaad iyaga soo geliso gacanta reer binu Israa'iil? Laakiinse maalintaas
Ilaah uma uu jawaabin. 38 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Madaxda reer binu Israa'iil
oo dhammay, soo dhowaada, oo maanta dembiganu wuxuu ku jiray bal soo ogaada oo
soo eega. 39 Waayo, Rabbiga reer binu Israa'iil badbaadiya noloshiisaan ku dhaartaye,
xataa hadduu ku jiray wiilkayga Yoonaataan, hubaal kaasu wuu dhiman doonaa.
Laakiinse dadkii oo dhan laguma arag nin u jawaabay. 40 Markaasuu reer binu Israa'iil
oo dhan ku yidhi, Idinku dhan joogsada, aniga iyo wiilkayga Yoonaataanna dhanka
kale ayaannu joogsanaynaa. Dadkiina waxay Saa'uul ku yidhaahdeen, Wixii kula
wanaagsan samee. 41 Sidaas daraaddeed Saa'uul wuxuu ku yidhi Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil, Saamiga runta ah na tus. Oo wuxuu saamigii ku dhacay Yoonaataan
iyo Saa'uul, laakiinse dadkii way baxeen. 42 Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Noo
saami rida aniga iyo wiilkayga Yoonaataan. Dabadeedna saamigii wuxuu ku dhacay
Yoonaataan. 43 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu Yoonaataan ku yidhi, Bal ii sheeg waxaad
samaysay. Oo Yoonaataan wuu u sheegay oo ku yidhi, Xaqiiqa in yar oo malab ah ayaan
ku dhadhamiyey ushii gacanta iigu jirtay caaraddeedii; haddaba waa inaan dhintaa.
44 Markaasaa Saa'uul wuxuu ku yidhi, Ilaah saas iyo si ka sii daran ha sameeyo, waayo,
Yoonaataan, hubaal waa inaad dhimataa. 45 Oo dadkii waxay Saa'uul ku yidhaahdeen,
Yoonaataan oo badbaadadan weyn ku dhex sameeyey reer binu Israa'iil, ma inuu
dhintaa? Yaanay noqon; Rabbiga noloshiisaan ku dhaarannay ee waa inaan tin keliya
oo madaxiisu dhulka ku dhicin; waayo, isagu wuxuu maanta la shaqeeyey Ilaah.
Sidaasay dadkii u samatabbixiyeen Yoonaataan inuusan dhiman. 46 Markaasaa Saa'uul
wuxuu ka hadhay reer Falastiin raacdaysigoodii; oo reer Falastiinna meeshoodii bay
tageen.

47 Oo markii Saa'uul qabsaday boqortooyada reer binu Israa'iil wuxuu la diriray
kulli cadaawayaashiisii dhan kasta ka jiray, kuwaasoo ahaa reer Moo'aab, iyo reer
Cammoon, iyo reer Edom, iyo boqorradii reer Soobaah, iyo reer Falastiin; oo meel kasta
oo uu u jeestayba si xun buu ugu galay. 48 Oo isagu si xoog leh ayuu wax ku sameeyey, oo
wuxuu laayay reer Siiqlag oo reer binu Israa'iilna wuxuu ka samatabbixiyey gacantii
kuwii dhici jiray.

Qoyskii Saa'uul

49 Haddaba Saa'uul wiilashiisii waxay ahaayeen Yoonaataan iyo Yishwii, iyo Melki-
ishuuca; oo labadiisii gabdhoodna magacyadoodii waxay ahaayeen Meerab iyo Mi-
ikaal; tii curadda ahayd magaceedu wuxuu ahaa Meerab, tii yaraydna magaceeda

waxaa la odhan jiray Miikaal. [50] Oo naagtii Saa'uul magaceeduna wuxuu ahaa Axi-
ino'am, oo waxay ahayd ina Axiimacas; oo sirkaalkii ciidankiisana magiciisu wuxuu
ahaa Abneer, wuxuuna ahaa ina Neer, kaasoo ahaa Saa'uul adeerkiis. [51] Oo Qiishna
wuxuu ahaa Saa'uul aabbihiis; oo Neer oo ahaa Abneer aabbihiis isna wuxuu ahaa ina
Abii'eel.
[52] Oo intii Saa'uul noolaa oo dhan dagaal kulul oo reer Falastiin ka gees ah ayaa jiray.
Oo Saa'uulna markuu arko nin xoog leh, amase nin daran wuu qaadan jiray.

15

Boqornimadii Saa'uul Oo Rabbigu Diiday

[1] Markaasaa Samuu'eel wuxuu Saa'uul ku yidhi, Rabbigu wuxuu ii soo diray inaan
kuu subko inaad boqor u ahaatid dadkiisa reer binu Israa'iil; haddaba bal maqal codka
erayada Rabbiga. [2] Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iil markay
Masar ka soo baxeen, Camaaleq wuxuu ku sameeyey iyo siduu jidka ugu hor joogsaday
waan ogaaday. [3] Haddaba tag oo reer Camaaleq laa, oo waxay haystaan oo dhan wada
baabbi'i, oo iyaga innaba ha u tudhin, laakiinse wada laa nin iyo naag, iyo dhallaan iyo
caanonuugba, iyo dibi iyo ido, iyo geel iyo dameerroba. [4] Markaasaa Saa'uul dadkii u
yeedhay, oo Tela'iim buu ku tiriyey, oo waxay noqdeen laba boqol oo kun oo nin oo lug
ah, iyo toban kun oo nin ee reer Yahuudah ah. [5] Kolkaasuu Saa'uul yimid magaaladii
reer Camaaleq, oo dooxadii buu ugu soo dhuuntay. [6] Markaasaa Saa'uul wuxuu reer
Qeyn ku yidhi, Taga oo ka dhex baxa reer Camaaleq, yaanan idinku dhex baabbi'ine;
waayo, markii ay reer binu Israa'iil oo dhammu Masar ka soo baxeen waad u wada
roonaateen. Sidaas aawadeed reer Qeyn way ka dhex baxeen reer Camaaleq. [7] Oo
Saa'uul wuxuu reer Camaaleq ku laayay xagga Xawiilaah ilaa xagga Shuur, taasoo
ku taal Masar horteeda. [8] Oo boqorkii reer Camaaleq oo Agag ahaa isagoo nool buu
qabsaday, laakiinse dadkii kale oo dhan seef buu ku wada baabbi'iyey. [9] Laakiinse
Saa'uul iyo dadkiiba way reebeen Agag, iyo intii ugu wanaagsanayd oo dhan oo idihii,
iyo dibidii, iyo xoolihii shishislaa, iyo wanankii yaryaraa, iyo wixii wanaagsanaa oo
dhan; oo ma ay doonayn inay wada baabbi'iyaan; laakiinse waxay wada baabbi'iyeen
wixii la quudhsaday iyo intii liidatay oo dhan.
[10] Markaasaa Samuu'eel waxaa u yimid Eraygii Rabbiga oo ku leh, [11] Waxaan ka
qoomamoonayaa inaan Saa'uul boqor ka dhigay; waayo, lasocodkaygii dib buu uga
noqday, oo mana uu oofin amarradaydii. Oo Samuu'eelna wuu cadhooday oo habeenkii
oo dhan Rabbiguu u qaylinayay. [12] Markaasaa Samuu'eel aroor hore kacay, oo wuxuu
damcay inuu Saa'uul ka hor tago; oo waxaa Samuu'eel loo sheegay oo lagu yidhi,
Saa'uul baa yimid Karmel, oo bal eeg, halkaas tiir xusuus ah ayuu ka taagtay, oo intuu
wareegay ayuu gudbay, oo Gilgaal ku dhaadhacay. [13] Oo Samuu'eelna Saa'uul buu u
yimid; markaasaa Saa'uul ku yidhi isagii, Rabbigu ha ku barakeeyo; anigu amarkii
Rabbiga waan oofiyey. [14] Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi, Haddaba waa maxay
micneheedu cidan idaha ee aan dhegahayga ku maqlayaa, iyo cida dibida ee aan
maqlayaa? [15] Oo Saa'uulna wuxuu yidhi, Reer Camaaleq bay ka keeneen; waayo, dadku
waxay u reebeen intii ugu wanaagsanayd ee idihii iyo dibidii inay allabari ugu bixiyaan
Rabbiga Ilaahaaga ah; intii kalese dhammaantood waannu baabbi'innay. [16] Markaasaa
Samuu'eel wuxuu Saa'uul ku yidhi, Bal sug, oo anna waxaan kuu sheegayaa wixii
Rabbigu xalay igu yidhi. Markaasuu yidhi, Bal ii sheeg. [17] Markaasaa Samuu'eel
wuxuu yidhi, In kastoo aad isla yarayd, sow madax lagaagama dhigin qabiilooyinka
reer binu Israa'iil? Oo Rabbigu waa kuu subkay inaad ahaato boqor u taliya reer binu
Israa'iil; [18] oo Rabbigu sodcaal buu kuu diray, oo kugu yidhi, Tag oo wada baabbi'i
dembilayaasha reer Camaaleq, oo la dirir ilaa ay baabba'aan. [19] Haddaba maxaad
Rabbiga codkiisa u addeeci weyday, oo aadse ugu boodday wixii la dhacay, oo maxaad

u samaysay wixii Rabbiga hortiisa sharka ku ahaa? [20] Markaasaa Saa'uul wuxuu
Samuu'eel ku yidhi, Waan addeecay Rabbiga codkiisii, oo waxaan maray jidkii Rabbigu
igu diray, oo Agag oo ah boqorkii reer Camaaleq ayaan keenay, oo reer Camaaleqna
dhammaan waan wada baabbi'iyey. [21] Laakiinse dadkii wax bay ka qaateen xoolihii
la dhacay ee ahaa ido iyo dibi, iyo waxyaalihii khaaska ahaa ee la nidray inay Gilgaal
allabari ugu bixiyaan Rabbiga Ilaahaaga ah. [22] Markaasaa Samuu'eel yidhi, Rabbigu
miyuu aad ugu farxaa qurbaanno la gubo iyo allabaryo, siduu ugu farxo in codka
Rabbiga la addeeco? Bal eeg, addeeciddu waa ka wanaagsan tahay allabariga, maqlid-
duna waa ka wanaagsan tahay baruurta wananka. [23] Waayo, caasinimadu waxay la
mid tahay dembiga sixirka, madaxadaygguna wuxuu la mid yahay shar iyo sanam
caabudidda. Waxaad diidday Eraygii Rabbiga, oo sidaas daraaddeed isna wuxuu kuu
diiday inaad boqor sii ahaatid. [24] Markaasaa Saa'uul wuxuu Samuu'eel ku yidhi,
Waan dembaabay, waayo, amarkii Rabbiga, iyo erayadaadiiba waan ku xadgudbay,
maxaa yeelay, dadkii baan ka cabsaday, codkoodiina waan addeecay. [25] Haddaba
waan ku baryayaaye dembigayga iga cafi, oo mar kale ila noqo, aan Rabbiga soo
caabudee. [26] Oo Samuu'eelna wuxuu Saa'uul ku yidhi, Kula noqon maayo, waayo,
Eraygii Rabbigaad diidday, oo Rabbigaana kuu diiday inaad sii ahaatid boqor reer binu
Israa'iil u taliya. [27] Oo markii Samuu'eel ka jeestay oo uu damcay inuu tago, ayuu
qabsaday darafkii khamiiskiisa, wuuna dillaacay. [28] Markaasaa Samuu'eel isagii ku
yidhi, Maanta Rabbigu boqortooyadii reer binu Israa'iil buu kaa dillaaciyey, wuxuuna
siiyey mid deriskaaga ah oo kaa sii wanaagsan. [29] Kan xoogga reer binu Israa'iil ahna
been sheegi maayo, qoomamaynna maayo; waayo, isagu ma aha nin qoomamooda.
[30] Markaasuu yidhi, Waan dembaabay; haddaba waan ku baryayaaye, igu murwee
duqowda dadkayga hortooda, iyo reer binu Israa'iil hortooda, oo mar kale ila noqo
aan Rabbiga Ilaahaaga ah soo caabudee. [31] Haddaba Samuu'eel mar kaluu Saa'uul la
noqday, oo Saa'uulna Rabbiguu soo caabuday. [32] Markaasaa Samuu'eel wuxuu yidhi,
Halkan iigu keena boqorka reer Camaaleq ee Agag ah. Kolkaasaa Agag u yimid isagoo
qalbi san. Oo wuxuu yidhi, Hubaal geerida qadhaadhkeedii waa i dhaafay. [33] Oo
Samuu'eelna wuxuu ku yidhi, Sida seeftaadu dumarka u ilmo tirtay, saasoo kalay
hooyadaana dumarka dhexdiisa ugu ilmola'aan doontaa. Oo Samuu'eelna Agag ayuu
cad cad ugu jarjaray Gilgaal dhexdeeda Rabbiga hortiisa.
[34] Markaasaa Samuu'eel Raamaah tegey; oo Saa'uulna wuxuu tegey xaggii gurigiisii
oo ku yiil Gibecaahdii Saa'uul. [35] Samuu'eelna mar dambe uma iman inuu Saa'uul soo
arko ilaa maalintii uu dhintay; laakiin Samuu'eel baa Saa'uul u ooyay; oo Rabbiguna
wuxuu ka qoomamooday inuu Saa'uul ka dhigay boqor u taliya reer binu Israa'iil.

16

Samuu'eel Oo Subkay Daa'uud

[1] Markaasaa Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku yidhi, War ilaa goormaad Saa'uul u
ooyaysaa, adigoo og inaan u diiday inuu reer binu Israa'iil boqor u ahaado? Haddaba
geeskaaga saliid ka buuxso oo tag, waxaan kuu dirayaa Yesay oo ah reer Beytlaxam;
waayo, boqor baan wiilashiisa ka dhex doortay. [2] Oo Samuu'eelna wuxuu yidhi, Sidee
baan u tegi karaa? Waayo, haddii Saa'uul taas maqlo wuu i dili doonaa. Oo Rabbiguna
wuxuu ku yidhi, Waxaad kaxaysataa qaalin lo' ah, oo waxaad tidhaahdaa, Waxaan u
imid inaan Rabbiga allabari u bixiyo. [3] Oo Yesay allabariga ugu yeedh, waanan ku tusi
doonaa waxaad samayn doonto; oo waxaad ii subagtaa kii aan kuu magacaabo. [4] Oo
Samuu'eelna wuxuu Rabbigu kala hadlay ayuu sameeyey, wuxuuna yimid Beytlaxam.
Oo odayaashii magaaladuna way ka hor tageen, iyagoo gariiraya, oo waxay ku yid-
haahdeen, Nabad ma u timid? [5] Markaasuu yidhi, Haah, nabad baan u imid, waxaanan
u imid inaan Rabbiga allabari u bixiyo. Haddaba isa soo daahiriya, oo kaalaya, meesha

allabariga ii raaca. Markaasuu wuxuu daahirshay Yesay iyo wiilashiisii, dabadeedna
meeshii allabariga buu ugu yeedhay. 6 Oo markay yimaadeen wuxuu fiiriyey Elii'aab,
oo yidhi, Hubaal kii Rabbigu subkaday ayaa hortiisa jooga. 7 Markaasaa Rabbigu
wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Ha fiirin soojeedkiisa, ama dhererkiisa, maxaa yeelay,
waan diiday isaga. Rabbigu wax uma arko sida dadku wax u arko, waayo, dadku
wuxuu fiiriyaa muuqashada dusha, Rabbiguse qalbiguu fiiriyaa. 8 Markaasaa Yesay u
yeedhay Abiinaadaab, oo soo mariyey Samuu'eel hortiisa, Samuu'eelna wuxuu yidhi,
Rabbigu kanna ma uu dooran. 9 Oo haddana Yesay wuu soo hor mariyey Shammaah.
Oo wuxuu yidhi, Rabbigu kanna ma dooran. 10 Yesayna wuxuu Samuu'eel soo hor
mariyey toddoba wiilashiisii ka mid ah. Markaasaa Samuu'eel wuxuu Yesay ku yidhi,
Rabbigu kuwan ma dooran. 11 Samuu'eelna wuxuu Yesay ku yidhi, War carruurtaadii
halkan ma wada joogaan? Markaasuu yidhi, Weli waxaa hadhay kii ugu yaraa, oo
idahuu ilaalinayaa. Oo haddana Samuu'eel wuxuu Yesay ku yidhi, Cid u dir oo keen;
waayo, innagu fadhiisan mayno jeeruu halkan yimaado. 12 Markaasuu u cid diray, oo
soo geliyey. Oo isna wuxuu ahaa mid cas, oo soojeed qurxoon, oo midabkiisuna aad
u wanaagsan yahay. Markaasaa Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Kac, oo subag,
waayo, kanu waa isagii. 13 Markaasaa Samuu'eel qaaday geeskii saliiddu ku jirtay,
wuuna ku subkay isagoo walaalihiis dhex jooga; oo maalintaas intii ka dambaysay
Ruuxii Rabbigu aad buu ugu soo degay Daa'uud. Dabadeedna Samuu'eel wuu kacay,
oo Raamaah buu tegey.

Daa'uud Oo U Adeegayaa Saa'uul

14 Haddaba Ruuxii Rabbigu Saa'uul wuu ka tegey, oo ruux shar leh oo xagga Rab-
biga ka yimid ayaa dhibay isagii. 15 Markaasaa Saa'uul addoommadiisii waxay ku
yidhaahdeen, Bal eeg, haatan waxaa ku dhibaya ruux shar leh oo xagga Ilaah ka yimid.
16 Sayidkayagow, nagu amar annagoo ah addoommadaada ku hor jooga inaannu kuu
doondoonno nin aad kataaradda u yaqaan; oo markuu ruuxa sharka leh ee xagga Ilaah
ka yimid kugu soo dego, ayuu kataaradda garaaci doonaa, waanad bogsan doontaa.
17 Markaasaa Saa'uul wuxuu addoommadiisii ku yidhi, Ii doona nin aad u yaqaan, oo ii
keena. 18 Dabadeedna raggii dhallinyarada ahaa midkood ayaa ku jawaabay oo yidhi,
Waxaan arkay Yesayga reer Beytlaxam wiil uu dhalay oo aad u yaqaan sida kataaradda
lagu dhufto oo ah nin xoog leh oo dagaalyahan ah, codkarna ah, oo suurad qurxoon,
oo weliba Rabbiguna wuu la jiraa. 19 Sidaas daraaddeed Saa'uul wargeeyayaal buu u
diray Yesay oo ku yidhi, Wiilkaaga Daa'uud oo idaha ilaalinaya ii soo dir. 20 Markaasaa
Yesay wuxuu soo kexeeyey dameer ku raran kibis iyo sibraar khamri ah, iyo orgi yar, oo
Saa'uul buu u diray. Wuxuuna ugu sii dhiibay wiilkiisii Daa'uud. 21 Markaasaa Daa'uud
Saa'uul u yimid, oo hortiisuu soo istaagay, oo isna aad buu u jeclaaday Daa'uud, oo
wuxuu Saa'uul u noqday kii hubka u siday. 22 Kolkaasaa Saa'uul farriin u diray Yesay
oo ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ii daa Daa'uud, hortayda ha joogee, waayo, isagu aad
buu iiga farxiyey. 23 Oo markuu ruuxii sharka lahaa ee xagga Ilaah ka yimid Saa'uul ku
soo degay ayaa Daa'uud qaatay kataaraddiisii, oo garaacay, dabadeedna Saa'uul wuu
qaboobay, wuuna bogsaday, oo ruuxii sharka lahaana waa ka tegey.

17

Daa'uud Iyo Goli'ad

1 Haddaba reer Falastiin waxay soo wada ururiyeen ciidammadoodii oo dagaal isu
diyaariyey, oo waxay dhammaantood ku soo wada urureen Sokoh, oo ay reer Yahuudah
leeyihiin, oo waxay soo degeen Efes Dammiim oo u dhexaysa Sokoh iyo Caseeqaah.
2 Markaasay Saa'uul iyo raggii reer binu Israa'iilna isa soo wada urursadeen, oo waxay
soo degeen dooxada Eelaah, oo isu diyaariyeen inay la dagaallamaan reer Falastiin.

3 Oo reer Falastiin waxay soo istaageen buur dhinac ah, reer binu Israa'iilna waxay
soo istaageen buur dhinacii kale ah; oo waxaana labada qolo u dhexaysay dooxo. 4 Oo
waxaa xeradii reer Falastiin ka soo baxay nin tiirri ah oo magiciisa la yidhaahdo Goli'ad,
oo reer Gad ah oo dhererkiisuna wuxuu ahaa lix dhudhun iyo taako. 5 Oo waxaa
madaxiisa u saarnaa koofiyad naxaas ah, dhar bir ahna wuu huwanaa, oo dharka
miisaankiisuna wuxuu ahaa shan kun oo sheqel oo naxaas ah. 6 Oo lugahana waxaa
ugu xidhnaa naxaas, garbaha dhexdoodana naxaas kale. 7 Oo samayda warankiisuna
waxay le'ekayd dharsameeyaha looxiisa, oo miisaanka afka warankiisuna wuxuu ahaa
lix boqol oo sheqel oo bir ah; oo waxaana hor socday gaashaansidihiisii. 8 Oo intuu soo
istaagay ayuu ku qayliyey ciidammadii reer binu Israa'iil, oo ku yidhi, War maxaad ugu
soo baxdeen oo aad dagaal isugu soo diyaariseen? Sow anigu ma ihi reer Falastiin,
idinna ma ihidin addoommadii Saa'uul? Haddaba nin iska soo doorta, oo isna ha ii
soo dhaadhaco. 9 Oo hadduu awoodo inuu ila diriro oo i dilo, markaas waxaan idiin
noqonaynaa addoommadiinnii; laakiinse haddaan ka adkaado oo dilo isaga, markaas
waxaad noo noqonaysaan addoommo oo waad noo adeegaysaan. 10 Oo kii reer Falastiin
wuxuu yidhi, Ciidammada reer binu Israa'iilow, car, maanta ii soo dira nin ila dirira.
11 Oo Saa'uul iyo reer binu Israa'iil oo dhammu markay maqleen erayadii reer Falastiin
way nexeen, aad bayna u cabsadeen.

12 Haddaba Daa'uud wuxuu ahaa wiil uu dhalay nin reer Efraad ah oo deggan
Beytlaxamta reer Yahuudah, oo magiciisana la yidhaahdo Yesay; oo isna wuxuu lahaa
siddeed wiil; oo ninkaasuna wuxuu ahaa nin duq ah oo joogay wakhtigii Saa'uul, oo
dadkana aad buu ugu dhex gaboobay. 13 Oo Yesay saddexdiisii wiil oo waaweynayd
waxay Saa'uul u raaceen xagga dagaalka; oo saddexdiisii wiil oo dagaalka tagtay
magacyadoodii waxay ahaayeen Elii'aab kii curadka ahaa, iyo Abiinaadaab oo ku xigay,
iyo kan saddexaad oo Shammaah ahaa. 14 Oo Daa'uudna wuxuu ahaa kii ugu yaraa;
saddexdii ugu waaweynaydna waxay raaceen Saa'uul. 15 Daa'uudna hadba Saa'uul
wuu ka tegi jiray, wuuna ku soo noqon jiray, inuu idaha aabbihiis Beytlaxam ku daajiyo
aawadeed. 16 Oo kii reer Falastiinna wuu soo dhowaan jiray subax iyo fiidba, oo wuxuu
ismuujiyey afartan maalmood.

17 Markaasaa Yesay wuxuu wiilkiisii Daa'uud ku yidhi, Waxaad walaalahaa u qaad-
daa eefaah hadhuudhkan duban ah, iyo tobankan xabbadood ee kibista ah, oo haddiiba
xeradii u qaad oo walaalahaa u gee, 18 oo tobankan xabbadood ee burcadka ahna
waxaad u geeysaa kun-u-taliyahooda, oo soo eeg sida walaalahaa xaalkoodu yahay,
warkooda oo xaqiiqa ahna ii keen. 19 Haddaba Saa'uul, iyo iyagii, iyo raggii reer
binu Israa'iil oo dhammu, waxay joogeen dooxadii Eelaah, iyagoo reer Falastiin la
diriraya. 20 Markaasaa Daa'uud aroor hore kacay, oo wuxuu idihii kaga tegey mid
dhawra; dabadeedna intuu tegey ayuu qaaday wixii Yesay ku amray. Markaasuu yimid
meeshii gaadhifardoodku tubnaa, intii ciidankii goobta dagaalka u baxayay ay dirirta u
qaylinayeen. 21 Oo reer binu Israa'iil iyo reer Falastiin dagaal bay isugu soo diyaariyeen,
iyadoo ciidanba ciidanka kale ka gees yahay. 22 Oo Daa'uud wuxuu alaabtiisii kaga
tegey kii alaabta dhawrayay gacantiisii, wuuna ku orday ciidankii, oo intuu walaalihiis
u tegey ayuu salaamay. 23 Oo intuu walaalihiis la hadlayay, bal eeg, waxaa soo baxay
tiirrigii reer Falastiin ee Gad ka yimid, ee magiciisa Goli'ad la odhan jiray, isagoo ka
soo dhex baxay safafkii reer Falastiin, oo wuxuu ku hadlay erayadiisii hore oo kale;
Daa'uudna taas wuu maqlay. 24 Oo raggii reer binu Israa'iil oo dhammu markii ay
ninkii arkeen ayay ka carareen, aad bayna uga cabsadeen. 25 Oo raggii reer binu
Israa'iilna waxay yidhaahdeen, War ma aragteen ninkan soo baxay? Hubaal wuxuu
u soo baxay inuu reer binu Israa'iil careeyo; oo waxay noqon doontaa in ninkii isaga
dila uu boqorku taajir ka dhigi doono oo maal badan siin doono; gabadhiisuuna siin
doonaa, oo reerka aabbihiisna ku dhex xorayn doonaa reer binu Israa'iil. 26 Markaasaa

Daa'uud raggii dhinaciisa taagnaa la hadlay, oo ku yidhi, Ninkii dila midkan reer
Falastiin, oo ceebta ka qaada reer binu Israa'iil, maxaa lagu samayn doonaa? Oo bal
yuu yahay buuryoqabkan reer Falastiin ee Ilaaha nool ciidammadiisa caraysan karaa?
27 Oo dadkiina waxay ugu jawaabeen, oo ku yidhaahdeen, Sidan baa lagu samayn
doonaa ninkii dila. 28 Oo markuu ragga la hadlayay Elii'aab oo ahaa walaalkiisii ugu
weynaa ayaa maqlay, oo Elii'aabna aad buu ugu cadhooday Daa'uud oo wuxuu ku
yidhi, War maxaad u soo dhaadhacday? Oo bal yaad uga soo kacday xayntii idaha
ahayd oo cidlada joogtay? Anigu waan aqaan kibirkaaga, iyo xumaanta qalbigaaga
ku jirta, waayo, waxaad u timid inaad dagaalka fiirsato. 29 Markaasaa Daa'uud ku
yidhi, Bal maxaan haatan sameeyey? Sow hadal uun ma aha? 30 Markaasuu isagii
uga jeestay mid kale, oo sidii oo kaluu kula hadlay; oo dadkiina sidii hore oo kalay
ugu jawaabeen. 31 Oo erayadii Daa'uud ku hadlay markii la maqlay ayaa Saa'uul loo
warramay, oo isna wuu u soo cid diray. 32 Oo Daa'uudna wuxuu Saa'uul ku yidhi,
Ninna yuusan u cabsan isaga aawadiis; anoo addoonkaaga ah ayaan u tegi doonaa
oo la diriri doonaa midkan reer Falastiin. 33 Oo Saa'uulna wuxuu Daa'uud ku yidhi,
Adigu ma awoodid inaad la dirirto midkan reer Falastiin, waayo, waxaad tahay wiil
yar, isna dagaalyahan buu ahaa tan iyo yaraantiisii. 34 Oo Daa'uudna wuxuu Saa'uul
ku yidhi, Anoo addoonkaaga ah waxaan hayn jiray idaha aabbahay, oo haddii libaax
ama orso yimaado, oo idaha nayl yar ka qaato, 35 waan ka daba ordi jiray, oo intaan
wax ku dhufto ayaan afkiisa ka soo bixin jiray; oo hadduu igu soo boodana intaan
gadhka ku dhego ayaan dili jiray. 36 Anoo addoonkaaga ah libaaxii iyo orsadiiba waan
dilay; oo midkan reer Falastiin oo buuryoqabka ahuna iyagoo kaluu noqon doonaa,
waayo, wuxuu careeyey ciidammadii Ilaaha nool. 37 Oo Daa'uud wuxuu haddana yidhi,
Rabbiga iga samatabbixiyey ciddiyihii libaaxa iyo ciddiyihii orsada ayaa haddana
iga samatabbixin doona gacanta midkan reer Falastiin. Markaasaa Saa'uul wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Tag, Rabbigu ha kula jiree. 38 Markaasaa Saa'uul Daa'uud u xidhay
dharkiisii, oo madaxiisana u saaray koofiyad naxaas ah, oo wuxuu kaloo huwiyey
dhar bir ah. 39 Oo Daa'uudna seeftii buu ku kor xidhay dharkiisii, oo wuxuu isku
dayay inuu socdo, waayo, ma uu tijaabin. Markaasaa Daa'uud wuxuu Saa'uul ku
yidhi, Kuwan kuma socon karo; waayo, ma aanan tijaabin. Markaasaa Daa'uud iska
dhigay. 40 Wuxuuse gacanta ku qaatay ushiisii, oo biyo mareenkuu ka sii doortay
shan dhagax oo siman, oo wuxuu ku ritay kolaygii adhijirka ee uu haystay, kaasoo
ahaa qandigiisii, oo wadhafkiisiina gacantuu ugu jiray; markaasuu u soo dhowaaday
ninkii reer Falastiin. 41 Oo ninkii reer Falastiinna Daa'uud buu u soo dhowaaday;
ninkii gaashaanka u sidayna wuu hor socday. 42 Oo markii kii reer Falastiin wax
fiiriyey, wuxuu arkay Daa'uud, wuuna quudhsaday; waayo, wuxuu ahaa wiil yar
uun, oo cas, oo soojeed qurxoon. 43 Markaasaa kii reer Falastiin wuxuu Daa'uud ku
yidhi, War anigu ma eey baan ahay waadiga ulo ii soo qaataye? Oo kii reer Falastiin
Daa'uud buu ku habaaray magacyadii ilaahyadiisii. 44 Kii reer Falastiinna wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Ii kaalay oo hilibkaagaan siin doonaa haadka hawada iyo dugaagga
duurka. 45 Markaasuu Daa'uud kii reer Falastiin ku yidhi, Adigu waxaad ii soo qaadatay
seef iyo waran iyo hoto; aniguse waxaan kuula imid magaca Rabbiga ciidammada,
kaasoo ah Ilaaha ciidammada reer binu Israa'iil ee aad caraysiisay. 46 Maanta Rabbigu
gacantayduu ii soo kaa gelin doonaa; waanan ku dili doonaa, oo madaxaanan kaa gooyn
doonaa; oo maanta meydka reer Falastiin ciidankooda waxaan siin doonaa haadka
hawada, iyo dugaagga dhulka, si dunida oo dhammu ay u ogaato in Ilaah ku dhex jiro
reer binu Israa'iil; 47 iyo si uu shirkan oo dhammu u ogaado inaan Rabbigu wax ku
badbaadin seef iyo waran; waayo, dagaalka Rabbigaa leh, oo gacantayaduu idinku soo
ridi doonaa. 48 Oo markii kii reer Falastiin soo kacay oo uu u soo dhowaaday inuu
Daa'uud ka hor tago, ayaa Daa'uud soo dhaqsaday oo ku soo orday xaggii ciidanka

inuu ka hor tago kii reer Falastiin. 49 Markaasaa Daa'uud gacanta geliyey kolaygiisii,
oo dhagax kala soo baxay, oo intuu wadhfiyey ayuu kii reer Falastiin wejiga kaga
dhuftay, oo dhagaxiina wejigiisuu dalaq yidhi, markaasuu dhulka afgembi ugu dhacay.
50 Sidaasuu Daa'uud kii reer Falastiin kaga adkaaday wadhaf iyo dhagax, oo wuu ku
dhuftay, wuuna dilay; laakiinse Daa'uud gacanta seefu uguma jirin. 51 Markaasaa
Daa'uud orday oo ag istaagay kii reer Falastiin, oo wuxuu ka qaatay seeftiisii, oo galkii
ka soo bixiyey, oo intuu ku bireeyey ayuu madaxiina kaga gooyay. Oo kuwii reer
Falastiinna markay arkeen in tiirrigoodii dhintay ayay carareen. 52 Markaasay raggii
reer binu Israa'iil iyo raggii reer Yahuudah kaceen oo qayliyeen oo waxay eryadeen
reer Falastiin, tan iyo dooxadii iyo ilaa irdaha Ceqroon. Oo dhaawicii reer Falastiinna
waxay ku dhaceen jidka Shacarayim, iyo tan iyo Gad iyo ilaa Ceqroon. 53 Oo reer
binu Israa'iilna way ka noqdeen reer Falastiinkii ay eryanayeen, oo xeradoodiina way
dhaceen. 54 Markaasaa Daa'uud madaxii kii reer Falastiin qaaday, oo Yeruusaalem
keenay, laakiinse hubkiisii teendhadiisuu dhigay.
55 Oo Saa'uulna markuu arkay Daa'uud oo u baxaya kii reer Falastiin ayuu Abneer oo
ahaa sirkaalkii ciidanka ku yidhi, Abneer, yarkanu waa ina ayo? Oo Abneerna wuxuu
ku yidhi, Boqorow, noloshaadaan ku dhaartaye, kuuma sheegi karo. 56 Markaasaa
boqorkii wuxuu ku yidhi, Soo haybso yarka ina ayihiisa. 57 Oo markii Daa'uud ka
soo noqday diliddii kii reer Falastiin ayaa Abneer kexeeyey oo Saa'uul hor keenay
isagoo gacanta ku wata madaxii kii reer Falastiin. 58 Markaasaa Saa'uul ku yidhi,
Inanyahow, ina ayaad tahay? Oo Daa'uudna wuxuu ugu jawaabay, Waxaan ahay wiilkii
addoonkaaga Yesay ee reer Beytlaxam.

18

Saa'uul Oo Ka Masayray Daa'uud

1 Oo markii uu dhammeeyey lahadliddii uu Saa'uul la hadlayay ayay naftii Yoon-
aataan ku xidhantay naftii Daa'uud, oo Yoonaataan wuxuu isaga u jeclaaday sidii
naftiisa. 2 Oo maalintaasaa Saa'uul qaatay oo mar dambena uma uu oggolaan inuu
gurigii aabbihiis tago. 3 Markaasaa Yoonaataan iyo Daa'uud axdi dhigteen, maxaa
yeelay, wuxuu isaga u jeclaaday sidii naftiisii. 4 Markaasaa Yoonaataan iska bixiyey
khamiiskiisii uu huwanaa, oo Daa'uud siiyey, iyo dharkiisii, iyo xataa seeftiisii, iyo
qaansadiisii, iyo suundhabarkiisii. 5 Oo Daa'uudna meel alla meeshii Saa'uul u diro
ayuu tegi jiray, wuuna ku guulaysan jiray; oo Saa'uulna wuxuu madax uga dhigay raggii
dagaalka, oo taasuna way la wanaagsanayd dadkii oo dhan iyo addoommadii Saa'uul
oo dhanba.
6 Oo markay yimaadeen, markii Daa'uud ka soo noqday layntii reer Falastiin, du-
markii baa waxay ka yimaadeen magaalooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan si ay Boqor
Saa'uul uga hor tagaan iyagoo gabyaya oo cayaaraya, oo faraxsan oo daf iyo alaabtii
muusikada tumaya. 7 Oo dumarkiina midba midda kalay gabay u celisay, iyagoo
cayaaraya, oo waxay yidhaahdeen,
Saa'uul wuxuu laayay kumanyaalkiisii,
Daa'uudna wuxuu laayay tobanyaalkiisii kun.
8 Saa'uulna aad buu u cadhooday, oo hadalkaas ayuu ka xumaaday, wuxuuna yidhi,
Waxay Daa'uud ku sheegeen tobanyaal kun, laakiinse aniga waxay igu sheegeen
kumanyaal; oo maxaa intaas ka badan oo uu heli lahaa boqortooyada mooyaane? 9 Oo
Saa'uulna maalintaas dabadeed Daa'uud si xun buu u fiirin jiray.
10 Oo subaxdii dambe ruux xun oo xag Ilaah ka yimid ayaa ku soo degay Saa'uul,
oo sidii nebi ayuu wax ugu sii sheegay guriga dhexdiisa. Markaasaa Daa'uud wuxuu
gacanta ku dhuftay kataarad siduu maalin walba yeeli jiray; oo Saa'uulna gacantuu
ku haystay warankiisii. 11 Oo wuxuu yidhi, Daa'uud derbigaan ku qodbi doonaa.

Markaasaa Saa'uul warankii ku soo ganay. Daa'uudna laba jeer buu ka gabbaday. 12 Oo
Saa'uulna Daa'uud buu ka cabsanayay, maxaa yeelay, Rabbigaa isaga la jiray, wuuna
ka tegey Saa'uul. 13 Sidaas daraaddeed Saa'uul wuu iska fogeeyey isagii, oo wuxuu ka
dhigay sirkaal kun u taliya; isaguna dadka hortiisuu ka bixi jiray, soona geli jiray. 14 Oo
Daa'uudna wuu ku guulaysan jiray socodkiisa oo dhan, Rabbiguna wuu la jiray. 15 Oo
Saa'uulna markuu arkay in Daa'uud aad u guulaystay ayuu la yaabay. 16 Laakiinse reer
binu Israa'iil iyo reer Yahuudah oo dhanba Daa'uud aad bay u jeclaayeen; waayo, isagu
hortooduu ka bixi jiray, soona geli jiray.

17 Oo Saa'uulna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Bal eeg, gabadhayda weyn oo Meerab
ah ayaan kuu siinayaa inaad guursato; laakiinse waa inaad ii xoog badnaato oo aad
dagaallada Rabbigana dirirto. Waayo, Saa'uul wuxuu isyidhi, Yuusan gacantayda ku
bixin, laakiinse gacanta reer Falastiin ha ku baxo. 18 Markaasaa Daa'uudna wuxuu
Saa'uul ku yidhi, War yaan ahay, oo noloshaydu waa maxay, amase reer aabbahay
xaggay ka joogaan reer binu Israa'iil, inaan ahaado wiilkii boqorku soddogga u ahaa?
19 Laakiinse wakhtigii Saa'uul gabadhiisii Meerab ahayd Daa'uud loo guurin lahaa,
waxaa la siiyey oo loo guuriyey Cadrii'eel oo reer Mexolaad ahaa. 20 Oo gabadhii Saa'uul
oo Miikaal ahayd ayaa Daa'uud jeclaatay. Markaasaa Saa'uul loo sheegay, oo taasuna
isagii way ka farxisay. 21 Markaasaa Saa'uul wuxuu isyidhi, Dabin ha ku noqotee, isaga
waan siin iyada, si ay gacanta reer Falastiin isaga gees uga ahaato. Sidaas aawadeed
Saa'uul wuxuu Daa'uud ku yidhi, Adigu maanta waxaad mar labaad noqonaysaa wiilkii
aan soddogga u ahaa. 22 Markaasaa Saa'uul wuxuu addoommadiisii ku amray oo ku
yidhi, Daa'uud hoos ahaan ula hadla, oo waxaad ku tidhaahdaan, Bal eeg, boqorku wuu
kugu farxay, oo addoommadiisa oo dhammuna way ku jecel yihiin; haddaba sidaas
daraaddeed boqorku soddog ha kuu noqdo. 23 Oo addoommadii Saa'uulna erayadaas
waxay u sheegeen Daa'uud. Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Ma waxay idinla tahay inay
fudud dahay inaan ahaado wiilkii boqorku soddogga u ahaa, anigoo ah nin miskiin
ah oo weliba derejo yar? 24 Oo Saa'uul addoommadiisiina way u soo sheegeen oo ku
yidhaahdeen, Daa'uud sidaasuu u hadlay. 25 Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Sidan
Daa'uud ku dhaha, Boqorku waxba yarad kaa dooni maayo, boqol buuryo oo reer
Falastiin oo boqorka cadaawayaashiisa looga aarguto mooyaane. Haddaba Saa'uul
wuxuu damcay inuu Daa'uud u gacangeliyo reer Falastiin. 26 Oo addoommadiisiina
markay Daa'uud erayadaas u soo sheegeen ayaa Daa'uud aad ugu farxay inuu ahaado
wiilkii boqorku soddogga u ahaa. Maalmahaasuna ma ay dhammaan; 27 markaasaa
Daa'uud kacay oo tegey isagii iyo raggiisiiba, oo waxay reer Falastiin ka soo laayeen
laba boqol oo nin; markaasaa Daa'uud buuryadoodii keenay, oo boqorkii bay siiyeen
tiradoodii oo dhan, si Daa'uud u noqdo wiilkii boqorku soddogga u ahaa. Saa'uulna
wuu siiyey gabadhiisii Miikaal inay naag u noqoto. 28 Oo Saa'uulna wuu arkay wuuna
ogaa in Rabbigu Daa'uud la jiro; oo Saa'uul gabadhiisii Miikaal ahaydna Daa'uud bay
caashaqday. 29 Saa'uulna aad buu uga sii cabsanayay Daa'uud; oo Saa'uulna had iyo
goorba Daa'uud cadow buu u ahaa.

30 Markaasaa waxaa soo baxay amiirradii reer Falastiin; oo sidii ay marar badan u soo
bixi jireen, ayaa Daa'uud ka sii guul badnaa addoommadii Saa'uul oo dhan; oo sidaas
aawadeed magiciisii aad iyo aad buu caan u noqday.

19

Saa'uul Oo Isku Dayay Dilka Daa'uud

1 Markaasaa Saa'uul la hadlay wiilkiisii Yoonaataan iyo addoommadiisii oo dhan,
oo wuxuu ku amray inay Daa'uud dilaan. 2 Laakiinse Saa'uul wiilkiisii Yoonaataan
ahaa Daa'uud aad buu ugu farxay. Markaasaa Yoonaataan wuxuu Daa'uud u sheegay
oo ku yidhi, Aabbahay Saa'uul wuxuu doonayaa inuu ku dilo. Haddaba waan ku

baryayaaye, subaxdii digtoonow, oo intaad meel qarsoon gashid dhuumo; 3 oo anigu
waan tegayaa, oo beerta aad ku jirto dhexdeeda ayaan aabbahay ag istaagayaa, oo
xaggaagaan aabbahay kala hadlayaa, oo hadday wax jiraanna waan kuu soo sheegayaa.
4 Oo Yoonaataanna wax wanaagsan ayuu aabbihiis Saa'uul uga sheegay Daa'uud, oo
ku yidhi, Addoonkaaga Daa'uud ha ku dembaabin, maxaa yeelay, isagu kuguma uu
dembaabin, oo shuqulladiisuna xaggaaga aad bay ugu wanaagsanaayeen, 5 waayo,
intuu isku biimeeyey ayuu kii reer Falastiin dilay, oo Rabbiguna guul weyn buu u
sameeyey reer binu Israa'iil oo dhan. Waad aragtay, waanad ku faraxday, haddaba
maxaad dhiig aan xaq qabin ugu dembaabaysaa inaad sababla'aan Daa'uud u disho?
6 Markaasaa Saa'uul maqlay codkii Yoonaataan, oo wuxuu ku dhaartay nolosha Rab-
biga inaan Daa'uud la dilayn. 7 Dabadeedna Yoonaataan Daa'uud buu u yeedhay, oo u
sheegay waxyaalahan oo dhan. Markaasaa Yoonaataan Daa'uud u keenay Saa'uul, oo
uu hor joogay sidii waagii hore.

8 Oo haddana mar kale waxaa dhacay dagaal. Markaasaa Daa'uud baxay oo la
diriray reer Falastiin, oo intuu aad u laayay ayay ka hor carareen. 9 Oo haddana
ruux xun oo xagga Rabbiga ka yimid ayaa ku soo degay Saa'uul isagoo gurigiisa
dhex fadhiya oo warankiisii gacanta ugu jiro; markaasaa Daa'uud gacanta ku dhuftay
kataaraddii. 10 Oo Saa'uulna wuxuu damcay inuu Daa'uud wareemo oo uu derbiga
ku qodbo; laakiinse wuu ka cararay Saa'uul hortiisii oo Saa'uul wuxuu warankii ka
taagay derbigii. Daa'uudna wuu cararay, oo habeenkaasuu baxsaday. 11 Markaasaa
Saa'uul rag u diray Daa'uud gurigiisii, oo wuxuu ku yidhi, Dhawra oo subaxdii isaga
dila. Markaasaa Miikaal oo Daa'uud naagtiisii ahayd ayaa warkii u sheegtay, oo ku
tidhi, Haddaadan caawa naftaada la baxsan, berri waa lagu dilayaa. 12 Haddaba
Miikaal waxay Daa'uud ka dejisay daaqaddii; oo isna intuu tegey ayuu cararay, waana
baxsaday. 13 Markaasaa Miikaal waxay soo qaadday sanam oo sariirtay saartay, oo
waxay madaxa u dhigtay barkin dhogor riyood ah, waxayna ku dedday dhar. 14 Oo
markii Saa'uul rag u soo diray inay Daa'uud soo kexeeyaan ayay ku tidhi, Wuu bukaa.
15 Markaasaa Saa'uul raggii soo diray inay Daa'uud soo arkaan, oo wuxuu ku yidhi,
Isagoo sariirta ku jiifa ii keena aan dilee. 16 Oo raggiina markay gurigiisii soo galeen
ayay arkeen sanamkii oo sariirta saaran oo barkin dhogor riyood ahu madaxa u taal.
17 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu Miikaal ku yidhi, Naa maxaad saas iigu khiyaanaysay
oo cadowgayga u sii daysay inuu baxsado? Miikaalna waxay Saa'uul ugu jawaabtay,
Wuxuu igu yidhi, I sii daa, yaanan ku diline.

18 Haddaba Daa'uud wuu cararay oo wuu baxsaday, oo wuxuu Samuu'eel ugu yimid
Raamaah, oo u sheegay kulli wixii Saa'uul ku sameeyey oo dhan. Markaasaa isaga iyo
Samuu'eel waxay tageen oo degeen Naayood. 19 Saa'uulna waa loo soo sheegay, oo
lagu yidhi, Daa'uud wuxuu joogaa Naayood oo Raamaah ku taal. 20 Markaasaa Saa'uul
rag u soo diray inay Daa'uud soo qabtaan; oo iyana markay arkeen guutadii nebiyada
ahayd oo wax sheegaya, iyo Samuu'eel oo dhex taagan oo madax u ah ayaa ruuxii
Rabbigu ku soo degay raggii Saa'uul soo diray, oo iyana wax bay sii sheegeen. 21 Oo
taas markii Saa'uul loo sheegay ayuu haddana soo diray rag kale, oo iyana wax bay sii
sheegeen. Oo haddana mar saddexaad ayaa Saa'uul rag kale soo diray, oo iyana wax bay
sii sheegeen. 22 Markaasaa isagiina Raamaah tegey, oo wuxuu yimid ceelka weyn oo ku
yaal Sekuu, dabadeedna dadkii buu wax weyddiiyey oo ku yidhi, Samuu'eel iyo Daa'uud
xaggee bay joogaan? Oo waxaa lagu yidhi, Waxay joogaan Naayood oo Raamaah ku
taal. 23 Markaasuu wuxuu tegey Naayood oo Raamaah ku taal; markaasaa isagiina
waxaa ku soo degay ruuxii Ilaah, oo wuu sii socday, oo sidii nebi buu wax u sheegay
tan iyo ilaa uu yimid Naayood oo Raamaah ku taal. 24 Oo isna dharkii buu iska siibay,
oo Samuu'eel hortiisuu wax ku sii sheegay, oo halkaasuu jiifay isagoo qaawan maalintii
oo dhan iyo habeenkii oo dhan. Oo sidaas daraaddeed waxay yidhaahdaan, Saa'uulna

ma nebiyaduu ka mid yahay?

20

Daa'uud Iyo Yoonaataan

1 Markaasaa Daa'uud wuxuu ka cararay Naayood oo Raamaah ku taal, oo intuu Yoon-
aataan u yimid ayuu ku yidhi, War maxaan sameeyey? Oo dembigaygu waa maxay?
Oo dembiga aan aabbahaa ku sameeyey ee uu naftayda u doonayaa waa maxay? 2 Oo
isna wuxuu ku yidhi, Yaanay noqon, adigu dhiman maysid. Aabbahay wax yar iyo
wax weyn toona ma sameeyo wixii uu daaha iiga qaaday mooyaane. Maxaa aabbahay
waxaas oo kale iiga qarinaya? Saas ma aha. 3 Oo haddana Daa'uud wuu dhaartay oo
yidhi, Aabbahaa aad buu u og yahay inaad raalli iga tahay; oo wuxuu isyidhaahdaa,
Yuusan Yoonaataan tan ogaanin waaba intaasoo uu ka calool xumaadaaye; laakiinse
sida runta ah, waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo adiga naftaada inaan aniga
iyo dhimasho waxba noo dhaxayn tallaabo mooyaane. 4 Markaasaa Yoonaataan wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Wax alla wixii naftaadu jeceshahayba waan kuu samayn doonaa.
5 Oo Daa'uudna Yoonaataan buu ku yidhi, Bal eeg, berrito bil baa dhalanaysa, oo waa
inaanan ka baaqan inaan boqorka cunto ula fadhiisto, laakiinse i sii daa, aan tagee,
oo aan ilaa maalinta saddexaad duurka ku dhuuntee. 6 Oo haddii aabbahaa i waayo,
waxaad ku tidhaahdaa, Daa'uud aad buu fasax ii weyddiistay inuu magaaladiisii
Beytlaxam ku ordo; waayo, ehelkiisii oo dhan ayaa halkaas ku bixinaya allabarigii
sannadka. 7 Hadduu kugu yidhaahdo, Waa hagaag, anoo addoonkaaga ah nabad baan
helayaa. Laakiinse hadduu cadhoodo, bal ogow inuu shar maaggan yahay. 8 Sidaas
daraaddeed anoo addoonkaaga ah ii roonow; waayo, adigu waxaad ila dhigatay axdi
xagga Rabbiga ah. Laakiinse haddaan dembi galay, adiguba i dil; bal maxaad aabbahaa
iigu geeynaysaa? 9 Markaasaa Yoonaataan wuxuu yidhi, Taasu ha kaa fogaato, waayo,
haddaan ogahay in aabbahay maaggan yahay inuu shar kugu sameeyo, sow kuuma soo
sheegeen? 10 Kolkaasaa Daa'uud wuxuu Yoonaataan ku yidhi, Haddii aabbahaa si xun
ugu jawaabo bal yaa ii soo sheegaya? 11 Oo Yoonaataanna wuxuu Daa'uud ku yidhi,
Kaalay oo ina keen aan duurka tagnee. Oo labadoodiiba waxay tageen duurka.

12 Markaasaa Yoonaataan wuxuu Daa'uud ku yidhi, Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil
ahu, markhaati ha ka ahaado; berrito ama saa dambe haddaa oo kale, markii aan
aabbahay soo calool baadho, hadduu wanaag kuu qabo, sow kuu soo cid diri maayo,
oo daaha kaaga qaadi maayo wuxuu maaggan yahay oo dhan? 13 Hadday aabbahay
ka farxin lahayd inuu shar kugu sameeyo oo aanan daaha kaaga qaadin, oo aanan
weliba ku dirin si aad nabdoonaan ugu tagtid, Rabbigu saas iyo ka sii daran ha igu
sameeyo; Rabbiguna ha kuula jiro siduu aabbahay ula jiray oo kale. 14 Waa inaanad
raxmadda Rabbiga i tusin intaan noolahay oo keliya, si aanan u dhiman, 15 laakiinse
raxmaddaada waa inaanad ka gooyn reerkayga weligaa, oo xataa ma aha markii
Rabbigu cadaawayaashaada ka dhammeeyo dhulka. 16 Sidaasuu Yoonaataan axdi ula
dhigtay reerkii Daa'uud, oo yidhi, Taas wuxuu Rabbigu ka doonayaa cadaawayaasha
Daa'uud gacantooda. 17 Oo Yoonaataan mar kaluu Daa'uud dhaariyey, jacaylkii uu
u qabay aawadiis, waayo, wuxuu isaga u jeclaa siduu naftiisa u jeclaa oo kale.
18 Markaasaa Yoonaataan wuxuu isagii ku yidhi, Berrito bil baa dhalanaysa oo waa lagu
waayi doonaa, maxaa yeelay, kursigaagu wuu madhnaan doonaa. 19 Markaad saddex
maalmood joogto dabadeed waa inaad dhaqsataa oo aad tagtaa halkaad ku dhuumatay
markii xaalkanu dhacay, oo waa inaad sii ag joogtaa dhagixii Kalategidda. 20 Oo anna
waxaan meeshaas dhinaceeda ku soo gani doonaa saddex fallaadhood, sidii anigoo
calaamad ku ganaya. 21 Oo bal eeg, wiil yar baan u soo diri doonaa, oo waxaan ku odhan
doonaa, Tag oo fallaadhihii soo doondoon. Haddaba haddaan yarka ku idhaahdo, War
fallaadhihii waa kaa sokeeyaan, soo qaad oo kaalay; waayo, nabad baa kuu jirta oo

waxyeello lama arko, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye. 22 Laakiinse haddaan wiilka
ku idhaahdo, War fallaadhihii waa kaa shisheeyaan; markaas iska tag, waayo, Rabbigu
wuu ku diray. 23 Oo xagga xaalkii aynu ka hadalnay, bal eeg, aniga iyo adiga waxaa inoo
dhexeeya Rabbiga weligiisba.

24 Sidaasaa Daa'uud duurka ugu dhex dhuuntay, oo markii bishii dhalatay ayaa
boqorkii u fadhiistay inuu wax cuno. 25 Markaasaa boqorkii wuxuu ku fadhiistay
kursigiisii, sidii mararkii hore oo kale, kaasuna wuxuu ahaa kursigii derbiga ag yiil;
oo Yoonaataanna wuu istaagay, Abneerna wuxuu dhinac fadhiistay Saa'uul, laakiinse
meeshii Daa'uud way madhnayd. 26 Habase yeeshee Saa'uul maalintaas waxba kuma
uu hadlin, waayo, wuxuu u maleeyey in wax ku dhaceen, oo wuxuu isyidhi, Ma uu
nadiifsana, hubaal isagu ma uu nadiifsana. 27 Oo maalintii ka dambaysay galabtii
bishu dhalatay, taasoo ahayd maalintii labaad, Daa'uud meeshiisii way madhnayd,
markaasaa Saa'uul wuxuu wiilkiisii Yoonaataan ku yidhi, War wiilka Yesay muxuu
cuntada ugu iman waayay shalay iyo maantaba? 28 Markaasaa Yoonaataan wuxuu
Saa'uul ugu jawaabay, Daa'uud aad buu fasax ii weyddiistay inuu Beytlaxam tago,
29 oo wuxuu yidhi, Waan ku baryayaaye, i sii daa, aan tagee, waayo, ehelkayagii baa
magaalada allabari ku leh, oo walaalkay baa igu amray inaan halkaas joogo, haddaba
haddii aad raalli iiga tahay i sii daa aan tagee oo walaalahay soo arkee, waan ku
baryayaaye. Oo sidaas daraaddeed buu u iman waayay miiska boqorka. 30 Markaasaa
Saa'uul aad ugu cadhooday Yoonaataan, oo wuxuu ku yidhi, Kaagan naag qalloocan oo
caasiyad ah inankeed ahow, war sow ma aan ogi inaad wiilka Yesay dooratay adoo ceeb
u soo jiidaya naftaada iyo cawrada hooyadaa? 31 Waayo, inta wiilka Yesay dhulka ku
nool yahay, adiga iyo boqortooyadaada midna dhismi maayo. Sidaas daraaddeed u cid
dir oo soo kexee, waayo, hubaal wuu dhimanayaa. 32 Markaasaa Yoonaataan wuxuu u
jawaabay aabbihiis Saa'uul oo ku yidhi, Maxaa loo dilayaa? Oo bal muxuu sameeyey?
33 Kolkaasaa Saa'uul warankiisii ku soo gantaalay si uu u dilo. Sidaasaa Yoonaataan taas
ku ogaaday in aabbihiis maagganaa inuu Daa'uud dilo. 34 Oo Yoonaataanna miiskuu
kala kacay cadho kulul, oo bisha maalinteedii labaadna waxba ma cunin, waayo,
wuxuu u calool xumaaday Daa'uud aawadiis, maxaa yeelay, aabbihiis baa ceeb ku
sameeyey.

35 Oo subaxdii dambe ayuu Yoonaataan duurka tegey wakhtigii uu Daa'uud la
ballamay isagoo wata wiil yar. 36 Markaasuu wiilkii yaraa ku yidhi, Orod hadda
oo soo doondoon fallaadhaha aan ganayo. Oo intii yarkii sii ordayay ayuu fallaadh
shishadiisa ku ganay. 37 Oo yarkii markuu yimid meeshii Yoonaataan fallaadhii ku soo
ganay ayaa Yoonaataan ka soo daba qayliyey yarkii, oo ku yidhi, War sow fallaadhii
kaama sii shishayso? 38 Oo haddana Yoonaataan wuxuu ka soo daba dhawaaqay
wiilkii oo ku yidhi, War dheeree oo dhaqso oo ha joogsan. Markaasaa Yoonaataan
yarkiisii soo ururiyey fallaadhihii oo sayidkiisii u yimid. 39 Laakiin yarku waxba ma
ogayn, Yoonaataan iyo Daa'uud keliya ayaase xaalka ogaa. 40 Markaasaa Yoonaataan
hubkiisii yarkii u dhiibay, oo ku yidhi, Tag, oo magaaladii gee. 41 Oo isla markiiba kolkii
yarkii tegey ayaa Daa'uud ka soo baxay meel Yoonaataan xagga koonfureed ka ahayd,
markaasuu wejiga dhulka ku dhuftay oo saddex jeer sujuuday, wayna isdhunkadeen
oo isla ooyeen ilaa Daa'uud sii badiyey. 42 Markaasaa Yoonaataan wuxuu Daa'uud ku
yidhi, Nabad ku tag, maxaa yeelay, labadeennuba waxaynu isugu dhaarannay magaca
Rabbiga, innagoo leh, Rabbigu ha inoo dhexeeyo aniga iyo adiga, iyo farcankayga
iyo farcankaaga weligiisba. Markaasaa Daa'uud kacay oo tegey, oo Yoonaataanna
magaaladuu galay.

21

Daa'uud Oo Nob Yimid

1 Oo markaas dabadeedna Daa'uud wuxuu Nob ugu yimid wadaadkii Axiimeleg ahaa,
oo Axiimelegna Daa'uud buu ka hor yimid isagoo gariiraya, oo wuxuu isagii ku yidhi,
War maxaa keligaa kaa dhigay oo ninna kuula socon waayay? 2 Oo Daa'uudna wuxuu
wadaadkii Axiimeleg ku yidhi, Boqorkii baa i amray oo muraad ii soo diray, wuxuuna
igu yidhi, Ninna yuusan waxba ka ogaan muraadka aan kuu diray, iyo waxa aan kugu
amray toona, oo raggii dhallinyarada ahaana meel baan kula ballamay. 3 Haddaba bal
maxaa gacantaada ku jira? Bal i sii shan xabbadood oo kibis ah amase wax alla waxa
yaal. 4 Markaasaa wadaadkii wuxuu Daa'uud ugu jawaabay, Kibis la wada cuno gacan-
tayda kuma jirto, laakiinse waxaa taal kibis quduus ah haddii ragga dhallinyarada
ahu naago ayan taaban. 5 Kolkaasaa Daa'uud wuxuu wadaadkii ugu jawaabay, Sida
runta ah intii saddex maalmood ah naago waa nalaga dhawray, oo markii aan soo
baxay ragga dhallinyarada ah weelalkoodu quduus bay ahaayeen, laakiinse in kastoo
uu sodcaalku mid caadi ah yahay, bal maanta intee bay weelalkoodu quduus sii yihiin?
6 Sidaas daraaddeed wadaadkii wuxuu Daa'uud siiyey kibis quduus ah, waayo, halkaas
kibis ma oollin, kibistii tusniinta mooyaane, taas oo Rabbiga hortiisa laga soo qaaday
si kibis kulul loo dhigo maalinta tii hore laga soo qaado. 7 Oo maalintaas waxaa
halkaas joogay nin ka mid ah Saa'uul addoommadiisii, oo kaasna Rabbiga hortiisaa
lagu hayay, magiciisuna wuxuu ahaa Do'eeg kii reer Edom, oo wuxuuna ahaa kii
madaxda u ahaa xoolojirrada Saa'uul. 8 Markaasaa Daa'uud wuxuu Axiimeleg ku yidhi,
Waxba miyaanad haynin waran amase seef? Waayo, sooma aan qaadan seeftaydii iyo
hubkaygii toona, maxaa yeelay, waxaa i soo deddejiyey muraadkii boqorku ii soo diray.
9 Oo wadaadkiina wuxuu yidhi, Bal eeg, waxaa halkan eefodka dabadiisa taal iyadoo
maro ku duudduuban seeftii Goli'adkii reer Falastiin, oo aad dooxii Eelaah ku dishay,
oo haddaad doonaysid inaad taas qaadatid, iska qaado, maxaa yeelay, taas mooyaane
mid kale halkan ma taal. Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Taasoo kaleba ma jirto; ee
bal i soo sii.

Daa'uud Oo Gad Yimid

10 Markaasaa Daa'uud kacay, oo maalintaas wuxuu u cararay cabsi uu Saa'uul ka
qabay aawadeed, oo wuxuu u tegey Aakiish oo boqorkii Gad ahaa. 11 Kolkaasaa
addoommadii Aakiish waxay isagii ku yidhaahdeen, War sow kanu ma aha Daa'uud
boqorkii dalka? Oo sow midkoodba midka kale gabay uguma celin iyagoo cayaaraya
oo leh,

Saa'uul wuxuu laayay kumanyaalkiisii,
Daa'uudna wuxuu laayay tobanyaalkiisii kun?

12 Oo Daa'uudna erayadaas qalbiguu ku haystay, oo aad buuna uga cabsanayay
Aakiish oo ahaa boqorkii Gad. 13 Oo markaasuu dabicaddiisii hortooda ku beddelay, oo
wuxuu iska dhigay mid waalan markuu gacmahooda soo galay, oo wuxuu xagxagtay
albaabbadii iridda, oo gadhkana dhareer buu iskaga daadiyey. 14 Markaasaa Aakiish
wuxuu addoommadiisii ku yidhi, War waad aragtaan inuu ninku waalan yahay,
haddaba bal maxaad iigu keenteen? 15 War ma waxaan u baahanahay niman waalan,
oo ma taas aawadeed baad ninkan u keenteen inuu hortayda isku waalo? War ma
ninkan oo kalaa gurigayga soo gala?

22

Daa'uud Oo Tegay Cadullaam Iyo Misfaah

1 Sidaas daraaddeed Daa'uud halkaas wuu ka tegey oo wuxuu u baxsaday xagga
bohoshii Cadullaam, oo markii walaalihiis iyo reerkii aabbihiis oo dhammu ay taas
maqleen ayay halkaas isagii ugu tageen. 2 Oo mid kasta oo cidhiidhi ku jira, iyo mid
kasta oo deyn qaba, iyo mid kasta oo aan raalli ahaynba isagay isu soo urursadeen, oo

isna wuxuu u noqday madax u taliya, oo waxaa isaga la joogay in ku dhow afar boqol oo nin.
3 Markaasaa Daa'uud halkaas ka tegey oo Misfaahdii reer Moo'aab u kacay; oo wuxuu boqorkii reer Moo'aab ku yidhi, Waan ku baryayaaye, aabbahay iyo hooyaday ha soo baxeen oo ha kula joogeen, ilaa aan ogaado waxa Ilaah ii samaynayo. 4 Oo wuxuu iyagii
hor keenay boqorkii reer Moo'aab, oo isagay la joogeen intii Daa'uud dhufayska ku jiray
oo dhan. 5 Markaasaa Nebi Gaad wuxuu Daa'uud ku yidhi, Dhufayska ha ku sii jirine bax oo waxaad tagtaa dalka Yahuudah. Markaasaa Daa'uud tegey, oo wuxuu yimid kayntii Xaared.

Saa'uul Oo Dilay Wadaaddadii Nob

6 Markaasaa Saa'uul wuxuu maqlay in Daa'uud iyo raggii la jirayba la soo arkay; oo Saa'uulna wuxuu joogay Gibecaah, isagoo hoos fadhiya geed Raamaah ku yaal, oo warankiisiina gacanta ugu jiro, addoommadiisii oo dhammuna hareero taagan yihiin.
7 Kolkaasaa Saa'uul wuxuu ku yidhi addoommadiisii hareerahiisa taagnaa, Bal maqla hadda, kuwiinnan reer Benyaamiinow, wiilka Yesay miyuu midkiin kastaba siinayaa beero iyo beero canab ah, oo miyuu kulligiin idinka wada dhigi doonaa kuwo kun
kun u taliya, iyo kuwo boqol boqol u taliya? 8 Ma saasaad kulligiin iigu heshiiseen, oo uu midkiinna iigu soo sheegi waayay markii wiilkaygu axdi la dhiganayay wiilka Yesay, oo uu midkiinna ii nixi waayay, wuuna iigu soo sheegi waayay in wiilkaygu igu
kiciyey addoonkayga inuu i gaado sida maanta oo kale? 9 Markaasaa waxaa jawaabay Do'eeggii reer Edom oo ag taagnaa Saa'uul addoommadiisa, oo wuxuu yidhi, Waxaan
arkay wiilkii Yesay oo Nob ku soo socda oo u yimid Axiimeleg ina Axiituub. 10 Oo isna
Rabbiguu wax u weyddiiyey, oo saadna wuu siiyey, oo seeftii Goli'adkii reer Falastiinna
wuu siiyey. 11 Kolkaasaa boqorku u cid diray in loo yeedho wadaadkii Axiimeleg ee ahaa ina Axiituub, isagii iyo reerkii aabbihiis oo dhanba, kuwaas oo ahaa wadaaddadii
Nob joogay; oo iyana kulligood boqorkii bay u yimaadeen. 12 Markaasaa Saa'uul ku
yidhi, Bal hadda maqal, ina Axiituubow. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Sayidkaygiiyow,
waa i kan. 13 Kolkaasaa Saa'uul ku yidhi, Maxaad iigu heshiiseen, adiga iyo ina Yesay, oo maxaad u siisay kibista iyo seefta, oo Ilaahna wax ugu weyddiisay si uu iigu kaco inuu i
gaado sida maanta oo kale? 14 Markaasaa Axiimeleg wuxuu boqorkii ugu jawaabay, Bal yaa addoommadaada ka mid ah oo sida Daa'uud aamin u ah, kaasoo boqorku soddog u yahay, oo weliba shirkaaga ka qayb gala, oo reerkaagana sharaf ku leh?
15 Anigu ma maantaan bilaabay inaan isaga Ilaah wax u weyddiiyo? Taasu ha iga fogaato. Anigu waxan oo dhan waxba kama ogi wax yar iyo wax badan toona, haddaba, boqorow, anigoo addoonkaaga ah iyo reerka aabbahay oo dhanba waxba ha na saarin.
16 Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Axiimelegow, hubaal waad dhimanaysaa adiga
iyo reerka aabbahaa oo dhammuba. 17 Dabadeedna boqorkii wuxuu waardiyayaashii hareerihiisa taagnaa ku yidhi, Ku jeesta oo wadaaddada Rabbiga laaya, maxaa yeelay, gacantoodu Daa'uud bay la jirtaa, oo iyagoo og inuu baxsaday ayayan ii soo sheegin, laakiinse boqorka addoommadiisii way diideen inay gacantooda ku fidiyaan oo
laayaan wadaaddadii Rabbiga. 18 Markaasaa boqorkii Do'eeg ku yidhi, Adigu ku jeeso oo wadaaddada laa. Do'eeggii reer Edomna wuu ku jeestay oo wadaaddadii laayay, oo maalintaas wuxuu laayay shan iyo siddeetan qof oo wada qaba eefod dhar wanaagsan
laga sameeyey. 19 Oo magaaladii wadaaddada oo Nob ahaydna wixii joogay ayuu seef ku laayay. Rag iyo dumarba, iyo carruur iyo caanonuugba, iyo dibi iyo dameerro iyo
idoba wuxuu ku wada laayay seef. 20 Oo waxaa ka baxsaday oo Daa'uud ka daba cararay mid ka mid ah wiilashii Axiimeleg ina Axiituub, magiciisana la odhan jiray Aabyaataar.
21 Markaasaa Aabyaataar wuxuu Daa'uud u sheegay in Saa'uul laayay wadaaddadii
Rabbiga. 22 Kolkaasaa Daa'uud Aabyaataar ku yidhi, Maalintii Do'eeggii reer Edom halkaas joogay, waan garanayay inuu Saa'uul u sheegi doono. Dadkii reerka aabbahaa

oo dhan anigaa dhimashada u soo jiiday. 23 Haddaba aniga ila joog oo ha cabsan, maxaa
yeelay, kii naftayda doona ayaa naftaadana doonaya, waayo, ammaan waad igula joogi
doontaa.

23

Daa'uud Oo Badbaadiyey Reer Qeciilaah

1 Markaasaa Daa'uud loo sheegay oo lagu yidhi, Reer Falastiin waxay la dirirayaan
reer Qeciilaah iyagoo ka dhacaya meelihii hadhuudhka lagu tumi jiray. 2 Sidaas
daraaddeed Daa'uud Rabbiguu wax weyddiistay oo yidhi, Miyaan tagaa oo kuwan reer
Falastiin soo laayaa? Oo Rabbiguna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Tag, oo reer Falastiin
soo laa, oo reer Qeciilaah soo badbaadi. 3 Markaasaa Daa'uud raggiisii waxay ku
yidhaahdeen, Bal eeg, annagu halkan oo ah dalka Yahuudah ayaan ku cabsanaynaa,
haddaba intee in le'eg bay nooga sii daran tahay haddaannu Qeciilaah tagno oo ciidanka
reer Falastiin ku duulno? 4 Oo haddana mar kale ayaa Daa'uud Rabbiga wax weyddi-
istay. Markaasaa Rabbigu ugu jawaabay, Kac, oo ku dhaadhac Qeciilaah, waayo, reer
Falastiin gacantaadaan soo gelin doonaa. 5 Markaasaa Daa'uud iyo raggiisiiba Qeciilaah
tageen, oo reer Falastiin la dirireen, oo waxay ka soo dhaceen lo'doodii, dad faro
badanna way laayeen. Sidaasuu Daa'uud dadkii Qeciilaah degganaa u badbaadiyey.

6 Oo markii Aabyaataar oo ina Axiimeleg ahaa Daa'uud ugu soo cararay xagga
Qeciilaah, wuxuu yimid isagoo eefod gacanta ku sita.

Saa'uul Oo Dabagalay Daa'uud

7 Oo Saa'uul baa loo soo sheegay in Daa'uud Qeciilaah yimid. Markaasaa Saa'uul
yidhi, Haddaa Ilaah gacanta ii soo geliyey; waayo, wuxuu ku xidhmay markuu galay
magaalo leh irdo iyo qataarro. 8 Markaasaa Saa'uul dadkiisii oo dhan dagaal ugu
yeedhay inay Qeciilaah ku dhaadhacaan, oo ay Daa'uud iyo raggiisaba hareereeyaan.
9 Oo Daa'uudna wuu ogaa in Saa'uul belaayo la damacsan yahay; markaasuu wadaadkii
Aabyaataar ahaa ku yidhi, Halkan eefodka keen. 10 Markaasaa Daa'uud yidhi, Rab-
biyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, hubaal anoo addoonkaaga ah waxaan maqlay in
Saa'uul doonayo inuu Qeciilaah yimaado, oo uu magaaladana daraadday u baabbi'iyo.
11 Haddaba dadka reer Qeciilaah miyey isaga ii gacangelin doonaan? Oo Saa'uul miyuu
soo dhaadhacayaa sidii anoo addoonkaaga ah aan u maqlay? Rabbiyow, Ilaaha reer
binu Israa'iilow, waan ku baryayaaye, anigoo addoonkaaga ah taas ii sheeg. Markaasaa
Rabbigu ku yidhi, Haah, wuu soo dhaadhici doonaa. 12 Kolkaasuu Daa'uud yidhi,
Haddaba miyey dadka reer Qeciilaah aniga iyo raggaygaba Saa'uul gacanta noo gelin
doonaan? Rabbigu wuxuu yidhi, Haah, way kuu gacangelin doonaan. 13 Markaasaa
Daa'uud iyo raggiisii oo lix boqol ku dhowaa kaceen oo Qeciilaah ka baxeen, oo waxay
tageen meel alla meeshii ay tegi kareen. Oo Saa'uulna waxaa loo soo sheegay in Daa'uud
Qeciilaah ka baxsaday, markaasuu iska daayay inuu u soo baxo.

14 Oo Daa'uudna wuxuu degganaa dhufaysyada cidlada ku yiil, oo wuxuu iska joogay
dalka buuraha leh ee cidlada ah ee Siif. Oo Saa'uul baa doondooni jiray maalin kasta,
laakiinse Ilaah gacanta uma soo gelin. 15 Oo Daa'uudna wuxuu arkay in Saa'uul u soo
baxay si uu naftiisa u deydeyo. Daa'uudna cidlada Siif buu ku jiray, duurka dhexdiisa.
16 Markaasaa Saa'uul wiilkiisii Yoonaataan ahaa kacay, oo Daa'uud ugu tegey duurka
dhexdiisa, oo gacantiisuu ku xoogeeyey Ilaah. 17 Oo wuxuu isagii ku yidhi, Ha cabsan,
waayo, aabbahay Saa'uul gacantiisu kuma heli doonto; oo adna reer binu Israa'iil boqor
baad u noqon doontaa, oo anna waan kugu xigi doonaa; taasna aabbahay Saa'uul
waa og yahay. 18 Oo labadoodii axdi bay Rabbiga hortiisa ku dhigteen. Oo Daa'uud
wuxuu iska joogay duurkii, Yoonaataanna gurigiisii buu tegey. 19 Markaasaa Saa'uul
waxaa Gibecaah ugu yimid reer Siif, waxayna ku yidhaahdeen, Daa'uud miyaanu ku
dhuuman dhufaysyada dalkayaga duurka ku yaal, oo ku dhex yaal buurta Xakiilaah,

oo lamadegaanka xaggiisa koonfureed ku taal? 20 Haddaba, boqorow, soo dhaadhac
adigoo aad u doonaya inaad timaadid; oo annana qaybtayadu wuxuu ahaan doonaa
inaan gacantaada ku soo ridno, boqorow. 21 Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Kuwo
xagga Rabbiga ka barakaysan noqda; waayo, idinku waad ii naxariisateen. 22 Haddaba
waan idin baryayaaye weliba taga oo sii hubsada, oo waxaad soo ogaataan oo soo
aragtaan meeshuu u caado leeyahay, iyo kii isaga halkaas ku soo arkay, waayo, waxaa
la ii soo sheegay inuu aad xeelad ugu macaamiloodo. 23 Sidaas daraaddeed soo arka
oo soo wada ogaada meelaha uu ku gabbado ee uu ku dhuunto oo dhanba, oo mar
kale igu soo noqda idinkoo aad u huba, markaasaan idin raaci doonaa, oo haddii uu
dhulka dhex joogo, waxaan isaga ka dhex baadhi doonaa kumanyaalka reer Yahuudah
oo dhan. 24 Markaasay Saa'uul hor mareen, oo ay u kaceen xagga Siif, laakiinse
Daa'uud iyo raggiisiiba waxay joogeen cidlada reer Maacoon ku dhex taal Caraabaah
ee lamadegaanka xaggiisa koonfureed ku taal. 25 Markaasaa Saa'uul iyo raggiisiiba
waxay u soo baxeen inay Daa'uud doondoonaan. Oo iyana taas bay u sheegeen Daa'uud,
sidaas daraaddeed ayuu u dhaadhacay xagga dhagaxii weynaa, oo cidladii Maacoon
ayuu iska joogay. Oo Saa'uulna markuu taas maqlay ayuu Daa'uud u eryaday xagga
cidladii Maacoon. 26 Oo Saa'uulna wuxuu maray buurta dhankeedii soke, Daa'uud iyo
raggiisiina waxay mareen buurta dhankeedii shishe, oo Daa'uudna wuu dhaqsaday
inuu u cararo cabsi uu Saa'uul ka qabo aawadeed, waayo, Saa'uul iyo raggiisii waxay
u hareereeyeen Daa'uud iyo raggiisii inay qabtaan. 27 Laakiinse wargeeys baa Saa'uul
u yimid oo ku yidhi, Soo dhaqso oo kaalay; waayo, reer Falastiin weerar bay ku soo
kacsheen dalkii. 28 Oo sidaas daraaddeed Saa'uul wuu ka noqday Daa'uud kii uu
eryanayay, oo wuxuu u kacay kuwii reer Falastiin, sidaas aawadeed waxay meeshaas u
bixiyeen Selac Hammaxleqood. 29 Oo Daa'uudna halkaas wuu ka tegey, oo iska joogay
Ceyn Gedii dhufaysyadeedii.

24

Daa'uud Oo U Naxariistay Saa'uul

1 Kolkii Saa'uul ka soo noqday kuwii reer Falastiin oo uu raacdaysanayay ayaa loo
soo sheegay oo lagu yidhi, Daa'uud cidlada Ceyn Gedii buu joogaa. 2 Markaasaa
Saa'uul reer binu Israa'iil oo dhan kala baxay saddex kun oo nin oo la doortay,
oo wuxuu Daa'uud iyo raggiisii ka xulayay dhagaxyadii ay riyodibadeedku joogeen.
3 Markaasuu wuxuu yimid xeryihii idaha oo jidka ku ag yiil, oo halkaasna waxaa ku tiil
bohol; markaasaa Saa'uul halkaas u galay inuu cagihiisa qariyo aawadeed. Haddaba
Daa'uud iyo raggiisiiba waxay ku jireen bohosha meelaha ugu sii hooseeya. 4 Oo
Daa'uudna raggiisii waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, maanta waa maalintii Rabbigu
kugu yidhi, Cadowgaaga gacantaadaan ku soo ridi doonaa, oo waxaad ku samayn
doontaa wixii kula wanaagsan. Markaasaa Daa'uud kacay, oo hoos ahaan ayuu aayar
u gooyay Saa'uul darafkii khamiiskiisa. 5 Oo waxay hadhow noqotay in Daa'uud
qalbigiisii naxdini ku dhacday, maxaa yeelay, wuxuu gooyay darafkii khamiiskii
Saa'uul. 6 Markaasuu wuxuu raggiisii ku yidhi, Rabbigu ha iga fogeeyo inaan waxan
ku sameeyo sayidkayga kaasoo ah Rabbiga kiisa subkan, iyo inaan isaga gacanta u
qaada, maxaa yeelay, wuxuu yahay Rabbiga kiisa subkan. 7 Sidaasaa Daa'uud raggiisii
ugu diiday erayadaas, oo umana uu oggolaan inay Saa'uul ku kacaan. Markaasaa
Saa'uul ka soo baxay bohoshii, oo iska tegey. 8 Oo Daa'uudna mar dambuu kacay oo
bohoshii ka soo baxay, oo wuxuu ka daba qayliyey Saa'uul, oo ku yidhi, Sayidkaygiiyow,
boqorow. Oo Saa'uulna markuu dib dhugtay ayaa Daa'uud wejiga dhulka saaray,
wuuna sujuuday. 9 Oo Daa'uudna wuxuu Saa'uul ku yidhi, War maxaad u maqashaa
dadka warkiisa intay kugu yidhaahdaan, Daa'uud wuxuu doonayaa inuu wax ku yeelo?
10 Bal eeg, maanta indhahaagu way arkeen sida Rabbigu iigu soo kaa gacangeliyey

annagoo godka ku jirna, oo qaarna, Dil, bay igu yidhaahdeen, laakiinse waan kuu
naxay; oo waxaan idhi, Anigu sayidkayga gacanta u qaadi maayo, maxaa yeelay, isagu
waa Rabbiga kiisa subkan. 11 Bal eeg, aabbow, bal eeg haddana darafkii khamiiskaaga
oo gacantayda ku jira, waayo, waxaan gooyay darafkii khamiiskaaga, kumana diline,
haddaba ogow inayan gacantayda ku jirin shar iyo xadgudub toona, oo anna kuguma
aanan dembaabin, in kastoo aad naftayda u gaadaysid inaad iga qaaddid. 12 Rabbigu
aniga iyo adiga ha ina kala xukumo, oo Rabbigu ha iiga kaa aar gudo, gacantayduse
ku taaban mayso. 13 Sida ay leedahay maahmaahdii dadkii hore, Kii shar ah waxaa
ka soo baxda sharnimo, gacantayduse ku taaban mayso. 14 Bal boqorkii reer binu
Israa'iilow, yaad ka soo daba baxaysaa? Oo bal yaad eryanaysaa? Ma eey bakhti ah,
mase tagfi? 15 Haddaba Rabbigu aniga iyo adiga dhexdeenna xaakin ha ka ahaado oo
ha inoo garnaqo, oo ha arko gartayda, gacantaadana ha iga samatabbixiyo. 16 Markii
Daa'uud hadalkaas Saa'uul u dhammeeyey ayaa Saa'uulna wuxuu yidhi, Wiilkaygii
Daa'uudow, kaasu ma codkaagii baa? Saa'uulna codkiisii kor buu u qaaday oo ooyay.
17 Kolkaasuu Daa'uud ku yidhi, Aad baad iiga qumman tahay, waayo, wanaag baad ii
fashay, anse xumaan baan kuugu beddelay. 18 Oo adna maanta waxaad caddaysay sidii
aad si wanaagsan iigula macaamilootay, waayo, markii Rabbigu gacantaada igu soo
riday ima aadan dilin. 19 Waayo, haddii nin cadowgiisa helo miyuu wanaag ku sii dayn
lahaa? Sidaas daraaddeed tan aad maanta ii samaysay aawadeed Rabbigu wanaag ha
kuugu abaalgudo. 20 Oo hadda bal eeg, hubaal waan ogahay inaad boqor noqonaysid,
iyo in boqortooyada reer binu Israa'iil gacantaada ku dhismi doonto. 21 Haddaba
bal Rabbiga iigu dhaaro, inaadan gooynayn farcankayga iga dambeeya, iyo inaadan
magacayga reer aabbahay ka dhex baabbi'inayn. 22 Markaasaa Daa'uud u dhaartay
Saa'uul. Oo Saa'uulna gurigiisii buu tegey, laakiinse Daa'uud iyo raggiisiiba waxay
galeen dhufayskii.

25

Daa'uud, Naabaal Iyo Abiigayil

1 Markaasaa waxaa dhintay Samuu'eel, reer binu Israa'iil oo dhammuna way isu soo
wada urureen oo u baroorteen, oo waxay isagii ku dhex aaseen gurigiisii Raamaah ku
yiil. Daa'uudna wuu kacay oo ku dhaadhacay cidladii Faaraan.

2 Oo waxaa jiray nin reer Maacoon ahaa oo ay xoolihiisu Karmel joogeen, oo ninkaa-
suna aad buu u weynaa, oo wuxuu lahaa saddex kun oo ido ah iyo kun riyo ah, oo isna
idihiisii ayuu Karmel ku xiirayay. 3 Haddaba ninkaas magiciisu wuxuu ahaa Naabaal,
naagtiisa magaceeduna Abiigayil, oo naagtuna waxay ahayd mid caqli wanaagsan,
aadna u suurad qurxoon, laakiinse ninku wuxuu ahaa nin qallafsan oo shar sameeya;
oo wuxuuna ahaa reer Kaaleeb. 4 Oo Daa'uud oo cidlada joogay ayaa maqlay in Naabaal
idihiisii xiirayo. 5 Daa'uudna toban nin oo dhallinyaro ah ayuu diray, oo Daa'uud wuxuu
raggii dhallinyarada ahaa ku yidhi, Orda oo Naabaal ugu taga Karmel, oo magacayga
ku salaama; 6 oo waxaad kaas barwaaqaysan ku tidhaahdaan, Nabadu ha kuu ahaato,
reerkaagana nabadu ha u ahaato, oo waxaad haysatid oo dhanna nabadu ha u ahaato.
7 Oo haatan waxaan maqlay inaad haysatid kuwo ido xiira; adhijirradaadiina way
nala joogayeen, oo annana waxba ma aannu yeelin, oo innaba wax kama dhinnayn
intii ay Karmel joogeen oo dhan. 8 Oo taas bal raggaaga dhallinyarada ah weyddii,
oo way kuu sheegi doonaan. Taas aawadeed ragga dhallinyarada ah raalli ka ahow,
waayo, maalin wanaagsan baannu kuu nimid, haddaba waan ku baryayaaye wax
alla wixii gacantaada ku jira soo sii addoommadaada iyo anoo ah inankaaga Daa'uud.
9 Oo markay Daa'uud raggiisii dhallinyarada ahaa yimaadeen ayay erayadan oo dhan
Naabaal kula hadleen iyagoo magaca Daa'uud ku hadlaya, dabadeedna way aamuseen.
10 Markaasaa Naabaal ugu jawaabay Daa'uud addoommadiisii, Waa ayo Daa'uud?

Wiilka Yesayse waa kuma? Maalmahan waxaa jira addoommo badan oo nin kastaa
ku caasiyooba sayidkiisa. 11 Haddaba miyaan qaadaa kibistayda, iyo biyahayga, iyo
hilibkayga aan u qalay kuwa idaha ii xiiraya, oo miyaan siiyaa niman aanan aqoon
meel ay ka yimaadeen? 12 Sidaas daraaddeed Daa'uud raggiisii dhallinyarada ahaa
way jeesteen oo dib bay u noqdeen, oo intay Daa'uud u yimaadeen ayay erayadan
oo dhan u sheegeen. 13 Markaasaa Daa'uud wuxuu raggiisii ku yidhi, Nin walowba
seeftaada xidho. Oo nin waluba seeftiisii buu xidhay, oo Daa'uudna seeftiisii buu
xidhay. Kolkaasaa waxaa Daa'uud raacay in ku dhow afar boqol oo nin; oo laba
boqolna alaabtii bay la joogeen. 14 Laakiinse raggii dhallinyarada ahaa midkood ayaa u
warramay Naabaal naagtiisii Abiigayil ahayd oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, Daa'uud ayaa
wargeeys ka soo diray cidlada inay soo salaamaan sayidkayaga, laakiinse wuu caayay.
15 Laakiinse nimankaasu way noo wanaagsanaayeen aad iyo aad, oo waxba nalama
yeelin, oo innaba wax nagama dhinnayn intii aannu la soconnay oo dhan markii aannu
duurka joognay. 16 Iyagu habeen iyo maalinba derbi bay noo ahaayeen intaannu iyaga
la joognay oo idaha haynay oo dhan. 17 Haddaba bal garo oo ka fiirso wixii aad samayn
doonto, waayo, sayidkayaga iyo reerkiisa oo dhanba belaayaa lala damacsan yahay,
waayo, isagu waa waxmatare, oo ninnaba lama hadli karo. 18 Markaasaa Abiigayil
dhaqsatay, oo waxay soo qaadatay laba boqol oo xabbadood oo kibis ah, iyo laba sibraar
oo khamri ah, iyo shan neef oo ido ah oo la qalay, iyo shan koombo oo hadhuudh
la dubay ah, iyo boqol rucubood oo sabiib ah, iyo laba boqol oo fud oo berde ah, oo
waxay ku raratay dameerro. 19 Markaasay waxay raggeedii dhallinyarada ahaa ku
tidhi, Taga oo iga hor mara, oo anna waan idinka daba imanayaa. Laakiinse waxba
uma ay sheegin ninkeedii Naabaal. 20 Oo siday dameerkeedii u soo fuushanayd ayay
soo dhaadacday oo ag martay buurta meesheedii qarsoonayd, oo waxaa ka hor yimid
Daa'uud iyo raggiisii, markaasay la kulantay. 21 Haddaba Daa'uud wuxuu markaa ka
hor yidhi, Hubaal waxtarla'aan baan u dhawrayay waxa ninkanu cidlada ku haysto
oo dhan, si aan waxba uga maqnaan waxa uu leeyahay oo dhan, oo wanaaggii aan
u falay shar buu iigu beddelay. 22 Ilaah saas iyo si ka sii daranba ha ku sameeyo
cadaawayaashayda, haddii waxa uu leeyahay oo dhan xataa wiil yarna ha noqotee aan
ka tago tan iyo waaberiga. 23 Oo Abiigayilna markay Daa'uud aragtay ayay haddiiba
dameerkeedii ka soo degtay, oo Daa'uud isku hor tuurtay, wayna sujuudday. 24 Oo intay
cagihiisa isku tuurtay ayay tidhi, Dembiganu dushayda ha ahaado, sayidkaygiiyow,
dushayda ha ahaado, oo waan ku baryayaaye, anoo addoontaada ahu dhegahaaga
aan ku hadlo, oo adiguna bal maqal erayadayda anoo addoontaada ah. 25 Waan
ku baryayaaye, sayidkaygiiyow, ha ka fikirin ninkan waxmataraha ah ee Naabaal la
yidhaahdo, waayo, sida magiciisu u yahay weeye isaguna; magiciisu waa Naabaal oo
waxaa isaga ku jirta nacasnimo, laakiinse anigoo ah addoontaada ma aanan arkin
nimankii dhallinyarada ahaa oo aad soo dirtay, sayidkaygiiyow. 26 Sidaas daraaddeed,
sayidkaygiiyow, waxaan ku dhaartay nolosha Rabbiga, iyo adiga naftaada, maxaa
yeelay, Rabbigu wuxuu kaa hor joogsaday inaad dhiig gasho, iyo inaad gacantaada ku
aarsatid, haddaba cadaawayaashaada iyo kuwa xumaanta kula doonaya, sayidkaygi-
iyow, ha noqdeen sida Naabaal oo kale. 27 Haddaba sayidkaygiiyow, hadiyaddan anoo
addoontaada ah aan kuu keenay, ha la siiyo ragga dhallinyarada ah oo kula socda.
28 Waan ku baryayaaye, anoo addoontaada ah xadgudubkayga iga cafi, sayidkaygiiyow,
waayo, Rabbigu hubaal wuxuu kuu samayn doonaa guri ammaan ah, maxaa yeelay,
waxaad dirirtaa dagaallada Rabbiga; oo cimrigaaga oo dhanna shar lagaama heli
doono. 29 Oo in kastoo dadku kugu kaco oo kuu eryado inuu nafta kaa qaado, weliba,
sayidkaygiiyow, naftaadu waxay xidhmada nolosha kula xidhnaan doontaa Rabbiga
Ilaahaaga ah, oo cadaawayaashaada naftoodana wuu tuuri doonaa sidii isagoo ka
tuuraya wadhafka meeshiisa godan. 30 Oo markii Rabbigu kuu sameeyo wanaaggii

uu kaaga hadlay oo dhan ee uu amiir kaaga dhigo reer binu Israa'iil oo dhan, sayid-
kaygiiyow, 31 markaas ma nixi doontid, qalbigaaguna kuuma xumaan doono dhiig
aad sababla'aan u daadisay, iyo aarsasho; oo markii Rabbigu si wanaagsan kuula
macaamiloodo, sayidkaygiiyow, bal markaas i soo xusuuso, anoo addoontaada ah.
32 Markaasaa Daa'uud wuxuu Abiigayil ku yidhi, Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil oo maanta kuu soo diray inaad iga hor timaadid. 33 Waxaa barakaysan
xigmaddaada, oo adna waad barakaysan tahay, waayo, waxaad maanta iga celisay
inaan dhiig galo iyo inaan gacantayda ku aarsado. 34 Waxaan ku dhaartay Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil oo nool oo iga joojiyey inaan wax ku yeelo, waayo, hubaal
haddii aadan degdegin oo iga hor iman, waaberiga Naabaal xataa wiil yaru uma uu
hadheen. 35 Sidaas daraaddeed Daa'uud gacanteedii buu ka guddoomay wixii ay u
keentay, markaasuu ku yidhi, Haddaba gurigaagii nabad ku tag, oo bal eeg, codkaagii
waan maqlay, waanan ku aqbalay. 36 Markaasaa Abiigayil u timid Naabaal, oo bal
eeg, gurigiisuu ku qabtay diyaafad u eg boqor diyaafaddiis, oo Naabaalna qalbigiisu
aad buu u faraxsanaa, waayo, aad buu u sakhraansanaa; sidaas daraaddeed waxba
uma ay sheegin yar iyo badnaan toona ilaa waaberigii. 37 Oo subaxdii markii Naabaal
sakhraankii ka ba'ay ayay naagtiisii waxyaalahan u sheegtay, markaasaa qalbigii ku
dhex dhintay, oo sidii dhagax oo kale ayuu noqday. 38 Oo haddana toban maalmood
dabadeed Rabbigaa Naabaal dilay, wuuna iska dhintay. 39 Oo Daa'uudna markuu
maqlay in Naabaal dhintay ayuu yidhi, Waxaa mahad leh Rabbigii Naabaal caydii
uu i caayay iiga soo aarguday, oo anoo addoonkiisa ah shar iga celiyey; Naabaalna
xumaantii uu samaynayay Rabbigu isaguu ku celiyey. Markaasuu Daa'uud cid u diray
Abiigayil oo kala hadlay siduu u guursan lahaa. 40 Oo addoommadii Daa'uudna markay
Abiigayil ugu yimaadeen Karmel, intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Daa'uud baa
noogu kaa soo diray inuu ku guursado. 41 Markaasay kacday oo intay sujuudday
ayay wejigeeda dhulka saartay, oo waxay tidhi, Bal eeg, anoo addoontaada ah waxaan
ahay midiidin cagaha u maydha addoommada sayidkayga. 42 Markaasaa Abiigayil
dhaqsatay, oo kacday, oo waxay fuushay dameer, iyadoo wadata shan gabdhood oo
kuweed ah oo la socda; oo iyana wargeeyayaashii Daa'uud bay daba gashay, waxayna
noqotay naagtiisii. 43 Oo Daa'uud haddana Axiinocamtii reer Yesreceel buu guursaday,
oo labadoodiiba waxay noqdeen naagihiisii. 44 Haddaba Saa'uul gabadhiisii Miikaal
ee Daa'uud naagtiisa ahayd wuxuu siiyey Faltii oo ahaa ina Layish, kaasoo ahaa reer
Galliim.

26

Daa'uud Oo Mar Kale U Naxariistay Saa'uul

1 Oo waxaa Saa'uul Gibecaah ugu yimid kuwii reer Siif, iyagoo leh, Miyuusan Daa'uud
ku dhuuman buurta Xakiilaah, oo lamadegaanka ku hor taal? 2 Markaasaa Saa'uul
kacay, oo wuxuu ku dhaadacay cidladii Siif, isagoo wata saddex kun oo nin oo reer
binu Israa'iil laga soo doortay, inuu Daa'uud ka soo doondoono cidlada Siif. 3 Kolkaasaa
Saa'uul soo degay buurtii Xakiilaah, taasoo lamadegaanka ku hor taal, waddadana ku
dhinac taal. Laakiinse Daa'uud cidladuu joogay, oo wuxuuna arkay in Saa'uul cidlada
uga soo daba galay. 4 Sidaas daraaddeed Daa'uud basaasyuu soo diray, wuxuuna
ogaaday in Saa'uul xaqiiqa ahaan yimid. 5 Markaasaa Daa'uud soo kacay oo yimid
meeshii Saa'uul degay, oo Daa'uud wuxuu arkay meeshii Saa'uul jiifay, isaga iyo
Abneer ina Neer oo ahaa sirkaalkii ciidankiisa, oo Saa'uulna wuxuu jiifay meeshii
gaadhifardoodku joogay dhexdeeda, oo dadkuna hareerihiisay degeen. 6 Markaasaa
Daa'uud jawaabay oo ku yidhi kii reer Xeed oo Axiimeleg ahaa iyo Abiishay oo ay
Seruuyaah dhashay, oo Yoo'aabna walaalkiis ahaa, oo wuxuu ku yidhi, Yaa ii raacaya
Saa'uul xeraduu joogo? Kolkaasaa Abiishay ku yidhi, anaa ku raacaya. 7 Sidaasay

Daa'uud iyo Abiishay dadkii ugu yimaadeen habeennimo, oo waxay arkeen Saa'uul
oo hurda meeshii gaadhifardoodka dhexdeeda, oo warankiisiina dhulkuu ku mudnaa
meel madaxiisa u dhow; oo Abneer iyo dadkiina hareerihiisay jiifeen. 8 Markaasaa
Abiishay wuxuu Daa'uud ku yidhi, Maanta Ilaah wuxuu kuu soo gacangeliyey cad-
owgaagii. Haddaba waan ku baryayaaye i daa aan wareemee oo aan mar keliya
dhulka ku qodbee, oo mar labaad ku dhufan maayo. 9 Markaasaa Daa'uud wuxuu
Abiishay ku yidhi, Ha dilin, waayo, bal yaa gacan u qaadi kara Rabbiga kiisa subkan,
oo haddana eedla'aan doona? 10 Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku
dhaartaye, waxaa isaga dili doona Rabbiga, ama maalintiisii baa iska iman doonta,
amase dagaal buu geli doonaa markaasaa la dili doonaa. 11 Rabbiga ha iga fogeeyo
inaan gacanta u qaado Rabbiga kiisa subkan. Haddaba waan ku baryayaaye inoo
qaad waranka madaxiisa ag yaal iyo kusadda biyaha, oo ina keen aannu tagnee.
12 Sidaas aawadeed Daa'uud wuxuu Saa'uul madaxiisii ka ag qaatay warankii iyo
kusaddii biyaha; kolkaasay tageen, oo ninnaba ma arkin, lamana ogayn, oo midna
ma toosin, waayo, kulligood way wada hurdeen, maxaa yeelay, waxaa xagga Rabbiga
kaga soo degtay hurdo weyn. 13 Markaasaa Daa'uud dhankii kale u gudbay oo wuxuu
ku dul istaagay buur iyaga in yar ka fog, oo waxaana u dhexeeyey bannaan weyn.
14 Kolkaasaa Daa'uud u dhawaaqay dadkii iyo Abneer oo ahaa ina Neer, oo yidhi,
Abneerow, war miyaadan jawaabayn? Markaasaa Abneer jawaabay oo yidhi, Kaaga
boqorka u dhawaaqayaa, kumaad tahay? 15 Markaasaa Daa'uud wuxuu Abneer ku
yidhi, War sow ma tihid nin rag ah? Yaana kula mid ah oo reer binu Israa'iil ku
jira? Haddaba maxaad u dhawri weyday sayidkaaga boqorka ah? Waayo, mid dadka
ka mid ah ayaa xerada u galay inuu boqorka sayidkaaga ah dilo. 16 War waxan aad
samaysay ma wanaagsana. Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye waxaad istaahishaan
dhimasho, maxaa yeelay, ma aydaan dhawrin sayidkiinna ah Rabbiga kiisa subkan.
Haddaba bal fiiriya boqorka warankiisii iyo kusaddiisii biyaha oo madaxiisa ag yiil.
17 Markaasaa Saa'uul gartay Daa'uud codkiisii oo yidhi, Wiilkaygii Daa'uudow, kaasu
ma codkaagii baa? Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Haah, kanu waa codkaygii, boqorow
sayidkaygiiyow. 18 Oo haddana wuxuu yidhi, Sayidkaygiiyow, maxaad ii eryanaysaa,
anoo addoonkaaga ah? Waayo, maxaan sameeyey? Waase maxay xumaanta gacan-
tayda ku jirtaa? 19 Haddaba waan ku baryayaaye, boqorow sayidkaygiiyow, bal maqal
erayadayda anoo addoonkaaga ah. Oo haddii Rabbigu igu kaa diray qurbaan ha aqbalo,
laakiinse haddii waxa igu kaa diray ay binu-aadmi yihiin, Rabbiga hortiisa ha ku
inkaarnaadeen, waayo, maanta way i eryeen si aanan u sii joogin dhaxalkii Rabbiga,
oo waxay igu yidhaahdeen, Tag oo ilaahyo kale u adeeg. 20 Haddaba sidaas daraaddeed
dhiiggaygu yuusan ku daadan meel Rabbiga hortiisa ka fog, waayo, boqorkii reer binu
Israa'iilow, waxaad u soo baxday si aad tagfi u doondoonto, oo waa sidii mid buuraha
digaagduur ka ugaadhsanaya. 21 Markaasaa Saa'uul wuxuu yidhi, Waan dembaabay,
wiilkaygii Daa'uudow, iska noqo, waayo, anigu mar dambe wax ku yeeli maayo, maxaa
yeelay, maanta naftaydu qaali bay kula noqotay. Bal eeg, waan nacasoobay oo aad
iyo aad baan u qaldamay. 22 Markaasaa Daa'uud ugu jawaabay, Boqorow, waa kan
warankaagii! Haddaba ragga dhallinyarada ah midkood ha u yimaado oo ha kuu
qaado. 23 Oo Rabbiguna nin walba wuu ka abaalmarin doonaa xaqnimadiisa iyo
aaminnimadiisa, waayo, Rabbigu maanta gacantayduu kugu soo riday, aniguse ma aan
doonaynin inaan gacantayda u qaado Rabbiga kiisa subkan. 24 Oo bal eeg, sida maanta
naftaadu iigu dheeraatay, sidaas oo kale naftaydu ha ku dheeraato Rabbiga hortiisa,
oo dhibaato oo dhanna ha iga samatabbixiyo. 25 Markaasaa Saa'uul wuxuu Daa'uud
ku yidhi, Wiilkaygii Daa'uudow, waad barakaysan tahay. Hubaal xoog baad yeelan
doontaa, waadna guulaysan doontaa. Dabadeedna Daa'uud waa iska tegey, Saa'uulna
meeshiisuu ku noqday.

27

Daa'uud Oo La Joogay Reer Falastiin

1 Markaasaa Daa'uud wuxuu isyidhi, Maalin uun baan gacanta Saa'uul ku dhiman
doonaa; haddaba wax iiga wanaagsan ma jiro inaan dalka reer Falastiin u baxsado
mooyaane; oo Saa'uulna wuu iga quusan doonaa, oo mar dambe xuduudka reer binu
Israa'iil oo dhan igama doondooni doono; oo saas ayaan gacantiisa kaga baxsan doonaa.
2 Markaasaa Daa'uud kacay oo gudbay, isagii iyo lixdii boqol oo nin ee isaga la joogay,
oo waxay u yimaadeen Aakiish oo ahaa ina Maacoog, kaasoo ahaa boqorkii Gad.
3 Oo Daa'uudna Aakiish buu la joogi jiray Gad, isagii iyo raggiisiiba, oo nin waluba
reerkiisii wuu watay, oo xataa Daa'uud wuu watay labadiisii naagood, kuwaasoo
ahaa Axiinocam tii reer Yesreceel iyo Abiigayil tii reer Karmel oo Naabaal u dhaxday.
4 Markaasaa Saa'uul waxaa loo soo sheegay in Daa'uud u cararay xagga Gad, oo isna
mar dambe ma uusan doondoonin.
5 Kolkaasaa Daa'uud wuxuu Aakiish ku yidhi, Haddaba haddaad raalli iga tahay, mag-
aalooyinka duurka ku yaal meel ha iga siiyeen, aan halkaas iska degee, waayo, bal anoo
addoonkaaga ah maxaan magaalada reer boqor kuula degganahay? 6 Maalintaasaa
Aakiish siiyey Siiqlag, oo sidaas aawadeed Siiqlag ilaa maanta waxaa iska leh boqor-
rada dalka Yahuudah.
7 Oo maalmihii Daa'uud joogay duurka reer Falastiin tiradoodu waxay ahayd sannad
dhan iyo afar bilood. 8 Markaasaa Daa'uud iyo raggiisii u keceen inay weeraraan reer
Geshuur, iyo reer Geser, iyo reer Camaaleq, waayo, quruumahaas ayaa waagii hore
dalka degganaa, oo waxay degganaayeen ilaa Shuur iyo xataa tan iyo dalka Masar.
9 Markaasaa Daa'uud dalkii weeraray, oo nololna kuma uu dayn nin iyo naag toona,
wuxuuna la tegey idihii, iyo dibidii, iyo dameerrihii, iyo geelii, iyo dharkii, dabadeedna
wuu soo noqday, oo Aakiish u yimid. 10 Markaasaa Aakiish wuxuu ku yidhi, Yaad
maanta soo dhacdeen? Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Waxaannu weerarnay xagga
koonfureed oo dalka Yahuudah, iyo xagga koonfureed oo reer Yeraxme'eel iyo xagga
koonfureed oo reer Qeyn. 11 Oo Daa'uudna nolol kuma uu dayn nin iyo naag toona, inuu
Gad keeno aawadeed, waayo, wuxuu isyidhi, Waaba intaasoo ay inagu sheekaystaan
oo yidhaahdaan, Daa'uud saasuu yeelay, caadadiisuna saasay ahayd intuu duurka reer
Falastiin degganaa oo dhan. 12 Aakiishna Daa'uud buu aaminay, oo wuxuu isyidhi,
Isagu dadkiisii reer binu Israa'iil oo dhan wuu isku diray oo aad bay u karahsadeen
isaga; sidaas daraaddeed isagu wuxuu ii ahaan doonaa addoon weligiisba.

28

Saa'uul Iyo Saaxiraddii Joogtay Ceyn Door

1 Oo wakhtigaas reer Falastiin ciidammadoodii oo dhan dagaal bay u soo urursadeen
inay reer binu Israa'iil la diriraan. Aakiishna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Ogow inaad
adiga iyo raggaaguba dagaalka ii raacaysaan. 2 Oo Daa'uudna wuxuu Aakiish ku yidhi,
Hubaal waad ogaan doontaa waxa anoo addoonkaaga ah aan samayn doono. Oo
Aakiishna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Taas aawadeed mid madaxayga weligii ilaaliya
ayaan kaa dhigayaa.
3 Oo Samuu'eelna mar hore wuu dhintay, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way
u baroorteen, waxayna ku aaseen Raamaah taasoo ahayd magaaladiisii. Saa'uulna
wuu wada eryay kuwii ruuxaanta lahaa iyo saaxiriintii oo dhan, oo dalka wuu ka
wada saaray. 4 Oo reer Falastiinna way isa soo wada urursadeen, oo Shuuneem soo
degeen; Saa'uulna wuxuu soo wada urursaday reer binu Israa'iil oo dhan, oo iyana
waxay soo degeen Gilboca. 5 Saa'uulna markuu ciidankii reer Falastiin arkay ayuu
baqay, aad buuna u gariiray. 6 Oo Saa'uulna markuu Rabbiga wax weyddiiyey, Rabbigu
uma uu jawaabin, oo riyooyin iyo Uuriim iyo nebiyo midnaba uguma uu jawaabin.

[7] Markaasaa Saa'uul wuxuu addoommadiisii ku yidhi, War ii doona naag ruuxaan leh,
aan u tago oo wax weyddiiyee. Markaasaa addoommadiisii waxay ku yidhaahdeen,
Naag ruuxaan leh baa Ceyn Door joogta. [8] Kolkaasaa Saa'uul si kale iska dhigay,
dhar kalena wuu qaatay, wuuna tegey, isagoo laba nin la socda, oo waxay naagtii u
yimaadeen goor habeennimo ah. Markaasuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ruuxaanta
iila hadal, oo ii soo kici ku alla kii aan kuu magacaabo. [9] Naagtiina waxay ku tidhi,
Bal eeg, waad og tahay Saa'uul wuxuu sameeyey, iyo siduu dalka uga saaray kuwii
ruuxaanta lahaa, iyo saaxiriintii oo dhanba. Haddaba bal maxaad dabin iigu dhigaysaa
si aan u dhinto? [10] Markaasaa Saa'uul Rabbiga ugu dhaartay, oo ku yidhi, Rabbiga
noloshiisaan ku dhaartaye inaan waxan innaba lagugu ciqaabayn. [11] Dabadeedna
naagtii waxay tidhi, Haddaba yaan kuu soo kiciyaa? Wuxuu isna ku yidhi, Samuu'eel
ii soo kici. [12] Oo naagtii markay Samuu'eel aragtay ayay cod weyn ku qaylisay, oo
Saa'uul la hadashay oo tidhi, War maxaad ii khiyaanaysay? Waayo, Saa'uul baad tahay.
[13] Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Ha cabsan ee maxaad aragtaa? Naagtiina
waxay Saa'uul ku tidhi, Waxaan arkaa ilaahyo dhulka ka soo baxaya. [14] Isna wuxuu ku
yidhi, Muxuu u eg yahay? Markaasay tidhi, Waxaa soo baxaya nin oday ah oo huwis
huwan. Kolkaasaa Saa'uul wuxuu ogaaday inuu kaasu Samuu'eel yahay, wejiguuna
dhulka saaray, wuuna u sujuuday. [15] Markaasaa Samuu'eel Saa'uul ku yidhi, War
maxaad ii soo dhibtay oo ii soo kicisay? Markaasaa Saa'uul wuxuu ugu jawaabay, Anigu
aad baan u dhibbanahay; waayo, reer Falastiin baa ila dagaallama, oo Ilaahna waa
iga tegey, oo marna iima jawaabo, oo nebiyo iyo riyooyin midna igulama hadlo, sidaas
daraaddeed ayaan kuugu yeedhay, inaad i ogeysiisid waxaan sameeyo. [16] Markaasaa
Samuu'eel wuxuu yidhi, War adoo og in Rabbigu kaa tegey oo uu col kuu noqday,
maxaad wax ii weyddiinaysaa? [17] Oo Rabbiguna wuxuu samaystay wixii uu iga
hadlay, oo Rabbiguna boqortooyadii gacantaada wuu ka dillaaciyey, oo wuxuu siiyey
deriskaaga kaaso ah Daa'uud. [18] Maxaa yeelay, waad addeeci weyday Rabbiga codkiisii,
cadhadiisii weynaydna Camaaleq waad ku dili weyday, oo sidaas daraaddeed baa
Rabbigu maanta waxan kuugu sameeyey. [19] Oo weliba Rabbigu wuxuu adiga iyo reer
binu Israa'iilba u gacangelin doonaa reer Falastiin. Berrito adiga iyo wiilashaaduba
anigaad ila joogi doontaan. Oo Rabbiguna wuxuu ciidanka reer binu Israa'iil ku ridi
doonaa gacanta reer Falastiin. [20] Markaasaa Saa'uul haddiiba kulligiis dhulka ku
dhacay, oo aad buu u cabsaday erayadii Samuu'eel aawadood, oo itaalna kuma jirin,
waayo, waxba ma uu cunin maalintii oo dhan iyo habeenkii oo dhanba. [21] Markaasaa
naagtii u timid Saa'uul oo aragtay inuu aad u naxsanaa, oo waxay ku tidhi, Bal eeg,
anoo addoontaada ah codkaagii baan maqlay, oo anna naftaydii baan biimeeyey,
erayadii aad igula hadashayna waan maqlay. [22] Haddaba waan ku baryayaaye, bal
adna codkayga maqal anoo addoontaada ah, oo in yar oo kibis ah aan hortaada dhigo,
oo adna cun si markaad tagtid aad xoog u yeelatid. [23] Laakiinse wuu diiday, oo wuxuu
yidhi, Anigu waxba cuni maayo. Laakiinse addoommadiisii ayaa naagtii kula qasbay;
markaasuu codkoodii yeelay. Oo intuu dhulkii ka kacay ayuu sariirtii ku fadhiistay.
[24] Oo naagtuna waxay guriga ku haysatay weyl shilis, kolkaasay haddiiba degdegtay,
oo soo qashay, oo haddana bur soo qaadatay oo cajiintay, oo waxay ka dubtay kibis
aan khamiir lahayn. [25] Dabadeedna waxay soo hor dhigtay Saa'uul iyo addoommadiisii,
wayna cuneen. Kolkaasay kaceen, oo isla habeenkii bay tageen.

29

Aakiish Oo Daa'uud Ku Celiyey Siiqlag

[1] Haddaba reer Falastiin waxay ciidammadoodii oo dhan ku soo ururiyeen Afeeq,
oo reer binu Israa'iilna waxay soo ag degeen ishii ku tiil Yesreceel. [2] Oo saraakiishii
reer Falastiinna way soo gudbeen iyagoo ah boqol boqol iyo kun kun, oo Daa'uud

iyo raggiisiina iyagoo Aakiish la socda ayay soo daba galeen.
3 Markaasaa amiirradii reer Falastiin waxay yidhaahdeen, Kuwan Cibraaniyada ahu maxay halkan ka samaynayaan? Aakiishna wuxuu amiirradii reer Falastiin ku yidhi, War kanu sow ma aha Daa'uud oo ahaa addoonkii boqorka reer binu Israa'iil ee Saa'uul ah, oo ila joogay maalmahan iyo sannadahanba, oo aanan innaba xumaan ka helin tan iyo maalintii uu ii yimid ilaa maantadan?
4 Laakiinse amiirradii reer Falastiin aad bay ugu cadhoodeen, markaasay amiirradii reer Falastiin ku yidhaahdeen, War ninkan celi, si uu ugu noqdo meeshiisii aad u dooratay, oo yuusan dagaalka noo raacin, waaba intaasoo intaannu dagaalka ku jirno uu col noo noqdaa, waayo, ninkanu bal muxuu sayidkiisii kula heshiin karaa? Sow ma aha nimankan madaxyadooda?
5 Kanu sow ma aha Daa'uud kii ay gabay isugu celceliyeen, iyagoo cayaaraya, oo leh,
Saa'uul wuxuu laayay kumanyaalkiisii,
Daa'uudna wuxuu laayay tobanyaalkiisii kun?
6 Markaasaa Aakiish Daa'uud u yeedhay, oo ku yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye, adigu waad qummanayd, oo markaynu ciidanka dhex soconnay siibixiddaada iyo soogeliddaaduba hortayda way ku wanaagsanaayeen, waayo, ilaa maalintii aad ii timid iyo maantadan la joogo innaba xumaan kuguma aanan arkin; habase yeeshee saraakiishu raalli kaama aha.
7 Sidaas daraaddeed iska noqo, oo nabad ku tag, yaadan saraakiisha reer Falastiin calool xumayne.
8 Markaasaa Daa'uud wuxuu Aakiish ku yidhi, War maxaan sameeyey? Oo xumaanmaad igu aragtay anoo addoonkaaga ah intii aan kula joogay iyo ilaa maantadan, oo maxaa laygu diiday si aanan u tegin oo aanan ula diririn cadaawayaashaada, boqorow sayidkaygiiyow?
9 Markaasaa Aakiish Daa'uud ugu jawaabay, Anigu waan ogahay inaad hortayda ku wanaagsan tahay, oo waxaad iila mid tahay malaa'ig Ilaah, habase yeeshee amiirradii reer Falastiin waxay yidhaahdeen, Isagu dagaalka noo raaci maayo.
10 Haddaba aroor hore adiga iyo sayidkaaga addoommadiisii oo kula socdaaba kaca; oo aroortii markaad kacdaan oo waagu idiin baryo, taga.
11 Markaasaa Daa'uud iyo raggiisiiba aroor hore keceen, si ay subaxdii u tagaan, oo ay ugu noqdaan dalkii reer Falastiin. Oo kuwii reer Falastiinna kor bay ugu sii baxeen xagga Yesreceel.

30

Daa'uud Oo Laayay Reer Camaaleq

1 Oo maalintii saddexaad intaanay Daa'uud iyo raggiisii Siiqlag iman ayaa reer Camaaleq soo dhaceen xagga koonfureed, iyo Siiqlag, oo waxay weerareen Siiqlag, wayna gubeen;
2 oo waxay la tageen dumarkii iyo kuwii magaalada ku jiray oo dhan yar iyo weynba. Waxba kama ay layn, laakiinse way la tageen oo iska baxeen.
3 Oo Daa'uud iyo raggiisiina markay magaaladii yimaadeen, waxay arkeen iyadoo la gubay, oo naagahoodii iyo wiilashoodii iyo gabdhahoodiiba loola wada tegey maxaabiis ahaan.
4 Markaasaa Daa'uud iyo dadkii la jirayba codkoodii kor u qaadeen oo ooyeen, ilaa ay waayeen itaal ay ku sii ooyaan.
5 Oo Daa'uud labadiisii naagood ee ahaa Axiinocam tii reer Yesreceel, iyo Abiigayil oo ahayd reer Karmel oo Naabaalna u dhaxdayba, waa lala tegey iyagoo maxaabiis ah.
6 Oo Daa'uudna aad buu u dhibtooday, waayo, dadku waxay ku wada hadleen inay dhagxiyaan, maxaa yeelay, dadkii wuxuu u wada calool xumaaday nin waluba wiilashiisii iyo gabdhihiisii, laakiinse Daa'uud wuxuu isku sii dhiirriyey Rabbiga Ilaahiisa ah.

7 Markaasaa Daa'uud wuxuu wadaadkii ahaa Aabyaataar ina Axiimeleg ku yidhi, Waan ku baryayaaye eefodka halkan iigu keen. Aabyaataarna eefodkii buu Daa'uud u keenay.
8 Markaasaa Daa'uud Rabbiga wax weyddiiyey, oo wuxuu yidhi, Miyaan eryadaa colkan, oo miyaan gaadhayaa? Oo Rabbiguna wuxuu ugu jawaabay, Haah, eryo, waayo, hubaal waad gaadhaysaa, oo intii lala tegey oo dhan waad soo celinaysaa.

9 Sidaas daraaddeed Daa'uud wuu tegey, isagii iyo lixdii boqol oo nin ee la jirtayba,
oo waxay yimaadeen durdurkii Besoor, oo intii laga tegeyna halkaasay ku hadheen.
10 Laakiinse Daa'uud wuu eryaday, isagoo afar boqol oo nin wata; waayo, laba boqol
ayaa dib u hadhay, kuwaasoo aad u daalay oo dhaafi kari waayay durdurkii Besoor.
11 Oo mid Masri ah ayay duurka ka heleen, oo waxay u keeneen Daa'uud, oo kibisna
way siiyeen, wuuna cunay, oo biyo uu cabbona way siiyeen. 12 Oo waxay kaloo siiyeen
fud yar oo berde ah, iyo laba rucubood oo sabiib ah; oo markuu cunay ayaa naftii
ku soo noqotay, waayo, saddex maalmood iyo saddex habeen kibisna ma uu cunin,
biyona ma uu cabbin. 13 Markaasaa Daa'uud wuxuu ku yidhi, War yaa ku leh? Oo
xaggee baad ka timid? Isna wuxuu yidhi, Waxaan ahay nin dhallinyar oo Masri ah,
oo addoon baan u ahay mid reer Camaaleq ah. Sayidkaygii baa iga tegey, maxaa
yeelay, saddex maalmood ka hor ayaan bukooday. 14 Oo waxaannu soo dhacnay
reer Kereetiim xaggooda Koonfureed, iyo dalka ay leeyihiin reer Yahuudah, iyo xagga
Koonfureed oo reer Kaaleeb; oo Siiqlagna waan gubnay. 15 Markaasaa Daa'uud wuxuu
ku yidhi, Colkaas ma ii geeynaysaa? Isna wuxuu yidhi, Ilaah iigu dhaaro inaadan i
dilayn, sayidkaygiina ii gacangelinayn, oo anna colkaas waan kuu geeynayaa. 16 Oo
markuu keenay waxay ku kala firidhsanaayeen dhulka oo dhan, iyagoo wax cabbaya,
oo wax cunaya, oo cayaaraya, maxaa yeelay, maal badan bay ka soo dhaceen dalkii
reer Falastiin iyo dalkii Yahuudahba. 17 Oo Daa'uudna wuxuu laynayay iyagii fiidkii ilaa
fiidkiisii kale, oo nin iyagii ahuna ma baxsan, afar boqol oo dhallinyaro ah oo intay awr
fuuleen ku carartay mooyaane. 18 Oo Daa'uudna wuu soo wada dhiciyey waxay reer
Camaaleq la tageen oo dhan; oo labadiisii naagoodna Daa'uud waa soo badbaadiyey.
19 Oo waxba kama maqnayn iyagii, wax yar iyo wax weyn toona, ama wiilal iyo gabdho
toona, ama booli iyo wixii ay la tageen oo dhan toona; oo Daa'uudna wuu soo wada
celiyey kulligood. 20 Markaasaa Daa'uud kaxaystay idihii iyo lo'dii oo dhan, oo waxay
ku hor kexeeyeen xoolihii kale, oo yidhaahdeen, Intanu waa boolidii Daa'uud. 21 Oo
Daa'uudna wuxuu u yimid labadii boqol oo nin oo intay daaleen Daa'uud raaci kari
weyday, oo ay durdurkii Besoor agtiisa kaga tageen, oo iyana waxay u soo baxeen
inay ka hor tagaan Daa'uud iyo dadkii la jiray; oo Daa'uudna markuu dadkii u soo
dhowaaday ayuu nabdaadiyey. 22 Markaasay raggii sharka lahaa ee waxmatarayaasha
ahaa oo Daa'uud raacay oo dhammuba waxay ugu jawaabeen, Maalkii aannu soo
dhacsannay iyaga waxba ka siin mayno, maxaa yeelay, nama ay raacin, laakiinse nin
kasta waxaannu siinaynaa naagtiisii iyo carruurtiisii, ee ha kaxaysteen oo ha iska
tageen. 23 Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Walaalahayow, waa inaydnaan saas ku
samayn wixii Rabbigu ina siiyey, kaasoo ah kii ina badbaadiyey, oo weliba inoo soo
gacangeliyey colkii ina soo weeraray. 24 Haddaba bal yaa waxaa idinka maqlaya? Ka
dagaalka u baxaa siduu qayb u helo ayuu ka alaabta ku hadhaana qayb u helayaa; isku
si waa inay u qaybsadaan. 25 Maalintaas intay ka bilaabanto ilaa maantadan la joogo,
wuxuu taas uga dhigay reer binu Israa'iil, qaynuun iyo amar.

26 Oo Daa'uudna markuu Siiqlag yimid ayuu boolidii qaarkeed odayaashii dalkii
Yahuudah u diray, iyo xataa saaxiibbadiis, oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, tanu waa
hadiyad ka mid ah boolidii aan cadaawayaashii Rabbiga ka soo dhacay, 27 oo wuxuu
u wada diray kuwii Beytel joogay, iyo kuwii Raamod tii koonfureed joogay, iyo xataa
kuwii Yatiir joogay, 28 iyo kuwii Caroocer joogay, iyo kuwii Sifmood joogay, iyo
kuwii Eshtemooca joogay, 29 iyo kuwii Raakaal joogay, iyo kuwii magaalooyinka reer
Yeraxme'eel joogay, iyo kuwii magaalooyinka reer Qeyn joogay, 30 iyo kuwii Xormaah
joogay, iyo kuwii Koor Caashaan joogay, iyo kuwii Cataag joogay, 31 iyo kuwii Xebroon
joogay, oo xataa wuu u wada diray kuwii joogay meelihii Daa'uud iyo raggiisu ku
noqnoqon jireen oo dhan.

31

Saa'uul Oo Isdilay

1 Haddaba reer Falastiin waxay la dirireen reer binu Israa'iil, oo raggii reer binu
Israa'iilna way ka carareen reer Falastiin, oo Buur Gilboca ayay ku daateen iyagoo la
laayay. 2 Oo reer Falastiinna aad bay u eryadeen Saa'uul iyo wiilashiisii, markaasaa
reer Falastiin waxay dileen Yoonaataan, iyo Abiinaadaab, iyo Melkiishuuca oo ahaa
Saa'uul wiilashiisii. 3 Oo dagaalkiina aad buu ugu sii kululaaday Saa'uul, oo waxaa isagii
gaadhay qaansoleydii, oo isna qaansoleydii aawadeed ayuu dhib badan ula kulmay.
4 Markaasaa Saa'uul wuxuu kii hubka u siday ku yidhi, War seeftaada la soo bax
oo iga mudhbixi, waaba intaasoo buuryoqabyadanu yimaadaan oo ay intay seef iga
mudhbixiyaan i caayaane. Laakiinse kii hubka u siday wuu diiday, waayo, aad buu
u cabsaday. Sidaas daraaddeed Saa'uul wuxuu qaatay seeftiisii, markaasuu ku dul
dhacay. 5 Oo kii hubka u sidayna markuu arkay in Saa'uul dhintay, isna wuxuu ku
dul dhacay seeftiisii, wuuna la dhintay. 6 Sidaas daraaddeed maalintaas waxaa wada
dhintay Saa'uul, iyo saddexdiisii wiil, iyo kii hubka u siday, iyo raggiisii oo dhan. 7 Oo
raggii reer binu Israa'iil oo dooxadii dhankeeda kale joogay, iyo kuwii Webi Urdun
shishadiisa joogay, markay arkeen in raggii reer binu Israa'iil carareen oo Saa'uul iyo
wiilashiisii ay dhinteen ayay magaalooyinkii ka tageen oo carareen; markaasaa reer
Falastiin yimaadeen oo iska degeen.

8 Oo maalintii dambe markay reer Falastiin u yimaadeen inay dharka ka furtaan
kuwii la dilay waxay heleen Saa'uul iyo saddexdiisii wiil oo Buur Gilboca ku dhintay.
9 Markaasay madaxii ka gooyeen, oo hubkiisiina way ka furteen, oo waxay u cid direen
dalkii reer Falastiin oo ku wareegsanaa inay u wargeeyaan gurigii sanamyadooda
iyo dadkiiba. 10 Oo hubkiisiina gurigii Cashtarod ayay dhigeen, meydkiisiina derbigii
Beytshaan bay ku xidheen. 11 Oo dadkii Yaabeesh Gilecaad degganaa markay maqleen
waxyaalihii ay reer Falastiin Saa'uul ku sameeyeen, 12 waxaa kacay raggii xoogga lahaa
oo dhan, oo habeenkii oo dhan ayay sii guuraynayeen, markaasay Beytshaan derbigiisii
ka soo qaadeen Saa'uul meydkiisii iyo meydadkii wiilashiisa, kolkaasay yimaadeen
Yaabeesh, oo halkaasay ku gubeen. 13 Markaasay lafahoodii qaadeen oo ku aaseen geed
Yaabeesh ku yiil hoostiisa, toddoba maalmoodna way soomeen.

KITAABKII LABAAD EE SAMUU'EEL

Daa'uud Oo Maqlay Dhimashadii Saa'uul

1 Dhimashadii Saa'uul dabadeed, markii Daa'uud ka soo noqday layntii reer Ca-
maaleq oo uu Daa'uud laba maalmood Siiqlag sii joogay 2 ayaa xataa maalintii saddex-
aad nin ka yimid xeradii Saa'uul isagoo maryo jeexjeexan, madaxana ciidu kaga taal, oo
markuu Daa'uud u yimid ayuu dhulka ku dhacay oo sujuuday. 3 Markaasaa Daa'uud ku
yidhi, Xaggee baad ka timid? Markaasuu isna wuxuu yidhi, Waxaan ka soo baxsaday
xeradii reer binu Israa'iil. 4 Daa'uudna wuxuu ku yidhi, Waan ku baryayaaye, sidee
baa wax u dhaceen? Bal ii sheeg. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Dadkii dagaalkii way
ka carareen, oo dadkii badidiisiina way le'deen; oo Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataanba
waa dhinteen. 5 Markaasaa Daa'uud wuxuu ku yidhi ninkii dhallinyarada ahaa, oo
u soo warramay, War sidee baad u ogaatay in Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataanba ay
dhinteen? 6 Markaasaa ninkii dhallinyarada ahaa oo u soo warramay, wuxuu ku
yidhi, Markaan si lamafilaan ah Buur Gilboca u soo gaadhay, waxaan arkay Saa'uul
oo ku tiirsan warankiisii, gaadhifardoodkii iyo fardooleydiina aad bay u eryanayeen.
7 Oo markuu gadaashiisa dhugtay ayuu i arkay, oo ii yeedhay. Oo anna waxaan ugu
jawaabay, Waa i kan. 8 Markaasuu igu yidhi, Yaad tahay? Oo anna waxaan ugu
jawaabay, Nin reer Camaaleq ah baan ahay. 9 Oo isna wuxuu igu yidhi, Waan ku
baryayaaye, bal i soo ag joogso, oo i dil, waayo, wareer baa i haya; waayo, weli naftii
waa igu jirtaa. 10 Saas aawadeed waan ag joogsaday oo waan dilay, maxaa yeelay, waan
hubay markuu dhacay dabadeed inuusan noolaanayn; oo markaasaan ka soo qaaday
taajkii madaxa u saarnaa, iyo dugaagaddii gacanta ugu jirtay, waanan kuu keenay,
sayidkaygiiyow. 11 Markaasaa Daa'uud dharkiisii jeexjeexay; oo raggii isaga la jiray
oo dhammuna saasoo kalay wada yeeleen, 12 wayna u baroorteen, oo u ooyeen, oo u
soomeen ilaa fiidkii Saa'uul, iyo wiilkiisii Yoonaataan, iyo dadkii Rabbiga, iyo reer binu
Israa'iil aawadood; maxaa yeelay, seef bay ku le'deen. 13 Kolkaasaa Daa'uud ku yidhi
ninkii dhallinyarada ahaa oo u soo warramay, Xaggee baad ka timid? Isna wuxuu ugu
jawaabay, Waxaan ahay nin qalaad wiilkiis oo reer Camaaleq ah. 14 Daa'uudna wuxuu
ku yidhi isagii, Sidee baad uga cabsan weyday inaad gacantaada u qaaddo Rabbiga kiisa
subkan? 15 Dabadeedna Daa'uud wuxuu u yeedhay raggii dhallinyarada ahaa midkood,
oo ku yidhi, U dhowow oo dil. Markaasuu dilay, isna wuu dhintay. 16 Daa'uudna wuxuu
ku yidhi, Dhiiggaagu madaxaaga ha saarnaado; waayo, afkaagaa kugu marag furay, oo
waxaad tidhi, Rabbiga kiisa subkan ayaan dilay.

Daa'uud Oo U Baroortay Saa'uul Iyo Yoonaataan

17 Markaasaa Daa'uud baroortan ugu baroortay Saa'uul iyo wiilkiisii Yoonaataan,
18 oo wuxuu ku amray inay carruurta dalka Yahuudah baraan gabayga qaansada; oo
bal eeg, kaasu wuxuu ku qoran yahay kitaabka Yaashaar.
19 Reer binu Israa'iilow, Ammaantiinnii waxaa lagu dilay meelihiinna sarsare!
Bal eega kuwa xoogga leh siday u dhaceen!
20 Haddaba taas Gad ha ku sheegina,
Oo jidadka Ashqeloonna ha ku caddaynina;
Waaba intaasoo ay naagaha reer Falastiin ku farxaane,
Waaba intaasoo ay buuryoqabyada naagahoodu ku guulaystaane.
21 Buuraha Gilbocow,
Dharab iyo roob midna yaan laydinku arkin, beerihii qurbaanyadu ka bixi jireenna
yaanay jirin,

Waayo, kuwii xoogga lahaa gaashaankoodii ayaa halkaas lagu tuuray,
Xataa gaashaankii Saa'uul oo ahaa sida mid aan saliid lagu subkin.
22 Kuwii la laayay dhiiggoodii, iyo kuwii xoogga lahaa xaydhoodii,
Yoonaataan qaansadiisii dib ugama ay soo noqon,
Oo Saa'uul seeftiisiina madhnaan kuma ay soo noqon.
23 Intay noolaayeen Saa'uul iyo Yoonaataan waxay ahaayeen kuwo la jecel yahay, oo macaan,
Markay dhinteenna, lama kala geeyn,
Gorgorrada way ka dheereeyeen,
Libaaxyadana way ka xoog badnaayeen.
24 Gabdhaha reer binu Israa'iilow, Saa'uul u ooya,
Kii dhar cas si raaxa leh idiin huwiyey,
Oo dharkiinnana dahab ku sharraxay.
25 Kuwii xoogga badnaa siday dagaalka ugu dhex dhaceen!
Yoonaataan waxaa lagu dilay meelihiinna sarsare.
26 Anigu daraaddaa baan u dhibtooday, walaalkay Yoonaataanow;
Adigu aad baad iigu macaanayd,
Oo jacaylkaad ii qabtay wuxuu ahaa mid yaab leh,
Oo xataa caashaqa naagaha dhaafaya.
27 Bal eeg kuwii xoogga badnaa siday u dhaceen,
Hubkii dagaalkuna siduu u hallaabay!

2

Daa'uud Oo Loo Subkay Boqorka Yahuudah

1 Markaas dabadeed Daa'uud baa Rabbiga wax weyddiiyey, oo yidhi, Magaalooyinka
dalka Yahuudah middood ma u kacaa? Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Haah, u kac.
Markaasaa Daa'uud yidhi, Xaggee baan u kacaa? Isna wuxuu yidhi, Xebroon tag.
2 Saas daraaddeed Daa'uud halkaasuu u kacay, oo labadiisii naagoodna way raaceen,
kuwaas oo ahaa Axiinocam tii reer Yesreceel, iyo Abiigayil oo u dhaxday Naabaal kii
reer Karmel. 3 Oo raggiisii isaga la jirayna Daa'uud wuu kaxaystay, iyadoo nin waluba
reerkiisii wato; oo waxay degeen magaalooyinkii Xebroon. 4 Markaasaa dadkii dalka
Yahuudah yimid, oo halkaasay Daa'uud ugu subkeen inuu ahaado boqor u taliya dalka
Yahuudah.

Waxaana Daa'uud loo sheegay, oo lagu yidhi, Kuwii Saa'uul aasay waxay ahaayeen
dadka reer Yaabeesh Gilecaad. 5 Markaasaa Daa'uud wargeeyayaal u diray dadkii reer
Yaabeesh Gilecaad, oo ku yidhi, Rabbigu ha idin barakeeyo, waayo, waad u roonaateen
oo aasteen sayidkiinnii Saa'uul ahaa. 6 Haddaba Rabbigu ha idiin roonaado oo runtana
ha idin tuso; oo anna waan idiinka abaalgudi doonaa roonaantaas, maxaa yeelay,
idinku waxaas baad samayseen. 7 Haddaba gacmihiinnu ha xoogaysteen, oo idinna
xoog yeesha, waayo, sayidkiinnii Saa'uul waa dhintay, oo reer Yahuudahna anigay ii
subkeen inaan u ahaado boqor u taliya.

Raggii Daa'uud Iyo Raggii Saa'uul Oo Dagaal Dhex Maray

8 Haddaba Abneer oo ahaa ina Neer, oo Saa'uul ciidankiisa sirkaal u ahaa ayaa soo
kaxaystay Iishboshed oo ahaa ina Saa'uul, oo wuxuu u soo gudbiyey xagga Maxanayim;
9 oo wuxuu boqor uga dhigay reer Gilecaad, iyo reer Ashuur, iyo Yesreceel, iyo reer
Efrayim, iyo Benyaamiin, iyo reer binu Israa'iil oo dhan. 10 (Oo Iishboshed oo ahaa ina
Saa'uul afartan sannadood buu jiray markii uu bilaabay inuu boqor u noqdo reer binu
Israa'iil, oo wuxuuna boqor u ahaa laba sannadood.) Laakiinse reer Yahuudah waxay
raaceen Daa'uud. 11 Oo wakhtigii Daa'uud Xebroon boqorka ugu ahaa reer Yahuudah
wuxuu ahaa toddoba sannadood iyo lix bilood.

12 Markaasaa Abneer oo ahaa ina Neer, iyo addoommadii Iishboshed ina Saa'uul,
Maxanayim ka soo baxeen, oo waxay tageen Gibecoon. 13 Kolkaasaa Yoo'aab oo ay Seru-
uyaah dhashay, iyo addoommadii Daa'uud soo baxeen, oo waxay ku wada kulmeen
balligii Gibecoon agtiisa; oo iyana qolo waxay balliga ka fadhiisatay dhinac, qoladii
kalena waxay balliga ka fadhiisteen dhinacii kale. 14 Markaasaa Abneer wuxuu Yoo'aab
ku yidhi, Waan ku baryayaaye, ragga dhallinyarada ahu ha kaceen oo horteenna ha ku
cayaareen. Yoo'aabna wuxuu yidhi, Waa yahay ee ha kaceen. 15 Markaasay kaceen
oo tiro ku gudbeen; oo waxay ahaayeen laba iyo toban reer Benyaamiin ah, oo ka
socda xaggii Iishboshed oo ahaa ina Saa'uul, iyo laba iyo toban ka socda addoommadii
Daa'uud. 16 Oo mid waluba ninkiisii ayuu madaxa qabsaday, oo seeftiisii ayuu dhinaca
ka daray midkii uu haystay. Sidaasay dhammaantood u wada dhaceen. Saas aawadeed
meeshaas oo Gibecoon ku taal waxaa loo baxshay Xelqad Hasuriim. 17 Oo dagaalkiina
aad buu u kululaaday maalintaas; oo waxaa laga adkaaday Abneer, iyo raggii reer
binu Israa'iil, waxaana ka reeyey addoommadii Daa'uud. 18 Oo saddexdii wiil ee ay
Seruuyaah dhashay halkaas ayay wada joogeen, kuwaasoo ahaa Yoo'aab iyo Abiishay
iyo Casaaheel. Casaaheelna wuxuu u cago fududaa sida cawsha duurka. 19 Markaasaa
Casaaheel wuxuu eryaday Abneer, oo intuu Abneer eryanayayna uma uu leexan midig
iyo bidix toona. 20 Markaasaa Abneer gadaashiisa dhugtay, oo wuxuu yidhi, War ma
adigii baa, Casaaheelow? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waa anigii. 21 Markaasaa
Abneer wuxuu ku yidhi, War midigta ama bidixda u leexo, oo ragga dhallinyarada ah
midkood qabso, oo ka soo qaado hubkiisa dagaalka. Laakiinse Casaaheel wuu diiday
inuu isaga ka leexdo. 22 Markaasaa Abneer haddana Casaaheel ku yidhi, War ha i
eryane, gees iiga leexo; maxaan dhulka kuugu dhufanayaa? Haddaba sidee baan wejiga
u siin karayaa walaalkaa Yoo'aab? 23 Habase yeeshee wuu diiday inuu gees uga leexdo;
sidaas daraaddeed Abneer waranka dabadiisii ayuu caloosha kaga dhuftay, waranki-
ina dib buu uga mudhbaxay; markaasuu halkaas ku dhacay, oo isla meeshaasuu ku
dhintay; oo in alla intii soo gaadhay meeshii Casaaheel ku dhacay oo ku dhintay way
wada istaageen. 24 Laakiinse Yoo'aab iyo Abiishay waxay eryadeen Abneer; oo qor-
raxdiina way dhacday markii ay yimaadeen buurtii Ammaah oo ku hor taal Giyax ee ku
ag taal waddada cidlada Gibecoon. 25 Markaasaa reer Benyaamiin dhammaantood soo
wada urureen oo Abneer soo daba galeen, oo waxay noqdeen guuto keliya, markaasay
buur isku dul taageen. 26 Dabadeedna Abneer wuxuu u dhawaaqay Yoo'aab, oo ku
yidhi, War seeftu miyey weligeed baabbi'inaysaa? Ugudambaystase inay qadhaadh
noqonayso sow ma ogid? Haddaba ilaa goormay noqonaysaa markaad dadka kala
hadlayso inay ka hadhaan walaalahooda ay eryanayaan? 27 Markaasaa Yoo'aab wuxuu
yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye, haddaadan hadlin, hubaal dadku subaxda
waa iska tegi lahaa oo ninnaba walaalkiis ma eryadeen. 28 Sidaas daraaddeed Yoo'aab
buunkii buu afuufay, oo dadkii oo dhammu way wada istaageen, oo mar dambe reer
binu Israa'iilna ma ayan eryan, kol kalena ma ay diririn. 29 Oo Abneer iyo raggiisiina
habeenkii oo dhan ayay sii dhex guuraynayeen Caraabaah; wayna ka gudbeen Webi
Urdun, oo Bitroon oo dhanna way dhex mareen, oo waxay yimaadeen Maxanayim.
30 Oo Yoo'aabna wuu ka noqday eryadkii uu Abneer eryanayay; oo markuu dadkii oo
dhan soo urursaday, waxaa addoommadii Daa'uud ka dhinnaaday sagaal iyo toban nin
iyo Casaaheel. 31 Laakiinse addoommadii Daa'uud wax bay reer Benyaamiin iyo raggii
Abneer ka laayeen, oo waxaa ka dhintay saddex boqol iyo lixdan nin. 32 Markaasay
Casaaheel qaadeen oo ku aaseen qabrigii aabbihiis, oo ku yiil Beytlaxam. Oo Yoo'aab iyo
raggiisiina habeenkii oo dhan ayay guureeyeen oo waxaa waagu ugu beryay Xebroon.

3

1 Haddaba waxaa jiray dagaal dheer oo dhex maray reer Saa'uul iyo reer Daa'uud; oo Daa'uudna waa sii xoog badnaanayay, laakiinse reer Saa'uul way sii xoog yaraanayeen.
2 Oo Daa'uudna wiilal baa ugu dhashay Xebroon. Curadkiisu wuxuu ahaa Amnoon,
oo waxaa dhashay Axiinocam tii reer Yesreceel. 3 Wiilkiisii labaadna wuxuu ahaa
Kile'aab, oo waxaa dhashay Abiigayil oo u dhaxday Naabaal kii reer Karmel. Kan saddexaadna wuxuu ahaa Absaaloom oo waxaa dhashay Macakaah oo ahayd boqorkii
Geshuur oo Talmay ahaa gabadhiisii. 4 Kan afraadna wuxuu ahaa Adoniiyaah oo
waxaa dhashay Xaggiid. Kan shanaadna wuxuu ahaa Shefatyaah oo waxaa dhashay
Abiital. 5 Kan lixaadna wuxuu ahaa Yitrecaam, oo waxaa dhashay Ceglaah oo Daa'uud
u dhaxday. Intaasu waxay Daa'uud ugu dhasheen Xebroon.

Abneer Oo U Tegay Daa'uud

6 Intii ay reer Saa'uul iyo reer Daa'uud dagaallamayeen ayaa Abneer aad ugu
xoogaystay reerkii Saa'uul. 7 Haddaba Saa'uul wuxuu lahaa naag addoon ah oo
magaceedana la odhan jiray Risfaah, waxayna ahayd ina Ayah; oo Iishboshed wuxuu
Abneer ku yidhi, War maxaad ugu tagtay addoontii aabbahay? 8 Markaasaa Abneer aad
ugu cadhooday erayadii Iishboshed, oo wuxuu yidhi, Anigu ma waxaan ahay madax eey oo reer Yahuudah leeyihiin? Bal maanta raxmad baan tusayaa reerkii aabbahaa Saa'uul, iyo walaalihiis, iyo saaxiibbadiis, oo adigana kuuma aan gacangelin Daa'uud,
oo weliba maanta waxaad igu eedaynaysaa wax ku saabsan naagtan. 9 Haddaba sidii
Rabbigu ugu dhaartay Daa'uud, Ilaah saas iyo si ka sii badanba anoo Abneer ah, ha igu
sameeyo haddaanan saas oo kale isaga ku samayn, 10 taasoo ah inaan boqortooyada ka
wareejiyo reer Saa'uul, iyo inaan carshiga Daa'uud u qotomiyo reer binu Israa'iil iyo
reer binu Yahuudah, iyo tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir Shebac. 11 Oo isna eray dambe wuu
ugu jawaabi waayay Abneer, maxaa yeelay, wuu ka cabsanayay.
12 Markaasaa Abneer wuxuu Daa'uud u soo diray wargeeyayaal magiciisa ku hadlaya, oo leh, War dhulka yaa leh? Oo wuxuu kaloo ku yidhi, Heshiis ila dhigo, anna gacan
baan ku siinayaa, inaan kuu soo wada jeediyo reer binu Israa'iil oo dhan. 13 Markaasuu
yidhi, Waa hagaag; heshiis baan kula dhiganayaa, laakiinse wax baan kaa doonayaa, taasuna waxaa weeyaan, markaad ii timaadid waa inaadan i hor iman adoo marka hore
Miikaal oo ah ina Saa'uul i soo hor taaga mooyaane. 14 Oo Daa'uudna wargeeyayaal buu
u diray Iishboshed oo ahaa ina Saa'uul, isagoo leh, Ii keen naagtaydii Miikaal, oo aan ku
guursaday boqol buuryo oo reer Falastiin. 15 Markaasaa Iishboshed rag u diray oo iyadii
ka soo kexeeyey ninkeedii, kaasoo ahaa Faltii'eel ina Layish. 16 Markaasaa ninkeedii soo
raacay iyadii, isagoo ooyaya intuu socday oo dhan, oo wuxuu iyadii daba socday tan iyo Baxuuriim. Markaasaa Abneer ku yidhi, War orod, oo iska noqo. Kolkaasuu iska noqday.
17 Oo Abneerna wuxuu la arrinsaday odayaashii reer binu Israa'iil, oo ku yidhi, Waa
hore waxaad doonayseen in Daa'uud boqor idiin noqdo. 18 Haddaba haatan sidii yeela, waayo, Rabbigu Daa'uud buu ka hadlay, oo yidhi, Addoonkayga Daa'uud gacantiisa ayaan dadkayga reer binu Israa'iil kaga badbaadin doonaa gacanta reer Falastiin iyo
gacanta cadaawayaashooda oo dhanba. 19 Oo Abneer wuxuu kaloo la hadlay reer
Benyaamiin; oo weliba Abneer wuxuu Daa'uud ugu yimid Xebroon si uu ugu sheego
waxa la wanaagsan reer binu Israa'iil oo dhan, iyo reer Benyaamiin oo dhanba. 20 Saas
aawadeed Abneer wuxuu Daa'uud ugu yimid Xebroon, labaatan nin baana la socday.
Oo Daa'uudna diyaafad ayuu Abneer iyo raggii la socdayba u sameeyey. 21 Markaasaa
Abneer Daa'uud ku yidhi, Anigu waan kacayaa, waanan tegayaa, oo reer binu Israa'iil oo dhanna waan kuu soo wada ururin doonaa, boqorow, sayidkaygiiyow, inay axdi kula dhigtaan oo adna aad xukuntid in alla intii naftaadu doonayso. Markaasaa Daa'uud Abneer iska diray; oo isna nabad buu ku tegey.

Yoo'aab Oo Dilay Abneer

22 Oo bal eeg, Daa'uud addoommadiisii iyo Yoo'aabba waxay ka yimaadeen duulaan,
iyagoo dhac badan wada, laakiinse Abneer Daa'uud lama joogin Xebroon, waayo,
wuu iska diray, oo isna nabad buu ku tegey. 23 Oo markii Yoo'aab iyo ciidankii la
jiray oo dhammu ay yimaadeen waxaa Yoo'aab loo sheegay, oo lagu yidhi, Waxaa
boqorka u yimid Abneer ina Neer, oo isna wuu iska diray, markaasuu nabad ku tegey.
24 Markaasaa Yoo'aab boqorkii u yimid, oo ku yidhi, Maxaad samaysay? Bal eeg,
Abneer baa kuu yimid, maxaad u dirtay oo uu u tegey? 25 Abneer oo ah ina Neer waad
garanaysaa inuu kuugu yimid inuu ku khiyaaneeyo, iyo inuu ogaado bixiddaada iyo
soo geliddaada, iyo weliba inuu sii ogaado waxaad samaysid oo dhanba. 26 Yoo'aabna
markuu Daa'uud ka soo baxay ayuu rag ka daba diray Abneer, oo waxay ka soo
celiyeen ceelkii Siraah, laakiinse taas Daa'uud ma ogayn. 27 Oo markuu Abneer ku
soo noqday Xebroon ayaa Yoo'aab gees ula baxay oo iridda la dhex galay si uu ula
faqo, markaasuu caloosha ka dooxay si uu u dhinto, maxaa yeelay, dhiiggii walaalkiis
Casaaheel ayuu daadshay. 28 Dabadeedna markuu Daa'uud taas maqlay ayuu yidhi,
Aniga iyo boqortooyadayda midna eed kuma lahayn Rabbiga hortiisa xagga dhiigga
Abneer ina Neer. 29 Yoo'aab madaxiisa ha saarnaado, iyo reerka aabbihiis, oo reer
Yoo'aabna yaan laga waayin mid cudur dheecaan leh qaba, iyo mid baras qaba, iyo
mid ul ku tukubaya, iyo mid seef lagu dilo, ama mid cunto la'. 30 Sidaasay Yoo'aab iyo
walaalkiis Abiishay u dileen Abneer, maxaa yeelay, wuxuu walaalkood Casaaheel ku
dilay dagaalkii Gibecoon.

31 Markaasaa Daa'uud wuxuu ku yidhi Yoo'aab iyo dadkii isaga la jiray oo dhan,
Dharkiinna jeexjeexa oo dhar joonyad ah guntada, oo Abneer hortiisa ku baroorta. Oo
Boqor Daa'uudna wuxuu raacay naxashkii. 32 Oo Abneer waxaa lagu aasay Xebroon,
boqorkiina codkiisii kor buu u qaaday, oo qabrigii Abneer ku dul ooyay; oo dadkii oo
dhammuna way wada ooyeen. 33 Oo boqorkiina wuxuu u baroortay Abneer, oo yidhi,
Miyey habboon tahay in Abneer u dhinto sida nacas u dhinto oo kale?
34 Gacmahaagu ma xidhnayn, cagahaaguna ma dabranayn,
Sida nin ugu dhaco dad dembi leh hortooda ayaad u dhacday.
Markaasaa dadkii oo dhammu mar kale u ooyay isagii. 35 Markaasay dadkii oo dhammu
yimaadeen oo damceen inay Daa'uud wax cunsiiyaan intii ay maalinnimada ahayd;
laakiinse Daa'uud wuu dhaartay, oo yidhi, Ilaah taasoo kale ha igu sameeyo, iyo weliba
tu ka sii badan, haddaan kibis dhadhansho, iyo wax kale toona, ilaa ay qorraxdu
dhacdo. 36 Markaasaa dadkii oo dhammu taas u fiirsadeen, wayna la wanaagsanayd, oo
wax alla wixii boqorku sameeyey ayaa la wanaagsanaa dadkii oo dhan. 37 Sidaasay dad-
kii oo dhan iyo reer binu Israa'iil oo dhammu maalintaas u garteen inuusan boqorku
doonaynin in Abneer oo ahaa ina Neer la dilo. 38 Oo boqorkii wuxuu addoommadiisii ku
yidhi, War miyeydnaan ogayn maanta inuu reer binu Israa'iil ku dhex dhintay amiir iyo
nin weyn? 39 Oo anigu maanta in kastoo lay boqray, waan taag yarahay; oo nimankan ay
Seruuyaah dhashay ayaa iga xoog badan. Kii shar sameeya Rabbigu ha ugu abaalgudo
sida sharkiisu yahay.

4

Iishboshed Oo La Dilay

1 Oo Saa'uul wiilkiisii Iishboshed ahaa markuu maqlay in Abneer Xebroon ku dhintay
ayaa gacmihiisii taag beeleen, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way nexeen. 2 Oo
Saa'uul wiilkiisii Iishboshed ahaana wuxuu lahaa laba nin oo askartiisa saraakiil u
ahaa. Mid magiciisu wuxuu ahaa Bacanaah, oo kan kale magiciisuna wuxuu ahaa
Reekaab, oo waxayna ahaayeen ilmo Rimmon kii reer Bi'irod, oo waxayna ahaay-
een reer Benyaamiin (waayo, Bi'irod waxaa lagu tiriyey reer Benyaamiin, 3 oo reer

Bi'irodna waxay u carareen xagga Gitayim, oo halkaasay degganaayeen ilaa maan-
tadan).
4 Yoonaataan ina Saa'uul wuxuu lahaa wiil curyaan ah. Oo isagu shan jir buu ahaa
markii war ku saabsan Saa'uul iyo Yoonaataan Yesreceel laga keenay, ee ay naagtii isaga
dhawraysay kor u qaadatay, oo carartay. Oo intay ku degdegaysay inay cararto ayuu ka
dhacay, oo markaasuu curyaan noqday. Oo magiciisuna wuxuu ahaa Mefiiboshed.
5 Oo Rimmonkii reer Bi'irod wiilashiisii oo ahaa Reekaab iyo Bacanaah way tageen,
oo wakhti kulul ayay gurigii Iishboshed yimaadeen, isagoo hadhkii nasanaya. 6 Oo
gurigay soo galeen, sidii iyagoo sarreen qaadanaya; markaasay caloosha ka dooxeen.
Markaasaa Reekaab iyo walaalkiis Bacanaah baxsadeen. 7 Markay guriga soo galeen,
isagoo sariirta ku jiifa oo qolka la seexdo ku jira, ayay garaaceen oo dileen, oo
madaxiina way ka gooyeen oo la tageen, markaasay jidkii Caraabaah habeenkii oo
dhan sii guuraynayeen. 8 Oo Iishboshed madaxiisii ayay Daa'uud ugu keeneen Xebroon,
oo waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Bal eeg madaxii Iishboshed ee uu dhalay Saa'uul
kii cadowgaaga ahaa oo doonayay inuu nafta kaa qaado; haddaba sayidkaygiiyow,
boqorow, Rabbigu maanta waa kaaga aar guday Saa'uul iyo farcankiisiiba. 9 Markaasaa
Daa'uud ugu jawaabay Reekaab iyo walaalkiis Bacanaah, oo ahaa ilma Rimmonkii reer
Bi'irod, Waxaan ku dhaartay nolosha Rabbigii naftayda ka badbaadshay cidhiidhi oo
dhan, 10 markii mid ii soo sheegay inuu Saa'uul dhintay, isagoo u malaynaya inuu
war wanaagsan ii sido, waan qabtay oo Siiqlag baan ku dilay, taasuna waxay ahayd
abaalgudkii aan warkiisii ka siiyey. 11 Haddaba idinkoo ah niman shar leh, markaad
disheen qof xaq ah oo sariirtii gurigiisa ku jiifa, miyaanan in ka sii badan dhiiggi-
isii gacmihiinna weyddiinayn, oo miyaanan dhulka idinka qaadayn? 12 Markaasaa
Daa'uud amray raggiisii dhallinyarada ahaa, wayna dileen iyagii, oo waxay ka jareen
gacmihii iyo cagihii, oo ka soo lalmiyeen balliga Xebroon ku yaal agtiisa. Laakiinse
Iishboshed madaxiisii intay qaadeen ayay ku aaseen qabrigii Abneer oo Xebroon ku
yiil.

5

Daa'uud Oo Noqday Boqorkii Reer Binu Israa'iil

1 Markaasaa qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Daa'uud ugu yi-
maadeen Xebroon, oo intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu nahay
laftaada iyo jidhkaaga. 2 Waagii hore oo Saa'uul boqorka noo ahaa, adiguu ahaa kii reer
binu Israa'iil dibadda u bixin jiray oo gudaha soo gelin jiray; oo Rabbiguna wuxuu kugu
yidhi, Adigu waxaad quudin doontaa dadkayga reer binu Israa'iil, oo amiir baanad u
ahaan doontaa reer binu Israa'iil. 3 Sidaas aawadeed odayaashii reer binu Israa'iil oo
dhammu waxay boqorkii ugu yimaadeen Xebroon; oo Boqor Daa'uudna wuxuu iyagii
axdi kula dhigtay Xebroon Rabbiga hortiisa, oo iyana waxay Daa'uud u boqreen inuu
ahaado boqor reer binu Israa'iil u taliya. 4 Oo Daa'uudna soddon sannadood buu jiray
markuu bilaabay inuu boqor noqdo, oo wuxuuna boqor ahaa afartan sannadood. 5 Oo
reer Yahuudahna wuxuu Xebroon ugu talinayay toddoba sannadood iyo lix bilood, oo
reer Israa'iil oo dhan iyo reer Yahuudahna wuxuu Yeruusaalem ugu talinayay saddex
iyo soddon sannadood.

Daa'uud Oo Qabsaday Yeruusaalem

6 Oo boqorkii iyo raggiisiiba waxay tageen Yeruusaalem, inay ku duulaan reer Yebuus
oo ahaa dadkii dalka degganaa, kuwaasoo la hadlay Daa'uud oo ku yidhi, Adoo kuwa
indhaha la' iyo curyaannada qaada mooyaane halkan iman maysid, waayo, waxay
u maleeyeen inuusan Daa'uud halkaas iman karin. 7 Habase yeeshee Daa'uud waa
qabsaday qalcaddii Siyoon, oo taasuna waa magaaladii Daa'uud. 8 Markaasaa Daa'uud
maalintaas wuxuu yidhi, Ku alla kii reer Yebuus laayaa, ha tago meesha biyomareenka

ah, oo ha ku laayo curyaannada iyo indhoolayaasha oo neceb Daa'uud naftiisa. Sidaas
daraaddeed waxay leeyihiin, Indhoolayaasha iyo curyaannadu yaanay guriga soo
gelin. 9 Oo Daa'uudna qalcaddii ayuu degay, wuxuuna u bixiyey magaaladii Daa'uud.
Oo Daa'uudna wuxuu dhisay hareeraheedii iyo tan iyo Millo ilaa gudaha. 10 Oo
Daa'uudna aad iyo aad buu u sii xoogaystay; waayo, waxaa isaga la jiray Rabbiga ah
Ilaaha ciidammada.
11 Markaasaa Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos ayaa Daa'uud wargeeyayaal u soo diray,
iyo geedo kedar la yidhaahdo, iyo nijaarro iyo wastaadyo, oo iyana guri bay Daa'uud u
dhiseen. 12 Oo Daa'uudna wuxuu ogaaday in Rabbigu isaga u taagay inuu ahaado boqor
u taliya reer binu Israa'iil, iyo inuu boqortooyadiisa u sarraysiiyey dadkiisa reer binu
Israa'iil aawadood.
13 Oo Daa'uudna weliba Yeruusaalem ayuu ka guursaday addoommo iyo naago kale
markuu Xebroon ka yimid dabadeed, oo weliba waxaa Daa'uud u dhashay wiilal iyo
gabdho. 14 Oo kuwanuna waa kuwii isaga Yeruusaalem ugu dhashay magacyadoodii:
Shammuuca, iyo Shoobaab, iyo Naataan, iyo Sulaymaan, 15 iyo Yibxaar, iyo Eliishuuca,
iyo Nefeg, iyo Yaafiica, 16 iyo Eliishaamaac, iyo Elyaadaac, iyo Eliifeled.

Daa'uud Oo Ka Guulaystay Reer Falastiin

17 Oo reer Falastiinna markay maqleen in Daa'uud loo subkay inuu boqor u ahaado
reer binu Israa'iil ayay reer Falastiin oo dhammu u soo baxeen inay Daa'uud doondoon-
aan; oo Daa'uudna taas wuu maqlay, markaasuu dhufayskii hoos ugu dhaadhacay.
18 Haddaba reer Falastiin way yimaadeen, oo waxay ku firdheen dooxadii Refaa'iim.
19 Markaasaa Daa'uud Rabbiga wax weyddiiyey, oo yidhi, Miyaan reer Falastiin ku
kacaa? Miyaad ii soo gacangelinaysaa? Markaasaa Rabbigu wuxuu Daa'uud ku
yidhi, Haah, ku kac, waayo, hubaal reer Falastiin waan kuu soo gacangelinayaa.
20 Markaasaa Daa'uud yimid Bacal Feraasiim, oo halkaasaa Daa'uud iyagii ku laayay,
oo yidhi, Rabbigu cadaawayaashaydii ayuu hortayda degdeg ugu qabtay, sida biyaha
butaacayaa u degdegaan oo kale. Sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii wuxuu
u bixiyey Bacal Feraasiim. 21 Iyana halkaasay sanamyadoodii kaga tageen, waxaana
qaaday Daa'uud iyo raggiisii.
22 Haddana reer Falastiin mar kalay soo kaceen oo dooxadii Refaa'iim ku firdheen.
23 Oo Daa'uudna markuu Rabbiga wax weyddiiyey ayaa Rabbigu ku yidhi, Waa inaadan
ku kicin, laakiinse xagga dambe ka mar oo waxaad ku weerartaa meel ka soo hor
jeedda geedaha bukaa la yidhaahdo. 24 Oo markaad sanqadha askarta socodkeeda ka
maqashid geedaha bukaa dushooda, kolkaas waa inaad dhaqsataa, waayo, Rabbigu
waa kaaga hor baxay inuu ciidanka reer Falastiin laayo. 25 Oo Daa'uudna sidii buu
yeelay sidii Rabbigu ku amray, oo wuxuu reer Falastiin ku laynayay ilaa Gebac iyo tan
iyo Geser.

6

Sanduuqii Axdiga Oo Yeruusaalem La Keenay

1 Markaasaa Daa'uud haddana soo ururiyey raggii reer binu Israa'iil oo la doortay
oo dhan, waxayna ahaayeen soddon kun. 2 Dabadeedna Daa'uud baa kacay, oo la
tegey dadkii isaga la jiray ee ka yimid Bacale Yahuudah oo dhan, inay xaggaas ka
soo qaadaan sanduuqii Ilaah, kaasoo lagu magacaabo Magaca, waxa weeye Magaca
Rabbiga ciidanka ee dhex fadhiya keruubiimta. 3 Oo sanduuqii Ilaah gaadhi cusub
bay saareen, iyagoo ka soo bixiyey gurigii Abiinaadaab oo buurta ku yiil; markaasaa
gaadhigii cusbaa waxaa waday Abiinaadaab wiilashiisii oo ahaa Cuusaah iyo Axiyoo.
4 Oo sidaasay uga soo bixiyeen gurigii Abiinaadaab, oo buurta ku yiil, iyagoo wada
sanduuqii Ilaah; oo Axiyoo ayaa sanduuqii hor maray. 5 Daa'uud iyo reer binu
Israa'iil oo dhammuna Rabbiga hortiisay ku cayaareen iyagoo haysta cayn kasta

oo alaabta muusikada ah oo ah qori beroosh la yidhaahdo, oo alaabtaasu waxay
ahaayeen kataarado, iyo shareerado, iyo dafaf, iyo shuguxshugux iyo suxuun laysku
garaaco. 6 Oo markay yimaadeen meeshii hadhuudhka lagu tumi jiray oo Naakoon
ayaa Cuusaah gacanta ku fidiyey sanduuqii Ilaah, wuuna qabtay; maxaa yeelay, dibidii
sidday ayaa turunturootay. 7 Markaasaa Rabbigu aad ugu cadhooday Cuusaah; oo
Ilaahna halkaasuu ku dilay qaladkiisii aawadiis, oo sanduuqii Ilaah agtiisa ayuu ku
dhintay. 8 Oo Daa'uudna taas buu ka xumaaday, maxaa yeelay, Rabbigu degdeg buu
u qabtay Cuusaah, oo meeshaas magaceediina wuxuu u bixiyey Feres Cuusaah, oo ilaa
maantadanna waa la yidhaahdaa. 9 Oo Daa'uudna Rabbiga wuu ka baqay maalintaas,
oo wuxuu isyidhi, Sanduuqa Rabbigu sidee buu iigu imanayaa? 10 Sidaas daraaddeed
Daa'uud wuu diiday inuu wado sanduuqii Rabbiga oo uu geeyo magaaladii Daa'uud;
laakiinse Daa'uud sanduuqii buu gees ugu leexshay gurigii Cobeed Edoom kii reer
Gad. 11 Oo saddex bilood ayaa sanduuqii Rabbigu gurigii Cobeed Edoom yiil; oo
Rabbiguna wuu barakeeyey Cobeed Edoom iyo reerkiisii oo dhanba. 12 Markaasaa
Daa'uud loo soo sheegay oo lagu yidhi, Rabbigu waa barakeeyey Cobeed Edoom reerki-
isii, iyo wixii uu lahaa oo dhan, taasuna waa sanduuqa Ilaah aawadiis. Markaasaa
Daa'uud tegey oo sanduuqii Ilaah ka soo qaaday gurigii Cobeed Edoom oo farax ku
soo geliyey magaaladii Daa'uud. 13 Oo markii kuwii sanduuqa Rabbiga siday ay lix
tallaabo socdeen wuxuu allabari u qalay dibi iyo nef kale oo shilis. 14 Oo Daa'uudna
Rabbiga hortiisuu xooggiisii oo dhan ugu cayaaray, wuxuuna guntanaa eefod dhar
wanaagsan laga sameeyey. 15 Sidaasay Daa'uud iyo reer binu Israa'iil oo dhammu u
soo qaadeen sanduuqii Rabbiga, iyagoo qaylinaya oo buunna ka dhawaajinaya. 16 Oo
markuu sanduuqii Rabbigu soo galay magaaladii Daa'uud ayaa Miikaal oo ahayd ina
Saa'uul dariishadda wax ka fiirisay, oo waxay aragtay Boqor Daa'uud oo boodboodaya
oo Rabbiga hortiisa ku cayaaraya; markaasay quudhsatay. 17 Sanduuqii Rabbigana
gudahay soo geliyeen oo meeshiisii bay dhigeen, taasoo ahayd teendhadii Daa'uud u
dhisay badhtankeeda; kolkaasaa Daa'uud Rabbiga hortiisa ku bixiyey qurbaanno la
gubo iyo qurbaanno nabaadiino. 18 Oo Daa'uudna markuu dhammeeyey qurbaankii
la gubayay iyo qurbaannadii nabaadiinada ee uu bixinayay ayuu dadkii ugu duceeyey
magicii Rabbiga ciidammada. 19 Markaasuu wuxuu dadkii oo dhan, iyo xataa dadkii
badnaa oo reer binu Israa'iil oo dhan, rag iyo dumarba, mid kasta siiyey xabbad kibis
ah, iyo cad hilib ah, iyo fud sabiib ah. Markaasaa dadkii oo dhan mid waluba gurigiisii
tegey. 20 Markaasaa Daa'uud u noqday inuu reerkiisii u duceeyo. Oo Miikaal oo ahayd
ina Saa'uul ayaa u soo baxday inay Daa'uud ka hor timaado, oo waxay ku tidhi, Boqorka
reer binu Israa'iil qurux badnaa maanta, kaasoo maanta isku hor qaawiyey gabdhihii
addoommadiisa sida waxmatarayaasha midkood isugu qaawiyo oo kale! 21 Markaasaa
Daa'uud Miikaal ku yidhi, Waxay ahayd Rabbiga hortiisa, kii iga doortay aabbahaa iyo
reerkiisii oo dhan, oo iga dhigay amiir u taliya dadka Rabbiga, kuwaas oo ah reer binu
Israa'iil; oo sidaas daraaddeed ayaan Rabbiga hortiisa ugu cayaarayaa. 22 Oo weliba
intaas waan ka sii liidanayaa, oo waan isla xumaanayaa, laakiinse gabdhihii aad ka
hadashay xaggooda derejaan ka lahaan doonaa. 23 Oo Miikaal oo ahayd ina Saa'uulna
ilaa maalintii ay dhimatay ilmo ma dhalin.

7

Ballanqaadkii Ilaah Ee Daa'uud

1 Oo waxay noqotay markii boqorkii gurigiisii degay oo uu Rabbigu nasasho ka siiyey
cadaawayaashiisii ku wareegsanaa oo dhan, 2 in boqorkii Nebi Naataan ku yidhi, Bal
eeg haatan, anigu waxaan degganahay guri qori kedar ah laga sameeyey, laakiinse
sanduuqii Ilaah wuxuu dhex yaal daahyo. 3 Markaasaa Naataan wuxuu boqorkii ku
yidhi, Tag, oo wax alla wixii qalbigaaga ku jira samee, waayo, Rabbiga ayaa kula jira.

4 Oo isla habeenkaas Rabbiga eraygiisii baa Naataan u yimid oo ku yidhi, 5 Tag, oo
waxaad addoonkayga Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, War guri
aan dego ma ii dhisaysaa? 6 Waayo, guri ma degin ilaa maalintii aan reer binu Israa'iil
ka soo bixiyey dalkii Masar iyo tan iyo maantadan, laakiinse waxaan ku dhex socday
teendho iyo taambuug. 7 Oo meel kasta oo aan kula socday reer binu Israa'iil oo dhan,
qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo aan ku amray inay quudiyaan dadkayga reer binu
Israa'iil ma midkood baan eray kula hadlay oo miyaan ku idhi, War maxaad iigu dhisi
weydeen guri kedar ah? 8 Haddaba waxaad addoonkayga Daa'uud ku tidhaahdaa,
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anaa kaa soo kexeeyey xeradii idaha iyo idihii
aad raacaysay, inaad ahaatid amiir u taliya dadkayga reer binu Israa'iil, 9 waanan
kula jiray meel kastoo aad tagtayba, oo cadaawayaashaadii oo dhanna hortaadaan ka
baabbi'iyey. Oo waxaan kuu bixin doonaa magac weyn, oo la mid ah magacyada kuwa
waaweyn oo dhulka jooga. 10 Oo dadkayga reer binu Israa'iilna meel baan u dooran
doonaa, oo waan ku beeri doonaa inay meeshooda degganaadaan oo ayan mar dambe
dhaqdhaqaaqin, ama ayan ilmaha sharku mar dambe dhibin sidii markii hore, 11 iyo
tan iyo maalintii aan xaakinno ku amray inay dadkayga reer binu Israa'iil u taliyaan. Oo
adiga waan kaa nasin doonaa cadaawayaashaada oo dhan. Oo weliba Rabbigu wuxuu
kuu sheegayaa inuu reer kuu yeeli doono. 12 Oo markii cimrigaagu dhammaado, oo aad
la seexato awowayaashaa, farcankaaga kaa dambeeya oo kaa soo bixi doona ayaan sara
kicin doonaa, oo boqortooyadiisana waan dhisi doonaa. 13 Oo isna guri buu magacayga
u dhisi doonaa, oo xoog baan u yeeli doonaa carshiga boqortooyadiisa weligiis. 14 Oo
anigu aabbaan u ahaan doonaa, isna wiil buu ii ahaan doonaa, oo hadduu dembi
galona, waxaan ku edbin doonaa usha dadka iyo garaacidda binu-aadmiga, 15 laakiinse
naxariistaydu ka dhammaan mayso isaga, sidii aan Saa'uul uga dhammeeyey oo kale,
kaasoo ahaa kii aan hortaa fogeeyey. 16 Oo reerkaaga iyo boqortooyadaadaba waxaa
laga dhigi doonaa kuwo weligood hortaada ku raaga, oo carshigaaguna weligiis wuu
dhisnaan doonaa. 17 Haddaba siday erayadaas oo dhan iyo tusniintaas oo dhammu
ahaayeen ayaa Naataan kula hadlay Daa'uud.

Baryadii Daa'uud

18 Markaasaa Boqor Daa'uud gudaha galay oo Rabbiga hor fadhiistay, oo wuxuu
yidhi, Sayidow, Rabbow, bal yaan ahay? Reerkayguna waa maxay oo aad halkan ii soo
gaadhsiisay? 19 Oo weliba waxanu hortaada wuu ku yaraa, Sayidow, Rabbow, laakiinse
waxaad kaloo ka sii hadashay reerkaygu wuxuu wakhti dheer noqon doono, oo
Sayidow, Rabbow, taasu ma caadada dadkaa? 20 Sayidow, Rabbow! Bal maxaan kaloo
kugu odhan karaa? Waayo, waad i garanaysaa anoo addoonkaaga ah, Rabbow Ilaahow.
21 Eraygaaga aawadiis iyo qalbigaagu siduu yahay ayaad waxyaalahan waaweyn oo
dhan u samaysay, inaad i ogeysiisid anoo addoonkaaga ah. 22 Haddaba, Rabbow
Ilaahow, waad weyn tahay, waayo, mid kula mid ahu ma jiro, oo adiga mooyaane
Ilaah kale ma jiro, siday ahaayeen kulli wixii aannu dhegahayaga ku maqalnay oo
dhammu. 23 Bal quruuntee baa dunida joogta oo la mid ah dadkaaga reer binu Israa'iil,
kuwaasoo adiga qudhaadu aad soo furatay inay dad kuu ahaadaan, iyo inaad magac
isu yeesho, oo aad waxyaalo waaweyn isu samayso, iyo inaad dalkaaga aawadiis
waxyaalo cabsi leh ugu samayso dadkaaga hortiisa, kuwaasoo aad ka soo furatay
dalkii Masar, iyo quruumaha iyo ilaahyadooda? 24 Oo waxaad dhisatay dadkaagii reer
binu Israa'iil inay dad kuu ahaadaan weligood, oo Ilaahood baad noqotay, Rabbiyow.
25 Haddaba, Rabbow Ilaahow, eraygii aad ku hadashay oo igu saabsanaa anoo ad-
doonkaaga ah oo ku saabsanaa reerkayga weligaa adkee oo sidaad ugu hadashay yeel.
26 Oo magacaaguna ha weynaado weligiis, hana la yidhaahdo, Rabbiga ciidammadu
waa Ilaaha u taliya reer binu Israa'iil, oo anoo addoonkaaga Daa'uud ah reerkayguna

wuu ku dhismi doonaa hortaada. 27 Waayo, Rabbiga ciidammadow, Ilaaha reer binu
Israa'iilow, anoo addoonkaaga ah wax baad ii muujisay, oo waxaad igu tidhi, Reer
baan kuu dhisi doonaa, sidaas daraaddeed waan ku dhiirranahay inaan baryadan ku
baryo. 28 Haddaba, Sayidow, Rabbow, waxaad tahay Ilaah, oo erayadaaduna waa run,
oo waxan wanaagsanna waad ii ballanqaadday anoo addoonkaaga ah. 29 Haddaba,
Sayidow, Rabbow, waan ku baryayaaye, anoo addoonkaaga ah, barakee reerkayga inuu
weligiisba hortaada ku sii raago, waayo, adigaa taas ku hadlay, oo reerkayguna weligiis
ha barakaysnaado.

8

Guulihii Daa'uud

1 Oo taas dabadeed ayaa Daa'uud reer Falastiin laayay, oo jebiyey, oo Daa'uudna
wuxuu gacantii reer Falastiin ka qaaday magaalada la yidhaahdo Meteg Ammaah.
2 Oo wuxuu kaloo laayay reer Moo'aab, oo intuu dhulka jiifiyey ayuu xadhig ku
qiyaasay, oo markaasuu laba xadhig wuxuu u qiyaasay in la dilo, xadhig buuxana
wuu la hadhay iyagoo nool. Oo reer Moo'aabna addoommay Daa'uud u noqdeen,
oo baad bay u keeneen. 3 Daa'uudna wuxuu kaloo dilay boqorkii Soobaah, oo ahaa
Hadadceser ina Rexob, intuu ku socday inuu dowladnimadiisii ku soo ceshado Webiga
agtiisa. 4 Oo Daa'uud wuxuu isagii ka qabsaday kun iyo toddoba boqol oo fardooley
ah, iyo labaatan kun oo nin oo lug ah; oo Daa'uudna wuxuu boqno jaray fardihii
gaadhiyada waday oo dhan, laakiinse iyagii boqol gaadhifaras buu uga reebay. 5 Oo
reer Suuriyihii Dimishaqna markay u yimaadeen inay u hiiliyaan boqorkii Soobaah
oo ahaa Hadadceser, Daa'uud wuxuu reer Suuriya ka laayay laba iyo labaatan kun oo
nin. 6 Daa'uudna wuxuu reer Dimishaq oo Suuriya jooga dhex dhigay rugo askareed, oo
reer Suuriyana Daa'uud bay addoommo u noqdeen oo baad u keeneen. Oo Rabbiguna
Daa'uud guul buu siiyey meel kastoo uu tegeyba. 7 Markaasaa Daa'uud soo qaaday
gaashaammadii dahabka ahaa oo ay wateen addoommadii Hadadceser, wuxuuna
keenay Yeruusaalem. 8 Oo magaalooyinkii Hadadceser oo ahaa Betax, iyo Beerootay
Boqor Daa'uud wuxuu ka soo qaaday naxaas aad iyo aad u badan. 9 Oo Tocii oo ahaa
boqorkii Xamaad markuu maqlay in Daa'uud laayay ciidankii Hadadceser oo dhan,
10 ayaa Tocii wiilkiisii Yooraam u soo diray inuu soo salaamo Boqor Daa'uud oo uu u
soo duceeyo, maxaa yeelay, wuxuu la diriray oo dilay Hadadceser; waayo, Hadadceser
wuxuu la diriri jiray Tocii. Oo Yooraamna wuxuu keenay weelal lacag ah, iyo weelal
dahab ah iyo weelal naxaas ah, 11 oo kuwaasna Boqor Daa'uud wuxuu quduus uga
dhigay Rabbiga, oo wuxuu ku daray lacagtii iyo dahabkii uu quduuska ka dhigay oo uu
ka soo dhacay quruumihii uu jebiyey oo dhan; 12 kuwaas oo ahaa reer Suuriya, iyo reer
Moo'aab, iyo reer Cammoon, iyo reer Falastiin, iyo reer Camaaleq, iyo dhicii uu boqorkii
Soobaah oo ahaa Hadadceser ina Rexob ka helay. 13 Oo Daa'uudna magac buu isu yeelay
markuu ka soo noqday layntii uu reer Suuriya Dooxadii Cusbada kaga laayay siddeed
iyo tobanka kun oo nin. 14 Oo wuxuu Edom dhex dhigay rugo askareed; oo Edom oo
dhanna wuxuu dhex dhigay rugo askareed, oo reer Edom oo dhammuna Daa'uud bay
addoommo u noqdeen. Oo Rabbiguna Daa'uud guul buu siiyey meel kastoo uu tegeyba.

Mas'uuliyiintii Daa'uud

15 Oo Daa'uudna reer binu Israa'iil oo dhan buu u taliyey; oo Daa'uud wuxuu dadkiisii
oo dhan ugu gar qaybshay xukun iyo caddaalad. 16 Oo waxaa ciidanka u sarrayn jiray
Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay; oo taariikhdana waxaa qori jiray Yehooshaafaad
ina Axiiluud, 17 oo wadaaddona waxaa ahaa Saadooq ina Axiituub, iyo Axiimeleg ina
Aabyaataar, oo Seraayaahna wuxuu ahaa karraani; 18 Benaayaah ina Yehooyaadaacna
wuxuu u taliyey reer Kereetiim iyo reer Feleetii, oo Daa'uud wiilashiisuna waxay
ahaayeen wasiiro.

9

Daa'uud Iyo Mefiiboshed

1 Markaasaa Daa'uud yidhi, War reerkii Saa'uul wax ka hadhay ma jiraan, aan
Yoonaataan aawadiis ugu roonaadee? 2 Reerkii Saa'uulna waxaa halkaas ka joogay
addoon magiciisa la yidhaahdo Siibaa, oo isagii bay Daa'uud ugu yeedheen. Boqorkiina
wuxuu ku yidhi, Ma Siibaad baad tahay? Oo isna ku yidhi, Haah, waan ahay anoo
addoonkaaga ah. 3 Markaasaa boqorkii yidhi, Miyaan reerkii Saa'uul wax ka hadhin
aan Ilaah aawadiis ugu roonaadee? Siibaana wuxuu boqorkii ku yidhi, Waxaa ka
hadhay wiil Yoonaataan dhalay, oo curyaan ah. 4 Kolkaasaa boqorkii isagii ku yidhi,
Xaggee buu joogaa? Siibaana wuxuu boqorkii ku yidhi, Wuxuu joogaa guriga Maakiir
oo ah ina Cammii'eel ee deggan Loo Debaar. 5 Markaasaa Boqor Daa'uud u cid
diray, oo ka soo kexeeyey gurigii Maakiir oo ahaa ina Cammii'eel, oo ku yiil Loo
Debaar. 6 Dabadeedna waxaa Daa'uud u yimid Mefiiboshed, oo ahaa ina Yoonaataan,
ina Saa'uul, oo intuu wejiga u dhacay ayuu u sujuuday. Kolkaasaa Daa'uud yidhi,
War Mefiiboshedow. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Way kan anoo addoonkaaga ah.
7 Markaasaa Daa'uud isagii ku yidhi, Ha cabsan, waayo, xaqiiqa waxaan kuugu roonaan
doonaa aabbahaa Yoonaataan aawadiis, oo weliba waxaan kuu celin doonaa dhulkii
awowgaa Saa'uul oo dhan; oo miiskaygana had iyo goor wax baad ka cuni doontaa. 8 Oo
isna intuu u sujuuday ayuu ku yidhi, Bal maxaad igu aragtay anigoo u eg eey dhintay,
anoo addoonkaaga ahna maxaan ahay? 9 Markaasaa boqorkii wuxuu u yeedhay Siibaa,
oo ahaa Saa'uul midiidinkiisii, oo wuxuu ku yidhi, Kulli wixii Saa'uul lahaa iyo wax alla
wixii reerkiisu lahaa oo dhan waxaan siiyey wiilkii sayidkaaga. 10 Haddaba waa inaad
dhulka u fashaan isaga, adiga iyo wiilashaada iyo addoommadaaduba, oo midhahana
waa inaad gudaha soo gelisaa si uu sayidkaaga wiilkiisu u helo wax uu cuno, laakiinse
sayidkaaga wiilkiisa Mefiiboshed ahu mar kasta wax buu ka cuni doonaa miiskayga.
Haddaba Siibaa wuxuu lahaa shan iyo toban wiil iyo labaatan addoon. 11 Markaasaa
Siibaa wuxuu boqorkii ku yidhi, Wax alla wixii adoo ah boqorka sayidkayga aad
igu amarto anoo addoonkaaga ah, ayaan u yeelayaa. Oo boqorkiina wuxuu yidhi,
Mefiiboshed wuxuu wax ka cuni doonaa miiskayga sidii mid boqorka wiilashiisa ka
mid ah. 12 Oo Mefiiboshedna wuxuu lahaa wiil yar, oo magiciisuna wuxuu ahaa
Miikaa. Intii Siibaa gurigiisa joogtay oo dhammu addoommay Mefiiboshed u ahaayeen.
13 Mefiiboshedna wuxuu degganaa Yeruusaalem, waayo, wuxuu had iyo goor wax ka
cuni jiray miiskii boqorka, oo labada cagoodna curyaan buu ka ahaa.

10

Daa'uud Oo Ka Guulaystay Reer Cammoon

1 Taas dabadeedna boqorkii reer Cammoon ayaa dhintay, meeshiisiina waxaa boqor
ka noqday wiilkiisii Xaanuun ahaa. 2 Markaasaa Daa'uud yidhi, Anigu Xaanuun ina
Naaxaash, waxaan ugu roonaan doonaa sidii aabbihiis iigu roonaaday oo kale. Sidaas
daraaddeed Daa'uud wuxuu u diray addoommadiisii inay ka soo tacsiyeeyaan aabbi-
hiis. Oo addoommadii Daa'uudna waxay yimaadeen dalkii reer Cammoon. 3 Laakiinse
amiirradii reer Cammoon waxay ku yidhaahdeen sayidkoodii Xaanuun, Ma waxaad u
malaynaysaa in Daa'uud aabbahaa cisaynayo oo uu sidaas daraaddeed kuugu soo diray
kuwa tacsiyada wada? Daa'uud sow uma soo dirin addoommadiisii inay magaalada
baadhaan, oo ay soo basaasaan, oo ay dabadeedna afgembiyaan? 4 Sidaas daraaddeed
Xaanuun wuxuu qabsaday Daa'uud addoommadiisii, oo intuu gadhkoodii badh ka
xiiray ayuu dharkoodiina dhexda ka kala gooyay xataa ilaa dabada, markaasuu iska
eryay. 5 Oo taas markii Daa'uud loo soo sheegay wuxuu iyagii u diray dad ka hor taga,
waayo, nimankii aad bay u ceeboobeen. Boqorkiina wuxuu iyagii ku yidhi, Yerixoo
iska jooga ilaa gadhku idiin soo baxo, dabadeedna soo noqda. 6 Oo reer Cammoonna

markay ogaadeen inay Daa'uud isnacsiiyeen ayay u cid direen oo ka soo kiraysteen
reer Suuriyihii Beytrexob degganaa, iyo reer Suuriyihii Soobaah degganaa labaatan
kun oo nin oo lug ah, iyo boqorkii Macakaah oo isna wata kun nin, iyo raggii reer Toob
oo iyana ahaa laba iyo toban kun oo nin. 7 Oo Daa'uudna markuu taas maqlay ayuu
diray Yoo'aab, iyo ciidankii raggii xoogga lahaa oo dhan. 8 Oo reer Cammoonna way
soo baxeen, oo waxay dagaal isugu soo diyaariyeen iridda horteeda; oo reer Suuriyihii
Soobaah ka yimid, iyo kuwii Rexob ka yimid, iyo raggii reer Toob iyo reer Macakaahna,
duurkay keli ahaantood joogeen. 9 Haddaba Yoo'aab markuu arkay in dagaal looga soo
kacshay hore iyo dibba ayuu raggii reer binu Israa'iil ka xushay kuwii xuladka ahaa
oo dhan, oo wuxuu u soo diyaariyey inay reer Suuriya la dagaallamaan. 10 Oo dadkii
intiisii kalena wuxuu u dhiibay walaalkiis Abiishay, oo isna wuxuu u soo diyaariyey
inay reer Cammoon la dagaallamaan. 11 Oo wuxuu yidhi, Haddii reer Suuriya iga
xoog bataan, waa inaad i soo caawisaa, laakiinse haddii reer Cammoon kaa xoog
bataan, markaasaan kuu iman doonaa oo waan ku soo caawin doonaa. 12 Haddaba si
fiican u dhiirranow, oo aynu rag u ahaanno dadkeenna, iyo magaalooyinka Ilaaheen
aawadood; oo Rabbiguna ha sameeyo wixii la wanaagsan. 13 Sidaas daraaddeed
Yoo'aab iyo dadkii la jirayba waxay ugu soo dhowaadeen inay la dagaallamaan reer
Suuriya, oo iyana markaasay hortiisa ka carareen. 14 Oo reer Cammoonna markay
arkeen in reer Suuriya carareen, ayay Abiishay iyana hortiisa saasoo kale uga carareen,
oo waxay galeen magaaladii. Markaasaa Yoo'aab ka soo noqday reer Cammoon, oo
Yeruusaalem yimid. 15 Oo reer Suuriyana markay arkeen in iyaga looga adkaaday reer
binu Israa'iil hortooda ayay dhammaantood isa soo wada urursadeen. 16 Markaasaa
Hadarceser u cid diray oo soo wada kexeeyey reer Suuriyihii Webiga ka shisheeyey;
oo waxay yimaadeen Xeelaam, iyagoo uu madax u yahay Shoobag oo ahaa sirkaalkii
ciidanka Hadarceser. 17 Taas waxaa loo soo sheegay Daa'uud, kolkaasuu reer binu
Israa'iil oo dhan soo wada ururiyey, oo intuu ka soo gudbay Webi Urdun ayuu Xeelaam
yimid. Markaasaa reer Suuriya isugu soo diyaariyeen inay Daa'uud la dagaallamaan,
wayna la dirireen. 18 Oo reer Suuriyana way ka carareen reer binu Israa'iil. Daa'uudna
wuxuu reer Suuriya ka laayay toddoba boqol oo gaadhifaras raggoodii iyo afartan kun
oo fardooley ah, oo wuxuu dilay Shoobag oo ahaa sirkaalkii ciidankooda, halkaasuuna
ku dhintay. 19 Oo markii boqorradii Hadarceser addoommada u ahaa oo dhammu ay
arkeen in iyaga reer binu Israa'iil hortooda looga adkaaday ayay la nabdeen reer binu
Israa'iil, wayna u adeegeen. Oo saas aawadeed reer Suuriya way ka cabsadeen inay mar
dambe reer Cammoon caawiyaan.

11

Daa'uud Iyo Batshebac

1 Oo isla xilligii sannaddii dambe, markay boqorradu dagaalka u soo bixi jireen ayaa
Daa'uud Yoo'aab diray isagoo wata addoommadiisii, iyo reer binu Israa'iil oo dhan,
oo waxay baabbi'iyeen reer Cammoon, oo Rabbaahna way hareereeyeen, laakiinse
Daa'uud baa Yeruusaalem iska joogay.

2 Oo makhribkii ayaa Daa'uud ka kacay sariirtiisii, oo wuxuu dul socday gurigii
boqorka saqafkiisa, oo wuxuu saqafka ka arkay naag maydhanaysa, naagtuna aragga
aad bay u qurux badnayd. 3 Markaasaa Daa'uud cid naagtii soo haybsata diray.
Oo waxaa la yidhi, War sow tanu ma aha Batshebac ina Eliicaam, oo uu Uuriyaah
kii reer Xeed qabo? 4 Markaasaa Daa'uud wargeeyayaal u diray, wuuna soo kax-
aystay; markaasay u soo gashay, wuuna la seexday, (waayo, waxay iska daahirisay
nijaasteedii); dabadeedna gurigeedii bay ku noqotay. 5 Oo naagtiina way uuraysatay;
markaasay Daa'uud u soo cid dirtay oo u sheegtay, waxayna ku tidhi, Uur baan
yeeshay. 6 Daa'uudna cid buu u diray Yoo'aab, oo ku yidhi, Ii soo dir Uuriyaah kii

reer Xeed. Markaasaa Yoo'aab Uuriyaah u soo diray Daa'uud. 7 Oo markii Uuriyaah
u yimid ayaa Daa'uud weyddiiyey Yoo'aab siduu ahaa, iyo sidii dadku u nabdoonaa,
iyo dagaalkii sida loogu guulaystay. 8 Daa'uudna wuxuu Uuriyaah ku yidhi, Bal orod
gurigaaga tag oo cagomaydho. Markaasaa Uuriyaah gurigii boqorka ka baxay oo
waxaana lala daba galay cunto ka tagtay xagga boqorka. 9 Laakiinse Uuriyaah guriga
boqorka iriddiisa ayuu la seexday addoommadii sayidkiisa oo dhan, oo gurigiisiina
ma uu tegin. 10 Daa'uudna waa loo soo sheegay oo lagu yidhi, Uuriyaah gurigiisii
ma tegin. Markaasaa Daa'uud wuxuu Uuriyaah ku yidhi, War miyaadan sodcaal ka
iman? Maxaadse gurigaaga u tegi weyday? 11 Markaasaa Uuriyaah wuxuu Daa'uud
ku yidhi, Sanduuqa Ilaah, iyo reer binu Israa'iil, iyo reer Yahuudahba waxay ku jiraan
waabab; oo sayidkaygii Yoo'aab iyo addoommadii sayidkayguba waxay ku hoydaan
berrin bannaan; haddaba miyaan u galaa gurigayga inaan wax cuno, oo wax cabbo,
oo naagtayda la seexdo? Haddaba waxaan ku dhaartay noloshaada iyo naftaada
inaanan waxan samaynayn. 12 Markaasaa Daa'uud Uuriyaah ku yidhi, Haddaba bal
maantana iska joog oo berrina waan ku dirayaa. Saas aawadeed Uuriyaah maalintaas
iyo maalintii dambeba Yeruusaalem buu joogay. 13 Markii Daa'uud u yeedhay ayuu
hortiisa wax ku cunay oo wax ku cabbay; markaasuu sakhraamiyey, oo fiidkii buu tegey
inuu sariirtiisii jiifsado isagoo la socda addoommadii sayidkiisa, laakiinse gurigiisii ma
uu tegin. 14 Oo subaxdii dambe Daa'uud warqad buu Yoo'aab u qoray, wuxuuna ugu
sii dhiibay Uuriyaah. 15 Oo wuxuu warqaddiisii ku qoray oo yidhi, Uuriyaah waxaad
ugu hor marisaan dagaalka ugu kulul, oo idinkuna dib uga noqda, si loo dilo, uuna u
dhinto. 16 Oo markuu Yoo'aab magaaladii arkay ayuu Uuriyaah ku hagaajiyey meeshii
uu ku ogaa inay nimankii xoogga badnaa joogaan. 17 Oo raggii magaaladuna way
soo baxeen, oo Yoo'aab la dirireen, oo dadkiina qaar baa ka dhintay, kuwaas oo ahaa
addoommadii Daa'uud; Uuriyaah kii reer Xeedna wuu dhintay. 18 Markaasaa Yoo'aab
Daa'uud cid u diray, oo wixii dagaalkii ku saabsanaa oo dhan ayuu uga warramay, 19 oo
kii farriinta wadayna wuxuu ku amray oo ku yidhi, Markaad boqorka uga warrantid
waxa dagaalka ku saabsan oo dhan, 20 markaas hadduu boqorku cadhoodo, oo kugu
yidhaahdo, War maxaad magaalada ugu dhowaateen inaad la dirirtaan? Miyeydaan
ogayn inay derbiga idinka soo tooganayaan? 21 Bal yaa dilay Abiimeleg oo ahaa ina
Yerubbeshed? Sow naagu dhagax wax lagu shiido derbi kagama soo tuurin oo sow
kuma uu dhiman Tebes? Haddaba maxaad idinku derbiga ugu dhowaateen? Markaas
waxaad ku tidhaahdaa, Addoonkaagii Uuriyaah ahaa ee reer Xeed isna waa dhintay.
22 Haddaba wargeeyihii waa tegey, Daa'uudna wuu u yimid oo u sheegay wixii Yoo'aab
u soo diray oo dhan. 23 Oo wargeeyihii wuxuu Daa'uud ku yidhi, Nimankii way
naga xoog badnaadeen, markaasay dibadda noogu soo baxeen, oo annana waxaannu
eryannay iyagii ilaa ay iriddii magaalada galeen. 24 Markaasay kuwii wax toogan jiray
addoommadaadii derbiga ka soo toogteen, oo boqorow, addoommadaadiina qaar baa
dhintay, oo addoonkaagii Uuriyaah ahaa ee reer Xeed isna wuu dhintay. 25 Markaasaa
Daa'uud wuxuu wargeeyihii ku yidhi, Waxaad Yoo'aab ku tidhaahdaa, Waxanu yay
kula xumaan, waayo, seeftu mar mid bay baabbi'isaa, marna midka kale, haddaba
magaalada dagaalka aad ugu sii adkee, oo afgembi; oo adna isaga dhiirrigeli. 26 Oo
Uuriyaah bilcaantiisiina markay maqashay in ninkeedii Uuriyaah dhintay, way u
barooratay ninkeedii. 27 Oo markii baroortii dhammaatay ayaa Daa'uud u soo cid
diray iyadii oo gurigiisii soo gashaday, oo iyana waxay noqotay naagtiisii, wiilna way u
dhashay. Laakiinse wixii Daa'uud sameeyey ayaa Rabbigu ka xumaaday.

12

Naataan Oo Canaantay Daa'uud

[1] Dabadeedna Rabbigu wuxuu Daa'uud u soo diray Naataan. Isna waa u yimid oo
ku yidhi, Waxaa jiray laba nin oo isku magaalo degganaa; midkood wuxuu ahaa taajir,
midka kalena miskiin. [2] Ninkii taajirka ahaa wuxuu lahaa ido iyo lo' aad u badan,
[3] laakiinse ninkii miskiinka ahaa waxba ma lahayn, nayl yar mooyaane, taasoo uu mar
hore soo iibsaday oo uu korsaday; waxayna la kortay isagii iyo carruurtiisii, oo wax bay
ka cuntay cuntadiisii, oo koobkiisay wax kula cabtay, oo laabtiisay ku jiifsatay, waxayna
u ahayd sidii gabadhiisii oo kale. [4] Waxaa ninkii taajirka ahaa u yimid nin socoto ah,
markaasuu ka lexejeclaystay idihiisii iyo lo'diisii inuu uga loogo ninkii socotada ahaa
ee u yimid, laakiinse wuxuu soo qabtay nayshii ninka miskiinka ahaa, wuuna u qalay
ninkii u yimid. [5] Markaasaa Daa'uud aad ugu cadhooday ninkii; oo wuxuu Naataan ku
yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartay, ninkii waxakan sameeyey wuxuu istaahilaa
dhimasho, [6] oo nayshiina waa inuu afar jibbaar u gudaa, maxaa yeelay, waxan buu
sameeyey wuuna naxariisan waayay.

[7] Kolkaasaa Naataan wuxuu Daa'uud ku yidhi, Ninkaasu waa adiga. Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaan kuu subkay inaad ahaatid boqor
reer binu Israa'iil u taliya, gacantii Saa'uulna waan kaa samatabbixiyey, [8] gurigii
sayidkaagana waan ku siiyey, naagihii sayidkaagana laabtaadaan ku jiifiyey; dalkii
Israa'iil iyo dalkii Yahuudahna waan ku siiyey; oo haddii intaasu kugu yaraydna
waxaan kuugu dari lahaa waxyaalo kaloo ka sii badan. [9] Haddaba erayga Rabbiga
maxaad u quudhsatay, oo aad u samaysay waxa hortiisa ku xun? Seef baad ku dishay
Uuriyaah kii reer Xeed, oo naagtiisiina waad u kaxaysatay inay naag kuu noqoto,
oo isagiina waxaad ku dishay seeftii reer Cammoon. [10] Sidaas daraaddeed seeftu
reerkaaga ka tegi mayso; maxaa yeelay, waad i quudhsatay, oo waxaad kaxaysatay
naagtii Uuriyaah kii reer Xeed inay naag kuu noqoto. [11] Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogow, shar baan gurigaaga kaaga kicin doonaa, oo adoo u jeeda ayaan naagahaaga
kaa kaxaysan doonaa, oo waxaan siin doonaa deriskaaga, oo isna intay qorraxdanu
soo jeeddo ayuu naagahaaga la seexan doonaa. [12] Waayo, waxan qarsoodi baad u
samaysay, laakiinse anigu bayaan baan ugu hor samaynayaa reer binu Israa'iil oo dhan
iyo qorraxdaba. [13] Markaasaa Daa'uud wuxuu Naataan ku yidhi, Anigu Rabbiga waan
ku dembaabay. Oo Naataanna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Rabbigu dembigaagii wuu
kaa fogeeyey; dhimanna maysid. [14] Habase yeeshee waxaas aad samaysay aawadiis
ayaad meel siisay cadaawayaashii Rabbiga inay caytamaan, taas aawadeed wiilka kuu
dhashay hubaal wuu dhiman doonaa. [15] Markaasaa Naataan gurigiisii tegey.

Markaasaa Rabbigu wax ku riday wiilkii naagta Uuriyaah Daa'uud u dhashay, aad
buuna u bukay. [16] Sidaas daraaddeed Daa'uud ayaa wiilkiisii Ilaah u baryay, kolka-
asaa Daa'uud soomay, oo intuu gudaha galay ayuu habeenkii oo dhan dhulka jiifay.
[17] Markaasaa waxaa soo kacay odayaashii reerkiisa, oo intay agtiisa soo istaageen ayay
damceen inay dhulka ka kiciyaan, laakiinse wuu diiday, oo waxbana lama uu cunin.
[18] Oo maalintii toddobaad ayaa yarkii dhintay. Oo Daa'uud addoommadiisiina way ka
cabsadeen inay Daa'uud u sheegaan in yarkii dhintay, waayo, waxay isyidhaahdeen,
War intii yarku weli noolaa ayaynu isaga la hadalnay, oo isna codkeennii ma uu maqlin;
haddaba haddaynu u sheegno in yarkii dhintay, intee in ka badan buu isdhibi doonaa?
[19] Laakiinse Daa'uud markuu arkay inay addoommadiisii faqayaan ayuu ogaaday inuu
yarkii dhintay; kolkaasaa Daa'uud addoommadiisii ku yidhi, War yarkii ma dhintay?
Iyana waxay ku yidhaahdeen, Haah, wuu dhintay. [20] Kolkaasaa Daa'uud dhulkii ka
kacay, oo maydhay, oo intuu subkaday ayuu dharkiisii beddeshay; wuxuuna galay
gurigii Rabbiga, wuuna caabuday; oo dabadeedna gurigiisii buu yimid, oo intuu cunto
weyddiistay ayaa wax la soo hor dhigay, wuuna cunay. [21] Markaasaa addoommadiisii
waxay ku yidhaahdeen, War waxan aad samaysay waa maxay? Wiilku intuu noolaa
ayaad soontay, oo u ooyday aawadiis; laakiinse yarkii markuu dhintay, waad kacday,

wax baanad cuntay. [22] Markaasuu ku yidhi, Intii yarku noolaa ayaan soomay oo ooyay,
waayo, waxaan is-idhi, Bal yaa og in Rabbigu ii roonaan doono iyo in kale si uu yarku
iigu sii noolaado? [23] Laakiinse haatan wuu dhintay, haddaba bal maxaan u soomaa?
Miyaan isagii soo celin karaa? Anigaa u tegi doona, laakiinse isagu iima soo noqon
doono. [24] Markaasaa Daa'uud qalbi qabowjiiyey naagtiisii Batshebac, oo intuu u tegey
ayuu la seexday, markaasay wiil u dhashay, oo wuxuu magiciisii u bixiyey Sulaymaan.
Kolkaasaa Rabbigu isagii jeclaaday, [25] oo wuxuu u diray Nebi Naataan, magiciisiina
wuxuu u bixiyey Yediidyaah, Rabbiga aawadiis.

[26] Markaasaa Yoo'aab la diriray Rabbaah oo ahayd magaaladii reer Cammoon, wuuna
qabsaday magaaladii reer boqor. [27] Yoo'aabna wuxuu Daa'uud u diray wargeeyayaal,
oo ku yidhi, Waxaan la diriray Rabbaah, waanan qabsaday magaaladii biyaha.
[28] Haddaba dadka intiisa kale soo ururso, oo magaalada horteeda deg, oo qabso,
waayo, waaba intaasoo intaan magaalada qabsado, laygu magacaabaaye. [29] Markaasaa
Daa'uud dadkii oo dhan soo urursaday, wuxuuna tegey ilaa Rabbaah, wuuna la diriray,
oo qabsaday. [30] Boqorkoodii madaxiisii ayuu taajkii ka qaaday, oo miisaankiisuna
wuxuu ahaa talanti dahab ah, dhagxan qaali ahna wuu lahaa; markaasaa Daa'uud
madaxa loo saaray. Oo wuxuu dibadda u soo bixiyey dhacii magaalada oo aad iyo aad
u badnaa. [31] Dibadduu u soo bixiyey dadkii magaalada ku jiray, oo wuxuu hoos dhigay
miinshaaro, iyo biro wax lagu qodo, iyo faasas biro ah, oo wuxuu ka dhex dusiyey
meesha lebenka lagu dubo; saasuuna u wada galay magaalooyinkii reer Cammoon oo
dhan. Markaasaa Daa'uud iyo dadkii oo dhammu ku noqdeen Yeruusaalem.

13

Amnoon Iyo Taamaar

[1] Markaasaa Absaaloom ina Daa'uud wuxuu lahaa gabadh walaashiis ah oo suurad
qurxoon, oo magaceedana waxaa la odhan jiray Taamaar; oo Amnoon oo ahaa ina
Daa'uud ayaa caashaqay. [2] Oo Amnoon ayaa u dhibtooday oo u bukooday walaashiis
Taamaar, waayo, iyadu bikrad bay ahayd; Amnoonna dhib bay la noqotay inuu wax
ku sameeyo. [3] Laakiinse Amnoon wuxuu lahaa saaxiib, magiciisa la odhan jiray
Yoonaadaab, oo uu dhalay Shimcaah oo ahaa Daa'uud walaalkiis; oo Yoonaadaabna
nin sir badan buu ahaa. [4] Markaasuu ku yidhi, Ina boqorow, maxaad maalinba
maalinta ka dambaysa sidan ugu caatoobaysaa? War maad ii sheegtid? Kolkaasaa
Amnoon wuxuu ku yidhi, Waxaan caashaqay Taamaar oo ah walaalkay Absaaloom
walaashiis. [5] Markaasaa Yoonaadaab ku yidhi, Sariirtaada ku jiifso oo iska dhig
sidii mid buka, oo markii aabbahaa kuu yimaado, waxaad ku tidhaahdaa, Waan ku
baryayaaye walaashay Taamaar ha ii timaado, oo cunto ha i siiso, oo cuntadana
hortayda ha ku samayso, aan iska fiirsadee, oo aan gacanteedana ku cunee. [6] Sidaas
daraaddeed Amnoon wuu jiifay, oo wuxuu iska dhigay sidii mid buka, oo markii
boqorkii u yimid ayaa Amnoon boqorkii ku yidhi, Waan ku baryayaaye walaashay
Taamaar ha ii timaado, oo hortayda ha iigu samayso laba xabbadood oo moofa ah,
oo aan gacanteeda ku cunee. [7] Markaasaa Daa'uud Taamaar gurigii ugu cid diray,
oo ku yidhi, Orod oo waxaad tagtaa gurigii walaalkaa Amnoon, oo isaga cunto u
samee. [8] Sidaas daraaddeed Taamaar gurigii walaalkeed Amnoon ayay tagtay; oo isna
wuu iska jiifay. Markaasay qaadday cajiin, wayna cajiintay, oo hortiisay moofa ku
samaysay, markaasay moofadiina dubtay. [9] Oo intay digsigii qaadday ayay hortiisa ku
soo shubtay; laakiinse wuu diiday inuu cuno. Markaasaa Amnoon yidhi, Dadka oo dhan
dibadda iiga bixiya. Iyana dibadday uga wada baxeen. [10] Kolkaasaa Amnoon wuxuu
Taamaar ku yidhi, Cuntada qolka iigu keen, aan gacantaada ku cunee. Markaasay
Taamaar qaadday moofadii ay samaysay, oo walaalkeed Amnoon qolka ugu keentay.
[11] Oo markay u soo dhowaysay inuu cuno ayuu iyadii qabsaday, oo wuxuu ku yidhi,

Walaalay, kaalay ila seexo! 12 Oo waxay ugu jawaabtay, Maya, walaalkayow, ha i
xoogin; waayo, waxan oo kale in reer binu Israa'iil lagu dhex sameeyo ma habboona,
haddaba nacasnimadan ha samayn. 13 Waayo, bal xaggee baan geeynayaa ceebtayda?
Oo adiguna waxaad noqonaysaa nacasyada reer binu Israa'iil midkood. Haddaba waan
ku baryayaaye, bal boqorka la hadal, waayo, isagu ii kaa diidi maayo. 14 Habase yeeshee
wuu diiday inuu codkeedii maqlo, laakiinse wuu xoogay oo la seexday, waayo, wuu
ka xoog badnaa. 15 Markaasaa Amnoon iyadii si aad iyo aad u weyn u nebcaaday,
waayo, nacaybkuu u qabay wuu ka sii weynaa caashaquu caashaqay. Markaasaa
Amnoon ku yidhi, Kac, oo iga tag. 16 Kolkaasay ku tidhi, Maya, saas ma aha, maxaa
yeelay, xumaantan weyn ee aad igu bixinayso ayaa ka sii liidata tii kale ee aad igu
samaysay. Laakiinse ma uu dhegaysan. 17 Markaasuu u yeedhay midiidinkiisii u
adeegayay, oo ku yidhi, Naagtan hadda dibadda iiga saar, oo albaabkana ka soo daba
xidh. 18 Oo iyana waxay qabtay dhar midabyo kala duwan leh, waayo, dhar caynkaas
ah ayay gabdhaha boqorka ee bikradaha ahu qabi jireen. Markaasaa addoonkiisii
dibadda u soo saaray, oo albaabkiina ka soo daba xidhay. 19 Markaasaa Taamaar waxay
madaxa ku shubatay dambas, oo ay jeexjeexday dharkii midabyada kala duwan lahaa
oo ay qabtay; madaxayna gacmaha saartay, wayna iska tagtay iyadoo aad u ooyaysa.
20 Markaasaa walaalkeed Absaaloom wuxuu ku yidhi, Ma waxaa kula jiray walaalkaa
Amnoon? Haddaba walaalay, bal iska aamus, oo waxan qalbiga ha ku qabsan, waayo,
isagu waa walaalkaa. Sidaas daraaddeed Taamaar waxay ku hadhay oo ku cidlowday
gurigii walaalkeed Absaaloom. 21 Laakiinse Boqor Daa'uud markuu waxyaalahan oo
dhan maqlay, ayuu aad u cadhooday. 22 Oo Absaaloomna Amnoon kulama hadlin
xumaan iyo samaan toona, waayo, Absaaloom wuu nebcaaday Amnoon, maxaa yeelay,
walaashiis Taamaar buu xoogay.

Absaaloom Oo Dilay Amnoon

23 Oo laba sannadood markay buuxsameen dabadood Absaaloom wuxuu lahaa kuwo
idaha dhogorta uga xiira oo jooga Bacal Xasoor, oo ku taal Efrayim dhinaciisa, oo
Absaaloomna martiqaad buu ugu yeedhay wiilashii boqorka oo dhan. 24 Oo Absaaloom
boqorkii buu u yimid, oo ku yidhi, Bal eeg, idihii ayaan dhogorta ka xiiranayaa,
haddaba waan ku baryayaaye, boqorow, adiga iyo addoommadaaduba i soo raaca anoo
addoonkaaga ah. 25 Markaasaa boqorkii wuxuu Absaaloom ku yidhi, Wiilkaygiiyow
saas ma aha, ee yaannan kulligayo wada tegin, waaba intaasoo aannu culaab kugu
noqonnaaye. Oo isna wuu ku sii adkeeyey, habase yeeshee wuu diiday inuu raaco,
laakiinse wuu u duceeyey. 26 Markaasaa Absaaloom wuxuu yidhi, Haddaba haddaanay
saas ahayn, ii daa walaalkay Amnoon ha i raacee. Kolkaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi,
Muxuu kuu raacayaa? 27 Laakiinse Absaaloom wuu ku sii adkeeyey inuu u daayo
Amnoon iyo wiilashii boqorka oo dhammuba inay raacaan. 28 Markaasaa Absaaloom
midiidinnadiisii amray, oo ku yidhi, Haddaba ogaada markii Amnoon intuu khamriga
cabbo ku farxo, oo aan idinku idhaahdo, Amnoon dila, markaas waa inaad dishaan,
hana baqina, waayo, sow anigu idinkuma amrin? Saas aawadeed dhiirranaada oo
xoog yeesha. 29 Oo midiidinnadii Absaaloomna waxay Amnoon ku sameeyeen wixii
Absaaloom ku amray. Markaasaa wiilashii boqorka oo dhammu wada kaceen, oo
nin waluba wuxuu fuulay baqalkiisii, wayna wada carareen. 30 Oo intay sii socdeen
ayaa war u yimid Daa'uud, oo waxaa lagu yidhi, Absaaloom wuxuu laayay wiilashii
boqorka oo dhan, oo mid qudhuhuna kama hadhin. 31 Markaasaa boqorkii kacay,
oo dharkiisii jeexjeexay, oo dhulkuu ku jiifsaday, oo addoommadiisii oo dhammuna
agtiisa soo istaageen iyagoo dharkoodii jeexjeexay. 32 Markaasaa Yoonaadaab, oo ahaa
ina Shime'aah Daa'uud walaalkiisii ayaa ugu jawaabay, Sayidkaygiiyow, ha moodin
in la wada laayay wiilashii boqorka oo dhan, laakiinse waxaa dhintay Amnoon oo
keliya, waayo, Absaaloom taas wuu goostay, wuuna ku talo jiray tan iyo maalintii uu

Amnoon xoogay walaashiis Taamaar. 33 Haddaba, boqorow, sayidkaygiiyow, waxan
qalbiga ha ku qabsan, oo ha moodin in wiilashaadii ay wada dhinteen, laakiinse
waxaa dhintay Amnoon oo keliya. 34 Laakiinse Absaaloom wuu cararay. Markaasaa
ninkii dhallinyarada ahaa ee gaadhka hayay indhaha kor u qaaday, oo wax fiiriyey, oo
wuxuu arkay dad badan oo ka soo socda jidka mara buurta dhinaceeda meel isaga ka
dambaysa. 35 Markaasaa Yoonaadaab wuxuu boqorkii ku yidhi, Bal eeg, boqorow, wi-
ilashaadii waa yimaadeen, oo sidii anoo addoonkaaga ahu aan kugu idhi, way noqotay.
36 Oo isla haddiiba markuu hadalkii dhammeeyey ayay wiilashii boqorku yimaadeen,
codkoodiina kor bay u qaadeen, oo ooyeen, oo boqorkii iyo addoommadiisiina aad bay
u ooyeen. 37 Laakiinse Absaaloom wuu cararay, oo u tegey boqorkii Geshuur oo ahaa
Talmay ina Cammiixuur. Oo maalin kastaba Daa'uud wiilkiisii ayuu u barooranayay.
38 Sidaasuu Absaaloom u cararay, oo Geshuur u tegey, oo saddex sannadood buu
halkaas joogay. 39 Boqor Daa'uudna aad buu ugu xiisooday inuu u tago Absaaloom;
waayo, wuu ka samray Amnoon, maxaa yeelay, wuu dhintay.

14

Absaaloom Oo Ku Laabtay Yeruusaalem

1 Markaasaa Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay ayaa ogaaday in boqorka qalbigiisii
Absaaloom la jiro. 2 Markaasaa Yoo'aab u cid diray Teqooca, oo wuxuu halkaas uga
yeedhay naag caqli badan, oo ku yidhi, Waan ku baryayaaye, waxaad iska dhigtaa
sidii mid barooranaysa, oo waan ku baryayaaye, waxaad xidhataa dharkii baroorta,
saliidna ha ku subkan, laakiinse waxaad noqotaa sidii naag wakhti dheer ku ka dhintay
u barooranaysay; 3 oo waxaad u gashaa boqorka, oo sidan ula hadal. Sidaasuu Yoo'aab
erayadii afka ugu riday. 4 Oo naagtii reer Teqooca markay boqorkii la hadashay
ayay dhulka wejiga saartay oo u sujuudday, oo waxay ku tidhi, Boqorow, i caawi.
5 Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Naa maxaa kugu dhacay? Oo iyana waxay ugu
jawaabtay, Sida runta ah waxaan ahay naag carmal ah, oo ninkaygiina waa dhintay.
6 Oo anoo addoontaadii ahuna waxaan lahaa laba wiil, oo labadoodii ayaa ku diriray
duurka, oo wax kala qabtaana lama jirin; markaasaa midkood kii kale wax ku dhuftay,
wuuna dilay. 7 Oo bal eeg, anoo addoontaada ah waxaa igu kacay reerkii oo dhan, oo
waxay igu yidhaahdeen, Noo keen kii walaalkiis dilay, aannu walaalkiis oo uu nafta
ka qaaday daraaddiis u dilnee, oo aannu kan dhaxalka lehna dilnee; oo saasna waxay u
bakhtiin doonaan dhuxushii ii hadhay, oo ninkaygana dhulka uguma ay reebi doonaan
magac iyo wax u hadha toona. 8 Markaasaa boqorkii naagtii ku yidhi, Orod oo guri-
gaagii tag, oo amar kugu saabsan baan bixin doonaa. 9 Naagtii reer Teqoocana waxay
boqorkii ku tidhi, Boqorow, Sayidkaygiiyow, dembigu ha saarnaado aniga iyo reerka
aabbahayba; oo adiga iyo carshigaaguna ka eed la'aada, boqorow. 10 Boqorkiina wuxuu
yidhi, Ku alla kii kula hadla, ii keen oo isna mar dambe ku taaban maayo. 11 Markaasay
tidhi, Waan ku baryayaaye, Boqorow, xusuuso Rabbiga Ilaahaaga ah, si kan dhiig u
aaraa uusan mar dambe wax u dilin, waaba intaasoo ay wiilkayga dilaane. Oo isna
wuxuu ku yidhi, Nolosha Rabbigaan ku dhaartaye inaan wiilkaaga tin keli ahi dhulka
kaga dhacayn. 12 Markaasaa naagtii tidhi, Waan ku baryayaaye, anoo addoontaada
ah, aan eray kugula hadlo, boqorow sayidkaygiiyow. Isna wuxuu yidhi, Bal ku hadal.
13 Naagtiina waxay tidhi, Maxaad ugu fikirtay wax sidaas ah oo dadka Ilaah ka gees ah?
Waayo, waxan aad ku hadlaysay daraaddii, boqorow, waxaad tahay sida mid gardaran,
maxaa yeelay, mar dambe reerkii kuma aad soo celin kaagii aad eriday, boqorow.
14 Waayo, kolleyba dhammaanteen waan dhimanaynaa, oo waxaannu la mid nahay
sidii biyo dhulka ku daatay, oo aan mar dambe la soo ururin karin; oo Ilaahna nafta ma
qaado, laakiinse si fiican buu u talaggalaa, si uusan kii xaggiisa laga eryay u noqonin
ku isaga ka go'ay. 15 Sidaas daraaddeed ayaan kuugu imid, boqorow, sayidkaygiiyow,

inaan eraygan kugula hadlo; maxaa yeelay, dadkaa i cabsiiyey, markaasaan anoo
addoontaada ah is-idhi, Haatan waxaan la hadlayaa boqorka, waayo, waaba intaasoo
uu boqorku ii yeelaa waxaan weyddiisto anoo addoontiisa ah. 16 Waayo, boqorku
wuu i maqli doonaa, inuu anoo addoontiisa ah iga samatabbixiyo gacantii ninkii
doonayay inuu na baabbi'iyo oo dhaxalka Ilaahna naga saaro aniga iyo wiilkaygaba.
17 Haddaba anoo addoontaada ah waxaan idhi, Boqorka sayidkayga ah hadalkiisu ha
ahaado mid i nasiya, waayo, boqorka sayidkayga ahu sida malaa'igta Ilaah ayuu u kala
gartaa xumaanta iyo samaanta. Rabbiga Ilaahaaga ahuna ha kula jiro. 18 Markaasaa
boqorkii naagtii ugu jawaabay, Waan ku baryayaaye waxa aan ku weyddiin doono,
waxba ha iga qarin. Oo naagtiina waxay tidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, bal iska
hadal. 19 Boqorkiina wuxuu yidhi, Waxyaalahan oo dhan ma Yoo'aab baa kugu
weheliya? Kolkaasaa naagtii ugu jawaabtay, Boqorow, sayidkaygiiyow, naftaada nool
baan ku dhaartaye inaan ninna xagga midigta ama xagga bidixda uga leexan karin
waxaad tidhi, boqorow, sayidkaygiiyow, waayo, addoonkaaga Yoo'aab ah ayaa igu
amray waxan, oo erayadan oo dhanna isagaa afka iigu riday, anoo addoontaada ah.
20 Addoonkaaga Yoo'aab ahu wuxuu waxan u sameeyey inuu xaalka si kale u beddelo
aawadeed. Sayidkaygiiyow, caqli baad leedahay, waxaanad leedahay xigmad sida tan
malaa'igta Ilaah oo kale ah, oo waxaad garan kartaa waxyaalaha dhulka ku jira oo
dhan. 21 Markaasaa boqorkii wuxuu Yoo'aab ku yidhi, Bal eeg, waxan baan sameeyey;
haddaba tag, oo soo celi ninkii dhallinyarada ahaa ee ahaa Absaaloom. 22 Kolkaasaa
Yoo'aab dhulka wejiga saaray, oo sujuuday, oo boqorkii u duceeyey; wuxuuna Yoo'aab
yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, maanta anoo addoonkaaga ah waan ogahay inaan
raallinimo kaa helay, waayo, boqorow, waad ii yeeshay wixii aan ku weyddiistay,
anoo addoonkaaga ah. 23 Sidaas daraaddeed Yoo'aab wuu kacay, oo Geshuur tegey,
oo Absaaloomna Yeruusaalem buu keenay. 24 Markaasaa boqorkii yidhi, Gurigiisii ha
ku noqdo, laakiinse yuusan wejigayga arkin. Saas aawadeed Absaaloom wuxuu ku
noqday gurigiisii, mana uu arkin boqorka wejigiisii.

25 Haddaba reer binu Israa'iil oo dhan laguma arag nin Absaaloom la mid ah oo
quruxdiisa aad loogu ammaano, waayo, cagtiisa cad ilaa dhaladiisa innaba iin laguma
arag. 26 Haddaba timihiisu way ku cuslaayeen, oo sannad kasta dhammaadkeeda ayuu
iska jari jiray, oo markuu timaha madaxiisa jaro wuu miisaami jiray oo miisaankoodu
wuxuu ahaa laba boqol oo sheqel ee ah miisaanka boqorka. 27 Oo Absaaloom waxaa u
dhashay saddex wiil, iyo gabadh magaceeda la odhan jiray Taamaar, oo iyana waxay
ahayd naag suurad qurxoon.

28 Oo Absaaloomna Yeruusaalem laba sannadood oo dhan ayuu degganaa, mana
uu arag wejigii boqorka. 29 Markaasaa Absaaloom u cid dirtay Yoo'aab inuu boqorka
u diro; laakiinse wuu diiday inuu u yimaado; oo haddana mar labaad buu u cid
dirtay, laakiinse wuu diiday inuu yimaado. 30 Sidaas daraaddeed Absaaloom wuxuu
addoommadiisii ku yidhi, Bal eega, Yoo'aab beertiisu waxay u dhow dahay tayda,
oo waxaa ugu taal shaciir; haddaba taga oo dab qabadsiiya. Markaasaa Absaaloom
addoommadiisii beertii dab qabadsiiyeen. 31 Dabadeedna Yoo'aab baa soo kacay oo
Absaaloom gurigiisii ugu yimid, oo ku yidhi, War addoommadaadu maxay beertayda
dab u qabadsiiyeen? 32 Absaaloomna wuxuu Yoo'aab ugu jawaabay, Bal eeg waan
kuu soo cid dirtay inaad ii timaadid, waayo, waxaan doonayay inaan boqorka kuu
dirto oo aan ku idhaahdo, Bal maxaan Geshuur uga imid? Waayo, waxaa ii roonayd
inaan halkaas sii joogo, haddaba sidaas daraaddeed i daa aan boqorka wejigiisa soo
arkee; oo haddaan dembi leeyahayna, isagu ha i dilo. 33 Sidaas daraaddeed Yoo'aab
baa boqorkii u yimid, wuuna u sheegay, oo markuu Absaaloom u yeedhay ayuu isna
boqorkii u yimid, oo intuu u sujuuday ayuu wejigiisa dhulka saaray boqorka hortiisa;
oo boqorkiina Absaaloom buu dhunkaday.

15

Shirqoolkii Absaaloom

1 Oo taas dabadeedna Absaaloom ayaa diyaarsaday gaadhifardood iyo fardo, iyo
konton nin oo hortiisa orodda. 2 Markaasaa Absaaloom aroortii kacay, oo ag istaagay
jidkii iridda, oo markuu nin dacwo qaba boqorka xukun ugu imanayo ayuu Absaaloom
u yeedhi jiray, oo wuxuu ku odhan jiray, Magaaladee baad ka timid? Oo isna
wuxuu odhan jiray, Anoo addoonkaaga ah waxaan ka mid ahay qabiilooyinka reer
binu Israa'iil midkood. 3 Markaasaa Absaaloom wuxuu ku odhan jiray, Xaalalkaagu
waa wanaagsan yihiin, waana qumman yihiin; laakiinse nin boqorku amray oo ku
maqlayaa ma jiro. 4 Oo Absaaloom wuxuu kaloo yidhi, Way, bal maa aniga dalka xaakin
la iiga dhigo, si nin alla ninkii dacwo ama muraad lihi iigu yimaado oo aan caddaalad
ugu xukumo! 5 Oo waxay ahaatay in ninkii inuu sujuudo ugu soo dhowaadaba,
uu Absaaloom intuu gacanta soo fidiyo oo qabto dhunkan jiray. 6 Oo reer binu
Israa'iil kii boqorka xukun ugu yimid oo dhan Absaaloom sidaasuu ku samayn jiray
dhammaantood; oo sidaasuu Absaaloom qalbiga uga xaday dadkii reer binu Israa'iil.
7 Oo markay afartan sannadood dhammaadeen ayaa Absaaloom boqorkii ku yidhi,
Waan ku baryayaaye, i sii daa aan Xebroon tagee, waayo, waxaan doonayaa inaan
halkaas ku bixiyo nidar aan Rabbiga u galay. 8 Waayo, anoo addoonkaaga ah nidar baan
galay intii aan joogay Geshuur oo ku taal Suuriya, oo waxaan idhi, Haddii Rabbigu Yeru-
usaalem mar kale igu celiyo, markaasaan Rabbiga allabari u bixin doonaa. 9 Boqorkiina
wuxuu ku yidhi, Nabad ku tag. Kolkaasuu kacay oo tegey Xebroon. 10 Laakiinse
Absaaloom jaajusiin buu u diray qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan, oo wuxuu
ku yidhi, Markaad buunka dhawaaqiisa maqashaan, waxaad tidhaahdaan, Absaaloom
waa ku boqramay Xebroon. 11 Oo Absaaloomna Yeruusaalem waxaa ka raacay laba
boqol oo nin, oo la marti qaaday, oo waxay tageen iyagoo xog la', oo aan waxba ogayn.
12 Oo Absaaloomna wuxuu magaaladii Giloh ahayd ugu cid dirsaday Axiitofel kii reer
Giloh, oo ahaa Daa'uud taliyihiisa, intuu allabarigii bixinayay. Oo sirqoolkiina aad buu
u xoog badnaa; waayo, dadkii Absaaloom la jiray way soo kordhayeen had iyo goorba.

Cararkii Daa'uud

13 Oo markaasaa Daa'uud waxaa u yimid wargeeye; isagoo leh, Dadkii reer binu
Israa'iil qalbigoodii wuxuu raacay Absaaloom. 14 Daa'uudna wuxuu addoommadiisii
Yeruusaalem la joogay oo dhan ku yidhi, War ina kiciya aynu cararnee; haddii kalese
midkeenna Absaaloom ka baxsan maayo; haddaba dhaqsada oo baxa, waaba intaasoo
uu haddiiba ina soo qabtaaye, oo belaayo inagu ridaaye, oo uu magaaladana seef ku
laayaaye! 15 Markaasaa boqorka addoommadiisii boqorkii ku yidhaahdeen, Bal eeg,
annagoo ah addoommadaadu diyaar baannu u nahay inaannu samayno wax kasta oo
aad doorato, boqorow, sayidkayagiiyow. 16 Markaasaa boqorkii baxay, isagoo reerkiisii
oo dhammu daba socdaan. Oo boqorkii toban naagood oo addoommo ahaa ayuu uga
tegey inay gurigii dhawraan. 17 Boqorkiina wuu baxay, oo dadkii oo dhammuna isagay
daba socdeen; oo meel fog bay joogsadeen. 18 Oo addoommadiisii oo dhammuna way
dhinac mareen, iyaga iyo reer Kereetiim oo dhan, iyo reer Feleetii oo dhan, iyo reer
Gad oo dhan, kuwaasoo ahaa lix boqol oo nin oo Gad ka soo raacday, dhammaantood
boqorkii way hor mareen. 19 Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi Itay oo ahaa reer Gad,
War adiguna maxaad noola socotaa? Noqo, oo boqorka la joog; waayo, adigu waxaad
tahay qariib, iyo weliba mid waddankiisii laga soo masaafuriyey. 20 Waxaad timid
shalayto, haddaba sidee baan maanta noola kaa warwareejiyaa? Maxaa yeelay, anigu
waxaan tegayaa meel alla meeshaan doonayoba, haddaba naga noqo, oo walaalahaana
dib u celi; oo naxariis iyo runuba ha kula jireen. 21 Markaasaa Itay wuxuu boqorkii
ugu jawaabay, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa, iyo noloshaada, boqorow,

sayidkaygiiyow, sida runtaa meel alla meeshii aad joogtid, ama aan noolaado ama aan
dhintee, anoo addoonkaaga ahuna halkaasaan joogayaa. 22 Kolkaasaa Daa'uud wuxuu
Itay ku yidhi, Haddaba tag oo gudub. Markaasaa Itay kii reer Gadna gudbay, isagii
iyo raggiisii oo dhan, iyo yaryarkii la socday oo dhan. 23 Oo waddankii oo dhanna
waxaa lagaga ooyay cod weyn, oo dadkii oo dhammuna webigii way ka gudbeen; oo
boqorka qudhiisii wuu ka gudbay toggii Qidroon, oo dadkii oo dhammuna waxay u
gudbeen xagga cidlada. 24 Oo bal eeg, Saadooqna waa yimid, isagoo ay la socdaan reer
Laawi oo dhan, oo sida sanduuqii axdiga Ilaah, markaasay sanduuqii Ilaah dhigeen,
oo Aabyaataarna kor buu tegey, ilaa dadkii oo dhammu ay magaaladii ka soo gudbeen.
25 Markaasaa boqorkii wuxuu Saadooq ku yidhi, Sanduuqa Ilaah qaad oo magaaladii
ku celi. Hadduu Rabbigu raalli iga yahay, mar kaluu i soo celin doonaa, oo wuu i tusi
doonaa isaga iyo rugta Ilaahba. 26 Laakiinse hadduu igu yidhaahdo, Kuguma faraxsani;
bal eeg, haddaba waa i kane, ha igu sameeyo sidii isaga la wanaagsan. 27 Oo haddana
boqorkii wuxuu wadaadkii Saadooq ahaa ku yidhi, Sow adigu wax arke ma tihid?
Haddaba magaaladii ku nabad noqda, idinka iyo labadiinna wiil ee idinla jirta, kuwaas
oo ah wiilkaaga Axiimacas iyo Yoonaataan oo ah ina Aabyaataar. 28 Oo anna waxaan sii
joogayaa meesha mareenka ah ee cidlada loogu sii gudbo, jeeruu war iiga kiin yimaado.
29 Sidaas daraaddeed Saadooq iyo Aabyaataar sanduuqii Ilaah bay qaadeen, waxayna
mar kale ku celiyeen Yeruusaalem, oo iyana halkaasay iska sii joogeen.

30 Oo Daa'uudna wuxuu fuulay jiirtii Buur Saytuun oo intuu sii socdayna wuu
ooyayay, isagoo hagoogan, oo caga cad, oo dadkii la jiray oo dhammuna midkood
waluba wuu hagoogtay, oo kor bay tageen, iyagoo ooyaya intay kor u sii socdeen.
31 Oo Daa'uud waxaa loo soo sheegay inuu Axiitofelna Absaaloom kula jiro shirqoolkii.
Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Rabbiyow, waan ku baryayaaye, Axiitofel taladiisa
nacasnimo u beddel. 32 Oo markii Daa'uud yimid jiirta dusheedii, meeshii Ilaah lagu
caabudi jiray, waxaa u yimid Xuushay kii reer Arkii oo jubbaddiisii jeexjeexay, oo
madaxana ciid ku shubtay. 33 Markaasaa Daa'uud ku yidhi, Haddaad i raacdo oo
aad ila gudubto, culays baad igu noqonaysaa; 34 laakiinse haddaad magaaladii ku
noqotid, oo aad Absaaloom ku tidhaahdid, Boqorow, addoonkaagii baan noqonayaa; oo
sidaan hore aabbahaa addoonka ugu ahaan jiray, ayaan haddana adiga addoon kuugu
ahaanayaa; markaas waxaad iiga adkaanaysaa talada Axiitofel. 35 Oo halkaasna sow
kulama joogaan wadaaddadii ahaa Saadooq iyo Aabyaataar? Sidaas daraaddeed wax
alla wixii aad guriga boqorka ka maqashoba, waxaad u soo sheegtaa wadaaddadii ahaa
Saadooq iyo Aabyaataar. 36 Oo iyana waxay halkaas ku haystaan labadoodii wiil oo
ahaa Axiimacas ina Saadooq, iyo Yoonaataan ina Aabyaataar; oo iyaga waxaad iigu
soo dhiibtaan wax alla wixii aad maqashaanba. 37 Sidaas daraaddeed Xuushay oo ahaa
Daa'uud saaxiibkiis magaaladii buu soo galay; oo Absaaloomna Yeruusaalem buu soo
galay.

16

Daa'uud Iyo Siibaa

1 Oo Daa'uud markuu in yar dhaafay jiirta dusheedii waxaa u yimid Siibaa oo
ahaa midiidinkii Mefiiboshed, isagoo wada laba dameer oo kooraysan, oo dushoodana
waxaa u saarnaa laba boqol oo xabbadood oo kibis ah, iyo boqol rucubood oo sabiib
ah, iyo boqol rucubood oo midho xagaa ah, iyo sibraar khamri ah. 2 Markaasaa
boqorkii wuxuu Siibaa ku yidhi, War waxyaalahan maxaad ula jeeddaa? Oo Siibaana
wuxuu yidhi, Dameeraha waxaan u keenay in boqorka reerkiisu fuulaan; kibista iyo
midhahana waxaan u keenay in ragga dhallinyarada ahu cunaan; khamrigana waxaan
u keenay in ku alla kii cidlada ku itaal darnaadaa uu cabbo. 3 Markaasaa boqorkii ku
yidhi, Meeh wiilkii sayidkaagu? Siibaana boqorkii buu ku yidhi, Yeruusaalem buu ku

hadhay, oo wuxuu yidhi, Reer binu Israa'iil maantay ii soo celin doonaan boqortooyadii
aabbahay. [4] Markaasaa boqorkii wuxuu Siibaa ku yidhi, Bal eeg, Mefiiboshed wixiisa
oo dhan adigaa iska leh. Oo Siibaana wuxuu yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, waan ku
sujuudayaa hortaada; aan raallinimo kaa helo.

Shimcii Oo Habaaray Daa'uud

[5] Oo Boqor Daa'uudna markuu Baxuuriim yimid, waxaa ku soo baxay nin ay Saa'uul
isku cid ahaayeen, oo magiciisa la odhan jiray Shimcii ina Geeraa. Wuu soo baxay,
isagoo habaartamaya intuu soo socday. [6] Oo dhagxan buuna ku tuuray Daa'uud
iyo addoommadii Boqor Daa'uud oo dhanba, oo dadkii oo dhan iyo raggii xoogga
lahaa oo dhammuna waxay joogeen midigtiisa iyo bidixdiisaba. [7] Oo Shimcii markuu
habaartamayay wuxuu lahaa, Naga tag, nin yahow dhiigga qabaa, oo naga tag, nin
yahow waxmataraha ihi! [8] Rabbigu waa ku kor saaray reer Saa'uul dhiiggoodii oo
dhan, Saa'uulkaasoo aad meeshiisii xukumayso; oo Rabbigu boqortooyadii gacantuu u
geliyey wiilkaaga Absaaloom; oo bal eeg, adiga belaayadaadii baa kula tagtaye, maxaa
yeelay, waxaad tahay nin dhiig qaba. [9] Markaasaa Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay
wuxuu boqorkii ku yidhi, War eeygan dhintay muxuu kuu habaarayaa, boqorow,
sayidkaygiiyow? Waan ku baryayaaye, i daa intaan u tago aan madaxa ka gooyee.
[10] Kolkaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Kuwiinna ay Seruuyaah dhashayow, bal maxaa
inoo dhexeeya? Hadduu habaartamay, oo Rabbigu ku yidhi, Daa'uud soo habaar,
bal yaa ninkan ku odhan kara, War maxaad saas u yeeshay? [11] Daa'uudna wuxuu
ku yidhi Abiishay, iyo addoommadiisii oo dhanba, Bal eega, wiilkaygii iga soo baxay
ayaa doonaya inuu nafta iga qaado; haddaba intee in ka badan ayaa ninkan reer
Benyaamiin igu samaynayaa? Haddaba ninkan iska daaya, ha iska habaartamee;
waayo, Rabbigaa saas ku amray. [12] Mindhaa Rabbigu intuu dhibaatadayda eego ayuu
wanaag iigu beddeli doonaa habaarkuu maanta igu habaaray. [13] Sidaas daraaddeed
Daa'uud iyo raggiisiiba jidkii bay mareen, Shimciina wuxuu maray buurtii agtiisa
ahayd dhinaceeda, oo intuu sii socdayna Daa'uud buu habaarayay, oo dhagxan ku
tuurayay, ciidna wuu ku soo saydhayay. [14] Oo boqorkii iyo dadkii isaga la jiray oo
dhammu waxay yimaadeen iyagoo daalay; halkaasuuna ku nastay.

Taladii Xuushay Iyo Axiitofel

[15] Markaasaa Absaaloom iyo dadkii reer binu Israa'iil oo dhammu Yeruusaalem
yimaadeen, iyagoo uu Axiitofel la socdo. [16] Oo kolkii Xuushay kii reer Arkii oo Daa'uud
saaxiibkiis ahaa uu Absaaloom u yimid ayaa Xuushay Absaaloom ku yidhi, Boqorku ha
noolaado, boqorku ha noolaado. [17] Markaasaa Absaaloom wuxuu Xuushay ku yidhi,
Ma sidatanaad ugu roonaanaysaa saaxiibka? Maxaadse saaxiibkaa u raaci weyday?
[18] Xuushayna wuxuu Absaaloom ku yidhi, Saas ma aha; laakiinse kii Rabbiga, iyo
dadkan, iyo reer binu Israa'iil oo dhammu doorteen ayaa i lahaanaya, oo isagaan la
joogayaa. [19] Oo haddana, bal yaan u adeegaa? Sow wiilkiisa ma aha? Sidaan aabbahaa
ugu adeegi jiray oo kale ayaan haatanna adiga kuugu adeegayaa. [20] Markaasaa
Absaaloom wuxuu Axiitofel ku yidhi, Bal ka tali waxaan samayn lahayn. [21] Oo
Axiitofelna wuxuu Absaaloom ku yidhi, Waxaad u tagtaa naagaha addoommaha ah ee
aabbahaa, ee uu uga tegey inay guriga dhawraan; oo reer binu Israa'iil oo dhammuna
waxay maqli doonaan in aabbahaa ku karahsaday; dabadeedna inta kula jirta oo dhan
gacmahoodu way xoogaysan doonaan. [22] Sidaas daraaddeed Absaaloom teendhay uga
dhiseen guriga dushiisa, oo Absaaloomna wuxuu u tegey naagihii addoommaha ahaa
ee aabbihiis, iyadoo ay reer binu Israa'iil oo dhammu u jeedeen. [23] Oo waayahaasna
taladii Axiitofel ku talin jiray waxay ahayd sidii Ilaah hadalkiisa markii Ilaah wax la
weyddiisto oo kale; oo Axiitofel taladiisuna saasay la ahayd Daa'uud iyo Absaaloomba.

17

1 Oo weliba Axiitofel wuxuu Absaaloom ku yidhi, I daa aan laba iyo toban kun oo
nin doortee oo aan caawa Daa'uud eryadee, 2 oo waxaan u imanayaa intuu daallan
yahay oo gacmihiisu taag daranyihiin, markaasaan cabsiinayaa, oo dadka isaga la jira
oo dhammuna way carari doonaan. Markaasaan dili doonaa boqorka oo keliya. 3 Oo
dadka oo dhanna waan kuu soo celin doonaa, oo ninka aad doonaysaa waa sidii iyadoo
ay dhammaan soo wada noqdeen; markaasay dadka oo dhammu nabad ku noolaan
doonaan. 4 Oo hadalkaasuna aad buu uga farxiyey Absaaloom iyo odayaashii reer binu
Israa'iil oo dhan.

5 Markaasaa Absaaloom wuxuu yidhi, Bal haddana iigu yeedh Xuushay kii reer Arkii,
oo bal aan maqalno wuxuu isagu leeyahay. 6 Markaasaa Xuushay u yimid Absaaloom,
oo Absaaloomna intuu la hadlay ayuu ku yidhi, Axiitofel sidan buu ku hadlay. Haddaba
siduu nagu yidhi ma yeelnaa? Haddii kale, adigu hadal. 7 Kolkaasaa Xuushay wuxuu
Absaaloom ku yidhi, Axiitofel talada uu markan ku taliyey ma fiicna. 8 Oo weliba
Xuushay wuxuu yidhi oo kale, Waad taqaannaa aabbahaa iyo raggiisaba inay rag xoog
leh yihiin, iyo in maankoodu u kulul yahay sidii orso ilmaheedii duurka laga xaday,
oo aabbahaana waa nin dagaalyahan ah, oo dadkana meel la baryi maayo. 9 Oo
bal eeg, hadda wuxuu ku dhuumanayaa bohol, ama meel kale; oo markii qaarkood
la dilo marka hore, ku alla kii maqla ayaa odhan doona, Ciidammadii Absaaloom
raacay waa la laayay. 10 Oo xataa kan xoog badan, ee qalbigiisu yahay sida qalbiga
libaaxa, wuu dhalaali doonaa dhammaantiis; waayo, reer binu Israa'iil oo dhammu
way og yihiin in aabbahaa yahay nin xoog badan, iyo in kuwa isaga la jira ay yihiin
rag daran. 11 Laakiinse anigu waxaan ku talinayaa in reer binu Israa'iil oo dhammu
adiga kuu soo shiraan oo ay ka yimaadaan tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir Shebac, oo ay
u soo bataan sida cammuudda badda agteeda taal; oo aad adiga qudhaadu dagaalka
gashid. 12 Sidaasaynu isaga ugu iman doonnaa meesha laga helo, oo waxaynu ugu
soo degi doonnaa sida dharabku dhulka ugu soo dego oo kale; oo isaga iyo dadka la
socda oo dhanba xataa mid qudha ka reebi mayno. 13 Oo weliba hadduu magaalo galo,
markaasay reer binu Israa'iil oo dhammu xadhko soo qaadan doonaan, oo waxaynu
magaalada u jiidaynaa xagga webiga oo waan ku ridaynaa, ilaa halkaas laga waayo
xataa dhagax yar. 14 Markaasaa Absaaloom iyo raggii reer binu Israa'iil oo dhammu
waxay yidhaahdeen, Xuushay kii reer Arkii taladiisu way ka wanaagsan tahay taladii
Axiitofel. Waayo, Rabbigu wuxuu ka dhigay in laga adkaado taladii wanaagsanayd oo
Axiitofel, si Rabbigu Absaaloom shar ugu soo dejiyo.

15 Markaasaa Xuushay wuxuu ku yidhi wadaaddadii ahaa Saadooq iyo Aabyaataar,
Axiitofel saas iyo saas buu ula taliyey Absaaloom iyo odayaashii reer binu Israa'iil,
oo anna saas iyo saas baan ula taliyey. 16 Sidaas daraaddeed haddiiba u cid dira, oo
Daa'uud u war geeya, oo waxaad ku tidhaahdaan, Caawa ha ku baryin meelaha loogu
gudbo cidlada, laakiinse si alla si aad yeeshaba ka gudub; yaan adiga iyo dadka kula
socda oo dhanba la wada liqine, boqorow. 17 Haddaba Yoonaataan iyo Axiimacas ma
ay karin inay magaalada bayaan u soo galaan, sidaas daraaddeed waxay joogeen Ceyn
Rogeel, oo gabadh addoon ah ayaa intay u tagtay wax u sheegtay; oo iyana intay tageen
ayay boqor Daa'uud u soo warrameen. 18 Laakiinse wiil baa arkay iyagii, oo wuxuu
u soo sheegay Absaaloom, oo iyana labadoodiiba haddiiba way carareen, oo waxay
yimaadeen nin Baxuuriim deggan gurigiis oo barxadda ceel ku leh; oo iyana halkaasay
ku dhaadhaceen. 19 Oo naagtiina ceelka afkiisii bay wax ku gogoshay, oo waxay ku
dul firdhisay hadhuudh la tumay; oo waxbana lagama ogaan. 20 Oo addoommadii
Absaaloom naagtii bay gurigii ugu yimaadeen; oo waxay ku yidhaahdeen, Awaye
Axiimacas iyo Yoonaataan? Markaasaa naagtii waxay ku tidhi, War waxay ka gudbeen
togga biyaha. Oo iyana markay doondooneen oo ay heli waayeen ayay ku noqdeen

Yeruusaalem. 21 Oo markay tageen dabadeed ayay ceelkii ka soo baxeen, oo ay tageen,
oo ay Boqor Daa'uud u soo warrameen; oo waxay Daa'uud ku yidhaahdeen, War
ka kaca, oo haddiiba biyaha gudba, waayo, Axiitofel sidaasuu talo kaa gees ah ugu
taliyey. 22 Markaasaa Daa'uud iyo dadkii isaga la jiray oo dhammu kaceen, oo waxay
ka gudbeen Webi Urdun; oo markii waagii baryay ma jirin mid iyagii ah oo aan Webi
Urdun ka gudbin. 23 Oo Axiitofelna markuu arkay inaan taladiisii la raacin ayuu
dameerkii kooraystay, oo magaaladiisuu tegey, oo intuu reerkiisii la dardaarmay, ayuu
isdeldelay; wuuna dhintay, oo waxaa lagu aasay qabrigii aabbihiis.

24 Oo Daa'uudna wuxuu yimid Maxanayim. Absaaloomna wuxuu ka soo gudbay
Webi Urdun, isagoo wata raggii reer binu Israa'iil oo dhan. 25 Oo Absaaloomna
wuxuu ciidankii madax uga dhigay Camaasaa, oo Yoo'aab wuu ka beddelay. Haddaba
Camaasaa waxaa dhalay nin reer binu Israa'iil ah oo magiciisa la odhan jiray Yitraa,
oo wuxuu qabay Abiigayil oo ay Naaxaash dhashay, oo waxay la dhalatay Seruuyaah
oo ahayd Yoo'aab hooyadiis. 26 Markaasaa Absaaloom iyo reer binu Israa'iil waxay soo
degeen dalkii Gilecaad.

27 Markii Daa'uud yimid Maxanayim waxaa u yimid Shobii oo ahaa ina Naaxaash
ee ahaa reer Cammoonkii degganaa Rabbaah, iyo Maakiir oo ahaa ina Cammii'eel ee
ahaa reer Loo Debaar, iyo Barsillay oo ahaa reer Gilecaadkii degganaa Rogeliim, 28 oo
waxay u keeneen gogol, iyo fijaanno, iyo weelal dhoobo ah, iyo sarreen, iyo shaciir, iyo
bur, iyo salool, iyo atar, iyo misir, iyo digir, 29 iyo malab, iyo subag, iyo ido, iyo faar
lo'aad, oo waxay waxaas oo dhan u keeneen Daa'uud iyo dadkii la socday inay cunaan,
waayo, waxay isyidhaahdeen, Dadku cidladay ku gaajoodeen, oo ku daaleen, oo ku
harraadeen.

18

Dhimashadii Absaaloom

1 Markaasaa Daa'uud wuxuu tiriyey dadkii isaga la jiray, oo wuxuu u yeelay saraakiil
kun kun u taliya iyo saraakiil boqol boqol u taliya. 2 Markaasaa Daa'uud dadkii diray,
oo wuxuu u qaybiyey saddex meelood, kolkaasuu meel wuxuu u dhiibay Yoo'aab,
meelna wuxuu u dhiibay Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay ee ahaa Yoo'aab walaalkiis,
oo meeshii kalena wuxuu u dhiibay Itay kii reer Gad. Markaasaa boqorkii wuxuu
dadkii ku yidhi, Sida xaqiiqada ah aniga qudhayduna waan idin raacayaa. 3 Laakiinse
dadkii waxay yidhaahdeen, Waa inaanad bixin, waayo, annagu haddaannu cararno
dan nagama ay lahaan doonaan; oo xataa haddii nuskayo dhintona dan nagama ay
lahaan doonaan; laakiinse adigu waad ka qiimo weyn tahay toban kun oo naga mid
ah; sidaas daraaddeed haatan waxaa wanaagsan inaad adoo diyaar ah iska joogtid oo
aad xagga magaalada naga caawidid. 4 Boqorkiina wuxuu iyagii ku yidhi, Wax alla
wixii idinla wanaagsan ayaan samaynayaa. Kolkaasaa boqorkii wuxuu istaagay iridda
dhinaceeda, oo dadkii oo dhammuna dibadday u baxeen iyagoo ah boqol boqol iyo
kun kun. 5 Markaasaa boqorkii wuxuu amray Yoo'aab iyo Abiishay iyo Itay, oo ku
yidhi, Ninka dhallinyarada oo ah Absaaloom aniga aawaday ugu naxariista. Oo dadka
oo dhammuna way maqleen markii boqorku saraakiisha oo dhan ku amray wax Ab-
saaloom ku saabsan. 6 Saas daraaddeed dadkii dibadday u baxeen oo waxay reer binu
Israa'iil kaga hor tageen duurka, oo dagaalkiina wuxuu ka dhacay kayntii reer Efrayim.
7 Oo dadkii reer binu Israa'iilna waxaa meeshaas ku laayay addoommadii Daa'uud,
oo maalintaas waxaa la laayay dad badan, oo waxaa ka dhintay labaatan kun oo nin.
8 Oo dagaalkiina wuxuu ku faafay waddankii oo dhan, oo maalintaas waxaa kayntii
cuntay dad ka sii badan intii seeftu cuntay. 9 Absaaloomna si kedis ah ayuu uga hor
yimid addoommadii Daa'uud. Absaaloomna baqashiisii ayuu fuushanaa, oo baqashiisii
waxay hoos martay geed weyn laamihiis, kolkaasaa geedkii madaxiisii qabsaday, oo

wuxuu ka lalmaday meel cirka iyo dhulka u dhaxaysa; oo baqashii ku hoos jirtayna way
iska socotay. 10 Markaasaa nin arkay, oo Yoo'aab u soo sheegay, oo wuxuu ku yidhi,
War, waxaan soo arkay Absaaloom oo geed ka lalmada. 11 Yoo'aabna wuxuu ninkii u
soo warramay ku yidhi, Oo haddaad aragtay maxaad isaga halkaas ugu dili weyday?
Oo anna waxaan ku siin lahaa toban gogo' oo lacag ah iyo dhex-xidh. 12 Markaasaa
ninkii Yoo'aab ku yidhi, In kastoo aan heli lahaa kun gogo' oo lacag ah, weliba ma
aanan yeeleen inaan gacantayda wiilka boqorka u qaado, waayo, annagoo maqlayna
ayaa boqorku idinku amray, adiga iyo Abiishay iyo Itay, oo idinku yidhi, Iska jira oo
yaan ninna taaban ninka dhallinyarada ah ee Absaaloom ah. 13 Ama haddaan saas
samayn lahaa naftaydaan been kula macaamiloon lahaa, waayo, boqorka waxba kama
qarsoona, adiga qudhaaduna waad igu kici lahayd. 14 Yoo'aabna wuxuu yidhi, Anigu
saas kugula sii joogi maayo. Markaasuu qaatay saddex gantaal, oo Absaaloom wadnaha
juq ka siiyey, isagoo weli nool oo geedkii ku dhex jira. 15 Kolkaasaa waxaa Absaaloom
hareereeyey toban nin oo dhallinyaro ahaa oo Yoo'aab hub u siday, oo intay dileen
ayay gowraceen. 16 Markaasaa Yoo'aab buunkii afuufay, oo dadkiina waxay ka soo
noqdeen eryadkii ay reer binu Israa'iil eryanayeen, waayo, Yoo'aab baa u diiday. 17 Oo
Absaaloom bay qaadeen oo ku tuureen yamays dheer oo kaynta ku dhex yiil, oo waxay
dusha kaga tuuleen dhagaxyo faro badan, oo reer binu Israa'iilna dhammaantood mid
waluba teendhadiisii buu ku cararay. 18 Oo Absaaloomna intuu noolaa ayuu yidhi, Wiil
magacayga lagu soo xusuusto ma aan lihi. Sidaas daraaddeed wuxuu qaaday tiir oo
dhex qotomiyey dooxadii boqorka; oo tiirkiina wuxuu ku magacaabay magiciisii, oo
ilaa maantadan la joogo waxaa lagu magacaabaa taalladii Absaaloom.

Daa'uud Oo Baroortay

19 Markaasaa Axiimacas oo ahaa ina Saadooq yidhi, Haddaba i daaya aan ordee,
oo aan boqorkii u soo warramee, sida Rabbigu uga aarguday cadaawayaashiisii.
20 Kolkaasaa Yoo'aab wuxuu ku yidhi, Adigu maanta ahaan maysid kan warka qaadaya,
laakiinse maalin kalaad qaadi doontaa, illowse adigu maanta waxba war qaadi maysid,
maxaa yeelay, boqorka wiilkiisii baa dhintay. 21 Markaasaa Yoo'aab wuxuu kii reer
Kuush ku yidhi, Tag oo boqorkii u sheeg wixii aad aragtay. Oo kii reer Kuushna intuu
Yoo'aab u sujuuday ayuu orday. 22 Markaasaa Axiimacas oo ahaa ina Saadooq ayaa
mar kale Yoo'aab ku yidhi, Wax kastaba ha dhaceene, waan ku baryayaaye, i daa aan
kii reer Kuush ka daba ordee. Oo Yoo'aabna wuxuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow, adigoon
waxba ku helayn warkan, bal maxaad u ordaysaa? 23 Wuxuuse yidhi, Wax kastaa
ha dhacee, waan ordayaa. Kolkaasuu ku yidhi, Orod. Markaasaa Axiimacas wuxuu
qaaday waddadii Bannaanka, oo kii reer Kuushna wuu ka dheereeyey.

24 Oo Daa'uudna wuxuu fadhiyey labada irdood dhexdooda, waardiyihiina wuxuu
fuulay iridda saqafkeeda ilaa derbigii, markaasuu wax fiiriyey, oo arkay nin keligiis soo
ordaya. 25 Kolkaasaa waardiyihii dhawaaqay, oo boqorkii buu u sheegay. Boqorkiina
wuxuu yidhi, Hadduu keligiis yahay, war buu sidaa. Oo isna wuu soo orday, wuuna
soo dhowaaday. 26 Markaasaa waardiyihii arkay nin kale oo soo ordaya; kolkaasaa
waardiyihii u dhawaaqay iridjoogihii oo ku yidhi, Bal eeg, nin kalaa keligiis soo ordaya.
Oo boqorkiina wuxuu yidhi, Isna war buu sidaa. 27 Markaasaa waardiyihii wuxuu
yidhi, Waxaan u malaynayaa inuu ninka hore orodkiisu u eg yahay orodkii Axiimacas
ina Saadooq. Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Isagu waa nin wanaagsan, wuxuu soo
wadaa war wanaagsan. 28 Markaasaa Axiimacas dhawaaqay, oo boqorkii ku yidhi, Wax
waluba waa hagaagsan yihiin. Oo intuu boqorka hortiisii ku sujuuday ayuu wejiga
dhulka saaray, oo yidhi, Waxaa ammaan leh Rabbiga Ilaahaaga ah, oo inoo soo gacan-
geliyey raggii gacanta kuu qaaday, boqorow, sayidkaygiiyow. 29 Boqorkiina wuxuu
yidhi, Ninkii dhallintayaraa ee Absaaloom ahaa ma nabdoon yahay? Axiimacasna

wuxuu ku jawaabay, Boqorow, markii Yoo'aab i soo diray, anigoo addoonkaaga ah,
waxaan arkay buuq weyn laakiinse wax alla wuxuu ahaa ma aqaan. 30 Markaasaa
boqorkii wuxuu yidhi, Bal gees u leexo, oo halkan istaag. Markaasuu gees u leexday oo
istaagay. 31 Markaasaa kii reer Kuush yimid, oo yidhi, War baan kuu wadaa, boqorow,
sayidkaygiiyow, waayo, Rabbigu maantuu kaaga soo aarguday kuwii kugu kacay oo
dhan. 32 Markaasaa boqorkii wuxuu kii reer Kuush ku yidhi, Ninkii dhallintayaraa ee
Absaaloom ahaa ma nabdoon yahay? Oo kii reer Kuushna wuxuu ku jawaabay, Bo-
qorow, sayidkaygiiyow, cadaawayaashaada iyo intii inay wax ku yeelaan kuugu kacda
oo dhanba, Ilaah ha ka yeelo sida ninkaas dhallinyarada ahu yahay. 33 Oo boqorkiina
aad buu u naxay, oo wuxuu kor ugu baxay qolkii iridda ka koreeyey, wuuna ooyay; oo
intuu sii socdayna, wuxuu lahaa, Wiilkaygii Absaaloomow, wiilkaygiiyow, wiilkaygii
Absaaloomow! Hooggaygee, waan ku dhiman lahaa, Absaaloomow, wiilkaygiiyow,
wiilkaygiiyow!

19

1 Markaasaa Yoo'aab waxaa loo soo sheegay oo lagu yidhi, Bal eeg, boqorkii wuu
u ooyayaa oo u barooranayaa Absaaloom. 2 Oo maalintaas guushii waxay dadkii
oo dhan ugu rogmatay baroor, waayo, maalintaas waxaa dadku maqlay in la yidhi,
Boqorkii wiilkiisii buu u murugoonayaa. 3 Oo dadkiina maalintaas qarsoodi bay ku
soo galeen magaaladii, sidii dad ceebaysanu ay u dhuuntaan markii ay dagaalka ka
cararaan. 4 Markaasaa boqorkii hagoogtay, oo cod weyn buu ku qayliyey oo yidhi,
Wiilkaygii Absaaloomow, Absaaloomow, wiilkaygiiyow, wiilkaygiiyow! 5 Markaasaa
Yoo'aab boqorkii ugu yimid gurigiisii, oo ku yidhi, Maanta waxaad ceebaysay wejiyadii
addoommadaada oo dhan, kuwaasoo maanta naftaada badbaadshay, iyo nafta wi-
ilashaada iyo gabdhahaaga, iyo nafta naagahaaga, iyo nafta naagahaaga addoommaha
ah; 6 oo weliba waxaad jeceshahay kuwa ku neceb, kuwa ku jecelna waad neceb
tahay. Waayo, maanta waxaad caddaysay inaanay amiirro iyo addoommoba waxba
kula ahayn, maxaa yeelay, maanta waxaan ogaaday, haddii Absaaloom noolaan lahaa,
oo aan annagu kulligayo dhiman lahayn, inaad taas aad ugu farxi lahayd. 7 Haddaba
saas daraaddeed kac, oo dibadda u bax, oo addoommadaada intaad la hadashid dhiiro
geli; waayo, Rabbigaan ku dhaartaye, haddaadan dibadda u bixin, inaan ninna caawa
kula joogayn; oo taasuna way kaaga sii xumaanaysaa kulli sharkii kugu dhacay tan
iyo yaraantaadii. 8 Markaasaa boqorkii sara joogsaday, oo iriddii buu fadhiistay. Oo
taasaa loo sheegay dadkii oo dhan, oo lagu yidhi, Bal eega, boqorkii iridduu fadhiyaaye,
markaasaa dadkii oo dhammu boqorkii hor yimaadeen.

Markii hore reer binu Israa'iil nin waluba wuxuu u cararay teendhadiisii.

Daa'uud Oo Ku Laabtay Yeruusaalem

9 Oo dadkii oo dhan iyo qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhammu way isla
doodayeen, oo waxay islahaayeen, War boqorku wuxuu inaga samatabbixiyey cada-
awayaasheenna, reer Falastiinna wuu inaga badbaadshay, oo haatanna wuxuu dalka
uga cararay Absaaloom aawadiis. 10 Oo Absaaloomkii aynu u subkannay inuu inoo
taliyana dagaalkii buu ku dhintay. Haddaba maxaad uga hadli weydeen si boqorka loo
soo celiyo?

11 Markaasaa boqorkii u cid diray wadaaddadii ahaa Saadooq iyo Aabyaataar, oo
wuxuu ku yidhi, Odayaasha dalka Yahuudah la hadla oo ku dhaha, Waxaa boqorka
u yimid hadalkii reer binu Israa'iil oo dhan oo leh, Boqorka gurigiisa ha lagu soo
celiyo, laakiinse maxaad idinku dadka uga hadheen si aad boqorka gurigiisii ugu
soo celisaan? 12 War idinku walaalahay baad tihiin, oo waxaad kaloo tihiin laftayda
iyo luddayda; haddaba maxaad idinku dadka uga hadheen si aad boqorka gurigiisii

ugu soo celisaan? 13 Oo Camaasaana waxaad ku tidhaahdaan, War miyaadan ahayn
laftayda iyo luddayda? Ilaah saas iyo si ka sii daran ha igu sameeyo, haddaan ciidanka
sirkaal kaaga dhigi waayo, oo aadan had iyo goorba hortayda joogin meeshii Yoo'aab!
14 Markaasuu soo jeediyey qalbigii dadkii dalka Yahuudah oo dhan, oo wuxuu ka
dhigay sidii nin keliya qalbigiis; saas aawadeed waxay u soo cid direen boqorkii, oo
ku yidhaahdeen, Adiga iyo addoommadaada oo dhammuba soo noqda. 15 Haddaba
boqorkii wuu noqday, oo wuxuu yimid Webi Urdun. Oo dadkii dalka Yahuudahna
waxay yimaadeen Gilgaal inay boqorka ka hor tagaan, oo ay boqorka ka gudbiyaan
Webi Urdun.

16 Oo Shimcii ina Geeraa oo ahaa reer Benyaamiin oo ka yimid Baxuuriim ayaa
soo dhaqsaday oo ula soo dhaadhacay raggii reer Yahuudah inay Boqor Daa'uud ka
hor tagaan. 17 Oo waxaa isaga la socday kun nin oo reer Benyaamiin ah, iyo Siibaa
oo ahaa midiidinkii reerkii Saa'uul, iyo shan iyo tobankiisii wiil iyo labaatankiisii
addoon; oo Webi Urdun bay dhex mareen isagoo boqorku arko. 18 Markaasaa waxaa
gudubtay sixiimad in lagu soo tallaabiyo reer boqor iyo inuu sameeyo wixii isaga la
wanaagsan. Oo Shimcii oo ahaa ina Geeraa ayaa ku dhacay boqorka hortiisii markuu
Webi Urdun ka soo gudbay. 19 Oo wuxuu boqorkii ku yidhi, Sayidkaygiiyow, dembi ha
igu tirin, oo ha xusuusan wixii aan anoo addoonkaaga ah si qalloocan kuugu sameeyey
maalintii aad Yeruusaalem ka baxday, oo boqorow, sayidkaygiiyow, taas qalbiga ha ku
qabsan. 20 Waayo, anigoo addoonkaaga ah haatan waan ogahay inaan dembaabay, oo
sidaas daraaddeed ayaan maanta reer Yuusuf oo dhan ugu soo hor maray inaan soo
dhaadhaco oo aan kaa hor imaado, boqorow, sayidkaygiiyow. 21 Laakiinse waxaa u
jawaabay Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay, oo wuxuu ku yidhi, Shimcii miyuusan
u dhimanayn waxan uu sameeyey, maxaa yeelay, wuxuu habaaray Rabbiga kiisii
subkanaa? 22 Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Kuwiinna ay Seruuyaah dhashayow,
maxaa inaga dhexeeya? Oo maxaadse maanta cadaawayaal iigu noqoteen? Maanta
reer binu Israa'iil ma nin baa laga dilayaa? Oo miyaanan anigu maanta ogayn inaan
ahay boqor reer binu Israa'iil u taliya? 23 Markaasaa boqorkii wuxuu Shimcii ku yidhi,
Adigu dhiman maysid. Boqorkiina wuu u dhaartay.

24 Kolkaasaa waxaa yimid inuu boqorka ka hor tago Mefiiboshed oo ahaa ina Saa'uul;
oo kaasu maalintii boqorku tegey iyo ilaa maalintii uu soo nabad noqday inta ka dhex
leh cagihiisa ma uu hagaajin, gadhkiisiina ma uu jarin, dharkiisiina ma uu maydhin.
25 Markuu Yeruusaalem u yimid inuu boqorka ka hor tago ayaa boqorkii ku yidhi,
Mefiiboshedow, maxaad ii raaci weyday? 26 Oo isna wuxuu ku jawaabay, Boqorow,
sayidkaygiiyow, waxaa i khiyaaneeyey addoonkaygii, waayo, anoo addoonkaagii ah
waxaan is-idhi, Waxaan kooraysan dameer inaan fuulo aawadeed, markaasaan bo-
qorka raaci doonaa, waayo, curyaan baan ahay. 27 Oo anigoo addoonkaagii ah ayuu igu
kaa hor xantay boqorow, sayidkaygiiyow, laakiinse waxaad tahay sidii malaa'ig Ilaah
oo kale; haddaba wixii kula wanaagsan samee. 28 Waayo, reerka aabbahay oo dhammu
waxay ahaayeen sida dad dhintay oo kale xaggaaga boqorow, sayidkaygiiyow, laaki-
inse anoo addoonkaaga ah waxaad i dhex fadhiisisay kuwa wax ka cuna miiskaaga.
Haddaba weli xaqee baan u leeyahay inaan mar dambe kuu qayshado, boqorow?
29 Boqorkiina wuxuu ku yidhi, War maxaad weli uga sii hadlaysaa axwaalahaaga?
Waxaan ku leeyahay, Adiga iyo Siibaa dhulka qaybsada. 30 Markaasaa Mefiiboshed
wuxuu boqorkii ku yidhi, Isagu ha iska wada qaato, mar haddaad gurigaaga ku soo
nabad noqotay, boqorow, sayidkaygiiyow.

31 Oo Barsillay oo ahaa reer Gilecaad ayaa Rogeliim ka yimid; oo wuxuu boqorka
kala gudbay Webi Urdun, si uu u sii sagootiyo. 32 Barsillayna nin aad u da' weyn
buu ahaa, oo wuxuu jiray siddeetan sannadood, oo boqorkana sooryuu u keeni jiray
intuu Maxanayim joogay, maxaa yeelay, nin aad u weyn buu ahaa. 33 Markaasaa

boqorkii wuxuu Barsillay ku yidhi, Kaalay oo ila gudub, oo anna Yeruusaalem baan
kugu quudin doonaa.
34 Barsillayna wuxuu boqorkii ku yidhi, Bal cimrigaygu waa
intee, markaan boqorka Yeruusaalem u raacayo?
35 Maanta waxaan jiraa siddeetan
sannadood, haddaba miyaan kala garan karaa xumaanta iyo samaanta? Oo anigoo
addoonkaaga ah miyaan dhadhamin karaa waxaan cuno iyo waxaan cabbo toona? Oo
miyaan in dambe maqli karaa codka ragga gabyaya iyo dumarka heesaya? Haddaba
anoo addoonkaaga ah maxaan culays kuugu noqonayaa, boqorow, sayidkaygiiyow?
36 Anoo addoonkaaga ah waxaan doonayay inaan Webi Urdun kaala gudbo oo keliya;
haddaba maxaad abaalgudkan weyn iigu soo celinaysaa, boqorow?
37 Haddaba anoo
addoonkaaga ah, waan ku baryayaaye, i daa aan dib u noqdee, si aan ugu dhinto
magaaladaydii iyo meel u dhow qabrigii aabbahay iyo hooyaday. Laakiinse bal eeg
addoonkaagii Kimhaam; isagu ha kula gudbo, boqorow, sayidkaygiiyow, oo isaga ku
samee wax alla wixii kula wanaagsan.
38 Markaasaa boqorkii wuxuu ku jawaabay,
Kimhaam aniguu ila gudbayaa, oo waxaan u samaynayaa wixii kula wanaagsan; oo
wax alla wixii aad i weyddiisato, waan kuu samaynayaa.
39 Oo dadkii oo dhammu
Webi Urdun bay ka gudbeen, oo boqorkiina wuu gudbay; boqorkiina Barsillay wuu
dhunkaday, wuuna u duceeyey; oo isna wuxuu ku noqday meeshiisii.

40 Sidaasuu boqorkii ugu gudbay Gilgaal, oo Kimhaamna isaguu la gudbay, oo reer
Yahuudah oo dhammuna boqorkii bay soo gudbiyeen, iyo reer binu Israa'iil badhkood.
41 Dabadeedna dadkii reer binu Israa'iil oo dhammu boqorkii bay u yimaadeen, oo
waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Walaalaheen oo ah ragga reer Yahuudah maxay
kuu xadeen, oo ay adiga iyo reerkaagaba Webi Urdun idiinku tallaabiyeen iyo weliba
raggaagii kula jirayba, boqorow?
42 Markaasaa raggii reer Yahuudah waxay ugu
jawaabeen raggii reer binu Israa'iil, War boqorku annaguu na hilib xigaa, ee maxaad
xaaladdan ugu cadhoonaysaan? War ma annagaa boqorka wax ka cunnay? Mase
hadiyad buu na siiyey?
43 Oo raggii reer binu Israa'iilna waxay raggii reer Yahuudah
ugu jawaabeen, War boqorka toban meelood baannu ku leennahay, oo weliba Daa'uud
annagaa idinkaga xaq leh, haddaba maxaad noo quudhsateen oo aad hore noo wey-
ddiin weydeen talo ku saabsan boqorkeenna soo celintiisa? Oo raggii reer Yahuudah
erayadoodii way ka sii adkaayeen erayadii raggii reer binu Israa'iil.

20

Shebac Oo Ku Caasiyoobay Daa'uud

1 Oo halkaasna waxaa joogay nin waxmatare ah, oo magiciisa la odhan jiray Shebac,
oo ahaa ina Bikrii, oo qoladiisu ahayd reer Benyaamiin, oo buunkii buu afuufay, oo
yidhi, Annagu Daa'uud qayb kuma lihin, dhaxalna kuma lihin ina Yesay, haddaba
reer binu Israa'iilow, nin walowba teendhadaadii tag.
2 Sidaas daraaddeed raggii
reer binu Israa'iil oo dhammu way ka hadheen Daa'uud la socodkiisii, oo waxay daba
galeen Shebac oo ahaa ina Bikrii, laakiinse raggii reer Yahuudah waxay ku hadheen
boqorkoodii, oo ay la socdeen tan iyo Webi Urdun xataa ilaa Yeruusaalem.
3 Daa'uudna
waa yimid gurigiisii Yeruusaalem ku yiil, markaasaa boqorkii soo kaxaystay tobankiisii
naagood oo addoommaha ahaa, ee uu kaga tegey inay guriga dhawraan, oo intuu
meel gaadh leh geliyey ayuu masruufayay, laakiinse uma uu tegin. Sidaas daraaddeed
ilamaa maalintii ay dhinteen bay xidhnaayeen, iyagoo carmallo ah.

4 Markaasaa boqorkii wuxuu Camaasaa ku yidhi, Ragga reer Yahuudah muddo
saddex maalmood ah isugu kay yeedh, oo adiguna markaas halkan joog.
5 Markaasaa
Camaasaa u tegey inuu reer Yahuudah isugu yeedho, laakiinse wuu ka daba maray
wakhtigii loo qabtay ee lala ballamay.
6 Markaasaa Daa'uud Abiishay ku yidhi, Hadda
Shebac oo ah ina Bikrii wuxuu inagu samayn doonaa waxyeello ka sii daran tii
Absaaloom, haddaba addoommada sayidkaaga kexee, oo eryo, waaba intaasoo ay

magaalo deyr leh helaan, oo ay inaga baxsadaane. 7 Markaasaa waxaa isagii raacay
Yoo'aab raggiisii, iyo reer Kereetiim iyo reer Feleetii, iyo raggii xoogga lahaa oo dhan, oo
Yeruusaalem bay uga baxeen inay eryadaan Shebac ina Bikrii. 8 Oo markay gaadheen
dhagaxii weynaa oo Gibecoon ku yiil ayaa waxaa ka hor yimid Camaasaa. Oo Yoo'aabna
wuxuu guntanaa dharkiisii dagaalka ee uu xidhay, oo wuxuu kaloo ka kor dhex-xidhay
seef gal lihi ku xidhnayd, oo markuu horay u soo baxay ayay ka dhacday. 9 Markaasaa
Yoo'aab Camaasaa ku yidhi, Walaalkayow, ma nabdoon tahay? Yoo'aabna gacanta
midig ayuu Camaasaa gadhka ku qabtay inuu dhunkado. 10 Laakiinse Camaasaa
iskama uu jirin seefta Yoo'aab gacanta ugu jirtay, sidaasuu caloosha seeftii ugaga
dhuftay, oo xiidmihiisiina dhulkuu ugu soo daadiyey, oo mar kalena kuma uu dhufan;
wuuna dhintay. Dabadeedna Yoo'aab iyo walaalkiis Abiishay waxay eryadeen Shebac
oo ahaa ina Bikrii. 11 Markaasaa waxaa ag istaagay mid ka mid ah Yoo'aab raggiisii
dhallinyarada ahaa, oo wuxuu yidhi, Kii Yoo'aab jecel iyo kii Daa'uud la dhinac ahu
Yoo'aab ha raaceen. 12 Oo Camaasaa wuxuu yiil jidka dhexdiisa isagoo dhiiggiisii
dhex jiifa. Oo ninkiina markuu arkay in dadkii oo dhammu weli taagan yihiin ayuu
Camaasaa jidkii ka qaaday oo meel ku jiiday, markaasuu marona kor saaray kolkuu
arkay in dadkii yimid oo dhammu ay is-ag taageen. 13 Oo markii jidka laga durkiyey
ayaa dadkii oo dhammu tageen oo Yoo'aab raaceen inay eryadaan Shebac oo ahaa ina
Bikrii. 14 Isna wuxuu dhex maray qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan iyo tan
iyo Aabeel, iyo Beytmacakaah, iyo reer Beerii oo dhan, oo dhammaantood intay soo
urureen ayay eryadeen. 15 Oo intay yimaadeen ayay isagii ku hareereeyeen Aabeel
oo ku taal Beytmacakaah, oo taallo ciid ah ayay derbigii magaalada ag tuuleen, ilaa
ay qarkii ugu sarreeyey gaadhsiiyeen; oo dadkii Yoo'aab la socday oo dhammuna
aad bay u garaacayeen derbigii magaalada si ay u dumiyaan. 16 Markaasaa naag
caqli badanu magaaladii ka dhawaaqday, oo waxay tidhi, Waan idin baryayaaye, I
maqla, oo i dhegaysta; oo waxaad Yoo'aab ku tidhaahdaan, Halkan iigu kaalay, aan
kula hadlee. 17 Markaasuu u soo dhowaaday, oo naagtii waxay ku tidhi, Ma Yoo'aab
baad tahay? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waan ahay. Kolkaasay ku tidhi,
Bal erayadayda maqal, anoo addoontaada ah, oo isna wuxuu ugu jawaabay, Waan
ku maqlayaa. 18 Markaasay la hadashay oo ku tidhi, Waxaa waa hore la odhan jiray,
Hubaal Aabeel talo ha laga doonto, oo saasay xaalkii ku dhammeeyeen. 19 Anigu
waxaan ka mid ahay kuwa reer binu Israa'iil ee nabadda jecel ee aaminka ah, adiguse
waxaad doonaysaa inaad dumiso magaalo iyo hooyo reer binu Israa'iil ah. Rabbiga
dhaxalkiisase maxaad u liqaysaa? 20 Markaasaa Yoo'aab wuxuu ugu jawaabay, Inaan
wax liqo oo dumiyo ha iga fogaato, oo ha iga dheeraato. 21 Laakiinse xaaladdu saas
ma aha. Nin ka yimid dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo magiciisa la yidhaahdo
Shebac ina Bikrii ayaa gacanta u qaaday boqorka Daa'uud ah. Haddaba isaga keliya
ii soo gacangeliya, oo anna magaalada waan ka tegayaa. Markaasaa naagtii waxay
Yoo'aab ku tidhi, Bal eeg, madaxiisii ayaa derbiga lagaaga soo tuurayaa. 22 Markaasaa
naagtii waxay caqligeedii ula tagtay dadkii oo dhan. Shebac oo ina Bikrii ahaana intay
madaxii ka soo gooyeen ayay Yoo'aab dibadda ugu soo tuureen. Markaasuu buunkii
afuufay, oo ay magaaladii ka kala dareereen, oo nin waluba wuxuu tegey teendhadiisii.
Oo Yoo'aabna Yeruusaalem iyo boqorkii buu ku noqday.

23 Haddaba Yoo'aab wuxuu u sarreeyey ciidanka reer binu Israa'iil oo dhan; Be-
naayaah oo ahaa ina Yehooyaadaacna wuxuu u sarreeyey reer Kereetiim iyo reer
Feleetii. 24 Oo Adoraamna wuxuu ahaa kan baad qaada, Yehooshaafaad oo ahaa ina
Axiiluudna wuxuu ahaa kan taariikhda dhiga, 25 oo Shewaana karraani buu ahaa,
Saadooq iyo Aabyaataarna wadaaddo bay ahaayeen, 26 oo Ciiraa oo reer Yaa'iir ahaa
isna Daa'uud buu wadaad u ahaa.

21

Reer Gibecoon Oo Laga Aargutay

1 Oo wakhtigii Daa'uud abaar baa dhacday intii saddex sannadood ah, oo sannadba
sannadda ka dambayso, markaasaa Daa'uud Rabbiga baryay. Rabbiguna wuxuu yidhi,
Tanu waxay ku timid Saa'uul iyo reerkiisa dhiigga qaba, maxaa yeelay, wuxuu laayay
reer Gibecoon. 2 Markaasaa boqorkii reer Gibecoon u yeedhay, oo ku yidhi; (haddaba
reer Gibecoon ma ay ahayn reer binu Israa'iil, laakiinse waxay ahaayeen dad ka hadhay
reer Amor; oo reer binu Israa'iilna way u dhaarteen iyaga; oo Saa'uul baa wuxuu
damcay inuu laayo iyaga qiiradii uu u qabay reer binu Israa'iil iyo reer Yahuudah
aawadeed;) 3 oo Daa'uud wuxuu reer Gibecoon ku yidhi, War maxaan idiin sameeyaa?
Oo maxaan kafaaraggud u bixiyaa si aad dhaxalka Rabbiga ugu ducaysaan? 4 Oo reer
Gibecoonna waxay ku yidhaahdeen, Annaga iyo Saa'uul, iyo reerkiisa waxa na dhex
yaallaa ma aha xaal ku eg lacag iyo dahab; oo annana dooni mayno inaannu reer binu
Israa'iil nin ka dilno. Markaasuu ku yidhi, Haddaba wixii aad tidhaahdaan waan idiin
samaynayaa. 5 Iyana waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Ninkii na baabbi'iyey, oo ku
fikiray in nala laayo, oo aannan dhex degganaan waddanka reer binu Israa'iil oo dhan,
6 ha naloo keeno toddoba nin oo wiilashiisii ah, oo Rabbiga ayaannu ugu deldelaynaa
Gibecaahdii Saa'uul, kii Rabbigu doortay. 7 Laakiinse boqorkii wuu badbaadiyey
Mefiiboshed, oo ahaa ina Yoonaataan ina Saa'uul, maxaa yeelay, dhaartii Rabbiga ayaa
u dhexaysay Daa'uud iyo Yoonaataan ina Saa'uul. 8 Laakiinse boqorkii wuxuu soo
qabtay labadii wiil ee Risfaah ina Ayah, oo ay u dhashay Saa'uul, kuwaas oo ahaa
Armonii iyo Mefiiboshed, iyo shantii wiil ee Miikaal ina Saa'uul, oo ay u dhashay
Cadrii'eel ina Barsillay kii reer Mexolaad; 9 oo wuxuu u gacangeliyey reer Gibecoon,
oo buurtay ku deldeleen Rabbiga hortiisa, oo toddobadoodiiba way wada dhinteen;
oo waxaana la dilay xilligii beergooyska maalmaha ugu horreeya, marka shaciirka la
gooyo. 10 Markaasaa Risfaah oo ahayd ina Ayah ayaa soo qaadatay dhar joonyad ah
oo waxay ku goglatay dhagaxa, halkaasna waxay joogtay wakhtigii beergooyska iyo
ilaa roob cirka ka soo daatay; oo maalintiina uma ay oggolaan in haadka hawadu ku
dego, habeenkiina waxay ka dhawri jirtay dugaagga duurka. 11 Oo waxaa Daa'uud loo
soo sheegay wixii ay samaysay Risfaah ina Ayah oo ahayd Saa'uul naagtiisii addoonta
ahayd. 12 Oo Daa'uud intuu tegey ayuu lafihii Saa'uul iyo lafihii wiilkiisii Yoonaataan
ka soo qaaday dadkii reer Yaabeesh Gilecaad oo ka xaday jidkii Beytshaan, kaasoo
ah meeshii ay reer Falastiin ku deldeleen iyaga, maalintii ay reer Falastiin Saa'uul
ku dileen Gilboca, 13 oo halkaasuu ka soo qaaday lafihii Saa'uul iyo lafihii wiilkiisii
Yoonaataan; oo waxaa la soo ururiyey kuwii la deldelay lafahoodii. 14 Oo lafihii Saa'uul
iyo lafihii wiilkiisii Yoonaataan waxaa lagu aasay dalka reer Benyaamiin meel ku taal oo
la yidhaahdo Seelac, oo waxaa la geliyey qabrigii aabbihiis Qiish; oo waxaa la sameeyey
kulli wixii boqorku ku amray oo dhan. Oo taas dabadeedna Ilaah baa dalkii loo baryay.

Dagaalladii Ka Geesta Ahaa Reer Falastiin

15 Oo haddana reer Falastiin waxay la dirireen reer binu Israa'iil, markaasaa Daa'uud
dhaadhacay isaga iyo addoommadiisii la socdayba, oo waxay la dirireen reer Falastiin;
laakiinse Daa'uud wuu taag gabay. 16 Oo Yiishbii Benob, oo ka mid ahaa wiilashii Rafaa,
oo miisaanka warankiisu ahaa saddex boqol oo sheqel oo naxaas ah, oo seef cusubuna
dhexday ugu xidhnayd, ayaa damcay inuu Daa'uud dilo. 17 Laakiinse Daa'uud waxaa
caawiyey Abiishay oo ay Seruuyaah dhashay, oo intuu kii reer Falastiin wax ku dhuftay
ayuu dilay. Markaasaa Daa'uud raggiisii dhaar u mareen, oo ku yidhaahdeen, Adigu
mar dambe dagaal noola bixi maysid, yaadan laambadda reer binu Israa'iil bakhtiine.

18 Oo taas dabadeed waxay noqotay in reer Falastiin haddana Goob lagula diriray,
oo Sibbekay oo reer Xushaad ahaa wuxuu dilay Saf oo ahaa mid ka mid ah wiilashii

Rafaa. 19 Oo haddana reer Falastiin waxaa lagula diriray Goob; oo Elxaanaan ina
Yacaray Oregiim oo reer Beytlaxam ahaa wuxuu dilay Goli'ad oo reer Gad ahaa, oo
samayda warankiisuna waxay le'ekayd dharsameeyaha looxiisa. 20 Oo haddana waxaa
dagaal ka dhacay Gad, halkaasna waxaa joogay nin aad u dheer, oo gacmahana mid
kasta wuxuu ku lahaa lix farood, cagahana mid kasta wuxuu ku lahaa lix farood, oo
farihiisuna kulligood waxay ahaayeen afar iyo labaatan, oo isna wuxuu u dhashay
Rafaa. 21 Oo markuu reer binu Israa'iil caayay, waxaa isagii dilay Yoonaataan oo uu
Daa'uud walaalkiisii Shimcii ahaa dhalay. 22 Afartaasu waxay Rafaa ugu dhasheen Gad;
oo waxay ku dhinteen Daa'uud gacantiisii, iyo gacantii addoommadiisa.

22

Gabaygii Daa'uud Ku Ammaanay Rabbiga

1 Daa'uud wuxuu Rabbiga kula hadlay erayadii gabaygan maalintii Rabbigu ka
samatabbixiyey gacantii cadaawayaashiisa oo dhan, iyo gacantii Saa'uulba: 2 oo wuxuu
yidhi,

Rabbigu waa dhagax weyn oo ii gabbaad ah, iyo qalcaddayda iyo samatabbixiyahayga,
xataa waa kayga;
3 Iyo Ilaaha ah gabbaadkayga, isagaan isku hallayn doonaa;
Isagu waa gaashaankayga, iyo geeska badbaadadayda, iyo munaaraddayda dheer, iyo
magangalkayga,
Iyo badbaadshahayga, waxaad iga badbaadisaa dulmiga.
4 Waxaan baryayaa Rabbiga istaahila in la ammaano,
Oo sidaasaan cadaawayaashayda kaga badbaadi doonaa.
5 Waayo, waxaa i hareereeyey hirarkii dhimashada,
Oo waxaa i cabsiiyey daadkii cibaadola'aanta.
6 Waxaa igu wareegsanaa xadhkihii She'ool;
Oo waxaa i qabsaday dabinnadii dhimashada.
7 Anigoo cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga baryay,
Haah, waxaan u qayshaday Ilaahay;
Oo isna codkayguu macbudkiisa ka maqlay,
Oo qayladayduna dhegihiisay gashay.
8 Markaasaa dhulku ruxmay oo gariiray,
Oo samada aasaaskeediina wuu dhaqdhaqaaqay,
Oo wuu ruxmay, maxaa yeelay, Ilaah waa cadhaysnaa.
9 Oo dulalka sankiisa waxaa ka soo baxay qiiq,
Afkiisana waxaa ka soo baxay dab wax gubaya;
Oo dhuxulaa ka shidmay isaga.
10 Oo samooyinkiina wuu soo foororshay, oo hoos buu u soo degay,
Oo cagihiisana waxaa hoos yiil gudcur weyn.
11 Wuxuuna fuulay Keruub, wuuna duulay;
Haah, oo waxaa lagu arkay isagoo fuushan dabaysha baalasheeda.
12 Oo gudcurkii wuxuu ka dhigay taambuug hareerihiisa ku wareegsan,
Iyo biyo urursan, iyo daruuraha qarada waaweyn oo cirka.
13 Oo nuurka hortiisa yaal aawadiisna
Dhuxulo dab ah ayaa shidmay.
14 Rabbiguna wuxuu ka onkoday samada,
Sarreeyuhuna wuxuu ku hadlay codkiisii.
15 Markaasuu fallaadho soo ganay, oo kala firdhiyey iyagii,
Oo wuxuu soo diray hillaac, wuuna baabbi'iyey iyagii.

16 Oo canaantii Rabbiga aawadeed, iyo dulalka sankiisa neefta ka soo baxaysa aawadeed
Ayaa durdurradii baddu la muuqdeen,
Oo aasaaskii duniduna wuu soo bannaan baxay.
17 Xagga sare ayuu cid ka soo diray, oo wuu i qaaday;
Oo wuxuu iga soo dhex bixiyey biyo badan.
18 Wuxuu iga samatabbixiyey cadowgaygii xoogga badnaa,
Iyo kuwii i necbaaba; waayo, iyagu way iga xoog badnaayeen.
19 Waxay igu soo kediyeen maalintii aan belaayaysnaa;
Laakiinse Rabbigu wuxuu ii ahaa tiir.
20 Weliba wuxuu i keenay meel ballaadhan;
Wuu i samatabbixiyey, maxaa yeelay, wuu igu farxay.
21 Rabbigu wuxuu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd;
Oo sida ay nadiifsanaantii gacmahaygu ahayd ayuu iigu abaalguday.
22 Waayo, anigu waan xajiyey jidadkii Rabbiga,
Oo Ilaahayna sii caasinimo ah ugama tegin.
23 Waayo, xukummadiisii oo dhammu hortayday yiilleen,
Oo qaynuunnadiisana anigu kama aan tegin.
24 Oo weliba xaggiisana waan ku qummanaa,
Oo waan iska dhawray xumaantaydii.
25 Sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd;
Iyo sidii nadiifsanaantaydii ay ku ahayd indhihiisa hortooda.
26 Kii naxariis leh waad u naxariisanaysaa,
Oo ninkii qummanna waad u qummanaanaysaa.
27 Kii daahir ahna daahir baad u ahaanaysaa.
Oo kii qalloocanna mid maroorsan baad u ahaanaysaa.
28 Oo dadka dhibaataysanna waad badbaadinaysaa;
Laakiinse indhahaagu way arkaan kuwa kibirsan inaad hoos u dejiso.
29 Waayo, Rabbiyow, waxaad tahay laambaddayda;
Oo Rabbiga ayaa gudcurkayga iftiiminaya.
30 Oo adaan col kuugu dhex ordaa,
Oo Ilaahay caawimaaddiisa ayaan derbi kaga boodaa.
31 Ilaah jidkiisu waa qumman yahay;
Rabbiga eraygiisuna waa mid la tijaabiyey;
Oo isagu wuxuu gaashaan u yahay kuwa isku halleeya oo dhan.
32 Bal yaa Ilaah ah, Rabbiga mooyaane?
Oo bal yaa dhagax weyn ah, Ilaahayaga mooyaane?
33 Ilaah waa qalcaddayda xoogga badan;
Oo isagu wuxuu hoggaamiyaa kuwa jidkiisa ku qumman.
34 Isagu cagahayga wuxuu ka dhigaa sida cagaha deerada,
Oo wuxuu igu fadhiisiyaa meelahayga sarsare.
35 Gacmahaygana wuxuu baraa dagaalka;
Oo sidaas daraaddeed gacmahaygu waxay xoodaan qaanso naxaas ah.
36 Weliba waxaad kaloo i siisay gaashaankii badbaadadaada;
Oo roonaantaada ayaa i weynaysay;
37 Adigu tallaabooyinkayga ayaad ku ballaadhisay hoostayda,
Oo cagahayguna ma ay simbiriirixan.
38 Anigu waxaan eryaday cadaawayaashaydii, oo waan baabbi'iyey;
Dibna ugama soo noqon jeeray wada baabbe'een.

39 Oo iyagaan baabbi'iyey, waanan wada laayay, si aanay mar dambe u awoodin inay soo sara kacaan,
Oo cagahaygay ku soo hoos dhaceen.
40 Waayo, xoog baad iigu guntisay dagaalka aawadiis;
Oo kuwii igu kacayna hoostaydaad ku soo tuurtay.
41 Oo cadaawayaashaydiina waxaad ka dhigtay inay dhabarka ii jeediyaan,
Si aan u kala gooyo kuwa i neceb.
42 Wax bay fiirsadeen, laakiinse way waayeen mid iyaga badbaadiya;
Oo xataa Rabbiga way baryeen, laakiinse uma uu jawaabin.
43 Markaasaan iyagii u duqeeyey sida boodhka dhulka,
Waan ku tuntay sidii dhoobada jidadka taal oo kale, markaasaan kala firdhiyey.
44 Oo waxaad kaloo iga samatabbixisay murankii dadkayga;
Oo waxaad iga sii dhigtay quruumaha madaxdoodii;
Oo dad aanan aqoon ayaa ii adeegi doona.
45 Oo shisheeyayaashu way isu kay dhiibi doonaan,
Oo mar alla markay warkayga maqlaan way i addeeci doonaan.
46 Shisheeyayaashu way libdhi doonaan,
Oo iyagoo gariiraya ayay qolalkooda ka soo bixi doonaan.
47 Rabbigu waa nool yahay; oo mahad waxaa leh dhagaxayga weyn;
Oo ha sarreeyo Ilaaha ah dhagaxa weyn ee badbaadintayda;
48 Kaasoo ah Ilaaha aniga ii aarguda,
Oo dadkana hoostayda ku soo tuura,
49 Oo wuxuu iga soo bixiyaa cadaawayaashayda;
Haah, waxaad iga sara marisaa kuwa igu kaca;
Oo waxaad iga samatabbixisaa ninka dulmiga badan.
50 Sidaas daraaddeed, Rabbiyow, anigu waxaan kuugu mahadnaqi doonaa quruumaha dhexdooda,
Oo magacaaga ammaan baan ugu gabyi doonaa.
51 Rabbigu si weyn buu boqorkiisa u samatabbixiyaa,
Oo wuxuu weligiis raxmad u sameeyaa kii uu subkaday,
Kaasoo ah Daa'uud iyo farcankiisaba weligiis iyo weligiis.

23

Erayadii Ugu Dambeeyey Ee Daa'uud

1 Haddaba erayadanu waa kuwii ugu dambeeyey oo Daa'uud.
Daa'uud ina Yesay wuxuu leeyahay,
Ninkii kor loo qaadayna wuxuu leeyahay,
Kaasoo ah kii Ilaaha Yacquub subkay,
Ee ugu sabuur macaan reer binu Israa'iil oo dhan:
2 Rabbiga ruuxiisii baa iga dhex hadlay,
Oo eraygiisiina carrabkayguu saarnaa.
3 Ilaaha reer binu Israa'iil baa yidhi,
Oo Dhagaxii weynaa ee reer binu Israa'iil ayaa ila hadlay, isagoo leh,
Waxaa jiri doona mid dadka si xaq ah ugu taliya,
Oo Ilaah cabsidiisa wax ku xukuma,
4 Kaasu wuxuu ahaan doonaa sida iftiinka subaxdii, marka qorraxdu soo baxdo,
Iyo sida aroor aan cadar ahayn;
Markuu doog jilicsanu dhulka ka soo baxo,
Oo uu bayaan u dhalaalayo roobka dabadiis.
5 Sida runta ah reerkaygu xagga Ilaah saas kuma aha;

Laakiinse axdi aan weligiis dhammaanayn ayuu ila dhigtay,
Oo wax kastaba wuu hagaajiyey, wuuna adkeeyey;
Oo in kastoo uusan soo bixin weliba waa badbaadadayda oo dhan iyo doonistayda oo dhanba.
6 Laakiinse kuwa waxmatarayaasha ah dhammaantood waxay noqonayaan sidii qodxanta layska tuuro,
Waayo, iyaga gacanta laguma qaadi karo;
7 Laakiinse ninkii iyaga taabta
Waa in hub looga dhigaa bir iyo waran samaydiisa;
Oo iyana dhammaantood meeshoodaa lagu gubi doonaa.

Nimankii Xoogga Badnaa Ee Daa'uud

8 Kuwanu waa magacyadii nimankii xoogga badnaa oo Daa'uud haystay: Yoshebbashebed oo ahaa reer Taxkemon, oo saraakiisha madax u ahaa, kaasoo ahaa Cadiinoo kii reer Cesen, oo warankiisa u qaaday siddeedda boqol oo isku mar qudha dilay. 9 Oo
kaas dabadiisna waxaa jiray Elecaasaar ina Dooday, oo ahaa reer Axoo'ax, oo kaasu wuxuu ahaa saddexdii nin oo Daa'uud la jirtay midkood, markay caayeen reer Falastiin oo halkaas isugu urursaday inay la diriraan, oo ay dadkii reer binu Israa'iilna mar hore sii tageen. 10 Wuu kacay, oo laayay reer Falastiin ilaa ay gacantii daashay, oo gacantii seeftii ku dhegtay; oo Rabbiguna maalintaas aad buu u guuleeyey, markaasaa dadkiina u soo noqdeen inay wax dhacaan oo keliya. 11 Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Sham-
maah oo ahaa ina Agee oo qoladiisuna ahayd reer Haraarii. Oo reer Falastiinna waxay isu soo wada urursadeen inay soo dhacaan meel misir ka buuxo, oo dadkiina waxay ka carareen reer Falastiin. 12 Laakiinse isagu beertuu isdhex taagay oo daafacay, wuuna
laayay reer Falastiin; oo Rabbiguna aad buu u guuleeyey. 13 Oo soddonkii madaxda
ahaa saddex ka mid ah ayaa tegey, oo Daa'uud ugu yimid godkii Cadullaam xilligii beergooyska; oo colkii reer Falastiinna waxay soo degeen dooxadii Refaa'iim. 14 Oo
markaas Daa'uud wuxuu ku jiray dhufayska, oo ciidankii reer Falastiin xeradooduna waxay ahayd Beytlaxam. 15 Oo Daa'uud intuu biyo u xiisooday ayuu yidhi, Waxaan
jeclaan lahaa in biyo layga siiyo ceelka Beytlaxam ee iridda ku ag yaal! 16 Markaasaa
saddexdii nin ee xoogga badnaa ayaa dhex maray ciidankii reer Falastiin, oo waxay biyo ka soo dhaamiyeen ceelkii Beytlaxam ee iridda ku ag yiil, oo intay soo qaadeen ayay Daa'uud u keeneen, laakiinse wuu diiday inuu ka cabbo biyahaas, Rabbiguuse u daadshay. 17 Oo wuxuu yidhi, Rabbiyow, Ha iga fogaato inaan saas yeelo; ma waxaan
cabbaa dhiiggii raggii naftooda biimeeyey? Sidaas daraaddeed wuu diiday inuu cabbo. Oo saddexdii nin oo xoogga badnaana saasay yeeleen. 18 Oo saddexdoodana waxaa
madax u ahaa Abiishay oo ahaa Yoo'aab walaalkiis, oo ay Seruuyaah dhashay. Oo kaasu wuxuu waran u qaatay saddex boqol oo nin, wuuna wada laayay, saddexdiina magac buu ku lahaa. 19 Isagu miyaanu saddexdooda ugu ciso badnayn? Sidaas
daraaddeed waxaa looga dhigay sirkaal, habase yeeshee saddexdii hore ma uu gaadhin.
20 Oo Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo uu dhalay nin xoog weyn oo reer Qabse'eel ahu, kaasoo sameeyey falimo waaweyn, wuxuu dilay labadii wiil oo Arii'eel kii reer Moo'aab, oo haddana wuu tegey oo libaax buu god ku dhex dilay wakhtiga barafka,
21 oo wuxuu kaloo dilay nin Masri ah oo dheer, oo Masriguna wuxuu gacanta ku haystay waran, laakiinse isagu wuxuu ula tegey ul, oo warankii ka dhufsaday gacantii Masriga, oo isagii ku dilay warankiisii. 22 Oo waxyaalahan waxaa sameeyey Benaayaah ina
Yehooyaadaac, oo isna saddexdii nin ee xoogga badnaa magac buu ku lahaa. 23 Oo
weliba isagu wuu ka ciso badnaa soddonka, laakiinse ma uu gaadhin saddexdii hore. Oo Daa'uudna wuxuu isaga madax uga dhigay lataliyayaashiisii.
24 Oo soddonka waxaa ka mid ahaa Casaaheel oo Yoo'aab walaalkiis ahaa, iyo
Elxaanaan oo ahaa ina Doodoo oo reer Beytlaxam ahaa, 25 iyo Shammaah oo ahaa reer

Xarod, iyo Eliiqaa oo ahaa reer Xarod, [26] iyo Xeles oo ahaa reer Faltii, iyo Ciiraa ina
Ciqeesh oo ahaa reer Teqooca, [27] iyo Abiiceser oo ahaa reer Canaatood, iyo Mebunnay
oo ahaa reer Xushaad; [28] iyo Salmoon oo ahaa reer Axoo'ax, iyo Maharay oo ahaa reer
Netofaah, [29] iyo Xeeleb ina Bacanaah oo ahaa reer Netofaah, iyo Itay ina Riibay oo
ahaa reer Gibecaah oo qoladiisu ahayd reer Benyaamiin; [30] iyo Benaayaah oo ahaa
reer Fircaatoon, iyo Xidday oo ka yimid durdurradii Gacash; [31] iyo Abiicalboon oo
ahaa reer Caraabaah, iyo Casmaawed oo ahaa reer Barxum; [32] iyo Elyaxbaa oo ahaa
reer Shacalbiim, iyo wiilashii Yaasheen, Yoonaataan, [33] iyo Shammaah oo ahaa reer
Haraarii, iyo Axiyaam ina Shaaraar oo ahaa reer Araarii; [34] iyo Eliifeled ina Axasbay,
oo ahaa wiilkii kii reer Macakaah, iyo Eliicaam ina Axiitofel oo ahaa reer Giloh; [35] iyo
Xesroo oo ahaa reer Karmel, iyo Facaray oo ahaa reer Araab; [36] iyo Yigaal ina Naataan
oo ahaa reer Soobaah, iyo Baanii oo ahaa reer Gaad; [37] iyo Seleq oo ahaa reer Cammoon,
iyo Naxaray oo ahaa reer Bi'irod, iyo kuwii gaashaanka u qaadi jiray Yoo'aab oo ay
Seruuyaah dhashay; [38] iyo Ciiraa oo ahaa reer Yeter, iyo Gaareeb oo ahaa reer Yeter,
[39] iyo Uuriyaah oo ahaa reer Xeed; oo kulligoodna waxay ahaayeen toddoba iyo soddon.

24

Daa'uud Oo Tirinaya Nimankii Dagaalyahanka Ahaa

[1] Oo haddana Rabbiga cadhadiisii aad bay ugu kululaatay reer binu Israa'iil, oo
Daa'uud buu iyagii ku soo kiciyey, oo wuxuu yidhi, Tag oo soo tiri reer Israa'iil iyo
reer Yahuudah. [2] Markaasaa boqorkii ku yidhi Yoo'aab oo ahaa sirkaalkii ciidanka
oo isaga la joogay, Horay iyo dib u dhex mar qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo
dhan, tan iyo Daan iyo ilaa Bi'ir Shebac, oo dadka soo tiriya si aan u ogaado dadka
tiradiisa. [3] Markaasaa Yoo'aab boqorkii ku yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ahu ha badiyo
dadka, oo in kastoo ay yihiinba, ha ku daro boqol jibbaar, oo indhahaagu, boqorow,
sayidkaygiiyow, taas ha arkeen; laakiinse maxaad taas ugu farxaysaa, boqorow, sayid-
kaygiiyow? [4] Habase yeeshee boqorka hadalkiisii waa ka adkaaday hadalladii Yoo'aab
iyo saraakiishii ciidankaba. Markaasaa Yoo'aab iyo saraakiishii ciidankuba boqorka
hortiisii ka tageen inay dadkii soo tiriyaan. [5] Oo waxay ka gudbeen Webi Urdun, oo
degeen Carooceer, oo ku taal xagga midigta oo magaalada ku dhex taal dooxadii Gaad,
iyo tan iyo Yacser, [6] oo haddana waxay yimaadeen Gilecaad, iyo ilaa dalkii Taxtiim
Xodshii; oo waxay yimaadeen Daan Yacan, iyo Siidoon hareeraheeda, [7] oo waxay
yimaadeen dhufayskii Turos, iyo magaalooyinkii reer Xiwi iyo reer Kancaan oo dhan;
oo waxay tageen xagga koonfureed oo dalka Yahuudah ilaa Bi'ir Shebac. [8] Haddaba
markay dalkii oo dhan horay iyo dib u dhex mareen ayay Yeruusaalem ku soo noqdeen
sagaal bilood iyo labaatan maalmood dabadood. [9] Markaasaa Yoo'aab boqorkii siiyey
tiradii dadka; oo waxaa dalka Israa'iil ku jiray siddeed boqol oo kun oo nin oo seefqaad
ah oo xoog leh; oo waxaa dalka Yahuudahna ku jiray shan boqol oo kun oo nin.

[10] Oo Daa'uudna qalbigiisii ayaa naxay markuu dadka tiriyey dabadeed. Markaasaa
Daa'uud Rabbiga ku yidhi, Waxaan sameeyey aad baan ugu dembaabay; haddaba
Rabbiyow, waan ku baryayaaye, iga fogee dembigayga anoo addoonkaaga ah, waayo,
nacasnimo weyn baan sameeyey. [11] Oo markii Daa'uud subixii toosay ayaa eraygii
Rabbigu u yimid Nebi Gaad, oo ahaa Daa'uud wax arkihiisa, oo wuxuu yidhi, [12] Tag
oo Daa'uud la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Sad-
dexdan waxyaalood baan ku siinayaa, ee ka dooro mid aan kugu sameeyo. [13] Sidaas
daraaddeed Gaad baa Daa'uud u yimid, oo intuu u warramay ayuu ku yidhi, Tod-
doba sannadood dalkaaga abaari ma kuugu soo degtaa? Mase saddex bilood baad
cadaawayaashaada ka cararaysaa iyagoo ku eryanaya? Mase saddex maalmood baa
belaayo dalkaaga lagu soo dejiyaa? Haddaba tasho, oo ka fiirso jawaabta aan u celiyo kii
i soo diray. [14] Markaasaa Daa'uud wuxuu Gaad ku yidhi, Cidhiidhi weyn baan ku jiraa;

haddaba Rabbiga gacantiisa aan ku dhacno; waayo, naxariistiisu waa badan tahay;
laakiinse yaanan dad gacantiis ku dhicin. 15 Saas aawadeed Rabbigu belaayo ayuu
ku soo dejiyey reer binu Israa'iil, taasoo timid subaxdii iyo ilaa wakhtigii loo qabtay;
oo ilaa Daan iyo tan iyo Bi'ir Shebac waxaa dadkii ka dhintay toddobaatan kun oo
nin. 16 Markii malaggii gacanta u fidiyey inuu baabbi'iyo Yeruusaalem ayaa Rabbigu
belaayadii ka qoomamooday, oo wuxuu ku yidhi malaggii dadka baabbi'inayay, Bes
weeye, haddaba gacanta soo celi. Oo malaggii Rabbiguna wuxuu ag joogay meeshii
hadhuudhka lagu tumi jiray oo uu Arawnaah kii reer Yebuus lahaa. 17 Markaasaa
Daa'uud wuxuu la hadlay Rabbiga kolkuu arkay malaggii dadka laayay, oo yidhi, Bal
eeg, waan dembaabay, oo wax qalloocan baan sameeyey, laakiinse idahanu maxay
sameeyeen? Haddaba waan ku baryayaaye, gacantaadu ha ka gees noqoto aniga iyo
reerka aabbahay.

Daa'uud Oo Dhisay Meel Allabari

18 Oo Gaadna maalintaas ayuu Daa'uud u yimid, oo ku yidhi, Tag, oo Rabbiga meel
allabari uga dhis meeshii hadhuudhka lagu tumi jiray ee Arawnaahkii reer Yebuus.
19 Oo Daa'uud baa ku tegey wixii uu Gaad ku yidhi iyo sidii Rabbigu ku amray. 20 Oo
Arawnaah ayaa arkay boqorkii iyo addoommadiisii oo xaggiisa u soo socda; markaasaa
Arawnaah soo baxay, oo boqorka hortiisii ayuu ku sujuuday, wejigana dhulkuu saaray.
21 Oo Arawnaah wuxuu yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, maxaad iigu timid anoo
addoonkaaga ah? Oo Daa'uudna wuxuu yidhi, Waxaan kuugu imid inaan kaa iibsado
meesha wax lagu tumo, si aan Rabbiga uga dhiso meel allabari inay belaayadu dadka ka
joogsato. 22 Oo Arawnaahna wuxuu Daa'uud ku yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, qaado
oo Ilaah u bixi wax alla wixii kula wanaagsan; bal eeg, waa kuwan dibidii qurbaanka
la gubo, waana kuwan alaabtii wax lagu tumayay iyo alaabtii dibidu si ay qoryihii
u noqdaan. 23 Boqorow, waxan oo dhan anoo Arawnaah ah ayaan ku siinayaa. Oo
Arawnaah wuxuu boqorkii ku yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ahu ha ku aqbalo. 24 Markaasaa
boqorkii wuxuu Arawnaah ku yidhi, Maya, laakiinse sida runta ah qiimaan kaaga
iibsanayaa, oo Rabbiga Ilaahayga ahna qurbaanno la gubo ugu bixin maayo wax aanan
waxba ka bixin. Haddaba Daa'uud wuxuu meeshii wax lagu tumi jiray iyo dibidiiba ku
iibsaday konton sheqel oo lacag ah. 25 Markaasaa Daa'uud halkaas Rabbiga uga dhisay
meel allabari, oo wuxuu u bixiyey qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino.
Haddaba Rabbigu waa aqbalay baryadii dalkii loo baryay, oo belaayadiina dalkii way
ka joogsatay.

KITAABKII KOWAAD EE BOQORRADII

Adoniiyaah Oo Iska Dhigay Boqor

1 Haddaba Boqor Daa'uud wuu gaboobay, da' buuna la dhacay, oo waxay huwiyeen
dhar, laakiinse kulayl ma uu helin. 2 Sidaas daraaddeed addoommadiisii waxay ku
yidhaahdeen, Boqorow, Sayidkayagiiyow, ha laguu doono gabadh dhallinyar oo bikrad
ah, oo taasu ha istaagto hortaada, waxna ha kuu tarto, oo laabtaadana ha ku jiifto, si aad
kulayl u hesho, Boqorow, Sayidkayagiiyow. 3 Sidaas daraaddeed gabadh qurxoon ayay
ka doondooneen dalkii Israa'iil oo dhan, oo waxay soo heleen Abiishag oo ahayd reer
Shuuneem, oo taas bay boqorkii u keeneen. 4 Oo gabadhuna aad bay u qurxoonayd,
oo boqorkiina wax bay u tari jirtay, oo u adeegi jirtay, laakiinse boqorku iyadii ma uu
taaban.
5 Markaasaa Adoniiyaah oo ay Haggiid dhashay isweyneeyey, oo yidhi, Anigaa boqor
noqon doona; oo wuxuu diyaarsaday gaadhifardood iyo rag fardooley ah, iyo konton
nin oo hortiisa orodda. 6 Oo aabbihiisna marna kama calool xumayn isagii oo kuma
odhan, War maxaad saas u yeeshay? Wuxuuna ahaa nin qurux badan, oo Absaaloom
dabadiis dhashay. 7 Oo isna wuxuu la hadlay Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay, iyo
wadaadkii Aabyaataar; oo iyana intay Adoniiyaah raaceen ayay caawiyeen. 8 Laakiinse
Saadooq oo ahaa wadaad, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac, iyo Nebi Naataan, iyo
Shimcii iyo Reecii, iyo raggii xoogga badnaa oo Daa'uud lahaa midkoodna Adoniiyaah
lama jirin. 9 Markaasaa Adoniiyaah wuxuu ido iyo dibi iyo neefaf shishilis ku qalay
meel u dhow dhagaxa Soxeled oo ku dhinac yaal Ceyn Rogeel, oo wuxuu u wada
yeedhay walaalihiis ilmo boqor, iyo raggii reer Yahuudah oo boqorka addoommadiisa
ahaa oo dhan. 10 Laakiinse uma uu yeedhin Nebi Naataan, iyo Benaayaah, iyo raggii
xoogga badnaa, iyo walaalkiis Sulaymaan. 11 Markaasaa Naataan la hadlay Batshebac
oo Sulaymaan hooyadiis ahayd, oo ku yidhi, Naa miyaadan maqlin inuu boqor noqday
Adoniiyaah kii ay Haggiid dhashay, oo sayidkeenna Daa'uudna uusan taas ogayn?
12 Haddaba sidaas daraaddeed waan ku baryayaaye, Bal kaalay aan kula taliyee, si aad
u badbaadiso naftaada iyo nafta wiilkaaga Sulaymaanba. 13 Haddaba tag oo u gal Boqor
Daa'uud, oo waxaad ku tidhaahdaa, Boqorow, sayidkaygiiyow, miyaadan anoo addoon-
taada ah iigu dhaaran oo odhan, Hubaal dabaday waxaa boqor ahaan doona wiilkaaga
Sulaymaan, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa? Haddaba Adoniiyaah muxuu boqor
u noqday? 14 Oo bal eeg, intaad boqorka la hadlayso ayaan anna kaa daba iman
doonaa, oo waxaan sii adkayn doonaa erayadaada. 15 Markaasaa Batshebac waxay
boqorkii ugu gashay qolkii, oo boqorkuna aad buu u gaboobay; oo waxaa boqorka
u adeegaysay Abiishag tii reer Shuuneem. 16 Oo Batshebacna intay foororsatay ayay
boqorkii u sujuudday. Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi, Naa maxaad doonaysaa?
17 Markaasay ku tidhi, Sayidow, anoo addoontaada ah waxaad iigu dhaaratay magaca
Rabbiga Ilaahaaga ah, adoo leh, Hubaal dabaday waxaa boqor ahaan doona wiilkaaga
Sulaymaan, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa. 18 Oo haddaba bal eeg, waxaa boqor
ah Adoniiyaah, oo adna, sayidow, boqorkaygiiyow, taas ma ogid! 19 Oo isagu wuxuu
qalay dibi iyo neefaf shishilis iyo ido badan, oo wuxuu u yeedhay ilmo boqor oo dhan,
iyo wadaadka Aabyaataar ah, iyo Yoo'aab oo ah sirkaalkii ciidanka; laakiinse uma
uu yeedhin addoonkaaga Sulaymaan. 20 Oo adna, sayidow, boqorkaygiiyow, indhihii
dadka dalka Israa'iil oo dhammu adigay ku soo fiirinayaan, inaad u sheegtid qofka
ku fadhiisan doona carshigaaga dabadaa, boqorow, sayidkaygiiyow. 21 Haddii kalese,
boqorow, sayidkaygiiyow, markaad dhimatid oo aad awowayaashaa la seexatid, aniga

iyo wiilkayga Sulaymaanba waxaa lagu tirin doonaa kuwa dembaabay.
22 Oo bal eeg, intii ay weli boqorkii la hadlaysay ayaa Nebi Naataan soo galay.
23 Oo waxaa boqorkii loo soo sheegay, oo lagu yidhi, Waa kan Nebi Naataan. Oo isna markuu soo galay, oo uu boqorkii hor yimid, ayuu ku sujuuday boqorka hortiisa, oo wejigiisuu dhulka saaray.
24 Markaasaa Naataan wuxuu yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, ma waxaad tidhi, Aniga dabaday waxaa boqor ahaan doona Adoniiyaah, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa?
25 Waayo, isagu maantuu tegey, oo qalay dibi iyo neefaf shishilis, iyo ido badan, oo wuxuu u yeedhay ilma boqor oo dhan, iyo saraakiishii ciidanka, iyo wadaadka Aabyaataar ah, oo bal eeg, iyana hortiisay wax ku cunayaan, oo wax ku cabbayaan, oo waxay leeyihiin, Boqor Adoniiyaah ha noolaado.
26 Laakiinse anigoo addoonkaaga ah, iyo wadaadka Saadooq ah, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac, iyo addoonkaaga Sulaymaan ah midna uma uu yeedhin.
27 Ma adaa waxan sameeyey, boqorow, sayidkaygiiyow, adoo aan weli addoommadaada ogeysiin kii carshiga ku fadhiisan lahaa dabadaa, boqorow, sayidkaygiiyow?

Daa'uud Oo Boqray Sulaymaan

28 Markaasaa Boqor Daa'uud wuxuu ugu jawaabay, Iigu yeedha Batshebac. Oo iyana way timid, wayna soo gashay meeshii boqorku joogay, oo soo hor istaagtay boqorkii.
29 Markaasaa boqorkii dhaartay oo yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbigii naftayda cidhiidhi oo dhan ka samatabbixiyey,
30 oo sida runta ah waxaan kuugu dhaartay Rabbiga ah Ilaaha dadka dalka Israa'iil, oo aan kugu idhi, Hubaal aniga dabaday waxaa boqor ahaan doona wiilkaaga Sulaymaan, carshigayguuna ku fadhiisan doonaa dabaday, haddaba sida runta ah taas maantaan samaynayaa.
31 Markaasaa Batshebac foororsatay oo wejigeedii dhulka saartay, oo waxay u sujuudday boqorkii oo tidhi, Boqor Daa'uudow, sayidkaygiiyow, weligaaba noolow.
32 Oo Boqor Daa'uudna wuxuu yidhi, Iigu yeedha wadaadka Saadooq ah, iyo Nebi Naataan, iyo Benaayaah ina Yehooy-aadaac. Oo iyana boqorkay hor yimaadeen.
33 Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi iyagii, Addoommadayda kaxaysta, oo wiilkayga Sulaymaanna waxaad fuushiisaan baqalkayga oo waxaad geeysaan Giixoon.
34 Oo wadaadka Saadooq ah iyo Nebi Naataan isaga halkaas ha ku subkeen, oo ha ka dhigeen boqorkii dalka Israa'iil; oo markaas waxaad afuuftaan buunka oo waxaad tidhaahdaan, Boqor Sulaymaan ha noolaado.
35 Dabadeedna waa inaad soo raacdaan isaga, oo isna waa inuu yimaado, oo carshigayga ku fadhiisto; waayo, meeshaydii isagaa boqor ka noqon doona, oo waxaan ka dhigay amiir u taliya dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah.
36 Markaasaa Benaayaah ina Yehooyaadaac boqorkii ugu jawaabay, Aamiin, oo saas ha yidhaahdo Ilaahaagu, Boqorow, sayidkaygiiyow.
37 Oo sidii Rabbigu uu kuula jiray, Boqorow, sayidkaygiiyow, saas oo kale ha ula jiro Sulaymaanna, oo carshigiisana ha ka dhigo mid ka sii weyn carshigaagii, Boqor Daa'uudow, sayidkaygiiyow.
38 Sidaas daraaddeed wadaadkii Saadooq ahaa, iyo Nebi Naataan, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac, iyo reer Kereetiim, iyo kuwii reer Feleetiiba way wada tageen, oo Sulaymaanna waxay fuushiiyeen baqalkii Boqor Daa'uud, oo waxay isagii geeyeen Giixoon.
39 Markaasaa wadaadkii Saadooq ahaa wuxuu Teendhada kala soo baxay geeskii saliidda ahaa, oo wuxuu ugu subkay Sulaymaan. Kolkaasay buunkii afuufeen, oo dadkii oo dhammuna waxay yidhaahdeen, Boqor Sulaymaan ha noolaado.
40 Oo dadkii oo dhammuna isagii bay soo raaceen, oo dadkii waxay ka dhawaajiyeen biibiilayaal, oo aad iyo aadna way u farxeen, sidaas daraaddeed dhulkii wuxuu la dillaacay dhawaaqoodii.
41 Oo Adoniiyaah iyo martidiisii isaga la joogtay oo dhammuna taasay maqleen markay cunitaankii dhammeeyeen. Oo Yoo'aabna markuu maqlay dhawaaqii buunka ayuu yidhi, War waa maxay qaylada iyo buuqa magaaladii ka dhacay?
42 Oo intuu weli hadlayay ayaa waxaa yimid Yoonaataan wiilkii wadaadkii Aabyaataar ahaa. Kolkaasaa

Adoniiyaah ku yidhi, Soo gal, waayo, nin ragaad tahay, oo war wanaagsan baad wad-
daaye. 43 Markaasaa Yoonaataan ugu jawaabay Adoniiyaah, Sida runta ah Sayidkeenna
Boqor Daa'uud wuxuu boqor ka dhigay Sulaymaan. 44 Oo boqorkiina wuxuu raaciyey
isagii wadaadkii Saadooq ahaa iyo Nebi Naataan, iyo Benaayaah ina Yehooyaadaac,
iyo kuwii reer Kereetiim, iyo kuwii reer Feleetii, oo iyana waxay isagii fuushiiyeen
baqalkii boqorka! 45 Markaasaa wadaadkii Saadooq ahaa iyo Nebi Naataan isagii u
subkeen oo Giixoon ku boqreen, oo halkaasay ka yimaadeen iyagoo faraxsan, saas
aawadeed ayay magaaladii haddana u buuqday. Oo qayladii aad maqasheen waa
taas. 46 Oo haddana Sulaymaan wuxuu ku fadhiistay carshigii boqortooyada. 47 Oo
weliba addoommadii boqorku waxay u yimaadeen inay u duceeyaan sayidkeenna
Boqor Daa'uud, oo waxay yidhaahdeen, Ilaahaagu magaca Sulaymaan ha ka dhigo
mid ka sii wanaagsan magacaaga, oo carshigiisana ha ka sii weyneeyo carshigaaga,
oo boqorkiina wuxuu ku kor foororsaday sariirtiisii. 48 Oo weliba boqorkii wuxuu
yidhi, Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha dadka Israa'iil, oo maanta siiyey mid
carshigaygii ku fadhiista iyadoo ay indhahaygu arkaan. 49 Oo Adoniiyaah martidiisii oo
dhammuna way wada cabsadeen, oo intay kaceen ayaa nin waluba meeshiisii tegey.
50 Oo Adoniiyaahna wuxuu ka cabsaday Sulaymaan, markaasuu tegey oo qabsaday
geesihii meeshii allabariga. 51 Oo waxaa taas loo soo sheegay Sulaymaan oo lagu yidhi,
Bal eeg, Adoniiyaah ayaa kaa cabsaday, Boqor Sulaymaanow, oo wuxuu qabsaday
geesihii meeshii allabariga, oo yidhi, Boqor Sulaymaan maanta ha ii dhaarto inuusan
anoo addoonkiisa ah seef igu dilayn. 52 Markaasaa Sulaymaan wuxuu yidhi, Hadduu
isu muujiyo sida nin qumman, xataa tin keliyuhu dhulka kaga dhici maayo, laakiinse
haddii xumaan laga helo, wuu dhiman doonaa. 53 Sidaas daraaddeed Boqor Sulaymaan
wuu u cid diray, oo waxaa laga soo kaxeeyey meeshii allabariga. Oo isna wuu yimid oo
u sujuuday Boqor Sulaymaan, oo Sulaymaanna wuxuu ku yidhi, Orod, gurigaagii tag.

2

Wixii Daa'uud Ku Amray Sulaymaan

1 Haddaba waxaa soo dhowaaday wakhtigii Daa'uud dhiman lahaa; oo wuxuu amray
wiilkiisii Sulaymaan oo ku yidhi, 2 Anigu waxaan marayaa jidka dadka dhulka oo dhan;
haddaba xoog yeelo, oo raganimadaada muuji, 3 oo Rabbiga Ilaahaaga ahna amarkiisa
xaji, si aad jidadkiisa ugu socoto, oo aad u dhawrto qaynuunnadiisa, iyo amarradiisa,
iyo xukummadiisa, iyo markhaatifurkiisa, si waafaqsan waxa ku qoran sharciga Muuse
inaad ku liibaantid waxa aad samaynaysid oo dhan, iyo meel kastoo aad u jeesatoba;
4 inuu Rabbigu oofiyo eraygiisii uu igaga hadlay, isagoo leh, Carruurtaadu hadday
jidkooda dhawraan, oo ay qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhanba si run ah
hortayda ugu socdaan, waayi maysid nin carshiga dalka Israa'iil ku fadhiista. 5 Oo
weliba waad og tahay wixii uu Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay igu sameeyey, ee
uu ku sameeyey labadii sirkaal oo ciidanka dalka Israa'iil, kuwaasoo ahaa Abneer
ina Neer, iyo Camaasaa ina Yeter, ee uu labadaba dilay, iyo inuu wakhtiga nabadda
dhiiggii dagaalka daadiyey, oo uu dhiiggii dagaalkana mariyey dhex-xidhkiisa dhexda
ugu xidhnaa, iyo kabahiisa cagaha ugu jiray. 6 Haddaba wixii kula wanaagsan samee,
oo cirrada madaxiisu yaanay nabad ku gelin xabaasha. 7 Laakiinse u roonow wiilasha
Barsillay kan reer Gilecaad, oo iyagu ha noqdeen kuwa ka mid ah kuwa miiskaaga wax
ka cuna, waayo, saasay iigu yimaadeen markaan walaalkaa Absaaloom ka cararay.
8 Oo bal eeg, waxaa kula jooga Shimcii ina Geeraa, oo ah reer Benyaamiinka deggan
Baxuuriim, kaasoo habaar xun igu habaaray maalintii aan Maxanayim tegey; laakiinse
wuu igaga hor yimid Webi Urdun, oo i soo dhoweeyey, oo anna waxaan isaga ugu
dhaartay oo ku idhi, Seef kugu dili maayo. 9 Sidaas daraaddeed inuu eedlaawe yahay
ha u qaadan, waayo, waxaad tahay nin xigmad leh, oo waad garan doontaa waxa kuu

eg inaad ku samayso, oo waa inaad cirrada madaxiisa dhiig xabaasha la gelisaa. 10 Oo
Daa'uudna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaaladii
Daa'uud. 11 Oo Daa'uudna wuxuu reer binu Israa'iil boqor u ahaa afartan sannadood;
toddoba sannadood ayuu Xebroon ka taliyey, saddex iyo soddon sannadoodna ayuu
Yeruusaalem ka taliyey.

12 Oo Sulaymaanna wuxuu ku fadhiistay carshigii aabbihiis Daa'uud, oo boqor-
tooyadiisiina way sii dhisnaatay.

Boqornimadii Sulaymaan Oo Dhisantay

13 Markaasaa Adoniiyaah oo ay Haggiid dhashay u yimid Batshebac oo ahayd Su-
laymaan hooyadiis. Oo iyana waxay ku tidhi, War ma nabad baad ku timid? Isna
wuxuu yidhi, Haah, nabad baan ku imid. 14 Oo weliba wuxuu iyadii ku yidhi, Muraad
baan kaa leeyahay, iyana waxay tidhi, Bal ii sheeg. 15 Markaasuu ku yidhi, Waad
og tahay inaan boqortooyada lahaa, oo ay dadkii dalka Israa'iil oo dhammu fiiro ii
lahaayeen inaan boqor u noqdo, habase yeeshee boqortooyadii way rogmatay, oo
waxaa yeeshay walaalkay, waayo, xagga Rabbiga buu ka helay. 16 Haddaba wax baan
ku weyddiisanayaa, hana ii diidin. Iyana waxay tidhi, Bal ii sheeg. 17 Markaasuu
yidhi, Waan ku baryayaaye, iila hadal Boqor Sulaymaan inuu i siiyo Abiishag tan reer
Shuuneem aan guursadee, (waayo, Maya, ku odhan maayo.) 18 Markaasaa Batshebac
waxay tidhi, Waa hagaag, boqorka waan kuula hadli doonaa. 19 Sidaas daraaddeed
Batshebac waxay u tagtay Boqor Sulaymaan inay ula hadasho Adoniiyaah. Boqorki-
ina wuu u sara joogsaday inuu iyada soo dhoweeyo, wuuna u foororsaday iyadii,
markaasuu carshigiisii ku fadhiistay, oo wuxuu amray in carshi loo dhigo hooyadiis,
markaasay midigtiisa fadhiisatay. 20 Kolkaasay tidhi, Wax yar baan kaa baryayaaye,
hana ii diidin. Boqorkiina wuxuu ku yidhi, Hooyoy, ii sheeg, waayo, kuu diidi maayo.
21 Markaasay tidhi, Abiishag tan reer Shuuneem ha la siiyo walaalkaa Adoniiyaah
ha guursadee. 22 Kolkaasaa Boqor Sulaymaan hooyadiis ugu jawaabay, Abiishag tan
reer Shuuneem maxaad Adoniiyaah ugu doonaysaa? Haddaba boqortooyadana u
doon, waayo, isagu waa walaalkay iga weyn, u doon isaga, iyo wadaadka Aabyaataar,
iyo Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay. 23 Markaasaa Boqor Sulaymaan Rabbiga ku
dhaartay, oo yidhi, Hadalkan uu Adoniiyaah ku hadlay hadduusan naftiisa ka gees
noqon, Ilaah ha igu sameeyo saas iyo si ka sii badanba. 24 Haddaba waxaan ku dhaartay
nolosha Rabbigii xoogga ii yeelay, oo igu fadhiisiyey carshigii aabbahay Daa'uud, oo
reerka iigu yeelay siduu iigu ballanqaaday, hubaal Adoniiyaah maanta waa la dilayaa.
25 Markaasaa Boqor Sulaymaan u diray Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo isna wuu
dilay, Adoniiyaahna waa dhintay. 26 Oo boqorkiina wuxuu wadaadkii Aabyaataar ahaa
ku yidhi, Waxaad tagtaa Canaatood iyo ilaa beerahaagii, waayo, waxaad istaahishaa
in lagu dilo, laakiinse haatan ku dili maayo, waayo, aabbahay Daa'uud waad ku hor
sidi jirtay sanduuqii Sayidka Rabbiga ah, oo waxaa lagugu dhibi jiray wax kasta oo aab-
bahay lagu dhibi jiray. 27 Sidaasuu Sulaymaan Aabyaataar uga eryay wadaadnimadii
Rabbiga inuu oofiyo Eraygii Rabbiga ee uu kaga hadlay reerka Ceelii xagga Shiiloh.
28 Markaasaa warkii u yimid Yoo'aab, waayo, Yoo'aab wuxuu raacay Adoniiyaah in
kastoo uusan raacin Absaaloom. Kolkaasaa Yoo'aab u cararay Teendhadii Rabbiga,
oo qabsaday geesihii meeshii allabariga. 29 Markaasaa taas loo soo sheegay Boqor
Sulaymaan, oo lagu yidhi, Yoo'aab Teendhadii Rabbiga ayuu u cararay, oo wuxuu
ag jooga meeshii allabariga. Dabadeedna Sulaymaan wuxuu diray Benaayaah ina
Yehooyaadaac oo wuxuu ku yidhi, Tag oo soo dil. 30 Markaasaa Benaayaah Teendhadii
Rabbiga soo galay oo ku yidhi, Boqorkii wuxuu leeyahay, Soo bax. Isna wuxuu yidhi,
Maya, laakiinse halkanaan ku dhimanayaa. Oo Benaayaah haddana boqorkii buu u
war keenay oo ku yidhi, Yoo'aab saasuu yidhi, oo saasuu iigu jawaabay. 31 Markaasaa

boqorkii wuxuu ku yidhi, Siduu kugu yidhi yeel, oo dil isaga, oo soo xabaal, inaad aniga
iyo reerka aabbahayba naga dul qaaddid dhiiggii Yoo'aab sababla'aanta ku daadiyey.
32 Oo Rabbiguna dhiiggiisa wuxuu ku celin doonaa madaxiisa, maxaa yeelay, wuxuu
dilay laba nin oo isaga ka xaq badan oo ka wanaagsan, seef buuna ku dilay, aabbahay
Daa'uudna taas waxba kama ogayn, oo kuwaasuna waxay ahaayeen Abneer ina Neer
oo sirkaal u ahaa ciidanka dalka Israa'iil, iyo Camaasaa ina Yeter oo sirkaal u ahaa
ciidanka dalka Yahuudah. 33 Saas aawadeed dhiiggoodii wuxuu ku noqon doonaa
madaxa Yoo'aab, iyo madaxa farcankiisa weligiis, laakiinse Daa'uud, iyo farcankiisa,
iyo reerkiisa, iyo carshigiisaba nabad baa xagga Rabbiga uga ahaan doonta weligeed.
34 Markaasaa Benaayaah ina Yehooyaadaac tegey, oo intuu ku kor dhacay ayuu dilay,
oo waxaa lagu aasay gurigiisii cidlada ku yiil. 35 Markaasaa boqorkii wuxuu meeshiisii
ku beddelay oo ciidankii madax uga dhigay Benaayaah ina Yehooyaadaac. Oo meeshii
Aabyaataarna wuxuu ku beddelay wadaadkii Saadooq ahaa. 36 Markaasaa boqorkii
u cid diray oo u yeedhay Shimcii, oo wuxuu ku yidhi, Yeruusaalem guri ka dhiso,
oo halkaas iska deg, oo mar dambe meella ha uga bixin. 37 Waayo, maalintii aad
baxdo oo aad durdurka Qidroon ka gudubto, bal ogow hubaal inaad dhimanayso;
dhiiggaaguna madaxaaguu ku oolli doonaa. 38 Markaasaa Shimcii boqorkii ku yidhi,
Hadalkaasu waa wanaagsan yahay, oo sidaad tidhi, boqorow, sayidkaygiiyow, waan
yeeli doonaa, anigoo addoonkaaga ah. Oo Shimciina wakhti dheer ayuu Yeruusaalem
degganaa. 39 Oo saddex sannadood dabadood, laba addoon oo Shimcii kuwiis ah ayaa u
cararay xagga Aakiish ina Macakaah oo ahaa boqorkii Gad. 40 Markaasaa Shimcii kacay,
oo dameerkiisii kooraystay, oo wuxuu u tegey Aakiish oo Gad jooga inuu addoom-
madiisii ka doonto; oo Shimcii wuu tegey oo addoommadiisii ka soo kaxaystay Gad.
41 Markaasaa Sulaymaan waxaa loo soo sheegay in Shimcii Yeruusaalem ka kacay, oo
uu Gad tegey, oo uu haddana soo noqday. 42 Markaasaa boqorkii u cid diray oo Shimcii
u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, War miyaanan Rabbiga kugu dhaarin, oo aanan hore
kuugu sii sheegin, oo aanan kugu odhan, Ogow oo hubso, inaad xaqiiqa dhimanaysid
maalintii aad baxdid oo aad meel kale u kacdid? Oo adna sow iguma aadan odhan,
Hadalkaan maqlay waa wanaagsan yahay? 43 Haddaba maxaad u dhawri weyday
dhaartii Rabbiga iyo amarkii aan kugu amray? 44 Weliba boqorkii wuxuu Shimcii
ku yidhi, Waad wada og tahay sharka qalbigaaga ku jira oo aad aabbahay Daa'uud
ku samaysay. Sidaas daraaddeed Rabbigu sharkaagii wuxuu ku soo celin doonaa
madaxaaga. 45 Laakiinse anoo Boqor Sulaymaan ahu waan barakaysnaan doonaa, oo
carshiga Daa'uudna weligiis wuu ku sii dhisnaan doonaa Rabbiga hortiisa. 46 Sidaas
daraaddeed ayaa boqorkii amray Benaayaah ina Yehooyaadaac; kolkaasuu isna tegey
oo dilay Shimcii, wuuna dhintay. Oo boqortooyadiina waxay ku sii dhisnaatay gacantii
Sulaymaan.

3

Sulaymaan Oo Weyddiistay Xigmad

1 Markaasaa Sulaymaan xidhiidh la yeeshay boqorkii Masar oo Fircoon ahaa, oo soo
kaxaystay Fircoon gabadhiisii, wuxuuna keenay magaaladii Daa'uud ilaa uu dham-
meeyey dhismihii gurigiisa, iyo gurigii Ilaah, iyo derbigii Yeruusaalem ku wareegsanaa.
2 Oo dadka ayaa ku allabaryi jiray meelaha sarsare oo keliya, maxaa yeelay, ilaa
wakhtigaas ma uu jirin guri magaca Ilaah loo dhisay. 3 Oo Sulaymaanna Rabbiga wuu
jeclaa, oo wuxuu ku socday qaynuunnadii aabbihiis Daa'uud; laakiin meelaha sarsare
ayuu ku allabaryi jiray, fooxna ku shidi jiray.

4 Markaasaa boqorkii Gibecoon tegey inuu ku soo allabaryo; waayo, halkaasaa ahayd
meesha sare ee weyn; oo meeshaas allabariga Sulaymaan wuxuu ku bixiyey kun
qurbaan oo la gubo. 5 Oo Gibecoon buu Rabbigu Sulaymaan habeennimo riyo ugu

muuqday, markaasaa Ilaah ku yidhi, I weyddiiso wax aan ku siiyo. 6 Markaasaa Sulay-
maan wuxuu yidhi, Addoonkaagii Daa'uud oo aabbahay ahaa aad baad ugu roonaatay,
sidii uu hortaada ugu socday daacadnimo iyo xaqnimo, iyo qalbi kula qumman; oo
roonaantan weyn ayaad u sii dhawrtay, waayo, waxaad isagii siisay wiil carshigiisii ku
fadhiista, sida ay maanta tahay. 7 Haddaba Rabbigayow, Ilaahow, anoo addoonkaaga
ah, boqor baad iiga dhigtay meeshii aabbahay Daa'uud; laakiinse waxaan ahay wiil yar,
oo garan maayo si loo baxo iyo si loo soo galo toona. 8 Oo anoo addoonkaaga ahuna
waxaan dhex joogaa dadkaagii aad dooratay, oo ah dad badan oo aan la tirin karin,
lana xisaabi karin faro badnaantooda. 9 Sidaas daraaddeed anoo addoonkaaga ah i sii
qalbi wax garanaya oo aan dadkaaga ku xukumo, si aan ku kala garto xumaanta iyo
samaanta, waayo, bal yaa kara inuu dadkaagan badan xukumo? 10 Oo hadalkaasuna
Sayidka wuu ka farxiyey markii Sulaymaan waxaas weyddiistay. 11 Markaasaa Ilaah
wuxuu ku yidhi, Weyddiisashada aad waxaas i weyddiisatay aawadeed, oo aadan cimri
dheer i weyddiisan, oo aadan maal i weyddiisan, ama xataa aadan i weyddiisan nolosha
cadaawayaashaada, laakiinse aad i weyddiisatay waxgarasho aad ku garatid xukunka,
12 ayaan kuugu yeelay wixii aad i weyddiisatay, oo bal eeg, waxaan ku siiyey qalbi caqli
iyo waxgarasho leh, sidaas daraaddeed mid kula mid ahu hortaa ma jirin, dabadaana
mid kula mid ahu ma jiri doono. 13 Oo weliba wixii aadan i weyddiisanna waan ku
siiyey oo ah maal iyo derejoba, sidaas daraaddeed boqor kula mid ahu ma jiri doono
cimrigaaga oo dhan. 14 Oo haddaad ku socoto jidadkayga sidii aabbahaa Daa'uud
ugu socday oo kale oo aad dhawrtid qaynuunnadayda iyo amarradayda markaas
cimrigaaga waan dheerayn doonaa. 15 Markaasaa Sulaymaan toosay, oo bal eeg waxay
ahayd riyo; oo intuu Yeruusaalem yimid ayuu hor istaagay sanduuqii axdiga Rabbiga,
oo wuxuu bixiyey qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiino, oo addoommadiisii
oo dhan ayuu diyaafad u sameeyey.

Xukunkii Xigmadda Ahaa

16 Markaasaa waxaa boqorkii u yimid oo is-hor taagay laba naagood oo dhillooyin
ah. 17 Oo naagihii middood baa waxay ku tidhi, Sayidow, aniga iyo naagtanu isku guri
baannu deggan nahay, oo anigu gurigaan ku umulay iyadoo joogta. 18 Oo maalintii aan
umulay tii ka saddex ahayd ayay naagtanuna umushay, waannuna wada joognay, oo
labadayada mooyaane cid qalaadi guriga nagulama jirin. 19 Oo naagtan ilmaheediina
habeenkii buu dhintay, maxaa yeelay, iyadaa ku dul seexatay. 20 Markaasay habeen-
badhkii kacday, intii anoo addoontaada ahu aan hurday, oo ilmahaygii dhinacayga ka
qaadatay, oo laabta gashatay, keedii dhintayna anigay laabta ii gelisay. 21 Oo markaan
subaxdii toosay oo aan damcay inaan ilmahayga nuujiyo ayaan arkay inuu dhintay,
laakiinse subaxdiiba markaan u fiirsaday ayaan ogaaday inuusan ahayn wiilkaygii
aan dhalay. 22 Oo naagtii kalena waxay tidhi, Saas ma aha, laakiinse kan noolu waa
wiilkaygii, kan dhintayna waa wiilkaagii. Iyaduna waxay tidhi, Maya ee kan dhintay
waa wiilkaagii, kan nooluna waa wiilkaygii. Oo sidaasay boqorka hortiisii ugu hadleen.
23 Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Midu waxay leedahay, Kan noolu waa wiilkaygii,
kan dhintayna waa wiilkaagii; tan kalena waxay leedahay, Maya, laakiinse wiilkaagii
waa kan dhintay, wiilkaygiise waa kan nool. 24 Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Bal
seef ii keena. Kolkaasay boqorkii seef u keeneen. 25 Oo haddana boqorkii wuxuu yidhi,
Ilmaha nool laba u kala qaybiya, oo middood badh siiya, badhka kalena tan kale siiya.
26 Markaasaa naagtii wiilka nool lahayd boqorkii la hadashay oo ku tidhi, Sayidow,
wiilka nool iyada sii, laakiinse sinaba ha u dilin, waayo, waxay u calool jilicsanaatay
wiilkeeda. Laakiinse tii kale waxay tidhi, Anigu yeelan maayo, adna yeelan maysid
ee qaybi. 27 Markaasaa boqorkii wuxuu ku jawaabay, Wiilka nool iyada siiya oo hana
dilina, maxaa yeelay, iyadu waa hooyadiis. 28 Oo dadkii dalka Israa'iil oo dhammuna

way wada maqleen xukunkii boqorku wax ku xukumay, wayna ka baqeen boqorkii;
maxaa yeelay, waxay arkeen in xigmaddii Ilaah ku jirto si uu wax u xukumo.

4

Amiirradii Iyo Barasaabyadii Sulaymaan

1 Oo Boqor Sulaymaanna boqor buu u ahaa dadkii Israa'iil oo dhan. 2 Oo
kuwanuna amiirradiisii bay ahaayeen, Casaryaah oo uu dhalay wadaadkii Saadooq
ahaa, 3 Eliixoref iyo Axiiyaah oo ahaa ilma Shiisha waxay ahaayeen karraaniyo,
Yehooshaafaad ina Axiiluudna wuxuu ahaa taariikhdhige; 4 Benaayaah ina Yehooy-
aadaacna wuxuu u sarreeyey ciidanka; oo Saadooq iyo Aabyaataarna waxay ahaayeen
wadaaddo; 5 oo Casaryaah ina Naataanna wuxuu u sarreeyey saraakiisha; oo Saabuud
ina Naataanna wuxuu ahaa wadaad, boqorkana saaxiib buu la ahaa; 6 oo Axiishaarna
wuxuu u sarreeyey shuqulka guriga; oo Adoniiraam ina Cabdaana wuxuu ahaa gab-
baroqaade. 7 Oo Sulaymaan wuxuu lahaa laba iyo toban wakiil oo dalka Israa'iil oo
dhan u sarreeya, oo cunto u keena boqorka iyo reerkiisaba; oo nin kasta sannaddiiba
bil buu masruufi jiray reer boqor. 8 Haddaba waa kuwan magacyadoodii: Benxuur oo
wakiil ka ahaa dalka buuraha leh oo Efrayim; 9 Bendeqer oo wakiil ka ahaa Maqas, iyo
Shacalbiim, iyo Beytshemesh iyo Eeloon Beytxaanaan; 10 Benxesed oo wakiil ka ahaa
Arubood oo lahaa Sokoh iyo dalka Heefer oo dhan; 11 Benabiinaadaab oo wakiil ka ahaa
meelaha dhaadheer ee Door oo dhan, oo wuxuu qabay Taafad oo ahayd ina Sulaymaan,
12 iyo Bacanaa ina Axiiluud oo wakiil ka ahaa Tacanaag iyo Megiddoo, iyo Beytshe'aan
oo dhan oo ku ag taal Saaretaan, Yesreceel hoosteeda, laga soo bilaabo Beytshe'aan ilaa
Aabeel Mehoolaah, iyo tan iyo Yoqmecaam shishadeeda; 13 Bengeber oo wakiil ka ahaa
Raamod Gilecaad, oo lahaa magaalooyinka Yaa'iir ina Manaseh oo Gilecaad ku yaal oo
dhan; oo isagu xataa wuxuu wakiil ka ahaa gobolka Argob oo ku yaal Baashaan, oo
lahaa lixdan magaalo oo waaweyn oo derbi ku wareegsan yahay iyo biro naxaas ah.
14 Axiinaadaab ina Iddo oo Maxanayim wakiil ka ahaa; 15 iyo Axiimacas oo wakiil ka
ahaa Naftaali oo isna qabay Sulaymaan gabadhiisii Basemad ahayd; 16 iyo Bacanaa ina
Xuushay oo wakiil ka ahaa Aasheer iyo Becaalood; 17 iyo Yehooshaafaad ina Faaruu'ax
oo Isaakaar wakiil ka ahaa; 18 iyo Shimcii ina Eelaa, oo reer Benyaamiin wakiil ka ahaa:
19 iyo Geber ina Uurii oo wakiil ka ahaa dalka Gilecaad oo ah waddankii Siixon oo ahaa
boqorkii reer Amor, iyo waddankii Coog boqorkii Baashaan. Oo dalkaas oo dhan keligii
baa wakiil ka ahaa.

Quudmaalmeedkii Sulaymaan

20 Oo dadkii Yahuudah iyo dadkii Israa'iilna waxay u faro badnaayeen sida cam-
muudda badda xeebteeda taal, oo wax bay cunayeen, wax bayna cabbayeen, wayna
farxayeen. 21 Oo Sulaymaanna wuxuu xukumi jiray boqortooyooyinkii oo dhan tan iyo
Webiga iyo ilaa dalka reer Falastiin, iyo tan iyo soohdinta Masar, oo waxay Sulaymaan
u keeni jireen hadiyado, wayna u adeegi jireen intuu noolaa oo dhan. 22 Oo Sulaymaan
maalintiiba wuxuu masruufan jiray soddon kor oo bur ah, iyo lixdan kor oo jidhiidh ah,
23 iyo toban dibi oo buurbuuran, iyo labaatan dibi oo daaqa laga soo bixiyey, iyo boqol
neef oo ido ah, oo ayan ku jirin deerooyin, cawl, iyo dibtaago, iyo digaag la cayiliyey.
24 Waayo, isagaa xukumay Webiga dhankiisan oo dhan, marka laga bilaabo Tifsax iyo
ilaa Gaasa, iyo kulli boqorradii webiga dhankiisan joogay oo dhan; oo hareerihiisa oo
dhanna nabad buu la ahaa. 25 Oo wakhtigii Sulaymaan oo dhan dadkii Yahuudah iyo
dadkii Israa'iilna ammaan bay ku degganaayeen, oo nin waluba wuxuu hoos fadhiyey
geedkiisii canabka ahaa iyo geedkiisii berdaha ahaa marka laga bilaabo Daan iyo xataa
ilaa Bi'ir Shebac. 26 Oo Sulaymaanna wuxuu gaadhifardoodkiisii u haystay afartan kun
oo xero oo fardo ah iyo laba iyo toban kun oo fardooley ah. 27 Oo wakiilladaasuna waxay

masruuf u keeni jireen Boqor Sulaymaan, iyo intii Boqor Sulaymaan miiskiisii timid oo
dhan, wakiil waluba bishiisii, oo ma ay oggolaanin in wax ka dhinmo. 28 Oo meesha
wakiilladu joogaan ayay fardaha iyo rakuubbada ugu keeni jireen shaciir iyo caws, nin
waluba intii lagu amray.

Xigmaddii Sulaymaan

29 Oo Ilaahna wuxuu Sulaymaan siiyey xigmad iyo waxgarasho aad iyo aad u badan,
iyo qalbi ballaadhan, kuwaasoo badan sida cammuudda badda xeebteeda taal. 30 Oo
Sulaymaan xigmaddiisiina waxay ka fiicnaatay xigmaddii dadka bari oo dhan, iyo
xigmaddii Masar oo dhan, 31 maxaa yeelay, isagu wuu ka xigmad badnaa dadka
oo dhan, oo xataa wuu ka xigmad badnaa Eetaankii reer Esraax, iyo Heemaan, iyo
Kalkol, iyo Dardaac, kuwaasoo ahaa ilma Maaxool; oo warkiisiina wuxuu gaadhay
quruumihii hareerihiisa ku wareegsanaa oo dhan. 32 Oo wuxuu ku hadlay saddex kun
oo maahmaahood; oo gabayadiisuna waxay ahaayeen kun iyo shan. 33 Oo wuxuu ka
hadlay geedaha, intuu ka bilaabay Kedarka Lubnaan ku yaal, ilaa uu gaadhay husobka
derbiga ka soo baxa; oo dugaaggana wuu ka hadlay, iyo haadka, iyo waxyaalaha
gurguurta, iyo kalluunka. 34 Oo qaar baa ka yimid dadyowga oo dhan, inay maqlaan
xigmadda Sulaymaan kuwaasoo ka yimid boqorradii dunida oo dhan ee xigmaddiisa
maqlay.

5

Diyaarintii Dhisidda Macbudka

1 Oo Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos wuxuu Sulaymaan u soo diray addoommadi-
isii, waayo, wuxuu maqlay inay meeshii aabbihiis isaga boqradeen; waayo, Xiiraam
weligiisba wuxuu jeclaa Daa'uud. 2 Oo Sulaymaanna Xiiraam buu u cid diray oo ku
yidhi, 3 Waad og tahay in aabbahay Daa'uud guri u dhisi kari waayay magaca Rabbiga
Ilaahiisa ah, dagaalladii dhinac kasta kaga wareegsanaa aawadood, ilaa Rabbigu u
wada geliyey cagihiisa hoostooda. 4 Laakiinse haatan Rabbigu waa iga nasiyey dhinac
kastaba, oo lama arko cadow iyo wax xun toona. 5 Oo waxaan damacsanahay inaan
guri u dhiso magaca Rabbiga Ilaahayga ah, sidii Rabbigu u sheegay aabbahay Daa'uud,
isagoo leh, Wiilkaaga oo aan dabadaa carshigaaga ku fadhiisin doono ayaa magacayga
guri u dhisi doona. 6 Haddaba sidaas daraaddeed amar in Lubnaan layga soo jaro
geedo kedar ah, oo addoommadayduna waxay la jiri doonaan addoommadaada, oo
addoommadaadana in alla intii aad tidhaahdid ayaan kaaga kiraysan; waayo, waad
garanaysaa inaan dhexdayada lagu arag wax dhirta u jari kara sida reer Siidoon.
7 Oo markii Xiiraam maqlay hadalkii Sulaymaan ayuu aad u farxay oo yidhi, Maanta
waxaa mahad leh Rabbiga Daa'uud siiyey wiil xigmad leh oo u taliya dadkan badan.
8 Markaasaa Xiiraam Sulaymaan u cid diray oo wuxuu ku yidhi, Waan maqlay farriintii
aad ii soo dirtay; oo waan yeelayaa waxaad doonayso oo ku saabsan qoryaha kedarka
ah iyo qoryaha berooshka la yidhaahdo. 9 Oo addoommadayda ayaa Lubnaan ka soo
qaadi doona, oo keeni doona ilaa badda; oo xidhmooyin baan ka dhigayaa si ay badda
u raacaan ilaa meeshii aad igula ballantay, oo waxaan ka dhigi doonaa in halkaas lagu
kala furfuro, oo waad qaadan doontaa; oo adna waxaan doonayo ayaad ii dhammayn
doontaa, adoo reerkayga cunto ii siinaya. 10 Sidaasuu Xiiraam u siiyey Sulaymaan
qoryo kedar ah iyo qoryo beroosh ah, intuu doonayay oo dhan. 11 Sulaymaanna wuxuu
Xiiraam siiyey labaatan kun oo kor oo sarreen ah oo reerkiisu quuto, iyo labaatan kor
oo saliid saafiya ah; oo Sulaymaan intaasuu sannad kasta siin jiray Xiiraam. 12 Oo
Rabbiguna wuxuu Sulaymaan siiyey xigmad siduu ugu ballanqaaday; oo Xiiraam iyo
Sulaymaanna nabad baa u dhexaysay, oo labadoodu axdi bay dhigteen.

13 Oo Boqor Sulaymaanna wuxuu dadkii Israa'iil oo dhan ka dhex doortay niman
shaqaalayaal ah, oo shaqaalayaashuna waxay ahaayeen soddon kun oo nin. 14 Oo
bishiiba toban kun ayuu Lubnaan u diri jiray; markaasay intii bil ah Lubnaan joogi
jireen, laba biloodna reerahooday joogi jireen; oo shaqaalayaasha waxaa u sarreeyey
Adoniiraam. 15 Oo Sulaymaanna wuxuu lahaa toddobaatan kun oo xammaal iyo
siddeetan kun oo nin oo buuraha geedo ka jari jiray. 16 Oo laguma tirin Sulaymaan
saraakiishiisii sarsare oo hawsha u taliyey, kuwaasoo ahaa saddex kun iyo saddex bo-
qol oo u talin jiray dadkii shuqulka qaban jiray. 17 Markaasaa boqorkii amray, oo iyana
waxay soo jareen dhagxan waaweyn oo qaali ah, inay dhagxan la qoray ka dhigaan
aasaaskii guriga. 18 Oo Sulaymaan waxdhisayaashiisii iyo Xiiraam waxdhisayaashiisii
iyo reer Gebal ayaa qoray, oo waxay hagaajiyeen alwaaxdii iyo dhagxantii guriga lagu
dhisi lahaa.

6

Sulaymaan Oo Macbudkii Dhisay

1 Oo Sulaymaan wuxuu bilaabay inuu gurigii Rabbiga dhiso markay ahayd afar
boqol iyo siddeetan sannadood, kolkii reer binu Israa'iil dalka Masar ka soo baxeen
dabadeed, taasoo ahayd sannaddii afraad oo Sulaymaan boqorka u noqday dadkii
Israa'iil, bisheedii labaad taasoo ah bisha Sif. 2 Oo gurigii Sulaymaan Rabbiga u dhisay
dhererkiisu wuxuu ahaa lixdan dhudhun, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhud-
hun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa soddon dhudhun. 3 Oo guriga meeshiisa quduuska
ah horteedana waxaa ku tiil balbalo, oo dhererkeedu wuxuu ahaa labaatan dhudhun
sida guriga ballaadhkiisa; oo xagga guriga hortiisana ballaadhkeedu wuxuu ahaa toban
dhudhun. 4 Oo gurigana wuxuu u yeelay daaqado shabag leh. 5 Oo guriga derbigiisa
wuxuu ku xijisiiyey dabaqado ku wareegsan derbiyada guriga kaasoo ah macbudka
iyo meesha ugu quduusanba; oo dhinacyadana wuxuu u yeelay qolal ku wareegsan.
6 Oo dabaqadda ugu hoosaysa ballaadhkeedu wuxuu ahaa shan dhudhun, tan dhexena
ballaadhkeedu wuxuu ahaa lix dhudhun, tan saddexaadna ballaadhkeedu wuxuu
ahaa toddoba dhudhun; oo inaan dogobbada sarsare ee guriga haya guriga gudihiisa
soo gelin aawadeed ayuu guriga dibaddiisa ugu yeelay meelo la saaro. 7 Oo markii
guriga la dhisayay waxaa lagu dhisay dhagxan lagu soo diyaariyey meeshii laga soo
qoday; oo intii guriga la dhisayay guriga dhexdiisa laguma maqlin dubbe ama faas
ama alaab kale oo bir ah. 8 Oo qolalka dabaqadda hoose albaabkoodu wuxuu ku yiil
guriga dhankiisa midigta ah; dabaqadda dhexena waxaa kor loogu fuuli jiray jaranjaro
warwareegta iyo weliba marka laga baxo tan dhexe ilaa laga galo tan saddexaad.
9 Sidaasuu gurigii u dhisay oo u dhammeeyey, oo wuxuu ku deday dogobbo iyo safaf
alwaax kedar ah. 10 Oo dabaqadihii wuxuu ka wada dhisay guriga wareeggiisa oo dhan,
oo mid kastaba sarajooggiisu wuxuu ahaa shan dhudhun; oo waxay kor saarnaayeen
alwaax kedar ah. 11 Oo Sulaymaanna waxaa u yimid Eraygii Rabbiga, oo wuxuu
ku yidhi, 12 Gurigan aad dhisayso waxaan kaa leeyahay, Haddaad qaynuunnadayda
ku socotid, oo aad xukummadayda yeeshid, oo aad amarradayda oo dhan dhawrtid
inaad ku socotid aawadeed, markaasaan kugu xoojin doonaa eraygaygii aan aabbahaa
Daa'uud kula hadlay. 13 Oo waxaan dhex joogi doonaa reer binu Israa'iil, oo kama
tegi doono dadkayga reer binu Israa'iil. 14 Sidaasaa Sulaymaan gurigii u dhisay oo u
dhammeeyey. 15 Oo guriga derbiyadiisii gudaha ahaa wuxuu ka dhisay looxyo kedar
ah; oo xagga gudaha salka iyo baarka inta ka dhex leh alwaax buu ku deday; oo
dhulkii guriga dhexdiisa ahaana wuxuu ku deday looxyo beroosh ah. 16 Oo guriga
xaggiisa dambe, salka iyo ilaa derbiyada labaatan dhudhun buu ku dhisay looxyo
kedar ah, oo weliba wuxuu gudaha ka dhisay meel quduus ah, taasoo ah meesha
ugu wada quduusan. 17 Oo guriga macbudka ah ee ka horreeyey dhererkiisu wuxuu

ahaa afartan dhudhun. [18] Oo guriga gudihiisa waxaa ku jiray qori kedar ah oo la
xardhay oo ubbooyin iyo ubax furan loo yeelay; oo kulli wuxuu ahaa qori kedar ah,
oo dhagax laguma arag. [19] Oo gurigii dhexe badhtankiisa wuxuu ka diyaariyey meel
quduus ah inuu dhigo sanduuqii axdiga Rabbiga. [20] Oo meesha ugu quduusan waxay
lahayd meel dhererkeedu ahaa labaatan dhudhun, ballaadhkeeduna ahaa labaatan
dhudhun, sarejooggeeduna ahaa labaatan dhudhun; oo wuxuu ku wada dahaadhay
dahab saafi ah; oo meeshii allabarigana wuxuu ku deday qori kedar ah. [21] Sidaasuu
Sulaymaan gurigii gudaha ku yiil ugu dahaadhay dahab saafi ah; oo silsilado dahab
ah ayuu ku xidhay meeshii quduuska ahayd horteeda, wuxuuna ku wada dahaadhay
dahab. [22] Oo guriga oo dhanna wuxuu ku dahaadhay dahab jeer uu gurigii oo dhammu
dhammaaday. Oo meesha ugu quduusan meesheedii allabarigana wuu ku dahaadhay
dahab. [23] Oo meeshii ugu quduusnaydna wuxuu u yeelay laba keruub oo qoryo saytuun
ah, oo mid walbana dhererkiisu wuxuu ahaa toban dhudhun. [24] Oo keruubka baalkiisu
wuxuu ahaa shan dhudhun, baalkiisa kalena shan dhudhun; oo baal caaraddiis iyo
kan kale caaraddiisu waxay isu jireen toban dhudhun. [25] Oo keruubka kalena wuxuu
ahaa toban dhudhun, oo labada keruubna waxay ahaayeen isku qiyaas iyo isku qaab.
[26] Oo keruubiimta midkood sarajooggiisu wuxuu ahaa toban dhudhun, oo kan kalena
saasoo kaluu ahaa. [27] Oo keruubiimtiina wuxuu dhigay gurigii dhexe gudihiisa, oo
keruubiimta baalashooduna way kala baxsanaayeen oo mid baalkiisu wuxuu taabtay
derbiga, oo keruubka kale baalkiisuna wuxuu taabtay derbiga kale; oo baalashooduna
waxay isku taabteen guriga dhexbadhtankiisa. [28] Oo keruubiimtana wuxuu ku da-
haadhay dahab. [29] Oo gurigii derbiyadiisii oo dhan, gudaha iyo dibaddaba wuxuu
ku xardhay sawirro keruubiim, iyo geedo timireed, iyo ubaxyo wada furan. [30] Oo
guriga dhulkiisana ayuu dahab ku dahaadhay gudaha iyo dibaddaba. [31] Oo meesha
ugu quduusan iriddeedana wuxuu u yeelay albaabbo ah qoryo saytuun; fayaaraddu
labadeeda dhinac iyo meesheeda sare waxay ahaayeen derbiga meeshiisii shanaad.
[32] Sidaasuu u sameeyey laba albaab oo qoryo saytuun ah, oo wuxuu ku xardhay sawirro
keruubiim, iyo geedo timireed, iyo ubaxyo furan, oo wuxuu ku dahaadhay dahab,
oo dahabkiina wuxuu mariyey keruubiimtii iyo geedihii timirta ahaa. [33] Oo sidaas
oo kaluu albaabkii macbudkana ugu yeelay fayaarad qoryo saytuun ah, kaasoo ku
yiil derbiga meeshiisa afraad; [34] iyo laba albaab oo qoryo beroosh ah; oo albaabbada
midkood wuxuu lahaa laba qaybood oo laabma, kan kalena wuxuu lahaa laba qaybood
oo laabma. [35] Oo wuxuu ku xardhay keruubiim iyo geedo timireed, iyo ubaxyo furan;
oo wuxuu ku dahaadhay dahab la mariyey xaradhkii. [36] Oo barxaddii dhexena wuxuu
u yeelay saddex saf oo dhagax la qoray ah iyo saf alwaax kedar ah. [37] Oo gurigii
Rabbiga aasaaskiisii waxaa la dhigay bishii Sif oo sannaddii afraad. [38] Oo gurigii
waxaa dhammaantiis la dhammeeyey isagoo wax waluba u dhan yahay sannaddii kow
iyo tobnaad, bisheedii siddeedaad, taasoo ah bisha Bul, oo wuxuu dhisayay toddoba
sannadood.

7

Sulaymaan Oo Qasrigiisii Dhisay

[1] Oo Sulaymaan gurigiisana wuxuu dhisayay saddex iyo toban sannadood, oo gu-
rigiisii oo dhanna wuu dhammeeyey. [2] Waayo, guriga wuxuu ka dhisay geedihii
Lubnaan, oo dhererkiisu wuxuu ahaa boqol dhudhun, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa
konton dhudhun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa soddon dhudhun, oo wuxuu ku dul
taagnaa afar saf oo tiirar kedar ah, oo tiirarkana waxaa dul saarnaa alwaax waaweyn
oo kedar ah. [3] Oo waxaa ku dednaa qoryo kedar ah oo ka sarreeya shan iyo afartanka
loox oo tiirarka dul saarnaa, ee shan iyo tobanba saf ahaayeen. [4] Oo wuxuu lahaa
saddex saf oo dariishado ah, oo saddexda saf iftiinkooduna midba mid buu ka soo

hor jeeday.
5 Oo albaabbada oo dhan iyo dariishadaha oo dhammu waxay wada ahaayeen afargees, oo saddexda saf iftiinkooduna midba mid buu ka soo hor jeeday.
6 Oo wuxuu sameeyey balbalo tiirar ah; oo dhererkeedu wuxuu ahaa konton dhudhun, ballaadhkeeduna wuxuu ahaa soddon dhudhun, oo balbalona waa ka horraysay, iyadoo leh tiirar iyo looxyo balballaadhan.
7 Oo wuxuu kaloo sameeyey balbaladii carshiga oo ahayd meeshii uu wax ku xukumi lahaa, oo taasu waxay ahayd balbaladii xukunka; oo dhulkeedana waxaa ku dednaa alwaax kedar ah.
8 Oo gurigiisii uu degi lahaana wuxuu ku yiil balbalada barxaddeeda kale, oo isku si baana loo dhisay. Oo guri balbaladan u eg ayuu u dhisay gabadhii Fircoon (oo Sulaymaan guursaday).
9 Oo kuwanu dhammaantood waxay ahaayeen dhagxan qaali ah oo qiyaas loo qoray, oo kor iyo hoosba miinshaaro lagu gooyay tan iyo salka iyo baarka, oo dibadduna saasay ahayd tan iyo barxadda weyn.
10 Oo aasaaskuna wuxuu ahaa dhagxan qaali ah oo waaweyn, oo qaarna waxay ahaayeen toban dhudhun, qaarna waxay ahaayeen siddeed dhudhun.
11 Oo korkana waxaa jiray dhagxan qaali ah oo qiyaas loo qoray, iyo alwaax kedar ah.
12 Oo barxadda weyn ee ku wareegsanna waxay lahayd saddex saf oo dhagxan qoran ah, iyo saf ah looxyo waaweyn oo kedar ah, oo waxay la mid ahayd guriga Rabbiga barxaddiisa hoose iyo sida balbalada guriga.

Alaabtii Macbudka

13 Oo Boqor Sulaymaanna Xiiraam cid buu u diray oo Turos ka soo kexeeyey.
14 Oo Xiiraam waxaa dhashay naag carmal ah oo qabiilkeedu yahay reer Naftaali, aabbihiisna wuxuu ahaa nin reer Turos ah, oo naxaasta ka shaqayn jiray, Xiiraamna waxaa ka buuxay xigmad, iyo waxgarasho, iyo sanco uu ku sameeyo shuqul kasta oo naxaas laga qabto. Oo Boqor Sulaymaan buu u yimid oo shuqulkiisii oo dhan u sameeyey.
15 Wuxuu sameeyey labada tiir oo naxaasta ah, oo midkiiba sarajooggiisu yahay siddeed iyo toban dhudhun; meeriskiisuna yahay laba iyo toban dhudhun markii xadhig lagu qiyaaso.
16 Wuxuuna sameeyey laba taaj oo naxaas la shubay ah in la saaro tiirarkii dhaladooda. Oo taaj sarajooggiisu wuxuu ahaa shan dhudhun, oo taajka kale sarajooggiisuna wuxuu ahaa shan dhudhun.
17 Oo taajajka tiirarka dhaladooda saarnaa waxay lahaayeen shabagyo isa sudhsudhan, iyo silsilado tidcan, oo taaj wuxuu lahaa toddoba, taajka kalena wuxuu lahaa toddoba.
18 Oo saasuu u sameeyey tiirarkii; oo shabaggiiba waxaa kor saarnaa laba saf oo ku wareegsan inay dedaan taajajka tiirarka kor saaran; oo taajkii kalena saasoo kaluu u galay.
19 Oo balbalada tiirarkeedii taajajkoodii saarnaa waxay u ekaayeen ubax, afar dhudhun bayna ahaayeen.
20 Oo taajajkii labadii tiir saarnaa dushooda oo shabagga u dhowaana waxay lahaayeen rummaanno. Oo rummaannadu waxay ahaayeen laba boqol oo taajkiiba safaf ugu wareegsan.
21 Oo tiirarkiina wuxuu qotomiyey balbaladii macbudka; oo tiirkii midigta ahaa intuu qotomiyey ayuu magiciisii u bixiyey Yaakiin, tiirkii bidixda ahaana intuu qotomiyey ayuu u bixiyey Bocas.
22 Oo tiirarka korkoodana waxaa saarnaa wax ubax u eg, oo tiirarka hawshoodiina saasay ku dhammaatay.
23 Oo wuxuu sameeyey berkedda naxaasta ah, oo labadeeda qar isu jiraan toban dhudhun, oo ku wada wareegsan, oo sarajooggeeduna wuxuu ahaa shan dhudhun, oo meeriskeeduna wuxuu ahaa soddon dhudhun.
24 Oo berkedda qarkeedii wareegsanaa waxaa ku hoos yiil ubbooyin ku wareegsan berkedda, dhudhunba toban; oo ubbooyinku waxay ahaayeen laba saf, oo markii berkeddii la shubay ayaa iyana la shubay.
25 Oo berkeddu waxay dul saarnayd laba iyo toban dibi, oo saddex waxay u jeedday xagga woqooyi, saddexna waxay u jeedday xagga galbeed, saddexna waxay u jeedday xagga koonfureed, saddexna waxay u jeedday xagga bari; berkeddiina way dul saarnayd, oo dibidii kulligoodna qarkooda dambe wuxuu ku jiray gudaha.
26 Oo berkeddii dhumucdeedu waxay ahayd taako; qarkeedana waxaa loo sameeyey sidii koob qarkiis oo kale oo ubax u ekaa; oo waxay qaadday laba kun oo qiyaasood oo bad la yidhaahdo.
27 Oo wuxuu

sameeyey toban saldhig oo naxaas ah, oo saldhig kasta dhererkiisu wuxuu ahaa afar
dhudhun, ballaadhkiisuna wuxuu ahaa afar dhudhun, sarajooggiisuna wuxuu ahaa
saddex dhudhun. 28 Oo saldhigyadana sidan baa loo sameeyey; darfaha dhexdooda
waxay ku lahaayeen meelo dhexe. 29 Oo darfaha meelaha u dhexeeyeyna waxaa ku
yiil libaaxyo, iyo dibiyo, iyo keruubiim, oo darfaha korkoodana waxaa ku yiil meel la
saaro; oo libaaxyada iyo dibiyada hoostoodana waxaa ku yiil ubaxyo ka soo laalaada.
30 Oo saldhig kastaaba wuxuu lahaa afar giraangirood oo naxaas ah, iyo ulo naxaas
ah oo giraangiraha wareejiya; oo afarta rukunna waxay ku lahaayeen meelo haya;
oo berkeddii hoosteeda ayaa meelihii hayay oo shubanu ku yiilleen iyagoo dhinac
kasta ku leh ubaxyo ka laalaada. 31 Oo afkeeda oo qarka ku dhex jira wuxuu ahaa
dhudhun; oo afkeeduna wuu wareegsanaa, oo wuxuu u ekaa sida meesha haysa,
wuxuuna ahaa dhudhun iyo badh; oo weliba afkeedu waa xardhanaa oo darfahooduna
afargees bay ahaayeen oo ma wareegsanayn. 32 Oo afarta giraangiroodna waxay ku
yiilleen darfaha hoostooda, oo ulaha giraangiraha wareejiyaana waxay ku yiilleen
salka hoose; oo giraangir kastana sarajooggeedu wuxuu ahaa dhudhun iyo badh.
33 Oo giraangiruhuna waxay u ekaayeen sidii gaadhifaras giraangirihiis; oo ulahooda
wareejiya, iyo qorarkooda, iyo birahooda gudban, iyo dhexbadhtanadoodaba kulligood
shub bay ahaayeen. 34 Oo afarta geesna waxay ku lahaayeen afar meelood oo haya,
oo afarta meelood oo hayaana waxay ka mid ahaayeen saldhigga qudhiisii. 35 Oo
saldhigga dushiisana waxaa tiil meel wareegsan oo sarajooggeedu yahay dhudhun
badhkiis; oo saldhigga korkiisa siddooyinkiisa iyo darfihiisuba isagay ku yiilleen. 36 Oo
siddooyinkiisa iyo darfihiisa dushooda wuxuu ku xardhay keruubiim, iyo libaaxyo,
iyo geedo timireed sidii mid kasta meeshiisii bannaanayd ahayd, iyagoo mid kasta
ubaxyo laalaada ku wareegsan yihiin. 37 Oo tobankii saldhigna saasuu u sameeyey; oo
kulligoodna isku si baa loo shubay, oo isku qiyaas bay ahaayeen iyo isku qaab. 38 Oo
wuxuu sameeyey toban berkedood oo naxaas ah; oo berkedba waxay qaadday afartan
bad; oo berked kastaaba waxay ahayd afar dhudhun; oo tobankii saldhigna mid kasta
berked baa saarnayd. 39 Oo saldhigyadii shanna wuxuu dhigay guriga dhankiisa midig,
shantii kalena wuxuu dhigay guriga dhankiisa bidix; oo berkeddii weynaydna wuxuu
dhigay guriga dhankiisa midig ee xagga bari ee dhinaca koonfureed. 40 Oo Xiiraam
wuxuu wada sameeyey berkedihii, iyo majarafadihii, iyo maddiibadihii. Oo sidaasuu
Xiiraam u dhammeeyey shuqulkii uu Boqor Sulaymaan ugu sameeyey guriga Rabbiga,
41 kaasoo ahaa labadii tiir, iyo labadii fijaan oo taajajkii tiirarka kor saarnaa, iyo labadii
shabag oo ku dednaa labada fijaan oo taajajkii tiirarka kor saarnaa, 42 iyo afartii boqol
oo rummaan ee labadii shabag lahaayeen, oo shabag kastaa wuxuu lahaa laba saf
oo rummaan ah si ay u dedaan labadii fijaan ee taajajkii tiirarka kor saarnaa; 43 iyo
tobankii saldhig, iyo tobankii berkedood ee saldhigyada dul saarnaa, 44 iyo berkeddii
weynayd, iyo laba iyo tobankii dibi ee berkedda weyn ka hooseeyey, 45 iyo dheryihii,
iyo majarafadihii, iyo maddiibadihii; oo dhammaan weelashan gurigii Rabbiga yiil ee
uu Xiiraam Boqor Sulaymaan u sameeyey waxay ahaayeen naxaas dhalaasha. 46 Oo
boqorku wuxuu alaabtaas ku shubay Bannaankii Webi Urdun oo dhoobada lahaa
ee u dhexeeyey Sukod iyo Saaretaan. 47 Oo Sulaymaanna weelashii oo dhan ma uu
miisaamin, maxaa yeelay, aad iyo aad bay u badnaayeen; oo naxaasta miisaankeeda
lama hubin. 48 Oo Sulaymaan baa sameeyey alaabtii guriga Rabbiga tiil oo dhan,
kuwaasoo ahaa girgirihii dahabka ahaa, iyo miiskii ay kibistii tusniinta saarnayd oo
dahabka ahaa; 49 iyo laambadihii ahaa dahabka saafiga ah oo meesha ugu quduusan
horteeda yiil, ee shanu midigta ka tiil, shanuna bidixda, iyo ubaxyadii iyo laambadihii,
iyo birqaabyadii ee dahabka wada ahaa; 50 iyo koobabkii, iyo alaabta laambadihii lagu
safeeya, iyo maddiibadihii, iyo malgacadihii, iyo idammadii ee dahabka saafiga ah
wada ahaa, iyo birihii albaabbada guriga hoose ee ah meesha ugu wada quduusan

iyo guriga macbudka ah albaabbadiisa oo dhan ee dahabka wada ah. [51] Oo saasuu
ku wada dhammaaday shuqulkii uu Boqor Sulaymaan ku sameeyey guriga Rabbiga.
Oo Sulaymaanna wuxuu soo geliyey alaabtii aabbihiis Daa'uud quduuska ka dhigay
ee ahayd lacagtii, iyo dahabkii, iyo weelashii, oo wuxuu ku riday khasnadihii guriga
Rabbiga.

8

Sanduuqii Axdiga Oo Macbudka La Keenay

[1] Markaasaa Boqor Sulaymaan wuxuu Yeruusaalem isugu soo shiriyey odayaashii
reer binu Israa'iil, iyo qabiilooyinka madaxdoodii oo dhan, oo ahaa amiirradii jilibyadii
reer binu Israa'iil inay sanduuqii axdiga Rabbiga ka soo qaadaan magaaladii Daa'uud
oo Siyoon ahayd. [2] Oo raggii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay u soo shireen
Boqor Sulaymaan wakhtigii iidda ah bisha toddobaad ee Eetaaniim la yidhaahdo. [3] Oo
odayaashii reer binu Israa'iil oo dhammu way yimaadeen, markaasay wadaaddadii
sanduuqii soo qaadeen. [4] Oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi waxay soo qaadeen
sanduuqii Rabbiga, iyo teendhadii shirka, iyo kulli weelashii quduuska ahaa oo teend-
hada ku jiray oo dhan. [5] Oo Boqor Sulaymaan iyo shirkii reer binu Israa'iil oo isaga u
soo ururay oo dhammu waxay wada joogeen sanduuqii hortiisa, iyagoo ku allabaryaya
ido iyo dibi aan la sheegi karin ama aan farahooda la tirin karin. [6] Oo wadaaddadiina
sanduuqii axdiga Rabbiga ayay meeshiisii keeneen, oo waxay soo geliyeen guriga
qolkiisii quduuska ahaa oo ahaa meeshii ugu wada quduusnayd, taasoo ah keruubiimta
baalashooda hoostooda. [7] Waayo, keruubiimtu baalashoodii way ku kor fidiyeen
meeshii sanduuqa, oo ku qariyeen sanduuqii iyo ulihiisiiba. [8] Oo uluhuna aad bay u
dhaadheeraayeen, sidaas daraaddeed dabadooda waxaa laga arkay meesha quduuska
ah oo ka horraysa meesha ugu wada quduusan, laakiinse dibadda kama ay muuqan; oo
halkaasay yaallaan ilaa maantadan. [9] Oo sanduuqiina waxba kuma jirin labadii loox
ee dhagaxa ahayd oo Muuse isagoo Xoreeb jooga ku riday, markii Rabbigu axdiga la
dhigtay reer binu Israa'iil ee ay dalkii Masar ka soo baxeen mooyaane. [10] Oo kolkii
wadaaddadii ka soo baxeen meeshii quduuska ahayd ayaa daruurtii ka buuxsantay
gurigii Rabbiga, [11] oo sidaas daraaddeed wadaaddadii way taagnaan kari waayeen
inay adeegaan daruurtii aawadeed; waayo, Rabbiga ammaantiisii ayaa ka buuxsantay
gurigii Rabbiga.

[12] Markaasaa Sulaymaan hadlay oo yidhi, Rabbiyow, waxaad sheegtay inaad gud-
curka qarada weyn dhex degganaanayso. [13] Hubaal waxaan kuu dhisay guri rug kuu ah,
oo ah meel aad weligaa degganaanayso. [14] Markaasaa boqorkii soo jeestay, oo shirkii
reer binu Israa'iil oo dhan u duceeyey, shirkii reer binu Israa'iilna way wada istaageen.
[15] Markaasuu yidhi, Mahad waxaa leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, oo afkiisa
kula hadlay aabbahay Daa'uud, oo gacantiisa ku oofiyey isagoo leh, [16] Tan iyo maalintii
aan dadkayga reer binu Israa'iil ka soo bixiyey dalkii Masar, qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo dhan kama aan dooran magaalo guri la iiga dhiso si magacaygu halkaas
ugu jiro, laakiinse Daa'uud baan u doortay inuu dadkayga reer binu Israa'iil u taliyo.
[17] Haddaba aabbahay waxaa qalbigiisa ku jiray inuu guri u dhiso magaca Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil. [18] Laakiinse Rabbigu wuxuu aabbahay Daa'uud ku yidhi,
Qalbigaaga waxaa ku jiray inaad guri u dhisto magacayga aawadiis, oo taasu hadday
qalbigaaga ku jirtay waad ku hagaagsanayd. [19] Habase yeeshee adigu guri ii dhisi
maysid, laakiinse wiilkaaga kaa soo bixi doona ayaa magacayga gurigii u dhisi doona.
[20] Oo Rabbigu wuu adkeeyey eraygiisii uu ku hadlay; waayo, meeshii aabbahay Daa'uud
anigaa fuulay, oo waxaan ku fadhiistay carshigii reer binu Israa'iil, sidii Rabbigu
ballanqaaday; oo gurigii baan u dhisay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil magiciisa.

21 Oo halkaasna meel baan uga sameeyey sanduuqii uu ku jiray axdigii Rabbiga ee uu
awowayaasheen la dhigtay markuu ka soo bixiyey dalkii Masar.

Ducadii Sulaymaan

22 Markaasaa Sulaymaan hor istaagay meeshii allabariga ee Rabbiga iyadoo ay wada
joogaan shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu, oo intuu gacmihiisii xagga samada u
kala bixiyey, 23 ayuu yidhi, Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, Ilaah kula mid ahu
kuma jiro samada sare ama dhulka hoose toona, adoo axdiga xajiyaa oo u naxariistaa
addoommadaada hortaada ku socda oo kugu aamina qalbigooda oo dhan. 24 Waad
xajisay wixii aad u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii ahaa; run ahaan
afkaagaad kaga hadashay oo gacantaadana waad ku oofisay siday maantadan tahay.
25 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow, Ilaaha reer binu Israa'iilow, xaji wixii aad
u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii ahaa, adoo ku leh, Hortayda laga
waayi maayo nin carshiga reer binu Israa'iil ku fadhiista, hadday carruurtaadu isjiraan,
oo ay hortayda ugu socdaan sidaad hortayda ugu socotay oo kale. 26 Haddaba sidaas
daraaddeed, Ilaaha reer binu Israa'iilow, waan ku baryayaaye eraygaagii aad kula
hadashay aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii ahaa ha rumoobo. 27 Haddaba ma dhab
baa in Ilaah dhulka degganaan doono? Xataa samada iyo samada samooyinku kuma
qaadi karaan, haddaba bal gurigan aan dhisay sidee buu kuu qaadi karaa! 28 Oo weliba
Rabbiyow, Ilaahayow, aqbal tukashadayda iyo baryootankayga anoo addoonkaaga
ah, oo maqal qaylada iyo tukashada anoo addoonkaaga ahu aan maanta hortaada ku
tukanayo, 29 in indhahaagu ay habeen iyo maalinba la jiraan gurigan oo ah meeshii aad
tidhi, Magacaygu halkaasuu ku jiri doonaa, si aad u maqashid tukashadayda anoo ad-
doonkaaga ah oo aan meeshan xaggeeda u soo tukanayo. 30 Bal maqal baryootankayga
anoo addoonkaaga ah, iyo kan dadkaaga reer binu Israa'iil markaannu meeshan
xaggeeda u soo tukanayno, kaas ka maqal samada oo ah meeshaad deggan tahay, oo
markaad maqashid na cafi. 31 Haddii nin deriskiisa ku dembaabo, oo dhaar la saaro
oo la dhaariyo, oo intuu yimaado uu ku hor dhaarto meeshaada allabariga ee gurigan
taal, 32 de markaa samada ka maqal oo yeel, oo addoommadaada xukun adigoo kii shar
leh ciqaabaya si aad xumaantii jidkiisa madaxa ugu saartid, oo aad kii xaq ahna xaq
uga dhigtid, oo aad ugu abaalguddid sida xaqnimadiisu tahay. 33 Oo haddii dadkaaga
reer binu Israa'iil cadowgoodu uu u laayo dembigii ay kugu dembaabeen aawadiis, oo
ay soo noqdaan, oo magacaaga qirtaan, oo tukadaan, oo gurigan kugu baryaan, 34 de
markaas samada ka maqal oo dembiga dadkaaga reer binu Israa'iil ka cafi, oo iyaga
ku soo celi dalkii aad awowayaashood siisay. 35 Oo hadday kugu dembaabaan, oo aad
sidaas aawadeed samada uga xidho, oo roob la waayo, oo ay meeshan xaggeeda u soo
tukadaan, oo magacaaga qirtaan, oo dembigoodii ka soo noqdaan markaad dhibtid,
36 de markaas samada ka maqal, oo dembiga ka cafi addoommadaada iyo dadkaaga
reer binu Israa'iil, markaad bartid jidka wanaagsan ee waajibka ku ah inay ku socdaan,
oo roob u soo dir dalkaaga aad dadkaaga dhaxal ahaan u siisay. 37 Oo hadday dalka ka
dhacaan abaar, ama belaayo cudur ah, ama beera-engeeg, ama caariyaysi, ama ayax,
ama diir, ama haddii cadowgoodu ku hareereeyo dalkooda magaalooyinkiisa, belaayo
kasta iyo cudur kastaba ha ahaadee, 38 kolkaas haddii nin kastaaba amase dadka reer
binu Israa'iil oo dhammu ay tukadaan oo baryootamaan oo nin kastaaba ogaado be-
laayada qalbigiisa ku jirta, oo uu gacmaha u soo fidiyo gurigan xaggiisa, 39 de markaas
samada oo ah meeshaad deggan tahay ka maqal, oo iyaga cafi, oo yeel, oo nin walba
ugu abaalgud siday jidadkiisa oo dhammu yihiin, adoo qalbigiisa og, (maxaa yeelay,
adigoo keliya ayaa garta waxa binu-aadmiga oo dhan qalbiyadooda ku jira;) 40 inay
kaa cabsadaan cimrigooda oo dhan intay ku nool yihiin dalkii aad awowayaashayo
siisay. 41 Oo weliba shisheeyaha aan dadkaaga reer binu Israa'iil ahaynna, hadduu dal

fog uga yimaado magacaaga aawadiis, 42 (waayo, waxay maqli doonaan magacaaga
weyn, iyo gacantaada xoogga badan, iyo cududdaada fidsan) markuu yimaado oo
uu u soo tukado gurigan xaggiisa, 43 de markaas samada oo ah meeshaad deggan
tahay ka maqal, oo shisheeyaha u yeel wixii uu ku weyddiisto oo dhan, in dadka
dunida jooga oo dhammu ay magacaaga ogaadaan, oo ay kaa cabsadaan sida dadkaaga
reer binu Israa'iil oo kale, iyo inay ogaadaan in gurigan aan dhisay magacaaga loogu
yeedho. 44 Oo hadday dadkaagu dagaal u baxaan inay la diriraan cadowgooda, oo ay
maraan jidkii aad ku soo dirtay, oo ay ku baryaan oo u soo tukadaan xagga magaaladii
aad doortay iyo xagga gurigii aan magacaaga u dhisay, 45 de markaas samada ka
maqal tukashadooda iyo baryootankooda, dacwaddoodana u yeel. 46 Haddii ay kugu
dembaabaan, waayo, nin aan dembaabinu ma jiro, oo aad u cadhootid, oo aad markaas
cadowga u gacangelisid inay la tagaan oo maxaabiis ahaan ugu kaxaystaan cadowga
dalkiisii, ama ha dhowaado ama ha dheeraadee; 47 oo weliba hadday ku fikiraan dalkii
maxaabiis ahaanta loogu kaxaystay, oo ay kuu soo noqdaan, oo ay kugu baryaan dalkii
kuwii maxaabiisahaanta u kaxaystay, ee ay yidhaahdaan, Waannu dembaabnay, oo
wax qalloocan baannu samaynay, oo si shar ah ayaannu u macaamiloonnay, 48 oo
hadday kuugu soo noqdaan qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhan intay joogaan
dalka cadaawayaashoodii maxaabiis ahaanta u kaxaystay, oo ay ku baryaan oo u soo
tukadaan xagga dalkoodii aad mar hore awowayaashood siisay, iyo xagga magaaladii
aad doortay, iyo xagga gurigii aan magacaaga u dhisay, 49 markaas tukashadooda iyo
baryootankooda ka maqal samada oo ah meeshaad deggan tahay, dacwaddoodana u
yeel; 50 oo cafi dadkaaga kugu dembaabay, oo ka saamax xadgudubyadooda ay kugu
xadgudbeen oo dhan; oo kuwii maxaabiis ahaanta u kaxaystay raxmad geli si ay ugu
naxariistaan, 51 maxaa yeelay, iyagu waa dadkaagii iyo dhaxalkaagii aad ka soo bixisay
dalkii Masar iyo foornadii birta dhexdeeda; 52 oo dhegahaagu ha maqleen baryootanka
addoonkaaga iyo baryootanka dadkaaga reer binu Israa'iil si aad u maqashid mar alla
markay kuu qayshadaanba, 53 waayo, Sayidow, Rabbiyow, iyagaad uga soocatay dadkii
dunida oo dhan inay ahaadaan dhaxalkaagii, siduu ahaa eraygaagii aad u soo dhiibtay
addoonkaagii Muuse, markaad awowayaashayo ka soo bixisay dalkii Masar.
54 Oo markii Sulaymaan dhammeeyey tukashadan iyo baryootankan uu Rabbiga
baryay oo dhan ayuu ka kacay meeshii Rabbiga allabariga loogu bixin jiray horteeda
iyo jilbajooggii uu jilbo joogay isagoo gacmaha xagga samada u fidinaya. 55 Markaasuu
istaagay oo shirkii reer binu Israa'iil oo dhan cod weyn ugu duceeyey, oo yidhi, 56 Waxaa
mahad leh Rabbiga nasiyey dadkiisa reer binu Israa'iil siduu ugu ballanqaaday oo
dhan, oo wixii uu u ballanqaaday oo dhan eray keliya kama baaqan ballankiisii
wanaagsanaa oo dhan, ee uu ugu ballanqaaday addoonkiisii Muuse. 57 Rabbiga
Ilaaheenna ahu ha inoola jiro, siduu ula jiray awowayaasheen oo kale; oo yuusan
inaga tegin, oo ina dayrin; 58 si uu qalbiyadeenna xaggiisa ugu jeediyo inaynu ku
soconno jidadkiisa oo dhan, oo aynu xajinno amarradiisa iyo qaynuunnadiisa iyo
xukummadiisa uu awowayaasheen ku amray. 59 Oo erayadaydan aan Rabbiga hortiisa
ku baryay, habeen iyo maalinba ha gaadheen Rabbiga Ilaaheenna ah, si uu u yeelo
dacwaddayda anoo addoonkiisa ah iyo dacwadda dadkiisa reer binu Israa'iil, sida
maalin walba laga doonayo, 60 si ay dadka dunida jooga oo dhammu u ogaadaan
in Rabbigu Ilaah yahay oo aan mid kale jirin. 61 Sidaas daraaddeed qalbigiinnu ha
u qummanaado Rabbiga Ilaaheenna ah, inaad qaynuunnadiisa ku socotaan oo aad
amarradiisa xajisaan sida maanta oo kale.

Macbudkii Oo Gooni Laga Dhigay

62 Markaas boqorkii iyo reer binu Israa'iil oo dhammaantood la jira ayaa allabari
Rabbiga hortiisa ku bixiyey. 63 Oo Sulaymaan qurbaannada nabaadiinada ee uu
Rabbiga u bixiyey waxay ahaayeen laba iyo labaatan kun oo dibi, iyo boqol iyo labaatan

kun oo ido ah. Oo sidaasay boqorkii iyo reer binu Israa'iil oo dhammuba gooni uga
dhigeen gurigii Rabbiga. [64] Oo isla maalintaasuu boqorku quduus ka dhigay barxaddii
ka horraysay guriga Rabbiga dhexdeeda, waayo, halkaas wuxuu ku bixiyey qurbaanka
la gubo, iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo baruurtii qurbaannada nabaadiinada; maxaa
yeelay, meeshii allabariga oo naxaasta ahayd ee Rabbiga hor tiil way ku yarayd
oo ma wada qaadin qurbaanka la gubo iyo qurbaanka hadhuudhka iyo baruurtii
qurbaannada nabaadiinada. [65] Oo wakhtigaas Sulaymaan sidaasuu iiddii u sameeyey
iyadoo ay la joogaan reer binu Israa'iil oo dhammu kuwaasoo ahaa shir weyn, oo
waxay ka yimaadeen meesha Xamaad laga soo galo iyo ilaa durdurka Masar, oo
Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa waxay ku iidayeen toddoba maalmood iyo toddoba
maalmood oo isku ah afar iyo toban beri. [66] Oo maalintii siddeedaad ayuu dadkii
diray, oo iyana intay boqorkii u duceeyeen ayay teendhooyinkoodii tageen iyagoo
faraxsan oo qalbigoodu kaga rayraynaya wanaaggii oo dhan oo uu Rabbigu u sameeyey
addoonkiisii Daa'uud iyo dadkiisii reer binu Israa'iilba.

9

Rabbiga Oo U Muuqday Sulaymaan

[1] Oo Sulaymaan markuu dhammeeyey dhismihii guriga Rabbiga, iyo gurigii boqorka,
iyo kulli wixii uu damacsanaa oo uu ku faraxsanaa inuu sameeyo oo dhan, [2] ayaa
Rabbigu Sulaymaan mar labaad u muuqday, siduu markii hore Gibecoon ugu muuqday
oo kale. [3] Oo Rabbigu wuxuu ku yidhi, Waan maqlay tukashadaadii iyo baryootankaagii
aad hortayda ku samaysay; oo quduus baan ka dhigay gurigan aad dhistay si magacayga
weligiisba halkaas loogu daayo, oo indhahayga iyo qalbigayguna halkaasay joogi
doonaan weligood iyo weligoodba. [4] Oo adiguna haddaad sidii aabbahaa Daa'uud
oo kale hortayda ugu socotid qalbi daacad ah iyo qummanaan, si aad u yeeshid wax
alla wixii aan kugu amray oo aad u xajisid qaynuunnadayda iyo xukummadayda, [5] de
markaasaan dhisi doonaa oo aan weligiis waarin doonaa carshiga boqortooyadaada
ee reer binu Israa'iil u taliya sidaan ugu ballanqaaday aabbahaa Daa'uud, markaan ku
idhi, Nin carshiga dalka Israa'iil ku fadhiista lagaa waayi maayo. [6] Laakiinse idinka ama
carruurtiinnu haddaad lasocodkayga ka leexataan oo aydnaan dhawrin amarradayda
iyo qaynuunnadayda aan idin hor dhigay, laakiinse aad intaad tagtaan ilaahyo kale u
adeegtaan oo caabuddaan, [7] de markaasaan reer binu Israa'iil ka gooyn doonaa dalkii
aan siiyey; oo gurigan aan magacayga aawadiis quduus uga dhigayna hortaydaan ka
tuuri doonaa, oo reer binu Israa'iilna markaas waxay dadyowga oo dhan ku dhex
noqon doonaan maahmaah iyo halqabsi. [8] Oo in kastoo guriganu dheer yahay, haddana
mid walba oo ag maraaba wuu la yaabi doonaa, oo wuu ku foodhyi doonaa, oo wuxuu
odhan doonaa, Rabbigu muxuu sidan uga dhigay dalkan iyo gurigan? [9] Oo waxaa lagu
jawaabi doonaa, Waxay ka tageen Rabbigii Ilaahood ahaa oo awowayaashood ka soo
bixiyey dalkii Masar, oo waxay raaceen ilaahyo kale, wayna caabudeen oo u adeegeen,
oo sidaas daraaddeed baa Rabbigu xumaantan oo dhan ugu soo dejiyey.

Waxyaabihii Kale Ee Sulaymaan Sameeyey

[10] Oo markay dhammaadeen labaatankii sannadood ee uu Sulaymaan labadii guri
dhisayay, kuwaasoo ahaa gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka, [11] ayuu Boqor Sulaymaan
Xiiraam siiyey labaatan magaalo oo ku tiil dalkii Galili. (Maxaa yeelay, Xiiraam oo
ahaa boqorkii Turos wuxuu Sulaymaan siiyey qoryo kedar ah, iyo qoryo beroosh ah,
iyo dahab, in alla intuu doonayay.) [12] Oo Xiiraamna wuxuu Turos uga soo kacay
inuu arko magaalooyinkii Sulaymaan siiyey, kumana uu farxin. [13] Markaasuu yidhi,
Walaalkayow, magaalooyinkan aad i siisay waa maxay? Kolkaasuu magaalooyinkii u

bixiyey dalkii Kabuul oo ilaa maantadanna waa la yidhaahdaa. 14 Xiiraamna wuxuu
boqorkii u diray boqol iyo labaatan talanti oo dahab ah.
15 Oo sababtii uu Sulaymaan shaqaalayaashii u doortay waxay ahayd inuu dhiso
gurigii Rabbiga, iyo gurigii uu isagu lahaa, iyo Millo, iyo derbigii Yeruusaalem, iyo
Xaasoor, iyo Megiddoo, iyo Geser. 16 Waayo, Fircoon oo ahaa boqorkii Masar mar
horuu tegey oo Geser qabsaday oo gubay, oo wuxuu laayay dadkii reer Kancaan oo
magaalada degganaa, oo qayb ahaan ayuu u siiyey gabadhiisii Sulaymaan u dhaxday.
17 Markaasaa Sulaymaan dhisay Geser, iyo Beytxooroontii hoose, 18 iyo Bacalad, iyo
Taamaar oo ku dhex tiil cidladii dalka, 19 iyo magaalooyinkii wax lagu kaydin jiray ee uu
Sulaymaan lahaa oo dhan, iyo magaalooyinkii gaadhifardoodkiisa, iyo magaalooyinkii
fardooleydiisa, iyo wixii uu Sulaymaan jeclaaday inuu ka dhisto Yeruusaalem iyo Lub-
naan, iyo dalkii uu boqorka ka ahaa oo dhan. 20 Oo weliba dadkii ka hadhay reer Amor,
iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Xiwi, iyo reer Yebuus, oo aan reer binu Israa'iil
ahayn, 21 kuwaas farcankoodii dalka ku hadhay oo anay reer binu Israa'iil karin inay
wada baabbi'iyaan, Sulaymaan wuxuu ka dhigtay addoommo ilaa maantadan la joogo.
22 Laakiinse reer binu Israa'iil Sulaymaan addoommo kama dhigan, waxayse ahaayeen
raggii dagaalyahannada ahaa, iyo midiidinnadiisii, iyo amiirradiisii, iyo saraakiishiisii,
iyo taliyayaashii gaadhifardoodkiisa, iyo fardooleydiisaba. 23 Kuwanu waxay ahaayeen
saraakiishii Sulaymaan hawshiisa u talin jiray oo ahaa shan boqol iyo konton nin oo
u taliya dadka hawsha qabta. 24 Laakiinse gabadhii Fircoon waxay ka soo baxday
magaaladii Daa'uud, oo gashay gurigeedii uu Sulaymaan iyada u dhisay; markaasuu
haddana wuxuu dhisay Millo. 25 Oo sannaddiiba saddex jeer ayuu Sulaymaan meeshii
allabariga oo uu Rabbiga u dhisay ku bixin jiray qurbaanno la gubo, iyo qurbaanno
nabaadiino, oo girgirihii Rabbiga hor yiilna wuxuu ku gubi jiray foox, oo saasuu gurigii
ku dhammeeyey.
26 Markaasaa Boqor Sulaymaan doonniyo ku sameeyey Cesyoon Geber taasoo ku taal
Eelood dhinaceeda ee ah xeebta Badda Cas ee ku taal dalka Edom. 27 Oo Xiiraamna
wuxuu doonniyihii raaciyey addoommadiisii baxriyiinta ahaa oo badda aqoonta u
lahaa, oo waxaa wada jiray iyaga iyo addoommadii Sulaymaan. 28 Waxayna yimaadeen
Oofir, oo halkaasay Boqor Sulaymaan uga keeneen afar boqol iyo labaatan talanti oo
dahab ah.

10

Boqoraddii Shebaa Oo Booqatay Sulaymaan

1 Boqoraddii Shebaa markay maqashay Sulaymaan warkiisii ku saabsanaa xagga
magaca Rabbiga ayay ugu timid inay ku imtixaanto su'aalo adadag. 2 Oo waxay
Yeruusaalem la timid dad aad u badan, iyo awr badan oo ay ku raran yihiin uunsi,
iyo dahab aad u badan, iyo dhagaxyo qaali ah; oo markay Sulaymaan u timid wixii
qalbigeeda ku jiray oo dhan ayay kala hadashay. 3 Sulaymaanna wuxuu uga jawaabay
su'aalaheedii oo dhan; oo wax boqorka ka qarsoonaa oo uusan u sheegin ma jirin.
4 Boqoraddii Shebaana markay aragtay xigmaddii Sulaymaan oo dhan, iyo gurigii uu
dhisay, 5 iyo cuntadii miiskiisa, iyo fadhigii addoommadiisa, iyo hawshii adeegayaashi-
isa, iyo dharkoodii, iyo kuwiisii cabniinka siin jiray, iyo wixii uu guriga Rabbiga ku
fuuli jiray, naf dambe iyadii kuma hadhin. 6 Markaasay boqorkii ku tidhi, Warkii
aan dalkaygii ku maqlay ee ku saabsanaa falimahaaga iyo xigmaddaadu run buu
ahaa. 7 Habase yeeshee erayadaas ma aan rumaysan jeeraan imid oo ay indhahaygu
arkeen; oo weliba badhna la iima sheegin. Xigmaddaada iyo barwaaqadaadu way ka
sii badan yihiin warkii aan maqlay. 8 Waxaa faraxsan raggaaga, oo waxaa faraxsan
addoommadaadan had iyo goorba hortaada taagan oo xigmaddaadana maqla. 9 Waxaa
mahad leh Rabbiga Ilaahaaga ah oo kugu farxay inuu kugu fadhiisiyo carshiga reer

binu Israa'iil. Rabbigu weligiisba wuu jeclaaday reer binu Israa'iil, oo sidaas aawadeed
ayuu boqor kaaga dhigay inaad samaysid xukun iyo caddaalad. 10 Markaasay boqorkii
siisay boqol iyo labaatan talanti oo dahab ah, iyo uunsi faro badan, iyo dhagaxyo
qaali ah; uma iman uunsi dambe oo u badan sidii kii boqoradda Shebaa ay siisay
Boqor Sulaymaan. 11 Oo Xiiraam doonniyihiisii Oofir dahab ka keenay, waxay kaloo
Oofir ka keeneen geedo almuug ah oo badan, iyo dhagaxyo qaali ah. 12 Oo boqorkiina
geedihii almuugga ahaa ayuu tiirar uga dhigay gurigii Rabbiga, iyo gurigii boqorka, oo
wuxuu kaloo nimankii gabayaaga ahaa uga sameeyey kataarado iyo shareerado; oo ilaa
maantadan la joogo geedo almuug ah oo kuwaas oo kale ah ma iman, lamana arkin.
13 Oo Boqor Sulaymaanna wuxuu boqoraddii Shebaa siiyey wax alla wixii ay doonaysay
oo dhan oo ay weyddiisatay, oo ayan ku jirin wixii uu Sulaymaan u siiyey sharafta
boqornimadiisa, markaasay noqotay oo dalkeedii tagtay iyadii iyo addoommadeediiba.

Sharaftii Sulaymaan

14 Haddaba dahabkii sannad kasta Sulaymaan u iman jiray miisaankiisu wuxuu ahaa
lix boqol iyo lix iyo lixdan talanti oo dahab ah, 15 oo intaasuna kuma jirin wixii ay
keeni jireen geddisleyda iyo baayacmushtariyaasha, iyo boqorradii dalka Carabta oo
dhan, iyo taliyayaashii waddanka. 16 Markaasaa Boqor Sulaymaan wuxuu sameeyey
laba boqol oo gaashaan waaweyn oo dahab la tumay ah; oo gaashaan weynba waxaa
galay lix boqol oo sheqel oo dahab ah. 17 Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey saddex
boqol oo gaashaan oo yaryar oo dahab la tumay ah, oo gaashaan yarba waxaa galay
saddex mina oo dahab ah, markaasaa boqorku iyagii dhigay gurigii ku yiil kaynta
Lubnaan. 18 Oo weliba boqorku wuxuu kaloo sameeyey carshi weyn oo foolmaroodi
ah, oo wuxuu ku dahaadhay dahabkii ugu fiicnaa. 19 Carshigu wuxuu lahaa jaranjaro
lix tallaabo ah, oo carshiga xaggiisa sare ee dambena way wareegsanayd; oo kursiga
meeshiisa lagu fadhiisto labadeeda dhinacba waxay lahayd meelo xusullada la saarto,
oo meelaha xusullada la saartana dhinacooda waxaa taagnaa laba libaax. 20 Oo
jaranjaradii lixdeedii tallaabo labadooda dhinac waxaa ka taagnaa laba iyo toban
libaax; oo boqortooyana saas oo kale looguma samayn. 21 Oo Boqor Sulaymaan
weelashiisii wax lagu cabbi jiray oo dhammu waxay wada ahaayeen dahab; gurigii
kaynta Lubnaan weelashiisii oo dhammuna waxay wada ahaayeen dahab saafi ah,
oo midna lagama samayn lacag, waayo, wakhtigii Sulaymaan lacag waxba qiimo ma
lahayn. 22 Maxaa yeelay, boqorku wuxuu badda ku lahaa doonniyo Tarshiish u dhoofa
oo ay la jiraan Xiiraam doonniyihiisa; oo saddexdii sannadoodba mar bay doonniyihii
Tarshiish iman jireen, oo waxay keeni jireen dahab, iyo lacag, iyo foolmaroodi, iyo
daayeerro, iyo daa'uusyo. 23 Sidaasuu Boqor Sulaymaan xagga maalka iyo xagga
xigmaddaba ugaga hor maray boqorradii dunida oo dhan. 24 Oo dunida oo dhammuna
waxay doondooneen Sulaymaan inay arkaan oo ay maqlaan xigmaddii Ilaah qalbigiisa
geliyey. 25 Oo nin waluba wuxuu sannad kasta u keeni jiray hadiyaddiis oo ay ka
mid yihiin weelal lacag ah, iyo weelal dahab ah, iyo dhar, iyo hub, iyo uunsi, iyo
fardo, iyo baqlo. 26 Sulaymaanna wuxuu urursaday gaadhifardood iyo rag fardooley
ah; oo wuxuu lahaa kun iyo afar boqol oo gaadhifaras, iyo laba iyo toban kun oo nin
oo fardooley ah, oo wuxuu fadhiisiyey magaalooyinkii gaadhifardoodka, oo qaarna
boqorkay Yeruusaalem la joogeen. 27 Oo boqorku wuxuu lacag Yeruusaalem kaga
dhigay sida dhagaxyo oo kale, oo geedo kedar ahna wuxuu u soo badiyey oo ka dhigay
sida geedaha darayga ah oo dhulka hoose ka baxa oo kale. 28 Fardihii Sulaymaan
haystayna waxaa laga keenay dalka Masar, oo boqorka baayacmushtariyaashiisii ayaa
raxan raxan u soo kaxeeyey, iyagoo raxanba iib gaar ah siiyey. 29 Oo gaadhifaras
wuxuu Masar kaga soo bixi jiray lix boqol oo sheqel oo lacag ah, farasna boqol iyo

konton sheqel; oo saasoo kalay ugu wada keeni jireen boqorradii reer Xeed oo dhan iyo boqorradii reer Suuriyaba.

11

Naagihii Sulaymaan

[1] Oo Boqor Sulaymaan wuxuu jeclaaday naago badan oo qalaad, oo aan gabadhii
Fircoon ahayn, naagahaas oo ahaa reer Moo'aab, iyo reer Cammoon, iyo reer Edom, iyo
reer Siidoon, iyo reer Xeed. [2] Oo quruumahaasuna waxay ahaayeen kuwii Rabbigu reer
binu Israa'iil ku yidhi, Idinku ha dhex gelina, iyana yaanay idin soo dhex gelin, waayo,
hubaal qalbiyadiinna waxay u jeedinayaan xagga ilaahyadooda; oo Sulaymaan kuwaa-
suu caashaq u qabtay. [3] Oo wuxuu lahaa toddoba boqol oo naagood oo marwooyin
ah, iyo saddex boqol oo naagood oo addoommo ah; oo naagihiisiina qalbigiisii way
sii jeediyeen. [4] Oo markii Sulaymaan gaboobay ayaa naagihiisii qalbigiisii u jeediyeen
ilaahyo kale xaggood; oo qalbigiisuna kuma qummanayn xagga Rabbiga Ilaahiisa ahaa
sidii qalbigii aabbihiis Daa'uud ahaa oo kale. [5] Waayo, Sulaymaan wuxuu raacay
Cashtored oo ahayd ilaahaddii reer Siidoon, iyo Milkom oo ahaa karaahiyadii ay reer
Cammoon caabudi jireen. [6] Oo Sulaymaan wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar
ku ah, oo dhammaantiis ma uu raacin Rabbiga sidii aabbihii Daa'uud. [7] Markaasaa
Sulaymaan wuxuu meel sare uga dhisay buurtii Yeruusaalem ku hor tiil Kemoosh oo
ahaa karaahiyadii reer Moo'aab, iyo Molokh oo ahaa karaahiyadii reer Cammoon. [8] Oo
sidaasuu ugu wada sameeyey naagihiisii qalaadaa oo dhan kuwaasoo uunsi u shidi
jiray, allabarina u bixin jiray ilaahyadooda.

[9] Oo Rabbigu Sulaymaan buu u cadhooday, maxaa yeelay, qalbigiisii ayaa ka jeestay
Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ah, oo isaga labada jeer u muuqday, [10] oo ku amray
wax ku saabsan waxan kuwaasoo ah inuusan raacin ilaahyo kale; laakiinse isagu ma
uu xajin wixii Rabbigu ku amray. [11] Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu Sulaymaan
ku yidhi, Waxan aad samaysay aawadiis ayaan boqortooyada kaaga xoogayaa, oo
waxaan siinayaa addoonkaaga, maxaa yeelay, ma aadan xajin axdigaygii iyo qaynu-
unnadaydii aan kugu amray. [12] Habase yeeshee, intaad nooshahay saas yeeli maayo,
aabbahaa Daa'uud aawadiis; laakiinse waxaan ka xoogayaa wiilkaaga. [13] Oo weliba
boqortooyada oo dhan ka wada xoogi maayo, laakiinse qabiil ayaan wiilkaaga siinayaa,
addoonkayga Daa'uud aawadiis iyo Yeruusaalem oo aan doortay aawadeed.

Cadaawayaashii Sulaymaan

[14] Markaasaa Rabbigu wuxuu Sulaymaan ku kiciyey cadow, kaasoo ahaa Hadad oo
reer Edom ahaa, oo ka soo farcamay boqorka Edom. [15] Markii Daa'uud Edom joogay,
oo Yoo'aab oo ahaa sirkaalkii ciidankuna halkaas u tegey inuu soo aaso dadkii la laayay,
kuwaasoo ahaa wixii lab ahaa ee uu Edom ku wada laayay oo dhan; [16] (waayo, Yoo'aab
iyo reer binu Israa'iil oo dhammu halkaasay iska joogeen intii lix bilood ah, ilaa uu wada
jaray wixii lab ahaa ee Edom joogay oo dhan;) [17] waxaa cararay Hadad iyo dhawr reer
Edom ah oo ahaa addoommadii aabbihiis inay tagaan dalka Masar, oo Hadadna kolkaas
weli inan yar buu ahaa. [18] Oo waxay ka ambabbexeen Midyaan, oo Faaraan tageen;
oo rag bay Faaraan ka sii kaxaysteen, oo waxay yimaadeen dalkii Masar, kolkaasay u
tageen Fircoon oo ahaa boqorkii Masar, oo isna wuxuu siiyey guri, cuntona joogtuu uga
dhigay, dhulna wuu siiyey. [19] Hadadna raallinimo weyn buu ka helay Fircoon, oo xataa
wuxuu u guuriyey naagtiisii walaasheed, taasoo la dhalatay boqoraddii Taxfenees.
[20] Oo Taxfenees walaasheed waxay isagii u dhashay wiilkiisii Genubad, kaasoo ay
Taxfenees guriga Fircoon kaga gudhisay, oo Genubad guriga Fircoon ayuu joogi jiray,
isagoo la jooga Fircoon wiilashiisa. [21] Oo markii Hadad Masar ku maqlay in Daa'uud
dhintay oo la seexday awowayaashiis, Yoo'aab oo sirkaalkii ciidanka ahaana dhintay

ayuu Fircoon ku yidhi, I sii daa aan dalkaygii tagee. 22 Markaasaa Fircoon ku yidhi, War
intaad ila joogtay maxaad iga weyday oo aad u doonaysaa inaad dalkaagii tagto? Isna
wuxuu ugu jawaabay, Waxba; laakiinse i sii daa aan tagee.

23 Oo Ilaah haddana wuxuu ku kiciyey cadow kale, oo kaasuna wuxuu ahaa Resoon
ina Elyaadaac kaasoo ka cararay sayidkiisii Hadadceser oo boqorkii Soobaah ahaa.
24 Oo rag buu soo urursaday, guutona sirkaal buu u noqday markii Daa'uud kuwii
Soobaah laayay; oo Dimishaq bay tageen oo halkaasay iska degeen oo Dimishaq wax
ku xukumeen. 25 Oo wakhtigii Sulaymaan noolaa oo dhan cadow buu u ahaa reer binu
Israa'iil, oo waxaa kaloo wehliyey belaayadii Hadad ku sameeyey; oo intuu reer binu
Israa'iil u karaahsaday ayuu Suuriya boqor u noqday.

Yaaraabcaam Oo Ku Caasiyoobay Sulaymaan

26 Oo waxaa kaloo jiray Yaaraabcaam ina Nebaad oo ahaa reer Efraad oo Sereedaah
degganaa, kaasu wuxuu ahaa Sulaymaan addoonkiisa, oo hooyadiis magaceeda waxaa
la odhan jiray Seruucaah, waxayna ahayd naag carmal ah, oo isna gacantuu boqorka
u qaaday. 27 Tanu waxa weeye sababtii uu boqorkii gacanta ugu qaaday: Sulaymaan
wuxuu dhisay Millo, oo uu hagaajiyey dildillaacii magaaladii aabbihiis Daa'uud. 28 Oo
ninkii Yaaraabcaamna wuxuu ahaa nin xoog leh; markaasaa Sulaymaan wuxuu arkay
in ninka dhallintayaru yahay nin aad u shaqeeya, kolkaasuu madax uga dhigay hawshii
reer Yuusuf oo dhan. 29 Oo waagaas waxay noqotay, markii Yaaraabcaam Yeruusaalem
ka tegey, inuu Nebi Axiiyaah oo ahaa reer Shiiloh isagii jidka ka helay, oo Axiiyaahna
dhar cusub buu qabay, oo labadooda keliya ayaa berrin joogay. 30 Markaasaa Axiiyaah
qabsaday dharkii cusbaa oo uu qabay, oo wuxuu u kala jeexjeexay laba iyo toban
meelood. 31 Kolkaasuu Yaaraabcaam ku yidhi, Toban meelood qaado, waayo, Rab-
biga Ilaaha reer binu Israa'iil ah wuxuu leeyahay, Boqortooyada waan ka xoogayaa
Sulaymaan, oo toban qabiil ayaan ku siinayaa, 32 (laakiinse qabiil isagaa u haysanaya
addoonkaygii Daa'uud aawadiis, iyo Yeruusaalem oo ah magaaladii aan qabiilooyinka
reer binu Israa'iil oo dhan ka doortay aawadeed;) 33 maxaa yeelay, way i dayriyeen, oo
waxay caabudeen Cashtored oo ilaahaddii reer Siidoon ah, iyo Kemoosh oo ah ilaahii
reer Moo'aab, iyo Milkom oo ah ilaahii reer Cammoon; oo jidadkaygiina kuma ay socon,
inay sameeyaan waxa hortayda ku qumman, iyo inay dhawraan qaynuunnadayda
iyo xukummadayda, sidii aabbihiis Daa'uud yeeli jiray oo kale. 34 Habase yeeshee
boqortooyada oo dhan ka wada qaadi maayo; laakiinse cimrigiisa oo dhan amiir baan
ka dhigayaa addoonkaygii Daa'uud oo aan doortay aawadiis, maxaa yeelay, wuxuu
dhawray amarradaydii iyo qaynuunnadaydii. 35 Laakiinse boqortooyada waxaan ka
qaadayaa wiilkiisa oo adigaan ku siinayaa toban qabiil. 36 Oo wiilkiisana waxaan
siinayaa qabiil keliya in addoonkaygii Daa'uud had iyo goorba hortayda laambad ku
haysto Yeruusaalem dhexdeeda, taasoo ah magaaladii aan u doortay inaan magacayga
halkaas dhigo. 37 Oo waan ku qaadan doonaa, oo waxaad boqor u ahaan doontaa
siday naftaadu doonayso, oo dalka Israa'iilna boqor baad ka noqon doontaa. 38 Oo
haddaad maqasho waxa aan kugu amro oo dhan, oo aad jidadkaygana ku socotid,
oo aad samaysid waxa hortayda ku qumman, oo aad dhawrtid qaynuunnadayda iyo
amarradayda, sidii addoonkaygii Daa'uud yeeli jiray oo kale, ayaan kula jiri doonaa, oo
waxaan kuu dhisi doonaa reer ammaan ah, sidii aan Daa'uud ugu dhisay oo kale, oo
weliba dalka Israa'iilna adigaan ku siinayaa. 39 Oo taas aawadeed Daa'uud farcankiisa
waan dhibayaa laakiinse dhibka ku waarin maayo. 40 Sidaas daraaddeed Sulaymaan
wuxuu damcay inuu Yaaraabcaam dilo; laakiinse Yaaraabcaam wuu kacay, oo wuxuu
u cararay dalka Masar, oo u tegey Shiishaq oo ahaa boqorkii Masar, oo tan iyo markii
Sulaymaan geeriyooday ayuu dalka Masar iska joogay.

Dhimashadii Sulaymaan

[41] Haddaba Sulaymaan falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo xigmaddi-
isiiba, sow kuma qorna kitaabkii falimaha Sulaymaan? [42] Oo wakhtigii Sulaymaan reer
binu Israa'iil oo dhan Yeruusaalem boqorka ugu ahaa wuxuu ahaa afartan sannadood.
[43] Markaasaa Sulaymaan dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay
magaaladii aabbihiis Daa'uud; oo wiilkiisii Rexabcaam ayaa meeshiisii boqor ka noq-
day.

12

Reer Binu Israa'iil Oo Ku Caasiyoobay Yaaraabcaam

[1] Markaasaa Rexabcaam wuxuu tegey Shekem, maxaa yeelay, reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay yimaadeen Shekem inay isaga ku soo boqraan. [2] Oo markii
Yaaraabcaam ina Nebaad taas maqlay ayaa Yaaraabcaam iyo shirkii reer binu Israa'iil
oo dhammu u yimaadeen, [3] (waayo, Yaaraabcaam wuxuu weli joogay dalkii Masar
oo uu Boqor Sulaymaan kaga cararay, oo Yaaraabcaamna wuxuu iska joogay dalka
Masar, laakiinse waa loo cid diray oo loo yeedhay;) markaasay Rexabcaam la hadleen
oo waxay ku yidhaahdeen, [4] War aabbahaa harqood daran buu na saaray; haddaba noo
fududee hawshii aabbahaa oo adkayd iyo harqoodkiisii cuslaa oo uu na saaray, annana
waannu kuu adeegaynaa. [5] Markaasuu ku yidhi, Bal intii saddex maalmood ah iga
maqnaada, dabadeedna igu soo noqda. Markaasaa dadkii ka tegey. [6] Markaasaa Boqor
Rexabcaam la tashaday odayaashii aabbihiis Sulaymaan intuu noolaa hor joogi jiray,
oo wuxuu ku yidhi, War maxaad igula talinaysaan oo aan dadkan jawaab ugu celiyaa?
[7] Oo intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Maanta haddaad doonayso inaad dadkan
addoon u ahaatid oo aad u adeegtid, haddaba u jawaab oo waxaad kula hadashaa
erayo wanaagsan, oo markaasay weligood addoommo kuu ahaanayaan. [8] Laakiinse
wuu ka tegey taladii odayaashu kula taliyeen, oo haddana wuxuu la arrinsaday raggii
dhallinyarada ahaa oo isaga la koray ee hortiisa joogay. [9] Oo wuxuu iyagii ku yidhi, War
maxaad igula talinaysaan oo aan jawaab ugu celinnaa dadkan ila hadlay oo igu yidhi,
War harqoodkii aabbahaa na saaray noo fududee? [10] Markaasay raggii dhallintayaraa
oo isaga la koray la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, La hadal dadkii kula hadlay oo
kugu yidhi, Aabbahaa harqood daran buu na saaray ee adigu noo fududee. Oo waxaad
ku tidhaahdaa, Faryaradaydu waa ka sii dhumuc weyn tahay aabbahay dhexdiisa.
[11] Haddaba meeshii aabbahay harqood culus idinka saaray, anna culays baan idiinku sii
darayaa; oo aabbahay wuxuu idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse anigu waxaan
idinku edbinayaa hangarallayaal. [12] Sidaas daraaddeed Yaaraabcaam iyo dadkii oo
dhammuba maalintii saddexaad ayay Rexabcaam u yimaadeen siduu boqorku hore
ugu amray markuu ku yidhi, Maalinta saddexaad igu soo noqda. [13] Markaasaa boqorkii
ka tegey taladii ragga odayaasha ahaa, oo dadkiina si qallafsan ayuu ugu jawaabay,
[14] oo wuxuu kula hadlay taladii raggii dhallintayaraa, oo ku yidhi, Aabbahay harqood
culus buu idin saaray, laakiinse anna culays kalaan idiinku sii darayaa; aabbahay
wuxuu idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse anigu waxaan idinku edbinayaa
hangarallayaal. [15] Sidaas daraaddeed boqorkii dadkii ma uu dhegaysan; waayo, taasu
waxay ahayd wax Rabbiga xaggiisa ka yimid, si uu u adkeeyo eraygiisii Rabbigu kula
hadlay Yaaraabcaam ina Nebaad oo uu ugu soo dhiibay Axiiyaah kii reer Shiiloh. [16] Oo
dadkii Israa'iil oo dhammuna markay arkeen inaan boqorku dhegaysan ayaa dadkii
waxay boqorkii ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Bal maxaan qayb ku leennahay
Daa'uud? Dhaxalna kuma lihin ina Yesay. Haddaba dadkii Israa'iilow, teendhooyinki-
innii taga. Oo Daa'uudow, bal eeg, reerkaagii waa kuu kaas. Markaasay dadkii Israa'iil
tageen teendhooyinkoodii. [17] Laakiinse Rexabcaam wuxuu boqor u ahaa intii reer
binu Israa'iil ahayd ee degganayd magaalooyinka reer Yahuudah. [18] Markaasaa Boqor
Rexabcaam wuxuu diray Adoraam oo cashuurta u sarreeyey, oo dadkii Israa'iil oo

dhammu dhagax bay la dhaceen, wuuna dhintay. Markaasaa Boqor Rexabcaam ku
degdegay inuu fuulo gaadhifaraskiisii si uu Yeruusaalem ugu cararo. 19 Sidaasay dadkii
Israa'iil ugu caasiyoobeen Daa'uud reerkiisii ilaa maantadan la joogo. 20 Oo markii
dadkii Israa'iil maqleen in Yaaraabcaam soo noqday ayay u cid direen oo shirkii ugu
yeedheen, oo waxay ka dhigteen boqor u taliya dadkii Israa'iil oo dhan; oo reerkii
Daa'uudna nin qudha ma raacin, qabiilkii reer Yahuudah mooyaane.

21 Oo Rexabcaamna markuu Yeruusaalem tegey wuxuu reer Yahuudah oo dhan iyo
qabiilkii reer Benyaamiin ka soo shiriyey boqol iyo siddeetan kun oo rag la doortay
oo dagaalyahan ahaa, si ay dadkii Israa'iil ula diriraan oo ay boqortooyadii mar kale
ugu soo celiyaan Rexabcaam ina Sulaymaan. 22 Laakiinse Shemacyaah oo nin Ilaah
ahaa waxaa u yimid eraygii Ilaah oo leh, 23 La hadal Rexabcaam ina Sulaymaan oo reer
Yahuudah boqorka u ah, iyo reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin, iyo dadka intiisa kale
oo dhanba, oo waxaad ku tidhaahdaa, 24 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waa inaydnaan kor
u bixin oo aydnaan walaalihiin dadka Israa'iilna la diririn. Nin waluba gurigiisii ha
ku noqdo, waayo, waxanu aniguu iga yimid. Sidaas aawadeed way maqleen Eraygii
Rabbiga, oo intay noqdeen ayay iska tageen sidii erayga Rabbigu ahaa.

Weylahii Dahabka Ahaa Ee Beytel Iyo Daan

25 Markaasaa Yaaraabcaam wuxuu dhisay Shekem oo ku taal dalka buuraha leh oo
reer Efrayim, halkaasuuna iska degay, oo haddana halkaas wuu ka tegey oo wuxuu
dhisay Fenuu'eel. 26 Markaasaa Yaaraabcaam wuxuu qalbiga iska yidhi, Haddaba
boqortooyadu waxay u noqon doontaa reerkii Daa'uud; 27 oo haddii dadkanu Yeru-
usaalem tagaan inay Rabbiga allabaryo ugu bixiyaan, de markaas qalbigoodu wuxuu
u noqon doonaa sayidkoodii, kaasoo ah Rexabcaam ee boqor u ah reer Yahuudah,
oo markaasay i dili doonaan, waxayna u noqon doonaan Rexabcaam ee ah boqorka
reer Yahuudah. 28 Markaasaa boqorkii tashaday, oo wuxuu sameeyey laba weylood
oo dahab ah, oo wuxuu dadkii ku yidhi, Dadkii Israa'iilow, aad bay idiinku dhib badan
tahay inaad Yeruusaalem tagtaan, haddaba bal eega ilaahyadiinnii idinka keenay dalkii
Masar. 29 Oo labadii weylood middood wuxuu dhigay Beytel, tii kalena wuxuu dhigay
Daan. 30 Haddaba taasu waxay noqotay dembi, maxaa yeelay, dadkii waxay u tegi
jireen inay middood caabudaan xataa ilaa Daan. 31 Oo wuxuu kaloo sameeyey guryo
meelo sarsare ah, oo wuxuu wadaaddo ka dhex doortay dadkii aan reer Laawi ahayn oo
dhan. 32 Oo haddana Yaaraabcaam wuxuu sameeyey iid u eg tii reer Yahuudah oo ahayd
bisha siddeedaad maalinteeda shan iyo tobnaad, oo wuxuu u baxay meeshii allabariga;
sidaasuu Beytel ku sameeyey isagoo allabari u bixinaya weylihii uu sameeyey; oo
wadaaddadii meelaha sarsare ee uu doortayna wuxuu geeyey Beytel. 33 Oo meeshii
allabariga ee uu Beytel ka sameeyeyna wuxuu u baxay bishii siddeedaad maalinteedii
shan iyo tobnaad oo taasuna waxay ahayd bishii uu qalbigiisa ka tashaday; oo iid buu
u sameeyey dadkii Israa'iil, oo meeshii allabariguu ugu baxay inuu foox shido.

13

Ninkii Ilaah Oo Ka Yimid Yahuudah

1 Markaasaa waxaa Yahuudah ka yimid nin Ilaah oo Eraygii Rabbiga ku yimid Beytel;
oo Yaaraabcaamna wuxuu ag taagnaa meeshii allabariga inuu foox shido aawadeed.
2 Markaasuu wax ka gees ah meeshii allabariga ku qayliyey sidii Rabbigu ku amray,
oo wuxuu yidhi, Meeshii allabarigay, meeshii allabarigay, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Reer Daa'uud waxaa u dhalan doona wiil magiciisa la yidhaahdo Yoosiyaah, oo isna
dushaada wuxuu ku qali doonaa wadaaddada meelaha sarsare ee dushaada fooxa
ku shida, oo waxaa dushaada lagu gubi doonaa dad lafihiis. 3 Oo isla maalintaasba
calaamad buu tusay oo wuxuu yidhi, Tanu waa calaamaddii Rabbigu ku hadlay: Bal
ogaada, meesha allabarigu way kala dillaaci doontaa oo dambaska saaranuna wuu

soo daadan doonaa. 4 Oo markii boqorkii maqlay hadalkii ninka Ilaah uu ku qayliyey
ee ka geesta ahaa meeshii allabariga oo Beytel ku tiil ayuu Yaaraabcaam gacanta ka
soo fidiyey meeshii allabariga oo wuxuu yidhi, War ninka qabta. Oo gacantii uu
isaga ku fidiyeyna way qallashay, mar dambena wuu soo laabi kari waayay. 5 Oo
meeshii allabariguna way kala dillaacday, oo dambaskiina wuu ka soo daatay meeshii
allabariga, sidii calaamaddii uu ninka Ilaah bixiyey ee Rabbigu ku amray. 6 Markaasaa
boqorkii ugu jawaabay ninkii Ilaah, Haddaba Rabbiga Ilaahaaga ah raallinimo iiga bari,
oo ii ducee in gacantaydu ii soo noqoto aawadeed. Markaasaa ninkii Ilaah Rabbiga
baryay, oo boqorkiina gacantiisii way u soo noqotay, oo waxay u noqotay sidii ay markii
hore ahayd. 7 Dabadeedna boqorkii wuxuu ninkii Ilaah ku yidhi, Kaalay, guriga ii
raac, oo isqabooji, oo anna waan kuu abaalgudayaa. 8 Kolkaasaa ninkii Ilaah wuxuu
boqorkii ku yidhi, Xataa haddaad gurigaaga badhkiis i siinayso ku raaci maayo, oo
innaba kibisna ku cuni maayo, biyona ka cabbi maayo meeshan; 9 waayo, Erayga
Rabbiga ayaa saas igu amray, oo yidhi, Waa inaadan kibis cunin, biyona cabbin, waana
inaadan dib u sii qaadin jidkii aad soo martay. 10 Oo sidaas daraaddeed jid kaluu
maray, dib umana uu sii qaadin jidkii uu Beytel u soo maray. 11 Waagaas waxaa Beytel
degganaa nebi duq ah, oo wiilashiisii midkood baa u yimid oo u soo sheegay kulli
shuqulladii ninka Ilaah maalintaas Beytel ku sameeyey; oo erayadii uu boqorka kula
hadlayna aabbahood way u soo sheegeen. 12 Markaasaa aabbahood ku yidhi, Jidkee
buu qaaday? Oo wiilashiisuna way arkeen jidkii ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid
qaaday. 13 Markaasuu wiilashiisii ku yidhi, War dameerka ii kooreeya. Dameerkiina
way u kooreeyeen oo isna wuu fuulay. 14 Oo ninkii Ilaah wuu daba galay, oo helay
isagoo geed hoos fadhiya; kolkaasuu ku yidhi, War ma waxaad tahay ninkii Ilaah oo
Yahuudah ka yimid? Isna wuxuu yidhi, Haah, waan ahay. 15 Markaasuu ku yidhi,
Kaalay oo gurigaygii ii raac aad kibis soo cuntide. 16 Isna wuxuu yidhi, Kari maayo
inaan kula noqdo iyo inaan gurigaaga galo toona. Halkan innaba kibis kugula cuni
maayo, biyona kugula cabbi maayo. 17 Waayo, erayga Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waa
inaadan meeshaas kibis ku cunin, biyona ka cabbin, jidkii aad soo martayna dib ha u
sii qaadin. 18 Isna wuxuu ku yidhi, War anba waxaan ahay nebi kula mid ah, oo malaa'ig
baa Eraygii Rabbiga igula hadashay oo igu tidhi, Isaga soo celi oo gurigaaga keen inuu
kibis cuno oo biyo cabbo. Laakiinse been buu u sheegay. 19 Sidaas daraaddeed wuu
la noqday, oo gurigiisii buu kibis ka cunay, biyona ka cabbay. 20 Markaasaa intay
miiska wada fadhiyeen uu eraygii Rabbigu u yimid nebigii soo celiyey. 21 Wuuna ku
qayliyey ninkii Ilaah oo Yahuudah ka yimid, oo ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Caasi baad ku noqotay Rabbiga, mana aadan xajin amarkii Rabbiga Ilaahaaga ahu kugu
amray, 22 laakiinse waad soo noqotay oo kibis baad ku cuntay, biyona waad ku cabtay
meeshii uu kugu yidhi, Kibis ha ku cunin, biyona ha ku cabbin. Sidaas daraaddeed
meydkaagu gaadhi maayo xabaashii awowayaashaa. 23 Oo markuu kibis cunay oo
biyo cabbay dabadeed ayuu dameerkiisii u kooreeyey nebigii uu soo celiyey. 24 Oo
markuu ka tegey ayaa libaax jidkii kaga hor yimid, wuuna dilay isagii; oo meydkiisiina
waxaa lagu tuuray jidka dhexdiisa, oo dameerkiina wuu ag taagnaa; libaaxiina wuxuu
dhinac taagnaa meydka. 25 Oo bal eeg, dad baa soo ag maray, oo waxay arkeen
meydka jidka lagu tuuray iyo libaaxa meydka agtiisa taagan; oo waxay yimaadeen
magaaladii nebiga duqa ahu degganaa, markaasay dadkii u sheegeen. 26 Oo nebigii
isaga jidka ka soo celiyey markuu taas maqlay ayuu yidhi, Waa ninkii Ilaah oo ku
caasiyoobay Rabbiga; oo sidaas daraaddeed ayuu Rabbigu isaga ugu gacan gashay
libaaxa dildillaacsaday oo dilay, taasuna waa sidii uu ahaa erayguu Rabbigu kula
hadlay. 27 Markaasuu wiilashiisii la hadlay oo ku yidhi, War dameerka ii kooreeya. Oo
iyana way u kooreeyeen. 28 Kolkaasuu tegey oo wuxuu helay meydkiisii oo jidka dhex
yaal, iyo dameerkii iyo libaaxii oo meydka ag taagan; libaaxiina meydkii ma cunin,

dameerkiina ma dildillaacsan. 29 Oo nebigiina wuxuu qaaday meydkii ninkii Ilaah, oo
kor saaray dameerkii, wuuna soo celiyey. Markaasuu yimid magaaladii nebigii duqa
ahaa inuu halkaas ku aaso oo ugu baroorto. 30 Oo xabaashiisii uu isagu lahaa ayuu
meydkiisii geliyey, wayna u baroorteen, oo yidhaahdeen, Hoognay, walaalkayow! 31 Oo
markuu aasay dabadeed ayuu wiilashiisii la hadlay oo ku yidhi, Markaan dhinto igu
xabaala xabaashii ninkii Ilaah lagu xabaalay, oo lafahayga lafihiisa ag dhiga. 32 Waayo,
hadalkii uu amarkii Rabbiga ku qayliyey ee ka geesta ahaa meesha allabariga oo Beytel
ku taal, iyo kulli guryaha meelaha sarsare oo ku yaal magaalooyinka reer Samaariya,
hubaal wuu ahaan doonaa.
33 Oo waxyaalahaas dabadood Yaaraabcaam kama uu noqon jidkiisii sharka ahaa,
laakiinse wuxuu dadkii oo dhan ka doortay wadaaddo meelaha sarsare; oo mid kasta
oo doonayayba wuu daahiriyey inay jiraan wadaaddo meelaha sarsare. 34 Oo taasuna
dembi bay u noqotay reer Yaaraabcaam iyo xataa inay gooyso oo dhulka ka baabbi'iso.

14

Wax Sii Sheegiddii Axiiyaah Ee Ka Geesta Ahayd Yaaraabcaam

1 Oo waagaas ayaa Abiiyaah oo ahaa ina Yaaraabcaam bukooday. 2 Markaasaa
Yaaraabcaam wuxuu bilcantiisii ku yidhi, Waan ku baryayaaye, kac oo isbeddel, oo
yaan lagu aqoon inaad tahay bilcantii Yaaraabcaam; oo waxaad tagtaa Shiiloh, waayo,
halkaas waxaa jooga Nebi Axiiyaah oo ii sheegay inaan dadkan boqor u ahaanayo.
3 Oo waxaad qaaddaa toban xabbadood oo kibis ah, iyo buskuddo, iyo ubbo malab
ah, oo isaga u tag; oo wuxuu kuu sheegi doonaa waxa wiilka ku dhici doona. 4 Oo
Yaaraabcaam bilcantiisiina sidaasay yeeshay, oo waxay u kacday Shiiloh oo gurigii
Axiiyaah bay timid. Haddaba Axiiyaah waxba ma arki karin, waayo, indhihiisii waxay
la dhaceen dugow aawadiis. 5 Markaasaa Rabbigu wuxuu Axiiyaah ku yidhi, Bal eeg,
Yaaraabcaam bilcantiisii ayaa kuugu imanaysa inay ku weyddiiso wax ku saabsan
wiilkeeda, maxaa yeelay, isagu wuu bukaa; haddaba iyada saas iyo saas ku dheh;
waayo, markay kuu timaado waxay iska dhigaysaa naag kale. 6 Oo markii Axiiyaah
maqlay sanqadhii cagaheeda, markii ay albaabka soo gashay ayuu ku yidhi, Soo gal,
Yaaraabcaam bilcantiisay, maxaadse isaga dhigaysaa mid kale? Waayo, waxaa la iigu
soo kaa dhiibay war xun. 7 Haddaba tag, oo Yaaraabcaam waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu dadka oo dhan waan kaa
sara mariyey, oo waxaan amiir kaaga dhigay dadkaygii Israa'iil, 8 oo boqortooyadiina
intaan reerkii Daa'uud ka soo xoogay ayaan ku siiyey, oo weliba ma aadan ahaan
sidii addoonkaygii Daa'uud, kii amarradaydii xajiyey, oo qalbigiisa oo dhanna igu
raacay inuu sameeyo wixii hortayda ku qummanaa oo keliya, 9 laakiinse waxaad
samaysay shar ka sii badan kii intii kaa horraysay oo dhan, oo waxaad samaysatay
ilaahyo kale iyo sanamyo la shubay, waanad iga xanaajisay, oo waxaad igu tuurtay
gadaashaada. 10 Sidaas daraaddeed, bal ogow, shar baan ku soo dejin doonaa reer
Yaaraabcaam, oo Yaaraabcaam waxaan ka baabbi'in doonaa wiil kasta, ha ahaado
mid kasta oo dalka Israa'iil ku dhex xidhan ama mid kasta oo ku dhex furan, oo
reer Yaaraabcaam oo dhanna waan xaaqi doonaa ilaa uu wada baabbo'o sida digo
dibadda loogu xaaqo. 11 Oo Yaaraabcaam dadkiisa kii magaalada kaga dhinta waxaa
cuni doona eeyaha, oo kii duurka kaga dhintana waxaa cuni doona haadka samada,
waayo, Rabbigu saasuu ku hadlay. 12 Haddaba kac, oo gurigaaga tag, oo mar alla
markay cagahaagu magaalada galaan ayuu wiilkii dhiman doonaa. 13 Oo dadka dalka
Israa'iil oo dhan ayaa u barooran doona oo aasi doona, waayo, dadka Yaaraabcaam oo
dhan isaga keliya ayaa xabaasha gelaya, maxaa yeelay, reer Yaaraabcaam isaga keliya
ayaa laga helay wax ku wanaagsan xagga Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. 14 Oo
weliba Rabbigu wuxuu sara kicin doonaa boqor u taliya dadkii Israa'iil, oo kaasuna

maalintaas wuxuu baabbi'in doonaa reer Yaaraabcaam, laakiinse taasu waa goorma?
Waa haddeer. 15 Waayo, Rabbigu wuxuu dadkii Israa'iil u layn doonaa sida cawsduur
biyo ugu ruxmado, oo dadkii Israa'iil wuu ka rujin doonaa dalkan wanaagsan oo
uu siiyey awowayaashood, oo wuxuu ku firdhin doonaa Webiga shishadiisa, maxaa
yeelay, waxay samaysteen geedihii Asheeraah, oo Rabbigana saasay uga xanaajiyeen.
16 Oo Rabbigu wuxuu dadka dalka Israa'iil u sii daynayaa dembiyadii Yaaraabcaam
dembaabay oo uu dadka dalka Israa'iilna dembaajiyey aawadood.
17 Markaasay Yaaraabcaam bilcantiisii kacday oo tagtay, oo waxay timid Tirsaah; oo
markay guriga iriddiisii soo gaadhay ayaa wiilkii dhintay. 18 Oo dadkii dalka Israa'iil oo
dhammu way aaseen, wayna u wada baroorteen siduu ahaa eraygii Rabbigu ku hadlay
ee uu nebigii ahaa addoonkiisii Axiiyaah u soo dhiibay. 19 Oo Yaaraabcaam falimihiisii
kale ee ku saabsanaa siduu u diriray, iyo siduu u talin jiray, waxay ku qoran yihiin
kitaabka taariikhda boqorradii dalka Israa'iil. 20 Oo Yaaraabcaamna wuxuu talinayay
laba iyo labaatan sannadood; markaasuu dhintay oo awowayaashiis la seexday, oo
waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Naadaab.

Rexabcaam, Boqorkii Dalka Yahuudah

21 Oo Rexabcaam ina Sulaymaanna boqor buu ka ahaa dalka Yahuudah. Oo markuu
Rexabcaam boqor noqday wuxuu jiray kow iyo afartan sannadood, oo toddoba iyo
toban sannadood ayuu boqor ku ahaa Yeruusaalem oo ahayd magaaladii Rabbigu ka
doortay qabiilooyinkii reer binu Israa'iil oo dhan inuu magiciisa halkaas dhigo. Oo
hooyadiis magaceeduna wuxuu ahaa Nacamaah tii reer Cammoon. 22 Oo reer Yahu-
udahna waxay sameeyeen wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo waxay Rabbiga kaga
hinaasiyeen dembiyadoodii ay galeen oo ka badnaa kuwii ay awowayaashood galeen.
23 Waayo, waxay buur kasta oo dheer dusheed iyo geed kasta oo dheer oo doog ah hoost-
iis ka dhisteen meelo sarsare, iyo tiirar, iyo geedo Asheeraah. 24 Oo weliba dalka waxaa
joogay makhnuudyo, oo waxay u wada sameeyeen sidii kulli karaahiyadii ay samayn
jireen quruumihii Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil hortooda. 25 Oo sannaddii
shanaad oo Boqor Rexabcaam ayaa Shiishaq oo boqorkii Masar ahaa Yeruusaalem ku
kacay, 26 oo wuxuu qaatay khasnadihii guriga Rabbiga iyo khasnadihii guriga boqorka,
oo dhammaantood wuu wada qaatay; oo wuxuu kaloo wada qaatay gaashaammadii
dahabka ahaa oo Sulaymaan sameeyey. 27 Oo Boqor Rexabcaam ayaa meeshoodii ka
sameeyey gaashaammo naxaas ah, oo wuxuu u dhiibay saraakiishii waardiyayaashii
albaabkii guriga boqorka dhawri jiray. 28 Oo mar alla markii boqorku gurigii Rabbiga
galo ayay waardiyayaashu gaashaammada qaadi jireen, oo haddana waxay ku soo
celin jireen qolkii waardiyayaasha. 29 Haddaba Rexabcaam falimihiisii kale iyo wixii
uu sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Yahuudah? 30 Oo Rexabcaam iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexayn jiray had
iyo goorba. 31 Oo Rexabcaamna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa
lagula aasay awowayaashiis magaaladii Daa'uud; oo hooyadiis magaceeduna wuxuu
ahaa Nacamaah tii reer Cammoon. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Abiiyaam.

15

Abiiyaam, Boqorkii Dalka Yahuudah

1 Haddaba sannaddii siddeed iyo tobnaad ee Boqor Yaaraabcaam ina Nebaad ayaa
Abiiyaam boqor ka noqday dalka Yahuudah. 2 Oo saddex sannadood ayuu boqor
ku ahaa Yeruusaalem, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Macakaah
ina Abiishaaloom. 3 Oo isna wuxuu sameeyey dembiyadii uu aabbihiis samayn jiray
isaga hortiis oo dhan, oo qalbigiisuna Rabbiga Ilaahiisa ah uguma qummanayn sidii

qalbigii awowgiis Daa'uud oo kale. 4 Habase yeeshee Daa'uud daraaddiis ayaa Rabbiga
Ilaahiis ahu Yeruusaalem ka dhex siiyey laambad inuu isaga dabadiis wiilkiisa dhiso iyo
inuu Yeruusaalem adkeeyo aawadeed, 5 maxaa yeelay, Daa'uud wuxuu sameeyey wixii
Rabbiga hortiisa ku qummanaa, oo cimrigiisii oo dhanna kama uu leexan wax kasta
oo uu ku amray, xaalkii Uuriyaah kii reer Xeed oo keliya mooyaane. 6 Oo Rexabcaam
iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexeeyey cimrigiisii oo dhanba. 7 Oo Abiiyaam
falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii
taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? Oo Abiiyaam iyo Yaaraabcaamna dagaal baa
ka dhexeeyey. 8 Oo Abiiyaam wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu
aasay magaaladii Daa'uud; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aasaa.

Aasaa, Boqorkii Dalka Yahuudah

9 Oo boqorkii dalka Israa'iil oo Yaaraabcaam ahaa sannaddiisii labaatanaad ayaa
Aasaa boqor ka noqday dalka Yahuudah. 10 Oo wuxuu Yeruusaalem boqor ka ahaa
kow iyo afartan sannadood; oo hooyadiisna magaceedu wuxuu ahaa Macakaah ina
Abiishaaloom. 11 Oo Aasaa wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa
sidii uu awowgiis Daa'uud yeelay oo kale. 12 Oo makhnuudyadiina dalka wuu ka
eryay, sanamyadii aabbihiis sameeyey oo dhanna wuu wada fogeeyey. 13 Macakaah
oo hooyadiis ahaydna boqoradnimadii wuu ka dejiyey, maxaa yeelay, waxay sanam
karaahiya ah u samaysay geed Asheeraah, oo Aasaa sanamkeedii wuu jebiyey, wuxu-
una ku gubay durdurka Qidroon agtiisa. 14 Laakiinse meelihii sarsare lama baabbi'in;
habase yeeshee Aasaa qalbigiisu waa ku qummanaa Rabbiga hortiisa cimrigiisii oo
dhanba. 15 Oo gurigii Rabbigana wuxuu soo geliyey alaabtii aabbihiis quduuska ka
dhigay iyo alaabtii uu isaga qudhiisu quduuska ka dhigay, waxayna ahayd lacag iyo
dahab iyo weelal. 16 Oo cimrigoodii oo dhanna dagaal baa ka dhexeeyey Aasaa iyo
Bacshaa oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil. 17 Oo Bacshaa oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil
ayaa dalka Yahuudah ku kacay, oo wuxuu dhisay Raamaah, inuusan qofna u oggolaan
inuu ka baxo ama u galo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah. 18 Markaasaa
Aasaa qaaday kulli lacagtii iyo dahabkii ku hadhay khasnadihii guriga Rabbiga iyo
khasnadihii guriga boqorka oo dhan, oo wuxuu u dhiibay addoommadiisa, oo Boqor
Aasaa wuxuu iyagii u diray Benhadad ina Tabrimmoon oo ahaa ina Xesyoon, oo dalka
Suuriya boqorka u ahaa oo Dimishaq degganaa, oo wuxuu ku yidhi, 19 Aniga iyo adiga
axdi baa inoo dhexeeya, oo aabbahay iyo aabbahaana wuu u dhexayn jiray; haddaba
bal eeg, waxaan kuu soo diray hadiyad lacag iyo dahab ah, saas aawadeed tag oo jebi
axdiga aad la leedahay boqorka dalka Israa'iil oo Bacshaa ah, ha iga tagee. 20 Markaasaa
Benhadad dhegaystay hadalkii Boqor Aasaa, oo saraakiishii ciidammadiisa ayuu u
diray magaalooyinkii dalka Israa'iil, oo waxay dagaal ku dhufteen Ciyoon, iyo Daan,
iyo Aabeel Beytmacakaah, iyo Kinnered oo dhan, iyo dalkii reer Naftaali oo dhan.
21 Kolkii Bacshaa taas maqlay wuu ka tegey Raamaah dhisiddeedii, oo wuxuu degay
Tirsaah. 22 Markaasaa Boqor Aasaa wuxuu dalka Yahuudah oo dhan gaadhsiiyey naado
ogeysiis ah, oo ninna lagama reebin; oo waxay wada qaadeen dhagxantii iyo alwaaxdii
Raamaah ee uu Bacshaa ku dhisayay, kolkaasaa Boqor Aasaa wuxuu ku dhisay Gebac
oo ku taal dalka reer Benyaamiin iyo Misfaah. 23 Haddaba Aasaa falimihiisa kale, iyo
xooggiisii oo dhan, iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo magaalooyinkii uu dhisay oo
dhammuba sow kuma qorna kitaabka taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? Laaki-
inse markuu gaboobay wuxuu ka bukooday cagaha. 24 Markaasaa Aasaa dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii awowgiis
Daa'uud; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yehooshaafaad

Naadaab, Boqorkii Dalka Israa'iil

25 Oo Naadaab oo ahaa ina Yaaraabcaam boqor buu ka noqday dalka Israa'iil
sannaddii labaad oo Aasaa boqorkii dalka Yahuudah; oo wuxuu dalka Israa'iil boqor
ka ahaa laba sannadood. 26 Oo isna wuxuu sameeyey wixii Rabbiga hortiisa shar
ku ahaa, oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis, iyo dembigiisa uu dadkii Israa'iil
dembaajiyey. 27 Oo waxaa shirqoolay Bacshaa ina Axiiyaah oo ahaa reer Isaakaar, oo
Bacshaa isaguu ku dilay Gibbetoon tan ay reer Falastiin lahaayeen, waayo, Naadaab
iyo dadkii dalka Israa'iil oo dhammuba waxay weerarayeen Gibbetoon. 28 Oo isaga
Bacshaa wuxuu dilay oo meeshiisii boqor ka noqday sannaddii saddexaad ee Aasaa
oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah. 29 Oo haddiiba markuu boqor noqday ayuu wada
laayay reerkii Yaaraabcaam oo dhan, oo Yaaraabcaam uma uu dayn qof keliya oo
neefsada, laakiinse wuu wada baabbi'iyey, sidii uu ahaa eraygii Rabbigu u soo dhiibay
addoonkiisii Axiiyaah kii reer Shiiloh; 30 waayo, waxay saas u noqotay Yaaraabcaam
dembiyadiisii uu dembaabay, oo uu dadkii Israa'iilna dembaajiyey, iyo xanaaqii uu
ka xanaajiyey Rabbiga ah Ilaaha dalka Israa'iil. 31 Haddaba Naadaab falimihiisii kale,
iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba sow kuma qorna kitaabka taariikhda boqorrada
dalka Israa'iil? 32 Cimrigood oo dhan dagaal baa ka dhexeeyey Aasaa iyo Bacshaa oo
boqor ka ahaa dalka Israa'iil.

Bacshaa, Boqorkii Dalka Israa'iil

33 Oo boqorkii dalka Yahuudah oo Aasaa ahaa sannaddiisii saddexaad ayaa Bacshaa
ina Axiiyaah boqor dalka Israa'iil ugu noqday Tirsaah, oo wuxuu boqor ahaa afar iyo
labaatan sannadood. 34 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo
wuxuu ku socday jidkii aabbihiis Yaaraabcaam, iyo dembigiisii uu dadkii Israa'iilna
dembaajiyey.

16

1 Markaas waxaa Yeehuu ina Xanaanii u yimid Eraygii Rabbiga oo ka gees ah Bacshaa,
oo leh, 2 Ciiddaan kaa sara mariyey, oo waxaan kaa dhigay amiir u taliya dadkayga
Israa'iil, oo adna waxaad ku socotay jidkii Yaaraabcaam, oo dadkaygii Israa'iilna waad
dembaajisay, oo waxaad ka dhigtay inay dembiyadoodii igaga xanaajiyaan, 3 sidaas
daraaddeed bal eeg, Bacshaa iyo reerkiisa oo dhanba waan wada baabbi'inayaa, oo
reerkaagana waxaan ka dhigayaa sidii reerkii Yaaraabcaam ina Nebaad oo kale. 4 Oo
dadka Bacshaa kii magaalada kaga dhinta waxaa cuni doona eeyaha, oo kii duurka
kaga dhintana waxaa cuni doona haadka samada. 5 Haddaba Bacshaa falimihiisii
kale, iyo wixii uu sameeyey, iyo xooggiisii oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii
taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? 6 Markaasaa Bacshaa dhintay oo la seexday
awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay Tirsaah, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday
wiilkiisii Eelaah. 7 Haddana waxaa Nebi Yeehuu ina Xanaanii u yimid Eraygii Rabbiga
oo ka gees ah Bacshaa iyo reerkiisaba, sababtuna waxay ahayd sharkii uu Rabbiga
hortiisa ku sameeyey oo dhan ee uu Rabbiga kaga xanaajiyey shuqulkii gacmihiisa,
markuu la mid noqday reer Yaaraabcaam, iyo diliddii uu dilay aawadeed.

Eelaah, Boqorkii Dalka Israa'iil

8 Oo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii lix iyo labaatanaad ayaa
Eelaah oo ahaa ina Bacshaa dalka Israa'iil boqor ugu noqday Tirsaah, oo wuxuu boqor
ahaa laba sannadood. 9 Oo addoonkiisii Simrii oo sirkaal u ahaa gaadhifardoodkiisa
badhkood ayaa isaga shirqoolay. Haddaba wuxuu joogay Tirsaah isagoo khamri ku
cabbaya guriga Arsaa oo madax u ahaa reerkiisii Tirsaah ku yiil; 10 oo waxaa u soo
galay Simrii, markaasuu wax ku dhuftay, oo dilay isagii, waxayna ahayd Aasaa oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii toddoba iyo labaatanaad, oo meeshiisiina isagaa
boqor ka noqday. 11 Isla markuu boqor noqday ee uu carshigiisii ku fadhiistay wuxuu

wada laayay reerkii Bacshaa oo dhan; oo ugama uu reebin dadkii qaraabadiisa ahaa
ama saaxiibbadiis toona xataa wiil yar oo keliya. 12 Oo Simrii saasuu u baabbi'iyey
reerkii Bacshaa oo dhan, oo waxay noqotay sidii Eraygii Rabbiga ee Bacshaa ka
geesta ahaa ee Nebi Yeehuu ku hadlay, 13 sababtuna waxay ahayd dembiyadii Bacshaa
iyo dembiyadii wiilkiisii Eelaah oo dhan ee ay dembaabeen ee ay dadkii Israa'iilna
dembaajiyeen ee ay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil kaga xanaajiyeen falimahoodii
aan waxtarka lahayn. 14 Haddaba Eelaah falimihiisii kale, iyo wixii uu sameeyey oo
dhammuba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil?

Simrii, Boqorkii Dalka Israa'iil

15 Oo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii toddoba iyo labaatanaad
ayaa Simrii intii toddoba maalmood ah boqor ku ahaa Tirsaah. Haddaba dadkii waxay
iyagoo ka gees ah ag degeen Gibbetoon oo ay reer Falastiin lahaayeen. 16 Oo dadkii
magaalada ag degay waxay maqleen oo lagu yidhi, Simrii shirqool buu sameeyey oo
boqorkiina wuu dilay. Sidaas daraaddeed dadkii dalka Israa'iil oo dhammu waxay
maalintaas xerada dhexdeeda dalka Israa'iil boqor uga dhigeen Coomrii oo ahaa
sirkaalkii ciidanka. 17 Oo Coomrii wuxuu ka kacay Gibbetoon isagoo ay dadkii Israa'iil
oo dhammu la socdaan, markaasay Tirsaah hareereeyeen. 18 Markii Simrii arkay in ma-
gaaladii la qabsaday ayuu galay qalcaddii gurigii boqorka, kolkaasuu gurigii boqorka
isku gubay, wuuna u dhintay 19 dembiyadiisii uu dembaabay markuu sameeyey wixii
Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, oo uu ku socday jidkii Yaaraabcaam, iyo dembigii uu
sameeyey ee uu dadkii Israa'iilna dembaajiyey. 20 Haddaba Simrii falimihiisii kale iyo
fallaagowgiisii uu sameeyeyba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Israa'iil?

Coomrii, Boqorkii Dalka Israa'iil

21 Markaasaa dadkii dalka Israa'iil laba meelood u kala qaybsamay; dadkii badhkiis
wuxuu raacay Tibnii oo ahaa ina Giinad, oo boqor bay ka dhigteen; badhkii kalena
wuxuu raacay Coomrii. 22 Laakiinse dadkii Coomrii raacay waxay ka adkaadeen
dadkii raacay Tibnii ina Giinad. Markaasaa Tibnii dhintay, Coomriina boqor buu
noqday. 23 Oo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii kow iyo soddonaad
ayaa Coomrii dalka Israa'iil boqor ka noqday, oo wuxuu boqor ahaa laba iyo toban
sannadood oo Tirsaah wuxuu boqor ka ahaa lix sannadood. 24 Oo Shemer ayuu buurtii
Samaariya kaga iibsaday laba talanti oo lacag ah; markaasuu buurta dusheedii magaalo
ka dhisay, oo magaaladii uu dhisay magaceediina wuxuu u bixiyey Samaariya, oo
wuxuu ku magacaabay ninkii Shemer ahaa ee buurta lahaa. 25 Oo Coomriina wuxuu
sameeyey wixii Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, oo wuxuu ku kacay shar ka sii daran
sharkii kuwii isaga ka horreeyey oo dhan. 26 Oo wuxuu ku socday jidkii Yaaraabcaam
ina Nebaad oo dhan, iyo dembiyadii uu dadkii Israa'iil dembaajiyey ee ay Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil kaga xanaajiyeen falimahoodii aan waxtarka lahayn.
27 Haddaba Coomrii falimihiisii kale ee uu sameeyey, iyo xooggiisii uu muujiyeyba
sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? 28 Markaasaa Coomrii
dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay Samaariya; oo wiilkiisii
Axaab ayaa meeshiisii boqor ka noqday.

Axaab, Boqorkii Dalka Israa'iil

29 Oo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii siddeed iyo soddonaad
ayaa Axaab oo ahaa ina Coomrii dalka Israa'iil boqor ka noqday, oo wuxuu dalka
Israa'iil Samaariya boqor ugu ahaa laba iyo labaatan sannadood. 30 Oo Axaab oo ahaa
ina Coomrii wuxuu sameeyey wixii shar ku ahaa Rabbiga hortiisa oo ka sii daran
sharkii kuwii isaga ka horreeyey oo dhan. 31 Markaas sidii iyadoo la sahlan isaga inuu
sameeyo dembiyadii Yaaraabcaam ina Nebaad, wuxuu guursaday Yesebeel oo ahayd

ina Etbacal boqorkii reer Siidoon, wuuna tegey oo u adeegay oo caabuday Bacal. 32 Oo
Bacal aawadiis wuxuu meel allabari uga dhisay gurigii Bacal ee uu hore uga dhex dhisay
Samaariya. 33 Oo haddana Axaab wuxuu sameeyey geed Asheeraah, oo Axaab haddana
wuu ka sii xanaajiyey Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil si ka sii daran boqorradii
dalka Israa'iil ee isaga ka horreeyey oo dhan. 34 Oo wakhtigiisii Yerixoo waxaa
dhisay nin reer Beytel ah oo magiciisa la odhan jiray Xii'eel; oo markuu aasaaskeedii
dhigay waxaa ka dhintay wiilkiisii curadka ahaa oo Abiiraam ahaa, markuu irdaheedii
taagayna waxaa ka dhintay wiilkiisii yaraa oo Seguub ahaa, oo waxay noqotay sidii
eraygii Rabbigu kula hadlay Yashuuca ina Nuun.

17

Eliiyaah Oo Tukeyaal Quudiyeen

1 Oo Eliiyaah oo ahaa reer Tishbii, oo ka mid ahaa kuwii Gilecaad degganaa ayaa
Axaab ku yidhi, Waxaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil ee aan hortiisa taa-
ganahay noloshiisa ugu dhaartay inaan dharab iyo roob midna sannadahan la arki
doonin, sidaan leeyahay mooyaane. 2 Markaasaa haddana waxaa isagii u yimid Eraygii
Rabbiga oo leh, 3 Halkan ka tag, oo u leexo xagga bari, oo waxaad ku ag dhuumataa
durdurka Keriid ee ku hor yaal Webi Urdun. 4 Oo waxaad ka cabbi doontaa durdurka,
oo tukayaashana waan ku amray inay halkaas kugu quudiyaan. 5 Sidaas daraaddeed
wuu tegey, oo wuxuu yeelay sidii erayga Rabbigu ku yidhi, waayo, wuu tegey oo ag joogi
jiray durdurka Keriid ee ku hor yaal Webi Urdun. 6 Oo tukayaasha ayaa subaxdii u keeni
jiray kibis iyo hilib, fiidkiina kibis iyo hilib, oo biyona durdurkuu ka cabbi jiray. 7 Oo in
yar dabadeed ayaa durdurkii iska engegay, maxaa yeelay, dalku roob ma lahayn.

Naagtii Carmalka Ahayd Ee Joogtay Sarefta

8 Markaasaa waxaa isagii u yimid Eraygii Rabbiga oo leh, 9 Kac oo waxaad tagtaa
Sarefta oo ay reer Siidoon leeyihiin, oo halkaas iska deg; oo bal eeg, naag carmal
ah oo halkaas joogta waxaan ku amray inay ku quudiso. 10 Sidaas daraaddeed wuu
kacay, oo wuxuu tegey Sarefta, oo markuu magaaladii iriddeedii yimid waxaa halkaas
joogtay naag carmal ah oo xaabo guranaysa; oo intuu u yeedhay ayuu ku yidhi iyadii,
Waan ku baryayaaye, wuxoogaa biyo ah weel iigu keen aan cabbee. 11 Oo markay u
sii socotay inay u keento ayuu u yeedhay oo ku yidhi, Waan ku baryayaaye waxaad
gacanta iigu soo qaaddaa in yar oo kibis ah. 12 Iyana waxay tidhi, Waxaan Rabbiga
Ilaahaaga ah noloshiisa ugu dhaartay inaanan kibis haysan innaba, laakiinse waxaan
haystaa sacab muggiis oo jidhiidh ah oo weel ku jira, iyo in yar oo saliid ah oo kusad
ku jirta, oo bal eeg, laba qori baan u guranayaa si aan intaan gurigayga galo ugu
diyaariyo aniga iyo wiilkayga, dabadeedna aan cunno oo aan dhimannee. 13 Markaasaa
Eliiyaah ku yidhi iyadii, Ha cabsane tag oo yeel sidaad tidhi, laakiinse marka hore
ii soo samee in yar oo kibis ah oo ii keen, dabadeedna u samee adiga iyo wiilkaaga.
14 Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Weelka jidhiidha ahu
idlaan maayo, kusadda saliidda ahuna idin gabi mayso ilaa maalinta Rabbigu dhulka
roob ku soo daayo. 15 Markaasay tagtay oo waxay yeeshay sidii Eliiyaah ku yidhi,
oo iyadii iyo isagii iyo reerkeediiba maalmo badan bay wax cunayeen. 16 Oo weelkii
jidhiidha ahaa ma uu idlaan, kusaddii saliidda ahaydna ma ay gabin, oo waxay ahaatay
siduu ahaa eraygii Rabbigu u soo dhiibay Eliiyaah. 17 Oo waxyaalahaas dabadood
ayaa naagtii guriga lahayd wiilkeedii bukooday, oo xataa neef keliyahu kuma hadhin,
maxaa yeelay, bukaankiisu aad buu u xumaa. 18 Markaasay Eliiyaah ku tidhi, War nin
yahow Ilaah, maxaa inoo dhexeeya? War ma waxaad iigu timid inaad dembigayga i
soo xusuusisid oo aad wiilkayga dishid? 19 Markaasuu ku yidhi, Naa bal wiilkaaga ii
keen. Oo intuu isagii ka qaaday xabadkeedii ayuu kor ula baxay qowladdii uu isagu

degganaa, oo wuxuu saaray sariirtiisii. 20 Markaasuu Rabbiga u qayshaday, oo ku
yidhi, Rabbiyow, Ilaahayow, naagta carmalka ah oo aan la degganahay ma shar baad
ku soo dejisay intaad wiilkeedii dishay? 21 Oo saddex jeer ayuu wiilka korkiisii isku
kala bixiyey, oo intuu Rabbiga u qayshaday ayuu yidhi, Rabbiyow, Ilaahayow, waan
ku baryayaaye, wiilkan naftiisii mar kale ha ku soo noqoto. 22 Markaasaa Rabbigu
dhegaystay Eliiyaah codkiisii, oo yarka naftiisii mar kalay ku soo noqotay, wuuna soo
noolaaday. 23 Dabadeedna Eliiyaah yarkii buu soo qaaday, oo intuu qowladdii ka soo
dejiyey ayuu gurigii keenay, oo u dhiibay hooyadiis; wuxuuna Eliiyaah iyadii ku yidhi,
Bal eeg, wiilkaagii waa nool yahaye. 24 Markaasaa naagtii waxay Eliiyaah ku tidhi,
Haatan waan garanayaa inaad tahay nin Ilaah, iyo inuu run yahay erayga Ilaah oo
afkaaga ku jira.

18

Eliiyaah Iyo Cobadyaah

1 Oo wakhti dheer dabadiis waxay noqotay in sannaddii saddexaad eraygii Rabbigu
Eliiyaah u yimid oo uu ku yidhi, Tag oo Axaab istus, oo anna roob baan dhulka ku
soo daynayaa. 2 Markaasaa Eliiyaah wuxuu u tegey inuu Axaab istuso. Oo abaartuna
aad bay ugu xumayd Samaariya. 3 Markaasaa Axaab wuxuu u yeedhay Cobadyaah oo
shuqulkii guriga u sarreeyey. (Haddaba Cobadyaah Rabbiga aad buu uga cabsan jiray,
4 waayo, markay Yesebeel baabbi'isay nebiyadii Rabbiga ayaa Cobadyaah kaxeeyey
boqol nebi, oo kontonba god buu ku qariyey, oo wuxuu ku quudin jiray kibis iyo
biyo.) 5 Markaasaa Axaab wuxuu Cobadyaah ku yidhi, Bal tag, oo dalka oo dhan
dhex mar, ilaa ilaha biyaha oo dhan, iyo durdurrada oo dhan, waaba intaasoo aynu
daaq helnaa, si aynu fardaha iyo baqlaha u noolayno, oo ayan cuudka oo dhammu
nooga dhammaan. 6 Sidaas daraaddeed dhulkii way qaybsadeen inay soo wada dhex
maraan; Axaab keligiis dhan buu u sahamiyey, Cobadyaahna dhankii kaluu keligiis u
sahamiyey. 7 Oo bal eeg, Cobadyaah intuu jidkii sii socday ayaa waxaa ka hor yimid
Eliiyaah; oo wuu aqooday, markaasuu wejiga dhulka saaray, oo wuxuu yidhi, Eliiyaa-
how sayidkaygiiyow, ma adigii baa? 8 Markaasuu ugu jawaabay, Haah, waa anigii;
haddaba tag oo sayidkaagii waxaad ku tidhaahdaa, War Eliiyaah halkanuu joogaa.
9 Markaasuu wuxuu ku yidhi isagii, War maxaan ku dembaabay, oo aad u doonaysaa
anoo addoonkaaga ah inaad Axaab ii gacangeliso inuu i dilo aawadeed? 10 Rabbiga
Ilaahaaga ah noloshiisaan ku dhaartaye inaan la arag quruun iyo boqortooyo uusan
sayidkaygu cid u dirin si uu kaaga goobo; oo markay yidhaahdeen, Halkan ma joogo,
ayuu boqortooyo kasta iyo quruun kastaba dhaariyey inay ku waayeen. 11 Oo imminka
waxaad leedahay, Tag, oo sayidkaagii u sheeg in Eliiyaah halkan joogo. 12 Oo bal eeg
waxay noqon doontaa markaan kaa tago in Ruuxa Rabbigu kuu qaadi doona meel
aanan aqoon, oo sidaas daraaddeed markaan Axaab u tago oo kuu soo sheego, oo uu
ku waayo aniguu i dilayaa; laakiinse anigoo addoonkaaga ah Rabbiga waan ka cabsan
jiray tan iyo dhallinyaranimadaydii. 13 Oo sayidkaygiiyow, miyaan laguu sheegin wixii
aan sameeyey markii Yesebeel laysay nebiyadii Rabbiga, iyo sidaan u qariyey boqol
nin oo Rabbiga nebiyadiisii ah, oo aan kontonba god geliyey, oo aan kibis iyo biyo ku
quudiyey? 14 Oo hadda waxaad igu leedahay, Tag oo sayidkaagii u sheeg in Eliiyaah
halkan joogo; oo isna wuu i dilayaa. 15 Markaasaa Eliiyaah wuxuu ku yidhi isagii,
Waxaan ku dhaartay Rabbiga ciidammada ee aan hor taagnahay noloshiisa inaan
xaqiiqa maanta isaga isu muujinayo.

Eliiyaah Oo Joogay Buur Karmel

16 Sidaas daraaddeed Cobadyaah wuxuu u tegey inuu Axaab la kulmo, wuuna u soo
sheegay; markaasaa Axaab u tegey inuu Eliiyaah la kulmo. 17 Oo markuu Axaab arkay

Eliiyaah ayuu ku yidhi, War ma adigii baa kii dadkii Israa'iil dhibayayow? 18 Markaasuu
u jawaabay, oo ku yidhi, Anigu dadkii Israa'iil ma aanan dhibin, laakiinse waxaa
dhibay adiga iyo reerka aabbahaa, waayo, waxaad ka tagteen amarradii Rabbiga,
oo weliba waxaad raacday Bacaliim. 19 Haddaba sidaas daraaddeed u cid dir, oo
dadkii Israa'iil oo dhan, iyo Bacal nebiyadiisa ah afarta boqol iyo konton, iyo geedihii
Asheeraah nebiyadooda ah afar boqol oo miiska Yesebeel wax ka cuna, kulli ku soo
wada ururi Buur Karmel. 20 Sidaas daraaddeed Axaab wuxuu u cid diray dadkii Israa'iil
oo dhan, oo nebiyadiina wuxuu ku soo wada ururiyey Buur Karmel. 21 Markaasaa
Eliiyaah u soo dhowaaday dadkii oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, War ilaa goormaad
laba ra'yi u dhexaynaysaan? War haddii Rabbigu Ilaah yahay isaga raaca, laakiinse
haddii Bacal Ilaah yahay isaga raaca. Oo dadkiina isagii xataa eray keliya uguma
jawaabin. 22 Markaasaa Eliiyaah wuxuu haddana dadkii ku yidhi, Anigoo keliya
ayaa ka hadhay nebiyadii Rabbiga, laakiinse Bacal nebiyadiisu waa afar boqol iyo
konton nin. 23 Haddaba bal laba dibi ha naloo keeno, oo iyagu dibi ha doorteen,
oo ha jarjareen, oo qoryaha ha dul saareen, oo innaba dab yay hoosta ka gelin; oo
anna dibiga kalaan qalayaa, oo qoryahaan dul saarayaa, oo innaba dab hoosta ka
gelin maayo. 24 Oo markaas idinku u yeedha magaca ilaahiinna, oo anna waxaan u
yeedhanayaa magaca Rabbiga; oo markaas Ilaahii dab ku soo jawaabaa ha ahaado
Ilaah. Markaasaa dadkii oo dhammu jawaabeen oo waxay yidhaahdeen, Kaasu waa
hadal wanaagsan. 25 Markaasaa Eliiyaah wuxuu nebiyadii Bacal ku yidhi, Bal idinku
dibi doorta oo marka hore qala, dabse hoosta ha ka gelinina, oo idinku waad badan
tihiine marka hore u yeedha magaca ilaahiinna. 26 Markaasay qaateen dibigii la
siiyey, wayna qaleen, oo aroortii ilaa duhurkii ayay u yeedhanayeen magicii Bacal,
oo waxay lahaayeen, Bacalow, na maqal! Laakiinse cod iyo wax iyaga u jawaabay
toona ma jirin. Oo meeshii allabariga oo la dhisay hareeraheeda ayay boodboodayeen.
27 Oo waxay duhurkii noqotay inuu Eliiyaah iyagii ku majaajilooday oo ku yidhi, War
aad u qayliya; waayo, waa ilaah, oo mindhaa wuu isla tashanayaa, ama gees buu u
leexday, ama socdaal buu ku maqan yahay, ama mindhaa wuu iska hurdaa oo waa
in la toosiyaa. 28 Markaasay aad u qayliyeen, oo sidii caadadoodu ahayd waxay isku
jareen mindiyo iyo eebooyin ilamaa dhiig ka soo burqaday. 29 Oo markii hadhkii
la dhaafay ayay sidii nebi wax sii sheegayeen ilaa wakhtigii la bixin jiray allabarigii
fiidnimada, laakiinse cod iyo wax u jawaaba iyo wax ka dan leh midna ma jirin.
30 Markaasaa Eliiyaah wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Haddaba ii soo dhowaada;
kolkaasaa dadkii oo dhammu u soo dhowaadeen, dabadeedna meeshii allabariga ee
Rabbiga ee la dumiyey ayuu hagaajiyey. 31 Oo wuxuu Eliiyaah soo qaaday laba iyo toban
dhagax oo ka dhigan intii qabiilooyinkii wiilashii Yacquub tiradoodu ahayd, kaasoo
eraygii Rabbigu u yimid oo ku yidhi, Magacaagu wuxuu ahaan doonaa Israa'iil. 32 Oo
dhagxantii wuxuu meel allabari ugu dhisay magaca Rabbiga, oo meeshii allabariga
hareeraheeda wuxuu ka qoday meel ku wareegsan oo qaadi karta laba qiyaas oo
midho ah. 33 Oo qoryihiina si hagaagsan buu u saaray, oo dibigiina intuu jarjaray ayuu
qoryihii dul saaray. Markaasuu yidhi, Afar barmiil biyo ka soo buuxiya oo ku dul shuba
qurbaanka la gubo iyo qoryahaba. 34 Oo haddana wuxuu ku yidhi, Sidii oo kale mar
labaad yeela, iyana way yeeleen mar labaad. Oo haddana wuxuu ku yidhi, Sidii oo
kale mar saddexaad yeela, oo iyana way yeeleen mar saddexaad. 35 Oo biyihii waxay
qulquleen meeshii allabariga hareeraheeda, oo xataa meeshii la qodayna wuxuu ka
buuxshay biyo. 36 Oo markii la gaadhay wakhtigii la bixin jiray allabarigii fiidnimada,
Nebi Eliiyaah waa soo dhowaaday, oo wuxuu yidhi, Rabbiyow, Ibraahim iyo Isxaaq iyo
Israa'iil Ilaahoodiiyow, maanta dalka Israa'iil ha lagu dhex ogaado inaad adigu Ilaah
tahay, oo aan anna ahay addoonkaaga, iyo inaan waxyaalahan oo dhan eraygaaga ku
sameeyey. 37 Rabbiyow, i maqal oo i maqal, inay dadkanu ogaadaan inaad adigu Ilaah

tahay Rabbiyow, iyo inaad qalbigooda soo celisay. 38 Markaasaa Rabbiga dabkiisii soo
dhacay oo wuxuu gubay allabariga la gubo, iyo qoryihii, iyo dhagxantii, iyo boodhkii,
oo xataa biyihii godka ku jirayna ololkii baa leefay. 39 Oo markii dadkii taas arkay ayay
wejiga u wada dhaceen; oo waxay yidhaahdeen, Rabbigu isagu waa Ilaah, Rabbigu
isagu waa Ilaah. 40 Markaasaa Eliiyaah wuxuu ku yidhi iyagii, Nebiyada Bacal qabta oo
midna yuusan ka baxsan. Oo iyana way soo qabteen; markaasaa Eliiyaah wuxuu iyagii
keenay durdurka Qiishoon agtiisa, oo halkaasuu iyagii ku laayay. 41 Markaasaa Eliiyaah
wuxuu Axaab ku yidhi, War kac oo wax cun, oo wax cab, waayo, waxaa sanqadhaya
roob badan! 42 Markaasaa Axaab u kacay inuu wax cuno oo wax cabbo. Oo Eliiyaahna
wuxuu fuulay Buur Karmel dusheeda, oo intuu foororsaday ayuu dhulka ku sujuuday
oo wejigiisiina wuxuu geliyey lowyihiisa dhexdooda. 43 Markaasuu midiidinkiisii ku
yidhi, Bal tag oo badda xaggeeda fiiri. Kolkaasuu tegey oo wax fiiriyey, oo wuxuu
yidhi, Waxba lama arko. Oo haddana wuxuu ku yidhi, Ku noqo toddoba jeer. 44 Oo
waxaa dhacday inuu markii toddobaad yidhi, Waxaa badda ka kacday daruur yar oo
nin gacantiis le'eg. Isna wuxuu yidhi, Orod oo waxaad Axaab ku tidhaahdaa, War,
gaadhifaraskaaga diyaarso oo dhaadhac, yaan roobku ku joojine. 45 Oo wakhti yar
dabadiis cirkii ayaa daruuro iyo dabayl la madoobaaday, oo waxaa jiray roob weyn.
Oo Axaabna gaadhifaraskiisii buu fuulay, oo wuxuu tegey Yesreceel. 46 Oo Eliiyaah
waxaa la jiray gacantii Rabbiga, oo intuu guntigiisii dhexda ku giigsaday ayuu Axaab
hor ordayay ilaa meeshii Yesreceel laga galo.

19

Eliiyaah Oo U Cararay Xoreeb

1 Oo markaasaa Axaab wuxuu Yesebeel u sheegay kulli wixii Eliiyaah sameeyey oo
dhan, iyo siduu nebiyadii oo dhan seef ugu laayay. 2 Markaasaa Yesebeel farriin u
dirtay Eliiyaah oo ku tidhi, Sidaas iyo si ka sii daranba ilaahyadu ha igu sameeyeen
haddaanan berrito hadda oo kale naftaada ka dhigin sidii mid iyaga ka mid ah naftiisii.
3 Oo isna markuu saas ogaaday ayuu kacay oo naftiisii la cararay, oo wuxuu yimid
Bi'ir Shebac oo dalka Yahuudah ka mid ahaa, markaasuu midiidinkiisii halkaas kaga
tegey. 4 Laakiinse isagii intii maalin socodkeed ah ayuu cidlada sii dhex maray, oo intuu
meel yimid ayuu hoos fadhiistay geed rotem la yidhaahdo; oo wuxuu weyddiistay inuu
dhinto, oo yidhi, Rabbiyow, haatan waabase naftayda iga qaad, waayo, anigu kama aan
fiicni awowayaashay. 5 Markaasuu jiifsaday, oo hoos seexday geed rotem ah, kolkaasaa
waxaa taabtay malaa'ig, oo waxay ku tidhi, Toos oo wax cun. 6 Kolkaasuu wax fiiriyey oo
wuxuu arkay kibis dhuxul lagu dubay iyo kusad biyo ah oo madaxiisa yaal. Markaasuu
wax cunay oo wax cabbay oo haddana wuu iska jiifsaday. 7 Markaasaa malaa'igtii
Rabbiga mar labaad u timid, oo intay taabatay ayay ku tidhi, Toos oo wax cun, maxaa
yeelay, sodcaalku waa kugu dheer yahay. 8 Markaasuu toosay, oo wax cunay, oo wax
cabbay, oo cuntadaas itaalkeedii ayuu ku socday afartan maalmood iyo afartan habeen
ilaa uu gaadhay Xoreeb oo ahayd buurtii Ilaah. 9 Oo intuu halkaas yimid ayuu god iska
galay, oo halkaasuu baryay, oo bal eeg, waxaa isagii u yimid Eraygii Rabbiga, oo wuxuu
ku yidhi, Eliiyaah, maxaad halkan ka samaynaysaa?

Rabbiga Oo U Muuqday Eliiyaah

10 Isna wuxuu yidhi, Anigu Rabbiga ah Ilaaha ciidammada aawadiis ayaan aad ugu
hinaasay; waayo, dadkii Israa'iil axdigaagii way ka tageen, oo meelahaagii allabarigana
way dumiyeen, oo nebiyadaadiina seef bay ku laayeen; oo aniga keligay ayaa ka
hadhay, oo waxay doonayaan inay naftayda iga qaadaan. 11 Oo isna wuxuu ku yidhi, Ka
bax, oo buurta fuul oo Rabbiga hortiisa istaag. Oo bal eeg, waxaa meeshaas soo maray

Rabbiga, oo hortiisa ayaa dabayl weyn oo xoog badan buurihii kala jejebisay, dhagx-
antiina burburisay; laakiinse Rabbigu kuma jirin dabaysha; oo dabayshii dabadeedna
waxaa jiray dhulgariir, oo Rabbiguna kuma jirin dhulgariirka. 12 Oo dhulgariirkii
dabadiisna waxaa jiray dab, laakiinse Rabbigu kuma jirin dabka, oo dabkii dabadiisna
waxaa jiray cod yar oo gaaban. 13 Oo markuu Eliiyaah taas maqlay, ayuu go'iisii
wejiga ku duudduubtay oo dibadda u baxay, oo wuxuu istaagay meeshii godka laga
soo geliyey. Oo bal eeg, markaasaa waxaa isagii u yimid cod leh, Eliiyaah, maxaad
halkan ka samaynaysaa? 14 Isna wuxuu yidhi, Anigu Rabbiga ah Ilaaha ciidammada
aawadiis ayaan aad ugu hinaasay, waayo, dadkii Israa'iil axdigaagii way ka tageen,
oo meelahaagii allabarigana way dumiyeen, oo nebiyadaadiina seef bay ku laayeen;
oo aniga keligay ayaa ka hadhay, oo waxay doonayaan inay naftayda iga qaadaan.
15 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Tag, oo ku noqo jidkaagii cidlada Dimishaq;
oo markaad Dimishaq gaadhid waa inaad Xasaa'eel u boqortaa dalka Suuriya. 16 Oo
Yeehuu ina Nimshiina waxaad u boqortaa dalka Israa'iil; oo Eliishaa ina Shaafaad oo
ah reer Aabeel Mehoolaahna waa inaad u subagtaa inuu meeshaadii nebi ka ahaado.
17 Oo markaasay waxay noqon doontaa in ninkii ka baxsada seefta Xasaa'eel uu Yeehuu
dili doono; oo kii Yeehuu seeftiisa ka baxsadana waxaa dili doona Eliishaa. 18 Laakiinse
weliba waxaan daynayaa toddoba kun oo qof oo dalka Israa'iil ku jirta oo aan kulligood
Bacal u jilbo joogsan oo aan midkoodna afkiisu Bacal dhunkan.

U Yeedhistii Eliishaa

19 Sidaas daraaddeed halkaas wuu ka tegey, oo wuxuu helay Eliishaa ina Shaafaad oo
beer ku qodaya laba iyo toban qindi oo dibi ah ee ka horreeya isaga, oo isna wuxuu la
jiray kii laba iyo tobnaad; markaasaa Eliiyaah isagii u soo gudbay oo go'iisii ayuu ku dul
tuuray. 20 Oo isna dibidii wuu ka tegey, markaasuu ka daba orday Eliiyaah oo ku yidhi,
Waan ku baryayaaye aan soo dhunkado aabbahay iyo hooyaday, oo dabadeedna waan
ku raacayaa. Isna wuxuu ku yidhi, Haddana noqo, waayo, maxaan kugu sameeyey?
21 Markaasuu ka noqday isagii, oo wuxuu kaxeeyey qindigii dibida ahaa, wuuna qalay
oo hilibkoodiina ku karshay alaabtii dibida, oo wuxuu siiyey dadkii, oo iyana way
cuneen. Markaasuu kacay oo wuxuu raacay Eliiyaah, wuuna u adeegay isagii.

20

Benhadad Oo Weeraray Samaariya

1 Oo Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya wuxuu soo urursaday ciidankiisii oo dhan,
waxaana isaga la jiray laba iyo soddon boqor, iyo fardo iyo gaadhifardood; oo intuu
soo kacay ayuu Samaariya hareereeyey, wuuna la diriray. 2 Markaasuu magaaladii
farriin u diray oo wuxuu boqorkii dalka Israa'iil oo Axaab ahaa ku yidhi, Anigoo
Benhadad ah, waxaan kugu leeyahay, 3 Lacagtaada iyo dahabkaaga anigaa iska leh,
oo naagahaaga, iyo carruurtaada, xataa kuwa ugu fiican anigaa iska leh. 4 Markaasaa
boqorkii dalka Israa'iil ugu jawaabay, Boqorow, sayidkaygiiyow, waa sidaad u tidhi,
oo aniga iyo waxayga oo dhanba adigaa iska leh. 5 Oo wargeeyayaashii haddana
way soo noqdeen oo waxay yidhaahdeen, Benhadad wuxuu kugu leeyahay, Xaqiiqa
waan kuu soo cid diray oo waxaan kugu idhi, Waa inaad ii soo dhiibto lacagtaada,
iyo dahabkaaga, iyo naagahaaga, iyo carruurtaadaba, 6 laakiinse berrito hadda oo
kale waxaan kuu soo diri doonaa addoommadayda, oo waxay soo baadhi doonaan
gurigaaga iyo guryaha addoommadaadaba, oo wax alla wixii kula wanaagsan gacan-
tooday ku dhigi doonaan, wayna kaa soo qaadi doonaan. 7 Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil u soo yeedhay odayaashii dalka oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Waan idin
baryayaaye, bal eega oo ogaada sida ninkanu iiga belaayo doonayo, waayo, wuxuu
u soo cid dirsaday naagahayga iyo carruurtayda, iyo lacagtayda, iyo dahabkayga, oo
anna uma aanan diidin. 8 Markaasaa odayaashii oo dhan iyo dadkii oo dhammu waxay

isagii ku yidhaahdeen, Ha dhegaysan, hana oggolaan. 9 Sidaas daraaddeed wuxuu ku
yidhi kuwii Benhadad warka ka keenay, Boqorka sayidkayga ah u sheega oo waxaad
ku tidhaahdaan, Dhammaan wixii aad markii hore ii soo dirsatay anoo addoonkaaga
ah, waan yeelayaa, laakiinse waxan yeeli kari maayo. Oo wargeeyayaashiina way ka
tageen, oo haddana war kalay u keeneen isagii. 10 Benhadad baa u soo cid diray oo ku
yidhi, Sidaas iyo si ka sii daranba ilaahyadu ha igu sameeyeen haddii ciidda Samaariya
sacab sacab u gaadho dadka ila socda oo dhan. 11 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil
wuxuu ugu jawaabay, U sheega oo waxaad ku tidhaahdaan, Ka hubka dagaalka xidhaa
yuusan u faanin sidii midka iska fura. 12 Markii Benhadad farriintii maqlay, isagoo
khamri teendhooyinka kula cabbaya boqorradii ayuu addoommadiisii ku yidhi, War
weerar isu diyaariya. Oo iyana markaasay magaaladii weerar isugu diyaariyeen.

Axaab Oo Ka Adkaaday Benhadad

13 Oo bal eeg, nebi baa u soo dhowaaday boqorkii dalka Israa'iil oo Axaab ahaa, oo
wuxuu ku yidhi, War Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadkan faraha badan oo dhan ma
aragtay? Bal ogow, kulligood adigaan maanta kuu soo gacangelinayaa, oo markaasaad
ogaan doontaa inaan anigu ahay Rabbiga. 14 Markaasaa Axaab wuxuu yidhi, Oo yuu
iigu soo gacangelinayaa? Isna wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Amiirradii
gobollada addoommadooda ayaan kuugu soo gacangelinayaa. Oo haddana wuxuu
yidhi, Oo dagaalka yaa bilaabaya? Wuxuu yidhi, Adiga. 15 Markaasuu tiriyey amiirradii
gobollada addoommadooda, oo waxay ahaayeen laba boqol iyo laba iyo soddon; oo
dabadoodna wuxuu tiriyey dadkii oo dhan, oo dadkii dalka Israa'iil oo dhammu waxay
noqdeen toddoba kun. 16 Oo duhurkii ayay baxeen. Laakiinse Benhadad khamri
buu cabbayay oo teendhooyinkii ku sakhraamayay, isaga iyo boqorradii la jirayba,
kuwaasoo ahaa laba iyo soddonkii boqor oo isaga caawinayay. 17 Oo waxaa markii
hore soo baxay amiirradii gobollada addoommadoodii; oo Benhadadna cid buu diray,
oo waxaa loo soo sheegay oo lagu yidhi, Rag baa Samaariya ka soo baxay. 18 Isna
wuxuu yidhi, Hadday nabad u soo baxeen iyo hadday dagaal u soo baxeenba iyagoo
nool qabqabta. 19 Sidaas daraaddeed kuwanu magaaladii way ka soo baxeen, waxayna
ahaayeen amiirradii gobollada addoommadoodii iyo ciidankii iyaga daba socday. 20 Oo
kulligood mid waluba ninkiisii ayuu dilay; markaasaa ciidanka Suuriya cararay, oo
ciidankii Israa'iilna way eryadeen; oo Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya faras buu
fuulay oo rag fardooley ah la baxsaday. 21 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil baxay
oo baabbi'iyey fardihii iyo gaadhifardoodkii, oo ciidankii Suuriyana aad buu u laayay.
22 Markaasaa nebigii u soo dhowaaday boqorkii dalka Israa'iil oo wuxuu ku yidhi, Tag
oo soo xoogayso, oo bal ogow, oo eeg waxaad samaynaysid, waayo, markii sannaddu
soo wareegto ayaa boqorka Suuriya kugu soo duuli doonaa.

23 Oo boqorkii Suuriya addoommadiisii waxay isagii ku yidhaahdeen, War ilaahoodu
waa ilaahii buuraha oo sidaas daraaddeed ayay inooga xoog bateen. Haddaba aynu
bannaanka kula dirirno oo markaas hubaal waynu ka xoog badnaanaynaa. 24 Oo
waxaad yeeshaa, boqorrada nin walba meeshiisii ka saar, oo meeshoodii waxaad
gelisaa taliyayaal. 25 Oo waxaad tirsataa ciidan le'eg ciidankii kaa le'day, oo faras kasta
meeshiisii faras geli, gaadhifaras kastana meeshiisii gaadhifaras geli; oo markaasaynu
iyaga bannaanka kula diriraynaa, oo hubaal waynu ka adkaanaynaa, oo isna cod-
koodii buu maqlay oo saasuu yeelay. 26 Oo markii sannaddii soo wareegtay ayaa
Benhadad tiriyey ciidankii Suuriya, oo intuu Afeeq tegey ayuu la diriray ciidankii
Israa'iil. 27 Oo ciidankii Israa'iilna waa la tiriyey, oo saadkoodiina waa la siiyey,
markaasay iyagii ka hor tageen; oo ciidankii Israa'iilna hortooday degeen iyagoo
la moodo sidii laba xaymood oo yaryar oo waxarro ah, laakiinse ciidankii Suuriya
dalkoo dhan bay buuxiyeen. 28 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil waxaa u yimid
oo la hadlay nin Ilaah, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Reer

Suuriya waxay yidhaahdeen, Rabbigu waa Ilaahii buuraha, laakiinse ma aha Ilaahii
dooxooyinka, oo sidaas daraaddeed dadkan faraha badan oo dhan adigaan kuu soo
gacangelinayaa, oo markaasaad ogaan doontaan inaan anigu ahay Rabbiga. 29 Oo
intii toddoba maalmood ah ayay is-hor degganaayeen. Oo waxay noqotay in maalintii
toddobaad dagaalkii bilaabmay, oo maalin keliya ayaa ciidankii Israa'iil waxay dadkii
Suuriya ka laayeen boqol kun oo nin oo lug ah. 30 Laakiinse intoodii kale Afeeq ayay u
carareen oo magaaladay galeen, oo toddoba iyo labaatan kun oo nin oo ka hadhayna
waxaa ku soo dhacay derbigii. Markaasaa Benhadad cararay oo magaaladuu galay
isagoo ugu gudbaya qol ilaa qol. 31 Oo addoommadiisii waxay ku yidhaahdeen, Bal
eeg, waxaannu maqalnay in boqorrada dalka Israa'iil yihiin boqorro naxariis badan,
haddaba waannu ku baryaynaaye aannu joonyado guntanno, oo madaxana aannu
xadhko ku duudduubanno, oo aannu boqorka dalka Israa'iil u baxno, waxaa laga
yaabaa inuu naftaada badbaadiyee. 32 Sidaas daraaddeed waxay guntadeen joonyado,
madaxyadana waxay ku duudduubteen xadhko, oo waxay u yimaadeen boqorkii dalka
Israa'iil, oo ku yidhaahdeen, Addoonkaagii Benhadad wuxuu kugu leeyahay, Waan ku
baryayaaye maanta i bixi. Oo isna wuxuu ku yidhi, War miyuu weli nool yahay? Isagu
waa walaalkay. 33 Oo nimankiina aad bay ugu dadaaleen inay calaamad wanaagsan ka
maqlaan, oo waxay ku dhaqsadeen inay qabsadaan in taasu maankiisa ku jirto iyo in
kale, kolkaasay waxay ku yidhaahdeen, Benhadad waa walaalkaa. Isna wuxuu yidhi,
Taga oo ii keena. Markaasaa Benhadad isagii u soo baxay, oo isna gaadhifaraskiisii
ayuu soo fuushiyey. 34 Markaasaa Benhadad wuxuu ku yidhi, Waan kuu celinayaa
magaalooyinkii aabbahay aabbahaa ka dhacay, oo waxaad Dimishaq ka samaysataa
jidad sidii aabbahay Samaariya uga samaystay oo kale. Axaabna wuxuu ku yidhi,
Axdiganaan kugu sii daynayaa. Sidaasuu axdi ula dhigtay, wuuna iska sii daayay.

Nebi Baa Xukumay Axaab

35 Oo nin qoonkii nebiyada ka mid ah ayaa saaxiibkiis ku yidhi, War i dil, waan ku
baryayaaye, taasuna waxay ahayd eray xagga Rabbiga ka yimid, laakiinse ninkii waa
diiday inuu dilo. 36 Kolkaasuu ku yidhi, Adigu ma aadan addeecin Eraygii Rabbiga oo
sidaas daraaddeed bal ogow haddiiba markii aad iga tagto waxaa ku dili doona libaax.
Oo haddiiba markuu isagii ka tegey ayaa waxaa helay libaax, wuuna dilay isagii. 37 Oo
haddana wuxuu helay nin kale, markaasuu ku yidhi, War waan ku baryayaaye i dil.
Markaasaa ninkii intuu wax ku dhuftay dhaawacay. 38 Markaasaa nebigii tegey oo
boqorkii ku sugay jidka agtiisa, wuuna isku beddelay calalkiisii madaxa oo uu indhaha
ku qariyey. 39 Oo markii boqorkii soo ag maray ayuu boqorkii u qayliyey, oo wuxuu ku
yidhi, Anigoo addoonkaaga ahu waxaan dhex galay dagaalkii, oo bal eeg nin baa igu
soo leexday, nin buuna ii keenay, oo wuxuu igu yidhi, Ninkan dhawr; oo si kastaba ha
noqotee haddii hadhow la waayo, naftaadaa loo qisaasayaa, ama haddii kaleto waxaad
bixin doontaa talanti lacag ah. 40 Oo anigoo addoonkaaga ah intii aan mashquul ku
ahaa halkan iyo halkaas ayaa ninkii iska tegey. Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil ku
yidhi, Xukunkaagu saasuu ahaanayaa, waayo, adaa goostay. 41 Markaasuu dhaqsaday
oo calalkiina indhihii ka qaaday, boqorkiina wuu gartay inuu isagu qoonkii nebiyada
ka mid ahaa. 42 Markaasuu isagii ku yidhi, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Ninkii aan
baabba'a ku xukumay ayaad gacantaada ka sii daysay, oo sidaas daraaddeed naftaadu
waxay u dhiman doontaa naftiisa, dadkaaguna dadkiisa. 43 Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil wuxuu u kacay gurigiisii isagoo calool xun, oo xanaaqsan, oo Samaariya buu
yimid.

21

Beertii Naabood Ee Canabka Ahayd

1 Oo waxyaalahaas dabadood waxay noqotay in Naabood oo ahaa reer Yesreceel uu
lahaa beer canab ah oo Yesreceel ku tiil ee uu dhowayd gurigii Axaab oo ahaa boqorkii
Samaariya. 2 Oo Axaab baa Naabood la hadlay, oo ku yidhi, Beertaada canabka ah i
sii aan beer khudrad ah ka dhigtee, maxaa yeelay, waxay u dhow dahay gurigayga, oo
adigana waxaan ku siinayaa beer canab ah oo iyada ka sii wanaagsan, amase haddii
ay kula wanaagsan tahay, waxaan ku siinayaa qiimeheeda oo lacag ah. 3 Markaasaa
Naabood wuxuu Axaab ku yidhi, Ilaah ha iga hayo inaan dhaxalkii awowayaashay ku
siiyo. 4 Markaasaa Axaab wuxuu yimid gurigiisii isagoo calool xun oo ka xanaaqsan
eraygii Naabood kii reer Yesreceel isaga kula hadlay; maxaa yeelay, wuxuu isaga
ku yidhi, Ku siin maayo dhaxalkii awowayaashay. Markaasuu sariirtiisii jiifsaday,
wuuna sii jeestay, oo diiday inuu wax cuno. 5 Laakiinse naagtiisii Yesebeel ayaa u
timid oo waxay ku tidhi, War maxaa naftaadu u qulubsan tahay oo aad kibis la cuni
weyday? 6 Markaasuu iyadii ku yidhi, Naa waxaan la hadlay Naabood kii reer Yesreceel,
oo aan ku idhi, Beertaada canabka ah lacag iga siiso, ama haddii kale oo ay kula
wanaagsan tahay waxaan kaa siisanayaa beer kale oo canab ah, oo isna wuxuu iigu
jawaabay, Beertayda ku siin maayo. 7 Markaasaa naagtiisii Yesebeel waxay ku tidhi,
War miyaadan haatan u talin boqortooyada Israa'iil? Haddaba kac oo wax cun, oo
qalbigaagana ka farxi; anigaa ku siinaya Naabood ka reer Yesreceel beertiisa canabka
ah. 8 Sidaas daraaddeed warqado ayay ku qortay Axaab magiciisii oo waxay ku shaaba-
daysay shaabaddiisii. Oo waxay warqadihii u dirtay odayaashii iyo kuwii gobta ahaa ee
magaaladiisii Naabood la degganaa. 9 Oo waxay warqadaha ku qortay oo ku tidhi, War
waxaad naadisaan oo tidhaahdaan, Ha la soomo; oo Naaboodna dadka ka sarraysiiya.
10 Oo hortiisana waxaad fadhiisisaan laba nin oo waxmatarayaal ah, oo iyana isaga
ha ku marag fureen, oo ha ku yidhaahdeen, Adigu waxaad cayday Ilaah iyo boqorka.
Markaas isaga dibadda u bixiya oo dhagaxyo la dhaca si uu u dhinto. 11 Oo dadkii
magaaladiisii la degganaa ee ahaa odayaashii iyo kuwii gobta ahaa waxay yeeleen sidii
Yesebeel u soo fartay oo ahayd sidii ku qornayd warqadihii ay iyaga u dirtay. 12 Waxay
naadiyeen oo yidhaahdeen, Ha la soomo, oo Naaboodna ayay dadka ka sarraysiiyeen.
13 Oo waxaa yimid oo hortiisa fadhiistay laba nin oo waxmatarayaal ah, markaasaa
waxmatarayaashii Naabood ku marag fureen dadka hortiisii, oo waxay yidhaahdeen,
Naabood wuxuu caayay Ilaah iyo boqorkaba. Markaasay isagii magaaladii ka saareen,
oo waxay la dhaceen dhagaxyo, wuuna dhintay. 14 Markaasay Yesebeel farriin u direen
oo waxay ku yidhaahdeen, Naabood waa la dhagxiyey, wuuna dhintay. 15 Markii
Yesebeel ay maqashay in Naabood la dhagxiyey oo uu dhintay, ayay Yesebeel Axaab
ku tidhi, War kac oo iska qaado beertii canabka ahayd oo Naabood kii reer Yesreceel ee
uu hore inuu lacag kaa siisto kuugu diiday; waayo, haatan Naabood ma noola, wuuse
dhintay. 16 Oo markii Axaab maqlay in Naabood dhintay ayaa Axaab wuxuu u kacay
inuu u dhaadhaco oo iska qaato beertii Naabood kii reer Yesreceel.

17 Oo Eraygii Rabbiga ayaa u yimid Eliiyaah kii reer Tishbii, isagoo leh, 18 War sara
joogso, oo u dhaadhac boqorka dalka Israa'iil oo Axaab ah oo Samaariya deggan; oo
bal eeg, wuxuu ku dhex jiraa beertii canabka ahayd oo Naabood, halkaasoo uu ugu
dhaadhacay inuu iska qaato. 19 Waa inaad isaga la hadashaa, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, War ma wax baad dishay, oo haddana ma wax baad
qaadatay? Oo haddana isaga waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay,
Meeshii eeyuhu ka leefleefeen dhiiggii Naabood ayaa adiga dhiiggaagana eeyo ka
leefleefi doonaan. 20 Markaasaa Axaab wuxuu ku yidhi Eliiyaah, Cadowgaygiiyow,
haddana ma i heshay? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waan ku helay, maxaa
yeelay, waxaad isu iibisay inaad Rabbiga hortiisa wax shar ah ku samayso. 21 Oo bal
ogow, Axaabow, belaayo baan kugu soo dejin doonaa, oo farcankaaga waan kaa qaadi
doonaa, oo waxaan kaa baabbi'in doonaa wiil kasta, ha ahaado mid kasta oo dalka

Israa'iil ku dhex xidhan ama mid kasta oo ku dhex furan. 22 Oo reerkaagana waxaan
ka dhigi doonaa sidii reerkii Yaaraabcaam ina Nebaad iyo sidii reerkii Bacshaa ina
Axiiyaah, sababtuna waxa weeye xanaaqii aad iga xanaajisay oo aad dadkii Israa'iilna
dembaajisay aawadiis. 23 Oo Yesebeelna Rabbigu wuu ka hadlay oo yidhi, Yesebeel
eeyuhu waa ku cuni doonaan derbiga Yesreceel agtiisa. 24 Oo Axaab dadkiisa kii
magaalada kaga dhinta waxaa cuni doona eeyaha; oo kii duurka kaga dhintana waxaa
cuni doona haadka samada. 25 (Laakiinse lama arag qof Axaab la mid ah oo isu iibiyey
inuu sameeyo wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, kaasoo ay kicisay naagtiisii Yesebeel.
26 Oo wax aad karaahiyo u ah ayuu sameeyey markuu sanamyo raacay oo uu u wada
sameeyey siday sameeyeen reer Amor kii Rabbigu ka tuuray dadka Israa'iil hortooda.)
27 Kolkii Axaab erayadaas maqlay ayuu dharkiisii jeexjeexay, oo joonyado guntaday,
wuuna soomay, oo joonyado ku dhex seexday, oo aayar u socday. 28 Oo haddana eraygii
Rabbigu wuxuu u yimid Eliiyaah kii reer Tishbii oo ku yidhi, 29 War sow uma jeeddid
siduu Axaab hortayda isugu hoosaysiiyey? Sharka ku soo dejin maayo intuu isagu
nool yahay, maxaa yeelay, isagu hortayduu isku hoosaysiiyey; laakiinse sharka waxaan
reerkiisa ku soo dejin doonaa wakhtiga wiilkiisa.

22

Miikayhuu Wax Sii Sheegiddiisii Ka Geesta Ahayd Axaab

1 Oo intii saddex sannadood ah ayaanu dagaal dhex marin dadka Suuriya iyo
dadka Israa'iil. 2 Oo waxay noqotay sannaddii saddexaad in Yehooshaafaad oo dalka
Yahuudah boqor ka ahaa u yimid boqorkii dalka Israa'iil. 3 Markaasaa boqorkii
dalka Israa'iil addoommadiisii ku yidhi, War miyeydnaan ogayn inaan iska leennahay
Raamod Gilecaad? Oo annana waannu iska fadhinnaa, oo kalama aannu bixin gacantii
boqorka Suuriya! 4 Oo wuxuu Yehooshaafaad ku yidhi, Dagaal baan Raamod Gilecaad
u tegayaaye ma i raacaysaa? Oo Yehooshaafaadna wuxuu boqorkii dalka Israa'iil ku
yidhi, Anigu kula mid baan ahay, oo dadkayguna waa dadkaagoo kale, fardahayguna
waa fardahaagoo kale. 5 Markaasaa Yehooshaafaad boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi,
Waan ku baryayaaye bal maanta erayga Rabbiga wax weyddii. 6 Markaasaa boqorkii
dalka Israa'iil soo wada ururiyey nebiyadii oo ahaa in ku dhow afar boqol oo nin, oo
wuxuu ku yidhi, Raamod Gilecaad dagaal ma u tagaa mise waan iska daayaa? Oo
iyana waxay ku yidhaahdeen, Tag, waayo, Sayidku wuxuu iyada soo gelin doonaa
gacantaada, boqorow. 7 Laakiinse Yehooshaafaad wuxuu ku yidhi, Kuwan mooyaane
miyaanu nebi Rabbigu jirin aan wax weyddiinnee? 8 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil
wuxuu Yehooshaafaad ku yidhi, Weli waxaa jira nin kale oo aan Rabbiga wax ka weyddiin karno, kaasuna waa Miikayhuu ina Yimlaah, laakiinse waan nebcahay, maxaa
yeelay, isagu wax wanaagsan igama sheego wax xun mooyaane, oo Yehooshaafaadna
wuxuu ku yidhi, Boqorow, saas ha odhan. 9 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil u
yeedhay mid sirkaal ah, oo wuxuu ku yidhi, Haddiiba ii keen Miikayhuu ina Yimlaah.
10 Haddaba boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah mid kastaaba wuxuu ku fadhiyey carshigiisii, isagoo dharkii boqornimada
qaba, oo waxay fadhiyeen meel bannaan oo ku taal iridda Samaariya laga soo galo,
oo nebiyadii oo dhammuna hortooday wax ku sii sheegayeen. 11 Oo Sidqiyaah ina
Kenacanaah ayaa samaystay geeso bir ah, oo wuxuu yidhi, Waxaa Rabbigu leeyahay,
Kuwan waad ku hardiyi doontaa reer Suuriya ilaa ay wada baabba'aan. 12 Oo nebiyadii
oo dhammuna saasay sii wada sheegeen, iyagoo leh, Raamod Gilecaad tag oo guulayso,
maxaa yeelay, Rabbigu wuu soo gelin doonaa gacantaada, boqorow. 13 Oo wargeeyskii
Miikayhuu loo diray inuu u soo yeedho wuu la hadlay oo ku yidhi, Bal eeg, nebiyadii
war wanaagsan bay u sheegeen boqorkii, oo isku af bay ku wada hadleen. Haddaba
waxaan kaa baryayaa in eraygaagu la mid noqdo eraygooda, oo adigu wax wanaagsan

ku hadal. 14 Markaasaa Miikayhuu yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye waxaan
sheegayaa wax alla wixii Rabbigu igu yidhaahdo. 15 Oo markuu boqorkii u yimid
ayaa boqorkii ku yidhi, Miikayhuuyow, Raamod Gilecaad dagaal ma u tagnaa mase
waannu iska daynaa? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Tag, oo ku soo guulayso; oo
Rabbiguna iyaduu soo gelin doonaa gacantaada, boqorow. 16 Markaasaa boqorkii isagii
ku yidhi, Runta mooyaane wax kale inaadan magaca Rabbiga iigu sheegayn intee jeer
baan ku dhaariyaa? 17 Oo isna wuxuu yidhi, Waxaan arkay dadka Israa'iil oo dhan
oo buuraha ku kala firdhay sidii ido aan adhijir lahayn, oo Rabbigu wuxuu yidhi,
Kuwanu sayid ma leh ee nin waluba gurigiisii ha ku nabad noqdo. 18 Markaasaa
boqorkii dalka Israa'iil Yehooshaafaad ku yidhi, Miyaanan kuu sheegin inuusan wax
wanaagsan iga sii sheegayn wax shar ah mooyaane? 19 Markaasuu Miikayhuu yidhi,
Haddaba erayga Rabbiga maqal, Waxaan arkay Rabbiga oo carshigiisa ku fadhiya oo
ciidankii samada oo dhammuna taagan yihiin midigtiisa iyo bidixdiisa. 20 Markaasaa
Rabbigu yidhi, Kumaa Axaab soo sasabaya inuu Raamod Gilecaad tago oo halkaas
ku dhinto? Oo mid sidanuu yidhi, mid kalena sidaasuu yidhi. 21 Markaasaa ruux
soo baxay, oo Rabbiga hortiisa istaagay oo yidhi, Anigaa soo sasabaya. 22 Kolkaasaa
Rabbigu ku yidhi, Sidee baad u soo sasabaysaa? Isna wuxuu yidhi, Anigu waan tegayaa
oo waxaan noqonayaa ruux beenlow ah oo afka nebiyadiisa oo dhan ku jira. Oo
Rabbigu wuxuu yidhi, Adigu waad sasabi doontaa oo weliba waad ka adkaan doontaa,
haddaba tag oo saas yeel. 23 Haddaba bal eeg, Rabbigu afka nebiyadaadan oo dhan
wuxuu geliyey ruux beenlow ah, oo Rabbigu wuxuu kaa sheegay wax belaayo ah.
24 Markaasaa Sidqiyaah ina Kenacanaah intuu Miikayhuu u soo dhowaaday dhabanka
ku dhuftay, oo wuxuu ku yidhi, War ruuxii Rabbigu xaggee buu iga maray inuu kula
hadlo? 25 Kolkaasaa Miikayhuu ku yidhi, Waad arki doontaa maalinta aad qol hoose u
geli doonto inaad ku dhuumato. 26 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil yidhi, Miikayhuu
qabta oo u celiya Aamoon oo ah taliyaha magaalada, iyo Yoo'aash oo ah ina boqor; 27 oo
waxaad ku tidhaahdaan, Boqorkii wuxuu leeyahay, Ninkan xabsiga geliya, oo waxaad
ku quudisaan kibis dhib ah, oo waxaad ka waraabisaan biyo dhib ah, ilaa aan soo
nabad noqdo. 28 Markaasaa Miikayhuu ku yidhi, Sinaba haddaad ku soo nabad noqotid,
Rabbigu igama dhex hadlin. Oo wuxuu kaloo yidhi, Dadkoo dhammow, maqla.

Axaab Oo Lagu Dilay Raamod Gilecaad

29 Markaasay boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahu-
udah Raamod Gilecaad u kaceen. 30 Oo boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Yehooshaafaad
ku yidhi, Anigu waan ismidab qarinayaa, oo dagaalkaan dhex gelayaa; laakiinse adigu
dharkaaga xidho. Oo boqorkii dalka Israa'iil wuu ismidab qariyey oo dagaalkuu dhex
galay. 31 Haddaba boqorkii dalka Suuriya wuxuu amray laba iyo soddonkii sirkaal oo u
taliyey gaadhifardoodkiisa, oo ku yidhi, Mid weyn iyo mid yar toona ha la diririna bo-
qorka dalka Israa'iil oo keliya mooyaane. 32 Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay
Yehooshaafaad arkeen ayay isyidhaahdeen, Hubaal kanu waa boqorkii dalka Israa'iil,
markaasay ku leexdeen inay la diriraan aawadeed; kolkaasaa Yehooshaafaad qayliyey.
33 Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay arkeen inuusan ahayn boqorkii dalka
Israa'iil ayay dib uga noqdeen. 34 Oo nin baa intuu qaansadiisii xooday kama' ahaan
fallaadh u ganay, oo wuxuu boqorkii dalka Israa'iil kaga dhuftay meesha dharkiisa
dagaalku isaga yimaadeen. Markaasuu boqorku kii gaadhifaraskiisa kaxaynayay ku
yidhi, Gacantaada leexi, oo ciidanka iga dhex bixi, waayo, aad baan u dhaawacmay.
35 Oo maalintaas dagaalkii waa sii kordhay, oo boqorkiina gaadhifaraskiisii ayaa la
dhex taagay, isagoo ka hor jeeda dadkii Suuriya, oo wuxuu dhintay makhribkii, oo
dhiiggii dhaawaca ka baxay wuxuu iska dareerayay gaadhifaraska salkiisa. 36 Oo
markii qorraxdu sii dhacaysay ayaa qaylo ka dhex baxday ciidankii oo dhan, oo waxay

lahaayeen, War nin waluba ha tago magaaladiisii iyo waddankiisiiba. 37 Oo sidaasuu
boqorkii u dhintay, oo waxaa la keenay Samaariya, oo waxaana boqorkii lagu aasay
Samaariya. 38 Oo gaadhifaraskii waxaa lagu maydhay balligii Samaariya agtiisa, oo dhi-
iggiisiina eeyahaa leefleefay, oo waxay noqotay siduu ahaa eraygii Rabbigu ku hadlay.
(Haddaba dhillooyinkii halkaasay isku maydheen.) 39 Haddaba Axaab falimihiisii kale
iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo gurigii uu dhisay oo foolka maroodiga ahaa, iyo
magaalooyinkii uu dhisay oo dhammuba sow kuma wada qorna kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Israa'iil? 40 Markaasuu Axaab dhintay oo la seexday awowayaashiis,
oo wiilkiisii Axasyaah ayaa meeshiisii boqor ka noqday.

Yehooshaafaad, Boqorkii Dalka Yahuudah

41 Oo Yehooshaafaad ina Aasaa wuxuu boqor ka noqday dalka Yahuudah boqorkii
dalka Israa'iil oo Axaab ahaa sannaddiisii afraad. 42 Oo Yehooshaafaad markuu boqor
noqday wuxuu jiray shan iyo soddon sannadood. Oo Yeruusaalemna shan iyo labaatan
sannadood boqor buu ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray
Casuubaah ina Shilxii. 43 Oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis Aasaa ku socday oo
dhan, oo geesna ugama uu leexan, oo wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa ayuu
sameeyey. Habase yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in, oo dadkuna weli way ku
allabaryi jireen, fooxna way ku shidi jireen meelihii sare. 44 Oo Yehooshaafaadna nabad
buu la dhigtay boqorkii dalka Israa'iil. 45 Haddaba Yehooshaafaad falimihiisii kale,
iyo xooggiisii uu muujiyey, iyo sidii uu u dagaallamayba sow kuma qorna kitaabkii
taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 46 Oo makhnuudyadii intii wakhtigii aabbihiis
Aasaa ka hadhayna dalka wuu ka wada eryay. 47 Oo Edomna boqor ma lahayn, laaki-
inse waxaa u talin jiray boqor-ku-xigeen. 48 Oo Yehooshaafaadna wuxuu samaystay
doonniyo Tarshiish inay Oofir tagaan oo dahab u doonaan aawadeed, laakiinse halkaas
ma ay tegin, maxaa yeelay, doonniyihii waxay ku burbureen Cesyoon Geber agteeda.
49 Markaasaa Axasyaah oo ahaa ina Axaab ayaa Yehooshaafaad ku yidhi, Addoom-
madaydu addoommadaada doonniyaha ha la raaceen, laakiinse Yehooshaafaad wuu
diiday taas. 50 Oo Yehooshaafaadna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo
waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii awowgiis Daa'uud; oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yehooraam.

Axasyaah, Boqorkii Dalka Israa'iil

51 Oo Axasyaah oo ahaa ina Axaab wuxuu dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday
sannaddii toddoba iyo tobnaad oo Yehooshaafaad boqorkii dalka Yahuudah, oo laba
sannadood buu dalka Israa'iil boqor ka ahaa. 52 Oo isna wuxuu sameeyey waxa Rabbiga
hortiisa shar ku ah, oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis maray, iyo jidkii hooyadiis
martay, iyo jidkii Yaaraabcaam ina Nebaad maray, ee uu dadkii Israa'iil dembaajiyey.
53 Oo isna wuxuu u adeegay Bacal, wuuna caabuday isagii, oo weliba Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iilna wuu ka xanaajiyey, sidii aabbihiis sameeyey oo kale.

KITAABKII LABAAD EE BOQORRADII

Axasyaah Oo Xukunkii Ilaah Ku Dhacay
[1] Oo markii Axaab dhintay dabadeed ayaa reer Moo'aab ku caasiyoobeen dalka
Israa'iil. [2] Oo Axasyaahna wuxuu ka dhacay daaqaddii qolkiisii sare oo Samaariya
ku yiil, wuuna bukooday, markaasuu wargeeyayaal diray, oo wuxuu ku yidhi, Taga
oo Bacal Sebuub oo ah ilaaha reer Ceqroon waxaad ii soo weyddiisaan bal inaan
buktadan ka bogsanayo iyo in kale. [3] Laakiinse malaa'igtii Rabbigu waxay ku tidhi
Eliiyaah kii reer Tishbii, Kac oo ka hor tag wargeeyayaasha boqorka Samaariya, oo
waxaad ku tidhaahdaa, War ma Ilaah baan joogin dalka Israa'iil, oo saas aawadeed
baad Bacal Sebuub wax u soo weyddiinaysaan? [4] Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu
wuxuu leeyahay, Sariirta aad fuushay ka soo degan maysid, laakiinse hubaal waad
dhimanaysaa. Dabadeedna Eliiyaah waa iska tegey. [5] Kolkaasaa wargeeyayaashii isagii
ku soo noqdeen, oo isna wuxuu ku yidhi, War maxaad u soo noqoteen? [6] Oo iyana waxay
isagii ku yidhaahdeen, War nin baa naga hor yimid, oo wuxuu nagu yidhi, Taga, oo
boqorkii idin soo diray ku noqda, oo waxaad ku tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu leeyahay,
War ma Ilaah baan joogin dalka Israa'iil, oo saas aawadeed baad u cid diranaysaa
in wax la soo weyddiiyo Bacal Sebuub oo ah ilaaha reer Ceqroon? Haddaba sariirta
aad fuushay ka soo degan maysid, laakiinse hubaal waad dhimanaysaa. [7] Oo isna
wuxuu iyagii ku yidhi, Ninkii idinka hor yimid oo waxakan idiin sheegay nin caynkee
ah buu ahaa? [8] Oo iyana waxay isagii ugu jawaabeen, Wuxuu ahaa nin xaad badan,
oo suun meged ahna dhexduu ku xidhnaa. Markaasuu yidhi, Kaasu waa Eliiyaah kii
reer Tishbii. [9] Markaasaa boqorkii wuxuu u diray sirkaal konton xukuma oo wata
kontonkiisii ninba. Isna kor buu ugu baxay, oo bal eeg, buur korkeed buu fadhiyey, oo
intuu la hadlay buu ku yidhi, War nin yahow Ilaah, boqorkii wuxuu kugu soo yidhi,
Soo deg oo kaalay. [10] Oo Eliiyaahna wuxuu ugu jawaabay sirkaalkii kontonka nin
xukumay, Haddaan nin Ilaah ahay, samada dab ha ka soo dego, oo ha baabbi'iyo adiga
iyo kontonkaaga ninba. Kolkaasaa waxaa samada ka soo degay dab, oo wuxuu wada
baabbi'iyey isagii iyo kontonkiisii ninba. [11] Oo haddana wuxuu isagii u diray sirkaal
kale oo konton nin xukuma ee isna wata kontonkiisii. Oo isna intuu u jawaabay buu
ku yidhi, War nin yahow Ilaah, waxaa boqorkii kugu soo yidhi, Soo deg oo haddiiba
kaalay. [12] Markaasaa Eliiyaah ugu jawaabay, Haddaan nin Ilaah ahay, samada dab
ha ka soo dego, oo ha baabbi'iyo adiga iyo kontonkaaga ninba. Kolkaasaa waxaa
samada ka soo degay dabkii Ilaah, oo wuxuu wada baabbi'iyey isagii iyo kontonkiisii
ninba. [13] Oo haddana boqorkii wuxuu isagii u diray sirkaal saddexaad oo konton
nin xukuma ee kontonkiisii nin wata. Oo sirkaalkii saddexaad oo kontonka nin
xukumayna kor buu ugu baxay, oo intuu u yimid ayuu Eliiyaah hortiisa jilbo u dhacay
oo baryay, oo wuxuu ku yidhi, War nin yahow Ilaah, waan ku baryayaaye naftayda
iyo kontonkan nin oo addoommadaada ah naftooda hortaada qaali ha ku noqdeen.
[14] Waayo, bal eeg, dab baa samada ka soo degay oo wada baabbi'iyey labadii sirkaal oo
iga soo horreeyey iyo kontomadoodiiba, laakiinse haatan naftaydu hortaada qaali ha
ku noqoto. [15] Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay Eliiyaah ku tidhi, Tag oo isaga raac;
hana ka cabsan. Kolkaasuu kacay oo intuu isagii la dhaadhacay ayuu boqorkii u tegey.
[16] Oo wuxuu isagii ku yidhi, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Waxaad wargeeyayaal u soo
dirtay inaad Bacal Sebuub oo ah ilaaha reer Ceqroon wax soo weyddiiso ee sababtu ma
waxay tahay inaan dalka Israa'iil jirin Ilaah aad hadalkiisa wax weyddiiso? Haddaba
sidaas daraaddeed sariirtii aad fuushay ka soo degan maysid, laakiinse hubaal waad

dhimanaysaa. 17 Markaasuu u dhintay sidii Eraygii Rabbiga oo Eliiyaah ku hadlay
ahaa. Oo Yehooraam ayaa boqor ka noqday meeshiisii, oo taasuna waxay dhacday
Yehooraam ina Yehooshaafaad oo boqor ka ahaa dalka Yahuudah sannaddiisii labaad,
maxaa yeelay, isagu wiil ma uu lahayn. 18 Haddaba Axasyaah falimihiisii kale ee uu
sameeyey sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil?

2

Eliiyaah Oo Samada Loo Qaaday

1 Oo markii Rabbigu doonayay inuu Eliiyaah samada dabayl cirwareen ah ugu qaado
ayaa Eliiyaah wuxuu Gilgaal ka raacay Eliishaa. 2 Markaasaa Eliiyaah wuxuu Eliishaa
ku yidhi, Waan ku baryayaaye halkan iska joog, waayo, Rabbigu wuxuu ii diray tan
iyo Beytel. Oo Eliishaana wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo
adiga naftaadee inaanan kaa tagayn. Sidaas daraaddeed waxay ku wada dhaadhaceen
Beytel. 3 Oo qoonkii nebiyada ahaa oo Beytel joogay ayaa Eliishaa u soo baxay, oo waxay
ku yidhaahdeen, War ma og tahay in Rabbigu maanta sayidkaaga kaa qaadi doono? Oo
isna wuxuu ku yidhi, Haah, waan ogahaye iska aamusa. 4 Markaasaa Eliiyaah wuxuu
ku yidhi isagii, Eliishaa, waan ku baryayaaye halkan iska joog, waayo, Rabbigu haddana
wuxuu ii diray Yerixoo. Oo isna wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa
iyo adiga naftaadee inaanan kaa tagayn. Sidaas daraaddeed waxay yimaadeen Yerixoo.
5 Oo haddana qoonkii nebiyada ahaa oo Yerixoo joogay ayaa Eliishaa u soo dhowaaday,
oo waxay ku yidhaahdeen, War ma og tahay in Rabbigu maanta sayidkaaga kaa qaadi
doono? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Haah, waan ogahaye iska aamusa. 6 Markaasaa
Eliiyaah wuxuu ku yidhi isagii, Waan ku baryayaaye halkan iska joog, waayo, Rabbigu
wuxuu ii diray Webi Urdun. Oo isna wuxuu ku yidhi, Waxaan ku dhaartay nolosha
Rabbiga iyo adiga naftaadee inaanan kaa tagayn. Markaasay labadiiba israaceen.
7 Oo waxaa tegey konton nin oo qoonkii nebiyada ahaa ah, oo waxay istaageen meel
hortooda ah oo cabbaar ka fog; oo labadoodiina waxay istaageen Webi Urdun agtiisa.
8 Markaasaa Eliiyaah go'iisii qaaday oo duudduubay, oo biyihii ku dhuftay, iyana xagga
iyo xagga ayay u kala qaybsameen, sidaas daraaddeed labadoodiiba waxay mareen
dhul engegan. 9 Oo haddana markii ay ka gudbeen, Eliiyaah wuxuu Eliishaa ku yidhi,
War intaan layga kaa qaadin ka hor i weyddiiso wax aan kuu sameeyo. Markaasaa
Eliishaa yidhi, Waan ku baryayaaye ruuxaaga labanlaabkiis ha igu soo dego. 10 Isna
wuxuu yidhi, Wax aad u adag baad i weyddiisatay; habase yeeshee haddaad i aragtid
markii layga kaa qaado, sidaasay kuu ahaanaysaa, haddii kalese saas ahaan mayso.
11 Oo intii ay sii socdeen, oo ay sheekaysanayeen ayaa waxaa u muuqday gaadhifaras
dab ah iyo fardo dab ah, oo labadoodii bay kala dhex mareen, markaasaa Eliiyaah
wuxuu kor u raacay dabayl cirwareen ah oo wuxuu galay samada. 12 Oo Eliishaana
taas wuu arkay, oo wuxuu ku qayliyey, Aabbow, Aabbow, gaadhifardoodkii dadkii
Israa'iil iyo raggoodii fardooleyda ahaa! Oo isna mar dambe uma uu jeedin; oo
dharkiisii buu intuu ku dhegay laba inood u kala jeexay. 13 Markaasuu qaaday Eliiyaah
go'iisii ka dhacay, oo dib buu u noqday oo soo istaagay Webi Urdun qarkiisa. 14 Oo
wuxuu qaaday Eliiyaah go'iisii ka dhacay, oo intuu biyihii ku dhuftay ayuu yidhi,
Meeh Rabbiga ah Ilaaha Eliiyaah? Oo markuu biyihii ku dhuftay ayay xagga iyo xagga
u kala qaybsameen; markaasaa Eliishaa ka gudbay. 15 Oo qoonkii nebiyada ahaa
oo Yerixoo joogay ee isaga ka soo hor jeeday markay arkeen waxay yidhaahdeen,
Eliiyaah ruuxiisii wuxuu ku dul hadhay Eliishaa. Oo intay isagii ka hor yimaadeen
ayay hortiisa ku sujuudeen. 16 Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, War waannu
ku baryaynaaye annagoo addoommadaada ah waxaa nala jira konton nin oo xoog leh,
haddaba iyagu ha tageen oo sayidkaagii ha dooneen, waayo, waaba intaasoo Ruuxa
Rabbigu isagii qaaday, oo uu ku xooray buur dusheed ama dooxo. Oo isna wuxuu yidhi,

Waa inaydaan cid dirin. 17 Oo way ku sii adkeeyeen ilaa uu xishooday, kolkaasuu yidhi,
Dira. Sidaas daraaddeed waxay direen konton nin; oo waxay isagii doondoonayeen
saddex maalmood, laakiinse sooma ay helin. 18 Markaasay u soo noqdeen isagoo weli
Yerixoo iska jooga; oo wuxuu ku yidhi, Sow idinkuma odhan, Ha tegina?

Bogsiintii Biyaha

19 Markaasaa dadkii magaaladu waxay Eliishaa ku yidhaahdeen, Waannu ku baryay-
naaye bal eeg, meeshay magaaladanu taal way wanaagsan tahay sidaad aragto, sayid-
kayagow, laakiinse biyuhu way xun yihiin, oo dhulkuna si wanaagsan wax uma bixiyo.
20 Isna wuxuu yidhi, Waxaad ii keentaan weel cusub oo cusbo ku soo shuba. Oo iyana
way u keeneen. 21 Oo isna wuxuu tegey ishii biyaha, oo intuu cusbadii ku tuuray
ayuu yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Biyahan waan bogsiiyey. Oo hadda ka dib ma
yeelan doonaan dhimasho iyo waxbixinla'aan toona. 22 Sidaas daraaddeed biyihii way
bogsadeen ilaa maantadan la joogo, oo way noqotay sidii eraygii Eliishaa ku hadlay.

Eliishaa Oo Lagu Majaajilooday

23 Markaasuu halkaas uga kacay Beytel, oo intuu jidka sii socday ayaa carruur
yaryaru magaaladii ka soo baxday oo ku majaajiloodeen, oo waxay ku yidhaahdeen,
Bidaar weyne bax, bidaar weyne bax. 24 Oo isna markaasuu gadaashiisa dhugtay oo
arkay iyagii, oo magicii Rabbiga ayuu ku habaaray. Markaasaa dhirtii waxaa ka soo
baxay laba orso oo dhaddig oo waxay dildillaacsadeen laba iyo afartan carruurtii ka
mid ahaa. 25 Oo isna halkaasuu uga kacay Buur Karmel, markaasuu meeshaas uga
noqday Samaariya.

3

Caasinimadii Reer Moo'aab

1 Haddaba Yehooraam ina Axaab ayaa dadka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday,
taasuna waxay ahayd sannaddii siddeed iyo tobnaad ee Yehooshaafaad boqorkii dalka
Yahuudah, oo wuxuuna boqor ahaa laba iyo toban sannadood. 2 Oo wuxuu sameeyey
wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, laakiinse uma samayn sidii aabbihiis iyo sidii
hooyadiis u sameeyeen oo kale, waayo, wuu riday tiirkii Bacal oo aabbihiis sameeyey.
3 Habase yeeshee wuxuu ku dhegay dembigii Yaaraabcaam ina Nebaad, ee uu dadkii
Israa'iil dembaajiyey, kaas kama uu tegin.

4 Haddaba boqorkii reer Moo'aab oo Meeshaac ahaa ido buu lahaa, oo wuxuu
boqorkii dalka Israa'iil baad u siin jiray boqol kun oo baraar ah, iyo boqol kun
oo wan dhogortood. 5 Laakiinse markii Axaab dhintay ayaa boqorkii Moo'aab ku
caasiyoobay boqorkii dalka Israa'iil. 6 Oo markaasaa Boqor Yehooraam ka baxay
Samaariya, oo wuxuu soo safay dadkii Israa'iil oo dhan. 7 Oo intuu tegey ayuu u
cid dirtay Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi,
Waxaa igu caasiyoobay boqorkii Moo'aab, haddaba ma i raacaysaa aan Moo'aab la
dirirnee? Isna wuxuu yidhi, Haah, waan ku raacayaa, waayo, waxaan ahay adigoo
kale, dadkayguna waa sida dadkaaga oo kale, fardahayguna waa sida fardahaaga oo
kale. 8 Oo isna wuxuu yidhi, War jidkee baynu maraynaa? Markaasuu ugu jawaabay,
Jidka cidlada Edom. 9 Sidaas daraaddeed waxaa israacay boqorkii dalka Israa'iil, iyo
boqorkii dalka Yahuudah, iyo boqorkii dalka Edom; oo waxay wareegeen meel toddoba
maalmood loo socdo; oo ciidankii iyo xayawaankii la socday toona biyo ma helin.
10 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil wuxuu yidhi, Hoogay! waayo, Rabbigu wuxuu
saddexdayadan boqor isugu yeedhay inuu gacanta reer Moo'aab na geliyo. 11 Laakiinse
Yehooshaafaadba wuxuu yidhi, War sow ma joogo nin ah Rabbiga nebigiis aan Rabbiga
wax ka weyddiinnee? Oo mid ka mid ah boqorkii dalka Israa'iil addoommadiisii ayaa
ugu jawaabay, Waxaa jooga Eliishaa ina Shaafaad oo biyo ku shubi jiray Eliiyaah

gacmihiisii. 12 Markaasaa Yehooshaafaad wuxuu yidhi, Isaga Eraygii Rabbigaa la jira.
Kolkaasay boqorkii dalka Israa'iil, iyo Yehooshaafaad, iyo boqorkii Edomba isagii u
tageen. 13 Markaasaa Eliishaa wuxuu boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, War maxaa
inaga dhexeeya? Nebiyadii aabbahaa iyo nebiyadii hooyadaa u tag. Oo boqorkii
dalka Israa'iilna wuxuu ku yidhi, Maya, waayo, Rabbigu wuxuu saddexdayadan boqor
isugu yeedhay inuu gacanta reer Moo'aab na geliyo. 14 Oo Eliishaana wuxuu yidhi,
Waxaan ku dhaartay Rabbiga ciidammada oo aan hor taagnahay noloshiisa ee hubaal
haddii aanan xurmaynayn horjoogidda Yehooshaafaad oo ah boqorka dalka Yahuudah,
xaggaaga ma aanan fiiriyeen kuna arkeen. 15 Haddaba waxaad ii keentaan nin kataarad
wada. Oo markii ninkii kataaraddii ka dhawaajiyey ayaa gacantii Rabbigu ku soo
degtay isagii. 16 Oo wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu idinku leeyahay, Dooxadan boholo
miidhan ka dhiga. 17 Waayo, waxaa Rabbigu leeyahay, Dabayl ma arki doontaan,
roobna ma arki doontaan, laakiin dooxadaas waxaa ka buuxsami doona biyo, oo idinna
waad cabbi doontaan idinka, iyo lo'diinna, iyo xoolihiinnuba. 18 Oo taasu Rabbiga
hortiisa waa ku fudud dahay; oo weliba isagu reer Moo'aabna gacantiinnuu soo gelin
doonaa. 19 Oo waa inaad dumisaan magaalo kasta oo deyr leh, iyo magaalo kasta oo
la doortay, oo geed kasta oo wanaagsan waa inaad jartaan, oo waxaad xidhaan ilo
walba oo biyo ah, oo waxaad dhul kasta oo wanaagsan ku hallaysaan dhagaxyo. 20 Oo
subaxdii dambe markii allabariga la bixin jiray goor ku dhow ayaa biyo ka yimaadeen
xagga Edom, oo waddankiina biyaa ka buuxsamay. 21 Haddaba markay reer Moo'aab
maqleen in boqorradii ay yimaadeen inay la dagaallamaan ayaa waxaa is-urursaday
dhammaan kuwii hub qaadi karay iyo kuwii ka weynaa, oo waxay istaageen soohdinta.
22 Oo iyana waxay kaceen aroor hore, oo qorraxdiina biyihii bay dhalaalisay, oo reer
Moo'aabna waxay arkeen biyihii hortooda ka muuqday oo guduudan sida dhiig oo kale.
23 Markaasay yidhaahdeen, War waxanu waa dhiig, hubaal boqorradii waa islaayeen
oo nin waluba saaxiibkiis buu dilay; haddaba, reer Moo'aabow, xagga dhaca u kaca.
24 Oo markay yimaadeen xeradii dadka Israa'iil ayaa dadka Israa'iil ku kaceen oo
laayeen reer Moo'aab; iyana way ka carareen hortooda, oo dadka Israa'iilna dhulkii
bay hore u galeen iyagoo reer Moo'aab laynaya. 25 Oo magaalooyinkii way burburiyeen,
oo dhul kasta oo fiicanna nin waluba dhagaxiisii buu ku tuuray, oo way buuxiyeen; oo
ilihii biyaha ahaa oo dhanna way wada xidheen, oo geedihii wanaagsanaa oo dhanna
way wada jareen, ilaa ay Qiir Xaresed oo keliya dhagxanteedii u daayeen, habase
yeeshee wadhafleydii ayaa isku wareejisay oo ku dhufatay. 26 Oo boqorkii reer Moo'aab
markuu arkay in dagaalku ku kulul yahay ayuu kaxaystay toddoba boqol oo nin ee
seefqaad wada ah si uu ugu gudbo xagga boqorka Edom, laakiinse way kari waayeen.
27 Markaasuu kaxaystay wiilkiisii curadka ahaa oo meeshiisa boqor ka noqon lahaa,
oo derbiga korkiisa ayuu sida allabari la gubo ugu bixiyey. Oo dadka Israa'iilna cadho
weyn baa loo qabay, oo iyana way ka tageen isagii, oo waxay ku noqdeen dalkoodii.

4

Saliiddii Naagtii Ninkeedii Ka Dhintay

1 Haddaba waxaa Eliishaa u qaylisay naag u dhaxday qoonkii nebiyada ahaa mid-
kood, oo waxay ku tidhi, Ninkaygii oo addoonkaaga ahaa waa dhintay, oo adna waad
og tahay inuu addoonkaagu Rabbiga ka cabsan jiray. Oo nin deyn nagu lahaa ayaa u
yimid inuu labadayda carruurta ah iga qaato oo addoommo ka dhigto. 2 Markaasaa
Eliishaa wuxuu iyadii ku yidhi, Bal ii sheeg, maxaan kuu sameeyaa? Oo maxaad
guriga ku haysataa? Iyana waxay tidhi, Anigoo addoontaada ah guriga waxba iima
yaalliin dheri saliid ah mooyaane. 3 Oo isna wuxuu ku yidhi, Tag, oo weelal weyddiiso
derisyadaada oo dhan, oo ha ahaadeen weelal madhan, wax yarna ha soo weyddiisan.
4 Oo waa inaad gurigaaga gashaa oo adiga iyo wiilashaadu albaabka isku soo xidha, oo

markaas weelashaas saliidda ku shub, oo intii buuxsanta oo dhan gees u dhig. [5] Sidaas
daraaddeed isagii way ka tagtay, oo iyadii iyo wiilasheedii albaabkii bay isku soo
xidheen, oo iyaguna weelashii bay u keenkeeneen, iyana way ku shubtay. [6] Oo markii
weelashii ay wada buuxsameen ayay wiilkeedii ku tidhi, Weliba weel kale ii keen.
Markaasuu ku yidhi, Weel dambe ma hadhin. Dabadeedna saliiddii way joogsatay.
[7] Markaasay soo kacday, oo waxay u soo sheegtay ninkii Ilaah, oo isna wuxuu ku yidhi,
Tag oo saliidda iibi, oo deynkaagii ku bixi, oo adiga iyo wiilashaaduna inta hadha ku
noolaada.

Naagtii Shuuneem Joogtay Oo Wiilkeedii Loo Soo Nooleeyey

[8] Oo waxaa maalin dhacday in Eliishaa Shuuneem tegey, oo halkaasna waxaa joogtay
naag weyn, oo iyana waxay isagii yeelsiisay inuu wax cuno. Oo haddana mar alla
markuu soo ag maray ayuu xaggeeda u leexday inuu wax ka cuno. [9] Markaasay
ninkeedii ku tidhi, Bal eeg, waxaan gartay in ninkan oo had iyo goor ina soo ag maraa
uu yahay nin Ilaah oo quduus ah. [10] Haddaba waan ku baryayaaye aynu isaga derbiga
uga samayno qol yar, oo halkaas u dhigno sariir, iyo miis, iyo kursi, iyo laambad; oo
waxay ahaan doontaa markuu inoo yimaadoba inuu halkaas ku leexdo. [11] Oo waxaa
maalin dhacday inuu halkaas yimid oo intuu qolkii ku leexday ayuu halkaas jiifsaday.
[12] Oo markaasuu midiidinkiisii Geexasii ku yidhi, U yeedh naagtan reer Shuuneem. Oo
markuu u yeedhay ayay hortiisii soo istaagtay. [13] Markaasuu ku yidhi isagii, Hadda
waxaad iyada ku tidhaahdaa, Adigu aad baad noo xannaanaysay, haddaba maxaa
laguu sameeyaa? Ma doonaysaa in laguula hadlo boqorka ama sirkaalka ciidanka?
Markaasay ku jawaabtay, Anigu waxaan dhex degganahay dadkaygii. [14] Oo isna wuxuu
yidhi, Haddaba maxaa loo sameeyaa iyada? Kolkaasaa Geexasii wuxuu ku jawaabay,
Runtii iyadu wiil ma leh, oo ninkeeduna waa oday. [15] Markaasuu ku yidhi, Bal iyada
u yeedh. Oo markuu u yeedhay ayay albaabka soo istaagtay. [16] Oo isna wuxuu yidhi,
Markii wakhtigu soo wareego xilligan oo kale wiil baad laabta ku qabsan doontaa, oo
iyana waxay tidhi, Maya sayidkaygiiyow, oo adigu nin yahow Ilaah anoo addoontaada
ah been ha ii sheegin. [17] Oo naagtiina way uuraysatay, oo wiil bay dhashay markii
wakhtigii soo wareegay, oo waxay noqotay sidii Eliishaa iyada ku yidhi. [18] Oo wiilkii
markuu koray waxaa maalin dhacay inuu aabbihiis u tegey meeshii kuwa beeraha
gooyaa ay joogeen. [19] Oo wuxuu aabbihiis ku yidhi, Madaxa madaxa! Oo isna wuxuu
addoonkiisii ku yidhi, War qaad, oo hooyadiis u gee. [20] Oo markuu soo qaaday oo
hooyadiis u keenay, tan iyo duhurkii ayuu jilbaha hooyadiis ku fadhiyey, dabadeedna
wuu dhintay. [21] Oo iyana kor bay u baxday, oo waxay isagii ku jiifisay sariirtii ninkii
Ilaah, oo intay albaabkii ku xidhay ayay ka baxday. [22] Markaasay ninkeedii u dhawaaq-
day oo ku tidhi, Waan ku baryayaaye iigu cid dir midiidinnadii midkood iyo dameerihii
midkood, si aan ninkii Ilaah ugu ordo oo aan haddana u soo noqdo. [23] Oo isna wuxuu
ku yidhi, Naa maxaad maanta ugu tegaysaa? Maanta bil cusub ma aha, sabtina ma aha.
Oo iyana waxay tidhi, War way hagaagi doontaa. [24] Markaasay dameer kooraysatay,
oo midiidinkeedii waxay ku tidhi, Igu kaxee oo hore u soco, oo anigoo kugu amra
mooyaane ha i raajin. [25] Saas daraaddeed way tagtay, oo waxay ninkii Ilaah ugu timid
Buur Karmel. Oo markii ninkii Ilaah iyadii meel fog ka arkay ayuu midiidinkii Geexasii
ku yidhi, Bal eeg waxaa soo socota tii reer Shuuneem. [26] Haddaba waan ku baryayaaye
ku orod oo ka hor tag, oo waxaad ku tidhaahdaa, Ma nabad qabtaa? Ninkaagiina
ma nabad qabaa? Wiilkaagiina ma nabad qabaa? Oo iyana waxay ugu jawaabtay,
Waa nabad. [27] Oo markay ninkii Ilaah buurta ugu timid ayay cagihiisii qabsatay. Oo
Geexasii baa u soo dhowaaday inuu ka durkiyo, laakiinse ninkii Ilaah baa yidhi, War
iska daa, waayo, nafteedu way welwelsan tahay, oo Rabbiguna taas wuu iga qariyey,
iimana sheegin. [28] Markaasay tidhi, War ma Rabbigaan wiil ka doonay? Sow kuma aan
odhan, War hay khiyaanayn? [29] Oo isna wuxuu Geexasii ku yidhi, War guntiga isku

giiji, oo ushayda gacanta ku qabso oo tag, oo haddaad qof la kulantid, ha salaamin, oo
haddii qof ku salaamana, ha u jawaabin, oo ushayda waxaad saartaa wiilka wejigiisa.
30 Oo wiilkii hooyadiis waxay tidhi, Waxaan ku dhaartay Rabbiga noloshiisa iyo adiga
naftaadee inaanan kaa tagayn. Markaasuu kacay oo raacay. 31 Oo Geexasiina wuu
ka sii hor maray, oo ushii saaray wiilka wejigiisii, laakiinse cod iyo wax maqlid toona
laguma arag. Sidaas daraaddeed wuu noqday oo intuu ka hor yimid ayuu u warramay,
oo ku yidhi, Yarkii ma uu toosin. 32 Oo Eliishaa markuu gurigii soo galay ayuu arkay
in yarku meyd yahay, oo uu sariirtiisii ku jiifo. 33 Sidaas daraaddeed guduhuu galay
oo intuu labadoodiiba albaabkii ku xidhay ayuu Rabbiga baryay. 34 Markaasuu intuu
kacay ayuu yarkii ku kor jiifsaday, oo afkuu afka u saaray, indhihiina indhuhuu u
saaray, gacmihiina gacmuhuu u saaray; oo korkiisuu isku fidiyey; markaasaa yarka
jidhkiisii soo diiray. 35 Markaasuu noqday oo guriga dhexdiisii mar ayuu hore iyo dib
ugu socday, oo intuu tegey ayuu haddana yarkii isku fidiyey, markaasaa yarkii toddoba
goor hindhisay oo indhaha kala qaaday. 36 Markaasuu Geexasii u yeedhay, oo wuxuu
ku yidhi, Tii reer Shuuneem u yeedh. Oo isna wuu u soo yeedhay. Oo markay gudaha
ugu soo gashay ayuu ku yidhi, Wiilkaaga qaado. 37 Markaasay gudaha soo gashay,
oo cagihiisii ku dhacday, oo dhulkay ku sujuudday, markaasay wiilkeedii qaadatay oo
dibadda u baxday.

Dherigii Geerida

38 Oo Eliishaa haddana wuxuu yimid Gilgaal; oo wakhtigaasna dalku abaar buu ahaa,
oo isagana waxaa hortiisa fadhiyey qoonkii nebiyada ahaa; oo isna midiidinkiisii ayuu
ku yidhi, Dheriga weyn dabka saar oo qoonka nebiyada ah maraq u kari. 39 Oo midba
berrinka u baxay inuu khudaar soo guro aawadeed, oo wuxuu helay geed duureed,
oo ubbodibadeedyona faraquu ka soo buuxsaday, oo intuu soo noqday ayuu dherigii
maraqa ku googooyay, waayo, ma ay garanayn. 40 Sidaas daraaddeed raggii bay u
soo gureen inay cunaan aawadeed. Oo intay maraqii cunayeen ayay qayliyeen, oo
yidhaahdeen, War nin yahow Ilaah, dheriga geeri baa ku jirta! Maraqiina way cuni
kari waayeen. 41 Laakiinse isagii wuxuu yidhi, War bal jidhiidh ii keena. Oo kolkay u
keeneen ayuu dherigii ku dhex riday, oo wuxuu ku yidhi, War maraqa dadka u shub ha
cuneene. Oo dherigiina waxba waxyeello laguma arag.

Boqol Qof Oo La Quudiyey

42 Oo nin baa xagga Bacal Shalishaah ka yimid, oo wuxuu ninkii Ilaah kolaygiisii ugu
keenay cunto midhihii hore ah, taas oo ah labaatan kibsood oo shaciir ah iyo sabuullo
arabikhi oo qoyan. Oo wuxuu ku yidhi, War kuwan dadku ha cuneene sii. 43 Markaasaa
midiidinkiisii wuxuu ku yidhi, War waa sidee, ma intanaan boqol nin hor dhigaa?
Laakiinse isagii wuxuu yidhi, Dadku ha cuneene sii; waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Way cuni doonaan, oo weliba wax bay reebi doonaan. 44 Sidaas daraaddeed hortoodii
buu dhigay, oo iyana way cuneen oo weliba wax bay u reebeen sidii erayga Rabbigu
ahaa.

5

Baraskii Nacamaan Ee La Bogsiiyey

1 Haddaba Nacamaan oo ahaa sirkaalkii ciidanka boqorka Suuriya wuxuu ahaa nin
xagga sayidkiisa ku weyn oo ciso leh, maxaa yeelay, isaga ayaa Rabbigu reer Suuriya
lib ku siiyey; oo weliba wuxuu ahaa nin xoog leh, laakiinse baras buu qabay. 2 Oo reer
Suuriyana guutooyin bay ku baxeen, oo waxay dalkii Israa'iil ka soo dhaceen gabadh
yar, oo iyana Nacamaan bilcantiisa ayay u adeegi jirtay. 3 Oo waxay sayidaddeedii ku
tidhi, Hoogay, haddii sayidkaygu hor tegi lahaa nebiga Samaariya jooga wuu ka bogsiin
lahaa baraskan. 4 Oo mid baa sayidkiisii u galay oo ku yidhi, Gabadhii dalka Israa'iil

ka timid saas iyo saas bay tidhi. 5 Markaasaa boqorkii Suuriya wuxuu Nacamaan
ku yidhi, War orod oo tag, oo anna warqad baan kuugu sii dhiibayaa boqorka dalka
Israa'iil. Oo isna wuu tegey, oo wuxuu qaaday toban talanti oo lacag ah, iyo lix kun
oo sheqel oo dahab ah, iyo toban iskujoog oo dhar ah. 6 Oo wuxuu u keenay boqorkii
dalka Israa'iil warqaddii lahayd, Haddaba markii warqaddanu kuu timaado, bal eeg,
addoonkayga Nacamaan ah ayaan kugu soo diray si aad baraska uga bogsiisid. 7 Oo
markii boqorkii dalka Israa'iil warqaddii akhriyey ayuu dharkiisii iska jeexjeexay oo
wuxuu yidhi, War ma anigaa ah Ilaah wax dili kara, waxna noolayn kara? Oo ninkanu
ma saasuu nin iigu soo diray si aan baraska uga bogsiiyo? Waan idin baryayaaye bal u
fiirsada siduu ii daandaansanayo. 8 Oo markii Eliishaa oo ahaa nin Ilaah uu maqlay
in boqorkii dalka Israa'iil dharkiisii iska jeexjeexay ayuu u cid diray boqorkii oo ku
yidhi, War maxaad dharkaagii isaga jeexjeexday? Bal isagu ha ii yimaado, oo wuxuu
ogaan doonaa in dalka Israa'iil nebi dhex joogo. 9 Markaasaa Nacamaan yimid, isagoo
wata fardihiisii iyo gaadhifardoodkiisii, oo wuxuu soo hor istaagay albaabkii gurigii
Eliishaa. 10 Oo Eliishaa wargeeyuu u diray oo wuxuu ku yidhi, Tag oo Webi Urdun
toddoba jeer ku maydho, oo jiidhkaagu mar kaluu kuu soo noqon doonaa, oo nadiif
baad ahaan doontaa. 11 Laakiinse Nacamaan wuu cadhooday oo tegey, oo wuxuu
yidhi, Bal eega, waxaan mooday inuu isaga qudhiisu ii soo baxayo oo istaagayo, oo
uu magaca Rabbiga Ilaahiisa ah iigu ducaynayo, oo uu gacantiisa meesha bukta dul
marmarinayo, oo uu saas baraska ku bogsiinayo. 12 War Abaanaah iyo Farfar oo
ah webiyadii Dimishaq sow kama wanaagsana biyaha dalka Israa'iil oo dhan? Bal
miyaanan iyaga ku maydhan karin oo nadiif ahaan karin? Sidaas daraaddeed wuu
noqday, oo wuxuu tegey isagoo cadhaysan. 13 Laakiinse addoommadiisii ayaa u yimid
oo la hadlay, oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbow, haddii nebigu wax weyn kugu amro
sow ma aadan samayseen? Haddaba bal maxaa ka sahlan hadduu kugu yidhaahdo,
Maydho, oo nadiif noqo? 14 Markaasuu tegey, oo sidii ninkii Ilaah isaga ku yidhi ayuu
yeelay, oo Webi Urdun ayuu toddoba jeer liimbaday; oo jiidhkiisiina mar kaluu u soo
noqday isagoo u eg ilmo yar jiidhkiis, nadiif buuna noqday. 15 Markaasuu ninkii Ilaah
ku noqday, oo isagii iyo kooxdiisii oo dhammuba, intay yimaadeen ayay hortiisii soo
istaageen; oo isna wuxuu yidhi, Bal eeg, haatan waan ogahay inaan dunida oo dhan
Ilaah lagu arag dalka Israa'iil mooyaane, haddaba sidaas daraaddeed waxaan kaa
baryayaa inaad qaadato hadiyaddayda anoo addoonkaaga ah. 16 Laakiinse Eliishaa
wuxuu yidhi, Waxaan ku dhaartay nolosha Rabbiga aan hor taagnahaye inaanan
waxba kaa qaadanayn. Oo isna wuu ku sii cadaadiyey inuu qaato, laakiinse Eliishaa
wuu diiday. 17 Markaasaa Nacamaan wuxuu yidhi, Haddii ayan saas ahayn weliba
waxaan kaa baryayaa in anigoo addoonkaaga ah lay siiyo ciid intii ay laba baqal qaadi
karaan, waayo, anigoo addoonkaaga ah, hadda ka dib Rabbiga mooyaane ilaahyo kale u
bixin maayo qurbaan la gubo iyo allabari toona. 18 Oo waxakanna Rabbigu ha iga cafiyo
anigoo addoonkaaga ah, markii sayidkaygu guriga Rimmon u tago inuu ku tukado,
oo uu ku tiirsada gacantayda ee aan anna ku sujuudo guriga Rimmon gudihiisa, oo
markaan ku sujuudo guriga Rimmon gudihiisa Rabbigu anigoo addoonkaaga ah ha
iga cafiyo waxakan. 19 Oo isna wuxuu isagii ku yidhi, Orod oo nabad ku tag. Sidaas
daraaddeed in yar buu ka socday.

20 Laakiinse Geexasii oo ahaa midiidinkii Eliishaa oo ahaa ninkii Ilaah wuxuu yidhi,
Bal eega, sayidkaygu wuu u tudhay Nacamaan kii reer Suuriya, oo wixii uu u keenayna
waxba kama uu qaadan. Waxaan Rabbiga noloshiisa ugu dhaartay inaan intaan isagii
ka daba ordo wax ka soo qaato. 21 Sidaas daraaddeed Geexasii wuxuu daba galay
Nacamaan. Oo Nacamaanna markuu arkay mid soo daba ordaya ayuu gaadhifaraskiisii
ka soo degtay inuu ka hor tago, oo wuxuu ku yidhi, War ma nabad baa? 22 Oo isna
wuxuu ku yidhi, Waa nabad. Oo sayidkaygii baa i soo diray oo wuxuu kugu soo yidhi,

Haddeerba waxaa ii yimid laba nin oo dhallinyar oo qoonkii nebiyada ah oo ka yimid
dalka buuraha leh oo reer Efrayim; haddaba waxaan kaa baryayaa inaad iyaga siiso
talanti lacag ah iyo laba iskujoog oo dhar ah. 23 Markaasaa Nacamaan yidhi, Oggolow
oo qaad laba talanti oo lacag ah. Wuuna ku sii adkeeyey, oo labadii talanti wuxuu ugu
xidhay laba kiish, oo wuxuu ugu sii daray laba iskujoog oo dhar ah, oo weliba wuxuu u
saaray laba midiidinnadiisii ah, oo iyana intay u qaadeen ayay hortiisa socdeen. 24 Oo
markuu buurtii yimid ayuu gacmahoodii ka qaaday, oo guriguu dhigtay; nimankiina
wuu iska diray oo way tageen. 25 Oo isagiina intuu gudaha galay ayuu sayidkiisii hor
istaagay. Markaasaa Eliishaa ku yidhi, Geexasiiyow, xaggee baad ka timid? Isna wuxuu
yidhi, Anigoo addoonkaaga ahu meella ma tegin. 26 Oo isna wuxuu isagii ku yidhi, War
sow qalbigaygu kulama socon markii ninku gaadhifaraskiisii ka soo noqday inuu kaa
hor yimaado? War haatan ma wakhti lacag la qaataa oo ma wakhti la qaataa dhar, iyo
beero saytuun ah, iyo beero canab ah, iyo ido, iyo dibi, iyo niman addoommo ah, iyo
naago addoommo ah? 27 Haddaba waxaa adiga iyo farcankaagaba idinku dhegi doona
weligiin Nacamaan baraskiisii. Oo wuxuu hortiisii ka tegey isagoo baras qaba oo u cad
sida baraf cad oo kale.

6

Faaskii Sabbaynayey

1 Oo qoonkii nebiyada ahaana waxay Eliishaa ku yidhaahdeen, Bal eeg, meesha
hortaada ah ee aannu deggan nahay waa nagu cidhiidhi. 2 Haddaba waannu ku
baryaynaaye aannu tagno xagga Urdun oo halkaas nin waluba dogob ha ka qaado, oo
aannu halkaas ka dhisanno meel aan degno. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Orda oo
taga. 3 Oo midba wuxuu yidhi, Waan ku baryayaaye raalli ahow oo na raac annagoo
addoommadaada ah. Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Waan idin raacayaa. 4 Sidaas
daraaddeed wuu raacay. Oo iyana markay Urdun yimaadeen ayay geedo jareen.
5 Laakiinse midba intuu qori jarayay ayaa faaskii intii birta ahayd biyihii ku dhex
dhacday, oo isna intuu qayliyey ayuu yidhi, Sayidkaygiiyow, hoogay! Waayo, deyn buu
igu ahaa. 6 Markaasaa ninkii Ilaah wuxuu yidhi, War xaggee bay ku dhacday? Oo isna
markaasuu meeshii tusay. Markaasuu ul soo goostay oo meeshii ku riday, birtiina waa
soo dabaalatay. 7 Wuxuuna yidhi, War haddaba soo qaado. Sidaas daraaddeed gacantii
buu fidiyey oo soo qaatay.

Eliishaa Oo Shirqoolay Indhooleyaal

8 Haddaba boqorkii Suuriya wuxuu la diriray dadkii Israa'iil, oo intuu addoommadi-
isii la tashaday ayuu ku yidhi, Meesha saa iyo saa ah ayaa xeradaydu ahaan doonta.
9 Markaasaa ninkii Ilaah u cid diray boqorkii dalka Israa'iil oo wuxuu ku yidhi, War
iska jir oo ha soo marin meesha saas ah, waayo, reer Suuriya meeshaasay ku dhaad-
hacayaan. 10 Oo boqorkii dalka Israa'iilna cid buu u diray meeshii ninkii Ilaah isaga u
sheegay oo uu uga digay, oo isna intuu halkaas iska nabadgeliyey mar iyo laba toona ma
aha. 11 Oo boqorkii Suuriyana qalbigiisu waxyaalahan aad buu uga welwelsanaa; oo
wuxuu isugu yeedhay addoommadiisii, oo ku yidhi, War maad ii sheegtaan midkeenna
la jira boqorkii dalka Israa'iil? 12 Markaasaa mid addoommadiisii ka mid ahu wuxuu
ku yidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow, saas ma aha; laakiinse Eliishaa oo ah nebi dalka
Israa'iil dhex jooga ayaa boqorka dadka Israa'iil u sheega erayada aad kaga hadasho
qolkaaga aad seexato. 13 Oo isna wuxuu ku yidhi, Tag oo soo arag meeshuu joogo
si aan isaga ugu cid diro ha la soo qabtee. Oo waxaa loo sheegay oo lagu yidhi,
War wuxuu joogaa Dotaan. 14 Sidaas daraaddeed wuxuu halkaas u diray fardo, iyo
gaadhifardood, iyo ciidan faro badan; oo iyana intay habeennimo yimaadeen ayay
magaaladii hareereeyeen. 15 Oo ninkii Ilaah shaqeeyihiisii markuu aroortii soo toosay
oo uu baxay, bal eeg, waxaa la arkay ciidan fardo iyo gaadhifardood wata oo magaaladii

ku wareegsan. Markaasaa midiidinkiisii wuxuu isagii ku yidhi, Sayidow, hoogaye!
sidee baynu yeeli doonnaa? [16] Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Ha cabsan, waayo,
kuwa inala jiraa way ka sii badan yihiin kuwa iyaga la jira. [17] Markaasaa Eliishaa
baryootamay oo yidhi, Rabbiyow, waxaan kaa baryayaa inaad ninkan indhaha u furtid
wax ha arkee. Markaasaa Rabbigu ninkii dhallinyarada ahaa indhihii u furay, wax
buuna arkay; oo wuxuu u jeeday fardo iyo gaadhifardood dab ah oo buurta ka buuxa
ee Eliishaa ku wareegsan. [18] Oo iyana markay isagii u soo dhaadhaceen ayaa Eliishaa
Rabbiga baryay oo yidhi, Rabbiyow, waxaan kaa baryayaa inaad dadkan indhabbeel ku
riddid. Oo isna indhabbeel ayuu ugu riday sidii eraygii Eliishaa u ahaa. [19] Markaasaa
Eliishaa wuxuu iyagii ku yidhi, War jidkanu ma aha jidkii, magaaladanuna ma aha
magaaladii. Haddaba i soo raaca oo waxaan idiin geeynayaa ninkaad doonaysaan.
Oo isna wuxuu u hor kacay xagga Samaariya. [20] Oo markay Samaariya soo galeen
ayaa Eliishaa yidhi, Rabbiyow, nimankan indhaha u fur, wax ha arkeene. Kolkaasaa
Rabbigu indhaha u furay, wax bayna arkeen, oo waxay u jeedeen inay Samaariya
dhex joogaan. [21] Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Eliishaa ku yidhi markuu
nimankii arkay, Aabbahayow, miyaan laayaa? Miyaan laayaa? [22] Oo isna wuxuu ugu
jawaabay, Maya, waa inaadan layn. Ma layn lahayd kuwaad ku soo qabsatay seeftaada
iyo qaansadaada? Waxaad soo hor dhigtaa kibis iyo biyo ay cunaan oo ay cabbaan, oo
dabadeedna ha u tageen sayidkoodii. [23] Markaasuu wuxuu iyagii u diyaariyey cunto
badan, oo markay wax cuneen oo wax cabbeen ayuu iska diray, oo sayidkoodii bay u
tageen. Oo guutooyinkii reer Suuriyana mar dambe ma soo gelin dalkii Israa'iil.

Hareerayntii Samaariya Ee Keentay Baahida

[24] Oo taas dabadeed Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya wuxuu soo wada urur-
saday ciidankiisii oo dhan, oo intuu soo kacay ayuu Samaariya hareereeyey. [25] Oo
Samaariyana abaar weyn baa ku dhacday, oo bal eeg iyana waxay hareeraha ka
joogeen ilaa madax dameer lagu iibiyey siddeetan sheqel oo lacag ah, oo qab rubuciis
digo qolley ahna lagu iibiyey shan sheqel oo lacag ah. [26] Oo boqorkii dalka Israa'iil
oo derbiga dul maraya ayaa naagu u qayshatay oo ku tidhi, Boqorow, sayidkaygiiyow,
i caawi. [27] Oo isna wuxuu ku yidhi, Naa haddii uusan Rabbigu ku caawin, anigu
xaggee baan kaa caawinayaa? Naa ma waxaan kaa caawinayaa meesha hadhuudhka
lagu tumo; mase meesha canabka lagu tuujiyo? [28] Markaasaa boqorkii wuxuu iyadii
ku yidhi, Naa maxaa ku helay? Oo iyana waxay ugu jawaabtay, Naagtan waxay igu
tidhi, Naa wiilkaaga na sii aan maanta cunnee oo wiilkaygana berri baannu wada
cuni doonnaa. [29] Sidaas daraaddeed wiilkaygii waan karsannay oo waannu cunnay;
markaasaan maalintii dambe iyadii ku idhi, Naa wiilkaagii na sii aan cunnee; laakiinse
iyadu way qarisay wiilkeedii. [30] Oo markii boqorkii naagtii hadalkeedii maqlay ayuu
dharkiisii dildillaaciyey; (oo markaas wuxuu dul marayay derbiga), oo dadkiina way
wada arkayeen inuu jidhkiisii ku guntaday joonyado. [31] Oo markaasuu yidhi, Ilaah
saas iyo si ka sii daranba ha igu sameeyo, haddii Eliishaa ina Shaafaad madaxiisu
maanta ku sii yaallo. [32] Oo Eliishaana markaas wuxuu dhex fadhiyey gurigiisii, oo
odayaashiina way la fadhiyeen; oo boqorkiina nin buu iska soo hor mariyey; laakiinse
ninkii wargeeyska ahaa intuusan isagii u iman ayuu Eliishaa odayaashii ku yidhi, War
bal eega siduu kan gacankudhiigluhu dhalay cid ugu soo diray in madaxa layga gooyo?
War markii wargeeysku yimaado albaabka xidha, oo dib ugu celiya albaabka. War
waxa ka dambeeya sow ma aha sanqadhii cagihii sayidkiisa? [33] Oo intuu iyagii weli la
hadlayay ayaa wargeeyskii u soo dhaadhacay; oo isna wuxuu yidhi, Belaayadanu xagga
Rabbigay ka timid; haddaba maxaan Rabbiga weli u sii sugaa?

7

1 Markaasaa Eliishaa yidhi, War maqla erayga Rabbiga. Rabbigu wuxuu leeyahay,
Berrito hadda oo kale Samaariya iriddeeda koombo bur ah waxaa lagaga iibin doonaa
sheqel, oo laba koombo oo shaciir ahna waxaa lagaga iibin doonaa sheqel. 2 Oo
sirkaalkii gacantiisa boqorku ku tiirsanaa wuxuu ninkii Ilaah ugu jawaabay, Rabbiga
oo samada daaqado ka fura mooyaane, ee sidee baa waxanu ku noqon karaan? Oo isna
wuxuu ku yidhi, Bal ogow, indhahaaga ayaad ku arki doontaa, laakiinse waxba kama
cuni doontid.

Samaariya Oo Hareerayntii Laga Qaaday

3 Haddaba iridda magaalada laga soo galo waxaa joogay afar nin oo baras qabay;
oo iyana midba kii kaluu ku yidhi, War maxaynu halkan u fadhinnaa ilaa aynu ka
dhimanno? 4 Haddaynu nidhaahno, Aan magaalada galno, de markaasna magaaladii
waa abaar, oo kolleyba halkaasaynu ku dhimanaynaa. Oo haddaynu halkan iska
fadhinnona waynu dhimanaynaa. Haddaba ina keena oo aynu ciidanka Suuriya u
baxno; oo hadday na bixiyaan, waynu noolaan, hadday na dilaanna kolleyba waynu
dhiman lahayn. 5 Oo markaasay fiidkii kaceen inay tagaan xeradii ciidanka Suuriya,
oo markay yimaadeen dibadda sare oo xeradii ciidankii Suuriya waxay arkeen inaan
ciduna halkaas joogin. 6 Maxaa yeelay, Sayidku wuxuu ciidankii Suuriya maqashiiyey
gaadhifardood sanqadhood, iyo fardo sanqadhood, iyo xataa ciidan weyn sanqadhiis;
oo waxay isku yidhaahdeen, War boqorkii dalka Israa'iil wuxuu inoo soo kiraystay bo-
qorradii reer Xeed, iyo boqorradii Masar inay inagu soo duulaan. 7 Sidaas daraaddeed
way kaceen oo carareen intay fiidkii ahayd. Waxayna ka tageen teendhooyinkoodii,
iyo fardahoodii, iyo dameerahoodii, iyo xataa xeradiina siday ahayd; naftoodiina way
la carareen. 8 Oo kuwii baraska qabayna markay yimaadeen xeradii dibaddeeda sare
ayay teendho galeen, oo wax bay cuneen, waxna way cabbeen, markaasay halkaas ka
qaateen lacag, iyo dahab, iyo dhar, oo intay tageen ayay soo qarsadeen; oo haddana
way soo noqdeen oo waxay galeen teendho kale, oo halkaasna wax kalay ka qaateen, oo
intay tageen ayay soo qarsadeen. 9 Markaasay isku yidhaahdeen, War wax wanaagsan
ma samaynayno, waayo, maanta waa maalin war wanaagsan, oo annana waynu iska
aamusan nahay. Haddaynu sugno ilaa waagu ka beryo hubaal belaayo baa inagu dhici
doonta; haddaba ina keena oo aynu xaalkan reerkii boqorka u soo sheegno. 10 Sidaas
daraaddeed way yimaadeen, oo waxay u dhawaaqeen magaalada iridjoogayaasheedii;
oo way u warrameen oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu galnay xeradii ciidanka
Suuriya, oo halkaas ninna ma joogin, codna laguma maqal, laakiinse waxaa joogay
fardihii xidhxidhnaa, iyo dameerihii xidhxidhnaa, iyo teendhooyinkii oo sidoodii iska
ahaa. 11 Oo isna wuxuu u yeedhay iridjoogayaashii, oo iyana waxay saas u soo
sheegeen reerkii boqorka ee gudaha joogay. 12 Markaasaa boqorkii habeennimadii
toosay oo addoommadiisii ku yidhi, Haatan waxaan idin tusayaa wixii ay reer Suuriya
nagu sameeyeen. Iyagu way og yihiin inaynu gaajaysan nahay, oo sidaas daraaddeed
xeradii way ka baxeen oo duurka ku dhuunteen, oo waxay isyidhaahdeen, Markay
magaalada ka soo baxaan ayaynu iyagoo noolnool qabqabanaynaa, oo magaalada
ayaynu galaynaa. 13 Oo mid addoommadiisii ka mid ahaa ayaa ugu jawaabay, Waxaan
kaa baryayaa in qaar wado shan faras oo kuwa magaalada ku hadhay ah, (maxaa
yeelay, iyagu waxay la mid yihiin sida dadkii Israa'iil ka hadhay oo dhan, oo waxay
la mid yihiin sida dadkii Israa'iil ee le'day oo dhan,) oo aynu dirno iyagu ha soo
arkeene. 14 Oo sidaas daraaddeed waxay wadeen laba gaadhifaras iyo fardahoodii;
oo boqorkii baa wuxuu ka daba diray ciidankii Suuriya, oo wuxuu ku yidhi, Ordoo
soo arka. 15 Oo iyana waxay daba socdeen ilaa Webi Urdun; oo bal eeg jidka oo dhan
waxaa ka buuxay dhar iyo weelal ay reer Suuriya iska xooreen intay degdegayeen. Oo
wargeeyayaashiina intay soo noqdeen ayay saas boqorkii u soo sheegeen. 16 Markaasaa

dadkii baxay oo waxay dhaceen xeradii reer Suuriya. Haddaba koombo bur ah waxaa
lagu iibiyey sheqel, laba koombo oo shaciir ahna waxaa lagu iibiyey sheqel, oo waxay
noqotay sidii erayga Rabbigu ahaa. 17 Markaasaa boqorkii sirkaalkii uu gacantiisa ku
tiirsanaa ku amray inuu iridda u taliyo; laakiinse dadkii baa ku tuntay isagoo iridda
jooga, oo wuu dhintay sidii ninkii Ilaah sheegay kolkii boqorku isaga u soo dhaadhacay.
18 Oo waxay noqotay sidii ninkii Ilaah boqorkii ula hadlay isagoo leh, Berrito hadda oo
kale Samaariya iriddeeda laba koombo oo shaciir ah waxaa lagaga iibin doonaa sheqel,
koombo bur ahna waxaa lagaga iibin doonaa sheqel; 19 oo sirkaalkii baa wuxuu ugu
jawaabay ninkii Ilaah, Rabbiga oo samada daaqado ka fura mooyaane, ee sidee baa
waxanu ku noqon karaan? Oo isna wuxuu ku yidhi, Bal ogow, indhahaaga waad ku arki
doontaa, laakiinse waxba kama cuni doontid. 20 Haddaba isagii sidii baa ku dhacday;
maxaa yeelay, isagii dadkii baa ku tuntay isagoo iridda jooga oo wuu dhintay.

8

Shuuneemiyaddii Oo Dhulkeedii Loo Soo Celiyey

1 Markaasaa Eliishaa la hadlay naagtii uu wiilkeeda soo noolaysiiyey oo wuxuu ku
yidhi, Sara joogso oo tag, adiga iyo reerkaagiiba, oo waxaad degtaa meel alla meeshii
aad degi karto, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu amray in dalka abaaru ku dhacdo, oo
waxay dalka joogi doontaa toddoba sannadood. 2 Markaasaa naagtii sara joogsatay oo
yeeshay sidii eraygii ninkii Ilaah ahaa; oo way tagtay iyada iyo reerkeediiba oo intii
toddoba sannadood ah ayay degganayd dalkii reer Falastiin. 3 Oo markii toddobadii
sannadood ay dhammaadeen ayay naagtii ka soo noqotay dalkii reer Falastiin; oo
waxay u tagtay boqorkii inay ugu qayshato gurigeedii iyo dhulkeedii. 4 Markaasna
boqorku wuxuu la hadlayay Geexasii oo ahaa midiidinkii ninkii Ilaah, oo wuxuu ku
lahaa, Waxaan kaa baryayaa inaad ii sheegto waxyaalihii waaweynaa oo Eliishaa
sameeyey oo dhan. 5 Intuu boqorkii uga warramayay sidii uu u soo noolaysiiyey mid
meyd ahaa, bal eeg, naagtii uu wiilkeeda soo noolaysiiyey ayaa boqorkii ugu qayshatay
gurigeedii iyo dhulkeedii. Oo Geexasiina wuxuu yidhi, Sayidkaygiiyow, boqorow, tanu
waa naagtii, kanuna waa wiilkeedii Eliishaa soo noolaysiiyey. 6 Oo boqorkiina markuu
naagtii saas weyddiiyey ayay iyana u sheegtay. Markaasaa boqorkii iyadii u amray
sirkaal oo ku yidhi, U wada celi wax alla wixii ay lahayd oo dhan, iyo weliba midhihii
beerteeda ka baxay tan iyo maalintii ay dalka ka tagtay iyo ilaa haddeer.

Xasaa'eel Oo Dilay Benhadad

7 Oo Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya isagoo buka ayaa Eliishaa Dimishaq yimid,
oo waa loo sheegay oo waxaa lagu yidhi, War ninkii Ilaah waa yimid. 8 Markaasaa
boqorkii Xasaa'eel ku yidhi, Hadiyad qaad, oo waxaad ka hor tagtaa ninka Ilaah, oo
Rabbiga wax iiga soo weyddii, oo waxaad ku tidhaahdaa, Boqorku ma cudurkuu ka
bogsanayaa? 9 Markaasaa Xasaa'eel tegey inuu isagii ka hor tago oo wuxuu qaaday
hadiyad ah Dimishaq wax alla waxeedii wanaagsanaa oo dhan oo afartan rati ku raran,
oo intuu u yimid ayuu soo hor istaagay oo yidhi, Waxaa ii soo kaa diray wiilkaagii Ben-
hadad oo ah boqorkii Suuriya, oo wuxuu leeyahay, Miyaan cudurkan ka bogsanayaa?
10 Markaasaa Eliishaa wuxuu isagii ku yidhi, Tag, oo waxaad ku tidhaahdaa, Hubaal
waad bogsanaysaa; habase yeeshee Rabbigu wuxuu i tusay inuu hubaal dhimanayo.
11 Oo isna wuu ku dhaygagay ilaa uu isku yaxyaxay; markaasaa ninkii Ilaah ooyay.
12 Markaasaa Xasaa'eel ku yidhi, Sayidkaygiiyow, maxaad u ooyaysaa? Oo isna wuxuu
ugu jawaabay, Maxaa yeelay, waxaan ogahay xumaanta aad dadka Israa'iil ku samayn
doonto; waayo, qalcadahooda dab baad ku dhejin doontaa, oo raggooda dhallinyarada
ahna seef baad ku wada layn doontaa, oo dhallaankoodana dhulkaad ku tuuri doontaa,
oo naagahooda uurka lehna waad dooxi doontaa. 13 Markaasaa Xasaa'eel yidhi, War

sidee baan anigoo addoonkaaga ah oo aan eey waxba dhaamin waxyaalahan waaweyn
u samayn doonaa? Markaasaa Eliishaa wuxuu ugu jawaabay, Rabbigu wuxuu i tusay
inaad noqon doontid boqor Suuriya u taliya. 14 Markaasuu Eliishaa ka tegey oo wuxuu
u yimid sayidkiisii isaga ku yidhi, War maxaa Eliishaa kugu soo yidhi? Oo isna wuxuu
ugu jawaabay, Wuxuu ii sheegay inaad hubaal bogsanaysid. 15 Oo maalintii ku xigtay
ayuu maro qaaday oo biyo dhex geliyey, markaasuu wejiga boqorka ku deday wuuna
dhintay; oo meeshiisiina Xasaa'eel ayaa boqor ka noqday.

Yehooraam, Boqorkii Yahuudah

16 Yooraam oo ahaa ina Axaab boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii shanaad,
oo Yehooshaafaadna dalka Yahuudah boqorka ka ahaa, ayaa Yehooraam ina
Yehooshaafaad dalka Yahuudah boqor ka noqday. 17 Oo markuu boqor noqday
wuxuu jiray laba iyo soddon sannadood, siddeed sannadoodna boqor buu ku ahaa
Yeruusaalem. 18 Oo wuxuu ku socday jidkii ay boqorradii dalka Israa'iil mareen, sidii
reerkii Axaab yeelay oo kale, waayo, wuxuu qabay Axaab gabadhiisii; oo wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah. 19 Habase yeeshee Rabbigu ma uu
doonaynin inuu dalka Yahuudah baabbi'iyo, sababtuna waa addoonkiisii Daa'uud
aawadiis, waayo, wuxuu u ballanqaaday inuu isaga iyo carruurtiisa had iyo goorba
laambad siiyo. 20 Oo wakhtigiisii ayaa reer Edom ka fallaagoobay dadka Yahuudah, oo
iyana waxay yeesheen boqor u taliya. 21 Markaasaa Yooraam u gudbay xagga Saaciir,
isagoo wata gaadhifardoodkiisii oo dhan; oo intuu habeennimo kacay ayuu laayay
reer Edom oo hareereeyey isaga iyo saraakiishii gaadhifardoodka, dadkiina waxay ku
carareen teendhooyinkoodii. 22 Reer Edomna way ka fallaagoobeen oo way ka hoos
baxeen gacantii dadka Yahuudah ilaa maantadan la joogo. Oo haddana isla markaasba
waxaa kaloo ka fallaagoobay reer Libnaah. 23 Oo Yooraam falimihiisii kale iyo wixii
uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Yahuudah?
24 Markaasaa Yooraam dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa
awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud; oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday
wiilkiisii Axasyaah.

Axasyaah, Boqorkii Yahuudah

25 Oo boqorkii dalka Israa'iil oo ahaa Yooraam ina Axaab sannaddiisii laba iyo
tobnaad ayaa Axasyaah ina Yehooraam dalka Yahuudah boqor ka noqday. 26 Oo
Axasyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo labaatan sannadood, oo sannad
ayuu Yeruusaalem boqor ka ahaa. Hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan jiray
Catalyaah, oo waxay ahayd ina Coomrii oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil. 27 Oo wuxuu
ku socday jidkii reerkii Axaab maray, oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar
ku ah sidii reerkii Axaab yeelay oo kale, waayo, isaga waxaa soddog u ahaa Axaab. 28 Oo
wuxuu raacay Yooraam oo ahaa ina Axaab inay Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya
kula diriraan Raamod Gilecaad; oo reer Suuriyana Yooraam bay dhaawaceen. 29 Oo
Boqor Yooraamna wuxuu ku noqday Yesreceel in laga soo daweeyo nabrihii ay reer
Suuriya Raamaah kaga dhufteen markuu la diriray Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya.
Markaasaa Axasyaah ina Yehooraam oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah Yesreceel tegey
inuu soo arko Yooraam ina Axaab, maxaa yeelay, dhaawac buu ahaa.

9

Yeehuu Oo Loo Subkay Boqornimada Israa'iil

1 Markaasaa Eliishaa u yeedhay mid qoonkii nebiyada ka mid ahaa, oo wuxuu ku
yidhi, War guntiga isku giiji, oo weelkan saliidda ahna gacanta ku sii qaado, oo waxaad
tagtaa Raamod Gilecaad. 2 Oo markaad halkaas tagto waxaad doondoontaa Yeehuu ina

Yehooshaafaad oo ahaa ina Nimshii, oo u tag oo walaalihiis ka dhex kici, oo intaad
kaxaysid qol hoose la gal. 3 Oo markaas waxaad qaadataa weelka saliidda ah oo
madaxiisa ku shub, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Waxaan
kuu subkay inaad ahaato boqor u taliya dalka Israa'iil. Oo markaas intaad albaabka
furtid carar oo innaba ha raagin. 4 Sidaas daraaddeed ninkii dhallinyarada ahaa oo
nebiga ahaa wuxuu tegey Raamod Gilecaad. 5 Oo markuu yimid ayuu arkay saraaki-
ishii ciidanka oo fadhida; oo wuxuu ku yidhi, Sirkaalow, farriin baan kuu wadaa.
Markaasaa Yeehuu yidhi, Kayagee baad u waddaa? Isna wuxuu yidhi, Adigaan kuu
wadaa, sirkaalow. 6 Oo markaasuu intuu kacay ayuu gurigii galay, dabadeedna saliiddii
buu madaxiisa ku shubay, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu kugu leeyahay, Waxaan kuu subkay inaad ahaato boqor u taliya dadka Ilaah
oo ah dadka Israa'iil. 7 Oo adna waa inaad laysaa reerka Axaab ee sayidkaaga, inaan ka
aargudo dhiiggii addoommadaydii nebiyada ahaa, iyo addoommadii Rabbiga oo dhan
ee ay Yesebeel daadisay. 8 Waayo, Axaab reerkiisa oo dhammu waa halligmayaa; oo
Axaab waan ka baabbi'in doonaa wiil kasta ha ahaado mid kasta oo dalka Israa'iil ku
dhex xidhan ama mid kasta oo ku dhex furan. 9 Oo reerka Axaab waxaan ka dhigayaa
sidii reerkii Yaaraabcaam ina Nebaad iyo sidii reerkii Bacshaa ina Axiiyaah oo kale.
10 Oo Yesebeel ayaa eeydu ku cuni doonaan dhulka Yesreceel, oo ninna iyada ma xabaali
doono, oo markaasuu albaabkii furay oo cararay. 11 Markaasaa Yeehuu u soo baxay
addoommadii sayidkiisii; oo midkood baa wuxuu isagii ku yidhi, War wax waluba ma
hagaagsan yihiin? Ninkan waalanu muxuu kuugu yimid? Oo isna wuxuu ku yidhi,
Idinku waad garanaysaan ninka iyo hadalkiisu wuxuu ahaaba. 12 Oo iyana waxay
yidhaahdeen, Taasu waa been; ee bal hadda noo sheeg. Markaasuu yidhi, Saas iyo saas
buu igula hadlay, oo igu yidhi, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Waxaan kuu subkay
inaad ahaato boqor u taliya dalka Israa'iil. 13 Markaasay dhaqsadeen oo nin waliba
wuxuu qaatay dharkiisii, oo hoostiisay dhigeen jaranjarada dusheeda, buun bayna ku
dhufteen, oo waxay yidhaahdeen, Yeehuu waa boqor.

Yeehuu Oo Dilay Yooraam Iyo Axasyaah

14 Sidaasuu Yeehuu ina Yehooshaafaad oo ahaa ina Nimshii u shirqoolay Yooraam.
(Haddaba Yooraam iyo dadka Israa'iil oo dhammu waxay u sii haysteen Raamod
Gilecaad Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya daraaddiis, 15 laakiinse Boqor Yooraam
wuxuu ku noqday Yesreceel in laga soo daweeyo nabrihii reer Suuriya ku dhufteen
markuu la diriray boqorkii reer Suuriya oo Xasaa'eel ahaa). Markaasaa Yeehuu wuxuu
yidhi, Hadday idinla wanaagsan tahay yaan ninna baxsan oo magaalada ka bixin si
uu intuu Yesreceel tago xaalkan u sheego. 16 Markaasuu Yeehuu gaadhifaras fuulay,
oo wuxuu tegey xagga Yesreceel, waayo, Yooraam baa halkaas jiifay, oo Axasyaah oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudahna wuxuu u yimid inuu Yooraam arko. 17 Haddaba
waardiyihii wuxuu kor taagnaa noobiyaddii Yesreceel, oo wuxuu arkay kooxdii Yeehuu
oo soo socota; markaasuu yidhi, Waxaan u jeedaa koox. Yooraamna wuxuu yidhi, Nin
faras wata u dir, oo ha ka hor tago, oo ha ku yidhaahdo, War ma nabad baa? 18 Sidaas
daraaddeed waxaa tegey mid faras ku jooga inuu isaga ka hor tago, oo wuxuu ku
yidhi, Boqorkii wuxuu ku leeyahay, Ma nabad baa? Oo Yeehuu baa wuxuu ku yidhi,
War maxaa nabad kaa galay? I soo daba gal. Markaasaa ninkii waardiyaha ahaa
wuxuu yidhi, Ninkii wargeeyska ahaa wuu u tegey iyagii, laakiinse soo noqon maayo.
19 Markaasuu haddana diray mid labaad oo faras ku jooga, oo isna intuu u tegey ayuu
ku yidhi, Boqorkii wuxuu ku leeyahay, Ma nabad baa? Oo Yeehuu baa ugu jawaabay,
War maxaa nabad kaa galay? I soo daba gal. 20 Markaasaa ninkii waardiyaha ahaa
yidhi, Isna wuu u tegey iyagii, laakiinse soo noqon maayo, oo socodkuna wuxuu u eg
yahay sidii socodkii Yeehuu ina Nimshii; waayo, wuxuu gaadhifaraskiisa u kaxeeyaa
sidii isagoo waalan. 21 Markaasaa Yooraam yidhi, Gaadhifaras diyaariya. Oo iyana

gaadhifaraskiisii ayay diyaariyeen. Kolkaasaa Yooraam oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil
iyo Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudahba waxay baxeen isagoo mid waliba
gaadhifaraskiisii ku jiro, oo waxay u baxeen inay Yeehuu ka hor tagaan, oo waxay
ka heleen beertii Naabood kii reer Yesreceel. 22 Oo markii Yooraam Yeehuu arkay
ayuu ku yidhi, War Yeehuu, ma nabad baa? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, War
xaggee nabadu joogtaa inta hooyadaa Yesebeel dhillanimadeedii iyo sixirnimadeediiba
ay aad u badan yihiin? 23 Markaasaa Yooraam intuu faraskii dib u ceshaday ayuu
cararay oo wuxuu Axasyaah ku yidhi, War Axasyaah, tanu waa khiyaano. 24 Markaasaa
Yeehuu qaansadiisii ku xooday xooggiisii oo dhan, oo Yooraam ku dhuftay labada garab
dhexdooda, oo fallaadhiina waxay ka mudhbaxday wadnaha, markaasuu ku dhex
dhacay gaadhifaraskiisii. 25 Kolkaasaa Yeehuu wuxuu ku yidhi Bidqar oo sirkaalkiisii
ahaa, Isaga kor u qaad oo ku dhex tuur beerta Naabood kii reer Yesreceel; waayo,
bal xusuuso sidii Rabbigu isaga hadalkan culus uga sheegay markaynu aniga iyo
adiguba innagoo fardo fuushan aabbihiis Axaab daba soconnay; 26 Rabbigu wuxuu
yidhi, Hubaal shalayto waxaan arkay Naabood dhiiggiisii iyo dhiiggii wiilashiisii,
haddaba adiga beertan baan abaalkaaga kugu siinayaa. Sidaas daraaddeed isaga qaad
oo beerta ku dhex tuur sidii erayga Rabbigu ahaa. 27 Laakiinse Axasyaah oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah markuu taas arkay ayuu u cararay xagga gurigii beerta. Oo
Yeehuuna wuu eryaday oo wuxuu yidhi, War isagana gaadhifaraskiisa ku dhex dila.
Markaasay isagii ku dileen jiirtii Guur oo Yiblecaam ku ag taal. Wuuna u cararay
xagga Megiddoo oo halkaasuu ku dhintay. 28 Addoommadiisii ayaa gaadhifaras xagga
Yeruusaalem ugu qaaday, oo qabrigiisii ayay awowayaashiis kula aaseen magaaladii
Daa'uud dhexdeeda.
29 Oo Axasyaah wuxuu dalka Yahuudah boqor ka noqday sannaddii kow iyo tobnaad
oo Yooraam ina Axaab.

Yesebeel Waa La Dilay

30 Oo Yeehuu markuu Yesreceel yimid ayaa Yesebeel maqashay, markaasay intay
indhakuulatay oo gambaysatay daaqaddii ka fiirisay. 31 Oo markii Yeehuu iriddii ka
soo galay ayay tidhi, Simriigii sayidkiisii dilayow, ma nabad baa? 32 Oo isna intuu kor u
eegay xagga daaqaddii ayuu yidhi, War yaa ila gees ah? Yaa ila gees ah? Markaasaa
waxaa soo fiiriyey laba ama saddex nin oo bohon ah. 33 Kolkaasuu ku yidhi, Soo
tuura iyada. Iyana way soo tuureen, oo dhiiggeedii waxaa qaar ku saydhmay derbigii
iyo fardihii; oo isna kolkaasuu iyadii ku tuntay. 34 Oo markuu meeshii galay ayuu
wax cunay oo wax cabbay, dabadeedna wuxuu yidhi, Bal naagtan habaaran u jeesta
oo aasa, waayo, iyadu waa ina boqor. 35 Oo iyana waxay u tageen inay iyadii soo
aasaan, laakiinse waxba kama ay helin dhaladii iyo cagihii iyo calaacalihii gacmaheeda
mooyaane. 36 Sidaas daraaddeed way soo noqdeen, oo isagii bay u soo sheegeen.
Wuxuuna yidhi, Kanu waa eraygii Rabbigu kaga hadlay addoonkiisii Eliiyaah kii reer
Tishbii isagoo leh, Beerta Yesreceel dhexdeeda ayaa eeydu ku cuni doonaan Yesebeel
hilibkeeda. 37 Oo Yesebeel meydkeedu wuxuu ahaan doonaa sida digo taal beerta
Yesreceel dhexdeeda, si aan loo odhan, Tanu waa Yesebeel.

10

Wiilashii Axaab Oo La Laayay

1 Haddaba Axaab wuxuu Samaariya ku lahaa toddobaatan wiil. Yeehuuna warqaduu
qoray oo wuxuu u diray Samaariya iyo taliyayaashii Yesreceel oo ahaa odayaashii, iyo
kuwii soo koriyey wiilashii Axaab, oo wuxuu ku yidhi, 2 Waxaa idinla jooga wiilashii
sayidkiinna, oo waxaad haysataan gaadhifardood iyo fardo, oo weliba waxaad ku
jirtaan magaalo deyr leh, hubna waad haysataan; haddaba markii warqaddanu idiin
timaado, 3 doorta kan ugu wanaagsan oo ugu wada fiican wiilasha sayidkiinna oo ku

fadhiisiya carshigii aabbihiis, oo u dirira sayidkiinna aawadiis. 4 Laakiinse aad iyo aad
bay u baqeen, oo waxay yidhaahdeen, Labadii boqorba way hor joogsan waayeene bal
innagu sidee baynu u taagnaanaynaa? 5 Oo kii reerka u sarreeyey, iyo kii magaalada
u sarreeyey, iyo weliba odayaashii, iyo kuwii carruurta soo koriyeyba Yeehuu bay u
cid direen, oo ku yidhaahdeen, Annagu addoommadaadii baannu nahay, oo wax alla
wixii aad nagu amartana waannu yeelaynaa; oo annagu ninnaba boqor ka dhigan
mayno; haddaba wax alla wixii kula wanaagsan samee. 6 Oo isna mar labaad buu
warqad u qoray isagoo leh, Haddaad ila jirtaan, oo aad codkayga maqlaysaan, berrito
hadda oo kale wiilasha sayidkiinna madaxyadooda Yesreceel iigu keena. Haddaba
boqorka wiilashiisii oo toddobaatan qof ahaa waxay la joogeen raggii magaalada ugu
waaweynaa oo iyaga soo koriyey. 7 Oo markii warqaddii u timid ayay wiilashii boqorka
soo kaxeeyeen oo laayeen iyagoo toddobaatan qof ah, oo madaxyadoodii ayay dambiilo
ku gureen, oo isagii bay Yesreceel ugu direen. 8 Oo waxaa isagii u yimid mid wargeeys
ah, oo intuu u warramay ayuu ku yidhi, Wiilashii boqorka madaxyadoodii waa la
keenay. Oo isna wuxuu ku yidhi, Iridda laga soo galo albaabka laba tuulmo u kala
dhiga, oo ilaa berri subax ha yaalleen. 9 Oo markii subaxdii la gaadhay ayuu soo baxay
oo dibadda istaagay, oo wuxuu dadkii oo dhan ku yidhi, Idinku xaq baad tihiin! Bal
eega, anigu sayidkaygii baan shirqoolay, oo waan dilay, laakiinse bal yaa kuwan oo
dhan laayay? 10 Haddaba bal ogaada in Eraygii Rabbiga ee uu Rabbigu reer Axaab kaga
hadlay aan waxba dhulka kaga dhacayn, maxaa yeelay, Rabbigu waa sameeyey wixii
uu kaga hadlay addoonkiisii Eliiyaah. 11 Sidaasuu Yeehuu Yesreceel ugu laayay reerkii
Axaab intii ka hadhay oo dhan, iyo raggiisii waaweynaa oo dhan, iyo saaxiibbadiisii oo
dhan, iyo wadaaddadiisii, ilaa uusan waxba u reebin. 12 Markaasuu kacay oo baxay,
oo wuxuu tegey Samaariya. Oo markuu gaadhay gurigii adhijirrada ee jidka ku yiil
13 ayaa Yeehuu la kulmay boqorkii dalka Yahuudah oo Axasyaah ahaa walaalihiis, oo
wuxuu ku yidhi, War yaad tihiin? Oo iyana waxay ugu jawaabeen, Annagu waxaannu
nahay Axasyaah walaalihiis, oo waxaannu u soconnaa inaannu soo salaanno carruurtii
boqorka iyo carruurtii boqoradda. 14 Oo isna wuxuu yidhi, iyagoo nool nool qabqabta.
Markaasaa la qabtay iyagoo nool nool, oo waxaa iyagoo ah laba iyo afartan nin lagu ag
laayay godkii guriga adhijirrada, oo midkoodna kama uu tegin.

15 Oo markuu halkaas ka tegey ayuu la kulmay Yehoonaadaab ina Reekaab oo
soo socda inuu ka hor tago, oo intuu salaamay ayuu ku yidhi, War sidaan kuugu
qalbi fayoobahay oo kale ma iigu qalbi fayow dahay? Markaasaa Yehoonaadaab ugu
jawaabay, Haah, oo waan kuu qalbi fayoobahay. Isna wuxuu yidhi, Hadday saas tahay
gacanta ii dhiib. Markaasuu gacanta u dhiibay, oo isna gaadhifaraskiisii ayuu soo
saartay. 16 Markaasuu ku yidhi, Kaalay, i raac, oo fiiri qiirada aan Rabbiga u qabo.
Sidaasaa loo fuushiyey gaadhifaraskiisii. 17 Oo haddana markuu Samaariya gaadhay
ayuu wada laayay intii Axaab Samaariya ugu hadhay oo dhan ilaa uu u baabbi'iyey sidii
uu ahaa eraygii Rabbigu kula hadlay Eliiyaah.

Wadaaddadii Bacal Oo La Laayay

18 Markaasaa Yeehuu soo wada ururiyey dadkii oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Axaab
in yar buu Bacal u adeegi jiray, laakiinse anoo Yeehuu ah si weyn baan ugu adeegi
doonaa. 19 Haddaba sidaas daraaddeed iigu soo wada yeedha nebiyadii Bacal oo
dhan, iyo intii isaga caabudi jirtay oo dhan, iyo wadaaddadiisii oo dhan; oo midna
yuusan ka maqnaan, waayo, allabari weyn baan Bacal u bixinayaa; oo ku alla ka
maqnaadaa noolaan maayo. Laakiinse Yeehuu saas khiyaanuu u sameeyey, waayo,
wuxuu damacsanaa inuu wada baabbi'iyo inta Bacal caabudda oo dhan. 20 Yeehuuna
wuxuu yidhi, Shir weyn Bacal quduus uga dhiga. Oo taas waa la naadiyey. 21 Oo
Yeehuuna wuxuu u cid diray dalka Israa'iil oo dhan, markaasaa waxaa yimid intii Bacal
caabudi jirtay oo dhan, sidaas daraaddeed nin aan iman ma jirin. Oo waxay soo galeen

gurigii Bacal; oo gurigii Bacalna waa buuxsamay gees ilaa gees. 22 Markaasuu wuxuu
ku yidhi kii meeshii dharka u sarreeyey, Inta Bacal caabudda oo dhan dhar u keen.
Kolkaasuu dhar u keenay. 23 Markaasaa Yeehuu iyo Yehoonaadaab ina Reekaab waxay
galeen gurigii Bacal, Yeehuuna wuxuu ku yidhi kuwii Bacal caabudayay, Baadha oo
iska fiiriya inaan halkan addoommadii Rabbiga waxba idinkala joogin, laakiinse aad
tihiin kuwa Bacal caabuda oo keliya. 24 Markaasay gudaha u galeen inay allabaryo iyo
qurbaanno la gubo bixiyaan. Haddaba Yeehuu wuxuu mar hore soo doortay siddeetan
nin inay dibadda joogaan, oo wuxuu ku yidhi, Nimanka aan gacantiinna soo geliyo
hadduu midna baxsado, kii sii daaya ayaa naftiisa loo qisaasayaa. 25 Oo haddiiba
markuu dhammeeyey allabarigii gubnaa oo uu bixinayay ayaa Yeehuu ku yidhi askartii
iyo saraakiishii, Gala oo wada laaya, oo yaan midna ka soo bixin. Markaasay seef ku
laayeen, oo askartii ordi jirtay iyo saraakiishii ayaa iyagii dibadda u soo tuuray oo
waxay tageen magaaladii guriga Bacal. 26 Oo waxay soo bixiyeen tiirarkii guriga Bacal
ku jiray, wayna gubeen. 27 Wayna jebiyeen tiirkii Bacal, oo dumiyeen gurigii Bacal
oo ilaa maantadan waxay ka dhigeen meel lagu saxaroodo. 28 Oo Yeehuu sidaasuu
Bacal uga baabbi'iyey dalka Israa'iil. 29 Habase yeeshee dembiyadii Yaaraabcaam
ina Nebaad kii dadka Israa'iil dembaajiyey Yeehuu kama hadhin, kuwaasoo ahaa
weylihii dahabka ahaa ee dhex yiil Beytel iyo Daan. 30 Markaasaa Rabbigu wuxuu
Yeehuu ku yidhi, Si wanaagsan baad u yeeshay wax hortayda ku toosan, oo reerkii
Axaabna waad ku samaysay wax alla wixii qalbigayga ku jiray oo dhan, haddaba sidaas
daraaddeed farcankaaga qarniga afraad ah ayaa ku fadhiisan doona carshiga dalka
Israa'iil. 31 Laakiinse Yeehuu iskama uu jirin oo kuma socon sharcigii Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil, kumana raacin qalbigiisa oo dhan, oo kama tegin dembiyadii
Yaaraabcaam uu dadka Israa'iil dembaajiyey.
32 Oo waagaas ayaa Rabbigu bilaabay inuu dalka Israa'iil yareeyo, oo Xasaa'eel
ayaa iyaga ku laayay dalka Israa'iil oo dhan, 33 oo laga bilaaba Webi Urdun ilaa
barigiisa, intaas oo ah dalka Gilecaad oo dhan, iyo reer Gaad, iyo reer Ruubeen, iyo
reer Manaseh, iyo tan iyo Carooceerta ku ag taal Webi Arnoon, iyo xataa Gilecaad
iyo Baashaan. 34 Haddaba Yeehuu falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhan,
iyo xooggiisii oo dhammuba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Israa'iil? 35 Markaasaa Yeehuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu
aasay Samaariya. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yehoo'aaxaas.
36 Oo wakhtigii Yeehuu dalka Israa'iil Samaariya boqorka ugu ahaa wuxuu ahaa
siddeed iyo labaatan sannadood.

11

Catalyaah Iyo Yoo'aash

1 Catalyaah oo ahayd Axasyaah hooyadiis markay aragtay in wiilkeedii dhintay ayay
kacday oo wada baabbi'isay farcankii reer boqor oo dhan. 2 Laakiinse Yehooshebac oo
ahayd Boqor Yooraam gabadhiisii, oo Axasyaahna walaashiis ahayd, waxay la tagtay
Axasyaah wiilkiisii Yoo'aash, oo ay ka dhex xadday wiilashii boqorka ee la laayay,
isagii iyo tii xannaanayn jirtayba, oo waxay gelisay qolka la seexdo, oo iyana Catalyaah
way ka qariyeen, sidaas daraaddeed isagii lama dilin. 3 Oo isna iyadii buu la joogay,
oo wuxuu kula qarsoonaa gurigii Rabbiga intii lix sannadood ah; oo dalkiina waxaa
u talisay Catalyaah. 4 Oo sannaddii toddobaad ayaa Yehooyaadaac u cid diray oo
isugu yeedhay boqol u taliyayaashii u taliyey reer Kaarii iyo askartii ordi jirtay, oo
gurigii Rabbiga ayuu keensaday; markaasuu axdi la dhigtay oo iyagii gurigii Rabbiga
gudihiisa ku dhaariyey, dabadeedna wuxuu tusay wiilkii boqorka. 5 Wuuna amray oo
ku yidhi, Idinku sidan yeela: meeshiinna saddexaad ee sabtida gashaa waa inay guriga
boqorka ilaaliyaan; 6 oo meel saddexaadna iridda Suur ha joogeen; meel saddexaadna

ha joogeen iridda askartii ordi jirtay ka dambaysa; sidaas waa inaad guriga u ilaalisaan
oo aad wax uga celisaan. 7 Oo labadiinna guuto oo ah kulli inta sabtida baxda oo
dhanba waa inay guriga Rabbiga ilaaliyaan iyagoo boqorka ku wareegsan. 8 Oo idinku
waxaad isku wareejisaan boqorka idinkoo nin waluba hubkiisa gacanta ku haysto,
oo midkii safafka soo dhex gala ha la dilo, oo boqorkana la jira markuu baxayo iyo
markuu soo gelayoba. 9 Oo boqol u taliyayaashiina way yeeleen wixii wadaadkii
Yehooyaadaac ahaa ku amray oo dhan; oo nin waluba wuxuu kaxeeyey raggiisii sabtida
geli lahaa iyo kuwii sabtida bixi lahaa, oo waxay u yimaadeen wadaadkii Yehooyaadaac
ahaa. 10 Markaasaa wadaadkii wuxuu boqol u taliyayaashii siiyey warmihii iyo
gaashaammadii Boqor Daa'uud lahaa oo guriga Rabbiga yiil. 11 Markaasay askartii
isagoo nin waluba hubkiisii gacanta ku haysto istaageen guriga dhankiisii midig iyo
ilaa dhankiisii bidix iyo meeshii allabariga agteeda iyo guriga agtiisa, oo boqorkii
bayna isku wareejiyeen. 12 Markaasuu wiilkii boqorka soo bixiyey, oo wuxuu madaxa
u saaray taajkii, markhaatifurkiina wuu siiyey; oo waxay ka dhigeen boqor, wayna
subkeen, kolkaasay u sacbiyeen, oo waxay yidhaahdeen, Boqorku ha noolaado. 13 Oo
Catalyaahna markay qayladii askarta iyo dadka maqashay ayay dadkii ugu timid gurigii
Rabbiga. 14 Oo bal eeg, boqorku wuxuu taagnaa tiirka agtiisa siday caadadu ahayd,
oo saraakiishii iyo kuwii turumbada watayna boqorkay ag taagnaayeen; oo dadkii
waddanka oo dhammuna way reyreeyeen oo turumbooyin afuufeen. Markaasaa
Catalyaah dharkeedii iska jeexjeexday oo waxay ku qaylisay, Waa fallaagow, waa
fallaagow! 15 Markaasaa wadaadkii Yehooyaadaac ahaa amray boqol u taliyayaashii
ciidanka u sarreeyey, oo wuxuu ku yidhi, Iyada soo bixiya oo safafka soo dhex
mariya, oo kii soo raacana seef ku dila, waayo, wadaadku wuxuu yidhi, Iyada yaan
lagu dhex dilin guriga Rabbiga. 16 Sidaas daraaddeed iyadii meel bay u banneeyeen,
markaasay tagtay marinkii ay farduhu gurigii boqorka u mari jireen, oo halkaasaa lagu
dilay. 17 Markaasaa Yehooyaadaac sameeyey axdi u dhexeeya Rabbiga iyo boqorka
iyo dadkaba inay iyagu ahaadaan Rabbiga dadkiisa, oo haddana wuxuu dhex dhigay
boqorkii iyo dadkii. 18 Dabadeedna dadkii waddanka oo dhammu waxay tageen gurigii
Bacal, oo way dumiyeen, oo meelihiisii allabariga iyo sanamyadiisii oo dhanna way
wada burburiyeen, oo Mataan oo ahaa Bacal wadaadkiisiina waxay ku dileen meelihii
allabariga hortooda. Oo wadaadkii wuxuu doortay kuwa gurigii Rabbiga u taliya. 19 Oo
haddana wuxuu kaxeeyey boqol u taliyayaashii iyo kuwii reer Kaarii, iyo askartii ordi
jirtay, iyo dadkii waddanka oo dhanba, oo waxay boqorkii ka soo dejiyeen gurigii
Rabbiga, oo intay jidkii iridda waardiyayaasha soo mariyeen ayay keeneen gurigii
boqorka. Oo isna wuxuu ku fadhiistay carshigii boqorrada. 20 Sidaas daraaddeed dadkii
waddanka oo dhammu way wada reyreeyeen, oo magaaladiina way xasilloonayd, oo
Catalyaahna gurigii boqorka agtiisa ayay seef ku dileen. 21 Oo Yehoo'aashna toddoba
sannadood buu jiray markuu boqor noqday.

12

Yoo'aash Oo Macbudkii Dib U Hagaajiyey

1 Oo Yehoo'aash wuxuu boqor noqday sannaddii toddobaad oo Yeehuu; oo afartan
sannadood ayuu Yeruusaalem boqor ku ahaa; oo hooyadiis magaceeduna wuxuu ahaa
Sibyaah tii reer Bi'ir Shebac. 2 Oo Yehoo'aashna wuxuu sameeyey wixii Rabbiga
hortiisa ku qummanaa wakhtigii uu wadaadkii Yehooyaadaac isaga baray oo dhan.
3 Habase yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in; oo dadkuna meelihii sarsare weli
way ku allabaryi jireen, fooxna way ku shidi jireen. 4 Oo Yehoo'aash wuxuu ku yidhi
wadaaddadii, Alaabta quduuska laga dhigay ee guriga Rabbiga la keenay lacagteeda oo
dhan, taas oo ah lacagta nin waluba bixiyey markuu u gudbay kuwa la tiriyo, iyo lacagta
kuwii lagu qiimeeyey, iyo lacagta nin kastaba qalbigiisa ka damcay inuu guriga Rabbiga

keeno, 5 wadaaddada nin waluba ha ka qaado kii uu yaqaan, oo ha ku dhiso meelaha
guriga ka jajaban meel kasta oo meel jaban laga heloba. 6 Laakiinse sannaddii saddex
iyo labaatanaad oo Yehoo'aash wadaaddadii weli ma ay dhisin guriga meelihiisii
jajabnaa. 7 Markaasaa Boqor Yehoo'aash wuxuu u yeedhay wadaadkii Yehooyaadaac
ahaa, iyo wadaaddadii kaleba, oo wuxuu ku yidhi, War maxaad guriga meelihiisa
jajaban u dhisi weydeen? Haddaba lacag dambe ha ka qaadanina dadka aad taqaaniin,
laakiinse meelaha jajaban ee guriga aawadood ku bixiya. 8 Oo wadaaddadiina waxay
oggolaadeen inayan dadka lacag dambe ka qaadin, oo guriga meelihiisa jajabanna
ayan dhisin. 9 Laakiinse wadaadkii Yehooyaadaac ahaa ayaa intuu sanduuq qaaday
daboolka ka dalooliyey oo wuxuu ag qotomiyey meeshii allabariga xagga midigta
markii guriga Rabbiga la soo gelayo; oo wadaaddadii albaabka dhawri jiray ayaa ku
riday lacagtii guriga Rabbiga la keenay oo dhan. 10 Oo markay arkeen in lacag badanu
sanduuqii ku jirto ayaa waxaa yimid karraanigii boqorka iyo wadaadkii sare, oo
kiishash bay ku gureen markay tiriyeen lacagtii laga helay gurigii Rabbiga. 11 Oo lacagtii
la miisaamay ayay u dhiibeen kuwii shuqulka sameeyey, kuwaas oo guriga Rabbiga
u talin jiray; oo waxay siiyeen nijaarradii iyo waxdhisayaashii ka shaqeeyey gurigii
Rabbiga, 12 iyo wastaadyadii, iyo kuwii dhagaxyada qori jiray, waxayna u bixiyeen
in lagu iibiyo alwaax iyo dhagaxyo la qoray si loogu dhiso meelihii guriga Rabbiga
ka jajabnaa, iyo wax kasta oo loo bixiyey in guriga lagu dhiso. 13 Laakiinse lacagtii
guriga Rabbiga la soo geliyey guriga Rabbiga looguma samayn koobab lacag ah, iyo
alaab laambado lagu safeeyo, iyo maddiibado, iyo turumbooyin, iyo innaba weelal
dahab ah amase weelal lacag ah, 14 waayo, waxay lacagtii siiyeen kuwii shuqulka
sameeyey, oo waxay ku dhiseen gurigii Rabbiga. 15 Oo weliba lama ay xisaabtamin
raggii ay lacagta u dhiibeen inay iyagu siiyaan nimankii shuqulka sameeyey, maxaa
yeelay, waxay ku shaqeeyeen aaminnimo. 16 Oo lacagtii qurbaannada xadgudubka
iyo lacagtii qurbaannada dembiga toona lama soo gelin gurigii Rabbiga; oo waxaa
iska lahaa wadaaddada. 17 Markaasaa Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya kacay oo
wuxuu la diriray Gad, wuuna qabsaday. Kolkaasaa Xasaa'eel wuxuu u jeestay oo u
kacay Yeruusaalem. 18 Markaasaa Yehoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wada
qaaday alaabtii quduuska ahayd oo dhan, taasoo ay boqorradii dalka Yahuudah quduus
ka dhigeen, iyagoo ahaa awowayaashiis Yehooshaafaad, iyo Yehooraam, iyo Axasyaah,
iyo weliba isaga alaabtiisii quduuska ahayd, iyo kulli dahabkii laga helay khasnadihii
guriga Rabbiga iyo gurigii boqorkaba, oo wuxuu u diray boqorkii Suuriya oo Xasaa'eel
ahaa; oo isna Yeruusaalem wuu ka tegey. 19 Haddaba Yoo'aash falimihiisii kale iyo
wixii uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Yahuudah? 20 Oo addoommadiisii intay ku kaceen ayay sirqooleen, oo waxay Yoo'aash
ku dileen guriga Millo agtiisa oo ku ag yiil jidka u kaca xagga Sillaa. 21 Oo kuwii
isagii dilay waxay ahaayeen addoommadiisii oo ahaa Yooskar oo ay Shimcaad dhashay
iyo Yehoosaabaad oo ay Shomeer dhashay; wuuna dhintay, oo waxaa awowayaashiis
lagula aasay magaaladii Daa'uud; oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Amasyaah.

13

Yehoo'aaxaas, Boqorkii Israa'iil

1 Yoo'aash ina Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii saddex
iyo labaatanaad ayaa Yehoo'aaxaas ina Yeehuu dalka Israa'iil boqor ugu noqday
Samaariya, oo wuxuuna boqor ahaa toddoba iyo toban sannadood. 2 Oo wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, wuuna raacay dembiyadii Yaaraabcaam ina
Nebaad uu dadkii Israa'iil dembaajiyey, kamana uu tegin. 3 Oo Rabbiga cadhadiisiina
aad bay ugu kululaatay dadkii Israa'iil, oo wuxuu had iyo goorba gacanta u gelin jiray

Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya, iyo Benhadad ina Xasaa'eel. 4 Oo Yehoo'aaxaas ayaa
Rabbiga baryay, Rabbiguna wuu maqlay, waayo, wuxuu arkay dulmigii uu boqorkii
Suuriya dadka Israa'iil ku hayay. 5 (Markaasaa Rabbigu wuxuu dadkii Israa'iil siiyey
badbaadiye, wayna ka hoos baxeen gacantii reer Suuriya; kolkaasay dadkii Israa'iil
teendhooyinkoodii iska degeen sidii hore. 6 Habase yeeshee kama ay tegin dembiyadii
reerkii Yaaraabcaam uu dadkii Israa'iil dembaajiyey, laakiinse way ku socdeen, oo
Samaariyana waxaa ku hadhay geedihii Asheeraah.) 7 Waayo, Rabbigu waxba dadkii
ugama uu reebin Yehoo'aaxaas konton nin oo fardooley ah, iyo toban gaadhifaras, iyo
toban kun oo nin oo lug ah mooyaane; waayo, boqorkii Suuriya wuu wada baabbi'iyey,
oo wuxuu ka dhigay sida boodhka lagu tunto oo kale. 8 Haddaba Yehoo'aaxaas
falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo xooggiisiiba sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? 9 Markaasaa Yehoo'aaxaas dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay Samaariya; oo meeshiisiina waxaa boqor
ka noqday wiilkiisii Yoo'aash.

Yehoo'aash, Boqorkii Israa'iil

10 Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii toddoba iyo soddonaad
ayaa Yehoo'aash ina Yehoo'aaxaas dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, wux-
uuna boqor ahaa lix iyo toban sannadood. 11 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga
hortiisa shar ku ah, kamana uu tegin dembiyadii Yaaraabcaam ina Nebaad oo dhan
kuwaasoo uu dadkii Israa'iil dembaajiyey; laakiinse wuu ku socday. 12 Haddaba
Yoo'aash falimihiisii kale, iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo xooggiisii uu kula diriray
Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sow kuma qorna kitaabkii taariikhda
boqorradii dalka Israa'iil? 13 Markaasaa Yoo'aash dhintay oo la seexday awowayaashiis,
oo carshigiisiina waxaa ku fadhiistay Yaaraabcaam; Yoo'aashna waxaa Samaariya
lagula aasay boqorradii dalka Israa'iil.

14 Haddaba Eliishaa wuxuu la bukooday cudurkii uu u dhintay, oo waxaa isagii u
yimid Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo intuu ku dul ooyay ayuu ku yidhi,
Aabbow, aabbow, bal eeg, gaadhifardoodkii dalka Israa'iil iyo raggoodii fardooleyda
ahaa! 15 Markaasaa Eliishaa ku yidhi, Bal qaado qaanso iyo fallaadho, kolkaasuu
qaanso iyo fallaadho soo qaatay. 16 Oo isna wuxuu boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi,
Bal qaansada gacanta kor saar, markaasuu gacantii kor saaray. Kolkaasaa Eliishaa
gacmihiisii kor saaray gacmihii boqorka. 17 Oo wuxuu ku yidhi, Bal daaqadda xagga
bari fur; oo isna wuu furay. Kolkaasaa Eliishaa ku yidhi, Fallaadha gan, oo isna wuu
ganay. Oo wuxuu yidhi, Tanu waa fallaadhii Rabbiga ee badbaadada, oo waxa weeye
fallaadha badbaadada laga heli doona reer Suuriya; waayo, waa inaad reer Suuriya
Afeeq ku laysaa ilaa aad wada baabbi'iso. 18 Markaasuu yidhi, War fallaadhaha qaado,
oo isna wuu qaatay. Markaasuu boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Bal dhulka ku dhufo;
kolkaasuu saddex jeer dhulka ku dhuftay, oo joogsaday. 19 Markaasaa ninkii Ilaah
dhirfay oo wuxuu ku yidhi, War waxaa ku ekayd inaad ku dhufatid shan ama lix jeer;
oo markaas reer Suuriya waad wada layn lahayd ilaa aad wada baabbi'iso; laakiinse
haatan reer Suuriya waxaad laynaysaa saddex jeer oo keliya.

20 Markaasaa Eliishaa dhintay, waana la aasay. Oo sannad kasta bilowgeeda waxaa
dalka dhici jiray guutooyinkii reer Moo'aab. 21 Markii nin la aasayay ayay kuwii aasayay
u jeedeen guuto soo socota; markaasay waxay ninkii ku dhex tuureen qabrigii Eliishaa;
oo haddiiba ninkii markuu taabtay Eliishaa lafihiisii ayuu soo noolaaday, oo sara
joogsaday.

22 Oo Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya ayaa dadkii Israa'iil dulmi jiray wakhtigii
Yehoo'aaxaas oo dhan. 23 Laakiinse Rabbigu iyaga wuu u roonaaday, oo u naxariistay,
wuxuuna ugu jeestay iyaga axdigii uu la dhigtay Ibraahim, iyo Isxaaq, iyo Yacquub

aawadiis, oo mana uu doonayn inuu baabbi'iyo oo weli hortiisa kama uu tuurin.
[24] Markaasaa Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya dhintay, oo meeshiisiina waxaa
boqor ka noqday wiilkiisii Benhadad. [25] Markaasaa Yehoo'aash ina Yehoo'aaxaas ayaa
Benhadad ina Xasaa'eel mar kale ka qaatay magaalooyinkii uu dagaalka kaga qaatay
aabbihiis Yehoo'aaxaas. Oo Yoo'aash saddex jeer buu isagii dagaal ku dhuftay oo ka soo
dhacsaday magaalooyinkii dalka Israa'iil.

14

Amasyaah, Boqorkii Yahuudah

[1] Yoo'aash ina Yoo'aaxaas ee ahaa boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii labaad ayaa
Amasyaah ina Yoo'aash dalka Yahuudah boqor ka noqday. [2] Oo markuu boqor noqday
wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem ayuu boqor ku ahaa sagaal
iyo labaatan sannadood, oo hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan jiray Yehoocaddiin
tii reer Yeruusaalem. [3] Oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman,
laakiinse ma uu samayn sidii awowgiis Daa'uud sameeyey oo kale; wuxuuse sameeyey
kulli wixii aabbihiis Yoo'aash sameeyey oo kale. [4] Habase yeeshee meelihii sarsare
lama baabbi'in; oo dadku weli way ku allabaryi jireen, fooxna way ku shidi jireen
meelihii sarsare. [5] Oo haddiiba markii boqortooyadiisii xoogaysatay ayuu laayay
addoommadiisii dilay boqorkii aabbihiis ahaa. [6] Laakiinse gacankudhiiglayaasha
carruurtoodii ma uu dilin; oo wuxuu yeelay sida ku qoran kitaabkii sharcigii Muuse
sidii Rabbigu amray, isagoo leh, Aabbayaasha yaan loo dilin carruurtooda, carruurtana
yaan loo dilin aabbayaashood; laakiinse nin waluba dembigiisa ha u dhinto. [7] Oo
Dooxadii Cusbada wuxuu reer Edom kaga laayay toban kun oo nin, oo Selacna dagaal
buu ku qabsaday, oo wuxuu magaceedii u bixiyey Yoqte'eel, ilaa maantadanna waa loo
yaqaan.
[8] Markaasaa Amasyaah wargeeyayaal u diray Yehoo'aash oo ahaa ina Yehoo'aaxaas
ina Yeehuu oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Car kaalay aynu
iska hor nimaadnee. [9] Kolkaasaa Yehoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil u cid
diray Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, Yamaaruggii
Lubnaan ku yiil wuxuu u cid diray geedkii kedarka ah oo Lubnaan ku yiil, oo wuxuu
ku yidhi, Gabadhaada sii wiilkaygu ha guursadee; oo waxaa halkaas soo maray bahal
Lubnaan joogay, markaasuu yamaaruggii ku joogsaday. [10] Hubaal reer Edom baad
laysay, waanad isla weynaatay, haddaba faan oo dalkaaga iska joog, waayo, bal
maxaad belaayo isugu soo jiidaysaa oo aad adiga iyo dadka Yahuudahba u wada
dhacaysaan? [11] Laakiinse Amasyaah taas wuu maqli waayay. Markaasuu Yehoo'aash
oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil soo kacay, oo isagii iyo Amasyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah waxay iskaga hor yimaadeen Beytshemesh oo uu dadka Yahuudah
leeyahay. [12] Oo dadka Israa'iil way ka adkaadeen dadka Yahuudah, oo nin waluba
wuxuu u cararay teendhadiisii. [13] Oo Yehoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil ayaa
Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah kaasoo ahaa ina Yehoo'aash oo ahaa ina
Axasyaah, ku qabtay Beytshemesh, oo intuu Yeruusaalem yimid ayuu dumiyey derbigii
Yeruusaalem tan iyo iriddii Efrayim iyo ilaa iriddii geeska ahayd, intaasoo ahayd afar
boqol oo dhudhun. [14] Oo wuxuu qaatay dahabkii iyo lacagtii oo dhan iyo weelashii
laga helay guriga Rabbiga iyo khasnadihii guriga boqorka oo dhan, oo dadna cudhaadh
ahaan buu u kaxaystay, markaasuu Samaariya ku noqday. [15] Haddaba Yehoo'aash
falimihiisii kale ee uu sameeyey, iyo xooggiisii, iyo siduu ula diriray Amasyaah oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudahba sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Israa'iil? [16] Markaasaa Yehoo'aash dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo Samaariya
ayaa lagula aasay boqorradii dalka Israa'iil, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday
wiilkiisii Yaaraabcaam.

17 Oo Amasyaah ina Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah shan iyo toban
sannadood buu sii noolaa markii Yehoo'aash ina Yehoo'aaxaas oo ahaa boqorkii dalka
Israa'iil uu dhintay dabadeed. 18 Haddaba Amasyaah falimihiisii kale sow kuma
qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 19 Oo isagii shirqool bay
Yeruusaalem ugu sameeyeen, markaasuu Laakiish u cararay, laakiinse Laakiish bay
cid uga daba direen, oo halkaasay ku dileen. 20 Markaasay isagii fardo ku keeneen, oo
awowayaashiis ayaa lagula aasay Yeruusaalem oo ah magaaladii Daa'uud. 21 Oo dadkii
Yahuudah oo dhammu waxay soo kaxaysteen Casaryaah oo lix iyo toban sannadood
jiray, oo isagay boqor uga dhigeen meeshii aabbihiis Amasyaah. 22 Oo isna Eelad
wuu dhisay oo dalka Yahuudah u soo celiyey markii boqorkii dhintay oo la seexday
awowayaashiis dabadeed.

Yaaraabcaam Labaad, Ee Noqday Boqorkii Israa'iil

23 Amasyaah ina Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii shan iyo
tobnaad ayaa Yaaraabcaam ina Yoo'aash dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday,
wuxuuna boqor ahaa kow iyo afartan sannadood. 24 Oo isna wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa shar ku ah, kamana uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam ina Nebaad
dadkii Israa'iil dembaajiyey oo dhan. 25 Oo wuxuu soo celiyey soohdintii dalka Israa'iil
tan iyo meesha laga galo Xamaad iyo tan iyo badda Caraabaah, taasuna waa siduu
ahaa Eraygii Rabbiga ah Ilaaha dadka Israa'iil ee uu kaga hadlay addoonkiisii ahaa
Nebi Yoonis ina Amitay oo ahaa reer Gad Heefer. 26 Waayo, Rabbigu wuxuu arkay
dhibaatadii ay dadkii Israa'iil ku jireen inay aad u qadhaadhayd, waayo, ma jirin mid
xidhan iyo mid furan toona, mana jirin mid dadkii Israa'iil u kaalmeeya. 27 Rabbigu ma
uu odhan, Magaca dadka Israa'iil waan ka baabbi'inayaa samada hoosteeda. Laakiinse
iyagii wuxuu ku badbaadiyey Yaaraabcaam ina Yoo'aash. 28 Haddaba Yaaraabcaam
falimihiisii kale, iyo wixii uu sameeyey oo dhan, iyo xooggiisii, iyo siduu u dagaallamay,
iyo siduu dalka Israa'iil ugu soo celiyey Dimishaq iyo Xamaad oo ay dadkii Yahuudah la-
haayeen sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? 29 Markaasaa
Yaaraabcaam dhintay oo la seexday awowayaashiis kuwaasoo ahaa boqorradii dalka
Israa'iil, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Sekaryaah.

15

Casaryaah, Boqorkii Yahuudah

1 Yaaraabcaam oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii toddoba iyo labaatanaad
ayaa Casaryaah ina Amasyaah dalka Yahuudah boqor ka noqday. 2 Oo markuu
boqor noqday wuxuu jiray lix iyo toban sannadood, oo wuxuu Yeruusaalem boqor
ku ahaa laba iyo konton sannadood, oo hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan jiray
Yekaalyaah tii reer Yeruusaalem. 3 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku
qumman, oo wuxuu wada yeelay sidii aabbihiis Amasyaah yeelay oo kale. 4 Habase
yeeshee meelihii sarsare lama baabbi'in; oo dadkuna weli way ku allabaryi jireen,
fooxna way ku shidi jireen meelihii sarsare. 5 Oo boqorkiina Rabbigaa wax ku
dhuftay, haddaba tan iyo maalintii uu dhintay wuxuu ahaa barasle, oo guri gaar ah
buu degay. Oo Yootam oo ahaa ina boqor ayaa reerka u talin jiray, isagoo dadkii
dalka degganaa u gar qaybinaya. 6 Haddaba Casaryaah falimihiisii kale iyo wixii
uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka
Yahuudah? 7 Markaasaa Casaryaah dhintay oo la seexday awowayaashiis; oo waxaa
awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka
noqday wiilkiisii Yootam.

Sekaryaah, Boqorkii Israa'iil

8 Oo Casaryaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii siddeed iyo soddonaad
ayaa Sekaryaah ina Yaaraabcaam dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu ahaa intii
lix bilood ah. 9 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, siday
awowayaashiis yeeli jireen oo kale; oo kamana uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam
ina Nebaad dadkii Israa'iil dembaajiyey. 10 Oo waxaa isagii shirqoolay Shalluum ina
Yaabeesh, oo wax buu ku dhuftay dadka hortiisii, wuuna dilay, markaasuu meeshiisi-
ina boqor ka noqday. 11 Haddaba Sekaryaah falimihiisii kale waxay ku qoran yihiin
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil. 12 Kanu wuxuu ahaa eraygii Rabbigu
kula hadlay Yeehuu, ee uu ku yidhi, Farcankaaga qarniga afraad ah ayaa ku fadhiisan
doona carshiga dalka Israa'iil. Oo saasay noqotay.

Shalluum, Boqorkii Israa'iil

13 Oo Shalluum ina Yaabeesh wuxuu boqor noqday Cusiyaah oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah sannaddiisii sagaal iyo soddonaad, oo muddo bil ah ayuu Samaariya boqor
ku ahaa. 14 Markaasaa Menaxeem ina Gaadii ayaa ka kacay Tirsaah, oo wuxuu tegey
Samaariya, markaasuu Shalluum ina Yaabeesh ku dilay Samaariya oo meeshiisii boqor
ka noqday. 15 Haddaba Shalluum falimihiisii kale iyo shirqoolkii uu sameeyeyba waxay
ku qoran yihiin kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil. 16 Haddaba Menaxeem
wuu wada laayay Tifsax iyo wixii ku jiray oo dhan, iyo soohdimaheedii marka Tirsaah
laga bilaabo, maxaa yeelay, way ka furi waayeen, sidaas daraaddeed buuna u laayay;
oo naagihii uurka lahaa oo magaalada ku jiray oo dhan wuu wada dooxay.

Menaxeem, Boqorkii Israa'iil

17 Casaryaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii sagaal iyo soddonaad
ayaa Menaxeem ina Gaadii dalka Israa'iil boqor ka noqday, oo Samaariya ayuu toban
sannadood boqor ku ahaa. 18 Oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku
ah; oo isagu wakhtigiisii oo dhan kama uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam ina
Nebaad dadka Israa'iil dembaajiyey. 19 Markaasaa waxaa waddankii ku kacay Fuul
oo ahaa boqorkii Ashuur; oo Menaxeem ayaa Fuul kun talanti oo lacag ah siiyey
inuu gacan ku siiyo si ay boqortooyadu ugu xoogaysato. 20 Oo Menaxeem wuxuu
lacagtii saaray dadkii taajiriinta ahaa oo dalka Israa'iil oo dhan, oo wuxuu ku amray
in nin waluba konton sheqel oo lacag ah bixiyo si loo siiyo boqorka Ashuur, sidaas
daraaddeed boqorkii Ashuur dib buu u noqday oo dalkiina siima uu joogin. 21 Haddaba
Menaxeem falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil? 22 Markaasaa Menaxeem dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Fiqaxyaah.

Fiqaxyaah, Boqorkii Israa'iil

23 Casaryaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii kontonaad ayaa
Fiqaxyaah ina Menaxeem dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, oo wuxuu boqor
ahaa laba sannadood. 24 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo
kama uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam ina Nebaad dadka Israa'iil dembaajiyey.
25 Oo waxaa isagii shirqoolay sirkaalkiisii Feqax ina Remalyaah ahaa oo wuxuu isagii
qalcaddii guriga boqorka kula dilay Argob iyo Aryaah; oo waxaa isaga la jiray konton
nin oo reer Gilecaad ah; oo markuu isagii dilay ayuu meeshiisii boqor ka noqday.
26 Haddaba Fiqaxyaah falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba waxay ku
wada qoran yihiin kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil.

Feqax, Boqorkii Israa'iil

27 Casaryaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii laba iyo kontonaad
ayaa Feqax ina Remalyaah dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, oo wuxuu

boqor ahaa labaatan sannadood. 28 Oo isaguna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hor-
tiisa shar ku ah, kamana uu tegin dembiyadii uu Yaaraabcaam ina Nebaad dadka
Israa'iil dembaajiyey. 29 Oo wakhtigii Feqax boqorka ka ahaa dalka Israa'iil waxaa
yimid Tiglad Fileser oo ahaa boqorka Ashuur, oo wuxuu qabsaday Ciyoon, iyo Aabeel
Beytmacakaah, iyo Yaanoo'ax, iyo Qedesh, iyo Xaasoor, iyo Gilecaad, iyo Galili, iyo
dalkii reer Naftaali oo dhan, oo dadkiina maxaabiis ahaan ayuu Ashuur ugu kaxaystay.
30 Hoosheeca ina Eelaah ayaa Feqax ina Remalyaah shirqoolay, oo intuu wax ku dhuftay
ayuu dilay, oo meeshiisiina boqor buu ka noqday sannaddii labaatanaad oo Yootam
ina Cusiyaah. 31 Haddaba Feqax falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba
waxay ku wada qoran yihiin kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Israa'iil.

Yootam, Boqorkii Yahuudah

32 Feqax ina Remalyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii labaad ayaa
Yootam ina Cusiyaah dalka Yahuudah boqor ka noqday. 33 Oo markuu boqor noqday
wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem ayuu boqor ku ahaa lix
iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Yeruushaah
ina Saadooq. 34 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, oo
wuxuu wada yeelay sidii aabbihiis Cusiyaah yeelay oo kale. 35 Habase yeeshee meelihii
sarsare lama baabbi'in, oo dadkuna weli way ku allabaryi jireen, fooxna bay ku
shidi jireen meelihii sarsare. Oo isagu wuxuu dhisay iriddii sare oo gurigii Rabbiga.
36 Haddaba Yootam falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammuba sow kuma
qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 37 Oo waagaas Rabbigu wuxuu
bilaabay inuu dalka Yahuudah ku soo diro Resiin oo ahaa boqorkii Suuriya iyo Feqax
ina Remalyaah. 38 Markaasaa Yootam dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa
awowayaashiis lagula aasay magaaladii awowgiis Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa
boqor ka noqday wiilkiisii Aaxaas.

16

Aaxaas, Boqorkii Yahuudah

1 Feqax ina Remalyaah sannaddiisii toddoba iyo tobnaad ayaa Aaxaas ina Yootam
boqor ka noqday dalka Yahuudah. 2 Aaxaas markuu boqor noqday wuxuu jiray
labaatan sannadood; oo lix iyo toban sannadood ayuu Yeruusaalem boqor ku ahaa;
oo isagu ma uu samayn sidii awowgiis Daa'uud oo kale wax Rabbiga Ilaahiisa ah
hortiisa ku qumman. 3 Laakiinse wuxuu ku socday jidkii boqorrada dalka Israa'iil;
oo weliba wiilkiisii ayuu dab dhex mariyey sidii ay ahayd karaahiyadii quruumihii
Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil hortooda. 4 Oo isna wuxuu ku allabaryi jiray,
fooxna ku shidi jiray meelihii sarsare, iyo buuraha dushooda, iyo geed kastoo dheer
oo doog ah hoostiisaba. 5 Markaasaa waxaa Yeruusaalem ku soo kacay Resiin oo ahaa
boqorkii Suuriya iyo Feqax ina Remalyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil inay la
diriraan; wayna hareereeyeen Aaxaas, laakiinse way ka adkaan kari waayeen. 6 Oo
waagaas Resiin oo ahaa boqorkii reer Suuriya wuxuu Suuriya u soo celiyey Eelad, oo
Yuhuuddiina wuu ka eryay Eelad, markaasay reer Suuriya Eelad yimaadeen, oo ilaa
maantana way deggan yihiin. 7 Sidaas daraaddeed Aaxaas wuxuu farriin u diray Tiglad
Fileser oo ahaa boqorkii Ashuur, oo wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay addoonkaagii
iyo wiilkaagiiba, haddaba ii kaalay oo iga badbaadi boqorka Suuriya iyo boqorka dalka
Israa'iil kuwaas oo igu kacay. 8 Oo Aaxaas wuxuu qaaday lacagtii iyo dahabkii laga
helay gurigii Rabbiga iyo khasnadihii gurigii boqorkaba, oo wuxuu hadiyad ahaan
ugu diray boqorkii Ashuur. 9 Oo boqorkii Ashuurna wuu maqlay; markaasaa boqorkii
Ashuur Dimishaq ku kacay oo qabsaday, oo dadkiina maxaabiis ahaan buu Qiir ugu
kaxaystay, oo Resiinna wuu dilay. 10 Oo Boqor Aaxaasna wuxuu Dimishaq u tegey inuu

Tiglad Fileser oo ahaa boqorkii Ashuur la kulmo, oo wuxuu arkay meeshii allabariga
ee Dimishaq ku tiil; markaasaa Boqor Aaxaas wuxuu wadaadkii Uuriyaah ahaa u diray
tilmaantii meeshii allabariga siday u ekayd iyo siduu hanaankeedu ahaa iyo sidii loo
sameeyey oo dhan. 11 Markaasaa wadaadkii Uuriyaah ahaa u dhisay meel allabari sidii
Boqor Aaxaas Dimishaq ka soo diray oo kale, oo wadaadkii Uuriyaah ahaa taas buu
sameeyey intuusan Boqor Aaxaas Dimishaq ka iman. 12 Oo markuu boqorkii Dimishaq
ka yimid wuxuu arkay meeshii allabariga, markaasuu u dhowaaday meeshii allabariga
oo wax buu ku dul bixiyey. 13 Oo wuxuu meeshii allabariga ku dul gubay qurbaankiisii
la gubi jiray iyo qurbaankiisii hadhuudhka ahaa, oo qurbaankiisii cabniinka wuu
ku dul shubay, oo wuxuu ku saydhsaydhay dhiiggii qurbaannadiisii nabaadiinada.
14 Oo meeshii allabariga ee naxaasta ahayd oo Rabbiga hor tiilna wuu ka soo qaaday
guriga hortiisii iyo meeshii u dhexaysay meeshiisa allabariga iyo gurigii Rabbiga, oo
wuxuu dhigay meeshiisii allabariga dhinaceeda woqooyi. 15 Oo Boqor Aaxaas wuxuu
amray wadaadkii Uuriyaah ahaa, oo ku yidhi, Meesha allabariga oo weyn waxaad
dusheeda ku gubtaa qurbaanka la gubo oo subaxda, iyo qurbaanka hadhuudhka ah
oo fiidnimada, iyo qurbaanka la gubo ee boqorka, iyo qurbaankiisa hadhuudhka ah,
iyo qurbaanka la gubo oo dadka dalka deggan oo dhan, iyo qurbaankooda hadhuudhka
ah, iyo qurbaannadooda cabniinka; oo dhiigga qurbaanka la gubo oo dhanna dusheeda
ku saydhsaydh, iyo dhiigga allabariga; laakiinse meesha allabariga ee naxaasta ahu ha
ahaato mid aan wax ku weyddiisto. 16 Haddaba wadaadkii Uuriyaah ahaa sidaasuu u
wada yeelay wixii Boqor Aaxaas ku amray oo dhan. 17 Oo Boqor Aaxaasna wuxuu jaray
saldhigyadii darfahoodii, oo berkeddii weysadana wuu ka kor qaaday, oo berkeddii
naxaasta ahaydna wuu ka dejiyey dibidii hoosteeda ku jirtay, oo wuxuu saaray meel
sallax ah. 18 Oo boqorkii Ashuur aawadiis ayuu gurigii Rabbiga ugu soo beddelay
meeshii daboolnayd ee sabtida ee guriga looga dhex dhisay iyo meeshii boqorku ka
soo geli jirayba. 19 Haddaba Aaxaas falimihiisii kale ee uu sameeyey sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 20 Markaasaa Aaxaas dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud;
meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Xisqiyaah.

17

Hoosheeca, Boqorkii Ugu Dambeeyey Ee Israa'iil

1 Aaxaas oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii laba iyo tobnaad ayaa
Hoosheeca ina Eelaah dalka Israa'iil Samaariya boqor ugu noqday, oo wuxuu boqor
ahaa sagaal sannadood. 2 Oo wuxuu sameeyey wax shar ku ah Rabbiga hortiisa,
laakiinse uma uu samayn sidii boqorradii dalka Israa'iil oo isaga ka horreeyey. 3 Oo
waxaa isagii ku kacay Shalmaneser oo ahaa boqorkii Ashuur; oo Hoosheeca addoon
buu u noqday isagii, oo wuxuu u keenay gabbaro. 4 Markaasaa boqorkii Ashuur wuxuu
Hoosheeca ka gartay shirqool, waayo, wuxuu wargeeyayaal u dirtay Soowa oo boqorkii
Masar ahaa, oo boqorkii Ashuurna gabbaro ma uu siin siduu sannad kasta yeeli
jiray; sidaas daraaddeed boqorkii Ashuur wuu xidhay oo xabsi ku riday. 5 Markaasaa
boqorkii Ashuur dalkii oo dhan dhex maray, oo wuxuu yimid Samaariya, oo intii
saddex sannadood ah ayuu hareereeyey. 6 Oo Hoosheeca sannaddiisii sagaalaad ayaa
boqorkii Ashuur qabsaday Samaariya, oo dadkii Israa'iilna wuxuu u kaxaystay Ashuur,
oo wuxuu dejiyey Xalax, iyo Xaaboor oo webigii Goosaan ag ahaa, iyo magaalooyinkii
reer Maaday.

Reer Binu Israa'iil Oo Dembigooda Loo Masaafuriyey

7 Oo taasu way dhacday, maxaa yeelay, dadkii Israa'iil waxay ku dembaabi jireen
Rabbiga Ilaahooda ah oo iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar oo ka soo hoos bixiyey

gacantii Fircoon oo ahaa boqorkii Masar, oo waxay ka cabsan jireen ilaahyo kale,
8 wayna ku socon jireen qaynuunnadii quruumaha kale, kuwaasoo Rabbigu ka eryay
dadka Israa'iil hortooda, iyo kuwii ay boqorradii dadkii Israa'iil samaysteenba. 9 Oo
dadkii Israa'iil waxay Rabbiga Ilaahooda ah si qarsoon ugu samayn jireen waxyaalo
aan qummanayn, oo magaalooyinkooda oo dhan waxay ka dhisan jireen meelo sarsare
tan iyo munaaraddii waardiyayaasha iyo ilaa magaaladii deyrka lahayd. 10 Oo buur
kasta oo dheer korkeeda iyo geed kastoo dheer oo doog ah hoostiisaba waxay qotonsan
jireen tiirar iyo geedihii Asheeraah. 11 Oo meelihii sarsare oo dhan waxay ku shidi
jireen foox sidii ay yeeli jireen quruumihii kale oo Rabbigu uu hortooda ka eryay; oo
waxay samayn jireen waxyaalo shar ah oo ay Rabbiga kaga xanaajiyeen. 12 Oo waxay
u adeegi jireen sanamyadii uu Rabbigu ku yidhi, Idinku waxan ha samaynina. 13 Oo
weliba Rabbigu dadkii Israa'iil iyo dadkii Yahuudahba wuxuu ugu digi jiray nebiyadii
oo dhan iyo kuwii wax arki jiray oo dhan, isagoo leh, War jidadkiinna sharka ah
ka soo noqda, oo amarradayda iyo qaynuunnadayda u dhawra siduu ahaa sharcigii
aan awowayaashiin ku amray oo dhan oo aan idinkugu soo dhiibay addoommadaydii
nebiyada ahaa. 14 Habase yeeshee iyagu way diidi jireen inay taas maqlaan, laakiinse
waxay u madax adkaan jireen sidii awowayaashood oo kale, kuwaasoo aan rumaysan
Rabbiga Ilaahooda ah. 15 Oo iyagu way diidi jireen qaynuunnadiisii iyo axdigiisii uu
awowayaashood la dhigtay, iyo markhaatifurkiisii uu iyaga ugu marag furay, oo intay
waxtarla'aan raaceen ayay wax aan waxba tarin noqdeen, oo waxay ku dayan jireen
quruumihii hareerahooda ku wareegsanaa oo Rabbigu ku amray inayan sidooda oo
kale yeelin. 16 Oo iyagu way ka tegi jireen amarradii Rabbiga Ilaahooda ah oo dhan,
oo waxay samaysteen sanamyo la shubay, kuwaasoo ahaa laba weylood, oo waxay
kaloo samaysteen geedihii Asheeraah, oo waxay caabudi jireen ciidanka samada oo
dhan, Bacalna way u adeegi jireen. 17 Oo wiilashoodii iyo gabdhahoodii ayay dab
dhex marin jireen, oo waxay u tegi jireen waxsheegyo iyo falanfallowyo, oo waxay
nafsaddoodii u iibin jireen inay sameeyaan wax shar ku ah Rabbiga hortiisa, oo ay kaga
xanaajiyeen. 18 Sidaas daraaddeed Rabbigu aad buu ugu cadhooday reer binu Israa'iil,
markaasuu hortiisa ka fogeeyey; oo iyagii waxba kama hadhin qabiilkii Yahuudah oo
keliya mooyaane. 19 Oo xataa reer Yahuudahna ma ayan dhawrin amarradii Rabbiga
Ilaahooda ah, laakiinse waxay ku socdeen qaynuunnadii ay dadkii Israa'iil sameeyeen.
20 Oo Rabbigu wuxuu nacay farcankii reer binu Israa'iil oo dhan, oo intuu dhibay ayuu
gacanta u geliyey kuwii dhacay ilaa uu hortiisa ka tuuray. 21 Waayo, isagu reer binu
Israa'iil wuu ka soocay Daa'uud reerkiisii, oo waxay boqor ka dhigteen Yaaraabcaam
ina Nebaad, oo Yaaraabcaamna dadkii Israa'iil wuu ka kaxeeyey Rabbiga lasocodkiisii,
oo wuxuu iyagii dembaajiyey dembi weyn. 22 Oo dadkii Israa'iil waxay ku socdeen
kulli dembiyadii Yaaraabcaam sameeyey oo dhan, oo kuwaasna kama ay tegin 23 ilaa
uu Rabbigu dadkii Israa'iil hortiisa ka fogeeyey, siduu kaga hadli jiray addoommadiisii
nebiyada ahaa oo dhan. Oo sidaas daraaddeed dadkii Israa'iil waa laga kaxaystay
dalkoodii, oo waxaa lala tegey dalka Ashuur, halkaasoo ay ilaa maantadan joogaan.

Dad La Dejiyey Samaariya

24 Markaasaa boqorkii Ashuur dad ka keenay xagga Baabuloon, iyo Kuutaah, iyo
Cawaa, iyo Xamaad, iyo Sefarwayiim, oo wuxuu dejiyey magaalooyinkii Samaariya,
meeshay dadkii Israa'iil ka degganaan jireen, oo waxay hantiyeen Samaariya, maga-
alooyinkeediina way degeen. 25 Oo markay bilaabeen inay meeshaas degaan Rabbiga
kama ay cabsan jirin, oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu dhexdooda u soo diray
libaaxyo, kuwaasoo iyagii qaar ka laayay. 26 Sidaas daraaddeed boqorkii Ashuur
ayaa lala hadlay oo lagu yidhi, War quruumihii aad kaxaysay oo aad magaalooyinka
Samaariya dejisay ma ay yaqaaniin camalka Ilaaha dalkaas, oo sidaas daraaddeed

wuxuu dhexdooda u soo diray libaaxyo, oo bal eeg, libaaxyadu way laayaan, maxaa
yeelay, iyagu ma ay yaqaaniin camalka Ilaaha dalkaas. 27 Markaasaa boqorkii Ashuur
wuxuu bixiyey amar, oo yidhi, Wadaaddadii aad ka soo kaxayseen midkood halkaas
ku celiya, oo halkaas ha tago oo ha dego, dadkana ha baro camalka Ilaaha dalkaas.
28 Haddaba wadaaddadii ay Samaariya ka soo kaxeeyeen midkood ayaa yimid, oo
wuxuu degay Beytel, oo wuxuu dadkii baray siday Rabbiga uga cabsan lahaayeen.
29 Habase yeeshee quruun waluba waxay samaysatay ilaahyo ay iyagu leeyihiin, oo
waxay dhex dhigteen guryihii meelaha sarsare oo ay reer Samaariya samaysteen,
oo quruun waluba waxay dhex dhigteen magaalooyinkii ay iyagu degganaayeen.
30 Oo dadkii reer Baabuloon waxay samaysteen Sukood Benood, dadkii reer Kuudna
waxay samaysteen Neergal, dadkii reer Xamaadna waxay samaysteen Ashiimaa, 31 oo
reer Cawaana waxay samaysteen Nibxas iyo Tartaq, oo reer Sefarwayiimna waxay
carruurtoodii dab ugu gubeen Adrammeleg iyo Canammeleg oo ahaa ilaahyadii reer
Sefarwayiim. 32 Rabbiga way ka cabsan jireen oo waxay dadkooda ka dooran jireen
wadaaddadii meelaha sarsare, kuwaasoo ugu allabaryi jiray guryihii meelaha sarsare.
33 Rabbiga way ka cabsan jireen, isla markaasna waxay u adeegi jireen ilaahyadoodii
sidii quruumihii iyaga laga soo dhex kaxeeyey ay yeeli jireen. 34 Oo ilaa maantadan
waxay sameeyaan sidii caadooyinkoodii hore ay ahaayeen, oo Rabbiga kama cab-
sadaan, mana ay sameeyaan qaynuunnadoodii, iyo xukummadoodii, iyo sharcigii
iyo amarkii uu Rabbigu amray reer Yacquub, kii uu Israa'iil u bixiyey, 35 kuwaasoo
uu Rabbigu axdi la dhigtay, oo uu ku amray, isagoo leh, Idinku ilaahyo kale ha ka
cabsanina, hana u sujuudina, hana u adeegina, allabarina ha u bixinina; 36 laakiinse
waxaad ka cabsataan Rabbigii dalkii Masar idinkaga soo bixiyey xoogga weyn iyo
cudud fidsan, isagana u sujuuda oo allabari u bixiya; 37 oo qaynuunnadii, iyo xukum-
madii, iyo sharcigii, iyo amarkii uu idiin qoray waa inaad dhawrtaan oo aad weligiinba
samaysaan, oo waa inaydnaan ka cabsan ilaahyo kale. 38 Oo axdigii aan idinla
dhigtayna waa inaydnaan illoobin, oo aydnaan ilaahyo kale ka cabsan; 39 laakiinse
waxaad ka cabsataan Rabbiga Ilaahiinna ah, oo isna wuxuu idinka samatabbixin
doonaa gacanta cadaawayaashiinna oo dhan. 40 Habase yeeshee iyagu ma ayan dhe-
gaysan, laakiinse waxay sameeyeen sidii caadadoodii hore ay ahayd. 41 Quruumahaasu
waxay ka cabsan jireen Rabbiga, isla markaasna waxay u adeegi jireen sanamyadoodii
xardhanaa, oo carruurtoodiina saasoo kalay yeeleen, oo carruurtii carruurtooduna
saasoo kalay yeeleen, oo sidii awowayaashood samayn jireen ayay iyaguna sameeyaan
ilaa maantadan la joogo.

18

Xisqiyaah, Boqorkii Yahuudah

1 Haddaba Hoosheeca ina Eelaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil sannaddiisii sad-
dexaad ayaa Xisqiyaah ina Aaxaas dalka Yahuudah boqor ka noqday. 2 Oo markuu
boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalem boqor buu
ka ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo hooyadiisna magaceeda waxaa la odhan
jiray Abii ina Sekaryaah. 3 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman,
sidii dhammaan awowgiis Daa'uud sameeyey oo kale. 4 Wuxuu dumiyey meelihii
sarsare, tiirarkiina wuu jejebiyey, geedihii Asheeraahna wuu jaray; oo wuxuu kaloo
burburiyey abeesadii naxaasta ahayd oo Muuse sameeyey, waayo, ilaa wakhtigaas
dadkii Israa'iil foox bay u shidi jireen, oo isna wuxuu magaceedii u bixiyey Nexushtaan.
5 Oo wuxuu isku halleeyey Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil; oo dabadiis boqorradii
dalka Yahuudah oo dhan laguma arag mid isagii la mid ah, hortiisna ma jirin. 6 Waayo,
Rabbiguu xajistay, oo lasocodkiisiina kama uu tegin, laakiinse wuxuu dhawray amar-
radiisii uu Rabbigu Muuse ku amray. 7 Oo Rabbigu isaga wuu la jiray, oo meel alla

meeshuu tegeyba wuu ku liibaanay, oo wuxuu ka fallaagoobay boqorkii Ashuur oo
umana adeegin. 8 Oo reer Falastiinna wuxuu ku laayay Gaasa iyo soohdimaheeda, iyo
tan iyo munaaraddii waardiyayaasha iyo ilaa magaaladii deyrka lahayd.
9 Oo sannaddii afraad ee Boqor Xisqiyaah, taasoo ahayd sannaddii toddobaad ee
Hoosheeca ina Eelaah oo boqorkii dalka Israa'iil ahaa ayuu Shalmaneser oo ahaa
boqorkii Ashuur Samaariya ku kacay oo hareereeyey. 10 Oo saddex sannadood
dabadeedna way qabsadeen, taasuna waxay ahayd Xisqiyaah sannaddiisii lixaad,
oo ahayd Hoosheeca oo boqorkii dalka Israa'iil ahaa sannaddiisii sagaalaad markii
Samaariya la qabsaday. 11 Markaasaa boqorkii Ashuur kaxaystay dadkii Israa'iil oo
wuxuu dejiyey Xalax iyo Xaaboor oo webiga Goosaan ag ahaa, iyo magaalooyinkii reer
Maaday, 12 maxaa yeelay, ma ay addeecin codkii Rabbiga Ilaahooda ahaa, laakiinse way
ku xadgudbeen axdigiisii iyo dhammaan wixii uu midiidinkii Rabbiga oo Muuse ahaa
ku amray; ma ay maqlin, mana ay samayn.
13 Haddaba Boqor Xisqiyaah sannaddiisii afar iyo tobnaad ayaa Seenxeeriib oo ahaa
boqorkii Ashuur ku kacay magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo dhan,
wuuna qabsaday. 14 Markaasaa Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah ayaa
boqorkii Ashuur ugu cid diray Laakiish, oo wuxuu yidhi, Xumaan baan sameeyey,
haddaba iga noqo, oo anna wixii aad i saarto waan aqbalayaa. Markaasaa boqorkii
Ashuur wuxuu boqorkii dalka Yahuudah saaray saddex boqol oo talanti oo lacag ah iyo
soddon talanti oo dahab ah. 15 Markaasaa Xisqiyaah wuxuu isagii siiyey kulli lacagtii
laga helay gurigii Rabbiga iyo khasnadihii gurigii boqorka oo dhanba. 16 Oo waagaasaa
Xisqiyaah dahabkii ka jaray albaabbadii gurigii Rabbiga iyo tiirarkiiba, kuwaasoo uu
Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah ku dahaadhay, oo wuxuu siiyey boqorkii
Ashuur.

Boqor Seenxeeriib Oo U Hanjabay Yeruusaalem

17 Markaasaa boqorkii Ashuur wuxuu Laakiish ka diray Tartaan iyo Rab Saariis iyo
Rabshaaqeeh oo ciidan faro badan wata, oo wuxuu iyaga Boqor Xisqiyaah ugu diray
Yeruusaalem. Oo iyana intay kaceen ayay Yeruusaalem tageen. Oo markay yimaadeen
waxay is-ag taageen biyomareenkii balliga sare kaasoo ku dhex yiil waddada berrinkii
dharmaydhaha. 18 Oo markay boqorkii u yeedheen waxaa iyagii u yimid Elyaaqiim
ina Xilqiyaah oo u sarreeyey reerkii boqorka, iyo Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo
Yoo'aax ina Aasaaf oo ahaa taariikhqorihii. 19 Markaasaa Rabshaaqeeh wuxuu iyagii ku
yidhi, Waxaad Xisqiyaah haddeer ku tidhaahdaan, Boqorka weyn ee boqorka Ashuur
ah wuxuu kugu leeyahay, War waxaad ku kalsoon tahay oo aad isku hallaynaysaa
waa maxay? 20 Adigu waxaad leedahay, Dagaalka waxaa loo hayaa talo iyo xoog,
laakiinse afka uun baad ka tidhi. Haddaba waadiga iga fallaagoobaye bal yaad isku
hallaynaysaa? 21 Bal ogow, waxaad isku hallaynaysaa oo ul ahaan u qaadanaysaa
cawsduurkan burburay, kaasoo ah Masar, oo isna haddii nin ku tiirsado gacantuu ka
galaa oo ka mudaa; oo boqorka Masar oo Fircoon ahu saasoo kaluu u yahay kuwa
isaga isku halleeya oo dhan. 22 Laakiinse haddaad igu tidhaahdaan, Waxaannu isku
hallaynaynaa Rabbiga Ilaahayaga ah, miyuusan isagu ahayn kii meelihiisii sarsare iyo
meelihiisii allabarigaba uu Xisqiyaah wada dumiyey isagoo dadka Yahuudah iyo dadka
Yeruusaalemba ku leh, Meeshan allabariga ee Yeruusaalem ku taal horteeda waa inaad
Ilaah ku caabuddaan? 23 Haddaba waan ku baryayaaye bal sharad la dhigo sayidkayga
oo ah boqorka Ashuur, haddaba waxaan ku siin doonaa laba kun oo faras, haddaad rag
fuula u heli kartid. 24 Bal sidee baad u celin kartaa sirkaal ka mid ah kuwa ugu yaryar ee
addoommada sayidkayga ah, oo sidee baad Masar isugu hallaynaysaa inay ku siinayso
gaadhifardood iyo rag fardooley ah? 25 Haddaba miyaan Rabbiga la'aantiis ugu kacay
meeshan inaan baabbi'iyo? Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dalkaas ku kac oo soo baabbi'i.
26 Markaasaa Elyaaqiim ina Xilqiyaah iyo Shebnaa iyo Yoo'aax waxay Rabshaaqeeh

ku yidhaahdeen, Waan ku baryaynaaye nagula hadal afka reer Suuriya, annagoo ad-
doommadaada ah, isagaannu garanaynaa; oo ha nagula hadlin afka Yuhuudda iyadoo
dadka derbiga dul jooga ay na maqlayaan. 27 Laakiinse Rabshaaqeeh wuxuu iyagii ku
yidhi, Sayidkaygu ma wuxuu ii soo diray inaan sayidkiinna iyo idinka eryadan kula
hadlo? Sow iima uu soo dirin nimanka derbiga dul joogaa inay saxaradooda cunaan
oo ay kaadidooda idinla cabbaan? 28 Markaasuu Rabshaaqeeh istaagay, oo intuu cod
weyn ku qayliyey ayuu afka Yuhuudda ku hadlay oo yidhi, War maqla eraygii boqorka
weyn ee ah boqorka Ashuur. 29 Boqorkii wuxuu idinku leeyahay, Xisqiyaah yuusan idin
khiyaanayn, waayo, isagu ma uu awoodi doono inuu gacantiisa idinka samatabbixiyo.
30 Oo weliba Xisqiyaah yuusan Rabbiga idin aaminsiin isagoo leh, Hubaal Rabbigu
waa ina samatabbixin doonaa, oo magaaladan laguma ridi doono gacanta boqorka
Ashuur. 31 Haddaba Xisqiyaah ha maqlina, waayo, boqorkii Ashuur wuxuu leeyahay,
Nabad ila dhigta, oo ii soo baxa, oo midkiin waluba wax ha ka cuno canabkiisa iyo
geedkiisa berde, oo midkiin waluba ha cabbo biyaha ceelkiisa, 32 intaanan iman oo idiin
kaxayn dal dalkiinna la mid ah, oo ah dal hadhuudh iyo khamri leh, oo ah dal cunto iyo
beerocanab leh, oo ah dal saliid saytuun iyo malab leh inaad noolaataan oo aydnaan
dhiman. Oo Xisqiyaah ha maqlina markuu idinku sasabayo oo idin leeyahay, Rabbigu
waa ina samatabbixin doonaa. 33 Bal quruumaha ilaahyadoodii midkoodna miyuu
weligiis dalkiisa ka samatabbixiyey gacanta boqorka Ashuur? 34 Bal meeye ilaahyadii
Xamaad iyo Arfaad? Oo meeye ilaahyadii Sefarwayiim iyo Xeenac iyo Ciwaah? Iyagu
miyey Samaariya ka samatabbixiyeen gacantayda? 35 Bal waa kuwee kuwa ku jira
ilaahyada dalalka oo dhan oo dalkooda ka samatabbixiyey gacantayda? Haddaba
Rabbigu sidee buu Yeruusaalem gacantayda uga samatabbixin karaa? 36 Laakiinse
dadkii way iska aamuseen oo xataa eray keliya uguma ay jawaabin, waayo, boqorku
wuxuu ku amray oo yidhi, Ha u jawaabina. 37 Markaasaa waxaa Xisqiyaah u yimid
Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo reerka boqorka u sarreeyey, iyo Shebnaa oo karraanigii
ahaa, iyo Yoo'aax ina Aasaaf oo taariikhqorihii ahaa, iyagoo dhar jeexjeexan, oo waxay
isagii u sheegeen Rabshaaqeeh erayadiisii.

19

Samatabbixiddii Yeruusaalem Oo La Sii Sheegay

1 Oo markii Xisqiyaah taas maqlay intuu dharkiisii jeexjeexay oo joonyad guntaday
ayuu gurigii Rabbiga galay. 2 Markaasuu Elyaaqiim oo reerka boqorka u sarreeyey,
iyo Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo duqowdii wadaaddada, iyagoo joonyado qaba
u diray Nebi Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos. 3 Oo iyana waxay ku yidhaahdeen,
Xisqiyaah wuxuu kugu leeyahay, Maanta waa maalin dhibaato, iyo canaan, iyo cay,
waayo, carruurtii way dhalan lahayd laakiinse xoog lagu dhalaa ma jiro. 4 Waxaa
laga yaabaa in Rabbiga Ilaahaaga ahu uu wada maqlo erayadii Rabshaaqeeh oo dhan,
kaasoo sayidkiisii ahaa boqorka Ashuur uu u soo diray inuu caayo Ilaaha nool; waana
suurtowdaa inuu Rabbiga Ilaahaaga ahu canaanto kan uu erayadiisii maqlay; haddaba
sidaas daraaddeed u ducee kuwa hadhay. 5 Sidaas daraaddeed Boqor Xisqiyaah ad-
doommadiisii waxay u yimaadeen Ishacyaah. 6 Oo Ishacyaah wuxuu ku yidhi, Waxaad
sayidkiinnii ku tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Ha ka cabsan erayadii aad
maqashay oo midiidinnadii boqorka Ashuur ay igu caayeen. 7 Bal ogow, jinni baan gelin
doonaa, oo belef buu maqli doonaa, markaasuu ku noqon doonaa dalkiisii, oo waxaan
ka dhigi doonaa in isaga seef lagu dilo, isagoo dalkiisii jooga.

8 Markaasaa Rabshaaqeeh intuu noqday wuxuu helay boqorkii Ashuur oo la diriraya
Libnaah, waayo, wuxuu maqlay inuu Laakiish ka tegey. 9 Oo markuu maqlay iyadoo
la leeyahay, Boqorka Itoobiya oo Tirhaaqaah ah ayaa kugu soo baxay si uu kuula
diriro ayuu haddana wargeeyayaal u diray Xisqiyaah, isagoo leh, 10 Xisqiyaah oo

ah boqorka dalka Yahuudah waxaad ku tidhaahdaan, Ilaahaaga aad isku hallaysaa
yuusan ku khiyaanayn, isagoo kugu leh, Yeruusaalem gacanta loo gelin maayo boqorka
Ashuur. 11 Bal eeg, waad maqashay wixii ay boqorrada Ashuur dalalka oo dhan
ku sameeyeen, iyo sidii ay dhammaantood u wada baabbi'iyeen; haddaba adiga ma
lagu samatabbixinayaa? 12 Quruumihii ay awowayaashay baabbi'iyeen ilaahyadoodii
miyey samatabbixiyeen, kuwaasoo ahaa Goosaan, iyo Xaaraan, iyo Resef, iyo reer
Ceeden oo Telasaar degganaa? 13 Oo bal meeye boqorkii Xamaad, iyo boqorkii Arfaad,
iyo boqorkii magaalada Sefarwayiim, iyo kii Xeenac, iyo kii Ciwaah?

Baryadii Xisqiyaah

14 Markaasaa Xisqiyaah warqaddii ka qaatay gacantii wargeeyayaashii oo akhriyey,
dabadeedna wuxuu tegey gurigii Rabbiga oo warqaddii ku kala bixiyey Rabbiga horti-
isa. 15 Oo Xisqiyaah wuxuu ku baryootamay Rabbiga hortiisa oo yidhi, Rabbiyow, Ilaaha
reer binu Israa'iilow, kan keruubiimta ku dul fadhiyow, waxaad tahay Ilaah, oo adiga
keligaa ayaa ah Ilaaha boqortooyooyinka dunida oo dhan, oo cirka iyo dhulkana adigaa
sameeyey. 16 Rabbiyow, dhegta u dhig oo maqal, oo Rabbiyow, indhahaaga fur oo arag;
bal maqal Seenxeeriib erayadii uu u soo diray inuu Ilaaha nool ku caayo. 17 Rabbiyow,
sida runta ah boqorrada Ashuur waxay baabbi'iyeen quruumihii iyo dalalkoodii,
18 oo ilaahyadoodiina dab bay ku dhex tuureen, waayo, iyagu ilaahyo ma ay ahayn,
laakiinse waxay ahaayeen wax gacanta lagu sameeyey, oo ahaa qoryo iyo dhagaxyo, oo
sidaas daraaddeed iyagu way baabbi'iyeen. 19 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiyow
Ilaahayagow, waan ku baryayaaye gacantiisa naga badbaadi, in boqortooyooyinka
dunida oo dhammu ay ogaadaan inaad adiga keliyahu tahay Rabbiga Ilaaha ah.

Ishacyaah Oo Sii Sheegay Dhiciddii Seenxeeriib

20 Markaasaa Ishacyaah ina Aamoos u soo cid diray Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi,
Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu wuxuu leeyahay, Seenxeeriib oo ah boqorka
Ashuur waad iga bariday, taas aawadeed waan ku maqlay. 21 Oo kanu waa erayguu
Rabbigu isaga kaga hadlay:
Gabadha bikradda ah oo Siyoon
Way ku fududaysatay, oo intay kugu qososhay ayay ku quudhsatay;
Gabadhii Yeruusaalem madaxay kaa ruxatay.
22 Bal adigu kumaad yaraysatay oo aad cayday?
Oo bal yaad codkaaga kor ugu qaadday
Oo aad indhahaaga ku taagtay?
Waa kan quduuska ah oo reer binu Israa'iil.
23 Wargeeyayaashaadii ayaad Sayidka ku cayday
Oo waxaad tidhi, Gaadhifardoodkayga badan
Ayaan ku soo fuulay buuraha meesha ugu dheer,
Iyo meelaha ugu hooseeya ee Lubnaan gudaheeda;
Oo waxaan jari doonaa geedaheeda dhaadheer oo kedarka ah, iyo geedaheeda la doortay oo berooshka ah,
Oo waxaan geli doonaa meesha ugu fog hoygeeda, iyo kaynta berrinkeeda oo midhaha badan.
24 Anigu waxaan qoday oo cabbay biyo qalaad,
Oo calaacalaha cagahayga baan ku wada qallajin doonaa
Webiyaasha Masar oo dhan.
25 War sow ma aad maqal
Sidaan waa hore u sameeyey
Oo aan wakhtiyadii hore u qabanqaabiyey?
Haddaba anigaa saas kaa yeelay

Inaad magaalooyin deyr leh baabbi'isid oo aad ka dhigtid taallooyin burbur ah.
26 Oo sidaas daraaddeed dadkii degganaa way xoog yaraayeen,
Wayna naxeen oo wareereen;
Oo waxay ahaayeen sida cawska berrinka, iyo sida doogga,
Iyo sida cawska guryaha korkooda ka soo baxa, iyo sida hadhuudh gubtay intaanu korin.
27 Laakiinse waan aqaan fadhigaaga,
Iyo bixiddaada, iyo soo geliddaada,
Iyo cadhadaadii aad ii cadhootayba.
28 Cadhadaadii aad ii cadhootay,
Iyo islaweynaantaadii waxay soo gaadheen dhegahayga,
Oo sidaas daraaddeed sanka waxaan kaa sudhi doonaa qabatadayda,
Bushimahaagana waxaan gelin doonaa xakamahayga,
Oo waxaan kugu celin doonaa jidkii aad ku timid.
29 Oo tanu waxay kuu ahaan doontaa calaamad; sannaddan waxaad cuni doontaan
waxa iska soo baxa, oo sannadda labaadna waxaad cuni doontaan wax kii hore uun
ka soo baxa; oo sannadda labaadna waxaad cuni doontaan wax kii hore uun ka soo
baxay; sannadda saddexaadna idinku wax beerta, oo haddana goosta, oo beera canab
ah tabcada, oo midhahooda cuna. 30 Markaasaa kuwii hadhay oo reer Yahuudah
ah oo baxsaday mar kalay xididdo hoos u bixin doonaan, midhona kor bay u dhali
doonaan. 31 Waayo, Yeruusaalem waxaa ka soo bixi doona kuwa hadhi doona, oo Buur
Siyoonna waxaa ka soo bixi doona kuwa baxsan doona. Oo qiirada Rabbiga ayaa taas
samayn doonta. 32 Haddaba Rabbigu saasuu uga hadlay boqorka Ashuur oo yidhi, Isagu
magaaladan iman maayo, fallaadhna ku soo gani maayo, horteedana gaashaan la iman
maayo, taallo ciid ahna ag tuuli maayo. 33 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidkuu ku yimid
ayuu ku noqon doonaa, oo magaaladan iman maayo. 34 Waayo, anigu magaaladan
waxaan u daafici doonaa oo u badbaadin doonaa aniga daraadday iyo addoonkaygii
Daa'uud daraaddiis.

35 Oo isla habeenkaas ayaa malaa'igtii Rabbigu baxday oo waxay xeradii reer Ashuur
ka laysay boqol iyo shan iyo siddeetan kun oo nin; oo aroor hore markii la toosay
waxay wada ahaayeen meyd. 36 Markaasaa Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur intuu
tegey Nineweh ku noqday oo degay. 37 Oo markuu wax ku caabudayay gurigii ilaahiis
Nisrog ayay Adrammeleg iyo Shareser isagii seef ku dileen; markaasay u carareen dalkii
Araarad. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Eesar Xaddoon.

20

Jirradii Xisqiyaah

1 Oo waagaas ayaa Xisqiyaah bukooday, oo geeri buu u dhowaaday. Markaasaa Nebi
Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos u yimid oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Reerkaaga la dardaaran, waayo, waad dhimanaysaa oo sii noolaan maysid. 2 Oo isna
markaasuu wejigiisii derbiga ku sii jeediyey, oo Rabbiga baryay, oo yidhi, 3 Rabbiyow,
waan ku baryayaaye, bal haatan xusuuso sidaan hortaada ugu socday runta iyo qalbi
qumman, iyo sidaan u sameeyey waxa hortaada ku wanaagsan. Xisqiyaahna aad buu
u ooyay. 4 Oo intaanu Ishacyaah weli magaalada dhexe u bixin ayaa eraygii Rabbigu
isagii u yimid oo ku yidhi, 5 Dib u noqo, oo Xisqiyaah oo ah amiirka dadkayga waxaad
ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha awowgaa Daa'uud wuxuu leeyahay, Baryootankaagii
waan maqlay, ilmadaadiina waan arkay, haddaba waan ku bogsiinayaa, oo maalinta
saddexaad waxaad u bixi doontaa guriga Rabbiga. 6 Oo cimrigaagiina waxaan kuugu
dari doonaa shan iyo toban sannadood, oo adiga iyo magaaladanba waan ka samatab-
bixin doonaa gacanta boqorka Ashuur, oo waxaan magaaladan u daafici doonaa

aniga daraadday iyo addoonkaygii Daa'uud daraaddiis. 7 Markaasaa Ishacyaah yidhi,
Waxaad qaaddaan fud berde ah, oo iyana way qaadeen, oo waxay saareen kasoobixii,
wuuna bogsaday. 8 Markaasaa Xisqiyaah wuxuu Ishacyaah ku yidhi, Maxaa calaamad
ii noqon doona in Rabbigu i bogsiinayo oo aan maalinta saddexaad guriga Rabbiga u
baxayo? 9 Kolkaasaa Ishacyaah ku yidhi, Calaamadda xagga Rabbiga kaaga imanaysa in
Rabbigu samaynayo wixii uu ballanqaaday waxay ahaan doontaa tan: hoosku ma inuu
hore u socdaa toban derejo mase waa inuu dib u socdaa toban derejo? 10 Markaasaa
Xisqiyaah wuxuu ugu jawaabay, Waa wax fudud in hoosku toban derejo hore u socdo;
hase ahaatee, hoosku dib ha u soo noqdo toban derejo, 11 Markaasaa Nebi Ishacyaah
u qayliyey Rabbiga; oo isna markaasuu hooskii toban derejo dib uga soo celiyey intuu
hore uga socday derejooyinkii Aaxaas.

Ergadii Baabuloon

12 Waagaas Berodag Baladaan, oo ahaa ina Baladaan oo boqorkii Baabuloon ahaa
ayaa warqado iyo hadiyad Xisqiyaah u soo diray, waayo, wuxuu maqlay in Xisqiyaah
bukay. 13 Oo markaasuu Xisqiyaah iyagii maqlay oo wuxuu tusay dhammaan gurigii ay
yiilleen waxyaalihiisii qaaliga ahaa, kuwaasoo ahaa lacagtii iyo dahabkii, iyo uunsigii
iyo saliiddii qaaliga ahayd, iyo gurigiisii hubka, iyo kulli waxyaalihii khasnadihiisa ku
jiray oo dhan. Oo Xisqiyaah wax uusan iyaga tusin laguma arag gurigiisa iyo dowladdi-
isa oo dhan. 14 Markaasaa Nebi Ishacyaah u yimid Boqor Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi,
War nimankanu maxay yidhaahdeen? Xaggee bayse kaaga yimaadeen? Kolkaasaa
Xisqiyaah yidhi, Waxay ka yimaadeen dal fog, kaasoo ah Baabuloon. 15 Markaasuu
ku yidhi, Maxay gurigaaga ku arkeen? Oo Xisqiyaah wuxuu ugu jawaabay, Way wada
arkeen waxa gurigayga yaal oo dhan; oo khasnadahayga kuma jiraan wax aanan tusin.
16 Kolkaasaa Ishacyaah wuxuu Xisqiyaah ku yidhi, Haddaba bal maqal erayga Rabbiga.
17 Bal eeg, waxaa iman doona maalmaha waxa gurigaaga yaal oo dhan iyo wixii ay
awowayaashaa ilaa maantadan kaydiyeen Baabuloon loo qaadan doono. Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxba ma hadhi doonaan. 18 Wiilashaada kaa soo bixi doona oo aad
dhali doontana waa la kaxaysan doonaa; oo iyana waxay ahaan doonaan bohommo
jooga daarta boqorka Baabuloon. 19 Markaasaa Xisqiyaah wuxuu Ishacyaah ku yidhi,
Erayga Rabbiga oo aad ku hadashay waa wanaagsan yahay. Oo weliba wuxuu kaloo
yidhi, Mar haddii nabad iyo rumu ay jirayaan intaan noolahay, sow ma wanaagsana?
20 Haddaba Xisqiyaah falimihiisii kale, iyo xooggiisii oo dhan, iyo siduu u sameeyey
balliga iyo biyomareenka, iyo siduu magaalada biyo ugu keenay, sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 21 Markaasaa Xisqiyaah dhintay oo
la seexday awowayaashiis, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Manaseh.

21

Manaseh, Boqorkii Yahuudah

1 Oo Manaseh markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo toban sannadood; oo
Yeruusaalemna wuxuu boqor ka ahaa shan iyo konton sannadood, oo hooyadiis maga-
ceeduna wuxuu ahaa Xefsiibaah. 2 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar
ku ahaa, sidii karaahiyadii quruumihii Rabbigu ka eryay reer binu Israa'iil hortooda.
3 Waayo, wuxuu mar kale dhisay meelihii sarsare ee aabbihiis Xisqiyaah baabbi'iyey,
oo Bacalna meelo allabari buu u dhisay, oo geedo Asheeraahna wuu sameeyey siduu
yeelay Axaab oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo wuxuu caabuday oo u wada adeegay ci-
idanka samada oo dhan. 4 Oo wuxuu meelo allabari ka dhex dhisay gurigii Rabbiga, kaa-
soo Rabbigu ka hadlay oo yidhi, Magacayga waxaan dhigayaa Yeruusaalem dhexdeeda.
5 Oo wuxuu ciidanka samada oo dhan meelo allabari uga dhisay labadii barxadood oo
gurigii Rabbiga. 6 Oo wiilkiisiina dab buu dhex mariyey, faalna wuu ku noqnoqday,

wuxuuna u tegey falanfallowyo, wuuna la macaamilooday kuwii ruuxaanta lahaa iyo
saaxiriintii, oo wuxuu Rabbiga hortiisa ku sameeyey shar badan oo uu isaga kaga
xanaajiyey. 7 Oo sanamkii xardhanaa ee geedihii Asheeraah ee uu sameeyey ayuu
dhex qotomiyey gurigii Rabbigu ka hadlay oo Daa'uud iyo wiilkiisii Sulaymaanba ku
yidhi, Gurigan iyo Yeruusaalem dhexdeeda oo aan ka doortay qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo dhan ayaan magacayga weligiisba ku dayn doonaa. 8 Oo cagaha reer binu
Israa'iilna mar dambe ka dhigi maayo kuwo ka wareega dalkii aan awowayaashood
siiyey, hadday dhawraan uun wixii aan ku amray oo dhan, iyo sharcigii addoonkaygii
Muuse ku amray oo dhan. 9 Laakiinse way dhegaysan waayeen, oo Manaseh ayaa
iyagii ku sasabay inay sameeyaan shar ka sii badan kii ay sameeyeen quruumihii
Rabbigu ku hor baabbi'iyey reer binu Israa'iil. 10 Markaasaa Rabbigu ka dhex hadlay
nebiyadii addoommadiisa ahaa, oo yidhi, 11 Manaseh oo ah boqorka dalka Yahuudah
ayaa sameeyey karaahiyadan, wuuna sameeyey shar ka sii badan kii reer Amorkii
isaga ka horreeyey ay sameeyeen, oo dadka Yahuudahna wuxuu ku dembaajiyey
sanamyadiisii, 12 oo sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, belaayo weyn baan ku soo ridi doonaa Yeruusaalem iyo dalka
Yahuudahba, si ku alla kii maqlaaba uu u argaggaxo. 13 Oo Yeruusaalem korkeeda
waxaan ku soo fidin doonaa xadhiggii Samaariya iyo xadhiggii miisaanka lahaa ee
gurigii Axaab; oo Yeruusaalem waxaan u tirtiri doonaa siduu nin saxan u tirtiro oo kale,
isagoo tirtira oo gembiya. 14 Oo waan xoorayaa kuwa dhaxalkayga ka hadha, oo waxaan
u gacangelinayaa cadaawayaashooda, oo iyana waxay cadaawayaashooda oo dhan u
noqon doonaan dhac iyo wax la boobo; 15 maxaa yeelay, wax shar ah ayay hortayda
ku samayn jireen oo way iga xanaajin jireen tan iyo maalintii awowayaashood ay
Masar ka soo baxeen ilaa maantadan. 16 Oo weliba Manaseh wuxuu daadiyey dhiig
badan oo aan xaq qabin ilaa uu ka buuxiyey Yeruusaalem dhinac ilaa dhinac, wuxuu
kaloo sameeyey dembigiisii uu dadka Yahuudah dembaajiyey, markuu sameeyey wixii
Rabbiga hortiisa sharka ku ahaa. 17 Haddaba Manaseh falimihiisii kale iyo wixii
uu sameeyey oo dhan, iyo dembigiisii uu dembaabay oo dhammu sow kuma qorna
kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 18 Kolkaasaa Manaseh dhintay oo
la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay beertii gurigiisa, taasoo ahayd beertii
Cuusaah, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aamoon.

Aamoon, Boqorkii Yahuudah

19 Oo Aamoon markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo labaatan sannadood,
oo laba sannadoodna Yeruusaalem buu boqor ka ahaa, oo hooyadiis magaceedana
waxaa la odhan jiray Meshullemed ina Xaaruus oo reer Yotbaah ahaa. 20 Oo isna
wuxuu sameeyey wax shar ku ah Rabbiga hortiisa, sidii aabbihiis Manaseh u yeelay
oo kale. 21 Oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis ku socday oo dhan, oo wuxuu u
adeegay sanamyadii aabbihiis u adeegay oo dhan, wuuna caabuday. 22 Rabbiga ah
Ilaahii awowayaashiisna wuu ka tegey oo kuma uu socon jidkii Rabbiga. 23 Markaasaa
Aamoon addoommadiisii sirqooleen, oo waxay boqorkii ku dhex dileen gurigiisii.
24 Laakiinse dadkii dalka degganaa ayaa wada laayeen kuwii Boqor Aamoon sirqooleen
oo dhan, markaasaa dadkii dalku waxay meeshiisii boqor ka dhigeen wiilkiisii
Yoosiyaah. 25 Haddaba Aamoon falimihiisii kale ee uu sameeyey sow kuma qorna ki-
taabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 26 Oo isagii waxaa lagu aasay qabrigiisii
ku dhex yiil beertii Cuusaah, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Yoosiyaah.

22

Kitaabkii Sharciga Oo La Helay

1 Yoosiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed sannadood, oo Yeru-
usaalemna boqor buu ka ahaa kow iyo soddon sannadood. Oo hooyadiis magaceeduna
wuxuu ahaa Yediidaah ina Cadaayaah oo reer Bosqad ahaa. 2 Oo isagu wuxuu sameeyey
wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa, wuuna ku socday jidkii awowgiis Daa'uud maray
oo dhan, ugamana uu leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona.

3 Oo Boqor Yoosiyaah sannaddiisii siddeed iyo tobnaad wuxuu Shaafaan ina Asalyaah
oo ahaa ina Meshullaam oo karraanigii ahaa u diray gurigii Rabbiga, oo wuxuu ku
yidhi, 4 Orod oo waxaad u tagtaa Xilqiyaah oo ah wadaadka sare, oo isagu ha xisaabo
lacagta guriga Rabbiga la soo geliyey oo irid-dhawrayaashu ay dadka ka soo ururiyeen.
5 Oo iyagu ha u dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga u taliya, oo si meelaha guriga ka
jajabay loo dhiso iyana ha u dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga ku jira, 6 kuwaasoo
ah nijaarrada, iyo waxdhisayaasha, iyo wastaadyada, oo ha ku soo iibiyeen alwaax
iyo dhagaxyo la qoray oo guriga lagu dhiso. 7 Habase yeeshee lama xisaabin lacagtii
iyaga loo dhiibay, maxaa yeelay, waxay ahaayeen kuwa la aaminay. 8 Markaasaa
Xilqiyaah oo ahaa wadaadkii sare wuxuu ku yidhi Shaafaan oo karraanigii ahaa,
Waxaan guriga Rabbiga ka dhex helay Kitaabkii Sharciga. Oo Xilqiyaah kitaabkii buu
u dhiibay Shaafaan, oo isna wuu akhriyey. 9 Markaasaa Shaafaan oo karraanigii ahaa
boqorkii u yimid, wuuna u soo warramay oo ku yidhi, Addoommadaadii lacagtii guriga
Rabbiga laga dhex helay way soo ururiyeen, oo waxay u dhiibeen shaqaalaha guriga
Rabbiga u taliya. 10 Oo Shaafaan oo karraanigii ahaa ayaa boqorkii u sheegay oo
ku yidhi, Wadaadkii Xilqiyaah ahaa wuxuu ii dhiibay kitaab. Markaasaa Shaafaan
kitaabkii ku akhriyey boqorka hortiisii. 11 Oo markii boqorkii maqlay erayadii kitaabkii
sharciga ayuu dharkiisii jeexjeexay. 12 Markaasaa boqorkii amray wadaadkii Xilqiyaah
ahaa, iyo Axiiqaam ina Shaafaan, iyo Cakhboor ina Miikaayaah, iyo Shaafaan oo ahaa
karraanigii, iyo Casaayaah oo ahaa midiidinkii boqorka, oo wuxuu ku yidhi, 13 War
taga oo aniga iyo dadka iyo reer Yahuudah oo dhan Rabbiga inoo soo weyddiiya
waxa ku saabsan erayada kitaabkan la helay, waayo, cadhada Rabbiga oo uu inoo
cadhooday way weyn tahay, maxaa yeelay, awowayaasheen ma ay dhegaysan erayada
kitaabkan inay yeelaan kulli waxyaalaha inagu saabsan ee ku qoran. 14 Markaasaa
wadaadkii Xilqiyaah ahaa, iyo Axiiqaam, iyo Cakhboor, iyo Shaafaan, iyo Casaayaah
waxay u tageen nebiyaddii Xuldaah ahayd oo u dhaxday Shalluum ina Tiqwaah oo ahaa
ina Xarxas, kaasoo ahaa kii dharka dhawri jiray. (Haddaba iyadu waxay degganayd
Yeruusaalem xaafaddeeda labaad.) Markaasay iyadii la hadleen, 15 oo waxay ku
tidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaad ninkii ii soo
kiin diray ku tidhaahdaan, 16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, belaayaan ku soo
dejin doonaa meeshan iyo dadka degganba, taasoo ah kulli erayadii ku yiil kitaabkii
boqorka dalka Yahuudah akhriyey oo dhan, 17 maxaa yeelay, iyagu way iga tageen,
oo waxay foox u shideen ilaahyo kale inay igaga xanaajiyaan shuqulka gacmahooda
oo dhan; oo sidaas daraaddeed cadhadaydu waxay ku kululaanaysaa meeshan, mana
qaboobi doonto. 18 Laakiinse boqorkii dalka Yahuudah oo idiin soo diray inaad Rabbiga
wax soo weyddiisaan waxaad ku tidhaahdaan, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu ka leeyahay waxa ku saabsan erayadii aad maqashay: 19 Qalbigaagu wuu
jilicsanaa oo Rabbiga hortiisa ayaad isku hoosaysiisay markaad maqashay wixii aan
kaga hadlay meeshan iyo dadka degganba, iyo inay iyagu noqon doonaan cidla iyo
inkaar, oo waad igu hor ooyday, dharkaagiina waad jeexjeexday, oo sidaas daraaddeed
waan ku maqlay, ayaa Rabbigu leeyahay. 20 Haddaba waxaan kula ururin doonaa
awowayaashaa, oo qabrigaaga nabad baad ugu ururi doontaa, oo indhahaaguna ma
ay arki doonaan kulli belaayada aan meeshan ku soo dejin doono. Oo iyana boqorkii
ayay mar kale u war keeneen.

23

Yoosiyaah Oo Cusboonaysiiyey Axdigii

1 Markaasaa boqorkii cid diray, oo waxaa loo soo ururiyey odayaashii dalka Yahuu-
dah iyo kuwii Yeruusaalem oo dhan. 2 Oo boqorkiina wuxuu u kacay gurigii Rabbiga,
oo waxaa isagii la socday raggii dalka Yahuudah oo dhan, iyo dadkii Yeruusaalem
degganaa oo dhan, iyo wadaaddadii, iyo nebiyadii, iyo dadkii oo dhan yar iyo weynba;
oo isna wuxuu hortooda ku akhriyey dhammaan erayadii kitaabkii axdiga oo gurigii
Rabbiga laga dhex helay. 3 Markaasaa boqorkii istaagay tiirka agtiisii, oo wuxuu
Rabbiga hortiisa axdi ugu maray inuu Rabbiga raaco oo uu qalbigiisa oo dhan iyo
naftiisa oo dhan ku dhawro amarradiisa, iyo markhaatiyadiisa, iyo qaynuunnadiisa,
iyo inuu sii adkeeyo erayadii axdigan oo kitaabkan ku qornaa, oo dadkii oo dhammuna
axdigii bay aqbaleen oo u istaageen. 4 Markaasaa boqorkii ku amray wadaadkii sare
oo ahaa Xilqiyaah, iyo wadaaddadii lahaa derejada labaad, iyo iridjoogayaashii, inay
macbudka Rabbiga ka soo bixiyaan kulli weelashii loo sameeyey Bacal, iyo geedihii
Asheeraah, iyo ciidanka samada oo dhan; oo isna wuxuu ku gubay Yeruusaalem
dibaddeeda oo ah berrimmadii Qidroon, oo dambaskoodiina Beytel buu u qaaday. 5 Oo
wuxuu casilay wadaaddadii sanamyada caabudi jiray oo ay boqorradii dalka Yahuudah
u doorteen inay foox ku shidaan meelaha sarsare oo ku yaal magaalooyinka dalka
Yahuudah iyo meelaha ku wareegsan Yeruusaalem, iyo weliba kuwii fooxa u shidi jiray
Bacal, iyo qorraxda, iyo dayaxa, iyo xiddigaha, iyo ciidanka samada oo dhan. 6 Oo geed-
ihii Asheeraahna gurigii Rabbiga wuu ka soo bixiyey oo wuxuu geeyey Yeruusaalem
dibaddeeda ilaa durdurka Qidroon, oo wuxuu ku gubay durdurkii Qidroon agtiisa, oo
intuu ku tuntay ayuu budo ka dhigay, oo budadiina ku daadshay qabuurihii dadka.
7 Oo wuxuu dumiyey guryihii makhnuudyada oo ku dhex yiil guriga Rabbiga meeshay
naaguhu ku samayn jireen daahyadii geedihii Asheeraah. 8 Oo wadaaddadii oo dhanna
wuxuu ka soo kaxeeyey magaalooyinkii dalka Yahuudah, wuuna nijaaseeyey meelihii
sarsare oo wadaaddadu fooxa ku shidi jireen, tan iyo Gebac ilaa Bi'ir Shebac; oo
haddana wuxuu dumiyey meelihii sarsare oo irdaha, kuwaas oo ku yiil meesha laga
soo galo iridda Yashuuca oo ahaa taliyihii magaalada, oo ku yiil xagga bidix ee iridda
magaalada. 9 Habase yeeshee wadaaddadii meelaha sarsare ma ay iman meeshii
allabariga oo Rabbiga ee Yeruusaalem ku tiil, laakiinse walaalahood way ku dhex cuni
jireen kibis aan khamiir lahayn. 10 Oo wuxuu nijaaseeyey Tofed oo ku taal dooxadii
reer Xinnom, si uusan ninna wiilkiisa ama gabadhiisa dabkii u dhex marin Moleg.
11 Oo wuxuu fogeeyey fardihii boqorradii dalka Yahuudah ay qorraxda ku siiyeen
iridda laga soo galo guriga Rabbiga ee u dhow qolkii Naataan Meleg oo bohon ahaa uu
degganaa, oo gaadhifardoodkii qorraxdana buu gubay. 12 Oo meelihii allabariga oo ku
yiil qowladda sare ee Aaxaas saqafkeeda oo boqorradii dalka Yahuudah ay sameeyeen,
iyo meelihii allabariga oo Manaseh ka sameeyey labada barxadood oo guriga Rabbiga
ayuu boqorkii wada dumiyey, oo halkaas intuu ka orday ayuu boodhkoodii ku shubay
durdurkii Qidroon. 13 Oo boqorkii wuxuu kaloo nijaaseeyey meelihii sarsare oo
Yeruusaalem horteeda ku yiil, kuwaas oo ku yiil midigta buurta baabba'a, kuwaas
oo Sulaymaan oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil uu u dhisay Cashtored oo ahayd
karaahiyadii reer Siidoon, iyo Kemoosh oo ahaa karaahiyadii reer Moo'aab, iyo Milkom
oo ahaa karaahiyadii reer Cammoon. 14 Oo wuxuu burburiyey tiirarkii, geedihii
Asheeraahna wuu jaray, oo meelahoodiina wuxuu ka buuxiyey dad lafahood. 15 Oo
weliba wuxuu kaloo dumiyey meeshii allabariga ee Beytel ku tiil, iyo meeshii sare oo
Yaaraabcaam ina Nebaad oo dadkii Israa'iil dembaajiyey uu sameeyey, oo isla meeshii
sare wuu gubay oo intuu ku tuntay ayuu budo ka dhigay, oo geedihii Asheeraahna
wuu gubay. 16 Oo Yoosiyaah markuu soo jeestay ayuu arkay qabuurihii buurta ku
yiil, oo intuu cid diray oo qabuurihii lafihii ka soo bixiyey ayuu meeshii allabariga ku

dul gubay, wuuna nijaaseeyey, sidii uu ahaa erayga Rabbiga oo ninkii Ilaah naadiyey,
kaasoo ahaa kii waxyaalahan naadiyey. 17 Markaasuu yidhi, Taalladaas aan arkaa
waa maxay? Oo dadkii magaaladu waxay ku yidhaahdeen, Waa qabrigii ninkii Ilaah
oo dalka Yahuudah ka yimid oo naadiyey waxyaalahan aad ku samaysay meeshii
allabariga ee Beytel. 18 Markaasuu yidhi, Iska daaya oo yaan ninna lafihiisa dhaqaajin.
Sidaas daraaddeed way iska daayeen lafihiisii iyo lafihii nebigii Samaariya ka yimid.
19 Oo guryihii meelaha sarsare oo dhan ee ku yiil magaalooyinka Samaariya ee ay
boqorradii dalka Israa'iil u dhiseen inay Rabbiga kaga xanaajiyaan ayuu Yoosiyaah
wada dumiyey, oo wuxuu ku sameeyey falimihii uu Beytel ku sameeyey oo kale. 20 Oo
wadaaddadii meelaha sarsare oo halkaas joogay oo dhanna wuxuu ku wada laayay
meelihii allabariga dushooda, dushoodiina wuxuu ku gubay lafo dad, dabadeedna
Yeruusaalem buu ku noqday.

21 Markaasaa boqorkii dadkii oo dhan amray oo ku yidhi, Rabbiga Ilaahiinna ah u
dhawra Iidda Kormaridda, siday ugu qoran tahay kitaabkan axdiga. 22 Hubaal Iiddaas
Kormaridda oo kale lama dhawrin tan iyo wakhtiyadii xaakinnadu reer binu Israa'iil
xukumi jireen, iyo wakhtiyadii boqorradii dalka Israa'iil oo dhan, iyo wakhtiyadii
boqorradii dalka Yahuudah toona. 23 Laakiinse sannaddii siddeed iyo tobnaad oo
Boqor Yoosiyaah ayaa Iiddaas Kormaridda Rabbiga loogu dhawray Yeruusaalem. 24 Oo
weliba Yoosiyaah wuxuu baabbi'iyey kuwii ruuxaanta lahaa, iyo saaxiriintii, iyo
teraafiimtii, iyo sanamyadii, iyo dhammaan karaahiyadii lagu arkay dalka Yahuudah
iyo Yeruusaalemba, si uu u adkeeyo erayadii sharcigii ku qornaa kitaabkii wadaadkii
Xilqiyaah ka dhex helay gurigii Rabbiga. 25 Oo isaga hortiis ma jirin boqor la mid ah
oo Rabbiga ugu soo jeestay qalbigiisa oo dhan iyo naftiisa oo dhan iyo xooggiisa oo
dhan siduu ahaa sharcigii Muuse oo dhan, oo isagii dabadiisna ma uu kicin boqor la
mid ahu. 26 Laakiinse Rabbigu kama uu soo noqon cadhadiisii kululayd ee weynayd
oo uu dadka Yahuudah ugu cadhooday xanaaqii uu Manaseh isaga ka xanaajiyey
aawadiis. 27 Markaasaa Rabbigu yidhi, Anigu dadkii Yahuudahna hortayda waan ka
fogaynayaa, sidaan dadkii Israa'iilba u fogeeyey oo kale, oo waan duminayaa magaal-
adan aan doortay oo ah Yeruusaalem, iyo gurigii aan idhi, Magacaygu halkaas ha yaallo.
28 Haddaba Yoosiyaah falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammu sow kuma
qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah? 29 Oo isaga wakhtigiisii ayaa
Fircoon Nekoo oo boqorka Masar ahaa ku kacay boqorkii Ashuur ilaa Webi Yufraad, oo
waxaa isagii ku soo baxay Boqor Yoosiyaah, markaasaa Fircoon Nekoo isagii ku dilay
Megiddoo agteeda markuu arkay. 30 Oo addoommadiisii intay gaadhifaras Megiddoo
kaga qaadeen isagoo meyd ah ayay Yeruusaalem keeneen oo qabrigiisii ku aaseen.
Markaasay dadkii waddanku soo wateen Yehoo'aaxaas ina Yoosiyaah, oo intay subkeen
ayay boqor uga dhigeen meeshii aabbihiis.

Yehoo'aaxaas, Boqorkii Yahuudah

31 Oo Yehoo'aaxaas markuu boqor noqday wuxuu jiray saddex iyo labaatan san-
nadood, oo intii saddex bilood ah ayuu Yeruusaalem boqor ka ahaa; oo hooyadiis
magaceeduna wuxuu ahaa Xamuutal ina Yeremyaah, oo reer Libnaah ahayd. 32 Oo isna
wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah sidii wixii ay awowayaashiis sameey-
een oo dhan. 33 Fircoon Nekoo ayaa isagii ku xidhay Riblaah oo ku taal dalka Xamaad
si uusan Yeruusaalem boqor ugu sii ahaan; oo dalkiina wuxuu saaray baad ah boqol
talanti oo lacag ah iyo talanti dahab ah. 34 Markaasaa Fircoon Nekoo ayaa Eliyaaqiim
ina Yoosiyaah boqor uga dhigay meeshii aabbihiis Yoosiyaah, oo magiciisiina wuxuu u
beddelay Yehooyaaqiim, laakiinse isagu Yehoo'aaxaas buu kaxeeyey, oo markuu Masar
keenay ayuu halkaas ku dhintay. 35 Markaasaa Yehooyaaqiim lacagtii iyo dahabkii
Fircoon siiyey; laakiinse wuxuu cashuuray dalka inuu lacagtii u bixiyo sidii Fircoon

ugu amray; oo lacagtii iyo dahabkii wuxuu ka soo guray dadkii dalka degganaa, intii mid kastaba cashuurtiisu ahayd, si uu Fircoon Nekoo u siiyo.

Yehooyaaqiim, Boqorkii Yahuudah

36 Oo Yehooyaaqiimna markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ka ahaa kow iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Sebuudaah ina Fedaayaah, oo reer Ruumaah ahayd.
37 Oo isna wuxuu sameeyey wax shar ku ah Rabbiga hortiisa, sidii wixii ay awowayaashiis sameeyeen oo dhan.

24

1 Oo wakhtigiisii ayaa Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon ku soo kacay, markaasaa Yehooyaaqiim isagii addoon u noqday intii saddex sannadood ah, dabadeedna wuu ka jeestay, oo ka fallaagoobay.
2 Markaasaa Rabbigu u soo diray guutooyin reer Kaldayiin ah, iyo guutooyin reer Suuriya ah, iyo guutooyin reer Moo'aab ah, iyo guutooyin reer Cammoon ah, oo wuxuu iyaga u soo diray inay dalka Yahuudah baabbi'iyaan sidii Rabbigu uga hadlay nebiyadii addoommadiisa ahaa.
3 Hubaal amarkii Rabbiga aawadiis ayaa tanu ugu soo degtay dadkii Yahuudah, inuu iyaga ka dhaqaajiyo hortiisa dembigii Manaseh sameeyey aawadiis, sidii ay ahaayeen kulli waxyaalihii uu sameeyey oo dhan,
4 iyo dhiiggii aan xaq qabin oo uu daadshay, waayo, Yeruusaalem wuxuu ku nijaaseeyey dhiig aan xaq qabin; oo Rabbiguna ma uu cafiyeen.
5 Haddaba Yehooyaaqiim falimihiisii kale iyo wixii uu sameeyey oo dhammu sow kuma qorna kitaabkii taariikhda boqorradii dalka Yahuudah?
6 Markaasaa Yehooyaaqiim dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Yehooyaakiin.
7 Oo boqorkii Masarna mar dambe dalkiisii kama uu soo bixin, waayo, boqorkii Baabuloon baa wada qaatay ilaa durdurkii Masar iyo tan iyo Webi Yufraad ee uu dhammaan boqorka Masar lahaa.

Yehooyaakiin, Boqorkii Yahuudah

8 Oo Yehooyaakiinna markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed iyo toban sannadood, wuxuuna Yeruusaalem boqor ka ahaa intii saddex bilood ah; oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Nexushtaa ina Elnaataan, oo reer Yeruusaalem ahayd.
9 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah sidii wixii uu aabbihiis sameeyey oo dhan.
10 Markaasaa waxaa Yeruusaalem yimid oo magaaladii hareereeyey addoommadii Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon.
11 Oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon ayaa soo gaadhay magaaladii intay addoommadiisii hareera joogeen.
12 Markaasaa Yehooyaakiin oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah u soo baxay boqorkii Baabuloon, isagii, iyo hooyadiis, iyo addoommadiisii, iyo amiirradiisii, iyo saraakiishiisiiba, oo boqorkii Baabuloon ayaa isagii kaxeeyey sannaddii siddeedaad oo boqornimadiisa.
13 Oo isna halkaasuu ka qaatay khasnadihii guriga Rabbiga oo dhan iyo khasnadihii guriga boqorka, oo wuxuu kala jejebiyey weelashii dahabka ahaa oo boqorkii reer binu Israa'iil oo Sulaymaan ahaa uu ku dhex sameeyey macbudkii Rabbiga, siduu Rabbigu yidhi.
14 Oo haddana wuxuu kaxaystay reer Yeruusaalem oo dhan, iyo amiirradii oo dhan, iyo raggii xoog lahaa oo dhan, oo wada ahaa toban kun oo maxaabiis ah, iyo saanacyadii oo dhan, iyo tumaalladii, oo ninna ma hadhin dadkii dalka ugu liitay mooyaane.
15 Oo wuxuu Baabuloon u kaxaystay Yehooyaakiin; oo boqorka hooyadiis, iyo boqorka naagihiisii, iyo saraakiishiisii, iyo raggii dalka madaxda u ahaa maxaabiis ahaan ayuu Yeruusaalem uga kaxaystay oo Baabuloon la tegey.
16 Oo boqorkii Baabuloon maxaabiis ahaan ayuu Baabuloon u keenay raggii xoogga lahaa oo dhan oo tiradoodu ahayd toddoba kun, iyo

saanacyadii iyo tumaalladii oo iyana kun ah, oo kulligood way wada xoog badnaayeen, oo dagaalyahan bay ahaayeen.

Sidqiyaah, Boqorkii Yahuudah

17 Markaasaa boqorkii Baabuloon wuxuu Yehooyaakiin meeshiisii boqor uga dhigay
adeerkiis Matanyaah oo magiciisiina wuxuu u beddelay Sidqiyaah. 18 Oo Sidqiyaahna
markuu boqor noqday wuxuu jiray kow iyo labaatan sannadood, oo Yeruusaalemna
wuxuu boqor ka ahaa kow iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceeduna wuxuu
ahaa Xamuutal ina Yeremyaah oo reer Libnaah ahayd. 19 Oo isna wuxuu sameeyey
wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, sidii wixii Yehooyaaqiim sameeyey oo dhan. 20 Oo
tanu waxay Yeruusaalem iyo Yahuudah ugu dhacday cadhadii Rabbiga aawadeed ilaa uu hortiisa iyaga ka tuuray; kolkaasaa Sidqiyaah ka fallaagoobay boqorkii Baabuloon.

25

Dhiciddii Yeruusaalem

1 Oo sannaddii sagaalaad oo boqornimadiisa bishii tobnaad maalinteedii tobnaad ayaa Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon iyo ciidankiisii Yeruusaalem ku
kaceen, oo intay hor degeen ayay qalcado hareereheeda ka dhisteen. 2 Oo sidaasay
magaaladii u hareeraysnayd tan iyo sannaddii kow iyo tobnaad oo Boqor Sidqiyaah.
3 Oo maalintii sagaalaad oo bishii afraad ayaa abaartii magaaladii aad iyo aad ugu
xumaatay, oo sidaas daraaddeed dadkii dalka degganaa cunto ma haysan. 4 Markaasaa
meel magaalada ahayd la jebiyey, oo raggii dagaalka oo dhammu intay habeennimo carareen ayay mareen jidkii iriddii u dhexaysay labada derbi oo ku ag tiil beertii boqorka; oo boqorkiina wuxuu maray jidkii Caraabaah. (Haddaba reer Kaldayiin
waxay ku wareegsanaayeen magaalada.) 5 Laakiinse ciidankii reer Kaldayiin ayaa
boqorkii eryaday, oo waxay ku gaadheen bannaannadii Yerixoo; oo ciidankiisii oo
dhammuna way ka kala firdheen. 6 Oo markaasay boqorkii qabsadeen oo boqorkii
Baabuloon ugu geeyeen Riblaah, wayna xukumeen. 7 Oo Sidqiyaah wiilashiisiina
hortiisay ku laayeen, dabadeedna Sidqiyaah indhihii bay ka soo bixiyeen, silsiladona bay ku xidheen, oo waxay u kaxeeyeen Baabuloon.

8 Haddaba bishii shanaad, maalinteedii toddobaad oo ahayd sannaddii sagaal iyo tobnaad oo Nebukadnesar boqorkii Baabuloon ayaa waxaa Yeruusaalem yimid Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta oo ahaa addoonkii boqorkii Baabuloon.
9 Markaasuu gubay gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka; oo wuxuu kaloo gubay guryihii
Yeruusaalem oo dhan, kuwaasoo ahaa guri kasta oo weyn. 10 Markaasaa ciidankii
reer Kaldayiin oo dhan oo la socday sirkaalkii askarta waxay wada dumiyeen derbiyadii Yeruusaalem ku wareegsanaa. 11 Oo Nebuusaradaan wuxuu maxaabiis ahaan
u kaxaystay dadkii magaalada ku hadhay, iyo kuwii cararay oo u galay boqorkii
Baabuloon, iyo intii dadkii faraha badnaa ka hadhay. 12 Laakiinse sirkaalkii askartu
wuxuu ka tegey dadkii waddanka ugu liitay inay ahaadaan kuwa canabka iyo beeraha
kale ka shaqeeya. 13 Markaasaa reer Kaldayiin jejebiyeen tiirarkii naxaasta ahaa oo guriga Rabbiga ku jiray, iyo saldhigyadii iyo berkeddii naxaasta ahayd oo guriga
Rabbiga ku jiray, oo naxaastoodiina waxay u qaadeen Baabuloon. 14 Oo waxay kaloo
qaadeen dheryihii, iyo majarafadihii, iyo alaabta laambadaha lagu safayn jiray, iyo
malgacadihii, iyo weelashii naxaasta ahaa oo lagu adeegi jiray oo dhan. 15 Oo sirkaalkii
askartu wuxuu la tegey dabqaadayaashii, iyo maddiibadihii; intii dahabka ahayd,
dahab ahaan buu u qaaday, intii lacagta ahaydna lacag ahaan. 16 Labadii tiir, iyo
berkeddii, iyo saldhigyadii uu Sulaymaan u sameeyey gurigii Rabbiga, dhammaan
weelashaas naxaastoodu miisaan ma lahayn. 17 Oo tiirarka midkood sarajooggiisu
wuxuu ahaa siddeed iyo toban dhudhun, oo korkiisana waxaa sarnaa taaj naxaas ah; oo taajka sarajooggiisuna wuxuu ahaa saddex dhudhun, wuxuuna lahaa shabag

iyo rummaanno taajka ku wareegsan, oo kulligoodna waxay ahaayeen naxaas; tiirkii
labaadna waxan oo kaluu lahaa iyo shabag. 18 Oo sirkaalkii askartu wuxuu kaloo
kaxaystay Seraayaah oo ahaa wadaadkii sare, iyo Sefanyaah oo ahaa wadaadkii labaad,
iyo saddexdii iridjoog; 19 oo wuxuu magaaladii kala soo baxay sirkaal u sarreeyey
raggii dagaalyahanka ahaa, iyo shan nin oo ka mid ahaa kuwii boqorka hor joogi
jiray oo magaaladii laga dhex helay, iyo karraanigii sirkaalka ciidanka ee ururin jiray
dadkii waddanka, iyo lixdan nin oo ahaa dadkii dalka degganaa oo magaaladii laga
dhex helay. 20 Markaasaa Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askartu iyagii kaxeeyey,
oo Riblaah ugu geeyey boqorkii Baabuloon. 21 Markaasaa boqorkii Baabuloon iyagii
ku laayay Riblaah oo ku taal dalka Xamaad. Oo sidaasaa dadkii Yahuudah dalkoodii
looga kaxaystay iyagoo maxaabiis ah. 22 Oo dadkii dalka Yahuudah lagaga tegey oo
Nebukadnesar oo boqorkii Baabuloon ahaa uu uga tegey, kuwaas wuxuu taliye uga
dhigay Gedalyaah ina Axiiqaam oo ahaa ina Shaafaan.
23 Haddaba saraakiishii ciidammada oo dhammu iyaga iyo raggoodii markay
maqleen in boqorkii Baabuloon uu Gedalyaah ka dhigay taliye ayay Gedalyaah ugu
yimaadeen Misfaah, oo kuwaasu waxay ahaayeen Ismaaciil ina Netanyaah, iyo Yoox-
aanaan ina Qaaree'ax, iyo Seraayaah ina Tanhumed oo reer Netofaah ahaa, iyo
Ya'asanyaah oo uu dhalay kii reer Macakaad, iyagii iyo raggoodiiba. 24 Markaasaa
Gedalyaah u dhaartay iyagii iyo raggoodiiba, oo ku yidhi, Ha ka cabsanina addoom-
mada reer Kaldayiin; haddaba dalka degganaada oo boqorka Baabuloon u adeega, oo
waad nabdoonaan doontaan. 25 Laakiinse bishii toddobaad Ismaaciil ina Netanyaah oo
ahaa ina Eliishaamaac oo farcankii reer boqor ahaa ayaa yimid, isagoo toban nin wata,
markaasuu dilay Gedalyaah oo uu dhintay, isaga iyo Yuhuuddii iyo reer Kaldayiin oo
isaga Misfaah la joogayba. 26 Markaasaa dadkii oo dhan yar iyo weynba iyo saraakiishii
ciidammada way kaceen oo waxay tageen Masar, waayo, waxay ka cabsadeen reer
Kaldayiin.

Yehooyaakiin Oo Xabsigii Laga Sii Daayey

27 Oo sannaddii toddoba iyo soddonaad intii boqorkii dalkii Yahuudah oo Yehooy-
aakiin ahaa uu xidhnaa, bishii laba iyo tobnaad, maalinteedii toddoba iyo labaatanaad,
Ewiil Merodag oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddii uu boqor noqday ayuu xabsigii
ka soo bixiyey Yehooyaakiin oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah. 28 Oo si roon buu ula
hadlay, oo wuxuu carshigiisii ka kor mariyey carshiyadii boqorradii isagii Baabuloon
la joogay. 29 Oo dharkiisii xabsiga ayuu beddelay oo hortiisuu wax ku cuni jiray had iyo
jeerba cimrigiisii oo dhanba. 30 Oo xagga masruufkiisana boqorka xaggiisa waxaa laga
siin jiray masruuf joogta ah, oo maalin kasta qayb buu heli jiray cimrigiisii oo dhan.

KITAABKII KOWAAD EE TAARIIKHDII

Taariikhdii Aadan Ilaa Ibraahim

Ilaa Wiilashii Nuux

1 Aadan, Seed, Enoos, 2 Qiinaan, Mahalaleel, Yaared, 3 Enoog, Metushelax, Lameg,
4 Nuux, Sheem, Xaam, iyo.

Farcankii Yaafed

5 Wiilashii Yaafed waxay ahaayeen Gomer, iyo Maajuuj, iyo Maaday, iyo Yaawaan,
iyo Tubal, iyo Mesheg, iyo Tiiraas. 6 Wiilashii Gomerna waxay ahaayeen Ashkenas, iyo
Diifad, iyo Togarmaah. 7 Wiilashii Yaawaanna waxay ahaayeen Eliishaah, iyo Tarshiish,
iyo Kitiim, iyo Rodaaniim.

Farcankii Xaam

8 Wiilashii Xaamna waxay ahaayeen Kuush, iyo Misrayim, iyo Fuud iyo Kancaan.
9 Wiilashii Kuushna waxay ahaayeen Sebaa, iyo Xawiilaah, iyo Sabtaa, iyo Racmaah,
iyo Sabteka. Wiilashii Racmaahna waxay ahaayeen Shebaa iyo Dedaan. 10 Kuushna
wuxuu dhalay Nimrod, wuxuuna noqday mid dhulka xoog weyn ku leh. 11 Misrayimna
wuxuu dhalay Luudiim, iyo Canaamiim, iyo Lehaabiim, iyo Naftuxiim, 12 iyo Fatrusiim,
iyo Kasluxiim oo ay reer Falastiin ka soo farcamay, iyo Kaftoriim. 13 Kancaanna wuxuu
dhalay Siidoon oo curadkiisii ahaa, iyo Xeed, 14 iyo reer Yebuus, iyo reer Amor, iyo reer
Girgaash, 15 iyo reer Xiwi, iyo reer Carqi, iyo reer Siini, 16 iyo reer Arwaad, iyo reer
Semaar, iyo reer Xamaad.

Farcankii Sheem

17 Wiilashii Sheemna waxay ahaayeen Ceelaam, iyo Ashuur, iyo Arfaksad, iyo Luud,
iyo Araam, iyo Cuus, iyo Xuul, iyo Geter, iyo Mesheg. 18 Oo Arfaksad wuxuu dhalay
Sheelaah, Sheelaahna wuxuu dhalay Ceeber. 19 Oo Ceeberna waxaa u dhashay laba wiil,
mid magiciisu wuxuu ahaa Feleg, waayo, waagiisii ayaa dhulku qaybsamay, magaca
walaalkiisna wuxuu ahaa Yoqtaan. 20 Yoqtaanna wuxuu dhalay Almoodaad, iyo Shelef,
iyo Xasarmaawed, iyo Yerah, 21 iyo Hadooraam, iyo Uusaal, iyo Diqlah, 22 iyo Ceebaal,
iyo Abiimaa'el, iyo Shebaa, 23 iyo Oofir, iyo Xawiilaah, iyo Yoobaab. Kuwaasu kulli
waxay ahaayeen wiilashii Yoqtaan.
24 Sheem, Arfaksad, Sheelaah, 25 Ceeber, Feleg, Recu, 26 Seruug, Naaxoor, Terax,
27 Aabraam (kaasoo ah Ibraahim).

Reerkii Ibraahim

28 Wiilashii Ibraahimna waxay ahaayeen Isxaaq iyo Ismaaciil.

Farcankii Haagaar

29 Oo intanu waa qarniyadoodii, Ismaaciil curadkiisii wuxuu ahaa, Nebayod,
dabadeedna wuxuu dhalay Qedaar, iyo Adbe'el, iyo Mibsam, 30 iyo Mishmaac, iyo
Duumah, iyo Masa, 31 iyo Hadad, iyo Teemaa, iyo Yetuur, iyo Naafiish, iyo Qedemah.
Kuwanu waa wiilashii Ismaaciil.

Farcankii Qetuurah

32 Oo kuwanuna waa wiilashii Qetuurah, taas oo ahayd Ibraahim naagtiisii addoonta
ahayd. Iyadu waxay dhashay Simraan, iyo Yoqshaan, iyo Medaan, iyo Midyaan, iyo
Yishbaaq, iyo Shuu'ah. Yoqshaan wiilashiisiina waxay ahaayeen Shebaa iyo Dedaan.
33 Wiilashii Midyaanna waxay ahaayeen Ceefah, iyo Ceefer, iyo Xanoog, iyo Abiidac,
iyo Eldacah. Kuwanu waxay wada ahaayeen Qetuurah wiilasheedii.

Farcankii Saarah
34 Ibraahimna wuxuu dhalay Isxaaq. Wiilashii Isxaaqna waxay ahaayeen Ceesaw iyo Israa'iil.

Wiilashii Ceesaw
35 Wiilashii Ceesawna waxay ahaayeen Eliifas, iyo Recuu'eel, iyo Yecuush, iyo Yaclaam, iyo Qorax.
36 Wiilashii Eliifasna waxay ahaayeen Teemaan, iyo Oomaar, iyo Sefii, iyo Gactaam,
iyo Qenas, iyo Timnac, iyo Camaaleq. 37 Wiilashii Recuu'eelna waxay ahaayeen Nahad,
iyo Serax, iyo Shammah, iyo Misaah.

Farcankii Seciir Ee Edom Joogay
38 Wiilashii Seciirna waxay ahaayeen Lootaan, iyo Shoobaal, iyo Sibecoon, iyo Canah,
iyo Dishon, iyo Eeser, iyo Diishaan. 39 Wiilashii Lootaanna waxay ahaayeen Xori iyo
Hoomaam, oo Timnacna waxay ahayd Lootaan walaashiis. 40 Wiilashii Shoobaalna
waxay ahaayeen Calyaan, iyo Maanahad, iyo Ceebaal, iyo Shefii, iyo Oonaam. Wiilashii
Sibecoonna waxay ahaayeen Ayah, iyo Canah. 41 Wiilashii Canahna waxay ahaayeen
Dishon. Wiilashii Dishonna waxay ahaayeen Xamraan, iyo Eshbaan, iyo Yitraan, iyo
Keraan. 42 Wiilashii Eeserna waxay ahaayeen Bilhaan, iyo Sacwaan, iyo Yacaqaan.
Wiilashii Diishaanna waxay ahaayeen Cuus iyo Araan.

Taliyayaashii Reer Edom
43 Haddaba kuwanu waa boqorradii u talin jiray dalka reer Edom, intaan boqorna
u talin reer binu Israa'iil, Belac ina Becoor, oo magaaladiisana magaceeda waxaa la
odhan jiray Dinhaabah. 44 Markaasaa Belac dhintay oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Yoobaab ina Serax oo reer Bosraah ahaa. 45 Markaasaa Yoobaab dhintay, oo waxaa
meeshiisii boqor ka noqday Xushaam oo ka yimid dalka reer Teemaan. 46 Markaasaa
Xushaam dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Hadad ina Bedad, kaasoo
Midyaan ku dilay beertii Moo'aab dhexdeeda, oo magaaladiisa magaceedana waxaa
la odhan jiray Cawiid. 47 Markaasaa Hadad dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka
noqday Samlah oo ahaa reer Masreqah. 48 Markaasaa Samlah dhintay, oo waxaa
meeshiisii boqor ka noqday Shaa'uul oo ka yimid Rexobod oo Webiga ku ag tiil.
49 Markaasaa Shaa'uul dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday Bacal Xaanaan
ina Caqboor. 50 Markaasaa Bacal Xaanaan dhintay, oo waxaa meeshiisii boqor ka
noqday Hadad, oo isna magaaladiisu waxay ahayd Faacuu, oo naagtiisa magaceedana
waxaa la odhan jiray Meheetabeel oo ay dhashay Matreed, iyana waxay ahayd ina
Meesaahaab. 51 Hadadna wuu dhintay. Oo ugaasyadii reer Edomna waxay ahaayeen
ugaas Timnac, iyo ugaas Calwah, iyo ugaas Yeteed, 52 iyo ugaas Aaholiibaamah, iyo
ugaas Eelaah, iyo ugaas Fiinon, 53 iyo ugaas Qenas, iyo ugaas Teemaan, iyo ugaas
Mibsaar, 54 iyo ugaas Magdii'eel, iyo ugaas Ciiraam. Intaasu waa ugaasyadii reer Edom.

2

Wiilashii Israa'iil
1 Kuwanu waa Israa'iil wiilashiisii, oo waxay ahaayeen Ruubeen, iyo Simecoon, iyo
Laawi, iyo Yahuudah, iyo Isaakaar, iyo Sebulun, 2 iyo Daan, iyo Yuusuf, iyo Benyaamiin,
iyo Naftaali, iyo Gaad, iyo Aasheer.

Farcankii Yahuudah

Ilaa Reer Xesroon
3 Wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Ceer, iyo Oonaan, iyo Sheelaah, oo saddexdaas waxaa isaga u dhashay Batshuuca oo reer Kancaan ahayd. Oo Ceer oo ahaa
curadkii Yahuudah wuxuu ahaa mid Rabbiga hortiisa shar ku ah, oo isna Rabbigu wuu
dilay. 4 Oo Taamaar oo uu soddog u ahaa ayaa isaga u dhashay Feres iyo Serax. Wiilashii

Yahuudah oo dhammuna waxay ahaayeen shan. 5 Wiilashii Feresna waxay ahaayeen
Xesroon, iyo Xaamuul. 6 Wiilashii Seraxna waxay ahaayeen Simrii, iyo Eetaan, iyo
Heemaan, iyo Kalkol, iyo Daarac, oo dhammaantoodna waxay ahaayeen shan. 7 Ina
Karmiina wuxuu ahaa Caakaar oo ahaa kii reer binu Israa'iil dhibay, oo ku xadgudbay
alaabtii la xaaraameeyey. 8 Ina Eetaanna wuxuu ahaa Casaryaah. 9 Oo weliba Xesroon
wiilashiisii u dhashay waxay ahaayeen Yeraxme'eel, iyo Raam, iyo Keluubay.

Farcankii Raam

10 Oo Raam wuxuu dhalay Cammiinaadaab, Cammiinaadaabna wuxuu dhalay
Naxshoon, oo reer Yahuudah amiir u ahaan jiray. 11 Oo Naxshoon wuxuu dhalay
Salmaa, Salmaana wuxuu dhalay Bocas, 12 Bocasna wuxuu dhalay Coobeed, Coobeedna
wuxuu dhalay Yesay, 13 Yesayna wuxuu dhalay curadkiisii oo ahaa Elii'aab, iyo Abi-
inaadaab oo ahaa wiilkiisii labaad, iyo Shimcaa oo ahaa wiilkiisii saddexaad, 14 iyo
Netaneel oo ahaa kii afraad, iyo Radday oo ahaa kii shanaad, 15 iyo Osem oo ahaa kii
lixaad, iyo Daa'uud oo ahaa kii toddobaad, 16 oo walaalahoodii gabdhaha ahaana waxay
ahaayeen Seruuyaah iyo Abiigayil, oo Seruuyaah wiilasheediina waxay ahaayeen
saddex, Abishay iyo Yoo'aab iyo Casaaheel. 17 Abiigayilna waxay dhashay Camaasaa,
oo Camaasaa aabbihiisna wuxuu ahaa Yeter oo reer Ismaaciil ahaa.

Kaaleeb Ina Xesroon

18 Kaaleeb ina Xesroonna wuxuu carruur ka dhalay naagtiisii Casuubaah, iyo Yeri-
icood, oo kuwanuna waxay ahaayeen wiilasheedii, waana Yeesher, iyo Shoobaab, iyo
Ardoon. 19 Oo Casuubaahna way dhimatay, oo Kaaleeb wuxuu guursaday Efraad, oo
iyana isagay u dhashay Xuur. 20 Xuurna wuxuu dhalay Uurii, Uuriina wuxuu dhalay
Besaleel. 21 Oo taas dabadeedna Xesroon wuxuu u tegey inantii Maakiir oo ahaa
Gilecaad aabbihiis, oo taas wuxuu guursaday isagoo lixdan sannadood jira, oo waxayna
isaga u dhashay Seguub. 22 Seguubna wuxuu dhalay Yaa'iir, oo dalka reer Gilecaad
ku lahaa saddex iyo labaatan magaalo. 23 Oo Geshuur iyo Araam ayaa waxay qaateen
magaalooyinkii reer Yaa'iir, iyo Qenaad, iyo tuulooyinkeedii, waxayna wada ahaayeen
lixdan magaalo. Oo kulli intaasu waxay wada ahaayeen wiilashii Maakiir oo ahaa
Gilecaad aabbihiis. 24 Oo Xesroon markuu Kaaleeb Efraataah ku dhintay dabadeed ayaa
Abiiyaah oo ahayd Xesroon naagtiisii waxay isagii u dhashay Ashxuur oo ahaa Teqooca
aabbihiis.

Yeraxme'eel Ina Xesroon

25 Oo Yeraxme'eel oo ahaa curadkii Xesroon wiilashiisiina waxay ahaayeen Raam oo
curadkiisii ahaa, iyo Buunaah, iyo Oren, iyo Osem, iyo Axiiyaah. 26 Oo Yeraxme'eelna
wuxuu qabay naag kale, oo magaceeda la odhan jiray Cataaraah, oo iyana waxay
ahayd Oonaam hooyadiis. 27 Oo Raam oo ahaa curadkii Yeraxme'eel wiilashiisii
waxay ahaayeen Macas, iyo Yaamiin, iyo Ceeqer. 28 Wiilashii Oonaamna waxay
ahaayeen Shammay, iyo Yaadaac, wiilashii Shammayna waxay ahaayeen Naadaab
iyo Abiishuur. 29 Oo naagtii Abiishuur magaceedana waxaa la odhan jiray Abiixayil,
iyana waxay isagii u dhashay Axbaan iyo Mooliid. 30 Wiilashii Naadaabna waxay
ahaayeen Seled, iyo Afayim, laakiinse Seled wiilalla'aan buu ku dhintay. 31 Ina
Afayimna wuxuu ahaa Yishcii. Ina Yishciina wuxuu ahaa Sheeshaan. Ina Sheeshaanna
wuxuu ahaa Axlay. 32 Shammay walaalkiisii oo Yaadaac ahaa wiilashiisiina waxay
ahaayeen Yeter, iyo Yoonaataan, Yeterna wiilalla'aan buu ku dhintay. 33 Wiilashii
Yoonaataanna waxay ahaayeen Feled, iyo Saasaa. Kuwaasu waxay wada ahaayeen
wiilashii Yeraxme'eel. 34 Haddaba Sheeshaan wiilal ma lahayn, gabdho mooyaane.
Oo Sheeshaan wuxuu lahaa addoon Masri ah, oo magiciisana waxaa la odhan ji-
ray Yarxaac. 35 Markaasaa Sheeshaan gabadhiisii u guuriyey addoonkiisii Yarxaac
la odhan jiray, oo iyana waxay isagii u dhashay Catay. 36 Catayna wuxuu dhalay

Naataan, Naataanna wuxuu dhalay Saabaad, 37 Saabaadna wuxuu dhalay Eflaal,
Eflaalna wuxuu dhalay Coobeed, 38 Coobeedna wuxuu dhalay Yeehuu, Yeehuuna
wuxuu dhalay Casaryaah, 39 Casaryaahna wuxuu dhalay Xeles, Xelesna wuxuu dhalay
Elecaasaah, 40 Elecaasaahna wuxuu dhalay Sismay, Sismayna wuxuu dhalay Shalluum,
41 Shalluumna wuxuu dhalay Yeqamyaah, Yeqamyaahna wuxuu dhalay Eliishaamaac.

Qabiilooyinkii Kaaleeb

42 Yeraxme'eel walaalkiis Kaaleeb wiilashiisiina waxay ahaayeen curadkiisii Mee-
shaac, oo Siif aabbihiis ahaa, iyo wiilashii Maareeshaah oo ahaa Xebroon aabbihiis.
43 Wiilashii Xebroonna waxay ahaayeen Qorax, iyo Tafuu'ax, iyo Reqem, iyo Shemac.
44 Shemacna wuxuu dhalay Raxam, oo ahaa Yorqecaam aabbihiis, Reqemna wuxuu
dhalay Shammay. 45 Shammay wiilkiisiina wuxuu ahaa Maacoon, Maacoonna wuxuu
ahaa Beytsuur aabbihiis. 46 Ceefah oo ahayd Kaaleeb naagtiisii addoonta ahaydna
waxay dhashay Xaaraan, iyo Moosaa, iyo Gaasees, oo Xaaraanna wuxuu dhalay
Gaasees. 47 Wiilashii Yaahdayna waxay ahaayeen Regem, iyo Yootam, iyo Geeshaan,
iyo Feled, iyo Ceefah, iyo Shacaf. 48 Macakaah oo ahayd Kaaleeb naagtiisii addoonta
ahaydna waxay dhashay Sheber iyo Tirxanaah. 49 Oo waxay kaloo dhashay Shacaf oo
ahaa Madmannaah aabbihiis, iyo Shewaa oo ahaa Makbeenaa aabbihiis, iyo Gibecaa
aabbihiis, oo Kaaleeb gabadhiisana waxaa la odhan jiray Caksaah. 50 Oo kuwanu waxay
wada ahaayeen ilmaha Kaaleeb, kaasoo ahaa ina Xuur, oo ahaa curadkii Efraataah,
iyo Shoobaal oo ahaa Qiryad Yecaariim aabbihiis, 51 iyo Salmaa oo ahaa Beytlaxam
aabbihiis, iyo Xaareef oo ahaa Beytgaadeer aabbihiis. 52 Shoobaal oo ahaa Qiryad
Yecaariim aabbihiisna wuxuu lahaa wiilal, Haaro'eh iyo reer Menuxood badhkiis.
53 Oo reer Qiryad Yecaariim qolooyinkoodiina waxay ahaayeen reer Yeter, iyo reer
Fuutii, iyo reer Shumaatii, iyo reer Mishraacii, oo kuwaas waxaa ka soo farcamay reer
Sorcaah, iyo reer Eshtaa'ool. 54 Wiilashii Salmaana waxay ahaayeen Beytlaxam, iyo
reer Netofaah, iyo Cataarood Beytyoo'aab, iyo reer Maanahad badhkiis, iyo reer Sorcii.
55 Oo karraaniyadii Yacbees degganaa qolooyinkoodiina waxay ahaayeen reer Tircaatii,
iyo reer Shimcaatiim, iyo reer Suukaatiim. Intaasu waa reer Qeynkii ka soo farcamay
Xammad oo ahaa reer Reekaab aabbahood.

3

Wiilashii Daa'uud

1 Haddaba kuwanu waxay ahaayeen wiilashii Daa'uud, oo isaga ugu dhashay Xe-
broon, oo curadkiisu wuxuu ahaa Amnoon, oo ay dhashay Axiinocam tii reer Yesreceel,
oo kii labaadna wuxuu ahaa Daanyeel, oo ay dhashay Abiigayil tii reer Karmel, 2 oo
kii saddexaadna wuxuu ahaa Absaaloom oo ay dhashay Macakaah oo ahayd boqorkii
Geshuur oo Talmay ahaa gabadhiisii, oo kii afraadna wuxuu ahaa Adoniiyaah oo ay
Haggiid dhashay, 3 kii shanaadna wuxuu ahaa Shefatyaah oo ay Abiital dhashay, kii
lixaadna, wuxuu ahaa Yitrecaam oo uu ka dhalay naagtiisii Ceglaah. 4 Lix waxay
ugu dhasheen Xebroon, oo Xebroon wuxuu boqor ka ahaa toddoba sannadood iyo
lix bilood, oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa saddex iyo soddon sannadood.
5 Oo kuwanuna waxay isaga ugu dhasheen Yeruusaalem: Shimcaa, iyo Shoobaab, iyo
Naataan, iyo Sulaymaan, afartaas oo ay dhashay Batshuuca oo ahayd ina Cammii'eel,
6 iyo Yibxaar, iyo Eliishaamaac, iyo Eliifeled, 7 iyo Nogah, iyo Nefeg, iyo Yaafiica, 8 iyo
Eliishaamaac, iyo Elyaadaac, iyo Eliifeled, oo iyana waxay ahaayeen sagaal. 9 Oo
kuwaas oo dhammu waxay ahaayeen ilmaha Daa'uud, oo wiilashiisii uu addoommaha
ka dhalayna kuma ay jirin, oo Taamaarna waxay ahayd walaashood.

Boqorradii Yahuudah

[10] Oo Sulaymaan wiilkiisiina wuxuu ahaa Rexabcaam, Rexabcaam wiilkiisiina
wuxuu ahaa Abiiyaah, Abiiyaah wiilkiisiina wuxuu ahaa Aasaa, wiilkiisiina wuxuu
ahaa Yehooshaafaad, [11] wiilkiisiina wuxuu ahaa Yooraam, wiilkiisiina wuxuu ahaa Ax-
asyaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yoo'aash, [12] wiilkiisiina wuxuu ahaa Amasyaah, wiilki-
isiina wuxuu ahaa Casaryaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yootam, [13] wiilkiisiina wuxuu
ahaa Aaxaas, wiilkiisiina wuxuu ahaa Xisqiyaah, wiilkiisiina wuxuu ahaa Manaseh,
[14] wiilkiisiina wuxuu ahaa Aamoon, wiilkiisiina wuxuu ahaa Yoosiyaah. [15] Wiilashii
Yoosiyaahna waa kuwan: curadkiisii Yooxaanaan, kii labaadna Yehooyaaqiim, kii
saddexaadna Sidqiyaah, kii afraadna Shalluum. [16] Wiilashii Yehooyaaqiimna waxay
ahaayeen: wiilkiisii Yekonyaah, iyo wiilkiisii Sidqiyaah.

Abtirsiinadii Israa'iil Ee Masaafurintii Kaddib

[17] Oo maxbuuskii Yekonyaah ahaa wiilashiisii waxay ahaayeen: [18] wiilkiisii
Salaatii'eel, iyo Malkiiraam, iyo Fedaayaah, iyo Shen'asar, iyo Yeqamyaah, iyo Hooshaa-
maac, iyo Nedabyaah. [19] Wiilashii Fedaayaahna waxay ahaayeen Serubaabel, iyo
Shimcii, oo wiilashii Serubaabelna waxay ahaayeen Meshullaam, iyo Xananyaah, oo
Shelomiidna waxay ahayd walaashood, [20] iyo Xashubaah, iyo Ohel, iyo Berekyaah,
iyo Xasadyaah, iyo Yuushabxesed, oo iyana waxay ahaayeen shan. [21] Wiilashii
Xananyaahna waxay ahaayeen Felatyaah, iyo Yeshaacyaah, oo waxaa kaloo jiray
wiilashii Refaayaah, iyo wiilashii Arnaan, iyo wiilashii Cobadyaah, iyo wiilashii
Shekaanyaah. [22] Wiilashii Shekaanyaahna waxay ahaayeen Shemacyaah, wiilashii
Shemacyaahna waxay ahaayeen Xatuush, iyo Yigaal, iyo Baarii'ax, iyo Necaryaah,
iyo Shaafaad, oo waxay ahaayeen lix. [23] Wiilashii Necaryaahna waxay ahaayeen
Eliyooceenay, iyo Xisqiyaah, iyo Casriiqaam, oo waxay ahaayeen saddex. [24] Wiilashii
Eliyooceenayna waxay ahaayeen, Hoodawyaah, iyo Eliyaashiib, iyo Felaayaah, iyo
Caquub, iyo Yooxaanaan, iyo Delaayaah, iyo Canaanii, waxayna ahaayeen toddoba.

4

Qolooyin Kale Oo Yahuudah

[1] Wiilashii Yahuudahna waxay ahaayeen Feres, iyo Xesroon, iyo Karmii, iyo Xuur, iyo
Shoobaal. [2] Oo Re'aayaah oo ahaa ina Shoobaalna wuxuu dhalay Yaaxad, Yaaxadna
wuxuu dhalay Axuumay iyo Lahad. Kuwanu waa qolooyinkii reer Sorcaah. [3] Oo
kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii uu dhalay Ceetaam aabbihiis, oo waa Yesre-
ceel, iyo Yishmaa, iyo Yidbaash, oo walaashood magaceedana waxaa la odhan jiray
Haselelfoonii, [4] iyo Fenuu'eel oo ahaa Gedoor aabbihiis, iyo Ceser oo ahaa Xuushaah
aabbihiis. Kuwanu waa wiilashii Xuur, kaasoo ahaa curadkii Efraataah, oo ahaa
Beytlaxam aabbihiis. [5] Oo Ashxuur oo ahaa Teqooca aabbihiisna wuxuu qabay laba
naagood, oo waxay ahaayeen Xelaah iyo Nacaraah. [6] Oo Nacaraah waxay isagii u
dhashay Axuusaam, iyo Heefer, iyo Teemnii, iyo Haa'axashtaarii. Intaasu waxay
ahaayeen Nacaraah wiilasheedii. [7] Xelaah wiilasheediina waxay ahaayeen Sered, iyo
Isehaar, iyo Etnaan. [8] Haqoosna wuxuu dhalay Caanuub, iyo Sobeebaah, iyo qolooyinka
reer Axarxeel oo ahaa ina Haaruum. [9] Yacbeesna wuu ka ciso badnaa walaalihiis oo
dhan, oo hooyadiis ayaa isagii ku magacawday Yacbees, oo waxay tidhi, Maxaa yeelay,
isaga waxaan ku dhalay tiiraanyo. [10] Oo Yacbeesna wuxuu baryay Ilaahii reer binu
Israa'iil, oo ku yidhi, Waxaan jeclaan lahaa inaad i barakaysid, oo aad soohdintayda
ii ballaadhisid, iyo in gacantaadu ila jirto, oo aad sharka iga dhawrtid, si aanan u
tiiraanyoon! Oo Ilaahna wuu siiyey wixii uu weyddiistay. [11] Keluub oo ahaa Shuuxah
walaalkiisna wuxuu dhalay Mexiir, oo ahaa Eshtoon aabbihiis. [12] Eshtoonna wuxuu
dhalay Beytraafaa, iyo Faasee'ax, iyo Texinnaah oo ahaa Ciirnaaxaash aabbihiis. Oo
kuwanu waa nimankii Reekaah. [13] Wiilashii Qenasna waxay ahaayeen, Cotnii'eel,

iyo Seraayaah, oo Cotnii'eelna wuxuu dhalay Xatad. 14 Mecoonotayna wuxuu dha-
lay Cofraah, oo Seraayaahna wuxuu dhalay Yoo'aab oo ahaa Geharashiim aabbihiis,
waayo, iyagu waxay ahaayeen rag saaniciin ah. 15 Kaaleeb ina Yefunneh wiilashiisiina
waxay ahaayeen Iiruu, iyo Eelaah, iyo Nacam, ina Eelaahna wuxuu ahaa Qenas.
16 Wiilashii Yehaleleelna waxay ahaayeen Siif iyo Siifaah, iyo Tiiryaa, iyo Asareel.
17 Ilmaha Cesraahna waxay ahaayeen Yeter, iyo Mered, iyo Ceefer, iyo Yaaloon, oo iyana
waxay dhashay Maryan, iyo Shammay, iyo Yishbax oo ahaa Eshtemooca aabbihiis.
18 Naagtiisii Yahuudiyadda ahaydna waxay dhashay Yered oo ahaa Gedoor aabbihiis,
iyo Xeber oo ahaa Sookoo aabbihiis, iyo Yequutii'eel oo ahaa Saanoo'ax aabbihiis.
Oo kuwanuna waa wiilashii Bityaah oo ahayd ina Fircoon oo uu Mered guursaday.
19 Oo Hoodiyaah naagtiisii oo ahayd Naxam walaashiis wiilasheediina waxay ahaayeen
Qeciilaah kii reer Garmii aabbihiis, iyo Eshtemooca oo ahaa reer Macakaad. 20 Wiilashii
Shiimoonna waxay ahaayeen Cammoon, iyo Rinnaah, iyo Benxaanaan, iyo Tiiloon. Wi-
ilashii Yishciina waxay ahaayeen Sooxeed iyo Bensooxeed. 21 Sheelaah ina Yahuudah
wiilashiisiina waxay ahaayeen Ceer oo ahaa Leekaah aabbihiis, iyo Lacadaah oo ahaa
Maareeshaah aabbihiis, iyo qolooyinka reerka kuwa dhar wanaagsan samayn jiray oo
ka soo farcamay reer Ashbeeca, 22 iyo Yooqiim, iyo dadka reer Kosebaa, iyo Yoo'aash,
iyo Saaraaf oo u talin jiray Moo'aab, iyo Yaashubilexem. Oo taariikhduna waa wax aad
u gaboobay. 23 Oo kuwanuna waxay ahaayeen dheryodhoobyadii, oo waxay degganaan
jireen Netaa'iim iyo Gedeeraah, oo halkaas ayay la degganaan jireen boqorka si ay
shuqulkiisa u sameeyaan.

Farcankii Simecoon

24 Wiilashii Simecoonna waxay ahaayeen Nemuu'eel, iyo Yaamiin, iyo Yaariib, iyo
Serax, iyo Shaa'uul 25 oo dhalay Shalluum, oo isna dhalay Mibsam, oo isna dhalay
Mishmaac. 26 Mishmaac farcankiisuna wuxuu ahaa Xamuu'eel oo dhalay Sakuur, oo
isna dhalay Shimcii. 27 Shimciina wuxuu lahaa lix iyo toban wiil iyo lix gabdhood,
laakiinse walaalihiis carruur badan ma ay lahayn, oo qoladooda oo dhammuna uma
ay tarmin, sida reer Yahuudah oo kale. 28 Oo iyagu waxay degganaayeen Bi'ir Shebac,
iyo Molaadaah, iyo Xasar Shuucaal, 29 iyo Bilhah, iyo Cesem, iyo Toolad, 30 iyo Betuu'eel,
iyo Xormaah, iyo Siiqlag, 31 iyo Beytmarkabood, iyo Xasar Suusiim, iyo Beytbirii,
iyo Shacarayim. Intaasu waxay ahaayeen magaalooyinkoodii ay degganaayeen tan
iyo waagii Daa'uud boqortooyada haystay. 32 Oo tuulooyinkoodiina waxay ahaayeen
Ceetaam, iyo Cayn, iyo Rimmon, iyo Token, iyo Caashaan, oo waxay ahaayeen shan
magaalo, 33 iyo kulli tuulooyinkoodii ku wareegsanaa isla magaalooyinkaas ilaa tan
iyo Bacal. Kuwaasu waxay ahaayeen rugahoodii ay degganaayeen, oo iyagu abtirisna
way leeyihiin. 34 Oo Meshoobaab, iyo Yamleeg, iyo Yooshaah oo ahaa ina Amasyaah,
35 iyo Yoo'eel, iyo Yeehuu oo ahaa ina Yooshibyaah ina Seraayaah, ina Casii'eel, 36 iyo
Eliyooceenay, iyo Yacaqobaah, iyo Yeshooxaayaah, iyo Casaayaah, iyo Cadii'eel, iyo
Yesiimi'eel, iyo Benaayaah, 37 iyo Siisaa oo ahaa ina Shifcii ina Alloon oo ahaa reer
Yedacyaah oo ka ahaa reer Shimrii oo ka sii ahaa reer Shemacyaah, 38 intaas mag-
acyadooda la sheegay waxay ahaayeen amiirradii qolooyinkooda, oo reerahooduna
aad bay si weyn ugu kordheen. 39 Oo waxay tageen meesha Gedoor laga galo iyo
xataa tan iyo dooxadii dhankeeda bari si ay idahooda daaq ugu doondoonaan. 40 Oo
waxay halkaas ka heleen daaq cosob ah oo wanaagsan, oo dhulkuna wuu ballaadhnaa,
wuxuuna ahaa dal xasilloon oo nabdoon, waayo, kuwii halkaas waagii hore degganaan
jiray waxay ahaayeen reer Xaam. 41 Oo kuwan magacyadooda la qoray waxay dalka soo
galeen waagii boqorkii reer Yahuudah, oo Xisqiyaah ahaa, oo waxay dumiyeen teend-
hooyinkoodii oo laayeen reer Mecuuniimkii halkaas laga helay, dhammaantoodna way
wada baabbi'iyeen, ilaa maantadan la joogo, oo meeshoodii bay degeen, maxaa yeelay,
meeshaasu waxay lahayd daaq ay idahoodu daaqaan. 42 Oo iyaga qaarkood oo ahaa

reer Simecoon oo tiradoodu ahayd shan boqol oo nin waxay tageen Buur Seciir, oo
waxaa saraakiil u ahaa Felatyaah, iyo Necaryaah, iyo Refaayaah, iyo Cusii'eel oo wada
ahaa wiilashii Yishcii. 43 Oo waxay soo laayeen kuwii reer Camaaleq ka hadhay oo
baxsaday, oo halkaasay deggan yihiin ilaa maantadan la joogo.

5

Farcankii Ruubeen

1 Oo kuwanuna waa wiilashii Ruubeen kaasoo ahaa curadkii Israa'iil, (laakiinse
isagu wuxuu nijaaseeyey gogoshii aabbihiis oo sidaas daraaddeed curadnimadiisii
waxaa la siiyey wiilashii Yuusuf ina Israa'iil, oo abtiriskiisiina laguma tirin xagga
curadnimadiisii. 2 Yahuudah walaalihiis wuu ka xoog badnaa, oo isaga xaggiisuu
amiirku ka yimid, laakiinse curadnimada waxaa iska lahaa Yuusuf:) 3 oo wiilashii
Ruubeen oo ahaa curadkii Israa'iil waxay ahaayeen Xanoog, iyo Falluu, iyo Xesroon,
iyo Karmii. 4 Farcankii Yoo'eelna wuxuu ahaa Shemacyaah oo dhalay Juuj, oo isna
dhalay Shimcii, oo isna dhalay Miikaah, 5 oo isna dhalay Re'aayaah, oo isna dhalay
Bacal, 6 oo isna dhalay Be'eeraah, oo ahaa kii boqorkii Ashuur oo Tilgad Filneser la
odhan jiray uu maxaabiis ahaanta u kaxaystay, oo isna wuxuu ahaa amiirkii reer
Ruubeen. 7 Oo qolooyiinkii walaalihiis ahaa markii abtiriskii dhalashadooda la tiriyey
waxay ahaayeen duqii Yecii'eel iyo Sekaryaah, 8 iyo Belac oo ahaa ina Caasaas ina
Shemac oo ahaa ina Yoo'eel oo degganaan jiray Carooceer, iyo xataa tan iyo Nebo iyo
Bacal Mecoon, 9 oo xagga barina wuxuu degganaan jiray tan iyo xataa meesha laga
galo cidlada markii laga soo bilaabo Webi Yufraad, maxaa yeelay, xoolahoodii ayaa ku
tarmay dalkii Gilecaad. 10 Oo wakhtigii Saa'uul ayay la dagaallameen reer Hagrii'iim,
oo iyaga gacantooda ku baabba'ay, oo iyana waxay degeen teendhooyinkoodii ku dhex
yiil dalkii Gilecaad bari ka xigay oo dhan.

Farcankii Gaad

11 Oo waxaa meel iyaga ka soo hor jeedda, oo ah dalka Baashaan iyo tan iyo Salkaah
degganaa wiilashii Gaad 12 kuwaasoo ahaa Yoo'eel oo madax ahaa, iyo Shaafaam
oo ahaa kii labaad, iyo Yacnay, iyo Shaafaad, waxay wada joogeen Baashaan, 13 oo
walaalahood oo ay isku reer ahaayeen waxay ahaayeen Miikaa'eel, iyo Meshullaam,
iyo Shebac, iyo Yooray, iyo Yackaam, iyo Siica, iyo Ceeber, oo waxay ahaayeen toddoba.
14 Oo kuwanuna waxay ahaayeen wiilashii Abiixayil ina Xuurii, oo ahaa ina Yaaroo'ax,
oo ahaa ina Gilecaad, oo ahaa ina Miikaa'eel, oo ahaa ina Yeshiishay, oo ahaa ina
Yaxdoo, oo ahaa ina Buus; 15 Axii ina Cabdii'eel oo ahaa ina Guunii madax buu
u ahaa reerahoodii. 16 Oo waxay degganaayeen Gilecaad oo Baashaan ku tiil iyo
magaalooyinkeedii, iyo Shaaroon agagaarkeedii oo dhan, iyo tan iyo soohdintooda
meesha ugu fog. 17 Oo kuwan oo dhan abtiriskooda waxaa la tiriyey wakhtigii Yootam
oo boqorkii dalka Yahuudah ahaa iyo wakhtigii Yaaraabcaam oo boqorkii dalka Israa'iil
ahaa.

18 Oo reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh badhkiis raggoodii
xoogga lahaa oo awoodda u lahaa inay gaashaan iyo seef qaadaan, iyo inay qaansooyin
ganaan, oo dagaalyahannada ahaa waxay ahaayeen afar iyo afartan kun iyo toddoba
boqol iyo lixdan nin oo wada awooda inay dagaal u baxaan. 19 Oo iyagu waxay la
dagaallameen reer Hagrii'iim iyo reer Yetuur, iyo reer Naafiish, iyo reer Naadaab.
20 Oo iyagiina waa looga hiiliyey, markaasaa reer Hagrii'iim waxaa la soo geliyey
gacantoodii, iyagii iyo kuwii kale oo la jiray oo dhanba, waayo, intay dagaalka ku jireen
ayay Ilaah u qayshadeen, wuuna aqbalay, maxaa yeelay, isagay isku halleeyeen. 21 Oo
waxay iyagii ka dhaceen xoolahoodii kuwaasoo ahaa geel ah konton kun, iyo ido ah
laba boqol iyo konton kun, iyo dameerro ah laba kun, iyo dad tiradiisu tahay boqol qof.

22 Oo qaar badan baa laga laayay, maxaa yeelay, dagaalku wuxuu ka yimid xag Ilaah.
Oo meeshoodii bayna degeen tan iyo waagii maxaabiisnimada.

Qabiilkii Reer Manaseh Badhkood

23 Oo qabiilkii reer Manaseh badhkoodna dalkay degeen, oo waxay ku kordheen tan
iyo Baashaan, iyo ilaa Bacal Xermoon, iyo tan iyo Seniir, iyo ilaa Buur Xermoon. 24 Oo
kuwii reerahooda madaxda u ahaana waxay ahaayeen Ceefer, iyo Yishcii, iyo Elii'eel,
iyo Casrii'eel, iyo Yeremyaah, iyo Hoodawyaah, iyo Yaxdii'eel, oo intaasu waxay wada
ahaayeen rag xoog badan oo magac leh oo reerahooda madax u ah.
25 Oo iyagu waxay ku xadgudbeen Ilaahii awowayaashood, oo sidii naag ninkeedii
ka dhillowday ayay raaceen ilaahyadii dadkii dalka degganaa, oo Ilaah hortooda ku
baabbi'iyey. 26 Oo markaasaa Ilaah wuxuu kiciyey boqorkii Ashuur ee Fuul ahaa,
kaasoo ahaa boqorkii Ashuur oo Tilgad Filneser ahaa, oo isna iyagii buu kaxaystay
xataa reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh badhkiis, oo wuxuu
iyagii geeyey Xalax, iyo Xaaboor, iyo Haaraa, iyo tan iyo webiga Goosaan, oo halkaasay
joogaan ilaa maantadan.

6

Farcankii Laawi

1 Wiilashii Laawina waxay ahaayeen Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii. 2 Wiilashii
Qohaadna waxay ahaayeen Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel. 3 Ilmaha
Camraamna waxay ahaayeen Haaruun, iyo Muuse, iyo Maryan. Wiilashii Haaruunna
waxay ahaayeen Naadaab, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. 4 Elecaasaar
wuxuu dhalay Fiinexaas, Fiinexaasna wuxuu dhalay Abiishuuca, 5 Abiishuucana
wuxuu dhalay Buqii, Buqiina wuxuu dhalay Cusii, 6 Cusiina wuxuu dhalay Seraxyaah,
Seraxyaahna wuxuu dhalay Meraayood, 7 Meraayoodna wuxuu dhalay Amaryaah,
Amaryaahna wuxuu dhalay Axiituub, 8 Axiituubna wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna
wuxuu dhalay Axiimacas, 9 Axiimacasna wuxuu dhalay Casaryaah, Casaryaahna
wuxuu dhalay Yooxaanaan, 10 Yooxaanaanna wuxuu dhalay Casaryaah, (isagu wuxuu
ahaa kii hawsha wadaadnimada ka qaban jiray gurigii Sulaymaan Yeruusaalem
ka dhisay,) 11 Casaryaahna wuxuu dhalay Amaryaah, Amaryaahna wuxuu dhalay
Axiituub, 12 Axiituubna wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna wuxuu dhalay Shal-
luum, 13 Shalluumna wuxuu dhalay Xilqiyaah, Xilqiyaahna wuxuu dhalay Casaryaah,
14 Casaryaahna wuxuu dhalay Seraayaah, Seraayaahna wuxuu dhalay Yehoosaadaaq,
15 Yehoosaadaaqna maxaabiis ahaan buu tegey waagii Rabbigu dadkii Yahuudah iyo
Yeruusaalem uu gacantii Nebukadnesar ku kaxeeyey.
16 Wiilashii Laawina waxay ahaayeen Gershoom, iyo Qohaad, iyo Meraarii.
17 Kuwanuna waa magacyadii wiilashii Gershoom, Libnii iyo Shimcii. 18 Wiilashii Qo-
haadna waxay ahaayeen Camraam, iyo Isehaar, iyo Xebroon, iyo Cusii'eel. 19 Wiilashii
Meraariina waxay ahaayeen Maxlii iyo Mushii. Oo intaasu waa qolooyinkii reer Laawi
iyo sidii ay reerahoodu ahaayeen. 20 Gershoom waxaa ka soo farcamay wiilkiisii Libnii
oo dhalay Yaaxad, oo isna dhalay Simmaah, 21 oo isna dhalay Yoo'aax, oo isna dhalay
Iddo, oo isna dhalay Serax, oo isna dhalay Ye'ateray. 22 Qohaadna waxaa ka soo farca-
may wiilkiisii Cammiinaadaab, oo dhalay Qorax, oo isna dhalay Asiir, 23 oo isna dhalay
Elqaanaah, oo isna dhalay Ebiyaasaaf, oo isna dhalay Asiir, 24 oo isna dhalay Taxad,
oo isna dhalay Uurii'eel, oo isna dhalay Cusiyaah, oo isna dhalay Shaa'uul. 25 Wiilashii
Elqaanaahna waxay ahaayeen Camaasay iyo Axiimood. 26 Oo xagga Elqaanaahna
waxaa ka soo farcamay Soofay, oo dhalay Nahad, 27 oo isna dhalay Elii'aab, oo isna
dhalay Yeroxaam, oo isna dhalay Elqaanaah. 28 Wiilashii Samuu'eelna waxay ahaayeen
curadkiisii oo ahaa Yoo'eel, iyo kii labaad oo ahaa Abiiyaah. 29 Farcankii Meraariina

wuxuu ahaa Maxlii, oo dhalay Libnii, oo isna dhalay Shimcii, oo isna dhalay Cuusaah,
30 oo isna dhalay Shimcaa, oo isna dhalay Xaggiyaah, oo isna dhalay Casaayaah.

Muusikaystayaasha Macbudka

31 Kuwanuna waa kuwii Daa'uud u sarraysiiyey hawshii gabayga oo gurigii Rabbiga
ku dhex jirtay markii sanduuqii axdiga meeshaas la dhigay dabadeed. 32 Oo iyagu
taambuugga teendhadii shirka horteeda ayay gabay kaga adeegi jireen, ilaa Sulaymaan
uu Yeruusaalem ka dhex dhisay gurigii Rabbiga, oo iyana hawshooda waxay u qaban
jireen siday u kala horhorreeyeen. 33 Oo intanu waa kuwii adeegi jiray iyo wiilashoodii.
Kuwii ka mid ahaa reer Qohaad waxay ahaayeen Heemaan oo gabayaa ahaa, ina
Yoo'eel, ina Samuu'eel, 34 ina Elqaanaah, ina Yeroxaam, ina Elii'eel, ina Too'ax, 35 ina
Suuf, ina Elqaanaah, ina Maxad, ina Camaasay, 36 ina Elqaanaah, ina Yoo'eel, ina
Casaryaah, ina Sefanyaah, 37 ina Taxad, ina Asiir, ina Ebiyaasaaf, ina Qorax, 38 ina
Isehaar, ina Qohaad, ina Laawi, ina Israa'iil. 39 Walaalkiis Aasaaf oo gacantiisii midig
istaagi jiray wuxuu ahaa Aasaaf ina Berekyaah, ina Shimcaa, 40 ina Miikaa'eel, ina
Bacaseeyaah, ina Malkiiyaah, 41 ina Etnii, ina Serax, ina Cadaayaah, 42 ina Eetaan, ina
Simmaah, ina Shimcii, 43 ina Yaxad, ina Gershoom, ina Laawi. 44 Oo iyaga gacantooda
midigtana waxaa istaagi jiray walaalahood oo ahaa reer Meraarii, Eetaan oo ahaa ina
Qiishii, ina Cabdii, ina Malluug, 45 ina Xashabyaah, ina Amasyaah, ina Xilqiyaah, 46 ina
Amsii, ina Baanii, ina Shemer, 47 ina Maxlii, ina Mushii, ina Meraarii, ina Laawi. 48 Oo
walaalahood oo ahaa reer Laawina waxaa loo doortay inay ka adeegaan taambuuggii
guriga Ilaah oo dhan.

49 Laakiinse Haaruun iyo wiilashiisu waxay meesha allabariga la gubo iyo girgiraha
fooxa wax ugu bixin jireen shuqulkii meesha ugu quduuska ah oo dhan iyo inay reer
binu Israa'iil kafaaraggud ugu sameeyaan, sidii dhammaan addoonkii Ilaah ee Muuse
ahaa amray. 50 Oo kuwanuna waa farcankii Haaruun, wiilkiisii Elecaasaar, oo dhalay
Fiinexaas, oo isna dhalay Abiishuuca, 51 oo isna dhalay Buqii, oo isna dhalay Cusii, oo
isna dhalay Seraxyaah, 52 oo isna dhalay Meraayood, oo isna dhalay Amaryaah, oo isna
dhalay Axiituub, 53 oo isna dhalay Saadooq, oo isna dhalay Axiimacas.

54 Haddaba kuwanu waa meelahoodii ay degi jireen iyo sidii degmooyinkoodu
ahaayeen kuwaasoo ku dhex yiil soohdimahooda. Reer Haaruun oo ah qolooyinka reer
Qohaad, oo saamiga kowaad lahaa, 55 waxaa la siiyey Xebroon oo ku dhex tiil dalka reer
Yahuudah, iyo agagaarkeedii ku wareegsanaa oo dhanba. 56 Laakiinse magaalada beer-
aheedii iyo tuulooyinkeediiba waxaa la siiyey Kaaleeb oo ahaa ina Yefunneh. 57 Reer
Haaruunna waxaa la siiyey magaalooyinkii magangalka oo ah Xebroon, iyo Libnaah
iyo weliba agagaarkeed, iyo Yatiir, iyo Eshtemooca iyo agagaarkeedii, 58 iyo Xiileen
iyo agagaarkeedii, iyo Debiir iyo agagaarkeedii, 59 iyo Caashaan iyo agagaarkeedii,
iyo Beytshemesh iyo agagaarkeedii. 60 Oo dalkii qabiilka reer Benyaamiinna waxaa
laga siiyey Gebac iyo agagaarkeedii, iyo Calemed iyo agagaarkeedii, iyo Canaatood
iyo agagaarkeedii. Oo kulli magaalooyinkoodii oo qolooyinkooda oo dhan ku dhex
yiil waxay ahaayeen saddex iyo toban magaalo. 61 Oo reer Qohaad intiisii hadhayna
waxaa saami loo siiyey toban magaalo oo ay ka dhex heleen reerka qabiilka iyo
qabiilka badhkiisii, kaasoo ah qabiilkii reer Manaseh badhkiis. 62 Oo reer Gershoomna
sidii ay reerahoodu ahaayeen ayay saddex iyo toban magaalo uga heleen qabiilka
reer Isaakaar, iyo qabiilka reer Aasheer, iyo qabiilka reer Naftaali, iyo qabiilka reer
Manaseh oo Baashaan dhex deggan. 63 Oo reer Meraarii waxaa saami loogu siiyey
siday reerahoodu ahaayeen laba iyo toban magaalo oo ay ka dhex heleen qabiilka reer
Ruubeen, iyo qabiilka reer Gaad, iyo qabiilka reer Sebulun. 64 Oo reer binu Israa'iilna
waxay reer Laawi siiyeen magaalooyinkii iyo agagaarkoodii oo dhan. 65 Oo saami
ahaan ayay magaalooyinkan la magacaabay uga siiyeen qabiilka reer Yahuudah, iyo

qabiilka reer Simecoon, iyo qabiilka reer Benyaamiin. 66 Reerihii Qohaad qaarkoodna
waxay magaalooyin ku lahaayeen meelo soohdintooda ah oo ay ka heleen qabiilka
reer Efrayim. 67 Oo iyaga waxaa la siiyey magaalooyinkii magangalka, oo waxayna
ahaayeen Shekem oo ku dhex tiil dalka buuraha leh oo reer Efrayim iyo agagaar-
keedii, iyo weliba Geser iyo agagaarkeedii, 68 iyo Yoqmecaam iyo agagaarkeedii, iyo
Beytxooroon iyo agagaarkeedii, 69 iyo Ayaaloon iyo agagaarkeedii, iyo Gad Rimmoon
iyo agagaarkeedii. 70 Oo qabiilkii reer Manaseh badhkiisna waxaa laga dhex siiyey
Caaneer iyo agagaarkeedii, iyo Bilcaam iyo agagaarkeedii, reer Qohaad intooda hadhay
aawadood. 71 Oo reer Gershoomna waxaa qabiilka reer Manaseh badhkiisii laga siiyey
Goolaan oo Baashaan ku taal iyo agagaarkeedii, iyo Cashtarod iyo agagaarkeedii. 72 Oo
qabiilka reer Isaakaarna waxaa laga siiyey Qedesh iyo agagaarkeedii, iyo Daaberad iyo
agagaarkeedii, 73 iyo Raamod iyo agagaarkeedii, iyo Caaneem iyo agagaarkeedii. 74 Oo
qabiilkii reer Aasheerna waxaa laga siiyey Maashaal iyo agagaarkeedii, iyo Cabdoon
iyo agagaarkeedii, 75 iyo Xuuqoq iyo agagaarkeedii, iyo Rexob iyo agagaarkeedii. 76 Oo
qabiilkii reer Naftaalina waxaa laga siiyey Qedesh oo Galili ku taal iyo agagaarkeedii,
iyo Xammoon iyo agagaarkeedii, iyo Qiryaatayim iyo agagaarkeedii. 77 Oo reer Laawi
intoodii hadhay oo ahayd reer Meraarii waxaa qabiilka reer Sebulun laga siiyey
Rimmoonoo iyo agagaarkeedii, iyo Taaboor iyo agagaarkeedii. 78 Oo Webi Urdun
shishadiisa oo ah Yerixoo agteeda oo ah Webi Urdun xaggiisa bari waxaa qabiilka reer
Ruubeenna laga siiyey Beser oo cidlada ku taal iyo agagaarkeedii, iyo Yahsaah iyo
agagaarkeedii, 79 iyo Qedemood iyo agagaarkeedii, iyo Mefacad iyo agagaarkeedii. 80 Oo
qabiilka reer Gaadna waxaa laga siiyey Raamod oo Gilecaad ku taal iyo agagaarkeedii,
iyo Maxanayim iyo agagaarkeedii, 81 iyo Xeshboon iyo agagaarkeedii, iyo Yacser iyo
agagaarkeedii.

7

Farcankii Isaakaar

1 Wiilashii Isaakaarna waxay ahaayeen Toolac, iyo Fuwaah, iyo Yaashuub, iyo Shim-
roon, afar bay ahaayeen. 2 Wiilashii Toolacna waxay ahaayeen Cusii, iyo Refaayaah,
iyo Yerii'eel, iyo Yahmay, iyo Yibsaam, iyo Shemuu'eel, oo waxay ahaayeen madaxdii
reerahoodii oo ahaa reer Toolac, oo qarnigoodiina rag xoog badan bay ku ahaayeen.
Wakhtigii Daa'uud joogayna tiradoodu waxay ahayd laba iyo labaatan kun iyo lix
boqol. 3 Farcankii Cusiina waxay ahaayeen Yisraxyaah, iyo wiilashii Yisraxyaah oo
ahaa Miikaa'eel, iyo Cobadyaah, iyo Yoo'eel, iyo Yishiyaah, oo waxay isku ahaayeen
shan, dhammaantoodna waxay ahaayeen rag madax ah. 4 Oo iyaga waxaa la jiray
guutooyin ah ciidankii dagaalka sidii ay u kala dhasheen iyo sidii reerahoodu ahaayeen,
waxayna ahaayeen lix iyo soddon kun oo nin, waayo, waxay lahaayeen naago iyo wiilal
badan. 5 Oo walaalahoodii qolooyinka reer Isaakaar ku dhex jiray oo dhammu waxay
ahaayeen rag xoog badan, oo kulligoodna abtiriskooda la tiriyey, oo waxayna ahaayeen
toddoba iyo siddeetan kun oo qof.

Farcankii Benyaamiin

6 Wiilashii Benyaamiinna waxay ahaayeen Belac, iyo Beker, iyo Yediica'eel, oo ahaa
saddex. 7 Wiilashii Belacna waxay ahaayeen Esboon, iyo Cusii, iyo Cusii'eel, iyo
Yeriimood, iyo Ciirii, oo ahaa shan, oo reerahoodana madax bay u ahaayeen, rag xoog
badan bayna ahaayeen, oo abtiriskoodana waa la tiriyey, oo waxay ahaayeen laba iyo
labaatan kun iyo afar iyo soddon nin. 8 Wiilashii Bekerna waxay ahaayeen Semiiraah,
iyo Yoo'aash, iyo Eliiceser, iyo Eliyooceenay, iyo Comrii, iyo Yereemood, iyo Abiiyaah,
iyo Canaatood, iyo Calemed. Oo intaas oo dhammu waxay wada ahaayeen wiilashii
Beker. 9 Oo iyaga sidii abtiriskoodii ahaa waa loo tiriyey iyo sidii ay u kala dhasheen,
oo waxay ahaayeen madaxdii reerahooda oo ah rag xoog badan, tiradooduna waxay

ahayd labaatan kun iyo laba boqol. [10] Farcankii Yediica'eelna waxay ahaayeen Bilhaan,
iyo wiilashii Bilhaan oo ahaa Yecuush iyo Benyaamiin, iyo Eehuud, iyo Kenacanaah,
iyo Seetaan, iyo Tarshiish, iyo Axiishaxar. [11] Oo intaas oo dhammu waxay ahaayeen
farcankii Yediica'eel sidii ay ahaayeen madaxdii reerahoodu, rag xoog badan bayna
ahaayeen, oo intoodii dagaal aawadiis ciidanka u geli kartay waxay ahaayeen toddoba
iyo toban kun iyo laba boqol, [12] iyo weliba Shufiim iyo Xufiim oo ahaa wiilashii Ciir, iyo
Xushiim oo ahaa ina Axeer.

Farcankii Naftaali

[13] Wiilashii Naftaalina waxay ahaayeen Yaxsii'eel, iyo Guunii, iyo Yeser, iyo Shalluum,
oo intaasu waxay ahaayeen wiilashii Bilhah.

Farcankii Manaseh

[14] Wiilashii Manasehna waxay ahaayeen Casrii'eel, oo ay naagtiisii dhashay: (oo
naagtiisii addoonta ahaydna waxay u dhashay Maakiir oo ahaa Gilecaad aabbihiis,
[15] Maakiirna wuxuu guursaday walaashii Xufiim iyo Shufiim, oo magaceedana waxaa
la odhan jiray Macakaah,) oo wiilkii labaad magiciisana waxaa la odhan jiray Se-
laafexaad, oo Selaafexaadna wuxuu lahaa gabdho. [16] Oo Macakaah oo ahayd Maakiir
naagtiisiina waxay dhashay wiil, oo magiciisiina waxay u bixisay Feresh, oo walaalkiis
magiciisana waxaa la odhan jiray Shereesh, wiilashiisiina waxay ahaayeen Uulaam
iyo Raaqem. [17] Ina Uulaamna wuxuu ahaa Bedaan. Kuwaasu waxay ahaayeen
wiilashii Gilecaad oo ahaa ina Maakiir, oo ka sii ahaa ina Manaseh. [18] Oo walaashiis
Hammolekedna waxay dhashay Iishood, iyo Abiiceser, iyo Maxlaah. [19] Wiilashii
Shemiidaacna waxay ahaayeen Axyaan, iyo Shekem, iyo Liqxii, iyo Aniicaam.

Farcankii Efrayim

[20] Farcankii Efrayimna waxay ahaayeen Shuutelax oo dhalay Bered, oo isna dhalay
Taxad, oo isna dhalay Elcaadaah, oo isna dhalay Taxad, [21] oo isna dhalay Saabaad, oo
isna dhalay Shuutelax, iyo weliba Ceser, iyo Elcaad oo ay dileen dadkii reer Gad oo
dalka ku dhashay, maxaa yeelay, iyagu waxay u soo degeen inay xoolahooda dhacaan.
[22] Oo aabbahood Efrayimna maalmo badan ayuu aawadood u barooranayay, laakiinse
waxaa isaga u yimid walaalihiis inay tacsiyeeyaan. [23] Oo isna markaasuu naagtiisii u
tegey, kolkaasay uuraysatay oo waxay dhashay wiil. Markaasuu magiciisii u bixiyey
Beriicaah, maxaa yeelay, belaayaa reerkiisii ku dhacday. [24] Oo gabadhiisana waxaa la
odhan jiray She'eraah, oo iyadu waxay dhistay Beytxooroon tan hoose iyo tan sareba,
iyo weliba Useen She'eraah. [25] Oo wuxuu dhalay Refax, oo isna dhalay Reshef, iyo wiilki-
isii Telax, oo isna dhalay Tahan, [26] oo isna dhalay Lacdaan, oo isna dhalay Cammiihuud,
oo isna dhalay Eliishaamaa, [27] oo isna dhalay Nuun, oo isna dhalay Yashuuca. [28] Oo
hantidoodii iyo hoygoodiiba waxay ahaayeen Beytel iyo magaalooyinkeeda, iyo xagga
bari Nacaraan, iyo xagga galbeed Geser, iyo magaalooyinkeeda, iyo weliba Shekem iyo
magaalooyinkeedii, iyo Casaah iyo magaalooyinkeedii, [29] iyo xagga reer Manasehna
Beytshe'aan iyo magaalooyinkeedii, iyo Tacanaag iyo magaalooyinkeedii, iyo Megiddoo
iyo magaalooyinkeedii, iyo Door iyo magaalooyinkeedii. Magaalooyinkaas waxaa
degganaa reer Yuusuf ina Israa'iil.

Farcankii Aasheer

[30] Ilma Aasheerna waxay ahaayeen Yimnaah, iyo Yishwaah, iyo Yishwii, iyo Beri-
icaah, iyo Serax oo ahayd walaashood. [31] Wiilashii Beriicaahna waxay ahaayeen
Xeber, iyo Malkii'eel oo ahaa Birsaawid aabbihiis. [32] Oo Xeber wuxuu dhalay Yafleed,
iyo Shomeer, iyo Xootaam, iyo walaashood Shuucaa. [33] Wiilashii Yafleedna waxay
ahaayeen Faasag, iyo Bimhaal, iyo Cashwaad. Intaasu waa ilma Yafleed. [34] Wiilashii
Shemerna waxay ahaayeen Axii, iyo Raahgaah, iyo Yehubbaah, iyo Araam. [35] Oo
walaalkiisii Xeelem wiilashiisiina waxay ahaayeen Soofax, iyo Yimnaac, iyo Sheelesh

iyo Caamaal. [36] Wiilashii Soofaxna waxay ahaayeen Suu'ax, iyo Xarnefer, iyo Shuucaal,
iyo Beerii, iyo Yimraah, [37] iyo Beser, iyo Xood, iyo Shammaa, iyo Shilshaah, iyo Yitraan,
iyo Be'eeraa. [38] Wiilashii Yeterna waxay ahaayeen Yefunneh, iyo Fisfaah, iyo Araa.
[39] Wiilashii Cullaana waxay ahaayeen Aarax, iyo Xannii'eel, iyo Risyaa. [40] Oo kulli intaas
oo dhammuna waxay wada ahaayeen ilma Aasheer oo ah madaxdii reerahooda, oo
waxay ahaayeen rag xoog badan oo la doortay, oo weliba waxay ahaayeen madaxdii
amiirrada. Oo tiradoodii abtiriska loogu tiriyey hawsha dagaalka waxay ahayd lix iyo
labaatan kun oo nin.

8

Abtirsiinada Saa'uulkii Reer Benyaamiin

[1] Oo Benyaamiinna wuxuu dhalay Belac oo ahaa curadkiisii, iyo Ashbeel oo ahaa kii
labaad, iyo Axrax oo ahaa kii saddexaad, [2] iyo Nooxaah oo ahaa kii afraad, iyo Rafaa oo
ahaa kii shanaad. [3] Oo Belacna wiilal buu lahaa, oo waxay ahaayeen Addaar, iyo Geeraa,
iyo Abiihuud, [4] iyo Abiishuuca, iyo Nacaman, iyo Axoo'ax, [5] iyo Geeraa, iyo Shefuufaan,
iyo Xuuraam. [6] Kuwanuna waa wiilashii Eehuud, oo waxay ahaayeen madaxdii reera-
hooda oo ahaa dadkii Gebac degganaa, oo iyaga maxaabiis ahaan waa loogu kaxaystay
Maanahad. [7] Oo weliba wuxuu maxaabiis ahaan u kaxaystay Nacaman, iyo Axiiyaah,
iyo Geeraa, oo wuxuu dhalay Cuusaah iyo Axiixud. [8] Oo Shaxarayimna wuxuu carruur
ku dhalay dalkii Moo'aab markuu iska diray naagihiisii ahaa Xushiim iyo Bacaraa
dabadeed. [9] Oo naagtiisii Xodeshna wuxuu ka dhalay Yoobaab, iyo Sibyaa, iyo Meeshaa,
iyo Malkaam, [10] iyo Yecuus, iyo Shaakyaah, iyo Mirmaah. Intaasu waa wiilashiisii oo
waxay ahaayeen madaxdii reerahooda. [11] Oo Xushiimna wuxuu ka dhalay Abiituub
iyo Elfacal. [12] Wiilashii Elfacalna waxay ahaayeen Ceeber iyo Mishcaam iyo Shemed
oo ahaa kii dhisay Oonoo iyo Lod iyo magaalooyinkooda oo dhan, [13] iyo Beriicaah, iyo
Shemac, oo ahaa madaxdii reeraha dadkii Ayaaloon degganaa oo ahaa kuwii eryay
dadkii Gad degganaa, [14] iyo Axiyoo, iyo Shaashaq, iyo Yereemood, [15] iyo Sebadyaah,
iyo Caraad, iyo Ceeder, [16] iyo Miikaa'eel, iyo Yishfaah, iyo Yooxaa, oo ahaa wiilashii
Beriicaah, [17] iyo Sebadyaah, iyo Meshullaam, iyo Xisqii, iyo Xeber, [18] iyo Yishmeray,
iyo Isliyaah, iyo Yoobaab, oo ahaa wiilashii Elfacal, [19] iyo Yaaqiim, iyo Sikrii, iyo
Sabdii, [20] iyo Eliiceenay, iyo Silletay, iyo Elii'eel, [21] iyo Cadaayaah, iyo Beraayaah, iyo
Shimraad, oo wada ahaa wiilashii Shimcii, [22] iyo Yishfaan, iyo Ceeber, iyo Elii'eel,
[23] iyo Cabdoon, iyo Sikrii iyo Xaanaan, [24] iyo Xananyaah, iyo Ceelaam, iyo Cantotiyaah,
[25] iyo Yifdeyaah, iyo Fenuu'eel, oo wada ahaa wiilashii Shaashaq, [26] iyo Shamsheray,
iyo Shexaryaah, iyo Catalyaah, [27] iyo Yacareshyaah, iyo Eliiyaah, iyo Sikrii, oo wada
ahaa wiilashii Yeroxaam. [28] Oo kuwaasu qarniyadoodii oo dhan waxay ahaayeen
madaxdii reerahooda, oo waxay degganaayeen Yeruusaalem. [29] Oo Gibecoonna waxaa
degganaa Gibecoon aabbihiis Yecii'eel, oo naagtiisa magaceedana waxaa la odhan jiray
Macakaah, [30] iyo curadkiisii Cabdoon ahaa, iyo Suur, iyo Qiish, iyo Bacal, [31] iyo Naadaab,
iyo Gedoor, iyo Axiyoo, iyo Seker. [32] Miqloodna wuxuu dhalay Shime'aah. Iyana
walaalahood ayay la degganaayeen Yeruusaalem meel walaalahood ka soo hor jeedda.
[33] Neerna wuxuu dhalay Qiish, Qiishna wuxuu dhalay Saa'uul, Saa'uulna wuxuu dhalay
Yoonaataan, iyo Melkiishuuca, iyo Abiinaadaab, iyo Eshbacal. [34] Wiilkii Yoonaataanna
wuxuu ahaa Meriibacal, Meriibacalna wuxuu dhalay Miikaah. [35] Wiilashii Miikaahna
waxay ahaayeen Fiitoon, iyo Meleg, iyo Tareeca, iyo Aaxaas. [36] Aaxaasna wuxuu dhalay
Yehoocaddaah, Yehoocaddaahna wuxuu dhalay Calemed, iyo Casmaawed, iyo Simrii,
Simriina wuxuu dhalay Moosaa. [37] Moosaana wuxuu dhalay Bincaa, oo wiilkiisiina
wuxuu ahaa Rafaah, oo dhalay Elecaasaah, oo isna dhalay Aaseel. [38] Aaseelna wuxuu
lahaa lix wiil, oo magacyadoodiina waa kuwan: Casriiqaam, iyo Bokeruu, iyo Ismaaciil,
iyo Shecaryaah, iyo Cobadyaah, iyo Xaanaan. Oo kulli intaas oo dhammu waxay

ahaayeen wiilashii Aaseel. 39 Ceesheq oo ahaa walaalkiis wiilashiisiina waa kuwan,
Uulaam oo curadkiisii ahaa, iyo Yecuush oo ahaa kii labaad, iyo Eliifeled oo ahaa kii
saddexaad. 40 Wiilashii Uulaamna waxay ahaayeen rag xoog badan, iyo qaansoley, oo
waxay lahaayeen wiilal badan iyo wiilal ay wiilashoodu sii dhaleen, oo isku ah boqol
iyo konton nin. Oo intaas oo dhammuna waxay ka yimaadeen wiilashii Benyaamiin.

9

Dadkii Yeruusaalem Degganaa

1 Sidaasaa reer binu Israa'iil oo dhan loogu abtiriyey, oo bal eeg, iyagu waxay
ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada reer binu Israa'iil. Oo dadkii Yahuudahna
xadgudubkoodii aawadiis ayaa maxaabiis ahaan loogu kaxaystay Baabuloon.
2 Haddaba kuwii ugu horreeyey oo degay dalkii ay hantiyeen iyo magaalooyinkoodii
waxay ahaayeen reer binu Israa'iil, wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo reer
Netiiniim. 3 Oo Yeruusaalem waxaa ka degganaa reer Yahuudah, iyo reer Benyaamiin,
iyo reer Efrayim, iyo reer Manaseh: 4 Cuutay oo ahaa ina Cammiihuud, ina Coomrii,
ina Imrii, ina Baanii oo ahaa reer Feres oo ahaa wiilkii Yahuudah. 5 Oo reer Shiilohna
waxaa ka degganaa Casaayaah oo ahaa curadkii iyo wiilashiisii. 6 Reer Seraxna waxaa
ka joogay Yecuu'eel iyo walaalahood, oo waxay ahaayeen lix boqol iyo sagaashan. 7 Oo
reer Benyaamiinna waxaa ka joogay Sallu oo ahaa ina Meshullaam, ina Hoodawyaah,
ina Hasenu'aah, 8 iyo Yibneyaah oo ahaa ina Yeroxaam, iyo Eelaah oo ahaa ina Cusii,
ina Mikrii, iyo Meshullaam oo ahaa ina Shefatyaah, ina Recuu'eel, ina Yibniyaah, 9 iyo
walaalahood oo ahaa sidii dhalashadoodu ahayd, oo waxayna ahaayeen sagaal boqol
iyo lix iyo konton. Oo nimankaas oo dhammu waxay ahaayeen madaxdii reerahooda
siday kala reer u ahaayeen.
10 Oo wadaaddadiina waxaa ka joogay Yedacyaah, iyo Yehooyaariib, iyo Yaakiin,
11 iyo Casaryaah oo ahaa ina Xilqiyaah, ina Meshullaam, ina Saadooq, ina Meraayood,
ina Axiituub oo ahaa taliyihii guriga Ilaah, 12 iyo Cadaayaah oo ahaa ina Yeroxaam,
ina Fashxuur, ina Malkiiyaah, iyo Macsay oo ahaa ina Cadii'eel, ina Yaxseraah, ina
Meshullaam, ina Meshilleemiid, ina Immeer, 13 iyo walaalahood oo ahaa madaxdii
reerahooda, oo tiradooduna ahayd kun iyo toddoba boqol iyo lixdan, oo waxayna
ahaayeen rag aad karti ugu leh shuqulka adeegidda guriga Ilaah. 14 Oo reer Laawina
waxaa ka joogay Shemacyaah oo ahaa ina Xashuub, ina Casriiqaam, ina Xashabyaah
oo ahaa reer Meraarii, 15 iyo Baqbaqar, iyo Xeresh, iyo Gaalaal, iyo Matanyaah oo
ahaa ina Miikaa, ina Sikrii, ina Aasaaf, 16 iyo Cobadyaah oo ahaa ina Shemacyaah,
ina Gaalaal, ina Yeduutuun, iyo Berekyaah oo ahaa ina Aasaa, ina Elqaanaah, kaasoo
degganaan jiray tuulooyinkii reer Netofaah. 17 Oo iridjoogayaashiina waxaa ka joogay
Shalluum, iyo Caquub, iyo Talmon, iyo Axiiman, iyo walaalahood, oo waxaa iyaga
madax u ahaa Shalluum, 18 oo ilaa maantadan la joogo boqorka iriddiisa xaggeeda
bari joogi jiray, oo iyagu waxay iridjoogayaal u ahaayeen xeradii reer Laawi. 19 Oo
Shalluum ina Qore oo ahaa ina Ebiyaasaaf, ina Qorax, iyo walaalihiis oo ahaa reer
Qorax, waxay u talin jireen shuqulkii adeegidda, oo waxay ahaayeen waardiyayaashii
irdaha taambuugga, oo awowayaashoodna waxay u talin jireen xeradii Rabbiga, oo
waxay ahaayeen waardiyayaashii iridda. 20 Oo waagii hore waxaa iyaga madax u
ahaan jiray Fiinexaas oo ahaa ina Elecaasaar, oo Rabbiguna isaga wuu la jiri jiray.
21 Oo Sekaryaah ina Meshelemyaahna wuxuu ahaan jiray iridjoogihii iridda teendhadii
shirka. 22 Oo kulligood intaas loo doortay inay iridjoogayaal ahaadaan waxay dham-
maantood ahaayeen laba boqol iyo laba iyo toban. Oo kuwaas abtiriskooda waxaa
lagu tiriyey tuulooyinkoodii, kuwaasoo Daa'uud iyo Samuu'eel oo ahaa waxarkihii
ay u doorteen shuqulkoodii lagu aaminay. 23 Haddaba iyaga iyo carruurtooduba
waxay u sarrayn jireen irdaha guriga Rabbiga, kaasoo ahaa gurigii taambuugga iyagoo

waardiyayaal ah. 24 Oo afarta dhinacba waxaa joogay iridjoogayaashii xagga bari,
iyo xagga galbeed, iyo xagga woqooyi, iyo xagga koonfureedba. 25 Oo walaalahoodii
tuulooyinkooda joogayna had iyo goor toddobadii maalmoodba way u iman jireen
inay iyaga la joogaan, 26 waayo, afarta iridjooge oo sare oo ahaa reer Laawi waxay ku
jireen jagooyin joogto ah, oo waxay u talin jireen qolalka, iyo khasnadihii guriga Ilaah.
27 Oo iyagu waxay u hoyan jireen guriga Ilaah hareerihiisa, maxaa yeelay, ilaalinta
gurigu iyagay saarnayd, oo waxaa iyaga joogto u ahaa inay subax kasta furaan. 28 Oo
iyaga qaarkoodna waxay u talin jireen weelasha lagu adeego, waayo, weelasha tiraa
lagu soo gelin jiray, oo tiraa lagu bixin jiray. 29 Oo iyaga qaarkood kalena waxaa loo
doortay inay u taliyaan alaabta guriga iyo weelasha meesha quduuska ah oo dhan, iyo
burka, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo fooxa, iyo uunsiga. 30 Oo wiilashii wadaaddada
qaarkoodna waxay hagaajin jireen cadarkii uunsiga lahaa. 31 Oo Matityaah oo ka mid
ahaa reer Laawi, oo ahaa curadkii Shalluum oo ahaa reer Qorax shuqulkiisii joogtada
ahaa wuxuu ahaa inuu ilaaliyo waxyaalaha digsiyada lagu dubo. 32 Oo walaalahood
qaarkood oo reer Qohaad ahaana waxay u talin jireen kibistii tusniinta, si ay sabti
kasta u diyaariyaan. 33 Oo kuwanuna waa nimankii gabayaaga ahaa oo ahaa madaxdii
qolooyinka reer Laawi, oo waxay joogi jireen qolalka oo hawl kalena ma ay hayn,
waayo, iyagu habeen iyo maalinba waxay qabanayeen shuqulkoodii. 34 Kuwaasu
waxay ahaayeen madaxdii qolooyinka reer Laawi, oo qarniyadoodii oo dhan waxay
ahaayeen rag madax ah, oo waxay degganaan jireen Yeruusaalem.

Abtirsiinadii Saa'uul

35 Oo Gibecoonna waxaa degganaa Gibecoon aabbihiis oo la odhan jiray Yecii'eel,
oo naagtiisa magaceedana waxaa la odhan jiray Macakaah, 36 iyo curadkiisii Cabdoon
ahaa, iyo Suur, iyo Qiish, iyo Bacal, iyo Neer, iyo Naadaab, 37 iyo Gedoor, iyo Axiyoo, iyo
Sekaryaah, iyo Miqlood. 38 Miqloodna wuxuu dhalay Shime'aam. Iyana walaalahood
ayay la degganaayeen Yeruusaalem meel walaalahood ka soo hor jeedda. 39 Neerna
wuxuu dhalay Qiish, Qiishna wuxuu dhalay Saa'uul, Saa'uulna wuxuu dhalay Yoon-
aataan, iyo Malkiishuuca, iyo Abiinaadaab, iyo Eshbacal. 40 Wiilkii Yoonaataanna
wuxuu ahaa Meriibacal, Meriibacalna wuxuu dhalay Miikaah. 41 Wiilashii Miikaahna
waxay ahaayeen Fiitoon, iyo Meleg, iyo Taxreeca iyo Aaxaas. 42 Aaxaasna wuxuu dha-
lay Yacraah, Yacraahna wuxuu dhalay Calemed, iyo Casmaawed, iyo Simrii, Simriina
wuxuu dhalay Moosaa. 43 Moosaana wuxuu dhalay Bincaa, oo wiilkiisiina wuxuu ahaa
Refaayaah, oo dhalay Elecaasaah, oo isna dhalay Aaseel, 44 Aaseelna wuxuu lahaa lix
wiil, oo magacyadoodiina waa kuwan: Casriiqaam, iyo Bokeruu, iyo Ismaaciil, iyo
Shecaryaah, iyo Cobadyaah, iyo Xaanaan. Intaasu waxay ahaayeen wiilashii Aaseel.

10

Saa'uul Oo Is Dilay

1 Haddaba reer Falastiin waxay la dirireen reer binu Israa'iil, oo raggii reer binu
Israa'iilna way ka carareen reer Falastiin, oo Buur Gilboca ayay ku daateen iyagoo
la laayay. 2 Oo reer Falastiin aad bay u eryadeen Saa'uul iyo wiilashiisii, markaasaa
reer Falastiin waxay dileen Yoonaataan, iyo Abiinaadaab, iyo Malkiishuuca oo ahaa
Saa'uul wiilashiisii. 3 Oo dagaalkiina aad buu ugu sii kululaaday Saa'uul, oo waxaa
isagii gaadhay qaansoleydii, oo isna qaansoleydii aawadeed ayuu dhib badan ula
kulmay. 4 Markaasaa Saa'uul wuxuu kii hubka u siday ku yidhi, War seeftaada la soo
bax oo iga mudhbixi, waaba intaasoo buuryoqabyadanu yimaadaan oo ay i caayaane.
Laakiinse kii hubka u siday wuu diiday, waayo, aad buu u cabsaday. Sidaas daraaddeed
Saa'uul wuxuu qaatay seeftiisii, markaasuu ku dul dhacay. 5 Oo kii hubka u sidayna
markuu arkay in Saa'uul dhintay isna wuxuu ku dul dhacay seeftiisii, wuuna dhintay.

6 Sidaas daraaddeed waxaa wada dhintay Saa'uul iyo saddexdiisii wiil, oo reerkiisii
oo dhammu way wada dhinteen. 7 Oo raggii reer binu Israa'iil oo dooxada joogay oo
dhammu markay arkeen inay iyagu carareen, oo Saa'uul iyo wiilashiisii ay dhinteen
ayay magaalooyinkoodii ka tageen, oo carareen, markaasaa reer Falastiin yimaadeen
oo iska degeen. 8 Oo maalintii dambe markay reer Falastiin u yimaadeen inay dharka
ka furtaan kuwii la dilay waxay heleen Saa'uul iyo wiilashiisii oo Buur Gilboca ku
dhintay. 9 Markaasay furteen oo waxay qaateen madaxiisii iyo hubkiisii, oo waxay u cid
direen dalkii reer Falastiin oo ku wareegsanaa inay u wargeeyaan sanamyadooda iyo
dadkiiba. 10 Oo hubkiisiina gurigii ilaahyadooda ayay dhigeen, oo madaxiisiina waxay
ku dhejiyeen gurigii Daagoon. 11 Oo dadkii Yaabeesh Gilecaad oo dhammu markay
maqleen waxyaalihii ay reer Falastiin Saa'uul ku sameeyeen oo dhan, 12 waxaa kacay
raggii xoogga lahaa oo dhan, oo waxay soo qaadeen Saa'uul meydkiisii iyo meydadkii
wiilashiisa, kolkaasay keeneen Yaabeesh, oo lafahoodii waxay ku aaseen geedkii
Yaabeesh ku yiil hoostiisa, toddoba maalmoodna way soomeen. 13 Haddaba Saa'uul
wuxuu u dhintay xadgudubkiisii uu isagu Rabbiga ku xadgudbay, maxaa yeelay, isagu
Eraygii Rabbiga ma uu dhawrin, oo weliba isagu wuxuu talo weyddiistay mid ruuxaan
lahayd, si uu iyada wax u weyddiisto, 14 oo Rabbiga wax ma uu weyddiisan, oo sidaas
aawadeed ayaa Rabbigu isaga u dilay, oo boqortooyadiina wuxuu u wareejiyey Daa'uud
oo ahaa ina Yesay.

11

Daa'uud Oo Noqday Boqorkii Reer Binu Israa'iil

1 Markaasaa reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Daa'uud ugu soo shireen Xebroon,
oo waxay ku yidhaahdeen, Annagu waxaannu nahay laftaada iyo jidhkaaga. 2 Waagii
hore markii Saa'uul boqorka ahaa adiguu ahaa kii reer binu Israa'iil dibadda u bixin
jiray oo gudaha soo gelin jiray, oo Rabbiga Ilaahaaga ahuna wuxuu kugu yidhi, Adigu
waxaad quudin doontaa dadkayga reer binu Israa'iil, oo amiir baanad u ahaan doontaa
dadkayga reer binu Israa'iil. 3 Sidaas aawadeed odayaashii reer binu Israa'iil oo
dhammu waxay boqorkii ugu yimaadeen Xebroon, oo Daa'uudna wuxuu iyagii axdi
kula dhigtay Xebroon Rabbiga hortiisa; oo iyana waxay Daa'uud u boqreen inuu ahaado
boqor reer binu Israa'iil u taliya, siduu ahaa Eraygii Rabbiga oo uu u soo dhiibay
Samuu'eel.

Qabsashadii Daa'uud Ee Yeruusaalem

4 Markaasaa Daa'uud iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay tageen Yeruusaalem
(taasoo ah Yebuus), oo halkaasna waxaa joogay dadkii dalka degganaa oo ahaa reer
Yebuus. 5 Markaasaa dadkii Yebuus degganaa waxay Daa'uud ku yidhaahdeen, Adigu
halkan soo geli maysid. Habase yeeshee Daa'uud waa qabsaday qalcaddii Siyoon,
oo taasuna waa magaaladii Daa'uud. 6 Markaasaa Daa'uud wuxuu yidhi, Ku alla kii
marka hore reer Yebuus laayaa wuxuu noqon doonaa madax iyo sirkaal. Oo waxaa
markii hore baxay Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay, oo isagii ayaa waxaa laga dhigay
madax. 7 Oo Daa'uudna qalcaddii ayuu degay, oo sidaas daraaddeed waxaa loo bixiyey
magaaladii Daa'uud. 8 Oo wuxuu dhisay magaalada hareeraheedii, iyo tan iyo Millo
wareeggeeda. Oo Yoo'aabna wuxuu cusboonaysiiyey magaalada inteedii kale. 9 Oo
Daa'uudna aad iyo aad buu u sii xoogaystay, waayo, waxaa isaga la jiray Rabbigii
ciidammada.

Nimankii Xoogga Badnaa Ee Daa'uud

10 Haddaba kuwanu waa kuwii u horreeyey ee nimankii xoogga badnaa oo Daa'uud
haystay, kuwaasoo ismuujiyey inay isaga iyo boqortooyadiisa aad iyo aad ula jiraan si
ay boqor uga dhigtaan iyadoo reer binu Israa'iil oo dhammu ay la wada jiraan, siduu

ahaa Eraygii Rabbiga oo reer binu Israa'iil ku saabsanaa. 11 Oo tanuna waa tiradii
raggii xoogga badnaa oo Daa'uud haystay: Yaashaabcaam oo ahaa reer Xakmoonii oo
ahaa ka ugu horreeya soddonka, isagu wuxuu warankiisa u qaaday saddex boqol oo
nin, oo isku mar buuna laayay. 12 Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Elecaasaar ina
Doodoo, oo ahaa reer Axoo'ax, oo isna wuxuu ahaa saddexdii nin oo xoogga badnaa
midkood. 13 Oo isagu wuxuu Daa'uud la joogay Fasdammiim, oo halkaasna waxaa
dagaal ugu soo ururay reer Falastiin, meeshaas oo ahayd dhul beero ah oo shaciir
ka buuxo, oo dadkiina way ka carareen reer Falastiin hortooda. 14 Oo beertii bay
isdhex taageen oo daafaceen, wayna laayeen reer Falastiin, oo Rabbiguna wuxuu iyagii
ku badbaadiyey guul weyn. 15 Oo soddonkii ugu horreeyey saddex ka mid ah ayaa
hoos ugu dhaadhacay dhagixii weynaa ee Daa'uud joogay, oo waxay galeen godkii
Cadullaam, oo ciidankii reer Falastiinna waxay soo degeen dooxadii Refaa'iim. 16 Oo
markaas Daa'uud wuxuu ku jiray dhufayskii, oo ciidankii reer Falastiin xeradooduna
waxay ahayd Beytlaxam. 17 Oo Daa'uudna intuu biyo u xiisooday ayuu yidhi, Waxaan
jeclaan lahaa in biyo layga siiyo ceelka Beytlaxam, ee iridda ku ag yaal! 18 Markaasaa
saddexdii ayaa dhex maray ciidankii reer Falastiin, oo waxay biyo ka soo dhaamiyeen
ceelkii Beytlaxam ee iridda ku ag yiil, oo intay soo qaadeen ayay Daa'uud u keeneen,
laakiinse Daa'uud wuu diiday inuu cabbo biyahaas, Rabbiguuse u daadshay. 19 Oo
wuxuu yidhi, Anigu inaan saas yeelo Ilaahaygu ha ii diido, ma waxaan cabbaa dhiiggii
nimankan naftooda biimeeyey? Waayo, iyagu biyahan waxay ku keeneen naftoodii oo
halis ku jirta. Sidaas daraaddeed wuu diiday inuu cabbo. Oo saddexdii nin oo xoogga
badnaana saasay yeeleen. 20 Oo saddexdoodana waxaa madax u ahaa Abiishay oo
ahaa Yoo'aab walaalkiis, waayo, isagu wuxuu warankiisa u qaaday saddex boqol oo
nin, wuuna laayay, saddexdiina magac buu ku lahaa. 21 Oo isagu labada kaleba wuu
ka ciso badnaa, oo waxaa looga dhigay sirkaal, habase yeeshee saddexdii hore ma uu
gaadhin. 22 Benaayaah ina Yehooyaadaac, oo uu dhalay nin xoog weyn oo reer Qabse'eel
ahu, kaasoo sameeyey falimo waaweyn wuxuu dilay labadii wiil oo Arii'eel kii reer
Moo'aab, oo haddana wuu tegay oo libaax buu god ku dhex dilay wakhtiga barafka, 23 oo
wuxuu kaloo dilay nin Masri ah oo ahaa nin aad u dheer, oo dhererkiisuna wuxuu ahaa
shan dhudhun, oo Masriguna wuxuu gacanta ku haystay waran le'eg dharsameeyaha
looxiisa, oo isna wuxuu ula tegey ul, oo warankii ka dhufsaday gacantii Masriga, oo
isagii ku dilay warankiisii. 24 Oo waxyaalahan waxaa sameeyey Benaayaah oo ahaa ina
Yehooyaadaac, oo isna saddexdii nin ee xoogga badnaa magac buu ku lahaa. 25 Oo bal
eeg, isagu wuu ka ciso badnaa soddonka, laakiinse ma uu gaadhin saddexdii hore, oo
Daa'uudna wuxuu isaga madax uga dhigay lataliyayaashiisii.

26 Oo weliba raggii ciidammada ku jiray oo xoogga badnaa waxay ahaayeen Casaa-
heel oo Yoo'aab walaalkiis ahaa, iyo Elxaanaan oo ahaa ina Doodoo oo reer Beytlaxam
ahaa, 27 iyo Shammood oo ahaa reer Xarod, iyo Xeles oo ahaa reer Feloonii, 28 iyo
Ciiraa ina Ciqeesh oo ahaa reer Teqooca, iyo Abiiceser oo ahaa reer Canaatood, 29 iyo
Sibbekay oo ahaa reer Xushaad, iyo Ciilay oo ahaa reer Axoo'ax, 30 iyo Maharay oo
ahaa reer Netofaah, iyo Xeeled ina Bacanaah oo ahaa reer Netofaah, 31 iyo Iitay ina
Riibay oo ahaa reer Gibecaah oo qoladiisu ahayd reer Benyaamiin, iyo Benaayaah oo
ahaa reer Fircaatoon, 32 iyo Xuuray oo ka yimid durdurradii Gacash, iyo Abii'eel oo
ahaa reer Caraabaah, 33 iyo Casmaawed oo ahaa reer Baxuuriim, iyo Elyaxbaa oo ahaa
reer Shacalbiim, 34 iyo ina Haasheem oo ahaa reer Gisonii, iyo Yoonaataan ina Shaagee
oo ahaa reer Haraarii, 35 iyo Axiyaam oo ahaa ina Saakaar oo ahaa reer Haraarii, iyo
Eliifaal oo ahaa ina Uur, 36 iyo Heefer oo ahaa reer Mekeeraatii, iyo Axiiyaah oo ahaa
reer Feloonii, 37 iyo Xesroo oo ahaa reer Karmel, iyo Nacaray oo ahaa ina Esbay, 38 iyo
Yoo'eel oo ahaa Naataan walaalkiis, iyo Mibxaar oo ahaa ina Hagrii, 39 iyo Seleq oo
ahaa reer Cammoon, iyo Naxaray oo ahaa reer Beerod, oo ahaa kii gaashaanka u qaadi

jiray Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay, 40 iyo Ciiraa oo ahaa reer Yeter, iyo Gaareeb
oo ahaa reer Yeter, 41 iyo Uuriyaah oo ahaa reer Xeed, iyo Soobaad oo ahaa ina Axlay,
42 iyo Cadiinaa oo ahaa ina Shiisaa oo ahaa reer Ruubeen, oo weliba madax u ahaa
reer Ruubeen iyo soddon isaga la jirtay, 43 iyo Xaanaan oo ahaa ina Macakaah, iyo
Yooshaafaad oo ahaa reer Mitnii, 44 iyo Cusiyaa oo ahaa reer Cashteraatii, iyo Shamac,
iyo Yecii'eel oo ahaa wiilashii Xootaam oo ahaa reer Carooceer, 45 iyo Yediica'eel oo
ahaa ina Shimrii, iyo Yooxaa oo ahaa isaga walaalkiis oo qoladoodu ahayd reer Tiisii,
46 iyo Elii'eel oo ahaa reer Maxawiim, iyo Yeriibay, iyo Yooshawiyaah oo ahaa wiilashii
Elnacam, iyo Yitmaah oo ahaa reer Moo'aab, 47 iyo Elii'eel, iyo Coobeed, iyo Yacasii'eel
oo ahaa reer Mesobaayaah.

12

Daa'uud Oo Ay Raaceen Dagaalyahanno

1 Haddaba intanu waa kuwii Daa'uud ugu yimid Siiqlag, intuu weli ka dhumanayay
Saa'uul ina Qiish, oo iyagu waxay ku jireen ragga xoogga badan oo la dagaal galay.
2 Oo iyagu qaansooyin bay siteen, oo gacanta midigta iyo tan bidixdaba dhagaxyo way
ku wadhfin kareen, fallaadhona qaansooyin way kaga gani kareen, oo iyagu waxay
ahaayeen reer Benyaamiin oo Saa'uul walaalihiis ah. 3 Oo waxaa madax ahaa Axiiceser,
dabadeedna Yoo'aash, oo ahaa ina Shemaacaah oo ahaa reer Gibecaad, iyo Yesii'eel iyo
Feled oo ahaa wiilashii Casmaawed, iyo Beraakaah, iyo Yeehuu oo ahaa reer Canaatood,
4 iyo Yishmacyaah oo ahaa reer Gibecoon oo ahaa nin xoog badan oo soddonka ka
mid ahaa, oo weliba soddonka ka wada sarreeyey, iyo Yeremyaah, iyo Yaxasii'eel, iyo
Yooxaanaan, iyo Yoosaabaad oo ahaa reer Gedeeraad, 5 iyo Elcuusay, iyo Yeriimood,
iyo Becalyaah, iyo Shemaryaah, iyo Shefatyaah oo ahaa reer Xaruuf, 6 iyo Elqaanaah,
iyo Yishiyaah, iyo Casareel, iyo Yooceser, iyo Yaashaabcaam oo ahaa reer Qorax, 7 iyo
Yooceelaah iyo Sebadyaah oo ahaa wiilashii Yeroxaam oo ahaa reer Gedoor. 8 Oo
waxaa reer Gaad Daa'uud isaga soocay oo ugu tegey dhufayskii cidlada ku yiil rag
xoog badan oo ah rag dagaal loo tababbaray, oo gaashaan iyo waran qaadan karay,
oo wejigooduna wuxuu ahaa sida weji libaax oo kale, oo waxay u dheereeyeen sida
cawsha buuraha joogta. 9 Oo iyaga waxaa madax ahaa Ceser, Cobadyaahna wuxuu
ahaa kii labaad, Elii'aabna kii saddexaad, 10 Mishmannaahna kii afraad, Yeremyaahna
kii shanaad, 11 Catayna kii lixaad, Elii'eelna kii toddobaad, 12 Yooxaanaanna kii sid-
deedaad, Elsaabaadna kii sagaalaad, 13 Yeremyaahna kii tobnaad, Makbannayna kii
kow iyo tobnaad. 14 Kuwaas oo ahaa reer Gaad waxay ahaayeen saraakiishii ciidanka,
oo kii iyaga ugu yaraa wuxuu u dhigmaa boqol nin, kii ugu weynaana kun nin. 15 Oo
kuwaasu waxay ahaayeen kuwii bishii kowaad ka gudbay Webi Urdun oo buuxdhaafay
oo qararka oo dhan ka daatay, oo iyagu waxay kala eryeen dadkii dooxooyinka
degganaa oo dhan, xagga bari, iyo xagga galbeedba. 16 Oo waxaa dhufayska Daa'uud
ugu yimid reer Benyaamiin iyo reer Yahuudah qaarkooda. 17 Markaasaa Daa'uud u
baxay inuu iyaga ka hor tago, oo intuu jawaabay ayuu ku yidhi, Haddaad nabdoon
iigu timaadeen inaad i caawisaan qalbigaygu wuu idinla jiri doonaa, laakiinse haddaad
iigu timaadeen inaad cadaawayaashayda ii gacangelisaan, Ilaahii awowayaasheen
taas ha fiiriyo oo ha canaanto, maxaa yeelay, gacmahayga wax xumaan ahu kuma
jiraan. 18 Markaasaa ruuxii ku soo degay Camaasay oo soddonkii nin madax u ahaa, oo
wuxuu yidhi, Daa'uudow, ina Yesayow, annagu waxaannu nahay kuwaagii, waannuna
ku garab taagan nahay. Nabad. Nabad ha kula jirto, oo kaalmeeyayaashaadana
nabad ha la jirto, waayo, waxaa ku caawiya Ilaahaaga. Markaasaa Daa'uud iyagii soo
dhoweeyey oo wuxuu ka dhigay saraakiishii guutada. 19 Oo weliba reer Manasehna
qaar baa Daa'uud geestiisa soo maray markuu raacay reer Falastiin oo Saa'uul dagaal
ugu yimid, laakiinse iyagii ma ay caawiyin, waayo, saraakiishii reer Falastiin talay isagii

ku eryeen, oo waxay isyidhaahdeen, Isagu intuu madaxyadeenna khatar geliyo ayuu
sayidkiisii Saa'uul garab geli doonaa.
[20] Oo markuu Siiqlag tegey waxaa geestiisa reer
Manaseh ka soo maray Cadnaah, iyo Yoosaabaad, iyo Yediica'eel, iyo Miikaa'eel, iyo
Yoosaabaad, iyo Eliihuu, iyo Silletay, oo dhammaantood ahaa saraakiil u taliya kun kun
reer Manaseh ah.
[21] Oo waxay Daa'uud ka caawiyeen guutadii wax dhacaysay, waayo,
waxay ahaayeen rag xoog badan oo ahaa saraakiishii ciidanka.
[22] Waayo, maalin ka
maalin waxaa Daa'uud u iman jiray kuwo isaga caawiya, ilamaa ay noqdeen ciidan
weyn, oo ah sidii ciidanka Ilaah.

Daa'uud Oo Kuwa Kale Ka Raaceen Xebroon

[23] Oo tanuna waa tiradii kuwii madaxda u ahaa kuwii dagaalka hubka u lahaa,
oo Daa'uud ugu yimid Xebroon inay boqortooyada Saa'uul isaga u rogaan sidii uu
eraygii Rabbigu ahaa.
[24] Kuwii reer Yahuudah ee gaashaan iyo waran qaadayay waxay
ahaayeen lix kun iyo siddeed boqol oo nin, oo dagaal hub u leh.
[25] Oo kuwii reer
Simecoon ee xoogga badnaa, dagaalkana u darbanaa waxay ahaayeen toddoba kun iyo
boqol.
[26] Reer Laawina waxaa ka joogay afar kun iyo lix boqol.
[27] Oo Yehooyaadaacna
wuxuu ahaa madaxdii reer Haaruun, oo isagana waxaa la socday saddex kun iyo
toddoba boqol oo nin.
[28] Saadooqna wuxuu ahaa nin dhallinyar oo xoog badan, oo
waxaa la jiray laba iyo labaatan sirkaal oo reerkiisii wada ah.
[29] Oo reer Benyaamiin
oo ahaa Saa'uul walaalihiisna waxaa ka joogay saddex kun oo nin, waayo, ilaa waagaas
iyaga intoodii badnayd waxay daacad u sii ahaayeen reerkii Saa'uul.
[30] Oo reer
Efrayimna waxaa ka joogay labaatan kun iyo siddeed boqol oo nin, oo ah rag xoog
badan oo dhammaantood reerahooda caan ku ah.
[31] Oo reer Manaseh badhkiisiina
waxaa ka joogay siddeed iyo toban kun oo nin, oo loo magacaabay inay yimaadaan
oo ay Daa'uud boqraan.
[32] Oo reer Isaakaarna waxaa ka joogay rag garasho u leh
wakhtiyada iyo waxa reer binu Israa'iil waajibka ku ah inay sameeyaan, oo iyaga
madaxdoodu waxay ahaayeen laba boqol oo nin oo walaalahood oo dhanna iyagaa
xukumay.
[33] Oo reer Sebulunna waxaa ka joogay kuwo ciidanka geli kara oo dagaalka
isu safi kara, iyagoo wata cayn kasta oo ah alaabta dagaalka, oo isdiyaarin kara, oo aan
labaqalbiilayaal ahayn, oo tiradooduna waxay ahayd konton kun oo nin.
[34] Oo reer
Naftaalina waxaa ka joogay kun sirkaal oo ay la socdaan toddoba iyo soddon kun oo
nin oo waran iyo gaashaan wada sita.
[35] Oo reer Daanna waxaa ka joogay siddeed iyo
labaatan kun iyo lix boqol oo nin oo dagaalka isu safi kara.
[36] Oo reer Aasheerna waxaa
ka joogay afartan kun oo nin oo ciidanka geli kara oo dagaalka isu safi kara.
[37] Oo Webi
Urdun dhankiisa kalena waxaa ka yimid boqol iyo labaatan kun oo nin oo wata cayn
kasta oo ah alaabta dagaalka, oo waxayna ahaayeen reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo
reer Manaseh badhkiis.
[38] Intaas oo dhan oo wada ahaa rag dagaalyahan ah oo dagaalka
isu safi kara waxay Xebroon ula yimaadeen qalbi qumman inay Daa'uud reer binu
Israa'iil oo dhan u boqraan, oo reer binu Israa'iil intooda hadhay oo dhammuna isku
qalbi bay ku ahaayeen inay Daa'uud boqraan.
[39] Oo iyana halkaasay Daa'uud la joogeen
intii saddex maalmood ah, iyagoo wax cunaya oo wax cabbaya, waayo, walaalahood
baa sooryo u diyaariyey.
[40] Oo weliba dadkii iyaga u dhowaa ee ahaa ilaa reer Isaakaar
iyo reer Sebulun iyo reer Naftaali waxay cunto ku soo rareen dameerro, iyo awr, iyo
baqlo, iyo dibi, oo waxay keeneen bur, iyo fudad berde ah, iyo rucubo sabiib ah, iyo
khamri, iyo saliid, iyo dibi, iyo ido, dhammaanna aad iyo aad bay u badnaayeen, maxaa
yeelay, reer binu Israa'iil dhexdooda farxad baa jirtay.

13

Sanduuqii Axdiga Oo La Soo Celiyey

[1] Markaasaa Daa'uud wuxuu la arrinsaday saraakiishii kun kun u taliyey iyo kuwii
boqol boqol u taliyey iyo xataa hoggaamiye kasta.
[2] Markaasaa Daa'uud wuxuu shirkii

reer binu Israa'iil oo dhan ku yidhi, Hadday idinla wanaagsan tahay iyo hadday
tahay tan Rabbiga Ilaaheenna ah aynu meel kasta ugu cid dirno walaalaheenna ku
hadhay dalka Israa'iil oo dhan, kuwaasoo ah kuwa wadaaddada iyo reer Laawi ay
la dhex joogaan magaalooyinkooda agagaarka leh, si ay iyaguna inoogu soo ururaan.
3 Oo weliba aynu sanduuqii Ilaaheenna mar kale soo ceshanno, waayo, isagii waynu
iska daynay wakhtigii Saa'uul noolaa. 4 Markaasaa shirkii oo dhammu waxay yid-
haahdeen, Haah, oo sidaasaynu yeelaynaa, maxaa yeelay, taasu dadkii oo dhan ayay
la qummanayd. 5 Markaasuu Daa'uud soo wada shiriyey reer binu Israa'iil oo dhan,
oo wuxuu ka soo ururiyey tan iyo Shiixoor oo ah durdurka Masar iyo xataa tan
iyo meesha Xamaad laga galo in sanduuqii Ilaah Qiryad Yecaariim laga soo qaado.
6 Markaasaa Daa'uud iyo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay tageen Bacalaah, oo
ah Qiryad Yecaariim, oo ay reer Yahuudah iska leeyihiin, inay halkaas ka soo qaadaan
sanduuqii Ilaah oo ah meesha Rabbiga Keruubiimta kala dhex fadhiya magiciisa lagu
baryo. 7 Oo sanduuqii Ilaah gaadhi cusub bay saareen, markay ka soo bixiyeen gurigii
Abiinaadaab, oo gaadhigiina waxaa waday Cuusaa iyo Axiyoo. 8 Oo Daa'uud iyo
reer binu Israa'iil oo dhammu waxay Ilaah hortiis ku cayaareen xooggooda oo dhan,
oo gabayo, iyo kataarado, iyo shareerado, iyo dafaf, iyo suxuun laysku garaaco, iyo
turumbooyin ayay ku cayaareen. 9 Oo markay yimaadeen meeshii hadhuudhka lagu
tumi jiray oo Kiidon ayaa Cuusaa gacanta fidiyey si uu u qabto sanduuqii, waayo,
dibidii sidday ayaa turunturootay. 10 Markaasaa Rabbigu aad ugu cadhooday Cuusaa,
wuuna dilay, maxaa yeelay, isagu wuxuu gacanta ku fidiyey sanduuqa, oo halkaasuu ku
dhintay Ilaah hortiisa. 11 Oo Daa'uudna taas buu ka xumaaday, maxaa yeelay, Rabbigu
degdeg buu u qabtay Cuusaa, oo meeshaas magaceedii wuxuu u bixiyey Feres Cuusaa,
oo ilaa maantadanna waa la yidhaahdaa. 12 Oo Daa'uudna maalintaas wuu ka baqay
Ilaah, oo wuxuu isyidhi, Sanduuqa Ilaah bal sidee baan magaaladayda u geeysanayaa?
13 Sidaas daraaddeed Daa'uud sanduuqii ma geeyn magaaladiisii, laakiinse gees buu
ugu leexshay gurigii Cobeed Edoom kii reer Gad. 14 Oo saddex bilood ayaa sanduuqii
Ilaah gurigii Cobeed Edoom xaaskiisa la yiil, oo Rabbiguna wuu barakeeyey Cobeed
Edoom reerkiisii iyo wixii uu haystay oo dhan.

14

Gurigii Iyo Reerkii Daa'uud

1 Markaasaa Xiiraam oo ahaa boqorkii Turos ayaa Daa'uud wargeeyayaal u soo diray,
iyo geedo kedar la yidhaahdo, iyo wastaadyo, iyo nijaarro, inay guri u dhisaan. 2 Oo
Daa'uud wuxuu ogaaday in Rabbigu isaga u taagay inuu ahaado boqor u taliya reer
binu Israa'iil, waayo, boqortooyadiisii waa la sarraysiiyey dadkiisa reer binu Israa'iil
aawadood.

3 Oo Daa'uudna naago kale buu Yeruusaalem ku guursaday, oo wuxuu dhalay wiilal
iyo gabdho kale. 4 Oo carruurtii Yeruusaalem ugu dhalatay magacyadoodiina waa
kuwan: Shammuuca, iyo Shoobaab, iyo Naataan, iyo Sulaymaan, 5 iyo Yibxaar, iyo
Eliishuuca, iyo Elfaaled, 6 iyo Nogah, iyo Nefeg, iyo Yaafiica, 7 iyo Eliishaamaac, iyo
Becelyaadaac, iyo Eliifeled.

Daa'uud Oo Ka Adkaaday Reer Falastiin

8 Oo reer Falastiinna markay maqleen in Daa'uud loo subkay inuu boqor u ahaado
reer binu Israa'iil oo dhan ayay reer Falastiin oo dhammu u soo baxeen inay Daa'uud
doondoonaan, oo Daa'uudna taas wuu maqlay, oo isna iyagii ayuu ku baxay. 9 Haddaba
reer Falastiin way yimaadeen, oo waxay ku firdheen dooxadii Refaa'iim. 10 Markaasaa
Daa'uud Rabbiga wax weyddiiyey oo yidhi, Miyaan reer Falastiin ku kacaa? Miyaad ii
soo gacangelinaysaa? Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Haah, ku kac, waayo, iyaga

waan kuu soo gacangelinayaa. [11] Hadda waxay yimaadeen Bacal Feraasiim, oo halka-
asaa Daa'uud iyagii ku laayay, oo Daa'uud wuxuu yidhi, Rabbigu cadaawayaashaydii
ayuu gacantayda degdeg ugu qabtay, sida biyaha butaacayaa u degdegaan oo kale.
Sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii waxaa loo bixiyey Bacal Feraasiim. [12] Iyana
halkaasay ilaahyadoodii kaga tageen, markaasaa Daa'uud amar ku bixiyey in la gubo.
[13] Haddana reer Falastiin mar kalay dooxadii ku soo firdheen. [14] Oo Daa'uudna mar
kaluu Rabbiga wax weyddiiyey, oo Ilaahna wuxuu ku yidhi, Waa inaanad ka daba kicin,
laakiinse iyaga ka leexo, oo waxaad ku weerartaa meel ka soo hor jeedda geedaha
bukaa la yidhaahdo. [15] Oo markaad sanqadha askarta socodkeeda ka maqashid
geedaha bukaa dushooda, markaas dagaalka hore ugu bax, waayo, Ilaah waa kaaga hor
baxay inuu ciidanka reer Falastiin laayo. [16] Oo Daa'uudna wuxuu yeelay sidii Ilaah ku
amray, oo waxay ciidankii reer Falastiin ku laynayeen ilaa Gibecoon iyo tan iyo Geser.
[17] Oo Daa'uud warkiisiina wuxuu gaadhay dalalka oo dhan, oo Rabbiguna cabsi isaga
ka timid ayuu ku riday quruumihii kale oo dhan.

15

Sanduuqii Axdiga Oo La Keenay Yeruusaalem

[1] Markaasaa Daa'uud wuxuu magaaladii Daa'uud ka dhistay guryo, oo sanduuqii
Ilaahna meel buu u hagaajiyey, teendhona buu u dhisay. [2] Markaasaa Daa'uud yidhi,
Waa inaan ninna qaadin sanduuqa Ilaah reer Laawi mooyaane, waayo, Rabbigu iyaguu
u doortay inay qaadaan sanduuqa Ilaah, iyo inay isaga u adeegaan weligood. [3] Oo
Daa'uud reer binu Israa'iil oo dhan wuxuu ku soo wada ururiyey Yeruusaalem in
sanduuqii Rabbiga la keeno meeshiisii uu u hagaajiyey. [4] Oo haddana Daa'uud wuxuu
soo wada ururiyey reer Haaruun iyo reer Laawi. [5] Kuwii reer Qohaad waxay ahaayeen
Uurii'eel oo madax ahaa, iyo walaalihiis oo ahaa boqol iyo labaatan nin, [6] kuwii reer
Meraariina, Casaayaah oo madax ahaa, iyo laba boqol iyo labaatan nin oo walaalihiis
ahaa, [7] kuwii reer Gershoomna, Yoo'eel oo madax ahaa, iyo boqol iyo soddon nin oo
walaalihiis ahaa, [8] kuwii reer Eliisaafaanna, Shemacyaah oo madax ahaa, iyo laba
boqol oo nin oo walaalihiis ahaa, [9] kuwii reer Xebroonna, Elii'eel oo madax ahaa,
iyo siddeetan nin oo walaalihiis ahaa, [10] kuwii reer Cusii'eelna, Cammiinaadaab oo
madax ahaa, iyo boqol iyo laba iyo toban nin oo walaalihiis ahaa. [11] Markaasaa
Daa'uud u yeedhay Saadooq iyo Aabyaataar oo wadaaddada ahaa, iyo kuwii reer
Laawi oo ahaa Uurii'eel, iyo Casaayaah, iyo Yoo'eel, iyo Shemacyaah, iyo Elii'eel, iyo
Cammiinaadaab, [12] oo wuxuu ku yidhi, Idinku waxaad tihiin madaxdii qolooyinka
reer Laawi, haddaba idinka iyo walaalihiinba isdaahiriya si aad sanduuqii Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil ugu soo qaaddaan meeshii aan u hagaajiyey. [13] Maxaa
yeelay, indinku markii hore ma aydnaan qaadin, oo sidaas daraaddeed ayaa Rabbiga
Ilaaheenna ahu degdeg inoogu qabtay, waayo, sidii qaynuunku ahaa wax kuma
aynan weyddiin. [14] Haddaba sidaas daraaddeed ayaa wadaaddadii iyo kuwii reer
Laawi isdaahiriyeen inay soo qaadaan sanduuqii Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil.
[15] Markaasaa reer Laawi garbaha ku qaadeen sanduuqii Ilaah iyagoo ulihiisii ku sida,
sidii Muuse amray oo uu eraygii Rabbigu ahaa. [16] Markaasaa Daa'uud madaxdii reer
Laawi ku yidhi, Walaalihiin rag ka dhex doorta inay ahaadaan niman gabayaa ah oo
sita alaabtii muusikada, oo ah shareerado, iyo kataarado, iyo suxuun laysku garaaco,
oo aad ha uga dhawaajiyeen oo farxad aawadeed codka kor ha u qaadeen. [17] Sidaas
daraaddeed reer Laawi waxay doorteen Heemaan oo ahaa ina Yoo'eel iyo walaalihiis
oo ahaa Aasaaf ina Berekyaah, oo walaalahood reer Meraariina waxay ka doorteen
Eetaan ina Quushaayaah, [18] oo iyaga waxaa la jiray walaalahood oo ahaa darajadii
labaad, waxayna ahaayeen Sekaryaah, iyo Been, iyo Yacasii'eel, iyo Shemiiraamood, iyo
Yexii'eel, iyo Cunnii, iyo Elii'aab, iyo Benaayaah, iyo Macaseeyaah, iyo Matityaah, iyo

Eliifeleehuu, iyo Miqneeyaah, iyo Cobeed Edoom, iyo Yecii'eel oo dhammaantood wada
ahaa iridjoogayaal. 19 Sidaas daraaddeed kuwii gabayaagii ahaa oo ahaa Heemaan,
iyo Aasaaf, iyo Eetaan waxay siteen suxuun naxaas ah oo laysku garaaco si ay aad
ugaga dhawaajiyaan, 20 oo Sekaryaah, iyo Casii'eel, iyo Shemiiraamood iyo Yexii'eel,
iyo Cunnii, iyo Elii'aab, iyo Macaseeyaah, iyo Benaayaahna waxay siteen shareerado
si ay ugu dhuftaan wax Calaamood lagu luuqeeyo, 21 oo Matityaah, iyo Eliifeleehuu, iyo
Miqneeyaah, iyo Cobeed Edoom, iyo Yecii'eel, iyo Casasyaahna waxay siteen kataarado
ay ku hoggaamiyaan wax Shemiiniid lagu luuqeeyo. 22 Oo Kenanyaah oo madax
u ahaa reer Laawina wuxuu u sarreeyey gabaygii, oo isagu wuxuu dadkii wax ka
baray gabaygii, maxaa yeelay, aad buu u yiqiin. 23 Oo Berekyaah iyo Elqaanaahna
waxay iridjoogayaal u ahaayeen sanduuqii. 24 Oo wadaaddadii ahaa Shebanyaah,
iyo Yehooshaafaad, iyo Netaneel, iyo Camaasay, iyo Sekaryaah, iyo Benaayaah, iyo
Eliiceserna turumbooyin ayay ku hor afuufayeen sanduuqii Ilaah, oo Cobeed Edoom iyo
Yexiyaahna iridjoogayaal ayay sanduuqii u ahaayeen. 25 Sidaas daraaddeed Daa'uud
iyo odayaashii reer binu Israa'iil iyo kuwii kun kun u taliyeyba waxay u tageen inay
sanduuqii axdiga Rabbiga ka soo qaadaan gurigii Cobeed Edoom iyagoo faraxsan.
26 Oo markii Ilaah caawiyey kuwii reer Laawi oo qaaday sanduuqii axdiga Rabbiga
ayay toddoba dibi iyo toddoba wan ku allabaryeen. 27 Oo Daa'uudna wuxuu xidhnaa
dhar aad u wanaagsan, isaga iyo kuwii reer Laawi oo sanduuqa qaaday oo dhan,
iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo Kenanyaah oo ahaa madaxdii gabayga oo la jiray
nimankii gabayaaga ahaa, oo Daa'uudna wuxuu qabay eefod maro wanaagsan ah.
28 Haddaba reer binu Israa'iil oo dhammu saasay u soo qaadeen sanduuqii axdiga
Rabbiga iyagoo dhawaaqaya, oo afuufaya buun iyo turumbooyin, oo ka dhawaajinaya
suxuun laysku garaaco, iyo shareerado iyo kataarado. 29 Oo markii sanduuqii axdiga
Rabbigu uu magaaladii Daa'uud imanayay ayay Miikaal oo ahayd ina Saa'uul daaqadda
ka eegtay, oo kolkay aragtay Boqor Daa'uud oo cayaaraya ayay qalbiga ka quudhsatay.

16

1 Oo iyana sanduuqii Ilaah gudahay soo geliyeen, oo dhex dhigeen teendhadii
Daa'uud u dhisay, oo waxay Ilaah hortiisa ku bixiyeen qurbaanno la gubo iyo qur-
baanno nabaadiino. 2 Oo Daa'uudna markuu dhammeeyey qurbaankii la gubayay
iyo qurbaannadii nabaadiinada ee uu bixinayay ayuu dadkii ugu duceeyey magicii
Rabbiga. 3 Oo markaasuu reer binu Israa'iil oo dhan, nin iyo naagba, mid kasta siiyey
xabbad kibis ah, iyo cad hilib ah, iyo fud sabiib ah.

4 Oo kuwii reer Laawi qaarkoodna wuxuu u doortay inay ka adeegaan sanduuqa
Rabbiga hortiisa, iyo inay xusuustaan oo ku mahadnaqaan oo ammaanaan Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil, 5 kuwaasoo ahaa Aasaaf oo kii kowaad ahaa, iyo Sekaryaah
oo ahaa kii labaad, iyo Yecii'eel, iyo Shemiiraamood, iyo Yexii'eel, iyo Matityaah, iyo
Elii'aab, iyo Benaayaah, iyo Cobeed Edoom, iyo Yecii'eel oo haysan jiray shareerado iyo
kataarado, oo Aasaafna wuxuu aad uga dhawaajin jiray suxuun laysku garaaco. 6 Oo
Benaayaah iyo Yaxasii'eel oo wadaaddo ahaana turumbooyin ayay had iyo goorba ku
haysan jireen sanduuqii axdiga Ilaah hortiisa.

Sabuur Mahadnaqid Ah Ee Daa'uud

7 Oo maalintaas ayaa Daa'uud markii ugu horraysay ku amray inay Aasaaf iyo
walaalihiis Rabbiga ku mahadnaqaan.
8 Rabbiga ku mahadnaqa, oo magiciisa ku barya,
Falimihiisana dadyowga ka dhex sheega.
9 Isaga u gabya, oo ammaan ugu gabya,
Shuqulladiisa yaabka badan oo dhanna ka hadla.

10 Ku faana magiciisa quduuska ah,
Kuwa Rabbiga doondoona qalbigoodu ha reyreeyo.
11 Rabbiga iyo xooggiisa doondoona,
Oo weligiinba wejigiisa doondoona.
12 Xusuusta shuqulladiisii yaabka badnaa oo uu sameeyey,
Iyo cajaa'ibyadiisii iyo xukummadii afkiisa,
13 Kuwiinna farcanka addoonkiisii Israa'iilow,
Kuwiisa uu doortay oo reer Yacquub ahow.
14 Isagu waa Rabbiga Ilaaheenna ah,
Xukummadiisiina waxay ku jiraan dhulka oo dhan.
15 Bal idinku weligiin xusuusta axdigiisa,
Kaasoo ah hadalkiisii uu dadkii kun qarni ku amray;
16 Kaasu waa axdigii uu Ibraahim la dhigtay,
Oo uu Isxaaq ugu dhaartay,
17 Oo isla kaas wuxuu u adkeeyey oo qaynuun uga dhigay Yacquub,
Oo Israa'iilna wuxuu uga dhigay axdi weligiis jiraya,
18 Oo wuxuu ku yidhi, Dalka Kancaan waxaan kuu siinayaa
Inuu ahaado qaybtii dhaxalkiinna,
19 Markaad dad tiro yar ahaydeen,
Oo aad aad u yaraydeen, qariibna dalka ku ahaydeen.
20 Oo iyaguna quruunba quruun bay uga baxeen.
Oo intay boqortooyo ka tageen ayay dad kale u gudbeen.
21 Isagu ninna uma oggolaanin inuu wax yeelo,
Haah, oo daraaddood ayuu boqorro u canaantay,
22 Oo wuxuu ku yidhi, Ha taabanina kuwayga subkan,
Oo nebiyadaydana waxba ha yeelina.
23 Dadka dhulka oo dhammow, Rabbiga u gabya,
Oo badbaadintiisana muujiya maalin ka maalin.
24 Ammaantiisana quruumaha dhexdooda ka sheega,
Oo shuqulladiisa yaabka badanna dadyowga oo dhan ka dhex sheega.
25 Waayo, Rabbigu waa weyn yahay, waana mudan yahay in aad loo ammaano,
Isaga waa in laga cabsado in ka sii badan ilaahyada oo dhan.
26 Waayo, dadyowga ilaahyadooda oo dhammu waa sanamyo,
Laakiinse Rabbigu isagaa sameeyey samooyinka.
27 Sharaf iyo haybaduba hortiisay yaalliin,
Xoog iyo farxaduna meeshiisay ku jiraan.
28 Dadka qolooyinkiisow, Rabbiga ammaana,
Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaan iyo xoog.
29 Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaanta magiciisu mudan yahay,
Qurbaan u keena, oo hortiisa kaalaya,
Rabbiga ku caabuda quruxda quduusnimada,
30 Dadka dhulka oo dhammow, hortiisa ku gariira.
Duniduna waxay u dhisan tahay si aan la dhaqaajin karin.
31 Haddaba samooyinku ha farxeen, dhulkuna ha reyreeyo,
Oo quruumaha dhexdooda ha laga yidhaahdo, Rabbigu waa boqor.
32 Badda iyo waxa ka buuxaba ha guuxeen,
Berriga iyo waxa ku jira oo dhammuna ha farxeen,
33 Oo markaasay dhirta duurka Rabbiga hortiisa ku gabyi doonaan farxad daraaddeed,
Waayo, isagu waa u imanayaa inuu dhulka xukumo.
34 Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay,

Oo naxariistiisuna way sii waartaa weligeedba.
35 Oo waxaad tidhaahdaan, Ilaaha badbaadadayadow, Na badbaadi,
Oo na soo wada ururi oo quruumahana naga samatabbixi,
Si aannu magacaaga quduuska ah ugu mahadnaqno,
Oo aannu ammaantaada ugu guulaysanno.
36 Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil,
Tan iyo weligiis iyo weligiisba.
Markaasaa dadkii oo dhammu waxay yidhaahdeen, Aamiin, oo Rabbigay ammaaneen.
37 Kolkaasuu halkaas sanduuqii axdiga Rabbiga hortiisa kaga tegey Aasaaf iyo walaal-
ihiis inay had iyo goor ka adeegaan sanduuqa hortiisa sidii maalin walba shuqulkeeda
loo doonayay, 38 isaga iyo Cobeed Edoom oo ay la jiraan siddeed iyo lixdan nin oo
walaalahood ah, oo weliba Cobeed Edoom oo ahaa ina Yeduutuun iyo Xosaahna wuxuu
uga tegey inay ahaadaan iridjoogayaal. 39 Oo wadaadkii Saadooq iyo wadaaddadii
walaalihiis ahaana wuxuu kaga hor tegey taambuuggii Rabbiga oo ku yiil meeshii sare
oo Gibecoon, 40 in had iyo goor subax iyo habeenba meeshii qurbaanka la gubo ay
Rabbiga ugu dul bixiyaan qurbaanno la gubo kuwaasoo ahaa sidii dhammaan waxa
ku qoran sharciga Rabbiga, oo uu reer binu Israa'iil ku amray. 41 Oo wuxuu kaloo la
reebay Heemaan iyo Yeduutuun iyo kuwii kaloo la doortay oo loo magacaabay inay
Rabbiga ku mahadnaqaan, maxaa yeelay, naxariistiisu weligeedba way waartaa. 42 Oo
waxaa iyaga la jiray Heemaan iyo Yeduutuun oo haystay turumbooyin iyo suxuun
laysku garaaco oo ay leeyihiin kuwa aad wax uga dhawaajiya, iyo alaabtii lagu qaadi
jiray gabayadii Ilaah, oo ilma Yeduutuunna wuxuu kaga tegey inay iridda joogaan.
43 Markaasaa dadkii oo dhan qof waluba gurigiisii tegey, oo Daa'uudna wuxuu u noqday
inuu reerkiisii u duceeyo aawadeed.

17

Ballankii Rabbiga ee Daa'uud

1 Oo waxay noqotay markii Daa'uud gurigiisii degay, in Daa'uud Nebi Naataan ku
yidhi, Bal eeg, anigu waxaan degganahay guri qori kedar ah laga sameeyey, laakiinse
sanduuqii axdiga Rabbigu wuxuu yaal daahyo hoostood. 2 Markaasaa Naataan wuxuu
Daa'uud ku yidhi, Wax alla wixii qalbigaaga ku jira oo dhan samee, waayo, Ilaah
baa kula jira. 3 Oo isla habeenkaas eraygii Ilaah baa u yimid Naataan oo ku yidhi,
4 Tag, oo waxaad addoonkayga Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu ku leeyahay,
Waxba guri aan dego ha ii dhisin, 5 waayo, guri ma degin ilaa maalintii aan reer binu
Israa'iil soo bixiyey iyo tan iyo maantadan, laakiinse teendhaba teendho kalaan uga
bixi jiray oo taambuugna mid kalaan uga bixi jiray. 6 Oo meel kasta oo aan kula
socday reer binu Israa'iil oo dhan, xaakinnadii reer binu Israa'iil oo aan ku amray
inay quudiyaan dadkayga ma midkood baan eray kula hadlay, oo miyaan ku idhi,
War maxaad iigu dhisi weydeen guri kedar ah? 7 Haddaba waxaad addoonkayga
Daa'uud ku tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anaa kaa soo kaxeeyey
xeradii idaha iyo idihii aad raacaysay, inaad ahaatid amiir u taliya dadkayga reer
binu Israa'iil, 8 waanan kula jiray meel kastoo aad tagtayba, oo cadaawayaashaadii
oo dhanna hortaadaan ka baabbi'iyey. Oo waxaan kuu bixin doonaa magac la mid
ah magacyada kuwa waaweyn oo dhulka jooga. 9 Oo dadkayga reer binu Israa'iilna
meel baan u dooran doonaa, oo waan ku beeri doonaa, inay meeshooda degganaadaan
oo ayan mar dambe dhaqdhaqaaqin, ama ayan ilmaha sharku mar dambe dhibin
sidii markii hore, 10 iyo tan iyo maalintii aan xaakinno ku amray inay dadkayga reer
binu Israa'iil u taliyaan. Cadaawayaashaada oo dhanna waan jebin doonaa. Oo
weliba waxaan kaloo kuu sheegayaa inuu Rabbigu reer kuu yeeli doono. 11 Oo markii
cimrigaagu dhammaado, oo aad awowayaashaa la jiri doonto sida waajibka ah, ayaan

sara kicin doonaa farcankaaga kaa dambeeya oo wiilashaada midkood ahaan doona, oo
boqortooyadiisana waan dhisi doonaa. 12 Oo isna guri buu ii dhisi doonaa, oo xoog baan
u yeeli doonaa carshigiisa weligiis. 13 Oo anigu aabbaan u ahaan doonaa, isna wiil buu
ii ahaan doonaa, oo anna naxariistayda kama fogayn doono, sidii aan uga fogeeyey kii
kaa horreeyey, 14 laakiinse waxaan isaga dhex taagi doonaa weligiisba gurigayga iyo
boqortooyadayda, oo carshigiisuna weligiis wuu dhisnaan doonaa. 15 Haddaba siday
erayadaas oo dhan iyo tusniintaas oo dhammu ahaayeen ayaa Naataan kula hadlay
Daa'uud.

Baryadii Daa'uud

16 Markaasaa Boqor Daa'uud gudaha galay oo Rabbiga hor fadhiistay, oo wuxuu
yidhi, Rabbow Ilaahow, bal yaan ahay? Reerkayguna waa maxay oo aad halkan ii
soo gaadhsiisay? 17 Oo waxanu hortaada wuu ku yaraa, Ilaahow, laakiinse waxaad
kaloo ka sii hadashay reerkaygu wuxuu wakhti dheer noqon doono, anoo addoonkaaga
ah, oo weliba Rabbow Ilaahow, waxaad iiga fikirtay sidii nin darajo weyn leh. 18 Bal
maxaan kaloo kugu odhan karaa taasoo ku saabsan cisadii aad ii samaysay anoo
addoonkaaga ah? Waayo, waad i garanaysaa. 19 Rabbow, aniga daraadday, iyo
qalbigaaga siduu yahay, ayaad waxyaalahan waaweyn oo dhan u samaysay, inaad
waxyaalahan waaweyn oo dhan wada muujiso. 20 Rabbiyow, mid kula mid ahu
ma jiro, oo adiga mooyaane Ilaah kale ma jiro, siday ahaayeen kulli wixii aannu
dhegahayaga ku maqalnay oo dhammu. 21 Bal quruuntee baa dunida joogta oo la mid
ah dadkaaga reer binu Israa'iil, kuwaasoo adiga qudhaadu aad soo furatay inay dad kuu
ahaadaan iyo inaad magac isugu yeesho waxyaalo waaweyn oo cabsi badan, markaad
quruumaha ka eriday dadkaaga hortiisa, kuwaasoo aad ka soo furatay dalkii Masar?
22 Waayo, dadkaaga reer binu Israa'iil waxaad ka dhigtay inay dadkaaga ahaadaan
weligood, oo Ilaahood baad noqotay, Rabbiyow. 23 Haddaba Rabbow, eraygii aad ku
hadashay oo igu saabsanaa anoo addoonkaaga ah, oo ku saabsanaa reerkayga, weligaa
adkee oo sidaad ku hadashay yeel. 24 Oo magacaaguna ha xoogaysto oo ha weynaado
weligiis, hana la yidhaahdo, Rabbiga ciidammadu waa Ilaaha reer binu Israa'iil, isagu
wuxuu Ilaah u yahay reer binu Israa'iil, oo anoo addoonkaaga Daa'uud ah reerkaygu
hortaaduu ku dhisan yahay. 25 Waayo, Ilaahayow, anoo addoonkaaga ah wax baad ii
muujisay, oo waxaad igu tidhi, Reer baan kuu dhisi doonaa, sidaas daraaddeed waan
ku dhiirranahay inaan baryadan hortaada kugu baryo. 26 Haddaba Rabbiyow, adigu
waxaad tahay Ilaah, oo waxan wanaagsan baad ii ballanqaadday, anoo addoonkaaga
ah, 27 oo waxaad ku faraxday inaad barakaysid reerkayga anoo addoonkaaga ah, inuu
weligiisba hortaada ku sii raago, waayo, Rabbiyow, adigu waad barakaysay, oo wuu
barakaysan yahay weligiis.

18

Guulihii Daa'uud

1 Oo taas dabadeed ayaa Daa'uud reer Falastiin laayay oo jebiyey, oo Gad iyo maga-
alooyinkeediiba gacantii reer Falastiin wuu ka qaaday. 2 Oo wuxuu kaloo laayay reer
Moo'aab, oo reer Moo'aabna addoommay Daa'uud u noqdeen, oo baad bay u keeneen.
3 Oo ilaa Xamaad Daa'uud wuxuu dilayay boqorkii Soobaah oo ahaa Hadarceser, intuu
ku socday inuu dowladnimadiisa ku ag dhiso Webi Yufraad. 4 Oo Daa'uud wuxuu
isagii ka qabsaday kun gaadhifaras, iyo toddoba kun oo fardooley ah, iyo labaatan
kun oo nin oo lug ah, oo Daa'uudna wuxuu boqno jaray fardihii gaadhiyada waday
oo dhan, laakiinse boqol gaadhifaras buu uga reebay. 5 Oo reer Suuriyihii Dimishaqna
markay u yimaadeen inay u hiiliyaan boqorkii Soobaah oo ahaa Hadarceser, Daa'uud
wuxuu iyagii ka laayay laba iyo labaatan kun oo nin. 6 Daa'uudna wuxuu reer
Dimishaq oo Suuriya jooga dhex dhigay rugo askareed, oo reer Suuriyana Daa'uud

bay addoommo u noqdeen oo baad u keeneen. Oo Rabbiguna Daa'uud buu siiyey
meel kastoo uu tegeyba. 7 Markaasaa Daa'uud soo qaaday gaashaammadii dahabka
ahaa oo ay wateen addoommadii Hadarceser, wuxuuna keenay Yeruusaalem. 8 Oo
magaalooyinkii Hadarceser oo ahaa Tibxad iyo Kuun Daa'uud wuxuu ka soo qaaday
naxaas aad u badan, taasoo uu Sulaymaan ka sameeyey berkeddii naxaasta ahayd iyo
tiirarkii iyo weelashii naxaasta ahaa. 9 Oo Tocuu oo ahaa boqorkii Xamaad markuu
maqlay in Daa'uud laayay Hadarceser oo ahaa boqorkii Soobaah ciidankiisii oo dhan
10 ayuu Daa'uud wiilkiisii Hadooraam u soo diray inuu soo salaamo oo uu u soo duceeyo,
maxaa yeelay, wuxuu la diriray oo dilay Hadarceser, waayo, Hadarceser wuxuu la diriri
jiray Tocuu, oo wuxuu keenay weelal cayn kasta ah oo ah dahab iyo lacag iyo naxaasba.
11 Oo kuwaasna Boqor Daa'uud wuxuu quduus uga dhigay Rabbiga, oo wuxuu ku daray
lacagtii iyo dahabkii uu ka soo dhacay quruumihii oo dhan, kuwaasoo ahaa reer Edom,
iyo reer Moo'aab, iyo reer Cammoon, iyo reer Falastiin, iyo reer Camaaleq. 12 Oo weliba
Abiishay oo ay Seruuyaah dhashayna wuxuu reer Edom Dooxadii Cusbada kaga laayay
siddeed iyo toban kun oo nin. 13 Oo isna wuxuu Edom dhex dhigay rugo askareed, oo
reer Edom oo dhammuna Daa'uud bay addoommo u noqdeen. Oo Rabbiguna Daa'uud
guul buu siiyey meel kastoo uu tegeyba.

Madaxdii Daa'uud

14 Oo Daa'uudna reer binu Israa'iil oo dhan buu u taliyey, oo wuxuu dadkiisa oo dhan
ugu gar qaybshay xukun iyo caddaalad. 15 Oo waxaa ciidanka u sarrayn jiray Yoo'aab oo
ay Seruuyaah dhashay, oo taariikhdana waxaa qori jiray Yehooshaafaad ina Axiiluud,
16 oo wadaaddona waxaa ahaa Saadooq ina Axiituub, iyo Abiimeleg ina Aabyaataar,
Shawshaana wuxuu ahaa karraani. 17 Oo Benaayaah ina Yehooyaadaacna wuxuu u
taliyey reer Kereetiim iyo reer Feleetii, oo Daa'uud wiilashiisuna waxay ahaayeen
madaxda boqorka u dhow.

19

La Dagaallankii Reer Cammoon

1 Taas dabadeedna Naaxaash oo boqor u ahaa reer Cammoon ayaa dhintay, meeshi-
isiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii. 2 Markaasaa Daa'uud yidhi, Anigu waxaan
u roonaan doonaa Xaanuun ina Naaxaash, maxaa yeelay, aabbihiis baa ii roonaaday.
Sidaas daraaddeed Daa'uud wuxuu u diray wargeeyayaal inay u tacsiyeeyaan aabbi-
hiis. Markaasaa Daa'uud addoommadiisii waxay dalkii reer Cammoon ugu yimaadeen
Xaanuun inay isaga u tacsiyeeyaan. 3 Laakiinse amiirradii reer Cammoon waxay
Xaanuun ku yidhaahdeen, Ma waxaad u malaynaysaa in Daa'uud aabbahaa cisaynayo
oo uu sidaas daraaddeed kuugu soo diray kuwa tacsiyada wada? Addoommadiisu
sow kuuguma iman inay dalka baadhaan oo basaasaan oo afgembiyaan? 4 Sidaas
daraaddeed Xaanuun wuxuu qabsaday Daa'uud addoommadiisii, oo intuu iyagii u
xiiray ayuu dharkoodiina dhexda ka kala gooyay xataa ilaa dabada, markaasuu iska
eryay. 5 Markaasaa la tegey oo Daa'uud loo soo sheegay sidii nimankii loo galay. Oo
isna wuxuu iyagii u diray dad ka hor taga, waayo, nimankii aad bay u ceeboobeen.
Boqorkiina wuxuu iyagii ku yidhi, Yerixoo iska jooga ilaa gadhku idiin soo baxo,
dabadeedna soo noqda. 6 Oo reer Cammoonna markay ogaadeen inay Daa'uud
isnacsiiyeen ayaa Xaanuun iyo reer Cammoon sii dhiibeen kun talanti oo lacag ah
inay gaadhifardood iyo rag fardooley ah kaga soo kiraystaan Mesobotamiya, iyo Aram
Macakaah, iyo Soobaah. 7 Sidaasay u soo kiraysteen laba iyo soddon kun oo gaadhifaras,
iyo boqorkii Macakaah iyo dadkiisii, kuwaasoo yimid oo Meedebaa horteeda degay. Oo
reer Cammoonna waxay iska soo wada urursadeen magaalooyinkoodii, oo dagaal bay
u soo baxeen. 8 Oo Daa'uudna markuu taas maqlay ayuu diray Yoo'aab iyo ciidankii
raggii xoogga lahaa oo dhan. 9 Oo reer Cammoonna way soo baxeen, oo waxay

dagaal isugu soo diyaariyeen magaalada iriddeeda, oo boqorradii yimidna duurkay
keli ahaantood joogeen. 10 Haddaba Yoo'aab markuu arkay in dagaal looga soo kacshay
hore iyo dibba, ayuu raggii reer binu Israa'iil ka xushay kuwii xuladka ahaa oo dhan,
oo wuxuu u soo diyaariyey inay reer Suuriya la dagaallamaan. 11 Oo dadkii intiisii
kalena wuxuu u dhiibay walaalkiis Abiishay, oo iyana waxay isu soo diyaariyeen inay
reer Cammoon la dagaallamaan. 12 Oo wuxuu walaalkiis ku yidhi, Haddii reer Suuriya
iga xoog bataan waa inaad i soo caawisaa, laakiinse haddii reer Cammoon kaa xoog
bataan, markaasaan ku soo caawin doonaa. 13 Haddaba si fiican u dhiirranow, oo
aynu rag u ahaanno dadkeenna iyo magaalooyinka Ilaaheen aawadood, oo Rabbiguna
ha sameeyo wixii la wanaagsan. 14 Sidaas daraaddeed Yoo'aab iyo dadkii la jirayba
waxay ugu soo dhowaadeen inay la dagaallamaan reer Suuriya, oo iyana markaasay
hortiisa ka carareen. 15 Oo reer Cammoonna markay arkeen in reer Suuriya carareen
ayay iyana walaalkiis Abiishay hortiisa saasoo kale uga carareen, oo waxay galeen
magaaladii. Markaasaa Yoo'aab Yeruusaalem yimid. 16 Oo reer Suuriya markay arkeen
in iyaga looga adkaaday reer binu Israa'iil hortooda ayay wargeeyayaal u direen oo soo
kaxeeyeen reer Suuriyihii Webiga ka shisheeyey, iyagoo uu madax u yahay Shoofag oo
ahaa sirkaalkii ciidanka Hadarceser. 17 Taas waxaa loo soo sheegay Daa'uud, kolkaasuu
reer binu Israa'iil oo dhan soo wada ururiyey, oo intuu Webi Urdun ka soo gudbay ayuu
reer Suuriya u yimid, oo ciidankiisii ayuu weerar ugu soo diyaariyey, haddaba Daa'uud
markuu raggiisii u diyaariyey inay reer Suuriya la dagaallamaan ayay iyana la dirireen.
18 Oo reer Suuriyana way ka carareen reer binu Israa'iil hortooda. Daa'uudna wuxuu
reer Suuriya ka laayay toddoba kun oo gaadhifaras raggoodii, iyo afartan kun oo nin
oo lug ah, oo wuxuu dilay Shoofag oo ahaa sirkaalkii ciidanka. 19 Oo markii Hadarceser
addoommadiisii arkeen in reer binu Israa'iil hortooda looga adkaaday ayay la nabdeen
Daa'uud, wayna u adeegeen, oo reer Suuriyana way diideen inay mar dambe reer
Cammoon caawiyaan.

20

Qabsashadii Rabbaah

1 Oo isla xilligii sannaddii dambe, markay boqorradu dagaalka u soo bixi jireen
ayaa Yoo'aab kaxaystay xooggii ciidanka oo dhan oo baabbi'iyey dalkii reer Cammoon,
oo haddana intuu soo kacay ayuu Rabbaah hareereeyey. Yoo'aab wuxuu dagaal ku
dhiftay Rabbaah, wuuna afgembiyey, laakiinse Daa'uud baa Yeruusaalem iska joogay.
2 Markaasaa Daa'uud boqorkoodii madaxiisii taajkii ka qaaday, oo wuxuu ogaaday
in miisaankiisu yahay talanti dahab ah, dhagxan qaali ahna wuu lahaa, markaasaa
Daa'uud madaxa loo saaray. Oo wuxuu dibadda u soo bixiyey dhacii magaalada oo
aad iyo aad u badnaa. 3 Dibadduu u soo bixiyey dadkii magaalada ku jiray, oo wuxuu
hoos dhigay miinshaaro iyo biro wax lagu qodo, iyo faasas. Oo magaalooyinkii reer
Cammoon oo dhan Daa'uud saasuu u wada galay. Markaasaa Daa'uud iyo dadkii oo
dhammu ku noqdeen Yeruusaalem.

La Dagaallankii Reer Falastiin

4 Oo taas dabadeed waxay noqotay in reer Falastiin haddana Geser lagula diriray, oo
Sibbekay oo reer Xushaad ahaa wuxuu dilay Sifay, oo ahaa mid ka mid ah wiilashii
Rafaa, oo iyagiina waa la jebiyey. 5 Oo haddana reer Falastiin waa lala diriray, oo
Elxaanaan ina Yaaciir wuxuu dilay Laxmii oo ahaa Goli'ad kii reer Gad walaalkiis, oo
samayda warankiisuna waxay le'ekayd dharsameeyaha looxiisa. 6 Oo haddana waxaa
dagaal ka dhacay Gad, halkaasna waxaa joogay nin aad u dheer, oo farihiisa gacmeed
iyo farihiisa lugeedna waxay ahaayeen afar iyo labaatan, oo gacan kasta wuxuu ku
lahaa lix, cag kastana wuxuu ku lahaa lix, oo isna wuxuu u dhashay Rafaa. 7 Oo

isna markuu reer binu Israa'iil caayay waxaa isagii dilay Yoonaataan oo uu Daa'uud
walaalkiisii Shimcaa ahaa dhalay. 8 Kuwanu waxay Rafaa ugu dhasheen Gad, oo waxay
ku dhinteen Daa'uud gacantiisii iyo gacantii addoommadiisa.

21

Daa'uud Oo Tiriyey Raggiisii Dagaalyahanka Ahaa

1 Haddaba Shayddaan baa ku kacay reer binu Israa'iil oo wuxuu Daa'uud ku
dhaqaajiyey inuu reer binu Israa'iil tiriyo. 2 Markaasaa Daa'uud ku yidhi Yoo'aab iyo
amiirradii, Taga oo reer binu Israa'iil soo tiriya tan iyo Bi'ir Shebac iyo ilaa Daan, oo
war ii keena si aan u ogaado dadka tiradiisa. 3 Markaasaa Yoo'aab yidhi, Rabbigu
dadkiisa ha ka dhigo boqol jeer in ka sii badan inta ay haatan yihiin, laakiinse boqorow
sayidkaygiiyow, iyagu kulligood sow ma aha addoommadaada? Maxaadse waxan u
doonaysaa, sayidkaygiiyow? Oo maxaadse reer binu Israa'iil sabab ay ku dembaabaan
ugu noqonaysaa? 4 Habase yeeshee boqorka hadalkiisii waa ka adkaaday hadalkii
Yoo'aab. Haddaba sidaas daraaddeed Yoo'aab wuu tegey, oo wuxuu dhex maray reer
binu Israa'iil oo dhan, dabadeedna Yeruusaalem buu yimid. 5 Markaasaa Yoo'aab
Daa'uud siiyey tiradii dadka, oo reer binu Israa'iil oo dhammu waxay ahaayeen kun kun
iyo boqol kun oo nin oo seefqaad ah, oo reer Yahuudahna waxay ahaayeen afar boqol
iyo toddobaatan kun oo nin oo seefqaad ah. 6 Laakiinse isagu sooma uu tirin reer Laawi
iyo reer Benyaamiin, maxaa yeelay, Yoo'aab waa karaahiyeystay boqorka hadalkiisii.
7 Haddaba taas ayaa Ilaah ugu cadhooday, markaasuu laayay reer binu Israa'iil.
8 Markaasaa Daa'uud Ilaah ku yidhi, Waxaan sameeyey aad baan ugu dembaabay,
haddaba waan ku baryayaaye, iga fogee dembigayga anoo addoonkaaga ah, waayo,
nacasnimo weyn baan sameeyey. 9 Markaasaa Rabbigu la hadlay Gaad oo ahaa Daa'uud
waxarkihiisa, oo wuxuu yidhi, 10 Tag oo Daa'uud la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Saddexdan waxyaalood baan ku siinayaa, ee ka dooro
mid aan kugu sameeyo. 11 Sidaas daraaddeed Gaad baa Daa'uud u yimid oo ku yidhi,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Midkaad doonaysid dooro, 12 saddex sannadood oo abaar ah,
ama saddex bilood oo aad ku baabba'did cadaawayaashaada hortooda iyadoo seefta
cadaawayaashaadu ay ku gaadhayso, amase haddii kale saddex maalmood oo seefta
Rabbigu iyadoo belaayo ah ay dalka dhex marayso, oo ay malaa'igtii Rabbiga dadka
baabbi'inayso kulli dalka reer binu Israa'iil oo dhan. Haddaba bal ka fiirso jawaabta
aan u celiyo kii i soo diray. 13 Markaasaa Daa'uud wuxuu Gaad ku yidhi, Cidhiidhi weyn
baan ku jiraa, Rabbiga gacantiisa aan ku dhaco, waayo, naxariistiisu waa badan tahay,
laakiinse yaanan dad gacantiis ku dhicin. 14 Saas aawadeed Rabbigu belaayo ayuu ku
soo dejiyey reer binu Israa'iil, oo waxaa reer binu Israa'iil ka dhintay toddobaatan kun
oo nin. 15 Oo haddana Rabbigu wuxuu Yeruusaalem u soo diray malag wax baabbi'iya,
oo markuu u dhowaaday inuu baabbi'iyo ayaa Rabbigu fiiriyey, oo belaayadii ka
qoomamooday, oo wuxuu malaggii wax baabbi'inayay ku yidhi, Bes weeye, haddaba
gacanta soo celi. Oo malaggii Rabbigu wuxuu ag joogay meeshii hadhuudhka lagu
tumi jiray oo uu Aarnaankii reer Yebuus lahaa. 16 Markaasaa Daa'uud indhihii kor
u taagay oo wuxuu arkay malaggii Rabbiga oo taagan dhulka iyo samada dhexdooda
oo gacanta ku haysta seef gal la' oo Yeruusaalem ku kor fidsan. Markaasay Daa'uud
iyo odayaashiiba, iyagoo dhar joonyad ah qaba, wejiga dhulka saareen. 17 Markaasaa
Daa'uud wuxuu Ilaah ku yidhi, Kii amray in dadka la soo tiriyo sow aniga ma aha?
Kii dembaabay oo waxa aad u xun sameeyey waa aniga, laakiinse idahanu maxay
sameeyeen? Haddaba Rabbiyow Ilaahayow, waan ku baryayaaye, gacantaadu ha ka
gees noqoto aniga iyo reerka aabbahay, laakiinse dadkaaga yaanay ka gees noqon oo
aanay belaayo ku dhicin. 18 Markaasaa malaggii Rabbigu Gaad ku amray inuu Daa'uud
ku yidhaahdo, Tag oo Rabbiga meel allabari ugu dhis meeshii wax lagu tumi jiray ee

Aarnaankii reer Yebuus leeyahay. 19 Oo Daa'uud baa ku tegey wixii uu Gaad yidhi, oo
uu ku hadlay magicii Rabbiga. 20 Markaasaa Aarnaan soo jeestay oo arkay malaggii, oo
afartiisii wiil oo isaga la joogayna way dhuunteen. Haddaba Aarnaan wuxuu tumayay
sarreen. 21 Oo markii Daa'uud u yimid Aarnaan ayaa Aarnaan arkay Daa'uud, oo intuu
meeshii ka baxay ayuu u sujuuday Daa'uud, wejigana dhulkuu saaray. 22 Markaasaa
Daa'uud wuxuu Aarnaan ku yidhi, Meeshan wax lagu tumo i sii, aan meel allabari
Rabbiga uga dhisee. Waxaad igu siinaysaa qiima buuxa in belaayadu ay dadka ka
joogsato. 23 Markaasaa Aarnaan wuxuu Daa'uud ku yidhi, Boqorow sayidkaygiiyow,
qaado oo samee wixii kula wanaagsan, bal eeg, dibida waxaan kuu siinayaa qurbaanno
la gubo aawadiis, oo alaabta wax lagu tumona qoryo aawadood, sarreenkana qurbaan
aawadiis, anigu kulli waan ku wada siinayaa. 24 Markaasaa Boqor Daa'uud wuxuu
Aarnaan ku yidhi, Maya, laakiinse sida runta ah qiima buuxa ayaan kaaga iibsanayaa,
waayo, Rabbiga u qaadi maayo wax aad adigu leedahay, oo qurbaan la gubo oo aanan
waxba ka bixin anigu Ilaah ugu bixin maayo. 25 Haddaba Daa'uud wuxuu Aarnaan
meeshii ka siiyey dahab miisaankiisu yahay lix boqol oo sheqel. 26 Markaasaa Daa'uud
halkaas Rabbiga uga dhisay meel allabari, oo wuxuu u bixiyey qurbaanno la gubo
iyo qurbaanno nabaadiino, oo Rabbiguu baryay, oo isna wuxuu isagii samada ugaga
jawaabay dab ku soo kor dhacay meeshii qurbaanka la gubo. 27 Markaasaa Rabbigu
amray malaggii, isna seeftiisuu ku celiyey galkeedii.
28 Oo isla markaasba Daa'uud markuu arkay in Rabbigu isaga uga jawaabay meeshii
wax lagu tumi jiray oo uu lahaa Aarnaan oo ahaa reer Yebuus ayuu halkaas ku
allabaryay. 29 Waayo, taambuuggii Rabbiga ee Muuse cidlada ku dhex sameeyey iyo
meeshii qurbaanka la guboba markaas waxay dhex yiilleen meesha sare ee Gibecoon
ku taal. 30 Laakiinse Daa'uud meeshaas ma uu hor tegi karin inuu Ilaah wax soo
weyddiisto, maxaa yeelay, wuxuu ka baqayay seeftii malagga Rabbiga.

22

1 Markaasaa Daa'uud yidhi, Kanu waa gurigii Rabbiga Ilaaha ah, oo tanuna waa
meeshii qurbaanka la gubo oo reer binu Israa'iil.

Diyaarintii Macbudka

2 Markaasaa Daa'uud amray in la soo wada ururiyo shisheeyayaashii dalka reer binu
Israa'iil degganaa oo dhan, oo wuxuu kaloo amray in wastaadyo dhagxan soo qoraan
in la dhiso gurigii Ilaah aawadeed. 3 Oo Daa'uud wuxuu diyaariyey bir faro badan
in musmaarro looga dhigo albaabbada irdaha iyo qabsatooyinka, oo wuxuu kaloo
diyaariyey naxaas tiro badan oo aan miisaan lahayn, 4 iyo geedo kedar ah oo aan tiro
lahayn, waayo, reer Siidoon iyo reer Turos waxay Daa'uud u keeneen geedo kedar ah
oo tiro badan. 5 Markaasaa Daa'uud yidhi, Wiilkayga Sulaymaan waa yar yahay, waana
tabar daranyahay, oo guriga Rabbiga loo dhisayaana waa inuu ahaado mid aad iyo aad
u weyn, oo magac iyo ammaan ku leh kulli waddammada oo dhan, haddaba wax baan u
sii diyaarin doonaa. Sidaas daraaddeed Daa'uud waxyaalo faro badan ayuu diyaariyey
intuusan dhiman ka hor.
6 Markaasuu wiilkiisii Sulaymaan u yeedhay oo wuxuu ku amray inuu guri u dhiso
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. 7 Oo haddana Daa'uud wuxuu wiilkiisii Sulaymaan
ku yidhi, Waxaa qalbigayga ku jiray inaan guri u dhiso magaca Rabbiga Ilaahayga ah.
8 Laakiinse waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga oo leh, Adigu waxaad daadisay dhiig badan,
oo aad baad u dagaallantay. Waa inaadan guri u dhisin magacayga, maxaa yeelay, dhiig
badan ayaad dhulka ku daadisay anigoo u jeeda. 9 Oo bal eeg, waxaa kuu dhalan doona
wiil, kaasoo ahaan doona nin nasasho, oo waxaan ka nasin doonaa cadaawayaashiisa
ku wareegsan oo dhan, oo isaga magiciisu wuxuu ahaan doonaa Sulaymaan, oo

wakhtigiisa waxaan reer binu Israa'iil siin doonaa nabad iyo xasilloonaan. 10 Oo guri
buu magacayga u dhisi doonaa, oo wuxuu ahaan doonaa wiilkaygii, oo anna waxaan u
ahaan doonaa aabbihiis, oo waxaan carshiga boqortooyadiisa u xoogayn doonaa inuu
weligiis u taliyo reer binu Israa'iil. 11 Haddaba wiilkaygiiyow, Rabbigu ha kula jiro, oo u
barwaaqow, oo gurigii Rabbiga Ilaahaaga ah u dhis siduu kaaga hadlay. 12 Oo Rabbigu
ha ku siiyo xigmad iyo waxgarasho, oo amarka reer binu Israa'iilna ha kuu dhiibo si
aad u dhawrtid sharciga Rabbiga Ilaahaaga ah. 13 Markaas waad barwaaqoobi doontaa
haddaad dhawrto oo yeesho qaynuunnadii iyo xukummadii Rabbigu Muuse ku amray
oo uu reer binu Israa'iil ugu soo dhiibay; xoog yeelo, oo aad u dhiirranow, ha cabsan,
hana qalbi jabin. 14 Haddaba bal eeg, anoo dhibaataysan waxaan guriga Rabbiga u
diyaarshay boqol kun oo talanti oo dahab ah, iyo kun kun oo talanti oo lacag ah, iyo
naxaas iyo bir aan miisaan lahayn, waayo, aad bay u badan yihiin, oo weliba waxaan
kaloo diyaariyey alwaax iyo dhagxan, oo adiguna intaas wax baad ku sii dari karaysaa.
15 Oo weliba waxaa kula jira rag shaqaale ah oo faro badan, kuwaasoo ah kuwa qora oo
ka shaqeeya dhagxanta iyo alwaaxdaba, iyo rag kasta oo yaqaan sanco kasta, 16 oo ah
tan dahabka, iyo tan lacagta, iyo tan naxaasta, iyo tan birta, iyagu tiro ma leh, haddaba
kac oo shaqee, oo Rabbiguna ha kula jiro. 17 Oo haddana Daa'uud wuxuu amiirradii
reer binu Israa'iil oo dhan ku amray inay caawiyaan wiilkiisa Sulaymaan. 18 Oo wuxuu
iyagii ku yidhi, War sow Rabbiga Ilaahiinna ahu idinlama jiro? Oo sow dhan kastaba
nasasho idinkama siin? Waayo, dadyowgii dalka degganaa oo dhan ayuu soo geliyey
gacantayda, oo dalkiina waxaa lagu jebshay Rabbiga iyo dadkiisa hortooda. 19 Haddaba
qalbigiinna iyo naftiinna u jeediya inaad Rabbiga Ilaahiinna ah doondoontaan, oo
sidaas daraaddeed kaca oo dhisa meesha quduuska ah oo Rabbiga Ilaahiinna ah, in
sanduuqii axdiga Rabbiga iyo weelashii Ilaah oo quduuska ahaa la soo geliyo guriga
loo dhisayo magaca Rabbiga.

23

Reer Laawi

1 Haddaba Daa'uud wuu gaboobay, wuuna da' weynaa, markaasuu reer binu Israa'iil
boqor uga dhigay wiilkiisii Sulaymaan. 2 Oo wuxuu soo wada ururiyey amiirradii
reer binu Israa'iil oo dhan, iyo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba. 3 Markaasaa la
tiriyey reer Laawi intoodii soddon sannadood jirtay ama ka sii weynayd, oo markii nin
nin loo tiriyey, dhammaantood tiradoodii waxay noqotay siddeed iyo soddon kun oo
nin. 4 Oo kuwaas afar iyo labaatan kun oo ka mid ahu waxay ahaayeen kuwo ilaaliya
hawsha guriga Rabbiga, oo lix kunna waxay ahaayeen saraakiil iyo xaakinno, 5 oo afar
kunna waxay ahaayeen iridjoogayaal, oo afar kunna waxay Rabbiga ku ammaani jireen
alaabtii aan u sameeyey in isaga lagu ammaano ayuu Daa'uud yidhi. 6 Oo Daa'uud
wuxuu iyagii u kala qaybiyey koox koox sidii ay ahaayeen wiilashii Laawi, kuwaas oo
ahaa: Gershoon, iyo Qohaad, iyo Meraarii.

Reer Gershoon

7 Reer Gershoon waxaa ahaa Lacdaan iyo Shimcii. 8 Wiilashii Lacdaan waxay
ahaayeen saddex, waana Yexii'eel oo madax ahaa, iyo Seetaam, iyo Yoo'eel. 9 Wiilashii
Shimciina waxay ahaayeen saddex, waana Shelomood, iyo Xasii'eel, iyo Xaaraan,
kuwaasu waxay ahaayeen madaxdii qolooyinkii reer Lacdaan. 10 Oo waxaa wiilashii
Shimcii ahaa Yaaxad, iyo Siinaa, iyo Yecuush, iyo Beriicaah. Afartaasuba waxay
ahaayeen wiilashii Shimcii. 11 Oo waxaa madax ahaa Yaaxad, Siisaahna wuxuu ahaa
kii labaad, laakiinse Yecuush iyo Beriicaah wiilal badan ma ay lahayn, oo sidaas
daraaddeed iyaga waxaa loo tiriyey isku reer.

Reer Qohaad

12 Wiilashii Qohaadna waxay ahaayeen afar, waana Camraam, iyo Isehaar, iyo
Xebroon iyo Cusii'eel. 13 Wiilashii Camraamna waxay ahaayeen Haaruun iyo Muuse,
oo Haaruun waxaa gooni looga dhigay inay isagii iyo wiilashiisuba weligood quduus
ka dhigaan waxyaalaha ugu wada quduusan iyo inay Rabbiga hortiisa foox ku shidaan,
oo ay u adeegaan oo ay weligoodba magiciisa ku duceeyaan. 14 Laakiinse Muuse oo
ahaa nin Ilaah wiilashiisii waxaa lagu tiriyey qabiilka reer Laawi. 15 Wiilashii Muusena
waxay ahaayeen Gershoom iyo Eliiceser. 16 Ina Gershoomna wuxuu ahaa Shebuu'eel
oo madax ahaa. 17 Ina Eliiceserna wuxuu ahaa Rexabyaah oo madax ahaa. Oo Eliiceser
innaba wiilal kale ma lahayn, laakiinse Rexabyaah wiilashiisu aad bay u badnaayeen.
18 Ina Isehaarna wuxuu ahaa Shelomiid oo madax ahaa. 19 Wiilashii Xebroonna waxay
ahaayeen Yeriyaah oo madax ahaa, iyo Amaryaah oo ahaa kii labaad, iyo Yaxasii'eel oo
ahaa kii saddexaad, iyo Yeqamcaam oo ahaa kii afraad. 20 Wiilashii Cusii'eelna waxay
ahaayeen Miikaah oo madax ahaa, iyo Yishiyaah oo ahaa kii labaad.

Reer Meraarii

21 Wiilashii Meraariina waxay ahaayeen Maxlii iyo Mushii. Wiilashii Maxliina waxay
ahaayeen Elecaasaar iyo Qiish. 22 Oo Elecaasaarna wuxuu dhintay isagoo gabdho keliya
mooyaane aan wiilal lahayn, oo waxaa gabdhihiisii guursaday reer Qiish oo ahaa ilma-
adeerradood. 23 Wiilashii Mushiina waxay ahaayeen saddex, waana Maxlii iyo Ceeder
iyo Yereemood. 24 Kuwaasu waxay ahaayeen reer Laawi sidii qolooyinkoodu kala
ahaayeen, waana kuwii ahaa madaxdii reeraha kuwii la tiriyey, oo magacyadooda nin
nin loo tiriyey, kuwaasoo samayn jiray shuqulkii hawsha guriga Rabbiga, waana intii
labaatan sannadood jirtay ama ka sii weynayd. 25 Waayo, Daa'uud wuxuu yidhi, Rab-
biga ah Ilaaha reer binu Israa'iil dadkiisuu nasiyey, oo weligiis wuxuu deggan yahay
Yeruusaalem. 26 Weliba reer Laawina mar dambe uma baahan doonaan inay qaadaan
taambuugga iyo weelashiisa lagaga adeego oo dhan. 27 Oo Daa'uud dardaarankiisii
ayaa reer Laawi lagu tiriyey, intoodii labaatan sannadood jirtay ama ka sii weynayd.
28 Waayo, shuqulkoodu wuxuu ahaa inay reer Haaruun amarkooda ku adeegaan oo
ay qabtaan hawshii guriga Rabbiga, iyo inay ka adeegaan barxadaha iyo qowladaha,
iyo inay daahiriyaan waxyaalaha quduuska ah oo dhan, kaasu wuxuu ahaa shuqulka
hawsha guriga Rabbiga. 29 Oo weliba waxay kala hagaajin jireen kibistii tusniinta iyo
burkii laga dhigi jiray qurbaan jidhiidh ah, hadduu ahaa kibis aan khamiir lahayn ama
tii digsiga lagu dubi jiray, amase tii la qoyn jiray, iyo cayn kasta oo ah qiyaas iyo miisaan,
30 iyo inay subax kasta u istaagaan inay Rabbiga ku mahadnaqaan oo ammaanaan, oo
haddana habeenkiina saasoo kalay yeeli jireen. 31 Oo haddana waxay had iyo goor
Rabbiga hortiisa ku bixin jireen qurbaanno la gubo oo dhan, waxayna bixin jireen
sabtiyada, iyo markay bilaha cusubu dhashaan, iyo iidaha, waxayna u bixin jireen si
waafaqsan tiradoodii qaynuunka ku qornayd, 32 wayna ilaalin jireen teendhada shirka,
iyo meesha quduuska ah, iyo reer Haaruun oo iyaga walaalahood ah, oo saasay uga
adeegi jireen guriga Rabbiga.

24

Qaybihii Wadaaddada

1 Oo kooxihii reer Haaruunna waa kuwan. Wiilashii Haaruun waxay ahaayeen
Naadaab, iyo Abiihuu, iyo Elecaasaar, iyo Iitaamaar. 2 Laakiinse Naadaab iyo Abi-
ihuuba aabbahood way ka hor dhinteen, oo carruurna ma ay lahayn, haddaba sidaas
daraaddeed hawshii wadaadnimada waxaa samayn jiray Elecaasaar iyo Iitaamaar.
3 Oo Daa'uud oo ay la jiraan Saadooq oo ahaa reer Elecaasaar iyo Axiimeleg oo ahaa reer
Iitaamaar ayaa iyagii u kala qaybiyey sidii hawshoodu kala ahayd. 4 Oo reer Elecaasaar
waxaa laga dhex helay niman madax ah oo ka badan intii reer Iitaamaar laga helay, oo

iyagii sidanaa loo kala qaybiyey, reer Elecaasaar waxaa ku jiray lix iyo toban nin, oo
qolooyin madax u ah, oo reer Iitaamaarna waxaa ku jiray siddeed, sidii qolooyinkoodu
kala ahaayeen. 5 Oo sidanaa iyagii saami loogu kala qaybiyey, oo caynba caynkii kale
waa lagu daray, waayo, waxaa jiray amiirro meesha quduuska ah, iyo amiirro Ilaah
oo ahaa reer Elecaasaar iyo reer Iitaamaar labadaba. 6 Oo Shemacyaah ina Netaneel
oo karraanigii ahaa, oo ahaa reer Laawi ayaa iyagii ku hor qoray boqorkii, iyo amiir-
radii, iyo wadaadkii Saadooq, iyo Axiimeleg ina Aabyaataar, iyo madaxdii qolooyinkii
wadaaddada iyo reer Laawi ahaa, in reer loo qaado reer Elecaasaar, reerna loo qaado
reer Iitaamaar. 7 Haddaba saamigii kowaad wuxuu u soo baxay Yehooyaariib, kii
labaadna Yedacyaah, 8 kii saddexaadna Haarim, kii afraadna Secoriim, 9 kii shanaadna
Malkiiyaah, kii lixaadna Miyaamin, 10 kii toddobaadna Haqoos, kii siddeedaadna
Abiiyaah, 11 kii sagaalaadna Yeeshuuca, kii tobnaadna Shekaanyaah, 12 kii kow iyo
tobnaadna Eliyaashiib, kii laba iyo tobnaadna Yaaqiim, 13 kii saddex iyo tobnaadna
Xufaah, kii afar iyo tobnaadna Yeshebe'aab, 14 kii shan iyo tobnaadna Bilgaah, kii lix
iyo tobnaadna Immeer, 15 kii toddoba iyo tobnaadna Xeesiir, kii siddeed iyo tobnaadna
Hafisees, 16 kii sagaal iyo tobnaadna Fetaxyaah, kii labaatanaadna Yexesqeel, 17 kii
kow iyo labaatanaadna Yaakiin, kii laba iyo labaatanaadna Gaamuul, 18 kii saddex iyo
labaatanaadna Dalaayaah, kii afar iyo labaatanaadna Macasyaah. 19 Kaasu wuxuu
ahaa qaynuunkii ay u kala qaybsanaayeen oo ay hawshooda ku qaban jireen, inay
gurigii Rabbiga ku soo galaan qaynuunkii iyaga lagu soo dhiibay awowgood Haaruun,
sidii Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil uu isaga ku amray.

Intii Ka Hadhay Reer Laawi

20 Oo reer Laawi intii hadhayna waxaa ka mid ahaa kuwan, wiilashii Camraam waxaa
ka joogay Shuubaa'eel, wiilashii Shuubaa'eelna waxaa ka joogay Yexdeyaah. 21 Reer
Rexabyaahna waxaa wiilashii Rexabyaah ka joogay Yishyaah oo madax ahaa. 22 Reer
Isehaarna waxaa ka joogay Shelomoo, wiilashii Shelomoodna waxaa ka joogay Yaaxad.
23 Wiilashii Xebroonna waxaa ka joogay Yeriyaah oo madax ahaa, iyo Amaryaah
oo ahaa kii labaad, iyo Yaxasii'eel oo ahaa kii saddexaad, iyo Yeqamcaam oo ahaa
kii afraad. 24 Wiilashii Cusii'eelna waxaa ka joogay Miikaah, wiilashii Miikaahna
waxaa ka joogay Shaamiir. 25 Oo Miikaah walaalkiisna wuxuu ahaa Yishyaah, wi-
ilashii Yishyaahna waxaa ka joogay Sekaryaah. 26 Wiilashii Meraariina waxaa ka
joogay Maxlii iyo Mushii, wiilashii Yacasiyaahna waxaa ka joogay Benoo. 27 Wiilashii
Meraariina, waxaa reer Yacasiyaah ka joogay Benoo, iyo Shoham, iyo Sakuur, iyo
Cibrii. 28 Reer Maxliina waxaa ka joogay Elecaasaar, oo aan waxba wiilal lahayn.
29 Reer Qiishna waxaa ka joogay ina Qiish, oo ahaa Yeraxme'eel. 30 Reer Mushii waxaa
ka joogay Maxlii, iyo Ceeder, iyo Yeriimood. Kuwaasu waxay ahaayeen reer Laawi
siday qolooyinkoodu kala ahaayeen. 31 Oo kuwanu iyana waxay riteen saami sidii
walaalahood reer Haaruun ay yeeleen oo kale, oo waxay ku hor riteen Boqor Daa'uud,
iyo Saadooq, iyo Axiimeleg, iyo kuwii madaxda u ahaa qolooyinkii wadaaddada iyo
reer Laawi. Kan qolooyinkii madaxda u ahaa waxaa lagala mid dhigay sida kuwa
walaalkiisa yar.

25

Fannaaniintii

1 Oo weliba Daa'uud iyo saraakiishii ciidanku waxay adeegiddii u sooceen kuwa
ah reer Aasaaf, iyo reer Heemaan, iyo reer Yeduutuun, kuwaasoo wax ku sii sheega
kataarado iyo shareerado iyo suxuun laysku garaaco, oo kuwa shuqulka qabta sidii
adeegiddoodu kala ahayd tiradoodii waxay ahayd: 2 reer Aasaaf oo ahaa Sakuur, iyo
Yuusuf, iyo Netanyaah, iyo Asareelaah, intaasu waxay ahaayeen reer Aasaaf oo ka

hooseeya Aasaaf kaasoo markii boqorku amro wax sii sheegi jiray, [3] iyo reer Yeduutuun,
oo wiilashii Yeduutuunna waxay ahaayeen lix, oo ahaa Gedalyaah, iyo Serii, iyo
Yeshacyaah, iyo Xashabyaah, iyo Matityaah, oo waxay ka wada hooseeyeen aabbahood
Yeduutuun oo kataaradda lahaa oo wax sii sheegi jiray markuu Rabbiga u mahad-
naqayo oo ammaanayo, [4] iyo reer Heemaan: oo wiilashii Heemaanna waxay ahaayeen
Buqiyaah, iyo Matanyaah, iyo Cusii'eel, iyo Shebuu'eel, iyo Yeriimood, iyo Xananyaah,
iyo Xanaanii, iyo Elii'aataah, iyo Giddaltii, iyo Romamtii Ceser, iyo Yaashbeqaashaah,
iyo Mallootii, iyo Hootiir, iyo Maxasii'ood. [5] Oo kuwaas oo dhammuna waxay ahaayeen
wiilashii Heemaan kaasoo ahaa waxarkihii boqorka u sheegi jiray erayadii Ilaah, oo
geeska kor u qaadi jiray. Oo Ilaahna wuxuu Heemaan siiyey afar iyo toban wiil iyo
saddex gabdhood. [6] Oo intaas oo dhammu waxay ka hooseeyeen aabbahood inay
gurigii Rabbiga ku dhex gabyaan iyagoo haysta suxuun laysku garaaco, iyo shareerado,
iyo kataarado, inay ka adeegaan guriga Ilaah, oo boqorku wuxuu saas ku amray Aasaaf
iyo Yeduutuun iyo Heemaan. [7] Oo iyagii iyo walaalahood la jiray ee la baray inay
Rabbiga u gabyaan kuwaasoo dhammaan farsamada yiqiin tiradoodu waxay ahayd
laba boqol iyo siddeed iyo siddeetan nin. [8] Oo iyana hawshoodii waxay u riteen saami
iswada le'eg, oo way isle'ekaysteen, kan ugu yar iyo kan ugu weyn, iyo xataa macallin
iyo ardayba, waxba isma dheeraysan. [9] Haddaba saamigii kowaad wuxuu u soo baxay
reer Aasaaf oo waxaa helay Yuusuf. Kii labaadna wuxuu u soo baxay Gedalyaah,
oo isaga iyo walaalihiis iyo wiilashiisiiba waxay isku ahaayeen laba iyo toban. [10] Kii
saddexaadna wuxuu u soo baxay Sakuur, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba
iyo toban nin. [11] Kii afraadna wuxuu u soo baxay Yisrii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba
oo ahaa laba iyo toban. [12] Kii shanaadna wuxuu u soo baxay Netanyaah, iyo wiilashiisii
iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [13] Kii lixaadna wuxuu u soo baxay Buqiyaah,
iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [14] Kii toddobaadna wuxuu u
soo baxay Yeshareelaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [15] Kii
siddeedaadna wuxuu u soo baxay Yeshacyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa
laba iyo toban. [16] Kii sagaalaadna wuxuu u soo baxay Matanyaah, iyo wiilashiisii iyo
walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [17] Kii tobnaadna wuxuu u soo baxay Shimcii, iyo
wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [18] Kii kow iyo tobnaadna wuxuu
u soo baxay Casareel, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [19] Kii
laba iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Xashabyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba
oo ahaa laba iyo toban. [20] Kii saddex iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Shuubaa'eel, iyo
wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [21] Kii afar iyo tobnaadna wuxuu
u soo baxay Matityaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [22] Kii
shan iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Yereemood, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba
oo ahaa laba iyo toban. [23] Kii lix iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Xananyaah, iyo
wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [24] Kii toddoba iyo tobnaadna
wuxuu u soo baxay Yaashbeqaashaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba
iyo toban. [25] Kii siddeed iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay Xanaanii, iyo wiilashiisii iyo
walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [26] Kii sagaal iyo tobnaadna wuxuu u soo baxay
Mallootii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [27] Kii labaatanaadna
wuxuu u soo baxay Elii'aataah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo
toban. [28] Kii kow iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay Hootiir, iyo wiilashiisii iyo
walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [29] Kii laba iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay
Giddaltii, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban. [30] Kii saddex iyo
labaatanaadna wuxuu u soo baxay Maxasii'ood, iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo
ahaa laba iyo toban. [31] Kii afar iyo labaatanaadna wuxuu u soo baxay Romamtii Ceser,
iyo wiilashiisii iyo walaalihiisba oo ahaa laba iyo toban.

26

Iridjoogayaashii

1 Oo kooxihii iridjoogayaashiina waa kuwan: reer Qorax waxaa laga doortay
Meshelemyaah ina Qore oo ahaa reer Aasaaf. 2 Oo Meshelemyaahna wuxuu lahaa
wiilal, oo curadkiisii wuxuu ahaa Sekaryaah, kii labaadna Yediica'eel, kii saddexaadna
Sebadyaah, kii afraadna Yatnii'eel, 3 kii shanaadna Ceelaam, kii lixaadna Yehoox-
aanaan, kii toddobaadna Eliihooceenay. 4 Oo Cobeed Edoomna wuxuu lahaa wiilal,
oo curadkiisii wuxuu ahaa Shemacyaah, kii labaadna Yehoosaabaad, kii saddexaadna
Yoo'aax, kii afraadna Saakaar, kii shanaadna Netaneel, 5 kii lixaadna Ammii'eel, kii
toddobaadna Isaakaar, kii siddeedaadna Fecultay, waayo, Ilaah baa isaga barakeeyey.
6 Oo weliba wiilkiisii Shemacyaahna wiilal baa u dhashay, oo iyagaa u talin jiray reerkii
aabbahood, waayo, waxay ahaayeen rag xoog badan. 7 Wiilashii Shemacyaahna waxay
ahaayeen Cotnii, iyo Refa'eel, iyo Coobeed, iyo Elsaabaad, walaalahoodna oo ah Eliihuu
iyo Semakiyaah waxay ahaayeen rag xoog badan. 8 Oo kulli intaasoo dhammu waxay
ahaayeen reer Cobeed Edoom, oo iyaga iyo wiilashoodii iyo walaalahoodba waxay
ahaayeen rag xoog iyo karti adeegidda u leh, waxayna ahaayeen laba iyo lixdan nin
oo reer Cobeed Edoom wada ah. 9 Oo Meshelemyaahna wuxuu lahaa siddeed iyo toban
nin oo ahaa rag xoog badan, waxayna wada ahaayeen wiilashiisii iyo walaalihiis. 10 Oo
weliba Xosaah oo ahaa reer Meraariina wuxuu lahaa wiilal, waxaana ugu weynaa
Shimrii (waayo, in kastoo uusan curadkii ahayn haddana aabbihiis ayaa madax ka
dhigay), 11 kii labaadna wuxuu ahaa Xilqiyaah, kii saddexaadna Tebalyaah, kii afraadna
Sekaryaah. Oo Xosaah wiilashiisii iyo walaalihiis oo dhammu waxay ahaayeen saddex
iyo toban. 12 Oo iridjoogayaasha kooxahooduna intaasay ka koobnaayeen, waxayna
ahaayeen rag madax ah, oo sida walaalahood hawl madax ka ah inay guriga Rabbiga
ka dhex adeegaan. 13 Oo iyana midkooda ugu yar iyo midka ugu weynba, sidii ay
qolooyinkoodu kala ahaayeen ayay irid kasta saami ugu riteen. 14 Oo saamigii dhanka
bari wuxuu u soo baxay Shelemyaah. Oo haddana waxay saami u rideen wiilkiisii
Sekaryaah, oo ahaa lataliye xigmad badan, oo saamigiisiina wuxuu ku helay dhankii
woqooyi. 15 Cobeed Edoomna waxaa u soo baxay dhankii koonfureed, oo wiilashiisiina
waxaa u soo baxay guryihii wax lagu kaydin jiray. 16 Shufiim iyo Xosaahna waxaa u soo
baxay dhankii galbeed oo u dhowaa iriddii Shalleked la odhan jiray, oo ku ag tiil jidka
kor u baxa, oo waardiyeba waardiyaha kaluu ka soo hor jeeday. 17 Dhanka bari waxaa
joogi jiray lix reer Laawi ah, dhanka woqooyina maalintiiba waxaa dhawri jiray afar
nin, dhanka koonfureedna maalintiiba waxaa dhawri jiray afar nin, oo guryaha wax
lagu kaydiyana waxaa dhawri jiray laba laba nin. 18 Oo Farbaar dhankeedii galbeed,
oo u dhow jidkiina waxaa dhawri jiray afar, oo Farbaarna waxaa dhawri jiray laba.
19 Intaasu waxay ahaayeen kooxihii iridjoogayaasha, oo waxayna ahaayeen reer Qorax
iyo reer Meraarii.

Khasnajiyada Iyo Madax Kale

20 Oo mid ka mid ahaa reer Laawi oo Axiiyaah ahaana wuxuu u talin jiray khasnadihii
guriga Ilaah, iyo khasnadihii ay alaabta quduuska ahu tiil. 21 Kuwii reer Lacdaan
ee reer Gershoon oo uu lahaa Lacdaan, oo ahaa madaxdii reerahooda oo uu lahaa
Lacdaan oo ahaa reer Gershoon, waxay ahaayeen Yexii'eelii, 22 iyo wiilashii Yexii'eelii
oo ahaa Seetaam, iyo Yoo'eel oo walaalkiis ahaa, waxayna u talin jireen khasnadihii
guriga Rabbiga. 23 Oo waxaana jiray reer Camraam, iyo reer Isehaar, iyo reer Xebroon,
iyo reer Cusii'eel. 24 Oo Shebuu'eel oo ahaa ina Gershoom, oo ahaa reer Muusena
wuxuu ahaa taliye xukuma khasnadihii. 25 Waxaana la jiray walaalihiis ahaa reer
Eliiceser, kuwaasoo ahaa wiilkiisii Rexabyaah, iyo isagii wiilkiisii Yeshacyaah, iyo isagii
wiilkiisii Yooraam, iyo isagii wiilkiisii Sikrii, iyo isagii wiilkiisii Shelomood. 26 Oo kuwan

oo ah Shelomood iyo walaalihiis waxay u talin jireen khasnadihii alaabta quduuska ah, kuwaasoo ay quduus ka dhigeen Boqor Daa'uud, iyo madaxdii qolooyinka, iyo kuwii kun kun u taliyey iyo kuwii boqol boqol u taliyey, iyo saraakiishii ciidanku.
27 Maalkii boolida ahaa oo dagaalka lagu soo dhacay waxay quduus uga dhigeen si loogu cusboonaysiiyo gurigii Rabbiga. 28 Oo kulli waxyaalihii ay quduus ka dhigeen Samuu'eel oo wax arke ahaa, iyo Saa'uul ina Qiish, iyo Abneer ina Neer, iyo Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay, iyo wax alla wixii quduus laga dhigay oo dhammu waxay ku jireen gacantii Shelomood iyo tii walaalihiis. 29 Oo Kenanyaah iyo wiilashiisii oo
ahaa reer Isehaarna waxay saraakiil iyo xaakinno u ahaayeen hawlaha dibadda oo
reer binu Israa'iil. 30 Oo Xashabyaah iyo walaalihiis oo ahaa reer Xebroon, oo weliba
ahaa rag xoog badan, oo tiradoodu ahayd kun iyo toddoba boqol oo nin, waxay u talin jireen reer binu Israa'iilkii dhanka galbeed oo Webi Urdun ka shisheeyey, iyo shuqulkii
Rabbiga oo dhan, iyo adeegiddii boqorkaba. 31 Oo reer Xebroonna Yeriyaah madax buu
ahaa, intaasu waa reer Xebroon sidii dadka reerahoodu u kala dhasheen. Oo waxaa iyaga la doondoonay sannaddii afartanaad oo boqortooyadii Daa'uud, oo waxaa iyaga dhexdoodii laga helay rag xoog badan oo jooga Yacser tii reer Gilecaad. 32 Oo walaalihiis
oo ahaa rag xoog badanuna waxay ahaayeen laba kun iyo toddoba boqol oo nin, oo ah madaxdii qolooyinka kuwaasoo boqor Daa'uud uu ka dhigay inay taliyayaal ugu ahaadaan reer Ruubeen, iyo reer Gaad, iyo qabiilkii reer Manaseh badhkiis, xagga wax kasta oo xag Ilaah ku saabsan, iyo xagga danaha boqorkaba.

27

Qaybihii Ciidanka

1 Haddaba waa tan reer binu Israa'iil sidii tiradoodu ay ahayd, waxayna ahaayeen madaxdii qolooyinka, iyo kuwii kun kun u taliyey, iyo kuwii boqol boqol u taliyey, iyo saraakiishoodii boqorka uga adeegi jiray wax kasta oo ku saabsan kooxihii soo geli jiray oo bixi jiray bil kasta oo ah bilaha sannadda oo dhan; koox kasta tiradeedu
waxay ahayd afar iyo labaatan kun oo nin. 2 Oo kooxdii kowaad ee bixi jirtay bishii
kowaad waxaa madax u ahaa Yaashaabcaam ina Sabdii'eel, oo kooxdiisana waxaa ku
jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 3 Oo isagu wuxuu ahaa reer Feres, wuxuuna ugu
wada sarreeyey saraakiishii ciidanka oo bishii kowaad bixi jiray oo dhan. 4 Oo kooxdii
bishii labaadna waxaa madax u ahaa Doday oo ahaa reer Axoo'ax, oo kooxdiisa waxaa ku jiray Miqlood oo taliye ahaa, oo kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun
oo nin. 5 Oo sirkaalkii saddexaad ee ciidanka oo bishii saddexaad bixi jirayna wuxuu
ahaa Benaayaah oo madax ahaa oo ahaa ina wadaadkii ahaa Yehooyaadaac, oo isaga
kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 6 Oo kaasu waa Benaayaah oo
ahaa kii ugu xoog badnaa soddonkii, oo weliba soddonka madax u ahaa, oo kooxdiisana
waxaa ku jiray wiilkiisii Cammiisaabaad. 7 Oo sirkaalkii afraad ee bishii afraad bixi
jirayna wuxuu ahaa Casaaheel oo ahaa Yoo'aab walaalkiis, wiilkiisii Sebadyaahna wuu
ku xigay, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 8 Oo
sirkaalkii shanaad ee bishii shanaad bixi jirayna wuxuu ahaa Shamhuud oo ahaa reer
Yisraax, oo kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 9 Oo sirkaalkii
lixaad oo bishii lixaad bixi jirayna wuxuu ahaa Ciiraa ina Ciqeesh oo ahaa reer Teqooca,
oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 10 Oo sirkaalkii
toddobaad ee bishii toddobaad bixi jirayna wuxuu ahaa Xeles oo ahaa reer Feloonii, oo ka ahaa reer Efrayim, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo
nin. 11 Oo sirkaalkii siddeedaad oo bishii siddeedaad bixi jirayna wuxuu ahaa Sibbekay
oo ahaa reer Xushaad, oo ka ahaa reer Serax, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar
iyo labaatan kun oo nin. 12 Oo sirkaalkii sagaalaad ee bishii sagaalaad bixi jirayna
wuxuu ahaa Abiiceser oo ahaa reer Canaatood, oo ka ahaa reer Benyaamiin, oo isaga

kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 13 Oo sirkaalkii tobnaad ee
bishii tobnaad bixi jirayna wuxuu ahaa Maharay oo ahaa reer Netofaah oo ka ahaa reer
Serax, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin. 14 Oo sirkaalkii
kow iyo tobnaad ee bishii kow iyo tobnaad bixi jirayna wuxuu ahaa Benaayaah oo ahaa
reer Fircaatoon, oo ka ahaa reer Efrayim, oo isaga kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo
labaatan kun oo nin. 15 Oo sirkaalkii laba iyo tobnaad ee bishii laba iyo tobnaad bixi
jirayna wuxuu ahaa Xelday oo ahaa reer Netofaah, oo ka ahaa reer Cotnii'eel, oo isaga
kooxdiisana waxaa ku jiray afar iyo labaatan kun oo nin.

Madaxdii Qolooyinka

16 Oo weliba waxaa qabiilooyinkii reer binu Israa'iil u talinayay kuwan: reer Ruubeen
waxaa u talinayay Eliiceser ina Sikrii oo taliye ahaa, reer Simecoonna waxaa u tali-
nayay Shefatyaah ina Macakaah, 17 reer Laawina waxaa u talinayay Hashabyaah ina
Qemuu'eel, reer Haaruunna waxaa u talinayay Saadooq, 18 reer Yahuudahna waxaa
u talinayay Eliihuu, oo Daa'uud walaalihiis ka mid ahaa, reer Isaakaarna waxaa u
talinayay Coomrii ina Miikaa'eel, 19 reer Sebulunna waxaa u talinayay Yishmacyaah
ina Cobadyaah, reer Naftaalina waxaa u talinayay Yereemood ina Casrii'eel, 20 reer
Efrayimna waxaa u talinayay Hoosheeca ina Casasyaah, oo reer Manaseh badhkiisna
waxaa u talinayay Yoo'eel ina Fedaayaah, 21 reer Manaseh badhkiisii kale oo joogay
dalka Gilecaadna waxaa u talinayay Iddo ina Sekaryaah, reer Benyaamiinna waxaa
u talinayay Yacasii'eel ina Abneer, 22 reer Daanna waxaa u talinayay Casareel ina
Yeroxaam. Oo kuwaasu waxay ahaayeen saraakiishii qabiilooyinka reer binu Israa'iil.
23 Laakiinse Daa'uud ma uu tirinin intoodii labaatan sannadood ka yarayd, maxaa
yeelay, Rabbigu wuxuu yidhi inuu reer binu Israa'iil u badinayo sida xiddigaha samada
oo kale. 24 Yoo'aab oo ay Seruuyaah dhashay ayaa bilaabay inuu dadka tirsho, laakiinse
ma uusan dhammayn, oo tirintaas aawadeed ayaa reer binu Israa'iil cadho ugu soo
degtay, oo tiradiina laguma darin xisaabtii kitaabkii taariikhda oo Boqor Daa'uud.

Mas'uuliyiintii Boqorka

25 Oo boqorka khasnadihiisana waxaa u talinayay Casmaawed ina Cadii'eel, oo
guryihii wax lagu kaydiyey ee beeraha ku yiil, iyo kuwii ku yiil magaalooyinka, iyo
tuulooyinka, iyo qalcadahaba waxaa u talinayay Yoonaataan ina Cusiyaah. 26 Oo
kuwii samayn jiray shuqulka beeraha inay dhulka qodaanna waxaa u talinayay Cesrii
ina Keluub. 27 Oo beeraha canabka ahna waxaa u talinayay Shimcii oo ahaa reer
Raamad, oo guryihii lagu kaydiyey khamrigii laga helay beeraha canabka ahna waxaa
u talinayay Sabdii oo ahaa reer Shifmii. 28 Oo dhirtii saytuunka ahayd iyo dhirtii
darayga ahayd oo dalkii dooxada ahaa ku yiilna waxaa u talinayay Bacal Xaanaan oo
ahaa reer Geder, guryihii saliidda lagu kaydiyeyna waxaa u talinayay Yoo'aash. 29 Oo
lo'dii Shaaroon daaqi jirtayna waxaa u talinayay Shitray oo ahaa reer Shaaroon, oo
lo'dii dooxooyinka joogtayna waxaa u talinayay Shaafaad ina Adlay. 30 Oo geelashana
waxaa u talinayay Oobiil oo ahaa reer Ismaaciil, oo dameerahana waxaa u talinayay
Yexdeyaah oo ahaa reer Meeronotii, 31 oo adhyahana waxaa u talinayay Yaasiis oo ahaa
reer Hagrii. Oo kulli intaas oo dhammu waxay ahaayeen taliyayaashii maalkii Boqor
Daa'uud.
32 Oo weliba Yoonaataan oo ahaa Daa'uud adeerkiis wuxuu ahaa lataliye waxgarasho
weyn leh, iyo karraaniba, oo Yexii'eel ina Xakmooniina wuxuu la jiray boqorka wi-
ilashiisa. 33 Oo Axiitofelna wuxuu ahaa boqorka lataliyihiisa, oo Xuushay oo ahaa
reer Arkiina wuxuu ahaa boqorka saaxiibkiis. 34 Oo Axiitofelna waxaa ku xigay
Yehooyaadaac ina Benaayaah, iyo Aabyaataar, oo boqorka ciidankiisana waxaa sirkaal
u ahaa Yoo'aab.

28

Qorshihii Daa'uud Ee Macbudka

1 Markaasaa Daa'uud wuxuu Yeruusaalem ku soo wada shiriyey amiirradii reer binu
Israa'iil oo dhan, iyo amiirradii qabiilooyinka, iyo saraakiishii kooxihii boqorka mile
milaha ugu adeegi jiray, iyo kuwii kun kun u talin jiray iyo kuwii boqol boqol u talin
jiray, iyo taliyayaashii xukumi jiray maalka iyo hantidii boqorka iyo tii wiilashiisaba,
iyo saraakiishii iyo raggii xoogga badnaa, xataa kulli raggii xoogga badnaa oo dhanba.
2 Markaasaa Boqor Daa'uud cagaha isku taagay, oo wuxuu yidhi, Walaalahay iyo
dadkaygiiyow, i maqla. Aniga waxaa qalbigayga ku jirtay inaan guri nasasho u
dhiso sanduuqa axdiga Rabbiga iyo meel uu Ilaaheennu cago saaro, oo dhismihiina
alaab baan u diyaariyey. 3 Laakiinse Ilaah baa igu yidhi, Waa inaadan guri u dhisin
magacayga aawadiis, maxaa yeelay, waxaad tahay nin dagaal, oo dhiig baad daadisay.
4 Habase yeeshee Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu wuxuu iga doortay reerkii
aabbahay oo dhan inaan weligay ahaado boqor reer binu Israa'iil u taliya, waayo, isagu
wuxuu Yahuudah u doortay inuu amiir ahaado, oo reer Yahuudahna wuxuu ka doortay
reerkii aabbahay, oo wiilashii aabbahayna aniguu igala dhex baxay oo igu farxay inuu
iga dhigo boqor u taliya reer binu Israa'iil oo dhan. 5 Rabbigu wiilal badan buu i
siiyey oo wuxuu wiilashaydii oo dhan ka doortay wiilkayga Sulaymaan inuu carshiga
boqortooyada Rabbiga ku fadhiisto oo uu reer binu Israa'iil u taliyo. 6 Oo wuxuu igu
yidhi, Wiilkaaga Sulaymaan ayaa dhisi doona gurigayga iyo barxadahaygaba, waayo,
waxaan isaga u doortay inuu ahaado wiilkaygii, oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa
aabbihiis. 7 Oo anigu boqortooyadiisaan xoogayn doonaa weligeed, hadduu ku sii
adkaado inuu sameeyo amarradayda iyo xukummadayda, siday maantadan tahay.
8 Haddaba sidaas daraaddeed reer binu Israa'iil oo dhan oo ah shirkii Rabbiga hortooda,
iyo iyadoo uu Ilaaheennu ina maqlayo, dhawra oo doondoona amarrada Rabbiga
Ilaaheenna ah oo dhan inaad idinku hantidaan dalkan wanaagsan oo aad weliba
carruurtiinna idinka dambaysana uga tagtaan dhaxal weligiis raagaya. 9 Haddaba
Sulaymaanow, wiilkaygiiyow, Ilaahii aabbahaa garo, oo ugu adeeg qalbi qumman
iyo maan raalli ah, waayo, Rabbigu wuxuu baadhaa qalbiyada oo dhan, wuuna
wada gartaa malayaasha fikirrada oo dhan, oo haddaad isaga doondoontid waad heli
doontaa, laakiinse haddaad isaga ka tagtid wuu ku xoori doonaa weligaaba. 10 Haddaba
iska jir, waayo, Rabbigu wuxuu kuu doortay inaad meesha quduuska ah guri u dhistid.
Xoog yeelo oo samee.

11 Markaasaa Daa'uud wiilkiisii Sulaymaan siiyey tilmaantii balbaladii macbudka,
iyo tii guryihiisa, iyo tii khasnadihiisa, iyo tii qowladihiisa sare, iyo tii qolalkiisa hoose,
iyo tii meeshii daboolka kafaaraggudka. 12 Oo wuxuu kaloo siiyey kulli wixii uu
ruuxii ku hayay tilmaantoodii oo dhan, kuwaasoo ah barxadihii guriga Rabbiga, iyo
qolalkii ku wareegsanaa oo dhan, iyo khasnadihii guriga Ilaah, iyo khasnadihii alaabta
quduuska ah la dhigi lahaa, 13 iyo weliba tilmaantii kooxihii ahaa wadaaddada iyo reer
Laawi, iyo shuqulkii laga qaban lahaa guriga Rabbiga oo dhan, iyo weelashii guriga
lagaga adeegi lahaa oo dhan, 14 iyo tilmaantii dahabkii loo miisaami lahaa weelasha
dahabka ah, oo ah kulli weelasha lagu adeegi lahaa cayn kasta oo adeegid ah, iyo
tii lacagtii loo miisaami lahaa kulli weelasha lacagta ah oo ah kulli weelasha lagu
adeegi lahaa cayn kasta oo adeegid ah, 15 iyo weliba tii dahabkii loo miisaami lahaa
laambadaha dahabka ah, iyo laambadahooda yaryar ee dahabka ah oo dhan, laambad
kasta iyo laambadaheeda yaryarba miisaankooda, iyo tii lacagtii loo miisaami lahaa
laambadaha lacagta ah, laambad kasta iyo laambadaheeda yaryarba miisaankooda,
si waafaqsan wixii laambad kasta lagu qaban lahaa, 16 iyo tii dahabkii loo miisaami
lahaa miisaska kibista tusniinta, miis kasta miisaankiisa, iyo tii lacagtii miisaska lacagta
ah, 17 iyo tilmaantii mudacyada, iyo maddiibadaha, iyo koobabka laga samayn lahaa

dahab saafi ah, oo baaquliyada dahabka ahna baaquli kasta dahabkiisii miisaankiisa,
oo baquliyada lacagta ahna baquli kasta lacagtiisii miisaankeeda, 18 iyo tilmaantii
girgiraha fooxa dahabkiisa la safeeyey miisaankiisa, iyo tilmaantii dahabka loo mi-
isaami lahaa naqshadda gaadhifaraska, iyo keruubiimtii baalashooda kala bixisay oo
ku qarisay sanduuqii axdiga Rabbiga. 19 Oo Daa'uud wuxuu yidhi, Waxan oo dhan
waxaa laygu garansiiyey qorniin laga helay gacantii Rabbiga, si aan ku garto tilmaantan
shuqulkeeda oo dhan. 20 Markaasaa Daa'uud wuxuu wiilkiisii Sulaymaan ku yidhi,
Xoog yeelo oo aad u dhiirranow, oo hawshan samee, oo ha cabsan, hana qalbi jabin,
waayo, Rabbiga Ilaaha ah oo ah Ilaahayga ayaa kula jira, oo isagu kuma gabi doono,
kumana dayrin doono, jeer la wada dhammeeyo kulli shuqulka adeegidda guriga
Rabbiga oo dhan. 21 Oo bal eeg, waxaa jooga kooxaha ah wadaaddada iyo reer Laawi,
inay dhammaan qabtaan adeegidda guriga Ilaah, oo waxaa kula jiri doona oo hawl
kasta qaban doona nin kasta oo adeegid kasta sanco u yaqaan oo raalli ah, oo weliba
saraakiisha iyo dadka oo dhammuna amarkaaga way oggolaan doonaan.

29

Hadiyadihii Loo Bixiyay Dhisiddii Macbudka

1 Markaasaa Boqor Daa'uud shirkii oo dhan ku yidhi, Wiilkayga Sulaymaan oo
Ilaahu keligiis doortay, weli wuu yar yahay, waana tabar daranyahay, oo shuqulkuna
waa weyn yahay, waayo, guriga nin loo dhisi maayo, laakiinse waxaa loo dhisayaa
Rabbiga Ilaaha ah. 2 Haddaba xooggaygii oo dhan ayaan gurigii Ilaahayga u diyaarshay
dahabka laga sameeyo alaabta dahabka, iyo lacagta laga sameeyo alaabta lacagta ah,
iyo naxaasta laga sameeyo alaabta naxaasta ah, iyo birta laga sameeyo alaabta birta
ah, iyo qoriga laga sameeyo alaabta qoriga ah, iyo dhagaxyo onika la yidhaahdo, iyo
dhagaxyada la dejiyo oo wax lagu qurxiyo oo midabyo kala cayncayn ah, iyo cayn
kasta oo dhagaxyo qaaliya ah, iyo dhagaxyo badan oo marmar ah. 3 Oo weliba anigu
aad baan u jeclahay guriga Ilaahayga, oo taas daraaddeed waxaan guriga Ilaahayga
siinayaa khasnad mulkigayga ah oo dahab iyo lacag ah, taasoo aan ku jirin wixii aan
u diyaariyey gurigii quduuska ah, 4 waxa weeye saddex kun oo talanti oo dahab ah oo
weliba ah dahabkii Oofir, iyo toddoba kun oo talanti oo ah lacag la safeeyey, in lagu
dahaadho guryaha derbiyadoodii oo dhan, 5 iyo in dahab laga sameeyo alaab dahab ah,
iyo in lacag laga sameeyo alaab lacag ah, iyo shuqul kasta oo ay kuwa sancada yaqaan
gacmahooda ku qabtaan. Haddaba yaa raalli ka ah oo maantadan nafsaddiisa Rabbiga
u bixinaya? 6 Markaas amiirradii reeraha iyo amiirradii qabiilooyinka reer binu
Israa'iil iyo kuwii kun kun u taliyey, iyo kuwii boqol boqol u taliyey, iyo taliyayaashii
boqorka hawshiisa xukumi jirayba waxay bixiyeen wax ay raalli ka yihiin. 7 Oo
adeegidda guriga Ilaah daraaddeed waxay u bixiyeen shan kun oo talanti iyo toban
kun oo dirham oo dahab ah, iyo toban kun oo talanti oo lacag ah, iyo siddeed iyo
toban kun oo talanti oo naxaas ah, iyo boqol kun oo talanti oo bir ah. 8 Oo kuwii
dhagxanta qaaliga ah laga helayna waxay siiyeen khasnaddii guriga Rabbiga, waxaana
loo dhiibay gacantii Yexii'eel oo ahaa reer Gershoon. 9 Markaasaa dadkii aad ugu
farxay raallinimadii ay raalligooda wax ku bixiyeen aawadeed, maxaa yeelay, iyagu
qalbi qumman ayay Rabbiga wax ugu bixiyeen iyagoo raalli ka ah, oo Boqor Daa'uudna
farxad weyn buu farxay.

Baryadii Daa'uud

10 Haddaba sidaas daraaddeed ayaa Daa'uud Rabbiga ku ammaanay shirkii oo dhan
hortiisa, oo yidhi, Rabbiyow, awowgayo Israa'iil Ilaahiisiiyow, weligaa iyo weligaaba
ammaanu ha kuu ahaato. 11 Rabbiyow, weynaanta, iyo xoogga, iyo ammaanta, iyo
guusha, iyo haybaddaba adigaa iska leh, waayo, waxa samada ku jira oo dhan iyo waxa

dhulka saaranba adigaa iska leh. Rabbiyow, boqortooyada adigaa iska leh, oo adiga
waxaa laguu sarraysiiyaa sidii madax wax kasta ka sarreeya. 12 Oo maal iyo sharafuba
xaggaagay ka yimaadaan, oo wax kasta adigaa u taliya, oo gacantaadana waxaa ku jira
xoog iyo itaal, oo gacantaada weeye midda wax weynayn karta oo qof kastaba xoog siin
karta. 13 Haddaba sidaas daraaddeed, Ilaahayagiiyow, waannu kugu mahadnaqaynaa,
oo magacaaga haybadda badanna waannu ammaanaynaa. 14 Laakiinse bal anigu yaan
ahay, dadkayguse waa ayo, inaan annagu awoodno inaan sidan wax u bixinno annagoo
raalli ka ah? Waayo, wax kastaaba xaggaagay ka yimaadeen, oo annana waxaagii
baan wax ka siinnay. 15 Waayo, annagu hortaada waxaannu ku nahay shisheeyayaal
sodcaal ah, sidii awowayaashayo oo dhammu ay ahaan jireen, oo cimrigayaga aan
dhulka joognaana waa sida hoos oo kale, oo wax la filayaana ma jiro. 16 Rabbiyow
Ilaahayagiiyow, kaydkan aannu u diyaarinnay inaan guri ugu dhisno magacaaga
quduuska ah dhammaantiis wuxuu ka yimid gacantaada oo kulligiisna adigaa iska leh.
17 Weliba waan ogahay, Ilaahayow, inaad qalbiga imtixaantid, oo aad qummanaanta
ku faraxdid. Oo aniguna iyadoo qalbigaygu qumman yahay ayaan waxyaalahan oo
dhan bixiyey anigoo raalli ah, oo haddana farxad baan ku arkay dadkaaga halkan
jooga oo wax bixinaya iyagoo raalli ah. 18 Rabbiyow, awowayaashayo Ibraahim
iyo Isxaaq iyo Israa'iil Ilaahoodiiyow, weligaaba saas ka yeel malayaasha fikirrada
qalbiga dadkaaga, oo qalbigoodana xaggaaga u soo toosi. 19 Oo wiilkayga Sulaymaanna
waxaad siisaa qalbi qumman oo uu ku dhawro amarradaada iyo markhaatigaaga iyo
qaynuunnadaada, inuu waxyaalahan oo dhan sameeyo, iyo inuu dhiso gurigii aan wax
u sii diyaarshay.

20 Markaasaa Daa'uud wuxuu shirkii oo dhan ku yidhi, Haddaba Rabbiga Ilaahi-
inna ah ammaana. Kolkaasay shirkii oo dhammu ammaaneen Rabbiga ah Ilaaha
awowayaashood, oo intay madaxa foororiyeen ayay u sujuudeen Rabbiga iyo boqork-
aba.

Boqornimadii Sulaymaan Oo La Aqoonsaday

21 Oo subaxdii maalintaas ka dambaysay ayay Rabbiga u bixiyeen allabaryo iyo
qurbaanno la gubo oo ah kun dibi, iyo kun wan, iyo kun baraar ah, iyo qurbaannadooda
cabniinka ah, iyo allabaryo tiro badan oo reer binu Israa'iil oo dhan loo bixiyey. 22 Oo
maalintaas iyagoo aad u faraxsan ayay Rabbiga hortiisa wax ku cuneen oo wax ku
cabbeen. Oo Sulaymaan ina Daa'uud ayay mar labaad boqreen, oo isaga Rabbiga
ugu subkeen inuu madax ahaado, Saadooqna inuu wadaad ahaado. 23 Markaasaa
Sulaymaan carshigii Rabbiga ku fadhiistay isagoo jagadii aabbihiis Daa'uud boqor
ka ah, wuuna barwaaqoobay, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna isagay addeeceen.
24 Oo amiirradii oo dhan iyo raggii xoogga badnaa iyo Boqor Daa'uud wiilashiisii kale
oo dhammuba Boqor Sulaymaan ayay addeeceen oo ka wada dambeeyeen. 25 Oo
Rabbiguna Sulaymaan aad iyo aad buu ugu weyneeyey reer binu Israa'iil oo dhan
hortooda, oo wuxuu isaga siiyey boqortooyo haybad leh oo ayan lahaan jirin boqorradii
reer binu Israa'iil oo isaga ka horreeyey oo dhammu.

Dhimashadii Daa'uud

26 Haddaba Daa'uud ina Yesay wuxuu boqor u ahaan jiray reer binu Israa'iil oo dhan.
27 Oo wakhtigii uu reer binu Israa'iil boqor u ahaana wuxuu ahaa afartan sannadood;
toddoba sannadood ayuu Xebroon boqor ka ahaa, saddex iyo soddon sannadoodna
wuxuu boqor ka ahaa Yeruusaalem. 28 Oo wuxuu dhintay isagoo oday ah oo ka
dhergay cimri, iyo maal, iyo sharafba, oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii
Sulaymaan. 29 Haddaba Boqor Daa'uud falimihiisii, intii hore iyo intii dambeba, waxay
ku qoran yihiin taariikhdii Samuu'eel oo wax arke ahaa, iyo taariikhdii Nebi Naataan,
iyo taariikhdii Gaad oo isna wax arke ahaa. 30 Oo waxaa halkaas ku qoran kulli

wakhtiyadii ay soo mareen boqortooyadiisii iyo xooggiisii, iyo wakhtiyadii ay isaga iyo reer binu Israa'iil, iyo boqortooyooyinkii waddammada oo dhammuba soo mareen.

KITAABKII LABAAD EE TAARIIKHDII

Sulaymaan Wuxuu Ilaah Weyddiistay Xigmad

1 Oo Sulaymaan ina Daa'uud boqortooyadiisuu ku xoogaystay, oo Rabbigii Ilaahiisa
ahaa waa la jiray oo aad iyo aad buuna u weyneeyey. 2 Oo Sulaymaan baa la hadlay
reer binu Israa'iil oo dhan oo ahaa kuwii kun kun u talin jiray, iyo kuwii boqol boqol u
talin jiray, iyo xaakinnadii, iyo amiir kasta oo dalka reer binu Israa'iil joogay kuwaasoo
ahaa madaxdii reeraha. 3 Markaasaa Sulaymaan iyo shirkii isaga la jiray oo dhammu
waxay tageen meeshii sare oo Gibecoon ku tiil, waayo, halkaas waxaa tiil teendhadii
shirka oo Rabbiga, taasoo Muuse oo ahaa Rabbiga addoonkiisii uu cidlada ku sameeyey.
4 Laakiinse sanduuqii axdiga Ilaah Daa'uud baa ka soo qaaday Qiryad Yecaariim oo
wuxuu keenay meeshii Daa'uud u diyaariyey, waayo, isagu Yeruusaalem ayuu teendho
uga dhisay. 5 Oo weliba meeshii allabariga ee naxaasta ahayd oo uu Besaleel ina Uurii
oo ahaa reer Xuur sameeyey halkaasay tiil taambuugga Rabbiga hortiisa. Oo halkaasay
Sulaymaan iyo shirkiiba Rabbiga ka doonayeen. 6 Markaasaa Sulaymaan kor ugu baxay
meeshii allabariga ee naxaasta ahayd oo Rabbiga hor tiil, taasoo teendhadii shirka hor
qotontay, oo wuxuu ku dul bixiyey kun qurbaan oo la gubo.

7 Oo habeenkaas ayaa Ilaah Sulaymaan u muuqday oo ku yidhi, I bari waxaad
doonaysid aan ku siiyee. 8 Markaasaa Sulaymaan Ilaah ku yidhi, Aabbahay Daa'uud si
weyn baad ugu naxariisatay, anigana boqor baad igaga dhigtay meeshiisii. 9 Haddaba
Rabbiyow Ilaahow, ballankaagii aad aabbahay Daa'uud u ballanqaadday ha dhismo,
waayo, waxaad boqor iiga dhigtay dad tiradiisu tahay sida ciidda dhulka. 10 Haddaba
waxaad i siisaa xigmad iyo aqoon si aan dadkan hortooda ugu baxo oo ugu soo galo,
waayo, dadkaagan tirada badan bal yaa xukumi kara? 11 Markaasaa Ilaah wuxuu
Sulaymaan ku yidhi, Waxyaalaha qalbigaaga ku jiray aawadood oo ah adigoo aan i
weyddiisan maal, iyo hodan, amase sharaf, amase kuwa adiga ku neceb noloshooda,
ama aadan i weyddiisan cimri dheer, laakiinse aad i weyddiisatay xigmad iyo aqoon
aad ku xukuntid dadkayga aan boqorka kaaga dhigay, 12 ayaa xigmad iyo aqoonba
lagu siiyey, oo anna waxaan ku siinayaa maal, iyo hodan, iyo sharaf ayan lahaan jirin
boqorradii kaa horreeyey oo dhammu, oo ayan kuwa kaa dambeeya oo dhammuna
taasoo kale lahaan doonin. 13 Markaasaa Sulaymaan ka soo noqday meeshii sare oo
Gibecoon ku tiil iyo teendhadii shirka, oo yimid Yeruusaalem, reer binu Israa'iil buuna
boqor u noqday.

14 Sulaymaanna wuxuu urursaday gaadhifardood iyo rag fardooley ah, oo wuxuu
lahaa kun iyo afar boqol oo gaadhifaras, iyo laba iyo toban kun oo nin oo fardooley
ah, oo wuxuu fadhiisiyey magaalooyinkii gaadhifardoodka, oo qaarna boqorkay Yeru-
usaalem la joogeen. 15 Oo boqorku wuxuu lacag iyo dahabba Yeruusaalem kaga dhigay
sida dhagaxyo oo kale. Oo geedo kedar ahna wuxuu u soo badiyey oo ka dhigay sida
geedaha darayga ah oo dhulka hoose ka baxa oo kale. 16 Oo Sulaymaan farduhuu
haystayna waxaa laga keenay dalka Masar, oo boqorka baayacmushtariyaashiisii ayaa
raxan raxan u soo kaxeeyey iyagoo raxanba iib gaar ah siiyey. 17 Oo gaadhifaras
wuxuu Masar kaga soo bixi jiray lix boqol oo sheqel oo lacag ah, farasna boqol iyo
konton sheqel; oo saasoo kalay ugu wada keeni jireen boqorradii reer Xeed oo dhan
iyo boqorradii reer Suuriyaba.

2

Diyaarintii Dhisidda Macbudka

[1] Haddaba Sulaymaan wuxuu u qasdiyey inuu guri u dhiso Rabbiga magiciisa, iyo guri
kale oo boqortooyadiisu leedahay. [2] Markaasaa Sulaymaan wuxuu qortay toddobaatan
kun oo xammaal, iyo siddeetan kun oo nin oo buuraha dhagax ka jari jiray, iyo saddex
kun iyo lix boqol oo nin oo iyaga u taliya. [3] Oo Sulaymaanna wuxuu u cid diray Xuuraam
oo ahaa boqorkii Turos oo ku yidhi, Sidaad u yeeshay aabbahay Daa'uud markaad isaga
u soo dirtay alwaax kedar ah oo uu ku dhisto guri uu ku hoydo, anigana sidii oo kale
ii yeel. [4] Bal eeg, waxaan guri u dhisayaa magaca Rabbiga Ilaahayga ah, inaan isaga
quduus uga dhigo, oo hortiisa lagu shido foox udgoon, oo la hor dhigo kibista tusniinta
oo joogtada ah, oo la bixiyo qurbaannada la gubo subaxda iyo fiidka, iyo Sabtiyada,
iyo markay bilaha cusubu dhashaan, iyo ciidaha Rabbiga Ilaahayaga ah. Kaasuna waa
amar reer binu Israa'iil weligiis la amray. [5] Oo guriga aan dhisayaana waa weyn yahay,
maxaa yeelay, Ilaahayagu waa weyn yahay oo waa ka wada sarreeyaa ilaahyada oo
dhan. [6] Laakiinse bal yaa isaga guri u dhisi kara, maxaa yeelay, samada iyo samada
samooyinkuba isaga ma qaadi karaan? Bal markaan guri u dhisayo, yaan ahay anigu,
inaan hortiisa foox ku shido oo keliya mooyaane? [7] Haddaba waxaad ii soo dirtaa
nin yaqaan sancada dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta, iyo guduudka, iyo
casaanka, iyo buluugga, kaasoo si wacan u yaqaan sancada xaradhka, inuu la jiro ragga
saanacyada ah oo ila jooga dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem, kuwaasoo uu aabbahay
Daa'uud diyaariyey. [8] Oo weliba waxaad dalka Lubnaan iiga soo dirtaa geedo kedar ah
iyo geedo beroosh ah iyo geedo almuug ah, waayo, waan ogahay in addoommadaadu
sanco u leeyihiin inay Lubnaan alwaax ka soo jaraan, oo bal eeg addoommadayduna
waxay la jiri doonaan addoommadaada, [9] si ay iigu diyaariyaan alwaax faro badan,
waayo, guriga aan dhowaan dhisi doonaa wuxuu ahaan doonaa mid yaab weyn oo
badan. [10] Oo bal eeg, anigu addoommadaada alwaaxda jaraya waxaan siin doonaa
labaatan kun oo kor oo ah sarreen la tumay, iyo labaatan kun oo kor oo ah shaciir, iyo
labaatan kun oo bad oo khamri ah, iyo labaatan kun oo bad oo saliid ah. [11] Markaasaa
Xuuraam oo ahaa boqorkii Turos wuxuu ku soo jawaabay warqad uu u soo qoray
Sulaymaan oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu dadkiisa waa jecel yahay, sidaas daraaddeed
buu boqor kaaga dhigay. [12] Oo weliba Xuuraam wuxuu kaloo yidhi, Ammaan waxaa
leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo sameeyey samada iyo dhulkaba, oo Boqor
Daa'uudna siiyey wiil xigmad leh oo ay ka buuxaan caqli iyo waxgarasho oo doonaya
inuu Rabbiga guri u dhiso iyo guri ay boqortooyadiisu leedahay. [13] Oo haddaba waxaan
kuu soo diray nin saanac ah oo waxgarad miidhan ah kaasoo ah Xuuraamaabbii. [14] Oo
isaga waxaa dhashay naag reer Daan ah oo aabbihiisna wuxuu ahaa nin reer Turos ah.
Isagu wuxuu yaqaan sancada dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta, iyo dhagaxa,
iyo alwaaxda, iyo guduudka, iyo buluugga, iyo dharka wanaagsan, iyo casaanka, oo
weliba wuxuu yaqaan inuu xaradh cayn kasta ah xardho iyo inuu wax kasta hindiso;
haddaba isaga meel ha laga dhex siiyo raggaaga saanacyada ah iyo sayidkayga Daa'uud
oo aabbahaa ah raggiisa saanacyada ah. [15] Haddaba sarreenkii iyo shaciirkii, iyo
saliiddii iyo khamrigii aad ka hadashay noo soo dir, sayidkaygiiyow. [16] Oo annana in
alla intaad u baahan tahay oo alwaax ah ayaannu Lubnaan kaaga soo jaraynaa; oo
Yaafaa xaggeeda ayaannu badda kuu soo sabbaysiinaynaa, markaasaad Yeruusaalem u
qaadan doontaa. [17] Markaasaa Sulaymaan wada tiriyey shisheeyayaashii dalka Israa'iil
degganaa oo dhan, oo wuxuu u tiriyey sidii aabbihiis Daa'uud u tiriyey oo kale, oo
waxay noqdeen boqol iyo saddex iyo konton kun iyo lix boqol oo qof. [18] Oo wuxuu iyagii
ka dhigay toddobaatan kun oo xammaal, iyo siddeetan kun oo nin oo buuraha geedo ka
jara, iyo saddex kun iyo lix boqol oo nin oo dadka u taliya oo shuqulka u dira.

3

Sulaymaan Oo Dhisay Macbudkii

1 Markaasaa Sulaymaan bilaabay inuu gurigii Rabbiga Yeruusaalem ka dhiso oo ka
dul dhiso Buur Moriyaah oo ahayd meeshii Rabbigu ugu muuqday aabbihiis Daa'uud,
oo wuxuu wax ku diyaarshay meeshii Daa'uud doortay oo ahayd meeshii wax lagu
tumi jiray oo uu Aarnaankii reer Yebuus lahaa. 2 Oo wuxuu dhismihii bilaabay
sannaddii afraad oo boqortooyadiisa, bisheedii labaad, maalinteedii labaad. 3 Haddaba
kanu waa aasaaskii Sulaymaan u dhigay dhismihii guriga Ilaah. Oo dhererku markii
cabbirkii hore lagu xisaabo wuxuu ahaa lixdan dhudhun, oo ballaadhkiisuna wuxuu
ahaa labaatan dhudhun. 4 Oo balbaladii guriga ka horraysayna dhererkeedu wuxuu
le'ekaa guriga ballaadhkiisu oo labaatan dhudhun ahaa, oo sarajooggeeduna wuxuu
ahaa boqol iyo labaatan dhudhun, oo wuxuu gudaha hoose kaga dahaadhay dahab
saafiya. 5 Oo gurigii weynaa wuxuu saqaf hoose uga dhigay qoryo beroosh ah oo
uu dahab wanaagsan ku dahaadhay, oo wuxuuna ku xardhay geedo timireed iyo
silsilado. 6 Oo gurigiina wuxuu ku qurxiyey dhagaxyo qaali ah, dahabkuna wuxuu ahaa
dahabkii Farwaayim. 7 Oo gurigiina iyo alwaaxdii saqafka haysay, iyo fayaaradihiisii,
iyo derbiyadiisii, iyo albaabbadiisiiba wuxuu ku dahaadhay dahab, oo derbiyadana
Keruubiim buu ku xardhay. 8 Oo wuxuu sameeyey gurigii ugu wada quduusnaa,
dhererkiisuna wuxuu le'ekaa guriga ballaadhkiisa oo labaatan dhudhun ahaa, oo bal-
laadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhudhun, oo isagana wuxuu ku dahaadhay dahab
wanaagsan oo gaadhaya lix boqol oo talanti. 9 Oo musmaarrada miisaankooduna
wuxuu ahaa konton sheqel oo dahab ah, oo qolalkii sarena wuxuu ku dahaadhay
dahab. 10 Oo guriga ugu wada quduusan gudihiisana wuxuu ku sameeyey laba keruub
oo wax xardhan ah, oo iyagana dahab baa lagu dahaadhay. 11 Keruubiimta baalas-
hooda dhererkooduna wuxuu ahaa labaatan dhudhun; mid baalkiisu wuxuu ahaa shan
dhudhun oo wuxuu gaadhi karay guriga derbigiisa, oo kan kalena wuxuu ahaa shan
dhudhun sidaasoo kale oo wuxuu gaadhi karay baalka keruubka kale. 12 Oo keruubka
kale baalkiisuna wuxuu ahaa shan dhudhun, oo wuxuu gaadhi karay guriga derbigiisa
kale; oo baalka kalena sidaasoo kale wuxuu ahaa shan dhudhun oo wuxuu gaadhi
karay baalka keruubka kale. 13 Oo keruubiimtaas baalashoodu way kala baxsanaayeen
intii labaatan dhudhun ah; oo cagahooday ku taagnaayeen, wejiyadooduna waxay u
jeedeen guriga gudihiisa. 14 Oo haddana wuxuu ilxidhka ka dhigay buluug, iyo guduud,
iyo casaan, oo maro wanaagsan laga sameeyey, oo keruubiim lagu daabacay. 15 Oo
weliba guriga hortiisana wuxuu ku sameeyey laba tiir oo mid kasta dhererkiisu yahay
shan iyo soddon dhudhun, oo mid kastana taajkii saarnaa wuxuu ahaa shan dhudhun.
16 Oo wuxuu kaloo sameeyey silsilado u eg kuwii guriga quduuska ah markaasuu saaray
tiirarka dushoodii; oo wuxuu kaloo sameeyey boqol rummaan oo silsiladihii buu ku
dhejiyey. 17 Markaasuu tiirarkii qotomiyey macbudka hortiisa, mid dhanka midigta, kii
kalena dhanka bidixda, oo kii dhanka midigta ahaa magiciisii wuxuu u bixiyey Yaakiin,
kii dhanka bidixda ahaana wuxuu u bixiyey Bocas.

4

Qalabkii Macbudka

1 Oo weliba wuxuu kaloo sameeyey meel allabari oo naxaas ah oo dhererkeedu
labaatan dhudhun yahay, ballaadhkeeduna labaatan dhudhun yahay, sarajooggee-
duna labaatan dhudhun yahay. 2 Oo wuxuu kaloo sameeyey berkeddii naxaasta
ahayd, oo qarkeedu gees ilaa ka gees wuxuu isu jiray toban dhudhun, wayna wa-
reegsanayd, oo sarajooggeeduna wuxuu ahaa shan dhudhun, wareeggeeduna wuxuu
ahaa soddon dhudhun. 3 Oo hoosteedana waxaa ku yiil wax dibiyo u eg oo ku
wareegsanaa, dhudhunba toban, oo berkedda oo dhan hareeraheeda ku wareegsanaa.
Oo dibiyadu waxay ahaayeen laba saf, oo markii berkeddii la shubay ayaa iyana la
shubay. 4 Oo berkeddu waxay dul saarnayd laba iyo toban dibi, oo saddex waxay u

jeedday xagga woqooyi, saddexna waxay u jeedday xagga galbeed, saddexna waxay
u jeedday xagga koonfureed, saddexna waxay u jeedday xagga bari; berkeddiina way
dul saarnayd, oo dibidii kulligood qaarkooda dambe wuxuu ku jiray gudaha. 5 Oo
berkeddii dhumucdeedu waxay ahayd taako; qarkeedana waxaa loo sameeyey sidii
koob qarkiis oo kale oo ubax u ekaa; oo waxay qaadday saddex kun oo qiyaasood oo
bad la yidhaahdo. 6 Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey toban berkedood oo yaryar
oo wax lagu maydho, oo shan wuxuu dhigay dhanka midigta, shantii kalena wuxuu
dhigay dhanka bidixda, oo wixii allabari la gubo daraaddiis loo bixinayoba iyagaa
lagu dhex maydhi jiray; laakiinse berkeddii weysada ahayd waxaa ku maydhan jiray
wadaaddada oo qudha. 7 Oo wuxuu kaloo sameeyey tobankii laambadood oo dahabka
ahaa, wuxuuna u sameeyey si waafaqsan amarkii iyaga ku saabsanaa, oo iyagii wuxuu
dhex qotomiyey macbudka. Shan wuxuu dhigay dhanka midigta, shanna wuxuu
dhigay dhanka bidixda. 8 Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey toban miis, oo iyagiina
wuxuu dhex dhigay macbudka. Shan wuxuu dhigay dhanka midigta, shanna wuxuu
dhigay dhanka bidixda. Oo wuxuu kaloo sameeyey boqol maddiibadood oo dahab ah.
9 Oo weliba wuxuu kaloo sii sameeyey barxaddii wadaaddada, iyo barxaddii weynayd,
iyo albaabbadii barxadda, oo albaabbadoodiina wuxuu ku dahaadhay naxaas. 10 Oo
berkeddii weysada ahayd wuxuu dhigay guriga dhankiisa midigta oo ah xagga bari-
koonfureed. 11 Oo Xuuraamna wuxuu sameeyey dheryihii iyo majarafadihii iyo maddi-
ibadihii. Oo Xuuraamna sidaasuu u dhammeeyey shuqulkii uu Boqor Sulaymaan ugu
sameeyey guriga Ilaah, 12 kaasoo ahaa labadii tiir, iyo fijaannadii, iyo labadii taaj oo
tiirarkii kor saarnayd, iyo labadii shabag oo ku dednaa labada fijaan oo taajajkii tiirarka
kor saarnaa; 13 iyo afartii boqol oo rummaan ee labadii shabag lahaayeen, oo shabag
kastaa wuxuu lahaa laba saf oo rummaan ah si ay u dedaan labadii fijaan ee taajajkii
tiirarka kor saarnaa. 14 Oo isagu wuxuu kaloo sameeyey saldhigyadii, iyo berkedihii
saldhigyadii dul saarnaa, 15 oo wuxuu kaloo sameeyey berkeddii weynayd iyo laba
iyo tobankii dibi ee iyada ka hooseeyey. 16 Oo weliba dheryihii, iyo majarafadihii, iyo
mudacyadii, iyo weelashooda oo dhanba ayaa Xuuraamaabbii Boqor Sulaymaan ugu
sameeyey guriga Rabbiga aawadiis oo wuxuu ka wada sameeyey naxaas dhalaasha.
17 Oo boqorku wuxuu alaabtaas ku shubay Bannaankii Webi Urdun oo dhoobada lahaa
ee u dhexeeyey Sukod iyo Sereedaataah. 18 Oo Sulaymaanna weelashaas oo dhan
wuxuu u sameeyey si faro badan, waayo, naxaasta miisaankeedii lama hubin. 19 Oo
Sulaymaan baa sameeyey weelashii guriga Ilaah tiil oo dhan, iyo weliba girgirihii
dahabka ahaa, iyo miisaskii ay kibistii tusniintu saarnayd, 20 iyo laambadihii, iyo
laambadahoodii yaryaraa oo wada ahaa dahab saafi ah in meesha ugu quduusan
horteeda lagu shido sida waafaqsan amarkii iyaga ku saabsanaa, 21 iyo ubaxyadii, iyo
laambadihii, iyo birqaabyadii dahabka ahaa, oo dhammaantood wuxuu ka sameeyey
dahab aad saafi u ah. 22 Oo alaabtii laambadihii lagu safeeya, iyo maddiibadihii, iyo
malgacadihii, iyo idammadiiba wuxuu ka wada sameeyey dahab saafi ah; oo meeshii
guriga laga soo geli jirayna, taas oo ahayd meesha quduuska ah albaabbadeedii hoose,
iyo albaabbadii guriga macbudka ahba waxay wada ahaayeen dahab.

5

1 Oo saasuu ku wada dhammaaday shuqulkii uu Boqor Sulaymaan u sameeyey guriga
Rabbiga. Oo Sulaymaanna wuxuu soo geliyey alaabtii aabbihiis Daa'uud quduuska ka
dhigay ee ahayd lacagtii, iyo dahabkii, iyo weelashii, oo wuxuu ku riday khasnadihii
guriga Ilaah.

Sanduuqii Axdiga Oo Macbudka La Keenay

2 Markaasaa Boqor Sulaymaan wuxuu Yeruusaalem isugu soo shiriyey odayaashii
reer binu Israa'iil, iyo qabiilooyinka madaxdoodii oo dhan, oo ahaa amiirradii jilibyadii
reer binu Israa'iil inay sanduuqii axdiga Rabbiga ka soo qaadaan magaaladii Daa'uud
oo Siyoon ahayd. 3 Oo raggii reer binu Israa'iil oo dhammu waxay u soo shireen boqorkii
wakhtigii iidda ah bisha toddobaad. 4 Oo odayaashii reer binu Israa'iil oo dhammu
way yimaadeen, markaasay kuwii reer Laawi sanduuqii axdiga soo qaadeen. 5 Oo way
keeneen sanduuqii axdiga, iyo teendhadii shirka, iyo kulli weelashii quduuska ahaa
oo teendhada ku jiray oo dhan; oo intaas oo dhan waxaa soo qaaday wadaaddadii
reer Laawi. 6 Oo Boqor Sulaymaan iyo shirkii reer binu Israa'iil oo isaga u soo ururay
oo dhammu waxay wada joogeen sanduuqii hortiisa, iyagoo ku allabaryaya ido iyo
dibi aan la sheegi karin ama aan farahooda la tirin karin. 7 Oo wadaaddadiina
sanduuqii axdiga Rabbiga ayay meeshiisii keeneen, oo waxay soo geliyeen guriga
qolkiisii quduuska ahaa oo ahaa meeshii ugu wada quduusnayd, taasoo ah keruubiimta
baalashooda hoostooda. 8 Waayo, keruubiimtu baalashoodii way ku kor fidiyeen
meeshii sanduuqa, oo ku qariyeen sanduuqii iyo ulihiisiiba. 9 Oo uluhuna aad bay
u dhaadheeraayeen, sidaas daraaddeed dabadooda waxaa laga arki jiray sanduuqii
ka horreeya meesha ugu wada quduusan, laakiinse dibadda kama ay muuqan; oo
halkaasuu yaal ilaa maantadan. 10 Oo sanduuqiina waxba kuma jirin labadii loox
ee dhagaxa ahayd oo Muuse isagoo Xoreeb jooga ku riday markii Rabbigu axdiga
la dhigtay reer binu Israa'iil ee ay dhulkii Masar ka soo baxeen mooyaane. 11 Oo
kolkii wadaaddadii ka soo baxeen meeshii quduuska ahayd, (waayo, kulli wadaaddadii
joogay oo dhammu way isdaahiriyeen oo milahoodiina ma ay dhawrin, 12 oo weliba
waxaa kaloo joogay kuwii reer Laawi oo gabayaaga ahaa oo dhan, xataa Aasaaf, iyo
Heemaan, iyo Yeduutuun, iyo wiilashoodii iyo walaalahood, oo waxay soo xidheen dhar
wanaagsan, waxayna wateen suxuun laysku garaaco, iyo shareerado, iyo kataarado,
oo waxay istaageen meeshii allabariga dhankeedii bari, oo iyaga waxaa la jiray boqol
iyo labaatan wadaad oo turumbooyin ka dhawaajinaya,) 13 oo haddana markii kuwii
turumbada afuufayay iyo kuwii gabayaaga ahaaba ay luuqdii isla heleen sidii iyagoo
ah isku nin, si ay u sameeyaan cod keliya oo laga maqlo Rabbiga ammaaniddiisa
iyo ku-mahadnaqiddiisa, oo markay codkoodii kor u qaadeen oo ay ka dhawaajiyeen
turumbooyinkii iyo suxuuntii laysku garaacayay iyo alaabtii muusikada, oo ay Rabbiga
ammaaneen iyagoo leh, Wuu wanaagsan yahay, waayo, naxariistiisu way raagtaa
weligeedba, ayaa daruuri ka buuxsantay gurigii Rabbiga, 14 oo sidaas daraaddeed
wadaaddadii way taagnaan kari waayeen inay adeegaan daruurtii aawadeed, waayo,
Rabbiga ammaantiisa ayaa ka buuxsantay gurigii Ilaah.

6

1 Markaasaa Sulaymaan hadlay oo yidhi, Rabbiyow, waxaad sheegtay inaad gud-
curka qarada weyn dhex degganaanayso. 2 Laakiinse waxaan kuu dhisay guri rug kuu
ah oo ah meel aad weligaa degganaanayso. 3 Markaasaa boqorkii soo jeestay, oo shirkii
reer binu Israa'iil oo dhan u duceeyey, shirkii reer binu Israa'iilna way wada istaageen.
4 Markaasaa Sulaymaan wuxuu yidhi, Mahad waxaa leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil oo afkiisa kula hadlay aabbahay Daa'uud oo gacmihiisa ku oofiyey isagoo leh,
5 Tan iyo maalintii aan dadkayga ka soo bixiyey dalkii Masar, qabiilooyinka reer binu
Israa'iil oo dhan kama aan dooran magaalo guri la iiga dhiso si magacaygu halkaas
ugu jiro, oo weliba ninna uma aan dooran inuu ahaado amiir u taliya dadkayga reer
binu Israa'iil. 6 Laakiinse Yeruusaalem baan u doortay si magacaygu halkaas ugu jiro,
oo Daa'uudna baan u doortay inuu dadkayga reer binu Israa'iil u taliyo. 7 Haddaba
aabbahay Daa'uud waxaa qalbigiisa ku jiray inuu guri u dhiso magaca Rabbiga ah

Ilaaha reer binu Israa'iil. 8 Laakiinse Rabbigu wuxuu aabbahay Daa'uud ku yidhi,
Qalbigaaga waxaa ku jiray inaad guri u dhisto magacayga aawadiis, oo taasu hadday
qalbigaaga ku jirtay waad ku hagaagsanayd. 9 Habase yeeshee adigu gurigii ii dhisi
maysid, laakiinse wiilkaaga kaa soo bixi doona ayaa magacayga gurigii u dhisi doona.
10 Haddaba Rabbigu wuu oofiyey eraygiisii uu ku hadlay, waayo, meeshii aabbahay
Daa'uud anigaa fuulay, oo waxaan ku fadhiistay carshigii reer binu Israa'iil, sidii
Rabbigu ballanqaaday, oo gurigii baan u dhisay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
magiciisa. 11 Oo halkaasna waxaan dhigay sanduuqii uu ku jiray axdigii Rabbiga ee uu
reer binu Israa'iil la dhigtay.

Baryadii Sulaymaan

12 Markaasuu hor istaagay meeshii allabariga ee Rabbiga, iyadoo ay wada joogaan
shirkii reer binu Israa'iil oo dhammu, kolkaasuu gacmihiisii kala bixiyey 13 (waayo,
Sulaymaan wuxuu sameeyey mambar naxaas ah oo dhererkiisu ahaa shan dhud-
hun, ballaadhkiisuna shan dhudhun, sarajooggiisuna saddex dhudhun, oo wuxuu
qotomiyey barxadda dhexdeedii, oo intuu ku kor istaagay ayuu shirkii reer binu
Israa'iil oo dhan hortooda ku jilba joogsaday, oo gacmihiisuu xagga samada u kala
bixiyey). 14 Oo wuxuu yidhi, Rabbiyow Ilaaha reer binu Israa'iilow, samada iyo
dhulka toona Ilaah kula mid ahu kuma jiro, adoo axdiga xajiya oo u naxariista
addoommadaada hortaada ku socda oo kugu aamina qalbigooda oo dhan. 15 Waad
xajisay wixii aad u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii ahaa; run ahaan
afkaagaad kaga hadashay oo gacantaadana waad ku oofisay, siday maantadan tahay.
16 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow Ilaaha reer binu Israa'iilow, xaji wixii aad
u ballanqaadday aabbahay Daa'uud oo addoonkaagii ahaa, adoo ku leh, Hortayda
laga waayi maayo nin kaa dhasho oo carshiga reer binu Israa'iil ku fadhiista, hadday
carruurtaadu isjiraan oo ay sharcigayga ugu socdaan sidaad hortayda ugu socotay oo
kale. 17 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow Ilaaha reer binu Israa'iilow, eraygaagii
aad addoonkaagii Daa'uud kula hadashay ha rumoobo. 18 Haddaba ma dhab baa in
Ilaah dadka la degganaan doono dhulka? Xataa samada iyo samada samooyinku kuma
qaadi karaan, haddaba bal gurigan aan dhisay sidee buu kuu qaadi karaa? 19 Oo weliba
Rabbiyow Ilaahayow, aqbal tukashadayda iyo baryootankayga, anoo addoonkaaga ah,
oo maqal qaylada iyo tukashada anoo addoonkaaga ahu aan hortaada ku tukanayo,
20 in indhahaagu ay habeen iyo maalinba la jiraan gurigan oo ah meeshii aad tidhi, Ma-
gacayga halkaasaan dhigi doonaa, si aad u maqashid tukashadayda anoo addoonkaaga
ah oo aan meeshan xaggeeda u soo tukanayo. 21 Bal maqal baryootankayga, anoo
addoonkaaga ah, iyo kan dadkaaga reer binu Israa'iil markaannu meeshan xaggeeda
u soo tukanayno. Kaas ka maqal meeshaad deggan tahay oo ah samada, oo markaad
maqashid na cafi. 22 Haddii nin deriskiisa ku dembaabo, oo dhaar la saaro oo la
dhaariyo, oo intuu yimaado uu ku hor dhaarto meeshaada allabariga ee gurigan taal,
23 de markaas samada ka maqal oo yeel, oo addoommadaada xukun, adigoo kii shar
leh ciqaabaya si aad xumaantii jidkiisa madaxa ugu saartid, oo aad kii xaq ahna xaq
uga dhigtid, oo aad ugu abaalguddid sida xaqnimadiisu tahay. 24 Oo haddii dadkaaga
reer binu Israa'iil cadowgoodu uu u laayo dembigii ay kugu dembaabeen aawadiis,
oo ay soo noqdaan oo magacaaga qiraan, oo hortaada ku tukadaan, oo gurigan kugu
baryaan, 25 markaas samada ka maqal, oo dembiga dadkaaga reer binu Israa'iil ka
cafi, oo iyaga ku soo celi dalkii aad iyaga iyo awowayaashoodba siisay. 26 Oo hadday
kugu dembaabaan, oo aad sidaas daraaddeed samada uga xidho, oo roob la waayo,
oo ay meeshan xaggeeda u soo tukadaan, oo magacaaga qiraan, oo dembigoodii ka
soo noqdaan markaad dhibtid, 27 de markaas samada ka maqal, oo dembiga ka cafi
addoommadaada iyo dadkaaga reer binu Israa'iil, markaad bartid jidka wanaagsan
ee waajibka ku ah inay ku socdaan, oo roob u soo dir dalkaaga aad dadkaaga dhaxal

ahaan u siisay. 28 Hadday dalka ka dhacaan abaar, ama belaayo cudur ah, ama beera-
engeeg, ama caariyaysi, ama ayax, ama diir, ama haddii cadaawayaashoodu ay ku
hareereeyaan dalkooda magaalooyinkiisa, belaayo kasta iyo cudur kastaba ha ahaadee,
29 kolkaas haddii nin kastaaba amase dadkaaga reer binu Israa'iil oo dhammu ay
tukadaan oo baryootamaan, oo nin kastaba ogaado belaayadiisa iyo murugtiisa, oo uu
gacmaha u soo fidiyo gurigan xaggiisa, 30 de markaas samada oo ah meeshaad deggan
tahay ka maqal, oo iyaga cafi, oo nin walba ugu abaalgud siday jidadkiisa oo dhammu
yihiin, adoo qalbigiisa og, (maxaa yeelay, adigoo keliya ayaa garta waxa binu-aadmiga
oo dhan qalbiyadooda ku jira,) 31 inay kaa cabsadaan oo ay jidkaaga maraan intay ku
nool yihiin dalkii aad awowayaashayo siisay. 32 Oo weliba shisheeyaha aan dadkaaga
reer binu Israa'iil ahaynna, hadduu dal fog uga yimaado magacaaga aawadiis, iyo
gacantaada xoogga badan aawadeed, iyo cududdaada fidsan aawadeed, markay yi-
maadaan oo ay gurigan xaggiisa u soo tukadaan, 33 de markaas samada oo ah meeshaad
deggan tahay ka maqal, oo shisheeyaha u yeel wixii uu ku weyddiisto oo dhan, in dadka
dunida jooga oo dhammu ay magacaaga ogaadaan, oo ay kaa cabsadaan sida dadkaaga
reer binu Israa'iil oo kale, iyo inay ogaadaan in gurigan aan dhisay magacaaga loogu
yeedho. 34 Oo hadday dadkaagu dagaal u baxaan inay la diriraan cadaawayaashooda
oo ay maraan jidkii aad ku soo dirtay, oo ay ku baryaan oo u soo tukadaan xagga
magaaladan aad dooratay iyo xagga gurigii aan magacaaga u dhisay, 35 de markaas
samada ka maqal tukashadooda iyo baryootankooda, dacwaddoodana u yeel. 36 Haddii
ay kugu dembaabaan, (waayo, nin aan dembaabinu ma jiro,) oo aad u cadhootid oo aad
markaas cadowga u gacangelisid inay la tagaan oo maxaabiis ahaan ugu kaxaystaan
dal kale, ama ha dhowaado, ama ha dheeraadee, 37 oo weliba hadday ku fikiraan dalkii
maxaabiis ahaanta loogu kaxaystay, oo ay kuu soo noqdaan, oo ay kugu baryaan dalkii
ay maxaabiista ku yihiin, oo ay yidhaahdaan, Waannu dembaabnay, oo wax qalloocan
baannu samaynay, oo si shar ah ayaannu u macaamiloonnay, 38 oo hadday kuugu soo
noqdaan qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhan intay joogaan dalka ay maxaabiista
ku yihiin oo maxaabiis ahaanta loogu kaxaystay, oo ay u soo tukadaan xagga dalkoodii
aad mar hore awowayaashood siisay, iyo xagga magaaladii aad dooratay, iyo xagga
gurigii aan magacaaga u dhisay, 39 de markaas tukashadooda iyo baryootankooda ka
maqal samada oo ah meeshaad deggan tahay, dacwaddoodana u yeel, oo cafi dadkaaga
kugu dembaabay. 40 Haddaba Ilaahayow waan ku baryayaaye indhahaagu ha furmeen
oo dhegahaaguna ha maqleen baryootanka meeshan lagu baryootamo. 41 Haddaba
sidaas daraaddeed Rabbiyow, Ilaahow, sara joogso oo gal meeshaada nasashada,
adiga iyo sanduuqa xooggaaguba. Rabbiyow, Ilaahow, wadaaddadaadu badbaado
ha huwaadeen, oo quduusiintaaduna wanaag ha ku farxeen. 42 Rabbiyow, Ilaahow,
ha iga jeesan anoo ah kan aad subkatay, oo bal xusuuso raxmaddii aad u samaysay
addoonkaagii Daa'uud.

7

Macbudkii Gooni Baa Laga Dhigay

1 Haddaba Sulaymaan markuu tukashadiisii dhammeeyey, dab baa samada ka
yimid oo wada gubay qurbaankii la gubayay iyo allabaryadiiba, oo gurigana waxaa
ka buuxsantay ammaantii Rabbiga. 2 Oo wadaaddadiina ma ay geli karin gurigii
Rabbiga, maxaa yeelay, gurigii Rabbiga waxaa ka buuxsantay ammaantii Rabbiga.
3 Oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way wada eegeen markii dabku samada ka
yimid, oo ammaantii Rabbiguna ay guriga kor joogtay, markaasay wada sujuudeen oo
wejigooda dhulka sallaxa ah saareen, oo Rabbigay caabudeen oo ku mahadnaqeen,
waxayna yidhaahdeen, Isagu wuu wanaagsan yahay, waayo, naxariistiisu weligeedba

way raagtaa. 4 Markaasay boqorkii iyo dadkii oo dhammuba allabari Rabbiga hor-
tiisa ku bixiyeen. 5 Oo Boqor Sulaymaan wuxuu allabari ahaan u bixiyey laba iyo
labaatan kun oo dibi iyo boqol iyo labaatan kun oo ido ah. Sidaasay boqorkii iyo
dadkii kale oo dhammuba gooni uga dhigeen gurigii Ilaah. 6 Markaasaa wadaaddadii
waxay u istaageen sidii shuqulkoodu kala ahaa, kuwii reer Laawina way istaageen
iyagoo haysta alaabtii muusikada ee Rabbiga, taasoo uu Boqor Daa'uud u sameeyey in
Rabbiga lagu mahadnaqo markii Daa'uud Rabbiga ku ammaanay hawshooda, waayo,
naxariistiisu weligeedba way raagtaa, oo wadaaddadiina hortooday turumbooyin
kaga dhawaajiyeen, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna way wada istaageen. 7 Oo
weliba Sulaymaan wuxuu quduus ka dhigay barxaddii ka horraysay guriga Rabbiga
dhexdeeda, waayo, halkaas wuxuu ku bixiyey qurbaannada la gubo, iyo baruurtii
qurbaannada nabaadiinada, maxaa yeelay, meeshii allabariga oo naxaasta ahayd ee
uu Sulaymaan sameeyey ma ay wada qaadi karin qurbaanka la gubo iyo qurbaanka
hadhuudhka iyo baruurtaba. 8 Oo wakhtigaas Sulaymaan sidaasuu iiddii u sameeyey
toddoba maalmood, iyadoo ay la joogaan reer binu Israa'iil oo dhammu, kuwaasoo
ahaa shir aad u weyn, oo waxay ka yimaadeen meesha Xamaad laga soo galo iyo
ilaa durdurka Masar. 9 Oo maalintii siddeedaadna waxay sameeyeen shir quduus
ah, waayo, iyagu meesha allabariga gooni-ka-dhigiddeedii waxay ku jireen toddoba
maalmood, toddoba maalmoodna waxay ku jireen iiddii. 10 Oo bishii toddobaad maal-
inteedii saddex iyo labaatanaad ayuu dadkii u kala diray teendhooyinkoodii iyagoo
faraxsan oo qalbiga kaga rayraynaya wanaaggii uu Rabbigu u sameeyey Daa'uud iyo
Sulaymaan iyo dadkiisii reer binu Israa'iilba.

Rabbiga Baa U Muuqday Sulaymaan

11 Haddaba Sulaymaan sidaasuu u dhammeeyey gurigii Rabbiga iyo gurigii boqork-
aba, oo wax alla wixii galay Sulaymaan qalbigiisa inuu u sameeyo gurigii Rabbiga iyo
isaga gurigiisiiba dhammaan wuu ku liibaanay. 12 Oo Rabbiga wuxuu Sulaymaan u
muuqday goor habeennimo ah, oo ku yidhi, Baryadaadii waan maqlay oo meeshanna
waan u doortay inay guri lagu allabaryo ii ahaato. 13 Haddaba haddaan samada xidho
oo roob laga waayo, ama haddaan ayaxa ku amro inuu dalka cuno, ama haddaan
dadkayga belaayo ku soo dhex daayo, 14 haddii dadkayga oo ah kuwa magacayga lagu
yeedhay ay is-hoosaysiiyaan, oo i baryaan, oo wejigayga doondoonaan, oo jidadkoodii
xumaa ka soo noqdaan, de markaasaan samada ka maqli doonaa, oo dembigoodana
waan ka cafiyi doonaa, oo dalkoodana waan bogsiin doonaa. 15 Oo weliba indhahaygu
way furmi doonaan oo dhegahayguna way maqli doonaan baryootanka meeshan lagu
baryootamo. 16 Maxaa yeelay, hadda waxaan gurigan u doortay oo quduus uga dhigay
si magacayga weligiisba halkaas loogu daayo, oo indhahayga iyo qalbigayguba halka-
asay joogi doonaan weligood iyo weligoodba. 17 Oo adiguna haddaad sidii aabbahaa
Daa'uud oo kale hortayda ugu socotid, si aad u yeeshid wax alla wixii aan kugu
amray oo dhan, oo aad u xajisid qaynuunnadayda iyo xukummadayda, 18 markaasaan
dhisi doonaa carshiga boqortooyadaada, sidaan axdi kula dhigtay aabbahaa Daa'uud
markaan ku idhi, Lagaa waayi maayo nin reer binu Israa'iil u taliya. 19 Laakiinse
haddaad iga leexataan oo aad ka tagtaan qaynuunnadayda iyo amarradayda aan idin
hor dhigay, oo aad intaad tagtaan ilaahyo kale u adeegtaan oo caabuddaan, 20 de
markaasaan xididdadooda ka rujin doonaa dalkayga aan iyaga siiyey, oo gurigan aan
magacayga aawadiis quduus uga dhigayna hortaydaan ka tuuri doonaa, oo waxaan
isaga dadyowga oo dhan kaga dhex dhigi doonaa maahmaah iyo halqabsi. 21 Oo
gurigan aad u dheerna ku alla kii soo ag maraaba wuu la yaabi doonaa, oo wuxuu
odhan doonaa, Rabbigu muxuu sidan uga dhigay dalkan iyo gurigan? 22 Oo waxaa lagu
jawaabi doonaa, Waxay ka tageen Rabbigii ahaa Ilaaha awowayaashood oo iyaga ka soo

bixiyey dalkii Masar, oo waxay raaceen ilaahyo kale, wayna caabudeen oo u adeegeen,
oo sidaas daraaddeed ayuu xumaantan oo dhan ugu soo dejiyey.

8

Waxyaalahii Kale Ee Sulaymaan Sameeyey

1 Oo markay dhammaadeen labaatankii sannadood ee uu Sulaymaan guriga Rabbiga
iyo gurigiisiiba dhisayay, 2 ayuu Sulaymaan dhisay magaalooyinkii Xuuraam isaga
siiyey, oo wuxuu halkaas dejiyey reer binu Israa'iil.
3 Oo haddana Sulaymaan wuxuu tegey Xamad Soobaah, wuuna ka adkaaday. 4 Oo
cidladiina ayuu Tadmor ka dhisay, oo weliba wuxuu Xamaad ka dhisay magaalooyinkii
wax lagu kaydin jiray oo dhan. 5 Oo weliba wuxuu kaloo dhisay Beytxooroontii sare iyo
Beytxooroontii hooseba, wuxuuna ka dhigay magaalooyin deyr leh oo ay derbiyo ku
wareegsan yihiin oo irdo iyo qataarroba leh, 6 iyo weliba Bacalad, iyo magaalooyinkii
wax lagu kaydin jiray oo uu Sulaymaan lahaa oo dhan, iyo magaalooyinkii gaad-
hifardoodkiisa oo dhan, iyo magaalooyinkii fardooleydiisa, iyo wixii uu Sulaymaan
jeclaaday inuu ka dhisto Yeruusaalem, iyo Lubnaan, iyo dalkii uu boqorka ka ahaa
oo dhan. 7 Oo weliba dadkii ka hadhay reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris, iyo
reer Xiwi, iyo reer Yebuus oo aan reer binu Israa'iil ahayn, 8 kuwaas farcankoodii
dalka ku hadhay, oo aanay reer binu Israa'iil baabbi'in, Sulaymaan wuxuu ka dhig-
tay addoommo ilaa maantadan la joogo. 9 Laakiinse reer binu Israa'iil Sulaymaan
shuqulkiisii addoommo ugama uu dhigan, waxayse ahaayeen rag dagaalyahan ah
iyo madaxdii saraakiishiisa, iyo taliyayaashii gaadhifardoodkiisa iyo fardooleydiisaba.
10 Oo kuwanu waxay ahaayeen saraakiishii Boqor Sulaymaan oo ahaa laba boqol
iyo konton nin oo dadka u taliya. 11 Markaasaa Sulaymaan gabadhii Fircoon ka soo
kaxeeyey magaaladii Daa'uud oo wuxuu keenay gurigii uu iyada u dhisay, waayo,
wuxuu yidhi, Naagtaydu degganaan mayso gurigii Daa'uud oo ahaa boqorkii reer binu
Israa'iil, maxaa yeelay, meelihii sanduuqa Rabbigu yimid waa wada quduus.
12 Oo haddana Sulaymaan wuxuu Rabbiga qurbaanno la gubo ugu bixiyey meeshii
allabariga ee Rabbiga oo uu isagu ka dhisay balbalada horteedii. 13 Wuxuu bixiyey
wixii Muuse amray in la bixiyo maalin kasta, iyo Sabtiyada, iyo markay bilaha cusubu
dhashaan, iyo iidaha sannaddiiba saddex jeer loo amray, kuwaasoo ahaa Iiddii Kibista-
aan-khamiirka-lahayn, iyo Iiddii Toddobaadyada, iyo Iiddii Taambuugyada. 14 Oo
kooxihii wadaaddadu ku adeegi jireen iyo kuwii reer Laawi shuqulkooda loo amray
ku samayn jireenba wuxuu ka dhigay si waafaqsan amarkii aabbihiis Daa'uud inay
Rabbiga ammaanaan oo ay wadaaddada hortooda ka adeegaan sidii maalin kasta
hawsheedii loo doonayay, oo weliba iridjoogayaashii ayuu kooxahoodii irid kasta ku
taagay, waayo, sidaas waxaa amray Daa'uud oo ahaa ninkii Ilaah. 15 Oo iyana kama
ay tegin amarkii boqorku ku amray wadaaddada iyo reer Laawi oo ku saabsanaa xaal
kasta iyo xaggii khasnadahaba.
16 Haddaba Sulaymaan shuqulkiisa oo dhammu diyaar buu u ahaa maalintii guriga
Rabbiga aasaaskiisa la dhigay iyo ilaa maalintii la dhammeeyey. Oo sidaasaa guriga
Rabbiga loo ebyey.
17 Markaasaa Sulaymaan wuxuu tegey xagga Cesyoon Geber iyo Eelood oo ku yaal
xeebta badda ee dalka Edom. 18 Oo Xuuraamna wuxuu gacanta addoommadiisii ugu
sii dhiibay doonniyo iyo addoommo badda aqoon u leh, oo iyagu waxay addoommadii
Sulaymaan u soo raaceen Oofir, oo halkaasayna Boqor Sulaymaan uga keeneen afar
boqol iyo konton talanti oo dahab ah.

9

Boqoraddii Shebaa Oo Booqatay Sulaymaan

1 Boqoraddii Shebaa markay maqashay Sulaymaan warkiisii ayay Sulaymaan ugu
timid Yeruusaalem inay ku imtixaanto su'aalo adadag, oo waxay wadatay dad aad
u badan, iyo awr badan oo ay ku raran yihiin uunsi, iyo dahab aad u badan, iyo
dhagaxyo qaali ah; oo markay Sulaymaan u timid wixii qalbigeeda ku jiray oo dhan
ayay kala hadashay. 2 Sulaymaanna wuxuu uga jawaabay su'aalaheedii oo dhan, oo
wax Sulaymaan ka qarsoonaa oo uusan u sheegin ma jirin. 3 Boqoraddii Shebaana
markay aragtay xigmaddii Sulaymaan iyo gurigii uu dhisay, 4 iyo cuntadii miiskiisa,
iyo fadhigii addoommadiisa, iyo hawshii adeegayaashiisa iyo dharkoodii, iyo kuwiisii
cabniinka siin jiray iyo dharkoodii, iyo wixii uu guriga Rabbiga ku fuuli jiray, naf
dambe iyadii kuma hadhin. 5 Markaasay boqorkii ku tidhi, Warkii aan dalkaygii ku
maqlay ee ku saabsanaa falimahaaga iyo xigmaddaada run buu ahaa. 6 Habase yeeshee
erayadoodii ma aan rumaysan jeeraan imid oo ay indhahaygu arkeen, oo weliba
xigmaddaada weynaanteedii badhna la iima sheegin, haddaba waad ka sii weyn tahay
warkii aan maqlay. 7 Waxaa faraxsan raggaaga oo waxaa faraxsan addoommadaadan
had iyo goorba hortaada taagan oo xigmaddaadana maqla. 8 Waxaa mahad leh Rabbiga
Ilaahaaga ah oo kugu farxay inuu kugu fadhiisiyo carshigiisa inaad boqor ahaatid
Rabbiga Ilaahaaga ah aawadiis. Ilaahaagu wuu jeclaaday reer binu Israa'iil inuu
xoogeeyo weligood, oo sidaas aawadeed ayuu kaaga dhigay boqor iyaga u taliya inaad
samaysid xukun iyo caddaalad. 9 Markaasay boqorkii siisay boqol iyo labaatan talanti
oo dahab ah, iyo uunsi faro badan, iyo dhagaxyo qaali ah; oo boqoraddii Shebaa
uunsigii ay Boqor Sulaymaan siisay oo kale ma jirin. 10 Oo Xuuraam addoommadiisii
iyo Sulaymaan addoommadiisii oo Oofir dahab ka keenay, waxay kaloo keeneen geedo
almuug ah iyo dhagaxyo qaali ah. 11 Oo boqorkiina geedihii almuugga ahaa ayuu gurigii
Rabbiga iyo gurigii boqorkaba uga dhigay jaranjarooyin, oo wuxuu kaloo nimankii
gabayaaga ahaa uga sameeyey kataarado iyo shareerado, oo waxaasoo kalena hore
looguma arag dalka Yahuudah. 12 Oo Boqor Sulaymaanna wuxuu boqoraddii Shebaa
siiyey wax alla wixii ay doonaysay oo dhan oo ay weyddiisatay, iyo weliba wax ka sii
badan wixii ay boqorka u keentay. Markaasay noqotay oo dalkeedii tagtay iyada iyo
addoommadeediiba.

Sharaftii Sulaymaan

13 Haddaba dahabkii sannad kasta Sulaymaan u iman jiray miisaankiisu wuxuu
ahaa lix boqol iyo lix iyo lixdan talanti oo dahab ah, 14 oo intaasu kuma jirin wixii
ay keeni jireen geddisleyda iyo baayacmushtariyaashu, oo boqorradii dalka Carabta
iyo taliyayaashii waddanka oo dhammuna waxay Sulaymaan u keeni jireen dahab iyo
lacag. 15 Markaasaa Boqor Sulaymaan wuxuu sameeyey laba boqol oo gaashaan oo
waaweyn oo dahab la tumay ah, oo gaashaan weynba waxaa galay lix boqol oo sheqel
oo dahab la tumay ah. 16 Oo haddana wuxuu kaloo sameeyey saddex boqol oo gaashaan
oo yaryar oo dahab la tumay ah, oo gaashaan yarba waxaa galay saddex boqol oo sheqel
oo dahab ah; markaasaa boqorku iyagii dhigay gurigii ku yiil kaynta Lubnaan. 17 Oo
weliba boqorku wuxuu kaloo sameeyey carshi weyn oo foolmaroodi ah, oo wuxuu ku
dahaadhay dahab saafi ah. 18 Carshigu wuxuu lahaa jaranjaro lix tallaabo ah; oo waxaa
la jiray cagodhig dahab ah oo carshiga ku xidhan, oo kursiga meeshii lagu fadhiisto
labadeeda dhinacba waxay lahayd meelo xusullada la saarto, oo meelaha xusullada la
saartana dhinacooda waxaa taagnaa laba libaax. 19 Oo jaranjaradii lixdeedii tallaabo
labadooda dhinac waxaa ka taagnaa laba iyo toban libaax, oo boqortooyona saas
oo kale looguma samayn. 20 Oo Boqor Sulaymaan weelashiisii wax lagu cabbi jiray
oo dhammu waxay wada ahaayeen dahab, gurigii kaynta Lubnaan weelashiisii oo
dhammuna waxay wada ahaayeen dahab saafi ah; wakhtigii Sulaymaan lacag waxba
qiimo ma lahayn. 21 Maxaa yeelay, boqorku wuxuu lahaa doonniyo Tarshiish u
dhoofa oo waxay raaceen addoommadii Xuuraam, oo saddexdii sannadoodba mar

bay doonniyihii Tarshiish iman jireen, oo waxay keeni jireen dahab, iyo lacag, iyo
foolmaroodi, iyo daayeerro, iyo daa'uusyo. 22 Sidaasuu Boqor Sulaymaan xagga maalka
iyo xagga xigmaddaba ugaga hor maray boqorradii dunida oo dhan. 23 Oo boqorradii
dunida oo dhammuna waxay doondooneen Sulaymaan inay arkaan oo ay maqlaan
xigmaddii Ilaah qalbigiisa geliyey. 24 Oo nin waluba wuxuu sannad kasta u keeni
jiray hadiyaddiis oo ay ka mid yihiin weelal lacag ah, iyo weelal dahab ah, iyo dhar,
iyo hub, iyo uunsi, iyo fardo, iyo baqlo. 25 Sulaymaanna wuxuu lahaa afar kun oo
xero oo fardaha iyo gaadhifardoodka lagu xereeyo, iyo laba iyo toban kun oo nin
oo fardooley ah, oo wuxuu fadhiisiyey magaalooyinkii gaadhifardoodka, oo qaarna
boqorkay Yeruusaalem la joogeen. 26 Oo wuxuu u wada talin jiray kulli boqorradii
joogay Webiga ilaa dalka reer Falastiin iyo ilaa soohdinta Masar. 27 Oo boqorku wuxuu
lacag Yeruusaalem kaga dhigay sida dhagaxyo oo kale, oo geedo kedar ahna wuxuu u
soo badiyey oo ka dhigay sida geedaha darayga ah oo dhulka hoose ka baxa oo kale.
28 Oo Sulaymaanna fardo waxaa looga keeni jiray Masar iyo dalalka kale oo dhanba.

Dhimashadii Sulaymaan

29 Haddaba Sulaymaan falimihiisii kale intii hore iyo intii dambeba sow kuma
qorna taariikhdii Nebi Naataan, iyo wax sii sheegiddii Axiiyaah kii reer Shiiloh, iyo
waxyaalihii la tusay Iddo oo wax arke ahaa oo ku saabsanaa Yaaraabcaam ina Nebaad?
30 Oo Sulaymaan afartan sannadood ayuu reer binu Israa'iil oo dhan Yeruusaalem
boqor ugu ahaa. 31 Sulaymaanna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis oo waxaa
lagu aasay magaaladii aabbihiis Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday
wiilkiisii Rexabcaam.

10

Israa'iil Oo Ku Caasiyoobay Rexabcaam

1 Markaasaa Rexabcaam wuxuu tegey Shekem, maxaa yeelay, reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay yimaadeen Shekem inay isaga ku soo boqraan. 2 Oo markii
Yaaraabcaam ina Nebaad taas maqlay ayuu ka soo noqday dalkii Masar (waayo, wuxuu
joogay dalkii Masar oo uu Boqor Sulaymaan kaga cararay). 3 Waa loo cid diray oo
loo yeedhay, oo Yaaraabcaam iyo reer binu Israa'iil oo dhammuna way yimaadeen,
markaasay Rexabcaam la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, 4 War aabbahaa har-
qood daran buu na saaray, haddaba noo fududee hawshii aabbahaa oo adkayd iyo
harqoodkiisii cuslaa oo uu na saaray, annana waannu kuu adeegaynaa. 5 Markaasuu
ku yidhi, Saddex maalmood dabadood igu soo noqda. Markaasaa dadkii ka tegey.
6 Markaasaa Boqor Rexabcaam la tashaday odayaashii aabbihiis Sulaymaan intuu
noolaa hor joogi jiray, oo wuxuu ku yidhi, War maxaad igula talinaysaan oo aan
dadkan jawaab ugu celiyaa? 7 Oo intay la hadleen ayay ku yidhaahdeen, Haddaad
dadkan u roonaatid, oo aad ka farxisid, oo aad erayo wanaagsan kula hadashid,
markaasay weligood addoommo kuu ahaanayaan. 8 Laakiinse wuu ka tegey taladii
odayaashu kula taliyeen, oo haddana wuxuu la arrinsaday raggii dhallinyarada ahaa
oo isaga la koray ee hortiisa joogay. 9 Oo wuxuu iyagii ku yidhi, War maxaad igula
talinaysaan oo aan jawaab ugu celinnaa dadkan ila hadlay oo igu yidhi, War harqoodkii
aabbahaa na saaray noo fududee? 10 Markaasay raggii dhallintayaraa oo isaga la
koray la hadleen, oo waxay ku yidhaahdeen, La hadal dadkii kula hadlay oo kugu
yidhi, Aabbahaa harqood daran buu na saaray ee adigu noo fududee. Oo waxaad
ku tidhaahdaa, Faryaradaydu waa ka sii dhumuc weyn tahay aabbahay dhexdiisa.
11 Haddaba meeshii aabbahay harqood culus idinka saaray, anna culays baan idiinku sii
darayaa, oo aabbahay wuxuu idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse anigu waxaan
idinku edbinayaa hangarallayaal. 12 Sidaas daraaddeed Yaaraabcaam iyo dadkii oo

dhammuba maalintii saddexaad ayay Rexabcaam u yimaadeen siduu boqorku hore
ugu amray markuu ku yidhi, Maalinta saddexaad igu soo noqda. 13 Markaasaa Boqor
Rexabcaam ka tegey taladii raggii odayaasha ahaa, oo si qallafsan ayuu ugu jawaabay,
14 oo wuxuu kula hadlay taladii raggii dhallintayaraa, oo ku yidhi, Aabbahay harqood
culus buu idin saaray, laakiinse anna culays kalaan idiinku sii darayaa, aabbahay
wuxuu idinku edbin jiray shaabuugyo, laakiinse anigu waxaan idinku edbinayaa
hangarallayaal. 15 Sidaas daraaddeed boqorkii dadkii ma uu dhegaysan, waayo, taasu
xagga Ilaah bay ka timid, si uu Rabbigu u adkeeyo eraygiisii uu Yaaraabcaam ina
Nebaad kula hadlay oo uu u soo dhiibay Axiiyaah kii reer Shiiloh. 16 Oo dadkii Israa'iil
oo dhammuna markay arkeen inaan boqorku dhegaysan ayaa dadkii waxay boqorkii
ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Bal maxaan qayb ku leennahay Daa'uud? Dhaxalna
kuma lihin ina Yesay. Haddaba dadkii Israa'iilow, nin kastow, teendhadaadii tag. Oo
Daa'uudow, bal eeg, reerkaagii waa kuu kaas. Markaasay dadkii Israa'iil oo dhammu
teendhooyinkoodii tageen. 17 Laakiinse Rexabcaam wuxuu boqor u ahaa intii reer
binu Israa'iil ahayd ee degganayd magaalooyinka reer Yahuudah. 18 Markaasaa Boqor
Rexabcaam wuxuu diray Hadooraam oo cashuurta u sarreeyey, oo dadkii Israa'iil
dhagax bay la dhaceen, wuuna dhintay. Markaasaa Boqor Rexabcaam ku degdegay
inuu fuulo gaadhifaraskiisii si uu Yeruusaalem ugu cararo. 19 Sidaasay dadkii Israa'iil
ugu caasiyoobeen Daa'uud reerkiisii ilaa maantadan la joogo.

11

1 Oo Rexabcaam markuu Yeruusaalem tegey wuxuu reer Yahuudah iyo reer
Benyaamiin ka soo shiriyey boqol iyo siddeetan kun oo rag la doortay oo dagaalyahan
ahaa si ay dadkii Israa'iil ula diriraan oo ay boqortooyadii mar kale ugu soo celiyaan
Rexabcaam. 2 Laakiinse Shemacyaah oo nin Ilaah ahaa waxaa u yimid eraygii Ilaah
oo leh, 3 La hadal Rexabcaam ina Sulaymaan oo reer Yahuudah boqor u ah, iyo reer
binu Israa'iilka dalka reer Yahuudah iyo kan reer Benyaamiin deggan oo dhan, oo
waxaad ku tidhaahdaa, 4 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waa inaydnaan kor u bixin oo
aydnaan walaalihiin la dirirин. Nin waluba gurigiisii ha ku noqdo, waayo, waxanu
aniguu iga yimid. Sidaas aawadeed way maqleen Eraygii Rabbiga, wayna ka noqdeen
Yaaraabcaam kii ay ku kaceen.

Rexabcaam Oo Yahuudah Xoogeeyey

5 Oo Rexabcaamna wuxuu iska degganaa Yeruusaalem oo dalka Yahuudah ayuu
magaalooyin qalcado leh ka dhisay. 6 Oo kuwuu dhisay waxay ahaayeen Beytlaxam,
iyo Ceetaam, iyo Teqooca, 7 iyo Beytsuur, iyo Sookoo, iyo Cadullaam, 8 iyo Gad, iyo
Maareeshaah, iyo Siif, 9 iyo Adoorayim, iyo Laakiish, iyo Caseeqaah, 10 iyo Sorcaah, iyo
Ayaaloon, iyo Xebroon, oo dhammaantood ku yaal dalka reer Yahuudah iyo kan reer
Benyaamiin, waxayna wada ahaayeen magaalooyin deyr leh. 11 Oo isagu qalcadihii
ayuu xoogeeyey oo wuxuu halkaas fadhiisiyey saraakiil, wuxuuna ku kaydiyey cunto
iyo saliid iyo khamri. 12 Oo magaalo kasta wuxuu dhigay gaashaammo iyo warmo,
kulligoodna aad buu u xoogeeyey. Oo dalka Yahuudah iyo dalka Benyaamiinna isagaa
iska lahaa. 13 Oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi oo reer binu Israa'iil dhex joogay oo
dhammuna isagay uga yimaadeen meelahoodii oo dhan. 14 Waayo, reer Laawi way ka
soo kaceen degmooyinkoodii iyo hantidoodiiba oo waxay yimaadeen dalkii Yahuudah
iyo Yeruusaalem, waayo, Yaaraabcaam iyo wiilashiisii ayaa iyaga eryay si ayan Rabbiga
ugu samayn shuqulkii wadaadnimada. 15 Oo isagu wuxuu wadaaddo u doortay meelihii
sarsare iyo orgiyadii iyo weylihii uu isagii sameeyey. 16 Oo dabadoodna qabiilooyinka
reer binu Israa'iil oo dhan in alla intii qalbigooda ku qabata inay doondoonaan Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil waxay iman jireen Yeruusaalem inay allabari u bixiyaan

Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood. [17] Markaasay xoogeeyeen boqortooyadii dalka
Yahuudah, oo intii saddex sannadood ah ayay xoogeeyeen Rexabcaam ina Sulaymaan,
waayo, saddex sannadood ayay ku socdeen jidkii Daa'uud iyo kii Sulaymaanba.

Reerkii Rexabcaam

[18] Oo Rexabcaam wuxuu guursaday Maxalad oo ay dhaleen Yeriimood ina Daa'uud
iyo Abiixayil oo ahayd ina Elii'aab ina Yesay, [19] oo iyana waxay isagii u dhashay wiilal,
waana Yecuush, iyo Shemaryaah, iyo Saham. [20] Oo iyada dabadeedna wuxuu guursa-
day Macakaah oo ahayd ina Absaaloom, oo waxay isagii u dhashay Abiiyaah, iyo Catay,
iyo Siisaa, iyo Shelomiid. [21] Oo Rexabcaamna wuxuu naagihiisii iyo addoommihiisaba
ka sii jeclaaday Macakaah oo ahayd ina Absaaloom, (waayo, wuxuu guursaday siddeed
iyo toban naagood iyo lixdan addoommo ah, oo wuxuuna dhalay siddeed iyo labaatan
wiil iyo lixdan gabdhood.) [22] Oo Rexabcaamna wuxuu madax ka dhigay Abiiyaah oo ay
dhashay Macakaah, kaasoo walaalihiis amiir ka dhex ahaa, waayo, wuxuu damacsanaa
inuu isaga boqor ka dhigo. [23] Oo wuxuu u macaamilooday si caqli ah, oo wiilashiisii oo
dhanna wuu ku kala firdhiyey magaalooyinkii deyrka lahaa ee dalkii reer Yahuudah
iyo kii reer Benyaamiin oo dhan, oo iyagii wuxuu siiyey cunto badan. Wuxuuna u
doondoonay naago badan.

12

Shiishaq Oo Weeraray Yeruusaalem

[1] Markii boqortooyadii Rexabcaam ay dhisantay oo uu xoogaystay ayuu ka tegey
sharcigii Rabbiga, iyadoo ay reer binu Israa'iil oo dhammuba la jiraan. [2] Oo sannaddii
shanaad oo Boqor Rexabcaam ayaa Shiishaq oo boqorkii Masar ahaa Yeruusaalem ku
kacay, maxaa yeelay, iyagu waxay ku xadgudbeen Rabbiga, [3] oo wuxuu kaxaystay kun
iyo laba boqol oo gaadhifaras iyo lixdan kun oo fardooley ah, oo dadkii isaga Masar
kala soo baxayna tiro ma ay lahayn, waxayna ahaayeen reer Luubiim iyo reer Sukiyiim
iyo reer Itoobiya. [4] Oo isagu wuxuu qabsaday magaalooyinkii deyrka lahaa ee dalka
Yahuudah, oo haddana wuxuu yimid Yeruusaalem. [5] Haddaba Nebi Shemacyaah ayaa
u yimid Rexabcaam iyo amiirradii dalka Yahuudah oo Yeruusaalem ugu urursanaa
Shiishaq daraaddiis, oo wuxuu iyagii ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinku waad i
dayriseen oo sidaas daraaddeed ayaan gacanta Shiishaq idinkaga tegey. [6] Markaasaa
amiirradii dadka Israa'iil iyo boqorkiiba is-hoosaysiiyeen, oo waxay yidhaahdeen,
Rabbigu waa xaq. [7] Oo Rabbiguna markuu arkay inay is-hoosaysiiyeen ayaa eraygii
Rabbigu u yimid Shemacyaah, wuxuuna ku yidhi, Iyagu way is-hoosaysiiyeen oo taas
aawadeed anigu baabbi'in maayo, laakiinse waan samatabbixin doonaa, oo cadha-
dayduna Yeruusaalem kuma degi doonto iyadoo gacanta Shiishaq ku timid. [8] Habase
ahaatee waxay ahaan doonaan addoommadiisa, si ay u ogaadaan adeegiddayda iyo
adeegidda boqortooyooyinka waddammadaba. [9] Haddaba sidaas daraaddeed Shiishaq
oo ahaa boqorkii Masar wuxuu ku kacay Yeruusaalem oo wuxuu qaatay khasnadihii
guriga Rabbiga iyo khasnadihii guriga boqorkaba, oo dhammaantood wuu wada
qaatay, oo wuxuu kaloo wada qaatay gaashaammadii dahabka ahaa oo Sulaymaan
sameeyey. [10] Oo Boqor Rexabcaam ayaa meeshoodii ka sameeyey gaashaammo naxaas
ah, oo wuxuu u dhiibay saraakiishii waardiyayaashii albaabka guriga boqorka dhawri
jiray. [11] Oo mar alla markuu boqorku gurigii Rabbiga galo ayay waardiyayaashu iman
jireen oo ay gaashaammada soo qaadi jireen, oo haddana waxay ku soo celin jireen
qolkii waardiyayaasha. [12] Oo markuu isagu is-hoosaysiiyey ayaa cadhadii Rabbigu ka
noqotay si aan Rabbigu isaga dhammaantiisba u baabbi'in, oo weliba dalka Yahuudah
waxyaalo wanwanaagsan baa laga heli jiray. [13] Haddaba Boqor Rexabcaam wuxuu ku
xoogaystay Yeruusaalem oo xukumay, oo Rexabcaam markuu boqor noqday wuxuu
jiray kow iyo afartan sannadood, oo toddoba iyo toban sannadood ayuu boqor ku ahaa

Yeruusaalem oo ahayd magaaladii Rabbigu ka doortay qabiilooyinka reer binu Israa'iil
oo dhan inuu magiciisa halkaas dhigo; oo hooyadiis magaceedu wuxuu ahaa Nacamaah
tii reer Cammoon. 14 Oo isagu wuxuu sameeyey wax shar ah, maxaa yeelay, qalbigiisa
uma uu diyaarin inuu Rabbiga doondoono. 15 Haddaba Rexabcaam falimihiisii, intii
hore iyo intii dambeba, sow kuma qorna taariikhdii Nebi Shemacyaah iyo tii Iddo oo
ahaa waxarkihii, siday ahaayeen abtirsiinyadii? Oo had iyo goorna dagaal baa ka
dhaxayn jiray Rexabcaam iyo Yaaraabcaam. 16 Oo Rexabcaamna wuu dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Abiiyaah.

13

Abiiyaah, Boqorkii Yahuudah

1 Haddaba sannaddii siddeed iyo tobnaad ee Boqor Yaaraabcaam ayaa Abiiyaah
boqor ka noqday dalka Yahuudah. 2 Oo saddex sannadood ayuu boqor ku ahaa
Yeruusaalem, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Miikaayaah ina Uurii'eel
oo reer Gibecaah ah. Oo Abiiyaah iyo Yaaraabcaamna dagaal baa ka dhexayn jiray.
3 Oo Abiiyaah dagaal buu u baxay isagoo wata ciidan dagaalyahan ah oo xoog badan,
oo waxayna ahaayeen afar boqol oo kun oo ah rag la xushay; oo Yaaraabcaamna
wuxuu dagaal isaga ka gees ah u diyaariyey siddeed boqol oo kun oo nin oo ah rag
la xushay oo dhammaantoodna rag xoog badan ah. 4 Markaasaa Abiiyaah wuxuu kor
fuulay Buur Semaarayim oo ku taal dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo wuxuu
yidhi, Yaaraabcaam iyo dadkii Israa'iil dhammaantiin i maqla. 5 War, miyeydnaan
ogayn in Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu Daa'uud weligiis siiyey boqortooyada
reer binu Israa'iil u talisa oo wuxuu isaga iyo wiilashiisana ku siiyey axdi cusbo
leh? 6 Laakiin Yaaraabcaam ina Nebaad oo ahaa addoonkii Sulaymaan ina Daa'uud
ayaa kacay oo ka fallaagoobay sayidkiisii. 7 Oo waxaa isagii u soo shiray rag xunxun
oo waxmatarayaal ah, wayna xoogaysteen iyagoo ka gees ah Rexabcaam oo ahaa
ina Sulaymaan, oo taasuna waxay ahayd intii Rexabcaam uu dhallintayaraa oo uu
qalbigiisu nuglaa, oo uusan iyaga hor joogsan karin. 8 Oo hadda idinku waxaad ku
fikiraysaan inaad boqortooyada Rabbiga ka hor joogsataan gacanta ilma Daa'uud, oo
weliba idinku waxaad tihiin dad faro badan, oo waxaadna wadataan weylihii dahabka
ahaa oo Yaaraabcaam idiinku sameeyey Ilaah ahaan. 9 Oo weliba idinku sow ma
aydaan eryin wadaaddadii Rabbiga oo ilma Haaruun ahaa iyo kuwii reer Laawiba? Oo
wadaaddo sow uma aydaan samaysan sidii ay ahaan jirtay caadadii dadyowga dalalka
kale deggan? Oo sidaas daraaddeed ku alla kii u yimaadaa inuu quduus iska dhigo
isagoo wata dibi yar iyo toddoba wan, kaasu wuxuu wadaad u noqon karaa waxyaalo
aan ilaahyo ahayn. 10 Laakiinse Rabbigu waa Ilaahayaga, oo kama aannu tegin, oo
waxaannu haysannaa wadaaddo Rabbiga u adeega, kuwaasoo ah ilma Haaruun, iyo
kuwii reer Laawi oo shuqulkoodii ku jira. 11 Oo iyagu subax kasta iyo fiid kasta
waxay Rabbiga u gubaan qurbaan la gubo iyo foox udgoon, oo kibistii tusniintana
waxay ku hagaajiyaan miiska daahirka ah korkiisa, oo laambadda dahabka ah iyo
laambadaheedii waxay shidaan fiid kasta, waayo, annagu waan xajinnaa amarkii
Rabbiga Ilaahaya ah, laakiinse idinku waad ka tagteen. 12 Oo bal eega waxaa nala
jira Ilaah isagoo madax noo ah, iyo wadaaddadiisii oo wata turumbooyinkii lagu
dhawaajiya, oo waxay idinku afuufi doonaan dhawaaq, haddaba dadka Israa'iilow, ha
la diririna Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin, waayo, liibaani maysaan. 13 Laakiinse
Yaaraabcaam wuxuu iyaga gadaal ka dhigay ciidan gaadmo ah, haddaba iyagu waxay
hor joogeen dadkii Yahuudah oo ciidankii gaadmada ahaana wuxuu joogay gadaas-
hooda. 14 Oo dadkii Yahuudah markay gadaashooda eegeen waxay arkeen in hore
iyo gadaalba laga soo weeraray, markaasay Rabbiga u qayshadeen, oo wadaaddadiina

waxay ka dhawaajiyeen turumbooyinkii. 15 Markaasay dadkii Yahuudah qayliyeen
oo markay dadkii Yahuudah qayliyeen ayaa Rabbigu wax ku dhuftay Yaaraabcaam
iyo dadkii Israa'iil oo dhan Abiiyaah iyo dadkii Yahuudah hortooda. 16 Markaasaa
dadkii Israa'iil ka carareen dadkii Yahuudah hortooda, oo Rabbiguna wuxuu ku riday
gacantoodii. 17 Oo Abiiyaah iyo dadkiisiina aad bay u laayeen, oo waxaa dadkii Israa'iil
ka le'day shan boqol oo kun oo ah rag la xushay. 18 Haddaba dadkii Israa'iil sidaasaa
wakhtigaas loo jebiyey oo waxaa ka adkaaday dadkii Yahuudah, maxaa yeelay, iyagu
waxay isku halleeyeen Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood. 19 Oo Abiiyaah baa eryaday
Yaaraabcaam oo wuxuu ka qabsaday magaalooyin badan kuwaasoo ahaa Beytel iyo
tuulooyinkeedii, iyo Yeshaanaah iyo tuulooyinkeedii, iyo Cefroon iyo tuulooyinkeedii.
20 Oo Yaaraabcaamna xoog dambe ma uu helin wakhtigii Abiiyaah noolaa, oo Rabbiga
ayaa wax ku riday, wuuna dhintay. 21 Laakiinse Abiiyaah wuu sii xoogaystay, oo
wuxuu guursaday afar iyo toban naagood, oo wuxuuna dhalay laba iyo labaatan wiil
iyo lix iyo toban gabdhood. 22 Haddaba Abiiyaah falimihiisii kale, iyo socodkiisii, iyo
hadalladiisiiba waxay ku qoran yihiin kitaabkii Nebi Iddo.

14

1 Markaasaa Abiiyaah dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay
magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aasaa, oo
wakhtigiisiina dalku wuu xasilloonaa intii toban sannadood ah.

Aasaa, Boqorkii Yahuudah

2 Oo Aasaana wuxuu sameeyey wixii Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa ku wanaagsanaa
oo ku qummanaa, 3 maxaa yeelay, isagu wuxuu baabbi'iyey meelihii allabariga ee
qalaadaa iyo meelihii sarsare, oo tiirarkiina wuu wada jejebiyey, geedihii Asheeraahna
wuu wada jaray, 4 oo dadkii Yahuudahna wuxuu ku amray inay doondoonaan Rabbiga
ah Ilaaha awowayaashood, iyo inay yeelaan sharciga iyo amarka. 5 Oo haddana
magaalooyinkii dalka Yahuudah oo dhan wuxuu ka baabbi'iyey meelihii sarsare iyo
sanamyadii qorraxda, oo boqortooyaduna isaga hortiisa way ku xasilloonayd. 6 Oo
isagu dalka Yahuudahna wuxuu ka dhisay magaalooyin deyr leh, maxaa yeelay, dalku
wuu xasilloonaa oo isaguna dagaal ma gelin sannadahaas, waayo, Ilaah baa isaga
nasiyey. 7 Oo wuxuu dadkii Yahuudah ku yidhi, Kaalaya aan magaalooyinkan dhisnee
oo aan u yeelno derbiyo, iyo munaarado, iyo irdo, iyo qataarro; dalku weli waa ina
hor yaal, maxaa yeelay, waxaynu doondoonnay Rabbiga Ilaaheenna ah; isagaynu
doondoonnay, oo isna dhan kasta ayuu inaga nasiyey. Markaasay magaalooyinkii
dhiseen, wayna liibaaneen. 8 Oo Aasaana wuxuu lahaa ciidan gaashaammo iyo warmo
sita, oo waxaa reer Yahuudah ka soo baxay saddex boqol oo kun, reer Benyaamiinna
waxaa ka soo baxay kuwo gaashaammo sita oo qaansooyin xoota oo ah laba boqol iyo
siddeetan kun, oo kulligoodna waxay wada ahaayeen rag xoog badan. 9 Oo waxaa iyagii
ku soo kacay Serax oo ahaa reer Itoobiya isagoo wata ciidan tiradiisu tahay malyuun,
iyo saddex boqol oo gaadhifaras, oo isagu wuxuu yimid Maareeshaah. 10 Markaasaa
Aasaa u baxay inuu isaga ka hor tago, oo waxay dagaal isugu diyaariyeen Dooxadii
Sefaataah oo Maareeshaah u dhow. 11 Markaasaa Aasaa u qayshaday Rabbiga Ilaahiisa
ah oo yidhi, Rabbiyow, adiga mooyaane ma jiro mid u kala hiilin kara kan itaalka badan
iyo kan aan xoogga lahayn. Rabbiyow Ilaahayagow, na caawi, waayo, waannu isku
kaa hallaynaynaa, oo magacaaga ayaannu dadkan badan ugu soo baxnay. Rabbiyow,
waxaad tahay Ilaahayaga, haddaba ninna yuusan kaa adkaan. 12 Oo sidaas daraaddeed
Aasaa iyo dadkii Yahuudah hortooda ayaa Rabbigu ku jebiyey kuwii reer Itoobiya,
kuwii reer Itoobiyana way carareen. 13 Markaasaa Aasaa iyo dadkii la socday u
eryadeen xagga Geraar, oo waxaa kuwii reer Itoobiya ka dhintay dad faro badan

oo iyaga ayan ka soo kaban karin, maxaa yeelay, iyagu waxay ku hor baabbe'een
Rabbiga iyo ciidankiisaba, oo weliba waxay kala tageen maal booli ah oo aad u badan.
14 Oo waxay kaloo wax ku dhufteen magaalooyinkii Geraar ku wareegsanaa oo dhan,
waayo, iyaga waxaa ku dhacday Rabbiga cabsidiisii, oo magaalooyinkii oo dhanna
way dhaceen, maxaa yeelay, waxaa iyaga ku jiray maal badan. 15 Oo haddana waxay
burburiyeen teendhooyinkii xoolodhaqatada, waxayna dhaceen ido faro badan iyo
geel. Dabadeedna Yeruusaalem bay ku noqdeen.

15

Aasaa Wuxuu Dadkii U Jeediyey Ilaah

1 Markaasaa Ruuxii Ilaah wuxuu ku soo degay Casaryaah oo ahaa ina Codeed, 2 oo
intuu u soo baxay inuu Aasaa ka hor tago ayuu ku yidhi, Aasaa, iyo dadkii Yahuudah
iyo Benyaamiin oo dhammow, i maqla. Rabbigu wuu idinla jiraa intaad isaga la jirtaan,
oo haddaad isaga doondoontaanna waad heli doontaan, laakiinse haddaad isaga ka
tagtaan, isna wuu idinka tegi doonaa. 3 Haddaba intii wakhti dheer ah dadka Israa'iil
ma ay haysan Ilaaha runta ah, iyo wadaad iyaga wax bara, iyo sharci toona, 4 laakiinse
markay cidhiidhi galeen ayay u soo jeesteen oo doondooneen Rabbiga ah Ilaaha reer
binu Israa'iil, wayna heleen. 5 Oo waayahaas oo dhanna nabadu uma jirin kii dibadda
u baxa iyo kii gudaha soo gala toona, laakiinse dadka dalalka deggan oo dhan waxaa
kor saarnaa dhibaatooyin waaweyn. 6 Oo iyagii way kala burbureen, oo quruumuba
quruun bay ka gees noqotay, magaalona magaalay ka gees noqotay, waayo, Ilaah baa
ku dhibay cidhiidhi oo dhan. 7 Laakiinse idinku xoogaysta oo gacmihiinnu yay debcin,
waayo, shuqulkiinna waa laydiinka abaalgudi doonaa. 8 Oo Aasaana markuu maqlay
erayadaas iyo waxsheegiddii Nebi Codeed ayuu sii dhiirranaaday, oo dalka Yahuudah
iyo kan Benyaamiin oo dhan iyo magaalooyinkii uu ka qabsaday dalka buuraha leh oo
reer Efrayim wuu ka wada fogeeyey karaahiyadii, oo weliba wuxuu cusboonaysiiyey
meeshii allabariga ee Rabbiga oo ku hor tiil balbalada Rabbiga. 9 Markaasuu soo
wada shiriyey dadkii Yahuudah iyo dadkii Benyaamiin iyo kuwii iyaga la degganaa oo
ka yimid reer Efrayim iyo reer Manaseh iyo reer Simecoonba, waayo, isagay ku soo
darmeen iyagoo tiro badan, markay arkeen in Rabbiga Ilaahiisa ahu uu isaga la jiro.
10 Sidaas daraaddeed waxay ku soo urureen Yeruusaalem sannaddii shan iyo tobnaad
oo boqortooyadii Aasaa bisheedii saddexaad. 11 Oo maalintaas waxay Rabbiga ugu
allabaryeen toddoba boqol oo dibi iyo toddoba kun oo neef oo ido ah oo ka mid ah
dhicii ay keeneen. 12 Oo waxay axdi ku galeen inay Rabbiga Ilaaha awowayaashooda
ah ku doondoonaan qalbigooda oo dhan iyo naftooda oo dhan, 13 iyo in la dilo ku
alla kii aan doondoonin Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, hadduu yar yahay iyo
hadduu weyn yahay, ama hadduu nin yahay iyo hadday naag tahayba. 14 Oo waxay
Rabbiga ugu dhaarteen cod weyn iyo qaylo iyo turumbooyin iyo buunan. 15 Oo dadkii
Yahuudah oo dhammu way ku reyreeyeen dhaartii, maxaa yeelay, qalbigooda oo dhan
ayay ku dhaarteen, oo waxay isaga ku doondooneen xiisahooda oo dhan, wayna heleen,
oo Rabbiguna hareerahooda oo dhan wuu ka nasiyey. 16 Oo weliba Macakaah oo
ahayd Boqor Aasaa hooyadiis boqoradnimadii wuu ka dejiyey, maxaa yeelay, waxay
sanam karaahiya ah u samaysay geed Asheeraah, oo Aasaa sanamkeedii wuu jebiyey
oo wuxuu ka dhigay boodh, wuxuuna ku gubay durdurka Qidroon agtiisa. 17 Laakiinse
meelihii sarsare dalka Israa'iil lagama baabbi'in, habase yeeshee Aasaa qalbigiisu wuu
qummanaa cimrigiisii oo dhan. 18 Oo gurigii Ilaah wuxuu soo geliyey alaabtii aabbihiis
quduuska ka dhigay iyo alaabtii uu isaga qudhiisu quduuska ka dhigay, waxayna ahayd
lacag iyo dahab iyo weelal. 19 Oo dagaal dambena ma jirin ilaa sannaddii shan iyo
soddonaad ee Aasaa boqornimadiisii.

16

Sanooyinkii Ugu Dambeeyey Ee Aasaa

1 Oo boqornimadii Aasaa sannaddeedii lix iyo soddonaad ayaa Bacshaa oo ahaa
boqorkii dalka Israa'iil dalka Yahuudah ku kacay oo wuxuu dhisay Raamaah, inuusan
qofna u oggolaan inuu ka baxo ama u galo Aasaa oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah.
2 Markaasaa Aasaa lacag iyo dahab ka soo bixiyey khasnadihii guriga Ilaah iyo kuwii
guriga boqorkaba, oo wuxuu u sii dhiibay Benhadad oo ahaa boqorkii Suuriya oo
Dimishaq degganaa, oo wuxuu ku yidhi, 3 Axdi baa inoo dhexeeya aniga iyo adiga,
oo aabbahay iyo aabbahaana wuu u dhexayn jiray, haddaba bal eeg waxaan kuu soo
diray lacag iyo dahab, saas aawadeed tag oo jebi axdiga aad la leedahay boqorka dalka
Israa'iil oo Bacshaa ah, ha iga tagee. 4 Markaasaa Benhadad dhegaystay hadalkii Boqor
Aasaa, oo saraakiishii ciidammadiisa ayuu u diray magaalooyinkii dalka Israa'iil, oo
waxay dagaal ku dhufteen Ciyoon, iyo Daan, iyo Aabeel Mayim, iyo magaalooyinkii
wax lagu kaydin jiray oo reer Naftaali oo dhan. 5 Kolkii Bacshaa taas maqlay wuu
ka tegey Raamaah dhisiddeedii, oo shuqulkiisiina wuu joojiyey. 6 Markaasaa Boqor
Aasaa soo kaxaystay dadkii Yahuudah oo dhan, oo waxay wada qaadeen dhagxantii
iyo alwaaxdii Raamaah oo uu Bacshaa ku dhisayay, kolkaasuu ku dhisay Gebac iyo
Misfaah. 7 Oo wakhtigaas ayaa Xanaanii oo waxarkihii ahaa u yimid Aasaa oo ahaa
boqorkii dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, Waxaad isku hallaysay boqorka Suuriya,
oo iskuma aadan hallayn Rabbiga Ilaahaaga ah, haddaba sidaas daraaddeed ciidanka
boqorka Suuriya gacantaada wuu ka baxsaday. 8 War kuwii reer Itoobiya iyo reer
Luubiim sow ma ay ahayn ciidan weyn oo wata gaadhifardood iyo ciidan fardooley
ah oo aad iyo aad u badan? Oo weliba Rabbigu wuxuu soo geliyey gacantaada, maxaa
yeelay, Rabbiga waad isku hallaysay. 9 Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay hor iyo dib
u fiirinayaan dunida oo dhan inuu isu adkeeyo kuwa qalbigoodu isaga xaggiisa ku
qumman yahay. Taas ayaad nacasnimo ku samaysay, oo hadda ka dib dagaallo baad
ku jiri doontaa. 10 Markaasaa Aasaa waxarkihii u cadhooday oo wuxuu ku riday xabsi,
maxaa yeelay, aad buu ugu xanaaqay xaalkan daraaddiis. Oo isla markaasna Aasaa baa
dadkii qaarkiis dulmay. 11 Oo bal eeg Aasaa falimihiisii, intii hore iyo intii dambeba,
waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil. 12 Oo
sannaddii sagaal iyo soddonaad oo boqornimadiisa ayaa Aasaa cagaha ka bukooday,
oo cudurkiisiina aad iyo aad buu u weynaa, oo weliba isagu cudurkiisii Rabbiga uma
uu doonin laakiinse wuxuu u doondoonay dhakhtarrada. 13 Oo sannaddii kow iyo
afartanaad oo boqornimadiisa ayaa Aasaa dhintay oo la seexday awowayaashiis. 14 Oo
waa lagu aasay qabriyadiisii uu ka qotay magaaladii Daa'uud, oo waxaa lagu jiifiyey
sariir ay ka buuxaan cadar udgoon iyo uunsi kala cayn cayn ah oo lagu hagaajiyey
sancada kuwa cadarka sameeya, oo waxaa loo sameeyey dabshid aad u weyn.

17

Yehooshaafaad, Boqorkii Yahuudah

1 Oo waxaa meeshiisii boqor ka noqday wiilkiisii Yehooshaafaad, oo wuxuu u
xoogaystay si uu dadka Israa'iil isaga daafaco. 2 Oo wuxuu ciidan fadhiisiyey maga-
alooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo dhan, oo rugo askareedna ayuu dhex
dhigay dalkii Yahuudah iyo weliba magaalooyinkii reer Efrayim oo aabbihiis Aasaa
uu mar hore qabsaday. 3 Oo Rabbiguna Yehooshaafaad wuu la jiray, maxaa yeelay,
wuxuu ku socday jidkii hore oo awowgiis Daa'uud, oo Bacaliimna ma uu doonin,
4 laakiinse wuxuu doonay Ilaahii awowgiis, oo wuxuu ku socday amarradiisii, mana
uu yeelin falimihii dadka Israa'iil. 5 Oo sidaas daraaddeed Rabbigu boqortooyadii
gacantiisuu ku xoogeeyey, oo dadkii Yahuudah oo dhammuna Yehooshaafaad ayay

hadiyado u keeni jireen, oo isagu wuxuu lahaa maal iyo sharaf badan. 6 Oo qalbigiisuna
wuxuu u sara kacay inuu qaado jidadka Rabbiga, oo weliba wuxuu dalka Yahuudah
ka baabbi'iyey meelihii sarsare iyo geedihii Asheeraah. 7 Oo haddana sannaddii sad-
dexaad oo boqortooyadiisa ayuu diray amiirradiisii oo ahaa Benxayl, iyo Cobadyaah,
iyo Sekaryaah, iyo Netaneel, iyo Miikaayaah inay magaalooyinka dalka Yahuudah
dadka wax ku baraan, 8 oo wuxuu la diray kuwii reer Laawi oo ahaa Shemacyaah,
iyo Netanyaah, iyo Sebadyaah, iyo Casaaheel, iyo Shemiiraamood, iyo Yehoonaataan,
iyo Adoniiyaah, iyo Toobiyaah, iyo Toob Adooniyaah, oo waxaa kaloo iyaga la jiray
wadaaddadii ahaa Eliishaamaac iyo Yehooraam. 9 Oo iyana dalka Yahuudah ayay
dadka wax ku bareen iyagoo wata kitaabkii sharciga Rabbiga, oo waxay ku dhex
wareegeen magaalooyinkii dalka Yahuudah oo dhan, oo dadkiina wax bay bareen.
10 Oo boqortooyooyinkii dalalkii ku wareegsanaa dalka Yahuudah oo dhan waxaa ku
dhacday Rabbiga cabsidiisii, oo sidaas daraaddeed iyagu Yehooshaafaad lama ayan
diririn. 11 Oo reer Falastiin qaarkood ayaa Yehooshaafaad u keenay gabbaro iyo
lacag baad ah, oo weliba Carabtiina waxay u keeneen adhi badan oo ah toddoba
kun iyo toddoba boqol oo wan iyo toddoba kun iyo toddoba boqol oo orgi. 12 Oo
Yehooshaafaadna aad iyo aad buu u sii weynaaday, oo wuxuu dalka Yahuudah ka
dhex dhisay qalcado iyo magaalooyin wax lagu kaydiyo. 13 Oo magaalooyinka dalka
Yahuudah waxaa loogu dhex sameeyey shuqullo badan, oo Yeruusaalemna waxaa u
joogay rag dagaalyahan ah oo xoog badan. 14 Oo tanuna waa tiradoodii iyo sidii ay
reerahoodu kala ahaayeen, saraakiishii kun kun u talin jiray ee dadkii Yahuudah waxaa
ka joogay Cadnaah oo sirkaal ahaa, oo waxaa isaga la jiray rag xoog badan oo ah saddex
boqol oo kun, 15 oo waxaa isaga ku xigay Yehooxaanaan oo sirkaal ahaa, oo waxaa isaga
la jiray laba boqol iyo siddeetan kun oo nin, 16 oo isna waxaa ku xigay Camasyaah ina
Sikrii oo Rabbiga ikhtiyaarkiisa isugu bixiyey, oo isna waxaa la jiray laba boqol oo kun
oo ah rag xoog badan. 17 Oo reer Benyaamiinna waxaa ka joogay Elyaadaac oo ahaa nin
xoog badan, oo isna waxaa la jiray laba boqol oo kun oo nin oo sita qaanso iyo gaashaan,
18 oo isna waxaa ku xigay Yehoosaabaad, waxaana isaga la jiray boqol iyo siddeetan kun
oo nin oo dagaal loo diyaariyey. 19 Oo kuwanu waxay ahaayeen intii boqorka u adeegi
jirtay, oo ayan ku jirin kuwii uu boqorku fadhiisiyey magaalooyinkii deyrka lahaa oo
dalka Yahuudah ku yiil oo dhan.

18

Miikayhuu Oo Sii Sheegay Wax Axaab Ka Gees Ah

1 Haddaba Yehooshaafaad wuxuu lahaa maal iyo sharaf badan, xidhiidh buuna
la yeeshay Axaab. 2 Oo dhawr sannadood dabadood isagu wuxuu Axaab ugu tegey
Samaariya. Oo Axaabna isagii iyo dadkiisii la socdayba wuxuu u qalay ido iyo dibi faro
badan, oo wuxuuna isagii oggolaysiiyey inuu ula kaco Raamod Gilecaad. 3 Markaasaa
Axaab oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah
ku yidhi, Ma ii raacaysaa Raamod Gilecaad? Oo isna wuxuu ugu jawaabay, Anigu
kula mid baan ahay, oo dadkayguna waa dadkaagoo kale, oo annaguna dagaalka waan
idinla gelaynaa. 4 Markaasaa Yehooshaafaad boqorkii dalka Israa'iil ku yidhi, Waan
ku baryayaaye bal maanta erayga Rabbiga wax weyddii. 5 Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil soo wada ururiyey nebiyadii oo ahaa afar boqol oo nin, oo wuxuu ku yidhi,
Raamod Gilecaad dagaal ma u tagnaa mise waan iska daaya? Oo iyana waxay ku
yidhaahdeen, Tag, waayo, Ilaah wuxuu iyada soo gelin doonaa gacantaada, boqorow.
6 Laakiinse Yehooshaafaad wuxuu ku yidhi, Kuwan mooyaane miyaanu nebiga Rabbiga
jirin aan wax weyddiinnee? 7 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Yehooshaafaad
ku yidhi, Weli waxaa jira nin kale oo aan Rabbiga wax ka weyddiin karno, laakiinse is-
aga waan nebcahay, waayo, isagu marnaba wax wanaagsan igama sheego, illowse had

iyo goorba wax xun buu iga sheegaa. Kaasu waa Miikayhuu ina Yimlaah. Markaasaa
Yehooshaafaad wuxuu yidhi, Boqorow, saas ha odhan. 8 Markaasaa boqorkii dalka
Israa'iil u yeedhay mid sirkaal ah, oo wuxuu ku yidhi, Haddiiba ii keen Miikayhuu ina
Yimlaah. 9 Haddaba boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah mid kastaaba wuxuu ku fadhiyey carshigiisii, isagoo dharkii boqornimada
qaba, oo waxay fadhiyeen meel bannaan oo ku taal iridda Samaariya laga soo galo,
oo nebiyadii oo dhammuna hortooday wax ku sii sheegayeen. 10 Oo Sidqiyaah ina
Kenacanaah ayaa samaystay geeso bir ah, oo wuxuu yidhi, Waxaa Rabbigu leeyahay,
Kuwan waad ku hardiyi doontaa reer Suuriya ilaa ay wada baabba'aan. 11 Oo nebiyadii
oo dhammuna saasay sii wada sheegeen, iyagoo leh, Raamod Gilecaad tag oo guulayso,
maxaa yeelay, Rabbigu wuu soo gelin doonaa gacantaada, boqorow. 12 Oo wargeeyskii
Miikayhuu loo diray inuu u soo yeedho wuu la hadlay oo ku yidhi, Bal eeg, nebiyadii
war wanaagsan bay u sheegeen boqorkii, oo isku af bay ku wada hadleen. Haddaba
waxaan kaa baryayaa in eraygaagu la mid noqdo eraygooda, oo adigu wax wanaagsan
ku hadal. 13 Markaasaa Miikayhuu yidhi, Rabbiga noloshiisaan ku dhaartaye waxaan
sheegayaa wax alla wixii Rabbigu yidhaahdo. 14 Oo markuu boqorkii u yimid ayaa
boqorkii ku yidhi, Miikayhuuyow, Raamod Gilecaad dagaal ma u tagnaa mise waan iska
daayaa? Oo isna wuxuu ku yidhi, Taga oo ku soo guulaysta, oo iyagana gacantiinnaa
la soo gelin doonaa. 15 Markaasaa boqorkii isagii ku yidhi, Runta mooyaane wax
kale inaadan magaca Rabbiga iigu sheegayn intee jeer baan ku dhaariyaa? 16 Oo isna
wuxuu yidhi, Waxaan arkay dadka Israa'iil oo dhan oo buuraha ku kala firdhay sidii
ido aan adhijir lahayn. Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Kuwanu sayid ma leh ee nin waluba
gurigiisii ha ku nabad noqdo. 17 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil Yehooshaafaad ku
yidhi, Miyaanan kuu sheegin inuusan wax wanaagsan iga sii sheegayn wax shar ah
mooyaane? 18 Markaasuu Miikayhuu yidhi, Haddaba erayga Rabbiga maqla, Waxaan
arkay Rabbiga oo carshigiisa ku fadhiya oo ciidankii samada oo dhammuna taagan
yihiin midigtiisa iyo bidixdiisa. 19 Markaasaa Rabbigu yidhi, Kumaa Axaab oo ah
boqorka dalka Israa'iil soo sasabaya inuu Raamod Gilecaad tago oo halkaas ku dhinto?
Oo mid sidanuu ku hadlay, mid kalena sidaasuu ku hadlay. 20 Markaasaa ruux soo
baxay oo Rabbiga hortiisa istaagay, oo yidhi, Anigaa soo sasabaya. Kolkaasaa Rabbigu
ku yidhi, Sidee baad u soo sasabaysaa? 21 Isna wuxuu yidhi, Anigu waan tegayaa
oo waxaan noqonayaa ruux beenlow ah oo afka nebiyadiisa oo dhan ku jira. Oo
Rabbigu wuxuu yidhi, Adigu waad sasabi doontaa oo weliba waad ka adkaan doontaa,
haddaba tag oo saas yeel. 22 Haddaba bal eeg, Rabbigu afka nebiyadaadan wuxuu
geliyey ruux beenlow ah, oo Rabbigu wuxuu kaa sheegay wax belaayo ah. 23 Markaasaa
Sidqiyaah ina Kenacanaah intuu Miikayhuu u soo dhowaaday dhabanka ku dhuftay,
oo wuxuu ku yidhi, War ruuxii Rabbigu xaggee buu iga maray inuu kula hadlo?
24 Kolkaasaa Miikayhuu ku yidhi, Waad arki doontaa maalinta aad qol hoose u geli
doonto inaad ku dhuumato. 25 Markaasaa boqorkii dalka Israa'iil yidhi, Miikayhuu
qabta oo u celiya Aamoon oo ah taliyaha magaalada, iyo Yoo'aash oo ah ina boqor, 26 oo
waxaad ku tidhaahdaan, Boqorkii wuxuu leeyahay, Ninkan xabsiga geliya, oo waxaad
ku quudisaan kibis dhib ah, oo waxaad ka waraabisaan biyo dhib ah, ilaa aan soo
nabad noqdo. 27 Markaasaa Miikayhuu ku yidhi, Sinaba haddaad ku soo nabad noqotid,
Rabbigu igama dhex hadlin. Oo wuxuu kaloo yidhi, Dadkoo dhammow, maqla.

Axaab Oo Lagu Dilay Raamod Gilecaad

28 Markaasay boqorkii dalka Israa'iil iyo Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahu-
udah Raamod Gilecaad u kaceen. 29 Oo boqorkii dalka Israa'iil wuxuu Yehooshaafaad
ku yidhi, Anigu waan ismidab qarinayaa oo dagaalkaan dhex gelayaa, laakiinse adigu
dharkaaga xidho. Oo boqorkii dalka Israa'iil wuu ismidab qariyey oo dagaalkuu

dhex galay. 30 Haddaba boqorkii dalka Suuriya wuxuu amray saraakiishii u taliyey
gaadhifardoodkiisa, oo ku yidhi, Mid weyn iyo mid yar toona ha la diririna boqorka
dalka Israa'iil oo keliya mooyaane. 31 Oo markii saraakiishii gaadhifardoodku ay
Yehooshaafaad arkeen ayay isku yidhaahdeen, Kanu waa boqorkii dalka Israa'iil.
Markaasay ku leexdeen inay la diriraan aawadeed, laakiinse Yehooshaafaad wuu
qayliyey, oo Rabbiguna wuu caawiyey, oo Ilaah baa iyagii ka ceshay. 32 Oo markii
saraakiishii gaadhifardoodku ay arkeen inuusan ahayn boqorkii dalka Israa'iil ayay
dib uga noqdeen. 33 Oo nin baa intuu qaansadiisii xooday kama' ahaan fallaadh u
ganay, oo wuxuu boqorkii dalka Israa'iil kaga dhuftay meesha dharkiisa dagaalku
isaga yimaadaan. Markaasuu boqorku kii gaadhifaraskiisa kaxaynayay ku yidhi,
Gacantaada leexi oo ciidanka iga dhex bixi, waayo, aad baan u dhaawacmay. 34 Oo
maalintaas dagaalkii waa sii kordhay, habase yeeshee tan iyo makhribkii boqorkii
dalka Israa'iil ayaa gaadhifaraskiisa isdhex taagay isagoo ka hor jeeda dadkii Suuriya,
oo goor qorraxdhicii ku dhow ayuu dhintay.

19

1 Markaasaa Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah nabad ugu noqday
gurigiisa Yeruusaalem ku yaal. 2 Oo waxaa baxay oo isagii ka hor tegey Yeehuu ina
Xanaanii oo wax arkihii ahaa, oo wuxuu Boqor Yehooshaafaad ku yidhi, War ma waxaa
kuu ekayd inaad caawiso kuwa sharka ah iyo inaad jeclaato kuwo Rabbiga neceb?
Waxan daraaddiis waxaa kugu soo degtay cadho Rabbiga hortiisa ka timid. 3 Habase
ahaatee waxyaalo wanaagsan baa lagaa helay, maxaa yeelay, waxaad dalka ka saartay
geedihii Asheeraah, oo qalbigaagana waxaad u diyaarisay inaad Rabbiga doondoonto.

Yehooshaafaad Oo Magacaabay Xaakinno

4 Yehooshaafaad wuxuu degganaan jiray Yeruusaalem, oo haddana wuxuu dhex
maray dadkii tan iyo Bi'ir Shebac iyo ilaa dalka buuraha leh oo reer Efrayim, oo
iyagii wuxuu u soo celiyey Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood. 5 Oo dalkii oo dhan
iyo magaalooyinkii deyrka lahaa oo dadka Yahuudah wuxuu magaalo ka magaalo
fadhiisiyey xaakinno. 6 Oo xaakinnadiina wuxuu ku yidhi, Waxa aad samaynaysaan ka
fiirsada, waayo, idinku garsoorid dad u samayn maysaan, laakiinse waxaad u samay-
naysaan Rabbiga, oo weliba isaguna garsooridda wuu idinla weheliyaa. 7 Haddaba
sidaas daraaddeed Rabbiga ka cabsada, iska jira, oo saas yeela, waayo, xagga Rabbiga
Ilaaheenna ah dembi ma jiro, dadkana looma kala eexdo, laaluushna lama qaato.
8 Oo markay Yeruusaalem ku noqdeen ayaa Yehooshaafaad weliba Yeruusaalemna
fadhiisiyey kuwii reer Laawi iyo wadaaddadii iyo madaxdii reeraha dadka Israa'iil
inay sameeyaan Rabbiga garsooriddiisa iyo inay kuwii murma u garsooraan. 9 Oo
wuxuu iyagii amray oo ku yidhi, Saas yeela idinkoo Rabbiga ka cabsanaya oo aamin
ah oo qalbigiinnu qumman yahay. 10 Oo mar alla markii dacwo idiinka timaado
walaalihiinna magaalooyinkooda deggan, taasoo u dhexaysa oo ah dhiig iyo dhiig,
iyo sharci iyo amar, iyo qaynuun iyo xukummo, de markaas waa inaad u digtaan
si aanay Rabbiga ugu dembaabin, oo aan taas aawadeed cadhada Rabbigu ugu soo
degin idinka iyo walaalihiinba. Saas yeela oo eed lahaan maysaan. 11 Oo bal eega,
axwaasha Rabbiga oo dhan waxaa idiinku sarrayn doona Amaryaah ah wadaadka
sare, oo axwaasha boqorka oo dhanna waxaa idiinku sarrayn doona Sebadyaah ina
Ismaaciil oo ah taliyaha reer Yahuudah, oo weliba reer Laawina hortiinnay saraakiil
ku ahaan doonaan. Haddaba dhiirranaada oo Rabbiguna ha la jiro kuwii wanaagga
sameeya.

20

Yehooshaafaad Oo Ka Adkaaday Reer Moo'aab Iyo Reer Cammoon

[1] Oo taas dabadeedna waxaa Yehooshaafaad ku soo kacay inay la diriraan reer
Moo'aab iyo reer Cammoon iyo qaar kale oo reer Cammoon ahaa. [2] Markaasaa qaar
yimid oo waxay Yehooshaafaad u soo sheegeen oo ku yidhaahdeen, Waxaa kugu soo
socda col faro badan oo ka imanaya badda shishadeeda iyo dalka Suuriya, oo bal eeg
haatan waxay joogaan Xasason Taamaar oo ah Ceyn Gedii. [3] Kolkaasaa Yehooshaafaad
cabsaday, oo wuxuu isu diyaariyey inuu Rabbiga doondoono, oo dalkii Yahuudah oo
dhanna soon buu ku naadiyey. [4] Markaasay dadkii Yahuudah oo dhammu iswada
urursadeen inay Rabbiga caawimaad ka weyddiistaan, oo xataa magaalooyinkii dalka
Yahuudah oo dhan way uga soo baxeen inay Rabbiga doondoonaan. [5] Markaasa
Yehooshaafaad isdhex taagay shirkii dadka Yahuudah iyo Yeruusaalem iyagoo jooga
guriga Rabbiga iyo barxadda cusub horteeda, [6] oo wuxuu yidhi, Rabbiyow Ilaahii
awowayaashayow, sow ma ahid Ilaaha samada ku jira? Oo sow ma ahid kan u taliya
kulli boqortooyooyinka quruumaha oo dhan? Oo gacantaadana waxaa ku jira xoog iyo
itaal oo sidaas daraaddeed ninna kuma hor istaagi karo. [7] Ilaahayagow, dadkii dalkan
degganaa sow kama aad eryin dadkaaga reer binu Israa'iil hortooda, oo weligiisba
sow ma aadan siin saaxiibkaagii Ibraahim farcankiisii? [8] Haddaba iyagu way dhex
degganaan jireen, oo waxay magacaaga aawadiis uga dhex dhiseen meel quduus
ah, oo waxay yidhaahdeen, [9] Markii wax shar ahu ay nagu dhacaan hadday yihiin
seef ama xukun ama belaayo ama abaar, annagu waxaan soo hor istaagi doonnaa
gurigan iyo adiga, (waayo, magacaagu wuxuu ku jiraa gurigan), markaasaannu kuu
qayshan doonnaa annagoo dhib ku jirna, oo adna waad na maqli doontaa oo waad
na badbaadin doontaa. [10] Haddaba bal eeg reer Cammoon iyo reer Moo'aab iyo reer
Buur Seciir oo aad reer binu Israa'iil markay dalka Masar ka soo baxeen u diidday inay
dalkooda galaan, laakiinse gees bay uga leexdeen oo mana ay baabbi'in. [11] Bal eeg
siday noogu abaalgudeen oo ay noogu soo baxeen iyagoo doonaya inay naga tuuraan
hantidaadii aad dhaxal ahaan noo siisay. [12] Ilaahayagow, miyaadan iyaga xukumi
doonayn? Waayo, annagu itaal uma hayno guutadan weyn oo nagu soo socota, oo
weliba wax aannu samaynona ma naqaan, laakiinse indhahayagu adigay kuu soo
jeedaan. [13] Oo weliba dadka Yahuudah oo dhammu Rabbigay hor taagnaayeen iyaga
iyo dhallaankoodii iyo naagahoodii iyo carruurtoodiiba. [14] Markaasaa ruuxii Rabbigu
wuxuu ku soo degay Yaxasii'eel ina Sekaryaah, kaasoo ahaa ina Benaayaah, oo ahaa
ina Yecii'eel, oo ahaa ina Matanyaah, oo reer Aasaaf ahaa, oo reer Laawi ka sii ahaa,
isagoo shirka ku dhex jira. [15] Markaasuu yidhi, Kulligiin dadka Yahuudah, iyo kuwiinna
Yeruusaalem deggan, iyo adiga Boqor Yehooshaafaad ahowba, wada maqla. Rabbigu
wuxuu idinku leeyahay, Dadkan faraha badan daraaddiis ha u cabsanina, hana u qalbi
jabina, waayo, dagaalka ma lihidin, laakiinse Ilaah baa iska leh. [16] Haddaba idinku
berrito u dhaadhaca iyaga, oo bal eeg, waxay soo korayaan jiirta Siis, oo waxaad ka heli
doontaan meesha dooxadu ku dhammaato oo ka horraysa cidlada Yeruu'eel. [17] Idinku
uma baahnaan doontaan inaad dagaalkan gashaan, haddaba dadkii Yahuudah iyo
dadkii Yeruusaalemow, joogsada, oo iska taagnaada, oo eega badbaadada Rabbigu idin
badbaadinayo; berrito iyaga u baxa, oo ha cabsanina, hana qalbi jabina, maxaa yeelay,
Rabbiga ayaa idinla jira. [18] Markaasaa Yehooshaafaad madaxa foororshay oo wejiga
dhulka saaray, oo dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhammuna
Rabbiga hortiisay isku tuureen oo u sujuudeen. [19] Kolkaasaa kuwii reer Laawi oo ahaa
reer Qohaad iyo reer Qorax waxay u istaageen inay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
cod aad iyo aad u weyn ku ammaanaan. [20] Markaasay aroor hore kaceen oo waxay u
ambabbaxeen xagga cidladii Teqooca, oo intay baxayeen ayaa Yehooshaafaad istaagay
oo yidhi, Dadka Yahuudah iyo kuwiinna Yeruusaalem degganow, i maqla, rumaysta

Rabbiga Ilaahiinna ah oo waad xoogaysan doontaan, oo rumaysta nebiyadiisa oo waad
liibaani doontaan. 21 Oo markuu dadkii la tashaday ayuu doortay kuwii Rabbiga u
gabyi lahaa oo ammaani lahaa iyagoo dhar quduus ah qaba oo ciidanka hor socda
oo leh, Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, naxariistiisu weligeedba way waartaa. 22 Oo
markay bilaabeen inay gabyaan oo Ilaah ammaanaan ayaa Rabbigu rag gaadmo ah
ku soo kiciyey reer Cammoon iyo reer Moo'aab iyo reer Buur Seciir oo ku soo kacay
dadkii Yahuudah, oo iyagii waa la laayay. 23 Waayo, reer Cammoon iyo reer Moo'aab
ayaa is hortaageen dadkii degganaa Buur Seciir inay dhammaantood laayaan oo wada
baabbi'iyaan, oo markay wada baabbi'iyeen dadkii Buur Seciir degganaa ayaa mid
kastaaba kan kale ku caawiyey inuu nin kale dilo. 24 Oo dadkii Yahuudah markay
yimaadeen meeshii dheerayd ee cidlada ee wax laga dhawro ayay fiiriyeen dadkii
faraha badnaa, oo waxay arkeen inay yihiin meydad dhulka ku dhacay, oo midna ma
baxsan. 25 Oo Yehooshaafaad iyo dadkiisii markay u yimaadeen inay iyaga furtaan
waxay dhexdoodii ka heleen maal badan oo meydadka la yaal iyo alaab qaali ah oo
ay nafsaddooda u furteen, oo waxaasuna waxay qaadan karaan waa ka badnaayeen,
oo intii saddex maalmood ah ayay dhicii guranayeen, maxaa yeelay, aad iyo aad
buu u badnaa. 26 Oo maalintii afraad ayay ku shireen dooxada Barako, waayo,
halkaasay Rabbiga ku ammaaneen, sidaas daraaddeed meeshaas magaceedii waxaa
loo bixiyey Dooxadii Barako, oo ilaa maantadanna waa loo yaqaan. 27 Markaasaa
dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem oo dhammu iyagoo Yehooshaafaad u hor-
reeyo waxay ku noqdeen Yeruusaalem iyagoo faraxsan, waayo, Rabbigu wuxuu kaga
farxiyey libtii ay cadaawayaashoodii ka heleen. 28 Oo Yeruusaalem iyo gurigii Rabbiga
ayay soo galeen iyagoo ka dhawaajinaya shareerado, iyo kataarado, iyo turumbooyin.
29 Oo boqortooyooyinkii dalalka oo dhan waxaa ku soo degtay Ilaah cabsidiis markay
maqleen in Rabbigu la diriray cadaawayaashii dadkii Israa'iil. 30 Sidaas daraaddeed
Yehooshaafaad boqortooyadiisii way xasilloonayd, waayo, Ilaahiis ayaa ka nasiyey
hareerihiisa oo dhan.

Dhammaadkii Boqornimada Yehooshaafaad

31 Yehooshaafaad boqor buu ka ahaa dalka Yahuudah, oo markuu boqor noqday
wuxuu jiray shan iyo soddon sannadood, oo Yeruusaalemna shan iyo labaatan san-
nadood buu boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Casu-
ubaah ina Shilxii. 32 Oo wuxuu ku socday jidkii aabbihiis Aasaa oo geesna ugama uu
leexan, oo wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa ayuu sameeyey. 33 Habase yeeshee
meelihii sarsare lama baabbi'in, oo dadkuna weli qalbigooda oo dhan ulama ay jeesan
Ilaahii awowayaashood. 34 Haddaba Yehooshaafaad falimihiisii kale, intii hore iyo
intii dambeba, waxay ku qoran yihiin taariikhdii Yeehuu ina Xanaanii taasoo ku qoran
kitaabkii boqorrada dalka Israa'iil.

35 Oo taas dabadeedna Yehooshaafaad oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah xidhiidh
buu la yeeshay Axasyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil kaasoo shuqulkiisii aad iyo
aad u xumaa, 36 oo wuxuu isagii kula heshiiyey inay samaystaan doonniyo Tarshiish
u dhoofa, oo doonniyihii waxay ku samaysteen Cesyoon Geber. 37 Markaasaa Eliiceser
ina Dodaawaahuu oo ahaa reer Maareeshaah ayaa Yehooshaafaad wax ka sii sheegay
oo yidhi, Heshiiska aad Axasyaah la heshiisay aawadiis ayaa Rabbigu u burburiyey
shuqulkaagii. Oo doonniyihiina way wada jajabeen, oo way kari waayeen inay
Tarshiish u dhoofaan.

21

1 Oo Yehooshaafaadna wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa
awowayaashiis lagula aasay magaaladii Daa'uud, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noq-

day wiilkiisii Yehooraam. 2 Oo isna wuxuu lahaa walaalo oo ahaa ilma Yehooshaafaad,
waana Casaryaah, iyo Yexii'eel, iyo Sekaryaah, iyo Casaryaah, iyo Miikaa'eel, iyo
Shefatyaah, oo intaas oo dhammu waxay ahaayeen ilma Yehooshaafaad kii ahaa
boqorkii dalka Israa'iil. 3 Oo aabbahoodna wuxuu iyagii siiyey hadiyado waaweyn oo
ah lacag, iyo dahab, iyo waxyaalo qaali ah, oo weliba wuxuu ugu daray magaalooyin
deyr leh oo dalka Yahuudah ku yaal, laakiinse boqortooyadii wuxuu siiyey Yehooraam,
maxaa yeelay, wuxuu ahaa curadkiisii.

Yehooraam, Boqorkii Yahuudah

4 Haddaba Yehooraam markuu boqortooyadii aabbihiis fuulay oo uu aad u
xoogaystay ayuu walaalihiis oo dhan seef ku laayay, iyaga iyo kuwo kale oo ah
amiirradii dadka Israa'iil. 5 Oo Yehooraam markuu boqor noqday wuxuu jiray laba
iyo soddon sannadood, siddeed sannadoodna boqor buu ku ahaa Yeruusaalem. 6 Oo
wuxuu ku socday jidkii ay boqorradii dalka Israa'iil mareen, sidii reerkii Axaab yeelay
oo kale, waayo, wuxuu qabay Axaab gabadhiisii, oo wuxuu sameeyey wax Rabbiga
hortiisa shar ku ah. 7 Habase yeeshee Rabbigu ma uu doonaynin inuu baabbi'iyo
reerkii Daa'uud, maxaa yeelay, axdi wuu la dhigtay, oo wuxuu u ballanqaaday inuu
isaga iyo carruurtiisa had iyo goorba laambad siiyo. 8 Oo wakhtigiisii ayaa reer
Edom ka fallaagoobay dadka Yahuudah, oo iyana waxay yeesheen boqor u taliya.
9 Markaasaa Yehooraam soo gudbay isagoo wata saraakiishiisii iyo gaadhifardoodkiisii
oo dhan, oo intuu habeennimo kacay ayuu laayay reer Edom oo hareereeyey isaga
iyo saraakiishiisii gaadhifardoodka. 10 Reer Edomna way ka fallaagoobeen oo way
ka hoos baxeen gacantii dadka Yahuudah ilaa maantadan la joogo. Oo haddana isla
markaasba waxaa kaloo ka fallaagoobay oo gacantiisii ka hoos baxay reer Libnaah,
maxaa yeelay, isagu wuxuu ka tegey Rabbigii ahaa Ilaaha awowayaashiis. 11 Oo weliba
wuxuu buuraha dalka Yahuudah ka sameeyey meelo sarsare, oo dadkii Yeruusaalem
degganaana wuxuu ka dhigay inay sanamyo raacaan, oo dadkii Yahuudahna wuu
habaabiyey. 12 Oo waxaa isagii u timid qorniin laga keenay Nebi Eliiyaah, oo leh,
Rabbiga aabbahaa Daa'uud Ilaahiisa ahu wuxuu leeyahay, Adigu kuma aadan socon
jidadkii aabbahaa Yehooshaafaad maray iyo jidadkii Aasaa oo boqorka dalka Yahuudah
ahaa uu maray toona, 13 laakiinse waxaad ku socotay jidkii boqorrada dalka Israa'iil, oo
dadkii Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaaba waxaad ka dhigtay inay sanamyo
raacaan sidii reerkii Axaab yeelay oo kale, oo weliba waxaad laysay walaalahaa oo
reerka aabbahaa ka mid ahaa oo kaa wanaagsanaa, 14 haddaba sidaas daraaddeed bal
eeg, Rabbigu belaayo weyn ayuu ku dhufan doonaa dadkaaga, iyo carruurtaada, iyo
naagahaaga, iyo xoolahaaga oo dhanba. 15 Oo adigana waxaa kugu dhici doona cudur
weyn oo xiidmahaaga ayaa bukan doona, ilaa xiidmahaagu ay kaa soo dhacaan maalin
ka maalin cudurka aad qabto daraaddiis. 16 Markaasaa Rabbigu wuxuu Yehooraam
ku soo kiciyey reer Falastiin iyo reer Carabta oo ag joogay reer Itoobiya. 17 Oo waxay
ku soo kaceen dalka Yahuudah, oo way burburiyeen, waxayna wada qaateen maalkii
guriga boqorka yiil oo dhan, iyo weliba wiilashiisii iyo naagihiisii, sidaas daraaddeed
wiilna uma hadhin isagii kii wiilashiisa ugu yaraa oo Yehoo'aaxaas la odhan jiray
mooyaane. 18 Oo waxaas oo dhan dabadood Rabbigu wuxuu isaga xiidmihiisii ku
dhuftay cudur aan la bogsiin karin. 19 Oo wakhtigii waa iska socday, oo laba sannadood
dabadood waxay noqotay in xiidmihiisii la soo dhacay cudurkii uu qabay daraaddiis,
oo wuxuu u dhintay cudurro xunxun. Oo dadkiisiina isaga dab uguma ay shidin siday
awowayaashiis dab ugu sharfi jireen oo kale. 20 Oo markuu boqor noqday wuxuu jiray
laba iyo soddon sannadood, oo Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa siddeed sannadood,
oo wuxuu tegey oo dhintay isagoo aan la jeclayn, oo waxaa lagu aasay magaalada
Daa'uud, laakiinse laguma aasin qabuurihii boqorrada.

22

Axasyaah, Boqorkii Yahuudah

1 Markaasaa dadkii Yeruusaalem degganaa waxay meeshiisii boqor kaga dhigteen
Axasyaah oo ahaa wiilkiisii ugu wada yaraa, maxaa yeelay, guutadii ragga ahayd oo
reer Carbeed xerada la timid way wada laayeen kuwii waaweynaa oo dhan. Sidaas
daraaddeed waxaa boqor noqday Axasyaah ina Yehooraam oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah. 2 Axasyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo afartan sannadood,
oo Yeruusaalemna sannad ayuu boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la
odhan jiray Catalyaah ina Coomrii. 3 Oo isaguna wuxuu ku socday jidadkii reerka
Axaab maray, waayo, hooyadiis waxay kula talin jirtay inuu shar sameeyo. 4 Oo wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah, sidii reerka Axaab yeeli jiray oo kale,
waayo, markii aabbihiis dhintay ka dib iyagaa ahaan jiray lataliyayaashiisii ilaa uu
baabba'ay. 5 Oo weliba wuxuu ku socon jiray taladoodii, wuuna raacay Yehooraam ina
Axaab oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil inay Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya kula
diriraan Raamod Gilecaad, oo reer Suuriyana Yooraam bay dhaawaceen. 6 Markaasuu
ku noqday Yesreceel in lagu soo daweeyo nabrihii ay Raamaah kaga dhufteen markuu
la diriray Xasaa'eel oo ahaa boqorkii Suuriya. Markaasaa Axasyaah ina Yehooraam oo
ahaa boqorkii dalka Yahuudah tegey inuu soo arko Yehooraam ina Axaab oo joogay
Yesreceel, maxaa yeelay, dhaawac buu ahaa.
7 Haddaba Axasyaah baabbi'iisii wuxuu ka yimid xag Ilaah, markuu Yooraam u
tegey, maxaa yeelay, markuu yimid ayuu Yehooraam kula kacay Yeehuu ina Nimshii
kaasoo Rabbigu u subkay inuu baabbi'iyo reerka Axaab. 8 Oo kolkii Yeehuu xukunka
ku soo dejinayay reerkii Axaab wuxuu helay amiirradii dalka Yahuudah iyo Axasyaah
walaalihiis wiilashii ay dhaleen oo Axasyaah u adeegaya, markaasuu iyagii laayay.
9 Kolkaasuu doondoonay Axasyaah (oo Samaariya ku dhex dhuumanayay), waana la
soo qabtay oo waxaa loo keenay Yeehuu, waana la dilay, oo isagii waa la aasay, waayo,
waxay isyidhaahdeen, Isaga waxaa dhalay Yehooshaafaad oo Rabbiga ku doondooni
jiray qalbigiisa oo dhan. Oo Axasyaah reerkiisiina ma uu lahayn xoog uu boqortooyada
ku sii haysto.

Catalyaah Iyo Yoo'aash

10 Haddaba Catalyaah oo ahayd Axasyaah hooyadiis markay aragtay in wiilkeedii
dhintay ayay kacday oo wada baabbi'isay farcankii reer boqor ee Yahuudah oo dhan.
11 Laakiinse Yehooshabecad oo ahayd boqorka gabadhiisii waxay la tagtay Yoo'aash
oo ahaa ina Axasyaah, oo ka dhex xadday wiilashii boqorka ee la laayay isagii iyo tii
xannaanayn jirtayba, oo waxay gelisay qolka la seexdo. Haddaba Yehooshabecad oo
ahayd Boqor Yehooraam gabadhiis, oo u dhaxday wadaadkii Yehooyaadaac la odhan
jiray waxay isagii ka qarisay Catalyaah si ayan isaga u dilin (maxaa yeelay, iyadu waxay
ahayd Axasyaah walaashiis). 12 Oo intii lix sannadood ah ayuu kula qarsoonaa guriga
Ilaah, oo dalkiina waxaa u talisay Catalyaah.

23

1 Haddaba sannaddii toddobaad ayaa Yehooyaadaac xoog isgeliyey oo wuxuu soo
kaxaystay oo axdi la dhigtay boqol-u-taliyayaashii ahaa Casaryaah ina Yeroxaam,
iyo Ismaaciil ina Yehooxaanaan, iyo Casaryaah ina Coobeed, iyo Macaseeyaah ina
Cadaayaah, iyo Eliishaafaad ina Sikrii. 2 Oo iyana waxay ku soo wada wareegeen dalkii
Yahuudah, oo magaalooyinkii dalka Yahuudah oo dhan waxay ka soo wada urursadeen
kuwii reer Laawi iyo madaxdii qolooyinka dadka Israa'iil oo waxay wada yimaadeen
Yeruusaalem. 3 Markaasaa shirkii oo dhammu axdi boqorkii kula dhigtay guriga Ilaah,
oo wuxuu iyagii ku yidhi, Bal eega, boqorka wiilkiisu isagaa boqor noqon doonee, sidii

Rabbigu uu kaga hadlay farcanka Daa'uud. 4 Haddaba idinku sidan yeela: qaybtiinna
saddexaad ee sabtida gasha oo ah reer Laawi iyo wadaaddadu, waa inay ahaadaan irid-
joogayaal albaabbada jooga, 5 oo meel saddexaadna waa inay guriga boqorka joogaan,
meel saddexaadna ha joogeen iridda aasaaska agteeda, oo dadka oo dhammuna waa
inay ku wada jiraan guriga Rabbiga barxadihiisa. 6 Laakiinse guriga Rabbiga gudihiisa
yuusan ninna soo gelin wadaaddada iyo kuwa reer Laawi oo adeegaya mooyaane,
iyagu ha soo galeen, waayo, iyagu waa quduus, laakiinse dadka oo dhammu waa inay
Rabbiga amarkiisa dhawraan. 7 Oo reer Laawi boqorka ha isku wareejiyeen iyadoo nin
waluba hubkiisa gacanta ku haysto, oo ku alla kii guriga gudihiisa soo gala ha la dilo, oo
idinku boqorkana la jira markuu baxayo iyo markuu soo gelayoba. 8 Sidaas daraaddeed
reer Laawi iyo dadkii Yahuudah oo dhammuba way wada yeeleen wixii uu wadaadkii
Yehooyaadaac ahaa ku amray oo dhan, oo nin waluba wuxuu kaxeeyey raggiisii sabtida
geli lahaa iyo kuwii sabtida bixi lahaaba, maxaa yeelay, wadaadkii Yehooyaadaac ahaa
ma uu kala dirin guutooyinkii. 9 Markaasaa wadaadkii Yehooyaadaac ahaa boqol-
u-taliyayaashii siiyey warmihii iyo gaashaammadii waaweynaa iyo gaashaammadii
yaryaraa oo Boqor Daa'uud lahaa oo guriga Ilaah yiil. 10 Oo dadkii oo dhanna wuxuu
ka dhigay in nin waluba hubkiisa gacanta ku haysto oo ay istaagaan guriga dhankiisa
midig ilaa dhankiisa bidix iyo tan iyo meesha allabariga agteeda iyo guriga agtiisa,
oo boqorkii bayna isku wareejiyeen. 11 Markaasay wiilka boqorka soo bixiyeen,
oo waxay u saareen taajkii, markhaatifurkiina way siiyeen, oo waxay ka dhigeen
boqor, oo Yehooyaadaac iyo wiilashiisiina intay isagii subkeen ayay yidhaahdeen,
Boqorku ha noolaado. 12 Oo Catalyaahna markay maqashay qayladii dadka iyo iyagoo
ordaya oo boqorka ammaanaya ayay dadkii ugu timid gurigii Rabbiga. 13 Oo bal
eeg, boqorku wuxuu ag taagnaa tiirkiisii iridda u dhowaa, oo saraakiishii iyo kuwii
turumbada watayna boqorkay ag taagnaayeen, oo dadkii waddanka oo dhammuna
way reyreeyeen oo turumbooyin afuufeen, oo kuwii gabayaaga ahaana waxay ka
dhawaajiyeen alaabtii muusikada oo waxay hoggaamiyeen kuwii qaaday gabaygii
ammaanta ahaa. Kolkaasaa Catalyaah dharkeedii iska jeexjeexday oo waxay tidhi, Waa
fallaagow! Waa fallaagow! 14 Markaasaa wadaadkii Yehooyaadaac ahaa soo bixiyey
boqol-u-taliyayaasha ciidanka u sarreeyey, oo wuxuu ku yidhi, Iyada soo bixiya oo
safafka dhex mariya, oo kii soo raacana seef ha lagu dilo, waayo, wadaadku wuxuu
yidhi, Iyada ha ku dhex dilina guriga Rabbiga. 15 Sidaas daraaddeed iyadii meel bay
u banneeyeen, markaasay tagtay marinkii ay farduhu guriga boqorka u mari jireen; oo
halkaasay ku dileen.

16 Markaasaa Yehooyaadaac sameeyey axdi u dhexeeya isaga qudhiisa iyo dadka
oo dhan iyo boqorkaba inay ahaadaan Rabbiga dadkiisa. 17 Dabadeedna dadkii oo
dhammu waxay tageen gurigii Bacal, oo way dumiyeen, oo meelihiisii allabariga iyo
sanamyadiisiiba way wada burburiyeen, oo Mataan oo ahaa Bacal wadaadkiisiina
waxay ku dileen meelihii allabariga hortooda. 18 Markaasaa Yehooyaadaac hawshii
guriga Rabbiga u doortay wadaaddadii reer Laawi ahaa oo Daa'uud ku dhex qaybiyey
guriga Rabbiga, inay qurbaannada la gubo oo Rabbiga u bixiyaan siday ugu qoran
tahay sharcigii Muuse, iyagoo faraxsan oo gabyaya siduu ahaa amarkii Daa'uud. 19 Oo
iridjoogayaashiina wuxuu joojiyey irdihii guriga Rabbiga si uusan u soo gelin mid
wax ku nijaasoobay wax kasta ha ahaadee. 20 Oo haddana wuxuu kaxeeyey boqol-
u-taliyayaashii, iyo kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii dadka, iyo dadkii waddanka
oo dhanba, oo waxay boqorkii ka soo kaxeeyeen gurigii Rabbiga, oo intay iriddii
sare soo mariyeen ayay keeneen gurigii boqorka, kolkaasay boqorkii ku fadhiisiyeen
carshigii boqortooyada. 21 Sidaas daraaddeed dadkii waddanka oo dhammu way wada
reyreeyeen, oo magaaladiina way xasilloonayd, oo Catalyaahna ayay seef ku dileen.

24

Yoo'aash Oo Hagaajiyey Macbudkii

[1] Yoo'aashna toddoba sannadood buu jiray markuu boqor noqday, oo afartan
sannadoodna Yeruusaalem buu boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceeduna wuxuu
ahaa Sibyaah tii reer Bi'ir Shebac. [2] Oo Yoo'aashna wuxuu sameeyey wixii Rabbiga
hortiisa ku qummanaa wakhtigii wadaadkii Yehooyaadaac ahaa noolaa oo dhan. [3] Oo
Yehooyaadaacna wuxuu isagii u guuriyey laba naagood, oo wuxuu dhalay wiilal iyo
gabdhoba. [4] Oo waxyaalahaas dabadoodna Yoo'aash wuxuu ku fikiray inuu gurigii
Rabbiga cusboonaysiiyo. [5] Markaasuu soo wada ururiyey wadaaddadii iyo kuwii reer
Laawi, oo wuxuu ku yidhi, Baxa oo magaalooyinka dalka Yahuudah taga, oo reer binu
Israa'iil oo dhan waxaad ka soo ururisaan lacag guriga Ilaahiinna lagu cusboonaysiiyo
sannad ilaa sannad, oo xaalkaas dhaqso u sameeya. Habase yeeshee kuwii reer Laawi
xaalkaas kuma ayan dhaqsan. [6] Markaasaa boqorkii wuxuu u yeedhay Yehooyaadaac
oo madax ahaa, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad u weyddiin weyday reer Laawi inay dadkii
Yahuudah iyo Yeruusaalem ka soo ururiyaan cashuurtii Muuse oo ahaa addoonkii
Rabbiga iyo tii shirka reer binu Israa'iil teendhadii maragga aawadeed? [7] Waayo,
Catalyaah oo ahayd tu shar ah wiilasheedii ayaa gurigii Ilaah burburiyeen, oo weliba
alaabtii guriga Rabbiga oo quduuska laga dhigay oo dhan waxay wada siiyeen Ba-
caliim. [8] Sidaas daraaddeed boqorkii wuu amray oo iyana waxay sameeyeen sanduuq,
oo waxay ag qotomiyeen guriga Rabbiga iriddiisa dibaddeeda. [9] Markaasay dalka
Yahuudah iyo Yeruusaalem oo dhan ku naadiyeen in Rabbiga loo keeno cashuurtii
Muuse oo ahaa addoonkii Ilaah uu reer binu Israa'iil kor saaray markay cidlada dhex
joogeen. [10] Markaasaa amiirradii iyo dadkii oo dhammu reyreeyeen oo intay wax
keeneen ayay ku rideen sanduuqii ilaa ay ka buuxiyeen. [11] Oo waxay noqotay in markii
sanduuqii la geeyey xafiiskii boqorka iyadoo ay reer Laawi sidaan, oo la arkay in
lacag badanu ku jirto ayaa waxaa yimid oo sanduuqii ka shubay karraanigii boqorka
iyo sirkaalkii wadaadka sare, oo haddana sanduuqii bay qaadeen oo meeshiisii ku
celiyeen. Oo saasay maalin kasta yeeli jireen, oo waxay soo ururiyeen lacag faro badan.
[12] Oo boqorkii iyo Yehooyaadaac waxay lacagtii siin jireen kuwii samayn jiray hawshii
adeegidda guriga Rabbiga, oo waxay soo kiraysteen wastaadyo iyo nijaarro si ay u
cusboonaysiiyaan gurigii Rabbiga, oo waxay kaloo siin jireen kuwii bir iyo naxaas
wax uga samayn jiray si ay gurigii Rabbiga ugu hagaajiyaan. [13] Markaasay shaqaalihii
shaqeeyeen, oo shuqulkiina gacantoodii buu ku hagaagay, oo gurigii Ilaahna waxay ka
dhigeen siduu ahaan jiray, wayna adkeeyeen. [14] Oo markay hawshii dhammeeyeen
waxay lacagtii hadhay keeneen boqorkii iyo Yehooyaadaac hortooda, oo taasna waxaa
gurigii Rabbiga looga sameeyey weelal, kuwaasoo ahaa weelal lagu adeegi jiray iyo
kuwa wax lagu bixin jiray, iyo malgacadihii, iyo weelashii ahaa dahabka iyo lacagta.
Oo Yehooyaadaac cimrigiisii oo dhanna guriga Rabbiga waxaa had iyo goor lagu bixin
jiray qurbaanno la gubo. [15] Laakiinse Yehooyaadaac wuu da' weynaa, gabow buuna la
dhacay, wuuna dhintay, oo markuu dhintay wuxuu jiray boqol iyo soddon sannadood.
[16] Oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud, iyo meel qabuurihii boqorrada dhexdooda
ah, maxaa yeelay, wax wanaagsan buu ku dhex sameeyey reer binu Israa'iil, iyo xagga
Ilaah iyo xagga gurigiisba.

Xumaatadii Yoo'aash

[17] Haddaba markii Yehooyaadaac dhintay dabadeed waxaa yimid amiirradii dalkii
Yahuudah oo boqorkay u sujuudeen. Markaasaa boqorkii iyagii maqlay. [18] Oo iyana
waxay ka tageen gurigii Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood, oo waxay u adeegeen
geedihii Asheeraah iyo sanamyadii. Markaasaa dadkii dalka Yahuudah iyo dadkii
Yeruusaalem degganaa waxaa ku soo degtay cadho xadgudubkoodan aawadiis. [19] Oo

weliba wuxuu u soo diray nebiyo si ay iyaga ugu soo celiyaan Rabbiga xaggiisa, iyana
way ku marag fureen iyagii, laakiin ma ay maqlin. [20] Markaasaa Ruuxii Ilaah wuxuu
ku soo degay Sekaryaah oo uu dhalay wadaadkii Yehooyaadaac ahaa, oo isna intuu
meel dadka ka korraysaa istaagay ayuu ku yidhi, Ilaah wuxuu idinku leeyahay, War
maxaad ugu xadgudbaysaan Rabbiga amarradiisa? Idinku ma liibaani karaysaan,
maxaa yeelay, Rabbiga waad ka tagteen, isna wuu idinka tegey. [21] Oo iyana intay
isagii shirqool u dhigeen, ayay iyagoo boqorka amar ka wata isagii ku dhagxiyeen
barxadda guriga Rabbiga. [22] Sidaasuusan Boqor Yoo'aash u xusuusan roonaantii uu
Yehooyaadaac oo isaga aabbihiis ahaa u sameeyey, laakiinse wuxuu dilay wiilkiisii. Oo
markuu dhimanayay ayuu yidhi, Rabbigu xaalkan ha fiiriyo oo ha idin weyddiiyo. [23] Oo
isla sannaddaas dhammaadkeedii waxaa isagii ku soo kacay ciidankii reer Suuriya, oo
intay dalkii Yahuudah iyo Yeruusaalem yimaadeen ayay amiirradii dadka oo dhan ka
baabbi'iyeen dadka dhexdiisii, oo wixii ay dhaceen oo dhan ayay u direen boqorkii
Dimishaq degganaa. [24] Ciidankii reer Suuriya waxay yimaadeen iyagoo ah guuto yar,
markaasaa Rabbigu wuxuu gacanta u geliyey ciidan aad u faro badan, maxaa yeelay,
waxay ka tageen Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashood. Oo sidaasaa xukun loogu
soo dejiyey Yoo'aash. [25] Oo markay isagii ka tageen, (waayo, waxay ka tageen isagoo
aad iyo aad u buka) ayaa isaga addoommadiisii u sirqooleen dhiiggii uu qabay oo
ilma Yehooyaadaac, kii wadaadka ahaa, oo waxay dileen isagoo sariirtiisii ku jiifa,
wuuna dhintay. Oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud, laakiinse isagii laguma dhex
aasin qabuurihii boqorrada. [26] Oo kuwii isaga sirqoolka u dhigayna waxay ahaayeen
Saabaad oo ay dhashay Shimcaad oo ahayd reer Cammoon, iyo Yehoosaabaad oo ay
dhashay Shimriid oo ahayd reer Moo'aab. [27] Haddaba xaalkii wiilashiisa, iyo culaabtii
weynayd ee korkiisa saarnayd, iyo siduu gurigii Ilaah mar dambe u dhisayba, bal eeg
waxay ku wada qoran yihiin kitaabkii boqorrada. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka
noqday wiilkiisii Amasyaah.

25

Amasyaah, Boqorkii Yahuudah

[1] Oo Amasyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood,
oo Yeruusaalem ayuu boqor ku ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo hooyadiis
magaceedana waxaa la odhan jiray Yehoocaddaan tii reer Yeruusaalem. [2] Oo wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, laakiinse qalbi daacad ah kuma uu
samayn. [3] Oo markii boqortooyadii u xoogaysatay ayuu laayay addoommadiisii dilay
boqorkii aabbihiis ahaa. [4] Laakiinse carruurtoodii ma uu dilin, wuxuuse yeelay sida ku
qoran sharcigii kitaabkii Muuse ku yiil, sidii Rabbigu amray isagoo leh, Aabbayaashu
yaanay u dhiman carruurtooda, carruurtuna yaanay u dhiman aabbayaashood, laaki-
inse nin waluba dembigiisa ha u dhinto. [5] Oo weliba Amasyaah wuxuu soo wada
ururiyey dadkii Yahuudah oo dhan, oo wuxuu u kala hagaajiyey siday reerahoodu
kala ahaayeen, oo reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhanna wuxuu taladoodii
u dhiibay saraakiil kun kun u taliya iyo kuwa boqor boqol u taliya, oo weliba wuxuu
tiriyey intoodii labaatan sannadood jirtay ama ka sii weynayd, waxayna ahaayeen
saddex boqol oo kun oo ah rag la doortay, oo dagaalka u bixi kara, oo wada qaadan
kara waran iyo gaashaan. [6] Oo weliba boqol kun oo nin oo ah rag xoog badan ayuu
dalkii Israa'iil kaga soo kiraystay boqol talanti oo lacag ah. [7] Laakiinse nin Ilaah
baa isagii u yimid, oo wuxuu ku yidhi, Boqorow, ciidanka Israa'iil yaanay ku raacin,
maxaa yeelay, Rabbigu dadka Israa'iil oo reer Efrayim ah oo dhanba lama uu jiro.
[8] Laakiinse haddaad doonayso inaad tagto, yeel, oo dagaalka ku adkow, Ilaahse wuxuu
kugu tuuri doonaa cadowgaaga hortiisa, maxaa yeelay, Ilaah baa leh xoog uu wax ku
caawiyo iyo mid uu wax ku tuuraba. [9] Markaasaa Amasyaah wuxuu ku yidhi ninkii

Ilaah, Haddaba sidee baannu ka yeelaynaa boqolkii talanti oo aan siiyey ciidanka
Israa'iil? Kolkaasaa ninkii Ilaah u jawaabay oo ku yidhi, Rabbigu wuu awoodaa inuu
ku siiyo wax intaas ka sii badan. 10 Kolkaasaa Amasyaah soocay ciidankii isaga dalka
reer Efrayim uga yimid, si ay dalkoodii ugu noqdaan; sidaas daraaddeed aad bay
dadkii Yahuudah ugu cadhoodeen, oo waxay dib ugu noqdeen dalkoodii iyagoo aad u
xanaaqsan. 11 Markaasaa Amasyaah isdhiirrigeliyey, oo wuxuu hor kacay dadkiisii, oo
tegey xagga Dooxadii Cusbada, oo reer Seciir ayuu ka laayay toban kun oo qof. 12 Oo
dadkii Yahuudah toban kun oo kale oo noolnool ayay soo kaxaysteen oo keeneen Selac
dusheedii, markaasay Selac dusheeda hoos uga tuureen, oo dhammaantoodna way
burbureen. 13 Laakiinse raggii ciidankii ee Amasyaah dib u diray oo u diiday inay isaga
dagaalka u raacaan, waxay weerar ku dhufteen magaalooyinkii dalka Yahuudah, tan
iyo Samaariya iyo ilaa Beytxooroon, oo waxay ka laayeen saddex kun oo qof, oo maal
badanna way ka dhaceen.

14 Haddaba markii Amasyaah ka soo noqday layntii reer Edom dabadeed ayuu keen-
saday ilaahyadii reer Seciir, oo wuxuu u qotonsaday inay isaga ilaahyo u ahaadaan,
oo iyagii buu u sujuuday oo foox u shiday. 15 Oo sidaas daraaddeed ayaa Rabbiga
cadhadiisii Amasyaah aad ugu kululaatay, markaasuu nebi u soo diray, kaasoo ku yidhi,
War maxaad u doonatay dadyowga ilaahyadooda, kuwaasoo aan dadkoodii gacantaada
ka samatabbixin? 16 Oo intuu isaga la hadlayay, ayaa boqorkii ku yidhi, War ma
annagaa boqorka lataliyihiisii kaa dhignay? Bes, bal maxaadse u doonaysaa in lagu
garaaco? Markaasaa nebigii iska daayay oo wuxuu yidhi, Waxaan ogahay in Ilaah ku
talo jiro inuu ku halligo, maxaa yeelay, waxan baad samaysay, oo taladaydiina ma
aadan maqlin.

17 Markaasaa Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah tashaday, oo wuxuu u cid
diray Yoo'aash oo ahaa ina Yehoo'aaxaas ina Yeehuu oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil,
oo wuxuu ku yidhi, Car kaalay aynu iska hor nimaadnee. 18 Kolkaasaa Yoo'aash oo
ahaa boqorkii dalka Israa'iil u cid diray Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah,
oo wuxuu ku yidhi, Yamaaruggii Lubnaan ku yiil wuxuu u cid diray geedkii kedarka
ah oo Lubnaan ku yiil, oo wuxuu ku yidhi, Gabadhaada sii wiilkaygu ha guursadee, oo
waxaa halkaas soo maray bahal Lubnaan joogay, markaasuu yamaaruggii ku joogsa-
day. 19 Waxaad leedahay, Bal eeg, waxaan laayay reer Edom, oo sidaas daraaddeed
waad isla weynaatay, waadna faanaysaa, haddaba gurigaaga iska joog. Bal maxaad
belaayo isugu soo jiidaysaa oo aad adiga iyo dadka Yahuudahba u wada dhacaysaan?
20 Laakiinse Amasyaah taas wuu maqli waayay, maxaa yeelay, waxay ka timid xagga
Ilaah inuu iyaga cadowgooda gacanta u geliyo, waayo, iyagu waxay doonteen ilaahyadii
reer Edom. 21 Markaasuu Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil soo kacay, oo
isagii iyo Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah waxay iskaga hor yimaadeen
Beytshemesh oo uu dadka Yahuudah leeyahay. 22 Oo dadka Israa'iil way ka adkaadeen
dadka Yahuudah, oo nin waluba wuxuu u cararay teendhadiisii. 23 Oo Yoo'aash oo ahaa
boqorkii dalka Israa'iil ayaa Amasyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, kaasoo ahaa
ina Yoo'aash ina Yehoo'aaxaas, ku qabtay Beytshemesh, oo intuu Yeruusaalem u soo
kaxeeyey ayuu dumiyey derbigii Yeruusaalem tan iyo iriddii Efrayim iyo ilaa iriddii
geeska ahayd, intaasoo ahayd afar boqol oo dhudhun. 24 Oo wuxuu qaatay dahabkii
iyo lacagtii oo dhan, iyo weelashii guriga Ilaah laga helay oo Cobeed Edoom la yiil oo
dhan, iyo khasnadiihii guriga boqorka, oo dadna cudhaadh ahaan buu u kaxaystay,
markaasuu Samaariya ku noqday.

25 Oo Amasyaah ina Yoo'aash oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wuxuu noolaa shan
iyo toban sannadood oo ka dambaysay dhimashadii Yoo'aash ina Yehoo'aaxaas oo ahaa
boqorkii dalka Israa'iil. 26 Haddaba Amasyaah falimihiisii kale, kuwii hore iyo kuwii
dambeba, sow kuma qorna kitaabkii boqorradii dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil?

27 Haddaba Amasyaah markuu gees uga leexday Rabbiga lasocodkiisii dabadeed
shirqool bay Yeruusaalem ugu sameeyeen, markaasuu Laakiish u cararay, laakiinse
Laakiish bay cid uga daba direen, oo halkaasay ku dileen. 28 Markaasay isagii fardo
ku keeneen, oo awowayaashiis ayaa lagula aasay magaaladii dalka Yahuudah.

26

Cusiyaah, Boqorkii Yahuudah

1 Markaasaa dadkii Yahuudah oo dhammu waxay soo kaxaysteen Cusiyaah oo lix
iyo toban sannadood jiray, oo isagay boqor uga dhigeen meeshii aabbihiis Amasyaah.
2 Oo isna Eelood wuu dhisay oo dalka Yahuudah u soo celiyey markii boqorkii dhintay
oo la seexday awowayaashiis dabadeed. 3 Cusiyaah markuu boqor noqday wuxuu
jiray lix iyo toban sannadood, oo laba iyo konton sannadoodna Yeruusaalem buu
boqor ku ahaa, oo hooyadiis magaceedana waxaa la odhan jiray Yekaalyaah tii reer
Yeruusaalem. 4 Oo isna wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa ku qumman, oo wuxuu
wada yeelay sidii aabbihiis Amasyaah yeelay oo kale. 5 Oo wakhtigii Sekaryaah, oo
waxgarasho u lahaa waxa la arko ee Ilaah, ayuu isu diyaariyey inuu Ilaah doondoonto,
oo intuu Rabbiga doonayayna Ilaah baa isaga liibaaniyey. 6 Markaasuu baxay oo
reer Falastiin la dagaallamay, oo wuxuu dumiyey derbigii Gad, iyo derbigii Yabneh,
iyo derbigii Ashdood, oo wuxuu magaalooyin ka dhisay waddankii reer Ashdood iyo
reer Falastiin dhexdoodaba. 7 Oo Ilaah baa isaga uga hiiliyey reer Falastiin, iyo kuwii
reer Carbeed ee Guur Bacal degganaa, iyo reer Mecuuniimba. 8 Oo reer Cammoonna
waxay Cusiyaah siin jireen gabbaro, oo magiciisiina wuxuu ku faafay oo gaadhay
xataa meesha Masar laga galo, maxaa yeelay, aad iyo aad buu u xoogaystay. 9 Oo
weliba Cusiyaah wuxuu Yeruusaalem ka dhisay oo xoogeeyey munaarado, oo waxay ku
yiilleen iriddii geeska, iyo iriddii dooxada, iyo meesha derbigu ka leexdo. 10 Oo haddana
wuxuu munaarado ka dhisay cidlada, oo ceelal badanna wuu qotay, maxaa yeelay,
xoolo badan buu lahaa, oo waxayna u joogeen dhulka dooxada iyo dhulka bannaanka
ahba, oo buuraha iyo beeraha barwaaqaysanba wuxuu ku lahaa rag beeraley ah iyo
kuwa canabka xannaaneeya, maxaa yeelay, wuxuu jeclaa beeraha. 11 Oo weliba
Cusiyaah wuxuu lahaa ciidan dagaalyahan ah oo dagaalka koox koox ugu baxa sidii
ay ahayd tiradooda ay sameeyeen Yecii'eel oo ahaa karraanigii iyo Macaseeyaah oo
sirkaalkii ahaa, sidii uu ku amray Xananyaah oo ahaa boqorka saraakiishiisa midkood.
12 Oo raggii xoogga badnaa, oo ahaa madaxdii qolooyinka oo dhan tiradoodu waxay
ahayd laba kun iyo lix boqol oo nin. 13 Oo waxaa gacantooda ku jiray ciidan ah saddex
boqol iyo toddoba kun iyo shan boqol oo nin, kuwaasoo xoog badan ku dagaallama, si ay
boqorka uga caawiyaan cadowga. 14 Oo Cusiyaah wuxuu ciidankii oo dhan u diyaariyey
gaashaammo iyo warmo, iyo koofiyado bir ah, iyo jubbado bir ah, iyo qaansooyin,
iyo dhagaxyada la wadhfiyo. 15 Oo Yeruusaalemna wuxuu ku sameeyey makiinado ay
soo hindiseen rag saanacyo ahu, oo alaabtaas waxaa la saari jiray munaaradaha iyo
geesaska derbiyada, in iyaga laga gano fallaadho iyo dhagxan waaweynba. Oo weliba
magiciisii aad iyo aad buu u sii faafay oo meel fog gaadhay, maxaa yeelay, ilaa uu
xoogaystay si yaab leh ayaa loo caawiyey.

16 Laakiinse markuu xoogaystay ayuu isla weynaaday ilaa uu halligmay, oo wuxuu
ku xadgudbay Rabbiga Ilaahiisa ah, waayo, macbudkii Rabbiga ayuu u galay inuu
foox ku shido girgirihii fooxa. 17 Markaasaa waxaa isagii ka daba galay wadaadkii
Casaryaah oo ay la socdaan siddeetan ah Rabbiga wadaaddadiisa, oo ah rag xoog badan.
18 Markaasay Boqor Cusiyaah hor istaageen, oo waxay ku yidhaahdeen, Cusiyaahow,
adigu ma lihid inaad Rabbiga foox u shiddid, laakiinse waxaa leh wadaaddada reer
Haaruun oo quduus looga dhigay inay foox shidaan; haddaba meesha quduuska ah
ka bax, waayo, waad xadgudubtay, oo tanuna kuuma ahaan doonto sharaf Rabbiga

Ilaaha ah xaggiisa kaaga timaada. 19 Markaasaa Cusiyaah cadhooday, oo gacantana
waxaa ugu jiray idan uu doonayay inuu foox ku shido; oo markuu wadaaddadii u
cadhooday ayaa baras wejiga ka soo baxay, isagoo wadaaddadii hor jooga oo guriga
Rabbiga ku jira oo girgirihii fooxa dhiniciisa taagan. 20 Markaasaa Casaryaah oo
ahaa wadaadka sare iyo wadaaddadii oo dhammu isagay fiiriyeen, oo waxay arkeen
inuu wejigiisa baras ku leeyahay, markaasay haddiiba halkaas ka saareen, oo isaga
qudhiisiina wuu isdedejiyey inuu baxo, maxaa yeelay, Rabbigaa wax ku dhuftay.
21 Oo Boqor Cusiyaahna tan iyo maalintii uu dhintay wuxuu ahaa barasle, oo isagoo
baras qaba ayuu joogi jiray guri gaar ah, waayo, wuu ka go'ay gurigii Rabbiga, oo
wiilkiisii Yootam ayaa reerka boqorka u talin jiray, isagoo dadkii dalka degganaa u
gar qaybinaya. 22 Haddaba Cusiyaah falimihiisii kale, intii hore iyo intii dambeba,
waxaa qoray Nebi Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos. 23 Oo Cusiyaah wuu dhintay oo la
seexday awowayaashiis, oo waxaa awowayaashiis lagula aasay berrinkii xabaalaha
oo ay boqorradu lahaayeen, waayo, waxay isyidhaahdeen, Isagu waa barasle, oo
meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiis Yootam.

27

Yootam, Boqorkii Yahuudah

1 Yootamna markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo
Yeruusaalem ayuu boqor ku ahaa lix iyo toban sannadood, oo hooyadiis magaceedana
waxaa la odhan jiray Yeruushaah ina Saadooq. 2 Oo isna wuxuu sameeyey wax
Rabbiga hortiisa ku qumman, oo wuxuu wada yeelay sidii aabbihiis Cusiyaah yeelay
oo kale. Habase yeeshee ma uu gelin macbudkii Rabbiga, oo dadkiina weliba way
sii xumaadeen. 3 Oo isagu wuxuu dhisay iriddii sare oo guriga Rabbiga, oo derbigii
Cofel dushiisana wax badan buu ka dhisay. 4 Oo haddana wuxuu magaalooyin ka
dhisay dalka Yahuudah oo buuraha leh, oo kaynta dhexdeedana wuxuu ka dhisay
qalcado iyo munaarado. 5 Oo weliba wuxuu la diriray oo ka adkaaday boqorkii reer
Cammoon. Oo reer Cammoonna isla sannaddaasba waxay isagii siiyeen boqol talanti
oo lacag ah, iyo toban kun oo kor oo sarreen ah, iyo toban kun oo kor oo shaciir ah.
Oo reer Cammoon intaas ayay siiyeen sannaddii labaad iyo sannaddii saddexaadba.
6 Oo sidaasuu Yootam u xoogaystay, maxaa yeelay, jidadkiisa ayuu ku hor toosiyey
Rabbiga Ilaahiisa ah. 7 Haddaba Yootam falimihiisii kale iyo dagaalladiisii oo dhan iyo
jidadkiisii oo dhammu waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada dalka Israa'iil iyo
dalka Yahuudah. 8 Markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood,
oo Yeruusaalemna lix iyo toban sannadood buu boqor ku ahaa. 9 Markaasaa Yootam
dhintay oo la seexday awowayaashiis oo waxaa lagu aasay magaaladii Daa'uud, oo
meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aaxaas.

28

Aaxaas, Boqorkii Yahuudah

1 Aaxaas markuu boqor noqday wuxuu jiray labaatan sannadood, oo lix iyo toban
sannadood ayuu Yeruusaalem boqor ku ahaa, oo isagu ma uu samayn sidii awowgiis
Daa'uud oo kale wax Rabbiga hortiisa ku qumman, 2 laakiinse wuxuu ku socday
jidadkii boqorrada dalka Israa'iil, oo weliba wuxuu Bacaliim u sameeyey sanamyo la
shubay. 3 Oo haddana foox buu ku shiday dooxadii ina Hinnom, oo carruurtiisiina
dab buu ku dhex gubay, sidii ay ahayd karaahiyadii quruumihii Rabbigu ka eryay
reer binu Israa'iil hortooda. 4 Oo haddana wuxuu ku allabaryi jiray oo fooxna
ku shidi jiray meelihii sarsare, iyo buuraha dushooda, iyo geed kasta oo dheer oo
doog ah hoostiisaba. 5 Oo sidaas daraaddeed ayaa Rabbiga Ilaahiisa ahu isagii ku
riday gacantii boqorkii Suuriya, oo intay isagii wax ku dhufteen ayay dadkiisii tirada

badnaana maxaabiis ahaan ugu kaxaysteen Dimishaq. Oo haddana isagii waxaa
gacanta loo geliyey boqorkii dalka Israa'iil kaasoo wax badan ka laayay. 6 Oo Feqax
ina Remalyaah ayaa dalka Yahuudah isku maalin ku laayay boqol iyo labaatan kun
oo nin oo dhammaantood wada xoog badan, maxaa yeelay, iyagu waxay ka tageen
Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashood. 7 Oo Sikrii oo ahaa nin xoog badan oo reer
Efrayim ayaa dilay Macaseeyaah oo ahaa boqorka wiilkiisii, iyo Casriiqaam oo reerka
u talin jiray, iyo Elqaanaah oo ahaa kii boqorka ku xigay. 8 Oo dadkii Israa'iilna
waxay walaalahood maxaabiis ahaan uga soo kaxaysteen laba boqol oo kun oo qof,
oo ahaa naago iyo wiilal iyo gabdhoba, oo waxay kaloo ka dhaceen maal badan, oo
maalkiina waxay keeneen Samaariya. 9 Laakiinse halkaas waxaa joogay nebi Rabbigu
soo dirtay, oo magiciisana waxaa la odhan jiray Codeed, wuuna u baxay inuu ka hor
tago ciidankii Samaariya ku soo socday oo wuxuu ku yidhi, Bal eega, Rabbiga ah Ilaahii
awowayaashiin ayaa u cadhooday dadka Yahuudah, oo sidaas daraaddeed ayuu iyaga
gacantiinna u soo geliyey, oo idinna waxaad iyagii ku layseen cadho kulul oo tan iyo
samada gaadhay. 10 Oo imminka waxaad ku talo jirtaan inaad hoosaysiisaan dadka
Yahuudah iyo dadka Yeruusaalem si ay idiinku ahaadaan niman addoommo ah iyo
naago addoommo ah, laakiinse miyaanay jirin xadgudubyo aad idinkuba ku xadgudub-
teen Rabbiga Ilaahiinna ah? 11 Haddaba i maqla, oo celiya maxaabiistii aad walaalihiin
ka soo kaxaysateen, maxaa yeelay, waxaa idin kor saaran Rabbiga cadhadiisa kulul.
12 Markaasay madaxdii reer Efrayim qaarkood hor istaageen kuwii dagaalka ka soo
noqday, oo madaxdaasuna waxay ahaayeen Casaryaah ina Yooxaanaan, iyo Berekyaah
ina Meshilleemood, iyo Yexisqiyaah ina Shalluum, iyo Camaasaa ina Xadlay. 13 Oo
waxay iyagii ku yidhaahdeen, Idinku waa inaydnaan maxaabiista halkan soo gelin,
waayo, waxaad ku talo jirtaan inaad ina kor saartaan xadgudub Rabbiga ka gees ah, oo
waxaad inoo sii kordhinaysaan dembiyadeennii iyo xadgudubkeennii, maxaa yeelay,
xadgudubkeennu aad buu u weyn yahay, oo dadka Israa'iilna aad baa loogu cadhooday.
14 Sidaas daraaddeed raggii hubka sitay waxay maxaabiistii iyo boolidiiba kaga tageen
amiirrada iyo shirkii oo dhan hortooda. 15 Markaasay nimankii la magacaabay soo
kaceen, oo waxay qabteen maxaabiistii, oo kuwii dhexdooda ku jiray oo qaawanaana
dhar bay uga xidheen boolidii, wax bay huwiyeen, oo kabana way u geliyeen, oo waxay
siiyeen wax ay cunaan iyo wax ay cabbaanba, wayna u subkeen, oo kuwii itaalka
yaraa oo dhanna dameeray ku qaadeen, markaasay Yerixoo oo ahayd magaaladii
geedatimireedka lahayd walaalahood ugu geeyeen, dabadeedna Samaariya ayay ku
noqdeen.

16 Oo wakhtigaas ayaa Boqor Aaxaas u cid dirsaday boqorradii reer Ashuur inay
caawiyaan. 17 Waayo, waxaa haddana yimid reer Edom oo intay dalka Yahuudah
wax ku dhufteen ayay dadkoodii maxaabiis ahaan u kaxaysteen. 18 Oo weliba reer
Falastiinna waxay weerareen magaalooyinkii dooxada iyo kuwii dalka Yahuudah ee
Koonfureed, oo waxay qabsadeen Beytshemesh, iyo Ayaaloon, iyo Gedeerood, iyo
Sookoo iyo tuulooyinkeedii, iyo Timnaah iyo tuulooyinkeedii, iyo weliba Gimsoo iyo
tuulooyinkeedii, oo intaas oo dhanna way iska degeen. 19 Rabbigu wuxuu dadka
Yahuudah hoos ugu dejiyey boqorkii dalka Israa'iil oo Aaxaas ahaa daraaddiis, maxaa
yeelay, si xun buu dalka Yahuudah ugu dhex macaamilooday, oo Rabbigana aad buu
ugu xadgudbay. 20 Markaasaa waxaa isagii u yimid Tilgad Filneser oo ahaa boqorkii
Ashuur, oo isna aad buu u dhibay, mana uu caawin isagii. 21 Markaasaa Aaxaas
qayb ka soo qaaday gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka iyo kii amiirradaba, oo wuxuu
siiyey boqorkii Ashuur, laakiinse taasu isagii waxba uma tarin. 22 Oo Boqor Aaxaas
kaas qudhiisu intuu dhibaataysnaa ayuu weliba Rabbiga si weyn ugu sii xadgudbay.
23 Waayo, isagu wuxuu allabari u bixiyey ilaahyadii Dimishaq oo isaga wax ku dhuftay,
oo wuxuu isyidhi, Ilaahyada boqorrada reer Suuriya way caawiyaan iyaga, sidaas

daraaddeed allabari ayaan u bixinayaa si ay anigana ii caawiyaan. Laakiinse waxay
isaga iyo reer binu Israa'iil oo dhanba u noqdeen wax ay ku dhacaan. 24 Markaasaa
Aaxaas wuxuu soo wada urursaday weelashii guriga Ilaah oo wuu wada burburiyey
weelashii guriga Ilaah, oo albaabbadii guriga Rabbigana wuu wada xidhay, oo isna
wuxuu meelo allabari ka samaystay gees kasta oo Yeruusaalem. 25 Oo magaaloo kasta
oo dalka Yahuudahna wuxuu ka dhisay meelo sarsare in foox loogu shido ilaahyo
qalaad, oo wuxuu aad uga xanaajiyey Rabbigii ahaa Ilaahii awowayaashiis. 26 Haddaba
falimihiisii kale iyo jidadkiisii oo dhammu intii hore iyo intii dambeba waxay ku wada
qoran yihiin kitaabkii boqorrada dalka Yahuudah iyo dalka Israa'iil. 27 Markaasaa
Aaxaas dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay magaalada Yeru-
usaalem, waayo, isagii lama gelin qabuurihii boqorrada dalka Israa'iil; oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Xisqiyaah.

29

Xisqiyaah Oo Daahiriyey Macbudkii

1 Xisqiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan sannadood, oo
Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa sagaal iyo labaatan sannadood, oo hooyadiis
magaceedana waxaa la odhan jiray Abiiyaah ina Sekaryaah. 2 Oo isna wuxuu sameeyey
wax Rabbiga hortiisa ku qumman, sidii dhammaan awowgiis Daa'uud sameeyey oo
kale. 3 Oo sannaddii kowaad oo boqornimadiisa bisheedii kowaad ayuu albaabbadii
gurigii Rabbiga furay, wuuna cusboonaysiiyey. 4 Oo wadaaddadii iyo kuwii reer
Laawina wuu soo geliyey, oo wuxuu iyagii ku soo wada urursha meesha bannaan oo
dhinaca bari ku taal. 5 Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Reer Laawiyow, i maqla, oo haddeer
isdaahiriya, oo waxaad kaloo daahirisaan guriga Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin, oo
nijaastana ka bixiya meesha quduuska ah. 6 Waayo, awowayaasheen way xadgudbeen,
oo waxay sameeyeen wax shar ah Rabbiga Ilaaheenna ah hortiisa, oo isagii way ka
tageen, oo wejigoodiina way ka sii jeediyeen rugtii Rabbiga, oo waxay u jeediyeen
dhabarkooda. 7 Oo weliba waxay xidheen albaabbadii balbalada, oo laambadihiina
way demiyeen, oo Ilaaha reer binu Israa'iilna meeshii quduuska ahayd foox uguma ay
shidin, oo qurbaanno la gubona uguma ay bixin. 8 Oo taas daraaddeed ayaa cadhada
Rabbigu ugu soo degtay dadka Yahuudah iyo Yeruusaalemba, oo Rabbiguna wuxuu
iyagii geliyey rabshad iyo in laga yaabo oo lagu foodhyo, sida aad idinkuba indhihiinna
ugu aragtaan. 9 Waayo, bal eega, awowayaasheen seef bay ku le'deen, oo wiilasheennii
iyo gabdhaheennii iyo dumarkeenniiba waxaa loo haystaa maxaabiis, waana taas
daraaddeed. 10 Haddaba waxaa qalbigayga ku jirta inaan axdi la dhigto Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil, si ay cadhadiisa kululu inooga noqoto. 11 Wiilashaydiiyow,
haddaba adeegiddiinna ha dayacina, maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu idiin doortay
inaad hortiisa istaagtaan oo aad isaga u adeegtaan, oo aad midiidinno u ahaataan, oo
aad foox u shiddaan.

12 Markaasaa kuwii reer Laawi waxaa ka dhex kacay Maxad ina Camaasay, iyo Yoo'eel
ina Casaryaah oo ahaa reer Qohaad, oo reer Meraariina waxaa ka kacay Qiish ina
Cabdii, iyo Casaryaah ina Yehaleleel, oo reer Gershoonna waxaa ka kacay Yoo'aax ina
Simmaah, iyo Ceeden ina Yoo'aax. 13 Oo reer Eliisaafaanna waxaa ka kacay Shimrii
iyo Yecuu'eel, oo reer Aasaafna waxaa ka kacay Sekaryaah iyo Matanyaah. 14 Oo reer
Heemaanna waxaa ka kacay Yexii'eel iyo Shimcii, oo reer Yeduutuunna waxaa ka kacay
Shemacyaah iyo Cusii'eel. 15 Oo waxay soo wada ururiyeen walaalahood, oo intay
isdaahiriyeen ayay guriga Rabbiga u galeen inay nadiifiyaan si waafaqsan amarkii
boqorka ee ahaa erayadii Rabbiga. 16 Oo wadaaddadiina waxay galeen meeshii guriga
Rabbiga ugu hoosaysay inay nadiifiyaan, oo wasakhdii ay macbudka Rabbiga gudihiisa
ka heleen oo dhan waxay isugu wada keeneen barxaddii guriga Rabbiga. Markaasaa

kuwii reer Laawi qaadeen oo waxay geeyeen durdurka Qidroon. 17 Haddaba iyagu
waxay isdaahirinta bilaabeen bishii kowaad maalinteedii kowaad, oo isla bishaas
maalinteedii siddeedaad ayay yimaadeen balbaladii Rabbiga, oo guriga Rabbigana
waxay ku daahiriyeen siddeed maalmood, oo hawshaas waxay dhammeeyeen bishii
kowaad maalinteedii lix iyo tobnaad. 18 Markaasay Boqor Xisqiyaah ugu galeen
gurigiisii boqornimada oo waxay ku yidhaahdeen, Waannu wada nadiifinnay gurigii
Rabbiga oo dhan, iyo meeshii qurbaanka la gubo, iyo weelasheedii oo dhan, iyo
miiskii la saari jiray kibistii tusniinta iyo weelashiisii oo dhanba. 19 Oo weliba Boqor
Aaxaas intuu boqor ahaa weelashii uu xoorxooray markuu xadgudbay dhammaantood
waannu wada diyaarinnay oo waannu daahirinnay, oo bal eeg, waxay hor yaalliin
meesha allabariga ee Rabbiga.

20 Markaasaa Boqor Xisqiyaah wakhti hore kacay oo intuu soo wada urursaday
amiirradii magaalada ayuu kor ugu baxay gurigii Rabbiga. 21 Oo waxay keeneen
toddoba dibi, iyo toddoba wan, iyo toddoba baraar ah, iyo toddoba orgi, inay qurbaan
dembi u ahaadaan boqortooyada aawadeed iyo meesha quduuska ah aawadeed iyo
dadka Yahuudah aawadood. Oo wuxuu wadaaddadii reer Haaruun ku amray inay
xoolahaas ku bixiyaan meesha Rabbiga lagu baryo. 22 Markaasay dibidii gowraceen
oo intay wadaaddadii dhiiggii soo qaadeen ayay meesha allabariga ku rusheeyeen, oo
haddana waxay gowraceen wanankii, oo dhiiggoodiina way ku rusheeyeen meesha
allabariga, baraarkiina way gowraceen, oo dhiiggoodiina meesha allabariga ayay ku
rusheeyeen. 23 Oo orgidii qurbaanka dembiga ahaydna boqorkii iyo shirkii hor-
tooda ayay u soo dhoweeyeen, oo gacmahoodii ayay korka ka saareen, 24 markaasaa
wadaaddadii orgidii gowraceen oo waxay dhiiggoodii dembi qurbaankiis kaga dhigeen
meesha allabariga korkeeda si ay dadka Israa'iil oo dhan kafaaraggud ugu sameeyaan
aawadeed, waayo, boqorka ayaa amray in qurbaanka la gubo iyo qurbaanka dembi-
gaba loo wada sameeyo dadka Israa'iil oo dhan. 25 Oo kuwii reer Laawina wuxuu soo
taagay gurigii Rabbiga gudihiisa iyagoo haysta suxuun laysku garaaco iyo shareerado
iyo kataarado, siduu ahaa amarkii Daa'uud iyo amarkii Gaad oo ahaa waxarkihii
boqorka, iyo amarkii Nebi Naataan, waayo, amarku wuxuu ka yimid Rabbiga xaggiisa,
oo nebiyadiisii buu u soo dhiibay. 26 Markaasaa reer Laawi waxay istaageen iyagoo
haysta alaabtii muusikada oo Daa'uud, oo wadaaddadiina waxay istaageen iyagoo
haysta turumbooyin. 27 Xisqiyaahna wuxuu amray in qurbaanka la gubo meesha
allabariga lagu dul bixiyo. Oo markii qurbaanka la gubo bixintiisa la bilaabay waxaa
kaloo la bilaabay gabaygii ahaa ammaanta Rabbiga, iyo turumbooyinkii, iyo alaabtii
muusikada oo Daa'uud oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil. 28 Oo shirkii oo dhammuna
Ilaah bay caabudeen, oo raggii gabayaaga ahaana way gabyeen, oo kuwii turumbada
watayna way ka dhawaajiyeen; oo waxaas oo dhammuna way sii socdeen tan iyo
ilaa qurbaankii la gubayay ka dhammaaday. 29 Oo markay dhammeeyeen qurbaanka
bixintiisii ayaa boqorkii iyo kuwii isaga la joogay oo dhammu wada foorորsadeen oo
Ilaah caabudeen. 30 Oo weliba Boqor Xisqiyaah iyo amiirradii ayaa reer Laawi ku
amreen inay Rabbiga ammaan ugu gabyaan erayadii Daa'uud iyo kuwii Aasaaf kii
wax arkaha ahaa. Oo waxay ammaan ku gabyeen iyagoo faraxsan, oo intay madaxa
foororiyeen ayay Ilaah caabudeen. 31 Markaasaa Xisqiyaah jawaabay oo yidhi, Hadda
idinku waxaad quduus isaga dhigteen Rabbiga, haddaba soo dhowaada oo guriga Rab-
biga waxaad soo gelisaan allabaryo iyo qurbaanno mahadnaqid ah. Kolkaasaa shirkii
soo gesheen allabaryo iyo qurbaanno mahadnaqid ah, oo in alla intii qalbigoodu raalli
ahaana waxay keeneen qurbaanno la gubo. 32 Oo qurbaannadii la gubayay oo shirku
keenayna tiradoodu waxay ahayd toddobaatan dibi, iyo boqol wan, iyo laba boqol oo
baraar ah, oo intaasoo dhanna waxaa Rabbiga loogu keenay qurbaanno la gubo. 33 Oo
xoolihii la daahiriyeyna waxay ahaayeen lix boqol oo dibi iyo saddex kun oo ido ah.

34 Laakiinse wadaaddadu aad bay u yaraayeen oo ma ay wada qali karin qurbaannadii
la gubayay oo dhan, sidaas daraaddeed waxaa iyagii caawiyey walaalahoodii reer
Laawi ilaa uu shuqulkii dhammaaday oo ay wadaaddadiina isdaahiriyeen, waayo,
reer Laawi way ka qalbi toosnaayeen wadaaddada inay isdaahiriyaan. 35 Oo weliba
qurbaannadii la gubayay iyo baruurtii qurbaannadii nabaadiinada, iyo qurbaannadii
cabniinka oo la socday qurbaan kastoo la guboba aad bay u badnaayeen. Sidaasay
hawshii guriga Rabbiga loo hagaajiyey. 36 Oo Xisqiyaah iyo dadkii oo dhammuba aad
bay ugu reyreeyeen wixii Ilaah dadka u diyaariyey aawadood, waayo, xaalkaas waxaa
lagu sameeyey si kedis ah.

30

Xisqiyaah Wuxuu U Dabbaaldegay Iiddii Kormaridda

1 Markaasaa Xisqiyaah u cid diray dadka Israa'iil oo dhan iyo dadka Yahuudah, oo
haddana wuxuu warqado u qoray reer Efrayim iyo reer Manaseh, inay dhammaantood
wada yimaadaan guriga Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal, si ay Iiddii Kormaridda
ugu sameeyaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. 2 Waayo, boqorka, iyo ami-
irradiisii, iyo shirkii Yeruusaalem joogay oo dhammu waxay ku arrinsadeen inay
Iiddii Kormaridda sameeyaan bishii labaad. 3 Maxaa yeelay, iyagu wakhtigaas ma
ay samayn karin, waayo, wadaaddadii tiro hawsha ku filanu isma ay daahirin, oo
dadkiina Yeruusaalem kuma ay soo wada ururin. 4 Oo waxaasuna wuu la qummanaa
boqorkii iyo shirkii oo dhanba. 5 Sidaas daraaddeed waxay amar ku soo saareen in
lagu naadiyo dalka reer binu Israa'iil oo dhan, tan iyo Bi'ir Shebac iyo ilaa Daan,
inay wada yimaadaan oo ay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil Iidda Kormaridda
Yeruusaalem ugu sameeyaan, waayo, wakhti dheer looma samayn sida qoran. 6 Sidaas
daraaddeed niman wargeeys ah ayaa boqorkii iyo amiirradiisii ka qaadeen warqadihii,
waxayna dhex marsiiyeen dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah oo dhan, waxayna ku
socdeen si waafaqsan boqorka amarkiisii, iyagoo leh, Reer binu Israa'iilow, mar kale
ku soo noqda Rabbiga ah Ilaaha Ibraahim iyo Isxaaq iyo Israa'iil, inuu isagu ku soo
jeedsado kuwiinna ka baxsaday gacantii boqorradii Ashuur. 7 Oo idinku ha noqonina
sidii awowayaashiin oo kale, iyo sidii walaalihiin oo kale, kuwaasoo ku xadgudbay
Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood, oo uu isna taas aawadeed iyagii ka dhigay wax
laga yaabo, sida aad idinkuba u aragtaan. 8 Haddaba sidii awowayaashiin ahaan
jireen, idinkuna ha noqonina dad madax adag, laakiinse idinku Rabbiga isu dhiiba,
oo gala meeshiisa quduuska ah oo uu weligiisba quduus ka dhigay, oo u adeega
Rabbiga Ilaahiinna ah, si cadhadiisa kululi ay idiinka noqoto. 9 Waayo, haddaad
Rabbiga u soo noqotaan, walaalihiin iyo carruurtiinniiba waxay naxariis ka heli
doonaan kuwii iyaga maxaabiis ahaanta u kaxaystay, oo iyana mar kalay dalkan ku
soo noqon doonaan, maxaa yeelay, Rabbiga Ilaahiinna ahu waa roonaan badan yahay,
waana naxariis miidhan, oo wejigiisana idinka sii jeedin maayo haddaad isaga u soo
noqotaan. 10 Sidaas daraaddeed nimankii wargeeyska ahaa magaaloba magaalay u sii
dhex mareen dalkii reer Efrayim iyo kii reer Manaseh oo dhan, iyo xataa ilaa kii reer
Sebulun, laakiinse iyaga waa lagu qoslay, waana lagu majaajilooday. 11 Habase yeeshee
qaar ah reer Aasheer iyo reer Manaseh iyo reer Sebulun ayaa is-hoosaysiiyey oo
Yeruusaalem yimid. 12 Oo weliba dadka Yahuudahna waxaa la jirtay Rabbiga gacantiisii
inay isku qalbi ahaadaan oo ay sameeyaan amarkii boqorka iyo kii amiirradiisa oo ahaa
Eraygii Rabbiga. 13 Haddaba bishii labaad waxaa Yeruusaalem ku soo shiray oo Iiddii
Kibista-aan-khamiirka-lahayn sameeyey dad badan oo ah shir aad iyo aad u weyn.
14 Markaasay kaceen oo waxay fogeeyeen meelihii allabariga oo Yeruusaalem dhex yiil
iyo girgirayaashii fooxa lagu shidi jiray oo dhan, oo dhammaantood waxay ku dhex
tuureen durdurkii Qidroon. 15 Markaasay neefafkii Iiddii Kormaridda qaleen bishii

labaad maalinteedii afar iyo tobnaad, oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawina way
yaxyaxeen, oo intay isdaahiriyeen ayay qurbaanno la gubo keeneen gurigii Rabbiga.
16 Markaasay meeshoodii istaageen sidii loogu amray sharcigii Muuse oo ahaa ninkii
Ilaah, oo wadaaddadu waxay saydhsaydhi jireen dhiiggii ay ka guddoomeen gacantii
reer Laawi. 17 Oo waxaa jiray kuwo badan oo shirka ka mid ahaa oo aan isdaahirin,
sidaas daraaddeed reer Laawi shuqulkoodu wuxuu ahaa inay neefafka Kormaridda
u gowracaan mid alla midkii aan nadiif ahayn, si ay iyaga Rabbiga ugu daahiriyaan.
18 Maxaa yeelay, dad badan, xataa kuwa badan oo ahaa reer Efrayim iyo reer Manaseh
iyo reer Isaakaar iyo reer Sebulun ayan isnadiifin oo weliba waxay wax uga cuneen
neefafka Kormaridda si ka duwan sidii qornayd. Waayo, Xisqiyaah ayaa iyaga u
duceeyey oo yidhi, Rabbiga wanaagsanu ha cafiyo ku alla kii 19 qalbigiisa u diyaariya
inuu doondoono Ilaaha ah Rabbiga oo ah Ilaahii awowayaashiis in kastoo uusan isu
nadiifin sidii ay ahayd isdaahirintii meesha quduuska ah. 20 Oo Rabbiguna wuu maqlay
Xisqiyaah, dadkiina wuu bogsiiyey. 21 Oo reer binu Israa'iil ee Yeruusaalem joogayna
intii toddoba maalmood ah ayay iidayeen Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahayn, iyagoo
aad u faraxsan, oo kuwii reer Laawi iyo wadaaddadiina maalin kasta ayay Rabbiga
ammaani jireen, iyagoo Rabbiga ugu gabyaya alaab muusiko oo dhawaaq dheer. 22 Oo
Xisqiyaahna wuxuu dhiirrigeliyey kuwii reer Laawi oo hawsha Rabbiga aad u yiqiin.
Oo toddobadii maalmood ee iiddu socotayba wax bay cunayeen, iyagoo qurbaanno
nabaadiino bixinaya, oo Rabbiga ah Ilaahii awowayaashood u mahadnaqaya. 23 Oo
shirkii oo dhammuna waxay ku tashadeen inay toddoba maalmood oo kale sii iidaan,
oo haddana toddoba maalmood oo kale ayay sii iidayeen iyagoo faraxsan. 24 Waayo,
Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wuxuu shirkii u siiyey inay qurbaan ka
dhigtaan kun dibi iyo toddoba kun oo ido ah, oo amiirradiina waxay shirkii siiyeen kun
dibi iyo toban kun oo ido ah, oo wadaaddo tiro badanuna way isdaahiriyeen. 25 Oo
shirkii dadkii Yahuudah oo dhan iyo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi, iyo shirkii
dalka Israa'iil ka yimid oo dhan, iyo shisheeyayaashii dalka Israa'iil ka yimid oo dalka
Yahuudah degganaaba way wada reyreeyeen. 26 Oo Yeruusaalem waxaa jirtay farxad
weyn, waayo, taasoo kale kama ay dhicin Yeruusaalem tan iyo wakhtigii Sulaymaan
ina Daa'uud uu boqor dalka Israa'iil ka ahaa. 27 Markaasaa wadaaddadii reer Laawi
ahaa kaceen oo dadkii u duceeyeen, oo codkoodiina waa la maqlay, oo baryootankoodii
wuxuu soo gaadhay samada ee ah Rabbiga rugtiisa quduuska ah.

31

1 Haddaba markii waxyaalahaasu wada dhammaadeen ayaa reer binu Israa'iilkii joogay oo dhammu tegey magaalooyinkii dalka Yahuudah, oo waxay burburiyeen tiirarkii, geedihii Asheeraahna way jareen, oo meelihii sarsare iyo meelihii allabarigaba way ka dundumiyeen kulli dalkii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin iyo reer Efrayim iyo xataa kii reer Manasehba, ilaa ay wada baabbi'iyeen dhammaantood. Markaasaa reer binu Israa'iil oo dhammu wada noqdeen oo nin kastaaba wuxuu ku laabtay hantidiisii, waxayna galeen magaalooyinkoodii.

Sadaqada La Bixiyo

2 Oo Xisqiyaahna kooxihii wadaaddada iyo kuwii reer Laawiba wuxuu u doortay siday nin walba adeegiddiisu ahayd, oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba nin kastaba hawshiisii buu amray inay bixiyaan qurbaanno la gubo iyo qurbaanno nabaadiinada, iyo inay adeegaan, oo ay mahadnaqaan, oo ay Ilaah ku ammaanaan xerada Rabbiga irdaheeda.
3 Oo wuxuu kaloo amray qaybtii boqorka maalkiisa kaga bixi lahayd
qurbaannada la gubo, kuwaasoo ah qurbaannada la gubi lahaa subaxda iyo fiidka, iyo
qurbaannada la gubi lahaa sabtiyada, iyo kuwii la gubi lahaa markay bilaha cusubu

dhashaan iyo kuwii iidaha joogtada ah siday ugu qoran tahay sharciga Rabbiga. 4 Oo
weliba dadkii Yeruusaalem degganaana wuxuu ku amray inay wadaaddada iyo kuwa
reer Laawiba siiyaan qaybtoodii, si ay ugu xoogaystaan sharciga Rabbiga. 5 Oo haddiiba
mar alla markii amarkii soo baxay ayaa dadkii Israa'iil bixiyeen wax faro badan oo
ah midhihii dhulka ugu horreeyey, oo ah hadhuudh, iyo khamri, iyo saliid, iyo malab,
iyo wixii dhulka ka baxay oo dhan, oo wax kasta toban meelood meel ayay si badan
u keeneen. 6 Oo dadkii Israa'iil iyo dadkii Yahuudah oo degganaa magaalooyinkii
dalka Yahuudah, iyaguna waxay toban meelood meel ka keeneen lo'da iyo idaha, iyo
weliba alaabtii la soocay oo quduuska looga dhigay Rabbiga Ilaahooda ah, wayna
iskor tuuleen. 7 Oo tuulmooyinka aasaaskoodii waxay bilaabeen bishii saddexaad,
waxayna iyaga dhammeeyeen bishii toddobaad. 8 Oo Xisqiyaah iyo amiirradiiba
markay yimaadeen oo arkeen tuulmooyinkii, ayay Rabbiga ku mahadnaqeen, dadkiisii
reer binu Israa'iilna way u duceeyeen. 9 Markaasaa Xisqiyaah wadaaddadii iyo kuwii
reer Laawi wax ka weyddiiyey tuulmooyinkii. 10 Oo Casaryaah oo ahaa wadaadkii sare
oo ahaa reer Saadooq ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Tan iyo markii dadku bilaabay inay
qurbaannadii keenaan guriga Rabbiga, waannu cunnay oo dheregnay, oo waxaa naga
hadhay wax faro badan, waayo, Rabbigu dadkiisuu barakeeyey, oo wixii hadhayna waa
waxan badan.

11 Markaasaa Xisqiyaah amray in guriga Rabbiga qolal laga diyaariyo, waana la
diyaariyey. 12 Oo si aaminnimo ah ayaa loo soo keenay qurbaannadii, iyo meeltob-
naadyadii, iyo alaabtii quduuska laga dhigay, oo waxaa iyaga u talin jiray Kaananyaah
oo ahaa reer Laawi, oo walaalkiis Shimciina wuxuu ahaa kan labaad. 13 Oo Yexii'eel,
iyo Casasyaah, iyo Nahad, iyo Casaaheel, iyo Yeriimood, iyo Yoosaabaad, iyo Elii'eel,
iyo Yismakyaah, iyo Maxad, iyo Benaayaahna waxay ahaayeen kuwii wax u talin
jiray oo ka hooseeyey Kaananyaah iyo walaalkiis Shimcii, oo waxaa doortay Boqor
Xisqiyaah iyo Casaryaah oo ahaa taliyihii guriga Ilaah. 14 Oo Qore ina Yimnaah oo
ahaa reer Laawi, oo ahaa iridjoogihii joogay iridda bari, isna wuxuu u talin jiray
qurbaannada ikhtiyaarka loogu bixiyo Ilaah inuu qaybiyo qurbaannada Rabbiga iyo
waxyaalaha ugu wada quduusan. 15 Oo isagana waxaa ka hooseeyey Ceeden, iyo
Minyaamin, iyo Yeeshuuca, iyo Shemacyaah, iyo Amaryaah, iyo Shekaanyaah, oo
joogay magaalooyinkii wadaaddada iyagoo kala haysta jagooyinkoodii lagu aaminay,
inay walaalahood qayb u kala siiyaan siday kooxahoodu ahaayeen, kan ugu weyn
iyo kan ugu yaru ayan waxba isdheeraysan, 16 oo weliba waxaa qayb la siiyey kuwii
lagu tiriyey abtiriskii laboodka, intii saddex sannadood jirtay ama ka sii weynaydba,
iyo xataa mid kasta oo guriga Rabbiga sidii maalin kasta hawsheeda loo doonayay u
geli jiray adeegidda loo amray iyaga sidii kooxahoodii ay kala ahaayeen, 17 oo waxaa
qayb la siiyey kuwii abtiriskooda lagu tiriyey reerihii wadaaddada ahaa, iyo kuwii reer
Laawi oo jiray labaatan sannadood ama ka sii weynaa sidii shuqulkooda loo amray
iyo kooxahoodii ay kala ahaayeen, 18 iyo weliba kuwii abtiriskooda lagu tiriyey oo
ahaa dhallaankoodii yaryaraa, iyo naagahoodii, iyo wiilashoodii, iyo gabdhahoodiiba
oo shirka oo dhan ku dhex jiray, waayo, iyagu jagadoodii lagu aaminay ayay quduus
iskaga dhigeen. 19 Oo weliba wadaaddadii ahaa farcanka Haaruun oo joogay beeraha
magaalooyinkooda agagaarkoodii, magaalo kasta waxaa ugu jiray niman loo maga-
caabay inay qayb siiyaan wadaaddada inta lab ku jira oo dhan iyo kuwii reer Laawi
oo abtiriskooda lagu tiriyey oo dhan. 20 Oo Xisqiyaah sidaasuu ku dhex yeelay dalkii
Yahuudah oo dhan, oo wuxuu sameeyey wax wanaagsan oo ku qumman, daacadna ku
ah Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa. 21 Oo shuqul kasta oo uu ku bilaabay hawshii gurigii
Rabbiga, iyo sharciga, iyo amarrada, si uu u doondoono Ilaahiisa, wuxuu ku samayn
jiray qalbigiisa oo dhan, wuuna ku liibaani jiray.

32

Seenxeeriib Oo U Hanjabay Yeruusaalem

1 Oo waxyaalahaas iyo aaminnimadaas dabadood waxaa yimid oo dalka Yahuudah
soo galay Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur; magaalooyinkii deyrka lahaana ayuu
weeraray, wuuna ku talo jiray inuu iyaga qaato. 2 Xisqiyaahna markuu arkay in
Seenxeeriib yimid oo uu ku talo jiro inuu Yeruusaalem la diriro, 3 ayuu amiirradiisii iyo
raggiisii xoogga badnaa kula tashaday in la wada awdo ilaha biyaha ah oo magaalada
dibaddeeda ku yaal, oo iyana way caawiyeen. 4 Sidaas aawadeed waxaa isu soo
ururay dad badan, wayna wada awdeen ilihii biyaha ahaa oo dhan iyo durdurkii
waddanka dhex mari jiray, oo waxay isyidhaahdeen, Bal boqorrada dalka Ashuur intay
yimaadaan maxay biyo badan u helayaan? 5 Markaasuu isdhiirrigeliyey, oo dhisay
derbigii dunsanaa oo dhan, oo kor u gaadhsiiyey tan iyo munaaradihii, wuxuuna
dhisay derbi kaloo dibadda ah, oo xoogeeyey Millo oo ku dhex tiil magaaladii Daa'uud,
oo sameeyey hub dagaal iyo gaashaammo faro badan. 6 Oo taladii dadkana wuu u
dhiibay saraakiil dagaalka yaqaan, oo dhammaantoodna wuxuu ku soo wada urursa-
day meeshii bannaanayd oo magaalada iriddeeda u dhowayd, wuuna dhiirrigeliyey
oo ku yidhi, 7 Xoog yeesha oo aad u dhiirranaada, ha ka cabsanina, hana ka qalbi
jabina boqorka Ashuur ama ciidanka faraha badan oo isaga la socda, maxaa yeelay,
waxaa inala jira kuwa ka badan kuwa isaga la jira. 8 Isaga waxaa la jira binu-aadmi,
laakiinse innaga waxaa inala jira oo ina caawiya oo dagaalladeenna inoo dirira Rabbiga
Ilaaheenna ah. Oo dadkiina waxay isku halleeyeen erayadii Xisqiyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah.
9 Oo waxyaalahaas dabadood ayaa Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur joogay
Laakiish horteeda oo xooggiisii oo dhammuna wuu la jiray, oo wuxuu addoommadiisii
u soo diray Yeruusaalem ilaa Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, iyo ilaa
dadkii Yahuudah oo Yeruusaalem joogay oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, 10 Anoo ah
Seenxeeriib oo ah boqorkii Ashuur waxaan idinku leeyahay, Qalcadda Yeruusaalem
waa idinka ku sii jiree bal yaad isku hallaynaysaan? 11 War sow Xisqiyaah idinma
sasabin si aad gaajo iyo harraad ugu dhimataan, isagoo leh, Rabbiga Ilaaheenna ah
ayaa inaga samatabbixin doona gacanta boqorka Ashuur? 12 War Xisqiyaahaasu sow
ma ahaa kii wada baabbi'iyey meelihiisii sarsare iyo meelihiisii allabarigaba, oo dadkii
Yahuudah iyo Yeruusaalemna sow kuma uu amrin oo kuma odhan, Idinku waa inaad
meel allabari oo keliya horteeda Ilaah ku caabuddaan, oo isla taas korkeedana waa
inaad fooxa ku shiddaan? 13 War miyeydaan ka war qabin aniga iyo awowayaashayba
wixii aan ku samaynay dadyowga dalalka deggan oo dhan? War quruumaha dalalka
deggan ilaahyadoodu miyey sinaba u awoodeen inay dalkooda gacantayda ka samatab-
bixiyaan? 14 Oo quruumihii awowayaashay ay wada baabbi'iyeen ilaahyadoodii
oo dhan kee baa awooday inuu dadkiisii gacantayda ka samatabbixiyo? Haddaba
Ilaahiinnu sidee buu u awoodaa inuu gacantayda idinka samatabbixiyo? 15 Haddaba
sidaas daraaddeed Xisqiyaah yuusan idin khiyaanayn oo yuusan sidan idiin sasabin,
hana rumaysanina, waayo, innaba ma jirin quruun ama boqortooyo ilaaheedu awoo-
day inuu dadkiisa ka samatabbixiyo gacantayda iyo gacantii awowayaashay toona,
haddaba ilaahiinna sidee buu gacantayda idiinka samatabbixin doonaa? 16 Oo ad-
doommadiisiina waxay ku sii hadleen war badan oo ka gees ah Rabbiga Ilaaha ah iyo
addoonkiisa Xisqiyaah ahba. 17 Oo weliba wuxuu kaloo qoray warqado uu ku caayayo
oo wax kaga sheegayo Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, oo wuxuu yidhi, Dalalka
quruumaha deggan ilaahyadoodii oo dadkoodii gacantayda ka samatabbixin waayay
sidoodii oo kalaa Ilaaha Xisqiyaahna dadkiisa gacantayda uga samatabbixin waayi
doonaa. 18 Oo iyagoo afkii Yuhuudda ku hadlaya ayay cod weyn ugu dhawaaqeen
dadkii reer Yeruusaalem oo derbiga kor joogay inay iyaga cabsiiyaan oo ay wareeriyaan

si ay iyagu magaalada u qabsadaan. 19 Oo waxay Ilaahii Yeruusaalem uga hadleen siday
uga hadleen ilaahyadii dadadka dunida, kuwaasoo ah wax dad gacanta ku sameeyey.
20 Markaasaa Boqor Xisqiyaah iyo Nebi Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos u tukadeen
xaalkan aawadiis, oo waxay qaylo gaadhsiyeen samada. 21 Markaasaa Rabbigu malag
soo diray, kaasoo xeradii boqorkii Ashuur ku wada laayay raggii xoogga badnaa, iyo
hoggaamiyayaashii, iyo saraakiishii oo dhanba. Sidaas daraaddeed isagoo ceebaysan
ayuu dalkiisii ku noqday. Oo markuu gurigii ilaahiisa galay waxaa halkaas seef kaga
dilay wiilashii uu dhalay. 22 Sidaasuu Rabbigu Xisqiyaah iyo dadkii Yeruusaalem deg-
ganaaba uga badbaadiyey Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur gacantiisii iyo gacantii
kuwii kale oo dhanba, oo iyagiina dhinac kasta wuu ka ilaaliyey. 23 Oo dad badan
ayaa Rabbiga Yeruusaalem ugu keeneen hadiyado, oo Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudahna waxay u keeneen waxyaalo qaali ah, sidaas aawadeed markaas intii ka
dambaysay ayaa isaga loogu sarraysiiyey quruumaha oo dhan hortooda.

Kibirkii, Guushii Iyo Dhimashadii Xisqiyaah

24 Oo waagaas ayaa Xisqiyaah bukooday, oo geeri buu u dhowaaday, markaasuu
Rabbiga baryay, oo isna intuu la hadlay ayuu calaamad u sameeyey. 25 Laakiinse
Xisqiyaah wanaaggii isaga loo sameeyey mahad kama celin, waayo, qalbigiisa ayaa ki-
bray, sidaas daraaddeed isagii iyo dalka Yahuudah iyo Yeruusaalemba cadho baa ku soo
degtay. 26 Habase ahaatee Xisqiyaah wuu is-hoosaysiiyey oo kibirkii qalbigiisa wuu ka
soo noqday isaga iyo dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhammuba, sidaa daraaddeed
cadhadii Rabbigu iyaga kuma ay soo degin wakhtigii Xisqiyaah. 27 Haddaba Xisqiyaah
wuxuu lahaa maal aad iyo aad u faro badan iyo sharaf, oo wuxuu samaystay khasnado
lagu xereeyo lacag, iyo dahab, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo uunsi, iyo gaashaammo, iyo
cayn kasta oo weelal wanaagsan ah. 28 Oo guryo wax lagu kaydiyona buu u samaystay
wixii badnaa ee ahaa hadhuudh iyo khamri iyo saliid, wuxuuna samaystay xeryo lagu
xereeyo xayawaan cayn kasta ah, iyo xeryo adhi. 29 Oo weliba wuxuu dhistay maga-
alooyin, oo wuxuu urursaday ido iyo lo' faro badan, waayo, Rabbigu wuxuu isaga siiyey
maal aad u badan. 30 Oo Xisqiyaahaas qudhiisa ayaa awday biyihii Giixoon ishoodii
sare, oo wuxuu hoos ugu soo toosiyey magaaladii Daa'uud dhankeedii galbeed. Oo
Xisqiyaahna wuu ku liibaanay shuqulladiisii uu sameeyey oo dhan. 31 Habase ahaatee
markay amiirradii dalka Baabuloon isaga cid ugu soo direen inay soo haybiyaan waxa
uu yahay yaabka dalkiisa lagu dhex sameeyo ayaa Ilaah isagii uga tegey inuu tijaabiyo
oo ogaado waxa qalbigiisa ku jira oo dhan. 32 Haddaba Xisqiyaah falimihiisii kale iyo
camalladiisii wanaagsanaa oo dhammu waxay ku qoran yihiin waxyaalihii la tusay
Nebi Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos, kuwaasoo ku yaal kitaabkii boqorrada dalka
Yahuudah iyo dalka Israa'iil. 33 Oo Xisqiyaah wuu dhintay oo la seexday awowayaashiis,
oo waxaa isagii lagu aasay meesha laga fuulo qabuurihii farcanka Daa'uud; oo dadkii
Yahuudah iyo dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhammuba isagii bay sharfeen markuu
geeriyooday. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Manaseh.

33

Manaseh, Boqorkii Yahuudah

1 Oo Manaseh markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo toban sannadood, oo
Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa shan iyo konton sannadood. 2 Oo isna wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ahaa, sidii karaahiyadii quruumihii Rabbigu
ka eryay reer binu Israa'iil hortooda. 3 Waayo, wuxuu mar kale dhisay meelihii sarsare
ee aabbihiis Xisqiyaah baabbi'iyey, oo Bacaliimna meelo allabari buu u dhisay, oo geedo
Asheeraahna wuu sameeyey, oo wuxuu caabuday oo u wada adeegay ciidanka samada
oo dhan. 4 Oo wuxuu meelo allabari uga dhex dhisay gurigii Rabbiga, kaasoo Rabbigu ka

hadlay oo yidhi, Magacaygu wuxuu weligiisba joogi doonaa Yeruusaalem. 5 Oo wuxuu
ciidankii samada oo dhanna meelo allabari uga dhisay labadii barxadood oo gurigii
Rabbiga. 6 Oo weliba carruurtiisiina dab buu ku dhex mariyey dooxadii ina Xinnom
dhexdiisa, faalna wuu ku noqnoqday, wuxuuna u tegey falanfallowyo, sixirna wuu ku
noqnoqday, oo wuxuu la macaamilooday kuwii ruuxaanta lahaa iyo saaxiriintii, oo
wuxuu Rabbiga hortiisa ku sameeyey shar badan oo uu isaga kaga xanaajiyey. 7 Oo
sanamkii xardhanaa ee uu sameeyey ayuu dhex qotomiyey gurigii Ilaah ee uu Ilaah
ka hadlay oo Daa'uud iyo wiilkiisii Sulaymaanba ku yidhi, Gurigan iyo Yeruusaalem
dhexdeeda oo aan ka doortay qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan ayaan mag-
acayga weligiisba ku dayn doonaa. 8 Oo cagta reer binu Israa'iilna mar dambe ka
dhaqaajin maayo dalkii aan u doortay awowayaashood, hadday dhawraan uun wixii
aan ku amray oo dhan, kuwaasoo ah sharcigii iyo qaynuunnadii iyo xukummadii aan
gacanta Muuse u soo dhiibay oo dhan. 9 Oo Manasehna dadkii Yahuudah iyo dadkii
Yeruusaalem degganaaba wuu qalday, sidaas daraaddeed iyagu waxay sameeyeen
shar ka sii badan kii ay sameeyeen quruumihii Rabbigu ku hor baabbi'iyey reer binu
Israa'iil. 10 Markaasaa Rabbigu la hadlay Manaseh iyo dadkiisiiba, laakiinse dheg uma
ay dhigin. 11 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu ku diray saraakiishii ciidanka oo
boqorkii Ashuur, oo waxay la tageen Manaseh isagoo silsilado iyo bircago ku xidhan
yihiin, kolkaasay Baabuloon u kaxaysteen. 12 Oo intuu dhibaataysnaa ayuu baryay
Rabbigii Ilaahiisa ahaa, oo si weyn buu isugu hor hoosaysiiyey Ilaahii awowayaashiis.
13 Oo isagii buuna baryay, oo isna wuu aqbalay oo baryootankiisiina wuu maqlay,
oo mar kale ayuu dib ugu soo celiyey Yeruusaalem iyo boqortooyadiisii. Markaasaa
Manaseh ogaaday in Rabbigu Ilaah yahay.
14 Haddaba waxyaalahaas ka dib magaaladii Daa'uud dibaddeeda ayuu ka dhisay
derbi xagga Giixoon dhankeedii galbeed iyo dooxada dhexdeedii iyo xataa meesha laga
galo Iriddii Kalluunka, oo wuxuu ka soo wareejiyey Cofel, oo aad iyo aad buu kor ugu
dheereeyey, oo magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo dhanna wuxuu
fadhiisiyey saraakiishii ciidanka. 15 Markaasuu ilaahyadii qalaad iyo sanamkiiba ka
bixiyey gurigii Rabbiga, oo meelihii allabariga ee uu ka dhisay buurtii guriga Rabbiga
iyo Yeruusaalem gudaheedaba dhammaantood wuu dumiyey, oo magaaladii wuu ka
wada tuuray. 16 Markaasuu hagaajiyey meeshii allabariga ee Rabbiga, oo wuxuu ku
dul bixiyey qurbaanno nabaadiino iyo qurbaanno mahadnaqid ah, oo wuxuu dadkii
Yahuudah ku amray inay u adeegaan Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil. 17 Habase
yeeshee dadkii weli waxay allabaryo ku bixin jireen meelihii sarsare, laakiinse waxay
ula niyoon jireen Rabbiga ah Ilaahooda oo keliya. 18 Haddaba Manaseh falimihiisii kale
iyo baryadii uu Ilaahiis baryay, iyo erayadii wax arkayaashii ay isaga kula hadleen
magaca Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, bal eeg, waxay ku qoran yihiin kitaabkii
falimihii boqorradii dalka Israa'iil. 19 Oo baryootankiisii, iyo siduu Ilaah isaga u
aqbalay, iyo dembigiisii iyo xadgududkiisii oo dhan, iyo meelihii uu meelo sarsare ka
dhisay ee uu qotomiyey geedihii Asheeraah iyo sanamyadii xardhanaa intuusan is-
hoosaysiin, bal eeg, waxay ku qoran yihiin taariikhdii Xoosay. 20 Markaasaa Manaseh
dhintay oo la seexday awowayaashiis, oo waxaa lagu aasay gurigiisii, oo meeshiisiina
waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Aamoon.

Aamoon, Boqorkii Yahuudah

21 Oo Aamoonna markuu boqor noqday wuxuu jiray laba iyo labaatan sannadood,
Yeruusaalemna boqor buu ku ahaa laba sannadood. 22 Oo isna wuxuu sameeyey wax
shar ku ah Rabbiga hortiisa sidii aabbihiis Manaseh u yeelay oo kale. Oo Aamoon
wuxuu allabari u bixiyey sanamyadii xardhanaa ee uu aabbihiis Manaseh sameeyey
oo dhan, wuuna u adeegay. 23 Oo isagu sidii aabbihiis Manaseh uu isu hoosaysiiyey oo
kale isuguma uu hoosaysiin Rabbiga hortiisa, laakiinse Aamoonkaas qudhiisu aad iyo

aad buu u sii xadgudbay. [24] Oo addoommadiisii ayaa shirqool u dhigay, oo gurigiisay
ku dileen. [25] Laakiinse dadkii dalka degganaa ayaa wada laayay kuwii Boqor Aamoon
sirqoolka u dhigay oo dhan, oo dadkii dalka degganaa waxay meeshiisii boqor uga
dhigeen wiilkiisii Yoosiyaah.

34

Yoosiyaah Toosintiisii Dadka

[1] Yoosiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed sannadood, oo Yeru-
usaalemna boqor buu ku ahaa kow iyo soddon sannadood. [2] Oo wuxuu sameeyey
wixii Rabbiga hortiisa ku qummanaa, wuuna ku socday jidkii awowgiis Daa'uud maray,
ugamana uu leexan xagga midigta iyo xagga bidixda toona. [3] Waayo, sannaddii
siddeedaad oo boqornimadiisa intuu weli dhallinyaraa ayuu bilaabay inuu doondoono
Ilaahii awowgiis Daa'uud, oo sannaddii laba iyo tobnaad ayuu bilaabay inuu reer
Yahuudah iyo reer Yeruusaalem ka nadiifiyo meelihii sarsare, iyo geedihii Asheeraah,
iyo sanamyadii xardhanaa, iyo sanamyadii shubka ahaaba. [4] Oo meelihii Bacaliim
allabariga loogu bixin jiray oo dhanna hortiisay ku dumiyeen, sanamyadii qorraxda
ee iyaga ka sarreeyeyna wuu wada jaray, oo geedihii Asheeraah iyo sanamyadii
xardhanaa, iyo sanamyadii shubka ahaana dhammaantood wuu wada burburiyey oo
boodh ka dhigay, oo wuxuu ku dul firdhiyey qabuurihii kuwii allabariga u bixin jiray.
[5] Oo meelahoodii allabarigana wuxuu ku kor gubay lafihii wadaaddadii, oo dalka Yahu-
udah iyo Yeruusaalemba wuu wada nadiifiyey. [6] Oo sidaasoo kaluu ka wada yeelay
magaalooyinkii reer Manaseh iyo reer Efrayim iyo reer Simecoon iyo xataa kuwii reer
Naftaali, iyo meelahoodii burbursanaa oo ku wareegsanaa oo dhan. [7] Oo meelihii
allabariga wuu wada dumiyey, geedihii Asheeraah iyo sanamyadii xardhanaana wuu
wada budeeyey, oo sanamyadii qorraxda ee dalka Israa'iil oo dhan ku yiilna wuu wada
jaray, markaasuu Yeruusaalem ku noqday.

[8] Oo sannaddii siddeed iyo tobnaad oo boqornimadiisa, markuu nadiifiyey dalkii
iyo gurigiiba ayuu diray Shaafaan ina Asalyaah, iyo Macaseeyaah oo ahaa taliyihii
magaalada, iyo Yoo'aax ina Yoo'aaxaas oo ahaa taariikhqore inay cusboonaysiiyaan
gurigii Rabbiga Ilaahiisa ah. [9] Markaasay u yimaadeen Xilqiyaah oo ahaa wadaadkii
sare, oo waxay u dhiibeen lacagtii guriga Ilaah la geliyey, oo irid-dhawrayaasha reer
Laawi ay ka soo ururiyeen reer Manaseh iyo reer Efrayim, iyo kuwii kale oo reer
binu Israa'iil ah oo dhan, iyo reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhan, iyo dadkii
Yeruusaalem degganaaba. [10] Oo lacagtii waxay u dhiibeen shaqaalaha guriga Rabbiga
u talin jiray, oo raggii guriga Rabbiga ka dhex shaqayn jirayna waxay u bixiyeen
in guriga lagu hagaajiyo oo lagu cusboonaysiiyo. [11] Waxay siiyeen nijaarradii iyo
waxdhisayaashii inay ku soo iibiyaan dhagaxyo la qoray iyo alwaax wax laysku xidho,
iyo inay alwaax saqafka haya u sameeyaan guryihii ay boqorradii reer Yahuudah
dumiyeen. [12] Oo raggiina shuqulkii waxay u sameeyeen si daacadnimo ah; kuwii u
talin jiray oo shuqulka hore u wadi jirayna waxay ahaayeen Yaaxad iyo Cobadyaah
oo ahaa reer Laawi oo ka ahaa reer Meraarii, iyo Sekaryaah iyo Meshullaam oo ahaa
reer Qohaad, oo waxaa kaloo la jiray kuwa kale oo reer Laawi ah oo alaabta muusikada
karay oo dhan. [13] Oo weliba waxay kaloo u talin jireen xammaalladii, hore bayna u
wadi jireen shuqulkii kuwii shaqayn jiray oo dhan, cayn kastoo hawshoodu ahaydba,
oo reer Laawina waxaa ka joogay karraaniyo iyo saraakiil iyo iridjoogayaal.

Kitaabkii Sharciga Waa La Helay

[14] Oo markay soo bixiyeen lacagtii guriga Rabbiga la geliyey ayaa wadaadkii
Xilqiyaah ahaa helay kitaabkii sharcigii Rabbiga oo Muuse loo sii dhiibay. [15] Markaasaa
Xilqiyaah jawaabay oo wuxuu karraanigii Shaafaan ku yidhi, Waxaan gurigii Rabbiga

ka dhex helay Kitaabkii Sharciga. Oo Xilqiyaah kitaabkii buu u dhiibay Shaafaan.
16 Markaasaa Shaafaan kitaabkii u geeyey boqorkii, oo weliba boqorkii buu u soo
warramay oo ku yidhi, Addoommadaadii way wada samaynayaan wixii loo dhiibay
oo dhan. 17 Oo iyagu lacagtii guriga Rabbiga laga dhex helay way soo ururiyeen oo
waxay u dhiibeen kuwa shuqulka u taliya iyo ragga shaqaalaha ah. 18 Oo Shaafaan oo
karraanigii ahaa ayaa boqorkii u sheegay oo ku yidhi, Wadaadkii Xilqiyaah ahaa wuxuu
ii dhiibay kitaab. Markaasaa Shaafaan kitaabkii ku akhriyey boqorka hortiisii. 19 Oo
markii boqorkii maqlay erayadii sharciga ayuu dharkiisii jeexjeexay. 20 Markaasaa
boqorkii amray Xilqiyaah, iyo Axiiqaam ina Shaafaan, iyo Cabdoon ina Miikaah, iyo
Shaafaan oo ahaa karraanigii, iyo Casaayaah oo ahaa addoonkii boqorka, oo wuxuu ku
yidhi, 21 War taga, oo aniga iyo kuwa dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah ku hadhayba
Rabbiga wax inoo soo weyddiiya waxa ku saabsan erayada kitaabkii la helay, waayo,
cadhada Rabbiga oo inagu soo degtay way weyn tahay, maxaa yeelay, awowayaasheen
ma ay xajin inay wada yeelaan waxa kitaabkan ku qoran oo dhan. 22 Markaasaa
Xilqiyaah iyo kuwii boqorku amrayba waxay u tageen nebiyaddii Xuldaah ahayd oo
u dhaxday Shalluum ina Tawqhad, oo ahaa ina Xasraah, kaasoo ahaa kii dharka
dhawri jiray. (Haddaba iyadu waxay degganayd Yeruusaalem xaafaddeeda labaad.)
Markaasay iyadii kala hadleen xaalkaas. 23 Oo waxay ku tidhi, Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaad ninkii ii soo kiin diray u sheegtaan,
24 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, belaayaan ku soo dejin doonaa meeshan iyo
dadka degganba, taasoo ah kulli habaarrada ku qoran kitaabkii boqorka Yahuudah
hortiisa lagu akhriyey oo dhan, 25 maxaa yeelay, iyagu way iga tageen, oo waxay
foox u shideen ilaahyo kale inay igaga xanaajiyaan shuqulka gacmahooda oo dhan;
oo sidaas daraaddeed cadhadaydu waxay ku kor degtay meeshan, mana qaboobi
doonto. 26 Laakiinse boqorkii dalka Yahuudah oo idiin soo diray inaad Rabbiga wax soo
weyddiisaan waxaad ku tidhaahdaan, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu ka
leeyahay erayadii aad maqashay: 27 Qalbigaagu wuu jilicsanaa oo Ilaah hortiisa ayaad
isku hoosaysiisay markaad maqashay erayadiisii uu kaga hadlay meeshan iyo dadka
degganba, oo hortayda ayaad isku hoosaysiisay, oo dharkaagii waad jeexjeexday, oo
waad igu hor ooyday, oo sidaas daraaddeed waan ku maqlay, ayaa Rabbigu leeyahay.
28 Haddaba waxaan kula ururin doonaa awowayaashaa, oo qabrigaaga nabad baad ugu
ururi doontaa, oo indhahaaguna ma ay arki doonaan kulli belaayada aan ku soo dejin
doono meeshan iyo dadka degganba. Oo iyana boqorkii ayay mar kale u war keeneen.

29 Markaasaa boqorkii cid diray oo waxaa loo soo ururiyey odayaashii dalka Yahu-
udah iyo kuwii Yeruusaalem oo dhan. 30 Oo boqorkii wuxuu u kacay gurigii Rabbiga
oo waxaa isagii la socday raggii dalka Yahuudah oo dhan, iyo dadkii Yeruusaalem
degganaa, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo dadkii oo dhan yar iyo weynba,
oo isna wuxuu hortooda ku akhriyey dhammaan erayadii kitaabkii axdiga oo guriga
Rabbiga laga dhex helay. 31 Markaasaa boqorkii istaagay meeshiisii, oo wuxuu Rabbiga
hortiisa axdi ugu maray inuu Rabbiga raaco oo uu qalbigiisa oo dhan iyo naftiisa oo
dhan ku dhawro amarradiisa, iyo markhaatiyadiisa, iyo qaynuunnadiisa, iyo inuu
sii adkeeyo erayadii axdiga oo kitaabkan ku qornaa. 32 Oo wuxuu ka dhigay in intii
Yeruusaalem iyo dalka reer Benyaamiin laga helay oo dhanba ay axdiga aqbalaan oo
u istaagaan. Oo dadkii Yeruusaalem degganaana waxay yeeleen si waafaqsan axdigii
Ilaah, kaasoo ahaa Ilaahii awowayaashood. 33 Markaasaa Yoosiyaah karaahiyadii oo
dhan ka fogeeyey dalalka ay dadka Israa'iil lahaayeen oo dhan, oo dadkii dalka Israa'iil
laga dhex helay oo dhanna wuxuu ka dhigay inay u adeegaan Rabbiga Ilaahooda ah. Oo
intuu noolaa oo dhanna kama ay tegin lasocodka Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood.

35

Yoosiyaah Oo U Dabbaaldegay Iiddii Kormaridda

[1] Oo Yoosiyaah Yeruusaalem ayuu Rabbiga ugu dhawray Iiddii Kormaridda, oo
neefafkii Kormariddana waxaa la gowracay bishii kowaad maalinteedii afar iyo tob-
naad. [2] Oo wadaaddadiina ayuu shuqulkoodii loo amray u kala qaybiyey, oo adeegiddii
gurigii Rabbiga ayuu ku dhiirrigeliyey. [3] Oo kuwii reer Laawi oo dadka Israa'iil oo dhan
wax bari jiray ee Rabbiga aawadiis quduus u ahaa wuxuu ku yidhi, Sanduuqa quduuska
ah waxaad gelisaan gurigii uu dhisay Sulaymaan oo uu dhalay boqorkii reer binu
Israa'iil oo Daa'uud ahaa, hadda ka dib culaab dambe garbihiinna saarnaan mayso,
haddaba Rabbiga Ilaahiinna ah iyo dadkiisa reer binu Israa'iil u adeega. [4] Isu diyaariya
sida reerihiinna iyo kooxihiinnu yihiin si waafaqsan qorniinkii uu qoray Daa'uud oo
ahaa boqorkii reer binu Israa'iil, iyo si waafaqsan qorniinkii wiilkiisa Sulaymaan. [5] Oo
waxaad isu taagtaan meesha quduuska ah sida qaybaha reerihii walaalihiin oo ah
dadka dalka ay kala yihiin, oo reerihii qaar reer Laawi ahi ha isu qaybiyeen. [6] Oo
neefafka Kormaridda gowraca, oo quduus iska dhiga, oo walaalihiinna u diyaariya, si
aad u samaysaan si waafaqsan Eraygii Rabbiga oo Muuse loo soo dhiibay.

[7] Markaasaa Yoosiyaah wuxuu dadkii intii joogtay oo dhan adhigii ka siiyey baraar
iyo waxarro si ay qurbaannada Kormaridda u bixiyaan, oo tiradooduna waxay isku
ahayd soddon kun, iyo saddex kun oo dibi, intaasu waxay ahaayeen intii boqorku
maalkiisa ka baxshay. [8] Oo amiirradiisii iyagoo raalli ka ah ayay wax siiyeen dadkii
iyo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi. Oo Xilqiyaah iyo Sekaryaah iyo Yexii'eel oo
ahaa taliyayaashii guriga Ilaahna waxay wadaaddadii qurbaannadii Kormaridda u
siiyeen laba kun iyo lix boqol oo neef oo yaryar, iyo saddex boqol oo dibi. [9] Oo weliba
Kaananyaah iyo walaalihiis oo ahaa Shemacyaah iyo Netaneel, iyo Xashabyaah iyo
Yecii'eel iyo Yoosaabaad oo ahaa madaxdii reer Laawi waxay reer Laawi qurbaannadii
Kormaridda u siiyeen shan kun oo neef oo yaryar, iyo shan boqol oo dibi. [10] Sidaasaa
hawshii loo hagaajiyey, oo wadaaddadii iyo kuwii reer Laawina waxay kala istaageen
meelahoodii siday kooxahoodii kala ahaayeen, taasoo waafaqsan boqorka amarkiisii.
[11] Markaasay gowraceen neefafkii Kormaridda, oo wadaaddadiina way saydhsaydheen
dhiiggii ay gacantooda ka guddoomeen, oo kuwii reer Laawina harag bay ka bixiyeen.
[12] Oo iyana meel bay dhigeen qurbaannadii la gubayay inay sidii qaybihii reerihii dadku
ay kala ahaayeen Rabbiga wax ugu bixiyaan si waafaqsan waxa ku qoran kitaabkii
Muuse. Oo dibidiina sidaasoo kalay u galeen. [13] Oo sidii qaynuunku ahaa ayay neefafkii
Kormaridda dab ugu dubeen, oo qurbaannadii quduuska ahaana waxay ku kariyeen
dheryo iyo digsiyo iyo weelal kale oo waaweyn, oo intay qaadeen ayay haddiiba u
geeyeen dadkii oo dhan. [14] Oo dabadeedna wax bay u diyaariyeen nafsaddoodii
iyo wadaaddadii, maxaa yeelay, wadaaddadii reer Haaruun waxay ilaa habeenkii
bixinayeen qurbaannada la gubo iyo baruurtaba, sidaas daraaddeed kuwii reer Laawi
wax bay u diyaariyeen nafsaddoodii iyo wadaaddadii reer Haaruunba. [15] Oo nimankii
gabayaaga ahaa oo reer Aasaafna waxay joogeen meeshoodii sidii uu ahaa amarkii
Daa'uud, iyo Aasaaf, iyo Heemaan, iyo Yeduutuun oo ahaa boqorka wax arkihiisii,
oo iridjoogayaashiina waxay joogeen irid kasta, oo iyagu uma ay baahnayn inay
hawshooda ka tagaan, waayo, iyaga waxaa wax u diyaarin jiray walaalahoodii reer
Laawi. [16] Sidaasaa hawshii Rabbiga loo diyaariyey isku maalintaas in Iidda Kormaridda
la dhawro iyo in qurbaannada la gubo lagu bixiyo meeshii allabariga ee Rabbiga, sidii
uu ahaa amarkii Boqor Yoosiyaah. [17] Reer binu Israa'iil oo markaas joogayna wakhti-
gaasay dhawrayeen Iiddii Kormaridda iyo Iiddii Kibista-aan-khamiirka-lahaynba intii
toddoba maalmood ah. [18] Oo Iiddaas Kormaridda mid la mid ah dalka Israa'iil laguma
iidin tan iyo wakhtigii Nebi Samuu'eel, oo boqorradii reer binu Israa'iilna midkoodna
ma uu iidin Iiddii Kormaridda siday u iideen Yoosiyaah, iyo wadaaddadii, iyo kuwii
reer Laawi, iyo kulli dadka Yahuudah iyo dadka Israa'iil ee joogay oo dhan, iyo dadkii

Yeruusaalem degganaaba. [19] Oo Iiddaas Kormaridda waxaa la iiday sannaddii siddeed
iyo tobnaad oo boqornimadii Yoosiyaah.

Dhimashadii Yoosiyaah

[20] Oo waxyaalahaas oo dhan dabadood markuu Yoosiyaah macbudkii diyaariyey
ayaa boqorkii Masar oo Nekoo la odhan jiray u soo baxay inuu la diriro Karkemiish
oo u dhowayd Webi Yufraad, oo Yoosiyaahna isagii buu ku soo baxay. [21] Laakiinse
ergooyin buu u diray, oo wuxuu ku yidhi, Boqorka dalka Yahuudahow, maxaan kaa
qabaa? Maanta adiga kuguma aan soo bixin, laakiinse waxaan ku soo baxay reerka
aan colka la ahay; oo Ilaahna wuxuu igu amray inaan dhaqsado, haddaba Ilaaha ila jira
ka joogso yuu ku baabbi'ine. [22] Habase yeeshee Yoosiyaah wuu diiday inuu wejigiisii
ka jeediyo, laakiinse wuu ismidab rogay si uu ula diriro, oo ma uu maqlin erayadii
Nekoo ee afka Ilaah ka soo baxay, wuuse yimid inuu kula diriro dooxadii Megiddoo.
[23] Markaasay qaansaleydii fallaadh ku ganeen Boqor Yoosiyaah, dabadeedna boqorkii
wuxuu addoommadiisii ku yidhi, War si xun baan u dhaawacmaye i fogeeya. [24] Sidaas
daraaddeed addoommadiisii gaadhifaraskii way ka dejiyeen oo waxay saareen gaad-
hifaraskii labaad ee uu lahaa, oo waxay isagii keeneen Yeruusaalem, halkaasuuna
ku dhintay, oo waxaa lagu aasay qabuurihii awowayaashiis. Oo dadkii Yahuudah
iyo Yeruusaalem oo dhan Yoosiyaah way u baroorteen. [25] Oo Yeremyaahna waa u
baroortay Yoosiyaah, oo ilaa maantadan la joogo ragga gabya iyo naagaha gabya oo
dhanba waxay baroortoodii kaga sheekeeyeen Yoosiyaah, oo taasna dalka Israa'iil
qaynuun baa lagaga dhigay, oo bal eeg, waxay ku qoran tahay kitaabka baroorta.
[26] Haddaba Yoosiyaah falimihiisii kale iyo camalladiisii wanwanaagsanaa, sida ku
qoran sharciga Rabbiga, [27] iyo falimihiisii intii hore iyo intii dambeba waxay ku qoran
yihiin kitaabkii boqorrada dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah.

36

[1] Markaasaa dadkii waddanku soo wateen Yehoo'aaxaas ina Yoosiyaah, oo waxay
meeshii aabbihiis boqor ugaga dhigeen Yeruusaalem.

Yoo'aaxaas, Boqorkii Yahuudah

[2] Oo Yoo'aaxaasna markuu boqor noqday wuxuu jiray saddex iyo labaatan san-
nadood, oo intii saddex bilood ah ayuu Yeruusaalem boqor ku ahaa. [3] Markaasaa
boqorkii Masar Yeruusaalem kaga dejiyey carshigiisii, oo dalkiina wuxuu saaray
baad ah boqol talanti oo lacag ah iyo talanti dahab ah. [4] Kolkaasaa boqorkii Masar
wuxuu dalkii Yahuudah iyo Yeruusaalemba boqor uga dhigay walaalkiis Elyaaqiim,
oo magiciisiina wuxuu u beddelay Yehooyaaqiim. Oo walaalkiis Yoo'aaxaasna Nekoo
wuxuu u kaxaystay dalkii Masar.

Yehooyaaqiim, Boqorkii Yahuudah

[5] Oo Yehooyaaqiimna markuu boqor noqday wuxuu jiray shan iyo labaatan san-
nadood, oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa kow iyo toban sannadood, oo isna
wuxuu sameeyey wax shar ku ah Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa. [6] Oo waxaa isagii
ku soo kacay Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon, silsilado buuna ku xidhay
oo Baabuloon u kaxaystay. [7] Oo Nebukadnesar weliba wuxuu kaloo Baabuloon u
qaatay weelashii guriga Rabbiga, oo wuxuu dhigtay macbudkiisii Baabuloon ku yiil.
[8] Haddaba Yehooyaaqiim falimihiisii kale, iyo karaahiyadiisii uu sameeyey, iyo wixii
isaga laga helayba, bal eeg, dhammaantood waxay ku qoran yihiin kitaabkii boqorrada
dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah, oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii
Yehooyaakiin.

Yehooyaakiin, Boqorkii Yahuudah

9 Oo Yehooyaakiinna markuu boqor noqday wuxuu jiray siddeed sannadood, oo
Yeruusaalem boqor buu ku ahaa saddex bilood iyo toban maalmood, oo isna wuxuu
sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah. 10 Oo markii sannaddii soo wareegtay ayaa
Boqor Nebukadnesar soo cid diray, oo wuxuu Baabuloon keenay isagii iyo weelashii
wanaagsanaa oo gurigii Rabbiga, oo walaalkiis Sidqiyaahna ayuu boqor uga dhigay
dalkii Yahuudah iyo Yeruusaalem.

Sidqiyaah, Boqorkii Yahuudah

11 Oo Sidqiyaahna markuu boqor noqday wuxuu jiray kow iyo labaatan sannadood,
oo Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa kow iyo toban sannadood. 12 Oo isna wuxuu
sameeyey wax Rabbiga Ilaahiisa ah hortiisa shar ku ah, oo iskuma uu hoosaysiin Nebi
Yeremyaah oo afka Rabbiga ku hadlayay hortiisa. 13 Oo weliba wuxuu ka fallaagoobay
Boqor Nebukadnesar oo isaga Ilaah ku dhaariyey, laakiinse wuu madax adkaaday
oo qalbigiisana wuu qallafiyey si uusan ugu soo noqon Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil. 14 Oo weliba kuwii wadaaddada sarsare ahaa iyo dadkiiba si weyn bay u
xadgudbeen oo waxay wada sameeyeen karaahiyadii quruumuhu samayn jireen oo
dhan, oo waxay nijaaseeyeen gurigii Rabbiga, ee uu isagu Yeruusaalem quduus kaga
dhigay.

Dumistii Yeruusaalem

15 Oo Rabbiga ah Ilaaha awowayaashood goor wanaagsan ayuu iyagii u soo diray
wargeeyayaashiisii, maxaa yeelay, dadkiisa iyo meesha rugtiisa ah ayuu u naxay.
16 Laakiinse way ku majaajiloodeen Ilaah wargeeyayaashiisii, oo eraygiisiina way
quudhsadeen, nebiyadiisiina way fududaysteen, ilaa ay cadhadii Rabbigu ku dhacday
dadkiisii oo dawo loo waayay. 17 Sidaas daraaddeed wuxuu iyagii ku soo kiciyey
boqorkii reer Kaldayiin, kaasoo raggoodii dhallinyarada ahaa seef ku laayay iyagoo ku
jira gurigii meeshoodii quduuska ahayd, oo isaguna uma uu nixin wiil ama gabadh,
ama oday ama cirroole, dhammaantoodna wuu u gacangeliyey. 18 Oo weelashii guriga
Ilaah oo dhan yar iyo weynba, iyo khasnadihii guriga Rabbiga, iyo khasnadihii boqorka
iyo kuwii amiirradiisaba dhammaantood wuxuu geeyey Baabuloon. 19 Oo gurigii Ilaah
waa la gubay, oo derbiyadii Yeruusaalem waa la dumiyey, oo guryaheedii waaweynaa
oo dhanna waa la gubay, oo weelasheedii wanaagsanaa oo dhanna waa la wada
baabbi'iyey. 20 Oo kuwii seefta ka baxsadayna wuxuu u kaxaystay Baabuloon, oo
waxay addoommo u ahaan jireen isaga iyo wiilashiisii ilaa la gaadhay boqortooyadii
Faaris, 21 si uu ku rumoobo Eraygii Rabbiga ee ka baxay afkii Yeremyaah, ilaa dalkii ku
istareexay sabtiyadiisii, waayo, in alla intii uu baabba'sanaa ayuu sabti dhawrayay, si
ay u dhammaadaan toddobaatan sannadood.
22 In Eraygii Rabbiga ee Yeremyaah afkiisa ka soo baxay uu ahaado aawadeed,
sannaddii kowaad oo Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ayaa Rabbigu kiciyey ruuxii
Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris, oo isna boqortooyadiisii oo dhan ayuu ogeysiis ugu
dhawaaqay, oo weliba qoray, oo wuxuu yidhi, 23 Kuuros oo ah boqorka Faaris wuxuu
leeyahay, Boqortooyooyinka dhulka oo dhan waxaa i siiyey Rabbiga ah Ilaaha samada,
oo wuxuu igu amray inaan isaga guri uga dhiso Yeruusaalem oo ku taal dalka Yahuu-
dah. Haddaba ku alla kii idinku dhex jira oo dadkiisa ah Rabbiga Ilaahiisa ahu ha la jiro
oo isna ha tago.

CESRAA

Kuuros Oo Ku Caawiyey Masaafurintii Dib U Noqosho

1 In Eraygii Rabbiga ee Yeremyaah afkiisa ka soo baxay uu ahaado aawadeed, sannad-
dii kowaad oo Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ayaa Rabbigu kiciyey ruuxii Kuuros oo
ahaa boqorkii Faaris, oo isna boqortooyadiisii oo dhan ayuu ogeysiis ugu dhawaaqay
oo weliba qoray, oo wuxuu yidhi, 2 Kuuros oo ah boqorka Faaris wuxuu leeyahay,
Boqortooyooyinka dhulka oo dhan waxaa i siiyey Rabbiga ah Ilaaha samada; oo
wuxuu igu amray inaan isaga guri uga dhiso Yeruusaalem oo ku taal dalka Yahuudah.
3 Haddaba ku alla kii idinku dhex jira oo dadkiisa ah Ilaahiisu ha la jiro, oo isna ha tago
Yeruusaalem oo dalka Yahuudah ku taal, oo ha dhiso guriga Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil oo ku yaal Yeruusaalem. (Isagu waa Ilaah.) 4 Oo ku alla kii ku hadha meesha
uu deggan yahay, dadka ay isku degmada yihiin ha ku caawiyaan lacag iyo dahab, iyo
xoolo mood iyo noolba ah, oo ayan ku jirin qurbaanka ay ikhtiyaarkooda ugu bixiyaan
guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal.
5 Markaasaa waxaa kacay madaxdii qolooyinka reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin,
iyo wadaaddadii, iyo reer Laawi, iyo xataa dhammaan intii kale ee Ilaah ruuxooda
kiciyey si ay u tagaan oo ay u dhisaan guriga Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal. 6 Oo kulli
intii hareerahooda ku wareegsanayd oo dhammu waxay gacmahooda ku xoogeeyeen
weelal lacag ah iyo dahab, iyo xoolo mood iyo noolba ah, iyo waxyaalo qaali ah, oo
wixii ikhtiyaarka loo bixiyey ayan ku jirin. 7 Oo weliba Kuurosna wuxuu soo bixiyey
weelashii guriga Rabbiga, oo Nebukadnesar uu Yeruusaalem ka soo bixiyey oo uu
dhigay gurigii ilaahyadiisa. 8 Oo Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ayaa alaabtaas soo
bixiyey oo u dhiibay qasnajigii Mitredaad ahaa, oo isna wuxuu u tiriyey Sheeshbasar,
oo reer Yahuudah amiir u ahaa. 9 Oo tiradoodiina waa tan, soddon saxan oo dahab
ah, iyo kun saxan oo lacag ah, iyo sagaal iyo labaatan mindiyood, 10 iyo soddon
maddiibadood oo dahab ah, iyo afar boqol iyo toban maddiibadood oo ah lacagta
caynka labaad ah, iyo kun weel oo kale. 11 Oo kulligood weelashii dahabka iyo lacagta
ahaa waxay isku ahaayeen shan kun iyo afar boqol. Oo intaas oo dhan Sheeshbasar
wuu wada keenay, markii Yeruusaalem la keenay maxaabiistii Baabuloon laga soo
celiyey.

2

Tiradii Masaafurintii Ku Noqotay

1 Haddaba kuwanu waa dadkii gobolka ee ka soo noqday maxaabiisnimadii, oo ku
jiray kuwii la kaxaystay, oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu u kaxaystay
Baabuloon, oo ku soo noqday Yeruusaalem iyo dalkii Yahuudah, mid waluba mag-
aaladiisii, 2 oo waxay la yimaadeen Serubaabel, Yeeshuuca, Nexemyaah, Seraayaah,
Receelaayaah, Mordekay, Bilshaan, Misfaar, Bigway, Rexuum, iyo Bacanaah. Haddaba
waa tan tiradii dadkii reer binu Israa'iil: 3 Reer Farcosh waxaa ka soo noqday laba
kun iyo boqol iyo laba iyo toddobaatan, 4 reer Shefatyaahna saddex boqol iyo laba
iyo toddobaatan, 5 reer Aaraxna toddoba boqol iyo shan iyo toddobaatan, 6 reer Fahad
Moo'aab oo ahaa reer Yeeshuuca iyo reer Yoo'aabna laba kun iyo siddeed boqol iyo laba
iyo toban, 7 reer Ceelaamna kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, 8 reer Satuuna sagaal
boqol iyo shan iyo afartan, 9 reer Sakayna toddoba boqol iyo lixdan, 10 reer Baaniina
lix boqol iyo laba iyo afartan, 11 reer Beebayna lix boqol iyo saddex iyo labaatan,
12 reer Casgaadna kun iyo laba boqol iyo laba iyo labaatan, 13 reer Adoniiqaamna lix
boqol iyo lix iyo lixdan, 14 reer Bigwayna laba kun iyo lix iyo konton, 15 reer Caadiinna

afar boqol iyo afar iyo konton, 16 reer Aateer oo ahaa reer Xisqiyaahna siddeed iyo sagaashan, 17 reer Beesayna saddex boqol iyo saddex iyo labaatan, 18 reer Yooraahna boqol iyo laba iyo toban, 19 reer Xaashumna laba boqol iyo saddex iyo labaatan, 20 reer Gibbaarna shan iyo sagaashan, 21 reer Beytlaxamna boqol iyo saddex iyo labaatan, 22 reer Netofaahna lix iyo konton, 23 reer Canaatoodna boqol iyo siddeed iyo labaatan, 24 reer Casmaawedna laba iyo afartan, 25 reer Qiryad Caariim, iyo reer Kefiiraah, iyo reer Bi'irodna toddoba boqol iyo saddex iyo afartan, 26 reer Raamaah iyo reer Gebacna lix boqol iyo kow iyo labaatan, 27 reer Mikmaasna boqol iyo laba iyo labaatan, 28 reer Beytel iyo reer Aaciina laba boqol iyo saddex iyo labaatan, 29 reer Nebona laba iyo konton, 30 reer Magbiishna boqol iyo lix iyo konton, 31 reer Ceelaamtii kalena kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, 32 reer Haarimna saddex boqol iyo labaatan, 33 reer Lod, iyo reer Xaadiid, iyo reer Oonoona toddoba boqol iyo shan iyo labaatan, 34 reer Yerixoona saddex boqol iyo shan iyo afartan, 35 reer Senaacaahna saddex kun iyo lix boqol iyo soddon.

36 Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen reer Yedacyaah oo ahaa reer Yeeshuuca oo ahaa sagaal boqol iyo saddex iyo toddobaatan, 37 reer Immeerna kun iyo laba iyo konton, 38 reer Fashxuurna kun iyo laba boqol iyo toddoba iyo afartan, 39 reer Haarimna kun iyo toddoba iyo toban.

40 Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen reer Yeeshuuca iyo reer Qadmii'eel, oo reer Hoodawyaah ka soo farcamay oo ahaa afar iyo toddobaatan.

41 Oo nimankii gabayaaga ahaa oo reer Aasaaf ahaana waxay ahaayeen boqol iyo siddeed iyo labaatan.

42 Oo kuwii irdaha dhawri jiray oo ahaa reer Shalluum, iyo reer Aateer, iyo reer Talmon, iyo reer Caquub, iyo reer Xatiitaa, iyo reer Shobay, kulligood waxay isku ahaayeen boqol iyo sagaal iyo soddon.

43 Oo reer Netiiniimna waxay ahaayeen reer Siixaa iyo reer Xasufaa, iyo reer Tabbaacood, 44 iyo reer Qeeros, iyo reer Siicahaa, iyo reer Faadoon, 45 iyo reer Lebaanaah, iyo reer Xagaabaah, iyo reer Caquub, 46 iyo reer Xagaab, iyo reer Shalmay, iyo reer Xaanaan, 47 iyo reer Giddeel, iyo reer Gaxar, iyo reer Re'aayaah, 48 iyo reer Resiin, iyo reer Neqoodaa, iyo reer Gasaam, 49 iyo reer Cuusaa, iyo reer Faasee'ax, iyo reer Beesay, 50 iyo reer Asnaah, iyo reer Mecuuniim, iyo reer Nefuusiim, 51 iyo reer Baqbuuq, iyo reer Xaquufaa, iyo reer Xarxuur, 52 iyo reer Basluud, iyo reer Mexiidaa, iyo reer Xarshaa, 53 iyo reer Barqoos, iyo reer Siiseraa, iyo reer Temax, 54 iyo reer Nesiyax, iyo reer Xatiifaa.

55 Oo ilmihii addoommadii Sulaymaanna waxay ahaayeen reer Sotay, iyo reer Hasofered, iyo reer Feruudaa, 56 iyo reer Yacalaa, iyo reer Darqoon, iyo reer Giddeel, 57 iyo reer Shefatyaah, iyo reer Xatiil, iyo reer Fokered Hasebaayiim iyo reer Aamii. 58 Reer Netiiniim oo dhan iyo ilmihii addoommadii Sulaymaan waxay isku ahaayeen saddex boqol iyo laba iyo sagaashan. 59 Oo kuwanuna waxay ahaayeen kuwii ka tegey Teel Melax, iyo Teel Xarshaa, iyo Keruub, iyo Addaan, iyo Immeer, laakiinse iyagu ma ay sheegi karin qabiilkoodii iyo jilibkoodii, iyo inay reer binu Israa'iil ahaayeen iyo in kale toona, 60 oo reer Delaayaah, iyo reer Toobiyaah, iyo reer Neqoodaa waxay isku ahaayeen lix boqol iyo laba iyo konton. 61 Oo kuwii wadaaddada ahaa, waxay ahaayeen reer Xabayaah, iyo reer Xaqoos, iyo reer Barsillay oo naag ka guursaday gabdhaha Barsillay oo ahaa reer Gilecaad, oo iyaga lagu magacaabay. 62 Kuwanu magacyadoodii waxay ka doondooneen buuggii abtiriska, laakiinse lagama helin, sidaas aawadeed wadaadnimadii waa laga saaray sidii iyagoo nijaas ah. 63 Oo taliyihii baa iyagii ku amray inayan waxyaalaha quduuska ah wax ka cunin jeer wadaad Uuriim iyo Tummiim leh kaco. 64 Oo ururka oo dhammu wuxuu giddigiis isku ahaa laba iyo afartan kun iyo saddex boqol iyo lixdan, 65 oo intaas waxaa gooni ka ahaa

raggii addoommadooda ahaa iyo naagihii addoommahooda ahaa, oo iyana waxay
ahaayeen toddoba kun iyo saddex boqol iyo toddoba iyo soddon, oo waxay lahaayeen
laba boqol oo ah rag iyo naago gabya. [66] Fardahoodu waxay ahaayeen toddoba boqol
iyo lix iyo soddon; baqlahooduna laba boqol iyo shan iyo afartan, [67] geelooduna afar
boqol iyo shan iyo soddon, dameerahooduna lix kun iyo toddoba boqol iyo labaatan.
[68] Oo qaar ah madaxdii qabiilooyinka ayaa markay yimaadeen gurigii Rabbiga oo
Yeruusaalem ku yaal ikhtiyaarkood wax ugu bixiyey in gurigii Rabbiga meeshiis laga
dhiso. [69] Iyagu intay awoodeen ayay khasnaddii shuqulka siiyeen kow iyo lixdan kun
oo dirham oo dahab ah, iyo shan kun oo mina oo lacag ah, iyo boqol khamiis oo
ah dhar wadaadood. [70] Sidaas daraaddeed wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo
dadkii qaarkiis, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryadii, iyo reer Netiiniimba
waxay degeen magaalooyinkoodii, oo reer binu Israa'iil oo dhammuna waxay degeen
magaalooyinkoodii.

3

Dibudhisiddii Meesha Allabariga

[1] Oo markii bishii toddobaad la gaadhay, oo ay reer binu Israa'iilna iska degganaay-
een magaalooyinkoodii, ayaa dadkii oo dhammu ugu soo wada urureen Yeruusaalem
sidii nin keliya. [2] Markaasaa waxaa istaagay Yeeshuuca oo ahaa ina Yoosaadaaq, iyo
walaalihiisii wadaaddada ahaa, iyo Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo walaalihiis,
oo waxay dhiseen meeshii allabariga Ilaaha reer binu Israa'iil inay ku dul bixiyaan
qurbaanno la gubo, sida ay ugu qoran tahay sharcigii Muuse oo ahaa ninka Ilaah. [3] Oo
meeshii allabariga waxay saareen saldhiggeedii, waayo, iyagu waxay ka cabsanayeen
dadkii dalalka degganaa, oo waxay Rabbiga ugu dul bixiyeen qurbaanno la gubo oo
ahaa kuwii subaxnimada iyo kuwii habeennimada. [4] Oo iiddii taambuugyadana waxay
u iideen sidii ay u qornayd, oo maalin kastana waxay tiro ku bixinayeen qurbaannada
la gubo, sidii amarku ahaa, iyo intii maalin kasta layska doonayay; [5] dabadeedna
qurbaankii joogtada ahaa, iyo kuwii bilaha cusub, iyo iidihii Rabbiga oo quduuska
ahaa, iyo kii qof waluba Rabbiga ikhtiyaarkiisa ugu bixiyey. [6] Oo maalintii kowaad oo
bishii toddobaad ayay bilaabeen inay Rabbiga u bixiyaan qurbaanno la gubo, laakiinse
macbudka aasaaskiisii weli lama dhigin. [7] Oo waxay wastaadyadii iyo nijaarradii
siiyeen lacag; oo kuwii reer Siidoon iyo kuwii reer Turosna waxay siiyeen cunto, iyo
cabniin, iyo saliid si ay geedaha kedarka la yidhaahdo Lubnaan uga keenaan oo ay
badda u soo marsiiyaan ilaa Yaafaa, sidii uu Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris ugu
oggolaaday.

Dibudhisiddii Macbudka

[8] Haddaba markay yimaadeen guriga Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal sannaddii
labaad bisheedii labaad ayay Serubaabel oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca oo
ahaa ina Yoosaadaaq, shuqulkii bilaabeen, iyaga iyo intii kale oo ahayd wadaaddadii
walaalahood ahaa, iyo kuwii reer Laawi, iyo kulli intii maxaabiista ka soo baxday
oo Yeruusaalem timid, oo kuwii reer Laawi intii labaatan sannadood jirtay ama ka
sii weyn ayay u doorteen inay shuqulkii guriga Rabbiga u sarreeyaan. [9] Markaasaa
waxaa dhammaan istaagay Yeeshuuca, iyo wiilashiisii iyo walaalihiis, iyo Qadmii'eel
iyo wiilashiisii oo ahaa reer Yahuudah, inay u sarreeyaan shaqaalaha ku jira guriga
Rabbiga, iyo weliba wiilashii Xeenaadaad iyo wiilashoodii iyo walaalahood oo ahaa
reer Laawi. [10] Oo kuwii gurigii dhisayay markay aasaaskii macbudka Rabbiga dhigeen
waxaa istaagay wadaaddadii iyagoo dharkoodii xidhan oo turumbooyin wata, iyo
kuwii reer Laawi oo ahaa ilma Aasaaf oo haysta suxuun laysku garaaco, inay Rabbiga
ammaanaan sidii uu ahaa amarkii Daa'uud oo ahaa boqorkii reer binu Israa'iil. [11] Oo
markaasay darandoorri u gabyeen iyagoo Rabbiga ammaanaya oo u mahadnaqaya, oo

leh, Isagu wuu wanaagsan yahay, reer binu Israa'iilna weligiisba wuu u naxariistaa. Oo
markay Rabbiga ammaaneen ayaa dadkii oo dhammu dhawaaq weyn ku dhawaaqay,
maxaa yeelay, waxaa la dhigay aasaaskii gurigii Rabbiga. 12 Oo wadaaddadii badidood,
iyo kuwii reer Laawi, iyo madaxdii qabiilooyinka oo ahaa odayaashii arkay gurigii hore
ayaa aad u ooyay markay arkeen gurigan aasaaskiisii oo hortooda lagu dhigay, oo kuwo
badanuna farxad bay la qayliyeen, 13 oo sidaas daraaddeed dadkii wuu kala sooci kari
waayay dhawaaqii farxadda iyo qayladii oohinta, oo buuqiina waxaa laga maqlay meel
fog.

4

Dhisiddii Macbudka Oo La Horjoogsaday

1 Haddaba cadaawayaashii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin markay maqleen
inay kuwii maxaabiistii ahaan jiray macbud u dhisayeen Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil, 2 ayay u soo dhowaadeen Serubaabel, iyo madaxdii qabiilooyinka, oo waxay ku
yidhaahdeen, Annana aan idinla dhisno, waayo, Ilaahiinna waan u doonnaa sidiinnoo
kale, oo isaga allabari baan u bixin jirnay tan iyo waagii uu Eesar Xaddoon oo boqorkii
Ashuur ahaa halkan na keenay. 3 Laakiinse Serubaabel iyo Yeeshuuca, iyo madaxdii
qabiilooyinka reer Israa'iil intoodii kaleba waxay ku yidhaahdeen, Idinka waxba
idinkama gelin inaad Ilaahayaga guri noola dhistaan, laakiinse annagaa dhammaan-
tayo guri u dhisayna Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil, sidii uu Boqor Kuuros oo
ahaa boqorkii Faaris nagu amray. 4 Markaasaa dadkii dalka degganaa waxay daaliyeen
gacmihii dadkii reer Yahuudah, oo waxdhisiddiina way ka cabsiiyeen, 5 oo waxay u soo
kiraysteen taliyayaal si ay qasdigoodii uga xumeeyaan, Kuuros oo ahaa boqorkii Faaris
wakhtigiisii oo dhan, iyo tan iyo xataa dowladnimadii Daariyus oo ahaa boqorkii Faaris.

Horistaagiddii Dambe Ee Xilliyadii Ahashwerus Iyo Artaxshasta

6 Oo waagii Ahashwerus boqortooyada qabsaday markii dowladnimadiisu bilaa-
batay ayay ashtako ka soo qoreen dadkii degganaa Yahuudah iyo Yeruusaalem.
7 Oo wakhtigii Artaxshasta ayaa Bishlaam, Mitredaad, Taabeel, iyo saaxiibbadiisii
kale arji u soo qoray Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris, oo warqadda farteedu
waxay ahayd tan Suuriya, waxaana lagu micneeyey afka Suuriya. 8 Taliyihii Rexuum
ahaa iyo karraanigii Shimshay ahaa ayaa sidan warqad Yeruusaalem ka gees ah ugu
soo qoray Boqor Artaxshasta. 9 Markaasaa waxaa qoray taliyihii Rexuum ahaa iyo
karraanigii Shimshay ahaa, iyo saaxiibbadoodii kale oo ahaa reer Diinaayee, iyo reer
Afarsatkaayee, iyo reer Tarfelaayee, iyo reer Afaarsaayee, iyo reer Arkewaayee, iyo
reer Baabuloon, iyo reer Shuushankaayee, iyo reer Dehaayee, iyo reer Ceelaam, 10 iyo
quruumaha intoodii kale oo boqorkii weynaa oo gobta ahaa Aasnafar u soo gudbiyey
oo dejiyey magaalada Samaariya iyo dalka intiisa kaloo webiga ka shishaysa iyo wixii
la mid ah. 11 Kanu waa naqilkii warqaddii ay Boqor Artaxshasta u direen: Dadka
webiga ka shisheeya, oo addoommadaada ahu waxay leeyihiin, 12 Boqorow, bal ogow,
in Yuhuuddii kaa soo kacday ay Yeruusaalem noogu yimaadeen, oo ay dhisayaan
magaaladii caasiga ahayd oo xumayd, oo derbiyadii way dhammeeyeen, aasaaskiina
way hagaajiyeen. 13 Haddaba boqorow bal ogow, in haddii magaaladan la dhiso, oo
derbiyadeeda la dhammeeyo, ayan iyagu markaas bixin doonin gabbaro, canshuur,
amase baad, ugudambaystana boqorraday wax yeeli doontaa. 14 Haddaba annagu
waxaannu cunnaa cusbada hoygaaga, boqorow, oo naguma habboona inaannu aragno
adigoo lagu ciso jebiyey, oo sidaas daraaddeed ayaan kuugu soo cid dirnay oo kuu
ogeysiinnay, boqorow, 15 si loo baadho buugaggii taariikhda oo awowayaashaa, oo
sidaasaad buugagga taariikhda uga heli doontaa oo u ogaan doontaa in magaaladanu
tahay magaalo caasi ah, oo ay u waxyeello badan tahay boqorrada iyo gobolladaba, iyo

in iyada waagii hore fallaagada laga kiciyey, oo sababtaas aawadeed baa magaaladan
loo dumiyey. [16] Boqorow, waxaannu ku ogeysiinaynaa in haddii magaaladan la dhiso,
oo derbiyadeeda la dhammeeyo, aadan sababtaas aawadeed waxba qayb ku yeelan
doonin inta webiga ka shishaysa. [17] Markaasaa boqorkii wuxuu warqad jawaab ah u
soo diray taliyihii Rexuum ahaa, iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo intii kaloo saaxiib-
badooda ahayd oo Samaariya degganaa, iyo dadkii kaloo webiga shishadiisa degganaa,
oo wuxuu yidhi, Nabad iyo wax la mid ahu korkiinna ha ahaadeen. [18] Warqaddii aad
noo soo dirteen bayaan ayaa hortayda loogu akhriyey. [19] Oo anna amar baan bixiyey,
oo buugaggii baa la baadhay, oo waxaa la helay in magaaladanu waagii hore boqorro
ku kici jirtay, iyo in dhexdeeda lagu caasiyoobi jiray oo lagu fallaagoobi jiray. [20] Oo
weliba Yeruusaalem waxaa xukumi jiray boqorro xoog badan, oo waxay u talin jireen
inta webiga ka shishaysa oo dhan, oo gabbaro, iyo canshuur, iyo baadba waa la siin
jiray. [21] Haddaba idinku waxaad amar ku bixisaan in nimankaasu shuqulka joojiyaan
iyo inaan magaaladaas la dhisin ilaa aan amar bixiyo. [22] Oo idinku iska jira inaydnaan
xaalkaas daynin, waayo, bal maxaa khasaare ugu sii kordhaya in waxyeello boqorrada
gaadho? [23] Oo markii Boqor Artaxshasta warqaddiisii naqilkeedii lagu hor akhriyey
Rexuum iyo karraanigii Shimshay ahaa, iyo saaxiibbadood, haddiiba waxay degdeg
ugu tageen Yuhuuddii Yeruusaalem joogtay, oo waxay ku joojiyeen qasab iyo xoog.
[24] Oo markaasuu joogsaday shuqulkii guriga Ilaah Yeruusaalem ku yaal; oo wuxuu
joogsaday ilaa sannaddii labaad oo dowladnimadii Daariyus oo boqorkii Faaris ahaa.

5

Warqaddii Tatenay U Diray Daariyus

[1] Haddaba nebiyadii ahaa Nebi Xaggay, iyo Sekaryaah ina Iddo ayaa wax u sii
sheegay Yuhuuddii degganayd Yahuudah iyo Yeruusaalem, oo magaca Ilaaha reer
binu Israa'iil ayay wax ugu sii sheegeen. [2] Markaasaa waxaa kacay Serubaabel oo
ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca oo ahaa ina Yoosaadaaq, oo waxay bilaabeen inay
dhisaan gurigii Ilaah oo ku yaal Yeruusaalem; oo waxaa iyaga la jiray oo caawinayay
nebiyadii Ilaah. [3] Oo isla markaasba waxaa u yimid Tatenay oo ahaa taliyihii dalka
webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay iyo saaxiibbadood, oo waxay ku yidhaahdeen,
War yaa amar idin siiyey inaad gurigan dhistaan, iyo inaad derbigan dhammaysaan?
[4] Markaasaannu sidan kula hadalnay, oo ku nidhi, Nimanka dhismahan dhisaya
magacyadooda maxaa la yidhaahdaa? [5] Laakiinse duqowdii Yuhuudda waxaa isha ku
hayay Ilaahooda, oo iyana shuqulkii ma ay joojin ilaa xaalku soo gaadho Daariyus, oo
warqad jawaab ah ee taas ku saabsan loo soo celiyo.

[6] Tanu waa naqilkii warqaddii Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga ka shisheeya,
iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadiis oo ahaa reer Afarsekaayee oo webiga shishadiisa
joogay ay u soo direen boqorkii Daariyus. [7] Warqad bay u direen, oo waxaa ku qornaa
wax sidan ah: Boqor Daariyusow, nabadi korkaaga ha ahaato. [8] Boqorow, bal ogow
inaannu tagnay gobolka Yahuudah, oo soo aragnay gurigii Ilaaha weyn, oo dhagaxyo
waaweyn lagu dhisay, oo derbiyadiisana alwaax la dhex geliyey, oo shuqulkaasuna
dadaal buu ku socdaa oo gacmahooduu ku liibaanaa. [9] Oo waxaannu duqowdaas
weyddiinnay oo ku nidhi, Yaa idin siiyey amar aad gurigan ku dhistaan, oo aad derbigan
ku dhammaysaan? [10] Oo haddana waxaannu kaloo weyddiinnay magacyadoodii, si aan
kuu ogeysiinno, iyo si aan kuugu soo qorno nimanka madaxdooda ah magacyadooda.
[11] Oo iyana sidanay jawaab noogu soo celiyeen oo yidhaahdeen, Waxaannu nahay
addoommadii Ilaaha samada iyo dhulka, oo waxaannu dhisaynaa gurigan oo sannado
badan oo hore la dhisay, oo boqor weyn oo reer binu Israa'iil ahu uu dhisay oo dham-
meeyey. [12] Laakiinse awowayaashayadii waxay ka xanaajiyeen Ilaaha samada, oo taas
daraaddeed ayuu ugu riday gacantii Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon, kii

reer Kaldayiin oo gurigan dumiyey oo dadkiina Baabuloon u kaxaystay. 13 Laakiinse
Kuuros oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddiisii kowaad ayaa Boqor Kuuros bixiyey
amar lagu dhiso gurigan Ilaah. 14 Oo weliba weelashii dahabka iyo lacagta ahaa ee
gurigii Ilaah oo uu Nebukadnesar ka qaaday macbudkii Yeruusaalem ku yiil oo uu
geeyey macbudkii Baabuloon, kuwaas boqor Kuuros wuu ka soo bixiyey macbudkii
Baabuloon, oo waxaa loo soo dhiibay mid magiciisa la odhan jiray Sheeshbasar, oo
uu isagu taliye ka dhigay; 15 oo wuxuu isagii ku yidhi, Tag oo weelashan qaad, oo
waxaad gelisaa macbudka Yeruusaalem ku yaal, oo gurigii Ilaahna ha laga dhiso
meeshiisii. 16 Markaasaa Sheeshbasarkii yimid, oo wuxuu dhigay aasaaskii guriga
Ilaah oo Yeruusaalem ku yaal, oo tan iyo waagaas waa la dhisayay, laakiinse weli
lama dhammaystirin. 17 Haddaba sidaas daraaddeed, haddii ay kula wanaagsan tahay,
boqorow, bal ha la baadho gurigaaga khasnadda ah oo Baabuloon ku yaal, bal inay saas
tahay in Boqor Kuuros amar ku bixiyey in la dhiso gurigan Ilaah oo Yeruusaalem ku
yaal, oo noo soo dir wixii aad xaalkan ka damacsan tahay.

6

Amarkii Boqor Daariyus

1 Markaasaa Boqor Daariyus amar bixiyey, oo waa la baadhay gurigii buugagga
taariikhda oo khasnadaha la dhigi jiray ee Baabuloon ku dhex yiil. 2 Markaasaa
magaalada Axmetaa la yidhaahdo oo ku tiil gobolka Maadi ayaa hoygii boqorka laga
helay qorniin duudduuban, oo waxaa xusuus ugu qornaa wax sidan ah. 3 Sannaddii
kowaad oo Boqor Kuuros ayaa Boqor Kuuros bixiyey amar ku saabsan guriga Ilaah oo
Yeruusaalem ku yaal, oo wuxuu yidhi, Guriga ha la dhiso, kaasoo ah meeshii allabaryo
lagu bixiyo, oo aasaaskiisana si adag ha loo dhigo, oo sarajooggiisu ha ahaado lixdan
dhudhun, ballaadhkiisuna lixdan dhudhun; 4 oo ha lagu dhiso saddex saf oo dhagaxyo
waaweyn ah iyo saf alwaax cusub ah; kharashkiisana ha laga bixiyo guriga boqorka.
5 Oo weliba weelashii guriga Ilaah oo ahaa dahabka iyo lacagta oo Nebukadnesar uu
ka soo qaaday macbudka Yeruusaalem ku yaal, oo uu keenay Baabuloon, ha la celiyo,
oo mar dambe ha la geeyo macbudka Yeruusaalem ku yaal, mid kastaba meeshiisii
ha la dhigo, oo waxaad gelisaa guriga Ilaah. 6 Haddaba sidaas daraaddeed Tatenay,
oo ah taliyaha dalka webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadiinna
reer Afarsekaayee oo webiga shishadiisa joogow, idinku halkaas iskaga fogaada, 7 oo
gurigan Ilaah shuqulkiisa faraha ka qaada, oo taliyaha Yuhuudda iyo odayaasha
Yuhuuddu gurigan Ilaah meeshiisii ha ka dhiseen. 8 Oo weliba waxaan amar ku bixiyey
wixii aad u samayn lahaydeen odayaashan Yuhuudda oo dhisaya gurigan Ilaah. Waa in
alaabta boqorka iyo xataa gabbarada laga qaado inta webiga ka shishaysa nimankan
kharash loo siiyo iyadoo aad loogu dadaalayo, si aan iyaga loo hor joogsan innaba.
9 Oo wax alla wixii ay u baahan yihiin oo ay wadaaddada Yeruusaalem jooga idin
weyddiistaan oo ah dibi yaryar, iyo wanan, iyo baraar, oo ay Ilaaha samada qurbaanno
la gubo ugu bixiyaan, iyo sarreen, iyo cusbo, iyo khamri, iyo saliidba ha la siiyo maalin
kasta, oo yaan laga baajin, 10 inay iyagu Ilaaha samada u bixiyaan allabaryo caraf
udgoon, oo ay u duceeyaan boqorka naftiisa iyo tan wiilashiisaba. 11 Oo weliba waxaan
kaloo amar ku bixiyey in ku alla kii eraygan beddela gurigiisa loox weyn laga bixiyo,
oo inta la qotomiyo, isaga lagu deldelo, oo gurigiisana taas aawadeed ha laga dhigo
taallo digo ah, 12 oo Ilaahii magiciisa halkaas dejiyey ha afgembiyo boqorradii iyo dadkii
gacantooda u soo fidiya inay amarkaas beddelaan si ay u dumiyaan gurigaas Ilaah oo
Yeruusaalem ku yaal. Anigoo Daariyus ah amar baan bixiyey, ee haddaba dadaal ha loo
sameeyo.

Dhammaystirkii Iyo Gooni Ka Dhigiddii Macbudka

[13] Wixii Boqor Daariyus u soo diray aawadiis ayay Tatenay oo ahaa taliyihii dalka webiga ka shisheeya, iyo Shetar Boosnay, iyo saaxiibbadoodba dadaal ku wada sameey-
een. [14] Oo duqowdii Yuhuudduna waxay wax ku dhiseen oo ku liibaaneen wax sii sheegiddii Nebi Xaggay iyo Sekaryaah oo ahaa ina Iddo. Oo iyagu macbudkii way dhiseen oo dhammeeyeen, sidii uu ahaa amarkii Ilaaha reer binu Israa'iil, iyo sidii uu ahaa amarkii Kuuros, iyo Daariyus, iyo Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris.
[15] Oo gurigaas dhismihiisii waxaa la dhammeeyey sannaddii lixaad oo dowladnimadii Boqor Daariyus bishii Adaar maalinteedii saddexaad. [16] Oo reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii, iyo reer Laawi, iyo dadkii maxaabiista ka soo noqday intoodii kaleba gurigan Ilaah gaar bay uga dhigeen iyagoo faraxsan. [17] Oo markay gurigan Ilaah gaar
uga dhigayeen waxay u bixiyeen boqol dibi, iyo laba boqol oo wan, iyo afar boqol oo baraar ah; oo qurbaan dembina waxay reer binu Israa'iil oo dhan ugu bixiyeen laba iyo toban orgi intii ay ahaayeen tirada qabiilooyinkii reer binu Israa'iil. [18] Oo sida kitaabkii
Muuse ku qoran waxay wadaaddadii u qaybiyeen qaybahoodii, kuwii reer Laawina jagooyinkoodii, adeegidda Ilaah oo Yeruusaalem laga adeegayo aawadeed.

Iiddii Kormaridda

[19] Oo bishii kowaad maalinteedii afar iyo tobnaad ayaa dadkii maxaabiisnimada ka
soo noqday waxay dhawreen Iiddii Kormaridda. [20] Waayo, wadaaddadii iyo kuwii reer
Laawi way iswada daahirsheen dhammaantood; oo giddigood daahir bay ahaayeen, markaasay neefkii Kormaridda u bireeyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday oo dhan, iyo wadaaddadii walaalahood ahaa, iyo naftoodiiba. [21] Oo waxaa cunay
reer binu Israa'iil oo maxaabiisnimada ka soo noqday, iyo in alla intii naftooda gooni uga soocday nijaastii dadkii dalka degganaa inay doondoonaan Rabbiga ah Ilaaha
reer binu Israa'iil, [22] oo waxay toddoba maalmood farxad ku dhawreen Iiddii Kibista-
aan-khamiirka-lahayn, waayo, Rabbigu aad buu uga farxiyey, oo wuxuu iyaga u soo jeediyey qalbigii boqorkii Ashuur inuu gacmahooda xoogeeyo intay ka shaqaynayeen gurigii Ilaah, kaasoo ah Ilaaha reer binu Israa'iil.

7

Cesraa Oo Yeruusaalem Yimid

[1] Haddaba waxyaalahaas dabadeed intii Artaxshasta oo boqorkii Faaris ahaa dowlad-
nimada haystay ayaa Baabuloon waxaa ka soo kacay Cesraa ina Seraayaah, oo ahaa ina
Casaryaah, ina Xilqiyaah, [2] ina Shalluum, ina Saadooq, ina Axiituub, [3] ina Amaryaah,
ina Casaryaah, ina Meraayood, [4] ina Seraxyaah, ina Cusii, ina Buqii, [5] ina Abiishuuca,
ina Fiinexaas, ina Elecaasaar, ina Haaruun kii ahaa wadaadka sare; [6] oo Cesraahan ayaa
ka tegey Baabuloon, oo wuxuu ahaa karraani aad u yaqaan sharcigii Muuse uu Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil siiyey; oo boqorkuna wuxuu siiyey wixii uu weyddiistay oo
dhan sidii ay gacantii Rabbiga Ilaahiis ahu u saarnayd. [7] Oo sannaddii toddobaad oo
dowladnimadii Boqor Artaxshasta waxaa Yeruusaalem tegey qaar ah reer binu Israa'iil, iyo wadaaddada, iyo reer Laawi, iyo nimankii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryadii,
iyo reer Netiiniim. [8] Oo wuxuu Yeruusaalem yimid boqorka sannaddiisii toddobaad,
bisheedii shanaad. [9] Baabuloon ayuu ka soo baxay bishii kowaad maalinteedii kowaad,
oo wuxuu Yeruusaalem yimid bishii shanaad maalinteedii kowaad, sidii ay gacantii
Ilaahiisa oo wanaagsanayd u saarnayd. [10] Waayo, Cesraa wuxuu qalbigiisa u diyaariyey
inuu doondoono oo sameeyo Rabbiga sharcigiisa iyo inuu reer binu Israa'iil baro qaynuunno iyo xukummo.

Warqaddii Boqor Artaxshasta U Diray Cesraa

[11] Haddaba kanu waa naqilkii warqaddii uu Boqor Artaxshasta siiyey Cesraa oo ahaa wadaadkii iyo karraanigii kaasoo ahaa karraanigii erayadii amarrada Rabbiga

iyo qaynuunnadiisii uu reer binu Israa'iil siiyey. 12 Anigoo ah Artaxshasta boqorkii
boqorrada, waxaan u qorayaa wadaadkii Cesraa oo ah karraanigii sharciga Ilaaha
samada ee kaamil ah, iyo wax la mid ah.

Salaan

13 Waxaan amar ku bixinayaa in dadka reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadooda,
iyo reer Laawi, inta boqortooyadayda ku jirta, ee ikhtiyaarkooda u doonaya inay
Yeruusaalem tagaan, ay dhammaan ku raacaan. 14 Waxaa ku soo diray boqorkii iyo
toddobadiisii lataliye inaad soo warsatid Yahuudah iyo Yeruusaalem, sida waafaqsan
sharciga Ilaahaaga oo gacantaada ku jira, 15 iyo inaad qaaddid lacagta iyo dahabka ay
boqorka iyo lataliyayaashiisu ikhtiyaarkooda ugu bixiyeen Ilaaha reer binu Israa'iil
oo rugtiisu tahay Yeruusaalem, 16 iyo kulli lacagta iyo dahabka aad ka heli doonto
gobolka Baabuloon oo dhan, iyo qurbaanka dadku ikhtiyaarka u bixiyo, iyo kan
wadaaddadu ay ikhtiyaarkooda ugu bixiyaan guriga Ilaahooda oo Yeruusaalem ku
yaal aawadiis, 17 haddaba sidaas daraaddeed waa inaad aad ugu dadaashaa inaad
lacagtan ku iibiso dibi, iyo wanan, iyo baraar, iyo qurbaannadooda hadhuudhka ah,
iyo qurbaannadooda cabniinka ah, oo aad ku dul bixisaa meesha allabariga ee guriga
Ilaahaaga oo Yeruusaalem ku yaal. 18 Oo lacagta iyo dahabka intooda kale ku sameeya
wax alla wixii adiga iyo walaalahaa idinla wanaagsan oo sida Ilaahiin doonayo ah.
19 Oo weelasha laguugu dhiibay in lagu qabto adeegidda guriga Ilaahaaga waxaad
hor geeysaa Ilaaha Yeruusaalem. 20 Oo wax alla wixii kaloo loogu baahan yahay
guriga Ilaahaaga aawadiis, ee kugu habboon inaad bixiso, ka bixi boqorka gurigiisa
khasnadda ah. 21 Oo weliba anigoo ah Boqor Artaxshasta waxaan amar ku siinayaa
khasnajiyada webiga shishadiisa jooga oo dhan, in dadaal lagu sameeyo wax alla wixii
uu idin weyddiisto wadaadka Cesraa oo ah karraaniga sharciga Ilaaha samada, 22 intii
ku siman boqol talanti oo lacag ah, iyo boqol kor oo sarreen ah, iyo boqol bad oo
khamri ah, iyo boqol bad oo saliid ah, iyo cusbo aan la xisaabin intay tahay. 23 Haddaba
wax alla wixii Ilaaha samadu uu amro saas dadaal ha loogu sameeyo guriga Ilaaha
samada aawadiis, waayo, bal maxay cadho ugu dhacaysaa boqortooyada boqorka iyo
wiilashiisa? 24 Oo weliba waxaannu ku ogeysiinaynaa inaanay xalaal ahaan doonin
in gabbaro, canshuur, amase baad toona la saaro wadaaddada, iyo kuwa reer Laawi,
iyo nimanka gabayaaga ah, iyo irid-dhawryada, iyo reer Netiiniim, iyo addoommada
gurigan Ilaah midkoodna. 25 Oo adigoo Cesraa ahu xigmadda Ilaahaagu ku siiyey ku
dooro xaakinno iyo qaadiyo u garsoora dadka webiga ka shisheeya oo dhan, in alla inta
taqaan sharciyada Ilaahaaga, oo kii aan aqoonna bara. 26 Oo ku alla kii aan addeecin
sharciga Ilaahaaga iyo sharciga boqorka, xukun ha lagu soo dejiyo, iyadoo aad loogu
dadaalayo, hadday tahay in la dilo, ama in la masaafuriyo, ama in xoolihiisa lagala
wareego, amase in la xidho.

27 Waxaa ammaan leh Rabbiga ah Ilaaha awowayaashayo, oo boqorka qalbigiisa
geliyey wax sidanoo kale ah, inuu ku qurxiyo guriga Rabbiga oo Yeruusaalem ku yaal,
28 oo naxariis iga siiyey boqorkii, iyo lataliyayaashiisa, iyo amiirradiisa xoogga badan
hortooda oo dhan. Oo waxaan u xoogaystay sidii gacanta Rabbiga Ilaahayga ahu
ii saarnayd, markaasaan reer binu Israa'iil ka dhex urursaday rag madax ah inay i
raacaan.

8

Tiradii Madaxdii Qabiilooyinka Ee La Soo Noqotay Cesraa

1 Haddaba madaxdii qabiilooyinka waa kuwan, oo kanu waa abtirkii kuwii Baabu-
loon iga raacay waagii Boqor Artaxshasta dowladnimada haystay. 2 Wiilashii Fiinexaas
waxaa ka socday Gershoom, wiilashii Iitaamaarna Daanyeel; wiilashii Daa'uudna

Xatuush, 3 oo reer Shekaanyaah ka ahaa; wiilashii Farcoshna Sekaryaah, oo waxaa
isaga la abtirsaday boqol iyo konton nin. 4 Wiilashii Faxad Moo'aabna waxaa ka
socday Elihooceenay oo ahaa ina Seraxyaah; oo waxaa isaga la jiray laba boqol oo
nin. 5 Wiilashii Shekaanyaahna waxaa ka socday ina Yaxasii'eel, oo waxaa isaga la
jiray saddex boqol oo nin. 6 Wiilashii Caadiinna waxaa ka socday Cebed oo ahaa
ina Yoonaataan, oo waxaa isaga la jiray konton nin. 7 Wiilashii Ceelaamna waxaa
ka socday Yeshacyaah oo ahaa ina Catalyaah, oo waxaa isaga la jiray toddobaatan
nin. 8 Wiilashii Shefatyaahna waxaa ka socday Sebadyaah oo ahaa ina Miikaa'eel, oo
isaga waxaa la jiray siddeetan nin. 9 Wiilashii Yoo'aabna waxaa ka socday Cobadyaah
oo ahaa ina Yexii'eel; oo waxaa isaga la jiray laba boqol iyo siddeed iyo toban nin.
10 Wiilashii Shelomiidna waxaa ka socday ina Yoosifyaah, oo waxaa isaga la jiray boqol
iyo lixdan nin. 11 Wiilashii Beebayna waxaa ka socday Sekaryaah oo ahaa ina Beebay,
oo waxaa isaga la jiray siddeed iyo labaatan nin. 12 Wiilashii Casgaadna waxaa ka
socday Yooxaanaan oo ahaa ina Haqaataan, oo waxaa isaga la jiray boqol iyo toban
nin. 13 Wiilashii Adoniiqaam oo ugu wada dambeeyeyna waxaa ka socday saddex nin,
oo waa kuwan saddexdoodii magac, Eliifeled, iyo Yecuu'eel, iyo Shemacyaah, oo waxaa
iyaga la jiray lixdan nin. 14 Wiilashii Bigwayna waxaa ka socday Cuutay iyo Sabbuud,
oo waxaa iyaga la jiray toddobaatan nin.

Ku Soo Noqoshadii Yeruusaalem

15 Oo iyaga waxaan ku soo wada ururiyey webiga u socda xagga Ahawaa, oo
halkaasaannu degganayn saddex maalmood; markaasaan dadkii iyo wadaaddadii u
fiirsaday, oo halkaasna kama aan helin mid reer Laawi ah. 16 Oo markaasaan u cid
diray Eliiceser, iyo Arii'eel, iyo Shemacyaah, iyo Elnaataan, iyo Yaariib, iyo Elnaataan,
iyo Naataan, iyo Sekaryaah, iyo Meshullaam, oo wada ahaa rag madax ah, iyo weliba
Yooyaariib iyo Elnaataan, oo iyana ahaa macallimiin. 17 Oo waxaan iyagii u diray Iddo
oo madax ka ahaa meesha Kaasifiyaa la yidhaahdo; oo waxaan iyagii u sheegay wixii
ay ku odhan lahaayeen Iddo iyo walaalihiis oo reer Netiiniim ah oo jooga meesha la
yidhaahdo Kaasifiyaa, inay noo keenaan midiidinno ka dhex adeega guriga Ilaahayaga.
18 Oo sidii ay gacanta wanaagsan oo Ilaahayagu noo saarnayd, waxay noo keeneen nin
waxgarad ah oo ah reer Maxlii, oo ka ah reer Laawi, oo ka sii ah reer binu Israa'iil,
iyo Sheereebyaah, iyo wiilashiisii iyo walaalihiis oo siddeed iyo toban isku ahaa, 19 iyo
Xashabyaah, iyo Yeshacyaah oo ahaa reer Meraarii, iyo walaalihiis iyo wiilashoodii oo
labaatan isku ahaa, 20 iyo reer Netiiniim oo ay Daa'uud iyo amiirradiisii u dhiibeen
adeegiddii reer Laawi oo laba boqol iyo labaatan ahaa, oo dhammaantoodna ninba
magiciisii baa loogu yeedhi jiray. 21 Oo markaasaan, intii aannu joognay Webi Ahawaa,
halkaas kaga dhawaaqay in la soomo, inaannu isku hoosaysiinno Ilaahayaga hortiisa,
inaannu ka barinno jid toosan oo annaga iyo dhallaankayaga iyo xoolahayaga oo
dhammuba aannu marno. 22 Waayo, waxaan ka xishooday inaan boqorka weyddiisto
koox askar iyo fardooley ah inay naga caawiyaan cadowga jidka noo jooga, maxaa
yeelay, boqorka baannu la hadallay oo ku nidhi, Gacanta Ilaahayagu waxay saaran
tahay intii isaga doondoonta oo dhan, wayna u wanaagsan tahay; laakiinse xooggiisa
iyo cadhadiisu waxay ka gees yihiin in alla intii isaga ka tagta oo dhan. 23 Sidaas
daraaddeed waannu soonnay, oo waxaannu ka barinnay Ilaahayo wax taas ku saabsan,
wuuna naga aqbalay. 24 Markaasaan gooni u soocay laba iyo toban nin oo wadaaddada
madaxdoodii ah, oo waxay ahaayeen Sheereebyaah iyo Xashabyaah, iyo toban iyaga
la jiray oo walaalahood ah, 25 oo waxaan u miisaamay lacagtii iyo dahabkii iyo
weelashii ahaa qurbaankii loo bixiyey guriga Ilaah oo ay wada bixiyeen boqorkii iyo
lataliyayaashiisii iyo amiirradiisii, iyo reer binu Israa'iilkii halkaas joogay oo dhan.
26 Waxaan iyaga u miisaamay oo gacanta u geliyey lix boqol iyo konton talanti oo

lacag ah, iyo weelal lacag ah oo iyana boqol talanti ah, iyo boqol talanti oo dahab ah,
27 iyo labaatan maddiibadood oo dahab ah oo iyana kun dirham ah, iyo laba weel oo
ah naxaas dhalaalaysa oo sida dahab qaali u ah. 28 Oo markaasaan ku idhi, Idinku
Rabbigaad quduus u tihiin oo weelashuna waa quduus, oo lacagta iyo dahabka waa
qurbaan ikhtiyaar loogu bixiyey Rabbiga ah Ilaaha awowayaashiin. 29 Haddaba idinku
dhawra oo xajiya ilaa aad ku hor miisaantaan wadaaddada sare, iyo kuwa reer Laawi,
iyo amiirrada qolooyinka reer binu Israa'iil, idinkoo jooga qolladaha guriga Ilaah ee
Yeruusaalem. 30 Sidaasay wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi u aqbaleen miisaankii
lacagtii iyo dahabkii iyo weelashii inay geeyaan Yeruusaalem iyo ilaa guriga Ilaahayo.

31 Markaasaannu Webi Ahawaa ka tagnay, oo Yeruusaalem u ambabbaxnay bishii
kowaad maalinteedii laba iyo tobnaad; oo waxaa na saarnayd gacantii Ilaahayo,
wuuna naga samatabbixiyey gacantii cadowga iyo kuwii jidka noogu gabbanayay.
32 Oo waxaannu nimid Yeruusaalem oo halkaasaannu intii saddex maalmood ah iska
joognay. 33 Oo maalintii afraad ayaa lacagtii iyo dahabkii iyo weelashii lagu dhex
miisaamay gurigii Ilaahayo oo waxaa gacanta loo geliyey wadaadkii Mereemood oo
ahaa ina Uuriyaah, oo waxaa isaga la jiray Elecaasaar oo ahaa ina Fiinexaas; oo
waxaa kaloo iyaga la jiray Yoosaabaad oo ahaa ina Yeeshuuca, iyo Noocadyaah oo
ahaa ina Binnuwii oo iyana ahaa reer Laawi; 34 oo alaabtii oo dhan waxay ku wada
guddoomeen tiro iyo miisaan, oo miisaankii oo dhanna waagaas ayaa la wada qoray.
35 Oo dadkii maxaabiista ahaan jiray ee masaafuriska ka soo noqday, waxay Ilaaha reer
binu Israa'iil allabaryo la gubo ugu bixiyeen laba iyo toban dibi reer binu Israa'iil oo
dhan aawadiis, iyo lix iyo sagaashan wan, iyo toddoba iyo toddobaatan baraar ah, iyo
laba iyo toban orgi oo qurbaan dembi loo bixiyey; oo kulli intaas oo dhammu waxay
ahaayeen allabaryo la gubo oo Rabbiga loo bixiyey. 36 Oo waxay amarkii boqorka u
geeyeen saraakiishii boqorka iyo taliyayaashii webiga ka shisheeyey; oo iyana way
taageereen dadkii iyo gurigii Ilaah.

9

Baryadii Cesraa Ee Ku Saabsanayd Guurka

1 Oo markii waxyaalahaas la sameeyey dabadeed waxaa ii yimid amiirradii oo igu
yidhi, Dadka reer binu Israa'iil, iyo wadaaddadii iyo reer Laawi, gooni isagama ay
soocin dadyowgii dalka degganaa, ee waxay sameeyaan waxyaalahooda karaahiyada
ah ee ay reer Kancaan, iyo reer Xeed, iyo reer Feris, iyo reer Yebuus, iyo reer Cammoon,
iyo reer Moo'aab, iyo Masriyiintii, iyo reer Amor sameeyaan. 2 Waayo, iyaga iyo
wiilashoodiiba waxay guursadeen gabdhahoodii, oo sidaasuu farcankii quduuska ahaa
ugu qasmay dadyowgii dalka degganaa; oo weliba xadgudubkaas waxaa madax u
ahaa amiirrada iyo taliyayaasha. 3 Oo kolkaan waxaas maqlay ayaan dharkaygii
iyo go'aygii jeexjeexay, oo timihii ku yiil madaxayga iyo gadhkaygana waan iska
rifay, oo waxaan fadhiistay anigoo wareersan. 4 Markaasaa waxaa igu soo shiray
in alla intii ka cabsan jirtay erayga Ilaaha reer binu Israa'iil, dadkii maxaabiista
ka soo noqday xadgudubkoodii aawadiis; oo anna halkaasaan iska fadhiyey tan iyo
qurbaankii makhribka anigoo wareersan. 5 Oo markii qurbaankii makhribka la
gaadhay ayaan ka kacay is-hoosaysiintaydii, iyadoo dharkaygii iyo go'aygiiba jeexje-
exan yihiin, markaasaan jilbajoogsaday oo gacmaha u horsaday Rabbiga Ilaahayga
ah; 6 kolkaasaan idhi, Ilaahayow, waan ka xishoonayaa oo waan ka yaxyaxayaa
inaan wejigayga xaggaaga u soo jeedsho, waayo, Ilaahayow, xumaatooyinkayagii
ayaa nagu batay, oo dembilahaanshahayagiina wuxuu kor ugu baxay samooyinka.
7 Tan iyo waagii awowayaashayo iyo ilaa maantadan xujo badan baannu lahayn,
oo xumaatooyinkayagii aawadood ayaa annaga iyo boqorradayadii iyo wadaadda-
dayadiiba loogu gacangeliyey boqorradii dalalka degganaa inay seef nala dhacaan,

oo ay maxaabiis naga dhigtaan, oo ay na dhacaan, iyo inay na wareeriyaan, siday
maantadan tahay. 8 Oo hadda intii wakhti yar ah ayaa Rabbiga Ilaahayaga ahu raalli
naga noqday si qaar nooga hadhaan oo ay u baxsadaan, iyo si uu dhidib noogu siiyo
meeshiisa quduuska ah, in Ilaahayagu indhahayaga iftiimiyo, oo uu wakhti yar nagu
soo nooleeyo addoonnimadayada. 9 Waayo, waxaannu nahay dad addoommo ah,
laakiinse Ilaahayagu naguma dayrin addoonnimadayadii, illowse naxariis buu nagu
siiyey boqorradii Faaris hortooda, inuu na nooleeyo aawadeed, si aannu u taagno
guriga Ilaahayo, oo aannu u hagaajinno burburkiisii hore, iyo inuu derbi naga dhex
siiyo Yahuudah iyo Yeruusaalemba. 10 Haddaba Ilaahayagow, bal maxaan nidhaahnaa
tan dabadeed? Waayo, waxaannu ka tagnay amarradaadii, 11 aad noogu soo dhiibtay
nebiyadii addoommadaada ahaa, oo aad ku tidhi, Dalka aad inaad hantidaan ugu
socotaan waa dal aan nadiif ahayn, oo wuxuu ku nijaasoobay dadyowga deggan nijaas-
tooda, iyo karaahiyadooda, iyo wasakhnimadooda dhammaan ka buuxsantay gees ilaa
ka gees. 12 Haddaba gabdhihiinna wiilashooda ha u guurinina, wiilashiinnana gabdha-
hooda ha u guurinina, weligiinna ha doonina nabaddooda ama barwaaqadooda, si aad
xoog u yeelataan, oo aad u cuntaan dalka wixiisa wanaagsan, oo aad carruurtiinnana
dhaxal ahaan ugaga tagtaan weligiin. 13 Oo tanu waxay noogu soo degtay falimahayagii
sharka ahaa aawadood, iyo xujadayadii weynayd aawadeed, maxaa yeelay, Ilaahayagi-
iyow, waxaad nagu taqsiirtay wax ka yar intii xumaatooyinkayagu mudnaayeen, oo
weliba waxaad na siisay dad caynkan ah oo noo hadha, 14 haddaba waxaas oo dhan
dabadeed ma mar kalaannu amarradaada jebinnaa, oo aannu la xididnaa dadyowga
karaahiyadan sameeya? Sow noo cadhoon maysid jeeraad na wada baabbi'isid oo
aadan innaba naga reebin dad hadha iyo mid naga baxsada toona? 15 Rabbiyow,
Ilaaha reer binu Israa'iilow, xaq baad tahay, waayo, waxaannu nahay dad hadhay oo
baxsaday, sida ay maantadan tahay; bal eeg, waxaannu kula hor joognaa xujadayada,
waayo, taas aawadeed ninna hortaada ma istaagi karo.

10

Dadkii Way Qirteen Dembigoodii

1 Haddaba intii Cesraa tukanayay oo uu wax qiranayay isagoo ooyaya oo isku
tuuraya guriga Ilaah hortiisa, waxaa isagii reer binu Israa'iil uga soo ururay shir aad
u weyn oo rag iyo dumar iyo carruurba leh, waayo, dadkii aad bay u ooyeen. 2 Oo
Shekaanyaah oo ahaa ina Yexii'eel oo ahaa reer Ceelaam wuxuu u jawaabay Cesraa,
oo ku yidhi, Annagu waxaannu ku xadgudubnay Ilaahayo, oo naago qalaad ayaannu
ka guursannay dadyowgii dalka; laakiinse reer binu Israa'iil weli waxay leeyihiin rajo
xaalkan ku saabsan. 3 Haddaba sidaas daraaddeed aannu Ilaahayo axdi la dhiganno
innaannu iska erinno naagahaas oo dhan, iyo intii ay dhaleenba, sidii ay tahay talada
sayidkayga, iyo ta kuwa ka gariira amarka Ilaahayo, oo sidii sharciga waafaqsan ha
loo sameeyo. 4 Haddaba kac, waayo, xaalkan adiguu ku dul saaran yahay, oo annana
waannu kula jirnaa; si wanaagsan u dhiirranow, oo samee. 5 Markaasaa Cesraa
kacay oo wuxuu wadaaddadii sare iyo reer Laawi iyo reer binu Israa'iil oo dhan ku
wada dhaariyey inay sameeyaan sida eraygaasu leeyahay. Oo iyana saasay ku wada
dhaarteen. 6 Markaasaa Cesraa ka kacay gurigii Ilaah hortiisa, oo wuxuu galay qolkii
Yehooxaanaan oo ahaa ina Eliyaashiib, oo markuu halkaas yimid waxba kibis ma uu
cunin, biyona ma uu cabbin, waayo, wuxuu u baroortay xadgudubkii ay sameeyeen
dadkii maxaabiisnimada ka soo noqday. 7 Markaasay ka dhex naadiyeen dalka reer
Yahuudah iyo Yeruusaalem oo ogeysiis gaadhsiiyeen dadkii maxaabiisnimada ka soo
noqday oo dhan inay dhammaantood Yeruusaalem ku soo wada ururaan. 8 Oo waxay
yidhaahdeen, Ku alla kii aan intii saddex maalmood ah iman, sida ay ku taliyeen
amiirrada iyo odayaashu, maalkiisa oo dhan waa laga xaaraamayn doonaa, oo isaga

qudhiisana gooni baa looga sooci doonaa ururka dadkii maxaabiisnimada ka soo
noqday. 9 Markaasaa raggii reer Yahuudah iyo reer Benyaamiin oo dhammu intii
saddex maalmood ah ku soo wada urureen Yeruusaalem, oo taasu waxay ahayd bishii
sagaalaad maalinteedii labaatanaad, kolkaasaa dadkii oo dhammu wuxuu fadhiistay
bannaankii guriga Ilaah hortiisa ahaa, iyagoo gariiraya xaalkan aawadiis iyo roobkii
weynaa daraaddiis. 10 Markaasaa waxaa istaagay wadaadkii Cesraa ahaa oo wuxuu
dadkii ku yidhi, Idinku waad xadgudubteen oo waxaad guursateen naago qalaad, oo
sidaasaad reer binu Israa'iil xujada ugu sii kordhiseen. 11 Haddaba sidaas daraad-
deed dembigiinna u qirta Rabbiga ah Ilaahii awowayaashiin, oo sameeya wax isaga
ka farxiya; oo gooni isaga sooca dadyowga dalka deggan, iyo naagaha qalaadba.
12 Markaasaa ururkii oo dhammu isku mar jawaabeen oo cod dheer ku yidhaahdeen,
Waa inaannu samaynaa sidaad xaalkayaga ka tidhi. 13 Laakiinse dadku wuu badan
yahay, oo wakhtiganna waxaa jira roob badan, oo annana dibadda ma taagnaan
karno, tanuna ma aha shuqul lagu qaban karo maalin iyo laba toona, waayo, annagu
xaalkan aad baannu ugu xadgudubnay. 14 Haddaba amiirradayadu ururka oo dhan
ha isu taageen oo kulli inta naagaha qalaad guursatay oo magaalooyinkayaga jooga oo
dhammu wakhti la ballamay ha yimaadeen, oo iyaga ha soo raaceen magaalo kasta
odayaasheeda iyo xaakinnadeedu, jeeray cadhada kulul oo Ilaahayo ee xaalkan ku
saabsan naga rogmato. 15 Laakiinse xaalkan waxaa keliyahu hor istaagay Yoonaataan
ina Casaaheel iyo Yaxaasyaah ina Tiqwaah; waxaana caawiyey Meshullaam iyo Shab-
betay oo ahaa reer Laawi. 16 Oo dadkii maxaabiisnimada ka soo noqdayna saasay
yeeleen. Oo waxaa gooni ahaan loo soocay wadaadkii Cesraa ahaa, iyo kuwo madax
ah oo ka socda qolooyinkoodii, oo kulligoodna magacyadooda loogu wada yeedhay,
oo iyana bishii tobnaad maalinteedii kowaad ayay u fadhiisteen inay xaalkan soo
baadhaan. 17 Oo waxay xaalka ku saabsan raggii naagaha qalaad guursaday oo dhan
dhammeeyeen bishii kowaad maalinteedii kowaad.

Kuwii Ku Dembaabay Guurka Naago Qalaad

18 Oo wiilashii wadaaddada waxaa laga dhex helay kuwo naago qalaad guursa-
day; waxayna ahaayeen wiilashii Yeeshuuca, ina Yoosaadaaq iyo walaalihiis oo ahaa
Macaseeyaah, iyo Eliiceser, iyo Yaariib iyo Gedalyaah. 19 Oo iyana waxay gacantooda
ku dhiibeen oo ku ballanqaadeen inay naagahooda eryaan, oo iyagoo xujo leh waxay
xujadooda ugu bixiyeen wan idaha laga soo qabtay. 20 Wiilashii Immeerna waxaa laga
helay Xanaanii iyo Sebadyaah. 21 Wiilashii Xaarimna, Macaseeyaah, iyo Eliiyaah, iyo
Shemacyaah, iyo Yexii'eel, iyo Cusiyaah. 22 Wiilashii Fashxuurna, Eliyooceenay, iyo
Macaseeyaah, iyo Ismaaciil, iyo Netaneel, iyo Yoosaabaad, iyo Elcaasaah. 23 Oo reer
Laawina, Yoosaabaad, iyo Shimcii, iyo Qeelaayaah (kaasu waa Qeliitaa), iyo Fetaxyaah,
iyo Yahuudah, iyo Eliiceser. 24 Raggii gabayaaga ahaana waxaa laga helay Eliyaashiib;
irid-dhawryadiina waxaa laga helay Shalluum, iyo Telem, iyo Uurii. 25 Oo reer binu
Israa'iilna waxaa laga helay wiilashii Farcosh oo ahaa Ramyaah, iyo Yisyaah, iyo
Malkiiyaah, iyo Miyaamin, iyo Elecaasaar, iyo Malkiiyaah, iyo Benaayaah. 26 Wiilashii
Ceelaamna, Matanyaah, iyo Sekaryaah, iyo Yexii'eel, iyo Cabdii, iyo Yereemood, iyo
Eliiyaah. 27 Wiilashii Satuuna, Eliyooceenay, iyo Eliyaashiib, iyo Matanyaah, iyo
Yereemood, iyo Saabaad, iyo Casiisaa. 28 Wiilashii Beebayna, Yehooxaanaan, iyo
Xananyaah, iyo Sabbay, iyo Catlay. 29 Wiilashii Baaniina, Meshullaam, iyo Malluug, iyo
Cadaayaah, iyo Yaashuub, iyo She'aal, iyo Yereemood. 30 Wiilashii Faxad Moo'aabna,
Cadnaa, iyo Kelaal, iyo Benaayaah, iyo Macaseeyaah, iyo Matanyaah, iyo Besaleel,
iyo Binnuwii, iyo Manaseh. 31 Wiilashii Haarimna, Eliiceser, iyo Yishiyaah, iyo
Malkiiyaah, iyo Shemacyaah, iyo Shimcoon, 32 Benyaamiin, iyo Malluug, iyo She-
maryaah. 33 Wiilashii Xaashumna, Matenay, iyo Matataah, iyo Saabaad, iyo Eliifeled,

iyo Yereemay, iyo Manaseh, iyo Shimcii. 34 Wiilashii Baaniina, Macaday, iyo Camraam,
iyo Uu'eel, 35 iyo Benaayaah, iyo Beedyaah, iyo Keluux, 36 iyo Wanyaah, iyo Mereemood,
iyo Eliyaashiib, 37 iyo Matanyaah, iyo Matenay, iyo Yacasay, 38 iyo Baanii, iyo Bin-
nuwii, iyo Shimcii, 39 iyo Shelemyaah, iyo Naataan, iyo Cadaayaah, 40 Maknadbay,
iyo Shaashay, iyo Shaaray, 41 iyo Casareel, iyo Shelemyaah, iyo Shemaryaah, 42 iyo
Shalluum, iyo Amaryaah, iyo Yuusuf. 43 Wiilashii Nebona, Yecii'eel, iyo Matityaah,
iyo Saabaad, iyo Sebiinaa, iyo Iddo, iyo Yoo'eel, iyo Benaayaah. 44 Oo kulli intaasoo
dhammu waxay wada guursadeen naago qalaad, oo qaarkood waxay qabeen naago ay
carruur ka dhaleen.

NEXEMYAAH

Baryadii Nexemyaah

1 Kanu waa hadalkii Nexemyaah oo ahaa ina Xakalyaah. Hadda intaan joogay
Shuushan oo ah hoygii boqorka, sannaddii labaatanaad bisheedii Kislee'u, 2 waxaa
yimid Xanaanii oo walaalahayga midkood ahaa, isaga iyo niman kale oo dalka Yahu-
udah ka yimid; oo markaasaan weyddiiyey wax ku saabsan Yuhuuddii baxsatay, oo
maxaabiistii ka hadhay, iyo wax ku saabsan Yeruusaalem. 3 Oo iyana waxay igu
yidhaahdeen, Kuwii maxaabiista ka hadhay oo gobolkii jira waxay ku jiraan dhibaato
weyn iyo ceeb; oo derbigii Yeruusaalemna waa la dumiyey, oo irdaheediina dab baa
lagu gubay. 4 Oo markaan erayadaas maqlay ayaan meel fadhiistay oo ooyay, oo
intii ayaamo ah ayaan baroortay; waanan soomay, oo waxaan ku tukaday Ilaaha
samada hortiisa, 5 oo idhi, Rabbiyow, Ilaaha samadow, Ilaaha weyn oo laga cabsadow,
oo axdiga xajiya, oo u naxariista kuwa isaga jecel oo amarradiisa xajiyow, waan ku
baryayaaye, 6 Dhegahaagu ha maqleen, indhahaagana fur, inaad maqashid barya-
dayda anoo addoonkaaga ah. Wakhtigan habeen iyo maalinba waxaan kuu baryayaa
reer binu Israa'iil oo addoommadaada ah, anigoo qiraya dembiyadii aan aniga iyo
reer binu Israa'iil kugu dembaabnay; haah, aniga iyo reerka aabbahayba waannu
dembaabnay. 7 Oo si aad u xun ayaannu kula macaamiloonnay, oo ma aannan xajin
amarradii, iyo qaynuunnadii, iyo xukummadii aad ku amartay addoonkaagii Muuse
ahaa. 8 Waan ku baryayaaye, bal xusuuso eraygii aad ku amartay addoonkaagii Muuse
ahaa, oo aad ku tidhi, Haddaad xadgudubtaan, waxaan idinku kala dhex firdhin
doonaa dadyowga, 9 laakiinse haddaad ii soo noqotaan oo aad amarradayda xajisaan
oo aad yeeshaan, in kastoo kuwiinna la tuuray ay joogaan meesha samada ugu fog,
halkaasaan ka soo ururin doonaa, oo waxaan keeni doonaa meeshii aan u doortay
inaan ka dhigo in magacaygu joogo. 10 Haddaba kuwanu waa addoommadaada iyo
dadkaaga aad ku soo furtay xooggaagii iyo gacantaadii xoogga badnayd. 11 Sayidow,
waan ku baryayaaye, hadda dhegahaagu ha maqleen baryadayda anoo addoonkaaga
ah, iyo baryada addoommadaada ku farxa inay ka cabsadaan magacaaga; waan ku
baryayaaye, maanta i guulee, anoo addoonkaaga ah, oo ka dhig inaan ninkan hortiisa
naxariis ka helo. (Anigu waxaan ahaa koobsidaha boqorka.)

2

Artaxshasta Oo Nexemyaah U Diray Yeruusaalem

1 Bishii Niisaan oo ahayd sannaddii labaatanaad oo boqor Artaxshasta, iyadoo
khamri hor yaal isaga ayaan khamrigii qaaday oo boqorkii siiyey. Hadda ka hor
anigu boqorka hortiisa caloolxumo kuma joogi jirin. 2 Oo boqorkii wuxuu igu yidhi,
War maxaa wejigaagu u murugaysan yahay adigoo aan bukayn? Tanu wax kale
ma aha waase tiiraanyo qalbiga ku jirta. Markaasaan aad u baqay, 3 oo waxaan
boqorkii ku idhi, Boqorow, weligaaba noolow. Bal maxaa wejigaygu la murugaysnaan
waayay, iyadoo magaalada ah meeshii awowayaashay xabaalahoodu ahaayeen ay
baabba' tahay, oo irdaheediina dab lagu gubay? 4 Markaasaa boqorkii wuxuu igu
yidhi, Hadda maxaad iga baryaysaa? Kolkaasaan Ilaaha samada baryay. 5 Oo waxaan
boqorkii ku idhi, Boqorow, hadday ku farxiso, oo haddaad raalli iga tahay anoo
addoonkaaga ah, waxaan doonayaa inaad ii dirtid dalka Yahuudah oo ay ku taal
magaalada awowayaashay xabaalahoodu yihiin, inaan dhiso. 6 Kolkaasaa boqorkii
wuxuu igu yidhi, (iyadoo boqoraddiina agtiisa fadhido) Sodcaalkaagu tan iyo goormuu
ahaanayaa? Goormaadse soo noqonaysaa? Markaasuu boqorku ku farxay inuu i diro;

oo waxaan u qabtay wakhti. [7] Oo weliba waxaan boqorkii ku idhi, Boqorow, haddaad
raalli ka tahay, ha lay siiyo warqado aan u geeyo taliyayaasha webiga ka shisheeya, si
ay igu oggolaadaan inaan dhex maro dalkooda ilaa aan gaadho dalka Yahuudah; [8] iyo
warqad kaloo aan siiyo Aasaaf oo ah kan dhawra dhirta boqorka, si uu ii siiyo alwaax
aan ku sameeyo waxa haya saqafka irdaha qalcadda ee guriga u dhow, iyo derbiga
magaalada iyo guriga aan geli doono. Oo boqorkiina wuu ii wada oggolaaday sidii
ay gacantii wanaagsanayd ee Ilaahay ii saarnayd. [9] Markaasaan u imid taliyayaashii
webiga ka shisheeyey, oo iyagii siiyey warqadihii boqorka. Oo weliba waxaa boqorku
igu daray saraakiil ciidanka ka tirsan iyo fardooley. [10] Oo Sanballad oo ahaa reer Xoron,
iyo addoonkii ahaa Toobiyaah oo ahaa reer Cammoon markay maqleen inuu yimid nin
doonaya wanaagga reer binu Israa'iil ayay aad iyo aad u murugoodeen.

Nexemyaah Oo Kormeeray Derbiyadii Yeruusaalem

[11] Markaasaan Yeruusaalem imid, oo halkaasaan saddex maalmood iska joogay. [12] Oo
habeennimadii ayaan kacay, anigoo ay dhawr nin ila socdaan, oo ninna uma aan
sheegin waxa Ilaahay qalbigayga geliyey inaan Yeruusaalem u sameeyo. Oo neefna
ilama jirin neefkii aan fuushanaa mooyaane. [13] Oo habeennimo ayaan ka baxay Iriddii
Dooxada, oo ku tiil xagga Ceelkii Maska, oo waxaan maray xagga Iriddii Digada, waanan
fiiriyey derbiyadii Yeruusaalem oo wada dunsanaa, iyo irdaheedii dabka lagu gubay.
[14] Oo haddana waxaan tegey Iriddii Isha biyaha iyo xaggii Balligii Boqorka; laakiinse
neefkii aan fuushanaa meeluu maro ma jirin. [15] Oo haddana waxaan habeennimo tegey
xaggii durdurka, oo derbigii baan fiiriyey, kolkaasaan dib u noqday, oo magaaladii
ka soo galay xaggii Iriddii Dooxada, oo saasaan u soo noqday. [16] Oo taliyayaashiina
ma ay ogayn meel aan tegey iyo wixii aan sameeyey toona; oo weli waxba uma aan
sheegin Yuhuuddii, iyo wadaaddadii, iyo kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo intii
kaloo shuqulka samaysay toona. [17] Markaasaan ku idhi, War waad aragtaan xaalka
xun oo aan ku jirno, iyo sida Yeruusaalem u baabba'day, iyo in irdaheedii dab lagu
gubay. Haddaba kaalaya oo aan dhisno derbiga Yeruusaalem, si aynaan mar dambe
u sii ceebaysnaan. [18] Oo waxaan iyagii wax uga sheegay gacantii Ilaahay oo korkayga
ku wanaagsanayd, iyo weliba erayadii uu boqorku igula hadlay. Oo iyana waxay
yidhaahdeen, Ina kiciya aan dhisnee. Sidaasay gacmahoodii shuqulkii wanaagsanaa
ugu xoogeeyeen. [19] Laakiinse Sanballad oo ahaa reer Xoron, iyo addoonkii ahaa
Toobiyaah oo ahaa reer Cammoon, iyo Geshem oo ahaa Carab, markay taas maqleen
ayay nagu qosleen, oo na quudhsadeen, oo waxay yidhaahdeen, War waxaad samay-
naysaan waa maxay? Ma boqorkaad ku caasiyoobaysaan? [20] Markaasaan jawaabay
oo ku idhi, Ilaaha samadu wuu na liibaanin doonnaa, oo sidaas daraaddeed annagoo
addoommadiisa ah waannu kici doonnaa, wax baannuna dhisi doonnaa, laakiinse
idinku Yeruusaalem kuma lihidin qayb, ama xaq, amase xusuus toona.

3

Dhisayaashii Derbiga

[1] Markaasaa Eliyaashiib oo ahaa wadaadkii sare ayaa la kacay wadaaddadii walaal-
ihiis ahaa, oo waxay dhiseen Iriddii Idaha, oo intay quduus ka dhigeen ayay albaab-
badeedii qotomiyeen, oo waxay quduus ka dhigeen tan iyo Munaaraddii Mee'aah iyo
ilaa Munaaraddii Xananeel. [2] Oo intii isaga ku xigtayna waxaa dhisay dadkii Yerixoo,
oo intii iyaga ku xigtayna waxaa dhisay Sakuur ina Imrii. [3] Iriddii Kalluunkana waxaa
dhisay reer Hasenaa'aah, oo waxay saareen alwaaxdii saqafka haysay, wayna taageen
albaabbadeedii oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. [4] Oo intii iyaga
ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Mereemood ina Uuriyaah, oo ahaa reer Xaqoos.
Oo intii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Meshullaam ina Berekyaah oo ahaa

ina Mesheysabeel. Oo intii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Saadooq ina Ba-
canaa. 5 Oo meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey reer Teqooca, laakiinse
kuwoodii gobta ahaa waxba kama qaban shuqulkii sayidkooda. 6 Iriddii Gabowdayna
waxaa cusboonaysiiyey Yooyaadaac oo ahaa ina Faasee'ax iyo Meshullaam oo ahaa
ina Besoodyaah, oo waxay saareen alwaaxdii saqafka haysay, wayna taageen albaab-
badeedii oo geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. 7 Oo meeshii iyaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Melatyaah oo ahaa reer Gibecoon, iyo Yaadoon oo
ahaa reer Meeronotii, iyo dadkii reer Gibecoon, iyo kuwii reer Misfaah, oo ku hoos
jiray carshiga taliyaha webiga ka shisheeya. 8 Oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa
cusboonaysiiyey Cusii'eel oo ahaa ina Xarhayaah oo ka mid ahaa dahabtumayaashii.
Oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xananyaah oo ka mid ahaa da-
wosameeyayaashii, oo waxay Yeruusaalem adkeeyeen tan iyo derbiga ballaadhan. 9 Oo
meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Refaayaah oo ahaa ina Xuur oo ahaa
taliyihii degmada Yeruu saalem badhkiis. 10 Oo meeshii iyaga ku xigtay oo ka soo hor
jeedday gurigiisa waxaa cusboonaysiiyey Yedacyaah oo ahaa ina Xaruumaf. Meeshii
isaga ku xigtayna waxaa dhisay Xatuush oo ahaa ina Xashabneyaah. 11 Malkiiyaah
ina Xaarim iyo Xashuub ina Faxad Moo'aabna waxay cusboonaysiiyeen meel kale iyo
Munaaraddii Foornooyinka. 12 Oo meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey
Shalluum ina Hallooxeesh oo ahaa taliyihii dhistariga Yeruusaalem badhkiis, isagii
iyo gabdhihiisii. 13 Iriddii Dooxadana waxaa cusboonaysiiyey Xaanuun iyo dadkii
Saanoo'ax degganaa. Iyagu way dhiseen, oo waxay qotomiyeen albaabbadeedii oo
geliyeen handarraabbadeedii iyo qataarradeedii, oo waxay dhiseen kun dhudhun
oo derbigii ah tan iyo Iriddii Digada. 14 Iriddii Digadana waxaa cusboonaysiiyey
Malkiiyaah ina Reekaab oo ahaa taliyihii degmada Beyd Hakerem; wuu dhisay, wuuna
qotomiyey albaabbadeedii oo geliyey handarraabbadeedii iyo qataarradeedii. 15 Iriddii
Isha biyaha ahna waxaa cusboonaysiiyey Shalluun ina Kaalxoseh oo ahaa taliyihii
degmada Misfaah, wuu dhisay oo deday, oo wuxuu qotomiyey albaabbadeedii oo
geliyey handarraabbadeedii iyo qataarradeedii, oo derbigii Warta Shelax oo beerta
boqorka u dhowaana wuu dhisay, oo wuxuu gaadhsiiyey tan iyo jaranjarada hoos
uga degata magaalada Daa'uud. 16 Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey
Nexemyaah ina Casbuuq oo ahaa taliyihii degmada Beytsuur badhkiis, oo isagu wuxuu
dhisay tan iyo meesha ka soo hor jeedda xabaalihii Daa'uud, iyo tan iyo balligii la
sameeyey, iyo tan iyo gurigii ragga xoogga badan. 17 Meeshii isaga ku xigtayna waxaa
cusboonaysiiyey reer Laawi oo Rexuum ina Baanii ka mid ahaa. Meeshii isaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xashabyaah oo ahaa taliyihii degmada Qeciilaah
badhkiis oo degmadiisa aawadiis ayuu u dhisay. 18 Meeshii isaga ku xigtayna waxaa
cusboonaysiiyey walaalahood oo uu ka mid ahaa Baway ina Xeenaadaad oo ahaa
taliyihii degmada Qeciilaah badhkiis. 19 Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboon-
aysiiyey Ceser ina Yeeshuuca oo ahaa taliyihii Misfaah, taas oo ahayd meel ka soo hor
jeedda meesha loo fuulo maqsinka hubka oo ku ag yiil meeshuu derbigu ka leexdo.
20 Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa dadaal ku cusboonaysiiyey Baaruug ina Sabbay,
tan iyo leexashada derbiga iyo ilaa albaabkii guriga Eliyaashiib oo ahaa wadaadka sare.
21 Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Mereemood ina Uuriyaah
oo ahaa reer Xaqoos, tan iyo guriga Eliyaashiib albaabkiisa iyo ilaa guriga Eliyaashiib
dabadiisa. 22 Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey wadaaddadii ahaa
dadkii Bannaanka. 23 Meeshii iyaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Benyaamiin
iyo Xashuub taas oo ahayd meel guryahooda ka soo hor jeedday. Meeshii iyaga ku
xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Casaryaah ina Macaseeyaah oo ahaa reer Cananyaah,
taas oo ahayd gurigiisa dhinaciisa. 24 Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboon-
aysiiyey Binnuwii ina Xeenaadaad, taas oo ka bilaabmaysay gurigii Casaryaah ilaa

meeshuu derbigu ka leexdo iyo tan iyo derbiga geeskiisii. 25 Faalaal ina Uusayna wuxuu
cusboonaysiiyey meel leexashadii derbiga ka soo hor jeedday iyo munaaraddii ka
taagnayd gurigii boqorka oo sare ee u dhowaa barxaddii waardiyayaasha, oo meeshii
isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Fedaayaah ina Farcosh. 26 (Haddaba reer
Netiiniim waxay degganaayeen Cofel iyo tan iyo meel ka soo hor jeedday Iridda Biyaha
oo xagga bari, iyo ilaa munaaraddii kor u taagnayd.) 27 Meel kale oo isaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey reer Teqooca, taasoo ka soo hor jeedday munaaraddii weynayd
oo kor u taagnayd, iyo tan iyo derbigii Cofel. 28 Iriddii Faraska korkeedana waxaa
cusboonaysiiyey wadaaddadii, oo mid waluba wuxuu sameeyey meeshii gurigiisa ka
soo hor jeedday. 29 Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Saadooq ina
Immeer, taasoo ahayd meel gurigiisa ka soo hor jeedday. Meel kale oo isaga ku xig-
tayna waxaa cusboonaysiiyey Shemacyaah ina Shekaanyaah oo ahaa kii dhawri jiray
Iridda Bari. 30 Meel kale oo isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Xananyaah ina
Shelemyaah iyo Xaanuun oo ahaa Saalaaf wiilkiisii lixaad. Meeshii isaga ku xigtayna
waxaa cusboonaysiiyey Meshullaam ina Berekyaah, taasoo ahayd meel qolkiisii ka
soo hor jeedday. 31 Meeshii isaga ku xigtayna waxaa cusboonaysiiyey Malkiiyaah oo
ahaa dahabtumayaasha midkood oo wuxuu dhisay tan iyo gurigii reer Netiiniim iyo
baayacmushtariyada oo ka soo hor jeedday Iridda Mifqaad iyo ilaa meeshii geeska laga
fuulo. 32 Oo meeshii geeska laga fuulo iyo Iriddii Idaha intii u dhaxaysayna waxaa
cusboonaysiiyey dahabtumayaashii iyo baayacmushtariyadii.

4

Dibudhisiddii Oo La Horjoogsaday

1 Laakiinse markii Sanballad maqlay inaannu derbigii dhisaynay ayuu cadhooday,
oo aad u dhirfay, oo Yuhuuddiina wuu ku majaajilooday. 2 Markaasuu ka hor hadlay
walaalihiis iyo ciidankii Samaariya, oo wuxuu yidhi, War Yuhuuddan itaalka daranu
waxay samaynayaan waa maxay? Iyaga ma la daynayaa? Oo miyey allabaryayaan? Oo
ma maalin bay hawshaas ku dhammaynayaan? Oo dhagxantii miyey ka soo noolay-
nayaan tuulmooyinkii waxyaalaha baabba'ay oo gubtay? 3 Oo haddana Toobiyaah oo
ahaa reer Cammoon oo agtiisa taagnaa wuxuu yidhi, Waxa ay dhisayaan oo dhan xataa
haddii dawaco fuusho way kala burburinaysaa derbigooda dhagaxa ah. 4 Ilaahayagow,
bal maqal, waayo, waa nala quudhsadaye; caydooda dib ugu celi madaxooda, oo iyaga u
gacangeli dal dhaca oo maxaabiis ahaan u kaxaysta. 5 Oo xumaantoodana ha dedin, oo
dembigoodana yaan hortaada laga tirtirin, waayo, kuwii wax dhisayay hortooda ayay
kaaga xanaajiyeen. 6 Haddaba derbigii waannu dhisnay; oo derbigii oo dhan waa lays
qabadsiiyey ilaa qotonkiisii badhkiis la gaadhsiiyey, waayo dadku waxay maanka ku
hayeen inay shaqeeyaan.

7 Laakiinse markii Sanballad, iyo Toobiyaah, iyo kuwii Carbeed, iyo reer Cammoon,
iyo reer Ashdood ay maqleen in derbiyadii Yeruusaalem cusboonaysiintoodii ay hore
u socotay iyo in la bilaabay in daldaloolladii la fureeyo ayay aad u cadhoodeen.
8 Markaasay dhammaantood shirqool ku wada arrinsadeen inay soo kacaan oo Yeru-
usaalem la diriraan, iyo inay dhexdeeda qas ka ridaan. 9 Laakiinse waxaannu barinnay
Ilaahayo, oo iyaga aawadood ayaannu yeelnay waardiyayaal naga ilaaliya habeen iyo
maalinba. 10 Markaasaa dadkii dalka Yahuudah waxay yidhaahdeen, Kuwa culaysyada
qaada xooggoodii waa yaraaday, oo waxaa jira waxyaalo dundumay oo badan, sidaa
daraaddeed derbiga ma dhisi karno. 11 Oo cadaawayaashayadiina waxay yidhaahdeen,
Iyagu ma ay ogaan doonaan, mana ay arki doonaan jeeraan dhex tagno oo aan iyaga
layno, oo shuqulkana aan joojinno. 12 Oo markii Yuhuuddii iyaga ag degganayd ay
yimaadeen, waxay toban jeer nagu yidhaahdeen, Idinku waa inaad meel walba nooga
soo noqotaan. 13 Haddaba sidaas daraaddeed meeshii ugu hoosaysay oo derbiga ka

dambaysay oo meelaha bannaan ku yiil ayaan taagay dadkii qoloqolo u safan oo wada
haysta seefahoodii, iyo warmahoodii, iyo qaansooyinkoodiiba. 14 Oo intaan wax fiiriyey
ayaan kacay oo waxaan ku idhi kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadka intiisii
kaleba, Iyaga ha ka cabsanina, ee waxaad xusuusataan Sayidka weyn oo laga cabsado,
oo waxaad u dirirtaan walaalihiin, iyo wiilashiinna, iyo gabdhihiinna, iyo naagihiinna,
iyo guryihiinnaba. 15 Haddaba markii cadaawayaashayadii ay maqleen inaannu taas
ogaannay, oo uu Ilaah taladoodii kala riday, ayaannu kulligayo ku noqonnay derbigii
oo mid waluba wuxuu qabtay shuqulkiisii. 16 Oo intii markaas ka dambaysay midi-
idinnadaydii badhkood shuqulkii bay sameeyeen, oo badhkoodii kalena waxay hayeen
warmihii, iyo gaashaammadii, iyo qaansooyinkii, iyo jubbado bir ah, oo taliyayaashii
oo dhammuna way daba taagnaayeen dadkii dalka Yahuudah oo dhan. 17 Oo kuwii
derbiga dhisayay iyo kuwii wax culus isa saarayba mid waluba gacmihiisa middood
wuxuu ku sameeyey shuqulkii, midda kale wuxuu ku haystay hubkiisii dagaalka. 18 Oo
kuwii wax dhisayayna mid walba seeftiisu dhinaca ayay ugu xidhnayd, oo sidaasayna
wax u dhisayeen. Oo kii buunka yeedhin jirayna aniguu i ag joogay. 19 Oo waxaan ku
idhi kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadka intiisii kaleba, Shuqulku waa weyn
yahay, wuuna ballaadhan yahay, annana derbiga dushiisa waannu ku kala firidhsan
nahay, oo midba midka kale wuu ka fog yahay. 20 Meel alla meeshii aad ka maqashaan
dhawaaqa buunka, halkaas noogu soo urura; waxaa inoo diriri doona Ilaaheenna.
21 Sidaasaannu shuqulkii u qabannay; oo dadka badhkiisna waxay warmaha haysteen
markii waagu beryay iyo tan iyo jeeray xiddiguhu muuqdeen. 22 Oo sidaas oo kale isla
markaas waxaan dadkii ku idhi, Mid kasta iyo midiidinkiisu ha ku soo hoydeen Yeru-
usaalem, si ay habeenkii waardiyayaal noogu noqdaan, maalintiina ay u hawshoodaan.
23 Haddaba sidaas daraaddeed aniga iyo walaalahay, iyo midiidinnadaydii, iyo raggii
waardiyaha ahaa oo i daba socday toona midkayana dharkiisii iskama furin, oo mid
kastaaba isagoo hubkiisii u xidhan yahay ayaa biyaha xaggooda tegey.

5

Nexemyaah Oo Caawiyey Masaakiintii

1 Markaasaa waxaa dadkii iyo afooyinkooda ka kacay qaylo weyn oo ay kaga cabanay-
een walaalahooda Yuhuudda ah. 2 Oo waxaa jiray dad yidhi, Annaga iyo wiilashayada
iyo gabdhahayagu waannu badan nahay, haddaba aan hadhuudh helno si aannu u
cunno oo ugu noolaanno. 3 Oo weliba waxaa kaloo jiray qaar yidhi, Annagu waxaannu
rahaamad u dhiibaynaa beerahayaga iyo beerahayaga canabka ah iyo guryahayaga,
si aannu u helno hadhuudh abaarta aawadeed. 4 Oo waxaa kaloo jiray kuwo yidhi,
Gabbaradii uu boqorku ka doonayay beerahayagii iyo beerahayagii canabka ahaa
ayaannu lacag u amaahannay. 5 Haddaba jiidhkayagu waa sida jiidhka walaalahayo, oo
carruurtayaduna waa sida carruurtooda oo kale, oo bal eeg, wiilashayadii iyo gabdha-
hayagii ayaannu u bixinaynaa inay addoommo noqdaan, oo gabdhahayagii qaarkood
mar horaa la addoonsaday; oo annana ma lihin itaal aan wax kaga tarno, waayo, dad
kalaa wada haysta beerahayagii iyo beerahayagii canabka ahaa oo dhan. 6 Oo anna
aad baan u cadhooday markii aan maqlay qayladoodii iyo erayadan. 7 Markaasaan
isla arrinsaday, waanan la diriray kuwii gobta ahaa iyo taliyayaashii, oo waxaan ku
idhi, Idinka mid waluba wuxuu walaalkiis ka qaataa korsocod. Oo anigu waxaan
qabtay shir weyn oo iyaga ka gees ah. 8 Oo waxaan ku idhi, Innagu walaalaheennii
Yuhuudda ahaa oo quruumaha laga iibiyey, waan soo furannay intii aan awoodnay
oo dhan, haddaba idinku ma waxaad doonaysaan inaad walaalihiin iibisaan? Oo
ma annagaa nalaga iibinayaa? Markaasay shib iska yidhaahdeen oo eray ay ku
hadlaan way garan waayeen. 9 Oo weliba waxaan idhi, War waxaad samaysaan ma
wanaagsana. Sow waajib idinkuma aha inaad ku socotaan ka cabsashada Ilaaheenna

cayda quruumaha cadaawayaasheenna ah aawadeed? 10 Oo sidaasoo kale aniga iyo
walaalahay iyo midiidinnadayda lacag iyo hadhuudh baan korsocod ku amaahinnaa.
Waan idin baryayaaye aan iska dayno korsocodkan. 11 Haddaba waxaan idinka
baryayaa inaad maantadan u celisaan beerahoodii, iyo beerahoodii canabka ahaa,
iyo beerahoodii saytuunka ahaa, iyo guryahoodii, oo lacagtii, iyo hadhuudhkii, iyo
khamrigii, iyo saliiddii aad korsocodka uga qaadateenna boqolkii meelood meel u
celiya. 12 Markaasay yidhaahdeen, Waxoodii waan u celinaynaa, oo wax dambena
weyddiisan mayno innaba. Waxaannu yeelaynaa sidaad tidhaahdo. Markaasaan u
yeedhay wadaaddadii, oo waxaan ku dhaariyey inay ballankan siduu yahay oofiyaan.
13 Markaasaan maradii dhabtayda hurgufay oo waxaan idhi, Ilaahay sidaas ha uga
hurgufo gurigiisa iyo hawshiisa nin alla ninkii aan oofin ballankan; sidaas oo kale isaga
ha loo hurgufo oo ha loo madhiyo. Markaasaa ururkii oo dhammu waxay yidhaahdeen,
Aamiin, Rabbigana way ammaaneen. Oo dadkiina way sameeyeen sidii ballankaasu
ahaa. 14 Oo weliba tan iyo waagii la ii doortay inaan taliye u ahaado dalka Yahuudah
waagaasoo ahaa boqorkii Artaxshasta sannaddiisii labaatanaad ilaa tan iyo sannad-
diisii laba iyo soddonaad inta u dhex leh intaasoo ahayd laba iyo toban sannadood,
aniga iyo walaalahay midna ma cunin cuntadii taliyaha. 15 Laakiinse taliyayaashii hore
oo iga sii horreeyey dadka culays bay ku hayeen, oo waxay ka qaadan jireen cunto
iyo khamri iyo weliba afartan sheqel oo lacag ah, oo xataa midiidinnadoodu dadka
way xukumi jireen. Laakiinse anigu saas ma aan yeelin, maxaa yeelay, waxaan ka
cabsadaa Ilaah. 16 Oo weliba waxaan hore u sii waday shuqulkii derbigan, oo annagu
waxba dhul ma aannu iibsan. Oo midiidinnadaydii oo dhammuna halkaasay shuqulka
aawadiis ku soo wada urureen. 17 Oo weliba waxaa miiskayga wax ka cuni jiray
boqol iyo konton nin oo ah Yuhuud iyo taliyayaal oo ayan ku jirin kuwii nooga yimid
quruumihii hareerahayaga ku wareegsanaa. 18 Haddaba maalintiiba waxaa naloo
diyaarin jiray dibi iyo lix neef oo wanaagsan oo ido ah; oo weliba waxaa la ii diyaarin
jiray digaag, oo tobankii maalmoodba mar baa naloo keeni jiray cayn kasta oo khamri
ah; oo weliba intaas oo dhan anigu marna ma weyddiisan cuntadii taliyaha, maxaa
yeelay, addoonnimada dadkan saarnayd aad bay u cuslayd. 19 Ilaahayow, wanaag igu
xusuuso wixii aan dadkan u sameeyey oo dhan aawadiis.

6

Dibudhisiddii Oo Mar Kale La Horjoogsaday

1 Haddaba markii Sanballad iyo Toobiyaah iyo Geshem kii Carabka ahaa, iyo cada-
awayaashayadii kale loo sheegay inaan derbigii dhisay iyo inaan innaba daldalool lagu
arag (in kastoo wakhtigaas aanan weli qotomin albaabbadii irdaha), 2 ayay Sanballad
iyo Geshem ii soo cid direen oo waxay yidhaahdeen, Kaalay oo aan ku wada kulanno
tuulooyinka bannaanka Oonoo ku yaal middood. Laakiinse waxay ku fikireen inay
belaayo igu sameeyaan. 3 Oo waxaan u diray wargeeyayaal, oo ku idhi, Waxaan
samaynayaa shuqul weyn oo sidaas daraaddeed ma iman karo. Bal maxaa shuqulku
u joogsanayaa markaan ka tago oo aan idiin imaado? 4 Oo fartiin caynkaas ah ayay afar
jeer ii soo direen; oo anna isla sidii baan ugu jawaabay. 5 Oo haddana isla sidaas oo kale
Sanballad wuxuu markii shanaad ii soo diray midiidinkiisii oo gacanta ku sida warqad
furan. 6 Oo waxaa ku qornaa, Waxaa quruumaha dhexdooda laga sheegay, Gashmuuna
uu leeyahay, in adiga iyo Yuhuudduba aad ku talo jirtaan inaad fallaagowdaan, oo
waa taas daraaddeed waxaad derbiga u dhisaysaa, oo sida waafaqsan erayadan la
soo sheegay waxaad doonaysaa inaad boqor u ahaatid. 7 Oo weliba waxaad doorатay
nebiyo si ay wax kugu saabsan dadka Yeruusaalem ugu wacdiyaan, iyagoo leh, Dalka
Yahuudah waxaa jooga boqor. Haddaba erayadan waxaa loo sheegi doonaa boqorka.
Haddaba sidaas daraaddeed kaalay, oo aan tashannee. 8 Markaasaan u cid diray oo

ku idhi, Waxaad leedahay oo kale halkan innaba laguma samayn, laakiinse adigaa
qalbigaaga ka soo hindisay. 9 Waayo, dhammaantood waxay doonayeen inay na
cabsiiyaan, oo waxay isyidhaahdeen, Shuqulkay ka daali doonaan, mana dhammayn
doonaan. Laakiinse, Ilaahow, xoog ii yeel.
10 Markaasaan tegey gurigii Shemacyaah ina Delaayaah oo ahaa ina Meheetabeel
oo xidhnaa; oo wuxuu igu yidhi, Guriga Rabbiga oo ah macbudka dhexdiisa aan ku
kulanno, oo aan xidhanno albaabbada macbudka, waayo, iyagu waxay u iman doonaan
inay ku dilaan. Haah, oo habeennimada ayay u soo iman doonaan inay ku dilaan.
11 Aniguse waxaan ku idhi, Nin anigoo kale ahu miyuu cararaa? Bal waase kee, kan
aniga ila mid ah oo macbudka u geli lahaa inuu naftiisa ku badbaadiyo? Geli maayo.
12 Markaasaan gartay inaan Ilaah isaga soo dirin, laakiinse hadal iga gees ah ayuu
ugu hadlay sidii nebi oo kale, waayo, waxaa soo kiraystay Toobiyaah iyo Sanballad.
13 Oo taas aawadeed baa isaga loo soo kiraystay inaan cabsado oo saas yeelo oo aan
dembaabo, iyo inay iyagu sabab u helaan war xun si ay iigu ceebeeyaan. 14 Haddaba
Ilaahayow, sida shuqulladoodu yihiin u xusuuso Toobiyaah iyo Sanballad iyo weliba
nebiyaddii Noocadyaah iyo nebiyadii kale oo damcay inay i cabsigeliyaan.

Dhammaystirkii Derbiga

15 Oo sidaasaa derbigii laba iyo konton maalmood loogu dhammeeyey bishii Eluul
maalinteedii shan iyo labaatanaad. 16 Oo markii cadaawayaashayadii oo dhammu
ay taas maqleen ayay kulli quruumihii hareerahayaga ku wareegsanaa oo dhammu
wada cabsadeen, oo aad bay u ceeboobeen, waayo, waxay garteen in shuqulkan laga
sameeyey Ilaahayaga xaggiisa. 17 Oo weliba waagaas kuwii gobta ahaa oo dalka
Yahuudah warqado badan bay u direen Toobiyaah, oo iyagana waxaa u yimid war-
qadihii Toobiyaah. 18 Waayo, dalka Yahuudah waxaa joogay kuwo badan oo isaga
u dhaartay, maxaa yeelay, isaga waxaa soddog u ahaa Shekaanyaah ina Aarax; oo
wiilkiisii Yehooxaanaanna wuxuu guursaday Meshullaam ina Berekyaah gabadhiisii.
19 Oo weliba waxay hortayda kaga hadleen falimihiisii wanaagsanaa, oo hadalkaygana
isagay u sheegeen. Toobiyaahna warqaduu iigu soo diray inuu i cabsiiyo.

7

1 Haddaba markii derbigii la dhisay, oo aan taagay albaabbadii, oo irid-dhawryadii
iyo kuwii gabayaaga ahaa iyo kuwii reer Laawi la doortay, 2 ayaan Yeruusaalem madax
uga dhigay walaalkay Xanaanii, iyo Xananyaah oo ahaa taliyihii qalcadda, waayo,
wuxuu ahaa nin aamin ah, oo cabsida Ilaahna dad badan buu kaga horreeyey. 3 Oo
waxaan iyagii ku idhi, Jeer ay qorraxdu kululaato yaan la furin irdaha Yeruusaalem,
oo intay waardiyayaashu taagan yihiin albaabbada ha la xidho, oo idinku qataara,
dadka Yeruusaalem degganna waardiyayaal ka doorta, oo mid waluba ha dhawro meel
gurigiisa ka soo hor jeedda.

Tiradii Maxaabiista Dib U Soo Noqotay

4 Haddaba magaaladu way ballaadhnayd, wayna weynayd, laakiinse dadku way ku
yaraayeen, oo guryihiina ma ay dhisnayn. 5 Markaasaa Rabbigu wuxuu qalbigayga
geliyey inaan soo wada ururiyo kuwii gobta ahaa, iyo taliyayaashii, iyo dadkii oo
dhanba in abtiriskooda la tiriyo. Oo waxaan helay buuggii uu ku qornaa abtiriskii
kuwii markii hore yimid, oo waxaan ka helay oo gudihiisa ku qornaa: 6 Haddaba
kuwanu waa dadkii gobolka ee ka soo noqday maxaabiisnimadii, oo ku jiray kuwii la
kaxaystay, oo Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu u kaxaystay Baabuloon,
oo ku soo noqday Yeruusaalem iyo dalkii Yahuudah, mid waluba magaaladiisii, 7 oo
waxay la yimaadeen Serubaabel, Yeeshuuca, Nexemyaah, Casaryaah, Racamyaah,
Naxamaanii, Mordekay, Bilshaan, Misfered, Bigway, Nexuum, iyo Bacanaah. Haddaba

waa tan tiradii dadkii reer binu Israa'iil: 8 Reer Farcosh waxaa ka soo noqday laba
kun iyo boqol iyo laba iyo toddobaatan, 9 reer Shefatyaahna saddex boqol iyo laba
iyo toddobaatan, 10 reer Aaraxna lix boqol iyo laba iyo konton, 11 reer Fahad Moo'aab
oo ahaa reer Yeeshuuca iyo reer Yoo'aabna laba kun iyo siddeed boqol iyo siddeed
iyo toban, 12 reer Ceelaamna kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, 13 reer Satuuna
siddeed boqol iyo shan iyo afartan, 14 reer Sakayna toddoba boqol iyo lixdan, 15 reer
Binnuwiina lix boqol iyo siddeed iyo afartan, 16 reer Beebayna lix boqol iyo siddeed
iyo labaatan, 17 reer Casgaadna laba kun iyo saddex boqol iyo laba iyo labaatan, 18 reer
Adoniiqaamna lix boqol iyo toddoba iyo lixdan, 19 reer Bigwayna laba kun iyo toddoba
iyo lixdan, 20 reer Caadiinna lix boqol iyo shan iyo konton, 21 reer Aateer oo ahaa reer
Xisqiyaahna siddeed iyo sagaashan, 22 reer Xaashumna saddex boqol iyo siddeed iyo
labaatan, 23 reer Beesayna saddex boqol iyo afar iyo labaatan, 24 reer Xaariifna boqol
iyo laba iyo toban, 25 reer Gibecoonna shan iyo sagaashan, 26 raggii reer Beytlaxam iyo
reer Netofaahna boqol iyo siddeed iyo siddeetan, 27 raggii reer Canaatoodna boqol iyo
siddeed iyo labaatan, 28 raggii reer Beytasmaawedna laba iyo afartan, 29 raggii reer
Qiryad Yecaariim, iyo reer Kefiiraah, iyo reer Bi'iroodna toddoba boqol iyo saddex
iyo afartan, 30 raggii reer Raamaah iyo reer Gebacna lix boqol iyo kow iyo labaatan,
31 raggii reer Mikmaasna boqol iyo laba iyo labaatan, 32 raggii reer Beytel iyo reer
Aaciina boqol iyo saddex iyo labaatan, 33 raggii reer Nebona laba iyo konton, 34 reerkii
Ceelaamtii kalena kun iyo laba boqol iyo afar iyo konton, 35 reer Haarimna saddex boqol
iyo labaatan, 36 reer Yerixoona saddex boqol iyo shan iyo afartan, 37 reer Lod, iyo reer
Xaadiid, iyo reer Oonoona toddoba boqol iyo kow iyo labaatan, 38 reer Senaacaahna
saddex kun iyo sagaal boqol iyo soddon. 39 Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen reer
Yedacyaah oo ahaa reer Yeeshuuca oo ahaa sagaal boqol iyo saddex iyo toddobaatan,
40 reer Immeerna kun iyo laba iyo konton, 41 reer Fashxuurna kun iyo laba boqol iyo
toddoba iyo afartan, 42 reer Haarimna kun iyo toddoba iyo toban. 43 Kuwii reer Laawina
waxay ahaayeen reer Yeeshuuca kii reer Qadmii'eel oo ahaa reer Xoodawyaah afar iyo
toddobaatan. 44 Oo nimankii gabayaaga ahaa oo reer Aasaaf ahaana waxay ahaayeen
boqol iyo siddeed iyo afartan. 45 Oo kuwii irdaha dhawri jiray oo ahaa reer Shalluum,
iyo reer Aateer, iyo reer Talmon, iyo reer Caquub, iyo reer Xatiitaa, iyo reer Shobay
waxay isku ahaayeen boqol iyo siddeed iyo soddon. 46 Oo reer Netiiniimna waxay
ahaayeen reer Siixaa, iyo reer Xasufaa, iyo reer Tabbaacood, 47 iyo reer Qeeros, iyo reer
Siicaa, iyo reer Faadoon, 48 iyo reer Lebaanaa, iyo reer Xagaabaah, iyo reer Shalmay,
49 iyo reer Xaanaan, iyo reer Giddeel, iyo reer Gaxar, 50 iyo reer Re'aayaah, iyo reer
Resiin, iyo reer Neqoodaa, 51 iyo reer Gasaam, iyo reer Cuusaa, iyo reer Faasee'ax, 52 iyo
reer Beesay, iyo reer Mecuuniim, iyo reer Nefiishesiim, 53 iyo reer Baquuq, iyo reer
Xaquufaa, iyo reer Xarxuur, 54 iyo reer Basliid, iyo reer Mexiidaa, iyo reer Xarshaa,
55 iyo reer Barqoos, iyo reer Siiseraa, iyo reer Temax, 56 iyo reer Nesiyax, iyo reer
Xatiifaa. 57 Oo ilmihii addoommadii Sulaymaanna waxay ahaayeen reer Sotay, iyo
reer Sofered, iyo reer Feriidaa, 58 iyo reer Yacalaa, iyo reer Darqoon, iyo reer Giddeel,
59 iyo reer Shefatyaah, iyo reer Xatiil, iyo reer Fokered Hasebaayiim, iyo reer Aamoon.
60 Oo reer Netiiniim oo dhan iyo ilmihii addoommadii Sulaymaan waxay isku ahaayeen
saddex boqol iyo laba iyo sagaashan. 61 Oo kuwanuna waxay ahaayeen kuwii ka tegey
Teel Melax, iyo Teel Xarshaa, iyo Keruub, iyo Addoon, iyo Immeer, laakiinse iyagu ma
ay sheegi karin qabiilkoodii ama jilibkoodii, iyo inay reer binu Israa'iil ahaayeen iyo
in kale toona, 62 oo reer Delaayaah, iyo reer Toobiyaah, iyo reer Neqoodaa waxay isku
ahaayeen lix boqol iyo laba iyo afartan. 63 Oo kuwii wadaaddada ahaa waxay ahaayeen
reer Xaabaayaah, iyo reer Xaqoos, iyo reer Barsillay oo naag ka guursaday gabdhaha
Gilecaad oo iyaga lagu magacaabay. 64 Kuwanu waxay magacyadoodii ka doondooneen

buuggii abtiriska, laakiinse lagama helin, sidaas aawadeed wadaadnimadii waa laga
saaray sidii iyagoo nijaas ah. 65 Oo taliyihii baa iyagii ku amray inayan waxyaalaha
ugu quduusan wax ka cunin jeer wadaad Uuriim iyo Tummiim leh kaco. 66 Oo ururka
oo dhammu wuxuu giddigiis isku ahaa laba iyo afartan kun iyo saddex boqol iyo
lixdan, 67 oo intaas waxaa gooni ka ahaa raggii addoommadooda ahaa iyo naagihii
addoommahooda ahaa, oo iyana waxay ahaayeen toddoba kun iyo saddex boqol iyo
toddoba iyo soddon, oo waxay lahaayeen laba boqol iyo shan iyo afartan oo ah rag iyo
naago gabya. 68 Fardahoodu waxay ahaayeen toddoba boqol iyo lix iyo soddon, baqla-
hooduna laba boqol iyo shan iyo afartan, 69 geelooduna afar boqol iyo shan iyo soddon,
dameerahooduna lix kun iyo toddoba boqol iyo labaatan. 70 Oo madaxdii qabiilooyinka
qaarkood ayaa shuqulkii wax u bixiyey. Taliyuhu wuxuu khasnadda siiyey kun dirham
oo dahab ah, iyo konton maddiibadood, iyo shan boqol iyo soddon khamiis oo ah dhar
wadaadood. 71 Oo madaxdii qabiilooyinka qaarkood ayaa khasnaddii shuqulka geliyey
labaatan kun oo dirham oo dahab ah, iyo laba kun iyo laba boqol oo mina oo lacag ah.
72 Oo dadka intiisii kale wixii ay bixiyeen waxay ahaayeen labaatan kun oo dirham oo
dahab ah, iyo laba kun oo mina oo lacag ah, iyo toddoba iyo lixdan khamiis oo ah dhar
wadaadood. 73 Haddaba wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo irid-dhawryadii, iyo
nimankii gabayaaga ahaa, iyo dadkii qaarkiis, iyo reer Netiiniim, iyo reer binu Israa'iil
oo dhammu waxay degeen magaalooyinkoodii.

Cesraa Wuxuu Akhriyey Sharciga

Oo markii bishii toddobaad la gaadhay reer binu Israa'iil waxay joogeen maga-
alooyinkoodii.

8

1 Oo dadkii oo dhammu iyagoo ah sidii nin keliya ayay dhammaantood ku soo wada
urureen meesha bannaan oo iridda biyaha ka horraysa; oo karraanigii Cesraa ahaa
ayay kula hadleen oo u sheegeen inuu keeno kitaabkii sharciga Muuse oo Rabbigu ku
amray reer binu Israa'iil. 2 Markaasaa wadaadkii Cesraa sharcigii hor keenay ururkii
ahaa rag iyo dumar iyo in alla intii waxgarasho ku maqli kartay oo dhan, oo waxayna
ahayd bishii toddobaad maalinteedii kowaad. 3 Oo isna wixii kitaabkii ku qornaa ayuu
ku akhriyey meeshii bannaanayd oo iridda biyaha ka horraysay, oo wuxuu akhriyeyey
aroortii ilaa hadhkii, wuxuuna ku hor akhriyey raggii iyo dumarkii iyo kuwii garan
karayay; oo dadkii oo dhammuna aad bay u dhegaysanayeen kitaabkii sharciga. 4 Oo
karraanigii Cesraa ahaa wuxuu kor taagnaa meel sare oo alwaax laga sameeyey oo
sababtaas aawadeed loo dhisay; oo dhankiisa midigta waxaa taagnaa Matityaah, iyo
Shemac, iyo Canaayaah, iyo Uuriyaah, iyo Xilqiyaah, iyo Macaseeyaah; oo dhankiisa
bidixdana waxaa taagnaa Fedaayaah, iyo Miishaa'eel, iyo Malkiyaah, iyo Xaashum, iyo
Xashbaddaanaah, iyo Sekaryaah, iyo Meshullaam. 5 Markaasaa Cesraa kitaabkii furay
iyadoo dadkii oo dhammu wada arkaan, (waayo, wuu ka wada korreeyey dadka oo
dhan;) oo markuu furay ayaa dadkii oo dhammu wada istaagay. 6 Kolkaasaa Cesraa am-
maanay Rabbiga ah Ilaaha weyn, oo dadkii oo dhammuna intay gacmaha kor u qaadeen
ayay ku jawaabeen, Aamiin, Aamiin; oo intay madaxa foororiyeen ayay Rabbiga u suju-
udeen oo wejiga dhulka saareen. 7 Oo weliba waxaa kaloo dadkii sharciga garansiiyey
Yeeshuuca, iyo Baanii, iyo Sheereebyaah, iyo Yaamiin, iyo Caquub, iyo Shabbetay, iyo
Hoodiyaah, iyo Macaseeyaah, iyo Qeliitaa, iyo Casaryaah, iyo Yoosaabaad, iyo Xaanaan,
iyo Felaayaah, iyo kuwii reer Laawi, oo dadkiina meeshoodii ayay istaageen. 8 Oo
kitaabkii sharciga Ilaah si bayaan ah ayaa loo akhriyey, waana la micneeyey si dadku
u garto waxa la akhriyey. 9 Markaasaa Nexemyaah oo taliyaha ahaa, iyo wadaadkii
Cesraa oo karraaniga ahaa, iyo kuwii reer Laawi oo dadka wax bari jiray, waxay dadkii

oo dhan ku wada yidhaahdeen, Maanta waxay Rabbiga Ilaahiinna ah u tahay maalin
quduus ah, haddaba ha barooranina, hana ooyina, maxaa yeelay, dadkii oo dhammu
way wada ooyeen markay maqleen erayadii sharciga. 10 Oo haddana wuxuu iyagii ku
yidhi, Taga, oo baruurta cuna, oo wax macaan cabba, oo kii aan wax u diyaarsanaynna
qayb u dira, waayo, maanta waxay Rabbigeenna u tahay maalin quduus ah, hana
murugoonina, waayo, idinka waxaa xoog idiin ah farxadda Rabbiga. 11 Haddaba kuwii
reer Laawi ayaa dadkii oo dhan aamusiiyey, oo waxay ku yidhaahdeen, War maanta
waa quduuse iska aamusa oo ha murugoonina. 12 Markaasay dadkii oo dhammu iska
tageen inay wax cunaan, oo wax cabbaan, oo ay qaybo diraan, oo ay aad u farxaan,
maxaa yeelay, waxay garteen erayadii loo caddeeyey.

13 Oo madaxdii qabiilooyinka dadka oo dhan, iyo wadaaddadii, iyo kuwii reer Laawi
ayaa maalintii labaad karraanigii Cesraa ugu soo wada urureen inay erayada sharciga
aad u dhegaystaan. 14 Oo waxaa sharcigii ku qornaa oo ay ka dhex heleen in Rabbigu
Muuse ku amray in reer binu Israa'iil ay waabab ku hoydaan inta lagu jiro iidda bisha
toddobaad, 15 iyo inay iyaga waajib ku tahay inay kaga dhawaaqaan oo ka naadiyaan
magaalooyinkooda oo dhan iyo xataa Yeruusaalem gudaheeda, oo ay yidhaahdaan,
Buurta taga oo ka soo gura laamo saytuun ah, iyo kuwo saytuun dibadeed ah, iyo
laamo ah geedo hadaas la yidhaahdo, iyo laamo cawbaar ah, iyo geedo waaweyn
laamahood in laga sameeyo waabab sida qoran. 16 Sidaas daraaddeed dadkii way
bexeen, oo laamihii keeneen, oo waxay dhisteen waabab, oo mid waluba wuxuu ka
dhistay saqafka gurigiisa, iyo barxadahooda, iyo barxadihii guriga Ilaah, iyo meeshii
bannaanayd oo Iridda Biyaha, iyo meeshii bannaanayd oo Iridda Efrayim. 17 Oo kulli
intii maxaabiisnimada ka soo noqotay ururkoodii oo dhammu waxay dhisteen waabab
oo waxay degeen waababkii; waayo, reer binu Israa'iil saas ma ay yeelin tan iyo
wakhtigii Yashuuca ina Nuun iyo ilaa maalintaas. Oo ayaantaas waxaa jirtay farxad
aad u weyn. 18 Oo maalintii ugu horraysay ilaa maalintii ugu dambaysay ayuu maalin
kasta kitaabkii sharciga Ilaah akhriyi jiray. Oo toddoba maalmood way iidayeen, oo
maalintii siddeedaadna waxaa jiray shir iidda lagu dhammaynayay sida qaynuunka
waafaqsanayd.

9

Dembiqirashadii Reer Binu Israa'iil

1 Haddaba bisha afar iyo labaatankeedii ayaa reer binu Israa'iil soo shireen iyagoo
sooman oo dhar joonyad ah guntan oo ciid isku shubay. 2 Markaasaa farcankii
reer binu Israa'iil waxay iska sooceen dad qalaad oo dhan, oo intay istaageen ayay
qirteen dembiyadoodii iyo xumaatooyinkii awowayaashood. 3 Kolkaasay meeshoodii
istaageen oo akhriyeen kitaabkii sharciga Rabbiga Ilaahooda ah intii maalin rubuceed
ah; oo haddana rubuc kale ayay wax qirteen, wayna u sujuudeen Rabbiga Ilaahooda
ah. 4 Markaasaa darajadii reer Laawi waxaa ku kor istaagay Yeeshuuca, iyo Baanii, iyo
Qadmii'eel, iyo Shebanyaah, iyo Bunnii, iyo Sheereebyaah, iyo Baanii, iyo Kenaanii, oo
cod weyn ayay ugu qayshadeen Rabbiga Ilaahooda ah. 5 Markaasaa kuwii reer Laawi
oo ahaa Yeeshuuca, iyo Qadmii'eel, iyo Baanii, iyo Xashabneyaah, iyo Sheereebyaah, iyo
Hoodiyaah, iyo Shebanyaah, iyo Fetaxyaah, waxay dadkii ku yidhaahdeen, War istaaga
oo Rabbiga Ilaahiinna ah ammaana weligiis iyo weligiis, oo waxay yidhaahdeen,
Magacaaga ammaanta badan ha la ammaano, kaasoo ka wada sarreeya kulli mahad
iyo ammaan oo dhan. 6 Adigaa Rabbiga ah oo keligaa baa ah. Waxaad samaysay
samada, taasoo ah samada samooyinka, iyo ciidankooda oo dhan, iyo dhulka iyo waxa
kor jooga oo dhan, iyo badaha iyo waxa ku jira oo dhan, dhammaantood adigaa sii
nooleeya, oo ciidanka samaduna adigay kuu sujuudaan. 7 Adigaa ah Rabbiga Ilaaha
ah oo Aabraam doortay, oo isaga ka soo bixiyey Uur tii reer Kaldayiin, oo u bixiyey

magaca Ibraahim la yidhaahdo, 8 oo dabadeedna ogaaday in qalbigiisu hortaada aamin
ku yahay, oo isagii axdi kula dhigtay inaad isaga siinaysid dalka reer Kancaan, iyo
reer Xeed, iyo reer Amor, iyo reer Feris, iyo reer Yebuus, iyo reer Girgaash, xataa
inaad dalkaas siinaysid farcankiisa; oo erayadaadiina waad oofisay, maxaa yeelay,
xaq baad tahay. 9 Adigu waxaad aragtay dhibkii awowayaashayo dalka Masar ku
qabeen, waanad maqashay qayladoodii ay Badda Cas agteeda ka qaysheen; 10 oo weliba
Fircoon iyo addoommadiisii oo dhan, iyo kulli dadkii dalkiisa oo dhan waxaad tustay
calaamooyin iyo yaabab, waayo, waad ogayd inay iyaga ku kibreen, oo halkaas magac
baad ku heeshay siday maanta tahay. 11 Oo iyagii hortood ayaad baddii kala qaybisay,
oo waxay mareen badda dhexdeedii, oo dhul engegan bay ku socdeen, oo kuwii iyaga
eryanayayna sidii dhagax biyo xoog badan lagu dhex riday ayaad moolka ugu tuurtay.
12 Oo weliba maalintii waxaad ku hoggaamisay tiir daruur ah, habeenkiina tiir dab
ah, si aad ugu iftiimiso jidkii ay marayeen. 13 Waxaad weliba ku soo kor degtay
Buur Siinay, oo iyagaad kala hadashay xagga samada, oo waxaad siisay xukummo
qumman, iyo sharciyaal xaq ah, iyo qaynuunno wanwanaagsan, iyo amarro, 14 oo
waxaad ogeysiisay Sabtidaada quduuska ah, oo ku amartay amarro, iyo qaynuunno,
iyo sharci aad ugu soo dhiibtay addoonkaagii Muuse. 15 Oo kibis ay ku gaajo baxaan
baad samada ka siisay, biyo ay ku oon baxaanna dhagax baad uga soo daysay, oo
waxaad ku amartay inay galaan oo hantiyaan dalkii aad ku dhaaratay inaad siinaysid.
16 Laakiinse iyagii iyo awowayaashayaba way kibreen, oo luquntay adkeeyeen, oo
amarradaadiina ma ay maqlin, 17 wayna diideen inay addeecaan, kamana ay fiirsan
yaababkaagii aad dhexdooda ku samaysay, laakiinse luquntay adkeeyeen, oo iyagoo
caasi ah ayay sirkaal doorteen inay addoonnimadoodii ku noqdaan; laakiinse adigu
waxaad tahay Ilaah diyaar u ah inuu wax cafiyo, waxaanad tahay nimco miidhan,
oo waxaa kaa buuxda raxmad, cadho waad u gaabisaa, naxariisna hodan baad ka
tahay, oo iyagiina ma aadan dayrin. 18 Oo xataa markay samaysteen weyl dahab
la shubay ah, oo ay isku yidhaahdeen, Kanu waa Ilaahaagii kaa soo bixiyey dalkii
Masar; oo ay aad kaaga dhirfiyeen, 19 de weliba naxariistaada badan aawadeed iyagii
kuma aadan dayrin cidladii. Maalinnimadii tiirkii daruurta ahaa kama uu tegin
iyagii si uu jidka ugu hoggaamiyo, oo tiirkii dabka ahaana habeennimadii kama uu
tegin si uu iftiin ugu noqdo oo uu jidkii ay mari lahaayeen ugu muujiyo. 20 Oo
weliba waxaad siisay ruuxaagii wanaagsanaa inuu iyagii wax baro, oo afkoodana
kama aadan joojin maannadaadii, biyo ay ka oon baxaanna waad siisay. 21 Haah,
afartan sannadood ayaad iyaga cidlada ku xannaanaynaysay, oo waxba uma ayan
baahan, dharkoodiina kama uusan duugoobin, cagahoodiina ma ayan bararin. 22 Oo
weliba waxaad iyaga siisay oo saami ugu qaybisay boqortooyooyin iyo dadyow kale, oo
sidaasay u hantiyeen dalkii Siixon oo ahaa boqorkii Xeshboon, iyo dalkii Coog oo ahaa
boqorkii Baashaan. 23 Oo carruurtoodiina waxaad u badisay sida xiddigaha samada
oo kale, oo iyagii waxaad keentay dalkii aad awowayaashood ku tidhi, Iyagu waa
inay galaan si ay u hantiyaan. 24 Markaasay carruurtii dalkii galeen oo hantiyeen,
oo waxaad ka hoosaysiisay dadkii dalka degganaa oo ahaa reer Kancaan, waanad
gelisay gacmahoodii, iyagii iyo boqorradoodii iyo dadyowgii dalka degganaaba, inay
iyaga ku sameeyaan wax alla waxay doonayaan. 25 Oo waxay qabsadeen magaalooyin
deyr leh iyo dal barwaaqo leh, oo waxay hantiyeen guryo ay ka buuxaan wax kasta
oo wanaagsanu, iyo berkedo qodan, iyo beero canab ah, iyo beero saytuun ah, iyo
geedo midho leh oo faro badan. Haddaba wax bay cuneen oo dhergeen, wayna
cayileen, oo waxay ku farxeen wanaaggaaga weyn. 26 Habase yeeshee way dhega
adkaadeen oo kaa caasiyoobeen; sharcigaagiina gadaashooday ku tuureen, oo waxay
dileen nebiyadaadii iyaga ku markhaati furay oo doonayay inay mar kale kuu soo
celiyaan, oo aad bay kaaga dhirfiyeen. 27 Sidaas daraaddeed waxaad gacanta u

gelisay cadaawayaashoodii, oo iyana way dhibeen; oo markii ay dhibtoodeen oo ay
kuu qayshadeen, samadaad ka maqashay; oo naxariistaada badan aawadeed waxaad
siisay badbaadshayaal cadaawayaashooda ka badbaadshay. 28 Laakiin markay nasteen
ayay wax shar ah hortaada ku sameeyeen, oo sidaas daraaddeed waxaad u daysay
gacantii cadaawayaashooda, oo iyana way addoonsadeen iyagii; illowse markay kuu
soo noqdeen oo ay kuu qayshadeen, samadaad ka maqashay; oo marar badan ayaad
naxariistaada aawadeed ku samatabbixisay; 29 oo aad ku markhaati furtay, si aad mar
kale sharcigaaga ugu soo celiso; laakiinse way kugu kibreen oo amarradaadiina ma
ay maqlin, illowse xukummadaadii way ku dembaabeen, (kaasoo haddii nin sameeyo
uu ku dhex noolaan lahaa,) oo intay kaa jeesteen ayay luqunta adkeeyeen, wayna
diideen inay maqlaan. 30 Oo weliba sannado badan baad u dulqaadatay, oo Ruuxaaga
ayaad ugu markhaati furtay adigoo nebiyadaadii ka dhex hadlaya; laakiinse dheg uma
ayan dhigin, oo sidaas daraaddeed waxaad gelisay gacantii dadyowgii dalka degganaa.
31 Habase yeeshee naxariistaada badan aawadeed dhammaantood ma aadan wada
baabbi'in, mana aadan dayrin, maxaa yeelay, waxaad tahay Ilaah raxmad iyo naxariis
badan. 32 Haddaba sidaas daraaddeed Ilaahayaga weyn, oo Qaadirka ah, oo laga
cabsado, oo xajiya axdiga iyo naxariistow, dhibkan oo dhammu yuusan wax yar kula
ekaan, kaasoo ku soo kor degay annaga, iyo boqorradayadii, iyo amiirradayadii, iyo
wadaaddadayadii, iyo nebiyadayadii, iyo awowayaashayadii, iyo dadkaagii oo dhan,
tan iyo wakhtigii boqorradii Ashuur iyo ilaa maantadan la joogo. 33 Si kastaba ha
ahaatee xaq baad ku tahay waxa nagu dhacay oo dhan, maxaa yeelay, run baad ku
socotay, annaguse shar baannu samaynay, 34 oo boqorradayadii, iyo amiirradayadii,
iyo wadaaddadayadii, iyo awowayaashayadii toona ma ay dhawrin sharcigaagii, mana
ay dhegaysan amarradaadii iyo markhaatifurkaagii aad ugu marag furtay. 35 Waayo,
boqortooyadoodii kuuguma ay adeegin wanaaggaagii weynaa oo aad siisay aawadiis,
iyo dalka ballaadhan oo barwaaqaysan oo aad hortooda dhigtay aawadiis, oo kamana
ay soo noqon shuqulladoodii sharka ahaa. 36 Bal eeg, annagu maanta waxaannu nahay
addoommo, oo dalkii aad awowayaashayo u siisay inay midhihiisa iyo wanaaggiisa
cunaan, bal eeg, annagu dhexdiisaannu addoommo ku nahaye. 37 Oo bal eeg, wuxuu
midho badan u dhalaa boqorradii aad korkayaga ka yeeshay dembigayaga aawadiis; oo
weliba waxay ugu taliyaan jidhkayaga iyo xoolahayagaba siday doonayaan, oo annana
cidhiidhi weyn baannu ku jirnaa.

Axdigii Dadka

38 Oo weliba waxaas oo dhan aawadood waxaannu kula dhiganaynaa axdi daacad
ah, waannuna qoraynaa, oo waxaa shaabad ku dhammaynaya amiirradayada, iyo
kuwayaga reer Laawi, iyo wadaaddadayada.

10

1 Haddaba kuwii shaabad ku dhammeeyey waxay ahaayeen Nexemyaah oo ahaa
taliyaha oo ahaa ina Xakalyaah, iyo Sidqiyaah, 2 iyo Seraayaah, iyo Casaryaah, iyo Yere-
myaah, 3 iyo Fashxuur, iyo Amaryaah, iyo Malkiiyaah, 4 iyo Xatuush, iyo Shebanyaah,
iyo Malluug, 5 iyo Haarim, iyo Mereemood, iyo Cobadyaah, 6 iyo Daanyeel, iyo Gin-
netoon, iyo Baaruug, 7 iyo Meshullaam, iyo Abiiyaah, iyo Miyaamin, 8 iyo Macasyaah,
iyo Bilgay, iyo Shemacyaah. Oo intaasu waxay ahaayeen wadaaddadii. 9 Oo kuwii
reer Laawina waxay ahaayeen Yeeshuuca ina Asanyaah, iyo Binnuwii oo ahaa reer
Xeenaadaad, iyo Qadmii'eel, 10 iyo walaalahood oo ahaa Shebanyaah, iyo Hoodiyaah,
iyo Qeliitaa, iyo Felaayaah, iyo Xaanaan, 11 iyo Miikaa, iyo Rexob, iyo Xashabyaah, 12 iyo
Sakuur, iyo Sheereebyaah, iyo Shebanyaah, 13 iyo Hoodiyaah, iyo Baanii, iyo Beniinuu.
14 Oo madaxdii dadkuna waxay ahaayeen: Farcosh, iyo Faxad Moo'aab, iyo Ceelaam,

iyo Satuu, iyo Baanii, 15 iyo Bunnii, iyo Casgaad, iyo Beebay, 16 iyo Adoniiyaah, iyo
Bigway, iyo Caadiin, 17 iyo Aateer, iyo Xisqiyaah, iyo Casuur, 18 iyo Hoodiyaah, iyo
Xaashum, iyo Beesay, 19 iyo Xaariif, iyo Canaatood, iyo Noobay, 20 iyo Magfiicaash,
iyo Meshullaam, iyo Xeesiir, 21 iyo Mesheysabeel, iyo Saadooq, iyo Yadduuca, 22 iyo
Felatyaah, iyo Xaanaan, iyo Canaayaah, 23 iyo Hoosheeca, iyo Xananyaah, iyo Xashuub,
24 iyo Hallooxeesh, iyo Filxaa, iyo Shoobeeq, 25 iyo Rexuum, iyo Xashabnaah, iyo
Macaseeyaah, 26 iyo Axiiyaah, iyo Xaanaan, iyo Caanaan, 27 iyo Malluug, iyo Haarim,
iyo Bacanaah. 28 Oo dadka intiisii kale oo dhan oo ahaa wadaaddadii, iyo kuwii reer
Laawi, iyo irid-dhawryadii, iyo kuwii gabayaaga ahaa, iyo reer Netiiniim, iyo kulli intii
iska soocday dadyowgii dalka degganaa oo raacday sharcigii Ilaah, iyo naagahoodii,
iyo wiilashoodii, iyo gabdhahoodii, iyo mid kasta oo lahaa aqoon iyo waxgarasho,
29 waxay raaceen walaalahoodii gobtoodii ahaa, oo waxay galeen dhaar habaar leh inay
ku soconayaan sharciga Ilaah oo loo soo dhiibay Muuse oo ahaa addoonkii Ilaah, iyo
inay dhawrayaan oo wada yeelayaan amarrada Rabbiga ah Sayidkeenna, iyo xukum-
madiisa iyo qaynuunnadiisa, 30 iyo inaynaan gabdhaheenna siinayn dadyowga dalka
deggan, oo aynaan gabdhahoodana wiilasheenna u guurinayn; 31 iyo haddii dadyowga
dalka degganu ay maalinta sabtida keenaan waxyaalo iib ah iyo cunto uun inaynaan
iibsanayn maalintii sabtida iyo maalin quduus ah toona, iyo inaan sannadda toddobaad
beeraha dayno oo qaan kasta saamaxno. 32 Oo weliba waxaynu samaysannay amarro
inagu xukumaya inaynu sannad kasta sheqel saddexdaloolkiis u bixinayno adeegidda
guriga Ilaaheenna, taas oo ah: 33 kibistii tusniinta, iyo qurbaanka hadhuudhka oo
joogtada ah, iyo qurbaanka la gubo oo joogtada ah, iyo kan Sabtiyada, iyo kan bilaha
cusub, iyo kan iidaha la amray, iyo kan waxyaalaha quduuska ah, iyo qurbaannada
dembiga si kafaaraggud loogu sameeyo reer binu Israa'iil, iyo kulli waxa loo sameeyo
guriga Ilaah oo dhan. 34 Oo innagoo ah wadaaddada iyo kuwii reer Laawi iyo dadkii
kaleba saami baynu u ridannay qurbaanka qoryaha inaynu wakhtigii sannad kasta la
amray qoryo gelinayno guriga Ilaaheenna sida qolooyinkeennu yihiin, si qoryaha loogu
dul shido meesha allabariga ee Rabbiga Ilaaheenna ah, siday taasu sharciga ugu qoran
tahay, 35 iyo inaynu sannad kasta guriga Rabbiga keenayno midhaha ugu horreeya
dhulkeenna iyo midhaha ugu horreeya geedo cayn kasta ah, 36 iyo weliba curadka wi-
ilasheenna iyo curadka xoolaheenna, siday taasu sharciga ugu qoran tahay, in curadka
lo'deenna iyo idaheenna la keeno guriga Ilaaheenna oo loo dhiibo wadaaddada ka
dhex adeega guriga Ilaaheenna; 37 iyo inaynu wadaaddada qolalka guriga Ilaaheenna
ugu keenayno inta ugu horraysa cajiinkeenna, iyo qurbaannadeenna, iyo midhaha
geedo cayn kasta ah, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo inaynu waxa dhulkeenna ka baxa
toban meelood meel ka siinayno kuwa reer Laawi, waayo, reer Laawi waxay meeltob-
naadyada ka qaadan jireen beeraha magaalooyinkeenna oo dhan. 38 Oo wadaadka oo
ah reer Haaruun wuxuu la joogi doonaa kuwa reer Laawi markay meeltobnaadyada
qaadayaan; oo reer Laawina meeltobnaadyada ay toban meelood meel ka sii bixiyaan
waxay keeni doonaan guriga Ilaaheenna ilaa qolalka ah guriga khasnadda. 39 Waayo,
reer binu Israa'iil iyo reer Laawi waxay qurbaanka hadhuudhka, iyo kan khamriga, iyo
kan saliidda keeni doonaan qolalka ah meesha ay yaalliin weelasha meesha quduuska
ah, oo ay joogaan wadaaddada adeega, iyo irid-dhawryada, iyo kuwa gabayaaga ah. Oo
innaguna guriga Ilaaheenna dayrin mayno.

11

Dadkii Cusbaa Ee Degay Yeruusaalem

1 Oo dadka amiirradiisii waxay degeen Yeruusaalem, oo dadka intiisii kalena waxay
saami u riteen inay tobankii qofba mid ka soo bixiyaan inuu dego magaalada quduuska
ah oo Yeruusaalem, oo sagaalka qof oo kalena ay degaan magaalooyinka kale. 2 Oo

dadkiina waxay u duceeyeen dadkii ikhtiyaarkooda isu bixiyey inay Yeruusaalem
degganaadaan. 3 Haddaba kuwanu waa madaxdii gobolka oo Yeruusaalem degay,
laakiinse magaalooyinkii dalka Yahuudah mid waluba wuxuu degay meeshii hantidiisii
ahayd oo ku tiil magaalooyinkoodii, oo waxay ahaayeen reer binu Israa'iil, iyo wadaad-
dadii, iyo kuwii reer Laawi, iyo reer Netiiniim, iyo carruurtii addoommadii Sulaymaan.
4 Oo Yeruusaalemna waxaa degay kuwo reer Yahuudah ah, iyo kuwo reer Benyaamiin
ah. Kuwii reer Yahuudah waxay ahaayeen: Cataayaah, oo ahaa ina Cusiyaah ina
Sekaryaah, ina Amaryaah, ina Shefatyaah, ina Mahalaleel, oo ahaa reer Feres, 5 iyo
Macaseeyaah oo ahaa ina Baaruug, ina Kaalxoseh, ina Xasaayaah, ina Cadaayaah, ina
Yooyaariib, ina Sekaryaah oo ahaa kii uu dhalay kii reer Shiilonii. 6 Raggii reer Feres
oo Yeruusaalem degganaa oo dhammu waxay ahaayeen afar boqol iyo siddeed iyo
lixdan nin oo xoog leh. 7 Oo intanuna waa kuwii reer Benyaamiin: Sallu oo ahaa
ina Meshullaam, ina Yooceed, ina Fedaayaah, ina Qoolaayaah, ina Macaseeyaah, ina
Iitii'eel, ina Yeshacyaah. 8 Oo isaga dabadiisna waxaa jiray Gabbay, iyo Sallay, oo waxay
ahaayeen sagaal boqol iyo siddeed iyo labaatan. 9 Oo waxaa madax u ahaa Yoo'eel
oo ahaa ina Sikrii; oo Yahuudah oo ahaa ina Hasenu'aahna wuxuu ahaa kan labaad
oo magaalada u taliya. 10 Oo wadaaddadiina waxay ahaayeen Yedacyaah oo ahaa ina
Yooyaariib iyo Yaakiin, 11 iyo Seraayaah oo ahaa ina Xilqiyaah, ina Meshullaam, ina
Saadooq, ina Meraayood, ina Axiituub oo u talin jiray guriga Ilaah, 12 iyo walaalahoodii
ka shaqayn jiray guriga, oo waxay ahaayeen siddeed boqol iyo laba iyo labaatan,
iyo Cadaayaah oo ahaa ina Yeroxaam, ina Felaliyaah, ina Amsii, ina Sekaryaah, ina
Fashxuur, ina Malkiiyaah, 13 iyo walaalihiis oo ahaa madaxdii qabiilooyinka, oo waxay
ahaayeen laba boqol iyo laba iyo afartan, iyo Camashay oo ahaa ina Casareel, ina Axsay,
ina Meshilleemood, ina Immeer; 14 iyo walaalahood oo ahaa rag xoog leh, oo waxay
ahaayeen boqol iyo siddeed iyo labaatan; oo madaxooduna wuxuu ahaa Sabdii'eel
oo ahaa ina Haggedooliim. 15 Kuwii reer Laawina waxay ahaayeen Shemacyaah oo
ahaa ina Xashuub, ina Casriiqaam, ina Xashabyaah, ina Bunnii; 16 iyo Shabbetay
iyo Yoosaabaad oo ka mid ahaa madaxdii reer Laawi, oo hawsha dibadda oo guriga
Ilaah dusha ka ilaalin jiray, 17 iyo Matanyaah oo ahaa ina Miikaa, ina Sabdii, ina
Aasaaf, oo ahaa madaxda mahadnaqidda tukashada, iyo Baqbuqyaah oo ahaa kan
labaad walaalihiis dhexdooda, iyo Cabdaa oo ahaa ina Shammuuca, ina Gaalaal, ina
Yeduutuun. 18 Kuwii reer Laawi oo dhan oo magaalada quduuska ah joogay waxay
ahaayeen laba boqol iyo afar iyo siddeetan. 19 Oo weliba irid-dhawryadii oo ahaa
Caquub, iyo Talmon, iyo walaalahood oo irdaha dhawri jiray waxay ahaayeen boqol
iyo laba iyo toddobaatan. 20 Oo intii ka hadhay reer binu Israa'iil oo ahaa wadaaddadii
iyo kuwii reer Laawi waxay joogeen magaalooyinka dalka Yahuudah oo dhan, oo mid
waluba wuxuu degganaa dhulkii uu dhaxalka u helay. 21 Laakiinse kuwii reer Netiiniim
waxay degeen Cofel, oo waxaa reer Netiiniim madax u ahaa Siixaa iyo Gishfaa. 22 Oo
kuwii reer Laawi oo Yeruusaalem joogayna waxaa madax u ahaa Cusii oo ahaa ina
Baanii, ina Xashabyaah, ina Matanyaah, ina Miikaa, oo ka mid ahaa reer Aasaaf oo
ahaa kuwii gabayaaga ahaa, oo u talin jiray hawsha guriga Ilaah. 23 Waayo, waxaa
jiray amar iyaga ku saabsan oo boqorka ka yimid, oo kuwii gabayaaga ahaa waxaa
loo xukumay sooryo rukun ah siday maalin walba ugu baahnaayeen. 24 Oo Fetaxyaah
oo ahaa ina Mesheysabeel oo ahaa reer Serax, ina Yahuudah, boqorkuu wakiil uga
ahaa wax alla wixii dadka xaalkiisa ku saabsan. 25 Xagga tuulooyinkii iyo beerahooda
qaar reer Yahuudah ah waxay degganaayeen Qiryad Arbac iyo magaalooyinkeedii, iyo
Diibon iyo magaalooyinkeedii, iyo Yeqabseel iyo tuulooyinkeedii, 26 iyo Yeeshuuca, iyo
Molaadaah, iyo Beytfeled, 27 iyo Xasar Shuucaal, iyo Bi'ir Shebac iyo magaalooyinkeedii,
28 iyo Siiqlag, iyo Mekonaah iyo magaalooyinkeedii, 29 iyo Ceyn Rimmoon, iyo Sorcaah,
iyo Yarmuud, 30 iyo Saanoo'ax, iyo Cadullaam, iyo tuulooyinkoodii, iyo Laakiish iyo

beeraheedii, iyo Caseeqaah iyo magaalooyinkeedii. Sidaasay u degeen Bi'ir Shebac ilaa
dooxadii Xinnom. 31 Oo reer Benyaamiinna waxay degeen inta laga bilaabo Gebac, iyo
Mikmaash, iyo Cayaa, iyo Beytel iyo magaalooyinkeeda, 32 iyo Canaatood, iyo Nob, iyo
Cananyaah, 33 iyo Xaasoor, iyo Raamaah, iyo Gitayim, 34 iyo Xaadiid, iyo Seboyim, iyo
Neballaad, 35 iyo Lod, iyo Oonoo oo ahayd dooxadii kuwa sancada badan. 36 Oo kuwii
reer Laawi oo reer Yahuudah ku dhex jiray qaybahoodii qaarkood ayaa ku darsamay
reer Benyaamiin.

12

Wadaaddadii Iyo Reer Laawi

1 Haddaba kuwanu waa wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi oo soo raacay Serubaabel
oo ahaa ina Salaatii'eel, iyo Yeeshuuca: Seraayaah, iyo Yeremyaah, iyo Cesraa, 2 iyo
Amaryaah, iyo Malluug, iyo Xatuush, 3 iyo Shekaanyaah, iyo Rexuum, iyo Mereemood,
4 iyo Iddo, iyo Ginnetoy, iyo Abiiyaah, 5 iyo Miyaamin, iyo Macadyaah, iyo Bilgaah, 6 iyo
Shemacyaah, iyo Yooyaariib, iyo Yedacyaah, 7 iyo Sallu, iyo Caamooq, iyo Xilqiyaah,
iyo Yedacyaah. Intaasu waxay ahaayeen madaxdii wadaaddada iyo walaalahoodii
joogay wakhtigii Yeeshuuca. 8 Oo weliba kuwii reer Laawi waxay ahaayeen Yeeshuuca,
iyo Binnuwii, iyo Qadmii'eel, iyo Sheereebyaah, iyo Yahuudah, iyo Matanyaah oo
madax u ahaa mahadnaqidda, isaga iyo walaalihiisba. 9 Oo weliba Baqbuqyaah iyo
Cunnii oo ahaa walaalahood waxay ku jireen gudaha oo iyagay ka soo hor jeedeen.
10 Oo Yeeshuuca wuxuu dhalay Yooyaaqiim, Yooyaaqiimna wuxuu dhalay Eliyaashiib,
Eliyaashiibna wuxuu dhalay Yooyaadaac, 11 Yooyaadaacna wuxuu dhalay Yoonaataan,
Yoonaataanna wuxuu dhalay Yadduuca. 12 Oo wakhtigii Yooyaaqiim waxaa jiray
wadaaddo qabiilooyin madax u ahaa; waxaa reer Seraayaah u ahaa Meraayaah, reer
Yeremyaahna Xananyaah, 13 reer Cesraana Meshullaam, reer Amaryaahna Yehoox-
aanaan, 14 reer Meliikuuna Yoonaataan, reer Shebanyaahna Yuusuf, 15 reer Haarimna
Cadnaa, reer Meraayoodna Xelqay, 16 reer Iddona Sekaryaah, reer Ginnetoonna
Meshullaam, 17 reer Abiiyaahna Sikrii, reer Minyaamiinna, reer Moocadyaahna Filtay,
18 reer Bilgaahna Shammuuca, reer Shemacyaahna Yehoonaataan, 19 reer Yooyaariibna
Matenay, reer Yedacyaahna Cusii, 20 reer Sallayna Qallay, reer Caamooqna Ceeber,
21 reer Xilqiyaahna Xashabyaah, reer Yedacyaahna Netaneel. 22 Oo kuwii reer Laawi
oo joogay wakhtigii Eliyaashiib, iyo Yooyaadaac, iyo Yooxaanaan iyo Yadduuca waxay
ahaayeen madaxda qabiilooyinka oo la qoray; waxaa kaloo la qoray wadaaddadii
joogay ilaa boqornimadii Daariyus kii reer Faaris ahaa. 23 Kuwii reer Laawi oo
ahaa madaxdii qabiilooyinka waxaa lagu qoray kitaabkii taariikhda tan iyo wakhtigii
Yooxaanaan oo ahaa ina Eliyaashiib. 24 Oo kuwii reer Laawi madaxda u ahaa waxay
ahaayeen Xashabyaah, iyo Sheereebyaah, iyo Yeeshuuca oo ahaa ina Qadmii'eel, iyo
walaalahoodii iyaga ka soo hor jeeday inay Ilaah ammaanaan oo ay u mahadnaqaan,
siduu amray Daa'uud oo ahaa ninkii Ilaah, iyagoo iska soo hor jeeda. 25 Oo Matanyaah,
iyo Baqbuqyaah, iyo Cobadyaah, iyo Meshullaam, iyo Talmon, iyo Caquub waxay
ahaayeen irid-dhawryadii dhawri jiray bakhaarradii u dhowaa irdaha. 26 Kuwaasu
waxay joogeen wakhtigii Yooyaaqiim oo ahaa ina Yeeshuuca, ina Yoosaadaaq, iyo
wakhtigii taliyihii Nexemyaah ahaa iyo wakhtigii wadaadkii Cesraa oo karraaniga
ahaa.

Gooni Ka Dhigiddii Derbiga Yeruusaalem

27 Oo markii derbigii Yeruusaalem gaar laga dhigay kuwii reer Laawi mid kasta
meeshiisii baa laga doondoonay in iyaga Yeruusaalem la keeno si gaarkadhigidda
farxad loogu sameeyo, oo mahadnaqid iyo gabay, iyo suxuun laysku garaaco, iyo sha-
reerado, iyo kataaradoba Ilaah loogu ammaano. 28 Oo kuwii gabayaaga ahaana waxay

iska soo urursadeen bannaankii Yeruusaalem ku wareegsanaa iyo tuulooyinkii reer
Netofaah, 29 iyo weliba Beytgilgaal, iyo beerihii Gebac, iyo Casmawed, waayo, kuwii
gabayaaga ahaa tuulooyin ayay ka dhisteen Yeruusaalem hareeraheeda. 30 Markaasaa
wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi isdaahiriyeen, oo waxay kaloo daahiriyeen dadkii
iyo irdihii iyo derbigii. 31 Kolkaasaan amiirradii dalka Yahuudah keenay derbiga dushi-
isa, oo waxaan doortay laba kooxood oo waaweyn oo mahadnaqa, oo kooxba raggeedu
isdaba socdo. Midi waxay tagtay xagga midig derbiga dushiisa ee Iridda Digada, 32 oo
waxaa iyagii daba galay Hooshacyaah iyo amiirradii dalka Yahuudah badhkood, 33 iyo
Casaryaah, iyo Cesraa, iyo Meshullaam, 34 iyo Yahuudah, iyo Benyaamiin, iyo Shema-
cyaah, iyo Yeremyaah, 35 iyo wiilashii wadaaddada qaarkood oo turumbooyin wata,
kuwaasoo ahaa Sekaryaah oo ahaa ina Yoonaataan, ina Shemacyaah, ina Matanyaah,
ina Miikaayaah, ina Sakuur, ina Aasaaf, 36 iyo walaalihiis oo ahaa Shemacyaah, iyo
Casareel, iyo Milalay, iyo Gilalay, iyo Maacay, iyo Netoneel, iyo Yahuudah, iyo Xanaanii,
iyagoo wata alaabtii muusikada oo Daa'uud oo ahaa ninka Ilaah, oo iyaga waxaa
u horreeyey karraanigii Cesraa. 37 Oo xagga Iriddii Isha Biyaha iyo hortoodii ku
qummanayd ayay kor u fuuleen jaranjaradii magaalada Daa'uud meesha derbiga laga
fuulo oo ka korraysa gurigii Daa'uud, iyo ilaa Iridda Biyaha oo xagga bari ah. 38 Oo
kooxdii kale oo kuwa mahadda naqaa waxay u kaceen inay ka hor tagaan, oo anna
iyagaan daba socday; aniga iyo dadkii badhkiis waxaannu soconnay derbiga korkiisa,
xagga ka sarraysa Munaaradda Foornooyinka iyo xataa tan iyo derbiga ballaadhan,
39 iyo xagga ka sarraysa Iridda Efrayim, iyo Iridda Gabooday agteeda, iyo Iridda
Kalluunka, iyo Munaaradda Xananeel, iyo Munaaradda Mee'aah, iyo xataa Iridda
Idaha; oo waxay joogsadeen Iriddii Waardiyaha. 40 Oo sidaasay u joogsadeen labadii
kooxood oo kuwii mahadda ku naqi jiray gurigii Ilaah, iyo aniga, iyo taliyayaashii
badhkood oo ila joogay, 41 iyo wadaaddadii ahaa Elyaaqiim, iyo Macaseeyaah, iyo
Minyaamim, iyo Miikaayaah, iyo Eliyooceenay, iyo Sekaryaah, iyo Xananyaah, oo
wata turumbooyin; 42 iyo Macaseeyaah, iyo Shemacyaah, iyo Elecaasaar, iyo Cusii, iyo
Yehooxaanaan, iyo Malkiiyaah, iyo Ceelaam, iyo Ceser. Oo kuwii gabayaaga ahaana
cod dheer bay kula gabyeen Yesraxyaah oo ahaa madaxoodii. 43 Oo maalintaas waxaa
la bixiyey allabaryo badan, oo waa la wada farxay, waayo, Ilaah baa farxad weyn kaga
farxiyey, oo dumarkii iyo carruurtiina way farxeen, sidaas daraaddeed Yeruusaalem
farxaddeedii waxaa laga maqlay meel fog.

44 Oo maalintaas ayaa rag loo doortay inay u taliyaan qolalka khasnadaha, iyo
qurbaannada kor loo qaado, iyo midhaha ugu horreeya, iyo meeltobnaadyada, si
loogaga soo ururiyo beeraha magaalooyinka oo dhan qaybihii sharcigu u amray
wadaaddada iyo kuwii reer Laawi, waayo, dadka dalka Yahuudah way ku faraxsanaay-
een wadaaddadii iyo kuwii reer Laawi oo adeegayay. 45 Oo waxay dhawreen wixii
ku saabsanaa u adeegidda Ilaahood iyo wixii ku saabsanaa isdaahirinta, oo kuwii
gabayaaga ahaa iyo irid-dhawryadiina saasoo kalay yeeleen, sidii uu amarkii Daa'uud
iyo wiilkiisii Sulaymaan ahaa. 46 Waayo, waagii hore oo ahaa wakhtigii Daa'uud iyo
Aasaaf waxaa jiri jiray nin madax u ahaa kuwii gabayaaga ahaa, oo waxaa Ilaah
loogu gabyi jiray gabayo ammaan iyo mahadnaqid ah. 47 Oo wakhtigii Serubaabel iyo
wakhtigii Nexemyaah reer binu Israa'iil oo dhammu way wada bixin jireen qaybihii
kuwii gabayaaga ahaa iyo kuwii irid-dhawryadaba intii maalin kasta loo baahnaan
jiray; oo in bay gooni uga dhigeen reer Laawi, oo reer Laawina in bay gooni uga dhigeen
reer Haaruun.

13

Hagaajintii Ugu Dambaysay Ee Nexemyaah

1 Oo maalintaas ayay kitaabkii Muuse akhriyeen iyadoo dadkii maqlayo; oo waxaa
laga helay oo ku qornaa inayan shirka Ilaah weligood soo gelin mid reer Cammoon
ah iyo mid reer Moo'aab ah toona; 2 maxaa yeelay, iyagu reer binu Israa'iil kalama
ayan hor iman cunto iyo biyo toona, laakiinse waxay u soo kiraysteen Balcaam inuu
habaaro aawadeed, habase ahaatee Ilaaheennu habaarkii wuxuu u beddelay duco. 3 Oo
waxay noqotay markay sharcigii maqleen inay reer binu Israa'iil ka sooceen dadkii isku
qasnaa oo dhan.

4 Oo waxyaalahaas ka hor wadaadkii Eliyaashiib oo loo doortay inuu madax u ahaado
qolalka guriga Ilaaheenna ayaa xidhiidh la yeeshay Toobiyaah, 5 oo wuxuu isagii u
hagaajiyey qowlad weyn oo waagii hore la dhigi jiray qurbaannada hadhuudhka, iyo
fooxa, iyo weelasha, iyo meeltobnaadyada hadhuudhka iyo khamriga iyo saliidda, oo
amar lagu siin jiray kuwa reer Laawi, iyo kuwii gabayaaga ahaa, iyo irid-dhawryada,
iyo qurbaannadii kor loo qaadi jiray oo la siin jiray wadaaddada. 6 Laakiinse waagaas
oo dhan anigu Yeruusaalem ma aanan joogin, waayo, sannaddii soddon iyo labaad
oo boqorkii Baabuloon ee Artaxshasta ahaa ayaan u tegey boqorka, oo maalmo yar
dabadood ayaan boqorka fasax weyddiistay. 7 Markaasaan Yeruusaalem imid oo
waxaan gartay sharkii uu Eliyaashiib u sameeyey Toobiyaah markuu qowlad uga
diyaarshay barxadihii guriga Ilaah. 8 Haddaba taasu aad bay ii murugaysay, sidaas
daraaddeed qowladdii dibaddaan uga wada tuuray alaabtii guriga Toobiyaah oo dhan.
9 Markaasaan amar bixiyey oo qolalkii waa la nadiifiyey; oo halkaasaan mar kale ku soo
celiyey weelashii gurigii Ilaah, iyo qurbaannadii hadhuudhka, iyo fooxii. 10 Oo haddana
waxaan kaloo gartay inaan kuwii reer Laawi qaybahoodii la siin, oo sidaas daraaddeed
kuwii reer Laawi iyo kuwii gabayaaga ahaa oo shuqulka samayn jirayba way carareen
oo mid waluba beertiisii buu tegey. 11 Markaasaan taliyayaashii la diriray oo waxaan
ku idhi, War maxaa guriga Ilaah looga tegey? Kolkaasaan iyagii soo wada ururiyey
oo meeshoodii ku celiyey. 12 Markaasaa dadka dalka Yahuudah oo dhammu waxay
qolalkii khasnadaha soo geliyeen meeltobnaadyadii hadhuudhka iyo kuwii khamriga
iyo kuwii saliiddaba. 13 Oo qolalkii khasnadaha waxaan madax uga dhigay khasnajiyo,
oo waxay ahaayeen wadaadkii Shelemyaah ahaa, iyo karraanigii Saadooq ahaa, oo reer
Laawina waxaa kaga jiray Fedaayaah, oo waxaa ku xigay Xaanaan ina Sakuur, oo ahaa
ina Matanyaah, waayo, waxaa lagu tiriyey inay aamin yihiin, oo shaqadooduna waxay
ahayd inay walaalahood wax u qaybiyaan. 14 Ilaahayow, haddaba bal taas daraaddeed
ii xusuuso, oo ha tirtirin falimahaygii wanaagsanaa oo aan u qabtay gurigaaga iyo
waxyaalihii la dhawri lahaa.

15 Oo waagaas waxaan dalka Yahuudah ku arkay kuwo maalinta Sabtida macsarada
canabka ku tumanaya, oo xidhmooyin soo ururinaya, oo dameerro raraya, iyo weliba
khamri iyo canab, iyo berde iyo rar cayn kasta ah oo Yeruusaalem la soo gelinaya
maalinta sabtida; oo anna iyagii waan uga digay maalintii ay cuntada iibiyeen. 16 Oo
halkaas waxaa kaloo degganaa dad reer Turos ah oo keeni jiray kalluun iyo alaab cayn
kasta ah, oo maalinta ayay ka iibin jireen dadka dalka Yahuudah iyo Yeruusaalem
gudaheeda. 17 Markaasaan la diriray kuwii gobta ahaa oo dalka Yahuudah oo waxaan
ku idhi, War waa maxay waxan sharka ah oo aad samaysaan oo aad ku nijaasaysaan
maalinta sabtida ah? 18 War sow awowayaashiin saasoo kale ma yeelin, sow Ilaah
belaayadan oo dhan taas aawadeed inooguma soo dejin innaga iyo magaaladaba? Oo
weliba markaad sabtida nijaasaysaan waxaad reer binu Israa'iil ku soo dejisaan cadho
kale oo badan. 19 Oo sabtida ka hor markii irdihii Yeruusaalem soo madoobaanayeen,
ayaan amray in albaabbada la xidho, oo waxaan kaloo amray inaan la furin jeeray
sabtidu dhammaato; oo qaar midiidinnadaydii ah ayaan irdihii waardiye uga dhigay
inaan maalinta sabtida waxba rar la soo gelin. 20 Haddaba baayacmushtariyaashii
iyo kuwii alaab cayn kasta iibin jiray mar iyo laba ayay Yeruusaalem dibaddeeda u

hoydeen. 21 Markaasaan iyagii u digay oo ku idhi, War maxaad derbiga hareerihiisa ugu
hoyataan? Haddaad mar dambe saas yeeshaan gacan baan idin saarayaa. Oo ayaantaas
ka dib mar dambe ma ay iman maalin sabti ah. 22 Oo waxaan kuwii reer Laawi ku
amray inay isdaahiriyaan iyo inay yimaadaan oo irdaha dhawraan si ay quduus uga
dhigaan maalinta sabtida. Ilaahayow, taas aawadeedna ii xusuuso, oo iigu tudh siday
weynaanta naxariistaadu tahay.

23 Oo waagaas waxaan kaloo arkay Yuhuuddii oo guursatay naago ah reer Ashdood,
iyo reer Cammoon, iyo reer Moo'aab. 24 Oo carruurtoodii badhkoodna waxay ku hadli
jireen afkii reer Ashdood, oo afkii Yuhuuddana kuma ay hadli karin, laakiinse waxay ku
hadli jireen sidii afkii dadyow kasta. 25 Oo anna iyagii waan la diriray, waanan caayay,
oo qaarkoodna waan dilay, oo timahoodiina waan ka rifay, waanan ku dhaarshay
Ilaah, oo ku idhi, Waa inaydnaan gabdhihiinna u guurin wiilashooda, gabdhahoodana
ha u guurinina wiilashiinna, idinkuna ha guursanina. 26 War Sulaymaan oo ahaa
boqorkii reer binu Israa'iil sow isba waxyaalahan kuma dembaabin? In kastoo aan
quruumo badan dhexdooda boqor isagoo kala ah laga heli karin, oo uu Ilaahiisuna
jeclaa, oo uu Ilaah ka dhigay boqor u taliya reer binu Israa'iil oo dhan, haddana xataa
isagii waxaa dembaajiyey naago qalaad. 27 Haddaba miyaannu idin dhegaysannaa
si aannu sharkan oo dhan u samayno oo intaan naago qalaad guursanno miyaannu
Ilaahayaga ku xadgudubnaa? 28 Oo Eliyaashiib oo ahaa wadaadkii sare wiilashiisii
midkood oo Yooyaadaac ahaa waxaa soddog u ahaa Sanballad oo ahaa reer Xoron;
oo sidaas daraaddeed ayaan isaga eryay. 29 Ilaahayow, iyaga xusuuso, maxaa yeelay,
waxay nijaaseeyeen wadaadnimadii, iyo axdigii wadaadnimada iyo kii reer Laawi.
30 Haddaba sidaasaan uga nadiifiyey dad kasta oo qalaad, oo waxaan bixiyey amar ku
saabsan wadaaddadii iyo kuwii reer Laawiba iyo mid walba shuqulkiisii, 31 iyo amar
ku saabsan qurbaankii qoryaha oo wakhtiyada la amray la keeno, iyo midhaha ugu
horreeya. Ilaahayow, wanaag igu xusuuso.

ESTEER

Boqorad Washtii Oo Laga Qaaday Darajadeeda

1 Wakhtigii Ahashwerus (Ahashweruskaasu wuxuu ahaa kii xukumi jiray Hindiya
iyo Itoobiya inta ka dhex leh, oo u talin jiray boqol iyo toddoba iyo labaatan gobol)
2 markii Boqor Ahashwerus uu ku fadhiistay carshigii boqortooyadiisa oo ku yiil
Shuushan oo ahayd hoygii boqorka, 3 sannaddii saddexaad oo boqornimadiisa ayuu
martiqaad u sameeyey amiirradiisii iyo addoommadiisii oo dhan, taas oo ay hortiisa
joogeen xooggii Faaris iyo Maaday, iyo dadkii gobta ahaa iyo amiirradii gobollada. 4 Oo
wuxuu soo bannaan dhigay maalkii boqortooyadiisa ammaanta badnayd, iyo sharaftii
haybaddiisa sarraysa, intii maalmo badan ah oo gaadha boqol iyo siddeetan maalmood.
5 Oo markii maalmahaasu dhammaadeen ayuu boqorku diyaafad u sameeyey dadkii
Shuushan oo hoygii boqorka ahayd joogay oo dhan, yar iyo weynba, intii toddoba
maalmood ah, oo diyaafaddiina waxaa lagu dhigay barxaddii beerta ku dhex tiil hoygii
boqorka. 6 Oo waxaa meeshaas ka laalaaday daahyo ah caddaan iyo cagaar iyo buluug,
oo waxaa ku xidhnaa xadhko laga sameeyey maro wanaagsan iyo dhar guduudan oo
sudhan siddooyin lacag ah iyo tiirar marmar ah. Sariiruhuna waxay ahaayeen dahab
iyo lacag, oo waxaa la dhigay meel siman oo laga sameeyey marmar ah casaan iyo
caddaan iyo huruud iyo madow. 7 Oo waxaa dadka cabniin lagu siiyey weelal dahab
ah (oo weelashana midba midka kale wuu ka duwanaa), oo khamrigii boqorkuna wuu
badnaa sidii ay ahayd deeqsinimadii boqorku. 8 Oo cabniinkuna wuxuu waafaqsanaa
qaynuunka, dirqina ma jirin, waayo, boqorku wuxuu madaxdii gurigiisa oo dhan ku
amray inay nin kasta u yeelaan siduu doonayo. 9 Oo weliba Boqorad Washtiina waxay
dumarkii diyaafad ugu samaysay hoygii reer boqor oo uu Boqor Ahashwerus lahaa.

10 Oo maalintii toddobaad boqorkii, isagoo qalbigiisu khamri ku faraxsan yahay,
wuxuu amray toddobadii midiidin oo Boqor Ahashwerus ka adeegi jiray oo ahaa
Mehuumaan, Bista, Xarboona, Bigtaa, Abagta, Seetar, iyo Karkas, 11 oo wuxuu iyagii
ku amray inay Boqorad Washtii hortiisa keenaan, iyadoo qabta taajkii boqornimada,
si quruxdeeda loo tuso dadka iyo amiirrada, waayo, iyadu waxay lahayd suurad
wanaagsan oo in la fiirsado ku fiican. 12 Laakiinse boqoraddii Washtii ahayd way
diidday inay ku timaado amarkii boqorku ugu soo dhiibay midiidinnada. Sidaas
daraaddeed boqorkii aad buu u xanaaqay, oo cadhadiisiina wuu la gubtay.

13 Markaasaa boqorkii wuxuu la hadlay nimankii xigmadda lahaa oo xilliyada
yiqiin, (waayo, boqorka caadadiisu saasay ahayd xagga kulli kuwii sharcigii yiqiin iyo
xukunkaba, 14 oo waxaa isaga ku xigay Karshena, Shetaar, Admata, Tarshiish, Meres,
Marsena, iyo Memuukaan oo ahaa toddobadii amiir oo Faaris iyo Maaday, oo arkay
boqorka wejigiisa, oo fadhiyey boqortooyada derejadeeda kowaad), 15 oo wuxuu ku
yidhi, War maxaan ku samaynaa Boqorad Washtii sida sharciga waafaqsan? Maxaa
yeelay, iyadu ma ay yeelin yeedhiddii Boqor Ahashwerus iyada midiidinnada ugu
sii dhiibay. 16 Markaasaa Memuukaan jawaabay, oo wuxuu boqorkii iyo amiirradii
hortooda ka yidhi, Boqorad Washtii boqorka oo keliya ma ay xumayn, laakiinse waxay
xumaysay amiirrada oo dhan, iyo dadka deggan Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo
dhan. 17 Haddaba wixii ay boqoraddu samaysay wuu wada gaadhi doonaa dumarka
oo dhan, kolkaasay nimankooda quudhsan doonaan markii warkan loo sheego, oo
lagu yidhaahdo, Boqorkii Ahashwerus wuxuu amray in Boqorad Washtii hortiisa la
keeno, laakiinse ma ay iman. 18 Haddaba isla maantadan amiiradaha Faaris iyo Maaday
oo maqlay wixii ay boqoraddu samaysay, sidaasoo kalay ku odhan doonaan boqorka
amiirradiisa oo dhan. Oo saas aawadeed waxaa kici doona quudhsasho iyo xanaaq

badan. [19] Haddaba haddii boqorku raalli ka yahay, amar boqornimo ha bixiyo, oo
amarkaasna si aan loo beddelin ha lagu dhex qoro qaynuunnada reer Faaris iyo reer
Maaday, inaanay boqoradda Washtii mar dambe iman Boqor Ahashwerus hortiisa.
Boqorkuna boqoradnimadeedii ha siiyo mid kale oo iyada ka wanaagsan. [20] Oo marka
boqorka amarkiisa uu bixin doono lagu faafiyo boqortooyadiisa oo dhan (waayo, way
weyn tahay) ayaa dumarka oo dhammu nimankooda maamuusi doonaan, yar iyo
weynba.
[21] Oo odhaahdaasu waxay ka farxisay boqorkii iyo amiirradii oo dhanba, kolkaasuu
boqorkii yeelay sidii uu Memuukaan yidhi. [22] Oo wuxuu warqado u diray boqorka
gobolladiisii oo dhan, oo gobol walba wuxuu ugu qoray fartiisii, oo dad kastana wuxuu
ugu qoray afkoodii, si nin kastaa ugu taliyo reerkiisa oo uu ku sheego afka dadkiisu ku
hadlo.

2

Esteer Oo Boqorad Laga Dhigay

[1] Oo waxyaalahaas dabadood markii Boqor Ahashwerus cadho baxay ayuu soo
xusuustay Washtii, iyo wixii ay samaysay, iyo wixii iyada ka geesta ahaa oo la amray.
[2] Markaasaa boqorka midiidinnadiisii u adeegi jiray waxay yidhaahdeen, Boqorka ha
loo doondoono bikrado qurux badan oo dhallinyaro ah; [3] oo boqorku gobol kasta oo
boqortooyadiisa ka mid ah ha ka dhex doorto wakiillo, si ay bikradaha quruxda badan
oo dhallinyarada ah oo dhan ugu soo ururiyaan Shuushan oo ah hoyga boqorka, oo
iyaga ha keeneen guriga naagaha, oo gacanta ha u geliyeen Heegay oo ah midiidinka
boqorka naagaha u dhawra, oo iyaga ha la siiyo alaabtoodii ay isku daahirin lahaayeen.
[4] Oo gabadhii boqorka la wanaagsanaata, meeshii Washtii boqorad ha ka noqoto. Oo
waxaasuna boqorka way ka farxiyeen; kolkaasuu saas yeelay.
[5] Oo Shuushan oo hoygii boqorka ahaa waxaa jiray nin Yuhuud ah, oo magiciisana
waxaa la odhan jiray Mordekay ina Ya'iir, ina Shim'i, ina Qiish, oo wuxuu ahaa reer
Benyaamiin; [6] oo isaga waxaa mar hore laga soo kaxaystay Yeruusaalem, wuxuuna la
socday maxaabiistii lala soo kaxaystay Yekonyaah oo ahaa boqorkii reer Yahuudah, oo
uu soo kaxaystay Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon. [7] Oo isagu wuxuu soo
koriyey Hadasaah, taasoo ahayd ina-adeertiis Esteer, waayo, iyadu aabbe iyo hooyo
toona ma ay lahayn; gabadhuna way suurad wacnayd, wayna qurux badnayd; oo
markii aabbeheed iyo hooyadeed dhinteen ayaa Mordekay qaatay oo sidii gabadhiisii
ka dhigtay. [8] Markii la maqlay boqorka amarkiisii iyo naadadiisii, kolkii hablo badan
lagu soo ururiyey Shuushan oo ahayd hoygii boqorka, oo gacanta loo geliyey Heegay,
ayaa Esteer la geeyey gurigii boqorka, oo waxaa gacanta loo geliyey Heegay oo ahaa
kii naagaha dhawri jiray. [9] Oo gabadhii way la wanaagsanaatay isagii, wuuna u
roonaaday; oo markiiba wuxuu iyadii siiyey alaabteedii isdaahirinta, iyo intii ay
qaybta u lahayd, iyo toddoba gabdhood oo ay waajib u lahayd in laga siiyo guriga
boqorka. Markaasuu iyadii iyo gabdhaheediiba geeyey meeshii ugu wanaagsanayd
guriga naagaha.
[10] Esteerna ma ay sheegin dadkeedii iyo qoladeedii toona; waayo, waxaa Mordekay
ku amray inaanay waxba sheegin. [11] Mordekayna wuxuu maalin kasta mari jiray
barxadda guriga naagaha horteeda si uu ku ogaado Esteer nabadqabkeeda iyo waxa
iyada ku dhici lahaa.
[12] Haddaba markii gabadh walba wakhtigeedii la gaadhay inay u gasho Boqor Ahash-
werus, oo iyada loogu sameeyo sida waafaqsan waxa sharcigu dumarka farayo laba
iyo toban bilood dabadeed, (waayo, saasaa isdaahirintoodu ku dhammaan jirtay, inay
intii lix bilood ah ismariyaan saliidda malmalka, intii lix bilood ahna ismariyaan uunsi
udgoon iyo waxyaalaha dumarka lagu daahiriyo) [13] ayaa sidaas gabadhii boqorkii ugu

timid, oo wax alla wixii ay doonaysay inay guriga naagaha ka qaadato, oo ay la tagto
guriga boqorka, dhammaantood waa la siiyey iyada. 14 Oo iyadu fiidkii bay tagtay,
oo subaxdii ayay ku soo noqotay gurigii labaad oo naagaha, iyo gacanta Shacashgas
oo ahaa boqorka midiidinkiisii u dhawri jiray naagaha addoommaha ah. Iyana mar
dambe boqorkii uma ay soo gelin, in boqorku ku farxo iyo in magaceeda loogu yeedho
mooyaane.

15 Haddaba Esteer oo ahayd ina Abiixayil, kaasoo adeer u ahaa Mordekay oo iyada
qaatay oo ka dhigtay sidii gabadhiisii oo kale, markii wakhtigeedii ay boqorka u
geli lahayd la gaadhay, iyadu waxba ma ay dalban wixii Heegay oo ahaa boqorka
midiidinkiisii naagaha u dhawri jiray uu u dooray mooyaane. Oo intii Esteer aragtay
oo dhammu way u bogeen. 16 Haddaba boqorka sannaddiisii toddobaad ee boqorn-
imadiisa, bisheedii tobnaad oo ahayd bisha Tebed ayaa Esteer loogu geeyey Boqor
Ahashwerus gurigiisii boqornimada. 17 Haddaba boqorkii Esteer buu ka jeclaaday
naagihii kale oo dhan, oo iyana waxay isagii ka heshay raxmad iyo roonaan ka sii badan
intii ay bikradaha kale heleen oo dhan; oo sidaas daraaddeed ayuu madaxa u saaray
taajkii boqornimada, oo meeshii Washtii ayuu iyada boqorad uga dhigay. 18 Markaasaa
boqorkii martiqaad weyn u sameeyey amiirradiisii iyo addoommadiisii oo dhan,
taasuna waxay ahayd martiqaad Esteer loo sameeyey; oo gobolladiina boqorku wuu
nasiyey, oo hadiyadona wuxuu u bixiyey sidii deeqsinimadiisii ahayd.

Mordekay Oo Daaha Ka Qaaday Shirqool

19 Oo markii bikradihii mar labaad la soo ururiyey ayaa Mordekay soo fadhiistay
boqorka iriddiisii. 20 Oo Esteerna weli ma ay sheegin qoladeedii iyo dadkeedii toona,
sidii Mordekay ku amray; waayo, Esteer amarkii Mordekay bay u addeeci jirtay sidii
markii uu korinayay oo kale. 21 Oo waagaas mar uu Mordekay boqorka iriddiisa
fadhiistay ayaa waxaa aad u cadhooday laba nin oo boqorka midiidinno u ahaa,
waxayna ahaayeen Bigtaan iyo Teresh oo ka mid ahaa kuwa iridda dhawra, oo waxay
dooneen inay Boqor Ahashwerus dilaan. 22 Oo xaalkaas waxaa ogaaday Mordekay,
kolkaasuu u sheegay Boqorad Esteer; Esteerna waxay u sheegtay boqorkii, iyadoo ku
hadlaysa Mordekay magiciisa. 23 Oo markii xaalkaas la baadhay ayaa waxaa la ogaaday
inay saas tahay, oo labadoodiiba geed baa laga soo deldelay; oo taasna waxaa lagu qoray
buuggii taariikhda boqorka hortiisa.

3

Shirqoolkii Haamaan Inuu Yuhuudda Baabbi'iyo

1 Oo waxyaalahaas dabadeed Boqor Ahashwerus wuxuu dalliciyey oo kursigiisii ka
sarraysiiyey amiirradii isaga la joogay oo dhan Haamaan ina Hamedaata oo ahaa reer
Agag, oo isaga wuu hore mariyey. 2 Oo waxaa Haamaan u foororsaday oo u sujuuday
boqorka addoommadiisii iriddiisa joogay oo dhan, waayo, boqorka ayaa in saas loo
yeelo amray. Laakiinse Mordekay uma uu foororsan, umana sujuudin. 3 Markaasaa
addoommadii boqorka oo joogay boqorka iriddiisa waxay Mordekay ku yidhaahdeen,
War maxaad u jebinaysaa boqorka amarkiisa? 4 Haddaba waxaa dhacday, markay
maalin kasta saas ku lahaayeen, laakiinse isagu uusan dheg u dhigin, inay warkaas
Haamaan u sheegeen inay arkaan bal wuxuu xaalka Mordekay noqdo, waayo, wuxuu
iyagii u sheegay inuu Yuhuud yahay. 5 Haamaanna markuu arkay inaan Mordekay
u foororsan oo aanu u sujuudin, ayuu Haamaan aad u cadhooday. 6 Laakiinse wuu
quudhsaday inuu Mordekay oo qudha gacanta saaro, waayo, waxaa isaga loo sheegay
Mordekay qabiilkiisa; oo sidaas daraaddeed Haamaan wuxuu doonayay inuu wada
baabbi'iyo Yuhuudda boqortooyada Ahashwerus deggan oo dhan, kuwaasoo ahaa
Mordekay qabiilkiisii.

[7] Oo sannaddii laba iyo tobnaad oo Boqor Ahashwerus, bisheedii kowaad taasoo ah
bisha Niisaan ayay Haamaan hortiisa ku rideen saami magiciisa la yidhaahdo Fuur, oo
taasuna waxay socotay maalin ka maalin, iyo bil ka bil, ilaa bishii laba iyo tobnaad oo
ah bisha Adaar. [8] Markaasaa Haamaan wuxuu Boqor Ahashwerus ku yidhi, Waxaa jira
dad ku wada dhex firidhsan dadyowga deggan gobollada boqortooyadaada oo dhan,
qaynuunnadooduna way ka wada duwan yihiin kuwa dadyowga kale oo dhan. Iyaguna
qaynuunnada boqorka ma dhawraan. Sidaas daraaddeed, boqorow, inaad iska daysid
faa'iido kuugu ma jirto. [9] Haddaba, boqorow, taas haddaad raalli ka tahay, ha la qoro
in iyaga la baabbi'iyo; oo anna waxaan bixin doonaa toban kun oo *talanti oo lacag
ah, oo waxaan gacanta u gelin doonaa kuwa boqorka shuqulkiisa u taliya inay iyagu
maalkaas geliyaan khasnadaha boqorka. [10] Markaasaa boqorkii wuxuu gacantiisa ka
siibay kaatunkiisii oo wuxuu siiyey Haamaan ina Hamedaata oo ahaa reer Agag ee
weliba ahaa cadowgii Yuhuudda. [11] Kolkaasaa boqorkii wuxuu Haamaan ku yidhi,
Lacagta adigaa lagu siiyey, oo weliba dadkana waxaad ku samaysaa wax alla wixii kula
wanaagsan.
[12] Oo bishii kowaad maalinteedii saddex iyo tobnaad ayaa loo wada yeedhay boqorka
karraaniyadiisii oo dhan, oo waxaa la qoray kulli wixii Haamaan ku amray boqorka
saraakiishiisii iyo taliyayaashii gobollada oo dhan xukumayay, iyo amiirradii u tali-
nayay dad kasta, oo gobol kasta waxaa loogu qoray afkiisii. Oo waxaa lagu qoray
Boqorka Ahashwerus magiciisa, waxaana lagu shaabadeeyey boqorka kaatunkiisii.
[13] Oo warqadona waxaa loo dhiibay warqaadayaal, oo waxaa loo diray boqorka
gobolladiisii oo dhan, in Yuhuudda oo dhan la wada baabbi'iyo, oo la wada laayo, oo
la halaago dhammaantood, yar iyo weyn, iyo dhallaanka iyo dumarkaba, bisha Adaar
oo ah bisha laba iyo tobnaad, maalinteeda saddex iyo tobnaad, iyo in maalkoodana
booli ahaan loo dhaco. [14] Oo waxaa dadyowga oo dhan lagu dhex faafiyey warqaddii
la qoray naqilkeedii, oo leh amar ha la wada siiyo gobollada oo dhan inay diyaar u
noqdaan maalintaas. [15] Oo warqaadayaashiina haddiiba degdeg bay ugu ambabbexeen
boqorka amarkiisii, oo Shuushan oo ahayd hoygii boqorkana amarkii waa lagu bixiyey.
Haddaba boqorkii iyo Haamaan waxay u fadhiisteen inay wax cabbaan; laakiinse
magaaladii Shuushan oo dhammu way ka wareertay.

4

Mordekay Oo Ku Qancay Caawimaddii Esteer

[1] Haddaba markii Mordekay ogaaday wixii la sameeyey oo dhan ayuu dharkiisii je-
exjeexay, dhar joonyad ahna wuu xidhay oo dambas ismariyey, markaasuu magaalada
dhex galay oo oohin dheer oo qadhaadh ku qayliyey. [2] Wuxuuna hor yimid boqorka
iriddiisa; waayo, ninna iridda boqorka ma geli karayn isagoo dhar joonyad ah qaba.
[3] Oo gobol kasta oo qaynuunkii iyo amarkii boqorku gaadhayba waxaa Yuhuuddii ka
dhex dhacday baroor weyn, iyo soon, iyo oohin, iyo qaylo; kuwo badanuna dambas
bay ku jiifeen iyagoo dhar joonyad ah qaba. [4] Markaasaa Esteer waxaa u yimid oo
xaalkaas u soo sheegay gabdhaheedii iyo midiidinnadeedii; kolkaasay boqoraddii aad
iyo aad u murugootay; oo Mordekay ayay u sii dirtay dhar uu xidho, waxayna u
sheegtay inuu dharkiisii joonyadda ahaa iska furo; laakiinse dharkii ma uu qaadan.
[5] Markaasaa Esteer waxay u yeedhay Hatag oo boqorka midiidinnadiisa ka mid ahaa
oo uu boqorku u doortay inuu u adeego, oo waxay isagii ku amartay inuu Mordekay
u tago oo uu soo ogaado bal waxa xaalkanu ahaa, iyo wuxuu u dhacayba. [6] Sidaas
daraaddeed Hatag wuxuu Mordekay ugu tegey magaalada bannaankeedii ka soo hor
jeeday boqorka iriddiisa. [7] Markaasaa Mordekay wuxuu isagii u sheegay dhammaan
wixii isaga ku dhacay, iyo lacagtii uu Haamaan u ballanqaaday inuu siinayo boqorka

* **3:9** talanti = lacag miisaan badan

khasnadihiisa in Yuhuudda la baabbi'iyo aawadeed. 8 Oo weliba wuxuu isagii u dhiibay
naqilka warqaddii oo amarku ku qornaa oo Shuushan lagu faafiyey si Yuhuudda loo
wada baabbi'iyo, wuxuuna taas u siiyey inuu Esteer tuso oo uu iyada u warramo,
oo wuxuu iyada ku amray inay boqorka u gasho, oo ay barido oo ay isaga hortiisa
wax ka weyddiisato dadkeeda aawadiis. 9 Kolkaasaa Hatag yimid oo wuxuu Esteer u
sheegay erayadii Mordekay. 10 Dabadeedna Esteer baa la hadashay Hatag oo waxay
farriin ugu sii dhiibtay Mordekay oo ku tidhi, 11 Boqorka addoommadiisa oo dhan iyo
dadka boqorka gobolladiisa deggan oo dhammu way wada og yihiin in ku alla kii,
isagoo aan loo yeedhin, boqorka ugu soo gala barxadda dhexe, ama nin ha ahaado ama
naag ha ahaatee, qaynuun baa loo hayaa, waana in isaga la dilo, haddaan boqorku
usha dahabka ah fidin, si uu u noolaado aawadeed; laakiinse aniga la iima yeedhin
inaan boqorka u soo galo intii soddon maalmood ah. 12 Kolkaasaa Mordekay loo soo
sheegay Esteer erayadeedii. 13 Markaasuu Mordekay iyagii jawaab ugu sii dhiibay
Esteer, oo wuxuu ku yidhi, Ha moodin inaad adiga qudhaadu guriga boqorka ku
baxsan doontid iyadoo aanay Yuhuudda ka baxsan. 14 Waayo, haddaad wakhtigan
iska aamustid, waxaa Yuhuudda meel kale uga kici doona furasho iyo samatabbax,
laakiinse adiga iyo reerka aabbahaaba waad halligmi doontaan. Bal yaase garanaya
inaad wakhtigan oo kale daraaddiis boqortooyada u soo gashay? 15 Markaasaa Esteer
waxay iyaga u sheegtay inay Mordekay jawaab ku celiyaan, oo waxay ku tidhi, 16 Tag,
oo soo wada ururi Yuhuudda Shuushan joogta oo dhan, oo ii sooma, oo intii saddex
maalmood ah, habeen iyo maalin toona, waxba ha cunina, waxna ha cabbina; oo aniga
iyo gabdhahayguna sidaas oo kalaan u soomaynaa; oo kolkaasaan boqorka u gelayaa,
taasoo aan sharciga waafaqsanayn; oo haddii aan halligmona, waan halligmayaa.
17 Markaasuu Mordekay iska tegey oo sameeyey wax alla wixii Esteer ku amartay oo
dhan.

5

Codsigii Esteer Ee Boqorka

1 Haddaba maalintii saddexaad Esteer baa gashatay dharkeedii boqornimada, oo
waxay soo istaagtay guriga boqorka barxaddiisa dhexe, taasoo ka soo hor jeedday
guriga boqorka; oo boqorkuna wuxuu ku fadhiyey carshigiisii boqornimada oo ku
dhex yiil guriga boqornimada, wuxuuna ka soo hor jeeday iridda guriga laga soo
galo. 2 Oo markii boqorkii arkay Boqorad Esteer oo barxadda dhex taagan ayuu
raalli ka noqday iyada, oo boqorkiina wuxuu Esteer ku soo fidiyey ushii dahabka
ahayd oo gacantiisa ku jirtay. Markaasaa Esteer soo dhowaatay oo taabatay usha
dusheedii. 3 Kolkaasuu boqorkii ku yidhi, Boqorad Esteeray, maxaad doonaysaa? Oo
maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa hadday boqortooyada badhkeed tahay waa lagu
siinayaaye. 4 Kolkaasaa Esteer waxay tidhi, Boqorow, hadday kula wanaagsan tahay,
maanta adiga iyo Haamaanba kaalaya martiqaadka aan u diyaariyey. 5 Markaasaa
boqorkii wuxuu yidhi, Haamaan haddiiba ha dhaqsado, si loo yeelo waxay Esteer
tidhi. Oo sidaas daraaddeed boqorkii iyo Haamaanba waxay yimaadeen martiqaadkii
ay Esteer u diyaarisay. 6 Oo intii martiqaadkii khamriga la joogay ayuu boqorkii
Esteer ku yidhi, Baryadaadu waa maxay? Maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa hadday
boqortooyada badhkeed tahay waa laguu yeelayaaye. 7 Markaasaa Esteer jawaabtay oo
tidhi, Baryadayda iyo weyddiisashadaydu waxay tahay, 8 Boqorow, haddaad raalli iga
tahay, oo aad ku faraxdid inaad ii samaysid waxaan kaa baryay, oo aad yeeshid waxaan
ku weyddiistay, haddaba adiga iyo Haamaan kaalaya martiqaadka aan idiin diyaarin
doono, oo aniguna berri baan yeelayaa sidaad tidhi, boqorow.

Cadhadii Haamaan Ee Mordekay

9 Markaasaa Haamaan maalintaas wuxuu dibadda u baxay isagoo faraxsan oo
qalbiga ka rayraynaya. Laakiinse Haamaan markuu arkay Mordekay oo jooga boqorka
iriddiisa, oo aan isaga u istaagin, una gariirin, ayuu Mordekay aad iyo aad ugu
cadhooday. 10 Habase ahaatee Haamaan wuu isceliyey oo gurigiisuu tegey. Markaasuu
u cid dirsaday oo u yeedhay saaxiibbadiis iyo naagtiisii Seresh. 11 Markaasaa Haamaan
wuxuu iyagii uga sheekeeyey ammaanta maalkiisa, iyo badnaanta carruurtiisa, iyo
kulli derejadihii boqorku isaga u dalliciyey oo dhan, iyo sidii boqorku ugu wada
sarraysiiyey boqorka amiirradiisa iyo addoommadiisa oo dhan. 12 Oo Haamaan weliba
wuxuu kaloo yidhi, Xataa boqoradda Esteer ninna uma ay oggolaan inuu boqorka u soo
raaco martiqaadkii ay diyaarisay aniga mooyaane; oo weliba berrina anigoo boqorka
la jira ayay i martiqaadday. 13 Laakiinse waxaas oo dhammu waxba ii tari maayaan
intaan arkayo Yuhuudiga Mordekay oo boqorka iriddiisa fadhiya. 14 Markaasaa naagti-
isii Seresh iyo saaxiibbadiis oo dhammu waxay ku yidhaahdeen, Ha la sameeyo qori
wax lagu deldelo oo dhererkiisu konton dhudhun yahay, oo subaxda waxaad boqorka
ku tidhaahdaa, Mordekay meeshaas ha lagu deldelo. Oo markaas dabadeed adigoo
faraxsan boqorka martiqaadka u raac. Kolkaasaa hadalkaasu ka farxiyey Haamaan;
oo wuxuu amray in meeshii deldelaadda la sameeyo.

6

Mordekay Oo La Maamuusay

1 Habeenkaasna boqorkii wuu seexan kari waayay, kolkaasuu amray in loo keeno
buuggii taariikhda wakhtigaas, oo waxaa lagu akhriyey boqorka hortiisa. 2 Oo waxaa
laga dhex helay oo ku qornaa in Mordekay sheegay Bigtaan iyo Teresh oo ahaa boqorka
labadiisii midiidin oo ka mid ahaa kuwii iridda dhawri jiray, kuwaas oo doonay inay
Boqor Ahashwerus dilaan. 3 Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Taas aawadeed maxaa
maamuus iyo derejo ah oo Mordekay loo sameeyey? Kolkaasaa addoommadii boqorka
u adeegi jiray waxay isagii ku yidhaahdeen, Waxba looma samayn. 4 Markaasaa
boqorkii wuxuu yidhi, Yaa barxadda jooga? Haddaba Haamaan ayaa yimid guriga
boqorka barxaddiisa dibadda ah inuu boqorka kala hadlo in Mordekay lagu deldelo
qorigii deldelaadda oo uu isaga u diyaariyey. 5 Markaasaa boqorka addoommadiisii
waxay isaga ku yidhaahdeen, Bal eeg, Haamaan baa taagan barxadda. Kolkaasaa
boqorkii yidhi, Ha soo galo. 6 Markaasuu Haamaan soo galay, oo boqorkii wuxuu ku
yidhi, Ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso maxaa loo yeelaa? Haddaba Haamaan
wuxuu qalbigiisa iska yidhi, Bal yaa boqorku ku farxi lahaa inuu maamuuso in ka
badan intuu i maamuuso? 7 Oo Haamaan wuxuu boqorkii ku yidhi, Ninkii boqorku ku
farxo inuu maamuuso 8 ha loo keeno dharkii boqornimada oo boqorku xidhan jiray,
iyo faraska boqorku fuulo, oo madaxana ha loo saaro taajka boqorka, 9 oo dharka
iyo faraska gacanta ha loo geliyo boqorka amiirradiisa sharafta leh midkood, in loo
lebbiso ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso. Oo isaga inta faras la fuushiiyo, jidka
magaalada dhexdeeda ha la mariyo, oo hortiisa ha laga naadiyo, Ninkii boqorku ku
farxo inuu maamuuso sidaasaa loo yeelaa. 10 Markaasaa boqorkii wuxuu Haamaan ku
yidhi, Haddaba soo dhaqso, oo waxaad soo qaaddaa dharkii iyo faraskii aad sheegtay,
oo wixii aad sheegtay oo dhan u samee Mordekay oo ah Yuhuudiga fadhiya boqorka
iriddiisa; oo wixii aad sheegtay oo dhan yaan waxba ka dhinnaan. 11 Kolkaasaa
Haamaan wuxuu soo qaaday dharkii iyo faraskii oo wuxuu u lebbisay Mordekay, oo
isagoo faraskii fuushan ayuu mariyey jidka magaalada, oo wuxuu hortiisa ka naadiyey,
Sidaasaa loo yeelaa ninkii boqorku ku farxo inuu maamuuso.

12 Haddaba Mordekay wuxuu mar kale ku soo noqday boqorka iriddiisii. Laaki-
inse Haamaan isagoo murugaysan oo hagoogan ayuu gurigiisii dhaqso u tegey.

13 Markaasaa Haamaan wuxuu naagtiisii Seresh iyo saaxiibbadiis oo dhan uga shee-
keeyey wixii isaga ku dhacay oo dhan. Kolkaasaa raggiisii xigmadda lahaa iyo naagtiisii
Seresh waxay ku yidhaahdeen, Mordekay oo aad bilowday inaad hortiisa ku dhacdo,
hadduu yahay farcanka Yuhuudda, ka adkaan maysid, laakiinse hubaal hortiisaad ku
dhici doontaa.
14 Oo weliba intay isagii la sii hadlayeen waxaa yimid boqorka midiidinnadiisii, oo u
soo dhaqsaday inay haddiiba Haamaan keenaan martiqaadkii Esteer diyaarisay.

7

Haamaan Oo La Deldelay

1 Haddaba boqorkii iyo Haamaan waxay u yimaadeen inay Boqorad Esteer mar-
tiqaadkeedii ka qayb galaan. 2 Oo haddana maalintii labaad intii la fadhiyey mar-
tiqaadkii khamriga ayaa boqorkii Esteer ku yidhi, Boqorad Esteeray, baryadaadu waa
maxay? Waa lagu siinayaaye. Maxaad i weyddiisanaysaa? Xataa hadday boqortooyada
badhkeed tahay, waa laguu yeelayaaye. 3 Markaasaa Boqorad Esteer jawaabtay oo
waxay tidhi, Boqorow, haddaad raalli iga tahay oo aad ku faraxdid, baryadayda
aawadeed naftayda ha la ii bixiyo, oo weyddiisashadayda aawadeedna dadkaygu ha
ii badbaado, 4 waayo, aniga iyo dadkaygiiba waxaa loo iibiyey in nala baabbi'iyo, oo
nala laayo oo aan halaaganno. Laakiinse haddii naloo iibiyey inaan ahaanno rag
iyo dumar addoommo ah, waan iska aamusi lahaa, in kastoo cadowgu aanu boqorka
khasaaradiisa ka xaq marin karin. 5 Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu Boqorad
Esteer ku yidhi, Yuu yahay, xaggee buuse joogaa, kan ku dhaca oo qalbigiisa sidaas kaga
fikiray inuu waxaas yeelo? 6 Markaasaa Esteer waxay tidhi, Cadow iyo col waxaa ah
Haamaankan sharka leh. Markaasaa Haamaan boqorkii iyo boqoraddii hortooda ku
cabsaday. 7 Kolkaasaa boqorkii isagoo cadhaysan, ka kacay martiqaadkii khamriga,
oo wuxuu u baxay xagga beerta hoyga boqorka; oo Haamaan ayaa u istaagay inuu
Boqorad Esteer naftiisa u baryo, waayo, wuxuu arkay in boqorku belaayo la damacsan
yahay. 8 Markaasaa boqorkii beertii ka soo noqday oo galay meeshii martiqaadka
khamriga lagu dhigay, Haamaanna wuxuu ku sii dhacayay sariirtay Esteer fuushanayd.
Markaasaa boqorkii wuxuu yidhi, Xataa ma boqoradduu hortayda ku xoogayaa iyadoo
guriga joogta? Oo isla markii eraygaasu boqorka afkiisii ka soo baxay ayaa Haamaan
wejigiisii la deday. 9 Kolkaasaa Xarboona oo ahaa boqorka midiidinnadiisa midkood
oo boqorka hortiisa joogay ayaa yidhi, Weliba bal eeg, waxaa Haamaan gurigiisa
ag qotoma qoriga deldelaadda oo dhererkiisu yahay konton dhudhun, oo Haamaan
u sameeyey inuu ku deldelo Mordekay oo boqorka wax wanaagsan kaga hadlay.
Markaasaa boqorkii yidhi, Halkaas ku deldela. 10 Sidaas daraaddeed Haamaan waxaa
lagu deldelay meeshii deldelaadda oo uu u diyaarshay inuu Mordekay ku deldelo, oo
markaasaa boqorkii cadho baxay.

8

Amarkii Boqorka Ee Ku Saabsanaa Yuhuudda

1 Oo isla maalintaas ayaa Boqor Ahashwerus wuxuu gurigii Haamaan oo ahaa cad-
owgii Yuhuudda siiyey Boqorad Esteer. Mordekayna wuxuu yimid boqorka hortiisii,
waayo, Esteer ayaa boqorka u sheegtay wuxuu iyada u ahaa. 2 Markaasaa boqorkii
wuxuu iska soo bixiyey kaatunkiisii uu Haamaan ka soo qaatay, oo wuxuu siiyey
Mordekay. Esteerna gurigii Haamaan ayay Mordekay madax uga dhigtay.
3 Oo Esteer boqorka hortiisii ayay haddana ka hadashay, oo intay cagihiisa ku
dhacday ayay iyadoo ooyaysa ka bariday inuu baabbi'iyo belaayadii Haamaan kii reer
Agag iyo xeeladdiisii uu Yuhuudda ku samaynayay. 4 Markaasaa boqorkii wuxuu
Esteer u soo fidiyey ushii dahabka ahayd. Oo taas daraaddeed Esteer way kacday oo

waxay istaagtay boqorka hortiisii. 5 Oo kolkaasay tidhi, Boqorow, haddaad ku faraxsan
tahay, oo aad raalli iga tahay, oo haddii xaalkaasu kula wanaagsan yahay, oo aad ii
bogtay, ha la qoro warqado lagu beddelo warqadihii uu xeeladda ku qoray Haamaan
ina Hamedaata oo ahaa reer Agag, kuwaasoo uu u qoray in lagu baabbi'iyo Yuhuudda
boqorka gobolladiisa deggan oo dhan. 6 Waayo, bal sidee baan ugu adkaysan karaa
inaan arko belaayada dadkayga ku dhacaysa? Amase sidee baan ugu adkaysan karaa
inaan arko baabbi'inta dadkayga? 7 Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu Boqorad
Esteer iyo Yuhuudigii Mordekay ku yidhi, Bal eega, gurigii Haamaan ayaan Esteer si-
iyey, isagiina waxaa lagu deldelay meesha deldelaadda, maxaa yeelay, wuxuu gacan ku
fidiyey Yuhuudda. 8 Haddaba idinku sidaad doonaysaan Yuhuudda warqado ugu qora.
Magaca boqorka ku qora, oo ku shaabadeeya kaatunka boqorka, waayo, qorniinkii
lagu qoro boqorka magiciisa, oo haddana kaatunka boqorka lagu shaabadeeyo, ninna
ma beddeli karo. 9 Oo markaasaa isla wakhtigaasba waxaa loo yeedhay boqorka kar-
raaniyadiisii. Oo waxayna ahayd bisha Siwaan, oo ah bisha saddexaad, maalinteedii
saddex iyo labaatanaad. Oo waxaa la qoray wax alla wixii Mordekay uu ku amray
Yuhuuddii iyo saraakiishii iyo taliyayaashii iyo amiirradii joogay gobolladii ku yiil
Hindiya iyo Itoobiya inta ka dhex leh, oo ahaa boqol iyo toddoba iyo labaatan gobol,
oo waxaa gobol kasta loogu qoray fartiisii, dad kastana waxaa loogu qoray afkoodii,
oo Yuhuuddiina waxaa loogu qoray fartoodii iyo afkoodiiba. 10 Oo wuxuu warqadi-
hii ku qoray Boqor Ahashwerus magiciisii, oo ku shaabadeeyey kaatunkii boqorka,
markaasuu u sii dhiibay warqaadayaal fuushan fardo iyo baqlo iyo rakuubbo. 11 Oo
boqorkii wuxuu u oggolaaday Yuhuuddii magaalo kasta degganayd inay isa soo wada
urursadaan oo ay daaficidda naftooda isu taagaan, oo ay baabbi'iyaan, oo laayaan, oo
halaag ku ridaan kulli xooggii dadka iyo gobolkii doonayay inay weeraraan iyaga iyo
dhallaankooda iyo dumarkoodaba, iyo inay maalkooda booli ahaan u dhacaan. 12 Oo
amarkii wuxuu ahaa in Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan saas isku maalin laga
yeelo, taas oo ah maalinta saddex iyo tobnaad oo bisha laba iyo tobnaad ee Adaar la
yidhaahdo. 13 Oo warqaddii amarku ku qornaa naqilkeedii ayaa lagu faafiyey gobol
kasta, oo waxaa loo sii dhiibay dadyowga oo dhan, taasoo leh, Maalintaas Yuhuuddu
diyaar ha u ahaadeen inay ka aarsadaan cadaawayaashooda. 14 Oo sidaas daraaddeed
warqaadayaashii fuushanaa baqlo iyo rakuubbo way ambabbexeen, iyagoo degdegsan
oo ku dhaqsanaya boqorka amarkiisa; oo amarkiina waxaa lagu naadiyey Shuushan oo
ahayd hoygii boqorka.

15 Markaasaa Mordekay wuxuu ka tegey boqorka hortiisii isagoo qaba dhar bo-
qortooyo oo ah buluug iyo caddaan, oo madaxana waxaa u saarnaa taaj weyn oo
dahab ah, wuxuuna huwanaa shulug laga sameeyey maro wanaagsan oo guduudan,
oo magaaladii Shuushanna waa laga qayliyey oo laga farxay. 16 Oo Yuhuuddiina waxaa
u ahaaday iftiin iyo farxad iyo rayrayn iyo sharaf. 17 Oo gobol kasta iyo magaalo
kasta oo boqorka amarkiisii iyo naadadiisii ay gaadheen, Yuhuuddii waxaa u ahaaday
farxad iyo rayrayn, iyo iid iyo maalin wanaagsan. Oo qaar badan oo ka mid ahaa
dadyowgii dalka degganaa waxay noqdeen Yuhuud, maxaa yeelay, waxaa iyaga ku
dhacday cabsidii ay Yuhuudda ka cabsanayeen.

9

Guushii Yuhuudda

1 Haddaba bishii laba iyo tobnaad, oo ahayd bisha Adaar, maalinteedii saddex iyo
tobnaad, markii boqorka amarkiisii iyo naadadiisii ay soo dhowaadeen in la oofiyo,
maalintaas oo ahayd maalintii Yuhuudda cadaawayaashoodii ay rajaynayeen inay
Yuhuudda u taliyaan, laakiin loo beddelay oo ay noqotay maalintii ay Yuhuuddii

u taliyeen kuwii iyaga nebcaa, 2 ayaa Yuhuuddii iska soo wada urursadeen maga-
alooyinkoodii ku yiil gobolladii Boqor Ahashwerus oo dhan inay gacan u qaadaan
kuwii doonayay inay iyaga wax yeelaan; oo mana jirin nin iyaga hor istaagi karay,
maxaa yeelay, cabsidoodii baa ku dhacday dadyowgii oo dhan. 3 Oo waxaa Yuhuuddii
caawiyey amiirradii gobollada oo dhan, iyo saraakiishii, iyo taliyayaashii, iyo kuwii
boqorka hawshiisii qaban jiray oo dhan, maxaa yeelay, iyagu waxay ka cabsanayeen
Mordekay. 4 Waayo, Mordekay wuxuu ku weynaa gurigii boqorka, oo warkiisuna
wuxuu wada gaadhay gobollada oo dhan, maxaa yeelay, ninkii Mordekay ahaa aad
iyo aad buu u sii weynaaday. 5 Oo Yuhuuddiina cadaawayaashoodii oo dhan waxay
la dhaceen seef, wayna laayeen, oo baabbi'iyeen, oo waxay iyagii ku sameeyeen wixii
ay doonayeen inay kuwa iyaga neceb ku sameeyaan. 6 Oo Shuushan oo ahayd hoygii
boqorka ayay Yuhuuddu shan boqol oo nin ku laayeen oo ku baabbi'iyeen. 7 Oo
waxaa kuwaas ka mid ahaa Farshandaataa iyo Dalfoon iyo Asfaataa, 8 iyo Fooraataa
iyo Adaliyaa iyo Ariidaataa, 9 iyo Farmashtaa iyo Ariisay iyo Ariiday iyo Waysaataa,
10 oo dhammaantood ahaa tobankii wiil oo uu dhalay Haamaan ina Hamedaata oo ahaa
Yuhuudda cadowgoodii. Kuwaasay wada dileen, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin.

11 Oo maalintaas intii lagu laayay Shuushan oo ahayd hoygii boqorka tiradoodii
waxaa la keenay boqorka hortiisa. 12 Markaasaa boqorkii wuxuu Boqorad Esteer ku
yidhi, Yuhuuddii waxay Shuushan oo ah hoygayga ku laayeen oo ku baabbi'iyeen shan
boqol oo nin, iyo Haamaan tobankiisii wiil. Oo gobolladayda intooda kale maxay ku
sameeyeen! Haddaba baryadaadu waa maxay, waa lagu siinayaaye? Amase maxaad
kaloo weyddiisanaysaa? Waa laguu samaynayaaye. 13 Kolkaasaa Esteer waxay tidhi,
Haddii boqorku raalli ku yahay, Yuhuudda Shuushan joogta ha la siiyo fasax ay berrito
ku sameeyaan si waafaqsan amarkan maanta dhacay, oo Haamaan tobankiisa wiilba
ha lagu deldelo meesha deldelaadda. 14 Markaasaa boqorkii wuxuu amray in saas
la yeelo, oo amar baa Shuushan lagu naadiyey, oo Haamaan wiilashiisiina waa la
deldelay. 15 Oo haddana Yuhuuddii Shuushan joogtay dhammaantood way isa soo
wada urursadeen bishii Adaar, maalinteedii afar iyo tobnaad, oo waxay Shuushan ku
laayeen saddex boqol oo nin, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin.

16 Oo Yuhuuddii kale oo joogay boqorka gobolladiisa iyana dhammaantood way
isa soo wada urursadeen, oo ay daaficidda naftooda isu taageen, oo way ka raysteen
cadaawayaashoodii, oo waxay kuwii iyaga nebcaa ka laayeen shan iyo toddobaatan
kun oo qof, laakiinse maalkoodii far ma ay saarin. 17 Oo taasuna waxay dhacday bishii
Adaar, maalinteedii saddex iyo tobnaad, oo bishaas maalinteedii afar iyo tobnaadna
way nasteen, oo waxay ka dhigeen maalin iid ah oo farxad badan.

Fuuriim Oo Loo Dabbaaldegay

18 Laakiinse Yuhuuddii Shuushan joogtay way isa soo wada urursadeen bishaas,
maalinteedii saddex iyo tobnaad, iyo maalinteedii afar iyo tobnaad, oo isla bishaas,
maalinteedii shan iyo tobnaadna way nasteen, oo waxay ka dhigeen maalin iid ah
oo farxad badan. 19 Haddaba Yuhuuddii tuulooyinka joogtay oo degganayd maga-
alooyinka aan derbiga lahayn, bisha Adaar, maalinteeda afar iyo tobnaad, waxay ka
dhigaan maalin farxadeed oo iid ah, oo maalin wanaagsan ah, iyo maalin waxyaalo
wanaagsan mid ba midka kale u diro.

20 Markaasaa Mordekay waxyaalahaas oo dhan qoray, oo wuxuu warqado u diray
kulli Yuhuuddii joogtay Boqor Ahashwerus gobolladiisa oo dhan, kuwii dhowaa iyo
kuwii fogaaba, 21 oo wuxuu ku amray iyagii inay sannad walba bisha Adaar, afar
iyo tobankeeda iyo shan iyo tobankeeda, dhawraan, 22 oo ay ka dhigaan maalmihii
Yuhuuddii ay cadaawayaashoodii ka raysteen iyo bishii xaggooda ay murugtii farxad
u beddelantay, baroortiina maalin wanaagsan; inay ka dhigaan maalmo iid ah oo

farxad badan, oo mid ba midka kale waxyaalo wanwanaagsan u diro, oo masaakiintana
hadiyado la siiyo.
23 Oo Yuhuuddiina waxay aqbaleen inay sameeyaan wixii ay bilaabeen, iyo sidii
Mordekay uu iyaga u soo qoray, 24 maxaa yeelay, Haamaan ina Hamedaata oo ahaa
reer Agag, oo Yuhuudda oo dhan cadowgooda ahaa, xeelad buu ku sameeyey Yuhuudda
inuu iyaga baabbi'iyo, oo wuxuu riday saami Fuur la odhan jiray, si uu u laayo oo uu
u baabbi'iyo. 25 Laakiinse markuu xaalkaasu boqorka hortiisa yimid, wuxuu amray
oo warqado ku qoray in xeeladdiisii uu Yuhuudda ku sameeyey ay madaxiisa ku soo
noqoto, iyo in isaga iyo wiilashiisiiba lagu deldelo meesha deldelaadda. 26 Haddaba
sidaas daraaddeed maalmahaas waxay u bixiyeen FUURIIM, oo waxay ugu yeedheen
saamigii magiciisii FUUR la odhan jiray. Saas aawadeed warqaddan erayadeedii oo
dhan, iyo wixii xaalkan ku saabsanaa oo ay arkeen, iyo wixii iyaga u yimid, 27 Yuhuuddu
waxay amreen oo dul saareen iyaga iyo farcankooda, iyo in alla intii iyaga ku darmatay,
inaanay ka baaqan, inay labadaas maalmood u dhawraan sannad kasta sida waafaqsan
waxa laga qoray, iyo goor waafaqsan xilligii la yidhi; 28 iyo in qarni kastaa, iyo qolo
kastaa, iyo dal kastaa, iyo magaalo kastaaba ay maalmahaas xusuustaan oo dhawraan,
iyo in maalmahaas FUURIIM la yidhaahdo aanay Yuhuuddu ka baaqan, oo aanay
xusuustooduna xataa farcankooda dambe ka baabbi'in.
29 Markaasaa Boqorad Esteer oo ahayd ina Abiixayil, iyo Yuhuudigii Mordekay ahaa
waxay amar buuxa ku qoreen, si ay u adkeeyaan warqaddan labaad oo ku saabsan
FUURIIM. 30 Oo waxaa warqado loo diray kulli Yuhuuddii joogtay boqol iyo toddoba
iyo labaatankii gobol oo boqortooyadii Ahashwerus, oo waxaa loogu dhawaaqay
hadal nabaadiino iyo run ah, 31 si loo adkeeyo maalmahaas FUURIIM la yidhaahdo
wakhtigooda, sidii ay u amreen Yuhuudigii Mordekay iyo Boqorad Esteer, iyo sidii ay
iyagu nafsaddooda iyo farcankooda ugu amreen xaalkii soonka iyo qayladoodii. 32 Oo
Esteer amarkeediina wuxuu sii adkeeyey xaalkan ku saabsan FUURIIM; oo buug baa
lagu qoray.

10

Weynaantii Mordekay

1 Markaasaa Boqor Ahashwerus wuxuu baad saaray dhulkii iyo gasiiradihii baddaba.
2 Oo falimihii uu xooggiisii iyo itaalkiisii ku sameeyey oo dhan, iyo warkii Mordekay
weynaantiisii uu boqorku isaga u sara mariyey sow kuma wada qornayn buuggii
taariikhda oo boqorradii Maaday iyo Faaris? 3 Haddaba Yuhuudigii Mordekay ahaa
wuxuu ahaa ninkii ku xigay Boqor Ahashwerus, oo xagga Yuhuuddana wuxuu ahaa
nin weyn, oo walaalihiisa badanuna way aqbaleen; oo wuxuuna ahaa nin doondoonaa
wanaagga dadkiisa oo nabaadiino kula hadla farcankiisa oo dhan.

KITAABKII AYUUB

Hordhaca Kitaabka

1 Dalka Cuus la yidhaahdo waxaa joogi jiray nin magiciisa Ayuub la odhan jiray, oo
ninkaasuna wuxuu ahaa nin qumman oo toosan, wuxuuna ahaa mid Ilaah ka cabsada
oo sharka ka fogaada. 2 Oo waxaa isaga u dhashay toddoba wiil iyo saddex gabdhood.
3 Oo weliba xoolihiisuna waxay ahaayeen toddoba kun oo ido ah, iyo saddex kun oo geel
ah, iyo shan boqol oo dibi oo laba laba ah, iyo shan boqol oo dameerood oo dhaddig ah,
oo weliba wuxuu kaloo lahaa addoommo aad u badan, oo sidaas daraaddeed ninkaasu
wuxuu ahaa kan ugu wada weyn dadka bariga oo dhan. 4 Oo wiilashiisii way tegi jireen,
oo midkood kastaaba maalintiisa ayuu gurigiisa diyaafad ku samayn jiray, oo waxay u
cid direen oo u yeedheen saddexdii gabdhood oo walaalahood ahaa inay wax la cunaan
oo wax la cabbaan aawadeed. 5 Oo maalmihii ay diyaafaddii hayn jireen markay
dhammaadaan ayaa Ayuub carruurtiisii u cid diri jiray oo daahirin jiray, oo intuu aroor
hore kaco ayuu intay ahaayeen oo dhan u bixin jiray qurbaanno la gubo, waayo, Ayuub
wuxuu isyidhi, Waaba intaasoo wiilashaydu ay dembaabeen, oo ay qalbigooda Ilaah
wax xun kaga sheegeen. Oo Ayuubna sidaasuu yeeli jiray had iyo goorba.

Jirrabaaddii Ugu Horraysay Ee Ayuub

6 Haddaba waxaa jirtay maalin ay Ilaah wiilashiisu u yimaadeen inay Rabbiga
hortiisa isa soo taagaan, oo weliba Shayddaanna wuu soo dhex galay. 7 Markaasaa
Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, War xaggee baad ka timid? Oo Shayddaan wuxuu
Rabbiga ugu jawaabay, Waxaan ka imid dhulkii aan maray, oo aan hor iyo dibba ugu
dhex socday. 8 Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Addoonkayga Ayuub
ma ka fikirtay? Maxaa yeelay, isaga oo kale dhulka ma joogo, waayo, isagu waa nin
qumman oo toosan, oo ah mid Ilaah ka cabsada oo sharka ka fogaada. 9 Markaasaa
Shayddaan Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Bal Ayuub ma waxtarla'aan buu
Ilaah uga cabsadaa? 10 Sow deyr kuma aad wareejin isaga, iyo reerkiisa, iyo waxa uu
haysto oo dhanba? Shuqulkii gacmihiisaad barakaysay, oo xoolihiisiina dhulkay aad
ugu bateen. 11 Laakiinse haddaba bal gacantaada soo fidi, oo wuxuu haysto oo dhan
taabo, oo isna sida runta ah, hortaada wax xun buu kaaga sheegi doonaa. 12 Markaaasaa
Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Bal eeg, wuxuu haysto oo dhammu gacantaaday
ku jiraan, laakiinse isaga nafsaddiisa waa inaadan far saarin. Markaasaa Shayddaan
Rabbiga hortiisii ka tegey.

13 Oo maalin ay wiilashiisii iyo gabdhihiisii wax ku cunayeen oo khamri ku cabbayeen
gurigii walaalkoodii ugu weynaa ayaa 14 waxaa Ayuub u yimid mid wargeeye ah
oo wuxuu ku yidhi, Iyadoo dibidii ay beerta jeexayaan oo dameerihiina ay agtooda
daaqayaan 15 ayaa waxaa na soo weeraray reer Shebaa, oo waxay dheceen xoolihii,
oo weliba midiidinnadiina seef bay ku laayeen, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday
inaan warka kuu soo sheego. 16 Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid,
oo wuxuu yidhi, Ilaah dabkiisii ayaa samada ka soo dhacay, oo wuxuu wada gubay oo
baabbi'iyey idihii iyo midiidinnadii la jirayba, oo anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday
inaan warka kuu soo sheego. 17 Oo weli intii kaasu sii hadlayay ayuu mid kale
yimid, oo wuxuu yidhi, Reer Kaldayiin oo saddex koox ah ayaa geelii soo weeraray,
oo dhammaantiisna way dheceen, oo weliba midiidinnadiina seef bay ku laayeen, oo
anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. 18 Oo weli intii
kaasu sii hadlayay ayuu mid kale yimid, oo wuxuu yidhi, Wiilashaadii iyo gabdhahaagii
waxay wax ku cunayeen oo khamri ku cabbayeen gurigii walaalkooda ugu weyn, 19 oo

bal eeg, waxaa cidlada ka timid dabayl weyn, oo gurigii afartiisa rukun bay ku dhufatay,
kolkaasuu ku dumay raggii dhallinyarada ahaa, oo dhammaantood way dhinteen, oo
anigoo keliya ayaa ka soo baxsaday inaan warka kuu soo sheego. [20] Markaasaa Ayuub
sara joogsaday, oo huwiskiisii jeexjeexay, oo madaxiisiina wuu xiiray, oo intuu dhulka
ku dhacay ayuu sujuuday, [21] oo wuxuu yidhi, Anigoo qaawan baan uurkii hooyaday ka
soo baxay, oo haddana anigoo qaawan baan halkaas ku noqon doonaa. Rabbigaa wax
i siiyey, oo haddana Rabbigaa iga qaatay, ammaan waxaa leh magaca Rabbiga. [22] Oo
waxyaalahaas oo dhan Ayuub innaba kuma uu dembaabin, oo Ilaahna eed kama uu
sheegin.

2

Jirrabaaddii Labaad Ee Ayuub

[1] Haddaba waxaa kaloo jirtay maalin kale oo ay Ilaah wiilashiisu u yimaadeen inay
Rabbiga hortiisa isa soo taagaan, oo weliba Shayddaanna wuu soo dhex galay, si uu
isna Rabbiga isu soo hor taago. [2] Markaasaa Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, War
xaggee baad ka timid? Oo Shayddaan wuxuu Rabbiga ugu jawaabay, Waxaan ka imid
dhulkii aan maray, oo aan hor iyo dibba ugu dhex socday. [3] Markaasaa Rabbigu wuxuu
Shayddaan ku yidhi, Addoonkayga Ayuub ma ka fikirtay? Maxaa yeelay, isaga oo kale
dhulka ma joogo, waayo, isagu waa nin qumman oo toosan, oo ah mid Ilaah ka cabsada
oo sharka ka fogaada. Oo weliba isagu daacadnimadiisii wuu sii haystaa, in kastoo aad
igu dirtay, si aan isaga sababla'aan ugu halligo. [4] Markaasaa Shayddaan wuxuu Rabbiga
ugu jawaabay, Haragba harag baa loo baxshaa, oo nin wuxuu haysto oo dhan ayuu
naftiisa u baxshaa. [5] Laakiinse bal haatan gacantaada soo fidi, oo lafihiisa iyo jiidhkiisa
taabo, oo isna markaasuu hortaada wax xun kaaga sheegi doonaa. [6] Markaasaa
Rabbigu wuxuu Shayddaan ku yidhi, Bal eeg, gacantaaduu ku jiraa, waxaadse u daysaa
naftiisa. [7] Markaasaa Shayddaan Rabbiga hortiisii ka tegey, oo wuxuu Ayuub tin iyo
cedhib ku dhuftay boogo xunxun. [8] Markaasaa Ayuub wuxuu qaatay dheri burburkiis
inuu isku xoqo, oo wuxuu dhex fadhiistay dambas. [9] Markaasaa naagtiisii waxay ku
tidhi, War ma weli baad daacadnimadaadii sii haysanaysaa? War hoy, Ilaah wax xun
ka sheeg, oo iska dhimo. [10] Laakiinse wuxuu iyadii ku yidhi, Waxaad u hadlaysaa sida
naagaha nacasyada ah middood. Naa waa sidee? Ilaah gacantiisa intaynu samaan
ka qaadanno, miyaynan xumaanna ka qaadanayn? Oo in kastoo waxyaalahaas oo
dhammu ay ku dheceen Ayuub innaba afkiisa kuma dembaabin.

Saddexdii Saaxiib Ee Ayuub

[11] Haddaba Ayuub saddexdiisii saaxiib markay maqleen xumaantii isaga ku dhacday
oo dhan ayuu midkood kastaaba meeshiisii ka yimid. Oo kuwaasu waxay ahaayeen
Eliifas oo ahaa reer Teemaan, iyo Bildad oo ahaa reer Shuuxii, iyo Soofar oo ahaa reer
Nacamaatii, oo iyana waxay dhammaantood ballan ku dhigteen inay u yimaadaan si
ay isaga ugu tacsiyeeyaan oo ay u qalbi qaboojiyaan. [12] Oo markay isagii meel fog ka
arkeen oo ay aqoon waayeen ayay codkoodii kor u qaadeen oo ooyeen, oo midkood
waluba wuxuu jeexjeexay huwiskiisii, oo intay boodh xagga samada u tuureen ayay
madaxa isaga shubeen. [13] Oo toddoba maalmood iyo toddoba habeen ayay isagii dhulka
la fadhiyeen, oo midkoodna eray keliya kuma odhan, waayo, waxay arkeen inuu aad iyo
aad u xanuunsanayo.

3

Hadalkii Ayuub

[1] Markaas dabadeed Ayuub intuu afkiisa furay ayuu habaaray maalintii uu dhashay.
[2] Oo Ayuub intuu hadal bilaabay ayuu yidhi:

3 Dharaartii aan dhashay ha baabba'do
Iyo habeenkii la yidhi, Wiil baa calool galay.
4 Maalintaasu gudcur ha ahaato;
Oo Ilaah yuusan iyada xagga sare kaga fiirsan,
Oo nuurkuna yuusan iftiimin.
5 Gudcur iyo hooska dhimashadu iyada mulki ha ka dhigteen.
Daruuru ha ku degto,
Oo wixii maalin madoobeeya oo dhammu ha cabsiiyeen.
6 Oo habeenkaasna gudcur weynu ha qabsado,
Oo ayaamaha sannadda yuusan ka dhex rayrayn.
Oo yuusan soo dhex gelin bilaha tiradooda.
7 Bal eeg, habeenkaasu cidla ha noqdo;
Oo cod faraxsan yaanu ka dhex yeedhin.
8 Oo isaga ha habaareen kuwa maalinta habaaraa,
Oo kicin kara bahalka la yidhaahdo Lewiiyaataan.
9 Fiidka xiddigihiisu gudcur ha noqdeen,
Iftiin ha doondoono oo yuusan helin;
Oo innaba yuusan arkin kaaha waaberiga.
10 Maxaa yeelay, isagu ma uu awdin irdihii maxalka hooyaday,
Oo indhahaygana dhib kama uu qarin.
11 Bal maxaan u dhiman waayay markaan uurka ka soo baxay?
Oo maxaa naftu iiga bixi weyday isla markaan caloosha ka soo baxay?
12 Bal jilbuhu maxay ii aqbaleen?
Amase naasuhu inaan nuugo?
13 Waayo, hadda xasilloonaan baan ku jiifi lahaa;
Oo waan iska seexan lahaa, oo waan nasan lahaa,
14 Aniga iyo boqorrada iyo lataliyayaasha dunida
Oo nafsaddooda taallooyin u dhistay,
15 Iyo amiirradii dahabka lahaan jiray,
Oo guryahooda lacagta ka buuxsaday;
16 Bal dhicis qarsoon maxaan u ahaan waayay?
Ama sida dhallaan aan innaba iftiinka arag?
17 Halkaas kuwa sharka ahu cidna kuma sii dhibaan,
Oo kuwa daallanuna halkaasay ku nastaan.
18 Maxaabiistuna halkaasay dhammaantood ku wada istareexaan,
Mana ay maqlaan kii dulmi jiray codkiisa.
19 Yar iyo weynba halkaasaa la wada joogaa,
Oo addoonkuna sayidkiisa waa ka xor.
20 Bal iftiin maxaa loo siiyaa kan dhibaataysan?
Maxaase loo nooleeyaa kan naftiisu la qadhaadhaatay,
21 Oo dhimasho u xiisooda, oo ayan u imanayn,
Oo daraaddeed dhulka u qodqoda intuu khasnado qarsoon qodi lahaa in ka sii badan,
22 Kuwaasoo aad u reyreeya,
Oo farxa hadday qabriga heli karaan?
23 Bal maxaa iftiin loo siiyaa nin jidkiisu qarsoon yahay,
Oo Ilaah deyr ku wareejiyey?
24 Waayo, intaanan wax cunin ayaan taahaa,
Oo cabaadkayguna wuxuu u shubmaa sida biyo oo kale.
25 Waayo, hadba wixii aan ka cabsado ayaa igu soo dega,
Oo wixii aan ka baqo ayaa ii yimaada.

26 Ma aan istareexsani, mana aan xasillooni, mana aan nasto;
Laakiinse hadba dhibaato baa ii timaada.

4

Eliifas

1 Markaasaa Eliifas kii reer Teemaan u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 Mid hadduu isku dayo inuu kula hadlo, ma ka xumaanaysaa?
Laakiinse bal yaa hadal iska celin kara?
3 Bal eeg, adigu kuwa badan wax baad bartay,
Oo gacmihii itaalka darnaana waad xoogaysay.
4 Erayadaadu way tiiriyeen kii sii dhacayay,
Oo jilbihii tabarta yaraana waad adkaysay.
5 Laakiinse haatan dhibaatadu aday kuu timid, oo waad taag yaraanaysaa,
Wayna ku soo gaadhay, oo waad dhibaataysan tahay.
6 War kalsoonidaadu sow ma aha cabsida aad Ilaahaaga ka cabsato,
Rajadaaduse sow ma aha daacadnimada jidadkaaga?
7 Waan ku baryayaaye bal wax xusuuso, bal yaa weligiis halligmay isagoo aan xaq qabin?
Amase xaggee baa mid qumman lagu halaagay?
8 Sidaan anigu arkay, weligoodba kuwii xumaan tacbadaa,
Oo belaayo beertaa, isla waxaasay goostaan.
9 Iyagu waxay ku baabba'aan Ilaah neeftiisa,
Oo waxay ku dhammaadaan afuufidda cadhadiisa.
10 Libaaxa cidiisii, iyo aarka cadhaysan codkiisii,
Iyo libaaxyada yaryar miciyahoodiiba waa jajabaan.
11 Libaaxa duqa ahu ugaadhla'aanta buu u bakhtiyaa,
Oo goosha dhasheediina way kala firdhaan.
12 Haddaba war baa qarsoodi la iigu keenay,
Oo dhegtayduna faqiisay qabsatay.
13 Habeenkii markay riyooyinku fikirro kiciyaan,
Oo ay dadku hurdo weyn ku fogaadaan,
14 Ayaa cabsi iyo gariiru igu dhacay,
Oo lafahayga oo dhammuna way wada ruxruxmadeen.
15 Markaasaa ruux wejigayga soo hor maray,
Oo timihii jidhkayguna waa soo wada istaageen.
16 Oo isagii wuu joogsaday, laakiinse muuqashadiisii waan kala saari waayay;
Muuqaal baa indhahayga hortooda joogay;
Intii mudda ah aamusnaan baa jirtay, dabadeedna waxaan maqlay cod leh,
17 War nin dhiman karaa miyuu Ilaah ka sii caaddilsanaan karaa?
Mase nin baa ka sii daahirsanaan kara kii isaga abuuray?
18 Bal eeg, isagu addoommadiisa iskuma halleeyo;
Oo malaa'igihiisana nacasnimuu ku eedeeyaa.
19 Intee ka sii badan buu eedeeyaa kuwa guryaha dhoobada ah deggan,
Oo aasaaskoodii boodhka ku jiro,
Oo sida balanbaallis u burbura!
20 Subaxdii iyo fiidkii inta ka dhex leh ayay baabba'aan;
Weligoodba way halligmaan iyadoo aan ciduna ka fikirayn.
21 Xadhkaha teendhooyinkoodii sow lama siibo?
Way dhintaan iyagoo aan xigmad lahayn.

5

1 Hadda bal u yeedh, mid kuu jawaabayaa ma jiraa?
Balse kuwa quduuska ah midkoodee baad u jeesanaysaa?
2 Waayo, ninkii nacas ah xanaaqiisaa dila,
Oo kii doqon ahna ciilkiisaa dila.
3 Anba waxaan arkay nacas xidid yeeshay.
Laakiinse degdeg baan u habaaray rugtiisii.
4 Carruurtiisu nabaadiino way ka fog yihiin,
Oo iridda agteeda ayaa iyaga lagu burburiyaa,
Mana jiro mid samatabbixiyaa.
5 Kuwaas beertay goostaan waxaa cuna kuwa gaajaysan,
Oo xataa qodxanta way kala soo dhex bixiyaan,
Oo maalkoodana waxaa afka u kala haya siriq.
6 Waayo, belaayo kama soo baxdo ciidda,
Dhibaatona kama soo dhex booddo dhulka,
7 Laakiinse binu-aadmigu dhibaato buu u dhashay,
Sida dhimbiiluhu kor ugu duulaan.
8 Aniguse Ilaah baan baryi lahaa,
Oo xaalkaygana Ilaah baan u dhiibi lahaa,
9 Kaasoo sameeya waxyaalo waaweyn oo aan la baadhi karin,
Iyo waxyaalo yaab badan oo aan la tirin karin,
10 Oo dhulka roob ku di'iya,
Beerahana biyo u soo dira.
11 Oo kuwa hooseeyana kor buu u qaadaa,
Kuwa baroortana nabaadiinuu ku sarraysiiyaa.
12 Madhnaan buu ka dhigaa talada khaa'innada,
Si ayan gacmahoodu u oofin karin farsamadoodii.
13 Isagu kuwa xigmadda leh ayuu khiyaanadooda ku qabtaa;
Oo kuwa qalloocan taladoodana degdeg baa loo rogaa.
14 Oo maalinnimada ayay gudcur helaan,
Oo hadhka ayay wax haabhaabtaan sida habeennimada oo kale.
15 Laakiinse isagu kuwa baahan ayuu ka badbaadiyaa seefta afkooda,
Iyo kuwa xoogga badan gacantooda.
16 Sidaas daraaddeed kii miskiin ahu rajuu leeyahay,
Xumaantuse afkeeday xidhaa.
17 Bal eeg, waxaa faraxsan ninkii Ilaah canaanto,
Haddaba ha quudhsan Qaadirka edbintiisa.
18 Waayo, isagu wax buu nabar u yeelaa, waana duubaa;
Wuu dhaawacaa, gacmihiisuna way bogsiiyaan.
19 Wuxuu kaa samatabbixin doonaa lix dhibaato,
Oo marka toddobaadna belaayo kuma taaban doonto innaba.
20 Wakhtiga abaarta ah dhimashuu kaa furan doonaa,
Wakhtiga dagaalkana xoogga seefta.
21 Waad ka qarsoonaan doontaa karbaashidda carrabka;
Oo baabbi'iddu markay timaadana kama aad cabsan doontid innaba.
22 Waad ku qosli doontaa baabbi'idda iyo abaarta,
Oo dugaagga dhulkana kama aad baqi doontid.
23 Waayo, axdi baad la yeelan doontaa dhagaxyada berrinka,
Oo dugaagga duurkana heshiis baad la ahaan doontaa.
24 Oo waxaad ogaan doontaa in teendhadaadu nabdoon tahay,

Oo xeradaada waad soo booqon doontaa, oo waxba kama waayi doontid innaba.
25 Oo weliba waxaad ogaan doontaa in farcankaagu badnaan doono,
Oo dhashaaduna sida cawska dhulka bay ahaan doontaa.
26 Oo cimri dheer baad qabrigaaga ku geli doontaa,
Sida xidhmo hadhuudh ah xilliga loo soo xidho.
27 Bal eeg, annagu xaalkan waannu baadhnay, oo sidaas bayna tahay,
Haddaba bal maqal, oo nafsaddaada u ogow.

6

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub jawaabay oo wuxuu yidhi,
2 Hahe haddii dhibkayga la miisaami lahaa,
Oo masiibadayda kafado la wada saari lahaa!
3 Wuu ka sii cuslaan lahaa cammuudda badaha,
Sidaas daraaddeed hadalkaygii degdeg buu noqday.
4 Waayo, Ilaaha Qaadirka ah fallaadhihiisii ayaa igu dhex jira,
Oo naftayduna waabaydoodii way cabbaysaa,
Oo Ilaah cabsiintiisiina anigay igu soo kacdaa.
5 Dameerdibadeedku miyuu ciyaa markuu caws haysto?
Dibiguse miyuu ciyaa markii cunto la siiyo?
6 Wixii aan dhadhan lahayn miyaa cusbola'aan la cuni karaa?
Ukunta xabkeeduse miyuu dhadhan leeyahay?
7 Naftaydu way diidaa inay taabato,
Waxay ii yihiin sida cunto la naco oo kale.
8 Hahe bal maan helo waxa aan u baryootamo,
Oo Ilaah bal muu i siiyo waxa aan u xiisoodo!
9 Oo xataa Ilaah bal muu iska jeclaado inuu i burburiyo,
Oo bal muu gacantiisa iga sii daayo oo i baabbi'iyo!
10 Markaas waan istareexi lahaaye,
Oo waxaan u adkaysan lahaa xanuun aan ii tudhayn,
Waayo, ma aanan diidin Kan Quduuska ah erayadiisii.
11 Bal xooggaygu waa maxay inaan sugo aawadeed?
Aakhirkayguse waa maxay inaan dulqaato aawadeed?
12 War xooggaygu ma xoogga dhagaxyada baa?
Mise jidhkaygu ma naxaas baa?
13 War sow ma aha inaanan iscaawiyi karayn?
Sowse xigmaddu igama fogaan?
14 Kii diyaar u ah inuu qalbi jabo waa in saaxiibkiis u naxariisto
Waaba intaasoo uu ka tago cabsida Ilaaha Qaadirka ahe.
15 Walaalahay waa u khiyaano badnaayeen sida durdur oo kale,
Sida biyaha durdurrada ee iska baabba'a,
16 Kuwaasoo barafka la madoobaaday,
Oo uu barafka cad isku qariyo.
17 Markay qorraxoodaan way libdhaan,
Oo markay kululaadaanna meeshooday ka baabba'aan.
18 Kuwa safraa gees bay uga leexdaan,
Waxay u baxaan xagga cidlada oo halkaasay ku dhintaan.
19 Waxaa fiiriyey kuwa Teemaa ka safray,
Oo socotooyinkii Shebaa ayaa fishay.
20 Way ceeboobeen, waayo, way rajeeyeen,

Halkaasay yimaadeen, oo way hungoobeen.
21 Waayo, hadda idinku sidaasaad ii noqoteen,
Waxaad aragteen belaayo, waanad baqdeen.
22 Bal anigu miyaan idhi, Wax i sii?
Amase, Maalkaaga hadiyad iiga keen?
23 Amase, Cadowga gacantiisa iga samatabbixi?
Amase, Iga furo gacanta kan i dulma?
24 Bal wax i bar, oo anna waan iska aamusayaa;
Oo i garansii wixii aan ku qaldamay.
25 Erayo runu xoog badanaa!
Laakiinse bal canaantiinna muranka ahu maxay caddaysaa?
26 Ma waxaad u malaynaysaan inaad erayo canaanataan?
Maxaa yeelay, kii quustay hadalkiisu waa sida dabayl oo kale.
27 Waxaad saami u ridan lahaydeen maalka agoonta,
Oo saaxiibkiinna waad ka faa'iidaysan lahaydeen.
28 Haddaba raalli ahaada oo bal i fiiriya,
Waayo, sida runta ah been idiin sheegi maayo.
29 Haddaba waan idin baryayaaye iska noqda, yaan caddaaladla'aanu dhicin,
Ee mar kale iska noqda, waayo, xaalkaygu waa xaq.
30 War ma caddaaladla'aan baa carrabkayga saaran?
Mase carrabkaygaan waxyaalo xunxun dhadhamin karin?

7

1 War sow hawl diyaar uma aha binu-aadmiga dhulka jooga?
Sowse maalmihiisu ma aha sida kuwa shaqaale oo kale?
2 Sida addoon hoos u xiisooda,
Iyo sida shaqaale mushahaaradiisa filanaya,
3 Sidaasoo kale waxaa lay siiyaa bilo aan waxtar lahayn,
Oo waxaa lay siiyaa habeenno daal badan.
4 Haddaba markaan jiifsado waxaan idhaahdaa,
Bal goormaan kici doonaa? Laakiinse habeenku waa dheer yahay
Oo tan iyo waaberiga waan rogrogmadaa.
5 Jidhkaygii waxaa ku dedan dirxiyo iyo qolfo ciid ah,
Haddaba dubkaygu waa isqabsadaa dabadeedna wuu sii dillaacaa.
6 Cimrigaygu waa ka dheereeyaa dungudbiyaha dharsameeyaha,
Oo rajola'aan baan ku noolahay.
7 Bal xusuusta in noloshaydu tahay dabayl uun,
Ishayduna mar dambe samaan ma arki doonto.
8 Kii i fiiriya ishiisu mar dambe ima arki doonto,
Indhahaagu way i fiirin doonaan, laakiinse anigu ma jiri doono.
9 Sida daruurtu ay u libidho oo ay u baabba'do,
Sidaasoo kale ayaa kii She'ool hoos u galaa uusan mar dambe kor uga soo noqonayn.
10 Isagu mar dambe gurigiisii kuma soo noqon doono,
Oo meeshiisiina mar dambe ma ay aqoon doonto.
11 Sidaas daraaddeed anigu afkayga celin maayo;
Waxaan ku hadli doonaa cidhiidhiga qalbigayga,
Oo waxaan ku caban doonaa tiiraanyada qadhaadh oo naftayda.
12 War anigu ma bad baan ahay, mase nibiriga badda,
Bal maxaad ii daawanaysaa?

13 Markaan idhaahdo, Sariirtaydaa ii raxayn doonta,
Oo gogoshaydaa cabatinkayga iga sahali doonta,
14 Ayaad riyooyin igu bajisaa,
Oo waxaad igu cabsiisaa muuqashooyin.
15 Sidaas daraaddeed naftaydu waxay lafahayga ka doorataa
Ceejin iyo geeri.
16 Noloshayda waan nacsanahay, oo dooni maayo inaan weligay sii noolaado;
War iska kay daa, waayo, cimrigaygu waa neefsasho oo kale.
17 Bal binu-aadmigu muxuu yahay oo aad u weynaynaysaa,
Balse maxaad uga fikiraysaa isaga?
18 Bal maxaad subax kasta u soo booqanaysaa,
Oo aad daqiiqad kasta u tijaabinaysaa?
19 Bal ilaa goormaadan iga sii jeesanayn,
Oo aadan iska kay daynayn intaan candhuuftayda liqayo?
20 Oo haddii aan dembaabay bal maxaan kuu sameeyaa Kaaga dadka ilaaliyow?
Bal maxaad iiga dhigatay calaamad,
Si aan nafsaddayda culaab ugu noqdo?
21 Oo bal maxaad xadgudubkayga iiga saamaxi weyday? Oo dembigaygana maxaad iiga fogayn weyday?
Waayo, haatan ciiddaan ku dhex jiifsan doonaa,
Aad baadna ii doondooni doontaa, laakiinse siima aan jiri doono.

8

Bildad

1 Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 Ilaa goormaad waxyaalahan ku hadlaysaa?
Oo ilaa goormaa erayada afkaagu ahaanayaan sida dabayl xoog badan?
3 War ma Ilaah baa garsooridda qalloociya? Mase Ilaaha Qaadirka ah baa caddaaladda qalloociya?
4 Haddii carruurtaadii ay isaga ku dembaabeen,
Wuxuu iyagii u gacangeliyey xadgudubkoodii.
5 Haddaad aad u barido Ilaah,
Oo aad baryootankaaga hor dhigto Qaadirka,
6 Haddaad daahir ahaan lahayd oo aad qummanaan lahayd,
Sida xaqiiqada ah haatan wuu kuu toosi lahaa,
Oo hoyga xaqnimadaadana wuu barwaaqayn lahaa.
7 Oo in kastoo bilowgaagii yaraa,
Haddana ugudambaystaadu aad bay u weynaan lahayd.
8 Waan ku baryayaaye bal qarniyadii hore wax weyddii,
Oo bal soo garwaaqso waxyaalihii ay awowayaashood fatasheen,
9 (Waayo, innagu waxaynu nahay qoonkii shalayto oo qudha, oo waxba garan mayno,
Maxaa yeelay, cimrigeenna aan dhulka joognaa waa sida hoos oo kale.)
10 War sow iyagu wax kuma bari doonaan, oo wax kuuma sheegi doonaan,
Oo sow qalbigooda kaalama hadli doonaan?
11 War miyaa cawdu ka bixi kartaa meel aan dhoobo lahayn?
Cawsduurkuse miyuu bixi karaa biyola'aantood?
12 Intuu weli cagaarka yahay oo aan la gooyn,
Wuu ka hor engegaa dhalatada kale oo dhan.
13 Kuwa Ilaah illooba oo dhan wadiiqooyinkoodu waa sidaas oo kale,
Oo ninkii cibaadalaawe ah rajadiisuna way baabba'daa.

14 Oo kaas kalsoonaantiisu way kala jajabtaa,
Oo aaminaaddiisuna waa sida xuubcaaro oo kale.
15 Wuxuu ku tiirsan doonaa gurigiisa, laakiinse gurigiisu ma taagnaan doono.
Aad buu u xajin doonaa, laakiinse siima uu adkaan doono innaba.
16 Isagu waa ku cagaar qorraxda,
Oo laamihiisa curdanka ahuna waxay ka soo kor baxaan beertiisa.
17 Oo xididdadiisuna waxay isku duuduubaan taallo dhagaxyo ah,
Oo wuxuu fiiriyaa meesha dhagaxyada.
18 Isaga haddii meeshiisa laga baabbi'iyo,
Markaasay inkiri doontaa isaga, oo waxay odhan doontaa, Anigu kumaba arag.
19 Farxadda jidkiisu waa sidaas,
Oo waxaa dhulka ka soo bixi doona kuwa kaleto.
20 Ilaah marnaba xoori maayo nin qumman,
Kuwa sharka falase tiirin maayo.
21 Wuxuu afkaaga ka buuxin doonaa qosol,
Bushimahaagana qaylo farxad leh,
22 Kuwa ku neceb waxay xidhan doonaan ceeb,
Teendhada sharrowyaduna mar dambe siima jiri doonto.

9

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Sida runta ah waan ogahay inay sidaas tahay,
Laakiinse sidee baa nin xaq ugu noqon karaa Ilaah hortiisa?
3 Oo hadduu doonayo inuu la doodo isaga,
Kunkii erayba mid qudha ugama jawaabi karo.
4 Qalbigiisu waa xigmad miidhan, oo xooggiisuna waa badan yahay;
Bal yaa intuu isaga ka qalafsanaaday barwaaqoobay?
5 Isagu wuxuu rujiyaa buuraha, oo iyana ma ay yaqaaniin,
Markuu cadhadiisa ku afgembiyo.
6 Dhulka wuu ka ruxruxaa meeshiisa,
Oo tiirarkiisuna way wada gariiraan.
7 Wuxuu amraa qorraxda, oo iyana sooma ay baxdo,
Xiddigahana wuu xidhaa.
8 Isagoo keliya ayaa samooyinka kala bixiya,
Oo wuxuu ku dul socdaa hirarka badda.
9 Oo wuxuu sameeyey ururrada xiddigaha oo la yidhaahdo Orsada iyo Oriyon iyo Toddobaadyada,
Iyo xiddigaha koonfureed.
10 Wuxuu sameeyaa waxyaalo waaweyn oo aan la baadhi karin,
Oo ah waxyaalo yaab badan oo aan la tirin karin.
11 Wuu i ag maraa, aniguse uma jeedo isaga,
Oo wuu iga gudbaa, aniguse waxba kama ogi.
12 Bal wax buu qabsadaa ee, yaa ka hor joogsan kara?
Oo bal yaa ku odhan doona, War maxaad samaynaysaa?
13 Ilaah cadhadiisa ka soo celin maayo;
Oo kalmeeyayaasha kibirka lahuna isagay hoos fooroaan.
14 Haddaba bal anigu sidee baan ugu jawaabi karaa,
Oo aan erayadayda kala doortaa si aan isaga kula hadlo?
15 In kastoo aan xaq ahaan lahaa, weliba uma aanan jawaabeen isaga,

Illowse waxaan iska baryi lahaa Kan i xukumaya.
16 Haddaan baryi lahaa oo uu ii jawaabi lahaa,
Ma aanan rumaysteen xataa inuu codkayga maqlay.
17 Waayo, isagu wuxuu igu jejebiyaa duufaan,
Oo nabrahaygana sababla'aan buu u sii kordhiyaa.
18 Isagu iima oggola inaan neefsado,
Laakiinse qadhaadh buu iga buuxiyaa.
19 Bal haddaan xagga xoogga ka hadalno isagu waa itaal miidhan,
Balse xagga xukunka yaa wakhti ii sheegaya?
20 In kastoo aan xaq ahay, afkayga ayaa i xukumi doona,
In kastoo aan qummanahay, waxaa igu caddaan doonta qalloocnaan.
21 Anigu waan qummanahay, oo nafsaddayda kama fikiro,
Noloshaydana waan quudhsadaa.
22 Kulli waa isku mid, oo sidaas daraaddeed waxaan idhaahdaa,
Isagu wuu wada baabbi'iyaa kan qumman iyo kan sharka ahba.
23 Haddii belaayadu haddiiba wax disho,
Wuu ku majaajiloon doonaa jirrabaadda kuwa aan xaqa qabin.
24 Dhulka waxaa gacanta loo geliyey kan sharka ah;
Oo isna wuxuu indhasaabaa xaakinnadii dhulka.
Bal hadduusan isaga ahayn, haddaba waa ayo?
25 Haddaba cimrigaygu waa ka sii dheereeyaa nin orda,
Wuu iga cararaa, oo wanaagna ma arko.
26 Wuxuu ii dhaafay sida doonniyaha dheereeya,
Iyo sida gorgor raq ku soo deganaya.
27 Haddaan odhan lahaa, Cabatinkayga waan illoobi doonaa,
Oo tiiraanyada jaaha iga saaran waan iska tuuri doonaa, oo waan faraxsanaan doonaa,
28 Waxaan ka baqayaa caloolxumadayda oo dhan,
Waayo, waan ogahay inaadan ii haysanayn sidii mid aan xaq qabin.
29 Kolleyba waa lay xukumayaaye,
Bal maxaan waxtarla'aan u hawshoodaa?
30 Haddaan biyo baraf ah ku maydho,
Oo aan gacmahayga aad iyo aad u nadiifiyo,
31 Adigu waxaad igu dhex tuuri doontaa bohol,
Oo xataa dharkaygu waa i nici doonaa.
32 Waayo, isagu nin ma aha, sidaydoo kale, si aan isaga ugu jawaabo,
Oo aannu labadayaduba xukun u wada galno.
33 Ma jiro nin noo dhexeeya,
Oo labadayadaba gacantiisa na saari kara.
34 Isagu ushiisa ha iga fogeeyo,
Oo cabsidiisuna yaanay i bajin.
35 Markaas waan hadli lahaa, oo isaga kama aanan baqeen;
Waayo, anigu sidaas ma ahi.

10

1 Naftaydu noloshadayday la daallan tahay,
Oo joojinla'aan waan ku sii caban doonaa,
Oo qadhaadhka naftayda waan ku hadli doonaa.
2 Waxaan Ilaah ku odhan doonaa, Ha i xukumine.
Bal waxaad i tustaa waxa aad aawadood iila diriraysid.
3 Bal miyey kuu wanaagsan tahay inaad cidhiidhisid

Oo aad quudhsatid shuqulkii gacantaada,
Oo haddana aad iftiimisid kuwa sharka ah taladooda?
4 Ma waxaad leedahay indho binu-aadmi,
Mase sida dadkaad wax u aragtaa?
5 Wakhtigaagu ma sida wakhtiga dadkoo kalaa?
Cimrigaaguse ma sida cimriga dadkoo kalaa?
6 Oo bal ma sidaas daraaddeed baad xumaantayda u daba joogtaa,
Oo aad dembigayga u baadhaysaa,
7 In kastoo aad ogtahay inaanan sharrow ahayn,
Oo uusan jirin mid gacantaada iga samatabbixinaya?
8 Gacmahaaga ayaa i qabanqaabiyey oo i dhisay dhammaantay,
Laakiin haddana intaad igu soo jeesato ayaad i duminaysaa.
9 Bal xusuuso waan ku baryayaaye inaad ii dhoobtay sidii wax dhoobo laga sameeyey,
Haddaba ma boodhkaad dib iigu celinaysaa?
10 War sow sidii caano iima aadan daadin,
Oo sidii gadhoodh oo kale sow iigama aadan dhigin?
11 Waxaad i huwisay harag iyo hilib,
Oo waxaad dhammaantay igu dhistay lafo iyo seedo.
12 Waxaad i siisay nolol iyo raallinimo,
Oo booqashadaadiina waxay xannaanaysay ruuxayga.
13 Laakiin waxyaalahaas qalbigaaga waad ku qarisay;
Oo waan ogahay in taasu ay kugu jirto.
14 Haddaan dembaabo waad iska kay fiirsataa,
Oo ma aad caddaysid inaan dembi la'ahay.
15 Haddaan sharrow ahay, anaa iska hoogay,
Oo haddaan xaq ahayna, innaba madaxayga kor u qaadi maayo
Anigoo ceeb ka buuxa
Oo dhibaatadayda fiirinaya.
16 Oo haddii madaxaygu kor isu qaadona, waxaad ii ugaadhsataa sida libaax oo kale,
Oo haddana wax laga yaabo ayaad igu samaysaa.
17 Waxaad ii keensataa markhaatiyaal cusub,
Oo dhirifkaagana waad igu sii kordhisaa,
Oo hadba waxaad igu soo daysaa col iyo belaayo isu kay bedbeddela.
18 Bal maxaad iiga soo bixisay uurkii hooyaday?
Waxaa wanaagsanaan lahayd in naftu iga baxdo iyadoo aan iluna i arag!
19 Waxaa igu habboonaan lahayd inaan ahaado sidii wax aan jirin,
Oo waxaa ii roonaan lahayd in qabriga la ii qaado isla markii aan uurka hooyaday ka soo baxay.
20 War cimriga noloshaydu sow wax yar ma aha? Haddaba iska kay daa
Oo i dhaaf, aan in yar nastee,
21 Intaanan tegin meesha aanan ka soo noqonayn,
Oo ah dalka gudcur iyo hooska dhimashada,
22 Kaasoo ah gudcur qaro weyn oo ah sida mugdi dam ah,
Dalkaas oo ah hooska dhimashada, oo aan innaba nidaam lahayn,
Halkaas oo iftiinku yahay sida mugdi oo kale.

11

Soofar

1 Markaasaa Soofar oo ahaa reer Nacamaatii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 War sow waajib ma aha in laga jawaabo erayada faraha badan?

Balse ninka hadalka badan xaq ma laga dhigaa?
3 Amase faankaagu miyuu dadka aamusiin karaa?
Oo markaad majaajilootid miyaan ninna ku kashifi karin?
4 Waayo, waxaad leedahay, Cilmigaygu waa daahir,
Oo nadiif baan ku ahay indhahaaga hortooda.
5 Bal muu Ilaah hadlo!
Oo bal muu bushimihiisa furo isagoo kaa gees ah!
6 Oo bal muu ku tuso waxyaalaha qarsoon ee xigmadda ah,
Waayo, way badan yihiin.
Haddaba bal ogow in Ilaah kaa jisaynayo in ka sii yar ciqaabta dembigaagu istaahilo.
7 War miyaad baadhi kartaa Ilaah axwaalkiisa moolka dheer?
Miyaadse Ilaaha Qaadirka ah si kaamil ah u garan kartaa?
8 Xigmaddiisu way u sarraysaa sida samada, ee bal maxaad samayn kartaa?
Oo She'oolna way ka sii mool dheer tahay, ee maxaad garan kartaa?
9 Qiyaasteeduna waa ka sii dheer tahay dhulka, waana ka sii ballaadhan tahay badda oo dhan.
10 Oo isagu hadduu dhex gudbo, wax kastana xidho,
Oo uu garsoorid isugu yeedho, bal yaa isaga hor joogsan kara?
11 Waayo, wuu gartaa dadka waxmatarayaasha ah,
Weliba xumaantana wuu arkaa, sow kama fikirin?
12 Laakiinse ninkii waxmatare ahu waxgarasho waa ka madhan yahay,
Hubaal dadku wuxuu u dhashaa sida qayl dameerdibadeed,
13 Haddaad qalbigaaga hagaajisid,
Oo aad isaga gacmaha u fidsatid,
14 Haddii xumaanu gacantaada ku jirto iska fogee,
Oo xaqdarrona yaanay teendhooyinkaaga degin.
15 Hubaal markaasaad wejigaaga kor u qaadi doontaa isagoo aan ceeb lahayn;
Oo waad adkaan doontaa, mana aad baqi doontid,
16 Waayo, dhibaatadaada waad illoobi doontaa,
Oo waxaad u xusuusan doontaa sidii biyo ku dhaafay,
17 Oo noloshaaduna way ka sii dhalaal dheeraan doontaa hadhkii,
Oo in kastoo gudcur jiro, waxay ahaan doontaa sida subaxda.
18 Oo ammaan baad ahaan doontaa, maxaa yeelay, rajaa jirta,
Hareerahaagaad fiirin doontaa, oo nabaadiinona waad ku nasan doontaa.
19 Weliba waad jiifsan doontaa, oo waxba kuma cabsiin doonaan;
Hubaal kuwa badan ayaa raallinimo kaa baryi doona.
20 Laakiinse kuwa sharka ahu way indhabbeeli doonaan.
Mana ay heli doonaan jid ay ku cararaan,
Rajadooduna waxay ahaan doontaa nafta oo ka dhacda.

12

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Shakila'aan waxaad tihiin dadkii,
Oo xigmad baa idinla dhiman doonta.
3 Laakiinse aniguba waxgarasho baan leeyahay sidiinna oo kale,
Oo weliba idinkama aan liito.
Bal waxyaalahan oo kale kan aan garanaynu waa ayo?
4 Waxaan la mid ahay sida mid saaxiibkiisu ku maadaysto,
Anoo Ilaah baryay oo isna uu ii jawaabay,

Ninkii xaq ah oo qumman waa lagu maadaystaa.
5 Kii istareexsan fikirkiisu waa yaraystaa nasiibdarrada,
Laakiinse diyaar bay u tahay kuwa cagtoodu simbiriirixato.
6 Kuwa wax dhaca teendhooyinkoodu way barwaaqoobaan,
Oo kuwa Ilaah ka cadhaysiiyaana ammaan bay ku joogaan,
Oo Ilaahna gacmahooduu wax kasta uga buuxshaa.
7 Laakiinse haatan bal xayawaanka wax weyddii, oo iyana wax bay ku bari doonaan,
Iyo haadka hawada, oo iyana wax bay kuu sheegi doonaan,
8 Amase bal dhulka la hadal, oo isna wax buu ku bari doonaa,
Oo kalluunka badduna wax buu kuu sheegi doonaa.
9 Bal yuu yahay kan aan waxyaalahan oo dhan ka garanayn
Inay gacanta Rabbigu waxan samaysay?
10 Kaasoo gacantiisa ku haya nafta wax kasta oo nool
Iyo neefta binu-aadmiga oo dhan.
11 War sow dhegtu erayada ma kala soocdo,
Sida dhanxanagguba cuntadiisa u dhadhamiyo?
12 Odayaashu waxay leeyihiin xigmad,
Oo cimriga dheerna waxaa laga helaa waxgarasho.
13 Isagu wuxuu leeyahay xigmad iyo xoog,
Oo wuxuu leeyahay talo iyo waxgarasho.
14 Bal eeg, isagu wax buu dumiyaa,
Oo wuxuu dumiyana mar dambe lama dhisi karo,
Nin buu xidhaa oo wax furi kara lama arko.
15 Biyuhuu celiyaa, oo way iska gudhaan,
Oo haddana wuu soo daayaa, markaasay dhulka qarqiyaan.
16 Xoog iyo xigmaduba isagay la jiraan,
Oo kan la khiyaaneeyey iyo kan wax khiyaaneeyaba isagaa iska leh.
17 Taliyayaasha wuxuu u kaxaystaa sida booli la dhacay,
Xaakinnadana nacasyo buu ka dhigaa.
18 Wuxuu furaa boqorrada xidhan,
Oo dhex-xidh buuna u xidhaa.
19 Wadaaddadana sida booli la dhacay buu u kaxaystaa,
Oo kuwa xoogga badanna wuu afgembiyaa.
20 Kuwa la aaminayna wuu hadal beeliyaa,
Oo odayaashana waxgarashaduu ka qaadaa.
21 Amiirrada wuxuu ku shubaa quudhsasho,
Kuwa xoogga badanna suunkooduu debciyaa.
22 Wuxuu gudcurka ka soo saaraa waxyaalo mool dheer,
Oo hooska dhimashadana iftiinkuu u soo bixiyaa.
23 Quruumaha wuu badiyaa, oo haddana wuu wada baabbi'iyaa,
Oo quruumaha wuu ballaadhiyaa, oo haddana wuu kexeeyaa,
24 Wuxuu caqliga ka qaadaa madaxda dadyowga dhulka,
Oo wuxuu iyaga ku warwareejiyaa meel cidla ah oo aan jid lahayn.
25 Waxay wax ka haabhaabtaan gudcurka iyagoo aan iftiin lahayn,
Oo wuxuu iyaga ka dhigaa inay u dhacdhacaan sida nin sakhraan ah.

13

1 Bal eega, waxan oo dhan ishaydu waa aragtay,
Dhegtayduna waa maqashay oo way garatay.
2 Wixii aad taqaaniin, anna waan aqaan sidoo kale,

Anigu idinkama liito innaba.
3 Sida xaqiiqada ah waxaan doonayaa inaan Ilaaha Qaadirka ah la hadlo,
Oo waxaan jeclahay inaan Ilaah la xaajoodo.
4 Laakiinse idinku waxaad tihiin kuwa beenta hindisa,
Oo dhammaantiin waxaad tihiin dhakhtarro aan waxtar lahayn.
5 Bal maad iska aamustaan!
Taasu xigmad bay idiin ahaan lahayd.
6 Haddaba bal xaajadayda maqla,
Oo baryootanka bushimahayga dhegaysta.
7 War ma Ilaah aawadiis baad xaqdarro wax ugu odhanaysaan,
Oo ma isaga aawadiis baad khiyaano ugu hadlaysaan?
8 War ma isagaad u eexanaysaan?
Oo ma Ilaah aawadiis baad u diriraysaan?
9 War miyey idiin wanaagsan tahay inuu idin baadho?
Mase sida nin loo khiyaaneeyo ayaad isaga u khiyaanaynaysaan?
10 Sida xaqiiqada ah haddaad qarsoodi dadka ugu kala eexatan
Isagu wuu idin canaanan doonaa.
11 War sow sarraysnaantiisu idin cabsiin mayso?
Oo sow baqdintiisu idinku dhici mayso?
12 Hadalkiinna xusuusta lahu waa maahmaahyo dambas ah,
Oo dhufaysyadiinnuna waa dhufaysyo dhoobo ah.
13 Haddaba iska aamusa, oo iska kay daaya aan iska hadlee,
Oo wixii dhici lahaaba ha igu dheceen.
14 Haddaba hilibkayga ayaan ilkahayga ku qaadayaa,
Oo noloshaydana gacantaydaan ku ridayaa.
15 Oo in kastoo uu i dilo, weli waan rajaynayaa,
Habase yeeshee hortiisaan kula xaajoonayaa.
16 Oo weliba kaasu wuxuu ahaan doonaa badbaadadayda,
Waayo, nin aan cibaado lahaynu hortiisa iman maayo.
17 Hadalkayga aad u dhegaysta,
Oo warramiddaydu dhegihiinna ha gasho.
18 Bal eega, hadda xaalkayga waan soo hagaajiyey,
Oo waan ogahay in xaq layga dhigayo.
19 Bal yuu yahay kan ila doodayaa?
Waayo, hadda waan iska aamusayaa oo naftuna waa iga dhacaysaa.
20 Laba waxyaalood oo keliya ha igu samayn,
Oo anna markaas nafsaddayda wejigaaga ka qarin maayo.
21 Gacantaada iga fogee,
Oo waxyaalahaaga laga cabsadona yaanay i bajin.
22 Oo markaas ii yeedh, oo anna waan kuu jawaabi doonaa,
Amase anigu aan hadlo oo adigu ii jawaab.
23 Bal xumaatooyinkayga iyo dembiyadaydu waa immisa?
Bal xadgudubkayga iyo dembigayga i ogeysii.
24 Bal maxaad wejigaaga u qarinaysaa,
Oo aad iigu haysataa sidii mid cadow kuu ah?
25 Ma waxaad dhibaysaa caleen iska bidaysa?
Oo ma waxaad eryanaysaa xaab engegay?
26 Waayo, waxyaalo qadhaadh baad iga qortaa,
Oo waxaad i dhaxalsiisaa xumaatooyinkii dhallinyaranimadayda.
27 Oo weliba cagahayga waxaad gelisaa jeebbooyin,

Oo jidadkayga oo dhanna waad wada fiirisaa,
Cagahaygana xad baad u dhigtaa.
28 Oo waxaan la mid ahay wax qudhmay oo baabba'aya,
Iyo sida dhar aboor cunay oo kale.

14

1 Ninkii naagu dhashaba
Cimrigiisu waa maalmo yar iyo dhibaato miidhan.
2 Wuxuu u soo baxaa sida ubax oo kale, oo haddana waa la gooyaa,
Oo wuxuu u cararaa sida hoos oo kale, oo innaba siima raago.
3 Haddaba ma mid sidaas oo kalaad indhaha u kala qaadaysaa?
Oo ma anigaad xukun ila soo gelaysaa?
4 Bal yaa wax wasakh ah wax nadiif ah ka soo bixin kara?
Xataa mid qudha oo saas yeeli karaa ma jiro.
5 Maxaa yeelay, dadka cimrigiisu waa go'an yahay, oo inta bilood oo uu jirayo tiradoodana adigaa haya,
Oo waxaad u dhigtay soohdin uusan dhaafi karin.
6 Bal ha nastee isaga ka sii jeeso,
Ilaa uu cimrigiisa ka dhammaysanayo sida shaqaale maalintiisa u dhammaysto.
7 Waayo, geed dheer haddii la gooyo rajuu leeyahay inuu mar kale soo biqlo,
Iyo in laantiisa curdanka ahu ayan joogsan.
8 In kastoo xididkiisu uu ciidda ku dhex gaboobo,
Oo ay jirriddiisiina dhulka dhexdiisa ku dhimato,
9 Biyaha urkooda ayuu ku biqli doonaa,
Oo waxaa ka soo bixi doona laamo curdan ah oo dhalato la moodo.
10 Laakiinse ninku wuu dhintaa, wuuna iska baabba'aa,
Oo ninka naftu waa ka dhacdaa, oo bal xaggee buu joogaa isagu?
11 Biyuhu badda way ka dhammaadaan,
Oo webiguna waa gudhaa oo waa iska engegaa,
12 Sidaas oo kalaa dadku u jiifsada oo mana uu kaco,
Oo jeeray samooyinku wada baabba'aan iyagu sooma toosi doonaan,
Oo hurdadoodana kama kici doonaan.
13 Hahe bal maad She'ool igu qarisid,
Oo bal maad meel qarsoon igu haysid ilaa cadhadaadu dhaafto,
Oo bal maad wakhti go'an ii qabatid, oo aad i soo xusuusatid!
14 Mar hadduu nin dhinto, miyuu soo noolaanayaa?
Maalmaha dadaalkayga oo dhan waan iska sugi lahaa
Ilaa uu isbeddelkaygu yimaado.
15 Waad ii yeedhi lahayd, oo anna waan kuu jawaabi lahaa;
Oo adna waxaa damac kaa geli lahaa shuqulkii gacmahaaga.
16 Laakiinse haatan waad tirisaa tallaabooyinkayga,
Balse miyaadan dembigayga isha ku hayn?
17 Xadgudubkaygii kolay baa lagu xidhay,
Oo xumaantaydiina meel baad ku dhuujisay.
18 Oo sida xaqiiqada ah buurtii dhacdaa waa baabba'daa,
Oo dhagaxiina meeshiisii wuu ka dhaqaaqaa.
19 Biyuhu dhagaxyaday lisaan,
Oo daadkooduna wuxuu qaada ciidda dhulka,
Oo adna sidaasoo kalaad u baabbi'isaa binu-aadmiga rajadiisa.
20 Weligaaba waad ka adkaataa isaga, oo isna wuu iska baxaa,

Oo jaahiisa waad beddeshaa, oo waad iska dirtaa isaga.
21 Wiilashiisa waa la sharfaa, laakiinse isagu waxba kama oga;
Oo haddana hoos baa loo ridaa, laakiinse isagu waxba kama garto iyaga.
22 Laakiinse xanuunka jidhkiisa oo keliya buu gartaa,
Oo nafsaddiisa oo keliya ayuu u baroortaa.

15

Eliifas

1 Markaasaa Eliifas kii reer Teemaan isagii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 War nin xigmad lahu miyuu ku jawaabaa aqoon aan waxba tarayn,
Oo bal miyuu calooshiisa ka buuxiyaa dabaysha bari?
3 Miyayse ku habboon tahay inuu ku xaajowdo hadal aan faa'iido lahayn,
Amase hadallo uusan innaba wanaag ku samayn karin?
4 Cabsida waad baabbi'isaa,
Oo cibaadadana Ilaah hortiisa waad ka joojisaa.
5 Waayo, afkaaga waxaa wax bara xumaantaada,
Oo waxaad doorataa carrabka khaa'inka.
6 Haddaba waxaa ku xukuma afkaaga oo aniga ma aha;
Hubaal bushimahaaga qudhooda ayaa kugu marag fura.
7 War ma ninkii binu-aadmiga ugu hor dhashaad tahay?
Mase buuraha hortood baad soo dhalatay?
8 War talada qarsoon oo Ilaah miyaad maqashay?
Oo nafsaddaada miyaad xigmad ula hadhay?
9 War maxaad og tahay, oo aannan annagu ogayn?
Oo bal maxaad garanaysaa, oo aannan garanayn?
10 Waxaa nala jooga rag cirro leh iyo odayaal da' weyn,
Oo aabbahaa ka sii fil weyn.
11 Ma kugu yar yihiin qalbiqabowjiska Ilaah
Iyo erayga sida qabow kuula macaamiloodaa?
12 Bal maxaa qalbigaagu kuu fogeeyaa?
Maxaase indhahaagu u gabgab leeyihiin?
13 Oo aad ruuxaaga Ilaah ugu soo jeedisaa,
Oo erayo caynkaas ah aad afkaaga uga soo daysaa?
14 Bal binu-aadmigu muxuu yahay oo uu daahir ahaado?
Kii naagu dhashayse muxuu yahay oo uu xaq ahaado?
15 Bal eeg, Ilaah ma aamino kuwiisa quduuska ah,
Oo xataa samooyinku hortiisa daahir kuma aha.
16 Haddaba bal sidee buu u daahir ahaanayaa nin karaahiyo iyo wasakhaan ah,
Oo dembiga sida biyo u cabbaa!
17 Bal i maqal, wax baan ku tusayaa,
Oo wixii aan arkay oo dhan waan kuu sheegayaa;
18 (Kuwaasoo rag xigmad lahu ay awowayaashood ka heleen,
Oo ayan qarin,
19 Kuwaasoo dalka keligood la siiyey,
Oo uusan shisheeye innaba dhex mari jirin.)
20 Ninkii shar ahu sida naag u foolato oo kale ayuu u xanuunsadaa cimrigiisa oo dhan,
Intaas oo ah sannadihii loo kaydiyey kuwa wax dulma.
21 Oo sanqadh cabsi leh ayaa dhegihiisa gasha,
Oo wakhtiga barwaaqadana baabbi'iyuhu waa u soo iman doonaa.
22 Isagu ma rumaysto inuu gudcurka ka noqon doono,

Iyo inay seeftu isaga sugayso.
23 Meel meel buu cunto u wareegaa isagoo leh, Meeday?
Oo wuxuu og yahay inay maalinta gudcurku isaga u diyaar tahay.
24 Waxaa isaga bajiya dhib iyo cidhiidhi,
Oo isagay uga adkaadaan sida boqor dagaal isu diyaariyey,
25 Maxaa yeelay, isagu gacantiisuu Ilaah ku taagay,
Oo Ilaaha Qaadirka ah kibir buu ku caasiyaa.
26 Wuxuu kula ordaa madax adag
Iyo gaashaammadiisa biro ku taagan yihiin.
27 Maxaa yeelay, wejiga ayuu ka cayilay,
Oo bowdooyinkana baruur buu ku yeeshay,
28 Oo wuxuu degay magaalooyin baabba' ah,
Iyo guryo aan lagu hoyan,
Oo u diyaarsan inay tuulmooyin burbur ah noqdaan.
29 Isagu taajir noqon maayo, oo maalkiisuna sii raagi maayo,
Oo dhulkana ku sii waari maayo.
30 Isagu marnaba gudcur ka bixi maayo,
Oo laamihiisa olol baa qallajin doona,
Oo neefta afkiisa ayaa qaadi doonta.
31 Yuusan wax aan waxba tarayn isku hallayn, isagoo iskhiyaaneeya,
Waayo, wax aan waxba tarayn ayaa abaalgudkiisa ahaan doona.
32 Wakhtigiisii ka hor buu dhammaan doonaa,
Oo laantiisuna ma cagaaroobi doonto.
33 Sida canabka ayuu midhihiisa ceedhiin iska ridi doonaa,
Oo sida saytuunka ayuu ubaxiisa iska daadin doonaa.
34 Waayo, ururka cibaadalaawayaashu wuxuu ahaan doonaa wax aan waxba dhalin,
Oo teendhooyinka kuwa laaluushka qaatana dab baa baabbi'in doona.
35 Iyagu waxay uuraystaan belaayo, xumaanna way dhalaan,
Oo calooshooduna waxay diyaarisaa khiyaano.

16

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 Anigu waan maqlay waxyaalo badan oo caynkaas ah.
Idinku dhammaantiin waxaad tihiin qalbiqabowjiyayaal qalqalloocan.
3 Hadal dabayl ahu miyuu dhammaadaa?
Balse maxaa kaa dhirfinaya oo aad u jawaabaysaa?
4 Haddii naftiinnu ahaan lahayd naftayda,
Anigu waan u hadli kari lahaa sidiinna oo kale,
Oo hadal waan idinku kor tuuli kari lahaa,
Oo madaxaygana waan idinku ruxruxi kari lahaa.
5 Laakiinse anigu afkayga waan idinku xoogayn lahaa,
Oo tacsiyaynta bushimahayguna way idin qalbi qabowjin lahayd.
6 Anigu haddaan hadlo xanuunkaygu igama yaraado,
Oo haddaan iska aamusona miyaan in ka yar xanuunsadaa?
7 Laakiinse haatan wuu i daaliyey,
Oo guutadaydii oo dhan cidlo baad ka dhigtay.
8 Waad i qabsatay, taasuna waa marag iga gees ah,
Oo waxaa igu kaca macluulkayga, oo fool ka fool ayuu igu markhaati furaa.
9 Isagoo cadhaysan ayuu i dildillaacsaday, oo wuu i silciyey,

Wuuna igu ilko jirriqsaday,
Oo cadowgaygii indhuhuu igu caddeeyey.
10 Iyagu afkay ii kala qaadeen,
Oo quudhsasho ayay dhabanka igaga dharbaaxeen,
Oo dhammaantoodna way isu kay wada urursadaan.
11 Ilaah wuxuu gacantooda i geliyaa cibaadalaawayaasha,
Oo wuxuu igu dhex tuuraa gacmaha kuwa sharka ah.
12 Anigoo iska istareexsan ayuu i kala jejebiyey,
Oo intuu surka i qabtay ayuu i kala burburiyey,
Oo weliba intuu meel i qotomiyey ayuu goolibaadh iga dhigtay.
13 Qaansoolayaashiisii ayaa i hareereeya,
Oo kelyahaygii ayuu kala googooyaa,
Oo xammeetidaydiina dhulkuu ku daadshaa.
14 Isagu wuu i jejebiyaa oo nabarba nabar buu iiga kor mariyaa;
Oo sidii nin xoog badan ayuu orod igula soo kacaa.
15 Korkayga waxaan ku tolay joonyad,
Oo xooggaygiina ciiddaan ku riday.
16 Wejigaygii oohin buu la beddelmay,
Oo indhaha daboolkoodana waxaa ii jooga hooskii dhimashada,
17 In kastoo aanay xaqdarro ku jirin gacmahayga,
Oo uu baryootankayguna daahir yahay.
18 Dhulkow, dhiiggayga ha qarinin,
Oo qayladayduna yaanay meelay ku nasato lahaan.
19 Oo hadda bal eeg, markhaatigaygii wuxuu joogaa samada,
Oo kii ii dammiintaana xagga saruu joogaa.
20 Saaxiibbaday way igu qoslaan,
Laakiinse indhahaygu ilmo bay u daadiyaan xag Ilaah.
21 Bal muu jiro mid dadka Ilaah ula hadla,
Siduu nin deriskiisa ugu hadlo oo kale.
22 Waayo, markii dhawr sannadood dhaafaan,
Waxaan mari doonaa jidka aanan mar kale dib uga soo noqonayn.

17

1 Ruuxaygii waa tabardarnaaday, cimrigaygiina waa dhammaaday,
Oo qabrigu waa ii diyaar.
2 Sida xaqiiqada ah waxaa ila jooga majaajilowyo,
Oo ishayduna waxay fiiro u leedahay ka cadhaysiintooda.
3 Haddaba rahaamad i sii, oo dammiin ii noqo;
Bal yaa jooga oo gacanta dhaar iigu dhiibaya?
4 Waayo, qalbigooda waxgarashadii waad ka qarisay,
Oo sidaas daraaddeed iyaga ma aad sarraysiin doontid.
5 Kii saaxiibbadiis u yeedha inay maal ka qaybgeliyaan,
Carruurtiisu way indha beeli doonaan.
6 Oo weliba isagu wuxuu iga dhigay wax ay dadku ku halqabsadaan,
Oo waxaan noqday mid ay dadku candhuuf ku tufaan.
7 Indhahaygii murug bay la arag daranyihiin,
Oo xubnahaygii oo dhammuna waxay noqdeen sidii hoos oo kale.
8 Dadkii toolmoonu waxan way la yaabayaan,
Oo kan aan xaqa qabinuna wuxuu ku kacayaa cibaadalaawaha.

9 Laakiinse kii xaq ahu jidkiisa wuu ku sii adkaysan doonaa,
Oo kii gacmo nadiifsan lahuna aad iyo aad buu u sii xoogaysan doonaa.
10 Laakiinse idinku dhammaantiin bal soo noqda oo ii kaalaya,
Oo anna nin xigmad leh idinkama heli doono.
11 Cimrigaygii waa dhammaaday,
Oo qasdigaygii iyo fikirradii qalbigayguba waa baabbe'een.
12 Habeenka waxay u beddelaan maalin,
Oo waxay yidhaahdaan, Iftiinku waa u dhow yahay gudcurka.
13 Haddaan She'ool u rajeeyo sida gurigaygii oo kale,
Ama haddaan gogoshayda gudcurka ku dhex fidsado,
14 Oo haddaan qudhunka ku idhaahdo, Adigu waxaad tahay aabbahay,
Oo aan dirxigana ku idhaahdo, Adigu waxaad tahay hooyaday iyo walaashay,
15 Bal markaas meeday rajadaydu?
Oo bal yaase rajadayda arki doona?
16 Waxay hoos ugu dhaadhici doontaa qataarrada She'ool,
Markaannu ciidda wada galno.

18

Bildad

1 Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 War ilaa goormaad hadallo sii wadaysaan?
War bal fiirsada, oo annana dabadeed baannu hadlaynaa.
3 War bal maxaa sida xayawaan naloogu tiriyaa?
Oo bal maxaannu hortiinna ugu nijaasownay?
4 War waa adiga xanaaq daraaddiis isla jeexjeexayaye
Dhulka ma daraaddaa baa looga tegayaa?
Mase dhagaxa ayaa meeshiisa laga rujinayaa?
5 Hubaal iftiinka sharrowgu wuu demi doonaa,
Oo ololka dabkiisuna siima iftiimi doono.
6 Iftiinka teendhadiisu wuxuu ahaan doonaa gudcur,
Oo laambaddiisa kor taalna way demi doontaa.
7 Tallaabooyinka itaalkiisu way iscidhiidhin doonaan,
Oo taladiisu isagay hoos u ridi doontaa.
8 Waayo, isagu wuxuu cagta gashadaa shabag,
Oo wuxuu ku kor socdaa dabin.
9 Waxaa isaga cedhibta ku dhegi doona dabin,
Oo qool baana qabsan doona.
10 Waxaa dhulka ugu qarsan siriq,
Oo jidkana waxaa u yaal dabin.
11 Dhinac kasta waxaa ka bajin doona cabsi,
Oo xataa gadaalna way ka soo eryan doontaa.
12 Xooggiisa waxaa dili doonta gaajo,
Oo belaayona agtiisay diyaar ku tahay.
13 Oo waxay baabbi'in doontaa xubnaha jidhkiisa,
Oo curadka dhimashada ayaa xubnihiisa baabbi'in doona.
14 Oo isaga waa laga rujin doonaa teendhadiisa uu isku halleeyo,
Oo waxaa loo keeni doonaa boqorka cabsida.
15 Teendhadiisa waxaa ku jiri doona wax aan wixiisii ahayn,
Oo hoygiisana waxaa lagu soo kor firdhin doonaa baaruud.
16 Xididdadiisa hoose way qallali doonaan,

Oo laamihiisa sarena waa la jari doonaa.
17 Dhulka laguma xusuusan doono,
Oo jidkana magac kuma uu yeelan doono.
18 Isaga iftiin baa gudcur looga kaxayn doonaa,
Oo dunidana waa laga eryi doonaa.
19 Oo isagu dadkiisa kuma dhex lahaan doono wiil uu dhalay iyo mid uu wiilkiisii dhalay toona,
Ama mid ku hadha meelihii uu degganaan jiray.
20 Dadka ka dambeeyaa waxay ka yaabi doonaan wakhtigiisa,
Sidii ay kuwii horeba uga baqeen.
21 Sida xaqiiqada ah guryaha kuwa aan xaqa ahayn waa sidaas oo kale,
Oo kii aan Ilaah aqoon meeshiisiina waa tan.

19

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu yidhi,
2 War ilaa goormaad naftayda dhibaysaan
Oo aad erayo igu burburinaysaan?
3 Toban jeer baad i caydeen,
Haddaba miyaydaan ka xishoonayn inaad saas oo xun iila macaamilootaan?
4 Oo sida xaqiiqada ah haddaan qaldamay,
Qaladkaygu aniguu igu hadhayaa.
5 Oo sida xaqiiqada ah haddaad iska kay weynaynaysaan,
Oo aad ceebtayda igu caddaysaan inaan dembi leeyahay,
6 Haddaba bal ogaada in Ilaah i afgembiyey,
Oo uu shabagtiisii igu wareejiyey.
7 Bal eega, dulunka daraaddiis waan u qayliyaa, laakiin lay maqli maayo,
Oo caawimaad waan u qayshadaana, caddaaladduse ma jirto.
8 Jidkaygii ayuu ooday si aanan u dhaafi karin,
Oo wadiiqooyinkaygiina gudcur buu ka dhigay.
9 Ammaantaydii wuu iga xayuubiyey,
Oo taajkiina madaxayga wuu ka qaaday.
10 Xagga iyo xaggaaba wuu iga dumiyey, oo baabba' waan noqday,
Oo rajadaydiina sidii geed oo kale ayuu u rujiyey.
11 Aad buu iigu cadhooday,
Oo sida mid cadowgiisa ah ayuu igu tiriyaa.
12 Ciidammadiisii oo dhammu way wada yimaadaan,
Oo jid bay dhistaan si ay iigu kacaan,
Oo teendhadayda hareeraheeda ayay degaan.
13 Walaalahay wuu iga fogeeyey,
Oo kuwii aan iqiinna way iga wada shisheeyoobeen.
14 Ehelkaygii way i dayriyeen,
Oo saaxiibbadaydiina way i illoobeen.
15 Kuwa reerkayga ku hoyda, iyo gabdhaha addoommahayga ahuba waxay igu tiriyaan shisheeye,
Oo hortooda waxaan ku ahay ajanabi.
16 Waxaan u yeedhaa addoonkaygii,
Oo in kastoo aan afkayga ku baryo, iima jawaabo innaba.
17 Naagtaydu waxay nacdaa neeftayda,
Oo carruurtii hooyaday dhashayna waxay nacaan baryootankayga.

18 Xataa dhallaanka yaryaru way i quudhsadaan,
Oo haddaan sara joogsado way i caayaan.
19 Saaxiibbadaydii aan ku kalsoonaa oo dhammu way i karahsadaan,
Oo kuwii aan jeclaana way igu soo jeesteen.
20 Haraggayga iyo hilibkaygu waxay ku dhegaan lafahayga,
Oo dirqi baan ku baxsaday.
21 Saaxiibbadayow, ii naxa, oo ii naxa,
Waayo, gacantii Ilaah baa i taabatay.
22 Maxaad sidii Ilaah iigu silcisaan?
Oo bal maxaad dhibaatada jidhkayga uga dhergi weydeen?
23 Waxaan jeclaan lahaa in erayadayda la qoro!
Iyo in kitaab gudihiis lagu qoro!
24 Iyo inay weligood dhagax kula qornaadaan
Qalin bir ah iyo rasaas!
25 Laakiinse waan ogahay in kii i soo furtay nool yahay,
Iyo inuu ugudambaysta dhulka ku istaagi doono.
26 Oo markii haraggaygu sidaas u baabba'o dabadeed,
Ayaan anigoo aan jiidh lahayn Ilaah arki doonaa,
27 Kaasoo aan aniga qudhaydu arki doono,
Oo indhahaygu ay fiirin doonaan, oo aanay kuwa mid kale arkayn.
Qalbigaygu waa taag daranyahay.
28 Haddaad istidhaahdaan, War xaalkan salkiisu isagaa laga helay,
Bal maxaannu isaga u silcinnaa?
29 Si aad u ogaataan in xukun jiro,
Waxaad ka cabsataan seefta,
Maxaa yeelay, cadhadu waxay keentaa taqsiirta seefta.

20

Soofar

1 Markaasaa Soofar oo ahaa reer Nacamaatii u jawaabay, oo wuxuu yidhi,
2 Haddaba waxaa ii jawaaba fikirradayda,
Oo sababtu waxay tahay degdegga igu jira.
3 Waxaan maqlay canaanta i ceebaysa,
Oo waxaa ii jawaabta waxgarashadayda.
4 Miyaadan ogayn in waayihii hore iyo
Tan iyo waagii binu-aadmiga dhulka la saaray
5 Ay guulaysashada sharrowyadu gaaban tahay,
Oo farxadda cibaadalaawayaashuna ay daqiiqad qudha tahay?
6 In kastoo sarrayntiisu ay samada korto,
Oo madaxiisuna uu daruuraha gaadho,
7 Wuxuu weligiis u baabbi'i doonaa sida saxaradiisa oo kale.
Oo kuwii isaga arki jiray waxay odhan doonaan,
War meeh isagii?
8 Sida riyo ayuu u libdhi doonaa, oo lama heli doono,
Hubaal waxaa loo eryi doonaa sida riyada habeenka.
9 Ishii isaga aragtay mar dambe ma ay arki doonto,
Oo meeshiisiina mar dambe uma ay jeedi doonto.
10 Carruurtiisu waxay wax ka baryi doonaan masaakiinta,
Oo gacmahooduna dib bay u celin doonaan maalkiisa.
11 Lafihiisana waxaa ka buuxa xoogga dhallinyaranimada,

Laakiinse ciidda dhexdeeduu la jiifsan doonaa.
12 In kastoo xumaantu afkiisa la macaan tahay,
In kastoo uu carrabkiisa ku hoos qarsado,
13 In kastoo uu kaydsado, oo uusan iska sii dayn,
Laakiinse uu afkiisa ku sii haysto,
14 Kolleyba cuntadiisu mindhicirkiisay ku beddelantaa,
Oo waxay uurkiisa ku noqataa waabayo jilbis.
15 Isagu maal buu liqay, laakiinse mar kaluu soo mantagi doonaa,
Oo Ilaah baa calooshiisa ka soo saari doona.
16 Wuxuu nuugi doonaa mariidka jilbisyada,
Oo waxaa isaga dili doona mas carrabkiis.
17 Oo ma uu fiirin doono webiyada,
Iyo durdurrada la barwaaqaysan malabka iyo subagga.
18 Wixii uu ku hawshooday wuu soo celin doonaa, oo ma uu liqi doono,
Oo maalka uu faa'iidada u helayna siduu yahay uguma uu farxi doono.
19 Waayo, wuxuu dulmay oo dayriyey masaakiinta,
Oo wuxuu xoog ku qaatay guri uusan dhisin.
20 Uurkiisu xasilloonaan ma lahayn,
Taas daraaddeed waxa uu jecel yahay oo dhan waxba kama uu badbaadin doono.
21 Wuxuu liqay wax ka hadhay lama arkin,
Sidaas daraaddeed barwaaqadiisu siima raagi doonto.
22 Markuu dheregsan yahay ayuu cidhiidhi dhex geli doonaa,
Oo mid kasta oo belaayaysan gacantiisa ayaa ku soo degi doonta.
23 Markuu ku dhow yahay inuu calooshiisa buuxsado,
Ayaa Ilaah wuxuu ku soo tuuri doonaa kulaylka cadhadiis,
Oo wuu ku soo shubi doonaa intuu wax cunayo.
24 Wuu ka carari doonaa hubka birta ah,
Oo qaansada naxaasta ahu fallaadh bay ka dhex dusin doontaa.
25 Wuu soo jiidaa, kolkaasay jidhkiisa ka soo baxdaa,
Hubaal caaradda dhalaalaysa ayaa beerkiisa ka soo baxda,
Oo cabsi baa isaga ku dhacda.
26 Gudcurka oo dhanna waxaa meel loogu kaydiyey khasnadihiisa;
Oo dab aan la afuufin ayaa isaga dhammayn doona,
Wuuna baabbi'in doonaa waxa teendhadiisa ku dhex hadhay.
27 Samooyinku waxay daaha ka qaadi doonaan xumaantiisa,
Oo dhulkuna isaguu ku kici doonaa.
28 Hodanka reerkiisu wuu ka dhammaan doonaa,
Oo maalinta cadhada Ilaah ayaa maalkiisu libdhi doonaa.
29 Intaasu waxaa weeye qaybta ninkii shar ahu uu xagga Ilaah ka helayo,
Iyo wixii Ilaah dhaxal ahaan ugu amray.

21

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Maqla oo warkayga aad u dhegaysta,
Oo tanuna ha noqoto wixii aad igu qalbiqabowjisaan.
3 Bal mar ii oggolaada aan hadlee,
Oo kolkii aan hadlo dabadeed iska sii majaajilooda.
4 Balse anigu ma dad baan ka ashtakoonayaa?
Maxaan u ahaan waayay mid aan dulqaadan?

5 Bal i eega, oo yaaba,
Oo afkiinna gacanta saara.
6 Oo xataa markaan soo xusuusto waan welwelaa,
Oo jidhkaygana waa hoog iyo ba'.
7 Bal maxay kuwa sharka ahu u noolaanayaan?
Oo ay u gaboobayaan? Balse maxay xoog badan u yeeshaan?
8 Farcankoodu iyagoo la jooga hortooduu ku xoogaystaa,
Oo dhashoodiina hortooday ku dhisan yihiin.
9 Reerahoodu cabsi way ka ammaan galeen,
Oo ushii Ilaahna iyaga ma kor saarna.
10 Dibidoodu way dhalaan, oo marnaba madhalays ma noqdaan,
Sacyahooduna way dhalaan, dhicis mana keenaan.
11 Dhallaankooda dibadday u baxshaan sidii adhi oo kale,
Oo carruurtooduna way cayaaraan.
12 Waxay ku gabyaan daf iyo kataarad,
Oo dhawaaqa biibiilaha way ku reyreeyaan.
13 Cimrigooda waxay ku dhammaystaan barwaaqo,
Oo dabadeedna daqiiqad ayay She'ool ku dhaadhacaan.
14 Laakiin waxay Ilaah ku yidhaahdeen, War naga tag,
Waayo, dooni mayno aqoonta jidadkaaga.
15 Waa maxay Ilaaha Qaadirka ah, oo aan u adeegayno?
Balse maxaa faa'iido ah oo aannu ka helaynaa, haddaan isaga u tukanno?
16 Bal eeg, barwaaqadoodii gacantooda kuma jirto,
Kuwa sharka ahna taladoodu way iga fog tahay.
17 Immisa jeer baa laambadda kuwa sharka ah la demiyaa?
Oo immisa jeer baa belaayo ku kor degtaa?
Oo immisa jeer baa Ilaah isagoo cadhaysan xanuun u qaybiyaa?
18 Oo ay sababtaas aawadeed u noqdaan sidii xaab dabayl ka horreeya,
Iyo sidii buunshe uu duufaanu kaxeeyo?
19 Idinku waxaad tidhaahdaan, Ilaah xumaantiisii wuxuu u kaydiyaa sharrowga carruurtiisa.
Haddaba isagu sharrowga ha ugu abaalgudo si uu laftigiisu u ogaado aawadeed.
20 Indhihiisu ha arkeen halligaaddiisa,
Oo isagu ha cabbo Ilaaha Qaadirka ah cadhadiisa.
21 Waayo, waa maxay farxadda uu reerkiisa ka helo,
Markii cimrigiisa dhexda laga gooyo?
22 Bal ma Ilaah baa wax la baraa?
Maxaa yeelay, isagaa xukuma xataa kuwa sare.
23 Mid baa dhinta isagoo xooggiisu ku dhan yahay,
Oo istareexsan oo xasilloon,
24 Oo aad u buuran,
Oo dhuuxa lafihiisuna qoyan yahay.
25 Oo mid kalena wuxuu ku dhintaa naf qadhaadh,
Isagoo aan weligiis wanaag dhedhemin.
26 Habase yeeshee isku si bay ciidda u dhex jiifsadaan,
Oo dirxi baa korkooda daboola.
27 Bal eega, anigu waan ogahay fikirradiinna,
Iyo xeesha aad qaldan igu hindisaysaan.
28 Waayo, waxaad tidhaahdaan, War meeh gurigii amiirku?
Oo meeday teendhadii sharrowgu ku dhex hoyan jiray?
29 Miyeydaan weyddiin kuwa jidka mara?

Oo miyeydaan garanayn calaamooyinkooda?
30 Iyo in ninkii sharrow ah loo celiyey maalinta belaayada?
Iyo in hore loogu sii kaxaynayo maalinta cadhada?
31 Bal yaa jidkiisa isaga hortiisa ugu caddayn doona?
Oo bal yaa isaga ka abaalmarin doona wixii uu sameeyey?
32 Laakiinse isaga waxaa loo qaadi doonaa xabaasha,
Oo qabrigiisa waa la ilaalin doonaa.
33 Waxaa isaga u macaanaan doonta ciidda dooxada,
Oo dadka oo dhammuna isagay soo daba kici doonaan,
Sida kuwii aan tirada lahayn oo isagii ka horreeyeyba ay u dhinteen.
34 Haddaba bal maxaad si aan waxba tarayn iigu qalbiqabowjinaysaan,
Maxaa yeelay, jawaabihiinnii been oo keliya ayaa ku hadhay?

22

Eliifas

1 Markaasaa Eliifas oo ahaa reer Teemaan u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 Ma nin baa Ilaah wax u tari kara?
Hubaal kii xigmad lahu isagaa wax isu tara.
3 Balse ma Ilaaha Qaadirka ah baa xaqnimadaada ku farxa?
Mase faa'iido bay u tahay isaga inaad jidkaaga qummaatisid?
4 War ma cabsidaada daraaddeed buu kuu canaantaa?
Oo saas daraaddeed miyuu dacwad kuula galaa?
5 Sow sharkaagu ma badna?
Xumaatooyinkaagu dhammaad ma laha.
6 Waayo, sababla'aan baad walaalkaa rahaamad uga qaadatay,
Oo kuwii arradnaana dharkoodii baad ka mudhuxsatay.
7 Kii daallanaana ma aadan siin biyo uu cabbo,
Oo kii gaajaysnaana cunto baad ka hagratay.
8 Laakiinse ninkii xoog badnaa isagaa dhulka haystay;
Oo ninkii sharaf lahaana isagaa dalka degganaa.
9 Carmallada baad gacan madhnaan ku eriday,
Oo agoonta gacmahoodiina waa la jebiyey.
10 Sidaas daraaddeed waxaa hareerahaaga ku wareegsan dabinno,
Oo waxaa ku dhibaya cabsi kedis ah,
11 Ama gudcur aadan waxba ku arki karin,
Oo waxaa ku qariya biyo aad u badan.
12 War sow Ilaah kuma jiro samada sare?
Oo bal eega xiddigaha dheeraantooda iyo siday u sarreeyaan!
13 Oo adna waxaad leedahay, War Ilaah muxuu yaqaan?
Oo gudcurka qarada leh miyuu wax ku dhex xukumi karaa?
14 Waxaa isaga ku wareegsan daruuro qaro waaweyn, si uusan wax u arag,
Oo isagu wuxuu ku socdaa wareegga samada.
15 War ma waxaad doonaysaa inaad sii haysatid jidkii hore
Ee sharrowyadu ku socon jireen?
16 Iyaba waxaa la dhufsaday wakhtigoodii ka hor,
Oo aasaaskoodiina daad baa baabbi'iyey.
17 Waxay Ilaah ku yidhaahdeen, War naga tag,
Bal maxaa Ilaaha Qaadirka ahu nagu samayn karaa?
18 Laakiin isagu wuxuu guryahooda ka buuxiyey waxyaalo wanwanaagsan;
Talada sharrowguse way iga fog tahay.

19 Kuwa xaqa ahu way arkaan oo way farxaan,
Oo kuwa aan xaqa qabinuna way ku qoslaan oo ku majaajiloodaan,
20 Waxayna yidhaahdaan, Sida xaqiiqada ah kuwii nagu kacay waa la baabbi'iyey,
Oo kuwoodii hadhayna dab baa liqay.
21 Haddaba isaga la heshii, oo iska nabdoonow,
Waayo, sidaasaa wanaag kuugu iman doonaa.
22 Haddaba waan ku baryayaaye, sharciga afkiisa ka aqbal,
Oo erayadiisana qalbigaaga geli.
23 Waa lagu dhisi doonaa haddaad Ilaaha Qaadirka ah u noqotid,
Oo aad xaqdarrada teendhooyinkaaga ka fogaysid.
24 Khasnaddaada waxaad ku xoortaa ciidda,
Oo dahabka Oofirna waxaad ku dhex tuurtaa dhagaxyada durdurka,
25 Oo Ilaaha Qaadirka ahuna wuxuu kuu noqon doonaa khasnad,
Iyo lacag qiime badan.
26 Oo markaasaad Ilaaha Qaadirka ah ku farxi doontaa,
Oo wejigaagana Ilaah baad kor ugu qaadi doontaa.
27 Oo isagaad u tukan doontaa, oo isna wuu ku maqli doonaa,
Oo adna waxaad bixin doontaa waxyaalihii aad nidartay.
28 Adiguna wax baad amri doontaa, oo waa laguu adkayn doonaa;
Oo jidadkaaguna iftiin bay lahaan doonaan.
29 Markii hoos laguu tuuro, waxaad odhan doontaa, Waa lay sarraysiinayaa,
Oo qofkii hooseeyana isagaa badbaadin doona.
30 Oo wuxuu samatabbixin doonaa kii aan xaq qabin;
Hubaal isaga waxaa lagu samatabbixin doonaa nadiifsanaanta gacmahaaga.

23

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Xataa maantadan guryankayga cabashada ahu waa qadhaadh yahay,
Oo gacanta i saaranuna waa ka sii daran tahay cabashadayda.
3 Waxaan jeclaan lahaa inaan ogaado meeshaan isaga ka heli karo,
Si aan kursigiisa ugu imaado!
4 Dacwadayda ayaan hortiisa ku diyaarin lahaa,
Oo afkaygana hadallo dood ah baan ka buuxin lahaa.
5 Waxaan jeclaan lahaa inaan ogaado erayada uu iigu jawaabayo,
Oo aan garto bal waxa uu igu odhanayo.
6 Ma wuxuu igula diriri lahaa xooggiisa badan?
Maya, laakiinse wuu i maqli lahaa.
7 Kii qummanu halkaasuu isaga kula xaajoon kari lahaa,
Oo anna saasaan xaakinkayga uga samatabbixi lahaa weligayba.
8 Bal eega, hore baan u socdaa, laakiinse isagu halkaas ma joogo,
Oo dib baan u socdaa, laakiinse ma aan heli karo.
9 Oo waxaan tagaa xagga bidix markuu shaqaynayo, laakiinse uma aan jeedi karo;
Oo wuxuu ku dhuuntaa xagga midig laakiinse kama arki karo.
10 Laakiinse wuu yaqaan jidkaan maro,
Oo markuu i tijaabiyo waxaan u soo bixi doonaa sida dahab oo kale.
11 Cagtaydu waxay ku adkaatay tallaabooyinkiisa,
Jidkiisii waan xajiyey, oo dhanna ugama aan leexan.
12 Dib ugama noqon amarkii bushimihiisa,
Oo erayadii afkiisana waxaan u hayay wax ka qiimo badan cuntada aanan ka maarmin.

13 Laakiinse wax qudha ayuu goostay, bal yaa ka leexin kara?
Oo wixii naftiisu doonaysaba wuu sameeyaa.
14 Waayo, wuxuu oofiyaa wixii la ii amray,
Oo waxyaalo badan oo saasoo kale ah ayuu maankiisa ku hayaa.
15 Sidaas daraaddeed ayaan hortiisa uga naxaa,
Oo markaan ka fikiraba waan ka baqaa isaga.
16 Waayo, Ilaah ayaa qalbigayga itaal darreeyey,
Oo Ilaaha Qaadirka ah ayaa iga nixiyey,
17 Maxaa yeelay, gudcurka hortiis layma baabbi'in,
Oo gudcurkii qarada lahaana wejigayga kama uu daboolin.

24

1 Ilaaha Qaadirka ahu muxuu wakhtiyo u kaydin waayaa?
Kuwa isaga yaqaanse maxay maalmihiisa u arki waayaan?
2 Waxaa jira kuwa soohdinta dalka durkiya,
Oo waxay xoog ku dhacaan adhyo, kolkaasay daajiyaan.
3 Oo waxay iska kaxaystaan dameerka agoonta,
Oo waxay rahaamad u qaataan naag carmal ah dibigeed.
4 Saboolka baahan ayay jidka ka leexiyaan,
Oo masaakiinta dhulkana dhammaantood way wada dhuuntaan.
5 Bal eeg, sida dameerdibadeedyo lamadegaanka jooga
Ayay shuqulkooda ugu baxaan, iyagoo cunto aad u doonaya;
Cidladuna carruurtooda cuntay u soo bixisaa.
6 Cuntadooda waxay ka goostaan berrinka,
Oo waxay xaabxaabaan canabka kuwa sharrowyada ah.
7 Oo habeenkii oo dhan iyagoo qaawan oo aan dhar lahayn ayay jiifsadaan,
Oo dhaxanta waxay ka huwadaanna ma leh.
8 Waxaa iyaga qoya roobka buuraha,
Oo gabbaadla'aan daraaddeed ayay dhagaxa u dugsadaan.
9 Waxaa jira kuwa agoonta naaska ka dhufsada,
Oo masaakiintana rahaamad ka qaata,
10 Sidaas daraaddeed waxay warwareegaan iyagoo qaawan oo aan dhar qabin,
Oo iyagoo gaajaysan ayay xidhmooyinka sidaan.
11 Waxay saliid ku sameeyaan nimankaas derbiyadooda gudahooda,
Macsarooyinkoodana way tuntaan, iyagoo harraadsan.
12 Dadku magaalooyinka way ka cabaadaan,
Oo nafta kuwa dhaawacanuna way qaylisaa,
Laakiinse Ilaah nacasnimadaa ma fiiriyo.
13 Kuwaasu waxay ka mid yihiin kuwa nuurka ku caasiyooba,
Oo jidadkiisa ma ay yaqaaniin,
Oo dhabbayaashiisana ma ay sii hayaan.
14 Gacankudhiigluhu kaaha waaberi wuu la soo kacaa, oo wuxuu dilaa miskiinka iyo saboolka baahan,
Oo habeenkiina isagu waa sida tuug oo kale.
15 Oo isha dhillayguna waxay sugtaa fiidka,
Oo wuxuu isyidhaahdaa, Ninna ima arki doono,
Oo wuu hagoogtaa.
16 Oo goor gudcur ah ayay guryaha dhacaan,
Oo maalinnimadana meel bay isku xidhaan,

Oo iftiinka maba yaqaaniin.
17 Waayo, subaxnimadu dhammaantood waxay u tahay sida hooska dhimashada,
Maxaa yeelay, waxay yaqaaniin cabsida hooska dhimashada.
18 Isagu biyaha dushooda wuu ku dheereeyaa,
Qaybtoodii dhulkaa lagu habaaray,
Isagu uma leexdo xagga jidka beeraha canabka ah.
19 Biyaha barafka waxaa dhammaysta abaar iyo kulayl,
Oo sidaasoo kalaa She'oolna u galaa kuwii dembaabay.
20 Uurkii hooyadiis waa illoobi doonaa isaga; jidhkiisana waxaa cuni doona oo macaansan doona dirxiga,
Oo mar dambena isaga lama xusuusan doono,
Oo kii xaqdaranuna wuxuu u jabi doonaa sida geed oo kale.
21 Isagu wuxuu baabbi'iyaa madhashada aan carruurta dhalin;
Oo carmalkana wax wanaagsan uma sameeyo.
22 Oo weliba kii xoog badanna itaalkiisuu ku jiidaa;
Oo markuu kacana nafta waa laga rajo beelaa.
23 Ilaahna wuxuu iyaga siiyaa meel ammaan ah, oo halkaasay isku halleeyaan,
Jidadkoodana ishuu ku hayaa.
24 Iyaga waa la sarraysiiyaa, laakiin in yar dabadeed way wada baabba'aan;
Hubaal iyaga waa la hoosaysiiyaa, oo jidka ayaa looga tuuraa sida kuwa kale oo dhan,
Oo waxaa loo jaraa sida sabuul hadhuudh oo kale.
25 Oo haddayan saas ahayn, yaa igu caddayn kara inaan beenlow ahay,
Oo hadalkaygase yaa ka dhigi kara wax aan waxtar lahayn?

25

Bildad

1 Markaasaa Bildad oo ahaa reer Shuuxii u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi,
2 Dowladnimo iyo cabsiba isagaa leh,
Oo meelihiisa sarena nabad buu ka dhigaa.
3 Ciidammadiisu ma tiray leeyihiin?
Oo yuu yahay kan aan iftiinkiisu ku soo bixin?
4 Balse sidee baa nin u kari karaa inuu Ilaah hortiisa xaq ku ahaado?
Mid naagu dhashayse sidee buu u karaa inuu nadiif ahaado?
5 Bal eeg, xataa dayuxu hortiisa nuur kuma leh,
Oo xiddiguhuna hortiisa daahir kuma aha.
6 Intee buu ka sii liitaa nin dirxi ahu!
Iyo binu-aadmiga dirxiga ahu!

26

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Sidee baad u caawisay midka aan itaalka lahayn!
Oo kan ayan gacantiisu xoogga lahayn sidee baad u badbaadisay!
3 Sidee baad ula talisay kan aan xigmadda lahayn!
Oo aad u muujisay aqoon wanaagsan!
4 Yaad erayo kula hadashay?
Oo yaa ruuxiisu xaggaaga ka soo baxay?
5 Kuwii dhintayna way ku hoos gariiraan
Biyaha iyo waxyaalaha dhex deggan.
6 She'ool hortiisuu yaal isagoo qaawan,

Oo Halligaadduna dabool ma leh.
7 Isagu woqooyiga wuxuu ku kala bixiyaa meel madhan,
Oo dhulkana wuxuu ka laalaadshaa wax aan waxba ahayn.
8 Biyaha wuxuu ku xidhaa daruurihiisa qarada waaweyn;
Oo daruurtuna hoostooda kama dillaacdo.
9 Wuxuu xidhaa wejiga carshigiisa,
Oo daruurtiisana wuu ku kala bixiyaa.
10 Biyaha dushooda wuxuu ku wareejiyey soohdin
Kala xidha nuurka iyo gudcurka.
11 Tiirarka samadu way gariiraan,
Oo waxay ka yaabaan canaantiisa.
12 Badda ayuu xooggiisa ku aamusiiyaa,
Oo kibirkana waxgarashadiisuu ku dhuftaa.
13 Samooyinka waxaa lagu sharraxay Ruuxiisa,
Gacantiisuna waxay mudday abeesada dheeraysa.
14 Bal eeg, waxanu waa darafyadii jidadkiisa uun;
Oo inta isaga laga maqlaana yaraan badanaa!
Laakiinse bal yaa onkodka xooggiisa garan kara?

27

1 Oo haddana Ayuub ayaa hadalkiisii sii waday, oo wuxuu yidhi,
2 Waxaan ku dhaartay Ilaaha nool oo xaqayga iga qaaday,
Kaasoo ah Ilaaha Qaadirka ah oo naftayda dhibay;
3 (Waayo, naftaydii weli waa igu jirtaa,
Oo ruuxii Ilaahna weli wuxuu ku jiraa sankayga labadiisa dul.)
4 Hubaal bushimahaygu xaqdarro ku hadli maayaan,
Oo carrabkayguna khiyaano sheegi maayo.
5 Ilaah ha iga fogeeyo inaan xaq idinka dhigo,
Jeeraan dhinto daacadnimadayda iska tuuri maayo.
6 Xaqnimadayda waan xajisanayaa, oo iska sii dayn maayo,
Oo qalbigaygu i ceebayn maayo intaan noolahay oo dhan.
7 Cadowgaygu sida sharrow ha noqdo,
Oo kii igu kacaana sida mid xaqdaran ha noqdo.
8 In kastoo uu faa'iido helo, cibaadalaawaha rajadiisu waa maxay,
Markii Ilaah naftiisa qaado?
9 Ilaah miyuu qayladiisa maqli doonaa,
Markii dhib ku yimaado?
10 Miyuu Ilaaha Qaadirka ah ku farxi doonaa?
Oo miyuu goor kasta Ilaah baryi doonaa?
11 Waxaan idin barayaa wax gacanta Ilaah ku saabsan,
Oo waxa Ilaaha Qaadirka ah la jirana idinka qarin maayo.
12 Bal eega, idinku kulligiin waad aragteen,
Haddaba bal maxaad dhammaantiin nacasyo u wada noqoteen?
13 Intanu waa qaybta uu Ilaah ninkii sharrow ah u kaydiyo,
Iyo dhaxalka kuwa dadka dulma ay Ilaaha Qaadirka ah ka helaan.
14 Carruurtiisu hadday tarmaan, kolleyba waxaa dili doonta seef,
Oo carruurtiisuna cunto kama dhergi doonaan.
15 Kuwii isaga ka hadhana dhimashaa xabaali doonta,
Oo carmalladiisuna uma ay barooran doonaan.

16 In kastoo uu lacag u taalaysto sida ciidda oo kale,
Oo uu dharna u diyaarsado sida dhoobada oo kale,
17 Isagaa diyaarin doona, laakiinse waxaa xidhan doona kan xaqa ah,
Oo lacagtana waxaa qaybsan doona kan aan xaqa qabin.
18 Gurigiisa wuxuu u dhisaa sida buul caaro oo kale,
Iyo sida waab waardiye samaysto.
19 Isagoo taajir ah ayuu seexdaa, laakiinse lama soo ururin doono,
Indhihiisuu kala qaadaa, oo waxba ma jiro.
20 Naxdin baa isaga qarqin doonta sida biyo daad ah,
Oo habeenkiina waxaa isaga la tegi doona duufaan.
21 Waxaa isaga kaxaysa dabaysha bari, oo isna wuu tagaa,
Oo meeshiisana way ka xaaqdaa.
22 Waayo, Ilaah baa isaga wax ku tuuri doona, umana tudhi doono;
Oo sharrowgu wuxuu jeclaan lahaa inuu gacantiisa ka cararo.
23 Dadku way ku sacbin doonaan isaga,
Oo meeshiisana foodhi bay kaga saari doonaan.

28

1 Hubaal lacagtu waxay leedahay god laga qodo,
Oo dahabkuna wuxuu leeyahay meel lagu safeeyo.
2 Birta waxaa laga soo bixiyaa ciidda,
Oo naxaastana waxaa laga dhalaaliyaa dhagaxa.
3 Dadku gudcurkuu dhammeeyaa,
Oo tan iyo soohdinta ugu shishaysana waxay baadhaan
Dhagaxyada ku jira gudcurka qarada leh iyo hooska dhimashada.
4 Isagu god dheer ayuu ka qodaa meel ka fog meesha dadku deggan yahay.
Iyaga waxaa illooba qofka ag mara;
Oo waxay ka laallaadaan meel dadka ka fog, oo hor iyo dib bay u ruxmadaan.
5 Cuntadu dhulkay ka soo baxdaa,
Oo dhankiisa hoosena wuu rogmadaa sida wax dabku rogo oo kale.
6 Dhagaxyadiisu waa meeshii dhagaxyo safayr ah,
Wuxuuna leeyahay dahab boodh ah.
7 Wadiiqadaas haadka adagu ma yaqaan,
Oo gorgorka ishiisuna ma ay arag,
8 Bahallada kibirka lahu kuma ay joogsan,
Oo libaaxa cadhaysanina ma uu ag marin.
9 Isagu gacantiisuu soo fidiyaa oo wuxuu saaraa dhagaxa adag,
Oo buurahana wuu afgembiyaa oo xididdaduu ku rujiyaa.
10 Dhagaxyada dhexdooda wuxuu ka jeexaa keliyo,
Oo ishiisuna wax kasta oo qaali ah way aragtaa.
11 Wuxuu xidhaa durdurrada si ayan u dareerin,
Oo waxa qarsoonna wuxuu u soo bannaan bixiyaa iftiinka.
12 Laakiinse waa xaggee meesha xigmadda laga helaa?
Oo waxgarashada meesheeduse waa xaggee?
13 Dadku qiimaheeda ma yaqaan,
Oo kuwa nool dalkoodana lagama helo.
14 Moolku wuxuu leeyahay, Iguma jirto,
Badduna waxay leedahay, Aniga ilama jirto.
15 Dahab laguma heli karo,

Lacagna looma miisaamo.
16 Laguma qiimayn karo dahabka Oofir,
Ama dhagaxa qaaliga ah oo onika la yidhaahdo ama xataa dhagaxa safayr la yidhaahdo.
17 Dahab iyo madarad toona uma qalmi karaan,
Oo beddelkeeduna ma noqon karo jawhar laga sameeyo dahab saafi ah.
18 Waxba lagama sheegi doono dhagax cas oo raamood la yidhaahdo, amase madarad,
Hubaal xigmadda qiimaheedu waa ka sii sarreeyaa luul.
19 Dhagaxa tobasiyos la yidhaahdo ee Itoobiya ka yimaadana uma qalmi doono,
Oo xataa dahab saafi ahna laguma qiimayn doono.
20 Haddaba xigmaddu xaggee bay ka timaadaa?
Oo waxgarashada meesheeduse waa xaggee?
21 Maxaa yeelay, way ka qarsoon tahay kuwa nool indhahooda,
Oo haadka hawadana waa laga deday.
22 Halligaadda iyo Dhimashadu waxay leeyihiin,
Dhegahayaga ayaannu warkeeda ku maqalnay.
23 Ilaah ayaa jidkeeda garanaya,
Oo isagaa meesheeda yaqaan.
24 Waayo, isagu wuxuu fiiriyaa dunida darfaheeda,
Oo wuxuu u jeedaa inta samada ka hoosaysa oo dhan,
25 Markuu dabaysha miisaamo,
Oo uu biyahana qiyaaso.
26 Markuu roobka qaynuun u sameeyey,
Oo uu hillaaca onkodkana jid u sameeyey,
27 Ayuu arkay, oo ka hadlay,
Oo intuu adkeeyey ayuu weliba baadhay.
28 Oo wuxuu dadka ku yidhi,
Bal eega, Sayidka ka cabsashadiisa ayaa xigmad ah,
Oo in sharka laga fogaadona waa waxgarasho.

29

1 Oo haddana Ayuub hadalkiisuu sii waday, oo wuxuu yidhi,
2 Waxaan jeclaan lahaa inaan ahaado sidii waayihii hore,
Iyo sidii aan ahaan jiray markii Ilaah i dhawri jiray,
3 Markay laambaddiisu madaxayga ku ifin jirtay,
Oo aan nuurkiisa gudcurka ku dhex mari jiray,
4 Markii aan xoog lahaan jiray,
Oo qarsoodiga Ilaahna teendhadayda saarnaan jiray,
5 Markii Ilaaha Qaadirka ahu ila jiri jiray,
Oo carruurtayduna ay hareerahayga joogi jireen,
6 Markay tallaabooyinkaygu subagga la barwaaqoobi jireen,
Oo ay webiyaasha saliidda ahu dhagaxa iiga soo shubmi jireen!
7 Markaan magaalada iriddeeda u bixi jiray,
Oo aan kursigayga meel bannaan ku diyaarin jiray.
8 Dhallinyaradu intay i arkaan ayay dhuuman jireen,
Oo odayaashuna intay sara joogsadaan ayay istaagi jireen,
9 Amiirraduna intay hadalka joojiyaan,
Ayay afka gacanta saari jireen.
10 Ragga gobta ahuna way aamusi jireen,
Oo carrabkoodiina dhabxanagguu ku dhegi jiray.

11 Waayo, markii dhegu i maqasho, way ii ducayn jirtay,
Oo iluna markay i aragto, way ii marag furi jirtay.
12 Maxaa yeelay, waxaan samatabbixin jiray miskiinka qaylinaya,
Iyo weliba agoonka aan wax u kaalmeeya lahayn.
13 Ka halligaadda ku dhow ducadiisa ayaa igu soo degi jirtay,
Oo ta carmalka ahna qalbigeeda waan ka farxin jiray ilaa ay gabay la rayrayso.
14 Waxaan huwan jiray xaqnimo, oo iyana dhar bay ii noqon jirtay,
Oo caddaaladdayduna waxay ii ahaan jirtay sida khamiis iyo cimaamad oo kale.
15 Kuwa indhaha la' indho baan u ahaan jiray,
Kuwa curyaanka ahna cago baan u ahaan jiray.
16 Aabbaan u ahaan jiray saboolka baahan,
Oo ka aanan aqoonna xaalkiisa waan baadhi jiray.
17 Ka xaqa daran daamankiisa waan jebin jiray,
Oo wixii uu dhufsadana ilkihiisaan ka soo bixin jiray.
18 Markaasaan is-idhi, Buulkaygaan ku dhex dhiman doonaa,
Oo cimrigayguna wuxuu u badan doonaa sida cammuudda oo kale.
19 Xididkaygu biyaha xaggooduu u faafayaa,
Oo laamahaygana habeenkii oo dhan waxaa saaran sayax.
20 Sharaftaydu way igu cusub tahay,
Oo qaansadayduna gacantayday ku cusboonaatay.
21 Dadku dhegtuu ii dhigi jiray, oo i sugi jiray,
Oo taladayda aawadeedna way u aamusi jireen.
22 Weligood igama ay daba hadlin,
Oo hadalkayguna korkooduu ku soo dhibci jiray.
23 Oo waxay ii dhawri jireen sidii roobka oo kale,
Oo waxay afkooda u kala furi jireen sidii roobka dambe loo sugo.
24 Waan u af caddayn jiray markay qalbi jabaan,
Oo nuurkii jaahaygana hoos uma ay tuuri jirin.
25 Waxaan dooran jiray jidkooda, oo sida nin madax ah ayaan u fadhiisan jiray,
Oo waxaan u dhaqmi jiray sidii boqor ciidan dhex fadhiya,
Iyo sidii mid u tacsiyeeya kuwa baroorta.

30

1 Laakiinse haatan waxaa igu majaajilooda kuwa iga da' yar
Oo aan aabbayaashood quudhsan jiray inay xataa la fadhiistaan eeyaha adhigayga.
2 Nimanka xooggoodu dhammaaday
Itaalka gacmahoodu muxuu ii tarayaa?
3 Waxay la weydoobeen baahi iyo abaar,
Oo waxay u cararaan dhul engegan, kaasoo ah lamadegaan gudcur iyo cidlo ah.
4 Waxay gurtaan geed cusbeed oo kaynta ku yaal,
Oo cuntadooduna waxa weeye geed rotem la yidhaahdo xididdadiisa.
5 Iyaga dadka waa laga dhex eryaa,
Oo waxaa looga daba qayliyaa sida tuug looga daba qayliyo oo kale.
6 Waa inay ku hoydaan haadaamaha dooxooyinka,
Iyo boholaha dhulka iyo dhagaxyada dhexdooda.
7 Waxay ka qayliyaan kaynta dhexdeeda,
Oo waxay dhammaantood ku soo ururaan maraboob hoosteed.
8 Iyagu waa nacasyo iyo ceebaalowyo carruurtood,
Oo dhulka waxaa lagaga saaray karbaash.

9 Oo haatan gabay cay ah baan u noqday,
Oo halqabsi baan u ahay.
10 Way i karahsadaan, oo meel fog bay iga istaagaan,
Oo inay candhuufo wejiga iiga tufaanna iskama ay qabtaan.
11 Ilaah baa xadhiggaygii debciyey, wuuna i dhibay,
Oo taas aawadeed iyagu hortayda iskuma celiyaan.
12 Xagga midigtayda waxaa ka kaca ciyaalasuuq,
Oo cagtaydana way iska riixaan,
Oo waxay igu hor tuuraan jidadkoodii halligaadda.
13 Jidadkayga way halleeyaan,
Oo waxay soo deddejiyaan masiibadayda;
Oo mid caawiyaana ma jiro.
14 Jabniin ballaadhan ayay ka soo dusaan,
Oo burburka dhexdiisa ayay igaga soo dhacaan.
15 Waxaa igu soo jeesta cabsi weyn,
Oo sharaftayda waxaa loo kaxeeyaa sida dabayshu wax u kaxayso oo kale.
Barwaaqadaydiina waxay u dhammaatay sidii daruur oo kale.
16 Haddaba naftaydaa igu dhex daadatay,
Oo waxaan la kulmay wakhti dhibaato badan.
17 Habeenkii lafahaygaa i muda,
Oo xanuunka i cunayaana ima daayo innaba.
18 Xoogga weyn oo cudurkayga daraaddiis ayaa dharkaygii ku xumaaday,
Oo wuxuu iigu cidhiidhisan yahay sidii jubbaddayda qoorteeda.
19 Isagu wuxuu igu tuuray dhoobada dhexdeeda,
Oo waxaan noqday sidii boodh iyo dambas oo kale.
20 Anigu waan kuu qayshadaa, adiguse iima aad jawaabtid,
Waan ku soo hor istaagaa, adiguse ima aad aragtid.
21 Calooladeeg baad igula soo jeesatay,
Oo gacantaada itaalkeeda ayaad igu silcisaa.
22 Kor baad iigu qaaddaa dabaysha,
Oo waxaad i fuushisaa dusheeda,
Oo haddana waxaad igu baabbi'isaa duufaanka.
23 Waayo, waan ogahay inaad ii kaxaynaysid dhimasho,
Iyo guriga inta nool oo dhammu ku wada kulmayaan.
24 Laakiinse ninkii hoos u dhacaya sow gacantiisa sooma fidiyo?
Markuu halligmayose sow ma qayshado?
25 Oo ninka dhibaataysan anigu sow uma ooyi jirin?
Naftayduse sow masaakiinta uma murugoon jirin?
26 Laakiinse markaan wanaagga filanayo waxaa ii iman jiray xumaanta,
Oo markaan nuurka sugana waxaa ii iman jiray gudcurka.
27 Qalbigaygu welwel buu la kacsan yahay, mana nasto,
Oo waxaan la kulmay wakhti dhibaato badan.
28 Anigoo barooranaya ayaan qorraxda la'aanteed socdaa,
Waxaan ka dhex istaagaa shirka, oo caawimaad waan u qayshadaa.
29 Waxaan noqday walaalka dawacooyinka,
Iyo saaxiibka gorayada.
30 Dubkaygu intuu gubto ayuu iska diirmaa,
Oo lafahayguna kulayl bay ku gubtaan.
31 Sidaas daraaddeed kataaradaydii waxay u rogmatay baroorasho,
Oo biibiilahaygiina wuxuu u rogmaday kuwa ooya codkooda.

31

1 Waxaan axdi la dhigtay indhahayga,
Haddaba bal sidee baan gabadh u fiirinayaa?
2 Waayo, waa maxay qaybta laga helo Ilaaha xagga sare jooga,
Iyo dhaxalka laga helo Ilaaha Qaadirka ah oo sarreeya?
3 Sow belaayo uma aha kuwa xaqa daran,
Iyo masiibo kuwa xumaanta ka shaqeeya?
4 Isagu sow uma jeedin socodkayga oo dhan?
Oo sow ma tirinin tallaabooyinkayga oo dhan?
5 Haddaan hawo been ah ku socday,
Oo ay cagtaydu khiyaano u dheeraysay,
6 (Ha laygu miisaamo miisaan siman,
Si Ilaah ku ogaado daacadnimadayda,)
7 Haddii tallaabadaydu jidka gees uga leexatay,
Oo qalbigaygu uu indhahayga raacay,
Iyo haddii ay bar ceeb ahu gacmahayga ku dhegtay,
8 Markaas anigu aan wax beero, oo mid kale ha cuno,
Oo xataa waxa beertayda ka soo baxa ha la wada rujiyo.
9 Haddii qalbigayga ay naagu sasabatay,
Oo aan albaabka deriskayga ku ag dhuuntay,
10 Markaas naagtaydu nin kale wax ha u shiiddo,
Oo kuwa kale ha ku kor foororsadeen iyada.
11 Waayo, kaasu waa dembi baas,
Oo waa xumaan ay xaakinnadu ciqaabi lahaayeen,
12 Waayo, kaasu waa dab wax dhammeeya ilaa uu baabbi'iyo,
Oo waxa ii soo baxa oo dhan wuu wada rujin lahaa.
13 Haddaan addoonkayga ama addoontayda dacwadooda quudhsaday,
Markay ila mudacayeen,
14 Haddaba bal maxaan samayn doonaa markii Ilaah sara joogsado?
Oo markuu i soo booqdose bal maxaan ugu jawaabi doonaa?
15 Kii uurka dhexdiisa igu abuuray sow isagana ma abuurin?
Oo sow uurka nalaguma dhex samayn?
16 Haddaan miskiin u diiday wax uu doonayay,
Ama aan indhaha carmalka illin ka keenay,
17 Amase haddaan quudkayga keligay cunay,
Oo ayan agoontu wax ka cunin,
18 (Saas ma aha, laakiinse isaga tan iyo yaraantaydii waan koriyey sidii mid aabbihiis koriyo oo kale,
Oo tan iyo markaan uurkii hooyaday ka soo baxayna waxaan iyada u ahaan jiray horseed,)
19 Haddaan arkay qof arrad daraaddiis u dhimanaya,
Amase sabool baahan oo aan dhar haysan,
20 Hadduusan uurka iiga ducayn,
Amase hadduusan isku kululayn dhogorta idahayga,
21 Caawimaaddaydii oo aan iridda uga jeeday daraaddeed,
Haddaan agoon gacantayda u qaaday,
22 Markaas garabkaygu ha kala fakado,
Oo gacantayduna kalagooyska ha ka jabto.
23 Waayo, masiibo xag Ilaah ka timid ayaa i cabsiisay,
Oo sarraysnaantiisa daraaddeedna anigu waxba ma aanan samayn karin.

24 Haddaan dahab rajo ka dhigtay,
Oo aan dahabka saafiga ah ku idhi, Kalsoonidayda baad tahay,
25 Haddaan ku reyreeyey maalkayga badan daraaddiis,
Iyo waxyaalaha badan oo gacantaydu heshay daraaddood,
26 Haddaan fiiriyey qorraxda oo dhalaalaysa,
Ama dayaxa oo iftiin ku socda,
27 Oo markaas qalbigayga haddii qarsoodi loo sasabtay,
Oo anoo caabudaya aan afkayga gacanta ugu dhunkaday,
28 Kaasu weliba waa dembi ay xaakinnadii ciqaabi lahaayeen,
Waayo, waxaan daacadlaawe u ahaan lahaa Ilaaha wax walba ka sarreeya.
29 Haddaan ku reyreeyey kan i neceb halligaaddiisa,
Ama aan aad u farxay markii belaayadu isaga heshay,
30 (Afkayga uma aanan oggolaan inuu ku dembaabo
Naftiisa oo aan habaar u weyddiisto;)
31 Dadka teendhadayda jooga haddayan isku odhan,
Yaa heli kara mid aan hilibkiisa ka dhergin?
32 Shisheeyuhu jidka kuma baryi jirin,
Laakiinse socotada ayaan albaabbadayda u furi jiray,
33 Haddaan xadgudubkaygii daboolay sidii binu-aadmiga oo kale,
Anigoo xumaantayda laabtayda ku qarinaya,
34 Maxaa yeelay, dadka badan waan ka baqay,
Oo quudhsiga qaraabaday ayaa i cabsiiyey,
Oo saas aawadeed ayaan ku aamusay, oo dibadda uma bixin.
35 Hoogaye haddaan lahaan lahaa mid i maqla!
(Bal eeg, waa tan calaamaddaydii, haddaba Ilaaha Qaadirka ahu ha ii jawaabo;)
Yaa i siinaya eedayntii uu cadowgaygu iga qoray!
36 Sida xaqiiqada ah garabkaygaan ku qaadan lahaa,
Oo weliba madaxaan ku xidhan lahaa sidii taaj oo kale.
37 Oo waxaan isaga u sheegi lahaa tirada tallaabooyinkaygu inta ay tahay;
Oo waxaan isaga ugu soo dhowaan lahaa sidii amiir oo kale.
38 Haddii dalkaygu uu iga qayliyo,
Oo jeexjeexiisu ay dhammaantood wada ooyaan,
39 Haddaan midhihiisa lacagla'aan ku cunay,
Ama aan sabab u noqday in kuwii lahaa ay dhintaan,
40 Sarreenka meeshiisii yamaarug ha ka soo baxo,
Oo shiciirka meeshiisiina gocondho ha ka soo baxdo.
Ayuub erayadiisii way dhammaadeen.

32

Eliihuu

1 Markaasay saddexdaas nin iska daayeen inay Ayuub u jawaabaan, maxaa yeelay,
isagu xaq buu isla ahaa. 2 Markaas waxaa cadhooday Eliihuu ina Barakeel oo ahaa reer
Buus oo qoladiisu ahayd reer Raam, oo aad buu Ayuub ugu xanaaqay, maxaa yeelay,
isagu xaq buu isu qaatay intuu Ilaah xaq u qaadan lahaa. 3 Oo weliba wuxuu aad ugu
cadhooday saddexdiisii saaxiib, maxaa yeelay, iyagu jawaab ma ay helin, ee weliba
Ayuub way xukumeen. 4 Haddaba Eliihuu inuu Ayuub la hadlo ayuu sugayay, maxaa
yeelay, iyagu isaga way ka waaweynaayeen. 5 Oo Eliihuu markuu arkay inaan jawaab
afka saddexdaas nin lagu arag ayuu aad u cadhooday.

6 Oo Eliihuu ina Barakeel oo ahaa reer Buus ayaa jawaabay oo wuxuu yidhi,
Anigu waxaan ahay nin dhallinyar, idinkuse odayaal baad tihiin,

Sidaas daraaddeed ayaan dib isugu celiyey, oo aan ugu dhici waayay inaan ra'yigayga idiin caddeeyo.
7 Waxaan is-idhi, Waxaa roon kuwa da'da waaweynu inay hadlaan,
Kuwa cimriga dheeruna inay xigmad na baraan.
8 Laakiinse binu-aadmiga ruux baa ku jira,
Oo Ilaaha Qaadirka ah neeftiisa ayaa iyaga waxgarasho siisa.
9 Kuwa cimriga weynu ma aha kuwa xigmadda leh,
Odayaashuna ma aha kuwa garsooridda garta.
10 Sidaas daraaddeed waxaan idin leeyahay, Bal i dhegaysta;
Aniguna ra'yigayga waan idiin caddaynayaa.
11 Bal eega, erayadiinnii waan sugayay,
Oo xigmaddiinniina waan dhegaysanayay,
Intaad baadhbaadhayseen wixii aad odhan lahaydeen.
12 Sida runta ah aad baan idiin dhegaysanayay,
Oo bal eega, laydinkuma arag mid Ayuub rumaysiiyey,
Amase mid erayadiisii uga jawaabay.
13 Isjira inaydaan odhan, Annagu xigmad waannu helnay;
Ilaah baa isaga ka adkaan kara, laakiinse dadi ma kari karo.
14 Waayo, isagu erayadiisii iguma uu soo jeedin,
Oo anigu hadalladiinnii isaga ugu jawaabi maayo.
15 Iyagii way yaabsan yihiin, oo mar dambena ma ay jawaabaan;
Oo wax ay ku yidhaahdaanna ma leh.
16 Haddaba anigu miyaan u sii sugaa, hadalka ay waayeen daraaddiis,
Iyo istaagiddooda daraaddeed, oo ay mar dambe jawaabi waayeen?
17 Haddaba aniguna qaybtayda waan ka jawaabayaa,
Oo ra'yigaygana waan caddaynayaa.
18 Waayo, waxaa iga buuxa erayo;
Oo ruuxa gudahayga ku jira ayaa i qasba.
19 Bal eega, calooshaydu waa sidii khamri sibraar ku jirta oo aan lahayn meelay ka neefsato,
Xataa sidii sibraarro ku dhow inay qarxaan.
20 Anigu waan hadli doonaa, si aan u qalbi qabowsado;
Oo bushimahayga waan kala qaadi doonaa, waanan jawaabi doonaa.
21 Waan idin baryayaaye, yaanan ninna u eexan,
Oo weliba ninna u bixin maayo magacyo faanid ah.
22 Waayo, anigu ma aan aqaan si loo bixiyo magacyo faanid ah,
Haddii kalese Kii i sameeyey ayaa haddiiba i qaadi lahaa.

33

1 Habase ahaatee, Ayuubow, waan ku baryayaaye, hadalkayga maqal,
Oo erayadayda oo dhanna dhegta u dhig.
2 Bal eeg haatan, afkaygaan furay,
Oo carrabkaygu wuxuu ku dhex hadlay afkayga.
3 Erayadaydu waxay sheegi doonaan qummanaanta qalbigayga,
Oo bushimahayguna wixii ay yaqaaniin si daacad ah ayay ugu hadli doonaan.
4 Waxaa i sameeyey Ruuxa Ilaah,
Oo waxaa i noolaysa Ilaaha Qaadirka ah neeftiisa.
5 Haddaba haddaad kartid ii jawaab,
Oo hortayda erayada si hagaagsan ugu sheeg oo istaag.

6 Bal eeg, aniguba xag Ilaah waxaan ahay sidaada oo kale;
Oo anigana waxaa layga uumay dhoobo.
7 Bal eeg, nixintaydu kuma cabsiin doonto,
Oo gacantayduna kuguma cuslaan doonto.
8 Sida xaqiiqada ah dhegahaygaad ku hadashay,
Waanan maqlay codkii erayadaada oo leh,
9 Anigu nadiif baan ahay, oo xadgudubna ma lihi,
Xaq ma qabo, oo xumaanuna iguma jirto innaba.
10 Bal eeg, sabab uu igu eedeeyo ayuu iga helaa,
Oo wuxuu igu tiriyaa inaan cadowgiisa ahay;
11 Cagahayga wuxuu geliyaa jeebbooyin,
Oo jidadkayga oo dhanna wuu wada fiiriyaa.
12 Bal eeg, waan kuu jawaabi doonaa, haddaba waxan xaq kuma tihid,
Waayo, Ilaah baa binu-aadmiga ka sii weyn.
13 Haddaba maxaad isaga ula asaraartantaa?
Waayo, isagu axwaalkiisa midnaba jawaab kama baxsho.
14 Waayo, Ilaah wuxuu hadlaa mar,
Ama laba jeer, in kastoo aan laga fiirsanayn.
15 Riyada iyo muujinta habeennimo,
Markii hurdo weynu dadka ku soo degto,
Oo sariirta lagu gam'o,
16 Markaasuu dhegaha binu-aadmiga furaa,
Oo waxa iyaga lagu waaniyey ayuu xaqiijiyaa,
17 Si uu dadka uga soo celiyo qasdigooda xun,
Oo uu binu-aadmiga kibir uga qariyo,
18 Oo naftiisana wuxuu dib uga hayaa yamayska,
Oo noloshiisana wuxuu ka hayaa seefta.
19 Oo weliba waxaa sariirtiisa lagu kor edbiyaa xanuun,
Iyo dagaal joogto ah oo lafihiisa ku dhex jira.
20 Sidaas daraaddeed nafsaddiisu kibista way karahsataa,
Naftiisuna cuntada macaan way nacdaa.
21 Hilibkiisu waa ka mudhuxsan yahay, oo mar dambe lama arki karo;
Oo lafihiisii aan la arki jirinuna way soo baxaan.
22 Hubaal naftiisu waxay ku dhow dahay yamayska,
Oo noloshiisuna waxay ku dhow dahay kuwii baabbi'in lahaa.
23 Hadday la joogi lahayd malaa'ig dhexdhexaadeye ah
Oo ah mid kun ka mid ahu,
Inay dadka tusto waxa ku qumman,
24 Markaas Ilaah baa u naxariista, oo wuxuu leeyahay,
Yamayska uu ku sii dhacayo ka samatabbixi,
Waayo, furasho baan helay.
25 Hilibkiisu waa ka sii jilicsanaan doonaa kan ilmaha;
Oo wuxuu ku noqdaa wakhtigii dhallinyaranimadiisa.
26 Isagu Ilaah buu baryaa, oo isna raalli buu ka noqdaa,
Sidaas daraaddeed wejigiisa farxad buu ku arkaa;
Oo wuxuu dadka u soo celiyaa xaqnimadiisa.
27 Isagu dadka hortiisa buu ku gabyaa, oo wuxuu leeyahay,
Waan dembaabay, oo waxaan qalloociyey wixii qummanaa,
Oo taasuna layguma abaalgudin.
28 Isagu naftayduu ka soo furtay yamayskii ay ku dhacaysay,

Oo noloshayduna iftiin bay arki doontaa.
29 Bal eeg, waxyaalahan oo dhan Ilaah baa binu-aadmiga ku sameeya,
Laba ama saddex jeer,
30 Si uu naftiisa yamayska uga soo celiyo,
In isaga lagu iftiimiyo iftiinka kuwa nool.
31 Ayuubow, i maqal oo aniga i dhegayso:
Adigu iska aamus, oo anna waan hadli doonaa.
32 Haddaad wax odhan lahayd, ii jawaab,
Oo hadal, waayo, waxaan jeclahay inaan xaq kaa dhigo.
33 Haddii kalese, bal i dhegayso:
Iska aamus, oo anna xigmad baan ku bari doonaa.

34

1 Oo weliba Eliihuu wuu jawaabay oo wuxuu yidhi,
2 Raggiinna xigmadda lahow, erayadayda maqla;
Oo kuwiinna aqoonta lahow, i dhegaysta.
3 Waayo, dhegtu waxay hadalka u kala soocdaa
Sida dhabxanaggu cuntada u dhedhemiyo oo kale.
4 Aynu dooranno waxa qumman,
Oo aynu dhexdeenna ka ogaanno waxa wanaagsan.
5 Waayo, Ayuub wuxuu yidhi, Anigu xaq baan ahay,
Laakiinse Ilaah baa gartaydii ii diiday.
6 Oo in kastoo aan xaq ahay haddana waxaa laygu tiriyey inaan beenlow ahay;
Oo in kastoo aanan xadgudub lahayn, haddana nabarkaygu waa mid aan bogsan karin.
7 Ninkee baa Ayuub la mid ah,
Oo quudhsashada u cabba sida biyaha oo kale,
8 kaasoo raaca kuwa xumaanta ka shaqeeya,
Oo dadka sharka ah la socda?
9 Waayo, isagu wuxuu yidhi, Ninna wax uma tarto
Inuu Ilaah ku farxo.
10 Haddaba sidaas daraaddeed i dhegaysta, raggiinna waxgaradka ahow;
Ilaah inuu xaqdarro sameeyo way ka fog tahay;
Oo Ilaaha Qaadirka ahna inuu xumaan falo way ka fog tahay.
11 Waayo, nin walba shuqulkiisuu ka abaalmariyaa,
Oo nin kastana siduu socodkiisu ahaa ayuu ugu abaalgudaa.
12 Laakiinse hubaal Ilaah xaqdarro ma uu samayn doono,
Oo Kan Qaadirka ahuna garta ma uu qalloocin doono.
13 Bal yaa isaga ku amray inuu dhulka u taliyo?
Yaase isaga dusha ka saaray dunida oo dhan?
14 Hadduu keligiis iska fikiri lahaa,
Oo uu ruuxiisa iyo neeftiisa soo urursan lahaa,
15 Dadka oo dhammu waa wada baabbi'i lahaa,
Oo binu-aadmiguna ciidduu ku noqon lahaa.
16 Haddaba haddaad waxgarad tahay, waxan maqal;
Oo erayadayda codkooda dhegayso.
17 War mid xaqnimada neceb miyuu wax u talinayaa?
Oo ma waxaad xukumaysaa midka xaqa ah oo xoogga badan?
18 Ma waxaa boqor lagu yidhaahdaa, Shar baad tahay?
Amase kuwa gobta ah, Cibaadalaawayaal baad tihiin?
19 Haddaba ma saasaad ku odhan lahayd kan aan amiirrada u eexan,

Ama aan taajirka uga roonayn kan miskiinka ah?
Waayo, iyagu dhammaantood waa shuqulkii gacmihiisu sameeyeen.
20 Iyagu daqiiqad bay ku dhintaan,
Dadku habeenbadhkiiba way gariiraan oo naftaa ka baxda,
Kuwa xoogga badanuna way libdhaan iyadoo aan gacanna la saarin.
21 Waayo, indhihiisu waxay fiiriyaan jidadka binu-aadmiga,
Wuxuuna wada arkaa socodkiisa oo dhan.
22 Ma jiro gudcur ama hoosdhimasho toona
Oo ay kuwa xumaanta sameeyaa ku dhuuntaan.
23 Waayo, isagu uma baahna inuu in kale binu-aadmiga ka sii fikiro,
Inuu isagu Ilaah hortiisa garsoorid u tago.
24 Ragga xoogga badan ayuu u kala jejebiyaa siyaalo aan la baadhi karin,
Oo meeshoodiina kuwa kaluu ka kiciyaa.
25 Maxaa yeelay, isagu shuqulladooda wuu yaqaan;
Oo habeennimuu afgembiyaa si ay u burburaan.
26 Sharkooda daraaddiis ayuu iyaga wax ku dhuftaa,
Iyagoo dadka kale u jeedo,
27 Maxaa yeelay, lasocodkiisii way ka leexdeen,
Oo waxay diideen inay jidadkiisa midnaba ka fikiraan.
28 Sidaasay qaylada masaakiinta isaga soo gaadhsiiyeen,
Oo isna qaylada kuwa dhibaataysan ayuu maqlay.
29 Haddii quruun lagu sameeyo iyo haddii qof lagu sameeyaba,
Markuu nasiyo yaa belaayo kicin kara?
Oo markuu wejigiisa qariyana bal yaa isaga fiirin kara?
30 Inaan cibaadalaawe boqornimada qabsan,
Si uusan u jirin mid dadka shirqool u dhiga.
31 Waayo, ninna miyuu Ilaah ku yidhi,
Anigu edbintii waan qaatay, oo mar dambe ninna xumayn maayo,
32 Haddaba waxaanan u jeedin i bar,
Oo haddaan xumaan sameeyeyna mar dambe u noqon maayo?
33 Abaalgudkiisu ma wuxuu ahaan doonaa sidaad doonaysid, inaad diiddid aawadeed?
Waayo, waa inaad adigu doorataa, mana aha aniga;
Haddaba waxaad taqaanid ku hadal.
34 Nin kasta oo xigmad leh oo i maqla iyo dadka waxgaradka ahuba
Waxay igu odhan doonaan,
35 Ayuub aqoonla'aan buu ku hadlaa,
Oo hadalkiisana xigmadu kuma jirto.
36 Waxaan jeclaan lahaa in Ayuub tan iyo ugudambaysta la sii imtixaamo,
Maxaa yeelay, wuxuu u jawaabaa sida dadka sharka ah.
37 Waayo, dembigiisii wuxuu ku sii darsadaa caasinimo,
Oo dhexdeenna ayuu ka sacab tuntaa,
Erayadiisana wuxuu ku sii badiyaa Ilaah.

35

1 Oo weliba Eliihuu wuu sii jawaabay oo wuxuu yidhi,
2 Ma waxaad u malaynaysaa in taasu xaq tahay,
Amase ma waxaad leedahay, Xaqnimadaydu way ka sii badan tahay tan Ilaah?
3 Miyey kugu habboon tahay inaad tidhaahdid, Maxay ii taraysaa?
Oo waa maxay faa'iidada aan ka helayo oo ka sii badan haddaan dembaabay?

4 Haddaba waxaan u jawaabayaa
Adiga iyo saaxiibbadaada kula jiraba.
5 Bal indhahaaga kor u qaad oo samooyinka eeg,
Oo bal daruuraha kaa sarreeya fiiri.
6 Haddaad dembaabtay maxaa xumaan ah oo aad yeeshaa?
Oo xadgudubyadaadu hadday bataanse maxaad isaga ku samaysaa?
7 Haddaad xaq tahayse bal maxaad isaga siisaa?
Isaguse muxuu gacantaada ka helaa?
8 Xumaantaadu waxay wax u dhintaa nin sidaadoo kale ah,
Oo xaqnimadaaduna waxay wax ku tartaa binu-aadmiga.
9 Dulmiga ku batay daraaddiis ayay u qayliyaan,
Oo kan xoogga badan gacantiisa daraaddeed ayay caawimaad ugu qayshadaan.
10 Laakiinse ninna ma yidhaahdo, Meeh Ilaahii i abuuray,
Oo habeenkii gabayo i siiya,
11 Oo wax na bara in ka sii badan xayawaanka dunida jooga,
Oo weliba naga sii xigmad badiya haadda samada duusha?
12 Dadka sharka ah kibirkooda daraaddiis
Ayay iyagu halkaas uga qayliyaan, laakiinse ninna uma jawaabo.
13 Hubaal Ilaah maqli maayo wax aan waxba ahayn,
Oo Kan Qaadirka ahuna innaba ka fiirsan maayo.
14 In kastoo aad tidhaahdaa, Isaga ma arko,
Dacwadii isagay hor taal, oo adna waa inaad isaga sugtaa.
15 Laakiinse haatan, isagu cadhadiisii kuma uu soo booqan,
Oo xumaantana si weyn ugama uu fikiro;
16 Haddaba sidaas daraaddeed ayaa Ayuub hadalka aan waxtarka lahayn afkiisa ugu furaa,
Oo isagoo aan aqoon lahayn ayuu erayo badiyaa.

36

1 Oo weliba Eliihuu hadalkiisii buu watay oo wuxuu yidhi,
2 Weliba in yar ii sii kaadi, oo anna wax baan ku tusayaa,
Waayo, weli waxaan hayaa wax aan Ilaah daraaddiis u odhanayo.
3 Aqoontayda meel fog baan ka keeni doonaa,
Oo xaqnimana waan ka sheegi doonaa kii i abuuray.
4 Waayo, sida runta ah erayadaydu been ma aha;
Oo mid aqoontu kaamil ku tahay ayaa kula jooga.
5 Bal eeg, Ilaah waa xoog badan yahay, oo isagu ninna ma quudhsado,
Oo itaalka waxgarashada wuu ku xoog badan yahay.
6 Isagu uma daayo kan sharka ahu inuu sii noolaado,
Laakiinse kuwa dhibaataysan xaqooduu siiyaa.
7 Isagu indhihiisa kama qaado kuwa xaqa ah,
Laakiinse wuxuu weligoodba la fadhiisiyaa boqorrada carshiga ku fadhiya,
Oo iyaga waa la sarraysiiyaa.
8 Oo haddii silsilado lagu xidho,
Oo xadhkaha dhibka lagu kaxaysto,
9 Markaas wuxuu iyaga ku caddeeyaa falimahooda,
Iyo xadgudubyadoodii ay kibirka u sameeyeen.
10 Oo dhegtoodana wuxuu u furaa waxbaridda,
Oo wuxuu ku amraa inay xumaanta ka soo noqdaan.
11 Hadday isaga maqlaan oo ay u adeegaan,

Cimrigooda waxay ku dhammaysan doonaan barwaaqo,
Oo sannadahoodana waxay ku waari doonaan nimco.
12 Laakiinse hadday maqli waayaan, seef bay ku baabbi'i doonaan,
Oo waxay dhiman doonaan iyagoo aan aqoon lahayn.
13 Laakiinse kuwa cibaadalaawayaasha ah oo qalbigoodu beloobay waxay isa soo gaadhsiiyaan cadho,
Oo markuu iyaga xidhana caawimaad uma qayshadaan.
14 Dhallinyaranimay ku dhintaan,
Oo naftooduna waxay ku halligantaa khaniisiinta dhexdooda.
15 Isagu kii dhibban ayuu dhibaatadiisa ku samatabbixiyaa,
Oo dhegahana buu u furaa markay dhib la kulmaan.
16 Isagu dhibaato wuu kaa bixin lahaa,
Oo wuxuu ku geeyn lahaa meel ballaadhan oo aan cidhiidhi ahayn,
Oo miiskaaga waxa saaran oo dhammuna waxay ahaan lahaayeen baruur miidhan.
17 Laakiinse xukunka kuwa sharka ah ayaa kaa buuxa,
Oo garsoorid iyo caddaalad ayaa ku qabsada.
18 Iska jir yaanay cadho ku sasabin si aad wax u majaajilootid,
Oo furashada weynaanteeduna yaanay ku leexin.
19 Taajirnimadaada iyo xoogga itaalkaaga oo dhammu
Miyey kugu filan yihiin inay dhibaato kaa saaraan?
20 Habeenka ha doonin,
Markay dadyowgu meeshooda ku wada baabba'aan.
21 Iska jir oo xumaan ha u jeedin,
Waayo, taasaad ka dooratay dhibaato.
22 Bal eeg, Ilaah baa xooggiisa ku sarreeya;
Waa ayo macallinka isaga la mid ahu?
23 Jidkiisa yaa u amray?
Yaase isaga ku odhan kara, Waxaad samaysay xaqdarro?
24 Xusuuso inaad weynaysid shuqulkiisii
Ay dadku ka gabyeen.
25 Dadka oo dhammu way wada fiiriyeen,
Oo binu-aadmiguna meel fog buu ka arkaa.
26 Bal eeg, Ilaah waa weyn yahay, oo annana isaga ma aannu naqaan;
Oo cimrigiisu intuu yahayna lama soo baadhi karo.
27 Waayo, isagu wuxuu kor u jiitaa dhibicyaha biyaha,
Oo wuxuu ka dhigaa ceeryaamo roob noqota,
28 Oo daruuraha ka soo da'a,
Oo binu-aadmiga aad ugu dul shubma.
29 Ninna miyuu garan karaa daruuraha kala faafintooda,
Iyo onkodyada taambuuggiisa?
30 Bal eeg, isagu hareerihiisa wuxuu ku faafiyaa nuurkiisa,
Oo badda salkeedana wuu daboolaa.
31 Waayo, isagu kuwaasuu dadyowga ku xukumaa,
Oo cunto badanna wuu siiyaa.
32 Gacmihiisuu hillaac ku daboolaa,
Oo wuxuu ku amraa inuu ku dhaco calaamadda uu ku liishaamay.
33 Sanqadhiisu isagay wax ka sheegtaa,
Oo weliba xayawaankuna wax bay ka sheegaan waxa soo socda.

37

1 Oo weliba taas aawadeed qalbigaygu wuu gariiraa,
Oo meeshiisiina wuu ka dhaqaaqaa.
2 Haddaba dhegaysta qaylada codkiisa
Iyo sanqadha afkiisa ka baxaysa.
3 Wuxuu taas u diraa inta samada ka hoosaysa oo dhan,
Oo hillaaciisana wuxuu u diraa dhulka darfihiisa oo dhan.
4 Dabadiisna wax baa aad uga sanqadha,
Isagu wuxuu ku onkodaa haybaddiisa codkeeda;
Oo markii codkiisa la maqlona iyaga ma uu joojiyo.
5 Ilaah si yaab ah ayuu codkiisa ugu onkodaa,
Oo wuxuu sameeyaa waxyaalo waaweyn oo aynan garan karin.
6 Waayo, wuxuu barafka cad ku yidhaahdaa, Dhulka ku da';
Oo sidaasoo kaluu ku yidhaahdaa roobka yar
Iyo roobkiisa weynba.
7 Isagu wuxuu shaabadeeyaa nin kasta gacantiisa,
In nin kasta oo uu sameeyeyba ogaado.
8 Markaasaa bahalladu hogag galaan,
Oo waxay iska joogaan boholahooda.
9 Koonfurta waxaa ka soo baxa duufaanka,
Oo qabowguna wuxuu ka yimaadaa woqooyiga.
10 Barafku wuxuu ku yimaadaa Ilaah neeftiisa,
Oo biyaha ballaadhanuna way barafoobaan.
11 Daruurta qarada weyn ayuu ka buuxiyaa qoyaan,
Oo wuxuu kala firdhiyaa daruurta hillaaciisa,
12 Oo waxaa lagu soo wareejiyaa hoggaamintiisa,
Inay sameeyaan wax alla wixii uu kugu amro
Dunida la dego dusheeda oo dhan,
13 Hadday tahay hagaajin aawadeed, ama dalkiisa aawadiis,
Ama naxariis aawadeed, kolleyba wuxuu ka dhigay inay kuwaasu noqdaan.
14 Ayuubow, bal tan dhegayso,
Istaag oo bal ka fiirso shuqullada Ilaah oo yaabka miidhan ah.
15 War miyaad taqaan siduu iyaga u amro,
Iyo siduu hillaaca daruurtiisa u iftiimiyo?
16 Miyaad taqaan miisaaminta daruuraha,
Amase kan aqoontu kaamilka ku tahay shuqulladiisa yaabka leh?
17 Miyaad taqaan wuxuu dharkaagu u kulul yahay,
Markuu Ilaah dhulka ku xasilliyo dabaysha koonfureed?
18 Miyaad isaga la kala bixin kartaa cirka
U xoogga badan sidii muraayad la shubay?
19 Na bar wixii aan isaga ku odhan lahayn,
Waayo, annagu hadalkayagii waxaannu la odhan kari waynay gudcur aawadiis.
20 Isaga ma loo sheegi doonaa inaan hadli doono?
Ninse miyuu jecel yahay in isaga la liqo?
21 Oo hadda dadku ma fiirin karo iftiinka cirka ka dhalaalaya,
Laakiinse dabayshu waa soo gudubtaa, oo iyagay safaysaa.
22 Woqooyi waxaa ka soo baxa iftiin sida dahab u dhalaalaya,
Ilaahna wuxuu leeyahay haybad cabsi badan.
23 Annagu ma heli karno Ilaaha Qaadirka ah, waayo, isagu wuu xoog badan yahay;
Oo isagoo garsoorid iyo caddaalad ka buuxa ninna ma uu dhibi doono.

24 Sidaas daraaddeed dadku isagay ka cabsadaan;
Oo isagu ma uu fiiriyo kuwa qalbigooda xigmaddu ka buuxdo.

38

Hadalkii Rabbiga Ee Ayuub

1 Markaasaa Rabbigu Ayuub uga jawaabay dabaysha cirwareenta ah,
oo wuxuu ku yidhi,
2 Waa kuma kan talada ku madoobeeya
Erayada aan aqoonta lahayn?
3 Haddaba sida nin rag ah dhexda u gunto,
Waayo, wax baan ku weyddiinayaa, oo adna waa inaad ii sheegtaa.
4 Markaan dunida aasaaskeeda dhigay xaggee baad joogtay?
Haddaad waxgarad tahay, taas ii sheeg.
5 Haddaadse taqaanid yaa qiyaasteeda amray?
Amase yaa xadhiggii lagu qiyaasay ku kor fidiyey?
6 Aasaaskeedase bal xaggee baa lagu dejiyey?
Amase yaa dhigay dhagaxa geeska ah
7 Markay xiddigaha aroorya isla wada heeseen,
Oo ay carruurta Ilaah oo dhammu farxad la qayliyeen?
8 Amase yaa badda albaabbo ku xidhay markay u soo faruurantay
Sidii wax maxal ka soo baxay,
9 Iyo markaan daruurta dharka uga dhigay,
Oo aan gudcurka maro lagu duudduubo uga dhigay,
10 Oo aan hareeraheeda xad u amray,
Oo aan u yeelay qataarro iyo albaabbo,
11 Oo aan ku idhi, Ilaa halkan soo gaadh, laakiinse innaba ha soo dhaafin,
Oo hirarkaaga kibirka lahu waa inay halkan ku joogsadaan?
12 Tan iyo waagii aad dhalatay marna subaxda ma amartay?
Waaberigase ma meeshiisaad ogeysiisay,
13 Si uu u qabsado dhulka darfihiisa,
Oo sharrowyada looga hurgufo?
14 Waa loo beddelaa sidii dhoobo shaabad ka hoosaysa,
Oo wax kastaaba waxay kor uga muuqdaan sidii dhar oo kale,
15 Oo sharrowyadana iftiinkooda waa loo diiday,
Oo gacantii sarraysayna waa la jebiyey.
16 Adigu miyaad badda ilaheeda dhex gashay?
Miyaadse moolka salkiisa martay?
17 Geerida irdaheeda miyaa laguu muujiyey?
Miyaadse aragtay irdaha hooska dhimashada?
18 Miyaad garanaysaa dhulka ballaadhkiisa?
Haddaad waxaas wada taqaanid ii sheeg.
19 Rugta iftiinka jidka loo maraa waa xaggee?
Gudcurkase meeshiisu waa xaggee,
20 Si aad soohdintiisa u martid,
Oo aad u garatid wadiiqooyinka gurigiisa loo maro?
21 Shakila'aan waad taqaan, waayo, adigu wakhtigaas waad dhalanayd
Oo cimrigaaguna wuu dheer yahay!
22 Adigu miyaad dhex gashay meesha barafka cad lagu kaydiyo?
Miyaadse aragtay meesha roobdhagaxyaalaha la dhigo,
23 Kuwaasoo aan u kaydsaday wakhtiga dhibaatada,

Iyo maalinta dirirta iyo dagaalka?
24 Iftiinka jidkee baa lagu kala qaybiyaa?
Dabaysha barise sidee baa dhulka loogu kor firdhiyaa?
25 Bal yaa jid u sameeyey biyaha daadka ah,
Amase hillaaca onkodka,
26 Si roob ugu da'o dhul aan binu-aadmina joogin,
Iyo cidlada aan ninna degganayn,
27 Si uu u dherjiyo dhulka cidlo iyo baabba' ah,
Oo uu doog jilicsan uga soo bixiyo?
28 Roobku ma aabbuu leeyahay?
Yaase dhalay dhibicyaha sayaxa?
29 Barafkuse bal yuu maxalkiisa ka soo baxay?
Yaase dhalay sayaxa barafoobay ee cirka ka yimaada?
30 Biyihii waxay u adkaadeen sidii dhagax oo kale,
Oo moolka korkiisiina wuu barafoobay.
31 Adigu miyaad xidhi kartaa ururka xiddigaha ee Toddobaadyada la yidhaahdo?
Miyaadse furi kartaa ururka Oriyon la yidhaahdo?
32 Miyaad kartaa inaad xiddigaha Masarood la yidhaahdo xilligooda soo saarto?
Miyaadse ururka xiddigaha ee Orsada la yidhaahdo carruurtiisa la kaxayn kartaa?
33 Miyaad taqaan amarrada samooyinka?
Dowladnimadoodana ma dhulkaad ku dhisi kartaa?
34 Codkaaga miyaad daruuraha kor ugu qaadi kartaa,
Si biyo badanu ay kuu daboolaan daraaddeed?
35 Miyaad hillaaca diri kartaa, si ay u tagaan,
Oo ay kuugu yidhaahdaan, Waa na kan?
36 Bal yaa qalbiga xigmadda geliyey?
Yaase maanka waxgarashada siiyey?
37 Bal yaa daruuraha xigmad ku tirin kara?
Yaase qarbeddada samada biyo ka shubi kara,
38 Markii boodhku taallooyin noqdo,
Oo ciidduna ay isku dhegto?
39 Miyaad karaysaa inaad gool libaax u ugaadhid?
Miyaadse dhal libaax dherjin kartaa,
40 Markay boholahooda ku dhex dhuuntaan,
Oo ay hogga u joogaan inay wax gaadaan?
41 Bal yaa tukaha cunto ku quudiya,
Markii dhashiisu Ilaah u qayshadaan,
Oo ay cuntola'aan daraaddeed u warwareegaan?

39

1 War miyaad taqaan markay ri'dibadeedda qarka joogta dhasho?
Miyaadse arki kartaa markay deerooyinku dhalaan?
2 Miyaad tirin kartaa bilaha sidkoodu ku buuxsamo?
Miyaadse taqaan wakhtiga ay dhalaan?
3 Intay arruntaan ayay ubadkooda dhalaan,
Oo fooshoodana way iska saaraan.
4 Oo ubadkooda yaryaruna way kobcaan, oo waxay ku koraan berrin bannaan,
Oo intay baxaan ayaanay mar dambe soo noqon.
5 Bal yaa dameerdibadeedka xoreeyey?
Yaase dameerdibadeedka xadhkihiisii ka furay?

6 Kaas gurigiisa waxaan ka dhigay cidlada,
Oo rugtiisuna waa dalka cusbada.
7 Magaalada buuqeeda wuu quudhsadaa,
Oo kexeeyaha qayladiisana ma maqlo.
8 Xidhiidhka buurahu waa daaqiisa,
Oo wuxuu raadiyaa wax kasta oo cagaar ah.
9 Dibidibadeedku miyuu raalli ku noqon doonaa inuu kuu adeego?
Miyuuse qabaalka xeradaada ku ag hoyan doonaa?
10 Dibidibadeedka miyaad xadhko ku xidhi kartaa si uu beerta u qodo?
Miyuuse dooxooyinka kaa daba hagaajin?
11 Xooggiisa badan daraaddiis miyaad isugu hallaynaysaa?
Hawshaadase ma isagaad u daynaysaa?
12 Ma waxaad isaga ugu kalsoon tahay inuu midhahaaga guriga keeno,
Oo uu kuu soo urursho hadhuudhka goobkaaga wax lagu tumo?
13 Gorayada garabkeedu farxad buu la ruxmadaa,
Laakiinse garbaheeda iyo baalasheedu ma wax bay u roon yihiin?
14 Waayo, iyadu ugaxdeeda waxay kaga tagtaa dhulka dushiisa,
Oo ciidday ku diirisaa,
15 Oo waxay illowdaa inay cagtu burburinayso,
Iyo inuu dugaaggu ku tumanayo.
16 Waxay ku adkaataa dhasheeda, sidii iyagoo aan kuweedii ahayn,
Oo in kastoo ay waxtarla'aan u hawshooto haddana iyadu cabsi ma qabto,
17 Maxaa yeelay, Ilaah baa iyada xigmad u diiday,
Oo waxgarashona ma uu siin.
18 Oo markay kor isu qaaddo inay carartona,
Waxay quudhsataa faraska iyo kii fuushanba.
19 War ma adigaa faraska xooggiisa siiyey?
Surkiisase ma adigaa guudka ruxma huwiyey?
20 War ma adigaa ka dhigay inuu sida ayaxa u boodo?
Haybadda bururufta sankiisu way cabsi badan tahay.
21 Dooxaduu qoobka ku garaacaa, oo xooggiisuu ku reyreeyaa,
Oo intuu baxo ayuu ka hor tagaa ragga hubka sita.
22 Cabsida wuu ku qoslaa, oo ma uu baqo,
Oo seeftana dib ugama noqdo.
23 Korkiisa waxaa ka sanqadha gabooye,
Iyo waran birbirqaya iyo hoto.
24 Isagu dhulkuu ku liqaa gariir iyo cadho,
Oo buunka codkiisa hadduu maqlona ma istaago.
25 Oo mar alla markii buunku dhawaaqo ayuu "Haw" yidhaahdaa,
Oo meel fog ayuu dagaalka ka uriyaa,
Wuxuuna maqlaa saraakiisha qayladooda onkodaysa iyo hugunka.
26 Haadka adagu ma xigmaddaaduu kor ugu duulaa?
Garbihiisase xagga koonfureed ma u fidiyaa?
27 Baqalyaduse ma amarkaagay kor ugu duushaa?
Oo ma saasay buulkeeda meelaha sarsare uga dhisataa?
28 Waxay ku hoyataa qarka dheer korkiisa, oo hoygeeduna halkaasuu ku yaal,
Xagga qarka dheer dhaladiisa, iyo meesha adag dusheeda.
29 Oo iyadoo halkaas joogta ayay ugaadh ka fiirsataa,
Oo indhaheeduna meel fog bay wax ka arkaan.
30 Dhasheeda yaryaru dhiig bay nuugaan,

Oo iyana waxay joogtaa hadba meeshii raqu taal.

40

1 Oo weliba Rabbigu Ayuub buu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Kii murmayaa ma Ilaaha Qaadirka ah buu la diriri karaa?
Kii Ilaah la doodayaa ha ka jawaabo taas.
3 Markaasaa Ayuub Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
4 Bal eeg, wax yar baan ahay, haddaba bal maxaan kuugu jawaabaa?
Afkaan gacanta saarayaa.
5 Mar baan hadlay, jawaab dambena u noqon maayo,
Laba jeer oo qudha ayaan hadlay, laakiinse hadda ka dib sii wadi maayo.
6 Markaasaa Rabbigu Ayuub uga dhex jawaabay dabaysha cirwareenta ah, oo wuxuu ku yidhi,
7 Haddaba sidii nin rag ah dhexda u gunto,
Waayo, wax baan ku weyddiinayaa, oo adna waa inaad ii sheegtaa.
8 War ma xukunkaygaad burinaysaa?
Oo ma waxaad ii xukumaysaa inaad xaq noqotid?
9 Adiguse ma waxaad leedahay Ilaah gacantiisa oo kale?
Oo codkiisa oo kale miyaad ku onkodi kartaa?
10 Haddaba waxaad isku sharraxdaa sarraysnaan iyo derejo,
Oo waxaad huwataa sharaf iyo haybad.
11 Haddaba cadhadaada buuxdhaafkeeda soo daadi,
Oo waxaad fiirisaa mid kasta oo kibir leh, oo isaga hoos u soo deji.
12 Mid kasta oo kibir leh soo fiiri oo hoosaysii,
Oo kuwa sharka ah meel alla meeshay istaagaan ku joogso.
13 Dhammaantood ciidda ku qari,
Oo wejigoodana meel qarsoon ku xidh.
14 Oo anna markaas waxaan kuu qiran doonaa
In gacantaada midig ay ku badbaadin karto.
15 Haddaba bal eeg jeerta aan u sameeyey sidaan kuu sameeyey oo kale,
Cawska bay u daaqdaa sida dibi oo kale.
16 Haddaba bal eeg, xooggeedu wuxuu ugu jiraa dhexdeeda,
Oo itaalkeeduna wuxuu ku jiraa muruqyada caloosheeda.
17 Oo dabadeedana waxay u taagtaa sida geed kedar ah oo kale,
Oo seedaha bowdooyinkeeduna way isku wada tidcan yihiin.
18 Oo lafaheeduna waa sidii tuubbooyin naxaas ah;
Oo addimmadeeduna waa sidii wax bir ah.
19 Iyadu jidadka Ilaah waa u madax,
Oo kii abuuray oo keliya ayaa seeftiisa u dhowayn kara.
20 Sida xaqiiqada ah waxaa iyada cunto u soo bixiya
Buuraha ay xayawaanka duurka oo dhammu ku cayaaraan.
21 Oo waxay hoos jiifsataa dhirta hooska badan,
Iyo meesha qarsoon ee cawsduurka iyo biyagaleenka.
22 Dhirta hooska badan ayaa hadhkooda ku qariya,
Oo waxaa iyada ku wareegsan geedaha safsaafka ah ee durdurka ku ag yaal.
23 Bal eeg, haddii webigu buuxdhaafo iyadu ma gariirto,
In kastoo Webi Urdun afka ka galo, haddana iyadu way isku kalsoon tahay.
24 Ninna miyuu iyada qaban karaa iyadoo u jeedda?
Miyaase sanka dabin lagaga duleelin karaa?

41

1 War bahalbadeedka Lewiiyaataan la yidhaahdo miyaad jillaab kalluun
ku soo bixin kartaa?
Carrabkiisase ma hoos baad xadhig ugu adkayn kartaa?
2 Ma sankiisaad xadhig ku xidhi kartaa?
Mase daankiisaad jillaab ku duleelin kartaa?
3 Isagu ma aad buu kuu baryi doonaa?
Mase hadal macaan buu kugula hadli doonaa?
4 Ma axdi buu kula dhigan doonaa,
Si aad addoon uga dhigatid weligiisba?
5 Ma waxaad isaga ula cayaari doontaa sidaad shimbir ula cayaartid oo kale?
Miyaadse gabdhahaaga u xidhi doontaa?
6 Kalluumaystayaashu miyey isaga iibin doonaan?
Mase baayacmushtariyaasha bay u qaybin doonaan?
7 Haraggiisa miyaad hotooyin ka buuxin kartaa?
Madaxiisase miyaad warmaha kalluunka lagu qabsado ka buuxin kartaa?
8 Gacantaada isaga kor saar,
Markaas dagaalka xusuuso, oo mar dambe saas yeeli maysid!
9 Bal eeg, in isaga la qabto rajo ma leh,
Xataa haddii isaga la arko, sow hoos loo dhici maayo?
10 Ma jiro mid ku dhaca inuu isaga kiciyo,
Haddaba waa ayo kan aniga i hor istaagi kara?
11 Bal yaa hore wax ii siiyey oo aan haatan u celiyaa?
Waxa samada ka hooseeya oo dhan anigaa leh.
12 Anigu ka aamusi maayo waxa ku saabsan addimmadiisa,
Ama itaalkiisa xoogga leh, ama jidhkiisa quruxda badan.
13 Haddaba bal yaa dharkiisa kore ka furan kara?
Oo bal yaa gowsihiisa soo geli kara?
14 Bal yaa albaabbada wejigiisa furi kara?
Ilkihiisa aad baa looga cabsadaa.
15 Qolfihiisa adag waa wuxuu ku kibro,
Oo waxay isugu wada xidhan yihiin sida wax shaabad lagu adkeeyo.
16 Midba midda kale way ku dhow dahay,
Oo innaba dabaylu dhexdooda kama dusi karto.
17 Middoodba midda kale way haysataa,
Oo way isku wada dheggan yihiin, oo innaba lama kala fujin karo.
18 Hindhisooyinkiisa waxaa ka soo widhwidha iftiin,
Oo indhihiisuna waa sidii kaaha waaberiga.
19 Afkiisa waxaa ka soo baxa wax ololaya,
Oo waxaa ka soo duula dhimbiilo dab ah.
20 Dulalka sankiisa qiiq baa ka soo baxa
Sida dheri karaya iyo cawsduur ololaya.
21 Neeftiisu dhuxulay shiddaa,
Oo olol baa afkiisa ka soo baxa.
22 Luquntiisu xoog bay leedahay,
Oo cabsina hortiisay ku booddaa.
23 Duudduubyada jidhkiisu way isku wada dheggan yihiin,
Wayna ku adag yihiin oo innaba lama dhaqaajin karo.
24 Qalbigiisu wuxuu u adag yahay sida dhagax oo kale,
Hubaal wuxuu u adag yahay sida dhagaxa shiidka ee hoose.

25 Markuu sara joogsado ayay kuwa xoogga badanu baqaan,
Oo naxdin daraaddeed ayay la waashaan.
26 In kastoo lagula kaco seef,
Iyo waran, iyo fallaadh, iyo hoto, kolleyba waxba kama tari karaan.
27 Isagu birta wuxuu ku tiriyaa sida caws engegan oo kale,
Naxaastana wuxuu ku tiriyaa sida qori bololay.
28 Fallaadhu isaga ma eryi karto,
Oo dhagaxyada wadhafkuna waxay isaga u noqdaan sidii xaab oo kale.
29 Budhadhkuna waxay isaga la yihiin sidii xaab oo kale,
Oo hotada ruxmashadeedana wuu ku qoslaa.
30 Boggiisa hoose waa sida dheryo burburradooda afaysan,
Oo wuxuu dhoobada ugu kor dhaqaaqaa sida gaadhi hadhuudh lagu tumo.
31 Isagu moolkuu u kariyaa sidii dheri oo kale,
Oo baddana wuxuu ka dhigaa sida weel cadar ku jiro oo kale.
32 Xaggiisa dambe wuxuu noqdaa jid wax ka iftiimo,
Oo moolkana waxaa loo maleeyaa sidii cirro oo kale.
33 Dhulka ma joogo mid sidiisa oo kale,
Oo cabsila'aan la abuuray.
34 Isagu wuxuu fiiriyaa waxyaalaha sare oo dhan,
Oo inta kibirsan oo dhan boqor buu u yahay.

42

Ayuub

1 Markaasaa Ayuub Rabbiga u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
2 Waan ogahay inaad wax walba kartid,
Iyo inaan qasdigaaga innaba la joojin karin.
3 Bal waa ayo kan aan aqoonta lahayn oo talada qariyaa?
Haddaba anigu waxaan ku hadlay wax aanan garanayn,
Oo ah waxyaalo aad iiga yaabiyey oo aanan innaba aqoon.
4 Waan ku baryayaaye i maqal aan kula hadlee,
Oo wax baan ku weyddiinayaaye ii sheeg.
5 Markii hore ayaan wax kugu saabsan dhegaha ku maqlay,
Laakiinse haatan indhahaan kugu arkayaa,
6 Sidaas daraaddeed waan isnacayaa,
Waanan toobadkeenayaa anigoo boodh iyo dambas ku fadhiya.

Dhammaadkii Ayuub

7 Oo markii Rabbigu erayadaas Ayuub kula hadlay dabadeed wuxuu Eliifas oo reer
Teemaan ahaa ku yidhi, Cadhadaydii baa ku kululaatay adiga iyo labadaadii saaxiibba,
waayo, idinku wixii xaqa ahaa igama aydaan sheegin, sidii addoonkayga Ayuub uu
yeelay oo kale. 8 Haddaba sidaas daraaddeed waxaad soo wadataan toddoba dibi
iyo toddoba wan, oo waxaad u tagtaan addoonkayga Ayuub, oo waxaad nafsaddiinna
daraaddeed u bixisaan qurbaan la gubo; oo addoonkayga Ayuub wuu idiin ducaynayaa,
waayo, isagaan ka aqbalayaa, si aanan idinkula macaamiloon sidii nacasnimadiinnii
ahayd, waayo, idinku wixii xaqa ahaa igama aydaan sheegin sidii addoonkayga Ayuub
uu yeelay oo kale. 9 Sidaas daraaddeed Eliifas oo ahaa reer Teemaan, iyo Bildad
oo ahaa reer Shuuxii, iyo Soofar oo ahaa reer Nacamaatii way tageen oo waxay u
sameeyeen sidii Rabbigu ku amray, oo Rabbiguna Ayuub wuu aqbalay. 10 Rabbiga
ayaa Ayuub axwaalkiisii beddelay markuu saaxiibbadiis u duceeyey; oo Rabbiguna
Ayuub wuxuu siiyey wixii uu markii hore lahaa laba jibbaarkood. 11 Markaasaa

Ayuub waxaa u yimid walaalihiis oo dhan, wiilal iyo gabdhoba, iyo kuwii isaga hore
u yiqiin oo dhan, oo gurigiisii ayay kibis kula cuneen, wayna u tacsiyeeyeen, oo
waxay uga qalbi qaboojiyeen masiibadii Rabbigu isaga ku soo dejiyey oo dhan. Oo
nin kastaaba wuxuu isagii siiyey in lacag ah iyo hilqad dahab ah. 12 Oo sidaasuu
Rabbigu Ayuub ugudambaystiisii u barakeeyey in ka sii badan bilowgiisii hore; oo
wuxuu lahaa afar iyo toban kun oo ido ah, iyo lix kun oo geel ah, iyo laba kun oo dibi,
iyo kun dameerood. 13 Oo weliba wuxuu lahaa toddoba wiil iyo saddex gabdhood.
14 Oo middii kowaad magaceedii wuxuu u bixiyey Yemiimaah, tii labaad magaceediina
wuxuu u bixiyey Qasicaah, tii saddexaad magaceediina wuxuu u bixiyey Qeren Hafuug.
15 Oo waddankaas oo dhanna laguma arag dumar u qurxoon sida gabdhaha Ayuub, oo
aabbahoodna dhaxal buu walaalahood la siiyey. 16 Oo wakhtigaas dabadeed Ayuub
wuxuu noolaa boqol iyo afartan sannadood, oo wuxuu arkay wiilashiisii, iyo wiilashiisa
wiilashoodiiba, tan iyo intii afar fac ah. 17 Markaasaa Ayuub dhintay isagoo duq ah oo
cimri weyn.

SABUURRADII
Kitaabka Kowaad
1

Sabuurrada 1-41
1 Waxaa barakaysan ninkii aan ku socon talada kuwa sharka leh,
Oo aan istaagin jidka dembilayaasha,
Oo aan ku fadhiisan kursiga kuwa wax quudhsada.
2 Laakiinse waxaa isaga ka farxiya sharciga Rabbiga,
Oo habeen iyo maalinba sharcigiisuu ka fikiraa.
3 Oo wuxuu ahaan doonaa sida geed lagu beeray durdurrada biyaha agtooda,
Oo midhihiisa dhala xilligooda,
Oo aan caleentiisuna engegin.
Oo wax alla wuxuu sameeyoba wuu ku liibaani doonaa.
4 Laakiinse kuwa sharka lahu sidaas ma aha,
Iyaguse waxay la mid yihiin buunshaha dabayshu kaxayso.
5 Sidaas daraaddeed kuwa sharka lahu isma dhex taagi doonaan xukunka,
Dembilayaashuna sooma dhex geli doonaan kuwa xaqa ah ururkooda.
6 Waayo, Rabbigu waa yaqaan kuwa xaqa ah jidkooda,
Laakiinse kuwa sharka ah jidkoodu waa baabbi'i doonaa.

2

1 Bal quruumuhu maxay u cadhoodaan,
Dadkuna maxay ugu fikiraan wax aan waxba ahayn?
2 Boqorrada dhulku col bay u taagan yihiin,
Taliyayaashuna waxay u wada tashadaan
Rabbiga iyo Masiixiisa, iyagoo leh,
3 Silsiladahooda aan gooyno
Oo xadhkahoodana aan iska fogayno.
4 Kan samada fadhiyaa wuu qosli doonaa,
Oo Sayidku iyaga wuu ku majaajiloon doonaa.
5 Markaasuu isagoo cadhaysan iyaga la hadli doonaa,
Oo wuxuu iyaga ku dhibi doonaa dhirifkiisa isagoo leh,
6 Anigu boqorkaygii waxaan fadhiisiyey
Buurtayda quduuska ah oo Siyoon.
7 Amarkii ayaan wax ka sheegi doonaa,
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Adigu waxaad tahay wiilkayga,
Maantaan ku dhalay.
8 I bari oo waxaan dhaxal ahaan kuu siin doonaa quruumaha,
Oo dunida meelaha ugu fogfogna hanti ahaan baan kuu siin doonaa.
9 Waxaad iyaga ku jejebin doontaa ul bir ah,
Oo waxaad u burburin doontaa sida weelka dheryasameeyaha.
10 Haddaba sidaas daraaddeed, Boqorradow, caqli yeesha,
Oo xaakinnada dhulkow, edeb yeesha.
11 Rabbiga cabsi ugu adeega,
Oo reyreeya idinkoo gariiraya.
12 Wiilka dhunkada, waaba intaasoo uu idiin cadhoodaa oo aad jidka ku baabba'daane.
Waayo, cadhadiisu haddiiba way kululaan doontaa.

Waxaa barakaysan kuwa isaga isku halleeya oo dhan.

3

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey markuu wiilkiisa Absaaloom ka cararay.
1 Rabbiyow, cadaawayaashaydu fara badanaa!
Kuwa igu kacaa aad bay u badan yihiin.
2 Way badan yihiin kuwa naftayda wax ka sheegaa, iyagoo leh,
Ilaah isaga caawin maayo. (Selaah)
3 Laakiinse, Rabbiyow, adigu waxaad tahay gaashaan igu wareegsan,
Iyo sharaftayda, iyo kan madaxayga kor u qaada.
4 Codkayga ayaan Rabbiga ugu qayliyaa,
Oo isaguna wuxuu iiga jawaabaa buurtiisa quduuska ah. (Selaah)
5 Anigu waan jiifsaday oo waan iska seexday,
Oo haddana waan soo toosay, waayo, Rabbiga ayaa i xannaaneeya.
6 Ka baqi maayo dadka kumanyaalkaa,
Oo gees kasta iga hareereeyey.
7 Kac, Rabbiyow, oo i badbaadi, Ilaahayow,
Waayo, cadaawayaashaydii oo dhan waxaad ku dhufatay dhabanka,
Oo kuwa sharka leh ilkahoodiina waad jejebisay.
8 Badbaado waxaa leh Rabbiga,
Barakadaadu dadkaaga ha ku soo degto. (Selaah)

4

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah.
1 Ilaaha xaqnimadaydow, markii aan ku baryo i maqal,
Markii aan cidhiidhi ku jirayba meel baad ii bannaysay,
Ii naxariiso oo baryadayda maqal.
2 Binu-aadmigow, ilaa goormaa sharaftaydu sharafjab u rogmanaysaa?
Ilaa goormaad wax aan micne lahayn jeclaanaysaan?
Oo ilaa goormaad been doondoonaysaan? (Selaah)
3 Laakiinse ogaada in Rabbigu gooni ahaan isugu soocay kii cibaado leh,
Rabbigu wuu maqli doonaa markii aan u yeedho isaga.
4 Cadhooda oo ha dembaabina,
Qalbigiinna la hadla markii aad sariirtiinna ku jiiftaan, oo aamusa. (Selaah)

5 Bixiya allabaryadii xaqnimada,
Oo Rabbiga isku halleeya.
6 Waxaa jira kuwo badan oo yidhaahda, Bal yaa wanaag na tusaya?
Rabbiyow, iftiinka wejigaaga nagu ifi.
7 Waxaad qalbigayga gelisay farxad
Ka sii badan tan ay helaan markii hadhuudhkooda iyo khamrigoodu ay kordhaan.
8 Nabad baan ku jiifsanayaa oo aan ku seexanayaa,
Waayo, Rabbiyow, adigoo keliya ayaa ammaan igu bariiya.

5

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaab la afuufo oo muusika ah.
1 Rabbiyow, bal hadalladayda dhegta u dhig,
Oo ka fiirso fikirradayda.

2 Boqorkayga iyo Ilaahaygow, bal maqal codka baryadayda,
Waayo, adigaan kuu tukanayaa.
3 Rabbiyow, codkayga aroorta baad maqli doontaa,
Oo aroorta ayaan tukashadayda kugu soo hagaajin doonaa, oo waan soo jeedi doonaa.
4 Waayo, adigu ma ihid Ilaah xumaanta ku farxa,
Oo shar adiga kula jiri maayo.
5 Kan ismadax-weyneeya hortaada soo istaagi maayo,
Oo waxaad neceb tahay xumaanfalayaasha oo dhan.
6 Waad wada baabbi'in doontaa kuwa beenta ku hadla,
Rabbigu aad buu u karhaa kan dhiigyacabka ah iyo khaa'inkaba.
7 Laakiinse anigu kalgacaylkaaga badan ayaan gurigaaga ku soo gelayaa,
Oo anigoo kaa cabsanaya ayaan xagga macbudkaaga quduuska ah u soo tukan doonaa.
8 Rabbiyow, cadaawayaashayda daraaddood xaqnimadaada igu hoggaami,
Oo jidkaaga hortayda ku toosi.
9 Waayo, afkooda daacadnimo kuma jirto,
Oo uurkooda hoosena waa xumaan miidhan,
Hungurigooduna waa qabri af bannaan,
Oo carrabkooduna waa sasabasho miidhan.
10 Ilaahow, iyaga kuwo eed leh ku tiri,
Oo iyagu taladooda ha ku baabbe'een,
Oo xadgudubkooda batay daraaddiis u tuur iyaga,
Waayo, way kugu caasiyoobeen.
11 Laakiinse kuwa adiga isku kaa halleeya oo dhammu ha reyreeyeen,
Oo farxad ha ku qayliyeen weligoodba, maxaa yeelay, adigaa daafaca iyaga,
Kuwa magacaaga jeceluna adiga ha kugu farxeen.
12 Waayo, Rabbiyow, kii xaq ah waad barakayn doontaa,
Oo waxaad hareerihiisa ku wareejinaysaa raallinimo sidii gaashaan oo kale.

6

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah, oo Shemiiniid lagu luuqeeyo.

1 Rabbiyow, cadhadaada ha igu canaanan,
Oo dhirifkaaga kululna ha igu edbin.
2 Rabbiyow, ii naxariiso, waayo, anigu waan taagdaranahay,
Rabbiyow, i bogsii, waayo, lafahaygu way dhib qabaan.
3 Oo weliba naftayduna aad iyo aad bay u dhibaataysan tahay,
Adiguse, Rabbiyow, ilaa goormaad sugaysaa?
4 Rabbiyow, soo noqo oo naftayda samatabbixi,
Oo igu badbaadi raxmaddaada daraaddeed.
5 Waayo, geeridu ma leh xusuus adiga lagugu xusuusto,
Bal yaase She'ool kaaga mahadnaqi doona?
6 Waxaan la daalay jibaadkayga,
Habeen kasta sariirtayda oohin baan ku qoyaa.
Gogoshaydana waxaan ku qoyaa ilmadayda.
7 Ishaydu waxay la gudhaysaa tiiraanyo,
Oo cadaawayaashayda daraaddood ayay la gabowdaa.
8 Iga taga, kuwiinna xaqdarrada ka shaqeeya oo dhammow,
Waayo, Rabbigu waa maqlay codkii oohintayda.
9 Rabbigu waa maqlay baryootankaygii,
Oo Rabbigu waa aqbalayaa tukashadayda.

10 Cadaawayaashayda oo dhammu way wada ceeboobi doonaan, oo aad iyo aad bay u dhibtoon doonaan,
Dib bay u noqon doonaan, oo si kediso ah ayay u ceeboobi doonaan.

7

Kanu waa sabuur Shiggayoon ah oo Daa'uud Rabbiga ugu gabyay, oo ku saabsan Kuush oo ahaa reer Benyaamiin.

1 Rabbiyow, Ilaahayow, adigaan isku kaa halleeyaa,
Haddaba iga badbaadi kuwa i eryanaya oo dhan, oo iga samatabbixi,
2 Waaba intaasoo ay naftayda sida libaax oo kale u kala dildillaaciyaane,
Oo ay i kala jeexjeexaan intii aanay jirin cid iga samatabbixisaa.
3 Rabbiyow, Ilaahayow, haddii aan waxan sameeyey,
Haddii xumaanu gacmahayga ku jirto,
4 Haddii aan shar ugu abaalguday mid ila nabad ah,
(Haah, oo waxaan samatabbixiyey kii sababla'aan cadowga iigu ahaa,)
5 De markaas cadowgu naftayda ha eryado, oo ha qabsado,
Oo isagu ha igu tunto,
Oo sharaftaydana ciidda ha ku rido. (Selaah)
6 Rabbiyow, cadhadaada la kac,
Oo ku kac dhirifka cadaawayaashayda,
Aniga daraadday u sara joogso, waayo, waxaad amartay xukun.
7 Oo dadyowga ururradoodu ha ku hareereeyeen,
Oo adna iyaga xagga sare uga noqo.
8 Rabbigu dadyowga buu u garsooraa,
Rabbiyow, ii xukun siday xaqnimadaydu tahay, iyo siday daacadnimadayda igu jirtaa tahay.
9 Kuwa sharka leh sharkoodu ha dhammaado, laakiinse xoogee kuwa xaqa ah,
Waayo, Ilaaha xaqa ahu wuxuu imtixaamaa qalbiga iyo uurka.
10 Gaashaankaygu wuxuu la jiraa Ilaaha
Badbaadiya kuwa qalbigoodu qumman yahay.
11 Ilaah waa xaakin xaq ah,
Oo waa Ilaah maalin kasta dhirifsan.
12 Haddii aan laga noqon, isagu seeftiisuu afaysan doonaa,
Qaansadiisana wuu xootay, oo wuu diyaarsaday.
13 Oo weliba wuxuu diyaarsaday alaabtii dhimashada,
Oo fallaadhihiisana wuxuu ka dhigtaa kuwo ololaya.
14 Bal eega, ninku wuxuu la dhibtoodaa xumaan,
Oo wuxuu wallacay belaayo, oo wuxuu dhalay been.
15 Booraan buu sameeyey, oo uu qoday,
Oo wuxuu ku dhacay bohoshii uu isagu sameeyey.
16 Belaayadiisu waxay dib ugu noqonaysaa madaxiisa,
Oo dulmigiisuna dhaladiisuu ku soo degayaa.
17 Rabbiga waan ugu mahadnaqayaa sida ay xaqnimadiisu tahay,
Oo waxaan u ammaanayaa magaca Rabbiga ah Ilaaha ugu sarreeya.

8

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Gitiid.

1 Rabbiyow, Sayidkayagiiyow,
Magacaagu dunida oo dhan ku fiicanaa!

Waayo, sharaftaadii waxaad ka sarraysiisay samooyinka.
2 Waxaad xoog u yeeshay afka ilmaha yaryar iyo caanonuugga,
Waana cadaawayaashaada daraaddood,
Si aad u aamusiisid cadowga iyo aardoonka.
3 Markaan ka fiirsado samooyinka farahaaga lagu sameeyey,
Iyo dayaxa iyo xiddigaha aad amartay,
4 Bal waa maxay dadku oo aad u xusuusataa isaga?
Iyo wiilka aadanaha oo aad u soo booqataa?
5 Waayo, waxaad isaga wax yar ka hoosaysiisay malaa'igaha,
Waxaanad taaj uga dhigtay ammaan iyo murwad.
6 Oo waxaad isaga ka dhigtay inuu u taliyo shuqullada gacmahaaga,
Oo wax walbana cagihiisaad ka hoosaysiisay,
7 Idaha iyo lo'da oo dhan,
Iyo xayawaanka duurka joogaba,
8 Iyo haadka hawada, iyo kalluunka badda,
Iyo wax alla waxa ku dhex socda waddooyinka badaha.
9 Rabbiyow, Sayidkayagiiyow,
Magacaagu dunida oo dhan ku fiicanaa!

9

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Muutlabbeen.

1 Qalbigayga oo dhan ayaan Rabbiga ugu mahadnaqi doonaa,
Waxaan muujin doonaa shuqulladaada yaabka leh oo dhan.
2 Waan kugu farxi doonaa oo kugu rayrayn doonaa,
Kaaga ah kan ugu sarreeyow, magacaaga ayaan ammaan ugu gabyi doonaa.
3 Cadaawayaashaydu markii ay dib u noqdaan,
Way kufaan, oo waxay ku halligmaan hortaada.
4 Waayo, adigu xaqaygii iyo dacwadaydiiba waad ilaalisay,
Carshigaad ku fadhiday adigoo si xaq ah wax u xukumaya.
5 Quruumaha ayaad canaanatay, oo kuwa sharka lehna waad baabbi'isay,
Oo magacoodiina waad tirtirtay weligiis iyo weligiis.
6 Cadaawayaashii way dhammaadeen, oo weligoodba waa baabba',
Oo magaalooyinkii aad afgembidayna
Xataa xusuustoodii waa baabba'day.
7 Laakiinse Rabbigu wuxuu weligiis u fadhiyaa sida boqor,
Oo carshigiisiina wuxuu u diyaarsaday garsoorid.
8 Oo dunida xaqnimuu ku xukumi doonaa.
Oo dadyowgana qummanaan buu ugu garsoori doonaa.
9 Oo weliba Rabbigu wuxuu kuwa la dulmay u noqon doonaa magangal.
Oo kolkii ay dhibaataysan yihiinna magangal buu u ahaan doonaa,
10 Oo kuwa magacaaga yaqaanna way isku kaa hallayn doonaan,
Waayo, adigu Rabbiyow, ma aad dayrisid kuwa ku doondoona.
11 Rabbiga Siyoon deggan ammaan ugu gabya,
Oo waxyaalahuu sameeyey dadka dhexdiisa ka caddeeya.
12 Waayo, waxaa iyaga xusuusta ka dhiigga ka aarguda,
Oo isagu ma illoobo qaylada masaakiinta.
13 Rabbiyow, ii naxariiso,
Bal eeg dhibaatada ay kuwa i necebu igu hayaan.
Waxaad kor iiga qaaddaa irdaha dhimashada,

14 Si aan u muujiyo ammaantaada oo dhan,
Badbaadadaada aawadeed ayaan ugu farxi doonaa irdaha Siyoon.
15 Quruumihii waxay ku dheceen yamayskii ay qodeen,
Oo cagtoodiina waxaa qabsaday shabaggii ay qariyeen.
16 Rabbigu waa ismuujiyey, oo xukun buu dejiyey,
Kii shar lahaa waxaa dabay shuqulkii gacmihiisa. (Higgayoon. Selaah)
17 Kuwa sharka lahu waxay ku noqonayaan She'ool,
Waana quruumaha Ilaah illoobay oo dhan.
18 Waayo, kan baahan mar walba lama illoobi doono,
Oo masaakiinta waxfilashadooduna weligeed ma baabba'sanaan doonto.
19 Rabbiyow, sara joogso, oo dadku yaanay adkaan.
Quruumaha hortaada ha lagu xukumo.
20 Rabbiyow, iyaga cabsi geli,
Oo quruumuhu ha is-ogaadeen inay dad uun yihiin. (Selaah)

10

1 Rabbiyow, maxaad meesha fog u istaagtay?
Oo maxaad u dhuumataa markii dhibaato jirto?
2 Kii shar leh oo kibir badan ayaa miskiinka si kulul u eryada,
Xeeladdii ay hindiseen iyaga ha la rogmato.
3 Waayo, kii shar lahu wuxuu ku faanaa waxa qalbigiisu jecel yahay,
Oo kii damaci ahuna Rabbiga wuu nacaa, wuuna quudhsadaa.
4 Kii shar lahu isagoo wejigiisa kibir ka muuqdo wuxuu yidhaahdaa,
Isagu waxba i weyddiisan maayo.
Fikirradiisa oo dhammu waxaa weeye, Ilaah ma jiro.
5 Jidadkiisuu ku adag yahay had iyo goorba,
Xukummadaaduna waa ka sarreeyaan isaga, waana ka fog yihiin,
Oo cadaawayaashiisa oo dhanna wuu wada fudaydsadaa.
6 Oo wuxuu isyidhaahdaa, Anigu weligay dhaqdhaqaaqi maayo,
Oo tan iyo ka ab ka ab xumaanu i heli mayso.
7 Afkiisa waxaa ka buuxa habaar iyo khiyaano iyo dulmi,
Oo carrabkiisana waxaa ku hoos jira belaayo iyo xumaan.
8 Isagu wuxuu fadhiistaa tuulooyinka meelahooda lagu dhuunto,
Oo kan aan xaqa qabinna wuxuu ku dilaa meelaha qarsoon,
Oo indhihiisuna waxay si qarsoon hoos uga fiiriyaan miskiinka.
9 Isagu wuxuu ku dhuuntaa meel qarsoon sida libaax godkiisa ku jira,
Oo wuxuu u gaadaa inuu miskiinka qabsado,
Oo intuu miskiinka qabsado ayuu ku soo jiitaa shabaggiisa.
10 Wuu foororsadaa, oo hoos isu gaabiyaa,
Oo masaakiinta waxaa ridda gacanta kuwiisa xoogga badan.
11 Oo wuxuu isyidhaahdaa, Ilaah waa i illoobay,
Oo wejigiisiina wuu qariyey, weligiisna ima arki doono.
12 Rabbiyow, Ilaahow, sara joogso, oo gacantaada kor u qaad,
Oo masaakiinta ha illoobin.
13 Bal kii shar lahu muxuu Ilaah u quudhsadaa?
Oo muxuu qalbigiisa uga leeyahay, Adigu waxba i weyddiisan maysid?
14 Waxaas baad aragtay, waayo, waad u jeeddaa belaayada iyo xanaaqa, inaad gacantaada ku aargudatid aawadeed,
Miskiinku adiguu isu kaa dhiibaa,
Waayo, adigu waxaad tahay agoonka kaalmeeyihiisa.

15 Kii shar leh gacantiisa jebi,
Oo sharrowga xumaantiisana doondoon ilaa aad mid dambe weydid.
16 Rabbigu waa boqor weligiis iyo weligiisba,
Oo quruumaha oo dhammuna dalkiisa way ka wada baabba'aan.
17 Rabbiyow, waad maqashay waxay kuwa is-hoosaysiiyaa doonayaan,
Oo qalbigooda waad diyaarin doontaa, oo dhegtaadana waad u dhigi doontaa,
18 Si aad gartooda u naqdid agoonta iyo kuwa la dulmay,
Si aan dadka dunidu mar dambe u noqon kuwo laga cabsado.

11

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Anigu Rabbigaan isku halleeyaa,
Haddaba idinku sidee baad naftayda ugu tidhaahdaan,
Sida shimbir oo kale buurtiinnii ku carara?
2 Waayo, bal eega, kuwa sharka lahu waxay xoodaan qaansada,
Fallaadhoodana waxay ku diyaariyaan xadhigga,
Inay kan qalbiga ka qumman goor gudcur ah ku ganaan.
3 Haddii aasaaska la dumiyo,
Kan xaqa ahu bal muxuu samayn karaa?
4 Rabbigu wuxuu ku jiraa macbudkiisa quduuska ah,
Rabbiga carshigiisu wuxuu yaal samada,
Indhihiisu way eegaan, oo indhihiisa daboolkooduna way imtixaamaan binu-aadmiga.
5 Rabbigu waa tijaabiyaa kii xaq ah,
Laakiinse kii shar leh iyo kii dulmi jecelba naftiisu way neceb tahay.
6 Kuwa shar leh wuxuu ku soo kor daadin doonaa dabinno,
Oo qaybta koobkooduna waxaa weeye dab iyo baaruud iyo dabayl hanfi ah.
7 Waayo, Rabbigu waa xaq, oo isagu xaqnimaduu jecel yahay,
Kuwa qummanuna wejigiisay arki doonaan.

12

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha oo waxaa lagu luuqeeyaa Shemiiniid.
1 Rabbiyow, dadkaaga caawi, waayo, nin cibaado leh waa la waayayaa,
Waayo, binu-aadmiga intii aaminka ahayd way ka dhammaadeen.
2 Mid walba deriskiisa wuxuu kula hadlaa been,
Oo waxay ku hadlaan bushimo sasabasho miidhan ah iyo laba qalbi.
3 Rabbigu wuxuu wada baabbi'in doonaa bushimaha sasabashada badan oo dhan,
Iyo carrabka waxyaalaha waaweyn ku hadlaba.
4 Kuwaasu waxay yidhaahdeen, Annagu waxaan ku adkaan doonnaa carrabkayaga,
Oo bushimahayagana annagaa iska leh. Haddaba bal yaa annaga sayid noo ah?
5 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu haatan waxaan u kacayaa
Masaakiinta la dhacayo, iyo kuwa baahan taahiddooda daraaddood,
Oo kan ay fudaydsanayaanna waan ammaan gelinayaa.
6 Rabbiga erayadiisu waa erayo daahir ah,
Oo waa sida lacag foorno kulul oo dhulka ku taal lagu kala miiray,
Oo toddoba jeer la safeeyey.
7 Rabbiyow, waad dhawri doontaa,
Oo qarnigan ayaad iyaga ka xannaanayn doontaa weligood.
8 Markii nijaasta binu-aadmiga dhexdiisa lagu jecel yahay,
Kuwa sharka lahu waxay ku socdaan dhinac kasta.

13

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Rabbiyow, ilaa goormaad i illoobaysaa? Ma weligaa baa?
Oo ilaa goormaad wejigaaga iga qarinaysaa?
2 Ilaa goormaan naftayda la tashanayaa,
Anigoo maalinta oo dhan calool xun?
Ilaa goormuu cadowgaygu iga sarraynayaa?
3 Rabbiyow Ilaahayow, waxaas u fiirso, oo ii jawaab,
Indhahayga iftiimi, yaanan hurdadii geerida seexanine,
4 Waaba intaasoo cadowgaygu yidhaahdaa, Anigu isagaan ka adkaaday,
Oo ay cadaawayaashaydu farxaan markii lay dhaqaajiyo.
5 Laakiinse anigu waxaan isku halleeyey naxariistaada,
Oo qalbigayguna wuxuu ku rayrayn doonaa badbaadintaada.
6 Rabbigaan u gabyi doonaa,
Maxaa yeelay, wax badan oo wanaagsan buu ii sameeyey.

14

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Nacasku wuxuu qalbigiisa iska yidhaahdaa, Ilaah ma jiro.
Iyagu way kharriban yihiin, oo waxay sameeyeen shuqullo karaahiyo ah,
Ma jiro mid wanaag sameeya.
2 Rabbigu samaduu ka soo fiiriyey binu-aadmiga,
Inuu arko haddii ay jiraan kuwo wax garanaya,
Oo Ilaah doondoona.
3 Dhammaantood gees bay u wada leexdeen, oo way wada nijaasoobeen,
Mid wanaag falaa ma jiro, midnaba.
4 Xumaanfalayaasha oo dhammu miyaanay aqoon lahayn?
Iyagoo dadkayga cuna, siday kibista u cunaan,
Mana ay baryaan Rabbiga.
5 Halkaasay aad ugu cabsadeen,
Maxaa yeelay, Ilaah wuxuu la jiraa qarniga xaqa ah.
6 Idinku waxaad ceebaysaan talada miskiinka,
Laakiin Rabbigu waa magangalkiisa.
7 Badbaadada reer binu Israa'iil bal may Siyoon ka timaado!
Marka Rabbigu dadkiisa maxaabiisnimada ka soo celiyo,
Ayaa reer Yacquub rayrayn doonaa, oo reer binu Israa'iilna farxi doonaa.

15

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, bal yaa taambuuggaaga ku fadhiyaya?
Oo bal yaa buurtaada quduuska ah degganaanaya?
2 Waa kii si qumman u socda, oo xaqnimo sameeya,
Oo qalbigiisa run kaga hadla.
3 Waana kii aan carrabkiisa wax ku xaman,
Ama aan saaxiibkiis xumaan ku samayn,
Ama aan deriskiisa cay ku soo hadal qaadin,
4 Kii indhihiisu ay nejiska quudhsadaan,
Oo isagu murweeya kuwa Rabbiga ka cabsada,
Kii hadduu dhaarto oo ay waxyeello ku tahay, aan isbeddelin,
5 Kii aan lacagtiisa u soo bixin korsocod,

Ama aan laaluush u qaadan inuu wax yeelo kuwa aan xaqa qabin.
Kii waxyaalahaas sameeya weligiis lama dhaqaajin doono.

16

Kanu waa gabay Mikhtaam ah oo Daa'uud tiriyey.
1 Ilaahow, i dhawr, waayo, adigaan isku kaa halleeyaa.
2 Waxaan Rabbiga ku idhi, Sayidkayga baad tahay,
Oo innaba wanaag ma haysto la'aantaa.
3 Quduusiinta dhulka joogtaa
Waxaa weeye kuwa sharafta leh oo aan aad iyo aad ula faraxsanahay.
4 Kuwa ilaaha kale u dheereeya murugtoodu waa badnaan doontaa,
Laakiinse anigu bixin maayo qurbaankooda cabniinka oo dhiigga ah,
Oo magacyadoodana bushimahayga ku soo qaadi maayo.
5 Rabbigu waxaa weeye qaybtii dhaxalkayga iyo koobkayga,
Adigu qaybtayda waad xannaanaysaa.
6 Dhulqaybsigii meelo wacan baan ku helay,
Haah, oo waxaan leeyahay dhaxal wanaagsan.
7 Anigu waxaan ammaanayaa Rabbiga i waaniyey,
Habeenkiina uurkaygu wax buu i baraa.
8 Had iyo jeerba Rabbigaan hortayda ku xusuustaa,
Oo anigu innaba dhaqdhaqaaqi maayo,
Maxaa yeelay, isagu wuxuu joogaa midigtayda.
9 Taas aawadeed qalbigaygu waa faraxsan yahay oo naftayduna way rayraysaa,
Oo weliba jidhkayguna ammaan buu ku jiri doonaa.
10 Maxaa yeelay, naftayda She'ool kuma dayn doontid,
Kaaga quduuska ahna uma dayn doontid inuu qudhun arko.
11 Waxaad i tusi doontaa jidka nolosha,
Hortaada farxad baa ka buuxda,
Gacantaada midigna nimco baa ku jirta weligeed.

17

Baryootankii Daa'uud.
1 Rabbiyow, xaqa maqal, oo qayladayda u jeeso,
Oo baryadayda dhegta u dhig, taasoo aan ka bixin bushimo khiyaano leh.
2 Xukunkaygu ha ka yimaado hortaada,
Oo indhahaaguna caddaalad ha fiiriyeen.
3 Qalbigayga waad tijaabisay, oo habeennimaad i soo booqatay,
Waad i imtixaantay, oo wax shar ah igama aad helin,
Waxaan u qasdiyey inaanu afkaygu xadgudbin.
4 Shuqulladii dadkana waan ka hadhay,
Oo erayada bushimahaaga ayaan kaga joogsaday jidadkii kuwa wax dulma oo dhan.
5 Si aanay cagahaygu u simbiriirixan,
Tallaabooyinkayga ku adkee waddooyinkaaga.
6 Ilaahow, waan ku baryay, waayo, waad ii jawaabi doontaa,
Bal dhegta ii dhig, oo hadalkayga maqal.
7 Bal muuji raxmaddaada yaabka leh,
Adigoo kuwa isku kaa halleeya gacantaada midig kaga badbaadiya
Kuwa ku kaca iyaga.
8 Ii dhawr sida isha inankeeda,
Oo igu qari hooska baalashaada.

9 Waxaad iga qarisaa kuwa sharka leh oo i kharriba,
Kuwaas oo ah cadaawayaasha naftayda oo hareerahayga ku wareegsan.
10 Qalbigooday xidheen,
Oo afkooduna wuxuu ku hadlaa waxyaalo kibir miidhan ah.
11 Oo haatan waxay cidhiidhiyeen tallaabooyinkayagii,
Oo waxay noogu dhaygageen inay dhulka nagu tuuraan aawadeed.
12 Isagu waa sida aar libaax ugaadhsi damacsan,
Iyo sida aaran libaax oo meelo qarsoon ku dhuunta.
13 Rabbiyow, kac,
Oo isaga ka hor tag, oo dhulka hoos ugu tuur,
Oo naftaydana kan sharka leh seeftaada kaga samatabbixi,
14 Rabbiyow, waxaad dadka igaga samatabbixisaa gacantaada,
Kuwaas oo ah dadka dunida, oo qaybtoodu ku jirto nolosha adduunkan,
Oo aad calooshooda ka buuxisaa khasnaddaada,
Iyagu waxay ka dhergeen carruur,
Oo maalkooda hadhayna waxay uga tagaan dhallaankooda.
15 Laakiinse anigu xaqnimaan wejigaaga ku fiirin doonaa,
Oo waa i deeqi doonaa markii aan ammaantaada arko, oo aan ekaantaada la soo tooso.

18

Kanu waa sabuur addoonkii Rabbiga oo Daa'uud ahaa u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo wuxuu Rabbiga kula hadlay erayada gabaygan maalintii Rabbigu ka samatabbixiyey gacantii cadaawayaashiisa oo dhan, iyo gacantii Saa'uulba, oo wuxuu yidhi,
1 Rabbiyow, xooggaygiiyow, anigu waan ku jeclahay.
2 Rabbigu waa dhagax weyn oo ii gabbaad ah iyo qalcaddayda, iyo samatabbixiyahayga,
Iyo Ilaahay, iyo gabbaadkayga adag, oo isagaan isku hallayn doonaa,
Isagu waa gaashaankayga, iyo geeska badbaadadayda, iyo munaaraddayda dheer.
3 Waxaan baryayaa Rabbiga istaahila in la ammaano,
Oo sidaasaan cadaawayaashayda kaga badbaadi doonaa.
4 Waxaa i hareereeyey xadhkihii dhimashada,
Oo waxaa i cabsiiyey daadkii cibaadala'aanta.
5 Waxaa igu wareegsanaa xadhkihii She'ool,
Oo waxaa i qabsaday dabinnadii dhimashada.
6 Anigoo cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga baryay,
Oo waxaan u qayshaday Ilaahay,
Isna codkayguu macbudkiisa ka maqlay,
Oo qayladayda hortiisa ka yeedhaysaana dhegihiisay gashay.
7 Markaasaa dhulku ruxmay oo gariiray,
Oo buuraha aasaaskoodiina wuu dhaqdhaqaaqay,
Oo wuu ruxmay, maxaa yeelay, Ilaah waa cadhaysnaa.
8 Dulalka sankiisa waxaa ka soo baxay qiiq,
Afkiisana waxaa ka soo baxay dab wax gubaya, oo dhuxulaa ka shidmay isaga.
9 Oo weliba samooyinka wuu soo foorarshay, oo hoos buu u soo degay,
Oo cagihiisana waxaa hoos yiil gudcur weyn.
10 Oo wuxuu fuulay keruub, wuuna duulay,
Haah, oo wuxuu si dheeraysa ugu duulay oo fuulay dabaysha baalasheeda.
11 Wuxuu gudcurka ka dhigtay meeshiisii dhuumashada, iyo taambuuggiisa hareerihiisa ku wareegsan,
Iyo biyo gudcur ah, iyo daruuraha qarada waaweyn oo cirka.

12 Nuurkii hortiisa yiil aawadiis ayay daruurihii qarada waaweynaa tageen,
Roobkii dhagaxyada lahaa iyo dhuxulihii dabka ahaana way carareen.
13 Rabbiguna wuxuu ka onkoday samooyinka,
Sarreeyuhuna wuxuu ku hadlay codkiisii,
Oo soo daayay roob dhagaxyaale iyo dhuxulo dab ah.
14 Markaasuu fallaadhihiisii soo ganay oo kala firdhiyey iyagii,
Haah, oo wuxuu u soo diray hillaac badan, wuuna baabbi'iyey iyagii.
15 Rabbiyow, canaantaadii aawadeed iyo dulalka sankaaga neefta ka soo baxaysa aawadeed
Ayaa durdurradii biyuhu la muuqdeen,
Oo aasaaskii duniduna wuu soo bannaan baxay.
16 Xagga sare ayuu cid ka soo diray, oo wuu i qaaday,
Oo wuxuu iga soo dhex bixiyey biyo badan.
17 Wuxuu iga samatabbixiyey cadowgaygii xoogga badnaa,
Iyo kuwii i necbaaba, waayo, iyagu way iga xoog badnaayeen.
18 Waxay igu soo kediyeen maalintii aan belaayaysnaa,
Laakiinse Rabbigu wuxuu ii ahaa tiir.
19 Oo weliba wuxuu i keenay meel ballaadhan,
Wuu i soo samatabbixiyey, maxaa yeelay, wuu igu farxay.
20 Rabbigu wuxuu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd,
Oo sidii ay nadiifsanaantii gacmahaygu ahayd ayuu iigu abaalguday.
21 Waayo, anigu waan xajiyey jidadkii Rabbiga,
Oo Ilaahayna si caasinimo ah ugama tegin.
22 Waayo, xukummadiisii oo dhammu hortayday yiilleen,
Oo qaynuunnadiisiina anigu iskama tuurin.
23 Oo weliba xaggiisana waan ku qummanaa,
Oo waan iska dhawray xumaantaydii.
24 Sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu iigu abaalguday sidii ay xaqnimadaydii ahayd,
Iyo sidii nadiifsanaanta gacmahaygu ay ku ahayd indhihiisa hortooda.
25 Kii naxariis leh waad u naxariisanaysaa,
Oo ninkii qummanna waad u qummanaanaysaa.
26 Kii daahir ahna daahir baad u ahaanaysaa,
Oo kii qalloocanna mid maroorsan baad u ahaanaysaa.
27 Waayo, waxaad badbaadinaysaa dadka dhibaataysan,
Laakiinse indhaha kibirsan waad soo dejinaysaa.
28 Waayo, waxaad daaraysaa laambaddayda,
Rabbiga Ilaahayga ah ayaa gudcurkayga iftiiminaya.
29 Waayo, adaan col kuugu dhex ordaa,
Oo Ilaahay caawimaaddiisa ayaan derbi kaga boodaa.
30 Ilaah jidkiisu waa qumman yahay,
Rabbiga eraygiisuna waa mid la tijaabiyey,
Isagu wuxuu gaashaan u yahay kuwa isaga isku halleeya oo dhan.
31 Waayo, bal yaa Ilaah ah, Rabbiga mooyaane?
Oo bal yaa dhagax weyn ah, Ilaahayaga mooyaane?
32 Kaasoo ah Ilaaha ii guntiya xoog,
Jidkaygana qummaatiya.
33 Isagu cagahayga wuxuu ka dhigaa sida cagaha deerada,
Oo wuxuu igu fadhiisiyaa meelahayga sare.
34 Gacmahaygana wuxuu baraa dagaalka,
Oo sidaas daraaddeed gacmahaygu waxay xoodaan qaanso naxaas ah.

35 Weliba waxaad kaloo i siisay gaashaankii badbaadintaada,
Oo waxaa kor ii qaadday gacantaada midig,
Oo roonaantaada ayaa i weynaysay.
36 Adigu tallaabooyinkayga waxaad ku ballaadhisay hoostayda,
Oo cagahayguna ma ay simbiriirixan.
37 Anigu waxaan eryan doonaa cadaawayaashayda, oo waan gaadhi doonaa,
Oo jeeray wada baabba'aanna dib uga soo noqon maayo.
38 Waan wada layn doonaa si aanay mar dambe u awoodin inay kacaan,
Oo cagahaygay ku soo hoos dhici doonaan.
39 Waayo, xoog baad iigu guntisay dagaalka aawadiis,
Oo kuwii igu kacayna hoostaydaad ku soo tuurtay.
40 Oo weliba cadaawayaashaydii waxaad ka dhigtay inay dhabarka ii jeediyaan,
Si aan u kala gooyo kuwa i neceb.
41 Iyagu way qayshadeen, laakiinse way waayeen mid iyaga badbaadiya,
Oo xataa Rabbiga way baryeen, laakiinse uma uu jawaabin.
42 Markaasaan iyagii u duqeeyey sida boodhka dabaysha hor kaca,
Oo waxaan iyagii dibadda ugu tuuray sidii dhoobada jidadka taal oo kale.
43 Waxaad iga samatabbixisay murankii dadka,
Oo waxaad iga dhigtay quruumaha madaxdoodii,
Oo dad aanan aqoon ayaa ii adeegi doona.
44 Oo mar alla markii ay warkayga maqlaan way i addeeci doonaan,
Oo shisheeyayaashuna way isu kay dhiibi doonaan,
45 Shisheeyayaashu way libdhi doonaan,
Oo iyagoo gariiraya ayay qolalkooda ka soo bixi doonaan.
46 Rabbigu waa nool yahay, oo mahad waxaa leh dhagaxayga weyn,
Oo Ilaaha i badbaadiyeyna ha sarreeyo,
47 Kaasoo ah Ilaaha aniga ii aarguda,
Oo dadkana hoostayda ku soo tuura.
48 Isagu wuxuu iga badbaadiyaa cadaawayaashayda,
Haah, oo adigu waxaad iga sara marisaa kuwa igu kaca,
Oo waxaad iga samatabbixisaa ninka dulmiga badan.
49 Sidaas daraaddeed, Rabbiyow, anigu waxaan kuugu mahadnaqi doonaa quruumaha dhexdooda,
Oo magacaaga ammaan baan ugu gabyi doonaa.
50 Rabbigu si weyn buu boqorkiisa u samatabbixiyaa,
Oo wuxuu weligiis raxmad u sameeyaa kii uu subkaday,
Kaasoo ah Daa'uud, iyo farcankiisaba weligiis iyo weligiis.

19

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.

1 Samooyinku waxay caddeeyaan ammaanta Ilaah,
Cirkuna wuxuu muujiyaa sancadii gacantiisa.
2 Maalinba maalinta ka dambaysaa waxay ku hadashaa hadal,
Oo habeenba habeenka ka dambeeyaa wuxuu caddeeyaa aqoon.
3 Ma jiro hadal ama af
Aan codkooda laga maqlin.
4 Codkoodii wuxuu dhex maray dhulka oo dhan,
Hadalkoodiina wuxuu gaadhay dunida meesha ugu dambaysa.
Oo dhexdooda wuxuu taambuug u dhigay qorraxda,
5 Taasoo la mid ah aroos qolladdiisii ka soo baxaya,

Oo waxay u faraxdaa sida nin xoog leh oo baratamaya.
6 Waxay ka soo baxdaa samada darafkeeda,
Oo waxay ku soo wareegtaa hareeraheeda,
Oo kulaylkeedana wax ka qarsoonu ma jiraan.
7 Sharciga Rabbigu waa kaamil, oo nafta wuu soo celiyaa,
Maragfurka Rabbigu waa aamin, oo garaadlaawaha ayuu u caqliyeeyaa.
8 Qaynuunnada Rabbigu waa hagaagsan yihiin, oo qalbiga ayay ka farxiyaan,
Amarka Rabbigu waa daahir oo indhaha ayuu nuuriyaa.
9 Cabsida Rabbigu waa nadiif, weligeedna way raagtaa,
Xukummada Rabbigu waa run, waana wada xaq dhammaantood.
10 Iyagu waa wax xataa dahab laga sii jeclaado, haah, xataa dahab badan oo saafi ah,
Oo weliba way ka sii macaan yihiin malab iyo awlallada malabka.
11 Oo weliba addoonkaagana iyagaa loogu digay,
Oo xajintoodana waxaa ku jira abaalgud weyn.
12 Bal yaa qaladdadiisa garan kara?
Rabbow, iga nadiifi dembiyo qarsoon.
13 Anoo addoonkaaga ah iga hay waxyaalo aan ku kibro,
Oo yaanay ii talin,
Oo markaas kaamil baan ahaan doonaa,
Oo xadgudub weynna daahir baan ka ahaan doonaa.
14 Rabbiyow, xooggayga iyo bixiyahaygiiyow,
Erayada afkayga iyo fikirka qalbigaygu ha ahaadeen kuwo hortaada lagu aqbalo.

20

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Rabbigu ha kuu jawaabo maalinta dhibta,
Ilaaha Yacquub magiciisu meel sare ha ku taago,
2 Caawimaadna ha kaaga soo diro meesha quduuska ah,
Oo Siyoonna ha kaa xoogeeyo,
3 Ha xusuusto qurbaannadaadii oo dhan,
Oo ha aqbalo allabarigaagii gubnaa, (Selaah)
4 Oo ha ku siiyo waxa qalbigaagu doono,
Oo ha kuu yeelo muraadkaaga oo dhan.
5 Innagu waxaynu ku guulaysanaynaa badbaadintaada,
Oo calammadeennana waxaynu ku sudhaynaa magaca Ilaaheenna,
Rabbigu ha ku siiyo waxaad weyddiisato oo dhan.
6 Anigu hadda waan ogahay in Rabbigu badbaadiyo kii uu isagu subkaday,
Oo wuxuu isaga uga soo jawaabi doonaa samadiisa quduuska ah,
Oo wuxuuna ugu jawaabi doonaa xooggiisa wax badbaadiya oo gacantiisa midig.
7 Qaar waxay isku halleeyaan gaadhifardoodyo, qaarna waxay isku halleeyaan fardo,
Laakiinse innagu waxaynu xusuusanaynaa magaca Rabbiga Ilaaheenna ah.
8 Iyagu way foororsadeen, wayna dheceen,
Laakiinse innagu waynu kacnay, oo waynu taagan nahay.
9 Rabbiyow, ina badbaadi,
Oo Boqorku ha inoo jawaabo markii aynu u qayshanno.

21

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Rabbiyow, boqorku wuxuu ku farxi doonaa xooggaaga,
Oo badbaadintaadana aad buu ugu rayrayn doonaa.

2 Waxaad isaga siisay wixii qalbigiisu doonayay,
Oo wixii bushimihiisu ku weyddiisteenna uma aad diidin. (Selaah)
3 Waayo, waxaad isaga hor dhigtaa barakooyinka wanaagga,
Oo madaxiisana waxaad saartaa taaj dahab saafi ah.
4 Wuxuu kaa baryay nolol, oo adna waad siisay isaga,
Oo waxaad siisay cimri dheer oo waaraya weligiis iyo weligiisba.
5 Ammaantiisu waxay ku weyn tahay xagga badbaadintaada,
Oo waxaad isaga saartaa murwad iyo haybad.
6 Waayo, waxaad isaga ka dhigtaa mid weligiisba aad u barakaysan,
Oo waxaad ka dhigtaa inuu hortaada farxad kula reyreeyo.
7 Waayo, boqorku wuxuu isku halleeyaa Rabbiga,
Oo Ilaaha ugu sarreeya raxmaddiisa aawadeed isaga innaba lama dhaqaajin doono.
8 Gacantaadu waxay heli doontaa cadaawayaashaada oo dhan,
Oo midigtaaduna waxay heli doontaa kuwa ku neceb.
9 Oo markii aad cadhootid waxaad iyaga ka dhigi doontaa sida foorno dab ah.
Oo Rabbigu wuxuu iyaga ku liqi doonaa cadhadiisa,
Oo dab baa gubi doona.
10 Midhahooda dhulkaad ka baabbi'inaysaa,
Farcankoodana binu-aadmiga dhexdiisa.
11 Waayo, iyagu waxay ku talo jireen inay xumaan kugu sameeyaan,
Oo waxay hindiseen xeel ayan iyagu dhammayn karin.
12 Waayo, waxaad iyaga ka dhigi doontaa inay dib u jeestaan,
Oo xadhigga qaansadaadana waxaad ku diyaarin doontaa wejigooda hortiisa.
13 Rabbiyow, adigu xooggaaga ku sarree,
Markaasaannu gabyi doonnaa, oo waxaannu ammaani doonnaa itaalkaaga.

22

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Ayeled Shaxar.

1 Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay?
Oo aad uga fogaatay caawimaaddayda iyo hadalka hinraaggayga?
2 Ilaahayow, maalintii waan kuu qayshadaa, adiguse iima jawaabtid,
Oo habeennimadana waan qayliyaa oo ma nasto.
3 Laakiinse adigu quduus baad tahay,
Oo kursigaaga waxaad ka dhigtaa ammaanta reer binu Israa'iil.
4 Awowayaashayo adigay isku kaa halleeyeen,
Iyagu way isku kaa halleeyeen, oo adna waad samatabbixisay.
5 Adigay kuu qayshadeen, oo way samatabbexeen,
Way isku kaa halleeyeen, oo mana ay ceeboobin.
6 Laakiinse anigu waxaan ahay dixiri, oo dad ma ahi,
Waxaan ahay mid la caayo, oo dadku quudhsado.
7 Oo kuwa i arka oo dhammu way igu qoslaan,
Bushimahay yuubaan, oo madaxay lulaan, iyagoo leh,
8 Rabbiguu isku halleeyey, ha samatabbixiyo,
Bal isagu waa kan ku faraxsane hadda ha samatabbixiyo.
9 Laakiinse adigu waxaad tahay kii uurka iga soo bixiyey,
Oo intaan naasaha hooyaday nuugayay, waxaad iga dhigtay mid ku aaminsan.
10 Aniga dushaadaa laygu soo tuuray markaan uurka ka soo baxay,
Xataa tan iyo intaan uurkii hooyaday ku jiray, Ilaahaygaad ahayd.
11 Ha iga fogaan, waayo, dhib baa soo dhow,

Qof i caawiyaana ma jiro.
12 Waxaa i hareereeyey dibiyo badan,
Oo kuwii Baashaan oo xoogga badnaa ayaa hareerahayga isku wareejiyey.
13 Afkooday iigu fureen,
Sidii libaax hamuunsan oo ciyaya.
14 Waxaan u shubmay sidii biyo oo kale,
Oo lafahaygii oo dhammuna xubnihii way ka kala bexeen,
Oo qalbigaygii wuxuu noqday sidii shamac oo kale,
Oo wuxuu ku dhex dhalaalay xiidmahayga.
15 Xooggaygii wuxuu u engegay sidii dheri burburkiisa oo kale,
Oo carrabkaygiina daamankayguu ku dhegay,
Oo waxaad i gelisay ciiddii dhimashada.
16 Waayo, waxaa i hareereeyey eeyo,
Oo waxaa hareerahayga isku wareejiyey shirkii xumaanfalayaasha,
Oo waxay iga mudeen gacmaha iyo cagaha.
17 Lafahaygii oo dhan waan tirin karaa,
Oo iyagu way i fiiriyaan oo igu dhaygagaan,
18 Dharkayga bay qaybsadaan,
Oo maradaydana saami bay u ritaan.
19 Laakiinse, Rabbiyow, ha iga fogaan,
Tageerehaygiiyow, dhaqso ii caawi.
20 Naftayda ka samatabbixi seefta,
Noloshaydana ka samatabbixi xoogga eeyga.
21 Iga badbaadi libaaxa afkiisa,
Haah, xataa geesihii gisiyada waad iiga jawaabtay.
22 Magacaaga waan u sheegi doonaa walaalahay,
Oo ururka dhexdiisa ayaan kugu ammaani doonaa.
23 Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, ammaana isaga,
Farcanka Yacquubow, sharfa isaga,
Oo kuwiinna Israa'iil ka soo farcamayow, isaga ka wada cabsada.
24 Waayo, isagu ma quudhsan, mana karhin kan la dhibay dhibkiisa,
Oo wejigiisiina kama uu qarin isagii,
Laakiinse markuu u qayshaday ayuu maqlay.
25 Xaggaaga ayaa ammaantaydu kaga imanaysaa shirka weyn dhexdiisa,
Oo nidarradayda waxaan ku bixinayaa kuwa isaga ka cabsada hortooda.
26 Oo waxaa wax cuni doona oo ka dhergi doona kuwa camalka qabow,
Kuwa Rabbiga doondoonaa isagay ammaani doonaan,
Qalbigiinnu weligiis ha noolaado.
27 Dunida darafyadeeda oo dhammu waxay soo xusuusan doonaan oo u soo jeesan doonaan Rabbiga.
Oo qolooyinka quruumaha oo dhammu waxay ku sujuudi doonaan hortaada.
28 Waayo, boqortooyada waxaa leh Rabbiga,
Oo isagu waa taliyihii quruumaha.
29 Dunida kuweeda buurbuuran oo dhammu wax bay cuni oo Ilaah bay caabudi doonaan,
Oo inta ciidda gasha oo dhammuna hortiisay ku sujuudi doonaan,
Xataa kii aan naftiisa sii noolayn karin.
30 Farcan baa isaga u adeegi doona,
Oo Sayidka waxaa looga sheekayn doonaa qarniga iman doona.
31 Oo iyagu way iman doonaan oo waxay dadka dhalan doona u sheegi doonaan

Xaqnimadiisa iyo inuu sameeyeyba.

23

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbigu waa adhijirka i jira; waxba u baahan maayo.
2 Wuxuu i fadhiisiyaa doog qoyan dhexdiis,
Oo wuxuu ii hoggaamiyaa biyaha deggan dhinacooda.
3 Naftayda wuu soo celiyaa.
Oo magiciisa aawadiis wuxuu igu hor kacaa waddooyinka xaqnimada.
4 In kastoo aan ku dhex socdo dooxada hooska dhimashada,
Sharna ka baqi maayo, waayo, waad ila jirtaa,
Ushaada iyo hangoolkaaga ayaa ii raaxeeya.
5 Cadaawayaashayda hortooda waxaad iigu diyaarisaa miis,
Oo saliid baad madaxayga ku subagtaa, koobkayguna waa buuxdhaafaa.
6 Hubaal cimrigayga oo dhan waxaa i raaci doona wanaag iyo naxariis,
Oo weligay guriga Rabbiga ayaan degganaan doonaa.

24

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbigaa iska leh dhulka iyo waxa ka buuxa oo dhan,
Iyo dunida iyo kuwa degganba.
2 Waayo, isagaa badaha dushooda ka aasaasay,
Oo wuxuu ka dul dhisay webiyaasha.
3 Bal yaa fuuli doona Rabbiga buurtiisa?
Oo bal yaa dhex istaagi doona meeshiisa quduuska ah?
4 Waa kii gacmihiisu nadiifsan yihiin, oo qalbigiisu daahir yahay,
Oo aan naftiisa hawo been ah kor ugu qaadin,
Oo aan si khiyaano leh u dhaaran.
5 Kaasu wuxuu Rabbiga ka heli doonaa barako,
Ilaaha badbaadadiisana xaqnimo.
6 Kanu waxaa weeye qarnigii kuwa isaga doondoona,
Oo waa kuwa wejigaaga doondoona, Ilaaha Yacquubow. (Selaah)
7 Irdahow, madaxiinna kor u qaada,
Oo albaabbada daa'imiska ahow, kor ha laydiin qaado,
Oo waxaa soo geli doona Boqorka ammaanta.
8 Bal waa ayo Boqorka ammaantu?
Waa Rabbiga xoog iyo itaal badan,
Waa Rabbiga dagaalka ku xoog badan.
9 Irdahow, madaxiinna kor u qaada,
Oo albaabbada daa'imiska ahow, madaxiinna kor u qaada,
Oo waxaa soo geli doona Boqorka ammaanta.
10 Bal waa ayo Boqorkan ammaantu?
Waa Rabbiga ciidammada,
Isaga weeye Boqorka ammaantu. (Selaah)

25

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, naftayda xaggaagaan kor ugu qaadaa.
2 Ilaahayow, adigaan isku kaa halleeyey,
Haddaba yaanan ceeboobin,

Oo yaan cadaawayaashaydu ii faanin.
3 Kuwa adiga ku suga midkoodna ceeboobi maayo,
Laakiinse waxaa ceeboobi doona kuwa khiyaanada ku macaamilooda sababla'aan.
4 Rabbiyow, jidadkaaga i tus,
Oo waddooyinkaagana i bar.
5 Runtaada igu hoggaami, oo i bar,
Waayo, waxaad tahay Ilaaha badbaadadayda,
Oo maalinta oo dhan adaan ku sugaa.
6 Rabbiyow, xusuuso naxariistaada iyo raxmaddaada,
Waayo, weligoodba way jireen.
7 Ha xusuusan dembiyadii dhallinyaranimadayda iyo xadgudubyadaydii,
Laakiinse ii xusuuso sida raxmaddaadu tahay,
Iyo wanaaggaaga aawadiis, Rabbiyow.
8 Rabbigu waa wanaagsan yahay, waana qumman yahay,
Sidaas daraaddeed wuxuu dembilayaasha ku hanuunin doonaa jidka.
9 Kuwa camalka qabow wuxuu ku hanuunin doonaa xaqa,
Oo kuwa camalka qabow wuxuu bari doonaa jidkiisa.
10 Rabbiga waddooyinkiisa oo dhammu waxay raxmad iyo run u yihiin
Kuwa axdigiisa iyo markhaatifurkiisa xajiya.
11 Rabbiyow, dembigayga iga cafi magacaaga daraaddiis,
Waayo, aad buu u weyn yahay.
12 Bal waa ayo ninka Rabbiga ka cabsadaa?
Kaas wuxuu ku hanuunin doonaa jidkii uu isagu doorto.
13 Naftiisu wanaag bay ku jiri doontaa,
Oo farcankiisuna wuxuu dhaxli doonaa dalka.
14 Rabbiga taladiisa qarsoon waxay la jirtaa kuwa isaga ka cabsada,
Oo wuxuu iyaga tusi doonaa axdigiisa.
15 Weligayba indhahaygu waxay u jeedaan xagga Rabbiga,
Waayo, wuxuu cagahayga ka bixin doonaa dabinka.
16 Bal xaggayga u soo jeeso, oo ii naxariiso,
Waayo, waan cidloobay, oo dhib baa i haysa.
17 Dhibaatooyinka qalbigaygu way sii ballaadheen,
Cidhiidhigayga iga bixi.
18 Bal fiiri dhibkayga iyo qaxarkayga,
Oo dembiyadayda oo dhan iga cafi.
19 Bal fiiri cadaawayaashayda, waayo, way badan yihiin,
Oo waxay igu neceb yihiin nacayb dulmi miidhan ah.
20 Naftayda dhawr, oo i samatabbixi,
Oo yaanan ceeboobin, waayo, waan isku kaa halleeyaa.
21 Daacadnimo iyo qummanaanu ha i dhawreen,
Waayo, adaan ku sugaa.
22 Ilaahow, reer binu Israa'iil ka samatabbixi
Dhibaatooyinkooda oo dhan.

26

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, i xukun, waayo, waxaan ku socday daacadnimadayda,
Oo weliba waxaan Rabbiga isugu halleeyey rogrogmashola'aan.
2 Rabbiyow, i imtixaan, oo i tijaabi,
Oo uurkayga iyo qalbigaygana baadh.

3 Waayo, raxmaddaadu waxay taal indhahayga hortooda,
Oo waxaan ku socday runtaada.
4 Lama aan fadhiisan waxmatarayaal,
Oo kuwa isyeelyeelana gudaha la geli maayo.
5 Waan necbahay ururka xumaanfalayaasha,
Oo kuwa sharka lehna la fadhiisan maayo.
6 Gacmahayga waxaan ku maydhan doonaa eedla'aanta,
Markaasaan ku wareegi doonaa meeshaada allabariga, Rabbiyow,
7 Si aan codka mahadnaqidda dadka u maqashiiyo,
Oo aan uga sheekeeyo shuqulladaada yaabka leh oo dhan.
8 Rabbiyow, rugta gurigaaga waan jeclahay,
Iyo meesha ammaantaadu joogto.
9 Naftayda ha la ururin dembilayaal,
Noloshaydana ha la ururin dhiigyocabyada,
10 Gacmahooda belaayadu ku jirto,
Gacantooda midigna laaluush ka buuxo.
11 Laakiinse anigu waxaan ku socon doonaa daacadnimadayda,
Haddaba i madaxfuro, oo ii naxariiso.
12 Cagtaydu waxay ku taagan tahay meel siman,
Oo Rabbigaan ku ammaani doonaa shirarka dhexdooda.

27

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.

1 Rabbigu waa nuurkayga iyo badbaadadayda, bal yaan ka cabsadaa?
Oo Rabbigu waa xoogga noloshayda, bal yaan ka baqaa?
2 Markii xumaanfalayaashu iigu yimaadeen inay hilibkayga cunaan,
Kuwaasoo ah cadaawayaashayda iyo colkayga, way turunturoodeen, wayna dheceen.
3 In kastoo ciidan col ah i ag dego,
Qalbigaygu cabsan maayo,
In kastoo dagaal igu soo kaco,
Xataa markaas waan kalsoonaanayaa.
4 Wax keliya ayaan Rabbiga ka baryay, oo taas aad baan u doonayaa,
Waana inaan cimrigayga oo dhan dhex degganaado guriga Rabbiga,
Oo aan fiiriyo Rabbiga quruxdiisa, oo aan wax ku baryo macbudkiisa.
5 Waayo, isagu maalinta dhibta wuxuu igu qarin doonaa teendhadiisa,
Oo meesha qarsoon oo taambuuggiisa ayuu igu xasayn doonaa,
Kor buu ii qaadi doonaa oo dhagax weyn buu i saari doonaa.
6 Imminka waxaa madaxayga laga sarraysiin doonaa cadaawayaashayda igu wareegsan,
Oo waxaan taambuugga Rabbiga ku dhex bixin doonaa allabari dhawaaq farxadeed leh,
Waan gabyi doonaa, haah, ammaan baan Rabbiga ugu gabyi doonaa.
7 Rabbiyow, markaan codkayga ku qayliyo, i maqal,
Weliba ii naxariiso, oo ii jawaab.
8 Markaad tidhi, Wejigayga doondoona, ayaa qalbigaygu wuxuu kugu yidhi,
Rabbiyow, wejigaaga waan doondoonayaa.
9 Ilaaha badbaadadaydow, wejigaaga ha iga qarin,
Anoo addoonkaaga ah cadho ha igu eryin,
Caawimaad baad ii ahayde,
Ha i xoorin, hana i dayrin.

10 Waayo, aabbahay iyo hooyaday way i dayriyeen,
Laakiinse Rabbigaa i qaadan doona.
11 Rabbiyow, cadaawayaashayda daraaddood
Jidkaaga i bar,
Oo igu hoggaami waddo bannaan.
12 Oo gacanta ha ii gelin cadaawayaashayda,
Waayo, waxaa igu kacay markhaatiyaal been ah iyo kuwa nacweynaanta ku hadla.
13 Waan itaal darnaan lahaa haddaanan rumaysnayn
Inaan wanaagga Rabbiga ku arkayo dalka kuwa nool.
14 Rabbiga sug,
Adkayso, oo qalbigaagu ha dhiirranaado,
Haah, Rabbiga sug.

28

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, adigaan kuu qayshan doonaa,
Dhagaxayga weynow, ha iska kay dhega tirin,
Waaba intaas oo haddaad iga aamusto,
Aan noqdaa sida kuwa yamayska hoos ugu dhaadhaca.
2 Maqal codka baryootankayga markaan kuu qayshado,
Oo aan gacmahayga u soo taago xagga meeshaada quduuska ah.
3 Ha ila jiidin kuwa sharka leh,
Iyo xumaanfalayaasha
Oo deriskooda nabadda kula hadla,
Laakiinse belaayadu qalbigooda ku jirto.
4 Iyaga u abaalmari sida shuqulkoodu yahay, iyo sida ay xumaanta falimahoodu tahay,
Iyaga u abaalmari sida shuqulka gacmahoodu yahay,
Oo waxa ay galabsadaan sii.
5 Iyaga wuu dumin doonaa, mana uu dhisi doono mar dambe,
Maxaa yeelay, kama ay fikirin Rabbiga shuqulladiisii
Iyo hawshii gacmihiisa toona.
6 Mahad waxaa leh Rabbiga,
Maxaa yeelay, codkii baryootankayguu maqlay.
7 Rabbigu waa xooggayga iyo gaashaankayga,
Qalbigaygu isaguu isku halleeyey, oo waa lay caawiyey,
Sidaas daraaddeed qalbigaygu aad iyo aad buu u reyreeyey,
Oo gabaygaygaan isaga ku ammaani doonaa.
8 Rabbigu wuxuu dadkiisa u yahay xoog,
Oo kiisa subkanna wuxuu u yahay qalcad lagu badbaado.
9 Dadkaaga badbaadi, oo dhaxalkaagana barakee,
Oo weliba quudi, oo weligaaba kor u hay.

29

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Kuwiinna carruurta Ilaah ahow, Rabbiga ammaana,
Rabbiga ka sheega ammaan iyo xoog.
2 Rabbiga ku ammaana ammaanta magiciisu mudan yahay,
Rabbiga ku caabuda quruxda quduuska ah.
3 Rabbiga codkiisu wuxuu dul joogaa biyaha,
Ilaaha ammaantu wuu onkodaa,

Oo xataa Rabbigu wuxuu ka kor onkodaa biyo badan.
4 Rabbiga codkiisu waa xoog badan yahay,
Rabbiga codkiisu waa haybad badan yahay.
5 Rabbiga codkiisu wuxuu jebiyaa geedaha kedarka ah,
Haah, oo Rabbigu wuxuu kala jebjebiyaa geedaha kedarka ah oo Lubnaan.
6 Oo weliba wuxuu iyaga ka dhigaa inay u boodboodaan sida weyl oo kale,
Lubnaan iyo Siryonba wuxuu ka dhigaa sida gisi yar.
7 Rabbiga codkiisu wuxuu googooyaa ololka dabka.
8 Rabbiga codkiisu wuxuu ruxruxaa cidlada,
Rabbigu wuxuu ruxruxaa cidlada Qaadeesh.
9 Rabbiga codkiisu wuxuu dhaliyaa deerooyinka,
Oo kayntana caleemaha wuu ka daadiyaa,
Oo wax kasta oo macbudkiisa ku jiraana waxay yidhaahdaan, Ammaan.
10 Rabbigu wuxuu dul fadhiyaa daadka,
Haah, oo Rabbigu wuxuu weligiisba u fadhiyaa sida boqor oo kale.
11 Rabbigu dadkiisuu xoogayn doonaa,
Oo Rabbigu nabad buu dadkiisa ku barakayn doonaa.

30

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey in la gabyo markii Gurigii loo furay Ilaah.

1 Rabbiyow, waan ku sarraysiinayaa, waayo, kor baad iga yeeshay,
Oo weliba igama aad dhigin in cadaawayaashaydu ii faanaan.
2 Rabbiyow, Ilaahayow,
Waan kuu qayshaday oo adna waad i bogsiisay.
3 Rabbiyow, waxaad naftaydii kor uga qaadday She'ool,
Oo waad i sii noolaysay si aanan yamayska ugu dhicin.
4 Quduusiintiisoy, Rabbiga ammaan ugu gabya,
Oo mahad ku naqa magiciisa quduuska ah.
5 Waayo, cadhadiisu waa daqiiqad keliya,
Laakiinse raallinimadiisu waa cimriga,
Habeenka waxaa jirta oohin,
Laakiinse aroorta farxad baa timaada.
6 Aniguse intaan barwaaqaysnaa waxaan idhi,
Weligay dhaqdhaqaaqi maayo.
7 Rabbiyow, raallinimadaada aawadeed ayaad buurtayda ka dhigtay inay si adag u taagnaato,
Wejigaagaad qarisay, oo anna waan argaggaxay.
8 Rabbiyow, adigaan kuu soo qayshaday,
Oo baryootankaygii waxaan gaadhsiiyey Rabbiga.
9 Bal markaan yamayska ku dego, maxaa faa'iido ah oo dhiiggayga ku jirta?
Ma ciiddaa ku ammaanaysa? Oo ma runtaaday sheegaysaa?
10 Rabbiyow, i maqal oo ii naxariiso,
Rabbiyow, kaalmeeyahayga ahow.
11 Baroortaydii waxaad iigu beddeshay cayaar,
Oo dharkaygii joonyadaha ahaana waad iga furtay, oo waxaad ii guntisay farxad,
12 Taasuna waa si nafsaddaydu ay ammaan kuugu gabaydo, oo aanay u aamusin.
Rabbiyow, Ilaahayow, weligayba waan kugu mahadnaqayaa.

31

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.

1 Rabbiyow, adigaan isku kaa halleeyaa, yaanan weligayba ceeboobin,
Oo xaqnimadaada igu samatabbixi.
2 Dhegtaada ii soo dhig, oo dhaqso ii samatabbixi,
Dhagax weyn oo xoog leh ii ahow, iyo guri laysku daafaco si aad ii badbaadisid.
3 Waayo, waxaad tahay dhagax weyn oo ii gabbaad ah iyo qalcaddayda,
Haddaba magacaaga daraaddiis ii hoggaami oo ii hanuuni.
4 Oo iga bixi shabagga dabinka ah oo ay qarsoodiga iigu dhigeen,
Waayo, waxaad tahay qalcaddayda.
5 Gacantaada ayaan ruuxayga u dhiibayaa,
Waayo, waad i soo furatay, Rabbiyow, Ilaaha runta ahow.
6 Waan neceb ahay kuwa hawada beenta ah ka fikira,
Laakiinse Rabbigaan isku halleeyaa.
7 Naxariistaada waan ku farxi doonaa, waanan ku rayrayn doonaa,
Waayo, dhibaatadii igu dhacday waad aragtay,
Waanad ogayd qaxarka naftaydu ku jirtay,
8 Oo weliba iguma aad xidhin gacantii cadowga,
Oo cagtayda waxaad taagtay meel ballaadhan.
9 Rabbiyow, ii naxariiso, waayo, cidhiidhi baan ku jiraa,
Oo murug baan la il go'aa, oo naftayda iyo jidhkayguba way taag darnaadaan.
10 Waayo, noloshaydu waxay ku dhammaatay caloolxumo, cimrigayguna taahid,
Oo dembigayga daraaddiis ayaa xooggaygii ii gabay, lafahaygiina way wada kharribmeen.
11 Cadaawayaashayda oo dhan daraaddood ayaan waxaan noqday mid ceebaysan,
Xataa deriskayga aad iyo aad baan ugu hor ceeboobay, oo kuwa i yaqaanna way iga cabsadeen,
Oo xataa kuwii dibadda igu arkay way iga carareen.
12 Sida qof dhintay oo laga samray ayaa laysaka kay illoobay,
Oo waxaan ahay sida weel jabay.
13 Waayo, waxaan maqlay kuwo badan oo caytamaya,
Iyo cabsi dhan kasta igaga wareegsan,
Oo intay ii wada tashadeen,
Ayay waxay ku arrinsadeen inay nafta iga qaadaan.
14 Laakiinse Rabbiyow, adigaan isku kaa halleeyey,
Oo waxaan idhi, Waxaad tahay Ilaahay.
15 Wakhtigaygu gacantaaduu ku jiraa,
Haddaba iga samatabbixi gacanta cadaawayaashayda, iyo weliba kuwa i silciya gacantooda.
16 Wejigaaga anoo addoonkaaga ah igu iftiimi,
Oo igu badbaadi raxmaddaada.
17 Rabbiyow, yaanan ceeboobin, waayo, adigaan kuu qayshaday,
Kuwa sharka lahu ha ceebobeen, oo She'ool ha ku dhex aamuseen.
18 Ha carrab beeleen kuwa beenta sheegaa,
Oo kan xaqa ah si qallafsan wax uga sheega,
Iyagoo kibir iyo quudhsasho leh.
19 Wanaaggaagu weynaan badanaa, kan aad u kaydisay kuwa kaa cabsada,
Oo weliba aad binu-aadmiga hortiisa ugu diyaarisay kuwa isku kaa halleeya.
20 Dadka sirqoolladiisa waxaad iyaga kaga qarinaysaa joogistaada qarsoon,
Oo carrabka dirirtiisana waxaad iyaga kaga qarinaysaa taambuug.
21 Mahad waxaa leh Rabbiga,
Waayo, wuxuu raxmaddiisa yaabka leh igu tusay magaalo xoog weyn.
22 Laakiinse anigu waxaan degdeg ku idhi, Indhahaaga hortooda waan ka go'ay,

Habase yeeshee, codkii baryootankayga waad maqashay markii aan kuu qayshaday.
23 Quduusiintiisa oo dhammay, Rabbiga jeclaada,
Rabbigu wuu ilaaliyaa kuwa aaminka ah,
Kan waxa kibirka ah falase aad iyo aad buu u abaalmariyaa.
24 Kuwiinna Rabbiga wax ka rajaynaya oo dhammow,
Adkaysta, oo qalbigiinnu ha dhiirranaado.

32

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey. Maskiil.
1 Waxaa barakaysan kii xadgudubkiisa la cafiyey, oo dembigiisa la daboolay.
2 Waxaa barakaysan ninkii aanu Rabbigu dembi ku tirin,
Oo ruuxiisa aanay khiyaano ku jirin.
3 Markii aan iska aamusay, lafahaygii way gaboobeen,
Maxaa yeelay, maalintii oo dhan baan cabaadayay.
4 Waayo, habeen iyo maalinba gacantaadu way igu cuslayd,
Oo qoyaankaygii wuxuu u beddelmay sidii engegga diraacda. (Selaah)
5 Dembigaygii adigaan kuu qirtay, oo xumaantaydiina ma aan qarin,
Waxaan idhi, Xadgudubkayga waxaan u qiranayaa Rabbiga,
Oo adna waad iga cafiday xumaanta dembigayga. (Selaah)
6 Taas daraaddeed mid kastoo cibaado lahu ha ku soo baryo wakhti lagu heli karo,
Hubaal markii biyaha badanu dhulka qarqiyaan, isaga sooma ay gaadhi doonaan.
7 Waxaad tahay meeshaan ku dhuunto, oo dhib baad iga ilaalin doontaa,
Oo waxaad igu wareejin doontaa gabayadii samatabbixinta. (Selaah)
8 Waan ku hanuunin doonaa oo waxaan ku bari doonaa jidka aad ku socon lahayd,
Oo waxaan kula talin doonaa iyadoo ay ishaydu kula jirto.
9 Ha noqonina sida faraska ama baqalka aan garaadka lahayn,
Kuwaasoo hoggaankoodu yahay xakame iyo birtiisa in lagu hayo,
Haddii kalese innaba kuu soo dhowaan maayaan.
10 Kii shar leh waxaa ku dhici doona waxyaalo badan oo murug leh,
Laakiinse kii Rabbiga isku halleeya waxaa ku wareegsanaan doona naxariis.
11 Kuwiinna xaqa ahow, Rabbiga ku farxa oo reyreeya,
Oo inta qalbigoodu qumman yahayow, kulligiin farxad la dhawaaqa.

33

1 Kuwiinna xaqa ahow, Rabbiga ku reyreeya,
Waayo, kuwa qumman ammaan baa u habboon.
2 Rabbiga ugu mahadnaqa kataarad,
Oo isaga ammaan ugu heesa idinkoo ka dhawaajinaya shareerad toban xadhig leh.
3 Gabay cusub isaga ugu gabya,
Oo si farsamo wanaagsan ugaga dhawaajiya cod weyn.
4 Waayo, Rabbiga eraygiisu waa toosan yahay,
Oo shuqulkiisa oo dhanna waxaa lagu sameeyey aaminnimo.
5 Wuxuu jecel yahay xaqnimo iyo caddaalad,
Dhulka waxaa ka buuxda Rabbiga raxmaddiisa.
6 Samooyinka waxaa lagu sameeyey Rabbiga eraygiisa,
Oo guutooyinkooda oo dhanna waxaa lagu uumay neefta afkiisa.
7 Isagu biyaha badda intuu isku ururiyo ayuu wuxuu ka dhigaa sidii taallo oo kale,
Oo moolalka dhaadheerna wuxuu dhex dhigaa maqsinno.
8 Inta dhulka joogta oo dhammu Rabbiga ha ka cabsadeen,

Inta dunida deggan oo dhammu isaga ha ka baqeen.
9 Waayo, isagu wuu hadlay, wayna noqotay,
Oo wuu amray, wayna adkaatay.
10 Rabbigu quruumaha taladooda wuu baabbi'iyaa,
Oo dadyowga fikirradoodana wuu buriyaa.
11 Laakiinse Rabbiga taladiisu weligeedba way adkaataa,
Oo fikirrada qalbigiisuna waxay adkaadaan tan iyo ka ab ka ab.
12 Waxaa barakaysan quruunta Ilaaheedu Rabbiga yahay,
Taasoo ah dadka uu isagu u doortay dhaxalkiisa.
13 Rabbigu samaduu wax ka soo fiiriyaa,
Oo wuxuu arkaa binu-aadmiga oo dhan,
14 Oo meesha isaga rugta u ah
Ayuu wuxuu ka soo fiiriyaa kuwa dhulka deggan oo dhan,
15 Waa isaga kan qalbiyadooda oo dhan sameeya,
Oo shuqulladooda oo dhan u wada fiirsada.
16 Ma jiro boqor ku badbaada ciidan weyn,
Ninkii xoog badanuna iskuma samatabbixiyo xoog badan.
17 Faras waa waxmatare in badbaado laysugu halleeyo,
Oo weliba ninnaba kuma samatabbixiyo xooggiisa badan.
18 Bal eega, Rabbiga ishiisu waxay la jirtaa kuwa isaga ka cabsada,
Waana kuwa naxariistiisa rajeeya,
19 Inuu naftooda dhimashada ka samatabbixiyo,
Iyo inuu wakhtiga abaartaa sii nooleeyo iyaga.
20 Nafteennu waxay sugtay Rabbiga,
Waayo, isagu wuxuu inoo yahay caawimaad iyo gaashaan.
21 Haddaba qalbigeennu isaguu ku rayrayn doonaa,
Maxaa yeelay, innagu waxaynu isku halleeynay magiciisa quduuska ah.
22 Rabbiyow, naxariistaadu ha noogu soo degto,
Sidii aannu kaa rajaynay.

34

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey markii uu asluubtiisa ku hor beddelay Abiimeleg oo isaga eryay, dabadeedna wuu iska tegey.
1 Wakhti kasta ayaan Rabbiga ammaani doonaa,
Oo had iyo goorba ammaantiisu afkaygay ku jiri doontaa.
2 Naftaydu waxay ku faani doontaa Rabbiga,
Oo waxaa maqli doona kuwa camalka qabow, oo weliba way ku farxi doonaan.
3 Rabbiga ila weyneeya,
Oo aynu magiciisa wada sarraysiinno.
4 Rabbigaan doondoonay, oo isna wuu ii jawaabay,
Oo wuxuu iga samatabbixiyey waxyaalihii aan ka cabsaday oo dhan.
5 Iyagu waxay fiiriyeen isaga, oo way iftiimeen,
Oo wejigooduna weligood ceeboobi maayo.
6 Ninkan miskiinka ahu wuu qayshaday, oo Rabbiguna wuu maqlay,
Oo wuxuu ka badbaadshay dhibaatooyinkiisii oo dhan.
7 Malaa'igta Rabbigu waxay hareeraysaa kuwa isaga ka cabsada,
Oo weliba way samatabbixisaa.
8 Bal dhadhamiya oo arka in Rabbigu wanaagsan yahay,
Waxaa barakaysan ninkii isaga isku halleeya.
9 Kuwiinna quduusiintiisa ahow; Rabbiga ka cabsada,

Waayo, kuwa isaga ka cabsadaa waxba uma baahna.
10 Aaranka libaaxa wax baa ka dhimman, wayna gaajoodaan,
Laakiinse kuwa Rabbiga doondoonaa wax wanaagsan uma baahnaan doonaan.
11 Carruurtoy, kaalaya oo i dhegaysta,
Oo anna waxaan idin bari doonaa Rabbiga ka cabsashadiisa.
12 Bal waa ayo ninka nolol jecel,
Oo cimriga dheer doonayaa,
Si uu wanaag u arko?
13 Carrabkaaga shar ka jooji,
Bushimahaagana inay khiyaano ku hadlaan ka ilaali.
14 Shar ka leexo, oo wanaag samee,
Nabad doondoon, oo raacdayso iyada.
15 Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa xaqa ah,
Oo dhegihiisuna waxay u furan yihiin baryadooda.
16 Wejiga Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya
Inuu iyaga xusuustooda dhulka ka baabbi'iyo.
17 Kuwa xaqa ahu way qayshadeen, oo Rabbigaa maqlay,
Oo wuxuu iyaga ka samatabbixiyey dhibaatooyinkoodii oo dhan.
18 Rabbigu waa u dhow yahay kuwa dembigooda ka caloolyaysan,
Oo kuwa ruuxoodu qoomamaysan yahayna wuu badbaadiyaa.
19 Kan xaqa ah dhibaatooyinkiisu way tiro badan yihiin,
Laakiinse Rabbigu waa ka samatabbixiyaa dhammaantoodba.
20 Isagu wuxuu dhawraa lafihiisa oo dhan,
Oo middoodna ma jabna.
21 Xumaan baa dili doonta kuwa sharka leh,
Oo kuwa neceb kan xaqa ahna waa la eedayn doonaa.
22 Rabbigu nafta addoommadiisa wuu soo furtaa,
Oo kuwa isaga isku halleeya, midkoodna lama eedayn doono.

35

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, la dirir kuwa ila dirira,
Oo la dagaallan kuwa ila dagaallama.
2 Gaashaan iyo gabbaad qaado.
Oo caawimaaddayda daraaddeed u istaag.
3 Waran la soo bax, oo kuwa i eryanaya jidka ka goo,
Oo naftayda waxaad ku tidhaahdaa, Anigu waxaan ahay badbaadadaada.
4 Kuwa naftayda doondoonayaa ha ceeboobeen, oo sharafdarro ha ku soo degto,
Oo kuwa waxyeelladayda u arrinsanayana dib ha loo celiyo, oo ha wareereen.
5 Ha noqdeen sida buunshe dabaysha hor socda,
Oo malaa'igta Rabbigu horay u sii kaxaynayso.
6 Jidkoodu ha noqdo gudcur iyo meel simbiriirixo leh,
Oo malaa'igta Rabbigu ha eryato.
7 Waayo, iyagu sababla'aan bay dabin god iigu qarsheen,
Oo sababla'aan bay naftayda god ugu qodeen.
8 Isagoo aan iska jirin halligaadu ha ku soo degto,
Oo dabinkiisuu qariyey isaga ha qabsado,
Oo isagu halligaaddaas ha ku dhaco.
9 Oo naftayduna Rabbigay aad ugu farxi doontaa,
Oo waxay ku rayrayn doontaa badbaadintiisa.

10 Lafahayga oo dhammu waxay odhan doonaan, Rabbiyow, bal yaa kula mid ah?
Kaaga kii miskiin ah ka samatabbixiya kii isaga ka xoog badan,
Haah, oo kii miskiin ah iyo kan baahanba ka samatabbixiya kii dhaca.
11 Waxaa kaca markhaatiyaal xaqdarro ah,
Oo waxay i weyddiiyaan waxyaalo aanan ogayn.
12 Wanaag xumaan bay iigaga abaalgudaan
Oo naftayda way gacal tiraan.
13 Laakiinse markay bukeen, dharkaygu wuxuu ahaa joonyado,
Oo naftaydana soon baan ku dhibay,
Oo tukashadayduna laabtayday ku soo noqotay.
14 Anigu waxaan u qaatay sidii isagoo ah saaxiibkay ama walaalkay,
Oo waxaan la foororsaday baroorasho sida mid hooyadiis u baroorta.
15 Laakiinse anigu markaan turunturooday ayay reyreeyeen, oo way isa soo wada urursadeen,
Oo waxmatarayaashii ayaa dhammaantood ii wada shiray, oo anna ma aan ogayn innaba,
Way i dildillaacsadeen oo imana ay dayn.
16 Sida labawejiilayaashu diyaafado uga dhex majaajiloodaan
Ayay igu ilko jirriqsadeen.
17 Sayidow, ilaa goormaad sii fiirinaysaa?
Naftayda halligaaddooda ka badbaadi,
Noloshaydana libaaxyada ka badbaadi.
18 Waxaan kaaga mahadnaqi doonaa shirka weyn dhexdiisa,
Oo dad fara badan dhexdooda ayaan kugu ammaani doonaa.
19 Kuwa sida qaladka ah cadowga iigu ahi, yaanay igu rayrayn,
Oo kuwa sababla'aanta ii necebuna yaanay isu il jebin.
20 Waayo, iyagu nabad kuma hadlaan,
Laakiinse waxay hadallo khiyaano miidhan ah ugu hindisaan kuwa dalka ku xasilloon.
21 Afkoodii aad bay iigu fureen,
Oo waxay yidhaahdeen, Ahaa, ahaa, annagaa indhahayaga ku aragnay.
22 Rabbiyow, adigu waad aragtay, haddaba ha iska aamusin,
Sayidow, ha iga fogaan.
23 Sara joogso, oo garsooriddayda u toos,
Oo dacwadayda dhegayso, Ilaahayow, Sayidkayow.
24 Rabbiyow, Ilaahayow, igu xukun sida ay xaqnimadaadu tahay,
Oo yaanay igu rayrayn.
25 Yaanay qalbigooda iska odhan, Ahaa, sidaasaannu doonaynaa,
Yaanay odhan, Isagii waannu liqnay.
26 Kuwa waxyeelladayda ku reyreeyaa ha wada ceeboobeen oo ha isku wareereen dhammaantood,
Oo iyagu ha huwadeen ceeb iyo sharafdarro kuwa iska kay weynaysiiyaa.
27 Kuwa xaqnimadayda jecelu farxad ha ku dhawaaqeen, oo ha farxeen,
Oo had iyo goorba ha yidhaahdeen, Rabbiga ha la weyneeyo,
Waayo, isagu wuxuu ku farxaa barwaaqada addoonkiisa.
28 Oo maalinta oo dhan carrabkaygu wuxuu ka hadli doonaa
Xaqnimadaada iyo ammaantaadaba.

36

Kanu waa sabuur uu Daa'uud oo ahaa addoonkii Rabbiga u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.

1 Kii shar leh xadgudubkiisu wuxuu qalbigiisa ka yidhaahdaa,
Ilaah ka cabsashadiisu indhahayga ma hor taal.
2 Waayo, wuu isfaaniyaa inaan dembigiisa la garan karin
Oo aan la nebcaanayn.
3 Erayada afkiisu waa xumaan iyo khiyaano,
Oo inuu caqliyaysto iyo inuu wax wanaagsan sameeyoba wuu iska daayay.
4 Wuxuu sariirtiisa ku hindisaa xumaan,
Oo wuxuu joogsadaa jid aan wanaagsanayn,
Oo weliba sharka ma naco.
5 Rabbiyow, raxmaddaadu samooyinkay ku jirtaa,
Aaminnimadaaduna daruurahay gaadhaa.
6 Xaqnimadaadu waa sida buuraha Ilaah,
Oo xukummadaaduna waa mool dheer,
Rabbiyow, waxaad nabad gelisaa dadka iyo duunyadaba.
7 Ilaahow, raxmaddaadu qaalisanaa!
Oo binu-aadmiguna wuxuu magangalaa hooska baalashaada.
8 Aad bay uga dhergi doonaan barwaaqada gurigaaga,
Oo waxaad iyaga ka waraabin doontaa webiga farxaddaada.
9 Waayo, isha noloshu aday kula jirtaa,
Oo iftiinkaagaannu iftiin ku aragnaa.
10 Raxmaddaada ugu sii wad kuwa ku yaqaan,
Oo xaqnimadaadana kuwa qalbigoodu qumman yahay.
11 Cagta kuwa kibirsan yaanay ii iman,
Oo kuwa sharka leh gacantooduna yaanay i eryin.
12 Xumaanfalayaashu halkaasay ku dhaceen,
Iyaga hoos baa loo riday, oo mana ay kari doonaan inay mar dambe soo kacaan.

37

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Ha isku dhibin xumaanfalayaasha aawadood,
Hana uga hinaasin kuwa xaqdarrada sameeya.
2 Waayo, iyaga haddiiba waxaa loo jari doonaa sida cawska oo kale,
Oo waxay u engegi doonaan sida geedo yaryar oo qoyan.
3 Rabbiga isku hallee oo wanaag samee,
Oo sidaasaad dalka ku degganaan doontaa, oo ammaan baad ku daaqi doontaa.
4 Haddaba Rabbiga ku farax,
Oo wuxuu ku siin doonaa waxa qalbigaagu doonayo.
5 Jidkaaga Rabbiga ku aamin,
Isagana isku hallee, wuuna samaynayaaye.
6 Xaqnimadaada wuxuu u soo bixin doonaa sida nuurka oo kale,
Gartaadana sida duhurka oo kale.
7 Rabbiga ku hor xasilloonow, oo isaga samir ku sug,
Oo ha isku dhibin kii jidkiisa ku barwaaqaysan
Iyo ninkii hindisooyin shar ah sameeya toona.
8 Cadhada ka joogso, oo dhirifka ka tag,
Hana isku dhibin inaad shar samaysid.
9 Waayo, xumaanfalayaashu way go'i doonaan,
Laakiinse kuwa Rabbiga sugaa dalkay dhaxli doonaan.
10 Wakhti yar dabadeedna kan sharka lahu ma jiri doono,
Bal meeshiisa aad baad ugu fiirsan doontaa, oo isna ma jiri doono.

11 Laakiinse kuwa camalka qabow dalkay dhaxli doonaan,
Oo waxay ku farxi doonaan nabad badan.
12 Kan sharka lahu wuxuu shirqool u dhigaa kan xaqa ah,
Oo isaga ayuu u ilko jirriqsadaa.
13 Oo Sayidku wuu ku qosli doonaa isaga,
Waayo, wuxuu arkaa in maalintiisu soo dhowaanayso.
14 Kuwa sharka lahu waxay la bexeen seeftoodii, qaansadoodiina way xooteen,
Si ay miskiinka iyo kan baahan hoos ugu tuuraan,
Oo ay laayaan kuwa jidkooda ku qumman.
15 Seeftoodu waxay mudi doontaa wadnahooda,
Oo qaansooyinkooduna way kala jebi doonaan.
16 Inta yar oo mid xaq ahu haystaa
Way ka sii wanaagsan tahay kuwa sharka leh maalkooda badan.
17 Waayo, kuwa sharka leh gacmahoodu way jebi doonaan,
Laakiinse Rabbigu kuwa xaqa ah wuu tiiriyaa.
18 Rabbigu wuu yaqaan kuwa kaamilka ah cimrigooda,
Oo dhaxalkooduna weligiisba wuu waarayaa.
19 Iyagu ma ceeboobi doonaan wakhtiga shar jiro,
Oo wakhtiga abaaru dhacdona way dhergi doonaan.
20 Laakiinse kuwa sharka lahu way halligmi doonaan,
Cadaawayaasha Rabbiguna waxay ahaan doonaan sida inta wanaagsan oo doogga,
Way baabbi'i doonaan, sida qiiqa oo kale way u baabbi'i doonaan.
21 Kii shar lahu wax buu amaahdaa, mana bixiyo mar dambe,
Laakiinse kan xaqa ahu wuu naxariistaa, waxna wuu bixiyaa.
22 Oo kuwuu barakeeyo ayaa dalka dhaxli doona,
Laakiinse kuwuu habaaraa way go'i doonaan.
23 Dadka socodkiisa waxaa hagaajiya Rabbiga,
Oo jidkiisuu ku farxaa.
24 Oo in kastoo uu kufo, haddana ma wada dhici doono,
Waayo, Rabbiga ayaa gacantiisa ku tiiriya.
25 Waan dhallin yaraan jiray, oo haatanna waan gaboobay,
Oo weligay ma arag mid xaq ah oo la dayriyey,
Ama carruurtiisa oo cunto tuugsanaysa.
26 Maalinta oo dhan wuu naxariistaa oo wax buu amaahiyaa,
Oo carruurtiisuna way barakaysan yihiin.
27 Sharka ka fogow, oo wanaag samee,
Oo weligaa baad degganaan doontaa.
28 Waayo, Rabbigu wuxuu jecel yahay caddaaladda,
Mana uu dayrsho quduusiintiisa,
Laakiinse iyaga weligoodba waa la ilaashaa,
Illowse kuwa sharka leh carruurtoodu way go'i doonaan.
29 Kuwa xaqa ahu dalkay dhaxli doonaan,
Oo weligoodna way dhex degganaan doonaan.
30 Kan xaqa ah afkiisu wuxuu ka hadlaa xigmadda,
Carrabkiisuna wuxuu ku hadlaa caddaaladda.
31 Oo Ilaahiisa sharcigiisu waa ku jiraa qalbigiisa,
Oo tallaabooyinkiisana midnaba dib uma simbiriirixan doonto.
32 Kan sharka lahu wuxuu fiiriyaa kan xaqa ah,
Oo wuxuu doondoonaa inuu isaga dilo.
33 Rabbigu isaga gacantiisa ku dayn maayo,

Oo eedayn maayo marka la xukumo isaga.
34 Rabbiga sug, oo jidkiisa xaji,
Oo wuxuu kuu sara marin doonaa inaad dalka dhaxasho,
Waad arki doontaa marka kuwa sharka lahu go'aan.
35 Waxaan arkay ku shar leh oo dulun badan,
Oo isu kala bixiya sida geed cagaar ah oo dhulkiisii ka baxay.
36 Laakiin waa la ag maray, oo isagii lama arag,
Oo waan doondoonay, laakiinse waa la waayay.
37 Bal fiiri ninka kaamilka ah, oo bal eeg, kan qumman,
Waayo, ninkaas ugu dambaystiisu waa nabad.
38 Laakiinse kuwa xadgudbaa dhammaantood wadajir bay u baabbi'i doonaan,
Oo kuwa sharka lahuna ugu dambaystooda way go'i doonaan.
39 Kuwa xaqa ahse badbaadadoodu waa xagga Rabbiga,
Oo wakhtiga dhibaatada isagu waa qalcaddooda.
40 Oo Rabbigu iyaguu caawiyaa, wuuna samatabbixiyaa,
Oo wuxuu iyaga ka samatabbixiyaa kuwa sharka leh, wuuna badbaadiyaa,
Maxaa yeelay, isagay magangaleen.

38

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey inuu wax ku xusuusto.
1 Rabbiyow, cadhadaada ha igu canaanan,
Oo dhirifkaaga kululna ha igu edbin.
2 Waayo, fallaadhahaagii aad bay ii mudeen,
Oo gacantaaduna way igu soo degtay.
3 Jidhkaygu fayoobaan ma leh, waana xanaaqaaga daraaddiis,
Oo lafahayguna caafimaad ma leh, waana dembigayga daraaddiis.
4 Waayo, xumaatooyinkaygii waxay ka sare mareen madaxayga,
Sida rar culus ayay igu culus yihiin aad iyo aad.
5 Nabrahaygu way urayaan, wayna qudhmuun yihiin,
Waana nacasnimadayda daraaddeed.
6 Waan xanuunsanayaa, oo aad baan hoos ugu gotay,
Oo maalinta oo dhanna oohin baan la wareegaa.
7 Waayo, dhexdayda waxaa ka buuxa olol,
Oo jidhkayguna fayoobaan ma leh.
8 Waan itaal daranahay, oo aad baan u burbursanahay,
Oo waxaan la cabaaday buuqa qalbigayga ku jira.
9 Sayidow, waxaan jeclahay oo dhammu waxay yaalliin hortaada,
Oo taahiddayduna kaama qarsoona.
10 Wadnahaa i fig leh, oo xooggaygiina waa i gabay,
Oo weliba iftiinkii indhahayguna waa iga tegey.
11 Kuwa i jecel iyo saaxiibbadayba belaayadayda way ka durkaan,
Oo xigaaladaydiina meel fog bay istaagaan.
12 Oo kuwa naftayda doondoonaana dabinno bay ii dhigaan,
Oo kuwa inay wax i yeelaan doonayaana waxay ku hadlaan waxyaalo xun,
Oo maalinta oo dhan waxay ku tashadaan khiyaano.
13 Laakiinse anigu waxba kama maqlo sida nin dhega la',
Oo waxaan la mid ahay nin carrab la' oo aan afkiisa kala qaadin.
14 Haah, oo waxaan la mid ahay nin aan waxba maqlin,
Oo aan afkiisa murammo ku jirin.
15 Waayo, Rabbiyow, adaan wax kaa rajaynayaa,

Oo adna waad ii jawaabi doontaa, Sayidow Ilaahaygiiyow.
16 Waayo, waxaan idhi, Yaanay igu rayrayn,
Oo markii cagtaydu simbiriirixato, yaanay iska kay weynayn.
17 Waayo, waxaan ku dhowahay inaan dhaco,
Oo tiiraanyadayduna had iyo goorba way i hor taalaa.
18 Haddaba anigu xumaantayda waan sheegi doonaa,
Oo dembigaygana waan ka qoomamoon doonaa.
19 Laakiinse cadaawayaashaydu waa dadaal badan yihiin, xoogna way leeyihiin,
Oo kuwa gardarrada igu necebuna way tarmeen.
20 Oo weliba kuwa sharka wanaagga ku gudaana
Waa cadaawayaashayda, maxaa yeelay, waxaan raacaa waxa wanaagsan.
21 Rabbiyow, ha i dayrin,
Ilaahayow, ha iga fogaan.
22 Soo dhaqso oo i caawi,
Sayidow, badbaadadaydow.

39

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey Yeduutuun oo ahaa madaxdii muusikaystayaasha.

1 Waxaan idhi, Jidadkaygaan iska jiri doonaa,
Si aanan carrabkayga ugu dembaabin,
Oo afkayga waxaan ku qaban doonaa xakame inta kii shar lahu i hor joogo.
2 Waan carrab beelay oo shib baan iska idhi, oo waan ka aamusay xataa wixii wanaagsanaa,
Tiiraanyadaydiina waa kacday.
3 Qalbigaygu uurkayguu ku kululaaday,
Oo intii aan fikirayay ayaa dabkii shidmay,
Markaasaan carrabkaygii ku hadlay, oo idhi,
4 Rabbiyow, i ogaysii ugu dambaystayda
Iyo cimrigayga dhererkiisu intuu yahay,
Oo i ogaysii inta tabardarradaydu tahay.
5 Bal eeg, maalmahayga waxaad ka dhigtay calaacal ballaadhkeed
Oo cimrigayguna hortaada waxba kuma aha,
Hubaal nin kastaba marka xaalkiisu ugu wanaagsan yahay dhammaantiis waa bilaash. (Selaah)
6 Hubaal nin kastaaba wuxuu ku socdaa hawo been ah,
Hubaal waxay ku rabshaysan yihiin hawo been ah,
Isagu maal buu tuulaa, mana uu yaqaan kii urursan doona.
7 Haddaba Sayidow, bal maxaan sugaa?
Waayo, rajadaydu adigay kugu xidhan tahay.
8 Xadgudubyadayda oo dhan iga samatabbixi,
Oo ha iga dhigin mid nacasyadu caayaan.
9 Anigu waan carrab la'aa, oo afkaygana ma aan kala qaadin,
Maxaa yeelay, sidaasaad yeeshay.
10 Haddaba belaayadaada iga durki,
Maxaa yeelay, waxaa i baabbi'iyey weerarka gacantaada.
11 Markaad dadka canaanta ku edbisid xumaanta daraaddeed,
Waxaad quruxdiisa ka dhigtaa inay u baabba'do sidii balanbaallis oo kale,
Hubaal nin kastaaba waa bilaash. (Selaah)
12 Rabbiyow, baryadayda maqal, oo qayladaydana dhegta u dhig,
Oo ilmadaydana ha iskaga aamusin,

Waayo, waxaan ahay qariib kula jooga
Oo masaafir ah, sidii awowayaashay oo dhammu ay ahaan jireen.
13 Ii tudh, itaalkaygu mar ha igu soo noqdee,
Intaanan meesha tegin oo aanan mar dambe ka soo noqonayn.

40

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Anigu Rabbiga samir baan ku sugay,
Oo isna wuu i soo jalleecay, qayladaydiina wuu maqlay,
2 Oo weliba wuxuu iga soo bixiyey yamays baabba' ah, iyo dhoobada dhiriqda ah,
Oo wuxuu cagaha ii saaray dhagax weyn, oo socodkaygiina wuu xoogeeyey.
3 Oo afkaygiina wuxuu geliyey gabay cusub, kaas oo ah ammaanta Ilaaheenna.
Kuwo badan baa arki doona, wayna cabsan doonaan,
Rabbigayna isku hallayn doonaan.
4 Waxaa barakaysan ninkii Rabbiga isku halleeya,
Oo aan u jeedin kuwa kibirsan ama kuwa beenta ku leexda.
5 Rabbiyow, Ilaahayow, shuqullada yaabka badan oo aad samaysay way badan yihiin,
Oo fikirradaada aad naga qabtidna way badan yihiin,
Oo iyaga lama xisaabi karo,
Haddii aan sheego oo ka hadlo,
Iyagu way ka sii badan yihiin wax la tirin karo.
6 Allabari iyo qurbaan kuma aad faraxsanid,
Oo anna dhegahaygii waad ii furtay,
Qurbaan la gubo iyo qurbaanka dembiga midna ima aad weyddiisan.
7 Oo markaasaan idhi, Bal eeg, anigu waan imid,
Oo kitaabka duudduuban wax igu saabsan baa ku qoran.
8 Ilaahayow, waxaan jeclahay inaan sameeyo doonistaada,
Haah, oo sharcigaagu wuxuu ku dhex jiraa qalbigayga.
9 Xaqnimo baan shirka weyn ku dhex wacdiyey,
Oo bal eeg, inaanan bushimahayga ka joojin,
Waad og tahay, Rabbiyow.
10 Xaqnimadaada qalbigayga kuma aan qarin,
Aaminnimadaada iyo badbaadintaadana waan sheegay,
Oo raxmaddaada iyo runtaadana kama aan qarin shirka weyn.
11 Rabbiyow, naxariistaada ha iga ceshan,
Raxmaddaada iyo runtaaduna had iyo goorba ha i dhawreen.
12 Waayo, xumaatooyin aan la tirin karin ayaa i hareereeyey,
Oo dembiyadaydii ayaa i qabsaday, sidaas daraaddeed kor ma fiirin karo,
Iyagu way ka badan yihiin timaha madaxayga, oo qalbigaygiina waa i gabay.
13 Rabbiyow, waan ku baryayaaye, i samatabbixi,
Rabbiyow, u soo dhaqso inaad i caawiso.
14 Kuwa doonaya inay naftayda halligaan ha ceeboobeen,
Oo dhammaantood ha wareereen,
Oo kuwa waxyeelladayda ku farxana
Dib ha loo celiyo, oo sharafdarro ha ku soo degto.
15 Kuwa aniga, Ahaa, Ahaa, igu yidhaahda,
Ceebtooda daraaddeed ha la fajeceen.
16 Kuwa adiga ku doondoona oo dhammu ha reyreeyeen oo ha kugu farxeen,
Oo kuwa badbaadintaada jecelu had iyo goorba ha yidhaahdeen,
Rabbiga ha la weyneeyo!

17 Laakiinse anigu waxaan ahay miskiin iyo mid baahan,
Sayidkuse waa i xusuustaa.
Ilaahayow, waxaad tahay caawimaaddayda iyo samatabbixiyahayga,
Haddaba ha iga raagin.

41

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.

1 Waxaa barakaysan kii ka fikira miskiinka,
Maalinta shar jiro Rabbigu waa samatabbixin doonaa isaga.
2 Rabbigu wuu dhawri doonaa, wuuna sii noolayn doonaa, oo isaguna dhulkuu ku barakaysnaan doonaa.
Rabbow, isaga ha u gacangelin sida cadaawayaashiisu rabaan.
3 Rabbigu wuxuu isaga ku gargaari doonaa sariirta taagdarradiisa.
Oo markuu bukana sariirtiisa oo dhan waad u hagaajisaa.
4 Anigu waxaan idhi, Rabbiyow, ii naxariiso,
Oo naftayda bogsii, waayo, waan kugu dembaabay.
5 Cadaawayaashaydu shar bay iga sheegaan, oo waxay yidhaahdaan,
War goormuu dhiman doonaa, oo magiciisu baabbi'i doonaa?
6 Oo midkood hadduu i soo booqdona been buu ku hadlaa,
Oo qalbigiisuna xumaatuu urursadaa; oo markuu dibadda u baxo ayuu ka warramaa.
7 Kuwa i neceb oo dhammu anigay ii wada faqaan,
Oo waxay iigu wada tashadaan si ay wax ii yeelaan.
8 Waxay yidhaahdaan, Cudur xun baa isagii ku dhacay,
Oo haatan wuu jiifaa, mar dambena sooma uu kici doono.
9 Xataa saaxiibkaygii aan isku halleeyey, oo kibistaydii cunay,
Ayaa cedhibtiisa ii qaaday.
10 Laakiinse, Rabbiyow, ii naxariiso, oo mar i sara jooji,
Aan iyaga ka aar goostee.
11 Tan ayaan ku garanayaa inaad igu faraxsan tahay,
Maxaa yeelay, cadowgaygu igama guulaysto.
12 Laakiinse aniga waxaad ii tiirisaa daacadnimadayda aawadeed,
Oo weligaaba waxaad i fadhiisisaa wejigaaga hortiisa.
13 Weligiis iyo weligiisba
Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha Israa'iil.
Aamiin iyo Aamiin.

42

Kitaabka Labaad

Sabuurrada 42-72

Kanu waa gabay Maskiil ah oo ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha.

1 Sida deeradu biyaha durdurka ugu harraaddo,
Ayay naftaydu kuugu harraaddaa, Ilaahayow.
2 Naftaydu waxay u oomman tahay Ilaah, kaasoo ah Ilaaha nool.
Goormaan u tegi doonaa oo aan Ilaah hortiisa ka muuqan doonaa?
3 Habeen iyo maalinba waxaa cunto ii noqday ilmadaydii,
Intay had iyo goorba i leeyihiin, Ilaahaagu meeh?
4 Haddaba waan qarracmaa markaan soo xusuusto waxyaalahan,
Sidaan guutada u raaci jiray, oo aan iyaga ugu hor kici jiray guriga Ilaah,
Annagoo ku heesayna cod farxad ah iyo ammaan, oo ah dad fara badan oo iidaya.

5 Naftaydoy, bal maxaad u murugaysan tahay?
Oo bal maxaad gudahayga ugu rabshaysan tahay?
Ilaah ku kalsoonow, waayo, weli waxaan isaga u ammaanayaa caawimaadda wejigiisa.
6 Ilaahayow, naftaydu waa igu murugaysan tahay,
Oo sidaas daraaddeed waxaan ka xusuusnahay dalkii Urdun,
Iyo fiiqfiiqyada Buur Xermoon iyo Buur Miscaar.
7 Moolba mool buu u yeedhaa markay biya dhacu qaylinayaan,
Hirarkaagii iyo mawjadahaagii oo dhammu dushayday mareen.
8 Laakiinse Rabbigu maalinnimada wuxuu soo diri doonaa raxmaddiisa,
Oo habeennimadana waxaa ila jiri doona gabaygiisa,
Iyo baryootanka aan Ilaaha noloshayda baryo.
9 Waxaan Ilaaha dhagaxayga weyn ah ku odhan doonaa, Bal maxaad ii illowday?
Dulmiga cadowga daraaddiis bal maxaan ula sii cabaadaa?
10 Sida iyadoo seefu lafahayga burburinayso, ayaa cadaawayaashaydu i caayaan,
Intay had iyo goorba i leeyihiin, Ilaahaagu meeh?
11 Naftaydoy, bal maxaad u murugaysan tahay?
Oo bal maxaad gudahayga ugu rabshaysan tahay?
Ilaah ku kalsoonow, waayo, weli waxaan ammaanayaa
Isagoo ah caawimaadda wejigayga iyo Ilaahay.

43

1 Ilaahow, ii gar soor, oo dacwadayda kala muddac quruun aan cibaado lahayn,
Iga samatabbixi ninka khiyaanada badan oo xaqa daran.
2 Waayo, waxaad tahay Ilaaha xoogga ii ah, bal maxaad ii xoortay?
Dulmiga cadowga daraaddiis bal maxaan ula sii cabaadaa?
3 Nuurkaaga iyo runtaada ii soo dir, oo ha i hoggaamiyeen,
Oo ha i keeneen buurtaada quduuska ah, iyo taambuugyadaada.
4 Oo markaasaan tegi doonaa meesha allabariga Ilaah,
Iyo Ilaaha ah farxaddayda weyn,
Ilaahow, Ilaahaygiiyow, kataaradda waan kugu ammaani doonaa.
5 Naftaydoy, bal maxaad u murugaysan tahay?
Oo bal maxaad gudahayga ugu rabshaysan tahay?
Ilaah ku kalsoonow, waayo, weli waxaan ammaanayaa
Isagoo ah caawimaadda wejigayga iyo Ilaahay.

44

Kanu waa sabuur Maskiil ah oo reer Qorax u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Ilaahow, dhegahayagaannu ku maqallay, oo waxaa noo sheegay awowayaashayo
Shuqulkii aad samaysay wakhtigoodii oo ahaa waa hore.
2 Quruumihii gacantaadaad ku eriday, oo meeshoodii awowayaashayo baad ku beertay,
Dadyowgii waad dhibtay, oo dibaddaad ku kala firdhisay.
3 Waayo, iyagu dalka kuma hantiyin seeftooda,
Oo cududdooduna ma ay badbaadin,
Laakiinse midigtaada iyo cududdaada iyo nuurka wejigaaga ayaa badbaadshay iyaga,
Maxaa yeelay, raalli baad ka ahayd.
4 Ilaahow, waxaad tahay boqorkayga,
Haddaba reer Yacquub samatabbixin u amar.
5 Adiga daraaddaa ayaannu cadaawayaashayada hoos ugu riixaynaa,
Oo magacaaga daraaddiis ayaan kula tumanaynaa kuwa nagu kaca.

6 Waayo, qaansadayda isku hallayn maayo,
Oo seeftayduna i badbaadin mayso.
7 Laakiinse adigu cadaawayaashayadaad naga badbaadisay,
Oo kuwa na necebna waad ceebaysay.
8 Maalinta oo dhan waxaannu ku faannaa Ilaah,
Oo annana weligayo waxaannu ku mahadnaqaynaa magacaaga. (Selaah)
9 Laakiinse haatan waad na xoortay, oo sharafdarrona waad nagu soo dejisay,
Oo weliba ciidammadayadana ma aad hor kacdid.
10 Waxaa dib nooga celisaa cadowgayaga hortiisa,
Oo kuwa na necebuna way na dhacaan.
11 Waxaad naga dhigtay sidii ido la qalayo,
Oo waxaad nagu kala firdhisay quruumaha dhexdooda.
12 Dadkaaga qiimola'aan baad ku iibisaa,
Oo maalkaagana kuma aad kordhin qiimahoodii.
13 Deriskayaga waxaad nooga dhigtaa cay,
Oo kuwa hareerahayaga ku wareegsanna waxaad nooga dhigtaa quudhsasho iyo qosol.
14 Quruumaha dhexdooda waxaad nooga dhigtaa halqabsi,
Dadyowga dhexdoodana waxaad nooga dhigtaa kuwa madaxa laga lulo.
15 Maalinta oo dhan sharafdarradaydu way i hor taal,
Oo waxaa iga muuqatay ceebtii wejigayga,
16 Waayo, sababtu waxaa weeye codka kan i caaya oo i af xumeeya,
Iyo cadowga iyo kan iga aarguta daraaddood.
17 Waxyaalahaas oo dhammu way nagu dhaceen, laakiinse weli kuma aannu illoobin,
Axdigaagana khiyaano kuma aannu samayn.
18 Qalbigayagu dib uma noqon,
Oo tallaabooyinkayaguna jidkaaga kama baydhin,
19 Adiguse waxaad si xun noogu jebisay meeshii dawacooyinka,
Oo waxaad nagu qarisay hooskii dhimashada.
20 Haddii aannu illownay magicii Ilaahayaga,
Ama aannu gacmahayaga u kala bixinnay ilaah qalaad,
21 Ilaah miyaanu waxaas baadhayn?
Waayo, isagu waa wada og yahay qalbiga waxyaalihiisa qarsoon.
22 Haah, oo adiga daraaddaa ayaa naloo laayaa maalinta oo dhan,
Oo waxaannu noqonnaa sida ido la qalayo.
23 Toos, maxaad u huruddaa, Sayidow?
Sara joogso, oo ha na xoorin weligaa.
24 Bal maxaad wejiga nooga qarsanaysaa,
Oo aad u illoobaysaa dhibaatada iyo dulmiga aan ku dhex jirno?
25 Waayo, naftayadu ciidday ku foororsatay,
Oo calooshayaduna dhulkay ku dhegtaa.
26 Caawimaaddayada daraaddeed u sara joogso,
Oo raxmaddaada daraaddeed noo furo.

45

Kanu waa sabuur Maskiil ah oo ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha, waana gabay jacayl ku saabsan oo lagu luuqeeyo Shoshanniim.
1 Qalbigaygu wuxuu la buuxdhaafaa hadal wanaagsan,
Oo waxaan boqorka u sheegayaa waxyaalihii aan sameeyey,
Carrabkaygu waa sida karraani dhaqsiyo badan qalinkiis.
2 Adigu waad ka sii quruxsan tahay binu-aadmiga,

Oo bushimahaaga waxaa ka buuxda nimco,
Sidaas daraaddeed ayaa Ilaah kuu barakeeyey weligaaba.
3 Seeftaadu bowdadaada ha saarnaato, kaaga xoogga badanow,
Oo quruxda iyo haybadda lahow.
4 Runta iyo camalqabowga iyo xaqnimada daraaddood,
Waxaad faraskaaga ku fuushaa haybad adigoo barwaaqaysan,
Oo gacantaada midigna waxay ku bari doontaa waxyaalo cabsi badan.
5 Fallaadhahaagu waa af badan yihiin,
Oo waxay wadnaha ka mudaan boqorka cadaawayaashiisa,
Dadyowguna hoostaaday ku soo dhacaan.
6 Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis iyo weligiis,
Oo ul caddaaladdeedna waa usha boqortooyadaada.
7 Adigu xaqnimada waad jeclayd, oo xumaantana waad necbayd,
Sidaas daraaddeed Ilaaha Ilaahaaga ahi wuxuu kuugu subkay
Saliidda farxadda, oo kuwa ku weheliyana wuu kaa sarraysiiyey.
8 Dharkaaga oo dhan waxaa ka soo carfa malmal, iyo cuud, iyo qasica.
Oo qasriyo fool maroodi ah ayaa kaaga farxiyey alaab muusiko xadhko leh.
9 Dumarkaaga sharafta leh waxaa ku jira gabdhaha boqorrada,
Midigtaadana waxaa taagan boqoradda oo isku sharraxday dahabkii Oofir.
10 Haddaba, gabadhoy, bal i maqal, oo fiirso, oo dhegta soo dhig,
Oo weliba waxaad illowdaa dadkaagii iyo gurigii aabbahaa;
11 Markaasuu boqorku quruxdaada jeclaanayaa,
Waayo, isagu waa sayidkaaga, oo adna isaga u sujuud.
12 Oo waxaa halkaas joogi doonta gabadha reer Turos, iyadoo hadiyad wadda,
Xataa taajiriinta dadka ku jirtaa waxay kaa baryi doonaan raallinimo.
13 Gabadha boqorka oo hoyga boqorka joogtaa waa qurux miidhan,
Dharkeeda dahab baa lagu dhex sameeyey.
14 Waxaa boqorka loo geeyn doonaa iyadoo sharraxan,
Bikradaha saaxiibadaheeda ah oo iyada daba socdana waa laguu keeni doonaa.
15 Waxaa iyaga lagu hoggaamin doonaa farxad iyo rayrayn,
Oo waxay soo geli doonaan hoyga boqorka.
16 Meeshii awowayaashaa waxaa joogi doona wiilashaada,
Kuwaas oo aad dunida oo dhan amiirro uga dhigi doonto.
17 Magacaaga waxaan ka dhigi doonaa mid ka ab ka ab la xusuusto,
Sidaas daraaddeed dadyowgu mahad bay kuu naqi doonaan weligood iyo weligood.

46

Kanu waa sabuur ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha, oo waa gabay lagu luuqeeyo Calaamood

1 Ilaah waa magangalkeenna iyo xooggeenna,
Oo waa caawimaad inoo diyaar ah wakhtiga dhibaatada.
2 Sidaas daraaddeed cabsan mayno in kastoo dhulku beddelmo,
Iyo in kastoo buurahu badda uurkeeda ku dhex dhaqaaqaan,
3 Iyo in kastoo biyaheedu guuxaan oo qasmaan,
Iyo in kastoo ay buurahu kibirkooda la ruxruxmaan. (Selaah)
4 Waxaa jira webi durdurradiisu ay ka farxiyaan magaalada Ilaah,
Taasoo ah meesha quduuska ah ee Ilaaha ugu sarreeya taambuugyadiisa.
5 Ilaah baa iyada ku dhex jira, mana ay dhaqaaqi doonto,
Oo Ilaah baa iyada ku caawin doona marka waagu beryo.
6 Quruumihii way cabaadeen, oo boqortooyooyinkiina way dhaqdhaqaaqeen,

Codkiisii buu ku hadlay, oo dhulkii baa dhalaalay.
7 Rabbiga ciidammadu waa inala jiraa,
Oo Ilaaha Yacquub baa magangalkeenna ah. (Selaah)
8 Bal kaalaya arka shuqullada Rabbiga,
Iyo halaagga uu ku sameeyey dhulka.
9 Dagaallada wuu ku joojiyaa tan iyo dunida meesha ugu dambaysa,
Qaansada wuu jebiyaa, oo warankana wuu jaraa,
Oo gaadhifardoodkana dab buu ku gubaa.
10 Iska daaya oo ogaada inaan anigu Ilaah ahay,
Waa laygu sarraysiin doonaa quruumaha dhexdooda, dhulkana waa laygu sarraysiin doonaa.
11 Rabbiga ciidammadu waa inala jiraa,
Oo Ilaaha Yacquub baa magangalkeenna ah. (Selaah)

47

Kanu waa sabuur ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha.
1 Dadyowga oo dhammow, kulligiin sacabka tuma,
Oo Ilaah cod guuleed ugu qayliya.
2 Waayo, Rabbiga ah Ilaaha ugu sarreeya waa cabsi miidhan,
Oo isagu waa boqor weyn oo dhulka oo dhan u taliya.
3 Isagu dadyowga wuxuu gelin doonaa hoosteenna,
Quruumahana wuxuu ka hoos marin doonaa cagaheenna.
4 Isagu dhaxalkeenna ayuu inoo dooran doonaa,
Kaasoo ah ammaanta Yacquub uu jecel yahay. (Selaah)
5 Ilaah qaylo buu la kacay,
Oo wuxuu Rabbiguna la kacay dhawaaqa buunka.
6 Ilaah ammaan ugu heesa, ammaan ugu heesa,
Ammaan ugu heesa Boqorkeenna, ammaan heesa.
7 Waayo, Ilaah waa dunida oo dhan Boqorkeeda,
Haddaba sabuur ammaan ah ku heesa.
8 Ilaah wuxuu u taliyaa quruumaha,
Ilaahna carshigiisa quduuska ah ayuu ku fadhiistaa.
9 Dadyowga amiirradoodii oo dhammu waxay isu soo wada urursadeen
Inay dadka Ilaaha Ibraahim noqdaan,
Waayo, dhulka gaashaammadiisa waxaa iska leh Ilaah.
Oo isaga aad iyo aad baa loo sarraysiiyey.

48

Kanu waa gabay, waana sabuur ay reer Qorax tiriyeen.
1 Rabbigu waa weyn yahay, waana in aad loogu ammaanaa
Ilaaheenna magaaladiisa, iyo buurtiisa quduuska ah.
2 Waxaa dhererka ku quruxsan, oo farxad u ah dunida oo dhan
Buur Siyoon oo dhanka woqooyi ah,
Meeshaas oo ah magaalada Boqorka weyn.
3 Ilaah wuxuu daaraheeda dhaadheer isku muujiyey inuu magangal yahay.
4 Waayo, bal eeg, boqorradii way iswada urursadeen,
Dhammaantood way wada dhaafeen.
5 Oo kolkay arkeen ayay yaabeen,
Oo argaggexeen, markaasay haddiiba carareen.
6 Iyagii halkaasay ku gariireen,

Wayna ku xanuunsadeen sida naag foolanaysa.
7 Doonniyaha Tarshiish waxaad ku jejebisaa
Dabaysha bari.
8 Annagu sidaan maqalnay, ayaan ku dhex aragnay
Magaalada Rabbiga ciidammada, taasoo ah magaalada Ilaaheenna,
Ilaah ayaa weligeedba adkayn doona. (Selaah)
9 Ilaahow, raxmaddaada ayaan ka fikirnay
Markaan macbudkaaga ku jirnay.
10 Ilaahow, sida magacaagu yahay
Ayaa ammaantaaduna ku tahay dhulka darafyadiisa oo dhan,
Gacantaada midigna waxaa ka buuxda xaqnimo.
11 Buur Siyoon ha faraxdo,
Oo gabdhaha reer Yahuudah ha ku reyreeyeen xukummadaada daraaddood.
12 Siyoon hareeraheeda socda, oo ku soo wareega,
Oo munaaradaheeda tiriya.
13 Bal aad ugu fiirsada qalcadaheeda,
Oo ka fikira daaraheeda dhaadheer,
Si aad ugu sheekaysaan farcanka soo socda.
14 Waayo, weligiis iyo weligiisba Ilaahan ayaa Ilaah inoo ah,
Oo isagaa hoggaamiye inoo ahaan doona xataa tan iyo dhimashada.

49

Kanu waa sabuur ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha.

1 Dadyowga oo dhammow, bal tan maqla,
Dunida kuwiinna degganow, kulligiin dhegta u dhiga,
2 Kuwiinna hoose iyo kuwiinna sare,
Taajirrada iyo masaakiintoy, dhammaantiin wada maqla.
3 Afkaygu wuxuu ku hadli doonaa xigmad,
Qalbigayguna wuxuu ka fikiri doonaa waxgarasho.
4 Dhegtayda waxaan u dhigi doonaa masaal,
Xujadaydana waxaan ku muujin doonaa kataaradda.
5 Haddaba bal maxaan u cabsanayaa wakhtiga shar jiro,
Markii xumaanu cedhbahayga ku wareegsanto?
6 Kuwa maalkooda isku halleeya,
Oo ku faana hodantinimadooda faraha badan,
7 Midkoodna walaalkiis ma furan karo,
Daraaddiisna Ilaah madaxfurasho uma siin karo,
8 (Waayo, furashada naftoodu waa qaali aad iyo aad,
Kumana filna weligeedba,)
9 Inuu isagu weligiis sii noolaado,
Oo aanu halligaad arkin weligiis.
10 Waayo, isagu wuxuu arkaa inay dadka xigmadda lahu wada dhintaan,
Iyo in nacasyada iyo doqonnaduba ay wada baabba'aan,
Oo ay maalkooda kuwa kale uga tagaan.
11 Waxay ismoodsiiyaan inay guryahoodu weligoodba sii jirayaan,
Iyo in meelaha rugtooda ahu ay sii raagayaan tan iyo qarniyada oo dhan,
Oo dhulalkoodana way isku magacaabaan.
12 Laakiinse binu-aadmigu sharaf kuma waaro,
Wuxuu la mid yahay sida xayawaanka iska baabba'a.
13 Jidkoodanu waa kalsoonidooda nacasnimada ah,

Laakiinse dadka iyaga ka dambeeya ayaa hadalkoodii u boga. (Selaah)
14 Iyagu waxaa weeye adhi She'ool loo wado,
Oo waxaa sida adhijir u ahaan doona dhimasho,
Oo kuwa qumman ayaa iyaga subaxda u talin doona,
Oo quruxdoodana waxaa baabbi'in doona She'ool, inaanay iyagu rug yeelan innaba.
15 Laakiinse Ilaah naftayda wuu ka soo furan doonaa xoogga She'ool,
Waayo, wuu i aqbali doonaa. (Selaah)
16 Ha baqin markii mid taajiroobo,
Oo ammaanta reerkiisu aad u korodho,
17 Waayo, isagu markuu dhinto waxba sii qaadan maayo,
Oo ammaantiisuna ka daba geli mayso.
18 In kastoo uu naftiisa u duceeyey markuu noolaa,
Oo dad adiga ku ammaana, kolkaad wax wanaagsan isu samaysid,
19 Isagu wuxuu u tegi doonaa qarniyadii awowayaashiis,
Oo iyana weligood iftiinka ma ay arki doonaan.
20 Ninkii sharaf leh oo aan garaad lahaynu
Wuxuu la mid yahay sida xayawaanka iska baabba'a.

50

Kanu waa sabuur Aasaaf tiriyey.
1 Ilaah, oo ah Ilaaha Rabbiga ah ayaa hadlay,
Oo qorrax-soo-baxa ilaa qorraxdhaca dhulkuu u yeedhay.
2 Siyoon oo ah meesha quruxda kaamilka ah
Ayaa Ilaah ka soo iftiimay.
3 Ilaaheen wuu iman doonaa, iskamana aamusi doono,
Hortiisa ayaa dab wax baabbi'in doonaa,
Hareerihiisana waxaa jiri doona duufaan weyn.
4 Isagu wuxuu u yeedhi doonaa samooyinka sare,
Iyo dhulkaba, inuu dadkiisa xukumo aawadeed.
5 Oo wuxuu odhan doonaa, Quduusiintayda ii soo wada ururiya,
Kuwii axdi igula dhigtay allabari.
6 Oo samooyinka ayaa xaqnimadiisa sheegi doona,
Waayo, Ilaah qudhiisu waa xaakin. (Selaah)
7 Dadkaygiiyow, i maqla, oo anna waan hadli doonaa,
Israa'iilow, i maqal oo anna waan kuu markhaati furi doonaa,
Anigu waxaan ahay Ilaah, oo ah Ilaahaaga.
8 Anigu kugu canaanan maayo allabaryadaada,
Oo qurbaannadaada gubanu had iyo goorba hortayday yaalliin.
9 Reerkaaga dibi ka qaadan maayo,
Xerooyinkaagana orgi kala bixi maayo.
10 Waayo, xayawaanka duudda jooga oo dhan anigaa iska leh,
Iyo xataa xoolaha kunka buurood jooga oo dhan.
11 Waan wada aqaan haadda buuraha joogta oo dhan,
Oo dugaagga duurka jooga oo dhanna anigaa iska leh.
12 Haddaan gaajaysnahay, kuuma aan sheegeen,
Waayo, dunida iyo waxa ka buuxaba anigaa iska leh.
13 Miyaan cuni doonaa hilibka dibida,
Miyaanse cabbi doonaa dhiigga riyaha?
14 Ilaah u bixi allabariga mahadnaqiddaa,
Oo Ilaaha ugu sarreeyana nidarradaadii u oofi,

15 Oo i bari maalinta dhibi jirto,
Oo anna waan ku samatabbixin doonaa, kolkaasaad i ammaani doontaa.
16 Laakiinse Ilaah wuxuu kan sharka leh ku yidhaahdaa,
Maxaad qaynuunnadayda u sheegaysaa,
Oo aad axdigayga afkaaga ugu soo qaadaysaa?
17 Adigoo tacliinta neceb,
Oo weliba erayadaydana dabadaada ku tuura.
18 Markaad tuug aragtay waad oggolaatay,
Oo waxaad la qayb qaadatay dhillayo.
19 Afkaaga waxaad u daysaa inuu shar ku hadlo,
Oo carrabkaaguna wuxuu hindisaa khiyaano.
20 Waad fadhiisataa oo wax ka sheegtaa walaalkaa,
Oo weliba waxaad xamataa inahooyadaa.
21 Waxyaalahaas baad samaysay, oo anna waan iska aamusay,
Waxaad moodday inaan ahay mid kula mid ah,
Laakiinse waan ku canaanan doonaa, oo iyaga ayaan indhahaaga hortooda ku hagaajin doonaa.
22 Kuwiinna Ilaah illoobayow, bal waxan ka fiirsada,
Waaba intaasoo aan cadcad idiin jeexjeexaaye, oo aad wax idin samatabbixiya weydaane,
23 Ku alla kii allabariga mahadnaqidda bixiyaa waa i ammaanaa,
Oo kii socodkiisa si qumman u hagaajiyana
Waxaan tusi doonaa badbaadinta Ilaah.

51

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha markii nebi Naataan u yimid, kolkuu Batshebac u tegey dabadeed.

1 Ilaahow, iigu naxariiso sida raxmaddaadu tahay,
Oo xadgudubyadaydana igaga tirtir sida naxariistaada badnaanteedu tahay.
2 Xumaantayda iga wada maydh,
Oo iga nadiifi dembigayga.
3 Waayo, anigu waan ogahay xadgudubyadayda,
Oo dembigayguna hortayduu yaallaa had iyo goorba.
4 Adiga keliya ayaan kugu dembaabay,
Oo waxaan sameeyey wax hortaada ku xun,
Inaad xaq ahaatid markaad hadashid,
Oo aad daahir ahaatid markaad wax xukunto.
5 Bal eeg, aniga waxaa laygu qabanqaabiyey xumaan,
Oo waxaa hooyaday igu uuraysatay dembi.
6 Bal eeg, waxaad uurka ka jeceshahay run,
Oo meesha qarsoon waxaad iga ogeysiinaysaa xigmad.
7 Haddaba geed husob ah igu daahiri, oo anna nadiif baan ahaan doonaa,
I maydh, oo anna baraf cad waan ka sii caddaan doonaa.
8 I maqashii farxad iyo rayrayn,
Inay lafihii aad jejebisay farxaan.
9 Wejigaaga ka qari dembiyadayda,
Oo iga tirtir xumaatooyinkayga oo dhan.
10 Ilaahow, igu dhex abuur qalbi nadiif ah,
Oo igu dhex cusboonaysii ruux qumman.
11 Hortaada ha iga xoorin,
Oo Ruuxaaga quduuska ah ha iga qaadin.

12 Farxaddii badbaadintaada ii soo celi,
Oo ruux raalli ah igu tiiri.
13 Oo markaas kuwa xadgudba jidkaagaan bari doonaa,
Oo dembilayaashuna adigay kuu soo noqon doonaan.
14 Ilaahow, Ilaaha badbaadadaydow, dhiiggelidda iga samatabbixi,
Markaasaa carrabkaygu wuxuu aad uga gabyi doonaa xaqnimadaada.
15 Sayidow, bushimahayga fur,
Oo afkaygu wuxuu ku hadli doonaa ammaantaada.
16 Waayo, adigu kuma faraxdid allabari, haddii kalese waan bixin lahaa,
Qurbaan gubanna kuma cajebiyo.
17 Allabaryada Ilaah waa ruux is-hoosaysiintiisa,
Ilaahow, adigu quudhsan maysid qalbi hoosaysan oo qoomamaysan.
18 Siyoon wanaag ugu samee sidaad doonayso,
Oo Yeruusaalem derbiyadeedana dhis.
19 Oo markaas adigu waxaad ku farxi doontaa allabaryada xaqnimada iyo qurbaan guban, iyo allabari wada guban dhammaantiis,
Oo markaasay dibiyo ku dul bixin doonaan meeshaada allabariga.

52

Kanu waa gabay Maskiil ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, markii Do'eeg oo reer Edom ahaa uu Saa'uul u yimid oo u sheegay oo ku yidhi, Daa'uud waa yimid Axiimeleg gurigiisa.

1 Ninka xoogga badanow, bal maxaad xumaanta ugu faanaysaa?
Naxariista Ilaah had iyo goorba way sii waartaa.
2 Carrabkaagu wuxuu hindisaa xumaato weyn,
Oo sida mandiil afaysan ayuu ka shaqeeyaa khiyaano.
3 Wanaagga waxaad ka jeceshahay xumaanta,
Oo inaad xaqnimo ku hadashidna waxaad ka jeceshahay beensheegidda. (Selaah)
4 Waxaad jeceshahay erayada wax baabbi'iya oo dhan,
Iyo carrab khiyaano miidhan ah.
5 Ilaahna sidaas oo kaluu kuu halligi doonaa weligaaba,
Oo isna kor buu kuu qaadi doonaa, oo wuxuu kaa bixin doonaa teendhadaada,
Oo wuxuu kaa saari doonaa kuwa nool dalkooda. (Selaah)
6 Kuwa xaqa ahuna way arki doonaan, oo way cabsan doonaan,
Wayna ku qosli doonaan, oo waxay odhan doonaan,
7 Waa kan ninkii aan Ilaah xooggiisa ka dhiganu,
Laakiinse wuxuu isku halleeyey hodantinimadiisa badan,
Oo wuxuu ku xoogaystay xumaatadiisii.
8 Laakiinse anigu waxaan la mid ahay sida geed qoyan oo saytuun ah, oo guriga Ilaah ku dhex yaal,
Anigu weligay iyo weligayba waxaan isku hallaynayaa naxariista Ilaah.
9 Weligayba waan kugu mahadnaqayaa, maxaa yeelay, adigu waad samaysay,
Oo magacaaga ayaan wax ku rajaynayaa, waayo, wuu ku wanaagsan yahay quduusiintaada hortooda.

53

Kanu waa gabay Maskiil ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Mahalad.

1 Nacaskaa qalbigiisa iska yidhi, Ilaah ma jiro.
Iyagu waa qudhun, oo waxay faleen xumaan karaahiyo ah,

Oo mid wanaag falaa ma jiro.
2 Ilaah wuxuu samada hoos uga soo fiiriyey binu-aadmiga,
Bal inuu arko hadday kuwo wax garanaya oo Ilaah doondoonaa jiraan.
3 Midkood kastaaba dib buu u noqday, oo dhammaantood waxay wada noqdeen dad nijaas ah,
Oo mid wanaag falaa ma jiro, midnaba.
4 Miyaanay aqoon lahayn xumaanfalayaasha dadkaygii u cuna siday kibista u cunaan,
Oo aanay Ilaah baryin?
5 Iyagu halkaasay aad ugu cabsadeen meel aan cabsiyu jirin,
Waayo, kii ku ag degay inuu kugu soo duulo Ilaah baa lafihiisii kala firdhiyey,
Oo iyagaad ceebaysay, maxaa yeelay, Ilaah baa iyaga diiday.
6 Badbaadada reer binu Israa'iil bal may Siyoon ka timaado!
Marka Ilaah dadkiisa maxaabiisnimada ka soo celiyo,
Ayaa reer Yacquub rayrayn doonaa oo reer binu Israa'iilna farxi doonaa.

54

Kanu waa gabay Maskiil ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, markii ay reer Sif Saa'uul u yimaadeen oo ay ku yidhaahdeen, Daa'uud miyaanu dhuumasho noo dhex joogin? Waxaana lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah.

1 Ilaahow, magacaaga igu badbaadi,
Oo xooggaaga iigu garsoor.
2 Ilaahow, baryadayda maqal,
Oo erayada afkayga dhegta u dhig,
3 Waayo, shisheeyayaal baa igu kacay,
Oo rag dulmi badan ayaa doonayay inay nafta iga qaadaan,
Iyagu Ilaah kama fikirin. (Selaah)
4 Bal eega, Ilaah waa gargaarahayga,
Oo Sayidkuna wuxuu la jiraa kuwa naftayda tiiriya.
5 Isagu sharka wuxuu ku celin doonaa cadaawayaashayda,
Iyaga runtaada ku baabbi'i.
6 Waxaan kuu qali doonaa qurbaan ikhtiyaar ah,
Rabbiyow, magacaaga waan ku mahadnaqi doonaa, waayo wuu wanaagsan yahay.
7 Waayo, isagu wuxuu iga samatabbixiyey dhibaato oo dhan,
Oo ishayduna waxay cadaawayaashayda ku aragtay wixii aan doonayay.

55

Kanu waa gabay Maskiil ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah.

1 Ilaahow, tukashadayda dhegta u dhig,
Oo baryootankaygana ha iska qarin.
2 I maqal, oo ii jawaab,
Waxaan la nasan waayaa calaacalkayga, waanan la taahaa,
3 Sababtuna waxaa weeye codka cadowga daraaddiis,
Iyo kan sharka leh cadaadintiisa daraaddeed,
Waayo, iyagu xumaan bay igu tuuraan,
Maxaa yeelay, cadho ayay igu silciyaan.
4 Wadnuhu aad buu ii xanuunayaa,
Oo waxaa igu dhacday cabsida dhimashada.
5 Baqdin iyo gariir ayaa igu soo degay,
Oo naxdin baa i dabooshay.

6 Oo anna waxaan is-idhi, Waxaan jeclaan lahaa inaan baalal yeesho sida qoolley oo kale!
Markaasaan iska duuli lahaa oo nasan lahaa.
7 Bal eeg, markaasaan iska warwareegi lahaa meel fog,
Oo waxaan degganaan lahaa cidlada. (Selaah)
8 Waxaan gabbaad kaga carari lahaa
Dabaysha hufada ah iyo duufaanka.
9 Sayidow, iyaga baabbi'i, oo afafkoodana kala duw
Waayo, waxaan magaalada ku arkay dulmi iyo dirir.
10 Maalin iyo habeenba derbiyadeeday ku dul wareegaan,
Oo weliba waxaa ku dhex jira xumaan iyo belaayo.
11 Dhexdeedana waxaa ku jira shar,
Dulmi iyo khiyaanona kama tagaan jidadkeeda.
12 Waayo, kii i caayay cadaawe ma ahayn,
Maxaa yeelay, waan u adkaysan kari lahaa,
Mana ahayn kii i necbaa oo iska kay weyneeyey,
Maxaa yeelay, waan ka dhuuman lahaa isaga,
13 Laakiinse wuxuu ahaa adiga oo ah nin ila mid ah,
Iyo jaalkay iyo saaxiibkay.
14 Si wanaagsan baynu u wada sheekaysan jirnay,
Oo waxaynu ku dhex socon jirnay guriga Ilaah, innagoo guuto badan la soconna.
15 Dhimasho ha ku soo kediso iyaga,
Oo iyagoo noolnool She'ool ha ku dhaceen,
Waayo, xumaan baa ku jirta hoygooda iyo dhexdooda.
16 Laakiinse anigu Ilaah baan baryi doonaa,
Oo Rabbigaa i badbaadin doona.
17 Fiidka, iyo subaxda, iyo duhurkaba, anigu waan cataabi doonaa, oo waan taahi doonaa,
Oo isna codkayguu maqli doonaa.
18 Naftayda nabadduu kaga samatabbixiyey dagaalkii iga geesta ahaa,
Waayo, kuwii ila diriray way badnaayeen.
19 Ilaah oo ah kan weligiis waara,
Wuu maqli doonaa oo u jawaabi doonaa iyaga,
Kuwaas oo aan beddelmin, (Selaah)
Oo aan Ilaah ka cabsan.
20 Isagu wuxuu u gacan qaaday kii isaga heshiiska la ahaa,
Oo axdigiisiina wuu buriyey.
21 Afkiisu wuxuu u nuglaa sidii subag oo kale,
Laakiinse qalbigiisu wuxuu ahaa dagaal,
Erayadiisu saliid way ka jilicsanaayeen,
Laakiinse waxay ahaayeen seefo galkii laga siibay.
22 Culaabtaada Rabbiga saar, oo isna wuu ku xanaanayn doonaa,
Waayo, isagu kan xaqa ah marnaba u dayn maayo in la dhaqaajiyo.
23 Laakiinse, Ilaahow, iyaga waxaad ku dhaadhicin doontaa yamayska halligaadda,
Dhiigyocabyada iyo dadka khaa'innada ahu cimrigooda nus ma kadban doonaan,
Laakiinse anigu waan isku kaa hallayn doonaa.

56

Kanu waa sabuur Mikhtaam ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Yoonad elem rexoqiim. Wuxuuna tiriyey markii reer Falastiin ay isaga Gad ku qabteen.

1 Ilaahow, ii naxariiso, waayo dad baa waxay doonayaan inay i liqaan;
Maalinta oo dhan isagoo diriraya ayuu i dulmaa.
2 Cadaawayaashaydu maalinta oo dhan waxay doonayaan inay i liqaan,
Waayo, kuwa kibirka igula diriraa waa tiro badan yihiin.
3 Markaan cabsado,
Waan isku kaa hallaynayaa.
4 Ilaah caawimaaddiisa ayaan eraygiisa ku ammaani doonaa,
Waayo, Ilaah baan isku halleeyey, oo innaba baqi maayo,
Haddaba bal binu-aadmigu muxuu igu samayn karaa?
5 Maalinta oo dhan erayadayda way qallooociyaan,
Fikirradooda oo dhammu waa igu col si ay shar iigu sameeyaan.
6 Way isa soo wada urursadaan, oo way dhuuntaan,
Oo waxay fiirsadaan tallaabooyinkayga,
Markay gaadayaan naftayda.
7 Iyagu ma xumaan bay ku baxsan doonaan?
Ilaahow, dadyowga adoo cadhaysan hoos u tuur.
8 Waad og tahay warwareeggayga,
Bal ilmadayda qaruuraddaada ku shub,
Waayo, miyaanay buuggaaga ku qorrayn?
9 Markaasaa cadaawayaashaydu dib u noqon doonaan maalinta aan kuu yeedho,
Waayo, waxaan ogahay in Ilaah ila jiro.
10 Ilaah caawimaaddiisa ayaan eraygiisa ku ammaani doonaa,
Oo Rabbigana caawimaaddiisa ayaan eraygiisa ku ammaani doonaa.
11 Ilaah baan isku halleeyey, oo innaba baqi maayo,
Haddaba bal dad muxuu igu samayn karaa?
12 Ilaahow, nidarradaada waan qabaa,
Oo waxaan kuu bixinayaa qurbaanno mahadnaqid ah.
13 Waayo, naftaydaad ka samatabbixisay dhimasho,
Sow cagahayga dhicitin kama aad samatabbixin?
Inaan Ilaah hortiisa ku socdo
Iftiinka kuwa nool.

57

Kanu waa sabuur Mikhtaam ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Altashed. Wuxuuna tiriyey markii uu Saa'uul ka cararay, oo uu godka galay.

1 Ii naxariiso, Ilaahow, ii naxariiso,
Waayo, naftaydu adigay ku magan gashaa,
Haah, waxaan magangeli doonaa hooska baalashaada,
Ilaa ay belaayooyinkanu gudbayaan.
2 Waxaan u qayshanayaa Ilaaha ugu sarreeya,
Oo ah Ilaaha wax kasta ii sameeya.
3 Isagu samaduu caawimaad ka soo diri doonaa, wuuna i badbaadin doonaa,
Markuu kan i liqi lahaa i caayo, (Selaah)
Ilaah wuxuu soo diri doonaa naxariistiisa iyo runtiisa.
4 Naftaydu waxay ku dhex jirtaa libaaxyo,
Oo anigu waxaan dhex jiifaa kuwo dab lagu shiday,
Kuwaasoo ah binu-aadmiga oo ilkahoodu yihiin warmo iyo fallaadho,
Oo carrabkooduna yahay seef af badan.
5 Ilaahow, samooyinka ka sara mar,

Oo ammaantaaduna dhulka oo dhan ha ka sarrayso.
6 Dabin bay cagahayga u diyaariyeen,
Oo naftaydii baa foororsatay,
Oo waxay hortayda ka qodeen god,
Oo iyaga qudhoodii baa ku dhex dhacay. (Selaah)
7 Qalbigaa ii fadhiya, Ilaahow, qalbigaa ii fadhiya,
Haddaba waan gabyi doonaa, haah, ammaan baan ku gabyi doonaa.
8 Naftaydoy, toos, shareerad iyo kataaradoy, toosa,
Aniga qudhayduna waxaan toosi doonaa aroor hore.
9 Sayidow, dadyowga dhexdooda ayaan kaaga mahadnaqi doonaa,
Oo quruumaha dhexdooda ayaan ammaan kuugu gabyi doonaa.
10 Waayo, naxariistaadu waa weyn tahay oo waxay gaadhaa samooyinka,
Oo runtaaduna waxay gaadhaa daruuraha.
11 Ilaahow, samooyinka ka sara mar,
Oo ammaantaaduna dhulka oo dhan ha ka sarrayso.

58

Kanu waa sabuur Mikhtaam ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Altashed
1 Hubaal xaqnimada aamusnaan ma ku sheegtaan?
Binu-aadmigow, si qumman wax ma u xukuntaan?
2 Hubaal qalbiga waxaad ka samaysaan xumaato,
Oo waxaad ka fikirtaan dulmiga gacmihiinna oo aad dhulka ku samaysaan.
3 Kuwa sharka lahu waxay qalaad ku noqdaan uurkii hooyadood,
Oo mar alla markii ay dhashaan ayay habaabaan iyagoo been sheegaya.
4 Suntoodu waa sida abeesada waabaydeeda oo kale,
Iyagu waa sida jilbis dhega la' oo dhegihiisa fureeya,
5 Kaasoo aan maqlin codka saaxiriinta,
Iyagoo si caqli ah u sixraya.
6 Ilaahow, ilkahooda afkooda ku dhex burburi,
Rabbiyow, libaaxyada aaranka ah miciyahooda jejebi.
7 Ha u dhalaaleen sida biyo aad u durduraya.
Markuu fallaadhihiisa wax ku liishaamo, ha noqdeen sida wax kala jabay.
8 Ha noqdeen sida alalaxayda dhalaasha oo iska baabba'da,
Iyo sida dhicis naageed oo aan qorraxda arkin.
9 Intaan dheryihiinnu qodxaha taaban,
Ayuu kuwa qoyan iyo kuwa ololayaba ku kala firdhin doonaa dabayl cirwareen ah.
10 Kan xaqa ahu wuu rayrayn doonaa markuu arko aargudashada,
Oo wuxuu ku cago maydhan doonaa kan sharka leh dhiiggiisa.
11 Sidaas daraaddeed dadku wuxuu odhan doonaa, Hubaal kii xaq ahu abaalgud buu leeyahay,
Hubaal waxaa jira Ilaah dhulka xukuma.

59

Kanu waa sabuur Mikhtaam ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Altashed. Wuxuu tiriyey markii Saa'uul cid u diray, oo ay gurigii ilaaliyeen inay isaga dilaan.
1 Ilaahayow, cadaawayaashayda iga samatabbixi,
Oo kuwa igu kacayna meel sare iga saar.
2 Iga samatabbixi xumaanfalayaasha,

Oo dadka dhiigyocabyada ahna iga badbaadi.
3 Waayo, bal eeg, waxay gaadaan naftayda,
Oo kuwa xoogga badanuna way isu kay wada urursadaan,
Rabbiyow, weliba ma aha xadgudubkayga aawadiis iyo dembigayga aawadiis toona.
4 Waxay u ordaan oo isu diyaariyaan wax aanan eed ku lahayn,
Dartay u kac inaad i caawiso oo aad i eegto.
5 Rabbiyow, Ilaaha ciidammadow, Ilaaha reer binu Israa'iilow,
Sara joogso oo quruumaha oo dhan soo booqo,
Oo innaba ha u naxariisan xadgudbayaasha. (Selaah)
6 Fiidkay soo noqdaan, oo waxay u ciyaan sida eey oo kale,
Oo waxay ku warwareegaan magaalada hareeraheeda.
7 Afkooda waxaa ka qubmaysa cay,
Bushimahoodana waxaa ku jira seefo,
Waayo, waxay isyidhaahdaan, Bal yaa na maqla?
8 Laakiinse Rabbiyow, iyagaad ku qosli doontaa,
Quruumaha oo dhan waad quudhsan doontaa.
9 Xooggaygiiyow, adigaan ku sugi doonaa,
Waayo, Ilaah waa qalcaddayda.
10 Ilaahayga naxariista leh ayaa i hor iman doona,
Oo waxaan doonayana Ilaah wuxuu iga tusi doonaa cadaawayaashayda.
11 Sayidow, gaashaankayagiiyow,
Iyaga ha layn, waaba intaasoo ay dadkaygu illoobaane,
Laakiinse iyaga xooggaaga ku kala firdhi, oo hoos u soo deji.
12 Kibirkoodu iyaga ha dabo
Dembiga afkooda iyo erayada bushimahooda aawadood,
Iyo weliba habaarka iyo beenta ay ku hadlaan aawadood.
13 Iyaga cadho ku baabbi'i, si aanay mar dambe u jirin iyaga baabbi'i,
Oo ha ogaadeen in Ilaah u taliyo reer Yacquub
Tan iyo dhulka darafkiisa. (Selaah)
14 Oo iyagu fiidka ha soo noqdeen, oo sida eey oo kale ha u ciyeen,
Oo magaalada hareeraheeda ha ku warwareegeen.
15 Waxay u warwareegayaan inay cunto helaan,
Oo haddaanay dherginna habeenkii oo dhan way sii joogayaan.
16 Laakiinse anigu waxaan ka gabyi doonaa xooggaaga,
Haah, oo aroortii ayaan naxariistaada aad uga gabyi doonaa,
Waayo, waxaad ahayd qalcaddaydii,
Oo maalintii aan dhibaataysnaana magangal baad ii ahayd.
17 Xooggaygiiyow, adigaan ammaan kuugu gabyi doonaa,
Waayo, Ilaah waa qalcaddayda, waana Ilaaha naxariistayda.

60

Kanu waa sabuur Mikhtaam ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha inuu wax ku baro, oo waxaa lagu luuqeeyaa Shuushan Ceeduud. Wuxuuna tiriyey markii uu la diriray Aram Nahara'im iyo Aram Soobaah, oo uu Yoo'aab soo noqday oo uu reer Edom Dooxadii Cusbada kaga laayay laba iyo tobanka kun.
1 Ilaahow, adigu waad na xoortay, oo waad na dudumisay,
Oo waad nagu cadhootay, haddaba bal mar na soo celi.
2 Dhulkii waad gariirisay, oo waad kala dildillaacisay,
Haddaba dildillaaciisa bogsii, waayo, wuu ruxmadaa.
3 Dadkaagii waxaad tustay waxyaalo adag,

Oo waxaad na cabsiisay khamri lala dhacdhaco.
4 Calan baad siisay kuwa kaa cabsada,
In runta loo soo bandhigo aawadeed. (Selaah)
5 Si ay kuwaad jeceshahay u samatabbaxaan,
Gacantaada midig ku badbaadi oo ii jawaab.
6 Ilaah wuxuu ku hadlay quduusnimadiisa oo yidhi, Anigu waan farxi doonaa,
Shekem waan kala qaybin doonaa, oo waxaan qiyaasi doonaa dooxada Sukod.
7 Gilecaad anigaa iska leh, Manasehna anigaa iska leh,
Oo weliba Efrayimna waa daafacaaddii madaxayga,
Yahuudahna waa ushayda boqornimo.
8 Moo'aab waa weelkaygii aan ku maydhan jiray,
Edomna kabahaygaan ku dul tuuri doonaa,
Falastiinay, qayli aawaday.
9 Bal yaa i geeyn doona magaalada xoogga leh?
Yaase xagga Edom ii kaxayn doona?
10 Ilaahow, sow nama aadan xoorin?
Ilaahow, lama soo baxdid ciidammadayada.
11 Cadowga naga caawi,
Waayo, binu-aadmiga caawimaaddiisu waxtar ma leh.
12 Ilaah caawimaaddiisa ayaannu wax xoog leh ku samayn doonaa,
Waayo, isagaa ah kan cadaawayaashayada ku tuman doona.

61

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah.

1 Ilaahow, qayladayda maqal,
Oo baryadaydana dhegta u dhig.
2 Markii qalbigaygu itaal darnaado, waxaan kaaga qayshan doonaa darafka dhulka ugu shisheeya,
Ii hoggaami dhagaxa iga dheer.
3 Waayo, waxaad ii ahayd magangal,
Iyo qalcad adag oo aan cadowga ka galo.
4 Anigu weligayba waxaan degganaan doonaa taambuuggaaga,
Oo waxaan magangeli doonaa baalashaada meeshooda qarsoon. (Selaah)
5 Waayo, Ilaahow, nidarradaydii waad maqashay,
Oo waxaad i siisay kuwa magacaaga ka cabsada dhaxalkooda.
6 Boqorka noloshiisa waad dheeraynaysaa,
Oo cimrigiisuna wuxuu noqon doonaa sida qarniyo badan.
7 Oo weligiisba wuxuu joogi doonaa Ilaah hortiisa,
Raxmad iyo run u diyaari, inay isaga dhawraan.
8 Markaasaan weligayba magacaaga ammaan ugu gabyi doonaa,
Si aan maalin kasta nidarradayda u oofiyo.

62

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha. Oo wuxuu u tiriyey sidii Yeduutuun.

1 Naftaydu waxay sugtaa Ilaah oo keliya,
Oo badbaadadayduna waxay ka timaadaa xaggiisa.
2 Isaga oo qudha ayaa dhagaxayga weyn iyo badbaadadaydaba ah,
Isagu waa munaaraddayda, oo aniga aad lay dhaqaajin maayo.

3 Balse idinku ilaa goormaad nin ku weeraraysaan,
Inaad kulligiin isaga dumisaan,
Sida derbi dhacaya, iyo deyr ligliganaya?
4 Iyagu waxay keliyahoo ku tashadaan si ay isaga sharaftiisa uga dejiyaan,
Oo waxay ku farxaan beensheegidda,
Afka way ka duceeyaan, laakiinse uurka way ka habaartamaan. (Selaah)
5 Naftaydoy, Ilaah oo qudha sug,
Waayo, isagaan wax ka filanayaa.
6 Isaga oo qudha ayaa dhagaxayga weyn iyo badbaadadaydaba ah,
Isagu waa munaaraddayda, oo aniga layma dhaqaajin doono.
7 Badbaadadayda iyo ammaantayduba waxay la jiraan Ilaah,
Dhagaxii xooggayga iyo magangalkaygaba waa xagga Ilaah.
8 Dadkow, isaga isku halleeya wakhti kastaba,
Oo qalbigiinna waxba ha kula hadhina Ilaah hortiisa,
Waayo, Ilaah baa magangal inoo ah. (Selaah)
9 Hubaal dad gun ahu waa xumbo,
Oo dad gob ahuna waa been,
Markii la miisaamo way kor mari doonaan,
Oo iyagu dhammaantood xumbo way ka fudud yihiin.
10 Dulmiga ha isku hallaynina,
Waxdhiciddana ha ku kibrina.
Maal hadduu idinku batona qalbigiinna ha raacinina.
11 Ilaah mar buu hadlay,
Oo laba goor baan maqlay,
In Ilaah xoogga iska leeyahay,
12 Oo weliba, Sayidow, adigu naxariis baad leedahay,
Waayo, nin kasta waxaad ugu abaalguddaa sidii camalladiisu ahaayeen.

63

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey markuu joogay cidlada reer Yahuudah.

1 Ilaahow, waxaad tahay Ilaahay, oo anna goor hore ayaan ku doondooni doonaa,
Naftaydu adigay kuu oomman tahay, jidhkayguna aduu kuu xiisoodaa,
Anoo jooga dhul engegan oo daal miidhan ah oo aan biyo lahayn.
2 Si aan u arko xooggaaga iyo ammaantaadaba aawadeed,
Ayaan kaa fiiriyey meesha quduuska ah.
3 Waayo, raxmaddaadu way ka sii wanaagsan tahay nolol,
Haddaba bushimahaygu way ku ammaani doonaan.
4 Sidaas daraaddeed waan kugu mahadnaqayaa intaan noolahay,
Oo gacmahaygana kor baan ugu qaadi doonaa magacaaga aawadiis.
5 Naftaydu waxay u dhergi doontaa sida mid dhuux iyo baruur uga dhergo,
Oo afkayguna wuxuu kugu ammaani doonaa bushimo faraxsan
6 Kolkaan sariirtayda kugu soo xusuusto
Oo aan kaa fikiro habeenka markaan soo jeedo.
7 Waayo, waxaad ii ahayd caawimaad,
Oo hooska baalashaada ayaan ku rayrayn doonaa.
8 Naftaydu adigay ku raacdaa,
Oo gacantaada midigna way i tiirisaa. (Selaah)
9 Laakiinse kuwa naftayda u doondoonaya inay halligaan aawadeed,
Waxay geli doonaan dhulka meelaha ugu hooseeya.
10 Waxaa iyaga loo gacangelin doonaa xoogga seefta,

Oo waxay qayb u noqon doonaan dawacooyinka.
11 Laakiinse boqorku wuxuu ku rayrayn doonaa Ilaah,
Mid kasta oo isaga ku dhaartaa wuu faani doonaa,
Waayo, kuwa beenta sheega afkooda waa la aamusiin doonaa.

64

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Ilaahow, codkayga maqal markii aan kuu soo cawdo,
Oo naftayda ka ilaali cadowga cabsidiisa.
2 Oo iga qari talada qarsoon oo kuwa sharka ka shaqeeya,
Iyo tirabadnaanta xumaanfalayaasha,
3 Oo carrabkooda u afeeyey sidii seef oo kale,
Oo fallaadhahoodii liishaamay kuwaas oo ah erayo qadhaadh,
4 Si ay meelo qarsoon kan qumman fallaadh ugaga ganaan,
Haddiiba si kedis ah ayay ugu ganaan, mana cabsadaan.
5 Qasdi shar ah bay isku dhiirrigeliyaan,
Waxay ku arrinsadaan inay si qarsoon dabinno u dhigaan,
Oo ay isyidhaahdaan, Bal yaa arki doona?
6 Waxay baadhaan xumaatooyin, iyagoo leh, Annagu baadhid caqli ah ayaannu ebinnay,
Fikirka ku jira uurka nin walba iyo qalbiguba waa mool dheer yihiin.
7 Laakiinse Ilaah waa toogan doonaa,
Oo haddiiba iyaga waxaa dhaawici doonta fallaadh.
8 Sidaas daraaddeed waa la kufin doonaa, iyagoo carrabkoodu col u yahay naftooda,
Wax alla wixii iyaga arka oo dhammu way carari doonaan.
9 Oo dadka oo dhammu way cabsan doonaan,
Oo waxay sheegi doonaan shuqulka Ilaah,
Oo si caqli ah ayay uga fikiri doonaan wuxuu sameeyey.
10 Kuwa xaqa ahu waxay ku farxi doonaan Rabbiga, oo isagay isku hallayn doonaan,
Oo inta qalbigoodu toosan yahay oo dhammuna way faani doonaan.

65

Kanu waa sabuur gabay ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Ilaahow, ammaan baa Siyoon kugu sugaysa,
Oo nidarkana waa in adiga laguu oofiyo.
2 Kaaga baryootanka maqlow,
Dadka oo dhammu adigay kuu iman doonaan.
3 Waxaa iga adkaada xumaatooyin,
Xadgudubkayagase waad naga nadiifin doontaa.
4 Waxaa barakaysan ninkii aad dooratid, oo aad ka dhigto inuu kuu soo dhowaado,
Inuu degganaado barxadahaaga.
Waxaan ka dhergi doonnaa wanaagga gurigaaga,
Kaas oo ah meesha quduuska ah oo macbudkaaga.
5 Ilaaha badbaadadayadow,
Waxyaalo cabsi badan ayaad xaqnimo noogu jawaabi doontaa,
Waxaad tahay kalsoonida kuwa dunida darfaheeda oo dhan,
Iyo kuwa badda fogba,
6 Kaas oo xooggiisa buuraha ku adkeeya,
Isagoo dhexda xoog ku xidhay.
7 Wuxuu aamusiiyaa guuxa badaha, iyo guuxa hirarkooda,

Iyo dadyowga buuqooda.
8 Oo weliba kuwa dhulka meelaha ugu fog deggan waxay ka cabsadaan calaamooyinkaaga,
Oo adigu waad ka farxisaa meelaha ay subaxda iyo fiidkaba ka baxaan.
9 Dhulka waad soo booqataa, oo waad biyaysaa,
Oo aad baad u barwaaqaysaa,
Webiga Ilaahna biyaa ka buuxa,
Waxaad iyaga siisaa hadhuudh, markii aad dhulka sidaas u diyaarisay.
10 Adigu beerta jeexjeexeeda aad baad u waraabisaa,
Oo waxaad dejisaa jeexjeexa tuurahooda,
Oo tiixtiix baad ku jilcisaa,
Oo waxa ka soo baxana waad barakaysaa.
11 Sannadda waxaad taaj uga dhigtaa wanaaggaaga,
Oo waddooyinkaagana waxaa ka tifqa subag.
12 Waxay ku tifqaan daaqa cidlada,
Oo buuruhuna waxay guntadaan farxad.
13 Berrimmada daaqu waxay huwadaan tirooyin adhyo ah,
Dooxooyinkana waxaa qariya hadhuudh,
Markaasay farxad la qayliyaan, oo weliba gabyaan.

66

Kanu waa sabuur gabay ah oo loo tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Dadka dhulka oo dhammow, Ilaah farxad ugu qayliya,
2 Oo ammaanta magiciisa ku gabya,
Ammaantiisana qurxiya.
3 Ilaah waxaad ku tidhaahdaan, Shuqulladaadu cabsi badanaa!
Weynaanta xooggaaga aawadiis ayaa cadaawayaashaadu isugu kaa dhiibi doonaan.
4 Dadka dhulka oo dhammu adigay ku caabudi doonaan,
Wayna kuu gabyi doonaan,
Magacaagay u gabyi doonaan. (Selaah)
5 Bal kaalaya, oo arka shuqullada Ilaah,
Xagga binu-aadmiga wuxuu ku sameeyey waa cabsi badan yihiin.
6 Wuxuu baddii ka dhigay dhul engegan,
Oo iyagu webiga dhexdiisa waxay ku mareen lug,
Oo halkaasaan isaga ku rayraynay.
7 Isagu weligiisba wuxuu ku taliyaa xooggiisa,
Oo indhihiisuna waxay fiiriyaan quruumaha,
Haddaba caasiyiintu yaanay kor isu qaadin. (Selaah)
8 Dadyahow, Ilaaheenna ammaana,
Oo codka ammaantiisa ha la maqlo,
9 Kaasoo nafteenna nolol ku haya,
Oo cagaheennana aan u oggolayn in la dhaqdhaqaajiyo.
10 Waayo, Ilaahow, adigu waad na imtixaantay,
Oo waxaad noo tijaabisay sida lacagta loo tijaabiyo.
11 Waxaad na gelisay shabagga dabinka ah,
Oo waxaad simaha naga saartay culaab weyn.
12 Dad baad madaxa naga saartay,
Oo waxaannu dhex galnay dab iyo biyo,
Laakiinse ugudambaysta waxaad na keentay meel barwaaqo ah.
13 Haddaba anigu gurigaaga waxaan la soo geli doonaa allabaryo la gubo,

Oo waxaan kuu oofinayaa nidarradaydii
14 Bushimahaygu ay ku hadleen,
Oo afkaygu sheegay markii aan dhibaataysnaa.
15 Oo waxaan allabaryo la gubo kuugu soo bixinayaa xoolo buurbuuran
Iyo wanan iyo fooxood,
Oo waxaan kuu soo bixin doonaa dibiyo iyo orgiyo. (Selaah)
16 Kulli intiinna Ilaah ka cabsataay, kaalaya oo maqla,
Oo waxaan sheegayaa wuxuu naftayda u sameeyeye.
17 Isagaan afkayga ugu qayshaday,
Oo waxaan ku ammaanay carrabkayga.
18 Haddaan dembi qalbigayga ku arkay,
Sayidku ima uu maqleen,
19 Laakiinse sida runta ah Ilaah waa i maqlay,
Oo codkii baryadaydana dhegtuu u dhigay.
20 Mahad waxaa leh Ilaaha
Aan baryadayda diidin oo aan naxariistiisana gees iga marin.

67

Kanu waa sabuur gabay ah oo loo tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, waxaana lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah.
1 Ilaahow, noo naxariiso, oo na barakee,
Oo wejigaaguna ha na iftiimiyo, (Selaah)
2 In jidkaaga laga ogaado dhulka,
Quruumaha oo dhan dhexdoodana laga wada ogaado caafimaadkaaga wax badbaadiya.
3 Ilaahow, dadyowgu ha ku ammaaneen,
Dadyowga oo dhammu ha ku ammaaneen.
4 Quruumuhu ha farxeen oo ha gabyeen farxad aawadeed,
Waayo, dadyowga waxaad ku xukumi doontaa caddaalad,
Oo quruumahana dhulkaad ugu talin doontaa. (Selaah)
5 Ilaahow, dadyowgu ha ku ammaaneen,
Dadyowga oo dhammu ha ku ammaaneen.
6 Dhulku wuxuu soo saaray midhihiisii,
Waxaa ina barakayn doona Ilaah, oo ah Ilaaheenna qudhiisa.
7 Ilaah waa ina barakayn doonaa,
Oo dhulka darafyadiisa oo dhammuna way ka cabsan doonaan isaga.

68

Kanu waa sabuur gabay ah oo Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Ilaah ha sara joogsado, oo cadaawayaashiisuna ha kala firdheen,
Kuwa necebuna hortiisa ha ka carareen.
2 Sida qiiqu u kala firdho, iyagana sidaasoo kale u kala firdhi,
Sida shamacu dabka ugu dhalaalo,
Sidaasoo kale kuwa sharka lahu Ilaah hortiisa ha ku baabbe'een.
3 Laakiinse kuwa xaqa ahu ha farxeen, oo Ilaah hortiisa ha ku reyreeyeen,
Haah, oo farxad ha ku reyreeyeen.
4 Ilaah u gabya, oo magiciisa ammaan ugu gabya,
Kan lamadegaanka dhex mara jid weyn u fala,
Magiciisu waa Yaah, ee hortiisa ku reyreeya.
5 Ilaah wuxuu rugtiisa quduuskaa ku yahay

Agoonta aabbahood iyo carmallada xaakinkooda.
6 Kuwa cidlaysan Ilaah reero ayuu u yeelaa,
Oo maxaabiistana intuu soo bixiyo ayuu barwaaqo dhex geeyaa,
Laakiinse caasiyiintu waxay degganaadaan dhul oommane ah.
7 Ilaahow, markaad dadkaaga hor kacday,
Markaad lamadegaanka ku dhex socotay, (Selaah)
8 Dhulku waa gariiray,
Samooyinkuna waxay ku de'een Ilaah hortiisa,
Xataa Buur Siinay nafteedu waxay ka gariirtay Ilaah hortiisa, kaasoo ah Ilaaha Israa'iil.
9 Ilaahow, waxaad soo daysay roob badan,
Oo kuwa dhaxalkaagu markay daallanaayeenna waad xoogaysay.
10 Ururkaagu halkaasuu dhex degganaa,
Ilaahow, wanaaggaaga aawadiis wax baad u diyaarisay masaakiinta.
11 Sayidku wuxuu bixiyey erayga,
Kuwa warka faafiyaana waa guuto weyn.
12 Boqorrada ciidammadu way cararaan, way cararaan,
Oo tan guriga ku hadha ayaa dhaca qaybisa.
13 Xeryaha idaha miyaad iska dhex jiifaysaan,
Sidii baadad qoolley oo lacag lagu dahaadhay,
Iyo baalasheeda oo dahab cas lagu dahaadhay?
14 Markii Qaadirku boqorrada halkaas ku kala dhex firdhiyey,
Waxay ahayd sida marka baraf cad ku da'o Salmoon.
15 Buur Ilaah waxaa ah Buur Baashaan.
Oo buur dheer waxaa ah Buur Baashaan.
16 Buurihiinnan dhaadheerow, bal maxaad u quudhsanaysaan
Buurta Ilaah uu jeclaaday inuu hoygiisii ka dhigto?
Haah, oo Rabbigu halkaasuu degganaan doonaa weligiisba.
17 Ilaah gaadhifardoodyadiisu waa labaatan kun, iyo xataa kumanyaal iyo kumaankun,
Sayidku wuu ku dhex jiraa iyaga, siduu Siinay ugu jiri jiray xagga meesha quduuska ah.
18 Adigu kor baad u baxday, oo waxaad qabatay oo kaxaysay kuwii maxaabiista ahaan jiray.
Oo waxaad hadiyado ka qaadatay dadka dhexdiisa,
Iyo xataa caasiyiintaba, in Rabbiga Ilaah ahu halkaas joogo aawadeed.
19 Waxaa mahad leh Sayidka maalin kasta culaabteenna inoo qaada,
Kaasoo ah Ilaaha ina badbaadiya. (Selaah)
20 Ilaah wuxuu inoo yahay Ilaaha samatabbixinta,
Ilaaha Sayidka ah ayaa iska leh dhimashada kabixiddeeda.
21 Laakiinse Ilaah wuxuu wax ku dhufan doonaa madaxa cadaawayaashiisa,
Iyo dhalada timaha leh oo kan xadgudubyadiisa ku sii socdaba.
22 Sayidku wuxuu yidhi, Waxaan iyaga ka soo celin doonaa xagga Baashaan,
Oo waxaan ka soo bixin doonaa badda moolkeeda,
23 Inaad cagtaada dhiig darsatid,
Iyo in eeyahaaga carrabkoodu uu qayb ka helo cadaawayaashaada.
24 Ilaahow, waxay arkeen tegiddaadii,
Taas oo ah tegiddii Ilaahay oo ah Boqorkayga oo uu galay meesha quduuska ah.
25 Gabayayaashii way hor mareen, muusikaystayaashiina way raaceen,
Dhexdana waxaa ku jiray hablo daf ku cayaaraya.
26 Kuwiinnan isha Israa'iil ka soo farcamayow,
Shirarka ku dhex ammaana Ilaaha Sayidka ah.
27 Waxaa jooga Benyaamiin yar oo ah taliyahooda,

Iyo amiirrada reer Yahuudah iyo guddigooda,
Iyo amiirrada reer Sebulun iyo amiirrada reer Naftaali.
28 Ilaahaagu xooggaaguu amray,
Ilaahow, waxaad noo samaysay noo xoogee.
29 Macbudkaaga Yeruusaalem ku yaal daraaddiis
Ayaa boqorro waxay kuugu keeni doonaan hadiyado.
30 Canaano dugaagga cawsduurka ku dhex jira,
Iyo dibida tirada badan, iyo weylaha dadka
Oo ku tumanaya lacagta gogo'a ah,
Isagu wuu kala firdhiyey dadyowga dagaalka jecel.
31 Masar waxaa ka iman doona amiirro,
Itoobiyana haddiiba gacmaheeday u hoorsan doontaa Ilaah.
32 Boqortooyooyinka dhulkow, Ilaah u gabya,
Ammaan ugu gabya Sayidka, (Selaah)
33 Kaasoo kor fuushan samada samooyinka sare, oo weligoodba jiray,
Bal eega, wuxuu ku hadlaa codkiisa, oo weliba codkiisu waa xoog badan yahay.
34 Ilaah xoog ka sheega,
Waayo, sharaftiisu waxay dul joogtaa reer binu Israa'iil,
Oo xooggiisuna wuxuu ku jiraa samooyinka.
35 Ilaahow, meelahaaga quduuska ah waxaad ka tahay mid laga cabsado,
Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu dadkiisa siiyaa xoog iyo itaal.
Mahad waxaa leh Ilaah.

69

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Shoshanniim.

1 Ilaahow, i badbaadi,
Waayo, biyaa naftii ii keenay.
2 Waxaan ku dhex liimbadaa dhoobo mool dheer oo aan lahayn meel laysku taago,
Waxaan ku dhacay biyo mool dheer, oo daad baa halkaas igu qarqinaya.
3 Waxaan ku daalay qayladaydii, oo hungurigaygu waa qallalay,
Oo intii aan Ilaahay sugayo ayay indhahaygu dem yidhaahdaan.
4 Kuwa sababla'aanta ii nebcaadaa way ka sii badan yihiin timaha madaxayga,
Kuwa doonaya inay i baabbi'iyaan iyagoo cadaawayaashayda gardarro igu ah waa xoog badan yihiin,
Markaasaan magdhabay wax aanan qaadan.
5 Ilaahow, waad og tahay nacasnimadayda,
Oo dembiyadayduna kaama qarsoona.
6 Sayidow, Ilaaha ciidammadow, kuwa ku sugaya yaanan ceeb u soo jiidin,
Ilaaha reer binu Israa'iilow, kuwa ku doondoonaya yaanan sharafjab u soo jiidin.
7 Maxaa yeelay, adiga daraaddaa ayaan cay u qaaday,
Oo waxaa wejigaygii ka muuqatay ceeb.
8 Waxaan walaalahay u noqday shisheeye,
Oo ilma hooyadayna waxaan u noqday ajanabi.
9 Qiiradii aan gurigaaga u qabay ayaa i gubtay,
Oo caydii kuwii ku caayay ayaa igu kor dhacday.
10 Markaan ooyay, oo aan naftayda soon ku edbiyey,
Taasu waxay igu noqotay ceeb.
11 Markaan joonyado dhar ka dhigtayna,
Waxaan iyagii u noqday masaal.

12 Kuwa iridda fadhfadhiyaa way igu sheekaystaan,
Oo kuwa sakhraanka ahuna way igu gabyaan.
13 Laakiinse adigaan ku baryayaa wakhti la aqbali karo, Rabbiyow,
Ilaahow, naxariistaada badan
Iyo runta badbaadintaada iigu jawaab.
14 Dhoobada iga samatabbixi, oo yaanan ku liimban,
Oo ha layga samatabbixiyo kuwa i neceb, iyo biyaha moolka dheer.
15 Biyaha daadka ahuna yaanay i qarqin,
Oo yaan moolku i liqin,
Oo yamayskuna yaanu afkiisa igu qabsan.
16 Rabbiyow, ii jawaab, waayo, raxmaddaadu waa wanaagsan tahay,
Naxariistaada badnaanteeda aawadeed iigu soo jeeso.
17 Oo wejigaaga ha iga qarin anoo addoonkaaga ah,
Waayo, waan dhibaataysnahay, ee haddiiba ii jawaab.
18 Naftayda u soo dhowow, oo furo,
Oo cadaawayaashayda daraaddood ii samatabbixi.
19 Waad og tahay caydayda iyo ceebtayda iyo sharafdarradayda,
Oo cadaawayaashayda oo dhammu hortaaday joogaan.
20 Cay baa i qalbi jebisay, waanan quusanayaa,
Oo waxaan doondoonay mid ii jixinjixa, laakiinse waan waayay,
Oo waxaan doondoonay kuwo i qalbi qaboojiya, laakiinse ma aanan helin.
21 Oo weliba waxay cunto ahaan ii siiyeen xammeeti,
Oo markaan harraadsanaana waxay i cabsiiyeen khal.
22 Miiskoodu hortooda ha ku noqdo dabin,
Oo markay nabdoon yihiinna shirqool ha ku noqdo.
23 Indhahoodu ha madoobaadeen si aanay waxba u arkin,
Oo simahooduna had iyo goorba ha gariireen.
24 Xanaaqaaga iyaga ku deji,
Oo cadhadaada kulaylkeeduna ha qabsado.
25 Gurigoodu cidla ha noqdo,
Ninnana yaanu teendhooyinkooda degin,
26 Waayo, iyagu waxay silciyaan kii aad dishay,
Oo waxay ka sheekeeyaan kuwaad dhaawacday murugtooda.
27 Xumaantooda xumaan ugu sii dar,
Oo yaanay xaqnimadaada soo gelin.
28 Magacooda ha laga tirtiro kitaabka kuwa nool,
Oo yaan iyaga lala qorin kuwa xaqa ah.
29 Laakiinse anigu miskiin baan ahay, waanan murug badnahay,
Ilaahow, badbaadintaadu meel sare ha i saarto.
30 Rabbiga magiciisa ayaan gabay ku ammaani doonaa,
Oo waxaan isaga ku weynayn doonaa mahadnaqid.
31 Oo taasuna Rabbiga way ka farxin doontaa in ka sii wanaagsan intii uu ku farxi lahaa dibi,
Ama dibi sange ah oo geeso iyo qoobab leh.
32 Kuwa camal qabow way arkeen, waana faraxsan yihiin,
Kuwiinna Ilaah doondoonow, qalbigiinnu ha noolaado.
33 Waayo, Rabbigu wuu maqlaa kuwa baahan,
Oo maxaabiistiisana ma uu quudhsado.
34 Samada, iyo dhulka, iyo badaha,
Iyo waxa ku dhex dhaqaaqa oo dhammuba isaga ha ammaaneen.

35 Waayo, Ilaah Siyoon wuu badbaadin doonaa, oo magaalooyinka reer Yahuudahna wuu dhisi doonaa,
Oo iyana halkaasay degi doonaan, oo hanti ahaan bay u lahaan doonaan.
36 Oo weliba waxaa halkaas dhaxli doona farcanka addoommadiisa,
Oo kuwa magiciisa jecelna way dhex degganaan doonaan.

70

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, si wax loogu xusu-usto.

1 Ilaahow, soo dhaqso oo i samatabbixi,
Rabbiyow, soo dhaqso oo i caawi.
2 Kuwa doondoonaya inay naftayda iga qaadaan
Ha ceeboobeen oo ha wareereen,
Oo kuwa waxyeelladayda ku farxaana
Dib ha u noqdeen oo ha sharaf beeleen.
3 Kuwa Ahaa, Ahaa, lahu,
Ceebtooda dib ha ula noqdeen.
4 Kuwa adiga ku doondoona oo dhammu ha reyreeyeen oo ha kugu farxeen,
Oo kuwa badbaadintaada jeceluna had iyo goorba ha yidhaahdeen,
Ilaah ha la weyneeyo.
5 Laakiinse miskiin iyo mid baahan baan ahay,
Ilaahow, ii soo dhaqso,
Waxaad tahay caawimaaddayda iyo samatabbixiyahayga.
Rabbiyow, ha iga raagin.

71

1 Rabbiyow, adigaan isku kaa halleeyaa,
Yaanan weligay wareerin.
2 Xaqnimadaada igu samatabbixi oo i nabad geli,
Dhegta ii dhig, oo i badbaadi.
3 Ii noqo dhagax weyn oo rug ah, oo aan had iyo goorba ku noqnoqdo,
Waxaad amar ku bixisay in lay badbaadsho,
Waayo, adigu waxaad tahay dhagax weyn oo ii gabbaad ah iyo qalcaddayda.
4 Ilaahayow, iga badbaadi kan sharka leh gacantiisa,
Iyo gacanta xaqlaawaha iyo ninka nacabkaa.
5 Waayo, Sayidow Ilaahow, waxaad tahay rajadayda,
Oo waxaad tahay kii aan isku hallaynayay tan iyo yaraantaydii.
6 Tan iyo uurkii hooyaday adigaa i tiirinayay,
Waxaad tahay kii iga soo bixiyey uurkii hooyaday,
Had iyo goorba adigaan ku ammaani doonaa.
7 Anigu kuwo badan baan u ahay sidii wax yaab leh,
Laakiinse adigu waxaad ii tahay magangal xoog leh.
8 Maalin kasta waxaa afkayga ka buuxi doona
Ammaantaada iyo sharaftaada.
9 Ha i tuurin markaan gaboobo,
Oo ha i dayrin markaan itaal darnaado.
10 Waayo, cadaawayaashaydu waxay ka hadlaan wax igu saabsan,
Oo kuwa naftayda inay iga qaadaan doonayaana way wada arrinsadaan,
11 Oo waxay isyidhaahdaan, Ilaah baa dayriyey,
Haddaba ka daba taga oo qabta, waayo, ma jiro mid samatabbixinayaa.

12 Ilaahow, ha iga fogaan,
Ilaahayow, soo dhaqso oo i caawi.
13 Kuwa naftayda cadaawayaal ku ahu ha ceeboobeen oo ha baabba'een,
Oo kuwa waxyeelladayda doondoonayana ceeb iyo sharafdarro ha ku bateen.
14 Laakiinse anigu had iyo goorba wax baan rajaynayaa,
Oo weliba waan kuu sii ammaanayaa aad iyo aad.
15 Afkaygu wuxuu maalinta oo dhan ka sheekayn doonaa xaqnimadaada, iyo badbaad-intaada,
Waayo, anigu ma aqaan intay tiro le'eg yihiin.
16 Waxaan la imanayaa Sayidka Ilaahaa shuqulladiisa xoogga leh,
Oo waxaan ka hadli doonaa xaqnimadaada, taasoo ah taada oo keliya.
17 Ilaahow, wax baad i bari jirtay tan iyo yaraantaydii,
Oo ilaa haatanna waxaan caddayn jiray shuqulladaada yaabka badan.
18 Ilaahow, ha i dayrin, xataa markaan gaboobo oo madaxaygu cirroobo,
Jeeraan xooggaaga uga warramo farcanka dambe
Oo aan itaalkaaga uga sheekeeyo mid kasta oo hadda ka dib imanaya.
19 Ilaahow, xaqnimadaadu aad iyo aad bay u sarraysaa,
Ilaahow, adiga oo waxyaalaha waaweyn sameeyey,
Bal yaa kula mid ah?
20 Adiga oo na tusay dhibaatooyin badan oo aad u xun,
Ayaa haddana na noolayn doona,
Oo haddana waxaad naga soo saari doontaa dhulka moolkiisa.
21 Weynaantayda ii sii kordhi,
Oo intaad soo jeesatid i qalbi qabooji.
22 Ilaahow, waxaan kugu ammaani doonaa alaab muusiko ah,
Oo runtaadaan ammaani doonaa,
Israa'iil kiisa Quduuska ahow,
Waxaan ammaan kuugula gabyi doonaa kataarad.
23 Bushimahaygu aad bay ugu farxi doonaan, markaan ammaan kuugu gabyo,
Oo xataa naftaydii aad soo furatayna way rayrayn doonta.
24 Oo weliba carrabkayguna maalinta oo dhan wuxuu ka sheekayn doonaa xaqni-madaada,
Waayo, kuwa waxyeelladayda doondoonayaa way ceeboobaan, oo way isku wareer-aan.

72

Kanu waa sabuur uu Sulaymaan tiriyey.
1 Ilaahow, boqorka xukummadaada sii,
Oo wiilka boqorkana xaqnimadaada sii.
2 Isagu dadkaaga wuxuu ku xukumi doonaa xaqnimo,
Oo masaakiintaadana caddaalad.
3 Buuruhu waxay dadka u keeni doonaan nabad,
Kuruhuna waxay nabad ugu keeni doonaan xaqnimada.
4 Isagu wuxuu u garsoori doonaa dadka masaakiintiisa,
Oo wuxuu badbaadin doonaa ka baahan carruurtiisa,
Oo kan wax dulmana cadcad buu u kala jejebin doonaa.
5 Way kaa cabsan doonaan inta qorraxdu jirto,
Iyo inta dayaxu jiro tan iyo ka ab ka ab.
6 Isagu wuxuu u soo degi doonaa sida roob caws la jaray ku dul hoora,
Iyo sida tiixyo dhulka biyeeya.
7 Wakhtigiisa ayaa kan xaqa ahu barwaaqoobi doonaa,

Oo nabadduna way badan doontaa tan iyo inta dayaxu aanu mar dambe jiri doonin.
8 Oo isagu wuxuu u talin doonaa bad ilaa ka bad,
Iyo tan iyo Webiga iyo ilaa dhulka darfihiisa.
9 Kuwa cidlada degganu hortiisay ku sujuudi doonaan;
Oo cadaawayaashiisuna ciidday leefleefi doonaan.
10 Boqorrada Tarshiish iyo kuwa gasiiraduhuba waxay isaga u keeni doonaan gabbaro,
Boqorrada Shebaa iyo kuwa Sebaana waxay isaga siin doonaan hadiyado.
11 Haah, oo boqorrada oo dhammu hortiisay ku wada sujuudi doonaan,
Oo quruumaha oo dhammuna isagay u adeegi doonaan.
12 Waayo, isagu wuxuu samatabbixin doonaa kan baahan markuu qayliyo,
Iyo miskiinka aan mid caawiya lahayn.
13 Wuxuu u nixi doonaa miskiinka iyo kan baahan,
Oo kuwa baahan naftoodana wuu badbaadin doonaa.
14 Naftooduu ka furan doonaa khiyaano iyo dulmi,
Oo dhiiggooduna hortiisuu qaali ku ahaan doonaa,
15 Oo isagu wuu noolaan doonaa, oo waxaa la siin doonaa dahabka Shebaa;
Had iyo goorba dadku way u ducayn doonaan,
Oo weliba maalinta oo dhan isagay ammaani doonaan.
16 Oo dhulka waxaa jiri doona hadhuudh badan xagga buuraha dushooda,
Oo midhihiisuna waxay u soo ruxmi doonaan sida Lubnaan oo kale,
Oo kuwa magaalada joogaana waxay u barwaaqoobi doonaan sida doogga dhulka.
17 Magiciisu weligiis buu waari doonaa,
Magiciisu waa sii jiri doonaa in alla intay qorraxdu jirto;
Oo dadku way ku barakoobi doonaan isaga,
Quruumaha oo dhammuna waxay ugu yeedhi doonaan farxaan.
18 Mahad waxaa leh Rabbiga Ilaahaa oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil,
Oo keligiis sameeya waxyaalo yaab badan,
19 Magiciisa ammaanta badanu mahad ha lahaado weligiisba,
Oo dhulka oo dhanna ammaantiisu ha ka buuxsanto.
Aamiin iyo Aamiin.
20 Daa'uud ina Yesay baryootannadiisii way dhammaadeen.

73

Kitaabka Saddexaad

Sabuurrada 73-89

Kanu waa sabuur Aasaaf tiriyey.

1 Hubaal Ilaah waa u roon yahay reer binu Israa'iil,
Iyo xataa kuwa qalbigoodu daahirka yahay.
2 Laakiinse anigu waan turunturoon gaadhay,
Oo tallaabooyinkayguna waxay u dhowaadeen inay simbiriirixdaan.
3 Waayo, waxaan ka hinaasay kuwa qabka weyn,
Markaan arkay barwaaqada ay kuwa sharka lahu haystaan.
4 Waayo, geeridoodu xanuun ma leh,
Laakiinse xooggoodu waa adag yahay.
5 Iyagu dhib kuma jiraan sida dadka kale,
Oo sida dadka kalena uma belaayaysna.
6 Sidaas daraaddeed kibir wuxuu yahay sida silsilad qoorta u sudhan,
Oo dulmi bay sida maro u huwan yihiin.
7 Indhahoodu baruur bay la bararsan yihiin,
Oo waxay haystaan in ka sii badan waxa qalbigoodu doonayo.

8 Wax bay ku qoslaan, oo xumaan daraaddeed dulmi bay ku hadlaan,
Waxay hadlaan iyagoo kor isu qaadaya.
9 Afkoodii waxay gaadhsiiyeen samooyinka,
Oo carrabkooduna wuxuu dhex maraa dhulka oo dhan.
10 Sidaas daraaddeed dadkiisii halkanay ku soo noqdaan,
Oo koob biyo ka buuxa ayay madhsadeen.
11 Oo waxay yidhaahdaan, Ilaah sidee buu wax u yaqaan?
Kan ugu sarreeyana aqoonu ma ku jirtaa?
12 Bal eeg, kuwanu waa kuwa sharka leh,
Oo mar kasta iyagoo istareexsan ayay hodantinimadoodu sii korodhaa.
13 Hubaal wax aan micne lahayn ayaan qalbigaygii ku nadiifshay,
Oo aan ku faraxashay anigoo aan eed lahayn,
14 Waayo, maalintii oo dhan waa lay dhibayay,
Oo subax kastana waa lay edbinayay.
15 Haddaan odhan lahaa, Sidaasaan ku hadli doonaa,
Bal eeg, waan khiyaanayn lahaa farcanka carruurtaada.
16 Markaan ku fikiray si aan tan ku ogaado,
Aad bay iigu xanuun badnayd,
17 Ilaa aan galay meesha quduuska ah ee Ilaah,
Oo aan ka fiirsaday ugudambaystooda.
18 Hubaal waxaad iyaga ku taagtaa meelo sibiibix ah,
Oo waxaad hoos ugu tuurtaa si ay u baabba'aan.
19 Sidee bay daqiiqad ugu noqdeen meel cidla ah!
Dhammaantood waxay ku baabba'een cabsi.
20 Sayidow, sidii mid riyo ka toosay
Markaad toostid, waxaad quudhsan doontaa ekaantooda.
21 Waayo, qalbigaygu wuu murugooday,
Oo waxaa layga muday kelyaha,
22 Waxaan ahaa doqon iyo jaahil,
Oo hortaada waxaan ku ahaa sidii xoolo oo kale.
23 Habase yeeshee had iyo goorba waan kula joogaa,
Oo waxaad i qabatay gacanta midig.
24 Waxaad igu hoggaamin doontaa taladaada,
Oo dabadeedna waxaad igu dhowayn doontaa ammaanta.
25 Bal, yaan samada ku leeyahay adiga mooyaane?
Oo dhulkana laguma arko mid aan kaa jeclahay.
26 Jiidhkayga iyo qalbigayguba waa itaal darnaadeen,
Laakiinse Ilaah wuxuu weligiis ii yahay xooggii qalbigayga iyo qaybtayda.
27 Waayo, bal eeg, kuwa kaa fogu way halligmi doonaan,
Oo waad wada baabbi'isay kuwii kaa caasiyoobay oo dhan.
28 Laakiinse aniga waxaa ii roon inaan Ilaah u soo dhowaado,
Waayo, Sayidka Ilaahaa waxaan ka dhigtay magangalkayga,
Inaan ka sheekeeyo shuqulladaada oo dhan.

74

Kanu waa sabuur Maskiil ah oo Aasaaf tiriyey.
1 Ilaahow, bal maxaad weligaaba noo xoortay?
Oo bal maxaa cadhadaadu ugu kululaataa idaha daaqsintaada?
2 Bal soo xusuuso ururkaaga aad waa hore soo iibsatay,
Oo aad u soo furatay inay ahaadaan qabiilkaad dhaxashay,

Oo weliba Buur Siyoon oo aad degganaatana soo xusuuso.
3 Tallaabooyinkaaga u soo qaad xagga baabba'a weligiis ah,
Iyo xagga xumaanta uu cadowgu meesha quduuska ah ku sameeyey oo dhan.
4 Cadaawayaashaadii waxay ka qayliyeen shirkaaga dhexdiisa,
Oo waxay calaamad ahaan u qotonsadeen calammadoodii.
5 Waxay u ekaadeen sidii niman faasas u qaatay hawd jiq ah.
6 Haddaba shuqulkiisii la qoray oo dhan
Waxay ku wada dumiyaan gudmo iyo dubbayaal.
7 Meeshaada quduuska ah dab bay ku dhejiyeen,
Oo waxay wada nijaaseeyeen meeshii magacaaga hoyga u ahayd.
8 Waxay qalbigooda iska yidhaahdeen, Kaalaya aan dhammaantood baabbi'innee,
Waxay wada gubeen sunagogyadii Ilaah oo dalka ku dhex yiil oo dhan.
9 Annagu calaamadahayagii ma aragno,
Oo innaba mar dambe nebi ma jiro,
Dhexdayadana ma joogo mid garanaya ilaa goorma.
10 Ilaahow, ilaa goormaa cadowgu caytamayaa?
Cadowgu miyuu magacaaga caayayaa weligiisba?
11 Bal maxaad gacantaada midig dib ugu celisaa?
Laabtaada ka soo bixi oo iyaga baabbi'i.
12 Laakiinse Ilaah waa boqorkayga tan iyo waa hore,
Isagoo badbaadin ka dhex samaynaya dhulka.
13 Xooggaagaad badda ku kala qaybisay,
Oo masbadeedyada ku dhex jirana madaxaad ka jebisaa.
14 Waxaad kala burburisay madaxyada bahalbadeedyada oo Lewiiyaataan la odhan jiray,
Oo cunto ahaan ayaad u siisay dadkii cidlada degganaa.
15 Waxaad kala furtay ilo iyo durdurro,
Oo waxaad qallajisay webiyo waaweyn.
16 Maalinta adigaa iska leh, habeenkana adigaa iska leh,
Oo adigaa diyaariyey iftiinka iyo qorraxdaba.
17 Adigu waxaad samaysay dhulka soohdimihiisa oo dhan,
Oo adigaa sameeyey diraac iyo xagaaba.
18 Rabbiyow, xusuuso in cadowgu caytamay,
Iyo in dad nacas ahu magacaaga caayay.
19 Qoolleydaada nafteeda ha u gacangelin dugaagga,
Weligaaba ha illoobin nafta masaakiintaada,
20 Bal soo fiiri axdigaaga,
Dhulka meelihiisa gudcurka ah waxaa ka buuxa hoyaalka dulmiga.
21 Kuwa la dulmay yaanay dib u noqon iyagoo ceeboobay,
Miskiinka iyo kan baahanu magacaaga ha ammaaneen.
22 Ilaahow, sara joogso, oo dacwadaada u muddac.
Bal xusuuso siday dadka nacaska ahu maalinta oo dhan kuu caayaan.
23 Ha illoobin codka cadaawayaashaada,
Kuwa kugu kaca buuqoodu had iyo goorba wuu soo kacaa.

75

Kanu waa sabuur gabay ah oo Aasaaf u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Altashed.
1 Ilaahow, adaan kuu mahadnaqnaa,
Waannu kuu mahadnaqnaa, waayo, magacaagu waa noo dhow yahay,

Dadku waxay ka sheekeeyaan shuqulladaada yaabka badan.
2 Wakhtiga aan qawimay,
Ayaan si qumman wax u xukumi doonaa.
3 Dhulka iyo waxa kor deggan oo dhammuba way wada dhalaaleen,
Tiirarkiisa anigaa qotomiyey. (Selaah)
4 Kuwa kibirka leh waxaan ku idhi, Ha kibrina,
Kuwa sharka lehna waxaan ku idhi, Geeskiinna kor ha u taagina,
5 Geeskiinna kor ha u taagina,
Oo madaxadayg ha ku hadlina.
6 Waayo, sarrayntu kama timaado xagga bari ama xagga galbeed,
Ama xataa xagga koonfureed toona.
7 Laakiinse Ilaah baa xaakin ah,
Isagu mid buu dejiyaa, ku kalena wuu sarraysiiyaa.
8 Waayo, Rabbiga gacantiisa waxaa ku jira koob, oo waxaa ka xumbaynaysa khamri,
Oo waxaa ka buuxa wax laysku qooshay, oo kaasuu wax ka shubaa,
Hubaal huubadiisa waxaa heenheensan doona oo cabbi doona dunida kuweeda sharka leh oo dhan.
9 Laakiinse anigu weligayba waan rayrayn doonaa,
Oo waxaan ammaan ugu gabyi doonaa Ilaaha Yacquub.
10 Oo weliba kuwa sharka leh geesahooda oo dhan waan wada jejebin doonaa,
Laakiinse kuwa xaqa ah geesahooda waa la sarraysiin doonaa.

76

Kanu waa sabuur gabay ah oo Aasaaf u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, waxaa lagu qaadaa alaab xadhko leh oo muusiko ah.
1 Ilaah baa reer Yahuudah lagu dhex yaqaan,
Oo magiciisuna reer binu Israa'iil dhexdooda waa ku weyn yahay.
2 Oo taambuuggiisu wuxuu ku yaal Saalem,
Hoygiisuna wuxuu ku yaal Siyoon.
3 Oo halkaas wuxuu ku jejebiyey fallaadhihii qaansada,
Iyo gaashaankii, iyo seeftii, iyo dagaalkiiba. (Selaah)
4 Adigu waxaad ka ammaan iyo haybad badan tahay buuraha ugaadha leh.
5 Kuwii qalbiga adkaa waa la dhacay, oo hurdadoodii ayay wada gam'een,
Oo raggii xoogga badnaana midkoodna gacmihiisii waxba kuma samayn.
6 Ilaaha Yacquubow, canaantaadii aawadeed
Ayaa gaadhifardood iyo fardoba waxay kula dhex dheceen hurdo weyn.
7 Adigase waa in lagaa cabsadaa,
Bal yaa hortaada istaagi kara mar haddaad cadhootid?
8 Waxaad ka dhigtay in xukun samada laga maqlo,
Oo dhulkiina waa baqay, oo wuu aamusay,
9 Markuu Ilaah xukunka u sara kacay
Inuu badbaadsho kuwa camalka qabow oo dhulka jooga oo dhan. (Selaah)
10 Hubaal waxaa ku ammaani doonta dadka cadhadiisa,
Oo waxaad dhexda ku xidhan doontaa cadhada inteeda hadhay.
11 Rabbiga Ilaahiin ah wax u nidra, oo u oofiya,
Inta hareerihiisa ku wareegsan oo dhammu isaga hadiyado ha u keeneen kan ay waajibka tahay in laga cabsado.
12 Isagu wuxuu gooyn doonaa amiirrada ruuxooda,
Boqorrada dunidana wuu u cabsi badan yahay.

77

Kanu waa sabuur Aasaaf u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha. Oo wuxuu u tiriyey sidii Yeduutuun.
1 Anigu codkaygaan Ilaah ugu qayshan doonaa,
Xataa Ilaah ayaan codkayga ugu qayshan doonaa, oo isaguna wuu i dhegaysan doonaa.
2 Maalintii aan dhibaataysnaa waxaan doondoonay Sayidka,
Gacantaydu way fidsanayd habeennimadii, mana ay nasan,
Oo naftaydiina way diidday in la qaboojiyo.
3 Waxaan soo xusuustaa Ilaah, markaasaan welwelaa,
Waan cawdaa, markaasay naftaydu taag darnaataa. (Selaah)
4 Indhahaygii waad soo jeedisay,
Aad baan u dhibaataysnahay si aanan u hadli karin.
5 Waxaan ka fikiray wakhtigii hore,
Iyo sannadihii waa hore ahaa.
6 Habeenka waxaan soo xusuustaa gabaygayga,
Oo waxaan la sheekaystaa qalbigayga,
Oo ruuxaygiina aad buu wax u doondoonay.
7 Sayidku weligiisba ma i xoorayaa?
Oo miyaanu mar dambe raalli iga ahaanaynin?
8 Naxariistiisii miyey wada dhammaatay weligeedba?
Ballankiisiina miyuu baaqanayaa ka ab ka ab?
9 Ilaah miyuu illoobay inuu ahaado mid raxmad badan?
Naxariistiisiina ma isagoo cadhaysan buu xidhay? (Selaah)
10 Oo weliba waxaan idhi, Tanu waa itaaldarradayda,
Laakiinse waxaan xusuusan doonaa sannadihii gacanta midig oo Ilaaha ugu sarreeya.
11 Waxaan ka soo sheekayn doonaa Rabbiga falimihiisa,
Waayo, waxaan soo xusuusan doonaa cajaa'ibyadaadii hore.
12 Waxaan ka fikiri doonaa shuqulkaaga oo dhan,
Oo falimahaaga oo dhanna waan u fiirsan doonaa.
13 Ilaahow, jidkaagu wuxuu ku dhex yaal meesha quduuska ah,
Ilaahee baa sida Ilaah u weyn?
14 Waxaad tahay Ilaah cajaa'ibyo sameeya,
Xooggaagii waxaad ogeysiisay dadyowga.
15 Gacantaadaad dadkaagii ku soo furatay,
Kuwaasoo ah ilma Yacquub iyo Yuusuf. (Selaah)
16 Ilaahow, biyuhu way ku arkeen,
Biyuhu way ku arkeen, oo way cabsadeen,
Oo moolalkuna way gariireen.
17 Daruuruhuna biyay soo daayeen,
Cirkuna wuxuu diray dhawaaq,
Oo weliba fallaadhahaaguna way bexeen.
18 Codkii onkodkaaguna wuxuu ku dhex jiray cirwareenta,
Hillaacuna wuxuu iftiimiyey dunida,
Dhulkuna wuu gariiray oo wuu ruxmaday.
19 Jidkaaguna badduu dhex maray,
Waddooyinkaaguna waxay dhex mareen biyo badan,
Oo raadadkaagana lama aqoon.
20 Dadkaaga waxaad u hor kacday sidii adhi oo kale,
Oo waxaad iyaga ku hoggaamisay gacanta Muuse iyo tan Haaruun.

78

Kanu waa sabuur Maskiil ah oo Aasaaf tiriyey.

1 Dadkaygiiyow, sharcigayga dhegaysta,
Oo dhegahana u dhiga erayada afkayga.
2 Afkayga waxaan ku furi doonaa masaal,
Oo waxaan ku dhawaaqi doonaa xujooyin hore,
3 Kuwaasoo aynu maqalnay oo aynu niqiin,
Oo ay awowayaasheen inoo sheegeen.
4 Ka qarin mayno carruurtooda,
Laakiin waxaynu farcanka soo socda u sheegaynaa Rabbiga ammaantiisa,
Iyo xooggiisa, iyo shuqulladiisii yaabka badnaa oo uu sameeyey.
5 Waayo, markhaati buu reer Yacquub ka dhex dhisay,
Oo sharci buu reer binu Israa'iil u dejiyey,
Kaasoo uu ku amray awowayaasheen,
Inay carruurtooda dambe ogeysiiyaan aawadeed,
6 Iyo in farcanka soo socdaa ay iyaga ogaadaan, kuwaasoo ah carruurta hadda ka dib dhalanaysa,
Kuwaasoo iyana kici doona oo carruurtooda u sheegi doona,
7 Inay rajadooda Ilaah ku xidhaan,
Oo aanay illoobin Ilaah shuqulladiisii,
Laakiinse ay xajiyaan amarradiisa,
8 Oo aanay sidii awowayaashood oo kale noqon
Farcan madax adag oo caasi badan,
Kaasoo ah farcan aan qalbigoodu qummanayn,
Oo naftooduna aanay xagga Ilaah aamin ku ahayn.
9 Reer Efrayim iyagoo hub iyo qaansooyin sita
Ayay maalintii dagaalka dib u noqdeen.
10 Axdigii Ilaah ma ay xajin,
Oo waxay diideen inay sharcigiisii ku socdaan,
11 Oo waxay illoobeen falimihiisa
Iyo shuqulladiisii yaabka badnaa oo uu iyaga tusay.
12 Waxyaalo yaab badan ayuu awowayaashood ku hor sameeyey,
Markay joogeen dalkii Masar iyo berrinkii Socan.
13 Isagu badduu kala gooyay, oo iyagii dhex marsiiyey,
Oo biyihiina wuxuu ka dhigay inay sidii taallo u taagnaadaan.
14 Oo weliba maalinnimadii wuxuu ku hoggaamiyey daruur,
Oo habeennimadii oo dhanna wuxuu ku hoggaamiyey dab iftiinkiis.
15 Wuxuu kala jebiyey dhagaxyadii cidlada,
Oo wuxuu iyaga ka siiyey cabniin aad u badan oo ah sidii kan moolka laga helo.
16 Oo weliba wuxuu dhagaxa weyn ka soo faruuray durdurro,
Oo wuxuu biyo u qulquliyey sidii webiyada oo kale.
17 Laakiinse iyagu weli way ku sii socdeen inay isaga ku dembaabaan,
Inay ku caasiyoobaan Ilaaha ugu sarreeya intii ay cidladii joogeen.
18 Oo weliba Ilaah waxay ku tijaabiyeen qalbigooda
Kolkii ay hilib u weyddiisteen damacooda aawadiis.
19 Oo Ilaah bay wax ka sheegeen,
Oo waxay yidhaahdeen, Ilaah ma miis buu cidlada ku diyaarin karaa?
20 Bal eeg, dhagaxii ayuu wax ku dhuftay, markaasaa biyo ka soo buqdeen
Oo durdurraa ka soo buuxdhaafay,
Haddaba miyuu kibisna bixin karaa?

Miyuu dadkiisa hilib siin karaa?
21 Sidaas daraaddeed Rabbigu taas buu maqlay, wuuna cadhooday,
Oo reer Yacquub dab baa ku shidmay,
Reer binu Israa'iilna cadhaa ku dhacday,
22 Maxaa yeelay, Ilaah ma ay rumaysan,
Oo badbaadintiisana iskuma ay hallayn.
23 Laakiin isagu wuxuu amray cirka sare
Oo albaabbadii samadana wuu furay;
24 Oo wuxuu ku soo daayay maanna ay cunaan,
Oo wuxuu iyagii wax ka siiyey hadhuudhkii samada.
25 Dadkii waxay cuneen kibistii malaa'igaha,
Oo weliba wuxuu iyaga u soo diray hilib ay ka dhergaan.
26 Isagu wuxuu samada ka kiciyey dabaysha bari,
Oo dabaysha koonfureedna xooggiisuu ku hoggaamiyey.
27 Oo korkoodana hilib buu ugu soo daadiyey sidii ciidda oo kale,
Oo wuxuu ku soo daayay haad baalal leh oo ah sidii cammuudda badaha,
28 Oo wuxuu ku soo daadiyey xeradooda dhexdeeda,
Iyo rugahooda hareerahooda.
29 Sidaas daraaddeed iyagii way cuneen, oo aad bay uga dhergeen,
Oo isna wuxuu iyagii siiyey wixii ay u jeellanaayeen.
30 Iyagu jeelkii damacooda kama ay xiisa dhicin,
Oo cuntadoodii weli afkooday ku jirtay,
31 Markii cadhada Ilaah ay iyaga ku dhacday,
Oo ay dishay kuwii iyaga ugu buurbuurnaa,
Oo ay laysay raggii dhallinyarada ahaa oo reer binu Israa'iil.
32 In kastoo waxyaalahaas oo dhammu ay ku dheceen,
Weli way sii dembaabeen,
Oo mana ay rumaysan shuqulladiisii yaabka badnaa.
33 Sidaas daraaddeed maalmahoodii wuxuu ku dhammeeyey wax aan waxtar lahayn,
Cimrigoodiina cabsi.
34 Markii uu iyaga laayay ayay isaga dooneen,
Oo haddiiba way soo noqdeen oo Ilaah goor hore doondooneen.
35 Oo waxay xusuusteen in Ilaah ahaa dhagaxoodii weynaa,
Iyo in Ilaaha ugu sarreeyaa uu ahaa Bixiyahooda.
36 Laakiinse waxay isaga ku faansheen afkooda,
Oo carrabkoodana been bay ugu sheegeen.
37 Waayo, qalbigoodu xaggiisa kuma hagaagsanayn,
Oo axdigiisiina daacad uma ay ahayn.
38 Laakiinse isagoo raxmad miidhan ah ayuu xumaantoodii cafiyey, oo mana uu baabbi'in iyagii,
Haah, oo marar badan ayuu cadhadiisii ka leexiyey,
Oo cadhadiisii oo dhanna ma uu wada kicin.
39 Oo wuxuu xusuustay inay iyagu yihiin binu-aadmi,
Iyo dabayl iska gudubta oo aan mar dambe soo noqon.
40 Immisa jeer bay isaga ku caasiyoobeen markay cidlada joogeen,
Oo immisa jeer bay calool xumeeyeen markay lamadegaanka dhex joogeen!
41 Oo haddana way soo noqdeen oo waxay tijaabiyeen Ilaah,
Oo waxay ka xanaajiyeen reer binu Israa'iil Kooda Quduuska ah.
42 Sooma ay xusuusan gacantiisii,
Iyo maalintii uu iyaga ka soo furtay cadowga toona,

43 Iyo xataa siduu calaamooyinkiisii Masar ugu dhex sameeyey,
Yaababkiisiina berrinkii Socan.
44 Iyo siduu webiyaashoodii dhiigga ugu beddelay,
Durdurradoodiina, si aanay waxba uga cabbi karin.
45 Wuxuu ku soo dhex daayay duqsiyo badan, wayna cuneen,
Iyo xataa rahyo, oo iyana way baabbi'iyeen.
46 Oo weliba wixii u baxay wuxuu siiyey diir,
Oo waxay ku hawshoodeenna wuxuu siiyey ayax.
47 Geedcanabkoodii wuxuu ku baabbi'iyey roobdhagaxyaale,
Oo dhirtoodii darayga ahaydna wuxuu ku baabbi'iyey sayax barafoobay.
48 Xoolahoodii wuxuu ku soo daayay roobdhagaxyaalaha,
Adhyahoodiina danabyo kulul.
49 Oo wuxuu ku soo daayay kulaylkii cadhadiisa,
Iyo xanaaq, iyo dhirif, iyo dhib,
Iyo guuto ah malaa'igo shar ah.
50 Isagu cadhadiisii wadduu u sameeyey,
Oo naftoodiina dhimasho ugama uu lexejeclaan,
Laakiinse noloshoodii wuxuu u daayay belaayada,
51 Oo wuxuu dalkii Masar ku laayay curadyadii oo dhan,
Kuwaas oo ahaa xooggoodii u horreeyey oo uu ku dhex laayay teendhooyinkii Xaam,
52 Laakiinse isagu dadkiisii sidii ido oo kale ayuu u hor kacay,
Oo cidladuu ku dhex hoggaamiyey iyaga sidii adhi oo kale.
53 Oo ammaan buu ku hoggaamiyey, si aanay u baqin,
Laakiinse cadaawayaashoodii baddaa qarqisay.
54 Oo wuxuu iyagii keenay xuduudkii meeshiisa quduuska ah,
Iyo ilaa buurtan ay midigtiisu iibsatay.
55 Oo weliba hortoodana wuxuu ka eryay quruumaha,
Oo dhaxal ahaan buu ugu qaybiyey.
Oo qabiilooyinkii reer binu Israa'iilna wuxuu dejiyey teendhooyinkoodii.
56 Laakiin way jirrabeen oo ku caasiyoobeen Ilaaha ugu sarreeya,
Oo markhaatifurkiisiina ma ay xajin,
57 Laakiinse dib bay u noqdeen, oo sidii awowayaashood ayay si aan daacad ahayn ula dhaqmeen,
Oo iyagu waxay u leexdeen sidii qaanso khiyaano badan.
58 Waayo, waxay isaga kaga xanaajiyeen meelahoodii sarsare,
Oo waxay isaga uga hinaasiyeen sanamyadooda la qoray.
59 Ilaah markuu taas maqlay ayuu cadhooday,
Oo aad buu reer binu Israa'iil u karhay,
60 Sidaas daraaddeed taambuuggii Shiiloh wuu dayriyey,
Kaasoo ah teendhadii uu dadka dhex dhigay,
61 Oo xooggiisii wuxuu u gacangeliyey maxaabiisnimo,
Ammaantiisiina wuxuu ku riday cadowga gacantiisii.
62 Dadkiisiina wuxuu u gacangeliyey seef,
Oo wuxuu u cadhooday dhaxalkiisii.
63 Raggoodii dhallinyarada ahaa dab baa laastay,
Gabdhahoodiina buraanbur aroos looma tirin.
64 Wadaaddadoodii waxay ku dhinteen seef,
Carmalladoodiina uma ay barooran.
65 Markaasaa Sayidku wuxuu u kacay sidii mid hurdo ka toosay,
Sidii nin xoog badan oo la qaylinaya khamri daraaddiis.

66 Cadaawayaashiisiina wuu ku dhuftay oo dib buu u celiyey,
Oo wuxuu saaray ceeb aan weligeed ka hadhayn.
67 Oo weliba wuu diiday teendhadii reer Yuusuf,
Qabiilkii reer Efrayimna ma uu dooran,
68 Laakiinse wuxuu doortay qabiilkii reer Yahuudah,
Iyo Buur Siyoon oo uu jeclaaday.
69 Oo meeshiisii quduuska ahayd wuxuu u dhisay sidii meelaha sare,
Iyo sidii dhulka uu weligiis adkeeyey.
70 Wuxuuna doortay addoonkiisii Daa'uud,
Oo wuxuu isaga ka soo waday xeryaha idaha,
71 Wuxuu ka soo waday laxihii ilmo nuujinayay oo uu raacayay,
Inuu daajiyo reer Yacquub oo dadkiisa ah, iyo reer binu Israa'iil oo dhaxalkiisa ah.
72 Haddaba wuxuu u daajinayay si waafaqsan daacadnimada qalbigiisa,
Oo wuxuu ku hoggaaminayay farsamada gacmihiisa.

79

Kanu waa sabuur Aasaaf tiriyey.
1 Ilaahow, quruumihii kale waxay u soo galeen dhaxalkaagii,
Macbudkaagii quduuska ahaana way nijaaseeyeen,
Oo Yeruusaalemna waxay ka dhigeen tuulmooyin.
2 Meydadkii addoommadaada waxay cunto uga dhigeen haadka samada,
Oo hilibkii quduusiintaadana waxay cunto uga dhigeen dugaagga dhulka.
3 Dhiiggoodiina waxay Yeruusaalem hareeraheeda ugu daadiyeen sidii biyo oo kale,
Cid aastaana ma jirin.
4 Waxaannu cay u noqonnay derisyadayadii,
Kuwa nagu wareegsanna wax la quudhsado oo lagu qoslo.
5 Rabbiyow, ilaa goormaad noo cadhaysnaan doontaa? Ma weligaa baa?
Masayrkaagu ma sida dab buu u ololi doonaa?
6 Cadhadaada ku soo deji quruumaha aan ku aqoon,
Iyo boqortooyooyinka aan magacaaga kugu baryin.
7 Waayo, waxay laayeen reer Yacquub,
Rugtoodiina way baabbi'iyeen.
8 Ha noo xusuusnaan dembiyadii awowayaashayo,
Naxariistaadu dhaqsiyo ha noogu timaado,
Waayo, aad baa lanoo dhibay.
9 Ilaaha badbaadadayadow, magacaaga ammaantiisa daraaddeed noo caawi,
Oo magacaaga daraaddiis noo samatabbixi, oo dembiyadayada naga nadiifi.
10 Bal maxaa quruumuhu u leeyihiin, Ilaahoodu meeh?
Dhiiggii addoommadaada oo ay daadiyeen aargoosashadiisii
Ha lagu ogaado quruumaha dhexdooda annagoo arkayna.
11 Maxbuuska taahiisu hortaada ha yimaado,
Xooggaaga weynaantiisa ku badbaadi kuwa dhimashada lagu xukumay.
12 Sayidow, derisyadayada toddoba jibbaar ugu abaalmari,
Oo laabta u geli caydii ay kugu caayeen.
13 Haddaba annagoo ah dadkaaga iyo idihii daaqsintaada
Waannu kugu mahadnaqaynaa weligayo,
Oo ammaantaada waannu ka sheekaysan doonnaa tan iyo ka ab ka ab.

80

Kanu waa sabuur Aasaaf u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Shoshanniim Ceduud.

1 Na maqal, Adhijirka reer binu Israa'iil jirow,
Kaaga reer Yuusuf sida adhi u hor kacow,
Kaaga Keruubiimta ku dul fadhiyow, soo iftiin.
2 Reer Efrayim iyo reer Benyaamiin iyo reer Manaseh hortooda xooggaaga ku kici,
Oo kaalay oo na badbaadi.
3 Ilaahow, mar kale na soo celi,
Oo wejigaaga noo iftiimi, oo waannu badbaadi doonnaa.
4 Rabbiyow Ilaaha ciidammadow,
Ilaa goormaad u cadhaysnaan doontaa baryootanka dadkaaga?
5 Waxaad ku quudisay kibistii ilmada,
Oo ilmo aad u badanna ayaad cabsiisay.
6 Waxaad nala dirirsiisay derisyadayada,
Oo cadaawayaashayadiina way nagu qoslaan.
7 Ilaaha ciidammadow, mar kale na soo celi,
Oo wejigaaga noo iftiimi, oo waannu badbaadi doonnaa.
8 Geed canab ah ayaad dalkii Masar ka keentay,
Oo intaad quruumihii ka eriday ayaad meel ku beertay.
9 Meel baad hortiisa ku diyaarisay,
Oo wuxuu yeeshay xididdo dhaadheer, kolkaasuu dhulkii buuxiyey.
10 Oo buurihii waxaa qariyey hooskiisii,
Oo laamihiisiina waxay noqdeen sidii geedaha la yidhaahdo kedar oo Ilaah.
11 Laamihiisii wuxuu gaadhsiiyey tan iyo badda,
Dhudihiisiina waxay gaadheen tan iyo Webiga.
12 Bal maxaad deyrkiisii u dumisay
Si ay kuwa jidka maraa oo dhammu u goostaan?
13 Waxaa kharriba doofaarka kaynta,
Oo waxaa iska daaqda ugaadha duurka.
14 Ilaaha ciidammadow, waannu ku baryaynaaye noo soo noqo,
Samada hoos nooga soo fiiri oo intaad soo eegtid, geedkan canabka ah soo booqo,
15 Oo ilaali wixii ay gacantaada midig beertay,
Iyo laantii aad adkaysatay.
16 Dab baa lagu gubay, oo waa la gooyay,
Oo waxay ku halligmeen canaantii jaahaaga.
17 Gacantaadu ha kor saarnaato ninka gacantaada midig jooga,
Iyo binu-aadmigii aad nafsaddaada u xoogaysatay.
18 Markaas dib kaaga noqon mayno,
Na noolee, oo markaasaannu magacaaga ku baryootamaynaa.
19 Rabbiyow Ilaaha ciidammadow, mar kale na soo celi,
Oo wejigaaga noo iftiimi, oo waannu badbaadi doonnaa.

81

Kanu waa sabuur Aasaaf u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Gitiid.

1 Aad ugu gabya Ilaaha xooggeenna ah,
Oo farxad ugu qayliya Ilaaha Yacquub.
2 Sabuurka kor u qaada, oo waxaad halkan keentaan dafka,

Iyo kataaradda lagu farxo, iyo shareeradda.
3 Buunka afuufa markay bishu dhalato,
Iyo markuu dayaxu caddo buuxda yahay, iyo maalinta iiddeenna quduuska ah.
4 Waayo, taasu qaynuun bay u tahay reer binu Israa'iil,
Waana amar ka yimid Ilaaha Yacquub.
5 Oo wuxuu reer Yuusuf dhexdooda ka dhigay markhaati,
Markii uu dalkii Masar ku soo baxay,
Halkaas oo aan ka maqlay af aanan aqoon.
6 Garbihiisa waxaan ka qaaday culaabtii saarnayd,
Gacmihiisana waxaa laga xoreeyey dambiishii.
7 Waad ii dhawaaqatay markii dhib kuu yimid, oo anna waan ku soo samatabbixiyey,
Waxaan kaaga jawaabay onkodka meeshiisa qarsoon,
Oo waxaan kugu tijaabiyey biyihii Meriibaah. (Selaah)
8 Dadkaygiiyow, bal i maqla,
Oo anna waan idiin digi doonaa,
Reer binu Israa'iilow, bal haddaad i maqli lahaydeen!
9 Waa inaan ilaah qalaad idinku dhex jirin,
Oo waa inaydaan innaba ilaah qalaad caabudin.
10 Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah,
Oo kaa soo bixiyey dalkii Masar,
Afkaaga aad u kala qaad, oo anna waan buuxin doonaa.
11 Laakiinse dadkaygii ma ay dhegaysan codkaygii,
Oo reer binu Israa'iilna ima aqbalin.
12 Sidaas daraaddeed waxaan u daayay inay ku socdaan madaxadayggooda.
Si ay taladooda ugu socdaan.
13 Bal may dadkaygu i dhegaystaan,
Oo reer binu Israa'iil bal may jidkayga ku socdaan!
14 Oo waxaan haddiiba jebin lahaa cadaawayaashooda,
Oo gacantaydana waan ku jeedin lahaa colkooda.
15 Kuwa Rabbiga necebu waxay hoos geli lahaayeen isaga,
Laakiinse wakhtigoodu weligiis wuu waari lahaa.
16 Oo weliba wuxuu iyaga ku quudin lahaa sarreenka ugu wanaagsan,
Oo waxaan ka dhergin lahaa malabka dhagaxa ka soo baxa.

82

Kanu waa sabuur uu Aasaaf tiriyey.
1 Ilaah wuxuu dhex istaagaa ururka Ilaah,
Oo wuxuu wax ku xukumaa ilaahyada dhexdooda,
2 Ilaa goormaad xaqdarro wax ku xukumaysaan?
Oo ilaa goormaad kuwa sharka leh u eexanaysaan? (Selaah)
3 Miskiinka iyo agoonka gar siiya,
Oo caddaalad ugu garsoora kan dhibaataysan iyo saboolka.
4 Badbaadiya miskiinka iyo kan baahan,
Oo ka samatabbixiya gacanta kuwa sharka leh.
5 Iyagu waxba ma yaqaaniin, waxna garan maayaan,
Oo gudcur bay hor iyo dib ugu socdaan,
Dhulka aasaaskiisii oo dhammu waa wada dhaqdhaqaaqay.
6 Waxaan idhi, Idinku waxaad tihiin ilaahyo,
Oo dhammaantiin waxaad tihiin Ilaaha uga sarreeya wiilashiisii.
7 Habase yeeshee waxaad u dhiman doontaan sida dadka oo kale,

Oo waxaad u dhici doontaan sida amiirrada midkood.
8 Ilaahow, sara joogso oo dhulka xukun,
Waayo, waxaad dhaxli doontaa quruumaha oo dhan.

83

Kanu waa sabuur gabay ah oo Aasaaf tiriyey.

1 Ilaahow, shib ha odhan,
Oo ha aamusin, afkana ha haysan, Ilaahow.
2 Waayo, bal eeg, cadaawayaashaadu way buuqaan,
Oo kuwii ku nebcaana madaxay kor u qaadeen.
3 Dadkaagay xeelad ugu tashadaan,
Oo waxay dhammaantood u arrinsadaan kuwaad qarisay.
4 Waxay isku yidhaahdeen, Kaalaya, aan baabbi'innee, yaanay mar dambe quruun ahaanine.
Si aan magaca Israa'iil dib loogu soo xusuusan.
5 Waayo, iyagoo isku waafaqsan ayay ku arrinsadeen,
Oo axdi kaa gees ah ayay isla dhigtaan,
6 Teendhooyinkii reer Edom iyo reer Ismaaciil,
Iyo reer Moo'aab iyo reer Hagariim,
7 Reer Gebal iyo reer Cammoon iyo reer Camaaleq,
Reer Falastiin iyo kuwii Turos degganaa,
8 Oo xataa reer Ashuurna way ku darsameen,
Oo waxay kaalmeeyeen ilma Luud. (Selaah)
9 Iyaga ku samee wixii aad ku samaysay reer Midyaan,
Iyo Siiseraa iyo Yaabiin markii ay ag joogeen Webi Qiishoon,
10 Waxay ku halligmeen Ceyn Door,
Oo waxay dhulka u noqdeen digo.
11 Nimankooda gobta ah oo dhan waxaad ka dhigtaa sida Cooreeb iyo Se'eeb,
Oo amiirradooda oo dhanna sida Sebah iyo Salmunnac,
12 Kuwaas oo isyidhi, War aan iska qaadanno oo hantinno Ilaah degmooyinkiisa.
13 Ilaahayow, iyaga ka dhig sida boodhka warwareega,
Iyo sida xaab dabaysha ka horreeya,
14 Sida dabka duurka guba,
Iyo sida ololka buuraha huriya,
15 Sidaasoo kale iyaga duufaankaaga ku eri,
Hufadaadana ku cabsii.
16 Rabbiyow, wejigoodu wareer ha ka buuxsamo,
Si ay magacaaga u doondoonaan.
17 Weligood ha ceeboobeen, hana baqeen,
Ha wareereen, hana baabbe'een,
18 Si ay u ogaadaan in adigoo magacaagu Ilaah yahay
Aad tahay Ilaaha ugu sarreeya dunida oo dhan.

84

Kanu waa sabuur ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha, oo Gitiid lagu luuqeeyo.

1 Rabbiga ciidammadow, taambuugyadaadu sidee bay u yihiin wax la jeclaado!
2 Naftaydu waxay u xiisaysan tahay Rabbiga barxadihiisa,
Qalbigayga iyo jiidhkayguba waxay u dhawaaqaan Ilaaha nool.
3 Haah, shimbirtu waxay nafsaddeeda u heshay guri,

Dabafallaadhuna buul ay yaryarkeeda ku dhasho,
Kaas oo ah meelaha allabarigaaga, Rabbiga ciidammadow,
Boqorkaygiiyow, Ilaahaygiiyow.
4 Waxaa barakaysan kuwa gurigaaga deggan,
Weligoodba way ku sii ammaani doonaan.
5 Waxaa barakaysan ninkii xooggiisu xaggaaga ka yimaado,
Oo ay jidadka sare oo Siyoon qalbigiisa ku jiraan.
6 Markay dhex maraan Dooxadii Oohinta waxay ka dhigaan meel ilo badan leh,
Haah, oo roobka hore ayaa barakooyin ka buuxiya.
7 Way xoogaystaan, oo weliba way sii xoogaystaan,
Oo midkood kastaaba Ilaah buu ka hor muuqdaa Siyoon dhexdeeda.
8 Rabbiyow, Ilaaha ciidammadow, baryadayda maqal,
Ilaaha Yacquubow, bal dhegta ii dhig, (Selaah)
9 Ilaahow, gaashaankayagiiyow, bal eeg,
Oo bal kaaga la subkay wejigiisa fiiri.
10 Waayo, maalin barxadahaaga la joogo way ka sii wanaagsan tahay kun maalmood oo kale.
Intaan teendhooyinka sharka joogi lahaa,
Waxaan ka sii jeclaan lahaa inaan guriga Ilaah iridjooge u ahaado.
11 Waayo, Rabbiga Ilaaha ahu waxa weeye qorrax iyo gaashaan,
Rabbigu wax wanaagsan kalama hadhi doono kuwa si qumman u socda.
Wuxuuna siin doonaa naxariis iyo sharaf.
12 Rabbiga ciidammadow,
Waxaa barakaysan ninkii isku kaa halleeya.

85

Kanu waa sabuur ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha.
1 Rabbiyow, dalkaagii waad u roonaatay,
Oo waxaad soo celisay maxaabiistii reer Yacquub.
2 Xumaantii dadkaagana waad cafiday,
Oo dembigoodii oo dhanna waad qarisay. (Selaah)
3 Cadhadaadii oo dhan waad fogaysay,
Oo waad ka soo noqotay kulaylkii xanaaqaaga.
4 Ilaaha Badbaadadayadow, na soo celi,
Oo dhirifkaaga naga jooji.
5 Miyaad weligaaba noo cadhaysnaanaysaa?
Oo xanaaqaaga miyaad sii dheeraynaysaa tan iyo ka ab ka ab?
6 Miyaanad mar dambe na soo noolaynayn,
Si ay dadkaagu kuugu reyreeyaan?
7 Rabbiyow, naxariistaada na tus,
Oo badbaadadaada na sii.
8 Waan maqli doonaa waxa Ilaaha Rabbiga ahu ku hadlo,
Waayo, nabad buu kula hadli doonaa dadkiisa iyo quduusiintiisa,
Laakiin yaanay nacasnimo ku noqon.
9 Hubaal badbaadadiisu way u dhow dahay kuwa isaga ka cabsada,
Si ay ammaanu dalkayaga u degganaato.
10 Naxariis iyo runu way isla kulmeen,
Xaqnimo iyo nabaduna way isdhunkadeen.
11 Runtu waxay ka soo baxdaa dhulka,
Xaqnimaduna waxay hoos ka soo fiirisaa samada.

12 Haah, Rabbigu wuxuu ina siin doonaa waxa wanaagsan,
Oo dalkeennuna wuxuu soo bixin doonaa midhihiisa.
13 Hortiisa waxaa socon doonta xaqnimo,
Oo waxay tallaabooyinkiisa ka dhigi doontaa jid la maro.

86

Baryootankii Daa'uud.
1 Rabbiyow, dhegtaada ii soo dhig, oo ii jawaab,
Waayo, waxaan ahay miskiin iyo mid baahane.
2 Naftayda dhawr, waayo, waxaan ahay mid cibaado leh,
Ilaahayow, i badbaadi anigoo ah addoonkaaga isku kaa halleeya.
3 Sayidow, ii naxariiso,
Waayo, maalinta oo dhan adaan kuu qayshadaa.
4 Sayidow, addoonkaaga naftiisa ka farxi,
Waayo, naftayda adigaan kor kuugu soo qaadaa.
5 Waayo, Sayidow, waad wanaagsan tahay, oo waxaad diyaar u tahay inaad dembid-haafto,
Waanad u naxariis badan tahay kuwa ku barya oo dhan.
6 Rabbiyow, baryadayda dhegta u dhig,
Oo codka baryootankayga maqal.
7 Maalinta aan dhibaataysnahay adaan ku baryi doonaa,
Waayo, waad ii jawaabi doontaa.
8 Sayidow, adigoo kale ilaahyada kuma jiro,
Oo shuqulladaadana wax la mid ahu ma jiraan.
9 Sayidow, quruumihii aad samaysay oo dhammu way iman doonaan oo hortaaday ku sujuudi doonaan,
Waxay ammaani doonaan magacaaga.
10 Waayo, adigu waad weyn tahay, oo waxyaalo yaab badanna waad samaysaa,
Oo adiga keliya ayaa Ilaah ah.
11 Rabbiyow, jidkaaga i bar, oo anna runtaadaan ku socon doonaa,
Qalbigayga mid ka dhig si aan magacaaga uga cabsado.
12 Sayidow Ilaahayow, qalbigayga oo dhan waan kugu ammaanayaa,
Oo weligayba waxaan ammaani doonaa magacaaga.
13 Waayo, naxariistaadu xaggayga way ku weyn tahay,
Naftaydana waxaad ka soo samatabbixisay She'oolka ugu hooseeya.
14 Ilaahow, kuwa kibirka lahu way igu keceen,
Ururka dadka dulmiga badanna waxay doonayeen inay nafta iga qaadaan,
Oo adigana kuuma ay soo jeesan.
15 Laakiinse adigu Sayidow, waxaad tahay Ilaah ay raxmad iyo nimco ka buuxaan,
Oo cadhada u gaabiya, oo naxariis iyo runba badan.
16 Ii soo jeeso, oo ii naxariiso,
Oo anoo addoonkaaga ah xoog i sii,
Oo i badbaadi anoo wiilka addoontaada ah.
17 Calaamad wanaaggaaga lagu garto i tus,
Si ay kuwa i necebu u arkaan, oo ay u ceeboobaan,
Maxaa yeelay, Rabbiyow, waad i caawisay, oo waad i qalbi qaboojisay.

87

Kanu waa sabuur gabay ah oo ay reer Qorax tiriyeen.
1 Aasaaskiisu wuxuu ku jiraa buuraha quduuska ah.

2 Rabbigu degmooyinka reer Yacquub oo dhan
Wuxuu ka jecel yahay irdaha Siyoon.
3 Magaalada Ilaahay,
Waxyaalo ammaan badan ayaa lagaa sheegaa. (Selaah)
4 Anigu waxaan ka sheekayn doonaa Rahab iyo Baabuloon sidii kuwo i yaqaan,
Bal eeg, Falastiin, iyo Turos, iyo Itoobiya.
Midkanu halkaasuu ku dhashay.
5 Haah, oo Siyoonna waxaa laga odhan doonaa, Midkan iyo midkaasuba iyaduu ku dhashay,
Oo Ilaaha ugu sarreeya ayaa iyada dhisi doona.
6 Rabbigu wuu tirin doonaa markuu dadka qorayo,
Midkanu halkaasuu ku dhashay. (Selaah)
7 Kuwa gabya iyo kuwa cayaaraaba waxay odhan doonaan,
Waxaa kugu jira ilahayga oo dhan.

88

Kanu waa sabuur gabay ah oo ay reer Qorax u tiriyeen madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu luuqeeyaa Maxalad Lecannod. Oo waa Maskiil tacliin ah oo Heemaankii reer Cesraax.

1 Rabbiyow, Ilaaha badbaadadaydow,
Habeen iyo maalinba hortaadaan ka qayliyey,
2 Baryootankaygu hortaada ha yimaado,
Oo qayladayda dhegta u dhig,
3 Waayo, naftayda waxaa ka buuxa dhibaatooyin,
Oo noloshayduna waxay ku dhowaanaysaa She'ool.
4 Waxaa laygu tiiriyey kuwa hoos ugu dhaadhaca yamayska,
Oo waxaan ahay sida nin aan xoog lahayn,
5 Oo meydadka lagu dhex tuuray,
Sida kuwa la laayay oo xabaalaha yaal,
Oo aanad mar dambe soo xusuusnayn,
Kuwaas oo ah kuwa gacantaada ka go'ay.
6 Waxaad igu ridday yamayska ugu hooseeya,
Iyo gudcurka, iyo meelaha dhaadheer.
7 Cadhadaadii baa igu soo degtay,
Oo waxaad igu dhibtay hirarkaagii oo dhan. (Selaah)
8 Kuwii aan iqiin waad iga fogaysay,
Oo karaahiyaad iga dhigtay xaggooda.
Waa lay xidhay, oo sooma aan bixi karo.
9 Indhahaygu waxay la gudheen dhibaatada daraaddeed,
Rabbiyow, maalin kasta waan kuu yeedhay,
Oo gacmahaygana adigaan kuu hoorsaday.
10 Ma yaabab baad tusaysaa meydadka?
Kuwii dhintay miyey soo sara kacayaan oo ku ammaanayaan? (Selaah)
11 Raxmaddaada miyaa qabriga lagu sheegayaa?
Aaminnimadaadana miyaa halligaadda laga dhex sheegayaa?
12 Yaababkaaga miyaa gudcurka lagu ogaanayaa?
Xaqnimadaadana ma waxaa lagu ogaanayaa dalka illoobidda?
13 Laakiinse Rabbiyow, adigaan kuu qayshaday,
Oo baryootankayguna subaxduu hortaada imanayaa.
14 Rabbiyow, bal maxaad naftayda u xooraysaa?

Oo bal maxaad wejigaaga iiga qarinaysaa?
15 Waan dhibaataysnaa oo waxaan ku dhowaa inaan dhinto tan iyo yaraantaydiiba,
Intaad cabsidaada igu riddayna waan caataysnaa.
16 Cadhadaadii kululayd ayaa i kor martay,
Oo waxaa i baabbi'iyey waxyaalihii aad igu cabsiisay.
17 Maalintii oo dhan waxay hareerahayga ugu wareegsanaayeen sidii biyo oo kale,
Dhammaantood way i wada hareereeyeen.
18 Kii i jeclaa iyo saaxiibkayba waad iga fogaysay,
Oo kuwii aan iqiinna gudcur baad iga gelisay.

89

Kanu waa sabuur Maskiil ah oo uu Eetaan kii reer Cesraax tiriyey.

1 Anigu weligayba waxaan ku gabyi doonaa Rabbiga waxyaalihiisa naxariista leh,
Oo aaminnimadaadana afkaygaan ka ab ka ab ku ogeysiinayaa.
2 Waayo, waxaan idhi, Naxariistu weligeedba way dhisnaan doontaa,
Oo aaminnimadaadana waxaad ku adkayn doontaa samooyinka qudhooda.
3 Axdi baan la dhigtay kii aan doortay,
Oo waxaan u dhaartay addoonkaygii Daa'uud, oo ku idhi,
4 Farcankaaga weligayba waan sii adkayn doonaa,
Oo carshigaaguna wuu dhisnaan doonaa tan iyo ka ab ka ab. (Selaah)
5 Rabbiyow, samooyinku waxay ammaani doonaan yaababkaaga,
Oo weliba aaminnimadaadana waxaa laga dhex sheegi doonaa shirka kuwa quduuska ah.
6 Waayo, bal yaa cirka ku jira oo Rabbiga lala simi karaa?
Bal yaase ku dhex jira wiilasha kuwa xoogga badan oo Rabbiga la mid ah,
7 Kaas oo ah Ilaaha ugu cabsida badan guddiga kuwa quduuska ah,
Oo waajibka tahay in kuwa hareerihiisa ku wareegsan oo dhammu ay ka cabsadaan.
8 Rabbiyow Ilaaha ciidammadow,
Bal yaa sidaada u xoog badan, Rabbiyow?
Aaminnimadaadu hareerahaagay ku wareegsan tahay.
9 Adigaa u taliya badda kibirkeeda,
Oo markii hirarkeedu kacaan adigaa dejiya.
10 Rahab waxaad u kala burburisay sidii mid la dilay,
Oo cadaawayaashaadiina waxaad ku kala firdhisay gacanta xooggaaga.
11 Samooyinka adigaa iska leh, dhulkana adigaa iska leh,
Dunida iyo waxaa ka buuxana adigaa aasaasay.
12 Woqooyi iyo koonfurba adigaa abuuray,
Taaboor iyo Xermoonba magacaagay ku reyreeyaan.
13 Adigu waxaad leedahay dhudhun itaal weyn,
Gacantaaduna way xoog badan tahay, midigtaaduna way sarraysaa.
14 Carshigaaga aasaaskiisu waxa weeye xaq iyo caddaalad,
Oo naxariista iyo runtuna way ku hor socdaan.
15 Waxaa barakaysan dadka yaqaan dhawaaqa farxadda leh,
Rabbiyow, waxay ku socdaan wejigaaga iftiinkiisa,
16 Maalinta oo dhan waxay ku reyreeyaan magacaaga,
Oo waxay ku sara marayaan xaqnimadaada.
17 Waayo, waxaad tahay ammaantii xooggooda,
Oo raallinimadaada daraaddeed ayaa geeskayaga kor loogu sarraysiin doonaa.
18 Waayo, gaashaankayaga waxaa iska leh Rabbiga,
Oo boqorkayagana waxaa iska leh Kan quduuska ah oo reer binu Israa'iil.

19 Markaas quduusiintaada waxaad kula hadashay muuqasho,
Oo waxaad ku tidhi, Waxaan caawimaad kor saaray mid xoog badan,
Oo waxaan sarraysiiyey mid dadka laga doortay.
20 Waxaan helay addoonkaygii Daa'uud ahaa,
Oo waxaan ku subkay saliiddaydii quduuska ahayd,
21 Oo gacantaydu isagay la jiri doontaa,
Dhudhunkayguna isaguu xoogayn doonaa.
22 Cadowgu ma dulmi doono,
Wiilka sharnimaduna ma dhibi doono.
23 Oo cadaawayaashiisa hortiisaan ku wada burburin doonaa,
Oo kuwa isaga necebna waan layn doonaa.
24 Laakiinse aaminnimadayda iyo naxariistaydu isagay la jiri doonaan,
Oo geeskiisana waxaa lagu sarraysiin doonaa magacayga.
25 Oo weliba gacantiisa waxaan ka sarraysiin doonaa badda,
Midigtiisana webiyaasha.
26 Aniguu ii qayshan doonaa, oo wuxuu odhan doonaa, Adigu waxaad tahay aabbahay,
Iyo Ilaahay, iyo dhagaxii weynaa oo badbaadadayda.
27 Oo weliba waxaan isaga ka dhigi doonaa curadkayga,
Oo wuxuu ahaan doonaa boqorrada dunida kan ugu wada sarreeya.
28 Weligayba waxaan isaga u hayn doonaa naxariistayda,
Oo axdigayguna isaguu ku sii adkaan doona.
29 Oo weliba farcankiisana waxaan ka dhigi doonaa mid weligiis waara,
Carshigiisana sida wakhtiga samada.
30 Carruurtiisu hadday sharcigayga ka tagaan,
Oo aanay ku socon xukummadayda,
31 Hadday qaynuunnadayda jebiyaan,
Oo aanay amarradayda dhawrin,
32 Markaas xadgudubkooda waxaan kaga abaalmarin doonaa ul,
Xumaantoodana jeedal.
33 Laakiinse naxariistayda oo dhan kama wada qaadi doono,
Aaminnimadayduna inay isaga gabto uma oggolaan doono.
34 Axdigayga ma jebin doono,
Oo wixii afkayga ka soo baxayna ma beddeli doono.
35 Mar baan waxaan ku dhaartay quduusnimadayda,
Oo Daa'uud been uma sheegi doono,
36 Farcankiisu weligiisuu waari doonaa,
Carshigiisuna wuxuu u waari doonaa sida qorraxda hortayda ka ifaysa.
37 Oo wuxuu weligiisba u sii jiri doonaa sida dayaxa,
Iyo sida markhaatiga daacadda ah oo cirka jooga. (Selaah)
38 Laakiinse adigu waad xoortay oo waad nacday,
Oo waxaad u cadhootay kaaga subkan.
39 Axdigii addoonkaaga waad nacday,
Oo taajkiisiina waad nijaasaysay oo dhulka ku tuurtay.
40 Deyrarkiisii oo dhan waad dumisay,
Oo qalcadihiisii oo dhanna waad burburisay.
41 Wax alla wixii jidka soo mara oo dhanba isagay dhacaan,
Oo derisyadiisana wuxuu u noqday cay.
42 Waxaad kor u qaadday midigtii kuwii dulmayay,
Cadaawayaashiisii oo dhanna waad ka farxisay.
43 Oo weliba afka seeftiisana dib baad u celisaa,

Isagiina kama aad dhigin inuu dagaalka ku sii adkaysto.
44 Iftiinkiisii waad demisay,
Carshigiisiina dhulkaad ku tuurtay.
45 Cimrigii dhallinyaranimadiisii waad soo gaabisay,
Oo waxaad isagii ka muujisay ceeb. (Selaah)
46 Rabbiyow, ilaa goormaad isqarin doontaa? Ma weligaa baa?
Oo ilaa goormay cadhadaadu sida dab u ololi doontaa?
47 Bal xusuuso sida wakhtigaygu u gaaban yahay,
Waayo, sidaad binu-aadmiga oo dhan u abuurtay micnedarnaa!
48 Bal waa ninkee kan iska noolaan doona isagoo aan dhimasho arkin,
Oo naftiisa ka samatabbixin doona xoogga She'ool? (Selaah)
49 Sayidow, meeday naxariistaadii hore,
Oo aad Daa'uud aaminnimadaada ugu dhaaratay?
50 Sayidow, bal soo xusuuso cayda addoommadaada,
Iyo sida aan laabta ugu sido cayda dadka badan oo dhan,
51 Rabbiyow, waana tii ay cadaawayaashaadu igu caayeen,
Oo waa tii ay ku caayeen tallaabooyinka kaaga subkan.
52 Mahad waxaa leh Rabbiga tan iyo weligiisba.
Aamiin, iyo aamiin.

90

Kitaabka Afraad

Sabuurrada 90-106

Kanu waa baryootankii Muuse oo ahaa ninkii Ilaah.
1 Rabbiyow, tan iyo ka ab ka ab
Adigu waxaad noo ahayd meesha aannu degganaanno.
2 Intaan buuruhu dhalan ka hor,
Iyo intaanad samayn dhulka iyo dunida,
Iyo xataa weligeed iyo weligeedba adigu waxaad tahay Ilaah.
3 Dadka waxaad ku soo celisaa baabba',
Oo waxaad ku tidhaahdaa, Noqda, binu-aadmigow.
4 Waayo, kun sannadood waxay hortaada ku yihiin
Sida shalay oo kale markay dhammaadaan.
Oo waxay la mid yihiin sida wakhti la soo jeedo oo habeennimo.
5 Waxaad iyaga u qaaddaa sida daadku wax u qaado, oo iyagu waxa weeye sida hurdo oo kale,
Oo subaxdana waxay u baxaan sida doog oo kale.
6 Subaxda way cagaaraan, wayna soo baxaan,
Oo fiidkana waa la jaraa, wayna engegaan.
7 Waayo, annagu cadhadaadii baannu ku baabba'nay,
Oo waxaan ku dhibtoonnay xanaaqaagii.
8 Xumaatooyinkayagii waxaad dhigtay hortaada,
Oo dembiyadayadii qarsoonaana waxaad dhigtay iftiinka wejigaaga.
9 Waayo, maalmahayagii oo dhammu waxay nagu dhaafeen cadhadaada,
Oo cimrigayagiina wuxuu u dhammaaday sidii sheeko la sheegay.
10 Waayo, wakhtiga cimrigayagu waxa weeye toddobaatan sannadood,
Oo xataa hadduu xoog aawadiis ku sii dheeraado waa siddeetan sannadood,
Laakiinse faankiisu waa hawl iyo caloolxumo miidhan,
Waayo, haddiiba wuu iska dhammaadaa, oo annana waannu duulnaa.

11 Bal yaa yaqaan cadhadaada xooggeeda,
Iyo xanaaqaaga kaas oo waafaqsan cabsida kugu habboon in lagaa cabsado?
12 Haddaba na bar inaannu tirinno maalmaha cimrigayaga,
Si aannu u helno qalbi xigmad leh.
13 Rabbiyow, soo noqo, ilaa goormaad soo noqonaysaa?
Oo raalli ka ahow addoommadaada.
14 Aroorta naxariistaada naga dhergi,
Si aannu u rayrayno oo aannu u faraxsanaano maalmaha cimrigayaga oo dhan.
15 Nooga farxi intii ay ahaayeen maalmihii aad na dhibtay,
Iyo sannadihii aan sharka aragnay in le'eg.
16 Shuqulkaagu ha u muuqdo addoommadaada,
Ammaantaaduna carruurtooda.
17 Oo Rabbiga Ilaahayaga ah nicmadiisu ha na dul joogto,
Oo korkayaga ku adkee shuqulka gacmahayaga,
Haah, shuqulka gacmahayaga adkee.

91

1 Kan dega Ilaaha ugu sarreeya meeshiisa qarsoon
Wuxuu joogi doonaa hooska Qaadirka.
2 Waxaan Rabbiga ka odhan doonaa,
Isagu waa magangalkayga iyo qalcaddayda
Oo waa Ilaahayga aan isku halleeyo.
3 Waayo, wuxuu kaa samatabbixin doonaa dabinka ugaadhsadaha,
Iyo belaayada aad u xun.
4 Oo wuxuu kugu dedi doonaa baalashiisa,
Oo waxaad magangeli doontaa baadadkiisa,
Runtiisuna waxay tahay gaashaan iyo gabbaad.
5 Waa inaanad ka cabsan naxdinta habeennimada,
Iyo fallaadha dharaarnimada duulaysa toona,
6 Ama belaayada gudcurka ku socota,
Iyo halligaadda duhurka wax baabbi'isa.
7 Dhinacaaga waxaa ku dhici doona kun,
Midigtaadana waxaa ku ag dhici doona toban kun,
Innabase kuuma soo dhowaan doonto.
8 Laakiinse indhaha uun baad ku fiirin doontaa,
Oo waxaad arki doontaa kuwa sharka leh abaalgudkooda.
9 Waayo, waxaad tidhi, Rabbigu waa magangalkayga,
Oo Kan ugu sarreeya ayaa degmadayda ah.
10 Shar kuguma dhici doono,
Belaayona teendhadaada uma soo dhowaan doonto.
11 Waayo, isagu wuxuu malaa'igihiisa ku amri doonaa
Inay jidadkaaga oo dhan kugu ilaaliyaan.
12 Oo iyaguna gacmahooday sare kuugu qaban doonaan
Inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin.
13 Libaaxa iyo jilbiska ayaad ku joogsan doontaa,
Oo waxaad ku tuman doontaa aaran libaax iyo abeesada.
14 Rabbigu wuxuu yidhi, Isagu aad buu ii jeclaaday, oo sidaas daraaddeed ayaan u samatabbixin doonaa,
Meel sare ayaan ku fadhiisin doonaa, maxaa yeelay, magacayguu yiqiin.
15 Wuu i baryi doonaa, oo waan u jawaabi doonaa,

Oo markuu dhibaataysan yahay, waan la jiri doonaa,
Oo waan samatabbixin doonaa, waanan murwayn doonaa.
16 Cimri dheer ayaan ka dhergin doonaa,
Oo waxaan tusi doonaa badbaadintayda.

92

Kanu waa sabuur gabay ah oo loo tiriyey maalinta Sabtida.

1 Waa wanaagsan tahay in Rabbiga lagu mahadnaqo,
Iyo in magacaaga ammaan loogu gabyo, Ilaaha ugu sarreeyow,
2 Iyo in raxmaddaada aroorta la muujiyo,
Habeen kastana aaminnimadaada,
3 Iyo in loogu heeso alaabta muusikada oo tobanka xadhig leh, iyo shareeradda,
Iyo dhawaaqa kataaradda.
4 Waayo, Rabbiyow, waxaad igaga farxisay shuqulkaagii,
Oo shuqullada gacmahaagana waan ku guulaysan doonaa.
5 Rabbiyow, shuqulladaadu waaweynaa!
Oo fikirradaaduna aad bay u mool dheer yihiin.
6 Doqonku taas ma yaqaan,
Kii nacas ahuna ma garan karo.
7 Kuwa sharka lahu markii ay sida doog u soo baxaan,
Iyo markii xumaanfalayaasha oo dhammu ay barwaaqoobaan,
Waa in weligoodba la baabbi'iyo,
8 Laakiinse Rabbiyow, adigu waad sarraysaa weligaa iyo weligaaba.
9 Waayo, Rabbiyow, bal eeg cadaawayaashaada,
Bal eeg, cadaawayaashaadu way wada baabbi'i doonaane,
Oo xumaanfalayaasha oo dhammuna way kala firidhsanaan doonaan.
10 Laakiinse geeskayga waxaad u sarraysiisay sida geeska gisiga
Oo waxaa laygu subkay saliid cusub.
11 Indhahayguna waxay arkeen wixii aan cadaawayaashayda la jeclaa,
Oo dhegahayguna waxay maqleen wixii aan la jeclaa sharfalayaasha igu kaca.
12 Kii xaq ahu wuxuu u barwaaqoobi doonaa sida geed timireed,
Oo wuxuu u bixi doonaa sida geed kedar la yidhaahdo oo Lubnaan.
13 Kuwa guriga Rabbiga lagu dhex beeray
Waxay ku barwaaqoobi doonaan barxadaha Ilaahayaga.
14 Oo weliba midho bay dhali doonaan iyagoo gaboobay,
Oo waxaa ka buuxi doona muud, wayna cagaari doonaan,
15 Si ay u muujiyaan in Rabbigu qumman yahay,
Isagu waa dhagaxayga gabbaadka ah, oo xaqdarro kuma jirto.

93

1 Rabbigaa taliya, oo wuxuu huwan yahay haybad,
Rabbigu waa huwan yahay, oo wuxuu dhexda ku xidhay xoog,
Duniduna waxay u dhisan tahay si aan la dhaqaajin karin.
2 Carshigaagu wuxuu dhismay waa hore,
Oo adiguna waxaad jirtay tan iyo weligaa.
3 Rabbiyow, webiyadii kor bay u kaceen,
Webiyadii codkooday kor u qaadeen,
Oo webiyadii waxay kor u qaadeen hirarkoodii.
4 Biyaha badan codkooda,

Iyo mawjadaha badda oo waaweynba
Waxaa ka sii xoog badan Rabbiga sare.
5 Rabbiyow, markhaatifurkaagu waa hubaal,
Oo weligaaba waxaa gurigaaga ku habboon quduusnimo.

94

1 Rabbiyow, Ilaaha aargudashada lahow,
Ilaaha aargudashada lahow, soo iftiin.
2 Xaakinka dunidow, sara joogso,
Oo kuwa kibray abaalkooda mari.
3 Rabbiyow, kuwa sharka lahu ilaa goormay,
Kuwa sharka lahu ilaa goormay guulaysanayaan?
4 Way bulxamaan, oo kibir bay ku hadlaan,
Oo xumaanfalayaasha oo dhammu way faanaan.
5 Rabbiyow, iyagu waxay burburiyaan dadkaaga,
Oo dhaxalkaagay silciyaan.
6 Carmalka iyo shisheeyaha ayay laayaan,
Oo agoontay nafta ka qaadaan.
7 Oo waxay isyidhaahdaan, Waxan Rabbigu ma arki doono,
Oo Ilaaha reer Yacquubna kama fikiri doono.
8 Kuwiinna doqonnada ah oo dadka ku dhex jirow, fiirsada,
Oo kuwiinna nacasyada ahow, goormaad caqli yeelanaysaan?
9 Kii dhegta abuuray, sow wax maqli maayo?
Kii isha sameeyeyna, sow wax arki maayo?
10 Kan quruumaha edbiyaa, sow wax hagaajin maayo?
Kaasoo ah kan dadka aqoonta bara?
11 Rabbigu waa og yahay fikirrada binu-aadmigu
Inay micnela'aan yihiin.
12 Rabbiyow, waxaa barakaysan ninkii aad edbiso,
Oo aad sharcigaaga wax ka barto,
13 Si aad uga nasiso maalmaha belaayada
Inta kan sharka lahaa godka loo qodayo.
14 Waayo, Rabbigu dadkiisa xoori maayo,
Oo dhaxalkiisana dayrin maayo.
15 Waayo, garsooriddu waxay ku soo noqon doontaa xaqnimada,
Oo inta qalbigoodu qumman yahay oo dhammuna way raaci doonaan.
16 Bal yaa ii kacaya oo sharfalayaasha iga hor joogsanaya?
Oo yaa ii soo istaagaya oo xumaanfalayaasha iga celinaya?
17 Rabbigu haddaanu i caawin,
Hadda naftaydu waxay joogi lahayd meesha aamusnaanta.
18 Markaan idhi, Rabbiyow, cagtaydu waa simbiriirixanaysaa,
Waxaa kor ii qaadday naxariistaada.
19 Kolkay fikirro badan igu dhex jiraan
Waxaa naftayda ka farxiya qalbiqaboojintaada.
20 Carshiga sharnimadu ma xidhiidh buu kula yeelanayaa,
Kaasoo belaayo qaynuun ku qabanqaabiya?
21 Waxay dhammaantood isu soo wada urursadaan kan xaqa ah naftiisa,
Oo waxay xukumaan dhiig aan eed lahayn.
22 Laakiinse Rabbigu waxa weeye munaaraddayda,

Ilaahayna waa dhagaxii magangalkayga.
23 Oo wuxuu dushooda ku soo celiyey xumaatadoodii,
Oo wuxuu iyaga ku dhex baabbi'in doonaa sharnimadooda,
Rabbiga Ilaaheenna ahu wuu wada baabbi'in doonaa.

95

1 Kaalaya, aynu Rabbiga u gabaynee,
Oo aynu farxad ugu qaylinno dhagaxa badbaadadeenna.
2 Aynu hortiisa la nimaadno mahadnaq,
Oo aynu isaga farxad ugu qaylinno innagoo sabuurro ugu gabyayna.
3 Waayo, Rabbigu waa Ilaah weyn,
Waana boqor weyn oo ilaahyada oo dhan ka wada sarreeya.
4 Dhulka meelihiisa ugu mool dheeru gacantiisay ku jiraan,
Oo buuraha dheeraantoodana isagaa iska leh.
5 Baddana isagaa iska leh, oo isagaa sameeyey,
Oo dhulka engeganna isagaa gacmihiisa ku sameeyey.
6 Haddaba kaalaya aynu isaga caabudnee oo u sujuudnee,
Oo Rabbiga ina abuuray aan hortiisa ku jilba joogsanno,
7 Waayo, isagu waa Ilaaheen,
Oo innaguna waxaynu nahay dadkii daaqsintiisa, iyo idaha gacantiisa ku jira.
Bal maanta maad codkiisa maqashaan!
8 Qalbigiinna ha adkaynina, sidii markii Meriibaah la joogay,
Iyo sidii maalintii la joogay Masaah oo cidlada ku dhex taal,
9 Markay awowayaashiin i jirrabeen,
Oo ay i tijaabiyeen, oo ay shuqulkaygii arkeen.
10 Dadkii qarnigaas afartan sannadood waan u cadhaysnaa,
Oo waxaan idhi, Waa dad qalbigooda ka qaldama,
Oo iyagu ma ay aqoon jidadkaygii,
11 Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan waxaan ku dhaartay
Inaanay nasashadayda gelin.

96

1 Rabbiga gabay cusub ugu gabya,
Dadka dhulka oo dhammow, Rabbiga u gabya.
2 Rabbiga u gabya, oo magiciisa ammaana,
Oo badbaadintiisana muujiya maalin ka maalin.
3 Ammaantiisa quruumaha dhexdooda ka sheega,
Oo shuqulkiisa yaabka badanna dadyowga oo dhan ka dhex sheega.
4 Waayo, Rabbigu waa weyn yahay, waana mudan yahay in aad loo ammaano.
Isaga waa in laga cabsadaa in ka sii badan ilaahyada oo dhan.
5 Waayo, dadyowga ilaahyadooda oo dhammu waa sanamyo,
Laakiinse Rabbigu isagaa sameeyey samooyinka.
6 Sharaf iyo haybaduba hortiisay yaalliin,
Xoog iyo quruxuna meeshiisa quduuska ah ayay ku jiraan.
7 Dadka qolooyinkiisow, Rabbiga ammaana,
Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaan iyo xoog.
8 Waxaad Rabbiga ka sheegtaan ammaanta magiciisu mudan yahay,
Qurbaan keena, oo barxadihiisa soo gala.
9 Rabbiga ku caabuda quruxda quduusnimada,

Dadka dhulka oo dhammow, hortiisa ku gariira.
10 Quruumaha dhexdooda waxaad ka tidhaahdaan, Rabbigaa taliya,
Oo duniduna waxay u dhisan tahay si aan la dhaqaajin karin,
Dadyowgana wuxuu ugu garsoori doonaa caddaalad.
11 Haddaba samooyinku ha farxeen, dhulkuna ha reyreeyo,
Oo badda iyo waxa ka buuxaaba, ha guuxeen,
12 Berriga iyo waxa ku jira oo dhammuna ha farxeen,
Oo markaasay dhirta duurka oo dhammu Rabbiga hortiisa ku gabyi doonaan farxad daraaddeed,
13 Waayo, isagu waa imanayaa,
Oo wuxuu u imanayaa inuu dunida xukumo.
Isagu wuxuu dunida ku xukumi doonaa xaqnimo,
Dadyowgana runtiisa.

97

1 Rabbigu isagaa taliya, haddaba dhulku ha reyreeyo,
Oo gasiiradaha badanuna ha wada farxeen.
2 Isaga waxaa ku wareegsan daruuro iyo gudcur,
Oo carshigiisana waxaa aasaas u ah xaqnimo iyo garsoorid.
3 Waxaa hortiisa socda dab,
Oo wuxuu wada gubaa cadaawayaashiisa ku wareegsan.
4 Hillaaciisii ayaa dunida iftiimiyey,
Dhulkuna wuu arkay, wuuna gariiray.
5 Buurihii waxay Rabbiga hortiisa ugu dhalaaleen sidii shamac oo kale,
Iyagoo hor jooga Sayidka dhulka oo dhan.
6 Samooyinku waxay sheegaan xaqnimadiisa,
Oo dadyowga oo dhammuna waxay arkaan ammaantiisa.
7 Kuwa sanamyada la qoray u adeega
Iyo weliba kuwa sanamyada ku faana oo dhammu ha ceeboobeen,
Ilaahyada oo dhammow, isaga caabuda.
8 Rabbiyow, Siyoon way maqashay, wayna faraxday,
Oo gabdhihii reer Yahuudahna waxay ku reyreeyeen garsooriddaadii.
9 Waayo, Rabbiyow, adigu waad ka sarraysaa dhulka oo dhan,
Oo aad baa lagaaga sarraysiiyey ilaahyada oo dhan.
10 Kuwiinna Rabbiga jeclow, sharka nebcaada,
Isagu wuxuu dhawraa nafaha quduusiintiisa,
Oo wuxuu iyaga ka samatabbixiyaa gacanta kuwa sharka leh.
11 Waxaa kuwa xaqa ah loo beeray iftiin,
Kuwa qalbigoodu qumman yahayna, farxad.
12 Kuwiinna xaqa ahow, Rabbiga ku farxa,
Oo magiciisa quduuska ah ku mahadnaqa.

98

Sabuur
1 Rabbiga gabay cusub ugu gabya,
Waayo, isagu wuxuu sameeyey waxyaalo yaab badan,
Gacantiisa midig iyo dhudhunkiisa quduuska ahuna waxay keeneen badbaado.
2 Rabbigu wuxuu dadka ogeysiiyey badbaadadiisii,
Oo xaqnimadiisiina wuxuu bayaan ugu muujiyey quruumaha hortooda.

3 Oo wuxuu soo xusuustay naxariistiisii iyo aaminnimadiisii uu u qabay reerka binu Israa'iil,
Dadka dhulka darfihiisa jooga oo dhammu way wada arkeen badbaadinta Ilaaheenna.
4 Inta dhulka joogta oo dhammay, Rabbiga farxad ugu qayliya,
Dhawaaqa, oo farxad ku gabya, oo ammaan ku gabya.
5 Rabbiga ammaan ugu gabya idinkoo kataarad haysta,
Kataarad iyo codka heeska ugu gabya.
6 Boqorka Rabbiga ah hortiisa farxad kaga dhawaajiya
Turumbooyin iyo buunan.
7 Badda iyo waxa ka buuxaaba ha guuxeen,
Dunida iyo kuwa dhex deggan oo dhammuna ha dhawaaqeen,
8 Webiyadu ha sacbiyeen,
Oo buuruhuna dhammaantood farxad ha kaga gabyeen Rabbiga hortiisa,
9 Waayo, isagu wuxuu u imanayaa inuu dhulka xukumo,
Wuxuu dunida ku xukumi doonaa xaqnimo,
Dadyowgana caddaalad.

99

1 Rabbigu isagaa taliya, dadyowgu ha gariireen,
Isagu wuxuu ku fadhiyaa keruubiimta, dhulku ha dhaqdhaqaaqo.
2 Rabbigu Siyoon dhexdeeda waa ku weyn yahay,
Oo dadyowga oo dhanna wuu ka wada sarreeyaa.
3 Iyagu ha ammaaneen magacaaga weyn oo laga cabsado,
Isagu waa quduus.
4 Oo weliba boqorka xooggiisu wuxuu jecel yahay garsoorid,
Caddaalad baad adkaysaa,
Garsoorid iyo xaqnimo baad u samaysaa reer Yacquub.
5 Rabbiga Ilaaheenna ah sarraysiiya,
Oo meeshuu cagaha saartona ku sujuuda,
Isagu waa quduus.
6 Muuse iyo Haaruun waxay ka mid ahaayeen wadaaddadiisa,
Samuu'eelna wuxuu ka mid ahaa kuwa magiciisa u yeedha,
Iyagu waxay baryeen Rabbiga, oo isna wuu u jawaabay.
7 Wuxuu iyagii kala dhex hadlay tiirkii daruurta ahaa,
Iyana waxay xajiyeen markhaatifurkiisii iyo qaynuunkii uu iyaga siiyey.
8 Rabbiyow Ilaahayagiiyow, waad u jawaabtay,
Oo waxaad ahayd Ilaah iyaga cafiyey,
In kastoo aad falimahoodii ka aargoosatay.
9 Rabbiga Ilaaheenna ah sarraysiiya,
Oo isaga ku caabuda buurtiisa quduuska ah,
Waayo, Rabbiga Ilaaheenna ahu waa quduus.

100

Kanu waa sabuur mahadnaqid ah.
1 Inta dhulka deggan oo dhammay, Rabbiga farxad ugu qayliya.
2 Rabbiga farxad ugu adeega,
Oo hortiisa gabay la kaalaya.
3 Ogaada in Rabbigu Ilaah yahay,
Waxaa ina sameeyey isaga, oo waxaynu nahay kuwiisii,

Waxaynu nahay dadkiisii iyo idihii daaqsintiisa.
4 Irdihiisa mahadnaqid la gala,
Barxadihiisana ammaan.
Isaga u mahadnaqa, oo magiciisa ammaana.
5 Waayo, Rabbigu waa wanaagsan yahay, naxariistiisuna weligeed way sii waartaa,
Aaminnimadiisuna tan iyo ka ab ka ab.

101

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Waxaan ka gabyi doonaa naxariis iyo garsoorid,
Rabbiyow, waxaan kuugu gabyi doonaa ammaan.
2 Oo waxaan u dhawrsan doonaa si qumman oo caqliya,
Bal goormaad ii iman doontaa?
Waxaan gurigayga ku dhex socon doonaa qalbi qumman.
3 Indhahayga hortooda wax xun ma dhigi doono,
Waan necbahay kuwa leexda shuqulkooda,
Oo innaba iguma dhegi doono.
4 Qalbi qalloocanu wuu iga fogaan doonaa,
Oo innaba wax shar ah ma aqoon doono.
5 Kii qarsoodi u xanta deriskiisa, kaas waan baabbi'in doonaa,
Kii isla madax weyn oo qalbigiisu kibirsan yahayna uma dulqaadan doono.
6 Indhahaygu waxay la jiri doonaan kuwa aamiinka ah oo dalka deggan, si ay iila joogaan aawadeed,
Kii si qumman u socda ayaa ii adeegi doona.
7 Kii khiyaano ka shaqeeyaase gurigayga ma joogi doono,
Kii been ku hadlaana hortayda kuma xoogaysan doono.
8 Subax ilaa ka subax ayaan wada baabbi'in doonaa kuwa sharka leh oo dalka deggan oo dhan,
Si aan magaalada Rabbiga uga baabbi'iyo kuwa xumaanta ka shaqeeya oo dhan.

102

Kanu waa mid dhibaataysan baryootankiis markuu taag darnaado, oo uu Rabbiga u cawdo.
1 Rabbiyow, baryootankayga maqal,
Qayladayduna ha ku soo gaadho.
2 Wejigaaga ha iga qarin maalinta aan dhibaataysnahay,
Dhegta ii dhig,
Oo maalinta aan ku baryo, dhaqso iigu soo jawaab.
3 Waayo, maalmahaygu waxay u dhammaadaan sida qiiq oo kale,
Oo lafahayguna waxay u gubtaan sida qori ololaya oo kale.
4 Wadnahayga wax baa lagu dhuftay, sida caws oo kalena wuu engegay,
Waayo, waan iska illoobaa inaan kibistayda cuno.
5 Codkii taahiddayda daraaddiis
Ayaa lafahaygu jidhkayga ku dhegaan.
6 Anigu waxaan la mid ahay haad cantalyaa ah oo cidlada joogta,
Oo waxaan la mid noqday haad guumays ah oo lamadegaanka dhex joogta.
7 Waan soo jeedaa, oo waxaan noqday
Sidii shimbir yar oo keligeed guri dhaladiis saaran.
8 Maalinta oo dhan cadaawayaashaydu way i caayaan,
Oo kuwa ii cadhaysanuna magacaygay ku caytamaan.

9 Waayo, dambas baan u cunay sidii kibis oo kale,
Oo cabniinkaygiina waxaan ku darsaday ilmadaydii.
10 Sababtuna waa dhirifkaagii iyo cadhadaadii aawadood,
Waayo, kor baad ii qaadday, dabadeedna waad i xoortay.
11 Cimrigaygu waa sida hoos sii libdhaya,
Oo waxaan u engegay sida caws oo kale.
12 Laakiinse Rabbiyow, adigu weligaaba waad sii jiri doontaa,
Oo waa lagu sii xusuusan doonaa ka ab ka ab.
13 Waad sara joogsan doontaa, oo Siyoon baad u naxariisan doontaa,
Waayo, waa wakhtiga iyada loo jixinjixo, haah, oo wakhtigii la ballamay waa yimid.
14 Waayo, addoommadaadu waxay u bogaan dhagaxyadeeda,
Oo waxay u jixinjixaan ciiddeeda.
15 Haddaba quruumuhu waxay ka cabsan doonaan magaca Rabbiga,
Boqorrada dunida oo dhammuna ammaantaada,
16 Waayo, Rabbigu wuxuu dhisay Siyoon,
Oo wuxuu ka dhex muuqday ammaantiisii,
17 Wuxuu u fiirsaday kuwa dan daraysan tukashadoodii,
Oo baryadoodiina ma uu quudhsan.
18 Tan waxaa loo qori doonaa farcanka soo socda,
Oo dad la abuuri doono ayaa Rabbiga ammaani doona.
19 Waayo, isagu wuxuu wax ka soo fiiriyey meeshiisa sare oo quduuska ah,
Rabbigu dhulkuu ka soo eegay samada,
20 Inuu maqlo taaha maxbuuska,
Iyo inuu sii daayo kuwa dilka lagu xukumay,
21 Si dadku magaca Rabbiga uga sheego Siyoon dhexdeeda,
Ammaantiisana Yeruusaalem dhexdeeda,
22 Markii dadyowgu isu soo wada ururaan,
Iyo xataa boqortooyooyinkuba, inay Rabbiga u adeegaan aawadeed.
23 Isagu xooggayguu ku dhex dhimay jidka,
Oo cimrigaygiina wuu gaabiyey.
24 Anigu waxaan idhi, Ilaahayow, ha i sii qaadin cimrigayga oo badh ah,
Sannadahaagu waxay sii waaraan tan iyo ka ab ka ab.
25 Waa hore ayaad aasaaska dhulka dhigtay,
Samooyinkuna waa shuqulkii gacmahaaga.
26 Iyagu way baabbi'i doonaan, adiguse waad sii waari doontaa,
Haah, oo kulligood waxay u duugoobi doonaan sida dhar oo kale,
Oo waxaad iyaga u beddeli doontaa sida maro oo kale, wayna beddelmi doonaan,
27 Laakiinse adigu isku si uun baad tahay had iyo goorba,
Oo sannadahaaguna ma idlaan doonaan.
28 Carruurta addoommadaadu way sii jiri doonaan,
Oo farcankooduna hortaaday ku xoogaysan doonaan.

103

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.

1 Naftaydoy, Rabbiga ammaan,
Oo inta igu jirta oo dhammay, ammaana magiciisa quduuska ah.
2 Naftaydoy, Rabbiga ammaan,
Oo ha illoobin wanaagga uu kuu sameeyo oo dhan.
3 Isagaa kaa cafiya dembiyadaada oo dhan,
Oo kaa bogsiiya cudurradaada oo dhan,

4 Oo naftaada ka badbaadiya halligaadda,
Oo raxmad iyo naxariis kugu barakeeya,
5 Oo kaa dhergiya waxyaalaha wanwanaagsan,
Si ay dhallinyaranimadaadu ugu cusboonaato sida gorgorka oo kale.
6 Rabbigu wuxuu falaa xaqnimo,
Gar buuna u gooyaa kuwa dulman oo dhan.
7 Isagu wuxuu Muuse garansiiyey jidadkiisii,
Reer binu Israa'iilna falimihiisii.
8 Rabbigu waa raxmad badan yahay, waana nimco miidhan,
Cadho wuu u gaabiyaa, waana naxariis badan yahay.
9 Isagu had iyo goor wax canaanan maayo,
Oo sii cadhaysnaan maayo ilaa weligiis.
10 Isagu inoolama uu macaamiloon sidii dembiyadeennu ahaayeen,
Oo inooguma uu abaalmarin sidii xumaatooyinkeennu ahaayeen.
11 Waayo, sida samadu dhulka uga sarrayso,
Sidaas oo kalaa naxariistiisu ugu weyn tahay kuwa isaga ka cabsada.
12 Sida barigu uga fog yahay galbeedka,
Sidaas oo kaluu xadgudubkeennii inooga fogeeyey.
13 Sida aabbe carruurtiisa ugu naxo oo kale
Ayaa Rabbigu ugu naxaa kuwa isaga ka cabsada.
14 Waayo, abuuristeennuu og yahay,
Oo wuu xusuusan yahay inaan innagu ciid nahay.
15 Laakiinse dadka cimrigiisu waa sida doog oo kale,
Sida ubaxa berrinka ayuu u barwaaqoobaa.
16 Waayo, dabayl baa dul marta, wuuna baabba'aa,
Oo meeshiisiina mar dambe ma aqoon doonto.
17 Laakiinse Rabbigu wuxuu u naxariistaa kuwa isaga ka cabsada weligiis iyo weligiisba,
Oo xaqnimadiisuna waxay la jirtaa carruurta carruurteeda,
18 Kuwaas oo ah kuwa axdigiisa xajiya
Iyo kuwa amarradiisa xusuusta oo wada yeela.
19 Rabbigu carshigiisii wuxuu ka dhistay samooyinka,
Oo boqortooyadiisuna wax walbay u talisaa.
20 Malaa'igihiisa xoogga badan oo eraygiisa oofiya
Oo codka hadalkiisa maqlow,
Rabbiga ammaana.
21 Rabbiga ammaana, ciidammadiisa oo dhammow,
Idinkoo ah midiidinyadiisa wuxuu doonayo sameeyow,
22 Shuqulladiisa oo dhammow, Rabbiga ku ammaana
Meel kasta oo dowladnimadiisa ahba,
Naftaydoy, Rabbiga ammaan.

104

1 Naftaydoy, Rabbiga ammaan.
Rabbiyow Ilaahayow, aad baad u weyn tahay,
Oo waxaad huwan tahay murwad iyo haybad.
2 Waxaad sida maro u huwataa nuur,
Oo samooyinkana waxaad u kala bixisaa sida daah oo kale.
3 Waxa qolkaaga saqafka u hayana waxaad dhigtaa biyaha dhexdooda,
Daruurahana waxaad ka dhigataa gaadhifaras,

Oo waxaad ku kor socotaa dabaysha baalasheeda,
4 Waxaad dabaysha ka dhigataa wargeeyayaashaada,
Oo waxaad midiidinyadaada ka dhigataa dab ololaya,
5 Adigaa dhigay aasaaska dhulka,
Si aanu weligiis u dhaqdhaqaaqin.
6 Waxaad ku dabooshay mool sidii dhar oo kale,
Biyihiina waxay joogsadeen buuraha korkooda.
7 Canaantaadii ayay ku carareen,
Oo codkii onkodkaaga ayay haddiiba ka baxsadeen,
8 Waxay kor u fuuleen buuraha, oo waxay hoos ugu dhaadheceen dooxooyinka,
Ilaa meeshii aad u samaysay.
9 Waxaad iyaga u dhigtay xudduud aanay soo dhaafin,
Si aanay mar kale u noqon oo aanay dhulka u daboolin.
10 Isagu dooxooyinka wuxuu ku soo daayaa ilo,
Iyana waxay durduraan buuraha dhexdooda,
11 Waxay waraabiyaan xayawaanka duurka jooga oo dhan,
Oo dameerdibadeedyaduna way harraad beelaan.
12 Haadda samadu iyagay ag degganaadaan,
Oo waxay ka dhex gabyaan laamaha.
13 Buuraha wuxuu ka waraabiyaa qolalkiisa,
Dhulkuna wuxuu ka dheregsan yahay midhihii shuqulladaada.
14 Isagu wuxuu ka dhigaa in dooggu xoolaha u soo baxo,
Oo geedaha yaryarna wuxuu u soo bixiyey in dadku ku isticmaalo,
Inuu dhulka cunto ka soo bixiyo,
15 Iyo khamri ka farxiya dadka qalbigiisa,
Iyo saliid uu wejiga ku dhaashado,
Iyo kibis qalbiga dadka xoogaysa.
16 Rabbiga dhirtiisu waa dheregsan tahay,
Kuwaas oo ah geedaha kedar la yidhaahdo oo Lubnaan oo uu isagu beeray,
17 Kuwaas oo ah meesha shimbirruhu buulkooda ay ka samaystaan,
Xuurtuna gurigeeda waxay ka kor dhisataa geedaha waaweyn.
18 Buuraha dhaadheer waxaa leh riyaha dibadda,
Dhagaxyada waaweynuna waxay gabbaad u yihiin walooyinka.
19 Isagu dayaxa wuxuu u sameeyey xilliyo,
Oo qorraxduna dhicitinkeeda way taqaan.
20 Waxaad samaysaa gudcur, oo habeen baa yimaada,
Markaasay xayawaanka duurku soo wada baxaan.
21 Libaaxyada aaranka ahu waxay u ciyaan ugaadhsigooda,
Cuntadoodana waxay ka sugaan xagga Ilaah.
22 Oo kolkii qorraxdu soo baxdana way noqdaan,
Oo waxay iska seexdaan godadkooda.
23 Dadku waa u soo baxaa shuqulkiisa
Iyo hawshiisa ilaa tan iyo fiidka.
24 Rabbiyow, shuqulladaadu tiro badanaa!
Kulligoodna xigmad baad ku samaysay,
Dhulka waxaa ka buuxa hodantinimadaada.
25 Halkoo waxaa ku taal bad weyn oo ballaadhan,
Gudaheedana waxaa ku jira waxyaalo gurguurta oo aan la tirin karin,
Iyo xayawaan waaweyn iyo kuwo yaryarba.
26 Halkaas waxaa ku socda doonniyo,

Oo waxaa halkaas yaal bahal badeed oo Lewiiyaataan la odhan jiray oo aad u abuurtay
inuu ku dhex cayaaro.
27 Kuwaas oo dhammu adigay kaa sugaan,
Inaad cuntadooda siiso wakhti ku habboon.
28 Oo waxaad iyaga siiso ayay isu soo urursadaan,
Gacantaadaad furtaa oo waxay ka dhergaan waxyaalo wanaagsan.
29 Wejigaagaad qarisaa, oo way dhibtoodaan,
Naftoodaad ka qaaddaa oo way dhintaan,
Oo waxay ku noqdaan ciiddoodii.
30 Waxaad soo dirtaa ruuxaaga, kolkaasay iyagu abuurmaan,
Dhulkana waad cusboonaysiisaa.
31 Rabbiga ammaantiisu ha sii raagto weligeedba,
Oo Rabbigu ha ku reyreeyo shuqulladiisa.
32 Isagu dhulkuu eegaa, oo wuu gariiraa,
Wuxuu taabtaa buuraha, oo way qiiqaan.
33 Intaan noolahay oo dhan ayaan Rabbiga u gabyi doonaa,
Oo Ilaahay ayaan ammaan ugu gabyi doonaa intaan jiro oo dhan.
34 Fikirkaygu isaga ha u macaanaado,
Rabbigaan ku rayrayn doonaa.
35 Dembilayaashu dhulka ha ka baabbe'een,
Oo kuwa sharka lahuna yaanay mar dambe sii jirin.
Naftaydoy, Rabbiga ammaan.
Rabbiga ammaana.

105

1 Rabbiga ku mahadnaqa, oo magiciisa ku barya,
Falimihiisana dadyowga ka dhex sheega.
2 Isaga u gabya, oo ammaan ugu gabya,
Shuqulladiisa yaabka badan oo dhanna ka hadla.
3 Ku faana magiciisa quduuska ah,
Kuwa Rabbiga doondoona qalbigoodu ha reyreeyo.
4 Rabbiga iyo xooggiisa doondoona,
Oo weligiinba wejigiisa doondoona.
5 Xusuusta shuqulladiisii yaabka badnaa oo uu sameeyey,
Iyo cajaa'ibyadiisii iyo xukummadii afkiisa,
6 Kuwiinna farcankii addoonkiisii Ibraahim ahow,
Kuwiisa uu doortay oo reer Yacquub ahow.
7 Isagu waa Rabbiga Ilaaheenna ah,
Xukummadiisuna waxay ku jiraan dhulka oo dhan.
8 Axdigiisuu soo xusuustay weligiisba,
Kaasoo ah hadalkiisii uu kun farcan ku amray,
9 Kaasu waa axdigii uu Ibraahim la dhigtay,
Oo uu Isxaaq ugu dhaartay,
10 Oo isla kaas wuxuu u adkeeyey oo qaynuun uga dhigay Yacquub,
Oo Israa'iilna wuxuu uga dhigay axdi weligiis jiraya,
11 Oo wuxuu ku yidhi, Dalka Kancaan waxaan kuu siinayaa
Inuu ahaado qaybtii dhaxalkiinna,
12 Markay dad tiro yar ahaayeen,
Oo ay aad u yaraayeen, qariibna dalka ku ahaayeen,
13 Oo iyagu quruunba quruun bay uga bexeen,

Oo intay boqortooyo ka tageen ayay dad kale u gudbeen.
14 Isagu ninna uma oggolaanin inuu wax yeelo,
Haah, oo daraaddood ayuu boqorro u canaantay,
15 Oo wuxuu ku yidhi, Ha taabanina kuwayga subkan,
Oo nebiyadaydana waxba ha yeelina.
16 Dhulkiina abaar buu ugu yeedhay inay ku dhacdo,
Ushii cuntada oo ay ku tiirsanaayeen oo dhanna wuu wada jebiyey.
17 Oo nin buu iyaga ka sii hor diray,
Kaas oo ahaa Yuusuf oo loo iibiyey addoon ahaan.
18 Cagihiisii waxay ku xanuujiyeen bircago,
Oo naftiisii waxay gashay silsilado bir ah,
19 Ilaa wakhtigii eraygiisu noqday
Eraygii Rabbiga ayaa isaga tijaabiyey.
20 Markaasaa boqorkii u cid diray oo furay,
Kaas oo ahaa taliyihii dadyowga, wuuna sii daayay.
21 Oo wuxuu isagii ka dhigay sayidkii reerkiisa,
Iyo taliyihii maalkiisa oo dhan,
22 Inuu amiirradiisa xidho markuu doonayoba,
Oo uu odayaashiisana xigmad baro.
23 Israa'iilna wuxuu yimid dalkii Masar,
Yacquubna wuxuu qariib ahaan u joogay dalkii Xaam.
24 Oo isagu dadkiisii aad buu u badiyey,
Oo wuxuu ka dhigay inay ka xoog bataan cadaawayaashoodii.
25 Qalbigoodii wuxuu u beddelay si ay dadkiisa u nebcaadaan,
Iyo si ay addoommadiisa u khiyaaneeyaan.
26 Wuxuu u soo diray addoonkiisii Muuse,
Iyo Haaruun oo uu doortay.
27 Oo waxay dhexdooda ku sameeyeen calaamooyinkiisii,
Oo dalkii Xaamna waxay ku sameeyeen yaabab.
28 Wuxuu u soo diray gudcur, dalkiina gudcur buu ka dhigay,
Oo iyana hadalkiisii kuma ay caasiyoobin.
29 Biyahoodii wuxuu u beddelay dhiig,
Oo kalluunkoodiina wuu wada laayay.
30 Rahyo waa ku bateen dhulkoodii
Iyo qolalka boqorkoodiiba.
31 Isagu waa hadlay, markaasaa waddankoodii oo dhan
Waxaa yimid duqsi faro badan iyo injir.
32 Oo roob ahaan wuxuu u siiyey roob dhagaxyaale,
Dalkoodiina wuxuu ku soo daayay dab ololaya.
33 Wuxuu wax ku dhuftay geedahoodii canabka ahaa iyo geedahoodii berdaha ahaaba,
Oo dhirtii waddankooda ku tiilna wuu jejebiyey.
34 Wuu hadlay, markaasaa waxaa yimid ayax,
Iyo diir aan la tirin karin,
35 Oo waxay wada cuneen geedo yaryar oo kasta oo dalkooda ku yiil,
Wayna dhammaysteen midhihii dhulkooda.
36 Oo weliba wuxuu wada laayay curadyadii dalkooda oo dhan,
Kuwaas oo ahaa bilowgii xooggooda.
37 Oo wuxuu dibadda u bixiyey reer binu Israa'iil iyagoo wata lacag iyo dahab,
Oo qabiilooyinkiisiina mid taagdarani kuma uu jirin.
38 Reer Masarna way ku farxeen kolkay ambabbexeen,

Waayo, cabsidoodii baa ku dhacday.
39 Wuxuu korkooda ku kala bixiyey daruur inay qariso,
Iyo dab habeenkii iftiin u noqda.
40 Wax bay weyddiisteen, markaasuu u keenay digaag duur,
Oo wuxuu ka dhergiyey kibistii samada.
41 Dhagaxii ayuu dillaaciyey, markaasay biyo ka soo buqdeen,
Oo meelihii engegnaa ayay ku durdureen sidii webi oo kale.
42 Waayo, wuxuu soo xusuustay eraygiisii quduuska ahaa,
Oo uu kula hadlay addoonkiisii Ibraahim.
43 Dadkiisiina wuxuu soo bixiyey iyagoo faraxsan,
Kuwii uu doortayna iyagoo gabyaya.
44 Oo wuxuu iyagii siiyey dalalkii quruumaha,
Oo iyana waxay hanti ahaan u qaadeen waxay dadyowgu ku hawshoodeen,
45 Inay amarradiisa dhawraan,
Oo ay qaynuunnadiisa xajiyaan.
Rabbiga ammaana.

106

1 Rabbiga ammaana.
Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay,
Oo naxariistiisuna weligeedba way waartaa.
2 Yaa sheegi kara Rabbiga falimihiisa waaweyn?
Amase yaa muujin kara ammaantiisa oo dhan?
3 Waxaa barakaysan kuwa xukunka dhawra,
Oo xaqnimada ka shaqeeya wakhti kastaba.
4 Rabbiyow, igu soo xusuuso naxariista aad dadkaaga u qabto,
Oo igu soo booqo badbaadintaada,
5 Inaan arko kuwaaga aad doratay barwaaqadooda,
Oo aan ku reyreeyo farxadda quruuntaada,
Iyo inaan la faano dadka dhaxalkaaga ah.
6 Waxaannu la dembaabnay awowayaashayo,
Xumaanna waannu samaynay, oo si shar ah ayaannu wax u samaynay.
7 Awowayaashayo ma ay garan yaababkii aad dalka Masar ku samaysay.
Oo ma ay xusuusan badnaantii naxariistaada,
Laakiinse way ku ag caasiyoobeen badda, taas oo ah Badda Cas.
8 Habase yeeshee wuxuu iyagii u badbaadiyey magiciisa daraaddiis,
Inuu xooggiisa weyn ka dhigo mid la yaqaan.
9 Oo weliba Badda Cas ayuu canaantay, kolkaasay engegtay,
Sidaas daraaddeed wuxuu iyagii ku hor kacay moolka dhexdiisii sidii iyagoo maraya cidlada dhexdeeda.
10 Oo wuxuu iyagii ka badbaadiyey kii iyaga necbaa gacantiisii,
Oo wuxuu ka furtay gacantii cadowga.
11 Biyihiina waxay qariyeen cadaawayaashoodii.
Xataa mid qudhahu kama hadhin.
12 Markaasay rumaysteen erayadiisii,
Oo ammaantiisay ku gabyeen.
13 Haddiiba way illoobeen shuqulladiisii,
Oo taladiisiina ma ay sugin,
14 Laakiinse aad bay wax u damacsanaayeen intay cidladii dhex joogeen,
Oo Ilaahna way ku jirrabeen lamadegaanka dhexdiisa.

15 Oo isna wuxuu siiyey wixii ay weyddiisteen,
Laakiinse wuxuu naftoodii u soo diray caatow.
16 Oo weliba waxay xerada dhexdeedii kaga hinaaseen Muuse
Iyo Haaruun oo ahaa Rabbiga kiisii quduuska ahaa.
17 Oo dhulkiina waa kala furmay oo wuxuu liqay Daataan,
Oo weliba wuxuu qariyey Abiiraam guutadiisii.
18 Oo guutadoodiina dab baa ka dhex shidmay,
Ololkiina wuxuu wada gubay kuwii shar lahaa.
19 Waxay samaysteen weyl markii ay Xoreeb joogeen,
Oo waxay caabudeen sanam la shubay.
20 Oo sidaasay ammaantoodii ugu beddeleen
Dibi caws daaqa ekaantiis.
21 Waxay illoobeen Ilaahii Badbaadiyahooda ahaa,
Oo waxyaalo waaweyn ku sameeyey dalkii Masar,
22 Shuqullo yaab badanna ku sameeyey dalkii Xaam,
Waxyaalo cabsi badanna ku sameeyey Badda Cas agteeda.
23 Sidaas daraaddeed isagu wuxuu yidhi, Waan baabbi'inayaa.
Laakiinse Muuse oo ahaa kii uu doortay ayaa hortiisa u istaagay xidhiidhla'aantii u dhexaysay,
Inuu Ilaah cadhadiisa ka leexiyo aawadeed si aanu iyaga u baabbi'in.
24 Waxay quudhsadeen dalkii wacnaa,
Mana ay rumaysan eraygiisii,
25 Laakiinse teendhooyinkooday ku dhex gunuunaceen,
Mana ay dhegaysan codkii Rabbiga.
26 Sidaas daraaddeed gacantiisuu kor ugu taagay iyaga,
Oo wuxuu ku dhaartay inuu iyaga cidladii ku afgembiyo,
27 Iyo inuu farcankooda ku afgembiyo quruumaha dhexdooda,
Oo uu iyaga ku kala firdhiyo dalalka.
28 Oo weliba waxay isku dareen Bacal Fecoor,
Oo waxay cuneen allabarigii kuwii dhintay.
29 Sidaasay isaga shuqulladoodii ugaga xanaajiyeen,
Markaasay belaayadu ka dhex dillacday.
30 Markaasaa waxaa istaagay Fiinexaas, oo wuxuu ku soo dejiyey xukun,
Oo sidaasaa belaayada lagu joojiyey.
31 Oo taas waxaa isagii loogu tiriyey xaqnimo
U sii waaraysa qarni kasta iyo weligeedba.
32 Oo weliba waxay isagii kaga cadhaysiiyeen biyihii Meriibaah agtooda,
Sidaas daraaddeed dhib baa ku dhacday Muuse iyaga aawadood,
33 Maxaa yeelay, iyagu waxay ku caasiyoobeen ruuxiisii,
Kolkaasuu fiirola'aan u hadlay.
34 Dadyowgiina uma ay baabbi'in,
Sidii Rabbigu ugu amray iyaga,
35 Laakiinse iyagu waxay ku dhex qasmeen quruumihii,
Shuqulladoodiina way barteen,
36 Oo waxay u adeegeen sanamyadoodii,
Kuwaasoo iyaga dabin u noqday,
37 Haah, oo waxay wiilashoodii iyo gabdhahoodii allabari ahaan ugu qaleen jinniyo,
38 Oo waxay daadiyeen dhiig aan eed lahayn, kaasoo ah dhiiggii wiilashooda iyo kii gabdhahooda
Oo ay allabari ahaan ugu qaleen sanamyadii reer Kancaan,

Oo dalkiina wuxuu ku nijaasoobay dhiig.
39 Haddaba sidaasay shuqulladoodii ugu nijaasoobeen,
Oo falimahoodii ayay ku caasiyoobeen sidii dhillo oo kale.
40 Sidaas daraaddeed ayaa Rabbigu dadkiisii aad ugu cadhooday,
Oo isna wuxuu karhay dadkii dhaxalkiisii ahaa.
41 Oo wuxuu iyagii u gacangeliyey quruumaha,
Oo kuwii iyaga necbaa ayaa u taliyey.
42 Oo weliba cadaawayaashoodii ayaa dulmay,
Oo iyagoo gacantooda ka hooseeya ayay addoonsadeen.
43 Marar badan ayuu samatabbixiyey,
Laakiinse waxay ku caasiyoobeen taladoodii,
Oo waxaa lagu hoosaysiiyey dembigoodii.
44 Habase yeeshee isagu waa ka fiirsaday cidhiidhigoodii,
Markuu qayladoodii maqlay,
45 Oo wuxuu iyagii u soo xusuustay axdigiisii,
Kolkaasuu naxariistiisa badan aawadeed u qoomamooday.
46 Oo weliba wuxuu ka dhigay inay
Kuwii iyaga maxaabiis ahaanta u kaxaystay oo dhammu u naxaan.
47 Rabbiyow Ilaahayagow, na badbaadi,
Oo quruumaha naga soo dhex ururi,
Si aannu magacaaga quduuska ah ugu mahadnaqno,
Oo aannu ammaantaada ugu guulaysanno.
48 Waxaa mahad leh Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
Tan iyo weligiis iyo weligiisba.
Oo dadka oo dhammu ha yidhaahdo, Aamiin.
Rabbiga ammaana.

Kitaabka Shanaad

107

Sabuurrada 107-150

1 Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay,
Oo naxariistiisuna weligeedba way sii waartaa.
2 Kuwa Rabbigu soo furtay sidaas ha yidhaahdeen,
Waana kuwa uu isagu ka soo furtay gacantii cadowga,
3 Oo uu ka soo ururiyey dalalka,
Xagga bari, iyo xagga galbeed,
Xagga woqooyi, iyo xagga koonfureedba.
4 Waxay dhex wareegi jireen cidlada iyo jid lamadegaan ah,
Mana ay helin magaalo ay degaan.
5 Way gaajoodeen, wayna harraadeen,
Oo naftoodiina way ku dhex taag darnaatay.
6 Markaasay Rabbiga u qayshadeen iyagoo dhibban,
Oo isna wuu ka samatabbixiyey dhibaatooyinkoodii.
7 Oo weliba wuxuu iyagii ku hoggaamiyey jid toosan,
Si ay u tagaan magaalo ay degaan.
8 Dadku muu Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa,
Iyo shuqulladiisa yaabka badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo!
9 Waayo, isagu wuxuu dhergiyaa nafta aad wax u doonaysa,
Oo nafta gaajaysanna wuxuu ka dhergiyaa wanaagga.
10 Kuwii dhex fadhiyey gudcurkii iyo hooskii dhimashada,

Oo ku xidhnaa dhibaatada iyo birta,
11 Waxay ku caasiyoobeen erayadii Ilaah,
Oo waxay fududaysteen taladii Ilaaha ugu sarreeya,
12 Sidaas daraaddeed ayuu qalbigoodii daal ku soo dejiyey,
Wayna dheceen, mid iyaga caawiyaana ma jirin.
13 Markaasay Rabbiga u qayshadeen iyagoo dhibban,
Oo isna wuu ka badbaadiyey dhibaatooyinkoodii.
14 Wuxuu ka soo dhex bixiyey gudcurkii iyo hooskii dhimashada,
Silsiladihii ku xidhnaana wuu kala jejebiyey.
15 Dadku muu Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa,
Iyo shuqulladiisa yaabka badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo!
16 Waayo, irdihii naxaasta ahaa wuu kala jejebiyey,
Qataarradii birta ahaana wuu burburiyey.
17 Nacasyadu waxay u dhibban yihiin xadgudubkooda aawadiis,
Iyo xumaatooyinkooda aawadood.
18 Naftoodu waxay nacdaa cunto kasta,
Oo waxay ku soo dhowaadaan irdaha dhimashada.
19 Markaasay Rabbiga u qayshadaan iyagoo dhibban,
Oo isna wuxuu ka soo badbaadiyaa dhibaatooyinkooda.
20 Wuxuu soo diraa eraygiisa, wuuna bogsiiyaa iyaga,
Oo wuxuu ka samatabbixiyaa halligaaddooda.
21 Dadku muu Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa,
Iyo shuqulladiisa yaabka badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo!
22 Iyagu allabariga mahadnaqidda ha bixiyeen,
Oo shuqulladiisa gabay ha ku sheegeen.
23 Kuwa badda doonniyaha ku mara,
Oo shuqulkooda ku sameeya biyaha badan,
24 Kuwaasu waxay arkaan Rabbiga shuqulladiisa,
Iyo yaababkiisa moolka ku jira.
25 Waayo, wuxuu amraa oo kiciyaa dabaysha duufaanka,
Taas oo kor u qaadda hirarka badda.
26 Waxay u kacaan xagga samada, oo haddana waxay hoos ugu soo dhacaan moolalka,
Naftoodiina waxay ku dhalaashay dhibaato daraaddeed.
27 Hore iyo dib bay isaga daba noqdaan, oo sida nin sakhraan ah bay dhacdhacaan,
Oo waxay sameeyaan ayay garan waayaan.
28 Markaasay Rabbiga u qayshadaan iyagoo dhibban,
Oo isna wuxuu ka soo bixiyaa dhibaatooyinkooda.
29 Wuxuu dejiyaa duufaanka,
Si ay hirarkiisu u xasillaan.
30 Way farxaan, maxaa yeelay, way xasilloon yihiin,
Oo sidaasuu iyaga ku keenaa marsada ay doonayaan.
31 Dadku muu Rabbiga ku ammaano wanaaggiisa,
Iyo shuqulladiisa yaabka badan oo uu binu-aadmiga u sameeyo!
32 Iyagu ha ku sarraysiiyeen shirka dadka dhexdiisa,
Oo ha ku ammaaneen fadhiga odayaasha.
33 Isagu webiyo wuxuu u beddelaa cidlo,
Oo ilo biyo ahna wuxuu u beddelaa dhul oommane ah,
34 Oo dhul barwaaqaysanna wuxuu u beddelaa lamadegaan cusbo leh,
Oo waana kuwa halkaas deggan xumaantooda aawadeed.
35 Cidlada wuxuu u beddelaa balli biyo ah,

Oo dhul engeganna wuxuu u beddelaa ilo biyo ah.
36 Oo halkaasuu kuwa gaajaysan dejiyaa,
Si ay u samaystaan magaalo ay degaan,
37 Oo ay beeraha u abuurtaan, oo ay beero canab ah u beertaan,
Oo ay u helaan midho tiro badan.
38 Oo weliba iyaga wuu barakeeyaa, sidaas daraaddeed aad bay u tarmaan,
Oo weliba uma uu oggolaado in xoolahoodu yaraadaan.
39 Oo haddana way sii dhinmaan, oo waxay la foororsadaan
Dulmi iyo dhib iyo murug.
40 Amiirro wuxuu ku soo daayaa quudhsasho,
Oo wuxuu ka dhigaa inay ku wareegaan cidlada aan jid lahayn.
41 Oo weliba kan baahanna dhibaatada ayuu ka sara mariyaa,
Oo wuxuu u yeelaa qolooyin ah sidii adhi oo kale.
42 Kuwa qummanuna way arki doonaan, wayna ku farxi doonaan,
Oo kolkaas xumaanta oo dhammu afkeeday xidhi doontaa.
43 Ku alla kii caqli lahu wuu dhawri doonaa waxyaalahan,
Oo iyana way ka fiirsan doonaan Rabbiga naxariistiisa.

108

Kanu waa sabuur gabay ah oo Daa'uud tiriyey.
1 Ilaahow, qalbigaa ii fadhiya,
Waan gabyi doonaa, haah, waxaan kuugu gabyi doonaa ammaantayda.
2 Shareerad iyo kataaradow, toosa,
Aroorta hore waan toosi doonaa.
3 Rabbiyow, mahad baan kuugu naqi doonaa dadyowga dhexdooda,
Oo waxaan ammaan kuugu gabyi doonaa quruumaha dhexdooda.
4 Waayo, naxariistaadu way ku weyn tahay samooyinka korkooda,
Oo runtaaduna waxay gaadhaa ilaa daruuraha.
5 Ilaahow, samooyinka ka sarree,
Oo ammaantaaduna dhulka oo dhan ha ka sarrayso,
6 Si ay kuwaad jeceshahay u samatabbaxaan aawadeed,
Gacantaada midig ku badbaadi, oo ii jawaab.
7 Ilaah wuxuu ku hadlay quduusnimadiisa oo yidhi, Anigu waan farxi doonaa,
Shekem waan kala qaybin doonaa, oo waxaan qiyaasi doonaa dooxada Sukod,
8 Gilecaad anigaa iska leh, Manasehna anigaa iska leh,
Oo weliba Efrayimna waa daafacaaddii madaxayga,
Yahuudahna waa ushaydii boqornimo.
9 Moo'aab waa weelkaygii aan ku maydhan jiray,
Edomna kabahaygaan ku dul tuuri doonaa,
Oo Falastiinna waan ku qaylin doonaa.
10 Bal yaa i geeyn doona magaalada deyrka leh?
Yaase xagga Edom ii kaxayn doona?
11 Ilaahow, sow nama aadan xoorin?
Ilaahow, lama soo baxdid ciidammadayada.
12 Cadowga naga caawi,
Waayo, binu-aadmiga caawimaaddiisu waxtar ma leh.
13 Ilaah caawimaaddiisa ayaannu wax xoog leh ku samayn doonnaa,
Waayo, isagaa ah kan cadaawayaashayada ku tuman doona.

109

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.

1 Ilaaha ammaantaydow, ha iska aamusin,
2 Waayo, waxay igu kala qaadeen afka kan sharka leh iyo kan khiyaanada lehba,
Oo waxay igula hadleen carrab been sheega.
3 Oo weliba waxay igu hareereeyeen erayo nacayb badan,
Oo sababla'aan bay igula dirireen.
4 Anigoo jecel bay cadow ii yihiin,
Laakiinse anigu Ilaah baan baryaa.
5 Wanaag waxay iigaga abaalgudeen xumaan,
Jacaylna nacayb.
6 Nin shar leh ka sarraysii isaga,
Oo Shayddaan ha istaago midigtiisa.
7 Markii la xukumo, ha soo baxo isagoo dembi lagu helay,
Oo tukashadiisiina dembi ha noqoto.
8 Cimrigiisu ha yaraado,
Jagadiisana mid kale ha qaato.
9 Carruurtiisu ha agoontoobeen,
Naagtiisuna carmal ha noqoto.
10 Carruurtiisu kuwa warwareega ha noqdeen oo ha dawarsadeen,
Cuntadoodana ha ka doondooneen meelahooda cidlada ah.
11 Midka korsaarta qaataa ha qabsado wuxuu haysto oo dhan,
Oo shisheeyayaalna ha ka dheceen wixii uu ku hawshooday.
12 Yaanu jirin mid isaga u sii naxariistaa,
Oo yaanu jirin mid u naxa carruurtiisa agoonta ah.
13 Farcankiisu ha baabba'o,
Oo qarniga soo socda magacooda ha la tirtiro.
14 Xumaantii awowayaashiis Rabbigu ha soo xusuusto,
Oo dembigii hooyadiisna yaan la tirtirin.
15 Rabbiga ha hor joogeen had iyo goorba,
Si uu xusuustooda uga gooyo dhulka.
16 Maxaa yeelay, isagu wuu xusuusan waayay inuu u naxariisto
Miskiinka, iyo kan baahan, iyo kan qalbiga ka murugaysan,
Laakiinse wuxuu u silciyey inuu iyaga laayo aawadeed.
17 Wuxuu jeclaaday habaaridda, markaasaa habaar ku soo degay,
Ducaynta kuma farxin, ducona way ka sii fogaatay isaga.
18 Oo weliba isagu wuxuu sidii dharkiisii u huwaday habaaridda,
Oo iyana waxay gashay uurkiisa hoose sidii biyo oo kale,
Oo lafihiisana waxay u gashay sidii saliid.
19 Isaga ha u ahaato sida marada uu huwado,
Iyo sida dhex-xidhka uu ku xidho had iyo goorba,
20 Tanu waa abaalmarinta cadaawayaashaydu ay xagga Rabbiga ka helaan,
Iyo kuwa naftayda xumaan ka sheegaba.
21 Laakiinse Ilaahow, Sayidow, magacaaga daraaddiis wax iigu yeel,
Naxariistaadu waa wanaagsan tahay, ee sidaas daraaddeed ii samatabbixi,
22 Waayo, anigu waxaan ahay miskiin iyo mid baahan,
Oo qalbigayguna wuu igu dhex dhaawacmay.
23 Waxaan u dhammaaday sida hoos sii libdhaya,
Waxaan u gilgilmaa sida ayax oo kale.
24 Jilbahaygu soon bay la taag darnaadaan,

Oo jidhkayguna baruurla'aanteed wuu la caatoobaa.
25 Oo weliba waxaan iyaga u noqday cay,
Oo kolkay i arkaan ayay madaxa ruxruxaan.
26 Rabbiyow, Ilaahayow, i caawi,
Oo igu badbaadi si naxariistaada waafaqsan,
27 Si ay u ogaadaan in tanu tahay shaqadii gacaantaada,
Iyo inaad taas samaysay, Rabbiyow.
28 Iyagu ha habaartameen, adiguse i barakee,
Kolkay kacaan, way ceeboobi doonaan, laakiinse anigoo addoonkaaga ah waan rayrayn doonaa.
29 Cadaawayaashaydu sharafdarro ha xidheen,
Oo ceebtooda ha u huwadeen sida go' oo kale.
30 Afkaygaan aad ugaga mahadnaqi doonaa Rabbiga,
Haah, oo waxaan isaga ku ammaani doonaa dadka badan dhexdiisa.
31 Waayo, isagu wuxuu isa soo taagi doonaa miskiinka midigtiisa,
Si uu uga badbaadiyo kuwa naftiisa xukuma.

110

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.

1 Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda fadhiiso,
Ilaa aan cadaawayaashaada ka dhigo meeshaad cagahaaga saaratid.
2 Rabbigu wuxuu Siyoon ka soo diri doonaa ushii xooggaaga,
Cadaawayaashaada dhexdooda ka tali.
3 Dadkaagu iyagoo raalli ah bay isbixiyaan maalintii xooggaaga,
Iyagoo leh quruxda quduusnimada, ee ka timaada uurka waaberiga,
Adigaa leh sayaxa dhallinyaranimadaada.
4 Rabbigu wuu dhaartay, kana soo noqon maayo, oo wuxuu yidhi,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay,
Sidii derejadii Malkisadaq.
5 Sayidka midigtaada joogaa
Wuxuu maalinta cadhadiisa dooxi doonaa boqorro.
6 Isagu quruumaha dhexdooda ayuu wax ku xukumi doonaa,
Oo meel walba wuxuu ka buuxin doonaa meydad,
Oo waddammo badan ayuu madaxda ka dili doonaa.
7 Intuu jidka socdo ayuu durdurka ka cabbi doonaa,
Oo sidaas daraaddeed ayuu madaxa kor u qaadi doonaa.

111

1 Rabbiga ammaana.
Qalbigayga oo dhan ayaan Rabbiga ugaga mahadnaqi doonaa
Guddiga kuwa qumman dhexdiisa iyo ururka dhexdiisaba.
2 Shuqullada Rabbigu way waaweyn yihiin,
Oo waxaa doondoona kuwa ku faraxsan oo dhan.
3 Shuqulkiisu waa sharaf iyo haybad,
Oo xaqnimadiisuna weligeedba way waartaa.
4 Wuxuu ka dhigay in la sii xusuusto shuqulladiisa yaabka badan,
Rabbigu waa nimco miidhan, oo waxaa ka buuxda raxmad.
5 Wuxuu cunto siiyey kuwa isaga ka cabsada,
Oo weligiisna wuxuu xusuusnaan doonaa axdigiisii.
6 Wuxuu dadkiisii tusay xooggii shuqulladiisa,

Markii uu iyaga siiyey quruumaha dhaxalkoodii.
7 Shuqullada gacmihiisu waa run iyo garsoorid,
Oo amarradiisa oo dhammuna waa hubaal.
8 Way sii adag yihiin weligood iyo weligoodba,
Oo waxaa lagu sameeyey run iyo qummanaan.
9 Wuxuu dadkiisa u soo diray furasho,
Oo wuxuu amray in axdigiisu ahaado mid weligiisba waara,
Magiciisu waa quduus, waana mid laga cabsado.
10 Rabbiga ka cabsashadiisu waa bilowga xigmadda,
Kuwa sidaas yeela oo dhammu waxay leeyihiin waxgarasho wanaagsan,
Ammaantiisu way waartaa weligeedba.

112

1 Rabbiga ammaana.
Waxaa barakaysan ninkii Rabbiga ka cabsada,
Oo aad ugu farxa amarradiisa.
2 Farcankiisu wuxuu ku xoog badnaan doonaa dhulka,
Kuwa qumman farcankooduna wuu barakoobi doonaa.
3 Gurigiisa waxaa ku jira maal iyo taajirnimo,
Xaqnimadiisuna weligeedba way sii waartaa.
4 Kuwa qumman iftiin baa gudcurka uga soo baxa,
Isagu waa nimco miidhan, oo waxaa ka buuxda raxmad, waana xaq.
5 Waxaa nimcaysan ninkii naxariis leh oo dadka wax amaahiya,
Kaasu danihiisuu ku wadi doonaa caddaalad.
6 Waayo, isaga weligiis lama dhaqaajin doono,
Oo kii xaq ah weligiisba waa la xusuusan doonaa.
7 Isagu innaba kama cabsan doono war xun,
Qalbigaa u fadhiya, oo wuxuu isku halleeyaa Rabbiga.
8 Qalbigaa u fadhiya, oo ma uu cabsan doono,
Ilaa uu wuxuu doonayay ku arko cadaawayaashiisa.
9 Wax buu kala qaybshay, oo wuxuu wax siiyey kuwii baahnaa,
Xaqnimadiisuna way sii waartaa weligeedba,
Geeskiisana waxaa lagu sarraysiin doonaa sharaf.
10 Kii shar lahu wuu arki doonaa, wuuna cadhoon doonaa,
Wuu ilko jirriqsan doonaa, oo wuu dhalaali doonaa,
Kuwa sharka leh doonistoodu way baabbi'i doontaa.

113

1 Rabbiga ammaana.
Rabbiga addoommadiisow, ammaana.
Rabbiga magiciisa ammaana.
2 Hadda intii ka bilaababata iyo tan iyo weligeedba
Rabbiga magiciisu mahad ha lahaado.
3 Qorraxdu markay soo baxdo iyo markay dhacdo inta ka dhex leh
Magaca Rabbiga waa in la ammaano.
4 Rabbigu quruumaha oo dhan wuu ka wada sarreeyaa,
Ammaantiisuna samooyinka way ka sii sarraysaa.
5 Bal yaa la mid ah Rabbiga Ilaaheenna ah,
Oo kursigiisa ku leh xagga sare,

6 Oo hoos u eega
Waxyaalaha samada ku jira iyo waxyaalaha dhulka yaalba?
7 Wuxuu miskiinka kor uga qaadaa ciidda,
Oo kan baahanna wuxuu sara uga qaadaa meesha digada,
8 Inuu isaga la fadhiisiyo amiirro,
Kuwaas oo ah amiirrada dadkiisa.
9 Oo naagtii madhalays ahna wuxuu ka dhigaa inay reer hayso,
Iyo inay ahaato hooyo faraxsan oo carruur leh.
Rabbiga ammaana.

114

1 Markay reer binu Israa'iil Masar ka soo bexeen,
Oo ay reerkii Yacquub dad af qalaad ka soo bexeen,
2 Ayaa Yahuudah noqday meeshiisa quduuska ah,
Israa'iilna noqday meeshuu u talinayay.
3 Baddii way aragtay, wayna carartay,
Webi Urdunna dib baa loo celiyey.
4 Buurihii waxay u boodboodeen sidii wanan,
Kurihiina sidii baraar.
5 Baddoy, bal maxaa kugu dhacay oo aad u cararaysaa?
Webi Urdunow, maxaad dib ugu noqonaysaa?
6 Buurahow, bal maxaad ugu boodboodaysaan sida wanan?
Kuraha yaryarow, bal maxaad ugu boodboodaysaan sida baraar?
7 Dhulkow, ku gariir Sayidka hortiisa,
Ilaaha reer Yacquub hortiisa ku gariir,
8 Kaas oo dhagaxii u beddelay balli biyo ah,
Oo dhagaxmadowgiina u beddelay il biyo ah.

115

1 Rabbiyow, yaanay noo ahaan, yaanay noo ahaan,
Laakiinse magacaaga ammaani ha u ahaato,
Naxariistaada iyo runtaada daraaddood.
2 Bal maxay quruumuhu u odhanayaan,
Haddaba Ilaahoodu meeh?
3 Laakiinse Ilaahayagu samooyinkuu ku jiraa,
Oo wax alla wixii uu doonayayna wuu sameeyey.
4 Sanamyadoodu waa lacag iyo dahab,
Oo waa wax dad gacmaha ku sameeyey.
5 Waxay leeyihiin af, laakiinse ma hadlaan,
Indhona way leeyihiin, laakiinse waxba ma arkaan,
6 Dhegona way leeyihiin, laakiinse waxba ma maqlaan,
Sanna way leeyihiin, laakiinse waxba ma urshaan,
7 Gacmo way leeyihiin, laakiinse waxba ma qabtaan,
Cagona way leeyihiin, laakiinse ma socdaan,
Oo hungurigoodana hadal kama soo saaraan.
8 Kuwa iyaga sameeyaana sidooda oo kale ayay noqon doonaan,
Iyo xataa mid kasta oo iyaga isku halleeyaba.
9 Reer binu Israa'iilow, Rabbiga isku halleeya,
Isagu waa caawimaaddooda iyo gaashaankooda.

10 Reer Haaruunow, Rabbiga isku halleeya,
Isagu waa caawimaaddooda iyo gaashaankooda.
11 Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, Rabbiga isku halleeya,
Isagu waa caawimaaddooda iyo gaashaankooda.
12 Rabbigu aad buu inoo xusuusnaa, wuu ina barakayn doonaa,
Reerka Israa'iilna wuu barakayn doonaa,
Reerka Haaruunna wuu barakayn doonaa.
13 Wuxuuna barakayn doonaa kuwa Rabbiga ka cabsada,
Yar iyo weynba.
14 Rabbigu aad iyo aad ha idiin kordhiyo,
Idinka iyo carruurtiinnaba.
15 Rabbiga sameeyey samada iyo dhulka
Ayaa idin barakeeyey.
16 Samooyinku waa samooyinkii Rabbiga,
Laakiinse dhulka wuxuu siiyey binu-aadmiga.
17 Kuwii dhintay Rabbiga ma ay ammaanaan,
Kuwa hoos ugu dhaadhaca meesha aamusnaantana ma ay ammaanaan isaga,
18 Laakiinse annagu Rabbiga waannu ammaani doonnaa
Haatan intii ka bilaabata iyo tan iyo weligeedba.
Rabbiga ammaana.

116

1 Rabbiga waan jeclahay, maxaa yeelay, wuxuu maqlay
Codkaygii iyo baryootankaygii.
2 Dhegtuu ii dhigay,
Sidaas daraaddeed isagaan baryi doonaa intaan noolahay oo dhan.
3 Xadhkihii dhimashada ayaa i hareereeyey,
Xanuunkii She'oolna waa i qabsaday.
Oo waxaan la kulmay dhib iyo murug.
4 Markaasaan ku baryootamay magaca Rabbiga,
Anigoo leh, Rabbiyow, naftayda samatabbixi.
5 Rabbigu waa nimco miidhan, waana xaq,
Haah, oo Ilaaheennu waa naxariis badan yahay.
6 Rabbigu kuwa garaadka daran wuu dhawraa,
Hoos baa la ii soo dejiyey, kolkaasuu i badbaadshay.
7 Naftaydoy, nasashadaadii ku noqo,
Waayo, Rabbigu wax badan oo wanaagsan buu kuu sameeyey.
8 Waayo, naftayda waxaad ka samatabbixisay dhimasho,
Indhahaygana ilmo,
Cagahaygana kufid.
9 Waxaan ku socon doonaa Rabbiga hortiisa
Anigoo dhex jooga dalka kuwa nool.
10 Waan rumaysnaa, oo markaan hadlay
Aad baa la ii dhibay,
11 Anigoo degdegsan baan waxaan idhi,
Dadka oo dhammu waa beenaalayaal.
12 Bal maxaan Rabbiga uga celiyaa
Waxyaalihii uu ii taray oo dhan?
13 Waxaan qaadan doonaa koobka badbaadada,

Oo magaca Rabbiga ayaan ku baryootami doonaa.
14 Rabbiga ayaan u oofin doonaa nidarradaydii,
Oo weliba waxaan ku bixin doonaa dadkiisa oo dhan hortooda.
15 Rabbiga hortiisa dhimashada quduusiintiisa
Ayaa qiimo weyn ku leh.
16 Rabbiyow, sida runta ah waxaan ahay addoonkaaga,
Waxaan ahay addoonkaaga, oo ah wiilka addoontaada,
Silsiladahaygii waad iga furtay.
17 Waxaan kuu soo bixin doonaa allabarigii mahadnaqidda,
Oo magaca Rabbiga ayaan ku baryootami doonaa.
18 Rabbiga ayaan u oofin doonaa nidarradaydii,
Oo weliba waxaan ku bixin doonaa dadkiisa oo dhan hortooda,
19 Iyo guriga Rabbiga barxadihiisa,
Iyo dhexdaada, Yeruusaalemay.
Rabbiga ammaana.

117

1 Quruumaha oo dhammow, Rabbiga ammaana,
Dadyowga oo dhammow, ammaana isaga.
2 Waayo, naxariistiisu xaggeenna waa ku weyn tahay,
Rabbiga runtiisuna weligeedba way waartaa.
Rabbiga ammaana.

118

1 Rabbiga ku mahadnaqa, maxaa yeelay, isagu waa wanaagsan yahay,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way waartaa.
2 Haddaba reer binu Israa'iil ha yidhaahdeen,
Naxariistiisu weligeedba way waartaa.
3 Oo reerka Haaruun hadda ha yidhaahdeen,
Naxariistiisu weligeedba way waartaa.
4 Oo kuwa Rabbiga ka cabsadaa hadda ha yidhaahdeen,
Naxariistiisu weligeedba way waartaa.
5 Anigoo cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga u qayshaday,
Markaasaa Rabbigu ii jawaabay, oo wuxuu i taagay meel ballaadhan.
6 Rabbigu waa ila jiraa, oo anigu ma cabsan doono,
Bal maxaa dad igu samayn karaa?
7 Rabbigu waa ila jiraa, oo wuxuu ku dhex jiraa kuwa i caawinaya,
Haddaba waxaan kuwa i neceb ku arki doonaa waxaan doonayo.
8 Intii dad lagu kalsoonaan lahaa
Waxaa ka wanaagsan in Rabbiga laysku halleeyo.
9 Intii amiirro lagu kalsoonaan lahaa
Waxaa ka wanaagsan in Rabbiga laysku halleeyo.
10 Quruumihii oo dhammu way i wada hareereeyeen,
Oo anna magaca Rabbiga ayaan ku baabbi'in doonaa.
11 Way i hareereeyeen, haah, oo way i hareereeyeen,
Oo anna magaca Rabbiga ayaan ku baabbi'in doonaa.
12 Waxay ii hareereeyeen sida shinni oo kale, oo iyaga waxaa loo demiyey sida dabka qodxanta oo kale,
Oo anna magaca Rabbiga ayaan ku baabbi'in doonaa.

13 Adigu aad baad igu mudday si aan u dhaco aawadeed,
Laakiinse Rabbigaa i caawiyey.
14 Rabbigu waa xooggayga iyo gabaygayga,
Oo wuxuu ii noqday badbaadadayda.
15 Kuwa xaq ah teendhooyinkooda waxaa ku jira codkii rayraynta iyo badbaadada,
Gacanta midig oo Rabbiguna wax xoog leh bay samaysaa.
16 Gacanta midig oo Rabbiga waa la sarraysiiyey,
Gacanta midig oo Rabbiguna wax xoog leh bay samaysaa.
17 Anigu ma dhiman doono, laakiinse waan noolaan doonaa,
Oo waxaan sheegi doonaa shuqullada Rabbiga.
18 Rabbigu aad buu ii edbiyey,
Laakiinse dhimasho iima uu dhiibin.
19 Irdaha xaqnimada iga fura,
Oo anna waan geli doonaa, oo Rabbigaan ku mahadnaqi doonaa.
20 Tanu waa iriddii Rabbiga,
Oo waxaa geli doona kuwa xaqa ah.
21 Waan kugu mahadnaqi doonaa, waayo, waad ii jawaabtay,
Oo waxaad ii noqotay badbaadadayda.
22 Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka.
23 Tanu xagga Rabbiga bay ka timid,
Oo waa ku yaab indhahayaga.
24 Tanu waa maalinta Rabbigu sameeyey,
Waannu rayrayn doonnaa oo waannu farxi doonnaa.
25 Rabbiyow, waan ku baryaynaaye, haatan na badbaadi,
Oo waan ku baryaynaaye, Rabbiyow, haatan barwaaqo noo soo dir.
26 Waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya,
Waxaannu idinka ammaannay guriga Rabbiga.
27 Rabbigu waa Ilaah, oo wuxuu na siiyey iftiin,
Allabariga xadhko ku xidha tan iyo meesha allabariga geeseheeda.
28 Waxaad tahay Ilaahay, oo anna waan kugu mahadnaqi doonaa,
Waxaad tahay Ilaahay, oo waan ku sarraysiin doonaa.
29 Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay,
Oo naxariistiisuna weligeedba way waartaa.

119

ALEF

1 Waxaa barakaysan kuwa jidka ku qumman,
Oo sharciga Rabbiga ku socda.
2 Waxaa barakaysan kuwa dhawra markhaatifurkiisa,
Oo Rabbiga ku doondoona qalbiga oo dhan.
3 Haah, oo xaqdarro ma sameeyaan,
Jidadkiisase way ku socdaan.
4 Waxaad nagu amartay amarradaada,
Inaan aad u dhawrno.
5 Aad baan u jeclaan lahaa in jidadkayga la hagaajiyo
Inaan qaynuunnada dhawro!
6 Markaas anigu ceeboobi maayo,
Markaan dhawro amarradaada oo dhan.
7 Markaan barto xukummadaada xaqa ah

Ayaan qummanaanta qalbiga kuugu mahadnaqi doonaa.
8 Waxaan dhawri doonaa qaynuunnadaada,
Rabbow, ha i dayrin weligay.

BED

9 Bal nin dhallinyaro ahu muxuu jidkiisa ku nadiifiyaa?
Waa inuu aad ugu fiirsado si eraygaaga waafaqsan.
10 Waxaan kugu doondoonay qalbigayga oo dhan,
Yaanan amarradaada ka leexan.
11 Waxaan eraygaagii qalbigayga ugu kaydsaday
Si aanan kuugu dembaabin.
12 Rabbiyow, adigaa mahad leh,
Haddaba qaynuunnadaada i bar.
13 Waxaan bushimahayga ku sheegay
Xukummadii afkaaga oo dhan.
14 Waxaan ku reyreeyey jidka markhaatifurkaaga,
Sidaan ugu rayrayn lahaa taajirnimada oo dhan.
15 Waxaan aad ugu fiirsan doonaa amarradaada,
Oo jidadkaagaan dhawri doonaa.
16 Qaynuunnadaada waan ku farxi doonaa,
Eraygaagana ma illoobi doono.

GIMEL.

17 Anoo addoonkaaga ah wax badan oo wanaagsan ii samee, si aan u noolaado,
Oo sidaasaan eraygaaga u dhawri doonaa.
18 Indhahayga fur
Si aan waxyaalo yaab badan sharcigaaga uga arko.
19 Socotaan dhulka ku ahay,
Haddaba amarradaada ha iga qarin.
20 Naftaydu waxay u xiisootay
Jacaylkay had iyo goorba u qabto xukummadaada.
21 Waxaad canaanatay kuwa kibirsan oo inkaaran,
Oo amarrada ka leexda.
22 Cay iyo ceeb iga fogee,
Waayo, markhaatifurkaaga waan xajiyey,
23 Oo weliba amiirraa fadhiistay oo wax iga gees ah ka wada hadlay,
Laakiinse anoo addoonkaaga ah aad baan uga fiirsaday qaynuunnadaada.
24 Markhaatifurkaagu waa waxa iga farxiya,
Waana lataliyayaashayda.

DALED.

25 Naftaydu waxay ku dhegtaa ciidda,
Haddaba ii noolee si eraygaaga waafaqsan.
26 Waxaan kuu sheegay jidadkaygii, oo adna waad ii jawaabtay,
Bal qaynuunnadaada i bar.
27 Jidka amarradaada i garansii,
Oo sidaasaan aad ugu fiirsan doonaa shuqulladaada yaabka badan.
28 Naftaydu waxay la dhacdaa murug,
Haddaba ii xoogee si eraygaaga waafaqsan.
29 Jidka beenta iga fogee,
Oo si raxmad leh sharcigaaga ii sii.
30 Waxaan doortay jidka aaminnimadaada,
Oo waxaan hortayda dhigay xukummadaadii.

31 Markhaatifurkaaga waan xajiyaa,
Rabbiyow, ha i ceebayn.
32 Waxaan ku ordi doonaa jidka amarradaada
Markii aad qalbigayga ballaadhisid.

HE.

33 Rabbiyow, jidka qaynuunnadaada i bar,
Waanan xajin doonaa tan iyo ugu dambaysta.
34 Waxgarasho i sii, oo anna sharcigaaga waan xajin doonaa,
Haah, oo waxaan ku dhawri doonaa qalbigayga oo dhan.
35 Igu kexee waddada amarradaada,
Waayo, kaasaan ku farxaa.
36 Qalbigayga u soo jeedi xagga markhaatifurkaaga,
Oo ha u leexin xagga faa'iidada xaqdarrada ah.
37 Indhahayga inay fiiriyaan wax aan micne lahayn ka sii jeedi,
Oo jidadkaaga igu noolee.
38 Eraygaaga ii xaqiiji anoo addoonkaaga ah
Oo doonaya inaan kaa cabsado.
39 Caydayda aan ka cabsanayo iga leexi,
Waayo, xukummadaadu waa wanaagsan yihiin.
40 Bal eeg, waxaan u xiisooday amarradaada,
Haddaba xaqnimadaada igu soo noolee.

WAW.

41 Rabbiyow, naxariistaada iyo weliba badbaadintaadu
Ha iigu yimaadeen si eraygaaga waafaqsan.
42 Markaasaan jawaab u heli doonaa kan i caaya,
Waayo, waxaan isku halleeyaa eraygaaga.
43 Oo erayga runta ahna dhammaantiis afkayga ha ka gooyn,
Waayo, waxaan rajo ku qabay xukummadaada.
44 Markaasaan had iyo goorba dhawri doonaa sharcigaaga
Weligay iyo weligayba.
45 Oo waxaan ku socon doonaa xorriyad,
Waayo, waxaan doondoonay amarradaada.
46 Oo weliba waxaan markhaatifurkaaga ka sheegi doonaa boqorro hortooda,
Mana ceeboobi doono.
47 Oo waxaan ku farxi doonaa amarradaada
Aan jeclaaday.
48 Oo weliba waxaan gacmaha u hoorsan doonaa amarradaada aan jeclaaday,
Oo aad baan ugu fiirsan doonaa qaynuunnadaada.

SAYN.

49 Xusuuso eraygii aad anoo addoonkaaga ah igula hadashay,
Oo aad igu rajo gelisay.
50 Oo taasu waa i qalbi qaboojisaa markii aan dhibaataysnahay,
Waayo, eraygaagaa i soo nooleeyey.
51 Kuwa kibirsan aad bay iigu qosleen,
Laakiinse sharcigaaga kama aan leexan.
52 Rabbiyow, tan iyo mar hore waxaan soo xusuusnaa xukummadaada,
Waanan isqalbi qaboojiyey.
53 Aad baan u xanaaqay,
Waana kuwa sharka leh oo sharcigaaga ka tegey aawadood.
54 Qaynuunnadaadu waxay ii ahaayeen heeso

Markaan ku jiray gurigii aan socotada ku ahaa.
55 Rabbiyow, habeenkaan magacaaga soo xusuustay,
Oo sharcigaagaan dhawray.
56 Taasu waa ii ahaatay,
Maxaa yeelay, amarradaadii baan xajiyey.

KHED.

57 Rabbigu waa qaybtayda,
Oo anigu waxaan idhi, Waxaan dhawrayaa erayadaada.
58 Qalbigayga oo dhan ayaan kugu baryay inaad raalli iga ahaato,
Si eraygaaga waafaqsan iigu naxariiso.
59 Waxaan ka fikiray jidadkayga,
Kolkaasaan cagahayga u soo duway xagga markhaatifurkaaga.
60 Waan u degdegay, oo kama aan raagin
Inaan amarradaada dhawro.
61 Waxaa isku kay duudduubay xadhkihii kuwa sharka leh,
Laakiinse sharcigaaga ma aan illoobin.
62 Waxaan kici doonaa habeenbadhka inaan kugu mahadnaqo,
Waana xukummadaada caddaaladda ah daraaddood.
63 Anigu waxaan wehel la ahay kuwa kaa cabsada oo dhan,
Iyo kuwa amarradaada dhawraba.
64 Rabbiyow, dhulka waxaa ka buuxda naxariistaada,
Haddaba qaynuunnadaada i bar.

TET.

65 Rabbiyow, anoo addoonkaaga ah waxaad iila macaamilootay
Si wanaagsan oo eraygaaga waafaqsan.
66 Haddaba i bar kaladoorasho wanaagsan iyo aqoon,
Waayo, waxaan rumaystay amarradaada.
67 Intaan lay dhibin ka hor ayaan ambaday,
Laakiinse haatan eraygaaga waan dhawraa.
68 Waad wanaagsan tahay, oo wanaag baad samaysaa,
Haddaba qaynuunnadaada i bar.
69 Kuwa kibirka lahu been bay iga sheegeen,
Aniguse amarradaada ayaan ku xajin doonaa qalbigayga oo dhan.
70 Qalbigoodu wuu qallafsanaaday,
Aniguse waxaan ku farxaa sharcigaaga.
71 Waa ii wanaagsanayd in lay dhibo,
Si aan qaynuunnadaada u barto.
72 Sharciga afkaagu waa iiga sii fiican yahay
Kumanyaal dahab iyo lacag ah.

YOD.

73 Waxaa i sameeyey oo i qabanqaabiyey gacmahaaga,
Haddaba i sii waxgarasho aan amarradaada ku barto.
74 Kuwa kaa cabsadaa way i arki doonaan, wayna farxi doonaan,
Maxaa yeelay, waxaan rajo ku qabay eraygaaga.
75 Rabbiyow, waan ogahay in xukummadaadu ay xaq yihiin,
Iyo inaad aaminnimo igu dhibtay.
76 Waan ku baryayaaye raxmaddaadu ha ii noqoto qalbiqaboojin
Si waafaqsan eraygii aad anoo addoonkaaga ah igula hadashay.
77 Naxariistaadu ha ii timaado si aan u noolaado,
Waayo, waxaa iga farxiya sharcigaaga.

78 Kuwa kibirka lahu ha ceeboobeen, waayo, si gardarro ah ayay igu afgembiyeen,
Aniguse waxaan aad uga fiirsan doonaa amarradaada.
79 Kuwa kaa cabsadaa ha ii soo noqdeen,
Oo waxay ogaan doonaan markhaatifurkaaga.
80 Qalbigaygu qaynuunnadaada ha ku qummanaado,
Si aanan u ceeboobin.

KAF.

81 Naftaydu waa u taag darnaataa badbaadintaada aan u xiisoodo aawadeed,
Laakiinse eraygaagaan rajo ku qabaa.
82 Sidii aan u lahaa, Goormaad i qalbi qaboojinaysaa?
Ayaa indhahaygu u gudheen eraygaaga aawadiis.
83 Waayo, waxaan noqday sidii sibraar qiiq ku dhex jiro,
Laakiinse innaba qaynuunnadaada ma aan illoobo.
84 Anoo addoonkaaga ah cimrigaygu waa intee?
Oo goormaad xukun ku soo dejinaysaa kuwa i silciya?
85 Kuwa kibirka leh oo aan sharcigaaga waafaqsanayn
Ayaa ii qoday godad.
86 Amarradaada oo dhammu waa wada daacad,
Si gardarro ah ayay ii silciyaan, haddaba i caawi,
87 Dhulka ayay iga baabbi'in gaadheen,
Aniguse kama aan tegin amarradaadii.
88 Raxmaddaada igu soo noolee,
Oo anna waxaan dhawri doonaa markhaatifurka afkaaga.

LAMED.

89 Rabbiyow, eraygaagu weligiisba
Wuxuu taagan yahay samada.
90 Aaminnimadaaduna waxay gaadhaa tan iyo ka ab ka ab;
Dhulkaad dhistay, wuuna sii jirayaa.
91 Maantadan waxay u joogaan si qaynuunnadaada waafaqsan,
Waayo, wax waluba waa addoommadaada.
92 Haddaanu sharcigaagu iga farxin,
Waxaan kol hore ku halligmi lahaa dhibaatadii i haysatay.
93 Weligay amarradaada ma aan illoobi doono,
Waayo, iyagaad igu soo noolaysay.
94 Anigu waxaan ahay kaaga, haddaba i badbaadi,
Waayo, waxaan doondoonay amarradaada.
95 Kuwa sharka lahu way ii sugeen inay i baabbi'iyaan,
Aniguse waxaan ka fiirsan doonaa markhaatifurkaaga.
96 Waxaan arkay in wax kasta oo kaamil ah ay dhammaad leeyihiin,
Amarkaaguse aad buu u ballaadhan yahay.

MEM.

97 Aad baan sharcigaaga u jeclahay!
Maalinta oo dhan isagaan u fiirsadaa.
98 Amarradaadu waxay iga dhigaan ku ka sii caqli badan cadaawayaashayda.
Waayo, weligayba way ila jiraan.
99 Waan ka sii waxgarasho badnahay macallimiintayda oo dhan,
Waayo, waxaan u fiirsadaa markhaatifurkaaga.
100 Waan ka sii waxgarasho badnahay odayaasha,
Waayo, waxaan xajiyey amarradaada.

101 Cagahayga waan ka joojiyey jid kasta oo shar leh,
Si aan eraygaaga u dhawro.
102 Xukummadaada gees ugama aan leexan,
Waayo, wax baad i bartay.
103 Erayadaadu dhanxanaggayga u macaan badanaa!
Afkayga malab way uga sii macaan badan yihiin!
104 Amarradaada ayaan waxgarasho ku helaa,
Oo sidaas daraaddeed ayaan jid kasta oo been ah u necbahay.

NUN.
105 Eraygaagu wuxuu cagahayga u yahay laambad,
Waddooyinkaygana iftiin.
106 Waxaan ku dhaartay oo aan weliba xaqiijiyey
Inaan dhawrayo xukummadaada xaqa ah.
107 Aad iyo aad baan u dhibaataysnahay,
Haddaba Rabbiyow, igu soo noolee si eraygaaga waafaqsan.
108 Rabbiyow, waan ku baryayaaye, aqbal qurbaannada ikhtiyaarka ah oo afkayga,
Xukummadaadana i bar.
109 Naftaydu had iyo goorba waxay ku jirtaa khatar,
Habase yeeshee sharcigaaga ma illoobo.
110 Kuwa sharka lahu waxay ii dhigeen dabin,
Laakiinse amarradaada kama aan amban.
111 Markhaatifurkaaga waxaan u qaatay sida dhaxal weligiis waaraya,
Waayo, kaasu waxa weeye waxa qalbigaygu ku reyreeya.
112 Qalbigayga waxaan u jeediyey inaan qaynuunnadaada oofiyo,
Tan iyo weligay iyo ilaa ugu dambaysta.

SAMEKH.
113 Waan necbahay kuwa labada qalbi leh,
Laakiinse sharcigaaga waan jeclahay.
114 Waxaad tahay gabbaadkayga iyo gaashaankayga,
Oo waxaan rajo ku qabaa eraygaaga.
115 Kuwiinna xumaanta falow, iga taga,
Si aan amarrada Ilaahayga u xajiyo.
116 Rabbiyow, ii tiiri si eraygaaga waafaqsan si aan u noolaado,
Oo yaanan rajadayda ku ceeboobin.
117 Kor ii hay, oo waan badbaadi doonaa,
Oo had iyo goorba waxaan u fiirsan doonaa qaynuunnadaada.
118 Kuwa qaynuunnadaada ka habaabay oo dhan waad fudaydsatay,
Waayo, khiyaanadoodu waa wax been ah.
119 Kuwa sharka leh oo dhulka oo dhan waxaad u fogaysaa sida wasakh oo kale,
Oo sidaas daraaddeed baan markhaatifurkaaga u jeclahay.
120 Jidhkaygu wuxuu la gariiraa cabsidaada,
Oo waxaan ka baqaa xukummadaada.

CAYN.
121 Waxaan sameeyey xukun iyo caddaalad,
Haddaba ha iiga tegin kuwa i dulma.
122 Anoo addoonkaaga ah wanaag daraaddiis ii dammiino,
Oo kuwa kibirsanu yaanay i dulmin.
123 Indhahaygii waxay u gudheen jacaylkay badbaadintaada u qabaan,
Iyo eraygaaga xaqa ah daraaddiis.
124 Anoo addoonkaaga ah iila macaamilow si naxariistaada waafaqsan,

Oo qaynuunnadaada i bar.
125 Waxaan ahay addoonkaaga, haddaba waxgarasho i sii,
Si aan markhaatifurkaaga u ogaado.
126 Waa wakhtiga aad shaqayn lahayd, Rabbiyow,
Waayo, sharcigaaga way buriyeen.
127 Haddaba amarradaada waan ka sii jeclahay
Dahab, haah, xataa dahab saafi ah.
128 Sidaas daraaddeed amarradaada oo dhammu waxay ila yihiin wax hagaagsan,
Oo waan necbahay jid kasta oo been ah.

FE.

129 Markhaatifurkaagu waa yaab badan yahay,
Oo sidaas daraaddeed ayay naftaydu u xajisaa.
130 Erayadaada furniinkoodu wax buu iftiimiyaa,
Oo wuxuu waxgarasho siiyaa kuwa garaadka daran.
131 Afka aad baan u kala qaaday, oo waan harraaday,
Waayo, waxaan u xiisooday amarradaada.
132 Ii soo jeeso, oo ii naxariiso,
Sidaad kuwa magacaaga jecel u samaysid.
133 Tallaabooyinkayga ku toosi eraygaaga,
Oo dembina yaanu ii talin.
134 Dadka dulmigiisa iga bixi,
Oo anna waxaan dhawri doonaa amarradaada.
135 Anoo addoonkaaga ah wejigaaga iigu iftiimi,
Oo qaynuunnadaada i bar.
136 Indhahayga waxaa ka shubma durdurro biyo ah,
Maxaa yeelay, sharcigaaga lama dhawrin.

SADE.

137 Rabbiyow, xaq baad tahay,
Oo xukummadaaduna waa qumman yihiin.
138 Markhaatifurkaaga waxaad ku amartay xaqnimo
Iyo daacadnimo oo dhan.
139 Waxaa i baabba'shay qiirada aan kuu qabo,
Maxaa yeelay, cadaawayaashaydu waxay illoobeen erayadaada.
140 Eraygaagu aad buu u daahirsan yahay,
Sidaas daraaddeed anoo addoonkaaga ah waan jeclahay.
141 Anigu waan yarahay, oo waa lay quudhsadaa,
Laakiinse amarradaada ma illoobo.
142 Xaqnimadaadu waa xaqnimo weligeed sii waaraysa,
Oo sharcigaaguna waa run.
143 Dhib iyo cidhiidhi baa i qabsaday.
Laakiinse amarradaadu waa waxa iga farxiya.
144 Markhaatifurkaagu weligiisba waa xaq,
Haddaba waxgarasho i sii, oo anna waan sii noolaan doonaa.

QOF.

145 Waxaan ku qayshaday qalbigayga oo dhan, haddaba Rabbiyow, ii jawaab,
Oo anna waxaan xajin doonaa qaynuunnadaada.
146 Waan kuu qayshaday ee i badbaadi,
Oo markhaatifurkaaga waan dhawri doonaa.
147 Waan ka soo hor maray waaga berigiisii, oo waan qayliyey,
Oo waxaan rajo ku qabay erayadaada.

148 Indhahaygu way ka hor mareen wakhtiga la soo jeedo oo habeennimo,
Si aan eraygaaga uga fikiro.
149 Codkayga u maqal si raxmaddaada waafaqsan,
Rabbiyow, igu soo noolee si xukummadaada waafaqsan.
150 Kuwii xumaatada raaci jiray way soo dhowaanayaan,
Iyagu sharcigaaga way ka fog yihiin.
151 Rabbiyow, adigu waad dhow dahay,
Oo amarradaada oo dhammuna waa wada run.
152 Waxaan markhaatifurkaaga waa hore ka iqiin
Inaad u aasaastay si ay weligood u sii waaraan.

RESH.
153 Dhibaatadayda ka fiirso oo i samatabbixi,
Waayo, anigu sharcigaaga ma illoobo.
154 Dacwadayda ii muddac, oo i soo furo,
Igu soo noolee si eraygaaga waafaqsan.
155 Kuwa sharka leh badbaadadu waa ka fog tahay,
Waayo, qaynuunnadaada ma ay doondoonaan.
156 Rabbiyow, naxariistaadu waa badan tahay,
Igu soo noolee si xukummadaada waafaqsan.
157 Kuwa i silciya iyo cadaawayaashayduba way badan yihiin,
Laakiinse anigu kama aan leexan markhaatifurkaaga.
158 Waxaan arkay khaa'innada, kolkaasaan murugooday,
Maxaa yeelay, iyagu eraygaaga ma ay dhawraan.
159 Bal ka fiirso sida aan amarradaada u jeclahay,
Rabbiyow, igu soo noolee si raxmaddaada waafaqsan.
160 Eraygaaga dhammaantiisu waa run,
Mid kasta oo xukummadaada xaqa ah ka mid ahu wuu sii waaraa weligiisba.

SHIN.
161 Amiirraa sababla'aan ii silciyey,
Laakiinse qalbigaygu wuxuu ka baqaa erayadaada.
162 Waxaan eraygaaga ugu reyreeyaa
Sidii mid booli badan helay.
163 Beenta waan necbahay oo waan karahsaday,
Laakiinse sharcigaaga waan jeclahay.
164 Maalintiiba toddoba jeer baan ku ammaanaa,
Waana xukummadaada xaqa ah daraaddood.
165 Kuwa sharcigaaga jecelu waxay haystaan nabad weyn,
Oo wax iyaga turuntureeyaa ma jiraan.
166 Rabbiyow, badbaadintaada waan u xiisooday,
Oo amarradaadiina waan oofiyey.
167 Naftaydu waxay dhawrtay markhaatifurkaaga,
Oo anna aad iyo aad baan u jeclahay.
168 Waxaan dhawray amarradaada iyo markhaatifurkaaga,
Waayo, jidadkayga oo dhammu hortaaday wada yaalliin.

TAW.
169 Rabbiyow, qayladaydu ha ku soo dhowaato hortaada,
Oo waxgarasho ii sii si eraygaaga waafaqsan.
170 Baryootankaygu hortaada ha yimaado,
Oo ii samatabbixi si eraygaaga waafaqsan.

171 Bushimahaygu ammaan ha ku hadleen,
Waayo, waxaad i bartaa qaynuunnadaada.
172 Carrabkaygu ha ku gabyo eraygaaga,
Waayo, amarradaada oo dhammu waa wada xaqnimo.
173 Gacantaadu diyaar ha u ahaato inay i caawiso,
Waayo, amarradaadaan doortay.
174 Rabbiyow, badbaadintaada, waan u xiisooday,
Oo sharcigaaguna waa waxa iga farxiya.
175 Naftaydu ha iska noolaato, wayna ku ammaani doontaa,
Oo xukummadaaduna ha i caawiyaan.
176 Waxaan u hallaabay sidii lax luntay, haddaba anigoo addoonkaaga ah i doondoon,
Waayo, amarradaada ma aan illoobo.

120

Gabayga meelokoridda.
1 Anigoo cidhiidhi ku jira ayaan Rabbiga u qayshaday,
Oo isna wuu ii jawaabay.
2 Rabbiyow, naftayda ka samatabbixi bushimo been sheega,
Iyo carrab khiyaano badan.
3 Carrabka khiyaanada badanow, bal maxaa lagu siin doonaa?
Oo maxaa kaloo laguu samayn doonaa?
4 Adoo ah sida ku xoog badan oo fallaadhihiisa afaysan,
Kuwaas oo wata dhuxulo geed rotem la yidhaahdo.
5 Anaa hoogay, waayo, Mesheg baan qariib ku noqday,
Oo waxaan dhex degay teendhooyinkii Qedaar!
6 Naftaydu waxay wakhti dheer la degganayd
Mid nabadda neceb.
7 Waxaan ahay mid nabad jecel,
Laakiinse kolkii aan hadlo, iyagu waa kuwa dagaal jecel.

121

Gabayga meelokoridda.
1 Buurahaan indhahayga ku taagi doonaa,
Caawimaaddaydu xaggee bay ka iman doontaa?
2 Caawimaaddaydu waxay ka timaadaa
Rabbiga sameeyey samada iyo dhulka.
3 Isagu uma oggolaan doono in cagtaada la dhaqaajiyo,
Kan ku dhawraa ma gam'i doono.
4 Bal eeg, kan reer binu Israa'iil dhawraa
Ma gam'i doono, mana seexan doono.
5 Kan ku dhawraa waa Rabbiga,
Rabbigu waa hooskaaga midigtaada taagan.
6 Qorraxdu maalinta waxba kuma yeeli doonto.
Habeenkana dayaxu waxba kuma yeeli doono.
7 Rabbiga ayaa kaa dhawri doona shar kasta,
Isagu wuxuu dhawri doonaa naftaada.
8 Hadda intii ka bilaabata iyo tan iyo weligeedba
Rabbigu wuxuu dhawri doonaa bixiddaada iyo soo geliddaadaba.

122

Gabayga meelokoridda oo Daa'uud tiriyey.
1 Waan farxay markay igu yidhaahdeen,
Ina keena, aan guriga Rabbiga tagnee.
2 Yeruusaalemay, cagahayagu
Waxay taagan yihiin irdahaaga gudahooda,
3 Yeruusaalem waxaa loo dhisay
Sida magaalo isku wada dheggan,
4 Halkaasay qabiilooyinka, oo ah qabiilooyinka Rabbigu kor ugu baxaan
Inay Israa'iil u marag furaan,
Iyo inay magaca Rabbiga ku mahadnaqaan.
5 Waayo, waxaa yaalla carshiyo garsoorid loo dhigay,
Waana carshiyadii reerka Daa'uud.
6 Yeruusaalem nabad ugu duceeya.
Kuwa ku jecelu way barwaaqoobi doonaan.
7 Nabadu ha ku jirto derbiyadaada gudahooda,
Barwaaqona ha ku jirto daarahaaga dhaadheer.
8 Walaalahay iyo rafiiqyadayda daraaddood
Ayaan hadda waxaan odhanayaa, Nabadu gudahaaga ha ku jirto.
9 Rabbiga Ilaahayaga gurigiisa daraaddiis
Ayaan wanaaggaaga u doondooni doonaa.

123

Gabayga meelokoridda.
1 Kaaga samooyinka dhex fadhiyow,
Adigaan indhahayga kor kuugu taagaa.
2 Bal eeg, sida ay indhaha addoommadu u fiiriyaan gacanta sayidkooda,
Iyo sida ay gabadh indhaheedu u fiiriyaan gacanta sayidaddeeda
Ayay indhahayagu u fiiriyaan Rabbiga Ilaahayaga ah,
Ilaa uu noo naxariisto.
3 Rabbiyow, noo naxariiso, annaga noo naxariiso,
Waayo, waxaa aad nooga buuxda quudhsasho.
4 Naftayadii waxaa aad uga batay
Qosolka kuwa istareexsan
Iyo quudhsashadii kuwa kibirsan.

124

Gabayga meelokoridda oo Daa'uud tiriyey.
1 Haddaan Rabbigu inala jirin
Hadda reer binu Israa'iil ha yidhaahdeen,
2 Haddaan Rabbigu inala jirin,
Markii dadku inagu kacay,
3 Kolkaasay innagoo noolnool ina wada liqliqi lahaayeen,
Markay aad inoogu cadhoodeen,
4 Kolkaasay biyuhu ina qarqin lahaayeen,
Durdurna nafteennuu dul mari lahaa,
5 Oo kolkaasay biyaha kibirsanu nafteenna dul mari lahaayeen.
6 Waxaa mahad leh Rabbiga
Aan inaga dhigin ugaadh ilkahoodu ay qabsadaan.
7 Nafteennu waxay u baxsatay sida shimbir uga baxsato dabinka shimbirrodabtaha,

Dabinkii wuu go'ay, innaguna waynu baxsannay.
8 Caawimaaddeennu waxay ku jirtaa magaca Rabbiga
Sameeyey samada iyo dhulkaba.

125

Gabayga meelokoridda.
1 Kuwa Rabbiga isku halleeyaa
Waa sida Buur Siyoon oo aan la dhaqaajin karin, laakiinse weligeedba sii jirta.
2 Sida buuruhu Yeruusaalem ugu wareegsan yihiin
Ayuu Rabbigu dadkiisa ugu wareegsan yahay,
Hadda intii ka bilaabata iyo tan iyo weligeedba.
3 Waayo, usha xumaantu ku dhici mayso qaybta kuwa xaqa ah,
Si aan kuwa xaqa ahu gacmahooda xumaan ugu soo fidin.
4 Rabbiyow, kuwa wanaagsan wanaag u samee,
Iyo weliba kuwa qalbigoodu qumman yahay.
5 Laakiinse kuwa geesta ugu leexda jidadkooda qalloocan
Rabbigu wuxuu iyaga la kaxayn doonaa xumaanfalayaasha.
Reer binu Israa'iil korkooda nabadu ha ahaato.

126

Gabayga meelokoridda.
1 Markii Rabbigu soo celiyey maxaabiistii Siyoon,
Waxaynu noqonnay sida kuwa riyooda.
2 Markaasaa afkeenna waxaa ka buuxsamay qosol,
Carrabkeennana gabay,
Kolkaasaa quruumaha waxaa laga dhex yidhi,
Rabbigu waxyaalo waaweyn ayuu iyaga u sameeyey.
3 Rabbigu wuxuu inoo sameeyey waxyaalo waaweyn,
Oo aynu ku faraxsan nahay.
4 Rabbiyow, maxaabiisnimada mar kale nooga soo celi
Sida durdurrada koonfureed.
5 Kuwa ilmada wax ku abuurtaa, farxad bay ku goosan doonaan.
6 Kii iska taga isagoo ooyaya oo abuurkiisa sita,
Wuxuu soo noqon doonaa isagoo faraxsan oo xidhmooyinkiisa sita.

127

Gabayga meelokoridda oo Sulaymaan tiriyey.
1 Haddaan Rabbigu guriga dhisin,
Kuwa dhisaya, waxtarla'aan bay u hawshoodaan,
Haddaan Rabbigu magaalada dhawrin,
Waardiyuhu micnela'aan buu u soo jeedaa.
2 Faa'iido idiinma leh inaad aroor hore kacdaan oo aad goor dambe seexataan,
Oo aad kibista dhibka cuntaan,
Waayo, wuxuu kuwuu jecel yahay siiyaa hurdo.
3 Bal eeg, carruurtu waa dhaxal xagga Rabbiga laga helo.
Oo midhaha maxalku waa abaalgudkiisa.
4 Sida fallaadho ku jira nin xoog badan gacantiis,
Sidaasoo kale weeye carruurta dhallinyaranimadu.
5 Waxaa barakaysan ninkii gabooyihiisa ka buuxsada iyaga,
Iyagu ma ay ceeboobi doonaan

Markay cadaawayaashooda kula hadlaan xagga iridda.

128

Gabayga meelokoridda.
1 Waxaa barakaysan mid kasta oo Rabbiga ka cabsada,
Oo jidadkiisa ku socda.
2 Waayo, waad cuni doontaa waxa gacmahaagu ku hawshoodeen,
Waadna farxi doontaa, oo waad barwaaqoobi doontaa.
3 Naagtaadu waxay gurigaaga ku dhex ahaan doontaa sida geed canab ah oo midho badan dhala.
Carruurtaaduna waxay noqon doonaan sida geedo saytuun ah oo miiskaaga ku wareegsan.
4 Bal eeg, sidaasuu u barakoobi doonaa
Ninka Rabbiga ka cabsadaa.
5 Rabbigu Siyoon buu kaa barakayn doonaa,
Oo cimrigaaga oo dhan waxaad arki doontaa wanaagga Yeruusaalem.
6 Haah, oo waxaad arki doontaa carruurtaada carruurtooda.
Reer binu Israa'iil korkooda nabadu ha ahaato.

129

Gabayga meelokoridda.
1 Tan iyo yaraantaydii marar badan bay i dhibeen,
Reer binu Israa'iil hadda ha yidhaahdeen,
2 Tan iyo yaraantaydii marar badan bay i dhibeen,
Laakiinse igama ay adkaan.
3 Kuwa beerta jeexa ayaa dhabarkayga jeexay,
Oo jeexjeexoodiina way dheereeyeen.
4 Rabbigu waa xaq,
Oo isagu wuxuu kala gooyay xadhkihii kuwa sharka leh.
5 Inta Siyoon neceb oo dhammu,
Ha ceeboobeen oo dib ha u noqdeen.
6 Ha noqdeen sida cawska guryaha korkooda ka baxa
Oo engega intaanu korin,
7 Oo aan beergooyuhu gacantiisa ka buuxin,
Kan xidhmooyinka xidhaana aanu laabtiisa ka buuxin.
8 Oo kuwa ag maraana ma yidhaahdaan,
Barakadii Rabbigu korkiinna ha ahaato.
Waxaan idiinku ducaynaynaa magaca Rabbiga.

130

Gabayga meelokoridda.
1 Rabbiyow, waxaan kaaga qayshaday moolalka.
2 Sayidow, codkayga maqal,
Oo dhegahaagu ha noqdeen kuwo u digtoon
Codka baryootankayga.
3 Rabbiyow, haddaad dembiyada u fiirsatid,
Bal yaa istaagi doona, Sayidow?
4 Laakiinse waxaa kula jirta dembidhaafid,
In adiga lagaa cabsado daraaddeed.
5 Waxaan sugaa Rabbiga,

Naftayduna way sugtaa, oo eraygiisa ayaan rajo ku qabaa.
6 Naftaydu waxay Sayidka u dhawrtaa
In ka sii badan sida waardiyuhu u dhawro waaga berigiisa,
Haah, in ka sii badan sida waardiyuhu u dhawro waaga berigiisa.
7 Reer binu Israa'iilow, Rabbiga rajo ku qaba,
Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay naxariis
Iyo weliba furasho aad iyo aad u badan.
8 Oo wuxuu reer binu Israa'iil ka soo furan doonaa
Dembiyadooda oo dhan.

131

Gabayga meelokoridda oo Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, qalbigaygu kor isuma qaado, indhahayguna ma kibirsana,
Oo anna iskuma dhex tuuro axwaal waaweyn,
Ama waxyaalihii igu yaab badan.
2 Hubaal naftaydii waan dejiyey, oo waan xasilliyey,
Sida ilmo naas laga gudhiyey oo hooyadiis la jooga,
Naftaydu waxay iigu jirtaa sida ilmo naas laga gudhiyey.
3 Reer binu Israa'iilow, Rabbiga rajo ku qaba,
Haddeer intii laga bilaabo iyo tan iyo weligiinba.

132

Gabayga meelokoridda.
1 Rabbiyow, bal xusuuso Daa'uud
Dhibaatooyinkiisii oo dhan,
2 Iyo siduu Rabbiga ugu dhaartay,
Oo nidar ugu galay Ilaaha Xoogga leh oo Yacquub, isagoo leh,
3 Hubaal anigu geli maayo teendhada gurigayga,
Sariirtaydana fuuli maayo,
4 Indhahayga seexasho isugu qaban maayo,
Il iyo baalna isu keeni maayo,
5 Ilaa aan meel u helo Rabbiga,
Oo aan taambuug u helo Kan Xoogga leh oo Yacquub.
6 Bal eeg, annagu waxaan ku maqalnay Efraataah,
Oo waxaan ka helnay berrinkii duurka.
7 Waxaan geli doonnaa taambuugyadiisa,
Oo waxaan ku sujuudi doonnaa meeshuu cagaha saarto.
8 Rabbiyow, sara joogso, oo meeshaada nasashada gal,
Adiga iyo sanduuqa xooggaaguba.
9 Wadaaddadaadu xaqnimo ha huwadeen,
Quduusiintaaduna farxad ha la qayliyeen.
10 Addoonkaagii Daa'uud daraaddiis
Ha sii jeedin kaaga subkan wejigiisa.
11 Rabbigu run buu Daa'uud ugu dhaartay,
Oo dhaartiisiina ka soo noqon maayo,
Midhaha jidhkaaga midkood ayaan carshigaaga ku fadhiisin doonaa.
12 Carruurtaadu hadday xajiyaan axdigayga
Iyo markhaatifurkayga aan iyaga bari doono,
De markaas carruurtooduna weligood bay ku fadhiisan doonaan carshigaaga.
13 Waayo, Rabbigu wuu doortay Siyoon,

Oo wuxuu u jeclaystay inuu rugtiisii ka dhigto.
14 Halkanu waa meeshaydii nasashada weligeedba,
Halkanaan degganaan doonaa, waayo, waan jeclaystay.
15 Waxaan iyada aad iyo aad ugu barakayn doonaa quud,
Oo masaakiinteeda waxaan ka dhergin doonaa cunto.
16 Wadaaddadeedana waxaan huwin doonaa badbaado,
Quduusiinteeduna aad bay ula qaylin doonaan farxad.
17 Halkaas waxaan ka dhigi doonaa in gees Daa'uud u soo baxo,
Waxaan laambad u diyaariyey kii aan subkaday.
18 Cadaawayaashiisa waxaan huwin doonaa ceeb,
Laakiinse taajkiisu madaxiisuu ku waari doonaa.

133

Gabayga meelokoridda oo Daa'uud tiriyey.
1 Bal eeg, siday u wanaagsan tahay oo ay u wacan tahay
Inay walaalo wadajir ku degganaadaan!
2 Waa sida saliidda qaaliga ah ee madaxa,
Oo ku soo dareertay gadhka,
Kaasoo ahaa gadhkii Haaruun,
Oo waxay soo gaadhay daraftii dharkiisa,
3 Waana sida dharabka Buur Xermoon,
Oo ku soo dega buuraha Siyoon,
Waayo, Rabbigu wuxuu amray inay halkaas ku dhacdo barako,
Taasoo ah nolosha tan iyo weligeedba.

134

Gabayga meelokoridda.
1 Bal eega, Rabbiga ammaana, Rabbiga addoommadiisa oo dhammow,
Kuwiinna goor habeennimo ah guriga Rabbiga dhex taaganow.
2 Gacmaha u taaga macbudka xaggiisa,
Oo Rabbiga ammaana.
3 Rabbigu Siyoon ha idinka soo barakeeyo,
Kaasoo ah kii sameeyey samada iyo dhulkaba.

135

1 Rabbiga ammaana.
Ammaana magaca Rabbiga,
Rabbiga addoommadiisow, isaga ammaana,
2 Kuwiinna guriga Rabbiga
Iyo barxadaha guriga Ilaaheenna dhex taaganow.
3 Rabbiga ammaana, waayo, Rabbigu waa wanaagsan yahay,
Magiciisa ammaan ugu gabya, waayo, wuu wacan yahay.
4 Waayo, Rabbigu reer Yacquub nafsaddiisuu u doortay,
Hantidiisa gaarka ah ayuu u doortay reer binu Israa'iil.
5 Waayo, waan ogahay in Rabbigu weyn yahay,
Iyo in Sayidkeennu ka wada sarreeyo ilaahyada oo dhan.
6 Rabbigu wax alla wixii uu jeclaystayba wuu ku sameeyey
Samada iyo dhulka, iyo badaha iyo moolalka oo dhan dhexdooda.
7 Isagaa ka dhiga in dhulka darafyadiisa uumi ka soo kaco,

Roobkana wuxuu u sameeyaa hillaac,
Oo dabayshana isagaa khasnadihiisa ka soo saara.
8 Isagaa laayay curadyadii Masar,
Kuwii dadka iyo kuwii duunyadaba.
9 Masaray, isagu wuxuu dhexdaada u soo diray calaamooyin iyo yaabab,
Oo wax buu ku soo kor daayay Fircoon iyo addoommadiisii oo dhanba.
10 Wuxuuna laayay quruumo badan,
Oo wuxuu dilay boqorro xoog badan, kuwaas oo ahaa
11 Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor,
Iyo Coog oo ahaa boqorkii Baashaan,
Iyo boqortooyooyinkii reer Kancaan oo dhan,
12 Oo dalkoodiina dhaxal ahaan buu u bixiyey,
Oo wuxuu dhaxal u siiyey dadkiisa reer binu Israa'iil.
13 Rabbiyow, magacaagu weligiisba wuu waaraa,
Rabbiyow, xusuustaadu waxay gaadhaa qarni kasta.
14 Waayo, Rabbigu dadkiisuu u garsoori doonaa,
Oo addoommadiisana wuu u naxariisan doonaa.
15 Sanamyada quruumuhu waa lacag iyo dahab,
Oo waa wax ay dad gacmaha ku sameeyeen.
16 Afaf way leeyihiin, laakiinse ma hadlaan,
Indhona way leeyihiin, laakiinse waxba ma arkaan,
17 Dhegona way leeyihiin, laakiinse waxba ma maqlaan,
Oo afkoodana neefu kuma jirto.
18 Kuwa iyaga sameeyaana sidooda oo kale ayay noqon doonaan,
Iyo xataa mid kasta oo iyaga isku halleeyaaba.
19 Reer binu Israa'iilow, Rabbiga ammaana,
Reer Haaruunow, Rabbiga ammaana,
20 Reer Laawiyow, Rabbiga ammaana,
Kuwiinna Rabbiga ka cabsadow, Rabbiga ammaana.
21 Rabbiga Yeruusaalem deggan ha laga ammaano Siyoon.
Rabbiga ammaana.

136

1 Rabbiga ku mahadnaqa, waayo, isagu waa wanaagsan yahay,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
2 Ku mahadnaqa Ilaaha ilaahyada,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
3 Ku mahadnaqa Sayidka sayidyada,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
4 Kan keligiis sameeya yaabab waaweyn,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
5 Kan samada waxgarashada ku sameeyey,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
6 Kan dhulka biyaha korkooda ku goglay,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
7 Kan sameeyey iftiimmo waaweyn,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
8 Qorraxdu inay maalinta xukunto,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.

9 Dayaxa iyo xiddiguhuna inay habeenka xukumaan,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
10 Kan Masar curadyadii ka laayay,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
11 Oo reer binu Israa'iilna ka soo dhex saaray,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
12 Kan kaga soo bixiyey gacan xoog badan iyo cudud fidsan,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
13 Kan Badda Cas kala qaybiyey,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
14 Oo reer binu Israa'iilna dhex marshay iyada,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
15 Laakiinse Fircoon iyo ciidankiisiiba wuu ku afgembiyey Badda Cas dhexdeeda,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
16 Kan dadkiisa cidlada dhex hoggaamiyey,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
17 Kan boqorro waaweyn wax ku dhuftay,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
18 Oo laayay boqorro caan ah,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
19 Kuwaas oo ahaa Siixon oo ahaa boqorkii reer Amor,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
20 Iyo Coog oo ahaa boqorkii Baashaan,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
21 Oo dalkoodiina u bixiyey dhaxal ahaan,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
22 Kaasoo ahaa dhaxalkii uu siiyey addoonkiisii Israa'iil,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
23 Kan ina soo xusuustay markaan gunta ahayn,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
24 Oo inaga soo samatabbixiyey cadaawayaasheennii,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
25 Kan cunto siiya wax kastoo jidh leh,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.
26 Ku mahadnaqa Ilaaha samada,
Waayo, naxariistiisu weligeedba way sii waartaa.

137

1 Waxaannu ag fadhiisannay webiyaashii Baabuloon,
Oo waannu ooynay markii aannu Siyoon soo xusuusannay.
2 Oo waxaannu kataaradahayagii sudhannay geedaha safsaafkaa.
3 Waayo, kuwii maxaabiis ahaanta noo watay ayaa halkaas gabayo nagu weyddiistay,
Oo kuwii na silciyey ayaa farxad na weyddiistay, oo waxay nagu yidhaahdeen,
Noogu gabya gabayadii Siyoon midkood.
4 Bal sidee baannu gabaygii Rabbiga ugu gabaynaa
Dal qalaad dhexdiis?
5 Yeruusaalemay, haddaan ku illoobo,
Gacantayda midig ha illowdo sancadeedii.
6 Carrabkayguna ha ku dhego dhanxanagga afkayga,

Haddaanan ku xusuusan,
Iyo haddaanan Yeruusaalem ka sii jeclaan
Farxaddayda ugu weyn.
7 Rabbiyow, soo xusuuso reer Edom,
Kuwaasoo maalintii Yeruusaalem yidhi,
Dumiya, dumiya, tan iyo aasaaskeeda.
8 Gabadha Baabuloonay, waa lagu baabbi'in doonaa,
Waxaa faraxsanaan doona kii kaa abaalmariya
Sidii aad nagu samaysay.
9 Waxaa faraxsanaan doona kii dhallaankaaga qabsada
Oo dhagaxa weyn ku dul tuura.

138

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Qalbigayga oo dhan ayaan kugu mahadnaqi doonaa,
Oo ilaahyada hortooda ayaan ammaan kuugu gabyi doonaa,
2 Waxaan u soo tukan doonaa macbudkaaga quduuska ah xaggiisa,
Oo magacaagana waxaan ugu mahadnaqi doonaa raxmaddaada iyo runtaada aawadood,
Waayo, eraygaaga ayaad ka sii weynaysay magacaaga oo dhan.
3 Maalintii aan qayshaday waad ii jawaabtay,
Waanad igu kalsooni gelisay xooggii aad naftayda u yeeshay.
4 Rabbiyow, boqorrada dhulka jooga oo dhammu way kugu mahadnaqi doonaan,
Waayo, waxay maqlaan erayada afkaaga.
5 Haah, way ka gabyi doonaan jidadka Rabbiga,
Waayo, ammaanta Rabbigu waa weyn tahay.
6 Waayo, in kastoo Rabbigu sarreeyo, haddana wuu fiiriyaa kuwa hooseeya,
Laakiinse kan kibra meel fog buu ka yaqaan.
7 In kastoo aan ku dhex socdo dhibaato waad i soo noolayn doontaa,
Oo waxaad gacantaada ku soo fidin doontaa cadhada cadaawayaashayda,
Oo gacantaada midigna way i badbaadin doontaa.
8 Rabbigaa kaamil ka dhigi doona waxa igu saabsan,
Rabbiyow, naxariistaadu weligeedba way sii waartaa,
Ha ka tegin shuqulladii gacmahaaga.

139

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Rabbiyow, waad i baadhay, oo waad i soo ogaatay.
2 Waad og tahay fadhiisashadayda iyo sara kiciddaydaba,
Oo fikirkaygana meel fog baad ka garataa.
3 Socodkayga iyo seexashadaydaba waad baadhaa,
Oo jidadkayga oo dhanna waad wada taqaan.
4 Waayo, Rabbiyow, eray aanad aqoonu carrabkayga kuma jiro,
Laakiinse adigu waad wada og tahay.
5 Adigu hor iyo dibba waad iga xidhay,
Oo gacantaadaad i saartay.
6 Aqoontaas oo kale aad iyo aad bay iigu yaab badan tahay,
Waa wax sare, oo anigu ma aan gaadhi karo.
7 Bal xaggee baan ruuxaaga ka tagaa?
Xaggee baanse wejigaaga uga cararaa?

8 Haddaan samada koro, halkaasaad joogtaa,
Haddaan sariirtayda She'ool dhex dhigtona, bal eeg, halkaasna waad joogtaa.
9 Haddaan qaato baalasha subaxda,
Iyo haddaan dego badda darafyadeeda ugu shisheeyaba,
10 Xataa halkaas gacantaada ayaa i hoggaamin doonta,
Oo midigtaada ayaa i soo qaban doonta.
11 Haddaan idhaahdo, Hubaal gudcurkaa i qarin doona,
Oo iftiinka igu wareegsanu habeennimuu noqon doonaa,
12 Xataa gudcurku igama kaa qariyo,
Laakiinse habeenku wuxuu u iftiimaa sida maalinta oo kale,
Gudcurka iyo iftiinku waa isugu kaa mid.
13 Waayo, kelyahayga adigaa sameeyey,
Oo adigaa igu daboolay maxalkii hooyaday.
14 Waan kugu mahadnaqi doonaa, waayo, waxaa la ii sameeyey si cabsi iyo yaab badan,
Shuqulladaadu waa yaab badan yihiin,
Oo naftayduna taas aad bay u taqaan.
15 Lafahaygu kaama qarsoonayn,
Markii laygu sameeyey qarsoodiga,
Oo farsamada yaabka leh laygu sameeyey dhulka meesha ugu hoosaysa.
16 Indhahaagu way i arkeen markaan uurjiifka ahaa,
Oo xubnahaygu kitaabkaagay ku wada qornaayeen,
Kuwaas oo maalin ka maalin la qabanqaabiyey
Intaan midkoodna jirin ka hor.
17 Ilaahow, fikirradaadu ila qiimo badanaa!
Oo tiro badanaa!
18 Haddaan tiriyo, way ka sii tiro badan yihiin ciidda,
Oo markaan tooso weli adigaan kula joogaa.
19 Ilaahow, hubaal waxaad layn doontaa kuwa sharka leh,
Haddaba iga taga, raggiinna dhiigyocabyada ahow.
20 Waayo, iyagu si xun ayay wax kaaga sheegaan,
Oo cadaawayaashaaduna micnela'aan bay magacaaga ku soo qaadqaadaan.
21 Rabbiyow, sow ma aan nebci kuwa ku neceb?
Oo sow kama aan murugaysni kuwa kugu kaca?
22 Nacayb dhan ayaan ku necbahay iyaga,
Oo waxaan iyaga u haystaa cadaawayaashayda.
23 Ilaahow, i baadh, oo qalbigayga garo,
I tijaabi, oo fikirradayda ogow,
24 Oo bal fiiri inuu jid xumaan ahu igu jiro iyo in kale,
Oo igu hoggaami jidka weligiis ah.

140

Kanu waa sabuur Daa'uud u tiriyey madaxdii muusikaystayaasha.
1 Rabbiyow, ninka sharka leh iga samatabbixi,
Oo iga ilaali ninka dulmiga badan,
2 Kuwaasoo qalbigooda kaga fikira belaayooyin,
Had iyo goorna dagaal bay isu soo urursadaan.
3 Waxay carrabkoodii u afaysteen sidii abeeso oo kale,
Oo bushimahoodana waxaa ku hoos jirta waabaydii jilbiska. (Selaah)
4 Rabbiyow, gacmaha kuwa sharka leh iga dhawr,
Oo iga ilaali ninka dulmiga badan,

Kuwaasoo u qasdiyey inay tallaabooyinkayga dhinac u leexiyaan.
5 Kuwa kibirka badanu waxay ii qariyeen dabin iyo xadhko,
Oo jidka dhinaciisana waxay ii gogleen shabag, oo siriq bay ii qooleen. (Selaah)
6 Waxaan Rabbiga ku idhi, Waxaad tahay Ilaahayga,
Haddaba, Rabbiyow, bal dhegta u dhig codka baryootankayga.
7 Ilaahow Sayidow, xooggii badbaadadaydow,
Maalintii dagaalka madaxaygaad dabooshay.
8 Rabbiyow, kuwa sharka leh ha siin waxay doonayaan,
Oo horay ha u sii wadin xeeladdooda sharka ah, waaba intaasoo ay kor isu qaadaane. (Selaah)
9 Oo kuwa igu wareegsan madaxoodana
Belaayada bushimahooda ka soo baxaysa ha daboosho.
10 Dhuxulo ololaya ha ku soo dul daateen,
Oo iyaga ha lagu dhex tuuro dabka,
Iyo godad aad u dhaadheer, si aanay mar dambe u soo sara kicin.
11 Ninka sharka ku hadlaa yaanu dhulka ku sii waarin,
Sharku wuxuu u ugaadhsan doonaa ninka dulmiga badan inuu afgembiyo aawadeed.
12 Waan ogahay in Rabbigu kuwa dhibban dacwadooda u gar qaadi doono,
Oo uu kuwa baahanna xaqooda siin doono.
13 Hubaal kuwa xaqa ahu waxay ku mahadnaqi doonaan magacaaga,
Oo kuwa qummanuna waxay joogi doonaan hortaada.

141

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, adigaan kuu qayshaday, haddaba ii soo dhaqso,
Oo markaan kuu qayshado, codkayga dhegta u dhig.
2 Baryootankaygu ha noqdo sida foox hortaada la dhigay,
Oo gacma-koruqaadiddayduna ha noqoto sida allabariga fiidnimo.
3 Rabbiyow, afkayga waardiye hor jooji,
Oo albaabka bushimahaygana dhawr.
4 Qalbigayga ha u duwin wax shar ah,
Yaanu falimo xumaan ah la gelin
Dadka xumaanta ka shaqeeya,
Oo yaanan wax ka cunin waxyaalahooda macaan.
5 Kan xaqa ahu ha i dilo, raxmad bay ii ahaan doontaa,
Oo ha i canaanto, waxay ii noqon doontaa sida saliid madaxa lagu shubto,
Madaxayguna yaanu diidin,
Waayo, xataa intay sharkooda ku sii jiraan ayaan tukashadayda ka geesta ah sii wadaa.
6 Xaakinnadoodii waxaa lagu tuuray dhagaxa dhinacyadiisa,
Oo iyagu waxay maqli doonaan erayadayda, waayo, way macaan yihiin.
7 Sida markii beerta la qodo oo dhulka la jeexo
Ayaa lafahayagii ugu firidhsan yihiin She'ool afkiisa.
8 Waayo, Ilaahow Sayidow, indhahaygu xaggaagay ku soo jeedaan,
Oo adigaan isku kaa halleeyaa, haddaba naftayda ha dayrin.
9 Iga dhawr dabinka ay ii dhigeen,
Iyo siriqda ay xumaanfalayaashu qooleen.
10 Kuwa sharka lahu ha ku dhex dheceen shabagyadooda
Markaan anigu ka baxsado.

142

Kanu waa baryootan Maskiil ah ee Daa'uud tiriyey markuu godkii ku jiray.
1 Anigu codkaygaan Rabbiga ugu qayshadaa,
Oo codkaygaan Rabbiga ku baryaa.
2 Oo hortiisaan ku cawdaa,
Oo dhibaatadaydana hortiisaan ku muujiyaa.
3 Markii naftaydu gudahayga ku itaal darnaatay, waddadayda waad tiqiin,
Jidka aan ku socdona dabin bay iigu qariyeen.
4 Bal fiiri xaggayga midig, oo bal arag,
Waayo, nin i yaqaan ma jiro,
Meel aan magangalo ayaan waayay, ninna naftayda dan kama leh.
5 Rabbiyow, adigaan kuu qayshaday,
Oo waxaan idhi, Waxaad tahay magangalkayga,
Iyo qaybta aan dalka kuwa nool ku leeyahay.
6 Qayladayda dhegayso, waayo, aad baa hoos laygu dejiyey,
Kuwa i silciya iga samatabbixi, waayo, iyagu way iga xoog badan yihiin.
7 Naftayda xabsiga ka soo bixi, si aan magacaaga ugu mahadnaqo,
Kuwa xaqa ah ayaa igu hareeraysnaan doona,
Waayo, wax badan oo wanaagsan baad ii samayn doontaa.

143

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Rabbiyow, tukashadayda maqal, oo baryootankayga dhegta u dhig,
Oo daacadnimadaada iyo xaqnimadaada iigu jawaab.
2 Anoo addoonkaaga ah xukun ha i gelin,
Waayo, inta nool oo dhan ma jiro nin hortaada lagu caddayn doonaa inuu xaq yahay.
3 Waayo, cadowgaa naftayda silciyey,
Noloshaydiina dhulkuu ku tuuray,
Oo wuxuu iga dhigay inaan meelo gudcur ah dego, sidii kuwii waagii hore dhintay.
4 Sidaas daraaddeed ayaa ruuxaygu iigu dhex itaal darnaadaa,
Qalbigayguna gudahayguu ku cidloobay.
5 Waxaan soo xusuustaa wakhtigii hore,
Falimahaaga oo dhanna waan ka fikiraa,
Oo waxaan fiiro u yeeshaa shuqulkii gacmahaaga.
6 Gacmahaygaan kuu hoorsadaa,
Oo naftaydu adigay kuu harraaddaa sida dhul oommane ah. (Selaah)
7 Rabbiyow, dhaqso iigu soo jawaab, waayo, naftaydu way itaal darnaataa.
Wejigaaga ha iga qarin,
Waaba intaasoo aan noqdaa sida kuwa godka ku dhaca oo kale.
8 Aroorta naxariistaada i maqashii,
Waayo, adigaan isku kaa halleeyaa,
I garansii sidii aan u socon lahaa,
Waayo, naftaydaan kor kuugu qaadaa.
9 Rabbiyow, cadaawayaashayda iga samatabbixi,
Waayo, adaan kugu soo cararaa inaad i qariso.
10 I bar si aan doonistaada u sameeyo, waayo, waxaad tahay Ilaahayga,
Ruuxaaga wanaagsanu ha igu dhex hoggaamiyo dalka qummanaanta.
11 Rabbiyow, ii soo noolee magacaaga daraaddiis,
Oo xaqnimadaada naftayda kaga soo bixi dhibaato.
12 Oo raxmaddaada cadaawayaashayda ku wada tirtir,

Kuwa naftayda dhiba oo dhanna baabbi'i,
Waayo, waxaan ahay addoonkaga.

144

Kanu waa sabuur Daa'uud tiriyey.
1 Mahad waxaa leh Rabbiga dhagaxayga weyn ah,
Oo gacmahayga dagaalka bara,
Farahaygana dirirta bara,
2 Kaasoo ah raxmaddayda, iyo qalcaddayda,
Munaaraddayda, iyo samatabbixiyahayga,
Iyo gaashaankayga, iyo kan aan isku halleeyo,
Oo dadkayga ka yeela kuwo iga hooseeya.
3 Rabbiyow, waa maxay dadku oo aad u xusuusataa isaga?
Ama wiilka aadanaha oo aad ka fikirtaa isaga?
4 Dadku waa sida wax aan waxtar lahayn,
Oo cimrigiisuna waa sida hooska libdha.
5 Rabbiyow, samooyinkaaga foorori, oo soo dhaadhac,
Buuraha taabo, oo iyana way qiiqi doonaan.
6 Hillaac soo tuur, oo iyaga kala firdhi,
Fallaadhahaaga soo gan, oo iyaga jebi.
7 Gacantaada kor ka soo fidi,
Oo i badbaadi, oo iga samatabbixi biyaha badan,
Iyo gacanta shisheeyayaasha,
8 Kuwaasoo afkoodu wax bilaash ah ku hadlo,
Gacantooda midigna tahay midig beeneed.
9 Ilaahow, gabay cusub ayaan kuugu gabyi doonaa,
Oo waxaan ammaan kuugu gabyi doonaa shareerad toban xadhig leh.
10 Waa isaga kan boqorrada badbaadiyaa,
Oo addoonkiisa Daa'uud ka badbaadiya seefta sharka leh.
11 I badbaadi, oo iga samatabbixi gacanta shisheeyayaasha,
Kuwaasoo afkoodu wax bilaash ah ku hadlo,
Gacantooda midigna tahay midig beeneed.
12 Markii wiilashayadu ay noqdaan sidii geedo yaraantoodii ku koray,
Oo gabdhahayaguna ay noqdaan sidii dhagaxyada rukunka oo loo qoray qaabkii guriga boqorka,
13 Markii maqsinnadayadu ay buuxsamaan iyagoo na siinaya alaab cayn kasta ah,
Idahayaguna ay noo dhalaan kumanyaal iyo kumaankun oo berrimmada noo jooga,
14 Markii dibidayadu ay aad u xoogaystaan,
Markaan la arag weerarid iyo qaxid,
Oo aan cabasho jirin jidadkayaga dhexdooda,
15 Waxaa faraxsan dadkii xaalkoodu sidaas yahay,
Haah, oo waxaa faraxsan dadkii Rabbigu Ilaahooda yahay.

145

Kanu waa sabuur ammaan ah oo Daa'uud tiriyey.
1 Ilaahayow, Boqorow, anigu waan ku sarraysiin doonaa,
Oo magacaagana waan ammaani doonaa weligay iyo weligayba.
2 Maalin kasta mahad baan kuu naqi doonaa,
Oo magacaagana waan ammaani doonaa weligay iyo weligayba.
3 Rabbigu waa weyn yahay, oo waa in aad loo ammaano,

Weynaantiisuna waa mid aan la baadhi karin.
4 Farcanba farcan ayuu shuqulladaada u ammaani doonaa,
Oo waxay ka warrami doonaan falimahaaga waaweyn.
5 Anigu waxaan ka fikiri doonaa haybadda ammaanta leh oo sharaftaada,
Iyo shuqulladaada yaabka badan.
6 Dadku waxay ka hadli doonaan xooggii falimahaaga cabsida badan,
Oo anna waxaan sheegi doonaa weynaantaada.
7 Waxay ku hadli doonaan wanaaggaaga badan xusuustiisa,
Xaqnimadaadana way ka gabyi doonaan.
8 Rabbigu waa nimco miidhan, oo waxaa ka buuxda raxmad,
Cadhona wuu u gaabiyaa, wuuna naxariis badan yahay.
9 Rabbigu wax kasta wuu u roon yahay,
Naxariistiisuna waxay ka sarraysaa shuqulladiisa oo dhan.
10 Rabbiyow, shuqulladaada oo dhammu way kugu mahadnaqi doonaan,
Oo quduusiintaaduna way ku ammaani doonaan.
11 Waxay ka hadli doonaan sharafta boqortooyadaada,
Oo waxay ka sheekaysan doonaan xooggaaga,
12 Si ay binu-aadmiga u ogeysiiyaan Ilaah falimihiisa waaweyn,
Iyo ammaanta haybadda boqortooyadiisa.
13 Boqortooyadaadu waa boqortooyo daa'imis ah,
Oo dawladnimadaaduna way sii waartaa tan iyo ab ka ab.
14 Rabbigu wuu tiiriyaa kuwa kufa oo dhan,
Oo wuxuu toosiyaa kuwa gota oo dhan.
15 Wax kasta indhahoodu adigay wax kaa sugayaan,
Oo quudkoodana waad siisa xilligiisa.
16 Gacantaadaad furtaa,
Oo waxaad dherjisaa wax kasta oo nool.
17 Rabbigu jidadkiisa oo dhan wuu ku qumman yahay,
Oo shuqulladiisa oo dhanna wuu ku nimco badan yahay.
18 Rabbigu waa u dhow yahay inta isaga barida oo dhan,
Kuwaas oo ah inta runta ku barida oo dhan.
19 Kuwa isaga ka cabsada waxay doonayaanba wuu siin doonaa,
Oo weliba qayladoodana wuu maqli doonaa, wuuna badbaadin doonaa iyaga.
20 Rabbigu inta isaga jecel oo dhan wuu ilaaliyaa,
Laakiinse kuwa sharka leh oo dhan wuu wada baabbi'in doonaa.
21 Afkaygu wuxuu ku hadli doonaa ammaanta Rabbiga,
Oo inta jidh leh oo dhammuna magiciisa quduuska ah ha ammaaneen weligood iyo weligoodba.

146

1 Rabbiga ammaana.
Naftaydoy, Rabbiga ammaan.
2 Intaan noolahay oo dhan Rabbiga waan ammaani doonaa,
Oo ammaan baan Ilaahay ugu gabyi doonaa intaan jiro oo dhan.
3 Ha isku hallaynina amiirrada
Iyo binu-aadmiga aan waxba caawimi karin.
4 Naftiisu way ka baxdaa, oo wuxuu ku noqdaa dhulkiisii.
Oo isla maalintaas ayaa fikirradiisu baabba'aan.
5 Waxaa faraxsan ninkii ay caawimaaddiisu tahay Ilaaha reer Yacquub,
Oo rajadiisuna ay ku xidhan tahay Rabbiga Ilaahiisa ah,

6 Oo sameeyey cirka iyo dhulka,
Iyo badda iyo waxyaalaha ku jira oo dhan,
Oo runtana dhawra weligiisba,
7 Oo kuwa la dulmay u garsoora,
Oo kuwa gaajaysanna quud siiya.
Rabbigu maxaabiistuu furaa.
8 Rabbigu indhahuu u bixiyaa indhoolayaasha,
Oo kuwa gotana Rabbigaa toosiya,
Oo kuwa xaqa ahna Rabbigu waa jecel yahay.
9 Rabbigu waa ilaaliyaa kuwa qariibka ah,
Oo isagaa taageera agoonta iyo carmallada,
Laakiinse jidka kuwa sharka leh wuu qalloociyaa.
10 Rabbigu xukun buu haysan doonaa weligiis,
Siyoonay, Ilaahaagaa boqor ah tan iyo ab ka ab.
Rabbiga ammaana.

147

1 Rabbiga ammaana.
Waayo, way wanaagsan tahay in Ilaaheenna ammaan loogu gabyo,
Waayo, taasu way wacan tahay, oo ammaantuna way habboon tahay.
2 Rabbigu Yeruusaalem buu dhisaa,
Oo wuxuu isu soo wada ururiyaa kuwa la naco oo reer binu Israa'iil ah.
3 Isagaa bogsiiya kuwa qalbi jabay,
Oo nabrahoodana wuu duubaa.
4 Wuxuu sheegaa xiddigaha tiradooda,
Oo kulligoodna magacyo buu u bixiyaa.
5 Sayidkeennu waa weyn yahay, wuuna xoog badan yahay,
Waxgarashadiisuna waa mid aan la koobi karayn.
6 Rabbigu wuu tiiriyaa kuwa camalka qabow,
Oo kuwa sharka lehna dhulkuu ku soo tuuraa.
7 Rabbiga mahadnaqid ugu gabya,
Oo kataaradda ammaan ugu gabya Ilaaheenna,
8 Kaasoo samada daruuro ku qariya,
Oo dhulka roob u diyaarsha,
Buurahana doog ka soo bixiya.
9 Wuxuu quud siiyaa xayawaanka,
Iyo tukayaasha yaryar markay qayliyaanba.
10 Isagu kuma farxo xoogga faraska,
Oo kuma reyreeyo lugaha dadka.
11 Rabbigu wuxuu ku reyreeyaa kuwa isaga ka cabsada,
Iyo kuwa naxariistiisa rajada ka qaba.
12 Yeruusaalemay, Rabbiga ammaan,
Siyoonay, Ilaahaaga ammaan.
13 Waayo, wuxuu xoogeeyey qataarrada irdahaaga,
Carruurtaadana wuu kugu dhex barakeeyey.
14 Soohdimahaaga nabad buu ka dhigaa,
Oo wuxuu kaa dhergiyaa sarreenka ugu wanaagsan.
15 Amarkiisa wuxuu u soo diraa dhulka,
Eraygiisuna aad buu u dheereeyaa.
16 Baraf cad wuxuu u soo daadshaa sida dhogor oo kale,

Sayax barafoobayna wuxuu u kala firdhiyaa sida dambas oo kale.
17 Barafkiisa wuxuu u soo ridaa sida jajab oo kale,
Bal yaa qabowgiisa hor istaagi kara?
18 Wuxuu soo diraa eraygiisa, oo wuu dhalaaliyaa iyaga,
Dabayshiisana wuxuu ka dhigaa inay dhacdo, biyuhuna way qulqulaan.
19 Eraygiisa wuxuu tusaa reer Yacquub,
Qaynuunnadiisa iyo xukummadiisana reer binu Israa'iil.
20 Quruunna sidaas oo kale uma uu samayn.
Xukummadiisiina ma ay garanaynin,
Rabbiga ammaana.

148

1 Rabbiga ammaana.
Rabbiga samooyinka ka ammaana,
Meelaha sarsarena ka ammaana.
2 Malaa'igihiisa oo dhammow, ammaana isaga,
Ciidankiisa oo dhammow, ammaana isaga.
3 Qorraxda iyo dayaxow, ammaana isaga,
Xiddigaha iftiinka oo dhammow, ammaana isaga.
4 Ammaana isaga, samooyinka samooyinkow,
Iyo biyaha samooyinka ka sarreeyow.
5 Iyagu magaca Rabbiga ha ammaaneen,
Waayo, isagu wuu amray, oo iyana way abuurmeen.
6 Oo weliba isagaa adkeeyey iyaga weligood iyo weligoodba,
Oo wuxuu sameeyey xad aan la gudbi doonayn.
7 Rabbiga dhulka ka ammaana,
Masbadeedyo iyo moolal oo dhammow,
8 Dab iyo roobdhagaxyaale, baraf cad iyo ceeryaamow,
Iyo dabayl duufaan ah oo eraygiisa oofiyow,
9 Buuro iyo kuro oo dhammow,
Dhir midho badan iyo dhir kedar la yidhaahdo oo dhammow,
10 Dugaag iyo xoolo oo dhammow,
Waxa gurguurta iyo haadda duusha oo dhammow,
11 Boqorrada dhulka iyo dadyowga oo dhammow,
Amiirrada iyo xaakinnada dhulka oo dhammow,
12 Barbaar iyo hablow,
Odayaal iyo carruuray,
13 Ha ammaaneen magaca Rabbiga,
Waayo, magiciisa oo keliya ayaa la sarraysiiyaa,
Ammaantiisu dhulka iyo cirkaba way ka korraysaa.
14 Isagu wuxuu sare u qaaday geeskii dadkiisa,
Iyo ammaantii quduusiintiisa oo dhan,
Waana reer binu Israa'iil oo ah dad isaga u dhow.
Rabbiga ammaana.

149

1 Rabbiga ammaana.
Rabbiga gabay cusub ugu gabya,
Oo ammaantiisana shirka quduusiinta kaga dhex gabya.

2 Reer binu Israa'iil kii iyaga uumay ha ku reyreeyeen,
Oo reer Siyoonna boqorkooda ha ku farxeen.
3 Magiciisa cayaarta ha ku ammaaneen,
Oo ammaan ha ugu gabyeen iyagoo sita daf iyo kataarad.
4 Waayo, Rabbigu wuxuu ku farxaa dadkiisa,
Wuxuu kuwa camalka qabowna ku qurxin doonaa badbaado.
5 Quduusiintu ammaan ha ku reyreeyeen,
Oo farxad ha ku gabyeen iyagoo sariirahooda jiifa.
6 Ammaanta sare oo Ilaah afkooda ha ku jirto,
Seef laba af lahuna gacantooda ha ku jirto,
7 Si ay quruumaha uga aargutaan,
Oo ay dadyowgana u ciqaabaan,
8 Si ay boqorradooda silsilado ugu soo xidhaan,
Oo ay raggooda gobta ahna jeebbooyin bir ah ugu soo xidhaan,
9 Si ay iyaga ugu soo dejiyaan xukunka qoran,
Quduusiintiisa oo dhammuna waxay leeyihiin sharaftan.
Rabbiga ammaana.

150

1 Rabbiga ammaana.
Ilaah ku dhex ammaana meeshiisa quduuska ah,
Ku dhex ammaana samada xooggiisa.
2 Falimihiisa waaweyn aawadood u ammaana,
U ammaana si waafaqsan weynaantiisa sare.
3 Dhawaaqa buunka ku ammaana,
Oo shareerad iyo kataarad ku ammaana.
4 Ku ammaana daf iyo cayaar,
Oo ku ammaana alaab xadhko leh oo muusiko ah iyo biibiile.
5 Suxuunta laysku garaaco oo codka dheer ku ammaana,
Ku ammaana suxuunta sanqadha dheer.
6 Wax kasta oo neef lahuba Rabbiga ha ammaaneen.
Rabbiga ammaana.

MAAHMAAHYADII

Dulucda Kitaabka

1 Kuwanu waa maahmaahyadii Sulaymaan ina Daa'uud oo ahaa boqorkii reer Binu Israa'iil,
2 Wuxuu u qoray si loo ogaado xigmadda iyo edbinta,
Oo loo garto erayada waxgarashada,
3 In la helo edbinta ku saabsan xigmadda,
Iyo xaqnimada iyo garta iyo caaddilnimada;
4 Si miyir loo siiyo garaadlaawaha,
Oo aqoon iyo digtoonaanna loo yeelo ninka dhallinyarada ah.
5 Ninkii caqli lahu wuu maqli doonaa, oo wuxuu korodhsan doonaa waxbarasho,
Oo ninkii garaad lahuna wuxuu qabsan doonaa talada wanaagsan,
6 Si lagu garto maahmaahda, iyo micnaynta,
Iyo hadallada kuwa caqliga leh iyo xujooyinkooda.
7 Waxaa aqoonta ugu horreeya Rabbiga ka cabsashadiisa;
Laakiinse nacasyadu waxay quudhsadaan xigmadda iyo edbinta.

Guubaabinta Xigmadda

Ka-digidda Soo Jiidashada Xun

8 Wiilkaygiiyow, edbinta aabbahaa maqal,
Oo amarka hooyadaana ha ka tegin,
9 Waayo, waxay madaxaaga u noqon doonaan wax sharraxsan,
Oo waxay kuu noqon doonaan silsilado qoorta kuu sudhan.
10 Wiilkaygiiyow, haddii dembilayaal ku sasabtaan,
Ha oggolaan.
11 Hadday kugu yidhaahdaan, Na soo raac,
Aan gaadno inaynu dhiig daadinno,
Oo aynu sababla'aan kuwa aan eedda lahayn si qarsoon ugu dhuumanno;
12 Oo iyagoo nool aynu u liqno sida qabriga oo kale,
Dhammaantoodna aan juq siinno sida kuwa yamayska ku dhaca;
13 Waxaynu heli doonnaa maal qaali ah oo cayn kasta ah,
Oo guryaheennana waxaynu ka buuxsan doonnaa booli;
14 Nasiibkaaga iskula kaaya soo dar,
Oo kulligeenna aynu kiishad qudha wada lahaanno;
15 Wiilkaygiiyow, iyaga jidka ha la marin;
Oo cagtaadana wadiiqadooda dib uga jooji;
16 Waayo, cagahoodu waxay u ordaan shar,
Oo waxay u degdegaan inay dhiig daadiyaan.
17 Waayo, waa waxtarla'aan dabinka loo dhigaa
Iyadoo ay shimbirtu u jeeddo;
18 Iyagu waxay u gaadaan si dhiiggooda loo daadiyo,
Oo waxay si qarsoon ugu dhuuntaan si naftooda looga qaado.
19 Sidaas oo kalay yihiin jidadka mid kasta oo faa'iido u hunguri weyn,
Oo nafta ka qaada kuwa leh.

Dhiirrigelinta Xigmad-Qaadashada

20 Xigmaddu aad bay uga qaylisaa jidka;
Oo codkeedana waxay kor uga qaaddaa bannaanka;

21 Waxay ka qaylisaa meesha suuqa ugu weyn;
Oo iridda magaalada laga soo galo
Ayay erayadeeda kaga hadashaa, iyadoo leh,
22 Kuwiinna garaadlaawayaasha ahow, ilaa goormaad garaadla'aanta sii jeclaanaysaan?
Oo kuwa wax quudhsadaana, ilaa goormay quudhsashadooda ku sii farxayaan?
Nacasyaduna, ilaa goormay aqoonta sii necbaanayaan?
23 Canaantayda u soo noqda;
Bal eega, anigu waxaan idinku shubi doonaa ruuxayga,
Oo waxaan idin ogeysiin doonaa erayadayda.
24 Anigu waan idiin yeedhay, laakiinse waad i diiddeen;
Oo anigu gacantaydaan soo fidiyey, oo ninnana dan kama yeelan;
25 Laakiinse idinku taladaydii oo dhan waad fududaysateen,
Oo canaantaydiina ma aydin doonaynin;
26 Sidaas daraaddeed aniguna waan idinku qosli doonaa markay belaayo idinku dhacdo;
Waanan idinku majaajiloon doonaa markay cabsiyu idinku soo degto;
27 Markay cabsidiinnu u timaado sida duufaan oo kale,
Oo belaayadiinnuna u timaado sida dabayl cirwareen ah;
Oo dhibaato iyo cidhiidhi idinku yimaadaan.
28 Markaasay ii yeedhan doonaan, laakiinse anigu uma aan jawaabi doono;
Oo horay ii doondooni doonaan, laakiinse ima ay heli doonaan;
29 Waayo, waxay nebcaadeen aqoonta,
Oo Rabbiga ka cabsashadiisana ma ay dooran;
30 Iyagu taladaydii innaba ma ay doonaynin;
Oo canaantaydii oo dhanna way quudhsadeen;
31 Haddaba iyagu waxay cuni doonaan midhihii jidkooda,
Oo waxay ka dhergi doonaan taladoodii.
32 Waayo, garaadlaawayaasha dibunoqoshadooda ayaa iyaga dili doonta,
Oo nacasyadana waxaa baabbi'in doonta barwaaqadooda.
33 Laakiinse ku alla kii aniga i maqlaa, ammaan buu u fadhiyi doonaa,
Wuuna xasilloonaan doonaa, isagoo aan shar ka cabsanaynin.

2

Faa'iidada Xigmadda

1 Wiilkaygiiyow, haddaad erayadayda aqbashid,
Oo aad amarradayda qalbigaaga ku haysatid,
2 Si aad dhegta xigmadda ugu dhigtid,
Oo aad qalbigaagana waxgarashada ugu qabatid;
3 Haddaad wax-kala-garashada ka daba qaylisid,
Oo aad codkaaga waxgarashada kor ugu qaaddid;
4 Haddaad iyada u raadisid sida lacagta oo kale,
Oo aad u doondoontid sida maal qarsoon,
5 Markaas waxaad garan doontaa Rabbiga ka cabsashadiisa,
Oo waxaad heli doontaa aqoonta Ilaah.
6 Waayo, Rabbigu isagaa bixiya xigmadda,
Oo afkiisa waxaa ka soo baxa aqoonta iyo waxgarashada.
7 Isagu kuwa xaqa ah xigmad buu u kaydiyaa,
Oo kuwa daacadnimada u socdana waa u gaashaan.
8 Isagu wuxuu dhawraa waddooyinka garta,

Oo wuxuu xannaaneeyaa jidka quduusiintiisa.
9 Markaasaad garan doontaa xaqnimada, iyo garta,
Iyo caaddilnimada, iyo jid kasta oo wanaagsan.
10 Waayo, waxaa qalbigaaga soo geli doonta xigmadda,
Oo aqoontuna waxay ka farxin doontaa naftaada;
11 Digtoonaanta baa ku xanaanayn doonta,
Oo waxaa ku dhawri doonta waxgarashada,
12 Si lagaaga samatabbixiyo jidka kan sharka ah,
Iyo dadka waxyaalaha qalloocan ku hadla,
13 Oo qummanaanta waddooyinkeeda ka taga,
Si ay jidadka gudcurka ugu socdaan,
14 Oo ay ku reyreeyaan inay xumaan falaan,
Oo ay qalloocnaanta kan sharkaa ku farxaan;
15 Oo jidadkoodu maroorsan yihiin,
Oo waddooyinkooduna qalloocan yihiin,
16 In lagaa samatabbixiyo naagta qalaad,
Xataa naagta qalaad oo hadalladeeda kugu sasabata,
17 Taasoo ka tagta horseedkii yaraanteeda,
Oo illowda axdigii Ilaaheeda;
18 Waayo, gurigeedu wuxuu ku foororaa dhimasho,
Oo waddooyinkeeduna waxay ku dhaadhacaan kuwii dhintay.
19 Kuwa iyada u gala midkoodna sooma noqdo,
Oo waddooyinka noloshana ma ay helaan.
20 Waa inaad ku socotid jidka dadka wanaagsan,
Oo aad dhawrtid waddooyinka kuwa xaqa ah.
21 Waayo, kuwa qummanu dhulkay fadhiyi doonaan,
Oo kuwa kaamilka ahuna way sii joogi doonaan.
22 Laakiinse kuwa sharkaa waa laga gooyn doonaa dhulka,
Oo khaayinnadana waa laga rujin doonaa.

3

Faa'iidada Kale Ee Xigmadda
1 Wiilkaygiiyow, waxbariddayda ha illoobin,
Laakiin qalbigaagu amarradayda ha hayo,
2 Waayo, iyagu waxay kuu kordhin doonaan
Maalmo badan iyo cimri dheer iyo nabad.
3 Naxariista iyo runtu yaanay kaa tegin,
Iyaga qoorta ku xidh,
Oo looxa qalbigaaga ku qor,
4 Sidaasaad Ilaah iyo dadka hortooda
Nicmo iyo sharaf uga heli doontaa.
5 Qalbigaaga dhammaantii Rabbiga ku aamin,
Oo waxgarashadaadana ha isku hallayn.
6 Jidadkaaga oo dhan isaga ku qiro,
Oo isna waddooyinkaaguu toosin doonaa.
7 Ha isla weynaan;
Rabbiga ka cabso; oo sharka ka fogow.
8 Taasu waxay xundhurtaada u noqon doontaa caafimaad,
Oo lafahaagana waxay u noqon doontaa dhuux.
9 Rabbiga ku murwee maalkaaga

Iyo midhaha ugu horreeya waxa kuu kordha oo dhan;
10 Sidaasay maqsinnadaadu barwaaqo uga buuxsami doonaan,
Macsarooyinkaaguna waxay la buuxdhaafi doonaan khamri cusub.
11 Wiilkaygiiyow, Rabbiga edbintiisa ha quudhsan,
Oo canaantiisana ha ka daalin,
12 Waayo, Rabbigu ninkuu jecel yahay wuu canaantaa
Sida aabbe u canaanto wiilkii uu ku faraxsan yahay.
13 Waxaa barakaysan ninkii xigmadda hela,
Iyo ninkii waxgarashada mulkiya.
14 Waayo, baayacmushtarigeedu waa ka sii wanaagsan yahay baayacmushtariga lacagta,
Oo faa'iidadeeduna waa ka sii wanaagsan tahay dahabka saafiga ah.
15 Way ka sii qaalisan tahay luulka,
Oo waxaad jeclaan kartid oo dhanna iyada lalama simo.
16 Gacanteeda midig waxaa ku jira cimri dheeri;
Gacanteeda bidixna waxaa ku jira hodonnimo iyo sharaf.
17 Jidadkeedu waa jidad farxadeed,
Oo waddooyinkeeda oo dhammuna waa nabad.
18 Kuwii iyada qabsada waxay u tahay geed nololeed;
Oo waxaa barakaysan ku alla kii iyada xajista.
19 Rabbigu wuxuu dhulka ku aasaasay xigmadda,
Oo samooyinkana wuxuu ku dhisay waxgarashada.
20 Aqoontiisa ayaa moolalku ku dillaaceen,
Oo cirkuna wuxuu soo daadiyaa sayax.
21 Wiilkaygiiyow, waxyaalahanu yaanay indhahaaga ka tegin.
Xigmadda iyo digtoonaanta xajiso.
22 Sidaasay naftaada nolol ugu noqon doonaan,
Qoortaadana nimco.
23 Markaasaad jidkaaga ammaan ku mari doontaa,
Oo cagtaaduna ma turunturoon doonto.
24 Markaad jiifsatidna ma cabsan doontid;
Haah, waad jiifsan doontaa, oo hurdadaaduna way kuu macaanaan doontaa.
25 Ha ka baqin cabsi kedis ah,
Iyo baabbi'inta kuwa sharka leh toona markii ay timaado.
26 Waayo, Rabbigu wuxuu kuu ahaan doonaa Kan aad ku kalsoonaan karto.
Oo cagtaadana wuu dhawri doonaa si aan loo qabsan.
27 Wanaag ha u diidin kuwa uu ku habboon yahay in loo sameeyo,
Markaad awood u leedahay inaad u samayso.
28 Deriskaaga ha ku odhan, Tag oo soo noqo,
Berri baan ku siin doonaaye,
Haddii aad markaas haysid.
29 Deriskaaga innaba xumaan ha u fikirin,
Maxaa yeelay, isagu nabadgelyo buu kuu ag fadhiyaa.
30 Ninna sababla'aan ha kula diririn,
Haddaanu xumaan kugu samayn.
31 Ha ka hinaasin nin dadka dulmiya,
Oo jidadkiisana midnaba ha dooran.
32 Maxaa yeelay, kuwa qalloocanu waa u karaahiyo Rabbiga,
Laakiinse wuxuu sir la leeyahay kuwa qumman.
33 Rabbigu wuxuu inkaaraa guriga kii shar leh,

Laakiinse rugta kuwa xaqa ah wuu barakeeyaa.
34 Hubaal kuwa wax quudhsada ayuu isagu quudhsadaa,
Kuwa is-hoosaysiiyase nicmuu siiyaa.
35 Kuwa xigmadda leh waxay dhaxli doonaan sharaf,
Laakiinse nacasyadu waxay u dallici doonaan ceeb.

4

Xigmaddu Waa Sarraysaa

1 Wiilashoy, aabbe edbintiisa maqla,
Oo u jeesta inaad wax garataan.
2 Waayo, anigu waxaan idin siiyaa tacliin wanaagsan,
Haddaba cilmigayga ha ka tegina.
3 Waayo, aniguba waxaan aabbahay u ahaa wiil,
Oo mid yar oo bacbac ah oo madi ah ayaan u ahaa hooyaday.
4 Isagu wax buu i baray, oo wuxuu igu yidhi,
Qalbigaagu erayadayda ha xajisto;
Amarradaydana dhawr, oo waad noolaan doontaa.
5 Xigmadda doono, waxgarashadana doono;
Hana illoobin, oo erayada afkaygana dib ha uga noqon.
6 Xigmadda ha ka tegin, oo way ku nabad gelin doontaa.
Jeclow, oo way ku dhawri doontaa.
7 Xigmaddu wax walbay ugu horraysaa, sidaas daraaddeed xigmadda doono;
Wax kastoo aad hesho weliba waxgarasho doono.
8 Iyada sarraysii, oo iyana way ku dallicin doontaa;
Oo sharaf bay kuu yeeli doontaa markaad iyada isku duubtid.
9 Iyadu waxay madaxaaga siin doontaa wax sharraxsan,
Oo waxayna kuu yeeli doontaa taaj quruxsan.
10 Wiilkaygiiyow, maqal oo hadalladayda aqbal.
Oo sannadaha cimrigaaguna way badnaan doonaan.
11 Anigu waxaan ku baray jidkii xigmadda;
Oo waxaan kugu hoggaamiyey waddooyinkii qummanaanta.
12 Markii aad socotid tallaabooyinkaagu cidhiidhi ma noqon doonaan,
Oo haddaad oroddidna ma turunturoon doontid.
13 Edbinta xajiso, oo ha iska sii deyn;
Hayso, waayo, iyadu waa noloshaada,
14 Waddada kuwa sharka leh ha gelin,
Oo jidka xumaanfalayaashana ha qaadin.
15 Ka leexo, hana marin,
Ka noqo oo hareer ka mar.
16 Waayo, iyagu ma seexdaan haddaanay xumaan falin,
Oo hurdadoodana waa laga qaadaa iyagoo cid kufiya mooyaane.
17 Waayo, iyagu waxay cunaan kibistii sharnimada,
Oo waxay cabbaan khamrigii dulmiga.
18 Laakiinse waddada kuwa xaqa ahu waa sida iftiinka waaberiga oo kale,
Kaas oo hadba soo kordha ilaa uu noqdo maalin cad.
19 Jidka kuwa sharka lahuna waa sida gudcurka oo kale.
Oo iyagu garan maayaan waxay ku turunturoodaan.
20 Wiilkaygiiyow, erayadayda dhegayso,
Oo hadalladaydana dhegta u dhig.
21 Indhahaaga hortooda yaanay ka fogaan,

Oo qalbigaaga dhexdiisa ku hayso,
22 Waayo, iyagu waa u nolol kuwa hela,
Oo jidhkooda oo dhanna waa u caafimaad.
23 Digtoonaan qalbigaaga u dhawr,
Waayo, isagay noloshu ka soo baxdaaye.
24 Af qalloocan iska saar,
Oo bushimo maroorsanna iska fogee.
25 Indhahaagu qummaati wax ha u fiiriyeen,
Oo indhahaaga daboolkooduna si toosan hortaada ha u eegeen.
26 Waddada cagahaaga aad ugu fiirso,
Oo jidadkaaga oo dhammuna ha toosnaadeen.
27 Xagga midigta iyo xagga bidixda toona ha u leexan,
Oo cagtaadana xumaanta ka fogee.

5

Digniin Ka Gees Ah Gogoldhaafka

1 Wiilkaygiiyow, xigmaddayda dhegayso,
Oo waxgarashadaydana dhegta u dhig;
2 Si aad digtoonaan u dhawrtid,
Oo ay bushimahaaguna aqoon u xejiyaan.
3 Waayo, naagta qalaad bushimaheedu waxay daadiyaan malab,
Oo afkeeduna saliid buu ka sii macaan yahay,
4 Laakiinse aakhirkeedu wuxuu u qadhaadh yahay sida geed dacareed oo kale,
Wuuna af badan yahay sida seef laba af leh.
5 Cagaheedu dhimashay ku dhaadhacaan,
Oo tallaabooyinkeeduna waxay u jeedaan xagga She'ool,
6 Waddada nolosha iyadu aad uguma fiirsato.
Jidadkeedu waa leexleexdaan, oo garan kari maysid,
7 Haddaba sidaas daraaddeed, wiilashoy, bal i maqla,
Oo erayada afkayga ha ka tegina.
8 Jidkaaga ka fogee iyada,
Oo albaabka gurigeeda ha u dhowaan,
9 Si aanad sharaftaada kuwa kale u siin,
Oo aanad sannadahaaga kuwa caloosha adag u siin,
10 Si aan shisheeyayaal maalkaaga uga dhergin;
Oo aanay wixii aad u hawshootay guri ajnabi u gelin,
11 Si aanad ugu dambaysta u barooran,
Markay hilibkaaga iyo jidhkaaguba baabba'aan,
12 Oo aad tidhaahdaan, Sidee baan edbin u nebcaaday,
Oo qalbigayguna canaantii u quudhsaday!
13 Codkii macallimiintaydii ma aan addeecin,
Oo dhegtana uma aan dhigin kuwii wax i baray!
14 Anigu waxaan u dhowaa inaan shar kasta falo
Anigoo ku dhex jira shirka iyo ururka.
15 Berkeddaada biyo ka cab,
Oo ceelkaagana biyo qulqulaya ka cab.
16 Ma hagaag baa in ilahaagu dibadda u daataan.
Oo ay durdurraduna dariiqyada maraan?
17 Iyagu ha ahaadeen kuwaaga oo keliya,
Oo yaanay u ahaan shisheeyayaal adiga kula jira.

18 Ishaadu ha barakaysnaato,
Oo naagtaadii aad yaraanta ku guursatay ku faraxsanow.
19 Iyadu ha kuu ahaato sida deerada jacaylka badan iyo sida cawsha quruxsan,
Goor walbana naasaheedu ha ku deeqeen
Oo had iyo goorna jacaylkeeda ku faraxsanow.
20 Haddaba wiilkaygiiyow, bal maxaad naag qalaad ugu faraxsanaanaysaa,
Maxaadse naag shisheeye ah naasaheeda u qabsanaysaa?
21 Waayo, jidadka dadku waxay hor yaalliin indhaha Rabbiga
Oo isagaa fiiriya waddooyinkiisa oo dhan.
22 Kan sharka leh waxaa qabsan doonta xumaantiisa,
Oo waxaa isaga lagu soo xidhi doonaa xadhkaha dembigiisa.
23 Wuxuu u dhiman doonaa edbinla'aanta,
Oo isagu wuxuu ku dhex amban doonaa badnaanta nacasnimadiisa.

6

Digniin Ku Saabsan Nacasnimada
1 Wiilkaygiiyow, haddaad deriskaaga dammiin u noqotid,
Ama haddaad shisheeye gacanta dhaar ugu dhiibtid,
2 Markaas waxaa lagugu dabay erayada afkaaga,
Oo waxaa lagugu qabtay erayada afkaaga.
3 Haddaba, wiilkaygiiyow, bal waxan samee oo isa samatabbixi,
Waayo, gacantii deriskaagii waad gashay;
U tag, oo is-hoosaysii, oo deriskaaga bari.
4 Indhahaaga hurdo ha isugu keenin,
Oo indhahaaga daboolkoodana lulo ha isugu qaban.
5 Isu samatabbixi sida cawl gacanta ugaadhsadaha uga baxsato,
Iyo sida shimbir gacanta shimbirdabaha uga baxsato.
6 Kaaga caajiska ahow, bal qudhaanjada u tag,
Oo bal jidadkeeda u fiirso oo caqli yeelo,
7 Iyadoo aan lahayn madaxweyne,
Sirkaal iyo taliye toona,
8 Ayay guga cuntadeeda soo diyaarsataa,
Oo quudkeedana waxay soo urursataa wakhtiga beeraha la goosto.
9 Haddaba kaaga caajiska ahow, ilaa goormaad hurdaysaa?
Goormaadse hurdadaada ka toosaysaa?
10 Weliba, in yar baad seexataa, in yar baad lulootaa,
Oo in yar baad gacmaha hurdo aawadeed u laabataa,
11 Hadda caydhinimadaadu waxay u iman doontaa sida mid dad dhaca,
Oo baahidaaduna waxay u iman doontaa sida nin hub wata.
12 Qofkii waxmatare ah, iyo ninkii sharrow ahuba,
Wuxuu ku socdaa af qalloocan;
13 Indhihiisuu ku baaqaa, oo cagihiisuu ku hadlaa,
Oo faruhuu wax ku baraa;
14 Qalbigiisa qalloocnaan baa ku jirta, had iyo goorna wuxuu ku fikiraa shar,
Oo wuxuu beeraa muran.
15 Haddaba sidaas daraaddeed masiibadiisu degdeg bay u iman doontaa,
Oo dhaqso buu u jabi doonaa, dawona ma leh.
16 Waxaa jira lix waxyaalood oo uu Rabbigu neceb yahay,
Haah, toddoba ayaa naftiisu aad u karahdaa,
17 Waana indho kibir badan, carrab been sheega,

Iyo gacmo dhiig aan eed lahayn daadiya,
18 Qalbi male shar ah hindisa,
Iyo cago xumaan ku degdega,
19 Markhaati been ah oo been sheega,
Iyo kii muran dad walaalo ah ku dhex beera.

Digniin Ku Saabsan Sinada

20 Wiilkaygiiyow, qaynuunka aabbahaa xaji,
Oo amarka hooyadaana ha ka tegin.
21 Had iyo goorba qalbiga ku sido,
Oo qoortana ku xidho.
22 Markaad socotid wuu ku hoggaamin doonaa,
Oo markaad seexatidna wuu ku dhawri doonaa,
Markaad toostidna wuu kula hadli doonaa.
23 Waayo, qaynuunku waa laambad, amarkuna waa iftiin,
Oo canaanashada edbintuna waa jidkii nolosha,
24 Inay kaa dhawraan naagta sharka ah,
Iyo sasabashada carrabka naagta qalaad.
25 Quruxdeeda qalbigaaga ha ka damcin,
Oo yaanay indhaheeda daboolkooda kugu sasaban.
26 Waayo, naag dhillo ah aawadeed waxaa nin la gaadhsiiyaa go' kibis ah,
Oo dhilladuna waxay ugaadhsataa nafta qaaligaa.
27 Miyuu nin laabta dab ku qaadi karaa,
Iyadoo aan dharkiisu guban?
28 Miyuu mid dhuxul kulul ku kor socon karaa,
Iyadoo aan cagihiisu guban?
29 Haddaba sidaas oo kaluu noqdaa kii naagta deriskiisa u tagaa,
Oo ku alla kii iyada taabtaaba ma taqsiir la'aan doono.
30 Dadku tuug ma quudhsadaan hadduu wax xado
Inuu naftiisa dhergiyo markuu gaajoodo,
31 Laakiinse haddii isaga la qabto waa inuu toddoba jibbaar u magdhabaa,
Waa inuu ku bixiyaa waxa gurigiisa yaal oo dhan.
32 Kii naag ka sinaystaa wuu caqli daranyahay,
Oo kii sidaas yeelaa naftiisuu halligaa.
33 Oo wuxuu heli doonaa dhaawacyo iyo sharafdarro;
Oo ceebtiisana lama tirtiri doono innaba.
34 Waayo, hinaaso waa nin cadhadiis.
Maalinta aarsashadana isagu ma tudhi doono.
35 Isagu innaba mag kaa qaadan maayo, oo sinaba kuula heshiin maayo,
In kastoo aad hadiyado badan siisid.

7

Digniin Ka Gees Ah Naagta Gogoldhaafta

1 Wiilkaygiiyow, erayadayda xaji,
Oo amarradaydana xaggaaga ku kaydso.
2 Amarradayda xaji aad noolaatide,
Oo sharcigaygana sida ishaada inankeeda u dhawr.
3 Farahaaga ku xidho,
Oo looxa qalbigaagana ku qoro.
4 Waxaad xigmadda ku tidhaahdaa, Adigu waxaad tahay walaashay,
Oo waxgarashadana waxaad ugu yeedhaa, saaxiibadday gacalisoy,

5 Si ay iyagu kaaga celiyaan naagta qalaad,
Taasoo erayadeeda kugu sasabata.
6 Waayo, anigoo jooga daaqadda gurigayga
Ayaan shabagga daaqadda wax ka fiiriyey,
7 Oo kuwa garaadka daran ayaan fiiriyey, oo waxaan barbaarrada ku dhex arkay
Nin dhallinyaraa oo aan innaba waxgarasho lahayn,
8 Isagoo maraya dariiqa xaafaddeeda u dhow,
Oo wuxuu raacay jidkii gurigeeda,
9 Oo waxay ahayd gabbaldhac oo makhribka ah, markii habeenkii madoobaanayay oo gudcur noqonayay.
10 Oo bal eeg, waxaa isagii ka hor timid naag
Sidii dhillo u lebbisan, oo qalbigeedu khiyaano miidhan yahay.
11 Iyadu waa rabshad badan tahay, waana caasiyad,
Oo gurigeeda cag sooma dhigto.
12 Mar dibadday joogtaa, marna dariiqyaday maraysaa,
Oo rukun kasta wax bay ku sugtaa.
13 Haddaba isagii way qabsatay, oo dhunkatay;
Iyadoo aan wejigeedu xishood lahayn ayay waxay isagii ku tidhi,
14 Anigu waxaan hayaa allabaryo nabdeed,
Oo maanta ayaan nidarradaydii bixiyey.
15 Haddaba waxaan u soo baxay inaan kula kulmo,
Oo aan aad iyo aad wejigaaga u doondoono, waanan ku helay.
16 Sariirtaydii waxaan ku goglay durraaxado daabac leh,
Iyo marooyin duntii Masar laga sameeyey.
17 Waxaan sariirtaydii ku cadariyey
Malmal iyo cuud iyo qorfe.
18 Kaalay, oo aan caashaq ka dheregno ilaa aroorta,
Oo aynu jacayl ku faraxsanaanno.
19 Waayo, ninkaygii guriga ma joogo,
Oo meel fog buu u sodcaalay,
20 Kiish lacag ahna wuu qaatay,
Oo wuxuu guriga ku soo noqon doonaa markuu dayaxu caddaado.
21 Hadalkeedii badnaa oo macaanaa ayay isagii isku yeelsiisay,
Oo waxay isagii ku qasabtay faankii beenta ahaa oo bushimeheeda.
22 Oo haddiiba iyadii buu daba galay,
Sidii dibi loo wado in la gowraco,
Ama sidii nacas loo wado in silsilado lagu jebiyo,
23 Jeer fallaadh beerka lagaga wareemo,
Sida shimbiru dabinka degdeg ku gasho,
Iyadoo aan ogayn in loo dhigay si nafteeda loo qaado.
24 Haddaba sidaas daraaddeed, wiilashoy, bal i maqla,
Oo erayada afkayga dhegaysta.
25 Qalbigiinnu yaanu jidadkeeda u leexan,
Oo waddooyinkeedana ha ku dhex habaabina.
26 Waayo, iyadu waxay ridday kuwa badan oo dhaawacan,
Sida xaqiiqada kuway laysay aad bay u badan yihiin.
27 Gurigeedu waa jidkii She'ool,
Oo wuxuu hoos ugu dhaadhacaa dhimashada qolladaheeda.

8

Baaqii Xigmadda

1 Haddaba xigmaddu sow ma dhawaaqin?
Waxgarashaduna codkeedii sow kor uma qaadin?
2 Waxay taagan tahay meelaha sarreeya
Oo jidka agtiisa ah, meesha waddooyinku ku kulmaan.
3 Oo waxay ka qaylisaa irdaha agtooda,
Meesha magaalada laga soo galo,
Iyo meesha albaabbada laga soo galoba.
4 Nimanyahow, idinkaan idiin dhawaaqayaa,
Oo codkayguna wuxuu u yeedhayaa binu-aadmiga.
5 Garaadlaawayaashow, miyir lahaada,
Nacasyadoy, waxgarasho qalbiga ku haysta.
6 I maqla, waayo, waxaan ku hadlayaa waxyaalo wanaagsan,
Oo waxaan bushimaha u kala qaadayaa waxyaalo qumman.
7 Maxaa yeelay, afkaygu run buu ku hadlayaa;
Oo bushimahayguna shar bay karhaan.
8 Erayada afkayga oo dhammi waa xaq,
Oo innaba wax qalloocan ama maroorsan lagama helo.
9 Iyagu dhammaantood waa u cad yihiin kii wax garanaya,
Oo waana u qumman yihiin kuwa aqoonta hela.
10 Edbintayda qaata, lacagse ha qaadanina,
Oo aqoontana ka hor doorta dahabka saafiga ah.
11 Waayo, xigmaddu waa ka sii wanaagsan tahay luulka,
Oo wax alla waxa la damci karo oo dhanna iyada lalama simi karo.
12 Anigoo xigmad ahu, waxaan la fadhiyaa miyir,
Oo waxaan helaa aqoon iyo digtoonaan.
13 Rabbiga ka cabsashadiisu waa in sharka la naco.
Kibirka, iyo madaxweynaanta, iyo jidka sharka,
Iyo afka qalloocan ayaan anigu necbahay.
14 Talo iyo xigmad anigaa iska leh,
Oo waxaan ahay waxgarasho, xoogna waan leeyahay.
15 Boqorradu gacantayday wax ku xukumaan,
Oo amiirraduna amarkaygay garta ku gooyaan.
16 Taliyayaasha iyo saraakiisha iyo weliba xaakinnada dunida oo dhammuna
Anigay wax iigu taliyaan.
17 Anigu kuwa i jecel waan jeclahay,
Oo kuwa aad iyo aad ii doonaana way i heli doonaan.
18 Anigaa iska leh taajirnimo iyo sharaf.
Iyo weliba maal raagaya iyo xaqnimoba.
19 Midhahaygu way ka sii wanaagsan yihiin dahab, haah, oo xataa dahab aad u wanaagsan way ka sii wanaagsan yihiin,
Oo waxa ii kordhaana way ka sii wanaagsan yihiin lacag la doortay.
20 Anigu waxaan ku socdaa jidka xaqnimada,
Iyo waddooyinka garta dhexdooda,
21 Si aan kuwa i jecel uga dhigo inay maal dhaxlaan,
Oo aan khasnadahooda ugu buuxiyo.
22 Rabbigu wuxuu i lahaan jiray bilowgii jidkiisa
Iyo shuqulladiisii hore ka hor.
23 Aniga aakhirada hore waa lay taagay, waxaan jiray bilowgii ugu horreeyey,

Ama intaan dunidu jirin ka hor.
24 Anigu waxaan dhashay intaan moolal jirin ka hor,
Iyo intaanay jirin ilo biyo ka buuxaan.
25 Intaan la qotomin buuraha
Iyo kuraha ka hor ayaan anigu dhashay,
26 Intaanuu isagu samayn dhulka iyo berrimmada,
Amase ciiddii dunida ugu horraysay.
27 Markuu samooyinka hagaajiyey anigu waan joogay,
Markuu xariijinta ku wareejiyey moolka dushiisa,
28 Markuu cirka sare taagay,
Markii ilaha moolku xoog yeesheen,
29 Markuu badda xad u yeelay
Si aan biyuhu amarkiisa ugu xadgudbin,
Markuu aasaaskii dhulka dhigay,
30 Markaas anigu isagaan dhinac joogay, anigoo ah sidii hawlhoggaamiye,
Oo anigu maalin kasta faraxiisaan ahaa,
Oo mar kasta hortiisaan ku rayrayn jiray;
31 Waxaan ku rayrayn jiray inta dhulkiisa la degay,
Oo waxaan ku farxi jiray binu-aadmiga.
32 Haddaba sidaas daraaddeed, wiilashoy, bal i maqla;
Waayo, waxaa barakaysan kuwa jidadkayga xajiya.
33 Edbinta dhegaysta, oo caqli yeesha,
Oo ha diidina.
34 Waxaa barakaysan ninka i maqla,
Oo maalin kasta irdahayga igu dhawra,
Oo albaabbadayda igu suga.
35 Waayo, ku alla kii i helaa wuxuu helaa nolol,
Oo Rabbiguna raalli buu ka ahaan doonaa.
36 Laakiinse kii igu dembaabaa naftiisuu wax yeelaa,
Kuwa aniga i neceb oo dhammu waxay jecel yihiin dhimasho.

9

Casuumaddii Xigmadda Iyo Tii Nacasnimada

1 Xigmaddu gurigeeday dhisatay,
Toddobadeedii tiirna way xaradhay.
2 Neefafkeedii ayay qashay, oo waxay isku dartay khamrigeedii;
Miiskeediina way diyaarisay.
3 Oo gabdhaheedii midiidinnada ahaa ayay dirtay, oo waxay ka qaylinaysaa
Magaalada meelaha ugu sarreeya, iyadoo leh,
4 Ku alla kii garaaddaranu, halkan ha u soo leexdo.
Oo kii waxgarasho u baahanna waxay ku leedahay,
5 Kaalaya oo kibistayda wax ka cuna,
Oo khamriga aan isku darayna wax ka cabba.
6 Garaadlaawayaashow, nacasnimada iska daaya, oo noolaada,
Oo jidka waxgarashadana mara.
7 Kii mid wax quudhsada toosiyaa, cay buu isu soo jiidaa,
Oo kii kan sharka leh canaantana, ceeb baa ku dhacda.
8 Mid wax quudhsada ha canaanan, waaba intaas oo uu ku necbaadaaye,
Nin caqli leh canaano, oo isna wuu ku jeclaan doonaa.
9 Nin caqli leh wax bar, oo isna caqli wuu sii yeelan doonaa.

Nin xaq ah wax bar, oo isna waxbarasho wuu sii korodhsan doonaa.
10 Rabbiga in laga cabsado waa xigmadda bilowgeeda,
Oo Kan quduuska ah in la aqoonsadona waa waxgarasho.
11 Waayo, maalmahaagu anigay igu badan doonaan,
Oo cimrigaaguna waa sii kordhi doonaa.
12 Haddaad caqli leedahay naftaadaad caqli u leedahay,
Laakiinse haddaad wax quudhsato, adiga uun baa waxquudhsashadaada xambaaran doona.
13 Naagta nacasadda ahu waa qaylo badan tahay,
Iyadu way garaaddaran tahay, oo waxba ma taqaan.
14 Waayo, waxay fadhiisataa illinka gurigeeda,
Oo kursi bay ku fadhiisataa meelaha sarsare ee magaalada,
15 Inay u yeedho kuwa jidka maraya,
Iyagoo jidadkooda iska sii soconaya,
16 Ku alla kii garaaddaranu halkan ha u soo leexdo,
Oo kii waxgarasho u baahanna waxay ku leedahay,
17 Biyo la soo xaday way macaan yihiin.
Oo cunto qarsoodi loo cunaana wax bay ka farxisaa.
18 Laakiinse isagu garan maayo in kuwii dhintay ay halkaas joogaan,
Iyo in martideedii ay She'ool guntiisa ku jiraan.

10

Maahmaahyadii Sulaymaan

1 Maahmaahyadii Sulaymaan.
Wiilka caqliga lahu aabbihiisuu ka farxiyaa,
Laakiinse wiilka nacaska ahu waa u caloolxumo hooyadiis.
2 Qasnadaha sharnimadu faa'iido ma leh,
Laakiinse xaqnimada ayaa dhimasho kaa samatabbixisa.
3 Kii xaq ah naftiisu inay gaajooto Rabbigu u oggolaan maayo,
Laakiinse doonista kuwa sharka leh ayuu ridaa.
4 Kii gacan caajis ah lahu wuu caydhoobaa,
Laakiinse kuwa dadaala gacantoodu hodan bay ka dhigtaa.
5 Kii guga wax soo urursadaa waa wiil caqli leh,
Laakiinse kii wakhtiga beergooyska seexdaa waa wiil ceeb sameeya.
6 Barako waxay saaran tahay kan xaqa ah madaxiisa,
Laakiinse kuwa sharka leh afkooda dulmi baa qariya.
7 Kan xaqa ah xusuustiisu barako bay leedahay,
Laakiinse kuwa sharka leh magacoodu waa qudhmi doonaa.
8 Kii qalbiga caqli ku lahu amarro buu aqbalaa,
Laakiinse kan bushimaha ka nacaska ahu afgembi buu u dhacaa.
9 Kii qummanaan ku socdaa ammaan buu ku socdaa;
Laakiinse kii jidadkiisa qalqalloociya waa la ogaan doonaa.
10 Kii indhaha ku baaqaa murug buu keenaa.
Laakiinse kan bushimaha ka nacaska ahu afgembi buu u dhacaa.
11 Ninkii xaq ah afkiisu waa il nololeed,
Laakiinse kuwa sharka leh afkooda dulmi baa qariya.
12 Necbaantu waxay kicisaa isqabashada,
Laakiinse jacaylku xadgudubyada oo dhan buu qariyaa.
13 Kii waxgarasho leh bushimihiisa waxaa laga helaa xigmad,
Laakiinse ushu waxay u taal kan garaadka daran dhabarkiisa.

14 Dadkii caqli lahu waxay kaydsadaan aqoon,
Laakiinse nacaska afkiisu waa baabba' dhow.
15 Ninkii hodan ah maalkiisu waa u magaalo xoog leh,
Laakiinse masaakiinta caydhnimadoodu waa u baabba'.
16 Kuwa xaqa ah hawshoodu waxay u waddaa nolol,
Laakiinse waxa kan sharka leh u kordhaa, dembi bay u sii kexeeyaan.
17 Kii edbinta xajistaa wuxuu ku socdaa jidka nolosha,
Laakiinse kii canaanta diidaa wuu qaldamaa.
18 Kii necbaanta qariyaa wuxuu leeyahay bushimo been badan,
Oo kii xanta ku hadlaana waa nacas.
19 Hadal badan dembi lagama waayo,
Laakiinse kii bushimihiisa ceshaa caqli buu leeyahay.
20 Kii xaq ah carrabkiisu waa sida lacag la doortay,
Laakiinse kuwa sharka leh qalbigoodu waa qiimo yar yahay.
21 Kii xaq ah bushimahiisu waxay masruufaan kuwa badan,
Laakiinse nacasyadu waxgarashola'aantooda ayay u dhintaan.
22 Rabbiga barakadiisu hodan bay kaa dhigtaa,
Oo isna caloolxumo kuma daro.
23 Nacasku inuu xumaan sameeyo waa u sidii cayaareed,
Laakiinse ninka garaadka lahu xigmad buu leeyahay.
24 Kii shar leh wuxuu ka cabsado ayaa ku soo dul degi doona,
Laakiinse kuwa xaqa ah waxay doonayaan waa la siin doonaa.
25 Markii dabaysha cirwareenta ahu dhaafto, ka sharka leh mar dambe la arki maayo,
Laakiinse kii xaq ahu waa aasaas weligiis waaraya.
26 Khalku siduu ilkaha u yahay, iyo sida qiiqu indhaha u yahay,
Ayaa kan caajiska ahu u yahay kuwa isaga dirta.
27 Rabbiga ka cabsashadiisu cimrigay dheeraysaa,
Laakiinse kuwa sharka leh cimrigoodu waa soo gaaban doonaa.
28 Kuwa xaqa ah rajadoodu waa farxad,
Laakiinse kuwa sharka leh filashadoodu way baabbi'i doontaa.
29 Rabbiga jidkiisu waa u qalcad kuwa qumman;
Laakiinse xumaanfalayaasha waa u baabba'.
30 Kan xaqa ah weligiis la dhaqaajin maayo,
Laakiinse kuwa sharka lahu dhulka ma fadhiyi doonaan.
31 Kan xaqa ah afkiisa waxaa ka soo baxda xigmad,
Laakiinse carrabkii qalloocan waa la gooyn doonaa.
32 Kan xaqa ah bushimahiisu waxay yaqaaniin waxa la aqbali karo,
Laakiinse kan sharka leh afkiisu qallooc buu ku hadlaa.

11

1 Kafaddii khiyaano ah Rabbigu aad buu u karhaa,
Laakiinse dhagaxii miisaanka oo xaq ah wuu ku farxaa.
2 Markuu kibir yimaado, waxaa timaada ceeb;
Laakiinse xigmaddu waxay la jirtaa kuwa is-hoosaysiiya.
3 Kuwa qumman waxaa kaxayn doonta daacadnimadooda,
Laakiinse khaayinnada qalloocnaantoodu waa baabbi'in doontaa iyaga.
4 Maalinta cadhada maal faa'iido ma leh,
Laakiinse xaqnimada ayaa dhimasho kaa samatabbixisa.
5 Ninkii kaamil ah xaqnimadiisu jidkiisay toosisaa,
Laakiinse kan sharka lahu wuxuu ku kufi doonaa sharkiisa.

6 Kuwa qumman xaqnimadoodaa samatabbixin doonta,
Laakiinse khaayinnada waxaa qabsan doona damacooda xun.
7 Nin shar lahu markuu dhinto, wuxuu filanayay way baabbi'i doontaa,
Oo xumaanfalayaasha rajadooduna way baabba'daa.
8 Kii xaq ah waxaa laga samatabbixiyaa dhibaato,
Oo meeshiisana waxaa yimaada kii shar leh.
9 Labawejiilahu afkiisuu deriskiisa ku halligaa,
Laakiinse kan xaqa ahu aqoon buu ku samatabbixi doonaa.
10 Kuwa xaqa ahu markay barwaaqoobaan, magaaladu way rayraysaa,
Laakiin kuwa sharka lahu markay halligmaan farax baa lagu dhawaaqaa.
11 Kuwa qumman ducadooda magaaladu sare bay ugu kacdaa,
Laakiinse kuwa sharka leh afkoodu magaaladuu dumiyaa.
12 Kii deriskiisa quudhsadaa waa caqli daranyahay,
Laakiinse ninkii garaadka lahu wuu iska aamusaa.
13 Kii sida mid xan badan u warwareegaa wuxuu daaha ka qaadaa waxyaalo qarsoon,
Laakiinse kii ruuxiisu aamin yahay xaalkuu qariyaa.
14 Markaanay talo jirin, dadku waa dhacaa,
Laakiinse taliyayaasha badnaantoodu waxay leedahay nabadgelyo.
15 Kii qof qalaad dammiintaa, xumaan buu ka helaa,
Laakiinse kii dammiinashada necebu ammaan buu u fadhiyaa.
16 Naag nimcaysan sharaf bay haysataa,
Oo niman xoog lahuna maal bay haystaan.
17 Ninkii naxariis badanu naftiisuu wanaag u sameeyaa,
Laakiinse kii aan naxariis lahaynu jidhkiisuu dhibaa.
18 Kan sharka lahu wuxuu shaqaystaa mushahaaro khiyaano miidhan ah,
Laakiinse kii xaqnimada beeraa wuxuu heli doonaa abaalgud la hubo.
19 Xaqnimadu waxay u kacdaa xagga nolosha,
Sidaas oo kalena kii sharka raacaa wuxuu u raacaa dhimashadiisa.
20 Kuwa qalbigoodu qalloocan yahay Rabbigu aad buu u karhaa;
Laakiinse kuwa jidkooda ku qumman wuu ku farxaa.
21 Waxaan aad idiinku xaqiijinayaa inaan kan sharka lahu taqsiirla'aan doonayn.
Laakiinse farcanka kuwa xaqa ah waa la samatabbixin doonaa.
22 Naag qurux badan oo aan digtoonaan lahaynu
Waa sida dahab gafuurka doofaarka ku jira.
23 Kuwa xaqa ah waxay doonayaan wanaag keliya,
Laakiinse kuwa sharka ah filashadoodu waa cadho.
24 Waxaa jira mid wax firdhiya, oo haddana sii korodhsada;
Oo waxaa jira mid ceshada wax ka sii badan in ku habboon, oo haddana sii caydhooba.
25 Qofkii deeqsi ah baa la barwaaqaysiin doonaa,
Oo kii wax waraabiyana, isna waa la waraabin doonaa.
26 Kii hadhuudh ceshada, dadka ayaa habaari doona,
Laakiinse kii iibiya, duco ayaa ku dhici doonta.
27 Kii wanaag aad u doonaa wuxuu doonayaa raallinimo,
Laakiinse kii xumaan doona, way u iman doontaa.
28 Kii maalkiisa isku halleeyaa wuu dhici doonaa,
Laakiinse kii xaq ahu wuxuu u barwaaqoobi doonaa sida caleen cagaar ah.
29 Kii gurigiisa dhibaa dabayshu dhaxli doonaa,
Oo nacaskuna wuxuu midiidin u ahaan doonaa kan qalbigiisu caqliga leeyahay.
30 Kan xaqa ah midhihiisu waa geed nololeed,
Oo kii nafo soo hanuuniyaana caqli buu leeyahay.

31 Bal eega, kan xaqa ahu abaalkiisuu dhulka ku heli doonaa,
Haddaba immisa abaalgud oo ka sii badan bay heli doonaan kan sharka leh iyo dembiluhu.

12

1 Ku alla kii edbinta jecelu aqoon buu jecel yahay,
Laakiinse kii canaanta necebu waa doqon.
2 Rabbigu ninka wanaagsan raalli buu ka ahaan doonaa.
Laakiinse khaayinka wuu xukumi doonaa.
3 Ninna shar kuma dhismi doono,
Laakiinse kuwa xaqa ah xididkooda weligiis lama dhaqaajin doono.
4 Naagtii toolmoonu waxay ninkeeda u tahay taaj,
Laakiinse tii ceebalay ahu waa sida qudhun isaga lafaha kaga jira.
5 Kuwa xaqa ah fikirradoodu waa qumman yihiin,
Laakiinse kuwa sharka leh taladoodu waa khiyaano.
6 Kuwa sharka leh erayadoodu waa gabbasho ay u gabbadaan si ay dhiig u daadiyaan,
Laakiinse kuwa qumman afkooda ayaa samatabbixin doona.
7 Kuwa sharka leh waa la afgembiyaa, oo mar dambena lama arki doono,
Laakiinse kuwa xaqa ah gurigoodu waa sii taagnaan doonaa.
8 Nin waxaa loogu bogi doonaa sida xigmaddiisu tahay,
Laakiinse kii qalbigiisu qalloocan yahay waa la quudhsan doonaa.
9 Kii la fudaydsado oo midiidin lahu
Waa ka wanaagsan yahay kii isweyneeya oo cunto u baahan.
10 Nin xaq ahu waa u tudhaa neefkiisa,
Laakiinse kuwa sharka leh naxdintoodu waa naxariisla'aan oo keliya.
11 Kii dhulkiisa beertaa cunto badan buu ka dhergi doonaa,
Laakiinse kii waxmatarayaal raacaa waa garaad daranyahay.
12 Kan sharka lahu wuxuu damcaa dabinka xumaanfalayaasha,
Laakiinse xididka kuwa xaqa ahu midhuu dhalaa.
13 Kan sharka leh waxaa u dabin ah xadgudubka bushimihiisa,
Laakiinse kan xaqa ahu dhibaatada wuu ka bixi doonaa.
14 Nin wuxuu wanaag kaga dhergi doonaa midhaha afkiisa,
Oo nin walbana waxa gacmihiisu sameeyaan ayaa loo abaalgudi doonaa.
15 Nacaska jidkiisu waa la qumman yahay isaga,
Laakiinse kii caqli lahu taladuu maqlaa.
16 Nacaska xanaaqiisa haddiiba waa la gartaa,
Laakiinse ninkii miyir lahu ceebtuu qariyaa.
17 Kii runta ku hadlaa wuxuu muujiyaa xaqnimada,
Laakiinse markhaatiga beenta ahu wuxuu muujiyaa khiyaanada.
18 Waxaa jira mid u hadla sida seef wax mudaysa,
Laakiinse kan caqliga leh carrabkiisu waa caafimaad.
19 Bushintii runta sheegtaa weligeedba way sii taagnaan doontaa,
Laakiinse carrabkii beenta sheegaa daqiiqad buu joogaa.
20 Kuwa sharka ku fikira qalbigooda khiyaanaa ku jirta,
Laakiinse taliyayaasha nabaddu farxad bay leeyihiin.
21 Sharna kan xaqa ah ku dhici maayo,
Laakiinse kuwa sharka leh xumaan baa ka buuxsami doonta.
22 Bushimaha beenta sheega Rabbigu wuu karhaa.
Laakiinse kuwa runta ku shaqeeya wuu ku farxaa.
23 Ninkii miyir lahu aqoontuu qariyaa,

Laakiinse qalbiga nacasyadu wuxuu naadiyaa nacasnimo.
24 Kuwa dadaala gacantoodu wax bay xukumi doontaa,
Laakiinse caajisiinta hawl baa la saari doonaa.
25 Ninkii caloolxumo gashaa wuu soo gotaa,
Laakiinse eray wanaagsanu waa ka farxiyaa isaga.
26 Kan xaqa ahu deriskiisuu hanuuniyaa,
Laakiinse kuwa sharka leh jidkoodu wuu ambiyaa iyaga.
27 Ninkii caajis ahu ma dubto wuxuu soo ugaadhsaday,
Laakiinse ninkii dadaala maalkiisu waa qaali.
28 Jidka xaqnimada nolol baa taal;
Oo waddadeedana dhimasho kuma jirto.

13

1 Wiilkii caqli lahu wuxuu maqlaa edbinta aabbihiis,
Laakiinse kii wax quudhsadaa canaanta ma maqlo.
2 Nin wuxuu wax wanaagsan ku cuni doonaa midhaha afkiisa,
Laakiinse khaayinnada naftoodu waxay cuni doontaa midhaha dulmiga.
3 Kii afkiisa dhawraa wuxuu dhawraa naftiisa,
Laakiinse kii bushimihiisa aad u kala qaadaa wuu baabbi'i doonaa.
4 Kii caajis ah naftiisu wax bay damacdaa, mana hesho,
Laakiinse nafta kii dadaala waa la barwaaqaysiin doonaa.
5 Ninkii xaq ahu beenta wuu neceb yahay,
Laakiinse ninkii shar lahu waa karaahiyo, wuuna ceeboobaa.
6 Xaqnimadu kii jidkiisu qumman yahay ayay ilaalisaa,
Laakiinse sharnimadu dembilaha ayay afgembidaa.
7 Waxaa jira nin hodan iska dhiga laakiinse aan waxba haysan,
Oo waxaa jira mid miskiin iska dhiga laakiinse maal badan leh.
8 Nin wuxuu noloshiisa ku furtaa maalkiisa,
Laakiinse miskiinku canaanta ma maqlo.
9 Iftiinka kuwa xaqa ahu weligii wuu reyreeyaa,
Laakiinse laambadda kuwa sharka leh waa la bakhtiin doonaa.
10 Isqabasho oo keliya ayaa kibir ka timaada,
Laakiinse kii waanada qaata waxaa la jirta xigmad.
11 Maalkii degdeg lagu helaa wuu dhinmi doonaa,
Laakiinse kan hawl wax ku soo urursadaa waa sii korodhsan doonaa.
12 Rajadii raagtaa qalbigay bukaysiisaa,
Laakiinse markii wixii la doonayay la helo waa geed nololeed.
13 Ku alla kii erayga quudhsadaa halligaad ayuu isu keenaa,
Laakiinse kii amarka ka cabsada waa loo abaalgudi doonaa.
14 Ninkii caqli leh waxbariddiisu waa il nololeed,
In dabinnada dhimashada laga leexdo.
15 Waxgarashadii wanaagsan raalli baa laga noqdaa,
Laakiinse jidka khaayinnadu waa xun yahay.
16 Nin kasta oo miyir lahu aqoon buu ku shaqeeyaa,
Laakiinse nacasku nacasnimuu fidiyaa.
17 Wargeeyihii shar lahu xumaan buu ku dhex dhacaa,
Laakiinse ergadii aamin ahu waa caafimaad.
18 Caydhnimo iyo ceebba waxaa lahaan doona kii edbinta diida,
Laakiinse kii canaanta maqla waa la murwayn doonaa.
19 Wixii la doonayay oo la gaadhay nafta way u macaan tahay,

Laakiinse nacasyadu aad bay u karhaan inay sharka ka fogaadaan.
20 Kii kuwa caqliga leh la socdaa, caqli buu yeelan doonaa,
Laakiinse kii nacasyada raacaa waa baabbi'i doonaa.
21 Dembilayaasha waxaa eryada shar,
Laakiinse kuwa xaqa ah abaal wanaagsan baa loo gudi doonaa.
22 Ninkii wanaagsanu dhaxal buu uga tagaa carruurta carruurtiisa,
Oo maalka dembilahana waxaa loo kaydiyaa kuwa xaqa ah.
23 Beerta masaakiinta waxaa ku taal cunto badan,
Laakiinse gardarro aawadeed in baa loo baabbi'iyaa.
24 Kii ushiisa ceshadaa wiilkiisuu neceb yahay;
Laakiinse kii wiilkiisa jecelu aad buu u edbiyaa.
25 Kan xaqa ahu wax buu cunaa ilaa naftiisu dheregto,
Laakiinse caloosha kuwa sharka lahu way baahnaan doontaa.

14

1 Naag kastoo caqli lahu gurigeeday dhistaa,
Laakiinse nacasaddu gacmaheeday ku dumisaa.
2 Kii qummanaantiisa ku socda ayaa Rabbiga ka cabsada,
Laakiinse kii jidkiisa ku qalloocan wuu quudhsadaa isaga.
3 Afka nacasyada waxaa ka soo biqla kibir;
Laakiinse kuwa caqliga leh bushimahooda ayaa iyaga dhawri doona.
4 Meeshii aan dibi joogin qabaalkii ay wax ka cuni jireen waa baabbah;
Laakiinse kordhinta badanu waxay ku timaadaa xoogga dibiga.
5 Markhaatigii aamin ahu been ma sheego,
Laakiinse markhaatigii been ahu been buu ku hadlaa.
6 Kii wax quudhsadaa xigmad buu doondoonaa, mana helo,
Laakiinse aqoontu waa u fudud dahay kii waxgarasho leh.
7 Nacaska hortiisa ka fogow,
Waayo, bushimihiisa aqoon ka heli maysid.
8 Ninkii miyir leh xigmaddiisu waa inuu jidkiisa gartaa,
Laakiinse nacasyada nacasnimadoodu waa khiyaano.
9 Nacasyadu dembigay ku majaajiloodaan,
Laakiinse kuwa qumman waxaa ku dhex jirta raallinimo.
10 Qalbigu qadhaadhnimadiisuu yaqaan,
Oo shisheeyena farxaddiisa lama qaybsado.
11 Guriga kuwa sharka leh waa la afgembiyi doonaa,
Laakiinse taambuugga kuwa qummanu waa barwaaqoobi doonaa.
12 Waxaa jirta waddo dadka la hagaagsan,
Laakiinse dhammaadkeedu waa waddooyinka dhimashada.
13 Qalbigu xataa qosol waa ku murugoodaa,
Oo farxad dhammaadkeeduna waa caloolxumo.
14 Kii xaqnimada qalbigiisa dib ugaga noqdaa jidkiisuu ka dhergi doonaa,
Oo ninkii wanaagsanuna wuxuu ka dhergi doonaa naftiisa.
15 Kii garaaddaranu eray kasta wuu rumaystaa,
Laakiinse kii miyir lahu socodkiisa aad buu u fiiriyaa.
16 Ninkii caqli lahu waa cabsadaa, oo sharka wuu ka noqdaa;
Laakiinse nacasku waa ciishoodaa, wuuna isku kalsoon yahay.
17 Kii degdeg u cadhoodaa nacasnimuu wax ku sameeyaa,
Oo ninkii sharnimo hindisana waa la neceb yahay.
18 Garaadlaawayaashu nacasnimay dhaxlaan,

Laakiinse kuwii miyir leh waxaa madaxa loo saaraa taaj aqoon ah.
19 Kuwa sharka lahu kuwa wanaagsan hortooda ayay ku foororsadaan,
Oo kuwa xunxunna waxay ku foororsadaan irdaha kuwa xaqa ah.
20 Miskiinka xataa deriskiisu waa neceb yahay,
Laakiinse taajirku saaxiibbo badan buu leeyahay.
21 Kii deriskiisa quudhsadaa wuu dembaabaa,
Laakiinse kii miskiinka u naxariistaa waa barakaysan yahay.
22 Kuwa sharka ku fikiraa sow ma qaldamaan?
Laakiinse kuwa wanaagga ku fikira waxaa u ahaan doona naxariis iyo run.
23 Hawl kasta faa'iidaa ku jirta,
Laakiinse hadalka bushimuhu wuxuu keenaa caydhnimo keliya.
24 Kuwa caqliga leh taajkoodu waa maalkooda,
Laakiinse nacasyada nacasnimadoodu waa nacasnimo keliya.
25 Markhaatigii run ahu nafuu samatabbixiyaa,
Laakiinse kii been sheegaa waa khaayin.
26 Rabbiga ka cabsashadiisu waxay leedahay kalsoonaan xoog leh,
Oo carruurtiisuna waxay lahaan doonaan meel ay magangalaan.
27 Rabbiga ka cabsashadiisu waa il nololeed,
Si dabinnada dhimashada looga leexdo.
28 Sharafta boqorku waxay ku jirtaa dadka badnaantiisa,
Laakiinse baabba'a amiirku wuxuu ku jiraa dadka yaraantiisa.
29 Kii cadhada u gaabiyaa waa garasho badan yahay;
Laakiinse kii degdeg u cadhoodaa nacasnimuu sarraysiiyaa.
30 Qalbigii degganu waa nolosha jidhka,
Laakiinse hinaaso waa qudhunka lafaha.
31 Kii miskiinka dulmaa wuxuu caayaa Kan sameeyey,
Laakiinse kii ka baahan u naxariistaa wuu murweeyaa.
32 Kii shar leh waxaa lagu afgembiyaa sharnimadiisa,
Laakiinse kan xaqa ahu rajuu leeyahay markuu dhinto.
33 Xigmaddu waxay taal kii garasho leh qalbigiisa,
Laakiinse wixii nacasyada uurkooda ku jiraa waa ismuujiyaa.
34 Xaqnimadu quruun way sarraysiisaa,
Laakiinse dembigu waa u ceeb dad kasta.
35 Boqorka raallinimadiisa waxaa leh midiidinkii caqli ku shaqeeya,
Laakiinse wuxuu u cadhoon doonaa kii ceeb sameeya.

15

1 Jawaabta qaboobu cadhada way qaboojisaa,
Laakiinse hadalkii qallafsanu xanaaq buu kiciyaa.
2 Kuwa caqliga leh carrabkoodu aqoon buu ku hadlaa,
Laakiinse afka nacasyadu wuxuu shubaa nacasnimo.
3 Rabbiga indhihiisu meel kastay jiraan,
Iyagoo fiirinaya kuwa xun iyo kuwa wanaagsan.
4 Carrabka wanaagsanu waa geed nololeed
Laakiinse carrabka qalloocan ayaa qalbigu ku jabaa.
5 Nacasku edbinta aabbihiis wuu quudhsadaa,
Laakiinse kii canaanta maqlaa miyir buu yeeshaa.
6 Kan xaqa ah gurigiisa khasnad weyn baa taal,
Laakiinse waxa kan sharka leh u kordhaa waa dhib.

7 Kuwa caqliga leh bushimahoodu aqoon bay faafiyaan,
Laakiinse qalbiga nacasyadu sidaas ma aha.
8 Allabariga kuwa sharka lahu Rabbiga waa u karaahiyo,
Laakiinse kuwa qumman baryadoodu isagay ka farxisaa.
9 Jidka kan sharka lahu Rabbiga waa u karaahiyo,
Laakiinse isagu waa jecel yahay kii xaqnimada raaca.
10 Kii jidka ka taga waa u taqsiir kulul,
Oo kii canaanta necebuna wuu dhiman doonaa.
11 She'ool iyo halligaaduba Rabbiga hortiisay yaalliin,
Haddaba intee in ka sii badan buu arkaa qalbiga binu-aadmiga?
12 Kii wax quudhsadaa ma jecla in la canaanto,
Oo dooni maayo inuu kuwa caqliga leh u tago.
13 Qalbigii faraxsanu wejiguu nuuriyaa,
Laakiinse caloolxumaanta ayaa qalbigu ku jabaa.
14 Kii garasho leh qalbigiisu aqoon buu doondoonaa,
Laakiinse nacasyada afkoodu wuxuu cunaa nacasnimo.
15 Kuwa dhibaataysan maalmahooda oo dhammu waa xunxun yihiin,
Laakiinse kii qalbigiisu faraxsan yahay had iyo goorba waa u iid.
16 Wax yar oo Rabbiga ka cabsashadiisu la jirto
Ayaa ka wanaagsan khasnado badan oo dhib la jirto.
17 Cunto khudaareed oo jacayl la jiro
Ayaa ka wanaagsan dibi la cayiliyey oo nacayb la jiro.
18 Ninkii cadho badanu muran buu kiciyaa,
Laakiinse kii cadhada u gaabiyaa murankuu qaboojiyaa.
19 Ninkii caajis ah jidkiisu waa sida meel qodxan leh oo kale,
Laakiinse kii xaq ah jidkiisu waa dariiq bannaan.
20 Wiilkii caqli lahu aabbihiisuu ka farxiyaa,
Laakiinse ninkii nacas ahu hooyadiisuu quudhsadaa.
21 Nacasnimadu waa u farxad ninkii caqlidaran,
Laakiinse ninkii garasho lahu si qumman buu u socdaa.
22 Meeshii aan talo jirin xaajooyinku waa baabba',
Laakiinse taliyayaashii badan ayay ku hagaagaan.
23 Nin wuxuu farxad ka helaa jawaabta afkiisa,
Oo eraygii wakhti ku habboon la yidhaahdaana sidee buu u wanaagsan yahay!
24 Jidka noloshu waa u kor kii caqli leh,
Si uu uga tago She'oolka hoose.
25 Rabbigu wuu dumin doonaa guriga kuwa kibirka leh,
Laakiinse dhulka carmalka xadkiisa wuu adkayn doonaa.
26 Rabbigu fikirrada sharka ah aad buu u karhaa,
Laakiinse kuwa daahirkaa hadal wanaagsan bay ku hadlaan.
27 Kan faa'iido u hunguri weynu reerkiisuu dhibaa,
Laakiinse kii hadiyadaha necebu wuu noolaan doonaa.
28 Kan xaqa ah qalbigiisu wuxuu ka fikiraa sida loo jawaabo,
Laakiinse kuwa sharka leh afkoodu wuxuu shubaa waxyaalo shar ah.
29 Rabbigu kuwa sharka leh wuu ka fog yahay,
Laakiinse kuwa xaqa ah baryadooduu maqlaa.
30 Indhaha nuurkoodu qalbiguu ka farxiyaa,
Oo warkii wanaagsanuna lafahuu barwaaqaysiiyaa.
31 Dhegtii canaanta nolosha maqashaa
Waxay joogi doontaa kuwa caqliga leh dhexdooda.

32 Kii edbinta diidaa naftiisuu quudhsadaa,
Laakiinse kii canaanta maqlaa waxgarashuu helaa.
33 Rabbiga ka cabsashadiisu waa edbinta xigmadda,
Oo sharaftana waxaa ka horreeya is-hoosaysiinta.

16

1 Qalbiga qasdiyadiisa dadkaa leh,
Laakiinse carrabka jawaabtiisu xagga Rabbigay ka timaadaa.
2 Nin jidadkiisa oo dhammu waa la nadiifsan yihiin isaga,
Laakiinse Rabbigu ruuxyaduu miisaamaa.
3 Shuqulladaada Rabbiga ku aamin,
Oo fikirradaaduna way taagnaan doonaan.
4 Rabbigu wax kastuu isu abuuray,
Haah, oo xataa ka sharka leh wuxuu u abuuray maalinta sharkaa.
5 Ku alla kii qalbiga ka kibirsanu Rabbiga waa u karaahiyo,
Waxaan aad idiin ku xaqiijinayaa inaan isagu taqsiir la'aan doonayn.
6 Waxaa dembiga lagu kafaaraggudaa naxariis iyo run,
Oo dadkuna waxay sharka kaga fogaadaan Rabbiga ka cabsashadiisa.
7 Markii Rabbigu ku farxo nin jidadkiis,
Wuxuu nabad dhex dhigaa isaga iyo xataa cadaawayaashiisa.
8 Wax yar oo xaqnimo la jirto
Ayaa ka wanaagsan wax badan oo kordha oo xaqdarro la jirto.
9 Nin walba qalbigiisaa jidkiisa u fiirsada,
Laakiinse Rabbigaa tallaabooyinkiisa toosiya.
10 Xukunka Rabbigu wuxuu ku jiraa bushimaha boqorka,
Afkiisuna kuma xadgudbo garsooridda.
11 Miisaankii iyo kafadihii xaq ah Rabbigaa leh,
Dhagaxyada miisaanka oo kiishka ku jira oo dhammuna waa shuqulkiisa.
12 Waa u karaahiyo boqorrada inay xumaan falaan.
Waayo, carshigu xaqnimuu ku dhismaa.
13 Boqorradu bushimaha xaqa ah way ku farxaan,
Oo kii si qumman u hadlana way jecel yihiin.
14 Boqor cadhadiisu waa sida warqaadayaal geeriyeed,
Laakiinse nin caqli leh ayaa qaboojin doona.
15 Nuurka wejiga boqorka nolol baa ku jirta,
Oo raallinimadiisuna waa sida daruurta roobka dambe.
16 In xigmad la helaa intee bay ka sii wanaagsan tahay in dahab la helo!
In waxgarasho la helaana waa laga doortaa in lacag la helo.
17 Kuwa qumman jidkoodu waa inay sharka ka leexdaan,
Kii jidkiisa dhawraa naftiisuu ilaaliyaa.
18 Kibirku wuxuu hor socdaa baabba',
Oo madaxweynaanuna waxay hor socotaa dhicid.
19 In kuwa kibirsan booli lala qaybsado
Waxaa ka sii wanaagsan in kuwa hooseeya laysla sii hoosaysiiyo.
20 Kii hadalka dhegaystaa wax wanaagsan buu heli doonaa,
Oo ku alla kii Rabbiga aaminaana waa barakaysan yahay.
21 Kii qalbigiisu caqli leeyahay waxaa loogu yeedhi doonaa mid miyir leh,
Oo bushimaha macaankooduna waxbarashuu kordhiyaa.
22 Waxgarashadu waa u il nololeed kii haysta,
Laakiinse edbinta nacasyadu waa nacasnimo.

23 Kii caqli leh qalbigiisu afkiisuu wax baraa,
Oo waxbarashuu bushimihiisa u kordhiyaa.
24 Hadalkii wacanu waa sida awlallo shinniyeed oo kale,
Nafta wuu u macaan yahay, oo lafahana waa u caafimaad.
25 Waxaa jirta waddo dadka la qumman,
Laakiinse dhammaadkeedu waa jidadkii dhimashada.
26 Kii hawshooda gaajadiisuu u hawshoodaa,
Waayo, afkiisaa qasba isaga.
27 Ninkii waxmatare ahu xumaan buu qodqodaa,
Oo bushimihiisana waxaa ku jira dab wax gubaya.
28 Ninkii qalloocanu muran buu beeraa,
Oo kii xan badanuna wuxuu kala kaxeeyaa saaxiibbo.
29 Ninka wax dulmaa deriskiisuu sasabtaa,
Oo wuxuu u kaxeeyaa jid aan wanaagsanayn.
30 Kii indhaha isugu qabta inuu wax qalloocan hindiso,
Oo bushimihiisa qaniinaa, shar buu soo wadaa.
31 Madaxa cirro lahu waa taaj sharfeed
Haddii laga helo jidka xaqnimada.
32 Kii cadhada u gaabiyaa waa ka wanaagsan yahay kii xoog badan,
Oo kii ruuxiisa xukumaana waa ka wanaagsan yahay kii magaalo qabsada.
33 Saamiga waxaa lagu tuuraa dhabta,
Laakiinse go'aankiisa oo dhan Rabbigaa leh.

17

1 Wuxoogaa cunto qallalan ah oo xasilloonaanu la jirto
Ayaa ka wanaagsan guri hilib allabari ka buuxo oo diriru la jirto.
2 Addoonkii caqli lahu wuxuu xukumi doonaa wiilkii ceeb soo jiida,
Oo walaalaha ayuu la dhaxal geli doonaa.
3 Weelka lacagta lagu safeeyo lacagtaa iska leh, oo foornadana dahabkaa iska leh,
Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu imtixaamaa.
4 Xumaanfaluhu wuxuu maqlaa bushimaha shar leh,
Oo beenaaluhuna wuxuu dhegaystaa carrabka xun.
5 Ku alla kii miskiinka ku majaajiloodaa wuxuu caayaa Kan sameeyey,
Kii belaayooyin ku farxaana ma taqsiir la'aan doono.
6 Odayaasha waxaa taaj u ah carruurta carruurtooda,
Oo sharafta carruurtuna waa aabbayaashood.
7 Hadalkii weynu nacas uma eka,
Sidaas oo kalena bushimihii been sheegaa amiir uma eka.
8 Hadiyaddu waxay kii haysta la tahay sida dhagax qaali ah,
Oo meel alla meeshay u leexataba way ku barwaaqowdaa.
9 Kii xadgudub qariyaa jacayl buu doondoonaa,
Laakiinse kii xaal ku noqnoqdaa saaxiibbuu kala kaxeeyaa.
10 Canaantu waxay ninkii garasho leh u tartaa
In ka badan boqol jeedal oo nacas lagu dhuftay ay u taraan.
11 Ninkii shar lahu wuxuu doondoonaa caasinimo keliya,
Sidaas daraaddeed waxaa isaga lagu diri doonaa farriingeeye aan naxariis lahayn.
12 Nin ha la kulmo orso dhasheeda laga xaday,
Intuu nacas nacasnimo samaynaya la kulmi lahaa.
13 Ku alla kii wanaag xumaan ku celiyaa,

Gurigiisa xumaanu ka fogaan mayso.
14 Muranka bilowgiisu waa sida biyo la soo faruuray.
Haddaba isqabashada iska daa intaan lays ilaaqin.
15 Kii kan sharka leh xaq ka dhiga, iyo kii kan xaqa ah gardarro ku xukuma,
Labadaba Rabbigu aad buu u karhaa.
16 Lacagta nacaska gacantiisa ku jirtaa bal maxay u tartaa inuu xigmad ku soo iibsado,
Waayo, isagu garasho ma leh?
17 Had iyo goor saaxiibba saaxiibkii wuu jecel yahay,
Walaalna wuxuu u dhashay dhibaato.
18 Ninkii garaaddaranu gacan buu dhaar ugu dhiibaa,
Oo wuxuu dammiin ku noqdaa deriskiisa hortiisa.
19 Kii xadgudub jecelu muran buu jecel yahay,
Oo kii iriddiisa sarraysiiyaana wuxuu doondoontaa baabba'.
20 Kii qalbi qalloocan lahu wanaag ma helo,
Oo kii carrab maroorsan lahuna wuxuu ku dhex dhacaa belaayo.
21 Kii nacas dhalaa murugtiisuu u dhalaa,
Oo nacas aabbihiisna farxad ma leh.
22 Qalbigii faraxsanu waa dawo wanaagsan,
Laakiinse qalbigii jabanu lafahuu engejiyaa.
23 Ninkii shar lahu laabtuu laaluush ka qaataa,
Si uu jidadka garta u qalloociyo.
24 Xigmaddu waxay hor joogtaa kii garasho leh;
Laakiinse nacaska indhihiisu waxay eegaan dhulka darafkiisa.
25 Wiilkii nacas ahu waa u murug aabbihiis,
Waana u qadhaadh tii dashay.
26 Weliba ma wanaagsana in kii xaq ah la taqsiiro,
Ama in kuwa sharafka leh qummanaantooda aawadeed wax loogu dhufto.
27 Kii hadalkiisa yareeyaa, aqoon buu leeyahay,
Oo kii qalbigiisu qabow yahayna waa nin garasho leh.
28 Xataa nacasku markuu iska aamusan yahay waxaa loo yaqaan mid caqli leh,
Kii bushimihiisa isku qabtana nin miyir leh.

18

1 Kii gooni isu soocaa, wuxuu doondoonaa damaciisa,
Oo xigmadda oo dhanna wuu ku kacaa.
2 Nacasku waxgarashada kuma farxo,
Laakiinse wuxuu ku farxaa uun inuu waxa qalbigiisa ku jira muujiyo.
3 Markii kii shar lahu yimaado waxaa kaloo timaada quudhsasho,
Sharafla'aantana waxaa la timaada ceeb.
4 Nin afkiis erayada ku jiraa waa sida biyo gun dheer,
Oo isha xigmadduna waa sida durdur socda.
5 Ma wanaagsana in kan sharka leh loo eexdo,
Ama in kan xaqa ah garta lagu afgembiyo.
6 Nacaska bushimihiisu waxay keenaan muran,
Oo afkiisuna wuxuu u yeedhaa karbaash.
7 Nacaska afkiisu waa u baabba',
Oo bushimihiisuna naftiisay dabin u noqdaan.
8 Kii xan badan erayadiisu waa sida cunto macaan,
Oo waxay ku degaan meelaha caloosha ugu hooseeya.
9 Kii shuqulkiisa caajis ku ahu,

Wuxuu walaal u yahay kii wax kharriba.
10 Rabbiga magiciisu waa noobiyad xoog leh,
Kii xaq ahu iyaduu ku cararaa, meel sarena wuu ku nabad galaa.
11 Ninkii taajir ah maalkiisu waa u magaalo xoog leh,
Oo waa u derbi dheer sida ay la tahay isaga.
12 Dadka qalbigiisu waa kibraa intaanu baabbi'in ka hor,
Oo sharaftana waxaa ka horraysa is-hoosaysiinta.
13 Kii xaajo ka jawaabaa isagoo aan maqlin,
Waa u nacasnimo iyo ceeb.
14 Nin qalbigiisu waa u adkaysan karaa cudurkiisa,
Laakiinse qalbi jaban bal yaa u dulqaadan kara?
15 Kii miyir leh qalbigiisu wuxuu helaa aqoon,
Oo kuwa caqliga leh dhegtooduna waxay doondoontaa aqoon.
16 Nin hadiyaddiisu meel bay u bannaysaa.
Oo waxay isaga hor keentaa rag waaweyn.
17 Kii dacwaddiisa u hor mara, mid xaq ah baa la moodaa,
Laakiinse deriskiisaa ka daba yimaada oo imtixaama isaga.
18 Saamigu wuxuu joojiyaa murammo,
Oo wuxuu kala kaxeeyaa kuwa xoogga badan.
19 In walaal la xumeeyey la soo celiyo waa ka sii adag tahay in magaalo xoog leh la qabsado,
Oo murammona waa ka xoog badan yihiin qalcad biraheeda.
20 Nin calooshiisu waxay ka buuxsami doontaa midhaha afkiisa,
Oo wuxuu isagu ka dhergi doonaa waxa bushimihiisa u kordha.
21 Geeri iyo nololuba waxay ku jiraan itaalka carrabka,
Oo kuwa jeceluna waxay cuni doonaan midhihiisa.
22 Ku alla kii afo helaa wuxuu helaa wax wanaagsan,
Oo Rabbigana raallinimuu ka helaa.
23 Miskiinku baryootan buu ku hadlaa,
Laakiinse taajirku si qallafsan buu ugu jawaabaa.
24 Ninkii saaxiibbo badsadaa naftiisuu kharribaa,
Laakiin waxaa jira saaxiib walaalkaa kaaga dhow.

19

1 Miskiinka daacadnimadiisa ku socda ayaa ka wanaagsan
Nacaska bushimihiisu qalloocan yihiin.
2 Oo weliba in naftu aqoon la'aato ma wanaagsana,
Oo kii cagihiisu degdegaanna wuu ambadaa.
3 Nin nacasnimadiisu jidkiisay qalloocisaa,
Oo isagu qalbigiisa ayuu Rabbiga uga cadhoodaa.
4 Maalku wuxuu badiyaa saaxiibbo,
Laakiinse miskiinku saaxiibkiisa buu ka soocmaa.
5 Markhaatigii been ahu ma taqsiir la'aan doono,
Oo kii been ku hadlaana ma baxsan doono.
6 Kuwa badan ayaa deeqsiga raallinimo ka baryi doona,
Oo nin kastaaba waa u saaxiib kii hadiyado bixiya.
7 Miskiinka walaalihiis oo dhammu way neceb yihiin,
Haddaba saaxiibbadiisuna intee bay ka fogaan doonaan!
Isagu hadal buu kala daba tagaa iyaga, laakiinse way tageen.
8 Kii xigmadda helaa naftiisuu jecel yahay,

Oo kii waxgarashada xajistaana wax wanaagsan buu heli doonaa.
9 Markhaatigii been ahu ma taqsiir la'aan doono,
Oo kii been ku hadlaana wuu halligmi doonaa.
10 Nacaska raaxo uma eka,
Waxaana taas ka sii liita in addoon amiirro xukumo.
11 Nin miyirkiisu cadho buu ka celiyaa,
Oo waxaa isaga ammaan u ah inuu xadgudub dhaafo.
12 Boqorka cadhadiisu waa sida libaaxa cidiisa,
Laakiinse raallinimadiisu waa sida sayaxa cawska ku dega.
13 Wiilkii nacas ahu waa u belaayo aabbihiis,
Oo naag murammadeeduna waa sida dhibicyo aan kala go'in.
14 Hoy iyo hanti aabbayaashaa laga dhaxlaa,
Laakiinse afo miyir leh xagga Rabbigaa laga helaa.
15 Caajisnimo waxay keentaa hurdo weyn,
Oo qofkii caajis ahuna wuu gaajoon doonaa.
16 Kii amarka dhawraa naftiisuu dhawraa,
Laakiinse kii jidadkiisa fudaydsadaa wuu dhiman doonaa.
17 Kii miskiinka u naxaa Rabbiguu wax amaahiyaa,
Oo wanaaggii uu sameeyeyna wuu u celin doonaa.
18 Wiilkaaga edbi intay rajo jirto,
Laakiinse naftaada ha ku qasbin si uu u dhinto.
19 Ninkii cadho badan waa la taqsiiri doonaa,
Waayo, haddaad mar isaga samatabbixiso, haddana waa inaad mar kale sidii oo kale ku samaysaa.
20 Talada maqal, oo edbinta qaado,
Si aad ugu dambaystaada caqli u yeelatid.
21 Nin qalbigiisa waxaa ku jira hindisooyin badan,
Habase ahaatee waxaa taagnaan doonta talada Rabbiga.
22 Nin waxaa loo doonayaa waa raxmaddiisa,
Oo miskiinkuna waa ka wanaagsan yahay beenaalaha.
23 Kii Rabbiga ka cabsada waxaa loo kaxeeyaa xagga nolosha,
Wuuna sii dheregsanaan doonaa,
Oo sharna loo keeni maayo.
24 Ninkii caajis ahu wuxuu gacanta geliyaa xeedhada,
Oo mar dambe xagga afkiisa uma soo celiyo.
25 Kan wax quudhsada garaac, oo garaadlaawaha ayaa miyir yeelan doona,
Oo kii garasho leh canaano, oo isna aqoon buu sii korodhsan doonaa.
26 Kii aabbihiis kharriba, hooyadiisna erya,
Waa wiil ceeb keena oo cay soo jiida.
27 Wiilkaygiiyow ka joogso in markaad edbinta maqashid
Aad dabadeed hadalka aqoonta ka ambatid.
28 Markhaatigii waxmatare ahu gartuu quudhsadaa,
Oo kan sharka leh afkiisuna wuxuu liqaa xumaan.
29 Kuwa wax quudhsada waxaa loo diyaariyey xukunno,
Oo dhabarka nacasyadana waxaa loo diyaariyey karbaash.

20

1 Khamri waa dadquudhsade, waxa lagu sakhraamona waa qaylokiciye,
Oo ku alla kii ku qaldamaana caqli ma laha.
2 Boqorka cabsigeliddiisu waa sida libaaxa cidiisa,

Oo ku alla kii ka xanaajiyaa, naftiisuu ku dembaabaa.
3 Nin inuu dirir ka joogsado waa u sharaf,
Laakiinse nacas waluba wuu ilaaqtamaa.
4 Kii caajis ahu qabowga aawadiis beer ma jeexo,
Oo sidaas daraaddeed wakhtiga beergooyska wuu baryootami doonaa, oo waxba ma heli doono.
5 Talada dadka qalbigiisa ku jirtaa waa sida biyo gun dheer,
Laakiinse ninkii garasho leh ayaa ka soo dhaansan doona.
6 Dadka intooda badanu waxay naadiyaan raxmaddooda,
Laakiinse nin aamin ah bal yaa heli kara?
7 Ninka xaqa ah oo daacadnimadiisa ku socda,
Carruurtiisu way barakaysnaadaan isaga dabadiis.
8 Boqorkii carshiga garsooridda ku fadhiyaa
Indhihiisuu sharka oo dhan ku kala firdhiyaa.
9 Bal yaa odhan kara, Qalbigayga waan nadiifiyey,
Oo dembigayga waan ka daahirsanahay?
10 Miisaanno kala cayn ah iyo qiyaaso kala cayn ah,
Labaduba Rabbiga waa u karaahiyo.
11 Xataa ilmo yar waxaa lagu yaqaan falimihiisa,
Inuu shuqulkiisu daahir yahay iyo inuu hagaagsan yahayba.
12 Dhegta wax maqasha iyo isha wax aragtaba,
Labadaba Rabbigaa sameeyey.
13 Hurdo ha jeclaan, waaba intaas oo aad caydhowdaaye.
Indhaha kala qaad, oo cuntaad ka dhergi doontaa.
14 Kan wax iibsadaa wuxuu yidhaahdaa, Waa xun yahay, waa xun yahay,
Laakiinse markuu tago ayuu faanaa.
15 Waxaa jira dahab iyo luul badan,
Laakiinse bushimihii aqoon lahu waa jawharad qaali ah.
16 Kii qof qalaad dammiinta dharkiisa ka qaad,
Oo markuu shisheeyayaal dammiinto, isaga rahmad ahaan u hay.
17 Cuntadii khiyaano lagu helaa dadka way u macaan tahay,
Laakiinse dabadeed afkiisa waxaa ka buuxsami doona quruurux.
18 Qasdi kasta waxaa lagu taagaa talo,
Oo waano wanaagsan ku dagaallan.
19 Kii sida mid xan badan u warwareegaa wuxuu daaha ka qaadaa waxyaalo qarsoon,
Haddaba sidaas daraaddeed kii bushimihiisa kala qaada ha ku darsamin.
20 Kii aabbihiis ama hooyadiis caaya,
Laambaddiisa waxaa lagu bakhtiin doonaa gudcur dam ah.
21 Dhaxalkii markii hore degdeg lagu helay,
Ugu dambaysta ma barakoobi doono.
22 Ha odhan, Shar baan ka abaalgudayaa.
Rabbiga sug, oo isna wuu ku badbaadin doonaa.
23 Miisaanno kala cayn ahu Rabbiga waa u karaahiyo,
Oo kafaddii khiyaano ahuna ma wanaagsana.
24 Nin socodkiisu waa xagga Rabbiga,
Haddaba sidaas daraaddeed dad sidee buu jidkiisa u garan karaa?
25 Waa u dabin nin inuu nacasnimo ku yidhaahdo, Waa quduus,
Oo uu dabadeed u nidraa inuu wax weyddiiyo.
26 Boqorkii caqli lahu kuwa sharka leh wuu hufaa,
Oo wuxuu dushooda marsiiyaa giringirta.

27 Dadka ruuxiisu waa laambaddii Rabbiga,
Oo wuxuu baadhaa caloosha meelaha ugu hooseeya oo dhan.
28 Naxariista iyo runtu boqorkay ilaaliyaan,
Oo carshigiisuna wuxuu ku taagnaadaa naxariis.
29 Dhallinyarada xooggoodu waa ammaantooda,
Oo cirrada odayaashuna waa quruxdooda.
30 Garaaciddii nabro yeeshaa waxay dadka ka nadiifisaa sharka,
Oo dilidda karbaashkuna sidaas oo kalay u gashaa caloosha meelaha ugu hooseeya.

21

1 Boqorka qalbigiisu wuxuu ku jiraa gacanta Rabbiga sida webiyada biyaha ah,
Oo wuxuu u leexiyaa meel alla meeshuu doonayo.
2 Nin jidkiis waluba waa la qumman yahay isaga,
Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu miisaamaa.
3 Waxaa Rabbigu allabari ka sii jecel yahay
In xaqnimo iyo gar la sameeyo.
4 Indho qab weyn iyo qalbi kibirsan,
Kuwaas oo ah kuwa sharka leh laambaddoodu waa dembi.
5 Kuwa dadaala fikirradoodu waxay u geeyaan barwaaqo.
Laakiinse ku alla kii degdeg badanu wuxuu u degdegaa inuu wax u baahdo oo keliya.
6 Khasnadihii carrab been badan lagu helaa waa sida ceeryaamo hor iyo dib loo kaxeeyey,
Oo kuwa doondoontaana dhimashay doonaan.
7 Kuwa sharka leh dhacoodu iyaguu baabbi'in doonaa,
Maxaa yeelay, iyagu waxay diidaan inay gar sameeyaan.
8 Ninkii eed badan qaba jidkiisu aad buu u qalloocan yahay,
Laakiinse kii daahirsan shuqulkiisu waa hagaagsan yahay.
9 In guriga dushiisa dhinac laga joogo ayaa ka roon
In guri weyn naag muran badan lala joogo.
10 Kii shar leh naftiisu xumaan bay doonaysaa,
Oo deriskiisuna raallinimo kama helo hortiisa.
11 Markii mid wax quudhsada la taqsiiro, garaadlaawahu wuu caqliyaystaa,
Oo kii caqli leh marka la edbiyona aqoon buu helaa.
12 Kii xaq ahu wuxuu ka fikiraa kii shar leh gurigiisa,
Iyo sida kuwa sharka leh loogu afgembiyo sharnimadooda daraaddeed.
13 Kii dhegihiisa u fureeyaa si aanu qaylada miskiinka u maqlin,
Isaga qudhiisuna wuu qaylin doonaa, laakiinse lama maqli doono.
14 Hadiyaddii qarsoodi lagu bixiyaa xanaaqay qabowjisaa,
Oo laaluushkii laabta laysu geliyaana cadho kulul buu qabowjiyaa.
15 Kii xaq ahu inuu gar sameeyo waa u farxad,
Laakiinse kuwa xumaanta ka shaqeeya waa u baabba'.
16 Ninkii jidka waxgarashada ka habaabaa
Wuxuu la joogi doonaa ururka kuwii dhintay.
17 Kii raaxaysi jecelu miskiin buu ahaan doonaa,
Oo kii khamri iyo saliid jeceluna taajir ma noqon doono.
18 Kii shar lahu wuxuu furasho u noqon doonaa kii xaq ah,
Khaayinkuna wuxuu furasho u noqon doonaa kii qumman.
19 In lamadegaanka la joogo ayaa ka roon
In naag muran iyo cadho badan lala joogo.
20 Khasnad qaali ah iyo saliid baa ku jira kan caqliga leh gurigiisa,

Laakiinse nacasku wixiisa wuu wada liqaa.
21 Kii xaqnimo iyo naxariis raacaa
Wuxuu helaa nolol iyo xaqnimo iyo sharaf.
22 Kii caqli lahu kor buu ugu baxaa magaalada kuwa xoogga badan derbigeeda,
Oo weliba xoogga ay isku hallaynayaan oo dhan ayuu hoos u ridaa.
23 Ku alla kii afkiisa iyo carrabkiisa dhawraa
Naftiisuu dhibaatooyin ka dhawraa.
24 Ninkii kibirsan ee qab weyn waxaa magiciisa la yidhaahdaa quudhsade,
Oo wuxuu ku shaqeeyaa cadhada kibirka.
25 Ninkii caajis ah waxaa dila damaciisa,
Waayo, gacmihiisu waxay diidaan inay hawshoodaan.
26 Waxaa jira kuwo maalinta oo dhan si hunguri weyn wax u damca,
Laakiinse kii xaq ahu wax buu bixiyaa oo ma ceshado.
27 Ka sharka leh allabarigiisu waa karaahiyo,
Oo markuu niyo xun ku bixiyona way ka sii daran tahay!
28 Markhaatifuraha beenta ahu waa baabbi'i doonaa,
Laakiinse ninkii wax maqla hadalkiisu waa raagi doonaa.
29 Ninkii shar lahu wejigiisuu adkeeyaa,
Laakiinse kii qummanu jidadkiisuu u fiirsadaa.
30 Ma jirto xigmad ama waxgarasho
Ama talo Rabbiga ka gees ah.
31 Faraska waxaa loo diyaariyaa maalinta dagaalka,
Laakiinse guusha waxaa leh Rabbiga.

22

1 Magac wanaagsan baa laga doortaa maal badan,
Oo nimcana waa ka wanaagsan tahay lacag iyo dahab.
2 Taajirka iyo miskiinku way wada kulmaan,
Oo Rabbigu waa kii kulligood sameeyey.
3 Ninkii miyir lahu sharkuu arkaa, wuuna dhuuntaa,
Laakiinse garaadlaawayaashu way iska sii maraan, waana la taqsiiraa.
4 Is-hoosaysiinta iyo Rabbiga ka cabsashadiisa abaalgudkoodu
Waxaa weeyaan hodantinimo iyo sharaf iyo nolol.
5 Qodxan iyo dabinnaba waxay yaalliin jidka ninka qalloocan,
Laakiinse kii naftiisa dhawraa waa ka fogaan doonaa iyaga.
6 Ilmo u rabbee siduu ku socon lahaa,
Oo isna xataa markuu gaboobo kama leexan doono.
7 Taajirku masaakiintuu u taliyaa
Oo kii wax amaahdaana midiidin buu u yahay kii wax amaahiya.
8 Kii xumaan beeraa wuxuu goosan doonaa belaayo,
Oo usha cadhadiisuna way dhammaan doontaa.
9 Kii il deeqsiya lahu wuu barakoobi doonaa,
Waayo, isagu wuxuu cuntadiisa wax ka siiyaa masaakiinta.
10 Kan wax quudhsada eri, oo muranku wuu bixi doonaa,
Dirirta iyo cayduna way dhammaan doonaan.
11 Kii daahirsanaanta qalbiga jecel,
Oo bushimihiisu nimco leeyihiin, xataa boqorka ayaa saaxiibkiis ahaan doona.
12 Indhaha Rabbigu waxay dhawraan ka aqoonta leh,
Laakiinse isagu wuxuu afgembiyaa erayada khaayinka.

13 Kii caajis ahu wuxuu yidhaahdaa, Libaax baa dibadda jooga,
Oo jidka dhexdiisa ayaa laygu dili doonaa.
14 Naago qalaad afkoodu waa god dheer,
Oo waxaa ku dhici doona kii xagga Rabbiga laga nacay.
15 Nacasnimadu waxay ku xidhan tahay qalbiga ilmaha.
Laakiinse usha edbintu way ka fogayn doontaa.
16 Kii miskiinka u dulma inuu maal korodhsado,
Iyo kii taajirka wax siiyaaba hubaal way baahnaan doonaan.

Erayada Kuwa Caqliga Leh

17 Dhegta u dhig, oo erayada kuwa caqliga leh maqal,
Oo qalbigana aqoontayda u jeedi.
18 Waayo, waa wax wanaagsan haddii aad uurka ku haysatid,
Oo hadday dhammaantood bushimahaaga diyaar ku ahaadaan.
19 Bal eeg, adigaan maanta iyaga ku ogeysiiyey,
Inaad Rabbiga aaminsan tahay.
20 Miyaanan waxyaalo wanaagsan kuugu qorin
Talooyinka iyo aqoonta,
21 Si aan kuu ogeysiiyo hubaasha erayada runta,
Inaad erayada runta uga jawaabtid kuwii ku soo diray?
22 Miskiinka ha dhicin, waayo, isagu waa miskiin,
Oo kan dhibaataysanna meesha iridda ha ku dulmin,
23 Waayo, Rabbiga ayaa dacwadooda u qaadi doona,
Oo kuwa iyaga dhaca naftoodana wuu dhici doonaa.
24 Ha la saaxiibin nin xanaaq badan,
Oo nin cadho kululna waa inaanad la socon,
25 Waaba intaas oo aad jidkiisa baratid,
Oo aad naftaadana dabin ku riddid.
26 Ha noqonin sida kuwa gacanta dhaar ugu dhiiba,
Ama sida kuwa deyman u dammiinta.
27 Haddaanad haysan wax aad bixiso,
Bal muxuu sariirtaada hoostaada uga la bixi?
28 Soohdinta hore oo ay awowayaashu dhigeen
Innaba ha durkin.
29 Miyaad aragtaa nin shuqulkiisa ku dadaala?
Isagu wuxuu istaagi doonaa boqorro hortood.
Oo kuwa hoose hortoodana ma istaagi doono.

23

1 Markaad u fadhiisatid inaad taliye wax la cuntid,
Aad uga fiirso waxa hortaada yaal,
2 Oo mindi cunaha iska saar
Haddaad tahay nin hunguri weyn.
3 Cuntadiisa macaan ha damcin,
Waayo, waa cunto khiyaaneed.
4 Ha isku daalin si aad taajir ku noqotid.
Oo xigmaddaadana ka joogso.
5 Ma waxaad indhaha ku dayaysaa wax aan jirin?
Waayo, hubaal maalku wuxuu yeeshaa baalal,
Sida gorgor samada u duula oo kale.
6 Kan isha sharka leh kibistiisa ha cunin,

Cuntadiisa macaanna ha damcin,
7 Waayo, isagu waxaa weeye siduu qalbiga kaga fikiro;
Wuxuu kugu leeyahay, Cun oo cab,
Laakiinse qalbigiisu kulama jiro.
8 Wixii aad cuntay waad soo mantagi doontaa,
Oo erayadaadii macaanaana way kaa lumi doonaan.
9 Nacas waxba ha kula hadlin,
Waayo, isagu xigmadda hadalkaaga wuu quudhsan doonaa.
10 Soohdintii hore ha durkin,
Beeraha agoommadana ha dhex gelin,
11 Waayo, bixiyahoodu waa xoog badan yahay;
Oo isaga ayaa dacwadooda kugu qaadi doona.
12 Qalbigaaga edbinta u jeedi,
Oo dhegahana erayada aqoonta.
13 Ilmaha edbin ha u diidin,
Waayo, haddaad isaga ul ku garaacdid, ma dhiman doono.
14 Ul baad isaga ku garaaci doontaa,
Oo naftiisaad She'ool ka samatabbixin doontaa.
15 Wiilkaygiiyow, haddii qalbigaagu caqli leeyahay,
Qalbigayguna wuu farxi doonaa.
16 Haah, oo xataa uurkaygu wuu rayrayn doonaa,
Markay bushimahaagu wax qumman ku hadlaan.
17 Qalbigaagu yaanu dembilayaal ka hinaasin,
Laakiinse maalinta oo dhan Rabbiga ka cabso.
18 Waayo, hubaal waxaa jira abaalgud,
Oo rajadaaduna kaama go'i doonto.
19 Wiilkaygiiyow, i maqal, oo caqli yeelo,
Oo qalbigaagana jidka ku toosi.
20 Ha dhex joogin khamriyacabyada
Iyo kuwa hunguriweynaanta hilibka u cuna,
21 Waayo, kii sakhraan ah iyo kii hunguri weynuba way caydhoobi doonaan,
Oo lulona nin calal bay u xidhi doontaa.
22 Dhegayso aabbahaagii ku dhalay,
Oo hooyadaana ha quudhsan markay gabowdo.
23 Runta soo iibso, oo ha sii iibin,
Oo weliba waxaad ku sii darsataa xigmadda iyo edbinta iyo waxgarashada.
24 Kii xaq ah aabbihiis aad buu u farxi doonaa,
Oo kii ilmo caqli leh dhalaana farxad buu ka heli doonaa.
25 Aabbahaa iyo hooyadaaba ha farxeen,
Oo tii ku dhashayna ha rayrayso.
26 Wiilkaygiiyow, qalbigaaga i sii,
Oo indhahaaguna jidadkayga ha dhawreen.
27 Waayo, dhillo waa booraan dheer,
Oo naag qalaadna waa god cidhiidhi ah.
28 Sida tuug oo kale ayay u gabbataa,
Oo waxay dadka ku dhex badisaa khaayinnada.
29 Bal yaa hoog leh? Oo yaa caloolxumo leh? Oo yaa murammo leh?
Oo yaa calaacal badan leh? Oo yaa u dhaawacan sababla'aan?
Oo yaa indho casaan ah leh?
30 Waa kuwa wakhti dheer ku raaga khamriga,

Waana kuwa u taga inay doondoontaan khamri laysku daray.
31 Ha fiirin khamrigu markuu casaado,
Markuu koobka ka dhex dhalaalo,
Iyo markuu si wanaagsan u shubmayoba.
32 Ugu dambaysta wuxuu wax u qaniinaa sida abeesada,
Oo sida jilbiskana wax buu u qaniinaa.
33 Indhahaagu waxay arki doonaan naago qalaad,
Oo qalbigaaguna wuxuu ku hadli doonaa waxyaalo qalloocan.
34 Oo waxaad ahaan doontaa sida kan badda dhexdeeda jiifsada,
Ama sida ka dakhalka dhaladiisa sare seexda.
35 Waxaad odhan doontaa, Wax bay igu dhufteen, laakiin waxba ima yeelin.
Way i garaaceen, iskamana aanan garan;
Bal goormaan toosi doonaa? Weli mar kalaan doonan doonaa.

24

1 Dad shar leh ha ka masayrin,
Hana jeclaysan inaad iyaga la joogtid.
2 Waayo, qalbigoodu wuxuu ka fikiraa kharribaad,
Oo bushimahooduna waxay ku hadlaan belaayo.
3 Guri wuxuu ku dhismaa xigmad,
Wuxuuna ku taagnaadaa waxgarasho,
4 Qawladuhuna aqoontay kaga buuxsamaan
Maal kasta oo qaali ah oo qurux badan.
5 Ninkii caqli lahu xoog buu leeyahay,
Oo ninkii aqoon lahuna itaal buu sii korodhsadaa.
6 Waayo, waa inaad talo wanaagsan ku dagaallantaa,
Oo waxaa taliyayaal badan la jirta nabadgelyo.
7 Xigmaddu nacaska way ka dheer tahay,
Isagu xagga iridda afkiisa kuma kala qaado.
8 Kii ku fikira inuu xumaan sameeyo,
Waxaa loogu yeedhi doonaa belaayo-sameeye.
9 Fikirka nacasnimadu waa dembi,
Kii wax quudhsadaana waa u karaahiyo dadka.
10 Maalinta dhibaatada haddaad liicdid,
Itaalkaagu waa yar yahay.
11 Samatabbixi kuwa dhimashada loo wadayo,
Kuwa ku dhow in la gowracona dib uga qabo.
12 Haddaad tidhaahdid, Bal eeg, waxan ma aannu garanayn,
Kan qalbiyada miisaamaa miyaanu ka fiirsanayn?
Oo kan naftaada dhawraa miyaanu ogayn?
Oo miyaanu isagu nin walba ugu abaalgudayn sida shuqulkiisu yahay?
13 Wiilkaygiiyow, malab cun, waayo, wuu wanaagsan yahay,
Oo waxaad cuntaa awlallada malabka, taas oo kuu dhadhan macaan.
14 Oo xigmadda aqoonteeduna sidaasoo kalay naftaada u ahaan doontaa,
Oo haddaad iyada heshid waxaa jiri doona abaalgud,
Oo rajadaaduna ma go'i doonto.
15 Sida nin shar leh, ha u gabban kan xaqa ah gurigiisa,
Oo rugtiisa nasashadana ha kharribin.
16 Waayo, nin xaq ahu toddoba goor buu dhacaa, wuuna soo sara kacaa haddana,
Laakiinse kuwa sharka leh waxaa lagu afgembiyaa belaayo.

17 Ha rayrayn markuu cadowgaagu dhaco,
Oo qalbigaaguna yaanu farxin markuu turunturoodo,
18 Waayo, waaba intaas oo Rabbigu taas arkaa, oo ay shar la ahaato indhihiisa,
Oo uu dabadeedna cadhadiisa ka soo celiyaa isaga.
19 Xumaanfalayaasha aawadood ha isku dhibin,
Kuwa sharka lehna ha ka masayrin,
20 Waayo, kii shar leh abaalgud ma heli doono,
Oo laambadda xumaanfalayaashana waa la bakhtiin doonaa.
21 Wiilkaygiiyow, Rabbiga iyo boqorkaba ka cabso,
Oo ha ku darsamin kuwa isrogrog badan,
22 Waayo, belaayadoodu si degdeg ah ayay u soo kici doontaa,
Oo bal yaa yaqaan baabbi'inta labadoodaba?

Erayada Kale Oo Kuwa Caqliga Leh

23 Oo weliba waxyaalahanuna waa wixii ay kuwa caqliga lahaa yidhaahdeen.
In dadka garsooridda loogu kala eexdaa ma wanaagsana.
24 Kii kan shar leh ku yidhaahda, Xaq baad tahay,
Dadyowga ayaa habaari doona, oo quruumuhuna way karhi doonaan isaga,
25 Laakiinse kuwii isaga canaantaa farxad bay yeelan doonaan,
Oo dushoodana waxaa ku soo degi doonta barako wanaagsan.
26 Kii jawaab qumman ku jawaabaa
Bushimuhuu dhunkadaa.
27 Shuqulkaaga dibadda ku hagaajiso,
Oo beerta ku diyaarso,
Oo dabadeedna gurigaaga dhiso.
28 Deriskaaga sababla'aan markhaati ha ku furin,
Oo bushimahaagana ha ku khiyaanayn.
29 Hana odhan, Wixii uu igu sameeyey oo kale ayaan ku samayn doonaa,
Oo ninkii sidii shuqulkiisu ahaa ayaan u abaalmarin doonaa.
30 Waxaan ag maray ninka caajiska ah beertiisa,
Iyo ninka garaadka daran beercanabkiisa,
31 Oo bal eeg, kulligood waxaa ka baxay qodxan,
Oo dhammaantoodna waxaa qariyey maraboob,
Oo derbigoodii dhagaxa ahaana waa dumay.
32 Markaasaan eegay oo aad uga fiirsaday,
Waan fiiriyey oo wax ka bartay.
33 Weliba in yar baad seexanaysaa, oo in yar baad gam'aysaa,
Oo in yar baad gacmaha hurdo u laabaysaa,
34 Haddaba caydhnimo waa kuu iman doontaa sida tuug oo kale,
Oo baahina sida nin hub sita oo kale.

25

Maahmaahyadii Kale Ee Sulaymaan

1 Oo weliba kuwanuna waa maahmaahyadii Sulaymaan,
Oo boqorkii Yahuudah oo Xisqiyaah ahaa raggiisii ay soo guuriyeen.
2 Waa u ammaan Ilaah inuu xaal qariyo,
Laakiinse waa u ammaan boqorrada inay xaal baadhaan.
3 Sida samadu u sarrayso, oo dhulkuna u gun dheer yahay,
Ayaan qalbiga boqorrada loo baadhi karin.
4 Lacagta wasakhda ka qaad,
Oo dabadeedna waxaa lacagshubaha uga soo bixi doona weel.

5 Boqorka hortiisa kuwa sharka leh ka fogee,
Oo carshigiisuna xaqnimuu ku taagnaan doonaa.
6 Ha isweynweynayn boqorka hortiisa,
Oo kuwa waaweyn meeshoodana ha istaagin.
7 Amiirkii aad indhahaaga ku aragtay
Intii hortiisa lagu hoosaysiin lahaa,
Waxaa kuu wanaagsan iyadoo lagu yidhaahdo, Halkan sare kaalay.
8 Dirir degdeg ha ugu bixin,
Waaba intaasoo aad ugu dambaysta garan weydaa waxaad samayn lahayd,
Markii uu deriskaagu ku ceebeeyey dabadeed.
9 Dacwadaada deriskaaga kala dood,
Laakiinse mid kale xaalkiisa qarsoon ha sheegin,
10 Waaba intaas oo uu ku caayaa kii maqlaa,
Oo aanay ceebtaadu kaa hadhin.
11 Hadalkii si hagaagsan loogu hadlaa
Wuxuu la mid yahay tufaaxyo dahab ah oo lagu dhex sameeyey taswiiro lacag ah.
12 Kii caqli leh oo wax canaantaa wuxuu dhegta wax maqasha oo addeecda ula mid yahay
Hilqado dahab ah iyo wax laysku sharraxo oo dahab saafiya ah.
13 Wargeeyihii aamin ahu wuxuu kuwii isaga soo diray ula mid yahay
Qabowga barafka cad oo wakhtiga beergooyska,
Waayo, isagu wuxuu qabowjiyaa nafta sayidyadiisa.
14 Ku alla kii hadiyad been ah isku faaniyaa
Wuxuu la mid yahay daruuro iyo dabayl aan roob lahayn.
15 Waxaa xaakin wax lagu oggolaysiiyaa dulqaadasho badan,
Carrab macaanuna laftuu jebiyaa.
16 Malab ma heshay? In kugu filan oo keliya ka cun,
Waaba intaas oo intaad ka dheregto aad soo hunqaacdaaye.
17 Cagtaadu ha ku yaraato guriga deriskaaga,
Waaba intaasoo uu kaa daalaa oo uu ku necbaadaaye.
18 Ninkii deriskiisa marag been ah ku furaa
Waa sida budh iyo seef iyo fallaadh af badan oo kale.
19 In wakhtiga dhibaatada nin aaminlaawe ah laysku halleeyo
Waa sida ilig jaban iyo cag murkacatay oo kale.
20 Kii qalbi murugaysan u gabyaa
Waa sida mid maalin qabow huwiska iska qaada iyo sida khal soodhe lagu shubo oo kale.
21 Cadowgaagu hadduu gaajaysan yahay, wax uu cuno sii,
Hadduu harraadsan yahayna waraabi,
22 Waayo, dhuxulo dab ah ayaad madaxiisa ku tuuli doontaa,
Oo Rabbiguna waa kuu abaalgudi doonaa.
23 Dabaysha woqooyi roob bay keentaa,
Sidaas oo kale carrabkii xan badanna weji cadhaysan buu keenaa.
24 In guriga dushiisa dhinac laga joogo ayaa ka roon
In guri weyn naag muran badan lala joogo.
25 Warkii wanaagsan oo dal fog ka yimaadaa
Waa sida biyo qabow ay naf harraadsan u yihiin oo kale.
26 Ninkii xaq ah ee kii shar leh isu dhiibaa
Waa sida durdur qasmay iyo sida il biyood oo wasakhowday oo kale.
27 In malab badan la cunaa ma wanaagsana,

Sidaas oo kalena in ammaan la doondoontaa ammaan ma aha.
28 Kii aan ruuxiisa u talin karinu
Waa sida magaalo duntay oo aan derbi lahayn oo kale.

26

1 Sida wakhtiga kulul aan baraf cad ugu habboonayn, oo wakhtiga beergooyska aan roob ugu habboonayn,
Ayaan sharaf nacas ugu habboonayn.
2 Sida shimbir iska wareegaysa iyo sida dabafallaadh iska duulaysa,
Ayaan habaarkii sababla'aan ahu cidna ugu dhacayn.
3 Jeedal faras buu ku habboon yahay, dacayna dameer,
Ulina dhabarka nacaska.
4 Nacas ha ugu jawaabin sida nacasnimadiisu tahay,
Waaba intaasoo aad sidiisa oo kale noqotaaye.
5 Nacas ugu jawaab sida nacasnimadiisu tahay,
Waaba intaasoo uu isla caqli weynaadaaye.
6 Kii nacas gacantiis farriin u sii dhiibaa
Cagahuu iska gooyaa oo khasaaruu cabbaa.
7 Sida lugaha curyaanku u laalaadaan
Ayuu masaalkuna u yahay afka nacasyada.
8 Kii nacas sharaf siiyaa
Wuxuu la mid yahay mid wadhaf dhagax ku xidha oo kale.
9 Sida qodaxdu u dhex gasho sakhraan gacantiis,
Ayuu masaalkuna u yahay afka nacasyada.
10 Kii nacaska ama kuwa jidka maraya kiraystaa
Waa sida qaansoole dadka oo dhan dhaawaca oo kale.
11 Nacas nacasnimadiisa ku noqnoqdaa
Waa sida eey mantaggiisa ku noqnoqda oo kale.
12 Nin isla caqli weyn ma aragtay?
Waxaa isaga ka rajo roon nacas.
13 Ninkii caajis ahu wuxuu yidhaahdaa, Libaax baa waddada jooga;
Libaax baa jidka taagan.
14 Sida albaabku birihiisa ugu noqnoqdo,
Ayaa kii caajis ahuna sariirtiisa isugu rogrogaa.
15 Kii caajis ahu wuxuu gacantiisa geliyaa xeedhadiisa,
Oo inuu afkiisa ku soo celiyona waa ku dhib isaga.
16 Kii caajis ahu waa iskala caqli badan yahay
Toddoba nin oo xigmad ku jawaabi karta.
17 Kii isagoo jidka iska maraya isku dhex dara dirir aanu waxba ku lahayn,
Wuxuu la mid yahay mid eey dhegaha qabta oo kale.
18 Sida nin waalan oo rida dab,
Iyo fallaadho, iyo dhimasho,
19 Ayuu yahay kii intuu deriskiisa khiyaaneeyo,
Haddana yidhaahda, Miyaanan cayaarayn?
20 Xaabola'aanta dabku waa bakhtiyaa,
Oo meeshii aan mid xan badanu jooginna muranku waa ka joogsadaa.
21 Sida dhuxuli raran u sii shiddo, qoryona dab u sii belbeliyaan,
Ayuu ninkii muran badanuna dirir u sii kiciyaa.
22 Kii xan badan erayadiisu waa sida cunto macaan,
Oo waxay ku degaan meelaha caloosha ugu hooseeya.

23 Bushimihii macaan iyo qalbigii shar lehba
Waxay la mid yihiin weel dhoobo ah oo lagu dahaadhay lacag wasakhdeed.
24 Kii wax necebu bushimihiisuu isku yeelyeelaa,
Laakiinse uurkiisuu khiyaano ku kaydsadaa.
25 Markuu si wacan u hadlo ha rumaysan,
Waayo, waxaa qalbigiisa ku jira toddoba karaahiyo.
26 In kastoo nacaybkiisu khiyaano isku daboolo,
Xumaantiisa ayaa shirka lagu hor muujin doonaa.
27 Ku alla kii bohol qodaaba isagaa ku dhex dhici doona,
Oo kii dhagax giringiriyana, isaguu ku soo rogman doonaa.
28 Carrabkii been sheega wuxuu neceb yahay kuwuu dhaawacay,
Oo afkii wax faaniyaana wuxuu ka shaqeeyaa baabba'.

27

1 Berrito ha ku faanin,
Waayo, ma ogid waxay maalinu keeni doonto.
2 Mid kale ha ku faaniyo oo yaanu afkaagu ku faanin,
Shisheeye ha ku ammaano, oo yaanay bushimahaagu ku ammaanin.
3 Dhagax waa culus yahay, oo cammuuduna way miisaan weyn tahay,
Laakiinse waxaa labadoodaba ka sii culus nacas cadhadiis.
4 Cadho waa naxariisdarro, xanaaqna waa daad,
Laakiinse bal yaa hinaaso is-hor taagi kara?
5 Canaantii bayaan ahu
Waa ka wanaagsan tahay jacaylkii qarsoon.
6 Saaxiib nabrihiisu waa daacadnimo,
Laakiinse cadow dhunkashooyinkiisu waa khiyaano miidhan.
7 Naftii dheregsanu xataa awlallada malabka waa ka yaqyaqsataa,
Laakiinse naftii gaajaysan wax kasta oo qadhaadhuba way u macaan yihiin.
8 Ninkii hoygiisa ka warwareegaa
Waa sida shimbir buulkeeda ka warwareegta oo kale.
9 Saliidda iyo cadarku qalbigay ka farxiyaan,
Sidaas oo kalena waxaa nin ka farxiya macaanka saaxiibkiis oo ka yimaada talada qalbiga.
10 Ha ka tegin saaxiibkaa iyo aabbahaa saaxiibkiis toona,
Oo maalintii masiibadaadana guriga walaalkaa ha tegin,
Deris kuu dhowu waa ka wanaagsan yahay walaal kaa fog.
11 Wiilkaygiiyow, caqli yeelo, oo qalbigayga ka farxi,
Si aan ugu jawaabo kii i caayaba.
12 Ninkii miyir lahu sharkuu arkaa, wuuna dhuuntaa,
Laakiinse garaadlaawayaashu way iska sii maraan, oo waana la taqsiiraa.
13 Kii qof qalaad dammiinta dharkiisa ka qaad,
Oo kii naag qalaad dammiintana isaga rahmad ahaan u hay.
14 Kii intuu aroor hore kaco saaxiibkiis cod dheer ugu duceeya,
Waxaa loo qaadan doonaa habaar.
15 Maalin roobaabeed dhibicyadeeda aan kala go'in
Iyo naag muran badanu waa isku mid.
16 Ku alla kii iyada celiyaa, dabayshuu celiyaa.
Gacantiisa midigna saliid bay qabataa.
17 Bir baa bir afaysa,
Oo sidaas oo kale nin baa saaxiibkiis afeeya.

18 Ku alla kii berde xannaanaystaa midhihiisuu cuni doonaa.
Oo kii sayidkiisa dhawrana waa la murwayn doonaa.
19 Sida fool biyaha dhexdooda fool uga muuqdo,
Ayaa nin qalbigiisu nin kale ugu muuqdaa.
20 She'ool iyo halligaadu weligood ma dhergaan,
Dadka indhihiisu weligood ma dhergaan.
21 Weelka lacagta lagu safeeyo lacagtaa iska leh, oo foornadana dahabkaa iska leh,
Sidaas oo kalena nin waxaa lagu tijaabiyaa ammaantiisa.
22 In kastoo aad nacas tib iyo mooye hadhuudh kula tuntid,
Weliba nacasnimadiisu ka tegi mayso isaga.
23 Aad ugu dadaal inaad ogaatid xaalka adhigaaga,
Oo lo'daadana si wanaagsan u ilaali.
24 Waayo, maalku weligiis siima raago,
Taajkuna ab ka ab miyuu waaraa?
25 Cawska qallalan markii la gooyo mid cagaar ah oo jilicsan baa soo muuqda,
Oo dhalatada buurahana waa la soo urursadaa.
26 Baraarku waa kuu dhar,
Oo adhiguna waa kuu qiimihii beerta.
27 Waxaa jiri doona caano riyaad oo cunto ugu filan adiga iyo reerkaagaba,
Iyo weliba masruufka gabdhaha kuu shaqeeya.

28

1 Kuwa sharka lahu waxay cararaan iyadoo aan ciduna eryanayn,
Laakiinse kuwa xaqa ahu waxay u dhiirran yihiin sida libaax oo kale.
2 Waddan xadgudubkiisa aawadiis amiirradu way badan yihiin,
Laakiinse ninkii waxgarasho iyo aqoon leh dowladdiisu way sii raagtaa.
3 Miskiin masaakiinta dulmaa
Waa sida roob dhulka xaadha oo aan cunto ka tegin.
4 Kuwa sharciga ka tagaa waxay ammaanaan kuwa sharka leh,
Laakiinse kuwa sharciga dhawra ayaa iyaga la dirira.
5 Nimanka sharka lahu garsooridda ma gartaan,
Laakiinse kuwa Rabbiga doondoonaa wax walbay gartaan.
6 Kii jidad qalloocan ku socda, in kastoo uu taajir yahay,
Waxaa ka roon miskiinka daacadnimadiisa ku socda.
7 Ku alla kii sharciga dhawraa waa wiil caqli leh,
Laakiinse kii raaca kuwa cirta weyn, aabbihiisuu ceebeeyaa.
8 Kii korsaar iyo ribo maalkiisa ku korodhsadaa,
Wuxuu u ururin doonaa mid masaakiinta u naxariista.
9 Kii dhegtiisa ka leexiya inuu sharciga maqlo,
Xataa baryootankiisu waa karaahiyo.
10 Ku alla kii kuwa xaqa ah jid shar ah ku ambiyaa,
Isagaa ku dhici doona godkiisa,
Laakiinse kuwa qummanu wax wanaagsan bay dhaxli doonaan.
11 Taajirku waa isla caqli weyn yahay,
Laakiinse miskiinka waxgarashada leh ayaa isaga kashifa.
12 Kuwa xaqa ahu markay guulaystaan, waxaa jirta ammaan weyn,
Laakiinse markii kuwa sharka lahu sara kacaan dadku waa dhuuntaa.
13 Kii xadgudubyadiisa qariyaa ma liibaani doono,
Laakiinse kii qirta oo haddana ka tagaa, naxariis buu heli doonaa.
14 Ninkii mar kasta cabsadaa waa barakaysan yahay,

Laakiinse kii qalbigiisa sii adkeeyaa masiibuu ku dhici doonaa.
15 Taliyihii shar lahu wuxuu dadka masaakiintaa ku yahay
Sida libaax ciyaya iyo sida orso weerar ah oo kale.
16 Amiirkii garaaddaranu waa nin dulun weyn,
Laakiinse kii neceb faa'iidada xaqdarrada ah cimrigiisuu dheerayn doonaa.
17 Ninkii nin dhiiggiis qabaa
Wuxuu u carari doonaa godka, oo ninna yaanu ka joojin.
18 Ku alla kii si qumman u socda waa la samatabbixin doonaa,
Laakiinse kii si qalloocan laba jid ugu socdaa haddiiba wuu dhici doonaa.
19 Kii dhulkiisa beertaa, cunto badan buu ka dhergi doonaa,
Laakiinse kii waxmatarayaal raacaa wuxuu ka dhergi doonaa caydhnimo.
20 Ninkii aamin ahu aad buu u barakoobi doonaa,
Laakiinse kii taajirnimo ku degdegaa ma taqsiir la'aan doono.
21 Ma wanaagsana in dadka loo kala eexdo,
Iyo inuu nin xabbad kibis ah u xadgudbo toona.
22 Kii taajirnimo ku degdegaa waa qumay,
Mana oga inuu caydhoobi doono.
23 Kii nin canaantaa wuxuu marka dambe heli doonaa
Raallinimo ka badan kan carrabka ku faaniya.
24 Kii aabbihiis ama hooyadiis wax ka dhaca oo haddana yidhaahda,
Taasu xadgudub ma aha,
Wuxuu saaxiib la yahay kii wax dumiya.
25 Kii hunguri weynu muran buu kiciyaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku halleeya waa la barwaaqaysiin doonaa.
26 Kii qalbigiisa isku halleeyaa waa nacas,
Laakiinse ku alla kii si caqli ah u socda waa la samatabbixin doonaa.
27 Kii miskiinka wax siiyaa ma baahan doono,
Laakiinse kii indhaha ka qarsada aad baa loo habaari doonaa.
28 Markii kuwa sharka lahu kacaan dadku waa dhuuntaa,
Laakiinse markay halligmaan, kuwa xaqa ahu way sii kordhaan.

29

1 Kii inta wax badan la canaanto ka madax adkaadaa,
Dhaqso buu u jabi doonaa, dawona ma leh.
2 Markii kuwa xaqa ahu amarka haystaan, dadku wuu reyreeyaa,
Laakiinse markii kuwa sharka lahu xukunka wataan, dadku wuu taahaa.
3 Kii xigmad jecelu aabbihiisuu ka farxiyaa,
Laakiinse kii dhillooyin raacaa maalkiisuu khasaariyaa.
4 Boqorku gar buu dalka ku dhisaa,
Laakiinse kii laaluush jecelu wuu dumiyaa.
5 Ninkii deriskiisa faaniyaa
Shabag dabin ah ayuu cagihiisa hor dhigaa.
6 Ninkii shar ah xadgudubkiisa waxaa ku jira dabin,
Laakiinse kii xaq ahu waa iska heesaa oo reyreeyaa.
7 Kii xaq ahu wuxuu ka war hayaa dacwadda masaakiinta,
Laakiinse kii shar ahu ma yaqaan aqoontaas.
8 Kuwa wax quudhsadaa magaalay dab qabadsiiyaan,
Laakiinse kuwa caqliga lahu cadhay qabowjiyaan.
9 Haddii nin caqli leh nin nacas ah la doodo,
Nasasho ma jirto hadduu cadhoodo iyo hadduu qosloba.

10 Dhiigyocabyadu kii kaamil ah way neceb yihiin,
Laakiinse kuwa qumman waxay doondoonaan inay naftiisa badbaadshaan.
11 Nacasku cadhadiisa oo dhan buu soo saaraa,
Laakiinse kii caqli lahu dib buu u ceshadaa, wuuna aamusnaadaa.
12 Haddii taliye been dhegaysto,
Midiidinyadiisa oo dhammu waa wada shar miidhan.
13 Miskiinka iyo khaayinku way wada kulmaan,
Oo labadoodaba Rabbigu indhahooduu iftiimiyaa.
14 Boqorkii daacadnimo masaakiinta ugu xukuma,
Carshigiisu wuu dhisnaan doonaa weligiisba.
15 Usha iyo canaantu caqli bay keenaan,
Laakiinse ilmihii layska daayaa ceeb buu hooyadiis u soo jiidaa.
16 Markii kuwa sharka lahu bataan, xadgudub baa sii kordha,
Laakiinse kuwa xaqa ah ayaa dhiciddooda arki doona.
17 Wiilkaaga edbi, oo isna wuu ku nasin doonaa,
Haah, naftaada wuu ka farxin doonaa.
18 Markii aan muujinu jirin dadku waa halligmaa,
Laakiinse kii sharciga dhawraa waa barakaysan yahay.
19 Addoon hadal kuma edeb yeesho,
Waayo, in kastoo uu garanayo ka jawaabi maayo.
20 Ma aragtay nin hadalkiisa ku degdega?
Kaas waxaa ka rajo roon nacas.
21 Kii addoonkiisa si wanaagsan u soo koriya tan iyo yaraantiisa,
Ugu dambaysta wiil buu u noqon doonaa.
22 Ninkii xanaaq badanu muran buu kiciyaa.
Ninkii cadho kululuna xadgudub buu badsadaa.
23 Nin kibirkiisu hoos buu u dejin doonaa,
Laakiinse kii is-hoosaysiiyaa sharaf buu heli doonaa.
24 Ku alla kii tuug la shirkoobaa naftiisuu nacaa,
Habaarkuu maqlaa, laakiinse waxba kama sheego.
25 Dadka ka cabsashadiisu wax bay dabtaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku halleeyaa wuu nabad geli doonaa.
26 Kuwo badan baa taliyaha raallinimo ka doona,
Laakiinse dadka garsooriddiisu waxay ka timaadaa xagga Rabbiga.
27 Ninkii xaqdaranu waa u karaahiyo kuwa xaqa ah,
Oo kii jidka ku qummanuna waa u karaahiyo kii shar ah.

30

Erayadii Aguur

1 Kuwanu waa erayadii Aaguur ina Yaaqeh, oo ahaa reer Masaa.
Ninku wuxuu la hadlay Iitii'eel, iyo xataa Iitii'eel iyo Ukaal, oo ku yidhi,
2 Hubaal anigu waan ka doqonnimo weynahay nin kastaba,
Oo dad waxgarashadiisana ma lihi.
3 Xigmad ma aan baran,
Aqoonta Kan quduuska ahna ma aqaan.
4 Yaa samada u baxay, oo ka soo degay?
Yaa dabaysha gacmihiisa ku soo urursháy?
Yaa biyaha dharkiisa ku guntay?
Yaa dhulka darafyadiisa oo dhan dhisay?
Magicii, wiilkiisana magicii, haddaad taqaan?

5 Eray kasta oo Ilaah waa daahir;
Oo isagu wuxuu gaashaan u yahay kuwa isaga aaminsan.
6 Erayadiisa waxba ha ku darin,
Waaba intaas oo uu ku canaantaa, oo lagu ogaadaa inaad beenaaleh tahay.
7 Laba waxyaalood ayaan ku weyddiistay,
Iyaga ha ii diidin intaanan dhiman.
8 Wax aan waxtar lahayn iyo been iga fogee,
Oo caydhnimo iyo taajirnimo midna ha i siin.
Igu quudi cunto aanan ka maarmin,
9 Waaba intaasoo intaan dhergo, aan adiga ku inkiraaye, oo aan idhaahdaa, Waa ayo Rabbigu?
Amase waaba intaasoo aan miskiin noqdaa, oo intaan wax xado,
Aan magaca Ilaahayga si been ah ugu hadal qaadaaye.
10 Addoon sayidkiisa xan ha uga sheegin,
Waaba intaas oo uu ku habaaraa, oo eed lagugu helaaye.
11 Waxaa jira farcan aabbahood inkaara,
Oo aan hooyadoodna u ducayn.
12 Waxaa jira farcan isla daahirsan,
Oo weliba aan nijaastoodii ka maydhmin.
13 Waxaa jira farcan indhahoodu aad u sarreeyaan!
Oo daboolka indhahoodana kor bay u qaadaan.
14 Waxaa jira farcan ilkahoodu sida seefo oo kale yihiin, oo gowsahooduna sida mindiyo oo kale yihiin,
Si ay masaakiinta dhulka uga baabbi'iyaan, oo ay kuwa baahanna dadka dhexdiisa uga dhammeeyaan.
15 Culaacushu waxay leedahay laba gabdhood, oo leh, Na sii, Na sii.
Waxaa jira saddex waxyaalood oo aan weligood dhergin,
Haah, oo afar aan odhan, Bes, nagu filan;
16 Waxaana weeye qabriga, iyo maxalka aan wax dhalayn,
Iyo dhulka aan biyo ka dhergayn,
Iyo dabka aan odhan, Bes, igu filan.
17 Isha aabbaheed ku majaajiloota,
Oo quudhsata inay hooyadeed addeecdo,
Waxaa la soo bixi doona tukayaasha dooxada,
Oo waxaa cuni doona gorgorrada.
18 Waxaa jira saddex waxyaalood oo anigu aan aad ula yaabo,
Haah, afar baan garan waayay,
19 Oo iyana waxaa weeye siduu gorgor hawada u duulo,
Siduu masna dhagax ugu socdo,
Siday doonnina badda u maaxdo,
Iyo siduu nin gabadh ula macaamiloodo.
20 Sidaas oo kale waxaa ah naag dhillo ah sideeda,
Taasoo intay wax cunto afka tirtirta,
Oo haddana tidhaahda, Anigu waxba xumaan ma aan samayn.
21 Saddex waxyaalood ayaa dhulku la gariiraa,
Oo afar baanu qaadan karin,
22 Waxaana weeye addoon markuu boqor noqdo,
Iyo nacas markuu cunto ka dhergo,
23 Iyo naag la nacay markay guursato,
Iyo gabadh addoon ahu markay sayidaddeedii meesheeda gasho.

24 Waxaa jira afar waxyaalood oo dhulka ku yaryar,
Laakiinse aad iyo aad u caqli badan.
25 Qudhaanjadu waa sida dad aan xoog badnayn,
Laakiinse waxay cuntadooda soo diyaarsadaan guga.
26 Walooyinku waa qoon taagdaran,
Oo haddana waxay guryahooda ka samaystaan dhagaxyada dhexdooda;
27 Ayaxu boqor ma leh,
Weliba dhammaantood guuto guuto ayay u socdaan.
28 Qorratadu waa wax gacanta lagu qaban karo,
Weliba waxay joogtaa guryaha boqorrada.
29 Waxaa jira saddex waxyaalood oo si fiican u socda,
Haah, oo afar waa socod wanaagsan yihiin.
30 Aar libaax oo ah kan xayawaanka ugu xoogga badan,
Oo aan weliba midna dib uga noqon,
31 Diiqa xarragoonaya, iyo orgiga;
Iyo boqorka aanay dadku gees ka ahayn.
32 Haddaad nacasnimo samaysay adoo isa sarraysiinaya,
Ama aad wax shar ah ka fikirtay,
Gacanta afka saar.
33 Waayo, caanihii la lulaa subag bay soo saaraan,
Sankii la maroojiyaana dhiig buu keenaa,
Sidaas oo kalena cadhadii la qasbaa dirir bay keentaa.

31

Erayadii Boqor Lemuu'eel

1 Kuwanu waa erayadii Lemuu'eel oo ahaa boqorkii Masaa ay hooyadiis bartay isaga.
2 Waa maxay, wiilkaygiiyow?
Waa maxay, wiilkii uurkaygow?
Waa maxay, wiilkii nidarradaydow?
3 Xooggaaga naago ha siinin,
Dawyadaadana ha siinin kuwa boqorrada dumiya.
4 Lemuu'eelow, uma eka boqorrada, uma eka boqorradu inay khamri cabbaan,
Oo amiirradana uma eka inay waxa lagu sakhraamo damcaan,
5 Waaba intaasoo ay cabbaan, oo ay sharciga illoobaan,
Oo ay kuwa dhibaataysan midkood gartiisa qalloociyaan.
6 Waxa lagu sakhraamo siiya ka dhimashada ku dhow,
Oo khamrigana waxaad siisaan kuwa naftoodu la qadhaadhaatay.
7 Ha cabbo, oo caydhnimadiisa ha illoobo,
Oo dhibaatadiisana yaanu mar dambe soo xusuusan innaba.
8 Afka u fur carrablaawaha aawadiis,
Si aad kuwa baabba'aya oo dhan u xaq mariso.
9 Afka fur, oo si xaq ah u garsoor,
Oo miskiinka iyo saboolka baahanba gartooda u qaad.

Naagta Dabiicadda Wanaagsan Leh

10 Bal yaa heli kara naag wanaagsan?
Waayo, qiimaheedu waa ka sii badan yahay xataa luul.
11 Waayo, qalbiga ninkeedu iyaduu isku halleeyaa,
Oo isagu innaba uma baahnaan doono wax booli ah.
12 Cimrigeeda oo dhan isaga wanaag bay u samayn doontaa,
Oo innaba xumaan kuma samayn doonto.

13 Waxay doondoontaa dhogor idaad iyo geed linen la yidhaahdo.
Oo iyadoo raalli ku ah ayay gacmaheeda ku shaqaysaa.
14 Iyadu waa sida doonniyaha baayacmushtariga,
Oo cuntadeeda waxay ka keentaa meel fog.
15 Waxay kacdaa iyadoo weli ay habeennimo tahay,
Oo dadka reerkeeda ayay cunto siisaa,
Oo gabdhaheedana hawshooday siisaa,
16 Iyadu waxay ka fikirtaa beer, wayna soo iibsataa,
Oo midhaha gacmaheeda ayay beercanab ku beerataa.
17 Waxay dhexda ku xidhataa xoog,
Oo gacmaheedana way xoogaysaa.
18 Waxay eegtaa in baayacmushtarigeedu wanaagsan yahay;
Laambaddeeduna habeenkii ma bakhtido.
19 Waxay gacmaheeda ku fidisaa dunmiiqa,
Oo sacabbadeeduna waxay qabtaan usha wareegta.
20 Waxay sacabkeeda u furtaa miskiinka,
Oo gacmaheedana waxay u fidisaa saboolka baahan.
21 Dadka reerkeeda ugama cabsato dhaxanta barafka cad,
Waayo, xaaskeeda oo dhammu waxay wada qabaan dhar labanlaab ah.
22 Waxay samaysataa durraaxado daabac leh,
Oo dharkeeduna waxaa weeye dhar aad u wanaagsan oo guduudan.
23 Ninkeedana waxaa laga yaqaan irdaha magaalada,
Markuu dhex fadhiisto waayeellada waddanka.
24 Waxay samaysaa dhar wanaagsan, wayna iibisaa,
Oo baayacmushtarigana waxay ka iibisaa boqorro dhexda lagu xidho.
25 Xoog iyo sharaf ayaa iyada dhar u ah;
Oo wakhtiga soo socda way ku qososhaa.
26 Afkeeda waxay u kala qaaddaa xigmad;
Oo carrabkeedana waxaa saaran sharciga raxmadda.
27 Waxay aad u xannaanaysaa reerkeeda,
Oo kibista caajisnimadana ma cunto.
28 Carruurteedu way kacaan oo waxay ugu yeedhaan tan barakaysan,
Oo weliba ninkeeduna wuu ammaanaa, isagoo leh;
29 Dumar badan baa wanaag sameeyey,
Laakiinse adigu waad ka sii wanaagsan tahay dhammaantood.
30 Suuradwacnaantu waa khiyaano miidhan, oo quruxduna waa ceeryaamo oo kale,
Laakiinse naagtii Rabbiga ka cabsata waa la ammaani doonaa.
31 Midhihii gacmaheeda wax ka siiya,
Oo shuqulladeeduna iyada ha ku ammaaneen irdaha magaalada.

WACDIYAHII

Wax Walba Waa Wax Aan Micne Lahayn

1 Kuwanu waa erayadii wacdiyihii ahaa ina Daa'uud oo Yeruusaalem boqorka ku
ahaa.
2 Wacdiyuhu wuxuu leeyahay, Waa wax aan waxba tarayn, waa wax aan waxba
tarayn, wax waluba waa wax aan waxba tarayn. 3 Bal maxaa faa'iido ah oo nin ka
hela hawshiisa uu qorraxda hoosteeda ku hawshoodo oo dhan? 4 Qarni baa taga, oo
qarni kalena wuu yimaadaa, laakiinse dhulku weligiisba wuu waaraa. 5 Oo qorraxduna
way soo baxdaa, oo haddana way dhacdaa, oo waxay ku degdegtaa meeshii ay ka soo
baxdo. 6 Dabayshu waxay tagtaa xagga koonfureed, oo haddana waxay u soo rogmataa
xagga woqooyi, oo had iyo goorba way wareegtaa, oo dabayshu waxay ku soo noqotaa
wareeggeedii. 7 Webiyaasha oo dhammu waxay ku shubmaan badda, oo weli badduna
ma buuxsanto, oo webiyaashu meeshii ay ku socdaan ayay haddana ku sii socdaan.
8 Wax kastaaba waa daal miidhan, dadku ma sheegi karo innaba. Ishu wax arag
kama dheregto, dhegtuna waxmaqlid kama buuxsanto. 9 Wixii hore u jiri jiray waa
waxa dibna u jiri doona, oo wixii la sameeyeyna waa waxa hadda ka dib la samayn
doono, oo inta qorraxda ka hoosaysana wax cusub laguma arko. 10 Miyey jiraan wax la
odhan karo, Bal eeg, waxanu waa cusub yihiine? Way jiri jireen tan iyo waayihii inaga
horreeyey. 11 Waxyaalihii hore lama xusuusto, oo waxyaalaha iman doonana innaba
laguma xusuusan doono kuwa dabadeed iman doona.

Xigmaddu Waa Wax Aan Micne Lahayn

12 Anigan wacdiyaha ahu boqor baan reer binu Israa'iil ugu ahaa Yeruusaalem.
13 Oo waxaan qalbigayga oo dhan u soo jeedshay inaan doono oo xigmad ku baadho
waxyaalaha samada hoosteeda lagu sameeyo oo dhan. Dhibaatadan kulul ayaa Ilaah
binu-aadmigu u siiyey inay ku hawshoodaan. 14 Shuqullada qorraxda hoosteeda
lagu sameeyo oo dhan waan arkay, oo bal eeg, dhammaantood waa wax aan waxba
tarayn iyo dabagalka dabaysha oo kale. 15 Wixii qalloocan lama toosin karo, oo wixii
dhimmanna lama tirin karo. 16 Qalbigaygaan la hadlay, oo waxaan ku idhi, Bal eeg,
anigu waxaan helay xigmad ka sii badan tii kuwii hortaydii Yeruusaalem u talin jiray
oo dhan, oo qalbigaygu aad buu u arkay xigmad badan iyo aqoon dheer. 17 Waxaan
qalbigayga siiyey inaan xigmad ogaado iyo inaan waalli iyo nacasnimo ogaado, oo
waxaan gartay inay taasuna tahay dabagalka dabaysha oo kale. 18 Waayo, xigmaddii
badan caloolxumo badan baa ku jirta, oo kii aqoon korodhsadaana murug buu sii
korodhsadaa.

2

Raaxo Waa Wax Aan Micne Lahayn

1 Waxaan qalbiga iska idhi, Bal kaalay, waxaan kugu tijaabin doonaa farxad, haddaba
bal iska raaxayso, oo bal eeg, taasuna waa wax aan waxba tarayne. 2 Qosol waxaan
ka idhi, Waa waalli! Farxadna waxaan ka idhi, Bal maxay taraysaa? 3 Waxaan
qalbigayga ka damcay inaan jidhkayga khamri ku istareexiyo intii qalbigaygu xigmad
igu hoggaaminayo, iyo inaan nacasnimo xagsado jeeraan arko waxa binu-aadmiga
ku wanaagsan inay cimrigooda oo dhan samada hoosteeda ku sameeyaan. 4 Waxaan
samaystay shuqullo waaweyn, guryana waan dhistay, beero canab ahna waan beertay.
5 Waxaan samaystay beero iyo firdows, oo waxaan ku dhex beeray geed midho cayn
kastaba leh. 6 Waxaan samaystay balliyo biya ah oo laga waraabiyo kaynta dhirtu
ka baxdo. 7 Waxaan soo iibsaday addoommo rag iyo dumarba ah, oo waxaan lahaa

addoommo gurigayga ku dhashay, weliba waxaan lahaa hanti aad u badan oo ishkin
iyo adhiba leh, oo waan ka sii hodansanaa kuwii Yeruusaalem iiga horreeyey oo dhan.
8 Oo weliba waxaan kaloo soo urursaday lacag, iyo dahab, iyo khasnado khaas ah oo ay
boqorro iyo gobollo leeyihiin. Oo waxaan yeeshay niman ii gabya iyo naago ii gabya,
iyo waxyaalaha ay binu-aadmigu ku farxaan iyo dumar badan. 9 Sidaasaan u weynaa
oo uga maal badnaa kuwii Yeruusaalem iiga horreeyey oo dhan, oo weliba xigmadday-
diina way igu hadhay. 10 Oo wax kasta oo indhahaygu jeclaysteenna kama aan celin, oo
qalbigaygana kama aan joojin farxad cayn kastoo ay tahayba, waayo, qalbigaygu wuu
ku reyreeyey hawshaydii oo dhan, oo taasuna waxay ahayd qaybtii aan hawshaydii oo
dhan ka helay. 11 Markaasaan fiiriyey shuqulladii ay gacmahaygu sameeyeen oo dhan,
iyo hawshii aan ku hawshooday oo dhan, oo bal eeg, dhammaantood waxay ahaayeen
wax aan waxba tarayn iyo dabagalka dabaysha oo kale, oo innaba faa'iido laguma arag
inta qorraxda ka hoosaysa.

Xigmad Iyo Nacasnimo Waa Wax Aan Micne Lahayn

12 Markaasaan u soo jeestay inaan xigmad iyo waalli iyo nacasnimoba fiiriyo, waayo,
ninka boqorka ka dambeeya bal muxuu samayn karaa wixii hore loo sameeyey
mooyaane? 13 Markaasaan gartay in xigmaddu ay ka sii fiican tahay nacasnimada,
sida iftiinku uu gudcurka uga fiican yahay oo kale. 14 Ninkii xigmadda leh indhihiisu
madaxiisay ku yaallaan, oo nacasku gudcur buu ku dhex socdaa, laakiinse waxaan
gartay inuu isku wax dhammaantood ku dhoco. 15 Oo haddana waxaan qalbigayga iska
idhi, Wixii nacaska ku dhaca anigana way igu dhici doonaan, haddaba bal maxaan uga
xigmad badnaaday? Markaasaan qalbigayga iska idhi, Taasuna waa wax aan waxba
tarayn. 16 Waayo, kan xigmadda leh lama xusuusto ilaa weligiis xataa sida aan nacaska
loo xusuusan, maxaa yeelay, wakhtiga soo socda waxa haatan jooga oo dhan waa la
wada illoobi doonaa. Oo bal kan xigmadda lahu wuxuu u dhintaa sida nacaska oo kale!

Hawl Waa Wax Aan Micne Lahayn

17 Sidaas daraaddeed nolosha waan nacay, maxaa yeelay, shuqulka qorraxda hoos-
teeda lagu sameeyo oo dhammu dhib buu ii ahaa, waayo, kulli waa wax aan waxba
tarayn iyo dabagalka dabaysha. 18 Wixii aan qorraxda hoosteeda ku hawshooday oo
dhan waan nacay, maxaa yeelay, waa inaan uga tago ninka iga dambeeya. 19 Bal yaase
yaqaan inuu ahaan doono nin xigmad leh amase nacas? Kolleyse isagaa u talin doona
hawshaydii aan qorraxda hoosteeda ku hawshooday oo aan xigmad ku muujiyey oo
dhan. Taasuna waa wax aan waxba tarayn. 20 Haddaba sidaas daraaddeed ayaan uga
qalbi jabay wixii aan qorraxda hoosteeda ku hawshooday oo dhan. 21 Waayo, waxaa
jira nin hawshiisa xigmad, iyo aqoon, iyo guul ku sameeya, oo haddana uga taga nin
aan ku hawshoon. Taasuna waa wax aan waxba tarayn iyo xaqdarro. 22 Bal maxaa
nin ka helaa hawshiisa uu qorraxda hoosteeda ku hawshoodo oo dhan iyo dabagalka
qalbigiisaba? 23 Waayo, maalmihiisa oo dhammu waa u murug, dhibaatadiisuna waa u
tiiraanyo, oo xataa habeenkii qalbigiisu ma nasto. Taasuna waa wax aan waxba tarayn.

24 Nin inuu wax cuno oo wax cabbo oo uu hawshiisa si wanaagsan ugu raaxaysto
wax uga roon lama arko, oo taasna waxaan arkay inay tahay wax gacanta Ilaah ka
yimid. 25 Waayo, bal yaa wax cuni kara, yaase raaxaysan kara in iga badan? 26 Waayo,
qofkii Ilaah ka farxiyo wuxuu siiyaa xigmad iyo aqoon iyo farxad, laakiinse dembilaha
wuxuu siiyaa dhib inuu wax u ururiyo oo uu taallaysto si uu u siiyo kan Ilaah ka farxiya.
Taasuna waa wax aan waxba tarayn iyo dabagalka dabaysha oo kale.

3

Wax Kasta Xilli Bay Leeyihiin

1 Wax kastaaba waxay leeyihiin wakhti u khaas ah, wax kasta oo samada ka
hooseeyaaba waxay leeyihiin wakhti go'an. 2 Waxaa jira wakhti la dhasho, iyo wakhti
la dhinto; wakhti wax la beero, iyo wakhti wixii la beeray la gurto; 3 wakhti wax
la dilo, iyo wakhti wax la bogsiiyo; wakhti wax la dumiyo, iyo wakhti wax la dhiso;
4 wakhti la ooyo iyo wakhti la qoslo; wakhti la baroorto, iyo wakhti la cayaaro; 5 wakhti
dhagaxyo la xooro, iyo wakhti dhagaxyo la soo ururiyo; wakhti laysku duubo, iyo
wakhti iskuduubidda la daayo; 6 wakhti wax la doondoono, iyo wakhti wax la lumiyo;
wakhti wax la sii haysto iyo wakhti wax la xooro; 7 wakhti wax la jeexjeexo, iyo wakhti
wax la tolo; wakhti la aamuso iyo wakhti la hadlo; 8 wakhti wax la jeclaado iyo wakhti
wax la necbaado; wakhti dagaaleed, iyo wakhti nabdeed. 9 Kii shaqeeyaa bal maxaa
faa'iido ah oo uu ka helaa hawshiisa uu ku hawshoodo? 10 Dhibaatadii Ilaah binu-
aadmiga u siiyey inay ku hawshoodaan ayaan arkay. 11 Wax kastuu ka dhigay inay
wakhtigooda quruxsanaadaan, oo haddana daa'imnimadii ayuu qalbigooda ku beeray,
hase ahaatee binu-aadmigu ma uu garto shuqulkii Ilaah sameeyey tan iyo bilowgii ilaa
ugudambaysta. 12 Waan ogahay inaan binu-aadmigu lahayn wax uga wanaagsan inay
iska farxaan oo ay cimrigooda oo dhan wanaag sameeyaan mooyaane. 13 Oo weliba waa
hibo Ilaah in nin kastaaba wax cuno oo wax cabbo, oo uu wanaag ku istareexo intuu
hawshoodo oo dhan. 14 Waxaan ogahay in wax kasta oo Ilaah sameeyaaba ay weligood
sii raagayaan. Waxba laguma dari karo, waxbana lagama dhimi karo. Oo Ilaah wuxuu
saas u yeelay in dadku ka cabsado. 15 Waxa haatan jiraa horeba way u jireen, oo waxa
jiri doonaana horeba way u jireen, oo Ilaahna wuxuu doondoonaa wixii hore u dhaafay.

16 Weliba waxaan kaloo qorraxda hoosteeda ku arkay in meeshii garsooridda ay
caddaaladdarro ku jirto, oo meeshii xaqnimadana ay xumaanu ku jirto. 17 Waxaan
qalbigayga iska idhi, Ilaah baa u kala garsoori doona kan xaqa ah iyo kan sharka ah,
waayo, wax kasta iyo shuqul kastaaba halkaasay wakhti ku leeyihiin. 18 Waxaan qal-
bigayga iska idhi, Waxaa Ilaah doonaya inuu binu-aadmiga u tijaabiyo inay ogaadaan
inay xayawaan yihiin. 19 Waayo, wixii binu-aadmiga ku dhacaaba xayawaankana
way ku dhacaan, oo xataa isku wax baa ku dhaca, oo sidii midkood u dhinto ayaa
kan kalena u dhinta, oo weliba dhammaantood waxay leeyihiin isku neef, oo dadku
xayawaanka waxba ma dheera, waayo, wax kastaaba waa wax aan waxba tarayn.
20 Kulli isku meel bay tagaan, oo kulligood ciiddaa laga abuuray, oo kulligoodna ciidday
ku wada noqon doonaan. 21 Waayo, bal yaa yaqaan in dadka naftiisu ay kor tagto iyo in
xayawaanka naftiisu ay dhulka hoos u tagto iyo in kale? 22 Haddaba sidaas daraaddeed
waxaan ogaaday inaan dadka wax u dhaama la arag in nin kasta shuqulladiisa ku farxo
mooyaane, waayo, taasu waa qaybtiisii, maxaa yeelay, bal yaa isaga dib u soo celinaya
inuu arko waxa dabadiis ahaan doona?

4

Dulmi, Hawl, Iyo Saaxiibla'aannimo

1 Markaasaan mar kale soo fiirsaday waxyaalaha dulmiga ah ee qorraxda hoosteeda
lagu sameeyo oo dhan, oo waxaan fiiriyey kuwa la dulmay ilmadoodii, oo mid u qalbi
qabowjiyana ma ay lahayn. Kuwii iyaga dulmayay dhankooda xoog baa jiray, laakiinse
iyagu qalbiqabowjiye ma ay lahayn. 2 Sidaas daraaddeed waxaan ammaanay kuwii
dhintay in ka sii badan kuwa haatan jooga ee weli nool. 3 Oo weliba waxaa labadoodaba
ka wanaagsan kan aan weli dhalan oo aan arag shuqulka sharka ah oo qorraxda
hoosteeda lagu sameeyo.

4 Oo haddana waxaan arkay in hawl oo dhan iyo shuqul kasta oo lagu guulaystoba
uu nin deriskiisu ugu hinaaso. Oo taasuna waa wax aan waxba tarayn iyo dabagalka
dabaysha oo kale. 5 Nacasku gacmihiisuu isku duudduubaa, oo wuxuu cunaa hilibkiisa.

6 Sacab muggiis oo xasilloonaan lagu helo ayaa ka wanaagsan laba sacab oo hawl iyo
dabagalka dabaysha lagu helo.
7 Oo haddana waxaan qorraxda hoosteeda ku fiirsaday wax aan waxba tarayn.
8 Waxaa jira mid keligiis ah oo uusan mid labaadna wehelin, oo aan wiil iyo walaal toona
lahayn. Hawshiisa oo dhammu dhammaad ma leh, oo indhihiisuna taajirnimo kama
dhergaan. Oo wuxuu isku yidhaahdaa, Bal yaan u hawshoonayaa, yaanse naftayda
waxyaalo wanwanaagsan ugu diidayaa? Taasuna waa wax aan waxba tarayn, waana
dhib aad u xun. 9 Laba waa ka wanaagsan yihiin mid qudha, maxaa yeelay, abaalgud
wanaagsan bay hawshooda ka helaan. 10 Waayo, hadday dhacaan, mid ba wadaygiis
sare u qaadi doona, laakiinse waxaa iska hoogay kii markuu dhaco keligiis ah, oo aan
lahayn mid kale oo sare u qaada. 11 Oo haddana haddii laba wada seexdaan way
iskululeeyaan, laakiinse sidee baa mid keligiis ahu u kululaan karaa? 12 Oo hadduu
nin ka adkaado mid keligiis ah kolley laba way hor joogsan doonaan. Xadhig saddex
qaybood laysugu soohay dhaqso uma kala go'o.

Dallacaaddu Micne Ma Leh

13 Boqor nacas ah oo gaboobay oo aan innaba mar dambe talo qaadan waxaa ka
wanaagsan barbaar miskiin ah oo xigmad leh. 14 Waayo, xabsi buu uga soo baxay
inuu boqor noqdo, oo boqortooyadiisuu ku dhex dhashay isagoo miskiin ah. 15 Waxaan
arkay inta nool ee qorraxda hoosteeda socota oo dhan iyagoo la jooga barbaarka
meeshiisa istaagi doona. 16 Dadka uu isagu u taliyey oo dhammu dhammaad ma lahayn,
laakiinse kuwa isaga ka daba iman doonaa kuma rayrayn doonaan isaga. Hubaal
taasuna waa wax aan waxtar lahayn iyo dabagalka dabaysha oo kale.

5

Ilaah Cabsi Ku Horjoog

1 Markaad guriga Ilaah tegaysid is-ilaali, waayo, inaad u dhowaatid si aad wax
u maqashid way ka roon tahay inaad bixisid allabariga nacasyada oo kale, maxaa
yeelay, iyagu ma oga inay wax shar ah samaynayaan. 2 Afkaaga ha ku degdegin, oo
inaad Ilaah hortiisa wax kaga hadashid ha u dhaqsan, waayo, Ilaah samaduu joogaa,
adna dhulkaad joogtaa, haddaba hadalkaagu ha yaraado. 3 Waayo, riyo waxay ka
dhalataa hawl badan, oo nacaska codkiisana waxaa lagu gartaa hadalkiisa badan.
4 Markaad Ilaah nidar u nidartid waa inaadan inaad bixisid dib uga dhicin, waayo,
isagu nacasyada kuma farxo ee wixii aad u nidartay bixi. 5 Inaad nidar gasho oo
aadan bixin waxaa ka wanaagsan inaadan waxba nidrin. 6 Afkaaga ha u oggolaan inuu
jidhkaaga dembaajiyo, oo malaa'igta horteedana ha ka odhan, Qalad bay ahaayeen. Bal
maxaad Ilaah codkaaga ugu cadhaysiisaa si uu shuqulka gacmahaaga u baabbi'iyo?
7 Waayo, riyooyin iyo erayo fara badanba waxaa ku jira wax badan oo aan waxtar
lahayn, laakiinse adigu Ilaah ka cabso.

Taajirnimadu Micne Ma Leh

8 Haddaad gobol ku aragtid masaakiin la dulmayo, iyo garsoorid iyo caddaalad si xoog
leh loo qalloocinayo, waxaas ha la yaabin, waayo, kan sare mid ka sii sarreeya ayaa
eegaya, oo weliba waxaa jira kuwa ka sii sarreeya iyaga. 9 Dhulka faa'iidadiisu kulli
way ka dhexaysaa, waayo, boqorka qudhiisaba waxaa looga adeegaa beerta.
10 Kii lacag jecelu lacag kama dhergi doono, oo kii maal badan jeceluna faa'iido
kama dhergi doono, taasuna waa wax aan waxba tarayn. 11 Markii maalku bato kuwa
cunaana way sii bataan. Maalku bal muxuu kan leh u taraa inuu indhihiisa ku fiiriyo
mooyaane? 12 Ninkii hawshooda hurdadiisu waa u macaan tahay, hadduu wax yar
cuno iyo hadduu wax badan cunoba, laakiinse taajirka maalkiisa badanu hurdaduu u
diidaa.

[13] Waxaa jira wax shar ah oo aad u xun oo aan qorraxda hoosteeda ku arkay, waana
maal badan oo uu kan lahu sii haysto oo uu waxyeello uun isu keeno. [14] Oo maalkaasu
wax xun buu ku baabba'aa, oo kii lahaana wiil buu dhalay, laakiinse gacantiisa waxba
kuma jiraan. [15] Siduu uurka hooyadiis uga soo baxay ayuu isagoo qaawan ku tegi
doonaa, siduu hore ku yimid oo kale. Oo hawshiisa aawadeedna wax uu gacanta ku
qaadan karo ma qaadan doono. [16] Oo weliba taasuna waa wax aad u xun inuu si kastaba
ku tago siduu hore ku yimid oo kale; haddaba kan dabayl ku hawshooda bal maxaa
faa'iido ah oo uu helayaa? [17] Oo weliba cimrigiisa oo dhan wuxuu ku cunaa gudcur, oo
intaasna wuxuu ku jiraa murug, iyo cudur, iyo cadho.

[18] Bal eeg, waxaan gartay inay wanaagsan tahay oo habboon tahay in qof wax cuno
oo wax cabbo, iyo inuu hawshiisa uu qorraxda hoosteeda ku hawshoodo oo dhan ku
istareexo cimrigii Ilaah siiyey oo dhan, waayo, taasu waa qaybtiisa. [19] Oo weliba nin
kasta oo Ilaah maal iyo hanti siiyey, oo haddana siiyey karti uu wax kaga cuno, oo uu
kaga qayb qaato, iyo inuu hawshiisa ku reyreeyoba, taasu waa hibo Ilaah. [20] Waayo,
isagu aad uma xusuusan doono wakhtigii uu noolaa, maxaa yeelay, Ilaah baa farxad
qalbigiisa geliya.

6

[1] Waxaa jira wax xun oo aan qorraxda hoosteeda ku arkay, taasuna waa wax dadka
ku culus, [2] waana nin Ilaah siiyey maal, iyo hanti, iyo sharaf, oo wax alla wixii naftiisu
jeceshahayna aan waxba ka dhinnayn, oo haddana Ilaah isaga aan siin karti uu wax
kaga cuno, laakiinse uu shisheeye iska cuno. Taasu waa wax aan waxba tarayn iyo
dhibaato xun. [3] Haddii nin boqol carruur ah dhalo, oo uu sannado badan noolaado si uu
u cimri dheeraado, laakiinse ayan naftiisu wax wanaagsan ka dhergin, oo haddana aan
la aasin, waxaan leeyahay, Kaas waxaa ka wanaagsan dhicis. [4] Waayo, dhicisku wax
aan waxba tarayn ayuu u yimaadaa, gudcur buuna ku tagaa, oo magiciisana gudcur
baa daboola. [5] Oo weliba qorraxda ma uu arag, mana garan, oo kaasu waa ka sii
nasasho badan yahay kii kale. [6] In kastoo uu noolaado kun sannadood oo laba jibbaar
ah, laakiinse uusan wax wanaagsan ku raaxaysan, sow kulliba isku meel lama wada
tago? [7] Nin hawshiisa oo dhan waa u afkiisaa, laakiinse kama hamuun beelo. [8] Waayo,
bal kii xigmad lahu maxaa faa'iido ah oo uu nacaska dheer yahay? Miskiinkii kuwa
nool hortooda si loogu socdo yaqaanse, maxaa faa'iido ah oo uu leeyahay? [9] Damac
iska wareega waxaa ka wanaagsan indhaha aragtiddooda, taasuna waa wax aan waxba
tarayn iyo dabagalka dabaysha oo kale.

[10] Nin waluba wuxuu yahayba waa horaa loo magacaabay, oo waa la garanayaa inuu
binu-aadmi yahay, oo lamana uu diriri karo kan isaga ka xoog badan. [11] Waxaa jira
waxyaalo badan oo sii kordhiya waxa aan waxba tarayn, bal maxaa faa'iido ah oo uu
binu-aadmigu leeyahay? [12] Waayo, bal yaa garanaya waxa qof u wanaagsan intuu nool
yahay oo ah maalmihii cimrigiisa aan waxba tarayn oo dhan ee uu sida hoos oo kale u
dhaafiyo? Waayo, bal yaa nin u sheegi kara waxa qorraxda hoosteeda isaga dabadiis
ahaan doona?

7

Xigmadda

[1] Magac wanaagsanu waa ka sii fiican yahay saliid qaali ah, oo maalinta dhi-
mashaduna waa ka fiican tahay maalinta dhalashada. [2] In guriga diyaafadda la tago
waxaa ka wanaagsan in guriga baroorashada la tago, waayo, taasaa dadka oo dhan
u dambaysa, oo kuwa nooluna qalbigay taas gashan doonaan. [3] Qosol waxaa ka

wanaagsan murug, waayo, qalbigu wuxuu ku wanaagsanaadaa wejiga caloolxumadi-
isa. 4 Qalbiga kuwa xigmadda lahu wuxuu ku jiraa guriga baroorashada, laakiinse
qalbiga nacasyadu wuxuu ku jiraa guriga farxadda. 5 Nin intuu nacasyada gabaygooda
maqli lahaa waxaa ka wanaagsan inuu canaanta kuwa xigmadda leh maqlo. 6 Waayo,
qosolka nacasku waa sida qodxo dheri hoostiis ka jacjac leh, oo taasuna waa wax
aan waxba tarayn. 7 Hubaal dulmigu nin xigmad leh wuu waalaa, oo laaluushkuna
qalbiguu ka kharribaa. 8 Wax bilowgiisa waxaa ka wanaagsan dhammaadkiisa, oo
kii dulqaadasho badanuna waa ka wanaagsan yahay kii kibir badan. 9 Xanaaq ha ku
degdegin, waayo, xanaaqu wuxuu ku jiraa laabta nacasyada. 10 Ha odhan, Waayihii
hore bal maxay kuwan uga fiicnaayeen? Waayo, xaalkan si caqliya u weyddiin maysid.
11 Xigmaddu sida dhaxal oo kale ayay u wanaagsan tahay, oo waa u faa'iido kuwa
qorraxda arka. 12 Waayo, xigmaddu waxay wax u daafacdaa sida lacagtu wax u
daafacdo oo kale, laakiinse aqoonta faa'iidadeedu waa in xigmaddu ay nabadgeliso
kuwa iyada haysta. 13 Bal Ilaah shuqulkiisa ka fiirso, waayo, wixii uu isagu qalloociyey
bal yaa toosin kara? 14 Maalintii aad barwaaqaysan tahay aad u faraxsanow, oo
maalintii aad dhibaataysan tahayna aad u fiirso in Ilaah mid u sameeyey sida kan kale
si uusan ninna u ogaan karin waxa isaga dabadiis jiri doona.

15 Waxaa jira nin xaq ah oo xaqnimadiisa ku halligma iyo nin shar ah oo sharnimadi-
isa ku cimri dheeraada; labadaba wakhtigii aan waxtarka lahayn ee aan noolaa ayaan
arkay. 16 Aad xaq ha u noqon oo hana iska dhigin mid aad xigmad u leh, waayo, bal
maxaad isu baabbi'inaysaa? 17 Aad sharrow ha u noqon, oo nacasna ha noqon, waayo,
bal maxaad wedkaaga ka hor u dhimanaysaa? 18 Waxaa kuu wanaagsan inaad tan
xagsatid, oo aadan gacantaadana dib uga ceshan, waayo, kii Ilaah ka cabsada waxan
oo dhan ayuu ka soo bixi doonaa.

19 Xigmaddu kan xigmadda leh way uga xoog badan tahay toban taliye oo magaalada
jooga. 20 Waayo, dhulka laguma arag nin xaq ah oo wanaag fala, oo aan dembaabin.
21 Wax kasta oo lagu hadlo ha dhegaysan, waaba intaasoo aad maqashaa addoonkaaga
oo ku habaarayee. 22 Waayo, marar badan ayaa qalbigaagu og yahay inaad adba saasoo
kale u habaartid kuwo kale.

23 Waxyaalahan oo dhan xigmad baan ku tijaabiyey. Waxaan is-idhi, Xigmad baan
yeelan doonaa, laakiinse xigmaddii way iga fogayd. 24 Waayo, bal yaa gaadhi kara wixii
aad u fog ee mool dheer? 25 Waxaan qalbigayga oo dhan u diyaariyey oo u soo jeediyey
inaan ogaado, oo baadho, oo aan doondoono xigmad iyo wax kasta sababtiisa, iyo
inaan ogaado in sharnimadu tahay nacasnimo, iyo in doqonnimadu tahay waalli. 26 Oo
waxaan soo ogaaday wax xataa dhimashada ka sii qadhaadh, waana naag qalbigeedu
yahay dabinno iyo shabagyo, oo ay gacmeheeduna yihiin jeebbooyin. Ku alla kii
Ilaah ka farxiyo iyaduu ka baxsan doonaa, laakiinse dembilaha way qabsan doontaa.
27 Wacdiyuhu wuxuu leeyahay, Bal eega, si aan sababta u garto ayaan midba mid ku
daray oo waxaasaan soo helay. 28 Oo weliba waan sii doondoonayaa, laakiinse ma aan
helo. Kun nin dhexdood ayaan nin qudha ka helay, laakiinse kuwaas oo dhan xataa
naag qudha kama helin. 29 Bal eeg, waxan keliya oo aan soo ogaaday in Ilaah binu-
aadmiga sameeyey iyagoo qumman, laakiinse waxay doondooneen hindisooyin badan.

8

1 Yaa ninka xigmadda leh la mid ah? Yaase wax micnihiisa yaqaan? Nin xigmaddiisu
wejigiisay dhalaalisaa, oo adaygga wejigiisuna wuu beddelmaa.

Dhawr Amarka Boqorka

2 Waxaan kugula talinayaa inaad boqorka amarkiisa dhawrtid, dhaartii Ilaah ee
aad ku dhaaratay aawadeed. 3 Ha ku degdegin inaad hortiisa ka tagtid, wax shar

ahna ha ku sii adkaan, waayo, isagu wuxuu sameeyaa wax alla wuxuu ku farxo.
4 Waayo, boqorka hadalkiisu xoog buu leeyahay, oo yaase isaga ku odhan kara, War
maxaad samaynaysaa? 5 Ku alla kii amarka dhawra innaba waxyeello ma gaadhi
doonto, oo ninka xigmadda leh qalbigiisuna wakhtiga iyo garsooriddaba wuu gartaa.
6 Maxaa yeelay, xaal kastaaba wuxuu leeyahay wakhti iyo garsoorid, in kastoo nin
dhibaatadiisu iyadoo weyn ay saaran tahay. 7 Maxaa yeelay, isagu garan maayo waxa
ahaan doona, waayo, bal yaa isaga u sheegi kara siday u ahaan doonaan? 8 Ninna amar
uma leh inuu nafta ceshado, oo maalinta dhimashadana amar uma leh. Oo wakhtiga
dagaalkaasna fasax ma leh, oo sharnimaduna ma samatabbixin doonto kuwa iyada leh.
9 Waxaas oo dhan ayaan arkay, oo qalbigaygana waan u soo jeediyey shuqul kasta oo
qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan. Waxaa jira wakhti nin mid kale u taliyo oo
uu wax yeelo.

10 Oo haddana waxaan arkay sharrowyadii oo la aasay, kuwaas oo iman jiray oo ka
bixi jiray meeshii quduuska ahayd, oo magaaladii ay waxaas ku dhex sameeyeenna
waa laga illoobay. Taasuna waa wax aan waxba tarayn. 11 Shuqulka sharka ah
xukunkiisa dhaqso looma oofiyo, oo sidaas daraaddeed binu-aadmiga qalbigiisu inuu
shar sameeyo aad buu u damcaa. 12 In kastoo dembile boqol jeer shar sameeyo, oo
cimrigiisuna aad u sii raago, haddana hubaal waxaan ogahay in kuwa Ilaah ka cabsada
oo hortiisa ka baqaa ay nabdoonaan doonaan. 13 Laakiinse sharrowgu ma nabdoonaan
doono, oo cimrigiisuna sii ma raagi doono sida hooska baabba'u uusan u raagin, maxaa
yeelay, isagu Ilaah hortiisa kama cabsado. 14 Waxaa jira wax aan waxba tarayn oo
dhulka lagu sameeyo, waana inay jiraan kuwa xaqa ah oo ay wax ku dhacaan sida
shuqulka kuwa sharka ah, oo haddana ay jiraan kuwa sharka ah oo ay wax ku dhacaan
sida shuqulka kuwa xaqa ah. Oo waxaan idhi, Taasuna waa wax aan waxba tarayn.
15 Markaasaan farax u bogay, maxaa yeelay binu-aadmigu inta qorraxda ka hoosaysa
kuma haysto wax uga wanaagsan inuu wax cuno, oo wax cabbo, oo uu iska farxo,
waayo, taasaa isaga raacaysa intuu hawshoodo cimrigiisa Ilaah qorraxda hoosteeda ku
siiyo.

16 Markaan qalbigayga u soo jeedshay inaan xigmad garto, iyo inaan arko hawsha
dhulka lagu sameeyo (waayo, waxaa jira mid aan habeen iyo maalin toona indhihiisa
hurdo saarin), 17 markaasaan shuqulka Ilaah oo dhan fiiriyey, oo gartay inaan binu-
aadmigu karin inuu soo wada ogaado shuqulka qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo
dhan, maxaa yeelay, in kastoo laysku dhibo in la soo ogaado, haddana taas innaba lama
soo heli karo, oo weliba xataa haddii nin xigmad lahu uu u maleeyo inuu soo ogaado,
haddana soo ma uu ogaan kari doono.

9

Qaddarta Guud Ee Dadka

1 Waxyaalahan oo dhan qalbigaygaan kaga fiirsaday si aan u baadho in kuwa xaqa ah
iyo kuwa xigmadda leh, iyo shuqulladooduba ay gacanta Ilaah ku jiraan. Binu-aadmigu
garan maayo inay jacayl tahay iyo inay nacayb tahay toona. Wax waluba iyagay ka
horreeyaan. 2 Wax kastaaba isku si bay dadka oo dhan ugu yimaadaan, oo isku wax
baa ku dhaca ka xaqa ah iyo ka sharka ahba, ka wanaagsan iyo ka xunba, ka nadiifta
ah iyo ka aan nadiifta ahaynba, ka allabariga bixiya iyo ka aan allabariga bixinba. Sida
kan wanaagsanu yahay ayaa dembiluhuna yahay, oo ka dhaartaana waa la mid kan
dhaarta ka cabsada. 3 Wax xun baa ku jira waxa qorraxda hoosteeda lagu sameeyo
oo dhan, waana in isku wax ay dadka oo dhan ku dhacaan. Oo weliba qalbiga binu-
aadmiga shar baa ka buuxa, oo qalbigoodana intay nool yihiin waalli baa ku jirta, oo
taas dabadeedna kuwii dhintay ayay u tagaan. 4 Kii kuwa nool oo dhan la jira rajuu
leeyahay, waayo, eeygii noolu waa ka wanaagsan yahay libaax dhintay. 5 Waayo, kuwa

noolu way og yihiin inay dhiman doonaan, laakiinse kuwa dhintay waxba ma oga, oo
innaba abaalgud dambe ma heli doonaan, waayo, iyaga waa la illoobay. 6 Oo weliba
jacaylkoodii iyo nacaybkoodii iyo hinaasiddoodiiba way wada baabbe'een, oo innaba
qayb dambe kuma lahaan doonaan waxa qorraxda hoosteeda lagu sameeyo oo dhan.
7 Orod oo tag, oo kibistaada farxad ku cun, oo khamrigaagana qalbi istareexsan ku
cab, waayo, Ilaah shuqulladaadii horuu u aqbalay. 8 Had iyo goorba dharkaagu wax cad
ha ahaado, oo madaxaaguna yuusan saliid waayin. 9 Naagtaada aad jeceshahay farxad
kula noolow intaad ku nooshahay cimrigaaga aan waxba tarayn ee Ilaah qorraxda
hoosteeda kugu siiyey oo dhan, waayo, taasu waa qaybtaadii aad ku heshay noloshan
iyo hawshaadii aad qorraxda hoosteeda ku dhibtootay. 10 Wax alla wixii gacantaadu
hesho inay samayso xooggaaga oo dhan ku samee, waayo, She'ool oo aad tegaysid
shuqul iyo hindiso iyo aqoon iyo xigmad toona laguma arko.
11 Markaasaan mar kale fiirsaday, oo waxaan qorraxda hoosteeda ku arkay inaan
kuwa dheereeyaa mar kasta tartanka ku badin, ama aan kuwa xoogga badanu mar
kasta dagaalka adkaan, ama aan kuwa xigmadda lahu mar kasta kibis helin, ama aan
kuwa garaadka ahu mar kasta hodan noqon, ama aan saanacyada mar kasta raalli laga
ahayn, laakiinse waxaa kulligood hela wakhti iyo nasiib. 12 Waayo, ninna wedkiisa ma
yaqaan. Sida kalluun shabag xun lagu qabto, iyo sida shimbirro dabin ku dhaca, saasoo
kalaa binu-aadmigana wakhti xun lagu dabaa, markii wedku si kedis ah ugu yimaado.

Xigmaddu Way Ka Wanaagsantahay Nacasnimada

13 Oo xigmad caynkan ah ayaan qorraxda hoosteeda ku arkay, iyana way ila weynayd.
14 Waxaa jirtay magaalo yar oo ay dad tiro yaru dhexdeeda joogaan, oo waxaa iyadii
ku soo duulay boqor weyn. Wuu hareereeyey oo dhufayso waaweyn hareereheeda
ka dhistay. 15 Haddana waxaa laga dhex helay nin miskiin ah oo xigmad leh, oo
isna xigmaddiisii ayuu magaaladii ku samatabbixiyey, laakiinse haddana ninkaas
miskiinka ah ciduna ma xusuusan. 16 Markaasaan idhi, Xigmaddu xoogga way ka fiican
tahay, hase ahaatee ninkii miskiin ah xigmaddiisa waa la quudhsadaa, oo erayadiisana
lama dhegaysto.
17 Kuwa xigmadda leh erayadoodii xasilloonaan lagu maqlaa waa ka sii wanaagsan
yihiin qaylada kan nacasyada ka dhex taliya. 18 Xigmaddu waa ka fiican tahay hubka
dagaalka, laakiinse dembile qudha ayaa wax badan oo wanaagsan baabbi'iya.

10

1 Diqsiyadii dhintay saliidda cadarsameeyaha way qudhmiyaan, oo nacasnimadii
yaruna saasoo kalay kan xigmadda loo sharfo u bi'isaa. 2 Ninkii xigmad leh qalbigiisu
xagga midigtuu u jeedaa, laakiinse nacaska qalbigiisu xagga bidixduu u jeedaa. 3 Oo
weliba kan nacaska ahu markuu jidka marayo wuu caqli yaraadaa, oo ku alla kii uu
arkaba wuxuu u sheegaa inuu nacas yahay. 4 Haddii taliyahu kugu dhirfo, meeshaada
ha ka dhaqaaqin, waayo, qalbiqabowgu xumaano waaweyn wuu qabowjiyaa. 5 Waxaa
jira wax shar ah oo aan qorraxda hoosteeda ku arkay, waxaana weeye qalad taliyaha
ka yimaada. 6 Nacasnimadu waxay joogtaa meelo sarsare oo waaweyn oo taajiriintuna
waxay fadhiyaan meel hoose. 7 Waxaan arkay addoommo fardo fuushan, iyo amiirro
sida addoommo oo kale lugaynaya. 8 Kii god qodaa isagaa ku dhici doona, oo ku alla
kii deyr dumiyana abeesaa qaniini doonta. 9 Ku alla kii dhagaxyo rujiyaaba wuu ku
dhaawacmi doonaa, oo kii qoryo jejebiyaana isagaa khatar ku geli doona. 10 Haddii
birtu af beesho, oo aan la soofayn, waa in xoog badan lagu sii kordhiyaa, laakiinse
xigmaddu faa'iido bay leedahay si loogu liibaano. 11 Haddii abeeso wax qaniinto iyadoo
aan la falfalin, markaas ka dib falfalowgu waxtar ma leh. 12 Kii xigmad leh erayada afki-
isu waa raxmad miidhan, laakiinse bushimaha nacasku isaga qudhiisay baabbi'iyaan.

13 Erayada afkiisa bilowgoodu waa nacasnimo, oo dhammaadka hadalkiisuna waa
waalli baas. 14 Nacasku hadalkiisa wuu badiyaa, waxa ahaan doona binu-aadmigu
garan maayo, oo waxa dabadiis dhici doonana bal yaa u sheegi kara? 15 Nacasyada
hawshoodu midkood kastaba way daalisaa, maxaa yeelay, isagu xataa sida magaalada
loo tago ma yaqaan. 16 Dalkow, adaa iska hoogay, markii boqorkaagu ilmo yar yahay,
oo amiirradaaduna ay aroortii wax cunaan! 17 Dalkow, waad barakaysan tahay, markii
boqorkaagu nin gobeed yahay, oo amiirradaaduna ay wakhti habboon wax u cunaan
inay xoog ku yeeshaan ee aan ahayn inay sakhraamaan! 18 Caajisnimo badan saqafku
waa ku dumaa, oo shuqulla'aanta gacmahana gurigaa ku darroora. 19 Diyaafadda
waxaa loo dhigaa qosol aawadiis, khamriguna naftuu u raaxeeyaa, oo lacagtu wax
kastaba way ka jawaabtaa. 20 Boqorka ha ku caayin xataa fikirkaaga, oo taajirkana
ha ku caayin qolladdaada jiifka, waayo, shimbir hawada duusha ayaa codkaaga qaadi
doonta, oo wax baalal leh ayaa xaalka sheegi doona.

11

Kibis Biyo Dul Taal

1 Kibistaada biyaha korkooda ku tuur, waayo, maalmo badan dabadood waad heli
doontaa. 2 Oo toddoba qaybood u kala qaybi iyo weliba siddeed, waayo, masiibada
dhulka iman doonta garan maysid. 3 Haddii daruuruhu roob ka buuxsamaan, dhulkay
ku soo daataan, oo haddii geed xagga koonfureed amase xagga woqooyi u dhaco,
meeshuu u dhacay ayuu oolli doonaa. 4 Kii dabaysha eegaa waxba ma uu beeran
doono, oo kii daruuraha fiiriyaana waxba ma goosan doono. 5 Sida aadan dabaysha
jidkeeda u garanayn, ama aadan sida lafuhu ugu dhex samaysmaan naag uur leh
maxalkeed u garanayn, saas oo kale ayaadan shuqulka Ilaaha wax walba sameeya
u garanayn. 6 Iniinahaaga aroorta beero, oo fiidkana gacantaada ha ceshan, waayo,
innaba garan maysid mid liibaani doona, kan ama kaas, iyo inay labadooduba isku si u
wanaagsanaan doonaan iyo in kale.

Xusuuso Abuurahaaga Inta Aad Dhallinyar Tahay

7 Sida runta ah iftiinku waa macaan yahay, oo indhahana way u wanaagsan tahay
inay qorraxda arkaan. 8 Haddii nin sannado badan noolaado, kulligood ha ku farxo,
laakiinse ha xusuusto maalmaha gudcurka, waayo, iyagu way badnaan doonaan. Waxa
imanaya oo dhammu waa wax aan waxba tarayn.

9 Barbaarkow, barbaarnimadaada ku farax, oo wakhtiga dhallinyaranimadaadana
qalbigaagu ha ku istareexiyo, oo sida qalbigaagu doonayo oo ay indhahaagu arkaanba u
soco, laakiinse waxaad ogaataa in Ilaah waxyaalahaas aawadood oo dhan kuu xukumi
doono. 10 Haddaba sidaa daraaddeed qalbigaaga murugta ka durki, oo jidhkaagana
xumaanta ka fogee, waayo, carruurnimada iyo dhallinyaranimaduba waa wax aan
waxba tarayn.

12

1 Haddaba wakhtiga dhallinyaranimadaada Abuurahaaga xusuuso intaan
maalmaha xumu kuu iman, ama ayan kuu soo dhowaan sannadaha aad odhan
doonto, Sannadahan kuma istareexo, 2 iyo intaan qorraxda, iyo iftiinka, iyo dayaxa,
iyo xiddiguhuba ay wada madoobaan, ama intaan daruuruhu roobka ka daba noqon,
3 iyo inta kuwa guriga dhawraa ay gariiraan, oo nimanka xoogga badanuna ay soo
gotaan, oo kuwa wax shiidaana ay tiradooda yar aawadeed shuqulka u joojiyaan, oo
kuwa daaqadaha wax ka fiiriyaana ay madoobaadaan, 4 iyo inta albaabbada jidadka
lagu xidho, iyo inta sanqadha shiididdu ay gaaban tahay, oo shimbirta cideeda lagu
tooso, oo gabdhaha muusikaduna ay wada taag darnaadaan. 5 Waxa sarreeya ayay ka

baqi doonaan, oo jidadka dhexdoodana waxyaalo cabsi ah ayaa jiri doona, oo geedka
yicibtu waa ubxin doonaa, oo koronkorraduna way isculaysin doonaan, oo damacuna
wuu baabbi'i doonaa, maxaa yeelay, binu-aadmigu wuxuu tagaa hoygiisa daa'imka
ah, oo kuwa baroortaana jidadkay warwareegaan. 6 Abuurahaaga xusuuso intaan
xadhigga lacagta ahu kala go'in, ama aan maddiibadda dahabka ahu kala jabin, ama
aan jalxaddu isha biyeed agteeda ku burburin, ama aan giraangirta ceelku jabin, 7 iyo
intaan ciiddu dhulka ku noqon siday horeba ahayd, oo ruuxuna ku noqon Ilaahii
horeba siiyey. 8 Wacdiyuhu wuxuu leeyahay, Waa wax aan waxba tarayn, wax waluba
waa wax aan waxba tarayn.

Soo Koobiddii Xaalka

9 Oo haddana wacdiyuhu xigmad buu lahaa, oo weliba dadkuu aqoon baray. Wuxuu
aad uga fikiray, oo baadhay, oo isku hagaajiyey maahmaahyo badan. 10 Wacdiyuhu
wuxuu doonay inuu soo helo erayo la aqbalo iyo wixii si qumman loo qoray oo ahaa
hadal run ah.

11 Erayada kuwa xigmadda lahu waa sida wax wax muda oo kale, oo maahmaahyada
la soo ururshayna waa sida musmaarro la adkeeyey; adhijir qudha ayaa bixiyey. 12 Oo
weliba, wiilkaygiiyow, waxyaalahan ku waano qaado. Buugag badan samayntoodu
innaba dhammaad ma leh, oo waxbarashada badanuna jidhkay daalisaa.

13 Xaalkan soo koobiddiisii waa tan. Waa la wada maqlay. Ilaah ka cabso, oo
amarradiisana dhawr, waayo, taasu waa waxa binu-aadmiga oo dhan u gudboon.
14 Waayo, Ilaah wuu xukumi doonaa shuqul kasta, iyo wax kasta oo qarsoon, ha
fiicnaadeen ama ha xumaadeene.

GABAYGII SULAYMAAN

1

1 Kanu waa gabaygii gabayada ee Sulaymaan.
Gacalisada Hadlaysaa
2 Isagu ha igu dhunkado dhunkashooyinka afkiisa;
Waayo, jacaylkaagu xataa khamri wuu ka sii macaan yahay.
3 Saliiddaadu caraf wanaagsan bay leedahay,
Oo magacaaguna waa sida saliidcadar la shubay,
Oo sidaas daraaddeed baa habluhu kuu jecel yihiin.
4 I soo jiido, waannu kaa daba ordaynaaye.
Boqorkii wuxuu i soo geliyey qolladihiisii.
Saaxiibadaha Hadlayaa
Annagu waannu kugu farxi doonnaa, oo waannu kugu rayrayn doonnaa,
Oo jacaylkaagana waxaannu u sii xusuusan doonnaa in khamri ka sii badan.
Gacalisada Hadlaysaa
Si qumman ayay kuu jecel yihiin.
5 Gabdhaha reer Yeruusaalemow,
Anigu waan madoobahay, laakiinse waan u qurxoonahay
Sida teendhooyinkii reer Qedaar
Iyo sida daahyadii Sulaymaan.
6 Ha ii soo dhuganina madowgayga qorraxdu i gubtay aawadiis.
Wiilashii hooyaday ayaa ii cadhooday,
Oo waxay iga dhigeen ilaaliyihii beeraha canabka ah,
Laakiinse beertayda canabka ah ma aan dhawrayn.
7 Kan naftaydu jeceshahayow, ii sheeg
Meesha aad adhigaaga daajisid, iyo meesha aad hadhkii hadhisid;
Waayo, bal maxaan u ahaanayaa
Sida mid ag wareegta adhyaha saaxiibbadaa?
Saxiibadaha Hadlayaa
8 Taada naagaha ugu qurux badanay, haddaadan aqoon,
Waxaad daba gashaa adhiga raadkiisa,
Oo waxaad waxarahaaga ag daajisaa teendhooyinka adhijirrada.
Gacaliyaha Hadlayaa
9 Taan jeclahayay, waxaan kugu masaalay
Faras ka mid ah fardihii gaadhifardoodyadii Fircoon.
10 Dhabannadaadu waxay la qurxoon yihiin timo tidcan,
Oo qoortaaduna laasimmo jowharad ah.
11 Waxaannu kuu samaynaynaa silsilado dahab ah
Oo lacag laga taagay.
Gacalisada Hadlaysaa
12 Inta boqorku miiskiisii fadhiyey,
Ayaa cadarkaygii naaradiinka ahaa caraftiisu soo baxday.
13 Gacaliyahaygu wuxuu ii yahay sida guntin malmal ah
Oo habeenkii oo dhan naasahayga ku dhex jirta.
14 Gacaliyahaygu wuxuu ii yahay sida xidhmo ubax xinne ah
Oo beeraha canabka ah ee Ceyn Gedii ku yaal.
Gacaliyaha Hadlayaa

15 Taan jeclahayay, bal eeg, adigu waad qurxoon tahay, bal eeg, waad qurxoon tahay,
Oo waxaad leedahay indhaha qoolleyda oo kale.
Gacalisada Hadlaysaa
16 Gacaliyahaygow, bal eeg, adba waad qurxoon tahay, waanad wacan tahay,
Oo weliba sariirteennuna waa cagaar.
Gacaliyaha Hadlayaa
17 Alwaaxda gurigeennu waa qoryo kedar ah,
Oo saqafkeennuna waa qoryo beroosh ah.

2

Gacalisada Hadlaysaa
1 Anigu waxaan ahay ubaxnarjiska Shaaroon,
Iyo ubaxshooshanka dooxooyinka.
Gacaliyaha Hadlayaa
2 Sida ubaxshooshanku qodxanta ku dhex yahay,
Ayay taan jeclahayna gabdhaha ku dhex tahay.
Gacalisada Hadlaysaa
3 Sida geedka tufaaxa ahu uu dhirta duurka ku dhex yahay,
Ayuu gacaliyahayguna wiilasha ku dhex yahay.
Hooskiisaan fadhiistay anigoo aad u faraxsan,
Oo midhihiisuna way ila dhadhan macaanaayeen.
4 Wuxuu i keenay guriga diyaafadda,
Oo calankiisii i kor sudhnaana wuxuu ahaa jacayl.
5 Sabiib igu quudi, oo tufaax igu noolee,
Waayo, anigu caashaq baan la bukaa.
6 Gacantiisa bidix madaxaygay ka hoosaysaa,
Oo gacantiisa midigna way igu duuban tahay.
7 Gabdhaha reer Yeruusaalemow, waxaan idinku dhaarinayaa
Cawsha iyo deerada duurka
Inaydaan jacayl kicin, ama aydaan toosin
Ilaa uu doono.
8 Waa kaa codkii gacaliyahaygu!
Bal eega, wuu soo socdaa,
Isagoo buuraha korkooda ku soo boodboodaya, oo kuraha dushooda ku faclaynaya.
9 Gacaliyahaygu waa sida cawl ama deer qayrab ah oo kale.
Bal eega, wuxuu taagan yahay derbigayaga gadaashiisa,
Oo daaqadahuu ka soo eegayaa, oo shabagguu ka soo dayayaa.
10 Markaasaa gacaliyahaygii ila hadlay oo wuxuu igu yidhi,
Taan jeclahayay, soo kac, taydan qurxoonay i soo raac.
11 Waayo, qabowgii wuu na dhaafay,
Oo roobkiina wuu dhammaaday, wuuna qaaday,
12 Ubaxii dhulkuu ka muuqanayaa,
Oo wakhtigii shimbirruhu gabyi jireenna waa la gaadhay,
Oo codkii qoolleydana dalkayagaa laga maqlayaa.
13 Berduhu midhihiisuu soo bixinayaa,
Oo geedaha canabkuna way ubxinayaan,
Wayna soo carfayaan.
Taan jeclahayay, soo kac, taydan qurxoonay i soo raac.
Gacaliyaha Hadlayaa
14 Qoolleydayda qararka dillaacyadooda iyo meelahooda qarsoon ee dalcad ah ku jirta,

Bal jaahaaga i tus, oo codkaaga i maqashii,
Waayo, codkaagu wuu macaan yahay, oo jaahaaguna wuu surad wacan yahay.
15 Dawacooyinka noo qabta, kuwaasoo ah dawacooyinka yaryar ee beerahayaga canabka ah bi'iya,
Waayo, beerahayaga canabka ahu haatan way ubxinayaan.

Gacalisada Hadlaysaa

16 Gacaliyahaygu waa kaygii oo anna tiisii baan ahay.
Wuxuu adhigiisa daajinayaa ubaxyada dhexdooda.
17 Ilaa waagu baryo, oo hoosku baabba'o,
Gacaliyahaygiiyow, soo noqo, oo ahow sida cawl oo kale, amase sida deer qayrab ah
Oo buuraha Beter kor jooga.

3

1 Goor habeennimo ah ayaan sariirtayda ka doondoonay kan naftaydu jeceshahay.
Waan doondoonay, laakiinse ma aanan helin.
2 Haddaba waan kacayaa, oo magaaladaan dhex wareegayaa,
Oo dariiqyada iyo jidadka waaweyn
Ayaan ka dhex goobayaa kan naftaydu jeceshahay.
Waan doondoonay laakiinse ma aanan helin.
3 Waxaa i helay waardiyayaashii magaalada dhex warwareegayay,
Oo anna waxaan ku idhi, Kan naftaydu jeceshahay ma aragteen?
4 Oo kolkaan iyagii in yar sii dhaafay
Ayaan helay kii naftaydu jeceshahay.
Waan qabtay, mana sii dayn,
Ilaa aan isaga gurigii hooyaday keenay,
Oo aan qolladdii tii i uuraysatay geliyey.
5 Gabdhaha reer Yeruusaalemow, waxaan idinku dhaarinayaa
Cawsha iyo deerada duurka
Inaydaan jacayl kicin ama aydaan toosin
Ilaa uu doono.
6 Waa kuma kan cidlada uga soo baxaya sida tiirar qiiq ah?
Oo ay malmalka, iyo fooxa,
Iyo dhirta udgoon ee baayacmushtariga oo dhammu ka carfayaan?
7 Bal eeg, waa sariirta Sulaymaan lagu qaadee.
Lixdan nin oo xoog badan oo ka mid ah kuwa xoogga badan ee reer binu Israa'iil
Ayaa hareereheeda ku wareegsan.
8 Kulligood seefta aad bay u yaqaaniin, waana wada dagaalyahan.
Ninkood kastaba seeftiisii dhexday ugu xidhan tahay,
Cabsida habeenka aawadeed.
9 Boqor Sulaymaan wuxuu kursi la qaado
Ka samaystay qoryihii Lubnaan.
10 Tiirarkiisii lacag buu ka dhigay,
Hoostiisiina dahab buu ka dhigay, oo meeshuu fadhiistayna guduud buu ka dhigay,
Oo dhexdiisiina gabdhaha reer Yeruusaalem ayaa jacayl ku sharraxay.
11 Gabdhaha reer Siyoonow, bal baxa, oo Boqor Sulaymaan eega,
Isagoo qaba taajkii hooyadiis madaxa u saartay maalintii arooskiisa,
Iyo maalintii qalbigiisu faraxsanaa.

4

Gacaliyaha Hadlayaa

1 Taan jeclahayay, bal eeg, adigu waad qurxoon tahay, bal eeg, waad qurxoon tahay,
Oo waxaad leedahay indhaha qoolleyda oo kale oo indhashareertaada ku qarsoon.
Timahaaguna waa sida riyo
Buur Gilecaad ka muuqda.
2 Ilkahaaguna waa sida laxo loo xiiray,
Oo ka soo baxay meeshii lagu soo maydhay,
Oo middood kastaaba mataano dhashay,
Oo aan dhexdooda lagu arag mid dhicisay.
3 Bushimahaagu waa sida dun guduudan,
Oo afkaaguna waa qurxoon yahay,
Oo dhafoorradaada indhashareertaada ku qarsoonuna waa sida xabbad rummaan ah jeexeed.
4 Qoortaaduna waa sida munaaraddii Daa'uud oo loo dhisay inay ahaato meel hubka dagaalka la dhigto,
Oo ay sudhan yihiin kun gaashaan,
Oo ah gaashaammadii ragga xoogga badan oo dhan.
5 Oo labadaada naasna waa sida laba gibin oo mataano ah oo cawl dhashay.
Oo ubaxshooshannada dhexdooda daaqaya.
6 Ilaa waagu baryo, oo hoosku baabbo'o,
Waxaan u kici doonaa buurta malmalka,
Iyo kurta fooxa.
7 Taan jeclahayay, adigu waad qurxoon tahay,
Oo innaba iin ma lihid.
8 Aroosaddaydiiyey, Buur Lubnaan iga soo raac,
Oo kaalay, Buur Lubnaan iga soo raac.
Buur Amaanaah dhaladeeda wax ka fiiri,
Oo Buur Seniir iyo Buur Xermoon dhaladooda wax ka fiiri,
Oo wax ka soo fiiri boholaha libaaxyada,
Iyo buuraha shabeelladaba.
9 Walaashayay, aroosaddaydiiyey, qalbigaygii waad la tagtay,
Oo waxaad qalbigayga kula tagtay daymooyinka indhahaaga middood
Iyo laasimmada qoortaada midkood.
10 Walaashayay, aroosaddaydiiyey, jacaylkaagu qurux badanaa!
Oo jacaylkaagu intee buu khamri ka sii fiican yahay!
Oo saliiddaada carafteeduna way ka fiican tahay dhirta udgoon oo dhan.
11 Aroosaddaydiiyey, bushimahaaga malab baa ka soo tiftifqaya,
Oo carrabkaaga hoostiisana malab iyo caanaa ku jira.
Oo dharkaaga caraftiisuna waa sida carafta Buur Lubnaan.
12 Walaashayay, aroosaddaydiiyey, waxaad tahay sida beer la xidhay,
Iyo ilbiyood la awday, iyo durdur la xidhay.
13 Dhirtaadu waa beer ay ku dhex yaalliin rummaan, iyo dhir kale oo midho aad u wanaagsan,
Iyo xinne iyo naaradiin,
14 Naaradiin iyo huruud,
Iyo kalamus iyo qorfe, iyo dhir kasta oo foox dhasha,
Iyo malmal iyo cuud iyo dhir udgoon oo fiican oo dhan.
15 Waxaad tahay ilbiyood beero waraabisa,
Iyo ceel biyo nool leh,
Iyo durdurro Buur Lubnaan ka soo qulqulaya.
Gacalisada Hadlaysaa
16 Dabaysha woqooyay, soo kac, oo tan koonfureeday, kaalay,

Oo beertayda necaw ku afuufa si ay dhirteeda udgoonu uga soo carfaan,
Gacaliyahaygu beertiisa ha soo galo oo midhaheeda wacan ha cuno.

5

Gacaliyaha Hadlayaa
1 Walaashayay, aroosaddaydiiyey, beertaydii waan soo dhex galay.
Malmalkaygiina dhirtaydii udgoonayd baan la gurtay,
Oo awlalladaydii shinniyeed iyo malabkaygiina waan cunay,
Khamrigaygii iyo caanahaygiina waan cabbay,
Saaxiibadaha Hadlayaa
Saaxiibbadayow, wax cuna,
Wax cabba, gacaliyayaalow, aad u cabba.
Gacalisada Hadlaysaa
2 Anigu waan hurday, laakiinse qalbigaygu waa soo jeeday.
Waxaan maqlay codkii gacaliyahayga oo albaabka garaacaya, isagoo leh,
Walaashayay, taan jeclahayay, qoolleydaydiiyey, tayda sanay, iridda iga fur,
Waayo, madaxayga waxaa ka buuxa dharab,
Oo timahaygana waxaa qoyay dhibicyihii habeennimada.
3 Dharkaygii waan iska bixiyey, bal sidee baan u xidhaa?
Oo cagahaygiina waan maydhay, bal sidee baan u wasakheeyaa?
4 Gacaliyahaygii wuxuu gacantiisii ka soo dusiyey daloolkii albaabka,
Oo qalbigaygu isaguu u dhaqaaqay.
5 Waxaan u sara joogsaday inaan gacaliyahayga iridda ka furo,
Oo gacmahaygana waxaa ka daadanayay malmal,
Farahaygana malmalku
Wuxuu kaga tiftifqay qataarkii albaabka.
6 Gacaliyahaygii waan ka furay,
Laakiinse gacaliyahaygii wuu iska noqday, wuuna tegey.
Naftaydii markuu hadlay way naxday.
Isagaan doondoonay, laakiinse waan heli kari waayay.
Waan u dhawaaqay, laakiinse innaba iima uu jawaabin.
7 Oo waardiyayaashii magaalada dhex warwareegayay ayaa i helay
Wayna i garaaceen oo i dhaawaceen.
Oo kuwii derbiyada dhawrayay ayaa garbasaartaydii iga qaaday.
8 Gabdhaha reer Yeruusaalemow, Waxaan idinku dhaarinayaa, haddaad gacaliyahaygii aragtaan,
U sheega inaan caashaq la buko.
Saaxiibadaha Hadlayaa
9 Gacaliyahaagu muxuu gacaliye kale dheer yahay,
Taada naagaha ugu qurxoonay?
Bal gacaliyahaagu muxuu gacaliye kale dheer yahay,
Waadigaa sidan noo dhaarinayee?
Gacalisada Hadlaysaa
10 Gacaliyahaygu waa cad yahay oo waa casaan.
Waana kan toban kun ugu wanaagsan.
11 Madaxiisu waa sida dahab saafi ah,
Oo timihiisuna waa sida cawbaar, oo waxay u madow yihiin sida tuke oo kale.
12 Indhihiisu waa sida indho qoolley oo durdur biya ah ag joogta,
Oo caano lagu maydhay oo si qumman loo dhigay.
13 Dhabannadiisu waa sida beer dhir udgoon ah iyo sida ubaxyo carfa.
Oo bushimihiisuna waa sida ubaxshooshanno uu malmal ka tiftifqayo.

14 Gacmihiisu waa sida kaatummo dahab ah oo berullos lagu dhejiyey,
Oo jidhkiisuna waa sida foolmaroodi oo dhalaalaya oo safayr lagu sharraxay.
15 Lugihiisu waa sida tiirar marmar ah, oo lagu qotomiyey saldhigyo dahab saafiya ah,
Oo muuqashadiisuna waa sida Buur Lubnaan oo kale, oo wuxuu u qurxoon yahay sida geedaha kedarka oo kale.
16 Afkiisu aad iyo aad buu u macaan yahay, oo isaga dhammaantiis waa mid aad loo jecel yahay.
Gabdhaha reer Yeruusaalemow,
Kaasu waa gacaliyahayga, waana saaxiibkayga.

6

Saaxiibadaha Hadlayaa

1 Taada naagaha u qurxoonay,
Xaggee gacaliyahaagii tegey?
Aannu kula goobnee,
Xaggee buu gacaliyahaagii u leexday?

Gacalisada Hadlaysaa

2 Gacaliyahaygii wuxuu u dhaadhacay beertiisa, iyo beer qaybaheed oo dhir udgoon ah
Inuu adhigiisa soo daajiyo beeraha dhexdooda, oo uu soo urursado ubaxshooshanno.
3 Anigu waxaan ahay tii gacaliyahayga, oo gacaliyahayguna waa kaygii,
Oo wuxuu adhigiisa daajiyaa ubaxshooshannada dhexdooda.

Gacaliyaha Hadlayaa

4 Taan jeclahayay, waxaad u qurux badan tahay sida Tirsaah oo kale,
Oo waxaad u suurad wacan tahay sida Yeruusaalem oo kale,
Waxaana lagaaga cabsadaa sida ciidan calammo sita oo kale.
5 Indhahaaga iga sii jeedi,
Waayo, way iga adkaadeen.
Timahaagu waa sida riyo
Buur Gilecaad ka muuqda.
6 Ilkahaaguna waa sida laxo
Ka soo baxay meeshii lagu soo maydhay,
Oo middood kastaaba mataano dhashay,
Oo aan dhexdooda lagu arag mid dhicisay.
7 Oo dhafoorradaada indhashareertaada ku qarsoonuna waa sida xabbad rummaan ah jeexeed.
8 Waxaa jira lixdan boqoradood, iyo siddeetan naagood oo addoommo ah,
Iyo gabdho aan tiro lahayn.
9 Laakiinse qoolleydayda, iyo tayda sanu waa mid qudha.
Iyadu waa tan keliya ee hooyadeed,
Oo waa tan daahirsan ee tii iyada dhashay.
Gabdhuhu iyaday arkeen oo waxay ku sheegeen mid barakaysan,
Oo xataa boqoradihii iyo naagihii addoommaha ahaaba way ammaaneen.

Saaxiibadaha Hadlayaa

10 Waa tuma tan u soo muuqata sida kaaha waaberiga,
Oo sida dayaxa u qurxoon,
Ee sida qorraxda u daahirsan,
Oo haddana looga cabsado sida ciidan calammo sita oo kale?

Gacaliyaha Hadlayaa

11 Waxaan ku dhaadhacay beertii yicibta
Inaan soo arko geedaha cagaarka ah ee dooxada,

Iyo inaan soo arko bal in canabkii magoolay,
Oo uu rummaankii ubxiyey iyo in kale.
12 Anigoo aan garanayn ayaa nafsaddaydu iga dhigtay sida gaadhifardoodkii Cammi-inaadiib oo kale.
Saaxiibadaha Hadlayaa
13 Tan reer Shuuleemay, soo noqo, soo noqo,
Aan ku daawannee soo noqo, soo noqo.
Gacaliyaha Hadlayaa
Bal maxaad u daawanaysaan tan reer Shuuleem
Sida cayaarta Maxanayim?

7

1 Gabadha amiirku dhalayay, cagahaagu qurux badanaa markay kabo illan yihiin,
Bowdooyinkaagu waa sida dahab
Nin saanac ahu gacantiisa ku sameeyey.
2 Xudduntaadu waa sida fijaan goobaaban
Oo aan innaba khamri ka dhinnanayn,
Oo xaluskaaguna waa sida sarreen meel tuunsan
Oo ubaxshooshanno lagu wareejiyey.
3 Labadaada naasna waa sida laba gibin
Oo mataano ah oo cawl dhashay.
4 Qoortaaduna waa sida munaarad foolmaroodi ah,
Oo indhahaaguna waa sida ballidii Xeshboon oo ku ag yaal iridda Batrabbiim.
Oo sankaaguna waa sida munaaradda Lubnaan
Oo xagga Dimishaq u jeeda.
5 Madaxaagu sida Buur Karmel oo kale wuu dheer yahay,
Oo timaha madaxaaguna waa sida guduud oo kale,
Oo boqorkuna wuu ku xidhan yahay.
6 Taan jeclahayay, qurux badnidaa!
Fiicnaan badnidaa! Aad baad iiga farxisaa!
7 Sarajooggaagu waa sida geed baar ah,
Oo naasahaaguna waa sida rucubyo canab ah.
8 Waxaan is-idhi, Geedka baarka waan fuuli doonaa,
Oo waxaan qabsan doonaa laamihiisa.
Naasahaagu ha ahaadeen sida rucubyo canab ah,
Oo sankaaga neeftiisuna ha u carafto sida midho tufaax ah.
9 Oo afkaaguna ha ahaado sida khamri wanaagsan.
Gacalisada Hadlaysaa
Si qumman oo macaan ha ugu socda gacaliyahayga,
Oo kuwa hurda bushimahooda ka hadliya.
10 Anigu waxaan ahay tii gacaliyahayga,
Oo damaciisuna xaggayguu soo jiraa.
11 Gacaliyahaygow, kaalay, aynu duurka isla tagnee,
Oo aynu tuulooyinka ku soo dhaxnee.
12 Aynu aroor hore beercanabyada tagnee,
Oo aynu soo aragno bal in canabkii magoolay, oo ay ubixiisii soo muuqdeen,
Oo uu rummaankii ubxiyey iyo in kale;
Oo halkaasaan jacaylkayga kugu siin doonaa.
13 Ubixii duudaygu way soo carfayaan,
Oo albaabbadayada agtooda waxaa yaal midho cayn kasta ah oo cusayb iyo duugba leh,

Oo adigaan kuu kaydiyey, gacaliyahaygiiyow.

8

1 Haddaad ahaan lahayd walaalkay
Oo naasihii hooyaday nuugay,
Markaan dibadda kaa helaba waan ku dhunkan lahaa.
Oo innaba layma quudhsadeen.
2 Waan ku soo kaxayn lahaa oo waxaan ku gelin lahaa guriga hooyaday,
Wax baadna i bari lahayd.
Oo waxaan ku cabsiin lahaa khamriga xawaashka leh
Ee biyaha rummaankayga laga sameeyey.
3 Gacantiisa bidix madaxaygay ka hoosayn lahayd,
Oo gacantiisa midigna way isku kay duubi lahayd.
4 Gabdhaha reer Yeruusaalemow, waxaan idinku dhaarinayaa
Inaydaan jacayl kicin, ama aydaan toosin,
Ilaa uu doono.
Saaxiibadaha Hadlayaa
5 Waa tuma tan cidlada ka soo baxaysa,
Ee gacaliyeheeda ku tiirsanu?
Gacalisada Hadlaysaa
Waxaan kaa soo kiciyey geed tufaax ah hoostiis.
Halkaasaa hooyadaa kugu foolatay,
Oo halkaasay tii ku dhashay kugu foolatay.
6 Qalbigaaga korkiisa ii dhig sida shaabad oo kale, oo gacantaada korkeeda ii dhig sida shaabad oo kale,
Waayo, jacaylku wuxuu u xoog badan yahay sida geeri oo kale,
Oo masayrkuna wuxuu u nac weyn yahay sidii She'ool oo kale.
Belbelkiisu waa sida belbel dab ah,
Oo waa ololka ugu wada kulul ee Rabbiga.
7 Biyo badanu jacayl ma demin karaan,
Oo daadadkuna innaba ma qarqin karaan.
Haddii nin damco inuu jacayl soo siisto maalka gurigiisa oo dhan,
Haddana dhammaan waa la quudhsan lahaa.
Saaxiibadaha Hadlayaa
8 Annagu waxaannu leennahay walaal yar,
Oo aan innaba naaso lahayn.
Haddaba bal maxaannu walaashayo u samayn doonnaa
Maalintii iyada guur loo soo doonto?
9 Hadday derbi tahay waxaannu korkeeda ka dhisi doonnaa munaarad lacag ah,
Oo hadday albaab tahayna waxaannu iyada ku hareerayn doonnaa alwaaxyo kedar ah.
Gacalisada Hadlaysaa
10 Anigu waxaan ahay derbi, oo naasahayguna waa sida munaaradaha oo kale.
Oo markaas waxaan hortiisa ku ahaa sidii mid nabad heshay.
11 Sulaymaan beercanab buu Bacal Hamoon ku lahaa;
Oo beercanabkii wuxuu ka kireeyey kuwa dhawra,
Oo midkood kastaaba wuxuu midhaheeda uga keeni jiray kun xabbadood oo lacag ah.
12 Beercanabkayga ah kan aan iska leeyahay, hortayduu ku yaal,
Haddaba Sulaymaanow, adigu waxaad heli doontaa kun,
Kuwa midhihiisa dhawraana laba boqol.
Gacaliyaha Hadlayaa

13 Taada beeraha dhexdooda degganay,
Rafiiqyadaadu waxay dhegaystaan codkaaga,
Haddaba, bal i maqashii.

Gacalisada Hadlaysaa

14 Gacaliyahaygow, dhaqso,
Oo waxaad ahaataa sida cawl ama deer qayrab ah
Oo buuraha dhirta udgoon kor jooga.

KITAABKII
ISHACYAAH

Quruun Caasi Ah

1 Kanu waa wixii Ishacyaah ina Aamoos la tusay ee uu ku arkay wax ku saabsan dalka
Yahuudah iyo Yeruusaalem waagii ay Cusiyaah, iyo Yootam, iyo Aaxaas, iyo Xisqiyaah
boqorrada ka ahaayeen dalka Yahuudah.
2 Samooyinkow maqla, dhulkow bal wax dhegayso, waayo, Rabbigu wuu hadlay oo
yidhi: Carruur baan quudiyey oo koriyey, oo iyana way igu caasiyoobeen. 3 Dibigu
kan isaga leh wuu yaqaan, oo dameerkuna waa yaqaan meeshuu wax ka cuno ee
sayidkiisa, laakiinse reer binu Israa'iil waxba ma yaqaaniin, oo dadkayguna waxba
garan maayaan. 4 Hoog waxaa leh quruuntan dembiga badan, iyo dadkan xumaanta
ku raran, iyo dhashan xumaanfalayaasha, iyo wiilashan si xun u macaamilooda. Iyagu
Rabbiga way ka tageen, oo waxay quudhsadeen Ka Quduuska ah ee reer binu Israa'iil
dib bayna uga noqdeen. 5 Bal maxaa mar dambe wax laydiinku dhufan doonaa, oo aad
u sii fallaagoobi doontaan? Madaxa oo dhammu waa bukaa, oo qalbiga oo dhammuna
waa taag daranyahay. 6 Madaxa iyo minjaha inta ka dhex leh innaba caafimaad ma
leh, laakiinse waxaa ku yaal nabro, iyo burbur, iyo boogo cusub, lama awdin, lamana
duubin, oo saliidna laguma dhayin. 7 Dalkiinnii waa cidla, magaalooyinkiinniina waa
la gubay, oo waddankiinniina shisheeyayaal baa hortiinna ku cunay, waana cidla, sidii
wax ay shisheeyayaal afgembiyeen. 8 Oo magaalada Siyoonna waxaa looga tegey sidii
waab beercanab ku dhex yaal, iyo sidii buul beer khijaar ah ku dhex yaal, iyo sidii
magaalo cadow hareereeyey. 9 Haddaan Rabbiga ciidammadu dad aad u yar inoo
reebin, sida Sodom baan noqon lahayn, oo sida Gomorana baan noqon lahayn.
10 Taliyayaasha Sodomow, Rabbiga eraygiisa maqla, dadka Gomorow, sharciga Ilaa-
hayaga dhegta u dhiga. 11 Rabbigu wuxuu leeyahay, Allabaryadiinna tirada badanu
bal maxay ii yihiin? Waan ka dhergay qurbaanno guban oo wanan ah iyo xoolo
buurbuuran baruurtood, kuma farxo dhiigga dibida, iyo ka baraarka iyo ka orgida
toona. 12 Markaad u timaadaan inaad i hor istaagtaan, bal yaa weyddiista inaad
barxadahayga ku joogjoogsataan? 13 Mar dambe ha ii keenina qurbaanno aan waxtar
lahayn, fooxu waa ii karaahiyo, bilaha cusub, iyo maalmaha sabtida, iyo isuyeedhidda
shirarkaba uma aan adkaysan karo, oo xataa shirka weyn waa dembi. 14 Bilihiinna
cusub iyo ciidihiinnaba naftaydu way neceb tahay, waa ii culays, inaan u adkaysto
waan ka daalay. 15 Oo markaad gacmihiinna ii soo hoorsataanna indhahayga waan
idinka qarinayaa, oo markaad tukasho ku noqnoqataanna idin maqli maayo, waayo,
gacmihiinnu waa dhiig miidhan. 16 Maydha, oo isnadiifiya, oo falimihiinna sharkooda,
indhahayga hortooda ka fogeeya, oo sharka aad samaysaan daaya. 17 Inaad wax
wanaagsan samaysaan barta, oo caddaalad doondoona, oo kuwa la dulmay u gargaara,
agoonta gartooda u qaada, oo carmallada u muddaca.
18 Rabbigu wuxuu leeyahay, Haatan kaalaya oo aynu u wada fiirsannee. In kastoo
ay dembiyadiinnu guduudan yihiin, sida baraf cad oo kalay u caddaan doonaan, oo in
kastoo ay cascas yihiin, sida suuf oo kalay ahaan doonaan. 19 Haddaad raalli tihiin oo
aad dhega nugushihiin, waxaad cuni doontaan dalka barwaaqadiisa, 20 haddiise aad
diiddaan oo aad caasiyowdaan, waxaa idin wada baabbi'in doonta seef, waayo, afkii
Rabbiga ayaa saas ku hadlay.
21 Magaaladii aaminka ahayd oo caddaaladdu ka buuxday, sidee bay dhillo u noqotay!
Waxaa ku jiri jirtay xaqnimo, haatanse waxaa jooga gacankudhiiglayaal! 22 Lacagtaadii
wasakh bay noqotay, khamrigaagiina waxaa ku qasmay biyo. 23 Amiirradaadii way

caasiyoobeen, oo waxay u wehel yeeleen tuugag, oo mid walubana wuxuu jecel yahay
laaluush, oo wuxuu daba ordaa abaalgudyo. Agoonta gartooda uma qaadaan, oo
dacwada carmalkuna hortooda ma timaado.
24 Haddaba sidaas daraaddeed Sayidka ah Rabbiga ciidammada, oo ah Ka xoogga
badan ee reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Way, anigu nacabyadayda waan ka
nasan doonaa, oo cadaawayaashaydana waan ka aar gudan doonaa. 25 Oo haddana
gacantayda waan ku saari doonaa, oo wasakhdaadana aad baan kaaga nadiifin doonaa,
waxaaga aan saafi ahayn oo dhanna waan kaa bixin doonaa. 26 Oo waxaan kuu
soo celin doonaa xaakinnadaadii sidii markii hore oo kale, oo lataliyayaashaadana
waxaan ka dhigi doonaa sidii bilowgii oo kale, oo dabadeedna waxaa laguugu yeedhi
doonaa Magaalada xaqnimada, iyo magaalada aaminka ah. 27 Siyoon waxaa lagu soo
furan doonaa caddaalad, oo kuweeda soo noqdayna waxaa lagu soo furan doonaa
xaqnimo. 28 Laakiinse kuwa xadgudba iyo dembilayaasha isku mar baa la burburin
doonaa, oo kuwa Rabbiga ka tagana waa la wada baabbi'in doonaa. 29 Waayo, way ku
ceeboobi doonaan geedihii aad jeclaateen, oo beerihii aad doorateenna waad ku qasmi
doontaan. 30 Waayo, idinku waxaad ahaan doontaan sida geed caleentiisu dhado iyo
sida beer aan biyo lahayn. 31 Kan xoogga badanu wuxuu noqon doonaa sida shootali
oo kale, oo shuqulkiisuna wuxuu noqon doonaa sida dhimbiil oo kale, oo labadooduba
way isla guban doonaan, oo lama demin doono iyaga.

2

Buurtii Rabbiga

1 Kanu waa eraygii uu Ishacyaah ina Aamoos ku arkay wax ku saabsan dalka
Yahuudah iyo Yeruusaalem.
2 Ugu dambaysta buurta guriga Rabbigu waxay ka taagnaan doontaa buuraha ko-
rkooda, oo kurahana way ka wada sara mari doontaa, oo quruumaha oo dhammuna
iyaday ku qulquli doonaan. 3 Oo dad badan baa halkaas tegi doona oo waxay odhan
doonaan, Ina keena, buurta Rabbiga aynu u kacnee, oo guriga Ilaaha reer Yacquub aynu
tagnee, oo isna wuxuu ina bari doonaa jidadkiisa, oo innana waxaynu mari doonnaa
waddooyinkiisa, waayo, sharcigu wuxuu ka soo bixi doonaa Siyoon, erayga Rabbiguna
Yeruusaalem. 4 Oo isaguna quruumuhuu u kala garsoori doonaa, oo dad badan
ayuu canaanan doonaa, oo iyana waxay seefahooda ka tuman doonaan marashiyo,
warmahoodana manjooyin, oo quruunina quruun kale seef uma qaadan doonto, oo
innaba mar dambe dagaal ma ay baran doonaan.
5 Reer Yacquubow, kaalaya, oo aynu iftiinka Rabbiga ku dhex soconnee.

Maalinta Rabbiga

6 Waad ka tagtay dadkaagii reer Yacquub, maxaa yeelay, waxay ka buuxsameen
waxyaalihii bariga, oo waa faaliyayaal sida reer Falastiin, oo waxay la heshiiyaan
dad shisheeyayaal ah. 7 Oo weliba dalkooda waxaa ka buuxa lacag iyo dahab, oo
khasnadahooduna dhammaad ma leh, oo weliba dalkooda waxaa ka buuxa fardo, oo
gaadhifardoodyadooduna innaba dhammaad ma leh.
8 Oo weliba dalkooda waxaa ka buuxa sanamyo, oo waxay caabudaan shuqulkii
gacmahooda, iyo wixii ay farahoodu sameeyeen. 9 Oo ninka hoose waa u foororsadaa,
oo ninka weynuna waa isu hoosaysiiyaa, haddaba dembigooda ha ka cafiyin.
10 Cabsida Rabbiga, iyo sharafta haybaddiisa dhagaxa ka gal, oo ciidda kaga dhuumo.
11 Binu-aadmiga indhihiisa kibray waa la hoosaysiin doonaa, oo dadka madaxwey-
naantiisana hoos baa loo soo dejin doonaa, oo Rabbiga keliya ayaa maalintaas la
sarraysiin doonaa. 12 Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu maalin u haystaa ku kasta
oo kibra oo madax weynaada, iyo ku kasta oo kor isu qaada, waana la hoosaysiin
doonaa, 13 iyo weliba geedaha kedar la yidhaahdo ee Lubnaan ee dhaadheer ee sare

u baxa oo dhan, iyo geedaha eelaah la yidhaahdo ee Baashaan oo dhan, 14 iyo buuraha
dhaadheer oo dhan, iyo kuraha sare u jooga oo dhan, 15 iyo munaarad kasta oo dheer,
iyo derbi kasta oo deyr leh, 16 iyo doonniyaha Tarshiish oo dhan, iyo taswiiro la jecel
yahay oo dhan. 17 Oo kibirka binu-aadmiga hoos baa loo soo dejin doonaa, oo dadka
madaxweynaantiisana waa la hoosaysiin doonaa, oo Rabbiga keliya ayaa maalintaas
la sarraysiin doonaa. 18 Oo sanamyaduna dhammaantood way wada baabbi'i doonaan.
19 Markii Rabbigu u soo sara joogsado inuu dhulka si xun u gariiriyo ayay dadku cabsida
Rabbiga iyo sharafta haybaddiisa ka geli doonaan qorrofyada dhagaxyada, iyo godadka
dhulka. 20 Oo maalintaas dadku sanamyadooda lacagta ah iyo sanamyadooda dahabka
ah oo ay u samaysteen inay caabudaan waxay u tuuri doonaan jiirarka iyo fiidmeeraha,
21 si ay cabsida Rabbiga iyo sharafta haybaddiisa uga galaan qorrofyada dhagaxyada
iyo qararka meelahooda dildillaacsan markii Rabbigu uu soo sara joogsado inuu dhulka
si xun u gariiriyo. 22 Ka joogsada binu-aadmiga ay neeftiisu ku jirto dulalka sankiisa,
waayo, bal maxaa isaga lagu tiriyaa?

3

Xukunkii Yeruusaalem Iyo Yahuudah

1 Waayo, bal eega, Sayidka ciidammada ahu wuxuu Yeruusaalem iyo dalka Yahuudah
ka qaadayaa tiirka iyo waxa la cuskado, xataa tiirka cuntada oo dhan, iyo tiirka
biyaha oo dhan, 2 iyo ninka xoogga badan, iyo ninka dagaalyahanka ah, iyo xaakinka,
iyo nebiga, iyo waxsheegaha, iyo odayga, 3 iyo sirkaalka konton u taliya, iyo ninka
sharafta leh, iyo lataliyaha, iyo saanaca, iyo saaxirka. 4 Oo waxaan amiirro uga dhigi
doonaa carruur, oo dhallaan baa iyaga u talin doona. 5 Oo dadkana midkood kastaba
waxaa dulmi doona mid kale, oo mid kastaba waxaa dulmi doona deriskiisa, yarku
wuxuu ku kibri doonaa odayga, oo kan hoosena kan sharafta leh. 6 Oo markaas nin
wuxuu soo qaban doonaa walaalkiis oo jooga gurigii aabbihiis, oo wuxuu ku odhan
doonaa, Adigu waxaad leedahay dhar, haddaba taliye noo noqo oo waxan burburka
ahuna ha kaa hooseeyo. 7 Maalintaasba wuu dhawaaqi doonaa, oo wuxuu odhan
doonaa, Anigu bogsiiye noqon maayo, maxaa yeelay, gurigayga dhar iyo dhuuni midna
laguma arko, haddaba dadka taliye ha iiga dhigina. 8 Waayo, Yeruusaalem waa duntay,
oo dadka Yahuudahna waa dheceen, maxaa yeelay, hadalkooda iyo falimahooduba
waxay col ku yihiin Rabbiga, oo indhihiisa ammaanta leh ayay ka cadhaysiiyaan.
9 Muuqashada wejigooda ayaa iyaga ku marag furta oo dembigoodana way u sheegaan
sidii dadkii Sodom oo kale, oo innaba ma ay qarsadaan. Naftoodaa hoogtay! Waayo,
xumaan bay isu keeneen. 10 Waxaad sheegtaan inuu kan xaqa ah barwaaqaysnaan
doono, waayo, iyagu waxay cuni doonaan midhihii falimahooda. 11 Waxaa hoogay
kan sharka ah, waayo, belaayaa ku dhici doonta, oo waxaa loo samayn doonaa wixii
gacmihiisu sameeyeen oo kale. 12 Laakiinse waxaa dulma dadkayga carruur, oo dumar
baa iyaga u taliya. Dadkaygow, hoggaamiyayaashaadu way ku qaldaan, oo waxay
kharribaan jidkaaga aad ku socoto. 13 Rabbigu wuxuu u sara joogaa inuu doodo, oo
wuxuu u taagan yahay inuu dadka xukumo. 14 Rabbigu wuxuu dacwad la geli doonaa
odayaasha iyo amiirrada dadkiisa. Waa idinka kuwa dhammaystay beercanabka,
wixii aad masaakiinta ka soo dhacdeenna guryihiinnay ku dhex jiraan. 15 Sayidka
ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, War maxaad ula jeeddaan dadkayga aad
burburinaysaan iyo masaakiinta aad wejigooda duqaynaysaan?

16 Oo weliba Rabbigu wuxuu yidhi, Gabdhaha Siyoon waa kibirsan yihiin, oo waxay
socdaan iyagoo madax taagan oo indhaha ku baaqaya, oo qaadaya tallaabooyin yaryar
oo degdeg ah, dugaagadaha cagahana way ka shanqadhiyaan, 17 haddaba sidaas
daraaddeed gabdhaha Siyoon madaxooda dhaladiisa Sayidku wuxuu u yeeli doonaa
canbaar, oo wuxuu muujin doonaa cawradooda. 18 Oo maalintaas Sayidku wuxuu

iyaga ka qaadi doonaa quruxda dugaagadaha cagahooda, iyo shabagyada timaha, iyo
bilaha, [19] iyo waxa dhegaha la sudho, iyo sindiyada, iyo indhashareeryada, [20] iyo
waxa madaxa lagu sharraxo, iyo silsiladaha lugaha, iyo waxa madaxa lagu xidho, iyo
weelasha cadarka, iyo qardhaasaha, [21] iyo kaatummada, iyo sangelisyada, [22] iyo dharka
lagu iido, iyo shaadirrada, iyo go'yaasha, iyo boorsooyinka, [23] iyo muraayadaha, iyo
dharka wanaagsan, iyo garbasaarrada, iyo gambooyinka. [24] Oo waxay noqon doontaa
in meeshii ay ka carfi jireen ay ka qudhmuunaan doonaan, oo meeshii ay dhex-xidh ka
xidhan jireenna xadhig bay dhexda ku xidhan doonaan, oo meeshii ay timo wanaagsan
ka lahaayeenna waa looga xiiri doonaa, oo meeshii ay maro wanaagsan ka guntan
jireenna, joonyad bay ka guntan doonaan, oo meeshii ay quruxda ka lahaayeenna waa
laga sunti doonaa. [25] Raggaagu wuxuu ku le'an doonaa seefta, oo kuwaaga xoogga
badanuna waxay ku le'an doonaan dagaalka. [26] Oo Siyoon irdaheeduna way ooyi
doonaan oo ay barooran doonaan, oo iyadoo cidla ah ayay dhulka fadhiisan doontaa.

4

[1] Oo maalintaas toddoba naagood ayaa isku nin qabsan doona, oo waxay ku odhan
doonaan, Annagaa ismasruufayna oo annagaa is-arrad tirayna, ee magacaaga keliya
ha lanoogu yeedho, oo ceebtayada naga fogee.

Biqilka Rabbiga

[2] Oo maalintaas ayaa biqilka Rabbigu noqon doonaa wax qurux iyo ammaan badan,
oo midhaha dhulkuna waxay kuwa reer binu Israa'iil oo baxsaday u noqon doonaan
wax lagu faano oo quruxsan. [3] Oo waxay noqon doontaa in kii Siyoon ku hadhay iyo
kii Yeruusaalem sii joogay loogu yeedho quduus, xataa mid kasta oo ku qoran kuwa
Yeruusaalem ku nool dhexdooda [4] markii Sayidku maydho wasakhda dadka Siyoon, oo
uu Yeruusaalem dhiiggeeda dhexdeeda kaga nadiifiyo ruuxa caddaaladda, iyo ruuxa
wax guba. [5] Oo meel kasta oo la deggan yahay oo Buur Siyoon ku taal, iyo shirarkeeda oo
dhanba Rabbigu wuxuu ku kor abuuri doonaa maalintii daruur iyo qiiq, habeenkiina
dab ololaya iftiinkiis, oo ammaanta oo dhanna waxaa ka sarrayn doona dabool. [6] Oo
maalinnimada waxaa jiri doona meel kulaylka laga hadhsado, iyo meel la galo, iyo meel
laga dugsado duufaanka iyo roobka.

5

Gabaygii Beerta Canabka

[1] Aan gacaliyahayga ugu gabyo gacaliyahayga gabaygiisa oo ku saabsan beertiisa
canabka ah. Gacaliyahaygu wuxuu beer canab ah ku lahaa kur barwaaqaysan.
[2] Oo wuxuu hareereheeda ka qoday god, oo dagaxyadii ku jirayna wuu ka saaray,
markaasuu ku dhex beeray geedcanabka ugu wanaagsan, oo dhexdeedana wuxuu
ka dhisay munaarad, oo weliba wuxuu dhexdeeda ka sameeyey god macsareed, oo
wuxuu ka sugayay in midho canab ka soo baxaan, laakiinse waxaa ka soo baxay kuwa
xunxun. [3] Haddaba, dadka Yeruusaalem deggan iyo dadka Yahuudahow, waxaan
idinka baryayaa inaad aniga iyo beertayda canabka ah noo kala gar qaybisaan. [4] Bal
maxaa kaloo beertayda loo samayn karay oo aanan u samayn? Maxayse markaan ka
sugayay inay midho canab ka soo baxaan kuwa xunxun uga soo baxeen? [5] Haddaba
waxaan idiin sheegayaa waxaan beertayda canabka ah ku samayn doono: heeraar-
keeda waan ka qaadi doonaa, oo dhammaanteed way baabbi'i doontaa, oo deyr-
keedana waan dumin doonaa, oo waa lagu joogjoogsan doonaa, [6] oo iyada waxaan ka
dhigi doonaa baabba' oo lama gooyn doono, lamana xagaafi doono, laakiinse waxaa ka
soo bixi doona yamaarug iyo qodxan, oo weliba daruurahana waan ku amri doonaa
inayan roob ku soo dayn. [7] Waayo, Rabbiga ciidammada beercanabkiisu waa dadka

Israa'iil, oo dadka Yahuudahna waa geedkuu ku farxo, oo wuxuu ka sugayay caddaalad,
laakiinse bal eega, waxaa ka soo baxay dhiigdaadasho oo wuxuu ka sugayay xaqnimo,
laakiinse bal eega, waxaa ka soo baxay qaylo.

Hoogag Iyo Xukun

8 Hoog waxaa leh kuwa guriba guri ku dhejiya oo beerna beer kale ku dara ilaa meel
la waayo oo ay keli ahaantood dhulka dhexdiisa degaan. 9 Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, oo aan anigu dhegahayga ku maqlay, Sida runta ah guryo badan baa cidloobi
doona, oo xataa kuwa waaweyn oo quruxda badanina waxay ahaan doonaan cidla aan
qofna degganayn. 10 Oo weliba toban tacab oo beer canab ahu waxay dhali doonaan
qiyaas bad la yidhaahdo oo keliya, oo xomeer muggiis oo iniino ahuna wuxuu dhali
doonaa in eefaah qaadi karo.

11 Hoog waxaa leh kuwa aroor hore u kaca si ay wax lagu sakhraamo u daba galaan, oo
haddana ilaa habeenkii ku sii raaga ilaa uu khamrigu ololiyo! 12 Diyaafadahooda waxaa
yaal kataarad iyo shareerad, iyo daf iyo biibiile, iyo khamri, laakiinse iyagu kama
fiirsadaan shuqulka Rabbiga, kamana fikiraan waxyaalihii ay gacmihiisu sameeyeen.
13 Haddaba sidaas daraaddeed dadkaygii waxaa loo kaxaystay maxaabbiis ahaan,
maxaa yeelay, aqoon ma laha, oo raggoodii sharafta lahaa way gaajoodeen, dadkoodii
badnaana oon bay la gubteen. 14 Haddaba sidaas daraaddeed She'ool calooshiisii buu
isballaadhiyey, oo afkiisiina qiyaasla'aan buu u kala qaaday, oo kuwooda haybadda
leh, iyo dadkooda badan, iyo kuwooda buuqa, iyo ku alla koodii reyreeyaba isagay
hoos ugu dhaadhacaan. 15 Oo ninka hoose baa la soo dejin doonaa, oo ninka weynna
waa la hoosaysiin doonaa, oo kuwa isla weyn indhahooda waa la hoosaysiin doonaa,
16 laakiinse Rabbiga ciidammada caddaalad baa lagu sarraysiin doonaa, oo Ilaaha
quduuska ahna waxaa quduus loogu tirin doonaa xaqnimo. 17 Oo markaasay baraarku
daaqsintooda ikhtiyaar u daaqi doonaan, oo kuwii barwaaqaysnaana meelahooda
baabba'ay waxaa cuni doona shisheeyayaal.

18 Hoog waxaa leh kuwa xumaanta ku soo jiita xadhkaha aan waxba tarayn, oo
dembigana ku soo jiita jaraha gaadhiga oo kale, 19 kuwaasoo yidhaahda, Isagu ha soo
dhaqsado, oo shuqulkiisana ha soo deddejiyo, si aannu u aragno aawadeed, oo Kan
Quduuska ah oo reer binu Israa'iil taladiisuna ha soo dhowaato oo ha timaado, si aannu
iyada u aqoonsanno aawadeed!

20 Hoog waxaa leh kuwa sharka yidhaahda waa wanaag, wanaagna yidhaahda waa
shar, oo gudcurkana iftiin ku beddela, iftiinkana gudcur ku beddela, oo qadhaadhkana
macaan ku beddela, macaankana qadhaadh ku beddela.

21 Hoog waxaa leh kuwa isla caqliga badan ee isla miyirka badan!

22 Hoog waxaa leh kuwa u xoogga badan inay khamri cabbaan, iyo dadka u itaalka
weyn inay qasaan wax lagu sakhraamo, 23 kuwaasoo kan sharka leh xaq ka dhiga
laaluush aawadiis, oo ka xaqa ahna xaqiisa ka qaada! 24 Haddaba sidaas daraaddeed
sida carrabka dabku xaabka u gubo, oo uu cawskuna ololka ugu dhammaado ayaa xi-
didkoodu u xumaan doonaa, oo ubaxooduna wuxuu u duuli doonaa sida boodh oo kale,
maxaa yeelay, waxay diideen sharcigii Rabbiga ciidammada, oo waxay quudhsadeen
Kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil eraygiisii. 25 Haddaba sidaas daraaddeed ayaa
cadhadii Rabbigu dadkiisa ugu oloshay, oo wuxuu iyaga ku soo fidiyey gacantiisii, wax
buuna ku dhuftay, oo buurihiina way wada gariireen, oo meydadkoodiina jidadkay
dhex daadsanaayeen sida qashin oo kale, hase ahaatee cadhadiisa kama uu sii jeedin,
laakiinse gacantiisu weli way sii fidsan tahay.

26 Oo isna meel fog ayuu calan uga taagi doonaa quruumaha, oo wuxuu iyaga
uga foodhyi doonaa dhulka dhammaadkiisa, oo bal eega, dhaqsay u iman doonaan.
27 Midkoodna ma daali doono, mana kufi doono, oo midkoodna ma gam'i doono, mana
seexan doono, dhex-xidhkuna ma furmi doono, yeelmaha kabahooduna ma go'i doono.

28 Fallaadhahoodu waa af miidhan, oo qaansooyinkooda oo dhammuna waa wada
xodan yihiin, oo qoobabka fardahoodana waxaa la moodaa sida dhagaxmadow oo
kale, oo giraangirahooduna waa sida cirwareenta oo kale, 29 oo cidoodu waxay ahaan
doontaa sida gool cideed, oo waxay u ciyi doonaan sida libaaxyo yaryar oo kale; hubaal
way ciyi doonaan, wayna qabsan doonaan waxay ugaadhsanayaan, oo si ammaan ah
ayay u qaadan doonaan, oo ciduna kama samatabbixin doonto. 30 Oo maalintaas waxay
iyaga ugu gurxami doonaan sida gurxanka badda; oo haddii dalka la eegana waxaa ka
muuqda gudcur iyo cidhiidhi, oo iftiinkuna waa ku dhex madoobaaday daruurihii.

6

U Yeedhiddii Ishacyaah

1 Sannaddii Boqor Cusiyaah dhintay ayaan arkay Rabbiga oo ku fadhiya carshi
sare oo dheer, oo faraqii dharkiisa ayaa macbudkii buuxiyey. 2 Oo meel isaga ka
sarraysayna waxaa taagnaa seraafiim, oo midkood kastaaba wuxuu lahaa lix baal,
laba wejigiisuu ku deday, labana cagihiisuu ku deday, labana wuu ku duulay. 3 Oo
midba wuxuu u qaylinayay midka kale, oo waxay lahaayeen, Quduus, quduus, quduus
waxaa ah Rabbiga ciidammada, oo dhulka oo dhanna waxaa ka buuxda ammaantiisa.
4 Oo aasaaska iridda ayaa la gariiray kii qayliyey codkiisii, oo gurigiina waxaa ka
buuxsamay qiiq. 5 Markaasaan idhi, Anaa hoogay! Waayo, waan lumay, maxaa
yeelay, waxaan ahay nin aan bushimihiisu daahirsanayn, oo weliba waxaan dhex
degganahay dad aan bushimahoodu daahirsanayn, waayo, indhahaygu waxay arkeen
Boqorka ah Rabbiga ciidammada. 6 Markaasaa seraafiimtii midkood xaggayga u soo
duulay isagoo gacanta ku sida dhuxul nool, oo uu birqaab kaga soo qaaday meeshii
allabariga, 7 oo intuu dhuxushii afkayga taabsiiyey ayuu igu yidhi, Bal eeg, tanu
waxay taabatay bushimahaaga, oo xumaantaadii waa lagaa qaaday, oo dembigaagiina
waa lagaa kafaaragguday. 8 Oo weliba waxaan maqlay codkii Rabbiga oo leh, Yaan
diraa? Yaase noo tegaya? Markaasaan idhi, Waa i kane aniga i dir. 9 Oo wuxuu igu
yidhi, Tag, oo dadkan waxaad ku tidhaahdaa, Wax sii maqla, mana garan doontaan,
oo wax sii arka, idiinmana dhaadhici doonto. 10 Dadkan qalbigooda ka dhig mid
qallafsan, dhegahoodana kuwa dhib wax ku maqla, indhahoodana kuwa xidhan, si
aanay indhaha wax ugu arkin, oo aanay dhegaha wax ugu maqlin, oo aanay qalbiga
wax ugu garan, oo aanay u soo noqon, oo aanay u bogsan. 11 Markaasaan idhi,
Sayidow, waa ilaa goorma? Oo isna wuxuu iigu jawaabay, Waa ilaa magaalooyinku
baabba'aan oo wax deggan laga waayo, oo guryuhuna ay noqdaan cidla, oo dalkuna uu
dhammaantiis wada baabba'o, 12 oo Rabbigu dadka ka fogeeyo, oo ay dhulka ku bataan
meelo badan oo laga tegey. 13 Oo haddii dhexdiisa toban meelood meel ku hadho way
baabbi'i doontaa, oo sida geedo marka la gooyo jiridu u hadho ayaa farcanka quduuska
ahu dadka jirid u yahay.

7

Calaamaddii Cimmaanuu'eel

1 Oo Aaxaas ina Yootan, ina Cusiyaah, oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah wakhtigiisii
waxaa Yeruusaalem ku soo kacay Resiin oo ahaa boqorkii Suuriya iyo Feqax ina
Remalyaah oo ahaa boqorkii dalka Israa'iil inay la diriraan, laakiinse way ka adkaan
kari waayeen. 2 Oo waxaa reer Daa'uud loo soo sheegay war leh, Suuriya waxay
xidhiidh la yeelatay reer Efrayim. Markaasaa qalbigiisii iyo qalbigii dadkiisuba waxay
u ruxmadeen sida geedaha duurka dabayshu u ruxdo oo kale.

3 Markaasaa Rabbigu wuxuu Ishacyaah ku yidhi, Adiga iyo wiilkaaga She'aar Yaashu-
ubba taga oo waxaad Aaxaas uga hor tagtaan meeshuu biyomareenka balliga sare ku
dhammaado kaasoo ku dhex yaal waddada berrinka dharmaydhaha, 4 oo waxaad isaga

ku tidhaahdaa, Digtoonow oo xasilloonow, ha cabsan, hana qalbi jabin labadan qori ee
dabka ah ee qiiqaya aawadood, ha ka welwelin cadhada kulul oo Resiin iyo Suuriya,
iyo tan ina Remalyaah toona. 5 Suuriya, iyo Efrayim, iyo ina Remalyaah waxay kuugu
tashadeen talo xun, oo waxay isku yidhaahdeen, 6 Ina keena aynu dalka Yahuudah
ku kacnee oo dhibnee, aynuna jabsanno, oo dhexdiisa boqor fadhiisinno, kaasoo
ah ina Taabeel, 7 taas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Taladaasu
hagaagi mayso, mana ahaan doonto. 8 Waayo, Suuriya madaxeedu waa Dimishaq, oo
Dimishaq madaxeeduna waa Resiin, oo reer Efrayimna waxay ku kala jajabi doonaan
muddo ah shan iyo lixdan sannadood si aanay innaba dad u sii ahaan, 9 oo reer
Efrayim madaxoodu waa Samaariya, oo Samaariya madaxeeduna waa ina Remalyaah.
Haddaad rumaysan weydaan, sida xaqiiqada ah sinaba ma xoogaysan doontaan.

10 Oo weliba Rabbigu mar kaluu Aaxaas la sii hadlay, oo wuxuu ku yidhi, 11 Rabbiga
Ilaahaaga ah calaamad weyddiiso, oo waxaad ka weyddiisataa meelaha hoose ama
meelaha sare. 12 Oo Aaxaasna wuxuu yidhi, Anigu waxba weyddiisan maayo, oo
Rabbigana innaba jirrabi maayo. 13 Oo isna wuxuu yidhi, Reer Daa'uudow, bal haatan
i maqla, ma wax yar bay idinku tahay inaad dadka daalisaan? Oo weliba Ilaahaygana
miyaad daalinaysaan? 14 Haddaba Rabbiga qudhiisa ayaa calaamad idin siin doona.
Bal ogaada, gabadh bikrad ah baa uuraysan doonta, oo waxay dhali doontaa wiil, oo
magiciisana waxay u bixin doontaa Cimmaanuu'eel. 15 Wuxuu cuni doonaa subag
iyo malab, ilaa uu aqoonsado inuu sharka diido oo wanaagga doorto. 16 Waayo,
intaan yarku aqoonsan inuu diido sharka oo uu wanaagga doorto ayaa dalka aad
labadiisa boqor karaahiyaysatoba laga tegi doonaa. 17 Adiga, iyo dadkaaga iyo reerka
aabbahaaba waxaa Rabbigu ku soo dejin doonaa wakhti aan idiin iman tan iyo waa
reer Efrayim ay dalka Yahuudah ka tageen, oo kaasuna waa kii boqorka Ashuur.

18 Oo weliba maalintaas Rabbigu wuxuu u soo foodhyi doonaa diqsiyada jooga
webiyada Masar darafka ugu shisheeya, iyo shinnida joogta dalka Ashuur. 19 Oo iyana
way iman doonaan, oo kulligood waxay ku degi doonaan dooxooyinka cidlada, iyo
godadka dhagaxyada, iyo geedaha qodxanta leh oo dhan, iyo meelaha daaqsinta ah oo
dhan.

20 Oo isla maalintaas ayaa Rabbigu madaxa iyo xataa lugahaba ku xiiri doona mandiil
laga soo kiraystay webiga shishadiisa, taasoo ah boqorka Ashuur, waxayna baabba' ka
dhigi doontaa gadhka.

21 Oo waxay maalintaas noqon doontaa in nin dhaqaalaysto sac iyo laba laxaad, 22 oo
caanaha tirada badan oo uu ka heli doono aawadood ayuu subag cuni doonaa, waayo,
mid kasta oo dalka ku hadhayba wuxuu quudan doonaa subag iyo malab.

23 Oo waxay maalintaas noqon doontaa in meel kasta oo ay ku yiilleen kun geed
oo canab ah oo kun xabbadood oo lacag ah lagu qiimeeyo, ay noqoto meel ay ka soo
baxaan yamaarug iyo qodxan. 24 Oo waxaa halkaas lala iman doonaa fallaadho iyo
qaansooyin, maxaa yeelay, dalka oo dhammu wuxuu noqon doonaa yamaarug iyo
qodxan miidhan. 25 Oo kurihii sabaradda lagu qodi jiray oo dhan innaba ma aad iman
doontaan xaggooda, waana cabsi aad ka qabtaan yamaarugga iyo qodxanta, laakiinse
waxay noqon doonaan meel dibida lagu sii daayo daaqaan iyo meel iduhu ku tuntaan.

8

Ashuur, Aaladdii Rabbiga

1 Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waxaad soo qaadataa loox weyn, oo waxaad farta
dadka ku qortaa. *Maheer-shaalaal-haash-bas, 2 oo anna waxaan markhaatiyaal
aamin ah u soo wadi doonaa wadaadkii Uuriyaah iyo Sekaryaah ina Yeberekyaah.

* **8:1** Maheer-shaalaal-haash-bas = Boobid baa loo soo dhaqsanayaa, dhicidna waa loo soo degdegayaa.

3 Markaasaan u tegey nebiyaddii oo iyana way uuraysatay, oo waxay dhashay wiil.
Kolkaasaa Rabbigu igu yidhi, Waxaad magiciisa u bixisaa, Maheer-shaalaal-haash-
bas. 4 Waayo, intaan yarku baran inuu yidhaahdo, Aabbe iyo Hooyo ka hor ayaa
boqorka Ashuur maalka Dimishaq iyo xoolaha boolida ah oo Samaariyaba wada
qaadan doonaa.
5 Oo haddana Rabbigu waa ila hadlay, oo wuxuu igu yidhi, 6 Dadkanu way diideen
biyaha Shilo'ax oo qunyar socda, oo waxay ku reyreeyaan Resiin iyo ina Remalyaah,
7 haddaba sidaas daraaddeed Sayidku wuxuu ku soo dayn doonaa biyaha Webiga ee
xoogga iyo badnaanta leh, kuwaasoo ah boqorka Ashuur iyo sharaftiisa oo dhan, oo
isna faraqyadiisa oo dhan wuu soo buuxin doonaa, oo qirarkiisa oo dhanna wuu
buuxdhaafin doonaa, 8 oo aad buu u socon doonaa ilaa uu galo dalka Yahuudah,
oo intuu wada buuxdhaafo ayuu dhex mari doonaa, oo wuxuu gaadhi doonaa ilaa
luqunta, kalafidinta baadadkiisu waxay buuxin doontaa ballaadhka dalkaaga oo dhan
Cimmaanuu'eelow.
9 Dadyowgow, qayliya, waadna jajabi doontaan, kuwiinna dalalka fogow, dhegaysta,
guntiga isku dhuujiya, waadna jajabi doontaan, guntiga isku dhuujiya, waadna jajabi
doontaan. 10 Kulligiin isla tashada, taladiinnuna way buri doontaa, erayga ku hadla,
mana hagaagi doono, waayo, Ilaah baa nala jira.

Ilaah Ka Cabso

11 Waayo, Rabbigu sidaasuu igula hadlay, isagoo gacan xoog badan leh, oo wuxuu
iiga digay inaanan ku socon jidka dadkanu ay ku socdaan, wuxuuna igu yidhi, 12 Ha
odhanina, Waa fallaagow waxa dadkanu fallaagow yidhaahdaan oo dhan, hana ka cab-
sanina wixii ay ka cabsadaan, oo innaba ha argaggixina. 13 Quduus ka dhiga Rabbiga
ciidammada, oo isagu ha ahaado kan aad ka cabsataan oo aad ka argaggaxdaanba. 14 Oo
wuxuu ahaan doonaa meel quduus ah, laakiinse labada qoys oo reer binu Israa'iilba
wuxuu u noqon doonaa dhagax lagu turunturoodo iyo sallax lagu xumaado, oo dadka
Yeruusaalem degganna wuxuu u noqon doonaa dabin iyo siriq. 15 Oo kuwa badan ayaa
turunturoon doona, oo kufi doona, oo jebi doona, waana la dabi doonaa, oo la qabsan
doonaa.
16 Markhaatifurka xidh, oo sharcigana xertayda dhexdeeda ku shaabadee. 17 Anigu
waxaan sugi doonaa Rabbiga wejigiisa dadka Yacquub ka qariya, oo isagaan filan
doonaa. 18 Bal eega, aniga iyo carruurta Rabbigu i siiyeyba waxaannu reer binu Israa'iil
u nahay calaamado iyo yaabab ka yimid xagga Rabbiga ciidammada oo deggan Buur
Siyoon.
19 Oo markay idinku leeyihiin, Talo weyddiista kuwa ruuxaanta leh, iyo saaxiriinta
hadaaqda oo guryanta, miyaanay dadka waajib ku ahayn inay Ilaahooda talo weyd-
diistaan? Miyayse iyaga ku habboon tahay inay kuwa dhintay wax u weyddiiyaan
kuwa nool aawadood? 20 Sharciga iyo markhaatifurka ka fiirsada, oo eraygan hadal
waafaqsan haddaanay ku hadlinna hubaal iyaga waaberi uma jiri doono. 21 Oo iyagoo
dhibaataysan oo gaajaysan ayay dalka dhex mari doonaan, oo markay gaajoodaan
ayay isku xanaaqi doonaan, oo waxay habaari doonaan boqorkooda oo wax xun
Ilaahooda ka sheegi doonaan, xagga sarena way u jeedsan doonaan, 22 dhulkana way
fiirin doonaan, oo bal eega, waxay ku arki doonaan dhib iyo gudcur, iyo cidhiidhiga
madowgiisa, oo waxaa iyaga lagu eryi doonaa gudcur dam ah.

9

Ilmo Baa Inoo Dhashay

1 Habase ahaatee madow uma ahaan doono tii cidhiidhiga ku jirtay. Waagii hore
wuxuu ka dhigay in la quudhsado dhulka Sebulun iyo dhulka Naftaali, laakiinse waagii
dambe wuxuu ka dhigay in la sharafo dhulka ah xagga jidka badda, iyo Webi Urdun

shishadiisa, iyo Galili quruumaha ka mid ah. 2 Dadkii ku socon jiray gudcurka ayaa
iftiin weyn arkay, kuwii fadhiyi jiray dalka hooska dhimashada ahna iftiin baa u baxay.
3 Adigu quruunta waad badisay, oo farxaddoodiina waad sii kordhisay, oo waxay
hortaada ugu farxaan sida farxadda wakhtiga beeraha la goosto, iyo sida niman booli
qaybsanayaa ay u reyreeyaan oo kale. 4 Waayo, harqoodkii ku cuslaa, iyo hangoolkii
garbaha lagaga dhufan jiray, iyo ushii kii dulmi jiray, ayaad jebisay sidii waagii reer
Midyaan. 5 Waayo, ninka hubka leh ee buuqa ku dhex jira hubkiisa oo dhan iyo dharka
dhiigga miidhanna waa la gubi doonaa oo waxaa laga dhigi doonaa wax dabka lagu
shido. 6 Waayo, waxaa inoo dhashay ilmo, waxaa layna siiyey wiil, oo boqornimadu
garbihiisay saarmi doontaa, oo magiciisana waxaa loo bixin doonaa Ka Yaabkaleh,
iyo Lataliye, iyo Ilaaha Xoogga leh, iyo Aabbaha Daa'imka ah, iyo Amiirka Nabadda.
7 Oo boqornimadiisa iyo nabaddu way badnaan doonaan, dhammaadna uma lahaan
doonaan carshiga Daa'uud iyo boqortooyadiisa, in la sii adkeeyo, oo caddaalad iyo
xaqnimo lagu sii hayo haatan iyo tan iyo weligeedba. Oo tan waxaa samayn doona
qiirada Rabbiga ciidammada.

Cadhadii Rabbiga

8 Sayidku wuxuu eray u soo diray dadka Yacquub wuxuuna ku kor dhacay dadka Is-
raa'iil. 9 Oo waxaa garan doona dadka oo dhan, xataa reer Efrayim iyo kuwa Samaariya
deggan oo kibirka iyo islaweynaanta qalbiga ku hadla, iyagoo leh, 10 Lebennadii way
soo dheceen, laakiinse annagu waxaannu ku dhisi doonnaa dhagaxyo la qoray, geedihii
darayga ahaa waa la jaray, laakiinse waxaannu ku beddeli doonnaa geedo kedar ah.
11 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu ku soo kicin doonaa kuwa Resiin la
col ah, oo cadaawayaashiisana wuu isku soo wada ururin doonaa dhammaantood,
12 wuxuu reer Suuriya ka soo kicin doonaa xagga bari, reer Falastiinna xagga galbeed,
oo waxay dadka Israa'iil ku cuni doonaan af furan. Hase ahaatee cadhadiisa kama uu
sii jeedin, laakiinse gacantiisii weli way fidsan tahay.

13 Laakiinse dadku uma ay soo noqon kii iyaga wax ku dhuftay, mana ay doondoonin
Rabbiga ciidammada. 14 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu maalin keliya ayuu
dadka Israa'iil ka jari doonaa madaxa iyo dabadaba, iyo laanta iyo cawsduurkaba.
15 Odayga iyo kan sharafta lahu waa madaxa, oo nebiga dadka beenta baraana waa
dabada. 16 Waayo, dadkan hoggaamiyayaashoodu way qaldaan, oo kuwa la hog-
gaamiyaana way wada baabba'aan. 17 Haddaba sidaas daraaddeed Sayidku ku farxi
maayo barbaarradooda, oo agoontooda iyo carmalladoodana u naxariisan maayo,
waayo, midkood kastaaba waa cibaadalaawe iyo xumaanfale, oo af kastaana wuxuu
ku hadlaa wax nacasnimo ah. Hase ahaatee cadhadiisa kama uu sii jeedin, laakiinse
gacantiisii weli way fidsan tahay.

18 Waayo, xumaantu waxay wax u gubtaa sida dabka oo kale, oo waxay dam ka
dhigtaa yamaarugga iyo qodxanta, oo jiqda duuddana way ololisaa, oo waxaa kor uga
baxa daruur qiiq ah. 19 Dhulku wuxuu la gubtay Rabbiga ciidammada cadhadiisa, oo
dadkuna waxay yihiin sida wax dabka lagu shido, oo ninna walaalkiis ma caymiyo.
20 Xagga gacanta midig ayaa wax laga dhufsan doonaa, waana la sii gaajoon doonaa,
xagga gacanta bidixna wax baa lagu cuni doonaa, lamana dhergi doono, oo midkood
kastaaba wuxuu cuni doonaa hilibka gacantiisa. 21 Reer Manaseh waxay cuni doonaan
reer Efrayim, oo reer Efrayimna waxay cuni doonaan reer Manaseh, oo iyana dham-
maantood waxay col ku ahaan doonaan reer Yahuudah. Hase ahaatee cadhadiisa kama
uu sii jeedin, laakiinse gacantiisii weli way fidsan tahay.

10

1 Hoog waxaa leh kuwa amarro aan xaq ahayn soo saara, iyo kuwa wax qalloocan

qora, 2 inay kuwa baahan garta ka qallooциyaan oo ay masaakiinta dadkaygana
xaqooda ka qaadaan, oo ay carmallada ka dhigaan waxa ay dhacaan agoontana
waxa ay ugaadhsadaan. 3 Oo bal maxaad samayn doontaan maalinta ciqaabta, iyo
wakhtiga baabbi'intu meesha fog ka iman doonto? Bal yaad u magangeli doontaan?
Sharaftiinnana xaggee baad kaga tegi doontaan? 4 Waxay ku dhex foororsan doonaan
maxaabiista, oo waxay ku dhex dhici doonaan kuwa la layn doono. Hase ahaatee
cadhadiisa kama uu sii jeedin, laakiinse gacantiisii weli way fidsan tahay.

Xukunkii Ilaah Ee Ku Dhacay Aashuur

5 Hoog waxaa leh ka reer Ashuur oo ah ushii cadhadayda iyo hangoolka dhirifkaygu
gacanta ugu jiro. 6 Isagaan u diri doonaa inuu quruun cibaadalaawayaal ah ku
kaco, oo waxaan ku amri doonaa amar ka gees ah dadka aan u cadhooday, inuu
maalkooda dhaco, oo uu maxaabiis kexeeyo, oo uu iyaga ugu tunto sida dhoobada
jidadka dhex taal. 7 Habase ahaatee isagu saas kuma talo jiro, oo qalbigiisuna saas
kuma fikiro, laakiinse waxaa qalbigiisa ku jira inuu baabbi'iyo oo jaro quruumo aan
yarayn. 8 Waayo, isagu wuxuu leeyahay, Amiirradaydu dhammaantood sow boqorro
ma aha? 9 Kalnoo sow ma aha sida Karkemiish? Xamadna sow ma aha sida Arfaad?
Samaariyana sow ma aha sida Dimishaq oo kale? 10 Sidii ay gacantaydu u gaadhay
boqortooyooyinkii sanamyada, oo ay taswiirahoodii la xardhay ka sii badnayeen kuwa
Yeruusaalem iyo Samaariya, 11 iyo sidii aan Samaariya iyo sanamyadeedii ku sameeyey
oo kale, miyaanan Yeruusaalem iyo sanamyadeedaba ku samayn doonin?
12 Sidaas daraaddeed markii Sayidku shuqulkiisa oo dhan ku dhammaystiro Buur Siy-
oon iyo Yeruusaalem, wuxuu odhan doonaa, Boqorka Ashuur ayaan u ciqaabi doonaa
midhaha qalbigiisa isla weyn iyo faanka indhihiisa kibrayba. 13 Waayo, isagu wuxuu
yidhi, Tan waxaan ku sameeyey xoogga gacantayda iyo xigmaddayda, maxaa yeelay,
miyir baan leeyahay, oo waxaan durkiyey dadyowga soohdintooda, khasnadahoodiina
waan dhacay, oo sidii nin geesi ah oo kale ayaan kuwii carshiyada ku fadhiyey u soo
dejiyey. 14 Oo gacantayduna waxay maalkii dadka u heshay sidii buul shimbireed oo
kale, oo sida loo soo ururiyo ukumo laga tegey ayaan u soo ururiyey dhulka oo dhan,
oo lamana arag mid baal dhaqaajiyey, ama afka kala qaaday, amase ciyey. 15 Miyuu
faasku ka faanaa kan isaga wax ku gooya? Minshaartuna miyey iska sii weynaysaa kan
iyada ku shaqeeya? Waa sida haddii ulu iska gilgisho kuwa iyada kor u qaada, amase
sida hangool kor u qaada kan aan qori ahayn?
16 Haddaba sidaas daraaddeed Sayidka ah Sayidka ciidammadu wuxuu kuwiisa
cayilay ku soo diri doonaa macaluul, oo sharaftiisa meesheedana waxaa lagu shidi
doonaa olol ah sida olol dabeed. 17 Iftiinka Israa'iilna wuxuu noqon doonaa dab, oo
kiisa Quduuska ahuna olol, oo maalin qudha ayuu gubi doonaa oo baabbi'in doonaa
qodxantiisa iyo yamaaruggiisba, 18 oo wuxuu dhammayn doonaa ammaanta duuddiisa
iyo beertiisa midhaha badanba, iyo naf iyo jidhba, oo waxay noqon doontaa sidii
markii calanqaade taag darnaado. 19 Oo geedaha duuddiisa ku hadhayna waxay noqon
doonaan in yar oo ilma yaru tiradooda qori karo.

Kuwii Ka Hadhay Israa'iil

20 Oo waxay maalintaas noqon doontaa in kuwa dadka Israa'iil ka hadhay iyo intii
dadka Yacquub ka baxsatayba ayan mar dambe ku tiirsan kii iyaga wax ku dhuftay,
laakiinse waxay si run ah ugu tiirsan doonaan Rabbiga ah Kan Quduuska ah oo dadka
Israa'iil. 21 Qaar hadhay baa soo noqon doona, xataa qaar hadhay oo dadka Yacquub
waxay u soo noqon doonaan Ilaaha xoogga badan. 22 Israa'iilow, in kastoo dadkaagu
u badan yahay sida cammuudda badda, qaar yar oo qudha ayaa soo noqon doona, oo
baabba' la soo amray ayaa caddaalad la qarqi doona. 23 Waayo, Sayidka ah Rabbiga
ciidammadu wuxuu baabbi'id la amray ku samayn doonaa dhulka dhexdiisa oo dhan.

24 Haddaba sidaa daraaddeed Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Dadkayga Siyoon degganow, kan reer Ashuur ha ka baqin. Ushiisuu kugu dhufan
doonaa, oo hangoolkiisuu kuu qaadan doonaa sida Masriyiintu sameeyeen oo kale,
25 laakiin, weli wakhti yar baa hadhay, dabadeedna dhirifkaygu wuu idlaan doonaa, oo
cadhadayduna way ku dhammaan doontaa baabba'ooda. 26 Oo Rabbiga ciidammaduna
wuxuu iyaga ku ciqaabi doonaa karbaash u gala sida layntii reer Midyaan oo ka
dhacday dhagixii weynaa ee Xoreeb agtiisa, oo sida ushiisu u kor ahayd badda ayuu
kor ugu qaadi doonaa sidii Masar loogu qaaday oo kale. 27 Oo maalintaas rarkiisa ayaa
garbahaaga laga qaadi doonaa, oo harqoodkiisana surkaagaa laga dejin doonaa, oo
harqoodkuna wuxuu u baabbi'i doonaa saliidda aawadeed.

28 Cayaad buu yimid, oo Migroon buu dhex maray, oo wuxuu alaabtiisii dhigtay
Mikmaash. 29 Way gudbeen meeshii laga gudbi jiray, oo waxay ku dhaxeen Gebac.
Raamaah way gariirtay, Gibecaahdii Saa'uulna way carartay. 30 Magaalada Galliimay,
codkaaga kor u qaad! Layishay, maqal! Adaa hoogay, Canaatooday! 31 Madmeenaah
way carartay, oo dadkii Gebiim degganaana waxay isu soo urursadeen inay baxsadaan.
32 Maantadan wuxuu soo joogsan doonaa Nob, oo wuxuu gacantiisa ku ruxayaa buurta
magaalada Siyoon oo ah kurta Yeruusaalem.

33 Bal eega, Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu laamaha u gooyn doonaa si aad
loogaga cabsado, oo kuwa waaweynna waa la jari doonaa, oo kuwa dhaadheerna waa
la ridi doonaa. 34 Oo jiqda duuddana bir buu ku jari doonaa, oo Lubnaanna waxay ku
dhici doontaa mid xoog badan gacantiis.

11

Biqilka Ka Soo Bixi Doonaa Yesay

1 Oo jiridda Yesay biqil baa ka soo biqli doona, oo xididdadiisana laan baa ka soo
dhalan doonta, 2 oo waxaa ku dul joogi doona Ruuxa Rabbiga oo ah ruuxa xigmadda
iyo waxgarashada, iyo ruuxa talada iyo xoogga, iyo ruuxa aqoonta iyo ka cabsashada
Rabbiga. 3 Wuxuuna ku farxi doonaa Rabbiga ka cabsashadiisa, oo isagu wax uma
xukumi doono siduu wax u arko, oo siduu wax u maqlana innaba uma gar gooyn doono,
4 laakiin masaakiinta wuxuu ugu gar qaybin doonaa xaqnimo, oo dhulka kuwiisa
hooseeyana wuxuu ugu gar gooyn doonaa caddaalad, oo wuxuu dhulka ku dhufan
doonaa usha afkiisa, oo kan sharka lehna wuu ku dili doonaa neefta bushimihiisa.
5 Wuxuu dhexda ku xidhan doonaa xaqnimo, miskihiisana wuxuu ku xidhan doonaa
aaminnimo. 6 Oo yeydu waxay la joogi doontaa baraarka, shabeelkuna wuxuu la jiifsan
doonaa waxarta, oo weysha iyo dhasha libaaxa iyo neefka buuranu way wada joogi
doonaan, oo waxaa iyaga hor kici doona ilma yar. 7 Oo waxaa wada daaqi doona saca
iyo orsada, oo ubadkooduna way isla wada jiifsan doonaan, oo libaaxuna sida dibiga
oo kale caws buu u cuni doonaa. 8 Oo caanonuuggu wuxuu ku dul cayaari doonaa
godka jilbiska, ilmaha naaska laga gudhiyeyna wuxuu gacantiisa saari doonaa hogga
abeesada. 9 Oo buurtayda quduuska ah oo dhan, waxba kuma yeeli doonaan, waxna
kuma baabbi'in doonaan, waayo, dhulka waxaa ka buuxsami doona aqoonta Rabbiga,
siday biyuhu badda uga buuxaan.

10 Oo maalintaas xididka Yesay ayaa dadyowga calan u ahaan doona. Isagay quru-
umuhu doondooni doonaan, oo rugtiisuna ammaan bay ahaan doontaa.

11 Oo maalintaas ayuu Sayidku gacantiisa mar labaad u soo fidin doonaa inuu
dadkiisa hadhay ka soo celiyo Ashuur iyo Masar, iyo Fatroos, iyo Kuush, iyo Ceelaam,
iyo Shincaar, iyo Xamaad, iyo gasiiradaha baddaba. 12 Oo calan ayuu quruumaha u
taagi doonaa, wuxuuna soo shirin doonaa masaafurisyadii dadka Israa'iil, oo wuxuu
isu soo ururin doonaa oo dhulka afartiisa daraf ka soo kaxayn doonaa kuwa kala
firdhay oo dadka Yahuudah. 13 Oo weliba hinaasada reer Efrayim wuu idlaan doonaa,

oo kuwa dadka Yahuudah dhibana waa la jari doonaa, reer Efrayim kuma hinaasi
doonaan dadka Yahuudah, oo dadka Yahuudahna reer Efrayim ma dhibi doonaan.
14 Way duuli doonaan oo ku degi doonaan garbaha reer Falastiin xagga galbeed jooga,
oo waxay wadajir u dhici doonaan dadka reer bari, gacantooday saari doonaan reer
Edom iyo reer Moo'aab, oo reer Cammoonna iyagay addeeci doonaan. 15 Oo Rabbigu
wuxuu dhammaantiis wada baabbi'in doonaa carrabka badda Masar, oo gacantiisa
oo dabayl xoog leh wadata ayuu ku kor ruxi doonaa Webiga, oo intuu wax ku dhufto
ayuu toddoba faraq u kala qaybin doonaa, oo wuxuu ka dhigi doonaa in dadku kabo
kaga gudbaan. 16 Oo dadkiisa hadhay waxaa u jiri doona jid weyn oo ka yimaada xagga
Ashuur, sidii uu reer binu Israa'iilba ugu jiray waagii ay dalkii Masar ka soo baxeen.

12

Gabayo Ammaan Ah

1 Oo maalintaas waxaad odhan doontaa, Rabbiyow, waan kuu mahadnaqayaa,
waayo, in kastoo aad ii cadhaysnayd, cadhadaadii way iga rogmatay oo waad i qalbi
qaboojisay. 2 Bal eega, Ilaah waa badbaadadayda! Waan isku hallayn doonaa, mana
baqi doono, waayo, Rabbiga Ilaaha ahu waa xooggayga iyo gabaygayga, oo weliba
wuxuu ii noqday badbaadadayda. 3 Haddaba farxad baad biyo kaga dhaansan doon-
taan ceelasha badbaadada. 4 Oo maalintaas waxaad odhan doontaan, Rabbiga u ma-
hadnaqa, oo magiciisa ku barya, falimihiisana ka caddeeya dadyowga dhexdooda, oo
xusuusiya inuu magiciisu weyn yahay. 5 Rabbiga u gabya, waayo, waxyaalo waaweyn
ayuu sameeyey, dunida oo dhanna taas ogeysiiya. 6 Kuwiinna Siyoon degganow, aad
u qayliya oo dhawaaqa, waayo, Kan Quduuska ah oo reer binu Israa'iil ee dhexdiinna
joogaa wuu weyn yahay.

13

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Baabuloon

1 Kanu waa warka culus ee Baabuloon ku saabsan oo uu Ishacyaah ina Aamoos
arkay. 2 Buurta dheer calan ka taaga, codkana iyaga kor ugu qaada, oo u gacanhaadiya
inay irdaha kuwa gobta ah galaan. 3 Waxaan amray kuwaygii gooni la iigu dhigay,
oo weliba waxaan cadhadayda aawadeed ugu yeedhay kuwayga xoogga badan, wax-
aana weeye kuwa sarrayntayda ku reyreeya. 4 Waxaa la maqlayaa bulxanka dadka
badan oo buuraha ka yeedhaya sida dad fara badan! Waxaana la maqlayaa buuqa
boqortooyooyinkii quruumaha isa soo wada urursaday! Rabbiga ciidammadu wuxuu
soo ururinayaa ciidanka dagaalka. 5 Waxay ka imanayaan waddan fog iyo samada
darafka ugu shisheeya inay dalka oo dhan baabbi'iyaan, waana Rabbiga iyo hubkii
dhirifkiisaba. 6 Baroorta, waayo, maalintii Rabbigu way dhow dahay, oo waxay u
iman doontaa sida baabbi'in xagga Ilaaha Qaadirka ah ka timid. 7 Haddaba sidaas
daraaddeed gacmo oo dhammu way taag gabi doonaan, oo nin kastaba qalbigiisu wuu
dhalaali doonaa. 8 Wayna nixi doonaan, oo waxaa qaban doona xanuun iyo murug,
oo waxay u xanuunsan doonaan sida naag foolanaysa. Oo midkoodba kan kaluu la
yaabi doonaa, oo wejigooduna wuxuu noqon doonaa sida olol oo kale. 9 Bal eega,
maalinta Rabbigu way imanaysaa iyadoo nac weyn oo ka buuxda cadho iyo xanaaq
kulul si dhulka cidla looga dhigo oo dembilayaasha oo dhan dhexdiisa looga baabbi'iyo.
10 Waayo, xiddigaha samada iyo ururkooduba ma iftiimi doonaan. Qorraxduna way
madoobaan doontaa markii ay soo baxdo, oo dayaxuna ma iftiimi doono. 11 Oo dunida
sharkeeda aawadiis ayaan u ciqaabi doonaa, oo kuwa sharka lehna xumaantooda
aawadeed ayaan u ciqaabi doonaa, oo kuwa kibrana kibirkooda waan joojin doonaa, oo
kuwa laga cabsadona madaxweynaantooda hoos baan u soo dejin doonaa. 12 Waxaan

dadka ka dhigi doonaa wax dhif ah oo ka qaalisan dahabka wanaagsan, oo binu-
aadmigana waxaan ka dhigi doonaa wax aan badnayn sida dahabka saafiga ah ee Oofir.
13 Haddaba sidaas daraaddeed maalinta Rabbiga xanaaqiisa kululu iman doono ayaan
samooyinka gariirin doonaa, dhulkuna meeshiisuu kaga dhaqaaqi doonaa cadhada
Rabbiga ciidammada. 14 Oo sida deero la eryay iyo sida ido aan ciduna soo ururin
ayaa midkood kastaaba dadkiisa ku noqon doonaa, oo mid kastaaba dalkiisa u carari
doonaa. 15 Mid kasta oo la helo waa la dooxi doonaa, oo mid kasta oo la qabto seef
baa lagu dili doonaa. 16 Oo dhallaankoodana dhulkaa lagu tuuri doonaa iyagoo arkaya,
guryahoodana waa la dhici doonaa, naagahoodana waa la kufsan doonaa. 17 Bal eega,
waxaan iyaga ku soo kicin doonaa reer Maaday oo aan innaba lacag ka fikirayn oo
aan dahabkana ku farxin. 18 Qaansooyinkoodu waxay baabbi'in doonaan barbaarrada,
oo midhaha maxalkana innaba uma ay naxariisan doonaan, oo carruurtana uma ay
tudhi doonaan. 19 Oo Baabuloon oo ah sharaftii boqortooyooyinka iyo quruxdii kibirka
reer Kaldayiin waxay noqon doontaa sidii markii Ilaah Sodom iyo Gomora afgembiyey.
20 Oo weligeed innaba lama degi doono oo tan iyo ab ka ab laguma dhex hoyan
doono, oo Carabkuna halkaas teendho kama dhisan doono, oo adhijirraduna halkaas
adhigooda ma daajin doonaan. 21 Laakiinse halkaas waxaa jiifsan doona dugaagga
lamadegaanka, oo guryahoodana waxaa ka buuxsami doona guumeyso, oo waxaa ku
hoyan doona gorayo, waxaana ku dhex cayaari doona xayawaan dhogor dheer leh.
22 Oo yeey baana guryahooda cidloobay qaylo isugu jawaabi doona, oo daarahooda
qurqurxoonna dawacooyin baa ka dhex qaylin doona, oo wakhtigeediina kol dhow buu
iman doonaa, oo cimrigeedana lama sii dheerayn doono.

14

1 Waayo, Rabbigu reer Yacquub wuu u naxariisan doonaa, oo haddana reer binu
Israa'iil ayuu dooran doonaa, dalkoodiina wuu fadhiisin doonaa, oo waxaa iyaga ku
darman doona shisheeyayaal, wayna la degi doonaan reerka Yacquub. 2 Oo dadyowga
ayaa soo kaxayn doona, oo waxay iyaga keeni doonaan meeshoodii, oo reer binu
Israa'iil ayaa iyaga dalka Rabbiga ugu haysan doona addoommo rag iyo gabdho ah, oo
maxaabiis ahaan bay u haysan doonaan kuwii ay iyagu maxaabiista u ahaan jireen, oo
waxay u talin doonaan kuwii iyaga dulmi jiray.

3 Oo maalinta Rabbigu kaa nasiyo murugtaadii, iyo dhibkaagii, iyo addoonsigii adkaa
oo lagugu addoonsanayay, 4 ayaad boqorka Baabuloon ku soo maadsan doontaa, oo
waxaad ka odhan doontaa, Kii wax dulmi jiray sidee buu u dhammaaday! Magaalada
gabbaro qaadan jirtay sidee bay u idlaatay! 5 Rabbigu wuxuu jebiyey hangoolkii
kuwa sharka leh, iyo ushii taliyayaasha. 6 Kii isagoo cadhaysan dadka ku dhufan jiray
darbado joogta ah, oo quruumaha u talin jiray isagoo xanaaqsan waa la silciyaa iyadoo
aan ciduna ka hor joogsan. 7 Dunida oo dhammu way nasan tahay oo way xasilloon
tahay, farxad baana lala gabyayaa. 8 Dhirta berooshka ah iyo geedaha kedarka ah
ee Lubnaanba way kugu reyreeyaan, oo waxay yidhaahdaan, Tan iyo waagii aad
dhacday ninna nooma soo kicin inuu na jarto. 9 She'oolka hoose wuu soo kacay oo
u dhaqdhaqaaqay inuu ku qaabbilo markaad timaado, oo wuxuu kuu soo kiciyey
kuwii dhintay oo ahaa xataa kuwii dhulka ugu waaweynaa oo dhan, oo boqorradii
quruumaha oo dhan wuxuu ka soo kiciyey carshiyadoodii. 10 Oo iyana dhammaantood
waxay kugu odhan doonaan, War adiguna ma sidayadoo kalaad u taag gabtay? Oo ma
annagoo kalaad noqotay? 11 Sarrayntaadii iyo dhawaaqii shareeradahaagaba waxaa
hoos loogu soo dejiyey She'ool, waxaa hoos lagaaga goglay dixiri, korkana waxaa lagaa
huwiyey dixiri. 12 Xiddigta waaberiyow, Inanka arooryadow, sidee baad samada uga
soo dhacday! Kaagan quruumaha taag yareeyeyow, sidee baa dhulka laguugu riday!

13 Waxaad qalbigaaga iska tidhi, Anigu waxaan kori doonaa samada, oo carshigaygana
xiddigaha Ilaah waan ka sara marin doonaa, oo weliba waxaan ku fadhiisan doonaa
buurta shirka ee darafka woqooyi ku taal. 14 Waxaan kori doonaa daruuraha sare
korkooda, oo waxaan noqon doonaa sida Ilaaha ugu sarreeya oo kale. 15 Laakiinse
waxaa lagu dejin doonaa She'ool, iyo meelaha ugu hooseeya ee yamayska. 16 Oo kuwa
ku arkaa way kugu dhaygagi doonaan, wayna ku fiirsan doonaan, oo waxay odhan
doonaan, War kanu ma ninkii dhulka gariiriyey, oo boqortooyooyinka ruxruxay, 17 oo
dunida sidii lamadegaan oo kale ka dhigay, oo magaalooyinkeedii dumiyey, oo aan
maxaabiistiisa u dayn inay gurigoodii ku noqdaan baa? 18 Boqorradii quruumaha
oo dhammu dhammaantood sharaf bay ku jiifaan iyagoo mid kastaaba qabrigiisa ku
jiro. 19 Laakiinse adiga waa lagu xooray, oo qabrigaagii waa lagaa fogeeyey sidii
laan la karhay, oo sidii dharka kuwa la laayay oo seefta lagu mudhbixiyey oo hoos
ugu dhaca dhagaxyada yamayska, ayaa sidii meyd oo kale lagugu tuntay. 20 Oo
iyaga kuma darsami doontid, lagumana aasi doono, maxaa yeelay, dalkaagii waad
baabbi'isay, dadkaagiina waad laysay. Farcanka xumaanfalayaasha weligood mar
dambe lama magacaabi doono. 21 Meel lagu laayo u diyaarsha carruurtiisa xumaantii
aabbayaashood aawadeed, si ayan u sara kicin, oo ayan dhulka u hantiyin, oo ayan
dunida korkeedana magaalooyin uga buuxin. 22 Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu wuxuu
leeyahay, Anigaa ku soo kici doona iyaga, oo Baabuloon ayaan ka baabbi'in doonaa
magac iyo dad hadhay, iyo wiil iyo wiil wiilkii. 23 Oo weliba Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Waxaan ka dhigi doonaa hantida caanaqubta iyo balliyo biyo ah, oo
waxaan ku xaaqi doonaa xaaqinka baabbi'inta.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Ashuur

24 Rabbiga ciidammadu wuxuu ku dhaartay oo yidhi, Sida xaqiiqada ah waxay noqon
doontaa sidii aan ku fikiray, oo taladanuna waxay u hagaagi doontaa sidii aan u
qasdiyey, 25 taasoo ah inaan kan reer Ashuur dalkayga ku jebin doono, buurahayga
korkoodana isaga ku tuman doono, markaasaa harqoodkiisu iyaga ka fogaan doonaa,
culayskiisuna garbahooda ka degi doonaa. 26 Kanu waa qasdigii loola qasdiyey dhulka
oo dhan, oo tanuna waa gacantii lagu kor fidiyey quruumaha oo dhan. 27 Waayo,
Rabbiga ciidammadu waxan wuu u qasdiyey, haddaba bal yaa burin doona? Oo
gacantiisiina way soo fidsan tahay, yaa dib u celin doona?

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Reer Falastiin

28 Sannaddii Boqor Aaxaas dhintay ayaa warkan culus la yidhi.

29 Reer Falastiin oo dhammow, ha ku farxin in ushii lagugu garaacay jabtay, maxaa
yeelay, abeesada xididkeeda waxaa ka soo bixi doona jilbis, oo farcankiisuna wuxuu
noqon doonaa masduulaa dab leh. 30 Oo curadka masaakiinta ayaa wax cuni doona,
kuwa baahanna ammaan bay ku jiifsan doonaan, oo xididkaagana waxaan ku dili
doonaa abaar, kuwa kaa hadhayna waa la layn doonaa. 31 Iriddow, barooro. Maga-
aladaay, ooy! Reer Falastiin oo dhammow, kulligaa cabsi la dhalaal, waayo, waxaa
woqooyi ka iman doona qiiq, oo midna saaxiibbadiis kama hadhi doono. 32 Haddaba
bal maxaa loogu jawaabi doonaa wargeeyayaasha quruunta? Waxaa loogu jawaabi
doonaa in Rabbigu Siyoon aasaasay oo kuwa dhibaataysan ee dadkiisuna ay dhexdeeda
magangeli doonaan.

15

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Moo'aab

1 Kanu waa warka culus ee Moo'aab ku saabsan. Caartii Moo'aab habeen qudha
baa lagu dumiyey oo baabba'shay; Qiirtii Moo'aab habeen qudha baa lagu dumiyey oo
baabba'shay. 2 Waxaa kor loogu baxay Bayid iyo Diboon oo meelaha sare ku yaal in lagu

ooyo, reer Moo'aab waxay u baroortaan Neboo iyo Meedebaa, madaxyadooda oo dhan
waa la xiiray oo gadh kastana waa la jaray. 3 Jidadkooda waxaa lagu guntadaa dhar
joonyad ah, oo guryahooda dushooda iyo jidadkooda ayaa mid kastaaba ka baroortaa
isagoo aad u ooyaya. 4 Oo Xeshboon iyo Elecaaleehba way qayliyaan, oo codkoodana
waxaa laga maqlaa tan iyo Yahas, sidaas daraaddeed ragga hubka leh ee Moo'aab aad
bay u qayliyaan, oo cabsi bay la gariiraan. 5 Qalbigaygu wuxuu u ooyaa reer Moo'aab,
kuwoodii qaxay waxay u cararaan tan iyo Socar iyo ilaa Ceglad Shelishiyaah, waayo,
oohin bay la fuulaan jiirta Luxiid, oo jidka Xororayimna waxay kor ugu qaadaan qaylo
baabba'eed. 6 Waayo, biyaha Nimriim baabba' bay noqon doonaan, cawskiina wuu
engegay, biqilkiina wuu qallalay, oo wax cagaar ahna innaba lama arko. 7 Sidaas
daraaddeed maalkii badnaa ee ay urursadeen iyo wixii ay kaydsadeenba waxay u
qaadan doonaan durdurka geedaha safsaafka ah. 8 Waayo, qayladii waxay gaadhay
soohdimaha Moo'aab ku wareegsan, baroortoodii waxay gaadhay tan iyo Eglayim,
oo baroortoodiina waxay gaadhay tan iyo Bi'ir Eelim. 9 Biyaha Diimoon dhiig baa
ka buuxa, weliba waxaan Diimoon ku keeni doonaa belaayo kale, kan Moo'aab ka
baxsaday iyo kuwa dalka ku hadhayba libaax baan ku diri doonaa.

16

1 Taliyaha dalka baraarka uga soo dira Selac oo cidlada ag taal, oo waxaad ugu keen-
taan buurta magaalada Siyoon. 2 Waayo, sidii shimbir wareegaysa oo buulkeedii laga
tuuray ayaa gabdhaha Moo'aab ku ahaan doonaan meelaha Webi Arnoon laga gudbo.
3 Talo ku tali, oo caddaalad ku garsoor, maalin hadh cad ah hooskaaga ka dhig habeen
madow oo kale, masaafurisyada qari, oo magantana ha gacangelin. 4 Kuwa Moo'aab
ee masaafurisyada ah ha kula joogeen, oo waxaad gabbaad uga noqotaa kan iyaga
dhacaya, waayo, kii wax dulmi jiray wuu dhammaaday, dhiciddiina way joogsatay,
kuwii dadka cadaadin jirayna dalkaa laga baabbi'iyey. 5 Oo carshigu naxariis buu ku
dhismi doonaa, oo run ahaan waxaa carshiga taambuugga Daa'uud dhexdiisa ah ku
fadhiisan doona mid caddaalad ku garsoora, caddaaladna doondoona, oo xaqnimada
ku dhaqsada.

6 Waxaannu maqalnay kibirkii Moo'aab oo uu aad u kibray, iyo xataa madaxwey-
naantiisa, iyo kibirkiisa, iyo cadhadiisa, faankiisuna waa wax aan waxba tarayn.
7 Sidaas daraaddeed reer Moo'aab waxay u ooyi doonaan dalka Moo'aab, oo mid
kastaaba waa ooyi doonaa. Oo waxaad aad ugu barooran doontaan aasaaska Qiir
Xaresed oo aad wax loogu dhuftay. 8 Waayo, beerihii Xeshboon way qallalan yihiin,
quruumaha madaxdoodii ayaa jejebisay geedihii canabka ee Sibmaah oo soo gaadhay
xataa tan iyo Yacser oo xagga cidlada u soo baxay. Laamihiisii way fidsanaayeen oo
badday dhaafeen. 9 Sidaas daraaddeed waxaan canabka Sibmaah ugu ooyi doonaa
oohintii aan Yacser ugu ooyay oo kale. Xeshboon iyo Elecaaleehow, waxaan idinku
waraabin doonaa ilmadayda, waayo, midhahaagii la hor guray iyo beergoosadkaagiiba
waxaa ku dhacday qayladii dagaalka. 10 Farxaddii waa la qaaday, oo beertii midhaha
badnaydna farxaddii waa laga bixiyey, oo beeraha canabka ahna hees iyo rayrayn ma
jiri doonaan, mana jiri doono mid canabka macsarooyin ku tunta, oo qaylada tumidda
canabkana waan joojiyey. 11 Haddaba sidaas daraaddeed qalbigaygu wuxuu sida
kiraar oo kale ugu barooranayaa Moo'aab aawadeed, oo calooshayduna Qiir Xaresed
aawadeed. 12 Oo markii Moo'aab iskeeno oo uu meesha sare ku daalo, oo uu meeshiisa
quduuska ah u yimaado si uu ugu tukado, innaba ma guulaysan doono.

13 Kanu waa eraygii uu Rabbigu waagii hore reer Moo'aab kaga hadlay. 14 Laakiinse
haatan Rabbigu wuu hadlay oo wuxuu yidhi, Muddo saddex sannadood ah sida
shaqaale sannaddiis ayaa sharafta reer Moo'aab lagu quudhsan doonaa, isaga iyo

dadkiisa faraha badan, oo kuwa hadhi doonaana waxay ahaan doonaan in yar oo aan tabar lahayn.

17

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Dimishaq

1 Kanu waa warka culus ee Dimishaq ku saabsan. Bal eega, Dimishaq inay mag-
aalo sii ahaato waa laga joojiyey, oo waxay ahaan doontaa tuulmooyin burbur ah.
2 Magaalooyinkii Carooceer waa laga wada tegey. Waxay noqon doonaan meelo
adhyuhu daaqaan oo ay iska fadhiistaan, oo ciduna ma didin doonto. 3 Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Qalcaddu reer Efrayim way ka baabbi'i doontaa, oo
boqortooyaduna Dimishaq way ka dhammaan doontaa, oo kuwa Suuriya ka hadhi
doonaana waxay noqon doonaan sida sharaftii dadkii Israa'iil.
4 Oo maalintaas sharafta reer Yacquub way daciifi doontaa, oo baruurta jidhkiisuna
way macaluuli doontaa. 5 Oo waxay noqon doontaa sida marka beeragooyuhu balka
soo urursho oo gacantiisuna ay sabuullada soo gurato, oo waxay noqon doontaa sida
mid sabuullo laga tegey ka guranaya dooxada Refaa'iim. 6 Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Weli canab xaabxaab ah ayaa ku hadhi doona, oo sida geed
saytuun ah oo la ruxay ayaa laba ama saddex xabbadood ku hadhi doonaan laanta
geedka ugu korraysa dhaladeeda, laamaha ugu shisheeya oo midhaha badanna waxaa
ku hadhi doona afar ama shan xabbadood. 7 Oo maalintaas nin baa wuxuu fiirin
doonaa Abuurihiisii, oo indhihiisuna waxay u jeedsan doonaan Kan Quduuska ah oo
reer binu Israa'iil. 8 Oo isagu ma uu fiirin doono meelaha allabariga ee uu gacmihiisa
ku sameeyey, umana uu jeedsan doono wixii ay farihiisu sameeyeen, kuwaasoo ah
geedaha Asheeraah, iyo sanamyada qorraxda. 9 Oo maalintaas magaalooyinkiisa
xoogga badanu waxay noqon doonaan sida meelaha ay reer Xiwi iyo reer Amor kaga
tageen reer binu Israa'iil hortood, oo waxaa jiri doona baabba'. 10 Maxaa yeelay,
waxaad illowday Ilaaha badbaadadaada, oo kamana aad fikirin Dhagaxa xoogga kuu
ah, sidaas daraaddeed waxaad beertaa geedo wacan, waxaadna tallaashaa geedo
qalaad oo canab ah. 11 Maalintii aad beerto ayaad xeraysaa, subaxdiina waxaad ubax
ka keentaa abuurkaaga, laakiinse beergoosadku wuxuu carari doonaa maalin murug
iyo caloolxumo badan.
12 Dadka faraha badanu aad bay u buuqayaan, oo waxay u hugmaan sida hugunka
badda! Quruumuhu aad bay u bulxamayaan, oo waxay u guuxaan sidii guuxa biyo xoog
badan! 13 Quruumuhu waxay u guuxi doonaan sida guuxa biyo faro badan, laakiinse
wuu canaanan doonaa, oo meel fog bay u carari doonaan, oo waxaa loo eryi doonaa
sida xaabka buuraha ee dabayshu kaxayso iyo sida boodh cirwareen ah. 14 Bal eega,
makhribkii cabsi baa jirta, oo aroortii ka horna ma jiraan. Taasu waa waxa ku dhaca
kuwa na booba iyo qaybtii kuwa na dhaca.

18

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Kuush

1 Dalka baalasha hadhsanaya wuxuu ka sii shisheeyaa webiyaasha Kuush! 2 Ergooyin
ayuu badda ku diraa, oo xataa doonniyo caw ah ayuu biyaha korkooda ku diraa
oo yidhaahdaa, Wargeeyayaasha dheereeyow, waxaad u tagtaan quruun dheer oo
sulubsan, oo ah dad tan iyo bilowgoodii aad looga cabsado, oo ah quruun xoog badan
oo wax ku tumata, oo dalkeeda webiyadu kala qaybiyaan! 3 Kuwiinna dunida deggan
oo dhammow, kuwiinna dhulka joogow, markii buuraha korkooda calan laga taago
fiiriya, oo markii buunka la yeedhiyana maqla. 4 Waayo, Rabbigu wuxuu igu yidhi,
Anigoo aamusan, ayaan hoygayga wax ka soo fiirin doonaa sida kulaylka widhwidhaya
ee qorraxda, iyo sida daruur darab ah oo xilliga beergoosadka hooraysa. 5 Waayo,

beergoosadka ka hor markuu ubaxu dhammaado, oo uu ubaxu canab bislaanaya
noqdo ayuu manjo laamaha yaryar ku gooyn doonaa, oo laamaha waaweyn ee sii
faafayana wuu gooyn doonaa oo fogayn doonaa. 6 Oo iyaga waxaa dhammaantood
looga wada tegi doonaa haadka buuraha iyo dugaagga dhulka, oo haadka ayaa iyaga
kulaylka ka hadhsan doonaa, oo dugaagga dhulka oo dhammuna iyagay qabowga
ka dugsan doonaan. 7 Oo wakhtigaas waxaa Rabbiga ciidammada loo keeni doonaa
hadiyad laga keenay dadka dheer oo sulubsan oo ah dad tan iyo bilowgoodii aad looga
cabsado, oo ah quruun xoog badan oo wax ku tumata, oo dalkeeda webiyadu kala
qaybiyaan, oo waxaa la keeni doonaa Buur Siyoon oo ah meesha magaca Rabbiga
ciidammada.

19

Wax Sii Sheegid Ku Saabsan Masar

1 Kanu waa warka culus ee Masar ku saabsan.
Bal eega, Rabbigu wuxuu fuushan yahay daruur dheeraysa oo wuxuu u socdaa
Masar, oo sanamyada Masarna waxay ku gariiri doonaan hortiisa, oo Masriyiinta
qalbigooduna cabsi buu kula dhex dhalaali doonaa. 2 Oo Masriyiinta waxaan ku kicin
doonaa Masriyiin kale, oo midkood kastaaba wuxuu la diriri doonaa walaalkiis iyo
deriskiisa, magaalaba magaalay la diriri doontaa, boqortooyana boqortooyo kale. 3 Oo
Masriyiinta ruuxooduna wuu ka dhammaan doonaa, oo taladooda waan baabbi'in
doonaa, oo waxay talo u doonan doonaan sanamyada, iyo falanfallowyada, iyo kuwa
ruuxaanta leh, iyo saaxiriinta. 4 Oo Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Anigu waxaan Masriyiinta gacanta u gelin doonaa sayid nac weyn, oo waxaa u talin
doona boqor xoog badan. 5 Oo biyuhuna badda way ka madhan doonaan, oo webiguna
wuu gudhi doonaa oo engegi doonaa. 6 Oo webiyaashuna way qudhmi doonaan oo
durdurrada Masarna way madhan doonaan oo engegi doonaan, oo cawsduurka iyo
dareemaduna way wada qallali doonaan. 7 Oo seeraha Webi Niil oo qarkiisa ku yaal, iyo
wax kasta oo lagu beeray Webi Niil agtiisuba way wada engegi doonaan, oo dabayshaa
la tegi doonta, oo mar dambena lama arki doono. 8 Oo kalluumaystayaashuna way ooyi
doonaan, kuwa jillaabka Webi Niil ku rida oo dhammuna way wada barooran doonaan,
oo kuwa biyaha korkooda shabagga ku kala bixiyaana way macaluuli doonaan. 9 Oo
kuwa geed linenka dharka ka sameeya iyo kuwa cudbiga dharka ka sameeyaaba way
quusan doonaan. 10 Oo kuwa waddanka tiirarka u ah oo dhammuna way wada jabi
doonaan, kuwa kiro u shaqeeyaana way murugoon doonaan. 11 Amiirrada Socan
waa nacasyo, oo taladii taliyayaasha ugu xigmad badnaa ee Fircoon waxay noqotay
doqonnimo. Sidee baad Fircoon ugu tidhaahdaan, Anigu waxaan ahay nin xigmad
leh wiilkiis, oo waxaan ahay farcankii boqorradii hore? 12 Haddaba meeye raggaaga
xigmadda lahu? Oo bal haatan ha kuu sheegeen, oo ha ogaadeen waxa Rabbiga
ciidammadu Masar ugu talaggalay. 13 Amiirradii Socan waxay noqdeen nacasyo, oo
amiirradii Nofna waa la khiyaaneeyey Masarna waxaa qalday kuwa qabiilooyinkeeda
tiirarka u ah. 14 Oo Rabbigu wuxuu ku dhex qasay wareer, oo iyana waxay Masar
shuqulladeedii oo dhan ugu qaldeen sida nin sakhraanu mantaggiisa ugu dhacdhaco oo
kale. 15 Oo Masarna laguma arki doono shuqul ay samayn karaan madaxa ama dabadu,
laanta ama cawsduurku toona.
16 Oo wakhtigaas Masriyiintu waxay noqon doonaan sida naago oo kale, oo waxay la
gariiri doonaan oo la cabsan doonaan ruxruxidda gacanta Rabbiga ciidammada, oo uu
Masar korkeeda ku ruxruxi doono. 17 Oo dalka Yahuudahna cabsi buu Masar u noqon
doonaa, oo mid kasta oo la xusuusiyaaba wuu ka cabsan doonaa, waana talada Rabbiga
ciidammadu uu iyaga u goostay aawadeed.

18 Oo wakhtigaas waxaa dalka Masar jiri doona shan magaalo oo afka Kancaan ku
hadasha oo Rabbiga ciidammada ku dhaarata, oo middoodna waxaa lagu magacaabi
doonaa Magaalada baabba'a.
19 Oo wakhtigaas dalka Masar dhexdiisa meel allabari baa Rabbiga ugu oolli doonta,
oo soohdinteedana waxaa Rabbiga u jiri doona tiir. 20 Oo taasu waxay calaamad iyo
markhaati dalka Masar dhexdiisa ugu noqon doontaa Rabbiga ciidammada, waayo,
kuwa dulma aawadood ayay Rabbiga ugu qayshan doonaan, oo isna wuxuu u soo
diri doonaa badbaadiye iyo mid xoog badan, wuuna samatabbixin doonaa. 21 Oo
wakhtigaas ayaa Rabbigu Masriyiinta is-ogeysiin doonaa, oo ay Masriyiintuna Rabbiga
aqoon doonaan, oo waxay ku caabudi doonaan allabari iyo qurbaan, oo Rabbiga ayay
nidar u nidri doonaan, wayna oofin doonaan. 22 Oo Rabbigu wax buu Masar ku dhufan
doonaa, wax buu ku dhufan doonaa, wuuna dawayn doonaa, oo iyana Rabbigay u soo
noqon doonaan, oo isna baryootankooda ayuu aqbali doonaa, wuuna bogsiin doonaa.
23 Oo wakhtigaas waxaa jiri doona jid weyn oo Masar ka baxa oo tan iyo Ashuur
gaadha, oo kuwa reer Ashuur ah ayaa Masar geli doona, oo Masriyiintuna reer Ashuur
bay Ilaah la caabudi doonaan.
24 Oo wakhtigaas dalka Israa'iil wuxuu saddex ku noqon doonaa Masar iyo Ashuur,
oo dhulka dhexdiisana barako buu ku ahaan doonaa, 25 waayo, Rabbiga ciidammadu
wuu barakeeyey, isagoo leh, Barako waxaa leh Masar oo ah dadkayga, iyo Ashuur oo ah
shuqulkii gacmahayga, iyo Israa'iil oo ah dhaxalkayga.

20

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Masar Iyo Kuush

1 Sannaddii Sargoon oo ahaa boqorkii Ashuur uu Tartaan Ashdood u diray, oo uu
tegey, oo la diriray oo qabsaday Ashdood, 2 ayaa Rabbigu Ishacyaah ina Aamoos
la hadlay oo wuxuu ku yidhi, Tag, oo dharka joonyadda ah dhexdaada ka fur, oo
kabahaagana iska siib. Oo isna saasuu yeelay, oo wuxuu socday isagoo qaawan oo
caga cad. 3 Markaasaa Rabbigu wuxuu yidhi, Sidii addoonkaygii Ishacyaah saddex
sannadood qaawanaan iyo cago caddaan uu ugu socday inuu calaamad iyo yaab Masar
iyo Itoobiyaba u ahaado 4 ayaa boqorka Ashuur kaxaysan doonaa maxaabiista Masar
iyo masaafurisyada Itoobiya, yar iyo weynba, iyagoo qaaqaawan oo wada cagacad, oo
badhidoodu muuqato, si uu Masriyiinta u ceebeeyo aawadeed. 5 Markaasaa la nixi
doonaa oo la ceeboobi doonaa Itoobiya oo rajadoodii ahayd aawadeed iyo Masar oo
sharaftoodii ahayd aawadeed. 6 Oo kuwa xeebta degganu waxay wakhtigaas odhan
doonaan, Bal eega wixii ku dhacay kuwii aan isku hallaynaynay oo aan caawimaad ugu
cararaynay inay boqorka Ashuur naga samatabbixiyaan Oo bal annagu sidee baannu
u baxsanaynaa?

21

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Baabuloon

1 Kanu waa warka culus ee ku saabsan cidlada badda ku ag taal. Sida cirwareentu
koonfur uga timaado oo kale ayuu cidlada oo ah dal cabsi badan uga yimaadaa. 2 Waxaa
lay tusay muujin culus. Khaa'inkii khiyaanuu sameeyaa, oo kan wax dhacaana wax buu
dhacaa. Reer Ceelaamow, ku kac, reer Maadayow, hareeree. Taahiddii oo dhan anigu
waan joojiyey. 3 Sidaas daraaddeed naxdin baa cidhiidhi i gelisay, oo waxaa i qabtay
xanuun badan sida naag foosheed oo kale, oo xanuun aawadiis waxba waan maqli kari
waayay, oo naxdin aawadeed waxba waan arki kari waayay. 4 Waan qalbitakhtakhay,
oo cabsi baa i argaggixisay. Fiidkii aan istareexa ka filanayay gariir buu iigu rogmaday.
5 Miis bay diyaarsadaan, oo gogol bay gogladaan, wax bayna cunaan oo cabbaan.
Amiirradow, sara joogsada, oo gaashaanka subka. 6 Waayo, Sayidku wuxuu igu yidhi,

Tag, oo waardiye meel dhig, oo isna wuxuu arko ha sheego. 7 Oo markaasuu arkay
ciidan fardo fuushan oo laba laba u socda, iyo ciidan dameerro fuushan, iyo ciidan
rakuubbo fuushan, aad buuna u dhegaystay oo aad iyo aad buu uga fikiray. 8 Oo
wuxuu u qayliyey sidii libaax oo kale oo yidhi, Sayidow, maalintii oo dhan waxaan had
iyo goorba ku kor taagnahay munaaradda waardiyaha, oo habeen walbana waxaan
joogaa meeshayda waardiyaha. 9 Oo bal eeg, waxaa soo socda ciidan fardo fuushan oo
laba laba u socda. Oo isna waa u jawaabay oo wuxuu yidhi, Baabuloon waa dhacday,
waa dhacday, oo sanamyadeedii xardhanaa oo ilaahyadeedu way wada jajabeen oo
dhulkay daadsan yihiin. 10 Dadkayga sida hadhuudh la tumayow, wixii aan Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil ka maqlay waan idin ogeysiiyey.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Duumah

11 Kanu waa warka culus ee Duumah ku saabsan.
Mid baa aniga Seciir iiga yeedhay, isagoo leh, Waardiyow, habeenka ka warran? 12 Oo
waardiyihiina wuxuu yidhi, Waagu waa beryayaa, habeenkuna waa soo socdaa, haddii
aad wax weyddiinaysaan, weyddiiya, soo noqda oo kaalaya.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Dalka Carabta

13 Kanu waa warka culus ee dalka Carabta ku saabsan.
Kuwiinna safarka ah oo reer Dedaanow, waxaad ku hoyan doontaan kaynta dalka
Carabta. 14 Kuwa oomman biyo u keena, kuwa dalka Teemaa degganow, kuwa qaxay
cunto kala hor taga. 15 Waayo, iyagu seef bay ka carareen, taas oo ahayd seef gal la',
iyo qaanso xodan iyo dagaal aad u kulul. 16 Waayo, Sayidku wuxuu igu yidhi, Muddo
sannad ah oo ah sida sannadaha shaqaalaha ayaa sharafta Qedaar oo dhammu ku
baabbi'i doontaa. 17 Oo intii ka hadhay tirada ragga qaansaleyda ah oo ah ragga xoogga
badan oo reer Qedaarna way yaraan doontaa, waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil ayaa saas ku hadlay.

22

Wax Sii Sheegid Ku Saabsan Yeruusaalem

1 Kanu waa war culus ee dooxada muujinta ku saabsan.
War maxaa idinku dhacay, oo aad dhammaantiin guryaha dushooda la korteen?
2 Magaalada qaylada iyo bulxanku ka buuxaanay, magaalada farxadda badanay, kuwa
dhexdaada lagu laayay seef laguma layn, dagaalna kuma ay dhiman. 3 Taliyayaashaadii
oo dhammu way wada carareen, oo qaansola'aan iyagoo ah ayaa la xidhay. Inta lagaa
helay oo dhan waa la wada xidhay in kastoo ay meel fog u carareen. 4 Sidaas daraaddeed
ayaan idhi, Aniga iga sii jeesta. Si qadhaadh baan u ooyi doonaa, ha isku daalinnina
inaad dadkayga iiga qalbi qabowjisaan. 5 Waayo, waa maalin ay naxdin iyo kutumasho
iyo isku qasnaanu Sayidka ah Rabbiga ciidammada ka iman doonaan oo ay dooxada
muujinta ku dhici doonaan, waana wakhti derbiyada la dumin doono oo buuraha lagu
qaylin doono. 6 Oo reer Ceelaam wuxuu qaatay gabooyihii, oo gaadhifardoodyo iyo rag
fardo fuushan baa la socday, oo reer Qiirna gaashaankii buu daaha ka qaaday. 7 Oo
waxay noqotay in dooxooyinkaagii ugu wacanaa gaadhifardoodyo ka buuxsameen,
ragga fardooleyda ahuna waxay isku diyaariyeen iridda horteeda. 8 Oo isna wuxuu
banneeyey daahii dadka Yahuudah, oo adna maalintaas waxaad aad u fiirisay hubkii
guriga kaynta yiil. 9 Oo weliba waxaad aragteen in daldaloolka magaalada Daa'uud
ay badan yihiin, oo waxaad isku soo wada ururiseen biyihii balliga hoose. 10 Oo
waxaad tiriseen guryihii Yeruusaalem, oo waxaad guryihii u dumiseen inaad derbiga
adkaysaan. 11 Oo weliba biyihii balligii hore waxaad biyoxidheen uga samayseen
labada derbi dhexdooda laakiinse ma aydaan fiirin kii waxan sameeyey, mana aydaan

u jeedsan kii waa hore sameeyey. 12 Oo Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu maalin-
taas dadka ugu yeedhay oohin, iyo madax-xiirnaan, iyo dhar joonyad ah guntashadiisa.
13 Oo bal eega, waxaa jira farxad iyo rayrayn, dibi la qalo iyo ido la gowraco, hilib la
cuno iyo khamri la cabbo, oo waxaa la yidhaahdaa, Aynu wax cunno oo cabno, waayo,
berrito waynu dhiman doonaaye. 14 Oo Rabbiga ciidammada ayaa waxan dhegaha ii
saaray. Sida xaqiiqada ah xumaantan laydinkama maydhi doono jeeraad dhimataan,
ayaa Sayidka ah Rabbiga ciidammadu leeyahay.

15 Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Kac, oo waxaad u tagtaa
Shebnaa oo ah khasnajiga guriga u sarreeya, oo waxaad ku tidhaahdaa, 16 Waadiga
qabrigaagii halkan ka qotay, oo xabaashaadiina meel sare ka qotay, oo dhagaxana hoy
ka samaystay, bal maxaad halkan ku samaynaysaa? Oo yaad halkan ku haysataa? 17 Bal
eeg, ninka xoogga badanow, Rabbigu xoog buu kuu tuuri doonaa. Aad buu kuu qaban
doonaa. 18 Oo hubaal sida kubbad oo kale ayuu kugu wadhfin doonaa dhul weyn oo
ballaadhan, oo halkaasaad ku dhiman doontaa, oo gaadhifardoodyadii sharaftaaduna
halkaasay joogi doonaan, adigoo ah ceebta gurigii sayidkaaga. 19 Oo waxaan kaa eryi
doonaa derejadaada, oo jagada aad joogtona isagaa kaa soo dejin doona. 20 Oo waxaan
maalintaas u yeedhi doonaa addoonkayga Elyaaqiim ina Xilqiyaah. 21 Oo waxaan
isaga huwin doonaa shuluggaaga, oo waxaan ku adkayn doonaa dhex-xidhkaaga, oo
dowladnimadaada isagaan u dhiibi doonaa, oo isna aabbe buu dadka Yeruusaalem
deggan iyo reer Yahuudah u noqon doonaa. 22 Oo furihii guriga Daa'uudna garbihiisaan
saari doonaa, oo wuu furi doonaa, oo ninna ma xidhi doono, wuu xidhi doonaa, oo
ninna ma furi doono. 23 Oo waxaan isaga u dhuujin doonaa sida dhidib meel adag
haysta, oo isna wuxuu reerka aabbihiis u noqon doonaa carshi sharaf badan. 24 Oo
waxaa korkiisa laga lalmin doonaa sharaftii reerka aabbiihiis oo dhan, dhasha iyo
farcanka, iyo weelasha yaryar oo dhan, koobabka iyo xataa sibraarrada waaweyn oo
dhanba. 25 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Maalintaas dhidibkii meesha
adag ku dhuuqsanaa wuu ka siibmi doonaa, oo intuu jabo ayuu dhici doonaa, oo
culayskii saarnaana waa la baabbi'in doonaa, waayo, Rabbiga ayaa saas ku hadlay.

23

Wax Sii Sheegid Ku Saabsan Turos

1 Kanu waa warka culus ee Turos ku saabsan. Doonniyaha Tarshiishow, baroorta,
waayo, way baabba'day, guri iyo irid la galo midna ma leh, waxaana iyaga looga
muujiyey dalka Kitiim. 2 Kuwiinnan gasiiradda deggan ee baayacmushtariyaasha
Siidoon oo badda gudbayaa ay alaab ka buuxiyeenow, aamusa. 3 Biyaha badan
waxaa laga keenay sarreenkii Shiixoor iyo waxa beerihii Webi Niil laga goostay oo
faa'iidadeedii ahaa, oo iyadu waxay noqotay suuqii quruumaha. 4 Siidoonay, ceebow,
waayo, baddii way hadashay, oo qalcaddii baddu waxay tidhi, Anigu ma foolan,
carruurna ma dhalin, barbaarrona ma korin, gabdhona ma korin. 5 Markii warku
Masar soo gaadho aad bay warka Turos uga xanuunsan doonaan. 6 Tarshiish xaggeeda
u gudba. Kuwiinna gasiiradda degganow, baroorta. 7 Tanu ma magaaladiinnii waa
hore jirtay oo faraxsanayd baa oo cagaheeda meel fog u waday inay dal shisheeye degto
aawadeed? 8 Yaa taladan u goostay Turos oo ahayd magaaladii taajajka bixisay, oo
baayacmushtariyaasheedu amiirro ahaayeen, oo geddisleydeeduna ay ahaayeen kuwii
dhulka sharafta ku lahaa? 9 Rabbiga ciidammada ayaa waxaas u qasdiyey inuu jebiyo
kibirka faanka oo dhan, iyo inuu ka dhigo in kuwa dhulka sharafta ku leh oo dhan la
quudhsado.

10 Reer Tarshiishow, bal dalkaaga dhex mar sida Webi Niil oo kale. Innaba wax ku
celiya oo dambe ma jiraan. 11 Isagu wuxuu gacantiisa ku fidiyey badda korkeeda, oo
boqortooyooyinkiina wuu gariiriyey. Rabbigu wuxuu amar ku bixiyey in la dumiyo

qalcadaha Kancaan. 12 Oo isagu wuxuu yidhi, Dadka Siidoon oo ah sida bikrad la
nijaaseeyeyow, mar dambe ma farxi doontid. Kac, oo xagga Kitiim u gudub, oo xataa
halkaasna nasasho kama heli doontid. 13 Bal dalka reer Kaldayiin fiiriya, dadkaasu ma
jirin. Kii reer Ashuur kuwii cidlada degganaa ayuu u aasaasay, munaaradaa la dhisay,
daaraheedii waaweynaana waa la dumiyey, oo baabba' buu ka dhigay. 14 Doonniyaha
Tarshiishow, baroorta, waayo, qalcaddiinnii waa la baabbi'iyey. 15 Oo waxay wakhti-
gaas noqon doontaa in Turos la illoobi doono toddobaatan sannadood, oo ah sida boqor
wakhtigiis. Oo toddobaatankaas sannadood markay dhammaadaan ayaa Turos waxaa
laga heesi doonaa sida dhillada oo kale. 16 Dhilladii la illoobayay, kataarad qaado, oo
magaalada ku dhex wareeg, oo luuq macaan luuqee, oo heeso badan hees, si lagugu
soo xusuusto aawadeed. 17 Oo toddobaatanka sannadood markay dhammaadaan ayaa
Rabbigu Turos soo booqan doonaa, oo waxay ku soo noqon doontaa kiradeedii, oo
waxay dhulka kaga dhillaysan doontaa boqortooyooyinka dunida oo dhan. 18 Laakiinse
baayacmushtarigeeda iyo kiradeedaba quduus baa Rabbiga looga dhigi doonaa, lama
urursan doono, lamana kaydsan doono, waayo, baayacmushtarigeedu wuxuu u ahaan
doonaa kuwa Rabbiga hortiisa jooga inay wax ku filan cunaan oo ay dhar raagaya
xidhaan.

24

Rabbiga Oo Dhulka Baabbi'inayaa

1 Bal eega, Rabbigu dalkuu madhinayaa, oo baabba' buu ka dhigayaa, wuuna afgem-
biyayaa, oo kuwa degganna wuu kala firdhinayaa. 2 Oo waxay noqon doontaa in
wixii dadka ku dhaca ay wadaadkana ku dhacaan, oo wixii addoonka hela, sayid-
kana way heli doonaan, oo wixii iibiyaha helana, iibsadahana way heli doonaan, oo
wixii amaahiyaha helana amaahsadahana way heli doonaan, oo wixii korsaarqaataha
helana, korsaarbixiyahana way heli doonaan. 3 Oo dalkana dhammaantiis waa la
madhin doonaa oo la kharribi doonaa, waayo, Rabbiga ayaa eraygaas ku hadlay.
4 Dhulku wuu baroortaa, wuuna qallalaa, dunidu way daashaa, wayna qallashaa, oo
dadka sarena way daalaan. 5 Oo dhulkiina waxaa nijaaseeyey kuwa deggan, maxaa
yeelay, iyagu qaynuunnadii bay ku xadgudbeen, oo amarkiina way beddeleen, oo
axdigii daa'imka ahaana way jebiyeen. 6 Sidaas daraaddeed dhulkii waxaa baabbi'iyey
habaar, oo kuwii dhex degganaana eed baa laga helay, sidaas daraaddeed kuwii dhulka
degganaa way gubteen oo wax yar baa ka hadhay. 7 Khamriga cusubu wuu baroortaa,
dhirta canabkuna way dhadaa, oo kuwii qalbigoodu faraxsanaa oo dhammuna way
taahaan. 8 Farxaddii dafku way joogsatay, oo kuwii rayraynayay buuqoodiina waa
dhammaaday, farxaddii kataaradduna way joogsatay. 9 Mar dambe khamri hees kuma
ay cabbi doonaan, oo wax lagu sakhraamona wuu u qadhaadhaan doonaa kuwa cabba.
10 Magaalada cidlada ah waa la dumiyey, oo guri kastana waa la xidhay si aan ninna u
soo gelin. 11 Jidadka waxaa looga ooyayaa khamri la waayay aawadeed, farxaddii oo
dhammuna way madoobaatay, oo rayrayntiina dalkay ka dhammaatay. 12 Magaaladii
waxaa lagaga dhex tegey baabba', oo albaabkiina intii la jebiyey, ayaa la baabbi'iyey.
13 Waayo, sidaasay ahaan doontaa dalka iyo dadyowga dhexdoodaba, oo waxay noqon
doontaa sida ruxruxidda geedka saytuunka ah iyo sida xaaxaabka canabka marka
midhaha laga gurto dabadeed. 14 Codkooday kor u qaadi doonaan, wayna dhawaaqi
doonaan, oo haybadda Rabbiga ayay badda aad ugaga qaylin doonaan. 15 Haddaba
sidaas daraaddeed xagga bari Rabbiga ka ammaana, oo Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil magiciisana waxaad ka ammaantaan gasiiradaha badda.

16 Darafka dhulka ugu shisheeya ayaan ka maqalnay gabayo lahaa, Ammaanu ha
u ahaato kan xaqa ah. Laakiinse anigu waxaan idhi, Caatoobay oo caatoobay, anaa
iska hoogay! Khaa'innadii khiyaanay sameeyeen, hubaal khaa'innadii aad iyo aad

bay khiyaano xun u sameeyeen. 17 Kan dhulka degganow, waxaa ku hor yaal cabsi
iyo yamays iyo dabin. 18 Oo kii qaylada cabsida ka cararaa yamayskuu ku dhici
doonaa, oo kii yamayska ka soo baxana waxaa qaban doona dabinka, waayo, waxaa
la furay daaqadihii xagga sare, oo aasaaskii dhulkuna wuu gariirayaa. 19 Dhulkii
dhammaantiis wuu dumay, oo dhulkii kulligiis wuu burburay, oo dhulkii aad iyo aad
buu u dhaqdhaqaaqay. 20 Dhulku wuxuu u dhicdhici doonaa sida nin sakhraansan, oo
waxaa loo dhaqdhaqaajin doonaa sida buul oo kale. Xadgudubkiisuna wuu ku cuslaan
doonaa, oo wuu dhici doonaa, oo mar dambena sooma kici doono.
21 Oo waxay maalintaas noqon doontaa in Rabbigu ciidanka kuwa sare kor ku
ciqaabi doono, oo boqorrada dunidana dhulkuu ku ciqaabi doonaa. 22 Oo iyaga
waxaa laysugu soo ururin doonaa sida maxaabiista godxabsiga loogu urursho, oo
waa la xabbisi doonaa oo maalmo badan dabadeed ayaa la ciqaabi doonaa. 23 Oo
markaasaa dayaxu isku qasmi doonaa, oo qorraxduna way ceeboobi doontaa, waayo,
Rabbiga ciidammadu boqor buu ku ahaan doonaa Buur Siyoon iyo Yeruusaalem, isagoo
odayaashiisa hortooda sharaftiisa ka muujinaya.

25

Rabbiga Ammaana

1 Rabbiyow, waxaad tahay Ilaahay. Waan ku sarraysiin doonaa, oo magacaagana
waan ammaani doonaa, waayo, waxaad samaysay waxyaalo yaab badan oo ah talooyin
aad waa hore aaminnimo iyo run ku talaggashay. 2 Waayo, waxaad magaalo ka dhigtay
meel tuulan, oo magaalo deyr lehna burbur, oo daartii weynayd ee shisheeyahana
waxaad ka dhigtay wax aan magaalo ahayn, oo mar dambena lama dhisi doono.
3 Sidaas daraaddeed dadka xoogga badanu way ku ammaani doonaan, oo magaalada
quruumaha laga cabsadona way ka cabsan doontaa. 4 Waayo, waxaad miskiinka
u ahayd xoog, oo saboolka baahanna markuu dhibaataysnaa xoog baad u ahayd,
waxaadna ahayd meel duufaanka laga dugsado oo kulaylkana laga hadhsado markii
kuwa laga cabsado neeftoodu ay ahayd sida duufaan derbi ku dhacaya. 5 Waxaad hoos
u ridi doontaa buuqa shisheeyayaasha sida kulaylka meesha engegan oo kale. Sida
hooska daruurtu kulaylka u rida ayaa kuwa laga cabsado gabaygooda hoos loo ridi
doonaa. 6 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu dadyowga oo dhan buurtan ugu samayn
doonaa diyaafad ah baruur miidhan, iyo khamri raagay, iyo waxyaalo baruur badan
oo dhuux ka buuxo, iyo khamri raagay oo aad loo miiray. 7 Oo isagu wuxuu buurtan
ku baabbi'in doonaa daboolka dadyowga oo dhan la dul saaray iyo indhashareerta
quruumaha oo dhan lagu dul fidiyey. 8 Oo dhimashadana weligeed buu liqay, Sayidka
Rabbiga ahuna weji kastaba ilmada wuu ka tirtiri doonaa, oo ceebta dadkiisana dhulka
oo dhan wuu ka qaadi doonaa, waayo, sidaasuu Rabbigu ku hadlay.
9 Oo waxaa maalintaas la odhan doonaa, Bal eega, waa kan Ilaahayagu. Isagaannu
sugaynay, wuuna na badbaadin doonaa. Kanu waa Rabbiga, isagaannu sugaynay,
oo waxaannu ku farxi oo ku rayrayn doonnaa badbaadintiisa. 10 Waayo, Rabbiga
gacantiisu waxay saarnaan doontaa buurtan, oo Moo'aabna meeshiisaa lagula tuman
doonaa sida cawska meesha digada lagula tunto. 11 Oo isna gacmihiisuu ku dhex kala
fidin doonaa sida mid dabaalanaya gacmihiisa u kala fidiyo inuu dabaasho aawadeed,
laakiinse Rabbigu wuxuu hoos u ridi doonaa kibirkooda iyo shuqulkii gacmahoodaba.
12 Oo qalcadda dheer oo derbiyadaada adagna wuu dumin doonaa, oo hoos buu u ridi
doonaa, oo dhulka iyo ilaa ciidda, ayuu ku xoori doonaa.

26

Gabay Ammaan ah

1 Oo maalintaas dalka Yahuudah waxaa lagaga gabyi doonaa gabaygan, Annagu
magaalo xoog badan baannu leennahay, oo Rabbigu wuxuu derbiyo iyo qalcado nooga
dhigi doonaa badbaado. 2 Irdaha fura, quruunta xaqa ah oo runta xajisa ha soo gashee.
3 Qofkii maankiisu isku kaa halleeyo nabad dhan baad ku dhawri doontaa, maxaa
yeelay, adiguu ku aaminsan yahay. 4 Rabbiga weligiinba aamina, waayo, Rabbiga
Ilaaha ahu waa dhagax daa'im ah. 5 Maxaa yeelay, isagaa hoos u soo dejiyey kuwii
meelaha sare degganaa, oo magaaladii sarajoogga dheeraydna wuu hoosaysiiyey, oo
wuxuu hoos ugu soo dejiyaa tan iyo dhulka, oo ciidduu ku soo xooraa. 6 Oo cagahaa ku
tuman doona, waana cagaha masaakiinta iyo tallaabooyinka saboolka baahan. 7 Kan
xaqa ah jidkiisu waa qumman yahay oo adigoo qumman ayaa wadiiqada kan xaqa
ah toosiya. 8 Rabbiyow, annagu waxaannu kugu sugaynay jidka xukummadaada. Oo
naftayaduna waxay xiiso u qabtaa magacaaga iyo xusuustaada. 9 Habeenka naftaydu
adigay kuu xiisootay, oo ruuxa gudahayga ku jira ayaan aad kuugu doondooni doonaa,
waayo, markii xukummadaadu ay dhulka joogaan ayaa dadka dunida degganu xaqn-
imo bartaan. 10 Kan sharka ah haddii raalli laga noqdo isagu innaba xaqnimo ma
barto, oo dalka qummanaanta ayuu caddaaladdarro ku samayn doonaa, oo haybadda
Rabbigana ma uu fiirin doono.

11 Rabbiyow, gacantaadu kor bay u taagan tahay, laakiinse iyagu ma ay arkaan
illowse waxay arki doonaan dadaalkaaga aad dadka u dadaashid, wayna ceeboobi
doonaan, oo cadaawayaashaadana dab baa baabbi'in doona. 12 Rabbiyow, nabad
baad na siin doontaa, oo weliba shuqulladayadii oo dhan baad noo wada samaysay.
13 Rabbiyow, Ilaahayagow, sayidyo kale oo aan adiga ahayn ayaa noo talin jiray,
laakiinse adiga keliya ayaannu xusuusannaa oo magacaaga soo qaadnaa. 14 Iyagu
way dhinteen, soona noolaan maayaan, way baabbe'een, soona sarakici maayaan, oo
sidaas daraaddeed waad soo booqatay oo baabbi'isay, oo xusuustoodii oo dhanna waad
tirtirtay. 15 Quruunta waad kordhisay, Rabbiyow, quruunta waad kordhisay, oo adiga
waa lagu ammaanay, oo dalka soohdimihiisii oo dhanna waad wada ballaadhisay.

16 Rabbiyow, markay dhibaataysnaayeen way ku doondooneen, oo markaad edbi-
naysayna aad bay kuu baryeen. 17 Rabbiyow, naag uur leh oo ku soo dhowaatay shinkii
ay dhali lahayd, siday u xanuunsato oo ay foosheeda ugu qayliso ayaannu hortaada
ku noqonnay. 18 Annagu waannu uuraysannay, oo xanuunkii foosha ayaa na qabtay,
oo waxaannu noqonnay sidii wax dabayl dhalay, oo dhulkana samatabbixin kuma
aannu samayn, oo dadka dunida degganuna ma ay dhalan. 19 Kuwaagii dhintay way
soo noolaan doonaan, meydadkuna way soo sara kici doonaan. Kuwiinna ciidda ku
dhex jirow, soo toosa oo gabya! Rabbiyow, dharabkaagu waa sida dharabka geedaha
nooleeya, oo dhulkuna meydadkuu soo xoori doonaa.

20 Dadkaygow, kaalaya, qolladihiinna gala, oo albaabbadiinna soo xidha, oo wakhti
yar dhuunta, intay cadhadu gudbayso. 21 Waayo, bal eega, Rabbigu wuxuu meeshiisa
uga soo kacayaa inuu dadka dhulka deggan xumaantooda u ciqaabo. Dhulkuna wuxuu
daaha ka qaadi doonaa dhiiggiisa, oo kuwa la laayayna mar dambe ma dabooli doono.

27

Samatabbixintii Israa'iil

1 Oo wakhtigaas ayaa Rabbigu seeftiisa adag ee weyn ee xoogga badan ku ciqaabi
doonaa Lewiiyaataan oo ah maska dheereeya, iyo xataa Lewiiyaataan oo ah maska
qalloocan, oo wuxuu dili doonaa bahalka baas ee badda ku jira.

2 Oo wakhtigaas waxaa la odhan doonaa, Beerta canabka ee la jecel yahay daran-
doorri ugu heesa. 3 Aniga Rabbiga ah ayaa ilaaliya, oo daqiiqad kastana waan waraabin
doonaa. Si aan ciduna wax u yeelin ayaan habeen iyo maalinba dhawri doonaa. 4 Aniga
cadho iguma jirto. Haddii yamaarugga iyo qodxantu ay dagaal igu soo kicin lahaayeen,

intaan iyaga ku kaco ayaan dhammaantood wada gubi lahaa. 5 Haddii kalese xooggayga
ha la qabsado, ha layla nabdo, ha layla nabdo. 6 Oo wakhtiga soo socdana reer Yacquub
xidid buu yeelan doonaa, dadka Israa'iilna waa magooli doonaa oo ubxin doonaa, oo
dunida oo dhanna midhay ka buuxin doonaan.

7 Miyuu isaga wax ugu dhuftay siduu wax ugu dhuftay kuwii isaga wax ku dhuftay
oo kale? Amase isaga ma la dilay sidii layntii kuwuu laayay oo kale? 8 Markaad eriday
qiyaas baad ku edbisay. Intuu dalka ka masaafuriyey ayuu maalintii dabaysha bari du-
ufaan adag ku eryay. 9 Haddaba sidaas daraaddeed xumaanta reer Yacquub tanaa lagu
kafaaraggudi doonaa, oo tanuna waa midhihii qaadidda dembigiisa oo dhan, markuu
dhagaxyada meesha allabariga oo dhan ka wada dhigo sida dhagaxyada nuuradda ah
oo la burburiyo oo kale, si aanay geedaha Asheeraah iyo sanamyada qorraxduna mar
dambe u soo kicin. 10 Waayo, magaaladii deyrka lahayd way cidlowday, waxayna tahay
hoy laga kacay, oo waxaa looga tegey sida cidlada oo kale. Halkaas waxaa daaqi doona
weylka, wuuna jiifsan doonaa, oo wuxuu dhammayn doonaa laamaheeda oo dhan.
11 Markii laamaheedu engegaan way wada jajabi doonaan, oo naagaa iman doona
oo gubi doona, waayo, kuwanu waa dad aan innaba waxgarasho lahayn, oo sidaas
daraaddeed kii iyaga uumay uma uu naxariisan doono, oo kii iyaga sameeyeyna raalli
kama ahaan doono.

12 Oo wakhtigaas Rabbigu hadhuudhkiisuu ku tuman doonaa tan iyo Webi Yufraad
iyo ilaa durdurka Masar, oo reer binu Israa'iilow, midba mid baa laydiin soo wada
ururin doonaa.

13 Oo wakhtigaas buun weyn baa la yeedhin doonaa, oo kuwii halligaadda u
diyaarsanaa iyo kuwii dalka Masar loo masaafuriyey waxay ka iman doonaan dalka
Ashuur, oo Rabbigay buurta Yeruusaalem ku caabudi doonaan.

28

Hooggii Efrayim

1 Waxaa iska hoogay taajka kibirka oo sakhraamiinta reer Efrayim, iyo ubaxa engegay
ee quruxdooda weyn oo ku yaal madaxa dooxada barwaaqaysan ee kuwa khamrigu ka
adkaaday. 2 Bal eega, Sayidku wuxuu leeyahay mid itaal weyn oo xoog badan. Sida
roobdhagaxyaale ah, iyo duufaan wax burburinaya, iyo sida daad biyo xoog badan
oo wax qarqinaya ayaa gacantiisu dhulka wax ugu xoori doontaa. 3 Oo taajka kibirka
ee sakhraamiinta reer Efrayim ayaa cagaha lagula tuman doonaa, 4 oo ubaxa engegay
oo quruxdooda weyn oo ku yaal madaxa dooxada barwaaqaysanna wuxuu noqon
doonaa sida berdaha beergoosadka hortiis bislaada, oo ku alla kii fiiriyaaba markuu
arko iska cuno intuu gacantiisa ku jiro. 5 Oo wakhtigaas Rabbiga ciidammadu wuxuu
kuwa dadkiisa ka hadhay u ahaan doonaa taaj sharaf ah, iyo cigaal quruxsan, 6 oo kan
garsoorid u fadhiyana wuxuu u ahaan doonaa caddaalad, oo kuwa dagaalka iridda
ka celiyana wuxuu u ahaan doonaa xoog. 7 Laakiinse kuwaasuba khamri bay ku
ambadeen, oo waxay la dhacdheceen wax lagu sakhraamo. Oo wadaadkii iyo nebigiiba
waxay ku ambadeen wax lagu sakhraamo, oo waxay aad ugu qasmeen khamri, oo
waxay u habaabeen wax lagu sakhraamo. Riyada way ku ambadaan, oo garsooriddana
way ku turunturoodaan. 8 Waayo, miisaskii oo dhan waxaa ka buuxsamay mantag
iyo wasakh, oo xataa meel keliya oo nadiifsan lama arko. 9 Bal yuu aqoon bari
doonaa? Bal yuuse warka garansiin doonaa? Ma kuwa caanihii laga gudhiyey oo
naasaha laga duway baa? 10 Waayo, amarba amar, amarba amar baa lagu daraa, oo
qaynuunba qaynuun, qaynuunba qaynuun baa lagu daraa, halkan in yar, halkaasna
in yar. 11 Laakiinse bushimo dad qalaad iyo af kale ayuu kula hadli doonaa dadkan
12 uu markii hore ku yidhi, Tanu waa nasasho, ee kuwa daallan ku nasiya, oo tanuna
waa isqabowjintii. Laakiinse inay maqlaan way diideen. 13 Sidaas daraaddeed erayga

Rabbigu wuxuu iyaga u noqon doonaa amar amar lagu daray, iyo amar amar lagu
daray, qaynuun qaynuun lagu daray, iyo qaynuun qaynuun lagu daray, halkan in yar,
halkaasna in yar, si ay intay tagaan dib ugu dhacaan, oo ay u jajabaan, oo ay dabin ugu
dhacaan, oo ay u noqdaan kuwa la qabtay.
14 Haddaba sidaas daraaddeed kuwiinna wax quudhsada oo dadkan Yeruusaalem
deggan u taliyow erayga Rabbiga maqla. 15 Idinku waxaad tidhaahdeen, Axdi baan
geerida la dhigannay, oo She'oolna heshiis baannu la nahay, oo markii belaayada
wax qarqinaysa ay dhacayso na soo gaadhi mayso, waayo, been baannu gabbaad ka
dhigannay, oo waxaannu ku hoos dhuumannay daacadla'aan, 16 sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, Siyoon dhagax baan aasaas uga dhigay,
waana dhagax la tijaabiyey, waana dhagax geeseed oo qaali ah oo aasaas la hubo
ah, oo kii isaga rumaystaana ma degdegi doono. 17 Oo caddaaladna waxaan ka dhigi
doonaa xadhig qiyaaseed, xaqnimona waxaan ka dhigi doonaa xadhig miisaan leh, oo
roobdhagaxyaaluhuna wuxuu xaaqi doonaa gabbaadka beenta, oo biyuhuna waxay
qarqin doonaan meesha dhuumashada. 18 Oo axdigii aad geerida la dhigateenna waa
la burin doonaa, oo heshiiskiinnii aad She'ool la lahaydeenna ma hagaagi doono, oo
markii belaayada wax qarqinaysa ay dhacaysona way idinku tuman doontaa. 19 Oo
markay dhacaysoba way idin kaxaysan doontaa, waayo, waxay dhici doontaa subax
ka subax, iyo habeen iyo maalinba, oo in warka la garto waxay noqon doontaa
cabsi uun. 20 Waayo, sariirtu way ka gaaban tahay in qof isku kala bixin karo, oo
aad buu uga yar yahay wax qof huwan karo. 21 Waayo, Rabbigu wuxuu u soo kici
doonaa siduu Buur Feraasiim ugu kacay, oo wuxuu u cadhoon doonaa siduu dooxada
Gibecoon ugu cadhooday, inuu sameeyo shuqulkiisa, waana shuqulkiisa yaabka leh,
iyo inuu falintiisa falo, waana falintiisa aan la fillayn. 22 Haddaba sidaas daraaddeed
ha noqonina kuwa wax quudhsada yaan waxa laydinku xidhay idinku sii adkaynine,
waayo, Sayidka ah Rabbiga ciidammada waxaan ka maqlay xukunkii baabbi'inta ee uu
dhulka oo dhan la damacsan yahay.
23 Dhegta ii dhiga, oo codkayga maqla, dhegaysta oo hadalkayga maqla. 24 Kan beerta
jeexa miyuu had iyo goorba beerta u jeexaa inuu wax abuuro aawadeed? Oo miyuu
had iyo goorba beertiisa sii qodaa oo sii jeexaa? 25 Markuuse beerta ciiddeeda oo dhan
wada simo miyuusan ku firdhin kabsarmadowda, oo miyuusan kamuunta firdhin,
oo sarreenkana miyuusan safsaf u beerin, iyo shaciirkana meeshiisii, iyo heeddana
xagga darafka? 26 Waayo, caqligaas Ilaahiisaa ku tacliimiya, oo isaga bara. 27 Waayo,
kabsarmadowda wax af leh laguma tumo, oo giringirta gaadhiguna kamuunta kuma
kor wareegto, laakiinse kabsarmadowda siiqaa lagu garaacaa, oo kamuuntana ul baa
lagu tumaa. 28 Hadhuudhka kibista waa la tumaa, laakiinse had iyo goorba siima uu
tumi doono, oo ma uu burburiyo in kastoo giringirta gaadhigiisa iyo fardihiisuba ay ku
tuntaan. 29 Oo taasuna waxay ka timaadaa Rabbiga ciidammada, kaasoo xagga talada
yaab miidhan ah, oo xagga xigmaddana aad ugu weyn.

29

Hooggii Magaalada Daa'uud

1 Waxaa iska hoogtay Arii'eel, Arii'eel oo ah magaaladii Daa'uud degay. Sannad ba
sannad ku dara, oo ciiduhuna sidooda ha u soo wareegeen. 2 Markaasaan Arii'eel
dhibi doonaa, oo waxaa jiri doona baroor iyo oohin, oo waxay ii noqon doontaa sida
Arii'eel oo kale. 3 Oo aniguna waan ku hareerayn doonaa, oo qalcad baan kugu weerari
doonaa, oo waxaan kugu kicin doonaa tuulmooyin. 4 Oo hoos baa laguu soo dejin
doonaa, oo dhulkaad ka dhex hadli doontaa, oo hadalkaaguna isagoo gaaban ayuu
ciidda ka yeedhi doonaa, oo codkaaguna wuxuu ahaan doonaa sida mid ruuxaan leh
oo dhulka ka yeedhaya, oo hadalkaaguna ciidduu ka shuqshuqlayn doonaa. 5 Laakiinse

shisheeyahaaga badanu waxay noqon doonaan sida boodh, oo kuwa laga cabsado oo
tirada badanuna waxay noqon doonaan sida buunsho sii bidaya, oo taasuna si kedis
ah ayay dhaqso ugu noqon doontaa. 6 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu la iman doonaa
onkod, iyo dhulgariir, iyo sanqadh weyn, iyo cirwareen, iyo duufaan, iyo dab ololkiisu
wax baabbi'inayo. 7 Oo quruumaha badan oo Arii'eel la diriraya oo dhan, kuwaasoo
iyada iyo qalcaddeeda la diriraya oo iyada dhibaba waxay noqon doonaan sida riyo ah
wax habeennimo la arko. 8 Oo waxay noqon doontaa sida nin gaajaysan oo ku riyooday
isagoo wax cunaya, laakiinse markuu toosay arkay isagoo calooshiisu madhan tahay,
amase sida nin oomman oo ku riyooday isagoo biyo cabbaya laakiinse markuu soo
toosay arkay isagoo itaaldaran oo aan weli oonbeelin, oo quruumaha Buur Siyoon la
diriraya oo dhammuna sidaas oo kalay wada noqon doonaan.
9 Yaaba, oo naxa, indhihiinna xidha oo indhabbeela. Way sakhraansan yihiin, laaki-
inse khamri kuma ay sakhraamin, way dhacdhacayaan laakiinse wax lagu sakhraamo
kuma ay dhacdhacaan. 10 Waayo, Rabbigu wuxuu idinku riday hurdo weyn, wuxuuna
awday indhihiinnii oo nebiyadii ahaa, wuxuuna daboolay madaxyadiinnii oo wax
arkayaashii ahaa. 11 Oo riyo kastaaba waxay idiin noqotay sidii erayadii qorniin
shaabad lagu xidhay, oo loo dhiibay qof wax akhriyi kara, oo lagu leeyahay, Waannu ku
baryaynaaye kan akhri, oo isna wuxuu leeyahay, Ma aan akhriyi karo, waayo, shaabad
buu ku xidhan yahay. 12 Oo haddana qorniinkii waxaa loo dhiibaa mid aan akhris
baran, oo waxaa lagu leeyahay, Waannu ku baryaynaaye kan akhri, oo isna wuxuu
leeyahay, Anigu waxba ma aan akhriyi karo.
13 Haddaba Sayidku wuxuu yidhi, Dadkanu way ii soo dhowaadaan, oo afkooda
iyo bushimahooda ayay igu maamuusaan, laakiin qalbigooda way iga fogeeyeen, oo
cabsida ay iga qabaanna waa amarka dadka laga bartay, 14 sidaas daraaddeed bal eega,
waxaan mar kale dadkan dhexdiisa ku sii samayn doonaa waxyaalo yaab ah, waana
waxyaalo yaab iyo naxdinba leh, oo xigmadda nimankooda xigmadda leh way baabbi'i
doontaa, oo waxgarashada raggooda garashada lehna way qarsoomi doontaa.
15 Waxaa iska hoogay kuwa taladooda Rabbiga aad uga qariya, oo shuqulladoodana
gudcurka ku sameeya, oo sii yidhaahda, Bal yaa na arka? Yaase na og? 16 Waa
sidee qalloocnaantiinnu! Dheryasameeyaha ma in lagu tiriyaa dhoobada, si wixii la
sameeyey, uu kii sameeyey ka yidhaahdo, Isagu ima uu samayn, wixii la suubbiyeyna
uu kii suubbiyey ka yidhaahdo, Isagu waxba garan maayo? 17 Sow in yaru kama hadhin
intay Lubnaan beer midho badan u rogman doonto, oo beerta midhaha badanna duud
oo kale lagu tirin doono? 18 Oo wakhtigaas kuwa dhegaha la'u erayada qorniinka ayay
maqli doonaan, oo kuwa indhaha la' indhahooduna wax bay mugdiga iyo gudcurka
ka arki doonaan. 19 Oo kuwa hooseeyaana aad bay Rabbiga ugu sii farxi doonaan,
oo masaakiinta dadka ku dhex jirtaana waxay ku rayrayn doonaan kan Quduuska
ah ee reer binu Israa'iil. 20 Waayo, kii wax dulmi jiray siima jiri doono, oo kii wax
quudhsan jirayna wuu dhammaan doonaa, oo kuwa xumaanta suga oo dhanna way
baabbi'i doonaan, 21 kuwaasoo ah kuwa nin hadal aawadiis xumaanfale kaga dhiga, oo
dabinka u dhiga kan iridda ku garnaqa oo kan xaqa ahna ku leexiya wax aan waxba
ahayn. 22 Haddaba Rabbigii Ibraahim soo furtay wuxuu reer Yacquub ka leeyahay,
Reer Yacquub haatan ceeboobi maayo, oo wejigiisuna mar dambe cabsi la caddaan
maayo. 23 Laakiinse carruurtiisu markay dhexdooda ku arkaan shuqulka gacmahayga
ayay magacayga quduus ka dhigi doonaan, oo waxay quduus ka dhigi doonaan kan
Quduuska ah ee reer Yacquub, oo waxay ka cabsan doonaan Ilaaha reer binu Israa'iil.
24 Oo weliba kuwa xagga ruuxa ka qaldamaa garaad bay yeelan doonaan, oo kuwa iska
gunuunacaana cilmi bay baran doonaan.

30

Waxaa Hoogay Caasiyiinta

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay dadka caasiyiinta ah oo talo aan
iga iman ku talaggala, oo heshiis sameeya laakiinse aan xagga Ruuxayga ahayn, si ay
dembiba dembi ugu sii daran, 2 oo u sii socda inay Masar galaan, iyagoo aan afkayga
waxba weyddiisan, si ay xoogga Fircoon ugu xoogaystaan, oo ay hooska Masar isugu
halleeyaan! 3 Haddaba sidaas daraaddeed xoogga Fircoon wuxuu idiin noqon doonaa
ceeb, oo iskuhallayntii aad hooska Masar isku hallayseenna waxay idiin noqon doontaa
sharafjab. 4 Waayo, amiirradiisii Socan bay joogaan, oo ergooyinkiisiina Xaanees bay
yimaadeen. 5 Kulligood waxay ku ceeboobi doonaan dad aan iyaga waxba u tari karin,
oo aan iyaga u ahayn caawimaad iyo faa'iido toona, laakiinse ceeb iyo sharafjab u soo
jiidi doona.

6 Kanu waa warka culus ee xayawaanka koonfureed ku saabsan. Waxay maalkooda
dameerro dhabarkooda ugu raraan oo ay khasnadahoodana awr kuruskeed ugu
qaataan dad aan iyaga waxba u tari doonin, oo waxay dhex maraan dalka dhibka
iyo cidhiidhiga oo ay goosha iyo aarka, iyo jilbiska iyo masduulaaga dabka lahu ka
yimaadaan. 7 Waayo, caawimaadda Masar waa wax aan waxba tarayn oo aan innaba
qasdi lahayn, oo sidaas daraaddeed waxaan magaceedii u bixiyey Rahabta iska fadhida.
8 Haddaba tag, oo waxaad hortooda warkan ku qortaa loox, oo kitaabna ku qor, si uu
wakhtiga soo socda markhaati ugu noqdo weligiis iyo weligiisba, 9 waayo, kuwanu waa
ummad caasiyowday, iyo dad been miidhan ah, iyo dad aan doonayn inay sharciga
Rabbiga maqlaan, 10 oo waxay waxarkayaasha ku yidhaahdaan, Waxba ha arkina,
oo nebiyadana waxay ku yidhaahdaan, Wax qumman ha noo sheegina, ee waxaad
noo sheegtaan waxyaalo macmacaan oo khiyaano miidhan ah. 11 Jidka ka leexda, oo
wadiiqadana ka weecda, oo hortayadana kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil ka
fogeeya.

12 Haddaba sidaas daraaddeed kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil wuxuu leeya-
hay, Idinku eraygan waad quudhsataan oo waxaad isku hallaysaan oo ku tiirsataan
dulmi iyo qalloocnaan, 13 sidaas daraaddeed xumaantanu waxay idiin noqon doontaa
sida derbi dheer oo kala dillaacay oo diyaar u ah inuu dhaco, kaasoo haddiiba si
dhaqso ah u soo dumaya. 14 Oo isna wuxuu u burburin doonaa sida weelka dh-
eryasameeyahu u burburo oo kale, isagoo burburinaya oo aan u tudhayn, oo sidaas
aawadeed burburkiisa lagama dhex heli doono jajab dab meeshiisa lagaga qaado ama
biyo berkedda lagaga dhuro. 15 Waayo, Sayidka Rabbiga ah oo ah kan Quduuska
ah ee reer binu Israa'iil wuxuu yidhi, Soo noqosho iyo nasasho ayaad ku badbaadi
doontaan, oo xasilloonaan iyo kalsooni ayaad xoog ku yeelan doontaan, laakiinse ma
aydaan doonayn. 16 Laakiinse idinku waxaad tidhaahdeen, Saas ma noqon doonto,
waayo, fardaan ku carari doonnaa, haddaba sidaas daraaddeed waad carari doontaan.
Oo waxaad tidhaahdeen, Waxaan fuuli doonnaa fardaha dheereeya, haddaba sidaas
aawadeed kuwa idin eryanayaa waxay noqon doonaan kuwa aad u dheereeya. 17 Kun
qof waxay ka carari doonaan mid qudha cabsigelintiis, idinkuna waxaad ka carari
doontaan shan bajintood, ilaa intiinna hadhay ay noqdaan sida tiir buur dhaladeed laga
taagay iyo sida calan kur dusheed la saaray. 18 Oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu
sugayaa inuu idiin roonaado, oo wuxuu u sarreeyaa inuu idiin naxariisto, waayo,
Rabbigu waa Ilaah caddaalad badan, oo waxaa barakaysan kuwa isaga sugaya oo dhan.

19 Reer Siyoon oo Yeruusaalem degganow, mar dambe ma aad ooyi doontaan, waayo,
isagu hubaal aad buu idiinku roonaan doonaa markaad qaylisaan, oo markuu maqlo
wuu idiin jawaabi doonaa. 20 Oo in kastoo uu Sayidku idin siiyo cuntada dhibta iyo
biyaha silica haddana kuwa wax idin bara mar dambe ma qarsoomi doonaan, laakiinse
indhahiinnu kuwa wax idin bara way arki doonaan. 21 Oo markaad midigta u leexataan
iyo markaad bidixda u leexataanba waxaad xagga dambe ka maqli doontaan eray leh,

Jidkii waa kan ee ku socda. 22 Oo weliba waxaad nijaasayn doontaan sanamyadiinna
la qoray oo lacagta lagu dahaadhay, iyo sanamyadiinna la shubay oo dahabka lagu
dahaadhay, oo waxaad iyagu u xoori doontaan sida wax wasakhaysan, oo waxaad ku
odhan doontaan, Ordoo iska baxa! 23 Oo markaasuu roob idiin siin doonaa abuurkiinna
si aad dhulka ugu abuurtaan, oo wuxuu cunto idinka siin doonaa waxa dhulka idiinka
baxa, oo waxayna ahaan doontaa barwaaqo badan, oo wakhtigaas lo'diinnu waxay
daaqi doontaa berrimmo balballaadhan. 24 Oo dibida iyo dameeraha dhulka qodaana
waxay cuni doonaan cunto dhanaan oo gacaf iyo fargeeto weyn lagu haadiyey. 25 Oo
wakhtiga laynta weyn oo munaaraduhu soo wada dhici doonaan buur kasta oo dheer
iyo kur kasta oo dheerba waxaa jiri doona webiyo iyo durdurro biya ah. 26 Oo weliba
iftiinka dayaxu wuxuu noqon doonaa sida nuurka qorraxda, oo nuurka qorraxduna
wuxuu toddoba jibbaar u noqon doonaa sida toddoba maalmood iftiinkood oo kale,
waana maalinta Rabbigu nabarka dadkiisa duubi doono oo uu dhaawacooda ku dhacay
bogsiin doono.
27 Bal eega, Rabbiga magiciisu meel fog buu ka imanayaa, isagoo cadho la ololaya, oo
qiiqiisuna wuu weyn yahay, oo bushimihiisana dhirif baa ka buuxa, oo carrabkiisuna
waa sida dab wax gubaya. 28 Oo neeftiisuna waa sida durdur wax qarqinaya, oo xataa
tan iyo qoorta gaadhaya, inuu quruumaha ku kala shaandheeyo shaandho halaag ah,
oo dadka afkiisana waxaa ku jiri doona xakame qalda. 29 Idinku waad gabyi doontaan
sida habeen iid quduus ah la sameeyo, oo qalbigaad ka farxi doontaan sida marka
biibiile loola sii socdo buurta Rabbiga in Kan dhagaxa u ah reer binu Israa'iil loo tago.
30 Oo Rabbiguna wuxuu ka dhigi doonaa in codkiisa haybadda badan la maqlo, oo
wuxuu muujin doonaa soodejinta gacantiisa, oo ay la jiraan dhirifkii cadhadiisa, iyo
dab wax gubaya ololkiis, iyo roob weyn oo kedis ah, iyo duufaan, iyo roobdhagaxyaale.
31 Waayo, kan reer Ashuur oo wax ushiisa ku dhufan jiray waxaa burburin doona
codka Rabbiga, 32 Oo darbad kasta oo usha loo diyaariyeyba, kaasoo Rabbigu saari
doono, waxaa la jiri doona daf iyo kataarado, oo wuxuu kula diriri doonaa dagaallo
gariir badan. 33 Waayo, Tofed waa horaa la sii diyaarshay, oo waxaa loo sii hagaajiyey
boqorka, oo aad buu u sii qoday oo uu sii ballaadhiyey, oo waxaa ka tuullan dab iyo
qoryo faro badan, oo waxaa shidaysa neeftii Rabbiga oo la moodo sida durdur baaruud
ah.

31

Waxaa Hoogay Kuwa Masar Isku Halleeya

1 Waxaa iska hoogay kuwa Masar caawimaad ugu dhaadhaca, oo fardo ku kalsoon-
aada, oo gaadhifardoodyo isugu halleeya badidooda aawadeed, oo fardooleyna isugu
halleeya xooggooda badan aawadiis, laakiinse aan Kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iil fiirin, oo aan Rabbigana innaba doondoonin. 2 Laakiinse isaguba waa xigmad
badan yahay, oo belaayuu keeni doonaa, oo erayadiisana dib uma soo celin doono,
laakiinse wuxuu ku kici doonaa reerka xumaanfalayaasha iyo caawimaadda kuwa
xumaanta sameeya. 3 Haddaba bal ogaada in Masriyiintu ay binu-aadmi yihiin, oo ayan
Ilaah ahayn, iyo in fardahoodu ay jiidh yihiin, oo ayan ruux ahayn, oo markii Rabbigu
gacantiisa soo fidiyo kan wax caawiyaa wuu kufi doonaa, kan la caawiyana wuu dhici
doonaa, oo labadooduba way wada halligmi doonaan. 4 Waayo, Rabbigu wuxuu igu
leeyahay, Sida aar libaax iyo libaax yar oo raq ku kor guuxa, oo markii adhijirro badan
loogu yeedho aan codkooda ka baqin ama aan qayladooda ka cabsan ayaa Rabbiga
ciidammadu u soo degi doonaa inuu Buur Siyoon iyo kurteeda korkood ku diriro. 5 Sida
shimbirro duulaya ayaa Rabbiga ciidammadu Yeruusaalem u daafici doonaa, wuu
daafici oo wuu samatabbixin doonaa, wuuna u tudhi doonaa oo badbaadin doonaa.
6 Reer binu Israa'iilow, u soo noqda kii aad aad uga caasiyowdeen. 7 Waayo, maalintaas

nin kastaaba wuxuu iska xoori doonaa sanamyadiisii lacagta ahaa iyo sanamyadiisii
dahabka ahaa oo ay gacmihiinnu dembi idiinku sameeyeen. 8 Oo markaas kan reer
Ashuur wuxuu ku le'an doonaa seef aan binu-aadmi ka iman, oo seefta aan xagga
dadka ka iman ayaa dili doonta, oo seeftuu ka carari doonaa, oo barbaarradiisuna
addoommo bay noqon doonaan. 9 Oo cabsi ayuu qalcaddiisa kala sii gudbi doonaa,
oo amiirradiisuna cabsi aawadeed bay calanka uga carari doonaan, saas waxaa leh
Rabbiga dabkiisu Siyoon ku jiro oo foornadiisuna ay Yeruusaalem taallo.

32

Boqortooyada Xaqa Ah

1 Bal eega, boqor baa xaqnimo ku talin doona, oo amiirrona caddaalad bay wax ku
xukumi doonaan. 2 Oo ninba wuxuu noqon doonaa meel dabaysha lagaga dhuunto iyo
gabbaad duufaanka laga dugsado, iyo sida webiyo biya ah oo meel engegan ku yaal,
iyo sida hoos dhagax weyn oo dal oommane ah ku yaal. 3 Oo kuwii arka indhahoodu
ma ay awdmi doonaan, oo kuwii maqla dhegahooduna way dhegaysan doonaan. 4 Oo
kuwa wax walba ku degdega qalbigoodu aqoontuu garan doonaa, oo kuwa gangada
leh carrabkooduna wuxuu diyaar u ahaan doonaa inuu bayaan u hadlo. 5 Oo mar
dambe lama odhan doono, Nacasku waa gob, oo lama odhan doono, Xoolocirdoonku
waa deeqsi. 6 Waayo, nacasku nacasnimuu ku hadli doonaa, oo qalbigiisuna xumaan
buu samayn doonaa si uu cibaadala'aan ugu isticmaalo oo uu wax been ah Rabbiga ka
sheego, inuu nafta gaajaysan sii madhiyo oo uu kii oomman cabniinkiisa gooyo. 7 Oo
xoolocirdoonka hubkiisuna waa shar miidhan, oo wuxuu hindisaa hindisayaal shar ah
si uu masaakiinta erayo been ah ugu baabbi'iyo, xataa haddii saboolku si qumman u
hadlo. 8 Laakiinse deeqsigu wuxuu hindisaa waxyaalo deeqsinimo ah, oo wuxuu ku sii
adkaan doonaa waxyaalo deeqsinimo ah.

Dumarka Yeruusaalem

9 Naagaha istareexsanow, kaca, oo codkayga maqla, gabdhaha aan digtoonaynow,
Erayga dhegta u dhiga. 10 Naagaha aan digtoonaynow, sannad iyo dhawr maalmood
ayaad dhibtoon doontaan, waayo, canabguriddu ma jiri doonto oo midho-urursiguna
ma iman doono. 11 Naagaha istareexsanow, gariira, oo kuwiinna aan digtoonaynow,
dhibtooda. Ismudhxiya, oo isqaawiya, oo dhar joonyad ah dhexda ku xidha. 12 Beerihii
wanaagsanaa iyo canabkii midhaha badnaa ee la waayay aawadood ayay naasahooda
u garaaci doonaan. 13 Oo dalka dadkayga iyo xataa guryaha farxadda oo magaalooyinka
faraxsan ku yaal oo dhan waxaa ka soo bixi doona qodxan iyo yamaarug, 14 maxaa
yeelay, daarta boqornimada waa laga tegi doonaa, oo magaalada dadka badanna waa
laga kici doonaa, oo buurta iyo munaaradduna waxay weligood ahaan doonaan godad
dugaag, iyo farxad dameer banjoog ah, iyo daaqsin idaad, 15 ilaa Ruuxa xagga sare
nalagu kor shubo, oo cidladuna ay noqoto beer midho badan, oo beerta midhaha
badanna sida duud oo kale lagu tiriyo. 16 Oo markaas dabadeed ayaa caddaaladu
cidlada joogi doontaa, oo xaqnimona waxay ku sii jiri doontaa beerta midhaha badan.
17 Oo xaqnimada shuqulkeeduna wuxuu ahaan doonaa nabad, xaqnimaduna weligeed
waxay keeni doontaa xasilloonaan iyo kalsooni. 18 Oo dadkayguna waxay joogi
doonaan rug nabaadiino, iyo hoyaal ammaan ah, iyo meelo xasilloon oo lagu nasto.
19 Laakiinse roobdhagaxyaale ahu wuxuu ku soo degi doonaa duudda, oo magaaladana
hoos baa loo soo dejin doonaa. 20 Waxaa barakaysan kuwiinna biyo dhinacyadooda oo
dhan wax ku abuura oo dibiga iyo dameerka u sii daaya inay daaqaan.

33

Saxariir Iyo Gargaar

1 Adaa iska hoogay, kaaga wax dhaca oo aan adiga wax lagaa dhicin oo wax khiyaa-
neeya oo aan adiga lagu khiyaanayn. Markaad waxdhicidda joojisid ayaa adiga wax
lagaa dhici doonaa, oo markaad waxkhiyaanaynta joojisid ayaa adiga lagu khiyaanayn
doonaa. 2 Rabbiyow, noo roonow, waayo, waannu ku sugaynay, subax kasta gacan
noo ahow, oo wakhtiga dhibaatadana badbaado noo noqo. 3 Buuqa gurdanka ayaa
dadyowgii ka carareen, oo sarajoogsigaaga ayay quruumihii la kala firdheen. 4 Oo
boolidiinna waxaa loo soo urursan doonaa sida diirtu wax u urursato oo kale, oo waxaa
loogu boodi doonaa sida ayaxu ugu boodboodo oo kale. 5 Rabbigu wuu sarreeyaa,
waayo, meel saruu joogaa, oo wuxuu Siyoon ka buuxiyey caddaalad iyo xaqnimo. 6 Oo
wakhtigaaguna wuxuu ahaan doonaa ammaan, iyo badbaado, iyo xigmad, iyo aqoon
miidhan, oo cabsida Rabbiguna waxay tahay khasnaddiisa.

7 Bal eega, kuwoodii xoogga badnaa dibadday ka qaylinayaan, oo ergooyinkii nabad-
duna si qadhaadh bay u ooyayaan. 8 Jidadkii waaweynaa way baabba'san yihiin, oo
dadkii mari jirayna way ka joogsadeen. Isagu axdigii wuu jebiyey, oo magaalooyinkiina
wuu quudhsaday, oo ninna dan kama galo. 9 Dalku waa barooranayaa, waana taag
gabayaa, Lubnaan way ceebowday, oo way engegtay, Shaaroon waa sida lamadegaan
oo kale, oo Baashaan iyo Karmelna caleentii bay daadinayaan. 10 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Hadda waan kacayaa, hadda kor baan isu qaadayaa, oo hadda waan sara
marayaa. 11 Waxaad uuraysan doontaan buunshe, oo waxaad dhali doontaan xaab, oo
neeftiinnuna waa dab idin baabbi'in doona. 12 Oo dadkuna wuxuu noqon doonaa sida
nuurad la shiday, iyo sida qodxan la jaray oo dab lagu gubay.

13 Kuwiinna fogow, waxaan sameeyey maqla, oo kuwiinna dhowow, xooggayga
aqoonsada. 14 Dembilayaasha Siyoon dhex jooga way cabsanayaan, oo cibaadala-
awayaashuna cabsi bay la gariirayaan, bal keennee baa dabkan wax gubaya dhex joogi
doona? Oo keennee baa gubasho weligeed ah dhex joogi doona? 15 Kii si xaqnimo
ah u socda, oo si qumman u hadla, oo faa'iidada dulmiga quudhsada, kii laaluush
qaadashadiis ka gacmo jafjafta, oo maqlidda dhiigdaadinta dhegihiisa ka furaysta,
oo indhihiisana isku qabsada si uusan wax shar ah u arag, 16 kaasu wuxuu fadhiyi
doonaa meel sare, oo gabbaadkiisuna wuxuu noqon doonaa dhufays dhagaxyo ah, oo
cuntadiisa baa la siin doonaa, oo biyihiisuna waxay ahaan doonaan kuwa la hubo.
17 Indhahaagu waxay arki doonaan Boqorka oo quruxdiisa huwan, oo waxay arki
doonaan dhul ilaa meel fog kala baxsan. 18 Qalbigaagu wuxuu ka fikiri doonaa cabsida.
Meeh karraanigii wax tirin jiray? Oo meeh kii baadda miisaami jiray? Oo meeh kii
munaaradaha tirin jiray? 19 Mar dambe ma aad arki doontid dadka cadhada kulul, ee
uusan hadalkoodu kuu dhicin, oo leh af qalaad oo aadan innaba garan karin. 20 Bal eeg
Siyoon oo ah magaaladii iidaheenna. Indhahaagu waxay arki doonaan Yeruusaalem
oo ah rug xasilloon, iyo teendho aan la qaadi doonin, oo aan dhidbeheedana weligood
la rujin doonin, oo aan xadhkeheeduna go'i doonin. 21 Laakiinse Rabbiga haybadda
badanu wuxuu halkaas inoogu noqon doonaa meel webiyo ballaadhan iyo durdurro
leh, oo ayan huuriyo seeb lahu mari doonin, oo aan doonniyaha waaweynuna dhaafi
doonin. 22 Waayo, Rabbigu waa xaakinkeenna, oo Rabbigu waa taliyaheenna, oo
Rabbigu waa boqorkeenna wuuna ina badbaadin doonaa. 23 Xadhkihii way dabceen,
oo salka daqalkiina lama xoojin karin, shiraaqiina lama kala fidin karin, markaasaa
waxaa la qaybsaday booli badan, oo curyaankuna wixii la dhacay buu qaatay. 24 Oo
kan halkaas deggan ma odhan doono, Waan bukaa, oo dadka dhexdeeda degganna
xumaantooda waa laga cafiyi doonaa.

34

Xukun Ka Gees Ah Quruumaha

1 Quruumahow, u soo dhowaada si aad wax u maqashaan, oo dadyowgow, i dhe-
gaysta, dhulka iyo waxa ka buuxa iyo dunida iyo waxyaalaha ka soo baxa oo dhammu
ha maqleen. 2 Waayo, Rabbigu wuxuu u cadhaysan yahay quruumaha oo dhan, oo
wuxuuna u dhirifsan yahay ciidammadooda oo dhan. Dhammaantood wuu wada
baabbi'iyey, oo wuxuu iyaga u gudbiyey in la laayo. 3 Oo weliba kuwoodii la laayayna
waa la xoori doonaa, oo qudhmuunkooduna wuxuu ka soo uri doonaa bakhtigooda,
oo buurahana dhiiggoodaa ka soo qulquli doona. 4 Oo ciidanka samada oo dhammuna
wuu wada idlaan doonaa, oo samooyinka oo dhanna waa la wada duudduubi doonaa
sida qorniin duudduuban oo kale, oo ciidankooda oo dhammuna hoos buu u soo
daadan doonaa sida caleenu geed canab ah uga dhacdo iyo sida xabbad berde ahu
geed berde ah uga soo dhacdo. 5 Waayo, seeftaydu samooyinkay ka dheregtay oo bal
eega, waxay ku soo degi doontaa Edom iyo dadkii aan habaaray inay xukunto. 6 Waayo,
seeftii Rabbiga dhiig baa ka buuxsamay, oo waxay ka dheregtay baruur, iyo dhiig
baraar iyo orgi, iyo baruurta kelyaha ee wananka, waayo, Rabbigu wuxuu qurbaan
ku samaynayaa Bosraah, oo dalka Edomna layn weyn. 7 Oo lo'gisiguna iyaguu la dhici
doonaa, oo dibida yaryaruna dibida waaweyn bay la dhici doonaan, oo dalkooduna
dhiig buu ka wabxi doonaa oo ciiddooduna baruur bay ka dhergi doontaa. 8 Waayo,
taasu waa maalinta aarsashada Rabbiga, iyo sannaddii abaalgudka dacwaddii Siyoon
loo qabay. 9 Oo durdurradooduna waxay u beddelmi doonaan daamur, oo ciiddooduna
waxay u beddelmi doontaa baaruud, oo dhulkooduna wuxuu noqon doonaa daamur
gubanaya. 10 Oo habeen iyo maalinba lama demin doono, oo qiiqiisuna weligiisba
kor buu u bixi doonaa, oo tan iyo ab ka abna cidla ayuu ahaan doonaa, oo weligiis
iyo weligiisba ciduna ma dhex mari doonto. 11 Laakiinse waxaa iska hantiyi doona
cantalyaaga iyo caanaqubta, oo waxaa dhexdiisa degganaan doona guumays iyo tuke,
oo isna wuxuu korkiisa ku fidin doonaa xadhigga qiyaaseed ee qasnaanta, iyo xadhigga
miisaanka leh ee baabbi'inta. 12 Raggiisa gobta ah waxaa loogu yeedhi doonaa boqor-
tooyada, laakiinse midkoodna halkaas ma joogi doono, oo amiirradiisa oo dhammuna
waxba ma ay ahaan doonaan. 13 Oo daarihiisa waaweynna waxaa ka soo bixi doona
qodxan, oo qalcadihiisana waxaa ka soo bixi doona maraboob iyo yamaarug, oo waxay
noqon doonaan dawacooyin rugtood, iyo barxad gorayo daaqdo. 14 Oo xayawaanka
lamadegaankuna waxay halkaas kula kulmi doonaan yeyda, bahalka dhogorta dheer
lehna wuxuu u qaylin doonaa wadaygiis, oo guumaysuhuna halkaasay degi doonaan,
oo waxay nafsaddooda u heli doonaan meel ay ku nastaan. 15 Oo abeesaduna halkaasay
buul ka samaysan doontaa, oo ukunteeda ku dhali doontaa, oo ku dillaacin doontaa,
oo waxay ku soo ururin doontaa hooskeeda, oo gorgoraduna halkaasay ku soo ururi
doonaan, oo mid kastaaba waxay la jiri doontaa ka qaba. 16 Bal doondoona kitaabka
Rabbiga oo akhriya. Waxyaalahaas miduna kama baaqan doonto, oo midunaba ka
qaba ma waayi doonto, waayo, Rabbiga afkiisaa amray oo waxaa iyaga soo ururiyey
Ruuxiisa. 17 Oo isagaa saamiga u tuuray, oo gacantiisaa xadhig qiyaaseed ugu qaybisay,
oo iyana weligoodba way iska hantiyi doonaan, oo tan iyo ab ka abna way dhex
degganaan doonaan.

35

Farxadda Kuwa La Furtay

1 Cidlada iyo dhulka engeganuba way farxi doonaan, oo lamadegaankuna wuu
rayrayn doonaa, oo wuxuu u magooli doonaa sida ubaxnarjiska. 2 Aad iyo aad buu u
magooli doonaa, oo xataa wuxuu ku rayrayn doonaa farxad iyo gabay, oo waxaa la siin
doonaa ammaantii Lubnaan iyo haybaddii Karmel iyo Shaaroon. Waxaa la arki doonaa
ammaanta Rabbiga iyo haybadda Ilaaheenna. 3 Gacmaha taagta daran xoogeeya, oo
jilbaha tabarta yarna adkeeya. 4 Kuwa qalbigoodu cabsanayo waxaad ku tidhaahdaan,

Xoog yeesha oo ha cabsanina, waayo, Ilaahiinnu wuxuu la iman doonaa aarsasho iyo
abaalmarintii Ilaah, wuu iman doonaa, wuuna idin badbaadin doonaa. 5 Oo markaasaa
kuwa indhaha la' indhahoodu furmi doonaan, oo kuwa dhegaha la' dhegahooda furka
laga bixin doonaa. 6 Oo markaasaa ninkii curyaan ahu wuxuu u boodboodi doonaa
sida deerada oo kale, oo kii carrab la' carrabkiisuna wuu gabyi doonaa, waayo, cidlada
biyaa ka soo burqan doona, oo lamadegaankana durdurraa ka soo bixi doona. 7 Oo
dhulkii engegay wuxuu noqon doonaa balli, oo dalkii oommanaha ahaana wuxuu
noqon doonaa ilo biyo ah, oo rugtii dawacooyinku jiifsan jireenna waxaa ka soo bixi
doona caws iyo gobays iyo dareemo. 8 Oo waxaa halkaas jiri doona jid weyn, oo waxaa
jidka loo bixin doonaa Jidkii Quduusnimada, kuwa aan daahirsanaynuna ma mari
doonaan, laakiinse waxaa leh kuwa isaga jidka la socda, oo xataa nacasyaduna kuma
qaldami doonaan. 9 Oo halkaas libaax ma jiri doono, oo bahal dugaag ahuna ma mari
doono, oo innaba iyaga halkaas lagama heli doono, laakiinse waxaa jidkaas mari doona
kuwa la soo furtay. 10 Oo kuwii Rabbigu soo madaxfurtayna way soo noqon doonaan,
oo iyagoo gabyaya oo weligoodba aad u faraxsan ayay Siyoon iman doonaan, oo waxay
heli doonaan farxad iyo rayrayn, oo caloolxumo iyo taahiduna way iska dhammaan
doonaan.

36

Seenxeeriib Wuxuu U Hanjabay Yeruusaalem

1 Haddaba Boqor Xisqiyaah sannaddiisii afar iyo tobnaad ayaa Seenxeeriib oo ahaa
boqorkii Ashuur ku kacay magaalooyinkii deyrka lahaa oo dalka Yahuudah oo dhan,
wuuna qabsaday. 2 Oo boqorkii Ashuurna wuxuu Laakiish ka diray Rabshaaqeeh
oo ciidan faro badan wata, oo wuxuu Boqor Xisqiyaah ugu diray Yeruusaalem. Oo
wuxuu is ag taagay biyomareenkii balliga sare kaasoo ku dhex yiil waddada berrinkii
dharmaydhaha. 3 Oo markaasaa waxaa u soo baxay Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo
reerka u sarreeyey, iyo Shebnaa oo karraaniga ahaa, iyo Yoo'aax ina Aasaaf oo ahaa
taariikhqorihii. 4 Markaasaa Rabshaaqeeh wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaad Xisqiyaah
haddeer ku tidhaahdaan, Boqorka weyn ee boqorka Ashuur ah wuxuu kugu leeyahay,
War waxaad ku kalsoon tahay oo aad isku hallaynaysaa waa maxay? 5 Waxaan kugu
leeyahay, Waxaad tidhaahdaa, Dagaal waxaa loo hayaa talo iyo xoog, laakiin afka uun
baad ku tidhi. Haddaba waadiga iga fallaagoobaye bal yaad isku hallaynaysaa? 6 Bal
ogow, waxaad isku hallaynaysaa oo ul ahaan u qaadanaysaa cawsduurkan burburay,
kaasoo ah Masar, oo isna haddii nin ku tiirsado gacantuu ka galaa oo ka mudaa, oo
boqorka Masar oo Fircoon ahu saasoo kaluu u yahay kuwa isaga isku halleeya oo dhan.
7 Laakiinse haddaad igu tidhaahdid, Waxaannu isku hallaynaynaa Rabbiga Ilaahayaga
ah, miyuusan isagu ahayn kii meelihiisii sare iyo meelihiisii allabarigaba uu Xisqiyaah
wada dumiyey isagoo dadka Yahuudah iyo dadka Yeruusaalemba ku leh, Meeshan
allabariga horteeda waa inaad Ilaah ku caabuddaan? 8 Haddaba waan ku baryayaaye
bal sharad la dhigo sayidkayga oo ah boqorka Ashuur, haddaba waxaan ku siin doonaa
laba kun oo faras, haddaad rag fuula u heli kartid. 9 Bal sidee baad u celin kartaa
sirkaal ka mid ah kuwa ugu yaryar ee addoommada sayidkayga, oo sidee baad Masar
isugu hallaynaysaa inay ku siinayso gaadhifardood iyo rag fardooley ah? 10 Haddaba
miyaan Rabbiga la'aantiis ugu kacay meeshan inaan baabbi'iyo? Rabbigu wuxuu igu
yidhi, Dalkaas ku kac oo soo baabbi'i. 11 Markaasaa Elyaaqiim iyo Shebnaa iyo Yoo'aax
waxay Rabshaaqeeh ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye nagula hadal afka reer
Suuriya, annagoo addoommadaada ah, waayo, isagaannu garanaynaa, oo ha nagula
hadlin afka Yuhuudda iyadoo dadka derbiga dul jooga ay na maqlayaan. 12 Laakiinse
Rabshaaqeeh wuxuu iyagii ku yidhi, Sayidkaygu ma wuxuu ii soo diray inaan sayid-
kiinna iyo idinka erayadan kula hadlo? Sow iima uu soo dirin nimanka derbiga dul

joogaa inay saxaradooda cunaan oo ay kaadidooda idinla cabbaan?
13 Markaasuu Rabshaaqeeh istaagay, oo intuu cod weyn ku qayliyey ayuu afka Yuhuudda ku hadlay oo yidhi, War maqla erayadii boqorka weyn ee ah boqorka Ashuur.
14 Boqorkii wuxuu idinku leeyahay, Xisqiyaah yuusan idin khiyaanayn, waayo, isagu ma uu awoodi doono inuu idin samatabbixiyo.
15 Oo weliba Xisqiyaah yuusan Rabbiga idin aaminsiin isagoo leh, Hubaal Rabbigu waa ina samatabbixin doonaa, oo magaaladan laguma ridi doono gacanta boqorka Ashuur.
16 Haddaba Xisqiyaah ha maqlina, waayo, boqorkii Ashuur wuxuu leeyahay, Nabad ila dhigta, oo ii soo baxa, oo midkiin waluba wax ha ka cuno canabkiisa iyo geedkiisa berde, oo midkiin waluba ha cabbo biyaha ceelkiisa,
17 intaanan iman oo idiin kaxayn dal dalkiinna la mid ah, oo ah dal hadhuudh iyo khamri leh, oo ah dal kibis iyo beerocanab leh.
18 Iska jira oo yuusan Xisqiyaah idin sasabin isagoo leh, Rabbigu waa ina samatabbixin doonaa. Waayo, quruumaha ilaahyadoodii midkoodna miyuu dalkiisii ka samatabbixiyey gacanta boqorka Ashuur?
19 Bal meeye ilaahyadii Xamaad iyo Arfaad? Oo meeye ilaahyadii Sefarwayiim? Iyagu miyey Samaariya ka samatabbixiyeen gacantayda?
20 Bal waa kuwee kuwa ku jira ilaahyada dalalka oo dhan oo dalkooda ka samatabbixiyey gacantayda? Haddaba Rabbigu sidee buu Yeruusaalem gacantayda uga samatabbixin karaa?
21 Laakiinse way iska aamuseen oo xataa eray keliya uguma ay jawaabin, waayo, boqorku wuxuu ku amray oo yidhi, Ha u jawaabina.
22 Markaasaa waxaa Xisqiyaah u yimid Elyaaqiim ina Xilqiyaah oo reerka u sarreeyey, iyo Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo Yoo'aax ina Aasaaf oo taariikhqorihii ahaa, iyagoo dhar jeexjeexan, oo waxay isagii u sheegeen Rabshaaqeeh erayadiisii.

37

Samatabbixiddii Yeruusaalem Oo La Sii Sheegay

1 Oo markii Boqor Xisqiyaah taas maqlay intuu dharkiisii jeexjeexay oo joonyad guntaday ayuu gurigii Rabbiga galay.
2 Markaasuu Elyaaqiim oo reerka u sarreeyey, iyo Shebnaa oo karraanigii ahaa, iyo duqowdii wadaaddada iyagoo joonyado qaba u diray Nebi Ishacyaah oo ahaa ina Aamoos.
3 Oo iyana waxay ku yidhaahdeen, Xisqiyaah wuxuu kugu leeyahay, Maanta waa maalin dhibaato, iyo canaan, iyo cay, waayo, carruurtii way dhalan lahayd, laakiinse xoog lagu dhalaa ma jiro.
4 Waxaa laga yaabaa in Rabbiga Ilaahaaga ahu uu wada maqlo erayadii Rabshaaqeeh, kaasoo sayidkiisii ahaa boqorka Ashuur uu u soo diray inuu caayo Ilaaha nool, waana suurtowdaa inuu Rabbiga Ilaahaaga ahu canaanto kan uu erayadiisii maqlay, haddaba sidaas daraad-deed u ducee kuwa hadhay.
5 Sidaas daraaddeed Boqor Xisqiyaah addoommadiisii waxay u yimaadeen, Ishacyaah.
6 Oo Ishacyaah wuxuu ku yidhi, Waxaad sayidkiinnii ku tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu ku leeyahay, Ha ka cabsan erayadii aad maqashay oo midiidinnadii boqorka Ashuur ay igu caayeen.
7 Bal ogow, ruux baan gelin doonaa, oo belef buu maqli doonaa, markaasuu ku noqon doonaa dalkiisii, oo waxaan ka dhigi doonaa in seef lagu dilo, isagoo dalkiisii jooga.
8 Markaasaa Rabshaaqeeh intuu noqday wuxuu helay boqorkii Ashuur oo la diriraya Libnaah, waayo, wuxuu maqlay inuu Laakiish ka tegey.
9 Oo markuu maqlay iyadoo la leeyahay, Boqorka Itoobiya oo Tirhaaqaah ah ayaa kugu soo baxay si uu kuula diriro, ayuu haddana wargeeyayaal u diray Xisqiyaah isagoo leh,
10 Xisqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah waxaad ku tidhaahdaan, Ilaahaaga aad isku hallaysaa yuusan ku khiyaanayn, isagoo kugu leh, Yeruusaalem gacanta loo gelin maayo boqorka Ashuur.
11 Bal eeg, waad maqashay wixii ay boqorrada Ashuur dalalkan oo dhan ku sameeyeen iyo sidii ay dhammaantood u wada baabbi'iyeen, haddaba adiga ma lagu samatabbixinayaa?
12 Quruumihii ay awowayaashay baabbi'iyeen ilaahyadoodii miyey samatabbixiyeen kuwaasoo ahaa Goosaan, iyo Xaaraan, iyo Resef, iyo reer Ceeden oo Telasaar degganaa?
13 Oo bal meeye

boqorkii Xamaad, iyo boqorkii Arfaad, iyo boqorkii magaalada Sefarwayiim, iyo kii Xeenac iyo kii Ciwaah?

Baryadii Xisqiyaah

14 Markaasaa Xisqiyaah warqaddii ka qaaday gacantii wargeeyayaashii oo akhriyey,
dabadeedna wuxuu tegey gurigii Rabbiga, oo warqaddii ku kala bixiyey Rabbiga
hortiisa. 15 Oo Xisqiyaah wuxuu baryay Rabbiga, oo yidhi, 16 Rabbiyow, Rabbiga
ciidammadow, Ilaaha reer binu Israa'iil, kan keruubiimta ku dul fadhiyow, waxaad
tahay Ilaah, oo adiga keligaa ayaa ah Ilaaha boqortooyooyinka dunida oo dhan, oo cirka
iyo dhulkana adigaa sameeyey. 17 Rabbiyow, dhegta u dhig oo maqal, oo Rabbiyow,
indhahaaga fur oo arag, bal maqal Seenxeeriib erayadii uu u soo diray inuu Ilaaha nool
ku caayo oo dhan. 18 Rabbiyow, sida runta ah boqorrada Ashuur waxay baabbi'iyeen
quruumihii oo dhan iyo dalalkoodiiba, 19 oo ilaahyadoodiina dab bay ku dhex tuureen,
waayo, iyagu ilaahyo ma ay ahayn, laakiinse waxay ahaayeen wax gacanta lagu
sameeyey, oo ahaa qoryo iyo dhagaxyo, oo sidaas daraaddeed iyagu way baabbi'iyeen.
20 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow, Ilaahayagow, gacantiisa naga badbaadi,
in boqortooyooyinka dunida oo dhammu ay ogaadaan inaad adiga keliyuhu Rabbiga
tahay.

Dhiciddii Seenxeeriib

21 Markaasaa Ishacyaah ina Aamoos u soo cid diray Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi,
Rabbiga Ilaaha reer binu Israa'iil ahu wuxuu leeyahay, Seenxeeriib oo ah boqorka
Ashuur waad iga bariday, 22 taas aawadeed Rabbigu wuxuu ku hadlay eraygan isaga
ku saabsan,
Gabadha bikradda ah oo Siyoon ahu
Way ku fududaysatay, oo intay kugu qososhay ayay ku quudhsatay,
Yeruusaalem madaxay kaa ruxatay.
23 Bal adigu kumaad yaraysatay oo aad cayday?
Oo bal yaad codkaaga kor ugu qaadday
Oo aad indhahaaga ku taagtay?
Waa kan quduuska ah oo reer binu Israa'iil.
24 Addoommadaada ayaad Sayidka ku cayday
Oo waxaad tidhi,
Gaadhifardoodkayga badan
Ayaan ku soo fuulay buuraha meesha ugu dheer,
Iyo meelaha ugu hooseeya ee Lubnaan gudaheeda,
Oo waxaan jari doonaa geedaheeda dhaadheer oo kedarka ah, iyo geedaheeda la doortay oo berooshka ah,
Oo waxaan geli doonaa meeshiisa ugu dheer oo fog iyo kaynta berrinkeeda oo midhaha badan.
25 Anigu waan qoday oo biyaan cabbay,
Oo calaacalaha cagahayga baan ku wada qallajin doonaa Webiyaasha Masar oo dhan.
26 War sow ma aad maqal
Sidaan waa hore u sameeyey,
Oo aan wakhtiyadii hore u qabanqaabiyey?
Haddaba anigaa saas ka yeelay
Inaad magaalooyin deyr leh baabbi'isid oo aad ka dhigtid taallooyin burbur ah.
27 Oo sidaas daraaddeed dadkii degganaa way xoog yaraayeen,
Wayna naxeen oo wareereen,
Oo waxay ahaayeen sida cawska berrinka, iyo sida doogga, iyo sida cawska guryaha korkooda ka soo baxa, iyo sida hadhuudh intaanu korin.

28 Laakiinse waan aqaan fadhigaaga, iyo bixiddaada, iyo soo geliddaada, iyo cad-
hadaadii aad ii cadhootayba.
29 Cadhadaadii aad ii cadhootay
Iyo islaweynaantaadii waxay soo gaadheen dhegahayga,
Oo sidaas daraaddeed sanka waxaan kaa sudhi doonaa qabatadayda,
Bushimahaagana waxaan gelin doonaa xakamahayga,
Oo waxaan kugu celin doonaa jidkii aad ku timid.
30 Oo tanu waxay kuu ahaan doontaa calaamad, sannaddan waxaad cuni doontaan
waxa iska soo baxa, oo sannadda labaadna waxaad cuni doontaan wax kii hore uun
ka soo baxay, oo sannadda saddexaadna idinku wax beerta, oo haddana goosta, oo
beero canab ah tabcada, oo midhahooda cuna. 31 Markaasay kuwii hadhay oo reer
Yahuudah ka baxsaday mar kalay xididdo hoos u bixin doonaan, midhona kor bay u
dhali doonaan. 32 Waayo, Yeruusaalem waxaa ka soo bixi doona kuwa hadhi doona,
oo Buur Siyoonna waxaa ka soo bixi doona kuwa baxsan doona, oo qiirada Rabbiga
ciidammada ayaa taas samayn doonta. 33 Haddaba Rabbigu saasuu uga hadlay boqorka
Ashuur oo yidhi, Isagu magaaladan iman maayo, fallaadhna ku soo gani maayo,
horteedana gaashaan la iman maayo, taallo ciid ahna ag tuuli maayo. 34 Oo Rabbigu
wuxuu leeyahay, Jidkuu ku yimid ayuu ku noqon doonaa, oo magaaladan iman maayo.
35 Waayo, anigu magaaladan waxaan u daafici doonaa oo u badbaadin doonaa aniga
daraadday iyo addoonkaygii Daa'uud daraaddiis.
36 Markaasaa malaa'igtii Rabbigu baxday oo waxay xeradii reer Ashuur ka laysay
boqol iyo shan iyo siddeetan kun oo nin, oo aroor hore markii la toosay waxay wada
ahaayeen meyd. 37 Markaasaa Seenxeeriib oo ahaa boqorkii Ashuur intuu tegey
Nineweh ku noqday oo degay. 38 Oo markuu wax ku caabudayay gurigii ilaahiis Nisrog
ayay wiilashiisii oo ahaa Adrammeleg iyo Shareser isagii seef ku dileen, markaasay
u carareen dalkii Araarad. Oo meeshiisiina waxaa boqor ka noqday wiilkiisii Eesar
Xaddoon.

38

Jirradii Xisqiyaah

1 Oo waagaas ayaa Xisqiyaah bukooday, oo geeri buu u dhowaaday. Markaasaa
Nebi Ishacyaah ina Aamoos u yimid, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigu wuxuu leeya-
hay, Reerkaaga la dardaaran, waayo, waad dhimanaysaa oo sii noolaan maysid.
2 Markaasaa Xisqiyaah wejigiisii derbiga ku sii jeediyey, oo Rabbiga baryay oo yidhi,
3 Rabbiyow, waan ku baryayaaye, bal haatan xusuuso sidaan hortaada ugu socday
runta iyo qalbi qumman, iyo sidaan u sameeyey waxa hortaada ku wanaagsan.
Xisqiyaahna aad buu u ooyay. 4 Markaasaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Ishacyaah
oo ku yidhi, 5 Tag, oo waxaad Xisqiyaah ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha awowgaa
Daa'uud wuxuu leeyahay, Baryootankaagii waan maqlay, ilmadaadiina waan arkay,
haddaba cimrigaagiina waxaan kuugu dari doonaa shan iyo toban sannadood. 6 Oo
adiga iyo magaaladanba waan ka samatabbixin doonaa gacanta boqorka Ashuur, oo
magaaladanna waan daafici doonaa. 7 Oo haddaba calaamadda xagga Rabbiga kaaga
imanaysa in Rabbigu samaynayo wixii uu Rabbigu ballanqaaday waxay ahaan doontaa
tan: 8 bal eeg, waxaan dib u soo celin doonaa hooska derejooyinka, intuu hore uga
socday toban derejo oo ah derejooyinkii Aaxaas. Sidaasay qorraxdu dib ugu soo
noqotay toban derejo oo ay hore u dhaaftay.
9 Kanu waa qorniinkii Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo uu qoray
markuu bukay, oo uu haddana cudurkiisii ka bogsaday.
10 Anigu waxaan is-idhi, Cimrigayga oo badh ah ayaan irdihii She'ool sii mari doonaa,
Oo intii cimrigayga ka hadhayna waa layga qaaday.

11 Waxaan is-idhi, Ma aan arki doono Rabbiga, kaasoo ah Rabbiga dalka kuwa nool jooga,
Mar dambena ma arki doono qof ka mid ah dadka dunida deggan.
12 Rugtaydii waa layga fogeeyey, oo sidii adhijir teendhadiis ayaa la iiga qaaday.
Sida dharsameeye ayaan noloshaydii u duudduubay, oo wuxuu iga gooynayaa alaabtiisa uu dharka ku sameeyo,
Oo maalin ilaa habeenba waad i sii dhammaystiraysaa.
13 Oo tan iyo aroortii ayaan fikirayay, isagu lafahayga oo dhan ayuu u jejebiyaa sida libaax oo kale,
Oo maalin ilaa habeenba waad i sii dhammaystiraysaa.
14 Sidii dabafallaadh iyo saratoosiye oo kale ayaan u dhawaaqay.
Oo waxaan u baroortay sidii qoolley oo kale, oo indhahaygu daal bay la gudheen sidaan kor u fiirinayay, Rabbiyow, waa lay dulmay, ee i caawi.
15 Haddaba bal maxaan idhaahdaa? Isagu wuu ila hadlay, oo weliba isaga qudhiisaa waxan sameeyey.
Haddaba cimrigayga oo dhan tartiib baan u socon doonaa qadhaadhka naftayda aawadiis.
16 Sayidow, dadku waxyaalahanuu ku nool yahay,
Oo ruuxa noloshayduna wuxuu ku jiraa waxyaalahan oo dhan.
Haddaba i bogsii, oo i noolaysii.
17 Bal eeg, nabadgelyadayda aawadeed ayaan qadhaadh weyn u qabay,
Laakiinse naftayda waad jeclaatay, oo sidaas daraaddeed yamayskii qudhunka waad ka samatabbixisay,
Waayo, dembiyadaydii oo dhan waxaad ku tuurtay gadaashaada.
18 Waayo, She'ool kuguma mahadnaqi karo, oo dhimashaduna kuma ammaani karto,
Oo kuwa yamayska hoos ugu dhacana runtaada rajo kama qabi karaan.
19 Kan nool, kan nool oo keliya ayaa kugu mahadnaqi doona sidaan aniguba maanta yeelayo.
Aabbuhu wuxuu runtaada ogeysiin doonaa carruurtiisa.
20 Rabbigu waa u diyaar inuu i badbaadiyo,
Haddaba sidaas daraaddeed annagu cimriga noloshayada oo dhan
Waxaannu guriga Rabbiga ku dhex gabyi doonnaa gabayadayda annagoo alaab xadhko leh ku cayaarayna.
21 Nebi Ishacyaah wuxuu yidhi, Ha la qaado fud berde ah, oo kasoobaxa ha la saaro,
oo isna wuu bogsan doonaa. 22 Oo weliba Xisqiyaahna wuxuu yidhi, Maxaa calaamad
ii ah inaan guriga Rabbiga u kici doono?

39

Ergooyin Ka Yimid Baabuloon

1 Waagaas Merodag Baladaan oo ahaa ina Baladaan, oo boqorkii Baabuloon ahaa
ayaa warqado iyo hadiyad Xisqiyaah u soo diray, waayo, wuxuu maqlay inuu bukay
oo haddana bogsaday. 2 Oo Xisqiyaahna aad buu iyagii ugu farxay, oo wuxuu tusay
gurigii ay yiilleen waxyaalihiisii qaaliga ahaa, kuwaasoo ahaa lacagtii, iyo dahabkii,
iyo uunsigii, iyo saliiddii qaaliga ahayd, iyo gurigiisii hubka oo dhan, iyo kulli waxyaalihii khasnadihiisa ku jiray oo dhan. Oo Xisqiyaah wax uusan iyaga tusin laguma
arag gurigiisa iyo dowladdiisa oo dhan. 3 Markaasaa Nebi Ishacyaah u yimid Boqor
Xisqiyaah, oo wuxuu ku yidhi, War nimankanu maxay yidhaahdeen? Xaggee bayse
kaaga yimaadeen? Kolkaasaa Xisqiyaah yidhi, Waxay iiga yimaadeen dal fog, kaasoo ah
Baabuloon. 4 Markaasuu ku yidhi, Maxay gurigaaga ku arkeen? Oo Xisqiyaah wuxuu
ugu jawaabay, Way wada arkeen waxa gurigayga yaal oo dhan, oo khasnadahayga

kuma jiraan wax aanan tusin. 5 Kolkaasaa Ishacyaah wuxuu Xisqiyaah ku yidhi,
Haddaba bal maqal erayga Rabbiga ciidammada. 6 Bal eeg, waxaa iman doona
maalmaha waxa gurigaaga yaal oo dhan iyo wixii ay awowayaashaa ilaa maantadan
kaydiyeen Baabuloon loo qaadan doono. Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxba ma hadhi
doonaan. 7 Wiilashaada kaa soo bixi doona, oo aad dhali doontana waa la kaxaysan
doonaa, oo iyana waxay ahaan doonaan bohommo jooga daarta boqorka Baabuloon.
8 Markaasaa Xisqiyaah wuxuu Ishacyaah ku yidhi, Erayga Rabbiga oo aad ku hadashay
waa wanaagsan yahay. Oo weliba wuxuu kaloo yidhi, Waayo, waxaa jiri doona nabad
iyo run intaan noolahay.

40

Dadkii Ilaah Oo La Qalbi Qaboojiyey

1 Ilaahiinnu wuxuu leeyahay, Dadkayga qalbi qaboojiya oo sii qalbi qaboojiya!
2 Yeruusaalem qalbigeeda la hadla, oo iyada u qayliya oo u sheega in dagaalkeedu
dhammaaday, iyo in xumaanteeda laga saamaxay, iyo inay dembiyadeedii oo dhan
aawadood laba jibbaar gacantii Rabbiga uga heshay.

3 Waxaa yeedhaya mid qaylinaya codkiis oo leh, Jidkii Rabbiga cidlada dhexdiisa
ka hagaajiya, oo lamadegaanka dhexdiisa jid weyn Ilaahayaga aawadiis uga toosiya.
4 Dooxo walba kor baa loo qaadi doonaa, oo qar iyo buur walbana waa la gaabin
doonaa, waxa qalloocanna waa la toosin doonaa, oo meelaha xunxunna waxaa laga
dhigi doonaa bannaan siman, 5 oo waxaa la muujin doonaa ammaanta Rabbiga, uunka
oo dhammuna way wada arki doonaan, waayo, afkii Rabbiga ayaa saas ku hadlay.
6 Waxaa yeedhaya codka kan leh, Qayli. Oo isna wuxuu yidhi, Maxaan ku qayliyaa?
Wax kasta oo jiidh lahu waa caws, oo wanaagsanaantiisa oo dhammuna waa sida
ubaxa duurka oo kale. 7 Cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa, maxaa yeelay,
neefta Rabbigu way afuuftaa, sida xaqiiqada ah dadku waa caws oo kale. 8 Cawsku
wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa, laakiinse erayga Ilaaheennu weligiisba wuu waari
doonaa.

9 Kaaga warka wanaagsan Siyoon u keenayow, buurta dheer kor u sii fuul, kaaga
warka wanaagsan Yeruusaalem keenayow, codkaaga kor xoog ugu qaad, kor u sii qaad,
oo innaba ha cabsan. Oo magaalooyinka dalka Yahuudah waxaad ku tidhaahdaa, War
bal Ilaahiinna eega! 10 Bal eega, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu la iman doonaa xoog
weyn, oo gacantiisaa wax isaga ugu talin doonta! Bal eega, abaalgudkiisii wuu wadaa
oo abaalmarintiisuna way ka soo horraysaa. 11 Isagu adhigiisuu u daajin doonaa sida
adhijir oo kale, naylahana gacantiisuu ku ururin doonaa, oo wuxuu ku qaadi doonaa
laabtiisa, oo kuwa la nuugana qunyar buu u hor kici doonaa.

12 Bal yaa biyaha sacabkiisa godan ku qiyaasay, oo samada taako ku qiyaasay, oo
ciidda dhulka miisaan ku qiyaasay, oo buuraha miisaammo saaray, oo kurahana
kafado ku miisaamay? 13 Bal yaa Ruuxa Rabbiga la taliyey? Bal yaase intuu lataliyihiisii
noqday isaga wax baray? 14 Bal yuu isagu la tashaday? Oo bal yaa tacliimiyey, oo
dhabbaha caddaaladda baray? Oo yaa aqoon baray, oo jidka waxgarashada tusay?
15 Bal eega, quruumuhu waxay isaga la yihiin sida dhibic biyeed oo baaldi ku jirta
oo kale, oo wuxuu ku xisaabaa sida boodh kafado dul saaran oo kale, oo bal eega,
gasiiradahana wuxuu kor ugu qaadaa sida habaas fudud oo kale. 16 Oo Lubnaan in
la gubo kuma filla, oo xayawaankeedana qurbaan la gubo uguma filla. 17 Quruumaha
oo dhammu waxay hortiisa ku yihiin sida wax aan jirin oo kale, oo waxay isaga la
xisaabsan yihiin wax ka sii yar baabba' iyo waxaan waxba ahayn. 18 Haddaba bal yaad
Ilaah u ekaysiinaysaan? Amase masaalkee baad isaga kala mid dhigaysaan? 19 Ninkii
saanac ahu sanam xardhan buu shubaa, oo dahabtumuhuna dahab buu ku dahaadhaa,
oo wuxuu u tumaa silsilado lacag ah. 20 Kii miskiin ah oo aan qurbaan awoodi

karinuse wuxuu doortaa geed aan bololi karin, oo wuxuu doondoontaa nin saanac ah
oo hagaajiya sanam xardhan oo aan dhaqaaqi karin. 21 Miyeydaan ogayn? Miyeydaan
maqlin? Miyaan bilowgii laydiin sheegin? Oo miyeydaan garan tan iyo aasaaskii
dhulka? 22 Waa isaga kan wareegga dhulka dul fadhiya, oo dadka kor degganuna waa
sida kabajaan oo kale, oo waa isaga kan samooyinka sida daah u kala fidiya, oo wuxuu
u kala bixiyaa sida teendho lagu hoydo oo kale. 23 Isagu amiirrada wuxuu ka dhigaa
sida wax aan jirin oo kale, oo xaakinnada dhulkana wuxuu ka dhigaa sida wax aan
waxba ahayn oo kale. 24 Hubaal iyaga lama beerin, lamana abuurin, jirriddooduna
dhulka xidid kuma yeelan, weliba wuu afuufaa, oo iyana way engegaan, oo dabaysha
cirwareenta ah ayaa iyaga sida xaab oo kale u qaada. 25 Haddaba kan Quduuska ahu
wuxuu leeyahay, Bal yaad ii ekaysiinaysaan si aan ula mid noqdo? 26 Bal indhihiinna
kor u qaada oo eega. Yaa waxyaalahaas uumay? Waa kan ciidankooda tirada ku soo
bixiya, oo kulligoodba magacyo ugu yeedha. Itaalkiisu wuu weyn yahay oo isagu wuu
xoog badan yahay, oo sidaas daraaddeed midkoodna ma dhinna.
27 Reer Yacquubow, bal maxaad u leedahay, Reer binu Israa'iilow, bal maxaad ugu
hadlaysaa, Jidkaygu Rabbiga wuu ka qarsoon yahay, oo Ilaahayna gartayda dan kama
galo? 28 War miyaadan ogayn? Oo miyaadan maqlin in Ilaaha daa'imka ah oo ah
Rabbiga ah Uumaha dhulka darafyadiisa uusan itaal darnaan ama uusan daalin?
Waxgarashadiisana lama baadhi karo. 29 Isagu kuwa itaalka daran xoog buu siiyaa,
oo kuwa aan tabarta lahaynna tabar buu u kordhiyaa. 30 Xataa dhallinyaradu way
itaal darnaan doonaan, oo daali doonaan, oo barbaarraduna aad bay u dhici doonaan.
31 Laakiinse kuwa Rabbiga isku halleeyaa xoog cusub bay heli doonaan. Way ordi
doonaan, mana ay daali doonaan, oo way socon doonaan, mana ay itaal darnaan
doonaan.

41

Caawiyaha Reer Binu Israa'iil

1 Gasiiradahow, hortayda ku aamusa, oo dadkuna xooggooda ha cusboonaysiisteen,
ha soo dhowaadeen, oo ha hadleen. Aynu dhammaanteen garsoorid u soo wada
dhowaanno. 2 Waa kuma kan mid xagga bari ka soo kiciyey, oo isaga xaqnimo ugu
yeedhay inuu raaco? Quruumaha hortiisuu ku siiyaa, oo isaga ka dhigaa inuu boqorro u
taliyo. Iyaga wuxuu seeftiisa kaga dhigaa sida boodh oo kale, oo qaansadiisana wuxuu
kaga dhigaa sida xaab bidaya oo kale. 3 Isagu wuu eryadaa iyaga, oo ammaan buu ku
dhaafaa jid uusan mar hore marin. 4 Yaa waxan sameeyey oo sidan yeelay isagoo facaca
bilowgii uga yeedhaya? Anigoo Rabbiga ah, oo ah Kan ugu horreeya iyo Kan kuwa
dambe la jira, isagaan ahay. 5 Gasiiradahu way arkeen, wayna cabsadeen, oo dhulka
darafyadiisuna way gariireen, wayna soo dhowaadeen oo yimaadeen. 6 Midkood
waluba wuxuu caawiyey deriskiisii, oo midkood waluba wuxuu walaalkiis ku yidhi,
Dhiirranow. 7 Markaasuu nijaarkii dahabtumihii dhiirrigeliyey, oo kii dubbaha wax
ku simi jirayna birtumihii buu dhiirrigeliyey, isagoo leh, Laxaamaddu way wanaagsan
tahay. Markaasuu masaamiir ku sii adkeeyey si ayan u dhaqdhaqaaqin.
8 Laakiinse reer binu Israa'iilow, waxaad tihiin addoommadayda, reer Yacquubkii
aan doortayow, farcankii saaxiibkay Ibraahimow, 9 waxaan idinka soo kaxaystay
dhulka darafyadiisa, oo geesihiisa waan idiinka yeedhay, oo waxaan idinku idhi,
Waxaad tihiin addoommadayda, waanan idin doortay, idinmana xoorin. 10 Ha cab-
sanina, waayo, waan idinla jiraa, ha nixina, maxaa yeelay, Ilaahiinna baan ahay,
waan idin xoogayn doonaa, waanan idin caawin doonaa, oo waxaan idinku tiirin
doonaa midigtayda xaqa ah. 11 Bal eega, kuwa idinku cadhaysan oo dhammu way
wada ceeboobi doonaan, wayna sharafjabi doonaan, oo kuwa idinla dirirayaana
waxay noqon doonaan sida wax aan jirin, wayna wada halligmi doonaan. 12 Waad

doondooni doontaan, mana aad heli doontaan, xataa kuwa idinla diriraya, kuwa idinla
dagaallamayaana waxay noqon doonaan sida wax aan jirin oo kale, iyo sida wax
baabbah ah. 13 Waayo, anigoo ah Rabbiga Ilaahiinna ah ayaa gacanta midig idinku
qaban doona anoo idinku leh, Ha cabsanina, anigaa idin caawin doone. 14 Dixiriga
reer Yacquub ahow, ha cabsan, dadkiinnan reer binu Israa'iilow, waan idin caawin
doonaa, ayuu leeyahay Rabbiga Bixiyihiinna ah oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iil. 15 Bal eega, waxaan idinka dhigi doonaa alaab cusub oo af badan oo ilka leh
oo wax lagu tumo, oo waxaad tumi doontaan buuraha, waanad daqiijin doontaan, oo
kurahana waxaad ka dhigi doontaa sida buunshe oo kale. 16 Waad haadin doontaan, oo
dabayshaa kaxaysan doonta, cirwareentuna way kala firdhin doontaa, oo waxaad ku
rayrayn doontaan Rabbiga, waanad ku faani doontaan kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iil. 17 Masaakiinta iyo saboolka baahanuba biyay doondoonaan, mana jiraan,
carrabkoodiina oon buu la engegay, anigoo Rabbiga ah ayaa u jawaabi doona, anigoo
ah Ilaaha reer binu Israa'iil ma dayrin doono. 18 Meelaha sarsare ayaan webiyo ka
furi doonaa, ilona dhooxooyinka dhexdood ayaan ka soo dayn doonaa. Oo cidladana
waxaan ka dhigi doonaa balli biya ah, dhulka engeganna durdurro biya ah. 19 Waxaan
cidlada ku soo beeri doonaa geedaha la yidhaahdo kedar, iyo qudhac, iyo hadaas, iyo
geedsaliid, oo lamadegaankana waxaan ka soo bixin doonaa geedaha ah beroosh, iyo
tidhaar, iyo te'ashuur, 20 in la arko, oo la ogaado, oo laga fiirsado, oo dhammaan la wada
garto in gacanta Rabbigu ay waxaas samaysay, iyo in kan Quduuska ah oo reer binu
Israa'iil uu waxaas uumay.

21 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dacwadiinna keena. Boqorka reer Yacquub wuxuu
leeyahay, Sababihiinna adag soo saara. 22 Iyagu ha soo saareen, oo waxa dhici doona ha
noo sheegeen. Waxyaalihii jiri jiray iyo waxay yihiin noo sheega, si aannu uga fiirsanno,
oo aannu u ogaanno waxay ugudambaystoodu noqon doonto, amase waxyaalaha iman
doona na tusa. 23 Waxyaalaha hadda dabadeed iman doona noo sheega si aannu
u ogaanno inaad idinku ilaahyo tihiin. Bal wanaag ama shar sameeya, si aannu u
naxno, oo aannu dhammaantayo u wada fiirinno. 24 Bal eega, idinku waxaad tihiin
sida waxaan jirin oo kale, oo shuqulkiinnuna waa baabba', oo kii idin doortaana waa
karaahiyo.

25 Mid baan xagga woqooyi ka soo kiciyey, wuuna yimid, kaasoo tan iyo marka
qorraxdu soo baxdo magacayga ku baryootama, oo wuxuu amiirro ugu dul tuman
doonaa sida dhoobada malaasta ah loogu tunto oo kale, iyo sida dheryasameeyuhu
dhoobada ugu tunto oo kale. 26 Kumaase waa hore sii sheegay, si aannu u nidhaahno,
Waa runtiis? Hubaal mid wax sheega ma jiro, oo mid wax tusa ma jiro, oo mid
erayadiinna maqla ma jiro. 27 Anaa ah Kan ugu horreeya oo Siyoon ku yidhi, Bal eega,
bal eega iyaga, oo waxaan Yeruusaalem siin doonaa mid war wanaagsan u keena. 28 Oo
markaan eego, ninna ma jiro, oo markaan wax weyddiiyana taliye eray iigu jawaabi
kara dhexdooda laguma arag. 29 Bal eega, kulligood shuqulladoodu waa wax aan waxba
ahayn, waana baabba' oo sanamyadooda la shubayna waa dabayl iyo wax aan micne
lahayn.

42

Addoonkii Rabbiga

1 Bal eega addoonkayga aan tiiriyo, oo aan doortay oo ay naftaydu ku faraxsan tahay.
Ruuxayga ayaan dul saaray. Wuxuu quruumaha u soo saari doonaa xukunka. 2 Ma
uu qaylin doono, korna uma dhawaaqi doono, oo codkiisana kama uu dhigi doono in
jidadka laga maqlo. 3 Cawsduur nabar leh ma jebin doono, dubaalad qiiqaysana ma
demin doono, xukunkuu runta ku soo saari doonaa. 4 Isagu ma uu taag darnaan doono,

mana uu qalbi jabi doono, jeeruu caddaalad dhulka ku hagaajiyo, oo gasiiraduhuna
waxay sugi doonaan sharcigiisa.

5 Saas waxaa leh Ilaaha Rabbiga ah oo samooyinka uumay oo kala bixiyey, kan
dhulka iyo waxa ka soo baxaba kala fidiyey, kan dadka jooga neefta siiya, oo kuwa
dhulka ku socdana ruuxa siiya. 6 Aniga Rabbiga ah ayaa xaqnimo kuugu yeedhay, oo
gacantaan kugu hayn doonaa, oo waan ku dhawri doonaa, oo dadyowga ayaan axdi
ahaan kuu siin doonaa, oo iftiin ahaan baan quruumaha kuu siin doonaa, 7 inaad
kuwa indhaha la' indhaha u furtid, iyo inaad maxaabiista xabsiga ka soo bixisid,
iyo inaad kuwa gudcurka fadhiya ka soo bixisid guriga xabsiga. 8 Anigu waxaan
ahay Rabbiga, kaasuna waa magacayga, oo sharaftaydana mid kale ma siin doono, oo
ammaantaydana sanamyo xardhan innaba ma siin doono. 9 Bal eega, waxyaalihii hore
way wada noqdeen, oo hadda waxaan idiin sheegayaa waxyaalo cusub, oo intayan
iman ayaan idiin sii sheegayaa.

Gabay Rabbi Ammaan Ah

10 Kuwiinna badda ku sii dhaadhacayow, iyo waxa dhexdeeda ku jira oo dhammow,
gasiiradaha iyo kuwa degganow, Rabbiga hees cusub ugu heesa, oo ammaantiisana
dhulka darafkiisa ka qaada. 11 Cidlada iyo magaalooyinkeeda iyo tuulooyinka ay reer
Qedaar deggan yihiinba, codkooda kor ha u qaadeen, kuwa Selac degganu ha heeseen,
oo buuraha dushooda ha ka qayliyeen. 12 Rabbiga ha sharfeen, oo ammaantiisana
gasiiradaha ha ka naadiyeen. 13 Rabbigu wuxuu u soo bixi doonaa sida nin xoog badan,
oo qiirona wuxuu u soo kicin doonaa sida nin dagaalyahan ah. Wuu qaylin doonaa, oo
aad buu u dhawaaqi doonaa, oo xoog buuna cadowyadiisa kaga adkaan doonaa.

14 Wakhti dheer baan iska aamusnaa oo aan xasilloonaa oo aan iscelinayay, oo
haatan waxaan u qaylin doonaa sida naag foolanaysa oo kale, waan hinraagi doonaa,
waanan taahi doonaa. 15 Waxaan baabbi'in doonaa buuro iyo kuro, oo geedaha yaryar
oo dhanna waan wada qallajin doonaa, oo durdurradana waxaan ka dhigi doonaa
gasiirado, oo balliyadana waan engejin doonaa. 16 Oo kuwa indhaha la'na waxaan
soo marsiin doonaa jid ayan mar hore aqoon, oo waxaan ku hagi doonaa dhabbayaal
ayan aqoon, oo gudcurkana waxaan hortooda kaga dhigi doonaa iftiin, oo meelaha
qalloocanna waan u toosin doonaa. Waxyaalahaas baan samayn doonaa, oo innaba
iyaga ma dayrin doono. 17 Kuwa sanamyada xardhan isku halleeya, oo sanamyada la
shubay ku yidhaahda, Idinku ilaahyadayada baad tihiin, dib baa loo sii jeedin doonaa,
oo aad loo ceebayn doonaa.

Indho Iyo Dhego La'aantii Reer Binu Israa'iil

18 Kuwiinna dhegaha la'ow, wax maqla, oo kuwiinna indhaha la'ow, wax fiiriya, aad
wax aragteene. 19 Bal yaa indha la' addoonkayga mooyaane? Yaase dhega la' sida
wargeeyahayga aan soo diray? Yaase indha la' sida kan ila nabdoon, iyo sida addoonka
Rabbiga? 20 Waxyaalo badan baad aragtaa, laakiinse uma fiirsatid, dhegaha waa la
furay, laakiinse waxba lama maqlo. 21 Rabbigu wuxuu aad ugu farxay xaqnimadiisa
aawadeed inuu sharciga weyneeyo oo aad u sharfo. 22 Laakiinse kuwanu waa dad la
dhacay oo la boobay, oo kulligoodna waxaa lagu dabay godad, oo waxaa lagu qariyey
guryo xabbiseed, iyagu waa wax la ugaadhsado, oo ninna ma samatabbixiyo, waa wax
la boobo oo ciduna ma tidhaahdo, soo celiya. 23 Bal yaa idinka mid ah oo waxan dhegta
u dhigi doona? Bal yaa dib dambe u dhegaysan oo maqli doona? 24 Bal yaa reer Yacquub
ka dhigay in la boobo, yaase reer binu Israa'iil tuugagga u gacangeliyey? Sow ma
aha Rabbiga, kan aynu ku dembaabnay oo ay diideen inay jidadkiisa ku socdaan, oo
ay sharcigiisana addeeci waayeen? 25 Sidaas daraaddeed wuxuu dadka ku sii daayay
cadhadiisii aad u kululayd, iyo xooggii dagaalka, oo hareerahooda oo dhanna dab baa

lagu shiday, laakiinse way garan waayeen, waana la gubay, illowse innaba qalbiga ma gelin.

43

Badbaadiyaha Keliya Ee Israa'iil

1 Laakiinse haatan, reer Yacquubow, Rabbigii idin uumay wuxuu leeyahay, oo reer
binu Israa'iilow, kii idin sameeyey wuxuu leeyahay, Ha cabsanina, waayo, anigaa idin
soo furtay, oo magiciinna idiin bixiyey, oo kuwayga baad tihiin. 2 Markaad biyaha
dhex maraysaan waan idinla jiri doonaa, oo markaad webiyaasha dhex qaadaysaanna
idinma qarqin doonaan, markaad dabka ku dhex socotaanna, ma guban doontaan,
ololkuna idinma qabsan doono. 3 Waayo, waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo ah Kan
Quduuska ah ee reer binu Israa'iil iyo Badbaadiyihiinna. Masar baan furashadiinnii
u bixiyey, oo Itoobiya iyo Sebaana beddelkiinnii. 4 Indhahayga hortooda waxaad
ku ahaydeen kuwa qaali ah, oo sharaf badan, waanan idin jeclaaday, oo sidaas
daraaddeed niman baan idinku doorsan doonaa, oo dad badan baan naftiinna ku
soo beddelan doonaa. 5 Ha cabsanina, waayo, waan idinla jiraa, oo farcankiinnana
xagga bari baan ka keeni doonaa, oo xagga galbeed baan idinka soo ururin doonaa,
6 oo waxaan woqooyi ku odhan doonaa, Soo daa, oo koonfurna waxaan ku odhan
doonaa, Ha celin, wiilashayda meel fog ka soo kexee, oo gabdhahaygana dhulka
darafkiisa ka soo kexee, 7 waana mid kasta oo magacayga loogu yeedho, oo aan u
uumay sharaftayda aawadeed. Anigaa sameeyey, oo anigaa suubbiyey. 8 Waxaad
soo bixisaan dadka indhaha la' oo indho leh, iyo kuwa dhegaha la' oo dhego leh.
9 Quruumaha oo dhammu ha isu soo wada urureen, oo dadyowguna ha soo wada
shireen. Bal yaa iyaga ka mid ah oo waxan sheegi kara oo waxyaalihii hore noo sheegi
kara? Markhaatiyaashoodii ha keenteen si ay xaq ku noqdaan aawadeed, amase ha
maqleen oo ha yidhaahdeen, Taasu waa run. 10 Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinka iyo
addoonkaygii aan doortayba markhaatiyaashaydii baad tihiin inaad ogaataan oo aad
i rumaysataan, oo aad garataan inaan anigu isagii ahay. Aniga hortay Ilaah lama
samayn, dabadayna innaba ma jiri doono. 11 Aniga, aniga qudhayda ayaa Rabbiga
ah, oo aniga mooyaane Badbaadiye kale ma jiro. 12 Anigu waan naadiyey, oo waan
badbaadiyey, oo waan muujiyey, oo ilaah qalaad dhexdiinna kuma uu jirin, haddaba
sidaas daraaddeed idinku waxaad tihiin markhaatiyaashaydii, ayaa Rabbigu leeyahay.
Aniguna Ilaah baan ahay.

13 Tan iyo maalintii ugu horraysay anigu waxaan ahay isagii, oo mana jiro mid
gacantayda wax ka samatabbixin kara, anigu waan shaqayn doonaa, balse yaa hor
joogsan kara?

Naxariistii Ilaah Iyo Iimaanla'aantii Reer Binu Israa'iil

14 Rabbiga Bixiyihiinna ah oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Idinka aawadiin ayaan Baabuloon ugu cid diray, oo kuweedii cararay oo
dhanna, kuwaasoo ahaa reer Kaldayiin, waxaan ku keeni doonaa doonniyaha ay ku
faani jireen. 15 Anigu waxaan ahay Rabbiga ah Kiinna Quduuska ah, iyo Abuuraha
reer binu Israa'iil, iyo Boqorkiinna. 16 Sidaas waxaa leh Rabbiga badda dhexdeeda
jid ka sameeya, oo biyaha xoogga badan dhexdoodana dhabbe ka hagaajiya, 17 kan
gaadhifaraska iyo faraska, iyo ciidanka iyo ninka xoogga badan soo bixiya, iyagu
dhammaantood way wada jiifsadaan, oo mana ay kici doonaan, way bakhtiyeen, oo
waxay u dameen sidii dubaalad oo kale. 18 Waxyaalihii hore ha xusuusanina, waxyaal-
ihii qadiimka ahaana ha ka fikirina. 19 Bal eega, wax cusub baan samaynayaaye, oo
haddeer bay soo baxayaan, idinku miyeydaan garan doonin? Xataa cidlada dhexdeeda
jid baan ka samayn doonaa, oo lamadegaanka dhexdiisana webiyo baan ka jeexi

doonaa. [20] Xayawaanka duurka, kuwaasoo ah dawacooyinka iyo gorayaduba way i
sharfi doonaan; maxaa yeelay, cidladaan biyo uga siiyaa, oo lamadegaankaan webiyo
uga jeexaa si aan u waraabiyo dadkayga aan doortay, [21] oo ah dadkaan abuurtay si ay
ammaantayda u muujiyaan. [22] Laakiinse reer Yacquubow, ima aydaan baryin, reer
Israa'iilow, waad iga daasheen. [23] Adhigiinnii qurbaannadiinna la gubo iiguma aydaan
keenin, oo allabaryadiinniina iguma aydaan sharfin. Anigu idinkuma aanan dhibin
inaad qurbaanno ii bixisaan, oo idinkumana aanan daalin inaad foox ii shiddaan.
[24] Qasab macaan lacag iiguma aydaan soo iibin, oo baruurtii allabaryadiinnana igama
aydaan dherjin, laakiinse waxaad aad iigu dhibteen dembiyadiinnii, oo waxaad igu
daaliseen xumaatooyinkiinnii. [25] Aniga qudhayda weeye kan xadgudubyadiinna tir-
tira, aawaday baan u tirtiraa, oo dembiyadiinnana sooma aan xusuusan doono. [26] Bal
wax i soo xusuusiya, aynu isla muddacnee, dacwadiinna soo caddeeya, si aad xaq
ku noqotaan. [27] Awowgiinnii hore wuu dembaabay, oo macallimiintiiniina way igu
xadgudbeen. [28] Haddaba sidaas daraaddeed waxaan amiirradii meesha quduuska ah
ka dhigi doonaa wax nijaas ah, reer Yacquubna habaar baan u dayn doonaa, oo dadka
Israa'iilna cay baan u dayn doonaa.

44

Reer Binu Israa'iil Ee La Doortay

[1] Haddaba addoommadayda reer Yacquubow, iyo dadka Israa'iil ee aan doortayow,
bal i maqla. [2] Rabbiga idin uumay, oo tan iyo markaad uurka ku jirteen idin samay-
nayay, oo haddana ku caawin doona wuxuu leeyahay, Addoommadayda reer Yacqu-
ubow, iyo Yeshuruunkii aan doortayow, ha cabsanina. [3] Waayo, kii oomman biyaan
ku shubi doonaa. Ruuxayga ayaan farcankiinna ku daadin doonaa, oo barakadaydana
carruurtiinnaan ku shubi doonaa. [4] Oo iyana waxay ka soo dhex bixi doonaan cawska
sida geedo safsaaf ah oo biyo socda ku ag yaal. [5] Oo midba wuxuu odhan doonaa, Anigu
waxaan ahay kii Rabbiga, oo mid kalena wuxuu isu bixin doonaa magicii Yacquub, oo
mid kalena wuxuu gacantiisa ku kor qori doonaa, Waxaan ahay kii Rabbiga, oo wuxuu
isku magacaabi doonaa magicii Israa'iil.

Addeeca Rabbiga Oo Keliya

[6] Rabbiga ah Boqorka iyo Bixiyaha reer binu Israa'iil oo ah Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay kan ugu horreeyey iyo kan ugu dambeeya, oo
aniga mooyaane Ilaah kale ma jiro. [7] Bal yaa sidayda oo kale u sheegi kara? Ha
naadiyo, oo si hagaagsan ha iigu sheegeen anoo dadkii hore dhisay. Oo waxyaalaha
soo socda iyo waxa dhici doona iyagu ha sii sheegeen. [8] Ha cabsanina oo ha baqina,
waayo, miyaanan waa hore idiin sii sheegin, oo aanan idin tusin? Idinku waxaad
tihiin markhaatiyaashaydii. Aniga mooyaane ma Ilaah kalaa jira? Hubaal Dhagax
kale ma jiro. Innaba mid kale garan maayo. [9] Sanamyada la qoray kuwa sameeya
oo dhammu waa wax aan waxba tarayn, oo waxyaalaha ay jeclaadaanna faa'iido ma
yeelan doonaan, oo markhaatiyaashooduna waxba ma arkaan, waxna ma oga, saas
darteed way ceeboobi doonaan. [10] Bal yaa wax ilaah ah sameeyey, amase shubay sanam
xardhan oo aan waxba tarayn? [11] Bal eega, kuwa daba gala oo dhammu way wada
ceeboobi doonaan, saanacyadu waa binu-aadmi uun. Bal dhammaantood ha isu soo
wada urureen, oo ha soo istaageen, way cabsan doonaan, oo kulligoodna way wada cee-
boobi doonaan. [12] Birtumuhu faas buu sameeyaa oo wuxuu ku shaqeeyaa dhuxul, oo
dubbayaal buu ku qabanqaabiyaa, oo gacantiisa xoogga badan ayuu kaga shaqeeyaa;
wuu gaajoodaa, wuuna taag gabaa, biyo ma cabbo, wuuna daalaa. [13] Nijaarku xadhig
wax lagu qiyaaso buu fidiyaa, oo wax cas buu ku calaamadeeyaa, oo faaraduu ku simaa,
oo goobeeyena wuu ku qiyaasaa, oo wuxuu u ekaysiiyaa binu-aadmiga ekaantiis iyo

si waafaqsan dadka quruxdiisa inuu guriga joogo. 14 Wuxuu soo goostaa geedo kedar
ah, oo wuxuu soo qaataa geed tirsah ah iyo geed alloon ah, oo mid ka mid ah dhirta
duudda ayuu xoogaystaa, oo wuxuu beertaa geed oren ah oo roobkuna waa quudiyaa.
15 Dabadeedna wuxuu noqon doonaa wax dad shito, waayo, wax buu ka qaadaa, oo
wuu kulaalaa, wuuna shitaa oo kibis buu ku dubtaa, oo weliba wax ilaah ah buu ka
samaystaa, wuuna u sujuudaa. 16 Oo in buu dabka ku gubaa, oo inna hilib buu ku
bislaystaa, isagoo ku sosha oo ka dherga, wuuna kulaalaa oo wuxuu yidhaahdaa, Hadda
waan kululahay, oo dabkii waan arkay. 17 Oo intii ka hadhana wuxuu ka samaystaa
wax ilaah ah oo ah xataa sanamkiisa xardhan, oo wuu u sujuudaa oo caabudaa, wuuna
baryaa, oo wuxuu yidhaahdaa, I samatabbixi, waayo, adigu waxaad tahay ilaahayga.
18 Iyagu ma ay aqoon, mana ay garanayn, waayo, indhahoodii waa la xidhay si ayan
waxba u arkin, oo qalbigoodiina si ayan waxba u garan. 19 Oo midkoodna kama fikiro,
oo aqoon iyo waxgarasho midna laguma arko, inuu yidhaahdo, Qoriga qaarkiis baan
dab ku gubay, oo duxushiisaan kibis ku dubtay, oo hilib baan ku soshay, waanan cunay,
haddaba ma intii ka hadhay baan karaahiyo ka samaystaa? Ma waxaan u sujuudaa
geed jiriddiis? 20 Isagu wuxuu cunaa dambas, oo qalbigiisa la khiyaaneeyey ayaa isaga
leexiyey, oo naftiisana ma uu samatabbixin karo, mana uu odhan karo, Sow gacantayda
midig beenu kuma jirto? 21 Reer Yacquubow, waxyaalahan xusuusta, waayo, reer
Israa'iilow, waxaad tihiin addoommadayda. Anigaa idin abuuray, oo waxaad tihiin
addoommadayda. Israa'iilow, idin illoobi maayo. 22 Sidii daruur qaro weyn ayaan
xadgudubyadiinnii u tirtiray, oo sidii daruur oo kale ayaan dembiyadiinniina u tirtiray.
Haddaba ii soo noqda, waayo, waan idin soo furtay. 23 Samooyinkow, heesa, waayo,
Rabbigaa sameeyey. Dhulka meelaha ugu hooseeyow, qayliya. Buuraha, iyo duudda,
iyo geed kasta oo ku dhex yaallow, hees ku dhufta, waayo, Rabbigu reer Yacquub wuu
soo furtay oo wuxuu isku dhex weynayn doonaa reer binu Israa'iil.

Yeruusaalem Waa La Degi Doonaa

24 Rabbiga ah Samatabbixiyihiinna iyo kii tan iyo markaad uurka ku jirteen idin
samaynayay wuxuu leeyahay, Waxaan ahay Rabbiga wax kasta sameeya, oo keligiis
samooyinka kala bixiya, oo keligiisna dhulka kala fidiya. 25 Anigu waxaan ahay kan
calaamadaha beenlowyada wax aan waxba ahayn ka dhiga, oo kuwa wax falana
nacasyo ka dhiga, oo kuwa caqliga lehna dib u celiya, oo aqoontoodana nacasnimo ka
dhiga, 26 kan erayga addoonkiisa xaqiijiya, oo talada wargeeyayaashiisa oofiya, kan
Yeruusaalem ka leh, Iyada waa la dhex degi doonaa, oo magaalooyinka dalka Yahuu-
dahna ka leh, Iyaga waa la dhisi doonaa, oo burburkoodana waan sara kicin doonaa.
27 Waxaan ahay kan moolka ku yidhaahda, Engeg noqo, oo anna webiyaashaada waan
qallajin doonaa, 28 kan Boqor Kuuros ka leh, Isagu waa adhijirkayga, oo wuxuu oofin
doonaa waxaan jeclahay oo dhan, oo xataa Yeruusaalemna ka leh, Iyada waa la dhisi
doonaa, oo macbudkana ku leh, Aasaaskaaga waa la dhigi doonaa.

45

1 Rabbigu wuxuu ku leeyahay kan uu subkaday oo ah Kuuros, oo uu gacantiisa midig
hayay inuu hortiisa quruumo ku hoosaysiiyo, oo uu boqorro dhexdooda guntiga ka
furo, inuu hortiisa albaabbada ka furo, albaabbadaasna aanay mar dambe xidhmin:
2 Anigu waan ku hor socon doonaa, oo meelaha sarsarena waan simi doonaa, waanan
kala burburin doonaa albaabbada naxaasta ah, oo qataarrada birta ahna waan kala
googooyn doonaa, 3 oo waxaan ku siin doonaa khasnadaha gudcurka iyo maal qarsoon
oo meelo sir ah ku jira, inaad ogaatid inaan ahay Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
oo magacaa kuugu yeedha. 4 Addoonkaygii Yacquub oo ah Israa'iilkii aan doortay
daraaddiis ayaan magacaa kuugu yeedhay, waanan ku magacaabay in kastoo aadan i

aqoon. 5 Waxaan ahay Rabbiga, oo mid kale ma jiro, aniga mooyaane Ilaah kale ma jiro.
Anigaa guntiga kuu xidhay in kastoo aadan i aqoon, 6 in qorrax ka soo bax iyo galbeedba
laga ogaado inaan aniga mooyaane mid kale jirin. Anigaa Rabbiga ah, mid kalena ma
jiro. 7 Iftiinka anigaa sameeya, oo masiibadana anigaa abuura. Anigoo Rabbiga ah ayaa
waxyaalahan oo dhan sameeya.

8 Samooyinkow, xagga sare ka soo tiftifqa, oo daruuruhuna xaqnimo ha soo shubeen,
dhulkuna ha furmo, oo badbaadada iyo xaqnimaduna ha isla soo wada baxaan. Aniga
Rabbiga ah ayaa uumay.

9 Waxaa iska hoogay ka Uumihiisa la dirira! Wuxuu la mid yahay dheri jabkiis oo
ka mid ah jajabka dhulka! Dhoobadu miyey kan sameeya ku tidhaahdaa, War maxaad
samaynaysaa? Amase shuqulkaaguu miyuu yidhaahdaa, Gacmo ma leh? 10 Waxaa iska
hoogay kii aabbe ku yidhaahda, War maxaad dhalaysaa? Amase naag ku yidhaahda,
Na maxaad ku foolanaysaa? 11 Rabbiga ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil, oo ah
Uumihiisu wuxuu leeyahay, Waxyaalaha iman doona ma i weyddiinaysaan, oo wax ku
saabsan wiilashayda, iyo shuqulka gacmahayga ma igu amraysaan? 12 Dhulka anigaa
abuuray, oo dad baan ku dul uumay. Aniga qudhayda ayaa samooyinka gacmahayga
ku kala bixiyey, oo ciidankooda oo dhanna anigaa amray. 13 Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Boqor Kuuros ayaan xaqnimo ku sara kiciyey, oo jidadkiisa oo dhanna
waan toosin doonaa. Magaaladayduu dhisi doonaa, oo maxaabiistaydana wuu sii dayn
doonaa, mana aha iib aawadiis amase laaluush aawadiis toona.

14 Rabbigu wuxuu leeyahay, Hawsha Masar, iyo baayacmushtariga Itoobiya, iyo reer
Saabaa'iim oo ah dad sarajoog dheer idinkay idiin soo gudbi doonaan, oo kuwiinnay
ahaan doonaan. Iyagu way idin daba socon doonaan, oo waxay idiin soo gudbi doonaan
iyagoo silsiladaysan, oo way idiin sujuudi doonaan, wayna idin baryi doonaan, iyagoo
leh, Sida xaqiiqada ah Ilaah dhexdiinnu jiraa, oo mid kalena ma jiro, oo isaga mooyaane
Ilaah kale ma jiro. 15 Ilaaha reer binu Israa'iil oo ah Badbaadiyahow, sida runta
ah waxaad tahay Ilaah isqariya. 16 Iyagu dhammaantood way ceeboobi doonaan oo
giddigoodna way sharafjabi doonaan, oo kuwa sanamyo sameeya oo dhammu way
wada qasmi doonaan. 17 Laakiinse Rabbigu wuxuu reer binu Israa'iil ku badbaadin
doonaa badbaado daa'im ah, oo idinku weligiin iyo weligiinba ma aad ceeboobi
doontaan, mana aad sharafjabi doontaan.

18 Waayo, Rabbiga samooyinka uumay oo ah Ilaaha dhulka uumay, oo sameeyey,
oo dhisay, oo aan si aan waxba tarayn u uumin, laakiinse u uumay in la degganaado
wuxuu leeyahay, Anigaa Rabbiga ah mid kalena ma jiro. 19 Anigu kuma hadlin qarsoodi
iyo meel gudcur ah oo dhulka ka mid ah. Farcanka Yacquub kuma odhan, Si aan
waxba tarin ii doondoona. Aniga Rabbiga ahu waxaan ku hadlaa xaqnimo, oo waxaan
sheegaa waxyaalo qumman. 20 Kuwiinna quruumaha ka baxsadayow, soo shira, oo
dhammaantiin kaalaya, kulligiin soo wada dhowaada. Kuwa sanamyadooda qoriga
ah sita oo ilaah aan waxba badbaadin karin barya aqoon ma leh. 21 Sheega oo soo
saara, iyagu ha isla wada tashadeen. Bal yaa waxyaalahan waa hore muujiyey? Oo
bal yaa wakhti hore sii sheegay? Sow ma aha aniga Rabbiga ah? Oo aniga mooyaane
Ilaah kale ma jiro. Waxaan ahay Ilaah xaq iyo Badbaadiye ah, oo aniga mooyaane mid
kale ma jiro. 22 Dhulka darafyadiisa oo dhammow, i soo eega, oo kulligiin badbaada,
waayo, anigaa Ilaah ah, oo aniga mooyaane mid kale ma jiro. 23 Waxaan ku dhaartay
nafsaddayda, oo eray baa afkayga xaqnimo uga baxay, soona noqon maayo, waxaana
weeye, Jilib waluba anuu ii sujuudi doonaa, carrab walubana waa igu dhaaran doonaa.
24 Waxaa laygu odhan doonaa, Rabbiga uun ayaa xaqnimo iyo xoogba leh. Isagaa loo
iman doonaa, oo kuwii isaga u cadhaysnaa oo dhammuna way wada ceeboobi doonaan.
25 Farcanka Israa'iil oo dhammu Rabbiga bay xaq ku noqon doonaan, wayna faani
doonaan.

46

Ilaahyadii Baabuloon
1 Beel baa foororsada, Nebona wuu dhacaa, sanamyadoodu waxay kor saarnaadaan
xayawaanka iyo lo'da. Waxyaalihii aad sidan jirteen waxaa laga dhigay rar la saaray
neefkii daallanaa. 2 Way foororsadaan, oo dhammaantood way wada dhacaan, iyagu
rarka ma ay samatabbixin karaan, laakiinse xataa iyaga qudhooda maxaabbiisahaan
baa loo kaxaystaa.
3 Reer Yacquub oo ah kuwa reer binu Israa'iil ka hadhay oo dhammow, kuwiinna aan
siday tan iyo wakhtigii aad caloosha ku jirteen oo aan xambaaray tan iyo wakhtigii
aad uurka ka soo baxdeen, i maqla. 4 Tan iyo cimri dheer isagii baan ahay, oo tan
iyo timo cirroobay waan idin xambaarayaa. Anigaa sameeyey, waanan sidi doonaa,
waan xambaari doonaa, waanan samatabbixin doonaa. 5 Bal yaad ii ekaysiinaysaan
oo ila simaysaan, oo yaad igu masaalaysaan inaannu isku mid ahaanno? 6 Kuwa
dahab kolayga ka soo qubaa, oo lacagna kafadaha ku miisaamaa waxay soo kiraystaan
dahabtume, oo isna wax ilaah ah buu ka dhigaa, markaasay u sujuudaan oo caabudaan.
7 Garbahooday ku qaadaan, oo way xambaaraan, oo meeshiisay qotomiyaan. Isna wuu
iska taagnaadaa, oo meeshiisana innaba kama dhaqaaqo. Oo dadku way u qayshan
doonaa, laakiinse isagu uma uu jawaabi karo, oo dhibkoodana kama uu badbaadin
karo.
8 Kuwiinna xadgudbayow, bal waxan soo xusuusta, oo aad u fiirsada, bal mar kale soo
garwaaqsada. 9 Bal waxyaalihii hore oo qadiimka ahaa soo xusuusta, waayo, anigaa
Ilaah ah, mid kalena ma jiro, anigaa Ilaah ah, oo mid ila mid ahuna ma jiro. 10 Bilowga
waxaan sheegaa ugudambaysta, oo wakhtiga hore waxaan sii sheegaa waxyaalo aan
weli la samayn, anigoo leh, Taladaydu way hagaagi doontaa, oo waxaan jeclahay
oo dhanna waan wada samayn doonaa. 11 Waxaan xagga bari uga yeedhayaa haad
aad u gaajaysan oo ah ninka taladayda oofinaya oo aan waddan fog uga yeedhayo.
Waan ku hadlay, oo weliba waan oofin doonaa. Waan u qasdiyey, oo weliba waan
samayn doonaa. 12 Kuwiinna qalbiga qallafsan oo xaqnimada ka fogow, bal i maqla!
13 Xaqnimadaydii waan soo dhowaynayaa, oo iyana ma ay fogaan doonto, oo badbaad-
intayduna ma ay raagi doonto. Reer binu Israa'iil oo sharaftayda ah daraaddood ayaan
badbaadin Siyoon u dhex dhigi doonaa.

47

Dhiciddii Baabuloon
1 Gabadha bikradda ah ee Baabuloon ahay, soo deg, oo ciidda ku fadhiiso, mag-
aalada reer Kaldayiinay, carshila'aan dhulka ku fadhiiso, waayo, mar dambe adiga
laguuguma yeedhi doono mid dhaylo ah oo jilcisan. 2 Dhagaxshiidyada qaad oo wax
shiid, masarka madaxa ka qaad, oo lugaha qaawi, tan iyo bowdada tafaxaydo, oo
webiyaasha ka gudub. 3 Cawradaada waa la qaawin doonaa, ceebtaadana waa la arki
doonaa. Waan aarsan doonaa, oo ninna uma tudhi doono. 4 Bixiyahayaga magiciisa
waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada oo ah Kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iil. 5 Magaalada reer Kaldayiinay, shib dheh oo fadhiiso, meel gudcur ah gal,
waayo, mar dambe laguuguma yeedhi doono sayidaddii boqortooyooyinka. 6 Waxaan
u cadhooday dadkaygii, oo dhaxalkaygii nijaas baan ka dhigay, oo adigaan gacanta kuu
geliyey. Innaba iyagii uma aadan naxariisan, oo dadka gaboobay ayaad harqoodkaagii
wax culus kaga dhigtay. 7 Waxaad istidhi, Anigu weligayba waxaan ahaan doonaa
sayidad, oo waxyaalahanna qalbiga ma aad gelin, oo ugudambaystoodiina sooma
aadan xusuusan.
8 Haddaba bal waxyaalahan maqal, taada iska raaxaysata oo istareexa ku joog-
toy. Waxaad qalbiga iska tidhaahdaa, Anigaa ah oo aniga mooyaane cid kale ma

jirto, anigu innaba carmal ma noqon doono, oo ma gablami doono. 9 Laakiinse
labadan waxyaalood isku maalin qudha ayay isku daqiiqad kuu iman doonaan, waana
gablannimo iyo carmalnimo. Aad iyo aad bay kuugu soo degi doonaan in kastoo aad
saaxirnimo badan iyo falfal tiro badan badisay. 10 Waayo, waxaad isku hallaysay
sharnimadaada, oo waxaad istidhi, Ninna ima arko. Waxaa ku qalday xigmaddaada iyo
aqoontaada, oo waxaad qalbiga iska tidhi, Anigaa ah, oo aniga mooyaane cid kale ma
jirto. 11 Haddaba sidaas daraaddeed masiibo baa kugu soo degi doonta, mana aad garan
doontid si ay kuugu iman doonto, belaayaa kugu dhici doonta, oo mana aad kari doontid
inaad iska fogaysid, oo baabbi'id baa si kedis ah kuugu soo degi doonta, taasoo aadan
aqoon. 12 Haddaad ku faa'iidi karaysid iyo haddaad ku adkaan karaysid, bal haatan la
soo istaag falfalkaaga iyo saaxirnimadaada faraha badan oo aad tan iyo yaraantaadii
ku soo hawshoonaysay. 13 Waxaad ku daashay talooyinkaagii tirada badnaa, haddaba
xiddigayaqaannada, iyo xiddigasheegyada, iyo xilliyasheegyaduba ha sara joogsadeen,
oo ha kaa badbaadiyeen waxyaalaha kugu soo degi doona. 14 Bal eeg, iyagu waxay
noqon doonaan sida xaab oo kale, oo dabka ayaa wada gubi doona, oo iyana xoogga
ololka iskama ay samatabbixin doonaan, oo dabkaasuna ma ahaan doono dhuxul la
kulaalo, amase dab la hor fadhiisto. 15 Saasay kuu noqon doonaan waxyaalihii aad
ku hawshootay, oo kuwii aad macaamilada la lahayd tan iyo yaraantaadii midkood
kastaaba meeshiisuu tegi doonaa, oo mid ku badbaadiyana ma jiri doono.

48

Caasinimadii Reer Binu Israa'iil

1 Reer Yacquubka magaca Israa'iil loogu yeedho, oo biyihii Yahuudah ka soo baxay,
oo magaca Rabbiga ku dhaarta, oo soo magacaaba Ilaaha Israa'iil, iyagoo aan run iyo
xaqnimo toona ku xusuusanaynow, bal waxan maqla. 2 Waayo, iyagu waxay isugu
yeedhaan kuwii magaalada quduuska ah, oo waxay isku halleeyaan Ilaaha Israa'iil, oo
magiciisa la yidhaahdo Rabbiga ciidammada. 3 Tan iyo waagii hore ayaan waxyaalihii
hore sii sheegayay. Afkaygay ka soo baxeen, waanan muujiyey. Dhaqsaan u sameeyey,
wayna ahaadeen. 4 Waan ogaa inaad madax adag tihiin, iyo in qoortiinnu seed bir ah
tahay, iyo in jaahiinnu naxaas yahay, 5 sidaas darteed tan iyo waa hore ayaan idiin sii
sheegayay, oo intayan waxyaalahanu dhicin ayaan idiin sii muujiyey, waaba intaasoo
aad tidhaahdaan, Sanamkayagii ayaa waxan sameeyey, oo waxaa amray sanamkayagii
xardhanaa iyo sanamkayagii la shubay. 6 Idinku waad maqasheen, haddaba bal waxan
oo dhan arka, idinkuna miyeydaan sii sheegi doonin? Haatan dabadeed waxaan idin
tusayaa waxyaalo cusub, kuwaasoo ah waxyaalo qarsoon oo aydaan aqoon. 7 Iyaga
haddaa la uumay, ma aad maqlin, waaba intaasoo aad tidhaahdaan. War mar horeba
waannu niqiin. 8 Idinku ma aydaan maqlin, oo ma aydaan aqoon, oo dhegtiinnana
waa hore ma furmin, waayo, waan ogaa inaad si khiyaano badan u macaamilooteen,
iyo in laydiin bixiyey Xadgudbayaal tan iyo intaad uurka hooyadiin kasoo baxdeen.
9 Magacayga aawadiis ayaan idiinka joogsan doonaa ammaantayda daraaddeed. 10 Bal
eega, waan idin safeeyey, laakiinse sida lacagta ma aha. Oo waxaan idinku tijaabiyey
foornadii dhibaatada. 11 Anigu aawaday, iyo xataa nafsaddayda qudheeda, ayaan
waxan u samayn doonaa, waayo, magacayga bal side baa loo nijaasayn karaa? Ammaantayda mid kale siin maayo!

Reer Binu Israa'iil Oo La Xoreeyey

12 Reer Yacquub oo ah Israa'iilkii aan u yeedhayow, bal i maqla, anigu waxaan ahay
isagii, waxaan ahay kii ugu horreeyey iyo weliba kan ugu dambeeya. 13 Gacantayda
ayaa aasaaska dhulka dhigtay, oo samooyinkana waxaa kala fidisay midigtayda, oo
markaan u yeedho ayay dhammaantood soo wada istaagaan. 14 Kulligiin soo wada shira
oo waxan maqla. Bal yaa iyaga ka mid ah oo waxyaalahan sii sheegay? Kan Rabbigu

jecel yahay wuxuu Baabuloon ku samayn doonaa siduu doonayo oo gacantiisu waxay
kor saarnaan doontaa reer Kaldayiin. [15] Aniga qudhayda ayaa sidaas ku hadlay, oo
isagaan u yeedhay oo keenay, oo jidkiisuu ku barwaaqoobi doonaa. [16] Warroy ii soo
dhowaada oo waxan maqla. Tan iyo bilowgii si qarsoodi ah uma aan hadlin. Tan iyo
waagii ay waxanu dheceen, anigu halkaasaan joogay, oo haatanna waxaa i soo diray
Sayidka Rabbiga ah iyo Ruuxiisa. [17] Rabbiga ah Bixiyihiinna oo ah Kan Quduuska
ah ee reer binu Israa'iil, wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah
oo idin bara waxa idiin wanaagsan oo idinku hoggaamiya jidkii aad mari lahaydeen.
[18] Haddaad amarradayda maqli lahaydeen, nabaddiinnu waxay noqon lahayd sidii
webi oo kale, oo xaqnimadiinnuna waxay noqon lahayd sidii hirarka badda oo kale,
[19] oo farcankiinnuna wuxuu ahaan lahaa sidii cammuudda oo kale, oo carruurtiinnuna
waxay ahaan lahayd sidii ciidda oo kale. Magacooda lama gooyeen oo hortaydana
lagama baabbi'iyeen.

[20] Idinku Baabuloon ka soo baxa, oo reer Kaldayiin ka soo carara, oo waxan hees
ku naadiya oo sheega. Waxaad ka sheegtaan xataa dhulka darafkiisa, oo waxaad
tidhaahdaan, Rabbigu wuxuu soo furtay addoommadiisii reer Yacquub. [21] Oo markuu
lamadegaannada dhex marsiiyeyna ma ay oomin, oo dhagaxa ayuu biyo uga soo
daayay, oo isagu dhagaxii ayuu kala dillaaciyey, oo markaasay biyihii ka soo butaaceen.
[22] Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa sharka ah nabadu uma jirto.

49

Addoonkii Rabbiga

[1] Gasiiradahow, bal i maqla, dadkiinna fogow, bal i dhegaysta, Rabbigu wuxuu iiga
yeedhay maxalka, oo uurkii hooyaday ayuu iga soo magacaabay. [2] Oo afkaygana wuxuu
ka dhigay sidii seef af badan oo kale, oo hooska gacantiisa ayuu igu qariyey, wuxuuna
iga yeelay sidii fallaadh fiiqan oo kale, oo gabooyihiisa ayuu igu xaseeyey. [3] Oo wuxuu
igu yidhi, Israa'iilow, waxaad tahay addoonkaygii oo waan kugu ammaanmi doonaa.
[4] Markaasaan idhi, Wax aan waxba ahayn ayaan u hawshooday, oo xooggaygiina
waxaan ku dhammeeyey baabba' iyo wax aan waxba ahayn, laakiinse gartaydu waxay
la jirtaa Rabbiga oo abaalgudkayguna wuxuu la jiraa Ilaahayga. [5] Oo haddaba Rabbigii
uurka hooyaday iga soo sameeyey inaan isaga addoon u noqdo si aan reer Yacquub
isaga ugu keeno, oo reer binu Israa'iilna ay isaga ugu soo wada ururaan, wuu ila
hadlay, (waayo, anigu Rabbiga hortiisa waan ku sharaf badnahay, Ilaahayguna wuxuu
ii noqday xoog iyo itaal) [6] Oo isagu wuxuu leeyahay, Inaad addoonkaygii ahaatid, oo aad
qabiilooyinka reer Yacquub soo kicisid, iyo inaad kuwii reer binu Israa'iil ka hadhay
soo celisid waa wax fudud, oo weliba quruumahaan iftiin kaaga dhigi doonaa, si ay
badbaadintaydu dhulka darafkiisa u gaadho. [7] Rabbiga ah Bixiyaha reer binu Israa'iil
iyo Kooda Quduuska ah wuxuu ku leeyahay kan dadku quudhsado oo quruumuhu
karhaan, oo ah taliyayaal addoonkood, Boqorraa arki doona oo sarajoogsan doona, oo
weliba amiirraa sujuudi doona, waana Rabbiga aaminka ah, oo ah Kan Quduuska ah ee
reer binu Israa'iil, oo ku doortay aawadiis.

Dib U Soo Celintii Reer Binu Israa'iil

[8] Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhti la aqbalay ayaan kuu jawaabay, oo maalintii
badbaadintana waan ku caawiyey, waanan ku ilaalin doonaa, oo axdi ahaan baan
dadka kuu siin doonaa inaad dhulka hagaajisid oo aad ka yeeshid in ay dhaxlaan
meelihii hantida ahaa ee baabba'ay, [9] iyo inaad kuwa xidhan ku tidhaahdid, Soo baxa,
oo kuwa gudcurka ku jirana aad ku tidhaahdid, Ismuujiya. Waxay daaqi doonaan
jidadka, oo daaqsintoodana waxay ka heli doonaan meelaha sare oo dhan. [10] Ma ay
gaajoon doonaan, mana ay harraadi doonaan, oo kulaylka iyo qorraxdu kuma ay dhici
doonaan, waayo, ka iyaga u naxariista ayaa hor kici doona, oo wuxuu ku hoggaamin

doonaa ilo biya ah agtood. [11] Oo buurahayga oo dhan waxaan ka dhigi doonaa waddo,
oo jidadkayga weynna kor baa loo wada qaadi doonaa. [12] Bal eega, kuwanu waxay
ka iman doonaan meel fog, oo bal ogaada, kuwanu waxay ka iman doonaan xagga
woqooyi iyo xagga galbeed, oo kuwanuna waxay ka iman doonaan dalka reer Siiniim.
[13] Samooyinkow, heesa, oo dhulkow, faraxsanow, buurahow, hees ku dhufta, waayo,
Rabbigu dadkiisii wuu qalbi qaboojiyey, oo kuwiisa dhibaataysanna wuu u naxariisan
doonaa.
[14] Laakiinse Siyoon waxay tidhi, Rabbigu waa iga tegey, oo Sayidku waa i illoobay.
[15] Miyaa naagu ilmeheeda nuuga illoobi kartaa inayan wiilkii uurkeeda ka soo go'ay u
naxariisan? Mindhaa kuwaasu way illoobi karaan, aniguse innaba ku illoobi maayo.
[16] Bal eeg, waxaan kugu calaamadeeyey calaacalaha gacmahayga, oo derbiyadaaduna
had iyo goorba way i hor yaalliin. [17] Carruurtaadu way soo degdegayaan, oo kuwii ku
dumiyey iyo kuwii cidlada kaa dhigayba way kaa bixi doonaan. [18] Bal indhahaaga kor
u qaad oo hareerahaaga fiiri. Kuwaas oo dhammu way isa soo wada urursanayaan
oo adigay kuu imanayaan. Rabbigu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartay,
hubaal kuwaas oo dhan waxaad u xidhan doontaa sida sharraxaad oo kale, oo waxaad
u huwan doontaa sida aroosaddu wax u huwato oo kale. [19] Waayo, baabba'aagii
iyo meelahaagii cidloobay iyo dalkaagii burburaybа haatan cidhiidhi bay ku noqon
doonaan kuwa ku degaya, oo kuwii ku liqayna way kaa fogaan doonaan. [20] Carruurta
aad dhashay markaad gablantay dabadeed ayaa kugu odhan doonta adigoo maqlaya,
Meeshu aad bay noogu cidhiidhisan tahay, haddaba bal meel aannu degno noo bannee.
[21] Markaasaad qalbigaaga iska odhan doontaa, Bal yaa kuwan ii dhalay? Maxaa yeelay,
carruurtaydii waan ka gablamay, oo waxaan ahay mid cidlowday, oo la masaafuriyey,
oo wareegta. Oo bal yaase kuwan ii koriyey? Waayo, anoo keligay ah ayaa layga tegey,
ee haddaba kuwanu xaggee bay joogeen?
[22] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg, quruumahaan u gacan haadin
doonaa, oo calankayga dadyowgaan u taagi doonaa, oo wiilashaada laabtooday ku
keeni doonaan, oo gabdhahaagana garbahooday ku soo qaadi doonaan. [23] Oo boqorro
waxay kuu noqon doonaan aabbayaal carruurtaada xannaaneeya, oo boqoradahoodu
waxay kuu noqon doonaan hooyooyin carruurtaada nuujiya. Oo intay jaahooda dhulka
saaraan ayay kuu sujuudi doonaan, oo waxay leefleefi doonaan ciidda cagahaaga.
Markaasaad ogaan doontaa inaan anigu Rabbiga ahay, oo kuwii i sugaa marnaba ma ay
ceeboobi doonaan. [24] Mid xoog badanu wuxuu qabsado miyaa laga qaadaa? Miyaase
la samatabbixiyaa maxaabbiistii kan xaqa ah? [25] Laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay,
Xataa kii xoog badan maxaabbiistiisa waa laga qaadi doonaa, oo kan laga cabsado
wuxuu qabsadona waa laga samatabbixin doonaa, waayo, kii kula dirira waan la diriri
doonaa, oo carruurtaadana waan badbaadin doonaa. [26] Oo kuwii ku dulmana waxaan
ku quudin doonaa hilibka jidhkooda, oo dhiiggoodana waxay ugu sakhraami doonaan
sida khamri macaan, oo binu-aadmiga oo dhammuna waxay wada ogaan doonaan
inaan anigoo Rabbiga ahu ahay Badbaadiyahaaga, iyo Bixiyahaaga, iyo Kan xoogga
badan ee reer Yacquub.

50

Dembigii Reer Binu Israa'iil Iyo Baarrinnimadii Addoonka

[1] Rabbigu wuxuu leeyahay, Meeday warqaddii furniinka ee hooyadiin, oo aan ku
eryay? Waase kuma kan ka mid ah kuwa daynka iga qaba oo aan idinka iibiyey?
Bal eega, xumaatooyinkiina aawadood ayaa laydiin iibiyey, oo xadgudubyadiinna
aawadood ayaa hooyadiin lagu furay. [2] Haddaba markaan imid, muxuu ninna u jirin?
Oo markaan dhawaaqayse maxaa la iigu jawaabi waayay? Miyaa innaba gacantaydu
gaaban tahay si ayan wax u furan karin? Amase miyaanan lahayn xoog aan wax ku

samatabbixiyo? Bal eega, canaantayda ayaan badda ku engejiyaa, oo webiyaashana
cidlo baan ka dhigaa. Kalluunkoodu biyola'aan aawadeed buu la soo uraa, oo oon buu u
dhintaa. 3 Samooyinka madow baan huwiyaa, oo dhar joonyad ah ayaan go' uga dhigaa.
4 Sayidka Rabbiga ah ayaa afka kuwa wax bartay i siiyey inaan ogaado si aan
hadal ugu taageero kan daallan. Subax kastuu i toosiyaa, subax walbana dhegtayduu
u toosiyaa inaan wax u maqlo sida kuwa wax bartay. 5 Sayidka Rabbiga ah ayaa
dhegtayda furay, oo aniguna ma aan caasiyoobin, oo dibna ugama aan noqon. 6 Kuwii
i karbaashay ayaan dhabarkaygii u duway, oo kuwii timaha iga rifayna dhabanna-
daydaan u duway. Wejigaygiina ceeb iyo candhuuf toona kama aan qarin. 7 Waayo,
waxaa i caawin doona Sayidka Rabbiga ah, oo sidaas daraaddeed ma aan sharafjabin,
oo sidaas daraaddeed ayaan wejigaygii uga dhigay sidii dhagaxmadow oo kale, oo
waxaan ogahay inaanan ceeboobi doonin. 8 Ka xaq iga dhiga wuu dhow yahay, bal yaa
ila diriraya? Aannu isla wada istaagno. Waa kuma kan cadowgayga ahu? Ha ii soo
dhowaado. 9 Bal eega, Sayidka Rabbiga ah ayaa i caawinaya, haddaba waa kuma kan i
xukumi doonaa? Bal ogaada, iyagu dhammaantood sida dhar duugoobay bay u gaboobi
doonaan, oo kulligood aboor baa cuni doona.
10 Bal yaa idinka mid ah oo Rabbiga ka cabsada, oo codka addoonkiisa addeeca? Kan
gudcurka ku dhex socda, oo aan iftiin lahaynu magaca Rabbiga ha aamino, oo Ilaahiisa
ha isku halleeyo. 11 Kuwiinna dabka shida, oo ololka isku hareereeya oo dhammow,
iftiinka dabkiinna iyo ololka aad shidateen ku socda. Waxaas gacantaydaad ka heli
doontaan, oo waxaad ku jiifsan doontaan tiiraanyo.

51

Badbaadada Weligeed Ah Ee Siyoon

1 Kuwiinna xaqnimada raaca oo Rabbiga doondoonow, bal i maqla. Bal eega dhagaxii
laydinka gooyay iyo godkii laydinka soo qoday. 2 Bal eega aabbihiin Ibraahim, iyo
Saarahdii idin dhashay, waayo, markuu mid qudha ahaa ayaan u yeedhay, waanan
barakeeyey, oo tarmiyey. 3 Waayo, Rabbigu Siyoon wuu u qalbi qabowjiyey, oo
meelaheeda baabba'ay oo dhanna wuu u qalbi qabowjiyey, cidladeedana wuxuu ka
dhigay sidii Ceeden oo kale, oo lamadegaankeedana sidii beertii Rabbiga oo kale, oo
dhexdeedana waxaa laga heli doonaa farxad iyo rayrayn, iyo mahadnaqid iyo cod
heeseed.
4 Dadkaygow, i maqla, oo quruuntaydoy, dhegta ii dhiga, waayo, sharci baa iga soo
bixi doona, oo caddaaladdaydana waxaan ka dhigi doonaa inay dadyowga iftiin u
noqoto. 5 Xaqnimadaydii way soo dhowdahay, badbaadintaydiina way soo baxday, oo
gacmahayguna dadyowgay u garsoori doonaan, gasiiraduhuna anigay i sugi doonaan,
oo gacantayday isku hallayn doonaan. 6 Bal indhihiinna samooyinka ku taaga, oo
haddana dhulka hoose fiiriya, waayo, samooyinku sida qiiq oo kale bay u libdhi
doonaan, oo dhulkuna sida dhar buu u duugoobi doonaa, oo kuwa degganuna sidaas oo
kalay u dhiman doonaan, laakiinse badbaadintaydu weligeedba way sii waari doontaa,
oo xaqnimadayduna weligeed ma dhammaan doonto.
7 Kuwiinna xaqnimada yaqaanow, dadka sharcigaygu qalbigooda ku jirow, bal i
maqla. Dadka canaantiisa ha ka cabsanina, caydiisana ha ka qalbi jabina. 8 Waayo,
aboor baa sida dhar oo kale u cuni doona, oo dixiri baa sida dhogor oo kale u cuni doona,
laakiinse xaqnimadaydu weligeedba way sii waari doontaa, oo badbaadintayduna tan
iyo ab ka ab way sii jiri doontaa.
9 Gacanta Rabbigoy, toos oo toos, oo xoog yeelo, oo u toos sidii waayihii hore, iyo sidii
qarniyadii hore. Miyaadan ahayn tii Rahab googooysay oo bahalbadeeddii mudday?
10 Miyaadan ahayn tii engejisay baddii ahayd biyihii moolka dheeraa? Sow ma aad tihid
tii badda moolkeeda jidka ka samaysay in kuwa la soo furtay ay ku gudbaan? 11 Oo

kuwa Rabbigu soo furtay way soo noqon doonaan, iyagoo gabyaya ayay Siyoon iman
doonaan, oo madaxoodana farxad weligood ah ayaa saarnaan doonta, oo waxay heli
doonaan farxad iyo rayrayn, oo tiiraanyo iyo taahna way carari doonaan.
12 Aniga qudhayda weeye kan ku qalbi qaboojiya. Maxaad tahay waadiga nin dhi-
manaya iyo binu-aadmi sida caws oo kale u baabba'aya ka cabsanayee? 13 Ma waxaad
illooday Rabbiga ku sameeyey oo samooyinka kala bixiyey, oo dhulka aasaaskiisa
dhigay, oo ma waxaad had iyo goor maalin kasta ka cabsanaysaa kan wax dulma
cadhadiisa, sidii isagoo diyaar u ah inuu wax baabbi'iyo? Haddaba bal meeday kan
wax dulma cadhadiisu? 14 Maxbuuska la masaafuriyey dhaqso baa loo furi doonaa, oo
ma uu dhiman doono, yamayskana ma geli doono, cuntadiisana ma uu waayi doono.
15 Laakiinse anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahaaga ah oo badda isku walaaqa si ay
mawjadaheedu u guuxaan. Magiciisa waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada. 16 Oo
erayadaydii ayaan afkaaga geliyey, hooskii gacantaydana waan kugu daboolay si aan
samooyinka u kala bixiyo, oo aan aasaaska dhulka u dhigo, oo aan reer Siyoonna ugu
idhaahdo, Dadkayga baad tihiin.

Koobkii Cadhada Rabbiga

17 Yeruusaalemay tii gacanta Rabbiga koobkii cadhadiisa ka cabtayay, toos oo toos,
oo sara joogso. Waxaad cabtay koobka lagu dhacdhaco, waadna heensatay. 18 Wiilashii
ay dhashay oo dhan laguma arko mid iyada haga, oo wiilashii ay korisay oo dhanna
laguma arko mid iyada gacanta qabta. 19 Labadan waxyaalood ayaa kugu dhacay. Bal
yaa kuu barooran doona? Baabba' iyo halaag, iyo abaar iyo seef. Haddaba bal sidee
baan kuu qalbi qabowjin doonaa? 20 Wiilashaadii aad bay u daaleen, waxayna dhinac
yaalliin jidadka oo dhan sida biciid dabin ku dhacay. Waxay ka wabxeen cadhadii
Rabbiga iyo canaantii Ilaahaaga. 21 Haddaba taada dhibaataysan oo ku sakhraantay
wax aan khamri ahaynay, bal waxan maqal: 22 Sayidkaaga Rabbiga ah oo ah Ilaahaaga
dacwada dadkiisa u muddaca wuxuu leeyahay, Bal eeg, waxaan gacantaada ka bixiyey
koobka lagu dhacdhaco, kaasoo ah koobka cadhadayda. Adigu mar dambe innaba ma
aad cabbi doontid. 23 Laakiinse waxaan gacanta u gelin doonaa kuwa ku dhiba, oo
naftaada ku yidhi, Dhambacaadso aan kugu gudubnee, oo adna kuwii gudbayay ayaad
dhabarkaagii uga dhigtay sida dhulka oo kale, iyo sida jidka oo kale.

52

1 Siyoonay, toos oo toos, oo xooggaaga xidho. Yeruusaalemay, magaalada quduuska
ahay, dharkaaga quruxda badan xidho, waayo, hadda ka dib kuwa buuryoqab ah iyo
kuwa nijaas ah toona kuma ay soo geli doonaan. 2 Yeruusaalemay, boodhka iska jaf oo
ka kac, oo fadhiiso, magaalada Siyoon oo maxbuusad ahayday, iska fur waxa qoorta
lagaaga xidhay.
3 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinka waxaa laydinku iibiyey wax aan waxba
ahayn, oo haddana lacagla'aan baa laydinku soo furan doonaa. 4 Waayo, Sayidka Rab-
biga ahu wuxuu leeyahay, Dadkaygii waa horay Masar ku dhaadheceen inay halkaas
joogaan, oo kii reer Ashuurna sababla'aan buu u dulmay. 5 Haddaba sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal maxaa halkan ii jira marka dadkayga waxaan waxba
ahayn lagu kaxaystay? Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa iyaga u taliyaa way qayliyaan,
oo magacaygana had iyo goor maalin kastaba waa la caayaa. 6 Sidaas daraaddeed
dadkaygu magacaygay aqoonsan doonaan, oo sidaas daraaddeed waxay maalintaas
garan doonaan inaan anigu ahay kan hadla, bal eega, waa i kane.
7 Buuraha dushooda ku qurux badanaa cagaha kan warka wanaagsan keena, oo
nabadda naadiya, oo waxyaalaha wanaagsan warka wanaagsan ka keena, oo bad-
baadada naadiya, oo Siyoon ku yidhaahda, Ilaahaagii baa boqornimada haysta. 8 Waa

ka codka waardiyayaashaadu! Codkooday kor u qaadayaan, oo dhammaantood way
wada heesayaan, waayo, indhahooday ku arki doonaan markii Rabbigu Siyoon ku soo
noqonayo. 9 Yeruusaalem meelaheeda baabba'ayow, dhammaantiin farxa, oo kulligiin
hees ku dhufta, waayo, Rabbigu dadkiisii wuu qalbi qaboojiyey, oo Yeruusaalemna wuu
soo furtay. 10 Waayo, Rabbigu wuxuu gacantiisii quduuska ahayd bayaan ugu muujiyey
quruumaha oo dhan hortooda, oo dhulka darafyadiisa oo dhammuna waxay wada
arki doonaan badbaadinta Ilaaheenna. 11 Kuwiinna weelasha Rabbiga sidow, taga, oo
taga, oo halkaas ka soo baxa, ha taabanina wax aan daahir ahayn, oo iyada ka dhex
baxa, oo daahir ahaada. 12 Waayo, degdeg kuma bixi doontaan oo qixidna kuma carari
doontaan, maxaa yeelay, Rabbiga ayaa idin hor kici doona, oo Ilaaha reer binu Israa'iil
ayaa idin daba socon doona.

Silaca Iyo Ammaanta Addoonka

13 Bal eega, addoonkaygu caqli buu yeelan doonaa, oo waa la sarraysiin doonaa,
oo kor baa loo kicin doonaa, wuxuuna noqon doonaa mid aad u sarreeya. 14 Waxaa
jaahiisii loo xumeeyey si ka daran sida nin kale loo xumeeyo, suuraddiisiina waxaa
loo xumeeyey si ka daran sida binu-aadmiga loo xumeeyo oo kale, haddaba sidii
kuwa badanu ula yaabi jireen oo kale, 15 ayuu isaguna quruumo badan uga yaabin
doonaa, oo boqorraduna waxay afkooda u xidhi doonaan isaga aawadiis, waayo, waxay
arki doonaan wax aan weligood loo sheegin, oo waxay ka fiirsan doonaan wax ayan
weligood maqal.

53

1 Bal yaa warkayagii rumaystay? Oo yaa gacantii Rabbiga loo muujiyey? 2 Waayo,
isagu hortiisuu ku koray sidii geed curdan ah, iyo sidii xidid dhul engegan ka soo baxay
oo kale. Isagu suurad iyo qurux aynu ku fiirinno toona ma leh, oo qurux aynu ku
jeclaanno laguma arko. 3 Isaga waa la quudhsaday, waana la diiday, oo wuxuu ahaa nin
murugeed, oo xanuun bartay, waana la quudhsaday sida mid dadku wejiga ka qarsado,
mana aynaan xurmayn.

4 Sida runta ah wuxuu xambaartay xanuunyadeennii, wuxuuna qaatay muru-
gadeennii, laakiinse waxaynu ku tirinnay mid belaayo ku dhacday, oo Ilaah dilay,
oo dhibaataysan. 5 Laakiinse waxaa isaga loo dhaawacay xadgudubyadeenna, wax-
aana loo nabareeyey xumaatooyinkeenna, edbintii nabaadiinadeennana dushiisay ku
dhacday, dildillaaciisiina waynu ku bogsannay. 6 Dhammaanteen sidii ido baynu u
hallownay, midkeen waluba jidkiisuu u leexday, oo Rabbigu wuxuu isaga dul saaray
xumaanteenna oo dhan.

7 Isaga waa la dulmay, waana la dhibay, laakiinse innaba afkiisii ma uu kala qaadin.
Isaga sidii wan la qalayo baa loo kexeeyey, oo sidii lax ku aamusan kuwa dhogorta ka
xiira hortooda, isagu afkiisa ma uu furin. 8 Isaga dulmi iyo xukun baa lagu sii qaaday.
Haddaba bal yaa qarnigiisii ka mid ahaa oo u maleeyey in isaga laga gooyay dalkii
kuwa nool? Xadgudubka dadkayga daraaddiis ayaa isaga loo garaacay. 9 Xabaashiisiina
waxaa lagu daray kuwii sharka lahaa, dhimashadiisiina mid taajir ahaa, in kastoo
uusan dulmi samayn, khiyaanona aanay afkiisa ku jirin.

10 Habase ahaatee waxaa Rabbigu raalli ka noqday inuu isaga nabareeyo. Wuxuu
isaga ku riday xanuun. Markaad naftiisa qurbaan dembi ka dhigtid ayuu arki doonaa
farcankiisii, cimrigiisuna waa dheeraan doonaa, oo Rabbiga doonistiisuna gacantiisay
ku liibaani doontaa. 11 Wuxuu arki doonaa waxay naftiisu ku dhibtootay, wuuna u
riyaaqi doonaa. Addoonkayga xaqa ahuna aqoontiisa ayuu kuwa badan xaq kaga
dhigi doonaa, wuxuuna xambaari doonaa xumaatooyinkooda. 12 Sidaas daraaddeed
waxaan isaga wax ula qaybin doonaa kuwa waaweyn, isna wuxuu boolida la qaybsan

doonaa kuwa xoogga badan, maxaa yeelay, isagu naftiisuu geeri u huray, waxaana lagu tiriyey kuwa xadgudbay, weliba wuxuu xambaartay kuwa badan dembigood, wuuna u duceeyey kuwa xadgudbay.

54

Ammaanta Siyoon Ee Mustaqbalka

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Faraxsanow, madhalaysta aan dhalinay, hees ku dhufo
oo mashxarad, taada aan carruur ku foolanay, waayo, tan cidlowday carruurteedu
waa ka badan yihiin tan ninka leh carruurteeda. 2 Meesha teendhadaada ballaadhi,
oo rugahaaga daahyadoodana ha la kala bixiyo. Waxba ha la hadhin, xadhkahaaga sii
dheeree, oo dhidbahaagana sii xoogee. 3 Waayo, waxaad u kala faafi doontaa xagga
midigta iyo xagga bidixdaba, oo farcankaaguna wuxuu dhaxli doonaa quruumaha,
oo magaalooyinka baabba'ayna wuxuu ka dhigi doonaa in la dego. 4 Ha cabsan,
waayo, ma aad ceeboobi doontid, hana sharafjabin, waayo, laguma ceebayn doono,
oo ceebtii yaraantaadana waad illoobi doontaa, oo ceebtii carmalnimadaadana innaba
mar dambe sooma aad xusuusan doontid. 5 Waayo, Uumahaaga ayaa ninkaaga ah, oo
magiciisana waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada. Kan Quduuska ah ee reer binu
Israa'iilna waa Bixiyahaaga, oo waxaa isaga la odhan doonaa Ilaaha dhulka oo dhan.
6 Waayo, Ilaahaagu wuxuu leeyahay, Anoo Rabbiga ahu waxaan kuugu yeedhay sidii
adoo ah naag laga tegey oo nafsaddeedu murugootay, iyo sidii bilcaan yaraanteedii
lagu nacay oo kale. 7 Muddo yar baan kaa tegey, laakiinse waxaan kugu soo ururin
doonaa naxariis badan. 8 Rabbiga Bixiyahaaga ahu wuxuu leeyahay, Muddo gaaban
ayaan cadho yar wejigayga kaaga qariyey, laakiinse raxmad weligeed ah ayaan kuugu
naxariisan doonaa. 9 Maxaa yeelay, tanu waxay iila mid tahay sidii biyihii wakhtigii
Nuux oo kale, waayo, sidaan ugu dhaartay inaanay biyihii Nuux mar dambe dhulka kor
mari doonin ayaan ugu dhaartay inaanan mar dambe kuu cadhoon doonin, iyo inaanan
innaba ku canaanan doonin. 10 Waayo, Rabbiga kuu naxariistaa wuxuu leeyahay, In
kastoo ay buuruhu fogaadaan oo ay kuruhuna dhaqdhaqaaqaan raxmaddaydu innaba
kaa fogaan mayso, oo axdigayga nabdeedna dhaqdhaqaaqi maayo.

11 Taada dhibaataysan, oo duufaanku rogrogay, oo aan la qalbi qabowjinay, bal eeg,
dhagaxyadaada waxaan ku qurxin doonaa midabyo kala cayncayn ah, oo aasaaskaa-
gana waxaan ka samayn doonaa dhagaxyo safayr la yidhaahdo. 12 Oo daaqadahaagana
waxaan ka samayn doonaa dhagaxyo cascas oo yaaquud la yidhaahdo, irdahaagana
waxaan ka samayn doonaa dhagaxyo dhalaalaya, oo derbigaaga oo dhanna waxaan ka
samayn doonaa dhagaxyo qaali ah. 13 Oo Rabbigu carruurtaada oo dhan ayuu wax bari
doonaa, oo nabadda carruurtaaduna waxay ahaan doontaa mid weyn. 14 Xaqnimaad
ku dhismi doontaa, oo dulmina waad ka fogaan doontaa, waayo, ma aad cabsan
doontid, oo cabsigelintana waad ka fogaan doontaa, waayo, innaba kuuma ay soo
dhowaan doonto. 15 Bal ogow, haddii dagaal laysu soo wada urursado xaggayga kama
iman doono. Ku alla kii dagaal kugu kiciyaaba aawadaa buu u dhici doonaa. 16 Bal
eeg, anigaa abuuray birtumaha dabka dhuxuleed afuufa oo hub dagaal u soo saara, oo
weliba waxaan abuuray kan wax dumiya inuu wax baabbi'iyo aawadeed. 17 Hub laguu
samaystay oo liibaanaya ma jiro, oo af kasta oo garsoorid kuugu kacana waad xukumi
doontaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Kanu waa dhaxalkii addoommada Rabbiga, oo
xaqnimadooduna xaggaygay ka timid.

55

Casumaadda Kuwa Oomman

1 Hoy, kuwiinna oomman oo dhammow, xagga biyaha kaalaya, xataa kii aan lacag
haysanow, kaalaya, wax iibsada, oo wax cuna, kaalaya oo khamri iyo caano lacagla'aan

iyo iibla'aan ku qaata. 2 Haddaba bal maxaad lacag ugu bixisaan wax aan cunto ahayn?
Oo wixii aad ku hawshooteenna maxaad ugu bixisaan wax aan idin dherjinayn? Bal
aad ii maqla, oo waxa wanaagsan cuna, oo naftiinnuna ha iskaga istareexdo barwaaqo
miidhan. 3 Dhegihiinna soo dhiga, oo ii kaalaya, i maqla oo naftiinnuna way noolaan
doontaa, oo anna waxaan idinla dhigan doonaa axdi weligiis ah, kaasoo ah waxyaalahii
naxariista lahaa oo la hubo ee aan Daa'uud u ballanqaaday. 4 Bal eega, isagaan
dadyowga markhaati uga dhigay, oo hoggaamiye iyo taliyena dadyowgaan uga dhigay.
5 Bal eeg, waxaad u yeedhi doontaa quruun aadan aqoon, oo quruun aan ku aqoonna
way kuu soo ordi doontaa, waana Rabbiga ah Ilaahaaga iyo kan Quduuska ah ee reer
binu Israa'iil aawadiis, waayo, wuu ku sharfay.

6 Rabbiga doondoona inta isaga la heli karo, oo isaga barya intuu dhow yahay. 7 Ka
sharka lihi jidkiisa ha ka tago, ninka aan xaqa ahaynuna fikirradiisa, oo Rabbiga ha u
soo noqdo, oo isna wuu u naxariisan doonaa, oo ha u yimaado Ilaaheenna, waayo, aad
buu u saamixi doonaa. 8 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Fikirradaydu fikirradiinna
ma aha, oo jidadkiinnuna jidadkayga ma aha. 9 Maxaa yeelay, sida samooyinku ay
dhulka uga sarreeyaan ayay jidadkaygu jidadkiinna uga sarreeyaan, oo ay fikirra-
dayduna fikirradiinna uga sarreeyaan. 10 Waayo, sida roobka iyo barafka cadu ay
samada uga da'aan, oo ayan halkaas ugu noqon, laakiinse ay dhulka u waraabiyaan
oo ay uga dhigaan inuu soo bixiyo oo magoolo, si uu abuur u siiyo kan wax abuurta,
oo uu cunto u siiyo kan wax cuna, 11 sidaas oo kaluu ereygii afkayga ka soo baxaa
noqon doonaa, oo isagoo madhan igu soo noqon maayo, laakiinse wuxuu oofinayaa
wixii aan ula qasdiyey, waana ku soo liibaanayaa wixii aan u diray. 12 Waayo, farxad
baad la bixi doontaan, oo nabad baa laydinku hoggaamin doonaa, oo buuraha iyo
kuruhuna hortiinnay hees ku dhufan doonaan, oo dhirta duurka oo dhammuna way
sacbin doonaan. 13 Qodaxda meesheedii waxaa ka soo bixi doona geed beroosh ah, oo
maraboobta meesheediina waxaa ka soo bixi doona geed hadaas ah, oo taasu waxay
Rabbiga u ahaan doontaa magac iyo calaamad weligeed sii waaraysa oo aan la baabbi'in
doonin.

56

Badbaadada Kuwa Kale

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Caddaaladda dhawra oo xaqnimada sameeya, waayo,
badbaadintaydu way soo dhow dahay inay timaado, oo xaqnimadayduna dhaqsay u
soo muuqan doontaa. 2 Waxaa barakaysan ninkii waxan sameeya iyo binu-aadmigii
waxan xajiya, oo sabtida dhawra si uusan u nijaasayn, oo gacantiisana dhawra si ayan
innaba wax shar ah u samayn. 3 Shisheeyihii Rabbiga raacay yuusan odhanin, Hubaal
Rabbigu dadkiisa wuu iga sooci doonaa, oo ninkii bohon ahuna yuusan odhanin, Bal
eega, anigu waxaan ahay geed qallalan. 4 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bohom-
mada sabtiyadayda dhawra, oo wixii iga farxiya doorta, oo axdigayga aad u xajiya
5 waxaan gurigayga iyo derbiyadayda dhexdooda ku siin doonaa meel iyo magac ka sii
wanaagsan wiilal iyo gabdhoba. Waxaan iyaga siin doonaa magac weligiis sii waaraya
oo aan la baabbi'in doonin. 6 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Weliba shisheeyayaasha i
raaca inay ii adeegaan, iyo inay magacayga jeclaadaan, oo ay addoommo ii ahaadaan,
mid kasta oo sabtida dhawra si uusan u nijaasayn, oo axdigaygana aad u xajiya,
7 kuwaas oo dhan buurtayda quduuska ah ayaan keeni doonaa, oo gurigayga tukashada
ayaan kaga farxin doonaa. Qurbaannadooda la gubo iyo allabaryadooda ay meeshayda
allabariga ku kor bixiyaan waa la aqbali doonaa, waayo, gurigayga waxaa dadyowga oo
dhan loogu yeedhi doonaa guriga tukashada. 8 Sayidka Rabbiga ah oo masaafurisyadii
dadka Israa'iil soo ururiyaa wuxuu leeyahay, Weliba waxaan u soo ururin doonaa qaar
kale oo aan ahayn kuwoodii la ururiyey.

Cadhada Ku Dhacda Kuwa Diida Talada Ilaah

9 Dugaagga duurka jooga oo dhan iyo dugaagga duudda oo dhammow, kaalaya aad
wax cunteene. 10 Waardiyayaashiisu waa indha la' yihiin, oo kulligoodna aqoon ma leh,
dhammaantoodna waa eeyo carrab la' oo aan ciyi karin. Way riyoodaan oo jiifaan, oo
jecel yihiin inay hurdaan. 11 Eeyadu way hunguri weyn yihiin, weligoodna ma dhergi
karaan, oo kuwaasuna waa adhijirro aan innaba wax garan karin. Kulligood waxay
u leexdeen jidkoodii, oo midkood kastaaba xataa kii ugu dambeeyey wuxuu iska daba
galay faa'iidadiisii. 12 Oo waxay yidhaahdaan, Kaalaya khamri baan doonan doonaaye
oo wax lagu sakhraamo baynu ka soo dhergi doonnaaye, oo berrina waxay ahaan
doontaa sida maanta oo kale, oo weliba ka sii weyn.

57

1 Kan xaqa ah wuu halligmaa, oo ninna qalbiga ma geliyo. Cibaadalaawayaashana
waa la kexeeyey, oo ciduna ma garato in kan xaqa ah belaayada soo socota laga waday.
2 Isagu wuu nabad galaa, oo mid kasta oo qummanaantiisa ku socdana sariirtiisuu ku
nastaa.

3 Laakiinse wiilasha saaxiradda, oo ah farcankii dhillayga iyo dhilladu ay iska
dhaleenow, bal halkan u soo dhowaada. 4 Bal yaad ku cayaaraysaan? Oo bal yaad
afka ku kala qaadaysaan oo aad carrabka ku soo taagaysaan? Sow idinku ma ihidin
carruurtii xadgudubka iyo farcankii beenta, 5 idinkoo geedaha dhexdooda iyo geed
kasta oo cagaar ah hoostiisa iskula kacsada, oo carruurta dooxooyinka iyo meelaha
dhagaxyada dillaacsan ka hooseeya ku gowraca. 6 Qaybtaadu waxay dhex taallaa
dhagaxyada siman oo dooxada dhex yaal, oo iyaga qudhoodu waa qaybtaada, waayo,
iyagaad qurbaan cabniin ah u daadisay, oo iyagaad qurbaan u bixisay. Haddaba bal
miyaan waxyaalahaas raalli ka noqon doonaa? 7 Waxaad sariirtaadii dul dhigatay buur
sarraysa oo dheer, oo halkaasaad sii fuushay inaad allabari ku bixisid aawadeed. 8 Oo
albaabbada iyo tiirarka dabadooda ayaad xusuustaadii qotonsatay, waayo, waxaad isu
qaawisay mid kale oo aan aniga ahayn, waanad sii fuushay, oo sariirtaadiina waad
sii ballaadhisay, oo axdi baad iyaga la dhigatay. Sariirtoodana meeshaad ku aragtay
waad ku jeceshahay. 9 Saliid baad boqorka ula tagtay, oo cadarkaagiina waad iska sii
badisay, ergooyinkaagiina meel fog baad u dirtay, oo ceeb baad ku dhaadhacday tan iyo
She'ool. 10 Waxaad ku daashay jidkaaga dhererkiisa, laakiinse ma aad odhan, Rajo ma
leh. Waxaad heshay xoog cusub, oo sidaas daraaddeed ma aadan taag qabin. 11 Oo bal
yaad ka baqday oo aad ka cabsatay, oo aad saas darteed been u sheegtay oo aadan ii soo
xusuusan, ama aadan innaba xaalkan qalbigaaga u gelin? Miyaanan wakhti dheer iska
aamusin? Oo ma sidaas aawadeed baadan iiga cabsanayn? 12 Waxaan sheegi doonaa
xaqnimadaada iyo shuqulladaada, iyaguse waxba kuuma tari doonaan. 13 Markaad
qayshatid, bal guutooyinkaagu ha ku samatabbixiyeen, laakiinse iyaga dabayl baa
qaadi doonta, oo neef baa wada kaxayn doonta, laakiinse kii isku kay halleeyaa dalkuu
hantiyi doonaa oo wuxuu dhaxli doonaa buurtayda quduuska ah.

Dhiirrigelinta Kuwa Toobadkeena

14 Oo isna wuxuu odhan doonaa, Dhisa, dhisa, oo jidka hagaajiya, oo jidka dadkayga
waxa lagu turunturoodo ka wareejiya.

15 Waayo, Kan dheer oo sarreeya, oo weligiis waara, oo magiciisu Quduuska yahay
wuxuu leeyahay, Anigu waxaan degganahay meesha sare oo quduuska ah, oo weliba
waxaan la jiraa kan toobadkeena oo is-hoosaysiiya inaan soo nooleeyo ruuxa kuwa is-
hoosaysiiya, iyo inaan soo nooleeyo qalbiga kuwa toobadkeena. 16 Waayo, ilaa weligay
diriri maayo oo ilaa weligay sii cadhaysnaan maayo, haddii kalese ruuxii iyo nafihii aan

abuurayba hortayda way ku taag darnaan lahaayeen. 17 Xumaantii hunguriweynaan-
tiisa aawadeed ayaan u cadhooday oo aan wax ugu dhuftay. Waan isqariyey oo waan
cadhooday, oo isna wuu ku sii leexday xagga jidkii qalbigiisa. 18 Jidadkiisii waan arkay,
laakiinse isagaan bogsiin doonaa, oo weliba waan soo hoggaamin doonaa, oo isaga
iyo kuwa u barooranayaba waan qalbiqaboojin doonaa. 19 Rabbigu wuxuu leeyahay,
Anigu midhaha bushimahaan abuuraa. Nabad iyo nabadu ha u ahaato kan fog iyo
kan dhowba. Oo isagaan bogsiin doonaa. 20 Laakiinse kuwa sharka ahu waa sida bad
kacsan oo kale, waayo, iyadu innaba ma xasilli karto, oo biyaheeduna waxay kor u soo
xooraan wasakh iyo dhoobo. 21 Ilaahaygu wuxuu leeyahay, Kuwa sharka ah nabadu
uma jirto.

58

Soonka Runta Ah

1 Aad u qayli, oo waxba ha iskula hadhin, codkaagana sida buun oo kale kor u
qaad, oo dadkayga xadgudubkooda u sheeg, oo reer Yacquubna dembiyadooda u
sheeg. 2 Laakiinse iyagu maalin kasta way i doondoonaan, oo waxay jecel yihiin
inay jidadkayga ogaadaan. Sidii quruun xaqnimo samaysay oo aan innaba amarkii
Ilaahooda ka tegin waxay i weyddiistaan amarro xaq ah, oo waxay aad u jecel yihiin
inay Ilaah ku soo dhowaadaan. 3 Waxay leeyihiin, Bal maxaannu u soonnay oo aad
u arki weyday? Bal maxaannu naftayada u dhibnay oo aad u daymoon weyday? Bal
eega, maalintii aad soontaan waad iska raaxaysataan, oo shaqaalihiinna oo dhanna
waad dulantaan. 4 Bal eega, idinku waxaad u soontaan dirir iyo dood keliya, iyo inaad
feedhkii sharnimada wax ku dhufataan. Maanta uma soontaan si codkiinna xagga sare
looga maqlo. 5 Soonkii aan doortay ma waxaas oo kalaa? Ma maalin nin naftiisa dhibo
baa? Ma inuu madaxiisa sida cawsduur u foororsho, oo uu hoostiisa dhar joonyad
ah iyo dambas ku goglo baa? Waxaa ma waxaad tidhaahdaan, Waa soon iyo maalin
Rabbigu aqbali karo? 6 Sow kanu ma aha soonkii aan doortay in silsiladihii sharnimada
la furo, oo guntimihii harqoodka la debciyo, oo kuwa la dulmay la xoreeyo, oo aad
harqood kasta jebisaan? 7 Sow ma aha inaad kibistaada ka gaajaysan u gooysid, oo aad
masaakiinta aan hoy lahayn gurigaaga soo gelisid, oo markaad aragtid mid qaawan
aad wax huwisid, oo aadan xigtadaada aad isku jiidhka tihiin ka dhuuman? 8 Oo
markaas iftiinkaagu wuxuu u soo kaahi doonaa sida kaaha waaberi, oo bogsiintaaduna
dhaqso bay u soo bixi doontaa, oo xaqnimadaaduna way ku hor socon doontaa, oo
ammaanta Rabbiguna way ku daba socon doontaa. 9 Markaasaad dhawaaqi doontaa,
oo Rabbiguna waa kuu jawaabi doonaa, waad u qayshan doontaa, oo isna wuxuu
ku odhan doonaa, Waa i kan. Haddaad dhexdaada ka fogaysid harqoodka, iyo farta
fiiqiddeeda, iyo hadlidda sharka ah, 10 oo haddaad ka gaajaysan quudkaaga siisid,
oo aad nafta dhibaataysan dherjisid, markaas iftiinkaagu gudcur buu ka soo dhex
kaahi doonaa, oo madowgaaguna wuxuu noqon doonaa sida hadh cad oo kale. 11 Oo
Rabbiguna had iyo goorba wuu ku hoggaamin doonaa, oo iyadoo abaar ah ayuu
naftaada dherjin doonaa, lafahaagana wuu adkayn doonaa, oo adna waxaad noqon
doontaa sida beer la waraabiyey, iyo sida il biya ah oo aan innaba biyeheedu gudhin.
12 Oo kuwaaga ayaa meelihii hore oo burburay dhisi doona, oo waxaad sara kicin
doontaa aasaasyada qarniyada badan, oo waxaa laguugu yeedhi doonaa Jabniinkabe,
iyo kan jidadka cusboonaysiiya si loo dego. 13 Haddaad sabtida cagtaada ula hadhid
si aadan maalintayda quduuska ah damacaaga u samayn, aadse sabtida ugu yeedhid
farxad, iyo tan quduuska ah ee Rabbiga, oo sharafta badan, iyo haddaad sabtida
sharaftid, adigoo aan siyaalahaaga samaynayn, ama aan damacaaga daba galayn, ama
aan hadalkaaga ku hadlayn, 14 markaasaad Rabbiga ku farxi doontaa, oo anna waxaan

ku marsiin doonaa meelaha sarsare ee dhulka, oo dhaxalkii awowgaa Yacquub ayaan kugu quudin doonaa, waayo, afkii Rabbiga ayaa saas ku hadlay.

59

Dembi, Qirasho Iyo Madaxfurasho

1 Bal eega, Rabbiga gacantiisu inay wax badbaadiso kama gaabna, oo dhegihiisuna
inay wax maqlaan kama awdna, 2 laakiinse xumaatooyinkiinnaa idin kala soocay
idinka iyo Ilaahiinna, oo dembiyadiinnaa wejigiisa idinka qariyey, oo saasuusan idiin
maqlin. 3 Waayo, gacmihiinnii dhiig bay ku nijaasaysan yihiin, oo farihiinniina xumaan
bay ku nijaasaysan yihiin, bushimihiinnii been bay ku hadleen, oo afkiinniina shar
buu ku guryamaa. 4 Ninna si xaq ah uma dacweeyo, oo midnaba run kuma muddaco.
Waxay isku halleeyaan waxaan waxba ahayn, oo been bay ku hadlaan, belaayay
uuraystaan, oo xumaan bay dhalaan. 5 Waxay dillaaciyaan jilbis ukuntiis, oo waxay
sameeyaan xuub caaro. Kii ukuntooda cunaaba wuu dhintaa, oo tii jabtaba jilbis
baa ka soo baxa. 6 Xuubabkoodu dhar uma ay noqon doonaan, oo shuqulladoodana
innaba iskuma qarin doonaan. Shuqulladoodu waa shuqullo xumaaneed, oo falinta
dulmiguna gacmahooday ku jirtaa. 7 Cagahoodu shar bay u ordaan, oo waxay u
degdegaan inay dhiig aan xaq qabin daadiyaan. Fikirradoodu waa fikirro xumaaneed,
baabba' iyo halligaad ayaa jidadkooda dhex yaal. 8 Jidka nabadda ma yaqaaniin, oo
socodkoodana caddaalad laguma arko. Waxay samaysteen dhabbayaal qalqalloocan,
oo ku alla kii maraaba nabad ma uu yaqaan. 9 Sidaas daraaddeed caddaaladu way
inaga fog tahay, oo xaqnimana innaba ina soo gaadhi mayso. Waxaynu sugnaa nuur,
laakiinse waxaynu aragnaa gudcur, oo waxaynu sugnaa iftiin laakiinse madow baynu
ku dhex soconnaa. 10 Sida kuwa indhaha la' ayaynu derbiga u haabhaabannaa, oo
sida innagoo aan innaba indho lahayn ayaynu wax u haabhaabannaa. Sida fiid oo
kale ayaynu hadh cad u turunturoonnaa, oo waxaynu nahay sida dad dhintay oo kuwa
barwaaqaysan ku dhex jira. 11 Kulligeen sida orsooyin oo kale ayaynu u cabaadnaa,
oo sida qoolleyo oo kale ayaynu u baroorannaa. Waxaynu sugnaa caddaalad, laakiinse
lama arko, oo waxaynu sugnaa badbaado, laakiinse way inaga fog tahay.

12 Waayo, Rabbiyow, xadgudubyadayadii hortaaday ku bateen, oo waxaa nagu
marag fura dembiyadayada, waayo, xadgudubyadayadu way nala jiraan, oo xumaa-
tooyinkayagana waannu og nahay.

13 Waynu xadgudubnay oo Rabbiga been ka sheegnay oo Ilaaheen ka leexannay,
innagoo dulmi iyo fallaago ku hadlayna oo erayo been ah uuraysanayna oo qalbiga kaga
hadlayna. 14 Caddaaladdii dib bay u noqotay, oo xaqnimaduna meel fog bay taagan
tahay, waayo, runtii jidkay ku dhex dhacday, oo qummanaantuna sooma geli karto.
15 Hubaal runta waa la waayayaa, oo ku alla kii sharka ka tagaaba wuxuu iska dhigaa
wax la boobo, oo Rabbiguna taas wuu arkay, shar bayna u ahayd inaan caddaalad la
arag. 16 Wuxuuna arkay inaan ninna la arag, oo inaan dhexdhexaadiye la arag wuu ka
yaabay, sidaas daraaddeed gacantiisa ayaa isaga badbaado u keentay, oo xaqnimadiisii
ayaa tiirisay. 17 Sida laabdhawr oo kale ayuu xaqnimo u soo xidhay, oo madaxana
wuxuu saartay koofiyad badbaado ah, oo wuxuu dhar ahaan u guntaday aarsasho, oo
qiiro kulul ayuu soo huwaday. 18 Siday falimahoodu istaahilaan ayuu nacabyadiisa
cadho ugu abaalmarin doonaa, oo cadaawayaashiisana wuu u abaalgudi doonaa, oo
gasiiradahana abaalgud buu siin doonaa. 19 Markaasaa magaca Rabbiga xagga galbeed
lagaga cabsan doonaa, oo ammaantiisana xagga qorrax-ka-soobaxaa lagaga cabsan
doonaa. Marka cadowgu sida daad oo kale u yimaado ayaa Ruuxa Rabbigu eryi doonaa.
20 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bixiye baa u iman doona Siyoon iyo kuwa reer Yacquub ee
xadgudubka ka leexdaba. 21 Rabbigu wuxuu leeyahay, Kanu waa axdigayga aan iyaga
la dhigan doono. Ruuxayga ku kor jooga iyo erayadaydii aan afkaaga ku riday innaba

afkaaga, iyo afka farcankaaga, iyo afka farcankaaga farcankiisa toona hadda ka dib iyo
tan iyo weligeedba kama tegi doonaan, ayaa Rabbigu leeyahay.

60

Ammaanta Siyoon

1 Sare joogso, oo dhalaal, waayo, iftiinkaagii waa yimid, oo ammaantii Rabbiguna way
soo baxday oo ku iftiimisay. 2 Waayo, bal ogow, dhulka gudcur baa dabooli doona, oo
dadyowgana mugdi dam ah ayaa qarin doona, laakiinse Rabbigaa soo bixi doona oo ku
iftiimin doona, oo ammaantiisana korkaagaa lagu arki doonaa. 3 Oo quruumo baa ifti-
inkaaga u iman doona, oo boqorrona waxay u iman doonaan dhalaalka sarakiciddaada.
4 Bal indhahaaga kor u qaad oo hareerahaaga fiiri. Intay isa soo wada urursadaan
ayay kuu yimaadaan. Wiilashaadii meel fog bay ka iman doonaan, oo gabdhahaagana
gacmahaa lagu soo qaadi doonaa. 5 Markaasaad arki doontaa oo nuuri doontaa, oo
qalbigaaguna farxad buu la gariiri doonaa, wuuna rayrayn doonaa, waayo, badda
maalkeeda badan adigaa laguu soo leexin doonaa, oo hodantinimada quruumahuna
adigay kuu iman doontaa. 6 Waxaa kuu badan doona awr iyo qaalmihii reer Midyaan
iyo reer Ceefah, kulligood waxay ka iman doonaan Shebaa, oo waxay keeni doonaan
dahab iyo foox. Rabbiga ammaantiisana waa la naadin doonaa. 7 Adhyaha reer
Qedaar oo dhammuna adigay kugu soo wada ururi doonaan, oo wananka Nebayodna
waxay noqon doonaan wax laguugu adeego, meeshayda allabariga dusheeda way
iman doonaan, iyagoo la aqbalo, oo gurigayga ammaanta leh waan ammaani doonaa.
8 Waa kuwee kuwan u duulaya sida daruur oo kale, iyo sida qoolleyo buulalkooda u
duulaya? 9 Hubaal gasiiraduhu anigay i sugi doonaan, oo doonniyaha Tarshiish ayaa
marka hore iman doona inay wiilashaadii meelo fog ka keenaan iyagoo lacagtoodii iyo
dahabkoodiiba wata, oo waxay u iman doonaan magaca Rabbiga ah Ilaahaaga iyo Kan
Quduuska ah ee reer binu Israa'iil aawadiis, maxaa yeelay, isagu wuu ku ammaanay.
10 Oo derbiyadaada waxaa dhisi doona shisheeyayaal, oo boqorradooduna adigay kuu
adeegi doonaan, waayo, cadhadayda aawadeed ayaan wax kuugu dhuftay, laakiinse
raallinimadayda aawadeed ayaan kuugu naxariistay. 11 Weliba irdahaagu had iyo
goorba way furnaan doonaan, oo habeen iyo maalin toona lama xidhi doono in laguu
keeno hodantinimada quruumaha iyo boqorradooda la kaxaystay. 12 Waayo, quruuntii
iyo boqortooyadii aan kuu adeeginuba way halligmi doonaan, hubaal quruumahaas
waa la wada baabbi'in doonaa. 13 Waxaa kuu iman doonta quruxdii Lubnaan, taasoo
ah geedaha la yidhaahdo beroosh, iyo tidhaar, iyo te'ashuurba si ay u qurxiyaan
meeshayda quduuska ah, oo meesha cagahayga waxaan ka dhigi doonaa mid ammaan
badan. 14 Oo kuwii ku dhibi jiray wiilashooda ayaa kuu iman doona iyagoo ku hor
foororsanaya, kuwii ku quudhsan jiray oo dhammuna cagahaaga hortooday ku wada
sujuudi doonaan, oo waxay kugu magacaabi doonaan, Magaaladii Rabbiga, oo ah
Siyoontii Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. 15 In kastoo lagaa tegey oo lagu
necbaaday, oo uusan ninna ku dhex mari jirin, waxaan kaa dhigi doonaa sharaf
weligeed ah iyo farxadda dadka qarniyada badan. 16 Oo waxaad nuugi doonta caanaha
quruumaha, oo waxaad nuugi doontaa naasaha boqorrada, oo waxaad ogaan doontaa
inaan anigoo Rabbiga ahu ahay Badbaadiyahaaga, iyo Bixiyahaaga, iyo Kan xoogga
badan ee reer Yacquub. 17 Meeshii naxaasta dahab baan ka keeni doonaa, meeshii
birtana lacag baan ka keeni doonaa, meeshii qorigana naxaas baan ka keeni doonaa,
oo meeshii dhagaxantana bir baan ka keeni doonaa, oo saraakiishaadana waxaan ka
dhigi doonaa kuwa nabdeed, oo kuwa kuu taliyana waxaan ka dhigi doonaa kuwa xaqa
ah. 18 Dalkaaga mar dambe dulmi lagama maqli doono, oo baabbi'id iyo halligaadna
soohdimahaaga dhexdooda laguma arki doono, laakiinse derbiyadaada waxaad ugu
yeedhi doontaa Badbaado, irdahaagana Ammaan. 19 Mar dambe qorraxdu kuuma

ahaan doonto iftiinkaaga maalinnimo, oo dayaxuna nuur dhalaalaya kuma siin doono,
laakiinse Rabbiga ayaa iftiin weligiis ah kuu ahaan doona, oo Ilaahaaguna qurux buu
kuu ahaan doonaa. [20] Qorraxdaadu mar dambe ma dhici doonto, oo dayaxaaguna
iftiinkiisa ma ceshan doono, waayo, Rabbigu wuxuu kuu ahaan doonaa iftiin weligiis
ah, oo wakhtigii baroorashadaaduna wuu dhammaan doonaa. [21] Oo weliba dadkaaga
oo dhammuna waxay ahaan doonaan kuwa xaqa ah, oo weligoodba dalkay dhaxli
doonaan, iyagoo ah laantii beeriddayda, iyo shuqulkii gacmahayga inaan ammaanmo
aawadeed. [22] Mid yarba wuxuu noqon doonaa kun, oo mid yarna wuxuu noqon doonaa
quruun xoog badan. Anigoo Rabbiga ah ayaa waxan wakhtigiisa soo deddejin doona.

61

Sannaddii Barakada Rabbiga

[1] Ruuxii Sayidka Rabbiga ah ayaa i dul jooga, waayo, wuxuu Rabbigu ii subkay inaan
war wanaagsan masaakiinta ku wacdiyo, wuxuuna ii soo diray inaan kuwa qalbiga
jaban bogsiiyo, iyo inaan maxaabiista xornimada ogeysiiyo, kuwa xidhanna furriinni-
mada, [2] iyo inaan dadka ogeysiiyo sannadda qaabbilaadda ah ee Rabbiga iyo maalintii
aarsashada Ilaahayaga, iyo inaan kuwa barootra oo dhan u qalbi qaboojiyo, [3] iyo inaan
kuwa Siyoon ku barootra meeshii dambaska qurux madaxooda ka saaro, oo meeshii
baroorashadana aan saliiddii farxadda ka siiyo, oo meeshii qalbijabna aan dharkii
ammaanta ka siiyo, in iyaga lagu magacaabo geedihii xaqnimada iyo beeriddii Rabbiga,
si uu isagu u ammaanmo. [4] Iyagu waxay dhisi doonaan burburkii hore, oo waxay kor u
taagi doonaan wixii waa hore dumay, oo waxay cusboonayn doonaan magaalooyinkii
burburay iyo wixii qarniyo badan baabba' ahaan jiray. [5] Oo shisheeyayaalna halkaasay
joogi doonaan adhigiinnay daajin doonaan, oo kuwa qariibka ahuna waxay idiin noqon
doonaan beerfalayaal iyo kuwa beercanabka ka shaqeeya. [6] Laakiinse idinka waxaa
laydinku magacaabi doonaa wadaaddadii Rabbiga, oo dadku waxay idiinku yeedhi
doonaan midiidinnadii Ilaahayaga. Waxaad cuni doontaan maalka quruumaha, oo
sharaftooda ayaad ku faani doontaan. [7] Meeshii ceebtiinna sharaf labanlaab ah baad ka
heli doontaan, oo meeshii qasmiddana waxay ku rayrayn doonaan qaybtooda, sidaas
daraaddeed iyagu dalkooda qayb labanlaab ah bay ku hantiyi doonaan, oo waxaa iyaga
u ahaan doonta farxad weligeed ah. [8] Waayo, anigoo Rabbiga ahu caddaalad baan
jeclahay, waxdhicidda iyo xumaantase waan nebcahay. Si daacad ah ayaan iyaga ugu
abaalgudi doonaa, oo waxaan la dhigan doonaa axdi weligiis ah. [9] Oo farcankoodana
quruumahaa lagu dhex aqoon doonaa, oo carruurtoodana dadyowga dhexdoodaa lagu
aqoon doonaa, oo wax alla wixii iyaga arka oo dhammuba way aqoonsan doonaan inay
iyagu yihiin farcankii Rabbigu barakeeyey.

[10] Si weyn baan Rabbiga ugu rayrayn doonaa, oo naftayduna Ilaahayga bay ku
farxi doontaa, waayo, wuxuu ii xidhay dharkii badbaadada, oo wuxuu i huwiyey
khamiiskii xaqnimada, sida aroos dharkiisa quruxdasan isku sharraxa iyo sida aroosad
jowharadaheeda isku soo sharraxda. [11] Waayo, sida dhulku biqilkiisa u soo bixiyo, iyo
sida beertu wixii lagu dhex abuuray u soo bixiso, ayaa Sayidka Rabbiga ahu ka dhigi
doonaa in xaqnimo iyo ammaanu ay quruumaha oo dhan ka soo hor baxaan.

62

Magaca Cusub Ee Siyoon

[1] Jeeray xaqnimadeedu sida nuur u soo dhalaasho, oo ay badbaadadeeduna sida
laambad baxaysa u soo dhalaasho, anigu Siyoon daraaddeed aamusi maayo, oo innaba
Yeruusaalem daraaddeed nasan maayo. [2] Oo quruumuhu xaqnimadaaday arki doon-
aan, oo boqorrada oo dhammuna sharaftaaday arki doonaan, oo waxaa laguu bixin
doonaa magac cusub oo Rabbiga afkiisu kugu magacaabi doono. [3] Oo weliba waxaad

gacanta Rabbiga ku noqon doontaa taaj qurux ah, iyo cigaal boqornimo. 4 Mar dambe
laguuguma yeedhi doono Tii la dayriyey, oo dalkaagana mar dambe looguma yeedhi
doono Dhulka baabba'a ah, laakiinse waxaa lagugu magacaabi doonaa *Xefsiibaah,
oo dalkaagana waxaa lagu magacaabi doonaa†Becuulaah, waayo, Rabbigu waa kugu
farxaa, oo dalkaagana waa la guursan doonaa. 5 Waayo, sida barbaar inan bikrad ah u
guursado oo kale ayaa wiilashaadu kuu guursan doonaan, oo sida ninkii aroos ahu uu
aroosadda ugu farxo oo kale ayaa Ilaahaagu kuugu farxi doonaa.
6 Yeruusaalemay, derbiyadaada waxaan dul saaray waardiyayaal, oo iyana habeen
iyo maalin toona ma ay aamusi doonaan. Kuwiinna Rabbiga xusuustow, ha aamusina,
7 oo isaga ha nasinina jeeruu Yeruusaalem dhiso oo ammaan dhulka kaga dhigo,
8 Rabbigu wuxuu ku dhaartay gacantiisa midig iyo dhudhunkiisa xoogga badan oo
yidhi, Hubaal mar dambe hadhuudhkaaga cadaawayaashaada ma aan siin doono inuu
cunto u noqdo, oo shisheeyayaalna mar dambe ma ay cabbi doonaan khamrigaagii
aad ku hawshootay. 9 Laakiinse kuwii soo urursaday ayaa cuni doona, oo Rabbiga
ayay ammaani doonaan, oo kuwii canabka soo urursaday ayaa barxadaha meeshayda
quduuska ah khamriga ku cabbi doona.
10 Dhex mara, irdaha dhex mara, oo dadka jidkiisa hagaajiya. Jidka weyn dhisa, dhisa.
Dhagaxyada ka wareejiya, oo dadyowga calan u taaga. 11 Bal eega, Rabbigu wuxuu tan
iyo dhulka darafkiisa ku naadiyey oo yidhi, Magaalada Siyoon waxaad ku tidhaahdaan,
Bal eeg, badbaadadaadii waa soo socotaaye. Bal eeg, isagu abaalgudkiisii wuu wataa,
oo abaalmarintiisuna way ka soo horraysaa. 12 Waxaa loogu yeedhi doonaa, Dadka
quduuska ah iyo Kuwa Rabbigu soo furtay, oo waxaa lagugu magacaabi doonaa, Tii la
doondoonay, iyo Magaalo aan la dayrin.

63

Maalinta Aarsashada Iyo Madaxfurashada Ee Ilaah

1 Yuu yahay kan Edom ka soo socda oo dharka cas Bosraah kala imanaya? Kan dharki-
isa ku quruxda badan oo weynaanta xooggiisa ku soo socda waa kuma? Waa anigan
xaqnimada ku hadla oo inaan wax badbaadiyo u xoogga badan. 2 Bal maxaa dharkaagu
u cas yahay, oo lebbiskaagana maxaa loo moodaa sida dharka kan macsarada canabka
ku joogjoogsada? 3 Keligay baan macsarada ku tuntay, oo dadkiina qofna igalama joo-
gin, waxaan iyaga kula tuntay cadhadayda, oo waxaan kula joogjoogsaday xanaaqayga,
oo dhiiggooduna lebbiskayguu ku firidhsan yahay, dharkayga oo dhanna waan ku
wada wasakheeyey. 4 Waayo, maalintii aarsashadu qalbigaygay ku jirtay, oo kuwaygii
aan furtay sannaddoodu waa timid. 5 Waan doondoonay, laakiinse mid i caawiya lama
arag, oo inaan la arag mid i tiiriya waan ka yaabay, sidaas daraaddeed gacantayda
qudheeda ayaa badbaado ii keentay, waxaana i tiirisay cadhadaydii. 6 Oo dadyowgaan
cadhadayda kula tuntay, xanaaqaygana waan ku sakhraamiyey, oo dhiiggoodana
dhulkaan ku soo daadiyey.

Ammaanta Iyo Tukashada

7 Waxaan soo xusuusanayaa Rabbiga raxmaddiisii iyo Rabbiga ammaantiisii si
waafaqsan waxyaalihii Rabbigu na siiyey oo dhan, iyo wanaaggii weynaa oo uu
reer binu Israa'iil siiyey, kaasoo uu iyaga u siiyey si waafaqsan naxariistiisa, iyo si
waafaqsan raxmaddiisa faraha badan. 8 Waayo, wuxuu yidhi, Hubaal iyagu waa
dadkayga iyo wiilashayda aan been ku macaamiloon, oo sidaas daraaddeed ayuu
Badbaadiye ugu noqday. 9 Dhibaatadoodii oo dhan ayuu isna ku dhibaatooday, oo
waxaa iyagii badbaadisay malaa'igta hortiisa joogta, oo wuxuu iyagii ku soo furtay
jacaylkiisii iyo naxdintiisii, oo isna wuu soo xambaaray, oo waayihii hore oo dhanna

* **62:4** Xefsiibaah = Iyadaan ku farxaa. † **62:4** Becuulaah = Tii la guursaday.

wuu siday. 10 Laakiinse way caasiyoobeen, oo Ruuxiisa Quduuska ahna way calool
xumeeyeen, oo sidaas daraaddeed ayuu ugu rogmaday inuu cadowgoodii noqdo,
wuuna la diriray. 11 Markaas dadkiisii waxay soo xusuusteen waayihii hore ee Muuse,
oo waxay yidhaahdeen, Meeh kii badda ka soo gudbiyey iyagii iyo adhijirkii idihiisa?
Meeh kii Ruuxiisa Quduuska ah dhexdooda dhigay, 12 kii dhudhunkiisa ammaanta
badan gacanta midigta ee Muuse raacsiiyey, oo biyaha hortooda ku kala qaybiyey,
inuu magac weligiis ah samaysto? 13 Meeh kii moolka dhexdiisa ku soo hor kacay
sidii faras cidlada dhex maraya si ayan u turunturoon? 14 Sidii lo' dooxada hoos ugu
dhaadhacaysa ayaa Ruuxa Rabbigu iyaga u nasiyey. Oo sidaas oo kalaad dadkaagii u
hoggaamisay inaad magac ammaan badan samaysatid. 15 Bal samada wax ka soo fiiri,
oo bal rugtaada quduusnimada iyo ammaanta leh wax ka soo arag. Meeyey qiiradaadii
iyo xooggaagii? Jacaylkii iyo raxmaddii aad ii qabtay way iga joogsadeen. 16 In kastoo
Ibraahim aanu na garan oo reer binu Israa'iilna ayan na aqoonsan adigu waxaad tahay
aabbahayaga. Rabbiyow, waxaad tahay aabbahayaga, oo magacaaguna weligiisba waa
Bixiyahayaga. 17 Rabbiyow, bal maxaad nooga dhigtay inaannu jidkaaga ka qaldanno,
maxaadse qalbigayaga u qallafisay si aannan kaaga cabsan? U soo noqo addoom-
madaada aawadood iyo qabiilooyinkii dhaxalkaaga aawadood? 18 Wakhti yar keliya
ayaa dadkaagii quduusanaa dalkii hanti ahaan u haysteen. Cadaawayaashayadii ayaa
meeshaadii quduuska ahayd ku tuntay. 19 Oo annana waxaannu kula mid noqonnay
sidii kuwa aadan weligaa u talin, iyo sidii kuwa aan magacaaga loogu yeedhin.

64

1 Maad samooyinka soo jeexdid, oo maad hoos u soo dhaadhacdid, si ay buuruhu
hortaada uga gariiraan 2 sida dab xaabo uu u gubo oo uu biyahana u karkariyo,
in magacaaga cadaawayaashaada la ogeysiiyo, iyo in quruumuhu ay hortaada ku
gariiraan! 3 Markaad waxyaalo cabsi badan oo aannan filanayn samaysay, hoos baad
u soo dhaadhacday, oo buurihiina hortaaday ku gariireen. 4 Tan iyo waa hore ninna
ma garan, dheguna ma maqal, iluna ma arag Ilaah aan adiga ahayn oo u shaqeeya
kan isaga wax ka suga. 5 Kan isagoo faraxsan xaqnimo sameeya, iyo kuwa jidadkaaga
kugu xusuusta waad la kulantaa. Waad cadhaysnayd, waannuna dembaabnay. Dem-
biyadaas wakhti dheer baannu ku sii soconnay, haddaba ma nala badbaadin doonaa?
6 Waayo, kulligayo waxaannu noqonnay sida wax aan nadiif ahayn, oo xaqnimadayada
oo dhammuna waa sida dhar wasakh ah, kulligayona waxaannu u engegnay sida
caleen oo kale, oo xumaantayadiina sidii dabayl oo kale ayay noo kaxaysataa. 7 Oo
innaba lama arko mid magacaaga ku baryootama, ama niyadiisa u kiciya inuu ku
xagsado, waayo, wejigaagii waad naga qarisay, oo xumaatooyinkayagii aawadood
waad na wada baabbi'isay. 8 Laakiinse haatan, Rabbiyow, waxaad tahay Aabbahayaga.
Annagu waxaannu nahay dhoobadii, oo adiguna dheryasameeyahayaga baad tahay, oo
annana kulligayo shuqulkii gacantaada baannu nahay. 9 Rabbiyow, aad ha u cadhoon,
oo xumaantana ilaa weligaa ha sii xusuusan. Bal eeg, oo na fiiri, waan ku baryaynaaye,
waayo, kulligayo dadkaaga baannu nahay. 10 Magaalooyinkaagii quduuska ahaa cidlo
bay noqdeen, Siyoon waxay noqotay cidlo oo kale, Yeruusaalemna waxay noqotay
meel baabba' ah. 11 Gurigayagii quduuska ahaa oo qurxoonaa oo ahaa meeshii
ay awowayaashayo kugu ammaani jireen dab baa lagu gubay, oo waxyaalahayagii
wanwanaagsanaa oo dhanna waa la wada baabbi'iyey. 12 Rabbiyow, waxyaalahaas
aawadood ma isu celinaysaa? Ma iska aamusaysaa, oo ma aad baad noo sii dhibaysaa?

65

Xukunka Iyo Badbaadada

1 Waxaan aqbalay kuwa aan wax i weyddiinayn, oo waxaa i helay kuwa aan i
doondoonayn. Waxaa quruun aan magacayga loogu yeedhi jirin ku idhi, I eeg, i eeg.
2 Maalintii oo dhan waxaan gacmahayga u kala bixinayay dad caasi ah, oo jid aan
wanaagsanayn ku socda, oo fikirradooda daba gala, 3 oo ah dad had iyo goorba bad-
heedh iiga cadhaysiiya, iyagoo beero allabari ku bixiya, oo meelo leben laga sameeyey
foox ku shida. 4 Waxay fadhiyaan xabaalaha dhexdooda, oo meelo qarsoon bayna ku
hoydaan. Hilib doofaar bay cunaan oo weelashoodana waxaa ku jira maraq waxyaalo
karaahiyo ah laga sameeyey, 5 oo waxay yidhaahdaan, Goonidaada u taagnow, oo ha ii
soo dhowaanin, waayo, waan kaa quduusanahay. Kuwaasu waa qiiq sanka iga galay,
iyo dab maalinta oo dhan qaxmaya. 6 Bal eega, tanu hortayday ku qoran tahay, Anigu
iska aamusi maayo, laakiinse waan abaalmarin doonaa, oo waxaan abaalmarinta
gelin doonaa laabtooda. 7 Xumaatooyinkiinnii iyo xumaatooyinkii awowayaashiinba
isku mar baan idiinka abaalmarin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, waayo, iyagu
buurahay foox ku shideen oo kurahay igu caayeen, sidaas daraaddeed laabtooda ayaan
shuqulladoodii hore gelin doonaa.
8 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida khamriga looga helo rucubka canabka dhexdiisa,
oo mid u yidhaahdo, Ha hallaynin, waayo, barakaa ku dhex jirta, sidaas oo kalaan
u samayn doonaa addoommadayda aawadood, si aanan dhammaantood u wada
baabbi'in. 9 Waxaan reer Yacquub ka soo bixin doonaa farcan, oo Yahuudahna waxaan
ka soo bixin doonaa mid buurahayga dhaxla, oo kuwayga aan doortay ayaa dhaxli
doona, oo addoommadayda ayaa halkaas degi doona. 10 Shaaroon waxay noqon
doontaa meel ay adhiyuhu daaqaan, oo dooxadii Caakoorna waxay noqon doontaa
meel ay lo'yowgu fadhiistaan, dadkayga i doondoonay aawadood. 11 Laakiinse kuwi-
inna Rabbiga ka taga, oo buurtayda quduuska ah illoobay, oo Gaad miis u diyaariya,
oo Menii khamri u qasa, 12 waxaan idinka dhigi doonaa kuwa seefta ku le'da, oo
dhammaantiinna waxaad u wada foororsan doontaan in laydin gowraco, maxaa
yeelay, markaan idiin yeedhay iima aydaan jawaabin, oo markaan idinla hadlayna, ima
aydaan maqlin, laakiinse wax indhahayga hortooda shar ku ahaa baad samayseen, oo
waxaad doorateen wax aanan ku farxin.
13 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, addoomma-
daydu wax bay cuni doonaan, idinkuse waad gaajaysnaan doontaan, addoommadaydu
wax bay cabbi doonaan, idinkuse waad harraadsanaan doontaan, addoommadaydu
way rayrayn doonaan, idinkuse waad ceeboobi doontaan, 14 addoommadaydu farx-
adda qalbigooda ayay la gabyi doonaan, idinkuse murugta qalbigiinna ayaad la ooyi
doontaan, oo dhibta ruuxiinna ayaad la barooran doontaan. 15 Oo magiciinna ayaad
kuwayga aan doortay ugu dayn doontaan, inuu habaar lagu dhaarto u noqdo, oo
Sayidka Rabbiga ah ayaa idin layn doona, oo addoommadiisana magac kaluu u bixin
doonaa. 16 Kii isagoo dalka jooga isu duceeyaa wuxuu isugu ducayn doonaa Ilaaha
runta, oo kii isagoo dalka jooga dhaartaana wuxuu ku dhaaran doonaa Ilaaha runta,
waayo, dhibaatooyinkii hore waa la illoobay, indhahaygana way ka qarsoon yihiin.

Samooyin Cusub Iyo Dhul Cusub

17 Waayo, bal eega, waxaan abuuri doonaa samooyin cuscusub iyo dhul cusub,
oo waxyaalihii horena lama soo xusuusan doono, oo innaba maanka sooma ay geli
doonaan. 18 Laakiinse farxa oo weligiinba waxa aan abuuro ku reyreeya, waayo, bal
eega, Yeruusaalem waxaan u abuuraa rayrayn, dadkeedana farxad baan u abuuraa.
19 Oo Yeruusaalem baan ku rayrayn doonaa, oo dadkaygana waan ku farxi doonaa, oo
codkii oohinta iyo codkii baroorashadana mar dambe dhexdeeda lagama maqli doono.
20 Oo markaas dabadeedna innaba dhexdeeda ilmo dhawr maalmood jira, amase oday
aan cimrigiisa dhammaysan lagama heli doono, waayo, ilmuhu wuxuu dhiman doonaa
isagoo boqol sannadood jira, dembilaha boqol sannadood jirase wuxuu ahaan doonaa

mid inkaaran. 21 Guryay dhisan doonaan, wayna degi doonaan, oo beero canab ahna
way beeran doonaan, midhahoodana way cuni doonaan. 22 Si uu mid kale u dego,
guryo ma ay dhisi doonaan, oo si uu mid kale u cuno, beero ma ay beeran doonaan,
waayo, dadkayga cimrigiisu wuxuu ahaan doonaa sidii geed cimrigiis, oo kuwayga aan
doortayna wakhti dheer ayay shuqulka gacmahooda ku farxi doonaan. 23 Si aan waxba
tarin uma ay hawshoon doonaan, oo masiibona carruur uma ay dhali doonaan, waayo,
iyagu waa farcankii kuwii Rabbigu barakeeyey, iyaga iyo carruurtoodaba. 24 Intaanay
dhawaaqin ayaan u jawaabi doonaa, oo intay weli hadlayaan ayaan maqli doonaa.
25 Yeyda iyo baraarku way isla wada daaqi doonaan, libaaxuna sida dibi oo kale caws
buu u cuni doonaa, oo boodhkuna abeesada quudkeeduu ahaan doonaa. Rabbigu
wuxuu leeyahay, Buurtayda quduuska ah oo dhan waxba kuma yeeli doonaan, waxna
kuma baabbi'in doonaan.

66

Xukunka Iyo Rajada

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Samadu waa carshigayga, dhulkuna waa meeshaan
cagaha saarto. Guri caynmaad ii dhisi doontaan? Oo maxay tahay meeshaan ku nastaa?
2 Waayo, waxyaalahan oo dhan gacantaydaa samaysay, oo waxyaalahan oo dhammuna
way wada ahaadeen, ayaa Rabbigu leeyahay, laakiinse ninkan waan fiirinayaa kaasoo
ah miskiin, ruuxiisuna jaban yahay, eraygaygana ka gariira. 3 Kii dibi gowracaa wuxuu
la mid yahay mid nin dilay oo kale, kii wan yar allabari ahaan u bixiyaana wuxuu
la mid yahay mid eey qoorta ka jebiya oo kale, oo kii qurbaan bixiyaana wuxuu la
mid yahay sida isagoo doofaar dhiiggiis bixiya oo kale, oo kii foox shidaana wuxuu
la mid yahay sida isagoo sanam ammaana. Hubaal waxay doorteen jidadkooda, oo
naftooduna waxay ku faraxdaa karaahiyadooda. 4 Anna waxaan dooran doonaa
dhibaatooyinkooda, oo waxay ka cabsadaanna waan ku soo kor dayn doonaa, maxaa
yeelay, markaan u yeedhay, innaba cidina iima jawaabin, oo markaan la hadlayna, ima
ay maqlin, laakiinse wax indhahayga hortooda shar ku ahaa bay sameeyeen, oo waxay
doorteen wax aanan ku farxin.

5 Kuwiinna eraygiisa ka gariirow, bal erayga Rabbiga maqla. Walaalihiinna idin
neceb, oo magacayga aawadiis idiin xoora, waxay yidhaahdeen, Rabbiga ha la am-
maano, si aan farxaddiinna u aragno, laakiinse iyagu way ceeboobi doonaan. 6 Buuq
baa magaalada laga maqlayaa, cod baana macbudka ka yeedhaya, waana codka
Rabbiga oo cadaawayaashiisii abaalmarinaya. 7 Intii ayan foolan ayay dhashay, oo
intii ayan xanuunsan ayay wiil umushay. 8 Bal yaa waxaas oo kale maqlay? Yaase
waxaas oo kale arkay? Dal miyuu maalin qudha dhashaa? Quruunse miyey haddiiba
dhalataa? Waayo, Siyoon mar alla markay foolatay ayay haddiiba carruurteedii
dhashay. 9 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigoo foosha keena miyaanan dhalin doonin?
Ilaahaagu wuxuu leeyahay, Anigoo wax dhaliya, miyaan maxalka awdi doonaa?

10 Kuwiinna iyada jecel oo dhammow, Yeruusaalem la reyreeya, oo aawadeed u
faraxsanaada, kuwiinna u baroorta oo dhammow, farxad aawadeed ula reyreeya, 11 si
aad naaseheeda gargaarka ah u nuugtaan oo aad uga dheregtaan, iyo si aad sharafteeda
badan uga maashaan oo aad ugu faraxdaan. 12 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
eega, nabad sida webi oo kale ayaan ugu soo fidin doonaa, oo sharafta quruumahana
sida durdur soo buuxdhaafay oo kale ayaan ugu soo dayn doonaa, oo markaasaad nuugi
doontaan, oo sintaa laydinku xambaari doonaa, dhabtaana laydinku dul cayaarsiin
doonaa. 13 Sida mid hooyadiis u qalbi qaboojiso oo kale ayaan aniguna idiin qalbi qa-
boojin doonaa, oo waxaa laydinku qalbi qaboojin doonaa Yeruusaalem. 14 Oo markaad
waxaas aragtaan ayaa qalbigiinnu farxi doonaa, oo lafihiinnuna sida caws qoyan oo
kale ayay u soo barwaaqaysnaan doonaan, oo waxaa la ogaan doonaa inay gacanta

Rabbigu addoommadiisa la jirto, cadhadiisuse waxay ku dhici doontaa cadaawayaashi-
isa. 15 Waayo, bal eega, Rabbigu wuxuu la iman doonaa dab, iyo gaadhifardoodyadiisa
cirwareenta la moodo, inuu xanaaqiisa cadho ku keeno canaantiisana dab ololkiis.
16 Waayo, Rabbigu wuxuu binu-aadmiga oo dhan ku xukumi doonaa dab iyo seeftiisa,
oo kuwa Rabbigu laayana way badan doonaan. 17 Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa
isdaahiriya, oo beeraha isku dhex nadiifiya, oo midba midka kale daba socdo, oo
hilibka doofaarka, iyo karaahiyada, iyo jiirka cunaa dhammaantood way wada baabbi'i
doonaan. 18 Waayo, shuqulladooda iyo fikirradooda waan ogahay, oo waxay noqon
doontaa inaan soo wada ururiyo quruumaha iyo afafka oo dhanba, oo iyana way
iman doonaan, ammaantaydana way arki doonaan. 19 Oo waxaan dhexdooda ka taagi
doonaa calaamad, oo kuwooda baxsan doonana waxaan u diri doonaa quruumaha,
kuwaasoo ah Tarshiish, iyo Fuul iyo Luudka qaansada xooda, iyo Tubal iyo Yaawaan,
iyo gasiiradaha fog, oo aan weligood warkayga maqal oo aan ammaantaydana arag,
oo iyana ammaantayday quruumaha ka dhex sheegi doonaan. 20 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxay Rabbiga qurbaan ahaan ugu keeni doonaan walaalihiin oo dhan,
oo waxay ka soo kaxayn doonaan quruumaha oo dhan, iyagoo fuushan fardo, iyo
gaadhifardoodyo, iyo sariiro gacmeed, iyo baqlo, iyo rakuubbo dheereeya, oo waxay
keeni doonaan buurtayda quduuska ah ee Yeruusaalem, sida reer binu Israa'iil ay
weel nadiifsan qurbaankooda ugu keenaan oo ay guriga Rabbiga u soo geliyaan. 21 Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Weliba waxaan iyaga kala dhex bixi doonaa wadaaddo iyo
kuwa reer Laawi ah. 22 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida samooyinka cuscusub iyo
dhulka cusub oo aan samayn doono ay hortayda ugu raagi doonaan, ayaa farcankiinna
iyo magiciinnuba hortayda ugu raagi doonaan. 23 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay
noqon doontaa in bil ka bil iyo sabti ka sabti binu-aadmiga oo dhammuba ay u iman
doonaan inay hortayda igu caabudaan. 24 Oo iyana way bixi doonaan, oo waxay
fiirfiirin doonaan dadkii igu xadgudbay meydadkooda, waayo, dixirigoodu ma dhiman
doono, oo dabkuna kama demi doono, oo waxay binu-aadmiga oo dhan u noqon
doonaan karaahiyo.

KITAABKII YEREMYAAH

[1] Kuwanu waa erayadii Yeremyaah ina Xilqiyaah, oo ka mid ahaa wadaaddadii
joogay Canaatood oo ku tiil dalka reer Benyaamiin. [2] Waxaa isaga u yimid erayga
Rabbiga wakhtigii uu Yoosiyaah ina Aamoon dalka Yahuudah boqor ka ahaa, sannaddii
saddex iyo tobnaad ee boqortooyadiisa. [3] Oo wuxuu kaloo isaga u yimid wakhtigii
Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah uu dalka Yahuudah boqor ka ahaa, iyo ilaa sannaddii kow
iyo tobnaad ee Sidqiyaah ina Yoosiyaah uu dalka Yahuudah boqor ka ahaa, iyo ilaa
waagii Yeruusaalem maxaabbiisahaanta loo kaxaystay bishii shanaad.

Doorashadii Yeremyaah

[4] Markaasaa eraygii Rabbigu ii yimid, isagoo leh, [5] Intaanan uurkii hooyadaa kugu
abuurin ayaan ku iqiin, oo intaadan uurka ka soo bixin ayaan quduus kaa dhigay, oo
waxaan kuu doortay inaad nebi u noqotid quruumaha. [6] Markaasaan idhi, Sayidow,
Rabbiyow, bal eeg, anigu ma aan hadli karo, waayo, dhallinyaraan ahay. [7] Laakiinse
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Ha odhan, Dhallinyaraan ahay, waayo, waa inaad u tagtaa
qof kasta oo aan kuu diri doono, oo wax alla wixii aan kugu amri doonoba waa inaad ku
hadashaa. [8] Iyaga ha ka baqin, waayo, anigu waan kula jiraa inaan ku samatabbixiyo,
ayaa Rabbigu leeyahay. [9] Markaasaa Rabbigu gacanta soo fidiyey, oo afkayguu taabtay,
kolkaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Bal eeg, Anigu erayadaydii ayaan afka kuugu riday.
[10] Bal eeg, maantadan ayaan kaa kor yeelay quruumaha iyo boqortooyooyinkaba, inaad
rujisid oo aad dumisid, iyo inaad baabbi'isid oo aad afgembidid, iyo inaad dhistid oo aad
beertid.
[11] Oo weliba eraygii Rabbigu waa ii yimid, isagoo leh, Yeremyaahow, bal maxaad
aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa ul yicib ah. [12] Markaasaa Rabbigu
igu yidhi, Si fiican baad wax u aragtay, waayo, eraygaygaan ka fiirsadaa si aan u oofiyo.
[13] Oo haddana mar labaad ayuu eraygii Rabbigu ii yimid, oo wuxuu igu yidhi, Maxaad
aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa dheri karaya, oo wuxuu ka soo jeedaa
xagga woqooyi. [14] Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Masiibo ayaa xagga woqooyi kaga
soo kici doonta dadka dalka deggan oo dhan. [15] Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
eeg, anigu waxaan u yeedhi doonaa qolooyinka boqortooyooyinka woqooyi oo dhan,
oo iyana way iman doonaan, oo midkood kastaaba wuxuu carshigiisa dhigan doonaa
irdaha Yeruusaalem laga soo galo, iyagoo ku kacsan derbiyadeeda ku wareegsan oo
dhan, iyo magaalooyinka dalka Yahuudah oo dhan. [16] Oo anna waxaan kala hadli
doonaa xukummadayda ku saabsan xumaantooda oo dhan, waayo, way iga tageen
oo ilaahyo kale ayay foox u shideen, wayna u sujuudeen shuqulladii ay gacmahoodu
sameeyeen. [17] Haddaba sidaas daraaddeed guntiga dhexda ku giiji oo sara joogso, oo
waxaad iyaga u sheegtaa wixii aan kugu amro oo dhan, oo yaanan hortooda kugu nixine
innaba wejigooda ha ka nixin. [18] Waayo, bal eeg, maanta waxaan kaa dhigay magaalo
deyr leh, iyo tiir bir ah, iyo derbiyo naxaas ah, oo dalka oo dhan col ku ah, oo col ku ah
boqorrada dalka Yahuudah, iyo amiirradooda, iyo wadaaddadooda, iyo dadka dalka
oo dhanba. [19] Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyagu way kula diriri doonaan, laakiinse
kaama ay adkaan doonaan, waayo, waan kula jiraa inaan ku samatabbixiyo.

2

Reer Binu Israa'iil Oo Ka Jeestay Ilaah

[1] Oo haddana eraygii Rabbigu waa ii yimid, isagoo leh, [2] Tag oo Yeruusaalem dhegaha
kaga qayli, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan xusuusnahay

roonaantii yaraantaada iyo jacaylkii doonanaantaada, markaad igu raaci jirtay cidladii
ahayd dal aan waxba lagu beerin. 3 Reer binu Israa'iil wuxuu Rabbiga u ahaa quduus,
iyo midhihii ugu horreeyey ee beergooyskiisii, oo kuwii isaga cunay oo dhammu eed
bay lahaayeen, oo masiibo baa iyaga ku soo degtay, ayaa Rabbigu leeyahay.

4 Reer Yacquub iyo qolooyinka reer binu Israa'iil oo dhammow, bal maqla erayga
Rabbiga: 5 Rabbigu wuxuu leeyahay, Awowayaashiin maxaa xaqdarro ah oo ay iga
heleen oo ay iiga fogaadeen, oo ay waxyaalaha aan waxtarka lahayn u raaceen, oo
ay waxmatarayaal u noqdeen? 6 Oo iyagu innaba ma ay odhan, Meeh Rabbigii dalka
Masar naga soo bixiyey, oo nagu soo hor kacay cidlada dhexdeeda, taasoo ahayd dal
lamadegaan ah oo godad badan, iyo dal abaar iyo hooska dhimashada ah, iyo dal
aan ciduna dhex marin, iyo meel aan la degin? 7 Oo waxaan idin keenay waddan
barwaaqo badan, inaad midhihiisa iyo wanaaggiisa cuntaan, laakiinse markaad soo
gasheen ayaad dalkaygii nijaasayseen, oo dhaxalkaygiina waxaad ka dhigteen wax
karaahiyo ah. 8 Wadaaddadii ma ay odhan, Rabbigii meeh? Oo kuwa sharciga hayaana
ima ay aqoon, oo taliyayaashiina way igu xadgudbeen, oo nebiyadiina waxay wax ku sii
sheegeen Bacal, oo waxay iska daba galeen waxyaalo aan innaba faa'iido lahayn. 9 Oo
sidaas daraaddeed weli waan idinla muddacayaa, oo carruurtiinna carruurtoodana
waan la muddici doonaa. 10 Waayo, bal u gudba xagga gasiiradda Kitiim, oo bal wax
eega, oo xagga Qedaarna cid u dira, oo aad u fiirsada, oo bal eega hadday waxaas
oo kale halkaas jiraan. 11 Miyey jirtaa quruun beddeshay ilaahyadeed aan ilaahyo
ahayn? Laakiinse dadkaygu waxay ammaantoodii ku beddeleen wax aan waxtar
lahayn. 12 Rabbigu wuxuu leeyahay, Samooyinkow, bal waxan la yaaba, oo aad iyo
aad u cabsada, oo haddana aad u gariira. 13 Waayo, dadkaygii laba waxyaalood oo
shar ah ayay sameeyeen, way iga tageen anigoo ah isha biyaha nool, oo waxay qoteen
berkedo daldaloola oo aan innaba biyo celin karin. 14 Dalka Israa'iil ma addoon baa,
mase waa bidde guriga ku dhashay? Maxaa isaga loo kala boobay? 15 Libaaxyo
qayrabyo ah ayaa ku ciyey, oo codkoodiina way dheereeyeen, oo dalkiisiina way
baabbi'iyeen, oo magaalooyinkiisiina way gubteen oo ciduna ma deggana. 16 Oo waxaa
dhalada kaa jebiyey reer Nof iyo reer Taxfanees. 17 Sow adiga qudhaadu isuma aad
keenin belaayadan, waayo, waxaad ka tagtay Rabbiga Ilaahaaga ah markuu jidka kugu
hagayay? 18 Oo haatan bal maxaad ka samaynaysaa jidka Masar inaad cabto biyaha
Shiixoor? Amase bal maxaad ka samaynaysaa jidka Ashuur inaad cabto biyaha Webi
Yufraad? 19 Haddaba xumaantaada ayaa ku edbin doonta, oo dibunoqoshadaada ayaa
ku canaanan doonta. Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Haddaba bal
ogow oo arag inay tahay wax shar ah oo qadhaadh inaad iga tagtay anigoo Rabbiga
Ilaahaaga ah, iyo inaadan iga cabsan. 20 Waayo, waa hore ayaad harqoodkaagii
jebisay, oo waxaad kala gooysay silsiladihii kugu xidhnaa, oo waxaad tidhi, Anigu kuu
adeegi maayo, oo buur kasta oo dheer korkeed iyo geed kasta oo doog ah hoostiis
ayaad ku jiifsatay sida dhillo oo kale. 21 Laakiin waxaan kuu beeray canab wacan,
oo kulligiis abuur wanaagsan ah, haddaba sidee baad ugu beddelantay inaad igu
noqotid canab ba'ay oo qalaad? 22 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, In
kastoo aad soodhe isku maydhid, oo aad saabuun iska badisid, weli xumaantaadii
sida calaamad oo kale bay ii muuqataa. 23 Sidee baad u odhan kartaa, Anigu ma
nijaasoobin, oo Bacaliimna ma raacin? Bal fiiri socodkii aad dooxada ku martay, oo
garo wixii aad samaysay. Waxaad tahay qaalin geel oo dheeraysa oo warwareegta,
24 iyo dameerdibadeed cidlada baratay, oo iyadoo orgoonaysa dabaysha ursanaysa.
Yaa damaceeda ka celin kara? Oo kuwa iyada doonaya oo dhammuna isma ay daalin
doonaan, waayo, iyaday bisheeda heli doonaan. 25 Cagahaaga kabola'aan ka dhawr, oo
hungurigaagana harraad ka dhawr, laakiinse waxaad tidhi, Rajo ma leh innaba, waayo,
waxaan jeclaaday shisheeyayaal, oo iyagaan iska daba gelayaa.

[26] Siduu tuug markii la qabto u ceeboobo oo kale ayay reer binu Israa'iil u ceeboobeen,
iyaga, iyo boqorradooda, iyo amiirradooda, iyo wadaaddadooda, iyo nebiyadooduba,
[27] kuwaasoo geed ku yidhaahda, Waxaad tahay aabbahay, oo dhagaxna ku yidhaahda,
Adigaa i dhalay. Dhabarkay ii soo jeediyeen, wejigiina way iga sii jeediyeen, laaki-
inse wakhtigii ay dhibaataysan yihiin waxay i odhan doonaan, Kac oo na badbaadi.
[28] Laakiinse meeye ilaahyadaadii aad samaysatay? Iyagu ha keceen hadday ku bad-
baadin karaan wakhtigii aad dhibaataysan tahay, waayo, dadka Yahuudah ahow,
ilaahyadiinnu waxay tiro le'eg yihiin magaalooyinkiinna.
[29] Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal maxaad iila muddacaysaan?
Waayo, idinku kulligiin waad iga gudubteen. [30] Anigu waxtarla'aan baan carruurti-
innii u dilay, iyaguse innaba kuma ay waano qaadan. Seeftiinnii ayaa nebiyadiinnii
baabbi'isay sidii libaax wax baabbi'inaya oo kale. [31] Dadka qarniganow, bal erayga
Rabbiga ka fiirsada. Reer binu Israa'iil ma waxaan u ahaa cidlo ama dal gudcur ah?
Haddaba bal maxaa dadkaygu u yidhaahdaan, Xor baannu nahay, oo mar dambe kuu
iman mayno? [32] Gabadhu miyey illoobi kartaa wixii ay isku sharaxdo, aroosadduse
miyey illoobi kartaa wixii ay xidhato? Laakiinse dadkaygu waxay i illoobeen maalmo
badan oo aan la tirin karin. [33] Sidee baad jidkaaga u hagaajisaa markaad caashaq
doondoonto? Sidaas daraaddeed xataa naagaha xunxunna jidadkaagaad bartay. [34] Oo
weliba darfaha dharkaagana waxaa laga helaa dhiiggii masaakiinta aan xaqa qabin,
sababtuna ma aha inaad heshay iyagoo guriga dhacaya, laakiinse waa waxyaalahaas
oo dhan daraaddood. [35] Oo weliba waxaad istidhaahdaa, Anigu xaq ma qabo. Sida
xaqiiqada ah cadhadiisu way iga noqotay. Bal ogow, anigu waan kula muddici
doonaaye, maxaa yeelay, waxaad tidhaahdaa, Anigu ma aan dembaabin. [36] Maxaad u
warwareegtaa si aad jidadkaaga u beddesho? Ceeb baa dalka Masar kaaga iman doonta
siday dalka Ashuur kaaga timid oo kale. [37] Oo weliba isagana waad ka soo bixi doontaa,
adigoo gacmahu madaxa kuu saaran yihiin, waayo, Rabbigu waa diiday kuwa aad ku
kalsoon tahay oo dhan, oo iyaga innaba ku dhex liibaani maysid.

3

[1] Waxaa la yidhaahdaa, Haddii nin naagtiisa iska furo, oo ay ka tagto isaga, oo ay
nin kale naagtiis noqoto, kii qabi jiray miyuu iyada u soo noqdaa? Miyaan dalkaasu
aad u nijaasoobayn? Laakiinse adigu waxaad ka dhillaysatay saaxiibbo badan, oo
haddana miyaad ii soo noqon doontaa? ayaa Rabbigu leeyahay. [2] Bal indhaha kor u
qaad oo waxaad fiirisaa meelaha dhaadheer, oo bal eeg. Miyey jirtaa meel aan lagula
seexan? Adoo iyaga sugaya ayaad jidadka ag fadhiisatay sidii Carab cidlada jooga, oo
waxaad dalkii ku nijaasaysay dhillanimadaada iyo sharkaagaba. [3] Sidaas daraaddeed
tiixyadii waa la joojiyey, oo roobkii dambena waa la waayay, weliba waxaad yeelatay
dhillo jaaheed, oo inaad xishootana waad diidday. [4] Haatan sow iguma qayshan,
Aabbahayow, adigu waxaad tahay saaxiibkii yaraantaydii? [5] Miyuu weligiisba sii
cadhaysnaan doonaa? Oo miyuu cadhadiisa ilaa ugudambaysta sii haysanayaa? Bal
eeg, waxaad ku hadashay oo samaysay waxyaalo shar ah in alla intii aad kartayba.

Iimaanla'aantii Reer Binu Israa'iil

[6] Weliba wakhtigii Boqor Yoosiyaah Rabbigu wuxuu kaloo igu yidhi, War miyaad
aragtay waxa boqortooyadii Israa'iil ee dib u noqotay ay samaysay? Iyadu waxay tagtay
buur kasta oo dheer dusheed iyo geed kasta oo doog ah hoostiis, oo halkaasay ku dhil-
lowday. [7] Oo iyadu markay waxyaalahaas oo dhan samaysay dabadeed ayaan waxaan
is-idhi, Way ii soo noqon doontaa, laakiinse iyadu sooma noqon. Oo walaasheedii
boqortooyadii Yahuudah oo sirreyda ahaydna waxaas way aragtay. [8] Boqortooyadii
Israa'iil ee dib u noqotay way sinaysatay, oo taas daraaddeed ayaan iyadii furay oo

waxaan siiyey warqaddii furniinkeeda, oo waxaan arkay in walaasheedii Yahuudah oo
sirreyda ahayd innaba aanay weli cabsan, laakiinse iyana ay tagtay oo dhillowday. 9 Oo
waxay noqotay inuu dalkii ku nijaasoobay fudaydkii dhillanimadeeda, oo iyana way ka
sinaysatay dhagxan iyo geedo. 10 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Walaasheedii Yahuudah
oo sirreyda ahayd in kastoo ay waxyaalahaas oo dhan aragtay haddana qalbigeeda
oo dhan iiguma ay soo noqon, laakiinse waxay iigu soo noqotay si isyeelyeelid ah.
11 Oo haddana waxaa Rabbigu igu yidhi, Boqortooyadii Israa'iil ee dib u noqotay way
iscaddaysay inay ka xaq badan tahay boqortooyada Yahuudah ee sirreyda ah. 12 Tag,
oo erayadan xagga woqooyi u naadi, oo waxaad tidhaahdaa, Boqortooyada Israa'iil ee
dib u noqotayay, soo noqo, maxaa yeelay, weji cadhaysan kugu eegi maayo, waayo,
waan naxariis badnahay, oo cadhadaydana weligay sii haysan maayo, ayaa Rabbigu
leeyahay. 13 Waxaa keliya ood aqoonsataa xumaantaada, inaad Rabbiga Ilaahaaga
ah ku xadgudubtay, iyo inaad geed kasta oo doog ah hoostiisa jidadkaaga ugu kala
firdhisay shisheeyayaasha, iyo inaadan codkaygii addeecin, ayaa Rabbigu leeyahay.
14 Carruurtii dib u noqotayay, soo noqda, waayo, waxaan ahay Sayidkiinnii, oo midkiin
waxaan kala soo bixi doonaa magaalo, labana waxaan kaloo soo bixi doonaa qolo, oo
waxaan idin keeni doonaa Siyoon, ayaa Rabbigu leeyahay. 15 Oo sida qalbigaygu jecel
yahay waxaan idiin siin doonaa daajiyayaal, oo iyana waxay idinku daajin doonaan
aqoon iyo waxgarasho. 16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas markaad tarantaan oo
aad dalka dhexdiisa ku badataan, waxay noqon doontaa inaan mar dambe la odhan,
Sanduuqii axdiga Rabbiga, oo lagamana fikiri doono, lamana soo xusuusan doono,
lamana soo booqan doono, oo mar dambena lama samayn doono. 17 Oo wakhtigaas
waxaa Yeruusaalem lagu magacaabi doonaa carshigii Rabbiga, oo quruumaha oo
dhammuna iyaday ugu soo wada ururi doonaan magaca Rabbiga oo Yeruusaalem
yaal, oo iyana mar dambe ma ay daba geli doonaan caasinimada qalbigooda sharka
ah. 18 Oo wakhtigaas dadka Yahuudah waxay la socon doonaan dadka Israa'iil, oo
iyagoo isa soo raaci doona ayay dalka woqooyi ka soo bixi doonaan, waxayna iman
doonaan dalkii aan awowayaashiin dhaxalka u siiyey. 19 Waxaan idhi, Sidee baan
wiilasha kuu dhex geeyaa, oo aan dal wacan kuu siiyaa, kaasoo ah dhaxalka ugu
wanaagsan ee quruumaha? Oo haddana waxaan idhi, Waxaad igu yeedhi doontaan,
Aabbahayow, oo igama aad jeesan doontaan. 20 Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer binu
Israa'iilow, sida xaqiiqada ah naag khaa'inad ahu siday ninkeeda uga tagto oo kale
ayaad idinkuna khiyaano igula macaamilooteen. 21 Cod baa ka yeedhaya meelaha
dhaadheer dushooda, waana oohin iyo baryootankii dadka Israa'iil, waayo, jidkooday
qallooociyeen, oo waxay iska illoobeen Rabbigii Ilaahooda ahaa. 22 Carruurta dib u
noqotayay, soo noqda, oo dibunoqoshadiinna ayaan bogsiin doonaa. Bal eeg, haatan
waannu kuu nimid, waayo, waxaad tahay Rabbiga Ilaahayaga ah. 23 Sida runta ah
waa rajo been ah in badbaadinta kuraha iyo buuraha badan laga sugo. Sida runta ah
badbaadadii dadka Israa'iil waxay ka timaadaa Rabbiga Ilaahayaga ah. 24 Laakiinse
tan iyo yaraantayadii waxa ceebta ah ayaa baabba' ka dhigtay wixii awowayaashayo
ku hawshoodeen oo dhan, xataa adhyahoodii iyo ishkinkoodii, iyo wiilashoodii iyo
gabdhahoodiiba. 25 Ceebtayada aannu la jiifsanno oo sharafdarradayaduna ha na
dul saarnaato, waayo, tan iyo yaraantayadii iyo ilaa maantadan la joogo annaga
iyo awowayaashayoba waxaannu ku dembaabnay Rabbiga Ilaahayaga ah, oo codkii
Rabbiga Ilaahayaga ahna ma aannu addeecin.

4

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka Israa'iilow, haddaad soo noqotaan, waa inaad
xaggayga u soo noqotaan, oo haddaad karaahiyadiinna hortayda ka fogaysaanna

innaba laydin dhaqdhaqaajin maayo. 2 Oo haddaad si run iyo caddaalad iyo xaqnimo
ah ugu dhaaratataan, Rabbigu waa nool yahay, de markaas quruumuhu isagay ku
ducaysan doonaan, oo isagay ku faani doonaan.

3 Rabbigu wuxuu dadka dalka Yahuudah iyo reer Yeruusaalem ku leeyahay, Dhulki-
inna jeexan jabsada, oo qodxan dhexdood waxba ha ku beeranina. 4 Raggiinna dalka
Yahuudah iyo kuwa Yeruusaalem degganow, Rabbiga isu guda, oo iska gooya buuryada
qalbigiinna, si ayan cadhadaydu u soo bixin sida dab oo kale, oo ayan u hurin si aan
innaba loo demin karin sharka falimihiinna aawadiis.

Masiibada Ka Imanaysaa Woqooyi

5 Dalka Yahuudah ka dhex sheega, oo Yeruusaalem ka dhex naadiya, oo waxaad
tidhaahdaan, War dalka dhexdiisa buunka ku dhufta, oo aad u qayliya, oo waxaad
tidhaahdaan, Isa soo urursada, oo ina keena aynu magaalooyinka deyrka leh galnee.
6 Calan u taaga xagga Siyoon, carara oo ha joogsanina, waayo, anigu waxaan xagga
woqooyi ka keeni doonaa masiibo iyo halligaad weyn. 7 Libaax baa ka soo baxay
jiqdiisa, quruumo baabbi'iyihiina wuu soo kacay, oo wuxuu meeshiisii uga soo baxay
inuu dalkaaga cidlo ka dhigo, oo magaalooyinkaagana waa la baabbi'in doonaa, oo
qofna ma degganaan doono. 8 Taas aawadeed dhar joonyad ah guntada, oo baroorta,
oo qayliya, waayo, cadhadii Rabbiga oo kululayd nagama noqon. 9 Oo Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaa maalintaas noqon doona in boqorka qalbigiisa iyo amiirrada
qalbigooduba ay kharribmaan, oo wadaaddaduna way yaabi doonaan, oo nebiyaduna
way fajici doonaan. 10 Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, sida xaqiiqada ah dadkan
iyo Yeruusaalemba aad iyo aad baad u khiyaanaysay, waayo, iyagoo seefi naftooda
soo gaadhaysa ayaad ku tidhaahdaa, Nabad baad helaysaan. 11 Oo wakhtigaas waxaa
dadkan iyo Yeruusaalemba lagu odhan doonaa, Dadkayga dabayl kulul ayaa uga iman
doonta xagga meelaha dhaadheer ee cidlada ku yaal, mana ahaan doonto mid wax
haadinaysa amase wax safaynaysa, 12 laakiinse waxay ahaan doontaa dabayl xoog
badan oo amarkayga ku imanaysa, oo weliba haatan anigu xukunkoodii waan ku
hadli doonaa. 13 Bal eega, isagu wuxuu u iman doonaa sida daruur oo kale, oo
gaadhifardoodyadiisuna waxay ahaan doonaan sida dabayl cirwareen ah oo kale, oo
fardihiisuna xataa gorgorrada way ka sii dheereeyaan. Annagaa hoognay! Waayo,
waannu baabba'nay. 14 Yeruusaalemay, qalbigaaga xumaanta ka maydh, si aad u
badbaaddo aawadeed. Ilaa goormay fikirradaada sharka ahu kugu sii dhex jirayaan?
15 Waayo, xagga Daan cod baa ka yeedhaya, oo buuraha Efrayimna belaayo baa laga
naadiyaa. 16 Quruumaha u diga oo Yeruusaalem ogeysiiya in ilaallo ay dal fog ka
imanayaan, oo ay magaalooyinkii dalka Yahuudah ku qaylinayaan. 17 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Sida kuwa beer dhawraya ayay hareeraheeda kaga kacsan yihiin, maxaa
yeelay, iyadu way igu caasiyowday. 18 Jidkaaga iyo falimahaaga ayaa waxyaalahan
kuu keenay, tanu waa belaayadaada, wayna qadhaadh tahay, oo waxay gaadhaysaa
xataa ilaa qalbigaaga. 19 Calooshaydiiyey, calooshaydiiyey! Aniga qalbigaa i xanu-
unaya, oo wadnahaa i fig leh. Iskamana aamusi karo, maxaa yeelay, naftaydiiyey,
waxaad maqashay buunka dhawaaqiisii iyo qayladii dagaalka. 20 Belaayo baa belaayay
ku soo kor dhacday, ayaa lagu dhawaaqay, waayo, dalkii oo dhan waa baabba'ay.
Teendhooyinkaygii haddiiba way baabbe'een, oo daahyadaydiina daqiiqad qudha ayay
dhammaadeen. 21 Ilaa goormaan calanka arkayaa, oo aan buunka dhawaaqiisa sii
maqlayaa? 22 Waayo, dadkaygu waa nacasyo, oo aniga ima ay yaqaaniin. Iyagu waa
carruur caqlidaran, oo innaba waxgarasho ma leh. Inay xumaan sameeyaan way u
caqli badan yihiin, laakiinse inay samaan sameeyaan innaba aqoon uma leh.

23 Bal eega, dhulkaan fiiriyey, oo waxaan arkay inuusan qaab lahayn oo uu mad-
han yahay, oo haddana samooyinkaan fiiriyey, oo iyana innaba iftiin ma ay lahayn.
24 Buurahaan fiiriyey, oo waxaan arkay inay gariirayeen, oo kurihii oo dhammuna

way wada dhaqdhaqaaqayeen. [25] Oo haddana wax baan fiiriyey, oo ninna ma jirin,
oo haaddii hawada oo dhammuna way wada carareen. [26] Oo haddana wax baan
fiiriyey, oo waxaan arkay dhulkii midhaha badnaa oo abaaroobay, oo magaalooyin-
keedii oo dhammuna Rabbiga hortiisa ayay ku dundunsanaayeen cadhadiisii kululayd
daraaddeed. [27] Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dalka oo dhammu wuu cidloobi
doonaa, laakiinse anigu kulligiis wada baabbi'in maayo. [28] Taas aawadeed dhulku wuu
u barooran doonaa, oo samooyinka sarena way u madoobaan doonaan, maxaa yeelay,
waxan anigaa ku hadlay, oo anigaa u qasdiyey, oo innaba ka qoomamoon maayo, kana
soo noqon maayo marnaba. [29] Magaalada oo dhammu waxay ka qixi doontaa qaylada
fardoleyda iyo qaansoleyda, oo jiqday ku carari doonaan, dhagaxyada dushoodana
way fuuli doonaan, magaalo kastana waa laga tegi doonaa, oo nin qudhuhuna ma
degganaan doono. [30] Oo markii lagu dhoco bal maxaad samayn doontaa? In kastoo
aad dhar guduudan xidhatid, iyo in kastoo aad dahab isku sharraxdid, iyo in kastoo
aad indhakuul iska badisidba, waxtarla'aan baad isu qurxinaysaa, waayo, kuwii
ku caashaqi jiray way ku wada quudhsadaan, oo waxay doonayaan inay nafta kaa
qaadaan. [31] Waayo, waxaan maqlay cod sidii naag foolanaysa, iyo qaylo sidii mid
ilmaheedii ugu horreeyey dhalaysa, waana codkii magaalada Siyoon, oo taahaysa, oo
gacmaheeda kala fidisa, oo waxay tidhaahdaa, anigaa haatan hoogay! Waayo, naftaydii
aad bay ugu daallan tahay gacankudhiiglayaasha aawadood.

5

Ma Jiro Mid Xaq Ah

[1] Bal jidadka Yeruusaalem hore iyo dib ugu orda, oo bal fiiriya, oo garta, oo mee-
laheeda balballaadhanna ka doondoona nin qudha oo caddaalad sameeya oo runta
doondoona, oo haddaad ka heli kartaanna iyada waan cafiyi doonaa. [2] Oo weliba
in kastoo ay yidhaahdaan, Waa iga Rabbiga nool, sida xaqiiqada ah been bay ku
dhaartaan. [3] Rabbiyow, indhahaagu runta sow ma fiiriyaan? Iyaga wax baad ku
dhufatay, laakiinse innaba kama ay xumaan, oo waad baabbi'isay, laakiinse way
diideen inay edeb qaataan. Wejigoodiina waxay ka dhigeen wax dhagax ka sii adag, oo
inay soo noqdaanna way diideen. [4] Markaasaan idhi, Sida xaqiiqada ah kuwanu waa
masaakiin, oo waa nacasyo, waayo, Rabbiga jidkiisa iyo qaynuunka Ilaahooda toona
garan maayaan. [5] Waxaan u tegi doonaa ragga waaweyn, oo waan la hadli doonaa,
waayo, iyagu Rabbiga jidkiisa iyo qaynuunka Ilaahooda way yaqaaniin. Laakiinse
kuwanu dhammaantood harqoodkii way jebiyeen, oo xadhkihiina way kala gooyeen.
[6] Oo sidaas daraaddeed waxaa iyaga dili doona libaax kaynta ka soo baxay, oo waxaa
baabbi'in doonta yeyda fiideed. Oo magaalooyinkoodana waxaa gaagaatami doona
shabeel, oo ku alla kii halkaas ka soo baxaba waa la kala dildillaacsan doonaa, maxaa
yeelay, xadgudubyadoodu waa tiro badan yihiin, oo dibunoqoshadoodiina waa sii
korodhay. [7] Sidee baan kuu saamixi karaa? Carruurtaadii way iga tageen, oo waxay
ku dhaarteen kuwa aan ilaahyo ahayn, oo markaan dherdhergiyey dabadeed ayay
sinaysteen, oo iyagoo guutooyin ah ayay guryihii dhillooyinka ku soo urureen. [8] Waxay
la mid noqdeen sidii fardo aroortii la barqiyey, oo midkood kastaaba wuxuu ka daba
dananay naagtii deriskiisa. [9] Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaanan iyaga waxyaalahan
u ciqaabayn? Miyaanse naftaydu ka aarsanayn quruuntii tan oo kale ah?

[10] Derbiyadeeda fuula oo dumiya, laakiinse ha wada baabbi'inina. Laamaheedana
qaada, waayo, kuwii Rabbiga ma aha. [11] Waayo, dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba
khiyaano bay igula macaamiloodeen, ayaa Rabbigu leeyahay. [12] Rabbiga way dafireen,
oo waxay yidhaahdeen, Isagu ma jiro. Masiibo nagu dhici mayso, oo seef iyo abaar
midna arki mayno. [13] Oo nebiyaduna dabayl bay noqon doonaan, oo eraygu iyaga
kuma jiro, oo sidaasaa iyaga lagu samayn doonaa. [14] Oo sidaas daraaddeed Rabbiga

ah Ilaaha ciidammadu wuxuu leeyahay, Erayadan aad ku hadasheen aawadood bal
ogaada, ereyga afkaaga ku jira dab baan ka dhigi doonaa, oo dadkanna waxaan ka
dhigi doonaa xaabo, oo isna wuu wada baabbi'in doonaa dhammaantood. [15] Rabbigu
wuxuu leeyahay, Dadka Israa'iilow, bal ogaada, quruun baan meel fog idinkaga keeni
doonaa, oo taasu waa quruun xoog badan, oo waa quruun tan iyo waa hore jirtay,
oo waa quruun aydaan afkeeda aqoon, oo aydaan innaba garanayn wax alla waxay
yidhaahdaanba. [16] Gabooyahoodu waa sida qabri af bannaan, oo kulligoodna waa
wada rag xoog leh. [17] Oo iyagu waxay dhammayn doonaan waxaad beeraha ka goosa-
taan iyo kibistiinna, oo waxay dhammayn doonaan wiilashiinna iyo gabdhihiinna,
oo waxay dhammayn doonaan adhyihiinna iyo lo'diinnaba, oo waxay dhammayn
doonaan canabkiinna iyo berdihiinnaba, oo magaalooyinkiinna deyrka leh oo aad isku
hallaynaysaanna seef bay la dhici doonaan. [18] Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Habase
ahaatee, anigu wakhtigaas idin wada baabbi'in maayo. [19] Oo markay yidhaahdaan,
Rabbiga Ilaahayaga ahu bal muxuu waxyaalahan oo dhan noogu sameeyey? Kolkaas
waxaad ku tidhaahdaa, Sidaad Rabbiga uga tagteen, oo aad ilaahyo qalaad dalkiinna
ugu dhex adeegteen, sidaas oo kalaad shisheeyayaal ugu dhex adeegi doontaan dal aan
kiinna ahayn.

[20] Waxan dadka Yacquub ka dhex sheega, oo dadka Yahuudah ka dhex naadiya,
oo waxaad tidhaahdaan, [21] Dadka nacasyada ahu oo aan waxgarashada lahayn, oo
indhaha leh laakiinse aan waxba arkin, oo dhegaha leh laakiinse aan waxba maqlinow,
bal haatan waxan maqla: [22] Rabbigu wuxuu leeyahay, War miyeydaan iga cabsanayn?
Oo miyeydaan hortayda ku gariirayn? Waayo, anigu waxaan ahay kii cammuudda
badda uga dhigay soohdinta, oo amar weligiis ah bixiyey inayan soo dhaafin, oo in
kastoo ay mawjadaheedu aad u dhacaan, innaba kama ay adkaan karaan, oo in kastoo
ay guuxaanna marna sooma ay dhaafi karaan. [23] Laakiinse dadkanu waxay leeyihiin
qalbi fallaagoobaya oo caasiyoobay, way fallaagoobeen oo way iska tageen. [24] Oo
innaba qalbigooda iskama ay yidhaahdaan, War haatan aynu ka cabsanno Rabbiga
Ilaaheenna ah oo roobka hore iyo kan dambeba xilligiisa ina siiya, oo toddobaadyada
beergoosashada loo go'ay inoo haya. [25] Xumaatooyinkiinna ayaa waxyaalahan idinka
celiyey, oo dembiyadiinna ayaa waxyaalo wanwanaagsan idinka diiday. [26] Waayo,
dadkayga dhexdiisa waxaa laga helaa niman shar ah. Waxay u gabbadaan sida kuwa
wax dabta, oo intay dabin u qoolaan ayay dad qabsadaan. [27] Sida qafas shimbirro
ka buuxaan oo kale ayaa guryahooda khiyaano uga buuxdaa, oo sidaas daraaddeed
ayay u weynaadeen oo u taajiroobeen. [28] Aad bay u buurnaadeen oo cayileen, oo
xataa falimaha sharka ahna aad bay u badiyaan, ma garsooraan oo agoontana uma ay
muddacaan si ay u barwaaqoobaan, oo masaakiintana xaqooda uma ay sameeyaan.
[29] Haddaba Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaanan iyaga waxyaalahan u ciqaabayn?
Miyaanse naftaydu ka aarsanayn quruuntii tan oo kale ah?

[30] Wax baas oo yaab miidhan ah ayaa dalka lagu dhex sameeyey. [31] Nebiyadii
waxay sii sheegaan wax been ah, oo wadaaddadiina waxay wax ku xukumaan iyaga
taladooda, oo dadkaygiina saasay jecel yihiin, laakiinse bal maxaad ugudambaysta
samayn doontaan?

6

Yeruusaalem Waa La Hareereeyey

[1] Reer Benyaamiinow, Yeruusaalem dhexdeeda ka carara, oo buunka Teqooca ka
yeedhiya, oo Beyd Hakeremna calaamad kor uga qaada, waayo, waxaa xagga woqooyi
ka soo socda masiibo iyo halligaad weyn. [2] Magaalada Siyoon oo u eg naag suurad
wacan oo jilicsan ayaan baabbi'in doonaa. [3] Waxaa iyada u iman doona adhijirro
adhyahoodii wata, oo teendhooyinkooda ayay hareeraheeda ka dhisan doonaan, oo

midkood kastaaba wuxuu iska daaqsan doonaa meeshiisa. 4 Isu diyaariya inaad
iyada dagaal ugu kacdaan, sara joogsada, oo ina keena aan iyada hadhka weerarnee.
Annagaa iska hoognay, waayo, gabbalkii waa dhacay, oo hooskii habeennimo ayaa
sii dheeraaday. 5 Sara joogsada, oo ina keena aynu iyada habeennimo weerarnee, oo
aynu daaraheeda waaweyn wada duminnee. 6 Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu
yidhi, Dhirteeda jara, oo Yeruusaalem tuulmo ku tuula, waayo, tanu waa magaalada
la ciqaabayo, oo waxaa ka buuxa dulmi miidhan. 7 Sidii ili biyaheeda u soo burqiso
oo kale ayay sharnimadeeda u soo burqisaa had iyo goorba, dhexdeedana waxaa laga
maqlaa dulmi iyo kharribaad, oo had iyo goorna waxaa hortayda yaal cudur iyo nabro.
8 Yeruusaalemay, si aan naftaydu kaaga tegin, oo aanan kaaga dhigin cidlo iyo dal aan
ciduna degganayn, edeb qaado.

9 Rabbigii ciidammadu wuxuu leeyahay, Kuwa dadka Israa'iil ee hadhay waxaa loo
wada xaabxaabi doonaa sida geedcanab oo kale, Sida mid canab guranaya oo kale
gacanta dambiisha ku soo celiya. 10 Inay i maqlaan bal yaan la hadlaa oo aan u digaa?
Bal eega, dhegahoodu ma xalaalaysna, oo waxba ma ay maqli karaan. Bal eega, erayga
Rabbigu cay buu iyaga u noqday, oo innaba kuma ay farxaan. 11 Sidaas daraaddeed
waxaa iga buuxda cadhadii Rabbiga, oo inaan isceliyo waan ku daalay. Haddaba
cadhadii ku deji carruurta jidka joogta iyo shirka barbaarrada oo dhan, waayo, xataa
nin iyo naagtiisaba waa la kaxayn doonaa, oo odayga iyo kan cimriga dheerba waa
la isla wada kaxayn doonaa. 12 Oo guryahooda, iyo beerahooda, iyo naagahoodaba
kuwa kalaa la siin doonaa dhammaantoodba, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu
waxaan gacantayda ku fidin doonaa dadka dalka deggan. 13 Waayo, kooda ugu yar
ilaa kooda ugu weyn midkood kastaaba wuxuu u go'ay damacxumaan, oo nebiga iyo
xataa wadaadka inta ka dhexle midkood kastaaba been buu ku macaamiloodaa. 14 Oo
iyagu dhaawicii dadkayga ayay si fudud u bogsiiyeen, oo iyadoo aan innaba nabadu
jirin ayay yidhaahdaan, Waa nabad! Waa nabad! 15 Markay karaahiyada sameeyeen
miyey xishoodeen? Maya, innaba ma ay xishoon, ceebna ma garan, sidaas daraaddeed
waxay la dhici doonaan kuwa dhacaya. Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigii aan
iyaga soo ciqaabo ayay hoos u dhici doonaan.

16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidadka dhex istaaga, oo bal wax fiiriya, oo bal dhab-
bayaashii hore haybsada, oo waxaad tidhaahdaan, Meeh jidkii wanaagsanaa? Oo
markaas ku socdaa, oo naftiinna nasashaad u heli doontaan. Laakiinse iyagu waxay
yidhaahdeen, Annagu ku socon mayno jidkaas. 17 Oo weliba waxaan idiin dhigay
waardiyayaal, oo waxaan idinku idhi, Buunka dhawaaqiisa dhegaysta. Laakiinse iyagu
waxay yidhaahdeen, Annagu waxba dhegaysan mayno. 18 Sidaas daraaddeed, quru-
umahow bal maqla, oo ururkow, bal ogow waxa kuwan ku dhici doona. 19 Dhulkow,
bal maqal, oo bal ogow, dadkan masiibaan ku soo dejin doonaa taasoo ah waxay
fikirradoodii keeneen, waayo, erayadaydii ma ayan dhegaysan, sharcigaygiina way
diideen. 20 Fooxa Shebaa ka yimid iyo qasabka macaan ee dal fog laga keenay maxay
ii taraan? Qurbaannadiinna la gubo aqbali maayo, oo allabaryadiinnuna iga farxin
maayaan. 21 Oo sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan dadkan
hor dhigi doonaa wax lagu turunturoodo, oo aabbayaasha iyo wiilashuba way ku wada
turunturoon doonaan, oo deriska iyo saaxiibkiisba way wada halligmi doonaan.

22 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, dadyow baa dalka woqooyi ka iman doona,
oo quruun weyn ayaa dhulka darafyadiisa ka soo kici doonta. 23 Oo waxay sitaan
qaansooyin iyo warmo, oo waa calool adag yihiin, oo innaba naxariis ma leh. Cod-
koodana waxaa la moodaa sida bad guuxaysa oo kale, oo farday fuulaan. Siyoonay,
mid kastaaba wuxuu kuugu soo safan yahay sida nin dagaal diyaar u ah oo kale.
24 Waxaannu maqalnay warkoodii, oo gacmahayagii way taag gabeen, oo cidhiidhi
iyo xanuun baa noo qabtay sida naag foolanaysa oo kale. 25 Berrinka ha u bixina,

oo jidkana ha marina, waayo, seeftii cadowga iyo cabsi baa dhan kasta idinka jirta.
26 Dadkaygow, joonyad xidho, oo dambas ku galgalo, oo waxaad u baroorataa sida
wiil madi ah loogu baroorto, oo waxaad ku ooydaa baroor aad u qadhaadh, waayo,
waxbaabbi'iyihii dhaqsuu inoogu soo degi doonaa. 27 Waxaan dadkayga dhexdiisa
kuu dhigay inaad ahaatid imtixaame, si aad jidkooda u ogaatid oo aad u imtixaantid.
28 Iyagu waa caasiyiin fallaagoobay, oo xan bay la ordaan oo iyagu waa naxaas iyo
bir, oo kulligoodna waa kuwa wax kharriba. 29 Buufinkii aad buu wax u buufiyaa,
oo laxaamaddiina dabkaa baabba'saday, oo lacag shubihiina waxtarla'aan buu wax u
sii dhalaalinayaa, waayo, sharrowyadii weli ma soocna. 30 Waxaa iyaga loogu yeedhi
doonaa, Lacag la nacay, waayo, Rabbigu iyaguu nacay.

7

Diin Been Ah Waxtar Malaha

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah uga yimid xagga Rabbiga, isagoo leh, 2 Guriga Rabbiga
iriddiisa istaag, oo waxaad halkaas ka naadisaa eraygan, oo waxaad tidhaahdaa,
Kuwiinna dadka Yahuudah oo irdahan u gala inaad Rabbiga caabuddaanow, kulligiin
bal erayga Rabbiga maqla. 3 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Jidadkiinna iyo falimihiinnaba hagaajiya, oo anna waan idinka
yeeli doonaa inaad meeshan degganaataan. 4 Ha isku hallaynina erayo been ah oo
leh, Macbudkii Rabbiga, Macbudkii Rabbiga, Macbudkii Rabbigu waa kan. 5 Waayo,
haddaad jidadkiinna iyo falimihiinnaba wada hagaajisaan, oo aad caddaalad ugu
garsoortaan nin iyo deriskiisa, 6 iyo haddaydnan dulmin shisheeyaha iyo agoonta iyo
carmalka, oo aydaan meeshan ku daadin dhiig aan xaq qabin, oo aydaan ilaahyo
kale waxyeelladiinna u daba gelin, 7 de markaas waxaan idinka yeeli doonaa inaad
degganaataan meeshan, oo ah dalkii aan waa hore awowayaashiin u siiyey inay
weligood lahaadaan. 8 Bal eega, idinku waxaad isku hallaysaan erayo been ah oo aan
waxba idin tari karin. 9 Intaad wax xaddaan, oo dhiig daadisaan, oo sinaysataan,
oo been ku dhaarataan, oo Bacal foox u shiddaan, oo ilaahyo kale oo aydaan aqoon
daba gashaan, 10 miyaad i hor imanaysaan, oo gurigan laygu magacaabay gudihiisa
soo istaagaysaan, oo odhanaysaan, Annaga waa nala samatabbixiyey, si aad haddana
karaahiyadan oo dhan u sii samaysaan? 11 Gurigan laygu magacaabay ma wuxuu
hortiinna ku noqday god tuugo? Bal eega, Rabbigu wuxuu leeyahay, Aniguba waan
arkay. 12 Laakiinse haatan bal taga meeshaydii Shiiloh ku oolli jirtay, oo aan markii
ugu horraysay magacayga dejiyey, oo bal soo arka wixii aan ugu sameeyey xumaantii
dadkayga reer binu Israa'iil aawadeed. 13 Oo haatan Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinku
waxaad samayseen shuqulladan oo dhan, oo anna goor wanaagsan waan idinla had-
lay, laakiinse ima aydaan maqlin, waanan idiin dhawaaqay, laakiinse iima aydaan
jawaabin, 14 sidaas daraaddeed gurigan laygu magacaabay, oo aad isku hallaynaysaan,
iyo meeshii aan siiyey idinka iyo awowayaashiinba ayaan ku samayn doonaa wixii aan
Shiiloh ku sameeyey oo kale. 15 Oo idinkana hortaydaan idinka xoori doonaa sidaan u
xooray dhammaan walaalihiinna ah farcankii Efrayim oo dhan.

16 Sidaas daraaddeed dadkan ha u ducayn, oo baryootan iyo salaad midna iyaga
aawadood ha u samayn, oo hana ii baryin iyaga aawadood, waayo, innaba ku
maqli maayo. 17 War miyaadan arkayn waxay ku dhex sameeyaan magaalooyinka
dalka Yahuudah iyo jidadka Yeruusaalemba? 18 Carruurtu qoryay soo guraan, aab-
bayaashuna dabkay shidaan, naaguhuna bur bay cajiimaan inay kibis u sameeyaan
boqoradda samada, oo ay ilaahyo kale qurbaanno cabniin ah u daadiyaan, si ay iga
cadhaysiiyaan. 19 Rabbigu wuxuu leeyahay, Ma aniga baa kan ay ka cadhaysiiyaan?
Sow iyagu iskagama ay cadhaysiin ceebta ay isku soo jiideen? 20 Sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, xanaaqayga iyo cadhadayda ayaan

ku soo dejin doonaa meeshan iyo dadka iyo duunyada, iyo dhirta duurka, iyo midhaha
dhulkaba. Cadhadaydu way wada gubi doontaa oo lamana demin doono.
21 Rabbiga ciidammada oo Ilaaha reer binu Israa'iil ahu wuxuu leeyahay, Qurbaan-
nadiinna la gubo allabaryadiinna ku darsada, oo hilibkana iska cuna. 22 Waayo, waagii
aan awowayaashiin dalka Masar ka soo bixiyey kalama hadlin, kumana amrin wax ku
saabsan qurbaanno la gubo iyo allabaryo toona, 23 laakiinse waxaan iyaga ku amray, oo
aan ku idhi, Codkayga dhegaysta, oo anigu waxaan idiin noqon doonaa Ilaah, idinkuna
waxaad ahaan doontaan dadkayga oo ku socda jidkii aan idinku amray oo dhan, si
aad u nabdoonaataan. 24 Laakiinse ima ay dhegaysan, dhegna iima dhigin, illowse
waxay ku socdeen talooyinkii iyo caasinimadii qalbigooda sharka ah, oo dib bay u
socdeen, horena uma dhaqaaqin. 25 Tan iyo maalintii ay awowayaashiin dalkii Masar
ka soo bexeen iyo ilaa maantadan la joogo waxaan maalin kasta idiin soo diri jiray
midiidinnadayda nebiyadii addoommadaydii ahaa oo dhan, anigoo goor wanaagsan
diraya. 26 Laakiinse ima ay dhegaysan, dhegna iima ay dhigin, illowse way sii madax
adkaadeen, oo waxay sameeyeen wax ka sii xun wixii ay awowayaashood samayn
jireen.
27 Haddaba waa inaad erayadan oo dhan u sheegtaa, laakiinse iyagu kuma ay
dhegaysan doonaan, oo weliba waa inaad u dhawaaqdaa, laakiinse innaba kuuma ay
jawaabi doonaan. 28 Oo waxaad ku tidhaahdaa, Tanu waa quruun aan codka Rabbiga
Ilaahooda dhegaysan, oo aan innaba edeb qaadan. Runtii way baabba'day, oo afkooday
ka go'day.
29 Timahaaga iska xiir oo iska xoor, oo waxaad ku baroorataa meelaha dhaadheer,
waayo, Rabbigu waa nacay oo waa ka tegey qarniga cadhadiisu ku dhacday.

Dooxadii Gowracidda

30 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka Yahuudah wax hortayda shar ku ah ayay
sameeyeen. Si ay gurigii laygu magacaabay u nijaaseeyaan ayay karaahiyadoodii dhex
qotomiyeen. 31 Oo waxay dhisteen meelaha sarsare ee Tofed oo ku dhex yaal dooxada
ina Xinnom, si ay wiilashooda iyo gabdhahoodaba dab ugu dhex gubaan, taasoo aanan
iyaga ku amrin, oo aan innaba qalbigayga soo gelin. 32 Sidaas daraaddeed Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaa iman doona wakhti aan mar dambe loogu yeedhi doonin
Tofed, amase dooxadii ina Xinnom, laakiinse waxaa lagu magacaabi doonaa Dooxadii
Gowracidda, waayo, waxay meydad ku aasi doonaan Tofed, maxaa yeelay, meel kalaa
la waayi doonaa. 33 Waayo, dadkan meydkoodu wuxuu cunto u noqon doonaa haadka
samada iyo dugaagga dhulka, oo ciduna kama ay eryi doonto. 34 Oo markaasaan
magaalooyinka dalka Yahuudah iyo jidadka Yeruusaalemba ka joojin doonaa codka
rayraynta, iyo codka farxadda, iyo codka arooska, iyo codka aroosaddaba, waayo, dalku
wuxuu noqon doonaa cidla.

8

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas waxaa qabriyadoodii laga soo bixin doonaa
lafihii boqorrada dalka Yahuudah, iyo lafihii amiirradiisa, iyo lafihii wadaaddada, iyo
lafihii nebiyada, iyo lafihii dadkii Yeruusaalem degganaaba. 2 Oo waxaa lagu kala
bixin doonaa dhulka hoos yaal qorraxda, iyo dayaxa, iyo ciidanka samada oo dhan,
kuwaasoo ay jeclaan jireen, oo ay u adeegi jireen, oo ay daba socon jireen, oo ay
doondooni jireen, oo ay caabudi jireen. Lama soo ururin doono, lamana aasi doono, oo
sida digo oo kale ayay dhulka saarnaan doonaan. 3 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa
qoladan sharka ah ka hadhi doona oo dhammu waxay nolosha ka dooran doonaan
dhimasho, waana kuwa ku hadhi doona meelaha aan u kexeeyey oo dhan.

Dembi Iyo Ciqaab

4 Weliba waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa dhacaa
miyeyan soo kicin? Kii leexdaase miyuusan soo noqon? 5 Haddaba dadkan reer
Yeruusaalem bal maxay dib ugugu simbiriirixdeen dibunoqosho weligeed ah? Iyagu
khiyaano way xajisanayaan, wayna diidaan inay soo noqdaan. 6 Waan dhegaystay
oo waan maqlay, laakiinse si qumman uma ay hadlin. Oo midkoodna xumaantiisii
kama toobadkeeno, isagoo leh, Bal maxaan sameeyey? Mid kastaaba wuxuu u leexdaa
jidkiisii sida faras dagaal ku yaacaya. 7 Sida xaqiiqada ah xuurta samadu xilligeeda
way taqaan, oo qoolleyda, iyo dabfallaadha, iyo saratoosiyuhuba way dhawraan xilliga
imaatinkooda, laakiinse dadkaygu Rabbiga xukunkiisa ma ay yaqaaniin. 8 Haddaba
bal sidee baad u tidhaahdaan, Annagu xigmad baannu leennahay, oo Rabbiga shar-
cigiisuna waa nala jiraa? Laakiinse qalinkii beenta ahaa ee karraaniyada ayaa been
ka dhigay. 9 Nimankii xigmadda lahaa way ceeboobeen, wayna argaggexeen oo
waa la kaxaystay, bal eega, Eraygii Rabbiga way diideen, haddaba xigmadda ku jirta
waa maxay? 10 Sidaas daraaddeed waxaan naagahooda siin doonaa kuwa kale, oo
beerahoodana waxaan siin doonaa kuwo xantiyi doona, waayo, midkood kasta kan ugu
yar ilaa kan ugu weynuba wuxuu u go'ay damacxumaan, oo nebiga iyo xataa wadaadka
inta ka dhexle midkood kastaaba been buu ku macaamiloodaa. 11 Waayo, iyagu
dhaawicii dadkayga ayay si fudud u bogsiiyeen, oo iyadoo aan innaba nabadu jirin
ayay yidhaahdaan, Waa nabad! Waa nabad! 12 Markay karaahiyada sameeyeen miyey
xishoodeen? Maya, innaba ma ay xishoon, ceebna ma garan, sidaas daraaddeed waxay
la dhici doonaan kuwa dhacaya. Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtiga ciqaabtooda
ayay hoos u dhici doonaan. 13 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waan wada baabbi'in
doonaa. Geedcanabka midho kuma oolli doonaan, oo geedberdahana midho kuma
oolli doonaan, oo caleentuna way wada dhadi doontaa, oo waxyaalihii aan siiyey oo
dhammu way ka wada dhammaan doonaan. 14 Bal maxaynu isaga fadhinnaa? Isa soo
wada urursada, oo ina keena aynu magaalooyinka deyrka leh galnee, oo aynu halkaas
ku halliganno, waayo, Rabbiga Ilaaheenna ah ayaa ina halligay, oo wuxuu ina cabsiiyey
biyo xammeetiyeed, maxaa yeelay, Rabbigeenna waynu ku dembaabnay. 15 Innagu
nabad baynu sugaynay, laakiinse wanaag inooma iman, oo waxaynu sugaynay wakhti
caafimaad leh, oo bal eega naxdin baa inoo timid! 16 Bururuftii fardihiisa dalka
Daan baa laga maqlay, oo dalkii oo dhammuna wuxuu la gariiray dananiddii kuwiisa
xoogga badan, waayo, way yimaadeen, oo waxay wada baabbi'iyeen dalkii, iyo wixii
ku dhex jiray oo dhan, iyo magaalooyinkii iyo kuwii degganaa oo dhanba. 17 Waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Anigu waxaan dhexdiinna ku soo dayn doonaa
abeesooyin iyo jilbisyo aan la sixri karin, oo iyana way idin qaniini doonaan.

18 Murugtaydu waa mid aan la fududayn karin, oo qalbigaygiina waa igu dhex
taag darnaaday. 19 Bal maqla codka qaylada dadkayga oo dal fog ka yeedhaya. Sow
Rabbigu Siyoon ma joogo? Sow boqorkeedii ma dhex joogo? Bal maxay iigaga
cadhaysiiyeen sanamyadooda xardhan iyo waxyaalahooda qalaad ee aan waxtarka
lahayn? 20 Beergoosadkii waa dhaafay, oo midhoguriddiina waa idlaatay, laakiin
innagu weli ma aynu badbaadin. 21 Anigu waxaan ku xanuunsaday nabarkii ku dhacay
dadkayga. Murug baan la madoobaaday, oo yaab baa i haya. 22 Ma Gilecaad baan beeyo
dawo ah oollin, mase dhakhtar baan halkaas joogin? Bal maxaa bogsiinta dadkaygu u
dhammaystirmi weyday?

9

1 Bal muu madaxaygu biyo noqdo, oo bal may indhahayguna il biyood oo ilmo
daadisa noqdaan, si aan habeen iyo maalinba ugu ooyo kuwa laga laayay dadkayga!
2 Bal maan cidlada ku lahaado hoy ay socotooyinku ku dhaxaan, si aan dadkayga

uga tago, oo aan iyaga uga fogaado! Waayo, iyagu dhammaantood waxay noqdeen
dhillayo, iyo urur khaa'inno ah. 3 Carrabkooda ayay been ugu xoodaan sida qaanso
oo kale, oo dhulkay ku xoogaysteen, runtase uma aha, waayo, sharba shar bay uga sii
gudbaan, oo ima ay yaqaaniin, ayaa Rabbigu leeyahay. 4 Midkiin kastaaba deriskiisa
ha iska jiro oo walaalna ha isku hallaynina, waayo, walaal kastaaba waa khaa'in,
oo deris kastaaba xan buu la wareegaa. 5 Midkood kastaaba wuxuu khiyaaneeyaa
deriskiisa, oo runtana kuma ay hadlaan. Waxay carrabkooda bareen inuu been ku
hadlo, oo waxay isku daaliyaan inay xumaan sameeyaan. 6 Rabbigu wuxuu leeyahay,
Rugtaadu waxay ku dhex jirtaa khiyaano, oo khiyaano aawadeed ayay u diidaan
inay i aqoonsadaan. 7 Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, iyagaan dhalaalin doonaa, waanan tijaabin doonaa, waayo, bal maxaa kaloo
aan sameeyaa, dadkayga dartiis? 8 Carrabkoodu waa sida fallaadh wax dilaysa oo kale.
Khiyaanuu ku hadlaa. Mid waluba deriskiisa nabad buu afka uga sheegaa, laakiinse
uurka wuu uga gabbadaa. 9 Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaanan iyaga waxyaalahan u
ciqaabayn? Miyaanse naftaydu ka aarsanayn quruun tanoo kale ah?

10 Waxaan oohin iyo baroor kor ugu qaadi doonaa buuraha aawadood, oo
daaqsimaha cidladana waan u barooran doonaa, maxaa yeelay, way gubteen si aan
ciduna u dhex marin. Oo ninna codkii lo'da kama maqli karo, haaddii samada iyo
dugaaggiiba way carareen oo way tageen. 11 Oo waxaan Yeruusaalem ka dhigi doonaa
tuulmooyin burbur ah, iyo meel ay dawacooyinku ku hoydaan. Oo magaalooyinka
dalka Yahuudahna waxaan ka dhigi doonaa cidla aan ciduna degganayn. 12 Waa kuma
ninka xigmadda leh oo waxan garan karaa? Oo kan Rabbiga afkiisu la hadlay inuu
waxyaalahan sheegi karaa waa kuma? Bal maxaa dalku u halligmay, oo uu sidii cidlo
oo kale ugu gubtay, si aan ciduna u dhex marin?

13 Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyagu sharcigaygii aan hortooda dhigay way ka tageen,
oo codkaygiina ma ay addeecin, kumana ay dhex socon, 14 laakiinse waxay iska daba
galeen caasinimadii qalbigooda, iyo Bacaliim oo ay awowayaashood iyaga bareen,
15 oo sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Dadkan waxaan ku quudin doonaa dacar, oo waxaan cabsiin doonaa biyo
xammeetiyeed. 16 Oo iyaga waxaan ku kala dhex firdhin doonaa quruumaha iyaga
iyo awowayaashood toona ayan aqoonin, oo waxaan iyaga ka daba diri doonaa seef
jeeraan baabbi'iyo.

17 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Aad u fiirsada, oo u yeedha naagaha
baroorta ha yimaadeene, waxaad u cid dirtaan naagaha aad baroorta u yaqaan ha
yimaadeene. 18 Oo iyagu ha soo dhaqsadeen, oo aad ha noogu baroorteen, si ay indha-
hayaga ilmo uga soo daadato oo ay biyona uga soo butaacaan. 19 Waayo, waxaa Siyoon
ka yeedhaya cod baroor ah oo leh, Sidee baannu u baabba'nay! Aad iyo aad baannu u
ceebownay, maxaa yeelay, dalkii waannu ka tagnay, oo hoyaashayadiina waa nalaga
dumiyey. 20 Dumarow, bal erayga Rabbiga maqla, oo dhegihiinnuna erayga afkiisa ha
aqbaleen, oo gabdhihiinnana baroorashada bara, oo middiin kastaaba teeda kale ha
barto. 21 Waayo, geeri baa daaqadahayaga nooga soo dustay, oo waxay soo gashay
daarahayaga inay carruurta dibadda ka baabbi'iso, oo ay barbaarradana jidadka ka
baabbi'iso. 22 Waxaad tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka meydkiisu wuxuu
u soo daadan doonaa sida digo berrin bannaan taal oo kale iyo sida gacan muggeed oo
ka hadhay nin beer soo goostay, oo ciduna sooma ururin doonto.

23 Rabbigu wuxuu leeyahay, Kii xigmad lahu yuusan xigmaddiisa ku faanin, oo kii
xoog badanuna yuusan xooggiisa ku faanin, oo kii taajir ahuna yuusan maalkiisa ku
faanin, 24 laakiinse kii faanaa ha ku faano inuu i garanayo oo uu i yaqaan inaan anigu
ahay Rabbiga dhulka ku sameeya raxmadda, iyo caddaaladda, iyo xaqnimada, waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxyaalahaasaan ku farxaa. 25 Rabbigu wuxuu leeyahay,

Bal ogaada, waxaa iman doona wakhtigii aan ciqaabi doono kuwa gudan oo uurka ka
buuryaqabka ah oo dhan, 26 kuwaasoo ah reer Masar, iyo dadka Yahuudah, iyo reer
Edom, iyo reer Cammoon, iyo reer Moo'aab, iyo kuwa timaha madaxa dhinac ka jara
oo cidlada jooga oo dhan, waayo, quruumahaas oo dhammu waa wada buuryaqab, oo
dadka Israa'iil oo dhammu xagga qalbigay buuryaqab ka yihiin.

10

Ilaah Iyo Sanamyada

1 Dadka Israa'iilow, bal maqla erayga Rabbigu idinkula hadlayo. 2 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Ha baranina jidka quruumaha, oo hana ka nixina calaamadaha samada,
waayo, quruumahaa ka naxa iyaga. 3 Waayo, dadyowga caadooyinkoodu waxtar ma
leh, maxaa yeelay, mid baa kaynta geed ka soo jara, waana wax ay nin saanac ah
gacmihiisu faas ku sameeyaan. 4 Waxaa lagu sharraxaa lacag iyo dahab, oo waxaa lagu
dhuujiyaa musmaarro iyo dubbayaal, si uusan u dhaqdhaqaaqin. 5 Sanamyadaas waa
sida geed timireed oo toosan, laakiinse ma ay hadlaan, oo waxay u baahan yihiin in
la qaado, maxaa yeelay, ma ay socon karaan. Iyaga ha ka baqina, waayo, wax xun
idinkuma samayn karaan, oo weliba innaba wax san ma samayn karaan.

6 Rabbiyow, mid kula mid ahu ma jiro. Adigu waad weyn tahay, oo magacaaguna
waa xoog badan yahay. 7 Boqorka quruumahow, kan aan kaa cabsanaynu waa kuma?
Waayo, way kugu habboon tahay, maxaa yeelay, kuwa xigmadda leh ee quruumaha
iyo boqortooyooyinkooda oo dhanba mid kula mid ahu ma jiro. 8 Laakiinse iyagu
dhammaantood waa doqonno iyo nacasyo, cilmigoodu waa wax aan waxtar lahayn,
waayo, waa qori uun. 9 Lacag la tumay baa Tarshiish laga keenaa, oo dahabna Uufaas,
waana nin saanac ah shuqulkiis, iyo wixii lacagshubuhu uu gacmihiisa ku sameeyey,
oo dharkooduna waa buluug iyo guduud, oo dhammaantoodna waa nin saanac ah
shuqulkiis. 10 Laakiinse Rabbigu waa Ilaaha runta ah. Isagu waa Ilaaha nool iyo
boqorka weligiis ah. Cadhadiisa ayaa dhulku la gariiraa, oo quruumuhuna uma ay
adkaysan karaan dhirifkiisa.

11 Waxaad iyaga ku tidhaahdaan, Ilaahyadii aan samooyinka iyo dhulka samayninu
way ka wada baabbi'i doonaan dhulka dushiisa iyo samooyinka hoostooda.

12 Isagu dhulka xooggiisuu ku sameeyey, dunidana xigmaddiisuu ku dhisay, oo
samooyinkana waxgarashadiisuu ku kala bixiyey. 13 Markuu codkiisa ku hadlo biyo
badan guuxooda baa samooyinka laga maqlaa, oo isagaa ka dhiga in dhulka darafyadi-
isa uumi ka soo kaco, roobkana wuxuu u sameeyaa hillaac, oo dabayshana isagaa
khasnadihiisa ka soo saara. 14 Nin kastaaba wuxuu noqday doqon aan aqoon lahayn, oo
dahabshube kastaaba wuxuu ku ceeboobay sanamkiisii la xardhay, waayo, sanamkiisii
la shubay waa been oo innaba neef ma leh. 15 Iyagu waa wax aan waxtar lahayn iyo
shuqul lagu majaajilowdo, oo wakhtiga ciqaabiddoodana way wada baabbi'i doonaan.
16 Kan Yacquub qaybta u ah iyaga la mid ma aha, waayo, isagu waa kan wax kasta
abuuray, oo reer binu Israa'iilna waa qoladii dhaxalkiisa, oo magiciisuna waa Rabbiga
ciidammada.

Baabba'a Imanayaa

17 Tan la weerarayay, alaabtaada dalka ka soo ururso. 18 Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal eeg, dadka dalka deggan haddeer baan wadhfin doonaa, oo waan dhibi
doonaa si ay u dareemaan. 19 Anigaa iska hoogay nabarkayga aawadiis! Dhaawacaygu
aad buu u xun yahay, laakiinse waxaan is-idhi, Sida runta ah kanu waa xanuundaran,
waase inaan u adkaystaa. 20 Taambuuggaygii waa baabba'ay, oo xadhkahaygii oo
dhanna waa la jaray. Carruurtaydii way iga tageen oo ma ay joogaan, oo innaba
lama arko cid teendhadayda mar dambe dhisaysa oo daahyadayda kor u taagaysa

toona. 21 Waayo, adhijirradii way wada doqonoobeen, oo Rabbigana waxba ma ay
weyddiin. Oo sidaas daraaddeed ma ay liibaanin, oo adhyahooda oo dhammuna way
kala firidhsan yihiin. 22 Bal maqla qaylada warka iyo rabshadda weyn oo xagga dalka
woqooyi ka soo socota, oo markaas waxaa magaalooyinka dalka Yahuudah laga dhigi
doonaa baabba' iyo meel ay dawacooyinku ku hoydaan.

Baryadii Yeremyaah

23 Rabbiyow, waan ogahay in binu-aadmiga jidkiisu uusan gacantiisa ku jirin, ninkii
socda innaba karti uma leh inuu tallaabooyinkiisa toosiyo. 24 Rabbiyow, i edbi, si
caddaalad ah mooyaane xanaaqaaga ha igu edbin, si aadan iiga dhigin wax aan waxba
ahayn. 25 Cadhadaada ku soo deji quruumaha aan ku aqoon iyo qolooyinka aan
magacaaga kugu baryin, waayo, reer Yacquub way cuneen, hubaal way cuneen oo
dhammeeyeen, oo rugtoodiina way baabbi'iyeen.

11

Axdigii Waa La Jebiyey

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid, isagoo leh, 2 Axdigan
erayadiisa dhegayso, oo dadka dalka Yahuudah iyo kuwa Yeruusaalem degganba la
hadal. 3 Oo adigu waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Inkaaru ha ku dhacdo ninkii aan dhegaysan erayada axdigan 4 ee aan
awowayaashiin ku amray waagii aan iyaga ka soo bixiyey dalkii Masar iyo foornadii
birta, oo aan ku idhi, Codkayga addeeca, oo wixii aan idinku amro oo dhan yeela, oo
sidaasaad dadkaygii ku noqon doontaan, oo aniguna Ilaahiin baan idiin ahaan doonaa,
5 si aan u oofiyo dhaartii aan awowayaashiin ugu dhaartay inaan siin doono dal caano
iyo malab la barwaaqaysan, sida ay maantadan tahay. Markaasaan u jawaabay oo
waxaan idhi, Aamiin, Rabbiyow.

6 Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Erayadan oo dhan ka dhex naadi magaalooyinka dalka
Yahuudah, iyo jidadka Yeruusaalemba, oo waxaad tidhaahdaa, Axdigan erayadiisa
dhegaysta oo yeela. 7 Waayo, si aad ah ayaan awowayaashiin ugu digay tan iyo waagii
aan iyaga dalkii Masar ka soo bixiyey iyo ilaa maantadan la joogo inta ka dhex leh,
anigoo goor wanaagsan u digaya oo ku leh, Codkayga addeeca. 8 Laakiinse ima ay
addeecin oo dhegna iima ay dhigin, laakiinse midkood kastaaba wuxuu daba galay
caasinimada qalbigiisa sharka ah. Sidaas daraaddeed waxaan iyaga ku soo dejiyey
axdigan erayadiisa oo dhan, kuwaasoo aan ku amray inay sameeyaan, laakiinse ayan
samaynin.

9 Oo waxaa Rabbigu igu yidhi, Dadka dalka Yahuudah iyo kuwa Yeruusaalem deg-
ganba waxaa laga dhex helay shirqool. 10 Waxay dib ugu noqdeen xumaatooyinkii
awowayaashoodii diiday inay erayadayda maqlaan, oo waxay daba galeen ilaahyo
kale inay iyaga u adeegaan aawadeed. Dadka dalka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba
way jebiyeen axdigaygii aan awowayaashood la dhigtay. 11 Oo sidaas daraaddeed
Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan iyaga ku soo dayn doonaa masiibo ayan
kari doonin inay ka baxsadaan, oo in kastoo ay ii soo qayshadaanna, innaba dheg uma
dhigi doono. 12 Oo markaasaa magaalooyinka dalka Yahuudah iyo kuwa Yeruusaalem
degganuba waxay u tegi oo u qayshan doonaan ilaahyadii ay fooxa u shidi jireen,
laakiinse iyagu innaba ma ay badbaadin doonaan wakhtiga ay dhibaataysan yihiin.
13 Dadka Yahuudah ahow, ilaahyadiinnu waxay tiro le'eg yihiin magaalooyinkiinna, oo
jidadka Yeruusaalem intay tiro le'eg yihiin oo kale ayaad meelo allabaryo u qotomiseen
waxaas ceebta miidhan ah, waana meelo allabaryo oo aad foox ugu shiddaan Bacal.
14 Sidaas daraaddeed dadkan ha u ducayn, oo iyaga aawadood kor ha ugu qaadin qaylo

iyo salaad toona, waayo, anigu dheg uma dhigi doono wakhtigii ay ii soo qayshadaan
dhibkooda aawadiis.
15 Taan jeclaa bal maxay gurigayga ku leedahay iyadoo kuwa badan wasakhnimo
la samaysay? Ma hilibka quduuska ahu belaayada kaa qaadi kara? Markaad shar
samaysid ayaad rayraysaa. 16 Rabbigu wuxuu magacaaga u bixiyey Geed saytuun oo
cagaar ah, oo qurxoon, oo midho wanaagsan. Cod buuq weyn ayuu dab kula daayay, oo
laamihiisiina way wada jajabeen. 17 Waayo, Rabbiga ciidammada oo adiga ku beeray
ayaa masiibo kaaga hadlay, waana xumaanta dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah
aawadeed, taasoo ay qudhoodu isku sameeyeen markay igaga cadhaysiiyeen fooxii ay
Bacal u shideen.

Yeremyaah Oo La Shirqoolay

18 Oo Rabbiguna taas wuu i ogeysiiyey, waanan ogaaday. Markaasaad falimahooda i
tustay. 19 Laakiinse anigu waxaan la mid ahaa neef baraar ah oo loo soo kexeeyo in la
gowraco, oo mana aan ogayn inay shirqool ii hindiseen, oo ay yidhaahdeen, Geedka iyo
midhihiisaba aynu wada baabbi'inno, oo aynu isaga ka gooyno dalka kuwa nool, si aan
magiciisa mar dambe loo soo xusuusan. 20 Laakiinse Rabbiga ciidammadow, adigoo
si caddaalad ah wax u xukumow, oo kelyaha iyo qalbigaba imtixaamow, haddaba bal
aargoosashadaada iyaga ku kor dhacaysa aan arkee, waayo, dacwadaydii adigaan kuu
soo bandhigay. 21 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu ka leeyahay dadka Canaatood
oo doondoonaya inay naftaada kaa qaadaan, oo kugu yidhaahda, Yaadan gacantayada
ku dhimanine Rabbiga magiciisa waxba ha ku sii sheegin, 22 Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Bal ogow, Iyagaan ciqaabi doonaa. Barbaarradu seef bay ku dhiman
doonaan, oo wiilashooda iyo gabdhahooduba abaar bay ku dhiman doonaan. 23 Oo
innaba iyaga midna kama hadhi doono, waayo, dadka Canaatood masiibaan ku soo
dayn doonaa sannadda ciqaabiddooda.

12

Cabashadii Yeremyaah

1 Rabbiyow, xaq baad tahay markaan kula muddaco, haddaba bal aan xukum-
madaada kaala hadlo. Sharrowyada jidkoodu bal muxuu u hagaagaa? Oo kuwa
khiyaano kula macaamiloodo oo dhammuna bal maxay u nabdoon yihiin? 2 Iyagaad
beertay, oo weliba xidid bay yeesheen, way koraan, oo midhay dhalaan. Adigu afkooda
waad ku dhow dahay, laakiinse qalbigooda waad ka fog tahay. 3 Laakiinse, Rabbiyow,
adigu waad i taqaan, waanad i aragtaa, oo qalbigaygana xaggaagaad u tijaabisaa. Iyaga
u soo bixi sida ido la gowracayo, oo u diyaari maalinta gowracidda. 4 Ilaa goormuu
dalku sii barooranayaa, oo uu waddanka oo dhan dooggiisu engegayaa? Xumaanta
kuwa dhex deggan aawadeed ayaa xayawaankii iyo shimbirrihiiba wada baabbe'een,
maxaa yeelay, dadku waxay yidhaahdeen, Isagu ugudambaystayada ma uu arki doono.

Jawaabtii Ilaah

5 Haddaad rag lug ah la orodday oo ay ku daaliyeen, haddaba bal sidee baad fardo ula
tartami kartaa? Oo haddii lagugu daaliyo dalkii nabadda ahaa oo aad isku hallaynaysay,
haddaba bal maxaad ku dhex samayn doontaa kibirka Webi Urdun? 6 Waayo, xataa
walaalaha iyo reerkii aabbahaaba khiyaano bay kugula macaamiloodeen, oo weliba
aad bay kaaga soo daba qayliyeen. In kastoo ay erayo wanaagsan kugula hadlaan, ha
rumaysan.
7 Anigu gurigaygii waan ka tegey, oo dhaxalkaygiina waan iska xooray, oo tii
ay naftaydu aad u jeclaydna waxaan gacanta u geliyey cadaawayaasheedii. 8 Tan
dhaxalkaygii ahayd waxay igu noqotay sidii libaax kaynta ku jira oo kale, codkeeday
kor iigu qaadday, oo sidaas daraaddeed waan nebcaaday. 9 Tan dhaxalkaygii ahayd

waxay igu tahay xaad birdhicyo leh oo kale, oo xaadka hareereheeda ku wareegsan oo
dhammuna waa ku col iyada. Taga oo xayawaanka duurka oo dhan soo wada ururiya,
oo soo wada kaxeeya ha cuneene. [10] Adhijirro badan ayaa beertaydii canabka ahayd
baabbi'iyey, qaybtaydii cagta bay kula tunteen, oo qaybtaydii wanaagsanaydna waxay
ka dhigeen lamadegaan cidla ah. [11] Cidla bay ka dhigeen, oo iyadoo cidla ah ayay
xaggayga u soo barooratAA. Dalkii oo dhan cidla waa laga dhigay, waayo, ninna dan
kama galo. [12] Meelaha dhaadheer oo cidlada ku dhex yaal oo dhan waxaa ku soo kacay
baabbi'iyayaashii, waayo, seefta Rabbiga ayaa wax ka baabbi'isa dalka darafkiisan
iyo ilaa darafka kale inta ka dhex leh, oo binu-aadmiga oo dhan midnaba nabad ma
leh. [13] Iyagu waxay beerteen sarreen, laakiinse qodxan bay soo goosteen, aad bay u
daaleen, laakiinse innaba ma ay faa'iidaan. Waxaad ku ceeboobi doontaan midhaha
aad goosanaysaan, waana Rabbiga cadhadiisa kulul aawadeed.

[14] Derisyadayda sharka ah oo dhan oo taabta dhaxalkii aan dadkayga reer binu
Israa'iil dhaxalsiiyey, Rabbigu wuxuu ka leeyahay, Bal ogaada, iyagaan dalka ka rujin
doonaa, oo dadka Yahuudahna waan ka rujin doonaa dhexdooda. [15] Oo markaan iyaga
rujiyo dabadeed waan soo noqon doonaa oo iyagaan u naxariisan doonaa, oo mar
kalaan ku soo celin doonaa nin kasta dhaxalkiisii iyo dhulkiisii. [16] Oo hadday jidadka
dadkayga aad u bartaan oo ay magacayga ku dhaartaan iyagoo leh, Rabbiga nool
baannu ku dhaaranaynaa, xataa siday dadkayga u bareen inay Bacal ku dhaartaan,
markaas iyagaa lagu dhisi doonaa dadkayga dhexdiisa. [17] Laakiinse Rabbigu wuxuu
leeyahay, Hadday i dhegaysan waayaan, quruuntaas waan wada rujin doonaa, oo waan
baabbi'in doonaa.

13

Gunti Maro Ah

[1] Rabbigu wuxuu igu yidhi, Tag oo waxaad soo iibsataa gunti maro wanaagsan ah
oo dhexda ku xidho, oo marnaba biyo ha dhex gelin. [2] Sidaas daraaddeed gunti baan
soo iibsaday sidii erayga Rabbigu ahaa, oo dhexdaan ku xidhay. [3] Oo haddana mar
labaad ayaa eraygii Rabbigu ii yimid, oo wuxuu igu yidhi, [4] Waxaad qaadataa guntigii
aad soo iibsatay oo haatan dhexda kuugu xidhan, oo kac, oo waxaad tagtaa xagga Webi
Yufraad, oo halkaas ku qari dhagaxa weyn godkiisa. [5] Sidaas daraaddeed waan tegey
oo waxaan guntigii ku soo qariyey Webi Yufraad agtiisa, sidii Rabbigu igu amray. [6] Oo
maalmo badan dabadeed ayaa Rabbigu igu yidhi, Kac oo waxaad tagtaa xagga Webi
Yufraad, oo waxaad halkaas ka soo bixisaa guntigii aan kugu amray inaad halkaas
ku qariso. [7] Markaasaan Webi Yufraad tegey, oo intaan qoday ayaan guntigii ka soo
bixiyey meeshii aan ku qariyey, oo bal eeg, guntigii wuu ba'ay, oo waxba ma taraynin.
[8] Markaasaa eraygii Rabbigu ii yimid oo wuxuu igu yidhi, [9] Rabbigu wuxuu leeyahay,
Sidaas oo kale ayaan u bi'in doonaa kibirka dadka Yahuudah, iyo kibirka weyn oo
Yeruusaalemba. [10] Dadkan sharka ah, oo diida inay erayadayda maqlaan, oo iska
daba gala caasinimada qalbigooda, oo raaca ilaahyo kale inay iyaga u adeegaan oo
caabudaan, waxay kulligood noqon doonaan sida guntigan aan waxba taraynin oo kale.
[11] Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida guntigu ugu dhegsan yahay nin dhexdiis,
sidaas oo kalaan uga dhigay inay aniga iigu dhegsanaadaan dadka Israa'iil oo dhan
iyo dadka Yahuudah oo dhammuba, inay ii ahaadaan dad, iyo magac, iyo ammaan, iyo
sharafba, laakiinse iyagu way i maqli waayeen innaba.

Sibraarrada Khamriga

[12] Sidaas daraaddeed waxaad iyaga u sheegtaa eraygan, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Sibraar kasta waxaa laga buuxin
doonaa khamri, iyaguna waxay kugu odhan doonaan, War sida runta ah miyaannan
ogayn in sibraar kastaba khamri laga buuxin doono? [13] Oo markaas waxaad iyaga

ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, dadka dalkan deggan oo dhan
iyo xataa boqorrada carshigii Daa'uud ku fadhiya, iyo wadaaddada, iyo nebiyada, iyo
dadka Yeruusaalem deggan oo dhanba waxaan ka wada buuxin doonaa sakhraan-
nimo. 14 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Midba mid kalaan ku garaaci doonaa, xataa
aabbayaasha iyo wiilashoodaba. Oo innaba uma aan nixi doono, umana aan tudhi
doono, umana aan naxariisan doono, waanan wada baabbi'in doonaa.

Digniintii Maxaabiisnimada

15 Maqla, oo dheg u dhiga, hana kibrina, waayo, Rabbigu wuu hadlay. 16 Rabbiga
Ilaahiinna ah ammaana intuusan gudcur idinku soo dejin, iyo intaan cagihiinnu ku
turunturoon buuraha gudcurka ah, oo intaad iftiin sugaysaan uusan idiinku beddelin
hooskii dhimashada iyo gudcur dam ah. 17 Laakiinse haddaad maqli weydaan, naf-
taydu meel qarsoon bay kibirkiinna aawadiis u ooyi doontaa, oo indhahayguna aad
bay u ooyi doonaan, oo ilmaa ka soo daadan doonta, maxaa yeelay, dadkii Rabbiga waa
la kaxaystay sida adhi oo kale. 18 Oo boqorka iyo hooyadiisa boqoradda ahba waxaad
ku tidhaahdaa, Is-hoosaysiiya, waayo, taajkii sharaftiinnu hoos buu madaxa uga soo
dhacay. 19 Magaalooyinkii koonfureed waa la xidhay, oo cid furaysaana ma jirto. Dadka
Yahuudah oo dhan maxaabiis ahaan baa loo kaxaystay, oo kulligood maxaabiis ahaan
baa loo wada kaxaystay.

20 Indhihiinna kor u qaada, oo bal waxaad fiirisaan kuwa woqooyi ka soo socda, bal
meeh adhigii lagu siiyey oo ah xayntaadii quruxda badnayd? 21 Bal maxaad odhan
doontaa markii madax lagaaga dhigo kuwaad bartay inay saaxiibbo kuu noqdaan? Sow
xanuun kuuma qaban doono sida naag foolanaysa? 22 Oo haddaad qalbigaaga iska
tidhaahdid, Bal maxaa waxyaalahanu iigu dheceen? Xumaantaada badatay aawadeed
ayaa darfaha dharkaaga loo xayday oo cedhbahaagiina loo qaawiyey. 23 Miyaa Xabashi
midabkiisa beddeli karaa, shabeelse miyuu barihiisa beddeli karaa? Markaas idinka
xumaanta u bartayba wanaag baad samayn kari doontaan. 24 Sidaas daraaddeed ayaan
kala firdhin doonaa sida dabaysha cidladu ay xaab baabba'aya u kala firdhiso oo kale.
25 Rabbigu wuxuu leeyahay, Tanu waa qaybtaada oo ah intii aan kuu qiyaasay, maxaa
yeelay, waad i illowday, oo been baad isku hallaysay. 26 Sidaas daraaddeed darfaha
dharkaagaan xaydi doonaa ilaa wejigaaga si ay ceebtaadu u muuqato aawadeed.
27 Waan arkay sinadaadii, iyo dananiddaadii, iyo wasakhnimadii dhillanimadaada
kuwaasoo ahaa karaahiyadaadii aad kuraha iyo berrinkaba ku samaysay. Yeruusaale-
may, adigaa iska hoogay! Ilaa goormaad diidaysaa inaad nadiifsanaato?

14

Abaar, Gaajo Iyo Seef

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga ee abaarta ku saabsanaa ee Yeremyaah u yimid. 2 Dadka
dalka Yahuudah way barooranayaan, irdahoodii way jilceen, oo iyagoo ooyaya ayay
dhulka fadhiyaan, oo Yeruusaalem qayladeeduna kor bay u kacaysaa. 3 Oo kuwooda
waaweyn ayaa yaryarkooda biyo u soo dira, oo waxay yimaadaan ceelasha, biyona
kama ay helaan, oo weelashooda oo madhan ayay dib ula soo noqdaan, oo intay
ceeboobaan oo qasmaan ayay madaxa hagoogtaan. 4 Dhulkii wuu dildillaacay, waayo,
roob kuma di'in, oo taas darteed raggii beerta qodan jiray ayaa ceebooba, oo madaxay
hagoogtaan. 5 Oo xataa deeradii duurkay ku dhashaa, oo ilmaheedana way dayrisaa,
maxaa yeelay, meeshaasu caws ma leh innaba. 6 Oo dameerdibadeedyadana waxay
istaagaan meelaha dhaadheer, oo waxay u hinraagaan sida dawacooyin oo kale.
Indhahoodii way madoobaanayaan, maxaa yeelay, doog bay waayaan.

7 Rabbiyow, in kastoo ay xumaatooyinkayagu nagu marag furayaan, magacaaga
aawadiis wax u samee, waayo, dibunoqoshadayadu way badan tahay, oo adigaannu

kugu dembaabnay. 8 Rajadii reer binu Israa'iilow, Badbaadiyahoodii wakhtiga ay
dhibaataysan yihiinow, bal maxaad dalka dhexdiisa ugu noqonaysaa qariib iyo sidii
nin socdaal ah oo u soo leexda inuu habeen ku hoydo? 9 Bal maxaad u noqonaysaa sidii
nin amankaagay, iyo sidii nin xoog badan oo aan waxba badbaadin karin? Laakiinse
Rabbiyow, adigu waad na dhex joogtaa, oo annana magacaagaa naloogu yeedhaa,
haddaba ha naga tegin.

10 Rabbigu wuxuu dadkan ka leeyahay, Waxay jeclaadeen inay warwareegaan, oo
cagahoodana ma ay celin, sidaas daraaddeed Rabbigu iyaga ma aqbalo. Haatan wuu
soo xusuusan doonaa xumaantoodii, oo dembiyadoodana wuu ciqaabi doonaa. 11 Oo
Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dadkan wax wanaagsan ha ugu ducayn. 12 Markay soomaan
qayladooda innaba ma aan maqli doono, oo markay qurbaan la gubo iyo qurbaan
hadhuudh ah ii soo bixiyaanna innaba ma aan aqbali doono, laakiinse waxaan iyaga ku
baabbi'in doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo. 13 Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow,
bal eeg, nebiyadiiba waxay ku yidhaahdaan, Seef arki maysaan, abaaruna idinku dhici
mayso, laakiinse waxaan meeshan idinku siin doonaa nabad hubaal ah. 14 Markaasaa
Rabbigu igu yidhi, Nebiyadu wax been ah ayay magacayga ku sii sheegaan. Anigu
sooma aan dirin, soomana aan amrin, lamana aan hadlin innaba. Waxay idiin sii
sheegaan riyo been ah, iyo faal, iyo wax aan waxba ahayn, iyo khiyaanadii qalbigooda.
15 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu nebiyadaas ka leeyahay, Nebiyada magacayga
wax ku sii sheega, oo aanan soo dirin, laakiinse yidhaahda, Seef iyo abaar toona dalkan
dhexdiisa laguma arki doono, waxaa baabbi'in doona seef iyo abaar. 16 Oo dadka ay
wax u sii sheegaanna waxaa lagu tuuri doonaa jidadka Yeruusaalem, waana abaar iyo
seef daraaddood, oo ciduna ma ay xabaali doonto iyaga, iyo naagahooda, iyo wiilas-
hooda, iyo gabdhahoodaba, waayo, waxaan iyaga ku soo dejin doonaa xumaantoodii oo
dhan. 17 Waxaad iyaga ku tidhaahdaa erayadan, Habeen iyo maalinba indhahayga ilmo
ha ka hoorto, oo yaanay marnaba joogsan, waayo, dadkayga oo ah sida gabadh bikrad
ah nabar weyn baa ku dhacay iyo dhaawac aad iyo aad u xun. 18 Haddaan duurka tago
waxaan arkaa kuwa seef lagu laayay, oo haddaan magaalada galona waxaa arkaa kuwa
gaajo la buka, waayo, nebiyadii iyo wadaaddadiiba dalkay ku dhex warwareegaan
iyagoo aan aqoon lahayn.

19 Rabbiyow, aslanba dalka Yahuudah ma nacday? Naftaadu Siyoon ma karah-
day? Bal maxaad wax noogu dhufatay oo aannu u bogsan waynay? Nabad baannu
filanaynay, laakiinse wax wanaagsanina ma iman, oo waxaannu filanaynay wakhti
caafimaad leh, laakiinse waxaa noo timid cabsi keliya! 20 Rabbiyow, annagu waannu
aqoonsannaa sharnimadayada iyo xumaantii awowayaashayoba, waayo, waannu
kugu dembaabnay. 21 Magacaaga aawadiis waan ku baryayaaye, Ha na karaahsan
oo arshigii sharaftaadana ha sharafjebin, bal na soo xusuuso, oo ha nagu axdi furin.
22 Sanamyada beenta ah oo quruumaha miyaa lagu arkaa mid roob keeni kara? Amase
samooyinku miyey iska soo tiixi karaan? Rabbiyow Ilaahayagow, sow adigu ma tihid
kan kara? Sidaas daraaddeed adiga uun baan ku sugaynaa, waayo, adigaa sameeyey
waxyaalahaas oo dhan.

15

1 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Xataa haddii Muuse iyo Samuu'eel ay hortayda soo
istaagaan, qalbigaygu innaba dadkan uma soo noqon kareen. Hortayda ka fogee iyaga,
oo iska daa ha tageene. 2 Oo markay kugu yidhaahdaan, Xaggee baannu tegaynaa?
waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu idinku leeyahay, Kuwii dhimashadu waajib
ku tahay xagga dhimashada ha tageen, kuwii seeftu xagga seefta, kuwii abaartu
xagga abaarta, oo kuwii maxaabiisnimadu xagga maxaabiisnimada. 3 Rabbigu wuxuu

leeyahay, Waxaan korkooda ku soo dayn doonaa belaayo afar cayn ah, waana in seeftu
disho, oo eeydu kala dildillaacsadaan, oo haadka samada iyo dugaagga dhulku ay
wada laastaan oo ay baabbi'iyaan. 4 Manaseh ina Xisqiyaah oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah wixii uu Yeruusaalem ku dhex sameeyey daraaddood ayaan ka dhigi doonaa
inay iyagu boqortooyooyinka dunida oo dhan ku dhex rogrogmadaan hore iyo dib.
5 Waayo, Yeruusaalemay, bal yaa kuu tudhi doona? Yaase kuu barooran doona? Yaase
u soo leexan doona inuu sidaad tahay weyddiiyo? 6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waad
iga tagtay, oo dib baad u noqotay, sidaas daraaddeed gacantaydaan kugu soo fidiyey,
waanan ku baabbi'iyey, waayo, inaan ciqaabiddaada ka noqdo waan ka daalay. 7 Dalka
irdihiisa ayaan iyaga masaf kaga haadiyey, waanan gablamiyey, dadkaygana waan
baabbi'iyey, waayo, jidadkoodii kama ay soo noqon. 8 Tiradii carmalladooda waan ka sii
badiyey cammuudda badaha, oo barbaarrada hooyooyinkood waxaan hadhkii ku soo
daayay baabbi'iye. Waxaan si kedis ah ugu dejiyey cidhiidhi iyo cabsi. 9 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Tii toddoba wiil dhashay way caatowday, oo naftiina way ka baxday. Gabbal-
keediina waa dhacay iyadoo ay weli maalin tahay. Way ceebowday, wayna wareertay,
oo kuwooda hadhayna waxaan u gacangelin doonaa seefta cadaawayaashooda.

10 Anigaa iska hoogay, hooyoy, waxaad ii dhashay inaan dunida oo dhan u ahaado
nin rabshad iyo dirir miidhan! Weligay ninna korsocod wax uma deymin, oo ninna
korsocod wax kama deyman, laakiinse mid kastaaba waa i habaaraa. 11 Rabbigu wuxuu
yidhi, Sida runta ah waad nabdoonaan doontaa, sida runta ah waxaan ka dhigi doonaa
in cadowgu ku baryo wakhtigii masiibo jirto iyo wakhtigii dhib jiro.

12 Miyaa bir la jebin karaa, xataa birta woqooyi, iyo naxaasta? 13 Maalkaaga iyo
khasnadahaaga waxaan u wada bixin doonaa sidii boolida aan loo iibsan, waana
dembigaagii aad waddankaaga oo dhan ku dhex samaysay daraaddiis. 14 Oo waxaan ka
dhigi doonaa inaad cadaawayaashaada ula gudubtid dal aadan innaba aqoonin, waayo,
waxaa xanaaqaygii ka ololay dab idin gubi doona.

15 Rabbiyow, wax kastaba waad og tahay, haddaba bal i soo xusuuso, oo i soo booqo,
oo iiga aargud kuwa i silcinaya. Ii dulqaado oo ha i fogayn. Ogow inaan aawadaa cay
ugu adkaystay. 16 Rabbiyow, Ilaaha ciidammadow, erayadaadii waa la helay, oo waan
cunay, oo erayadaadu waxay ii ahaayeen farxaddii iyo rayrayntii qalbigayga, waayo,
magacaagaa la iigu yeedhaa. 17 Ma aanan dhex fadhiisan shirka kuwa wax ku qosla,
oo ma aanan rayrayn innaba, laakiinse keligay baan gooni u fadhiistay gacantaada i
dul saaran aawadeed, waayo, waxaad iga buuxisay dhirif. 18 Bal maxaa xanuunkaygu
had iyo goor u sii jiraa, nabarkayguse bal muxuu la raysan waayaa, oo inuu bogsado u
diidaa? Sida xaqiiqada ah ma waxaad ii noqonaysaa sidii durdur been ah, iyo sidii biyo
sii gudhaya oo kale?

19 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad soo noqotid, waan ku soo
celin doonaa, oo hortaydaad istaagi doontaa. Oo haddaad waxyaalaha qaaliga ah
nijaasta ka soocdidna waxaad noqon doontaa sida afkayga oo kale. Iyagu waa inay
kuu soo noqdaan, laakiinse adigu waa inaadan xaggooda u noqon. 20 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxaan dadkan kaaga dhigi doonaa derbi adag oo naxaas ah. Way kula diriri
doonaan, laakiinse kaama ay adkaan doonaan innaba, waayo, waan kuula jiraa inaan
ku badbaadsho oo aan ku samatabbixiyo. 21 Oo waxaan kaa samatabbixin doonaa
gacanta sharrowyada, waanan kaa badbaadin doonaa gacanta kuwa laga cabsado.

16

Maalintii Masiibada

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid oo wuxuu igu yidhi, 2 Naag ha guursan, oo
wiilal iyo gabdho toona meeshan ha ku yeelan. 3 Waayo, Rabbigu wuxuu ka leeyahay
wiilasha iyo gabdhaha meeshan ku dhalan doona, iyo hooyooyinka iyaga dhali doona,

iyo aabbayaasha iyaga dalkan ku dhex dhali doonaba, 4 Waxay u dhiman doonaan
dhimasho xun, oo looma barooran doono, lamana xabaali doono, laakiinse sidii digo
dhulka daadsan oo kale ayay noqon doonaan, oo waxay ku baabbi'i doonaan seef
iyo abaar, oo baqtigooduna cunto buu u noqon doonaa haadka samada iyo dugaagga
dhulkaba. 5 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Gurigii tacsiyu taal ha gelin, iyaga ha
u barooran, hana u tacsiyayn, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadkan nabaddaydii
waan ka fogeeyey iyo xataa raxmad iyo naxariisba. 6 Oo kuwa waaweyn iyo kuwa
yaryaruba dalkanay ku dhex dhiman doonaan. Lama xabaali doono, loomana ba-
rooran doono, laysumana googooyn doono, oo iyaga aawadoodna laysuma xiiri doono.
7 Oo ciduna iyaga uma jejebin doonto kibistii axanka inay uga tacsiyeeyaan kii dhintay,
oo ciduna iyaga ma siin doonto koobkii tacsida inay aabbahood ama hooyadood u
cabbaan. 8 Oo weliba waa inaadan innaba u gelin gurigii diyaafadu taal inaad iyaga
la fadhiisatid oo aad wax la cuntid, waxna la cabtid. 9 Waayo, Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogow, indhahaaga hortooda iyo
wakhtiga aad nooshahay qudhiisa waxaan meeshan ka joojin doonaa codka rayraynta
iyo codka farxadda, iyo codka arooska iyo codka aroosaddaba. 10 Oo markaad dadkan
u sheegtid erayadan oo dhan oo ay kugu yidhaahdaan, Bal maxaa Rabbigu noogaga
hadlay masiibadan weyn? Amase waa maxay xumaantayadu? Amase waa maxay
dembigii aannu Rabbiga Ilaahayaga ah ku samaynay? 11 markaas waxaad iyaga ku
tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Awowayaashiin way iga tageen, oo waxay daba
galeen ilaahyo kale, wayna u adeegeen oo caabudeen, oo anigana way iga tageen, oo
sharcigaygiina ma ay dhawrin, 12 oo idinkuna waxaad samayseen shar ka sii daran kii
ay awowayaashiin sameeyeen, waayo, bal eega, midkiin kastaaba wuxuu daba socdaa
caasinimada qalbigiisa sharka ah, anigana ma aydaan maqlin. 13 Oo sidaas daraaddeed
dalkan waan idinka xoori doonaa oo waxaan idinku dhex tuuri doonaa dal aydaan
aqoonin idinka iyo awowayaashiin toona, oo halkaasaad ilaahyo kale ugu adeegi
doontaan habeen iyo maalinba, oo aniguna innaba raalli idinkama ahaan doono.

14 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaa soo socda wakhti
aan mar dambe la odhan doonin, Waxaa nool Rabbigii reer binu Israa'iil dalkii Masar
ka soo bixiyey, 15 laakiinse waxaa la odhan doonaa, Waxaa nool Rabbigii reer binu
Israa'iil ka soo bixiyey dalkii woqooyi iyo dalalkii uu u kexeeyey oo dhan. Oo aniguna
waxaan iyaga mar kale ku soo celin doonaa dalkoodii aan awowayaashood siiyey.
16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan iyaga u soo diri doonaa kalluumaystayaal
badan oo iyana way soo qabsan doonaan, oo haddana waxaan u soo diri doonaa
ugaadhsadayaal badan, oo iyana way ka ugaadhsan doonaan buur kasta, iyo kur kasta,
iyo boholaha dhagaxyada oo dhan. 17 Waayo, jidadkooda oo dhan indhahaan ku hayaa,
oo igamana ay qarsoona, xumaantooduna kama ay daboolna indhahayga. 18 Marka ugu
horraysa waxaan laba jibbaar uga abaalmarin doonaa xumaantoodii iyo dembigoodii,
maxaa yeelay, dalkaygii waxay ku nijaaseeyeen bakhtiyada sanamyadoodii la nacay,
oo dhaxalkaygiina waxay ka buuxiyeen karaahiyadooda. 19 Rabbiyow, xooggaygii, iyo
qalcaddaydii, iyo magangalkaygii aan maalinta dhibaatada magangalow, quruumuhu
way kaaga iman doonaan dhulka darafyadiisa ugu shisheeya, oo waxay odhan doon-
aan, Sida xaqiiqada ah awowayaashayo waxba ma dhaxlin been, iyo wax aan waxtar
lahayn, iyo waxyaalo aan innaba faa'iido lahayn mooyaane. 20 Bal nin miyuu samaysan
karaa ilaahyo aan Ilaah ahayn? 21 Sidaas daraaddeed bal ogaada, waxaan iyaga
ogeysiin doonaa gacantayda iyo xooggayga, markan keliya ayaan ogeysiin doonaa, oo
waxay ogaan doonaan in magacaygu Rabbi yahay.

17

1 Dembigii dadka Yahuudah waxaa lagu qoray qalin bir ah iyo caarad dheemman,
oo waxaa lagu xardhay looxa qalbigooda iyo geesaha meelahooda allabariga, 2 inta ay
carruurtoodu xusuusan yihiin meelahoodii allabariga iyo geedahoodii Asheeraah ee
ku yiil geedaha cagaarka ah dhinacooda iyo kuraha dhaadheer dushooda. 3 Buurtayda
duurka ku dhex taalay, maalkaaga iyo khasnadahaaga oo dhan, iyo meelahaaga dhaad-
heer, waxaan booli ahaan uga bixin doonaa soohdimahaaga oo dhan dembigaaga
aawadiis. 4 Oo adiga qudhaadu waad sii dayn doontaa dhaxalkii aan ku siiyey, oo inaad
cadaawayaashaada ugu adeegtid dal aadan weligaa aqoonin ayaan ka dhigi doonaa,
waayo, waxaad cadhadaydii ku dhex shidday dab weligiisba sii ololaya.
5 Rabbigu wuxuu leeyahay, Ninkii nin isku halleeya oo binu-aadmiga gacan ka dhigta,
oo qalbigiisu Rabbiga ka tegey, waa inkaaran yahay. 6 Waayo, wuxuu ahaan doonaa
sida geed xun oo lamadegaanka ku yaal, oo mana uu arki doono markii wanaag
imanayo, laakiinse wuxuu joogi doonaa meelo engegan oo cidlada dhexdeeda ah,
oo ah dal cusba ah oo aan ciduna degganayn. 7 Waxaa barakaysan ninkii Rabbiga
isku halleeya, oo rajadiisuna ay Rabbiga tahay. 8 Waayo, wuxuu ahaan doonaa sida
geed lagu beeray biyaha dhinacooda oo xididdihiisa u fidsaday webiga dhiniciisa, oo
kulaylku markuu yimaado kama cabsan doono, laakiinse caleentiisu cagaar bay iska
ahaan doontaa, oo sannadda abaarta ah innaba ma uu welweli doono, mana uu joojin
doono midhobixintiisa. 9 Qalbiga dadku wax kasta buu ka khiyaano badan yahay, oo
aad iyo aad buu u xun yahay, bal yaa garan kara? 10 Aniga Rabbiga ah ayaa qalbiga
baadha, anigaa kelyaha imtixaama, si aan nin kastaba ugu abaalmariyo sidii jidkiisu
ahaa iyo sidii midhaha falimihiisu ahaayeen. 11 Kii si aan xaq ahayn maal ku soo
urursadaa wuxuu la mid yahay digaagduurta ku dul fadhida ugxan ayan dhalin, oo
wuxuu ka tegi doonaa kalabadhka cimrigiisa, oo ugudambaystiisana nacas buu ahaan
doonaa.
12 Meeshayada quduuska ahu waa carshi sharaf badan oo tan iyo bilowgii sarreeyey.
13 Rabbiyow, rajadii reer binu Israa'iilow, kuwa kaa taga oo dhammu way wada
ceeboobi doonaan. Kuwii iga taga dhulkaa lagu qori doonaa, waayo, waxay ka tageen
Rabbiga ah ishii biyaha nool. 14 Rabbiyow, i bogsii, oo anna waan bogsan doonaa, i
badbaadi, oo anna waan badbaadi doonaa, waayo, adigu waxaad tahay ammaantaydii.
15 Bal eeg, iyagu waxay igu yidhaahdaan, Eraygii Rabbigu meeh? Haddaba haatan
ha yimaado! 16 Inaan ku addeeco oo aan adhijir sii ahaado kama aanan degdegin,
oo maalinta hooggana ma aanan jeclaysan. Taas waad og tahay. Oo wax alla wixii
bushimahayga ka soo baxayba hortaadaan ku idhi. 17 Cabsi ha ii noqonin, waayo,
maalinta masiibada waxaad tahay magangalkii aan magangalo. 18 Kuwa i silciya ha
ceeboobeen, laakiinse anigu yaanan ceeboobin, oo iyagu ha nexeen, laakiinse anigu
yaanan nixin. Maalinta masiibada ku soo deji, oo waxaad iyaga ku halligtaa halligaad
laba jibbaar ah.

Quduus Ka Dhigiddii Sabtida

19 Rabbigu wuxuu igu yidhi, Tag oo waxaad istaagtaa iridda dadka oo ay boqor-
rada dalka Yahuudah ka soo galaan kana baxaan, iyo weliba irdaha Yeruusaalem oo
dhanba. 20 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Bal erayga Rabbiga maqla, boqorrada
dalka Yahuudah, iyo dadka Yahuudah oo dhan, iyo dadka Yeruusaalem deggan oo
irdahan ka soo gala oo dhammow. 21 Rabbigu wuxuu leeyahay, Isdhawra, oo maalinta
sabtida innaba rar ha qaadina, oo irdaha Yeruusaalemna ha soo gelinina, 22 oo maalinta
sabtidana guryihiinna rar ha ka bixinina, oo innaba wax shuqul ah ha samaynina,
laakiinse maalinta sabtida waxaad quduus uga dhigtaan sidaan awowayaashiin ku
amray. 23 Laakiinse ma ay maqlin, oo dhegna uma ay dhigin, illowse way madax
adkaadeen, si ayan u maqlin, ama ayan waano u qaadan. 24 Laakiinse Rabbigu wuxuu

leeyahay, Haddaad aad ii maqashaan, oo aydaan maalinta sabtida innaba rar soo gelin
irdaha magaaladan, laakiinse aad maalinta sabtida quduus ka dhigtaan, oo aydaan
maalintaas innaba wax shuqul ah samayn, 25 markaas boqorro iyo amiirro carshigii
Daa'uud ku fadhiisan doona ayaa irdaha magaaladan soo geli doona iyagoo fuushan
gaadhifardood iyo fardo, iyaga, iyo amiirradooda, iyo dadka dalka Yahuudah, iyo
kuwa Yeruusaalem degganba, oo magaaladanna weligeedba waa la sii degganaan
doonaa. 26 Oo waxay ka iman doonaan magaalooyinka dalka Yahuudah, iyo meelaha
Yeruusaalem ku wareegsan, iyo dalka reer Benyaamiin, iyo dalka hoose, iyo buuraha,
iyo xagga koonfureedba, oo waxay guriga Rabbiga keeni doonaan qurbaanno la gubo,
iyo allabaryo, iyo qurbaanno hadhuudh ah, iyo foox, iyo allabaryo mahadnaqid loo
keeno. 27 Laakiinse haddaad i maqli weydaan inaad maalinta sabtida quduus ka
dhigtaan, iyo inaydaan maalinta sabtida rar qaadin markaad irdaha Yeruusaalem soo
gelaysaan, markaas anigu dab baan ku sii dayn doonaa irdaheeda, oo isna wuxuu
baabbi'in doonaa daaraha waaweyn oo Yeruusaalem, oo innaba lama demin doono.

18

Guriga Dheryasameeyaha

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid, isagoo leh, 2 Kac, oo
waxaad tagtaa guriga dheryasameeyaha, oo halkaasaan erayadayda kugu maqashiin
doonaa. 3 Markaasaan xaggii gurigii dheryasameeyaha tegey, oo bal eeg, waxaan arkay
isagoo giringiro shuqulkiisa ku samaynaya. 4 Oo markii weelkii uu dheryasameeyuhu
dhoobada ka samaynayay gacantiisii ku kharribmay ayuu dheryasameeyihii haddana
weel kale sameeyey sidii isaga la wanaagsanayd.

5 Markaas waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga oo leh, 6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka
Israa'iilow, miyaanan idinku samayn karin sida dheryasameeyuhu yeelay oo kale?
Dadka Israa'iilow, bal ogaada, idinku waxaad gacantayda ugu jirtaan sida dhoobadu
gacanta dheryasameeyaha ugu jirto oo kale. 7 Mar alla markaan ku hadlo wax ku
saabsan quruun ama boqortooyo, inaan iyaga rujiyo, oo aan dumiyo, oo aan baabbi'iyo,
8 haddii dadka quruuntaas aan ka hadlay ay sharkooda ka soo noqdaan, aniguna waan
ka soo noqon doonaa masiibadii aan ku fikiray inaan ku sameeyo. 9 Oo mar alla
markaan ku hadlo wax ku saabsan quruun ama boqortooyo inaan iyada dhiso oo
aan beero, 10 hadday wax shar ah hortayda ku sameeyaan, oo ay codkayga addeeci
waayaan, markaas anigu waan ka soo noqon doonaa wanaaggii aan ugu talaggalay.
11 Haddaba sidaas daraaddeed tag, oo waxaad la hadashaa dadka dalka Yahuudah
iyo kuwa Yeruusaalem deggan, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, anigu masiibaan idiin qabanqaabinayaa, oo hindisaan idiin hindisayaa.
Haddaba midkiin kastaaba jidkiisa sharka ah ha ka soo noqdo, oo jidadkiinna iyo
falimihiinnaba wanaajiya. 12 Laakiinse iyagu waxay leeyihiin, Taas ha ka yaabin,
annagu waxaannu iska daba soconaynaa hindisooyinkayaga, oo midkayo kastaaba
wuxuu samayn doonaa caasinimada qalbigiisa sharka ah.

13 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Quruumaha waxaad ka dhex wey-
ddiisaan, Bal yaa waxyaalahan oo kale maqlay? Dadka Israa'iil oo bikrad ah waxay
sameeyeen wax aad iyo aad u xun. 14 Barafka cad ee Lubnaan miyaa laga waayaa
dhagaxa duurka? Miyaase biyaha qabow oo meel fog ka soo qulqulaya iska gudhaan?
15 Hase ahaatee dadkaygii way i illoobeen, oo waxay foox u shideen waxyaalo aan
waxba ahayn, oo waxay ku dhex turunturoodeen jidadkoodii ahaa waddooyinkii hore,
wayna ka leexdeen, oo waxay ku socdeen dhabbayaal qalloocan iyo jid aan jidka weyn
ahayn, 16 si ay dalkoodii uga dhigaan cidla laga yaabo iyo wax had iyo goorba lagu
foodhyo. Mid kasta oo ag maraaba wuu yaabi doonaa, oo madaxuu luli doonaa. 17 Anigu
waxaan iyaga cadowgooda ugu hor firdhin doonaa sidii iyagoo dabayl bari kaxaysay,

oo maalintii masiibadoodana waxaan u jeedin doonaa dhabarka, oo innaba wejiga tusi maayo.

18 Oo markaas waxay yidhaahdeen, Ina keena aynu Yeremyaah shirqool u hindisnee, waayo, sharcigu wadaadka ka tegi maayo, oo taladuna kii xigmad leh ka tegi mayso, oo erayguna nebiga ka tegi maayo. Ina keena aynu isaga carrabka ku dhufannee, oo erayadiisana yeynan innaba dheg u dhigin.

19 Rabbiyow, bal i maqal, oo bal dhegayso kuwa ila diriraya codkooda. 20 Wanaag
miyaa loogu abaalgudaa shar? Waayo, iyagu god bay u qodeen naftayda. Bal xusu-uso inaan hortaada u istaagay inaan iyaga aawadood wanaag kaa baryo, iyo inaan
cadhadaada iyaga ka leexiyo. 21 Haddaba sidaas daraaddeed carruurtooda abaar u
gacangeli, oo waxaad iyaga u gudbisaa xoogga seefta, oo naagahooduna ha gablameen, oo carmallo ha noqdeen, oo raggoodana ha la laayo, oo barbaarradoodana seef ha lagu
dilo dagaalka dhexdiisa. 22 Markaad col sii dhaqsiya ugu soo daysid, qaylo ha ka dhex
yeedho guryahooda, waayo, god bay ii qodeen, oo shirqool bay cagahayga u qariyeen.
23 Rabbiyow, adigu waad og tahay taladooda oo dhan iyo siday u doonayaan inay i dilaan. Xumaantooda ha ka cafiyin, oo dembigoodana hortaada ha ka tirtirin, laakiinse hortaada ha lagu afgembiyo, oo wakhtiga cadhadaadana sidaas ula macaamilo.

19

1 Rabbigu wuxuu igu yidhi, Tag, oo dheryasameeye jalxaddiis soo iibso, oo intaad
qaar ka mid ah odayaasha dadka iyo odayaasha wadaaddada soo kaxaysid, 2 waxaad
tagtaa dooxada ina Xinnom oo u dhow meesha laga soo galo iridda Xarsiid, oo halkaas
erayada aan kuu sheegi doono ka naadi, 3 adoo leh, Boqorrada dalka Yahuudah iyo
dadka Yeruusaalem degganow, bal maqla erayga Rabbiga. Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, meeshan masiibaan ku soo
dejin doonaa, oo ku alla kii maqlaaba wuu ka nixi doonaa. 4 Iyagu way iga tageen,
oo intay meeshan nijaaseeyeen, ayay foox ugu shideen ilaahyo kale oo iyaga, iyo awowayaashood, iyo boqorrada dalka Yahuudahba ayan aqoon, oo waxay meeshan
ka buuxiyeen dhiigga kuwa aan xaqa qabin. 5 Oo waxay dhiseen meelaha sarsare ee
Bacal inay wiilashooda dab ku gubaan oo ay Bacal qurbaanno la gubo ugu bixiyaan, taasoo aanan ku amrin, oo aanan ku hadlin, oo aan innaba qalbigayga soo gelin.
6 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaa iman doona wakhti aan meeshan mar dambe loogu yeedhi doonin Tofed, amase dooxadii ina Xinnom,
laakiinse waxaa lagu magacaabi doonaa Dooxadii Gowracidda. 7 Oo waxaan meeshan
ka tirtiri doonaa talada dadka Yahuudah iyo dadka Yeruusaalemba, oo waxaan ka dhigi doonaa inay cadaawayaashooda hortooda ku la'daan oo ay ku dhintaan gacanta kuwa naftooda doondoonaya, oo bakhtigoodana waxaan cunto ahaan u siin doonaa haadka
samada iyo dugaagga dhulka. 8 Oo magaaladanna waxaan ka dhigi doonaa cidla laga
yaabo iyo wax lagu foodhyo, oo mid kasta oo ag maraaba wuu ka yaabi doonaa oo ku
foodhyi doonaa belaayooyinkeeda oo dhan aawadood. 9 Oo waxaan ka dhigi doonaa
inay cunaan hilibka wiilashooda iyo hilibka gabdhahoodaba, oo midkood kastaaba wuxuu cuni doonaa hilibka saaxiibkiis markii dagaal lagu hareereeyo oo ay ku cid-hiidhsanaadaan cidhiidhiga cadaawayaashooda iyo kuwa naftooda doondoonaya ay
ku cidhiidhin doonaan. 10 Oo markaas jalxadda waxaad ku jebisaa raggii kula socda
hortooda. 11 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Dadkan iyo magaaladanba waxaan u jejebin doonaa sida weelka dheryasameeyaha loo jebiyo oo kale, kaasoo aan mar kale la kabi karayn, oo waxaa meydadkooda lagu wada xabaali doonaa Tofed, ilamaa ay waayaan meel ay ku kala xabaalaan.
12 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidaasaan meeshan ku samayn doonaa, iyada iyo dadka

dhex degganba, oo magaaladanna waxaan ka dhigi doonaa sida Tofed oo kale, [13] oo
guryaha Yeruusaalem iyo guryaha boqorrada dalka Yahuudah ee nijaasaysan waxay
u ahaan doonaan sida meesha Tofed oo kale, xataa guryahaas oo ah kuwii saqafkooda
oo dhan foox loogu shidi jiray ciidammada samada oo dhan, oo qurbaanno cabniin ah
loogu bixin jiray ilaahyo kale.
[14] Markaas Yeremyaah wuxuu ka yimid Tofed oo ah meeshii Rabbigu u diray inuu
wax ku sii sheego, oo intuu barxaddii guriga Rabbiga soo istaagay ayuu dadkii oo
dhan ku yidhi, [15] Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, waxaan magaaladan iyo tuulooyinkeeda oo dhanba ku soo dayn doonaa
masiibadii aan markii hore kaga hadlay oo dhan, maxaa yeelay, way sii madax
adkaadeen, si ayan erayadayda u maqlin aawadeed.

20

Yeremyaah Iyo Fashxuur

[1] Haddaba Fashxuur ina Immeer oo ahaa wadaadkii iyo taliyihii sare ee guriga
Rabbiga ayaa maqlay Yeremyaah oo waxyaalahaas sii sheegaya. [2] Markaasaa Fashxuur
garaacay Yeremyaah, oo wuxuu geliyey jeebbooyinkii ku yiil iridda sare oo reer
Benyaamiin, oo ku tiil guriga Rabbiga. [3] Oo maalintii dambe Fashxuur ayaa Yere-
myaah jeebbooyinkii ka soo bixiyey. Markaasaa Yeremyaah isagii ku yidhi, Rabbigu
magacaaga uguma yeedhin Fashxuur, laakiinse wuxuu kugu magacaabay *Maagoor
Misaabiib. [4] Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, waxaan cabsi kaaga dhigi
doonaa nafsaddaada iyo saaxiibbadaa oo dhanba. Iyana waxay ku dhiman doonaan
seefta cadaawayaashooda, oo indhahaaguna taas bay arki doonaan. Oo dadka dalka
Yahuudah oo dhanna waxaan gelin doonaa gacanta boqorka Baabuloon, oo isna wuxuu
iyaga maxaabiis ahaan ugu kaxaysan doonaa ilaa Baabuloon, oo seef buu ku layn
doonaa. [5] Oo weliba magaaladan maalkeeda oo dhan, iyo waxyaalihii ay ku haw-
shootay oo dhan, iyo waxyaalaheeda qaaliga ah oo dhan, iyo khasnadaha boqorrada
dalka Yahuudah oo dhanba, waxaan u gacangelin doonaa cadaawayaashooda, oo
iyana way boobi doonaan, oo intay kaxaystaan ayay Baabuloon wareejin doonaan.
[6] Fashxuurow, adiga iyo inta gurigaaga deggan oo dhanba maxaabiis ahaan baa laydiin
wada kaxaysan doonaa, oo waxaad tegi doontaa Baabuloon, oo halkaasaad ku dhiman
doontaa, oo halkaasaa lagugu xabaali doonaa, adiga, iyo saaxiibbadaadii aad wax been
ah u sii sheegi jirtay oo dhanba.

Calaacalkii Yeremyaah

[7] Rabbiyow, waad i khiyaanaysay, oo waa lay khiyaaneeyey, adigu waad iga xoog
badan tahay, oo waad iga adkaatay. Maalin kasta waa laygu qoslaa, oo mid kastaaba
waa i yaraystaa. [8] Waayo, mar alla markaan hadlaba waan qayliyaa, oo waxaan
ku dhawaaqaa, Waa dulmi iyo kharribaad, maxaa yeelay, eraygii Rabbigu wuxuu
ii noqday sabab ay maalinta oo dhan igu caayaan oo iigu qoslaan. [9] Oo haddaan
idhaahdo, Isaga ka hadli maayo, oo mar dambe magiciisa wax ku sheegi maayo,
waxaa qalbigayga ku jira wax dab ololaya la moodo oo lafahayga ku dheggan, oo
waxaan la daalay hadalka. [10] Waayo, waxaan maqlay kuwa badan oo i caayaya,
iyo cabsi dhan kasta iga wareegsan. Oo waxay yidhaahdaan, Soo ashtakeeya oo
annana waannu ashtakaynaynaa. Kuwii ila nabad ahaa oo dhammu waxay sugayaan
dhiciddayda, oo waxay yidhaahdaan, Mindhaa isaga waa la khiyaanayn doonaa, oo
waannu ka adkaan doonnaa, oo waannu aargudan doonnaa. [11] Laakiinse Rabbigu
waa ila jiraa isagoo ah sidii mid xoog badan oo cabsi leh, oo sidaas daraaddeed kuwa
i silciyaa way turunturoon doonaan, oo igama ay adkaan doonaan. Ma ay liibaanin

* **20:3** Maagoor Misaabiib = Cabsi baa dhan kasta jirta.

oo taas daraaddeed aad iyo aad bay ugu ceeboobi doonaan ceeb weligeed ah oo aan
marnaba la illoobi doonin. 12 Laakiinse Rabbiga ciidammadow, waxaad tahay kan
kii xaqa ah imtixaama, oo waxaad fiirisaa kelyaha iyo qalbigaba, haddaba bal i tus
aargudashadaada oo iyaga ku kor dhacaysa, waayo, adigaan dacwadaydii ku soo
bandhigay. 13 Rabbiga u gabya, oo Rabbiga ammaana, waayo, isagaa naftii miskiinka
ka samatabbixiyey gacantii xumaanfalayaasha.

14 Ha inkaarnaato maalintii aan dhashay, oo maalintii hooyaday i dhashayna yaanay
barakoobin. 15 Ha inkaarnaado ninkii aabbahay u bishaareeyey, oo isagoo ka farxinaya
ku yidhi, Wiil baa kuu dhashay! 16 Oo ninkaasu ha noqdo sidii magaalooyinkii Rabbigu
afgembiyey oo uusan u qoomamoon. Oo aroortii oohin ha maqlo, oo hadhkiina qaylo
digtooneed ha maqlo, 17 maxaa yeelay, isagu iguma dhex dilin uurkii hooyaday, si ay
hooyaday igu ahaato qabrigaygii, oo uu uurkeeduna u weynaado weligiisba. 18 Bal
maxaan uurkii hooyaday uga soo baxay si aan hawl iyo murug u arko, oo uu cimrigaygu
ceeb ugu dhammaado?

21

Ilaah Oo Diiday Codsigii Sidqiyaah

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid, markii Boqor Sidqiyaah
uu isaga u soo diray Fashxuur ina Malkiiyaah, iyo Safanyaah ina Macaseeyaah oo
wadaadka ahaa, isagoo leh, 2 Waan ku baryayaaye, bal Rabbiga wax noo weyddii,
waayo, Nebukadresar oo ah boqorkii Baabuloon ayaa nala diriraya. Waxaa suurtowda
in Rabbigu nagula macaamiloodo shuqulladiisa yaabka badan oo dhan, si uu cadowgu
nooga noqdo.

3 Markaas Yeremyaah wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaad Sidqiyaah ku tidhaahdaan:
4 Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogow, dib baan u celin
doonaa hubka dagaalka ee gacantiinna ku jira ee aad kula diriraysaan boqorka Baab-
uloon, iyo reer Kaldayiinka derbiyada dibaddooda idinku hareeraynaya, oo iyagaan
magaaladan dhexdeeda ku soo ururin doonaa. 5 Oo aniga qudhaydu waxaan idinkula
diriri doonaa gacan fidsan iyo cudud xoog badan, anoo xanaaqsan oo cadhaysan oo
aad u dhirifsan. 6 Oo wax baan ku dhufan doonaa waxa magaaladan deggan, dad iyo
duunyaba, oo waxay ku le'an doonaan belaayo weyn. 7 Oo waxaa Rabbigu leeyahay,
Dabadeed Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah, iyo addoommadiisa, iyo dadka oo
ah intii magaaladan ku hadhay oo belaayada, iyo seefta, iyo abaartaba ka caymatay,
waxaan gelin doonaa gacanta Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, iyo gacanta
cadaawayaashooda, iyo gacanta kuwa naftooda doondoonaya, oo isna seef buu ku layn
doonaa, oo innaba uma tudhi doono, umana nixi doono, umana naxariisan doono. 8 Oo
dadkanna waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaan idin
hor dhigayaa jidka nolosha iyo jidka geerida. 9 Kii magaaladan sii joogaaba wuxuu ku
dhiman doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo, laakiinse kii baxa oo reer Kaldayiinka idin
hareeraynaya u galaa wuu noolaan doonaa, oo naftiisu waxay isaga u ahaan doontaa
sida booli oo kale. 10 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Wejigaygaan magaaladan ugu
jeediyey inaan masiibo ku sameeyo ee ma aha wanaag. Waxay gacanta u geli doontaa
boqorka Baabuloon, oo isna dab buu ku gubi doonaa.

11 Erayga Rabbiga ee ku saabsan reerka boqorka dalka Yahuudah maqla. 12 Rabbigu
wuxuu leeyahay, Reer Daa'uudow, aroortii caddaalad sameeya, oo kii la dhacay kii
dulmay ka samatabbixiya, si ayan cadhadaydu u soo bixin sidii dab oo kale, oo ayan
u hurin si aan innaba loo demin sharka falimihiinna aawadiis. 13 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Ogaada, col baan idinla ahay, kuwiinna dooxada iyo dhagaxa bannaanka
deggan ee yidhaahda, Bal yaa nagu soo dhaadhici kara, amase yaa rugtayada soo geli
kara? 14 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idiin ciqaabi doonaa siday midhaha

falimihiinnu ahaayeen, oo dab baan kaynta oo dhan ku dayn doonaa, oo wuxuu baabbi'in doonaa waxyaalaha hareeraha ku yaal oo dhan.

22

Xukun Ka Gees Ah Boqorrada Sharka Leh

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaad u dhaadhacdaa guriga boqorka dalka Yahuudah,
oo halkaas eraygan kaga hadal, 2 oo waxaad tidhaahdaa, Boqorka dalka Yahuudah ee
carshiga Daa'uud ku fadhiyow, bal erayga Rabbiga maqal, adiga iyo addoommadaada
iyo dadkaaga irdahan soo galow, wada maqla. 3 Rabbigu wuxuu leeyahay, Caddaalad
iyo xaqnimo sameeya, oo kii la dhacay kii dulmay ka samatabbixiya, oo ha dulminina,
hana xumaynina, hana wax yeelina qariibka, iyo agoonta, iyo carmalka toona, oo
meeshanna dhiig aan xaq qabin ha ku daadinina. 4 Waayo, sida xaqiiqada ah idinku
haddaad waxyaalahan samaysaan, markaas boqorro carshigii Daa'uud ku fadhiisan
doona ayaa irdaha gurigan soo geli doona, iyagoo fuushan gaadhifardood iyo fardo,
iyaga, iyo addoommadooda iyo dadkooduba. 5 Laakiinse haddaad erayadan maqli
weydaan, Rabbigu wuxuu leeyahay, Nafsaddaydaan ku dhaartaye guriganu cidluu
noqon doonaa. 6 Waayo, Rabbigu wuxuu ku leeyahay reerka boqorka Yahuudah, Adigu
waxaad ii tahay sida Gilecaad iyo sida Buur Lubnaan dhaladeeda oo kale, laakiinse
sida xaqiiqada ah waxaan kaa dhigi doonaa cidla, iyo sida magaalooyin aan ciduna
degganayn oo kale. 7 Oo waxaan kuu diyaarin doonaa kuwa ku baabbi'inaya oo
midkood kastaaba hubkiisii sito, oo geedahaaga la doortay oo kedarka ah way jari
doonaan, oo dab bay ku dhex tuuri doonaan. 8 Oo quruumo badan baa magaaladan
soo ag mari doona, oo midkood kastaaba wuxuu deriskiisa ku odhan doonaa, Rabbigu
muxuu sidan magaaladan weyn ugu galay? 9 Oo iyana waxay ugu jawaabi doonaan,
Maxaa yeelay, axdigii Rabbiga Ilaahooda ah ayay ka tageen, oo waxay caabudeen oo u
adeegeen ilaahyo kale.
10 Kii dhintay ha u ooyina, hana u barooranina, laakiinse waxaad aad ugu ooydaan
kii dhoofa, waayo, isagu mar dambe ma soo noqon doono, oo dalkiisii hooyo ee uu
ku dhashayna ma uu arki doono. 11 Waayo, Rabbigu wuxuu ka leeyahay Shalluum
ina Yoosiyaah oo ahaa boqorkii Yahuudah, kaasoo boqor ka noqday meeshii aabbihiis
Yoosiyaah, oo meeshan ka baxay, Isagu mar dambe halkan kuma soo noqon doono,
12 laakiinse wuxuu ku dhiman doonaa meeshii ay isaga maxaabiis ahaan ugu kax-
aysteen, oo dalkan mar dambe ma uu arki doono.
13 Waxaa iska hoogay ninka gurigiisa xaqdarro ku dhistaa, oo qolalkiisana caddaalad-
darro ku dhista, oo intuu deriskiisa adeegsado aan mushahaaro siin, oo aan shuqulkiisii
waxba u siin, 14 oo yidhaahda, Anigu waxaan dhisan doonaa guri ballaadhan iyo qolal
waaweyn, oo daaqado samaysta, oo saqafkiisa hoose ka dhiga qoryo kedar ah, oo rinji
cas mariya. 15 Ma waxaad u malaynaysaa inaad boqor tahay qoryo kedar ah oo aad
ku loollamaysid aawadood? Aabbahaa isagoo wax cunaya oo wax cabbaya miyuusan
caddaalad iyo xaqnimo samayn jirin? Oo markaas isagu sow ma nabdoonayn? 16 Isagu
miskiinka iyo saboolka baahan buu u garsoori jiray, oo markaasuu nabdoonaa. Rab-
bigu wuxuu leeyahay, In lay aqoonsado sow taasu ma aha? 17 Laakiinse indhahaaga
iyo qalbigaagu waxay keliyahoo u diyaar yihiin faa'iidadaada xaqdarrada ah, iyo inay
dhiig aan xaq qabin daadiyaan, iyo inay dulmi iyo waxyeelid sameeyaan. 18 Sidaas
daraaddeed Rabbigu wuxuu ka leeyahay Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo ah boqorka
dalka Yahuudah, Isaga looma barooran doono, iyagoo leh, Hoogay walaalkayow, amase
Hoogay walaashayay! Oo isaga looma barooran doono iyagoo leh, Hoogay sayidow,
amase Hoogay isagu sharaf badnaaye! 19 Isaga waxaa loo xabaali doonaa sida dameer
loo xabaalo oo kale, oo inta la jiido ayaa irdaha Yeruusaalem dibadda looga bixin
doonaa.

[20] Lubnaan u kac oo halkaas ka qayli, oo Baashaan codkaaga kor ugu qaad,
oo Cabaariim ka qayli, waayo, kuwii ku jeclaa oo dhan waa la wada baabbi'iyey.
[21] Markaad barwaaqaysnayd waan kula hadlay, laakiinse waxaad tidhi, Innaba ku
maqli maayo. Oo tan iyo yaraantaadiina sidaasaad ahayd, oo codkaygana ma aadan
addeecin. [22] Dabaysha ayaa wada qaadi doonta daajiyayaashaada oo dhan, oo kuwa
ku jecelna maxaabiis ahaan baa loo wada kaxaysan doonaa. Sida xaqiiqada ah
markaas waad ceeboobi doontaa oo waxaad ku sharafjabi doontaa sharnimadaadii
aawadeed oo dhan. [23] Kuwiinna Lubnaan deggan oo geedaha kedarka ah buulka
ka samaystow, aad baad ugu taahi doontaan markii xanuun idin qabto sida naag
foolanaysa oo kale! [24] Rabbigu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, xataa
haddii Konyaah ina Yehooyaaqiim oo ah boqorka dalka Yahuudah uu ahaan lahaa
katuunka gacantayda midig, xataa markaas waan kaa rujin lahaa meeshan. [25] Oo
waxaan kuu gelin doonaa gacanta kuwa naftaada doondoonaya, iyo gacanta kuwa
aad ka baqaysid, oo ah Nebukadresar oo boqorka Baabuloon ah, iyo reer Kaldayiin.
[26] Oo adiga iyo hooyadaadii ku dhashayba waxaan ku dhex xoori doonaa dal aydaan
ku dhalan, oo halkaasaad ku dhiman doontaan. [27] Laakiinse dalka ay u xiisoonayaan
inay ku noqdaan, halkaas innaba kuma ay soo noqon doonaan. [28] Ninkan Konyaah
ahu ma dheri jabay oo la nacay baa? Ma weel aan la doonayn baa? Bal maxaa
isaga iyo farcankiisiiba loo tuuray, oo maxaa loogu dhex xooray dal ayan innaba
aqoonin? [29] Dhulkow, dhulkow, dhulkow, bal erayga Rabbiga maqal. [30] Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxaad ninkan ku qortaan sidii madhalays oo kale iyo nin aan cimrigiis
liibaanayn, waayo, isaga farcankiisa ninna ka liibaani maayo inuu carshigii Daa'uud
ku dul fadhiisto, oo uu dalka Yahuudah mar dambe ka dhex taliyo.

23

Biqilka Xaq Ah

[1] Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay adhijirrada idihii daaqsintayda
baabbi'iya oo kala firdhiya! [2] Sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu ka leeyahay adhijirrada dadkayga daajiya, Adhigaygii waad kala firdhiseen,
waadna kala erideen, oo soomana aydnaan ilaalin. Bal eega, waxaan idiin ciqaabi
doonaa sharkii falimihiinna, ayaa Rabbigu leeyahay. [3] Oo intii adhigayga ka hadhayna
waxaan ka soo wada ururin doonaa waddammadii aan u kexeeyey oo dhan, waanan ku
soo celin doonaa xeryahoodii, oo wax badan way dhali doonaan, wayna tarmi doonaan.
[4] Oo waxaan iyaga u yeeli doonaa adhijirro daajiya, oo mar dambe ma ay baqi doonaan,
mana ay nixi doonaan, oo innaba midna kama dhimmanaan doono.

[5] Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa soo socda wakhti aan Daa'uud u kicin
doono biqil xaq ah, oo boqor ayuu ahaan doonaa, wuuna liibaani doonaa, oo wuxuu
dhulka ku samayn doonaa caddaalad iyo xaqnimo. [6] Oo wakhtigiisa dadka Yahuudah
way badbaadi doonaan, oo dadka Israa'iilna ammaan bay ku degganaan doonaan,
oo magiciisa lagu magacaabi doonona waa Rabbiga Xaqnimadayada ah. [7] Sidaas
daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaa soo socda wakhti aan mar
dambe la odhan doonin, Waxaa nool Rabbigii reer binu Israa'iil dalkii Masar ka soo
bixiyey. [8] Laakiinse waxaa la odhan doonaa, Waxaa nool Rabbigii farcankii reer binu
Israa'iil ka soo bixiyey oo ka soo hor kacay dalkii woqooyi, iyo dalalkii uu u kexeeyey
oo dhan, oo iyana waxay degganaan doonaan dalkooda.

Nebiyo Been Ah

[9] Qalbigaygii uurkayguu ku qarracmay waana nebiyada daraaddood, lafahayga oo
dhammu way wada ruxmadaan, oo waxaan la mid ahay nin sakhraan ah oo khamri ka
adkaaday, waana Rabbiga iyo erayadiisa quduuska ah daraaddood. [10] Dalka waxaa ka

buuxa dhillayo, oo habaar daraaddiis ayaa dalkii la barooranayaa. Daaqsimihii duurku
way wada engegeen. Socodkoodu waa shar oo xooggooduna ma qummana. 11 Waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Nebigii iyo wadaadkiiba nijaas bay wada yihiin, oo gurigayga
ayaan xumaantoodii ka helay. 12 Sidaas daraaddeed jidkoodu wuxuu u noqon doonaa
sida meelo sibiibix ah oo gudcur ku dhex yaal. Iyaga waa lagu sii kaxayn doonaa oo
halkaasay ku dhici doonaan, waayo, sannadda ciqaabiddooda masiibo baan ku soo
dayn doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. 13 Oo nebiyada Samaariyana nacasnimaan ku
arkay. Waxay wax ku sii sheegeen Bacal magiciisa, oo dadkaygii reer binu Israa'iilna
way qaldeen. 14 Oo nebiyadii Yeruusaalemna wax aad iyo aad u xun, baan ku arkay.
Way sinaystaan, oo been bay ku socdaan, oo weliba waxay sii xoogeeyaan gacmaha
xumaanfalayaasha, si aan midnaba xumaantiisa uga soo noqon. Iyagu kulligood waxay
iila mid noqdeen sidii Sodom, oo kuwii degganaana sidii Gomora oo kale.

15 Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammadu wuxuu nebiyada ka leeyahay, Bal ogaada,
waxaan iyaga ku quudin doonaa dacar, oo waxaan cabsiin doonaa biyo xammeetiyeed,
waayo, nijaas baa nebiyada Yeruusaalem ka soo faaftay oo waxay wada gaadhay
dalka oo dhan. 16 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Nebiyada wax idiin sii
sheega hadalkooda ha maqlina, waayo, wax aan waxba ahayn way idin baraan,
oo waxay ku hadlaan riyo qalbigooda ka timid oo aan afka Rabbiga ka soo bixin.
17 Oo waxay had iyo goorba kuwa i quudhsada ku yidhaahdaan, Rabbigu wuxuu
yidhi, Nabad baad helaysaan. Oo waxay mid kasta oo caasinimada qalbigiisa daba
galana ku yidhaahdaan, Wax masiibo ahu innaba kugu dhici maayaan. 18 Waayo, bal
yaa guddiga Rabbiga dhex istaagay inuu garto oo maqlo eraygiisa? Yaase eraygiisa
dhegta u dhigay oo soo maqlay? 19 Bal eega, duufaankii Rabbiga ayaa soo baxay,
kaasoo ah cadhadiis, waana dabayl cirwareen ah, oo waxay ku dhici doontaa madaxa
sharrowyada. 20 Rabbiga xanaaqiisu dib u noqon maayo jeeruu sameeyo oo wada
oofiyo qasdiga qalbigiisa, oo ugudambaystana aad baad u garan doontaan. 21 Anigu
nebiyadaas sooma aan dirin, laakiinse way ordeen oo iyaga lama aan hadlin, laakiinse
wax bay sii sheegeen. 22 Haddii ay guddigayga dhex istaageen, de markaas dadkaygay
erayadayda maqashiin lahaayeen, oo waxay iyaga ka soo celin lahaayeen jidkooda xun
iyo sharka falimahoodaba. 23 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu ma waxaan ahay Ilaah
dhow, oo miyaanan ahayn Ilaah fog? 24 Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaa cidi isku qarin
kartaa meelo qarsoon oo aanan ka arki karin? Waxaa kaluu Rabbigu leeyahay, Anigu
sow kama buuxo cirka iyo dhulkaba? 25 Waan maqlay wixii ay yidhaahdeen nebiyada
magacayga beenta ku sii sheega oo yidhaahda, Waan riyooday, waan riyooday. 26 Ilaa
goormay waxanu ku sii jirayaan qalbiga nebiyada beenta sii sheega? Iyagu waa
nebiyo sii sheega khiyaanada qalbigooda. 27 Waxay u malaynayaan inay dadkayga
magacayga ku illowsiiyaan riyooyinkooda midkood kastaba uu deriskiisa u sheego,
sidii awowayaashoodba ay magacayga ugu illoobeen Bacal aawadiis. 28 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Nebigii riyo arkay, riyadiisa ha sheego, oo kii eraygayga maqlayna si daacad
ah eraygayga ha u sheego. Buunshaha iyo sarreenka bal maxaa u kala dhexeeya?
29 Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaan eraygaygu ahayn sida dab oo kale, iyo sida dubbe
dhagaxa kala burburiya oo kale? 30 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal ogaada, anigu waxaan col ku ahay nebiyada midkood kastaba erayadayda ka
xada deriskiisa. 31 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, col baan ku ahay nebiyada
carrabkooda ku isticmaala oo yidhaahda, Saasuu Rabbigu leeyahay. 32 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, col baan ku ahay kuwa wax ku sii sheega riyooyin been ah, oo
intay u warramaan dadkayga ku qalda beentooda iyo faankooda aan waxtarka lahayn.
Rabbigu waxaa kaluu leeyahay, Anigu iyaga ma soo dirin, oo innaba mana amrin, oo
iyagu dadkan waxba kuma tari doonaan.

Saadaallo Been Ah Iyo Nebiyo Been Ah

33 Oo markii dadkan ama nebi ama wadaad uu ku weyddiiyo, oo uu kugu yidhaahdo,
Rabbiga warkiisa culus waa maxay? Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Waa war maxay
ah? Waan idin xoorayaa, ayaa Rabbigu leeyahay. 34 Oo weliba nebigii iyo wadaadkii
iyo dadkii odhan doona, Waa kan warka culus ee Rabbiga, ninkaas iyo reerkiisaba
waan ciqaabi doonaa. 35 Midkiin kastaaba wuxuu deriskiisa ku odhan doonaa, oo
midkiin kastaaba wuxuu walaalkiis ku odhan doonaa, Muxuu Rabbigu ku jawaabay?
Oo muxuu Rabbigu ku hadlay? 36 Oo Rabbiga warkiisa culusna mar dambe kama aad
hadli doontaan, waayo, nin walba eraygiisaa war culus u noqon doona, maxaa yeelay,
idinku waxaad qallooci seen erayadii Ilaaha nool oo ah Rabbiga ciidammada oo ah
Ilaahayaga. 37 Waxaad nebiga ku tidhaahdaa, Muxuu Rabbigu kuugu jawaabay? Oo
muxuu Rabbigu ku hadlay? 38 Laakiinse haddaad tidhaahdaan, Waa warka culus ee
Rabbiga, Rabbigu wuxuu idinku leeyahay, Idinku waxaad tidhaahdaan erayadan oo ah,
Waa warka culus ee Rabbiga, oo sidaas daraaddeed baan idiinku soo cid diray anigoo
idinku leh, Waa inaadan odhan, Waa warka culus ee Rabbiga. 39 Sidaas daraaddeed bal
ogaada, Aniga qudhayda ayaa giddigiin idin illoobi doona, waanan idin xoori doonaa
idinka iyo magaaladii aan idinka iyo awowayaashiinba siiyey, oo hortaydana waan
idinka fogayn doonaa. 40 Oo waxaan idinku soo dejin doonaa cay aan weligeed idinka
hadhayn, iyo ceeb had iyo goorba idinku dul waaraysa, oo aan marnaba la illoobayn.

24

Laba Dambiilood Oo Berde Ah

1 Markii Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu maxaabiis ahaan u kaxaystay
Yekonyaah ina Yehooyaaqiim oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, iyo amiirradii dadka
Yahuudah, iyo saanacyadii, iyo birtumayaashiiba oo uu ka kaxaystay Yeruusaalem
oo Baabuloon geeyey dabadeed Rabbigu wax buu i tusay, oo waxaan arkay laba
dambiilood oo berde ah oo macbudka Rabbiga hor yaal. 2 Oo dambiilaha midkood
waxaa ku jiray berde aad u wanaagsan, oo la moodo sidii midho berde oo hore
u bislaaday, oo dambiisha kalena waxaa ku jiray midho berde oo aad u xun, oo
xumaantooda aawadeedna aan innaba la cuni karin. 3 Markaas Rabbigu wuxuu igu
yidhi, Yeremyaahow, maxaad aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa midho
berde. Midhaha berde oo wanaagsan aad bay u wanaagsan yihiin, kuwa xumuna
aad bay u xun yihiin, oo xumaantooda aawadeed innaba lama cuni karo. 4 Markaas
waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga oo leh, 5 Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Sida midhahaas berde oo wanaagsan ayaan wanaag aawadiis u aqoonsan
doonaa maxaabiista dadka Yahuudah oo aan meeshan ka diray, oo aan dalka reer
Kaldayiin u geeyey. 6 Waayo, waxaan indhahayga iyaga ugu hayn doonaa wanaag
aawadiis, oo dalkan baan ku soo celin doonaa, waanan dhisi doonaa, oo innaba ma
aan dumin doono, waanan beeri doonaa, oo innaba ma aan rujin doono. 7 Oo waxaan
iyaga siin doonaa qalbi ay igu gartaan, si ay u ogaadaan inaan anigu Rabbiga ahay,
oo waxay noqon doonaan dadkaygii, anna waxaan noqon doonaa Ilaahoodii, waayo,
qalbigooda oo dhan way iigu soo noqon doonaan. 8 Rabbigu wuxuu leeyahay, Midhaha
berde oo xun oo xumaantooda aawadeed aan innaba la cuni karin, hubaal sidaas oo
kalaan u xoori doonaa Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah, iyo amiirradiisa, iyo
kuwa reer Yeruusaalem ah oo dalkan ku dhex hadhay, iyo kuwa dalka Masar degganba.
9 Oo waxaan ka dhigi doonaa inay boqortooyooyinka dunida oo dhan hor iyo dib ku
dhex rogrogmadaan, oo meelaha aan iyaga u kaxayn doono oo dhanba waxay ku noqon
doonaan cay iyo maahmaah iyo halqabsi iyo habaar. 10 Oo waxaan dhexdooda ku soo
dayn doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo, ilaa ay ka wada baabba'aan dalkii aan siiyey
iyaga iyo awowayaashoodba.

25

Toddobaatan Sannadood Oo Maxbuusnimo Ah

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah u yimid oo ku saabsanaa dadka Yahuudah oo dhan,
waxayna ahayd Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah san-
naddiisii afraad, taasoo ahayd sannaddii kowaad oo Nebukadresar oo ahaa boqorkii
Baabuloon. 2 Eraygaas Nebi Yeremyaah ayaa kula hadlay dadkii Yahuudah oo dhan
iyo kuwii Yeruusaalem degganaa oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, 3 Tan iyo sannaddii
saddex iyo tobnaad oo Yoosiyaah ina Aamoon uu boqor ka ahaa dalka Yahuudah iyo
ilaa maantadan la joogo, taasoo ah saddex iyo labaatan sannadood, waxaa ii imanayay
Eraygii Rabbiga, oo aniguna waan idinla hadlay, anoo goor wanaagsan idinla hadlaya,
laakiinse idinku innaba ma aydaan dhegaysan. 4 Oo Rabbiguna wuxuu idiin soo diray
addoommadiisii nebiyada ahaa oo dhan, isagoo goor wanaagsan diraya, laakiinse
idinku innaba ma aydaan dhegaysan, oo marnaba dheg uma aydaan dhigin inaad
maqashaan. 5 Oo waxay yidhaahdeen, Midkiin kastaaba haatan jidkiisa ha ka soo
noqdo, oo sharka falimihiinnana ka noqda, oo waxaad iska dhex degganaataan dalkii
Rabbigu idinka iyo awowayaashiinba weligiin iyo weligiinba idin siiyey. 6 Oo ilaahyo
kale ha u daba gelina inaad u adeegtaan oo caabuddaan, oo shuqullada gacmihiinna ha
igaga cadhaysiinina, oo aniguna innaba wax idin yeeli maayo. 7 Laakiinse ima aydaan
dhegaysan, ayaa Rabbigu leeyahay, si aad shuqullada gacmihiinna igaga cadhaysi-
isaan, oo ay waxyeello idiin soo gaadho. 8 Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Erayadaydii waad dhegaysan weydeen, oo sidaas daraaddeed, Rab-
bigu wuxuu leeyahay, 9 Bal ogaada, waxaan soo diri doonaa qolooyinka reer woqooyi
oo dhan, iyo addoonkayga ah Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, oo iyagaan ku
soo kicin doonaa dalkan, iyo dadka deggan, iyo quruumaha ku wareegsan oo dhan,
oo kulligoodna waan wada baabbi'in doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa wax laga
yaabo oo loogu foodhyo, iyo cidla weligeed ah. 10 Oo weliba waxaan iyaga ka baabbi'in
doonaa codka rayraynta, iyo codka farxadda, iyo codka arooska, iyo codka aroosadda,
iyo sanqadha dhagaxshiidka, iyo iftiinka laambadda. 11 Oo dalkan oo dhammuna
wuxuu noqon doonaa cidla iyo wax laga yaabo, oo quruumahanuna toddobaatan
sannadood ayay boqorka Baabuloon u adeegi doonaan. 12 Oo markay toddobaatanka
sannadood dhammaadaan ayaan xumaantooda aawadeed u ciqaabi doonaa boqorka
Baabuloon iyo quruuntaas, iyo dalka reer Kaldayiinba, oo waxaan ka dhigi doonaa
meelo weligoodba cidla ah. 13 Oo waxaan dalkaas ku soo dayn doonaa erayadaydii
aan kaga hadlay oo dhan, kuwaasoo ah waxa kitaabkan ku qoran oo dhan, oo ah wixii
Yeremyaah quruumaha oo dhan ka sii sheegay. 14 Waayo, iyagaba waxaa addoonsan
doona quruumo badan iyo boqorro waaweyn, oo waxaan iyaga u abaalmarin doonaa
siday falimahoodu ahaayeen, iyo siday shuqullada gacmahoodu ahaayeen.

Koobkii Cadhada Ilaah

15 Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu igu leeyahay, Cadhadan
koobkeeda khamriga gacantayda ka qaad, oo waxaad wada cabsiisaa quruumaha aan
kuu dirayo oo dhan. 16 Oo iyana way cabbi doonaan, oo way iska dhacdhici doonaan,
wayna la waalan doonaan seefta aan dhexdooda u soo dirayo daraaddeed.

17 Markaasaan koobkii gacantii Rabbiga ka qaaday, oo waxaan cabsiiyey quruumihii
Rabbigu ii diray oo dhan, kuwaas oo ahaa 18 Yeruusaalem, iyo magaalooyinka dalka
Yahuudah, iyo boqorradooda, iyo amiirradooda, si aan iyaga uga dhigo cidla, iyo wax
laga yaabo oo lagu foodhyo, iyo inkaar, siday maantaba tahay, 19 iyo Fircoon oo ah
boqorka Masar, iyo addoommadiisa, iyo amiirradiisa, iyo dadkiisa oo dhan, 20 iyo
dadka isku qasan oo dhan, iyo boqorrada dalka Cuus oo dhan, iyo boqorrada dalka
reer Falastiin oo dhan, iyo Ashqeloon, iyo Gaasa, iyo Ceqroon, iyo kuwa Ashdood ka
hadhay, 21 iyo Edom, iyo Moo'aab, iyo reer Cammoon, 22 iyo boqorrada Turos oo dhan,

iyo boqorrada Siidoon oo dhan, iyo boqorrada gasiiradaha badda ka shisheeya, [23] iyo
Dedaan, iyo Teemaa, iyo Buus, iyo inta timaha dhinacyada ka jarata oo dhan, [24] iyo
boqorrada Carabiya oo dhan, iyo boqorrada dadka isku qasan oo lamadegaanka dhex
deggan oo dhan, [25] iyo boqorrada Simrii oo dhan, iyo boqorrada Ceelaam oo dhan,
iyo boqorrada reer Maaday oo dhan, [26] iyo boqorrada woqooyi oo dhan, ku fog iyo
ku dhowba, kan iyo kaasba, iyo boqortooyooyinka dunida ee dhulka joogo oo dhan,
oo iyaga dabadoodna waxaa cabbi doona boqorka Sheeshag. [27] Oo waxaad iyaga ku
tidhaahdaa, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu idinku leeya-
hay, Cabba oo sakhraama, oo mantaga, oo dhaca, oo innaba mar dambe ha soo sara
kicina, seefta aan dhexdiinna u soo diri doono daraaddeed. [28] Oo hadday diidaan inay
koobka gacantaada ka qaataan oo ay cabbaan, markaas waxaad iyaga ku tidhaahdaa,
Rabbiga ciidammadu wuxuu idinku leeyahay, Hubaal waad cabbi doontaan! [29] Waayo,
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan bilaabayaa inaan masiibo
ku soo dejiyo magaaladii laygu magacaabay, haddaba miyaan idinkana laydin wada
ciqaabayn? Idinku ciqaabla'aan ku sii joogi maysaan, waayo, waxaan u yeedhayaa seef
inay ku dhacdo dadka dhulka deggan oo dhan. [30] Sidaas daraaddeed erayadan oo dhan
iyaga kaga sii hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu xagga saruu ka qaylin doonaa,
oo codkiisuu kaga soo hadli doonaa hoygiisa quduuska ah, oo wuxuu si weyn ugu qaylin
doonaa xeradiisa, oo dadka dhulka deggan oo dhanna wuxuu ugu qaylin doonaa sida
kuwa canabka ku tunta. [31] Rabbigu wuxuu leeyahay, Dhawaaq baa gaadhi doona tan
iyo dhulka darafkiisa, maxaa yeelay, Rabbigu dacwad buu la leeyahay quruumaha,
oo wuxuu la muddacayaa binu-aadmiga oo dhan, oo kuwa sharka ahna seef buu u
gacangelin doonaa.
[32] Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, masiibaa soo bixi doonta
oo quruun bay quruun kale uga sii gudbi doontaa, oo duufaan weyn ayaa laga soo
kicin doonaa dhulka darafyadiisa. [33] Oo kuwa Rabbigu laaya waxay maalintaas oolli
doonaan dhulka darafkiisan iyo darafkiisa kale inta ka dhex leh. Oo iyaga looma
barooran doono, lamana soo ururin doono, lamana xabaali doono, oo waxay noqon
doonaan sida digo dhulka ku kor daadsan. [34] Adhijirradow, ooya oo qayliya; kuwa
adhiga madaxda u ahow, dambas ku galgasha, waayo, wakhtigii laydin gowraci lahaa
waa yimid. Waan idin burburin doonaa, oo waxaad u dhici doontaan sida weel
wanaagsan oo kale. [35] Oo adhijirradu meel ay ku cararaan ma ay heli doonaan, oo
adhiga madaxdiisuna meel ay ku baxsadaan ma ay heli doonaan. [36] Oo waxaa la maqli
doonaa codkii qaylada adhijirrada, iyo cidii adhiga madaxdiisa, waayo, Rabbigu wuxuu
kala baabbi'iyey daaqsintoodii. [37] Oo xeryihii nabaadiinada waa la wada baabbi'iyey
Rabbiga xanaaqiisa kulul aawadiis. [38] Wuxuu meeshiisii qarsoonayd uga soo baxay
sidii libaax oo kale, waayo, dalkoodii cidla buu noqday, waana baabbi'iyaha cadhadiisa
aawadeed iyo xanaaqiisa kulul aawadiis.

26

Yeremyaah Oo Dil Loogu Hanjabay

[1] Bilowgii boqornimadii Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo boqor ka ahaa dalka Yahu-
udah ayaa erayganu xagga Rabbiga ka yimid, isagoo leh, [2] Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaad istaagtaa guriga Rabbiga barxaddiisa, oo dadka magaalooyinka dalka Yahu-
udah oo u yimid inay Rabbiga gurigiisa ku caabudaan oo dhan la hadal, oo erayada
aan kugu amro inaad kula hadashid erayna ha ka reebin. [3] Mindhaa waxaa suurtowda
inay ku maqlaan oo mid kastaaba ka soo noqdo jidkiisa sharka ah, inaan anigu ka
soo noqdo masiibadii aan u qasdiyey inaan iyaga ku sameeyo sharka falimahooda
aawadiis. [4] Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddaad i maqli
weydaan si aad ugu socotaan sharcigayga aan idin hor dhigay, [5] oo aad u maqashaan

erayada nebiyada addoommadayda ah oo aan idiin soo diro, anigoo goor wanaagsan
idiin soo diraya, laakiin innaba ma aydaan dhegaysan, 6 markaas gurigan waxaan ka
dhigi doonaa sida Shiiloh oo kale, oo magaaladanna quruumaha dunida oo dhan ayaan
habaar uga dhigi doonaa. 7 Oo wadaaddadii iyo nebiyadii iyo dadkii oo dhammuba
waxay maqleen Yeremyaah oo erayadan gurigii Rabbiga kagaga dhex hadlaya, 8 oo
markii Yeremyaah uu wada dhammeeyey hadalkii uu Rabbigu ku amray inuu dadka oo
dhan kula hadlo ayaa wadaaddadii, iyo nebiyadii, iyo dadkii oo dhammu isagii qabteen,
oo waxay ku yidhaahdeen, Hubaal waa inaad dhimataa! 9 Bal maxaad magaca Rabbiga
wax ugu sii sheegtay adigoo leh, Guriganu wuxuu noqon doonaa sidii Shiiloh oo kale,
oo magaaladanuna waxay noqon doontaa cidla oo aan ciduna degganayn? Oo dadkii
oo dhammuna Yeremyaah ayay gurigii Rabbiga ugu soo wada urureen.

10 Oo amiirradii dalka Yahuudahna markay waxyaalahaas maqleen ayay gurigii bo-
qorka ka soo bexeen oo waxay yimaadeen gurigii Rabbiga, wayna fadhiisteen meesha
laga soo galo iridda cusub ee guriga Rabbiga. 11 Markaasaa wadaaddadii iyo nebiyadii
la hadleen amiirradii iyo dadkii oo dhan, oo waxay yidhaahdeen, Ninkanu dhimashuu
istaahilaa, waayo, magaaladan ayuu wax ka sii sheegay sidii idinkuba aad dhegihiinna
ku maqasheen. 12 Markaas Yeremyaah wuxuu la hadlay amiirradii oo dhan iyo dadkii
oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga ayaa ii soo diray inaan gurigan iyo magaaladanba
ka sii sheego erayadii aad maqasheen oo dhan. 13 Haddaba jidadkiinna iyo falimihi-
innaba hagaajiya, oo codka Rabbiga Ilaahiinna ah addeeca, oo Rabbiguna wuu ka soo
noqon doonaa masiibadii uu idinkaga hadlay. 14 Bal eega, anigu gacmihiinnaan ku
jiraa, haddaba iigu sameeya sida idinla wanaagsan oo idinla qumman. 15 Laakiinse
bal si xaqiiq ah u ogaada, haddaad i dishaan, waxaad nafsaddiinna iyo magaaladan
iyo dadka degganba u soo jiidaysaan dhiig aan xaq qabin, waayo, sida runta ah
Rabbiga ayaa ii soo diray xaggiinna inaan dhegihiinna oo dhan erayadan maqashiiyo.
16 Markaasaa amiirradii iyo dadkii oo dhammu waxay wadaaddadii iyo nebiyadii ku
yidhaahdeen, Ninkanu dhimasho ma istaahilo, waayo, wuxuu nagula hadlay magicii
Rabbiga Ilaaheenna ah. 17 Markaas waxaa istaagay qaar ka mid ah waayeelladii dalka
oo waxay la hadleen shirkii dadka oo dhan, iyagoo leh, 18 Miikaah kii reer Mooreshed
ayaa wax sii sheegay wakhtigii Xisqiyaah uu boqorka ka ahaa dalka Yahuudah, oo
dadka Yahuudah oo dhan ayuu la hadlay, oo wuxuu yidhi, Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Siyoon waxaa loo jeexi doonaa sida beer oo kale, oo Yeruusaalemna waxay
noqon doontaa taallooyin burbur ah, oo buurta guriguna waxay noqon doontaa sidii
meelaha sarsare ee kaynta ku yaal oo kale. 19 Haddaba Xisqiyaah oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah, iyo dadka Yahuudah oo dhammu miyey isagii dileen? Oo miyuusan
isagu Rabbiga ka cabsan, oo uusan Rabbiga baryin, oo Rabbiguna miyuusan ka soo
noqon masiibadii uu iyaga kaga hadlay? Innagu masiibo weyn ayaynu nafteenna u soo
jiidi lahayn haddaan isaga dilno. 20 Oo weliba waxaa kaloo jiray nin magaca Rabbiga
wax ku sii sheegay, waana Uuriyaah ina Shemacyaah oo ahaa reer Qiryad Yecaariim, oo
isna wuxuu magaaladan iyo dalkanba ka sii sheegay wax erayada Yeremyaah oo dhan
waafaqsan. 21 Oo markii Boqor Yehooyaaqiim, iyo raggiisii xoogga badnaa oo dhan, iyo
amiirradii oo dhammu ay erayadiisii maqleen ayaa boqorkii damcay inuu isaga dilo,
laakiinse Uuriyaah markuu xaalkaas maqlay ayuu baqay, oo intuu cararay ayuu dalkii
Masar tegey. 22 Markaasaa Boqor Yehooyaaqiim rag u diray dalkii Masar, waxayna
ahaayeen Elnaataan ina Cakboor iyo rag kale oo isaga dalkii Masar u raacay. 23 Oo iyana
dalkii Masar ayay Uuriyaah ka soo bixiyeen, oo waxay u keeneen Boqor Yehooyaaqiim,
oo isna seef buu isagii ku dilay, oo meydkiisiina wuu ku dhex tuuray qabuuraha dadka.
24 Habase ahaatee Axiiqaam ina Shaafaan gacantiisu way la jirtay Yeremyaah inayan
isaga ku ridin dadka gacantiisa si ay u dilaan.

27

Yahuudah Oo U Adeegaya Nebukadnesar

1 Bilowgii boqornimadii Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo boqor ka ahaa dalka Yahu-
udah ayaa erayganu Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid, isagoo leh, 2 Rabbigu
wuxuu igu leeyahay, Waxaad samaysataa xadhko iyo harqood, oo waxaad kor saar-
taa qoortaada. 3 Oo waxaad iyaga ugu sii dhiibtaa boqorka dalka Edom, iyo bo-
qorka dalka Moo'aab, iyo boqorka reer Cammoon, iyo boqorka Turos, iyo boqorka
Siidoon gacanta wargeeyayaasha Yeruusaalem ugu yimid boqorka dalka Yahuudah
oo Sidqiyaah ah. 4 Oo waxaad iyaga ku amartaa inay sayidyadooda ku yidhaah-
daan, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Waxaad
sayidyadiinna ku tidhaahdaan, 5 Anigu dhulka, iyo dadka iyo xayawaanka dhulka
joogaba waxaan ku sameeyey xooggayga weyn iyo gacantayda fidsan, oo waxaan
siiyaa kii ila qumman. 6 Oo haatan dalalkan oo dhan waxaan siiyey addoonkayga
Nebukadnesar oo ah boqorka Baabuloon, oo weliba xayawaanka duurkana isagaan
siiyey inay u adeegaan. 7 Oo quruumaha oo dhammuna way u wada adeegi doonaan
isaga, iyo wiilkiisa, iyo wiilka wiilkiisa, ilaa wakhtiga dalkiisu yimaado, oo dabadeedna
quruumo badan iyo boqorro waaweyn ayaa isaga addoonsan doona. 8 Oo Rabbigu
wuxuu leeyahay, Quruuntii iyo boqortooyadii aan u adeegin Nebukadnesar oo ah
boqorka Baabuloon, oo diida inay qoortooda ka hoos mariyaan harqoodka boqorka
Baabuloon, quruuntaas waxaan ku ciqaabi doonaa seef iyo abaar iyo belaayo, ilaa aan
iyaga gacantiisa ku baabbi'iyo. 9 Haddaba idinku innaba ha maqlina nebiyadiinna iyo
waxsheegyadiinna, iyo riyolowyadiinna, iyo faaliyayaashiinna amase xataa saaxiri-
intiinna ee idinku yidhaahda, Idinku uma aad adeegi doontaan boqorka Baabuloon,
10 waayo, been bay idiinku sii sheegaan, si ay dalkiinna idinkaga fogeeyaan, oo aan
anigu dibadda idinku kexeeyo, oo aad u halligantaan aawadeed. 11 Laakiinse Rabbigu
wuxuu leeyahay, Quruuntii qoorteeda ka hoos marisa harqoodka boqorka Baabuloon
inay isaga u adeegto aawadeed, taas dalkeedaan ku dayn doonaa, oo beeraheeday sii
fali doontaa, wayna sii degganaan doontaa.

12 Weliba erayadan oo dhanna waan kula hadlay Sidqiyaah oo ah boqorka dalka
Yahuudah, oo waxaan ku idhi, Qoortiinna ka hoos mariya harqoodka boqorka Baab-
uloon, oo u adeega isaga iyo dadkiisa, oo saas ku noolaada. 13 Oo bal maxaad adiga
iyo dadkaaguba seefta iyo abaarta iyo belaayada ugu dhimanaysaan, sida Rabbigu uga
hadlay quruuntii aan u adeegin boqorka Baabuloon? 14 Innaba ha maqlina nebiyada
idinka hadla ee leh, Uma aad adeegi doontaan boqorka Baabuloon, waayo, iyagu
been bay idiin sii sheegaan. 15 Maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu sooma
aan dirin, laakiinse been bay magacayga ku sii sheegaan, si aan idiin eryo, oo aad u
halligantaan, idinka iyo nebiyada wax idiin sii sheegaba. 16 Oo weliba wadaaddada
iyo dadkan oo dhanba, waan la hadlay oo waxaan ku idhi, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Innaba ha maqlina erayadii nebiyadiinna wax idiin sii sheega, oo idinku yidhaahda,
Bal ogaada, weelashii guriga Rabbiga mar dhow baa Baabuloon laga soo celin doonaa,
waayo, iyagu been bay idiin sii sheegaan. 17 Iyaga ha maqlina. Boqorka Baabuloon
u adeega, oo saas ku noolaada, waayo, bal maxay magaaladani cidla u noqonaysaa?
18 Laakiinse iyagu hadday nebiyo yihiin, iyo haddii eraygii Rabbigu uu iyaga la jiro,
haatan Rabbiga ciidammada ha ka baryeen in weelasha ku hadhay guriga Rabbiga,
iyo guriga boqorka dalka Yahuudah, iyo Yeruusaalem gudaheeduba ayan Baabuloon
tegin. 19 Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu ka leeyahay tiirarka, iyo berkedda, iyo
saldhigyada, iyo weelasha magaaladan ku hadhay, 20 oo uusan Nebukadnesar oo ah
boqorka Baabuloon qaadan markuu maxaabiis ahaanta u kaxaystay boqorkii dalka
Yahuudah oo ahaa Yekonyaah ina Yehooyaaqiim iyo saraakiishii dadka Yahuudah
iyo reer Yeruusaalemba, oo intuu Yeruusaalem ka kaxaystay uu Baabuloon la tegey,

21 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu ka leeyahay weelasha
ku hadhay guriga Rabbiga iyo guriga boqorka dalka Yahuudah, iyo Yeruusaalemba,
22 Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyaga waxaa loo qaadan doonaa Baabuloon, oo halkaasay
oolli doonaan ilaa maalinta aan soo booqan doono, oo dabadeedna waan soo qaadi
doonaa oo meeshan baan ku soo celin doonaa.

28

Xananyaah, Nebigii Beenta Ahaa

1 Oo isla sannaddaasba, bilowgii boqornimadii Sidqiyaah uu boqorka ka ahaa
dalka Yahuudah, sannaddii afraad bisheedii shanaad ayaa Xananyaah ina Casuur
oo ahaa nebigii Gibecoon ka yimid igula hadlay guriga Rabbiga dhexdiisa iyadoo ay
wada joogaan wadaaddadii iyo dadkii oo dhammu, oo wuxuu igu yidhi, 2 Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu harqoodkii bo-
qorka Baabuloon waan jebiyey. 3 Intaanay laba sannadood dhammaan ayaan halkan
ku soo celin doonaa weelashii guriga Rabbiga oo uu Nebukadnesar oo ah boqorka
Baabuloon halkan ka qaatay, oo uu Baabuloon la tegey. 4 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxaan halkan ku soo celin doonaa Yekonyaah ina Yehooyaaqiim oo ahaa boqorkii
dalka Yahuudah, iyo maxaabiistii dadka Yahuudah ee Baabuloon lala tegey oo dhan,
waayo, harqoodka boqorka Baabuloon waan jebin doonaa. 5 Markaas Nebi Yeremyaah
baa la hadlay Nebi Xananyaah iyadoo ay wada joogaan wadaaddadii iyo dadkii guriga
Rabbiga dhex taagnaa oo dhammu. 6 Oo Nebi Yeremyaah wuxuu yidhi, Aamiin,
Rabbigu saas ha yeelo. Rabbigu ha wada sameeyo erayadii aad sii sheegtay oo
weelashii guriga Rabbiga ha soo celiyo, oo kuwii maxaabiis ahaanta loo kaxaystay oo
dhan Baabuloon ha ka soo celiyo oo meeshan ha keeno. 7 Hase ahaatee bal adigu
haatan maqal eraygan aan kula hadlayo dhegahaaga iyo dhegaha dadkan oo dhan.
8 Nebiyadii waayihii hore oo aniga iyo adigaba inaga sii horreeyey waxay waddammo
badan iyo boqortooyooyin waaweyn wax kaga sii sheegeen dagaal iyo masiibo iyo
belaayo. 9 Nebigii nabad wax ka sii sheega, oo uu eraygii nebigaasu run noqdo,
markaas nebigaas waxaa loo aqoonsadaa in Rabbigu isaga dhab ahaan u soo diray.
10 Kolkaasaa Nebi Xananyaah harqoodkii qoortii Nebi Yeremyaah ka qaaday oo uu
kala jebiyey. 11 Markaasaa Xananyaah dadkii oo dhan hortiisa ku hadlay oo wuxuu
yidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidaas oo kale intaanay laba sannadood dhammaan
ayaan quruumaha oo dhan uga jebin doonaa harqoodka Nebukadnesar oo ah boqorka
Baabuloon. Kolkaasaa Nebi Yeremyaah iska tegey.

12 Oo markii Nebi Xananyaah uu harqoodkii ka jebiyey qoortii Nebi Yeremyaah
dabadeed ayaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Yeremyaah, isagoo leh, 13 Tag, oo waxaad
Xananyaah ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu kugu leeyahay, Adigu waxaad jebisay
harqoodkii qoriga ahaa, laakiinse waxaad meeshiisa ka yeelan doontaa harqood bir
ah. 14 Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Quruumahan oo dhan waxaan qoortooda kor saaray harqood bir ah, si ay ugu adee-
gaan boqorka Baabuloon oo ah Nebukadnesar, oo iyana way u adeegi doonaan, oo
weliba xayawaanka duurkana isagaan siiyey. 15 Markaas Nebi Yeremyaah wuxuu
Nebi Xananyaah ku yidhi, Xananyaahow, bal haatan i maqal. Rabbigu kuma soo
dirin, laakiinse waxaad dadkan ka dhigaysaa inay been isku halleeyaan. 16 Sidaas
daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogow, anigu waan kaa fogayn doonaa dhulka
korkiisa, oo isla sannaddan ayaad dhiman doontaa, maxaa yeelay, waxaad ku hadashay
caasinimo Rabbiga ka gees ah. 17 Sidaas daraaddeed Nebi Xananyaah isla sannaddaas
bisheedii toddobaad ayuu dhintay.

29

Warqad Ku Socota Maxaabiistii

1 Haddaba kuwanu waa erayadii warqaddii uu Nebi Yeremyaah Yeruusaalem uga
diray kuwii hadhay ee waayeelladii maxaabiisnimadii iyo wadaaddadii, iyo nebiyadii,
iyo dadkii uu Nebukadnesar Yeruusaalem maxaabiis ahaanta uga kaxaystay oo uu
Baabuloon la tegey oo dhan. 2 (Taasu waxay ahayd markii Boqor Yekonyaah, iyo
boqoraddii hooyadiis ahayd, iyo bohommadii, iyo amiirradii dadka Yahuudah iyo Yeru-
usaalem, iyo saanacyadii, iyo birtumayaashiiba ay Yeruusaalem ka tageen dabadeed.)
3 Oo wuxuu ugu sii dhiibay gacantii Elcaasaah ina Shaafaan, iyo Gemaryaah ina
Xilqiyaah (oo uu boqorkii dalka Yahuudah oo Sidqiyaah ahaa uu u diray Baabuloon iyo
ilaa Nebukadnesar oo ahaa boqorkii Baabuloon,) isagoo leh, 4 Rabbiga ciidammada oo
ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, kuwii maxaabiis ahaanta loo kaxaystay oo
dhan, oo aan ka yeelay in Yeruusaalem laga kaxaysto oo Baabuloon lala tago, waxaan
idinku leeyahay, 5 Guryo dhista, oo ku hoyda, oo beero beerta, oo midhahoodana cuna.
6 Naago guursada, oo wiilal iyo gabdho dhala, oo wiilashiinnana naago u guuriya, oo
gabdhihiinnana niman siiya, si ay iyaguna wiilal iyo gabdho u dhalaan, oo halkaasna ku
tarma oo ha yaraanina. 7 Oo waxaad nabad u doondoontaan magaaladii aan idinka yee-
lay in laydiin kaxaysto idinkoo maxaabiis ah, oo iyada Rabbiga u barya, waayo, idinku
nabaddeeda ayaad nabad ku heli doontaan. 8 Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha
reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Nebiyadiinna iyo waxsheegyadiinna idin dhex
joogaa yaanay idin khiyaanayn, oo idinku innaba ha dhegaysanina riyooyinkiinna
aad ku riyootaan. 9 Waayo, magacaygay wax been ah idiinku sii sheegaan, laakiinse
Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu iyaga sooma aan dirin. 10 Waayo, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Markii toddobaatan sannadood Baabuloon loo dhammeeyo dabadeed ayaan
idin soo booqon doonaa, oo waxaan idiin oofin doonaa eraygaygii wanaagsanaa,
oo halkan dib baan idiinku soo celin doonaa. 11 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Anigu waan garanayaa fikirrada aan idiinku fikiro, waana fikirro nabadeed, oo ma
aha kuwa masiibeed, si aan ugudambaystiinna rajo idiin siiyo. 12 Oo markaasaad ii
yeedhan doontaan, waanad i soo baryi doontaan, oo aniguna waan idin maqli doonaa.
13 Oo waad i doondooni doontaan, waanad i heli doontaan markaad qalbigiinna oo
dhan igu doondoontaan. 14 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waad i heli doontaan, oo
maxaabiisahaantiinnana waan idinka celin doonaa, oo waxaan idinka soo wada ururin
doonaa quruumaha oo dhan iyo meelihii aan idin kexeeyey oo dhan ayaa Rabbigu
leeyahay, oo waxaan idinku soo celin doonaa meeshii aan ka dhigay in maxaabiis
ahaan laydinkaga kaxaysto. 15 Maxaa yeelay, idinku waxaad tidhaahdeen, Rabbiga
ayaa Baabuloon nebiyo nooga dhex kiciyey. 16 Rabbigu wuxuu ka leeyahay boqorka
carshigii Daa'uud ku fadhiya iyo dadka magaaladan deggan oo dhan, Walaalihiinnii
aan maxaabiis ahaan laydiinla kaxaysan, 17 Rabbiga ciidammadu wuxuu ka leeyahay,
Bal ogaada, waxaan korkooda ku soo dayn doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo,
oo waxaan iyaga ka dhigi doonaa sida midho berde oo qudhmay oo xumaantooda
aawadeed aan innaba la cuni karin. 18 Oo waxaan iyaga ku eryan doonaa seef iyo
abaar iyo belaayo, oo waxaan ka dhigi doonaa inay boqortooyooyinka dunida oo dhan
ku dhex rogrogmadaan hor iyo dib, oo ay inkaar iyo wax laga yaabo oo lagu foodhyo,
iyo cay ku dhex noqdaan quruumaha aan u kexeeyey oo dhan, 19 maxaa yeelay, iyagu
ma ay dhegaysan erayadaydii aan iyaga ugu soo dhiibay nebiyadii addoommadayda
ahaa, anigoo goor wanaagsan soo diraya, laakiinse waad maqli weydeen, ayaa Rabbigu
leeyahay. 20 Haddaba maxaabiistii aan Yeruusaalem ka diray oo aan Baabuloon u
kexeeyey, bal erayga Rabbiga maqla.

21 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Axaab ina
Qoolaayaah iyo Sidqiyaah ina Macaseeyaah oo magacayga been idiinku sii sheega, bal

ogaada iyaga waxaan gelin doonaa gacanta Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon,
oo isna indhihiinna hortooda ayuu iyaga ku dili doonaa. 22 Oo maxaabiista dadka
Yahuudah oo Baabuloon joogta oo dhammu way habaartami doonaan iyagoo leh,
Rabbigu ha kaa dhigo sidii Sidqiyaah iyo sidii Axaab ee uu boqorka Baabuloon dabka
ku dubay oo kale, 23 maxaa yeelay, nacasnimo ayay dalka Israa'iil ku dhex sameeyeen,
oo weliba naagihii derisyadooda ayay ka sinaysteen, oo erayo been ah oo aanan iyaga
ku soo amrin ayay magacayga ku hadleen. Anigu kan og baan ahay, oo markhaati baan
ka ahay, ayaa Rabbigu leeyahay.

Farriin Ku Socota Shemacyaah

24 Oo weliba Shemacyaah oo ah reer Nexlaamiina waxaad ku tidhaahdaa, 25 Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Adigu waxaad war-
qado magacaaga ugu soo dirtay dadka Yeruusaalem jooga oo dhan, iyo Sefanyaah
ina Macaseeyaah oo wadaadka ah, iyo wadaaddada oo dhanba, 26 oo waxaad tidhi,
Rabbigu wadaad buu kaaga dhigay meeshii wadaadkii Yehooyaadaac inaad saraakiil
u noqotaan guriga Rabbiga iyo inaad xabsi ku riddid oo aad silsilado ku xidhid nin
kasta oo waalan oo nebi iska dhigaba. 27 Haddaba bal maxaad u canaanan weyday
Yeremyaah oo ah reer Canaatood oo nebi isaga kaa dhigaya? 28 Waayo, isagu cid buu
noogu soo diray Baabuloon, oo wuxuu yidhi, Maxaabiisnimadiinnu waa muddo dheer,
haddaba guryo dhista, oo ku hoyda, oo beero beerta, oo midhahoodana cuna.

29 Oo wadaadkii Sefanyaah ahaa ayaa warqaddaas ku akhriyey Nebi Yeremyaah
hortiisa. 30 Markaasaa eraygii Rabbigu ku soo degay Yeremyaah, isagoo leh, 31 Kuwa
maxaabiista ah oo dhan u cid dir oo waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu Shema-
cyaah oo ah reer Nexlaamii ka leeyahay, Shemacyaah wax buu idiin sii sheegay,
aniguse sooma aan dirin, oo wuxuu idinka dhigay inaad been isku hallaysaan, 32 sidaas
daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Shemacyaah oo ah reer Nexlaamii
iyo farcankiisaba waan ciqaabi doonaa. Isagu ma uu yeelan doono nin qudha oo
dadkan dhex deggan, oo wanaagga aan dadkayga u samayn doonona isagu ma uu arki
doono, maxaa yeelay, wuxuu ku hadlay caasinimo Rabbiga ka gees ah, ayaa Rabbigu
leeyahay.

30

Dib U Soo Celintii Reer Binu Israa'iil

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid, isagoo leh, 2 Rabbiga ah
Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Erayadii aan kugula hadlay oo dhan kitaab
ku qor. 3 Waayo, bal eeg, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa iman doona wakhtigii aan
maxaabiisnimadii ka soo celin doono dadkayga dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudahba,
oo waxaan iyaga ku soo celin doonaa dalkii aan awowayaashood siiyey, oo iyana way
hantiyi doonaan, ayaa Rabbigu leeyahay.

4 Oo kuwanu waa erayadii ku saabsanaa dadka dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudah
ee Rabbigu ku hadlay. 5 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaannu maqalnay cod
gariir badan, oo cabsiyeed, oo aan mid nabdeed ahayn. 6 Bal haatan weyddiiya, oo bal
eega, haddii nin ilmo dhalid la foosho iyo haddii kale? Bal maxaan u arkaa nin kasta oo
gacmihiisa dhexda ku haya sida naag foolanaysa oo kale, iyo wejiyo wada qayirmay?
7 Hoogay wakhtigaasu waa wakhti weyn, oo ma jiro mid isaga la mid ahu, waana
wakhtigii dhibkii dadka Yacquub, laakiinse waa laga badbaadin doonaa dhibkaas.

8 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas ayaan harqoodkiisa
qoortaada ka jebin doonaa, oo hadhkaha kugu xidhanna waan jari doonaa, oo
shisheeyayaalna mar dambe isaga ma addoonsan doonaan, 9 laakiinse waxay u adeegi
doonaan Rabbiga Ilaahooda ah, iyo boqorkooda Daa'uud ee aan iyaga u sara kicin
doono. 10 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Addoonkayga reer Yacquubow,

ha cabsan, reer Israa'iilow, ha nixin, waayo, bal eeg, anigu meel fog baan kaa badbaadin
doonaa, oo farcankaagana waxaan ka badbaadin doonaa dalkii ay maxaabiis ahaanta
u joogeen, oo reer Yacquubna wuu soo noqon doonaa, oo wuxuu ku joogi doonaa
aamusnaan, iyo xasilloonaan, oo ciduna ma cabsiin doonto. 11 Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Anigu waan kula jiraa inaan ku badbaadsho, waayo, waan wada
baabbi'in doonaa quruumihii aan kugu dhex firdhiyey oo dhan, laakiinse adiga ku
wada baabbi'in maayo, caddaalad baanse kugu edbin doonaa, oo sinaba ciqaabidla'aan
kuugu dayn maayo.

12 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Nabarkaagu waa mid aan bogsan karin, oo
dhaawacaaguna aad buu u xun yahay. 13 Oo innaba mid dacwadaada kuu qaada lama
arko in nabarkaaga la duubo, oo dawo wax bogsiisana ma aad haysatid. 14 Kuwii
ku jeclaan jiray oo dhammu way ku wada illoobeen, oo innaba kuma ay doondoon-
aan, waayo, waxaan kugu dhaawacay dhaawicii cadowga, iyo edbintii kan naca
weyn, waana xumaantaadii badatay aawadeed, maxaa yeelay, dembiyadaadii way
sii kordheen. 15 Bal maxaad ula qaylinaysaa nabarkaaga? Xanuunkaagu waa mid
aan bogsan karin, waana xumaantaadii badatay aawadeed, oo waxaan waxyaalahan
kuugu sameeyey waa dembiyadaadii sii kordhay aawadood. 16 Oo sidaas daraaddeed
kuwa ku baabbi'iya oo dhan waa la wada baabbi'in doonaa, oo cadaawayaashaada
oo dhanna midkood kastaba maxaabiis ahaan ayaa loo kaxaysan doonaa, oo kuwa ku
kala boobana waa la kala boobi doonaa, oo kuwa ku dhacana waxaan ka yeeli doonaa
in iyagana la dhaco. 17 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu caafimaad baan kuu
soo celin doonaa, oo dhaawacyadaadana waan kaa bogsiin doonaa, maxaa yeelay,
iyagu waxay kugu magacaabeen Mid la nacay, oo waxay yidhaahdaan, Tanu waa
Siyoon oo aan ninna doonaynin. 18 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, maxaabiistii
teendhooyinka dadka Yacquub waan soo celin doonaa, oo meelihiisa lagu hoydona
waan u naxariisan doonaa, oo magaaladana waxaa laga dul dhisi doonaa taallada
burburkeeda, oo daarta boqorkuna siday ahaan jirtay ayay u ahaan doontaa. 19 Oo
waxaa iyaga ka soo dhex bixi doona mahadnaqid iyo kuwa reyreeya codkood, oo
iyaga waan tarmin doonaa, oo mana ay dhinmi doonaan, oo weliba waan sharfi
doonaa, oo ma ay yaraan doonaan. 20 Oo carruurtooduna waxay noqon doonaan sidii
waayihii hore, oo ururkooduna hortayduu ku dhismi doonaa, oo kuwa iyaga dulma
oo dhanna waan wada ciqaabi doonaa. 21 Oo amiirkooduna iyaguu ka iman doonaa,
taliyahooduna iyaguu ka soo dhex bixi doonaa, oo isagaan ka dhigi doonaa inuu ii soo
dhowaado, oo isna wuu ii iman doonaa, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waa kuma
kan ku dhaca inuu ii soo dhowaado? 22 Oo idinku dadkayga waad ahaan doontaan,
aniguna Ilaahiinna baan ahaan doonaa.

23 Bal eega, duufaankii Rabbiga ayaa soo baxay, kaasoo ah cadhadiis, waana dabayl
cirwareen ah, oo waxay ku dhici doontaa madaxa sharrowyada. 24 Rabbiga xanaaqiisa
kululu dib u noqon maayo jeeruu sameeyo oo wada oofiyo qasdiga qalbigiisa, oo
ugudambaystana waad garan doontaan.

31

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Isla markaasba waxaan ahaan doonaa Ilaaha qolooyinka
reer binu Israa'iil oo dhan, oo iyana dadkaygay ahaan doonaan. 2 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Markaan u soo kacay inaan isaga nasiyo ayay dadkii seefta ka baxsaday
naxariis ka heleen cidladii, waana reer binu Israa'iil. 3 Rabbigu waa horuu ii muuqday,
oo wuxuu igu yidhi, Waxaan kugu jeclaaday jacayl daa'im ah, oo sidaas daraaddeed
raxmad baan kugu soo jiitay. 4 Dadka Israa'iil ee bikradda ahow, mar kalaan ku
dhisi doonaa, oo waad dhismi doontaa, oo waxaad mar kale isku sharrixi doontaa

dafafkaagii, oo waxaad cayaaraha ula bixi doontaa kuwa reyreeya. 5 Oo weliba waxaad
canab ku beeran doontaa buuraha Samaariya, oo beeraleydu wax bay beeran doonaan,
oo midhahoodana way ku farxi doonaan. 6 Waxaa iman doona wakhti waardiyayaasha
buuraha Efrayim kor saaranu ay ku dhawaaqi doonaan, Sara joogsada oo aynu Rabbiga
Ilaaheena ah Siyoon ugu kacnee. 7 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer Yacquub
aawadiis farxad ugu heesa, oo waxaad u dhawaaqdaan kan madaxa quruumaha ah
aawadiis. Naadiya, oo ammaana, oo waxaad tidhaahdaan, Rabbiyow, dadkaaga ah
kuwa reer binu Israa'iil ka hadhay badbaadi. 8 Bal ogaada, waxaan iyaga ka soo kaxayn
doonaa dalka woqooyi, waanan ka soo ururin doonaa dhulka darafyadiisa, oo waxaan
iyaga la soo keeni doonaa indhoolaha iyo curyaanka, iyo naagtii uur leh, iyo tii ilmo la
foolanaysa. Iyagoo guuto weyn ah ayay halkan ku soo noqon doonaan. 9 Iyagoo ooyaya
bay iman doonaan, oo anoo qalbi qaboojinaya ayaan soo hor kici doonaa, oo waxaan
iyaga soo ag marin doonaa durdurro biya ah iyo jid toosan oo ayan ku dhex turunturoon
doonin, waayo, aabbaan reer binu Israa'iil u ahay, oo Efrayimna waa curadkaygii.

10 Quruumahow, Rabbiga eraygiisa maqla, oo gasiiradaha fog ka dhex naadiya, oo
waxaad tidhaahdaan, Kii reer binu Israa'iil kala firdhiyey wuu soo ururin doonaa, oo
wuxuu u ilaalin doonaa siduu adhijir adhigiisa u ilaaliyo oo kale. 11 Waayo, Rabbigu
reer Yacquub wuu soo furtay, oo wuxuu ka soo badbaadiyey gacantii kii isaga ka xoogga
badnaa. 12 Oo intay yimaadaan ayay meesha sare ee Siyoon ka dul heesi doonaan,
oo waxay u soo wada qulquli doonaan Rabbiga wanaaggiisa oo ah hadhuudh, iyo
khamri, iyo saliid, iyo ubadka idaha iyo lo'daba, oo naftooduna waxay noqon doontaa
sida beer la waraabiyey oo kale, oo mar dambena innaba weligood ma ay murugoon
doonaan. 13 Oo markaasay bikraddu cayaarta ku dhex rayrayn doonta, oo barbaarrada
iyo odayaashuba ay wada farxi doonaan, waayo, baroorashadoodii farxad baan ugu
beddeli doonaa, waanan u qalbi qaboojin doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa inay
murugtoodii ka reyreeyaan. 14 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Wadaaddada naftooda aad
baan u dhergin doonaa, oo dadkayguna wanaaggaygay ka dhergi doonaan.

15 Rabbigu wuxuu leeyahay, Cod baa Raamaah laga maqlay, baroorasho iyo oohin
qadhaadh, oo Raaxeel carruurteeday u ooyaysaa, wayna diiddaa in carruurteeda
looga qalbi qaboojiyo, waayo, ma ay joogaan. 16 Rabbigu wuxuu leeyahay, Codkaaga
oohinta ka jooji, oo indhahaagana ilmada ka celi, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Shuqulkaaga waa lagaaga abaalgudi doonaa, oo iyagu mar kalay ka iman doonaan
dalkii cadowga. 17 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Ugudambaystaadana rajaa kuu jirta,
oo carruurtaaduna mar kalay waddankooda ku soo noqon doonaan. 18 Sida xaqiiqada
ah waxaan maqlay Efrayim oo ku baarooranaya, Adigu waad i edbisay, oo waxaa la
ii edbiyey sidii dibi layli ah oo aan harqoodka u baran. I soo celi, oo aniguna waan
soo noqon doonaa, waayo, Rabbiga Ilaahayga ah ayaad tahay. 19 Hubaal markaan
soo noqday ayaan toobadkeenay, oo markii lay waaniyeyna bowdadaan dharbaaxay,
oo waan ceeboobay, oo xataa waan sharafjabay, waayo, waxaan weli sitay ceebtii
yaraantayda. 20 Rabbigu wuxuu leeyahay, Efrayim ma wiilkayga aan aad u jeclahay
baa? Oo ma wiil aan ku farxo baa? Waayo, mar alla markii aan wax isaga ka gees
ah ku hadlo, aad baan isaga u xusuustaa, oo aawadiis ayaa uurku ii gubtay. Hubaal
waan u naxariisan doonaa. 21 Calaamado samayso, oo tiirar jidka lagu garto qotonso,
oo qalbigaaga u soo jeedi xagga jidka weyn, kaasoo ah jidkii aad markii hore ku tagtay.
Dadka Israa'iil ee bikradda ahow, soo noqo. Magaalooyinkaagan ku soo noqo. 22 Kaaga
sida bikrad dib u socdow, ilaa goormaad iska daba wareegaysaa? Waayo, Rabbigu wax
cusubuu dhulka ku sameeyey, oo naag baa nin ku wareegi doonta.

23 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Hadalkan
ayay mar kale kaga dhex hadli doonaan dalka Yahuudah iyo magaalooyinkiisaba,

markaan maxaabiistooda dib u soo celiyo, oo waxay odhan doonaan, Hoyga cad-
daaladda, iyo buurta quduuska ahay, Rabbigu ha ku barakeeyo. 24 Xaggaas waxaa
degganaan doona dadka dalka Yahuudah iyo magaalooyinkiisa oo dhanba, kuwaasoo
beeraley iyo kuwa xoolodhaqato ah. 25 Waayo, naf kasta oo daallan ayaan wabxiyey,
oo naf kasta oo murugaysanna waan dhergiyey. 26 Markaasaan toosay, oo wax baan
fiiriyey, oo hurdadaydiina way ii macaanayd. 27 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
waxaa iman doona wakhti aan dalka Israa'iil iyo dalka Yahuudahba ku dhex beeri
doono abuur dad iyo duunyoba. 28 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay noqon doontaa
in sidaan iyaga ugu dhawray inaan rujiyo, oo aan dumiyo, oo aan afgembiyo, oo aan
baabbi'iyo, oo aan wada dhibo, sidaas oo kale ayaan iyaga ugu dhawri doonaa inaan
dhiso, oo aan beero. 29 Oo wakhtigaas iyagu mar dambe ma ay odhan doonaan, Aab-
bayaashii waxay cuneen canab dhanaan, carruurtiina way saliilyoodeen. 30 Laakiinse
mid kastaaba wuu u dhiman doonaa xumaantiisa, oo nin kasta oo canab dhanaan
cunaaba wuu saliilyoon doonaa.
31 Bal eega, maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay, oo anigu axdi cusub
baan la dhigan doonaa reer Israa'iil iyo reer Yahuudah, 32 oo aan ahayn axdigii aan
awowayaashood la dhigtay oo kale, maalintii aan iyaga gacanta qabtay inaan ka
kaxeeyo dalka Masar. Iyagu axdigaygaas way jebiyeen in kastoo aan iyaga sayid u
ahaa, ayaa Rabbigu leeyahay. 33 Laakiinse kanu waa axdiga aan la dhigan doono reer
Israa'iil maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay. Sharcigayga waxaan gelin
doonaa uurkooda, oo qalbigoodana waan ku qori doonaa, oo Ilaahooda waan ahaan
doonaa, iyaguna dadkaygay ahaan doonaan. 34 Mar dambe nin kastaaba deriskiisa
wax ma bari doono, oo nin kastaaba walaalkiis wax ma bari doono, isagoo ku leh,
Rabbiga garo, waayo, kulli way i garan doonaan, kooda ugu yar ilaa kooda ugu weynba,
ayaa Rabbigu leeyahay, waayo, xumaantooda waan cafiyi doonaa, oo dembigoodana
kol dambe ma xusuusan doono. 35 Rabbiga qorraxda maalintii nuurka ka dhiga, oo
qaynuunnada dayaxa iyo xiddigaha ka dhiga inay habeenkii nuuraan, oo baddana
kiciya si ay mawjadaheedu u guuxaan, oo magiciisa la yidhaahdo Rabbigii ciidammada,
wuxuu leeyahay: 36 Haddii qaynuunnadaasu ay hortayda ka tagaan, farcanka reer binu
Israa'iilna way ka joogsan doonaan inay weligoodba hortayda quruun ku ahaadaan.
37 Rabbigu wuxuu leeyahay, Haddii samada sare la qiyaasi karo, amase aasaaska
dhulka hoose la soo baadhi karo, markaas aniguna farcanka reer binu Israa'iil oo dhan
waan u wada xoori doonaa wixii ay sameeyeen oo dhan aawadood, ayaa Rabbigu
leeyahay. 38 Oo haddana Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaa iman doona
wakhti Rabbiga magaalada looga dhisi doono munaaradda Xananeel iyo tan iyo iridda
rukunka. 39 Oo xadhigga qiyaastuna wuxuu hore ugu sii gudbi doonaa tan iyo buurta
Gaareeb oo ka sii horraysa, oo xagga Gocaahna wuu u jeedsan doonaa. 40 Oo dhammaan
dooxada meydadka, iyo dambaskaba, iyo beeraha oo dhan tan iyo durdurka Qidroon
iyo ilaa iridda faraska oo dhanka bari u jeeddaba quduus bay Rabbiga u ahaan doonaan,
oo weligeedna mar dambe lama rujin doono, lamana dumin doono.

32

Yeremyaah Oo Beer Iibsaday

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid sannaddii tobnaad ee
Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo kaasu wuxuu ahaa sannaddii siddeed
iyo tobnaad oo Nebukadresar. 2 Markaasaa ciidankii boqorka Baabuloon Yeruusaalem
hareereeyeen. Oo Nebi Yeremyaahna wuxuu ku xidhnaa barxaddii xabsigii ku dhex yiil
gurigii boqorka dalka Yahuudah. 3 Waayo, Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah
ayaa isaga xidhay, oo wuxuu ku yidhi, War maxaad wax u sii sheegtaa, adigoo leh, Rab-
bigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, magaaladan waxaan gelin doonaa gacanta boqorka

Baabuloon, oo isna wuu qabsan doonaa, 4 oo Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah
gacanta reer Kaldayiin kama uu baxsan doono, laakiinse hubaal waxaa la gelin doonaa
gacanta boqorka Baabuloon, oo isna afkiisuu kula hadli doonaa, oo indhahana way isku
arki doonaan, 5 oo isna Sidqiyaah ayuu u kaxaysan doonaa Baabuloon oo halkaasuu
joogi doonaa ilaa aan isaga soo booqdo, ayaa Rabbigu leeyahay; oo in kastoo aad reer
Kaldayiin la dirirtaan innaba ma liibaani doontaan?

6 Oo Yeremyaahna wuxuu yidhi, Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid, oo wuxuu igu yidhi,
7 Bal eeg, waxaa kuu iman doona ina-adeerkaa Xanameel ina Shalluum, oo wuxuu
kugu odhan doonaa, Beertayda Canaatood ku taal iga iibso, waayo, adigaa furashada
xaq u leh inaad iga iibsatid. 8 Markaasaa ina-adeerkay Xanameel iigu yimid barxaddii
xabsiga sidii erayga Rabbigu ahaa, oo wuxuu igu yidhi, Waan ku baryayaaye beertayda
ku taal Canaatood oo dalka reer Benyaamiin ku dhex taal iga iibso, waayo, inaad
dhaxasho adigaa xaq u leh, oo furashadeedana adigaa leh, haddaba soo iibso, oo
markaasaan ogaaday in kaasu Eraygii Rabbiga yahay. 9 Markaasaan iibsaday ina-
adeerkay Xanameel beertiisii Canaatood ku tiil, oo isagaan lacagtii u miisaamay taasoo
ahayd toddoba iyo toban sheqel oo lacag ah. 10 Oo intaan warqaddii heshiiska qoray
ayaan shaabadeeyey, oo markaasaan markhaatiyaal u yeedhay oo isagaan lacagtii
kafado ugu miisaamay. 11 Kolkaasaan qaatay warqadihii heshiiska waxiibsashada,
tii shaabadaysnayd iyo tii furnaydba, si waafaqsan sharciga iyo caadada. 12 Oo
markaasaan warqaddii heshiiska waxiibsashada u dhiibay Baaruug ina Neeriiyaah oo
ka sii ahaa ina Maseeyaah, iyadoo uu u jeedo ina-adeerkay Xanameel, oo waxaan ugu
hor dhiibay markhaatiyaashii warqadda heshiiska saxeexay, iyo Yuhuuddii xabsiga
barxaddiisa fadhiday oo dhan. 13 Oo waxaan Baaruug ku amray hortooda, oo ku idhi,
14 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Qaad war-
qadahan heshiiska waxiibsashada, midda shaabadaysan, iyo tan furanba, oo waxaad
ku dhex riddaa jalxad dhooba ah, si ay wakhti dheer u sii raagaan. 15 Waayo, Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Weliba mar dambe dalkan
waxaa laga iibsan doonaa guryo iyo beero canab ah.

16 Oo markaan warqaddii heshiiska waxiibsashada Baaruug ina Neeriiyaah u dhiibay
dabadeed ayaan Ilaah baryay oo waxaan ku idhi, 17 Sayidow, Rabbiyow, bal eeg,
samada iyo dhulkaba xooggaaga badan iyo gacantaada fidsan ayaad ku samaysay,
oo wax kugu adagna ma jiro. 18 Kumanyaal baad u naxariisataa, oo xumaantii aab-
bayaashu sameeyaanna waxaad abaalmarin ugu soo celisaa laabta carruurtooda iyaga
ka dambaysa. Magacaagu waa Ilaaha xoogga badan ee weyn, iyo Rabbiga ciidammada.
19 Xagga talada waad ku weyn tahay, oo xagga shuqulkana waad ku xoog badan tahay.
Indhahaagu way u furan yihiin jidadka binu-aadmiga oo dhan, si aad mid kasta ugu
abaalmarisid sidii jidkiisu ahaa iyo sidii midhaha falimihiisu ay ahaayeen. 20 Waxaad
ilaa maantadan calaamooyin iyo yaababba ku dhex samaysay dalkii Masar, iyo reer
binu Israa'iil dhexdooda, iyo dadka kale dhexdoodaba, oo magac baad samaysatay
siday maantadan tahay. 21 Oo dadkaaga reer binu Israa'iilna dalkii Masar baad kaga
soo bixisay calaamooyin, iyo yaabab, iyo gacan xoog badan, iyo dhudhun fidsan, iyo
cabsi weyn. 22 Oo iyagaad siisay dalkan aad awowayaashood ugu dhaaratay inaad
iyaga siinaysid kaasoo ah dal caano iyo malab la barwaaqaysan, 23 oo iyana intay soo
galeen ayay hantiyeen, laakiinse codkaagii ma ay addeecin, oo sharcigaagiina kuma ay
socon, oo waxyaalihii aad ku amartay inay sameeyaanna waxba kama ay samayn, oo
sidaas daraaddeed ayaad ka dhigtay in masiibadan oo dhammu ay ku dhacdo. 24 Bal eeg
tuulmooyinka! Magaalada waa loo yimid in la qabsado, oo waxaa magaaladii la geliyey
gacantii reer Kaldayiinkii iyada la diriray, waana seefta iyo abaarta iyo belaayada
aawadood. Wixii aad ku hadashay way ahaadeen, oo bal eeg, adiguba waad u jeeddaa.
25 Sayidow, Rabbiyow, waxaad igu tidhi, Beerta lacag ku iibso, oo markhaatiyaal u

yeedh, waayo, magaalada waxaa lagu riday gacanta reer Kaldayiin.
26 Markaasaa Yeremyaah waxaa u yimid Eraygii Rabbiga oo ku leh, 27 Bal eeg, anigu
waxaan ahay Rabbiga ah Ilaaha binu-aadmiga oo dhan, haddaba ma wax igu adag baa
jira?
28 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Anigu magaaladan
waxaan gelin doonaa gacanta reer Kaldayiin, iyo gacanta Nebukadresar oo ah boqorka
Baabuloon, oo isna wuu qabsan doonaa. 29 Oo reer Kaldayiinka magaaladan la
dirirayaana way iman doonaan, oo dab bay magaaladan qabadsiin doonaan, oo way
gubi doonaan iyada iyo guryaheedii ay saqafkooda Bacal foox ugu shidi jireen, oo ay
qurbaanno cabniin ah ilaahyada kale ugu shubi jireen, oo sidaasay iiga cadhaysiiyeen.
30 Waayo, dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba waxay tan iyo yaraantoodii hortayda
ku sameeyeen shar keliya, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iil waxaa
keliya oo ay sameeyeen inay shuqulka gacmahooda igaga cadhaysiiyaan. 31 Waayo,
magaaladanu waxay ii ahayd wax iga dhirfiya oo iga cadhaysiiya tan iyo maalintii
ay dhiseen iyo ilaa maantadan la joogo inta ka dhex leh, oo sidaas daraaddeed ayaan
wejigayga uga hor fogayn doonaa, 32 waana sharkii dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah
ay igaga cadhaysiiyeen oo dhan, iyaga, iyo boqorradooda, iyo amiirradooda, iyo
wadaaddadooda, iyo nebiyadooda, iyo dadka Yahuudah, iyo kuwa Yeruusaalem deg-
gan. 33 Oo iyagu dhabarkay ii soo jeediyeen, wejigiina way iga sii jeediyeen, oo in kastoo
aan iyaga wax baray, anigoo goor wanaagsan wax baraya, inay tacliin qaataan innaba
ma ay dhegaysan. 34 Laakiinse karaahiyooyinkoodii ayay dhex qotomiyeen gurigii
laygu magacaabay gudihiisa oo sidaasay u nijaaseeyeen. 35 Oo weliba waxay dhiseen
meelaha sarsare ee Bacal oo ku dhex yaal dhooxada ina Xinnom si ay wiilashooda
iyo gabdhahoodaba dab u dhex marsiiyaan Moleg aawadiis, taasoo aanan iyaga ku
amrin, oo aan innaba qalbigayga soo gelin, inay karaahiyadan sameeyaan oo ay dadka
Yahuudah dembaajiyaan.
36 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu ka leeya-
hay magaaladan aad tidhaahdeen, Waxay boqorka Baabuloon ugu gacangeli doontaa
seef iyo abaar iyo belaayo, 37 Bal ogaada, waxaan iyaga ka soo dhex ururin doonaa
waddammadii aan xanaaqayga iyo dhirifkayga iyo cadhada weyn ugu kexeeyey oo
dhan, oo meeshan ayaan mar kale ku soo celin doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa
inay ammaan ku degganaadaan. 38 Iyagu waxay ahaan doonaan dadkaygii, oo anna
Ilaahood baan ahaan doonaa. 39 Oo waxaan iyaga siin doonaa qalbi qudha iyo
jid qudha, si ay weligoodba iiga cabsadaan, waana inay iyaga iyo carruurtooda ka
dambaysaba wanaag helaan. 40 Oo waxaan iyaga la dhigan doonaa axdi weligiisba
sii waaraya, si aanan marnaba uga sii jeesan inaan iyaga wanaag u sameeyo, oo
qalbigooda ayaan cabsidayda gelin doonaa, si ayan iiga tegin aawadeed. 41 Waxaan
ku farxi doonaa inaan iyaga wanaag u sameeyo, oo sida runta ah qalbigayga oo dhan
iyo naftayda oo dhan ayaan iyaga dalkan ku dhex beeri doonaa. 42 Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Sidaan dadkan ugu soo dejiyey masiibadan weyn oo dhan ayaan
wanaaggii aan u ballanqaaday oo dhan ugu soo dejin doonaa. 43 Oo beeraa laga iibsan
doonaa dalkan aad tidhaahdaan, Waa cidla aan dad iyo duunyo toona lahayn oo waxaa
lagu riday gacanta reer Kaldayiin. 44 Dad baa beero lacag kaga iibsan doona dalka
reer Benyaamiin iyo meelaha Yeruusaalem ku wareegsan oo dhan, iyo magaalooyinka
dalka Yahuudah, iyo magaalooyinka buuraha ku yaal, iyo magaalooyinka dooxada ku
yaal, iyo magaalooyinka koonfureedba, oo warqadda heshiiskana way qori doonaan
oo shaabadayn doonaan, oo markhaatiyaalna way u yeedhi doonaan, waayo, anigu
maxaabiistooda waan soo celin doonaa ayaa Rabbigu leeyahay.

33

Ballankii Dib U Soo Celinta

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah mar labaad u yimid intuu weli
barxaddii xabsiga ku xidhnaa, oo wuxuu ku yidhi, 2 Rabbiga waxyaalahaas sameeya,
oo u yeela inuu sii adkeeyo aawadeed, magiciisu waa Rabbiga, oo wuxuu leeyahay,
3 I bari, waanan kuu jawaabi doonaa, oo waxaan ku tusi doonaa waxyaalo waaweyn
oo qarsoon oo aadan aqoon. 4 Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu ka
leeyahay guryaha magaaladan iyo guryaha boqorrada dalka Yahuudah oo loo dumiyey
in la sameeyo wax lagaga daafaco tuulmooyinkii dagaalka iyo seefta, 5 Iyagu waxay
u imanayaan inay reer Kaldayiin la diriraan, laakiinse waxay meeshan ka buuxin
doonaan dad dhintay meydadkood, kuwaasoo aan cadhadayda iyo xanaaqayga ku
laayay, oo aan dhammaantood xumaantooda aawadeed magaaladan wejigayga uga
qariyey. 6 Bal ogaada, anigu waxaan iyada u keeni doonaa caafimaad iyo fayoobi,
waanan bogsiin doonaa, oo waxaan iyaga u muujin doonaa nabad iyo run badan.
7 Oo maxaabiistii dadka Yahuudah, iyo maxaabiistii dadka Israa'iilba waan soo celin
doonaa, oo iyagaan u dhisi doonaa sidii markii hore oo kale. 8 Xumaantoodii ay igu dem-
baabeen oo dhan waan ka nadiifin doonaa, oo xumaatooyinkoodii ay igu dembaabeen
oo ay igu xadgudbeen oo dhanna waan ka cafiyi doonaa. 9 Oo magaaladanu waxay
igu noqon doontaa magac farxadeed, oo ammaan iyo sharaf ku hor leh quruumaha
dunida oo maqli doona wanaagga aan iyaga u sameeyo oo dhan hortooda, oo iyagu
waxay la cabsan doonaan oo la wada gariiri doonaan wanaagga iyo nabadda aan u
yeelo oo dhan. 10 Rabbigu wuxuu leeyahay, Meeshan aad tidhaahdaan, Waa cidla aan
dad iyo duunyo toona lahayn, taasoo ah magaalooyinka dalka Yahuudah iyo jidadka
Yeruusaalem, oo ah baabba' cidla ah, oo aan lagu arag dad, iyo wax deggan, iyo duunyo
toona, waxaa mar kale laga dhex maqli doonaa 11 codka farxadda, iyo codka rayraynta,
iyo codka arooska, iyo codka aroosadda, iyo codka kuwa leh, Rabbiga ciidammada u
mahadnaqa, waayo, Rabbigu waa wanaagsan yahay, oo naxariistiisuna weligeedba
way waartaa, iyo kuwa guriga Rabbiga allabaryo mahadnaqid ah keena. Waayo,
maxaabiista dalka waan soo celin doonaa sidii markii hore oo kale, ayaa Rabbigu
leeyahay. 12 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Meeshan cidlada ah oo aan dad
iyo duunyo toona lahayn, iyo magaalooyinkeeda oo dhanba waxaa mar kale jiri doona
rug adhijirro adhyahooda fadhiisiya. 13 Magaalooyinka buuraha, iyo magaalooyinka
dooxada, iyo magaalooyinka koonfureed, iyo dalka reer Benyaamiin, iyo meelaha
Yeruusaalem ku wareegsan, iyo magaalooyinka dalka Yahuudahba adhyuhu mar kalay
hoos mari doonaan kan tirinaya gacmihiisa, ayaa Rabbigu leeyahay.

14 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman doona wakhti aan wada oofin
doona wixii wanaagsanaa ee aan dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba kaga hadlay.
15 Wakhtigaas iyo waagaasba waxaan Daa'uud u soo bixin doonaa biqil xaq ah, oo
isna wuxuu dalka ku dhex samayn doonaa caddaalad iyo xaqnimo. 16 Wakhtigaas
dadka Yahuudah waa la badbaadin doonaa, oo Yeruusaalemna ammaan bay ku deg-
ganaan doontaa, oo kanuna waa magaca iyada lagu magacaabi doono, Rabbigu waa
xaqnimadayadii. 17 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Daa'uud marnaba ma waayi
doono nin carshiga reer binu Israa'iil ku fadhiista. 18 Oo wadaaddada reer Laawina
marnaba ma waayi doonaan nin hortayda jooga inuu qurbaanno la gubo bixiyo, iyo
inuu qurbaanno hadhuudh ah gubo, iyo inuu had iyo goorba allabaryo. 19 Oo haddana
Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah u yimid, oo wuxuu ku yidhi, 20 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Haddaad jebin karaysaan axdigayga habeenka, amase axdigayga maalinta, si
habeen iyo maalinu ayan xilligooda u ahaanin, 21 markaas axdigayga aan addoonkayga
Daa'uud la dhigtayna waa jabi karayaa si uusan u helin wiil carshigiisa ka dul taliya,
iyo kii aan la dhigtay wadaaddada reer Laawi oo midiidinnadayda ah. 22 Sida aan
ciidammada samada loo tirin karin, amase aan ciidda badda loo qiyaasi karin, ayaan

u tarmin doonaa farcanka addoonkayga Daa'uud, iyo reer Laawiga ii adeegaba. 23 Oo
haddana Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah u yimid, oo wuxuu ku yidhi, 24 Miyaadan ka
fikirayn waxa dadkanu ku hadleen iyagoo leh, Labadii qolo ee uu Rabbigu doortayba
wuu xooray? Oo saasay dadkayga u quudhsadaan si ayan iyagu mar dambe hortooda
quruun ugu ahaan. 25 Rabbigu wuxuu leeyahay, Hadduusan axdigayga habeenka iyo
maalintu sii jirin, ama haddaanan waajib ka dhigin qaynuunnada samada iyo dhulk-
aba, 26 markaas waxaan xoori doonaa farcankii Yacquub, iyo addoonkaygii Daa'uudba,
si aanan farcankiisa qaarna uga dhigin inay taliyayaal u ahaadaan farcankii Ibraahim,
iyo Isxaaq, iyo Yacquub, waayo, maxaabiistooda waan soo celin doonaa, waanan u
naxariisan doonaa.

34

Digniintii Sidqiyaah

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid waagii Nebukadnesar oo
ahaa boqorkii Baabuloon, iyo ciidankiisii oo dhan, iyo boqortooyooyinkii dunida oo
taliskiisa ku jiray oo dhan, iyo dadkii oo dhammuba ay la dirirayeen Yeruusaalem
iyo magaalooyinkeedii oo dhan, oo wuxuu ku yidhi, 2 Rabbiga ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Tag oo Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah la hadal, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogow, magaaladan waxaan ku
ridi doonaa gacanta boqorka Baabuloon, oo isna dab buu ku gubi doonaa. 3 Oo adiguna
gacantiisa kama aad baxsan doontid, laakiinse hubaal waa lagu qabsan doonaa,
oo gacantiisaa lagugu ridi doonaa, oo indhahaaguna waxay fiirin doonaan indhaha
boqorka Baabuloon, oo isna afkiisuu kula hadli doonaa, oo Baabuloon baad tegi
doontaa. 4 Sidqiyaah boqorka dalka Yahuudahow, Weliba bal maqal erayga Rabbiga.
Rabbigu wuxuu kaa leeyahay, Seef kuma dhiman doontid, 5 nabad baadse ku dhiman
doontaa, oo wax baa laguu shidi doonaa sidii wax loogu shidi jiray awowayaashaa
oo ahaa boqorradii kaa sii horreeyey, wayna kuu barooran doonaan, iyagoo leh,
Hoogaye, sayidkaygiiyow, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Eraygaas anigaa ku had-
lay. 6 Markaas Nebi Yeremyaah wuxuu erayadaas oo dhan Yeruusaalem kagala hadlay
Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, 7 markii boqorkii Baabuloon ciidankiisii
uu la dirirayay Yeruusaalem, iyo magaalooyinkii dalka Yahuudah oo hadhay oo dhan,
iyo xataa Laakiish iyo Caseeqaah, waayo, magaalooyinkaas deyrka lahaa ayaa ka
hadhay magaalooyinkii dalka Yahuudah oo dhan.

Xorayntii Addoommada

8 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid markii Boqor Sidqiyaah uu
dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhan axdi la dhigtay dabadeed. Axdigaasuna waa in
xorriyad loogu dhawaaqo, 9 in nin kastaaba xoreeyo addoonkiisii Cibraaniga ah ama
addoontiisii Cibraaniyadda ah, iyo inuusan ninna addoonsan walaalkiisa Yuhuudi ah.
10 Haddaba amiirradii iyo dadkii axdiga galay oo dhammu markay maqleen inay nin
kasta waajib ku tahay inuu xoreeyo addoonkiisa iyo addoontiisaba, iyo inaan ninna
iyaga mar dambe addoonsan ayay amarkaas addeeceen oo way sii wada daayeen iyagii.
11 Laakiinse markaas dabadeed ayay ku noqdeen, oo waxay soo ceshadeen addoom-
madii ay mar hore sii daayeen, oo iyagay u gumaysteen inay addoommo u sii ahaadaan.
12 Sidaas daraaddeed eraygii Rabbigu wuxuu xagga Rabbiga uga yimid Yeremyaah
isagoo leh, 13 Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu axdi baan
awowayaashiin la dhigtay maalintii aan iyaga dalkii Masar iyo gurigii addoonsiga ka
soo bixiyey, oo waxaan ku idhi, 14 Markay toddoba sannadood dhammaystaan midkiin
kastaaba ha sii daayo walaalkiisa Cibraaniga ah oo is-iibiyey, oo markuu kuu adeego
lix sannadood waa inaad isaga sii daysaa isagoo xor kaa ah. Laakiinse awowayaashiin
ima ay maqlin, oo dhegna iima ay dhigin. 15 Idinkuse haatan waad soo noqoteen, oo

wax qumman ayaad hortayda ku samayseen markii ninkiin kastaaba uu deriskiisa
xorriyad ugu dhawaaqay, oo axdi baad hortayda ku gasheen idinkoo gurigii laygu
magacaabay jooga. 16 Laakiinse intaad iga noqoteen ayaad magacaygii nijaasayseen, oo
ninkiin kastaaba wuxuu soo ceshaday addoonkiisii iyo addoontiisii uu ikhtiyaarkooda
ku xoreeyey, oo waxaad ku soo celiseen gumaysi inay addoommo idiin sii ahaadaan.
17 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinku ima aydaan maqlin, in nin
kastaa xorriyad ugu dhawaaqo walaalkiis iyo deriskiisa. Bal ogaada, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxaan idinku dhawaaqayaa xorriyad, taasoo ah in seef, iyo belaayo, iyo
abaaru ay idin baabbi'iyaan, oo waxaan idinka dhigi doonaa inaad boqortooyooyinkii
dunida oo dhan hore iyo dib ku dhex rogrogmataan. 18 Oo nimankii axdigayga ku
xadgudbay, oo aan oofin erayadii axdiga ee ay hortayda ku galeen markay weysha
laba u kala gooyeen oo ay qaybaheedii kala dhex mareen, 19 kuwaasoo ah amiirradii
dalka Yahuudah, iyo amiirradii Yeruusaalem, iyo bohommadii, iyo wadaaddadii, iyo
dadkii dalka oo qaybihii weysha kala dhex maray oo dhan, 20 waxaan kulligood ku wada
ridi doonaa gacanta cadaawayaashooda, iyo gacanta kuwa naftooda doondoonaya, oo
meydkooduna wuxuu cunto u noqon doonaa haadka samada iyo dugaagga dhulka.
21 Oo Sidqiyaah oo ah boqorka dalka Yahuudah, iyo amiirradiisaba waxaan ku ridi
doonaa gacanta cadaawayaashooda, iyo gacanta kuwa naftooda doondoonaya, iyo
gacanta ciidanka boqorka Baabuloon oo haatan idinka noqday. 22 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, anigu waan amri doonaa oo waxaan ka yeeli doonaa inay
magaaladan ku soo noqdaan, wayna la diriri doonaan, oo qabsan doonaan, oo dab bay
ku gubi doonaan, oo waxaan magaalooyinka dalka Yahuudah ka dhigi doonaa cidla'
aan ciduna degganayn.

35

Reerkii Reekaab

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid wakhtigii Yehooyaaqiim ina
Yoosiyaah uu boqorka ka ahaa dalka Yahuudah, oo wuxuu ku yidhi, 2 Waxaad u tagtaa
reer Reekaab, oo la hadal, oo guriga Rabbiga qolladihiisa middood geli, waxaanad siisaa
khamri ay cabbaan. 3 Markaasaan soo kaxaystay Ya'asanyaah ina Yeremyaah oo ahaa
ina Habasinyaah, iyo walaalihiis, iyo wiilashiisii oo dhan, iyo qoyskii reer Reekaab
oo dhan, 4 oo gurigii Rabbigana waan keenay, oo waxaan soo geliyey qolladdii ilma
Xaanaan kaasoo ahaa ina Yigdalyaah oo ahaa nin Ilaah u go'ay, taasoo ku dhinac tiil qol-
laddii amiirrada, oo ka sii korraysay qolladdii Macaseeyaah ina Shalluum ee iridjooge
ahaa. 5 Markaasaan wiilashii reer Reekaab soo hor dhigay weelal khamri ka buuxo iyo
koobab, oo waxaan ku idhi, Khamrigan cabba. 6 Laakiinse waxay yidhaahdeen, Innaba
khamri cabbi mayno, waayo, awowgayo Yoonaadaab oo ahaa ina Reekaab ayaa nagu
amray oo nagu yidhi, Weligiin idinka iyo wiilashiinnuba waa inaydaan khamri cabbin.
7 Oo innaba guri ha dhisanina, abuurna ha daadinina, oo beercanabna ha beeranina,
hana yeelanina, laakiinse cimrigiinna oo dhan waxaad degganaataan teendhooyin
si aad wakhti dheer u sii joogtaan dalka aad deggan tihiin. 8 Oo annagu waannu
addeecnay codkii awowgayo Yoonaadaab ina Reekaab oo nagu amray inaannan innaba
khamri cabbin cimrigayaga oo dhan, annaga, iyo naagahayaga, iyo wiilashayada, iyo
gabdhahayaguba, 9 iyo inaannan guryo aan ku degnona innaba dhisan, oo weliba
annagu ma aannu lihin beercanab, ama beer kale, amase abuurba, 10 laakiinse teend-
hooyin baannu ku degganayn, oo waannu addeecnay, waanan wada samaynay sidii
awowgayo Yoonaadaab uu nagu amray oo dhan. 11 Laakiinse markii Nebukadresar oo
boqorka Baabuloon ahu uu dalka yimid ayaannu isnidhi, Ina keena aynu Yeruusaalem
u guurnee, waana cabsida aannu ciidanka reer Kaldayiin, iyo ciidanka reer Suuriya ka
cabsannay aawadeed, oo sidaas daraaddeed ayaannu Yeruusaalem ku deggan nahay.

12 Markaasaa eraygii Rabbigu Yeremyaah u yimid, isagoo leh, 13 Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Tag, oo dadka Yahuudah iyo kuwa
Yeruusaalem degganba waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, War, tacliin
miyeydaan qaadanayn inaad erayadayda maqashaan? 14 Yoonaadaab ina Reekaab
erayadiisii uu wiilashiisa ku amray inayan innaba khamri cabbin waa la wada oofiyey,
oo ilaa maantadan la joogo iyagu khamrina ma cabbaan, waayo, waxay addeecaan
amarkii awowgood, aniguse waan idinla hadlay, anigoo goor wanaagsan idinla had-
laya, laakiinse innaba ima aydaan dhegaysan. 15 Oo weliba waxaan idiin soo diray
nebiyadii addoommadayda ahaa anigoo goor wanaagsan idiin soo diraya, oo idinku
leh, Midkiin kastaaba haatan jidkiisa sharka ah ha ka soo noqdo, oo falimihiinnana
hagaajiya, oo ilaahyo kale ha daba gelina inaad u adeegtaan aawadeed, oo markaas
waxaad iska degganaan doontaan dalkii aan siiyey idinka iyo awowayaashiinba, laaki-
inse idinku dheg iima aydaan dhigin, oo innaba ima aydaan dhegaysan. 16 Yoonaadaab
ina Reekaab wiilashiisii way wada oofiyeen amarkii awowgood uu iyaga ku amray,
laakiinse dadkanu aniga ima ay dhegaysan, 17 sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, dadka Yahuu-
dah iyo kuwa Yeruusaalem deggan oo dhanba waxaan ku soo dejin doonaa masiibadii
aan iyaga kaga hadlay oo dhan, maxaa yeelay, waan la hadlay, laakiinse ima dhegaysan,
waanan u yeedhay, laakiinse iima ay jawaabin. 18 Markaas Yeremyaah wuxuu reer
Reekaab ku yidhi, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Idinku waxaad addeecdeen amarkii awowgiin Yoonaadaab, oo qaynuunnadiisii oo
dhanna waad dhawrteen, oo waxaad wada samayseen wixii uu idinku amray oo dhan,
19 haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Yoonaadaab ina Reekaab marnaba weligiis ma waayi doono nin
hortayda istaaga.

36

Yehooyaaqiim Oo Gubay Kitaabkii Yeremyaah

1 Boqorkii dalka Yahuudah oo ahaa Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah sannaddiisii afraad
ayaa erayganu Yeremyaah uga yimid xagga Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi, 2 Kitaab
duudduuban soo qaad, oo waxaad ku qortaa erayadii aan wakhtigii Yoosiyaah iyo
ilaa maantadan la joogo inta ka dhex leh kugula hadlay oo dhan, kuwaas oo ka gees
ahaa dalka Israa'iil, iyo dalka Yahuudah, iyo quruumaha oo dhan. 3 Waxaa suurtowda
inay dadka Yahuudah maqli doonaan masiibadii aan ula qasdiyey inaan iyaga ku
sameeyo oo dhan, si ninkood kastaaba uu jidkiisa sharka ah uga soo noqdo, si aan
xumaantooda iyo dembigoodaba uga cafiyo. 4 Markaasaa Yeremyaah Baaruug ina
Neeriiyaah u yeedhay, oo Baaruugna wuxuu afkii Yeremyaah erayadii Rabbigu isaga
u sheegay oo dhan kaga qoray kitaab duudduuban. 5 Markaasaa Yeremyaah amray
Baaruug, oo wuxuu yidhi, Anigu waan xidhnahay, oo guriga Rabbiga ma aan tegi
karo, 6 sidaas daraaddeed adigu tag, oo waxaad maalinta soonka dadka dhegihiisa
ku akhridaa erayadii Rabbiga ee aad afkayga kitaabkii duudduubnaa kaga qortay, oo
waxaad ku akhridaa guriga Rabbiga dhexdiisa, oo weliba waxaad kaloo dhegaha uga
akhridaa dadka Yahuudah ee magaalooyinkooda ka yimid oo dhan. 7 Waxaa suurtowda
inay baryootankooda Rabbiga hor keenaan, oo midkood kastaaba uu jidkiisa sharka ah
ka soo noqdo, waayo, cadhada iyo xanaaqa uu Rabbigu dadkan kaga hadlay way weyn
yihiin. 8 Markaasaa Baaruug ina Neeriiyaah wada sameeyey sidii Yeremyaah ku amray
oo dhan, oo wuxuu kitaabkii ka akhriyey erayadii Rabbiga isagoo gurigii Rabbiga dhex
jooga.

9 Boqorkii dalka Yahuudah oo ahaa Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah sannaddiisii
shanaad bisheedii sagaalaad waxaa dadkii Yeruusaalem degganaa oo dhan iyo dadkii

Yeruusaalem uga yimid magaalooyinka dalka Yahuudah oo dhan loogu dhawaaqay
inay Rabbiga hortiisa ku soomaan. 10 Markaas Baaruug wuxuu kitaabkii ka akhriyey
erayadii Yeremyaah gurigii Rabbiga gudihiisa Gemaryaah ina Shaafaan oo karraani
ahaa qolladdiisii oo ku tiil barxadda sare, oo u dhowayd meesha iridda cusub ee guriga
Rabbiga laga soo galo, oo wuxuu dhegaha u saaray dadkii oo dhan.

11 Miikaayaah ina Gemaryaah oo ahaa ina Shaafaan markuu kitaabkii ka maqlay
erayadii Rabbiga oo dhan 12 ayuu hoos u degtay oo wuxuu galay gurigii boqorka iyo
qolladdii karraaniga, oo bal eeg, amiirradii oo dhammu halkaasay wada fadhiyeen, oo
waxay ahaayeen Eliishaamaac oo karraaniga ahaa, iyo Delaayaah ina Shemacyaah, iyo
Elnaataan ina Cakboor, iyo Gemaryaah ina Shaafaan, iyo Sidqiyaah ina Xananyaah,
iyo amiirradii oo dhan. 13 Markaas Miikaayaah wuxuu iyagii u sheegay erayadii uu
maqlay oo dhan markii Baaruug uu kitaabka ku akhriyey dadka dhegihiisa. 14 Sidaas
daraaddeed amiirradii oo dhammu waxay Baaruug u soo direen Yehuudii ina Ne-
tanyaah oo ahaa ina Shelemyaah ina Kuushii, oo waxay ku yidhaahdeen, Kitaabkii
duudduubnaa oo aad dadka dhegihiisa ku akhriday soo qaad oo noo kaalay. Markaasaa
Baaruug ina Neeriiyaah gacanta ku soo qaaday kitaabkii duudduubnaa, oo iyagii u
yimid. 15 Oo iyagiina waxay ku yidhaahdeen, Haddaba bal fadhiiso oo dhegahayaga
ku akhri, oo markaasuu Baaruug kitaabkii dhegahoodii ku akhriyey. 16 Oo markay
erayadii oo dhan maqleen ayay baqeen oo midkoodba kii kaluu fiiriyey, oo waxay
Baaruug ku yidhaahdeen, Sida xaqiiqada ah erayadan oo dhan boqorka waannu u
sheegi doonnaa. 17 Markaasay Baaruug weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Bal noo sheeg
sidii aad erayadan oo dhan afkiisa uga qortay? 18 Oo Baaruugna iyaguu u jawaabay,
oo wuxuu ku yidhi, Isagu erayadan oo dhan afkiisuu iiga sheegay, oo aniguna khad
baan kitaabkii ku qoray. 19 Markaas amiirradii waxay Baaruug ku yidhaahdeen,
Tag, oo adiga iyo Yeremyaahba dhuunta, oo yaan ciduna ogaan meeshaad joogtaan.
20 Markaasay boqorkii oo barxaddiisa jooga u galeen, kitaabkii duudduubnaase waxay
dhigeen qolladdii Eliishaamaac oo karraanigii ahaa, oo erayadii oo dhanna boqorkay u
sheegeen. 21 Markaas boqorkii wuxuu Yehuudii u diray inuu kitaabkii u keeno, oo isna
wuxuu ka soo qaaday Eliishaamaac oo karraanigii ahaa qolladdiisii. Markaas Yehuudii
wuxuu kitaabkii ku akhriyey dhegihii boqorka iyo dhegihii amiirradii boqorka ag
taagnaa oo dhan. 22 Haddaba waxay ahayd bishii sagaalaad, oo boqorkuna wuxuu
fadhiyey gurigii qabowga laga geli jiray, oo hortiisana waxaa yiil dab girgire ku dhex
ololaya. 23 Oo haddaba markii Yehuudii saddex amase afar qaybood akhriyey ayaa
boqorku mandiil ku gooyay, oo wuxuu ku dhex tuuray dabkii girgiraha ka baxayay,
ilamaa kitaabkii duudduubnaa uu ku wada baabba'ay dabkii girgiraha ka baxayay.
24 Oo boqorkii iyo addoommadiisii erayadaas oo dhan maqlay midkoodna ma cabsan,
oo dharkoodiina ma ay jeexjeexin. 25 In kastoo ay Elnaataan iyo Delaayaah iyo
Gemaryaah boqorkii ka baryeen inuusan kitaabka duudduuban gubin wuu maqli
waayay. 26 Markaas boqorkii wuxuu Yeraxme'eel ina Hammeleg, iyo Seraayaah ina
Casrii'eel, iyo Shelemyaah ina Cabdeel ku amray inay karraanigii Baaruug iyo Nebi
Yeremyaahba soo qabtaan, laakiinse Rabbigaa qariyey.

27 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah u yimid markuu boqorku kitaabkii
duudduubnaa iyo erayadii uu Baaruug ka qoray afka Yeremyaah gubay dabadeed, oo
wuxuu ku yidhi, 28 Haddana kitaab kale oo duudduuban soo qaad, oo waxaad ku qortaa
erayadii kitaabkii duudduubnaa ee hore ku yiil oo dhan, kaasoo Yehooyaaqiim oo ah
boqorka dalka Yahuudah uu gubay. 29 Oo boqorka dalka Yahuudah oo Yehooyaaqiim
ahna waxaad ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaad gubtay kitaabkii
duudduubnaa, adigoo leh, Maxaad gudihiisa waxyaalahan ugu qortay, oo aad u tidhi,
Sida xaqiiqada ah boqorka Baabuloon wuu iman doonaa oo dalkanna wuu baabbi'in
doonaa, halkanna dad iyo duunyoba wuu ka gooyn doonaa? 30 Sidaas daraaddeed

Rabbigu wuxuu Yehooyaaqiim oo ah boqorka dalka Yahuudah ka leeyahay, Isagu ma
uu yeelan doono mid carshigii Daa'uud ugu fadhiista, oo meydkiisa waxaa maalintii
loo xoori doonaa kulaylka, habeenkiina sayaxa barafoobay. 31 Oo isaga iyo farcankiisa
iyo addoommadiisaba xumaantooda aawadeed ayaan u ciqaabi doonaa, oo iyaga,
iyo dadka Yeruusaalem deggan, iyo dadka dalka Yahuudahba waxaan ku soo dejin
doonaa masiibadii aan iyaga kaga hadlay oo dhan, laakiinse way maqli waayeen.
32 Markaas Yeremyaah wuxuu soo qaaday kitaab kale oo duudduuban, oo wuxuu u
dhiibay karraanigii ahaa Baaruug ina Neeriiyaah, oo isna wuxuu afka Yeremyaah ka
qoray erayadii ku yiil kitaabkii Yehooyaaqiim oo boqorka dalka Yahuudah ahu uu
dabka ku gubay oo dhan, oo weliba waxaa iyagii lagu sii daray erayo kale oo badan
oo iyagii la mid ah.

37

Yeremyaah Oo La Xiray

1 Oo Boqor Sidqiyaah oo ahaa ina Yoosiyaah ayaa boqor ka noqday meeshii Konyaah
ina Yehooyaaqiim, kaasoo ahaa kii Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon uu isaga
boqor uga dhigay dalkii Yahuudah. 2 Laakiinse isagii, iyo addoommadiisii, iyo dadkii
dalka toona midkoodna ma maqlin erayadii Rabbiga ee uu isagu kaga hadlay Nebi
Yeremyaah. 3 Oo Boqor Sidqiyaah wuxuu Nebi Yeremyaah u soo diray Yehuukal ina
Shelemyaah, iyo Sefanyaah ina wadaadka Macaseeyaah, oo wuxuu ku soo yidhi, Bal
Rabbiga Ilaaheenna ah noo bari.

4 Oo markaas Nebi Yeremyaah dadka dhexdiisa ayuu gudaha u soo geli jiray oo
dibadda uga bixi jiray, waayo, weli ma ay xabbisin. 5 Oo ciidankii Fircoon ayaa
Masar ka soo baxay, oo reer Kaldayiinkii Yeruusaalem ku hareeraysnaana markay
warkoodii maqleen ayay Yeruusaalem ka kala tageen. 6 Markaasaa eraygii Rabbigu
Nebi Yeremyaah u yimid, oo wuxuu ku yidhi, 7 Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Boqorka dalka Yahuudah oo ii soo kiin diray inuu wax i weyddiisto
waxaad ku tidhaahdaan, Bal eeg, ciidanka Fircoon oo u soo baxay inuu ku caawiyo,
waxay ku noqon doonaan dalkoodii Masar. 8 Oo reer Kaldayiinna way soo noqon
doonaan, oo magaaladan bay la diriri doonaan, wayna qabsan doonaan, oo dab bay
ku gubi doonaan. 9 Rabbigu wuxuu leeyahay, Idinku ha iskhiyaanaynina, oo ha isku
odhanina, Hubaal reer Kaldayiin way naga tegayaan, maxaa yeelay, iyagu ma ay tegi
doonaan. 10 Waayo, in kastoo aad ciidanka reer Kaldayiin ee idinla diriraya wada
baabbi'in lahaydeen, oo rag dhaawac ah mooyaane aan iyaga wax kale ka hadhin,
haddana iyaga midkood kastaaba wuxuu ka soo kici lahaa teendhadiisa, oo dab bay
magaaladan ku gubi lahaayeen.

11 Oo markii ciidankii reer Kaldayiin ay Yeruusaalem uga kala tageen cabsi ay
ka qabaan ciidankii Fircoon aawadiis 12 ayaa Yeremyaah Yeruusaalem ka baxay oo
wuxuu galay dalkii reer Benyaamiin si uu meeshaas qaybtiisa dadka uga dhex helo.
13 Oo markuu iriddii reer Benyaamiin joogay waxaa isna halkaas joogay sirkaal
waardiyayaasha madax u ahaa, oo magiciisa la odhan jiray Yiriyaah ina Shelemyaah,
oo ahaa ina Xananyaah, oo isna Yeremyaah buu qabtay oo wuxuu ku yidhi, Adigu
waxaad u gelaysaa reer Kaldayiin. 14 Markaas Yeremyaah wuxuu ku yidhi, Taasu waa
been, anigu reer Kaldayiin u geli maayo. Laakiinse isagu innaba ma uu dhegaysan,
sidaas daraaddeed Yiriyaah wuxuu soo qabtay Yeremyaah, oo amiirradii u keenay.
15 Amiirradiina Yeremyaah bay u cadhoodeen, oo intay garaaceen ayay gurigii Yoon-
aataan oo karraanigii ahaa ku xabbiseen, waayo, kaasay xabsi ka dhigeen. 16 Markii
Yeremyaah uu gurigii godka ahaa galay iyo weliba qolalkii hoose, oo uu halkaas
maalmo badan ku jiray, 17 ayaa waxaa isagii u soo cid diray Boqor Sidqiyaah, oo soo
bixiyey. Markaasaa boqorkii si qarsoodi ah gurigiisa gudihiisa wax ugu weyddiiyey,

oo wuxuu ku yidhi, Eray Rabbiga ka yimid miyuu jiraa? Kolkaasaa Yeremyaah ku yidhi, Waa jiraa. Oo wuxuu kaloo yidhi, Adigu waxaa laguu gelin doonaa gacanta boqorka Baabuloon.
18 Oo weliba Yeremyaah wuxuu Boqor Sidqiyaah ku yidhi, Bal maxaan adiga, amase addoommadaada, amase dadkan u dhimay, oo aad ii xabbisteen?
19 Haddaba bal meeye nebiyadaadii wax idiin sii sheegay, oo idinku yidhi, Boqorka Baabuloon ku soo duuli maayo idinka iyo dalkanba?
20 Haddaba boqorow, sayidkaygiiyow, bal baryadayda maqal, oo waan ku baryayaaye baryootankayga xaggaaga ha laga aqbalo, oo gurigii karraaniga Yoonaataan ha igu celin, waaba intaasoo aan halkaas ku dhintaaye.
21 Markaas Boqor Sidqiyaah wuxuu ku amray in Yeremyaah barxaddii waardiyayaasha lagu daayo, oo waxaa dharaar kasta jidka kibisdubayaasha laga siin jiray xabbad kibis ah, ilamaa kibistii magaaladu ay wada dhammaatay. Oo sidaasuu Yeremyaah barxaddii waardiyayaasha ugu sii hadhay.

38

Yeremyaah Oo God Lagu Riday

1 Shefatyaah ina Mataan, iyo Gedalyaah ina Fashxuur, iyo Yuukal ina Shelemyaah, iyo Fashxuur ina Malkiiyaah waxay maqleen erayadii Yeremyaah ee uu dadka oo dhan kula hadlay, isagoo leh,
2 Rabbigu wuxuu leeyahay, Kii magaaladan sii joogaaba wuxuu ku dhiman doonaa seef, iyo abaar, iyo belaayo, laakiinse kii reer Kaldayiin u baxaa wuu noolaan doonaa, oo naftiisuna waxay isaga u ahaan doontaa sidii booli oo kale, wuuna noolaan doonaa.
3 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida xaqiiqada ah magaaladan waxaa loo gacangelin doonaa ciidanka boqorka Baabuloon, oo isna wuu qabsan doonaa.
4 Markaas amiirradii waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye, Ninkan ha la dilo, waayo, erayadan uu iyaga kula hadlayo aawadood ayuu ku daciifinayaa gacmihii ragga dagaalka ee magaaladan ku hadhay iyo gacmihii dadka kale oo dhanba, waayo, isagu dadkan waxyeelladiisa mooyaane wanaaggiisa dooni maayo.
5 Markaasaa Boqor Sidqiyaah yidhi, Bal eega, isagu gacantiinnuu ku jiraa, waayo, boqorku innaba ma aha mid wax idinka gees ah samayn kara.
6 Markaasay Yeremyaah soo qabteen oo ku dhex rideen godkii Malkiiyaah ina Hammeleg, ee barxadda waardiyayaasha ku dhex yiil, oo Yeremyaah xadhkay ku dejiyeen, oo godkiina biyo kuma jirin, laakiinse waxaa ka buuxday dhoobo, sidaas daraaddeed Yeremyaah dhoobaduu ku dhex tiimbaday.
7 Haddaba Cebedmeleg oo ahaa reer Itoobiya oo ahaa bohon guriga boqorka joogay, markuu maqlay inay Yeremyaah godkii ku dhex rideen, iyadoo boqorkii uu iridda Benyaamiin fadhiyo,
8 ayuu gurigii boqorka ka soo baxay, oo boqorkuu la hadlay, isagoo ku leh,
9 Boqorow, sayidkaygiiyow, nimankanu si xun bay u sameeyeen wax alla wixii ay ku sameeyeen Nebi Yeremyaah, kaasoo ay godkii ku dhex rideen, oo waxaa suurtowda inuu abaarta ugu bakhtiyo meeshuu ku jiro, waayo, innaba magaalada kibisu kuma jirto.
10 Markaasaa boqorkii wuxuu amray Cebedmeleg oo reer Itoobiya ahaa, isagoo ku leh, Halkan soddon nin ka kaxayso oo Nebi Yeremyaah godka ka soo bixi intuusan dhiman.
11 Sidaas daraaddeed ayaa Cebedmeleg raggii kaxaystay, oo gurigii boqorka galay, oo wuxuu tegey meel khasnadda ka hoosaysay, oo halkaasuu ka qaaday calallo haylamo ah iyo dhar duugoobay, oo intuu xadhko ku xidhay ayuu Yeremyaah godkii ugu dejiyey.
12 Markaas Cebedmeleg oo reer Itoobiya ahaa wuxuu Yeremyaah ku yidhi, Calalladan haylamaha ah iyo dharkan duugoobay kilkilooyinka kaga xidho xadhkaha hoostooda, oo Yeremyaahna saasuu yeelay.
13 Markaasay Yeremyaah xadhkihii ku soo jiideen oo godkii bay kor uga soo bixiyeen, oo Yeremyaahna wuxuu ku hadhay barxaddii waardiyayaasha.

Sidqiyaah Oo Mar Kale Wax Su'aalay Yeremyaah

14 Markaasaa Boqor Sidqiyaah u soo cid diray oo kaxaystay Nebi Yeremyaah, oo
wuxuu gaystay iriddii saddexaad ee guriga Rabbiga. Kolkaas boqorkii wuxuu Yere-
myaah ku yidhi, Wax baan ku weyddiinayaaye, inna waxba ha iga qarinin. 15 Markaas
Yeremyaah wuxuu Sidqiyaah ku yidhi, Haddaan kuu sheego, hubaal miyaadan i dili
doonin? Oo haddaan kula taliyona innaba ima maqli doontid. 16 Markaas Boqor
Sidqiyaah si qarsoodi ah ayuu Yeremyaah ugu dhaartay, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga
nool ee naf ina siiyey ayaan ku dhaaranayaa inaanan ku dili doonin, ama aanan
gacanta raggan naftaada doondoonaya kugu ridi doonin. 17 Markaas Yeremyaah
wuxuu Sidqiyaah ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha ciidammada oo ah Ilaaha reer binu
Israa'iil wuxuu leeyahay, Haddaad amiirrada boqorka Baabuloon u baxdid, naftaada
iyo reerkaaguba way noolaan doonaan, oo magaaladanna dab laguma gubi doono,
18 laakiinse haddaadan amiirrada boqorka Baabuloon u bixin, markaas magaaladan
waxaa lagu ridi doonaa gacanta reer Kaldayiin, oo dab bay ku gubi doonaan, adi-
guna gacantooda kama baxsan doontid. 19 Markaas Sidqiyaah wuxuu Yeremyaah
ku yidhi, Waxaan ka cabsanayaa Yuhuuddii reer Kaldayiin u gashay waaba intaasoo
ay gacantooda i geliyaan oo ay iyana igu majaajiloodaan. 20 Laakiinse Yeremyaah
wuxuu ku yidhi, Iyagu kuma ay gacangelin doonaan. Waan ku baryayaaye addeec
codka Rabbiga ee aan kugula hadlay, waanad nabdoonaan doontaa oo naftaaduna
way sii noolaan doontaa. 21 Laakiinse haddaad diiddo inaad baxdo, kanu waa eraygii
Rabbigu i tusay, 22 Bal ogow, naagaha guriga boqorka dalka Yahuudah ku hadhay
dhammaantood waxaa loo bixin doonaa amiirrada boqorka Baabuloon, oo naagahaasi
waxay odhan doonaan, Saaxiibbadaa ayaa ku khiyaaneeyey oo way kaa adkaadeen
oo haddana cagahaagii waxay ku dhex tiimbadeen dhoobada, oo iyana dib bay kaaga
noqdeen. 23 Markaasay naagahaaga oo dhan iyo carruurtaadaba reer Kaldayiin u
bixin doonaan, oo adiguna gacantooda sina ugama baxsan doontid, laakiinse waxaa
ku qabsan doonta gacanta boqorka Baabuloon, oo magaaladanna dab baa lagu gubi
doonaa. 24 Markaas Sidqiyaah wuxuu Yeremyaah ku yidhi, Ninna yuusan erayadan
ogaanin, oo adiguna dhiman maysid. 25 Laakiinse hadday amiirradu maqlaan inaan
kula hadlay, oo ay kuu yimaadaan oo ay kugu yidhaahdaan, Wixii aad boqorka ku tidhi
noo sheeg, oo weliba wixii boqorku kugu yidhi ha naga qarin, oo annana ku dili mayno,
26 markaas waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Baryootankaygii ayaan boqorka hor dhigay,
inuusan gurigii Yoonaataan igu celin, oo aanan halkaas ugu dhiman. 27 Markaasay
amiirradii oo dhammu Yeremyaah u yimaadeen oo wax bay weyddiiyeen, oo isna
wuxuu u wada sheegay erayadii boqorku ku amray oo dhan. Markaasay lahadliddiisii
iska daayeen, waayo, xaalkaas ciduna ma maqlin. 28 Oo Yeremyaah wuxuu joogay
barxaddii waardiyayaasha ilaa maalintii Yeruusaalem la qabsaday.

39

Dhiciddii Yeruusaalem

1 Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah sannaddiisii sagaalaad, bisheedii
tobnaad ayay Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon iyo ciidankiisii oo dhammu
Yeruusaalem ku keceen, wayna hareereeyeen, 2 Boqor Sidqiyaah sannaddiisii kow
iyo tobnaad, bisheedii afraad, maalinteedii sagaalaad ayaa meel magaalada ahayd
la jebiyey, 3 markaas Yeruusaalem waa la qabtay oo amiirradii boqorka Baabuloon
oo dhammu intay galeen ayay iriddii dhexe fadhiisteen, oo waxay ahaayeen Neergal
Shareser, iyo Samgar Nebuu, iyo Sarsekiim, iyo Rab Saariis, iyo Neergal Shareser, iyo
Rab Maag iyo intii kale ee saraakiishii boqorka Baabuloon oo dhan. 4 Oo Sidqiyaah
oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah iyo raggii dagaalka oo dhammuba markay iyagii
arkeen ayay carareen, oo waxay goor habeennimo ah magaaladii kaga bexeen jid-
kii beerta boqorka ee u dhowaa iriddii labada derbi u dhaxaysay, oo isna wuxuu

maray jidkii Caraabaah. 5 Laakiinse ciidankii reer Kaldayiin ayaa iyagii eryaday,
oo waxay Sidqiyaah ku gaadheen bannaannadii Yerixoo, oo markay qabsadeen ayay
Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon ugu geeyeen Riblaah oo ku tiil dalka
Xamaad, wuuna xukumay. 6 Markaasaa boqorkii Baabuloon Sidqiyaah wiilashiisii
Riblaah ku laayay aabbahood oo arkaya, oo weliba boqorkii Baabuloon wuxuu kaloo
laayay kuwii gobta ahaa ee dalka Yahuudah oo dhan. 7 Oo weliba Sidqiyaahna
indhihii buu ka riday, oo silsilado ku xidhxidhay si uu Baabuloon ugu kaxaysto.
8 Markaasay reer Kaldayiin dab ku gubeen gurigii boqorka iyo guryihii dadkaba, oo
derbiyadii Yeruusaalemna way wada dumiyeen. 9 Markaasaa Nebuusaradaan oo ahaa
sirkaalkii askarta wuxuu Baabuloon maxaabiis ahaan ugu kaxaystay dadkii magaalada
ku hadhay, iyo kuwii cararay ee isaga u galay, iyo dadka intiisii kale ee hadhayba.
10 Laakiinse Nebuusaradaan oo sirkaalkii askarta ahaa wuxuu dalka Yahuudah kaga
tegey dadkii waddanka ugu liitay oo aan waxba haysan, oo wuxuu isla markaasba iyagii
siiyey beero canab ah, iyo beero kaleba. 11 Haddaba Nebukadresar oo ahaa boqorkii
Baabuloon wuxuu Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta siiyey amar ku saabsan
Yeremyaah, oo wuxuu isagii ku yidhi, 12 Isaga kaxee, oo si wanaagsan u ilaali, oo
innaba waxba ha yeelin, laakiinse waxaad u samaysaa wax alla wixii uu ku yidhaahdo.
13 Sidaas daraaddeed Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta iyo Nebuushasbaan,
iyo Rab Saariis, iyo Neergal Shareser, iyo Rab Maag, iyo saraakiishii sare oo boqorka
Baabuloon oo dhammuba 14 waxay u soo cid direen Yeremyaah, oo intay barxaddii
waardiyayaasha ka soo bixiyeen ayay u dhiibeen Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina
Shaafaan inuu gurigiisa u kaxeeyo, markaasuu dadka dhexdiisa joogay.

15 Haddaba eraygii Rabbigu wuxuu u yimid Yeremyaah intuu ku xidhnaa barxaddii
waardiyayaasha, isagoo leh, 16 Tag, oo Cebedmeleg kan reer Itoobiya la hadal, oo
waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Bal ogow, erayadayda ayaan magaaladan ugu soo dejin doonaa inaan
masiibo u keeno, ee mana ahaa wanaag, oo maalintaasay hortaada ku dhici doonaan.
17 Laakiinse maalintaas waan ku samatabbixin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, oo
laguma gelin doono gacanta dadka aad ka baqaysid. 18 Waayo, hubaal waan ku
badbaadin doonaa, oo innaba seef kuma aad dhiman doontid, laakiinse naftaadu
waxay kuu ahaan doontaa sida booli oo kale, maxaa yeelay, waad isku kay hallaysay,
ayaa Rabbigu leeyahay.

40

Siiddayntii Yeremyaah

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah xagga Rabbiga uga yimid markii Nebuusaradaan
oo sirkaalkii waardiyayaasha ahaa uu Yeremyaah oo silsilado ku xidhan iyo dadka
Yeruusaalem iyo kuwa dalka Yahuudah maxaabiis ahaan Baabuloon ugu kaxaynayay
oo uu Yeremyaah Raamaah ku sii daayay. 2 Sirkaalkii waardiyayaashu Yeremyaah ayuu
soo kexeeyey, oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ah ayaa masiibadan meeshan
kaga hadlay. 3 Haddaba Rabbigu wuu dejiyey, oo wuxuu u sameeyey siduu ku hadlay,
maxaa yeelay, Rabbigaad ku dembaabteen, oo codkiisiina ma aydaan addeecin, oo
sidaas daraaddeed ayaa waxanu idiinku dheceen. 4 Haddaba bal eeg, maanta silsi-
ladihii gacanta kaaga xidhnaa waan kaa furay. Hadday kula wanaagsan tahay inaad
Baabuloon ii raacdid, kaalay oo aniguna si wanaagsan baan kuu dhaqaalayn doonaa,
laakiinse hadday kula xun tahay inaad Baabuloon ii raacdid, iska dhaaf. Bal eeg, dalkii
oo dhammu adiguu ku hor yaal. Haddaba meel alla meeshii kula wanaagsan ee kula
habboon inaad tagtid, tag. 5 Oo weliba intuusan dib u noqonin ayuu ku yidhi, Waxaad
ku noqotaa Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan oo boqorkii Baabuloon uu
taliye uga dhigay magaalooyinkii dalka Yahuudah, oo isaga la joog dadka dhexdiisa,

amase waxaad tagtaa meel alla meeshii kula habboon inaad tagtid. Markaas sirkaalkii
waardiyayaashu wuxuu isagii siiyey sahay iyo hadiyad, kolkaasuu iska sii daayay.
6 Markaas Yeremyaah wuxuu Gedalyaah ina Ahiiqaam ugu tegey Misfaah, oo isaguu
la dhex degay dadkii dalka ku hadhay.

Gedalyaah Oo La Dilay

7 Oo saraakiishii ciidammadii duurka ku jiray oo dhan iyo raggoodiiba markay
maqleen in boqorkii Baabuloon uu dalkii taliye uga dhigay Gedalyaah ina Ahiiqaam,
oo uu isagii u dhiibay rag, iyo naago, iyo carruurba, kuwaasoo ahaa masaakiintii dalka
ku hadhay oo aan Baabuloon maxaabiis ahaan loogu kaxaysan, 8 ayay Gedalyaah ugu
yimaadeen Misfaah, waxayna ahaayeen Ismaaciil ina Netanyaah, iyo Yooxaanaan iyo
Yoonaataan oo ahaa ilma Qaaree'ax, iyo Seraayaah ina Tanxumed, iyo ilma Ceefay oo
ahaa reer Netofaah iyo Yesanyaah oo ahaa wiilkii kii reer Macakaah, iyagii iyo raggoodii
oo dhammuba. 9 Markaasaa Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina Shaafaan wuxuu
dhaar u maray iyagii iyo raggoodiiba, oo wuxuu ku yidhi, Ha ka cabsanina inaad reer
Kaldayiin u adeegtaan. Haddaba dalka iska degganaada, oo boqorka Baabuloon u
adeega, oo idinna waad nabdoonaan doontaan. 10 Aniguna waxaan degganaan doonaa
Misfaah, si aan ugu joogo reer Kaldayiinka hadba noo imanaya, idinkuse waxaad
urursataan khamri, iyo midhaha beergoosadka, iyo saliid, oo weelashiinna ku shubta,
oo waxaad degganaataan magaalooyinkii aad qabsateen. 11 Sidaas oo kalena Yuhuuddii
reer Moo'aab, iyo reer Cammoon, iyo reer Edom dhex joogtay oo dhan, iyo kuwii dalalka
kale joogay oo dhammuba markay maqleen in boqorkii Baabuloon uu qaar kaga tegey
dalkii Yahuudah iyo inuu iyagii madax uga dhigay Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina
Shaafaan 12 ayay Yuhuuddii oo dhammu ka soo wada noqdeen meelihii loo kala eryay
oo dhan, oo waxay yimaadeen dalkii Yahuudah, oo Gedalyaah bay ugu yimaadeen
Misfaah, markaasay soo ururiyeen khamri iyo midhaha beergoosadka oo fara badan.
13 Oo weliba Yooxaanaan ina Qaaree'ax iyo saraakiishii ciidammadii duurka ku jiray
oo dhammuba waxay Gedalyaah ugu yimaadeen Misfaah 14 oo waxay ku yidhaahdeen,
Ma og tahay in Bacaliis oo ah boqorka reer Cammoon uu Ismaaciil ina Netanyaah u soo
diray inuu ku dilo? Laakiinse Gedalyaah ina Ahiiqaam ma uu rumaysan. 15 Markaasaa
Yooxaanaan ina Qaaree'ax si qarsoodi ah Gedalyaah ugula hadlay Misfaah, oo wuxuu
ku yidhi, Waan ku baryayaaye inaan tago ii fasax, Ismaaciil ina Netanyaah aan soo dilee
oo ciduna ma ogaan doonto. Bal muxuu kuu dilayaa oo ay Yuhuuddii kugu soo wada
ururtay oo dhammu u kala firdhaan, oo intii dadka dalka Yahuudah ka hadhayna ay
u dhintaan? 16 Laakiinse Gedalyaah ina Ahiiqaam wuxuu Yooxaanaan ina Qaaree'ax
ku yidhi, Adigu waxan waa inaadan innaba samayn, waayo, been baad Ismaaciil ka
sheegaysaa.

41

1 Haddaba bishii toddobaad waxaa yimid Ismaaciil ina Netanyaah oo ahaa ina
Eliishaamaac, oo ka mid ahaa farcankii boqornimada iyo weliba saraakiishii boqorka,
isagoo toban nin wata, oo waxay Gedalyaah ina Ahiiqaam ugu yimaadeen Misfaah,
oo halkaasay kibis ku wada cuneen. 2 Markaasaa waxaa sara joogsaday Ismaaciil ina
Netanyaah iyo tobankii nin ee isaga la socday, oo Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa
ina Shaafaan ayay seef la dheceen oo isagay dileen kaasoo boqorkii Baabuloon uu
dalka taliye uga dhigay. 3 Oo weliba Ismaaciil wuxuu kaloo wada laayay Yuhuuddii
Gedalyaah Misfaah la joogtay, iyo reer Kaldayiinkii halkaas laga helay, kuwaasoo
ahaa raggii dagaalka oo dhan. 4 Oo maalintii uu Gedalyaah dilay maalintii ku laba
ahayd iyadoo aan ciduna weli ogayn 5 ayaa nimani waxay ka yimaadeen Shekem iyo
Shiiloh iyo Samaariya, oo waxay ahaayeen siddeetan nin oo gadhadhkii iska xiiray,

oo dharkoodiina jeexjeexay, oo jidhkoodii googooyay, oo gacmaha ku sida qurbaanno
iyo foox ay guriga Rabbiga u wadaan. 6 Oo Ismaaciil ina Netanyaah wuxuu Misfaah
uga tegey inuu iyaga ka hor tago aawadeed, isagoo ooyaya intuu sii socday oo dhan,
oo markuu iyagii la kulmay wuxuu ku yidhi, Gedalyaah ina Ahiiqaam u kaalaya. 7 Oo
markay magaalada dhexdeedii yimaadeen ayaa Ismaaciil ina Netanyaah kulligood
wada laayay, oo isagii iyo raggii la socday meydkoodii god bay ku rideen. 8 Laakiinse
waxaa dhexdoodii laga helay toban nin oo Ismaaciil ku tidhi, Ha na dilin, waayo,
annagu waxaannu leennahay kayd sarreen iyo shaciir iyo saliid iyo malab ah oo
duurka ku dhex qarsoon, sidaas daraaddeed iyagii wuu iska dhaafay oo walaalahood
lama uu layn. 9 Haddaba godkii uu Ismaaciil ku riday raggii uu Gedalyaah la laayay
meydadkoodii oo dhan wuxuu ahaa kii uu Boqor Aasaa u samaystay cabsi uu ka
qabay boqorkii dalka Israa'iil oo Bacshaa ahaa aawadeed, oo Ismaaciil ina Netanyaah
wuxuu godkaas ka buuxiyey kuwii uu laayay meydkoodii. 10 Markaasaa Ismaaciil
wuxuu maxaabiis ahaan u kaxaystay dadka hadhay oo dhan, xataa gabdhihii boqorka
iyo dadkii Misfaah ku hadhay oo dhan, kuwaasoo Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii
waardiyayaashu uu u dhiibay Gedalyaah ina Ahiiqaam. Ismaaciil ina Netanyaah
maxaabiis ahaan ayuu u kaxaystay, oo wuxuu u ambabbaxay inuu reer Cammoon u
gudbo.
11 Laakiinse Yooxaanaan ina Qaaree'ax iyo saraakiishii ciidammada ee isaga la
joogtay oo dhammu markay maqleen xumaantii uu Ismaaciil ina Netanyaah sameeyey
oo dhan 12 ayay kaxaysteen raggii oo dhan, oo waxay u keceen inay Ismaaciil ina
Netanyaah la diriraan, oo isagay ka ag heleen biyihii badnaa ee Gibecoon ku yaal.
13 Oo dadkii Ismaaciil ina Netanyaah watay oo dhammu markay arkeen Yooxaanaan
ina Qaaree'ax iyo saraakiishii ciidammada oo isaga la jiray oo dhan ayay wada farxeen.
14 Sidaas daraaddeed dadkii Ismaaciil uu Misfaah maxaabbiisahaanta uga kaxaystay
oo dhammu intay jeesteen ayay dib u noqdeen, oo waxay u tageen Yooxaanaan ina
Qaaree'ax. 15 Laakiinse Ismaaciil ina Netanyaah Yooxaanaan wuu ka baxsaday, oo
intuu siddeed nin la cararay ayuu reer Cammoon u tegey.

Cararkii Masar

16 Markaasaa Yooxaanaan ina Qaaree'ax iyo saraakiishii ciidammada ee isaga la
jirtay oo dhammu waxay soo kexeeyeen dadkii hadhay ee uu dhammaan ka soo
caymiyey Ismaaciil ina Netanyaah markuu Misfaah ku dilay Gedalyaah ina Ahiiqaam
dabadeed, oo kuwaasu waxay ahaayeen raggii dagaalka, iyo naagihii, iyo carruurtii,
iyo bohommadii ee uu ka soo celiyey Gibecoon. 17 Oo iyana intay tageen ayay Geeruud
Kimhaam oo Beytlaxam ku ag yiil degeen, si ay u tagaan oo ay Masar u galaan reer
Kaldayiin aawadood, 18 maxaa yeelay, iyagay ka cabsanayeen, waayo, Ismaaciil ina
Netanyaah ayaa dilay Gedalyaah ina Ahiiqaam oo boqorkii Baabuloon uu dalka taliye
uga dhigay.

42

1 Markaasaa saraakiishii ciidammada, iyo Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo Yesanyaah
ina Hooshacyaah, iyo dadkii oo dhan, kii ugu yaraa ilaa kii ugu weynaa, way soo
dhowaadeen, 2 oo waxay Nebi Yeremyaah ku yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye,
baryootankayagu ha ahaado mid hortaada lagu aqbalo, oo waxaad noo baridaa Rab-
biga Ilaahaaga ah, annagoo ah kuwan hadhay oo dhan, waayo, kuwayagan yar ayaa
ka hadhay dadkii badnaa, sida aad adiguba indhahaaga noogu aragtid. 3 Noo ducee
si Rabbiga Ilaahaaga ahu uu noo tuso jidkii aannu ku socon lahayn iyo wixii aannu
samayn lahayn. 4 Markaasaa Nebi Yeremyaah wuxuu iyagii ku yidhi, Waan idin
maqlay, oo bal eega, Rabbiga Ilaahiinna ah sidii ay erayadiinnu ahaayeen ayaan u

baryayaa, oo wax alla wixii Rabbigu idiinku soo jawaaboba waan idiin sheegayaa, oo
waxba dib idiinka ceshan maayo. 5 Markaasay Yeremyaah ku yidhaahdeen, Rabbigu
dhexdeenna ha ku ahaado markhaati run iyo daacad ah, haddaannan wada samayn
waxyaalihii Rabbiga Ilaahaaga ahu uu noogu soo kaa dhiibo oo dhan. 6 Hadduu
wanaag yahay iyo hadduu shar yahayba, annagu waannu addeeci doonnaa codka
Rabbiga Ilaahayaga ah, kaasoo aannu kuu dirnay, si aannu u nabdoonaanno aawadeed
markaannu addeecno codka Rabbiga Ilaahayaga ah.

7 Oo toban maalmood dabadeed ayaa eraygii Rabbigu Yeremyaah u yimid.
8 Markaasuu u yeedhay Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo saraakiishii ciidammada ee
isaga la joogtay oo dhan, iyo dadkii oo dhan xataa kii ugu yaraa ilaa kii ugu weynaa, 9 oo
wuxuu iyagii ku yidhi, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil oo aad iigu dirteen inaan
baryootankiinna hortiisa geeyo wuxuu leeyahay, 10 Haddaad dalkan sii joogtaan,
waan idin dhisi doonaa, oo idinma dumin doono, oo waan idin beeri doonaa, oo
idinma rujin doono innaba, waayo, waan ka qoomamooday masiibadii aan idinku
sameeyey. 11 Boqorka Baabuloon oo aad ka baqaysaan ha ka cabsanina. Rabbigu
wuxuu leeyahay, Innaba isaga ha ka cabsanina, waayo, anigaa idinla jira inaan idin
badbaadiyo oo aan gacantiisa idinka samatabbixiyo. 12 Waanan idiin naxariisan
doonaa si uu isagu idiinku naxariisto, oo uu dalkiinnii idiinku soo celiyo. 13 Laakiinse
haddaad tidhaahdaan, Annagu dalkan degganaan mayno, oo codka Rabbiga Ilaahaaga
ahna addeeci mayno, 14 oo aad tidhaahdaan, Maya, laakiinse waxaannu tegaynaa dalka
Masar, halkaasoo aannan dagaal arki doonin, amase aannan buunka dhawaaqiisa
maqli doonin, oo aannan innaba kibis u gaajoon doonin, oo halkaasaannu degganaan
doonnaa, 15 haddaba sidaas daraaddeed, kuwiinna dadka Yahuudah ka hadhayow, bal
erayga Rabbiga maqla. Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu
leeyahay, Haddaad wejigiinna ku qummaatisaan inaad Masar gashaan, oo aad u
tagtaan inaad halkaas degtaan, 16 markaas seefta aad ka cabsanaysaan ayaa dalka
Masar idinku gaadhi doonta, oo abaarta aad ka baqaysaan ayaa dalka Masar idinku
heli doonta, oo halkaasaad ku dhiman doontaan. 17 Oo saasay wada noqon doonaan
dadkii wejigooda ku qummaatiyaa inay Masar galaan oo ay halkaas degaan. Waxay
ku dhiman doonaan seef, iyo abaar, iyo belaayo, oo midkoodna kama hadhi doono,
kamana baxsan doono masiibada aan korkooda ku soo dejin doono. 18 Waayo, Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Sidii xanaaqaygii iyo
cadhadaydii ay kuwii Yeruusaalem degganaa ugu dheceen oo kale ayaa cadhadaydu
idiinku dhici doonta markaad dalka Masar gashaan, oo weliba waxaad wada noqon
doontaan wax aad loo karho, iyo wax laga yaabo, iyo inkaar, iyo cay, oo meeshanna
mar dambe ma aad arki doontaan innaba. 19 Kuwiinna dadka Yahuudah ka hadhayow,
Rabbigu wuxuu idinku soo yidhi, Masar ha tegina. Haddaba bal si xaqiiqa ah u ogaada
inaan maanta idiin digay. 20 Waayo, idinku nafsaddiinnaad aad u khiyaanayseen,
maxaa yeelay, waxaad ii dirteen Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aad igu tidhaahdeen,
Rabbiga Ilaaheenna ah noo bari, oo wax alla wixii Rabbiga Ilaaheenna ahu uu kugu
soo yidhaahdaba noo soo sheeg, oo annaguna waannu samayn doonnaa. 21 Haddaba
maanta xaalkan waan idiin sheegay, laakiinse idinku ma aydaan addeecin codkii
Rabbiga Ilaahiinna ah iyo wixii uu iigu soo kiin dhiibay toona. 22 Haddaba bal si
xaqiiqa ah u ogaada in meesha aad doonaysaan inaad tagtaan oo aad sii joogtaan aad
seef iyo abaar iyo belaayo ugu dhiman doontaan.

43

1 Oo markii Yeremyaah uu wada dhammeeyey dadka oo dhan lahadliddiisii uu u
sheegayay erayadii Rabbiga Ilaahooda ah oo dhan, ee Rabbiga Ilaahooda ahu uu ugu

soo dhiibay, kuwaasoo ah erayadan oo dhan, 2 ayaa waxaa hadlay Casaryaah ina
Hooshacyaah, iyo Yooxaanaan ina Qaaree'ax, iyo raggii kibirsanaa oo dhan, oo waxay
Yeremyaah ku yidhaahdeen, Been baad sheegaysaa. Rabbiga Ilaaheenna ahu kuuma
soo dirin inaad tidhaahdid, Masar ha tegina inaad halkaas joogtaan, 3 laakiinse Baaruug
ina Neeriiyaah ayaa nagu soo kaa diray, si uu gacanta reer Kaldayiin noogu rido inay
na laayaan, oo ay maxaabiis ahaan Baabuloon noogu kaxaystaan. 4 Markaasay Yoox-
aanaan ina Qaaree'ax, iyo saraakiishii ciidammada oo dhan, iyo dadkii oo dhammuba
addeeci waayeen codkii Rabbiga inay dalkii Yahuudah degganaadaan. 5 Laakiinse
dadkii Yahuudah ee hadhay oo dhan oo ka soo noqday quruumihii loo kala kaxaystay
oo dhan si ay dalkii Yahuudah u degganaadaan waxaa kexeeyey Yooxaanaan ina
Qaaree'ax iyo saraakiisha ciidammada oo dhan. 6 Dadkaasu waxay ahaayeen raggii,
iyo naagihii, iyo carruurtii, iyo gabdhihii boqorka, iyo qof kasta oo Nebuusaradaan oo
ahaa sirkaalkii waardiyayaashu uu kaga tegey Gedalyaah ina Ahiiqaam oo ahaa ina
Shaafaan, iyo Nebi Yeremyaah, iyo Baaruug ina Neeriiyaah. 7 Oo waxay yimaadeen
dalkii Masar, waayo, ma ay addeecin codkii Rabbiga, oo waxay yimaadeen ilaa Tax-
fanxees. 8 Markaas Eraygii Rabbiga ayaa Yeremyaah ugu yimid Taxfanxees, oo wuxuu
ku yidhi, 9 Dhagxan waaweyn gacanta ku qaad, oo iyadoo ay dadka dalka Yahuudah u
wada jeedaan waxaad ku dhex qarisaa meesha lebenku yaal ee iridda laga galo guriga
Fircoon ee Taxfanxees ku yaal. 10 Oo waxaad iyaga ku tidhaadaa, Rabbiga ciidammada
oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waxaan soo kaxayn doonaa
addoonkayga Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, oo carshigiisaan ka dul qotomin
doonaa dhagaxantan aan qariyey, oo isna wuxuu ku dul fidin doonaa taambuuggiisa
boqornimo. 11 Oo isagu wuu iman doonaa oo wax buu dalka Masar ku dhufan doonaa,
oo kuwii dhimasho ku waajibtay dhimashuu siin doonaa, kuwii maxaabiisnimo ku
waajibtayna maxaabiis ahaan buu u kaxaysan doonaa, oo kuwii seefu ku waajibtayna
seef buu ku layn doonaa. 12 Oo waxaan dab ku dayn doonaa guryaha ilaahyada Masar,
oo isna wuu gubi doonaa, oo maxaabiis ahaan buu u kaxaysan doonaa, oo isagu wuxuu
dalka Masar u huwan doonaa sida adhijir uu dharkiisa u huwado oo kale, oo halkaasna
nabad buu kaga bixi doonaa. 13 Oo weliba wuxuu wada burburin doonaa tiirarka
Beytshemesh oo dalka Masar ku dhex taal, oo guryaha ilaahyada Masarna dab buu ku
wada gubi doonaa.

44

Masiibada Ku Timaada Sanamcaabudidda

1 Kanu waa eraygii Yeremyaah u yimid oo ku saabsanaa Yuhuuddii dalka Masar
degganayd, kuwaasoo degganaa Migdol, iyo Taxfanxees, iyo Nof, iyo dalka Fatroos, oo
wuxuu ku yidhi, 2 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Waad aragteen masiibadii aan Yeruusaalem iyo magaalooyinkii reer Yahuudah oo
dhan ku dejiyey, oo bal eega, maantadan iyagu waa cidla, oo ciduna halkaas ma dhex
deggana, 3 waana xumaantooda ay faleen oo ay igaga cadhaysiiyeen aawadeed markay
tageen si ay foox ugu shidaan oo ay ugu adeegaan ilaahyo kale oo ayan iyaga iyo idinka
iyo awowayaashiinnuba aqoon. 4 Habase ahaatee nebiyadii addoommadayda ahaa
oo dhan ayaan idiin soo diray, anigoo goor wanaagsan diraya, oo waxaan idhi, Ha
samaynina waxan karaahiyada ah oo aan nebcahay. 5 Laakiinse ma ay maqlin oo
dhegna uma ay dhigin inay xumaantooda ka soo noqdaan iyo inayan innaba ilaahyo
kale foox u shidin. 6 Oo sidaas daraaddeed ayaa cadhadaydii iyo xanaaqaygiiba
waxay ku soo dheceen oo ay ku ololeen magaalooyinkii dalka Yahuudah iyo jidad-
kii Yeruusaalemba, oo iyana haatan waa cidla iyo baabba' siday maantadan tahay.
7 Sidaas daraaddeed Rabbiga ah Ilaaha ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Bal maxaad sharkan weyn naftiinna ugu samaysaan, oo aad dalka

Yahuudah uga sii baabbi'isaan rag, iyo naago, iyo carruur, iyo caanonuug, si aan ciduna
idiinka hadhin? 8 Waxaad igaga cadhaysiisaan shuqullada gacmihiinna idinkoo ilaahyo
kale foox ugu shidaya dalka Masar oo aad u tagteen inaad degtaan, si laydiin wada
baabbi'iyo oo aad quruumaha dunida oo dhan ugu dhex ahaataan inkaar iyo cay.
9 War miyaad illowdeen xumaantii awowayaashiin, iyo xumaantii boqorradii dalka
Yahuudah, iyo xumaantii naagahooda, iyo xumaantiinnii, iyo xumaantii naagihiinna,
oo ay dalka Yahuudah iyo jidadkii Yeruusaalemba ku dhex sameeyeen? 10 Iyagu ilaa
maantadan isma ay hoosaysiin, oo kama ay cabsan, kumana ay socon sharcigaygii iyo
qaynuunnadaydii aan iyaga iyo awowayaashoodba hor dhigay. 11 Sidaas daraaddeed
Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal eega, weji-
gaygaan idinku soo jeedin doonaa inaan dadka Yahuudah oo dhan wada baabbi'iyo.
12 Oo waxaan qaadan doonaa kuwa dadka Yahuudah ka hadhay ee wejigooda ku
qummaatiyey inay dalka Masar galaan oo ay halkaas degaan, oo kulligoodna way wada
baabbi'i doonaan, oo waxay ku le'an doonaan dalka Masar. Waxaa baabba' ka dhigi
doona seef iyo abaar, wayna wada dhiman doonaan, oo kan ugu yar ilaa kan ugu weyn
waxay ku baabbi'i doonaan seef iyo abaar, oo waxay wada noqon doonaan wax aad
loo karho, iyo wax laga yaabo, iyo inkaar iyo cay. 13 Waayo, kuwa dalka Masar deggan
seef iyo abaar iyo belaayo ayaan ugu ciqaabi doonaa sidaan Yeruusaalem u ciqaabay
oo kale. 14 Markaas dadka Yahuudah ee hadhay ee dalka Masar u tegey inay degaan
midna kama baxsan doono ama kama hadhi doono si ay ugu noqdaan dalkii Yahuudah
oo ay aad u jecel yihiin inay ku noqdaan oo ay halkaas degaan, waayo, kuwa baxsadaa
mooyaane midkoodna kuma noqon doono.

15 Markaas dhammaan raggii ogaa inay naagahoodu ilaahyo kale foox u shidaan,
iyo naagihii ag taagnaa oo dhan, kuwaasoo ahaa dad faro badan oo ahaa dadkii
degganaa dalka Fatroos oo Masar ku yaal oo dhan waxay Yeremyaah ugu jawaabeen,
16 Annagu innaba kaa dhegaysan mayno eraygii aad nagula hadashay oo aad magaca
Rabbiga noogu sheegtay. 17 Laakiinse sida xaqiiqada ah waxaannu samayn doonnaa
wax alla wixii afkayaga ka soo baxay, inaannu foox u shidno boqoradda samada,
oo aannu iyada u daadinno qurbaanno cabniin ah, sidii annaga iyo awowayaashayo
iyo boqorradayadii iyo amiirradayadiiba aannu ugu samayn jirnay magaalooyinkii
dalka Yahuudah iyo jidadkii Yeruusaalemba, waayo, waagaas waxaannu haysannay
cunto faro badan, oo waannu nabdoonayn, oo innaba masiibo ma aannu arki jirin.
18 Laakiinse tan iyo waagii aannu iska daynay inaannu boqoradda samada foox u
shidno oo aannu qurbaanno cabniin ah u daadinno, wax kastaba waannu u baahnayn,
oo seef iyo abaar baannu ku baabba'nay. 19 Oo markaannu foox u shidnay boqoradda
samada, oo aannu iyada qurbaanno cabniin ah u daadinnay, miyaannu kibis ugu
samaynay innaannu iyada ku caabudno amase miyaannu iyada qurbaanno cabniin
ah u daadinnay nimankayaga la'aantood? 20 Markaasaa Yeremyaah dadkii oo dhan,
rag iyo naagoba, kuwaasoo ahaa dadkii isaga sidaas ugu jawaabay oo dhan wuxuu
ku wada yidhi, 21 Idinka iyo awowayaashiin iyo boqorradiinnii iyo amiirradiinnii iyo
dadkii dalkuba fooxii aad magaalooyinka dalka Yahuudah iyo jidadkii Yeruusaalemba
ku dhex shiddeen miyaan Rabbigu soo xusuusan oo miyaanay qalbigiisa soo gelin?
22 Markaasuu Rabbigu u sii adkaysan kari waayay, waana sharka falimihiinna iyo
karaahiyada aad samayseen aawadood, oo sidaas daraaddeed dalkiinnii wuxuu u noq-
day cidla, iyo wax laga yaabo, iyo inkaar, oo ciduna ma deggana siday maantadan tahay.
23 Foox baad shiddeen, oo Rabbigaad ku dembaabteen, codkiisiina ma aydaan addeecin,
kumana aydaan socon sharcigiisii, amase qaynuunnadiisii, amase markhaatiyaashiisii,
oo sidaas daraaddeed ayaa masiibadanu idiinku dhacday siday maantadan tahay.

24 Oo weliba Yeremyaah wuxuu dadkii oo dhan iyo naagihii oo dhan ku yidhi, Dadka
Yahuudah oo dalka Masar jooga oo dhammow, bal erayga Rabbiga maqla. 25 Rabbiga

ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Idinka iyo naagihiinnuba
afkiinnaad ku hadasheen oo gacmihiinnaad ku oofiseen, oo waxaad tidhaahdeen,
Sida xaqiiqada ah annagu waannu oofin doonnaa nidarradayadii aannu u nidarnay
inaannu foox boqoradda samada u shidno, iyo inaannu iyaga qurbaanno cabniin ah u
daadinno, haddaba nidarradiinna oofiya, oo nidarradiinna wada sameeya. 26 Haddaba
dadka Yahuudah oo dalka Masar degganow, bal erayga Rabbiga maqla. Rabbigu
wuxuu leeyahay, Bal eega, magacayga weyn waan ku dhaartay inuusan qof dadka
Yahuudah ahu mar dambe magacayga ku soo magacaabi doonin dalka Masar oo dhan,
isagoo leh, Sayidka Rabbiga ahu waa nool yahay. 27 Bal eega, iyagaan fiirinayaa inaan
masiibo ku dejiyo, wanaagse u keeni maayo, oo dadka Yahuudah oo dalka Masar
jooga oo dhan waxay ku wada baabbi'i doonaan seef iyo abaar, ilaa ay kulligood wada
dhammaadaan. 28 Oo kuwa seefta ka baxsada ayaa dalka Masar ka noqon doona
oo waxay geli doonaan dalkii Yahuudah, waxayna ahaan doonaan qaar tiro yar, oo
kuwa dadka Yahuudah ka hadhay oo dalka Masar u galay inay halkaas joogaan oo
dhan waxay wada ogaan doonaan erayadayda iyo kuwooda kuwii rumooba. 29 Oo
Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaa calaamad idiin noqon doonta inaan meeshan idinku
ciqaabi doona, si aad ku ogaataan in erayadaydu ay xaqiiqa ahaan idiinku rumoobi
doonaan inaan masiibo idinku dejin doono. 30 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada,
Fircoon Xofrac oo ah boqorka Masar waxaan gelin doonaa gacanta cadaawayaashiisa,
iyo gacanta kuwa naftiisa doondoonaya sidaan boqorkii dalka Yahuudah oo Sidqiyaah
ahaa u geliyey gacantii Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon, kaasoo cadowgiisa
ahaa oo naftiisa doondooni jiray.

45

Farriin Loo Keenay Baaruug

1 Kanu waa eraygii uu Nebi Yeremyaah kula hadlay Baaruug ina Neeriiyaah markuu
erayadan kitaab kaga qoray afkii Yeremyaah, taasoo ahayd sannaddii afraad ee
Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah uu dalka Yahuudah boqorka ka ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
Baaruugow, 2 Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu kugu leeyahay, 3 Adigu
waxaad tidhi, Anigaa iska hoogay haatan, waayo, Rabbigu xanuunkaygii murug buu
iigu sii daray. Taahiddaydii, waan la daalay, oo innaba nasasho ma aan helin. 4 Waxaad
isaga ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Wixii aan dhisay waan dumin doonaa,
oo wixii aan beerayna waan rujin doonaa, taasuna waa dalka oo dhan. 5 Ma nafsad-
daadaad waxyaalo waaweyn u doondoonaysaa? Ha doondoonin, waayo, bal ogow,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu masiibaan binu-aadmiga oo dhan ku soo dejin doonaa,
laakiinse meel alla meeshii aad tagtidba naftaadaan booli ahaan kuu siin doonaa.

46

Farriin Ku Saabsan Masar

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo Nebi Yeremyaah u yimid ee quruumaha ku saabsanaa.
2 Wuxuu ka hadlay Masar, iyo Fircoon Nekoo oo ahaa boqorkii Masar ciidankiisii,
kaasoo joogay Karkemiish Webi Yufraad agtiisa, oo uu Nebukadresar oo ahaa boqorkii
Baabuloon wax ku dhuftay sannaddii afraad ee Yehooyaaqiim ina Yoosiyaah oo bo-
qorkii dalka Yahuudah ahaa.

3 Gaashaanka yar iyo kan weynba diyaariya oo dagaalka u soo dhowaada.
4 Fardoleydoy, fardaha heenseeya oo fuula, oo isa soo safa idinkoo koofiyadihiinna
dagaalka qaba, oo warmaha afaysta, oo waxaad soo xidhataan dharka birta ah. 5 Bal
maxaan u arkay? Way nexeen oo dib bay u sii noqdeen, oo kuwoodii xoogga badnaa
waa la wada dilay, oo degdeg bay u carareen, dibna uma ay soo jeesan, waayo, cabsi baa
dhinac kasta kaga hareeraysnayd, ayaa Rabbigu leeyahay. 6 Kan dheereeyaa yuusan

cararin, oo kan xoogga badanuna yuusan baxsan. Xagga woqooyi iyo Webi Yufraad
agtiisa ayay ku turunturoodeen, wayna ku dheceen. 7 Yuu yahay kan u soo kaca sida
Webi Niil, oo biyihiisu ay sida webiyaasha u rogrogmadaan? 8 Dalka Masar ayaa u
kaca sida Webi Niil, oo biyihiisuna way u rogrogmadaan sida webiyaasha oo kale, oo
wuxuu leeyahay, Anigu waan kacayaa, oo dhulkaan dabooli doonaa, waanan baabbi'in
doonaa magaalada iyo dadka dhex degganba. 9 Fardahow, kaca, oo gaadhifardoo-
dyadow, yaaca. Ragga xoogga badanuna ha bexeen, kuwaasoo ah reer Kuush iyo kuwa
reer Fuud oo gaashaanka gacanta ku haya, iyo kuwa reer Luud oo qaansada xoodi
yaqaan. 10 Waayo, taasu waa maalintii Sayidka ah Rabbiga ciidammada, waana maalin
aarsasho, oo uu cadaawayaashiisa ka aarsan doono. Seeftuna way wada baabbi'in
doontaa, wayna ka dhergi doontaa, oo dhiiggooday ku sakhraami doontaa, waayo,
Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu qurbaan ku samaynayaa dalka woqooyi Webi
Yufraad agtiisa. 11 Dadka Masar ee sida bikrad oo kale ahow, waxaad tagtaa Gilecaad,
oo beeyo dawo ah soo qaado. Waxtarla'aan baad dawooyin badan u qaadataa, illowse
bogsiini kuuma jirto. 12 Quruumuhu waxay maqleen ceebtaada, oo qayladaaduna
waxay ka buuxsantay dalka oo dhan, waayo, kuwii xoogga badnaa ayaa midba kan kale
ku turunturooday, oo labadoodiiba way wada dheceen.

13 Kanu waa eraygii Rabbigu uu kula hadlay Nebi Yeremyaah, oo ku saabsanaa sida
Nebukadresar oo boqorka Baabuloon ahu uu u iman doono, oo uu dalka Masar wax ugu
dhufan doono.

14 Masar ka dhex sheega, oo Migdol ka dhex naadiya, oo weliba ka dhex naadiya
Nof iyo Taxfanxeesba, oo waxaad tidhaahdaan, Istaag oo isdiyaari, waayo, intii kugu
wareegsanayd oo dhan seef baa baabbi'isay. 15 Kuwaagii xoogga badnaa bal maxaa loo
kala xaaqay? Iyagu ma ay istaagin, waayo, Rabbiga ayaa riday. 16 Kuwa badan ayuu
turuntureeyey, oo midba midka kaluu ku dhacay. Oo waxay isku yidhaahdeen, Kaca
oo ina keena, aynu dadkeennii iyo dalkii aynu ku dhalannay u tagnee, oo aynu seefta
ina dulmaysa ka cararnee. 17 Waxay halkaas kaga qayliyeen, Fircoon oo ah boqorka
Masar waa sanqadh keliya, wakhtigiina wuu dhaafiyey. 18 Boqorka magiciisu yahay
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye. Sida xaqiiqada ah
isagu wuxuu u iman doonaa sida Taaboor oo buuraha ku dhex taal, iyo sida Karmel
oo badda u dhow. 19 Dadka Masar degganow, in maxaabiis ahaan laguu kaxaysto
u alaab ururso, waayo, Nof waxay noqon doontaa meel cidla iyo baabba' ah oo aan
ciduna degganayn. 20 Masar waa qaalin lo'aad oo qurxoon, laakiinse halligaad baa
xagga woqooyi uga timid, wayna gaadhay. 21 Oo weliba raggiisa la soo kiraystay oo isaga
dhex joogaana waa sida weylo cayilay, waayo, dib bay u noqdeen, oo dhammaantood
way isla wada carareen, oo innaba ma ay joogsan, waayo, waxaa soo gaadhay maal-
intii masiibadooda iyo wakhtigii ciqaabiddooda. 22 Sanqadhiisu waa sida abeeso sii
gurguuranaysa, waayo, iyagu ciidan bay kula soo socon doonaan, oo faasas bay kula
soo duuli doonaan sida kuwa qoryo jaraya. 23 Rabbigu wuxuu leeyahay, In kastoo
aan la dhex baadhi karin, kayntiisa waa la wada jari doonaa, maxaa yeelay, iyagu
ayaxa way ka fara badan yihiin, oo waa wax aan la tirin karin. 24 Dadka Masar way
ceeboobi doonaan, waayo, waxaa lagu ridi doonaa gacanta dadka woqooyi. 25 Rabbiga
ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Bal ogaada, waan wada
ciqaabi doonaa Aamoon oo ah ilaaha Noo, iyo Fircoon, iyo Masar, iyo ilaahyadiisa,
iyo boqorradiisa, iyo xataa Fircoon iyo kuwa isaga isku halleeyaba. 26 Oo waxaan ku
ridi doonaa gacanta kuwa naftooda doondoonaya, iyo gacanta Nebukadresar oo ah
boqorka Baabuloon, iyo gacanta addoommadiisa, oo markaas dabadeedna waa loo
degi doonaa sidii waayihii hore, ayaa Rabbigu leeyahay. 27 Laakiinse, addoonkayga
reer Yacquubow, ha cabsan, hana nixin, reer binu Israa'iilow, waayo, bal eeg, meel
fog baan kaa badbaadin doonaa, oo farcankaagana waxaan ka badbaadin doonaa

dalka ay maxaabiista ku yihiin, oo reer Yacquub wuu soo noqon doonaa oo wuu iska
xasilloonaan doonaa oo iska istareexi doonaa, oo ciduna ma cabsiin doonto innaba.
28 Rabbigu wuxuu leeyahay, Addoonkayga reer Yacquubow, innaba ha cabsan, waayo,
waan kula jiraa, oo quruumihii aan ku kala kexeeyey oo dhanna waan wada baabbi'in
doonaa, laakiinse adiga ku wada baabbi'in maayo, caddaalad baanse kugu edbin
doonaa, oo sinaba ciqaabidla'aan kuugu dayn maayo.

47

Farriin Ku Saabsan Reer Falastiin

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo reer Falastiin ku saabsanaa oo Nebi Yeremyaah u
yimid intaan Fircoon Gaasa wax ku dhufan ka hor. 2 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, xagga woqooyi biyaa ka soo kici doona, oo waxay noqon doonaan webi aad
u daadanaya, oo waxay qarqin doonaan dalka iyo waxa ku dhex jira oo dhan, iyo
magaalada iyo waxa dhex degganba, oo markaas ayaa raggu qaylin doonaa, oo dadka
dalka deggan oo dhammuna way wada ooyi doonaan. 3 Gurdanka qoobabka fardihiisa
xoogga badan iyo yaacidda gaadhifardoodyadiisa, iyo xiinka giraangirihiisa aawadood
ayaa aabbayaashu ayan dib u dhugan doonin carruurtooda, waayo, gacmahoodu cabsi
bay la taag gabeen, 4 waana maalinta u imanaysa inay reer Falastiin wada baabbi'iso,
iyo inay kaalmeeye kasta oo hadhay Turos iyo Siidoon ka baabbi'iso, waayo, Rabbigu
wuxuu baabbi'in doonaa reer Falastiin iyo kuwa hadhay ee gasiiradda Kaftoor oo dhan.
5 Baroorashaa Gaasa heshay, Ashqeloonna waa lala baabbi'iyey kuwii dooxadooda
ku hadhay; ilaa goormaad isgoogooynaysaa? 6 Rabbiga seeftiisay, ilaa goormaad
xasilloonaan la'aanaysaa? Galkaaga gal, naso, oo xasilloonow. 7 Sidee baad u xasilli
kartaa, iyadoo uu Rabbigu ku amray? Ashqeloon iyo badda xeebteedaba ayuu iyada ku
amray.

48

Farriin Ku Saabsan Moo'aab

1 Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu reer Moo'aab ka
leeyahay, Waxaa iska hoogtay Neboo! Waayo, iyadu way baabba'day. Qiryaatayim
waa la ceebeeyey oo waa la qabsaday, Misgaabna waa la ceebeeyey, waana la dumiyey.
2 Dalka Moo'aab ammaan dambe ma leh. Xeshboon baa shar loogu hindisay, oo waxaa
la yidhaahdaa, Kaalaya oo aynu baabbi'innee si ayan quruun u sii ahaan. Madmeenay,
adigana waa lagu baabbi'in doonaa, oo seef baa ku eryan doonta. 3 Oo waxaa Xoron-
ayim laga maqli doonaa oohin qayladeed, kharribaad iyo baabba' weyn aawadood.
4 Dalka Moo'aab waa la wada baabbi'iyey, oo dhallaankiisiina qaylo bay maqashiiyeen.
5 Waayo, jiirtii Luxiid waxaa lala fuuli doonaa oohin aan kala joogsanayn, waayo,
dhaadhaca Xoronayim waxay ka maqleen tiiraanyadii oohinta baabbi'idda. 6 Carara,
oo naftiinna badbaadiya, oo waxaad noqotaan sida geed xun oo cidlada ku yaal oo
kale. 7 Waayo, waxaad isku hallaysay shuqulladaada iyo khasnadahaaga, oo sidaas
daraaddeed adigana waa lagu qabsan doonaa, oo Kemooshna maxaabiis ahaan buu u
bixi doonaa, isaga iyo wadaaddadiisa, iyo amiirradiisaba. 8 Oo baabbi'iyuhuna wuxuu
ku soo duuli doonaa magaalo kasta, oo magaalona kama baxsan doonto. Oo weliba
sidii Rabbigu yidhi, Dooxaduna way halligmi doontaa, oo bannaankuna wuu baabbi'i
doonaa. 9 Dalka Moo'aab baalal siiya si uu u duulo oo uu u cararo. Magaalooyinkiisu
waxay noqon doonaan cidla aan ciduna dhex degganayn. 10 Inkaaru ha ku dhacdo
kii shuqulka Rabbiga si dayac ah u sameeya, oo inkaaru ha ku dhacdo kii seeftiisa
dib uga celiya inay dhiig daadiso. 11 Dalka Moo'aab wuu iska istareexsanaa tan iyo
yaraantiisii, oo sida khamri deggan ayuu iskaga dul fadhiyey gufarkiisii, oo weelna
weel kale lagagama shubin, oo maxaabbiisahaanna marna looma kaxaysan, sidaas

daraaddeed dhadhankiisii wuu ku sii hadhay isaga, oo udgoonkiisiina innaba ma
beddelmin. 12 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman
doona wakhti aan isaga u soo diri doono kuwa wax shuba, isagayna shubayaan, oo
weelashiisay madhinayaan, oo jalxadihiisana wada burburinayaan. 13 Sidii reer binu
Israa'iil ay Beytel oo ay ku kalsoonaayeen ugu ceeboobeen, sidaas oo kale ayaa reer
Moo'aabna Kemoosh ugu ceeboobi doonaa. 14 Idinku sidee baad u odhan kartaan, An-
nagu waxaannu nahay dagaalyahan iyo rag u xoog badan dagaalka? 15 Boqorka magici-
isu yahay Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Dalka Moo'aab cidla buu noqday,
oo magaalooyinkiisiina way baabbe'een, oo kuwa barbaarradiisii u wanaagsanaana
waxay hoos ugu dhaadheceen in la gowraco. 16 Moo'aab masiibadiisii mar dhow bay
imanaysaa, oo dhibtiisiina aad iyo aad bay u soo degdegaysaa. 17 Kuwiinna hareerihiisa
ku wareegsan oo magiciisa yaqaan oo dhammow, u baroorta, oo waxaad tidhaahdaan,
Ushii xoogga iyo quruxda badnayd sidee bay u kala jabtay! 18 Dadka Diibon degganow,
sharaftaada hoos uga soo deg oo oon la fadhiiso, waayo, waxaa kugu soo duulay
baabbi'iyaha Moo'aab, oo isagu wuxuu dumiyey qalcadahaaga adadag. 19 Kuwiinna
Caroooceer degganow, bal jidka dhiniciisa istaaga, oo bal wax fiiriya, oo kan sii cararaya
iyo tan sii baxsanaysa waxaad weyddiisaan waxa dhacay. 20 Moo'aab waa la ceebeeyey,
waayo, wuu baabba'ay. Haddaba ooya oo qayliya, oo Arnoon ka sheega in Moo'aab
baabba'ay. 21 Xukun baa ku dhacay dalka bannaanka ah, iyo Xolon, iyo Yahsaah,
iyo Mefacad, 22 iyo Diibon, iyo Neboo, iyo Beytdiblaatayim, 23 iyo Qiryaatayim, iyo
Beytgaamuul, iyo Beytmecoon, 24 iyo Qiryood, iyo Bosraah, iyo magaalooyinka dalka
Moo'aab oo dhan, kuwa dhow iyo kuwa fogba. 25 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dalka
Moo'aab geeskiisii waa la gooyay oo gacantiisiina waa jabtay. 26 Isaga sakhraamiya,
waayo, Rabbiguu iska sii weyneeyey, oo Moo'aab wuxuu ku dhex galgalan doonaa
mantaggiisa, oo weliba wuxuu noqon doonaa wax lagu qoslo. 27 Waayo, miyaan
dalka Israa'iil wax lagu qoslo kuu ahayn? Miyaase isaga laga helay tuugag dhexdood?
Waayo, markaad isaga ka hadashidba madaxaad ruxruxdaa. 28 Kuwa dalka Moo'aab
degganow, magaalooyinka ka taga, oo dhagaxa weyn ku hoyda, oo waxaad la mid noqo-
taan sidii qoolleyda buulkeeda ka samaysata dhinacyada bohol afkeeda. 29 Waxaannu
maqalnay kibirkii Moo'aab oo uu aad u kibray, iyo xataa kor-isu-qaadiddiisa, iyo
kibirkiisa, iyo madaxweynaantiisa, iyo qabweynaanta qalbigiisaba. 30 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Anigu waan ogahay inaan cadhadiisu waxba ahayn oo faankiisuna innaba
waxba tarayn. 31 Sidaas daraaddeed Moo'aab waan u barooran doonaa, oo waxaan u
qaylin doonaa reer Moo'aab oo dhan daraaddood, waana loo barooran doonaa dadka
Qiir Xeres. 32 Canabka Sibmaahow, waxaan kuugu ooyi doonaa oohin ka sii daran tii
Yacser. Laamahaagii badday dhaafeen, oo waxay gaadheen xataa tan iyo badda Yacser.
Baabbi'iyihii wuxuu soo dhacay midhahaagii la hor guray iyo canabkaagii. 33 Farxadda
iyo rayraynta waa laga qaaday beertii midhaha badnayd iyo dalka Moo'aabba, oo
waxaan ka dhigay in khamri macsarooyinka laga waayo, oo ciduna kuma tuman
doonto iyagoo heesaya, oo heestooduna innaba hees ma noqon doonto. 34 Qayladii
Xeshboon waxay gaadhay Elecaaleeh iyo tan iyo Yahas, oo waxaa laga dhawaaqay
Socar iyo ilaa Xoronayim iyo ilaa Ceglad Shelishiyaah, waayo, xataa biyihii Nimriim
way baabba'ayaan. 35 Oo weliba Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan Moo'aab ka joojin
doonaa kan meesha sare allabariga ku bixiya, iyo kan ilaahyadiisa fooxa u shidaba.
36 Oo sidaas daraaddeed dalka Moo'aab aawadiis qalbigaygu waa u dhawaaqaa sida
biibiile oo kale, oo dadka Qiir Xeres aawadoodna qalbigaygu sida biibiile oo kale waa
u dhawaaqaa, saas aawadeed maalkii badnaa ee ay heleen waa ka wada baabba'ay.
37 Waayo, madax kastaba waa la xiiray, oo gadh kastaba waa la jaray, oo gacmaha oo
dhanna nabaraa ku kor yaal, oo dhexdana joonyad baa ku xidhan. 38 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Guryaha Moo'aab dushooda, iyo jidadkiisa dhexdooda waxaa meel kasta

jira baroorasho, waayo, Moo'aab waxaan u burburiyey sidii weel aan la doonaynin oo
kale. 39 Sidee buu u dumay! Sidee baa reer Moo'aab dhabarka ceeb ula sii jeediyey!
Markaasuu reer Moo'aab kuwa hareerihiisa ku wareegsan oo dhan u noqon doonaa
wax lagu qoslo oo lagu naxo. 40 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, wuxuu u
soo duuli doonaa sida gorgor oo kale, oo baalashiisana wuxuu ku fidin doonaa dalka
Moo'aab. 41 Qiryood waa la qabsaday, oo qalcadihiina waa la argaggixiyey, oo ragga
xoogga badan ee Moo'aab qalbigoodu wuxuu maalintaas noqon doonaa sida naag fooli
hayso qalbigeed oo kale. 42 Oo Moo'aab waa la baabbi'in doonaa si uusan innaba
quruun u sii ahaan, maxaa yeelay, Rabbiguu iska sii weyneeyey. 43 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Kan Moo'aab degganow, waxaa ku hor yaal cabsi, iyo yamays, iyo dabin.
44 Kii cabsida ka cararaa wuxuu ku dhici doonaa yamayska, oo kii yamayska ka soo
baxana waxaa qaban doona dabinka, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaan reer
Moo'aab ku soo dul dejin doonaa sannaddii ciqaabiddooda. 45 Kuwii cararay waxay
istaagan yihiin hooska Xeshboon, iyagoo taag gabay, waayo, dab baa Xeshboon ka soo
baxay, ololna wuxuu ka soo baxay Siixon dhexdeeda, oo wuxuu baabbi'iyey Moo'aab
darafkeeda iyo kuwa bulxanka badan dhaladooda. 46 Moo'aabow, adigaa iska hoogay,
Kemoosh dadkiisii way wada halligmeen, maxaa yeelay, wiilashaadii maxaabiis ahaan
baa loo kaxaystay, oo gabdhahaagiina waa la wada kaxaystay. 47 Laakiin Rabbigu
wuxuu leeyahay, Ugudambaysta maxaabiista reer Moo'aab waan soo celin doonaa.
Intaasu waa xukunkii reer Moo'aab.

49

Farriin Ku Saabsan Cammoon
1 Rabbigu wuxuu reer Cammoon ka leeyahay, Israa'iil miyuusan wiilal lahayn? Miyu-
usan mid dhaxla lahayn? Bal maxaa Malkaam u dhaxlay Gaad, oo maxaase dadkiisu u
degay magaalooyinkii reer Gaad? 2 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, waxaa iman doona wakhti aan ka dhigi doono in la maqlo qaylo dagaaleed
oo ka gees ah magaalada Rabbaah ee reer Cammoon, oo waxay noqon doontaa taallo
burbur ah, oo gabdhaheedana dab baa lagu wada gubi doonaa, oo markaasay dadka
Israa'iil dhaxli doonaan kuwii iyaga dhaxli jiray, ayaa Rabbigu leeyahay. 3 Xeshboonay,
barooro, waayo, Aacii waa baabba'day. Gabdhaha Rabbaahoy, ooya, dhar joonyad ah
guntada, oo baroorta, oo hore iyo dib ugu orda deyrarka dhexdooda, waayo, Malkaam
maxaabiis ahaan buu u bixi doonaa, isaga iyo wadaaddadiisa iyo amiirradiisaba.
4 Kaaga dib u noqonayow, bal maxaad dooxooyinkaaga ugu faanaysaa? Waayo,
dooxadaadu way sii dhammaanaysaa. Khasnadahaagaad isku hallaysay oo waxaad
tidhi, Bal yaa ii iman karaya? 5 Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Waxaan kugu soo dejin doonaa cabsi kaaga timaada kuwa hareerahaaga ku wareegsan
oo dhan. Oo midkiin kastaba hor baa loo eryi doonaa, oo cid kuwa warwareega soo
ururisaana ma jiri doonto. 6 Laakiin haddana mar kalaan maxaabiista reer Cammoon
soo celin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay.

Farriin Ku Saabsan Edom
7 Rabbiga ciidammadu wuxuu reer Edom ka leeyahay, Teemaan miyaan xigmad lagu
sii arag innaba? Taladii miyey ka baabba'day kuwii miyirka lahaa? Xigmaddoodii
miyey ka wada dhammaatay? 8 Dadka Dedaan degganow, carara, oo dib u noqda, oo
meelo hul dheer dega, waayo, reer Ceesaw waxaan ku soo dejin doonaa masiibadiisa
oo dhan, waana wakhtiga aan isaga ciqaabi doono. 9 Haddii kuwa canab ururiya ay kuu
yimaadaan, sow kaagama ay tageen canab xaaxaab ah? Haddiise tuugag ay habeenkii
kuu miraan, sow kama ay tageen markay wax ku filan helaan? 10 Laakiinse anigu
reer Ceesaw waan qaawiyey, oo meelihiisii qarsoonaana daahaan ka wada qaaday,
oo isna ma uu kari doono inuu isqariyo. Farcankiisii iyo walaalihiis iyo deriskiisiiba

way wada baabbe'een oo isagiina innaba ma jiro. 11 Carruurtaada agoonta ah ka tag
oo aniguna waan xannaanayn doonaa si ay u sii noolaadaan, oo carmalladaaduna
ha isku kay halleeyeen. 12 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, kuwii ayan
ku garta ahayn inay koobka cabbaan, xaqiiqa ahaan bay u cabbi doonaan. Haddaba
adigu miyaad tahay mid aan la ciqaabi doonin? Adigu ciqaabidla'aan innaba ma sii
joogi doontid, laakiinse sida xaqiiqada ah waad cabbi doontaa. 13 Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Waxaan ku dhaartay nafsaddayda inay Bosraah noqon doonto cidla,
iyo cay, iyo burbur, iyo inkaar, oo magaalooyinkeeda oo dhammuna weligoodba cidla
bay ahaan doonaan. 14 War baan xagga Rabbiga ka maqlay, oo quruumahana waxaa
loo dhex diray wargeeys leh, Isa soo wada urursada, oo iyada ku soo duula, oo dagaalka
u soo kaca. 15 Waayo, bal eeg, waxaan kaa dhigay mid quruumaha dhexdooda ku yar,
oo dadka dhexdiisana lagu quudhsado. 16 Kaaga qærarka dhagaxyadooda deggan oo
kurta dhaladeeda sare haystow, belaayonimadaada iyo kibirka qalbigaaga ayaa ku
khiyaanay, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, In kastoo aad buulkaaga meel sare ka
samaysatid sida kan gorgorka oo kale, anigu halkaas hoos baan kaaga soo dejin doonaa.
17 Oo weliba Edomna waxay noqon doontaa cidla, oo mid kasta oo ag maraaba wuu la
yaabi doonaa, wuuna ku foodhyi doonaa belaayooyinkeeda oo dhan. 18 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Sidii afgembigii Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii u dhowaa oo kale,
ciduna halkaas ma joogi doonto, oo innaba binu-aadmi halkaas ma degganaan doono.
19 Bal eega, isagu wuxuu kibirka Webi Urdun uga soo dhex bixi doonaa sida libaax oo
kale, oo wuxuu ku soo kici doonaa rugta xoogga badan, laakiinse anigu waxaan ka dhigi
doonaa inuu degdeg uga cararo, oo waxaan madax uga dhigi doonaa kii la doortay,
waayo, bal yaa ila mid ah? Oo bal yaa wakhtiga ii sheegi doona? Oo waa ayo adhijirka
hortayda soo istaagi doona? 20 Haddaba bal maqla talada uu Rabbigu Edom u goostay,
iyo qasdiyadiisa uu dadka Teemaan deggan u qasdiyey. Sida xaqiiqada ah waxaa iyaga
kaxayn doona kuwa adhiga ugu yaryar. Sida xaqiiqada ah isagu hoygooda iyo iyagaba
cidla buu ka dhigi doonaa. 21 Dhulkii wuxuu la gariiraa sanqadhii dhiciddooda, oo
qayladoodana waxaa laga maqlaa tan iyo Badda Cas. 22 Bal ogaada, isagu wuu soo
kici doonaa oo wuxuu u soo duuli doonaa sida gorgor oo kale, oo baalashiisana wuxuu
ku fidin doonaa Bosraah, oo maalintaas ragga xoogga badan oo reer Edom qalbigoodu
wuxuu noqon doonaa sida naag fooli hayso qalbigeed oo kale.

Farriin Ku Saabsan Dimishaq

23 Oo Dimishaqna wuxuu ka leeyahay, Xamaad iyo Arfaad way nexeen, waayo,
war xun bay maqleen, wayna qalbi jabeen, oo baddana welwel baa jira, oo innaba
ma ay xasilli karto. 24 Dimishaq way taag gabtay, oo waxay u jeesatay inay cararto.
Naxdin baa ku dhacday, oo cidhiidhi iyo xanuun baa qabtay sidii naag foolanaysa oo
kale. 25 Magaaladii ammaanta lahayd oo aan ku faraxsanaa sidee baan looga tegin!
26 Sidaas daraaddeed barbaarradeedu waxay ku dhex dhici doonaan jidadkeeda, oo
raggeeda dagaalka oo dhanna maalintaasaa la wada baabbi'in doonaa, ayaa Rabbiga
ciidammadu leeyahay. 27 Oo derbiga Dimishaq dab baan ku dayn doonaa, oo daaraha
waaweyn ee Benhadad oo dhanna baabba' buu ka dhigi doonaa.

Farriin Ku Saabsan Qedaar Iyo Xaasoor

28 Qedaar iyo boqortooyooyinka Xaasoor oo boqorka Baabuloon oo Nebukadresar
ahu uu wax ku dhuftay Rabbigu wuxuu ka leeyahay, Sara joogsada, oo Qedaar u kaca,
oo dadka reer bari baabbi'iya. 29 Teendhooyinkooda iyo adhyahoodaba way wada
kaxaysan doonaan, oo waxay iska qaadan doonaan daahyadooda iyo weelashooda
oo dhan iyo geeloodaba, oo waxay iyaga ugu qaylin doonaan, Dhinac kasta cabsi
baa idinka jirta. 30 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dadka Xaasoor degganow, carara, oo
aad u sii fogaada, oo meelo hul dheer dega, waayo, Nebukadresar oo ah boqorka

Baabuloon ayaa idiin tashaday, oo wax xun buu idiin qasdiyey. 31 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Sara joogsada, oo ku kaca quruun istareexsan, oo welwella'aan isaga deggan,
oo aan albaabbo iyo qataarro midna lahayn, oo keligeed deggan. 32 Oo Rabbigu wuxuu
leeyahay, Geeloodu wuxuu noqon doonaa booli, oo xoolahooda badanna waa la kala
boobi doonaa, oo waxaan dabaylaha oo dhan u kala firdhin doonaa kuwa timaha
dhinacyada ka jarta, oo masiibadoodana waxaan kaga soo dayn doonaa dhinac kasta.
33 Oo Xaasoorna waxay noqon doontaa meel dawacooyin ku hoydaan iyo meel weligeed
cidla ah, ciduna halkaas ma joogi doonto oo innaba binu-aadmina ma degganaan
doono.

Farriin Ku Saabsanaa Ceelaam

34 Kanu waa Eraygii Rabbiga ee Ceelaam ku saabsanaa ee Nebi Yeremyaah u
yimid bilowgii boqornimadii Sidqiyaah oo boqor ka ahaa dalka Yahuudah, isagoo
leh, 35 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Anigu waxaan kala jebin
doonaa qaansada reer Ceelaam, taasoo ah waxa xooggooda u weyn. 36 Oo waxaan
reer Ceelaam ku soo dayn doonaa afarta dabaylood oo samada afarteeda qabladood ka
timid, oo iyaga waxaan u kala firdhin doonaa qabladahaas oo dhan, oo innaba ma ay jiri
doonto quruun aan reer Ceelaam masaafurisyadoodu geli doonin. 37 Waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ka dhigi doonaa in reer Ceelaam ay ku hor naxaan
cadaawayaashooda iyo kuwa naftooda doondoonaya, oo masiibo ah cadhadayda kulul
ayaan ku soo dejin doonaa, oo seefna waan ka daba diri doonaa, ilaa aan baabba' ka
dhigo. 38 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu carshigayga Ceelaam baan dhex qotomin
doonaa, oo halkaas boqor iyo amiirroba waan ka wada baabbi'in doonaa. 39 Laakiinse
Rabbigu wuxuu leeyahay, Ugudambaysta maxaabiista reer Ceelaam waan soo celin
doonaa.

50

Farriin Ku Saabsan Baabuloon

1 Kanu waa eraygii ku saabsanaa Baabuloon iyo dalka reer Kaldayiin ee uu Rabbigu
Nebi Yeremyaah faray.

2 Quruumaha ka dhex sheega, oo naadiya, oo calan kor u taaga. Naadiya, oo ha
qarinina, oo waxaad tidhaahdaan, Baabuloon waa la qabsaday, Beel waa la ceebeeyey,
Merodag waa la burburiyey, taswiiraheedii waa la ceebeeyey, oo sanamyadeediina
waa la burburiyey. 3 Waayo, quruun baa xagga woqooyi iyada kaga soo kacaysa, taasoo
dalkeeda cidla ka dhigi doonta, oo ciduna ma dhex degganaan doonto, oo dad iyo
duunyaba way carareen, wayna tageen. 4 Rabbigu wuxuu leeyahay, Maalmahaas iyo
wakhtigaas waxaa iman doona dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah oo wada socda oo
ooyaya, oo Rabbiga Ilaahooda ahna way doondooni doonaan. 5 Iyagu waxay haybin
doonaan jidka Siyoon iyagoo wejigoodu halkan u soo jeedo, oo waxay odhan doonaan,
Kaalaya, oo Rabbiga ugu dhowaada axdi weligiis ah oo aan la illoobi doonin.

6 Dadkaygu wuxuu ahaan jiray sidii ido baadiyoobay, oo adhijirradoodii ayaa ka
dhigay inay ambadaan. Waxay u celiyeen oo ku sii daayeen xagga buuraha, oo intay
buur ilaa kur uga sii bexeen ayay xeradoodii illoobeen. 7 Ku alla kii iyaga helayba
wuu cunay, oo cadaawayaashoodiina waxay yidhaahdeen, Annagu dembi kuma lihin,
maxaa yeelay, iyagu waxay ku dembaabeen Rabbiga ah rugtii caddaaladda, kaasoo
ah Rabbigii ahaa rajadii awowayaashood. 8 Baabuloon dhexdeeda ka carara, oo dalka
reer Kaldayiin ka dhex baxa, oo noqda sida orgiyo adhi hor socda oo kale. 9 Waayo,
bal ogaada, waxaan kicin doonaa oo aan Baabuloon ku soo dayn doonaa quruumo
waaweyn oo is-urursaday oo xagga dalka woqooyi ka yimid, oo dagaal bay isugu soo
diyaarin doonaan oo halkaasaa laga qaadi doonaa. Oo fallaadhahoodu waxay noqon
doonaan sida fallaadhaha kan dagaalka aqoonta u leh oo aan middoodna waxtarla'aan

ku soo noqonayn. 10 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Dalka Kalday wuxuu noqon
doonaa wax la dhaco, oo kuwii isaga dhaca oo dhammuna way wada dhergi doonaan.
11 Kuwiinna dhaxalkayga dhacayow, in kastoo aad faraxdaan oo aad rayraysaan, iyo
in kastoo aad u cayishaan sida qaalin lo'aad oo daaqsin fiican dhex joogta, amase aad
danantaan sida fardo xoog badan oo kale, 12 kolley hooyadiin si xun bay u ceeboobi
doontaa, oo tii idin dhashayna way welweli doontaa, oo bal ogaada, iyadu waxay
ahaan doontaa midda quruumaha ugu wada dambaysa, iyo cidla, iyo dhul engegan,
iyo lamadegaan. 13 Cadhada Rabbiga daraaddeed ayaan ciduna u degi doonin, laakiinse
kulligeed waxay ahaan doontaa baabba'. Mid kasta oo Baabuloon soo ag maraaba wuu
yaabi doonaa, oo belaayooyinkeeda oo dhanna wuu ku foodhyi doonaa. 14 Kuwiinna
qaansada xoota oo dhammow, Baabuloon hareereheeda dagaal isugu diyaariya. Iyada
fallaadhihiinna ku gana, oo fallaadhna ha ka ceshanina, waayo, Rabbigay ku dem-
baabtay. 15 Hareeraha kaga qayliya, iyadu way isdhiibtay, aasaaskeedii wuu dhacay,
derbiyadeediina waa la wada dumiyey, waayo, taasu waa aarsashadii Rabbiga. Iyada
ka aarsada, oo sidii ay yeeli jirtay iyada ku sameeya. 16 Baabuloon ka baabbi'iya
kan wax beera iyo kan manjada qaada wakhtiga beergoosadka. Seefta dulmaysa
cabsi ay ka qabaan aawadeed ayaa midkood kastaaba ku noqon doonaa dadkiisii,
oo midkood kastaaba u carari doonaa dalkiisii. 17 Dadka Israa'iil waa sida ido kala
firidhsan oo kale. Libaaxyaa kala eryay. Markii hore waxaa baabbi'iyey boqorkii
Ashuur, oo markii dambena Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon ayaa lafihiisii
burbursaday. 18 Sidaas daraaddeed Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil
wuxuu leeyahay, Bal ogaada, boqorka Baabuloon iyo dalkiisaba waan u ciqaabi doonaa
sidaan boqorkii Ashuur u ciqaabay oo kale. 19 Oo dadka Israa'iilna xeradooda ayaan ku
soo celin doonaa, oo waxay daaqi doonaan Karmel iyo Baashaan, oo nafsaddooduna
waxay ka dhergi doontaa buuraha Efrayim iyo Gilecaad dhexdiisa. 20 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Maalmahaas iyo wakhtigaas waxaa la doondooni doonaa xumaantii dadka
Israa'iil oo innaba ma ay jiri doonto, iyo dembiyadii dadka Yahuudah oo innaba lama
heli doono, waayo, kuwii aan soo reebay waan saamixi doonaa.

21 Rabbigu wuxuu leeyahay, Ku soo kaca dalka Meraatayim, iyo dadka Feqood deg-
ganba. Laaya oo wada baabbi'iya oo sidaan idinku amray oo dhan yeela. 22 Dalka waxaa
dhex yaal dagaal iyo halligaad weyn sanqadhood. 23 Dubbihii dunida oo dhammu sidee
buu u kala jabay oo uu u burburay! Baabuloon sidee bay quruumaha dhexdooda cidla
ugu noqotay! 24 Baabuloonay, dabin baan kuu dhigay, oo adna waa lagu qabtay adigoo
aan iska ogayn. Waa lagu helay oo lagu qabtay, maxaa yeelay, Rabbigaad la dirirtay.
25 Rabbigu meesha hubkiisuu furay, oo wuxuu soo bixiyey hubkii dhirifkiisa, waayo,
Sayidka ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay shuqul uu ku dhex samayn doono
dalka reer Kaldayiin. 26 Quruuntaas kaga soo kaca darafyada dhulka ugu shisheeya, oo
bakhaarradeeda fura, oo waxaad iyada u taalaysaan sida wax meel tuunsan oo kale, oo
dhammaanteed baabbi'iya, oo innaba waxba ha ka reebina. 27 Dibiyadeeda oo dhan
wada gowraca, oo kulligood in la gowraco ha u dhaadheceen. Iyagaa iska hoogay,
waayo, waxaa haatan yimid maalintoodii iyo wakhtigii ciqaabiddooda! 28 Waxaa
yeedhaya codkii kuwa dalka Baabuloon ka sii cararaya oo ka baxsanaya inay Siyoon
ka naadiyaan aarsashadii Rabbiga Ilaahayaga ah, taasoo ah aarsashadii macbudkiisa.
29 Waxaad Baabuloon ugu yeedhaan qaansoley badan, kuwiinna qaansada xoota oo
dhammow. Hareereheeda ka dega, oo yaan innaba waxba ka baxsan. U abaalmariya
sidii shuqulkeedu ahaa, oo wixii ay samayn jirtay oo dhan ku sameeya, waayo, waxay
ku kibirtay Rabbiga ah Kan Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. 30 Sidaas daraaddeed
barbaarradeedu waxay ku dhex dhici doonaan jidadkeeda, oo raggeeda dagaalka oo
dhanna maalintaasaa la wada baabbi'in doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. 31 Sayidka
ah Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eeg, kan kibirka badanow, anigu col

baan kugu ahay, waayo, waxaa yimid maalintaadii taasoo ah wakhtigii aan ku ciqaabi
lahaa. 32 Oo kan kibirka badanuna wuu turunturoon doonaa, wuuna dhici doonaa, oo
ciduna ma sara kicin doonto. Oo magaalooyinkiisana dab baan ku dayn doonaa, oo
dabkaasuna wuxuu wada baabbi'in doonaa inta hareerihiisa ku wareegsan oo dhan.

33 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudahba
waa la wada dulmay, oo kuwii iyaga maxaabiis ahaanta u kaxaystayna aad bay u
xajistaan, wayna diidaan inay iska sii daayaan. 34 Bixiyahoodu waa xoog badan yahay,
oo magiciisana waxaa la yidhaahdaa Rabbiga ciidammada. Oo isagu sida xaqiiqada
ah dacwadooda wuu u qaadi doonaa, si uu dhulka u nasiyo, oo uu kuwa Baabuloon
deggan u gariiriyo. 35 Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer Kaldayiin, iyo kuwa Baabuloon
deggan, iyo amiirradeeda, iyo raggeeda xigmadda lehba seef baa u diyaar ah. 36 Oo
faanlowyadana seef baa u diyaar ah, wayna nacasoobi doonaan, oo raggeeda xoogga
badanna seef baa u diyaar ah, wayna argaggixi doonaan. 37 Oo seef baa u diyaar ah
fardahooda, iyo gaadhifardoodyadooda, iyo dadka isku qasan oo dhexdeeda jooga oo
dhan, oo waxay noqon doonaan sida naago oo kale. Oo khasnadaheedana seef baa u
diyaar ah, oo iyana waa la dhici doonaa. 38 Biyaheedana abaar baa u diyaar ah, wayna
wada gudhi doonaan, waayo, kanu waa dal ay taswiiro xardhanu ka buuxaan, oo dad-
kuna sanamyo bay ka daba waashaan. 39 Sidaas daraaddeed dugaagga lamadegaanku
waxay halkaas la degganaan doonaan yeyda, oo weliba gorayooyinka ayaa halkaas
ku hoyan doona, oo weligeedna mar dambe lama degi doono, oo tan iyo ab ka abna
dhexdeeda innaba laguma hoyan doono. 40 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidii Ilaah u
afgembiyey Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii u dhowaaba ayaan ciduna halkaas u
joogi doonin oo uusan innaba binu-aadmina halkaas degganaan doonin. 41 Bal ogaada,
dadyow baa xagga woqooyi ka iman doona, oo quruun weyn iyo boqorro badan ayaa
dhulka darafyadiisa ka soo kici doona. 42 Oo waxay sitaan qaansooyin iyo warmo, oo
waa calool adag yihiin, oo innaba naxariis ma leh. Codkoodana waxaa la moodaa sida
bad guuxaysa oo kale, oo farday fuulaan. Baabuloonay, mid kastaaba wuxuu kuugu soo
safan yahay sida nin dagaal diyaar u ah oo kale. 43 Boqorkii Baabuloon ayaa warkoodii
maqlay, markaasay gacmihiisii taag gabeen, oo cidhiidhi iyo xanuun baa isagii qabtay
sida naag foolanaysa oo kale. 44 Bal eega, isagu wuxuu kibirka Webi Urdun uga soo
dhex bixi doonaa sida libaax oo kale, oo wuxuu ku soo kici doonaa rugta xoogga badan,
laakiinse anigu waxaan ka dhigi doonaa inay degdeg uga cararaan, oo waxaan madax
uga dhigi doonaa kii la doortay, waayo, bal yaa ila mid ah? Oo bal yaa wakhtiga ii
sheegi doona? Oo waa ayo adhijirka hortayda soo istaagi doona? 45 Haddaba bal
maqla talada uu Rabbigu Baabuloon u goostay, iyo qasdiyadiisa uu dalka reer Kaldayiin
u qasdiyey. Sida xaqiiqada ah waxaa iyaga kaxayn doona kuwa adhiga ugu yaryar.
Sida xaqiiqada ah isagu hoygooda iyo iyagaba cidla buu ka dhigi doonaa. 46 Dhulkii
wuxuu la gariiraa sanqadhii qabsashadii Baabuloon, oo qayladeeda waxaa laga maqlaa
quruumaha dhexdooda.

51

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, anigu Baabuloon iyo kuwa dalka reer
Kaldayiin dhex degganba waxaan ku soo kicin doonaa dabayl wax baabbi'isa. 2 Oo
Baabuloonna waxaan u soo diri doonaa haadiyayaal, oo iyaday haadin doonaan, oo
dalkeedana way madhin doonaan, waayo, maalinta dhibaatada dhinac kastay kaga soo
duuli doonaan. 3 Kii qaanso xoota iyo kii dharkiisa birta ah la sara kacaba qaansoluhu
qaansadiisa ha u xooto, oo barbaarradeedana ha u tudhina, oo ciidankeeda oo dhanna
wada baabbi'iya. 4 Oo kuwa la layn doono waxay ku dhex dhici doonaan dalka
reer Kaldayiin, oo kuwa la dooxdooxi doonona waxay ku dhici doonaan jidadkeeda.

5 Waayo, dadka Israa'iil iyo dadka Yahuudah toona Ilaahooda ah Rabbiga ciidammadu
innaba ma dayrin, in kastoo dalkoodii uu ka buuxsamay dembi ay ku sameeyeen Kan
Quduuska ah ee reer binu Israa'iil. 6 Baabuloon dhexdeeda ka carara, oo nin kastaaba
naftiisa ha la baxsado. Xumaanteeda ha ku dhex baabbi'ina, waayo, haatan waa wakhti
uu Rabbigu ka aarsan doono, oo iyada wuu abaalmarin doonaa. 7 Baabuloon waxay
ahayd koob dahab ah oo Rabbiga gacantiisa ku jira oo dunida oo dhan sakhraamiyey.
Quruumuhu waxay cabbeen khamrigeedii, oo sidaas daraaddeed quruumihii way
wada waasheen. 8 Baabuloon dhaqso bay u dhacday, wayna baabba'day. Iyada
u baroorta oo xanuunkeeda beeyo dawo ah u qaada, hadday saas ku bogsanayso.
9 Annagu Baabuloon waannu dawayn lahayn, laakiinse iyadu ma ay bogsan. Iyada ka
taga oo midkeen kastaaba dalkiisii ha tago, waayo, xukunkeedii wuxuu gaadhay tan iyo
samada, oo waxaa kor loogu qaaday tan iyo cirka. 10 Rabbigu wuxuu soo saaray xaqn-
imadeennii, ina keena oo aynu Siyoon ka caddayno shuqulka Rabbiga Ilaaheenna ah.
11 Fallaadhaha afaysta, oo gaashaammada qaada, waayo, Rabbigu wuxuu sara kiciyey
ruuxii boqorradii reer Maaday, waayo, qasdigiisu waa inuu Baabuloon baabbi'iyo,
maxaa yeelay, taasu waa aarsashadii Rabbiga, taasoo ah aarsashadii macbudkiisa.
12 Kor u qaada calan ku col ah derbiyada Baabuloon, oo ilaalladana sii xoogeeya, oo
waardiyayaasha taaga, oo gaadmada diyaariya, waayo, Rabbigu wuxuu u qasdiyey
oo weliba sameeyey waxyaalihii uu kaga hadlay kuwa Baabuloon deggan. 13 Taadan
biyaha badan ag deggan oo khasnadaha badanay, dhammaadkaagii waa yimid iyo
qiyaastii faa'iidadaada xaqdarrada ahu. 14 Rabbiga ciidammadu wuxuu ku dhaartay
nafsaddiisa, oo wuxuu yidhi, Sida xaqiiqada ah waxaan kaa buuxin doonaa rag sida
koronkorro u faro badan, oo iyana way kugu qaylin doonaan.

15 Isagu dhulka xooggiisuu ku sameeyey, dunidana xigmaddiisuu ku dhisay, oo
samooyinkana waxgarashadiisuu ku kala bixiyey. 16 Markuu codkiisa ku hadlo biyo
badan guuxooda baa samooyinka laga maqlaa, oo isagaa ka dhiga in dhulka darafyadi-
isa uumi ka soo kaco, roobkana wuxuu u sameeyaa hillaac, oo dabayshana isagaa
khasnadihiisa ka soo saara. 17 Nin kastaaba wuxuu noqday doqon aan aqoon lahayn, oo
dahabshube kastaaba wuxuu ku ceeboobay sanamkiisii la xardhay, waayo, sanamkiisii
la shubay waa been oo innaba neef ma leh. 18 Iyagu waa wax aan waxtar lahayn iyo
shuqul lagu majaajilowdo, oo wakhtiga ciqaabiddoodana way wada baabbi'i doonaan.
19 Kan Yacquub qaybta u ah iyaga la mid ma aha, waayo, isagu waa kan wax kasta
abuuray, oo reer binu Israa'iilna waa qoladii dhaxalkiisa, oo magiciisuna waa Rabbiga
ciidammada.

20 Adigu waxaad ii tahay dubbahaygii iyo hubkaygii dagaalka, oo adigaan quruumaha
kugu burburin doonaa, oo adigaan boqortooyooyin kugu baabbi'in doonaa. 21 Oo
adigaan kugu burburin doonaa faraska iyo kan fuushanba, oo adigaan kugu burburin
doonaa gaadhifaraska iyo kan fuushanba, 22 oo weliba adigaan kugu burburin doonaa
ragga iyo dumarkaba, oo adigaan kugu burburin doonaa odayga iyo barbaarkaba,
oo adigaan kugu burburin doonaa wiilka iyo gabadhaba, 23 oo weliba adigaan kugu
burburin doonaa adhijirka iyo adhigiisaba, oo adigaan kugu burburin doonaa ninkii
beerrey ah iyo dibidiisba, oo adigaan kugu burburin doonaa taliyayaasha iyo saraaki-
ishaba. 24 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Baabuloon iyo dalka Kalday dadka deggan
oo dhanba waxaan ka abaalmarin doonaa sharkii ay Siyoon iyo adiga hortaadaba ku
sameeyeen.

25 Buurta wax baabbi'isa oo dunida oo dhan halligaysay, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Bal eeg, anigu col baan kugu ahay, oo gacantaydaan kugu dul fidin doonaa, oo waxaan
hoos kaga soo giringirin doonaa dhagaxyada dushooda, oo waxaan kaa dhigi doonaa
buur gubatay. 26 Rabbigu wuxuu leeyahay, Lagaama qaadan doono dhagax rukun
noqon kara iyo dhagax aasaas noqon kara toona, laakiinse adigu weligaaba cidla baad

ahaan doontaa. 27 Dalka calan ka dhex taaga, oo quruumahana buunka ka dhex
yeedhiya, oo quruumaha u soo wada diyaariya, inay iyada ku kacaan, oo waxaad u
wada yeedhaan boqortooyooyinka Araarad, iyo Minnii, iyo Ashkenas inay ku kacaan,
oo sirkaal iyada col ku ah doorta, oo fardahana ugu sii daaya sida koronkorro baas
oo kale. 28 Oo waxaad iyada u soo diyaarisaan quruumaha, iyo boqorrada reer
Maaday, iyo taliyayaashooda iyo saraakiishooda oo dhan, iyo dalka taliskiisa ku jira
oo dhanba. 29 Dalku wuu gariiraa, wuuna xanuunsadaa, waayo, qasdi kasta oo Rabbigu
uu Baabuloon ugu qasdiyeyba waa la oofiyaa si uu dalka Baabuloon uga dhigo cidla aan
ciduna degganayn. 30 Raggii xoogga badnaa ee Baabuloon dagaalkay ka joogsadeen, oo
waxay ku hadheen qalcadahoodii. Way taag gabeen, oo waxay noqdeen sidii naago oo
kale. Meelaheedii lagu hoyan jiray way gubeen, oo qataarradeediina way kala jabeen.
31 Wargeeysba wargeeys buu ku orday, oo farriinqaadeba farriinqaaduu ku orday inuu
boqorka Baabuloon u sheego in magaaladiisii dhan kasta laga qabsaday, 32 oo meelihii
webiga laga gudbi jirayna la wada xidhay, oo cawsduurkiina dab lagu gubay, oo raggii
dagaalkuna ay wada cabsadeen.

33 Waayo, Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay,
Dadka Baabuloon waa sidii meel hadhuudh lagu tumo, oo haatan waa wakhtigii
la tumi lahaa, in yar dabadeedna waxaa u iman doona wakhtigii beergoosashada.
34 Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon ayaa i baabbi'iyey, wuu i burbursaday,
oo weel madhan buu iga dhigay, wuuna i liqay sidii bahal weyn oo kale, oo wuxuu
calooshiisa ka buuxsaday cuntadaydii macaanayd, oo dibadduu ii xooray. 35 Kan
Siyoon degganu wuxuu odhan doonaa, Dulmigii aniga iyo jidhkayga lagu sameeyey
Baabuloon ha saarnaado. Yeruusaalem waxay odhan doontaa, Dhiiggaygu dadka dalka
Kalday deggan ha saarnaado. 36 Sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal ogow,
anigu dacwadaada waan kuu qaadi doonaa, waanan kuu aari doonaa, oo baddeeda
waan engejin doonaa, oo isheedana waan qallajin doonaa. 37 Baabuloon waxay noqon
doontaa tuulmooyin burbur ah iyo meel dawacooyinku ay ku hoydaan, iyo wax laga
yaabo oo lagu foodhyo, oo aan ciduna degganayn. 38 Iyagu dhammaantood waxay u ciyi
doonaan sida libaaxyo aaran ah oo kale, oo waxay u guuxi doonaan sida dhal libaax
oo kale. 39 Rabbigu wuxuu leeyahay, Markay kululaadaan ayaan diyaafad u samayn
doonaa, oo waan wada sakhraamin doonaa si ay u reyreeyaan oo ay u seexdaan hurdo
weligeed ah oo ayan ka soo toosin. 40 Oo waxaan iyaga u soo kaxayn doonaa sida baraar
la gowracayo iyo sida wanan iyo orgiyo oo kale. 41 Sidee baa Sheeshag loo qabsaday,
sidee baa ammaantii dunida oo dhan loo argaggixiyey, oo sidee baa Baabuloon ay
wax laga yaabo quruumaha dhexdooda ugu noqotay! 42 Baabuloon baddii baa ku soo
kor butaacday, oo waxaa qarqiyey hirarkeedii badnaa. 43 Magaalooyinkeedii waxay
noqdeen cidla iyo dhul engegan, iyo lamadegaan, iyo dal aan ciduna degganayn,
ama aan binu-aadmi innaba soo ag marin. 44 Oo Beelna waxaan ku ciqaabi doonaa
Baabuloon dhexdeeda, oo waxaan afkiisa ka soo bixin doonaa wixii uu liqay, oo
quruumuhuna innaba mar dambe isaga uma ay soo qulquli doonaan, hubaal, derbiga
Baabuloon wuu dumi doonaa.

45 Dadkaygiiyow, iyada ka dhex baxa, oo ninkiin kastaaba naftiisa ha kala baxsado
Rabbiga cadhadiisa kulul. 46 Ha qalbi jebin, hana ka cabsan warka belefta ah ee dalka
laga dhex maqli doono, waayo, sannad war baa iman doona oo haddana sannadda
kalena war kalaa iman doona, oo dalka dhexdiisa waxaa jiri doona dulmi, oo taliyeba
taliyuu ku kici doonaa. 47 Sidaas daraaddeed waxaa iman doona wakhti aan xukun ku
soo dejin doono sanamyada xardhan ee Baabuloon, oo dalkeeda oo dhammuna wuu
ceeboobi doonaa, oo kuweeda la laayay oo dhammuna iyaday ku dhex dhici doonaan.
48 Rabbigu wuxuu leeyahay, Markaasay samada iyo dhulka iyo waxa ku jira oo dham-
muba farxad ku heesi doonaan Baabuloon aawadeed, waayo, kuwa iyada baabbi'in

doona ayaa xagga woqooyi uga iman doona. 49 Baabuloon sidii ay u daadisay kuwii
reer binu Israa'iil laga laayay, sidaas oo kale ayaa Baabuloon waxaa ugu dhex daadan
doona kuwa dhulka laga laayay oo dhan. 50 Kuwiinna seefta ka baxsadayow, taga, oo ha
joogsanina. Rabbiga meel fog ka soo xusuusta, oo Yeruusaalemna maankiinna ha soo
gasho. 51 Annagu waannu ceeboonnay, maxaa yeelay, waxaannu maqalnay cay xun,
oo ceeb baa wejigayagii qarisay, waayo, shisheeyayaal ayaa meelaha quduuska ah ee
guriga Rabbiga soo dhex galay. 52 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sidaas daraaddeed waxaa
iman doona wakhti aan xukun ku soo dejin doono sanamyadeeda xardhan, oo dalkeeda
oo dhanna dadka dhaawaca ah baa ka dhex taahi doona. 53 Rabbigu wuxuu leeyahay,
Baabuloon in kastoo ay tan iyo samada korto, iyo in kastoo ay meelaheeda dhaadheer
ee xoogga badan sii adkayso, kolleyba waxaa iyada u tegi doona baabbi'iyayaal iga
yimid. 54 Baabuloon qaylaa ka yeedhaysa, oo dalka reer Kaldayiinna baabba' weyn
baa ka dhex sanqadhayaa, 55 maxaa yeelay, Rabbigu Baabuloon wuu baabbi'iyaa, oo
codkii weynaana dhexdeeda wuu ka aamusiiyaa, oo mawjadahoodu way u guuxaan
sida biyo badan, qaylada codkoodana kor bay u qaadaan, 56 maxaa yeelay, waxaa
Baabuloon ku soo degay baabbi'iyihii, oo raggeedii xogga badanna waa la qabtay, oo
qaansooyinkoodiina way jabeen, waayo, Rabbigu waa Ilaahii abaalmarinta, oo sida
xaqiiqada ah isagu wuu u abaalgudi doonaa. 57 Oo waxaan wada sakhraamin doonaa
amiirradeeda, iyo raggeeda xigmadda leh, iyo taliyayaasheeda, iyo saraakiisheeda,
iyo raggeeda xoogga badanba, oo waxay seexan doonaan hurdo weligeed ah, oo ayan
ka soo toosin, ayaa Boqorka magiciisa la yidhaahdo Rabbiga ciidammadu leeyahay.
58 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Derbiyada balballaadhan ee Baabuloon waa
la wada dumin doonaa, oo irdaheeda dhaadheerna dab baa lagu gubi doonaa, oo dadku
waxtarla'aan buu u hawshoon doonaa, quruumuhuna dab, wayna daali doonaan.
59 Kanu waa eraygii Nebi Yeremyaah uu ku amray Seraayaah ina Neeriiyaah oo
ahaa ina Maxseeyaah markuu Baabuloon u raacay Sidqiyaah oo ahaa boqorkii dalka
Yahuudah sannaddii afraad ee boqornimadiisa. Seraayaah wuxuu ahaa amiirkii reer
boqor maamulaha u ahaa. 60 Markaas Yeremyaah kitaab buu ku qoray masiibadii
Baabuloon ku soo degi lahayd oo dhan, waana erayadan Baabuloon ku saabsan ee uu
qoray. 61 Oo Yeremyaah wuxuu Seraayaah ku yidhi, Markaad Baabuloon tagtid oo aad
aragtid, erayadan oo dhan wada akhri, 62 oo markaas waxaad tidhaahdaa, Rabbiyow,
adigu waxaad ka hadashay meeshan inaad baabbi'inaysid, si aan waxba gudaheeda
ugu hadhin dad iyo duunyo toona, laakiinse ay weligeedba cidla ahaan doonto. 63 Oo
markaad kitaabkan akhrintiisa dhammaysid waa inaad isaga dhagax ku xidhaa oo aad
Webi Yufraad dhexdiisa ku tuurtaa. 64 Oo waxaad tidhaahdaa, Baabuloon sidaasay u
tiimban doontaa, oo kamana soo sara kici doonto masiibada aan iyada ku soo dejin
doono aawadeed, oo iyagu way daali doonaan.

Intaasu waa erayadii Yeremyaah.

52

Dhiciddii Yeruusaalem

1 Sidqiyaah markuu boqor noqday wuxuu jiray kow iyo labaatan sannadood, oo
Yeruusaalemna wuxuu boqor ku ahaa kow iyo toban sannadood. Oo hooyadiis ma-
gaceeduna wuxuu ahaa Xamuutal ina Yeremyaah oo reer Libnaah ahayd. 2 Oo isagu
wuxuu sameeyey wax Rabbiga hortiisa shar ku ah sidii wixii Yehooyaaqiim sameeyey
oo dhan. 3 Oo tanu waxay Yeruusaalem iyo dalka Yahuudah ugu dhacday cadhadii
Rabbiga aawadeed ilaa uu hortiisa ka tuuray, kolkaasaa Sidqiyaahna ka fallaagoobay
boqorkii Baabuloon. 4 Oo sannaddii sagaalaad oo boqornimadiisa, bishii tobnaad,
maalintii tobnaad ayaa Nebukadresar oo ahaa boqorkii Baabuloon iyo ciidankiisii
Yeruusaalem ku keceen, oo intay hor degeen ayay qalcado hareereheeda ka dhisteen.

5 Oo sidaasay magaaladii u hareeraysnayd tan iyo sannaddii kow iyo tobnaad oo Boqor
Sidqiyaah. 6 Oo maalintii sagaalaad, bishii afraad, ayaa abaartii magaaladii aad iyo
aad ugu xumaatay, oo sidaas daraaddeed dadkii dalka degganaa cunto ma haysan.
7 Markaasaa meel magaalada ahayd la jebiyey, oo raggii dagaalka oo dhammuna
way carareen, oo waxay goor habeennimo ah magaaladii kaga bexeen iriddii labada
derbi u dhaxaysay oo beertii boqorka ku ag tiil (haddaba reer Kaldayiin waxay ku
wareegsanaayeen magaalada). Oo waxay mareen jidkii Caraabaah. 8 Laakiinse
ciidankii reer Kaldayiin ayaa boqorkii eryaday, oo waxay Sidqiyaah ku gaadheen
bannaannadii Yerixoo, oo ciidankiisii oo dhammuna way ka kala firdheen. 9 Markaasay
boqorkii qabsadeen oo boqorkii Baabuloon ugu geeyeen Riblaah oo ku tiil dalka
Xamaad, wuuna xukumay. 10 Oo boqorkii Baabuloon Sidqiyaah wiilashiisii hortiisuu
ku laayay, oo weliba amiirradii dalka Yahuudah oo dhanna wuxuu ku wada laayay
Riblaah. 11 Oo weliba Sidqiyaahna indhihii buu ka riday, oo boqorkii Baabuloon wuxuu
ku xidhxidhay silsilado oo wuxuu u kaxaystay Baabuloon, oo xabsi buu ku riday ilaa
maalintii dhimashadiisa.

12 Haddaba bishii shanaad maalinteedii tobnaad oo ahayd sannaddii sagaal iyo
tobnaad oo Nebukadresar boqorkii Baabuloon ahaa waxaa Yeruusaalem yimid
Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askarta oo boqorka Baabuloon u adeegi jiray.
13 Markaasuu gubay gurigii Rabbiga iyo gurigii boqorka, oo wuxuu kaloo gubay guryihii
Yeruusaalem oo dhan, kuwaasoo ahaa guri kasta oo weyn. 14 Oo ciidankii reer Kaldayiin
oo sirkaalkii askarta la socday oo dhammuna waxay wada dumiyeen derbiyadii Yeru-
usaalem ku wareegsanaa oo dhan. 15 Markaasaa Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii
askartu wuxuu maxaabiis ahaan u kaxaystay masaakiintii dadka qaarkood, iyo dadkii
magaalada ku hadhay, iyo kuwii cararay oo u galay boqorkii Baabuloon, iyo intii
dadkii faraha badnaa ka hadhay. 16 Laakiinse Nebuusaradaan oo sirkaalkii askarta
ahaa wuxuu ka tegey dadkii waddanka ugu liitay inay ahaadaan kuwa canabka iyo
beeraha kale ka shaqeeya. 17 Markaasaa reer Kaldayiin waxay jejebiyeen tiirarkii
naxaasta ahaa oo guriga Rabbiga ku jiray, iyo saldhigyadii iyo berkeddii naxaasta
ahayd oo guriga Rabbiga ku jiray, oo naxaastoodiina waxay u qaadeen Baabuloon.
18 Oo waxay kaloo qaadeen dheryihii, iyo majarafadihii, iyo alaabtii laambadihii lagu
safayn jiray, iyo maddiibadihii, iyo malgacadihii, iyo weelashii naxaasta ahaa oo
lagu adeegi jiray oo dhan. 19 Oo sirkaalkii askartu wuxuu la tegey suxuuntii, iyo
dabqaadayaashii, iyo maddiibadihii, iyo dheryihii, iyo laambadihii, iyo malgacadihii,
iyo koobabkiiba, intii dahabka ahayd dahab ahaan buu u qaaday, oo intii lacagta
ahaydna lacag ahaan. 20 Labadii tiir, iyo berkeddii, iyo laba iyo tobankii dibi oo
naxaasta ahaa oo saldhigyada ka hooseeyey, oo Boqor Sulaymaan uu u sameeyey
gurigii Rabbiga, dhammaan weelashaas naxaastoodu miisaan ma lahayn. 21 Oo tiirarka
midkood sarajooggiisu wuxuu ahaa siddeed iyo toban dhudhun, meeriskiisuna wuxuu
ahaa laba iyo toban dhudhun markii xadhig lagu qiyaaso, oo dhumucdiisuna waxay
ahayd afar farood, oo dhexdana wuu ka dalooshanaa. 22 Oo korkiisana waxaa saarnaa
taaj naxaas ah, oo taajka sarajooggiisuna wuxuu ahaa shan dhudhun, wuxuuna lahaa
shabag iyo rummaanno taajka ku wareegsan, oo kulligoodna waxay ahaayeen naxaas,
tiirkii labaadna waxan oo kaluu lahaa iyo rummaanno. 23 Oo dhinacyada waxaa
ku yiil lix iyo sagaashan rummaan, oo rummaannadii shabagga ku wareegsanaa oo
dhammuna waxay ahaayeen boqol. 24 Oo sirkaalkii askartu wuxuu kaloo kaxaystay
Seraayaah oo ahaa wadaadkii sare, iyo Sefanyaah oo ahaa wadaadkii labaad, iyo
saddexdii iridjoog. 25 Oo wuxuu magaaladii kala soo baxay sirkaal u sarreeyey raggii
dagaalyahanka ahaa, iyo toddoba nin oo ka mid ahaa kuwii boqorka hor joogi jiray oo
magaaladii laga dhex helay, iyo karraanigii sirkaalka ciidanka ee ururin jiray dadkii
waddanka, iyo lixdan nin oo ahaa dadkii dalka degganaa oo magaaladii laga dhex helay.

26 Markaasaa Nebuusaradaan oo ahaa sirkaalkii askartu iyagii kexeeyey oo Riblaah ugu
geeyey boqorkii Baabuloon. 27 Markaasaa boqorkii Baabuloon iyagii ku laayay Riblaah
oo ku taal dalka Xamaad. Oo sidaasaa dadkii Yahuudah dalkoodii looga kaxaystay
iyagoo maxaabiis ah. 28 Oo sannaddii toddobaad dadkii uu Boqor Nebukadresar
maxaabiisahaanta u kaxaystay waxay ahaayeen saddex kun iyo saddex iyo labaatan
qof oo Yuhuud ah, 29 oo sannaddii siddeed iyo tobnaad oo Boqor Nebukadresarna
wuxuu Yeruusaalem maxaabiis ahaan uga kaxaystay siddeed boqol iyo laba iyo soddon
qof. 30 Oo sannaddii saddex iyo labaatanaad oo Boqor Nebukadresarna Nebuusaradaan
oo ahaa sirkaalkii askarta ayaa Yuhuuddii maxaabiis ahaan uga kaxaystay toddoba
boqol iyo shan iyo afartan qof, oo dadkii la kaxaystay oo dhammuna waxay ahaayeen
afar kun iyo lix boqol oo qof.

Yehooyaakiin Oo La Sii Daayey

31 Oo sannaddii toddoba iyo soddonaad intii boqorkii dalka Yahuudah oo Yehooy-
aakiin ahaa uu xidhnaa, bishii laba iyo tobnaad, maalinteedii shan iyo labaatanaad
Ewiil Merodag oo ahaa boqorkii Baabuloon sannaddii uu boqor noqday ayuu sara u
qaaday Yehooyaakiin oo ahaa boqorkii dalka Yahuudah, oo xabsiguu ka soo bixiyey.
32 Oo si roon buu ula hadlay, oo wuxuu carshigiisii ka kor mariyey carshigii boqorradii
isagii Baabuloon la joogay. 33 Oo dharkiisii xabsiga ayuu beddelay oo hortiisuu wax ku
cuni jiray had iyo jeerba cimrigiisii oo dhanba. 34 Oo xagga masruufkiisana boqorkii
Baabuloon xaggiisa waxaa laga siin jiray masruuf joogta ah, oo tan iyo maalintii uu
dhintay maalin kastaba qayb buu heli jiray cimrigiisii oo dhan.

BAROORASHADII YEREMYAAH

1

1 Magaaladii dadku ka buuxay sidee bay keligeed u fadhiisataa!
Sidee bay carmal oo kale u noqotay!
Tii quruumaha dhexdooda ku weynayd, oo dalalka gobolladooda amiirad ku ahayd
Sidee bay addoon u noqotay!
2 Habeenkii aad bay u ooydaa, oo ilmadeediina dhabannaday kaga taal.
Kuwii jeclaa oo dhan iyadu kama haysato mid u qalbi qaboojiya.
Saaxiibbadeedii oo dhammu way wada khiyaaneeyeen,
Oo waxay noqdeen cadaawayaasheedii.
3 Quruunta Yahuudah maxaabiis ahaan baa loo kaxaystay dhibkeedii iyo addoonsigeedii weynaa aawadood.
Quruumahay dhex deggan tahay, oo innaba nasasho ma hesho.
Silciyayaasheedii oo dhammu waxay soo gaadheen iyadoo cidhiidhi ku dhex jirta.
4 Jidadkii Siyoon way baroortaan, maxaa yeelay, ninna iidaha uma yimaado.
Irdaheedii oo dhammu waa cidla, wadaaddadeeduna way wada taahaan,
Hablaheeda bikradaha ahuna way dhibaataysan yihiin, oo iyada qudheedana dhib qadhaadh baa haya.
5 Kuwii cidhiidhin jiray madax bay noqdeen, cadaawayaasheediina way barwaaqoobaan,
Waayo, Rabbigu wuxuu iyada u dhibay xadgudubyadeedii badnaa aawadood.
Carruurteediina maxaabiis ahaan bay cadowgoodii u hor socdeen.
6 Oo magaaladii Siyoon quruxdeedii oo dhammuna way ka dhammaatay.
Amiirradeedii waxay noqdeen sidii deero daaq weyday,
Oo waxay tageen iyagoo aan itaal ku lahayn kan eryanaya hortiis.
7 Yeruusaalem wakhtiga ay dhib iyo wareeg ku jirto ayay waxay soo xusuusataa
Waxyaalihii wanaagsanaa oo ay waagii hore haysatay oo dhan.
Markii dadkeedu gacanta cadowga ku dhacay, oo aan ninna caawiyin
Ayaa cadaawayaashu iyada arkeen, oo baabba'eedana way ku majaajiloodeen.
8 Yeruusaalem aad iyo aad bay u dembaabtay, oo sidaas daraaddeed sida wax wasakh ah ayaa loo xooray.
Intii sharfi jirtay oo dhammu way quudhsadaan, maxaa yeelay, waxay arkeen cawradeedii.
Hubaal way taahdaa, wayna sii jeesataa.
9 Nijaasteedii waxay ku tiil googaradaheeda, kamana ay fiirsan ugudambaysteeda,
Haddaba sidaas daraaddeed si aad loola yaabay ayay u dhacday, oo mid u qalbi qaboojiyana ma ay lahayn.
Rabbiyow, bal dhibkayga fiiri, waayo, cadowgii wuu isweyneeyey.
10 Cadowgu wuxuu gacanta ku fidiyey waxyaalaheedii wanaagsan oo dhan,
Waayo, iyadu way aragtay in quruumihii ay meesheedii quduuska ahayd galeen,
Kuwaasoo aad amartay inayan ururkaaga gelin.
11 Dadkeeda oo dhammu way taahaan, oo kibis bay doondoonaan.
Waxyaalahoodii wanaagsanaa cuntay siisteen si ay nafta ugu ceshadaan.
Rabbiyow, bal eeg oo ka fiirso, waayo, waxaan noqday wax la nacay.
12 Miyaydaan dan iga lahayn, kuwiinna i ag marayow?
Bal eega, oo fiiriya hadday jirto murug murugtayda la mid ah ee laygu riday,
Oo uu Rabbigu igu dhibay maalintii ay cadhadiisa kululu timid.

13 Xagga sare ayuu lafahayga uga soo daayay dab iyaga ka xoog badnaaday.
Cagahayga ayuu shabag u kala bixiyey, oo dib buu ii celiyey.
Maalintii oo dhan cidla buu iga dhigay, wuuna i taag gabiyey.
14 Harqoodkii xadgudubyadayda gacantiisaa xidhay.
Way isku xidhan yihiin oo qoortay ii saaran yihiin. Xooggayguu yareeyey.
Sayidku wuxuu igu riday gacmihii kuwa aanan iska daafici karin.
15 Raggaygii xoogga badnaa oo dhan Sayidku dhexdayduu ku tuuray.
Wuxuu iigu yeedhay shir inuu barbaarradayda burburiyo.
Gabadhii bikradda ahayd ee quruunta Yahuudah ah Sayidku wuxuu ugu tuntay sidii macsaro khamri.
16 Waxyaalahan daraaddood ayaan la ooyayaa, oo indhahayga ilmaa ka daadanaysa,
Maxaa yeelay, kii i qalbi qaboojin lahaa oo naftayda u raaxayn lahaa waa iga fog yahay.
Carruurtaydii way cidloobeen, maxaa yeelay, cadowgii baa iga adkaaday.
17 Siyoon gacmahay hoorsataa, mase jiro mid u qalbi qaboojiya.
Rabbigu wuxuu amray in kuwa dadka Yacquub ku wareegsan ay cadaawayaashooda noqdaan.
Yeruusaalemna waxay dhexdooda ku tahay sida wax wasakh ah.
18 Rabbigu waa xaq, waayo, amarkiisaan ku caasiyoobay.
Dadyowga oo dhammow, i maqla, waan idin baryayaaye, oo bal murugtayda fiiriya.
Hablahaygii bikradaha ahaa iyo barbaarradaydii maxaabiis ahaan baa loo kaxaystay.
19 Waxaan u yeedhay kuwii i jeclaa, laakiinse way i khiyaaneeyeen.
Wadaaddadaydii iyo duqowdaydiiba magaalada dhexdeeda ayay ku naf bexeen,
Intay doondoonayeen cunto ay nafta ku ceshadaan.
20 Rabbiyow, bal i eeg, waayo, cidhiidhi baan ku jiraa. Uurkaa i gubanaya,
Qalbigayguna wuu igu dhex rogman yahay, waayo, aad baan u caasiyoobay.
Dibadda seef baa igu gablamisa, gurigana geeri baa ii joogta.
21 Inaan taahayo waa la maqlay, ninnase ima qalbi qaboojiyo.
Cadaawayaashaydii oo dhammu dhibaatadaydii way maqleen, oo inaad saas igu samaysay way ku faraxsan yihiin.
Waad keeni doontaa maalintii aad ka hadashay, oo iyaguna sidaydoo kalay noqon doonaan.
22 Xumaantooda oo dhammu hortaada ha timaado,
Oo iyaga ku samee wixii aad xadgudubyadayda aawadood iigu samaysay oo dhan,
Waayo, taahaygu waa badan yahay, oo qalbigaygiina wuu itaal darnaaday.

2

1 Sayidku sidee buu xanaaqiisii magaalada Siyoon daruur ugu daboolay! Quruxdii dadka Israa'iilna samaduu ka soo tuuray oo dhulkuu ku soo xooray,
Oo maalintii cadhadiisa meeshuu cagaha dhigan jiray sooma uu xusuusan.
2 Sayidku wuxuu liqay rugihii dadka Yacquub oo dhan, umana uu tudhin.
Wuxuu cadhadiisii ku dumiyey qalcadihii dadka Yahuudah,
Oo dhulkuu ku soo xooray iyagii,
Oo boqortooyadii iyo amiirradeediiba nijaas buu ku tiriyey.
3 Wuxuu cadhadiisii kululayd ku gooyay geeskii dadka Israa'iil oo dhan.
Oo gacantiisii midigna wuu ka soo ceshaday cadowga hortiisii,
Dadka Yacquubna wuxuu u gubay sidii dab ololaya oo baabbi'iya waxaa hareerihiisa yaal oo dhan.
4 Wuxuu qaansadiisii u xootay sidii cadow oo kale, oo gacantiisii midigna wuu u taagay sidii nacab oo kale,
Oo wixii isha u roonaa ayuu wada laayay,

Oo taambuuggii magaalada Siyoonna cadhadiisuu ugu soo daadiyey sidii dab oo kale.
5 Sayidku wuxuu noqday sidii cadow oo kale, oo dadka Israa'iilna wuu liqay,
Daarahoodii waaweynaana wuu wada liqay, oo qalcadahoodiina wuu wada burburiyey,
Oo dalka Yahuudahna wuxuu ku badiyey baroor iyo oohin.
6 Taambuuggiisii wuxuu u dumiyey sidii waab beer ku yaal,
Oo meeshii shirkiisana wuu baabbi'iyey.
Rabbigu wuxuu ka dhigay in Siyoon lagu dhex illoobo iiddii iyo sabtidiiba,
Oo dhirifkii cadhadiisa ayuu ku quudhsaday boqorkii iyo wadaadkiiba.
7 Sayidku wuu xooray meeshiisii allabariga, oo meeshiisii quduuska ahaydna wuu karhay,
Derbiyadii daaraheeda waaweynna gacanta cadowga buu u geliyey.
Oo gurigii Rabbigana way ku dhex qayliyeen sidii maalin iid ah.
8 Rabbigu wuu u qasdiyey inuu baabbi'iyo derbigii magaalada Siyoon.
Xadhig buu ku kala fidiyey, oo gacantiisiina kama celin baabbi'inteedii.
Wuxuu ka dhigay dhufays iyo derbi inay baroortaan, oo dhammaantoodna way wada jilceen.
9 Irdaheedii dhulkay ku tiimbadeen, oo qataarradeediina wuu wada burburiyey oo jejebiyey.
Boqorkeedii iyo amiirradeediiba waxay dhex joogaan quruumaha, sharcigiina innaba ma jiro,
Oo nebiyadeediina xagga Rabbiga waxba loogama muujin.
10 Odayaashii magaalada Siyoon iyagoo aamusan ayay dhulka fadhiyaan,
Boodh bay madaxa ku shubteen, oo waxay guntadeen joonyado.
Bikradihii Yeruusaalem madaxay dhulka ku foororiyeen.
11 Indhahaygii ilmay la gudheen, uurkuna waa i gubanayaa,
Oo aad baan u caloolxumahay, waayo, waxaa la baabbi'iyey dadkaygii,
Maxaa yeelay, carruurtii iyo naasonuugyadiiba jidadka magaalada bay ku itaal darnaadaan.
12 Waxay hooyooyinkood ku yidhaahdaan, Meeh hadhuudhkii iyo khamrigii?
Iyagoo jidadka magaalada ku itaaldaran sida dad dhaawac ah oo kale,
Markii ay naftoodu kaga baxayso laabta hooyooyinkood.
13 Magaalada Yeruusaalemay, maxaan kuu maragfuraa? Maxaanse kuu ekaysiiyaa?
Magaalada Siyoonay, bal maxaan kaala mid dhigaa si aan kuugu qalbi qabowjiyo?
Waayo, jabkaagu wuxuu u weyn yahay sida badda oo kale. Bal yaa ku bogsiin kara?
14 Nebiyadaadii waxay arkeen waxyaalo aan waxtar lahayn oo doqonnimo ah,
Oo xumaantaadiina daaha sow kama ay qaadin si maxaabiistaadii laguugu soo celiyo,
Laakiinse waxay kuu arkeen waxyaalo aan waxtar lahayn oo ku leexiya.
15 Waxa ag mara oo dhammu way kugu sacbiyaan,
Wayna ku foodhyaan oo ay madaxa ku lulaan magaalada Yeruusaalem, oo waxay isku yidhaahdaan,
Tanu ma magaaladii la odhan jiray Kaamilnimada quruxda iyo farxadda dunida oo dhan baa?
16 Cadaawayaashaadii oo dhammu afkay kugu kala qaadeen,
Intay foodhyaan oo ilko jirriqsadaan ayay waxay yidhaahdaan, Waannu liqnay.
Sida xaqiiqada ah tanu waa maalintii aannu sugaynay,
Waannu helnay oo waannu aragnay.
17 Rabbigu wuu sameeyey wixii uu ku talaggalay,
Oo eraygiisii uu waagii hore amrayna wuu oofiyey.
Wuu dumiyey, umana uu tudhin.

Oo wuxuu ka dhigay in cadowgu kugu reyreeyo,
Oo geeskii cadaawayaashaadana kor buu u taagay.
18 Qalbigoodii Sayidkuu ugu qayliyey.
Derbiga magaalada Siyoonow, habeen iyo maalinba ilmadaadu ha u qulqusho sida webi oo kale.
Nafsaddaada nasasho ha siin, oo yaan ishaadu joogsan.
19 Sara joogso, oo habeenkii gelinkiisa hore qayli. Qalbigaaga sida biyo oo kale Sayidka hortiisa ugu daadi.
Gacmaha xaggiisa ugu hoorso carruurtaada yaryar naftooda aawadeed,
Kuwaasoo jid kasta rukunkiisa gaajo ugu itaaldaran.
20 Rabbiyow, bal eeg, oo ka fiirso kan aad waxan ku samaysay!
Naaguhu ma inay midhaha maxalkooda oo ah carruurtii ay koolkooliyeen cunaan baa?
Wadaadka iyo nebiga ma in meesha quduuska ah ee Sayidka lagu dilaa baa?
21 Yar iyo weyn baa dhulkay jiifaan jidadka dhexdooda,
Hablahaygii iyo barbaarradaydiiba seef baa lagu laayay.
Waxaad iyaga laysay maalintii cadhadaada, waad gowracday oo uma aad tudhin.
22 Sidii maalin ciid ah oo kale ayaad dhinac kasta iigaga yeedhay kuwii aan ka cabsan jiray,
Oo maalinta cadhada Rabbiga midna ma baxsan mana hadhin,
Kuwii aan koolkooliyey oo aan koriyey cadowgaygaa baabbi'iyey.

3

1 Anigu waxaan ahay ninkii arkay dhibaatadii ay ushii cadhadiisu keentay.
2 Wuu i hoggaamiyey oo igu dhex socodsiiyey gudcur aan iftiin lahayn.
3 Sida xaqiiqada ah maalintii oo dhan ayuu mar kasta gacantiisa igu sii jeediyaa.
4 Jiidhkaygii iyo haraggaygiiba wuu gaboojiyey, lafahaygiina wuu jejebiyey.
5 Wax buu igu wareejiyey, oo wuxuu igu hareereeyey qadhaadh iyo dhib.
6 Wuxuu iga dhigay inaan meelo gudcur ah dego sidii kuwii waagii hore dhintay.
7 Derbi buu igu wareejiyey si aanan u bixi karin, silsiladdaydiina mid culus buu ka dhigay.
8 Oo weliba markaan dhawaaqo oo aan caawimaad u qayshadona baryadayda wuu diidaa.
9 Jidadkaygii wuxuu ku awday dhagaxyo la qoray, oo wadiiqooyinkaygiina wuu qal-looiyey.
10 Wuxuu igu noqday sidii orso ii gabbanaysa iyo sidii libaax meelo qarsoon iigu dhuumanaya.
11 Jidadkaygii wuu iga leexiyey, oo cad cad buu ii kala jaray, cidla buuna iga dhigay.
12 Qaansadiisii wuu xootay, oo wuxuu iga dhigay goolibaadhkii fallaadha.
13 Isagu wuxuu ka dhigay fallaadhihii gabooyihiisu inay kelyahayga galaan.
14 Waxaan dadkaygii oo dhan u noqday wax la quudhsado, oo maalintii oo dhanna gabaygooda way igu halqabsadaan.
15 Wuxuu iga buuxiyey qadhaadh, dacar buuna igu dhergiyey.
16 Ilkahaygii dhagaxyo quruurux ah ayuu ku jejebiyey, oo dambas buu igu daboolay.
17 Naftaydii nabad waad ka fogaysay, oo barwaaqo iyo wanaag waan illoobay.
18 Waxaan is-idhi, Xooggaygii iyo rajadaydiiba xagga Rabbiga way ka baabbe'een.
19 Xusuuso dhibkaygii iyo wareeggaygii, iyo dacartii iyo xammeetidii.
20 Naftaydu iyagay weli soo xusuusataa, oo ceeb bay la foororsatay.
21 Tan uun baan garwaaqsan ahay, sidaas daraaddeed rajaan leeyahay.
22 Rabbiga naxariistiisa aawadeed ayaan laynoo baabbi'in, maxaa yeelay, raxmaddiisu ma dhammaato.

23 Subax walba way cusub yihiin, daacadnimadaaduna way weyn tahay.
24 Naftaydu waxay tidhaahdaa, Rabbigu waa qaybtaydii, sidaas daraaddeed isagaan rajo ku qabi doonaa.
25 Rabbigu waa u roon yahay kuwa isaga rajo ku suga iyo naftii isaga doondoontaba.
26 Waxaa wanaagsan in badbaadinta Rabbiga rajo iyo aamusnaan lagu sugo.
27 Waxaa wanaagsan in nin harqoodka qaato intuu dhallinyar yahay.
28 Keligiis ha fadhiisto isagoo aamusan, maxaa yeelay, isagaa kor saaray.
29 Afkiisa ciidda ha daro, waxaa suurtowda inay rajo jirto.
30 Dhabankiisa ha u dhiibo mid dharbaaxa, oo cay ha ka dhergo.
31 Waayo, Sayidku ilaa weligiis ma uu sii tuuri doono.
32 Maxaa yeelay, inkastoo uu murugeeyo, haddana weli wuu ugu nixi doonaa naxariis-tiisa badnaanteeda aawadeed.
33 Waayo, isagu binu-aadmiga kas uma dhibo, umana murugeeyo.
34 In maxaabiista dunida oo dhan cagaha hoostooda lagu burburiyo,
35 Iyo in dadka xaqiisa laga leexiyo Ilaaha sare hortiisa,
36 Iyo in nin gartiisa laga qalloociyo, Sayidku raalli kama aha.
37 Waa kee kan wax odhanaya oo ay noqdaan, Sayidkoo aan amrin?
38 Kan ugu sarreeya afkiisa sow kama soo baxaan belaayo iyo wanaagba?
39 Bal maxaa nin noolu u cabtaa, maxaase nin ciqaabta dembigiisa uga cabtaa?
40 Jidadkeenna aynu baadhno, oo aynu tijaabinno, oo aynu mar kale Rabbiga u soo noqonno.
41 Qalbigeenna iyo gacmaheenna aynu kor ugu taagno Ilaaha samooyinka ku jira.
42 Annagu waannu xadgudubnay oo waannu caasiyownay, oo adiguna nama aad saamixin.
43 Cadho baad isku dabooshay, waanad na eryatay, waad na dishay, oo noomana aadan tudhin.
44 Daruur baad isku dabooshay si aan baryona kuugu soo gudbin.
45 Waxaad dadyowga dhexdooda naga dhigtay uskag iyo wax la nacay.
46 Cadaawayaashayadii oo dhammu afkay nagu kala qaadeen.
47 Waxaa noo yimid cabsi iyo yamays, iyo halligaad iyo baabbi'in.
48 Indhahayga waxaa ka daata durdurro ilmo ah, waana baabbi'inta dadkayga aawadeed.
49 Indhahaygu had iyo goorba way qubtaan oo innaba ma joogsadaan
50 Ilamaa Rabbigu hoos soo fiiriyo, oo uu samada ka soo eego.
51 Indhahaygu way ii murugeeyaan gabdhaha magaaladayda oo dhan daraaddood.
52 Kuwii cadaawayaashayda sababla'aan u ahaa ayaa i ugaadhsaday sida shimbir loo ugaadhsado oo kale.
53 Waxay bohol iigu rideen si ay naftayda iiga qaadaan, oo dhagax bay igu soo kor tuureen.
54 Madaxaygii biyaa ku kor daatay, oo waxaan is-idhi, Waad go'day.
55 Rabbiyow, anigoo godka ugu dheer ku dhex jira ayaan magacaaga ku baryootamay.
56 Codkaygii waad maqashay, bal dhegtaada ha ka xidhin neefsashadayda iyo barya-dayda.
57 Maalintii aan ku baryay ayaad ii soo dhowaatay, oo waxaad igu tidhi, Ha cabsan.
58 Sayidow, naftayda dacwooyinkeeda waad ii qaadday, waadna i madaxfuratay.
59 Rabbiyow, gardarradii laygu hayay waad aragtay ee ii garsoor.
60 Aarsashadoodii oo dhan iyo wixii ay iigu fikireen oo dhanba waad wada aragtay.
61 Rabbiyow, waad maqashay caydoodii oo dhan iyo wixii ay iigu fikireen oo dhan,
62 Iyo wixii kuwa igu kacay bushimahoodii lahaayeen, iyo wixii ay maalintii oo dhan ii qasdiyeenba.

63 Bal eeg, markay fadhiyaan iyo markay taagan yihiinba waxaan ahay waxay ka gabyaan.
64 Rabbiyow, waxaad iyaga siin doontaa abaalgud waafaqsan shuqullada gacmahooda.
65 Indhala'aanta qalbiga waad siin doontaa, inkaartaadana korkooda waad ka yeeli doontaa.
66 Cadho baad ku eryan doontaa oo samadaada hoosteeda iyagaad ka baabbi'in doontaa.

4

1 Dahabkii sidee buu u dhalaal beelay! Dahabkii ugu wada saafiyaysnaase sidee buu u beddelmay!
Dhagxantii meesha quduuska ahna waxaa lagu daadshay rukunka jid kasta.
2 Wiilashii Siyoon ee qaaliga ahaa oo dahabka saafiga ah la mid ahaa
Sidee baa loogu tiriyey dheryo dhoobo ah oo uu dheryasameeyuhu gacmaha ku sameeyey oo kale!
3 Xataa dawacooyinku naasahay soo bixiyaan, oo dhallaankooda way nuujiyaan,
Laakiinse dadkaygu way u naxariis darnaadeen sida gorayada cidlada joogta.
4 Caanonuugga carrabkiisu wuxuu dhabxanagga ugu dhegaa oon daraaddiis
Carruurta yaryaruna kibis bay baryaan, laakiinse ciduna uma gooyso.
5 Kuwii cunto macaan cuni jiray jidadkay ku baabba'aan.
Kuwii dharka cas ku soo korayna meesha digaday ku dhegaan.
6 Ciqaabta xumaanta dadkaygu way ka sii weyn tahay ciqaabtii dembigii Sodom,
Taasoo daqiiqad qudha lagu afgembiyey iyadoo aan ciduna far saarin.
7 Kuweedii ahaa Nadiir Ilaah loo soocay barafka cad way ka sii daahirsanaayeen, oo caanahana way ka sii caddaayeen,
Oo jidhkooduna murjaanta cas wuu ka sii guduudnaa, oo midabkooduna wuxuu ahaa sidii safayr oo kale.
8 Jaahoodu dhuxul wuu ka sii madow yahay, oo markay jidadka marayaanna lama garto.
Haraggoodii lafuhuu ku dhegaa oo waa engegay, oo wuxuu noqday sidii qori oo kale.
9 Kuwa seefta lagu laayo waa ka roon yihiin kuwa gaajada u le'da,
Waayo, kuwanu way caatoobaan oo abaar bay u bakhtiyayaan iyagoo midhihii beeraha waayay.
10 Naagihii raxiimka ahaa gacmahoodii waxay kariyeen carruurtoodii,
Oo waxay iyagu u noqdeen cuntadoodii markii la baabbi'iyey dadkayga.
11 Rabbigu cadhadiisii buu sii daayay, oo xanaaqiisii kululaa wuu daadiyey.
Siyoonna dab buu ka dhex shiday oo aasaaskeedii wuu baabbi'iyey.
12 Boqorrada dhulka iyo dadka dunida deggan oo dhammuba ma ay rumaysteen
In cadowga iyo nacabku ay irdaha Yeruusaalem geli doonaan.
13 Sababteeduna waxay ahayd dembiyadii nebiyadeeda iyo xumaatooyinkii wadaaddadeeda
Kuwaasoo dhexdeeda dhiiggii kuwa xaqa ah ku daadshay.
14 Sidii iyagoo indha la' ayay jidadka iska daba wareegaan oo dhiig bay ku nijaasaysan yihiin,
Sidaas daraaddeed dharkooda lama taaban karo.
15 Waxaa iyaga loogu qayliyey, War taga, nijaas yahay! Taga, taga, oo hana taabanina.
Markay carareen oo ay iska daba wareegeen ayaa quruumaha waxaa laga dhex yidhi, Iyagu halkan innaba sii degganaan maayaan.
16 Rabbigu cadhadiisuu ku kala firdhiyey, oo mar dambe fiiro u lahaan maayo.
Wadaaddadii lama sharfin, oo odayaashiina looma nixin.
17 Intaannu waxtarla'aan caawimaad u fiirinaynay ayaa indhihii na daaleen.

Quruuntii aannu fiirinaynay waxay ahayd quruun aan na badbaadin karin.
18 Way na raadraadiyaan, oo jidadkayagana ma mari karno.
Ugudambaystayadii way soo dhowaatay. Cimrigayagii wuu dhammaaday, waayo, ugudambaystayadii way timid.
19 Kuwii na eryanayay gorgorka samada way ka sii dheereeyeen. Waxay nagu eryadeen buuraha dushooda, oo cidlada dhexdeeda way noogu gabbadeen.
20 Kii sankayaga neefta u ahaa oo ahaa kii Rabbigu subkay ayaa godadkoodii lagu qabtay,
Kaasoo aannu nidhi, Quruumaha dhexdooda ayaannu hooskiisa ku sii degganaanaynaa.
21 Reer Edom oo dalka Cuus degganow, farax oo reyree.
Koobku adiguu kuu soo gudbi doonaa, waanad sakhraami doontaa, oo waad isqaawin doontaa.
22 Magaalada Siyoonay, ciqaabtii xumaantaadu way dhammaatay.
Isagu innaba mar dambe maxaabiis ahaan kuu kaxaysan maayo.
Reer Edomow, xumaantaada wuu soo ciqaabi doonaa,
Oo dembiyadaadana daahuu ka qaadi doonaa.

5

1 Rabbiyow, bal xusuuso wixii nagu soo degay.
Ka fiirso oo bal eeg caydii nalagu caayay.
2 Dhaxalkayagii waxaa helay shisheeyayaal.
Guryahayagiina waxaa iska qaatay ajnabiyo.
3 Waxaannu nahay agoommo, aabbayaal ma lihin,
Oo hooyooyinkayana carmallay noqdeen
4 Biyahayagii lacag baannu ku cabnay,
Oo qoryahayagiina waa nalaga iibiyey.
5 Kuwii na eryanayayna way na gaadheen,
Waannu daalan nahay oo nasasho ma lihin.
6 Waxaannu gacanta u dhiibannay Masriyiinta
Iyo reer Ashuur si aannu kibis uga dheregno.
7 Aabbayaashayo waa dembaabeen, mana joogaan,
Oo annagaa xumaatooyinkoodii xambaarannay.
8 Addoommaa noo taliya,
Oo mid gacantooda naga samatabbixiyaana ma jiro,
9 Waxaannu kibistayada ku helnaa naftayadoo aan biimayno,
Waana seefta cidlada aawadeed.
10 Haraggayagii wuxuu u madoobaaday sidii foorno oo kale,
Waana kulaylkii abaarta daraaddiis.
11 Naagihii Siyoon dhexdeedaa lagu kufsaday,
Hablihii bikradaha ahaana magaalooyinka dalka Yahuudah waa lagu kufsaday.
12 Amiirradii gacmahoodaa lagu deldelay,
Oo odayaashiina lama sharfin.
13 Barbaarradii dhagaxshiidkay qaadeen,
Oo carruurtiina rarkii qoryaha bay la kufeen.
14 Odayaashii iridday ka joogsadeen,
Oo barbaarradiina muusikadoodii farahay ka qaadeen.
15 Farxaddii qalbigayagay ka dhammaatay,
Oo cayaartayadiina baroorashay u rogmatay.
16 Taajkii madaxayaguu ka dhacay.

Annagaa iska hoognay, waayo, waannu dembaabnay!
17 Taas darteed qalbigayagu wuu itaal darnaaday.
Oo waxyaalahaas aawadoodna indhahayagii way arag darnaayeen.
18 Maxaa yeelay, Buur Siyoon waa cidlowday,
Oo dawacooyin baa ku dul socda.
19 Rabbiyow, weligaaba sida boqor baad u fadhidaa,
Oo carshigaaguna ab ka ab buu waaraa.
20 Haddaba bal maxaad weligaaba noo illowdaa,
Oo maxaad wakhti dheer noo dayrisaa?
21 Rabbiyow, xaggaaga noo soo celi, oo waannu soo noqon doonnaa.
Maalmahayagana sida kuwii hore oo kale nooga dhig.
22 Laakiinse dhammaantayoba waad na diidday.
Oo aad baad noogu cadhootay.

KITAABKII YEXESQEEL

Xayawaanka Nool Iyo Ammaanta Rabbiga

1 Haddaba sannaddii soddonaad, bisheedii afraad, maalinteedii shanaad, anigoo
maxaabiistii Webi Kebaar ag joogtay ku dhex jira ayaa samooyinkii furmeen, oo
waxaan arkay wax layga tusay xagga Ilaah. 2 Boqor Yehooyaakiin maxaabiis ahaantiisii
sannaddeedii shanaad bisha maalinteedii shanaad 3 ayaa eraygii Rabbigu dalkii reer
Kaldayiin ugu yimid wadaadkii Yexesqeel ina Buusii, isagoo Webi Kebaar ag jooga, oo
halkaasay gacantii Rabbigu isagii ku kor saarnayd.

4 Oo intaan wax fiirinayay waxaa ii muuqday dabayl duufaan ah oo xagga woqooyi
ka timid, iyo daruur weyn, iyo dab iyada ku dhex jira, iyo iftiin hareereheeda ka
widhwidhaya, oo dhexdeedana waxaa ku jiray wax la moodo sidii dhuxul cadaatay
oo dab ka dhex dhalaalaysa. 5 Oo waxaa dhexdeedii ka soo baxay wax u eg afar
xayawaan. Oo muuqashadooduna sidanay ahayd: waxay lahaayeen nin ekaantiis.
6 Oo midkood kastaaba wuxuu lahaa afar weji, oo midkood kastaaba wuxuu lahaa afar
baal. 7 Oo cagahooduna waxay ahaayeen cago toosan, oo baabacada cagahooduna
waxay u ekayd weyl baabaceeda, oo waxay u dhalaalayeen sidii naxaas la safeeyey.
8 Oo baalashooda hoostoodana waxay ku lahaayeen nin gacmihiis oo kale oo afarta
dhinacba uga yaal, oo afartooduba saasay u lahaayeen wejiyadooda iyo baalashood-
aba. 9 Oo baalashooduna midba midka kaluu ku dhegganaa, oo markay socdeenna
ma ay leexleexan ee midkood kastaaba hortiisuu qummaati ugu dhaqaaqay. 10 Oo
xagga ekaanta wejiyadooduna waxay wada lahaayeen nin wejigiis, oo afartooduba
dhanka midig waxay ku lahaayeen weji libaax, oo afartooduba waxay dhanka bidix ku
lahaayeen weji dibi; oo weliba afartoodu waxay lahaayeen weji gorgor. 11 Wejiyadoodu
saasay ahaayeen, oo baalashooduna kor bay u kala fidsanaayeen, oo midkood kastaaba
laba baal ayuu midka kan kale kula dhegganaa, oo labana waxay ku daboolnaayeen
jidhkooda. 12 Oo midkood kastaaba hortiisuu qummaati ugu dhaqaaqay, oo waxay
tageen meel alla meeshuu ruuxu tegayoba, oo markay socdeenna ma ay leexleexan.
13 Oo xagga ekaanta xayawaanka waxay u ekaayeen dab qaxmaya dhuxulihiis iyo
qoryo ololaya. Oo xayawaanka dhexdooduu hor iyo dib iska daba noqnoqonayay,
oo dabkuna wuu dhalaal dheeraa, oo waxaa dabka ka soo baxayay hillaac. 14 Oo
xayawaankuna sidii hillaaca biriqdiisa oo kale ayay u ordeen oo u soo noqdeen.
15 Haddaba intii aan xayawaanka fiirinayay waxaan arkay giraangir dhulka korkiisa
iyo xayawaanka dhinacooda taal, oo mid kastaaba wuxuu u yiil afarta weji. 16 Oo
giraangiraha waxay u ekaayeen midabka berullos oo kale, oo afartoodiiba way isu
ekaayeen, oo muuqashadoodii iyo farsamadii loo sameeyeyna waxaa la mooday sidii
giraangir giraangir kale ku dhex jirta. 17 Oo markay tageenna waxay ku socdeen
afartooda dhinac, oo mana ay leexleexan markay socdeen. 18 Oo wareegyadooduna
aad bay u dheeraayeen, waxayna ahaayeen wax aad iyo aad looga cabsado, oo afar-
toodaba wareegyadooda waxaa ka buuxay indho miidhan. 19 Oo markay xayawaanku
socdeenba giraangiruhuna way dhinac socdeen, oo xayawaankii markii dhulka kor
looga qaadayba giraangirihiina kor baa loo qaaday. 20 Oo meel alla meeshii ruuxu
tegeyba iyaguna way tageen, oo giraangirihiina iyagay la sara keceen, waayo, ruuxii
xayawaanku wuxuu ku jiray giraangirihii. 21 Markii kuwaasu tageen, kuwanuna way
tageen, oo markii kuwaasu istaageenna, kuwanuna way istaageen, oo markii kuwaas
dhulka kor looga qaadayna giraangirihiina dhinacoodaa kor loola qaaday, waayo,
ruuxii xayawaanku wuxuu ku jiray giraangirihii. 22 Xayawaanka madaxoodana waxaa

ka korreeyey cir ekaantiisa la moodo baraf aad looga cabsado oo ku dul fidsan. 23 Oo
cirka hoostiisa ayaa baalashoodu ku toosnaayeen, oo midba kan kale xaggiisuu u sii
jeeday. Oo midkood kastaaba wuxuu lahaa laba baal oo dhinacan uga daboolan iyo laba
baal oo jidhkiisa dhinacaas ugu daboolan. 24 Oo markay socdeenba waxaan maqlay
sanqadhii baalashooda oo la moodo sida biyo badan guuxood, iyo sida Ilaaha Qaadirka
ah codkiisii, iyo buuq sanqadhiis la moodo sidii ciidan hugunkiis oo kale. Oo markay
istaageenna baalashoodii bay dejiyeen. 25 Oo cod baa ka yeedhay cirkii madaxooda
ka korreeyey, oo markay istaageen baalashooda bay dejiyeen. 26 Oo cirkii madaxooda
ka korreeyey dushiisana waxaa ka muuqday wax carshi u eg oo ekaantiisa la moodo
sidii dhagax safayr ah, oo waxaa wixii carshiga la moodo dushiisa ka muuqday wax
nin u eg. 27 Oo qaarkiisa hore wuxuu iila ekaa dhuxul cadaatay oo uu dab ku jiro oo
hareerihiisa ku wareegsan, oo qaarkiisa dambena wuxuu iila ekaa sidii dab oo kale,
oo hareerihiisana waxaa ku wareegsanaa iftiin dhalaalaya. 28 Oo ekaantii iftiinku
ku wareegsanaana waxay u ekayd qaansoroobaad maalin roobeed daruurta ku taal.
Taasu waxay ahayd ekaantii ammaanta Rabbiga. Oo markaan arkay ayaan wejiga u
dhacay, oo waxaan maqlay mid hadlaya codkiis.

2

U Yeeriddii Yexesqeel

1 Oo isna wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, bal istaag, waan kula hadlayaaye.
2 Oo markuu ila hadlay ayaa ruuxii i soo galay, oo cagahayguu igu taagay, waanan
maqlay kii ila hadlay. 3 Oo isaguna wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, waxaan kuu
dirayaa reer binu Israa'iil oo ah dad caasiyiin ah oo iga caasiyoobay. Ilaa maantadan
iyaga iyo awowayaashoodba way igu xadgudbayeen. 4 Iyagu waa dad weji adag oo
qalbi qallafsan. Iyagaan kuu dirayaa, waxaanad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wax buu idinku leeyahay. 5 Oo iyagu hadday maqlaan iyo hadday diidaanba,
weli way ogaan doonaan in nebi iyaga dhex joogay (waayo, iyagu waxa weeye reer
caasiyoobay). 6 Wiilka Aadamow, iyaga ha ka baqin, erayadoodana ha ka baqin, in
kastoo yamaarug iyo qodxan ay kugu wareegsan yihiin oo aad hangarallayaal dhex
deggan tahay, erayadooda ha ka cabsan oo aragtidooda ha ka baqin, waayo, iyagu
waa reer caasiyoobay. 7 Oo adigu waa inaad erayadayda iyaga u sheegtaa, hadday
maqlaan iyo hadday diidaanba, waayo, iyagu waa kuwa aad iyo aad u caasiyoobay.
8 Laakiinse adigu, Wiilka Aadamow, waxaan kugu idhaahdo maqal, oo caasi ha noqon
sida reerkaas caasiyoobay oo kale. Afkaaga kala qaad oo waxaan ku siiyo cun. 9 Oo
intaan wax fiirinayay waxaan arkay gacan la ii soo diray, oo bal eeg, waxaa ku jiray
qorniin duudduuban. 10 Oo isna hortayduu ku kala bixiyey, oo dusha iyo hoostaba wax
baa kaga qornaa, oo waxaa ku qornaa baroorasho iyo oohin iyo hoog.

3

1 Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, waxaad heshid cun. Qorniinkan duuddu-
uban cun, oo tag, oo waxaad la hadashaa reer binu Israa'iil. 2 Sidaas daraaddeed afkaan
kala qaaday oo isna qorniinkii duudduubnaa wuu i cunsiiyey. 3 Oo wuxuu igu yidhi,
Wiilka Aadamow, calooshaada geli oo ka buuxi qorniinkan duudduuban oo aan ku
siiyo. Markaasaan cunay, oo wuxuu afkayga ugu dhadhan macaanaa sidii malab oo
kale.

4 Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, reer binu Israa'iil u tag, oo erayadayda kula
hadal. 5 Waayo, laguuma dirin dad hadal qalaad oo afkoodu adag yahay, laakiinse
waxaa laguu diray reer binu Israa'iil. 6 Laguumana dirin dadyow badan oo hadal
qalaad oo afkoodu adag yahay, oo adaan erayadooda garan karin. Hubaal haddaan

iyaga kuu diri lahaa, way maqli lahaayeen. [7] Laakiinse reer binu Israa'iil dooni
maayaan inay ku maqlaan, maxaa yeelay, dooni maayaan inay aniga i maqlaan,
waayo, reer binu Israa'iil oo dhammu waa dad weji adag oo qalbi qallafsan. [8] Bal
eeg, wejigaaga waan ka sii adkeeyey wejigooda, oo foolkaagana waan ka sii adkeeyey
foolkooda. [9] Oo foolkaaga waxaan ka dhigay sidii dheemman dhagax ka sii adag oo
kale. Ha ka cabsan iyaga, oo aragtidoodana ha ka baqin in kastoo ay reer caasiyoobay
yihiin. [10] Oo weliba wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, erayadayda aan kugula hadli
doono oo dhan qalbigaaga ku qaado oo dhegahaaga ku maqal. [11] Haddaba waxaad
u tagtaa kuwa maxaabiista ah, oo dadkaaga ah, oo intaad la hadashid waxaad ku
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wax buu idinku leeyahay, hadday maqlaan iyo
hadday diidaanba. [12] Markaasaa ruuxu kor ii qaaday, oo waxaan gadaashayda ka
maqlay cod guuxaya oo leh, Rabbiga ammaantiisu meesheeda barakay ku leedahay,
[13] waxayna ahayd sanqadhii baalashii xayawaankii markay istaabtaabanayeen, iyo
sanqadhii giraangirihii iyaga dhinac socday, oo sanqadh yaacideed ahayd. [14] Sidaasuu
ruuxii kor iigu qaaday oo meel fog ii waday, oo anna waxaan ku tegey dhirif qadhaadh
iyo naftaydoo kulul, oo gacantii Rabbigaa igu kor xoog badnayd. [15] Markaasaan Teel
Aabiib maxaabiistii Webi Kebaar ag degganaa, iyo ilaa meeshii ay fadhiyeen ugu tegey,
oo halkaasaan iyagii toddoba maalmood dhex joogay anigoo naxdin la fadhiya.

Israa'iil Oo Loo Digay

[16] Oo markay toddoba maalmood dhammaadeen waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga isa-
goo leh, [17] Wiilka Aadamow, waardiye baan reer binu Israa'iil kaaga dhigay, haddaba
bal erayga afkayga ka soo baxaya maqal, oo digniin xaggayga ka timid iyaga gaadhsii.
[18] Markaan sharrowga ku idhaahdo, Hubaal waad dhiman doontaa, haddaadan isaga
u digin, oo aadan sharrowga la hadlin si aad jidkiisa sharka ah uga digto inaad naftiisa
badbaadiso aawadeed, ninkaas sharrowga ahu xumaantiisuu ku dhex dhiman doonaa,
laakiinse dhiiggiisa gacantaadaan weyddiin doonaa. [19] Laakiinse haddaad sharrowga
u digto, oo uusan isagu sharnimadiisa amase jidkiisa sharka ah ka soo noqon, markaas
xumaantiisuu ku dhiman doonaa, adiguse naftaadii waad samatabbixisay. [20] Oo
haddana haddii nin xaq ahu uu xaqnimadiisii ka noqdo oo uu xumaan sameeyo,
intaan dhagax turunturo hor dhigo, isagu wuu dhiman doonaa. Uma aadan digin, oo
saas darteed dembigiisuu ku dhiman doonaa, oo falimihiisii xaqa ahaa ee uu samayn
jirayna lama soo xusuusan doono, laakiinse dhiiggiisa gacantaadaan weyddiin doonaa.
[21] Habase ahaatee haddaad ninka xaqa ah u digtid, si uusan ka xaqa ahu u dembaabin
oo uusan dembi u samayn, markaas hubaal wuu noolaan doonaa, maxaa yeelay, wuu
digniin qaatay, adiguna naftaadii waad samatabbixisay.

[22] Oo gacantii Rabbiguna halkaasay igu kor saarnayd, oo wuxuu igu yidhi, Kac
oo bannaanka u bax halkaasaan kugula hadli doonaaye. [23] Markaasaan kacay oo
bannaankii u baxay, oo bal eeg, waxaa halkaas jirtay ammaantii Rabbiga, taasoo
u eg ammaantii aan Webi Kebaar agtiisa ku arkay, oo aniguna wejigaan u dhacay.
[24] Markaasaa ruuxii i soo galay, oo cagaha igu taagay, wuuna ila hadlay isagoo leh,
Tag oo gurigaaga isku xidh. [25] Laakiinse Wiilka Aadamow, bal ogow, xadhkaa lagugu
xidhi doonaa oo adna waad ku xidhnaan doontaa, oo dadka dhexdiisana uma aad bixi
doontid. [26] Oo carrabkaaga dhabxanaggaagaan ku dhejin doonaa, si aad carrablaawe u
noqotid, oo aanad iyaga mid canaanta ugu noqon, waayo, iyagu waa reer caasiyoobay.
[27] Laakiinse markaan kula hadlo, afkaagaan furi doonaa oo waxaad ku odhan doontaa,
Sayidka Rabbiga ahu sidaasuu leeyahay. Kii wax maqlaa, ha maqlo, oo kii diidaana ha
diido, waayo, iyagu waa reer caasiyoobay.

4

Astayntii Hareerayntii Yeruusaalem

1 Wiilka Aadamow, xabbad leben ah soo qaad oo hortaada dhig, oo waxaad ku dul
taswiirtaa magaalo, taasoo ah Yeruusaalem, 2 oo iyada weerar, qalcadona ku hareeree,
oo tuulmona ku tuul, oo xerooyinna hareereheeda ka dhis, oo wax lagu dumiyona ku
wareeji. 3 Oo weliba birdaawe soo qaad, oo waxaad ka dhigtaa derbi bir ah oo adiga iyo
magaalada u dhexeeya, oo wejigaagana waxaad u sii jeedisaa xaggeeda, oo iyana waa
la weerari doonaa, oo adiguna waa inaad iyada weerar u dhigtaa. Oo taasu calaamad
bay u noqon doontaa reer binu Israa'iil.

4 Oo weliba dhinacaaga bidix u jiifso, oo waxaad kor saartaa xumaantii dadka dalka
Israa'iil. Maalmaha aad ku jiifto inta tiradoodu tahay oo kale ayaad xumaantooda sidi
doontaa. 5 Waayo, waxaan ku dul saaray sannadihii xumaantooda, inta maalmaha
tiradoodu tahay saddex boqol iyo sagaashan maalmood, oo sidaasaad xumaanta dadka
dalka Israa'iil u sidi doontaa. 6 Oo markaad intaas dhammaysid, haddana waxaad
u jiifsataa dhinacaaga midig, oo waxaad afartan maalmood sidi doontaa xumaantii
dadka dalka Yahuudah, maalin kastaba sannad baan kaaga dhigay. 7 Oo waxaad
wejigaaga u jeedisaa weerarka Yeruusaalem xaggiisa, iyadoo gacantaadu qaawan
tahay, oo waa inaad iyada wax ka sii sheegtaa. 8 Oo bal ogow, anigu xadhkaan
kugu xidhxidhi doonaa, oo waa inaadan hadba dhinac isu rogin ilaa aad dhammaysid
maalmihii weerarkaaga. 9 Oo weliba waxaad soo qaadataa sarreen, iyo shaciir, iyo
digir, iyo misir, iyo hadhuudh, iyo heed, oo kulligood isku weel ku shub, oo kibis ka
samayso, oo maalmaha aad dhinaca u jiifto intay tiradoodu tahay in le'eg, oo ah saddex
boqol iyo sagaashan maalmood, waa inaad cuntaa. 10 Oo cuntada aad cuni doontaana
waa inay ahaataa mid la miisaamay, oo maalintii labaatan sheqel ayaa kuu go'an, oo
waa inaad goor ka goor cuntaa. 11 Oo biyahana waa inaad qiyaas u cabtaa, oo waxaa
kuu go'an hiin lix meelood loo dhigay meeshiis, oo waa inaad goor ka goor cabtaa. 12 Oo
cuntadaadana waxaad u cuntaa sida kibis shaciireed oo kale, oo waxaad ku dubataa
saxaro dad iyadoo ay indhaha ku hayaan. 13 Oo Rabbigu wuxuu yidhi, Sidaas oo kale
ayaa reer binu Israa'iil kibistooda nijaasowday ugu dhex cuni doonaan quruumihii aan
iyaga u kaxayn doonoba. 14 Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, bal eeg, naftaydu
weligeed ma ay nijaasoobin, waayo, tan iyo yaraantaydii iyo ilaa haddatan marnaba ma
aan cunin wax bakhtiyey ama wax bahal bakhtiistay toona, oo hilib karaahiyo ahuna
innaba afkayga ma gelin. 15 Markaasuu igu yidhi, Bal eeg, saxaro dad waxaan kuugu
beddelay saalo lo', oo waa inaad cuntadaada ku diyaarsataa. 16 Oo weliba wuxuu kaloo
igu yidhi, Wiilka Aadamow, bal ogow, usha kibista ayaan Yeruusaalem ku dhex jebin
doonaa, oo iyagu waxay kibista ku cuni doonaan miisaan iyo digtoonaan, oo biyahana
waxay ku cabbi doonaan qiyaas iyo yaab, 17 si ay baad iyo biyo u waayaan oo uu
midkoodba kan kale ula welwelo, oo ay xumaantooda aawadeed u wada baabba'aan.

5

1 Wiilka Aadamow, seef af badan soo qaado, oo sida mandiisha rayiislaha ugu
isticmaal, oo waxaad ku xiirataa madaxa iyo gadhka, oo markaas kafado soo qaado
si aad timaha ugu miisaantid, oo kala qaybi. 2 Timaha saddexdooda dalool dalool
magaalada dhexdeeda dab ku gub markii maalmaha weerarku ay dhammaystirmaan,
oo haddana waxaad qaadataa dalool kale, oo magaalada hareereheeda seefta la dhac,
oo daloolka saddexaadna dabaysha ku kala firdhi, oo aniguna seef baan ka daba qaadan
doonaa. 3 Oo weliba wuxoogaa yar qaad oo daraftaada gunud. 4 Oo haddana kuwaas
qaar ka qaad oo dab ku dhex tuur, oo dab ku gub, oo iyaga dab baa ka soo bixi doona,
wuxuuna wada gaadhi doonaa reer binu Israa'iil oo dhan.

5 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Tanu waa Yeruusaalem. Quruumahaan dhex
dhigay, oo hareereheedana waddammaa ku wareegsan. 6 Oo iyana xukummadaydii
bay sharnimadeedii kaga caasiyowday in ka sii badan quruumaha kale, oo qaynu-
unnadaydiina way ka caasiyowday in ka sii badan waddammada hareereheeda ku
wareegsan, waayo, iyagu xukummadaydii iyo qaynuunnadaydiiba way diideen, oo
innaba kuma ay socon. 7 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Quruumaha hareerihiinna ku wareegsan waad ka sii belaayo badiseen, oo qaynuunna-
daydiina kuma aydaan socon, oo xukummadaydiina ma aydaan xajin, oo quruumaha
idinku wareegsan xukummadoodana ma aydaan samayn, 8 haddaba sidaas daraad-
deed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg, aniga qudhaydu col baan kugu
ahay, oo iyadoo quruumuhu ay indhaha ku hayaan ayaan xukummo dhexdaada ku
samayn doonaa. 9 Oo waxaan dhexdaada ku samayn doonaa wax aanan hore u samayn,
oo hadda ka dibna aanan samayn doonin wax la mid ah, waana waxyaalahaagii
karaahiyada ahaa oo dhan daraaddood. 10 Sidaas daraaddeed aabbayaashu dhexdaa-
day wiilashooda ku cuni doonaan, oo wiilashuna aabbayaashood bay cuni doonaan, oo
dhexdaadaan xukummo ku samayn doonaa, oo kuwaaga hadhay oo dhanna waxaan
u kala firdhin doonaa dabaylaha oo dhan. 11 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, sida xaqiiqada ah, anigu waan ku dhimi
doonaa, oo ishayduna kuuma ay tudhi doonto, oo innaba kuuma aan nixi doono, maxaa
yeelay, waxaad meeshaydii quduuska ah ku nijaasaysay waxyaalahaagii la nacay oo
karaahiyada ahaa oo dhan. 12 Saddexdaada dalool baa belaayo u le'an doona, oo abaar
bay dhexdaada ugu baabbi'i doonaan, oo daloolna seef buu hareerahaaga ugu le'an
doonaa, oo daloolka saddexaadna dabaylaha oo dhan baan ku kala firdhin doonaa,
oo seef baan ka daba qaadan doonaa. 13 Oo sidaasaa xanaaqaygu ku dhammaystirmi
doonaa, cadhadaydana iyagaan ku dejin doonaa, markaasaan qaboobi doonaa, oo
waxay ogaan doonaan inaan aniga Rabbiga ahu qiiradayda kula hadlay markaan
cadhadaydii korkooda ku dhammaystiray. 14 Oo weliba waxaan kaa dhigi doonaa meel
cidla ah iyo cay dhex taal quruumaha hareerahaaga ku wareegsan, iyadoo ay kuwa
ku soo ag mara oo dhanba indhaha ku hayaan. 15 Sidaasay quruumaha hareerahaaga
ku wareegsan ugu noqon doontaa cay, iyo ceeb, iyo wax lagu waana qaato, iyo wax
lagu yaabo, markaan dhexdaada xukummo ugu sameeyo xanaaq iyo cadho iyo canaan
kulul. Aniga Rabbiga ah ayaa sidaas ku hadlay. 16 Saasaa noqon doonta markaan
dushooda ku soo dayn doono fallaadhaha baas ee abaarta ah, oo inay wax baabbi'iyaan
u qaybsan, oo aan u soo diri doono inay idin baabbi'iyaan, oo abaartaan idiin sii badin
doonaa, oo ushiinna kibistana waan kala jebin doonaa, 17 oo waxaan kugu soo dayn
doonaa abaar iyo dugaag xunxun, oo iyana way ku gablamin doonaan, oo belaayo iyo
dhiig ayaa ku dhex mari doona, oo seef baan kugu soo dayn doonaa. Aniga Rabbiga ah
ayaa sidaas ku hadlay.

6

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Buuraha Israa'iil

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid, isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, wejigaaga
buuraha dalka reer binu Israa'iil u jeedi oo iyaga wax ka sii sheeg. 3 Oo waxaad
tidhaahdaa, Buuraha reer binu Israa'iilow, bal Sayidka Rabbiga ah eraygiisa maqla.
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku leeyahay buuraha, iyo kuraha, iyo webiyada, iyo
dooxooyinkaba, Bal ogaada, aniga qudhaydu seef baan idinku soo dayn doonaa, oo
waxaan wada baabbi'in doonaa meelihiinna sarsare. 4 Meelihiinna allabariguna cidla
bay wada noqon doonaan, oo sanamyadiinna qorraxdana waa la wada burburin
doonaa, oo raggiinna la laayayna sanamyadiinna waan ku soo hor tuuri doonaa. 5 Oo
meydadka reer binu Israa'iil waxaan hor dhigi doonaa sanamyadooda, oo lafihiinnana

waxaan ku kala firdhin doonaa meelihiinna allabariga hareerahooda. 6 Oo meel
alla meeshaad deggan tihiinba magaalooyinka waa laga dumin doonaa, oo meelaha
sarsarena cidla bay wada noqon doonaan, si ay meelihiinna allabarigu u burburaan oo
ay cidla u noqdaan, oo ay sanamyadiinnuna jajabaan oo ay u wada dhammaadaan, oo
sanamyadiinna qorraxdana loo wada jaro, oo shuqulladiinnana loo wada tirtiro. 7 Oo
kuwa la laayayna dhexdiinnay ku soo daadan doonaan, oo waxaad ogaan doontaan
inaan anigu Rabbiga ahay. 8 Laakiinse qaar baan reebi doonaa, si aad wuxoogaa
seefta kaga baxsaday quruumaha dhexdooda u lahaataan, markaad waddammada
ku kala dhex firdhi doontaan. 9 Oo kuwii idinka baxsadaa waxay igu xusuusan
doonaan quruumaha dhexdooda halkaasoo loo kaxaysan doono iyagoo maxaabiis ah,
waayo, anigu waxaan ku calool xumaaday qalbigoodii dhilloobay oo iga tegey, iyo
indhahoodii sanamyadooda dhillanimada la daba galay, oo iyaga qudhoodu waxay
isku nici doonaan xumaatooyinkii ay ku dhex sameeyeen waxyaalahoodii karaahiyada
ahaa oo dhan. 10 Oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay iyo inaanan
waxtarla'aan u odhan, Belaayadaas ayaan iyaga ku samayn doonaa.

11 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Sacabbada isku dhufo oo cagta dhulka ku
dhufo, oo Hoogay! u dheh waxyaalihii karaahiyada ahaa oo dhan ee ay reer binu
Israa'iil sameeyeen aawadood, waayo, waxay ku baabbi'i doonaan seef, iyo abaar,
iyo belaayo. 12 Kii meel fog joogaa belaayo buu u dhiman doonaa, oo kii meel dhow
joogaana seef buu ku dhiman doonaa, oo kii magaalada la weeraraya weli ku hadhaana
abaar buu ku dhiman doonaa, oo sidaasaan cadhadayda ugu dhammaystiri doonaa.
13 Oo markaasaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay, markii raggooda la laayay
ay ku ag daadsanaadaan sanamyadooda ku hareeraysan meelahooda allabariga, oo kor
saaran kur kasta oo dheer, iyo buuraha dhaladooda oo dhan, iyo geed kasta oo cagaar
ah hoostiisa, iyo geed kasta oo alloon la yidhaahdo oo weyn, kuwaasoo ah meelaha ay
carafta udgoon ugu bixiyeen sanamyadooda oo dhan. 14 Anigu gacantayda ayaan iyaga
ku fidin doonaa, oo dalkana meel cidla ah ayaan ka dhigi doonaa, oo waxaan ka dhigi
doonaa meel ka sii daran cidlada ku taal xagga Dibla meelaha ay deggan yihiin oo dhan,
oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

7

Dhammaadkii Waa Yimid

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu dalka reer binu Israa'iil ku leeyahay, Waa kaa dhammaadkii, dalka
afartiisa geesood dhammaadkii baa gaadhay. 3 Dhammaadkii haddeer buu kugu soo
degay, oo cadhadaydaan kugu ridi doonaa, oo siday jidadkaagu ahaayeen ayaan kuu
xukumi doonaa, oo waxaan kaa abaalmarin doonaa waxyaalihii karaahiyada ahaa
oo dhan. 4 Oo indhahaygu kuuma tudhi doonaan, oo innaba kuuma aan nixi doono,
laakiinse siday jidadkaagu ahaayeen ayaan kaa abaalmarin doonaa, oo waxyaalahaaga
karaahiyada ahuna way ku dhex oolli doonaan, oo idinkuna waad ogaan doontaan
inaan anigu Rabbiga ahay.

5 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Belaayo! Belaayo gooni ah! Bal fiiriya,
way soo socotaaye! 6 Dhammaad baa yimid, dhammaadkii waa yimid, bal eeg, wuu
kugu soo toosayaa, oo haddana waa soo socdaaye! 7 Kan dalka dhex degganow,
masiibadaadii waa kuu timid! Wakhtigii waa yimid, oo maalintuna way soo dhow
dahay, taasoo ah maalin dhibeed oo aan ahayn dhawaaqa faraxa badan ee buuraha
korkooda. 8 Goor dhow baan cadhadayda kugu kor shubi doonaa, oo xanaaqaygaan
kugu kor dhammaystiri doonaa, oo siday jidadkaagu ahaayeen ayaan kuu xukumi
doonaa, oo waxaan kaa abaalmarin doonaa waxyaalahaagii karaahiyada ahaa oo
dhan. 9 Oo indhahaygu kuuma tudhi doonaan, oo innaba kuuma aan nixi doono,

oo waxaan kaa abaalmarin doonaa siday jidadkaagu ahaayeen, oo waxyaalahaaga
karaahiyada ahuna way ku dhex oolli doonaan, oo idinkuna waad ogaan doontaan
inaan anigoo Rabbiga ahu wax idinku dhufto. 10 Bal maalinta eega, bal eega way
imanaysaa, masiibadaadii waa soo baxday, ushii way magooshay, oo kibir waa ubxiyey.
11 Dulmigii wuxuu u kacay sidii ul shareed. Midkoodna ma hadhi doono badnaantooda
iyo maalkooda badan toona, oo looma barooran doono. 12 Wakhtigii waa yimid, oo
maalintii way soo dhow dahay. Kan wax iibsadaa yuusan waxba rayrayn, kan wax
iibiyaana yuusan waxba murugoon, waayo, dadkooda badan oo dhanba cadhaa dul
saaran. 13 Waayo, kan wax iibiyey uma uu soo noqon doono wixii uu iibiyey in kastoo
uu weli kuwa noolnool ku dhex jiro, waayo, waxyaalihii la tusay waxay ku saabsan
yihiin dadkooda badan oo dhan, oo midkoodna innaba sooma noqon doono, xumaanta
noloshiisana kuma xoogaysan doono. 14 Turumbadii bay ku dhufteen, oo wax kastaba
way sii diyaariyeen, laakiinse midna dagaalka uma baxo, waayo, dadkooda badan
cadhadaydii baa dul saaran. 15 Seeftii dibadday joogtaa, oo belaayadii iyo abaartiina
gudahay ku jiraan. Kii berrinka joogaa seef buu ku dhiman doonaa, oo kii magaalada
joogaana abaar iyo belaayo ayaa baabbi'in doona. 16 Laakiinse kuwoodii baxsadaa
way cayman doonaan, oo waxay joogi doonaan buuraha dushooda sida qoolleyda
dooxooyinka iyagoo kulligood barooranaya oo mid kastaaba xumaantiisii aawadeed
u ooyaya. 17 Gacmaha oo dhammu way taag gabi doonaan, oo jilbaha oo dhammuna
sida biyo oo kale ayay u tabaryaraan doonaan. 18 Oo weliba iyagu waxay guntan
doonaan dhar joonyad ah, oo naxdin baa liqi doonta, oo wejiyada oo dhammuna way
ceeboobi doonaan, oo madaxyada oo dhammuna way xiirnaan doonaan. 19 Lacagtooda
jidadkay ku xoori doonaan, oo dahabkooduna wuxuu noqon doonaa sida wasakh oo
kale. Maalinta cadhada Rabbiga lacagtooda iyo dahabkooduba ma ay samatabbixin
kari doonaan. Naftooda ma ay dhergin doonaan, oo calooshoodana kama ay buuxin
doonaan, maxaa yeelay, kuwaasu waxay ahaayeen dhagaxii turunturada ee xumaan-
tooda. 20 Quruxdii sharraxaaddiisa kibir bay u beddeleen, oo waxay ka sameeyeen
sanamyada waxyaalahoodii karaahiyada ahaa oo la nacay, sidaas daraaddeed waxaan
iyaga uga dhigay sida wasakh oo kale. 21 Oo booli ahaan ayaan shisheeyayaal gacanta
ugu gelin doonaa oo sida wax la soo dhacay oo kalena ayaan sharrowyada dunida u
siin doonaa, oo iyaguna way nijaasayn doonaan. 22 Oo weliba wejigaygana iyagaan
ka sii jeedin doonaa, oo iyana meeshayda qarsoon bay nijaasayn doonaan, oo kuwa
wax dhaca ayaa gudaheeda geli doona oo nijaasayn doona. 23 Silsilad samee, waayo,
dalka waxaa ka buuxda gacankudhiiglenimo, oo magaaladana waxaa ka buuxa dulmi.
24 Sidaas daraaddeed waxaan u keeni doonaa kuwa ugu liita ee quruumaha, oo iyana
guryahooda way hantiyi doonaan, oo weliba waxaan joojin doonaa kuwa xoogga badan
kibirkooda, oo meelahooda quduuska ahna waa la wada nijaasayn doonaa. 25 Halligaad
baa imanaysa, oo iyagu nabad bay doondooni doonaan, laakiinse innaba ma ay jiri
doonto. 26 Belaayaba belaayay ku soo kor degi doontaa, war belef ahuna war belef
ah buu ka kor iman doonaa, oo markaasay wax nebi la tuso doondooni doonaan,
laakiinse sharcigu wadaaddada wuu ka baabbi'i doonaa, oo taladuna odayaasha way
ka dhammaan doontaa. 27 Boqorku wuu barooran doonaa, oo amiirkuna cabsi buu
huwan doonaa, oo dadka dalka deggan gacmahooduna way gariiri doonaan, oo anigu
siday jidadkoodu ahaayeen ayaan ku samayn doonaa, oo siday galabsadaanna waan u
xukumi doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

8

Sanam Yaal Macbudka

1 Oo sannaddii lixaad, bisheedii lixaad, maalinteedii shanaad intii aan gurigaygii
dhex fadhiyeyey, oo ay odayaashii dalka Yahuudah i hor fadhiyeyeen ayaa gacantii

Sayidka Rabbiga ahu igu soo kor degtay. [2] Markaasaa intaan wax fiirinayay waxaa ii
muuqday wax muuqashadiisu u ekayd dab oo kale, oo qaarkiisa dambe wuxuu u ekaa
dab, oo qaarkiisa horena wuxuu u ekaa dhuxul cadaatay oo dhalaalaysa. [3] Oo isna
wax gacan u eg buu igu soo taagay, oo wuxuu igu dhegay timahayga, oo ruuxii ayaa
dhulka iyo samada dhexdooda kor iigu qaaday, oo waxyaalihii Ilaah i tusay wuxuu
iigu keenay Yeruusaalem, iyo iridda gudaha ku taal albaabkeeda xagga woqooyi u sii
jeeda, oo halkaas waxaa yiil kursigii sanamkii hinaasada, kaasoo hinaasada kiciya.
[4] Oo bal eeg, ammaantii Ilaaha reer binu Israa'iil ayaa halkaas joogtay, oo waxay u
ekayd sidii muuqashadii aan bannaanka ku arkay oo kale. [5] Oo markaasuu igu yidhi,
Wiilka Aadamow, bal haatan indhaha xagga woqooyi ku taag. Markaasaan indhaha kor
ugu taagay jidkii xagga woqooyi, oo waxaan xaggii woqooyi iriddii meeshii allabariga
ku arkay sanamkan hinaasada ee iridda ka taagan. [6] Oo wuxuu kaloo igu sii yidhi,
Wiilka Aadamow, ma u jeedda waxa ay samaynayaan, xataa waxyaalaha waaweyn
oo karaahiyada ah ee ay reer binu Israa'iil halkan ku sameeyaan si aan meeshayda
quduuska ah uga sii fogaado? Laakiinse bal haddana waxaad arki doontaa waxyaalo
karaahiyo ah oo tan ka sii weyn. [7] Oo haddana wuxuu i geeyey albaabkii barxadda,
oo markaan wax fiiriyey waxaan arkay god derbiga ku dhex yaal. [8] Markaasuu igu
yidhi, Wiilka Aadamow, bal haddana derbiga qod, oo markaan derbigii qoday waxaan
arkay albaab. [9] Oo isna wuxuu igu yidhi, Sii gal, oo bal fiiri waxyaalaha karaahiyada iyo
sharka ah oo ay halkan ku samaynayaan. [10] Sidaas daraaddeed waan galay oo waxaan
arkay cayn kasta oo wax gurguurta ah, iyo xayawaan karaahiyo ah, iyo sanamyadii
reer binu Israa'iil oo dhan oo lagu taswiiray derbiga hareerihiisa oo dhan. [11] Oo
waxaa iyagii halkaas ku hor taagnaa toddobaatan nin oo odayaashii reer binu Israa'iil
ka mid ahaa, oo waxaa dhexdooda taagnaa Ya'asanyaah ina Shaafaan, oo ninkood
kastaaba wuxuu gacanta ku haystay idankiisii, oo waxaa kor uga baxayay caraftii
qiiqii fooxa. [12] Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, ma aragtay waxa odayaashii
reer binu Israa'iil ay gudcurka ku sameeyaan, oo ninkood kastaaba uu qolladihiisa
taswiirta ku sameeyo? Waayo, waxay isyidhaahdaan, Rabbigu inooma jeedo, waayo,
Rabbigu dhulkuu ka tegey. [13] Oo weliba wuxuu igu sii yidhi, Bal haddana waxaad
arki doontaa waxyaalo kale oo karaahiyo ah oo kuwan ka sii weyn. [14] Markaasuu
i geeyey albaabkii iriddii gurigii Rabbiga oo xagga woqooyi u sii jeeday, oo waxaan
halkaas ku arkay naagaha fadhiya oo sanamkii Tammuus u ooyaya. [15] Markaasuu
igu yidhi, Waxaas ma aragtay, Wiilka Aadamow? Bal haddana waxaad arki doontaa
waxyaalo kale oo karaahiyo ah oo kuwan ka sii weyn. [16] Oo haddana wuxuu i geeyey
barxaddii hoose oo gurigii Rabbiga, oo bal eeg, iriddii macbudkii Rabbiga, meel u
dhaxaysa balbalada iyo meeshii allabariga waxaa taagnaa rag shan iyo labaatan ku
dhow iyagoo dhabarka macbudkii Rabbiga u sii jeediyey, wejigana xagga bari u sii
jeediyey, oo waxay caabudayeen qorraxda bari jirta. [17] Markaasuu igu yidhi, Waxan
ma aragtay, Wiilka Aadamow? Tanu ma wax dadka Yahuudah u fudud baa inay
sameeyaan waxyaalaha karaahiyada ah ee ay halkan ku samaynayaan? Waayo, dalkii
dulmi bay ka buuxiyeen oo mar kalay u noqdeen inay iga cadhaysiiyaan, oo bal eeg,
laantii ayay sanka u dhoweeyeen. [18] Oo sidaas daraaddeed weli cadhaan ku shaqayn
doonaa, indhahaygu uma tudhi doonaan, oo innaba uma aan nixi doono, oo in kastoo
ay dhegahaygu qaylo weyn ugu qayliyaanna innaba ma aan maqli doono.

9

Sanamcaabudayaashii Oo La Laayay

[1] Markaasuu dhegahayga cod weyn ugu qayliyey, isagoo leh, Kuwa magaalada u
taliya soo dhowee, iyadoo ninkood kastaaba uu hubkiisa uu wax ku baabbi'iyo gacanta
ku haysto. [2] Oo bal eeg, lix nin baa waxay ka yimaadeen iriddii sare xaggeeda taasoo

xagga woqooyi u sii jeedda, oo midkood kastaaba wuxuu gacanta ku haystay hubka uu
wax ku laayo, oo waxaa dhexdooda joogay mid dhar wanaagsan qaba, oo dhinacana
waxaa ugu xidhnaa geeskii khadka kan wax qora. Markaasay galeen oo waxay ag
istaageen meeshii allabariga ee naxaasta ahayd. 3 Kolkaasaa ammaantii Ilaaha reer
binu Israa'iil kor bay uga kacday keruubkii ay kor saarnayd, oo waxay tagtay guriga
marinkiisii, oo wuxuu u yeedhay ninkii dharkii wanaagsanaa qabay oo dhiniciisa ku
sitay geeskii khadka kan wax qora. 4 Markaasaa Rabbigu isagii ku yidhi, Magaalada
Yeruusaalem dhexdeeda mar, oo waxaad calaamad ku dhigtaa jaaha dadka u taahaya
oo u qaylinaya waxyaalaha karaahiyada ah oo dhexdeeda lagu sameeyo oo dhan.
5 Oo kuwii kalena wuxuu anigoo maqlaya ku yidhi, Isaga dabadiis magaalada dhex
mara oo wada laaya, oo indhihiinnu yaanay u tudhin, oo innaba ha u nixina. 6 Oo
waxaad wada laysaan odayaasha, iyo barbaarrada, iyo gabdhaha, iyo carruurta yaryar,
iyo naagahaba, laakiinse innaba ha u dhowaanina nin alla ninkii ay calaamaddu ku
taal, oo waxaad ka bilowdaan meeshayda allabariga. Markaasay waxay ka bilaabeen
raggii odayaasha ahaa oo guriga hortiisa joogay. 7 Oo wuxuu iyagii ku yidhi, Guriga
nijaaseeya, oo barxadahana meydad ka buuxiya, oo haddana baxa. Markaasay bexeen
oo magaaladii dad bay ku dhex laayeen. 8 Oo intay dadka laynayeen oo aan anigu
hadhay ayaan wejiga u dhacay, oo intaan qayliyey ayaan idhi, Sayidow, Rabbiyow,
ma waxaad doonaysaa inaad kuwa reer binu Israa'iil ku hadha oo dhan ku wada
baabbi'isid cadhadaada aad Yeruusaalem ku dul shubayso? 9 Markaasuu igu yidhi,
Dadka dalka Israa'iil iyo dadka dalka Yahuudahba xumaantoodu aad iyo aad bay u
badan tahay, oo dalkiina dhiig baa ka buuxsamay, oo magaaladiina qalloocnaan baa ka
buuxsantay, waayo, waxay isyidhaahdaan, Rabbigu dhulka wuu ka tegey, oo Rabbigu
waxba ma arko. 10 Oo aniguna indhahaygu uma tudhi doonaan, oo innaba uma aan
nixi doono, laakiinse jidkooda ayaan madaxooda kaga abaalmarin doonaa. 11 Oo bal
eeg, ninkii dharkii wanaagsanaa qabay oo geeska khadka dhinaciisa ku sitay ayaa war
keenay, oo wuxuu yidhi, Wixii aad igu amartay ayaan sameeyey.

10

Ammaantii Rabbiga Oo Macbudka Ka Baxaysa

1 Markaasaan wax fiiriyey, oo cirkii madaxii keruubiimta ka korreeyey waxaa ka
muuqday wax dhagax safayr u ekaa, oo muuqashadiisu carshi u eg tahay. 2 Markaasuu
la hadlay ninkii dharkii wanaagsanaa qabay, oo wuxuu ku yidhi, Waxaad kala dhex
martaa giraangiraha iyo xataa keruubka hoostiisa, oo markaas labadaada gacmood
ka soo buuxi dhuxulo dab ah oo aad keruubiimta dhexdooda ka soo cantoobiso, oo
waxaad ku dul daadisaa magaalada. Oo isna wuu dhex maray anigoo indhaha ku
haya. 3 Haddaba keruubiimtu waxay taagnaayeen guriga dhankiisa midigta markuu
ninkii gudaha galay, oo barxaddii hoose waxaa ka buuxsantay daruur. 4 Markaasaa
ammaantii Rabbigu keruubkii marinkii guriga uga kacday, oo gurigiina waxaa ka
buuxsantay daruurtii, oo barxaddiina waxaa ka buuxsamay dhalaalkii ammaanta
Rabbiga. 5 Oo sanqadhii baalashii keruubiimtana waxaa laga maqlay tan iyo xataa
barxaddii dibadda, sidii markuu Ilaaha Qaadirka ahu hadlo. 6 Oo markuu amray ninkii
dharka wanaagsanaa qabay oo uu ku yidhi, Giraangiraha dhexdooda iyo keruubiimta
dhexdooda dab ka soo qaad, markaasuu dhex galay oo wuxuu istaagay giraangir
dhinaceed. 7 Oo keruubkii wuxuu gacantiisii u fidiyey dabkii keruubiimta dhexdooda
yiil, oo intuu wuxoogaa ka soo qaaday ayuu gacantii kii dharka wanaagsanaa qabay ku
riday, oo isaguna intuu soo qaaday ayuu baxay. 8 Oo keruubiimtii waxaa ka muuqday
wax nin gacantiis u eg oo baalashooda hoosta uga yaal. 9 Oo intaan wax fiirinayay
waxaa ii muuqday afartii giraangirood oo keruubiimta dhinac yiil, oo giraangir baa
keruub dhinac tiil, oo giraangir kalena keruub kalay dhinac tiil, oo giraangiraha

muuqashadooduna waxay u ekayd dhagax berullos oo kale. [10] Oo afartooduba isku
muuqashay lahaayeen, oo waxaa la mooday sidii giraangir giraangir kale ku dhex jirta.
[11] Oo markay socdeenna waxay ku socdeen afartoodii dhinacba, oo innaba ma ay le-
exleexan markay socdeen, laakiinse meeshii madaxoodu u sii jeeday ayay u raaceen, oo
innaba ma ay leexleexan markay socdeen. [12] Oo jidhkooda oo dhan, iyo dhabarkooda,
iyo gacmahooda, iyo baalashooda, iyo giraangirihii afartooda la socdayba waxay
ahaayeen indho miidhan oo hareerahooda ku wareegsan. [13] Oo giraangirihiina anigoo
maqlaya ayaa lagu magacaabay giraangiraha warwareega. [14] Oo mid kastaaba wuxuu
lahaa afar weji. Wejigii kowaad wuxuu ahaa weji keruub, oo wejigii labaadna wuxuu
ahaa weji nin, oo kii saddexaadna wuxuu ahaa weji libaax, oo kii afraadna wuxuu
ahaa weji gorgor. [15] Keruubiimtii kor bay isu qaadeen. Kuwaasu waxay ahaayeen
xayawaankii aan Webi Kebaar agtiisa ku arkay. [16] Keruubiimtu markay socdeenba
giraangiruhuna way dhinac socdeen, oo markii keruubiimtu ay baalashooda kor u
qaadeen inay dhulka kor isaga qaadaan aawadeed, isla giraangirahaasu dhinacoodii
kama ay leexan. [17] Oo markay istaageen, kuwaasuna way istaageen, oo markay kor isu
qaadeenna, kuwaasuna kor bay isu qaadeen, waayo, xayawaanka naftoodu iyagay ku
jirtay. [18] Markaasaa ammaantii Rabbigu marinka gurigay ka kacday oo waxay istaagtay
meel keruubiimtii ka korraysa. [19] Oo keruubiimtiina baalashooday kor u qaadeen oo
anigoo indhaha ku haya ayay dhulka kor isaga qaadeen, oo markay bexeen giraan-
girihiina way dhinac socdeen, oo waxay ag istaageen albaabkii iridda bari ee guriga
Rabbiga, oo Ilaaha reer binu Israa'iil ammaantiisiina iyagay ka korraysay. [20] Kuwaasu
waxay ahaayeen xayawaankii aan ku arkay Ilaaha reer binu Israa'iil hoostiisa iyagoo
Webi Kebaar agtiisa jooga, oo waxaan iqiin inay keruubiim yihiin. [21] Midkood kastaaba
wuxuu lahaa afar weji, oo midkood kastaaba wuxuu lahaa afar baal, oo baalashooda
hoostoodana waxaa ku yiil wax nin gacmihiis u eg. [22] Oo wejiyadooduna waxay
ahaayeen isla wejiyadii aan Webi Kebaar agtiisa ku arkay, oo muuqashadooda iyo iyaga
qudhooduba isku mid bay ahaayeen, oo midkood kastaaba hortiisuu qummaati ugu
socday.

11

Hoggaamiyayaasha Reer Binu Israa'iil Oo Xukuman

[1] Oo weliba ruuxii baa kor ii qaaday oo wuxuu i geeyey iriddii bari ee guriga
Rabbiga oo xagga bari u sii jeedday, oo iridda albaabkeedii waxaan ku arkay shan
iyo labaatan nin, oo waxaan dhexdooda ku arkay Ya'asanyaah ina Casuur iyo Fe-
latyaah ina Benaayaah, oo labaduba waxay ahaayeen dadka amiirradoodii. [2] Oo
markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, kuwaasu waa nimanka xumaanta hindisa, oo
magaaladan dhexdeeda talo shar ah kaga taliya. [3] Oo waxay yidhaahdaan, Wakhtiga
guryo la dhiso ma dhowa. Magaaladanu waa dheri weyn oo innaguna waxaynu
nahay hilibkii. [4] Sidaas daraaddeed iyaga wax ka sii sheeg, Wiilka Aadamow, wax
sii sheeg. [5] Markaasaa Ruuxii Rabbigu igu soo degay, oo wuxuu igu yidhi, Waxaad
tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iilow, sidaasaad istidhaahdeen,
waayo, waxyaalaha maankiinna soo gala waan ogahay. [6] Magaaladan dhexdeeda
waxaad ku badiseen kuwiinnii la laayay, oo jidadkeedana kuwii la laayay waad ka
buuxiseen. [7] Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Meydadkiinna
aad dhexdeeda dhigteen ayaa hilibka ah oo magaaladanuna waa dheriga weyn, laaki-
inse dhexdeedaa laydinka soo bixin doonaa. [8] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Idinku seef baad ka cabsateen, oo seef baan idinku soo dayn doonaa. [9] Oo dhexdeedaan
idinka soo bixin doonaa, oo waxaan idinku ridi doonaa shisheeyayaal gacmahooda,
oo dhexdiinnana xukummo baan ku samayn doonaa. [10] Seef baad ku le'an doontaan,
oo soohdinta dalka reer binu Israa'iil ayaan idinku xukumi doonaa, oo waxaad ogaan

doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. [11] Magaaladanu dherigiinna ma ay ahaan doonto,
oo idinkuna hilibka ku dhex jira ma aad ahaan doontaan, laakiinse soohdinta dalka reer
binu Israa'iil ayaan idinku xukumi doonaa. [12] Oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu
Rabbiga ahay, waayo, qaynuunnadaydii kuma aydaan socon, oo xukummadaydiina
ma aydaan samayn, laakiinse waxaad samayseen sidii xukummadii quruumaha oo
idinku wareegsanu ay samayn jireen. [13] Oo intaan wax sii sheegayay ayaa Felatyaah
ina Benaayaah dhintay. Markaasaan wejiga u dhacay oo cod dheer baan ku qayliyey,
oo idhi, Sayidow, Rabbiyow, ma waxaad doonaysaa inaad inta reer binu Israa'iil ka
hadhay wada baabbi'iso?
[14] Markaasaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, [15] Wiilka Aadamow, walaalahaa
oo ah walaalahaaga runta ah, iyo dadka xigaalkaaga ah, iyo kulli reer binu Israa'iil oo
dhammu waa kuwii dadka Yeruusaalem degganu ay ku yidhaahdeen, Idinku Rabbiga
ka fogaada. Dalkan annagaa dhaxal naloo siiyey.

Ballankii Soo Celinta Reer Binu Israa'iil

[16] Sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, In
kastoo aan iyaga quruumaha ku dhex fogeeyey, iyo in kastoo aan waddammada ku kala
dhex firdhiyey, weliba waxaan iyaga waddammadii ay tageen ugu ahaan doonaa meel
quduus ah. [17] Sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Waxaan idinka soo ururin doonaa dadyowga dhexdooda, oo waddammadii
laydinku kala firdhiyey ayaan idinka soo shirin doonaa, oo waxaan idin siin doonaa
dalka reer binu Israa'iil. [18] Oo iyagu halkaasay iman doonaan, oo waxay halkaas
ka fogayn doonaan waxyaalaha la naco oo dhan iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo
dhanba. [19] Oo waxaan iyaga siin doonaa qalbi keliya, oo waxaan gelin doonaa ruux
cusub, oo qalbigii dhagaxa ahaana jidhkooda waan ka dhex bixin doonaa, oo waxaan
siin doonaa qalbi jiidh ah, [20] si ay iyagu qaynuunnadayda ugu socdaan, oo ay amar-
radayda u xajiyaan oo ay u sameeyaan, oo waxay ahaan doonaan dadkayga, aniguna
Ilaahooda ayaan ahaan doonaa. [21] Laakiinse Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Kuwa qalbigoodu daba socdo waxyaalaha la naca iyo waxyaalahooda karaahiyada
ahba jidkooda ayaan madaxooda kaga abaalmarin doonaa. [22] Markaasaa keruubiimtii
baalashooda kor u qaadeen, oo giraangirihiina way dhinac yiilleen, oo ammaantii
Ilaaha reer binu Israa'iilna iyagay ka korraysay. [23] Markaasaa ammaantii Rabbigu
magaalada dhexdeedii ka kacday, oo waxay kor istaagtay buurta magaalada dhankeeda
bari ku taal. [24] Oo markaasaa Ruuxii kor ii qaaday, oo Ruuxii Ilaah wuxuu wixii lay
tusay igu keenay dalkii Kalday iyo maxaabiistii meeshaas joogtay. Oo markaasaa wixii
lay tusay oo aan arkay kor iiga bexeen. [25] Markaasaan kuwii maxaabiista ahaa u
sheegay waxyaalihii uu Rabbigu i tusay oo dhan.

12

Astayntii Masaafurintii Reer Binu Israa'iil

[1] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [2] Wiilka Aadamow, waxaad
dhex deggan tahay reer caasiyoobay, oo leh indho ay wax ku fiiriyaan laakiinse aan
waxba arkin, oo leh dhego ay wax ku dhegaystaanna laakiinse aan waxba maqlin,
waayo, waa reer caasiyoobay. [3] Sidaas daraaddeed Wiilka Aadamow, alaabtaada inaad
guurtid u diyaarso, oo maalin cad guur iyagoo indhaha kugu haya, oo waa inaad
meeshaada ka guurtaa oo aad meel kale u guurtaa iyagoo indhaha kugu haya; waxay
noqon kartaa inay ka fiirsadaan, in kastoo ay reer caasiyoobay yihiin. [4] Oo waa inaad
alaabtaada maalin cad soo bixisaa sida alaab lala guurayo iyagoo indhaha kugu haya,
oo waa inaad makhribkii ambabbaxdaa sida kuwo masaafuris u bixitimaya iyagoo
indhaha kugu haya. [5] Oo iyagoo indhaha kugu haya derbiga dalooli oo alaabta halkaas
ka soo bixi. [6] Iyagoo indhaha kugu haya waa inaad alaabta garbaha ku qaadataa oo

la ambabbaxdaa markay gudcur tahay. Oo wejigaagana waa inaad deddaa si aadan
dhulka u arag, waayo, calaamad baan reer binu Israa'iil kaaga dhigay. 7 Oo aniguna
sidii laygu amray ayaan sameeyey, oo alaabtaydii maalin cad baan soo bixiyey, sidii
alaab lala guurayo oo kale, oo markay makhribkii ahayd ayaan derbigii gacantayda ku
dalooliyey, oo iyadoo gudcur ah ayaan dibadda u soo saaray, oo iyagoo indhaha igu
haya ayaan garbaha ku qaatay. 8 Oo subaxdii dambe ayaa eraygii Rabbigu ii yimid
isagoo leh, 9 Wiilka Aadamow, reerkii caasiyoobay oo reer binu Israa'iil ah sow kuguma
ay odhan, War maxaad samaynaysaa? 10 Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Warkan culusu wuxuu ku saabsan yahay amiirka Yeruusaalem
jooga iyo reer binu Israa'iilka dhexdeeda jooga oo dhanba. 11 Waxaad iyaga ku
tidhaahdaa, Anigu calaamad baan idiin ahay. Sidaan sameeyey oo kale ayaa iyaga
lagu samayn doonaa. Iyagu masaafurisyo bay noqon doonaan oo maxaabiisnimay geli
doonaan. 12 Oo amiirka iyaga dhex joogaana iyadoo gudcur ah ayuu garbaha wax ku
qaadan doonaa, wuuna ambabbixi doonaa. Derbigay daloolin doonaan si ay halkaas
alaabta ugala baxaan aawadeed, oo isna wejiguu dedan doonaa si uusan indhihiisa
dhulka ugu arag. 13 Oo weliba aniguna shabaggaygaan ku kor kala bixin doonaa, oo
dabinkaygaa lagu soo qaban doonaa, oo waxaan isaga keeni doonaa Baabuloon iyo
dalka reer Kaldayiin, oo weliba ma uu arki doono, in kastoo uu halkaas ku dhiman
doono. 14 Oo kuwa hareerihiisa u jooga inay isaga caawiyaan oo dhanna waan u
kala firdhin doonaa xagga dabaylaha oo dhan iyaga iyo guutooyinkiisa oo dhanba,
oo seef baan ka daba qaadan doonaa. 15 Oo iyaguna waxay ogaan doonaan inaan
anigu Rabbiga ahay, markaan iyaga quruumaha ku kala dhex eryi doono, oo aan
waddammada ku kala firdhin doono. 16 Laakiinse wuxoogaa yar oo iyaga ka mid
ah ayaan ka caymin doonaa seefta, iyo abaarta, iyo belaayada si ay waxyaalahooda
karaahiyada ah oo dhan uga dhex sheegaan quruumaha oo dhan meel alla meeshay
tagaanba, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

17 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 18 Wiilka Aadamow, kibis-
taada naxdin ku cun, oo biyahaagana gariirid iyo welwel ku cab, 19 oo dadka dalka
degganna waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu dadka deggan Yeru-
usaalem iyo dalka reer binu Israa'iilba ka leeyahay, Iyagu kibistooda welwel bay ku
cuni doonaan, oo biyahoodana yaab bay ku cabbi doonaan, si uu dalkoodu uga cidloobo
waxa dhexdiisa jooga oo dhan, waana dulmiga kuwa dhexdiisa deggan oo dhammu
ay sameeyaan aawadiis. 20 Oo magaalooyinka la deggan yahay way baabbi'i doonaan,
oo dalkuna wuu cidloobi doonaa, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu
Rabbiga ahay.

21 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 22 Wiilka Aadamow, waa
maxay hadalkan aad dalka reer binu Israa'iil ku haysataan, kaasoo leh, Wakhtigii waa
sii dheeraaday oo muujin kastaaba way beenowday? 23 Oo haddaba waxaad iyaga
ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Anigu hadalkaas waan joojin
doonaa, oo mar dambena dalka reer binu Israa'iil sidaas loogama dhex hadli doono,
laakiinse waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Wakhtigii waa soo dhow yahay, oo muujin
kastaaba way rumoobi doontaa. 24 Waayo, innaba mar dambe reer binu Israa'iil lagama
dhex heli doono muujin been ah iyo faal sasab ah. 25 Maxaa yeelay, anaa Rabbiga
ah. Anigu waan hadli doonaa, oo eraygii aan ku hadlaana wuu oofi doonaa. Mar
dambena dib looma sii dhigi doono waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Reerka caasiyoobayow, wakhtigiinna ayaan erayga odhan doonaa, oo weliba waan
oofin doonaa.

26 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 27 Wiilka Aadamow, bal eeg,
kuwa reer binu Israa'iil waxay yidhaahdaan, Muujinta uu arkaa waa mid wakhtiyo
badan ka dambaysa, oo isagu wuxuu wax ka sii sheegayaa wakhtiyo fog. 28 Sidaas

daraaddeed bal waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Erayadayda midkoodna mar dambe dib looma sii dhigi doono, laakiinse eraygii aan ku hadlaaba wuu oofi doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

13

Nebiyadii Beenta Ahaa Oo La Xukumay

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, waxaad
wax ka sii sheegtaa nebiyada reer binu Israa'iil oo wax sheega, oo kuwa qalbigooda
wax ka sii sheega waxaad ku tidhaahdaa, Erayga Rabbiga maqla: 3 Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay nebiyada nacasyada ah oo qalbigooda iska
daba gala, iyagoo aan waxba arkin. 4 Reer binu Israa'iilow, nebiyadiinnu waxay la
mid ahaayeen dawacooyinka meelaha baabba'a ah jooga. 5 Idinku meelihii jajabnaa
ma aydaan u kicin, oo heeraarkiina reer binu Israa'iil uma aydaan adkayn, si maalinta
Rabbiga dagaalka loogu istaago. 6 Iyagu waxay arkeen wax aan waxba ahayn iyo faal
been ah, oo waxay yidhaahdaan, Rabbigu saasuu leeyahay, iyadoo aan Rabbigu iyaga
soo dirin. Oo waxay kuwa kale ka yeeleen inay sii rajeeyaan in eraygaas la xaqiijin
doono. 7 Miyaydaan muujin been ah arkin, oo miyaydaan faal been ah ku hadlin,
markaad tidhaahdaan Rabbigu saasuu leeyahay, in kastoo aanan idinla hadlin?

8 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada anigu col
baan idinku ahay, maxaa yeelay, idinku wax aan waxba ahayn ayaad ku hadasheen
oo wax been ah baad aragteen ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. 9 Oo gacantayduna
waxay col ku noqon doontaa nebiyada waxa aan waxba ahayn arka, oo waxyaalaha
beenta ah ka faaliya. Iyagu dadkayga shirkiisa ma ay dhex joogi doonaan, oo qorniinka
reer binu Israa'iilna laguma qori doono, oo dalka reer binu Israa'iilna ma ay geli
doonaan, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah.
10 Waxyaalahaasu way dhici doonaan, maxaa yeelay, iyagu dadkaygay sireen, iyagoo
leh, Waa nabad, iyadoo aan innaba nabadu jirin, oo markii derbi la dhiso, bal eeg,
waxay ku malaasaan dhoobo aan nuurad lahayn. 11 Kuwa dhoobada aan nuuradda
lahayn wax ku malaasa waxaad u sheegtaa inuu derbigaasu soo dhici doono, waxaana
jiri doona roob daad weyn. Kuwiinnan roobdhagaxyaale waaweyn ahow, waad soo
di'i doontaan, oo dabayl duufaan leh ayaa kala ridi doonta derbigaas. 12 Bal ogaada,
markii derbigu dhaco sow laydinkuma odhan doono, War meeday dhoobadii aad wax
ku malaasteen? 13 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Anigoo
cadhaysan ayaan dabayl duufaan leh ku dumin doonaa. Oo waxaa xanaaqayga ku iman
doona roob daad weyn iyo roobdhagaxyaale waaweyn oo cadhadayda ku baabbi'iya.
14 Sidaasaan derbigii aad dhoobada aan nuuradda lahayn ku malaasteen u dumin
doonaa, oo dhulkaan ku ridi doonaa, oo aasaaskiisana waa la bannayn doonaa. Wuu
soo dhici doonaa, oo dhexdiisaa laydinku wada baabbi'in doonaa, oo markaasaad
ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. 15 Oo sidaasaan cadhadayda ugu dham-
mayn doonaa derbigii iyo kuwii dhoobada aan nuuradda lahayn ku malaasayba, oo
waxaan idinku odhan doonaa, Imminka derbigii iyo kuwii malaasayba ma jiraan.
16 Kuwaasu waxaa weeye nebiyada reer binu Israa'iil oo Yeruusaalem wax ka sii sheega,
oo iyada muujin nabdeed u arka, iyadoo aan nabadu jirin, ayaa Sayidka Rabbiga ahu
leeyahay.

17 Wiilka Aadamow, wejigaaga u jeedi gabdhaha dadkaaga oo qalbigooda wax ka sii
sheega, oo adiguna waa inaad iyaga wax ka sii sheegtaa. 18 Oo waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay naagaha gacmaha oo dhan
xirsiyo ku sameeya oo masarro madaxa dadka dherer kastaba leh u sameeya si ay
dad naftiis u ugaadhsadaan! Ma waxaad ugaadhsanaysaan dadkayga naftiisa, oo
ma waxaad badbaadinaysaan kuwiinna naftooda? 19 Waxaad dadkaygii iigu dhex

nijaasayseen cantoobooyin shaciir ah iyo dhawr xabbadood oo kibis ah daraaddood,
si aad nafaha aan dhiman lahayn u dishaan, oo aad nafaha aan sii noolaan lahayn
badbaadisaan, idinkoo dadkayga beenta dhegaysta been u sheegaya. [20] Haddaba sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Anigu xirsiyadiinna col baan ku
ahay, kuwaasoo aad nafaha sida shimbirro oo kale ugu ugaadhsataan, oo gacmihiinna
ayaan ka gooyn doonaa, oo nafahana waan sii dayn doonaa, kuwaas oo ah nafihii aad
u ugaadhsateen sida shimbirro oo kale. [21] Oo weliba masarradiinnana waan jeexi
doonaa, oo dadkaygana gacantiinna waan ka samatabbixin doonaa, oo mar dambena
gacantiinna in la ugaadhsado aawadeed uma soo geli doonaan, oo idinkuna waxaad
ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. [22] Idinku kan xaqa ah been baad ku
qalbi jebiseen, kaasoo aanan anigu qalbi jebin, oo waxaad sii xoogayseen gacmihii
sharrowga si uusan jidkiisa sharka ah uga soo noqon, oo uusan u badbaadin, [23] sidaas
daraaddeed mar dambe wax aan waxba ahayn ma arki doontaan, oo faalna ma
faalin doontaan, oo dadkayga ayaan gacantiinna ka samatabbixin doonaa, oo idinkuna
waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay.

14

Sanamcaabudayaashii Oo La Xukumay

[1] Markaasaa waxaa ii yimid qaar odayaashii reer binu Israa'iil ka mid ah oo hortayday
fadhiisteen. [2] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [3] Wiilka Aadamow,
nimankanu qalbigooday sanamyadoodii dabaggeliyeen, oo wejigoodana waxay hor
dhigeen waxa ay ku turunturoodaan ee xumaantooda ah. Haddaba miyey waajib
igu tahay inaan u jawaabo markay wax i weyddiistaan? [4] Sidaas daraaddeed iyaga
la hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Nin kasta
oo reer binu Israa'iil ka mid ah oo sanamkiisa qalbigiisa dabaggeliya, oo waxa uu ku
turunturoodo ee xumaantiisa ahna wejigiisa hor dhiga, oo haddana nebiga u yimaada,
aniga Rabbiga ah ayaa kii u yimaada u jawaabi doona sida sanamyadiisa faraha badan,
[5] si aan reer binu Israa'iil qalbigooda ugu qabto, maxaa yeelay, iyagu sanamyadooda
aawadood ayay kulligood iiga shisheeyoobeen. [6] Sidaas daraaddeed waxaad reer
binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Soo noqda, oo
sanamyadiinna ka soo noqda, oo wejigiinnana waxyaalihiinna karaahiyada ah oo dhan
ka sii jeediya. [7] Waayo, mid kasta oo reer binu Israa'iil ka mid ah ama mid kasta
oo shisheeyayaasha reer binu Israa'iil dhex deggan ka mid ah oo iska kay sooca, oo
sanamyadiisana qalbigiisa dabaggeliya, oo waxa uu ku turunturoodo ee xumaantiisa
ah wejigiisa hor dhiga, haddana nebiga ugu yimaada inuu wax i weyddiisto, aniga
Rabbiga ah qudhaydaa u jawaabi doona. [8] Oo ninkaas wejigaygaan u jeedin doonaa,
oo waxaan isaga ka dhigi doonaa yaab iyo calaamad iyo maahmaah, oo dadkaygaan
ka dhex gooyn doonaa, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga
ahay. [9] Oo haddii nebi intuu wax ku hadlo la khiyaaneeyo, nebigaas aniga Rabbiga
ah ayaa khiyaaneeyey, oo gacantaydaan ku soo kor fidin doonaa, oo dadkayga reer
binu Israa'iil dhexdiisa ayaan ka baabbi'in doonaa. [10] Oo iyana ciqaabta xumaantooday
qaadan doonaan. Nebiga ciqaabtiisuna waxay ahaan doontaa sidii ciqaabta kan isaga
wax weyddiista, [11] si ayan reer binu Israa'iil mar dambe iiga amban ama ayan mar
dambe xadgudubyadooda ugu nijaasoobin, laakiinse ay dadkaygii iigu ahaadaan, oo
aan aniguna Ilaahooda ugu noqdo, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

Xukun Aan Laga Baxsan Karin

[12] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [13] Wiilka Aadamow, marka
dalku xadgudub xun iigu dembaabo, oo aan gacantayda ku soo dul fidiyo, oo aan usha
cuntadiisa jebiyo, oo aan abaar ku soo daayo, oo aan dad iyo duunyaba ka dhex gooyo,

14 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, xataa haddii saddexdaas nin oo ah Nuux iyo
Daanyeel iyo Ayuub ay dhex joogi lahaayeen, xaqnimadooda waxay ku samatabbixin
lahaayeen naftooda oo keliya. 15 Haddaan dalka dugaag baas ku soo dhex daayo, oo ay
dadka ka baabbi'iyaan si uu meel cidla ah u noqdo, oo aan ciduna dugaagga aawadiis
u soo dhex marin, 16 xataa hadday saddexdaas nin dhex joogi lahaayeen, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Wiilal iyo gabdho toona ma
samatabbexeen. Iyaga keligood ayaa samatabbixi lahaa, laakiinse dalku waa cidloobi
lahaa. 17 Amase haddaan dalkaas seef ku soo daayo, oo aan ku idhaahdo, Seefay, dalka
dhex mar, si aan dhexdiisa dad iyo duunyaba uga wada gooyo, 18 Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Xataa hadday saddexdaas nin dhex
joogi lahaayeen wiilal iyo gabdho toona ma samatabbexeen, laakiinse iyagoo keliya
ayaa samatabbixi lahaa. 19 Amase haddaan dalkaas belaayo ku soo dhex daayo, oo aan
cadhadaydana dhiig ugu kor shubo, si aan dad iyo duunyoba uga gooyo, 20 xataa haddii
Nuux iyo Daanyeel iyo Ayuub ay dhex joogi lahaayeen, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Wiil iyo gabadh toona ma samatabbexeen,
laakiinse iyagu xaqnimadooda ayay naftooda oo keliya ku samatabbixin lahaayeen.
21 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Haddaba intee in le'eg bay ka sii dar-
naan doontaa markaan Yeruusaalem ku soo daayo afartayda xukun ee baas, kuwaasoo
ah seef, iyo abaar, iyo dugaag baas, iyo belaayo, si aan dhexdeeda dad iyo duunyoba uga
wada gooyo? 22 Laakiinse bal ogaada, waxaa dhexdeeda ku hadhi doona kuwa la soo
bixin doono, oo wiilal iyo gabdhoba leh. Oo bal ogaada, idinkay idiin soo bixi doonaan,
oo waxaad arki doontaan jidkooda iyo falimahoodaba, oo belaayada aan Yeruusaalem
ku soo daayay, kuwaasoo ah xataa waxyaalaha aan iyada ku soo dejiyey oo dhan waa
laydiinka qalbi qabowjin doonaa. 23 Oo markaad jidkooda iyo falimahoodaba aragtaan
way idiin qalbi qabowjin doonaan, oo Sayidka Rabbiga ahuna wuxuu leeyahay, Idinku
waxaad ogaan doontaan inaanan sababla'aan ugu samayn wixii aan dhexdeeda ku
sameeyey oo dhan.

15

Yeruusaalem Oo Ah Sida Geed Canab Ah Oo Aan Wax Tarayn

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, geedka can-
abku bal muxuu dhirta kale dheer yahay, amase laanta canabku maxay dhirta kaynta
ku taal dheer tahay? 3 Ma qoryaa laga goostaa in shuqul lagu samaysto? Miyaase dadku
qodob ka goostaa si ay weel u sudhaan? 4 Bal eeg, xaabo ahaan baa dabka loogu dhex
tuuraa, oo dabka ayaa labadiisa madaxba dhammeeya, oo dhexdiisuna way gubataa.
Miyuu in shuqul lagu qabsado wax u taraa? 5 Bal eeg, markuu dhamaa shuqulna waxba
uma tarayn, haddaba bal intee buu ka sii liitaa haatan oo uu dab dhammeeyey oo
uu gubtay? 6 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Sidii geedka
canabka ah oo ku dhex yaal dhirta kaynta, oo aan xaabo ahaan dabka u siiyey, sidaas
oo kale ayaan dadka Yeruusaalem deggan u siin doonaa. 7 Oo wejigaygaan u soo jeedin
doonaa. Dabkay ka dhex bixi doonaan laakiinse dabku wuu baabbi'in doonaa; oo
idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay, markaan iyaga wejigayga
u jeediyo. 8 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Dalkaan cidla ka dhigi doonaa,
maxaa yeelay, iyagu way xadgudbeen.

16

Sarbeeb Ku Saabsan Iimaanla'aantii Reer Yeruusaalem

1 Oo haddana mar kale Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow,
Yeruusaalem waxyaalaheeda karaahiyada ah ogeysii, 3 oo waxaad ku tidhaah-
daa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu Yeruusaalem ku leeyahay, Jinsiyadaada iyo dha-
lashadaaduba waa dalka reer Kancaan. Aabbahaa wuxuu ahaa reer Amor, oo hooy-
adaana waxay ahayd reer Xeed. 4 Oo dhalashadaadii iyo maalintii aad dhalatay
xudduntaadii lama gooyn, oo biyana laguguma maydhin si aad nadiif u noqotid. Innaba
laguma cusbayn, oo innaba waxba laguguma duudduubin. 5 Iluna kuuma ay nixin
inay waxyaalahaas kuu samayso, ama inay kuu roonaato, laakiinse maalintii aad
dhalatay ayaa berrinka bannaan lagugu xooray, waayo, qofnimadaadu waxay ahayd
wax la quudhsado. 6 Oo markaan ku soo ag maray oo aan arkay adigoo dhiiggaagii
ku nijaasoobay ayaan kugu idhi, Adigoo dhiiggaagii ku dhex jira, noolow. Adigoo
dhiiggaagii ku dhex jira ayaan waxaan kugu idhi, Noolow! 7 Oo waxaan kaa dhigay
inaad sida biqilka duurka oo kale u badatid, waanad korodhay oo sii weynaatay,
oo waxaad noqotay wax qurux badan, waanad naaso keentay, oo timahaagiina way
bexeen, in kastoo aad qaawanayd oo aanad dednayn. 8 Haddaba markaan ku soo ag
maray, oo aan ku fiiriyey, wakhtigaagu wuxuu ahaa wakhtigii caashaqa, oo waxaan
kugu deday macawistaydii, oo cawradaadiina waan daboolay, oo weliba waan kuu
dhaartay oo axdi kula dhigtay, oo taydii baad noqotay, ayaa Sayidka Rabbiga ahu
leeyahay. 9 Oo markaasaan biyo kugu maydhay, oo dhiiggaagiina waan kaa wada
dhaqay, oo saliid baan kugu subkay. 10 Oo weliba dhar daabac leh ayaan kuu xidhay, oo
waxaan kuu geliyey kabo adhidibadeed hargahood laga sameeyey, oo dhexdana maro
wanaagsan baan kuugu xidhay, oo xariir baan kuu hagoojiyey. 11 Oo weliba wax baan
kugu sharraxay, oo gacmahana jijimmo baan kuu geliyey, oo qoortana silsilad baan
kuu sudhay. 12 Oo sangelis baan kuu sudhay, oo dhegahaagana hilqado baan ka lulay,
oo madaxana taaj qurux badan baan kuu saaray. 13 Sidaasaa dahab iyo lacag lagugu
sharraxay, dharkaaguna wuxuu ahaa dhar wanaagsan, iyo xariir, iyo dhar daabac leh.
Oo waxaad cuntay daqiiq wanaagsan, iyo malab iyo saliid. Oo aad iyo aad baad u
qurux badnayd, oo boqorad baad noqotay. 14 Oo quruxdaada aawadeed ayaa warkaagii
quruumaha ku dhex faafay, waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxay ku
dhammaystirantay haybaddaydii aan ku dul saaray.

15 Laakiinse quruxdaadaad isku hallaysay, oo warkaagii faafay aawadiis ayaad u dhil-
lowday, oo dhillanimadaadiina waxaad u badisay mid alla midkii ku soo ag marayba,
oo waad isu dhiibtay. 16 Oo dharkaagiina waad iska furtay, oo meelo sarsare ayaad
samaysatay oo waxaad ku sharraxday marooyin midabyo badan, oo halkaasaad ku
dhillaysatay. Waxyaalahaas oo kale ma jirin, oo weligood ma ay noqon doonaan. 17 Oo
weliba waxaad qaadatay waxyaalahaagii quruxdasanaa oo dahabkayga iyo lacagtayda
ahaa oo aan ku siiyey, oo waxaad ka samaysatay sanamyo nimeed, oo iyagii baad la
dhillowday. 18 Oo dharkaagii daabaca lahaa intaad iska furtay ayaad iyagii huwisay,
oo saliiddaydii iyo fooxaygiina iyagaad hor dhigtay. 19 Oo cuntadaydii aan ku siiyey,
oo ahayd daqiiqda, iyo saliidda iyo malabka, oo aan kugu quudiyeyna iyagaad hor
dhigtay oo aad caraf udgoon uga dhigtay, oo sidaasay ahayd, ayaa Sayidka Rabbiga
ahu leeyahay. 20 Oo weliba wiilashaadii iyo gabdhahaagii aad ii dhashayna allabari
ahaan baad iyaga ugu bixisay in la cuno aawadeed. Dhillanimadaadu ma wax yar
bay ahayd 21 inaad carruurtayda gowracdid, oo aad iyaga u bixisid in dab loo dhex
marsiiyo sanamyadaada aawadood? 22 Oo weliba intaad ku dhex jirtay waxyaala-
haagii karaahiyada iyo dhillanimada ahaa marna sooma aad xusuusan wakhtigii
yaraantaada, markaad qaawanayd oo aadan dednayn, oo aad dhiiggaaga ku dhex
nijaasnayd. 23 (Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Adigaa iska hoogay, oo hoogay.)
Oo xumaantaadii oo dhan dabadeed 24 waxaad dhisatay meel qudbad ah, oo meel
sare oo jid kastaba ku dhex taal ayaad samaysatay. 25 Meeshaadii sare waxaad ka

dhisatay madaxa jid kasta, oo quruxdaadiina waxaad ka dhigtay wax la karhay, oo
waxaad lugaha u kala wadhay ku alla kii ku soo ag marayba, oo dhillanimadaadiina
waad sii badisay. 26 Oo weliba waxaad ka sinaysatay Masriyiinta derisyadaada ah, oo
buurbuuran, oo intaad dhillanimadaadii si badisay ayaad iga cadhaysiisay. 27 Sidaas
daraaddeed gacantaydaan kugu soo dul fidiyey, oo cuntadaadii caadiga ahaydna waan
kaa dhimay, oo waxaan gacanta kuu geliyey kuwa ku neceb doonistooda, kuwaasoo
ah gabdhaha reer Falastiin oo jidkaaga sharka ah ka ceeboobay. 28 Weliba waxaad ka
dhillaysatay kuwa reer Ashuur, maxaa yeelay, waad kacsi beeli weyday, haddana iyaga
waad ka dhillaysatay, oo weliba waad ka dhergi weyday. 29 Oo weliba dhillanimadaadii
waad ku sii badisay dalka reer Kancaan, iyo tan iyo dalka Kalday, oo weliba waxaas
waad ka dhergi weyday. 30 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Qalbigaagu taag
yaraa markaad samaysid waxyaalahaas oo dhan, waxaas oo ah dhillo caasiyad ah
shuqulkeed! 31 Oo jid kasta madaxiisa waxaad ka dhisataa qudbad, oo jid kastana
waxaad ka samaysataa meel sare, oo weliba ma aadan ahayn sidii dhillo oo kale, waayo,
adigu kirada waad quudhsataa. 32 Waxaad la mid tahay naag nin leh oo sinaysata
oo niman qalaad ninkeeda uga hor marta! 33 Iyagu dhillo kasta hadiyad bay siiyaan,
laakiinse adigu waxaad hadiyadahaaga siisaa kuwa ku caashaqa oo dhan, oo laaluush
baad u siisaa inay dhinac kasta kaaga yimaadaan dhillanimadaada aawadeed. 34 Oo
adigu naagaha kale waad ka duwan tahay xagga dhillanimadaada, waayo, laguuma soo
raaco in lagaa sinaysto aawadeed, oo kiro baad u siisaa, iyadoo aan ciduna kiro ku siin,
oo sidaas daraaddeed waad ka duwan tahay dhillooyinka kale oo dhan.

35 Haddaba dhillo yahay, bal erayga Rabbiga maqal: 36 Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Nijaastaadii way shubantay, oo cawradaadiina daahaa lagaga qaa-
day dhillanimadaadii aad kuwii ku caashaqay ka dhillaysanaysay, iyo sanamyada
waxyaalahaaga karaahiyada ah oo dhan, iyo dhiiggii carruurtaada oo aad iyaga siisay.
37 Haddaba sidaas daraaddeed waxaan soo wada ururin doonaa kuwii ku caashaqay oo
aad la raaxaysatay oo dhan, iyo kuwa aad jeclaatay oo dhan, iyo kuwa aad necbaatay oo
dhan. Kulligood dhinac kastaan kaaga soo ururin doonaa, oo cawradaadana iyagaan
daaha uga qaadi doonaa, si ay cawradaada oo dhan u arkaan. 38 Oo waxaan kuu
xukumi doonaa sida naagaha raggooda ka dhillooba iyo kuwa dhiigga daadiya loo
xukumo oo kale; oo waxaan kugu ridi doonaa dhiigga cadhada iyo masayrka. 39 Oo
weliba waxaan kugu ridi doonaa gacantooda, oo iyaguna qudbaddaada way dumin
doonaan, oo meelahaaga sarsarena way burburin doonaan, oo weliba dharkay kaa
furan doonaan, oo jowharadahaaga qurxoonna way kaa qaadan doonaan, oo waxay
kaa tegi doonaan adigoo qaawan oo aan dednayn. 40 Oo weliba guutay kugu kicin
doonaan, wayna ku dhagxin doonaan, oo seefahooday kugu mudhbixin doonaan. 41 Oo
guryahaagana dab bay ku gubi doonaan, oo iyadoo ay naago badanu indhaha kugu
hayaan ayay xukummo kugu samayn doonaan, oo aniguna waxaan kaa dhigi doonaa
inaad dhillaysiga ka joogsatid, oo mar dambe kiro ma aad bixin doontid. 42 Sidaasaan
cadhadayda xaggaaga ku dhammaystiri doonaa, oo masayrkayguna wuu kaa tegi
doonaa, oo aniguna waan xasilli doonaa. Oo innaba mar dambe ma aan xanaaqi doono.
43 Adigu wakhtigii yaraantaada sooma aadan xusuusan, laakiinse waxyaalahaas oo
dhan waad igaga xanaajisay, oo sidaas daraaddeed ayaan jidkaaga madaxaaga kaga
abaalmarin doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay, oo sharkaas waxyaalahaaga
karaahiyada ah oo dhan kuma aad sii dari doontid.

44 Bal ogow, mid kasta oo maahmaahyo ku maahmaahaaba wuxuu kuugu maah-
maahi doonaa maahmaahyadan isagoo leh, Sida ay hooyadu tahay ayaa gabadheeduna
tahay. 45 Waxaad tahay gabadhii hooyadaa oo ninkeeda iyo carruurteedaba nacda,
oo weliba waxaad tahay walaashii walaalahaa oo nimankoodii iyo carruurtoodiiba
nacay. Hooyadaa waxay ahayd reer Xeed, oo aabbahaana wuxuu ahaa reer Amor. 46 Oo

walaashaada kaa weynuna waa Samaariya, ta iyada iyo gabdhaheeduba bidixdaada
deggan yihiin, oo walaashaada kaa yaruna waa Sodom ta iyada iyo gabdhaheeduba
midigtaada deggan yihiin. 47 Jidadkoodii kuma aadan socon oo waxyaalahoodii
karaahiyada ahaa oo kalena ma aadan samayn, laakiinse taasu wax yar bay kula
noqotay, oo iyaga jidadkaagii oo dhan waad kaga sii darnayd. 48 Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Waxa adiga iyo gabdhahaagu aad
samayseen oo kale walaashaa Sodom iyo gabdhaheeduba ma ay samayn. 49 Bal eeg,
walaashaa Sodom dembigeedu sidan buu ahaa. Iyada iyo gabdhaheeduba waxay
lahaayeen kibir, iyo cunto faro badan, iyo raaxo barwaaqo ah, laakiinse masaakiinta
iyo saboolka baahan gacmahooda ma ay taageeri jirin. 50 Oo weliba iyagu way
isla madax weynaadeen, oo hortayday karaahiyo ku sameeyeen, sidaas daraaddeed
markaan waxaas arkay ayaan fogeeyey. 51 Oo xataa dembigaaga badhkiis Samaariya
ma ay samayn, laakiinse waxyaalahaaga karaahiyada ah waad ka sii badisay kuweeda,
oo walaalahaana waxaad xaq kaga dhigtay waxyaalahaagii karaahiyada ahaa oo
aad samaysay oo dhan. 52 Bal adigu ceebow, waayo, walaalahaa waad xukuntay,
maxaa yeelay, waxaad samaysay wax karaahiyadoodii ka sii daran, oo iyagu way kaa
xaq badan yihiin. Haddaba facsharan, oo ceebow, waayo, waxaad xaq ka dhigtay
walaalahaa. 53 Waxaan dib u soo celin doonaa maxaabiistoodii, kuwaas oo ah max-
aabiistii Sodom iyo gabdhaheeda, iyo maxaabiistii Samaariya iyo gabdhaheeda, iyo
maxaabiistaada iyaga dhex jooga, 54 si aad u ceebowdid, oo aad ugu facsharantid wixii
aad samaysay oo dhan, waayo, waxaad iyaga u tahay qalbi qabowjis. 55 Markaasaa
walaalahaa Sodom iyo gabdhaheedu ay sidoodii hore ku soo noqon doonaan, oo
Samaariya iyo gabdhaheeduna ay sidoodii hore ku soo noqon doonaan, oo adiga iyo
gabdhahaaguna aad sidiinnii hore ku soo noqon doontaan. 56 Waayo, walaashaa Sodom
afkaagu kama hadlin waagii aad kibirsanayd, 57 intaan xumaantaada daaha laga
qaadin, sidii markii gabdhaha Suuriya iyo inta hareerahooda ku wareegsan oo dhan,
iyo xataa gabdhaha reer Falastiin ay ku caayeen iyagoo dhan kastaba kaa quudhsada.
58 Rabbigu wuxuu leeyahay, Adiga sharkaagii iyo waxyaalahaagii karaahiyada ahaaba
waa lagugu ciqaabay. 59 Waayo, wuxuu Sayidka Rabbiga ahu leeyahay, Waxaan kugu
samayn doonaa sidaad samaysay oo kale, waayo, adigu dhaartii waad quudhsatay
markaad axdigii jebisay. 60 Habase ahaatee axdigaygii aan yaraantaadii kula dhigtay
waan soo xusuusan doonaa, oo weliba waxaan kula samaysan doonaa axdi weligiis ah.
61 Oo markaasaad jidadkaagii soo xusuusan doontaa, oo waad isku ceeboobi doontaa
markaad qaabbishid walaalahaa, ta kaa weyn iyo ta kaa yarba, oo inay gabdho kuu
noqdaan baan kuu siin doonaa, laakiinse axdigaaga kugu siin maayo. 62 Aniguna
axdigaygaan kula adkaysan doonaa, oo adiguna waxaad ogaan doontaa inaan anigu
Rabbiga ahay, 63 si aad wax u soo xusuusatid, oo aad u facsharantid, oo aadan afkaagana
mar dambe u kala qaadin ceebtaada aawadeed, markaan kaa wada cafiyo wixii aad
samaysay oo dhan, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

17

Laba Gorgor Iyo Geed Canab Ah

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, halxidho,
oo reer binu Israa'iil masaal kula hadal, 3 oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Waxaa Lubnaan yimid gorgor weyn oo baadad waaweyn oo
baalashiisu dheerdheer yihiin, oo baalal badan oo kala midab ah leh, oo wuxuu qaatay
intii ugu sarraysay oo geedka kedarka la yidhaahdo. 4 Oo wuxuu jaray laamihiisii
yaryaraa, ta ugu korraysa, oo dal baayacmushtar badan geeyey, oo wuxuu dhigay
magaalo baayacmushtariyaal. 5 Markaasuu qaatay iniinihii dalka, wuuna ku dhex
beeray beer wanaagsan, oo wuxuu ag dhigay biyo badan dhinacood oo u qotomiyey

sidii geed safsaf ah. 6 Oo iyana way kortay, oo waxay noqotay geed canab ah oo
fidsan laakiinse sarajooggiisu gaaban yahay oo laamihiisu xaggiisa u soo noqdeen, oo
xididdadiisuna isagay ka hooseeyeen, oo saasuu geedcanab u noqday, oo uu laamo u
soo bixiyey, oo uu caleemo cagaar ah u soo saaray. 7 Oo weliba waxaa kaloo jiray gorgor
kale oo weyn, oo baadad waaweyn, oo baalashiisu ay badan yihiin, oo bal eeg, geedkan
canabka ahu xididdadiisuu xaggiisa u soo leexiyey, oo laamihiisiina xaggiisuu u soo
bixiyey si uu uga waraabiyo meel ka leexsan meeshii lagu dhex beeray. 8 Waxaa lagu
beeray ciid wanaagsan oo biyo badan u dhow, si uu laamo u soo bixiyo, oo uu midho
u dhalo, oo uu geedcanab wanaagsan u noqdo aawadeed. 9 Waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Miyaa geedkaasu liibaani doonaa? Miyuusan
xididdadiisa rujin doonin, oo uusan midhihiisa u googooyn doonin si uu u engego, oo
caleemihiisa cagaarka ah oo dhammu ay u engegaan, in kastoo aan xoog weyn amase
dad tiro badanu xididdadiisa rujin? 10 In kastoo la beeray miyuu liibaani doonaa?
Oo miyuusan kulligiis engegi doonin markii dabaysha bari ay taabato? Meeshii lagu
beeray wuu ka engegi doonaa.

11 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 12 Haddaba waxaad reerka
caasiyoobay ku tidhaahdaa, War miyaydaan waxyaalahaas micnahooda garanayn?
Waxaad ku tidhaahdaa, Bal eega, boqorkii Baabuloon Yeruusaalem buu yimid, oo
wuxuu kaxaystay boqorkeedii iyo amiirradeediiba, oo Baabuloon buu u watay. 13 Oo
boqorka farcankiisiina wuu watay, oo axdi buu la dhigtay, oo dhaar buu isagii
marsaday, oo weliba wuxuu kaloo kaxaystay dalka raggiisii xoogga badnaa, 14 si ay
boqortooyadu u sii hoosayso, oo ayan marnaba kor isu qaadin, laakiinse ay u sii
taagnaato axdigiisa oo ay dhawrto aawadiis. 15 Laakiinse isagu wuu ku caasiyoobay
markuu ergooyinkiisii Masar ugu diray si ay isaga u siiyaan fardo iyo dad faro badan.
Miyuu liibaanayaa? Kii waxyaalahaas oo kale sameeyaa miyuu baxsan doonaa? Amase
intuu axdiga jebiyo miyuu baxsan doonaa? 16 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Noloshaydaan ku dhaartaye, sida xaqiiqada ah meesha uu deggan yahay boqorkii
isaga boqorka ka dhigay, oo uu isagu dhaartiisii quudhsaday, oo uu weliba axdigiisii
jebiyey, isaga qudhdiisa ayuu Baabuloon gudaheeda kula dhiman doonaa. 17 Oo
Fircoon iyo ciidankiisa xoogga badan, iyo guuto badan toona isaga dagaalka kuma
ay taageeri doonaan marka tuulmo la tuulo, oo qalcado la dhiso si dad badan loo
baabbi'iyo. 18 Maxaa yeelay, isagu dhaartii wuu quudhsaday markuu axdigii jebiyey,
oo intuu gacantiisa ku dhaartay ayuu haddana waxyaalahaas oo dhan sameeyey, oo
sidaas aawadeed innaba ma uu baxsan doono. 19 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, sida xaqiiqada ah dhaartaydii uu
quudhsaday iyo axdigaygii uu jebiyey ayaan madaxiisa kaga abaalmarin doonaa. 20 Oo
korkiisaan ku kala bixin doonaa shabaggayga, oo isagaa dabinkayga lagu soo qaban
doonaa, oo Baabuloon waan keeni doonaa, oo xadgudubkii uu igu xadgudbay aawadiis
ayaan isaga halkaas kula xaajoon doonaa. 21 Oo kuwiisa qaxay ee guutooyinkiisa
oo dhammuba seef bay ku le'an doonaan, oo inta ka hadhaana waxay u kala firdhi
doonaan qalbadaha oo dhan, oo markaasaad ogaan doontaan inaan aniga Rabbiga ahu
waxan ku hadlay.

22 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Weliba waxaan qaadan doonaa geed-
kedarka dheer laantiisa ugu sarraysa, oo meel baan ka taagi doonaa, oo waxaan gooyn
doonaa mid curdan ah oo ka mid ah laamihiisa yaryar oo ugu korreeya, oo waxaan ku
dul beeri doonaa buur dheer oo sare. 23 Buurta dheer oo dalka reer binu Israa'iil ayaan
ku beeri doonaa, oo waxay soo bixin doontaa laamo, oo midhona way dhali doontaa, oo
waxay noqon doontaa geedkedar wanaagsan, oo waxaa hoostiisa ku hoyan doona haad
cayn kasta ah, oo waxay degganaan doonaan hooska laamihiisa. 24 Oo dhirta duurka ku
taal oo dhammuna waxay wada ogaan doonaan in aniga Rabbiga ahu aan geedkii sare

hoos u dejiyey, oo aan geedkii hoose kor u qaaday, iyo inaan geedkii qoyanaa qallajiyey, oo aan geedkii qallalnaa magooliyey. Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay oo saas sameeyey.

18

Naftii Dembaabtaa Way Dhiman Doontaa

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Maxaad ula jeeddaan
markaad maahmaahdan dalka reer binu Israa'iil ugu maahmaahdaan, idinkoo leh,
Aabbayaashu waxay cuneen canab dhanaan, oo carruurta ilkahoodiina way saliilyood-
een? 3 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye inaydaan
mar dambe maahmaahdan dalka reer binu Israa'iil kaga dhex maahmaahi doonin.
4 Bal eega, nafaha oo dhan anigaa iska leh, oo sida nafta aabbuhu ay taydii u tahay
ayaa tan wiilkuna ay taydii u tahay, haddaba naftii dembaabtaa way dhiman doontaa.
5 Laakiinse haddii nin xaq yahay oo uu waxa xaqa ah oo qumman sameeyo, 6 oo
uusan buuraha wax ku cunin, ama uusan indhihiisa sanamyada reer binu Israa'iil
kor ugu taagin, ama uusan naagta deriskiisa nijaasayn, ama uusan naag xayl qabta u
dhowaan, 7 oo uusan cidna dulmin, laakiinse uu kii wax ka deyntay rahaamaddiisii
u celiyey, oo uusan waxba xoog ku boobin, oo uu cuntadiisiina mid gaajaysan siiyey,
oo uu kii qaawanna dhar huwiyey, 8 ama uusan korsaar wax ku bixin, oo uusan
ribo cidna ka qaadan, oo uu yahay mid gacantiisa xumaanta dib uga celiya, oo si
caddaalad ah ugu garsooray nin iyo nin kale, 9 oo uu qaynuunnadayda ku socday,
oo uu xukummadayda u xajiyey si uu wax qumman u sameeyo, kaasu waa xaq, oo
hubaal wuu noolaan doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. 10 Oo ninkaasu
hadduu dhalo wiil tuug ah, oo gacankudhiigle ah, amase wax waxyaalahaas la mid
ah sameeya, 11 oo uusan waxyaalaha waajibka ku ah samayn, laakiinse uu buuraha
wax ku cunay, oo uu naagtii deriskiisana nijaaseeyey, 12 oo uu miskiinka iyo saboolka
baahan dulmay, oo uu xoog wax ku boobay, oo uusan cidna rahaamad u celin, oo uu
indhihiisana sanamyada kor ugu taagay, oo uu wax karaahiya ah sameeyey, 13 oo uu
korsaar wax ku bixiyey, oo uu cid kale ribo ka qaatay, kaasu miyuu noolaanayaa?
Isagu noolaan maayo, waayo, waxyaalahaas karaahiyada ah oo dhan ayuu sameeyey,
hubaal wuu dhiman doonaa, oo dhiiggiisuna isaguu dul saarnaan doonaa. 14 Haddaba
bal eeg, kaasu hadduu dhalo wiil dembigii aabbihiis sameeyey oo dhan arka, oo uu
markaas cabsado, oo aan waxaas oo kale samayn, 15 oo uusan buuraha wax ku cunin,
ama uusan indhihiisa sanamyada reer binu Israa'iil kor ugu taagin, oo uusan naagta
deriskiisa nijaasayn, 16 ama uusan cidnaba dulmin, oo uusan rahaamadda qaadan,
oo uusan waxba xoog ku boobin, laakiinse uu cuntadiisa kii gaajaysan siiyey, oo
kii qaawanna dhar huwiyey, 17 oo uu gacantiisana masaakiinta dib uga celiyey, oo
uusan korsaar amase ribo cidna ka qaadan, oo uu xukummadayda sameeyey, oo
uu qaynuunnadayda ku socday, kaasu xumaantii aabbihiis sameeyey aawadeed uma
dhiman doono, hubaalse wuu noolaan doonaa. 18 Laakiinse aabbihiis xumaantiisuu
ku dhex dhiman doonaa, maxaa yeelay, isagu si nac weyn ayuu wax u dulmay, oo
walaalkiisna xoog buu wax kaga boobay, oo dadkiisana wax aan wanaagsanayn buu
ku dhex sameeyey. 19 Laakiinse idinku waxaad tidhaahdaan, Wiilku muxuu u qaadan
waayaa xumaantii aabbihiis? Wiilku hadduu sameeyo waxa xaqa ah oo qumman,
oo uu qaynuunnadayda oo dhan xajiyey, oo uu wada sameeyey, hubaal wuu noolaan
doonaa. 20 Nafta dembaabtaa way dhiman doontaa. Wiilku ma uu qaadan doono
xumaanta aabbaha, aabbuhuna ma uu qaadan doono xumaanta wiilka. Ka xaqa ah
xaqnimadiisaa dul saarnaan doonta, oo ka sharka lehna sharnimadiisaa dul saarnaan
doonta. 21 Laakiinse ka sharka lihi hadduu dembiyadiisii uu sameeyey oo dhan ka
soo noqdo, oo uu qaynuunnadayda oo dhan wada xajiyo, oo uu waxa xaqa ah oo

qumman sameeyo, hubaal kaasu wuu noolaan doonaa, mana dhiman doono. 22 Oo
xadgudubyadiisii uu sameeyey oo dhan midna looma soo xusuusan doono. Wuxuu ku
noolaan doonaa xaqnimadiisii uu sameeyey. 23 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Anigu miyaan innaba sharrowga dhimashadiisa ku farxaa? Sowse kama aan jecli inuu
jidkiisa ka soo noqdo oo uu noolaado? 24 Laakiinse ka xaqa ahu hadduu xaqnimadiisa
ka leexdo, oo uu xumaan sameeyo, oo uu wada sameeyo waxyaalaha karaahiyada ah
ee uu sharrowgu sameeyo oo dhan, markaas miyuu sii noolaan doonaa? Waxyaalihii
xaqa ahaa ee uu sameeyey oo dhan innaba lama soo xusuusan doono, oo wuxuu ku
dhex dhiman doonaa xadgudubkiisii uu xadgudbay, iyo dembigiisii uu dembaabay.
25 Laakiinse idinku waxaad tidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma qummana, haddaba
reer binu Israa'iilow, bal i maqla. Sow jidkaygu ma qummana? Sow jidadkiinnu
ma aha kuwa aan qummanaynu? 26 Marka ka xaqa ahu uu xaqnimadiisa ka leexdo,
oo uu xumaan sameeyo, oo uu taas ku dhinto, wuxuu ku dhiman doonaa xumaantii
uu sameeyey. 27 Haddaba sharrowgu markuu sharnimadiisii uu sameeyey ka soo
noqdo, oo uu waxa xaqa ah ee qumman sameeyo, markaasuu naftiisa badbaadin
doonaa. 28 Isagu wuu fiirsadaa, oo xadgudubyadiisii uu sameeyey oo dhan wuu ka
soo noqdaa, oo sidaas aawadeed hubaal wuu noolaan doonaa, mana dhiman doono.
29 Laakiinse reer binu Israa'iil waxay yidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma qummana.
Reer binu Israa'iilow, sow jidadkaygu ma qummana? Sow jidadkiinnu ma aha kuwa
aan qummanaynu? 30 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer
binu Israa'iilow, anigu midkiin kastaba waxaan u xukumi doonaa siday jidadkiisu
ahaayeen. Haddaba soo noqda, oo xadgudubyadiinnii oo dhan ka soo noqda, si
ayan xumaantu halligaaddiinnii u noqon. 31 Xadgudubyadiinnii aad xadgudubteen
oo dhan iska xoora, oo waxaad yeelataan qalbi cusub iyo ruux cusub, waayo, reer
binu Israa'iilow, bal maxaad u dhimanaysaan? 32 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Anigu innaba kii dhinta dhimashadiisa kuma farxo, haddaba soo noqda oo
noolaada.

19

U Baroorashadii Amiirrada Reer Binu Israa'iil

1 Oo weliba waxaad u baroorataa amiirrada reer binu Israa'iil, 2 oo waxaad tid-
haahdaa, Hooyadaa maxay ahayd? Gool bay ahayd! oo libaaxyay dhex jiiftay, oo
waxay dhasheedii ku dhex korisay libaaxyo yaryar. 3 Oo dhasheedii midkood ayay
korisay, oo wuxuu noqday libaax aaran ah, oo wuxuu bartay sida ugaadha loo qabsado,
dad buuna cunay. 4 Quruumihii baa warkiisii maqlay, oo waxaa isagii lagu qabtay
godkoodii, oo dalkii Masar bay qabatooyin ku keeneen. 5 Haddaba iyadu markay
isagii wax badan sugtay oo ay ka rajo beeshay waxay qaadatay mid kale oo dhasheedii
ah, oo waxay ka dhigtay libaax aaran ah. 6 Oo isaguna libaaxyaduu dhex socday, oo
wuxuu noqday libaax aaran ah, oo wuxuu bartay sida ugaadha loo qabsado, dad buuna
cunay. 7 Qalcadahoodii buu yiqiin, oo magaalooyinkoodiina cidla buu ka dhigay, oo
dalkii iyo wixii dhexdiisa ka buuxayba baabba' bay noqdeen, waana codka cidiisa
aawadiis. 8 Markaasaa quruumihii dhinac kasta kaga keceen oo gobolladii oo dhan ka
soo hujuumeen, oo shabaggoodii bay ku kor kala bixiyeen, oo godkoodaa lagu qabtay.
9 Oo intay qabatooyin ku qabteen ayay khafas ku rideen, oo boqorkii Baabuloon bay u
keeneen, oo waxay ku rideen qalcado xoog badan si aan codkiisa mar dambe buuraha
reer binu Israa'iil looga maqlin.

10 Hooyadaa waxay ahayd sidii geed canab ah oo dhiiggaaga ku dhex jira oo biyo lagu
ag beeray. Biyaha badan daraaddood ayay wax midho badan iyo laamo miidhan ah
u noqotay. 11 Oo waxay lahayd laamo adadag oo ulo u ah kuwa xukunka hayay, oo

sarajooggeeduna wuxuu ka sii sara maray geedaha laamahooda waaweyn, oo dher-
erkeedu wuxuu la muuqday laameheeda badan aawadood. 12 Laakiinse iyadii cadhaa
lagu rujiyey, oo dhulkaa lagu soo xooray, oo dabayshii bari ayaa midheheedii qallajisay,
laameheedii adadkaana way jajabeen oo engegeen, oo dab baa iyagii baabbi'iyey. 13 Oo
haddana waxaa iyadii lagu dhex beeray cidlada, taasoo ah dhul engegan oo oommanaa.
14 Oo dab baa laameheedii ka soo dhex baxay, oo midhaheedii dhammeeyey, oo sidaas
aawadeed iyadu ma leh laan adag oo ul wax lagu xukumo noqon karta. Tanu waa
baroorasho, oo baroorashay u noqon doontaa.

20

Caasinimadii Reer Binu Israa'iil

1 Oo sannaddii toddobaad, bisheedii shanaad, maalinteedii tobnaad ayaa odayaashii
reer binu Israa'iil qaarkood u yimaadeen inay Rabbiga wax weyddiistaan, oo hortayday
fadhiisteen. 2 Haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 3 Wiilka Aadamow,
odayaasha reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Ma waxaad u timaadeen inaad wax i weyddiisataan? Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye inaanan waxaad i weyddiisataan
maqlayn. 4 Wiilka Aadamow, ma doonaysaa inaad iyaga xukuntid? Ma doonaysaa
inaad iyaga xukuntid? Bal iyaga waxyaalihii karaahiyada ahaa ee awowayaashood
ogeysii, 5 oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waagii
aan reer binu Israa'iil doortay, oo aan gacantayda kor ugu qaaday oo aan u dhaartay
farcanka reer Yacquub, oo aan iyaga dalkii Masar dhexdiisa isku baray, oo aan
ugu dhaartay anigoo ku leh, Anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, 6 waagaas
gacantaydaan kor ugu qaaday oo aan iyaga u dhaartay inaan dalkii Masar ka soo bixiyo
oo aan soo geliyo dal aan iyaga u soo ilaaleeyey oo caano iyo malab la barwaaqaysan,
kaasoo ah ammaantii dalalka oo dhan, 7 oo waxaan iyaga ku idhi, Ninkiin kastaaba
waxyaalaha karaahiyada ah ee indhihiisa ha iska xooro, oo sanamyada Masar ha
isku nijaasaynina. Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah. 8 Laakiinse way igu caasiy-
oobeen, oo inay i maqlaan ayay diideen. Ninkoodna waxyaalihii karaahiyada ahaa ee
indhihiisa iskama xoorin, oo sanamyadii Masarna kama ay tegin. Markaasaan idhi,
Cadhadaydaan ku kor shubi doonaa, si aan iyaga dalka Masar dhexdiisa xanaaqayga
ugu dhammaystiro. 9 Laakiinse magacayga daraaddiis ayaan u shaqeeyey, si uusan
ugu nijaasoobin quruumihii ay dhex joogeen hortooda, waayo, iyagoo u jeeda ayaan
iyaga isbaray, markaan dalkii Masar ka soo bixiyey. 10 Sidaas daraaddeed ayaan
iyaga dalkii Masar ka soo bixiyey oo cidlada keenay. 11 Oo waxaan iyaga siiyey
qaynuunnadaydii, xukummadaydiina waan tusay, kuwaasoo ninkii sameeyaaba uu
ku noolaanayo. 12 Oo weliba waxaan siiyey sabtiyadayda inay ahaadaan calaamad
aniga iyo iyaga noo dhexaysa, si ay u ogaadaan inaan anigu ahay Rabbiga iyaga
quduus ka dhiga. 13 Laakiinse reer binu Israa'iil way igu caasiyoobeen intii ay cidlada
dhex joogeen. Qaynuunnadaydii kuma ay socon, oo xukummadaydiina way diideen,
kuwaasoo ninkii sameeyaaba uu ku noolaanayo, oo sabtiyadaydiina si weyn bay nijaas
ka dhigeen. Markaasaan idhi, Anigu waxaan korkooda ku shubi doonaa cadhadayda
inta ay cidlada dhex joogaan si aan u baabbi'iyo. 14 Laakiinse magacayga daraaddiis
ayaan u shaqeeyey, si uusan ugu nijaasoobin quruumihii ay dhex joogeen hortooda,
waayo, iyagoo u jeeda ayaan soo bixiyey. 15 Oo weliba gacantaydaan kor ugu qaaday
oo ugu dhaaray cidlada dhexdeedii inaanan geeynayn dalkii aan siiyey oo caanaha
iyo malabka la barwaaqaysan oo ah ammaantii dalalka oo dhan, 16 maxaa yeelay,
xukummadaydii way diideen, oo qaynuunnadaydiina kuma ay socon oo sabtiyadaydii
nijaas bay ka dhigeen, waayo, qalbigoodii wuxuu raacay sanamyadoodii. 17 Habase
ahaatee ishaydii way u tudhay si aanan iyaga u baabbi'in, oo cidladiina kuma aanan

dhex dhammayn. 18 Oo waxaan carruurtoodii ku idhi intii ay cidladii dhex joogeen,
Qaynuunnada aabbayaashiin ha ku soconina, oo xukummadoodana ha dhawrina,
oo sanamyadoodana ha isku nijaasaynina. 19 Aniga ayaa ah Rabbiga Ilaahiinna ah.
Qaynuunnadayda ku socda, oo xukummadayda xajiya oo sameeya, 20 oo sabtiyadayda
quduus ka dhiga, oo iyana waxay ahaan doonaan calaamad aniga iyo idinka inoo
dhexaysa, si aad u ogaataan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. 21 Laakiinse
carruurtiina way igu caasiyoobeen, oo qaynuunnadaydiina kuma ay socon, xukumma-
daydiina inay sameeyaan ma xajin, kuwaasoo ninkii sameeyaaba uu ku noolaanayo, oo
sabtiyadaydiina nijaas bay ka dhigeen. Markaasaan idhi, Cadhadaydaan ku kor shubi
doonaa, si aan xanaaqayga iyaga ugu dhammaystiro cidlada dhexdeeda. 22 Habase
ahaatee gacantaydii waan ka soo celiyey, oo magacayga daraaddiis baan u shaqeeyey,
si uusan ugu nijaasoobin quruumaha hortooda, waayo, iyagoo u jeeda ayaan soo
bixiyey. 23 Oo weliba gacantaydaan kor ugu qaaday oo ugu dhaartay cidlada dhexdeedii
inaan iyaga quruumaha ku kala dhex eryi doono, oo aan waddammada ku dhex
firdhin doono, 24 maxaa yeelay, xukummadaydii ma ay samayn, laakiinse qaynuun-
nadaydii way diideen, oo sabtiyadaydiina nijaas bay ka dhigeen, oo indhahooduna
waxay raaceen sanamyadii awowayaashood. 25 Oo weliba iyagaan siiyey qaynuunno
aan wanaagsanayn, iyo xukummo ayan ku noolaan karayn, 26 oo waxaan iyagii ku
nijaaseeyey hadiyadahoodii, maxaa yeelay, dab bay u dhex marsiiyeen wixii maxal
fura oo dhan, si aan iyaga cidla uga dhigo, si ay u ogaadaan inaan anigu Rabbiga ahay.
27 Sidaas aawadeed Wiilka Aadamow, waxaad la hadashaa reer binu Israa'iil,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Weliba taasay
awowayaashiin igu caayeen, wayna igu xadgudbeen. 28 Waayo, markaan dalka keenay,
kaasoo aan gacanta ugu qaaday oo aan ugu dhaartay inaan iyaga siin doono ayay
arkeen kur kasta oo dheer iyo geed kasta oo weyn, oo waxay halkaas ku bixiyeen
allabaryadoodii, oo qurbaankoodii iga cadhaysiiyey ayay halkaas ku soo bixiyeen, oo
weliba halkaasay caraftoodii udgoonayd ku sameeyeen, oo halkaasay qurbaannadoo-
dii cabniinka ku daadiyeen. 29 Markaasaan ku idhi, Meesha sare oo aad tagtaan maxay
tahay? Ilaa maantadan la joogo waxaa magaceeda la yidhaahdaa *Baamaah.

Xukun Iyo Dib U Soo Celin

30 Sidaas daraaddeed waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Ma waxaad isu nijaasaysaan sidii awowayaashiin isu nijaaseeyeen
oo kale? Oo ma waxaad ka daba gashaan waxyaalahooda karaahiyada ah sida naag
ninkeed ka dhillowda oo kale? 31 Oo markaad hadiyadihiinna bixisaan, oo aad
wiilashiinna dabka dhex marsiisaan ma waxaad isku nijaasaysaan sanamyadiinna
oo dhan ilaa maantadan la joogo? Haddaba reer binu Israa'iilow, miyaan maqlaa
waxaad i weyddiisanaysaan? Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku
dhaartaye, Maqli maayo waxaad i weyddiisataan. 32 Oo waxa maankiinna soo galaana
innaba ma ay ahaan doonaan, waayo, waxaad isku tidhaahdaan, Annagu waxaannu
noqon doonnaa sida quruumaha kale, iyo sida qolooyinka waddammada deggan oo
kale si aannu qoryo iyo dhagax ugu adeegno. 33 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Noloshaydaan ku dhaartaye, hubaal boqor baan idiinku ahaan doonaa gacan xoog
badan iyo dhudhun fidsan iyo cadho la soo daadshay, 34 oo dadyowga waan idinka
soo dhex bixin doonaa, oo waddammadii aad ku kala dhex firidheen waxaan idinkaga
soo ururin doonaa gacan xoog badan iyo dhudhun fidsan iyo cadho la soo daadshay.
35 Oo waxaan idiin keeni doonaa cidlada dadyowga, oo halkaasaan fool ka fool idinkula
xaajoon doonaa. 36 Sidii aan awowayaashiin cidladii dalka Masar ugula xaajooday
oo kale ayaan idinkana idiinla xaajoon doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

* **20:29** Baamaah = Meel sare

37 Oo waxaan idin soo marin doonaa usha hoosteeda, oo axdigaan idinku xidhi doonaa.
38 Markaasaan idinka dhex sooci doonaa caasiyiinta iyo kuwa igu xadgudba. Waxaan
iyaga ka soo bixin doonaa dalka ay qariib ahaanta u joogaan, laakiinse dalka reer
binu Israa'iil sooma ay geli doonaan, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan inaan
anigu Rabbiga ahay. 39 Reer binu Israa'iilow, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Haddeydnan i dhegaysanayn, taga, oo haddan iyo hadda dabadeedba midkiin kastaaba
sanamyadiisa ha u adeego, laakiinse waa inaydaan magacayga quduuska ah mar
dambe nijaas kaga dhigin hadiyadihiinna iyo sanamyadiinna. 40 Waayo, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer binu Israa'iil oo dhan kulligoodba dalka dhexdiisa
ayay iigu adeegi doonaan buurtayda quduuska ah taasoo ah buurta dheer ee dalka reer
binu Israa'iil, oo halkaasaan iyaga ku aqbali doonaa. Oo halkaasaan qurbaannadiinna
iyo inta ugu horraysa ee hadiyadihiinna, iyo waxyaalihiinna quduuska ah oo dhanba
idinku weyddiisan doonaa. 41 Oo sida caraf udgoon baan idiin aqbali doonaa markaan
dadyowga idinka soo dhex bixiyo oo aan waddammadii aad ku kala dhex firidheen
idinka soo ururiyo, oo dhexdiinnaan quduus ku ahaan doonaa quruumaha hortooda.
42 Oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay, markaan idin dhex keeno
dalka reer binu Israa'iil, kaasoo ah dalkii aan gacanta ugu qaaday awowayaashiin oo
aan ugu dhaartay inaan iyaga siinayo. 43 Oo halkaasaad jidadkiinnii iyo falimihiinnii
aad isku nijaasayseenba ku soo xusuusan doontaan, oo waxyaalihiinnii sharka ahaa
ee aad samayseen oo dhan ayaad isu nici doontaan. 44 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Reer binu Israa'iilow, iyadoo aan ahayn sidii jidadkiinnii sharka ahaa ay
ahaayeen, amase sidii falimihiinnii qudhunka ahaa ay ahaayeen, markaan magacayga
aawadiis idiinku shaqeeyo ayaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Dhanka Koonfureed

45 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 46 Wiilka Aadamow, we-
jigaaga xagga koonfureed u sii jeedi, oo hadal xagga koonfureed ka gees ah ku
hadal, oo waxaad wax ka sii sheegtaa kaynta duurka xagga koonfureed ku taal;
47 oo waxaad kaynta koonfureed ku tidhaahdaa, Rabbiga eraygiisa maqal: Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogow, dab baan kugu dhex shidi doonaa, oo wuxuu
wada baabbi'in doonaa geed kasta oo qoyan oo dhexdaada ku yaal iyo geed kasta
oo qallalanba. Ololka ololayana lama demin doono, oo weji kasta oo tan iyo xagga
koonfureed iyo ilaa xagga woqooyi joogaana isaguu ku guban doonaa. 48 Oo binu-
aadmiga oo dhammuna waxay wada arki doonaan in aniga Rabbiga ahu aan dabkaas
shiday, oo innaba lama demin doono. 49 Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, waxay
iga yidhaahdaan, Sow isagu masaalooyin kuma hadlin?

21

Baabuloon Oo Ah Seeftii Xukunka Rabbiga

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, wejigaaga
xagga Yeruusaalem u sii jeedi, oo hadal xagga meelaha quduuska ah ka gees ah
ku hadal, oo waxaad wax ka sii sheegtaa dalka reer binu Israa'iil. 3 Oo waxaad
dalka reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu col
baan kugu ahaye, oo intaan seeftayda galkeeda ka soo bixiyo ayaan kan xaqa ah iyo
sharrowgaba kaa baabbi'in doonaa. 4 Seeftaydu intay galkeeda ka soo baxdo ayay
wada baabbi'in doontaa binu-aadmiga oo dhan tan iyo koonfur iyo ilaa woqooyi inta ka
dhex leh, maxaa yeelay, anigu waxaan markaas kaa baabbi'in doonaa kan xaqa ah iyo
sharrowgaba. 5 Oo binu-aadmiga oo dhammuba waxay wada ogaan doonaan in aniga
Rabbiga ahu aan seeftaydii galkeedii ka soo bixiyey, oo mar dambena dib uma ay noqon
doonto. 6 Haddaba Wiilka Aadamow, taah. Qalbijab iyo si qadhaadh hortooda ugu taah.

7 Oo markay kugu yidhaahdaan, War maxaad la taahaysaa? waxaad ugu jawaabtaa,
Waxaan la taahayaa warka soo socda aawadiis. Qalbi kastaaba waa dhalaali doonaa,
oo gacan kastaaba way taag gabi doontaa, oo naf kastaaba way qalbi jabi doontaa, oo
qof kasta jilbihiisu sida biyo oo kale ayay u tabaryaraan doonaan. Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Bal eega, way soo socotaa, wayna ahaanaysaa.
8 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 9 Wiilka Aadamow, wax sii
sheeg, oo waxaad tidhaahdaa, Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxaad tidhaahdaa, Seef, seef
baa la afeeyey, oo weliba waa la safeeyey. 10 Waxaa loo afeeyey inay aad wax u layso,
oo waxaa loo safeeyey inay sida hillaac u dhalaasho. Haddaba miyaynu rayraynaa?
Usha wiilkaygu waxay quudhsataa geed kasta. 11 Oo seefta waxaa loo dhiibay in la
safeeyo si wax loogu isticmaalo. Seefta waxaa loo soo afeeyey oo loo soo safeeyey
in gacanta loo geliyo kan wax laaya. 12 Wiilka Aadamow, qayli oo barooro, waayo,
waxay ku kor dhici doontaa dadkayga, oo waxay ku kor dhici doontaa amiirrada reer
binu Israa'iil oo dhan. Iyaga iyo dadkaygaba seeftaa loo dhiibay. Haddaba sidaas
aawadeed bowdadaada u dharbaax. 13 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa
jira tijaabin, oo maxaa jiri doona xataa hadday usha wax quudhsata aanay mar dambe
sii jiri doonin? 14 Haddaba sidaas daraaddeed, Wiilka Aadamow, wax sii sheeg, oo
sacabbada isku dhufo. Seeftu saddex jeer ha dhacdo, taasoo ah seefta wax lagu laayo,
oo kan weyn laysa oo gelaysa xataa qolladahooda. 15 Seefta ayaan irdahooda oo dhan
ku cabsiiyey, si uu qalbigoodu u dhalaalo, oo ay kufiddoodu u sii badato. Sida hillaac
baa loo dhalaashay oo waxaa loo safeeyey waxlaynta aawadeed! 16 Dadka ururi, xagga
midigta u jeeso, dagaal isu diyaari, xagga bidixdana u jeeso, wejigaaga dhinac kasta u
jeedi. 17 Aniguna sacabbadaydaan isku dhufan doonaa, waanan cadhabeeli doonaa.
Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay.
18 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 19 Weliba Wiilka Aadamow,
waxaad taswiir ku tilmaantaa laba jid oo ay seefta boqorka Baabuloon ku iman karto,
oo labadooduba waa inay isku dal ka soo baxaan. Meel ku calaamadee, oo waxaad u
yeeshaa calaamad ku taal madaxa jidka magaalada soo gala. 20 Waxaad taswiirtaa jid
ay seeftu ugu iman karto Rabbaahda reer Cammoon iyo Yeruusaalemta dhufayska leh
oo dalka Yahuudah ku dhex taal. 21 Waayo, boqorkii Baabuloon wuxuu soo istaagay
meesha jidadku ku kala leexdaan oo ah labada jid madaxooda inuu faaliyo aawadeed.
Fallaadhihiisii wuu ku faaliyey, oo teraafiim ayuu la tashaday, oo beer buu fiiriyey.
22 Midigtiisa waxaa yiil faalkii Yeruusaalem loo faaliyey, inuu wax lagu jejebiyo dhisto,
oo uu afka laynta u furo, oo uu qaylo aad ugu dhawaaqo, oo uu wax lagu jejebiyo
irdaha ka hor samaysto, oo uu tuulmo tuulo, oo uu qalcado dhisto. 23 Oo kuwa dhaarta
ku dhaartay waxay hortooda ku noqon doontaa sida faal aan waxtar lahayn oo kale,
laakiinse isagu xumaantuu soo xusuusan doonaa, si iyaga lagu qabto aawadeed.
24 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Idinku xumaantiinnii
waxaad ka dhigteen in la soo xusuusto, oo saasaa xadgudubyadiinnii loo soo bandhigay,
oo sidaasaa dembiyadiinnu falimihiinna oo dhan uga muuqdaan, maxaa yeelay, waa
laydin soo xusuustay, oo sidaas daraaddeed gacantaa laydinku qaban doonaa. 25 Oo
amiirka reer binu Israa'iil oo nijaasta iyo sharka ah, oo wakhtigiisu hadda yimid marka
la ciqaabayow, 26 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu kugu leeyahay, Duubka iska fur, oo taajka
iska qaad. Xaalku sidiisii sii ahaan maayo. Kan hooseeya sarraysii, oo kan sarreeya
hoosaysii. 27 Anigu waan afgembiyi, oo afgembiyi, oo afgembiyi doonaa iyada, oo mar
dambena siima ay ahaan doonto, ilaa uu yimaado kan xaqa u lahu, oo isaga ayaan siin
doonaa.
28 Haddaba Wiilka Aadamow, wax sii sheeg, oo waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu sidaasuu reer Cammoon iyo caydoodaba ka leeyahay. Adigu waxaad tidhaahdaa,
Seef, seef baa la soo siibay, oo waxaa loo safeeyey waxlaynta aawadeed, inay sida

hillaac u dhalaasho oo ay wax baabbi'iso, [29] inta ay wax aan waxba ahayn kuu arkayaan,
oo ay wax been ah kugu faaliyaan, si ay kuugu soo kor daadshaan kuwii la laayay oo
sharka ahaa, oo wakhtigoodii yimid markii la ciqaabo. [30] Galkeedii ha ku noqoto. Anigu
waxaan kugu xukumi doonaa meeshii lagugu abuuray iyo dalkii aad ku dhalatay. [31] Oo
waxaan kugu soo kor shubi doonaa dhirifkayga, oo dabkii cadhadayda ayaan kugu
soo afuufi doonaa, oo waxaan gacanta kuugu ridi doonaa niman doqonna ah oo aad
waxbaabbi'inta u yaqaan. [32] Xaabo baad dabka u noqon doontaa, oo dhiiggaaguna
dalkuu dhex oolli doonaa, oo mar dambe laguma soo xusuusan doono, waayo, aniga
Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay.

22

Dembigii Yeruusaalem

[1] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [2] Haddaba Wiilka Aadamow,
adigu ma doonaysaa inaad xukunto, ma doonaysaa inaad magaalada dhiigga qabta
xukunto? Haddaba waa inaad iyada waxyaalaheeda karaahiyada ah oo dhan ogeysi-
isid. [3] Oo waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad tahay
magaalo dhexdeeda dhiig ku daadisa si uu wakhtigeedu u yimaado, oo sanamyo iyada
u daran samaysa inay isku nijaasayso. [4] Waxaad ku eedowday dhiiggii aad daadisay,
oo waxaad ku nijaasowday sanamyadaadii aad samaysatay, oo wakhtigaagiina waad
ka yeeshay inuu soo dhowaado, oo weliba cimrigaagiina wuu buuxsamay, oo sidaas
daraaddeed cay baan quruumaha kaaga dhigay, oo majaajilo baan waddammada oo
dhan kaaga dhigay. [5] Taada magaceedu ba'ay ee rabshadu ka buuxdaay, kuwa kuu
dhow iyo kuwa kaa foguba way kugu majaajiloon doonaan. [6] Bal eeg, amiirrada
reer binu Israa'iil ee ku dhex jooga midkood kastaaba wuxuu sidii xooggiisu ahaa
ku talajiray inuu dhiig daadiyo. [7] Dhexdaaday aabbe iyo hooyo ku fududaysteen,
oo dhexdaaday shisheeyaha ku dulmeen, oo dhexdaaday agoonta iyo carmalka ku
dhibeen. [8] Waxyaalahaygii quduuska ahaa waad quudhsatay, oo sabtiyadaydiina
nijaas baad ka dhigtay. [9] Waxaa dhexdaada jooga niman xanta qaada si ay dhiig
u daadiyaan, oo dhexdaada ayay buuraha wax ku cunaan, oo dhexdaada ayay shar
ku sameeyaan. [10] Dhexdaada ayay cawradii aabbahood ku soo bannaan dhigaan,
oo dhexdaada ayay tan xaylka qabta ku ceebeeyaan. [11] Midba wuxuu karaahiyo la
sameeyaa naagtii deriskiisa, oo mid kalena wuxuu si shar ah u nijaaseeyaa gabadha
uu soddogga u yahay, oo mid kalena wuxuu dhexdaada ku kufsadaa walaashiis oo ah
gabadhii aabbihiis. [12] Dhexdaada ayay laaluush ku qaataan si ay dhiig u daadiyaan
aawadeed, oo waxaad qaadataa korsaar iyo ribo, oo si hunguri weyn iyo dulmi ah
ayaad uga faa'iidaysataa deriskaaga, oo aniga waad i illowday, ayaa Sayidka Rabbiga
ahu leeyahay. [13] Haddaba bal eeg, anigu gacmahaygaan isugu dhuftaa faa'iidadaadii
aad daacadla'aanta ku heshay, iyo dhiiggii lagugu dhex daadiyey. [14] Wakhtiga aan kula
macaamiloon doono miyaa qalbigaagu u adkaysan karaa, miyaase gacmahaagu xoog
u yeelan karaan? Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay oo saas samayn doona. [15] Oo
quruumahaan kugu dhex eryi doonaa, oo waddammadaan kugu dhex firdhin doonaa,
wasakhdaadana dhexdaada waan ka baabbi'in doonaa. [16] Oo waad isku nijaasoobi
doontaa iyadoo ay quruumahu indhaha ku hayaan, oo waxaad ogaan doontaa inaan
anigu Rabbiga ahay.

[17] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [18] Wiilka Aadamow, reer
binu Israa'iil wasakh bay ii noqdeen, oo kulligood waa naxaas iyo qasacad iyo bir iyo
laxaamad foornada ku dhex jira, oo xataa waa wasakhda lacagta. [19] Sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan idinku soo ururin doonaa Yeruusaalem
gudaheeda, maxaa yeelay, kulligiin wasakh baad noqoteen. [20] Sida lacag, iyo naxaas,
iyo bir, iyo laxaamad, iyo qasacad loo soo ururiyo, oo foornada loogu dhex rido in

dabka lagu afuufo si loo dhalaaliyo aawadeed, sidaas oo kalaan idinku soo wada ururin
doonaa xanaaqayga iyo cadhadayda, oo halkaasaan idinku ridi doonaa oo aan idinku
dhalaalin doonaa. 21 Hubaal waan idin soo ururin doonaa oo waxaan idinku soo afuufi
doonaa dabka cadhadayda, oo idinkuna dhexdiisaad ku dhalaali doontaan. 22 Sida
lacagta foornada dhexdeeda loogu dhalaaliyo ayaad dhexdeeda ugu wada dhalaali
doontaan, oo waxaad ogaan doontaan in aniga Rabbiga ahu aan cadhadaydii idinku
kor shubay.
23 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 24 Wiilka Aadamow, waxaad
Yeruusaalem ku tidhaahdaa, Waxaad tahay dal aan la nadiifin oo aan maalinta dhirifka
roob lagu soo kor dayn. 25 Shirqool bay nebiyadeedu dhexdeeda ku sameeyeen,
sidii libaax ciyaya oo xoog wax ku qabsada. Nafo dad ayay baabbi'iyeen, oo waxay
iska qaataan khasnad iyo waxyaalo qaali ah, oo waxay u yeeleen carmallo badan oo
dhexdeeda jooga. 26 Oo wadaaddadeediina sharcigaygii si xun bay u dhaafeen, oo
waxay nijaaseeyeen waxyaalahaygii quduuska ahaa. Innaba ma ay kala duwin wixii
quduuska ahaa iyo wixii nijaasta ahaa, oo innaba dadka ma ay barin inay kala gartaan
wixii nadiifta ahaa iyo wixii aan nadiifta ahayn, oo indhahoodana waxay ka qariyeen
sabtiyadaydii, oo anigana dhexdoodaa wax nijaas ah laygaga dhigay. 27 Amiirradeeda
dhex joogaa waa sida yeey xoog wax ku qabsata oo kale inay dhiig daadiyaan, iyo inay
nafo dad halligaan, si ay faa'iido daacadla'aan ugu helaan aawadeed. 28 Oo nebiyadee-
duna waxay ku malaaseen dhoobo aan nuurad lahayn, oo iyagoo aan Rabbigu la hadlin
ayay yidhaahdaan, Sayidka Rabbiga ah ayaa saas leh, illowse waxay arkeen wax aan
waxba ahayn, oo wax been ah bay iyaga ugu faaliyeen. 29 Dadkii dalku waxay ku
isticmaaleen dulmi, oo wax bay dheceen, oo masaakiintii iyo saboolkii baahnaa aad
bay u dhibeen, oo xataa shisheeyihii si xun bay u dulmeen. 30 Oo anigu waxaan
dhexdooda ka doondoonay nin heeraarka kor u dhisa oo hortayda ku soo istaaga
meesha dunsan dalka aawadiis, si aanan u baabbi'in, laakiinse midna ma aan helin.
31 Sidaas daraaddeed dhirifkaygaan ku soo shubay, oo dabkii cadhadayda ayaan ku
baabbi'iyey, oo jidkoodiina madaxoodaan kaga abaalmariyey, ayaa Sayidka Rabbiga
ahu leeyahay.

23

Laba Walaala Ah Oo Ganacsada Jirkooda

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, waxaa
jiray laba naagood oo isku hooyo ah. 3 Oo dhillanimo bay Masar ku sameeyeen, oo
intii ay yaryaraayeen ayay dhilloobeen. Halkaasna naasahoodii waa lagu tuujiyey,
oo halkaasaa ibihii naasaha ee bikradnimadooda lagu nabareeyey. 4 Oo labadooda
tan weyn waxaa la odhan jiray Aaholaah, oo walaasheed magaceeduna wuxuu ahaa
Aaholiibaah, oo kuwaygay noqdeen, oo waxay dhaleen wiilal iyo gabdho. Haddaba ma-
gacyadoodu waa sidan, Aaholaah waa Samaariya, oo Aaholiibaahna waa Yeruusaalem.
5 Aaholaah waxay dhillaysatay iyadoo taydii ah, oo waxay caashaqday kuwii iyada
jeclaa ee reer Ashuur oo deriska la ahaa, 6 kuwaas oo dhar buluug ah xidhnaa, oo
ahaa saraakiil iyo taliyayaal, oo kulligood dhallinyaro suurad wacan ahaa, oo ahaa
fardooley fardo fuushan. 7 Oo iyadu kulligood bay ka dhillaysatay, kuwaasoo kulligood
ahaa raggii Ashuur ee ugu wacanaa, oo ku alla kii ay caashaqday iyo sanamyadoodii
oo dhanba way isugu nijaasaysay. 8 Oo iyadu innaba kama ay tegin dhillanimadeedii
tan iyo markay Masar joogtay, waayo, iyadoo yar ayay la seexdeen, oo ibihii naasaha ee
bikradnimadeeda way nabareeyeen, oo dhillanimadoodii ayay iyada ku kor shubeen.
9 Oo sidaas daraaddeed waxaan u gacangeliyey kuwii iyada jeclaan jiray ee reer Ashuur
oo ay caashaqday. 10 Kuwaasu cawradeedii bay soo bandhigeen, oo waxay qaateen
wiilasheedii iyo gabdhaheedii, iyadiina seef bay ku dileen, oo magaceediina magac

xun buu dumarka dhexdiisa ku noqday, waayo, xukummo baa lagu soo dejiyey. 11 Oo
walaasheed Aaholiibaahna waxaas way aragtay, laakiinse iyadu way kaga sii darnayd
caashaqeedii, oo xagga dhillanimadana way ka sii darnayd dhillanimada walaasheed.
12 Waxay caashaqday kuwii reer Ashuur ee deriska la ahaa, oo ahaa saraakiil iyo
taliyayaal si qurux badan u xidhan, oo ahaa fardooley fardo fuushan, oo kulligood
wada ahaa dhallinyaro suurad wacan. 13 Oo anigu waxaan arkay inay nijaasowday,
oo ay labadoodiiba isku jid qaadeen. 14 Dhillanimadeediina way sii kordhisay, waayo,
waxay aragtay niman derbiga ku taswiiran, oo ahaa taswiirihii reer Kaldayiin oo asal
guduudan lagu taswiiray, 15 oo dhexda dhex-xidhyo ugu xidhan yihiin, oo madaxana
duubab la sibaaqeeyey ugu xidhan yihiin, oo kulligood la wada moodo amiirro u eg reer
Baabuloon dalkoodu Kalday yahay. 16 Oo isla markii ay aragtay ayay caashaqday, oo
farriinqaadayaal dalkii Kalday bay ugu dirtay. 17 Oo reer Baabuloon ayaa iyada sariirtii
caashaqa ugu soo galay, oo dhillanimadoodii iyaday ku nijaaseeyeen, oo iyana iyagay
la nijaasowday, oo nafsaddeediina iyagay ka go'day. 18 Sidaasay dhillanimadeedii u
soo bandhigtay oo cawradeedii daahay ka qaadday, markaasaa nafsaddaydii iyada
uga go'day sidii ay nafsaddaydu walaasheed uga go'day oo kale. 19 Laakiinse waxay
sii badisay dhillanimadeedii iyadoo wakhtigii yaraanteeda soo xusuusanaysa markay
dalkii Masar ku dhillowday. 20 Waxay caashaqday dhillayadeeda uu jiidhkoodu yahay
sida jiidhka dameerrada, oo ay shahwaddooduna tahay sida shahwadda fardaha oo
kale. 21 Oo sidaas ayaad u soo xusuusatay sharkii yaraantaada markay Masriyiintu
ibihii naasahaaga ee yaraantaada nabarayn jireen.

22 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aaholiibaahay, bal
ogow, kuwii ku caashaqi jiray ayaan kugu soo kicin doonaa, kuwaasoo ay naftaadu ka
go'day, oo iyagaan dhinac kasta kaaga soo dayn doonaa, 23 kuwaasoo ah reer Baabuloon,
iyo reer Kaldayiin oo dhan, iyo Feqood, iyo Shooca, iyo Qooca, iyo reer Ashuur oo
dhan oo iyaga la jira, oo kulligood ah rag dhallinyaro ah oo suurad wacan oo ah
saraakiil iyo taliyayaal, iyo amiirro, iyo rag caan ah, oo kulligood fardo fuushan. 24 Oo
waxay kugula soo duuli doonaan hub iyo gaadhifardood iyo giraangiro iyo guuto dad,
oo hareerahaaga oo dhan ayay kaaga soo kici doonaan iyagoo wata gaashaan weyn,
iyo gaashaan yar, iyo koofiyad bir ah, oo waxaan iyaga u dhiibi doonaa xukun, oo
waxay kuu xukumi doonaan sida ay xukummadoodu yihiin. 25 Oo waxaan kugu soo
dayn doonaa xanaaqayga masayrka ah, oo iyaguna cadho bay kugula macaamiloon
doonaan. Waxay kaa gooyn doonaan sanka iyo dhegaha, oo intii kaa hadhaana seef
bay ku dhici doontaa. Waxayna kaxaysan doonaan wiilashaada iyo gabdhahaagaba,
oo intii kaa hadhana dab baa baabbi'in doona. 26 Oo weliba dharkaaga way kaa wada
muruxsan doonaan, oo jowharadahaaga qurxoonna way kaa furan doonaan. 27 Oo
sidaasaan kaaga joojin doonaa sharkaagii iyo dhillanimadaadii aad dalka Masar ka
keentay, si aadan indhahaaga kor ugu taagin, oo aadan Masar kol dambe soo xusuusan.
28 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg, waxaan kugu ridi doonaa
gacantii kuwa aad neceb tahay, iyo gacantii kuwii ay nafsaddaadu ka go'day. 29 Iyagu
si nacayb badan ayay kugula macaamiloon doonaan, oo wixii aad ku hawshootay oo
dhanna way kaa qaadan doonaan, oo waxay kaa tegi doonaan adigoo qaawan oo aan
dednayn. Oo cawradii dhillanimadaadana daahaa laga qaadi doonaa, xataa sharkaaga
iyo dhillanimadaadaba. 30 Waxyaalahaas waa lagugu samayn doonaa, maxaa yeelay,
dhillanimo baad quruumaha la daba gashay, oo sanamyadooda waad ku nijaasowday.
31 Waxaad qaadday jidkii walaashaa, oo sidaas daraaddeed koobkeedii gacantaan
kuu gelin doonaa. 32 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad cabbi doontaa
walaashaa koobkeedii dheeraa oo weynaa, oo fudaydsasho baa laguugu qosli doonaa
oo waa lagu quudhsan doonaa, waayo, wuu buuxaa. 33 Aad baad u sakhraami doontaa
oo murug baa kaa buuxsami doonta, oo waxaad ku cabbi doontaa koobkii yaabka iyo

baabba'da, kaasoo ah koobkii walaashaa Samaariya. 34 Waad cabbi doontaa, oo weliba
waad heenheensan doontaa, oo burburkiisana waad ruugi doontaa, oo naasahaagaad
jiidi doontaa, waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga ayaa saas ku hadlay.
35 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waad i illowday oo
dhabarkaaga gadaashiisaad igu xoortay, sidaas daraaddeed waa inaad sharkaaga iyo
dhillanimadaadaba u xambaaratataa.
36 Oo weliba Rabbigu wuxuu kaloo igu yidhi, Wiilka Aadamow, Aaholaah iyo Aa-
holiibaah miyaad xukumi doontaa? Bal waxyaalahooda karaahiyada ah u sheeg.
37 Waayo, way sinaysteen, oo dhiig baa gacmahooda ku jira, oo sanamyadoodana
way ka sinaysteen, oo wiilashoodii ay ii dhaleenna dab bay u dhex marsiiyeen si
ay u baabba'aan aawadeed. 38 Oo weliba saasoo kalay igu sameeyeen. Iyagu isku
maalin ayay meeshaydii quduuska ahayd nijaaseeyeen, oo sabtiyadaydiina wax nijaas
ah bay ka dhigeen. 39 Waayo, markay carruurtoodii sanamyadooda u qaleen ayay
isla maalintaasba meeshaydii quduuska ahayd u soo galeen inay nijaaseeyaan, oo bal
eeg, waxaas ayay gurigayga dhexdiisa ku sameeyeen. 40 Oo weliba rag baad meel fog
uga cid dirsatay, oo waxaa loo diray wargeeye, oo bal eeg, iyana way yimaadeen, oo
iyaga aawadood ayaad isu soo maydhay, oo u indhakuushatay, oo wax baad isugu
sharraxday, 41 oo waxaad ku fadhiisatay sariir haybad badan oo miis horteeda lagu
soo diyaarshay, kaasoo aad fooxaygii iyo saliiddaydii saartay. 42 Oo waxaa iyada la
jiray codka dadka faraha badan, oo raaxaysan, oo dadkii faraha badnaana waxaa la
yimid sakhraamiin cidlada laga keenay, oo waxay gacmaha u geliyeen dugaagado, oo
madaxana taaj qurux badan bay u saareen. 43 Markaasaan tii sinada ku gabowday
ka idhi, Miyey haddana ka sinaysan doonaan, oo iyaduse miyey iyaga ka dhillaysan
doontaa? 44 Laakiinse iyadii waxay ugu galeen sidii naag dhillo ah loogu galo oo kale,
oo sidaasay ugu galeen naagihii sharka ahaa oo ahaa Aaholaah iyo Aaholiibaah. 45 Oo
ragga xaqa ahu waxay iyaga u xukumi doonaan sida dhillooyin iyo naago dhiig galay
loo xukumo oo kale, maxaa yeelay, iyagu waa dhillooyin, oo gacmahoodana dhiig baa
ku yaal. 46 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Guuto baan iyaga ku soo
kicin doonaa, oo cabsi iyo dhac baan u gacangelin doonaa. 47 Oo guutadaasu iyagay
dhagxin doontaa oo seefaf ku kala jarjari doontaa, oo wiilashooda iyo gabdhahoodaba
way wada layn doonaan, oo guryahoodana dab bay ku gubi doonaan. 48 Oo sidaasaan
shar dalka uga joojin doonaa, si naagaha oo dhan loo baro inaanay mar dambe
sidii sharkiinnii oo kale u falin. 49 Oo sharkiinnii waa laydinka abaalmarin doonaa,
oo dembiyadii sanamyadiinna ayaad xambaaran doontaan, oo markaasaad ogaan
doontaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah.

24

Digsiga Wax Lagu Kariyo

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid sannaddii sagaalaad, bisheedii tobnaad,
maalinteedii tobnaad, isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, maalintan, xataa isla maantadan
qudheeda magaceeda qor, waayo, boqorkii Baabuloon isla maantadan qudheeda ayuu
Yeruusaalem ku soo dhowaaday. 3 Oo reerka caasiyoobay waxaad kula hadashaa
masaal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Digsiga
dabka saara, saara oo biyo ku shuba. 4 Oo waxaad ku gurtaan cadcadka, xataa cadcadka
wanwanaagsan oo dhan, oo ah bowdada iyo garabka, oo waxaad ka buuxisaan lafaha
ugu wacan. 5 Waxaad soo wadataan adhiga jarkiisa, oo waxaad hoostiisa ku gurtaan
lafaha, oo si wanaagsan u kariya, oo lafihiisana ku dhex kariya.
6 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogtay
magaalada dhiigga qabta, taasoo ah digsiga miridhkiisu ku jiro, oo aan miridhkiisu
ka bixin! Cadcad u soo bixiya, iyadoo aan saami lagu bixin. 7 Waayo, dhiiggeedii

dhexdeeduu yaal. Waxay kor saartay dhagax diiran, oo dhulkana kuma ay daadin
si ay ciid ugu daboosho aawadeed. 8 Inay cadho ugu soo kacdo oo ay ka aarsato
ayaan dhiiggeedii dhagax diiran dul saaray si uusan u daboolmin. 9 Sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogtay magaalada dhiigga qabta!
Aniguna tuulmada waan weynayn doonaa. 10 Qoryo ku sii gur, oo dabka sii shid, oo
hilibka aad u kari, oo maraqana xawaash ku shub, oo lafuhuna ha gubteen. 11 Markaas
digsiga oo madhan dhuxusha shidan saar si uu u kululaado, oo ay naxaastiisu u
gubato, oo ay wasakhdiisu gudihiisa ugu dhalaasho oo uu miridhkiisuna u baabba'o.
12 Iyadu si aan waxba tarayn ayay isu daalisay, oo miridhkeeda badanna iyada kama
uu baxo, oo miridhkeeda dabka kagama baxo. 13 Wasakhdaada shar baa ku jira, maxaa
yeelay, waan ku nadiifiyey laakiinse waad nadiifsanaan weyday, haddaba innaba
wasakhdaada kama aad nadiifsami doontid jeeraan cadhadayda kugu dhammaystiro.
14 Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay. Saasay noqon doontaa, oo taasaan samayn
doonaa. Innaba dib ugama aan noqon doono, mana tudhi doono, oo innaba kama aan
soo noqon doono. Siday jidadkaagu ahaayeen iyo siday falimahaagu ahaayeen ayay
kuu xukumi doonaan ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

Afadii Yexesqeel Oo Dhimatay

15 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 16 Wiilka Aadamow, bal
ogow, waxaan darbad qudha kaaga qaadayaa tii ay indhahaagu jecel yihiin, laakiinse
ha u barooran, hana u ooyin, oo ilmadaaduna innaba yaanay u daadan. 17 Taah,
laakiin si aamusan u taah, oo baroorasho kuwii dhintay loo baroorto ha u barooran.
Duubkaaga madaxa ku duubo, oo kabaha gasho, oo bushimahaagana ha daboolin, oo
kibista dadkana innaba ha cunin. 18 Markaasaan aroortii dadkii la hadlay, makhribki-
ina naagtaydii way dhimatay, oo aniguna sidii laygu amray ayaan subaxdii yeelay.
19 Oo markaasaa dadkii waxay igu yidhaahdeen, War maad noo sheegtid waxan
aad samaynaysid ulajeeddadooda? 20 Markaasaan ugu jawaabay, Eraygii Rabbiga
ayaa ii yimid isagoo leh, 21 Reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, meeshayda quduuska ah ayaan
nijaasayn doonaa, taasoo ah faankii xooggiinna iyo waxa ay indhihiinnu jecel yihiin,
iyo waxa ay naftiinnu u naxdo; oo wiilashiinna iyo gabdhihiinna aad ka tagteenna
seef bay ku le'an doonaan. 22 Oo idinkuna sidaan yeelay oo kale ayaad yeeli doontaan.
Bushimihiinna ma aad dabooli doontaan, oo kibista dadkana ma aad cuni doontaan.
23 Oo duubabkiinnu madaxay idiinku duubnaan doonaan, oo kabihiinnuna cagahay
idiinku jiri doonaan. Ma aad barooran doontaan, mana aad ooyi doontaan, laakiinse
xumaatooyinkiinna baad la macaluuli doontaan, oo midkiinba kan kaluu ku musan-
naabi doonaa. 24 Sidaasuu Yexesqeel calaamad idiinku ahaan doonaa, oo wax alla wixii
uu sameeyey ayaad idinkuna samayn doontaan. Oo markay waxaasu dhacaan ayaad
ogaan doontaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah.

25 Oo weliba Wiilka Aadamow, maalinta aan iyaga ka qaado xooggooda, iyo farxadda
sharaftooda, iyo waxa ay indhahoodu jecel yihiin, iyo waxa uu qalbigoodu raaco, iyo
wiilashooda iyo gabdhahoodaba, soo noqon maayo 26 in kii soo baxsaday uu maalintaas
kuu iman doono inuu dhegahaaga wixii dhacay oo dhan kugu maqashiiyo? 27 Oo
maalintaas qudheeda ayaa afkaagu kii soo baxsaday u furmi doonaa, oo waad hadli
doontaa, oo mar dambena ma aad carrab la'aan doontid. Sidaasaad calaamad u noqon
doontaa, oo iyaguna waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

25

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Reer Cammoon

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, wejigaaga
reer Cammoon u sii jeedi oo iyaga wax ka sii sheeg, 3 oo waxaad reer Cammoon ku
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ah eraygiisa maqla, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeya-
hay, Waxaad Ahaa ku tidhaahdeen meeshayda quduuska ah markii la nijaaseeyey,
iyo markuu dalka reer binu Israa'iil cidlada noqday, iyo markay dadka Yahuudah
maxaabiisnimo u bexeen, 4 sidaas daraaddeed bal ogow, hanti ahaan ayaan dadka
bari kuu siin doonaa, oo iyana xerooyinkooda bay kaa dhex samaysan doonaan, oo
hooygoodana dhexdaaday ka samaysan doonaan. Midhahaaga way cuni doonaan,
caanahaagana way dhami doonaan. 5 Oo Rabbaahna waxaan ka dhigi doonaa gole
geel, meesha reer Cammoonna waxaan ka dhigi doonaa xeryo adhi, oo markaasaad
ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. 6 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Waad sacbisay, waanad rablaysay, oo qalbigaagaad ku rayraysay adigoo aad
iyo aad dalka reer binu Israa'iil u quudhsanaya, 7 oo sidaas daraaddeed bal ogow,
gacantaydaan kugu soo dul fidiyey, oo quruumaha ayaan booli ahaan kuu siin doonaa,
oo dadyowga dhexdooda waan kaa gooyn doonaa, oo waxaan kaa dhigi doonaa inaad
waddammada oo dhan ka halligantid, waanan ku wada baabbi'in doonaa, oo waxaad
ogaan doontaa inaan Rabbiga ahay.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Moo'aab

8 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Moo'aab iyo Seciir waxay leeyihiin, Dadka
dalka Yahuudah quruumaha oo dhan bay la mid yihiin. 9 Sidaas daraaddeed bal
ogaada, anigu dalka Moo'aab dhinac baan ka faruuri doonaa xagga magaalooyinkiisa,
waana magaalooyinka soohdintiisa ku yaal, kuwaas oo ah dalka ammaantiisa, oo ah
Beytyeshimood, iyo Bacal Mecoon, iyo Qiryatayim, 10 oo waxaan u sii dayn doonaa
dadka reer bari inay reer Cammoon ku kacaan, oo hanti ahaan baan iyaga u siin doonaa
si aan reer Cammoon mar dambe quruumaha dhexdooda loogu soo xusuusan, 11 oo
anigu xukun baan reer Moo'aab ku soo dejin doonaa, oo markaasay ogaan doonaan
inaan anigu Rabbiga ahay.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Reer Edom

12 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer Edom aarsasho buu dadka Yahuudah
kula macaamilooday, oo si weyn ayuu u xumeeyey, oo iyaga wuu ka aar goostay,
13 sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Gacantaydaan dalka Edom
ku dul fidin doonaa, oo dad iyo duunyoba waan ka baabbi'in doonaa, oo cidla baan
ka dhigi doonaa tan iyo Teman, oo tan iyo Dedaan seef baa lagu le'an doonaa. 14 Oo
waxaan aarsashadayda dul saari doonaa reer Edom, oo gacanta dadkayga reer binu
Israa'iil ayaan kaga aarsan doonaa, iyaguna reer Edom way ku samayn doonaan
sida ay cadhadaydu tahay iyo sida uu xanaaqaygu yahay, oo waxay ogaan doonaan
aarsashadayda, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Reer Falastiin

15 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer Falastiin aarsashay kula macaamilood-
een oo iyagoo qalbiga ka quudhsanaya ayay ka aarsadeen si ay cadownimo weligeed
ah ugu baabbi'iyaan, 16 sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal
eeg, gacantaydaan reer Falastiin ku dul fidin doonaa, oo reer Kereetiimna waan gooyn
doonaa, oo kuwa badda xeebteeda ku hadhayna waan baabbi'in doonaa. 17 Oo waxaan
dushooda ku soo dejin doonaa aarsasho weyn anigoo xanaaq weyn ku canaananaya, oo
markaan aarsashadayda dul saaro waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

26

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Reer Turos

1 Oo haddana sannaddii kow iyo tobnaad, bisha maalinteedii kowaad Eraygii Rabbiga
ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, Reer Turos wuxuu Yeruusaalem ku
yidhi, Ahaa, tii dadyowgii iriddiisa ahaan jirtay way jabtay, oo anigay ii soo jeedday,
oo haddana waan buuxsanaan doonaa, waayo, iyadu haatan waa cidla. 3 Sidaas
daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Reer Turosow, bal eeg, anigu col
baan kugu ahaye, oo waxaan ka dhigi doonaa inay quruumo badanu kuugu soo kacaan
siday baddu hirarkeeda u soo kiciso oo kale. 4 Oo iyagu derbiyada Turos way baabbi'in
doonaan, oo munaaradaheedana way dumin doonaan, oo ciiddeedana waan ka xoqi
doonaa, oo dhagax diiran oo kale baan ka dhigi doonaa. 5 Oo waxay noqon doontaa
meel shabagyo lagu wadho oo badda dhexdeeda ku taal, waayo, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Aniga ayaa saas ku hadlay, oo booli bay quruumaha u noqon
doontaa. 6 Oo gabdhaheeda berrinka joogana seef baa lagu wada layn doonaa; oo
waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. 7 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Bal ogaada, waxaan Turos ku soo kicin doonaa boqorka Baabuloon oo ah
Nebukadresar boqorkii boqorrada, oo xagga woqooyi buu ka iman doonaa isagoo wata
fardo, iyo gaadhifardoodyo, iyo rag fardooley ah, iyo guuto ciidan ah, iyo dad faro
badan. 8 Oo isagu gabdhahaaga berrinka jooga seef buu ku wada layn doonaa, oo
qalcado buu kuu samaysan doonaa, oo tuulmo buu kuu tuulan doonaa, oo gaashaan
weyn ayuu kor kuugu qaadan doonaa. 9 Wuxuu derbiyadaada ku tumi doonaa wax lagu
jejebiyo, oo munaaradahaagana wuxuu ku dumin doonaa faasaskiisa. 10 Oo fardihiisa
badan aawadood ayaa boodhkoodu ku qarin doonaa, oo derbiyadaaduna waxay la
gariiri doonaan ragga fardooleyda buuqooda, iyo giraangiraha iyo gaadhifardoodyada
gurdankooda, markuu irdahaaga u soo galo sida rag u soo galo magaalo dhinac laga
faruuray oo kale. 11 Oo qoobabka fardihiisa ayuu jidadkaaga oo dhan kula tuman
doonaa, oo dadkaagana seef buu ku wada layn doonaa, oo tiirarkaaga adadaguna
dhulkay ku soo dhici doonaan. 12 Maalkaaga way dhici doonaan, oo booli ahaan bay
baayacmushtarkaaga u qaadan doonaan, oo derbiyadaadana way dumin doonaan, oo
daarahaaga qurqurxoonna way burburin doonaan, oo dhagxantaada iyo alwaaxdaada
iyo boodhkaagaba biyahay ku dhex daadin doonaan. 13 Oo waxaan joojin doonaa qay-
lada heesahaaga, oo kataaradahaaga sanqadhoodana mar dambe lama maqli doono.
14 Waxaanan kaa dhigi doonaa sida dhagax diiran oo kale, oo waxaad noqon doontaa
meel shabagyada lagu dul wadho, oo mar dambena dib laguuma dhisi doono, waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga Ilaaha ah ayaa saas ku hadlay.

15 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu reer Turos ku leeyahay, Markii kuwa dhaawaca
ahu cabaadaan oo dad badan dhexdaada lagu laayo, sow jasiiraduhu sanqadha dhi-
ciddaada kama gariiri doonaan? 16 Oo markaasay amiirrada badda oo dhammu
carshiyadooda ka soo degi doonaan, oo waxay iska bixin doonaan khamiisyadooda, oo
dharkooda daabaca lehna way iska saari doonaan, oo intay gariir xidhaan ayay dhulka
fadhiisan doonaan, oo daqiiqad kastana way iska gariiri doonaan, wayna kula yaabi
doonaan. 17 Oo baroor ayay kor kuugu qaylin doonaan, oo waxay kugu odhan doonaan,
Magaaladii caanka ahayd, oo dadka badaha maraa ay degganaayeen, oo badaha ku
xoog badnayd iyada iyo dadkeeda degganuba, oo kuwa ku hareeraysan oo dhan ka
cabsiin jirtayay, sidee baad u ba'day! 18 Haddaba maalinta dhiciddaada gasiiraduhu
way wada gariiri doonaan, hubaal gasiiradaha badda ku dhex yaallaa bixitinkaaga
aawadiis ayay la argaggixi doonaan. 19 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Markaan magaalo cidla ah kaa dhigo sida magaalooyinka aan ciduna degganayn oo
kale iyo markaan moolka korkaaga ku soo daayo, oo ay biyo badanu ku daboolaan,
20 markaasaan kula dejin doonaa kuwa yamayska ku dhaadhaca, kuwaasoo ah dadkii
waayihii hore jiri jiray, oo waxaan dhulka meesha ugu hoosaysa, oo ah meelo waa hore
cidloobay, kula fadhiisin doonaa kuwa yamayska ku dhaadhaca, si aan ciduna kuu

degin, oo dalka kuwa noolna waxaan dhex dhigi doonaa sharaf. [21] Waxaan kaa dhigi
doonaa cabsi, oo innaba mar dambe siima aad jiri doontid. Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, In kastoo lagu doondoono kol dambe laguma heli doono.

27

U Baroorashadii Turos

[1] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [2] Wiilka Aadamow, haddana
Turos aawadeed baroor kor ugu qayli, [3] oo waxaad Turos ku tidhaahdaa, Taada
badda kadinkeeda ku taal, oo ah meesha ay gasiirado badan dadkoodu ka baay-
acmushtaraanay, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Turosay, waxaad istidhi,
Anigu waxaan leeyahay qurux kaamil ah. [4] Soohdimahaagu waxay ku yaallaan
badda dhexdeeda, oo kuwii ku dhisayna quruxdaadii way kaamileen. [5] Alwaaxda
doonniyahaaga oo dhan waxay ka sameeyeen dhirta berooshka ah ee Seniir, oo
Lubnaan waxay ka soo goosteen geedo kedar ah si ay daqal kaaga dhigaan. [6] Waxay
seebab kaaga sameeyeen geedihii alloonka ee Baashaan, oo kursiyadaadiina waxay
ka sameeyeen alwaax gasiiradaha Kitiim laga keenay oo foolmaroodi lagu sharxay.
[7] Oo waxaa shiraaq kuu ahaa maro wanaagsan oo daabac leh oo Masar laga keenay,
si ay taasu calaamad kuugu ahaato, oo waxaa kugu dednaa buluug iyo guduud
gasiiradaha Eliishaah laga keenay. [8] Turosay, kuwii sixiimadahaagii seebiyey waxay
ahaayeen dadka Siidoon iyo Arwaad deggan, oo kuwii xigmadda lahaa ee ku dhex
joogayna waxay ahaayeen doonniyawadayaashaadii. [9] Odayaashii Gebal iyo kuweedii
xigmadda lahaa ee ku dhex joogay ayaa kuwa dillaacyada awda kuu ahaayeen, oo
badda doonniyaheedii oo dhan iyo baxriyadoodii oo dhammuba way ku dhex joogeen
si ay kuula baayacmushtaraan. [10] Reer Faaris, iyo reer Luud, iyo reer Fuud ayaa
ciidankaagii ku jiray, oo waxay kuu ahaayeen dagaalyahankaagii, oo dhexdaaday
gaashaanka iyo koofiyadda dagaalka sudheen, oo waxay soo bandhigeen quruxdaadii.
[11] Oo derbiyadaadii kugu wareegsanaana waxaa dul joogay raggii reer Arwad iyo
ciidankaagii, oo munaaradahaagiina waxaa ku jiray raggii reer Gammaadiim. Iyana
gaashaammadooday derbiyadaadii kugu wareegsanaa sudheen, oo quruxdaadiina
kaamil bay ka dhigeen. [12] Tarshiish waxay ahayd tii kula baayacmushtari jirtay
hodantinimadaadii badnayd ee cayn kasta ahayd aawadeed, oo waxay alaabtaadii kaga
baayacmushtari jirtay lacag, iyo bir, iyo qasacad, iyo alxan. [13] Oo reer Yaawaan, iyo
reer Tubal, iyo reer Meshegna way kula baayacmushtari jireen, oo waxay alaabtaadii
kaga baayacmushtari jireen dad noolnool iyo weelal naxaas ah. [14] Oo kuwii reer
Togarmaahna waxay alaabtaadii kaga baayacmushtari jireen fardo iyo fardo la fuulo
iyo baqlo. [15] Dadkii reer Dedaanna way kula baayacmushtari jireen, oo gasiirado
badan ayaa kuu ahaan jiray meelahaad ku baayacmushtartid, oo waxay kuu keeni
jireen foolmaroodi iyo qori haabniim ah. [16] Suuriyana way kula baayacmushtari
jirtay, maxaa yeelay, sanco faro badan baad samayn jirtay, oo waxay alaabtaada kaga
baayacmushtari jireen dhagaxyo sumurud la yidhaahdo, iyo guduud, iyo daabac, iyo
dhar wanaagsan, iyo shacaab iyo dhagax agate la yidhaahdo. [17] Dalka Yahuudah iyo
dalka Israa'iilna way kula baayacmushtari jireen, oo waxay alaabtaada kaga baayac-
mushtari jireen sarreenkii Minniid, iyo fannag macaan, iyo malab, iyo saliid, iyo beeyo.
[18] Dimishaqna way kula baayacmushtari jirtay sancadaadii faraha badnayd aawadeed,
iyo hodantinimadaadii badnayd ee cayn kasta ahayd oo dhan, oo waxay ka dhaafsan
jirtay khamrigii Xelboon iyo dhogor cad. [19] Wedaan iyo Yaawaan waxay alaabtaada
kaga baayacmushtareen dun, oo alaabtaadana waxaa ka mid ahaa bir dhalaalaysa iyo
kasiya iyo kalamus. [20] Dedaan waxay kaga baayacmushtari jirtay dharka qaaliga ah ee
fardaha lagu saldhaysto. [21] Carabiya iyo amiirradii reer Qedaar oo dhammu waxay kuu
soo iib geeysan jireen baraar, iyo wanan iyo orgi: oo waxaasay kaaga baayacmushtari

jireen. 22 Oo reer Shebaa iyo reer Racmaahna way kula baayacmushtari jireen, oo
waxay alaabtaadii kaga baayacmushtari jireen xawaashka ugu fiican, iyo dhagxan
kasta oo qaali ah, iyo dahab. 23 Oo waxaa kaloo kula baayacmushtari jiray Xaaraan,
iyo Kanneeh, iyo Ceeden, iyo baayacmushtariyaashii Shebaa, iyo Ashuur, iyo Kilmad oo
dhan. 24 Kuwaasu waxay ahaan jireen baayacmushtariyaasha kaa iibin jiray alaab door
ah oo cayn kasta ah oo ahaa dhar buluug ah, iyo daabac, iyo sanaaduuq uu dhar qaali
ahu ka buuxo oo ay xadhko ku xidhxidhan yihiin oo alwaax kedar ah laga sameeyey.
25 Doonniyaha Tarshiish ayaa shixnaddaada qaadi jiray, oo adigu waad buuxsantay, oo
badda dhexdeeda ayaad aad ugu sharaf badnayd. 26 Kuwii seebab kuugu kaxaynayay
waxay ku geeyeen meel biyo badan, oo dabayshii bari ayaa badda dhexdeeda kugu
jebisay. 27 Maalkaaga, iyo alaabtaada, iyo baayacmushtarkaaga, iyo baxriyadaada, iyo
doonniyawadayaashaada, iyo kuwa dillaacyada awda, iyo kuwa baayacmushtarkaaga
ka shaqaysta, iyo raggaaga dagaalyahanka ah oo ku dhex jooga oo dhan, iyo guutada
ku dhex joogta oo dhammuba waxay maalinta baabbi'iddaada ku wada daadan doon-
aan badaha dhexdooda. 28 Kuwa agagaarkaaga jooga oo dhammu waxay la wada
gariiri doonaan qaylada dhawaaqa doonniyawadayaashaada. 29 Oo kuwa seebabka
ku shaqeeya oo dhan, iyo baxriyada, iyo doonniyawadayaasha badda oo dhammuba
doonniyahooda way ka soo degi doonaan, oo berrigay soo istaagi doonaan. 30 Oo waxaa
la maqli doonaa iyagoo kuu barooranaya, oo si qadhaadh ayay u ooyi doonaan, oo
madaxooday boodh ku dul shubi doonaan, oo dambaskay ku galgalan doonaan. 31 Oo
adiga daraaddaa ayay isu xiiri doonaan, oo joonyado bay guntan doonaan, oo waxay
kuugu ooyi doonaan qalbi murugaysan iyo baroor qadhaadh. 32 Oo intay ooyayaan
ayay baroor kuu qaadi doonaan, oo waxay ku barooran doonaan iyagoo leh, Turosta
badda dhexdeeda ku baabba'day, bal magaaladee baa la mid ah? 33 Markay alaabtaadu
badda ka soo baxday dad faro badan baad dhergin jirtay, oo boqorradii dunidana
hodan baad maalkaagii badnaa iyo baayacmushtarkaagii kaga dhigtay. 34 Wakhtigii
badaha lagugu jebiyey biyaha moolka dheer dhexdooda ayaa baayacmushtarkaagii iyo
guutadaadii oo dhammuba kugu wada dhex baabbi'iyeen. 35 Dadka gasiiradaha deggan
oo dhammu way kula yaabsan yihiin, oo boqorradooduna aad iyo aad bay u cabsan
yihiin, oo wejigooduna aad buu u argaggaxsan yahay. 36 Oo baayacmushtariyaasha
dadka ku dhex jiraa way kugu foodhyaan, oo cabsi baad noqotay, oo weligaana mar
dambe ma aad jiri doontid.

28

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Boqorkii Turos

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, amiirka
Turos waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Qalbigaagu kor
buu isu qaaday, oo waxaad tidhi, Anigu Ilaah baan ahay, oo badaha dhexdooda
ayaan kursigii Ilaah ku dul fadhiyaa, laakiinse waxaad tahay binu-aadmi oo Ilaah
ma tihid in kastoo aad qalbigaagii qalbigii Ilaah oo kale ka dhigtay. 3 Bal eeg, adigu
xataa Daanyeel waad ka sii xigmad badan tahay, oo wax qarsoodi ah oo lagaa qarin
karaana innaba ma jiraan. 4 Xigmaddaada iyo waxgarashadaada ayaad maalka ku
heshay, oo khasnadahaagana waxaad ku buuxsatay dahab iyo lacag. 5 Xigmaddaada
badan iyo baayacmushtarkaaga ayaad maalkaaga ku sii korodhsatay, oo qalbigaaguna
maalkaaga aawadiis ayuu kor isula qaaday. 6 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Qalbigaagii sidii qalbigii Ilaah oo kale ayaad ka dhigtay, 7 sidaas
daraaddeed bal ogow waxaan kugu soo kicin doonaa shisheeyayaal oo ah kuwa cabsida
leh ee quruumaha, oo iyaguna waxay seeftooda ula soo bixi doonaan inay quruxda
xigmaddaada ku kharribaan, oo dhalaalkaagana way nijaasayn doonaan. 8 Yamayskay
kugu ridi doonaan, oo waxaad u dhiman doontaa sida dhimashadii kuwii badaha

dhexdooda lagu laayay oo kale. 9 Kan ku dilaya weli ma hortiisaad ka odhan doontaa,
Anigu Ilaah baan ahay, in kastoo aad binu-aadmi tahay, Ilaahse ma tihid, adoo gacanta
kan ku dilaya ku jira? 10 Waxaad shisheeyayaal gacantooda ugu dhiman doontaa sida
dhimashadii buuryaqabka, waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Aniga ayaa
saas ku hadlay.

11 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 12 Wiilka Aadamow, boqorka
Turos baroor u qaad, oo waxaad isaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Adigu waxaad ahayd dhammaystirkii kaamilnimada, oo waxaa kaa buuxday
xigmad, quruxdaaduna kaamil bay ahayd. 13 Waxaad joogi jirtay Ceeden oo ahayd
beertii Ilaah, oo waxaad huwatay dhagax kasta oo qaali ah, kuwaasoo ahaa sardiyos,
iyo tobasiyos, iyo dheemman, iyo berullos, iyo onika, iyo yasbid, iyo safayr, iyo
sumurud, iyo mid birqaya, oo dafafkaaga iyo biibiilayaashaada shuqulkoodu wuu
kula jiray. Maalintii lagu abuuray waa laguu diyaariyey. 14 Waxaad ahayd keruubkii
subkanaa ee wax dabooli jiray, oo aniga ayaa saas kaa dhigay si aad buurta quduuska
ah ee Ilaah u joogtid. Oo waxaad hor iyo dib ugu dhex socon jirtay dhagaxyo dab ah.
15 Maalintii lagu abuuray iyo ilaa markii xaqdarro lagaa helay jidadkaagaad kaamil
ku ahayd. 16 Baayacmushtarigaaga badan aawadiis waxaa dhexdaada laga buuxiyey
dulmi, waanad dembaabtay, oo sidaas daraaddeed ayaan adiga sida wax nijaas ah oo
kale buurta Ilaah kaaga xooray. Keruubkii wax dabooli jirayow, waan ku halligay oo
dhagxanta dabka ah dhexdooda waan kaa baabbi'iyey. 17 Qalbigaagu quruxdaaduu
kor isula qaaday, oo xigmaddaadiina waxaad la kharribtay dhalaalkaaga. Dhulkaan
kugu xooray oo boqorro hortood ayaan ku dhigay si ay kuu arkaan. 18 Meelahaagii
quduuska ahaa waxaad ku nijaasaysay xumaatooyinkaagii badnaa, iyo xaqdarradii
baayacmushtarkaaga, oo sidaas daraaddeed dhexdaadaan dab ka soo bixiyey, oo isna
wuu ku baabbi'iyey, oo dhulka korkiisa ayaan dambas kaaga dhigay iyadoo ay kuwa
kuu jeeda oo dhammu indhaha kugu hayaan. 19 Dadyowga dhexdooda kuwa kugu
yaqaan oo dhammu adigay kula yaabi doonaan, cabsi baad noqotay, oo weligaana mar
dambe ma aad jiri doontid.

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Siidoon

20 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 21 Wiilka Aadamow, weji-
gaaga Siidoon u jeedi oo iyada wax ka sii sheeg, 22 oo waxaad tidhaahdaa, Siidoonay,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu col baan kugu ahaye, oo waa laygu
kaa dhex ammaani doonaa. Oo markaan xukummo dhexdeeda ku sameeyo waxay
ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, oo dhexdeeda ayaan quduus ku ahaan
doonaa. 23 Belaayo iyo dhiig baan jidadkeeda ku soo dayn doonaa, oo kuwa dhaawaca
ahna dhexdeedaa lagu xukumi doonaa iyadoo seefu dhinac kastaba kaga taagan tahay,
oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. 24 Oo mar dambe ma ay jiri
doonaan yamaarug reer binu Israa'iil muda, amase qodax iyaga xanuujisa oo ka mid
ah kuwa hareerahooda ku wareegsan oo iyaga quudhsaday oo dhan; oo waxay ogaan
doonaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah.

25 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markaan reer binu Israa'iil ka soo ururiyo
dadyowga ay ku kala dhex firidhsan yihiin, oo aan dhexdooda quduus ku noqdo iyadoo
ay quruumuhu indhaha ku hayaan, ayay dalkoodii aan addoonkaygii Yacquub siiyey
dhex degganaan doonaan. 26 Oo halkaasay ammaan ku dhex degganaan doonaan, oo
guryo bay dhisan doonaan, oo beero canab ah bay beeran doonaan, oo weliba ammaan
bay ku degganaan doonaan, markaan kuwa hareerahooda ku wareegsan oo iyaga
quudhsada oo dhan xukummo ku soo dejiyo, oo markaasay ogaan doonaan inaan anigu
ahay Rabbiga Ilaahooda ah.

29

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Masar

1 Oo haddana sannaddii tobnaad, bisheedii tobnaad, maalinteedii laba iyo tobnaad
ayaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, wejigaaga u jeedi Fircoon
oo ah boqorka Masar, oo waxaad wax ka sii sheegtaa isaga iyo dalka Masar oo
dhan. 3 La hadal oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Fircoonow, boqorka Masarow, anigu col baan kugu ahaye bal ogow, waxaad tahay
yaxaas weyn oo webiyaashiisa iska dhex jiifa, oo yidhi, Webigayga anigaa iska leh,
oo anigaa samaystay. 4 Laakiinse qabatooyin baan camanka kaa soo sudhi doonaa,
oo kalluunka webiyaashaadana waxaan ka dhigi doonaa inuu qolfahaaga ku dhego,
oo webiyaashaadaan kaa soo bixin doonaa adiga iyo kalluunka webiyaashaada ee
qolfahaaga ku wada dhegi doona oo dhan. 5 Oo adiga iyo kalluunka webiyaashaada
oo dhanba cidladaan ku tuuri doonaa. Waxaad ku dhici doontaa berrin bannaan,
oo innaba layskuma soo kaa ururin doono, lagumana aasi doono, oo waxaan cunto
kaaga dhigay dugaagga dhulka iyo haadka samada. 6 Oo dadka Masar deggan oo
dhammu way wada ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay, maxaa yeelay, iyagu
waxay reer binu Israa'iil u ahaayeen ul cawsduur ah. 7 Markay gacanta kugu qaateen
waad jabtay, oo waxaad murkicisay garbahoodii oo dhan, oo markay ku cuskadeenna
waad kala jabtay, oo dhexdoodii oo dhanna waad gariirisay. 8 Sidaas daraaddeed
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogow, waxaan dushaada ku soo dayn
doonaa seef, oo dad iyo duunyaba waan kaa dhex baabbi'in doonaa. 9 Oo dalka
Masar wuxuu noqon doonaa cidla iyo baabba' oo iyagu waxay ogaan doonaan inaan
anigu Rabbiga ahay, maxaa yeelay, isagu wuxuu yidhi, Webiga anigaa iska leh, oo
anigaa samaystay. 10 Haddaba sidaas daraaddeed bal ogow, anigu col baan kugu
ahay adiga iyo webiyaashaadaba, oo dalka Masarna waxaan ka dhigi doonaa baabba'
iyo cidla, tan iyo munaaradda Migdol iyo ilaa Seweeneeh, iyo xataa ilaa soohdinta
Itoobiya. 11 Innaba binu-aadmi cagtiis ma dhex mari doonto, oo xayawaan cagtiisna
ma dhex mari doonto, oo intii afartan sannadood ah ciduna dhexdiisa ma degi doonto.
12 Dalka Masar ayaan waddammada cidlada ah dhexdooda cidla kaga dhigi doonaa, oo
magaalooyinkiisuna afartan sannadood ayay magaalooyinka baabba'ay cidla ku dhex
ahaan doonaan, oo Masriyiintana quruumaha dhexdooda ayaan ku kala dhex eryi
doonaa, oo waxaan ku dhex firdhin doonaa waddammada. 13 Waayo, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Markay afartan sannadood dhammaadaan ayaan Masriyiinta
dadyowgii ay ku kala dhex firidhsanaayeen ka soo ururin doonaa. 14 Oo maxaabiista
Masar baan soo celin doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa inay dalkii Fatroos oo ah
dalkii ay ku dhasheen ku noqdaan, oo waxay halkaas ku ahaan doonaan boqortooyo
hoosaysa. 15 Oo waxay ahaan doontaa tan boqortooyooyinka ugu wada hoosaysa,
oo mar dambena quruumaha kale iskama ay kor marin doonto. Iyagaan u dhimi
doonaa si ayan innaba mar dambe quruumaha ugu talin. 16 Oo mar dambena siima ay
ahaan doonto kalsoonidii reer binu Israa'iil taasoo xumaantoodii soo xusuusisa markay
xaggooda fiiriyaanba, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu ahay Sayidka Rabbiga ah.

17 Oo haddana sannaddii toddoba iyo labaatanaad, bisheedii kowaad, maalinteedii
kowaad ayaa eraygii Rabbigu ii yimid, isagoo leh, 18 Wiilka Aadamow, Nebukadresar
oo ah boqorka Baabuloon ciidankiisuu hawl weyn oo Turos ka gees ah ka shaqaysiiyey.
Madax kasta wuu bidaaroobay, oo garab kastana wuu diirmay, laakiinse isaga iyo
ciidankiisii toona Turos mushahaaro uu hawshii iyada ka gees ahayd ka shaqeeyey
kama ay helin. 19 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal
ogaada, waxaan dalka Masar siin doonaa Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon, oo
isaguna wuxuu qaadan doonaa barwaaqadeeda, oo maalkeedana wuu boobi doonaa,
oo xoolaheedana booli ahaan buu u kaxaysan doonaa, oo mushahaaro bay ciidankiisa

u noqon doonaan. [20] Dalka Masar ayaan isaga u siiyey hawshiisii uu hawshooday
aawadeed, maxaa yeelay, aniga ayay ii shaqeeyeen ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.
[21] Oo maalintaas ayaan reer binu Israa'iil gees u soo bixin doonaa, oo iyaga dhex-
dooda ayaan kaaga hadlin doonaa; oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

30

U Baroorashadii Masar

[1] Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, [2] Wiilka Aadamow, wax sii
sheeg, oo waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Hoogga maalinta
u baroorta! [3] Waayo, maalintii waa soo dhow dahay, maalintii Rabbigu waa soo
dhow dahay, waana maalin daruuro madow leh, oo waxay noqon doontaa wakhtigii
quruumaha. [4] Oo seef baa Masar ku dul dhici doonta, oo Itoobiyana waxaa jiri doona
xanuun weyn, markii kuwa la laayay ay Masar ku dhex dhacaan, oo markaasaa
maalkeeda badan la qaadan doonaa oo aasaaskeedana waa la dumin doonaa. [5] Oo
waxaa iyaga seef kula dhiman doona Itoobiya, iyo Fuud, iyo Luud, iyo dadka isku qasan
oo dhan, iyo Kuub, iyo dadka dalka iyaga axdiga la dhigtay.
[6] Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa dalka Masar tiiriyaa way dhici doonaan, oo kibirka
xooggiisuna hoos buu u soo dhici doonaa, oo tan iyo Migdol, iyo ilaa Seweeneeh ayay
seef ugu le'an doonaan, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. [7] Oo cidla bay ku ahaan
doonaan waddammada cidlada ah dhexdooda, oo magaalooyinkeeduna waxay ku
dhex jiri doonaan magaalooyinka baabba'ay. [8] Markaan Masar dab ku dhejiyo oo ay
caawimayaasheeda oo dhammu wada baabba'aan waxay ogaan doonaan inaan anigu
Rabbiga ahay. [9] Oo maalintaas waxaa iga ambabbixi doona wargeeysyo doonniyo
fuushan inay cabsiiyaan kuwa reer Itoobiya oo aan waxba tuhunsanayn, oo waxaa
iyaga ku soo kor degi doona xanuun weyn sidii wakhtigii Masar oo kale, waayo, bal
eeg, waxyaalahaasu way imanayaan.
[10] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan ka dhigi doonaa in dadka badan ee
Masar ay gacanta Nebukadresar oo ah boqorka Baabuloon ku dhammaadaan. [11] Isaga
iyo dadkiisa la jira oo ah kuwa ugu nac weyn ee quruumaha ayaa loo keeni doonaa
inay dalka baabbi'iyaan, oo seefahooda ayay Masar ula bixi doonaan oo waxay dalka
ka buuxin doonaan kuwa la laayay. [12] Oo webiyaashana waan wada engejin doonaa, oo
dalkana gacanta sharrowyada waan ka iibin doonaa, oo dalka iyo kuwa dhex degganba
waxaan ku wada baabbi'in doonaa gacanta shisheeyayaasha. Aniga Rabbiga ah ayaa
saas ku hadlay.
[13] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Weliba sanamyada waan wada burburin
doonaa, oo ekaamahana Nof baan ka baabbi'in doonaa, oo mar dambena ma uu jiri
doono amiir dalka Masar u taliyaa, oo dalka Masarna cabsi baan ku soo dejin doonaa.
[14] Oo Fatroos ayaan cidla ka dhigi doonaa, Socanna dab baan qabadsiin doonaa,
oo Noona xukummo baan ku soo dejin doonaa. [15] Oo waxaan cadhadayda ku dul
shubi doonaa Siin oo ah qalcadda Masar, oo dadka badan oo Noona waan baabbi'in
doonaa. [16] Oo Masarna dab baan ka dhex shidi doonaa. Siin xanuun weyn bay heli
doontaa, Noona waa la wada burburin doonaa, oo Nofna maalinta oo dhan waa la
cidhiidhin doonaa. [17] Barbaarrada Aawen iyo Fiibesed seef bay ku le'an doonaan, oo
magaalooyinkaasna maxaabiis ahaan baa loo kaxaysan doonaa. [18] Oo Texafneheesna
maalintaa ku madoobaan doonta, markaan harqoodyada Masar halkaas ku jejebin
doono, kibirka xooggeeduna wuu ka dhex baabbi'i doonaa, oo iyada daruur baa qarin
doonta, oo gabdhaheedana maxaabiis ahaan baa loo kaxaysan doonaa. [19] Sidaasaan
Masar xukummo ugu soo dejin doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga
ahay.

[20] Oo haddana sannaddii kow iyo tobnaad, bisheedii kowaad, maalinteedii toddobaad
ayaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, [21] Wiilka Aadamow, Fircoon oo ah boqorka
Masar gacantiisaan jebiyey, oo bal eeg, lama kabin si ay u bogsato, oo waxba laguma
duubin in xoog loo yeelo si ay seef u qaaddo aawadeed. [22] Sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu col baan ku ahay Fircoon oo ah boqorka
Masar, oo gacmihiisana waan jejebin doonaa, tan xoogga leh iyo tii jabtayba, oo weliba
waxaan ka dhigi doonaa in seeftu gacantiisa ka dhacdo. [23] Oo Masriyiintana waxaan ku
kala eryi doonaa quruumaha dhexdooda, waddammadana waan ku kala dhex firdhin
doonaa. [24] Oo xoog baan u yeeli doonaa gacmaha boqorka Baabuloon, oo seeftaydana
gacantiisaan u dhiibi doonaa, laakiinse Fircoon gacmihiisaan jejebin doonaa, oo hor-
tiisuu kaga cabaadi doonaa sida nin dhaawac ahu uu u cabaado oo kale. [25] Laakiinse
gacmaha boqorka Baabuloon kor baan u qaadi doonaa, oo gacmaha Fircoonna hoos
bay u dhici doonaan, oo markaan seeftayda gacanta boqorka Baabuloon u dhiibo, oo
uu dalka Masar ku dul fidiyo, waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. [26] Oo
Masriyiinta waxaan ku kala eryi doonaa quruumaha dhexdooda, waddammadana
waan ku kala dhex firdhin doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

31

Geedka Kedarka Ah Ee Lubnaan Ku Yaal

[1] Oo haddana sannaddii kow iyo tobnaad, bisheedii saddexaad, maalinteedii kowaad
ayaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, [2] Wiilka Aadamow, Fircoon oo ah boqorka
Masar iyo dadkiisa badanba waxaad ku tidhaahdaa, Bal yaad weynaanta kala mid
tahay? [3] Bal eeg, kii reer Ashuur wuxuu u ekaa geed kedar ah oo Lubnaan ku dhex
yaal, oo wuxuu lahaa laamo qurxoon iyo hoos weyn, oo wuu sarajoog dheeraa, oo
dhaladiisuna waxay gaadhay tan iyo daruuraha. [4] Biyaha ayaa bixiyey, oo moolka
ayaa koriyey, waayo, webiyada ayaa hareeraha kaga qulqulay meeshii lagu beeray, oo
faraqyo yaryar ayay gaadhsiiyeen dhirta duurka ku taal oo dhan. [5] Sidaas daraaddeed
sarajooggiisu wuu ka wada sarreeyey dhirta duurka ku taal oo dhan, oo laamihiisuna
way tiro badnaayeen, waayo, markuu soo bixiyey laamihiisu waxay la sii dheeraadeen
biyaha badan aawadood. [6] Haadka samada oo dhammu buulashooda ayay laamihiisa
ka dhex samaysteen, oo dugaagga duurka oo dhammuna laamihiisay gabnahooda ku
hoos dhaleen, oo quruumaha waaweyn oo dhammuna hooskiisay degganaayeen. [7] Oo
sidaasuu weynaantiisa iyo laamihiisa dheerdheer ugu qurxoonaa, waayo, xididkiisu
biyo badan buu u dhowaa. [8] Geedaha kedarka ah ee beerta Ilaah ku dhex yaal ma ay
qarin karin isaga, oo geedaha berooshkuna laamihiisa oo kale ma ay lahayn, oo geedaha
armoonkuna laamihiisa oo kale ma ay lahayn, oo geedaha beerta Ilaah ku dhex yaal
midkoodna quruxdiisa oo kale ma uu lahayn. [9] Waxaan isaga ku qurxiyey laamihiisa
badan, si ay dhirtii beerta Ilaah oo Ceeden ah ku dhex tiil oo dhammu isaga ugu wada
hinaasaan.

[10] Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Isagaa sarajoog dheeraa,
oo dhaladiisiina wuxuu gaadhsiiyey tan iyo daruuraha, oo qalbigiisuna wuxuu la
kibray dhererkiisa aawadiis, [11] sidaas daraaddeed isagaan u gacangeliyey kan qu-
ruumaha ugu wada xoog badan. Hubaal isagu wuu abaalmarin doonaa. Aniga
ayaa sharkiisii aawadiis u eryay. [12] Shisheeyayaashii ahaa kuwii quruumaha ugu
nac weynaa ayaa isaga baabbi'iyey oo ka tegey. Buuraha korkooda iyo dooxooyinka
dhexdooda oo dhanba waxaa daadsan laamihiisii, oo laamihiisii waxay ku ag jajaban
yihiin webiyaasha dalka oo dhan; oo dadyowgii dunida oo dhammuna hooskiisay ka
wada dareereen oo isagay ka tageen. [13] Haadka samada oo dhammu waxay ku hoyan
doonaan burburkiisa, oo dugaagga duurka oo dhammuna laamihiisay dul saarnaan
doonaan. [14] Taasu waa si dhirta biyaha ku ag taal oo dhammu ayan dhererkooda

aawadiis kor isugu sii qaadin, ama ayan dhaladooda daruuraha u gaadhsiin, ama aan
geedahooda midna dhererkiisa ugu sii taagnaan inta biyaha cabta oo dhan, waayo,
kulligood waxaa loo gacangeliyey geeri inay dhulka meelaha ugu hooseeya oo binu-
aadmigu ku dhex jiro hoos ugula dhacaan kuwa yamayska ku dhaadhaca.
15 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Maalintii uu She'ool galay waxaan ka
dhigay in loo baroorto. Oo moolkii baan aawadiis u daboolay, oo webiyaashiisiina
waan celiyey, oo biyihii badnaana waa la joojiyey, oo dadka Lubnaanna waxaan ka
dhigay inay isaga u baroortaan, oo dhirtii duurka oo dhammuna isaga aawadiis bay
u taag darnaadeen. 16 Oo markaan isaga She'ool kula dhex tuuray kuwa yamayska
ku dhaadhaca waxaan ka dhigay inay quruumuhu sanqadha dhiciddiisa la wada
gariiraan, oo geedaha Ceeden ku yaal oo dhan, oo ah kuwa la doortay oo dhirta Lubnaan
ugu wada fiican, kuwaasoo ah inta biyaha cabta oo dhanba, dhulka meelaha ugu
hooseeya ayaa loogu wada tacsiyeeyey. 17 Oo iyagiina She'ool bay kula dhaadheceen
isagii, oo waxay u wada tageen kuwii seefta lagu laayay. Iyagu gacantiisay ahaayeen oo
hooskiisay quruumaha dhexdooda ku degganaan jireen.
18 Haddaba dhirta Ceeden ku dhex taal bal midkee baad sharafta iyo weynaanta kala
mid tahay? Laakiinse adiga waxaa hoos laguula dhaadhicin doonaa dhirta Ceeden ku
dhex taal, oo waxaad geli doontaa dhulka meelaha ugu hooseeya. Oo kuwa seefta lagu
laayay ayaad buuryaqabyada la dhex jiifi doontaa. Waana Fircoon iyo dadkiisa badan
oo dhan, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

32

U Baroorashadii Fircoon
1 Oo haddana sannaddii laba iyo tobnaad, bisheedii laba iyo tobnaad, maalinteedii
kowaad ayaa eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, Fircoon oo
ah boqorka Masar u barooro, oo waxaad isaga ku tidhaahdaa, Adiga waxaa laguu
ekaysiiyey aaran libaax oo quruumaha, laakiinse waxaad tahay sida yaxaas badaha
ku dhex jira. Webiyaashaadaad la butaacdaa, oo biyahana cagahaagaad ku qastaa,
oo webiyaashoodana waad wasakhaysaa. 3 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Shabaggaygaan kugu dul fidin doonaa iyadoo dadyow badan ila jiraan, oo iyaguna
shabaggaygay kugu soo bixin doonaan. 4 Oo markaasaan dhulka kaaga tegi doonaa,
oo berrin bannaan baan kugu xoori doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa inay haadka
samada oo dhammu kugu dul fadhiyaan, oo dugaagga dunida oo dhan ayaan kaa
dherjin doonaa. 5 Oo hilibkaaga ayaan buuraha ku dul dayn doonaa, oo dooxooyinkana
waxaan ka buuxin doonaa taallooyin meydadkaaga ah. 6 Oo dhiiggaagana waxaan
ka waraabin doonaa dhulka aad ku dhex dabbaalatid iyo tan iyo buuraha, oo we-
biyaashuna adigay kaa wada buuxsami doonaan. 7 Oo markaan ku baabbi'iyo ayaan
samada dabooli doonaa, oo xiddigaheedana waan madoobayn doonaa. Qorraxdana
daruur baan ku qarin doonaa, oo dayaxuna iftiinkiisa sooma bixin doono. 8 Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Iftiimmada dhalaalaya oo samada oo dhan
ayaan korkaaga ku wada madoobayn doonaa, oo dalkaagana gudcur baan ku soo
dejin doonaa. 9 Oo markaan halligaaddii aad quruumaha ku dhex halligantay u keeno
waddammada aadan aqoonin ayaan dadyow badan qalbigood dhibi doonaa. 10 Hubaal
maalinta dhiciddaada waxaan ka dhigi doonaa inay dadyow badanu kula yaabaan,
oo boqorradooduna aad bay kuugu baqi doonaan, markaan seeftayda hortooda ku
ruxruxo, oo midkood kastaaba nafsaddiisuu daqiiqad kasta u gariiri doonaa. 11 Waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa kugu soo degi doonta seeftii boqorka
Baabuloon. 12 Waxaan ka dhigi doonaa in dadkaaga badanu ay seefaha kuwa xoogga
badan ku wada le'daan. Waxay wada yihiin kuwa laga cabsado ee quruumaha, oo
waxay dhici doonaan waxa Masar ku kibirtay, oo dadkeeda badan oo dhanna waa la

wada baabbi'in doonaa. 13 Oo xayawaankeeda oo dhanna biyaha badan dhinacoodaan
ka wada baabbi'in doonaa, oo mar dambe dad cagtiis ma ay qasi doonto oo duunyo
qoobkeedna ma uu qasi doono. 14 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markaasaan
biyahooda inay miirmaan ka dhigi doonaa, oo webiyaashoodana waxaan ka dhigi
doonaa inay sida saliid oo kale u shubmaan. 15 Markaan dalka Masar cidla iyo baabba'
ka dhigo, oo uu waddanku waayo wixii uu ka buuxi jiray, oo markaan wada laayo
waxa dhex deggan oo dhan ayay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. 16 Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Taasu waa baroorta iyada loogu barooran
doono. Gabdhaha quruumuhuna way ku barooran doonaan. Waxay ugu barooran
doonaan Masar iyo dadkiisa badan oo dhanba.

17 Oo haddana sannaddii laba iyo tobnaad, maalintii shan iyo tobnaad oo bisha ayaa
eraygii Rabbigu ii yimid isagoo leh, 18 Wiilka Aadamow, dadka badan ee Masar u
barooro, oo iyaga tuur; xataa Masar iyo gabdhaha quruumaha caanka ahba waxaad ku
dhex tuurtaa dhulka meelaha ugu hooseeya iyaga iyo kuwa yamayska ku dhaadhacaba.
19 Bal yaad ka qurux badan tahay? Hoos u dhaadhac, oo buuryaqabyada la jiifso.
20 Waxay ku dhex dhici doonaan kuwa seefta lagu laayay, oo seeftaa loo gacangeliyey.
Masar iyo dadkeeda badanba wada jiida. 21 Kuwa xoogga badan madaxdooda ayaa
iyada iyo caawimayaasheeda She'ool kala dhex hadli doona. Hoos bay u dhaadheceen,
wayna jiifaan, iyagoo buuryaqabyo ah oo seefta lagu laayay. 22 Reer Ashuur iyo
guutadiisii oo dhammu halkaasay joogaan, oo qabuurahoodiina iyagay ku wareegsan
yihiin, iyagoo kulligood la laayay, oo seef ku le'day. 23 Qabuurahoodu waxay ku
yaalliin yamayska meelaha ugu hooseeya, oo guutadiisuna waxay ku wareegsan tahay
qabrigiisa. Kuwii dalka kuwa nool cabsigelin jiray oo dhan waa la wada laayay, oo seef
bay ku le'deen. 24 Waxaana jooga reer Ceelaam iyo dadkiisa badan oo qabrigiisa ku
wada wareegsan oo dhan. Kuwii dalka kuwa nool cabsigelin jiray oo dhan waa la laayay
oo seef bay ku le'deen. Iyagoo buuryaqabyo ah ayay dhulka meelaha ugu hooseeya
hoos ugu dhaadheceen, oo ceebtooday kuwa yamayska ku dhaadhaca la qaateen.
25 Sariir baa kuwa la laayay dhexdooda loo diyaariyey isaga iyo dadkiisa badanba.
Qabuurihiisii isagay ku wareegsan yihiin, oo kulligood iyagoo buuryaqabyo ah ayay
seef ku le'deen, waayo, cabsi bay dalka kuwa nool gelin jireen, oo ceebtooday kuwa
yamayska ku dhaadhaca la qaateen: oo isaga waxaa la dhigay kuwa la laayay dhex-
dooda. 26 Halkaas waxaa jooga reer Mesheg iyo reer Tubal iyo dadkooda badan oo dhan,
oo qabuurahoodiina iyagay ku wareegsan yihiin, oo kulligood iyagoo buuryaqabyo ah
ayay seef ku le'deen, waayo, cabsi bay dalka kuwa nool gelin jireen. 27 Oo iyagu lama ay
jiifsan doonaan kuwa xoogga badan oo ka le'day kuwa buuryaqabyada ah oo She'ool
hoos ugu dhaadhacay iyagoo hubkoodii dagaalka sita, oo seefahoodii madaxooda la
hoos dhigay, dembigooduna lafahooduu dul saaran yahay, waayo, iyagu cabsi bay
dalka kuwa nool gelin jireen. 28 Laakiinse adigu waxaad ku dhex jabi doontaa kuwa
buuryaqabyada ah, oo waxaad la jiifsan doontaa kuwa seefta lagu laayay. 29 Halkaas
waxaa jooga reer Edom, iyo boqorradiisii, iyo amiirradiisii oo dhan, kuwaas oo in
kastoo ay xoog badnaayeen la dhinac dhigay kuwii seefta lagu laayay, oo iyana waxay la
jiifsan doonaan kuwa buuryaqabyada ah iyo kuwa yamayska ku dhaadhaca. 30 Halkaas
waxaa jooga amiirradii reer woqooyi oo dhan, iyo reer Siidoon oo dhan, kuwaas oo hoos
ula dhaadhacay kuwii la laayay. Cabsidii ay xooggoodii wax ku cabsigelin jireen way ku
ceeboobeen, oo waxay la jiifsadaan kuwii seefta lagu laayay iyagoo buuryaqabyo ah,
oo waxay ceebtoodii la qaateen kuwa yamayska ku dhaadhaca. 31 Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Fircoon iyaguu arki doonaa, oo dadkiisii badnaa oo dhan ayuu u qalbi
qaboobi doonaa. Fircoon iyo ciidankiisii oo dhan seef baa lagu wada laayay. 32 Waayo,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Cabsidaydii waxaan dhex dhigay dalka kuwa
nool, oo Fircoon iyo dadkiisa badan oo dhan ayaa kuwa buuryaqabyada ah dhexdooda

lala dhigi doonaa kuwa seefta lagu laayay.

33

Yexesqeel Oo Waardiyihii Ah Laga Dhigay

1 Haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, dadkaaga
la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaan seef dal ku soo daayo, haddii dadka
dalkaasu ay nin iyaga ka mid ah soo soocaan oo ay waardiye ka dhigtaan, 3 markuu arko
seefta dhulka soo degaysa hadduu buunka yeedhiyo, oo uu dadka u digo, 4 ku alla kii
maqla buunka dhawaaqiisa oo aan digtoonaan, hadday seeftu timaado oo ay isaga nafta
ka qaaddo, dhiiggiisu wuxuu saarnaan doonaa madaxiisa. 5 Buunka dhawaaqiisuu
maqlay, mase digtoonaan, dhiiggiisu isaga uun buu saarnaan doonaa. Hadduu digtoon-
aan lahaa, naftiisuu samatabbixin lahaa. 6 Laakiinse waardiyuhu hadduu arko seeftii
oo soo socota, illowse uusan buunka yeedhin, oo uusan dadka u digin, hadday seeftu
timaado oo ay qof iyaga ka mid ah nafta ka qaaddo, kaasuu xumaantiisuu ku dhintaa,
laakiinse dhiiggiisa waxaa la weyddiin doonaa ninkii waardiyaha ahaa gacantiisa.
7 Haddaba Wiilka Aadamow, waardiye baan reer binu Israa'iil kaaga dhigay, oo sidaas
daraaddeed erayga afkayga ka maqal, oo iyaga xaggayga uga dig. 8 Markaan mid
sharrow ah ku idhaahdo, Sharrowgow, hubaal waad dhiman doontaa, haddaadan
sharrowga jidkiisa sharka ah kala hadlin oo aadan uga digin, ninkaas sharrowga ahu
xumaantiisuu ku dhiman doonaa, laakiinse dhiiggiisa gacantaadaan weyddiin doonaa.
9 Habase ahaatee haddaad sharrowga jidkiisa uga digtid inuu ka soo leexdo aawadeed,
laakiinse uusan jidkiisa ka soo noqon, markaas isagu xumaantiisuu ku dhiman doonaa,
laakiinse adigu naftaadaad samatabbixisay.

10 Sidaas daraaddeed Wiilka Aadamow, reer binu Israa'iil la hadal, oo waxaad ku
tidhaahdaa, Idinku waxaad ku hadashaan oo istidhaahdaan, Xadgudubyadayadii iyo
dembiyadayadiiba way na dul saaran yihiin, oo iyaga ayaannu ku dhex macaluulsan
nahay, haddaba bal sidee baannu u noolaan karaynaa? 11 Waxaad iyaga ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye inaanan innaba
farxad ka helayn dhimashada sharrowga, laakiinse waxaan jeclahay in sharrowgu uu
jidkiisa ka soo noqdo oo uu noolaado. Soo noqda, jidkiinna ka soo noqda, waayo,
reer binu Israa'iilow, bal maxaad u dhimanaysaan? 12 Wiilka Aadamow, waxaad
dadkaaga ku tidhaahdaa, Ka xaqa ah maalintii uu xadgudub sameeyo xaqnimadiisu
ma ay samatabbixin doonto, oo sharrowguna maalintii uu sharnimadiisa ka soo noqdo
sharnimadiisa kuma uu dhex dhici doono. Oo ka xaqa ahu maalintii uu dembaabo ma
uu kari doono inuu xaqnimadiisa ku noolaado. 13 Markaan ka xaqa ah ku idhaahdo,
Hubaal waad noolaan doontaa, hadduu xaqnimada isku halleeyo oo uu xumaan
sameeyo, markaas falimihiisii xaqa ahaa lama soo xusuusan doono, laakiinse wuxuu
ku dhiman doonaa xumaantiisii uu sameeyey. 14 Haddana markaan sharrowga ku
idhaahdo, Hubaal waad dhiman doontaa, hadduu dembigiisa ka soo noqdo, oo uu
waxa xaqa ah oo qumman sameeyo, 15 iyo hadduu sharrowgu rahaamaddii celiyo, oo
uu wixii uu dhacay celiyo, oo uu qaynuunnada nolosha ku socdo, isagoo aan innaba
xumaan samaynayn, markaas hubaal wuu noolaan doonaa, mana dhiman doono. 16 Oo
dembiyadiisii uu sameeyey midkoodna looma xusuusan doono. Wuxuu sameeyey wax
xaq ah oo qumman, oo hubaal wuu noolaan doonaa. 17 Laakiinse dadkaagu waxay
yidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma qummana, illowse waa iyaga qudhooda waxa aan
jidkoodu qummanayn. 18 Kan xaqa ahu hadduu xaqnimadiisa ka leexdo oo uu xumaan
sameeyo, xumaantiisuu ku dhiman doonaa. 19 Laakiinse sharrowgu hadduu sharni-
madiisa ka soo noqdo oo uu waxa xaqa ah ee qumman sameeyo, qummanaantiisuu
ku noolaan doonaa. 20 Laakiinse idinku waxaad tidhaahdaan, Sayidka jidkiisu ma

qummana. Reer binu Israa'iilow, midkiin kastaba waxaan u xukumi doonaa siday
jidadkiisu yihiin.

Dhiciddii Yeruusaalem Oo La Sii Fasiray

21 Oo sannaddii laba iyo tobnaad ee maxaabiisnimadayadii, bisheedii tobnaad, maal-
inteedii shanaad ayaa mid Yeruusaalem ka soo baxsaday ii yimid, oo wuxuu igu yidhi,
Magaaladii waa la qabsaday. 22 Oo kan soo cararay intuusan ii iman markay fiidkii
ahayd gacantii Rabbiga ayaa i dul saarnayd, oo Rabbigu afkayguu furay, oo ilaa uu
aroortii dambe ii yimid ayaa afkaygii furnaa, oo aniguna mar dambe carrablaawe ma
aan ahayn. 23 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 24 Wiilka Aadamow,
meelaha cidlada ah ee dalka reer binu Israa'iil kuwa degganu waxay yidhaahdaan,
Ibraahim nin qudhuhuu ahaa, oo isagu dalkan buu dhaxlay, laakiinse innagu waynu
badan nahay, oo dalkana innagaa dhaxal ahaan inaloo siiyey. 25 Haddaba waxaad iyaga
ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Hilib dhiig leh baad cuntaan, oo
sanamyadiinna ayaad indhaha kor ugu taagtaan, oo dhiig baad daadisaan, haddaba ma
idinkaa dalka dhaxlaya? 26 Seeftiinnaad isku hallaysaan, oo wax karaahiyo ah ayaad
samaysaan, oo midkiin kastaaba naagta deriskiisuu nijaaseeyaa, haddaba ma idinkaa
dalka dhaxlaya? 27 Waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Noloshaydaan ku dhaartaye, hubaal kuwa meelaha cidlada ah ku dhex jiraa seef bay ku
le'an doonaan, oo kii berrin bannaan joogana dugaaggaan inay cunaan u siin doonaa,
oo kuwa qalcadaha iyo boholaha ku jiraana belaayo bay u dhiman doonaan. 28 Oo
dalka cidla iyo yaab baan ka dhigi doonaa, oo kibirka xooggiisuna wuu dhammaan
doonaa, oo buuraha reer binu Israa'iilna cidla bay noqon doonaan, si aan ciduna u
dhex marin. 29 Oo markaan dalka cidla iyo yaab uga dhigo waxyaalahoodii karaahiyada
ahaa ee ay sameeyeen aawadood waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.
30 Oo weliba Wiilka Aadamow, dadkaagu derbiyada dhinacooda iyo guryaha irdahooda
ayay kugu hadal hayaan, oo midkoodba wuxuu kan kale ku yidhaahdaa, oo midba
walaalkiis ku yidhaahdaa, Waan ku baryayaaye bal kaalay oo maqal waxa uu yahay
erayga Rabbiga ka imanayaa! 31 Waxay kuugu yimaadaan sida dadku u yimaado, oo
waxay hortaada u fadhiistaan sida dadkayga oo kale, oo erayadaadana way maqlaan,
laakiinse innaba ma ay yeelaan, waayo, afkooda ayay jacayl badan ku muujiyaan,
laakiinse qalbigoodu wuxuu daba galaa faa'iidadooda. 32 Bal eeg, waxaad iyaga u tahay
sida balwo caashaq ah oo uu mid cod wanaagsan oo alaab muusikeed si wacan ugu
cayaari yaqaan ku balweeyo, waayo, erayadaada way maqlaan, laakiinse innaba ma ay
yeelaan. 33 Oo markay waxyaalahaasu noqdaan, (bal eeg, way iman doonaane,) waxay
ogaan doonaan in nebi uu iyaga dhex joogay.

34

Adhijirro Iyo Ido

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, adhijirrada
reer binu Israa'iil wax ka sii sheeg. Wax ka sii sheeg, oo waxaad adhijirrada ku
tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa iska hoogay adhijirrada
reer binu Israa'iil oo iyagu isquudiya! Miyaanay adhijirrada ku habboonayn inay
adhiga daajiyaan? 3 Idinku baruurtaad iska cuntaan, oo dhogortana waad xidhataan,
oo jarkaad qalataan, laakiinse adhiga ma aad daajisaan. 4 Idinku kii cudur qabay ma
aydaan xoogayn, oo kii bukayna ma aydaan bogsiin, oo kii jabnaana ma aydaan kabin,
oo kii baxsadayna sooma aydaan celin, oo kii baadiyoobayna ma aydaan doondoonin,
laakiinse xoog iyo cadaadin ayaad iyaga ugu taliseen. 5 Oo wax kala firdheen, maxaa
yeelay, adhijir ma ay lahayn, oo waxay cunto u noqdeen dugaaggii duurka oo dhan
markay kala firidhsanaayeen. 6 Idahaygii waxay ku dul wareegeen buuraha oo dhan

iyo kur kasta oo dheerba; oo adhigaygii wuxuu ku kala firidhsanaa dhulka oo dhan,
mana jirin cid raadisa oo doondoonta. [7] Sidaas daraaddeed, Adhijirradow, bal erayga
Rabbiga maqla, [8] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaar-
taye, idahaygii waxay noqdeen wax la dhaco, oo idahaygii waxay cunto u noqdeen
dugaagga duurka oo dhan, maxaa yeelay, adhijir ma ay lahayn, oo adhijirradayduna
ma ay doondoonin, laakiinse adhijirradii way isquudiyeen, adhigaygana ma ay daajin.
[9] Sidaas daraaddeed, Adhijirradow, bal erayga Rabbiga maqla. [10] Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, anigu adhijirradaan col ku ahaye, oo adhigaygiina
gacantoodaan weyddiin doonaa, oo waxaan iyaga ka joojin doonaa inay idaha daa-
jiyaan, oo adhijirraduna mar dambe isma quudin doonaan. Adhigaygaan afkooda
ka samatabbixin doonaa, si uusan cunto ugu noqonin. [11] Waayo, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, aniga, xataa aniga qudhayda ayaa idahayga raadin
doona oo doondooni doona. [12] Sida adhijir adhigiisa u doondoono maalintii uu
dhex joogo idihiisa kala firidhsan, sidaas oo kalaan idahayga u doondooni doonaa,
oo waxaan ka soo samatabbixin doonaa meelihii ay maalintii cadarka iyo gudcurka
ahayd ku kala firdheen oo dhan. [13] Oo iyagaan dadyowga ka soo dhex bixin doonaa,
oo waddammadaan ka soo wada ururin doonaa, oo dalkoodaan keeni doonaa, oo
waxaan daajin doonaa buuraha reer binu Israa'iil, iyo webiyaasha dhinacooda, iyo
dalka meelihiisa la deggan yahay, oo dhan. [14] Waxaan iyaga daajin doonaa meelo
daaqsin wanaagsan, oo xeradooduna waxay ahaan doontaa buuraha dhaadheer oo
reer binu Israa'iil. Halkaasay xero wanaagsan dhex fadhiisan doonaan, oo waxay
daaqsin wanaagsan ka daaqi doonaan buuraha reer binu Israa'iil. [15] Aniga qudhaydu
adhigayga waan daajin doonaa oo dhereg baan la fadhiisin doonaa, ayaa Sayidka
Rabbiga ahu leeyahay. [16] Kii baadiyoobay baan raadin doonaa, oo kii baxsadayna waan
soo celin doonaa, kii jabayna waan kabi doonaa, oo kii bukayna waan xoogayn doonaa,
laakiinse ka buuran iyo ka xoogga leh waan wada baabbi'in doonaa, oo caddaalad baan
ku daajin doonaa. [17] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Adhigaygow, bal eega,
anigu waxaan kala xukumi doonaa ido iyo riyo, iyo xataa wanan iyo orgiyoba. [18] Ma
wax yar bay idinla tahay inaad daaq wanaagsan daaqdaan, laakiinse aad daaqa idiin
hadha cagaha kula tumataan? iyo inaad biyo saafi ah iska cabtaan, laakiinse aad inta
idiin hadha cagaha ku qastaan? [19] Bal eega, adhigaygu wuxuu daaqaa wixii aad cagaha
kula tumateen, oo wuxuu cabbaa wixii aad cagaha ku qasteen.

[20] Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu iyaga ku leeyahay, Aniga, xataa
aniga qudhayda ayaa idaha buurbuuran iyo idaha caatada ah kala xukumi doona.
[21] Maxaa yeelay, waxaad iyaga ku riixdaan dhinac iyo garab, oo kuwa cudurka qaba
oo dhanna geesihiinnaad ku hardidaan ilaa aad kulligood kala firdhisaan. [22] Sidaas
daraaddeed adhigayga waan badbaadin doonaa, oo mar dambena wax la dhaco siima
uu ahaan doono, oo waxaan kala xukumi doonaa ido iyo riyo. [23] Oo waxaan iyaga u
yeeli doonaa adhijir keliya oo iyaga jira, oo isaguna wuu daajin doonaa, oo kaasu waa
addoonkayga Daa'uud. Isagaa daajin doona, oo adhijir buu u ahaan doonaa. [24] Oo
aniga Rabbiga ahu Ilaahooda baan ahaan doonaa, oo addoonkayga Daa'uudna wuxuu
ahaan doonaa amiir dhexdooda jooga. Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay. [25] Oo
waxaan iyaga la dhigan doonaa axdi nabdeed, waxaanan ka dhigi doonaa in dugaag
baas ay dalka ka dhex baabba'aan. Cidladay ammaan ku degganaan doonaan, oo
kaynta dhexdeedana way iska seexan doonaan. [26] Oo iyaga iyo meelaha buurtayda ku
wareegsanba barako baan ka dhigi doonaa, oo roobkana xilligiisaan u soo di'in doonaa,
oo waxaa jiri doona tiixo barakee. [27] Dhirta duurku midhay dhali doontaa, oo dhulkuna
wax badan buu soo bixin doonaa, oo iyaguna ammaan bay dalkooda ku dhex joogi
doonaan, oo markaan xadhkaha harqoodkooda kala gooyo, oo aan gacanta kuwii iyaga
addoonsan jiray ka soo samatabbixiyo, waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga

ahay. 28 Oo iyagu mar dambe wax la dhaco quruumaha uma ay ahaan doonaan, oo
dugaagga dalku ma ay cuni doonaan, laakiinse ammaan bay ku degganaan doonaan, oo
ciduna innaba kama cabsiin doonto. 29 Oo waxaan iyaga u soo bixin doonaa geed caan
ah, oo mar dambena dalka dhexdiisa abaar uguma ay baabbi'i doonaan, oo kol dambe
ceebtii quruumaha ma ay sidan doonaan. 30 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Waxay markaas ogaan doonaan in anigoo Rabbiga Ilaahooda ah aan iyaga la jiro, iyo
in iyagoo reer binu Israa'iil ah ay dadkaygii yihiin. 31 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Idahaygiiyow, idihii daaqsintaydow, waxaad tihiin binu-aadmi, oo aniguna
waxaan ahay Ilaahiinna.

35

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Edom

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, wejigaaga
Buur Seciir u jeedi, oo iyada wax ka sii sheeg, 3 oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Buur Seciiray, bal eeg, col baan kugu ahaye, oo gacan-
taydaan kugu fidin doonaa, waxaanan kaa dhigi doonaa cidla iyo yaab. 4 Oo maga-
alooyinkaaga waan wada dumin doonaa, oo cidla baad ahaan doontaa, oo markaasaad
ogaan doontaa inaan anigu Rabbiga ahay. 5 Weligaa had iyo goorba nacayb baad reer
binu Israa'iil u qabtay, oo waagii masiibadoodii iyo waagii ay xumaantu dhammaatay
ayaad reer binu Israa'iil xooggii seefta u gacangelisay, 6 sidaas daraaddeed Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Anigu dhiig baan kuu
diyaarin doonaa, oo dhiig baa ku eryan doona. Dhiig baad nebcaan weyday oo sidaas
aawadeed dhiig uun baa ku eryan doona. 7 Sidaasaan Buur Seciir cidla iyo yaab uga
dhigi doonaa, oo waxaan ka baabbi'in doonaa kii dhex mara iyo kii ku soo noqdaba.
8 Oo buurihiisana waxaan ka buuxin doonaa raggiisa la laayay, oo kurahaaga, iyo
dooxooyinkaaga, iyo webiyaashaadaba waxaa ku dhici doona kuwa seefta lagu laayay.
9 Weligaaba cidlaan kaa dhigi doonaa, oo magaalooyinkaagana lama degganaan doono,
oo markaasaad ogaan doontaa inaan anigu Rabbiga ahay. 10 In kastoo uu Rabbigu
halkaas joogay waxaad tidhi, Labadan quruumood iyo labadan waddanba anigaa iska
lahaan doona, oo waannu hantiyi doonnaa, 11 sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartaye, Anigu waxaan wax kuugu samayn
doonaa sidii xanaaqaagu ahaa iyo siduu ahaa masayrkii nacaybkaaga ka yimid oo aad
iyaga u muujisay, oo markaan ku xukumo ayaan dhexdooda isku garansiin doonaa.
12 Oo waxaad ogaan doontaa inaan anigoo Rabbiga ah maqlay caydaadii aad buuraha
reer binu Israa'iil ku cayday oo dhan, adoo lahaa, Iyaga cidlaa laga dhigay, oo annagaa
lanoo siiyey inaan baabbi'inno. 13 Afkaagaad ku faantay oo isaga kay weynaysay, oo
erayadaadiina waad igu badisay, oo anigu kulligood waan wada maqlay. 14 Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Iyadoo dunida oo dhammu ay rayraynayso ayaan cidla
kaa dhigi doonaa. 15 Sidaad dhaxalka reer binu Israa'iil ugu rayraysay markuu cidlada
noqday sidaas oo kalaan kaa dhigi doonaa. Buur Seciiray, cidla baad noqon doontaa,
dhammaantiin adiga iyo reer Edom oo dhammuba, oo markaasay ogaan doonaan
inaan anigu Rabbiga ahay.

36

Wax Sii Sheegid Ku Saabsan Buurihii Israa'iil

1 Oo weliba Wiilka Aadamow, buuraha reer binu Israa'iil wax u sii sheeg, oo waxaad
ku tidhaahdaa, Buuraha reer binu Israa'iilow, bal erayga Rabbiga maqla. 2 Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Cadowgu wuxuu idinku yidhi, Ahaa, xataa meelihii
sarsare oo hore annagaa hanti ahaan u leh. 3 Sidaas daraaddeed wax sii sheeg, oo
waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Iyagu cidla bay idinka

dhigeen, oo dhinac kastaba way idinka liqeen, si aad quruumaha kale hanti ugu
noqotaan, oo waxaa laydinku hadal hayaa bushimaha waranwarrowyada, oo dady-
owgaad ceeb u tihiin. 4 Sidaas daraaddeed buuraha reer binu Israa'iilow, bal erayga
Sayidka Rabbiga ah maqla. Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku leeyahay buuraha iyo
kuraha, iyo webiyaasha, iyo dooxooyinka, iyo meelaha cidlada ah, iyo magaalooyinka
laga tegey oo quruumaha kale ee ku wareegsan wax la dhaco oo la quudhsado u
noqday, 5 sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Hubaal anigu
waxaan dabkii masayrkayga kaga hadlay wax ka gees ah kuwa quruumaha kale
iyo reer Edom oo dhan, kuwaasoo dalkaygii dhaxal ahaan isaga qaatay iyagoo aad
u faraxsan oo dadkayga quudhsanaya si ay u dhacaan. 6 Sidaas daraaddeed dalka
reer binu Israa'iil wax ka sii sheeg, oo waxaad buuraha iyo kuraha iyo webiyaasha
iyo dooxooyinkaba ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega,
masayrkaygii iyo cadhadaydii ayaan ku hadlay, maxaa yeelay, idinku waxaad sidateen
ceebtii quruumaha. 7 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Gacan
taagan ayaan ku dhaartay oo idhi, Hubaal quruumaha idinku wareegsanu ceebtooday
sidan doonaan. 8 Laakiinse idinku buuraha reer binu Israa'iilow, waxaad soo bixin
doontaan laamihiinna, oo waxaad midhihiinna u dhali doontaan dadkayga reer binu
Israa'iil, waayo, iyagu dhaqsay u iman doonaan. 9 Waayo, bal eega, raalli baan idinka
ahay, oo waan idiin soo noqon doonaa, oo idinkana waa laydin fali doonaa oo waa
laydin beeri doonaa. 10 Oo waxaan idinku badin doonaa dad ah reer binu Israa'iil oo
dhan, xataa kulligoodba, oo magaalooyinka waa la degi doonaa, meelaha burbursanna
waa la wada dhisi doonaa. 11 Oo waxaan idinku badin doonaa dad iyo duunyo, oo
iyana way sii kordhi doonaan oo wax bay dhali doonaan, oo dad baan idin dejin
doonaa sidii markii hore, oo waxaan idiin samayn doonaa wax bilowgiinnii hore ka sii
wanaagsan, oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. 12 Hubaal waxaan
ka dhigi doonaa in dad kugu dul socdo, waana dadkayga reer binu Israa'iil, oo way
ku hantiyi doonaan, oo dhaxalkoodii baad ahaan doontaa, oo haatan ka dibna mar
dambe ma aad gablamin doontid. 13 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaa lagu
yidhaahdaa, Dalyahow, dadka waad baabbi'isaa oo quruuntaadiina waad gablamisay,
14 sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Mar dambe dad ma aad
baabbi'in doontid, oo quruuntaadana mar dambe ma aad gablamin doontid. 15 Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan ka dhigi doonaa inaan mar dambe
ceebtii quruumaha dhexdaada laga maqal, oo mar dambena caydii dadyowga siima
aad sidan doontid, oo quruuntaadana mar dambe ma aad turunturayn doontid.

16 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 17 Wiilka Aadamow, markii
reer binu Israa'iil ay dalkooda dhex degganaayeen waxay ku nijaaseeyeen socodkooda
iyo falimahooda, oo jidkooduna wuxuu hortayda kula mid ahaa sidii naag caado qabta
xaylkeed oo kale. 18 Sidaas daraaddeed cadhadaydii iyagaan ugu kor shubay dhiiggii ay
dalka ku dhex daadiyeen aawadiis, iyo sanamyadoodii ay ku nijaaseeyeen aawadood.
19 Oo markaasaan iyagii quruumaha ku kala dhex firdhiyey, oo waddammaday ku
kala firidhsanaayeen. Waxaan iyaga u xukumay siduu socodkoodu ahaa iyo siday
falimahoodu ahaayeen. 20 Oo markay quruumihii ay tageenba dhex galeen, magacayga
quduuska ah nijaas bay kaga dhigeen, waayo, waxaa laga yidhi, Kuwanu waa dadkii
Rabbiga oo dalkiisii ka soo baxay. 21 Laakiinse anaa u naxay magacayga quduuska ah
oo ay reer binu Israa'iil nijaas kaga dhex dhigeen quruumihii ay tageenba. 22 Sidaas
daraaddeed waxaad reer binu Israa'iil ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Reer binu Israa'iilow, anigu taas idinka aawadiin uma aanan samayn, laaki-
inse waxaan u sameeyey magacayga quduuska ah aawadiis, kaasoo aad nijaas kaga
dhex dhigteen quruumihii aad tagteenba. 23 Oo quduus baan ka dhigi doonaa maga-
cayga weyn oo quruumaha nijaas laga dhex dhigay, oo aad idinku nijaas kaga dhigteen.

Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Quruumuhu waxay ogaan doonaan inaan
anigu Rabbiga ahay markaan dhexdiinna quduus kaga noqdo iyagoo indhaha ku haya.
24 Waayo, quruumahaan idinka soo dhex bixin doonaa, oo waddammadana waan
idinka soo ururin doonaa, oo waxaan idin geeyn doonaa dalkiinnii. 25 Oo markaasaan
biyo nadiif ah idinku kor rushayn doonaa, oo idinna nadiif baad ahaan doontaan, oo
waxaan idinka nadiifin doonaa wasakhdiinnii oo dhan iyo sanamyadiinnii oo dhanba.
26 Oo weliba waxaan idin siin doonaa qalbi cusub, oo ruux cusubna waan idin gelin
doonaa; jidhkiinnana qalbigii dhagaxa ahaa baan ka dhex bixin doonaa, oo waxaan
idin siin doonaa qalbi jiidh ah. 27 Oo Ruuxayga ayaan idin dhex gelin doonaa, oo
waxaan ka dhigi doonaa inaad qaynuunnadayda ku socotaan, xukummadaydana waad
xajin doontaan, waadna samayn doontaan. 28 Oo waxaad degganaan doontaan dalkii
aan awowayaashiin siiyey, oo dadkaygii baad ahaan doontaan, aniguna Ilaahiinna
baan ahaan doonaa. 29 Oo weliba wasakhnimadiinna oo dhan waan idinka badbaadin
doonaa, oo waxaan idiinku yeedhi doonaa hadhuudh, waanan badin doonaa, oo
abaarna idinkuma soo dejin doono. 30 Oo midhaha dhirtana iyo waxa beeraha ka
baxaba, waan badin doonaa, si aydaan mar dambe cay abaareed quruumaha uga dhex
helin. 31 Oo markaasaad jidadkiinnii xunxumaa iyo falimihiinnii aan wanaagsanayn
soo xusuusan doontaan, oo xumaatooyinkiinna iyo waxyaalihiinna karaahiyada ah
aawadood ayaad iskaraahsan doontaan. 32 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Taas idinka aawadiin uma aan sameeyo, bal idinku taas ogaada, reer binu Israa'iilow,
jidadkiinna xunxun aawadood isu ceebsada oo facsharma. 33 Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Maalinta aan idinka nadiifin doono xumaatooyinkiinna oo dhan
waxaan ka dhigi doonaa in magaalooyinka la degganaado, oo meelihii burburayna
waa la wada dhisi doonaa. 34 Oo dhulkii cidlada ahaan jirayna waa la beeran doonaa,
kaasoo cidlada ku ahaan jiray wax alla wixii soo dhex maraba. 35 Oo waxaa la odhan
doonaa, Dalkan cidlada ahaan jiray wuxuu noqday sidii beertii Ceeden oo kale, oo
magaalooyinkii dumay oo burburay oo cidlada ahaa waa la deyray oo waa la dhex
degay. 36 Oo markaasaa quruumaha hareerihiinna ku hadhay waxay ogaan doonaan in
aniga Rabbiga ahu aan meelihii dumay dhisay, iyo inaan dhulkii cidlada ahaa beeray.
Aniga Rabbiga ah ayaa saas ku hadlay oo waxaasna waan samayn doonaa.

37 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Weliba reer binu Israa'iil waxaas bay i
weyddiisan doonaan inaan iyaga u sameeyo, oo dad sidii adhi oo kale ah ayaan iyaga
ku sii badin doonaa. 38 Sida adhiga quduuska ah oo kale, iyo sida adhiga Yeruusaalem
dhex jooga wakhtiga iidaheeda ayaa magaalooyinkii dumay dad sidii adhi oo kale ah
ugu wada buuxsami doonaan, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

37

Dooxada Lafaha Engegan

1 Gacantii Rabbiga ayaa i dul saarnayd, oo Ruuxiisuu kor iigu qaaday, oo igu dhex
riday dooxo ay lafo ka buuxaan, 2 oo hareerahooda ayuu igu wareejiyey, oo bal eega,
waxaa dooxada bannaankeeda yiil lafo aad iyo aad u tiro badan, oo bal eega, aad iyo
aad bay u qallalnaayeen. 3 Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, lafahanu miyey
noolaan karaan? Oo waxaan ugu jawaabay: Sayidow, Rabbiyow, adaa og. 4 Oo haddana
wuxuu igu yidhi, Lafahan la hadal, oo waxaad ku tidhaahdaa, Lafahan engeganow, bal
erayga Rabbiga maqla. 5 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu lafahan ku leeyahay, Bal eega,
neef baan idin gelin doonaa, oo idinku waad noolaan doontaan. 6 Oo seedaan idin kor
saari doonaa, oo hilib baan idiin yeeli doonaa, oo harag baan idinku dabooli doonaa, oo
neef baan idin gelin doonaa, oo waad noolaan doontaan, oo waxaad ogaan doontaan
inaan anigu Rabbiga ahay. 7 Sidaas darteed ayaan wax u sii sheegay sidii laygu amray,
oo intaan wax sii sheegayay ayaa sanqadh weyni yeedhay, oo dhulgariir baa dhacay,

oo lafihiina way isku soo wada urureen, oo lafuba lafteedii bay u tagtay. 8 Oo intaan
fiirinayay ayaa waxaa soo kor fuulay seedo, oo hilib baana ka dul baxay oo harag baa
ku kor daboolmay, laakiinse neefu kuma jirin. 9 Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow,
dabaysha la hadal, la hadal, oo waxaad dabaysha ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu
wuxuu leeyahay, Dabayshay, afarta qalbadood ka kaalay oo kuwan la laayay si ay u
soo noolaadaan aawadeed ku neefso. 10 Sidaas daraaddeed waxaan ku hadlay siduu
igu amray, oo neef baa iyagii soo gashay, oo way soo wada noolaadeen, oo cagahay
ku istaageen, oo waxay ahaayeen ciidan aad iyo aad u faro badan. 11 Markaasuu
igu yidhi, Wiilka Aadamow, lafahanu waa reer binu Israa'iil oo dhan. Bal eeg, iyagu
waxay yidhaahdaan, Lafahayagii way engegeen, oo rajadayadiina way go'day, oo
waannu wada baabba'nay. 12 Sidaas daraaddeed hadal oo waxaad ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Dadkaygow, bal eega, qabuurihiinnaan wada
furi doonaa, oo qabuurihiinnaan idinka soo bixin doonaa, waxaanan idin keeni doonaa
dalkii reer binu Israa'iil. 13 Dadkaygow, markaan qabuurihiinna wada furo, oo aan
qabuurihiinna idinka soo bixiyo, waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay.
14 Ruuxaygaan idin gelin doonaa, waanad soo noolaan doontaan, oo waxaan idin keeni
doonaa dalkiinnii. Oo markaasaad ogaan doontaan in aniga Rabbiga ahu aan saas ku
hadlay, oo aan weliba oofiyey, ayaa Rabbigu leeyahay.

Quruun Qudha Iyo Boqor Qudha

15 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 16 Wiilka Aadamow, ul
soo qaad, oo waxaad ku qortaa: Tanu waxay u tahay reer Yahuudah iyo reer binu
Israa'iil oo saaxiibbadiis ah. Oo haddana ul kale soo qaad, oo waxaad ku qortaa: Tanu
waxay u tahay reer Yuusuf taasoo ah ushii Efrayim, iyo reer binu Israa'iil oo dhan oo
saaxiibbadiis ah. 17 Oo labadoodaba isku dar oo waxaad isaga dhigtaa ul qudha inay
iyagu gacantaada isku mid qudha ku noqdaan. 18 Oo markay dadkaagu kula hadlaan
oo ay kugu yidhaahdaan, War, maad noo sheegtid waxa aad xaalkan ula jeeddid?
19 waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan soo
qaadan doonaa usha reer Yuusuf oo gacanta reer Efrayim ku jirta, iyo qabiilooyinka
reer binu Israa'iil oo isaga saaxiibbadiis ah, oo waxaan ku dari doonaa usha reer
Yahuudah, oo kulligood waxaan isaga wada dhigi doonaa ul qudha oo gacantayday
ku midoobi doonaan. 20 Oo ulaha aad waxaas ku qortana waa inay gacantaada ku
jiraan iyagoo indhaha ku haya. 21 Oo waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, reer binu Israa'iil waan ka soo dhex bixin doonaa
quruumaha ay tageen, oo intaan dhinac kasta ka soo ururiyo ayaan dalkoodii keeni
doonaa. 22 Oo iyaga quruun qudha ayaan uga dhigi doonaa dalka buuraha reer binu
Israa'iil, oo boqor qudha ayaa kulligood boqor u wada ahaan doona, oo mar dambe
laba quruumood ma ay kala ahaan doonaan, oo kol dambe innaba laba boqortooyo
uma ay kala qaybsanaan doonaan. 23 Oo mar dambena iskuma ay nijaasayn doonaan
sanamyadooda, ama waxyaalahooda karaahiyada ah, ama xadgudubyadooda mid-
koodna, laakiinse waxaan ka badbaadin doonaa meelaha ay ku hoydaan oo ay ku
dhex dembaabeen oo dhan, oo waan nadiifin doonaa, oo sidaasay dadkayga u ahaan
doonaan, oo aniguna Ilaahooda baan ahaan doonaa. 24 Oo addoonkaygii Daa'uud ayaa
iyaga boqor u ahaan doona, oo kulligoodna waxay lahaan doonaan adhijir qudha; oo
weliba xukummadayday ku dhex socon doonaan, oo qaynuunnadaydana way dhawri
doonaan oo way wada samayn doonaan. 25 Oo waxay dhex degganaan doonaan
dalkii aan addoonkaygii Yacquub siiyey, oo ay awowayaashiin degganaan jireen, oo
weligoodba halkaasay degganaan doonaan iyaga iyo carruurtooda, iyo carruurtooda
carruurtooduba, oo addoonkaygii Daa'uudna weligiis amiirkoodii buu ahaan doonaa.
26 Oo weliba axdi nabdeed baan la dhigan doonaa, oo kaasu wuxuu ahaan doonaa
axdi daa'imis ah oo weligoodba iyaga lala dhigtay. Oo iyagaan barakayn doonaa,

waanan sii badin doonaa, oo meeshayda quduuska ahna weligeedba waan dhex dhigi
doonaa. 27 Oo taambuuggayguna iyaguu la jiri doonaa, oo Ilaahoodaan ahaan doonaa,
oo iyaguna dadkaygay ahaan doonaan. 28 Oo quruumuhuna waxay ogaan doonaan
in aniga Rabbiga ahu aan reer binu Israa'iil quduus ka dhigo, markii meeshayda
quduuska ahu ay weligeedba dhexdooda ku sii taallo.

38

Wax Sii Sheegid Ka Gees Ah Juuj

1 Oo haddana Eraygii Rabbiga ayaa ii yimid isagoo leh, 2 Wiilka Aadamow, wejigaaga
u jeedi Juuj, oo dalka Maajuuj deggan oo ah amiirka madaxda u ah Mesheg iyo Tubal,
oo isaga wax ka sii sheeg. 3 Oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Juujow, amiirka madaxda u ah Mesheg iyo Tubalow, bal eeg, col baan
kugu ahaye. 4 Dib baan kuu soo celin doonaa, oo qabatooyin baan daamanka kaa
sudhi doonaa, waanan soo bixin doonaa adiga, iyo ciidankaaga oo dhan, fardaha iyo
fardooleydaba, iyagoo kulligood dhar dagaaleed xidhan, oo ah ciidan faro badan oo
gaashaammo waaweyn iyo gaashaammo yaryar sita, oo kulligood seef sita, 5 iyagoo
weliba ay la jiraan reer Faaris iyo reer Kuush iyo reer Fuud, oo kulligood gaashaan iyo
koofiyad bir ah sita, 6 iyo reer Gomer iyo guutooyinkiisii oo dhan, iyo reer Togarmaah
oo meelaha woqooyi ugu shisheeya deggan iyo guutooyinkiisii oo dhan, xataa dad faro
badan oo kula jira. 7 Isdiyaari, oo adiga iyo ciidankaaga kugu soo ururay oo dhammu
isdiyaariya, oo adigu madax iyaga u noqo. 8 Oo wakhti dheer dabadeed ayaa lagu
soo booqan doonaa, oo sannadaha dambe waxaad iman doontaa dalkii seefta laga soo
celiyey, oo dadyow badan laga soo dhex ururiyey oo buuraha reer binu Israa'iil ku dul
yaal, kaasoo weligiisba cidla burbursan ahaan jiray, laakiinse iyagaa quruumaha laga
soo dhex bixiyey, oo kulligoodna si ammaan ah ayay ku degganaan doonaan. 9 Adigu
waad soo kici doontaa oo waxaad u iman doontaa sida duufaan oo kale, oo waxaad
ahaan doontaa sida daruur dalka qarisa, adiga iyo guutooyinkaaga oo dhan, iyo dad
faro badan oo kula jiraba. 10 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas wax
baa maankaaga ku soo dhici doona, oo waxaad ku fikiri doontaa xeelad shar ah, 11 oo
waxaad odhan doontaa, Waxaan ku kici doonaa dalka tuulooyinka aan deyrnayn, oo
waxaan ku kici doonaa kuwa xasilloon, oo ammaanka ku deggan, oo kulligood iska
deggan iyagoo aan lahayn derbiyo ku deyran iyo qataarro iyo irdo, 12 inaan wax ka
dhaco, oo aan wax ka boobo, si aad gacanta ugu dul fidisid meelihii cidlada ahaa
haatanse la degay, iyo dadkii quruumaha laga soo dhex ururiyey, oo xoolo iyo alaabba
helay, oo dhulka dhexdiisa deggan. 13 Shebaa, iyo Dedaan, iyo baayacmushtariyaasha
Tarshiish, iyo libaaxyadooda yaryar oo dhan waxay kugu odhan doonaan, Ma waxaad
u timid inaad wax dhacdid? Oo guutadaada ma waxaad u soo urursatay inaad wax
boobtid, iyo inaad lacag iyo dahab iska qaadatid, oo aad xoolo iyo alaab iska kaxaysatid,
iyo inaad wax badan dhacdid?

14 Sidaas daraaddeed Wiilka Aadamow, wax sii sheeg, oo waxaad Juuj ku tidhaahdaa,
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markii dadkayga reer binu Israa'iil ay wakhti-
gaas si ammaan ah ku degganaadaan, sow taas ogaan maysid? 15 Markaasaad ka soo
kici doontaa meeshaada woqooyi ugu shishaysa adiga iyo dad badan oo kula jira, oo
kulligood fardo fuushan, oo ah guuto faro badan, iyo ciidan xoog leh. 16 Oo waxaad ku
soo kici doontaa dadkayga reer binu Israa'iil inaad sida daruur oo kale dhulka u qarisid,
oo ugu dambaysta waxay noqon doontaa inaan dalkayga kugu soo kiciyo, Juujow, si
ay quruumuhu ii aqoonsadaan markii dhexdaada quduus layga dhigo iyagoo indhaha
ku haya. 17 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Adigu ma waxaad tahay kii aan
waa hore addoommadaydii nebiyada reer binu Israa'iil ahaa kaga hadlay, kuwaas oo
waayahaas sannado badan wax ku sii sheegayay inaan iyaga kugu soo kicin doono?

[18] Laakiinse wakhtiga Juuj uu dalka reer binu Israa'iil ku soo kici doono ayaan aad
iyo aad u cadhoon doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. [19] Waayo, waxaan
ku hadlay masayrkaygii iyo cadhadaydii kululayd, oo hubaal wakhtigaas waxaa dalka
reer binu Israa'iil jiri doona gariir weyn, [20] oo kalluunka badda, iyo haadda samada,
iyo dugaagga duurka, iyo waxyaalaha dhulka ku gurguurta oo dhan, iyo dadka dhulka
jooga oo dhammuba waxay ka wada gariiri doonaan hortayda, oo buuruhu way dumi
doonaan, oo meelaha dheerdheeruna way wada dhici doonaan, oo derbi kastaana
dhulkuu ku soo dhici doonaa. [21] Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Seef baan
buurahayga oo dhan ugaga yeedhi doonaa, oo nin kastaba seeftiisu waxay col ku noqon
doontaa walaalkiis. [22] Oo waxaan isaga ku xukumi doonaa belaayo iyo dhiig; oo isaga,
iyo guutooyinkiisa, iyo dadka badan oo isaga la jiraba waxaan ku soo kor dayn doonaa
roob wax qarqinaya, iyo roob dhagaxyo waaweyn leh, iyo dab, iyo baaruud. [23] Oo anigu
sidaasaan isu weynayn doonaa, oo aan quduus isaga dhigi doonaa, oo aan quruumo
badan is-aqoonsiin doonaa, oo waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay.

39

[1] Haddaba Wiilka Aadamow, Juuj wax ka sii sheeg, oo waxaad ku tidhaahdaa, Sayidka
Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Juujow, amiirka madaxda u ah Mesheg iyo Tubalow, bal
eeg, col baan kugu ahaye. [2] Dib baan kuu soo celin doonaa, waanan ku soo kaxaysan
doonaa, oo waxaan kaa soo kicin doonaa meelaha woqooyi ugu shisheeya, oo buuraha
reer binu Israa'iil ayaan ku keeni doonaa. [3] Oo qaansadaada gacantaada bidix waan ka
tuuri doonaa, oo fallaadhahaagana gacantaada midig baan ka ridi doonaa. [4] Waxaad
ku kor le'an doontaa buuraha reer binu Israa'iil, adiga iyo guutooyinkaaga oo dhan
iyo dadka kula jiraaba, oo haadka adag ee cayn kasta ah iyo dugaagga duurka ayaan
cunto ahaan kuu siin doonaa inay ku cunaan. [5] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Adigu waxaad ku le'an doontaa berrin bannaan, waayo, aniga ayaa saas ku hadlay.
[6] Oo waxaan dab ku soo dayn doonaa Maajuuj iyo kuwa gasiiradaha ammaanka isaga
degganba, oo iyagu waxay ogaan doonaan inaan anigu Rabbiga ahay. [7] Oo waxaan ka
dhigi doonaa in magacayga quduuska ah dadkayga reer binu Israa'iil dhexdooda lagu
ogaado, oo iyaga uma aan dayn doono inay magacayga mar dambe nijaaseeyaan, oo
quruumuhuna waxay ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga ah Kan Quduuska ah
oo reer binu Israa'iil. [8] Bal eega, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Wuu imanayaa
oo wuu ahaan doonaa, kaasu waa wakhtigii aan ka sii hadlay. [9] Oo kuwa magaalooyinka
reer binu Israa'iil degganu way soo bixi doonaan, oo waxay dab ku shidan doonaan oo
ay gubi doonaan hubka dagaalka, kuwaasoo ah gaashaammada yaryar iyo gaashaam-
mada waaweynba, iyo qaansooyinka iyo fallaadhaha, iyo budhadhka iyo warmaha,
oo intii toddoba sannadood ah ayay dab ku shidan doonaan. [10] Sidaas daraaddeed
iyagu duurka qoryo kama ay soo guran doonaan, oo kayntana waxba kama ay soo
goosan doonaan, waayo, waxay dab ku shidan doonaan hubka dagaalka, oo waxay
boobi doonaan kuwii iyaga boobay, wayna dhici doonaan kuwii iyaga dhacay, ayaa
Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

[11] Oo wakhtigaas waxaan Juuj meel lagu aaso ka siin doonaa dalka reer binu Israa'iil,
taasoo ah dooxada badda dhankeeda bari loo maro, oo taasuna way joojin doontaa
socotooyinka mara. Oo halkaasaa lagu aasi doonaa Juuj iyo dadkiisa faraha badan oo
dhan, oo waxaa loo bixin doonaa dooxadii Hamoonjuuj. [12] Oo intii toddoba bilood ah
ayaa reer binu Israa'iil iyaga aasi doonaan, si ay dalka u nadiifiyaan aawadeed. [13] Oo
waxaa iyaga wada aasi doona dadka dalka deggan oo dhan, oo wakhtiga lay ammaani
doono ayaa taasu sharaf iyaga u noqon doontaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.
[14] Oo waxay gooni ahaan u sooci doonaan rag had iyo goorba dalka dhex mara inay

meydadka dhulka ku hadhay aasaan, si ay dalka u nadiifiyaan, oo toddoba bilood
dabadeed ayay wax baadhi doonaan. 15 Oo dalkay dhex marayaan oo markii qof dad
lafihiis arko, wuxuu ka ag taagi doonaa calaamad, ilamaa kuwa wax aasaa ay dooxada
Hamoonjuuj ku dhex aasaan. 16 Waxaana jiri doonta magaalo magaceeda la yidhaahdo
Hamoonaah. Oo sidaasay dalka u nadiifin doonaan.

17 Wiilka Aadamow, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaad la hadashaa
haadka cayn kasta ah iyo dugaagga duurka oo dhan, oo waxaad ku tidhaahdaa, Isa
soo urursada, oo kaalaya, oo waxaad dhinac kasta uga soo ururtaan allabarigayga aan
idiin qalay, kaasoo ah allabari weyn oo aan buuraha reer binu Israa'iil dul dhigay
inaad hilib cuntaan oo aad dhiig cabtaan aawadeed. 18 Waxaad cuni doontaan ragga
xoogga badan hilibkooda, oo waxaad cabbi doontaan amiirrada dunida dhiiggooda,
kuwaasoo ah wanan waaweyn, iyo baraar, iyo orgi, iyo dibi, oo kulligood Baashaan
lagu cayiliyey. 19 Oo allabarigayga aan idiin qalay ayaad ilamaa aad ka dheregtaan
baruur ka cuni doontaan, oo ilamaa aad ku sakhraantaan dhiig ka cabbi doontaan. 20 Oo
Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Miiskayga ayaad waxaad kaga dhergi doontaan
fardo iyo fardooley, iyo rag xoog badan, iyo kuwa dagaalyahanka ah oo dhanba.
21 Oo ammaantaydana waxaan dhex dhigi doonaa quruumaha, oo quruumaha oo
dhammuna waxay wada arki doonaan xukunkayga aan sameeyey iyo gacantayda aan
iyaga dul saaray. 22 Oo maalintaas iyo wixii ka dambeeyaba reer binu Israa'iil sidaasay
u ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahooda ah. 23 Oo quruumuhuna waxay
ogaan doonaan in reer binu Israa'iil ay maxaabiis u noqdeen xumaantooda aawadeed,
iyo in xadgudubkii ay igu sameeyeen aawadiis aan wejigayga uga qariyey, oo aan iyaga
gacantii cadaawayaashooda ugu riday, oo ay kulligood seef ugu le'deen. 24 Waxaan
iyaga ku sameeyey oo aan wejigayga uga qariyey sidii ay wasakhdoodu ahayd iyo sidii
ay xadgudubyadoodu ahaayeen.

25 Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Haatan waxaan soo
celin doonaa maxaabiistii reer Yacquub, oo reer binu Israa'iil oo dhanna waan u
wada naxariisan doonaa, oo magacayga quduuskaa aawadiis ayaan u hinaasi doonaa.
26 Waxay illoobi doonaan ceebtoodii iyo xadgudubyadii ay igu xadgudbeen oo dhan
markay si ammaan ah dalkooda u degganaan doonaan, oo aan ciduna ka cabsiin
doonin, 27 markaan dadyowga ka soo dhex kexeeyo, oo aan dalalka cadaawayaashooda
ka soo ururiyo, oo dhexdooda quduus laygaga dhigo iyadoo ay quruumo badanu
indhaha ku hayaan. 28 Kolkaasay ogaan doonaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahooda
ah, oo ka dhigay in iyaga maxaabiis ahaan quruumaha dhexdooda loogu kaxaysto, oo
aan haddana dalkoodii ku soo dhex ururiyey, oo aanan innaba mar dambe midkoodna
halkaas ku soo dayn doonin. 29 Oo wejigaygana innaba mar dambe iyaga kama aan
qarin doono, waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Ruuxaygii ayaan reer binu
Israa'iil ku dul shubay.

40

Daarta Weyn Ee Cusub Iyo Goobteeda

1 Sannaddii shan iyo labaatanaad ee maxaabiisnimadayada, sannadda bilowgeedii,
bisha maalinteedii tobnaad, sannaddii afar iyo tobnaad markii magaalada la qabsaday
dabadeed, isla maalintaas qudheeda waxaa i dul saarnayd gacantii Rabbiga, oo halkaas
buu i keenay. 2 Waxyaalihii Ilaah i tusay wuxuu igu geeyey dalkii reer binu Israa'iil,
oo wuxuu i saaray buur aad u dheer, taasoo dhankeeda koonfureed ay wax magaalo
dhismeheed u eg ku yiilleen. 3 Oo isagu halkaasuu i geeyey, oo bal eeg, waxaa meeshaas
joogay nin naxaas u eg, oo gacanta ku haysta xadhig laga sameeyey geed linen la
yidhaahdo, iyo cawsduur wax lagu qiyaaso, oo iridduu soo istaagay. 4 Oo ninkii
wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, waxyaalaha aan ku tusi doono oo dhan indhaha ku

fiiri, oo dhegaha ku maqal, oo qalbiga geli, waayo, waxaa halkan laguu keenay inaan
waxyaalahan ku tuso. Oo wax alla wixii aad aragtid oo dhanba reer binu Israa'iil u
sheeg.

Iridda Bari Ee Bannaanka

5 Oo bal eeg, daarta dibaddeeda oo dhan waxaa ku wareegsanaa derbi, oo ninka
gacantiisana waxaa ku jiray cawsduur wax lagu qiyaaso oo dhererkiisu yahay lix
dhudhun, oo dhudhun kastaaba yahay dhudhun iyo taako. Markaasuu daarta bal-
laadhkeedii qiyaasay oo cawsduur buu ahaa, oo sarajooggeediina wuu qiyaasay oo
cawsduur buu ahaa. 6 Oo wuxuu yimid iriddii xagga bari u sii jeedday, oo jaranjar-
radeeduu fuulay, oo wuxuu qiyaasay iridda marinkeedii, oo ballaadhkiisu wuxuu ahaa
cawsduur, oo iridda kale marinkeediina ballaadhkiisu wuxuu ahaa cawsduur. 7 Oo
qollad kastaba dhererkeedu wuxuu ahaa cawsduur, oo ballaadhkeeduna wuxuu ahaa
cawsduur, oo qolladahana waxaa u dhexeeyey shan dhudhun, oo marinka iridda oo
balbalada iridda u dhowayd dhankiisa guduhu wuxuu ahaa cawsduur. 8 Haddana
wuxuu qiyaasay iriddii balbaladeedii oo daarta u jeedday, waxayna ahayd cawsduur.
9 Oo haddana wuxuu qiyaasay balbaladii iridda, waxayna ahayd siddeed dhudhun,
tiirarkeeduna waxay ahaayeen laba dhudhun, oo iridda balbaladeeduna daartay u
jeedday. 10 Oo iridda xagga bari qolladeheedana waxay ahaayeen saddex dhinac ku
taal iyo saddex dhinaca kale ku taal, oo saddexdooduba isku qiyaas bay ahaayeen,
oo tiirarkuna dhankan isku qiyaas bay ku lahaayeen oo dhanka kalena isku qiyaas
bay ku lahaayeen. 11 Oo haddana wuxuu qiyaasay kadinkii iridda ballaadhkiisii,
wuxuuna ahaa toban dhudhun, oo iridda dhererkeeduna wuxuu ahaa saddex iyo toban
dhudhun. 12 Oo qolladaha darafkii ka horreeyey dhinaciisuna wuxuu ahaa dhudhun oo
darafkii dhinaciisa kalena wuxuu ahaa dhudhun, oo qolladaha dhinacooduna wuxuu
ahaa lix dhudhun oo dhinaca kalena wuxuu ahaa lix dhudhun. 13 Oo haddana iridda
qollad saqafkeed ilaa qollad kale saqafkeed ayuu qiyaasay, oo ballaadhkuna wuxuu
ahaa shan iyo labaatan dhudhun albaab ilaa albaab. 14 Oo haddana wuxuu qiyaasay
tiirarkii oo ahaa lixdan dhudhun, kuwaas oo gaadhay tiirkii barxaddii iridda ku
wareegsanayd. 15 Oo kadinka iridda laga soo galo hortiisa iyo ilaa barxadda iridda
hoose inta u dhaxaysaa waxay ahayd konton dhudhun. 16 Oo daaqado cidhiidhi ah
baa ku jiray qolladaha iyo tiirarkooda iridda hoose ku wareegsan iyo meelaha dedan,
oo sidaas oo kale daaqaduhu xagga gudaha way ka wareegsanaayeen, oo tiir kastana
waxaa lagu xardhay geedo timireed.

Barxadda Dibadda

17 Markaasuu barxaddii dibadda i geeyey, oo bal eeg, waxaa ku yiil qollado iyo dhul
sallax ah oo barxadda ku wareegsan loo sameeyey. Soddon qolladood ayaa dhulka
sallaxa ah ku tiil. 18 Oo dhulka sallaxa ah oo irdaha dhinacooda ku yiil oo irdaha ka soo
hor jeeday wuxuu ahaa dhulka sallaxa ah oo hoose. 19 Markaasuu qiyaasay ballaadhkii
iridda hoose horteeda iyo tan iyo barxadda hoose horteeda dibadda ah, xagga bari iyo
xagga woqooyi, oo wuxuu ahaa boqol dhudhun.

Iridda Woqooyi

20 Oo barxaddii dibadda iriddeedii xagga woqooyi u sii jeeddayna wuxuu qiyaasay
dhererkeedii iyo ballaadhkeediiba. 21 Oo qolladaheeduna waxay ahaayeen saddex
dhinac ku taal iyo saddex dhinaca kale ku taal, oo tiirarkooda iyo meelahooda dedan
waxay la qiyaas ahaayeen iridda kowaad. Dhererkoodu wuxuu ahaa konton dhudhun,
oo ballaadhkooduna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun. 22 Oo daaqadahooda,
iyo meelahooda dedan, iyo geedahooda timireedba waxay la qiyaas wada ahaayeen
qiyaastii iriddii xagga bari u sii jeedday, oo waxaa loo fuulay jaranjarro toddoba
tallaabo ah, oo meelahooda dedanna way ku hor yiilleen. 23 Oo barxadda hoose

iriddeeduna waxay ka soo hor jeedday iriddii kale oo xagga woqooyi iyo xagga bari
jirtay, oo irid ilaa iridda kale ayuu qiyaasay, waxayna ahayd boqol dhudhun.

Iridda Koonfureed

[24] Oo haddana wuxuu i geeyey xaggii koonfureed, oo bal eeg, waxaa ku tiil irid xagga
koonfureed u sii jeedda, oo tiirarkeedii iyo meelaheedii dednaa wuxuu u qiyaasay sidii
ay qiyaastaasu ahayd oo kale. [25] Oo iyada iyo meelaheeda dedan oo ku wareegsanuba
waxay lahaayeen daaqado, oo waxay u ekaayeen daaqadahaas kale; dhererku wuxuu
ahaa konton dhudhun oo ballaadhkuna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun. [26] Oo
waxay lahayd jaranjarro toddoba tallaabo ah oo loo fuulo, oo meelahooda dedanna way
ku hor yiilleen, oo waxay lahayd geedo timireed oo mid dhinacan kaga yaal, midna
dhinacaas kaga yaal, oo tiirarkeeda ku xardhan. [27] Oo barxadda hoosena waxaa ku
dhex yiil irid xagga koonfureed u sii jeedday, oo irid ilaa iriddeeda kale ayuu xagga
koonfureed u qiyaasay, waxayna ahayd boqol dhudhun.

Irdaha Barxaddii Dhexe

[28] Markaasuu barxaddii hoose oo iridda koonfureed ku ag tiil i geeyey, oo iriddii
koonfureedna sida qiyaastaas oo kaluu u qiyaasay. [29] Oo qolladaheedii, iyo tiirarkeedii,
iyo meelaheedii dednaaba sidaas oo kaluu u qiyaasay, oo iyada, iyo meelaheeda
dedan oo ku wareegsanuba waxay lahaayeen daaqado, oo dhererkeedu wuxuu ahaa
konton dhudhun oo ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun. [30] Oo
meelaha dedan oo ku wareegsan dhererkoodu wuxuu ahaa labaatan dhudhun, bal-
laadhkooduna wuxuu ahaa shan dhudhun. [31] Oo meelaheeda dedanu waxay u sii
jeedeen xagga barxadda dibadda ah, oo tiirarkeedana waxaa ku xardhanaa geedo
timireed, oo jaranjarrada loo fuulaana waxay lahayd siddeed tallaabo. [32] Oo haddana
wuxuu i dhex geeyey barxaddii hoose oo xagga bari u sii jeedday, oo iriddiina wuxuu u
qiyaasay sidii qiyaastaas oo kale. [33] Oo qolladaheedii, iyo tiirarkeedii, iyo meelaheedii
dednaaba waxay wada lahaayeen qiyaastaas oo kale, oo iyada iyo meelaheedii dednaa
oo ku wareegsanuba waxay lahaayeen daaqado, oo dhererkeedu wuxuu ahaa konton
dhudhun, oo ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun. [34] Oo meela-
heeda dedanuna waxay u sii jeedeen barxadda dibadda xaggeeda, oo tiirarkana waxaa
ku xardhanaa geedo timireed oo dhinacan iyo dhinacaasba kaga yaal, oo jaranjarrada
loo fuulaana waxay lahayd siddeed tallaabo. [35] Markaasuu iriddii woqooyi i geeyey,
oo sidaas oo kaluu u qiyaasay [36] qolladaheeda, iyo tiirarkeeda, iyo meelaheeda dedan,
oo waxay lahayd daaqado ku wareegsan, oo dhererku wuxuu ahaa konton dhudhun,
oo ballaadhkuna wuxuu ahaa shan iyo labaatan dhudhun. [37] Oo tiirarkeedu waxay u
sii jeedeen barxadda dibadda xaggeeda, oo geedo timireed ayaa tiirarkiisa dhinacan
iyo dhinacaasba kaga xardhanaa, oo jaranjarrada loo fuulaana waxay lahayd siddeed
tallaabo.

Qolalka Lagu Diyaariyo Qurbaannada La Gubo

[38] Oo waxaa jirtay qollad albaabkeedu ku ag yiil tiirarka irdaha, oo halkaasaa
qurbaanka la gubo lagu maydhay. [39] Oo balbalada iridda dhinaceedan waxaa yiil laba
miis, oo dhinaceedaasna waxaa yiil laba miis, si korkooda loogu gowraco qurbaanka la
gubo, iyo qurbaanka dembiga, iyo qurbaanka xadgudubka. [40] Oo dhanka dibadda ah
ee kadinka iridda woqooyi loo maro waxaa yiil laba miis, oo dhanka kale oo balbalada
iridda u dhowna waxaa yiil laba miis oo kale. [41] Iridda dhinacan waxaa yiil afar miis, oo
dhinacaasna waxaa yiil afar miis oo kale, kuwaasoo ahaa siddeed miis oo allabaryada
lagu dul gowracay. [42] Oo waxaa jiray afar miis oo dhagax la qoray laga sameeyey
oo allabariga la gubo lagu dul diyaariyo, oo dhererkoodu wuxuu ahaa dhudhun iyo
badh, ballaadhkooduna wuxuu ahaa dhudhun iyo badh, sarajooggooduna wuxuu ahaa
dhudhun, oo korkoodana waxaa la saari jiray alaabta qurbaanka la gubo iyo allabariga

lagu qalo. 43 Oo waxaa gudaha ugu xidhnaa qabatooyin ballaadhkoodu taako yahay
oo hareerahooda oo dhan kaga wareegsan, oo miisaskii korkoodana waxaa saarnaa
hilibkii qurbaanka.

Qolalka Wadaaddada

44 Oo iridda hoose dibaddeedana waxaa ku yiil qolladihii kuwa gabya oo barxadda
hoose ku yiil, oo mid waxay ku ag tiil iridda woqooyi oo waxay u sii jeedday xagga
koonfureed, oo tanna waxay ag tiil iridda bari oo waxay u sii jeedday xagga woqooyi.
45 Oo wuxuu igu yidhi, Qolladdan xagga koonfureed u sii jeedda waxaa iska leh
wadaaddada daarta taladeeda haya. 46 Oo qowladda xagga woqooyi u sii jeeddana
waxaa iska leh wadaaddada meesha allabariga taladeeda haya, oo kuwaasu waa reer
Saadooq oo reer Laawi ka mid ah, oo Rabbiga ugu soo dhowaada inay isaga u adeegaan.
47 Oo haddana wuxuu qiyaasay barxaddii oo dhererkeedu yahay boqol dhudhun, oo
ballaadhkeeduna yahay boqol dhudhun, oo afar gees ah, oo meeshii allabariguna
daartay ka horraysay.

Daarta

48 Markaasuu balbaladii daarta i geeyey, oo wuxuu qiyaasay balbalada tiirarkeedii,
oo dhinacan wuxuu ahaa shan dhudhun, dhinacaasna wuxuu ahaa shan dhudhun;
oo iridda ballaadhkeeduna wuxuu ahaa saddex dhudhun oo dhinacan ah iyo saddex
dhudhun oo dhinacaas ah. 49 Oo balbalada dhererkeedu wuxuu ahaa labaatan dhud-
hun, oo ballaadhkeeduna wuxuu ahaa kow iyo toban dhudhun, oo jaranjarro baa loogu
fuuli jiray, oo tiirarka waxaa ku ag yiil tiirar waaweyn, mid dhinacan kaga yaal, midka
kalena dhinacaas kaga yaal.

41

1 Markaasuu macbudkii i geeyey, oo tiirarkuu qiyaasay, oo dhinacan ballaadhku
wuxuu ahaa lix dhudhun, oo dhinaca kale ballaadhkuna wuxuu ahaa lix dhudhun, oo
kaasuna wuxuu ahaa taambuugga ballaadhkiisii. 2 Oo kadinka ballaadhkiisuna wuxuu
ahaa toban dhudhun, oo kadinka dhinacyadiisuna waxay ahaayeen shan dhudhun oo
dhinaca iyo shan dhudhun oo dhinaca kale ah, oo dhererkiisuu qiyaasay oo wuxuu
ahaa afartan dhudhun oo ballaadhkiisuna wuxuu ahaa labaatan dhudhun. 3 Oo
haddana guduhuu galay oo wuxuu qiyaasay tiir kasta oo kadinka oo wuxuu ahaa laba
dhudhun, oo kadinkuna wuxuu ahaa lix dhudhun, oo kadinka ballaadhkiisuna wuxuu
ahaa toddoba dhudhun. 4 Oo haddana wuxuu qiyaasay dhererkiisii oo ahaa labaatan
dhudhun, iyo ballaadhkiisii oo ahaa labaatan dhudhun oo macbudka hortiisa ku yiil; oo
wuxuu igu yidhi, Tanu waa meesha ugu wada quduusan. 5 Markaasuu qiyaasay daarta
derbigeedii oo ahaa lix dhudhun, oo qollad kasta ballaadhkeedu wuxuu ahaa afar
dhudhun oo daarta dhinac kasta kaga wareegsan. 6 Oo qolladahana waxay ahaayeen
saddex dabaqadood oo midba mid ka sarrayso, oo dabaqad kastaaba waxay ahayd
soddon qolladood, oo waxay ku yiilleen derbigii qolladaha ee daarta ku wareegsanaa,
si ay u qabsadaan aawadeed, laakiinse iyagu daarta derbigeeda kuma ay oollin.
7 Oo qolladuhuna way sii ballaadheen inay daarta kor ugu sii wareegayeen, waayo,
wareegga daarta kor buu u sii kacay isagoo daarta ku wareegsan, sidaas daraaddeed
daarta ballaadhkeedu xagga saruu u sii socday, oo waxaa qowladda ugu hoosaysa
iyo tan ugu sarraysa lagaga fuulay qowladda dhexe. 8 Haddana waxaan arkay inay
daartu ku dhisnayd meel sallax ah oo sare oo ku wareegsanayd, oo aasaaska qolladaha
dhererkiisu wuxuu ahaa cawsduur kaamil ah oo ah lix dhudhun oo dhaadheer. 9 Oo
qolladaha derbigooda dibadda ah qaradiisuna waxay ahayd shan dhudhun, oo intii
hadhayna waxay ahayd meeshii qolladaha ee daarta. 10 Oo qolladaha dhexdoodana
waxaa ku tiil meel ballaadhkeedu labaatan dhudhun yahay oo daarta dhinac kasta kaga
wareegsan. 11 Oo qolladaha albaabbadooduna waxay u sii jeedeen meesha hadhay

xaggeeda, albaab woqooyi buu u sii jeeday oo mid kalena koonfur buu u sii jeeday,
oo meesha hadhay ballaadhkeeduna wuxuu ahaa shan dhudhun oo hareeraheeda
ku wada wareegsan. 12 Oo dhismihii meesha goonida ka horreeyey oo galbeedka
ku tiil ballaadhkiisu wuxuu ahaa toddobaatan dhudhun, oo dhismaha derbigiisa ku
wareegsan qaradiisuna waxay ahayd shan dhudhun, oo dhererkiisuna wuxuu ahaa
sagaashan dhudhun. 13 Oo daartii buu qiyaasay, oo dhererkeedii wuxuu ahaa boqol
dhudhun, oo dhismihii meesha goonida ahayd iyo derbiyadiisiina dhererkoodii waxay
ahaayeen boqol dhudhun. 14 Oo ballaadhka daarta horteeda iyo meeshii goonida ahayd
ee xagga bari u jeedday waxay ahaayeen boqol dhudhun.
15 Oo haddana wuxuu qiyaasay dhererkii dhismihii ka soo hor jeeday meeshii
goonida ahayd oo xagga dambe jirtay, iyo balbalooyinkeedii dhinacan iyo dhinacaasba
ka xigay, oo waxay ahaayeen boqol dhudhun, oo waxaa weheliyey macbudkii hoose iyo
balbalooyinkii barxadda, 16 iyo marinnadii albaabbada, iyo daaqadihii cidhiidhsanaa,
iyo balbalooyinkii ku wareegsanaa saddexdooda dabaqadoodba, oo marinka albaabka
ka soo hor jeedayba waxaa lagu dahaadhay alwaax ku wareegsan tan iyo dhulka iyo
ilaa daaqadaha inta ka dhex leh, (oo daaqaduhuna way dednaayeen), 17 iyo albaabka
dushiisa, iyo xataa daarta gudaheeda iyo dibaddeeda, iyo derbiga ku wareegsan
gudaha iyo dibaddaba, qiyaas buu ku qiyaasay. 18 Oo waxaa lagu sharraxay keruubiim
iyo geedo timireed, oo geed timireedba wuxuu ku dhex yiil laba keruub, oo keruub
kastaaba wuxuu lahaa laba weji. 19 Oo mid nin wejigiis u egu wuxuu u sii jeeday geedka
timireed ee dhinacan ku yaal xaggiisa, oo mid aaran libaax wejigiis u eguna wuxuu u
sii jeeday geedka timireed ee dhinaca kale ku yaal xaggiisa, oo daarta hareereheeda oo
dhanna saasaa lagu wada sameeyey. 20 Oo dhulka iyo albaabka korkiisa inta ka dhex
leh waxaa lagu sameeyey keruubiim iyo geedo timireed, oo derbiga macbudkana sidaas
oo kale waa loo sharraxay. 21 Oo macbudka tiirarkiisuba waxay ahaayeen afar gees,
oo meesha quduuska ah horteeduna way u ekayd. 22 Meesha allabariga alwaax bay
ahayd, oo sarajooggeedu wuxuu ahaa saddex dhudhun, dhererkeeduna laba dhudhun,
oo geeseheeda, iyo dhererkeeda, iyo dhinacyadeeduba waxay wada ahaayeen alwaax.
Markaasuu igu yidhi, Kanu waa miiska Rabbiga hortiisa yaal. 23 Oo macbudka iyo
meesha quduuska ahu waxay lahaayeen laba albaab. 24 Oo labada albaab midkiiba
wuxuu lahaa laba qaybood, kuwaasoo ah laba qaybood oo isku laalaaban. Albaab
wuxuu lahaa laba qaybood, oo albaabka kalena wuxuu lahaa laba qaybood. 25 Oo
waxaa albaabbada macbudka lagu sharraxay keruubiim iyo geedo timireed, oo u
ekaa kuwii derbiyada lagu sharraxay, oo balbalada dibadda horteedana waxaa ku yiil
looxaan qaro weyn. 26 Oo balbalada dhinacyadeeda waxaa ku yiil daaqado cidhiidhsan
iyo geedo timireed oo dhinacan iyo dhinacaasba ku yaal oo daarta qolladeheeduna
saasoo kalay ahaayeen, iyo looxaantii qarada weynayd.

42

Qolalkii Wadaaddada

1 Oo haddana wuxuu i geeyey barxaddii dibadda dhankeeda woqooyi, oo wuxuu i
geliyey qolladdii meesha goonida ah ka soo hor jeedday oo dhismaha xagga woqooyi ka
soo hor jeedday. 2 Oo dhinaca dheer oo dhererkiisu boqol dhudhun ahaa ayaa albaabka
woqooyi ku hor yiil, oo ballaadhkiisuna wuxuu ahaa konton dhudhun. 3 Barxadda
gudaha oo dhererkeedu labaatanka dhudhun ahaa horteeda iyo meesha sallaxa ah
barxadda dibadda horteeda waxaa ku yiil balbalo balbalo kale ka soo hor jeedda oo
saddex dabaqadood ah. 4 Oo qolladaha hortoodana waxaa ku yiil jid ballaadhkiisu to-
ban dhudhun yahay, dhererkiisuna boqol dhudhun yahay, oo albaabbadooduna waxay
u sii jeedeen xagga woqooyi. 5 Haddaba qolladaha sare way ka cidhiidhsanaayeen
kuwa hoose iyo kuwa dhexe ee dhismaha, waayo, balbalooyinku meeshay yareeyeen.

6 Waayo, iyagu waxay ahaayeen saddex dabaqadood, laakiinse tiirar kuwa barxadaha
la mid ah ma ay lahayn, sidaas daraaddeed kuwa sare way ka cidhiidhsanaayeen
qolladaha hoose iyo kuwa dhexeba. 7 Oo derbigii dibadda oo ku ag yiil qolladihii xagga
barxadda dibadda u sii jeeday oo xagga hore oo qolladaha ku yiil dhererkiisu wuxuu
ahaa konton dhudhun. 8 Waayo, qolladihii barxadda dibadda ku yiil dhererkoodu
wuxuu ahaa konton dhudhun, oo bal eeg, macbudka hortiisu waxay ahayd boqol
dhudhun. 9 Oo qolladahaas hoostooda waxaa ku yiil iriddii dhinaca bari laga geli
jiray, meeshii iyaga xagga barxadda looga soo galo. 10 Oo qollado baa ku yiil derbigii
barxadda xagga bari oo ka soo hor jeeda xagga meesha goonida ah iyo xagga dhismaha.
11 Oo jidkii hortooda ku yiil wuxuu u ekaa sidii kii qolladaha xagga woqooyi ku yiil oo
kale. Sidooda oo kaluu u dheeraa oo sidoodoo kaluu u ballaadhnaa, oo meelahooda laga
baxo oo dhammuna waxay ahaayeen sida qaabkoodoo kale iyo sida albaabbadooda
oo kale. 12 Oo qolladihii xagga koonfureed u sii jeeday albaabbadoodiina waxay
lahaayeen albaab jidka madaxiisa ku yiil, kaasoo ah jidkii derbiga xagga bari ka soo
hor jeeday, markii iyaga la soo galo. 13 Oo markaasuu igu yidhi, Qolladaha woqooyi
iyo qolladaha koonfureed oo meesha goonida ah ka soo hor jeeda waa qolladaha
quduuska ah oo wadaaddada Rabbiga u soo dhowaadaa ay waxyaalaha quduuska
ah ku cunaan, oo waxay halkaas dhigi doonaan waxyaalaha aad u quduuska ah, iyo
qurbaanka hadhuudhka, iyo qurbaanka dembiga, iyo qurbaanka xadgudubka, waayo,
meeshaasu waa quduus. 14 Oo markii ay wadaaddadu soo galaan waa inaanay meesha
quduuska ah ka bixin inay barxadda dibadda tagaan, laakiinse waa inay meeshaas
dhigtaan dharkooda markay adeegayaan ay xidhaan, waayo, iyagu waa quduus, oo waa
inay dhar kale xidhaan markay u soo dhowaadaan waxyaalaha dadka.
15 Haddaba markuu qiyaasiddii daarta gudaha dhammaystiray ayuu iriddii xagga
bari u sii jeedday iga bixiyey, oo wuxuu qiyaasay hareereheedii oo dhan. 16 Dhankii bari
ayuu cawsduurkii qiyaasta ku qiyaasay, oo wuxuu ahaa shan boqol oo cawsduur, oo
cawsduurkii qiyaasta ayuu ku soo wada wareejiyey. 17 Dhankii woqooyi cawsduurkii
qiyaasta ayuu ku qiyaasay, oo wuxuu ahaa shan boqol oo cawsduur. 18 Oo dhankii
koonfureedna wuu ku qiyaasay cawsduurkii qiyaasta, oo wuxuu ahaa shan boqol oo
cawsduur. 19 Oo markaasuu dhankii galbeed u leexday, oo shan boqol oo cawsduur
ayuu cawsduurkii qiyaasta ku qiyaasay. 20 Oo afartii dhinacba wuu ka qiyaasay, oo
waxay lahayd derbi ku wareegsan oo dhererkiisu yahay shan boqol oo cawsduur, oo
ballaadhkiisuna yahay shan boqol oo cawsduur, wuxuuna u kala dhexeeyey meesha
quduuska ah iyo meesha aan quduuska ahayn.

43

Ammaantii Daarta Oo Soo Noqotay

1 Oo markaas dabadeedna wuxuu i keenay iriddii xagga bari u sii jeedday. 2 Oo
bal eeg, sharaftii Ilaaha reer binu Israa'iil ayaa xagga bari ka timid, oo codkiisuna
wuxuu u ekaa sidii biyo badan sanqadhood, oo dhulkuna sharaftiisuu la dhalaalay.
3 Oo waxyaalihii lay tusay waxay u ekaayeen sidii waxyaalihii hore ee aan arkay; sidii
waxyaalihii aan arkay markuu u yimid inuu magaalada dumiyo ayay u ekaayeen, oo
waxyaalihii aan arkay waxay u ekaayeen sidii waxyaalihii aan Webi Kebaar agtiisa
ku arkay oo kale; oo aniguna wejigaan u dhacay. 4 Oo sharaftii Rabbigu waxay
daartii ka soo gashay jidkii iriddii xagga bari u sii jeedday. 5 Oo Ruuxii ayaa kor ii
soo qaaday, oo wuxuu i geeyey barxaddii gudaha, oo bal eeg, sharaftii Rabbiga ayaa
daartii buuxisay. 6 Oo waxaan maqlay qof daarta igala soo hadlaya, oo nin baa i garab
taagnaa. 7 Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, halkanu waa meeshii carshigayga,
iyo meeshii cagahayga, iyo meeshii aan reer binu Israa'iil weligay dhex degganaan
doono, oo reer binu Israa'iil ama boqorradoodu mar dambe magacayga quduuska

ah kuma ay nijaasayn doonaan dhillanimadooda amase meydka boqorradooda oo
meelahooda sare yaal. 8 Waxay iriddooda marinkeeda ka taageen iriddayda marin-
keeda agtiisa, oo tiirkoodiina waxay ka ag taageen tiirkayga, oo derbigii qudha ayaa
aniga iyo iyaga noo dhexeeyey, oo magacayga quduuska ahna waxay ku nijaaseeyeen
waxyaalahoodii karaahiyada ahaa ee ay sameeyeen, sidaas daraaddeed cadhadaydii
waan ku baabbi'iyey. 9 Haddaba iyagu bal dhillanimadooda iyo meydka boqorradooda
ha iga fogeeyeen, oo aniguna weligayba dhexdoodaan degganaan doonaa.

10 Wiilka Aadamow, bal waxaad reer binu Israa'iil tustaa daarta si ay xumaa-
tooyinkooda ugu wada ceeboobaan, oo bal tilmaanta ha qiyaaseen. 11 Oo hadday
wixii ay sameeyeen oo dhan ku ceeboobaan, waxaad tustaa daarta qaabkeeda, iyo
qabanqaabkeeda, iyo meelaha laga baxo, iyo meelaha laga soo galo, iyo qaabkeeda
oo dhan, iyo qaynuunnadeeda oo dhan, iyo qaabkeeda oo dhan, iyo sharciyadeeda
oo dhan, oo iyagoo indhaha ku haya qor, si ay qaabkeeda oo dhan u sii dhawraan,
oo ay qaynuunnadeeda oo dhan u wada sameeyaan. 12 Kanu waa sharcigii daarta:
buurta dhaladeeda hareereheeda oo dhammu wuxuu ahaan doonaa waxa ugu wada
quduusan. Bal eeg, kaasu waa sharcigii daarta.

Meeshii Allabariga

13 Oo kanuna waa qiyaastii meesha allabariga oo lagu qiyaaso dhudhun dheer kaasoo
ah dhudhun iyo taako. Salku wuxuu ahaan doonaa dhudhun, ballaadhkuna dhudhun,
oo qarka hareeraha ku wareegsanuna taako, oo kaasu wuxuu ahaan doonaa meesha
allabariga aasaaskeeda. 14 Oo salka uu dhulka ku hayo iyo ilaa qarka hoose wuxuu
ahaan doonaa laba dhudhun, oo ballaadhkuna dhudhun, oo qarka yar iyo qarka weyn
inta u dhexaysaana afar dhudhun, oo ballaadhkuna dhudhun. 15 Meesha allabariga
inteeda sare waxay ahaan doontaa afar dhudhun, oo meesha allabariga meesheeda
dabka lagu shido iyo ilaa dhankeeda sare waxaa ku oolli doona afar gees. 16 Oo
meesha allabariga meesheeda dabka lagu shido dhererkeedu wuxuu ahaan doonaa
laba iyo toban dhudhun, oo ballaadhkeeduna laba iyo toban dhudhun, iyadoo afar
gees ah. 17 Oo qarka dhererkiisuna wuxuu ahaan doonaa afar iyo toban dhudhun,
ballaadhkiisuna afar iyo toban dhudhun, oo weliba afar gees ah, oo darafka ku
wareegsanuna wuxuu ahaan doonaa nus dhudhun, oo salkuna wuxuu ahaan doonaa
dhudhun, jaranjarraduna waxay u sii jeedi doontaa xagga bari.

18 Markaasuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Kuwanu waa qaynuunnada meesha allabariga maalintay sameeyaan inay qurbaanno
la gubo ku kor bixiyaan oo ay dhiig ku kor rusheeyaan. 19 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Wadaaddada reer Laawi oo ah farcankii Saadooq, oo iigu soo dhowaada
inay ii adeegaan, waxaad siisaa dibi yar oo qurbaan dembi loo bixiyo. 20 Oo waa
inaad dhiiggiisa wax ka qaaddaa, oo waa inaad marisaa meesha allabariga afarteeda
gees iyo qarka afartiisa rukun iyo darafkiisa ku wareegsan, oo sidaas waa inaad u
nadiifisaa oo ugu kafaaragguddaa. 21 Oo weliba waxaad qaaddaa dibiga qurbaanka
dembiga ah, oo isaga waa inuu ku gubaa meeshii loo amray ee daarta oo ah meesha
quduuska ah dibaddeeda. 22 Oo maalinta labaadna waa inaad qurbaan dembi u bixisaa
orgi yar oo aan iin lahayn, oo waa in meesha allabariga la nadiifiyo sidii dibigii loogu
nadiifiyey oo kale. 23 Oo markaad nadiifinteeda dhammaysid waa inaad bixisaa dibi
yar oo aan iin lahayn iyo wan aan iin lahayn. 24 Oo iyaga waa inaad u dhowaysaa
Rabbiga hortiisa, oo wadaaddaduna waa inay cusbo ku kor shubaan, oo waa inay
qurbaan la gubo Rabbiga ugu bixiyaan. 25 Oo intii toddoba maalmood ah waa inaad
maalin kasta orgi qurbaan dembi ah diyaarisaa, oo weliba waa in dibi yar iyo wan
aan iin lahayn la diyaariyaa. 26 Intii toddoba maalmood ah waa in meesha allabariga
loo kafaaraggudaa oo la daahiriyaa, oo sidaasaa quduus looga dhigi doonaa. 27 Oo

Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Markay maalmahaasu dhammaadaan, maalinta siddeedaad iyo intii ka dambaysa wadaaddadu waa inay meesha allabariga ku kor bixiyaan qurbaannadiinna la gubo iyo qurbaannadiinna nabaadiinoba, oo aniguna waan idin aqbali doonaa.

44

Amiirka Iyo Reer Laawi Iyo Wadaaddada

1 Markaasuu dib igu soo celiyey iriddii dibadda ee meesha quduuska ah oo xagga
bari u sii jeedday, oo way xidhnayd. 2 Kolkaasaa Rabbigu igu yidhi, Albaabkanu waa
xidhnaanayaa, oo lama furi doono, oo ciduna kama soo geli doonto, waayo, Rabbiga
ah Ilaaha reer binu Israa'iil baa ka galay, oo sidaas daraaddeed buu u xidhnaanayaa.
3 Xagga amiirka amiir ahaan buu ugu fadhiisan doonaa oo Rabbiga hortiisa kibis ugu
cuni doonaa. Wuxuu ka soo geli doonaa jidka balbalada ee iridda, oo isla jidkaas ayuu
ka bixi doonaa. 4 Markaasuu i keenay jidkii iridda woqooyi ee daarta ku hor yiil, oo
waan fiiriyey oo bal eeg, sharaftii Rabbiga ayaa daartii Rabbiga ka buuxsantay, oo
aniguna wejigaan u dhacay. 5 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Wiilka Aadamow, aad
u fiirso, oo bal indhaha ku arag, oo bal dhegaha ku maqal waxa aan kugu leeyahay
ee ku saabsan qaynuunnada daarta Rabbiga oo dhan, iyo sharciyadeeda oo dhan, oo
aad u fiirso daarta iridda laga soo galo, iyo meesha quduuska ah meelaheeda laga
baxo oo dhan. 6 Oo waxaad caasiyiinta reer binu Israa'iil ah ku tidhaahdaa, Reer
binu Israa'iilow, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxyaalihiinnii karaahiyada
ahaa ee hore ha idinku filnaadeen, 7 waayo, meeshayda quduuska ah waxaad soo
geliseen shisheeyayaal aan qalbiga ka gudnayn, oo aan jidhka ka gudnaynba inay
soo galaan, oo ay nijaaseeyaan xataa daartayda markaad bixinaysaan cuntadayda ah
baruurta iyo dhiigga, oo axdigaygii baad ku jebiseen waxyaalihiinnii karaahiyada ahaa
oo dhan. 8 Oo idinku ma aydaan dhawrin adeegiddii waxyaalahayga quduuska ah,
laakiinse waxaad meeshayda quduuska ah dhigateen kuwo adeegidda idiin dhawra.
9 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Shisheeyaha reer binu Israa'iil ku dhex jira oo
ah shisheeye aan qalbiga ka gudnayn oo aan jidhka ka gudnayn toona waa inuusan
meeshayda quduuska ah gelin. 10 Oo markay reer binu Israa'iil baadiyoobeen kuwii
reer Laawi oo iga fogaaday, oo intay iga fogaadeen sanamyadoodii ka daba galay,
waxay sidan doonaan xumaantooda. 11 Laakiinse iyagu waxay ka dhex adeegi doonaan
meeshayda quduuska ah, iyagoo daarta irdaheeda u taliya, oo daarta ka adeegaya,
oo waxay dadka u gowraci doonaan qurbaanka la gubo iyo allabariga, oo hortooday
u istaagi doonaan inay iyaga u adeegaan. 12 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay,
Waxay iyaga ugu hor adeegeen sanamyadooda, oo waxay reer binu Israa'iil u noqdeen
xumaan ay ku turunturoodaan, sidaas daraaddeed ayaan gacantayda ugu qaaday, oo
waxay sidan doonaan xumaantoodii. 13 Oo iyagu iima ay soo dhowaan doonaan inay ii
sameeyaan shuqulkii wadaadnimada, oo waxyaalahayga quduuska ahna uma ay soo
dhowaan doonaan kuwaasoo ah waxyaalaha ugu quduusan, laakiinse iyagaa sidan
doona ceebtoodii iyo waxyaalahoodii karaahiyada ahaa ee ay sameeyeen. 14 Laakiinse
waxaan iyaga ka dhigi doonaa kuwo daarta taladeeda haya, oo sameeya hawsheeda oo
dhan, iyo waxa gudaheeda lagu samayn doono oo dhan.

15 Laakiinse Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Wadaaddadii reer Laawi oo
ah farcankii Saadooq oo adeegiddii meeshayda quduuska ah xajiyey markay reer
binu Israa'iil iga baadiyoobeen, iyagu way ii soo dhowaan doonaan inay ii adeegaan
aawadeed, oo hortayday u soo istaagi doonaan inay baruurta iyo dhiigga ii soo bixiyaan.
16 Meeshayda quduuska ah way soo geli doonaan, oo miiskayga way ugu soo dhowaan
doonaan inay ii adeegaan, oo adeegiddaydana way xajin doonaan. 17 Oo markay irdaha
barxadda gudaha soo galaan waa inay dhar linen ah xidhaan, oo intay irdaha barxadda

gudaha iyo daarta gudaheeda ka adeegayaan waa inaan wax dhogor ahu korkooda
taaban. 18 Waa inay madaxa ku duubtaan cimaamado linen ah, oo dhexdana waa
inay surwaallo linen ah ku xidhaan, oo innaba waa inayan wax ka dhidAfter dhididiya guntaan.
19 Oo markay barxadda dibadda u soo baxaan taasoo ah barxadda dibadda ee uu
dadku joogo waa inay dharkii ay ku adeegeen iska bixiyaan, oo waa inay qolladaha
quduuska ah dhigaan, oo waa inay dhar kale gashadaan si ayan dadka kale dharkooda
quduus ugaga dhigin. 20 Oo waa inayan madaxooda xiirin ama ayan timahoodu inay
dheeraadaan u oggolaan, waase inay timahooda jaraan. 21 Oo markay barxadda
gudaha soo galaanna wadaadna waa inuusan innaba khamri cabbin. 22 Oo waa inayan
guursan carmal laga dhintay ama la furay, laakiinse waa inay guursadaan bikrado
reer binu Israa'iil farcankooda ah amase carmal wadaad qabi jiray. 23 Oo waa inay
dadkayga baraan waxa quduuska ah iyo waxa aan quduuska ahayn waxay ku kala
duwan yihiin, oo waxay ka dhigi doonaan inay kala gartaan waxa nijaasta ah iyo
waxa nadiifta ah. 24 Oo markay dacwo timaadona waa inay garsoorid u istaagaan,
oo waa inay si xukummadayda waafaqsan wax u xukumaan, oo iidahayga oo dhanna
waa inay sharciyadayda iyo qaynuunnadaydaba ku dhawraan, oo sabtiyadaydana
waa inay quduus ka dhigaan. 25 Oo waa inayan qof meyd ah u dhowaan si ayan
isu nijaasayn, laakiinse waxay keliyahoo isu nijaasayn karaan aabbe daraaddiis, ama
hooyo daraaddeed, ama wiil, ama gabadh, ama walaal, amase gabadh walaashood ah
oo aan nin lahayn. 26 Oo markii la nadiifiyo dabadeed waa inay toddoba maalmood u
tiriyaan. 27 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Maalintii uu meesha quduuska ah
iyo barxadda gudaha ah galo, si uu meesha quduuska ah uga dhex adeego aawadeed,
waa inuu qurbaankiisii dembiga bixiyaa. 28 Oo dhaxalkay heli doonaan waa aniga.
Anigaa ah dhaxalkoodii, oo waa inaydaan innaba dalka reer binu Israa'iil hanti ku
siin, waayo, anigaa ah hantidoodii. 29 Oo iyagu waxay iska cuni doonaan qurbaanka
hadhuudhka, iyo qurbaanka dembiga, iyo qurbaanka xadgudubka, oo wax kasta oo ay
reer binu Israa'iil nidraanba iyagaa iska lahaan doona. 30 Oo wax kasta oo midhaha ugu
horreeya cayn kastaba, iyo qurbaannadiinna oo dhan cayn kasta oo ay yihiinba waxaa
iska leh wadaaddada. Oo cajiinkiinna cadka ugu horreeyana waa inaad wadaadka
siisaan si ay barako reerkiinna ugu soo degto. 31 Wadaaddadu waa inayan wax iska
bakhtiyey, ama wax bahal dilay haad iyo dugaag midu yahayba cunin.

45

Qaybintii Dhulka

1 Oo weliba markaad dhulka saami dhaxal ahaan ugu qaybsataan, waa inaad Rabbiga
qurbaan ka siisaan, kaasoo ah dalka qaybtiisa quduuska ah. Meeshaas dhererkeedu
waa inuu ahaadaa shan iyo labaatan kun oo cawsduur, oo ballaadhkeeduna waa
inuu ahaadaa toban kun oo cawsduur. Oo meeshaas hareeraheeda ku wareegsan oo
dhammu waa inay quduus wada ahaadaan. 2 Oo waa in taas meesha quduuska ah looga
yeelaa jago dhererkeedu yahay shan boqol, oo ballaadhkeeduna yahay shan boqol, oo
afar gees ah, oo waa in konton dhudhun agagaarkeeda laga dhigaa. 3 Oo intaasna waa
inaad ka qiyaastaa meel dhererkeedu yahay shan iyo labaatan kun, ballaadhkeeduna
yahay toban kun, oo waxaa dhexdeeda ku oolli doona meesha quduuska ah taas oo
ah meesha ugu wada quduusan. 4 Waa dalka qaybtiisa quduuska ah, oo waxaa iska
leh wadaaddada ah kuwa meesha quduuska ah ka adeega oo u soo dhowaado inay
Rabbiga u adeegaan. Oo waxay ahaan doontaa meel ay guryo ka dhistaan, iyo meel
quduus ah oo ay daarta quduuska ahu ku dhex taal. 5 Oo meesha dhererkeedu yahay
shan iyo labaatan kun oo ballaadhkeeduna yahay toban kun waa inay hanti ahaan u
ahaataa reer Laawi oo daarta ka adeega, taas iyo labaatan qolladood. 6 Oo hantida
magaalada waa inaad doorataan, taasoo ah meel ballaadhkeedu yahay shan kun oo

cawsduur, oo dhererkeeduna yahay shan iyo labaatan kun oo cawsduur, oo ay ag
taal qaybta quduuska ah, oo taasna waxaa iska lahaan doona reer binu Israa'iil oo
dhan. 7 Oo meesha qurbaanka quduuska ah iyo meesha ay hantida magaaladu ku
dhex taal dhinacoodan iyo dhinacoodaasba waxaa iska lahaan doona amiirka, meesha
qurbaanka quduuska ah horteeda iyo meesha ay hantida magaaladu ku taal horteeda,
dhinaca galbeed xaggiisa galbeed iyo dhinaca bari xaggiisa bariba, oo dhererkoodu waa
inuu la mid noqdaa qaybaha middood soohdinteeda galbeed iyo soohdinteeda bari inta
ka dhex leh. 8 Oo taasu waxay amiirka u ahaan doontaa hantida uu reer binu Israa'iil ku
dhex leeyahay, oo amiirradayduna waa inayan mar dambe dadkayga dulmin, laakiinse
dalka waa inay reer binu Israa'iil u siiyaan siday qabiilooyinkoodu kala yihiin.
9 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Amiirrada reer binu Israa'iilow, intaasu ha
idinku filnaato. Dulmiga iyo dhicidda joojiya, oo garsoorid iyo caddaalad sameeya, oo
baaddiinnana dadkayga ka fogeeya, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. 10 Waa inaad
kafado xaq ah iyo eefaah xaq ah iyo bad xaq ah lahaataan. 11 Oo eefaahda iyo badku
waa inay isku qiyaas ahaadaan, eefaahdu waa inay qaaddaa xomeer toban meelood
loo dhigay meeshiis, oo badkuna waa inuu qaadaa xomeer toban meelood loo dhigay
meeshiis, oo qiyaastuna waa inay ahaataa sida xomeerka. 12 Oo sheqelkuna waa inuu
ahaadaa labaatan geeraah, oo maanehiinnuna waa inuu ahaadaa labaatan sheqel,
shan iyo labaatan sheqel iyo shan iyo toban sheqel.

Qurbaannada Iyo Maalmaha Quduuska Ah

13 Oo qurbaanka aad bixinaysaanna waa kan: xomeer kasta oo sarreen ahba waa
inaad ka bixisaan eefaah lix meelood loo dhigay meesheed, oo haddana xomeer kasta
oo shaciir ahba waa inaad ka bixisaan eefaah lix meelood loo dhigay meesheed. 14 Oo
amarka saliidduna waa kan: kor kastaba waa inaad ka bixisaan bad toban meelood loo
dhigay meeshiis. Korkuna waa toban bad, sida xomeer oo kale. 15 Oo labadii tiro oo
ido ahba waa inaad ka bixisaan wan laga soo kaxeeyey daaqa barwaaqaysan oo reer
binu Israa'iil, oo waa inaad u bixisaan qurbaan hadhuudh ah, iyo qurbaan la gubo,
iyo qurbaanno nabaadiino, si aad iyaga ugu kafaaragguddaan aawadeed, ayaa Sayidka
Rabbiga ahu leeyahay. 16 Oo dadka dalka deggan oo dhammu waa inay qurbaankaas
amiirka reer binu Israa'iil siiyaan. 17 Oo amiirka qaybtiisu waxay ahaan doontaa
inuu qurbaannada la gubo, iyo qurbaannada hadhuudhka, iyo qurbaannada cabniinka
bixiyo ayaamaha iidaha iyo wakhtiga ay biluhu dhashaan, iyo maalmaha sabtiyada, iyo
iidaha reer binu Israa'iil oo dhan. Isagu waa inuu qurbaanka dembiga, iyo qurbaanka
hadhuudhka, iyo qurbaanka la gubo, iyo qurbaannada nabaadiinada, diyaariyaa, si
reer binu Israa'iil loogu kafaaraggudo.
18 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bishii kowaad maalinteedii kowaad waa
inaad dibi yar oo aan iin lahayn soo wadataa, oo waa inaad meesha quduuska ah
nadiifisaa. 19 Oo wadaadku waa inuu qaar ka soo qaadaa dhiigga qurbaanka dembiga,
oo waa inuu mariyaa daarta tiirarkeeda, iyo meesha allabariga saldhiggeeda afartiisa
gees, iyo tiirarka iridda barxadda gudaha. 20 Oo waa inaad bisha maalinteeda tod-
dobaad saas oo kale u samaysaa mid kasta oo qalad ama aqoonla'aan ku dembaaba. Oo
waa inaad sidaas daarta ugu kafaaragguddaan. 21 Oo bisha kowaad maalinteeda afar
iyo tobnaad waa inaad Iiddii Kormaridda iiddaan, taasoo ah iid toddoba maalmood
ah, waana in la cunaa kibis aan khamiir lahayn. 22 Oo maalintaas amiirku waa inuu
nafsaddiisa iyo dadka dalka oo dhanba dibi qurbaan dembi ah u diyaariyaa. 23 Oo
toddobada maalmood oo iiddana waa inuu Rabbiga u diyaariyaa qurbaan la gubo, kaa-
soo ah toddoba dibi iyo toddoba wan oo aan iin lahayn oo uu toddobada maalmoodba
maalin kasta diyaariya, oo maalin kastana waa inuu orgi qurbaan dembi u bixiyaa.
24 Oo waa inuu qurbaan hadhuudh* oo ah eefaah dibiba iyo eefaah wanba diyaariyaa,

* **45:24** 45.24 hadhuudh = badar

oo eefah kastana waa inuu hiin saliid ah la bixiyaa. [25] Oo bisha toddobaad maalinteeda
shan iyo tobnaadna waa inuu sidaas oo kale sameeyaa iidda toddobada maalmood ah;
waa inuu sameeyaa siduu qurbaanka dembigu yahay, iyo siduu qurbaanka la gubo
yahay, iyo siduu qurbaanka hadhuudhku yahay, iyo siday saliiddu tahayba.

46

[1] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Barxadda gudaha iriddeeda xagga bari u
sii jeeddaa waa inay lixda maalmood ee la shaqeeyo xidhnaataa, laakiinse maalinta
sabtida waa inay furnaataa, oo maalinta bishu dhalatona waa inay furnaataa. [2] Oo
amiirku waa inuu ka soo galaa jidka balbalada oo iridda dibadda, oo waa inuu iridda
tiirkeeda ag istaagaa, oo wadaaddadu waa inay qurbaankiisa la gubo iyo qurbaan-
nadiisa nabaadiinada diyaariyaan, oo waa inuu iridda marinkeeda ku sujuudaa, oo
markaas waa inuu dibadda u baxaa, laakiinse iridda tan iyo fiidkii waa inaan la
xidhin. [3] Oo maalmaha sabtida iyo maalmaha biluhu dhashaanba dadka dalka degganu
waa inay albaabka iriddaas Rabbiga hortiisa ku sujuudaan. [4] Oo qurbaanka la gubo
oo uu amiirku maalmaha Sabtida ah Rabbiga u bixin doono waa inuu ahaadaa lix
wan oo yaryar oo aan iin lahayn iyo wan weyn oo aan iin lahayn. [5] Oo wan kasta
oo weynba waa in lala bixiyaa qurbaanka hadhuudhka* oo eefaah ah, oo wananka
yaryar qurbaankooda hadhuudhkana nin waluba waa inuu intuu bixin karo bixiyaa,
oo eefaah kastana hiin saliid ah waa inuu la bixiyaa. [6] Oo maalinta bishu dhalatona waa
in la bixiyaa dibi yar oo aan iin lahayn, iyo lix wan oo yaryar iyo wan weyn, oo waa inay
kulligood wada ahaadaan kuwo aan iin lahayn. [7] Oo dibi kasta waa inuu la diyaariyaa
eefaah ah qurbaan hadhuudh† oo wan kastana waa inuu eefaah la diyaariyaa, oo
wananka yaryarna waa inuu in alla intay gacantiisu karto la diyaariyaa, oo eefaah
kastana waa inuu hiin saliid ah la bixiyaa. [8] Oo amiirku markuu galo waa inuu jidka
balbalada oo iriddaas ka soo galaa, oo haddana waa inuu isla iriddaas jidkeeda ka
baxaa. [9] Laakiinse dadka dalka degganu markay iidaha Rabbiga hortiisa yimaadaan,
kii jidka iridda woqooyi ka soo galaa, waa inuu jidka iridda koonfureed ka baxaa, oo
kii jidka iridda koonfureed ka soo galaana waa inuu jidka iridda woqooyi ka baxaa, oo
waa inuusan jidkii iriddii uu ka soo galay dib ugu noqon, laakiinse waa inuu dhanka
isaga ku toosan ka baxaa. [10] Oo amiirku waa inuu iyaga dhex galaa markay galaan, oo
markii ay baxaanna waa inuu baxaa. [11] Oo iidaha iyo maalmaha waaweyn ee la amray
qurbaanka hadhuudhku‡ waa inuu ahaadaa dibigiiba eefaah, iyo wankiiba eefaah, oo
wananka yaryarna waa inuu la bixiyaa intuu bixin karo, oo eefaah kastana waa inuu
hiin saliid ah la bixiyaa. [12] Haddaba amiirku markuu diyaariyo qurbaan ikhtiyaar ah ha
ahaatee qurbaan la gubo amase qurbaanno nabaadiino oo Rabbiga ikhtiyaar loo siiyo,
waa in iridda xagga bari u sii jeedda loo furaa, oo isagana waa inuu qurbaankiisa la
gubo iyo qurbaannadiisa nabaadiino u diyaariyaa siduu maalinta sabtida yeelo oo kale,
oo markaas waa inuu baxaa, oo markuu baxo dabadeed waa in iridda la soo xidhaa.
[13] Oo adigu waa inaad maalin kasta Rabbiga qurbaan la gubo ugu diyaarisaa wan gu jira
oo aan iin lahayn oo waa inaad subax kasta kaas diyaarisaa. [14] Oo kaas waa inaad subax
kasta u diyaarisaa qurbaan hadhuudh ah eefaah lix meelood loo dhigay meesheed iyo
hiin saliid ah oo saddex meelood loo dhigay meeshiis in burka wanaagsan lagu daro, oo
kaasu waa qurbaan hadhuudh oo had iyo goorba joogta ah oo amar daa'imis ah Rabbiga
u ah. [15] Oo sidaas subax kasta waa in qurbaan la gubo oo had iyo goor joogta ah loo
diyaariyaa wanka, iyo qurbaanka hadhuudhka, iyo saliiddaba.

[16] Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Amiirku hadduu wiilashiisa midkood
hadiyad siiyo, taasu waa dhaxalkiisa, oo wiilashiisaa lahaan doona, oo waa hanti-

---

* **46:5** 46.5 hadhuudhka = badarka † **46:7** 46.7 hadhuudh = badar ‡ **46:11** 46.11 hadhuudhku = badarku

dooda ay dhaxal ahaan u leeyihiin. 17 Laakiinse hadduu dhaxalkiisa hadiyad ka siiyo
addoommadiisa midkood, wuxuu iska yeelan doonaa ilaa sannadda xorriyadda oo
dabadeedna waxay u noqon doontaa amiirkii, laakiinse dhaxalkiisa waxaa iska lahaan
doona wiilashiisa oo qudha. 18 Oo weliba amiirku waa inuusan dadka dhaxalkooda wax
uga qaadan si uu iyaga hantidooda uga bixiyo, laakiinse amiirkii waa inuu hantidiisa
wiilashiisa ka dhaxalsiiyaa, si aan dadkaygu nin kastaba hantidiisa uga firdhin.

19 Markaasuu i dhex mariyey iriddii kadinka dhiniciisa ku tiil, oo wuxuu i geeyey
qolladihii quduuska ahaa oo wadaaddada oo xagga woqooyi u sii jeeday, oo bal eeg,
meel baa ku tiil dhankooda dambe ee galbeed. 20 Oo wuxuu igu yidhi, Tanu waa meesha
ay wadaaddadu qurbaanka xadgudubka iyo qurbaanka dembiga ku karin doonaan,
oo ay qurbaanka hadhuudhka ku dubi doonaan, si ayan barxadda dibadda ugu bixin
oo ayan dadka quduus uga dhigin. 21 Oo haddana wuxuu ii soo bixiyey barxaddii
dibadda, oo wuxuu ka dhigay inaan barxadda afarteedii rukun ku soo wareego, oo
bal eeg, barxadda rukunkeed kastaba barxad baa ku tiil. 22 Oo barxadda afarteeda
rukunba waxaa ku yiil barxado kala xeraysan oo dhererkoodu afartan dhudhun yahay
oo ballaadhkooduna soddon dhudhun yahay, oo afartaas barxadood ee rukummada ku
tiil isku qiyaas bay ahaayeen. 23 Oo hareerahooda oo dhanna waxaa laga dhisay meel
safan oo afartoodaba way ku wareegsanaayeen, oo safafka ku wareegsanna waxaa laga
hoos sameeyey meelo wax lagu kariyo. 24 Markaasuu igu yidhi, Kuwanu waa meelaha
wax lagu kariyo, oo ay midiidinnada daartu allabariga dadka ku karin doonaan.

47

Webiga Ka Soo Baxayay Daarta

1 Oo haddana wuxuu mar kale i geeyey daarta albaabkeedii, oo bal eeg, biyaa ka
soo hoos baxayay marinkii daarta dhankeeda bari, waayo, daarta horteedu waxay u
sii jeedday xagga bari, oo biyuhuna waxay ka soo hoos baxayeen daarta dhankeeda
midigta oo ah meesha allabariga dhinaceeda koonfureed. 2 Markaasuu jidkii iridda
xagga woqooyi iga soo bixiyey, oo wuxuu ila wareejiyey jidkii dibadda ahaa oo iridda
dibadda loo mari jiray oo ku dhinac yiil jidkii xagga bari u sii jeeday, oo bal eeg, biyaa
dhankeeda midigta ka dareerayay. 3 Oo ninkii markuu xagga bari tegey isagoo gacanta
xadhigga ku haysta wuxuu qiyaasay kun dhudhun, oo wuxuu i soo dhex mariyey
biyihii oo anqowyada i jooga. 4 Oo haddana kun dhudhun ayuu qiyaasay oo biyuhuu
i soo dhex mariyey, oo biyuhu waxay i joogeen lowyaha. Oo haddana kun dhudhun
ayuu qiyaasay, oo biyuhuu i soo dhex mariyey, oo markanna biyuhu waxay i joogeen
dhexda. 5 Oo haddana kun dhudhun ayuu qiyaasay, oo markan waxay ahaayeen webi
aanan lug kaga gudbi karin, waayo, biyihii kor bay u keceen, oo waxay noqdeen biyo
lagu dabaasho iyo webi aan lug lagaga gudbi karin. 6 Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka
Aadamow, waxan ma aragtay? Oo haddana wuu i soo waday oo wuxuu igu soo celiyey
webiga qarkiisii. 7 Haddaba markaan soo noqday, bal eeg, webiga qarkiisii waxaa
ku yiil geedo tiro badan oo dhankan iyo dhankaasba kaga yaal. 8 Oo markaasuu igu
yidhi, Biyahanu waxay u baxayaan xagga dalka bari, oo waxay u dhacayaan tan iyo
lamadegaanka Caraabaah la yidhaahdo, iyo xagga badda, biyihii baxayayna badday
gelayaan oo biyuhuna way bogsan doonaan. 9 Oo meel alla meeshuu webigaasu
gaadhoba wax kasta oo nool oo dhaqdhaqaaqaaba way noolaan doonaan, oo waxaa
jiri doona kalluun aad iyo aad u faro badan, maxaa yeelay, biyahaasu halkaasay u
tagaan inay biyaha baddu bogsadaan aawadeed iyo in wax kastaaba ay soo noolaadaan
meel alla meeshuu webigaasu gaadhoba. 10 Oo kalluumaystayaashuna waxay istaagi
doonaan badda qarkeeda, oo tan iyo Ceyn Gedii iyo ilaa Ceyn Ceglayim inta ka dhex leh
waxay ahaan doontaa meel shabagyo lagu wadho, oo kalluunkooduna wuxuu ahaan
doonaa cayn badan oo sida kalluunka badda weyn aad iyo aad u tiro badan. 11 Laakiinse

meelaheeda dhoobada iyo biyagaleenka ahuba ma ay bogsan doonaan, illowse waxay
ahaan doonaan cusbo miidhan. 12 Oo webiga qarkiisana dhinacan iyo dhinacaasba
waxaa ka bixi doona geed kasta oo la cuno, oo aan caleentiisu dhari doonin, oo aan
midhihiisu dhammaan doonin. Oo bil kastaba wuxuu soo bixin doonaa midho cusub,
maxaa yeelay, biyahoodu waxay ka soo baxaan meesha quduuska ah. Oo midhahoodu
waxay ahaan doonaan cunto, caleentooduna dawo.

Soohdimihii Dalka

13 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Tanu waa inay ahaataa soohdinta aad dalka
dhaxal ahaan ugu qaybsan doontaan siday laba iyo tobanka qabiil oo reer binu Israa'iil
yihiin. Reer Yuusuf waa inuu laba qaybood helaa. 14 Oo waa inaad dhaxashaan, oo
intii midkiin helo waa in kan kalena uu intaas oo kale helaa, waayo, gacantaydaan
kor ugu qaaday oo ku dhaartay inaan awowayaashiin siinayo, oo dalkaasu dhaxal buu
idiin ahaan doonaa. 15 Oo dalka soohdintiisa dhanka woqooyi waxay ahaan doontaa
tan iyo badda weyn iyo jidka Xetlon iyo ilaa meesha laga galo Sedaad, 16 iyo Xamaad,
iyo Beerotaah, iyo Sibrayim oo u dhaxaysa soohdinta Dimishaq iyo soohdinta Xamaad,
iyo Xasar Hatiikoon oo ku ag taal soohdinta Xawraan. 17 Oo soohdinta tan iyo badduna
waxay ahaan doontaa Xasar Eenaan oo ah soohdinta Dimishaq, oo xagga woqooyina
waa soohdinta Xamaad. Taasu waa soohdinta dhanka woqooyi. 18 Oo tan dhanka
barina waxay ahaan doontaa Webi Urdun oo u dhexeeya Xawraan iyo Dimishaq iyo
Gilecaad, iyo dalka reer binu Israa'iil. Tan iyo soohdintaas iyo ilaa badda bari waa inaad
qiyaastaan, oo taasuna waa tan dhanka bari. 19 Oo dhanka koonfureed xaggiisana waa
tan iyo Taamaar iyo ilaa biyaha Meriibad Qaadeesh, iyo tan iyo webiga xagga badda
weyn, oo taasuna waa soohdinta dhanka koonfureed. 20 Oo tan dhanka galbeedna
waxay ahaan doontaa badda weyn ilaa soohdinta koonfureed iyo ilaa la yimaado meel
Xamaad ka soo hor jeedda. Oo taasuna waa soohdinta dhanka galbeed. 21 Sidaas
waa inaad dalkaas u qaybsataan siday qabiilooyinka reer binu Israa'iil yihiin. 22 Oo
waa inaad dhaxal ahaan saami ugu qaybsataan idinka iyo shisheeyayaasha idin dhex
deggan oo dhexdiinna carruurta ku dhalay, oo waxay idiin ahaan doonaan sida kuwa
dalka ku dhex dhashay oo reer binu Israa'iil oo kale, oo iyaguna waa inay dhaxal
idinkula qaataan qabiilooyinka reer binu Israa'iil dhexdooda. 23 Oo Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Kan shisheeyaha ahu qabiilkii uu dhex deggan yahay halkaas waa
inaad dhaxalkiisa kala siisaan.

48

Qaybintii Dhulka

1 Haddana kuwanu waa magacyadii qabiilooyinka. Xagga woqooyi tan iyo jidka
Xetlon agtiisa iyo ilaa meesha Xamaad laga galo, iyo Xasar Eenaan iyo ilaa soohdinta
Dimishaq xaggeeda woqooyi iyo ilaa xagga Xamaad, kuwaas oo ah dhinacyada bari
iyo galbeed, waxaa jiri doonta qaybta reer Daan. 2 Oo waxaa soohdinta reer Daan
dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Aasheer. 3 Oo
waxaa soohdinta reer Aasheer dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Naftaali. 4 Oo waxaa soohdinta reer Naftaali dhankeeda bari iyo
ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Manaseh. 5 Oo waxaa soohdinta
reer Manaseh dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer
Efrayim. 6 Oo waxaa soohdinta reer Efrayim dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda
galbeed ku xigi doonta qaybta reer Ruubeen. 7 Oo waxaa soohdinta reer Ruubeen
dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Yahuudah.

8 Oo soohdinta reer Yahuudah dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeedna waxaa
ku xigi doonta meeshaad qurbaan ahaan u bixinaysaan oo ballaadhkeedu yahay shan
iyo labaatan kun oo cawsduur, oo dhererkeeduna ula mid yahay sida qaybaha kale

middood tan iyo dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed inta ka dhex leh, oo
meesha quduuska ahuna waxay ku oolli doontaa meeshaas dhexdeeda. 9 Oo meesha
aad Rabbiga qurbaan ahaan ugu bixinaysaan dhererkeedu waa inuu ahaadaa shan
iyo labaatan kun oo cawsduur, oo ballaadhkeeduna toban kun. 10 Oo meeshaas ah
qurbaanka quduuska ah waxaa iska lahaan doona wadaaddada. Dhankeeda woqooyi
dhererkiisu waa inuu ahaadaa shan iyo labaatan kun, oo dhankeeda galbeed bal-
laadhkiisuna toban kun, oo dhankeeda bari ballaadhkiisuna toban kun, oo dhankeeda
koonfureed dhererkiisuna shan iyo labaatan kun, oo meesha quduuska ah ee Rab-
biguna waa inay dhexdeeda ku taallaa. 11 Oo meeshaas waxaa iska lahaan doona
wadaaddada quduuska laga dhigay ee reer Saadooq oo adeegiddaydii xajiyey oo aan
u baadiyoobin sidii ay reer Laawi u baadiyoobeen markay reer Israa'iil baadiyoobeen.
12 Oo meeshaasu waxay iyaga u ahaan doontaa dal qurbaan ah oo ka mid ah dhulka
qurbaan ahaan loo bixiyey, oo soohdinta reer Laawi ku xigta. 13 Oo meel soohdinta
wadaaddada ku xigtana waxay reer Laawi ku lahaan doonaan dhul dhererkiisu yahay
shan iyo labaatan kun oo cawsduur, oo ballaadhkiisuna yahay toban kun, oo dhererka
oo dhammu waa inuu ahaadaa shan iyo labaatan kun, oo ballaadhkuna waa inuu
ahaadaa toban kun. 14 Oo iyagu waa inayan innaba iibsan, ama ayan beddelan, ama
ayan dalka midhihiisa hore innaba shisheeye u gudbin, waayo, dhulkaasu Rabbiguu
quduus u yahay. 15 Oo shanta kun oo ka hadhay ballaadhka ah shan iyo labaatanka
kun waxay ahaan doontaa meel dadka ka dhexaysa oo ah magaalada la dego iyo
agagaarkeeda, oo magaaladuna waa inay ku dhex taallaa. 16 Oo kuwanuna waa inay
qiyaasteeda ahaadaan: dhanka woqooyi waa inuu ahaadaa afar kun iyo shan boqol,
dhanka koonfureedna afar kun iyo shan boqol, dhanka barina afar kun iyo shan boqol,
dhanka galbeedna afar kun iyo shan boqol. 17 Oo magaalada agagaarkeeduna xagga
woqooyi waa inuu ahaadaa laba boqol iyo konton, xagga koonfureedna laba boqol iyo
konton, xagga barina laba boqol iyo konton, xagga galbeedna laba boqol iyo konton.
18 Oo dhererka ka hadhay oo ku xiga dalka qurbaanka ee quduuska ah dhankiisa
bari waa inuu ahaadaa toban kun, oo dhankiisa galbeedna waa inuu ahaadaa toban
kun, oo waa inuu ku xigaa dalka qurbaanka ee quduuska ah; oo waxa dhulkaas ka
baxaana cunto bay u ahaan doonaan kuwa magaalada ku hawshooda. 19 Oo dhulkaas
waxaa beeri doona kuwa magaalada ku hawshooda ee qabiilooyinka reer binu Israa'iil
ka soo baxa oo dhan. 20 Oo dhulka qurbaanka ah oo dhammu waa inuu ahaadaa
shan iyo labaatan kun oo dherer ah iyo shan iyo labaatan kun oo ballaadh ah. Dalka
qurbaanka ee quduuska ah oo aad bixinaysaan waa inuu ahaadaa afar gees iyadoo
hantida magaaladu ku taal.

21 Oo inta hadhana waxaa iska lahaan doona amiirka, dhinacan iyo dhinacaas oo
dalka qurbaanka ee quduuska ah, iyo meesha ay magaaladu ku taalloba, oo ka soo
hor jeedda shan iyo labaatanka kun oo dalka qurbaanka ah oo xagga soohdinta bari,
iyo dhanka galbeed oo ka soo hor jeeda shan iyo labaatanka kun oo xagga soohdinta
galbeed, oo ku xiga qaybaha. Oo intaas waxaa lahaan doona amiirka, oo dalka
qurbaanka ee quduuska ah iyo meesha quduuska ah ee daartana waa inay ku dhex
yaallaan. 22 Oo weliba xagga hantida reer Laawi iyo xagga hantida magaalada oo ku
dhex yaal meesha amiirka oo u dhaxaysa soohdinta reer Yahuudah iyo soohdinta reer
Benyaamiinba waxaa iska lahaan doona amiirka.

23 Oo qabiilooyinka kale oo hadhana tan iyo dhanka bari iyo ilaa dhanka galbeed
reer Benyaamiin waa inay qayb ka helaan. 24 Oo waxaa soohdinta reer Benyaamiin
dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Simecoon. 25 Oo
waxaa soohdinta reer Simecoon dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi
doonta qaybta reer Isaakaar. 26 Oo waxaa soohdinta reer Isaakaar dhankeeda bari iyo
ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Sebulun. 27 Oo waxaa soohdinta reer

Sebulun dhankeeda bari iyo ilaa dhankeeda galbeed ku xigi doonta qaybta reer Gaad.
28 Oo xagga soohdinta reer Gaadna dhankeeda koonfureed soohdintu waa inay ahaataa
tan iyo Taamaar iyo ilaa biyaha Meriibad Qaadeesh, iyo tan iyo webiga xagga badda
weyn. 29 Kaasu waa dalka aad qabiilooyinka reer binu Israa'iil dhaxal ahaan saami ugu
qaybin doontaan, oo intaasuna waa qaybahooda, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay.

Irdaha Magaalada

30 Oo kuwanuna waa meelaha magaalada laga baxo, xagga dhanka woqooyi waa
afar kun iyo shan boqol oo cawsduur. 31 Oo magaalada irdaheedana waa in lagu
magacaabaa qabiilooyinka reer binu Israa'iil magacyadooda. Saddexda irdood oo
xagga woqooyi irid waa in reer Ruubeen lagu magacaabaa, iridna reer Yahuudah,
iridna reer Laawi. 32 Oo xagga dhanka barina waa afar kun iyo shan boqol oo cawsduur,
oo saddexda irdood oo xagga barina irid waa in reer Yuusuf lagu magacaabaa, iridna
reer Benyaamiin, iridna reer Daan. 33 Oo xagga dhanka koonfureedna qiyaastiisu waa
afar kun iyo shan boqol oo cawsduur, oo saddexda irdood oo dhanka koonfureed irid
waa in reer Simecoon lagu magacaabaa, iridna reer Isaakaar, iridna reer Sebulun.
34 Oo xagga dhanka galbeedna waa afar kun iyo shan boqol oo cawsduur, oo saddex
irdood leh, oo irid waa in reer Gaad lagu magacaabaa, iridna reer Aasheer, iridna reer
Naftaali. 35 Oo magaalada wareeggeeduna wuxuu ahaan doonaa siddeed iyo toban kun
oo cawsduur, oo maalintaas intii laga bilaabona magaalada magaceedu wuxuu ahaan
doonaa, Rabbigaa halkaas jooga.

DAANYEEL

Tababbarkii Daanyeel Ee Baabuloon

1 Sannaddii saddexaad oo boqornimadii boqorkii Yahuudah oo ahaa Yehooyaaqiim
waxaa Yeruusaalem yimid oo hareereeyey boqorkii Baabuloon oo ahaa Nebukadnesar.
2 Sayidkuna gacantiisuu geliyey boqorkii Yahuudah oo ahaa Yehooyaaqiim iyo wee-
lashii guriga Ilaah qaarkood, markaasuu u qaaday waddanka la yidhaahdo Shincaar,
iyo gurigii ilaahiisa; oo weelashiina wuxuu geliyey gurigii ilaahiisa khasnadda u ahaa.
3 Markaasaa boqorkii la hadlay Ashfenas oo madax u ahaa raggiisii bohommada ahaa,
oo wuxuu u sheegay inuu keeno reer binu Israa'iil qaar ka mid ah, oo weliba ah kuwo
ka soo farcamay reer boqor, iyo kuwa gobta ah; 4 kuwo dhallinyar oo aan iin lahayn, oo
qurqurxoon, oo xagga xigmadda oo dhan ku dheer, oo aqoon badan, oo waxgarasho
leh, iyo inta awood u leh inay guriga boqorka istaagaan, iyo inuu iyaga tacliinta iyo
afka reer Kaldayiin baro. 5 Boqorkiina wuxuu rukun uga dhigay iyagii in ka mid
ah cuntadiisii wanaagsanayd iyo khamrigii uu cabbi jiray, oo wuxuu amray in intii
saddex sannadood ah la quudiyo si ay dabadeed boqorka isu hor taagaan. 6 Kuwaasna
waxaa ku jiray, oo reer Yahuudah ka mid ahaa, Daanyeel, Xananyaah, Miishaa'eel,
iyo Casaryaah. 7 Markaasaa amiirkii bohommada ayaa magacyo u baxshay oo Daany-
eel wuxuu u baxshay Beelteshaasar, Xananyaahna wuxuu u baxshay Shadrag; Mi-
ishaa'eelna wuxuu u baxshay Meeshag; Casaryaahna wuxuu u baxshay Cabeednegoo.
8 Daanyeelna wuxuu qalbiga ku haystay inuusan isku nijaasayn cuntada wanaagsan ee
boqorka iyo khamriga uu cabbo toona; sidaas daraaddeed wuxuu amiirkii bohommada
weyddiistay inuu u oggolaado inuusan isnijaasayn. 9 Haddaba Ilaah wuxuu ka dhigay
in Daanyeel raallinimo iyo raxmad ka helo amiirkii bohommada. 10 Markaasaa
amiirkii bohommadu Daanyeel ku yidhi, Waxaan ka cabsanayaa sayidkayga boqorka
ah, oo rukunka idiinka dhigay cuntadiinna iyo cabbitinkiinna, waayo, muxuu u arki
wejiyadiinna oo ka liita kuwa dhallinyarada ah ee aad isku da'da tihiin? Sidaasaad
madaxayga khatar ugu gelinaysaan boqorka hortiisa. 11 Markaasaa Daanyeel ku yidhi
wakiilkii, amiirka bohommadu ka dhigay inuu u taliyo Daanyeel, iyo Xananyaah, iyo
Miishaa'eel, iyo Casaryaah, 12 Waan ku baryayaaye, intii toban maalmood ah na tijaabi
annagoo addoommadaada ah, oo ha nala siiyo atar aan cunno iyo biyo aan cabnoba.
13 Dabadeedna wejiyadayada hortaada ha lagu fiiriyo iyo wejiga dhallinyarada boqorka
cuntadiisa cunta; oo markaas annagoo ah addoommadaada sidii aad nagu aragtid
noola macaamilo. 14 Sidaasuu uga dhegaystay xaaladdaas, oo intii toban maalmood ah
ayuu tijaabiyey. 15 Markay tobankii maalmood dhammaadeen, way ka weji qurxoon-
aayeen, wayna ka buurbuurnaayeen dhallinyaradii cuntada boqorka wax ka cuni jirtay
oo dhan. 16 Sidaas daraaddeed wakiilkii waa ka qaaday cuntadoodii iyo khamrigii ay
cabbi jireen, oo wuxuu siiyey atar. 17 Haddaba afartaas nin oo dhallinyarada ahaa Ilaah
wuxuu siiyey aqoon, iyo inay tacliin iyo xigmad oo dhan ku dheeraadaan; Daanyeelna
wuxuu garan jiray waxyaalo la tuso iyo riyooyin oo dhan. 18 Oo markii wakhtigii
boqorku yidhi, Ha la ii keeno, dhammaaday ayuu amiirkii bohommadu keenay iyagii
Nebukadnesar hortiisa. 19 Boqorkiina markaasuu la hadlay iyagii, oo kulligoodna
lagama helin mid la mid ah Daanyeel, iyo Xananyaah, iyo Miishaa'eel, iyo Casaryaah;
sidaas daraaddeed boqorkii bay is-hor taageen. 20 Waxyaalihii boqorku weyddiiyey oo
ku saabsan xigmadda iyo waxgarashada, wuxuu ogaaday inay toban jeer kaga fiican
yihiin saaxiriintii iyo xiddigiyayaashii boqortooyadiisa joogay oo dhan. 21 Daanyeelna
waa sii joogay tan iyo boqorkii Kuuros sannaddiisii kowaad.

2

Riyadii Nebukadnesar

1 Oo sannaddii labaad oo boqornimadii Nebukadnesar ayaa Nebukadnesar riyooyin
ku riyooday, markaasuu argaggaxay oo ay hurdadiisii ka baabba'day. 2 Markaasaa bo-
qorkii wuxuu ku amray in loo yeedho saaxiriintii, iyo xiddigiyayaashii iyo falalowyadii,
iyo kuwii reer Kaldayiin ahaa, inay boqorka u sheegaan riyooyinkiisii. Markaasay
soo galeen oo boqorkii hortiisa istaageen. 3 Markaasaa boqorkii wuxuu ku yidhi,
Riyaan ku riyooday, waxaanan la argaggaxsanahay inaan ogaado waxa riyada mic-
neheedu yahay. 4 Markaasaa kuwii reer Kaldayiin ahaa boqorkii kula hadleen afkii
reer Suuriya, waxayna ku yidhaahdeen, Boqorow, weligaaba noolow. Bal riyadaada
noo sheeg annagoo addoommadaada ah oo annana waxaannu kuu caddayn doonnaa
fasirkeeda. 5 Boqorkii waa u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi kuwii reer Kaldayiin
ahaa, Wixii waa iga tegey, oo haddaydnan ii caddayn riyadii iyo fasirkeediiba, waa
laydin googooyn doonaa, guryahiinnana waxaa laga dhigi doonaa meel digo lagu
tuulo. 6 Laakiinse haddaad ii caddaysaan riyadii iyo fasirkeediiba, waxaan idin siin
doonaa hadiyad iyo abaalgud iyo ciso weyn; haddaba sidaas daraaddeed ii caddeeya
riyadii iyo fasirkeediiba. 7 Iyana mar labaad bay u jawaabeen oo waxay yidhaahdeen,
Boqorow, annagoo ah addoommadaada, riyadii noo sheeg, oo annana waxaannu cad-
dayn doonnaa fasirkeedii. 8 Boqorkiina waa jawaabay oo wuxuu yidhi, Xaqiiqa waan
garanayaa inaad wakhti dheer qaadanaysaan, maxaa yeelay, waad og tihiin in wixii
iga tegey. 9 Laakiinse haddaydnan riyadii ii caddayn, de markaas sharci keliya ayaad
leedihiin, waayo, waxaad soo diyaarsateen hadal been ah oo kharriban inaad igula
hadashaan ilaa uu wakhtigu beddelmo. Haddaba riyadii ii sheega, dabadeedna waan
ogaan doonaa inaad fasirkeediina ii caddayn kartaan. 10 Kuwii reer Kaldayiin ahaana
boqorkii bay u jawaabeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Dhulka ma joogo nin caddayn
karaa xaalkaaga, boqorow; waayo, lama arag boqor, ama sayid, ama taliye waxan
oo kale weyddiiyey saaxir ama xiddigiye, ama mid ka mid ah reer Kaldayiin toona.
11 Waxaad weyddiisay, boqorow, waa wax aan badanaa la weyddiin dadka, qof kale
oo boqorka u caddayn karaana ma jiro ilaahyada mooyaane, kuwaasoo aan hoygoodu
binu-aadmiga la jirin. 12 Sababtaas daraaddeed ayaa boqorkii cadhooday oo aad buu
u dhirfay, oo wuxuu amray in la baabbi'iyo raggii Baabuloon oo xigmadda lahaa oo
dhan. 13 Amarkiina waa baxay, nimankii xigmadda lahaana waxaa la doonayay in la
wada laayo, markaasay dooneen Daanyeel iyo saaxiibbadiis in la laayo. 14 Daanyeelna
jawaab buu talo iyo miyir ugu celiyey Aryoog oo ahaa sirkaalkii waardiyaha boqorka,
oo u soo baxay inuu laayo raggii xigmadda lahaa oo Baabuloon oo dhan. 15 Wuxuu
Aryoog oo ahaa sirkaalkii boqorka ugu jawaabay, Boqorku muxuu amarka ugu degde-
gay? Markaasaa Aryoog xaalkii ogeysiiyey Daanyeel. 16 Markaasaa Daanyeel u galay, oo
boqorkii weyddiistay inuu u qabto wakhti uu boqorka ugu caddeeyo riyada fasirkeedii.

17 Markaasaa Daanyeel gurigiisii tegey, oo xaalkii ogeysiiyey Xananyaah, iyo Mi-
ishaa'eel, iyo Casaryaah, oo ahaa saaxiibbadiis, 18 inay Ilaaha samada weyddiistaan
naxariis ku saabsan qarsoodigan, oo ayan Daanyeel iyo saaxiibbadiis la baabbi'in raggii
Baabuloon oo xigmadda lahaa intoodii kale. 19 Markaasaa qarsoodigii Daanyeel tusniin
loogu muujiyey goor habeen ah. Daanyeelna Ilaaha samada ayuu u mahadnaqay.
20 Daanyeelna waa jawaabay oo wuxuu yidhi, Ammaan waxaa leh magaca Ilaah
weligiis iyo weligiis; waayo, isagaa leh xigmad iyo xoogba; 21 oo wakhtiyada iyo
xilliyadana isagaa kala bedbeddela; isagaa boqorro dejiya oo boqorro saara. Xigmad
buu siiyaa kuwa xigmadda leh, aqoonna wuu siiyaa kuwa wax garta. 22 Wuu muujiyaa
waxyaalaha fog iyo qarsoodigaba; wuuna yaqaan waxa gudcurka ku jira, nuurkuna
isaguu la joogaa. 23 Waan kugu mahadnaqayaa, oo waan ku ammaanayaa, Ilaaha

awowayaashayow, oo i siiyey xigmad iyo xoog, oo haatan i ogeysiiyey wixii aannu kaa
doonaynay; waayo, waad na ogeysiisay xaalkii boqorka.

Daanyeel Oo Riyadii Fasiray

24 Sidaas daraaddeed Daanyeel wuxuu u galay Aryoog, oo boqorku u doortay inuu
baabbi'iyo raggii xigmadda lahaa oo Baabuloon. Bal i gee boqorka hortiisa, oo anna
waxaan boqorka u caddayn doonaa fasirkii riyada.

25 Markaasaa Aryoog haddiiba Daanyeel boqorka u soo geliyey oo wuxuu ku yidhi,
Maxaabiistii reer Yahuudah ayaan ka helay nin ku ogeysiin doona fasirkii riyadaada,
boqorow. 26 Markaasaa boqorkii u jawaabay oo ku yidhi Daanyeel, oo magiciisa la
odhan jiray Beelteshaasar, Ma i ogeysiin kartaa riyadii aan arkay iyo fasirkeediiba?
27 Daanyeelna waa jawaabay isagoo boqorkii hor taagan, oo wuxuu yidhi, Qarsoodigii
aad weyddiisay, boqorow, kuuma caddayn karaan rag xigmad lahu, ama xiddigiyayaal,
ama saaxiriin, ama kuwa wax sii sheega toona; 28 laakiinse samada waxaa jooga
Ilaah muujiya waxyaalaha qarsoon, oo isagu wuxuu ku ogeysiiyey, boqor Nebukad-
nesarow, waxa jiri doona ugu dambaysta. 29 Riyadaadii iyo waxyaalihii lagu tusay
adoo sariirtaada ku jiifa waa kuwan: Boqorow, sariirtaada ayaad ku dul fikirtay,
oo waxaad istidhi, Maxaa dhici doona hadda ka dib? Oo kan waxyaalo qarsoon
muujiyaa wuxuu ku ogeysiiyey waxa dhici doona. 30 Laakiinse aniga qarsoodigan
la iiguma muujin xigmad aan dheerahay dad kale oo nool, laakiinse sababtu waa in
lagu ogeysiiyo fasirkii riyadaada, boqorow, iyo inaad ogaatid fikirrada qalbigaaga.
31 Boqorow, waxaad aragtay ekaan weyn. Ekaantan xoogga weynayd, oo dhalaalkeedu
aad u wanaagsanaa, hortaaday istaagtay; soojeedkeeduna wuxuu ahaa mid laga
cabsado. 32 Ekaantaasna madaxeedu wuxuu ahaa dahab wanaagsan, laabteeda iyo
gacmaheeduna waxay ahaayeen lacag, caloosheeda iyo bowdooyinkeeduna waxay
ahaayeen naxaas. 33 Lugaheeduna waxay ahaayeen bir, cagaheeda qaar wuxuu ahaa
bir, qaarna wuxuu ahaa dhoobo. 34 Oo waxaad aragtay ilaa uu dhagax aan gacmo lagu
gooyn ekaantii kaga dhacay cagihii ahaa birta iyo dhoobada, wayna kala burbureen.
35 Markaasaa birtii, iyo dhoobadii, iyo naxaastii, iyo lacagtii, iyo dahabkiiba wada
burbureen, oo waxay noqdeen sida buunshaha meelaha wax lagu tumo; dabayl baana
la tagtay, si aan meella loogu helin; markaasaa dhagaxii ekaanta ku dhacay wuxuu noq-
day buur weyn, oo dhulka oo dhan buuxiyey. 36 Riyadii waa tan, fasirkiina annagaa ku
sheegi doonna boqorka hortiisa. 37 Adigu, Boqorow, waxaad tahay boqorkii boqorrada,
oo Ilaaha samadu siiyey boqortooyada, iyo xoogga, iyo itaalka iyo ammaanta. 38 Oo
meel kasta oo binu-aadmigu joogo, dugaagga duurka, iyo haadka samadaba gacantuu
kuu geliyey, wuxuuna ka dhigay inaad xukunto kulligood; adigu madaxii dahabka
ahaa baad tahay. 39 Oo waxaa adiga dabadaa kici doona boqortooyo kaa xoog yar,
iyo boqortooyo kale oo saddexaad oo naxaas ah oo dhulka oo dhan xukumi doonta.
40 Oo boqortooyada afraadna waxay u xoog badnaan doontaa sida birta; waayo, birtu
way jejebisaa, wayna ka adkaataa wax walba; oo sida birtu u burburiso kuwan oo
dhan ayay u jejebin oo ay u burburin doontaa. 41 Oo sidaad u aragtay cagaha iyo
faraha lugeed oo qaar yahay dhoobadii dheryasameeyaha, qaarna yahay birta, ayay
u noqon doontaa boqortooyo kala qaybsan, laakiinse waxaa ku jiri doona xooggii birta,
sidaad u aragtay birta ku qasan dhoobada dheryaha laga sameeyo. 42 Oo sidii faraha
cagaha qaarkood bir u ahaa, qaarna dhoobo u ahaa, ayaa boqortooyada qaarkeedna
u xoog badnaan doonaa, qaarkeedna u jabi doonaa. 43 Oo sidaad u aragtay dhoobada
dheryaha laga sameeyo iyo birta isku qasan, ayay isugu qasi doonaan farcanka dadka;
laakiinse isma ay qabsan doonaan, sida aanay birtu ugu qasmi karin dhoobada. 44 Oo
wakhtiga boqorradaas ayaa Ilaaha samadu dhisi doonaa boqortooyo aan weligeed la

baabbi'inayn, ama dowladnimadeedu aanay dad kale uga wareegayn, laakiinse way je-
jebin doontaa oo baabbi'in doontaa boqortooyooyinkaas oo dhan, markaasay weligeed
taagnaan doontaa. 45 Waayo, waxaad aragtay dhagax buurta laga soo gooyay oo aan
gacmo lagu gooyn, oo kala jejebiyey birtii, iyo naxaastii, iyo dhoobadii, iyo lacagtii,
iyo dahabkii; Ilaaha weynu wuxuu, boqorow, ku ogeysiiyey waxa dhici doona hadda
dabadeed, riyaduna waa dhab, fasirkeeduna waa wax la hubo. 46 Markaasaa boqorkii
ahaa Nebukadnesar wejigiisa u dhacay, oo u sujuuday Daanyeel, oo wuxuu amray
inay u bixiyaan qurbaan iyo foox udgoon. 47 Boqorkiina waa u jawaabay Daanyeel oo
wuxuu ku yidhi, Sida runta ah Ilaahaagu waa Ilaaha ilaahyada iyo Sayidka boqorrada,
iyo mid muujiya waxyaalo qarsoon, maxaa yeelay, waxaad awoodday inaad daaha ka
qaaddid qarsoodigan. 48 Markaasaa boqorkii Daanyeel derejeeyey, oo wuxuu siiyey
hadiyado badan oo waaweyn, wuuna u dhiibay taladii gobolkii Baabuloon oo dhan,
oo wuxuu ka dhigay taliyaha madaxda u ah ragga xigmadda leh oo Baabuloon oo
dhan. 49 Daanyeelna boqorkuu weyddiistay inuu ka dhigo Shadrag, iyo Meeshag, iyo
Cabeednegoo inay axwaalkii gobolkii Baabuloon u taliyaan, Daanyeelse wuxuu joogay
iridda boqorka.

3

Ekaanta Muuqaalka Dabka Iyo Ololka Foornada

1 Boqor Nebukadnesar wuxuu sameeyey ekaan dahab ah, oo jooggeedu lixdan
dhudhun yahay, ballaadhkeeduna lix dhudhun yahay, oo wuxuu qotomiyey ban-
naankii Duuraa oo ku yaal gobolka Baabuloon. 2 Markaasaa Boqor Nebukadnesar
wuxuu cid u diray amiirradii, iyo taliyayaashii, iyo saraakiishii, iyo xaakinnadii, iyo
khasnajiyadii, iyo waaniyayaashii, iyo madaxdii boliiska, iyo kuwii gobollada xukumay
oo dhan, inay u yimaadaan furitaanka ekaanta uu Boqor Nebukadnesar qotomiyey.
3 Markaasaa amiirradii, iyo taliyayaashii, iyo saraakiishii, iyo xaakinnadii, iyo khas-
najiyadii, iyo waaniyayaashii, iyo madaxdii boliiska, iyo kuwii gobollada xukumi jiray
oo dhammu u wada yimaadeen furitaankii ekaantii Boqor Nebukadnesar qotomiyey,
oo waxay hor istaageen ekaantii uu Nebukadnesar qotomiyey. 4 Markaasaa naadiye
aad u dhawaaqay, oo yidhi, Dadyowga, iyo quruumaha, iyo kuwa kala afka ahow,
waxaa laydinku amray, 5 in markii aad maqashaan codka buunka, iyo biibiilaha, iyo
kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah, aad hoos u
dhacdaan oo u sujuuddaan ekaanta dahabka ah oo Boqor Nebukadnesar qotomiyey,
6 oo mid kasta oo aan hoos u dhicin oo aan u sujuudin, isla saacaddiiba waxaa lagu
dhex tuuri doonaa foorno dab ah oo ololaysa. 7 Haddaba markii dadkii oo dhammu
maqleen codkii buunka, iyo biibiilaha, iyo kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka,
iyo cayn kasta oo muusiko ah ayaa dadyowgii, iyo quruumihii, iyo kuwii kala afka
ahaa oo dhammu hoos u dhaceen oo u sujuudeen ekaantii dahabka ahayd oo Boqor
Nebukadnesar qotomiyey. 8 Haddaba wakhtigaas kuwo reer Kaldayiin ah ayaa soo
dhowaaday oo Yuhuuddii dacweeyey. 9 Oo intay u jawaabeen bay ku yidhaahdeen
Boqor Nebukadnesar, Boqorow, weligaaba noolow. 10 Boqorow, amar baad ku bixisay
in nin kastaaba markuu maqlo codka buunka, iyo biibiilaha, iyo kataaradda, iyo
shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah, uu hoos u dhaco oo u sujuudo
ekaanta dahabka ah, 11 iyo in mid kasta oo aan hoos u dhicin oo aan u sujuudin,
lagu dhex tuuri doono foorno dab ah oo ololaysa. 12 Waxaa jira kuwo Yuhuud ah
oo aad u dooratay inay axwaalkii gobolkii Baabuloon u taliyaan, waana Shadrag, iyo
Meeshag, iyo Cabeednegoo; haddaba, Boqorow, nimankaasu dan kaama ay lahayn;
iyagu uma adeegaan ilaahyadaada, umana sujuudaan ekaanta dahabka ah oo aad
qotomisay. 13 Markaasaa Nebukadnesar intuu dhirfay oo aad u cadhooday ayuu amray
in la keeno Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo. Markaasay nimankan soo hor

taageen boqorkii. 14 Nebukadnesarna wuu u jawaabay oo ku yidhi iyagii, Shadrag, iyo
Meeshag, iyo Cabeednegoow, Ma kas baad u yeesheen inaydnaan u adeegin ilaahayga
ama aydnaan u sujuudin ekaantayda dahabka ah oo aan qotomiyey? 15 Haddaba
haddaad diyaar tihiin in wakhtigii aad maqashaan codka buunka, iyo biibiilaha, iyo
kataaradda, iyo shareeradda, iyo kiraarka, iyo cayn kasta oo muusiko ah, aad hoos u
dhacdaan oo aad u sujuuddaan ekaanta aan sameeyey, hagaag, laakiinse haddaad u
sujuudi weydaan, waxaa isla saacaddiiba laydinku dhex tuuri doonaa foorno dab ah oo
ololaysa. Kolkaas waa ayo Ilaaha gacantayda idinka badbaadin doonaa? 16 Markaasaa
Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo u jawaabeen boqorkii, oo waxay ku yid-
haahdeen, Nebukadnesarow, annagu uma baahnin inaannu kaaga jawaabno xaalkan.
17 Haddaba hadday saas tahay, Ilaahayaga aannu u adeegnaa waa awoodaa inuu
naga samatabbixiyo foornada dabka ah oo ololaysa; oo isagu waa naga samatabbixin
doonaa gacantaada, Boqorow. 18 Laakiinse haddaanay ahayn, Boqorow, haddaba
ogow, inaannan u adeegayn ilaahyadaada, ama aannan u sujuudayn ekaanta dahabka
ah oo aad qotomisay. 19 Markaasaa Nebukadnesar aad ugu cadhooday Shadrag, iyo
Meeshag, iyo Cabeednegoo, wejigiisiina waa beddelmay; kolkaasuu hadlay oo wuxuu
ku amray in foornada laga sii kululeeyo toddoba jeer intii hore loo kululayn jiray. 20 Oo
wuxuu ku amray niman xoog badan oo ciidankiisa ku jiray inay xidhxidhaan Shadrag,
iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo, oo ay ku dhex tuuraan foornada dabka ah oo ololaysa.
21 Markaasaa nimankii la xidhxidhay iyagoo qaba sirwaalladoodii, iyo khamiisyadoo-
dii, iyo go'yaashoodii, iyo dharkoodii kaleba, oo waxaa lagu dhex tuuray foornadii
dabka ahayd oo ololaysay. 22 Boqorka amarkiisu wuxuu ahaa degdeg, foornaduna aad
iyo aad bay u kululayd, sidaas daraaddeed ololkii dabku wuxuu dilay nimankii waday
Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo. 23 Saddexdii nin ee ahaa Shadrag, iyo Meeshag,
iyo Cabeednegoona waxay iyagoo xidhxidhan ku dhex dheceen foornadii dabka ahayd
oo ololaysay. 24 Markaasaa Boqor Nebukadnesar yaabay, oo haddiiba kacay; oo intuu
hadlay ayuu ku yidhi waaniyayaashiisii, Miyaynan saddex nin oo xidhxidhan dabka
ku dhex ridin? Markaasay u jawaabeen oo waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Taasu
waa run, Boqorow. 25 Kolkaasuu jawaabay oo yidhi, Bal eega, waxaan arkaa afar
nin oo furan, oo dabka ku dhex socda, ee aan waxyeello gaadhin; oo midka afraad
soojeedkiisu wuxuu u eg yahay mid ka mid ah wiilasha ilaahyada. 26 Markaasaa
Nebukadnesar wuxuu ag yimid foornadii dabka ahayd oo ololaysay afkeedii, oo intuu
hadlay buu yidhi, Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoow, Ilaaha ugu Sarreeya
addoommadiisow, soo baxa, oo halkan kaalaya. Markaasaa Shadrag, iyo Meeshag, iyo
Cabeednegoo dabkii ka soo dhex bexeen. 27 Markaasaa amiirradii, iyo taliyayaashii,
iyo saraakiishii, iyo boqorka waaniyayaashiisii, iyagoo isku urursan, waxay arkeen
inaanu dabku ka adkaan nimankaas jidhkooda, ama aanu timahoodiina halow marin,
ama aan sirwaalladoodii beddelmin, ama aan dadka urtiisii gaadhin. 28 Markaasaa
Nebukadnesar hadlay oo wuxuu yidhi, Mahad waxaa leh Ilaaha Shadrag, iyo Meeshag,
iyo Cabeednegoo, oo u soo diray malaa'igtiisa, oo badbaadiyey addoommadiisa isaga
isku halleeyey, oo beddelay hadalkii boqorka, oo jidhkooda bixiyey, inayan u adeegin,
ama u sujuudin ilaah kale Ilaahooda mooyaane. 29 Sidaas daraaddeed waxaan amar
ku bixinayaa in dad kasta, iyo quruun kasta, iyo kuwa kasta oo kala af ah, oo wax
xun kaga hadla Ilaaha Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo, la googooyn doono,
guryahoodana laga dhigi doono meel digo lagu tuulo, maxaa yeelay, ma jiro ilaah kale
oo sidaas wax u badbaadin karaa. 30 Markaasaa boqorkii Shadrag, iyo Meeshag, iyo
Cabeednegoo derejo sare ku siiyey gobolkii Baabuloon.

4

Riyadii Nebukadnesar Ee Ku Saabsanayd Geedka

1 Anoo Boqor Nebukadnesar ah waxaan ku leeyahay dadyowga, iyo quruumaha, iyo
kuwa kala afka ah oo dhulka oo dhan deggan, Nabadu ha idinku badato. 2 Way ila
wanaagsanaatay inaan muujiyo calaamadihii iyo yaababkii uu Ilaaha ugu sarreeyaa
igu sameeyey. 3 Calaamadihiisu waaweynaa! Yaababkiisuna xoog badanaa! Boqor-
tooyadiisu waa boqortooyo weligeed jiraysa, dowladnimadiisuna waa mid jiraysa fac
ilaa fac.
4 Anoo Nebukadnesar ah gurigaygaan ku nasanayay, oo waxaan ku raaxaysanayay
daartayda weyn. 5 Waxaan arkay riyo iga cabsiisay, markaasaa fikirradaydii aan
sariirtayda la jiifay, iyo waxyaalihii lay tusay iga argaggixiyeen. 6 Sidaas daraaddeed
waxaan amar ku bixiyey in hortayda la soo taago nimankii xigmadda lahaa oo reer
Baabuloon oo dhan, inay ii caddeeyaan fasirkii riyada. 7 Dabadeedna waxaa ii yimid
saaxiriintii, iyo xiddigiyayaashii, iyo kuwii reer Kaldayiin, iyo kuwii wax sheegi jiray;
markaasaan riyadii ku hor sheegay; laakiinse fasirkii iima ay caddayn. 8 Laakiinse ugu
dambaystii waxaa i hor yimid Daanyeel, oo la odhan jiray Beelteshaasar, sida magaca
ilaahay, oo ilaahyada quduuskaa ruuxoodu ku jiro; markaasaan riyadii ku hor sheegay
isagii, oo ku idhi, 9 Beelteshaasarow, saaxiriinta madaxdoodiiyow, waan ogahay in
ilaahyada quduuskaa ruuxoodii kugu jiro, oo aan qarsoodiina ku dhibin, ee haddaba
ii sheeg waxyaalihii aan ku arkay riyadaydii, iyo fasirkoodiiba. 10 Sidan bay ahaayeen
waxyaalihii aan arkay anigoo sariirtayda ku jiifa: waxaan arkay geed dhulka ku dhex
yaal, dhererkiisuna waa weynaa. 11 Geedkii waa koray, wuuna xoog badnaa, dher-
erkiisiina wuxuu gaadhay cirka, waxaana laga arkay meesha dhulka ugu shishaysa.
12 Caleemihiisuna way qurxoonaayeen, midhihiisuna way badnaayeen, waxaana ku
tiil cunto ku wada filan wax walba. Xayawaankii duurkuna hoostiisay hadhsanayeen,
haadka cirkuna waxay ku hoyan jireen laamihiisa, oo wax jidh leh oo dhammuna
isagay wax ka cuni jireen. 13 Anoo sariirtayda jiifa waxaan ku arkay waxyaalihii lay
tusay, mid wax dhawra oo quduus ah oo samada ka soo degay. 14 Markaasuu intuu aad
u qayliyey yidhi, Geedka gooya, laamihiisana ka jara, caleemihiisana ka daadiya, mid-
hihiisana kala firdhiyaa; xayawaanku hoostiisa ha ka fogaadeen, haadkuna laamihiisa.
15 Habase yeeshee jiridda iyo xididdadiisa dhulka ku dhex daaya, iyagoo ku xidhan
xadhig bir iyo naxaas ah, doogga jilicsan oo berrinka dhexdiisa, oo dharabka samadu ha
qoyo, oo qaybtiisuna ha la jirto xayawaanka ku dhex jira doogga dhulka. 16 Qalbigiisuna
kan dadka ha ka beddelmo, qalbiga xayawaankana isaga ha la siiyo; toddoba wakhtina
ha gudbeen. 17 Xukunkii waxaa amray kuwa wax dhawra xaalkuna wuxuu ku jiraa
hadalka kuwa quduuska ah, sababtu waa in waxa noolu ogaadaan in Ka ugu Sarreeyaa
u taliyo boqortooyada dadka, oo uu siiyo ku alla kii uu doonayo, oo uu madax uga
dhigo kan dadka ugu hooseeya. 18 Anigoo ah Boqor Nebukadnesar ayaan riyadan
arkay, adna Beelteshaasarow, fasirkeeda caddee, waayo, nimanka xigmadda leh ee
boqortooyadayda joogay oo dhammu way kari waayeen inay fasirkii ii caddeeyaan;
laakiinse adigu waad kartaa, waayo, ruuxii ilaahyada quduuska ah ayaa kugu jira.

Daanyeel Oo Riyadii Fasiray

19 Markaasaa Daanyeel oo magiciisu ahaa Beelteshaasar, ayaa inta wakhti ah
yaabbanaa, fikirradiisiina wuu la welwelay. Markaasaa boqorkii u jawaabay oo ku
yidhi, Beelteshaasarow, ha ka welwelin riyada ama fasirkeeda. Beelteshaasarna waa
jawaabay oo yidhi, Sayidkaygiiyow, riyadu ha u noqoto kuwa ku neceb, fasirkeeduna
ha u noqdo cadaawayaashaada. 20 Geedkii aad aragtay, oo koray, oo xoogga badnaa,
oo dhererkiisu cirka gaadhay, ee dhulka oo dhan laga arkayay, 21 oo caleemihiisu
qurxoonaayeen, midhihiisuna badnaayeen, oo cuntada wax walba ku filanu ku tiil;
oo hoostiisa xayawaanka duurku hadhsanayeen, oo laamihiisa haadka cirku rugta ka
dhigtay, 22 waa adiga oo koray oo xoog badan yeeshay Boqorow, waayo, weynaantaadii
way badatay oo cirka gaadhay dowladnimadaaduna meesha dhulka ugu shishaysa.

23 Oo waxaad aragtay mid wax dhawra oo quduus ah oo samada ka soo degaya, isagoo
leh, Geedka gooya, oo baabbi'iya; habase yeeshee jiridda iyo xididdadiisa dhulka
ku daaya, iyagoo ku xidhan xadhig bir iyo naxaas ah, doogga jilicsan oo berrinka
dhexdiisa, oo dharabka samadu ha qoyo, qaybtiisuna ha la jirto xayawaanka duurka,
jeeray toddoba wakhti gudbaan, 24 fasirkii waa kan, Boqorow, waana amarkii Ka ugu
Sarreeya, oo kugu soo degay adoo sayidkayga ah boqorow. 25 Dadka waa lagaa fogayn
doonaa, oo waxaad la joogi doontaa xayawaanka duurka, oo sidii dibi ayaad doog u cuni
doontaa, oo waxaa ku qoyn doona dharabka samada, toddoba wakhtina waa ku gudbi
doonaan, jeeraad ogaato in Ka ugu Sarreeyaa u taliyo boqortooyada dadka, oo uu siiyo
ku alla kii uu doonayo. 26 Oo sida loo amray in la daayo jiridda iyo xididdada geedka,
ayaa boqortooyadaadu hubaal ku noqon doontaa, markaad ogaato inay samooyinku
wax u taliyaan. 27 Haddaba Boqorow, taladayda aqbal, dembiyadaadana xaqnimo
ku jebi, xumatooyinkaagana ku jebi naxariista aad masaakiinta u naxariisatid si ay
xasilloonaantaadu u sii raagto.

Riyadii Oo Rumowday

28 Waxyaalahan oo dhammu waxay ku dheceen Boqor Nebukadnesar. 29 Laba iyo
toban bilood dabadoodna wuxuu dhex socday gurigii boqornimada ee reer Baabuloon.
30 Markaasaa boqorkii hadlay oo yidhi, Sow tanu ma aha Baabuloontii weynayd, oo
aan u dhisay meel boqornimadu rug u leedahay, oo aan ammaanta weynaantayda
ugu dhisay xoogga itaalkayga? 31 Intii hadalkaasu weli boqorka afkiisii ku jiray ayaa
cod samada ka dhawaaqay, oo yidhi, Boqor Nebukadnesarow, adaa lagula hadlayaa,
boqortooyadii waa kaa tagtay. 32 Oo dadka waa lagaa eryi doonaa, oo waxaad
la joogi doontaa xayawaanka duurka, oo waxaa lagaa dhigi doonaa inaad doog u
cunto sidii dibi, toddoba wakhtina way ku gudbi doonaan, jeeraad ogaato in Ka ugu
Sarreeyaa u taliyo boqortooyada dadka, oo uu siiyo ku alla kii uu doonayo. 33 Oo
isla saacaddiiba waxyaalihii waa ku dheceen Nebukadnesar; kolkaasaa dadkii laga
eryay, sidii dibina doog buu u cunay, jidhkiisiina waxaa qoyay dharabkii samada,
ilaa ay timihiisii u bexeen sida baalal gorgor, ciddiyihiisiina sida ciddiyo haadeed.
34 Oo markii wakhtigii dhammaaday ayaan anigoo ah Nebukadnesar indhaha kor u
taagay, waxgarashadaydiina way ii soo noqotay, markaasaan ku mahadnaqay Ka ugu
Sarreeya, waanan ammaanay oo ciseeyey kan weligiis nool; waayo, dowladnimadiisu
waa dowladnimo aan weligeed dhammaanayn, boqortooyadiisuna waxay raagtaa fac
ilaa fac; 35 oo kuwa dhulka deggan oo dhammu isaga lama simna, siduu doono ayuu
ciidanka samada iyo dadka dhulka degganba ka yeelaa; mana jiro mid gacantiisa joojin
karaa ama ku odhan karaa, Maxaad samaynaysaa? 36 Isla markiiba waxgarashadaydii
way ii soo noqotay; oo ammaanta boqortooyadayda aawadeed ayaa weynaantaydii iyo
dhalaalkaygii iigu soo noqdeen; markaasay waaniyayaashaydii iyo saraakiishaydii i
doondooneen, oo boqortooyadaydii baa la ii dhisay, oo derejo aad u weyn baa la iigu
daray. 37 Haatan anigoo ah Nebukadnesar waxaan ammaanayaa oo sarraysiinayaa, oo
cisaynayaa Boqorka samada, waayo, shuqulladiisa oo dhammu waa run, jidadkiisuna
waa xaq; oo kuwa kibirka ku socdana isagaa kara inuu hoosaysiiyo.

5

Qoraalladii Derbiga

1 Markaasaa Boqor Beelshaasar wuxuu diyaafad weyn u sameeyey kun nin oo
saraakiishiisii ah, markaasuu khamri ku hor cabbay kunkii nin. 2 Beelshaasar markuu
dhadhamiyey khamrigii ayuu amray in la keeno weelashii dahabka iyo lacagta ahaa, oo
aabbihiis Nebukadnesar ka soo qaaday macbudkii Yeruusaalem ku yiil, in boqorka iyo
saraakiishiisa, iyo naagihiisii, iyo naagihiisii addoommaha ahaa ay wax ku cabbaan.

3 Markaasay keeneen weelashii dahabka ahaa oo laga soo qaaday macbudkii guriga
Ilaah ahaa ee Yeruusaalem ku yiil; oo boqorkii iyo saraakiishiisii, iyo naagihiisii iyo
naagihiisii addoommaha ahaa ay wax ku cabbeen. 4 Khamri bay cabbeen, oo waxay
ammaaneen ilaahyadii dahabka, iyo lacagta, iyo naxaasta, iyo birta iyo qoryaha, iyo
dhagaxa ahaa.

5 Isla saacaddaas waxaa soo baxay nin gacantiis faraheed, oo waxay wax ku qoreen
nuuraddii derbiga ka soo hor jeeday laambadda, oo gurigii boqorka, boqorkiina
wuu arkay gacantii inteedii wax qortay. 6 Markaasaa boqorka wejigiisii beddelmay,
fikirradiisiina wuu la welwelay; xubnihii dhexdiisuna way debceen, lowyihiisiina way
isku dhacdhaceen.

7 Markaasaa boqorkii kor u qayliyey oo yidhi, Ii keena xiddigiyayaasha iyo kuwa reer
Kaldayiin ah iyo kuwa wax sheega. Boqorkiina waa la hadlay raggii xigmadda lahaa ee
Baabuloon oo ku yidhi, Ku alla kii fartan akhriya, oo fasirkeeda ii caddeeya, waxaa loo
gelinayaa dhar guduudan, qoortana waxaa loo sudhayaa silsilad dahab ah, oo wuxuu
noqon doonaa taliyaha saddexaad oo boqortooyada.

8 Markaasaa waxaa soo galay boqorka raggiisii xigmadda lahaa oo dhan, laakiin
fartii way akhriyi kari waayeen, boqorkiina fasirkii way u caddayn kari waayeen.
9 Markaasaa Boqor Beelshaasar aad iyo aad u argaggaxay, wejigiisiina waa beddelmay,
saraakiishiisiina way welweleen.

10 Markaasaa boqorka iyo saraakiishiisii hadalkoodii aawadiis ayaa boqoraddii u
soo gashay gurigii diyaafadda; kolkaasay boqoraddii hadashay oo tidhi, Boqorow,
weligaaba noolow; fikirradaadu yay kaa argaggixin, wejigaaguna yuusan beddelmin.
11 Nin ruuxii ilaahyada quduuska ahu ku jiro ayaa boqortooyadaada jooga, oo jeerkii
aabbahaa ayaa waxaa laga helay nuur iyo waxgarasho iyo xigmad u eg xigmaddii
ilaahyada; oo Boqor Nebukadnesar oo ahaa aabbahaa, boqorow, wuxuu isaga ka
dhigay madaxdii saaxiriinta, iyo xiddigiyayaasha, iyo kuwa reer Kaldayiin ah, iyo kuwa
wax sheega; 12 maxaa yeelay, waxaa laga helay ruux aad u wanaagsan, iyo aqoon,
iyo waxgarasho, riyooyinkana wuu fasiri jiray, waxa daahanna wuu muujin jiray,
shakigana wuu saari jiray, oo kaasu waa Daanyeel, kii boqorku u bixiyey Beelteshaasar.
Haddaba Daanyeel ha loo yeedho, oo isna fasirka wuu caddayn doonaa.

13 Markaasaa Daanyeel la soo hor taagay boqorka. Boqorkiina waa la hadlay oo
Daanyeel ku yidhi, Ma waxaad tahay Daanyeelkii ka mid ahaa kuwii Yahuudah laga soo
dhacay, oo boqorkii aabbahay ahaa Yahuudah ka keenay? 14 Waxaa la iiga kaa sheegay
inuu ruuxa ilaahyadu kugu jiro, oo lagaa dhex helay nuur iyo waxgarasho iyo xigmad
aad iyo aad u wanaagsan. 15 Haddaba raggii xigmadda lahaa iyo xiddigiyayaashii baa
lay soo hor taagay inay fartan akhriyaan, oo ay ii caddeeyaan fasirkeeda, laakiin way
kari waayeen inay ii caddeeyaan waxaas fasirkiisa. 16 Laakiinse waxaa la iiga kaa
sheegay inaad wax fasiri kartid, shakigana saari kartid; haddaba haddaad farta akhriyi
kartid oo aad fasirkeeda caddayn kartid, waxaa lagu xidhi doonaa dhar guduudan,
waxaad qoortana ku qabi doontaa silsilad dahab ah, oo waxaad noqon doontaa taliyaha
saddexaad oo boqortooyada.

17 Markaasaa Daanyeel jawaabay oo yidhi isagoo boqorkii hor taagan, Boqorow,
hadiyadahaaga iska hayso, abaalgudyadaadana ku kale sii; habase yeeshee farta waan
kuu akhriyi doonaa, fasirkana waan kuu caddayn doonaa.

18 Boqorow, Ilaaha ugu Sarreeyaa wuxuu aabbahaa Nebukadnesar siiyey boqortooy-
ada, iyo weynaan, iyo ammaan, iyo derejo, 19 oo weynaantii uu siiyey aawadeed ayay
dadyowgii iyo quruumihii iyo kuwii kala afka ahaa oo dhammu la gariireen oo ka
cabsadeen. Kuu doonayay wuu dilay, kuu doonayayna wuu reebay; oo kuu doonayay
wuu sarraysiiyey, kuu doonayayna wuu hoosaysiiyey. 20 Laakiinse markuu dhulka
kor isaga qaaday oo ruuxiisii kibir la qallafsanaaday ayaa carshigii boqornimadiisa

laga dejiyey, ammaantiisiina waa laga qaaday. [21] Markaasaa binu-aadmiga laga eryay,
qalbigiisiina waxaa laga dhigay sida kan dugaagga, wuxuuna la joogay dameeraha
duurka, oo wuxuu doogga u daaqay sida dibida, jidhkiisana waxaa qoyay dharab
samada ka soo dhacay ilaa uu ka ogaaday in Ilaaha ugu Sarreeyaa u taliyo boqortooyada
dadka, oo uu madax uga dhigo ku alla kii uu doonayo.
[22] Beelshaasarow, adigoo wiilkiisii ah, ma aadan is-hoosaysiin in kastoo aad
waxyaalahan oo dhan ogayd; [23] laakiinse waad iska sarraysiisay Sayidka samada; oo
waxaa lagu hor keenay weelashii gurigiisa, markaasaa adiga iyo saraakiishaada, iyo
naagahaaga, iyo naagahaaga addoommaha ahu aad khamri ku cabteen; oo waxaad
ammaantay ilaahyada lacagta iyo dahabka ah, iyo kuwa naxaasta, iyo birta, iyo
qoryaha, iyo dhagaxa ah, oo aan waxba arkin, waxna maqlin, waxna ogayn: oo Ilaaha
neeftaadu gacantiisa ku jirto, oo jidadkaaga oo dhan lehna ma aadan ammaanin;
[24] dabadeed gacanta isaga xaggiisaa laga soo diray, oo waxay qortay fartan.
[25] Oo waa tan fartii la qoray, MENE, MENE, TEQEL, UUFARSIIN.
[26] Waa kan waxaas fasirkiisii: MENE: Waxay ka dhigan tahay, Ilaah waa tiriyey
boqortooyadaada, wuuna dhammeeyey. [27] TEQELna waxaa weeye, Kafadaha waa
lagugu miisaamay oo wax baa kaa dhinnaaday. [28] FERESna waxaa weeye, Boqortooy-
adaadii waa la qaybiyey, oo waxaa la siiyey reer Maaday iyo reer Faaris. [29] Markaasaa
Beelshaasar amar bixiyey, oo waxay Daanyeel u xidheen dhar guduudan, qoortana
waxaa loo geliyey silsilad dahab ah, markaasaa la naadiyey inuu noqonayo taliyaha
saddexaad oo boqortooyada. [30] Habeenkaasaa la dilay Beelshaasar boqorkii reer
Kaldayiin. [31] Oo Daariyus oo ahaa reer Maaday oo laba iyo lixdan jir ahaa, ayaa
boqortooyadii qabsaday.

6

Daanyeel Oo Ku Jiray Bohoshii Libaaxyada

[1] Daariyus waxaa la wanaagsanaa inuu boqortooyadiisa u yeelo boqol iyo labaatan
amiir, oo boqortooyada oo dhan wada gaadha; [2] oo wuxuu iyagii ka sara mariyey
saddex taliye, oo Daanyeel ka mid ahaa; inay amiirradu iyaga la xisaabtamaan, oo
aan boqorka khasaare ku dhicin. [3] Markaasaa Daanyeel laga soocay taliyayaashii
iyo amiirradii, maxaa yeelay, waxaa isaga ku jiray ruux aad u wanaagsan; boqorki-
ina wuxuu ku fikiray inuu talada boqortooyada oo dhan u dhiibo. [4] Markaasaa
taliyayaashii iyo amiirradii waxay doondooneen sabab ay Daanyeel ku dacweeyaan
oo xagga boqortooyada ku saabsan; laakiinse way waayeen sabab iyo xumaan toona;
maxaa yeelay, isagu wuxuu ahaa aamin, oo qalad iyo xumaan toona lagama helin.
[5] Markaasay nimankaasu waxay isku yidhaahdeen, Sabab ku heli mayno Daanyeelkan,
haddaynan ku helin xagga sharciga ku saabsan Ilaahiisa. [6] Markaasaa taliyayaashii
iyo amiirradii la shireen boqorkii, oo waxay ku yidhaahdeen, Boqor Daariyusow,
weligaaba noolow. [7] Madaxweynayaashii boqortooyada oo dhan, iyo taliyayaashii,
iyo amiirradii, iyo waaniyayaashii, iyo saraakiishii, waxay ku tashadeen inay dhisaan
qaynuun boqornimo iyo amar leh, Ku alla kii intii soddon maalmood ah wax weyddiista
ilaah kale ama nin, adiga mooyaane, Boqorow, waa in lagu rido bohosha libaaxyada.
[8] Haddaba, Boqorow, amarka dhis, oo qorniinka saxeex si uusan u beddelmin, sida
sharciga reer Maaday iyo reer Faaris uusan u beddelmin oo kale. [9] Sidaas daraaddeed
Boqor Daariyus waa saxeexay qorniinkii iyo amarkii. [10] Daanyeelna markuu ogaaday
in qorniinkii la saxeexay ayuu gurigiisii galay, haddaba daaqadihii qolkiisa oo xagga
Yeruusaalem u jeeday way furnaayeen, oo saddex jeer buu maalintiiba jilbo joogsan ji-
ray oo tukan jiray, oo Ilaahiis ku mahadnaqi jiray, siduu hore u yeeli jiray. [11] Markaasay
nimankii isu soo shireen, oo waxay heleen Daanyeel oo wax weyddiisanaya oo baryaya
Ilaahiis. [12] Markaasay u soo dhowaadeen, oo waxay boqorka hortiisii kaga hadlen

wax ku saabsan amarkii boqorka, oo waxay yidhaahdeen, Miyaadan saxeexin amar
leh, Ku alla kii, intii soddon maalmood ah, wax weyddiista ilaah kale ama nin, adiga
mooyaane, waa in lagu rido bohosha libaaxyada? Boqorkiina waa u jawaabay oo
ku yidhi, Taasu waa run, sida sharciga reer Maaday iyo reer Faaris ku qoran oo aan
beddelmi karin. [13] Markaasay jawaabeen oo waxay boqorkii hortiisa ka yidhaahdeen,
Boqorow, Daanyeelkii ka mid ahaa kuwii Yahuudah laga soo dhacay, dan kama leh
adiga iyo amarkii aad saxeexday toona, laakiinse saddex jeer buu maalin walba
Ilaahiisa wax weyddiistaa. [14] Markaasaa boqorkii markuu hadalkaas maqlay ayuu
aad uga xumaaday, oo isku dayay inuu Daanyeel samatabbixiyo; oo ilaa qorraxdu ka
dhacday ayuu hawshoonayay inuu isaga badbaadiyo. [15] Markaasay nimankii giddigood
boqorkii ku soo shireen, oo waxay boqorkii ku yidhaahdeen, Bal ogow, Boqorow, inay
sharci reer Maaday iyo reer Faaris tahay inaan la beddelin qaynuun ama amar uu
boqorku dhiso. [16] Markaasaa boqorkii amray, oo Daanyeel waa la soo kexeeyey oo lagu
dhex tuuray bohoshii libaaxyada. Boqorkiina waa la hadlay Daanyeel, oo ku yidhi,
Ilaahaaga aad had iyo goorba u adeegto ayaa ku samatabbixin doona. [17] Markaasaa
dhagax la keenay, oo bohoshii afkeedii la saaray; oo boqorkii baa ku shaabadeeyey
shaabaddiisii, iyo shaabaddii saraakiishiisa, inaan waxba laga beddelin xaaladda
Daanyeel. [18] Dabadeedna boqorkii baa gurigiisii tegey, oo habeenkaas wuu soomanaa:
alaabtii muusikadana looma keenin, hurdadiina waa ka duushay. [19] Boqorkii intuu
aroor hore kacay ayuu degdeg u tegey bohoshii libaaxyada. [20] Oo markuu u soo
dhowaaday bohoshii Daanyeel ku jiray ayuu si weyn u ooyay; markaasa boqorkii
hadlay oo Daanyeel ku yidhi, Daanyeelow, Ilaaha nool midiidinkiisow, Ilaahaaga
aad had iyo goor u adeegtaa ma awoodi karaa inuu libaaxyada kaa samatabbixiyo?
[21] Markaasaa Daanyeel boqorkii ku yidhi, Boqorow, weligaaba noolow. [22] Ilaahay
malaa'igtiisii buu soo diray, oo waxay xidhay libaaxyada afkoodii, oo waxba ima ay
yeelin; waayo, wuxuu arkay inaanan xaq qabin; xaggaagana, Boqorow, waxba kuma
aanan yeelin. [23] Dabadeedna boqorkii aad iyo aad buu u farxay, oo wuxuu ku amray
in Daanyeel bohosha laga soo bixiyo. Sidaasaana Daanyeel bohoshii looga soo bixiyey,
korkiisiina innaba waxyeello lagama helin, maxaa yeelay, Ilaahiis buu isku halleeyey.
[24] Dabadeedna boqorkii baa amar bixiyey oo waxaa la keenay nimankii Daanyeel
dacweeyey, oo bohoshii libaaxyada ayaa lagu dhex tuuray, iyagii iyo carruurtoodii
iyo naagahoodiiba; markaasaa libaaxyadii qabsadeen intayan bohoshii salkeeda soo
gaadhin, lafahoodii oo dhanna way burbursadeen.

[25] Markaasaa boqorkii Daariyus warqado u qoray dadyowgii, iyo quruumihii, iyo
kuwii kala afka ahaa oo dhan, oo dhulka oo dhan degganaa; oo wuxuu ku yidhi,
Nabadu ha idinku badato. [26] Waxaan amar ku bixinayaa in dadka dowladnimada
boqortooyadayda oo dhan ay ku hor gariiraan oo ka cabsadaan Ilaaha Daanyeel;
waayo, isagu waa Ilaaha nool, oo weligiis jiraya, boqortooyadiisuna waa mid aan la
baabbi'in karayn, dowladnimadiisuna way jiri doontaa ilaa ugudambaysta. [27] Isagu
wax waa samatabbixiyaa oo badbaadiyaa, samada iyo dhulkana wuxuu ku sameeyaa
calaamado iyo yaabab, waana kii Daanyeel ka samatabbixiyey xooggii libaaxyada.
[28] Sidaasuu Daanyeelkanu ugu barwaaqoobay boqornimadii Daariyus, iyo boqorni-
madii Kuuroskii reer Faaris.

7

Riyadii Daanyeel Ee Afarta Bahal

[1] Sannaddii kowaad oo boqorkii Baabuloon oo ahaa Beelshaasar, ayaa Daanyeel
riyooday, waxna waa la tusay isagoo sariirtiisa ku jiifa; markaasuu riyadii qoray,
waxyaalihii dhammaantoodna wuu sheegay. [2] Daanyeel wuu hadlay oo yidhi, Waxaan
riyadaydii habeennimo ku arkay afartii dabaylood oo samada, oo badda weyn ku soo

dhacaysa. 3 Oo waxaa baddii ka soo baxay afar bahal oo waaweyn, ee midba kan kale
ka duwan yahay. 4 Midkii kowaad wuxuu u ekaa libaax, baalal gorgorna wuu lahaa, oo
waan fiirinayay ilaa baalashiisii laga rifay, oo dhulka kor baa looga qaaday, oo waxaa
lagu taagay laba lugood sidii nin oo kale, nin qalbigiisna waa la siiyey. 5 Oo bal eeg,
bahal kale oo labaad oo orso u ekaa, oo dhinac keliya ayuu ku taagnaa, oo saddex
feedhood baa afka ugu jiray ilkihiisa dhexdood: oo waxaa lagu yidhi, War kac, oo
dad badan cun. 6 Dabadeedna waxaan arkay mid kale oo shabeel u eg, oo dhabarka
ku leh afar baal oo haadeed, bahalku wuxuu kaloo lahaa afar madax; oo waxaa la
siiyey dowladnimo. 7 Dabadeedna waxaan riyadii habeennimada ku arkay bahalkii
afraad, oo ahaa mid laga cabsado oo xoog badan, aad buuna u darnaa; oo wuxuu
lahaa ilko waaweyn oo bir ah; wax buuna cunay oo burburiyey, intii hadhayna wuu
ku tuntay; oo wuu ka wada duwanaa bahalladii kale oo ka horreeyey isaga; oo wuxuu
lahaa toban gees. 8 Waxaan ka fiirsaday geesihii, oo bal eeg, waxaa dhexdoodii ka soo
baxay gees kale oo yar; markaasaa hortiisa waxaa ka ruqay saddex gees oo kuwii hore
ka mid ah, geeskaas waxaa ku yiil indho u eg indho dad, iyo af ku hadlaya waxyaalo
waaweyn. 9 Waxaan fiirinayay ilaa carshiyo meel la dhigay, oo waxaa ku fadhiistay mid
da' weyn; oo dharkiisu wuxuu u caddaa sida barafka cad, timaha madaxiisuna waxay
u ekaayeen sida suuf saafi ah, carshigiisu wuxuu ahaa olol dab ah, giringirihiisuna
waxay ahaayeen dab wax gubaya. 10 Oo waxaa hortiisa ka soo dareeray oo ka soo baxay
durdur dab ah; oo waxaa u adeegayay kumaan kun iyo kumaan kun, hortiisana waxaa
taagnaa toban kun oo min toban kun ah; oo xukunkiina waa la dhigay, kitaabbadiina
waa la furay. 11 Wakhtigaas aad baan u fiiriyey, codkii hadallada waaweynaa oo
geesku ku hadlay aawadiis; oo waxaan fiirinayay ilaa bahalkii la dilay, bakhtigiisiina
waa la baabbi'iyey, oo waxaa loo dhiibay si dab loogu gubo. 12 Oo bahalladii kale ee
hadhayna dowladnimadoodii waa laga qaaday, cimrigoodiise waa la dheereeyey ilaa
waa iyo wakhti. 13 Riyadii habeennimada waxaan ku arkay mid u eg wiilkii aadan
aha oo ku yimid daruuraha samada, oo wuxuu u yimid, kii da'da weynaa, oo waa
loo soo dhoweeyey oo hortiisaa la soo taagay. 14 Oo waxaa la siiyey dowladnimo
iyo ammaan iyo boqortooyo, inay dadyowga, iyo quruumaha, iyo kuwa kala afka
ahu u wada adeegaan. Dowladnimadiisu waa dowladnimo weligeed jiraysa, oo aan
dhammaanayn, boqortooyadiisuna waa mid aan la baabbi'in doonin.

Fasiriddii Riyadii

15 Anigan Daanyeel ahna, ruuxaygu jidhkayguu ku murugaysnaa oo waxyaalihii lay
tusayna, way iga argaggixiyeen. 16 Oo waxaan ku soo dhowaaday kuwii meeshaas
taagnaa midkood, oo waxaan weyddiiyey runta ku saabsan waxyaalahan oo dhan.
Markaasuu ii sheegay oo ii caddeeyey waxyaalahaas fasirkoodii oo dhan. 17 Afartan
bahal oo waaweynaa waa afar boqor, oo dunida ka kici doona. 18 Laakiinse Ka ugu
Sarreeya quduusiintiisa ayaa boqortooyada qaadan doonta, oo waxay yeelan doonaan
boqortooyada weligood iyo xataa weligood iyo weligoodba. 19 Dabadeedna waxaan
jeclaaday inaan ogaado runtii ku saabsanayd bahalkii afraad, oo ka duwanaa dham-
maantood, oo aad iyo aad cabsida u lahaa, oo ilkihiisu birta ahaayeen, oo ciddiyahi-
isuna naxaasta ahaayeen; oo wax cunayay, oo waxna burbursanayay, intii hadhayna
ku tumanayay, 20 iyo tobankii gees oo madaxiisa ku yiil, iyo geeskii kale oo soo
baxay oo hortiisa ay saddexdu ka dhaceen, kaasu waa geeskii indhaha lahaa, iyo afka
waxyaalaha waaweyn ku hadlayay, oo araggiisu kuwa kale ka xoog badnaa. 21 Waan
fiiriyey, oo isla geeskaas ayaa quduusiinta la diriray; wuuna ka adkaaday; 22 ilaa uu kii
da'da weynaa yimid, oo xukunkii la siiyey quduusiintii Ka ugu Sarreeya, oo uu yimid
wakhtigii ay quduusiintu yeelan lahayd boqortooyada. 23 Sidan buu yidhi, Bahalka
afraad wuxuu ahaan doonaa boqortooyo afraad o dunida ka kici doonta, taasu waa ka
duwanaan doontaa boqortooyooyinka kale oo dhan, oo waxay cuni doontaa dunida oo

dhan, wayna ku tuman doontaa, oo burburin doontaa. 24 Tobanka gees xaggoodana,
waxaa boqortooyadaas ka kici doona toban boqor, dabadeedna mid kalaa kici doona
iyaga ka dib, oo isagu waa ka duwanaan doonaa kuwii hore, oo saddex boqor buu dejin
doonaa. 25 Oo hadal ka gees ah Ka ugu Sarreeya ayuu ku hadli doonaa, wuxuuna aad
u dhibi doonaa quduusiinta Ka ugu Sarreeya, oo wuxuu ku fikiri doonaa inuu beddelo
wakhtiyada iyo sharciga, oo gacantiisaana loo gelin doonaa ilaa wakhti iyo wakhtiyo
iyo wakhti badhkiis. 26 Laakiinse xukunku wuu ahaan doonaa, oo waxaa laga qaadi
doonaa dowladnimadiisa, si loo dhammeeyo oo loo baabbi'iyo ilaa ugudambaysta.
27 Markaasaa boqortooyada iyo dowladnimada, iyo weynaanta boqortooyooyinka
samada ka hooseeya oo dhan, waxaa la siin doonaa dadka quduusiinta Ka ugu Sarreeya.
Boqortooyadiisu waa boqortooyo weligeed jiraysa, oo dowladaha oo dhammuna isagay
u adeegi doonaan oo addeeci doonaan. 28 Waa kan xaalka dabaadigiisii. Aniga Daanyeel
ah, fikirradaydu aad bay iiga argaggixiyeen, wejigaygiina waa beddelmay, laakiinse
qalbigaygaan ku hayay.

8

Daanyeel Oo Ku Riyooday Wan Iyo Orgi

1 Sannaddii saddexaad oo boqornimadii Boqor Beelshaasar ayaa riyo ii muuqatay
anigan Daanyeel ah, taasuna way ka dambaysay tii markii hore ii muuqatay. 2 Oo
wax baan riyadii ku arkay, oo haddaba saas bay ahayd in markaan riyada arkay aan
joogay daartii weynayd oo ku tiil Shuushan oo ku jirtay gobolka Ceelaam; oo riyadii
baan haddana arkay oo waxaan ag joogay Webi Uulay. 3 Markaasaan indhahaygii
kor u qaaday, oo waxaan arkay wan laba gees leh oo webiga hortiisa taagan; oo
labada geesna way dheerdheeraayeen, laakiinse mid baa ka dheeraa midka kale; oo
kii dheeraa baa markii dambe soo baxay. 4 Oo waxaan arkay wankii oo wax u riixaya
xagga galbeed iyo xagga woqooyi, iyo xagga koonfureed, oo bahalna ma hor istaagi
karin, mana jirin mid gacantiisa wax ka bixin karay; laakiinse siduu doonayay ayuu
yeeli jiray, wuuna isweyneeyey. 5 Oo intii aan ka fiirsanayay ayaa waxaa galbeed ka
yimid orgi, wuxuuna kor maray dhulka dushiisa oo dhan, dhulkana ma uusan taaban:
orgiguna wuxuu labada indhood dhexdooda ku lahaa gees weyn. 6 Oo wuxuu u yimid
wankii labada gees lahaa oo aan arkay, isagoo webiga hortiisa taagan, kolkaasuu ku
orday isagoo aad u cadhaysan. 7 Oo waxaan arkay isagoo wankii u soo dhowaaday,
aad buuna ugu xanaaqay, oo wankii buu hardiyey, labadiisii geesna wuu ka jebiyey.
Wankiina ma lahayn xoog uu iskaga celiyo, laakiinse dhulkuu ku tuuray, wuuna ku
tuntay, mana jirin mid wanka orgiga ka samatabbixin karaa. 8 Markaasaa orgigii
aad iyo aad isu weyneeyey, oo markuu aad xoog u yeeshay ayaa geeskii weynaa ka
jabay; markaasaa beddelkiisii waxaa u soo baxay afar gees oo waaweyn oo u jeeday
samada afarteeda jaho. 9 Markaasaa midkood waxaa ka soo baxay gees yar oo aad
ugu weynaaday xagga koonfureed iyo xagga bari, iyo xagga waddankii quruxda lahaa.
10 Oo xataa wuu ka xoog weynaaday ciidanka samada, markaasuu ciidankii qaarkiis
iyo xiddigihii qaarkood dhulka ku soo tuuray, wuuna ku tuntay. 11 Oo weliba wuu ka
sii xoog weynaaday amiirkii ciidanka, oo wuxuu ka qaaday qurbaankii la gubanayay
oo joogtada ahaa, oo meeshiisii quduuska ahaydna hoos baa loo tuuray. 12 Markaasaa
ciidankii iyo qurbaankii joogtada ahaaba isagii la siiyey, waxaana loo siiyey xadgudub,
markaasuu runtii dhulka ku soo tuuray, wuxuu sameeyey ayuuna ku barwaaqoobay.
13 Dabadeedna waxaan maqlay mid quduus ah oo hadlaya, markaasaa mid kale oo
quduus ahu wuxuu ku yidhi kii hadlay, Ilaa goormay ahaan doontaa riyada ku saabsan
qurbaanka joogtada ah, iyo xadgudubka wax baabbi'iya, si meesha quduuska ah iyo
ciidankaba loogu tunto? 14 Markaasuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo fiid
iyo subax, dabadeedna meesha quduuska ah waa la nadiifin doonaa.

Fasiriddii Riyada

15 Oo markaan anigoo Daanyeel ah arkay riyadii ayaan doondoonay inaan garto, oo
bal eeg, waxaa i soo hor istaagay wax nin u eg. 16 Oo nin codkiis ayaan ka dhex maqlay
Webi Uulay wuuna dhawaaqay, oo yidhi, Jibriilow, ninkan riyada garansii. 17 Sidaas
daraaddeed ayuu u soo dhowaaday meeshii aan taagnaa, oo markuu yimid waan
baqay, wejigaanna u dhacay, laakiinse wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadamow, garo, waayo,
riyada waxaa leh wakhtiga ugudambaysta. 18 Oo intuu ila hadlayay ayaan hurdo aad u
weyn la dhacay anigoo wejiga dhulka ku hayo, laakiinse isagii baa i taabtay oo i sara
joojiyey. 19 Oo wuxuu igu yidhi, Bal eeg, waxaan ku ogeysiinayaa waxa ahaan doona
wakhtiga ugu dambaysta ee cadhada, waayo, waxaa leh wakhtiga la ballamay ee ugu
dambaysta ah. 20 Wankii aad aragtay oo labada gees lahaa waa labada boqor ee dalka
Maaday iyo dalka Faaris. 21 Orgigiina waa boqorka dalka Gariigta, oo geeskii weynaa
oo labadiisa indhood dhexdooda ku yiilna waa boqorka kowaad. 22 Oo midkii ka jabay
meeshii afartu soo istaagtay, quruuntaas waxaa ka soo bixi doonta afar boqortooyo,
laakiinse xooggiisa ma yeelan doonaan. 23 Marka ugu dambaysta boqortooyadooda,
ee uu dembilayaasha wakhtigoodu buuxsamo waxaa kici doona boqor wejigiisa laga
cabsado, oo garanaya waxyaalaha daahan. 24 Oo xooggiisuna wuu weynaan doonaa,
laakiinse ma aha xagga isaga xooggiisa, oo aad buu si yaab leh wax u baabbi'in doonaa,
wuuna ku barwaaqoobi doonaa wuxuu sameeyo, oo wuxuu baabbi'in doonaa kuwa
xoogga badan iyo dadka quduuska ah. 25 Oo siyaasaddiisa ayuu khiyaanada gacantiisa
kaga guulaysan doonaa; markaasuu xagga qalbiga iska weynayn doonaa, oo kuwo
badan oo nabadgelyaysan ayuu baabbi'in doonaa. Wuxuu kaloo is-hor taagi doonaa
Amiirka amiirrada; laakiinse waa la jejebin doonaa isagoo aan gacan la saarin. 26 Oo
riyadii fiidadka iyo subaxyada ee laguu sheegay waa run, laakiinse adigu riyada xidh,
waayo, waxaa iska leh maalmo badan oo iman doona. 27 Markaasaan anigoo Daanyeel
ahu suuxay, dhawr maalmoodna waan bukay, dabadeedna waan kacay, oo shuqulkii
boqorka qabtay: oo riyadii waan la yaabay, laakiinse ciduna ma garan.

9

Baryadii Daanyeel

1 Sannaddii kowaad oo Daariyus kii ahaa ina Ahashwerus oo reer Maaday, oo
boqorka looga dhigay boqortooyadii reer Kaldayiin, 2 sannaddii kowaad oo boqorni-
madiisa ayaan anigoo Daanyeel ahu kitaabbadii ka gartay intay ahaayeen sannadihii
Ilaah kala hadlay Nebi Yeremyaah, oo ku saabsanaa wakhtiga la dhammaystirayo
baabbi'inta wax la baabbi'inayo Yeruusaalem, waxayna ahaayeen toddobaatan san-
nadood. 3 Oo waxaan wejigayga u jeediyey Sayidka Ilaah ah inaan ku doondoono
tukasho iyo baryootan, anoo sooman, oo joonyado guntan, oo dambas ku fadhiya.
4 Oo Rabbiga ah Ilaahayga ayaan baryay, oo wax baan u qirtay, oo aan idhi, Sayidow,
waxaad tahay Ilaaha weyn oo laga cabsado, oo axdi xajiya, oo u naxariista kuwa isaga
jecel oo amarradiisa dhawra; 5 waannu dembaabnay, oo wax baannu si qalloocan
u samaynay, oo shar baannu falnay, oo waannu caasiyownay, oo xataa waannu ka
baydhnay amarradaadii iyo xukummadaadii, 6 oo ma aannu dhegaysan nebiyadii ad-
doommadaada ahaa, oo magacaaga kula hadlay boqorradayada iyo amiirradayada, iyo
awowayaashayo, iyo dadka waddanka deggan oo dhan. 7 Sayidow, xaqnimada adigaa
iska leh, laakiinse annagu waxaannu leennahay qasnaan iyo ceeb sida maanta annagoo
ah dadka reer Yahuudah, iyo kuwa ku dhaqma Yeruusaalem, iyo reer binu Israa'iil oo
dhan, iyo kuwa dhow iyo kuwa fog oo aad dalalka kale u kaxaysay xadgudubkii ay
kugu xadgudbeen aawadiis. 8 Sayidow, waxaannu leennahay qasnaan iyo ceeb, annaga
iyo boqorradayada iyo amiirradayada, iyo awowayaashayaba, maxaa yeelay, waannu
kugu dembaabnay. 9 Sayidka Ilaahayaga ahu wuxuu leeyahay naxariis iyo dembidhaaf,

waayo, waannu ku caasiyownay; [10] mana aannu addeecin codkii Rabbiga Ilaahayaga
ah, iyo inaannu ku soconno sharciyadiisa ay na hor dhigeen nebiyadii ahaa addoom-
madiisa. [11] Haah, reer binu Israa'iil oo dhammu sharcigaagii way ku xadgudbeen, oo
xataa way ka baydheen, si aanay u addeecin codkaaga, sidaas daraaddeed ayaa cad-
hada lanoogu riday, iyo weliba dhaarta ku qoran sharciga Muuse, oo ahaa addoonkii
Ilaah; waayo, waannu kugu dembaabnay. [12] Hadalladiisii uu kaga hadlay annaga iyo
xaakinnadayada na xukumi jiray wuxuu ku adkeeyey xumaan weyn oo uu nagu soo
dejiyey; waayo, samada hoosteeda oo dhan laguma samayn waxa Yeruusaalem lagu
sameeyey oo kale. [13] Sida ku qoran sharciga Muuse, xumaantan oo dhammu annagay
nagu dhacday, welise Rabbiga Ilaahayaga ah raallinimo kama aannu baryin, si aannu
uga soo jeesanno dembiyadayada, oo aannu runtaada uga fikirno. [14] Haddaba sidaas
daraaddeed baa Rabbigu xumaanta u fiiriyey, oo uu noogu soo dejiyey, waayo, Ilaaha
Rabbigayaga ahu wax alla wuxuu sameeyo oo dhan waa ku xaq, oo annana ma aannu
addeecin codkiisii. [15] Haddaba Ilaahayaga ahow, oo dadkiisa gacanta xoogga leh Masar
kaga soo bixiyayow, oo maanta ammaan isu soo jiidayow, waannu dembaabnay, oo
wax shar ah baannu falnay. [16] Sayidow, waan ku baryayaaye xaqnimadaada oo dhan
aawadeed, Dhirifkaaga iyo cadhadaaduba ha ka leexdeen magaaladaada Yeruusaalem,
oo ah buurtaada quduuska ah; waayo, dembiyadayada iyo xumaantii awowayaashayo
aawadood ayaa Yeruusaalem iyo dadkaagiiba kuwo ceebaysan ugu noqdeen inta nagu
wareegsan oo dhan. [17] Haddaba Ilaahayow, bal maqal tukashadayda iyo baryadayda
anoo ah addoonkaaga, oo aawadaa, Sayidow, uga dhig in wejigaagu ka hor iftiimo
meeshaada quduuskaa oo kharribantay. [18] Ilaahayow, dhegahaaga soo jeedi oo i maqal;
oo indhahaaga kala qaad, oo bal arag baabba'ayaga, iyo magaaladii magacaaga loogu
yeedhayba, waayo, annagu kugu baryi mayno xaqnimo aannu leennahay, laakiinse
naxariistaada ayaannu kugu baryaynaa. [19] Sayidow, na maqal; Sayidow, na cafi;
Sayidow, na dhegayso oo yeel; ha raagin; aawadaa baan kugu baryaynaa Ilaahayow,
maxaa yeelay magaaladaada iyo dadkaagaba waxaa loogu yeedhay magacaaga.

Toddobaatan Toddobaad

[20] Oo intii aan hadlayay, oo aan tukanayay, oo aan dembigayga iyo dembigii dadkayga
reer binu Israa'iil qiranayay, oo aan Rabbiga Ilaahayga ah u baryayay buurta quduuska
ah oo Ilaahay, [21] intii aan ducaysanayay ayaa ninkii Jibriil ahaa, oo aan markii hore
riyada ku arkay, degdeg iigu soo duulay, wakhtigii qurbaankii fiidkii la bixiyey, oo i
taabtay. [22] Markaasuu wax i baray, oo ila hadlay, oo wuxuu igu yidhi, Daanyeelow,
haatan waxaan u soo baxay inaan kaa dhigo mid wax aad u yaqaan. [23] Markaad
baryootankaagii bilowday ayaa amarku soo baxay, oo waxaan u imid inaan kuu sheego;
waayo, aad baa laguu jecel yahay, haddaba sidaas daraaddeed xaalka ka fiirso, oo
riyada garo. [24] Toddobaatan toddobaad baa loo qabtay dadkaaga iyo magaaladaada
quduuska ah, in xadgudubka la joojiyo, oo dembiyada la dhammeeyo, oo xumaanta
laga heshiiyo, oo la keeno xaqnimo weligeed ah, iyo in la shaabadeeyo waxyaalo lays
tuso iyo waxyaalo la sii sheego, iyo in la subko kan ugu quduusan. [25] Haddaba ogow oo
garo in tan iyo markii amarku soo baxay in Yeruusaalem la soo celiyo oo la dhiso ilaa
uu yimaado Kan subkan oo ah amiirka waxaa ahaan doona toddoba toddobaad, iyo
laba iyo lixdan toddobaad; haddana wakhtiyada cidhiidhiga ah waa la dhisi doonaa oo
waxaa loo yeeli doonaa jidad iyo derbi. [26] Oo laba iyo lixdanka toddobaad dabadood
ayaa Kan subkan la gooyn doonaa waxbana ma haysan doono, oo dadka amiirka iman
doona ayaa baabbi'in doona magaalada iyo meesha quduuska ah oo dhammaadkiisuna
wuxuu ahaan doona mid daad leh, oo xataa ilaa ugu dambaysta waxaa jiri doona
dagaal; baabba'na waa la goostay. [27] Oo toddobaad ayuu kuwo badan axdi kula
dhigan doonaa: markaasuu toddobaadka badhtankiisa joojin doonaa allabariga iyo

qurbaankaba; oo dushiisa waxaa ku iman doona mid wax baabbi'iya ilaa dhammaadkii
la goostay lagu dejiyo kan wax baabbi'iya.

10

Daanyeel Oo Ku Riyooday Wax Qof U Eg

1 Sannaddii saddexaad oo boqorkii Faaris oo Kuuros ahaa ayaa wax loo muujiyey
Daanyeel, oo magiciisa la odhan jiray Beelteshaasar; waxaasuna run buu ahaa, oo
weliba dagaal weyn buu ahaa xaalkii wuu gartay, garashuuna u lahaa wixii la tusay.
2 Waayahaas anigan Daanyeel ahu saddex toddobaad oo dhan ayaan barooranayay.
3 Cunto wanaagsan ma aan cunin, hilib iyo khamrina afkayga ma gelin, mana subkan
marnaba ilaa ay saddexdii toddobaad dhammaadeen. 4 Oo bishii kowaad maalinteedii
afar iyo labaatanaad, anoo taagan webiga weyn oo Xiddeqel ah agtiisa, 5 ayaan indha-
hayga kor u qaaday, oo wax fiiriyey, markaasaan arkay nin dhar wanaagsan qaba, oo
dahab saafi ah oo Uufaas laga keenayaa dhexda ugu xidhan yahay; 6 jidhkiisuna wuxuu
u ekaa berullos, wejigiisuna wuxuu u ekaa hillaac, indhihiisuna waxay u ekaayeen
laambado dab ah, gacmihiisa iyo cagihiisuna waxay midabka uga ekaayeen naxaas la
safeeyey, codkiisuna wuxuu u ekaa dad faro badan buuqood. 7 Oo anigaan Daanyeel
ah oo keliya ayaa wixii lay tusay arkay, waayo, nimankii ila socday ma ay arkin wixii
lay tusay, maxaa yeelay, aad bay u gariireen, wayna carareen si ay u dhuuntaan.
8 Oo sidaasaa keligay layga tegey, oo waxaan arkay waxan weyn ee lay tusay, oo
xoogna iguma hadhin, quruxdaydiina waxay u rogmatay qudhun, markaasaan xoog
iska waayay. 9 Oo codkiisiina waan maqlay, oo markaan maqlay codkiisii ayaan hurdo
culus wejiga ula dhacay, wejigana dhulkaan saaray. 10 Oo bal eeg, markaasaa gacanu
i taabatay, oo jilbaha iyo calaacalaha igu joojisay. 11 Oo wuxuu igu yidhi, Daanyeelow,
ninka aad loo jecelyahayow, bal garo erayada aan kugula hadlayo, oo istaag, waayo,
hadda adaa lay soo kaa diray, oo markuu hadalkaas igula hadlay ayaan istaagay anigoo
gariiraya. 12 Markaasuu igu yidhi, Ha cabsan, Daanyeelow, waayo, maalintii ugu
horraysay oo aad qalbigaaga gelisay inaad wax garato oo aad isku hoosaysiiso Ilaah
hortiis ayaa erayadaadii la maqlay, oo anigu waxaan u imid erayadaadii aawadood.
13 Laakiinse boqortooyada Faaris amiirkeedii ayaa kow iyo labaatan maalmood iga
hor joogsaday, laakiinse Mikaa'iil, oo ah amiirrada sare midkood, ayaa ii yimid inuu
i caawiyo, oo halkaasaan kula hadhay boqorradii reer Faaris. 14 Haddaba waxaan u
imid inaan ku ogeysiiyo waxa dadkaaga ku dhici doona ugu dambaysta, waayo, wixii
lagu tusay weli maalmo badan baa ka hadhay. 15 Oo markuu igula hadlay erayada
sidan ah ayaan xagga dhulka u jeestay, waanan hadli kari waayay. 16 Oo bal eeg,
mid binu-aadmiga u ekaa ayaa bushimahayga taabtay: markaasaan afka kala qaaday,
oo hadlay, oo waxaan ku idhi kii hor taagnaa, Sayidkaygiiyow, riyada sababteeda
aawadeed ayaa caloolxumadaydii igu soo noqotay, xoogna waan iska waayay. 17 Anoo
addoonkaaga ahu sidee baan kuula hadli karaa, sayidkaygiiyow? Imminka aniga xoog
iguma hadhin, neefuna iguma jirto. 18 Markaasaa haddana waxaa i taabtay mid binu-
aadmiga u eg, wuuna i xoogeeyey. 19 Markaasuu igu yidhi, Ninkii aad loo jeclaayow,
ha cabsan, nabadu ha kuu ahaato, xoog yeelo, oo xoog yeelo. Oo markuu ila hadlay
ayaan xoogaystay, oo waxaan idhi, Sayidkaygiiyow, hadal, waayo, waad i xoogaysay.
20 Markaasuu igu yidhi, Haddaba ma og tahay waxa aan kuugu imid wuxuu yahay? Oo
hadda waxaan u noqonayaa inaan la diriro amiirka reer Faaris, oo markaan tago waxaa
iman doona amiirkii dalka Gariigta. 21 Laakiinse waxaan kuu sheegayaa waxa lagu
qoray qorniinka runta; mana jiro mid aniga kuwaas iga celiyaa, amiirkiinna Mikaa'iil
mooyaane.

11

1 Daariyus oo reer Maaday ahaa, sannaddiisii kowaad ayaan u istaagay inaan caawiyo
oo xoogaysiiyo isaga.

Boqorrada Koonfurta Iyo Woqooyi

2 Oo haatan runtaan kuu sheegayaa, Bal ogow, weliba saddex boqor baa Faaris ka
kici doonee, kan afraadna kulligood waa ka wada maal badnaan doonaa, oo markuu
maalkiisa aad ugu xoogaysto, ayuu dhammaan boqortooyada Gariigta ku kicin doonaa.
3 Oo waxaa kici doona boqor xoog badan, oo talo weyn ku talin doona, hadba siduu
doonayana yeeli doonaa. 4 Oo markuu kaco, ayaa boqortooyadiisu jabi doontaa,
waxaana loo kala qaybin doonaa afarta jaho oo samada, laakiin farcankiisa iyo sida
dowladnimadiisu ahayd toona looma qaybin doono, waayo, boqortooyadiisa waa la
rujin doonaa, oo waxaa yeelan doona kuwo kale oo aan kuwan ahayn. 5 Oo boqorka
koonfureed ayaa xoog yeelan doona, oo mid amiirradiisa ka mid ah ayaa ka sii xoog
badnaan doona, wuxuuna yeelan doonaa dowladnimo, oo dowladnimadiisuna waxay
noqon doontaa dowladnimo weyn. 6 Sannado dabadoodna way isku darsami doonaan
kulligood, oo boqorka koonfureed gabadhiisa ayaa u iman doonta boqorka woqooyi
inay heshiis la dhigato; laakiinse gacanteedu xoog ma sii yeelan doonto; isaga iyo
gacantiisuna sii ma taagnaan doonaan, laakiinse waa la sii dayn doonaa iyada, iyo
kuwii keenay, iyo kii dhalay, iyo kii waayahaas iyada xoogayn jirayba. 7 Laakiinse
biqil ka baxay jiriddii ay ka soo farcantay ayaa meeshiisa istaagi doona oo u iman
doona ciidanka, oo wuxuu soo geli doonaa boqorka woqooyi qalcaddiisa, wuuna ka
gees ahaan doonaa iyaga, kolkaasuu ka adkaan doonaa. 8 Oo weliba wuxuu xagga
Masar qaadan doonaa ilaahyadooda, iyo sanamyadooda la shubay, iyo weelashoodii
wanaagsanaa ee laga sameeyey lacagta iyo dahabka, oo intii dhawr sannadood ah
ayuu ka hadhi doonaa boqorka woqooyi. 9 Oo wuxuu iman doonaa boqortooyada
boqorka koonfureed, laakiin waddankiisuu ku noqon doonaa. 10 Wiilashiisuna way
dagaallami doonaan, oo waxay ururunsan doonaan ciidan faro badan oo imanaya, oo
dhulka qarqinaya, oo dhex maraya, markaasuu soo noqon doonaa oo la dagaallami
doonaa ilaa qalcaddiisa. 11 Oo boqorka koonfureed wuu cadhoon doonaa, kolkaasuu
soo bixi doonaa oo la dagaallami doonaa boqorka woqooyi, oo wuxuu soo bixin doonaa
dad faro badan, dadka faraha badanna isagaa gacanta loo gelin doonaa. 12 Oo dadka
faraha badanna waa la qaadi doonaa, qalbigiisuna wuu kibri doonaa; oo tobanyaal
kun buu hoos u tuuri doonaa, mase adkaan doono. 13 Oo markaasaa waxaa soo noqon
doona boqorkii woqooyi, oo wuxuu soo bixin doonaa dad faro badan oo kuwii hore ka
sii badan; oo sannado dabadood wuxuu la iman doonaa ciidan badan iyo maal badan.
14 Oo wakhtigaasna dad badan baa ka gees noqon doona boqorka koonfureed; oo weliba
kuwa wax dulma oo dadkaaga ku dhex jira ayaa kici doona si ay riyadu u dhisanto;
laakiinse way dhici doonaan. 15 Sidaasuu boqorkii woqooyi u iman doonaa, oo tuulmo
buu tuuli doonaa, oo magaalo deyr lehna wuu qaadan doonaa, ciidanka koonfureedna
isma hor taagi doonaan, iyo dadkiisa uu doortay toona, oo xoog ay isku hor taagaanna
ma jiri doono. 16 Laakiin kan isaga ku kaca ayaa hadba siduu doonayo yeeli doona,
oo ninna isma hor taagi doono. Oo wuxuu dhex istaagi doonaa dhulka quruxda
leh, gacantiisana waxaa ku jiri doona baabbi'in. 17 Inuu xoogga boqortooyadiisa oo
dhan la yimaado aawadeed ayuu wejigiisa u jeedin doonaa, waxaana la jiri doona
kuwa qumman, markaasuu siduu doonayo yeeli doonaa; oo waxaa la siin doonaa
gabadha dumarka si uu u kharribo, laakiin ma ay istaagi doonto, tiisiina ma ay noqon
doonto. 18 Taas dabadeedna wuxuu u jeesan doonaa xagga gasiiradaha, kuwo badanna
wuu qaadan doonaa, laakiinse mid amiir ah ayaa caydii uu caayay joojin doona;
oo weliba caydiisii isaguu ku celin doonaa. 19 Markaasuu haddana u jeesan doona
xagga qalcadaha waddankiisa, laakiinse wuu turunturoon doonaa oo dhici doonaa,

lamana heli doono. [20] Dabadeedna waxaa meeshiisii istaagi doona mid ka dhigi doona
in cashuurqaade boqortooyada ammaanteeda dhex maro, laakiin dhawr maalmood
dabadood ayaa la jebin doonaa, lagumase jebin doono cadho ama dagaal. [21] Oo waxaa
meeshiisii qaadan doona mid la quudhsado, oo aan la siinin murwaddii boqortooyada,
laakiin wuxuu iman doonaa wakhtiga nabadgelyada, oo boqortooyadana sasabashuu
ku qaadan doonaa. [22] Oo iyaga hortiisa ayaa laga xaaqi doonaa, sida daadku wax u qar-
qiyo oo kale, waana la jebin doonaa iyagii, iyo weliba amiirkii axdigaba. [23] Oo markii
wacad lala dhigto dabadeed ayuu si khiyaano ah ku shaqaysan doonaa, waayo, dad yar
buu la soo bixi doonaa, wuuna xoog badnaan doonaa. [24] Wakhtiga nabadgelyada ayuu
iman doonaa xataa meelaha gobolka ugu barwaaqo badan, markaasuu wuxuu samayn
doonaa wax aan awowayaashiis iyo abkowyadiis midkoodna samayn; oo wuxuu ku
dhex firdhin doonaa wax la boobay iyo dhac iyo maal: oo intii wakhti ayuu wax
qalcadaha ka gees ah ku fikiri doonaa. [25] Markaasuu xooggiisa iyo geesinimadiisa ku
kicin doonaa boqorka koonfureed, isagoo ciidan badan wata, boqorka koonfureedna
isaguu la dagaallami doona isagoo wata ciidan aad u xoog badan, laakiinse isma
uu taagi doono, maxaa yeelay, wax ka gees ah bay ku fikiri doonaan. [26] Oo kuwii
quudkiisii cunay ayaa jebin doona isaga, oo ciidankiisuna dalkuu qarqin doonaa, oo
kuwo badan baa dhici doona iyagoo la laayay. [27] Oo labadaas boqorba qalbiyadoodu
waxay ka shaqayn doonaan belaayo, oo miis keliya ayay been isugu sheegi doonaan;
laakiinse ma ay hagaagi doonto; waayo, weliba ugudambaystu waxay noqon doontaa
wakhtigii la xugmay. [28] Markaasuu dhulkiisii ku noqon doonaa isagoo maal badan
wata, qalbigiisuna ka gees buu noqon doonaa axdiga quduuska ah; siduu doonayo ayuu
yeeli doonaa oo dhulkiisuu ku noqon doonaa. [29] Wakhtigii loo xugmay ayuu noqon
doonaa oo koonfurtuu iman doonaa; laakiinse wakhtiga ugu dambaysta ma noqon
doono sidii kii hore, [30] waayo, doonniyaha Kitiim ayaa soo weerari doona; oo sidaas
daraaddeed ayuu u quusan doonaa, oo u noqon doonaa, oo wuxuu u cadhoon doonaa
axdiga quduuska ah oo siduu doonayo ayuu yeeli doonaa, oo xataa wuu noqon doonaa,
wuuna u fiirsan doonaa kuwa ka taga axdiga quduuska ah. [31] Oo ciidan baa isaga la
gees noqon doona, oo waxay nijaasayn doonaan meesha quduuska ah ee qalcadda leh,
oo waxay qaadan doonaan qurbaanka joogtada, oo waxay qotomin doonaan waxa baas
oo wax baabbi'iya. [32] Oo kuwa wax baas oo axdiga ka gees ah sameeya ayuu sasabasho
ku qalloocin doonaa; laakiinse dadka Ilaahooda yaqaan way xoog badnaan doonaan,
oo waxyaalo waaweyn bay samayn doonaan. [33] Oo kuwa xigmadda leh oo dadka ku
dhex jira, kuwo badan bay wax bari doonaan; laakiinse maalmo badan bay ku dhici
doonaan seef, iyo olol, iyo maxbuusnimo, iyo dhac. [34] Haddaba markay dhacaan baa
lagu caawin doonaa caawimaad yar, laakiinse qaar badan baa iyagoo sasabanaya ku
darsami doona. [35] Oo qaarkooda xigmadda leh ayaa dhici doona, si loo tijaabiyo, oo
loo daahiriyo, oo loo caddeeyo, ilaa wakhtiga ugudambaysta, maxaa yeelay, waa weli
wakhtigii la xugmay.

Boqorka Oo Is Saraysiiya

[36] Oo boqorku siduu doonuu yeeli doonaa; wuuna isa sarraysiin doonaa oo iska
weynaysiin doonaa ilaah kasta, oo waxyaalo yaab miidhan ah ayuu kaga hadli
doonaa Ilaaha ilaahyada, wuuna iska barwaaqoobi doonaa ilaa ay cadhadu buuxsanto;
waayo, wixii la goostay ayaa la samayn doonaa. [37] Umana fiirsan doono ilaahyadii
awowayaashiis, ama waxa dumarku jecel yihiin, oo ilaahna uma fiirsan doono, waayo,
wuu iska weynaysiin doonaa wax kasta. [38] Laakiinse meeshiisuu ku cisayn doonaa
ilaaha qalcadaha; oo ilaah aanay awowayaashiis garanayn ayuu ku cisayn doonaa
dahab iyo lacag iyo dhagaxyo qaali ah, iyo waxyaalo fiican. [39] Oo ilaah qalaad
caawimaaddiis ayuu wax ku samayn doonaa qalcadaha ugu xoogga badan, oo mid

kasta oo isaga aqoonsada wuxuu u kordhin doonaa ammaan; wuxuuna ka dhigi
doonaa inay xukumaan kuwo badan, dhulkana abaal buu ugu kala qaybin doonaa.
40 Wakhtiga ugu dambaysta ayaa boqorka koonfureed la dagaallami doonaa isaga, oo
boqorka woqooyina wuxuu ugu iman doonaa sida dabayl cirwareen ah, isagoo wata
gaadhifardood, iyo fardooley, iyo doonniyo badan, wuxuuna soo dhex geli doonaa
waddammada, wuuna qarqin doonaa, oo dhex mari doonaa. 41 Wuxuu kaloo dhex
geli doonaa dhulka quruxda leh, oo waddammo badan oo kalena waa la afgembiyi
doonaa, laakiin waxaa gacantiisa laga samatabbixin doonaa Edom, iyo Moo'aab, iyo
kuwa waaweyn oo reer Cammoon. 42 Oo haddana gacantiisuu waddammada ku fidin
doonaa, oo dalka Masarna ma baxsan doono. 43 Laakiinse xoog buu u yeelan doonaa
khasnadaha dahabka iyo lacagta ah, iyo waxyaalaha qaaliga ah ee Masar oo dhan.
Oo weliba dadka Liibiya, iyo dadka Itoobiyana tallaabooyinkiisay daba geli doonaan.
44 Laakiinse warar bari iyo woqooyi ka yimid ayaa ka welwelin doona isaga, markaasuu
isagoo aad u cadhaysan u soo bixi doonaa inuu kuwo badan baabbi'iyo oo idleeyo.
45 Oo wuxuu teendhooyinkiisii boqornimo ka taagi doonaa meel u dhaxaysa badda iyo
buurta qurxoon oo quduuska ah; laakiin mar buu dhammaadkiisu iman doonaa; oo
ninna ma caawin doono.

12

Wakhtiga Ugu Dambeeya

1 Oo wakhtigaas waxaa kici doona Mikaa'iil oo ah amiirka weyn oo dadkaaga u kici
doona, oo waxaa jiri doona wakhti dhib badan, oo aan isagoo kale weli la arag intii
quruunu jirtay ilaa waagaas, oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa,
mid kasta oo laga helo isagoo ku qoran kitaabka. 2 Oo qaar badan oo ku hurda ciidda
dhulka ayaa soo toosi doona, qaarkood waxay u soo toosi doonaan nolol weligeed
ah, qaarkoodna waxay u soo toosi doonaan ceeb iyo quudhsasho weligeed ah. 3 Oo
kuwa xigmadda lahu waxay u dhalaali doonaan sida nuurka samada; kuwii kuwo
badan xaqnimada u soo jeediyaana sida xiddigaha weligood iyo weligood. 4 Laakiinse
adigu Daanyeelow, erayada xidh, kitaabkana shaabadee, ilaa wakhtiga ugu dambaysta.
Kuwo badan baa hore iyo dib u roori doona, aqoontuna waa kordhi doontaa.

5 Markaasaan anigoo Daanyeel ah wax fiiriyey, oo bal eeg, waxaan arkay laba
kale oo taagtaagan, mid wuxuu taagnaa webiga qarkiisa soke, kan kalena wuxuu
taagnaa webiga qarkiisa shishe. 6 Oo mid baa ku yidhi ninkii dharka wanaagsan
qabay, oo biyaha webiga dushooda joogay, Ilaa goormuu ahaan doonaa dhammaadka
yaababkanu? 7 Oo waxaan maqlay ninkii dharka wanaagsan qabay, oo biyaha
webiga dushooda joogay, markuu gacantiisii midig iyo gacantiisii bidix samada u
taagay oo ku dhaartay kan weligiis nool inay noqon doonto wakhti iyo wakhtiyo
iyo wakhti badhkiis; oo markay dhammeeyaan jejebinta xoogga dadka quduuska ah
ayaa waxyaalahan oo dhammu dhammaan doonaan. 8 Oo anigu waan maqlay, mase
garanin, markaasaan idhi, Sayidkaygiiyow, waxyaalahan dhammaadkoodu muxuu
ahaan doonaa? 9 Markaasuu wuxuu igu yidhi, Daanyeelow, iska tag, waayo, erayadii
waa la xidhay oo la shaabadeeyey ilaa wakhtiga ugu dambaysta. 10 Qaar badan baa
isdaahirin doona, oo iscaddayn doona, waana la tijaabin doonaa; laakiinse kuwa
sharka ahu sharnimay samayn doonaan; oo inta sharka ah midkoodna wax ma garan
doono, laakiinse kuwa xigmadda leh ayaa wax garan doona. 11 Oo wakhtiga qurbaanka
joogtada ah la qaadi doono, ilaa la taagi doono waxa baas oo wax baabbi'iya, waxaa
jiri doona kun iyo laba boqol iyo sagaashan maalmood. 12 Waxaa barakaysan ka suga
ee gaadha kunka iyo saddexda boqol iyo shan iyo soddonka maalmood. 13 Laakiinse
iska tag ilaa wakhtiga ugu dambaystu ahaado, waayo, waad nasan doontaa, maalmaha
dabaadigoodana qaybtaadaad isu taagi doontaa.

HOOSHEECA

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Hoosheeca ina Be'eeri wakhtigii dalka
Yahuudah ay boqorrada ku ahaayeen Cusiyaah, iyo Yootam, iyo Aaxaas, iyo Xisqiyaah,
iyo wakhtigii dalka Israa'iil uu boqorka ku ahaa Yaaraabcaam ina Yoo'aash.

Naagtii Iyo Carruurtii Hoosheeca

2 Rabbigu markuu Hoosheeca markii ugu horraysay la hadlay, wuxuu Rabbigu
Hoosheeca ku yidhi, Tag, oo waxaad guursataa naag dhillo ah oo waxaad yeelataa car-
ruur dhillo dhashay, waayo, dadka dalku Rabbigay ka fogaadaan sida naagu ninkeeda
uga sinaysata. 3 Sidaas daraaddeed wuu tegey oo wuxuu guursaday Gomer oo ahayd
ina Diblaayim, oo iyana way uuraysatay, oo wiil bay isagii u dhashay. 4 Markaasaa
Rabbigu isagii ku yidhi, Magiciisa waxaad u bixisaa Yesreceel, waayo, in yar dabadeed
waxaan dhiiggii Yesreceel ka aar gudi doonaa reerka Yeehuu, oo boqortooyada dadka
Israa'iilna waan joojin doonaa. 5 Oo maalintaas ayaan qaansada dadka Israa'iil ku
jebin doona dooxada Yesreceel. 6 Oo haddana mar kalay uuraysatay oo gabadh bay
dhashay. Markaasaa Rabbigu wuxuu isagii ku yidhi, Waxaad magaceeda u bixisaa *Lo-
Ruxaamaah, waayo, anigu mar dambe dadka Israa'iil u naxariisan maayo, oo sinaba u
saamixi maayo. 7 Laakiinse waxaan u naxariisan doonaa dadka Yahuudah, oo waxaan
iyaga ku badbaadin doonaa Rabbiga Ilaahooda ah, oo kuma badbaadin doono qaanso,
ama seef, ama dagaal, ama fardo iyo fardooley toona.

8 Oo haddana markii ay Lo-Ruxaamaah naaskii ka gudhisay ayay uuraysatay, oo
waxay dhashay wiil. 9 Markaasaa Rabbigu isagii ku yidhi, Waxaad magiciisa u bixisaa
†Lo-Cammii, waayo, idinku dadkayga ma ahidin, oo aniguna Ilaahiin idiin ahaan
maayo.

10 Laakiinse tirada dadka Israa'iil waxay ahaan doontaa sida cammuudda badda oo
kale, taasoo aan la qiyaasi karin, lana tirin karin, oo waxay noqon doontaa meeshii
laga yidhi iyaga, Dadkayga ma ahidin, waxaa laga odhan doonaa, Idinku waxaad tihiin
wiilashii Ilaaha nool. 11 Oo dadka Yahuudah iyo dadka Israa'iilba waa laysu soo wada
ururin doonaa, oo waxay dooran doonaan mid madax iyaga u ah, oo dalkana way ka
bixi doonaan, waayo, maalinta Yesreceel maalin weyn bay ahaan doontaa.

2

1 Waxaad wiilasha walaalihiinna ah ku tidhaahdaan, *Cammii, gabdhaha walaalihi-
inna ahna waxaad ku tidhaahdaan, †Ruxaamaah.

Ciqaabtii Iyo Soo Celintii Israa'iil

2 Hooyadiin barya, ee barya, waayo, iyadu ma aha afadaydii, oo aniguna ma ahi
ninkeedii. Oo wejigeeda ha ka fogayso dhillanimadeeda, oo sinadeedana ha ka fujiso
naasaheeda dhexdooda, 3 si aanan iyada u qaawin, oo aanan uga dhigin sidii maalintii
ay dhalatay, oo aanan uga dhigin sidii meel cidla ah, oo aanan uga dhigin sidii dhul
engegan, oo aanan harraad ugu dilin. 4 Haah, oo carruurteeda uma aan naxariisan
doono, waayo, waa dhillo carruurteed. 5 Waayo, hooyadood waa dhillowday, oo tii
iyaga uuraysatay waxay samaysay wax ceeb weyn ah, waayo, waxay tidhi, Anigu waan
daba gelayaa kuwa i caashaqa ee i siiya kibistayda iyo biyahayga, iyo suufkayga, iyo
waxayga linenka ah, iyo saliiddayda, iyo cabniinkayga. 6 Haddaba bal eeg, anigu
jidkaaga waxaan ku awdi doonaa qodxan, oo deyr baan iyada hor dhigi doonaa, si

* 1:6 Lo-Ruxaamaah = Mid aan loo naxariisan. † 1:9 Lo-Cammii = Dadkayga ma aha. * 2:1 Cammii = Dadkayga
† 2:1 Ruxaamaah = Mid loo naxariistay

ayan dhabbaheedii u helin. 7 Oo iyana waxay daba geli doontaa kuwa iyada caashaqi
jiray, laakiinse ma ay gaadhi doonto. Way doondooni doontaa, laakiinse innaba ma
ay heli doonto. Kolkaasay odhan doontaa, Waxaan ku noqon doonaa ninkaygii hore,
waayo, markaasaa iiga roonayd siday haatan tahay. 8 Waayo, iyadu ma ay ogayn inaan
anigu siiyey hadhuudhka, iyo khamriga, iyo saliidda, iyo inaan iyada ku badiyey lacag
iyo dahab ay iyagu Bacal ugu isticmaali jireen. 9 Haddaba sidaas daraaddeed anigu
hadhuudhkayga wakhtigiisa waan ceshan doonaa, oo khamrigaygana xilligiisa waan
ceshan doonaa, oo suufkayga iyo waxayga linenka ah ee cawradeeda dedi lahaana
waan ka qaadi doonaa. 10 Oo haatan waxaan soo bandhigi doonaa ceebteeda iyadoo
ay u jeedaan kuwa iyada caashaqi jiray, oo ninna iyada kama samatabbixin doono
gacantayda. 11 Oo weliba farxaddeeda oo dhanna waan wada joojin doonaa, tan
ciidaheeda, iyo bilaheeda cusub, iyo sabtiyadeeda, iyo shirarkeedaba. 12 Oo waxaan
baabbi'in doonaa geedaheedii canabka ahaa iyo dhirteedii berdaha ahayd oo ay iyadu
tidhi, Kuwanu waa kiradaydii ay kuwii i caashaqi jiray i siiyeen. Oo waxaan iyaga ka
dhigi doonaa duud, waxaana daaqi doona xayawaanka duurka. 13 Rabbigu wuxuu
leeyahay, Waxaan iyada u taqsiiri doonaa maalmihii ay fooxa Bacaliim u shidday,
oo ay isku sharraxday hilqadaheedii iyo dahabkeedii, oo ay daba gashay kuwii iyada
caashaqi jiray, anigase ay i illowday.
14 Haddaba bal eeg, qalbigeedaan soo jiidi doonaa, oo cidladaan iyada keeni doonaa,
oo si qabow baan ula hadli doonaa. 15 Oo waxaan iyada halkaas ka siin doonaa beera-
heedii canabka ahaa, oo dooxada Caakoorna waxaan uga dhigi doonaa albaab rajo, oo
iyana halkaasay ku jawaabi doontaa, sidii waagii ay dhallintayarayd oo kale, iyo sidii
maalintii ay dalkii Masar ka soo baxday. 16 Oo waxay maalintaas noqon doontaa inaad
iigu yeedhid, Ninkaygiiyow, oo aadan mar dambe iigu yeedhin, Bacalkaygiiyow, ayaa
Rabbigu leeyahay. 17 Waayo, afkeeda waan ka fogayn doonaa magacyada Bacaliimta,
iyana mar dambe magacooda lama soo qaadi doono. 18 Oo maalintaas waxaan iyaga
aawadood axdi ula dhigi doonaa xayawaanka duurka, iyo haadda samada, iyo waxa
dhulka gurguurtaba, oo dalka dhexdiisa waan ka baabbi'in doonaa qaansada iyo seefta
iyo dagaalkaba, oo waxaan ka dhigi doonaa inay si ammaan ah u jiifsadaan. 19 Oo
waan ku guursan doonaa inaad weligaaba tayda ahaatid. Haah, oo waxaan kugu
guursan doonaa xaqnimo, iyo caddaalad, iyo raxmad, iyo naxariis. 20 Oo xataa waxaan
kugu guursan doonaa daacadnimo, oo adna Rabbigaad ogaan doontaa. 21 Oo waxay
maalintaas noqon doontaa inaan jawaabo, ayaa Rabbigu leeyahay. Waxaan u jawaabi
doonaa samooyinka, oo iyana waxay u jawaabi doonaan dhulka. 22 Oo dhulkuna
wuxuu u jawaabi doonaa hadhuudhka, iyo khamriga, iyo saliidda, oo iyaguna waxay
u jawaabi doonaan Yesreceel. 23 Oo anna dhulkaan iyada ku beeran doonaa, oo waan u
naxariisan doonaa tii aan naxariista heli jirin, oo kuwo aan dadkayga ahaan jirin ayaan
ku odhan doonaa, Idinku dadkaygaad tihiin, oo iyana waxay igu odhan doonaan, Adna
waxaad tahay Ilaahayo.

3

Maslaxaddii Hoosheeca Ee Afadiisa

1 Markaasaa Rabbigu igu yidhi, Haddana tag, oo waxaad jeclaataa naag la caashaqo
oo dhillo ah, sida Rabbigu u jecel yahay dadka Israa'iil in kastoo ay ilaahyo kale u
jeestaan, oo ay jeclaadaan wax sabiib ah. 2 Sidaas daraaddeed iyadaan ku soo iibsaday
shan iyo toban xabbadood oo lacag ah, iyo xomeer iyo badh oo shaciir ah. 3 Oo waxaan
iyada ku idhi, Waa inaad wakhti dheer ii joogtaa, oo aadan dhilloobin, oo aadan innaba
nin kale naagtiis noqon, oo aniguna sidaas oo kalaan kuu ahaan doonaa. 4 Waayo,
dadka Israa'iil wakhti dheer bay joogi doonaan boqorla'aan, iyo amiirla'aan, allabar-
ila'aan, iyo tiirla'aan, eefodla'aan, iyo teraafiimla'aan. 5 Oo markaas dabadeedna dadka

Israa'iil way soo noqon doonaan, oo waxay doondooni doonaan Rabbiga Ilaahooda ah, iyo Daa'uud oo boqorkooda ah, oo ugu dambaysta ayay cabsi ula iman doonaan Rabbigooda iyo wanaaggiisa.

4

Ashtako Lid Ku Ah Israa'iil

1 Dadka Israa'iilow, Rabbiga eraygiisa maqla, waayo, Rabbigu dacwad buu la leeya-
hay dadka dalka deggan, maxaa yeelay, dalka dhexdiisa laguma arko run, ama naxariis,
ama aqoonta Ilaah toona. 2 Innaba wax kale laguma arko dhaarasho been ah, iyo axdi-
jebin, iyo dilid, iyo xadid, iyo sino mooyaane. Way soo fara baxsadaan, oo dhiiggelid
baa dhiiggelid ku xigsata. 3 Oo sidaas daraaddeed ayaa dalku u barooran doonaa, oo
mid kastoo dhexdiisa degganuba waa macaluuli doonaa, oo xayawaanka duurka iyo
haadda samada, iyo xataa kalluunka badduna way wada baabbi'i doonaan. 4 Laakiinse
ninna yuusan murmin, oo ninna yuusan mid kale canaanan, waayo, dadkaagu waa
sida kuwa wadaadka la murma. 5 Oo adna maalinnimo waad turunturoon doontaa,
oo habeennimona nebigu waa kula turunturoon doonaa, oo anna hooyadaa waan
baabbi'in doonaa. 6 Dadkaygu waxay u baabba'aan aqoondarro daraaddeed. Aqoonta
aad diidday aawadeed ayaan adiga kuu diidi doonaa, oo innaba wadaad ii ahaan
maysid, maxaa yeelay, waxaad illowday sharcigii Ilaahaaga, oo aniguna waxaan illoobi
doonaa carruurtaada. 7 Sidii ay u tarmeen si le'eg ayay igu dembaabeen, haddaba
sharaftoodii ayaan ceeb u beddeli doonaa. 8 Iyagu waxay quutaan dembigii dadkayga,
wayna jeclaystaan xumaantoodii. 9 Oo waxay ahaan doontaa in wadaadku noqdo
sida dadka oo kale, oo jidadkooda waan ciqaabi doonaa, oo falimahoodana waan
ka abaalmarin doonaa. 10 Wax bay cuni doonaan, kamana dhergi doonaan, way
sinaysan doonaan, mana tarmi doonaan, maxaa yeelay, waxay ka tageen inay Rabbiga
dhegaystaan. 11 Sinada iyo khamriga iyo khamriga cusububa qalbigay la tagaan.
12 Dadkaygu waxay talo weyddiistaan waxooda qoriga ah, oo ushooduna wax bay u
sheegtaa, waayo, damaca sinada ayaa iyaga qalday, oo Ilaahoodii way ka tageen sida
naag ninkeeda ka dhillowda. 13 Waxay allabari ku bixiyaan buuraha dhaladooda,
oo foox bay ku shidaan kuraha korkooda iyo geedaha alloon iyo libneh iyo eelaah
la yidhaahdo hoostooda, maxaa yeelay, waxay leeyihiin hoos wanaagsan, haddaba
gabdhihiinnu way dhilloobaan oo aroosadihiinnuna way sinaystaan. 14 Anigu ma
aan ciqaabi doono gabdhihiinna markay dhilloobaan amase aroosadihiinna markay
sinaystaan, waayo, ragga qudhooduba waxay raacaan dhillooyin, oo waxay allabari
la bixiyaan sharmuutooyin, oo dadkii aan wax garanaynna waa la wada afgembiyi
doonaa. 15 Dadka Israa'iilow, in kastoo aad dhillowdaan, yaan dadka Yahuudah isla
dembigaas ku eedaysnaan, oo Gilgaal ha imanina, oo Beytaawen ha tegin, hana ku
dhaaranina Rabbiga noloshiisa. 16 Dadka Israa'iil waxay u madax adkaadeen sidii
qaalin lo'aad oo madax adag. Haddaba Rabbigu miyuu iyaga u daajinayaa sidii neef
baraar ah oo berrin bannaan jooga? 17 Reer Efrayim wuxuu raacay sanamyo, haddaba
iska daa. 18 Cabniinkoodii waa dhanaanaaday. Had iyo goorba way sinaystaan.
Taliyayaashooduna aad bay ceebta u jecel, yihiin. 19 Dabayshu waxay iyaga ku soo
duudduubtay baallaheedii, oo iyana allabaryadooda ayay u ceeboobi doonaan.

5

Xukunkii Ku Dhacay Israa'iil

1 Wadaaddadow, tan maqla, oo dadka Israa'iilow, dhegaysta, oo reerka boqorkow,
dhegta u dhiga, waayo, xukun baa idinku dhacaya, maxaa yeelay, waxaad ahaydeen
dabin Misfaah ku yaal, iyo shabag Buur Taaboor ku kala fidsan. 2 Oo caasiyiintii aad
iyo aad bay layntii ugu dheeraadeen, aniguse kan dhammaantood canaanta baan ahay.

3 Anigu waan aqaan reer Efrayim, dadka Israa'iilna igama qarsoona, waayo, haatan
reer Efrayimow, waad sinaysateen, dadka Israa'iilna way nijaasoobeen. 4 Falimahoodu
u oggolaan maayaan inay Ilaahoodii ku soo noqdaan, waayo, damaca sinadu waa
ku dhex jiraa, oo Rabbiga ma ay yaqaaniin. 5 Waxaa dadka Israa'iil ku marag fura
kibirkooda, haddaba dadka Israa'iil iyo reer Efrayimba waxay ku turunturoon doonaan
xumaantooda, dadka Yahuudahna way la turunturoon doonaan iyaga. 6 Waxay kaxayn
doonaan adhyahooda iyo ishkinkooda iyagoo Rabbiga doondoonaya, laakiinse isaga
ma ay heli doonaan, waayo, wuu ka noqday iyaga. 7 Rabbiga khiyaano ayay kula
macaamiloodeen, waayo, waxay dhaleen carruur garacyo ah, haddaba bil baa lagu
baabbi'in doonaa iyaga iyo waxoodaba.

8 War buunka Gibecaah ka afuufa, turumbadana Raamaah, oo Beytaawen ka
dhawaaqa. Reer Benyaamiinow, waa laydin daba socdaa. 9 Dalka reer Efrayim wuxuu
ahaan doonaa meel cidlo ah maalinta canaanta. Waxaan qabiilooyinka reer binu
Israa'iil dhexdooda ka ogeysiiyey waxa xaqiiqa ahaan u dhici doona. 10 Amiirrada dalka
Yahuudah waxay la mid yihiin kuwa durkiya calaamada soohdinta. Cadhadayda ayaan
ugu dul shubi doonaa sida biyaha oo kale. 11 Reer Efrayim waa la dulmay, oo xukun baa
lagu burburiyey, waayo, raalli bay ku ahaayeen inay amarka daba socdaan. 12 Haddaba
sidaas daraaddeed reer Efrayim waxaan u ahay sida balanbaallista oo kale, oo dadka
Yahuudahna waxaan u ahay sida waxa qudhmay oo kale. 13 Reer Efrayim markuu arkay
cudurkiisa, oo dadka Yahuudahna ay dhaawacooda arkeen, markaasaa reer Efrayim
wuxuu tegey dalka Ashuur, oo wuxuu u cid dirsaday Boqor Yaareeb. Laakiinse isagu
ma awoodo inuu ku bogsiiyo, oo dhaawacaaga kaa dawayn maayo. 14 Waayo, waxaan
reer Efrayim ku noqon doonaa sidii aar libaax oo kale, oo dadka Yahuudahna waxaan
ku noqon doonaa sidii aaran libaax oo kale. Anigu qudhayda ayaa jeexjeexan doona oo
bixi doona, waan la tegi doonaa, oo mid iga samatabbixiyaana ma jiri doono. 15 Anigu
waan tegi doonaa oo waxaan ku noqon doonaa meeshaydii, jeeray iyagu xumaantooda
qirtaan oo ay i doondoonaan. Iyagoo cidhiidhi ku dhex jira ayay aad ii doondooni
doonaan.

6

Toobadkeenidla'aantii Israa'iil

1 Ina keena aan Rabbiga ku noqonnee, waayo, isagaa ina dillacshay, oo isagaa ina
bogsiin doona, isagaa wax inagu dhuftay, oo isagaa nabraheenna inoo duubi doona.
2 Laba maalmood dabadeed ayuu ina soo noolayn doonaa, oo maalinta saddexaadna
wuu ina soo sara kicin doonaa, oo hortiisaynu ku noolaan doonnaa. 3 Oo aynu ogaanno,
oo aynu dadaalno inaan Rabbiga ogaanno. Soobixitinkiisa sida subaxda baa loo hubaa,
oo wuxuu inoogu iman doonaa sida roobka, sida roobka dambe oo dhulka biyeeya.

4 Reer Efrayimow, bal maxaan idinku sameeyaa? Dadka Yahuudahow, bal maxaan
idinku sameeyaa? Waayo, wanaaggiinnu waa sida daruurta subaxnimo, iyo sida
sayaxa aroor hore baabba'a. 5 Sidaas daraaddeed waxaan iyaga ku gooyay gacantii
nebiyada, oo waxaan ku laayay erayadii afkayga, oo xukummadayduna waa sidii
iftiinka soo baxa. 6 Waayo, waxaan doonayaa naxariis ee ma aha allabari, oo aqoonta
Ilaahna waan ka jeclahay qurbaanno la gubo. 7 Laakiinse iyagu sidii Aadan oo kale
ayay axdigii ku xadgudbeen, oo halkaasay khiyaano iigula macaamiloodeen. 8 Gilecaad
waa magaalada kuwa xumaanta ka shaqeeya, oo dhiig baa wasakheeyey. 9 Oo sidii
guutooyin shufta ahu ay nin ugu gabbadaan ayaa guuto wadaaddo ahu dhiig ku
daadisaa jidka u baxa Shekem, oo wasakhnimo bay sameeyeen. 10 Dadka Israa'iil
waxaan ku dhex arkay wax aad iyo aad u xun. Reer Efrayim waxaa laga dhex helay
sino, dadka Israa'iilna way nijaasoobeen. 11 Dadka Yahuudahow, markaan dadkayga
maxaabiisnimada ka soo celiyo, beergoosasho laydiin amray baa idiin taal.

7

1 Haddaba markii aan damco inaan dadka Israa'iil bogsiiyo ayaa waxaa la soo
bandhigaa xumaantii reer Efrayim, iyo sharnimadii dadka Samaariya, waayo, waxay
sameeyaan wax been ah, oo tuuggiina guduhuu galaa, guutada shuftada ahuna dibad-
day wax ka dhacaan. 2 Oo qalbiga kagama ay fikiraan inaan xumaantooda oo dhan
xusuusto. Haatan waxaa iyagii dhinacyada ka hareereeyey falimahoodii, oo way i hor
yaallaan. 3 Waxay boqorka kaga farxiyaan xumaantooda, oo amiirradana beentooda.
4 Dhammaantood waa dhillayo, oo waa sida foorno uu kibisdubuhu kululeeya oo
dabka ololintiisa joojiyaa uun markuu cajiinka cajiimayo ilaa uu cajiinku khamiiro.
5 Maalinta boqorkayaga amiirradu way isku bukaysiiyeen kulaylka khamriga, isagu
wuxuu gacanta u taagay kuwo wax quudhsada. 6 Waayo, iyagu waxay qalbigoodii u
diyaariyeen sidii foorno oo kale intii ay wax u gabbanayeen, oo kibisdubahoodiina wuu
hurdaa habeenkii oo dhan, oo aroortiina qalbigu waa u qaxmayaa sida dab ololaya
oo kale. 7 Iyagu dhammaantood waxay u kulul yihiin sida foorno oo kale, oo waxay
baabbi'iyaan xaakinnadooda, oo boqorradii oo dhammuna waxay yihiin kuwa dhacay,
oo dhexdooda lagama arko innaba mid i barya. 8 Reer Efrayim dadyowguu isku dhex
qasaa, reer Efrayim waa sida kibis aan la wada dubin. 9 Shisheeyayaal ayaa xooggiisa
dhammeeyey, oo isna maba oga. Xataa cirraa ka soo baxday, oo isna maba oga.
10 Waxaa dadka Israa'iil ku marag fura kibirkooda, laakiinse iyagu uma ay soo noqon
Rabbiga Ilaahooda ah, mana ay doondoonin isaga in kastoo ay waxyaalahaa oo dhan
sameeyeen. 11 Reer Efrayim waa sida qoolley doqon ah oo aan waxgarasho lahayn,
waayo, iyagu waxay u yeedhaan Masar oo waxay tagaan dalka Ashuur. 12 Markay
tagaan waxaan ku kor fidin doonaa shabaggayga, oo iyagaan u soo dejin doonaa sida
haadda samada, oo sidii ururkoodu maqlay ayaan iyaga u edbin doonaa. 13 Iyagaa iska
hoogay, waayo, way iga ambadeen! Halaag ha ku dhaco, waayo, way igu xadgudbeen!
In kastoo aan iyaga soo furan lahaa haddana been bay iga sheegeen. 14 Oo qalbigooda
igama ay baryin, laakiinse sariirahooday ku kor ooyaan. Waxay u soo wada shiraan
hadhuudh iyo khamri aawadood, oo anigana way igu caasiyoobaan. 15 In kastoo aan
wax baray oo aan gacmahooda xoogeeyey, ayay weliba shar ii fikiraan. 16 Way soo
noqdaan, laakiinse uma ay soo noqdaan kan sarreeya. Iyagu waa sida qaanso khiyaano
badan oo kale. Amiirradooduna seef bay ku le'an doonaan cadhada carrabkooda
daraaddeed. Tanu waxay dalka Masar ku noqon doontaa wax iyaga lagu quudhsado.

8

Israa'iil Oo Goosanaya Ufo

1 Buunka afkaaga saar. Cadowgu sidii gorgor buu u imanayaa guriga Rabbiga, maxaa
yeelay, dadku axdigaygay jebiyeen, oo sharcigaygiina way ku xadgudbeen. 2 Way
ii qayshan doonaan, iyagoo leh, Ilaahayow, annagoo dadka Israa'iil ahu waannu ku
naqaan. 3 Dadka Israa'iil way iska xooreen wixii wanaagsanaa, oo iyaga cadowgu waa
eryan doonaa. 4 Boqorray boqradeen, laakiinse iyagu ma aha kuwa aan amray, wax-
ayna doorteen amiirro laakiinse anigu ma aan aqoonsan. Lacagtoodii iyo dahabkood-
iiba ayay sanamyo ka samaysteen, oo sidaas darteed ayaa loo baabbi'in doonaa.
5 Samaariyey, weyshaadii wuu diiday isagoo leh, Cadhadaydii aad bay ugu kululaatay
iyaga. Ilaa goormayan karayn inay daahir noqdaan? 6 Waayo, xataa dadka Israa'iil
ayaa kanu ka yimid, oo nin saanac ahu baa sameeyey, oo Ilaah ma aha. Hubaal weysha
Samaariya waa la burburin doonaa. 7 Waayo, waxay beertaan dabaysha, oo dabaysha
cirwareenta ah ayay soo goosan doonaan. Hadhuudh taagan ma leh, baalkuna midho
ma dhali doono, oo hadduu dhalona, shisheeyaa cuni doona. 8 Dadka Israa'iil waa
la liqay, oo haatan waxay quruumaha u dhex joogaan sidii weel aan la doonayn.
9 Waayo, iyagu waxay u keceen dalka Ashuur, oo waa sidii dameer banjoog ah oo keligiis

jooga. Reer Efrayim waxay soo kiraysteen kuwa caashaqa. [10] In kastoo ay quruumaha
dhexdooda dad ka soo kiraystaan, haatan waan soo ururin doonaa iyaga, oo waxay
bilaabayaan inay la yaraadaan sabab ka kacday culaabtii uu boqorkii amiirradu iyaga
saaray. [11] Reer Efrayim waxay badiyeen meelo allabari, wayna ku dembaabeen, oo
sidaas daraaddeed meelaha allabarigu waxay iyaga u noqdeen wax iyaga dembaajiya.
[12] In kastoo aan iyaga u qoraa kumanyaalka amar ee sharcigayga, haddana waxaa lagu
tiriyaa sida wax qalaad oo kale. [13] Oo weliba allabaryadii qurbaannadayda ahaana
waxay ku allabaryaan hilib, wayna iska cunaan, laakiinse Rabbigu iyaga ma aqbalo.
Haatan wuu soo xusuusan doonaa xumaantoodii, oo dembiyadoodiina wuu ciqaabi
doonaa, oo Masar bay ku noqon doonaan. [14] Waayo, dadka Israa'iil Abuurahoodii way
illoobeen, oo waxay dhisteen daaro waaweyn, dadka Yahuudahna magaalooyin deyr
leh aad bay u badsadeen, laakiinse anigu magaalooyinkooda ayaan dab ku soo dul dayn
doonaa, oo wuxuu wada gubi doonaa daarahooda waaweyn oo dhan.

9

Ciqaabta Israa'iil

[1] Dadka Israa'iilow, farxad ha ku rayraynina sida dadyowga, waayo, waxaad ka
tagteen Ilaahiinnii sida naag ninkeeda ka dhillowday, oo waxaad aad u jeclaateen inaad
caashaq lacag ku kiraysataan goob kasta oo hadhuudh. [2] Goobta hadhuudhka lagu
tumo iyo macsarada khamriguba iyaga ma ay quudin doonaan, oo khamriga cusubuna
wuu gabi doonaa. [3] Iyagu ma ay degganaan doonaan Rabbiga dalkiisa, laakiinse reer
Efrayim Masar bay ku noqon doonaan, oo cunto wasakh ah ayay ku dhex cuni doonaan
dalka Ashuur. [4] Iyagu Rabbiga uma ay shubi doonaan qurbaanno khamri ah, oo isagana
kama ay farxin doonaan. Allabaryadoodu waxay iyaga ula mid noqon doonaan sida
cuntada kuwa baroorta. In alla intii wax ka cuntaana way wada nijaasoobi doonaan,
waayo, cuntadoodu waxay ahaan doontaa mid ay nafsadoodu u hamuunta, oo sooma
ay geli doonto guriga Rabbiga. [5] Bal maxaad samayn doontaan maalinta shirka weyn,
iyo maalinta iidda Rabbigaba? [6] Waayo, bal eeg, iyagu waxay ka tageen halligaad,
laakiinse Masar baa iyaga soo urursan doonta, oo waxaa iyaga aasi doonta magaalada
Mof. Waxyaalahooda wacan oo lacagta ahna waxaa qaadan doona maraboob, oo
teendhooyinkoodana waxaa ka soo dhex bixi doonta qodxan. [7] Maalmihii ciqaabiddu
waa yimaadeen, oo maalmihii abaalmarintu waa yimaadeen. Dadka Israa'iilna way
ogaan doonaan. Nebigu waa nacas, ninkii ruuxa lahuna waa waalan yahay, waana
xumaantaada badatay aawadeed, iyo cadownimada badatay aawadeed. [8] Reer Efrayim
wuxuu ahaa waardiye Ilaahay la jira, laakiinse nebigii jidadkiisa oo dhan waxaa
loo dhigay dabinkii shimbirrodabadka, oo gurigii Ilaahiisna cadownimo baa ku jirta.
[9] Iyagu aad bay isu kharribeen sidii wakhtigii Gibecaah. Isagaa soo xusuusan doona
xumaantooda oo wuxuu soo ciqaabi doonaa dembiyadooda. [10] Waxaan gartay in
dadka Israa'iil ay la mid ahaayeen canab cidlada ku dhex yaal, oo waxaan arkay in
awowayaashiin ahaayeen sidii berdaha xilliga hore bislaada, laakiinse iyagu waxay
yimaadeen Bacal Fecoor, oo waxay gooni isugu sooceen waxaas ceebta miidhan ah, oo
waxay u karaahiyoobeen sidii wixii ay jeclaayeen oo kale. [11] Oo weliba reer Efrayimna
sharaftoodu waxay u haadi doontaa sidii shimbir oo kale, oo innaba dhalasho, iyo
uuraysi, iyo wallacid ma jiri doonaan. [12] In kastoo ay carruurtooda koriyaan haddana
waan gablamin doonaa si aan ninna u hadhin aawadeed, oo weliba iyagaa iska hoogay
markii aan ka tago! [13] Sidii aan Turos u arkay ayaa reer Efrayim meel wacan lagu
beeray, laakiinse reer Efrayim wuxuu carruurtiisa u soo bixin doonaa kan wax laaya.
[14] Rabbiyow, iyaga wax sii. Maxaad siin doontaa iyaga? Waxaad siisaa maxal dhiciya
iyo naaso gudhay. [15] Xumaantoodii oo dhammu waxay ku jirtaa Gilgaal, waayo, iyaga
halkaas baan ku necbaaday. Haddaba xumaanta falimahooda aawadeed ayaan iyaga

uga eryi doonaa gurigayga. Mar dambe ma aan jeclaan doono, waayo, amiirradooda
oo dhammu waa caasiyiin. 16 Reer Efrayim wax baa lagu dhuftay, xididkoodiina waa
qallalay, oo innaba midho ma ay dhali doonaan! Oo xataa in kastoo ay wax dhalaan,
haddana waan wada layn doonaa midhaha ay jecel yihiin oo maxalkooda. 17 Ilaahay
waa xoori doonaa, maxaa yeelay, codkiisii ma ay dhegaysan, oo waxay quruumaha
dhexdooda ku ahaan doonaan kuwa warwareega.

10

1 Dadka Israa'iil waa geed canab ah oo barwaaqaysan, kaasoo midhihiisa soo bixiya,
oo sida midhihiisu u bateen ayuu meelihiisa allabariga u badiyey, oo sida dalkiisu u
barwaaqaysan yahay ayay u samaysteen tiirar qurqurxoon. 2 Qalbigoodu waa kala
qaybsan yahay, oo haatan waxaa lagu heli doonaa gardarro. Meelahooda allabariga
ayuu wax ku dhufan doonaa, oo tiirarkoodana wuu wada kharribi doonaa. 3 Sida xaqi-
iqada ah hadda waxay odhan doonaan, Annagu boqor ma lihin, waayo, Rabbiga kama
cabsanno, haddaba bal maxaa boqor noo taraya? 4 Waxay ku hadlaan erayo aan waxba
ahayn, iyagoo si been ah ugu dhaaranaya markay axdiyo gelayaan. Sidaas daraaddeed
xukunku wuxuu u soo bixi doonaa sidii dacarmariid ka soo baxa beerta jeexjeexeeda.
5 Dadka dalka Samaariya degganu aad bay u cabsan doonaan sanamyada weylaha ah
ee Beytaawen aawadood, waayo, dadkiisa iyo weliba wadaaddadii ku rayrayn jiray
way u barooran doonaan sanamka, waana sharaftiisii aawadeed, maxaa yeelay, way ka
tagtay. 6 Oo weliba sanamkii waxaa loo qaadi doonaa dalka Ashuur inuu Boqor Yaareeb
gabbaro u noqdo aawadeed. Reer Efrayim wuxuu heli doonaa ceeb, oo dadka Israa'iilna
waxay ka ceeboobi doonaan taladooda. 7 Oo weliba Samaariyana boqorkeedii wuxuu
u baabba'ay sida xumbada biyaha dul sabbayso. 8 Oo weliba meelaha sare ee Aawen
ku yaal oo dembiga dadka Israa'iil ahna waa la wada dumin doonaa. Meelahooda
allabarigana waxaa ka soo kor bixi doona qodxan iyo yamaarug. Waxay buuraha ku
odhan doonaan, War na qariya. Oo gumburahana waxay ku odhan doonaan, Nagu
soo dhaca. 9 Dadka Israa'iilow, tan iyo wakhtigii Gibecaah waad dembaabayseen.
Halkaasay istaagaan si aan dagaalkii lala dagaallamay carruurta dembigu Gibecaah
u gaadhin. 10 Markaan damco ayaan iyaga edbin doonaa, oo dadyowga ayaa isugu
soo wada ururi doona iyaga, markii loo xidho labadoodii xadgudub aawadood. 11 Oo
reer Efrayim waa sidii qaalin lo'aad oo la tababbaray, taasoo jecel inay hadhuudhka
ku tumato, laakiinse anigu waan u tudhay surkeedii qurxoonaa. Reer Efrayim waxaan
korkooda saari doonaa mid iyaga fuula. Dadka Yahuudah dhulkay jeexi doonaan,
reer Yacquubna waxay burburin doonaan ciidda qallalan. 12 Nafsaddiinna xaqnimo
wax ugu beerta, oo si naxariista waafaqsan wax u goosta, oo jabsada dhulkiinna
jeexan, waayo, waa wakhti ku habboon in Rabbiga la doondoona, ilaa uu yimaado oo
uu xaqnimo idinku soo dejiyo. 13 Waxaad falateen sharnimo, waxaad soo goosateen
xumaan, oo waxaad cunteen midhihii beenta, waayo, waxaad isku hallayseen jidkiinna
iyo raggiinna tirada iyo xoogga badan. 14 Haddaba sidaas daraaddeed buuq baa
dadkiinna ka dhex kici doona, oo qalcadihiinna oo dhanna waxaa loo wada baabbi'in
doonaa sidii Shalman Beytarbeel maalintii dagaalka u baabbi'iyey oo kale. Hooyada iyo
carruurteediiba ayaa dhulka lagu tuuray. 15 Sidaas oo kalaa Beytel laydinkaga samayn
doonaa, waana sharnimadiinna weyn daraaddeed. Markii waagu beryo ayaa boqorka
dalka Israa'iil dhammaantiis la baabbi'in doonaa.

11

Jacaylkii Ilaah Ee Israa'iil

1 Markii Israa'iil ilmo yar ahaa waan jeclaan jiray, oo wiilkaygii Israa'iil waxaan uga
yeedhay dalka Masar. 2 Sidii loogu yeedhay ayay iyagii uga fogaadeen. Waxay allabari
u bixiyeen Bacaliim, oo foox bay u shideen sanamyo xardhan. 3 Oo weliba reer Efrayim
waan socod baray, oo gacmahaygaan ku xambaaray, laakiinse iyagu ma ay ogayn inaan
bogsiiyey iyaga. 4 Waxaan iyaga ku soo jiiday dad xadhkihiis iyo jacayl xidhmihiis, oo
waxaan u ahaa sidii kuwa daamankooda harqoodka ka dejiya, oo waxaan hortooda
dhigay cunto. 5 Iyagu kuma noqon doonaan dalkii Masar, laakiinse waxaa boqor u
noqon doona kii reer Ashuur, maxaa yeelay, iyagu way diideen inay noqdaan. 6 Oo
seef baa waxay ku dhici doontaa magaalooyinkooda, oo waxay baabbi'in doontaa
qataarradooda, oo way wada dhammayn doontaa iyaga, waana taladooda daraaddeed.
7 Dadkaygii waxay ku tashadeen inay dib iga noqdaan. In kastoo iyaga loogu yeedhay
Kan ugu sarreeya, innaba midnaba isaga ma sarraysiin doono. 8 Reer Efrayimow,
sidee baan idiin sii dayn karaa? Dadka Israa'iilow, sidee baan idiin gacangelin karaa?
Sidee baan idiinka dhigi karaa sidii Admaah? Oo sidee baan idiinka dhigi karaa sidii
Seboyim? Qalbigaygii wuu igu dhex rogmadaa oo naxariis buu la dhaqaaqaa. 9 Anigu
soo dayn maayo kulaylka cadhadayda, oo u soo noqon maayo inaan reer Efrayim
baabbi'iyo, waayo, waxaan ahay Ilaah, oo qof aadmi ah ma ihi. Anigu dhexdiinna
waxaan ku ahay Kan Quduuska ah, oo magaalada cadho la geli maayo. 10 Iyagu waxay
daba geli doonaan Rabbiga oo sidii libaax buu u ciyi doonaa, Markuu ciyo ilmihiisu
xagga galbeed bay ka iman doonaan iyagoo gariiraya. 11 Waxay iyagoo gariiraya u
iman doonaan sidii shimbir Masar ka soo baxday, iyo sidii qoolley ka soo baxday dalka
Ashuur, oo anigu waxaan iyaga ka dhigi doonaa inay guryahooda iska degganaadaan,
ayaa Rabbigu leeyahay.

Dembigii Reer Binu Israa'iil

12 Reer Efrayim waxay igu hareereeyaan been oo waxaa dadka Israa'iil igu hareereeyaan khiyaano, laakiinse dadka Yahuudah weli Ilaah bay wax la xukumaan, oo Kan Quduuska ah ayay daacad u yihiin.

12

1 Reer Efrayim waxay quutaan dabayl oo waxay daba galaan dabaysha bari. Had
iyo goorba been iyo baabba' bay badiyaan, oo waxay axdi la dhigtaan dadka dalka
Ashuur, saliidna Masar bay u qaadaan. 2 Oo weliba Rabbigu dacwad buu la leeyahay
dadka Yahuudah, oo wuxuu reer Yacquub u ciqaabi doonaa si waafaqsan jidadkooda,
oo wuxuu u abaalmarin doonaa si waafaqsan falimahooda. 3 Yacquub markuu uurka
ku jiray walaalkiis buu cedhibta ku dhegay, oo markuu nin noqdayna Ilaah buu la
dagaallamay. 4 Haah, oo wuxuu la dagaallamay malaa'igtii, wuuna ka adkaaday,
wuuna ooyay oo baryay. Wuxuu isagii ka helay Beytel, oo halkaasuu nagula hadlay.
5 Rabbigu waa Ilaaha ciidammada. Rabbigu waa magiciisa lagu xusuusto. 6 Haddaba
sidaas daraaddeed Ilaahaaga u soo jeeso, oo naxariista iyo garsooridda xaji, oo had iyo
goorna Ilaahaaga sug.

7 Dadkaygu waa baayacmushtari, oo waxaa gacanta ugu jira kafadihii khiyaanada,
waxay jecel yihiin inay wax dulmaan. 8 Oo reer Efrayim wuxuu yidhi, Sida xaqiiqada
ah taajir baan noqday, oo maal baan helay, oo innaba hawlahayga oo dhan lagama
heli doono xumaan dembi ah. 9 Laakiinse anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna
ah oo idinka soo bixiyey dalkii Masar, oo weliba waxaan ka dhigi doonaa inaad mar
kale teendhooyin degganaataan sidii wakhtigii iidda. 10 Oo weliba waxaan la hadlay
nebiyadii, oo waxaan badiyey waxyaalo aan tusay, oo nebiyadana waxaan u soo dhi-
ibay masaalooyin. 11 Reer Gilecaad waa xumaan miidhan oo iyagu dhammaantood waa
wax aan waxtar lahayn. Waxay Gilgaal ku allabaryaan dibiyo, oo weliba meelahooda

allabarigu waa sida tuulmooyin ku dhex yaal jeexjeexyada beerta oo kale. 12 Yacquub wuxuu ku dhex cararay beertii Aram, oo Israa'iil inuu naag helo buu u shaqeeyey oo ido u ilaaliyey. 13 Oo Rabbigu reer binu Israa'iil nebi buu kaga soo bixiyey dalkii Masar, oo nebi baa iyagii lagu ilaashay. 14 Reer Efrayim si qadhaadh bay Rabbiga uga xanaajiyeen, haddaba dhiiggoodu korkooduu ku hadhi doonaa, oo ceebtoodana Sayidkoodu waa ku soo celin doonaa.

13

Caradii Rabbiga Ee Reer Binu Israa'iil

1 Markii reer Efrayim hadleen waxaa jiray gariir, oo dalka Israa'iil ayay isku dhex sarraysiiyeen, laakiinse markay Bacal ku gardarnaadeen ayay dhinteen. 2 Oo haatan aad bay u sii dembaabaan, oo waxay lacagtooda ka samaysteen taswiiro la shubay kuwaasoo ah xataa sanamyo ay u samaysteen sida ay waxgarashadoodu tahay, oo dhammaantoodna waxaa weeye nin saanac ah sancadiis, oo waxay ka sheegaan, Dadka allabariga bixiya weylaha sanamyada ah ha dhunkadeen. 3 Haddaba sidaas daraaddeed waxay noqon doonaan sida daruurta subaxnimo, iyo sida sayaxa aroor hore baabba'a, iyo sida buunshaha dabayshu ka kaxayso goobta hadhuudhka lagu tumo, iyo sida qiiqa sholadda ka baxa. 4 Laakiinse anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah oo idinka soo bixiyey dalkii Masar, oo waa inaydaan aqoonsan ilaah kale aniga mooyaane, oo badbaadiye kale ma jiro innaba aniga mooyaane. 5 Anigu waan idin iqiin markii aad dhex joogteen cidladii ahayd dalka abaarta badan. 6 Markii ay wax daaqeen ayay dhergeen, oo markay dhergeen dabadeed ayaa qalbigoodii kor u kacay, haddaba sidaas daraaddeed bay ii illoobeen. 7 Sidaas daraaddeed waxaan iyaga ku ahay sida libaax oo kale, oo sida shabeel ayaan jidka ku ag dhawri doonaa. 8 Oo waxaan iyaga uga hor iman doonaa sida orso gabneheedii laga gablamiyey, oo waxaan jeexjeexi doonaa xuubkii wadnahooda, oo halkaasaan iyaga ku baabbi'in doonaa sidii gool libaax oo kale, oo waxaa iyaga dildillaacsan doona dugaagga. 9 Dadka Israa'iilow, baabbi'inna waxaa sabab u ah cadownimada aad ii qabtaan anoo caawiyihiinna ah. 10 Haddaba magaalooyinkiinna oo dhan ha idinku badbaadiyee meeh boqorkiinnii? Oo meeye xaakinnadiinnii aad ka tidhaahdeen, Na sii boqor iyo amiirro? 11 Anigoo xanaaqsan ayaan boqor idin siiyey, oo haddana anigoo cadhaysan ayaan idinka qaaday. 12 Xumaantii reer Efrayim waa xidhxidhan tahay, oo dembigoodiina meel baa lagu kaydiyey. 13 Oo waxaa iyaga ku soo kor degi doonta murugtii naag foolanaysa. Iyagu waa sida wiil aan caqli lahayn, waayo, haatan waa wakhtigii uusan ku sii raagin meeshii carruurtu ka soo dhalan jireen. 14 Anigu waxaan iyaga ka soo furan doonaa xoogga She'oolka, oo waxaan ka soo badbaadin doonaa dhimashada. Dhimashoy, meeye belaayooyinkaagii? She'oolow, meeday baabbi'intaadii? Toobaddu indhahayga way ka qarsoonaan doontaa. 15 In kastoo uu walaalihiis dhexdooda ku dhal badan yahay, waxaa iman doonta dabayl bari ka timid, taasoo ah neefta Rabbiga oo cidlada ka soo baxaysa, oo ishiisa biyood way engegi doontaa, oo durdurkiisuna wuu iska gudhi doonaa, oo waa laga wada dhici doonaa khasnadda alaabta qaaliga ahu ugu jirto. 16 Reer Samaariya gardarradooda way qaadi doonaan, waayo, way ku caasiyowdeen Ilaahoodii. Seef baa lagu layn doonaa, dhallaankoodana dhulkaa lagu tuuri doonaa, oo naagahooda uurka lehna waa la dooxi doonaa.

14

Toobadkeeniddu Barakay Leedahay

1 Dadka Israa'iilow, u soo noqda Rabbiga Ilaahiinna ah, waayo, xumaantiinnii waad ku dhacdeen. 2 Erayo ula taga Rabbiga, oo waxaad ku tidhaahdaan, Xumaanta oo dhan naga fogee oo si wanaagsan noo aqbal, oo annaguna waxaan sidii dibi qurbaan ah

kuu siin doonnaa caabudidda bushimahayaga. 3 Reer Ashuur na badbaadin maayo,
oo annagu fardo fuuli mayno, oo weliba sancada gacmahayagana mar dambe ku
odhan mayno, Waxaad tihiin ilaahayo. Waayo, agoontu adigay naxariis kaa helaan.
4 Dibunoqoshadooda waan bogsiin doonaa, oo waxaan iyaga u jeclaan doonaa si
ikhtiyaar ah, waayo, cadhadaydii way ka noqotay. 5 Waxaan dadka Israa'iil u noqon
doonaa sida sayaxa oo kale, oo iyaguna waxay u ubxin doonaan sida ubaxa oo kale,
oo waxay xididdada u mudan doonaan sida Lubnaan oo kale. 6 Laamahoodu way
kala bixi doonaan oo quruxdooduna waxay ahaan doontaa sidii geedka saytuunka, oo
caraftooduna waxay ahaan doontaa sidii Lubnaan oo kale. 7 Oo kuwa hadhka hoos
joogaana way soo noqon doonaan. Waxay u soo noolaan doonaan sida hadhuudhka
oo kale, oo waxay u ubxin doonaan sida canabka oo kale. Udgoonkooduna wuxuu
ahaan doonaa sida khamriga Lubnaan oo kale. 8 Reer Efrayim waxay odhan doonaan,
Bal maxaa mar dambe annaga iyo sanamyo noo dhexeeya? Anna waan u jawaabay
oo waan fiirin doonaa. Waxaan ahay sida geed beroosh ah oo qoyan, midhihiinna
xaggaygaa laga helaa. 9 Kii xigmad lahu waxyaalahan ha fiirsado. Kii miyir lahuna
ha garto. Waayo, Rabbiga jidadkiisu waa qumman yihiin, oo kuwii xaq ahuna way ku
socon doonaan, laakiinse kuwa xadgudbaa way ku dhex dhici doonaan.

YOO'EEL

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Yoo'eel ina Fetuu'eel.

Weerarkii Ayaxa

2 Odayaashow, kan maqla, oo dadka dalka degganow, dhammaantiin dhegta u dhiga.
War tanu ma waxay dhacday wakhtigiinnii mase wakhtigii awowayaashiin? 3 Haddaba
idinku carruurtiinna u sheega, oo carruurtiinnuna carruurtooda ha u sii sheegeen,
oo carruurtooduna qarni kale ha u sii sheegeen. 4 Wixii koronkorrada ka hadhay
ayax baa cunay, oo wixii ayaxa ka hadhayna laddaa baa cunay, oo wixii laddaaga ka
hadhayna diir baa cuntay. 5 Kuwiinna sakhraamiinta ahow, toosa, oo ooya, kuwiinna
khamriga cabta oo dhammow, khamrigii macaanaa aawadiis u baroorta, waayo, waa
idinka go'ay. 6 Waayo, dalkaygii waxaa ku soo kacay quruun xoog badan oo aan
tiro lahayn, oo ilkahoodu waa sida ilko libaax oo kale, oo waxay leeyihiin miciyo
gool libaax oo kale. 7 Geedahaygii canabka ahaa way baabbi'iyeen, oo dhirtaydii
berdaha ahaydna way diirteen, wayna mudhxiyeen oo kala tuurtuureen, oo laama-
hoodiina waa qayax cad. 8 Haddaba u musannaaba sidii gabadh joonyad xidhatay
oo u barooranaysa arooskeedii ka dhintay. 9 Qurbaankii hadhuudhka iyo qurbaankii
cabniinku waa ka go'een gurigii Rabbiga, oo wadaaddada ah Rabbiga midiidinnadiisa
way barooranayaan. 10 Beertii way ba'day oo dhulkii wuu barooranayaa, waayo,
hadhuudhkii wuu baabba'ay, oo khamrigii cusbaana waa engegay, oo saliiddiina way
cidlaanaysaa. 11 Kuwiinna beerreyda ahow, isku naxa, oo kuwiinna beeraha canabka
ah ka shaqeeyow, u ooya sarreenka iyo shiciirka aawadood, waayo, beerta midhaheedii
way baabbe'een. 12 Canabkii wuu engegay, oo berdihiina wuu dhaday, oo geedkii
rummaanka, iyo geedkii timirta, iyo geedkii tufaaxa, iyo xataa dhirtii berrinka ku tiil
oo dhammu way wada engegeen, oo farxaddiina way ka dhammaatay binu-aadmiga.

Toobadkeenid Ayaa Loogu Yeeray

13 Kuwiinna wadaaddada ahow, joonyado guntada oo ooya, oo kuwiinna meesha
allabariga ka adeegow, baroorta. Ilaahayga midiidinnadiisow, kaalaya oo habeenka oo
dhan joonyado ku jiifa, waayo, qurbaankii hadhuudhka iyo qurbaankii cabniinkaba
waa laga joojiyey gurigii Ilaahiinna. 14 Haddaba soon naadiya, oo shir ku dhawaaqa,
oo soo wada ururiya odayaasha iyo dadka dalka deggan oo dhan, oo waxaad isugu
keentaan guriga Rabbiga Ilaahiinna ah, oo markaas Rabbiga u qayshada. 15 Waxaa
hoogtay maalintaas! Waayo, maalintii Rabbigu way soo dhow dahay, oo waxay u
imanaysaa sida halligaad ka timid xagga Ilaaha Qaadirka ah. 16 War cuntadii sow kama
go'in indhahayaga hortooda, farxaddii iyo rayrayntiina sow kama baabbi'in gurigii
Ilaahayaga? 17 Abuurkii la beeray wuxuu ku qalalay ciidda hoosteeda, oo maqsinnadi-
ina way baabbe'een, oo bakhaarradiina waa la dumiyey, maxaa yeelay, hadhuudhkii
baa qalalay. 18 Xayawaanku aad iyo aad bay u cabaadaan, oo sofyada lo'da ahu waxay
la welwelsan yihiin daaqla'aan, oo xataa xeryaha idaha ahu waa dhibaataysan yihiin.
19 Rabbiyow, adigaan kuu qayshanayaa, waayo, dab baa laastay daaqii cidlada, oo
dhirtii duurka ku tiilna olol baa wada gubay. 20 Haddaba xayawaankii duurku biyahay
kaa doonayaan, waayo, durdurradii biyuhu way engegeen, oo daaqii cidladana dab baa
laastay.

2

Ayax Dagaalyahan Ah

[1] Siyoon buun ka dhex afuufa, oo buurtayda quduuska ah ka dhawaajiya, oo
dadka dalka deggan oo dhammu ha wada gariireen, waayo, maalintii Rabbigu way
imanaysaa, oo haatan way soo dhow dahay. [2] Oo maalintaasu waa maalin mugdi
iyo gudcur ah, oo waa maalin cadar ah oo gudcur qaro weyn ahu jiro, oo waxay
u imanaysaa sida kaaha waaberiga buuraha ku dul faafa. Bal eega dad tiro badan
oo xoog weyn! Dadkaas wax la mid ah hore looma arag, oo iyaga dabadoodna wax
la mid ahu ma jiri doonaan xataa tan iyo sannado iyo qarniyo badan. [3] Hortooda
dab baa wax laasanaya, oo dabadoodana olol baa wax gubaya. Dhulka iyaga ka
horreeya waa sida Beer Ceeden, oo kan iyaga ka dambeeyana waa sidii cidla baabba'
ah oo kale, oo wax iyaga ka baxsadayna innaba ma jiraan. [4] Muuqashoodu waa sida
muuq fardood oo kale, oo waxay u ordaan sida rag fardooley ah. [5] Oo sanqadhkoodu
waa sida gaadhifardood buuraha dhaladooda boodboodaya, iyo sida olol dab oo bal
gubaya, iyo sida dad xoog badan oo dagaal u diyaargaroobay. [6] Hortooda dadyowgu
way wada gariirayaan, oo qof kastaba wejigiisa cabsi baa ka muuqanaysa. [7] Iyagu
waxay hore ugu ordayaan sida rag xoog badan, oo waxay derbiga u fuulayaan sida rag
dagaalyahan ah, oo midkood waluba halkiisuu marayaa, oo kala leexan maayaan. [8] Oo
midkoodna midka kale riixi maayo, oo midkood waluba wuxuu ku socdaa meeshiisa.
Waxay ka dhex dusayaan hubka dagaalka oo innaba socodkooda kama joogsadaan.
[9] Magaalada korkeeda ayay ku boodayaan, oo derbiga korkiisa ayay ku ordayaan, oo
guryahay soo korayaan, oo sida tuug oo kale ayay daaqadaha ka soo galayaan. [10] Oo
hortooda dhulku wuu gariirayaa, samooyinkuna way ruxmanayaan, oo qorraxdii iyo
dayaxiina way madoobaadeen, oo xiddigihiina iftiinkoodii way ceshadeen. [11] Rabbiga
ayaa codkiisa kaga hor hadlaya ciidankiisa, waayo, xeradiisu aad bay u weyn tahay,
oo midka eraygiisa oofinayaa waa xoog badan yahay, waayo, Rabbiga maalintiisu waa
weyn tahay, waana mid cabsi badan aad iyo aad, haddaba bal yaa u adkaysan kara?

Qalbigiinna Jeexa

[12] Haddaba haatan waxaa Rabbigu leeyahay, Qalbigiinna oo dhan iigu soo jeesta,
idinkoo sooman, oo ooyaya, oo barooranaya. [13] Haddaba qalbigiinna jeexa ee dharki-
inna ha jeexina, oo Rabbiga Ilaahiinna ah xaggiisa u soo jeesta, waayo, isagu waa nimco
miidhan, waana raxmad badan yahay, cadho wuu u gaabiya, waana naxariis badan
yahay, oo belaayadana wuu ka soo noqdaa. [14] Bal yaa garanaya inuu isagu soo jeesan
doono oo soo noqon doono, iyo in kale, iyo inuu gadaashiisa kaga tegi doono barako,
taasoo qurbaan hadhuudh ah iyo qurbaan cabniin ah oo aad Rabbiga Ilaahiinna ah u
bixinaysaan?

[15] Siyoon buun ka dhex afuufa, oo soon naadiya, oo shir ku dhawaaqa. [16] Dadka
soo ururiya, oo ururka quduus ka dhiga, oo odayaasha soo shiriya, oo carruurta soo
ururiya, iyo xataa kuwa naasaha nuugaya. Aroosku qolkiisa ha ka soo baxo, oo
aroosadduna ilxidhkeeda ha ka soo baxdo. [17] Wadaaddada midiidinnada Rabbiga ahu
balbalada iyo meesha allabariga dhexdooda ha ku ooyeen, oo iyagu ha yidhaahdeen,
Rabbiyow, dadkaaga u tudh, oo dadka dhaxalkaaga ah wax la caayo ha ka dhigin oo
yaanay quruumuhu iyaga u taline. Waayo, bal maxaa dadyowga dhexdooda looga
odhan doonaa, Bal meeh Ilaahooda?

Jawaabtii Rabbiga

[18] Markaasaa Rabbigu u hinaasay dalkiisii, oo dadkiisuu u naxay. [19] Oo Rabbigu waa u
jawaabay dadkiisii oo wuxuu ku yidhi, Bal ogaada, waxaan idiin soo dirayaa hadhuudh,
iyo khamri, iyo saliid, oo idinkuna waxaasaad ka dhergi doontaan, oo anna mar
dambe quruumaha dhexdooda wax la caayo idinkaga dhigi maayo. [20] Laakiinse waan
idinka fogayn doonaa ciidanka woqooyi, oo isaga waxaan ku eryi doonaa dal abaar iyo
cidlo ah, oo qaybtiisa hore waxaan geeyn doonaa badda bari, oo qaybtiisa dambena

waxaan geeyn doonaa badda galbeed, oo waxaa kor u soo bixi doona qudhunkiisa, oo
uurkiisa xumuna wuu soo kici doonaa, maxaa yeelay, isagu wuxuu sameeyey waxyaalo
waaweyn. 21 Haddaba dal yahow, ha baqin, laakiinse farax, oo reyree, maxaa yeelay,
Rabbigu wuxuu sameeyey waxyaalo waaweyn. 22 Xayawaanka duurkow, ha cabsan-
ina, waayo, naqii cidladu waa soo baxayaa, oo dhirtiina midhaheeday dhalaysaa, oo
berdihii iyo canabkiiba way barwaaqoobayaan. 23 Haddaba reer Siyoonay, farxa oo
Rabbiga Ilaahiinna ah ku reyreeya, waayo, roobkii hore buu si xaq ah idiin siiyey,
oo wuxuu idiin di'iyey roob, intii hore iyo intii dambeba sidii markii hore. 24 Oo
goobaha wax lagu tumo waxaa ka buuxsami doona sarreen, oo macsarooyinkuna
waxay la buuxdhaafi doonaan khamri iyo saliid. 25 Oo waxaan idiin soo celin doonaa
waxa ay sannadihii idinka cuneen ayaxa, iyo laddaaga, iyo diirta, iyo koronkorradu,
kuwaas oo ahaa ciidankii weynaa oo aan idiin soo diray. 26 Oo idinku wax badan
baad cuni doontaan oo waad dhergi doontaan, oo waxaad ammaani doontaan magaca
Rabbiga Ilaahiinna ah oo waxa yaabka badan idiin sameeyey, oo dadkayguna innaba
ma ay ceeboobi doonaan. 27 Oo markaas waxaad ogaan doontaan inaan dadka Israa'iil
dhex joogo, iyo inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aan ilaah kale jirin, oo
dadkayguna innaba ma ay ceeboobi doonaan.

Maalintii Rabbiga

28 Oo markaas dabadeedna anigu ruuxayga ayaan ku shubi doonaa dad oo dhan, oo
wiilashiinna iyo hablihiinnu wax bay sii sheegi doonaan, oo odayaashiinnuna riyooyin
bay ku riyoon doonaan, oo raggiinna dhallinyarada ahuna wax bay arki doonaan, 29 oo
weliba maalmahaas addoommada rag iyo dumarba ruuxaygaan ku shubi doonaa. 30 Oo
waxaan samooyinka iyo dhulkaba ka muujin doonaa yaabab, kuwaasoo ah dhiig, iyo
dab, iyo tiirar qiiq ah. 31 Qorraxdu waxay u beddelmi doontaa gudcur, dayaxuna wuxuu
u beddelmi doonaa dhiig, intaanay iman maalinta Rabbiga oo weyn oo cabsida badanu.
32 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga ku barya uu samatabbixi
doono, waayo, Buur Siyoon iyo Yeruusaalem, iyo kuwa hadhay oo Rabbigu u yeedhayba
waxaa jiri doona kuwo u baxsada sidii Rabbigu yidhi.

3

Quruumihii Oo La Xukumay

1 Bal eeg, waayahaas iyo wakhtigaas, markaan soo celin doono maxaabiistii dadka
Yahuudah iyo reer Yeruusaalem, 2 ayaan quruumaha oo dhan soo wada ururin doonaa,
oo wada keeni doonaa dooxada Yehooshaafaad, oo halkaasaan iyaga ugu xukumi
doonaa dadkayga iyo dhaxalkayga oo dadka Israa'iil ah aawadood, waayo, quruumaha
way ku kala dhex firdhiyeen, oo dhulkaygiina way qaybsadeen. 3 Oo iyagu dadkaygii
way u saami riteen, oo wiil bay dhillo kiro u siiyeen, oo gabadhna waxay ku iibiyeen
khamri ay cabbaan. 4 Haddaba Turos, iyo Siidoon, iyo kulli gobollada Falastiin oo
dhammow, bal maxaad iga doonaysaan? Ma abaalgud baad ii siinaysaan? Oo haddaad
ii abaalguddaan, intaan dhaqsado ayaan degdeg abaalgudkiinna madaxiinna ugu
soo celin doonaa. 5 Waxaad qaadateen lacagtaydii iyo dahabkaygii, oo alaabtaydii
wanaagsanayd oo qurxoonaydna waxaad geliseen macbudyadiinna, 6 oo weliba dadka
Yahuudah iyo reer Yeruusaalemna waxaad ka iibiseen dadka Gariigta ah, si aad iyaga
dalkooda uga fogaysaan aawadeed. 7 Haddaba bal ogaada, iyagii waxaan ka soo kicin
doonaa meeshii aad ka iibiseen, oo abaalgudkiinnana waxaan ku soo celin doonaa
madaxiinna, 8 oo wiilashiinna iyo gabdhihiinnaba waxaan ka iibin doonaa dadka
Yahuudah, oo waxay ka sii iibin doonaan dadka reer Shebaa oo ah quruun aad u fog,
waayo, Rabbiga ayaa saas ku hadlay.

9 Haddaba quruumaha dhexdooda saas ka naadiya, Dagaal isu diyaariya, oo ragga
xoogga badan oo dhan soo kiciya. Ragga dagaalyahanka ah oo dhammu ha soo
dhowaadeen oo iyagu ha soo baxeen. 10 Haddaba birtii marashiyadiinna seefo ka tunta,
oo manjooyinkiinnana warmo ka tunta, oo kii itaal yaru ha yidhaahdo, Xoog baan
leeyahay. 11 Quruumaha nagu wareegsan oo dhammow, kaalaya oo soo dhaqsada, oo
dhammaantiin isa soo wada urursada. Rabbiyow, kuwaaga xoogga badan halkan u
soo dir. 12 Haddaba quruumuhu ha kaceen, oo ha yimaadeen dooxada Yehooshaafaad,
waayo, halkaasaan u fadhiisan doonaa inaan xukumo quruumaha hareeraha ku
wareegsan oo dhan. 13 Waxa beerta laga goosan lahaa way bislaadeene haddaba
mindi la gala, oo macsaradii canabku way buuxdaaye kaalaya ku tunta, berkedihii
macsarooyinka way buuxdhaafeen, waayo, iyaga xumaantoodu way weyn tahay.
14 Dad badan oo badan ayaa ku jira dooxada xukunka la gooyay, waayo, maalintii
Rabbigu way ku soo dhow dahay dooxada xukunka. 15 Qorraxdii iyo dayaxii way
madoobaadeen, oo xiddigihiina iftiinkoodii way ceshadeen. 16 Rabbigu Buur Siyoon
buu ka qaylin doonaa, oo codkiisuu kaga hadli doonaa Yeruusaalem, oo kolkaasay
samooyinka iyo dhulkuba gariiri doonaan, laakiinse Rabbigu wuxuu dadkiisa u ahaan
doonaa magangal, oo reer binu Israa'iilna wuxuu u ahaan doonaa qalcad adag.

Barakaynta Dadka Ilaah

17 Oo sidaasaad ku ogaan doontaan inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo aan
deggan ahay Siyoon oo ah buurtayda quduuska ah, oo markaasay Yeruusaalem quduus
noqon doontaa, oo shisheeyayaal dambena iyada ma dhex mari doonaan innaba. 18 Oo
wakhtigaas buuraha waxaa ka soo tifqi doona khamri macaan, oo kurahana caanaa
ka soo shubmi doona, oo webiyaasha dalka Yahuudah oo dhammuna way durduri
doonaan, oo guriga Rabbigana waxaa ka bixi doonta il biyo ah, wayna waraabin
doontaa dooxada Shitiim. 19 Dulmigii dadka Yahuudah lagu sameeyey aawadeed
ayaa dalka Masar cidlo noqon doonaa, oo dalka reer Edomna wuxuu ahaan doonaa
lamadegaan abaar ah, maxaa yeelay, iyagu dhiig aan xaq qabin ayay dalkooda ku dhex
daadiyeen. 20 Laakiinse dadka Yahuudah weligiis wuu jiri doonaa, oo Yeruusaalemna
way raagi doontaa ab ka ab. 21 Oo waxaan u aari doonaa dhiiggoodii aanan hore ugu
aarin, waayo, Rabbigu Buur Siyoon buu deggan yahay.

CAAMOOS

1 Kuwanu waa erayadii Caamoos oo ka mid ahaa xoolojirkii reer Teqooca, iyo wixii uu
arkay oo ku saabsanaa dalka Israa'iil wakhtigii uu Cusiyaah dalka Yahuudah boqorka
ka ahaa, iyo wakhtigii uu Yaaraabcaam ina Yoo'aash dalka Israa'iil boqorka ka ahaa,
muddo laba sannadood ka horraysay dhulgariirkii.

2 Oo isagu wuxuu yidhi, Rabbigu Buur Siyoon buu ka qaylin doonaa, oo codkiisuu
Yeruusaalem kaga hadli doonaa, kolkaasay daaqsiimaha adhijirradu barooran doon-
aan, oo Buur Karmel dhaladeeduna way engegi doontaa.

Xukunka Derisyada Israa'iil

3 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay reer Dimishaq
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
waxay reer Gilecaad kula tunteen alaab bir ah oo hadhuudh lagula tunto. 4 Laakiinse
dab baan u soo diri doonaa guriga Xasaa'eel, oo wuxuu wada laasan doonaa daaraha
waaweyn oo Benhadad. 5 Rabbigu wuxuu leeyahay, Qataarkii albaabka Dimishaq
waan jebin doonaa, oo waxaan dooxada Aawen ka wada baabbi'in doonaa dadka
deggan, oo weliba kan haysta usha boqornimada ayaan reer Ceeden ka gooyn doonaa,
oo dadka Suuriyana maxaabiis ahaan baa loogu kaxaysan doona Qiir.

6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay reer Gaasa
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
dadkii oo dhan ayay maxaabiis ahaan u kaxaysteen si ay ugu gacangeliyaan reer Edom.
7 Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa derbiga Gaasa, oo wuxuu laasan doonaa
daaraheeda waaweyn. 8 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan Ashdood ka
wada baabbi'in doonaa dadka deggan, oo weliba kan haysta usha boqornimada ayaan
reer Ashqeloon ka gooyn doonaa, oo waxaan gacantayda ku soo jeedin doonaa reer
Ceqroon, oo kuwa reer Falastiin ka hadhayna way wada baabbi'i doonaan.

9 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay reer Turos
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
dadkii oo dhan ayay u gacangeliyeen reer Edom, oo soo mana ay xusuusan axdigii
walaalnimada. 10 Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa derbiga Turos, oo wuxuu
wada laasan doonaa daaraheeda waaweyn.

11 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay reer Edom
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
walaalahood bay seef ku eryadeen, oo way iska xooreen naxariis oo dhan, oo
xanaaqoodiina had iyo goorba bay la qarxeen, oo cadho bay la gubanayeen weligoodba.
12 Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa Teemaan, oo wuxuu wada laasan doonaa
daaraha waaweyn oo Bosraah.

13 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex amase afar xadgudub oo ay reer Cammoon
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
waxay dooxeen naagihii uurka lahaa oo reer Gilecaad si ay xudduudkooda u bal-
laadhsadaan aawadeed. 14 Laakiinse dab baan ku soo dayn doonaa derbiga Rabbaah,
oo wuxuu wada laasan doonaa daaraheeda waaweyn, oo maalinta dagaalka waa la
qaylin doonaa, oo maalinta dabaysha cirwareentana duufaan baa ku dhici doona.
15 Rabbigu wuxuu leeyahay, Boqorkooda maxaabiis ahaan baa loo kaxaysan doonaa
isaga iyo amiirradiisaba.

2

1 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay reer Moo'aab
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
waxay gubeen lafihii boqorka reer Edom ilaa ay nuurad noqdeen. 2 Laakiinse dab baan
ku soo dayn doonaa dalka Moo'aab, oo wuxuu wada laasan doonaa daaraha waaweyn
oo Qiryood, oo reer Moo'aab waxay ku dhiman doonaan buuq iyo qaylo iyo buun
dhawaaqiis. 3 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu xaakinka waan ka baabbi'in doonaa
dalka Moo'aab dhexdiisa, oo amiirradiisa oo dhanna waan la layn doonaa.

4 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay dadka Yahuudah
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, iyagu
sharcigii Rabbiga way diideen, oo qaynuunnadiisiina ma ay xajin, oo beentoodii baa
iyaga qaladday, taasoo ay awowayaashoodba daba socon jireen. 5 Laakiinse dab baan
ku soo dayn doonaa dalka Yahuudah, oo wuxuu wada laasan doonaa daaraha waaweyn
oo Yeruusaalem.

Xukunka Israa'iil

6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Saddex iyo weliba afar xadgudub oo ay dadka Israa'iil
sameeyeen aawadood ayaanan ciqaabtooda uga noqonaynin, maxaa yeelay, kii xaqa
ahaa lacag bay ku iibiyeen, oo kii baahnaana waxay ku iibiyeen laba kabood. 7 Aad bay
u damacsan yihiin inay arkaan boodhka dhulka ee kor saaran madaxa masaakiinta,
wayna qalloociyaan jidka kuwa camalka qabow. Oo nin iyo aabbihiisba waxay u wada
galaan isku gabadh, oo sidaasay magacayga quduuska ah ku nijaaseeyaan. 8 Oo meel
kasta oo allabariba agteed waxay ku jiifsadaan dhar rahmad loo qaatay, oo guriga
Ilaahoodna waxay ku dhex cabbaan khamrigii kuwa la ganaaxay. 9 Laakiin anigu
hortoodaan ka baabbi'iyey kii reer Amor oo sarajooggiisu ahaa sida sarajoogga geedaha
kedarka la yidhaahdo, oo u xoogga badnaa sida geedaha alloonka la yidhaahdo,
oo weliba midhihiisii waan ka baabbi'iyey xagga sare, oo xididdadiisiina waan ka
baabbi'iyey xagga hoose. 10 Oo weliba dalkii Masar waan idinka soo bixiyey, oo afartan
sannadood ayaan cidladii idinku hor kacayay, si aad u hantidaan dalkii reer Amor.
11 Oo wiilashiinnii waxaan ka kiciyey nebiyo, oo barbaarradiinniina waxaan ka kiciyey
kuwa Nadiirrada ah ee Ilaah loo soocay. Dadka Israa'iilow, sow saas ma aha? ayaa
Rabbigu leeyahay. 12 Laakiinse idinku Nadiirradii waxaad siiseen khamri ay cabbaan,
oo nebiyadiina intaad amarteen ayaad ku tidhaahdeen, Innaba waxba ha sii sheegina.
13 Bal eega, hoostiina baan ugu hoos riixmay sida gaadhiga xidhmooyin bal ah ka
buuxan u riixmo. 14 Kan dheereeyaa ma carari kari doono, oo kan xoogga badanuna
xooggiisa kuma adkaan doono, oo kan itaalka badanuna isma samatabbixin doono,
15 oo kan qaansada haystaana isma taagi doono, oo kan cagaha ka dheereeyaana isma
samatabbixin doono, oo kii faras ku joogaana isma samatabbixin doono, 16 oo kuwa
xoogga leh kii ugu geesinimo badanuna maalintaas wuu carari doonaa isagoo qaawan,
ayaa Rabbigu leeyahay.

3

Israa'iil Oo Lagu Yeeray Markhaatiyaal Ka Gees Ah

1 Reer binu Israa'iilow, bal maqla eraygan Rabbigu idinkaga hadlay. Waxaan kaga
hadlay dadkii aan dalka Masar ka soo bixiyey oo dhan, anigoo leh, 2 Idinka oo keliya
ayaan idinka iqiin qolooyinka dhulka deggan oo dhan, haddaba xumaatooyinkiinnii oo
dhan ayaan idiin ciqaabi doonaa. 3 Laba qof miyey wada socdaan haddaanay heshiis
ahayn? 4 Aar miyuu duudda ka ciyaa, hadduusan raq haysan? Aaran libaax miyuu
bohoshiisa ka qayliyaa, hadduusan waxba soo qaadan? 5 Shimbiru miyey dabin dhulka
ku kor yaal ku dhici kartaa, haddaan siriq loo dhigin? Dabin miyuu dhulka ka boodda
isagoo aan innaba wax qabsan? 6 Haddiise magaalo buun laga dhex afuufo, miyaan

dadku cabsan? Miyaa belaayo magaalo ku dhacdaa, haddaan Rabbigu saas ku samayn?
7 Sida xaqiiqada ah Sayidka Rabbiga ahu waxba ma samayn doono, inuu qarsoodiga u
muujiyo addoommadiisa nebiyada ah mooyaane. 8 Aarkii waa ciyey, haddaba bal yaan
cabsanayn? Sayidka Rabbiga ahu waa hadlay, haddaba bal yaa wax sii sheegi waayaya?
9 Warkan ka dhex naadiya daaraha waaweyn ee Ashdood ku yaal iyo daaraha
waaweyn ee dalka Masar ku dhex yaalba, oo waxaad tidhaahdaan, War waxaad ku soo
shirtaan buuraha Samaariya korkooda, oo bal eega buuqa weyn oo halkaas ku jira, iyo
dulmiga ku dhex jira. 10 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Kuwa daarahooda waaweyn
ku soo urursadaa wixii xoog iyo tuugnimo lagu soo dhacay ma ay gartaan si ay wax
qumman u sameeyaan. 11 Haddaba Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Cadow baa
dalka hareerayn doona, oo isna xooggiinna wuu idinka qaadi doonaa, oo daarihiinna
waaweynna waa la wada dhici doonaa. 12 Rabbigu wuxuu leeyahay, Sida adhijirku afka
libaaxa uga badbaadiyo laba lugood, amase dheg go'eed, saasoo kalaa loo badbaadin
doonaa dadka Israa'iil ee Samaariya deggan oo ku fadhiya sariirta rukunkeeda iyo
gogosha barkimaheeda xariirta ah. 13 Sayidka Rabbiga ah oo ah Ilaaha ciidammadu
wuxuu leeyahay, Maqla oo ku markhaati fura reerka Yacquub. 14 Maalinta aan dadka
Israa'iil xadgudubyadooda u ciqaabi doono ayaan weliba meelaha allabariga ee Beytel
baabbi'in doonaa, oo meelaha allabariga geesahooda ka taagan waa la wada jari
doonaa, oo dhulkay ku soo dhici doonaan. 15 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waan dumin
doonaa guryaha gabowga iyo guryaha kulaylkaba, oo guryaha foolmaroodiga ahuna
way wada baabbi'i doonaan, oo daaraha waaweynuna way wada dhammaan doonaan.

4

Israa'iil Ilaah Uma Ay Soo Noqon

1 Eraygan maqla, kuwiinnan ah sacaha Baashaan oo buurta Samaariya jooga, oo
masaakiinta dulma, oo kuwa baahan cadaadiya, oo sayidyadooda ku yidhaahda,
Wax noo keena, oo kaalaya aan cabnee. 2 Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku dhaartay
quduusnimadiisa, isagoo leh, Bal eega, waxaa iman doona wakhti laydinkula tegi doona
qabatooyin, oo jillaabbo baa lagu qabsan doonaa kuwiinna hadhay. 3 Oo Rabbigu
wuxuu leeyahay, Midkiin kastaaba meelaha jajaban buu ka soo dusi doonaa hortiisa, oo
waxaad isku tuuri doontaan Harmoon. 4 Beytel kaalaya, oo xadgudba, Gilgaal kaalaya,
oo xadgudubyo sii badiya, oo subax walba allabaryadiinna keena, oo marba saddexdii
maalmood waxaad keentaa meeltobnaadyadiinna. 5 Oo allabari mahadnaqid ah ka
bixiya wixii la khamiiriyey, oo waxaad ku dhawaaqdaan oo naadisaan qurbaanno
ikhtiyaar loo keeno, waayo, saasaad jeceshihiin, dadka Israa'iilow, ayaa Sayidka Rab-
biga ahu leeyahay. 6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Magaalooyinkiinna oo dhan waxaan
idinku siiyey ilko nadiifsan oo ka timaado cuntola'aan ka dhacda meelihiinna oo dhan,
laakiinse iima aydaan soo noqon. 7 Oo anna roobkii waan idinka ceshaday markii ay
saddex bilood ka hadhay xilligii beergoosashada, oo magaalo baan roob ku di'iyey,
magaalo kalena roob kuma aan di'in. Roob baa meel ku da'ay, oo meeshii aan roobku
ku di'inna way engegtay. 8 Sidaas daraaddeed laba ama saddex magaalo ayaa magaalo
u soo wareegay inay biyo ka cabbaan aawadeed, oo kamana ay wabxin, laakiinse
iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. 9 Waxaan idinku dhuftay beera-
engeeg iyo caariyaysi, oo beerihiinnii badnaa, iyo beercanabyadiinnii, iyo dhirtiinnii
berdaha ahayd, iyo dhirtiinnii saytuunka ahaydba waxaa wada laasatay koronkorrada,
laakiinse iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. 10 Waxaan idinku soo
dhex daayay cudur belaayo sidaan Masar ugu soo daayay oo kale. Barbaarradiinnii
seef waan ku laayay, oo fardihiinniina waan wada kaxaystay, oo waxaan ka dhigay
in qudhunkii xeradiinnu uu xataa soo gaadho sankiinna dulalkiisa, laakiinse iima
aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. 11 Oo qaarkiin waan u afgembiyey sidii

markii Ilaah u afgembiyey Sodom iyo Gomora, oo idinna waxaad ahaydeen sidii
qori ololaya oo dab laga soo dhiftay, laakiinse iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu
leeyahay. 12 Haddaba dadka Israa'iilow, sidaasaan idinku samayn doonaa, oo waxan
aan idinku samayn doona aawadeed isu diyaariya inaad Ilaahiinna la kulantaan, dadka
Israa'iilow. 13 Waayo, bal eega, kan buuraha sameeya, oo dabaysha uuma, oo binu-
aadmiga u sheega waxa fikirkiisu yahay, kan subaxdii gudcur ka dhiga, oo ku kor tunta
dhulka meelihiisa sare, magiciisu waxaa weeye Rabbiga oo ah Ilaaha ciidammada.

5

Baroor Iyo U Yeerid In La Toobadkeeno

1 Dadka Israa'iilow, maqla eraygan aan idiinku barooranayo. 2 Bikradda ah dalka
Israa'iil waa dhacday, oo mar dambena ma sara joogsan doonto. Dalkeedii ayaa
lagu dayriyey, oo qof kor u qaada lama arko. 3 Waayo, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu
leeyahay, Magaaladii ay kuni ka bixi jireen boqol baa u hadhi doona, oo tii ay boqoli
ka bixi jireenna toban baa dadka Israa'iil u hadhi doona. 4 Waayo, Rabbigu wuxuu
dadka Israa'iil ku leeyahay, Aniga i doondoona aad noolaataane. 5 Laakiinse Beytel ha
doondoonina, Gilgaalna ha gelina, Bi'ir Shebacna ha u gudbina, waayo, sida xaqiiqada
ah Gilgaal maxaabiisnimo bay geli doontaa, oo Beytelna way baabbi'i doontaa. 6 Si
aad u noolaataan, oo uusan Rabbigu sidii dab reer Yuusuf ugu soo farabbaxsan,
oo aan dabku laasan, oo aan Beytel laga waayin wax demiya, Rabbiga doondoona,
7 kuwiinna caddaaladda u roga dacar oo xaqnimadana dhulka ku tuura. 8 Doondoona
kan sameeyey ururrada xiddigaha ah oo la yidhaahdo Toddobaadyada iyo Oriyon, oo
gudcurka subaxnimo u beddela, oo maalintana madoobeeya si ay habeen u noqoto, kan
biyaha badda u yeedha oo dhulka ku daadiya, magiciisu waa Rabbi. 9 Isagu baabba' buu
ku dejiyaa kuwa xoogga badan, si ay baabba'du ugu dhacdo qalcadda. 10 Way neceb
yihiin kii iridda wax ku canaanta, oo way karhaan kii si qumman u hadla. 11 Miskiinka
baad ku tumataan, oo waxaad ka qaadataan sarreen badan, sidaas daraaddeed guryihii
aad dhagax la qoray ka dhisateen kuma hoyan doontaan, oo beercanabyadii wan-
wanaagsanaa ee aad beerateenna khamrigooda kama cabbi doontaan. 12 Waayo,
waan ogahay xadgudubyadiinnu inay badan yihiin, iyo dembiyadiinnu inay waaweyn
yihiin, kuwiinnan kii xaqa ah dhiba, ee laaluush qaata, oo masaakiinta iridda joogtana
xaqooda ka leexiya. 13 Haddaba kii miyir lahu wakhtigaas wuu aamusnaan doonaa,
waayo, waa wakhti shar ah. 14 Wanaagga doondoona, sharkase ha doondoonina, aad
noolaataane, oo sidaasuu Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu idiinla jiri doonaa sidaad
u tidhaahdaan. 15 Sharka nebcaada, oo wanaagga jeclaada, oo caddaalad iridda ku
sameeya, waayo, waxaa suurtowda in Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu uu u roonaado
kuwa reer Yuusuf ka hadhay. 16 Haddaba Rabbiga ah Ilaaha ciidammada oo ah Sayidku
wuxuu leeyahay, Dariiqyada oo dhan waxaa ka yeedhi doonta baroor, oo jidadka oo
dhan waxaa laga odhan doonaa, Hoogay! Hoogay! Oo ninka beerreyda ah waxaa loogu
yeedhi doonaa tacsi, oo kuwa baroorta aad u yaqaanna waxaa loogu yeedhi doonaa
baroorasho. 17 Oo beercanabyada oo dhanna waxaa jiri doonta baroorasho, waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan idin dhex mari doonaa.

Maalintii Rabbiga

18 Kuwiinna maalinta Rabbiga jeclaystow, waa idiin hoog. Maxaad maalinta Rabbiga
u doonaysaan? Waa gudcur, oo iftiin ma aha. 19 Waa sidii nin libaax ka cararay
oo orso ka hor timid, ama intuu guri galay derbiga ku tiirsaday oo markaas abeeso
gacanta ka qaniintay. 20 Maalinta Rabbigu sow ma ahaan doonto gudcur aan iftiin
lahayn, iyo xataa gudcur weyn oo aan dhalaal lahayn? 21 Iidihiinna waan nebcahay,
waanna quudhsadaa, oo shirarkiinnana kuma farxo. 22 In kastoo aad ii bixisaan

qurbaannadiinna aad gubtaan iyo qurbaannadiinna hadhuudhka ah anigu aqbali
maayo, oo qurbaannadiinna nabaadiino oo xoolihiinna buurbuuranna dan ka yeelan
maayo. [23] Iga fogeeya qaylada gabayadiinna, waayo, anigu dhegaysan maayo luuqda
shareeradihiinna. [24] Laakiinse caddaaladdu sida biyo ha u qulqusho, oo xaqnimaduna
sida webi fatahaya ha u yaacdo. [25] Bal reer binu Israa'iilow, allabaryo iyo qur-
baanno miyaad cidladii iigu bixiseen afartankii sannadood? [26] Waxaadse sidateen
Taambuuggii Moleg iyo sanamyadii Kiyuun, kaasoo ah xiddigtii ilaahiinnii ee aad
nafsaddiinna u samaysateen. [27] Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga magiciisu yahay
Ilaaha ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idinka dhigi doonaa in maxaabiis
ahaan laydiinku kaxaysto Dimishaq shishadeeda.

6

Hoogga Kuwa Caajisan

[1] Waxaa iska hoogay kuwa Siyoon xasilloonaan ku nool, oo buurta Samaariya
ammaan ku deggan, kuwaasoo ah kuwa caanka ah ee madaxda quruumaha oo dadka
Israa'iil u yimaadaan! [2] Kalneh u gudba oo bal eega, oo halkaasna ka sii taga Xamaad tan
weyn, dabadeedna waxaad sii tagtaan Gad ta reer Falastiin. Iyagu miyey ka wanaagsan
yihiin boqortooyooyinkaas? Dalkoodu miyuu ka weyn yahay dalkiinna? [3] Waxaa iska
hoogay kuwiinna maalintii sharka fogeeya, oo ka dhiga fadhigii dulmiga inuu soo
dhowaado, [4] oo sariiro foolmaroodi ah ku jiifsada, oo gogosha isku kala bixiya, oo cuna
baraarka idaha iyo weylaha edegga ku dhex jira, [5] oo u heesa dhawaaqa shareeradda,
oo isu hindisa alaab muusiko sidii kuwii Daa'uud, [6] oo khamriga maddiibadaha ku
cabba, oo ku subkada saliidda ugu wada fiican, laakiinse kama murugaysna dhibaatada
reer Yuusuf haysata. [7] Haddaba sidaas daraaddeed iyagu waxay haatan raaci doonaan
kuwa marka hore maxaabiis ahaanta loo kaxaysan doono, oo diyaafadda kuwa iskala
bixin jiray waa dhammaan doontaa.

Rabbiga Oo Karhay Kibirkii Yacquub

[8] Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu wuxuu leeyahay, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu ku
dhaartay nafsaddiisa, oo yidhi, Anigu waan karhay islaweynaanta reer Yacquub, oo
waan nebcahay daarihiisa waaweyn, sidaas daraaddeed magaalada iyo waxa ku dhex
jira oo dhanba cadow baan u gacangelin doonaa. [9] Oo haddii toban nin guri keliya ku
hadho way dhiman doonaan. [10] Oo markii nin adeerkiis oo ah kan isaga gubi doona
uu kor u qaado inuu lafaha guriga ka soo bixiyo, oo uu ku yidhaahdo kan guriga
gudihiisa shishe ku jira, War weli ma qaar baa kula jooga? Oo isna uu yidhaahdo, Maya,
markaasuu ku odhan doonaa, War naga aamus, waayo, waa inaannan magaca Rabbiga
soo qaadin. [11] Waayo, bal eeg, Rabbigu waa amraa, oo daarta weyn waxaa lagu dhufan
doonaa daldalool, guriga yarna waxaa lagu dhufan dildillaac. [12] Miyaa fardo dhagaxa
ku ordi doonaan? Miyaase mid halkaas dibi ku beerjeexi doonaa? Laakiin, idinku
garsooriddii waxaad u beddesheen xammeeti, oo midhihii xaqnimadana waxaad u
beddesheen dacar. [13] Waxaad ku rayraysaan wax aan waxtar lahayn, oo waxaad
tidhaahdaan, Miyaannan geeso kula soo yeelan xooggayaga? [14] Laakiinse bal eega,
dadka dalka Israa'iilow, Rabbiga ah Ilaaha ciidammadu wuxuu leeyahay, Quruun baan
idinku soo kicin doonaa, oo iyana waxay idinku dhibi doonaan tan iyo meesha Xamaad
laga galo iyo ilaa webiga Carabaah.

7

Ayax, Dab Iyo Xarig Miisaan Leh

[1] Sayidka Rabbiga ahu wax buu i tusay, oo bal eeg, wuxuu sameeyey ayax markii fufkii
dambe bilowday, oo bal eeg, waxay ahayd fufkii dambe markii boqorka cawskiisa la

gooyay dabadeed. 2 Oo markay dhammeeyeen cunitaankii cawskii dalka ayaan idhi,
Sayidow, Rabbiyow, waan ku baryayaaye, na cafi, waayo, bal reer Yacquub sidee bay isu
taagi doonaan? Waayo, iyagu waa yar yihiin. 3 Markaasaa Rabbigu taas ka soo noqday,
oo Rabbigu wuxuu yidhi, Taasu ahaan mayso.

4 Sayidka Rabbiga ahu wax buu i tusay, oo bal eeg, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu amray
in dab lagu diriro, oo dabku wuxuu laastay moolkii weynaa, oo wuxuu cuni lahaa
dhulka. 5 Markaasaan idhi, Sayidow, Rabbiyow, waan ku baryayaaye jooji, waayo, bal
reer Yacquub sidee bay isu taagi doonaan? Waayo, iyagu waa yar yihiin. 6 Markaasaa
Rabbigu taas ka soo noqday, oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu yidhi, Taasuna ahaan
mayso.

7 Oo haddana wax buu i tusay, oo bal eeg, Sayidku wuxuu ag istaagay derbi xadhig
miisaan leh lagu sameeyey, isagoo xadhig miisaan leh gacanta ku haysta. 8 Markaasaa
Sayidku wuxuu igu yidhi, Caamoosow, maxaad aragtaa? Oo anna waxaan ku idhi,
Waxaan arkaa xadhig miisaan leh. Markaasaa Sayidku wuxuu yidhi, Bal eeg, anigu
xadhig miisaan leh baan dhigi doonaa dadkayga Israa'iil dhexdooda, oo mar dambena
iyaga iska dhaafi maayo. 9 Oo meelaha sare ee reer Isxaaq cidla way noqon doonaan,
oo meelaha quduuska ah ee dalka Israa'iilna way baabbi'i doonaan, oo anna reerka
Yaaraabcaam seef baan kula kici doonaa.

Caamoos Iyo Amasyaah

10 Markaasaa Amasyaah oo ahaa wadaadkii Beytel farriin u diray Yaaraabcaam oo
ahaa boqorkii dalka Israa'iil, oo wuxuu ku yidhi, Caamoos shirqool buu kuugu dhigay
dadka Israa'iil dhexdooda, oo dadka dhulkuna erayadiisa oo dhan ma qaadi karaan.
11 Waayo, Caamoos wuxuu leeyahay, Yaaraabcaam seef buu ku dhimanayaa, oo dadka
Israa'iilna sida xaqiiqada ah maxaabiis ahaan waa looga kaxaysanayaa dalkooda.
12 Oo weliba Amasyaah wuxuu Caamoos ku yidhi, War wax arke yahow, tag, oo dalka
Yahuudah u carar, oo halkaas wax ka cun, oo halkaas wax ku sii sheeg. 13 Laakiinse
mar dambe Beytel waxba ha ku sii sheegin, waayo, waa boqorka meeshiisii quduuska
ahayd oo waa daar boqoreed. 14 Markaasaa Caamoos jawaabay oo wuxuu Amasyaah ku
yidhi, Anigu nebi ma aan ahayn, nebi wiilkiisna ma aan ahayn, laakiinse waxaan jiray
adhijir iyo mid midhaha darayga urursada, 15 oo Rabbigu waa ii soo yeedhay anigoo
adhi jiraya, markaasuu Rabbigu igu yidhi, Tag, oo dadkayga Israa'iil wax u sii sheeg.
16 Haddaba bal maqal erayga Rabbiga. Adigu waxaad leedahay, Wax dadka Israa'iil
ka gees ah ha sii sheegin, oo wax reer Isxaaq ka gees ahna ha ku hadlin. 17 Haddaba
Rabbigu wuxuu leeyahay, Naagtaadu dhillo bay ku ahaan doontaa magaalada, oo
wiilashaada iyo gabdhahaaguba seef bay ku dhiman doonaan, oo dhulkaaga xadhig
baa lagu qaybsan doonaa, oo adna waxaad ku dhex dhiman doontaa dal nijaasaysan,
oo dadka Israa'iilna sida xaqiiqada ah maxaabiis ahaan waa looga kaxaysan doonaa
dalkooda.

8

Dambiil Midho Bisil

1 Oo haddana Sayidka Rabbiga ahu wax buu i tusay, oo waxaan arkay dambiil midho
bisilu ka buuxaan. 2 Oo wuxuu igu yidhi, Caamoosow, maxaad aragtaa? Oo anna
waxaan idhi, Waxaan arkaa dambiil midho bisilu ka buuxaan. Markaasaa Rabbigu
wuxuu igu yidhi, Dadkayga Israa'iil dhammaadkoodii baa yimid, oo anigu mar dambe
iyaga iska dhaafi maayo. 3 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Maalintaas
gabayada macbudku waxay ahaan doonaan baroor, oo waxaa jiri doona meydad
badan, oo meel kasta aamusnaan baa loogu tuuri doonaa. 4 Bal maqla, kuwiinna
saboolka baahan liqow, oo xataa masaakiinta dalka baabbi'iyow, 5 oo leh, Goormuu
dayaxa cusubu dhammaan doonaa aan hadhuudhka iibinnee? Sabtiduse goormay na

dhaafaysaa aannu sarreenka soo saarnee, idinkoo miisaanka eefaah yaraynaya, oo
miisaanka sheqelkana weynaynaya, kafadahana khiyaano ku beenaynaya, 6 si aannu
masaakiinta lacag ugu iibsanno oo aannu saboolka baahanna laba kabood u siisanno,
oo aannu sarreenka xaabkiisa u iibinno? 7 Rabbigu waa ku dhaartay islaweynaanta
reerka Yacquub, oo wuxuu yidhi, Sida xaqiiqada ah anigu shuqulladooda midnaba
ka illoobi maayo. 8 Tan daraaddeed miyaan dhulku la gariiri doonin, oo mid kasta
oo degganuna miyuusan barooran doonin? Haah, oo dhammaantiis wuxuu u kici
doonaa sida Webiga, oo wuu rogrogman doonaa, dabadeedna wuxuu u degi doonaa
sida Webiga Masar. 9 Oo Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Maalintaas waxaan
ka dhigi doonaa in qorraxdu hadhkii dhacdo, oo dhulkana maalin cad baan gudcur ka
dhigi doonaa. 10 Iidihiinnana waan u beddeli doonaa tacsi, oo gabayadiinna oo dhanna
baroorasho baan u beddeli doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa in qof kasta joonyad
xidho oo madax kastana la xiiro, oo waxaan ka dhigi doonaa sidii baroorasho wiil madi
ah loogu baroorto, oo dhammaadkeedana sidii maalin qadhaadh. 11 Sayidka Rabbiga
ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman doona wakhti aan dalka abaar u soo diri
doono, mana ahaan doonto abaar cunto la waayo ama biyo loo oomo, laakiinse waxay
ahaan doontaa abaar la waayayo erayada Rabbiga. 12 Oo waxay wareegi doonaan bad
ilaa ka bad, iyo woqooyi ilaa tan iyo bari, oo waxay u ordi doonaan hore iyo dib iyagoo
doondoonaya erayga Rabbiga, oo mana ay heli doonaan innaba. 13 Oo maalintaas ayaa
bikradaha qurqurxoon iyo barbaarraduba oon daraaddiis la itaal darnaan doonaan.
14 Kuwa ku dhaarta dembiga Samaariya oo yidhaahda, Daanow, waxaan ku dhaartay
ilaahaaga, oo waxaan ku dhaartay jidka Bi'ir Shebac, way dhici doonaan oo mar
dambena sooma ay kici doonaan.

9

Israa'iil Waa La Baabbi'in Doonaa

1 Waxaan arkay Sayidka oo ag taagan meesha allabariga, oo wuxuu yidhi,
Fayaaradaha garaac ilaa meelahooda sare gariiraan, oo dadka oo dhan madaxooda
ku wada jejebi, oo intii ka hadhana seef baan ku layn doonaa. Midkoodna ma carari
doono, oo midkoodna ma baxsan doono. 2 Oo xataa hadday hoos u qodaan ilaa
She'ool, gacantaydaa halkaas ka soo saari doonta, oo xataa hadday samada fuulaan
anigaa ka soo dejin doona halkaasna. 3 Oo xataa hadday ku dhuntaan Buur Karmel
dhaladeeda anigaa halkaas ka baadhi doona oo ka soo bixin doona, oo xataa hadday
badda gunteeda iga dhuntaan, halkaasna waan ka amri doonaa mas, oo isna wuu
qaniini doonaa. 4 Oo xataa hadday cadaawayaashooda maxaabiis ahaan u hor socdaan,
halkaasna seef baan ka amri doonaa, iyana way layn doontaa, oo waxaan indhahayga
iyaga ugu taagi doonaa inaan belaayo ku sameeyo oo aanan wanaag u samayn. 5 Oo
Sayidka Rabbiga ciidammada ahu waa kan dhulka taabta oo dhulkuna wuu dhalaalaa,
oo kuwa deggan oo dhammuna way wada barooran doonaan, oo dhammaantiis wuxuu
u kici doonaa sida Webiga, dabadeedna wuxuu u degi doonaa sida Webiga Masar.
6 Waa isaga kan qolladihiisa sare samada ka dhistay, oo hoygiisa hoose ee isku qabtana
dhalka ku aasaasay, oo intuu biyaha badda u yeedha dhulka korkiisa ku daadiya,
magiciisuna waa Rabbi. 7 Dadka Israa'iilow, sow aniga ilama mid ahidin sida reer
Itoobiya? ayaa Rabbigu leeyahay. Sow anigu reer binu Israa'iil kama soo bixin dalkii
Masar? Reer Falastiinna sow kama soo bixin Kaftoor, reer Suuriyana sow kama soo
bixin Qiir? 8 Bal eega, Sayidka Rabbiga ah indhihiisu waxay fiirinayaan Boqortooyadii
dembi badan, oo dhulkaan ka baabbi'in doonaa, laakiinse reer Yacquub ma aan
wada baabbi'in doono, ayaa Rabbigu leeyahay. 9 Waayo, bal eega, anigu waan amri
doonaa, oo dadka Israa'iil waan ku kala haadin doonaa quruumaha oo dhan, sida
hadhuudh xaadhin loogu haadiyo, laakiinse xabbad yaruna dhulka kuma dhici doonto.

10 Dembilayaasha dadkayga oo dhan oo leh, Belaayo na soo gaadhi mayso nana heli
mayso, dhammaantood seef bay ku dhiman doonaan.

Soo Celintii Israa'iil

11 Wakhtigaas waxaan sare kicin doonaa taambuuggii Daa'uud oo dhacay, waanan
awdi doonaa daldaloolkiisa, oo jajabkiisana waan sare kicin doonaa, oo waxaan u
dhisi doonaa sidii waagii hore, 12 inay iyagu dhaxlaan kuwii ka hadhay reer Edom
iyo quruumaha magacayga loogu yeedho oo dhan, ayaa Rabbiga waxan sameeya
leeyahay. 13 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaa iman doona wakhti kan
beerta falaa uu soo gaadhi doono kan gooya, oo kan canabka ku tuntaana wuxuu
soo gaadhi doonaa kan iniinaha beera, oo buurahana waxaa ka soo daadan doona
khamri macaan, oo kuraha oo dhammuna way wada dhalaali doonaan. 14 Oo anigu
waxaan soo celin doonaa maxaabiistii dadkayga Israa'iil, oo iyana way dhisi doonaan
magaalooyinkii baabba'ay, wayna degi doonaan, oo beercanabyo way beeran doonaan,
khamrigoodana way cabbi doonaan, oo weliba waxay samaysan doonaan beero, oo
midhahooda way cuni doonaan. 15 Oo Rabbiga Ilaahaaga ahu wuxuu leeyahay, Waxaan
iyaga ku beeri doonaa dalkoodii, oo mar dambena lagama rujin doono dalkooda aan
siiyey.

COBADYAAH

1 Kuwanu waa wixii la tusay Cobadyaah. Sayidka Rabbiga ahu sidan buu dalka Edom
ka leeyahay: Annagu Rabbiga xaggiisa ayaannu war ka maqalnay, oo farriinwade ayaa
quruumaha dhexdooda loo soo diray, isagoo leh, War kaca, oo kaalaya aan dadka
Edom dagaal ugu kacnee. 2 Bal eega, quruumaha dhexdooda waan idinku yareeyey,
oo si weyn baa laydiin quudhsaday. 3 Kuwiinna qorarka dillaacyadooda ku hoyda oo
hoygoodu meesha sare ku yaal, waxaa idin khiyaanay kibirka qalbigiinna, oo waxaad
qalbiga iska tidhaahdaan, Bal yaa dhulka nagu soo ridi kara? 4 In kastood meel kore
fuushaan sida gorgorka, iyo in kastoo buulkiinna laga dhiso xiddigaha dhexdooda,
halkaas waan idinka soo dejin doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay. 5 Haddii tuugag idiin soo
dhici lahaayeen ama haddii shufto habeennimo idin miri lahayd, sow wax idinkama
xadi lahayn jeeray wax ku filan la tagaan? (Sidee baad u ba'deen!) Haddii kuwa
canabka gura idiin iman lahaayeen, sow kama tegi lahayn canab xaaxaab ah? 6 Sidee
baa loo dhacay alaabtii reer Ceesaw! Oo khasnadihiisii qarsoonaa sidee baa loo
baadhay! 7 Kulli dadkii aad axdiga la lahaan jirteen oo dhammu waxay idinku celiyeen
tan iyo soohdinta, oo dadkii nabadda idinla lahaan jiray ayaa idin khiyaanay, wayna
idinka adkaadeen, oo kuwii kibistiina cuni jiray ayaa dabin idiin dhigay, oo innaba
waxgarasho ma leh. 8 Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas ragga xigmadda leh sow
kama aan baabbi'in doono reer Edom oo waxgarashadana sow kama baabbi'in doono
buurta Ceesaw? 9 Reer Teemaanow, raggiinna xoogga badanu way wada nixi doonaan,
oo sidaas daraaddeed mid kasta oo buurta Ceesaw ka yimid ayaa laynta ku go'i doona.
10 Xumaantii aad walaalihiin reer Yacquub ku samayseen aawadeed ayaa ceebu idiinku
degi doonta, oo weligiin baad go'naan doontaan. 11 Waayo, wakhtigii aad ag taagnay-
deen oo iska fiirinayseen, markay shisheeyayaashu maalkooda qaadanayeen, oo dadka
qalaad irdihooda soo gelayeen, oo ay Yeruusaalem saamiga u ridanayeen, xataa idinku
iyagoo kalaad ahaydeen. 12 Laakiinse ha fiirina wakhtiga walaalihiin cidhiidhiga ku
jiraan, oo ha ku farxina wakhtiga reer Yahuudah baabba'ooda, oo hana u faanina
wakhtiga cidhiidhiga. 13 Iridda dadkayga ha soo gelina wakhtiga ay belaayaysan yihiin,
oo weliba dhibkooda ha fiirsanina wakhtiga ay belaayaysan yihiin, oo maalkoodana
far ha saarina wakhtiga ay belaayaysan yihiin. 14 Oo meesha jidadka isku gooyaana ha
u istaagina si aad u laysaan kuwooda soo fakaday, oo kuwooda wakhtigii cidhiidhiga
ka hadhayna cadowgooda ha u gacangelina. 15 Waayo, maalintii Rabbigu way soo
dhow dahay oo way ku dhici doontaa quruumaha oo dhan, oo sidaad samayseen
ayaa idinkana laydiinku samayn doonaa, oo abaalgudkiinnii ayaa madaxiinna ku soo
noqon doonaa. 16 Oo sidaad buurtayda quduuska ah korkeeda wax ugu cabteen ayaa
quruumaha oo dhammuna had iyo goorba wax u cabbi doonaan, haah, iyagu way cabbi
doonaan oo way liqi doonaan, oo waxay ahaan doonaan sidii iyagoo aan weligood
ahaanin. 17 Laakiinse Buur Siyoon waxaa joogi doona kuwa baxsaday, oo iyana
quduus bay ahaan doontaa, oo reer Yacquubna waxay lahaan doonaan waxyaalihii
dhaxalkoodii ahaa. 18 Reer Yacquub dab buu ahaan doonaa, oo reer Yuusufna olol
buu ahaan doonaa, reer Ceesawna bal jajab ah buu ahaan doonaa. Dhexdooday ku
gubi doonaan oo iyagana way laasan doonaan, oo reer Ceesawna innaba waxba kama
hadhi doonaan, waayo, Rabbigu sidaasuu ku hadlay. 19 Oo dadka koonfur degganu
waxay hantiyi doonaan buurta Ceesaw, oo kuwa bannaanka degganuna waxay hantiyi
doonaan dalka reer Falastiin, oo weliba waxay hantiyi doonaan dalka reer Efrayim, iyo
dalka reer Samaariya, oo reer Benyaamiinna waxay hantiyi doonaan dalka Gilecaad.
20 Oo ciidankan dadka Israa'iil ee maxaabiista ahu waxay hantiyi doonaan dalka reer

Kancaan tan iyo Sarefta, oo Yeruusaalem maxaabiisteeda Sefaaraad joogtaana waxay
hantiyi doonaan magaalooyinka koonfureed. 21 Oo badbaadiyayaaluna waa iman
doonaan Buur Siyoon, si ay buurta Ceesaw u xukumaan, oo boqortooyadana waxaa
lahaan doona Rabbiga.

YOONIS

Yoonis Oo Ka Cararaya Rabbiga

1 Haddaba waxaa Yoonis ina Amitay u yimid Eraygii Rabbiga oo sidan ku leh,
2 Kac, oo waxaad tagtaa magaaladaas weyn oo Nineweh, oo iyada ku qayli, waayo,
sharkoodii wuxuu yimid hortayda. 3 Laakiinse Yoonis wuxuu u kacay inuu Rabbiga
hortiisa ka cararo oo xagga Tarshiish u baxsado. Markaasuu Yaafaa u dhaadhacay oo
wuxuu halkaas ka helay doonni Tarshiish tegaysa. Sidaas daraaddeed lacagtii nooliguu
bixiyey, kolkaasuu gudaha galay, waayo, wuxuu doonayay inuu iyaga Tarshiish u raaco
oo uu ka cararo Rabbiga hortiisa.
4 Laakiinse Rabbigu wuxuu baddii ku soo daayay dabayl weyn, kolkaasaa waxaa bad-
dii ka dhex kacay duufaan xoog leh, doonnidiina waxay ku dhowaatay inay burburto.
5 Markaasay raggii baxriyiinta ahaa aad u baqeen, oo mid waluba wuxuu u qayshaday
ilaahiisii. Alaabtii doonnida ku jirtayna badday ku dhex tuureen, si ay doonnidu iyaga
ugu fududaato. Laakiinse wuxuu Yoonis mar hore u dhaadhacay doonnida meesha
ugu hoosaysa, oo halkaasuu seexday, wuxuuna ku jiray hurdo weyn. 6 Haddaba waxaa
isagii u yimid naakhudihii doonnida, oo ku yidhi, Hurdahayow, maxaad u jeeddaa? Kac
oo Ilaahaaga u qayli, waaba intaasoo uu inaga fikiraa inaannan halligmine.
7 Oo wuxuu midba midkii kale ku yidhi, Kaalaya aynu saami ridannee si aan
u ogaanno kan aawadiis belaayadanu inoogu dhacday. Sidaas daraaddeed saami
bay riteen, oo saamigiina wuxuu ku dhacay Yoonis. 8 Markaasay waxay isagii ku
yidhaahdeen, Waannu ku baryaynaaye noo sheeg kan aawadiis belaayadanu inoogu
dhacday. Waa maxay shuqulkaagu? Oo xaggee baad ka timid? Waddankaagu waa
kee? Dadkaaguna waa ayo? 9 Oo isna wuxuu iyagii ku yidhi, Waxaan ahay Cibraani,
oo waxaan ka cabsadaa Rabbiga ah Ilaaha samada, oo ah Kan abuuray badda iyo
berrigaba. 10 Markaasay nimankii aad iyo aad u cabsadeen, oo ku yidhaahdeen, Waa
maxay waxa aad samaysay? Waayo, waxay ogaadeen inuu Rabbiga hortiisa ka soo
cararay, maxaa yeelay, isagaa u sheegay.
11 Markaasay ku yidhaahdeen, Si baddu noogu degto aawadeed haddaba bal max-
aannu kugu samaynaa? Waayo, badda duufaankeedii aad iyo aad buu u sii weynaaday.
12 Oo isna wuxuu ku yidhi, Kor ii qaada oo badda igu dhex tuura, sidaasay baddu idiinku
degi doontaaye, waayo, waxaan ogahay in duufaankan weynu daraadday idiinku
soo kacay. 13 Habase yeeshee nimankii aad bay seeb doonnidii ugu wadeen oo ugu
dadaaleen inay xeebtii ku soo noqdaan, laakiinse way kari waayeen, maxaa yeelay,
badda duufaankeedii oo ka gees ahaa aad iyo aad buu u sii weynaaday. 14 Markaasay
Rabbiga u qayshadeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbiyow, waannu ku baryaynaa,
oo waannu ku baryaynaaye, yaannan u halligmin nolosha ninkan aawadeed, oo
annaga ha na saarin dhiig aan xaq qabin, waayo, Rabbiyow, waxaad samaysay sidii
aad ku faraxday. 15 Sidaas daraaddeed Yoonis bay kor u qaadeen oo waxay ku dhex
tuureen baddii, kolkaasay baddii joojisay cadhadeedii. 16 Markaasay nimankii aad iyo
aad Rabbiga uga cabsadeen, oo waxay Rabbiga u bixiyeen allabari, nidarrona way
galeen.
17 Oo Rabbigu wuxuu Yoonis u diyaariyey kalluun weyn oo isaga liqa; Yoonisna
wuxuu kalluunka calooshiisii ku dhex jiray saddex habeen iyo saddex maalmood.

2

Baryadii Yoonis

1 Markaasaa Yoonis Rabbigii Ilaahiisa ahaa baryay, isagoo ku dhex jira calooshii kalluunka. 2 Oo wuxuu yidhi,
Dhibaatadayda aawadeed ayaan Rabbiga ugu yeedhay,
Isna wuu ii jawaabay.
Waxaan ka dhex qayliyey She'ool uurkiisa,
Adna codkaygaad maqashay.
3 Waayo, waxaad igu dhex tuurtay moolka iyo badda uurkeeda.
Hareerahaygana waxaa ku wareegsanaa daad,
Hirarkaagii iyo mawjadahaagii oo dhammuna way i dul mareen.
4 Kolkaasaan idhi, Indhahaaga hortooda waa layga tuuray;
Welise waxaan mar kale eegayaa macbudkaaga quduuskaa.
5 Biyihii way i hareerayeen xataa naftayda,
Moolkiina wuu igu wareegsanaa;
Madaxaygana waxaa ku duudduubnaa caws badeed.
6 Waxaan hoos ugu dhaadhacay buuraha guntooda;
Oo weligay waxaa i awday dhulkii iyo gudbayaashiisiiba;
Laakiinse, Rabbiyow, Ilaahayow, noloshaydii waxaad ka soo bixisay yamayskii.
7 Markii naftaydu itaal darnaatay ayaan ku xusuustay, Rabbiyow;
Oo baryadaydii adigay kuu timid, oo waxay kuugu soo gashay macbudkaaga quduuskaa.
8 Kuwa waxyaalaha beenta ah oo aan micne lahayn ku fikiraa
Waxay ka tagaan naxariistoodii.
9 Aniguse codka mahadnaqidda ayaan allabari kuugu bixin doonaa;
Wixii aan nidrayna waan bixinayaa.
Badbaado waxaa leh Rabbiga.
10 Markaasuu Rabbigu kalluunkii amray, kalluunkiina wuxuu Yoonis ku mantagay berriga.

3

Yoonis Oo Tegay Nineweh

1 Haddana mar labaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Yoonis oo ku yidhi, 2 Kac, oo
waxaad tagtaa magaaladaas weyn oo Nineweh, oo waxaad iyada ku wacdidaa wacdiska
aan kuu sheegayo, 3 Sidaas daraaddeed Yoonis wuu kacay oo wuxuu tegey Nineweh
siduu eraygii Rabbigu ku amray. Haddaba Nineweh waxay ahayd magaalo aad iyo
aad u weyn, oo waxay isu jirtay intii saddex maalmood loo socdo. 4 Markaasaa Yoonis
wuxuu bilaabay inuu magaaladii dhex galo in maalin socod ah, oo intuu qayliyey ayuu
yidhi, Weli waxaa u hadhay afartan maalmood, dabadeedna Nineweh waa la afgembiyi
doonaa. 5 Markaasaa dadkii Nineweh Ilaah rumaysteen, oo waxay ku dhawaaqeen in la
soomo, oo kii ugu wada weynaa ilaa kii ugu yaraa inta ka dhex leh waxay wada xidheen
dhar joonyad ah.
6 Oo warkiina wuxuu gaadhay boqorkii Nineweh, oo isna intuu carshigiisii ka kacay
ayuu dharkiisii quruxdasanaa iska bixiyey, oo wuxuu huwaday dhar joonyad ah,
dambasna wuu ku fadhiistay. 7 Oo wuxuu sameeyey naado, oo Nineweh gudaheeda
ayaa lagu faafiyey amarkii boqorka iyo saraakiishiisa oo leh, Dad iyo duunyo, lo' iyo ido
toona, yaan midna wax dhadhamin, oo yaanay wax cunin, biyona cabbin. 8 Laakiinse
dad iyo duunyoba dhar joonyad ah ha la wada huwado, oo Ilaah xaggiisa aad ha loogu
qayliyo; oo mid kastaaba ha ka leexdo jidkiisii xumaa iyo dulmiga gacmihiisa ku jira.
9 Bal yaa og in Ilaah ka noqon doono oo cadhadiisa kulul ka jeesan doono iyo in kale, si
aynaan u halligmin?

10 Oo markaasaa Ilaah wuxuu arkay shuqulkoodii iyo inay iyagu ka noqdeen jidkoodii
xumaa, kolkaasaa Ilaah wuxuu ka noqday sharkii uu sheegay inuu iyaga ku samaynayo;
oo taasna ma uu samayn.

4

Yoonis Oo Ka Caraysan Naxariistii Rabbiga

1 Laakiinse Yoonis taas aad buu uga calool xumaaday, wuuna xanaaqay. 2 Kolkaasuu
wuxuu baryay Rabbiga oo ku yidhi, Rabbiyow, waan ku baryayaaye, sow kanu ma aha
hadalkii aan idhi intaan weli dalkaygii joogay? Oo taas daraaddeed ayaan u degdegay
si aan xagga Tarshiish ugu cararo, waayo, waan ogaa inaad tahay Ilaah nimco miidhan
ah, oo raxmadu ka buuxdo, oo cadhada u gaabiya, oo naxariis badan, iyo inaad sharka
ka noqotid. 3 Haddaba sidaas daraaddeed, Rabbiyow, waan ku baryayaaye naftayda
iga qaad, waayo, intii aan noolaan lahaa waxaa iiga roon inaan dhinto. 4 Markaasaa
Rabbigu wuxuu ku yidhi, War inaad xanaaqdid ma kuu wanaagsan tahay? 5 Markaasaa
Yoonis ka baxay magaaladii, oo wuxuu fadhiistay magaalada dhankeedii bari, oo
halkaasuu waab ka dhistay. Markaasuu hadhkii hoos fadhiistay ilaa uu arko waxa
magaalada ku dhacaya.

6 Kolkaasaa Rabbigu wuxuu diyaariyey geed ubbo ah, oo wuxuu ka dhigay inuu
kor fuulo waabkii Yoonis, si uu hoos ugu noqdo, oo uu uga samatabbixiyo xaalkiisii
xumaa. Sidaas daraaddeed Yoonis aad iyo aad buu ugu farxay geedkii ubbada ahaa
aawadiis. 7 Laakiinse maalintii dambe markii waagii beryay ayaa Ilaah diyaariyey
dixiri, oo isna geedkii ubbada ahaa ayuu gooyay ilaa uu engegay. 8 Oo kolkii qorraxdii
soo baxday ayaa Ilaah diyaariyey dabayl kulul oo bari ka timid; qorraxdiina Yoonis
ayay madaxa kaga dhegtay ilaa uu itaal darnaaday, oo isna wuxuu ku baryootamay
inuu dhinto, oo wuxuu yidhi, Intii aan noolaan lahaa waxaa iiga roon inaan dhinto.
9 Markaasaa Ilaah wuxuu Yoonis ku yidhi, War inaad geedkii ubbada ahaa u xanaaqdid
ma kuu wanaagsan tahay? Oo isna wuxuu yidhi, Haah, oo inaan cadhoodo way ii
wanaagsan tahay xataa ilaa dhimasho. 10 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Waxaad
u jixinjixday geedkii ubbada ahaa oo aadan u hawshoon oo aadan korinin oo habeen
iska soo baxay oo habeen ku baabba'ay. 11 Haddaba sow iima eka inaan u jixinjixo
magaalada weyn oo Nineweh, taasoo ay gudaheeda ku jiraan dad ka badan boqol iyo
labaatan kun oo qof oo aan kala garan karin gacantooda midig iyo gacantooda bidix,
iyo weliba xoolo badan?

MIIKAAH

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Miikaah kii reer Mooreshed waagii ay Yootam
iyo Aaxaas iyo Xisqiyaah boqorrada ka ahaayeen dalka Yahuudah, oo uu ku arkay wax
ku saabsan Samaariya iyo Yeruusaalem.
2 Dadyowga oo dhammow, kulligiin maqla. Dhulka iyo waxa ku jira oo dhammow,
bal dhegaysta, oo Sayidka Rabbiga ahu ha idinku marag furo, Sayidku macbudkiisa
quduuska ah ha idinkaga marag furo.

Xukun Ku Lid Ah Samaariya Iyo Yeruusaalem

3 Waayo, bal eega, Rabbigu meeshiisuu ka soo bixi doonaa, wuuna soo degan doonaa,
oo dhulka meelihiisa sarsare mari doonaa. 4 Oo buuruhu hoostiisay ku dhalaali
doonaan, dooxooyinkuna way u kala dildillaaci doonaan sidii shamac dab hor yaal, iyo
sidii biyo ka daadanaya meel sare. 5 Waxan oo dhammu waxay u dheceen xadgudubka
reer Yacquub iyo dembiyada dadka Israa'iil. Xadgudubka reer Yacquub waa maxay?
Sow Samaariya ma aha? Meelaha sare oo dalka Yahuudahna waa maxay? Sow
Yeruusaalem ma aha? 6 Haddaba sidaas daraaddeed waxaan Samaariya ka dhigi
doonaa sidii taallo burbur ah oo duurka ku taal, iyo sidii meel beercanab laga beerto,
oo dhagxanteedana waxaan ku dhex daadin doonaa dooxada, oo aasaaskeedana waan
soo bannayn doonaa. 7 Taswiiraheeda xardhan oo dhan waa la wada burburin doonaa,
oo kirooyinkeeda oo dhanna dab baa lagu gubi doonaa, oo sanamyadeeda oo dhanna
waan wada baabbi'in doonaa, waayo, iyadu waxay ku soo urursatay dhillo kiradeed,
oo kulligoodna waxay dib ugu noqon doonaan dhillo kiradeed.

Ooyid Iyo Baroordiiq

8 Haddaba taas daraaddeed ayaan u ooyi doonaa oo u barooran doonaa, oo anoo
cago cad oo qaawan ayaan wareegi doonaa, oo waxaan u dhawaaqi doonaa sida
dawacooyinku u ciyaan oo kale, oo waxaan u qaylin doonaa sida goroyadu u cido oo
kale. 9 Waayo, nabraheedu ma bogsan karaan, oo xataa waxay soo gaadheen dalka
Yahuudah, oo waxay soo gaadheen xataa iridda dadkayga taasoo ah Yeruusaalem.
10 Gad ha ku dhex sheegina, hana ooyina, oo Beytlecafraah dhexdeeda boodhka ku
galgasha. 11 Kaaga Shaafiir degganow, bax adoo qaawan oo ceebaysan. Kan Sa'anaan
degganu soo ma bixin. Baroorta Beytesel waxay idinka qaadan doontaa meesha aad
ku tiirsato. 12 Waayo, kan Maarood degganu aad buu u sugayaa wanaag, maxaa yeelay,
belaayo baa xagga Rabbiga ka soo degtay, oo waxay soo gaadhay iridda Yeruusaalem.
13 Kan Laakiish degganow, gaadhiga ku dhuuji faraska dheereeya. Laakiish waxay
dadka Siyoon u ahayd bilowgii dembiga, maxaa yeelay, xadgudubyadii dadka Israa'iil
ayaa laga dhex helay. 14 Haddaba sidaas daraaddeed waxaad Mooreshed Gad siin
doontaa hadiyado. Reeraha Aksiib waxay boqorrada dalka Israa'iil u noqon doonaan
wax khiyaano badan. 15 Kan Maareeshaah degganow, weli waxaan kuu keeni doonaa
kan ku hantiyi doona. Dalka Israa'iil sharaftiisu waxay gaadhi doontaa xataa tan iyo
Cadullaam. 16 Xiiro oo timahaaga iska jar carruurtaadii aad jeclayd daraaddood, oo
intaad xiirata sii ballaadhi sida bidaarta gorgorka oo kale, waayo, iyagu way kaa tageen,
oo waxaa loo kaxaystay maxaabiis ahaan.

2

Qorshaha Dadka Iyo Kan Ilaah

1 Waxaa hoogay kuwa xumaanta ka fikira oo waxyaalaha sharka ah sariirahooda ku
hindisa. Markii waagu beryo ayay sameeyaan, maxaa yeelay, taas gacantooda baa xoog
u leh. 2 Oo waxay damcaan beero, kolkaasay xoog ku qabsadaan, oo waxay damcaan

guryo oo way iska qaataan, oo waxay dulmaan nin iyo reerkiis, iyo xataa nin iyo
dhaxalkiis. 3 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan
hindisay belaayo qoyskan ka gees ah, taas oo aydaan surkiinna kala bixi doonin, oo
weliba si kibir leh uma socon doontaan, waayo, waa wakhti xun. 4 Wakhtigaas waxaa
laydinku qaadi doonaa masaal, waxaa lagu barooran doonaa baroor aad u weyn, oo
waxaa la odhan doonaa, Annaga waa nala wada baabbi'iyey. Isagu waa beddelaa
qaybtii dadkayga. Bal sidee buu iiga wareejiyaa! Oo beerahayagiina wuxuu u qaybiyaa
caasiyiinta. 5 Sidaas daraaddeed ururka Rabbiga dhexdiisa kuma lahaan doontid mid
wax ku qiyaasa xadhigga saamiga.

Nebiyo Been Ah

6 Waxay iyagu ku yidhaahdaan, Waxba ha sii sheegina. Iyagu kuwan waxba uma sii
sheegi doonaan. Oo hadallo cay ah kama dhammaan doonaan. 7 Reer Yacquubow, ma
waxaa la odhan doonaa, Ruuxii Rabbigu miyuu soo dulqaadasho yaraaday? Kuwanuse
ma falimihiisii baa? Miyaan erayadaydu wax wanaagsan u tarin kii si qumman u
socda? 8 Laakiinse waayahan dambeba dadkaygii wuxuu u kacay sidii cadow oo
kale. Waxaad marada ka saartaan dharka dadka jidka ammaan ku maraya sidii kuwa
dagaal ka noqda. 9 Dumarkii dadkayga waxaad ka saartaan guryahoodii wacnaa,
oo carruurtoodii yaryaraydna waxaad weligiin ka qaadataan ammaantaydii. 10 Sara
joogsada oo taga, waayo, tanu ma aha nasashadiinna, maxaa yeelay, waxaa jirta
wasakh wax ku baabbi'inaysa baabba' xoog badan. 11 Nin dabayl iyo khiyaano ku dhex
socda hadduu been sheego oo yidhaahdo, Waxaan wax kaaga sii sheegayaa khamri iyo
wax lagu sakhraamo, xataa kaasu nebi buu dadkan u noqon doonaa.

Samatabbixin La Ballanqaaday

12 Reer Yacquubow, sida xaqiiqada ah dhammaantiin waan soo wada shirin doonaa,
sida xaqiiqada ah waxaan soo ururin doona kuwa dadka Israa'iil ka hadhay, oo waxaan
iyaga isugu wada keeni doonaa sidii idihii Bosraah, sidii adhi daaqsiintiisii ku dhex
jira, oo dadkooda badan daraaddiis aad bay u buuqi doonaan. 13 Kan wax jebiyo ayaa
hortood tegey. Way soo fara baxsadeen oo waxay u gudbeen xagga iridda, oo halkaasay
ka bexeen, oo boqorkoodiina hortooduu maray, oo Rabbiguna waa kan madax u ah.

3

Hoggaamiyayaal Iyo Nebiyo La Canaantay

1 Oo anigu waxaan idhi, Waan idin baryayaaye madaxda reer Yacquub iyo
taliyayaasha dalka Israa'iilow, i maqla. Sow idinkuma habboona inaad caddaaladda
taqaanniin? 2 Idinku wanaagga waad neceb tihiin oo sharkaad jeceshihiin, oo harag-
goodana waad ka mudhxisaan, oo hilibkoodana lafahooda waad ka mudhxisaan. 3 Oo
weliba waxaad cuntaan hilibka dadkayga, oo haraggoodana waad ka siibtaan, oo
lafahoodana waad jejebisaan, haah, oo waxaad u kala gogooysaan sidii hilib dheri
loo diyaariyo, iyo sidii hilib digsi ku jiro. 4 Markaasay Rabbiga u qayshan doonaan,
laakiinse isagu uma uu jawaabi doono, oo weliba wakhtigaas wejigiisa wuu ka qarin
doonaa, waana sidii ay iyagu falimahooda xumaanta ugu sameeyeen. 5 Rabbigu
sidaasuu kaga leeyahay nebiyada dadkayga qalda, oo qaniina oo haddana ku qayliya,
Nabad, oo ku dhawaaqa in lala diriro ku alla kii aan afkooda wax ku ridin. 6 Haddaba
sidaas daraaddeed waxay idiin noqon doontaa habeen, waxbana laydinma tusi doono,
oo waxay idiin noqon doontaa gudcur, mana aad faalan doontaan, oo qorraxdu way
dhici doontaa nebiyada oo jooga, oo maalintuna way ku madoobaan doontaa iyaga.
7 Oo kuwa wax arka way ceeboobi doonaan, oo faaliyayaashuna way isku wareeri
doonaan, haah, oo dhammaantood waxay dabooli doonaan bushimahooda, waayo, ma
jirto jawaab Rabbiga ka timid. 8 Laakiinse sida runta ah aniga waxaa iga buuxa xoog

iyo caddaalad iyo itaal uu Ruuxa Rabbigu i geliyey si aan reer Yacquub xadgudubkiisa
ugu sheego, oo aan dadka Israa'iil dembigiisa ugu sheego. 9 Madaxda reer Yacquub
iyo taliyayaasha dalka Israa'iilow, waan idin baryayaaye, waxan maqla, kuwiinna
caddaaladda neceb oo qummanaanta qalloociya. 10 Siyoon dhiig bay ku dhisaan, Yeru-
usaalemna xumaan bay ku dhisaan. 11 Madaxdoodu laaluush bay wax ku xukumaan,
wadaaddadooduna kiro bay dadka wax ku baraan, oo nebiyadooduna lacag bay u
faaliyaan, oo weliba Rabbiga bay ku tiirsadaan iyagoo leh, Sow Rabbigu dhexdayada
ma joogo? Belaayo innaba naguma degi doonto. 12 Haddaba sidaas daraaddeed idinka
aawadiin Siyoon waxaa loo jeexi doonaa sida beer oo kale, oo Yeruusaalemna waxay
noqon doontaa taallooyin burbur ah, oo buurta guriguna waxay noqon doontaa sida
meelaha sare ee kaynta ku yaal oo kale.

4

Buurtii Rabbiga

1 Laakiinse ugu dambaysta buurta guriga Rabbigu waxay ka taagnaan doontaa
buuraha korkooda, oo kurahana way ka wada sara mari doontaa, oo dadyowguna
iyaday u sii qulquli doonaan. 2 Oo quruumo badan baa halkaas tegi doona oo waxay
odhan doonaan, Ina keena, oo aynu u kacno buurta Rabbiga, oo aynu tagno guriga
Ilaaha reer Yacquub, oo isna wuxuu ina bari doonaa jidadkiisa, oo innana waxaynu
mari doonnaa waddooyinkiisa, waayo, sharcigu wuxuu ka soo bixi doonaa Siyoon,
erayga Rabbiguna Yeruusaalem. 3 Oo isaguna dadyow badan buu u kala garsoori
doonaa, oo quruumaha xoogga badan oo meel fog joogana wuu canaanan doonaa, oo
iyana waxay seefahooda ka tuman doonaan marashiyo, warmahoodana manjooyin, oo
quruunina quruun kale seef uma qaadan doonto, oo innaba mar dambe dagaal ma ay
baran doonaan. 4 Laakiinse ninkood waluba wuxuu hoos fadhiisan doonaa geedkiisa
canabka ah, iyo geedkiisa berdaha ah, oo ninna ma cabsiin doono iyaga, waayo, afkii
Rabbiga ciidammada ayaa saas ku hadlay. 5 Waayo, dadyowga oo dhan mid kastaaba
wuxuu ku socon doonaa magaca ilaahiisa, oo annaguna waxaannu ku socon doonnaa
magaca Rabbiga Ilaahayaga ah weligayo iyo weligayoba.

Qorshihii Rabbiga

6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas waxaan soo shirin doonaa kuwa dhutiya, oo
waxaan soo ururin doonaa kuwa la eryay iyo kuwa aan dhibay. 7 Oo kuwii dhutin jiray
waxaan ka dhigi doonaa kuwa hadhay, oo kuwa meesha fog lagu tuurayna waxaan ka
dhigi doonaa quruun xoog badan, oo Rabbigu iyaguu ugu talin doonaa Buur Siyoon
hadda dabadeed iyo tan iyo weligeedba. 8 Oo kaaga munaaradda adhiga ahow, oo
buurta dadka Siyoon ahow, adigay kuu iman doontaa, xukumaadda hore way kuu
iman doontaa, taasoo weliba ah boqortooyada dadka Yeruusaalem. 9 Haddaba bal
maxaad u musannaabaysaa? Sow boqor kuma dhex joogo? Mase taliyahaagii baa
halligmay? Oo ma sidaas daraaddeed baa xanuun ku qabtay sidii naag foolanaysa?
10 Magaalada Siyoonay, xanuunso, oo foolo aad dhashide sida naag foolanaysa, waayo,
hadda ayaad magaalada ka bixi doontaa, oo waxaad degganaan doontaa duurka, oo
xataa waxaad tegi doontaa Baabuloon, oo halkaas ayaa lagaa soo samatabbixin doonaa,
oo halkaas ayaa Rabbigu kaaga soo furan doona gacanta cadaawayaashaada. 11 Oo
hadda waxaa kaa shiray quruumo badan, oo waxay yidhaahdaan, Ha nijaasowdo,
oo indhahayagu Siyoon ha fiiriyeen. 12 Laakiinse iyagu ma ay yaqaaniin Rabbiga
fikirradiisa, mana ay gartaan taladiisa, waayo, isagu wuxuu iyaga u urursday sidii
xidhmooyin loo wada meesha hadhuudhka lagu tumo. 13 Magaalada Siyoonay, sara
joogso, oo wax tun, waayo, geeskaaga waxaan ka dhigi doonaa bir, oo qoobabkaagana
waxaan ka dhigi doonaa naxaas, oo adna dadyow badan baad burburin doontaa oo

faa'iidadooda waxaad gooni u sooci doontaa Rabbiga, oo maalkoodana waxaad gooni
u sooci doontaa Sayidka adduunka oo dhan.

5

Ballanqaadkii Amiirka Beytlaxam Ka Soo Baxaya

1 Ciidammadoy, hadda waa inaad isa soo urursataan. Isagu waa inoo hareereeyey.
Xaakinka dalka Israa'iil ul bay dhabanka kaga dhufan doonaan.
2 Laakiinse adigu Beytlaxam Efraataahay in kastoo aad ku yar tahay kumanyaalka
reer Yahuudah, waxaa adiga iiga kaa soo bixi doona mid dalka Israa'iil taliye ka noqon
doona, kaasoo bixitinkiisu ahaa waa hore, iyo tan iyo weligiis. 3 Haddaba sidaas
daraaddeed iyaguu gacangelin doonaa jeeray tan foolanaysa umusho, dabadeedna
kuwa walaalihiis ka hadhay waxay ku noqon doonaan dadka Israa'iil. 4 Oo isagu wuu
istaagi doonaa, oo wuxuu adhigiisa ku daajin doonaa xoogga Rabbiga iyo haybadda
magaca Rabbiga Ilaahiisa ah, oo iyana ammaan bay ku joogi doonaan, waayo, isagu
haatan mid weyn buu ku ahaan doonaa tan iyo dhulka darfihiisa. 5 Oo kanu wuxuu
noqon doonaa nabaddeenna.

Samatabbixin Iyo Baabba'

Markii kan reer Ashuur uu dalkeenna soo galo, oo uu ku dhex socdo daaraheenna
waaweyn, markaasaynu isaga ku kicin doonnaa toddoba adhijir iyo siddeed nin oo
madax ah. 6 Oo dalka Ashuur seef baa lagu dumin doonaa, oo dalka reer Nimrod
waa laga dumin doonaa irdaha laga galo, oo isagu wuxuu inaga samatabbixin doonaa
kan reer Ashuur markuu dalkeenna soo galo iyo markuu soohdinteenna dhex maro.
7 Oo kuwa reer Yacquub ka hadhayna waxay dadyow badan ku dhex ahaan doonaan
sidii sayax xagga Rabbiga ka yimid, iyo sidii shuxshux caws ku kor da'ay, kaasoo aan
ninna dhawrin, oo aan binu-aadmiga sugin. 8 Oo kuwa reer Yacquub ka hadhayna
waxay quruumaha dhexdooda iyo dadyow badan dhexbadhtankooda joogi doonaan
sidii libaax ku dhex jira xayawaanka kaynta, iyo sidii aaran libaax oo ku dhex jira
ido foof ah, kaasoo markuu dhex maraaba ku tunta oo kala jeexjeexda, oo weliba aan
la arag mid ka samatabbixiya. 9 Gacantiinnu ha ka sarrayso cadaawayaashiinna, oo
colkiinna oo dhanna ha wada baabbo'o.
10 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas fardihiinna waan idinka dhex baabbi'in
doonaa, oo gaadhifardoodkiinnana waan wada jejebin doonaa. 11 Oo magaalooyinka
dalkiinna waan baabbi'in doonaa, oo qalcadihiinnana waan wada dumin doonaa.
12 Oo gacantiinnana sixir waan ka baabbi'in doonaa, oo mar dambena ma lahaan
doontaan faaliyayaal. 13 Oo waxaan dhexdiinna ka baabbi'in doonaa taswiirahiinna
xardhan iyo tiirarkiinna, oo mar dambe ma aad caabudi doontaan sancada gacmihi-
inna. 14 Oo dhexbadhtankiinna waan ka rujin doonaa geedihiinna Asheeraah ah, oo
magaalooyinkiinnana waan wada dumin doonaa. 15 Oo quruumihii aan i dhegaysan
waxaan kaga aargoosan doonaa xanaaq iyo cadho.

6

Dacwaddii Rabbiga Ee Ka Geesta Ahayd Israa'iil

1 Haddaba maqla waxa Rabbigu leeyahay, Sara joogsada, dacwaddiinna buuraha ku
hor sheegta, oo kuruhuna codkiinna ha maqleen. 2 Buuraha iyo dhulka aasaasyadiisa
warayow, Rabbiga dacwaddiisa maqla, waayo, Rabbigu dacwad buu la leeyahay dadki-
isa, oo wuxuu la muddici doonaa dadka Israa'iil. 3 Dadkaygiiyow, bal maxaan idinku
sameeyey? Maxaanse idinku daaliyey? Haddaba bal igu markhaatifura. 4 Waayo,
dalkii Masar waan idinka soo bixiyey, oo guriga addoonsiga waan idinka soo furtay, oo
waxaan idin hor mariyey Muuse, iyo Haaruun iyo Maryan. 5 Dadkaygiiyow, bal haatan

soo xusuusta wixii uu Baalaaq oo ahaa boqorkii Moo'aab ku tashaday, iyo wixii u
Balcaam ina Becoor ugu jawaabay, bal soo xusuusta wixii dhacay tan iyo Shitiim iyo ilaa
Gilgaal, si aad ku ogaataan falimaha xaqa ah ee Rabbiga. 6 Bal maxaan Rabbiga hortiisa
la imaadaa? Oo sidee baan Ilaaha sare ugu hor sujuudaa? Ma qurbaanno la gubo
baan Rabbiga hortiisa la imaadaa? Ma weylo gu jira baan la imaadaa? 7 Rabbigu ma
ku farxaa kumanyaal wanan, amase toban kun oo webi oo saliid ah? Xadgudubkayga
aawadiis miyaan curadkayga u bixiyaa? Dembigii naftaydase ma midhaha jidhkay-
gaan u bixiyaa? 8 Nin yahow, Rabbigu wuxuu ku tusay waxa wanaagsan. Oo bal maxaa
Rabbigu kaa doonayaa, inaad caddaaladda samaysid, oo aad naxariista jeclaatid, oo aad
si hoosaysa Ilaahaaga ula socotid mooyaane?

Dembigii Iyo Ciqaabtii Israa'iil

9 Codkii Rabbigu magaalada buu u qaylinayaa, oo ninkii xigmad lahu magacaaga
buu ka cabsan doonaa. Idinku usha maqla iyo kan soo dirayba. 10 Guriga sharowga
weli miyey yaalliin khasnadihii sharnimadu iyo weliba qiyaastii dhimanayd oo
karaahiyada ahayd? 11 Miyaan daahir ahaanayaa anoo haysta kafado xun iyo kolay
miisaanno khiyaano miidhan ah? 12 Waayo, dadkeeda taajiriinta ahu waa dulmi
miidhan, oo kuweeda degganuna been bay ku hadlaan, oo carrabka afkooduna waa
khiyaano miidhan. 13 Haddaba sidaas daraaddeed dhaawac aad u xun baan idinku
dhuftay, oo dembigiinna aawadiis cidla baan idinka dhigay. 14 Wax baad cuni
doontaan mase dhergi doontaan. Gaajadiinnu dhexdiinnay ku jiri doontaa. Wax
baad kaydin doontaan, laakiinse sinaba uma aad nabad gelin doontaan, oo wixii aad
nabadgelisaanna seef baan u gacangelinayaa. 15 Wax baad beeran doontaan mase
goosan doontaan, oo saytuunka waad tuman doontaan laakiinse saliiddiisa kuma
subkan doontaan, oo canabkana waad tuman doontaan laakiinse khamrigiisa ma cabbi
doontaan. 16 Waayo, qaynuunnadii Boqor Coomrii iyo shuqulladii reer Boqor Axaab
oo dhanba waad dhawrteen, oo waxaad ku socotaan talooyinkoodii, si aan cidla laga
yaabo idiinka dhigo, oo dadka magaaladiinna degganna waxaan ka dhigi doonaa wax
lagu foodhyo, oo idinku waxaad qaadan doontaan cayda dadkayga.

7

Hooggii Reer Binu Israa'iil

1 Anaa iska hoogay! Waayo, waxaan ahay sidii marka la soo ururiyo midhaha
beergoosadka, iyo sida xaabxaabka canabka. Ma jiro rucub la cuna. Naftaydu
waxay doonaysaa berdaha hore u bislaaday. 2 Dadkii cibaadada lahaa wuu ka wada
baabba'ay dhulka, oo dadka dhexdiisa laguma arko mid qumman. Kulligood waxay
u wada gabbadaan inay dhiig galaan daraaddeed, oo nin kastaaba walaalkiis ayuu
shabag ku ugaadhsadaa. 3 Gacmahoodu waxay aad ugu dadaalaan inay sameeyaan
wax shar ah. Amiirka iyo xaakinkuba waxay dadka weyddiistaan laaluush. Ninka
weynuna wuxuu ku hadlaa xumaanta naftiisu doonayso, oo sidaasay isugu maroo-
jiyaan xumaan. 4 Kooda ugu wanaagsanu waa sidii qodxan oo kale, kooda ugu wada
qummanuna waa sidii yamaarug oo kale. Wakhtigii waardiyihiinna oo ah wakhtigii
laydin soo booqan lahaa waa yimid, wareerkoodu hadduu noqon doonaa. 5 Deris ha
isku hallaynina, saaxiibna ha ku kalsoonaanina, afkaagana ka xidho tan laabtaada
ku jiifta. 6 Waayo, wiil wuxuu sharafjebiyaa aabbihiis, gabadhuna waxay ku kacdaa
hooyadeed, oo naaguna waxay ku kacdaa soddohdeed, oo nin cadowgiisuna waa dadka
gurigiisa.

7 Laakiinse anigu Rabbigaan dhawrayaa, oo Ilaaha badbaadadayda waan sugayaa.
Ilaahay wuu i maqli doonaa.

Reer Binu Israa'iil Oo Sarakici Doona

8 Cadowgaygow, ha igu farxin. Goortaan dhoco waan kici doonaa, oo goortaan
gudcur fadhiistana Rabbiga ayaa iftiin ii noqon doona. 9 Anigu waan qaadan doonaa
Rabbiga dhirifkiisa, maxaa yeelay, waan ku dembaabay isaga, ilaa uu dacwaddayda ii
muddaco, oo uu ii garsooro. Iftiinka wuu ii soo bixin doonaa, oo anna xaqnimadiisa
waan arki doonaa. 10 Dabadeedna waxaa arki doonta tan cadowgayga ah, oo aad
bay u ceeboobi doontaa tan igu lahayd, Meeh Rabbiga Ilaahaaga ah? Indhahaygu
way fiirin doonaan iyada, oo haatan waxaa iyada loogu tuman doonaa sidii dhoobada
jidadka dhex taal. 11 Waxaa iman doona wakhti derbiyadiinna la dhisi doono, oo
wakhtigaas ayaa soohdintiinna la ballaadhin doonaa. 12 Wakhtigaas waxaa laydiinka
iman doonaa tan iyo dalka Ashuur iyo ilaa magaalooyinka Masar, iyo tan iyo Masar iyo
ilaa Webi Yufraad, iyo tan iyo bad ilaa baddeeda kale, iyo buur iyo ilaa buurteeda kale.
13 Laakiinse dhulku cidla buu noqon doonaa, waana kuwa dhex deggan daraaddood iyo
midhihii falimahooda aawadood.

Baryo Iyo Ammaan

14 Dadkaaga oo ah adhigii dhaxalkaaga oo kaynta Karmel ku dhex taal keli ahaantood
deggan ushaada ku daaji. Iyagu ha daaqeen Baashaan iyo Gilecaad sidii waagii hore.
15 Sidii wakhtigii aad dalkii Masar ka soo baxdeen ayaan waxyaalo yaab badan tusi
doonaa. 16 Quruumuhu way arki doonaan, oo waxay ka ceeboobi doonaan itaalkooda
oo dhan, oo intay gacanta afka saaraan ayay dhego beeli doonaan. 17 Waxay ciidda u
leefleefi doonaan sidii abeeso oo kale, sidii waxyaalo dhulka ku gurguurta ayay iyagoo
gariiraya meelahooda ka soo bixi doonaan, oo waxay cabsi ugu iman doonaan Rabbiga
Ilaaheenna ah, oo idinka aawadiin ayay u baqi doonaan. 18 Bal waa kee Ilaaha kula
mid ahi, kaasoo xumaanta saamaxa, oo iska dhaafa xadgudubka kuwa dhaxalkiisa ka
hadhay? Isagu sii ma cadhaysnaado weligiis, maxaa yeelay, naxariistuu ku farxaa.
19 Isagu wuu soo jeedsan doonaa oo wuu inoo naxariisan doonaa. Xumaanteennana
cagta buu kula joogsan doonaa. Adigu dembiyadooda oo dhan waxaad ku tuuri doontaa
badda moolkeeda. 20 Sidaad waagii hore awowayaashayo ugu dhaaratay, waxaad
Yacquub u samayn doontaa run, Ibraahimna naxariis.

NAXUUM

Cadhadii Rabbiga U Cadhooday Nineweh

1 Kanu waa warka culus oo Nineweh ku saabsan. Oo waa kitaabkii waxa Naxuum kii
reer Elkosh la tusay.

2 Rabbigu waa Ilaah masayr* ah oo waa aarsadaa, Rabbigu waa aarsadaa oo waa
cadho miidhan. Rabbigu cadaawayaashiisa waa ka aargutaa, oo cadowgiisana cadho
buu u kaydiyaa. 3 Rabbigu cadho wuu u gaabiya, waana xoog badan yahay, oo
kii gardaran sinaba eedlaawe ugu haysan maayo. Rabbigu wuxuu jid ku leeyahay
dabaysha cirwareenta ah iyo duufaanka, oo daruuruhuna waa boodhkii cagihiisa.
4 Isagu wuxuu canaantaa badda, oo weliba iyaduu engejiyaa, oo webiyaasha oo dhanna
wuu wada qallajiyaa. Baashaan iyo Karmel way engegaan, oo ubixii Lubnaanna waa
dhaday. 5 Buuruhu way ka gariiraan isaga, oo kuruhuna way dhalaalaan, oo dhulka
xataa dunida iyo waxa deggan oo dhammuba way ku rogmadaan hortiisa.

6 Bal yaa dhirifkiisa is-hor taagi kara? Oo bal yaa u adkaysan kara kulaylka cadhadi-
isa? Cadhadiisu waa u daadatay sidii dab oo kale, oo dhagaxyada waaweynna isagaa
kala dildillaacshay. 7 Rabbigu waa wanaagsan yahay, oo wakhtigii dhib jirona waa
qalcad, wuuna garanayaa kuwa isaga isku halleeya. 8 Laakiinse meesheeda wuxuu ku
baabbi'in doonaa daad soo buuxdhaafay, oo cadaawayaashiisana wuu u eryan doonaa
gudcurka dhexdiisa. 9 War maxaad Rabbiga la damacsan tihiin? Isagu wuu wada
baabbi'in doonaa. Dhibaatana mar labaad soo ma kici doonto. 10 Waayo, in kastoo ay
la mid yihiin qodxan isku wada murugsan, oo ay yihiin sidii kuwo cabniinkoodii ku
sakhraamay, haddana waxaa loo wada baabbi'in doonaa sidii bal engegay. 11 Waxaa
kaa soo baxay mid Rabbiga wax shar ah u fikira, oo xumaato ku taliya.

12 Rabbigu wuxuu leeyahay, In kastoo ay xoog badan yihiin oo weliba ay tiro badan
yihiin, haddana iyaga waa la wada gooyn doonaa, oo isna wuu dhammaan doonaa. In
kastoo aan idin dhibay, mar dambe idin dhibi maayo. 13 Oo haatan harqoodkiisa waan
idinka jebin doonaa, oo jebbooyinka idinku xidhanna waan jebin doonaa.

14 Oo Rabbigu wuxuu bixiyey amar kugu saabsan, si aan innaba mar dambe jirin far-
can magacaaga sii wada. Guriga ilaahyadaada waxaan ka baabbi'in doonaa sanamka
xardhan iyo sanamka la shubay, oo waxaan samayn doonaa qabrigaagii, waayo,
waxaad tahay wax la fududaystay. 15 Bal eega kan warka wanaagsan keenaya oo
nabadda faafinaya cagihiisa oo buuraha dul socda! Dadka Yahuudahow, iidihiinna
dhawra, oo nidarradiinna oofiya, waayo, kii sharka ahaa mar dambe idinma soo dhex
mari doono, waayo, isagii waa la wada baabbi'iyey.

2

Dhiciddii Nineweh

1 Kii wax burburinayay waa u soo baxay hortiinna. Qalcaddiinna dhawra, oo jidka
ilaaliya, oo guntiga isku giijiya, oo xooggiinnana si weyn u adkeeya. 2 Waayo, Rabbigu
sharaftii reer Yacquub wuu u soo celinayaa sidii sharaftii reer binu Israa'iil oo kale,
waayo, kuwii wax dhici jiray ayaa dhacay, oo laamahoodii canabka ahaana way wada
baabbi'iyeen. 3 Oo raggiisa xoogga badan gaashaankoodiina waa la caseeyey, oo ragga
dagaalyahanka ahuna waxay xidhaan dhar guduudan, oo maalintii isdiyaarintiisana
gaadhifardoodyadu waa bir widhwidha, oo warmihiina waa loo ruxay si cabsi badan.
4 Gaadhifardoodyada ayaa jidadka dhexdooda ka gurdamaya, oo jidadka balballaad-
han ayaa midkoodba kan kale ku cidhiidhinaya, oo muuqashadooduna waa sida qori

* **1:2** 1.2 Ilaah aan aqbalanayn in ilaah kale lala caabudo

iftiimaya oo kale, waxayna u ordayaan sida hillaaca oo kale. 5 Wuxuu xusuustaa
geesiyaashiisii, way turunturoodaan markay socdaan, oo derbigay ku degdegayaan,
gabbaadkana waa la diyaariyey. 6 Irdihii webiyaashu way furmeen, oo gurigii bo-
qorkuna waa baabba'ay. 7 Husab waa qaawan tahay, iyadii waa la kaxaystay, oo
addoommaheediina waxay ugu musannaabayaan cod u eg midka qoolleyda oo kale,
laabtana way garaacayaan. 8 Laakiinse Nineweh waxay tan iyo waagii hore ahaan
jirtay sidii balli biya ah, habase yeeshee way cararayaan. Waxaa lagu qayliyaa, War
jooga, jooga! laakiinse ninna dib uma eego. 9 War lacagta dhaca, oo dahabka dhaca,
waayo, kaydka iyo maalka wacan oo sharafta leh oo dhammu innaba dhammaad ma
leh. 10 Way madhan tahay, oo waa baabba', oo waa cidla, oo qalbigu waa dhalaalayaa,
lowyuhuna way isgaraacayaan, oo qof kasta dhexdiisa xanuun baa ku jira, oo kulli-
goodna wejigooda cabsi baa ka muuqanaysa. 11 Bal meeday bohoshii libaaxyadu, oo
meeday meeshii lagu quudin jiray libaaxyada qayrabka ah, taasoo ah meeshii ay ku
socon jireen aarka iyo goosha iyo dhasha libaaxu, iyagoo aan ciduna cabsiin? 12 Aarkii
libaaxu wuxuu dhashiisii u dildillaaciyey wax ku filan, oo goolihiisiina wax buu u dilay,
oo godadkiisii wuxuu ka buuxsaday ugaadh, oo boholihiisiina wuxuu ka buuxsaday
raq. 13 Rabbigii ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eega, anigu col baan idinla ahay, oo
gaadhifardoodyadana qiiq baan ku gubi doonaa, oo libaaxyada qayrabyada ahna seef
baa baabbi'in doonta, oo waxa aad ugaadhsataanna dhulkaan ka dhammayn doonaa,
oo codkii wargeysyadiinnana mar dambe lama maqli doono.

3

Waxaa Iska Hoogay Nineweh

1 Waxaa iska hoogtay magaalada dhiigga! Waayo, dhammaanteed waxaa ka buuxa
been iyo dhac, oo boobkuna iyada kama dhammaado. 2 Oo waxaa ka buuxa dhawaaqa
karbaashka, iyo dhawaaqa giraangiraha qablamaya, iyo fardo qoobqaadaya, iyo gaad-
hifardoodyo boodboodaya, 3 iyo fardooley hor u socda, iyo seef dhalaalaysa, iyo waran
birbirqaya, iyo dad badan oo la laayay, iyo bakhti faro badan oo iskor tuulsan, oo
meydadkuna innaba dhammaad ma leh, oo waa lagu turunturoodaan meydadkooda,
4 maxaa yeelay, waa dhillanimadii faraha badnayd oo ay fashay dhilladii aad loo jeclaa
oo ah sayidaddii sixirrada, oo quruumo ku iibisa dhillanimadeeda, oo reerona ku iibisa
sixirradeeda. 5 Rabbigii ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eeg, col baan kula ahay, oo
gogaradahaagana waan kaa feydi doonaa oo wejigaan kuu saari doonaa, oo waxaan
quruumaha tusi doonaa cawradaada, boqortooyooyinkana ceebtaada. 6 Oo wasakh
baan korkaaga ku tuuri doonaa, oo ceeb baan ku saari doonaa, oo waxaan kaa dhigi
doonaa wax lagu dhaygago. 7 Oo waxay noqon doontaa in kuwa ku fiiriya oo dhammu
ay kaa cararaan oo ay yidhaahdaan, Nineweh waa la baabbi'iyey, bal yaa iyada u
barooran doona? Xaggee baanse kuwa u tacsiyeeya uga doonaa? 8 Bal adigu miyaad
ka wanaagsan tahay Noo Aamoon, taasoo webiyada dhexdooda ku jirtay, oo ay biyuhu
ku hareeraysnaayeen, oo dhufayskeedu u badda ahaa, derbigeeduna u badda ahaa?
9 Itoobiya iyo Masar waxay ahaayeen xooggeeda aan dhammaadka lahayn, oo reer
Fuud iyo reer Luubiimna waxay ahaayeen kuwii u hiilin jiray. 10 Habase yeeshee iyadii
waa la kaxaystay oo maxaabiis ahaan baa loo watay, oo dhallaankeediina dhulkaa
lagaga tuuray jidadka rukummadooda oo dhan, oo nimankeedii sharafta lahaa saami
baa loo ritay, oo raggeedii waaweynaa oo dhanna silsilado baa lagu xidhay. 11 Oo
weliba adigu waad sakhraami doontaa oo waad qarsoonaan doontaa, adiguna cadowga
aawadiis dufays baad doondooni doontaa. 12 Qalcadahaaga oo dhammu waxay noqon
doonaan sida geedo berde ah oo midho hore u bislaaday ku yaalliin, oo haddii la
ruxruxo waxay ku soo daatan kan wax cuna afkiisa. 13 Bal eeg, dadkaaga ku dhex
jooga waa dumar, oo irdaha dalkaaguna waa u bannaan yihiin cadaawayaashaada, oo

qataaradaadiina dab baa baabbi'iyey. 14 Biyo u soo dhaanso hareeraynta aawadeed,
oo qalcadahaagana adkee. Dhoobada dhex gal, oo dhigada ku joogjoogso, oo xoog u
yeel meesha lebenka lagu dubo. 15 Halkaasaa dab kugu laasan doona, oo seef baa
ku baabbi'in doonta, oo waxay kuu dhammayn doontaa sida koronkorro, bal isu badi
sidii koronkorro oo kale, oo sidii ayax oo kale isu badi. 16 Baayacmushtariyaashaadii
waxaad ka sii badisay xiddigaha samada, koronkorraduse intay wax cunto bay iska
duushaa. 17 Kuwaaga taajka lahu waa sidii ayax oo kale, oo karraaniyaashaaduna waa
sidii kobojaan raxan ah, kaasoo maalintii qabow xaydaanka dhex dega, laakiinse kolkii
qorraxdu soo baxdo way iska cararaan, oo meeshay joogaan lama yaqaan. 18 Boqorkii
Ashuurow, adhijirradaadii lulo baa haysa, geesiyaashaadii way nasanayaan, dadkaagii
wuxuu ku kala firidhsan yahay buuraha dushooda, oo wax iyaga soo ururiyana lama
arko. 19 Nabarkaagu bogsan maayo, dhaawacaaguna aad buu u xun yahay, oo kuwa
warkaaga maqla oo dhammuba way kugu sacab tumaan, waayo, bal waa kuma kan
aanay xumaantaadu had iyo goorba gaadhin?

XABAQUUQ

Cabashadii Xabaquuq

1 Kanu waa waxa culus ee uu Nebi Xabaquuq arkay. 2 Rabbiyow, ilaa goormaan
kuu qayshadaa, oo adna aadan i maqlayn? Dulmi baan kaaga qayshadaa, oo namana
aad badbaadisid. 3 Bal maxaad xumaan ii tustaa oo aad qallooc iigu jeedisaa? Waayo,
waxaa hortayda yaal halligaad iyo dulmi, oo waxaa kor u kaca dirir iyo dagaal. 4 Sidaas
daraaddeed sharcigii waa dabcay oo caddaaladduna hore uma socoto, waayo, kii
sharrow ah ayaa hareereeya kii xaq ah, oo sidaas daraaddeed garsooridda waa la
qallooociyaa.

Jawaabtii Rabbiga

5 Bal eega quruumaha dhexdooda, ka fiirsada oo aad u yaaba, waayo, maalmihiin-
nii waxaan samaynayaa shuqul aydaan rumaysan doonin in kastoo laydiin sheego.
6 Waayo, bal eega, waxaan soo kicinayaa reer Kaldayiin oo ah quruuntaas qadhaadh
oo degdegga badan oo dhulka ballaadhkiisa mara inay hantiyaan meelo la dego oo
ayan iyagu lahayn. 7 Iyagu waa kuwa laga cabsado oo aad looga baqo; xukunkooda iyo
sharaftoodu iyagay ka soo baxaan. 8 Fardahoodu way ka sii dheereeyaan shabeelka, oo
way ka sii cabsi badan yihiin yeyda fiidka, oo fardooleydooduna way iskala bixiyaan,
haah, oo fardooleydooduna meel fog bay ka yimaadaan, oo waxay u soo duulaan
sida gorgor u soo degdegaya inuu wax dhufsado oo cuno. 9 Dhammaantood waxay
u yimaadaan inay wax xoogaan, oo damaca wejigooduna waa sida dabaysha bari, oo
waxay urursadaan maxaabiis sida cammuudda u badan. 10 Cadowgu boqorro wuu
quudhsadaa, oo amiirrona wuu fududaystaa, oo qalcad kastana wuu ku qoslaa, waayo,
intuu ciid tuulaa ayuu iska qabsadaa. 11 Markaas sida dabayl buu u dhaafi doonaa, oo
wuu sii gudbi doonaa, oo dembi buu lahaan doonaa kan xooggiisu ilaah u yahay.

Cabashadii Labaad Ee Xabaquuq

12 Rabbiyow, Ilaahaygiiyow, kayga Quduuska ahow, sow adigu weligaaba ma aad
jiri jirin? Annagu dhiman mayno. Rabbiyow, isaga waxaad u diyaarisay xukun,
oo waxaad u xoogaysay edbin, kaaga Dhagaxa weyn ahow. 13 Waxaad tahay mid
indhihiisu ka sii daahirsan yihiin inay wax shar ah eegaan, oo qalloocna ma fiirin
kartid, haddaba bal maxaad u fiirisaa kuwa khiyaanada sameeya? Oo maxaad u
aamusan tahay marka sharrowgu liqo ninka isaga ka sii xaq yahay? 14 Oo maxaad
dadka uga dhigtaa sida kalluunka badda, iyo sida waxa gurguurta oo aan lahayn mid
iyaga u taliya? 15 Isagu dhammaantood ayuu jillaab ku soo qaataa, oo shabaggiisuu
ku soo qabsadaa, oo intuu shabaggiisa ku soo wada urursado ayuu soo jiitaa, haddaba
sidaas daraaddeed wuu reyreeyaa oo farxaa. 16 Haddaba sidaas daraaddeed allabari
buu u bixiyaa shabaggiisa, oo fooxna wuu u shidaa shabagguu jiita, maxaa yeelay,
iyaga ayaa qaybtiisii ku barwaaqowday, oo quudkiisiina aad iyo aad batay. 17 Haddaba
miyuu shabaggiisa madhin doonaa, oo miyuu quruumaha had iyo goorba layn doonaa,
isagoo aan u tudhin?

2

1 Meeshayda aan wax ka dhawro ayaan istaagi doonaa, qalcaddana waan isa saari
doonaa, waanan u fiirin doonaa bal waxa uu igula hadli doono, iyo waxa aan uga
jawaabi doono cabashadayda.

Jawaabtii Rabbiga

2 Oo Rabbigu wuu ii jawaabay, oo wuxuu igu yidhi, Waxa lagu tusay qor, oo looxyo
ku caddee, si kii akhristaaba u ordo. 3 Waayo, wixii lagu tusay waa weli, oo waxay
iman doonaan wakhtigii la yidhi, wayna u degdegaan ugudambaysta, oo innaba been
ma sheegi doonaan. In kastoo ay raagaan waa inaad sugtaa, maxaa yeelay, sida
xaqiiqada ah way noqon doonaan, oo innaba ma raagi doonaan. 4 Bal eega, kan madaxa
weynaaday naftiisii way kibirtay, oo ma toosna, laakiinse kii xaq ahu rumaysadkiisa
buu ku noolaan doonaa. 5 Haah, oo weliba khamrigu wax buu khiyaanaa, oo nin isla
weynu gurigiisa kuma xasillo. Wuxuu xiisihiisa u ballaadhiyaa sida She'ool oo kale,
oo isagu waa sida geerida oo kale oo innaba lama dherjin karo, laakiinse wuxuu soo
urursadaa quruumaha oo dhan, oo wuxuu isu geeystaa dadyowga oo dhan. 6 Kuwan oo
dhammu sow isaga kuma halqabsan doonaan? Oo sow maahmaahyo kuma quudhsan
doonaan? Waxay odhan doonaan, Waxaa iska hoogay kan urursada wax uusan isagu
lahayn! Bal ilaa goorma? Waxaa iska hoogay kan rahaamado isku rara! 7 Kuwii
ku qaniini lahaa sow haddiiba ma kici doonaan? Oo kuwii ku dhibi lahaa sow ma
toosi doonaan? Oo adna booli baad iyaga u noqon doontaa. 8 Quruumo badan baad
dhacday, haddaba sidaas daraaddeed dadyowga intooda hadhay oo dhammu aday ku
dhici doonaan, taasuna waa dhiiggii dadka daraaddiis, iyo dulmigii lagu sameeyey
dalka iyo magaalada iyo inta dhex deggan oo dhanba.
9 Waxaa iska hoogay kii faa'iido shar ah reerkiisa u soo urursada si uu buulkiisa
uga dhisto meel sare oo uu gacanta sharka uga samatabbaxo! 10 Dadyowga badan
oo aad baabbi'isay daraaddood waxaad reerkaagii ugu arrimisay ceeb, oo waxaad ku
dembaabtay naftaadii. 11 Waayo, dhagax baa ka qaylin doona derbiga dhexdiisa, oo
loox alwaaxda ku dhex jira ayaa u jawaabi doona.
12 Waxaa iska hoogay kii magaalo dhiig ku dhisa, oo magaalo xumaan ku adkeeya!
13 Bal eeg in dadku ay dabka aawadiis u hawshoodaan, oo quruumuhuna ay wax-
tarla'aan isu daaliyaan sow ma aha mid Rabbiga ciidammada xaggiisa ka timid?
14 Waayo, sida biyuhu badda u daboolaan oo kale ayaa dhulka waxaa ka buuxsami
doona aqoonta sharafta Rabbiga.
15 Waxaa iska hoogay kaaga deriskiisa khamri cabsiiya, oo cadho ugu shuba, oo
weliba u sakhraamiya si uu cawradooda u fiirsada aawadeed! 16 Adigu intaad sharaf
heli lahayd waxaa ka buuxsantay ceeb, oo weliba adiguna khamri cab, oo waxaad
noqotaa sida mid buuryaqab ah. Rabbiga gacantiisa midig koobka ku jira adiguu kugu
soo rogman doonaa, oo sharaftaadana waxaa ku dhici doonta ceeb xun. 17 Waayo,
waxaa ku dabooli doona dulmigii Lubnaan lagu sameeyey, iyo halligaaddii ku dhacday
xayawaankii iyaga ka cabsiiyey, taasuna waa dhiiggii dadka daraaddiis, iyo dulmigii
lagu sameeyey dalka iyo magaalada iyo inta dhex deggan oo dhanba.
18 Bal muxuu taraa sanamka xardhan, oo muxuu kii sameeyey u xardhay? Oo
muxuu taraa sanamka la shubay oo ah macallinka beenta bara, oo kii sameeyey muxuu
haddana isugu halleeyaa, waayo, waa sanamyo carrab la'. 19 Waxaa iska hoogay kii
qoriga ku yidhaahda, Toos! oo dhagax carrab la' ku yidhaahda, Sara joogso! Kanu
miyuu wax bari doonaa? Bal eega, waxaa lagu dahaadhay dahab iyo lacag, laakiinse
innaba neefu kuma jirto. 20 Laakiinse Rabbigu waa ku jiraa macbudkiisa quduuska ah,
haddaba inta dhulka joogta oo dhammu ha ku hor aamuseen.

3

Baryadii Xabaquuq

1 Tanu waa salaaddii Xabaquuq, oo lagu luuqeeyo Shigyonood.
2 Rabbiyow, waxaan maqlay warkaagii, waanan cabsanayaa.
Rabbiyow, shuqulkaaga soo noolee sannadaha dhexdooda,

Sannadaha dhexdooda ogeysii,
Oo markii aad cadhootid naxariis soo xusuuso.
3 Ilaah wuxuu ka yimid Teemaan,
Kii Quduuska ahaana wuxuu ka yimid Buur Faaraan. (Selaah)
Sharaftiisii waxay ku fidday samooyinka,
Oo dhulkiina waxaa ka buuxsamay ammaantiisii.
4 Oo dhalaalkiisiina wuxuu ahaa sida nuurka,
Wuxuuna lahaa iftiin gacantiisa ka soo baxaya.
Oo waxaa halkaas ku qarsoonaa xooggiisa.
5 Waxaa hortiisa socday belaayo,
Oo waxaa daba socday xummad.
6 Wuu istaagay, oo dhulkuu qiyaasay,
Wax buu fiiriyey, oo quruumihii buu kala eryay.
Kolkaasaa buurihii weligood ahaa kala firdheen,
Oo kurihii daa'imiska ahaana way wada foororsadeen.
Socodkiisuna wuxuu ahaa sidii waagii hore.
7 Waxaan arkay teendhooyinkii reer Kushan oo dhib ku dhex jira.
Daahyadii dalka reer Midyaanna way gariireen.
8 Rabbigu ma wuxuu u cadhooday webiyaasha?
Ma waxaad u xanaaqday webiyaasha
Mase waxaad u cadhootay badda?
Ma saas aawadeed baad u soo fuushay fardahaaga,
Iyo gaadhifardoodyadaadii badbaadinta?
9 Qaansadaadii daaha baad ka qaadday,
Dhaartii aad qabiilooyinka ugu dhaaratayna waxay ahayd eray run ah. (Selaah)
Dhulka waxaad ka dillaacisay webiyaal.
10 Buurihii way ku arkeen, oo way cabsadeen.
Biyaha xoogga lahuna way iska gudbeen,
Moolkii codkiisuu ku hadlay,
Gacmihiisiina kor buu u taagay.
11 Qorraxdii iyo dayaxiiba waxay istaageen rugtoodii,
Markay fallaadhahaaga nuuraya lalayeen,
Iyo markuu warankaaga dhalaalaya birbirqay.
12 Dalkii xanaaq baad kula dhex socotay,
Quruumihiina cadho baad ku tuntay.
13 Waad u soo baxday inaad dadkaaga badbaadiso daraaddeed,
Iyo inaad badbaadiso kaaga subkan.
Reerka sharrowga madaxiisa waad dhaawacday.
Aasaaskiina waad soo bandhigtay. (Selaah)
14 Madaxii dagaalyahanyadiisa waxaad ku mudday ulihiisii,
Waxay u yimaadeen sidii dabayl cirwareen ah inay i kala firdhiyaan daraaddeed.
Rayrayntoodu waxay ahayd inay masaakiinta qarsoodi u dhammeeyaan.
15 Fardahaagii waad kula tumatay baddii,
Taasoo ahayd biyaha aad u badan oo iskor taallaysan.
16 Anigu waan maqlay, kolkaasaan caloosha ka naxay,
Oo codkii aawadiis ayaa bushimahaygu la qadhqadheen,
Lafahaygiina way qudhmeen, oo meeshaydaan ku gariiray,
Inaan iska nasto intaan sugayo maalinta dhibka
Oo ay ciidammadu ku soo kici doonaan dadka.
17 Waayo, in kastoo berduhu uusan ubxin,

Ama aan midho ku oollin geedaha canabka ah,
Oo hawsha saytuunka lagu khasaaro,
Ama aan beeraha quud ka bixin,
Oo adhigu xerada ka baabbo'o,
Oo golahana aan xoolo lagu arag,
18 Haddana Rabbiga waan ku rayrayn doonaa,
Oo Ilaaha badbaadadayda ah waan ku farxi doonaa.
19 Rabbiga Sayidka ah ayaa xoog ii ah,
Cagahaygana wuxuu ka dhigaa sida cagaha deerada,
Oo wuxuu igu socodsiin doonaa meelahayga sarsare.

Tan waxaa lagu tiriyey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaabtayda xadhkaha leh.

SEFANYAAH

1 Kanu waa Eraygii Rabbiga oo u yimid Sefanyaah ina Kuushii, ina Gedalyaah, ina
Amaryaah, ina Xisqiyaah, wakhtigii Yoosiyaah ina Aamoon uu boqorka ka ahaa dalka
Yahuudah.

Ka-digiddii Baabbi'inta Soo Socota

2 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu wax kasta waan ka baabbi'in doonaa dhulka
korkiisa. 3 Rabbigu wuxuu leeyahay, Dad iyo duunyoba waan wada baabbi'in doonaa,
haadda samada iyo kalluunka baddaba waan wada baabbi'in doonaa, oo waxa lagu
turunturoodo iyo sharrowyadaba waan wada baabbi'in doonaa, oo binu-aadmigana
waan ka gooyn doonaa dhulka korkiisa.

Digniin Ka Gees Ah Yahuudah

4 Oo gacantaydaan ku soo kor fidin doonaa dalka Yahuudah iyo inta Yeruusaalem deg-
gan oo dhan, oo intii Bacal ka hadhayna meeshan waan ka gooyn doonaa, iyo magaca
Kemaariim iyo wadaaddada, 5 iyo kuwa ciidanka samada ku caabuda guryaha dhal-
adooda, iyo kuwa Rabbiga caabuda oo ku dhaarta oo haddana ku dhaarta Malkaam,
6 iyo kuwa dib uga noqday Rabbiga lasocodkiisii, iyo kuwa aan Rabbiga doondoonin
ama aan isaga innaba wax ka baryin.
7 Sayidka Rabbiga ah hortiisa ku aamus, maxaa yeelay, maalintii Rabbigu waa soo
dhow dahay, waayo, Rabbigu waa diyaariyey allabari, oo martidiisiina quduus buu
ka dhigay. 8 Oo maalinta Rabbiga allabarigiisa ayaan ciqaabi doonaa amiirrada iyo
wiilasha boqorka, iyo inta dharka qalaad xidhan oo dhanba. 9 Maalintaas waxaan wada
ciqaabi doonaa kuwa marinka ka booda, oo guriga sayidkooda ka buuxiya dulmi iyo
khiyaano.
10 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Isla maalintaas qaylo dhawaaqeed ayaa ka yeedhi
doona Iridda Kalluunka, oo magaalada inteeda labaadna waxaa ka yeedhi doonta
baroor, kurahana waxaa ka yeedhi doona daryaan weyn. 11 Kuwiinna Makteesh
degganow, qayliya, waayo, dadkii reer Kancaan oo dhammu waa dhammaaday, oo
kuwii lacagta ku rarnaa oo dhammu waa baabba'. 12 Oo wakhtigaas ayaan Yeruusaalem
laambado ku baadhi doonaa, waanan ciqaabi doonaa dadka gufarkooda isaga fadhiyey
sida khamri deggan oo kale, oo qalbigooda iska yidhaahda, Rabbigu wax wanaagsan
samayn maayo, wax shar ahna samayn maayo. 13 Maalkoodu wuxuu noqon doonaa
wax la boobo, guryahooduna waxay noqon doonaan meel baabba' ah, haah, oo waxay
dhisan doonaan guryo, laakiinse ma ay degi doonaan, oo waxay beeran doonaan beero
canab ah, laakiinse khamrigooda ma ay cabbi doonaan.

Maalintii Weynayd Ee Rabbiga

14 Maalintii weynayd oo Rabbigu way soo dhow dahay, way soo dhow dahay, oo aad
bay u soo degdegaysaa. Dhawaaqi maalinta Rabbigu mar dhow buu yeedhi doonaa,
dadka xoogga badanuna halkaasay si qadhaadh ah uga qaylin doonaan. 15 Maalintaasu
waa maalin ay cadho jirto, oo waa maalin ay jiraan dhibaato iyo cidhiidhi, oo waa
maalin ay jiraan dumin iyo baabbi'in, oo waa maalin ay jiraan gudcur iyo mugdi
madow, oo waa maalin ay jiraan daruuro iyo gudcur dam ah, 16 oo waa maalin ay jiraan
buun iyo qaylo dagaaleed oo ka gees ah magaalooyinka deyrka leh, iyo munaaradaha
dhaadheer.
17 Dadka waxaan ku soo dejin doonaa cidhiidhi inay u socdaan sidii dad indha la',
maxaa yeelay, Rabbigay ku dembaabeen, oo dhiiggoodu wuxuu u daadan doonaa
sida boodh oo kale, hilibkooduna sida digo oo kale. 18 Oo maalinta cadhada Rabbiga
lacagtooda iyo dahabkooda midna kama samatabbixin doono iyaga, laakiinse dalka

oo dhan waxaa baabbi'in doona dabka qiiradiisa, oo dhulka waxa deggan oo dhanna haddiiba dhaqsiyuu u wada dhammayn doonaa.

2

[1] Isa soo urursada, quruuntan aan xishoodka lahaynay, isa soo urursada, [2] intaan
amarku soo bixin, oo aan maalintu u dhaafin sida xaab oo kale, intaan Rabbiga xanaaqiisa kululu idinku soo degin, intaan maalinta cadhada Rabbigu idinku soo
degin. [3] Rabbiga doondoona, dhammaantiin kuwiinna camalka qabow ee dhulkow, oo xukunkiisa yeelayow, xaqnimo doondoona, oo qabownaan doondoona. Waxaa laga yaabaa inaad maalinta cadhada Rabbiga qarsoonaan doontaan.

Digniin Ka Gees Ah Reer Falastiin

[4] Waayo, Gaasa waa la dayrin doonaa, oo Ashqeloonna waxay noqon doontaa meel cidla ah, oo dadka Ashdoodna waxaa la eryi doonaa hadh cad, Ceqroonna waa la rujin doonaa.
[5] Waxaa iska hoogay dadka deggan badda xeebteeda, waana quruunta reer Kereetiim! Kancaan oo ah dalka reer Falastiinow, Rabbiga eraygiisu waa kaa gees.
Waan ku baabbi'in doonaa si aan qof keliyuhuna kuu sii degganaan. [6] Badda xeebteedu
waxay noqon doontaa berrimmo daaqsiin ah, oo leh rug adhijirro iyo xeryo adhi. [7] Oo
xeebta waxaa yeelan doona kuwa dadka Yahuudah ka hadhay. Iyana adhyahooda ayay halkaas daaqsan doonaan, oo fiidkiina waxay jiifsan doonaan guryihii reer Ashqeloon, waayo, Ilaaha Rabbigooda ah ayaa iyaga soo booqan doona, oo maxaabiistoodiina wuu soo celin doonaa.

Digniin Ka Gees Ah Reer Moo'aab Iyo Reer Cammoon

[8] Anigu waan maqlay caydii reer Moo'aab iyo canaantii reer Cammoon oo ay dad-
kayga ku caayeen, iyo inay iska sii weyneeyeen soohdintooda. [9] Sidaas daraaddeed
Rabbiga ciidammada oo ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Noloshaydaan ku dhaartay oo sida xaqiiqada ah Moo'aab waxay noqon doontaa sida Sodom oo kale, oo reer Cammoonna waxay noqon doonaan sida Gomora oo kale, oo waxay ahaan doonaan meel maraboob ka baxo, iyo godad cusbo, iyo meel had iyo goor cidla ah. Kuwa dadkayga ka hadhay ayaa dhici doona oo inta quruuntayda ka hadhay ayaa dhaxli
doonta. [10] Kibirkoodii aawadiis ayay waxan u heli doonaan, maxaa yeelay, waxay
caayeen oo iska weynaysiiyeen dadkii Rabbiga ciidammada. [11] Rabbigu wuxuu iyaga u
noqon doonaa mid aad looga cabsado, waayo, wuu wada macaluulin doonaa ilaahyada dhulka oo dhan, kolkaasay dadku isaga caabudi doonaan, oo mid kastaaba wuxuu isaga ka caabudi doonaa meeshiisa, oo xataa quruumaha gasiiraduhu way wada caabudi doonaan isaga.

Digniin Ka Gees Ah Itoobiya

[12] Oo weliba reer Itoobiyow, idinkana waxaa laydinku layn doonaa seeftayda.

Digniin Ka Gees Ah Ashuur

[13] Oo isagu gacantiisuu u fidin doonaa xagga woqooyi, oo dalka Ashuur wuu wada baabbi'in doonaa, oo Ninewehna cidla buu ka dhigi doonaa iyo lamadegaan engegan.
[14] Oo waxaa dhexdeeda jiifsan doona xoolo iyo xayawaanka quruumaha oo dhan, oo cantalyaaga iyo caanaqubtuba waxay ku dhex hoyan doonaan tiirarkeeda. Cod baa ka gabyi doona daaqadaheeda, oo waxaa marinnada joogi doona abaar, waayo, isagu
wuu soo bandhigay shuqulkii qoriga kedarka ah laga qabtay. [15] Tanu waa magaaladii
faraxa badnayd oo feyigla'aanta ku degganayd, oo qalbiga iska tidhi, Anigaa ah, oo aniga mooyaane mid kale ma jirto. Waxay noqotay cidla iyo meel dugaag ku hoydo!

Mid kasta oo agteeda soo maraaba wuu ku foodhyi doonaa oo gacanta quudhsasho la
ruxi doonaa.

3

Aayatiinka Yeruusaalem

1 Waxaa iska hoogtay magaalada caasiyowday oo nijaasowday oo wax dulunta!
2 Iyadu codkii ma ay addeecin, oo edbintiina ma ay aqbalin, oo Rabbiga iskuma ay
hallayn, oo Ilaahna kuma ay soo dhowaan. 3 Amiirradeeda iyada dhex jooga waa
sida libaaxyo ciyaya, xaakinnadeeduna waa sida yeey habeennimo oo aan waxba
tan iyo aroortii reebin. 4 Nebiyadeedu waa kuwo fudud oo khiyaano badan, oo
wadaaddadeediina meeshii quduuska ahayd ayay nijaaseeyeen, oo sharcigiina si xun
bay u dhaafeen. 5 Rabbiga dhexdeeda jooga waa xaq, oo innaba xumaan ma samayn
doono, oo caddaaladdiisana aroor kastaba wuu soo saaraa, oo marnaba kama baaqdo,
laakiinse caddaaladlaawuhu isma ceebsan yaqaan.
6 Anigu quruumo ayaan baabbi'iyey, oo qalcadahoodiina waa baabba', oo jidad-
koodiina cidla baan ka dhigay si aan ciduna u marin, oo magaalooyinkoodiina waa la
dumiyey, si aan qofna u joogin oo aan cid keliyuhuna u degganaan. 7 Waxaan idhi,
Sida xaqiiqada ah waad iga cabsan doontaa, oo edbin baad aqbali doontaa. Markaas
hoygeedu uma uu baabbe'een sidii aan iyada u goostay. Laakiinse aroor horay keceen
oo falimahoodii oo dhan way xumeeyeen.
8 Haddaba i suga, ayaa Rabbigu leeyahay, ilaa maalinta aan ugaadhsade u soo
kici doono, waayo, waxaan ku talajiraa inaan quruumaha isu soo ururiyo oo aan
boqortooyooyinka isu soo shiriyo, si aan korkooda ugu shubo dhirifkayga iyo xataa
xanaaqayga kulul oo dhan, waayo, dhulka oo dhan waxaa baabbi'in doona dabka
qiiradayda.
9 Waayo, markaas ayaan dadyowga siin doonaa af daahir ah, si ay kulligood magaca
Rabbiga ugu yeedhaan, oo ay isaga ugu adeegaan isku niyad keliya. 10 Kuwa i barya
oo ah dadkayga firidhsan waxay webiyaasha Itoobiya shishadooda ka keeni doonaan
qurbaankayga.
11 Wakhtigaas uma aad ceeboobi doontid falimahaaga oo dhan, kuwaas oo aad igaga
xadgudubtay, waayo, markaas waxaan dhexdaada ka bixin doonaa kuwaaga kibray oo
isfaaninaya, oo adna mar dambe ku madax weynaan maysid buurtayda quduuska ah.
12 Laakiinse dhexdaada waxaan uga tegi doonaa dad dhibaataysan oo masaakiin ah, oo
iyana magaca Rabbiga ayay isku hallayn doonaan. 13 Kuwa reer binu Israa'iil ka hadhay
xumaan ma samayn doonaan, beenna ma sheegi doonaan, oo afkoodana innaba carrab
khiyaano badan lagama heli doono, waayo, iyagu wax bay quudan doonaan oo way iska
jiifsan doonaan, oo waxba iyaga ma cabsiin doonaan.
14 Magaalada Siyoonay, gabay, reer binu Israa'iilow, qayliya, Magaalada Yeruusaale-
may, farax oo qalbiga oo dhan ku reyree. 15 Rabbigu wuxuu qaaday xukummadaadii, oo
cadowgaagiina wuu tuuray. Boqorkii reer binu Israa'iil oo Rabbiga ah ayaa dhexdaada
jooga, oo mar dambe shar ka baqi maysid. 16 Wakhtigaas waxaa Yeruusaalem lagu
odhan doonaa, Ha cabsan, Siyoonay, yaan gacmahaagu debcin. 17 Rabbiga Ilaahaaga ah
ayaa dhexdaada jooga, isagu waa mid xoog badan oo ku badbaadin doona. Farxad buu
kuugu rayrayn doonaa, oo wuxuu ku nasan doonaa jacaylkiisa, oo gabay buu kuugu
farxi doonaa. 18 Waxaan soo ururin doonaa kuwaagii laga masaafuriyey oo haatan
u murugaysan shirka quduuska ah, kuwaasoo culaabta kor saaranu ay cay ahayd.
19 Bal eeg, wakhtigaas anigaa la macaamiloon doona kuwa ku dhiba oo dhan, oo waan
badbaadin doonaa kuwa dhutiya, oo kuwii la eryayna waan soo ururin doonaa, oo
kuwii ceebtoodu ay wada gaadhay dhulka oo dhan ayaan u yeeli doonaa ammaan iyo
magac. 20 Oo wakhtigaas waan idin soo gelin doonaa gudaha, oo wakhtigaas waan idin

soo ururin doonaa, waayo, dadyowga dunida jooga oo dhan waxaan idiinku dhex yeeli doonaa magac iyo ammaan, markaan maxaabiistiinnii oo dhan hortiinna ku soo celiyo, ayaa Rabbigu leeyahay.

XAGGAY

Baaq Dhisiddii Guriga Rabbiga

1 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bisheedii lixaad, maalinteedii kowaad ayaa
eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, oo waxaa loogu soo dhiibay Serubaabel ina
Salaatii'eel oo ahaa taliyihii dalka Yahuudah, iyo Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ahaa
wadaadka sare, oo wuxuu ku yidhi, 2 Rabbiga ciidammadu sidanuu u hadlaa oo wuxuu
leeyahay, Dadkanu waxay yidhaahdaan, Wakhtigii weli lama gaadhin, wakhtigii guriga
Rabbiga la dhisi lahaa weli lama gaadhin. 3 Markaasaa eraygii Rabbigu u yimid
Nebi Xaggay oo wuxuu yidhi, 4 Ma idiin tahay wakhti aad ku hoyataan guryihiinna
saqafka loo yeelay, iyadoo guriganu uu dunsan yahay? 5 Haddaba Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Jidadkiinna ka fiirsada. 6 Wax badan baad beerateen, laakiinse in
yar baad soo gurateen, wax baad cuntaan, laakiinse innaba kama dheregtaan, wax
baad cabtaan, laakiinse innaba kama wabaxdaan, dhar baad xidhataan, laakiinse
innaba ma diirsataan, oo kii mushahaaro soo qaataana wuxuu mushahaarada u soo
qaata inuu kiish daloolan ku rito. 7 Haddaba Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Jidadkiinna ka fiirsada. 8 Rabbigu wuxuu leeyahay, Buurta fuula, oo alwaax ka keena,
oo guriga dhisa, oo anna waan ku farxi doonaa, oo kolkaasaan ammaanmi doonaa.
9 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Waxaad filanayseen wax badan, laakiinse
waxay noqdeen in yar, oo markaad intaas gurigii keenteenna anigu waan afuufay. Waa
maxay sababtu? Maxaa yeelay, gurigaygii baa dunsan oo idinkana midkiin kastaaba
wuxuu u ordaa gurigiisa. 10 Haddaba idinka daraaddiin ayaa samadii u diidday
sayaxeedii oo dhulkiina wuu diiday midhihiisii. 11 Oo anigu abaar baan u yeedhay,
oo waxaan ku soo dejiyey dhulka, iyo buuraha, iyo hadhuudhka, iyo khamriga, iyo
saliidda, iyo waxaa dhulka ka soo baxa, iyo dadka, iyo duunyada, iyo hawsha gacmaha
oo dhan.

12 Markaasaa Serubaabel ina Salaatii'eel, iyo wadaadkii sare oo ahaa Yashuuca ina
Yehoosaadaaq, iyo dadka intiisii hadhay oo dhammu waxay addeeceen codkii Rabbiga
Ilaahooda ah, iyo erayadii Nebi Xaggay, waayo, Rabbiga Ilaahooda ah ayaa isaga soo
diray, oo dadkiina Rabbiga hortiisa ayaa cabsi ku gashay. 13 Markaasaa Xaggay oo
ahaa wargeeyihii Rabbiga dadkii u sheegay farriintii Rabbiga, oo wuxuu ku yidhi,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan idinla joogaa. 14 Kolkaasaa Rabbigu kiciyey
ruuxii Serubaabel ina Salaatii'eel oo ahaa taliyihii dalka Yahuudah, iyo ruuxii Yashuuca
ina Yehoosaadaaq oo ahaa wadaadka sare, iyo ruuxii dadka intiisa hadhay oo dhanba,
oo intay yimaadeen ayay ka shaqeeyeen gurigii Rabbiga ciidammada oo Ilaahooda
ah, 15 oo taasuna waxay dhacday Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bishii lixaad,
maalinteedii afar iyo labaatanaad.

2

Ballanqaadkii Ammaanta Guriga Cusub

1 Oo haddana bishii toddobaad maalinteedii kow iyo labaatanaad ayaa eraygii
Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, oo wuxuu yidhi, 2 Hadda waxaad la hadashaa Serubaabel
ina Salaatii'eel oo ah taliyaha dalka Yahuudah, iyo Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ah
wadaadka sare, iyo dadka intiisa hadhayba, oo waxaad ku tidhaahdaa, 3 Yaa hadhay
oo idin dhex jooga oo gurigan ammaantiisii hore arkay? Haatanse sidee buu idiinla
eg yahay? Sow meel aan waxba ahayn idiinlama eka? 4 Haddaba Rabbigu wuxuu
leeyahay, Serubaabelow, xoog yeelo. Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo wadaadka sare
ahow, xoog yeelo. Dadkiinna dalka jooga oo dhammow, xoog yeesha oo shaqeeya,

waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan idinla joogaa, 5 sidaan idiin
ballanqaaday waagii aad Masar ka soo baxdeen, oo ruuxaygiina wuu idin dhex joogaa,
haddaba ha cabsanina. 6 Waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Weli wakhti
yar oo gaaban baa ii hadhay, oo dabadeedna waxaan gariirin doonaa samooyinka, iyo
dhulka, iyo badda, iyo berrigaba. 7 Oo quruumaha oo dhanna waan gariirin doonaa,
oo waxa ay quruumaha oo dhammu jeclaystaan way iman doonaan, oo anna gurigan
waxaan ka buuxin doonaa ammaan, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. 8 Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Lacagta anigaa leh, oo dahabkana anigaa leh. 9 Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Ammaanta gurigan dambe waa ka sii weynaan doontaa
tan kii hore. Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Meeshan dhexdeeda ayaan
nabad ku siin doonaa.

Barakada Dadka Nijaasoobay

10 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bisheedii sagaalaad, maalinteedii afar iyo
labaatanaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, oo wuxuu ku yidhi, 11 Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Haddaba wadaaddada waxaad weyddiisaan wax shar-
ciga ku saabsan, oo waxaad ku tidhaahdaan, 12 Haddii mid darafka maradiisa ku
qaato hilib quduusan, oo uu darafkiisu taabto kibis, ama fuud, ama khamri, ama
saliid, ama wax kale oo cunta ah, miyey waxaasu quduus noqonayaan? Kolkaasaa
wadaaddadii waxay ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen. Maya. 13 Kolkaasaa Xaggay
yidhi, Haddii mid ku nijaasoobo meyd oo uu taabto wax kuwan ka mid ah, miyaa
kaasuu nijaasoobayaa? Oo wadaaddadiina waxay ugu jawaabeen oo ku yidhaahdeen,
Wuu nijaasoobayaa. 14 Markaasaa Xaggay jawaabay oo wuxuu yidhi, Rabbigu wuxuu
leeyahay, Dadkanu waa saasoo kale, oo quruuntanuna saasoo kalay hortayda ku
tahay, oo shuqul kasta oo ay gacmahooda ku qabtaanna waa saasoo kale, oo wixii
ay halkaas ku bixiyaanna waa nijaas. 15 Haddaba waan idin baryayaaye, maanta
intii ka bilaabata iyo wixii ka dambeeyaba ka fiirsada intaan dhagaxna dhagax la dul
saarin macbudka Rabbiga, 16 iyo tan iyo wakhtigaas oo dhan markii la doonto tulmo ah
labaatan, waxaa laga helay toban keliya, oo markii loo yimaado in macsarada khamriga
laga soo dhaansado konton weel, waxaa ku jiray labaatan weel oo keliya. 17 Anigu
shuqulka gacmihiinna oo dhan waxaan ku dhuftay beera-engeeg iyo cariyaysi iyo
roobdhagaxyaale, laakiinse iima aydaan soo noqon ayaa Rabbigu leeyahay. 18 Haddaba
waan idin baryayaaye maanta intii ka bilaabata iyo wixii ka dambeeyaba ka fiirsada,
oo bishii sagaalaad maalinteedii afar iyo labaatanaad oo ahayd maalintii la dhigay
aasaaska macbudka Rabbiga, aad uga fiirsada. 19 Maqsinka iniino ma ku jiraan?
Hubaal canabka iyo berdaha iyo rummaanka iyo saytuunka midkoodna midho ma
dhalin, laakiinse maanta inta ka bilaabata waan idin barakayn doonaa.

Serubaabel Waa Shaabaddii Rabbiga

20 Markaasaa mar labaad eraygii Rabbigu u yimid Nebi Xaggay, taasuna waxay ahayd
bisha maalinteedii afar iyo labaatanaad, oo wuxuu ku yidhi, 21 La hadal Serubaabel
oo ah taliyaha dalka Yahuudah, oo waxaad ku tidhaahdaa, Waxaan gariirin doonaa
samooyinka iyo dhulkaba, 22 waanan afgembiyi doonaa carshiga boqortooyooyinka,
oo waan baabbi'in doonaa xoogga boqortooyooyinka quruumaha, waanan afgembiyi
doonaa gaadhifardoodyada iyo kuwa fuushanba, oo fardaha iyo kuwa ku joogaaba way
dhici doonaan, oo mid kastaaba wuxuu ku dhiman doonaa seefta walaalkiis. 23 Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Serubaabelow, Addoonkaygiiyow, ina Salaatii'eelow,
maalintaas waan ku qaadan doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, oo waxaan kaa dhigi
doonaa sidii shaabad oo kale, waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu
waan ku doortay.

SEKARYAAH

Isku Yeeriddii In Rabbiga Loo Soo Noqdo

1 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bishii siddeedaad ayaa eraygii Rabbigu u
yimid Sekaryaah oo ahaa ina Berekyaah ina Iddo oo nebigii ahaa, oo wuxuu ku yidhi,
2 Rabbigu aad buu awowayaashiin ugu cadhooday. 3 Haddaba sidaas daraaddeed
waxaad iyaga ku tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Ii soo noqda, ayuu
Rabbiga ciidammadu leeyahay, oo anna waan idiin soo noqonayaa, ayuu Rabbiga ci-
idammadu leeyahay. 4 Ha ahaanina sidii awowayaashiin oo kale, kuwaasoo ahaa kuwii
ay nebiyadii hore ku qayliyeen oo ay ku yidhaahdeen, Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Hadda ka soo noqda jidadkiinna sharka ah iyo falimihiinna sharka ahba,
laakiinse Rabbigu wuxuu leeyahay, Iyagu ima ay maqlin, oo innaba ima ay dhegaysan.
5 Bal meeye awowayaashiin? Nebiyaduse miyey weligood iska noolaadaan? 6 Laakiinse
erayadaydii iyo qaynuunnadaydii aan nebiyadii addoommadayda ahaa ku soo amray,
sow ma gaadhin awowayaashiin? Oo iyana intay soo noqdeen ayay yidhaahdeen,
Rabbiga ciidammadu siduu ku fikiray inuu nagu sameeyo, siday jidadkayagu ahaayeen,
iyo siday falimahayagu ahaayeen ayuu nagu sameeyey.

*Ninkii Dhex Istaagay Geedaha Hadaaska**

7 Boqor Daariyus sannaddiisii labaad, bisheedii kow iyo tobnaad, taasoo ah bisha
Shebaad maalinteedii afar iyo labaatanaad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Sekaryaah
oo ahaa ina Berekyaah ina Iddo oo nebigii ahaa, oo wuxuu ku yidhi, 8 Habeenkii
waxaan arkay oo ii muuqday nin faras xamar ah fuushan, oo wuxuu dhex istaagay
geedaha hadaaska la yidhaahdo oo meel hoos leh ku yiil, oo gadaashiisana waxaa
joogay fardo kale oo midabkoodu yahay xamar iyo midab dibicyo leh iyo caddaan.
9 Markaasaan idhi, Sayidkaygiiyow, waa maxay kuwanu? Markaasaa malaggii ila
hadlay igu yidhi, Anigaa ku tusi doona waxa kuwanu yihiin. 10 Oo ninkii geedaha
hadaaska ah dhex taagnaa ayaa jawaabay oo wuxuu yidhi, Kuwanu waa kuwii Rabbigu
u diray inay dhulka hore iyo dib u dhex maraan. 11 Oo iyana waxay u jawaabeen
malaggii Rabbiga oo geedaha hadaaska ah dhex taagnaa oo waxay ku yidhaahdeen,
Dhulkii hore iyo dibba waannu u dhex marnay, oo bal eeg, dhulkii oo dhammu wuu
deggan yahay oo wuu xasilloon yahay. 12 Markaasaa malaggii Rabbigu jawaabay oo
wuxuu yidhi, Rabbiga ciidammadow, ilaa goormaadan u naxariisanayn Yeruusaalem
iyo magaalooyinka dalka Yahuudah, kuwaasoo aad toddobaatan sannadood u cad-
haysnayd? 13 Markaasaa Rabbigu malaggii ila hadlay ugu jawaabay erayo wanaagsan
oo qabow. 14 Kolkaasaa malaggii ila hadlay igu yidhi, War qayli, oo waxaad tidhaahdaa,
Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu Yeruusaalem iyo Siyoonba waxaan ugu
masayrsanahay masayr weyn. 15 Oo aad iyo aad baan ugu cadhooday quruumaha
iska istareexsan! Waayo, anigoo in yar u cadhaysan ayay sii badiyeen dhibaatadii.
16 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbigu wuxuu leeyahay, Yeruusaalem ayaan naxariis
kula soo noqday. Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Gurigayga waa laga
dhisi doonaa dhexdeeda, oo Yeruusaalem korkeeda waxaa lagu fidin doonaa xadhig
qiyaaseed. 17 Oo haddana qayli oo waxaad tidhaahdaa, Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Magaalooyinkaygu mar kalay barwaaqo la faafi doonaan, oo Rabbigu mar
kaluu Siyoon u qalbi qaboojin doonaa, oo mar kaluu Yeruusaalem dooran doonaa.

Afar Gees Iyo Afar Tumaal

---

* **1:6** Geed hadaas waa geed abaareed oo quruxsan oo ka baxa dalalka Bariga Dhexe.

18 Oo indhahaygii baan kor u qaaday, oo wax baan fiiriyey, oo waxaan arkay afar gees.
19 Oo anna waxaan malaggii ila hadlay ku idhi, Waa maxay kuwanu? Oo isna wuxuu
iigu jawaabay, Kuwanu waa geesihii kala firdhiyey dadkii dalka Yahuudah iyo dadkii
dalka Israa'iil iyo Yeruusaalemba. 20 Markaasaa Rabbigu wuxuu i tusay afar tumaal.
21 Kolkaasaan idhi, Kuwanu maxay u yimaadeen inay sameeyaan? Oo isna wuu hadlay
oo wuxuu yidhi, Kuwanu waa geesihii kala firdhiyey dadkii dalka Yahuudah si aan
ninna madaxiisa ugu qaadin aawadeed. Laakiinse kuwanu waxay haatan u yimaadeen
inay ka argaggixiyaan, oo ay hoos u tuuraan quruumaha geesahooda kor ugu qaaday
dalka Yahuudah inay kala firdhiyaan.

2

Nin Haysta Xarigga Qiyaasta

1 Oo anna indhahaygii baan kor u qaaday, oo wax baan fiiriyey, oo waxaan arkay
nin gacanta ku haysta xadhig qiyaaseed. 2 Kolkaasaan idhi, War xaggee baad u
socotaa? Oo isna wuxuu igu yidhi, Waxaan u socdaa inaan Yeruusaalem soo qiyaaso
oo aan soo ogaado intuu ballaadhkeedu yahay, iyo intuu dhererkeedu yahayba. 3 Oo
bal eeg, malaggii ila hadlay ayaa baxay, oo malag kale ayaa u baxay inuu isaga ka
hor tago. 4 Oo wuxuu ku yidhi isagii, Orod, oo la hadal ninkaas dhallinyarada ah,
oo waxaad ku tidhaahdaa, Yeruusaalem waxaa loo degi doonaa sidii tuulooyin aan
deyr lahayn, sababtuna waa dadka tirobadnaantiisa iyo xoolaha iyada dhex jooga
daraaddood. 5 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan iyada u noqon doonaa
deyr dab ah oo iyada ku wareegsan, oo waxaan iyada u noqon doonaa ammaanta
dhexdeeda joogta. 6 Rabbigu wuxuu leeyahay, Warroy dalka woqooyi ka carara, waayo,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idiin kala firdhiyey sida afarta dabaylood
oo samada. 7 Siyoonay, tan dadka Baabuloon la joogtoy, baxso. 8 Waayo, Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Ammaan dabadeed wuxuu ii soo diray quruumihii
adiga ku dhacay, waayo, kii ku taabto wuxuu taabtaa ishiisa inankeeda. 9 Waayo, bal
eega, Gacantayda ayaan iyaga ku kor ruxruxi doonaa, oo iyana waxay booli u noqon
doonaan kuwii iyaga u adeegi jiray, oo idinna waxaad ogaan doontaan in Rabbiga
ciidammadu i soo diray. 10 Magaalada Siyoonay, gabay oo reyree, waayo, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu waan imanayaa oo dhexdaadaan degganaan doonaa.
11 Oo wakhtigaas quruumo badan ayaa Rabbiga isugu darmi doona, oo dadkaygay
noqon doonaan, oo dhexdaadaan degganaan doonaa, oo adna waxaad ogaan doontaa
in Rabbiga ciidammadii ii soo kaa diray. 12 Oo Rabbiguna dadka dalka Yahuudah wuu
dhaxli doonaa iyagoo qaybtiisa ku ah dalka quduuska ah, oo weliba Yeruusaalem buu
dooran doonaa. 13 Binu-aadmiga oo dhammow, Rabbiga hortiisa ku aamusa, waayo,
isagu waa ka soo kacay hoygiisii quduuska ahaa.

3

Dharka Nadiifsan Wadaadka Sare

1 Oo wuxuu i tusay Yashuuca oo ah wadaadka sare oo hor taagan malaggii Rabbiga,
iyo Shayddaan oo taagan gacantiisa midig si uu u ashtakeeyo. 2 Markaas Rabbigu
wuxuu Shayddaan ku yidhi, Shayddaanow, Rabbigu ha ku canaanto, Rabbiga Yeru-
usaalem doortay ha ku canaanto. Sow kanu ma aha qori dab laga dhiftay? 3 Haddaba
Yashuuca dhar wasakhaysan buu qabay, oo wuxuu istaagay malagga hortiisii. 4 Isagu
wuu jawaabay oo la hadlay kuwii isaga hor taagnaa, oo wuxuu ku yidhi, Dharka
wasakhaysan isaga ka fura. Kolkaasuu isagiina ku yidhi, Bal eeg, xumaantaadii waan
kaa qaaday oo waxaan kuu xidhi doonaa dhar aad u wanaagsan. 5 Oo anna markaasaan
idhi, Duub daahirsan madaxa ha loo saaro. Markaasaa duub daahirsan madaxa loo
saaray, oo dhar baa loo xidhay, oo malaggii Rabbiga ayaa ag istaagay. 6 Markaasaa

malaggii Rabbigu u caddeeyey Yashuuca, oo wuxuu ku yidhi, 7 Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Haddaad jidadkayga ku socotid, oo aad amarkayga xajisid, markaas
waxaad xukumi doontaa gurigayga, oo weliba waxaad dhawri doontaa barxadahayga,
oo anna kuwa halkan taagan dhexdooda ayaan kaa siin doonaa meel aad soo gashid.
8 Haddaba Yashuuca oo wadaadka sare ahow, maqal, adiga iyo saaxiibbadaada ku hor
fadhiya, maxaa yeelay, iyagu waa niman calaamad ah, waayo, bal eeg, anigu waxaan
bixin doonaa addoonkayga Biqilka ah. 9 Waayo, bal eeg dhagaxa aan Yashuuca hortiisa
dhigay, isku dhagax ayaa waxaa ku yaal toddoba indhood. Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Bal eeg, anigu waan xardhi doonaa xaradhkiisa, oo dalkaas xu-
maantiisana maalin qudha baan ku qaadi doonaa. 10 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu
leeyahay, Wakhtigaas ninkiin kastaaba wuxuu deriskiisa ugu yeedhi doonaa canabka
iyo berdaha hoostooda.

4

Laambadda Dahabka Ah Iyo Labada Geed Ee Saytuunka Ah

1 Oo haddana malaggii ila hadlay ayaa i toosiyey, sidii nin hurdo laga soo toosiyey.
2 Oo wuxuu igu yidhi, War maxaad aragtaa? Oo aniguna waxaan idhi, Waxaan arkaa
oo u jeedaa laambad wada dahab ah, oo maddiibaddeedana iyaday kor sarantahay,
oo toddobadeeda laambadood ee yaryarna way kor yaalliin, oo waxaa jira toddobada
tuubbo oo ku socota laambad yar oo kasta oo ku kor taal. 3 Oo agteedana waxaa ku yaal
laba geed oo saytuun ah, oo mid wuxuu ku yaal maddiibadda dhankeeda midig, oo kan
kalena wuxuu ku yaal maddiibadda dhankeeda bidix. 4 Oo anna waan jawaabay oo la
hadlay malaggii ila hadlay oo waxaan ku idhi, Sayidkaygiiyow, waa maxay kuwanu?
5 Markaasaa malaggii ila hadlay jawaabay oo wuxuu igu yidhi, War miyaadan aqoon
waxa kuwanu yihiin? Oo anna waxaan ku idhi, Maya, sayidkaygiiyow. 6 Markaasuu
jawaabay oo ila hadlay, oo wuxuu igu yidhi, Kanu waa eraygii Rabbigu u soo diray
Serubaabel, oo wuxuu ku yidhi, Rabbigii ciidammadu wuxuu leeyahay, Itaal kuma aha,
xoogna kuma aha, laakiinse waxay ku tahay ruuxayga. 7 Buurtan weynay, kumaad
tahay? Serubaabel hortiisa waxaad ku noqon doontaa bannaan. Oo isna wuxuu soo
bixin doonaa dhagaxa madaxa ah isagoo dhawaaqaya oo leh, Ammaan ha u ahaato,
ammaan ha u ahaato. 8 Oo weliba waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga, oo wuxuu igu
yidhi, 9 Serubaabel gacmihiisa ayaa dhigay gurigan aasaaskiisa, oo weliba gacmihiisaa
dhammayn doona, oo waxaad ogaan doontaa in Rabbiga ciidammadu ii soo kaa diray.
10 Waayo, bal yaa quudhsaday maalinta waxyaalaha yaryar? Waayo, iyagu way rayrayn
doonaan, oo waxay arki doonaan xadhigga miisaanka oo ku jira gacanta Serubaabel,
waana toddobadan oo ah indhihii Rabbiga. Iyagu dhulka oo dhan ayay hore iyo dibba u
fiiriyaan. 11 Markaasaan jawaabay, oo waxaan isagii ku idhi, Waa maxay labadan geed
oo saytuunka ah oo ku yaal laambadda dhankeeda midig iyo dhankeeda bidixba? 12 Oo
haddana mar labaad baan jawaabay oo waxaan ku idhi, Waa maxay labadan laamood
oo saytuunka ah oo ku ag yaal labada tuubbo oo dahabka ah oo saliidda dahabka ah iska
madhiya? 13 Oo isna wuu ii jawaabay oo wuxuu igu yidhi, War miyaadan aqoon waxa
kuwanu yihiin? Oo anna waxaan ku idhi, Maya, sayidkaygiiyow. 14 Oo isna kolkaasuu
igu yidhi, Kuwanu waa labada la subkay oo ag istaaga Sayidka dhulka oo dhan.

5

Qorniinkii La Duubo Oo Duulaya

1 Oo haddana indhaha baan kor u taagay oo wax fiiriyey, oo waxaan arkay qorniin
la duubo oo duulaya. 2 Oo isna wuxuu igu yidhi, War maxaad aragtaa? Oo anna
waxaan ugu jawaabay, Waxaan arkaa qorniin la duubo oo duulaya, oo dhererkiisu waa
labaatan dhudhun, ballaadhkiisuna waa labaatan dhudhun. 3 Markaasuu igu yidhi,

Kanu waa habaarka soo baxay oo dhulka oo dhan kor maraya, waayo, ku alla kii wax
xada waxaa lagu baabbi'in doonaa sida dhankiisan ku qoran, oo ku alla kii been ku
dhaartana waxaa lagu baabbi'in doonaa sida dhankiisa kale ku qoran. 4 Oo Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan soo bixin doonaa, oo wuxuu soo geli doonaa
guriga tuugga, iyo guriga kan magacayga beenta ugu dhaarta, oo wuxuu iska joogi
doonaa gurigiisa dhexdiisa, oo alwaaxdiisa iyo dhagaxyadiisaba wuu wada baabbi'in
doonaa.

Naag Weel Ku Jirta

5 Markaasaa malaggii ila hadlay soo baxay, oo wuxuu igu yidhi, Bal hadda indhaha
kor u taag, oo bal arag waxa uu yahay waxan soo baxaya. 6 Oo waxaan ku idhi, Waa
maxay? Kolkaasuu igu yidhi, Kanu waa weel eefaah ah oo soo baxaya. Oo weliba
wuxuu igu yidhi, Kanu waa muuqashadii dembigooda oo dhulka oo dhan gaadhay. 7 Oo
bal eeg, waxaa kor loo qaaday wax culus oo laxaamad ah, oo waxaa jirtay naag eefaahda
dhexdeeda fadhida. 8 Oo haddana wuxuu igu yidhi, Tanu waa xumaan. Kolkaasuu
iyadii hoos ugu riday eefaahda dhexdeeda, oo wuxuu ku daboolay wixii cuslaa oo
laxaamadda ahaa. 9 Oo markaasaan indhaha kor u taagay, oo intaan wax fiiriyey ayaan
arkay laba naagood oo soo baxay, oo dabayshuna waa ku jirtay baalashooda. Iyagu
waxay lahaayeen baalal u eg baalasha xuurta oo kale, oo iyana intay eefaahdii kor u
qaadeen ayay meel dhulka iyo samada u dhaxaysa geeyeen. 10 Markaasaan malaggii
ila hadlay ku idhi, Kuwanu xaggee bay eefaahda u qaadayaan? 11 Oo isaguna wuxuu
igu yidhi, Waxay u qaadayaan inay guri iyada uga dhisaan dalka Shincaar, oo markii la
diyaariyo ayaa iyada lagu dejin doonaa halkaas oo meesheeda ah.

6

Afar Gaarifaras

1 Oo haddana indhaha baan kor u taagay oo wax fiiriyey, oo waxaan arkay afar
gaadhifaras oo ka soo baxay laba buurood dhexdood, buuruhuna waxay ahaayeen bu-
uro naxaas ah. 2 Gaadhifaraska kowaad waxaa waday fardo xamar ah, gaadhifaraska
labaadna waxaa waday fardo madmadow. 3 Gaadhifaraska saddexaadna waxaa waday
fardo cadcad, gaadhifaraska afraadna waxaa waday fardo barbaro leh oo xoog badan.
4 Markaasaan jawaabay oo waxaan malaggii ila hadlay ku idhi, Sayidkaygiiyow, waa
maxay kuwanu? 5 Kolkaasaa malaggii jawaabay oo wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa
samada afarteeda dabaylood, oo ka soo baxa meeshay Sayidka dhulka oo dhan ku
hor taagnaayeen. 6 Gaadhifaraskii fardaha madmadow lahaa wuxuu tegayaa xagga
dalka woqooyi, oo kuwa cadcaduna iyagay daba gelayaan, oo gaadhifaraskii fardaha
barbaraha leh lahaana wuxuu tegayaa xagga dalka koonfureed. 7 Oo kuwii xoogga
badnaana way soo bexeen, oo waxay doonayeen inay dhulka hore iyo dibba u dhex
maraan, oo isna wuxuu ku yidhi, Taga oo dhulka hore iyo dibba u dhex mara. Oo iyana
markaasay dhulkii hore iyo dibba u dhex mareen. 8 Markaasuu igu qayliyey, oo intuu
ila hadlay ayuu igu yidhi, Bal eeg, kuwii xagga dalka woqooyi tegey ruuxaygii way ku
qabowjiyeen dalka woqooyi.

Taaji Yashuuca

9 Oo haddana waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga oo leh, 10 Kuwii maxaabiista loo
kaxaystay waxaad ka soo waddaa Xelday iyo Toobiyaah iyo Yedacyaah, oo isla maalin-
taasba kaalay, oo waxaad gashaa guriga Yoosiyaah ina Sefanyaah oo ay joogaan kuwii
Baabuloon ka yimid. 11 Oo waxaad iyaga ka qaaddaa lacag iyo dahab, oo waxaad
ka samaysaa taaj, oo waxaad madaxa u saartaa Yashuuca ina Yehoosaadaaq oo ah
wadaadka sare. 12 Isaga la hadal, oo waxaad ku tidhaadaa, Rabbiga ciidammadu
sidanuu u hadlaa oo leeyahay, Bal eega ninka magiciisu yahay Biqilka. Wuxuu ku kori

doonaa meeshiisa, oo macbudka Rabbiga ayuu dhisi doonaa. 13 Isaga qudhiisa ayaa
dhisi doona macbudka Rabbiga, oo isagu ammaantuu sidan doonaa, oo carshiga ayuu
ku dul fadhiyi doonaa oo ku talin doonaa. Wuxuu ahaan doonaa wadaad carshigiisa
ku dul fadhiya, oo labadoodaba waxaa u dhaxayn doona taladii nabaadiinada. 14 Oo
taajajka waxaa yeelan doona Xeelem iyo Toobiyaah iyo Yedacyaah iyo Xeen oo ah ina
Sefanyaah, oo waxayna u ahaan doonaan xusuus macbudka Rabbiga ku jirta. 15 Oo
kuwa meelaha fog jooga ayaa iman doona oo waxay ka shaqayn doonaan dhisidda
macbudka Rabbiga, oo idinkuna waxaad ogaan doontaan in Rabbiga ciidammadu uu ii
soo kiin diray. Tanu way ahaan doontaa haddaad ku dadaashaan inaad codka Rabbiga
Ilaahiinna ah addeecdaan.

7

Diidmadii Soonka Aan Naxariista Iyo Caddaaladda Lahayn

1 Oo Boqor Daariyus sannaddiisii afraad ayaa eraygii Rabbigu u yimid Sekaryaah
maalintii afraad oo bisha sagaalaad, taasoo ah bisha Kislee'u. 2 Haddaba reer Beytel
waxay soo direen Shareser iyo Regem Meleg iyo raggoodiiba inay Rabbiga baryaan,
3 iyo inay la hadlaan wadaaddadii guriga Rabbiga ciidammada, iyo nebiyadii, oo ay
ku yidhaahdaan, Miyaan bisha shanaad ooyaa, oo miyaan gooni iska dhigaa sidii
aan yeeli jiray sannadahan badan oo dhan? 4 Oo haddana waxaa ii yimid Eraygii
Rabbiga oo wuxuu igu yidhi, 5 Waxaad la hadashaa dadka dalka deggan oo dhan iyo
wadaaddadaba, oo waxaad ku tidhaahdaa, Markaad soomi jirteen oo aad barooran
jirteen bisha shanaad iyo bisha toddobaad, oo ah toddobaatankan sannadood, miyaad
innaba aniga ii soomi jirteen? 6 Oo markaad wax cuntaan, iyo markaad wax cabtaan,
miyaydaan nafsaddiinna u cunin oo miyaydaan nafsaddiinna u cabbin? 7 Sow ma aha
erayadii Rabbigu kaga dhex qayliyey nebiyadii hore, markii Yeruusaalem la degganaa
oo ay barwaaqada ku dhex jirtay, oo la wada degganaa magaalooyinka hareeraheeda
ku wareegsan iyo xagga koonfureed iyo bannaankaba?

8 Markaasaa eraygii Rabbigu u yimid Sekaryaah, isagoo leh, 9 Rabbiga ciidammadu
sidan buu ku hadlay oo yidhi, Garsoorid daacad ah naqa, oo nin waluba walaalkiis ha
u sameeyo naxariis iyo raxmad. 10 Hana dulmina carmalka, ama agoonta, ama qari-
ibka, ama masaakiinta, oo midkiinna yuusan qalbiga xumaan ugu fikirin walaalkiis.
11 Laakiinse way diideen inay dhegaystaan, oo intay caasiyeen ayay dhegaha fu-
raysteen, si ayan u maqlin. 12 Oo waxay qalbigoodii ka dhigeen sidii dhagax adag oo kale
si ayan u maqlin sharcigii iyo erayadii Rabbiga ciidammadu uu ku soo dhiibay ruuxiisa
markuu nebiyadiisii hore soo diray, oo sidaas daraaddeed waxaa Rabbiga ciidammada
ka timid cadho weyn. 13 Oo sidii uu u dhawaaqay oo iyana ay maqli waayeen, sidaas oo
kalay u qayliyeen, oo anna ma aan maqlin, ayaa Rabbiga ciidammadu yidhi, 14 laakiinse
waxaan iyaga ku kala firdhiyey dabayl duufaan ah oo waxaan dhex geeyey quruumaha
ayan aqoon oo dhan. Sidaasuu dalkii cidla u noqday iyaga dabadood, oo ninna ma dhex
marin, ciduna kuma soo noqon, waayo, dalkii wacnaa cidla baa laga dhigay.

8

Rabbiga Oo Ballanqaadaya Inuu Yeruusaalem Barakeeyo

1 Markaasaa Eraygii Rabbiga ciidammadu ii yimid, isagoo leh, 2 Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Siyoon waxaan ugu qiirooday qiiro aad u weyn, oo waxaan iyada
ugu qiirooday cadho weyn. 3 Rabbigu wuxuu leeyahay, Siyoon baan ku soo noqday,
oo waxaan degganaan doonaa Yeruusaalem dhexdeeda, oo Yeruusaalem waxaa lagu
odhan doonaa Magaaladii runta, oo buurta Rabbiga ciidammadana waxaa lagu odhan
doonaa Buurta quduuska ah. 4 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Yeruusaalem
jidadkeeda waxaa mar kale degganaan doona odayaal iyo habro, nin kasta isagoo

gacanta ku haysta ushiisa cimrigiisa weynaaday daraaddiis. 5 Oo magaalada jidad-
keedana waxaa ka buuxi doona wiilal iyo gabdho oo jidadka dhexdooda ku cayaaraya.
6 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas hadday yaab ku tahay dadkan
kuwooda hadhay, ma yaab bay ku ahaanayaan indhahayga? 7 Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Bal eeg, dadkaygaan ka badbaadin doonaa dalka bari iyo dalka
galbeed. 8 Waanan keeni doonaa, oo Yeruusaalem way dhex degganaan doonaan, oo
dadkaygii way noqon doonaan oo anna waxaan noqon doonaa Ilaahooda anoo leh
daacadnimo iyo xaqnimo. 9 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Gacmihiinnu xoog
ha yeesheen, kuwiinna wakhtigan erayadan ka maqla afka nebiyada kuwaasoo joogay
maalintii aasaaskii guriga Rabbiga ciidammada, kaasoo ah macbudka, loo dhigay si
loo dhiso. 10 Waayo, wakhtigaas ka hor ninna kiro ma lahayn, neefna kiro ma lahayn
innaba, oo kii baxay iyo kii galay toona nabadu uma jirin cadowga daraaddiis, waayo,
dadka oo dhan nin kasta waxaan ku diray deriskiisa. 11 Laakiinse Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Haatan dadkan hadhay sidii waagii hore u ahaan maayo. 12 Waayo,
waxaa jiri doona iniintii nabadda. Geedcanabkuna canabkiisuu dhali doonaa, oo
dhulkuna midhihiisuu soo bixin doonaa, oo samooyinkuna sayaxay soo deyn doonaan,
oo waxaan ka dhigi doonaa in kuwa dadkan ka hadhay ay waxyaalahan oo dhan
dhaxlaan. 13 Dadka dalka Yahuudahow, iyo dadka dalka Israa'iilow, sidaad quruumaha
habaar ugu dhex ahaydeen ayaan idiin badbaadin doonaa, oo barako baad ku ahaan
doontaan. Ha cabsanina, laakiinse gacmihiinnu xoog ha yeesheen. 14 Waayo, Rabbiga
ciidammadu wuxuu leeyahay, Sidii waagii ay awowayaashiin iiga xanaajiyeen oo aan
ugu fikiray inaan iyaga wax xun ku sameeyo, oo aanan taas uga soo noqon, 15 sidaas
oo kale ayaan haatan ku fikiray inaan wax wanaagsan ku sameeyo Yeruusaalem
iyo dadka dalka Yahuudah, haddaba ha cabsanina. 16 Idinku waxaad samaysaan
waxyaalahan, ninkiin kastaaba deriskiisa run ha kula hadlo, oo waxaad irdihiinna ku
naqdaan garsoorid run ah oo nabad keenta, 17 oo midkiinna yuusan qalbiga xumaan
ugu fikirin deriskiisa, oo ha jeclaanina dhaar been ah, waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Waxyaalahan oo dhammu waa waxyaalo aan necbahay.
18 Oo waxaa ii yimid Eraygii Rabbiga ciidammada, isagoo leh, 19 Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Soonkii bisha afraad iyo soonkii bisha shanaad iyo soonkii bisha tod-
dobaad iyo soonkii bisha tobnaadba waxay dadka dalka Yahuudah u noqon doonaan
farxad iyo rayrayn iyo iido lagu rayreeyo, haddaba sidaas daraaddeed jeclaada runta
iyo nabadda. 20 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Mar kale waxaa iman doona
dadyow iyo kuwo magaalooyin badan deggan. 21 Oo magaalo dadka deggan waxay u
tegi doonaan dad magaalo kale deggan, oo waxay ku odhan doonaan, Ina keena aynu
dhaqsiyo Rabbiga u barinnee, oo aynu Rabbiga ciidammada doondoonnee, oo aniguna
waan tegi doonaa. 22 Dadyow badan iyo quruumo xoog badanuba waxay u soo kici
doonaan inay Yeruusaalem ka doondoonaan Rabbiga ciidammada, iyo inay Rabbiga
baryaan. 23 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas toban nin oo ka mid ah
quruumaha oo dhammu waxay ku dhegi doonaan mid Yuhuud ah darafka dharkiisa,
iyagoo leh, Annagu waannu idin raaci doonnaa, waayo, waxaannu maqalnay in Ilaah
idinla jiro.

9

Xukunka Cadawga Israa'iil

1 Kanu waa warka culus ee erayga Rabbiga oo ku saabsan dalka Xadraag, oo
Dimishaqna waa meeshuu joogayo, waayo, nin kasta iyo qabiilooyinkii reer binu
Israa'iil oo dhammuba waxay indhaha ku taagayaan Rabbiga xaggiisa, 2 iyo weliba
Xamaad oo soohdinteeda ku ag taal, iyo weliba Turos iyo Siidoon, maxaa yeelay,
iyadu way caqli badan tahay. 3 Turos waxay dhisatay qalcad, oo waxay lacag u

urursatay sida ciidda oo kale, iyo dahab saafiya sida dhoobada jidadka dhex taal oo
kale. 4 Bal eeg, Sayidku iyada wuu hantiyi doonaa, oo xooggeedana badduu ku tuuri
doonaa, oo dab baa dhammayn doona. 5 Ashqeloon way arki doontaa, wayna cabsan
doontaa, oo Gaasana way arki doontaa oo aad bay u xanuunsan doontaa, Ceqroonna
way cabsan doontaa, waayo, waxfilashadeedii way dhammaan doontaa, oo Gaasana
boqorku wuu ka baabbi'i doonaa, Ashqeloonna lama degganaan doono. 6 Ashdoodna
reer garac baa dhex degganaan doona, oo kibirka reer Falastiinna waan baabbi'in
doonaa. 7 Waxaan afkooda ka soo bixin doonaa dhiiggooda, oo ilkahooda dhexdoodana
karaahiyadoodaan ka soo bixin doonaa, oo iyaguna Ilaahayagay dad hadhay u ahaan
doonaan, oo sida ugaas dalka Yahuudah dhex jooga oo kale ayay ahaan doonaan, oo
Ceqroonna waxay noqon doontaa sida reer Yebuus. 8 Oo gurigayga hareerihiisa waan
degi doonaa inaan ciidanka ka hor joogsado, inaan ninna ka dhex marin ama ku soo
noqon, oo mar dambena mid wax dulma iyaga ma dhex mari doono, waayo, haatan
indhahaygaan ku arkay.

Imaatinkii Boqorka Siyoon

9 Magaalada Siyoonay, si weyn u reyree, magaalada Yeruusaalemay, qayli. Bal eeg,
boqorkaagu waa kuu imanayaa. Isagu waa xaq oo guul buu leeyahay, waana qalbi
qabow yahay, oo wuxuu fuushan yahay dameer ah qayl dameereed. 10 Oo anigu
Efrayim gaadhifardood kasta waan ka baabbi'in doonaa, oo Yeruusaalemna faras kuma
reebi doono, oo qaansada dagaalkana waa la baabbi'in doonaa. Isna quruumaha
nabad buu kula hadli doonaa, oo dowladnimadiisuna waxay gaadhi doontaa bad ilaa
baddeeda kale, iyo tan iyo Webiga iyo xataa dhulka darafyadiisa. 11 Oo weliba adigana
dhiiggii axdigaaga daraaddiis maxaabiistaadii waan ka soo bixiyey godkii aan biyuhu
ku jirin. 12 Ku noqda qalcadda, maxaabiistiinna rajada lahow, maantadan ayaan cad-
daynayaa inaan laba jibbaar idin siinayo. 13 Waayo, dadka Yahuudah sida qaanso baan
u xootay, oo reer Efrayim sida fallaadh oo kale ayaan qaansadii u gashaday. Siyoonay,
wiilashaada waan kicin doonaa, Gariigow, iyagaan ku kicin doonaa wiilashaada, oo
waxaan kaaga dhigi doonaa sida seef nin xoog badanu haysto.

Rabbiga Wuu Muuqan Doonaa

14 Oo Rabbigiina waa lagu arki doonaa korkooda, oo fallaadhihiisuna waa u soo bixi
doonaan sida hillaac. Oo Sayidka Rabbiga ahu buunkuu afuufi doonaa, oo wuxuu raaci
doonaa dabaylo cirwareen ah ee koonfureed. 15 Rabbiga ciidammada ayaa daafici
doona iyaga, oo way baabbi'in doonaan, oo waxay ku tuman doonaan dhagaxyada
wadhafka, oo khamri bay cabbi doonaan oo waxay u qaylin doonaan sida iyagoo
sakhraansan, oo waxay u buuxsami doonaan sida maddiibado, iyo sida rukummada
meesha allabariga. 16 Oo wakhtigaas ayaa Rabbiga Ilaahooda ahu dadkiisa badbaadin
doonaa sida iyagoo idihiisa ah, waayo, waxay ahaan doonaan sida dhagxan qaali ah
oo taaj ku jira oo dalkiisa ka kor dhalaalaya. 17 Barwaaqadiisu badanaa oo quruxdiisu
weynaan badanaa! Barbaarrada hadhuudh baa barwaaqayn doonaa, gabdhahana
khamri cusub baa barwaaqayn doona.

10

Rabbigu Wuu Daryeeli Doonaa Yahuudah

1 Xilliga roobka dambe roob ka barya Rabbiga, isagoo ah Rabbiga hillaaca sameeya,
oo iyaguu siin doonaa roob wanaagsan, oo wuxuu qof kasta beerta ku siin doonaa doog.
2 Waayo, teraafiimkii waxay ku hadleen wax aan waxba ahayn, waxsheegayaashiina
wax been ah bay arkeen, oo waxay sheegeen riyooyin been ah, oo si aan waxtar lahayn
ayay ugu qalbi qaboojiyaan, haddaba sidaas daraaddeed waxay u ambadaan sida ido
oo kale, oo aad bay u dhibtoodaan, maxaa yeelay, adhijir ma leh. 3 Adhijirrada aad

baan ugu cadhooday, oo waxaan ciqaabi doonaa orgida, waayo, Rabbiga ciidammadu
wuxuu soo booqday idihiisii ahaa dadka dalka Yahuudah, oo wuxuu ka dhigi doonaa
sida faraskiisa sharafta leh oo dagaalka ku jira. 4 Waxaa isaga ka iman doona dhagaxa
rukunka, oo dhidibkuna isaguu ka iman doonaa, qaansada dagaalkuna isagay ka iman
doontaa, oo taliye kastaana isaguu ka iman doonaa. 5 Oo iyana waxay ahaan doonaan
sida rag xoog badan oo dagaal gala oo cadowgooda kula tunta dhoobada jidadka dhex
taal. Wayna diriri doonaan, maxaa yeelay, Rabbiga ayaa iyaga la jira. Oo kuwa
fardaha ku joogaana way isku qasmi doonaan. 6 Reer Yahuudah waan xoogayn doonaa,
waanan badbaadin doonaa reer Yuusuf, oo mar kalaan soo celin doonaa, waayo, waan
u naxariisanayaa, oo waxay noqon doonaan sidii iyagoo aanan xoorin, waayo, waxaan
ahay Rabbiga Ilaahooda ah, oo waan maqli doonaa iyaga. 7 Oo kuwa reer Efrayimna
waxay noqon doonaan sida nin xoog badan, oo qalbigooduna wuxuu u rayrayn doonaa
sidii iyagoo khamri ka wabxay, oo carruurtooduna way arki doonaan, oo way rayrayn
doonaan, oo qalbigooduna waa ku farxi doonaa Rabbiga. 8 Anigu waan u foodhyi
doonaa iyaga, oo waan isu soo wada ururin doonaa, waayo, waan soo furtay, oo waxay
u badan doonaan siday u badnaan jireen. 9 Waxaan iyaga ku beeri doonaa dadyowga
dhexdooda, wayna igu soo xusuusan doonaan waddammo fog. Way noolaan doonaan
iyaga iyo carruurtooda, oo way soo noqon doonaan. 10 Mar kalaan ka soo bixin doonaa
dalkii Masar, Ashuurna waan ka soo ururin doonaa, oo waxaan iyaga keeni doonaa
dalka Gilecaad iyo Lubnaan, oo weliba meel looma heli doono. 11 Oo isagu wuxuu dhex
mari doonaa badda dhibaatada, oo wax buu ku dhufan doonaa hirarka badda, oo Webi
Niil moolkiisuna waa engegi doonaa, oo kibirka Ashuurna waa la soo dejin doonaa,
oo usha boqortooyada Masarna way iska baabbi'i doontaa. 12 Oo iyagaan ku xoogayn
doonaa Rabbiga, oo hor iyo dibba way ugu socon doonaan magiciisa, ayaa Rabbigu
leeyahay.

11

1 Lubnaanay, albaabbadaada fur in dab baabbi'iyo geedahaaga kedarka ah. 2 Geed
beroosh ahow, ooya, waayo, geedkii kedarka ahaa waa dhacay, maxaa yeelay, kuwii
qurqurxoonaa waa la kharribay. Kuwiinna geedaha alloonka ah oo Baashaan yahow,
ooya, waayo, kayntii adkayd waa dhacday. 3 Waxaa yeedhaya codkii baroortii adhi-
jirrada! Waayo, sharaftoodii waa la kharribay! Waxaa yeedhaya codkii cida aaran
libaaxyada! Waayo, kibirkii Urdun waa la kharribay.

Laba Adhijir

4 Rabbiga Ilaahayga ahu wuxuu yidhi, Daaji idaha la qalayo. 5 Kuwii hantidooda
lahaa way gowracaan, oo isumana ay haystaan inay eed leeyihiin, oo kuwa iyaga soo
iibiyaana mid kastaaba wuxuu leeyahay, Mahad waxaa leh Rabbiga, waayo, taajir baan
noqday, oo adhijirradooduna uma ay naxaan iyaga. 6 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay,
Anigu mar dambe u sii nixi maayo dadka dalka deggan, laakiinse bal eeg, nin kastaba
waxaan ku ridi doonaa gacanta deriskiisa, iyo gacanta boqorkiisa, oo iyana dalkay
ku dhufan doonaan, oo gacantooda kama aan samatabbixin doono. 7 Markaasaan
daajiyey idaha la qalayo, oo sida xaqiiqada ah waxay ahaayeen idaha ugu miskiinsan.
Oo waxaan soo qaatay laba ulood, oo mid waxaan u bixiyey Raallinimo, middii kalena
waxaan u bixiyey Xidhiidh, oo idihii waan daajiyey. 8 Oo saddexdii adhijirba isku bil
baan baabbi'iyey, waayo, naftaydu way ka daashay, oo weliba naftooduna way iga
neceen. 9 Markaasaan idhi, Anigu idin daajin maayo. Kii dhimanayaa ha dhinto, kii
halligmayaana ha halligmo, oo intii hadhana mid waluba kan kale hilibkiisa ha cuno.
10 Oo waxaan soo qaatay ushaydii aan Raallinimo u bixiyey, oo waan kala jebiyey, si
aan u jebiyo axdigaygii aan dadyowga oo dhan la dhigtay. 11 Oo maalintaasuu jabay, oo

sidaasay kuwii idaha u miskiinsanaa oo i dhegaystay u ogaadeen in kaasu yahay Eraygii
Rabbiga. 12 Oo waxaan iyagii ku idhi, Hadday idinla wanaagsan tahay, kiradaydii i
siiya, haddii kalese iska daaya. Sidaas daraaddeed waxay kiradaydii iigu miisaameen
soddon gogo' oo lacag ah. 13 Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Dheryasameeyaha u tuur
qiimihii wanaagsanaa oo ay igu qiimeeyeen. Oo anna waxaan soo qaaday soddonkii
gogo' oo lacagta ahaa, kolkaasaan guriga Rabbiga ugu tuuray dheryasameeyaha. 14 Oo
haddana waxaan kala jebiyey ushaydii kale oo aan Xidhiidh u bixiyey, inaan kala gooyo
walaalnimadii dadka dalka Yahuudah iyo dadka dalka Israa'iil ka dhexaysay.
15 Oo Rabbigu wuxuu igu yidhi, Haddana mar kale waxaad qaadataa adhijir nacas
ah alaabtiis. 16 Waayo, bal eeg, waxaan dalka ka dhex kicin doonaa adhijir aan soo
booqanayn kuwa ambaday, oo aan doondoonayn kuwa kala firdhay, oo aan bogsiinayn
kii jaban, oo aan daajinayn kii feyow, laakiinse isagu wuxuu cuni doonaa hilibka
baruurta, oo raafafkoodana wuu kala dildillaacin doonaa. 17 Waxaa iska hoogay
adhijirka waxtarlaawaha ah oo adhiga isaga taga! Seef baa ku dhici doonta gacantiisa
iyo ishiisa midig. Gacantiisu dhammaanteed way engegi doontaa, oo ishiisa midigna
kulligeed way madoobaan doontaa.

12

Cadaawayaasha Yeruusaalem Oo La Baabbi'in Doono

Farriin:

1 Kanu waa warka culus ee erayga Rabbiga oo ku saabsan dalka Israa'iil.
Rabbigii samada kala bixiyey, oo aasaaska dhulka dhigay, oo dadka naftiisa ku
dhex sameeyey wuxuu leeyahay, 2 Bal eeg, Yeruusaalem waxaan koob lagu dhacdhaco
uga dhigi doonaa dadka ku wareegsan oo dhan, iyo weliba dalka Yahuudah, markii
Yeruusaalem la hareereeyo. 3 Oo waxay wakhtigaas ahaan doontaa inaan Yeruusaalem
dhagax culaab badan uga dhigo dadyowga oo dhan, oo intii isku culaabaysa oo dham-
muna aad bay u dhaawacmi doonaan, oo quruumaha dhulka oo dhammuna iyaday isu
soo urursan doonaan inay la dagaallamaan. 4 Rabbigu wuxuu leeyahay, Wakhtigaas
faras kasta waan argaggixin doonaa, oo kan ku joogana waalli baan ku ridi doonaa,
laakiin indhaha baan ku hayn doonaa dadka dalka Yahuudah, markaan faras kasta oo
dadyowga indhatiro. 5 Oo taliyayaasha dalka Yahuudahna waxay qalbiga iska odhan
doonaan, Kuwa Yeruusaalem deggan xooggii ay Rabbiga ciidammada oo Ilaahooda ah
ka heleen waa inoo xoog. 6 Wakhtigaas taliyayaasha dalka Yahuudah waxaan ka dhigi
doonaa sida girgire dab ah oo qoryo ku dhex jira, iyo sida qori ololaya oo xidhmooyin
hadhuudh ah ku dhex jira, oo iyana waxay wada baabbi'in doonaan dadyowga iyaga
ku wareegsan oo dhan, kuwa midigta ka xiga iyo kuwa bidixda ka xigaba, oo reer
Yeruusaalemna mar kalay degganaan doonaan meeshooda, taasoo ah Yeruusaalem
qudheeda. 7 Oo weliba Rabbigu wuxuu marka hore badbaadin doonaa teendhooyinka
dadka Yahuudah, in sharafta reer Daa'uud iyo sharafta dadka Yeruusaalem degganu
ayan ka sii weynaan tan dadka Yahuudah. 8 Wakhtigaas Rabbigu wuxuu daafici doonaa
dadka Yeruusaalem deggan, oo kii iyaga ugu tabaryaru wakhtigaas wuxuu ahaan
doonaa sida Daa'uud oo kale, oo reer Daa'uudna wuxuu noqon doonaa sida Ilaah
oo kale, iyo sida malaa'igtii Rabbiga oo iyaga hor socota. 9 Oo wakhtigaas waxaan
doondoonayaa inaan wada baabbi'iyo quruumaha Yeruusaalem ku kaca oo dhan.

U Baroorashada Kii Ay Wareemay

10 Oo reer Daa'uud iyo dadka Yeruusaalem degganba waxaan ku shubi doonaa ruuxa
raxmadda iyo baryootanka, oo waxay arki doonaan aniga oo ah kii ay wareemeen, oo
iyana isagay ugu barooran doonaan sida mid ugu baroorto wiilkiisa madiga ah, oo aad
bay ugu murugoon doonaan isaga, sida mid ugu murugoodo curadkiisa. 11 Wakhtigaas

Yeruusaalem waxaa jiri doonta baroorasho weyn oo ah sidii baroorashadii Hadad-
Rimmoon taasoo ku dhex tiil dooxada Megiddoo. 12 Oo dalkuna waa wada barooran
doonaa, qoys kastaba gooni ahaantiisa, qoyska reer Daa'uud gooni ahaantiis, naaga-
hooduna gooni ahaantood, qoyska reer Naataanna gooni ahaantiis, naagahooduna
gooni ahaantood, 13 qoyska reer Laawina gooni ahaantiis, naagahooduna gooni
ahaantood, qoyska reer Shimciina gooni ahaantiis, naagahooduna gooni ahaantood,
14 qoysaska hadhay oo dhan, mid kastaba gooni ahaantiis, naagahooduna gooni ahaan-
tood.

13

Ka Maydhidda Dembiga

1 Wakhtigaas waxaa reer Daa'uud iyo dadka Yeruusaalem degganba u furmi doonta
il dembiga iyo nijaasta lagaga maydho. 2 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Waxay
wakhtigaas noqon doontaa inaan dalka dhexdiisa ka wada baabbi'iyo magacyada
sanamyada, oo mar dambena iyaga lama soo xusuusan doono, oo weliba waxaan
ka dhigi doonaa inay nebiyada beenta ah iyo ruuxa wasakhda ahuba dalka ka dhex
baxaan. 3 Oo markii mid wax sii sheego, aabbihiis iyo hooyadiisii dhalay waa inay
isaga ku yidhaahdaan, Waa inaadan sii noolaan, waayo, been baad magaca Rabbiga
ku sheegtaa. Oo aabbihiis iyo hooyadiisii dhalay waa inay isaga wareemaan intuu wax
sii sheegayo. 4 Oo wakhtigaas nebiyada midkood kastaaba wuu ku ceeboobi doonaa
riyadiisii markuu wax sii sheegayo, mana ay xidhan doonaan dhar dhogor badan oo ay
wax ku khiyaanaan. 5 Laakiinse wuxuu odhan doonaa, Anigu nebi ma ahi, ee waxaan
ahay dhulbeerte, waayo, tan iyo yaraantaydii baa lay addoonsanayay. 6 Oo waxaa
lagu odhan doonaa, Waa maxay nabrahan gacmahaaga ku yaalla? Oo isna wuxuu ugu
jawaabi doonaa, Waa kuwii laygu dhaawacay anigoo guriga saaxiibbaday jooga.

Dilkii Adhijirka Idahaa Ku Kala Yaaca

7 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Seefay, toos oo ku kac adhijirkayga iyo ninka
wadaygayga ah. Adhijirka dil, oo iduhuna way kala firdhi doonaan, oo gacantaydaan
ku soo celin doonaa kuwa yaryar. 8 Oo Rabbigu wuxuu leeyahay, Waxay noqon doontaa
in dalka oo dhan laba dalool baabba'do oo dhimato, laakiinse daloolka saddexaad
wuu hadhi doonaa. 9 Oo anna daloolka saddexaad dab baan dhex marsiin doonaa, oo
waxaan u kala miiri doonaa sida lacag loo miiro, oo waxaan u tijaabin doonaa sida
dahabka loo tijaabsho. Magacaygay igu baryi doonaan oo anna waan maqli doonaa, oo
waxaan odhan doonaa, Iyagu waa dadkaygii, oo iyana midkood kastaaba wuxuu odhan
doonaa, Rabbigu waa Ilaahay.

14

Rabbigu Wuu Iman Doonaa Wuuna Xukumi Doonaa

1 Bal eeg, waxaa imanaysa maalintii Rabbiga ee waxaagii la dhacay dhexdaada lagu
qaybsan doono. 2 Waayo, quruumaha oo dhan waan u soo wada ururin doonaa inay
Yeruusaalem la diriraan, oo magaalada waa la qabsan doonaa, guryahana waa la
dhici doonaa, naagahana waa la kufsan doonaa, oo magaalada badhkeedna maxaabiis
ahaan baa loo kaxaysan doonaa, laakiinse dadka intiisii hadhay magaalada lagama
baabbi'in doono. 3 Markaasaa Rabbigu soo bixi doonaa, oo quruumahaas buu la diriri
doonaa, siduu u diriray maalintii dagaalka. 4 Oo maalintaas cagihiisu waxay ku istaagi
doonaan Buur Saytuun, taasoo Yeruusaalem ka horraysa oo xagga bari ka xigta, oo
Buur Saytuunna dhexday uga kala dillaaci doontaa xagga bari iyo xagga galbeed, oo
waxaa jiri doonta dooxo aad u weyn, oo buurta badhkeed wuxuu u durki doonaa xagga
woqooyi, oo badhkeeda kalena wuxuu u durki doonaa xagga koonfureed. 5 Markaasaad
ku carari doontaan dooxadii buurahayga, waayo, dooxada buuruhu waxay gaadhi

doontaa tan iyo Aaseel. Oo waxaad u carari doontaan sidaad ugu hor cararteen
dhulgariirkii dhacay wakhtigii Cusiyaah boqorka ka ahaa dalka Yahuudah. Oo Rabbiga
Ilaahayga ahu wuu iman doonaa, oo waxaa la iman doonaa kuwa quduuska ah oo
dhan. 6 Oo waxay maalintaas noqon doontaa in iftiinku uusan yeelanayn dhalaal iyo
gudcur toona, 7 laakiinse waxay ahaan doontaa maalin uu Rabbigu og yahay, taasoo
aan maalin ahayn, oo aan habeenna ahayn, laakiinse waxay ahaan doontaa in markay
fiidkii tahay uu iftiin jiri doono. 8 Oo waxay maalintaas noqon doontaa inay biyo noolu
Yeruusaalem ka soo baxaan, oo badhkood wuxuu u qulquli doonaa xagga badda bari,
oo badhkooda kalena wuxuu u qulquli doonaa xagga badda galbeed, oo waxay ahaan
doontaa wakhtiga kulaylka iyo wakhtiga qabowga. 9 Oo Rabbigu boqor buu ka ahaan
doonaa dunida oo dhan, oo maalintaas Rabbigu mid buu ahaan doonaa, oo magiciisuna
mid buu ahaan doonaa.
10 Oo dalka oo dhammuna wuxuu u rogman doonaa sida Caraabaah, tan iyo Gebac
iyo ilaa Rimmoon oo Yeruusaalem xagga koonfureed ka jirta. Oo Yeruusaalemna kor
baa loo qaadi doonaa oo waxay iska degganaan doontaa meesheeda, tan iyo iridda
Benyaamiin iyo ilaa meesha iridda kowaad, iyo ilaa iridda geeska ku taal, iyo tan
iyo munaaradda Xananeel iyo ilaa boqorka macsarooyinkiisa khamriga. 11 Oo dad
baa dhexdeeda degganaan doona, oo innaba habaar dambe ma jiri doono, laakiinse
Yeruusaalem si ammaan ah ayay u degganaan doontaa. 12 Oo tanuna waa belaayada
Rabbigu ku dhufan doono dadyowga Yeruusaalem la diriray oo dhan. Iyagoo ca-
gahooda ku taagan ayaa hilibkoodu iska dhammaan doona, oo indhahoodu waxay
ku dhex baabbi'i doonaan godadkooda, carrabkooduna afkooda. 13 Oo wakhtigaas
rabshad weyn oo xagga Rabbiga ka timid ayaa dhexdooda jiri doonta, oo midkood kas-
taaba wuxuu qabsan doonaa gacanta deriskiisa, oo gacantiisu waxay ku kici doontaa
gacanta deriskiisa. 14 Oo weliba dadka dalka Yahuudah Yeruusaalem bay ku dagaallami
doonaan, oo maalka quruumaha hareeraheeda ku wareegsan oo dhanna waa la soo
wada ururin doonaa, kaasoo ah dahab iyo lacag iyo dhar aad u badan. 15 Oo saasay
noqon doontaa belaayada faraska, iyo tan baqalka, iyo tan awrka, iyo tan dameerka,
oo xayawaanka xerooyinkaas jooga oo dhanba waxaa ku dhici doonta belaayadan.
16 Oo waxay noqon doontaa in mid kasta oo ka hadhay quruumihii Yeruusaalem ku
soo kacay oo dhan uu u kici doono inuu soo caabudo Boqorka ah Rabbiga ciidammada,
iyo inuu soo dhawro Iiddii Waababka. 17 Oo qolooyinka dhulka deggan oo dhan ku
alla kii aan Yeruusaalem ugu kicin inuu soo caabudo Boqorka ah Rabbiga ciidammada
innaba roob kuma di'i doono. 18 Oo haddii uusan reer Masar u kicin, oo uusan iman,
iyagana roob kuma di'i doono, oo waxaa jiri doonta belaayo taasoo Rabbigu ku dhufan
doono quruumihii aan u kicin inay soo dhawraan Iiddii Waababka. 19 Taasu waxay
ahaan doontaa ciqaabta Masar, iyo ciqaabta dhammaan quruumaha aan u kicin inay
soo dhawraan Iiddii Waababka. 20 Wakhtigaas dawannada fardaha waxaa ku qornaan
doona, WAA U QUDUUS RABBIGA, oo dheryaha guriga Rabbiga ku jiraana waxay ahaan
doonaan sida maddiibadaha meesha allabariga hor yaal. 21 Oo xataa dheri kasta oo
Yeruusaalem dhex yaal iyo mid kasta oo dalka Yahuudah dhex yaalba quduus buu u
ahaan doonaa Rabbiga ciidammada, oo kuwa allabariga bixiya oo dhammu way iman
doonaan oo intay qaataan ayay wax ku karsan doonaan, oo wakhtigaas ka dib mid reer
Kancaan ahu guriga Rabbiga ciidammada kuma jiri doono.

MALAAKII

1 Kanu waa warka culus ee Eraygii Rabbiga oo Malaakii loogu soo dhiibay dadka dalka
Israa'iil.

Yacquub Oo La Jeclaaday Ceesawna La Necbaaday

2 Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan idin jeclaaday, laakiinse idinku waxaad
tidhaahdaan, War sidee baad noo jeclaatay? Ceesaw sow Yacquub walaalkiis ma
ahayn? ayaa Rabbigu leeyahay, laakiinse Yacquub waan jeclaaday, 3 Ceesawse waan
necbaaday, oo buurihiisiina cidla baan ka dhigay, oo dhaxalkiisiina waxaan siiyey
dawacooyinka cidlada. 4 In kastoo reer Edom yidhaahdaan, Annaga waa nala dumiyey,
laakiinse waannu soo noqon doonnaa, oo meelaha cidlada ah waannu dhisi doonnaa,
Rabbiga ciidammaduse wuxuu leeyahay, Way dhisi doonaan, laakiinse anigu waan
dumin doonaa, oo dadku wuxuu ku magacaabi doonaa, Dalka Xumaanta, iyo dadka
uu Rabbigu weligiis u cadhaysan yahay. 5 Oo indhihiinnuna way arki doonaan, oo
idinku waxaad odhan doontaan, Rabbigu ha laga weyneeyo soohdinta dalka Israa'iil
shishadeeda.

Allabaryo Iin Leh

6 Wiil wuxuu murweeyaa aabbihiis, addoonna sayidkiisa, haddaba haddii aan
aabbe ahay, meeday murwaddaydii? Haddiise aan sayid ahay, meeday cabsiday-
dii? Wadaaddada magacayga quudhsadayow, Rabbiga ciidammadu saasuu idinku
leeyahay. Idinkuna waxaad leedihiin, War sidee baannu magacaaga u quudhsannay?
7 Idinku cunto nijaasooday ayaad meeshayda allabariga ku dul bixisaan, oo weliba
waxaad leedihiin, War sidee baannu kuu nijaasaynay? Taas waxaad ku tidhaahdaan,
Miiska Rabbigu waa mid la quudhsado. 8 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Markaad neef indha la' allabari u bixisaan, sow taasu shar ma aha? Sowse shar
ma aha markaad neef curyaan ah iyo neef buka allabari u bixisaan? Haddaba bal
taliyahaaga u gee. Miyuu kugu farxi doonaa? Miyuuse ku aqbali doonaa? 9 Haddaba
waan idin baryayaaye, Rabbiga barya inuu inoo roonaado aawadeed. Haddaba idinkoo
waxaas sameeyey, miyuu midkiinna aqbalayaa? Saasuu Rabbiga ciidammadu leeya-
hay. 10 Waxaan jeclaan lahaa inuu idinku dhex jiro mid albaabbada xidha, inaydaan
meeshayda allabariga dab ugu shidin si aan waxtar lahayn! Rabbiga ciidammadu
wuxuu leeyahay, Anigu idinkuma faraxsani, oo gacmihiinnana innaba qurbaan ka
aqbali maayo. 11 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Markii qorraxdu soo baxdo
iyo markii ay dhacdo inta ka dhexle magacaygu waa ku weyn yahay quruumaha
dhexdooda, oo meel kastana waxaa magacayga aawadiis loo bixiyaa foox iyo qurbaan
daahir ah, waayo, magacaygu waa ku weyn yahay quruumaha dhexdooda. 12 Idinkuse
waad nijaasaysaan markaad tidhaahdaan, Miiskii Rabbigu waa nijaasaysan yahay, oo
cuntadiisuna waa wax la quudhsado. 13 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Idinku
waxaad tidhaahdaan, Bal eega, kanu daal badanaa! Oo weliba waad igu fududaysateen,
oo waxaad ii keenteen wax la soo dhacay, iyo neef curyaan ah, iyo mid buka, oo saasaad
qurbaan u keentaan. Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Miyaan gacantiinna ka
aqbalaa wax sidaas ah? 14 Laakiinse inkaaru ha ku dhacdo khaa'inkii adhigiisa neef
wanaagsan oo lab ahu ku jiro, oo markuu nidar galo uu Sayidka u allabaryo wax iin
leh, waayo, Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay Boqor weyn,
oo magacaygana aad baa looga cabsadaa quruumaha dhexdooda.

2

Canaantii Wadaaddada

1 Haddaba, wadaaddadow, amarkan idinkaa laydiin soo diray. 2 Oo Rabbiga ci-
idammadu wuxuu leeyahay, Haddii aydaan dhegaysan, oo aydaan qalbigiinna gelin si
aad magacayga u ammaantaan aawadeed, markaas waxaan idinku soo dejin doonaa
inkaartii, oo barakooyinkiinnana waan inkaari doonaa, oo mar horaan inkaaray,
maxaa yeelay, qalbigiinna ma aad gelisaan. 3 Bal eega, farcankiinnaan canaanan
doonaa, oo wejigiinnana waxaan ku firdhin doonaa uus, kaasoo ah uuska allabaryadi-
inna, oo waa laydinla qaadi doonaa. 4 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Waxaad
ogaan doontaan inaan anigu amarkan idiin soo diray, si uu axdigaygu reer Laawi
ula sii jiro. 5 Axdigaygii aan iyaga la dhigtay wuxuu ahaa mid nolol iyo nabaadiino
ah, oo waxaan u siiyey inay iga cabsadaan, wayna iga cabsadeen, oo magacaygana
way ka cabsadeen. 6 Sharcigii runtu afkooduu ku jiray, oo bushimihoodana xaqdarro
lagama helin. Way igula socdeen nabaadiino iyo qummanaan, qaar badanna xumaan
bay ka leexiyeen. 7 Waayo, bushimaha wadaadka waxaa waajib ku ah inay aqoonta
dhawraan, oo waxaa ku habboon in sharciga afkiisa laga doono, waayo, isagu waa
wargeeyihii Rabbiga ciidammada. 8 Laakiinse idinku jidkii baad ka baydheen, oo dad
badan baad sharciga ku kufiseen, oo axdigii reer Laawina waad kharribteen, ayaa
Rabbiga ciidammadu leeyahay. 9 Haddaba sidaas daraaddeed waxaan dadka oo dhan
hortiisa idinkaga dhigay wax la quudhsado oo hooseeya, maxaa yeelay, jidadkayga ma
aydaan dhawrin, laakiinse dadka baad ugu kala eexateen sharciga.

Iimaanxumadii Reer Yahuudah

10 Miyaynan kulligeen isku aabbe ahayn? Sow isku Ilaah inama uumin? Bal
maxaa ninkeen kastaaba walaalkiis u khiyaaneeyaa, innagoo nijaasaynayna axdigii
awowayaasheen? 11 Dadka dalka Yahuudah khiyaano bay ku macaamiloodeen, oo
dalka Israa'iil iyo Yeruusaalemna waxaa lagu sameeyey wax karaahiyo ah, waayo,
dadka dalka Yahuudah waxay nijaaseeyeen meeshii quduuska ahayd ee Rabbiga oo uu
jecelyahay, oo waxay guursadeen gabdho ilaahoodu qalaad yahay. 12 Rabbigu wuxuu
teendhooyinka reer Yacquub uga baabbi'in doonaa ninkii waxan sameeya, kan toosa
iyo kan ka jawaaba, iyo weliba kan qurbaan u bixiya Rabbiga ciidammadaba. 13 Oo
weliba waxaa kaloo aad samaysaan tan: Meesha allabariga ee Rabbiga ayaad ku dul
badisaan ilmo, iyo oohin, iyo taahid, sababtuna waa qurbaanka uusan innaba mar
dambe dan ka lahayn, oo uusan raalli ka ahayn inuu gacantiinna ka aqbalo. 14 Oo
idinku waxaad tidhaahdaan, Waa maxay sababtu? Maxaa yeelay, Rabbigu wuxuu ahaa
markhaati u dhexeeya midkiin kasta iyo naagtii dhallinyaranimadiisa oo uu khiyaano
kula macaamilooday in kastoo ay tahay weheshiisii iyo naagtii uu axdiga la dhigtay.
15 Oo miyuusan mid ka dhigin in kastoo uu lahaa waxa ruuxa ka hadhay? Oo muxuu
mid uga dhigay? Isagu wuxuu doonayay farcan Ilaah caabuda. Sidaas daraaddeed iska
jira, oo midkiinna yuusan khiyaano kula macaamiloon naagtii uu dhallinyaraanta ku
guursaday. 16 Waayo, Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa'iil wuxuu leeyahay, Anigu waan
necbahay furidda, oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Anigu waan necbahay
kii dharkiisa dulmi ku deda, haddaba sidaas daraaddeed iska jira oo khiyaano ha ku
macaamiloonina.

Maalinta Xukunka

17 Waxaad Rabbiga ku daaliseen erayadiinna, oo weliba waxaad tidhaahdaan, War
sidee baannu isaga u daalinnay? Waad daalisaan markaad tidhaahdaan, Ku alla kii
shar falaaba waa ku wanaagsan yahay Rabbiga hortiisa, oo isagu wuu ku farxaa. Amase
markaad tidhaahdaan, Meeh Ilaahii caddaaladdu?

3

1 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan soo dirayaa wargeeya-
hayga, oo isna jidka ayuu hortayda ku sii diyaargarayn doonaa. Oo Sayidka aad
doondoonaysaanna dhaqsiyuu macbudkiisa u iman doonaa, oo bal eega, wargeeyihii
axdiga oo aad ku faraxdaanna wuu imanayaa. 2 Laakiinse bal yaa u adkaysan kara
maalinta imaatinkiisa? Bal yaase taagnaan doona markuu muuqdo? Waayo, isagu
waa sida dabka lacagmiiraha iyo sida saabuunta dharmaydhaha. 3 Oo wuxuu u fadhiyi
doonaa sida kan lacagta miira oo safeeya, oo reer Laawi wuu daahirin doonaa, oo
iyaguu u safayn doonaa sida dahabka iyo lacagta loo safeeyo, oo iyana si xaqnimo ah
ayay Rabbiga qurbaanno ugu bixin doonaan. 4 Markaasaa qurbaanka dadka Yahuudah
iyo kan reer Yeruusaalem noqon doona mid Rabbigu ku farxo, sidii waagii hore iyo
sidii sannadihii qadiimka ahaa. 5 Oo anigu waan idiin soo dhowaan doonaa inaan idin
xukumo aawadeed, oo markhaati dheereeya baan ku noqon doonaa saaxiriinta, iyo
dhillayada, iyo dhaarbeenlowyada, iyo kuwa shaqaale mushahaaradiisa ku dulma, iyo
kuwa carmalka iyo agoonta dhiba, iyo kuwa qariibka gartiisa ka qalloociya, iyo kuwa
aan iga cabsan, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay.

Rabbiga Oo La Dhacaya

6 Ilma Yacquubow, anigoo Rabbiga ah isma beddelo, haddaba sidaas daraaddeed
idinku ma aydaan wada baabbi'in.

7 Tan iyo wakhtigii awowayaashiin ayaad amarradaydii gees uga leexanayseen,
oo ma aydaan dhawraynin iyagii. Haddaba Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Xaggayga u soo noqda, oo anna waan idiin soo noqon doonaa. Laakiinse idinku waxaad
tidhaahdaan, Sidee baannu u noqonaynaa?

8 Nin miyuu Rabbiga dhacaa? Idinkuse waad i dhacdaan. Laakiinse waxaad
tidhaahdaan, Maxaannu kaa dhacnay? Waxaad iga dhacdeen meeltobnaadyo iyo
qurbaanno. 9 Idinku, quruuntiinnan oo dhammu, waxaad ku inkaaran tihiin inkaartii,
waayo, waad i dhacdaan. 10 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Meeltobnaadyada
oo dhan khasnadda soo geliya in gurigayga cunto ku jirto aawadeed, oo haddaba taas
igu tijaabiya, haddii aan idiin furi waayo daaqadaha samada, oo aan idinkaga soo shubi
waayo barako aan meel qaadi karta la arag. 11 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay,
Daraaddiin baan u canaanan doonaa kan wax cuna, oo isna midhaha dhulkiinna ma
uu baabbi'in doono, oo canabkiinna beerta ku yaallana xilligiisa ka hor midhihiisa ma
xoori doono. 12 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Quruumaha oo dhammu
waxay idiinku yeedhi doonaan, Kuwa barakaysan, waayo, idinku waxaad ahaan
doontaan dal aad u faraxsan.

13 Rabbigu wuxuu leeyahay, Erayadiinnii waxay ahaayeen erayo adag oo iga gees
ah, idinkuse waxaad tidhaahdaan, Goormaannu wax kaa sheegnay? 14 Waxaad tid-
haahdeen, In Rabbiga loo adeego waxtar ma leh, oo bal maxaa faa'iido ah oo noogu
jira haddaannu amarkiisii dhawrnay, iyo xataa haddaannu murugaysnaan Rabbiga ci-
idammada kula hor soconnay? 15 Oo haatan waxaannu kuwa kibirka leh ugu yeedhnaa,
Kuwa barakaysan, kuwa xumaanta ka shaqeeyaa way barwaaqoobaan; xataa Ilaah
way jirrabaan, oo haddana way samatabbaxaan. 16 Markaasaa kuwii Rabbiga ka
cabsaday midkood baa midka kale la hadlay, oo Rabbiguna wuu dhegaystay oo wuu
maqlay, oo hortiisa kitaab xusuuseed baa loogu qoray kuwii Rabbiga ka cabsaday, iyo
kuwii magiciisa ka fiirsaday. 17 Oo Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Maalintii
aan saas sameeyo waxay ii noqon doonaan kuwaygii, iyo xataa khasnad khaas ah, oo
waan u tudhi doonaa sida nin ugu tudho wiilkiisa u adeega. 18 Markaasaad soo noqon
doontaan oo waxaad kala garan doontaan kan xaqa ah iyo kan sharka ah, iyo kan Ilaah
u adeega iyo kan aan isaga u adeegin.

4

Maalinta Rabbiga

1 Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, maalintii waa imanaysaa oo
waxay u qaxmaysaa sidii foorno oo kale, oo kuwa kibirka leh oo dhan iyo kuwa
xumaanta ka shaqeeya oo dhammuba waxay ahaan doonaan jirrido jajab ah, oo
maalinta imanaysa ayaa iyaga gubi doonta, taasuna iyaga uma reebi doonto xidid
iyo laan toona. 2 Laakiinse kuwiinna magacayga ka cabsada waxaa idiin soo bixi
doonta qorraxdii xaqnimada oo baallaheeda bogsiinta ku sidda, oo intaad baxdaan
ayaad u boodboodi doontaan sida weylaha edegga ka baxa oo kale. 3 Oo waxaad ku
tuman doontaan kuwa sharka ah oo dhan, waayo, maalinta aan saas sameeyo iyagu
waxay ahaan doonaan sida dambas cagihiinna ka hooseeya, ayaa Rabbiga ciidammadu
leeyahay.

4 Xusuusta addoonkaygii Muuse sharcigiisii, kaasoo aan ku amray isagoo jooga
Buur Xoreeb oo aan u siiyey reer binu Israa'iil oo dhan daraaddood, waxaana weeye
qaynuunno iyo xukummo. 5 Bal eega, maalinta weyn oo cabsida badan oo Rabbigu
intaanay iman waxaan idiin soo diri doonaa Nebi Eliiyaah. 6 Oo isagu aabbayaasha
qalbigooda ayuu u soo jeedin doonaa carruurta xaggooda, oo carruurta qalbigoodana
wuu u soo jeedin doonaa aabbayaasha xaggooda, si aanan u iman oo dhulka inkaar ugu
dhufan.

INJIILKA SIDA MATAYOS U QORAY

Abtirsiinta Ciise
(Luuk. 3:23-38)

1 Kanu waa kitaabkii abtirsiinyada Ciise Masiix, ina Daa'uud, ina Ibraahim.
2 Ibraahim wuxuu dhalay Isxaaq, Isxaaqna wuxuu dhalay Yacquub, Yacquubna
wuxuu dhalay Yahuudah iyo walaalihiis, 3 Yahuudahna wuxuu Tamar ka dhalay
Feres iyo Serah, Feresna wuxuu dhalay Esroom, Esroomna wuxuu dhalay Araam,
4 Araamna wuxuu dhalay Caminadaab, Caminadaabna wuxuu dhalay Naasoon, Naa-
soonna wuxuu dhalay Salmoon, 5 Salmoonna wuxuu Raxab ka dhalay Bocas, Bocasna
wuxuu Ruud ka dhalay Coobeed, Coobeedna wuxuu dhalay Yesay, 6 Yesayna wuxuu
dhalay boqor Daa'uud.
Daa'uudna wuxuu naagtii Uuriyaah qabi jiray ka dhalay Sulaymaan, 7 Sulaymaanna
wuxuu dhalay Rexabcaam, Rexabcaamna wuxuu dhalay Abyaah, Abyaahna wuxuu
dhalay Aasaa, 8 Aasana wuxuu dhalay Yoosafaad, Yoosafaadna wuxuu dhalay Yooraam,
Yooraamna wuxuu dhalay Cusyaah, 9 Cusyaahna wuxuu dhalay Yootam, Yootamna
wuxuu dhalay Axaas, Axaasna wuxuu dhalay Xisqiyaah, 10 Xisqiyaahna wuxuu dhalay
Manaseh, Manasehna wuxuu dhalay Aamoon, Aamoonna wuxuu dhalay Yoosiyaah,
11 Yoosiyaahna wuxuu dhalay Yekonyaah iyo walaalihiis waagii Baabuloon loo kax-
eeyey.
12 Goortii Baabuloon loo kaxeeyey dabadeed, Yekonyaah wuxuu dhalay Salaatii'eel,
Salaatii'eelna wuxuu dhalay Serubaabel, 13 Serubaabelna wuxuu dhalay Abihuud,
Abihuudna wuxuu dhalay Eliyaaqiim, Eliyaaqiimna wuxuu dhalay Asoor, 14 Asoorna
wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna wuxuu dhalay Akhiim, Akhiimna wuxuu dhalay
Eliyuud, 15 Eliyuudna wuxuu dhalay Elecaasaar, Elecaasaarna wuxuu dhalay Mataan,
Mataanna wuxuu dhalay Yacquub, 16 Yacquubna wuxuu dhalay Yuusuf oo ahaa ninkii
Maryan, tii Ciise, kan Masiix la yidhaahdo, ka dhashay.
17 Haddaba abtirsiinyada oo dhan oo Ibraahim ilaa Daa'uud waa afar iyo toban
oday, Daa'uud ilaa waagii Baabuloon loo kaxeeyeyna waa afar iyo toban oday, waagii
Baabuloon loo kaxeeyey ilaa Masiixana waa afar iyo toban oday.

Dhalashadii Ciise Masiix
(Luuk. 2:1-7)

18 Dhalashadii Ciise Masiix sidanay ahayd. Kolkii hooyadiis Maryan u doonanayd
Yuusuf, intaanay isu iman, waxaa la arkay iyadoo Ruuxa Quduuskaa ka uuraysatay.
19 Ninkeedii Yuusuf wuxuu ahaa nin xaq ah oo aan doonayn inuu dadka tuso, wuxuuse
doonayay inuu si qarsoon u eryo. 20 Laakiin intuu waxan ka fiirsanayay ayaa malaa'igtii
Rabbigu riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Yuusuf ina Daa'uudow, ha ka baqin inaad
naagtaada Maryan qaadatid, waayo, waxa ay uuraysatay ayaa Ruuxa Quduuskaa ka
yimid. 21 Oo waxay umuli doontaa wiil, magiciisana waxaad u bixin doontaa Ciise,
waayo, dadkiisa ayuu dembiyadooda ka badbaadin doonaa. 22 Waxaas oo dhan waxay
u dhaceen in la arko wixii Rabbigu kaga dhex hadlay nebiga, isagoo leh,
23 Gabadh bikrad ah baa uuraysan doonta oo wiil umuli doonta,
Magiciisana waxaa loo bixin doonaa, Cimmaanuu'eel;
kan micnihiisu yahay, Ilaah baa inala jooga. 24 Markaasaa Yuusuf hurdadii ka kacay oo
yeelay sidii malaa'igtii Rabbigu ku amartay, oo naagtiisii ayuu qaatay; 25 uma uuse tegin
iyada ilaa ay wiil umushay, oo wuxuu magiciisa u baxshay Ciise.

2

Imaatinkii Nimankii Xigmadda Lahaa

1 Goortii Ciise ku dhashay Beytlaxamtii Yahuudiya, waagii Herodos boqorkii ahaa,
waxaa Yeruusaalem bari kaga yimid niman xigmad leh iyagoo leh, 2 Xaggee buu joogaa
boqorka Yuhuudda ee dhashay? Waayo, bari ayaannu xiddigtiisii ka aragnay, oo
waxaannu u nimid inaannu caabudno. 3 Goortuu boqor Herodos waxan maqlay, ayuu
welwelay, isaga iyo reer Yeruusaalem oo dhan. 4 Oo intuu isu ururiyey wadaaddadii
sare iyo culimmadii dadka oo dhan, ayuu weyddiiyey meeshii Masiixu ku dhalan lahaa.
5 Oo waxay ku yidhaahdeen, Beytlaxamtii Yahuudiya, waayo, sidaasaa nebigii u qoray,
6 Adigu Beytlaxam, oo dhulka Yahuudah ahay,
Kuma aad yaridba caaqillada Yahuudah dhexdooda,
Waayo, waxaa adiga kaa soo bixi doona taliye,
Kan dadkayga Israa'iil u talin doona.

7 Markaasuu Herodos nimankii xigmadda lahaa hoos ahaan ugu yeedhay, oo ka
hubsaday goortay xiddigtu u muuqatay. 8 Kolkaasuu Beytlaxam cid u diray oo ku yidhi,
Taga oo ilmaha aad u doondoona, oo goortaad heshaan i soo ogeysiiya si aan anna
ugu tago oo u caabudo. 9 Goortay boqorkii maqleen ayay tageen, oo xiddigtii ay bari
ka arkeen ayaa hor kacday ilaa ay timid oo ay kor joogsatay meeshii ilmuhu joogay,
10 oo goortay xiddigtii arkeen ayay farxad aad u weyn ku farxeen. 11 Markaasay gurigii
galeen oo waxay arkeen ilmihii iyo Maryan hooyadiis, wayna dhaceen oo caabudeen
isaga, oo intay khasnadahoodii fureen waxay isaga u dhiibeen hadiyado dahab iyo
beeyo iyo malmal ah. 12 Markaasaa riyo loogu digay inaanay Herodos ku noqon, oo
dhulkoodii ayay jid kale u mareen.

Cararkii Xagga Masar

13 Goortay ka tageen, malaa'igtii Rabbiga ayaa Yuusuf riyo ugu muuqatay, iyadoo leh,
Kac oo kaxee ilmaha iyo hooyadiis, oo Masar u carar oo halkaas joog ilaa aan kuu soo
sheego, waayo, Herodos ayaa ilmaha dooni doona inuu dilo. 14 Wakhti habeen ah ayuu
kacay, oo ilmihii iyo hooyadiis kaxeeyey, oo Masar tegey, 15 oo halkaasuu joogay ilaa
dhimashadii Herodos, inay noqoto wixii Rabbigu kaga dhex hadlay nebiga, isagoo leh,
Wiilkayga ayaan Masar uga yeedhay.

Layntii Herodos Uu Carruurtii Beytlaxam Laayay

16 Goortuu Herodos arkay inay nimankii xigmadda lahaa ku cayaareen isagii, ayuu
aad u cadhooday, oo cid buu u diray oo laayay wiilashii yaryaraa oo dhan, kuwii laba
sannadood jiray iyo kuwii ka yaraa oo joogay Beytlaxam iyo meelaha u dhow oo dhan,
sida wakhtigii uu nimankii xigmadda lahaa ka hubsaday. 17 Markaas waxaa noqotay
wixii nebi Yeremyaah lagaga dhex hadlay, isagoo leh,
18 Cod baa Raamaah laga maqlay,
Oohin iyo baroor weyn,
Raaxeel oo u ooyaysa carruurteeda,
Oo aan doonaynin in la qalbi qabowjiyo, waayo, ma ay joogin.

Ka Soo Noqodkii Xagga Masar

19 Laakiin goortuu Herodos dhintay, malaa'igtii Rabbiga ayaa riyo ugu muuqatay
Yuusuf oo Masar jooga, iyadoo leh, 20 Kac oo kaxee ilmaha iyo hooyadiis, oo dhulka
Israa'iil tag, waayo, kuwii ilmaha naftiisa doonayay waa dhinteen. 21 Markaasuu kacay
oo kaxeeyey ilmihii iyo hooyadiis, oo dalkii Israa'iil tegey. 22 Laakiin goortuu maqlay
in Arkhela'os meeshii aabbihiis Herodos Yahuudiya xukumayo, wuu ka baqay inuu
halkaas tago. Markaase Ilaah baa riyo ugu digay, oo uu dhinacyada Galili ku leexday.

23 Wuxuuna yimid oo degay magaalada Naasared la odhan jiray si ay u noqoto wixii
nebiyada lagaga hadlay, Waxaa loogu yeedhayaa Naasaraani.

3

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday
(Mar. 1:1-8; Luuk. 3:1-17)

1 Maalmahaas waxaa yimid Yooxanaa Baabtiisaha isagoo cidlada Yahuudiya wax ku
wacdiyaya, oo leh, 2 Toobadkeena, waayo, boqortooyadii jannadu waa dhow dahay.
3 Waayo, kan waa kii nebi Isayos ka hadlay kolkuu yidhi,
Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya.
4 Yooxanaa qudhiisu wuxuu guntanaa dharkiisii dhogorta geel ahaa, oo suun meged
ahna dhexduu ku xidhnaa, cuntadiisuna waxay ahayd ayax iyo malab dibadeed.
5 Markaas waxaa u soo baxay dadka Yeruusaalem, iyo kuwa Yahuudiya oo dhan iyo
kuwa dalka Urdun ku wareegsan oo dhan, 6 markaasuu Webi Urdun ku baabtiisay
iyagoo dembiyadooda qiranaya.
7 Laakiin goortuu arkay qaar badan oo Farrisiin iyo Sadukiin ah oo baabtiiskiisa
yimid wuxuu ku yidhi, Dhal jilbisay, yaa idiinka digay inaad ka carartaan cadhada
imanaysa? 8 Haddaba midho toobad istaahila soo bixiya, 9 hana ku fikirina inaad
tidhaahdaan, Waxaannu leennahay Ibraahim oo aabbe noo ah. Waayo, waxaan idinku
leeyahay, Ilaah waa karaa inuu dhagaxyadan carruur uga kiciyo Ibraahim. 10 Haddeer
weliba faaska waxaa la dhigay geedaha guntooda. Sidaa darteed geed walba oo aan
midho wanaagsan soo bixin waa la gooyaa oo dabkaa lagu tuuraa. 11 Anigu biyo ayaan
idinku baabtiisaa ilaa toobadda, laakiin kan iga daba imanayaa waa iga itaal weyn
yahay, kan aanan istaahilin inaan kabihiisa u qaado. Isagu wuxuu idinku baabtiisi
doonaa Ruuxa Quduuska ah iyo dab. 12 Masaftiisu gacantiisay ku jirtaa, goobta wax
lagu tumona aad buu u safayn doonaa, oo sarreenkiisa ayuu maqsinka ku soo ururin
doonaa, laakiin buunshaha ayuu dab aan damayn ku gubi doonaa.

Ciise Waa La Baabtiisay
(Mar. 1:9-11; Luuk. 3:21-22)

13 Markaasaa Ciise Galili ka yimid oo Webi Urdun ugu tegey Yooxanaa inuu baabtiiso.
14 Yooxanaase waa diiday, isagoo leh, Anaa u baahan inaad i baabtiisto, adiguna
miyaad ii timid? 15 Laakiin Ciise waa u jawaabay oo ku yidhi, Haddeer oggolow,
waayo, sidaas waa inoo eg tahay inaynu xaqnimada oo dhan wada yeelno; markaasuu
u oggolaaday. 16 Ciise goortii la baabtiisay, ayuu markiiba biyaha kor uga baxay,
kolkaasaa samooyinku furmeen, oo wuxuu arkay Ruuxa Ilaah oo sida qoolley oo kale
u soo degaya oo dushiisa imanaya, 17 oo cod baa samooyinka ka lahaa, Kanu waa
Wiilkayga aan jeclahay, oo aan ku faraxsanahay.

4

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado
(Mar. 1:12-13; Luuk. 4:1-13)

1 Goortaasaa Ruuxu Ciise cidlada u kaxeeyey in Ibliisku jirrabo. 2 Oo goortuu afartan
maalmood iyo afartan habeen soomanaa, ayuu dabadeed gaajooday. 3 Markaasaa
duufiyihii u yimid oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah, dhagaxyadan ku dheh,
Kibis noqda. 4 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Dadku waa
inaanu kibis oo keliya ku noolaan, laakiin waa inuu eray walba oo afka Ilaah ka soo
baxa ku noolaado. 5 Markaasaa Ibliisku magaaladii quduuska ahayd geeyey, wuxuuna

saaray munaaraddii macbudka 6 oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah, hoos isu tuur,
waayo, waa qoran tahay,
Malaa'igihiisa ayuu amri doonaa,
Oo gacmahooda ayay sare kuugu qaban doonaan,
Inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin.
7 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddana waa qoran tahay, Rabbiga Ilaahaaga ah waa inaanad
jirrabin.
8 Haddana Ibliiskii ayaa buur aad u dheer geeyey, wuxuuna tusay boqortooyooyinka
dunida oo dhan iyo ammaantooda. 9 Wuxuuna ku yidhi, Waxyaalahan oo dhan
waan ku siinayaa haddaad sujuuddid oo i caabuddid. 10 Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Shayddaan yahow, bax, waayo, waa qoran tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga
Ilaahaaga ah oo waa inaad isaga keliya u adeegto. 11 Markaasaa Ibliiskii ka tegey, oo
waxaa u yimid malaa'igo, wayna u adeegeen.

Ciise Wuxuu Degay Kafarna'umtii Galili

12 Maarkuu maqlay in Yooxanaa la qabtay, ayuu Galili ku leexday, 13 oo intuu
Naasared ka tegey, wuxuu yimid oo degay Kafarna'um, tan badda agteeda ahayd oo
ku jirtay soohdimaha Sebulun iyo Naftaali, 14 inay noqoto wixii nebi Isayos lagaga dhex
hadlay, isagoo leh,
15 Dhulka Sebulun iyo dhulka Naftaali,
Xagga jidka badda, Webi Urdun shishadiisa,
Galili quruumaha ka mid ah,
16 Dadkii fadhiyi jiray gudcurka
Ayaa iftiin weyn arkay,
Kuwii fadhiyi jiray dalka iyo hooska dhimashadana,
Iftiin baa u baxay.

Bilowgii Wacdiga Ciise
(Mar. 1:14-15; Luuk. 4:14-15)

17 Markaas dabadeed Ciise wuxuu bilaabay inuu wax ku wacdiyo oo yidhaahdo,
Toobadkeena, waayo, boqortooyadii jannadu waa dhow dahay.

Ciise Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay
(Mar. 1:16-20; Luuk. 5:1-11)

18 Markuu badda Galili ag marayay wuxuu arkay laba walaalo ah, Simoon kii Butros
la odhan jiray iyo Andaros oo ahaa walaalkiis, iyagoo shabag badda ku tuuraya, waayo,
waxay ahaayeen kalluumaystayaal. 19 Oo wuxuu ku yidhi, I soo raaca, waxaan idinka
dhigayaa kuwa dadka jillaabta. 20 Markiiba intay shabagyadii ka tageen, ayay raaceen
isagii. 21 Markuu meeshaas hore uga socday wuxuu arkay laba kale oo walaalo ah,
Yacquub ina Sebedi iyo walaalkiis Yooxanaa, iyagoo aabbahood doonnida kula jira oo
shabagyadoodii hagaajinaya, wuuna u yeedhay. 22 Markiiba doonnidii iyo aabbahood
way ka soo tageen oo way raaceen.

Ciise Wuxuu Ku Wareegay Oo Ka Shaqeeyey Galili
(Luuk. 6:17-19)

23 Ciise ayaa Galili oo dhan ku wareegay, isagoo * sunagogyadooda wax ku baraya oo
injiilka boqortooyadii ku wacdiyaya oo bukaan oo dhan iyo cudur oo dhan bogsiinaya
dadka dhexdiisa. 24 Warkiisuna waa gaadhay Suuriya oo dhan, oo waxay u keeneen
kuwii bukay oo dhan, oo cudurro kala cayncayn ah iyo silic qabay, iyo kuwo jinni qaba,
iyo kuwo suuxdin qaba, iyo kuwa curyaan ah, wuuna bogsiiyey. 25 Waxaana raacay dad

---

* **4:23** sunagog = guri lagu tukado.

badan oo ka yimid Galili iyo Dekabolis iyo Yeruusaalem iyo Yahuudiya iyo Webi Urdun shishadiisa.

5

Wacdigii Ciise Dadka Ku Wacdiyey Markuu Buurta Joogay

1 Markuu dadkii badnaa arkay ayuu buur fuulay, markaasuu fadhiistay oo xertiisa
ayaa u timid. 2 Kolkaasuu afkiisa kala qaaday oo wax baray, isagoo leh.

Kuwa Barakaysan
(Luuk. 6:20-23)

3 Waxaa barakaysan kuwa xagga ruuxa ka masaakiin ah, waayo, boqortooyada
jannada iyagaa leh. 4 Waxaa barakaysan kuwa baroorta, waayo, waa la qalbiqabowjin
doonaa. 5 Waxaa barakaysan kuwa camal qabow, waayo, dhulkay dhaxli doonaan.
6 Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada u gaajaysan oo u harraadsan, waayo, way dhergi
doonaan. 7 Waxaa barakaysan kuwa naxariista leh, waayo, waa loo naxariisan doonaa.
8 Waxaa barakaysan kuwa qalbiga ka daahirsan, waayo, Ilaah bay arki doonaan.
9 Waxaa barakaysan kuwa nabadda ka shaqeeyaa, waayo, waxaa loogu yeedhi doonaa
wiilashii Ilaah. 10 Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada aawadeed loo silciyo, waayo,
boqortooyada jannada iyagaa leh. 11 Waad barakaysan tihiin goortii laydin caayo, oo
laydin silciyo, oo wax walba oo xun oo been ah laydinka sheego aawaday. 12 Farxa oo
reyreeya, waayo, jannada abaalgudkiinnu waa ku weyn yahay, waayo, sidaasay u silcin
jireen nebiyadii idinka horreeyey.

Wixii Laga Bartay Cusbo Iyo Laambad
(Mar. 9:50; 4:21; Luuk. 14:34-35; 8:16; 11:33)

13 Idinku waxaad tihiin cusbadii dhulka, laakiin haddii cusbadu dhadhan beesho,
maxaa lagu cusbaynayaa? Dabadeed waxba tari mayso in dibadda loo tuuro oo dadku
ku tunto maahee. 14 Idinku waxaad tihiin iftiinkii dunida. Magaalo buur ku taallu ma
qarsoomi karto. 15 Ilays looma shido in la hoos geliyo weel, laakiin waxaa la saaraa
meeshii ilayska, oo wuu u iftiimaa kuwa guriga ku jira oo dhan. 16 Sidaas oo kale
iftiinkiinnu dadka hortiisa ha iftiimo, si ay shuqulladiinna wanaagsan u arkaan, oo ay
Aabbihiinna jannada ku jira u ammaanaan.

Sharcigii Hore Iyo Sharciga Ciise

17 Ha u malaynina inaan u imid inaan sharciga ama qorniintii nebiyada baabbi'iyo;
uma aan iman inaan baabbi'iyo, laakiin waxaan u imid inaan wada oofiyo 18 Runtii
waxaan idinku leeyahay, Intaan cirka iyo dhulku idlaan, xaraf ama dhibic keliya ka
idlaan mayso sharciga ilaa ay wada noqdaan. 19 Sidaa darteed kii jebiya qaynuunnadan
kuwa ugu yar midkood, oo sidaas dadka u bara, waxaa loogu yeedhi doonaa kan
uga yar boqortooyadii jannada, laakiin kii yeela oo bara, waxaa loogu yeedhi doonaa
kan weyn boqortooyadii jannada. 20 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Xaqnimadiinnu
haddaanay ka badnaan tan culimmada iyo Farrisiinta, geliba maysaan boqortooyadii
jannada.

Cadhada Iyo Dhiigqabidda
(Luuk. 12:57-59)

21 Waad maqasheen in kuwii hore lagu yidhi, Waa inaanad dhiig qabin; kii dhiig
qabaa wuxuu galabsadaa xukunka. 22 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo
walaalkiis u cadhoodaa wuxuu galabsadaa xukunka, oo kii walaalkiis ku yidhaahda,
Nacas yahow, wuxuu galabsadaa in shirka la geeyo, oo kii yidhaahda, Doqon yahow,
wuxuu galabsadaa jahannamada dabka ah. 23 Haddaba haddaad hadiyaddaada mee-
sha allabariga keento, oo meeshaas aad ku xusuusatid in walaalkaa wax kuu haysto,
24 hadiyaddaada ku dhaaf meeshii allabariga horteeda, tag, oo horta walaalkaa la soo

heshii, dabadeed kaalay oo hadiyaddaada bixi. 25 Dhaqso cadowgaaga ula heshii intaad
jidka kula socoto, si aan cadowgu xaakinka kuugu dhiibin, xaakinkuna askariga kuugu
dhiibin, oo xabsi lagugu tuurin. 26 Runtii waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi
maysid ilaa aad siisid beesadda ugu dambaysa.

Daahirla'aanta
(Mat. 18:8-9; Mar. 9:43-48; Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luuk. 16:18)

27 Waad maqasheen in la yidhi, Waa inaanad sinaysan. 28 Laakiin waxaan idinku
leeyahay, Nin walba oo qof dumar ah damac u eegaa, durba qalbigiisuu kaga sinaystay.
29 Haddii ishaada midig ku xumayso, iska bixi oo iska tuur, waayo, waxaa kuu
wanaagsan in xubnahaaga mid kaa lunto intii jidhkaaga oo dhan jahannamada lagu
tuuri lahaa. 30 Gacantaada midig hadday ku xumayso, iska jar oo iska tuur, waayo,
waxaa kuu wanaagsan in xubnahaaga mid kaa lunto intii jidhkaaga oo dhan jahanna-
mada geli lahaa. 31 Waxaana la yidhi, Ku alla kii naagtiisa furaa, warqaddii furniinka ha
siiyo. 32 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo naagtiisa furaa sababta sinada
aawadeed maahee, wuxuu ka dhigayaa inay sinaysato, oo kii guursadaa tii la furayna
waa sinaystaa.

Dhaaraha Iyo Runsheegidda

33 Weliba waad maqasheen in kuwii hore lagu yidhi, Waa inaanad nidarradaada
jebin, laakiin waa inaad Rabbiga u yeeshaa nidarradaada. 34 Laakiin waxaan idinku
leeyahay, Ha dhaaraninaba; jannada ha ku dhaaranina, waayo, waa carshigii Ilaah.
35 Dhulkana ha ku dhaaranina, waayo, waa meeshuu cagihiisa dhigo; Yeruusaalemna
ha ku dhaaranina, waayo, waa magaaladii Boqorkii weynaa. 36 Madaxaagana ha
ku dhaaran, waayo, tin keliya kama dhigi kartid caddaan ama madow. 37 Laakiin
hadalkiinnu ha ahaado, Haah, haah, maya, maya; wixii intaas ka badan sharkuu ka
yimaadaa.

Aargudashada
(Luuk. 6:29-30)

38 Waad maqasheen in la yidhi, Il il ha loo rido, iligna ilig ha loo rido. 39 Laakiin wax-
aan idinku leeyahay, Sharka ha hor istaagina, laakiin ku alla kii dhabanka midig kaa
dharbaaxa, kan kalena u jeedi, 40 oo kii doonaya inuu ku ashtakeeyo oo khamiiskaaga
kaa qaato, maradaadana u daa, 41 oo ku alla kii kugu qasba inaad mayl la socotid, laba
la soco. 42 Kii wax kaa barya, sii, oo kii doonaya inuu wax kaa amaahdo ha ka sii jeesan.

Jacaylka Iyo Dabeecadda Daahirka Ah
(Luuk. 6:27-28; 32-36)

43 Waad maqasheen in la yidhi, Waa inaad deriskaaga jeclaatid oo cadowgaaga
necbaatid, 44 laakiin waxaan idinku leeyahay, Cadowyadiinna jeclaada, u duceeya
kuwa idin habaara, wax wanaagsan u sameeya kuwa idin neceb, oo Ilaah u barya kuwa
idin caaya oo idin silciya, 45 si aad u ahaataan wiilashii Aabbihiinna jannada ku jira,
waayo, qorraxdiisa wuxuu u soo bixiya kuwa xun iyo kuwa wanaagsan, roobna wuu
u di'iyaa kuwa xaqa ah iyo kuwa aan xaqa ahaynba. 46 Waayo, haddaad jeceshihiin
kuwa idin jecel, abaalkee baad leedihiin? Cashuurqaadayaashu miyaanay sidaas oo
kale samayn? 47 Haddaad salaantaan walaalihiin oo keliya, maxaa dheeraad ah oo aad
samaysaan? Dadka kale miyaanay sidaas oo kale samayn? 48 Saas aawadeed u samaada
sida Aabbihiinna jannadu u san yahay.

6

Sadaqadbixinta Qarsoon

1 Iska jira inaydnaan xaqnimadiinna dadka ku hor samayn inay idin arkaan, haddii
kale abaal kuma lihidin Aabbihiinna jannada ku jira.
2 Haddaba markaad sadaqad bixinayso, buun ha ugu dhufan hortaada sida labawe-
jiilayaashu sunagogyada iyo jidadka ku sameeyaan si dadku u ammaanaan. Run-
tii waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen. 3 Laakiin adigu goortaad
sadaqad bixinayso, bidixdaadu yaanay ogaan waxa midigtaadu samaynayso, 4 si ay
sadaqaddaadu u qarsoonaato, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka ayaa kuu abaalgudi
doona.

Tukasho Qarsoon

5 Oo goortaad tukanaysaan, ha ahaanina sida labawejiilayaasha, waayo, waxay jecel
yihiin inay tukadaan iyagoo taagan sunagogyada iyo meesha jidadku isku gooyaan si
ay dadka ugu muuqdaan. Runtii waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen.
6 Laakiin adigu goortaad tukanaysid, qolkaaga qarsoon gal, oo goortaad albaabkaaga
xidhid, Aabbahaaga meesha qarsoon ku jira bari, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka
ayaa kuu abaalgudi doona. 7 Goortaad tukanaysaan hadalka ha ku celcelinina sida
dadka aan Ilaah aaminin yeelaan, waayo, waxay u malaynayaan in loo maqlayo
hadalkooda badan aawadiis. 8 Sidaa darteed ha ahaanina sidooda oo kale, waayo,
Aabbihiin waa og yahay waxaad u baahan tihiin intaanad weyddiin.

Tukashaduu Ciise Xertiisii Baray
(Luuk. 11:2-4)

9 Haddaba sidatan u tukada, Aabbahayaga jannada ku jirow, magacaagu quduus
ha ahaado. 10 Boqortooyadaadu ha timaado, doonistaada dhulka ha lagu yeelo sida
jannada loogu yeelo. 11 Kibis maalin nagu filan, maanta na sii. 12 Oo naga cafi
qaamahayaga sidaannu u cafinnay kuwa noo qaamaysan. 13 Oo jirrabaadda ha noo
kaxayn, laakiin sharka naga du. Waayo, boqortooyada iyo xoogga iyo ammaanta adigaa
leh weligaa. Aamiin.
14 Waayo, haddaad dadka u cafidaan xumaantooda, Aabbihiinna jannada ku jira ayaa
idin cafiyi doona. 15 Laakiin haddaanad dadka cafiyin, Aabbihiinnu xumaantiinna idiin
cafiyi maayo.

Soonka

16 Kolkaad soontaan ha ahaanina sida labawejiilayaashu u fool qulubsan yihiin,
waayo, way isfoolxumeeyaan si ay dadka ugu muuqdaan inay sooman yihiin. Runtii
waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen. 17 Laakiin adigu goortaad
soontid, madaxaaga saliid marso oo fool dhaqo, 18 si aadan dadka ugu muuqan
inaad sooman tahay, laakiin aad ugu muuqatid Aabbahaaga meel qarsoon ku jira, oo
Aabbahaaga waxa qarsoon arkaa waa kuu abaalgudi doonaa.

Hodannimada Runta Ah
(Luuk. 12:33-34)

19 Maal ha ku urursanina dhulka, meesha aboorka iyo miridhku ku baabbi'iyaan, iyo
meesha tuugaggu jebiyaan oo ka xadaan, 20 laakiin maal jannada ku urursada, meesha
aboorka iyo miridhku ayan ku baabbi'in iyo meesha tuugaggu ayan jebin oo ayan ka
xadin. 21 Waayo, meesha maalkaagu ku jiro, meeshaasaa qalbigaaguna ku jiri doonaa.

Iftiinka Iyo Gudcurka
(Luuk. 11:34-36)

22 Ilayska jidhku waa isha; haddaba haddii ishaadu hagaagsan tahay, jidhkaaga
oo dhammi waa iftiimi doonaa. 23 Laakiin ishaadu hadday xun tahay, jidhkaaga oo
dhammi gudcur buu ahaan doonaa. Haddaba iftiinka kugu jira hadduu gudcur yahay,
gudcurkaasu sidee buu u weyn yahay!

Welwelka Iyo Aamminaadda Ilaah Lagu Aammino
(Luuk. 16:13; 12:22-31)

[24] Ninna laba sayid uma shaqayn karo, waayo, mid buu nacayaa, kan kalena wuu
jeclaanayaa, ama mid buu la jirayaa, kan kalena wuu quudhsanayaa. Uma wada
shaqayn kartaan Ilaah iyo maal. [25] Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Ha ugu
welwelina naftiinna waxaad cuni doontaan, iyo waxaad cabbi doontaan, jidhkiinnana
ha ugu welwelina waxaad u huwan doontaan. Naftu miyaanay ka roonayn cuntada,
jidhkuna miyaanu ka roonayn dharka? [26] Shimbirraha cirka eega, waayo, waxba ma
beeraan, waxna ma gurtaan, maqsinnona waxba kuma urursadaan, oo Aabbihiinna
jannada ku jira ayaa cunto siiya. Idinku miyaydnaan ka roonayn? [27] Midkiinnee intuu
welwelo dhererkiisa dhudhun ku dari kara?
[28] Maxaad dharka ugu welweshaan? Fiiriya ubaxyada duurka siday u baxaan, ma ay
shaqeeyaan, ma ayna miiqdaan. [29] Weliba waxaan idinku leeyahay, Xataa Sulaymaan
wakhtigii ammaantiisa oo dhan dhar uma uu gashan jirin sida kuwan midkood.
[30] Laakiin haddii Ilaah sidaa u huwiyo cawska maanta duurka ku yaal oo berrito
moofada lagu ridayo, sidee ka badan ayuu idiin huwinayaa, rumaysadyarayaalow?
[31] Sidaa darteed ha ku welwelina, idinkoo leh, Maxaannu cunaynaa? ama, Maxaannu
cabbaynaa? ama, Maxaannu huwanaynaa? [32] Waayo, quruumuhu waxaas oo dhan
ayay doondoonaan. Aabbihiinna jannada ku jiraa waa og yahay inaad waxaas oo dhan
u baahan tihiin. [33] Laakiin horta doondoona boqortooyadii Ilaah iyo xaqnimadiisa, oo
waxaas oo dhan waa laydinku dari doonaa. [34] Sidaa darteed berrito ha ka welwelina,
waayo, berrito iyadaa isu welwelaysa. Maalinta sharkeedu waa ku filan yahay.

7

Xukunka Dadka Kale Lagu Xukumo
(Luuk. 6:37-38, 41-42)

[1] Ninna ha xukumina inaan laydin xukumin. [2] Waayo, xukunkii aad ku xukuntaan
ayaa laydinku xukumi doonaa, oo qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa laydinku qiyaasi
doonaa. [3] Saxarka isha walaalkaa ku jira maxaad u aragtaa, dogobka ishaada ku jirase
aad u fiirsan weydaa? [4] Sidee baad walaalkaa ugu odhan doontaa, I daa, saxarka
ishaada ku jira aan kaa saaree; oo dogob baa ishaada ku jiree? [5] Labawejiile yahow,
horta dogobka ishaada ku jira iska saar, goortaasaad bayaan u arkaysaa inaad saxarka
isha walaalkaa ku jira ka saarto.
[6] Waxa quduuska ah eeyaha ha siinina, luulkiinnana doofaarrada hortooda ha ku
tuurina, si ayan ugu tuman oo ayan idinku soo jeesan oo ayan idiinkala jeexjeexin.

Dhiirrigelinta Tukashada
(Luuk. 11:9-13)

[7] Weyddiista oo waa laydin siin doonaa; doona oo waad heli doontaan: garaaca oo
waa laydinka furi doonaa; [8] waayo, mid kasto oo weyddiista waa la siiyaa, kii doonaana
waa helaa, kii garaacana waa laga furi doonaa. [9] Ninkiinnee baa haddii wiilkiisu
kibis weyddiisto, dhagax siinaya? [10] Ama hadduu kalluun weyddiisto, abeeso siinaya?
[11] Haddaba idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad hadiyado wanaagsan carru-
urtiinna siisaan, intee ka badan ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa wax wanaagsan uu
siin doonaa kuwa isaga weyddiista?

Qaynuunka Dahabka Ah
(Luuk. 6:31)

[12] Haddaba wax kasta oo aad doonaysaan in laydinku sameeyo, idinkuna sidaas oo
kale u sameeya; waayo, kanu waa sharcigii iyo nebiyadii.

Labada Jid
(Luuk. 13:24)

13 Iridda cidhiidhsan ka gala, waayo, iriddu waa weyn tahay, jidkuna waa ballaadhan
yahay kan xagga baabbi'idda u kaca, oo kuwa ka galaa waa badan yihiin. 14 Waayo,
iriddu waa cidhiidhsan tahay, jidkuna waa yar yahay kan xagga nolosha u kaca, kuwa
helaana waa yar yihiin.

Runta Iyo Beenta
(Luuk. 6:43-44)

15 Iska jira nebiyada beenta ah, kuwa idiinku imanaya iyagoo qaba dharka idaad,
laakiin hoosta ka ah yeey wax boobaysa. 16 Midhahooda ayaad ku garan doon-
taan. Canab ma laga guraa geed qodxan leh? Berdena ma laga guraa yamaarugga?
17 Sidaasaa geed kasta oo wanaagsanu midho wanaagsan u dhalaa, geedkii xumina
midho xun u dhalaa. 18 Geed wanaagsanu midho xun ma dhali karo, geed xumina
midho wanaagsan ma dhali karo. 19 Geed kasta oo aan midho wanaagsan dhalin
waa la jaraa oo dabka lagu tuuraa. 20 Sidaa darteed waxaad iyaga ku garanaysaan
midhahooda.

Hadallada Iyo Falimaha
(Luuk. 6:46; 13:25-27)

21 Ma aha qof kasta oo igu yidhaahda, Rabbow, Rabbow, kuwa boqortooyadii jannada
gelayaa, laakiin kii sameeya doonista Aabbahayga jannada ku jira, kaasaa gelaya.
22 Maalintaas qaar badan baa igu odhan doona, Rabbow, Rabbow, miyaannan maga-
caaga wax ku sii sheegin, oo miyaannan magacaaga jinniyo ku saarin, oo miyaannan
magacaaga wax badan oo xoog leh ku samayn? 23 Markaasaan ku odhan doonaa,
Weligay idinma aqoon, iga taga, dembifalayaalow.

Labada Aasaas
(Luuk. 6:47-49; Mar. 1:22)

24 Haddaba qof kasta oo ereyadaydan maqla oo yeela, waxaa loo ekaysiinayaa nin
caqli leh oo gurigiisa ka dul dhisay dhagaxa. 25 Roobkii ayaa da'ay, daadkiina waa yimid,
dabayshiina waa dhacday, wayna ku dhaceen gurigaas, ma uuna dumin, waayo, waxaa
laga dul dhisay dhagaxa. 26 Qof kasta oo ereyadaydan maqla oo aan yeelin, waxaa loo
ekaysiinayaa nin doqon ah oo gurigiisa carrada ka dul dhisay. 27 Roobkii waa da'ay,
daadkiina waa yimid, dabayshiina waa dhacday, wayna ku dhaceen gurigaas, wuuna
dumay, dumiddiisuna waa weynayd.

28 Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan dhammeeyey, in dadkii oo dhammu
waxbariddiisa la yaabeen, 29 waayo, wuxuu wax u barayay sida mid amar leh oo uma
uu baraynin sida culimmada.

8

Baraslihii La Bogsiiyey
(Mar. 1:40-45; Luuk. 5:12-16)

1 Goortuu buurta ka soo degay, dad badan baa soo raacay. 2 Oo bal eeg, waxaa u yimid
nin baras leh oo caabuday, oo ku yidhi, Sayidow, haddaad doonaysid, waad i daahirin
kartaa. 3 Ciise intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay, oo ku yidhi, Waan doonayaa
ee daahirsanow. Kolkiiba baraskiisa wuu ka daahirsanaaday, 4 oo Ciise ayaa ku yidhi,
Iska eeg, oo ninna ha u sheegin, laakiin jidkaaga iska mar, oo wadaadka istus, oo bixi
hadiyaddii Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee.

Midiidinkii Boqol-u-taliyaha Waa La Bogsiiyey
(Luuk. 7:1-10)

[5] Goortuu Kafarna'um galay, waxaa u yimid boqol-u-taliye, isagoo baryaya [6] oo
leh, Sayidow, midiidinkaygii guriguu jiifaa, isagoo curyaannimo u buka oo aad u
xanuunsanaya. [7] Kolkaasuu Ciise wuxuu ku yidhi, Waan imanayaa oo bogsiinayaa.
[8] Markaasaa boqol-u-taliyihii u jawaabay oo ku yidhi, Sayidow, anigu ma istaahilo inaad
saqafka gurigayga hoostiisa soo gashid, laakiin hadal keliya dheh, midiidinkayguna
waa bogsan doonaa. [9] Waayo, anigu waxaan ahay nin laga sarreeyo oo askar baa
iga hoosaysa. Kan waxaan ku idhaahdaa, Tag, wuuna tagaa; mid kalena, Kaalay,
wuuna yimaadaa; midiidinkaygana, Waxan samee, wuuna sameeyaa. [10] Goortuu
Ciise taas maqlay, wuu ka yaabay, wuxuuna ku yidhi kuwii la socday, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Rumaysad sidan u weyn oo kale reer binu Israa'iil kama dhex helin.
[11] Waxaan idinku leeyahay, Qaar badan ayaa bari iyo galbeed ka iman doona oo la
fadhiisan doona Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub boqortooyadii jannada gudaheeda,
[12] laakiin wiilashii boqortooyada waxaa lagu tuuri doonaa gudcurka dibadda ah.
Meeshaas waxaa jiri doonta baroor iyo ilkojirriqsi. [13] Markaasaa Ciise wuxuu boqol-
u-taliyihii ku yidhi, Tag. Sidaad u ramaysatay ha kuu noqoto e. Oo saacaddaas ayaa
midiidinkii bogsaday.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Butros Soddohdiis Iyo Dad Kale Oo Badan
(Mar. 1:29-34; Luuk. 4:38-41)

[14] Ciise goortuu guriga Butros galay, wuxuu arkay Butros soddohdiis oo jiifta oo
qandhaysan. [15] Markaasuu gacanteeda taabtay, qandhadiina waa ka baxday. Wayna
kacday oo u adeegtay isaga. [16] Goortii makhribkii la gaadhay waxay u keeneen qaar
badan oo jinniyo qaba. Eray ayuu jinniyadii ku saaray, kuwii bukay oo dhanna wuu
bogsiiyey, [17] si ay u noqoto wixii nebi Isayos lagaga dhex hadlay isagoo leh, Isagaa
qaatay bukaankeennii, cudurradeenniina wuu isku raray.

Sida Loo Imtixaamo Kuwa Doonaya Inay Xer Noqdaan
(Luuk. 9:57-62)

[18] Goortuu Ciise dad badan oo ku wareegsan arkay, ayuu amray inay dhinaca kale
tagaan. [19] Kolkaasaa culimmada midkood u yimid oo ku yidhi, Macallimow, waan ku
raacayaa meeshaad tagtidba. [20] Ciise ayaa ku yidhi, Dawacooyinku godad bay leeyihiin,
shimbirraha cirkuna buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka Aadanahu meel uu madaxiisa
dhigo ma leh. [21] Mid kale oo xertiisa ah ayaa ku yidhi, Sayidow, horta ii oggolow inaan
tago oo aabbahay soo aaso. [22] Laakiin Ciise ayaa ku yidhi, I soo raac; oo iska daa
meydadku ha aaseen meydadkooda.

Ciisaa Duufaankii Dejiyey
(Mar. 4:35-41; Luuk. 8:22-25)

[23] Goortuu doonnida fuulay, xertiisii ayaa raacday. [24] Oo waxaa badda ka kacay duu-
faan weyn, ilaa ay hirarku qariyeen doonnida, laakiin isagu waa hurday. [25] Markaasaa
xertiisii u timid oo toosisay, iyagoo leh, Sayidow, na badbaadi, waannu lumaynaaye.
[26] Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Maxaad u baqaysaan, rumaysadyarayaalow? Markaasuu
kacay, oo canaantay dabaysha iyo badda, oo xawaal weyn baa dhacday. [27] Haddaba
nimankii waa yaabeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Waa nin caynkee ah kan xataa
dabaysha iyo badduba yeelaan?

Jinnoolayaashii Reer Gadareni
(Mar. 5:1-20; Luuk. 8:26-39)

[28] Goortuu yimid dhinaca kale oo dalka Gadareni, waxaa la kulmay laba qof oo jinni
qaba oo xabaalaha ka soo baxaya, iyagoo aad khatar u ah, si aan ninna jidkaas u mari
karin. [29] Way qayliyeen iyagoo leh, Maxaa inoo dhexeeya, Wiilka Ilaahow? Ma waxaad
halkan u timid inaad wakhtiga hortiis na silciso? [30] Waxaa iyaga ka fogaa daaqsin

doofaarro badan ah oo daaqaysa. 31 Jinniyadii ayaa baryay iyagoo leh, Haddaad na
saaraysid, noo dir daaqsinta doofaarrada ah, 32 oo wuxuu ku yidhi, Baxa. Markaasay
baxeen oo galeen doofaarradii, oo daaqsinta oo dhammu jarka hoos bay uga yaacday
ilaa badda, oo biyaha ku bakhtiday. 33 Kolkaasay kuwii daajin jiray carareen oo
magaalada galeen, wax walbana way u sheegeen iyo wixii ku dhacay kuwii jinniyada
qabi jiray. 34 Markaasaa magaaladii oo dhan lagaga soo baxay inay Ciise ka hor tagaan.
Goortay arkeen, waxay ka baryeen inuu soohdintooda ka noqdo.

9

Curyaankii La Bogsiiyey
(Mar. 2:1-12; Luuk. 5:17-26)

1 Markaasuu doonni fuulay oo dhanka kale u tallaabay oo magaaladiisii yimid.
2 Kolkaasay waxay u keeneen nin curyaan ah oo sariir ku jiifa. Ciise oo rumaysadkooda
arka ayaa ninkii curyaanka ahaa ku yidhi, Wiilkow, kalsoonow, dembiyadaadu waa
kaa cafiyan yihiin. 3 Kolkaasaa qaar culimmada ah waxay isku yidhaahdeen, Ninkan
waa caytamayaa. 4 Ciise oo fikirradooda garanaya ayaa ku yidhi, Maxaad haddaba shar
ugu fikiraysaan qalbiyadiinna? 5 Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu
waa cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco? 6 Laakiin si aad ku garataan
in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (markaasuu
kii curyaanka ahaa ku yidhi), Kac oo sariirtaada qaado oo gurigaaga tag. 7 Markaasuu
kacay oo gurigiisii tegey. 8 Laakiin dadkii badnaa goortay arkeen, way baqeen, oo Ilaah
ammaaneen, kan amar caynkan oo kale ah dadka siiyey.

U Yeedhidda Laawi
(Mar. 2:13-17; Luuk. 5:27-32)

9 Ciise kolkuu meeshaas ka tegey intuu socday ayuu wuxuu arkay nin la odhan jiray
Matayos oo fadhiya meeshii cashuurta lagu qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac.
Markaasuu kacay oo raacay.

10 Waxaa dhacay, goortii Ciise guriga cunto u fadhiistay, in cashuurqaadayaal iyo
dembilayaal badanu yimaadeen, oo ay la fadhiisteen Ciise iyo xertiisa. 11 Goortii
Farrisiintu arkeen ayay xertiisii ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu muxuu cashuurqaa-
dayaasha iyo dembilayaasha ula cunaa? 12 Laakiin goortuu maqlay, wuxuu yidhi, Kuwa
ladan dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan. 13 Laakiin taga oo barta
hadalkan micnihiisa, Waxaan doonayaa naxariis ee ma aha allabari, waayo uma aan
imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaasha u yeedho ayaan u
imid.

Wax Soonka Ku Saabsan
(Mar. 2:18-22; Luuk. 5:33-39)

14 Markaas waxaa u timid xertii Yooxanaa iyagoo leh, Annaga iyo Farrisiintu max-
aannu dhaaxa u soonnaa, laakiin xertaadu ay u soomi weydaa? 15 Markaasaa Ciise ku
yidhi, Dadka aroosku ma barooran karaan intuu aroosku la joogo? Laakiin waxaa iman
doona maalmaha arooska laga qaadi doono, markaasay soomi doonaan. 16 Ninna kar-
riin cusub kuma tolo dhar duug ah, waayo, tan lagu buuxin lahaa ayaa dharka ka go'da,
oo jeexdintu waa ka sii xumaataa. 17 Khamri cusubna laguma shubo qarbeddo duug ah,
haddii kale qarbeddada ayaa qarxaya, khamriguna waa daadanayaa, qarbeddaduna
waa hallaabayaan, laakiin khamri cusubse waxaa lagu shubaa qarbeddo cuscusub,
labaduba waa sii raagayaan.

Yayros Gabadhiisii Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mar. 5:21-43; Luuk. 8:40-56)

[18] Intuu waxan kula hadlayay, waxaa u yimid taliye oo u sujuuday oo ku yidhi, Gabad-
haydu haddeer bay dhimatay, laakiin kaalay oo gacantaada saar oo way noolaanaysaa.
[19] Markaasaa Ciise kacay oo raacay, isaga iyo xertiisiiba. [20] Kolkaas naag laba iyo toban
sannadood dhiigbixid qabtay ayaa dhabarkiisa timid oo taabatay maradiisa darafteeda.
[21] Waayo, waxay isku tidhi, Haddaan maradiisa iska taabto uun, waan bogsanayaa.
[22] Laakiin Ciise intuu ku soo jeestay oo arkay, ayuu wuxuu ku yidhi, Gabadhay,
kalsoonow; rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. Oo naagtii baa saacaddaas bogsatay.
[23] Ciise goortuu guriga taliyaha galay oo arkay kuwa biibiilayaasha yeedhinaya iyo
dadka buuqaya, [24] wuxuu ku yidhi, Ka leexda, yartu ma dhiman, waase huruddaa.
Wayna ku qosleen. [25] Laakiin markii dadkii badnaa la saaray, ayuu galay oo gacanteeda
qabtay, yartiina waa kacday. [26] Markaasaa warkaasu dalkaas oo dhan gaadhay.

Laba Nin Oo Indha La'

[27] Ciise intuu meeshaas ka tegayay, waxaa daba socday laba nin oo Indhala', iyagoo
qaylinaya oo leh, Ina Daa'uudow, noo naxariiso. [28] Goortuu guriga galay ayay nimankii
indhaha la'aa u yimaadeen. Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ma rumaysan tihiin
inaan waxan yeeli karo? Waxay ku yidhaahdeen, Haah, Sayidow. [29] Markaasuu ind-
hahooda taabtay isagoo leh, Sida rumaysadkiinnu yahay ha idiin noqoto. [30] Markaasaa
indhahoodii furmeen. Ciise aad buu u amray, oo ku yidhi, Iska jira; ninna yaanu ogaan.
[31] Laakiin iyagu way baxeen oo warkiisa ku fidiyeen dhulkaas oo dhan.

Nin Carrab La' Oo Jinni Qaba

[32] Kolkay baxeen, bal eeg, waxaa loo keenay nin Carrabla' oo jinni qaba. [33] Oo goortii
jinnigii la saaray, ninkii carrabka la'aa waa hadlay, dadkii badnaana way yaabeen
oo waxay yidhaahdeen, Sidaas oo kale Israa'iil weligeed laguma arag. [34] Laakiin
Farrisiintii waxay yidhaahdeen, Wuxuu jinniyada ku eryaa madaxda jinniyada.

[35] Ciise wuxuu ku wareegay magaalooyinka iyo tuulooyinka oo dhan, oo suna-
gogyadooda ayuu wax ku barayay, oo injiilka boqortooyadii ku wacdiyeyey, oo bugto
walba iyo cudur walba ayuu bogsiinayay:

Masiixu Dadkuu U Naxariistay

[36] Laakiin goortuu dadkii badnaa arkay ayuu u naxariistay, waayo, way
dhibaataysnaayeen oo kala firidhsanaayeen sidii ido aan adhijir lahayn. [37] Markaasuu
xertiisii ku yidhi, Waxa beerta laga gooynayaa way badan yihiin, shaqaalayaashuse
waa yar yihiin. [38] Sidaa darteed Sayidka beergooyska barya inuu shaqaalayaal beertiisa
u soo diro.

10

Ciise Laba Iyo Tobankiisii Rasuul
(Mar. 3:13-19; Luuk. 6:12-16)

[1] Markaasuu wuxuu u yeedhay laba-iyo-tobankii xertiisa ahaa oo wuxuu siiyey amar
ay jinniyo wasakh leh ku saaraan oo ay bugto walba iyo cudur walba ku bogsiiyaan.

[2] Laba-iyo-tobanka rasuul magacyadoodu waa kuwan, Kan ugu horreeyaa waa
Simoon, kan Butros la odhan jiray, iyo walaalkiis Andaros, iyo Yacquub ina Sebedi,
iyo walaalkiis Yooxanaa, [3] iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Toomas, iyo Matayos oo
cashuurqaadaha ahaa, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos, [4] iyo *Simoon reer Kaana,
iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey.

Rasuulladii Shuqulkoodii
(Mar. 6:7-13; Luuk. 9:1-6)

* **10:4** Simoon reer Kaana = Simoon Qiiroleh.

5 Laba-iyo-tobankan Ciise ayaa diray oo amray isagoo leh, Jid ka mid ah jidadka dadka
aan Yuhuudda ahayn ha marina, magaalo ka mid ah magaalooyinka reer Samaariyana
ha gelina, 6 laakiin waxaad u tagtaan idaha lunsan oo guriga Israa'iil ah. 7 Oo intaad
socotaan wacdiya, oo waxaad ku tidhaahdaan, Boqortooyadii jannadu waa dhow
dahay. 8 Kuwa bukana bogsiiya, kuwii dhintayna sara kiciya, kuwa baraska lehna
nadiifiya, jinniyadana saara, hadiyad ahaan baad ku hesheen ee hadiyad ahaanna
ku siiya. 9 Dahab ama lacag ama naxaas kiishadihiinna ha ku haysanina, 10 qandina
jidka ha u qaadanina, ama laba khamiis, ama kabo, ama ul, waayo, shaqaaluhu
cuntadiisa ayuu istaahilaa. 11 Magaalo alla magaaladaad gashaan iyo tuuloba, ka doona
mid istaahila, oo halkaas jooga ilaa aad ka tegaysaan. 12 Goortaad guriga gelaysaan,
nabdaadiya, 13 oo hadduu gurigu istaahilo, nabaddiinnu ha ku soo degto, laakiin
haddaanu istaahilin, nabaddiinnu ha idinku soo noqoto. 14 Oo ku alla kii aan idin
soo dhowayn, oo aan hadalladiinna maqlin, goortaad gurigaas ama magaaladaas ka
baxaysaan, siigada cagihiinna ka dhabaandhaba. 15 Runtii waxaan idinku leeyahay,
Maalinta xisaabta, Sodom iyo Gomora waa ka xisaab fududaan doonaan magaaladaas.

Silaca
(Mar. 13:9-13; Luuk. 21:12-17)

16 Waxaan idiin dirayaa sidii ido yeey ku dhex jira, sidaa darteed caqli u lahaada
sida abeesooyin, oo u sir la'aada sida qoolleyo. 17 Laakiin dad iska jira, waayo, waxay
idiin dhiibi doonaan shirar, oo sunagogyadooda ayay idinku karbaashi doonaan. 18 Oo
waxaa aawaday laydiin hor geeyn doonaa taliyayaal iyo boqorro inay marag ku noqoto
iyaga iyo dadka aan Yuhuudda ahayn. 19 Laakiin goortay idin gacangeliyaan, ha ka
welwelina sidaad u hadli doontaan ama waxaad ku hadli doontaan, waayo, waxaad
ku hadli doontaan ayaa saacaddaas laydin siin doonaa. 20 Waayo, ma aha idinka
kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa Aabbihiin kan idinka dhex hadlayaa. 21 Walaalba
walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in la dilo, aabbena wiilkiisa, carruurna waalidkood
ayay ku kici doonaan oo dhimashay gaadhsiin doonaan. 22 Dadka oo dhan ayaa
magacayga aawadiis idiin necbaan doona, laakiin kan ilaa ugu dambaysta adkaysta,
kaasaa badbaadi doona. 23 Laakiin goortay magaaladan idinku silciyaan, tan kale u
carara, waayo, runtii waxaan idinku leeyahay, Magaalooyinka Israa'iil ma wada gaadhi
doontaan ilaa Wiilka Aadanahu yimaado.

24 Qof xer ahu macallinkiisa kama sarreeyo, addoonkuna sayidkiisa kama sarreeyo.
25 Waa ku filan tahay qof xer ah inuu noqdo sida macallinkiisa, addoonkuna sida
sayidkiisa. Hadday odayga reerka Be'elsebul ugu yeedhaan, intee ka badan ayay ugu
yeedhi doonaan kuwa gurigiisa jooga.

Kuwii Laga Baqi Lahaa
(Luuk. 12:2-9)

26 Sidaa darteed ha ka baqina, waayo, wax daboolan ma jiro oo aan soo muuqan
doonin, wax qarsoonna ma jiro oo aan la garan doonin. 27 Waxaan gudcurka idiinku
sheego, iftiinka ku dhaha, oo waxaad dhegta ka maqashaanna, guryaha dushooda kaga
dhawaaqa. 28 Ha ka baqina kuwa jidhka dila, laakiin aan karin inay nafta dilaan,
waxaadse ka baqdaan kan jahannamada ku hallayn kara nafta iyo jidhkaba. 29 Laba
shimbirrood miyaan beesad lagu iibin? Middoodna dhulka ku dhici mayso amarka
Aabbihiin la'aantiis. 30 Timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin. 31 Sidaa darteed
ha baqina, waad ka qiima badan tihiin shimbirro badan. 32 Sidaa darteed mid walba
oo igu qirta dadka hortiisa, anna waan ku qiran doonaa Aabbahayga jannada ku jira
hortiisa. 33 Laakiin ku alla kii igu diida dadka hortiisa, anna waan ku diidi doonaa
Aabbahayga jannada ku jira hortiisa.

Doorashada Dhibta Leh Iyo Abaalgudkeeda
(Luuk. 12:51-53; 14:26-27)

34 Ha u malaynina inaan u imid inaan nabad dhulka u keeno; uma aan iman inaan
nabad keeno, laakiin inaan seef keeno. 35 Waxaanse u imid inaan nin cadow kaga dhigo
aabbihiis, gabadhna hooyadeed, naagna soddohdeed. 36 Nin cadowgiisu waa dadka
gurigiisa. 37 Kan aabbihiis iyo hooyadiis iga jecel, ima istaahilo, oo kan wiilkiisa iyo
gabadhdiisa iga jecel, ima istaahilo. 38 Kan aan iskutallaabtiisa soo qaadan oo aan i soo
raacin, ima istaahilo. 39 Kan naftiisa helaa waa lumin doonaa, oo kan naftiisa u lumiya
aawaday waa heli doonaa.

40 Kan idin aqbalaa wuu i aqbalaa, kan i aqbalaana, wuxuu aqbalaa kan i soo diray.
41 Kan nebi ku aqbala nebi magiciis, wuxuu heli doonaa nebi abaalkiis, kan qof xaq ah
ku aqbala qof xaq ah magiciis, wuxuu heli doonaa qof xaq ah abaalkiis. 42 Ku alla kii
kuwan yaryar koob biyo qabow oo keliya ku siiya qof xer ah magiciis, runtii waxaan
idinku leeyahay, abaalkiisu ka lumi maayoba.

11

1 Goortii Ciise amarkiisa u dhammeeyey laba iyo tobankii xertiisa ahaa, waxaa
dhacay inuu meeshaas ka noqday inuu magaalooyinkooda wax ku baro oo ku wacdiyo.

Yooxanaa Baabtiisaha
(Luuk. 7:18-35)

2 Goortii Yooxanaa xabsiga ka maqlay shuqulladii Masiixa, laba xertiisii ah ayuu
u soo diray 3 oo ku yidhi, Miyaad tahay kan imanaya mise mid kale aannu dhawr-
naa? 4 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga warrama
waxaad aragteen iyo waxaad maqasheen. 5 Kuwii indhaha la'aa wax bay arkaan,
kuwii lugahala'aana way socdaan, kuwii baraska qabayna waa la nadiifiyey, kuwii
dhegahala'aana wax bay maqlaan, kuwii dhintayna waa la kiciyey, masaakiintana
injiilka waa lagu wacdiyaa, 6 oo waxaana barakaysan kan aan iga xumaanin. 7 Markay
tageen, Ciise wuxuu bilaabay inuu dadkii badnaa wax uga sheego Yooxanaa oo wuxuu
yidhi, Maxaad cidlada ugu baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan cawsduur
dabaylu ruxayso? 8 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan
nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka jilicsan qaba waxay joogaan guryaha boqorrada.
9 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad nebi soo aragtaan? Haah, waxaan
idinku leeyahay, mid nebi ka sarreeya. 10 Kanu waa kii laga qoray,
Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga kuu sii diyaargarayn doona hortaada.

11 Runtii waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay, mid Yooxanaa Baabtiisaha
ka weyn kama dhex kicin, laakiin kan boqortooyadii jannada ugu yar ayaa ka weyn.
12 Tan iyo wakhtigii Yooxanaa Baabtiisaha boqortooyada jannada waa la xoogay, oo
kuwii xoogayna ayaa qaatay. 13 Waayo, nebiyadii iyo sharcigu waxay wax sii sheegeen
ilaa Yooxanaa. 14 Haddii aad doonaysaan inaad tan aqbashaan, Kanu waa Eliyaas kan
iman lahaa. 15 Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo.

16 Maxaan qarnigan u ekaysiiyaa? Wuxuu u eg yahay carruur suuqa fadhida oo kuwa
kale u yeedhaysa, 17 iyagoo leh, Biibiile baannu idiin yeedhinnay, oo waad cayaari
weydeen, waannu baroorannay oo waad calaacali weydeen. 18 Waayo, Yooxanaa
waa yimid isagoo aan waxba cunaynin oo cabbaynin, oo waxay yidhaahdaan, Jinni
buu qabaa. 19 Wiilka Aadanahuse waa yimid isagoo wax cunaya oo cabbaya, oo
waxay yidhaahdaan, Eeg, waa nin cir weyn oo khamriyacab ah oo saaxiib la ah
cashuurqaadayaal iyo dembilayaal. Xigmaddu inay xaq tahay waa lagu caddeeyaa
shuqulladeeda.

Waxaa Hoog Leh Dadka Aan Ilaah Rumaysnayn Magaalooyinkooda
(Luuk. 10:13-15)

[20] Dabadeed wuxuu bilaabay inuu canaanto magaalooyinkii uu shuqulladiisa xoogga
leh badidooda ku dhex sameeyey, waayo, ma ay toobadkeenin. [21] Waa kuu hoog,
Khorasinay; waa kuu hoog, Beytsayday; waayo, shuqulladii xoogga lahaa oo laydinku
dhex sameeyey, haddii Turos iyo Siidoon lagu samayn lahaa, goor horay toobadkeeni
lahaayeen, iyagoo dhar joonyad ah gashan oo dambas ku fadhiya. [22] Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon waa idinka xisaab fududaan
doonaan. [23] Adiguna Kafarna'umay, samada ma laguu sarraysiin doonaa? Waxaad
ku degi doontaa *Haadees, waayo, haddii shuqulladii xoogga lahaa oo lagugu dhex
sameeyey, Sodom lagu samayn lahaa, ilaa maanta way joogi lahayd. [24] Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Maalinta xisaabta, dalka Sodom ayaa kaa xisaab fududaan doona.

Maanka U Eg Maanka Carruurta
(Luuk. 10:21)

[25] Wakhtigaas Ciise ayaa hadalkan yidhi, Aabbow, Rabbiga samada iyo dhulkow,
waan kugu mahadnaqayaa, waayo, waxyaalahan ayaad kuwa caqliga iyo garashada
leh ka qarisay, oo waxaad u muujisay ilma yaryar. [26] Haah, Aabbow, waayo, sidaas
ayaa kaa farxisay.

Ciise Shuqulkiisa
(Luuk. 10:22)

[27] Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay; oo ninna Wiilka garan maayo Aabbaha
maahee, oo ninna Aabbaha garan maayo Wiilka maahee iyo kii Wiilku doonayo inuu
u muujiyo. [28] Ii kaalaya kulligiin kuwiinna hawshaysan oo culaabaysanow, oo anigu
waan idin nasin doonaa. [29] †Harqoodkayga dushiinna ku qaata oo wax iga barta;
waayo, waan qaboobahay, qalbigayguna waa hooseeyaa, oo naftiinna nasashaad u heli
doontaan. [30] Waayo, harqoodkaygu waa dhib yar yahay, oo rarkayguna waa fudud
yahay.

12

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan
(Mar. 2:23-28; Luuk. 6:1-5)

[1] Wakhtigaas Ciise wuxuu sabtidii dhex maray beeraha, xertiisuna waa gaajaysnayd,
oo waxay bilaabeen inay sabuulladii jartaan oo cunaan. [2] Laakiin Farrisiintii goortay
arkeen, waxay isaga ku yidhaahdeen, Eeg, xertaadu waxay samaynayaan wixii aan
xalaal ahayn in sabtida la sameeyo. [3] Laakiin wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin
wixii Daa'uud sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo kuwii la jiray, [4] siduu gurigii Ilaah
u galay oo uu u cunay *kibistii tusniinta, tan aan xalaal u ahayn inuu cuno ama in kuwii
la jiray cunaan, wadaaddada keliya maahee? [5] Ama miyaydnaan sharciga ka akhriyin
in wadaaddadii macbudka ku jira sabtida, ay sabtida ka dhigaan wax aan quduus ahayn
oo ay ka eed la' yihiin? [6] Waxaan idinku leeyahay, Mid macbudka ka sarreeya ayaa
halkan jooga. [7] Haddaad aqoon lahaydeen hadalkan micnihiisa, Waxaan doonayaa
naxariis ee ma aha allabari, kuwa aan eed lahayn ma aad xukunteen. [8] Waayo, Wiilka
Aadanahu waa sayidkii sabtida.

Ninkii Gacanta Engegnaa Waa La Bogsiiyey
(Mar. 3:1-6; Luuk. 6:6-11)

[9] Markaasuu halkaas ka tegey oo wuxuu galay sunagoggooda. [10] Oo waxaa joogay nin
gacan engegan. Goortaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Ma xalaal baa in sabtida

---

* **11:23** Haadees = meeshii kuwii dhintay. † **11:29** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

* **12:4** kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah.

wax la bogsiiyo? si ay ugu ashtakeeyaan. 11 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ninkiinnee baa
lax leh oo hadday sabtida god ku dhacdo, aan soo qabanaynin oo aan soo bixinaynin?
12 Haddaba nin intee buu ka qiima badan yahay lax! Sidaa darteed waa xalaal in sabtida
wanaag la sameeyo. 13 Markaasuu ninkii ku yidhi, Gacantaada soo taag. Wuuna soo
taagay, oo way bogsatay sida tan kale. 14 Laakiin Farrisiintu waa baxeen, oo waxay ka
wada hadleen si ay u dilaan.

Midiidinkii La Doortay

15 Ciise goortuu ogaaday ayuu halkaas ka tegey, oo waxaa raacay dad badan, dham-
maantoodna wuu wada bogsiiyey. 16 Wuxuuna ku amray inaanay cidna u sheegin, 17 si
ay u noqoto wixii lagaga dhex hadlay nebi Isayos isagoo leh,
18 Eeg midiidinkaygii aan doortay,
Kan aan jeclahay oo ay naftaydu ku faraxsan tahay.
Ruuxayga ayaan dul saari doonaa,
Wuxuuna quruumaha u sheegi doonaa xukunka.
19 Ma uu ilaaqtami doono, mana qaylin doono,
Ninnana codkiisa jidadka kama maqli doono.
20 Cawsduur nabar leh ma jebin doono,
Dubaalad qiiqaysana ma demin doono,
Ilaa uu xukunka u soo bixiyo libta.
21 Oo quruumuhu waxay ku rajayn doonaan magiciisa.

Ciise Iyo Be'elsebul
(Mar. 3:20-30; Luuk. 11:14-23; 12:10)

22 Markaasaa waxaa loo keenay jinnoole indha la' oo carrab la', wuuna bogsiiyey,
sidaa darteed ninkii carrabka la'aa waa hadlay oo wax arkay. 23 Kolkaasaa dadkii bad-
naa oo dhammu yaabeen oo waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn ina Daa'uud?
24 Laakiin Farrisiintu goortay maqleen, waxay yidhaahdeen, Kanu jinniyada wax kale
kuma saaro Be'elsebul oo ah madaxda jinniyada maahee. 25 Laakiin isagoo garanaya
fikirradooda ayuu ku yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa, cid la' bay noqotaa,
oo magaalo walba iyo guri walba oo kala qaysamaa, ma taagnaan doonaan. 26 Haddii
Shayddaan Shayddaan saaro, waa kala qaybsamaa. Haddaba boqortooyadiisu sidee
bay u taagnaan doontaa? 27 Oo anigu haddii aan jinniyada ku saaro Be'elsebul,
wiilashiinnu yay ku saaraan? Sidaa darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
28 Laakiin haddaan jinniyada ku saaro Ruuxa Ilaah, waxaa idiin timid boqortooyada
Ilaah.
29 Ama qof sidee buu kan xoog leh gurigiisa u geli karaa oo alaabtiisa u dhici karaa,
haddaanu kolkii hore kan xoogga leh xidhin? Markaasuu gurigiisa dhici doonaa. 30 Kan
aan ila jirin waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa firdhiyaa. 31 Sidaa darteed waxaan
idinku leeyahay, Dembi walba iyo cay walba waa loo cafiyi doonaa dadka, laakiin cayda
Ruuxa Quduuska ah ka gees ah looma cafiyi doono. 32 Ku alla kii ku hadla hadal Wiilka
Aadanaha ka gees ah waa loo cafiyi doonaa, laakiin ku alla kii ku hadla hadal Ruuxa
Quduuska ah ka gees ah looma cafiyi doono wakhtigan iyo wakhtiga iman doona.
33 Ama geedka wanaajiya iyo midhihiisaba, ama geedka xumeeya iyo midhihiis-
aba, waayo, geedka waxaa lagu gartaa midhihiisa. 34 Dhal jilbisay, sidee baad wax
wanaagsan ugu hadli karaysaan idinkoo shar leh? Waayo, afku wuxuu ku hadlaa
waxa qalbiga ku badan. 35 Ninka wanaagsani wuxuu maalka wanaagsan ka soo saaraa
wax wanaagsan, kan sharka lihina wuxuu maalka sharka leh ka soo saaraa wax shar
ah. 36 Waxaan idinku leeyahay, Eray kasta oo aan waxtar lahayn oo dadku ku hadlo,
maalinta xisaabta xisaab bay ka bixin doonaan. 37 Waayo, hadalladaada ayaa lagugu
caddayn doonaa inaad xaq tahay, oo hadalladaada ayaa lagugu xukumi doonaa.

Ciise Baa Diiday Markii Calaamo La Weyddiistay
(Mar. 8:11-12; Luuk. 11:29-32)

38 Markaas qaar culimmada iyo Farrisiinta ah ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macal-
limow, waxaannu doonaynaa inaannu calaamo kaa aragno. 39 Markaasuu wuxuu u
jawaabay oo ku yidhi, Qarni shareed oo sina leh ayaa calaamo doonaya, calaamona
lama siin doono calaamada nebi Yoonis maahee. 40 Waayo, sida Yoonis saddex maal-
mood iyo saddex habeen caloosha nibiriga ugu jiray, sidaasuu Wiilka Aadanahuna
saddex maalmood iyo saddex habeen caloosha dhulka uga jiri doonaa. 41 Nimanka
Nineweh waxay xisaabta isla taagi doonaan dadka qarnigan, wayna xukumi doonaan,
waayo, waxay ku toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg, mid Yoonis ka weyn ayaa
halkan jooga. 42 Boqoradda koonfureed waxay xisaabta la kici doontaa dadka qarnigan,
wayna xukumi doontaa, waayo, waxay ka timid meesha dhulka ugu shishaysa inay
xigmadda Sulaymaan maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan ka weyn ayaa halkan jooga.

Jinnigu Waa Ku Noqday Meeshuu Ka Baxay
(Luuk. 11:24-26)

43 Jinniga wasakhda leh goortuu ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo aan biyo lahayn
isagoo nasasho doonaya, mana helo. 44 Markaasuu yidhaahdaa, Waxaan ku noqonayaa
gurigaygii aan ka baxay, oo goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo madhan oo xaaqan
oo hagaagsan. 45 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni oo kale oo ka xunxun
isaga, wayna galaan oo halkaas joogaan. Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa ka darnaada
wakhtiga hore. Sidaasay u noqon doontaa qarnigan sharka leh.

Walaalnimada Runta Ah
(Mar. 3:31-35; Luuk. 8:19-21)

46 Intuu weli dadkii badnaa la hadlayay, ayaa hooyadiis iyo walaalihiis dibadda
taagnaayeen oo doonayeen inay la hadlaan isaga. 47 Mid baa ku yidhi, Bal eeg, hooyadaa
iyo walaalahaa ayaa dibadda taagan oo doonaya inay kula hadlaan. 48 Laakiin wuu
u jawaabay oo ku yidhi kii u sheegay, Yaa hooyaday ah oo yaa walaalahay ah?
49 Gacantiisa ayuu xertiisa ku taagay oo yidhi, Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay!
50 Waayo, ku alla kii yeela doonista Aabbahayga jannada ku jira, kaasaa walaalkay iyo
walaashay iyo hooyaday ah.

13

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mar. 4:1-9; Luuk. 8:4-8)

1 Maalintaas Ciise ayaa guriga ka baxay oo fadhiistay badda agteeda, 2 oo waxaa u
soo ururay dad faro badan, sidaa darteed doonni ayuu fuulay oo fadhiistay, dadkii
badnaa oo dhammuna xeebtay taagnaayeen. 3 Markaasuu wax badan masaallo ugu
sheegay isagoo leh, Beerrey baa baxay inuu wax beero, 4 oo intuu beerayay qaar baa
jidka geestiisa ku dhacay. Kolkaasaa shimbirro yimaadeen oo cuneen. 5 Qaar kalena
waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo aan carro badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen,
waayo, carradu hoos uma dheerayn, 6 laakiin qorraxdu goortay soo baxday way
gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma lahayn. 7 Qaar kalena waxay ku dhaceen
qodxan, qodxantiina waa soo baxday oo ceejisay. 8 Qaar kalena dhul wanaagsan bay
ku dhaceen oo ay midho dhaleen, mid boqol, midna lixdan, midna soddon. 9 Kan dhego
wax lagu maqlo lahu ha maqlo.

Sida Loo Isticmaalo Masaallada
(Mar. 4:10-12; Luuk. 8:9-10)

10 Markaasaa xertii u timid oo ku tidhi, Maxaad masaallo ugula hadashaa? 11 Wuxuu
u jawaabay oo ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee boqortooyada

jannada garataan, kuwaase lama siiyo. 12 Waayo, ku alla kii wax haysta waa la siin
doonaa, waana loo badin doonaa, kii aan waxba haysanse, waa laga qaadi doonaa
wuxuu haysto. 13 Sidaa darteed ayaan masaallo ugula hadlaa, waayo, iyagoo arkaya
ma arkaan, oo iyagoo maqlaya ma maqlaan, mana gartaan. 14 Iyagay u noqotay
waxsheegidda Isayos iyadoo leh,
Maqal baad ku maqli doontaan mana garan doontaan,
Idinkoo arkaya wax baad arki doontaan, idiinmana dhaadhici doonto.
15 Waayo, dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday,
Oo dhib bay dhegahooda wax ugu maqlaan,
Indhahoodana way isku qabteen;
Si aanay indhaha wax ugu arkin,
Oo dhegaha wax ugu maqlin,
Oo qalbiga wax ugu garan,
Si aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.
16 Laakiin waxaa barakaysan indhihiinna, waayo, wax bay arkaan, iyo dhegihiinna,
waayo, wax bay maqlaan. 17 Runtii waxaan idinku leeyahay, Nebiyo badan iyo niman
xaq ah ayaa doonay inay arkaan waxaad aragtaan, mana arkin, iyo inay maqlaan
waxaad maqashaan, mana ay maqlin.

Micnaynta Masaalka Beerreyga
(Mar. 4:13-20; Luuk. 8:11-15)

18 Haddaba maqla masaalkii beerreyga. 19 Mid kasta oo hadalka boqortooyada maqla
oo aan garan, waxaa u yimaada kan sharka leh oo ka dhifta wixii qalbigiisa lagu beeray.
Waa kan kii jidka geestiisa lagu beeray. 20 Oo kii meelaha dhagaxa ah lagu beeray
waa kan hadalka maqla oo kolkiiba farxad ku qaata. 21 Xididse isagu ma leh, laakiin
wakhti yar buu sii jiraa, oo goortii dhib ama silec ugu dhaco erayga aawadiis, markiiba
waa ka xumaadaa. 22 Kii qodxanta lagu dhex beerayna waa kan hadalka maqla oo
kawelwelidda dunidan iyo sasabidda maalka ayaa hadalka ceejiya, oo wuxuu noqdaa
midhola'aan. 23 Kii dhulka wanaagsan lagu beeray waa kan erayga maqla oo garta, oo
isagu waa kan midho dhala, mid boqol, midna lixdan, midna soddon.

Masaalka Ku Saabsan Gocondhada

24 Masaal kale ayuu u saaray, oo wuxuu yidhi, Boqortooyada jannada waxaa loo
ekaysiiyaa nin beertiisa abuur wanaagsan ku abuuray. 25 Laakiin waxaa yimid
cadowgiisa intii dadku hurday, oo wuxuu sarreenka kaga dhex abuuray gocondho,
markaasuu tegey. 26 Laakiin markii geedku soo baxay oo uu midho dhalay, markaasaa
gocondhadii soo muuqatay. 27 Kolkaasaa odayga reerka addoommadiisu u yimaadeen
oo ku yidhaahdeen, Sayidow, miyaanad abuur wanaagsan beertaada ku abuurin?
Xaggee haddaba gocondhadu uga timid? 28 Wuxuu ku yidhi, Nin cadow ah ayaa waxan
sameeyey. Addoommadii waxay ku yidhaahdeen, Ma waxaad doonaysaa haddaba
inaannu tagno oo ururinno? 29 Wuxuuse ku yidhi, Maya, waaba intaas oo goortaad
gocondhada ururinaysaan aad sarreenka la rurujisaan. 30 Labadoodu ha isla baxaan
ilaa beergooyska, oo wakhtiga beergooyska waxaan kuwa gooya ku odhanayaa, Horta
waxaad ururisaan gocondhadii, oo xidhmo xidhmo isugu xidha in la gubo, laakiin
sarreenka ku soo ururiya maqsinkayga.

Masaalka Ku Saabsan Iniin Khardal Ah, Iyo Masaalka Ku Saabsan Khamiir
(Mar. 4:30-34; Luuk. 13:18-21)

31 Masaal kale ayuu u saaray oo wuxuu yidhi, Boqortooyada jannada waxay u eg
tahay iniin khardal, tan uu nin qaaday oo beertiisa ku beeray. 32 Taas waa ka wada
yar tahay iniinaha oo dhan, laakiin goortay weynaato, way ka weyn tahay dhalatada

oo dhan, oo waxay noqotaa geed dheer si ay shimbirraha cirku u yimaadaan oo
laamaheeda ugu degaan.
33 Masaal kale ayuu kula hadlay, Boqortooyada jannada waxay u eg tahay khamiir,
kan naagi intay qaadday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay ilaa ay wada
khamiireen.
34 Waxan oo dhan ayaa Ciise masaallo kula hadlay dadkii badnaa, oo masaalla'aan
kulama uu hadlin iyaga. 35 Si ay u noqoto wixii nebiga lagaga dhex hadlay isagoo leh,
Afkayga waxaan ku furayaa masaallo,
Oo wax qarsoonna tan iyo aasaaskii dunida ayaan ku dhawaaqayaa.

Micnaynta Masaalka Gocondhada Ku Saabsan

36 Markaasuu dadkii badnaa ka tegey oo guriga galay. Xertiisii ayaa u timid oo
waxay ku yidhaahdeen, Noo caddee masaalkii gocondhadii beerta. 37 Markaasuu u
jawaabay oo ku yidhi, Kii abuur wanaagsan abuuray waa Wiilka Aadanaha, 38 beertuna
waa dunida. Abuurka wanaagsanna waa wiilasha boqortooyada, gocondhadiina waa
wiilasha kan sharka leh. 39 Oo cadowga abuurayna waa Ibliiska, beergooyskuna waa
dhammaadka wakhtigii dunida, kuwa gooyaana waa malaa'igo. 40 Haddaba sidii
gocondhadii loo ururiyey oo dab loogu gubay, sidaasay ahaan doontaa dhammaadka
wakhtiga dunidu. 41 Wiilka Aadanaha ayaa malaa'igihiisa diri doona, oo waxay
boqortooyadiisa ka ururin doonaan wax kasta oo xumeeya iyo kuwa dembiga fala.
42 Oo waxay ku tuuri doonaan foornada dabka, halkaas waxaa jiri doonta baroor iyo
ilko jirriqsi. 43 Markaasaa kuwa xaqa ah ku dhalaali doonaan boqortooyada Aabbahood
sida qorraxdu u dhalaalayso. Kan dhego lahu ha maqlo.

Masaallada Ku Saabsan Maalka Iyo Luulka Iyo Shabagga

44 Boqortooyada jannadu waxay u eg tahay maal beer ku qarsoon, kan nin intuu helay
qarsaday, oo farxad aawadeed ayuu baxay, oo wuxuu lahaa oo dhan iibiyey, oo beertaas
iibsaday.
45 Haddana boqortooyada jannadu waxay u eg tahay baayacmushtari luul
wanaagsan doonaya. 46 Goortuu xabbad luul ah oo ganac weyn helay, ayuu baxay,
oo wuxuu lahaa oo dhan ayuu iibiyey oo iibsaday.
47 Haddana boqortooyada jannadu waxay u eg tahay shabag badda lagu tuuray oo
cayn walba lagu ururiyey. 48 Kan markuu buuxsamay ay nimanku xeebta ku soo
jiideen, wayna fadhiisteen oo kuwii wanaagsanaa weelal bay ku ururiyeen, kuwii
xumaana way tuureen. 49 Sidaasay ahaan doontaa dhammaadka wakhtiga dunidu.
Malaa'igahu way soo bixi doonaan oo waxay kuwa sharka leh ka dhex sooci doonaan
kuwa xaqa ah, 50 oo waxay ku tuuri doonaan foornada dabka. Halkaa waxaa jiri doonta
baroor iyo ilko jirriqsi.
51 Waxyaalahan oo dhan ma garateen? Waxay ku yidhaahdeen, Haah. 52 Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Sidaa darteed mid kasta oo culimmada ka mid ah oo xer looga dhigay
boqortooyada jannada, wuxuu u eg yahay nin reer odaygiis ah oo maalkiisa ka soo saara
wax cusub iyo wax duug ah.

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared
(Mar. 6:1-6; Luuk. 4:16-30)

53 Kolkii Ciise masaalladan dhammeeyey, ayuu halkaas ka tegey. 54 Oo markuu
waddankiisa yimid, ayuu sunagoggooda wax ku baray, sidaa darteed way yaabeen
oo yidhaahdeen, Ninkanu xaggee buu ka helay xigmaddan iyo shuqulladan xoogga
leh? 55 Kanu miyaanu ahayn wiilkii nijaarka? Miyaan hooyadiis la odhan Maryan?
Walaalihiisna Yacquub iyo Yoosee iyo Simoon iyo Yuudas? 56 Gabdhihii walaalihiis
ahaana miyaanay inala wada joogin? Haddaba kanu xaggee buu waxyaalahan oo dhan
ka helay? 57 Wayna ka xumaadeen, laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Nebi murwad la' ma

jiro, waddankiisa iyo gurigiisa dhexdooda maahee. 58 Halkaas shuqullo badan oo xoog
leh kuma samayn rumaysadla'aantooda aawadeed.

14

Dhimashadii Yooxanaa Baabtiisaha
(Mar. 6:14-29; Luuk. 9:7-9)

1 Waagaas taliye Herodos ayaa warkii Ciise maqlay, 2 oo wuxuu midiidinyadiisii
ku yidhi, Kanu waa Yooxanaa Baabtiisaha. Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay,
sidaa darteed shuqulladan xoogga leh waa ku dhex jiraan oo shaqaynayaan. 3 Waayo,
Herodos baa Yooxanaa qabtay oo intuu xidhay ayuu u xabbisay, walaalkiis Filibos
naagtiisii Herodiya aawadeed. 4 Waayo, Yooxanaa wuxuu ku yidhi, Xalaal kuuma
aha inaad haysatid, 5 oo goortuu doonay inuu dilo, dadkii badnaa ayuu ka baqay,
maxaa yeelay, waxay u haysteen sidii nebi oo kale. 6 Goortii maalintii la xusuustay
dhalashadii Herodos timid, gabadhii Herodiya ayaa dadkii dhexdiisa ku cayaartay,
oo Herodos ayay ka farxisay. 7 Kolkaasuu dhaar ku ballanqaaday inuu siiyo wixii ay
weyddiisatoba. 8 Iyadoo hooyadeed hore ula soo talisay ayay tidhi, Halkan xeedho
igu soo sii madaxa Yooxanaa Baabtiisaha. 9 Boqorkii waa calool xumaaday, laakiin
dhaarihiisii iyo kuwii la fadhiyey aawadood ayuu ku amray in la siiyo. 10 Markaasuu cid
diray oo Yooxanaa xabsigaa madaxa lagaga gooyay. 11 Madaxiisiina waxaa lagu keenay
xeedho, oo gabadhii la siiyey, iyaduna hooyadeed bay u keentay. 12 Markaasaa xertiisii
timid, oo meydkiisay qaadeen oo aaseen, kolkaasay tageen oo Ciise u warrameen.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mar. 6:30-44; Luuk. 9:10-17; Yoox. 6:1-13)

13 Ciise goortuu taas maqlay, ayuu halkaas doonni kaga soo noqday, oo meel cidla ah
ayuu keligiis tegey. Dadkii badnaana goortay warkaas maqleen, ayay magaalooyinka
lug kaga soo raaceen. 14 Goortuu degay ayuu dad badan arkay, wuuna u naxariistay, oo
kuwoodii bukay ayuu bogsiiyey. 15 Goortii makhribkii la gaadhay ayaa xertiisii u timid
oo ku tidhi, Meeshu waa cidlo, wakhtigiina waa dhammaaday, haddaba dadka dir si
ay tuulooyinka u tagaan oo cunto u soo iibsadaan. 16 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi,
Uma ay baahna inay tagaan, idinku siiya waxay cunaan. 17 Waxay ku yidhaahdeen,
Halkan waxba kuma hayno shan kibsood iyo laba kalluun maahee. 18 Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Halkan iigu keena. 19 Kolkaasuu dadkii badnaa ku amray inay cawska
ku fadhiistaan. Isaguna wuxuu qaaday shantii kibsood iyo labadii kalluun, oo intuu
cirka eegay ayuu barakeeyey oo kibistii kala jejebiyey oo xertiisii siiyey, xertiina dadkii
badnaa bay siiyeen. 20 Dhammaantood way wada cuneen oo ka dhergeen, oo waxay
soo gureen jajabkii hadhay oo laba iyo toban dambiilood ka buuxa. 21 Kuwii cunayna
waxay ku dhowaayeen shan kun oo nin oo aan naagaha iyo carruurtu ku jirin.

Ciise Baa Badda Ku Dul Socday
(Mar. 6:45-52; Yoox. 6:15-21)

22 Kolkiiba wuxuu xertiisii ku amray inay doonnida fuulaan oo ay hortiis tagaan
dhanka kale, intuu dadkii badnaa dirayo. 23 Goortuu dadkii badnaa diray ayuu keligiis
buurta fuulay inuu ku tukado, oo goortii makhribka la gaadhay keli ahaantiis ayuu
halkaas joogay. 24 Doonniduse durba wax badan ayay dhulka ka fogaatay oo hirarku
waa dhibeen, waayo, dabaysha ayaa ka gees ahayd. 25 Wakhtiga gaadhkii afraad oo
habeenka ayuu u yimid isagoo badda ku dul socda. 26 Oo xertiisii goortay arkeen isagoo
badda ku dul socda, way nexeen oo waxay yidhaahdeen, Waa muuqasho, oo baqdin
bay la qayliyeen. 27 Markiiba Ciise waa la hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada, waa aniga
ee ha baqina. 28 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku yidhi, Sayidow, haddaad tahay
adiga, igu amar inaan biyaha kuugu dul imaado. 29 Wuxuu ku yidhi, Kaalay. Oo Butros

markuu doonnida ka degay ayuu biyaha ku dul socday inuu Ciise u tago. 30 Laakiin
goortuu dabayshii arkay ayuu baqay, oo markuu bilaabay inuu dego ayuu qayliyey oo
ku yidhi, Sayidow, i badbaadi, 31 oo markiiba Ciise gacantiisuu u taagay oo qabtay oo
ku yidhi, Rumaysadyare yahow, maxaad u shakiday? 32 Oo markay doonnida fuuleen,
dabayshu waa joogsatay. 33 Kuwii doonnida ku jirayna way caabudeen isaga, oo waxay
ku yidhaahdeen, Runtii, waxaad tahay Wiilka Ilaah.

Bogsiintii Dadkii Gennesared Joogay
(Mar. 6:53-56)

34 Oo markay gudbeen waxay yimaadeen dalka Gennesared. 35 Oo nimankii halkaas
degganaa goortay garteen isaga, waxay cid u direen dalkaas ku wareegsan oo dhan, oo
waxay u keeneen kuwa buka oo dhan, 36 oo waxay ka baryeen inay faraqa maradiisa
keliya taabtaan, oo kuwii taabtayna way bogsadeen.

15

Ciisaa Ka Jawaabay Eedayntii Ku Saabsanayd Xeerka
(Mar. 7:1-23)

1 Markaas waxaa Yeruusaalem Ciise uga yimid niman Farrisiin iyo culimmo ah, oo
waxay ku yidhaahdeen, 2 Xertaadu maxay xeerka waayeellada uga gudbaan? Waayo,
ma faro xashaan goortay kibis cunayaan. 3 Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Idinkuba max-
aad amarkii Ilaah uga gudubtaan xeerkiinna aawadiis? 4 Waayo, Ilaah wuxuu amray,
Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus, oo Kan aabbihii ama hooyadii caayaa, dhimasho ha
ku dhammaado. 5 Laakiin waxaad leedihiin, Kan aabbihii ama hooyadii ku yidhaahda,
Wixii aan idiin tari lahaa, hadiyad baan Ilaah ugu bixiyey, 6 aabbihii ama hooyadii
maamuusi maayo. Xeerkiinna ayaad erayga Ilaah ku buriseen. 7 Labawejiilayaalow,
Isayos aad buu wax idiinka sii sheegay markuu yidhi,
8 Dadkanu bushimahooda ayay igu maamuusaan,
Laakiin qalbigoodu waa iga fog yahay.
9 Si aan micne lahayn ayay ii caabudaan,
Iyagoo dadka wax ku baraya amarrada dadka.
10 Markaasuu dadkii badnaa u yeedhay oo ku yidhi, Maqla oo garta. 11 Ma aha waxa
afka gala waxa ninka nijaaseeyaa, laakiin waxa afka ka soo baxa, kaas ayaa ninka
nijaaseeya. 12 Markaasaa xertii u timid oo ku tidhi, Ma og tahay Farrisiintii inay ka
xumaadeen markay hadalkii maqleen? 13 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi, Geed
walba oo aan Aabbahayga jannada ku jiraa abuurin waa la rujin doonaa. 14 Iska
daaya. Iyagu waa indhoolayaal indhoolayaal hagayaye. Laakiin nin indha la' hadduu
nin indha la' hago, labadooduba god bay ku dhici doonaan. 15 Markaasaa Butros u
jawaabay oo ku yidhi, Masaalkaa noo caddee. 16 Kolkaasuu wuxuu yidhi, Idinku weli
ma garashola'aan baad tihiin? 17 Miyaydnaan garanaynin, Wax kasta oo afka galaa
calooshay tagaan, oo waxaa lagu tuuraa meesha lagu saxaroodo? 18 Laakiin waxa
afka ka soo baxaa, qalbigay ka yimaadaan; oo kuwaas weeye waxa ninka nijaaseeyaa.
19 Waayo, waxaa qalbiga ka soo baxaa fikirrada sharka leh iyo dilidda iyo sinada iyo
galmada xaaraanta ah iyo tuuganimada iyo maragga beenta ah iyo cayda. 20 Kuwan
weeye waxa ninka nijaaseeyaa. Laakiin in lagu cuno faro aan la maydhin, ninka ma
nijaasayso.

Bogsiintii Gabadhii Aan Yuhuudda Ahayn
(Mar. 7:24-30)

21 Ciise ayaa meeshaas ka baxay, oo dhinacyada Turos iyo Siidoon ayuu u leexday.
22 Oo naag reer Kancaan ah ayaa soohdimahaas ka soo baxday oo qaylisay iyadoo leh, Ii
naxariiso, Sayidow, ina Daa'uudow. Gabadhayda jinni baa si xun u waalaya. 23 Laakiin

hadal uguma uu jawaabin. Markaasaa xertiisii u timid oo ka bariday iyagoo leh, Eri,
waayo, way inaga daba qaylinaysaa. 24 Laakiin wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, La
iima soo dirin, idaha lunsan oo reer binu Israa'iil maahee. 25 Laakiin iyadu way u
timid oo sujuudday, oo waxay tidhi, Sayidow, i caawi. 26 Wuxuu u jawaabay oo ku
yidhi, Ma wanaagsana in carruurta kibistooda la qaado oo eeyaha loo tuuro. 27 Waxay
tidhi, Waa run, Sayidow, laakiin weliba eeyahu waxay cunaan jajabka ka dhaca miiska
sayidkooda. 28 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Naagtay, rumaysadkaagu waa
weyn yahay ee ha kuu noqoto sidaad doonaysid. Oo saacaddaasba gabadheedii waa
bogsatay.

Dad Badan Baa La Bogsiiyey
(Mar. 7:31-37)

29 Markaasaa Ciise halkaas ka tegey, oo wuxuu u soo dhowaaday badda Galili, oo
buurtuu fuulay oo halkaasuu fadhiistay. 30 Kolkaasaa waxaa u yimid dad fara badan
oo wada kuwa curyaan ah iyo kuwa indha la' iyo kuwa carrab la' iyo kuwa addimmo
la' iyo qaar badan oo kale, oo waxay iyaga dhigeen cagihiisa agtooda, wuuna bogsiiyey.
31 Sidaas daraaddeed baa dadkii yaabay goortay arkeen kuwii carrabka la'aa oo hadlaya
iyo kuwii lugaha la'aa oo bogsaday iyo kuwii curyaanka ahaa oo socda iyo kuwii
indhaha la'aa oo wax arkaya, waxayna ammaaneen Ilaaha reer binu Israa'iil.

Waxaa Cunto La Siiyey Afar Kun Oo Nin
(Mar. 8:1-10)

32 Markaasaa Ciise xertiisii u yeedhay oo ku yidhi, Dadka badan ayaan u naxari-
isanayaa, waayo, durba saddex maalmood ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna ma
haystaan. Dooni maayo inaan diro iyagoo sooman waaba intaas oo ay jidka ku itaal
beelaane. 33 Xertiisii waxay ku yidhaahdeen, Innagoo meel cidla ah joogna, xaggee
baynu ka helaynaa kibis intaa le'eg in dad sida u badanu ka dhergaan? 34 Ciise
ayaa ku yidhi Immisa kibsood baad haysaan? Waxay yidhaahdeen, Toddoba iyo
waxoogaa kalluun yaryar ah. 35 Oo wuxuu dadkii badnaa ku amray inay dhulka
fadhiistaan. 36 Markaasuu toddobadii kibsood iyo kalluunkii soo qaaday, oo goortuu ku
mahadnaqay ayuu kala jejebiyey oo xertii siiyey, xertiina dadkii badnaa ayay siiyeen.
37 Dhammaantood way wada cuneen oo dhergeen, oo waxay soo ururiyeen toddoba
dambiilood oo ka buuxa jajabkii hadhay. 38 Dadkii cunayna waxay ahaayeen afar
kun oo rag ah oo aan naagaha iyo carruurtu ku jirin. 39 Kolkuu dadkii badnaa diray
dabadeed ayuu doonni fuulay, oo wuxuu galay soohdimaha Magadan.

16

Ciise Baa Diiday Markii Calaamo La Weyddiistay
(Mar. 8:11-13; Luuk. 12:54-56; 11:29)

1 Waxaa u yimid Farrisiintii iyo Sadukiintii iyagoo jirrabaya, oo waxay ka baryeen
inuu calaamo cirka ka tuso. 2 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Goortii ay makhrib
tahay waxaad tidhaahdaan, Waxay noqonaysaa maalin wanaagsan, waayo, cirku waa
guduudan yahay. 3 Aroortiina waxaad tidhaahdaan, Maanta roob baa da'aya, waayo,
cirku waa guduudan yahay, waana kicinsan yahay. Waxaad taqaaniin sida loo garto
muuqashada cirka, laakiin ma kala garan kartaan calaamooyinka wakhtiyada. 4 Waxaa
calaamo doonaya qarni shareed oo sina leh, calaamose lama siin doono calaamadii
Yoonis maahee. Markaasuu iska daayay iyaga oo ka tegey.

Ciise Baa Xertii Ku Canaantay Indhala'aantoodii
(Mar. 8:14-21)

5 Markii xertii dhanka kale timid, waxay illoobeen inay kibis sii qaataan. 6 Ciise
ayaa ku yidhi, Iska eega oo iska jira khamiirka Farrisiinta iyo Sadukiinta. 7 Markaasay

isla wada hadleen oo isku yidhaahdeen, Sababtaasu waa kibistii aannan soo qaadan
aawadeed. 8 Ciise oo gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isula hadlaysaan, rumaysad-
yarayaalow? Ma kibista aydnan haysan aawadeed baa? 9 Miyaydnaan weli garan ama
miyaydnaan xusuusnayn shantii kibsood oo shantii kun cuntay, iyo intii dambiilood
oo aad ka soo ururiseen? 10 Ama toddobadii kibsood oo afartii kun cuntay iyo intii
dambiilood oo aad ka soo ururiseen? 11 Sidee baad u garan weydeen inaanan kibis
idinkala hadlayn? Iska jira khamiirka Farrisiinta iyo Sadukiinta. 12 Markaasay garteen
inaanu ku lahayn, Iska jira khamiirka kibista, laakiin waxbaridda Farrisiinta iyo
Sadukiinta.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa
(Mar. 8:27-30; Luuk. 9:18-21)

13 Ciise goortuu dhinacyada Kaysariya Filibos yimid ayuu xertiisii weyddiiyey, oo
wuxuu ku yidhi, Dadku yay ku sheegaan Wiilka Aadanaha? 14 Waxay yidhaahdeen,
Qaar waxay yidhaahdaan, Yooxanaa Baabtiisaha, qaarna Eliyaas, qaar kalena waxay
yidhaahdaan, Yeremyaah, ama nebiyada midkood. 15 Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Idinkuse yaad igu sheegtaan? 16 Simoon Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Waxaad tahay Masiixa ah Wiilka Ilaaha nool. 17 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Waad barakaysan tahay Simoon ina Yoonis, waayo, bini-aadmi tan kuuma muujin,
laakiin Aabbahayga jannada ku jira ayaa kuu muujiyey. 18 Anigu waxaan kugu
leeyahay, Butros baad tahay, oo dhagaxan ayaan ka dul dhisan doonaa kiniisaddayda,
oo albaabbadii Haadees kama adkaan doonaan. 19 Waxaan ku siin doonaa furayaasha
boqortooyada jannada, oo wax alla wixii aad dhulka ku xidho ayaa jannada ku
xidhnaan doona, oo wax alla wixii aad dhulka ku furto ayaa jannada ku furnaan doona.
20 Markaasuu xertii ku amray inaanay cidna u sheegin inuu Masiixa yahay.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sarakiciddiisa
(Mar. 8:31--9:1; Luuk. 9:22)

21 Kolkaa dabadeed Ciise Masiix ayaa bilaabay inuu xertiisii u sheego inay waajib ugu
tahay inuu Yeruusaalem tago, oo xanuun badan ka helo waayeellada iyo wadaaddada
sare iyo culimmada, oo la dilo, oo maalinta saddexaad la sara kiciyo. 22 Markaasaa
Butros gees u waday oo bilaabay inuu canaanto, oo wuxuu ku yidhi, Ilaah ha kaa hayo,
Sayidow, taasu weligaa kuuma noqon doonto. 23 Laakiin Butros ayuu u soo jeestay oo ku
yidhi, Gadaal iga mar, Shayddaan yahow. Waad i xumaynaysaaye, waayo, waxyaalaha
Ilaah kama fikirtid, waxaadse ka fikirtaa waxyaalaha dadka.

Waa In Nafta La Diido
(Mar. 8:34--9:1; Luuk. 9:23-27)

24 Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo inuu iga
daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana ha soo qaato oo ha i soo
raaco. 25 Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin doonaa, oo kan naftiisa
u lumiya aawaday wuu heli doonaa. 26 Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida
oo dhan helo oo uu naftiisa lumiyo? Ama nin muxuu u bixiyaa naftiisa beddel-
keeda? 27 Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu ammaanta Aabbihiis kula iman doonaa
malaa'igihiisa, markaasuu nin kasta ugu abaalgudi doonaa siduu falay. 28 Runtii wax-
aan idinku leeyahay, Kuwa halkan taagan qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin
doonaan ilaa ay arkaan Wiilka Aadanaha oo boqortooyadiisa ku imanaya.

17

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay
(Mar. 9:2-13; Luuk. 9:28-36)

1 Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday Butros iyo Yacquub iyo walaalkiis
Yooxanaa, oo wuxuu keligood geeyey buur dheer. 2 Hortoodana ayuu ku beddelmay,
wejigiisuna sida qorraxda oo kale ayuu u dhalaalay, dharkiisuna sida nuurka oo kale
ayuu u caddaaday. 3 Oo bal eeg, waxaa iyaga u muuqday Muuse iyo Eliyaas oo la
hadlaya isaga. 4 Markaasaa Butros u jawaabay oo wuxuu Ciise ku yidhi, Sayidow,
waxaa inoo wanaagsan inaynu halkan joogno. Haddaad doonayso saddex waab
ayaan halkan ka dhisayaa, mid adaan kuu dhisayaa, midna Muuse, midna Eliyaas.
5 Intuu weli hadlayay, daruur dhalaalaysa ayaa hadhaysay, oo cod baa daruurtii ka
soo baxay oo yidhi, Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay. Maqla
isaga. 6 Xertiina goortay maqleen, ayay wejigooda u dhaceen, aad bayna u baqeen.
7 Markaasaa Ciise u yimid oo taabtay oo ku yidhi, Kaca, hana baqina. 8 Goortay
indhahooda kor u qaadeen, cidna ma ay arkin Ciise keliya maahee.
9 Markay buurta ka soo degayeen, Ciise ayaa amray oo wuxuu ku yidhi, Ninna ha
u sheegina wixii aad aragteen intaanu Wiilka Aadanahu kuwii dhintay ka soo sara
kicin. 10 Xertiisii waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Haddaba culimmadu maxay
u yidhaahdaan, Eliyaas waa inuu horta yimaado? 11 Markaasuu u jawaabay oo ku
yidhi, Waa run, Eliyaas waa imanayaa, oo wax walba ayuu soo celin doonaa. 12 Laakiin
waxaan idinku leeyahay, Eliyaas horuu u yimid, wayna garan waayeen, laakiin wax
kasta oo ay doonayeen ayay ku sameeyeen isaga. Sidaas oo kalena Wiilka Aadanahu
xanuun buu ka heli doonaa iyaga. 13 Markaasaa xertiisii garatay inuu kala hadlay
Yooxanaa Baabtiisaha.

Wiilkii Jinnigii Qabay Waa La Bogsiiyey
(Mar. 9:14-29; Luuk. 9:37-43)

14 Goortay dadkii badnaa u yimaadeen, ayaa nin u yimid isaga, oo intuu u jilba
joogsaday ayuu ku yidhi, 15 Sayidow, wiilkayga u naxariiso, waayo, suuxdin buu qabaa
oo aad buu u xanuunsadaa, oo marar badan wuxuu ku dhacaa dabka, marar badanna
biyo, 16 oo waxaan u keenay xertaada, wayna bogsiin kari waayeen. 17 Ciise wuxuu
u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka daranu oo madaxa adagu, ilaa
goormaan idinla jiri doonaa, oo ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Halkan iigu
keena isaga. 18 Markaasaa Ciise canaantay, oo jinnigii waa ka baxay, saacaddaasna
wiilkii waa bogsaday. 19 Markaas xertii ayaa keli ahaan Ciise ugu timid oo ku tidhi, An-
nagu maxaannu u saari kari waynay? 20 Wuxuu ku yidhi, Waa rumaysadyaraantiinna
aawadeed. Runtii waxaan idinku leeyahay, Haddaad leedihiin rumaysad iniin khardal
le'eg, waxaad buurtan ku odhan doontaan, Halkan ka dhaqaaq oo halkaas tag, wayna
dhaqaaqi doontaa, oo waxba ma kari waayi doontaan. 21 Laakiin caynkan waxba kuma
soo baxo tukasho iyo soon maahee.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay
(Mar. 9:30-32; Luuk. 9:43-45)

22 Intay Galili ku warwareegayeen, Ciise ayaa ku yidhi, Wiilka Aadanaha ayaa dadka
loo gacangelin doonaa. 23 Wayna dili doonaan, maalinta saddexaadna waa la sara kicin
doonaa. Markaasay aad u calool xumaadeen.

Ciise Baa Cashuurtii Macbudka Bixiyey

24 Goortay Kafarna'um yimaadeen, waxaa Butros u yimid kuwii *labada daraakmo
qaadi jiray, oo waxay ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu labadii daraakmo oo cashuurta
ahayd sow ma bixiyo? 25 Wuxuu yidhi, Haah, wuu bixiyaa. Oo goortuu guriga galay
Ciise ayaa hadal hor mariyey oo ku yidhi, Maxay kula tahay, Simoonow? Boqor-
rada dhulku yay ka qaadaan cashuurta iyo baadda? Wiilashooda ama shisheeyaha?
26 Goortuu yidhi, Shisheeyaha, Ciise ayaa ku yidhi, Haddaba wiilashu waa ka reebban

* **17:24** laba daraakmo = lacag lagu bixin jiray cashuurtii macbudka.

yihiin. 27 Laakiin si aynan u xumayn iyaga, badda tag, oo jillaab ku tuur, oo kalluunka
kolka hore soo baxa soo qaad, oo goortaad afkiisa furtid waxaad ka heli doontaa †istater.
Kaas qaad oo inooga bixi aniga iyo adigaba.

18

Is-hoosaysiinta
(Mar. 9:33-37; Luuk. 9:46-48)

1 Saacaddaas ayaa xertii u timid Ciise oo waxay ku yidhaahdeen, Yaa haddaba boqor-
tooyada jannada ugu weyn? 2 Markaasuu wuxuu u yeedhay ilmo yar, oo dhexdooda
ayuu joojiyey oo yidhi, 3 Runtii waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan soo jeesan oo
aydnaan noqon sida carruur oo kale, boqortooyada jannada ma geli doontaan. 4 Ku alla
kii haddaba isu hoosaysiiya sida ilmahan oo kale, kaas ayaa ugu weyn boqortooyada
jannada, 5 oo ku alla kii magacayga ilmahan oo kale ku aqbalaa, wuu i aqbalaa.

Ciise Wuxuu Ka Digay Inaan Dadka Kale La Xumayn
(Mar. 9:42-48; Luuk. 17:1-2)

6 Laakiin ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood, waxaa u roon in
dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda moolkeeda lagu hafiyo. 7 Waa u hoog
dunida xumaanta aawadeed! Xumaantu waa inay timaado, laakiin waa u hoog ninka
ay xumaantu ka timaado. 8 Haddii gacantaadu ama cagtaadu ku xumayso, iska jar, oo
iska tuur. Waxaa kuu wanaagsan inaad gacanla'aan iyo lugla'aan nolosha ku gashid
intii adigoo laba gacmood iyo laba cagood leh lagugu tuuri lahaa dabka weligiis ah.
9 Haddii ishaaduna ku xumayso iska bixi oo iska tuur. Waxaa kuu wanaagsan inaad il
keliya nolosha ku gashid intii adigoo laba indhood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada
dabka ah.
10 Iska jira inaydnaan yaryarkan midkood quudhsan, waayo, waxaan idinku leeya-
hay, Mar walba malaa'igahooda jannada ku jira ayaa wejiga Aabbahayga jannada ku
jira eegaya. 11 Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid inuu badbaadsho kii lumay.

Masaalka Ku Saabsan Laxdii Hallowday
(Luuk. 15:3-7)

12 Maxay idinla tahay, Nin hadduu tiro ido ah leeyahay oo middood ay ka hallowdo,
miyaanu sagaal iyo sagaashanka buuraha dushooda kaga tegin oo doonin tii hallow-
day? 13 Oo hadday noqoto inuu helo, runtii waxaan idinku leeyahay, taas aad buu ugu
farxaa si uusan ugu farxin sagaal iyo sagaashankii aan hallaabin. 14 Sidaas oo kale, ma
aha doonista Aabbihiinna jannada ku jira in yaryarkan midkood lumo.

Wixii Xumaanfalayaal Loo Samayn Lahaa
(Luuk. 17:3)

15 Oo haddii walaalkaa kugu dembaabo, u tag oo canaano, adiga iyo isaga keli
ahaantiinna. Hadduu ku maqlo, walaalkaa waad soo ceshatay. 16 Laakiin hadduu ku
maqli waayo, mid ama laba kale wado, si hadal walba loogu adkeeyo afka laba ama
saddex markhaati. 17 Oo hadduu iyaga maqli waayo, dadka kiniisadda u sheeg, oo
hadduu dadka kiniisadda maqli waayona, ha kuu ahaado sida qof aan Ilaah aaminin iyo
cashuurqaade. 18 Runtii waxaan idinku leeyahay, Wax alla wixii aad dhulka ku xidhaan
ayaa jannada ku xidhnaan doona, oo wax alla wixii aad dhulka ku furtaan ayaa jannada
ku furnaan doona.

Tukashada Wadajirka Ah

19 Weliba waxaan idinku leeyahay, Haddii laba idinka mid ahu dhulka ku heshiiyaan
wax kastoo ay baryaan, way uga noqon doontaa xagga Aabbahayga jannada ku jira.

† **17:27** istater = afar daraakmo.

20 Waayo, meeshii laba ama saddex qof ay magacayga isugu soo ururaan, halkaas anigu
dhexdoodaan joogaa.

Waajibka Iscafiga Iyo Masaalka Ku Saabsan Midiidinkii Abaaldarnaa (Luuk. 17:4)

21 Markaas Butros ayaa u yimid oo ku yidhi, Sayidow, immisa goor baan cafiyaa
walaalkay hadduu igu dembaabo? Ma ilaa toddoba goor baa? 22 Ciise ayaa ku yidhi,
Kugu odhan maayo, Ilaa toddoba goor, laakiin, Ilaa toddobaatan goor oo toddoba ah.
23 Sidaa darteed boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiiyaa nin boqor ah oo doonayay
inuu addoommadiisa ka xisaab qaato. 24 Goortuu bilaabay inuu xisaab qaato waxaa
loo keenay nin toban kun oo *talanti uu ku lahaa. 25 Laakiin wuxuu ku bixiyo ma
uu haysan. Markaasaa sayidkii wuxuu ku amray in la iibiyo isaga iyo naagtiisa iyo
carruurtiisa iyo wuxuu lahaa oo dhan, oo lagu bixiyo. 26 Addoonkii haddaba wuu
dhacay, oo intuu sujuuday, ayuu wuxuu ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan wada bixin
doonaaye. 27 Markaasaa addoonkaas sayidkiisii u naxariistay, wuuna sii daayay, oo
amaahdii wuu u dhaafay.
28 Laakiin addoonkaas ayaa baxay oo helay mid ka mid ah addoommadii uu la
shaqayn jiray, kii uu ku lahaa boqol dinaar. Wuu qabtay oo intuu ceejiyey ayuu ku
yidhi, Bixi waxa lagugu leeyahay. 29 Addoonkii uu la shaqayn jiray ayaa haddaba
cagihiisii isku riday oo baryay, oo ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan bixin doonaaye.
30 Isaguse ma uu doonaynin, laakiin wuu baxay oo xabsiga ku tuuray ilaa uu bixiyo wixii
lagu lahaa. 31 Haddaba kuwii la shaqayn jiray, goortay arkeen wixii dhacay, aad bay
u calool xumaadeen, oo intay sayidkooda u yimaadeen, ayay u sheegeen wixii dhacay
oo dhan. 32 Markaasaa sayidkiisii u yeedhay oo ku yidhi, Addoon yahow sharkaluhu!
Waxaan kugu lahaa oo dhan waan kuu dhaafay, waayo, waad i bariday. 33 Miyaanad
lahayn inaad kii kula shaqayn jiray u naxariisatid sidaan anigu kuugu naxariistay?
34 Markaasaa sayidkiisu cadhooday oo u dhiibay kuwa dadka silciya ilaa uu bixiyo
wixii lagu lahaa oo dhan. 35 Sidaas oo kalena ayaa Aabbahayga jannada ku jiraa idinku
samayn doonaa, haddaan midkiin waliba qalbiga ka cafiyin walaalkiis.

19

Wax Ku Saabsan Naagfuridda (Mar. 10:1-12; Luuk. 16:18)

1 Waxaa dhacay in, goortuu Ciise hadalladan dhammeeyey, uu Galili ka tegey, oo
wuxuu yimid soohdimaha Yahuudiya, oo Webi Urdun ka shisheeya. 2 Waxaana soo
raacay dad aad u badan, oo halkaas ayuu ku bogsiiyey iyaga.
3 Markaasaa Farrisiintii u timid, iyagoo jirrabaya, oo waxay ku yidhaahdeen, Ma
xalaal baa in nin sabab kasta naagtiisa ku furo? 4 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi,
Miyaydnaan akhriyin, Kii bilowgii uumay iyaga wuxuu ka dhigay lab iyo dhaddig,
5 oo wuxuu yidhi, Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis,
wuxuuna la joogayaa naagtiisa, oo labaduba waxay noqonayaan isku jidh? 6 Sidaa
darteed haatan iyagu laba ma aha, laakiin waa isku jidh. Haddaba wixii Ilaah
isku xidhay, ninna yaanu kala furin. 7 Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
Muuse muxuu u amray in warqaddii furniinta iyada la siiyo oo la furo? 8 Wuxuu ku
yidhi, Maxaa yeelay, Muuse wuxuu idiinku fasaxay inaad naagihiinna furtaan qalbi
engegnaantiinna aawadeed, laakiin bilowgii sidaas ma ay ahayn. 9 Waxaan idinku
leeyahay, Ku alla kii naagtiisa ku fura wax aan sino ahayn, oo mid kale guursadaa,
wuu sinaystaa. Oo kii guursada tii la furay wuu sinaystaa. 10 Xertiisii waxay ku
yidhaahdeen, Haddii nin xaalkiisu sidan yahay xagga naagtiisa, in la guursadaaba ma

* **18:24** talanti = lacag miisaan badan.

wanaagsana. [11] Laakiin wuxuu ku yidhi, Dadka oo dhammu ereygan ma wada aqbali
karaan, kuwii la siiyey mooyaane. [12] Waayo, waxaa jira bohommo sidaas kaga dhashay
uurkii hooyadood, oo waxaa jira bohommo dadku dhufaanay, oo waxaa jira bohommo
isaga dhigay bohommo boqortooyada jannada aawadeed. Kii hadalkan aqbali karaa,
ha aqbalo.

Ciise Wuxuu U Duceeyey Carruur Yaryar
(Mar. 10:13-16; Luuk. 18:15-17)

[13] Markaasaa ilmo yaryar loo keenay inuu gacmiihiisa saaro oo uu u duceeyo, laakiin
xertii ayaa canaanatay. [14] Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ilmaha daaya oo ha
u diidina inay ii yimaadaan, waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid ah boqortooyada
jannada. [15] Gacmihiisa ayuu saaray iyaga, markaasuu meeshaas ka tegey.

Nin Dhallinyar Oo Hodan Ah Baa Doonayay Nolosha Weligeed Ah
(Mar. 10:17-22; Luuk. 18:18-23)

[16] Oo mid baa intuu yimid ku yidhi, Macallin wanaagsanow, maxaa wanaagsan oo
aan sameeyaa inaan nolosha weligeed ah helo? [17] Wuxuu ku yidhi, Maxaad wax iiga
weyddiinaysaa wanaagga? Waxaa jira mid wanaagsan. Haddaad doonaysid inaad
nolosha gashid, qaynuunnada dhawr. [18] Wuxuu ku yidhi, Kuwee? Ciise ayaa ku
yidhi, Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad sinaysan, Wan inaanad wax xadin, Waa
inaanad marag been ah furin. [19] Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus, oo Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay. [20] Ninkii dhallinyarada ahaa ayaa
ku yidhi, Kuwaas oo dhan ayaan dhawray. Maxaa weli ii dhiman? [21] Ciise ayaa ku
yidhi, Haddaad doonaysid inaad samaatid, tag oo iibi waxaad haysatid, oo masaakiinta
sii, oo waxaad jannada ku lahaan doontaa maal; ee kaalay oo i soo raac. [22] Ninkii
dhallinyarada ahaa goortuu hadalkaas maqlay ayuu baxay isagoo calool xun, waayo,
wuxuu ahaa mid waxyaalo badan leh.

Hodanka Faa'iidala'aantiisa
(Mar. 10:23-31; Luuk. 18:24-30)

[23] Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Nin
hodan ah inuu boqortooyada jannada galo waa ku adag tahay. [24] Haddana waxaan
idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr
irbad daloolkeed ka duso. [25] Xertii goortay maqleen aad bay u yaabeen, oo waxay ku
yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara? [26] Ciise intuu eegay ayuu ku yidhi, Waxanu
uma suurtoobaan dadka, laakiin wax waluba waa u suurtoobaan Ilaah.
[27] Markaas Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Annagu wax walba waannu
ka soo wada tagnay, waana ku raacnay. Maxaannu haddaba heli doonnaa? [28] Ciise ayaa
ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Kuwiinna i soo raacay, wakhtiga cusboonaysi-
inta, goortii Wiilka Aadanahu carshiga ammaantiisa ku fadhiisto, idinkuna waxaad ku
fadhiisan doontaan laba iyo toban carshi, idinkoo xukumaya laba-iyo-tobanka qolo oo
Israa'iil. [29] Oo mid walba oo ka tegey guryo, ama walaalo, ama aabbe, ama hooyo, ama
carruur, ama beero, magacayga aawadiis, wuxuu heli doonaa boqol laab, oo wuxuu
dhaxli doonaa nolosha weligeed ah. [30] Kuwa badan oo hore waa dambayn doonaan,
kuwa dambena waa horrayn doonaan.

20

Masaalka Ku Saabsan Shaqaalayaasha Beerta Canabka Ah

[1] Boqortooyada jannada waxay u eg tahay nin oday reer u ah oo aroortii hore baxay
inuu shaqaalayaal u kireeyo beertiisa canabka ah. [2] Oo goortuu shaqaalayaal maalintii
kula heshiiyey dinaar, ayuu beertiisii canabka ahayd u diray iyagii. [3] Oo saacaddii
saddexaad ayuu baxay, oo wuxuu arkay qaar kale oo suuqa shuqulla'aan la taagtaagan,

4 oo wuxuu kuwaas ku yidhi, Idinkuna beerta canabka ah taga oo wixii xaq ah ayaan
idin siin doonaa. Wayna tageen. 5 Haddana saacaddii lixaad iyo saacaddii sagaalaad
wuu baxay oo sidaas oo kale ayuu sameeyey. 6 Saacaddii koob iyo tobnaad intuu baxay
wuxuu arkay qaar kale oo taagtaagan, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad maalintii oo dhan
halkan shuqulla'aan ula taagtaagan tihiin? 7 Waxay ku yidhaahdeen Maxaa yeelay,
cidna nama kiraysan. Wuxuu ku yidhi, Idinkuna beerta canabka ah taga.
8 Goortii makhribkii la gaadhay, sayidkii beertii canabka ahayd ayaa wakiilkiisii
ku yidhi, Shaqaalayaasha u yeedh oo mushahaaradooda sii, oo waxaad ka bilowdaa
kuwii ugu dambeeyey ilaa kuwii ugu horreeyey. 9 Goortay yimaadeen, kuwii saacaddii
koob iyo tobnaad baxay, waxay wada heleen dinaar dinaar. 10 Kuwii hore goortay
yimaadeen waxay u malaynayeen inay wax ka badan helayaan, iyaguna sidaas oo kale
dinaar dinaar bay heleen. 11 Oo intay qaadanayeen ayay odaygii reerka ku gunuu-
naceen, 12 oo waxay ku yidhaahdeen, Kuwan dambeeyey waxay shaqeeyeen saacad
keliya, oo waad nagala mid dhigtay annagoo sidnay shaqadii cuslayd ee maalinta iyo
kulaylkii. 13 Laakiin wuu u jawaabay oo midkood ku yidhi, Saaxiibow, xumaan kuguma
aan samayn. Sow dinaar igulama heshiin? 14 Waxaaga qaado oo tag. Waxaan doonayaa
inaan kan ugu dambeeya siiyo intaan ku siiyey oo kale. 15 Miyaynan igu hagaagsanayn
inaan waxayga ku sameeyo wixii aan doonayo? Ma waxaase ishaadu u xun tahay
wanaagsanaantayda aawadeed? 16 Sidaasay kuwa dambe u horrayn doonaan, kuwa
horena u dambayn doonaan. Waayo, kuwo badan baa loo yeedhay, laakiin kuwo yar
baa la doortay.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa
(Mar. 10:32-34; Luuk. 18:31-34)

17 Intuu Ciise Yeruusaalem ku socday, laba-iyo-tobankii ayuu keli ahaantood waday,
oo intay jidka ku socdeen ayuu ku yidhi, 18 Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem. Wiilka
Aadanahana waxaa loo dhiibi doonaa wadaaddada sare iyo culimmada; oo waxay ku
xukumi doonaan dhimasho. 19 Waxayna u dhiibi doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn
inay ku kajamaan oo karbaashaan oo iskutallaabta ku qodbaan. Maalinta saddexaadna
waa la sara kicin doonaa.

Waxaa La Weyddiistay Derejada Dunida
(Mar. 10:35-40)

20 Markaasaa waxaa u timid wiilashii Sebedi hooyadood iyadoo wadata wiilasheedii,
wayna u sujuudday oo wax ka bariday. 21 Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaa? Waxay
ku tidhi, Amar in labadaydan wiil mid midigtaada, midna bidixdaada, boqortooy-
adaada ka fadhiistaan. 22 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Garan
maysaan waxaad weyddiisanaysaan. Ma karaysaan inaad ka cabtaan koobka aan
ku dhowahay inaan ka cabbo, iyo in laydinku baabtiiso baabtiiska laygu baabtiisay?
Waxay ku yidhaahdeen, Waannu karaynaa. 23 Wuxuu ku yidhi, Runtii koobkayga
waad ka cabbi doontaan, oo baabtiiska laygu baabtiisay waa laydinku baabtiisi doonaa,
laakiin inaad midigtayda iyo bidixdayda fadhiisataan anigu malihi inaan idin siiyo,
laakiin waxaa la siin doonaa kuwa Aabbahay u diyaargareeyey.

Weynaanta Runta Ah
(Mar. 10:41-45)

24 Tobankii goortay taas maqleen ayay labadii walaalaha ahayd u cadhoodeen.
25 Laakiin Ciise ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Idinku waad garanaysaan in quruumaha
madaxdoodu ay u taliyaan, oo kuwooda u waaweynna ay xukun ku leeyihiin. 26 Laakiin
sidaasu dhexdiinna ahaan mayso, laakiin ku alla kii doonaya inuu dhexdiinna u
weynaado, midiidinkiinna waa inuu ahaado, 27 oo ku alla kii doonaya inuu idiin

horreeyo, addoonkiinna waa inuu ahaado, 28 sida Wiilka Aadanahu uusan ugu iman
in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa dad badan furashadooda u bixiyo.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Laba Nin Oo Indhala'
(Mar. 10:46-52; Luuk. 18:35-43)

29 Kolkay Yerixoo ka tegayeen waxaa raacay dad aad u badan. 30 Oo laba nin oo indha
la' ayaa jidka ag fadhiyey, oo goortay maqleen in Ciise ag marayo ayay qayliyeen iyagoo
leh, Sayidow, ina Daa'uudow, noo naxariiso. 31 Dadkii badnaa ayaa canaantay si ay u
aamusaan, laakiin si ka badan ayay u qayliyeen iyagoo leh, Sayidow, ina Daa'uudow,
noo naxariiso. 32 Markaasaa Ciise joogsaday, oo intuu u yeedhay ayuu ku yidhi, Maxaad
doonaysaan inaan idiin sameeyo? 33 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, in indhuhu noo
furmaan ayaannu doonaynaa. 34 Ciise intuu u naxariistay ayuu indhahooda taabtay oo
kolkiiba wax bay arkeen, wayna raaceen.

21

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mar. 11:1-11; Luuk. 19:28-40; Yoox. 12:12-19)

1 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen oo ay Beytfaage galeen ilaa Buur Saytuun,
markaasaa Ciise laba xer ah diray, 2 oo wuxuu ku yidhi, Tuulada idinka soo hor jeedda
taga, oo kolkiiba waxaad ka helaysaan dameer xidhan iyo qayl la jooga. Soo fura oo
ii keena, 3 oo haddii nin wax idinku yidhaahdo, waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa u
baahan, oo kolkiiba wuu soo diri doonaa. 4 Waxanu waa dhaceen in la arko wixii nebiga
lagaga dhex hadlay markuu yidhi,
5 Gabadha Siyoon u sheega,
Bal eeg, boqorkaagu waa kuu imanayaa,
Isagoo qalbi qabow, oo dameer fuushan
Iyo qayl dameereed.
6 Markaasaa xertii tagtay, oo sida Ciise ku amray ayay yeeleen. 7 Dameertii iyo qaylkii
ayay keeneen, oo dharkoodii bay dusha ka saareen, wuuna ku fadhiistay. 8 Dadka
badidooda ayaa dharkoodii jidka ku goglay, qaar kalena laamo ayay geedaha ka soo
jareen oo jidka ku gogleen. 9 Dadkii badnaa oo hor socday iyo kuwii daba socday
waxay ku qayliyeen, *Hoosanna ha u jirto ina Daa'uud. Waxaa barakaysan kan Rabbiga
magiciisa ku imanaya, Hoosanna ha ku jirto meelaha ugu sarreeya. 10 Oo goortuu
Yeruusaalem galay, magaalada oo dhan waa kacsanayd, iyagoo leh, Kanu yuu yahay?
11 Dadkii badnaa ayaa yidhi, Kanu waa nebiga Ciise la yidhaahdo oo ka yimid Naasared
tii Galili.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mar. 11:15-19; Luuk. 19:45-48; Yoox. 2:13-22)

12 Ciise wuxuu galay macbudka Ilaah oo ka eryay kulli kuwii macbudka wax ku
iibinayay iyo kuwii wax ka iibsanayay, oo wuxuuna rogay miisaskii kuwii lacagta
bedbeddelayay iyo kursiyadii kuwii qoolleyaha iibinayay. 13 Wuxuuna ku yidhi, Waa
qoran tahay, Gurigayga waxaa loogu yeedhi doonaa guriga tukashada, laakiin waxaad
ka dhigaysaan god tuugo. 14 Waxaana macbudka ugu yimid kuwa indha la' iyo kuwa
luga la'; wuuna bogsiiyey. 15 Laakiin wadaaddada sare iyo culimmadu goortay arkeen
waxyaalaha yaabka leh oo uu suubbiyey iyo carruurta macbudka ka qaylinaysa, iyagoo
leh, Hoosanna ha u jirto ina Daa'uud, way cadhoodeen 16 oo ku yidhaahdeen, Ma
maqlaysaa kuwanu waxay leeyihiin? Ciise ayaa ku yidhi, Haah, miyaydnaan weligiin
akhriyin, Ammaanta waxaad ku hagaajisay afka ilmaha yaryar iyo caanonuugga?

* **21:9** Hoosanna = hadal ammaan ah.

17 Markaasuu ka tegey iyaga oo magaaladii ka baxay ilaa Beytaniya, oo halkaasuu ku
hoyday.

Geedka Berdaha Ah Oo Aan Waxba Dhalin
(Mar. 11:12-14, 20-26)

18 Aroortii goortuu magaaladii ku soo noqonayay, wuu gaajaysnaa. 19 Oo wuxuu
arkay geed berde ah oo jidka ku ag yaal, kolkaasuu u yimid, waxbana kama uu helin,
caleemo keliya maahee. Oo wuxuu ku yidhi, Hadda dabadeed weligaa midho yaanay
kaa bixin, oo kolkiiba geedkii berdaha ahaa waa engegay. 20 Xertii goortay arkeen
way yaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Geedkii berdaha ahaa sidee buu kolkiiba
u engegay? 21 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Haddaad rumaysan tihiin oo aydnaan shakiyin, wixii geedkii berdaha ahaa ku dhacay
oo keliya ma aad samayn doontaan, laakiin weliba haddaad buurtan ku tidhaahdaan,
Ruq, baddana isku tuur, way noqonaysaa. 22 Oo wax kasta oo aad tukasho ku baridaan
idinkoo rumaysan waad heli doontaan.

Ciise Amarkiisii Baa Wax Laga Weyddiiyey
(Mar. 11:27-33; Luuk. 20:1-8)

23 Oo goortuu macbudkii galay, intuu wax barayay waxaa u yimid wadaaddadii
sare iyo waayeelladii dadka, oo waxay ku yidhaahdeen, Amarkee baad waxan ku
samaysaa? Oo yaa amarkan ku siiyey? 24 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna
hal baan idin weyddiinayaa. Haddaad taas ii sheegtaan, aniguna waan idiin sheegi
doonaa amarka aan waxan ku sameeyo. 25 Baabtiiskii Yooxanaa xaggee buu ka yimid?
Ma wuxuu ka yimid xagga jannada mise dadka? Dhexdooda ayay iskala hadleen
iyagoo leh, Haddaynu nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu inagu odhanayaa, Haddaba
maxaad u rumaysan weydeen? 26 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka, dadka
badan ayaynu ka baqaynaa, waayo, Yooxanaa sida nebi oo kale ayay kulli u haystaan.
27 Markaasay Ciise u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Garan mayno. Isaguna wuxuu ku
yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo amarka aan waxan ku sameeyo.

Masaalka Ku Saabsan Labada Wiil

28 Maxay idinla tahay? Nin baa laba wiil lahaa. Wuxuu u yimid kii hore oo ku yidhi,
Wiilkaygiiyow, aad beerta canabka ah oo maanta ka shaqee. 29 Wuxuu u jawaabay
oo ku yidhi, Dooni maayo, laakiin kolkaas dabadeed ayuu isqoomameeyey oo aaday.
30 Markaasuu wuxuu u yimid kii labaad, oo sidii oo kale ku yidhi. Isaguna wuxuu u
jawaabay oo ku yidhi, Waa yahay, waan tegayaa, sayidow, laakiin ma uu tegin. 31 Kee
baa labadoodii doonistii aabbihiis yeelay? Waxay yidhaahdeen, Kii hore. Ciise ayaa
ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Cashuurqaadayaasha iyo dhillooyinka ayaa
idinka hor geli doona boqortooyada Ilaah. 32 Waayo, Yooxanaa wuxuu idiinku yimid
jidka xaqnimada ah, oo waad rumaysan weydeen isaga, laakiin cashuurqaadayaashii
iyo dhillooyinkii ayaa rumaystay isaga. Idinkuna goortaad aragteen dabadeed iskama
aydnaan qoomamayn si aad u rumaysataan.

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah
(Mar. 12:1-12; Luuk. 20:9-19)

33 Maqla masaal kale. Waxaa jiri jiray nin oday reer u ah, oo beer canab ah beertay,
oo ood ku heeraaray, dabadeedna god macsareed ka dhex qoday, oo munaarad ka
dhisay, oo niman beerrey ah u kiraystay, oo dal kale tegey. 34 Oo goortii xilligii midhahu
soo dhowaaday ayuu addoommadiisii u soo diray beerreydii inay midhihiisii u soo
qaadaan. 35 Markaasaa beerreydu addoommadiisii qabatay, mid way garaaceen, mid
kalena way dileen, mid kalena way dhagxiyeen. 36 Haddana wuxuu diray addoommo
kale oo kuwii hore ka badan, iyagiina sidaas oo kalay ku sameeyeen. 37 Laakiin
dabadeed wuxuu u soo diray wiilkiisii isagoo leh, Wiilkayga way maamuusi doonaan.

[38] Laakiin beerreydii goortay wiilkii arkeen, waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa kii
dhaxalka lahaa, kaalaya aan dilnee oo dhaxalkiisa aynu qaadannee. [39] Way qabteen
oo beertii canabka ahayd dibaddeeda ku tuureen, wayna dileen. [40] Haddaba sayidkii
beerta canabka ah goortuu yimaado, muxuu beerreydaas ku samayn doonaa? [41] Waxay
ku yidhaahdeen, Nimankaas belaayada ah si baas buu u baabbi'in doonaa; beerta
canabka ahna wuxuu u kiraysan doonaa beerrey kale, kuwa isaga siin doona midhi-
hiisa xilligooda. [42] Markaasaa Ciise ku yidhi iyaga, Miyaanaydin weligiin Qorniinka ka
akhriyin,
Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Wuxuu noqday madaxa rukunka.
Tanu xagga Rabbiga bay ka timid,
Oo waa ku yaab indhahayaga?
[43] Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Boqortooyada Ilaah waa laydinka qaadi
doonaa, oo waxaa la siin doonaa dad midhihii boqortooyada bixiya. [44] Oo kan dhagaxan
ku dhacaa, wuu jejebi doonaa, oo kan uu ku dhaco, wuu burburin doonaa.
[45] Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii goortay masaalladiisii maqleen waxay garteen
inuu iyagu ka hadlay. [46] Goortay dooneen inay qabtaan ayay dadkii badnaa ka baqeen,
waayo, waxay u haysteen nebi.

22

Masaalka Ku Saabsan Diyaafadda Arooska

[1] Ciise ayaa u jawaabay oo mar kale masaallo kula hadlay, oo wuxuu yidhi,
[2] Boqortooyada jannada waxay la mid tahay sidii boqor wiilkiisa aroos u dhigay.
[3] Addoommadiisii ayuu u diray inay u yeedhaan kuwa arooska loogu yeedhay, mana
ay doonaynin inay yimaadaan. [4] Haddana addoommo kale ayuu diray oo wuxuu
ku yidhi, Kuwii loo yeedhay waxaad ku tidhaahdaan, Bal eega, cuntadaydii waan
diyaargareeyey, dibiyadaydii iyo neefafkaygii buurbuurnaana waa la qalay, wax
walubana waa diyar, ee arooska kaalaya. [5] Laakiin way fududaysteen, oo iska tageen,
mid beertiisuu aaday, mid kalena wuxuu aaday baayacmushtarigiisii. [6] Kuwii kalena
addoommadiisii ayay qabteen, wayna caayeen oo dileen. [7] Laakiin boqorkii markuu
maqlay wuu cadhooday, oo askartiisii buu u diray oo baabbi'iyey kuwaasoo dhiig
qabay, magaaladoodiina wuu gubay. [8] Markaasuu addoommadiisii ku yidhi, Arooskii
waa diyaar, kuwii loo yeedhayse ma ay istaahilin. [9] Haddaba taga meesha jidadka
ku kala leexdaan, oo in alla intaad heshaan arooska ugu yeedha. [10] Markaasaa
addoommadaas jidadkay u baxeen, oo ay soo ururiyeen kuwii ay heleen oo dhan, kuwii
sharka lahaa iyo kuwii wanaagsanaaba; gurigii arooskana waxaa laga buuxiyey marti.
[11] Laakiin boqorkii kolkuu soo galay inuu martida eego, wuxuu meesha ku arkay nin
aan dharkii arooska qabin, [12] oo wuxuu ku yidhi, Saaxiibow, sidee baad halkan u
soo gashay adigoo aan dharkii arooska qabin? Wuuna iska aamusay. [13] Markaasaa
boqorkii wuxuu midiidinyadii ku yidhi, Lugaha iyo gacmaha ka xidha, oo gudcurka
dibadda ah ku tuura; halkaas waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi. [14] Waayo, kuwo
badan baa loo yeedhay, laakiin kuwo yar baa la doortay.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mar. 12:13-17; Luuk. 20:20-26)

[15] Markaasaa Farrisiintii baxeen, oo waxay ka wada hadleen si ay hadalkiisa ugu
qabtaan. [16] Waxay xertoodii ula soo direen Herodosiinta, oo waxay ku yidhaahdeen,
Macallimow, waannu og nahay inaad run tahay, oo aad dadka jidka Ilaah run ku
bartid, oo aanad ninna u eexan, waayo, dadka wejigooda ma eegtid. [17] Haddaba noo
sheeg waxay kula tahay, Ma xalaal baa in cashuur Kaysar la siiyo ama inaan la siin?

18 Laakiin Ciise ayaa sharkoodii gartay, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad ii jirrabaysaan,
labawejiilayaal yahow? 19 I tusa lacagta cashuurta. Kolkaasay u keeneen dinaar.
20 Wuxuu ku yidhi, Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan? 21 Waxay ku yidhaahdeen,
Kaysar baa leh. Markaasuu ku yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay,
Ilaahna siiya wixii Ilaah leeyahay. 22 Oo goortay taas maqleen, way yaabeen, wayna
iska daayeen oo ka tageen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mar. 12:18-27; Luuk. 20:27-40)

23 Maalintaas waxaa u yimid Sadukiin kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii dhintay
ma jirto. Oo waxay weyddiiyeen, 24 oo ku yidhaahdeen, Macallimow, Muuse wuxuu
yidhi, Haddii nin dhinto isagoo aan carruur lahayn, walaalkiis waa inuu naagtiisa
dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo. 25 Waxaa nala jiray toddoba walaalo ah. Kii
ugu horreeyey ayaa guursaday, wuuna dhintay, dhalna ma lahayn, wuxuuna naagtiisii
uga tegey walaalkiis. 26 Sidaas oo kalaa ku dhacday kii labaad, iyo kii saddexaad ilaa kii
toddobaad. 27 Markay wada dhinteen dabadeed naagtiina waa dhimatay. 28 Haddaba
wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay toddobadoodii kee bay naagtiisii ahaan doontaa?
Waayo, kulligood way wada guursadeen iyada. 29 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Waad qaldan tihiin oo garan maysaan Qorniinka iyo xoogga Ilaah. 30 Waayo,
wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay dabadeed, layskuma guursado, guurna layskuma
siiyo, laakiin waxay yihiin sida malaa'igaha Ilaah oo jannada ku jira. 31 Laakiin xagga
sarakicidda kuwii dhintay miyaydnaan akhriyin wixii Ilaah idinkula hadlay, markuu
yidhi, 32 Anigu waxaan ahay Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub?
Isagu ma aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha kuwa nool. 33 Dadkii badnaa
goortay taas maqleen ayay waxbariddiisii ka yaabeen.

Qaynuunka Ugu Weyn
(Mar. 12:28-34)

34 Laakiin Farrisiintii goortay maqleen inuu Sadukiintii aamusiiyey ayay isu yi-
maadeen. 35 Oo midkood oo sharciga yaqaan ayaa wax weyddiiyey, isagoo jirrabaya,
oo wuxuu ku yidhi, 36 Macallimow, qaynuunkee baa sharciga uga weyn? 37 Kolkaasuu
ku yidhi isaga, Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan iyo
naftaada oo dhan iyo caqligaaga oo dhan. 38 Kanu waa qaynuunka ugu weyn oo ugu
horreeya. 39 Ku labaad oo u ekina waa kan. Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida
naftaada. 40 Sharcigii oo dhan iyo nebiyadiiba waxay sudhan yihiin labadan qaynuun.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mar. 12:35-37; Luuk. 20:41-44)

41 Kolkii Farrisiintii isu yimaadeen ayaa Ciise wax weyddiiyey, 42 oo wuxuu ku yidhi,
Yuu idinla yahay Masiixu? Waa ina ayo? Kolkaasay ku yidhaahdeen, Waa ina Daa'uud.
43 Wuxuu ku yidhi, Haddaba Daa'uud sidee buu Ruuxa ugaga yeedhay Rabbi? isagoo
leh,
44 Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso,
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
45 Haddaba Daa'uud hadduu ugu yeedhay isaga Sayid, sidee buu wiilkiisa u yahay?
46 Ninna hadal uguma jawaabi karin, oo maalintaas dabadeed ninna kuma dhicin inuu
mar dambe wax weyddiiyo.

23

Ciise Wuxuu Canaantay Culimmadii Iyo Farrisiintii
(Mar. 12:38-40; Luuk. 11:37-54; 20:45-47)

1 Dabadeed Ciise ayaa dadkii badnaa iyo xertiisii la hadlay, 2 oo wuxuu ku yidhi,
Culimmada iyo Farrisiinta waxay ku fadhiistaan kursiga Muuse. 3 Haddaba wax walba
oo ay idiin sheegaan inaad dhawrtaan, dhawra oo yeela, laakiin siday sameeyaan
ha samaynina, waayo, wax bay yidhaahdaan, mana sameeyaan. 4 Waxay isku xid-
hxidhaan culaabo culculus oo waxay saaraan dadka garbihiisa, laakiin iyagu dooni
maayaan inay fartooda ku dhaqaajiyaan. 5 Laakiin shuqulkooda oo dhan waxay
u sameeyaan in dadku arko, waayo, xirsiyadooda way ballaadhiyaan, oo faraqa
dharkoodana way weyneeyaan; 6 waxay jecel yihiin meelaha hore oo diyaafadaha,
iyo kursiyada hore oo sunagogyada, 7 iyo salaanta suuqa, iyo in dadku ugu yeedhaan,
Macallin. 8 Laakiin yaan laydiinku yeedhin, Macallin, waayo, mid baa macallinkiinna
ah, idinkuna kulli walaalo baad tihiin. 9 Ninna dhulka ha ugu yeedhina aabbe, waayo,
mid baa Aabbihiin ah, kaasu waa kan jannada ku jira. 10 Yaan laydiinku yeedhin
sayiddo, waayo, mid baa sayidkiinna ah, kaasu waa Masiixa. 11 Laakiin kan idiinku
weyn waa inuu ahaado midiidinkinna. 12 Oo ku alla kii isa sarraysiiya waa la hoosaysiin
doonaa, oo ku alla kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.

13 Laakiin waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay oo labawejiilayaasha ahu,
waayo, boqortooyada jannada ayaad dadka ka xidhaan, maxaa yeelay, idinku ma
gashaan, oo kuwa gelayana uma deysaan inay galaan. 14 Waa idiin hoog, culimmo
iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo, waxaad laasataan guryaha car-
mallada, oo tukashooyin dhaadheer ayaad istusid u tukataan, sidaa darteed waxaad
heli doontaan xisaab aad u daran. 15 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay,
labawejiilayaasha ahu, waayo, badda iyo dhulka waxaad u wareegtaan inaad mid soo
hadaysaan, oo kolkuu sidaas noqdo, waxaad ka dhigtaan wiilka jahannamada laba kol
in idinka badan idinka.

16 Waa idiin hoog, hoggaamiyayaal yahow indhaha la'u oo leh, Ku alla kii macbudka
ku dhaarta, waxba ma aha, laakiin ku alla kii dahabkii macbudka ku dhaarta, wuxuu ku
dhaartay waa lagu leeyahay. 17 Doqonno yahow indhaha la'u, kee baa weyn, dahabka
iyo macbudka dahabka quduus ka dhiga? 18 Oo weliba waxaad leedihiin, Ku alla kii
meesha allabariga ku dhaarta waxba ma aha, laakiin ku alla kii ku dhaarta hadiyadda
dul saaran, wuxuu ku dhaartay waa lagu leeyahay. 19 Indhoolayaal yahow, haddaba
kee baa weyn, hadiyadda iyo meesha allabariga oo hadiyadda quduus ka dhigta?
20 Haddaba kan meesha allabariga ku dhaartaa, wuxuu ku dhaartaa iyada iyo wixii dul
saaran oo dhanba. 21 Oo kii macbudka ku dhaartaa, wuxuu ku dhaartaa isaga iyo kan
dhex degganba. 22 Oo kii jannada ku dhaartaana, wuxuu ku dhaartaa carshiga Ilaah iyo
kan ku dul fadhiyaba.

23 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
reexaanta iyo kabsarta iyo kamuunta toban meelood ayaad meel ka bixisaan, oo
waxaad dhaafteen wixii sharciga ugu cuslaa, waxaa weeye xukunka iyo naxariista iyo
iimaanka. Waxaad lahaydeen inaad waxan samaysaan oo aydnaan kuwa kale dhaafin.
24 Hoggaamiyayaal yahow indhaha la'u oo kaneecada iska miira oo awrka liqa.

25 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
koobka iyo saxanka dushaad ka nadiifisaan, laakiin gudaha waxaa ka buuxa dulun
iyo damacbadnaan. 26 Farrisi yahow indhaha la'u, horta koobka gudaha ka nadiifi in
dushiisuna nadiifsanaato.

27 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
waxaad u eg tihiin xabaalo la caddeeyey, kuwa dushoodu u eg tahay wax qurxoon,
laakiin hoosta waxaa ka buuxa lafo dad dhintay iyo wasakh oo dhan. 28 Sidaas oo kalena
idinku dusha waxaad dadka ugu eg tihiin dad xaq ah, laakiin gudaha waxaa idinka
buuxa labawejiilenimo iyo dembi.

29 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada, oo waxaad qurxisaan qabriyada kuwii xaqa
ahaa; 30 oo waxaad tidhaahdaan, Haddii aannu waagii awowayaashayo joogi lahayn,
annagu kala ma aannan qayb galneen kuwii dhiigga nebiyada qabay. 31 Sidaasaad
isugu marag furaysaan inaad tihiin wiilasha kuwii nebiyada dilay. 32 Idinku haddaba
dhammaystira qiyaastii awowayaashiin. 33 Abeesooyin yahow, dhal jilbisay, sidee
baad uga baxsan doontaan xisaabta jahannamada? 34 Sidaa darteed, waxaan idiin soo
dirayaa nebiyo iyo kuwa xigmadda leh iyo culimmo. Qaarkood waad dili doontaan
oo iskutallaabta ku qodbi doontaan, qaarkoodna sunagogyadiinna ayaad ku karbaashi
doontaan, oo magaalo ilaa magaalo ayaad ku silcin doontaan, 35 inuu dushiinna ku soo
dego dhiiggii xaqa ahaa oo dhulka ku daatay oo dhan oo laga bilaabo dhiigga Haabiil kii
xaqa ahaa ilaa dhiigga Sakariyas ina Barakiyas kan aad ku disheen meesha quduuska
ah iyo meeshii allabariga dhexdooda. 36 Runtii waxaan idinku leeyahay, Waxyaalahan
oo dhan ayaa qarnigan ku dul degi doona.

Ciise Wuu U Ooyay Yeruusaalem
(Luuk. 13:34-35)

37 Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada dishoy oo kuwa loo soo diray dhagx-
isoy! Intee baan marar badan jeclaaday inaan carruurtaada u soo ururiyo xataa sida
dooradu carruurteeda baalasheeda hoostooda ugu ururiso, laakiin idinku ma aydnaan
jeclayn. 38 Bal eega, gurigiinnii waa laydiin daayay isagoo cidla ah. 39 Waayo, waxaan
idinku leeyahay, Ima arki doontaan hadda dabadeed ilaa aad tidhaahdaan, Waxaa
barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya.

24

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mar. 13:1-2; Luuk. 21:5-6)

1 Ciise ayaa macbudka ka baxay, oo intuu tegayay ayaa xertiisii u timid inay tusaan
dhismaha macbudka. 2 Laakiin wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan
waxyaalahan oo dhan arkaynin? Runtii waxaan idinku leeyahay, Halkan lagu dul dayn
maayo dhagax dhagax kale dushiisa oo aan la dumin doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mar. 13:3-23; Luuk. 21:7-24)

3 Oo goortuu Buur Saytuun fadhiistay, xertii ayaa keli ahaan ugu timid oo waxay
ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Goormay waxyaalahanu ahaan doonaan, oo calaamada
imaatinkaaga iyo dhammaadka wakhtiga dunidu maxay ahaan doontaa? 4 Ciise ayaa
u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Iska eega yaan laydin khiyaanayn. 5 Waayo, qaar
badan ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay odhan doonaan, Anigu waxaan
ahay Masiixa, oo qaar badan ayay khiyaanayn doonaan. 6 Oo waxaad maqli doontaan
dagaallo iyo dagaallo hadalhayntood. Iska jira, hana baqanina, waayo, waxaasu waa
inay dhacaan, laakiin dhammaadku weli weeye. 7 Waayo, quruunba quruun bay ku kici
doontaa, boqortooyona boqortooyo, oo waxaa meelo kala duwan ka dhici doona abaaro
iyo dhulgariir. 8 Waxan oo dhammu waa bilowga hoogagga. 9 Markaasaa dhib laydiin
gaysan doonaa, waana laydin dili doonaa, oo magacayga aawadiis ayaa quruumaha
oo dhammi idiin nebcaan doonaan. 10 Maarkaas qaar badan ayaa xumaan doona,
midba mid buu gacangelin doonaa, wayna isnebcaan doonaan. 11 Waxaa kici doona
nebiyo badan oo been ah, oo qaar badan ayay khiyaanayn doonaan. 12 Dembigu waa
badnaan doonaa, taa aawadeed qaar badan jacaylkoodu waa yaraan doonaa. 13 Laakiin
kii adkaysta ilaa ugu dambaysta, kaasaa badbaadi doona. 14 Oo injiilkan boqortooyada

ayaa dunida oo dhan lagu wacdiyi doonaa inuu marag u noqdo Quruumaha oo dhan,
dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta.
15 Haddaba goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta ah ee lagaga hadlay nebi
Daanyeel, oo taagan meesha quduuska ah (kii akhriyaa ha garto), 16 markaas kuwa
Yahuudiya joogaa, buuraha ha u carareen. 17 Kii guri fuushanuna yaanu u soo degin
inuu wixii gurigiisa ku jira soo qaato. 18 Kii beerta joogaana yaanu dib ugu noqon
inuu dharkiisa soo qaato. 19 Laakiin waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas
ilmo nuujinaya. 20 Barya inaan cararkiinnu noqon wakhtiga qabowga ama sabtida.
21 Waayo, markaas waxaa jiri doona dhib weyn sida mid aan jirin tan iyo dunida
bilowgeedii ilaa hadda, mana jiri doonto weligeed. 22 Oo haddaan wakhtigaas la gaabin
ninna ma uu badbaadeen, laakiin kuwa la doortay aawadood ayaa wakhtigaas loo
gaabin doonaa. 23 Maarkaas haddii laydinku yidhaahdo, Waa kan Masiixa ama waa
kaas, ha rumaysanina. 24 Waayo, waxaa kici doona Masiixyo been ah iyo nebiyo been
ah, oo waxay samayn doonaan calaamooyin waaweyn iyo yaabab, si ay xataa kuwa la
doortay u khiyaaneeyaan hadday u suurtowdo. 25 Bal eega, horaan idiinku sheegaye.
26 Haddaba hadday idinku yidhaahdaan, Bal eega, wuxuu joogaa cidlada, ha u bixina.
Bal eega, wuxuu joogaa qolalka qarsoon, ha rumaysanina. 27 Waayo, sida hillaacu bari
uga yimaado oo u ifiyo galbeed, sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka Aadanahu ahaan
doonaa. 28 Meel alla meeshii bakhtigu yaal, halkaas ayaa gorgorraduna isugu ururi
doonaan.

Imaatinka Wiilka Aadanaha
(Mar. 13:24-27; Luuk. 21:25-28)

29 Laakiin dhibta wakhtigaas dabadeed, kolkiiba qorraxdu waa madoobaan doontaa,
dayuxuna ma nuuri doono, xiddiguhuna cirka waa ka soo dhici doonaan, xoogagga
cirkana waa la gariirin doonaa. 30 Markaasaa waxaa cirka ka soo muuqan doona
calaamada Wiilka Aadanaha, markaas ayaa qolooyinka dhulka oo dhammu barooran
doonaan, oo waxay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo daruuraha cirka ku imanaya
isagoo leh xoog iyo ammaan weyn. 31 Oo wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa oo wata
buun weyn, oo kuwuu doortay ayay ka soo ururin doonaan afarta jahood cirka meesha
ugu fog ilaa meesheeda kale.

Soo Jeedid Baa Loo Baahan Yahay
(Mar. 13:28-37; Luuk. 21:29-36; 17:26-30)

32 Haddeer geedka berdaha ah masaal ka garta. Intii laantiisu curdan tahay oo
caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan inuu roobku dhow yahay. 33 Idinkuna sidaas
oo kale goortaad waxan oo dhan aragtaan, garta inuu dhow yahay oo albaabbada ag
joogo. 34 Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu ma idlaan doono intaanay waxan
oo dhammi dhicin. 35 Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse ereyadaydu ma
idlaan doonaan.
36 Laakiin maalintaas iyo saacaddaas ninna waxba kama oga, malaa'igaha jannada
iyo Wiilka toona, midna ma oga, Aabbahay keliya maahee. 37 Sida wakhtigii Nuux ahaa,
sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka Aadanahu ahaan doonaa. 38 Waayo, siday wax
u cunayeen oo wax u cabbayeen, oo u guursanayeen oo loogu guurinayay maalmihii
daadka hortiisa ilaa maalintii Nuux doonnida galay, 39 wayna garan waayeen ilaa daad-
kii yimid oo kulligood wada qaaday, sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka Aadanahu
ahaan doonaa. 40 Markaas laba nin ayaa beerta ku jiri doona, mid waa la qaadi doonaa,
midna waa laga tegi doonaa. 41 Laba naagood ayaa dhagax wax ku shiidi doona, mid
waa la qaadi doonaa, midna waa laga tegi doonaa. 42 Haddaba soo jeeda, waayo, ma aad
ogidin maalinta Rabbigiinnu imanayo. 43 Laakiin tan ogaada, odayga reerku hadduu
ogaan lahaa wakhtiga tuuggu imanayo, wuu soo jeedi lahaa, oo ma uu daayeen in

gurigiisa la jebiyo. 44 Sidaa darteed idinkuna diyaar ahaada, waayo, saacad aydnaan
u malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu imanayaa.

Masaalka Ku Saabsan Addoommadii Aaminka Ahaa Iyo Kuwii Aan Aaminka Ahayn (Luuk. 12:42-46)

45 Haddaba yuu yahay addoonka aaminka ah oo caqliga leh, kan sayidkiisu dadka
gurigiisa u sarreeysiiyey inuu cuntada siiyo wakhtigeeda? 46 Waxaa barakaysan ad-
doonkaas kan sayidkiisu goortuu yimaado uu helayo isagoo sidaas samaynaya. 47 Runtii
waxaan idinku leeyahay, Wuxuu leeyahay oo dhan ayuu ka sarreeysiin doonaa isaga.
48 Laakiin haddii addoonkaas sharka leh qalbigiisa ka yidhaahdo, Sayidkaygu waa
raagay, 49 oo uu bilaabo inuu garaaco kuwii la shaqayn jiray, oo uu wax la cuno oo wax
la cabbo kuwa sakhraanka ah, 50 addoonkaas sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin
aanu filayn iyo saacad aanu ogayn, 51 oo waa kala jeexi doonaa oo wuxuu ka dhigi
doonaa mid qayb la hela labawejiilayaasha. Halkaa waxaa jiri doonta baroor iyo ilko
jirriqsi.

25

Masaalka Ku Saabsan Tobankii Gabdhood

1 Haddaba boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiin doonaa toban gabdhood oo
bikrado ah, kuwa intay laambadahooda qaateen, u baxay inay ninka arooska ah ka hor
tagaan. 2 Shantood waxay ahaayeen doqonno, shanna caqli bay lahaayeen. 3 Kuwii
doqonnada ahaa laambadahoodii bay qaateen, laakiin saliid ma ay qaadan. 4 Kuwa
caqliga lahaase laambadahoodii bay qaateen iyo weelal saliidu ku jirto. 5 Laakiin
ninkii arooska ahaa waa raagay, taas daraaddeed ayay wada lulmoodeen oo seexdeen.
6 Habeenbadhkiise qaylo ayaa yeedhay, Arooskii waa soo socdaaye, soo baxa oo ka hor
taga. 7 Markaasaa bikradihii oo dhammu wada kaceen oo laambadahoodii hagaajiyeen.
8 Kuwii doqonnada ahaa waxay kuwii caqliga lahaa ku yidhaahdeen, Saliiddiinna wax
naga siiya, waayo, laambadahayagii waa demayaan. 9 Laakiin kuwii caqliga lahaa ayaa
u jawaabay oo waxay ku yidhaahdeen, Maya, waaba intaas oo ay nagu filnaan waydaa
annaga iyo idinka; bal u taga kuwa iibiya oo ka soo iibsada. 10 Markay tageen inay soo
iibsadaan, ninkii arooska ahaa ayaa yimid, oo kuwii diyaarka ahaa ayaa la galay guriga
arooska, albaabkiina waa la xidhay. 11 Dabadeedna waxaa yimid bikradihii kale, oo
waxay yidhaahdeen, Sayidow, Sayidow, naga fur. 12 Laakiin wuu u jawaabay oo ku
yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Anigu idin garan maayo. 13 Haddaba soo jeeda,
waayo, garan maysaan maalinta ama saacadda.

Masaalka Ku Saabsan Talantiyaasha

14 Maxaa yeelay, waa sidii nin dal kale tegaya, oo addoommadiisii u yeedhay oo
xoolihiisii u dhiibay. 15 Mid wuxuu siiyey shan talanti, midna wuxuu siiyey laba,
midna wuxuu siiyey mid; mid kasta sidii tabartiisu ahayd, markaasuu dhoofay. 16 Isla
markiiba kii shantii talanti helay ayaa tegey oo ku baayacmushtaray, oo wuxuu
faa'iiday shan talanti oo kale. 17 Sidaas oo kale kii labada helayna, laba kale ayuu
faa'iiday. 18 Kii midka helayse, wuu baxay oo dhulka qoday oo lacagtii sayidkiisii
ayuu ku qariyey. 19 Wakhti dheer dabadeed sayidkii addoommadaas ayaa yimid oo ka
xisaab qaatay. 20 Kii shantii talanti helay ayaa yimid oo keenay shan talanti oo kale,
oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaad ii dhiibtay shan talanti; eeg, shan talanti oo kale
ayaan ka faa'iiday. 21 Sayidkiisii ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon
yahow wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad aamin ku ahayd, wax badan baan
madax kaaga dhigayaa. Farxadda sayidkaaga gal. 22 Kii labadii talanti helayna waa
yimid oo yidhi, Sayidow, waxaad ii dhiibtay laba talanti; eeg, laba talanti oo kale ayaan
ka faa'iiday. 23 Sayidkiisii ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow

wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad aamin ku ahayd, wax badan baan madax
kaaga dhigayaa. Farxadda sayidkaaga gal. [24] Kii talantigii keliya helayna waa u yimid
oo ku yidhi, Sayidow, waan ku garanayay inaad tahay nin qalbi engegan, oo aad wax
ka guratid meel aanad wax ku beeran oo aad wax ka urursatid meel aanad wax ku
firdhin. [25] Waana baqay, oo intaan tegey ayaan talantigaagii dhulka ku qariyey. Bal
eeg, waa kan kaagii. [26] Markaasaa sayidkiisii u jawaabay oo ku yidhi, Addoon yahow
sharka leh oo caajiska ahu, waad ogayd inaan wax ka gurto meel aanan wax ku beeran,
oo aan wax ka urursado meel aanan wax ku firdhin. [27] Haddaba waxaad lahayd inaad
lacagtayda u dhiibto kuwa baangiga jooga, oo goortaan soo noqdo, waxayga iyo faa'iido
ayaan qaadan lahaa. [28] Haddaba talantigii ka qaada oo u dhiiba kan tobanka talanti
haya. [29] Waayo, mid walba oo wax haysta waa la siin doonaa, waana loo badin doonaa,
kii aan waxba haysanse waa laga qaadi doonaa xataa wuxuu haysto. [30] Oo addoonka
aan waxtarka lahayn ku tuura gudcurka dibadda ah. Halkaas waxaa jiri doonta baroor
iyo ilko jirriqsi.

Maalinta Xisaabta

[31] Goortii Wiilka Aadanahu ammaantiisa ku yimaado, isaga iyo malaa'igaha oo
dhan, markaasuu carshiga ammaantiisa ku fadhiisan doonaa. [32] Quruumaha oo dhan
ayaa hortiisa lagu soo ururin doonaa oo wuxuu u kala sooci doonaa mid mid sida
adhijirku u kala sooco idaha iyo riyaha. [33] Idaha wuxuu joojin doonaa midigtiisa,
riyahana bidixdiisa. [34] Markaasaa Boqorku kuwa midigtiisa jooga ku odhan doonaa,
Kaalaya, kuwa Aabbahay barakeeyeyow, oo dhaxla boqortooyada tan iyo aasaaskii
dunida laydiin diyaargareeyey. [35] Waayo, waan gaajooday oo cuntaad i siiseen, waan
harraadsanaa oo waad i waraabiseen, qariib baan ahaa oo waad i soo dhoweeyseen,
[36] waan qaawanaa oo dhar baad i huwiseen, waan bukay oo waad i soo booqateen,
xabsi baan ku jiray oo waad ii timaadeen. [37] Markaasaa kuwa xaqa ahu u jawaabi
doonaan iyagoo leh, Sayidow, goormaannu ku aragnay adigoo gaajaysan oo aannu
cunto ku siinnay, ama adigoo harraadsan oo aannu ku waraabinnay? [38] Goormaannu
ku aragnay adigoo qariib ah oo aannu ku soo dhowaynay ama adigoo qaawan oo aannu
wax ku huwinnay? [39] Goormaannu ku aragnay adigoo buka ama adigoo xabsi ku jira oo
aannu kuu nimid? [40] Markaasaa Boqorkii u jawaabi doonaa oo ku odhan doonaa, Runtii
waxaan idinku leeyahay, In alla intaad u samayseen mid ka mid ah walaalahaygan u
yaryar, waad ii samayseen.

[41] Markaasuu kuwa bidixdiisa jooga ku odhan doonaa, Kuwa yahow inkaaranu,
iga taga oo gala dabka weligiis ah kan Ibliiska iyo malaa'igihiisa loo diyaargareeyey.
[42] Waayo, waan gaajooday, cuntona ima aydnaan siin, waan harraadsanaa, imana ayd-
naan waraabin. [43] Qariib baan ahaa, imana aydnaan soo dhowayn, waan qaawanaa,
dharna ima aydnaan huwin, waanan bukay oo xabsi ku jiray oo ima aydnaan soo
booqan. [44] Iyaguna markaasay u jawaabi doonaan oo ku odhan doonaan, Sayi-
dow, goormaannu ku aragnay adigoo gaajaysan ama harraadsan ama qariib ah ama
qaawan ama buka ama xabsi ku jira oo aannu ku kalmayn waynay? [45] Markaasuu u
jawaabi doonaa oo ku odhan doonaa, Runtii waxaan idinku leeyahay, In alla intaad u
samayn weydeen mid ka mid ah kuwan u yaryar, anigana waad ii samayn weydeen.
[46] Kuwanuna waxay geli doonaan taqsiirta weligeed ah, kuwa xaqa ahuse waxay geli
doonaan nolosha weligeed ah.

26

Shirqoolkii Ciise Loo Dhigay
(Mar. 14:1-2; Luuk. 22:1-2; Yoox. 11:45-53)

1 Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan oo dhan dhammeeyey, inuu xertiisii ku
yidhi, 2 Waxaad og tihiin laba maalmood dabadeed inay tahay Iiddii Kormaridda, oo
Wiilka Aadanaha waxaa loo gacangelinayaa in iskutallaabta lagu qodbo. 3 Markaasaa
wadaaddadii sare iyo waayeelladii dadka waxay isku urursadeen barxadda wadaadkii
sare oo Kayafas la odhan jiray. 4 Oo waxay ka wada hadleen si ay Ciise khiyaano ugu
qabtaan oo ay u dilaan. 5 Laakiin waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon wakhtiga iidda si
aan rabshad dadka uga dhex kicin.

Ciise Oo Beytaniya Lagu Subkay
(Mar. 14:3-9; Yoox. 12:1-8)

6 Ciise goortuu Beytaniya joogay oo ku jiray guriga Simoon kii baraska qabi jiray,
7 waxaa u timid naag haysa weel *alabastar ah oo cadar qaali ah ku jiro, oo waxay
ku shubtay madaxiisa intuu cuntada u fadhiyey. 8 Laakiin xertu goortay arkeen, way
cadhoodeen oo waxay yidhaahdeen, Khasaaradanu maxay ku noqotay? 9 Waayo,
kan waxaa lagu iibin kari lahaa wax badan oo masaakiinta la siin lahaa. 10 Ciise
goortuu gartay ayuu ku yidhi, Maxaad naagta u dhibaysaan? Shuqul wanaagsan ayay
igu samaysaye. 11 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan, aniguse mar
walba idinlama joogo. 12 Waxay cadarkan jidhkayga ugu shubtay inay aasniintayda ii
diyaargarayso. 13 Runtii waxaan idinku leeyahay, Dunida oo dhan meel alla meeshii
injiilkan lagu wacdiyo, waxay samaysay ayaa xusuusteeda lagaga hadli doonaa.

Yuudas Khiyaanadiisa
(Mar. 14:10-11; Luuk. 22:3-6)

14 Markaas mid laba-iyo-tobankii ka mid ahaa oo Yuudas Iskariyod la odhan jiray
ayaa u tegey wadaaddada sare 15 oo ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaad i siisaan? Anna
waan idiin soo gacangelin doonaaye. Oo waxay bixiyeen soddon gogo' oo lacag ah.
16 Markaas dabadeed wuxuu doonayay goor wanaagsan oo uu u soo gacangeliyo.

Cashadii Ugu Dambaysay
(Mar. 14:12-26; Luuk. 22:7-23; Yoox. 13:21-30; 1 Kor. 11:23-25)

17 Maalintii ugu horraysay oo Iiddii Kibistii aan khamiirka lahayn xertii ayaa Ciise u
timid oo waxay ku yidhaahdeen, Xaggee baad doonaysaa inaannu kuu diyaargarayno
inaad cuntid cashada Iidda Kormaridda? 18 Wuxuu yidhi, Magaalada gala oo hebel
u taga oo waxaad ku tidhaahdaan, Macallinkii wuxuu leeyahay, Wakhtigaygii waa
dhow yahay, gurigaaga ayaan cashada Iidda Kormaridda kula samaysanayaa xertayda.
19 Xertii waa samaysay sida Ciise ku amray oo cashada Iidda Kormariddii ayay diyaar-
gareeyeen. 20 Goortii makhribkii la gaadhay, laba-iyo-tobankii xerta ahaa ayuu cunto
ula fadhiistay, 21 oo intay wax cunayeen ayuu ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Midkiin ayaa i gacangelin doona. 22 Markaasay aad iyo aad u caloolxumaadeen, oo
waxay bilaabeen in mid kastaa ku yidhaahdo, Ma aniga baa, Sayidow? 23 Wuu u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Kii saxanka gacanta ila gesha kaasaa i gacangelin doona.
24 Wiilka Aadanahu waa baxayaa, siday u qoran tahay, laakiin hoog waxaa leh ninkaas
Wiilka Aadanaha gacangelinaya. Waxaa ninkaas u wanaagsanaan lahayd inaanu
dhalan. 25 Yuudas oo ah kii gacangeliyey ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma aniga baa,
Sayidow? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhi.

26 Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis qaaday oo barakeeyey, wuuna jejebiyey oo
xertii siiyey oo yidhi, Qaata oo cuna. Tanu waa jidhkaygiiye. 27 Kolkaasuu koobkii qaa-
day oo mahadnaqay oo siiyey iyaga, oo wuxuu ku yidhi, Kulligiin ka cabba. 28 Waayo,
kanu waa dhiiggayga axdiga cusub kan kuwo badan loo daadshay dembidhaafkooda
aawadiis. 29 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu kama cabbi

* **26:7** alabastar = dhagax cad.

doono midhahan geedka canabka ah ilaa maalinta aan iyadoo cusub idinkula cabbayo
boqortooyada Aabbahay dhexdeed.
30 Goortay gabay ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen Buur Saytuun.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Xertiisa Ka Tegiddooda
(Mar. 14:27-31; Luuk. 22:31-34; Yoox. 13:36-38)

31 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Caawa kulligiin waa iga xumaan doontaan,
waayo, waxaa qoran, Adhijirkaan dili doonaa oo idaha foofka ahu waa kala firdhi
doonaan. 32 Laakiin markii kuwii dhintay layga sara kiciyo, dabadeed ayaan Galili
hortiin tegi doonaa. 33 Laakiin Butros ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Hadday kulli kaa
xumaadaan, anigu weligay kaa xumaan maayo. 34 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan
kugu leeyahay, Caawa qudheeda intaan diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa.
35 Butros wuxuu ku yidhi, In kastoo aan leeyahay inaan kula dhinto, kolleyba ku dafiri
maayo. Xertii oo dhammuna sidaasay wada yidhaahdeen.

Ciise Oo Beer Getsemane Ku Jiray
(Mar. 14:32-42; Luuk. 22:39-46)

36 Markaasaa Ciise la yimid iyaga meel Getsemane la odhan jiray, oo wuxuu xertii
ku yidhi, Halkan fadhiista intii aan halkaas tegayo oo ku soo tukanayo. 37 Oo wuxuu
watay Butros iyo labada wiil oo Sebedi, oo wuxuu bilaabay inuu calool xumaado
oo tiiraanyoodo. 38 Markaasuu ku yidhi, Naftaydu aad bay u calool xun tahay tan
iyo dhimasho; halkan jooga oo ila soo jeeda. 39 Waxoogaa ayuu hore u socday, oo
wejigiisuu u dhacay oo tukaday isagoo leh, Aabbow, hadday suurtowdo, koobkanu ha
i dhaafo, hase ahaatee, yaanay noqon sidaan doonayo laakiin sidaad doonaysid ha
noqoto. 40 Xertii ayuu u yimid, oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo wuxuu Butros ku
yidhi, Waa sidee? Miyaad kari weydeen inaad saacad keliya ila soo jeeddaan? 41 Soo
jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu waa diyaar, laakiin jidhku waa
itaal daranyahay. 42 Haddana mar labaad ayuu tegey oo tukaday isagoo leh, Aabbow,
haddii aanay suurtoobin in koobkanu i dhaafo anigoo cabba maahee, sidaad doonaysid
ha noqoto. 43 Mar kale ayuu yimid oo arkay iyagoo hurda, waayo, indhahoodu lulmay la
cuslaayeen. 44 Wuu iska daayay oo haddana ka tegey, oo mar saddexaad ayuu tukaday
isagoo haddana hadalkii oo kale ku hadlaya. 45 Markaasuu xertii u yimid oo ku yidhi,
Hadda seexda oo nasta. Bal eega, saacaddii waa dhow dahay, oo Wiilka Aadanaha ayaa
dembilayaal loo gacangelinayaa. 46 Kaca aan tagnee. Eega, kii i gacangelin lahaa waa
soo dhow yahay.

Ciise Waa La Qabtay
(Mar. 14:43-50; Luuk. 22:47-53; Yoox. 18:3-12)

47 Oo intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa yimid,
isaga iyo dad aad u badan oo seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen wadaaddada
sare iyo waayeellada dadka. 48 Kii gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku
yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii ee qabta. 49 Kolkiiba Ciise buu u yimid
oo ku yidhi, Nabad, Macallimow; wuuna dhunkaday. 50 Kolkaasaa Ciise ku yidhi,
Saaxiibow, maxaad u timid? Markaasay yimaadeen, oo gacmahooda ayay Ciise saareen
oo qabteen. 51 Oo bal eeg, mid ka mid ah kuwii Ciise la jiray ayaa gacanta fidiyey, oo
seeftiisa soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo dheg buu ka
gooyay. 52 Markaasaa Ciise ku yidhi, Seeftaada meesheedii ku celi, waayo, kuwa seefo
qaada oo dhammu seef bay ku halligmi doonaan. 53 Ma waxaad u malaynaysaa inaanan
Aabbahay baryi karin oo uusan haddeer ii soo diri karin malaa'igo laba iyo toban guuto
ka badan? 54 Haddaba sidee buu u noqon doonaa Qorniinku kan leh, Waa in sidaasu
noqotaa? 55 Saacaddaas qudheeda ayaa Ciise dadkii badnaa ku yidhi, Ma waxaad
iila soo baxdeen seefo iyo ulo inaad i qabataan sidaan tuug ahay? Maalin walbaba

macbudka ayaan fadhiyi jiray oo wax bari jiray, imana aydnaan qabsan. 56 Laakiin
waxan oo dhan ayaa noqday in qorniinka nebiyadu rumoobo. Markaasaa xertii oo
dhammu ka wada tageen oo carareen.

Ciise Waxaa Lagu Xukumay Wadaadka Sare Hortiisii
(Mar. 14:53-65; Luuk. 22:54-55, 63-71; Yoox. 18:12-14, 19-24)

57 Kuwii Ciise qabtay waxay u geeyeen Kayafas oo ahaa wadaadkii sare, ilaa meeshii
culimmada iyo waayeelladu ku urursanaayeen. 58 Laakiin Butros baa meel fog ka soo
daba socday ilaa barxadda wadaadkii sare, wuuna galay oo askartii la fadhiistay inuu
ugudambaysta arko. 59 Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan ayaa waxay dooneen
markhaati been ah oo Ciise ka gees ah si ay u dilaan. 60 Waase heli waayeen, in kastoo
markhaatiyaal badan oo been ahu yimaadeen. Laakiinse dabadeed waxaa yimid laba,
61 oo waxay yidhaahdeen, Kanu wuxuu yidhi, Waan karayaa inan macbudka Ilaah
dudumiyo oo saddex maalmood ku dhiso. 62 Markaasaa wadaadkii sare istaagay oo
ku yidhi, Miyaanad waxba ka jawaabayn? Kuwanu waxay kugu marag furayaan waa
maxay? 63 Laakiin Ciise waa iska aamusay. Kolkaasaa wadaadkii sare wuxuu ku
yidhi, Ilaaha nool ayaan kugu dhaarinayaa ee noo sheeg inaad tahay Masiixa oo ah
Wiilka Ilaah, iyo in kale. 64 Ciise ayaa ku yidhi, Waad tidhi. Hase ahaatee waxaan
idinku leeyahay, Hadda dabadeed waxaad arki doontaan Wiilka Aadanaha oo fadhiya
midigta xoogga Ilaah oo ku imanaya daruuraha cirka. 65 Markaasaa wadaadkii sare
dharkiisii jeexjeexay isagoo leh, Wuu caytamay. Maxaynu markhaatiyaal weli ugu
baahan nahay? Bal eega, haddeer waad maqasheen caytanka. 66 Maxay idinla tahay?
Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Wuxuu istaahilaa dhimasho. 67 Markaasay
wejiga kaga candhuufeen oo garaaceen. Qaarna waa dharbaaxeen, 68 oo waxay ku
yidhaahdeen, Noo sheeg, Masiixow. Yuu yahay kan kugu dhuftay?

Butros Baa Dafiray Ciise
(Mar. 14:66-72; Luuk. 22:56-62; Yoox. 18:15-18, 25-27)

69 Butros wuxuu fadhiyey barxadda dibadda ah, markaasaa gabadh u timid oo waxay
ku tidhi, Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer Galili. 70 Laakiin dhammaantood ayuu ku
hor dafiray oo wuxuu ku yidhi, Anigu garan maayo waxaad leedahay. 71 Goortuu iridda
tegey mid kale ayaa aragtay, oo waxay kuwii halkaas joogay ku tidhi, Kanu wuxuu la
jiray Ciisihii reer Naasared. 72 Haddana dhaar ayuu ku dafiray oo yidhi, Anigu garan
maayo ninka. 73 Waxoogaa yar dabadeed kuwii ag taagnaa ayaa u yimid oo Butros ku
yidhi, Run weeye, adiguna midkood baad tahay, waayo, hadalkaaga ayaa ku muujinaya.
74 Markaasuu bilaabay inuu caytamo oo ku dhaarto inaanu ninka garanayn. Kolkiiba
diiqii baa ciyey. 75 Markaasaa Butros wuxuu xusuustay hadalkii Ciise ku hadlay, Diiqu
intaanu ciyin saddex goor ayaad i dafiri doontaa. Markaasuu baxay oo aad u ooyay.

27

Ciise Waxaa Loo Dhiibay Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma
(Mar. 15:1; Luuk. 23:1-2; Yoox. 18:28-32)

1 Goortii aroortii la gaadhay wadaaddadii sare iyo waayeelladii dadka oo dhan ayaa
Ciise wax ka gees ah ka wada hadlay si ay u dilaan. 2 Markaasay xidheen oo kaxeeyeen,
oo waxay u dhiibeen taliyihii Bilaatos ahaa.

Yuudas Dhimashadiisa

3 Markaas Yuudas, oo ahaa kii gacangeliyey, goortuu arkay in la xukumay, ayuu
isqoomameeyey, oo soddonkii gogo' oo lacagta ahaa ayuu wadaaddadii sare iyo waay-
eelladii ku celiyey, 4 oo wuxuu ku yidhi, Waan dembaabay markaan gacangeliyey dhiig
eed la'. Laakiin waxay ku yidhaahdeen, Maxaa noogu jira? Yeelkaa. 5 Markaasuu
lacagtii macbudka gudihiisa ku daadshay oo ka tegey, wuuna baxay oo isdeldelay.

6 Kolkaasaa wadaaddadii sare lacagtii qaadeen oo waxay yidhaahdeen, Xalaal ma aha
in khasnadda quduuska ah lagu rido, waayo, waa dhiig iibkiis. 7 Markaasay ka wada
hadleen oo waxay ku iibsadeen dhulka dheriyasameeyaha in shisheeyaha lagu aaso.
8 Sidaa darteed ilaa maanta dhulkaas waxaa loogu yeedhaa dhulkii dhiigga. 9 Markaas
waxaa noqotay wixii nebi Yeremyaah lagaga hadlay markuu yidhi, Waxay qaateen
soddonkii gogo' oo lacagta ahaa oo ah iibkii lagu qiimeeyey isaga, kii bini Israa'iil
ku qiimeeyeen. 10 Waxayna ka bixiyeen dhulka dheriyasameeyaha sida Rabbigu iigu
amray.

Ciise Oo Bilaatos Hor Taagan
(Mar. 15: 2-15; Luuk. 23:3-5, 13-25; Yoox. 18:33--19:16)

11 Ciise wuxuu hor istaagay taliyaha, oo taliyihiina waa weyddiiyey oo ku yidhi,
Ma Boqorkii Yuhuudda baad tahay? Ciisena wuxuu ku yidhi, Waad tidhi. 12 Goortii
wadaaddadii sare iyo waayeelladii ay ashtakeeyeen, waxba uma uu jawaabin.
13 Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Miyaanad maqlaynin waxa badan oo ay kugu marag
furayaan? 14 Laakiin uguma uu jawaabin xataa eray keliya, sidaa darteed taliyihii ayaa
aad ula yaabay.

15 Taliyihii waxaa caadadiisu ahayd inuu iidda dadka u sii daayo maxbuuskay doon-
ayaan. 16 Markaasay waxay lahaayeen maxbuus caan ah oo la odhan jiray Baraabbas.
17 Haddaba goortay isu urureen, Bilaatos ayaa ku yidhi, Iyamaad doonaysaan inaan
idiin sii daayo? Baraabbas ama Ciise kan Masiixa la yidhaahdo? 18 Waayo, wuxuu
ogaa inay hinaaso ugu soo dhiibeen. 19 Kolkuu kursiga xukumaadda ku fadhiistay ayaa
naagtiisii farriin u soo dirtay oo waxay ku tidhi, Ha dhex gelin xaajada ninkaas xaqa ah,
waayo, maanta anigoo ku riyoonaya isaga, ayaan aad iyo aad u xanuunsaday.

20 Laakiin wadaaddadii sare iyo waayeelladii waxay dadkii badnaa oggolaysiiyeen
inay Baraabbas weyddiistaan, Ciisena la dilo. 21 Laakiin taliyihii ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Labadooda kee baad doonaysaan inaan idiin sii daayo? Waxay yidhaahdeen,
Baraabbas. 22 Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Haddaba maxaan ku sameeyaa
Ciise kan Masiixa la yidhaahdo? Kulligood waxay wada yidhaahdeen, Iskutallaabta
ha lagu qodbo. 23 Oo wuxuu yidhi, Waayo, waa maxay sharkuu falay? Laakiin aad
bay u sii qayliyeen oo yidhaahdeen, Iskutallaabta ha lagu qodbo. 24 Bilaatos goortuu
arkay inuusan waxba ka tari karin in rabshad kacdo maahee, ayuu biyo qaatay oo
dadka hortooda ku gacmo dhaqday oo wuxuu yidhi, Anigu waan ka eedla'ahay ninkan
xaqa ah dhiiggiisa. Idinku yeelkiinna. 25 Dadkii oo dhammu waa wada jawaabeen oo
yidhaahdeen, Dhiiggiisu annaga iyo carruurtayadaba ha dul saarnaado. 26 Markaasuu
Baraabbas u sii daayay, oo goortuu Ciise karbaashay ayuu u dhiibay in iskutallaabta
lagu qodbo.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mar. 15:16-32; Luuk. 23:26-43; Yoox. 19:17-27)

27 Markaasaa taliyaha askartiisii waxay Ciise geeyeen guriga taliyaha, oo waxay
isaga ku soo ururiyeen askartii oo dhan. 28 Dharkiisii ayay ka qaadeen oo waxay u
geliyeen dhar guduudan. 29 Markaasay taaj qodxan uga taxeen oo madaxiisay saareen,
cawsduurna gacantiisa midigtaa ayay u geliyeen, oo intay hortiisa jilba joogsadeen
oo ku majaajiloodeen ayay waxay ku yidhaahdeen, Nabad, Boqorka Yuhuuddow.
30 Wayna ku candhuufeen, markaasay cawsduurkii ka qaadeen oo madaxay kaga
dhufteen. 31 Oo goortay ku majaajiloodeen dabadeed ayay dharkii ka qaadeen oo
dharkiisii bay u geliyeen, markaasay wadeen in iskutallaabta lagu qodbo.

32 Goortay soo baxeen, waxay arkeen nin reer Kuranaya ah oo Simoon la odhan
jiray, kan ay ku qasbeen inuu iskutallaabtiisa u qaado. 33 Oo goortay yimaadeen
meel Golgota la odhan jiray, tan la yidhaahdo meeshii dhakada, 34 waxay siiyeen

inuu cabbo khamri xammeeti lagu daray, goortuu dhadhamiyeyse wuu diiday inuu
cabbo. 35 Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay qaybsadeen, wayna saami
riteen si wixii nebigu ku hadlay u noqdaan, Dharkaygii bay qaybsadeen oo maradaydii
bay saami u riteen. 36 Meeshaasna ayay fadhiisteen oo dhawreen. 37 Waxay meel
madaxiisa ka korraysa ku qoreen ashtakadii lagu ashtakeeyey oo leh, KANU WAA CIISE
BOQORKA YUHUUDDA. 38 Markaasaa waxaa iskutallaabo lagu la qodbay laba tuug, mid
midigta, midna bidixda. 39 Kuwii ag marayayna waa caayeen, oo intay madaxooda
luleen, 40 waxay yidhaahdeen, Kaaga macbudka duminayow oo saddex maalmood
ku dhisayow, isbadbaadi, haddii aad tahay Wiilka Ilaah, oo iskutallaabta ka soo deg.
41 Sidaas oo kale ayaa wadaaddada sare ugu majaajiloodeen, iyaga iyo culimmada
iyo waayeelladaba, oo waxay yidhaahdeen, 42 Kuwa kale ayuu badbaadiyey, qudhiisa
isma badbaadin karo. Waa Boqorka Israa'iil; haddeer iskutallaabta ha ka soo dego,
annaguna waannu rumaysan doonnaaye. 43 Ilaah buu isku halleeyey, haddeer ha
bixiyo hadduu isaga ku faraxsan yahay, waayo, wuxuu yidhi, Waxaan ahay Wiilka
Ilaah. 44 Tuugaggii iskutallaabaha lagu la qodbayna sidaas oo kale ayay u caayeen.

Ciise Waa Dhintay
(Mar. 15:33-41; Luuk. 23:44-49; Yoox. 19:28-30)

45 Hadda saacaddii lixaad ilaa saacaddii sagaalaad dhulka oo dhammu gudcur buu
ahaa. 46 Abbaaraha saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod weyn ku dhawaaqay oo yidhi,
Eloy, Eloy, lama sabakhtani, waxaa weeye, Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay?
47 Kuwa halkaas taagnaa qaarkood ayaa goortay maqleen, yidhi, Kanu wuxuu u yeed-
hayaa Eliyaas. 48 Kolkiiba midkood baa orday oo qaaday geed isbonji la yidhaahdo, oo
khal uga soo buuxshay, oo intuu cawsduur saaray ayuu siiyey inuu cabbo. 49 Kuwa kale
ayaa yidhi, Daaya aynu aragnee inuu Eliyaas yimaado oo badbaadiyo. 50 Markaasaa
Ciise goortuu mar kale cod weyn ku dhawaaqay, ruuxii bixiyey. 51 Oo bal eeg,
daahi macbudka ayaa kor ilaa hoos laba u kala dillaacay, dhulkiina waa gariiray,
dhagaxyadiina waa kala dildillaaceen. 52 Xabaalihiina waa furmeen, oo quduusiin
badan oo hurdayna meydadkoodii waa la kiciyey. 53 Sarakiciddiisa dabadeed ayay
xabaalaha ka soo baxeen, oo waxay galeen magaalada quduuska ah, oo waxay u
muuqdeen dad badan. 54 Boqol-u-taliyihii iyo kuwii la jiray oo Ciise dhawrayay, goortay
arkeen dhulgariirkii iyo wixii dhacay, aad bay u baqeen oo yidhaahdeen, Runtii, kanu
wuxuu ahaa Wiilkii Ilaah. 55 Waxaana halkaas joogay dumar badan oo meel fog ka
eegayay, kuwii Ciise ka soo raacay Galili oo u adeegi jiray isaga, 56 oo waxaa ku dhex
jirtay Maryantii reer Magdala, iyo Maryan oo ahayd Yacquub iyo Yoosee hooyadood,
iyo wiilashii Sebedi hooyadood.

Ciise Waa La Aasay
(Mar. 15:42-47; Luuk. 23:50-56; Yoox. 19:38-42)

57 Goortay casarkii ahayd waxaa yimid nin reer Arimataya oo hodan ah oo Yuusuf la
odhan jiray, oo isaguna Ciise xertiisa ahaa. 58 Kaasu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay
Ciise meydkiisii. Markaasaa Bilaatos amray in loo dhiibo. 59 Yuusuf goortuu meydkii
qaaday ayuu kafan nadiif ah ku duudduubay, 60 oo wuxuu geliyey xabaashiisii cusbayd,
tan uu dhagax ka qoday, oo xabaashii afkeedii wuxuu ku soo giringiriyey dhagax weyn,
wuuna ka tegey. 61 Oo halkaas waxaa joogay Maryantii reer Magdala iyo Maryantii kale,
oo waxay fadhiyeen meel xabaashii ka soo hor jeedda.

62 Maalintii dambe oo ku xigtay Maalintii Diyaargarayska, wadaaddadii sare iyo
Farrisiintii waxay u wada yimaadeen Bilaatos, 63 oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidow,
waxaannu xusuusan nahay in khaa'inkaasu yidhi, intuu weli noolaa, Saddex maal-
mood dabadeed waan soo sara kacayaa. 64 Haddaba amar in xabaashii aad loo dhawro
ilaa maalinta saddexaad inaan xertiisu iman oo xadin oo aanay dadka ku odhan, Kuwii

dhintay wuu ka soo sara kacay, oo aanay khiyaanada dambe ka sii xumaan tii hore.
[65] Bilaatos wuxuu ku yidhi, Waardiyayaal baad leedihiin. Taga oo adkeeya in alla intaad
adkayn taqaaniin. [66] Markaasay tageen, iyaga iyo waardiyayaashii, oo xabaashay soo
adkeeyeen, dhagixiina way shaabadeeyeen.

28

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mar. 16:1-18; Luuk. 24:1-12; Yoox. 20:1-10)

[1] Sabtidii dabadeed goortii waagii beryayay maalintii ugu horraysay ee toddobaadka,
Maryantii reer Magdala iyo Maryantii kale waxay u yimaadeen inay xabaashii arkaan.
[2] Oo bal eeg, waxaa jiray dhulgariir weyn, waayo, malaa'igta Rabbiga ayaa intay samada
ka soo degtay timid oo dhagixii ka giringirisay oo ku dul fadhiisatay. [3] Midabkeedu
wuxuu u ekaa hillaac, dharkeeduna wuxuu u caddaa sida baraf cad. [4] Oo cabsi
aawadeed kuwii ilaalinayay waa gariireen, oo waxay noqdeen sida meydad.

[5] Malaa'igtii ayaa u jawaabtay oo naagihii ku tidhi, Ha baqina, waayo, waxaan ogahay
inaad doonaysaan Ciise, kan iskutallaabta lagu qodbay. [6] Halkan ma joogo, waayo, wuu
sara kacay siduu yidhi. Bal kaalaya oo arka meeshii Rabbigu jiifay. [7] Dhaqso u taga,
oo waxaad xertiisii ku tidhaahdaan, Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay, oo wuu
idin hor marayaa ilaa Galili. Halkaasna waad ku arki doontaan. Bal eega, waan idiin
sheegaye. [8] Dhaqsoba waxay xabaashii kala tageen baqdin iyo farxad weyn, oo waxay
u ordeen inay xertiisa u warramaan. [9] Kolkaasaa Ciise ka hor yimid oo ku yidhi, Nabad.
Markaasay u dhowaadeen oo intay cagihiisa qabteen ayay caabudeen. [10] Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Ha baqina. Taga oo walaalahay u sheega inay Galili tagaan, oo
halkaasay igu arki doonaan.

[11] Intay sii socdeen ayaa waardiyayaashii qaarkood magaaladii yimid, oo waxay
wadaaddadii sare uga warrameen wixii dhacay oo dhan. [12] Iyaguna goortay waayeel-
ladii la shireen oo ay wada hadleen, ayay askartii lacag badan siiyeen, [13] oo waxay ku
yidhaahdeen, Waxaad tidhaahdaan, Xertiisii ayaa habeennimo timid oo xadday isaga
intii aannu hurudnay. [14] Oo haddii taliyihii waxan maqlo, waannu rumaysiinaynaa oo
waannu idiin welwel tiraynaa. [15] Markaasay lacagtii qaateen oo yeeleen sidii lagu yidhi.
Hadalkanu maalintaas ilaa maanta waa ku dhex firdhisanaa Yuhuudda.

Ciise Wuxuu Galili Ugu Muuqday Koob Iyo Tobankii Xertiisa Ahaa

[16] Markaasaa koob-iyo-tobankii xerta ahaa Galili tageen ilaa buurtii Ciise kula bal-
lamay. [17] Oo goortay arkeen isagii, way caabudeen, laakiin qaar baa shakiyey. [18] Oo
Ciise ayaa u yimid oo la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, Amar oo dhan ayaa samada iyo
dhulka laygu siiyey. [19] Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku
baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Quduuskaa, [20] oo bara inay dhawraan
wax walba oo aan idinku amray, oo bal eega had iyo goor ayaan idinla joogaa xataa ilaa
wakhtigu dhammaado.

INJIILKA SIDA MARKOS U QORAY

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday
(Mat. 3:1-12; Luuk. 3:1-17)

1 Bilowgii injiilkii Ciise Masiix, oo ah Wiilka Ilaah. 2 Sidii Nebi Isayos u qoray,
Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga diyaargarayn doona;
3 Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya.
4 Waxaa yimid Yooxanaa kan cidlada dadka ku baabtiisayay oo ku wacdiyeyey baabti-
iskii toobadda dembidhaafka aawadiis. 5 Markaasaa waxaa u soo baxay dadkii Yahu-
udiya oo dhan iyo kuwii Yeruusaalem oo dhan, oo kulligoodna Webi Urdun ayuu ku
baabtiisay, iyagoo dembiyadooda qiranaya. 6 Yooxanaa wuxuu guntanaa dharkiisii
dhogorta geel ahaa, oo suun meged ahna dhexduu ku xidhnaa, oo wuxuu cunay ayax
iyo malab dibadeed. 7 Oo wax buu wacdiyey oo yidhi, Waxaa iga daba imanaya ku
iga itaal weyn, kan aanan istaahilin inaan foorórsado oo aan yeelmihii kabihiisa furo.
8 Anigu waxaan idinku baabtiisay biyo, isaguse wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa
Quduuska ah.

Ciise Waa La Baabtiisay
(Mat. 3:13-17; Luuk. 3:21-22)

9 Wakhtigaas waxay noqotay in Ciise ka yimid Naasared tii Galili, oo Yooxanaa baa
Webi Urdun ku baabtiisay isagii. 10 Markiiba intuu biyihii ka soo baxay wuxuu arkay
samooyinkii oo kala dillaacay iyo Ruuxii oo sidii qoolley oo kale dushiisa ugu soo
degaya. 11 Waxaa samooyinka ka yimid cod leh, Adigu waxaad tahay Wiilkayga aan
jeclahay oo aan ku faraxsanahay.

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado
(Mat. 4:1-11; Luuk. 4:1-13)

12 Oo markiiba Ruuxii baa xaggii cidlada u eryay. 13 Afartan maalmood buu cidlada
joogay, Shayddaan baana jirrabay oo wuxuu la jiray dugaagga, malaa'igahuna waa u
adeegeen.

Bilowgii Wacdiga Ciise
(Mat. 4:17; Luuk. 4:14-15)

14 Kolkii Yooxanaa la qabtay dabadeed, Ciise wuxuu yimid Galili, oo wuxuu dadka ku
wacdiyey injiilka Ilaah, 15 wuxuuna yidhi, Wakhtigii waa buuxsamay, oo boqortooyadii
Ilaah waa soo dhowaatay; toobadkeena oo injiilka rumaysta.

Ciise Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay
(Mat. 4:18-22; Luuk. 5:1-11)

16 Markuu badda Galili ag marayay, wuxuu arkay Simoon iyo walaalkiis Andaros,
iyagoo shabag badda ku tuuraya, waayo, waxay ahaayeen kuwa kalluun jillaabta.
17 Ciise wuxuu ku yidhi, I soo raaca. Waxaan idinka dhigayaa kuwa dadka jillaabta.
18 Markiiba shabagyadoodii way ka tageen, wayna raaceen. 19 Markuu cabbaar socday,
wuxuu arkay Yacquub ina Sebedi iyo walaalkiis Yooxanaa, iyagoo doonnida dhexdeeda

shabagyadoodii ku hagaajinaya. [20] Markiiba wuu u yeedhay. Kolkaasay aabbahood
Sebedi iyo shaqaalayaasha kaga soo tageen doonnida, oo isagay raaceen.

Ciise Wuxuu Kafarna'um Ku Bogsiiyey Jinnoole
(Luuk. 4:31-37)

[21] Markaasay Kafarna'um galeen, oo markiiba sabtida wuxuu galay *sunagogga
oo dadka wax baray. [22] Waxayna la yaabeen wax bariddiisa, waayo, wuxuu wax
u barayay sida mid amar leh, oo uma uu baraynin sida culimmada. [23] Markaasaa
waxaa sunagoggoodii ku jiray nin jinni wasakh leh qaba, wuuna qayliyey, oo wuxuu
yidhi, [24] Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer Naasaredow? Ma waxaad u timid inaad na
baabbi'iso? Anigu waa ku garanayaa kii aad tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah. [25] Ciise
baa canaantay oo ku yidhi, Aamus oo ka soo bax. [26] Goortii jinnigii wasakhda lahaa
gilgilay oo cod weyn ku qayliyey, ayuu ka soo baxay. [27] Kulligoodba ayay la wada
yaabeen, sidaa aawadeed iyaga dhexdooda way isweyddiiyeen oo yidhaahdeen, Waa
maxay waxani? Ma wax barid cusub baa? Xataa jinniyadii wasakhda lahayd amar
buu ku amraa, wayna yeelaan. [28] Markiiba warkiisii waa gaadhay dhulkii Galili ku
wareegsanaa oo dhan.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Butros Soddohdiis Iyo Dad Kale Oo Badan
(Mat. 8:14-17; Luuk. 4:38-41)

[29] Oo markiiba kolkay sunagoggii ka soo baxeen, waxay galeen guriga Simoon iyo
Andaros, iyaga iyo Yacquub iyo Yooxanaaba. [30] Simoon soddohdiis baa qandho la
jiiftay, oo kolkiiba waxay isaga u sheegeen wax iyada ku saabsan. [31] Markaasuu u soo
dhowaaday oo gacanteeda qabtay oo uu kiciyey. Kolkiiba qandhadii waa ka baxday oo
ay u adeegtay iyaga.

[32] Makhribkii goortay qorraxdii dhacday, waxay u keeneen kuwa buka oo dhan
iyo kuwa jinniyo qaba. [33] Markaasaa dadkii magaalada oo dhan albaabka ku soo
ururay. [34] Oo wuxuu bogsiiyey dad badan oo cudurro kala cayncayn ah qabay, dadkana
jinniyo badan buu ka saaray, oo uma oggolaanin jinniyadu inay hadlaan, waayo, isagay
garanayeen.

Ciise Gooni Ahaan Buu U Tukaday
(Luuk. 4:42-44)

[35] Aroortii hore intaan weli waagii beryin ayuu kacay oo wuxuu tegey meel cidla
ah, halkaasuuna ku soo tukanayay. [36] Markaasaa Simoon iyo kuwii la jiray ka daba
tageen. [37] Goortay heleen waxay ku yidhaahdeen, Dadka oo dhan baa ku doondoonaya.
[38] Wuxuu ku yidhi, Aan tagno magaalooyinka inoo dhow, inaan halkaasna wax ku
wacdiyo; waayo, taas aawadeed ayaan u imid. [39] Wuxuu galay sunagogyadoodii Galili
ku yiil oo dhan; dadkana ayuu ka wacdiyey, jinniyadiina ayuu dadka ka saaray.

Baraslihii La Bogsiiyey
(Mat. 8:1-4; Luuk. 5:12-16)

[40] Markaasaa waxaa u yimid nin baras leh, wuuna jilba joogsaday oo baryay, oo ku
yidhi, Haddaad doonaysid waad i daahirin kartaa. [41] Kolkaasaa Ciise u naxariistay, oo
intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay oo ku yidhi, Waa doonayaa ee daahirsanow.
[42] Kolkiiba baraskii waa ka baxay, oo wuu daahirsanaaday. [43] Ciisena aad buu u
xukumay, oo markiiba ayuu iska diray, [44] oo ku yidhi, Ninna waxba ha kala hadlin,
laakiin tag oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada u bixisaa wixii uu Muuse
amray, marag iyaga ha u ahaatee. [45] Laakiin wuu baxay oo bilaabay inuu aad u
naadiyo oo warka faafiyo, taas aawadeed kol dambe Ciise magaaladuu bayaan u geli

* **1:21** sunagog = guri lagu tukado.

kari waayay, laakiin wuxuu joogay dibadda ee meelo cidla ah, meel kastana waa looga
yimid.

2

Curyaankii La Bogsiiyey
(Mat. 9:1-8; Luuk. 5:17-26)

1 Dhawr maalmood dabadeed goortuu haddana Kafarna'um galay, waxaa la maqlay
inuu guriga joogo. 2 Markaasaa waxaa is-urur, sadday dad badan, sidaa daraaddeed meel
ay joogsadaan ayay ka waayeen xataa albaabka hortiisii, oo iyaga ayuu ereygii kula
hadlay. 3 Kolkaasay u yimaadeen oo nin curyaan ah u keeneen, waxaana siday afar qof.
4 Goortay u soo dhowaan kari waayeen dadkii badnaa daraaddiis ayay saqafka dusha
ka fureen meeshuu joogay. Goortii ay jebsheen, waxay ka soo dejiyeen sariirtii ninkii
curyaanka ahaa ku jiifay. 5 Ciise kolkuu rumaysadkoodii arkay, ayuu ninkii curyaanka
ahaa ku yidhi, Wiilkow, dembiyadaadu waa cafiyan yihiin. 6 Laakiin halkaa waxaa
joogay qaar culimmada ah oo iska fadhiyey oo qalbiyadooda ka fikirayay, oo waxay
isku yidhaahdeen, 7 Ninkanu muxuu sidan ugu hadlayaa? Wuu caytamayaa. Ayaa
dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya maahee? 8 Kolkiiba Ciise ruuxiisuu ka ogaaday inay
sidaas qalbiyadooda ka fikirayaan, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad waxan qalbiyadiinna
ugaga fikiraysaan? 9 Iyamaa hawl yar, in curyaanka lagu yidhaahdo, Dembiyadaadu
waa cafiyan yihiin, ama in lagu yidhaahdo, Kac oo sariirtaada qaado oo soco? 10 Laakiin
si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada ku
cafiyo (ayuu ninkii curyaanka ahaa ku yidhi), 11 Waxaan ku leeyahay, Kac oo sariirtaada
qaado oo gurigaaga tag. 12 Kolkiiba wuu kacay oo sariirtiisii qaatay; wuuna baxay
dadkii oo dhan hortooda, sidaa darteed ayay la wada yaabeen, wayna ammaaneen
Ilaah, oo waxay yidhaahdeen, Weligayo sidan oo kale ma aannu arag.

U yeedhidda Laawi
(Mat. 9:9-13; Luuk. 5:27-32)

13 Haddana wuu u baxay badda xeebteeda, oo dadkii oo dhan baa u yimid, wuuna
wax baray. 14 Goortuu ag marayay, wuxuu arkay Laawi ina Alfayos, isagoo fadhiya
meesha cashuurta lagu qaado, oo uu ku yidhi isaga, I soo raac. Wuuna kacay oo
raacay. 15 Waxaa dhacay markii Ciise gurigiisa cunto u fadhiistay in kuwa badan
oo cashuurqaadayaal iyo dembilayaal ah Ciise iyo xertiisii la fadhiistay; waayo, way
badnaayeen, wayna raaceen. 16 Culimmadii iyo Farrisiintii markay arkeen isagoo
dembilayaal iyo cashuurqaadayaal wax la cunaya, waxay xertiisii ku yidhaahdeen,
Waa sidee? Wuxuu wax la cunaa oo la cabbaa cashuurqaadayaal iyo dembilayaal.
17 Ciise goortuu maqlay ayuu ku yidhi, Kuwa ladan dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa
buka ayaa u baahan. Uma aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan
dembilayaasha u yeedho ayaan u imid.

Wax Soonka Ku Saabsan
(Mat. 9:14-17; Luuk. 5:33-39)

18 Xertii Yooxanaa iyo Farrisiintii ayaa soomi jiray. Isagay u yimaadeen oo waxay ku
yidhaahdeen, Xertii Yooxanaa iyo xertii Farrisiintu maxay u soomaan oo ay xertaadu
u soomi weydaa? 19 Markaasaa Ciise ku yidhi, Dadka aroosku miyay soomi karaan
intuu aroosku la joogo? In alla intii aroosku la joogo ma ay soomi karaan. 20 Laakiin
waxaa iman doona maalmaha arooska laga qaadi doono, markaasay soomi doonaan
maalintaas. 21 Ninna karriin cusub kuma tolo dhar duug ah, haddii kale tan cusub
ee lagu buuxin lahaa ayaa ka go'da kan duug ah, oo jeexdintu waa ka sii xumaataa.
22 Khamri cusubna qarbeddo duug ah laguma shubo, haddii kale khamrigii cusbaa ayaa

qarbeddada kala dildillaacinaya, khamriguna waa daadanayaa, qarbeddaduna waa
hallaabayaan, laakiin khamriga cusubse waxaa lagu shubaa qarbeddo cuscusub.

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan
(Mat. 12:1-8; Luuk. 6:1-5)

23 Waxaa dhacay inuu sabtidii beeraha dhex marayay, oo xertiisii intay soconayeen
ayay bilaabeen inay sabuullada jartaan. 24 Markaasaa Farrisiintii waxay isaga ku
yidhaahdeen, Bal eeg, maxay sabtida u samaynayaan wixii aan xalaal ahayn? 25 Wuxuu
ku yidhi, Miyaydnaan weligiin akhriyin wixii Daa'uud sameeyey markuu wax u baah-
naa oo uu gaajaysnaa, isaga iyo kuwii la jiray? 26 Siduu guriga Ilaah u galay waagii
wadaadkii sare ee Aabyaataar, oo uu u cunay *kibistii tusniinta oo aan xalaal uu ahayn
dad kale wadaaddada maahee, oo uu siiyey kuwii la jirayna. 27 Markaasaa wuxuu
ku yidhi iyaga, Sabtida waxaa loo sameeyey dadka aawadiis ee dadka looma samayn
sabtida aawadeed. 28 Sidaa darteed Wiilka Aadanahu waa sayidka sabtida.

3

Ninkii Gacanta Engegnaa Waa La Bogsiiyey
(Mat. 12:9-14; Luuk. 6:6-11)

1 Kol dambe wuxuu galay sunagogga; halkaasna waxaa joogay nin gacan engegan.
2 Markaasay fiirinayeen inuu sabtida bogsiinayo iyo in kale, si ay u ashtakeeyaan.
3 Kolkaasuu ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Dhexda isa soo taag. 4 Oo wuxuu iyaga
ku yidhi, Sabtida ma xalaal baa in wanaag la falo ama shar; in naf la badbaadiyo ama
la dilo? Laakiin way iska aamuseen. 5 Goortuu iyaga isha mariyey isagoo cadhaysan oo
qalbigiisii ka tiiraanyooday qalbi engegnaantooda aawadeed, wuxuu ninkii ku yidhi,
Gacanta soo taag. Kolkaasuu soo taagay, oo gacantiisu way bogsatay. 6 Markaasaa
Farrisiintu baxeen, oo markiiba waxay kala tashadeen Herodosiintii si ay u dilaan
isaga.

Dad Kaloo La Bogsiiyey

7 Laakiin Ciise xertiisii ayuu badda kula noqday; waxaana raacay dad badan oo
ka yimid Galili, iyo Yahuudiya, 8 iyo Yeruusaalem, iyo Idumiya, iyo Webi Urdun
shishadiisa, iyo kuwa ag joogay Turos iyo Siidoon; dad tiro badan goortii ay maqleen
waxa weyn ee uu samaynayay ayay u yimaadeen. 9 Xertiisii wuu la hadlay oo wuxuu
ku yidhi, Doonni yar ha i sugto dadkii badnaa aawadiis si ayan ii cidhiidhiyin. 10 Waayo,
dad badan ayuu bogsiiyey, sidaa daraaddeed ayay waxay ugu kufeen si ay kuwii cudur
qabay oo dhan u taabtaan isaga. 11 Oo jinniyada wasakhda lehna goortay arkeen,
hortiisii ayay isku tuureen oo qayliyeen, oo waxay yidhaahdeen, Adigu waxaad tahay
Wiilka Ilaah. 12 Aad buu u amray inaanay dadka ogeysiinin isaga.

Ciise Laba Iyo Tobankiisii Rasuul
(Mat. 10:1-4; Luuk. 6:12-16)

13 Goortaasuu buurta fuulay; wuu u yeedhayna kuwii uu doonayay; wayna u yi-
maadeen. 14 Laba iyo toban ayuu soo saaray inay isaga la joogaan, iyo inuu u diro inay
wax wacdiyaan, 15 iyo inay u leeyihiin amar ay cudurro ku bogsiiyaan oo ay jinniyo
ku saaraan. 16 Waxay ahaayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey, 17 iyo Yacquub ina
Sebedi, iyo Yooxanaa, Yacquub walaalkiis, iyaga wuxuu u bixiyey Bo'anerges, waxaa
weeye wiilashii onkodka, 18 iyo Andaros, iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Matayos, iyo
Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos, iyo * Simoon reer Kaana, 19 iyo Yuudas
Iskariyod, kii gacangeliyey.

---

* **2:26** kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah. * **3:18** Simoon reer Kaana = Simoon Qiiroleh.

Ciise Iyo Be'elsebul
(Mat. 12:22-37; Luuk. 11:14-23; 12:10)

[20] Kolkaasuu guri galay; oo dad badan ayaa haddana ku soo ururay si aanay karin
inay kibis cunaan. [21] Xigtadiisii goortay maqleen, ayay u soo baxeen inay qabtaan,
waayo, waxay yidhaahdeen, Isagu waa waalan yahay. [22] Culimmadii Yeruusaalem ka
soo degeenna waxay yidhaahdeen, Wuxuu qabaa Be'elsebul, oo madaxda jinniyada
ayuu jinniyada ku saaraa. [23] Kolkaasuu iyagii u yeedhay oo masaallo kugu yidhi,
Sidee baa Shayddaan Shayddaan u saari karaa? [24] Haddii boqortooyo kala qaybsanto,
boqortooyadaasu ma taagnaan karto. [25] Haddii gurina kala qaybsamo, gurigaasu ma
taagnaan kari doono. [26] Haddii Shayddaanna isku kaco oo qaybsamo, ma taagnaan
karo. Laakiin wuxuu leeyahay dhammaansho. [27] Ninna nin xoog leh gurigiisa ma geli
karo inuu alaabtiisa dhaco hadduusan kolkii hore ninka xoogga leh xidhin, goortaasuu
gurigiisa dhici doonaa. [28] Runtii waxaan idinku leeyahay, Bini-aadmiga waa loo cafiyi
doonaa dembiyadii oo dhan iyo caydii ay ku caytamaan; [29] laakiin ku alla kii caaya
Ruuxa Quduuska ah, weligiis cafiga heli maayo, laakiin wuxuu eed u leeyahay dembi
weligiis ah; [30] waayo, waxay yidhaahdeen, Jinni wasakh leh ayuu qabaa.

Walaalnimada Runta Ah
(Mat. 12:46-50; Luuk. 8:19-21)

[31] Markaasaa waxaa yimid walaalihiis iyo hooyadiis, oo dibadday istaageen, wax-
ayna u direen cid ugu yeedha. [32] Dad badan baa agtiisa fadhiyey oo waxay ku yid-
haahdeen, Bal eeg, hooyadaa iyo walaalahaa dibadday joogaan oo waa ku doonayaan.
[33] Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yaa ah hooyaday iyo walaalahay? [34] Kolkaasuu
isha mariyey kuwii agtiisa fadhiyey oo ku yidhi, Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay!
[35] Ku alla kii yeela doonistii Ilaah kaasaa walaalkay iyo walaashay iyo hooyaday.

4

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mat. 13:1-9; Luuk. 8:4-8)

[1] Haddana wuxuu bilaabay inuu badda agteeda wax ku baro, oo waxaa u soo ururay
dad badan, sidaa darteed doonni ayuu fuulay, wuxuuna fadhiistay badda, dadkii
badnaana waxay joogeen badda xeebteeda. [2] Markaasuu wax badan masaallo ku
baray, oo intuu wax barayay ayuu iyaga ku yidhi, [3] Dhegaysta, waxaa baxay beerrey
inuu wax beero. [4] Intuu beerayay qaar baa jidka geestiisa ku dhacay, kolkaasaa
shimbirro yimaadeen oo cuneen. [5] Qaar kalena waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo
aan carro badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen, waayo, carradu hoos uma dheerayn,
[6] laakiin qorraxdu goortay soo baxday way gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma
lahayn. [7] Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxantiina waa soo baxday
oo ceejisay, oo midho ma ay dhalin. [8] Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen, oo
intay baxeen ayay koreen oo midho dhaleen. Mid wuxuu dhalay soddon, midna lixdan,
midna boqol. [9] Oo wuxuu ku yidhi, Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo.

Sida Loo Isticmaalo Masaallada
(Mat. 13:10-17; Luuk. 8:9-10)

[10] Goortuu keligiis ahaa kuwii la joogay iyo laba-iyo-tobankii wax bay masaalladii
ka weyddiiyeen. [11] Kolkaasuu ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon
ee boqortooyada Ilaah garataan, laakiin kuwa dibadda jooga wax walba waxaa loogu
sheegaa masaallo, [12] si ay goortay arkayaan ayan u arkin, oo si ay goortay maqlayaan
ayan u garan, si ayan u soo noqon oo aan loo cafiyin.

Micnaynta Masaalka Beerreyga
(Mat. 13:18-23; Luuk. 8:11-15)

13 Wuxuuna iyaga ku yidhi, Miyaydnaan masaalkan garanaynin? Sidee baad masaal-
ladii oo dhan u garan doontaan? 14 Beerreygu wuxuu beeraa hadalka. 15 Waa kuwan
kuwii jidka yiil meeshii hadalka lagu beeray, oo goortay maqlaan, Shayddaan baa
kolkiiba yimaada oo ka qaada hadalkii lagu beeray iyaga. 16 Si la mid ahna kuwan
waa kuwii dhul dhagax ah lagu beeray, kuwii goortay hadalkii maqlaanba kolkiiba
farxad bay ku qaataan; 17 xididse isagu ma leh, laakiin wakhti yar bay sii jiraan, markii
dambe goortii dhib ama silac u dhoco hadalka aawadiis, markiiba way ka xumaadaan.
18 Kuwanna waa kuwii qodxanta lagu dhex beeray, kuwa hadalka maqla, 19 laakiin
kawelwelidda dunidan, iyo sasabidda maalka, iyo damacyada wax kale ayaa gala
oo hadalkii ceejiya, oo wuxuu noqdaa midhola'aan. 20 Kuwanna waa kuwii dhulka
wanaagsan lagu beeray, kuwa hadalka maqla, oo aqbala, oo midho soo dhala, mid
soddon, midna lixdan, midna boqol.

Waxa Laga Barto Laambadda Iyo Abuurka
(Mat. 13:31-35; Luuk. 8:16-18; 13:18-19)

21 Wuxuuna iyaga ku yidhi, Ilays ma waxaa loo keenaa in la hoos geliyo weel ama
sariir? Sow lama saaro meeshii ilayska? 22 Wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan
doonin, oo wax daboolanna ma jiro oo aan bannaan soo bixi doonin. 23 Haddii nin
leeyahay dhego uu wax ku maqlo ha maqlo. 24 Kolkaasuu ku yidhi, U fiirsada waxaad
maqlaysaan; qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa laydiinku qiyaasi doona oo ayaa laydiin
kordhin doonaa. 25 Kii wax haysta waa la siin doonaa. Kii aan waxba haysanse waa laga
qaadi doonaa wuxuu haysto.

26 Wuxuuna yidhi, Sidaa weeye boqortooyadii Ilaah, sida nin abuur dhulka ku
daadsha. 27 Isagu waa hurdaa, waana kacaa maalin iyo habeenba, oo abuurku waa
baxaa oo weynaadaa, laakiin si ay tahay isagu garan maayo. 28 Dhulka keligiis ayaa
midhaha bixiya, horta jirridda, dabadeed sabuulka, dabadeedna sabuulka midho ka
buuxsama. 29 Laakiin goortii midhuhu soo bislaadaan, kolkiiba ayuu mindi la galaa,
waayo, wakhtigii beergooyska ayaa yimid.

30 Wuxuuna yidhi, Maxaynu boqortooyadii Ilaah la masaysiinnaa, oo masaalkee
baynu u ekaysiinnaa? 31 Wuxuu yahay sida iniin khardal oo kale, tan goortii dhulka
lagu beero waa ka wada yar tahay iniinaha dhulka ku jira oo dhan. 32 Laakiin goortii la
beero way baxdaa oo ka weynaataa dhalatada oo dhan, oo ay laamo waaweyn bixisaa
si ay shimbirraha cirku hooskeeda ugu degaan.

33 Masaallo badan oo tan oo kale ah ayuu ereyga kula hadlay intii ay maqli karayeen.
34 Laakiin masaalla'aan kulama uu hadlin, oo markay keligood ahaayeen ayuu wax
walba xertiisii u fasiray.

Ciisaa Duufaantii Dejiyey
(Mat. 8:23-27; Luuk. 8:22-25)

35 Maalintii qudheedii, goortii makhribkii la gaadhay, wuxuu iyaga ku yidhi, Dhanka
kale aan u gudubnee. 36 Goortay dadkii badnaa direen, isagay wadeen intuu doonnidii
ku jiray, oo doonniyo yaryar oo kalena way la jireen. 37 Waxaa kacay duufaan weyn
oo dabayl ah, hirarkiina doonniday ku dhaceen ilaa ay doonnidii buuxsamaysay.
38 Isaguna wuxuu joogay xaggii dambe ee doonnida isagoo barkin ku hurda. Markaasay
toosiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, miyaanay waxba kula ahayn inaynu lunno?
39 Kolkaasuu kacay oo dabayshii canaantay, oo badduu ku yidhi, Aamus oo xasil.
Markaasaa dabayshii degtay oo xawaal weyn baa dhacday. 40 Goortaasuu wuxuu iyaga
ku yidhi, Maxaad sidaa ugu baqaysaan? Sidee baydnaan weli rumaysad u lahayn?
41 Aad bay u baqeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Haddaba yuu yahay kan xataa
dabaysha iyo badduba yeelaan?

5

Jinnoolihii Reer Gadareni Oo La Bogsiiyey
(Mat. 8:28-34; Luuk. 8:26-39)

1 Waxay yimaadeen dhanka kale oo badda ilaa dalkii Gadareni. 2 Goortuu doonnidii
ka degay, kolkiiba waxaa la kulmay nin xabaalaha ka soo baxay oo jinni wasakh leh
qaba. 3 Isagu xabaalaha ayuu dhex fadhiyi jiray, oo ninna xataa silsilad kuma xidhi
kari jirin. 4 Maxaa yeelay, marar badan bir cagaha iyo silsilado waa lagu xidhi jiray,
silsiladihiina ayuu iska gooyn jiray, bir cagahana wuu kala jejebin jiray. Ninna ka
adkaan kari waayay. 5 Weligiiba, habeen iyo maalin, ayuu buuraha iyo xabaalaha joogi
jiray isagoo qaylinaya oo dhagaxyona isku jarjaraya.

6 Laakiin goortuu Ciise meel fog ka arkay, ayuu ku soo orday oo u sujuuday.
7 Markaasuu cod weyn ku qayliyey oo ku yidhi, Maxaa inoo dhexeeya, Ciisow adigoo
ah Wiilka Ilaaha sarow? Ilaah baan kugu dhaarinayaa, Ha i silcin. 8 Waayo, wuxuu
ku yidhi, Ka soo bax ninka, jinni wasakh lahow. 9 Markaasuu weyddiiyey, Magacaa?
Wuxuu ugu jawaabay, Waxaa lay yidhaahdaa, Liijon, waayo, annagu waa badan nahay.
10 Aad buuna uga baryay inaanu dalka ka eryin. 11 Buurta sinteedana waxaa joogay
daaqsin weyn oo doofaarro ah oo daaqaysa. 12 Jinniyadii oo dhan baa baryeen, oo
waxay ku yidhaahdeen, Noo dir doofaarrada inaannu galno. 13 Kolkiiba Ciise baa u
fasaxay. Markaasaa jinniyadii wasakhda lahayd baxeen, oo waxay galeen doofaarrada,
daaqsintiina jarka hoos bay uga yacday ilaa badda, baddayna ku bakhtiyeen, waxayna
ahaayeen abbaaraha laba kun.

14 Markaasaa kuwii daajin jiray carareen, oo dadkii magaalada iyo beerahaba ayay
u warrameen. Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay arkaan wixii dhacay. 15 Markaasay u
yimaadeen Ciise, oo waxay arkeen jinnoolihii isagoo fadhiya oo dhar sita oo miyir qaba,
wayna baqeen. 16 Kolkaasaa kuwii arkay waxay u sheegeen sidii ay u dhacday jinnooli-
hii iyo warkii doofaarrada. 17 Markaasay bilaabeen inay baryaan inuu soohdintooda
ka noqdo.

18 Intuu doonnida fuulayay, kii jinniyada qabi jiray ayaa baryay inuu raaco. 19 Ciisese
uma fasaxin, laakiin wuxuu ku yidhi, Gurigaaga iyo dadkaaga u tag oo u sheeg waxa
weyn oo Rabbigu kuu sameeyey iyo siduu kuugu naxariistay. 20 Kolkaasuu tegey oo
bilaabay inuu Dekabolis ku naadiyo waxa weyn oo Ciise u sameeyey, oo dhammaan
bay la wada yaabeen.

Yayros Gabadhiisii Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mat. 9:18-26; Luuk. 8:40-56)

21 Markii Ciise haddana dhanka kale doonnida ugu gudbay ayaa dad faro badan u soo
ururay, isaguna badda agteeda ayuu joogay. 22 Waxaa u yimid taliyayaasha sunagogga
midkood ee Yayros la odhan jiray, oo markuu arkay, cagihiisa ayuu isku riday, 23 oo
aad buu u baryay oo ku yidhi, Gabadhaydii yarayd waa sakaraad. Waan ku baryayaa,
kaalay oo gacmahaaga saar inay bogsato oo noolaato. 24 Markaasaa Ciise raacay, dad
faro badanna waa la socday, wayna cidhiidhiyeen.

25 Waxaa jirtay naag laba iyo toban sannadood dhiigbixid qabtay. 26 Silec badanna
ayay dhakhtarro badan ka heshay, oo wixii ay lahayd oo dhanna ayay ku bixisay,
mana roonaanin laakiinse way ka sii dartay. 27 Markay Ciise warkiisa maqashay ayay
dadkii soo dhex martay oo dhabarkiisa timid, markaasay maradiisa taabatay. 28 Waayo,
waxay tidhi, Haddaan dharkiisa iska taabto uun, waan bogsanayaa. 29 Kolkiiba bixiddii
dhiiggeeda ayaa joogsatay oo waxay jidhkeedii ka garatay inay cudurkii ka bogsatay.
30 Ciise kolkiiba wuxuu iska gartay in xoog ka baxay isagii, oo intuu cidhiidhiga ku
soo jeestay ayuu yidhi, Yaa dharkayga taabtay? 31 Xertiisii ayaa ku tidhi, Adigu waad
aragtaa dadka badan oo ku cidhiidhinaya. Ma waxaad na leedahay, Yaa i taabtay?

32 Kolkaasuu hareerihiisii ka fiirfiiriyey inuu arko tan waxan samaysay. 33 Naagtiise
waa baqday oo gariirtay iyadoo garanaysa wixii loogu sameeyey. Markaasay timid oo
hortiisa ku dhacday oo runtii oo dhan u sheegtay. 34 Kolkaasuu wuxuu iyada ku yidhi,
Gabadhay, rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. Nabad ku tag, cudurkaagiina ka bogso.
35 Goortuu weli hadlayay waxaa gurigii taliyaha sunagogga ka yimid kuwii yidhi,
Gabadhaadii waa dhimatay. Maxaad Macallinka u sii dhibaysaa? 36 Mar alla markuu
Ciise maqlay hadalka lagu hadlay, wuxuu taliyaha sunagogga ku yidhi, Ha baqin ee iska
rumayso. 37 Ninnana uma oggolaanin inuu raaco, Butros, iyo Yacquub, iyo Yooxanaa oo
ahaa Yacquub walaalkiis, maahee. 38 Kolkaasuu yimid gurigii taliyaha sunagogga, oo
wuxuu arkay buuqa iyo kuwa ooyaya oo aad u barooranaya. 39 Goortuu galay wuxuu
ku yidhi, Maxaad sidaas ugu buuqaysaan oo u ooyaysaan? Gabadhu ma dhiman,
waase huruddaa. 40 Iyaguse aad bay ugu qosleen, laakiin goortuu kulligood dibadda
u saaray, wuxuu waday gabadhii aabbeheed iyo hooyadeed iyo kuwii isaga la jiray,
wuxuuna galay meeshii gabadhu jiiftay. 41 Kolkaasuu gabadhii gacanteeda qabtay oo
ku yidhi, Talita qumi, taasoo micneheedu yahay, Gabadhay, waxaan ku leeyahay, Kac.
42 Kolkiiba gabadhii waa kacday oo socotay; waxay jirtay laba iyo toban sannadood.
Dadkuna aad bay ula wada yaabeen. 43 Aad buu ugu adkeeyey inaan ninna ogaan,
wuxuuna u sheegay in cunto la siiyo iyada.

6

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared
(Mat. 13:53-58; Luuk. 4:16-30)

1 Meeshaas ayuu ka tegey oo waddankiisii yimid, xertiisiina way soo raaceen.
2 Goortii sabtida la gaadhay ayuu bilaabay inuu sunagogga wax ku baro; dad badan oo
maqlayaana way la yaabeen, oo waxay yidhaahdeen, Ninkanu xaggee buu waxyaala-
han ka helay? Oo xigmaddan la siiyeyna maxay tahay in xataa shuqulladan oo xoogga
leh gacmihiisu sameeyaan? 3 Kanu miyaanu ahayn nijaarkii, ina Maryan, kii walaal
u yahay Yacquub, iyo Yoosee, iyo Yuudas, iyo Simoon; gabdhihii walaalihiis ahaana
miyaanay inala wada joogin? Wayna ka xumaadeen. 4 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi,
Nebi murwad la' ma jiro, waddankiisa, iyo dadkiisa, iyo gurigiisa dhexdooda maahee.
5 Meeshaas shuqul xoog leh kuma samayn karin inuu dhawr buka gacmihiisii saaro oo
bogsiiyo mooyaane. 6 Wuuna ka yaabay rumaysadla'aantooda aawadeed. Kolkaasuu
tuulooyinka ku wareegay isagoo wax baraya.

Rasuulladii Shuqulkoodii
(Mat. 10:5-15; Luuk. 9:1-6)

7 Kolkaasuu laba-iyo-tobankii u yeedhay, wuxuuna bilaabay inuu laba laba u diro.
Wuuna siiyey amar ay jinniyo wasakh leh ku saaraan. 8 Wuxuuna ku amray, Waxba
safarka ha u qaadanina ul maahee. Kibis iyo qandi iyo lacag kiishad ku jirta ha
qaadanina. 9 Kabo gashada, laakiin laba khamiis ha gashanina. 10 Wuxuuna ku yidhi,
Meel walba oo aad guri ka gashaan, halkaas jooga ilaa aad ka tegaysaan. 11 Meel alla
meeshaan idin soo dhowayn oo aan idin maqlin, goortaad halkaas ka tegaysaan, siigada
cagihiinna ka dhabaandhaba inay marag ka gees ah ku ahaato. 12 Markaasay baxeen
oo waxay wacdiyeen dadkii si ay u toobadkeenaan. 13 Jinniyo badan ayay saareen, dad
badan oo bukayna saliid bay mariyeen, wayna bogsiiyeen.

Dhimashadii Yooxanaa Baabtiisaha
(Mat. 14:1-12; Luuk. 9:7-9)

14 Boqor Herodos ayaa warkii Ciise maqlay, waayo, magiciisa ayaa meel walba laga
wada ogaaday. Kolkaasuu yidhi, Yooxanaa Baabtiisaha ayaa kuwii dhintay ka soo sara
kacay, sidaa darteeda shuqulladan xoogga leh waa ku dhex jiraan oo shaqaynayaan.

15 Laakiin qaar kale waxay yidhaahdeen, Waa Eliyaas; qaar kalena waxay yidhaahdeen,
Waa nebi, nebiyada kale la mid ah. 16 Laakiin Herodos goortuu maqlay wuxuu yidhi,
Kanu waa Yooxanaa, kii aan madaxa ka gooyay. Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay.
17 Waayo, Herodos qudhiisa ayaa cid diray oo Yooxanaa qabtay oo u xabbisay walaalkiis
Filibos naagtiisii Herodiya aawadeed, waayo, wuu guursaday, 18 oo Yooxanaa wuxuu
Herodos ku yidhi, Xalaal kuu ma aha inaad naagtii walaalkaa haysatid. 19 Sidaa darteed
ayaa Herodiya ka dhiriftay oo doonaysay inay disho, mase karin, 20 waayo, Herodos
baa Yooxanaa ka baqay. Wuxuu ogaa inuu yahay nin qumman oo quduus ah, wuuna
ilaaliyey. Oo goortuu maqlay waa wareeray, farxadna wuu ku maqlay.

21 Goortii maalin wanaagsan timid, markii la xusuustay dhalashadii Herodos, ayuu
diyaafad ugu yeedhay raggiisii waaweynaa iyo saraakiishiisii iyo cuqaashii Galili.
22 Kolkaasaa gabadhii Herodiya qudheedu soo gashay oo cayaartay, oo waxay ka
farxisay Herodos iyo kuwii la fadhiyey, kolkaasaa boqorkii baa wuxuu gabadhii ku
yidhi, Wax alla wixii aad doonaysidba i weyddiiso, waanan ku siinayaa. 23 Kolkaasuu
wuxuu ugu dhaartay, Wax alla wixii aad i weyddiisatidba, waan ku siinayaa ilaa
boqortooyadayda badhkeed. 24 Markaasay baxday oo hooyadeed ku tidhi, Maxaan
weyddiistaa? Oo waxay tidhi, Madaxa Yooxanaa Baabtiisaha. 25 Kolkiiba boqorkii ayay
dhaqso ugu timid oo weyddiisatay iyadoo leh, Waxaan doonayaa haddaba madaxii
Yooxanaa Baabtiisaha inaad xeedho igu siiso. 26 Markaasaa boqorkii aad u calool
xumaaday, laakiin dhaarihiisii iyo kuwii la fadhiyey aawadood ayuusan doonaynin
inuu diido. 27 Kolkiiba boqorkii wuxuu diray askari oo ku amray inuu madaxiisa soo
qaado. Markaasuu tegay oo xabsiga madaxa kaga gooyay. 28 Madaxiisiina ayuu xeedho
ku soo qaaday oo gabadhii siiyey, gabadhiina waxay siisay hooyadeed. 29 Tan goortii
xertiisii maqashay, ayay yimaadeen oo meydkiisii qaadeen oo aaseen.

Soo Noqodkii Rasuullada
(Mat. 14:13-14; Luuk. 9:10)

30 Rasuulladii ayaa Ciise u soo ururay, oo waxay u sheegeen wixii ay sameeyeen oo
dhan iyo wixii ay bareenba. 31 Markaasuu iyaga ku yidhi, Keligiin kaalaya cidlada,
waxoogaana ku nasta. Waayo, kuwii imanayay iyo kuwii tegayay way badnaayeen,
nefis ay wax ku cunaanna ma lahayn. 32 Kolkaasay keli ahaantooda doonni raaceen oo
meel cidla' ah tageen. 33 Dadkii baase arkay iyagoo tegaya, qaar badanna way garteen,
oo magaalooyinka oo dhan ayay ka soo ordeen, wayna ka dheereeyeen. 34 Ciise goortuu
soo degay ayuu dad badan arkay, wuuna u naxariistay, maxaa yeelay, waxay ahaayeen
sidii ido aan adhijir lahayn, wuxuuna bilaabay inuu wax badan baro.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:15-21; Luuk. 9:11-17; Yoox. 6:1-13)

35 Goortii maalintii hore u badatay ayaa xertiisii u timid oo ku tidhi, Meeshu waa cidlo,
haddana maalintii horay u badatay. 36 Dadka dir, si ay u tagaan beeraha iyo tuulooyinka
ku wareegsan, oo ay wax la cuno u soo iibsadaan. 37 Kolkaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Idinku siiya waxay cunaan. Waxay ku yidhaahdeen, Miyaannu tagnaa inaannu soo
iibinno laba boqol oo dinaar oo kibis ah oo aannu siinno inay cunaan? 38 Markaasuu
ku yidhi, Immisa kibsood baad haysaan? Soo eega. Oo markay ogaadeen, waxay ku
yidhaahdeen, Shan kibsood iyo laba kalluun.

39 Kolkaasuu ku amray inay cawska koox koox ugu fadhiisiyaan. 40 Waxay u
fadhiisteen safaf boqol boqol iyo konton konton ah. 41 Isaguna wuxuu qaaday shantii
kibsood iyo labadii kalluun, oo intuu cirka eegay ayuu barakeeyey, kibistiina ayuu kala
jejebiyey oo xertiisii siiyey inay hortooda dhigaan, labadii kalluunna wuu u qaybiyey
giddigood. 42 Dhammaantood way wada cuneen, oo ka dhergeen. 43 Oo waxay soo

gureen laba iyo toban dambiilood oo ka buuxa jajabkii iyo kalluunka. 44 Kuwii kibistii
cunayna waxay ahaayeen shan kun oo nin.

Ciise Baa Badda Ku Dul Socday
(Mat. 14:22-27; Yoox. 6:16-21)

45 Kolkiiba wuxuu xertiisii ku amray inay doonnida fuulaan oo ay hortiis tagaan
dhanka kale oo Beytsayda intuu dadkii badnaa dirayo. 46 Goortuu kala diray, ayuu
buurta tegey inuu ku tukado. 47 Goortii makhribkii la gaadhay, doonnidii waxay
joogtay badda dhexdeeda, isaguna keligiis ayuu dhulka joogay. 48 Wuxuu arkay iyagoo
wadidda ku dhibtoonaya, waayo, dabaysha ayaa ka gees ahayd. Wakhtigii gaadhka
afraad oo habeenka ayuu u yimid isagoo badda ku dul socda, wuuna iska dhaafi lahaa.
49 Laakiin goortay arkeen isagoo badda ku dul socda, waxay moodeen inuu muuqasho
yahay, markaasay qayliyeen. 50 Waayo, way wada arkeen, wayna nexeen. Markiiba
wuu la hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada, waa aniga ee ha baqina. 51 Markaasuu
doonnidii iyaga ugu tegey, dabayshuna waa joogsatay. Aad iyo aad bay u nexeen oo ula
yaabeen. 52 Waayo, iyaga kibistii waxba kama ay garanin, maxaa yeelay, qalbigoodu
waa engegnaa.

Bogsiintii Dadka Gennesared Joogay
(Mat. 14:34-36)

53 Oo markay gudbeen waxay yimaadeen dalka Gennesared, oo doonnidiina xeebtay
ku xidheen. 54 Goortay doonnida ka soo degeen, kolkiiba dadku way garteen isaga.
55 Oo waxay orod ku wareegeen dalka u dhow oo dhan oo bilaabeen inay kuwa buka
sariiro ugu soo qaadaan meeshii ay ku maqleen inuu joogo. 56 Meel alla meeshuu
galayba, tuulooyinka ama magaalooyinka ama beeraha, waxay suuqyada dhigeen
kuwa buka, oo ay ka baryeen inay faraqa maradiisa oo keliya taabtaan, oo kuwii taabtay
oo dhammuna way bogsadeen.

7

Ciisaa Ka Jawaabay Eedayntii Ku Saabsanayd Xeerka
(Mat. 15:1-20)

1 Kolkaasaa waxaa u soo urureen Farrisiintii iyo qaar culimmo ah oo Yeruusaalem ka
yimid. 2 Goortaasay arkeen xertiisii qaarkooda oo kibis ku cunaya gacmo nijaasaysan,
waxa weeye gacmo aan dhaqnayn. 3 Waayo, Farrisiinta iyo Yuhuudda oo dhammu
waxba ma cunaan haddayan gacmahooda aad u dhaqin, si ay u xajiyaan xeerkii waay-
eellada. 4 Oo goortay suuqa ka yimaadaan waxba ma cunaan, inay maydhaan maahee.
Waxyaalo badan oo kale ayaa jira oo ay heleen inay xajiyaan sida dhaqidda koobab,
iyo dheriyo, iyo weelal naxaas ah, iyo miisas. 5 Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadii
weyddiiyeen oo waxay ku yidhaahdeen, Xertaadii maxay ugu socon waayeen xeerkii
waayeellada, waxayse wax ku cunaan gacmo nijaasaysan? 6 Markaasuu wuxuu ku
yidhi, Isayos aad buu wax idiinka sii sheegay, labawejiilayaalow, siday u qoran tahay,

Dadkanu bushimahooda ayay igu maamuusaan,
Laakiin qalbigoodu waa iga fog yahay.
7 Si aan micne lahayn ayay ii caabudaan,
Iyagoo dadka wax ku baraya amarrada dadka.

8 Idinku qaynuunkii Ilaah waad ka tagtaan, oo waxaad xajisaan xeerka dadka, sida
dhaqidda dheriyada iyo koobabka, oo wax kale oo badan oo kuwaas la mid ah ayaad
samaysaan.

9 Markaasuu ku yidhi, Qaynuunkii Ilaah aad baad u diiddaan inaad xeerkiinna
xajisaan. 10 Waayo, Muuse wuxuu yidhi, Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus; oo
kan aabbihii iyo hooyadii caayaa, dhimasho ha ku dhammaado. 11 Laakiin waxaad

leedihiin, Haddii nin aabbihii iyo hooyadii ku yidhaahdo, Wixii aan idiin tari lahaa oo
dhan waa Qurbaan, waxa weeye, Waa sadaqad aan Ilaah siiyey; [12] idinku uma daysaan
mar dambe inuu aabbihii iyo hooyadii wax u sameeyo. [13] Ereygii Ilaah ayaad ku
buriseen xeerkiinna aad bixiseen, oo wax badan oo kuwan oo kale ah ayaad samaysaan.
[14] Markaasuu dadkii badnaa haddana u yeedhay oo ku yidhi, I maqla kulligiin oo
garta. [15] Ma jiraan wax dibadda jooga oo intay ninka galaan nijaasayn karaa, laakiin
waxa isaga ka soo baxa kuwaasaa waxa ninka nijaaseeya. [16] Haddii nin dhego wax lagu
maqlo leeyahay ha maqlo.
[17] Markuu dadka ka tegey oo guri galay ayaa xertiisii masaalladii wax ka weyddiisay.
[18] Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinkuna ma sidaasaad garashola'aan u tihiin? Miyaydnaan
garanaynin in waxa dibadda joogaa oo dadka galaa ayan nijaasayn karin? [19] Waayo,
qalbigiisa ma galaan, laakiin calooshiisay galaan, oo waxay ku dhacaan meesha lagu
saxaroodo. Sidaasuu cuntada oo dhan ku nadiifiyey. [20] Wuxuuna ku yidhi, Waxa ninka
ka soo baxa, kuwaas weeye waxa ninka nijaaseeyaa. [21] Waayo, waxan weeye waxa
qalbiga dadka gudihiisa ka soo baxa fikirrada shar leh, iyo galmada xaaraanta ah, iyo
tuuganimada, iyo dilidda, [22] iyo damacnimada, iyo sharka, iyo khiyaanada, iyo camal
xumaanta, iyo il xun, iyo cayda, iyo kibirka, iyo nacasnimada. [23] Waxyaalahan shar leh
oo dhammu gudahay ka soo baxaan oo ninka nijaaseeyaan.

Bogsiintii Gabadha Aan Yuhuudda Ahayn
(Mat. 15:21-28)

[24] Meeshaas ayuu ka kacay oo wuxuu tegey soohdimaha Turos iyo Siidoon. Markaa-
suu guri galay. Ma uu doonaynin in la ogaado, laakiin wuu qarsoomi kari waayay.
[25] Kolkaasaa naag gabadheedu jinni wasakh leh qabtay ayaa warkiisa maqashay, oo
intay timid ayay lugihiisa isku tuurtay. [26] Naagtii waxay ahayd Gariig, qolo ahaanna
Surofoynike. Oo waxay ka bariday inuu jinniga gabadheeda ka saaro. [27] Kolkaasuu
ku yidhi, Kolka hore carruurtu ha dheergaan, waayo, ma wanaagsana in carruurta
kibistooda la qaado oo eeyaha loo tuuro. [28] Laakiin way u jawaabtay oo ku tidhi, Waa
run, Sayidow, laakiin weliba eeyaha miiska hoostiisa ku jiraa waxay cunaan jajabka
carruurta ka dhaca. [29] Kolkaasuu iyada ku yidhi, Hadalkaas aawadiis tag; jinnigii ayaa
gabadhaada ka baxay. [30] Goortay gurigeeda timid waxay aragtay gabadhii oo sariirta
jiifta oo jinnigii ka baxay.

Nin Dhego Iyo Carrabla' Oo La Bogsiiyey
(Mat. 15:29-31)

[31] Mar kale ayuu soohdimaha Turos ka soo tegey oo Siidoon maray oo badda Galili
yimid, soohdimaha Dekabolisna ayuu soo dhex maray. [32] Markaasay waxay u keeneen
mid dhego iyo carrab la', waxayna ka baryeen inuu gacantiisa saaro. [33] Kolkaasuu
dadkii badnaa dhinaca uga bixiyey, oo farihiisa ayuu dhegihiisa ka geliyey, wuuna
tufay oo carrabkiisa taabtay. [34] Markaasuu cirka kor u eegay, wuuna taahay oo ku
yidhi, Efata, waxa weeye, Furan. [35] Markiiba dhegihiisa waa furmeen oo carrabkiisii
xidhnaa waa debcay, oo si bayaan ah ayuu u hadlay. [36] Wuuna ku amray inaanay ninna
u sheegin; laakiin in alla intuu amray, ayay in ka badan sii naadiyeen. [37] Aad iyo aad bay
ula yaabsanaayeen, oo waxay yidhaahdeen, Wax walba si wanaagsan ayuu u sameeyey.
Kuwa dhegaha la' wax buu maqashiiyaa, kuwa carrabka la'na wax buu ka hadliyaa.

8

Waxaa Cunto La Siiyey Afar Kun Oo Nin
(Mat. 15:32-39)

[1] Maalmahaas dadkii aad buu u badnaa oo waxay cunaanna ma haysan, markaasaa
Ciise xertiisii u yeedhay oo ku yidhi, [2] Dadka badan ayaan u naxariisanayaa, waayo,

durba saddex maalmood ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna ma haystaan. 3 Haddii
aan guryahooda u diro, iyagoo sooman, jidkay ku itaalbeeli doonaan, waayo, qaarkood
waxay ka yimaadeen meel fog. 4 Kolkaasaa xertiisii u jawaabtay, oo waxay ku
yidhaahdeen, Meeshan cidlada ah xaggee looga heli karaa kibis dadkanu ka dhergaan?
5 Goortaasuu weyddiiyey, Immisa kibsood baad haysaan? Waxay ku yidhaahdeen,
Toddoba. 6 Kolkaasuu dadkii badnaa ku amray inay dhulka fadhiistaan. Markaasuu
toddobadii kibsood soo qaaday, oo goortuu ku mahadnaqay ayuu kala jejebiyey oo
xertiisii siiyey inay hortooda dhigaan. Markaasay dadkii badnaa hor dhigeen. 7 Waxay
haysteen in yar oo kalluun yaryar ah. Oo intuu barakeeyey, wuxuu ku amray inay
kuwaasna hortooda dhigaan. 8 Markaasay cuneen oo dhergeen; kolkaasay soo ururiy-
een toddoba dambiilood oo ka buuxa jajabkii hadhay. 9 Kuwii cunayna waxay ku
dhowaayeen afar kun, markaasuu diray. 10 Kolkiiba xertiisii ayuu doonni la fuulay, oo
wuxuu yimid dhinacyada Dalmanuuta.

Ciise Baa Diiday Markii Calaamo La Weyddiistay (Mat. 16:1-4; Luuk. 12:54-56)

11 Markaasaa Farrisiintu u soo baxday, oo waxay bilaabeen inay wax weyddiiyaan,
oo waxay ka doonayeen inuu calaamo cirka ka tuso, si ay u jirrabaan. 12 Intuu ruuxiisa
ka taahay ayuu yidhi, Qarnigan muxuu calaamo u doondoonayaa? Runtii waxaan
idinku leeyahay, Qarnigan calaamo lama siin doono. 13 Markaasuu ka tegey oo haddana
doonniduu fuulay oo dhanka kale u kacay.

Ciise Baa Xertii Ku Canaantay Indhala'aantoodii (Mat. 16:5-12)

14 Xertii waxay illoobeen inay kibis soo qaataan, oo doonnida kibis kuma ay haysan
mid keliya maahane. 15 Markaasuu wuxuu ku amray, oo ku yidhi, Iska eega oo iska
jira khamiirka Farrisiinta iyo khamiirka Herodos. 16 Markaasay isla wada hadleen, oo
isku yidhaahdeen, Sababtaasu waa kibistii aannan haysan aawadeed. 17 Ciise oo gartay
ayaa ku yidhi, Maxaad isu la hadlaysaan? Ma kibistii aydnaan haysan aawadeed ba?
Miyaydnaan weli arkin oo aydnaan garanaynin? Qalbigiinnu weli ma engegan yahay?
18 Indho baad leedihiin, miyaydnaan waxba arkaynin? Dhegona waad leedihiin,
miyaydnaan waxba maqlaynin oo aydnaan xusuusnayn? 19 Goortii aan shantii kibsood
shantii kun u kala jejebiyey, immisa dambiilood oo jajab ka buuxa ayaad soo ururiseen?
Waxay ku yidhaahdeen, Laba iyo toban. 20 Oo goortii aan toddobadii kibsood afartii kun
u kala jejebiyey, immisa dambiilood oo jajab ka buuxa ayaad soo ururiseen? Waxay ku
yidhaahdeen, Toddoba. 21 Wuxuuna ku yidhi, Miyaydnaan weli garanaynin?

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala' Oo Beytsayda Joogay

22 Markaasay yimaadeen Beytsayda. Oo waxay u keeneen nin indha la' oo ay ka
baryeen inuu taabto. 23 Markaasuu ninkii indhaha la'aa gacanta qabtay, oo tuulada
dibadda uga saaray, oo goortuu indhaha kaga tufay oo gacmihiisii saaray, wuxuu
weyddiiyey, Wax ma arkaysaa? 24 Kor buu u eegay oo yidhi, Waxaan arkayaa niman,
oo waxay ii le'eg yihiin sida geedo socda. 25 Kolkaasuu mar kale gacmihiisii indhaha ka
saaray. Markaasuu aad iyo aad wax u eegay, wuuna bogsaday, oo wax walba bayaan
buu u arkay. 26 Kolkaasuu gurigiisii u diray, oo wuxuu ku yidhi, Tuulada ha gelin.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa (Mat. 16:13-20; Luuk. 9:18-21)

27 Markaasaa Ciise iyo xertiisii waxay tageen oo galeen tuulooyinka Kaysariya Filibos.
Xertiisii ayuu jidka ku weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Dadku yay igu sheegaan?
28 Waxay yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha, qaarna, Eliyaas, qaar kalena, Nebiyada
midkood. 29 Markaasuu weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad igu sheegtaan?

Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Waxaad tahay Masiixa. 30 Markaasuu ku
amray inayan ninna isaga u sheegin.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sara Kiciddiisa (Mat. 16:21-23; Luuk. 9:22-27)

31 Kolkaasuu bilaabay inuu baro inay waajib ugu tahay Wiilka Aadanahu inuu
wax badan ku xanuunsado, oo ay waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu
diidaan, oo la dilo, oo saddex maalmood dabadeed uu soo sara kaco. 32 Hadalkaas
bayaan buu ugu hadlay. Markaasaa Butros gees u waday oo bilaabay inuu canaanto.
33 Laakiin Ciise markuu soo jeestay oo xertiisii eegay, ayuu Butros canaantay, oo wuxuu
ku yidhi, Gadaal iga mar, Shayddaan yahow, waayo, waxyaalaha Ilaah kama fikirtid,
waxaadse ka fikirtaa waxyaalaha dadka.

Waa In Nafta La Diido (Mat. 16:24-28; Luuk. 9:23-27)

34 Goortaasuu dadkii badnaa u yeedhay iyo xertiisiiba oo wuxuu ku yidhi, Mid uun
hadduu doonayo inuu iga daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana ha
soo qaato oo ha i soo raaco. 35 Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin
doonaa, laakiin kan naftiisa u lumiya aawaday iyo injiilka aawadii, kaasaa badbaadin
doona. 36 Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida oo dhan helo oo uu naftiisa
lumiyo? 37 Nin muxuu u bixiyaa naftiisa beddelkeeda? 38 Haddaba ku alla kii qarnigan
dembiga iyo sinada leh kaga xishooda aniga iyo hadalkaygaba, Wiilka Aadanaha
ayaa ka xishoon doona isaga markuu ammaantii Aabbihiis kula yimaado malaa'igaha
quduuska ah.

9

1 Wuxuu iyaga ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Kuwa halkan taagan
qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan boqortooyada
Ilaah oo xoog ku imanaysa.

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay (Mat. 17:1-13; Luuk. 9:28-36)

2 Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday Butros iyo Yacquub iyo Yooxanaa; oo
wuxuu keligood geeyey buur dheer, hortoodana ayuu ku beddelmay. 3 Dharkiisu aad
buu caddaan ula dhalaalay sidii midka dhulka wax ku caddeeya aanu u caddayn karin.
4 Markaasaa waxaa iyaga u muuqday Eliyaas iyo Muuseba, waxayna la hadlayeen Ciise.
5 Markaasaa Butros la hadlay oo Ciise ku yidhi, Macallimow, waxaa inoo wanaagsan
inaynu halkan joogno. Saddex waab aannu ka dhisno, mid adaan kuu dhisaynaa,
midna Muuse, midna Eliyaas. 6 Waayo, ma uu garanaynin wuxuu ku jawaabo, maxaa
yeelay, aad bay u baqeen. 7 Kolkaasaa waxaa timid daruur oo iyaga hadhaynaysa,
daruurtiina waxaa ka yimid cod leh, Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga.
8 Dhaqsiba goortii ay hareerahooda fiiriyeen, mar dambe ma ay arkin cid kale oo iyaga
la joogta Ciise keliya maahee.

9 Markay buurta ka soo degayeen, wuxuu ku amray inaanay ninna u sheegin waxay
arkeen intaanu Wiilkii Aadanahu kuwii dhintay ka soo sara kicin. 10 Dhexdoodii
ayay hadalkii haysteen oo iska weyddiinayeen, Waa maxay ka soo sara kiciddii kuwii
dhintay? 11 Markaasay waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Culimmadu maxay u
yidhaahdaan, Eliyaas waa inuu horta yimaado? 12 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Waa run in Eliyaas horta imanayo oo wax walba soo celinayo. Oo sidee uga qoran
tahay xagga Wiilka Aadanaha inuu wax badan ku xanuunsan doono oo la nici doono?

13 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Eliyaas waa yimid, oo wax kasta oo ay doonayeen
ayay ku sameeyeen siday uga qoran tahay.

Wiilkii Jinnigii Qabay Waa La Bogsiiyey
(Mat. 17:14-21; Luuk. 9:37-43)

14 Markay xertii u yimaadeen, waxay arkeen dad faro badan oo la jooga. Culim-
maduna wax bay weyddiinayeen. 15 Kolkiiba dadkii badnaa markay isaga arkeen aad
bay u yaabeen oo ku soo ordeen oo nabdaadiyeen. 16 Kolkaasuu weyddiiyey, Maxaad
isweyddiinaysaan? 17 Markaasaa dadkii badnaa midkood wuxuu ugu jawaabay, Macal-
limow, waxaan kuu keenay wiilkayga jinni carrab la' qaba. 18 Meel alla meeshuu ku
qabtoba, wuu ridaa; markaasuu afka ka xumbeeyaa, wuuna ilka jirriqsadaa oo qal-
lalaa. Waxaan xertaada ka baryay inay ka saaraan, wayna kari waayeen. 19 Markaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka daranu! Ilaa goormaan idinla
jiri doonaa? Ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Ii keena isaga. 20 Markaasay
u keeneen. Goortuu arkay, kolkiiba jinnigii waa gilgilay; dhulkuuna ku dhacay oo
laballegdeeyey isagoo afka ka xumbaynaya. 21 Markaasuu aabbihiis weyddiiyey, Intee
buu waxan qabay? Kolkaasuu yidhi, Tan iyo yaraantiisii. 22 Marar badan wuxuu ku
tuuray dab iyo biyo inuu dumiyo, laakiin haddaad wax samayn kartid, noo naxariiso
oo na caawi. 23 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaad rumaysan karaysid, wax waluba waa u
suurtoobaan ka rumaysan. 24 Kolkiiba wiilka aabbihiis ayaa qayliyey oo oohin ku yidhi,
Sayidow, waan rumaysanahay, iga caawi rumaysaddarradayda.

25 Ciise goortuu arkay dadkii oo u soo ordaya, ayuu jinnigii wasakhda lahaa canaan-
tay oo ku yidhi, Jinni yahow carrabka iyo dhegaha la'u, waxaan kugu amrayaa, Ka
soo bax oo kol dambena ha ku noqon. 26 Jinnigii intuu qayliyey, aad buu u gilgilay,
kolkaasuu ka soo baxay. Markaasuu wiilku noqday sidii mid dhintay oo kale, sidaa
darteeda dad badan baa yidhi, Waa dhintay. 27 Laakiin Ciise ayaa gacanta qabtay oo
kiciyey; markaasuu kacay. 28 Ciise goortuu guriga galay, xertiisii waxay gooni ahaan u
weyddiiyeen, Annagu maxaannu u saari kari waynay? 29 Wuxuu ku yidhi, Caynkanu
wax kale kuma soo bixi karo tukasho iyo soon maahee.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay
(Mat. 17:22-23; Luuk. 9:43-45)

30 Markaasay halkaas ka tageen oo Galili dhex mareen, mana uu doonaynin in la
ogaado. 31 Waayo, xertiisii ayuu wax barayay, oo wuxuu ku yidhi, Wiilka Aadanaha
ayaa dadka loo gacangelinayaa, wayna dili doonaan oo markii la dilo, saddex maal-
mood dabadeed, ayuu sara kici doonaa. 32 Laakiin hadalkaas ayay garan waayeen,
wayna ka cabsadeen inay weyddiiyaan.

Is Hoosaysiinta
(Mat. 18:1-5; Luuk. 9:46-48)

33 Markaasuu yimid Kafarna'um, oo intuu gurigii joogay ayuu weyddiiyey, Maxaad ka
wada hadlayseen intaad jidka ku soo socoteen? 34 Laakiin way aamuseen, waayo, intay
jidka ku socdeen waxay ka wada hadlayeen kan ugu weyn. 35 Intuu fadhiistay laba-
iyo-tobankii ayuu u yeedhay oo ku yidhi, Haddii qof doonayo inuu dadka u horreeyo,
isagaa ugu wada dambayn doona, midiidin buuna u wada noqon doonaa. 36 Ilmo yar
ayuu qaaday oo dhexdooda joojiyey, oo goortuu gacmihiisii ku soo qaaday ayuu iyaga
ku yidhi, 37 Ku alla kii carruurta kan la mid ah midkood magacayga ku aqbalaa, wuu i
aqbalaa, oo ku alla kii i aqbalaa, ima aqbalo, wuxuuse aqbalaa kan i soo diray.

Midba Midka Kale Ha U Dulqaato
(Luuk. 9:49-50)

[38] Yooxanaa baa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu aragnay qof
magacaaga jinniyo ku saaraya. Nama uu soo raaco. Waannu u diidnay, waayo, isagu
nama uu soo raaco. [39] Laakiin Ciise baa yidhi, Ha u diidina, waayo, ninna ma jiro oo
yaab xoog leh magacayga ku sameeyaa oo dhaqso hadal xun iga odhan karaa. [40] Waayo,
kan aan inaga gees ahayn waa inala gees. [41] Ku alla kii koob biyo ah magacayga idinku
siiyaa, maxaa yeelay, waxaad tihiin kuwa Masiix, runtii waxaan idinku leeyahay,
Abaalkiisuu ka lumi maayoba.

Ciise Wuxuu Ka Digay Inaan Dadka Kale La Xumayn
(Mat. 18:6-9; Luuk. 17:1-2)

[42] Ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood, waxaa u roon in dhagaxshiid
luqunta looga lalmiyo oo badda lagu tuuro. [43] Haddii gacantaadu ku xumayso, iska
jar; waxaa kuu wanaagsan inaad gacanla'aan nolosha ku gashid intii aad adigoo laba
gacmood leh ula tegi lahayd jahannamada ee ah dabkii aan la demin karayn [44] oo ah
meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka demayn. [45] Cagtaaduna
hadday ku xumayso, iska jar. Waxaa kuu wanaagsan inaad lugla'aan nolosha ku
gashid intii adigoo laba cagood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada [46] oo ah meeshii
dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka demayn. [47] Haddii ishaadu ku
xumayso, iska bixi. Waxaa kuu wanaagsan inaad boqortooyada Ilaah gashid adigoo
il keliya leh intii adigoo laba indhood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada [48] oo ah
meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka demayn.

Wax Ku Saabsan Cusbada
(Mat. 5:13; Luuk. 14:34-35)

[49] Waayo, mid walba dab baa lagu cusbayn doonaa. [50] Cusbadu waa wanaagsan tahay,
laakiin cusbadu hadday dhadhan beesho, maxaad wax ku cusbaynaysaan? Cusbo isku
lahaada, nabadna isu ahaada.

10

Wax Ku Saabsan Naagfuridda
(Mat. 19:1-12; Luuk. 16:18)

[1] Meeshaasuu ka soo kacay oo wuxuu galay soohdimaha Yahuudiya oo Webi Urdun
ka shisheeya. Mar kale dadkii badnaa baa u soo ururay, oo sida caadadiisu ahaan
jirtay, ayuu haddana wax baray. [2] Markaasaa Farrisiintu u timid oo weyddiisay, Ma
xalaal baa in nin naagtiisa furo? Wayna jirrabayeen. [3] Kolkaasuu u jawaabay oo ku
yidhi, Muuse muxuu idinku amray? [4] Waxay yidhaahdeen, Muuse waa fasaxay in
warqaddii furniinta la dhigo oo la furo. [5] Ciisena wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qalbi
engegnaantiinna aawadeed ayuu amarkaas idiinku dhigay. [6] Laakiin tan iyo bilowgii
abuurniinta, Ilaah wuxuu sameeyey lab iyo dhaddig. [7] Sababtaas aawadeed nin wuxuu
ka tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa. [8] Labaduba waxay
noqonayaan isku jidh. Sidaa darteed haatan iyagu laba ma aha, laakiin waa isku jidh.
[9] Haddaba wixii Ilaah isku xidhay ninna yaanu kala furin. [10] Goortay guriga ku jireen,
xertiisii ayaa haddana waxaas wax ka weyddiiyeen. [11] Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ku
alla kii naagtiisa furaa oo mid kale guursadaa ayaa ka sinaysta. [12] Naagna haddii ay
ninkeeda furto oo mid kale guursato ayay sinaysataa.

Ciise Wuxuu U Duceeyey Carruur Yaryar
(Mat. 19:13-15; Luuk. 18:15-17)

[13] Ilmo yaryar ayay u keeneen inuu taabto, xertuna way canaanatay. [14] Laakiin
Ciise goortuu arkay, wuu cadhooday, oo wuxuu ku yidhi, Ilmaha yaryar daaya, ha ii
yimaadeene, hana diidina, waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah.
[15] Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqortooyada Ilaah u aqbalin sida

ilmo yar oo kale, meeshaas ma uu geli doono. 16 Gacmihiisuu ku qaaday oo intuu
calaacalihiisa saaray, ayuu barakeeyey.

Nin Dhallinyar Oo Hodan Ah Baa Doonayay Nolosha Weligeed Ah
(Mat. 19:16-22; Luuk. 18:18-23)

17 Goortuu jidka u soo baxay, mid baa ku soo orday oo intuu u jilba joogsaday ayuu
weyddiiyey oo ku yidhi, Macallin wanaagsanow, maxaan sameeyaa inaan nolosha
weligeed ah dhaxlo? 18 Ciise wuxuu ku yidhi, Maxaad iigu yeedhaysaa, Wanaagsanow?
Mid wanaagsan ma jiro mid maahee, kaasuna waa Ilaah. 19 Qaynuunnada waad
taqaan. Waa inaanad sinaysan, Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba
xadin, Waa inaanad marag been ah furin, Waa inaanad waxba dulmin, Aabbahaa iyo
hooyadaana maamuus. 20 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, kuwaas oo
dhan tan iyo yaraantaydii ayaan dhawrayay. 21 Markaasaa Ciise intuu eegay jeclaaday
oo ku yidhi, Wax keliya ayaa kuu dhiman. Tag oo iibi waxaad haysatid oo dhan, oo
masaakiintana sii, oo waxaad jannada ku lahaan doontaa maal; ee kaalay oo i soo raac.
22 Hadalkaas ayuu ka qulbay, wuuna baxay isagoo calool xun, waayo, wuxuu ahaa mid
waxyaalo badan leh.

Hodanka Faa'iidola'aantiisa
(Mat. 19:23-30; Luuk. 18:24-30)

23 Ciise ishuu wada mariyey oo xertiisuu ku yidhi, Kuwa hodanka ah waa ku adag
tahay inay boqortooyada Ilaah galaan! 24 Xertiisii hadalladiisii bay ka yaabeen. Laakiin
Ciise mar kaluu u jawaabay oo ku yidhi, Ilma yahow, siday ugu adag tahay kuwa maalka
isku halleeya inay boqortooyada Ilaah galaan! 25 Nin hodan ah inuu boqortooyada
Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeed ka duso. 26 Aad bay u yaabeen,
waxayna isku lahaayeen, Haddaba yaa badbaadi kara? 27 Markaasaa Ciise eegay oo ku
yidhi, Waxanu uma suurtoobaan dadka, waxbase uma aha Ilaah, waayo, wax waluba
waa u suurtoobaan Ilaah. 28 Kolkaasaa Butros bilaabay inuu ku yidhaahdo, Annagu
wax walba waannu ka wada tagnay, waana ku raacnay. 29 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii
waxaan idinku leeyahay, Ma jiro nin aawaday iyo injiilka aawadiis uga tegey guri,
ama walaalo, ama hooyo, ama aabbe, ama carruur, ama beero, 30 oo aan haatan oo la
joogo helayn boqol laab guryo ah, iyo walaalo, iyo hooyooyin, iyo carruur, iyo beero,
wuxuuna la heli doonaa silec, wakhtiga imanayana nolosha weligeed ah. 31 Laakiin
kuwa badan oo hore waa dambayn doonaan, kuwa dambena waa horrayn doonaan.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa
(Mat. 20:17-19; Luuk. 18:31-34)

32 Waxay ku socdeen jidka xaggii Yeruusaalem, Ciisena waa hor marayay. Wayna
yaabeen oo intay daba socdeen way baqeen. Kolkaasuu laba-iyo-tobankii haddana
waday oo bilaabay inuu u sheego waxa isaga ku dhici doona, 33 oo wuxuu ku yidhi,
Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem. Wiilka Aadanaha waxaa loo dhiibi doonaa
wadaaddada sare iyo culimmada; oo waxay ku xukumi doonaan dhimasho. Waxayna
u dhiibi doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn. 34 Wayna ku kajami doonaan, oo ku tufi
doonaan, oo karbaashi doonaan, wayna dili doonaan, saddex maalmood dabadeedna
wuu soo sara kici doonaa.

Waxaa La Weyddiistay Derejada Dunida
(Mat. 20:20-23)

35 Waxaa u yimid Yooxanaa iyo Yacquub oo ahaa wiilashii Sebedi, oo waxay ku
yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu doonaynaa inaad noo yeeshid wixii aannu
weyddiisanno. 36 Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaan idiin sameeyo? 37 Waxay
ku yidhaahdeen, Na sii inaannu fadhiisanno mid midigtaada, kii kalena bidixdaada
xaggii ammaantaada. 38 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Garan maysaan waxaad

weyddiisanaysaan. Ma karaysaan inaad ka cabtaan koobka aan ku dhowahay inaan ka
cabbo, iyo in laydinku baabtiiso baabtiiska laygu baabtiisay? 39 Waxay ku yidhaahdeen,
Waannu karaynaa. Markaasaa Ciise ku yidhi, Koobka aan ka cabbayo waad ka cabbi
doontaan, oo baabtiiska laygu baabtiisay waa laydinku baabtiisi doonaa, 40 laakiin
inaad midigtayda iyo bidixdayda fadhiisataan anigu ma lihi inaan idin siiyo, laakiin
waxaa la siin doonaa kuwa loo diyaargareeyey.

Weynaanta Runta Ah
(Mat. 20:24-28; Luuk. 22:24-27)

41 Tobankii goortay taas maqleen waxay bilaabeen inay Yacquub iyo Yooxanaa u
cadhoodaan. 42 Laakiin Ciise baa u yeedhay oo ku yidhi, Idinku waad garanaysaan in
kuwa loo malaynayo inay quruumaha madaxdooda yihiin ay u taliyaan, oo kuwooda u
waaweynna ay xukun ku leeyihiin. 43 Laakiin sidaasu dhexdiinna ma aha, laakiin ku
alla kii doonaya inuu dhexdiinna u weynaado, midiidinkiinna waa inuu ahaado, 44 oo
ku alla kii doonaya inuu idiin horreeyo, kulli waa inuu addoon u ahaado. 45 Waayo,
Wiilka Aadanahu uma iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa dad
badan furashadooda u bixiyo.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala' Oo Bartimayos La Odhan Jiray
(Mat. 20:29-34; Luuk. 18:35-43)

46 Kolkaasay yimaadeen Yerixoo, oo goortuu Yerixoo ka soo baxayay, isaga iyo xertiisii
iyo dad faro badanba, nin indha la' oo Bartimayos la odhan jiray, oo ina Timayos ahaa,
ayaa jidka ag fadhiyey oo dawarsanayay. 47 Goortuu maqlay inuu yahay Ciisihii reer
Naasared, wuxuu bilaabay inuu aad u qayliyo oo yidhaahdo, Ciise, ina Daa'uudow, ii
naxariiso. 48 Qaar badan baa canaantay si uu u aamuso, laakiin si ka badan ayuu ugu
qayliyey, Ina Daa'uudow, ii naxariiso. 49 Kolkaasaa Ciise joogsaday oo yidhi, U yeedha.
Markaasay ninkii indhaha la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen, Kalsoonow, kac, waa
kuu yeedhayaaye. 50 Intuu maradiisa iska tuuray ayuu booday oo Ciise u yimid. 51 Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad doonaysaa inaan kuu sameeyo? Indhoolihii baa
ku yidhi, Sayidow, inaan wax arko. 52 Markaasaa Ciise ku yidhi, Soco. Rumaysadkaaga
ayaa ku bogsiiyey. Kolkiiba ayuu wax arkay, oo jidka buu la qaaday isaga.

11

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Luuk. 19:28-40; Yoox. 12:12-19)

1 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen, halka Beytfaage iyo Beytaniya, xaggii
Buur Saytuun, xertiisii ayuu laba ka diray. 2 Wuxuuna ku yidhi, Tuulada idinka soo
hor jeedda taga, oo kolkiiba markaad gashaan waxaad ka helaysaan qayl xidhan oo
aan ninna weligii fuulin. Soo fura oo keena. 3 Haddii nin idinku yidhaahdo, Maxaad
waxan u samaynaysaan? waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa u baahan, oo kolkiiba wuu
u soo diri doonaa halkan. 4 Markaasay tageen oo heleen qayl ku xidhan irid agteed meel
dibadda ah oo jidka dhexdiisaa, wayna soo fureen. 5 Kuwa halkaa taagnaa qaarkood
waxay ku yidhaahdeen, Maxaad samaynaysaan oo u furaysaan qaylka? 6 Kolkaasay
waxay ku yidhaahdeen sida Ciise u amray, markaasay oggolaadeen. 7 Waxay qaylkii
u keeneen Ciise, dharkoodana ayay dusha ka saareen, wuuna ku fadhiistay. 8 Dad
badan baa dharkoodii jidka ku goglay, kuwa kalena laamo ayay beeraha ka soo jareen
oo jidka ku gogleen. 9 Kuwii hor socday iyo kuwii daba socdayba way qayliyeen
oo yidhaahdeen, *Hoosanna, waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanayo.
10 Waxaa barakaysan boqortooyada imanaysa oo aabbeheen Daa'uud. Hoosanna ha ku
jirto meelaha ugu sarreeya.

---

* **11:9** Hoosanna = hadal ammaan ah.

11 Markaasaa Ciise Yeruusaalem yimid oo galay macbudka. Goortuu hareeraha iyo
wax walbaba eegay, oo gabbalkiina dhacay, ayuu Beytaniya laba-iyo-tobankii ula baxay.

Geedka Berdaha Ah Oo Aan Waxba Dhalin
(Mat. 21:18-19)

12 Maalintii dambe, markay Beytaniya ka yimaadeen, wuu gaajaysnaa. 13 Meel fog
wuxuu ka arkay geed berde ah oo caleen leh. Wuu u yimid inuu haddana wax ka
helo. Goortuu u yimid waxba kama uu helin caleemo keliya maahee, waayo, wakhtigii
berdaha ma ahayn. 14 Ciise baa u jawaabay oo geedkii ku yidhi, Hadda dabadeed
weligaa ninna yuu midho kaa cunin. Xertiisiina waa maqashay.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-17; Luuk. 19:45-48; Yoox. 2:13-22)

15 Waxay yimaadeen Yeruusaalem. Ciisena macbudka ayuu galay oo bilaabay inuu
ka eryo kuwii macbudkii wax ku iibinayay iyo kuwii wax ka iibsanayay. Wuxuuna
rogay miisaskii kuwii lacagta bedbeddelayay iyo kursiyadii kuwii qoolleyaha iibinayay.
16 Umana oggolayn in ninna alaab macbudka la soo dhex maro. 17 Markaasuu wax
baray oo ku yidhi, Miyaanay qornayn, Gurigayga waxaa quruumaha oo dhan loogu
yeedhi doonaa guriga tukashada? Idinkuse waxaad ka dhigteen god tuugo. 18 Markii
wadaaddadii sare iyo culimmadii maqleen, waxay doonayeen si ay u dilaan, waayo,
way ka baqeen, maxaa yeelay, dadka oo dhan waxay ka yaabeen waxbariddiisa.
19 Mar alla markii qorraxdu dhacday ayay magaalada ka baxeen.

Xoogga Rumaysadka
(Mat. 21:20-22)

20 Subaxdii goortay ag marayeen, waxay arkeen geedkii berdaha ahaa oo xididdada
ka engegay. 21 Markaasaa Butros soo xusuustay, oo wuxuu ku yidhi, Macallinkaygi-
iyow, eeg, geedkii berdaha ahaa oo aad habaartay waa engegay. 22 Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Ilaah rumaysta. 23 Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii buurtan ku
yidhaahda, Ruq, baddana isku tuur, oo aan qalbigiisana ka shakiyin laakiin rumaysta
in wuxuu yidhi ay noqonayso, waa u ahaan doontaa. 24 Sidaa darteed, waxaan idinku
leeyahay, wax kasta oo aad tukasho ku baridaan, rumaysta inaad hesheen oo way idiin
ahaan doontaa. 25 Oo kolkaad tukasho u taagan tihiin, cafiya haddii aad dad wax ku
leedihiin, si Aabbihiinna jannada ku jiraa xumaantiinna idiin cafiyo. 26 Haddii aanad
cafiyin, Aabbihiinna jannada ku jira xumaantiinna idiin cafiyi maayo.

Ciise Amarkiisii Baa Wax Laga Weyddiiyey
(Mat. 21:23-27; Luuk. 20:1-8)

27 Mar kale ayay Yeruusaalem yimaadeen. Oo goortuu macbudkii dhex marayay
waxaa u yimid wadaaddadii sare iyo culimmadii iyo waayeelladii. 28 Markaasay waxay
ku yidhaahdeen, Amarkee baad waxan ku samaysaa? Yaa amarkan ku siiyey inaad
waxan ku samayso? 29 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna hal baan idin
weyddiinayaa, ii jawaaba, waanan idiin sheegi doonaa amarka aan waxan ku sameeyo.
30 Baabtiiskii Yooxanaa ma wuxuu ka yimid xagga jannada mise dadka? Ii jawaaba.
31 Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo leh, Maxaynu nidhaahnaa? Haddaynu
nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu inagu odhanayaa, Haddaba maxaad u rumaysan
weydeen? 32 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka ayuu ka yimid, dadkay ka
baqeen. Waayo, kulli waxay u haysteen Yooxanaa inuu nebi yahay. 33 Markaasay Ciise
u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Garan mayno. Ciisena wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin
sheegi maayo amarka aan waxan ku sameeyo.

12

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah
(Mat. 21:33-46; Luuk. 20:9-19)

1 Markaasuu wuxuu bilaabay inuu masaallo kula hadlo iyaga. Nin baa wuxuu beertay
beer canab ah, oo ood ku heraaray, dabadeedna god macsareed ka dhex qoday, oo
munaarad ka dhisay, oo niman beerrey ah u kiraystay, oo dal kale tegey. 2 Goortii xilligii
yimid, ayuu addoon u soo diray beerreydii inuu beerreydii midhihii beerta ka soo
qaado. 3 Markaasay qabteen oo garaaceen oo waxla'aan ku direen. 4 Haddana addoon
kale ayuu u soo diray. Kaasay dakhreen oo ceebeeyeen. 5 Haddana mid kale ayuu u soo
diray, wayna dileen; oo qaar kale oo badan ayuu diray. Qaar waa la garaacay; qaarna
waa la dilay. 6 Weliba wuxuu lahaa wiil keliya oo uu jeclaa. Kolkii ugu dambaysay
ayuu u soo diray isagii, oo wuxuu yidhi, Wiilkayga way maamuusi doonaan. 7 Laakiin
beerreydii waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa kii dhaxalka lahaa, kaalaya aan dilnee,
dhaxalkiina innagaa lahaan doonna. 8 Way qabteen, wayna dileen, oo beertii canabka
ahayd dibaddeeda ku tuureen. 9 Haddaba sayidkii beerta canabka ah muxuu samayn
doonaa? Wuu iman doonaa oo beerreyda dili doonaa, dad kalena ayuu beerta canabka
ah u dhiibi doonaa. 10 Miyaanaydin weligiin Qorniinka ka akhriyin
Dhagixii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka.
11 Tanu xagga Rabbiga bay ka timid;
Oo waa ku yaab indhahayaga?
12 Markaasay waxay dooneen inay qabtaan, laakiin dadkay ka baqeen; waayo, way
garteen inuu masaalka iyaga kaga hadlay, markaasay iska daayeen oo ka tageen.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mat. 22:15-22; Luuk. 20:20-26)

13 Waxay u soo direen Farrisiinta iyo Herodosiinta qaarkood si ay hadalkiisa ugu
qabtaan. 14 Goortay yimaadeen waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, waannu og nahay
inaad run tahay oo aanad ninna u eexan, waayo, dadka wejigooda ma eegtid, jidka
Ilaahse aad run ku bartid. Ma xalaal baa in cashuur Kaysar la siiyo ama inaan la siin?
15 Ma siinna mise ma siinno? Isaguse labawejiilenimadooda ayuu gartay, oo wuxuu
ku yidhi, Maxaad ii jirrabaysaan? Dinaar ii keena aan arko e. 16 Wayna u keeneen, oo
wuxuu ku yidhi, Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan? Waxay ku yidhaahdeen, Kaysar
baa leh. 17 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna
siiya wixii Ilaah leeyahay. Wayna ka yaabeen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mat. 22:23-33; Luuk. 20:27-40)

18 Markaasaa waxaa u yimid Sadukiin kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii dhintay
ma jirto. Oo waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, 19 Macallimow, Muuse wuxuu noo
qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto oo naag ka tago isagoo aan ilmo lahayn, walaalkiis
naagtiisa waa inuu dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo. 20 Waxaa jiray toddoba
walaalo ah. Kii ugu horreeyey naag buu qabay, wuuna dhintay, dhalna kama tegin.
21 Kii labaad baa dumaalay, wuuna dhintay, isaguna dhal kama tegin, oo sidaas oo kalaa
ku dhacday kii saddexaad. 22 Toddobadii way wada guursadeen, dhalna kama tegin.
Kulligood dabadood naagtiina waa dhimatay. 23 Wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay
iyaga kee bay naagtiisii ahaan doontaa? Waayo, toddobadu way wada guursadeen.
24 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Sidaa darteed miyaydnaan qaldamin? Waayo,
Qorniinka iyo xoogga Ilaah midna garan maysaan. 25 Waayo, goortay kuwii dhintay ka
soo sara kacaan layskuma guursado, guurna layskuma siiyo, laakiin waxay yihiin sida
malaa'igaha jannada ku jira. 26 Oo xagga kuwii dhintay in la sara kiciyo miyaydnaan

kitaabkii Muuse ka akhriyin sidii Ilaah geedkii ugala soo hadlay oo yidhi, Anigu waxaan
ahay Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub? 27 Isagu ma aha Ilaaha
kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha kuwa nool. Idinku aad baad u qaldan tihiin.

Qaynuunka Ugu Weyn
(Mat. 22:34-40)

28 Kolkaasaa culimmada midkood u yimid, oo markuu maqlay iyagoo wada hadlaya,
oo markuu gartay inuu si wanaagsan u jawaabay, ayuu wax weyddiiyey oo ku yidhi,
Qaynuunkee baa ka horreeya kuwa kale oo dhan? 29 Markaasaa Ciise u jawaabay oo
ku yidhi, Kan ugu horreeyaa waxaa weeye, Maqal, Israa'iilow, Rabbiga Ilaaheenna ah
waa Rabbi keliya. 30 Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan,
iyo naftaada oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan, iyo xooggaaga oo dhan. 31 Ku labaad waa
kan, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida naftaada. Qaynuun kale oo kuwan ka weyn
ma jiro. 32 Waxaa culimmada mid ka mid ahu ku yidhi, Sida runta ah, Macallimow,
si wanaagsan baad u hadashay markaad tidhi, Isagu waa mid keliya, oo mid kalena
ma jiro isaga ma ahaane. 33 In laga jeclaado qalbiga oo dhan, iyo caqliga oo dhan, iyo
nafta oo dhan, iyo xoogga oo dhan, iyo in deriska loo jeclaado sida nafta, taasaa ka sii
wanaagsan allabaryo la wada gubo iyo allabaryo kale oo dhanba. 34 Markii Ciise arkay
inuu miyir ku jawaabay, wuxuu ku yidhi, Boqortooyada Ilaah kama aad fogid. Markaas
dabadeed ninna kuma dhicin inuu wax weyddiiyo.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mat. 22:41-46; Luuk. 20:41-44)

35 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, intuu macbudka wax ku barayay, Culimmadu
sidee bay u yidhaahdaan, Masiixu waa ina Daa'uud? 36 Daa'uud qudhiisuna, isagoo
Ruuxa Quduuskaa ku hadlaya, ayuu wuxuu yidhi,

Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso,
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.

37 Daa'uud qudhiisa ayaa ugu yeedhay Sayid, sidee buu wiilkiisa u yahay? Dadkii
badnaana farxad bay ku maqleen.

Ciise Wuxuu Ka Digay Culimmadii
(Mat. 23:1-36; Luuk. 11:37-54; 20:45-47)

38 Markuu wax barayay wuxuu ku yidhi, Iska jira culimmada oo doonaya inay
khamiisyo dhaadheer ku socdaan, oo jecel salaanta suuqa, 39 iyo kursiyada hore oo
sunagogyada, iyo meelaha hore oo diyaafadaha. 40 Waxay yihiin kuwa wada laasta
guryaha carmallada, oo tukashooyin dhaadheer ayay istusid u tukadaan. Kuwaas
waxay heli doonaan xisaab aad u daran.

Sadaqadii Carmalka
(Luuk. 21:1-4)

41 Ciise wuxuu fadhiistay meel ka hor jeedda khasnaddii, oo wuxuu eegayay sida
dadku lacagta ugu ridayo khasnaddii. Qaar badan oo hodon ah ayaa wax badan ku
riday. 42 Markaasaa waxaa yimid carmal miskiin ah. Iyadu waxay ku ridday laba
lacag ah oo yaryar oo qiimadood beesad tahay. 43 Markaasuu xertiisii u yeedhay oo ku
yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Carmalkan miskiinta ah waxay ku ridday wax
ka badan wixii ay dhammaan ku ridayaan khasnaddii. 44 Waayo, kulligood waxay kaga
rideen waxoodii badnaa, iyaduse miskiinnimadeeday kaga ridday wixii ay lahayd oo
dhan, xataa wixii ay ku noolaan lahayd oo dhan.

13

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mat. 24:1-2; Luuk. 21:5-6)

1 Goortuu macbudka ka baxay, xertiisa midkood ayaa ku yidhi, Eeg, Macallimow,
dhagaxyada iyo dhismaha siday u weyn yihiin! 2 Ciise wuxuu ku yidhi, Guryahan
waaweyn ma arkaysaa? Halkan lagu dul dayn maayo dhagax dhagax kale dushiisa oo
aan la dumin doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mat. 24:3-25; Luuk. 21:7-24)

3 Oo intuu Buur Saytuun fadhiistay, meel macbudka ku toosan, Butros iyo Yacquub
iyo Yooxanaa iyo Andaros waxay keli ahaan u weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, 4 Noo
sheeg, Goormay waxyaalahanu ahaan doonaan? Calaamadu maxay ahaan doontaa,
goortii waxyaalahan oo dhan dhammaan u dhowaan doonaan? 5 Ciise baa u jawaabay
oo bilaabay inuu ku yidhaahdo, Iska eega yaan laydin khiyaanayn. 6 Qaar badan ayaa
magacayga ku iman doona, oo waxay odhan doonaan, Anigu waxaan ahay isaga, oo
qaar badan ayay khiyaanayn doonaan. 7 Goortaad dagaallo maqashaan iyo dagaallo
hadalhayntood ha baqanina. Waxaasu waa inay dhacaan, laakiin dhammaadku weli
weeye. 8 Waayo, quruunba quruun bay ku kici doontaa, boqortooyona boqortooyo, oo
waxaa meelo kala duwan ka dhici doona dhulgariir iyo abaaro. Waxanu waa bilowga
hoogagga.
9 Laakiin iska jira. Waxaa laydiin dhiibi doonaa shirar, oo sunagogyo waa laydinku
karbaashi doonaa; taliyayaal iyo boqorro hortooda ayaad daraadday u istaagi doon-
taan inaad markhaati u ahaataan. 10 Horta injiilka waa in lagu wacdiyo quruumaha
oo dhan. 11 Oo goortii laydin wado oo laydin gacangeliyo, horta ha ka welwelina
wixii aad ku hadli doontaan; laakiin wixii saacaddaas laydin siiyo, waxaas ku hadla,
waayo, ma aha idinka kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa Quduuska ah. 12 Walaalba
walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in la dilo, aabbena wiilkiis, carruurna waalidkood
ayay ku kici doonaan, oo dhimasho ay gaadhsiin doonaan. 13 Dadka oo dhan ayaa
magacayga aawadiis idiin necbaan doona, laakiin kan ilaa ugu dambaysta adkaysta
kaasaa badbaadi doona.
14 Laakiin goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta ah oo taagan meeshii uusan la-
hayn inuu taagnaado (kii akhriyaa ha garto), markaas kuwa Yahuudiya joogaa buuraha
ha u carareen. 15 Kii guri fuushanuna yaanu guriga u soo degin oo gelin inuu wax ka soo
qaato. 16 Kii beer joogaana yaanu dib ugu noqon inuu dharkiisa soo qaato. 17 Laakiin
waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo nuujinaya. 18 Barya inaan
waxaasu noqon wakhtiga qabowga. 19 Waayo, maalmahaas waxay ahaan doonaan
dhib sida mid aan jirin tan iyo bilowgii abuurniinta oo Ilaah abuuray, mana jiri doonto
weligeed. 20 Oo haddaan Rabbigu wakhtigaas gaabin, ninna ma uu badbaadeen,
laakiin kuwuu doortay aawadood ayuu wakhtigaas u gaabshay. 21 Markaas haddii
nin idinku yidhaahdo, Waa kan Masiixii, ama, Waa kaas, ha rumaysanina. 22 Waayo,
waxaa kici doona Masiixyo been ah iyo nebiyo been ah, oo waxay samayn doonaan
calaamooyin iyo yaabab si ay xataa kuwa la doortay u khiyaaneeyaan hadday u
suurtowdo. 23 Laakiin idinku iska jira, wax walbaba horaan idiinku sheegaye.

Imaatinka Wiilka Aadanaha
(Mat. 24:29-31; Luuk. 21:25-28)

24 Laakiin wakhtigaas, dhibtaas dabadeed, qorraxdu waa madoobaan doontaa,
dayaxuna ma nuuri doono, 25 xiddiguhuna cirka waa ka soo dhici doonaan, xoogagga
cirka ku jirana waa la gariirin doonaa. 26 Markaasay waxay arki doonaan Wiilka
Aadanaha oo daruuraha ku imanaya isagoo leh xoog badan iyo ammaan. 27 Markaasuu

wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa, oo kuwuu doortay ayuu ka soo ururin doonaa
afarta jahood ee meesha dhulka ugu fog ilaa meesha cirka ugu fog.

Soojeedid Baa Loo Baahan Yahay
(Mat. 24:32-36, 42; Luuk. 21:29-33)

28 Haddeer geedka berdaha ah masaal ka garta. Intii laantiisu curdan tahay oo
caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan inuu roobku dhow yahay. 29 Idinkuna sidaas
oo kale goortaad aragtaan waxaas oo dhacaya, garta inuu Wiilka Aadanahu dhow
yahay oo albaabbada ag joogo. 30 Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu ma idlaan
doono intaanay waxan oo dhammi dhicin. 31 Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan,
laakiinse hadalladaydu ma idlaan doonaan. 32 Laakiin maalintaas iyo saacaddaas
ninna waxba kama oga, malaa'igaha jannada ku jira iyo Wiilka toona, midna ma oga,
Aabbaha keliya maahee. 33 Iska jira oo soo jeeda, waayo, ma ogidin wakhtigu goortuu
yahay. 34 Waa sidii nin dal kale tegey oo gurigiisii kaga tegey. Addoommadiisa ayuu
amar siiyey, nin walbana shuqulkiisa; wuxuuna amray albaabjoogahu inuu soo jeedo.
35 Soo jeeda haddaba, waayo, idinku ma ogidin sayidkii guriga lahaa goortuu imanayo,
inay tahay makhrib, ama habeenbadhkii, ama goortii diiqu ciyo, ama aroortiiba,
36 waayo, waaba intaasuu idinku soo kediyaa oo uu idin helaa idinkoo hurda. 37 Waxaan
idinku leeyahay ayaan dadkii oo dhan ku leeyahay, Soo jeeda.

14

Shirqoolkii Ciise Loo Dhigay
(Mat. 26:1-5; Luuk. 22:1-2)

1 Laba maalmood dabadeed waxaa jiray Iiddii Kormaridda iyo Iiddii Kibistii-aan-
khamiirka-lahayn. Wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay doonayeen si ay khiyaano
ugu qabtaan oo ay u dilaan. 2 Waayo, waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon wakhtiga
iidda si aan rabshad dadka uga dhex kicin.

Ciise oo Beytaniya Lagu Subkay
(Mat. 26:6-13; Yoox. 12:1-8)

3 Ciise goortuu Beytaniya joogay oo ku jiray guriga Simoon kii baraska qabi jiray,
intuu cuntada u fadhiyey, waxaa u timid naag haysa weel *alabastar ah oo cadar
naaradiin oo qaali ah ku jiro. Weelkii bay jebisay, oo cadarkii madaxiisay ku shubtay.
4 Waxaa joogay kuwa qalbiga ka cadhooday, oo waxay isku yidhaahdeen, Cadarkii
maxaa sidan loogu khasaariyey? 5 Waayo, cadarkan waxaa lagu iibin kari lahaa wax
saddex boqol oo dinaar ka badan oo masaakiinta la siin lahaa, wayna ku gunuunaceen
iyadii. 6 Laakiin Ciise baa ku yidhi, Daaya. Maxaad iyada u dhibaysaan? Shuqul
wanaagsan ayay igu samaysaye. 7 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan.
Markaad doonaysaan wax wanaagsan waad u samayn kartaan. Aniguse mar walba
idinlama joogo. 8 Way samaysay waxay kartay. Waxay hore ugu soo baxday inay
jidhkayga udgoonayso aasniintayda aawadeed. 9 Runtii waxaan idinku leeyahay,
Dunida oo dhan meel alla meeshii injiilkan lagu wacdiyo, waxay samaysay ayaa
xusuusteeda lagaga hadli doonaa.

Yuudas Khiyaanadiisa
(Mat. 26:14-16; Luuk. 22:3-6)

10 Yuudas Iskariyod oo ahaa mid laba-iyo-tobanka ka mid ah ayaa u tegey wadaad-
dada sare inuu u gacangeliyo. 11 Iyagu markay maqleen ayay farxeen oo waxay ka
ballanqaadeen inay lacag siiyaan. Markaasuu doonayay goor wanaagsan oo uu u soo
gacangeliyo.

---

* **14:3** alabastar = dhagax cad.

Cashadii Ugu Dambaysay
(Mat. 26:17-30; Luuk. 22:7-23; Yoox. 13:21-30; 1 Kor. 11:23-25)

12 Maalinta ugu horraysay oo Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn, goortii neefka
Kormaridda la gowraco ayaa xertiisii ku tidhi, Xaggee baad doonaysaa inaannu tagno
oo ku diyaargarayno inaad cuntid cashada Iidda Kormaridda? 13 Wuxuu diray laba
xertiisii ah oo ku yidhi, Magaalada gala, oo waxaa idinla kulmi doona nin ashuun
biyah sita; isaga raaca. 14 Meeshuu galo waxaad ninkii guriga lahaa ku tidhaahdaan,
Macallinkii wuxuu leeyahay, Meeday qolladdaydii martidu oo aan xertayda kula
cuni doono cashada Iidda Kormaridda? 15 Wuxuu idin tusayaa qollad weyn oo sare
oo goglan oo diyaar ah; halkaa inoogu diyaargareeya. 16 Xertiisii ayaa baxday oo
magaalada gashay, wayna heleen siduu u sheegay, oo cashada Iidda Kormaridda ayay
diyaargareeyeen.
17 Goortii makhribkii la gaadhay ayuu laba-iyo-tobankii la yimid. 18 Oo intay fadhiis-
teen oo wax cunayeen, Ciise baa yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Midkiin oo wax
ila cunaya ayaa i gacangelin doona. 19 Markaasay calool xumaadeen, oo mid baa mid
ku yidhi, Ma aniga baa? 20 Wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Waa mid ka mid ah
laba-iyo-tobankii oo saxanka gacanta ila gesha. 21 Wiilka Aadanahu waa baxayaa siday
u qoran tahay, laakiin hoog waxaa leh ninkaas Wiilka Aadanaha gacangelinaya. Waxaa
ninkaas u wanaagsanaan lahayd inaanu dhalan.
22 Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis qaaday oo barakeeyey, wuuna jejebiyey
oo iyaga siiyey oo yidhi, Qaata, tanu waa jidhkaygiiye. 23 Kolkaasuu koobkii qaaday oo
mahadnaqay oo siiyey iyaga, oo kulli way ka wada cabbeen. 24 Wuxuu ku yidhi, Kanu
waa dhiiggayga axdiga cusub kan kuwo badan loo daadshay. 25 Runtii waxaan idinku
leeyahay, Mar dambe midhaha geedka canabka ah kama cabbi doono ilaa maalinta aan
boqortooyada Ilaah ka cabbi doono kan cusub.
26 Goortay gabay ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen Buur Saytuun.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Xertiisa Ka Tegiddooda
(Mat. 26:31-35; Luuk. 22:31-34; Yoox. 13:36-38)

27 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kulligiin waad iga xumaan doontaan, waayo,
waxaa qoran, Adhijirkaan dili doonaa, idahuna waa kala firdhi doonaan. 28 Laakiin
markii kuwii dhintay layga sara kiciyo dabadeed ayaan Galili hortiin tegi doonaa.
29 Laakiin Butros ayaa ku yidhi, In kastoo kulligood kaa xumaadaan, aniguse kaa
xumaan maayo. 30 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay, Maalintan,
xataa caawa, intaan diiqu laba goor ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa. 31 Laakiin
aad buu ugu celceliyey, Haddaan leeyahay inaan kula dhinto, kolleyba ku dafiri maayo.
Kulligoodba sidaas oo kale ayay yidhaahdeen.

Ciise Oo Beer Getsemane Ku Jiray
(Mat. 26:36-46; Luuk. 22:39-46)

32 Markaasay yimaadeen meel Getsemane la odhan jiray, wuxuuna xertiisii ku yidhi,
Halkan fadhiista intii aan soo tukanayo. 33 Oo wuxuu watay Butros iyo Yacquub iyo
Yooxanaa, oo wuxuu bilaabay inuu calool xumaado oo tiraanyoodo. 34 Markaasuu ku
yidhi, Naftaydu aad bay u calool xun tahay tan iyo dhimasho; halkan jooga oo soo jeeda.
35 Waxoogaa ayuu hore u socday oo dhulkuu ku dhacay, wuxuuna tukaday in hadday
suurtowdo saacaddu ay dhaafto. 36 Wuxuuna yidhi, Aabbow, Aabbe, wax walbaba
waad karaysaa. Koobkan iga qaad, laakiin yaanay noqon waxaan doonayo, ee waxaad
doonaysid ha noqoto. 37 Markaasuu yimid oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo wuxuu
Butros ku yidhi, Simoonow, ma huruddaa? Miyaad kari wayday inaad saacad keliya
soo jeeddo? 38 Soo jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu waa diyaar,
laakiin jidhku waa itaal daranyahay. 39 Mar kale ayuu tegey oo tukaday isagoo hadalkii

oo kale ku hadlaya. [40] Mar kale ayuu yimid oo arkay iyagoo hurda, waayo, indhahoodu
lulmay la cuslaayeen, ma ayna garan waxay ugu jawaabaan. [41] Kolkii saddexaad ayuu
yimid oo ku yidhi, Hadda seexda oo nasta, waa ku filan tahay. Saacaddii waa timid. Bal
eega, Wiilka Aadanaha ayaa dembilayaal loo gacangelinayaa. [42] Kaca aan tagnee. Eega,
kii i gacangelin lahaa waa soo dhow yahay.

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Luuk. 22:47-53; Yoox. 18:2-11)

[43] Kolkiiba intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa yimid,
isaga iyo dad aad u badan oo seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen wadaaddada
sare iyo culimmada iyo waayeellada. [44] Kii gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay
oo ku yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii. Qabta oo kaxeeya oo dhawra.
[45] Kolkuu yimidba, kolkiiba ayuu u tegey oo ku yidhi, Macallimow, wuuna dhunkaday.
[46] Markaasay gacmaha saareen, wayna qabteen. [47] Midkooda oo ag taagnaa ayaa
seeftiisa soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadkii sare addoonkiisii, oo dheg buu ka
gooyay. [48] Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo ulo
inaad i qabataan sidaan tuug ahay? [49] Maalin walbaba macbudka ayaan idinkula jiri
jiray oo wax bari jiray, imana aydnaan qabsan, laakiin Qorniinku waa inuu rumoobo.
[50] Markaasay xertii ka wada tageen oo carareen.

Ninkii Dhallinyarada Ahaa Oo Cararay

[51] Waxaa daba socday nin dhallinyaro ah oo qaawanaantiisa maro jilicsan ka huwa-
day; wayna qabteen. [52] Laakiin maradii jilicsanayd ayuu ka tegey oo ka cararay isagoo
qaawan.

Ciise Waxaa Lagu Xukumay Wadaadka Sare Hortiisii
(Mat. 26:57-68; Luuk. 22:54-55, 63-71; Yoox. 18:12-14, 19-24)

[53] Ciisena waxay u geeyeen wadaadkii sare, waxaana u soo ururay wadaaddadii
sare iyo waayeelladii iyo culimmadii. [54] Butros baa meel fog ka soo daba socday,
oo wuxuu galay barxadda wadaadkii sare oo la fadhiistay askartii, dabkana ayuu
kulaalay. [55] Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan ayaa waxay dooneen markhaati
Ciise ka gees ah si ay u dilaan, waase heli waayeen. [56] Waayo, qaar badan baa marag
been ah ku fureen, laakiin maraggoodii isku mid ma ahayn. [57] Markaasaa waxaa
kacay qaar marag been ah ku furay oo yidhaahdeen, [58] Waxaannu maqalnay isagoo
leh, Macbudkan gacmo lagu sameeyey ayaan dudumin doonaa, saddex maalmood
dabadeed waxaan dhisi doonaa mid kale oo aan gacmo lagu samayn. [59] Laakiin
sidaasuuna maraggoodii isku mid u ahayn. [60] Markaasaa wadaadkii sare dhexda
istaagay oo Ciise weyddiiyey isagoo leh, Miyaanad waxba ka jawaabayn? Kuwanu
waxay kugu marag furayaan waa maxay? [61] Isaguse waa iska aamusay oo waxba uma
jawaabin. Mar kale wadaadkii sare ayaa weyddiiyey oo ku yidhi, Miyaad tahay Masiixa
oo ah Wiilka Kan la ammaano? [62] Ciise baa yidhi, Waan ahay, oo waxaad arki doontaan
Wiilka Aadanaha oo fadhiya midigta xoogga Ilaah, oo ku imanaya daruuraha cirka.
[63] Markaasaa wadaadkii sare dharkiisii jeexjeexay oo yidhi, Maxaannu markhaatiyaal
weli ugu baahan nahay? [64] Waad maqasheen caytanka. Maxay idinla tahay? Kulligood
waxay xukumeen inuu dhimasho istaahilo. [65] Qaar waxay bilaabeen inay candhuuf
ku tufaan oo wejigiisa daboolaan oo garaacaan, waxayna ku yidhaahdeen, Wax sheeg.
Askartiina way dharbaaxeen.

Butros Baa Dafiray Ciise
(Mat. 26:69-75; Luuk. 22:56-62; Yoox. 18:15-18, 25-27)

[66] Butros intuu hoosta joogay xaggii barxadda, waxaa u timid mid ka mid ah hablihii
wadaadkii sare u shaqaynayay, [67] oo markay aragtay Butros oo dabka kulaalaya, ayay

dayday oo tidhi, Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer Naasared. [68] Laakiin wuu dafiray
oo wuxuu ku yidhi, Anigu ma aqaan, garanba maayo waxaad leedahay. Markaasuu
albaabka agtiisa tegey, diiqiina waa ciyey. [69] Gabadhii baa aragtay oo bilowday
haddana inay kuwii ag taagnaa ku tidhaahdo, Kanu waa midkood. [70] Laakiin mar kale
ayuu dafiray. Waxoogaa yar dabadeed kuwii ag taagnaa ayaa mar kale Butros ku yidhi,
Run weeye, adiguna midkood baad tahay, waayo, waxaad tahay reer Galili, afkaaguna
waa la mid afkooda. [71] Laakiin wuxuu bilaabay inuu habaaro oo dhaarto isagoo leh,
Anigu garan maayo ninkaas aad ka hadlaysaan. [72] Kolkii labaad ayaa diiqii ciyey; oo
Butros wuxuu xusuustay hadalkii Ciise ku hadlay, Diiqu intaanu laba goor ciyin, saddex
kol ayaad i dafiri doontaa, oo intuu ka fikirayay ayuu ooyay.

15

Ciise Oo Hor Taagan Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma
(Mat. 27:1-2, 11-26; Luuk. 23:1-5, 13-25; Yoox. 18:26--19:16)

[1] Aroortii kolkiiba wadaaddadii sare waxay la wada hadleen waayeelladii iyo culim-
madii iyo shirkii oo dhan. Ciisena way xidheen oo kaxeeyeen oo waxay u dhiibeen
Bilaatos. [2] Bilaatos wuxuu weyddiiyey, Ma Boqorka Yuhuudda baad tahay? Wuu
u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi. [3] Markaasaa wadaaddadii sare wax badan ku
ashtakeeyeen. [4] Bilaatos baa kol dambe wax weyddiiyey isagoo leh, Miyaanad waxba
ka jawaabayn? Bal eeg intii ay kugu ashtakaynayaan. [5] Laakiin Ciise weli waxba ugama
jawaabin, sidaa darteed Bilaatos waa la yaabay.

[6] Iiddaas wuxuu iyaga u sii dayn jiray maxbuuskay doonayeen. [7] Markaasaa waxaa
jiray nin Baraabbas la odhan jiray oo ahaa mid lala xidhay kuwii kula kacay oo wax
dilay markii fidmaddu dhacday. [8] Dadkii badnaa ayaa Bilaatos u kacay oo bilaabay inay
doonaan inuu u sameeyo siduu u samayn jiray. [9] Bilaatos baa u jawaabay oo ku yidhi,
Ma waxaad doonaysaan inaan idiin sii daayo Boqorka Yuhuudda? [10] Waayo, wuxuu
ogaa wadaaddadii sare inay hinaaso ugu soo dhiibeen. [11] Laakiin wadaaddadii sare
ayaa dadka kiciyey, oo waxay yidhaahdeen inay u roon tahay inuu Baraabbas u sii
daayo iyaga. [12] Bilaatos baa mar kale u jawaabay oo ku yidhi, Haddaba maxaad doon-
aysaan inaan ku sameeyo kan aad ugu yeedhaan Boqorka Yuhuudda? [13] Iyaguna mar
kale ayay ku qayliyeen, Iskutallaabta ku qodob. [14] Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Waa
maxay sharkuu falay? Laakiin aad bay u sii qayliyeen oo yidhaahdeen, Iskutallaabta
ku qodob. [15] Bilaatos wuxuu doonayay inuu sameeyo waxa dadku raalli ka yahay, sidaa
darteed ayuu Baraabbas u sii daayay, oo goortuu Ciise karbaashay ayuu u dhiibay in
iskutallaabta lagu qodbo.

Askartii Baa Ciise Ku Majaajilootay
(Mat. 27:27-31; Yoox. 19:2-3)

[16] Markaasaa askartii isaga geeyeen barxaddii dhexdeeda, taasoo la odhan jiray
*Baraytoriyon, waxayna isugu yeedheen askartii oo dhan. [17] Waxay u geliyeen dhar
guduudan, oo taaj ayay qodxan uga texeen, oo madaxiisay saareen. [18] Markaasay
salaameen oo waxay ku yidhaahdeen, Nabad, Boqorka Yuhuuddow. [19] Madaxana
ayay cawsduur kaga dhufteen, oo wayna ku candhuufeen, oo u jilba joogsadeen, oo
u sujuudeen. [20] Goortay ku majaajiloodeen dabadeed ayay dharkii guduudnaa ka
qaadeen oo dharkiisii bay u geliyeen, markaasay wadeen in iskutallaabta lagu qodbo.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mat. 27:32-44; Luuk. 23:26-43; Yoox. 19:17-27)

[21] Waxaa ag marayay nin beeraha ka yimid, oo reer Kuranaya ah, oo Simoon
la odhan jiray, oo ahaa aabbihii Aleksanderos iyo Rufus, kan ay ku qasbeen inuu

* **15:16** Baraytoriyon = guriga taliyaha.

iskutallaabtiisa u qaado. 22 Oo waxay u soo wadeen meel Golgota la odhan jiray, taasoo
micneheedu yahay meeshii dhakada. 23 Waxay siiyeen inuu cabbo khamri xammeeti
lagu daray, laakiin ma uu qaadan. 24 Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay
qaybsadeen, wayna saami ku riteen mid kasta wuxuu qaadan lahaa. 25 Waxayna ahayd
saacaddii saddexaad oo iskutallaabta ay ku qodbeen. 26 Waxaa lagu qoray meel ka
korraysa isaga qorniinkii ashtakadiisii oo leh, BOQORKA YUHUUDDA. 27 Markaasaa
waxaa iskutallaabo lagula qodbay laba tuug, mid midigtiisa, midna bidixdiisa. 28 Oo
waxaa rumoobay Qorniinkii yidhi, Waxaa isaga lagu tiriyey sharcilaawayaasha. 29 Oo
kuwii ag marayayna waa caayeen, oo intay madaxooda luleen, waxay yidhaahdeen,
Kaaga macbudka duminayow oo saddex maalmood ku dhisayow, 30 isbadbaadi oo
iskutallaabta ka soo deg. 31 Sidaas oo kalena ayaa wadaaddada sare dhexdooda ugu
majaajiloodeen, iyaga iyo culimmadaba, oo waxay yidhaahdeen, Kuwa kale ayuu
badbaadiyey, qudhiisa isma badbaadin karo. 32 Masiixa oo ah Boqorka Israa'iil haddeer
iskutallaabta ha ka soo dego si aannu u aragno oo u rumaysanno. Kuwii iskutallaabaha
lagula qodbayna ayaa caayay.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Luuk. 23:44-49; Yoox. 19:28-30)

33 Goortii saacaddii lixaad la gaadhay, dhulka oo dhammu gudcur buu ahaa ilaa
saacaddii sagaalaad. 34 Saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod weyn ku dhawaaqay oo
yidhi, Eloy, Eloy, lama sabakhtani? taasoo micneheedu yahay, Ilaahayow, Ilaahayow,
maxaad ii dayrisay? 35 Kuwa ag taagnaa qaarkood ayaa goortay maqleen yidhi, Eeg,
wuxuu u yeedhayaa Eliyaas. 36 Mid baa orday, oo geed isbonji la yidhaahdo khal uga soo
buuxshay, oo intuu cawsduur saaray ayuu siiyey inuu cabbo, wuxuuna yidhi, Daaya
aannu aragnee inuu Eliyaas yimaado oo soo dejiyo. 37 Markaasaa Ciise cod weyn ku
dhawaaqay oo ruuxii bixiyey. 38 Markaasaa daahii macbudka kor ilaa hoos laba u kala
dillaacay. 39 Kolkaasaa boqol-u-taliyihii oo meel ku toosan taagnaa markuu arkay inuu
sidaas ruuxiisii u baxshay, wuxuu yidhi, Runtii, ninkanu wuxuu ahaa Wiilkii Ilaah.
40 Waxaana joogay dumar meel fog ka eegayay, oo waxaa ku dhex jirtay Maryan tii reer
Magdala, iyo Maryan oo ahayd Yacquub Yare iyo Yoosee hooyadood, iyo Saloome, 41 oo
ah kuwa xataa intuu Galili joogay raaci jiray oo u adeegi jiray, iyo qaar kale oo badan
oo Yeruusaalem u sii raacay.

Ciise Waa La Aasay
(Mat. 27:57-61; Luuk. 23:50-56; Yoox. 19:38-42)

42 Haddaba waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, taas oo ah maalinta sabtida ka
horraysa, oo markii makhribkii la gaadhay, 43 waxaa yimid Yuusuf kii reer Arimataya
oo ahaa taliye murwad leh, oo isna boqortooyadii Ilaah ayuu sugayay. Isagu wuxuu
dhiranaan ugu galay Bilaatos oo ka baryay Ciise meydkiisii. 44 Bilaatos waa yaabay inuu
hadda dhintay. Markaasuu wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyihii oo weyddiiyey, Durba
miyuu dhintay? 45 Goortuu ka gartay boqol-u-taliyihii, ayuu meydkii Yuusuf siiyey.
46 Markaasaa Yuusuf wuxuu soo iibsaday kafan, wuuna soo dejiyey isaga, oo kafantii
ku duudduubay, oo wuxuu geliyey xabaal dhagax ka qodnayd, oo xabaashii afkeedii
wuxuu ku soo giringiriyey dhagax weyn. 47 Maryan tii reer Magdala iyo Maryan oo
ahayd hooyadii Yoosee waxay arkeen meeshii la dhigay.

16

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mat. 28:1-10; Luuk. 24:1-12; Yoox. 20:1-10)

1 Goortii sabtidii dhammaatay Maryan tii reer Magdala, iyo Maryan oo ahayd
Yacquub hooyadiis, iyo Saloome, waxay iibsadeen dhir udgoon inay u yimaadaan

oo mariyaan isaga. 2 Waaberigii maalintii ugu horraysay ee toddobaadka waxay
yimaadeen xabaasha goortii qorraxdu soo baxday. 3 Waxay isku yidhaahdeen, Ayaa
dhagaxa xabaashii afkeeda inooga giringirinaya? 4 Goortay eegeen waxay arkeen
dhagixii oo la giringiriyey; oo aad buu u weynaa. 5 Goortay xabaashii galeen waxay
arkeen nin dhallinyar oo midigta fadhiya oo khamiis cad gashan, markaasay aad u
nexeen. 6 Wuxuu ku yidhi, Ha nexina. Waxaad doonaysaan Ciisihii reer Naasared, kan
iskutallaabta lagu qodbay. Wuu sara kacay, oo halkan ma joogo. Waa taa meeshii la
dhigay. 7 Laakiin taga, oo waxaad ku tidhaahdaan xertiisii iyo Butros, Wuu idin hor
marayaa ilaa Galili. Halkaasna waad ku arki doontaan, siduu idinku yidhi. 8 Markaasay
dhaqso u soo baxeen oo xabaasha ka soo carareen, waayo, way gariireen oo yaabeen.
Ninnana waxba kuma ay odhan, maxaa yeelay, way baqeen.

Ciise Baa Dad Kale U Muuqday
(Yoox. 20:11-18; Luuk. 24:13-35; Mat. 28:16-20; Luuk. 24:36-49; Yoox. 20:19-23)

9 Waaberigii maalintii ugu horraysay ee toddobaadka ayaa Ciise sara kacay, oo markii
hore wuxuu u muuqday Maryan tii reer Magdala, tii uu toddoba jinni ka saaray.
10 Iyadu waa tagtay oo waxay u sheegtay kuwii la joogi jiray, iyagoo barooranaya oo
ooyaya. 11 Iyaguna goortay maqleen inuu nool yahay oo ay aragtay, way rumaysan
waayeen.

12 Waxan dabadeed isagoo suurad kale ah ayuu u muuqday laba iyaga ah iyagoo sii
socda oo beeraha tegaya. 13 Markaasay baxeen oo kuwii kale u sheegeen, kuwaasina
ma ay rumaysan.

14 Dabadeed wuxuu u muuqday koob-iyo-tobankii goortay cunto u fadhiyeen. Wu-
una u canaantay rumaysaddarradooda iyo qalbi engegnaantooda, waayo, ma ayna
rumaysan kuwii isaga arkay goortuu sara kacay dabadeed. 15 Markaasuu wuxuu iyaga
ku yidhi, Dunida oo dhan taga, oo uunka oo dhan injiilka ku wacdiya. 16 Kii rumaysta oo
la baabtiiso waa badbaadi doonaa, laakiin kii aan rumaysanin waa la xukumi doonaa.
17 Calaamooyinkanna ayaa la socon doona kuwa rumaysta. Magacayga ayay jinniyo
ku saari doonaan, afaf cuscusubna ayay ku hadli doonaan, 18 abeesooyin ayay qaadi
doonaan, oo hadday cabbaan wax lagu dhimanayo waxba ma yeeli doono, gacmo ayay
kuwii buka dul saari doonaan, wayna bogsan doonaan.

Ciise Kor Buu U Baxay
(Luuk. 24:50-53)

19 Haddaba Rabbi Ciise goortuu la hadlay dabadeed ayaa samada loo qaaday, wuxu-
una fadhiistay Ilaah midigtiisa.

20 Iyaguna way baxeen oo meel kasta oo ay tageen dadkii bay wacdiyeen, Rabbiguna
waa la shaqaynayay iyaga, isagoo hadalka ku xaqiijinaya calaamooyinkii la socday.
Aamiin.

INJIILKA SIDA
LUUKOS
U QORAY

Bilaabashadii Kitaabkan

1 Dad badan waxay ku dadaaleen inay soo hagaajiyaan sheeko ku saabsan wixii dhex-
dayada lagu sameeyey oo la hubsaday, 2 siday noo ogeysiiyeen kuwii tan iyo bilowgii
arkay oo Ereygii u shaqeeyey. 3 Sidaa darteed anigana waxaa ila wanaagsanayd inaan,
anigoo tan iyo bilowgii wax walba oo dhacay aad u gartay, si hagaagsan kuugu qoro,
Te'ofilosow sharaf weyn lahow, 4 inaad garatid hubniintii hadalkii lagu baray.

Dhalashada Yooxanaa Baabtiisaha Waa La Sii Sheegay

5 Wakhtigii Herodos ahaa boqorkii Yahuudiya, waxaa jiray wadaad la odhan jiray
Sakariyas, oo ka mid ahaa safkii Abiya; haweenaydiisuna waxay ka mid ahayd hablihii
reer Haaruun, magaceedana waxaa la odhan jiray Elisabed. 6 Labadooduba xaq bay
ku ahaayeen Ilaah hortiisa, oo qaynuunnadii iyo xukummadii Rabbiga ayay eedla'aan
ku socon jireen. 7 Ilmo ma ay lahayn, waayo, Elisabed madhalays bay ahayd, oo
labadooduba way da'weynaayeen.
8 Waxaa dhacay, intuu shuqulkii wadaadnimadii safkiisa dartiis samaynayay Ilaah
hortiisa, 9 sida caadadii wadaadnimadu u ahayd, in shuqulkiisu ahaa inuu foox shido
goortuu macbudka Rabbiga galay. 10 Saacaddii fooxa ayaa dadkii badnaa oo dhammu
dibadda ku tukanayeen. 11 Markaasaa waxaa isaga u soo muuqatay malaa'igtii Rabbiga
oo taagnayd meeshii fooxa lagu shido midigteeda. 12 Goortuu Sakariyas arkay ayuu
naxay, wuuna cabsaday. 13 Laakiin malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin, Sakariyasow,
waayo, baryadaadii waa la maqlay; afadaada Elisabedna wiil bay kuu dhali doontaa,
magiciisana waxaad u bixin doontaa Yooxanaa. 14 Waxaad heli doontaa farxad iyo
rayrayn; dad badanna dhalashadiisa ayay ku farxi doonaan, 15 waayo, Rabbiga hortiisa
nin weyn buu ku ahaan doonaa, mana cabbi doono khamri ama wax lagu sakhraamo.
Waxaana xataa uurka hooyadiis kaga buuxsami doona Ruuxa Quduuskaa. 16 Reer binu
Israa'iil badidoodana ayuu Rabbiga Ilaahooda ah ku soo jeedin doonaa. 17 Isaguna
wuxuu ku hor mari doonaa ruuxii iyo xooggii Eliyaas inuu aabbayaasha qalbiyadooda
ku soo jeediyo carruurta, iyo inuu caasiyiinta ku soo celiyo xigmadda kuwa xaqa
ah, inuu Rabbiga u diyaargareeyo dad hagaagsan. 18 Sakariyas wuxuu malaa'igtii ku
yidhi, Sidee baan waxan u garan doonaa? Waayo, anigu oday baan ahay, afadayduna
waa da'weynaatay. 19 Malaa'igtii baa u jawaabtay oo ku tidhi, Anigu waxaan ahay
Jibriil oo Ilaah hortiisa istaaga. Waxaa la ii soo diray inaan kula hadlo oo aan
warkan wanaagsan kuu keeno. 20 Bal eeg, waad aamusnaan doontaa, mana hadli kari
doonto, ilaa maalinta waxyaalahan dhici doonaan, waayo, waad rumaysan weyday
hadalladayda wakhtigooda la oofin doono. 21 Dadkuna waxay sugayeen Sakariyas,
oo waxay la yaabeen siduu macbudka ugu raagay. 22 Markuu soo baxay ayuu la
hadli kari waayay, markaasay garteen inuu macbudka wax ku arkay. Kolkaasuu
gacanta ugu sii tilmaamayay iyaga, isagoo sii carrab la'. 23 Kolkii maalmihii shuqulkiisii
wadaadnimadu dhammaadeen ayuu wuxuu tegey gurigiisii.
24 Maalmahaas dabadeed afadiisa Elisabed ayaa uuraysatay, oo shan bilood ayay
isqarisay iyadoo leh. 25 Sidaasaa Rabbigu iigu sameeyey maalmihii uu i eegay inuu
ceebtayda dadka dhexdooda iiga qaado.

Dhalashada Ciise Masiix Waa La Sii Sheegay

26 Bishii lixaad Ilaah baa malaa'ig Jibriil u soo diray magaalada Galili oo Naasared
la odhan jiray 27 ilaa gabadh bikrad ah oo u doonanayd nin la odhan jiray Yuusuf
oo dhashii Daa'uud ahaa; gabadhana waxaa la odhan jiray Maryan. 28 Malaa'igtii
baa u soo gashay, oo waxay ku tidhi, Nabad, adigoo nimcaysan, Rabbiga ayaa kula
jira. 29 Markaasay hadalkii ka naxday, oo waxay isku tidhi, Maxay tahay salaantan?
30 Malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin, Maryamay, waayo, nimco ayaad Ilaah ka heshay.
31 Bal eeg, waad uuraysan doontaa, oo wiil baad umuli doontaa, magiciisana waxaad
u bixin doontaa Ciise. 32 Nin weyn buu ahaan doonaa, waxaana loogu yeedhi doonaa
Wiilka Kan ugu sarreeya, Rabbiga Ilaaha ahuna wuxuu siin doonaa carshigii awowgiis
Daa'uud. 33 Weligiiba wuxuu boqor u ahaan doonaa dadkii Yacquub, boqornimadi-
isuna ma idlaan doonto. 34 Kolkaasaa Maryan waxay malaa'igtii ku tidhi, Sidee baa
waxanu ku noqon doonaan? Anigu ninna garan maayo. 35 Malaa'igtii waa u jawaabtay
oo ku tidhi, Ruuxa Quduuska ah ayaa kugu soo degi doona, oo xooggii Kan ugu sarreeya
ayaa hoosiis kuu noqon doona, sidaa darteed kan quduuska ah oo kaa dhalan doona
waxaa loogu yeedhi doonaa Wiilka Ilaah. 36 Bal eeg, ina-adeertaa Elisabedna wiil bay
uuraysatay iyadoo da'weyn; oo tanuna waxay tii madhalays loogu yeedhi jiray u tahay
bisheedii lixaad. 37 Waayo, wax aan Ilaah kari doonin ma jiro. 38 Maryan ayaa tidhi,
Waa i kan, waxaan ahay addoontii Rabbiga. Sidaad u hadashay ha ii noqoto. Markaasaa
malaa'igtii ka tagtay.

Maryan Waxay Booqatay Elisabed; Gabaygii Maryan Ee Ammaanta Ahaa

39 Maalmahaas Maryan baa kacday, oo waxay dhaqso u tagtay dhulkii buuraha
lahaa ilaa magaalo ka mid ah reer Yahuudah, 40 oo waxay gashay gurigii Sakariyas, oo
salaantay Elisabed. 41 Oo waxaa dhacay goortii Elisabed salaantii Maryan maqashay in
ilmihii uurkeeda ku boodbooday; Elisabedna waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska
ah. 42 Markaasay cod dheer ku qaylisay oo tidhi, Dumarka dhexdooda waad ku
barakaysan tahay, oo midhaha uurkaaga waa barakaysan yahay. 43 Xaggee waxanu iiga
yimaadeen in Sayidkayga hooyadiis iigu timaado? 44 Bal eeg, markii codkii salaantaadu
dhegahayga ku dhacay, ilmaha uurkayga ku jira ayaa farxad la boodbooday. 45 Waxaa
barakaysan tii rumaysatay; waayo, waxyaalihii xagga Rabbiga looga sheegay ayay dhici
doonaan. 46 Maryanna waxay tidhi,
Naftaydu Rabbigay weynaynaysaa,
47 Ruuxayguna wuxuu ku reyreeyey Ilaaha Badbaadiyahayga ah.
48 Waayo, wuxuu eegay hoosaysnimada addoontiisa,
Bal eeg, tan iyo hadhow qarniyada oo dhammu waxay iigu yeedhi doonaan tan barakaysan.
49 Waayo, kan xoogga leh ayaa waxyaalo waaweyn ii sameeyey;
Magiciisuna waa Quduus,
50 Tan iyo ab ka ab naxariistiisu waxay gaadhaa
Kuwa isaga ka cabsada.
51 Wuxuu xoog ku sameeyey gacantiisa,
Oo kuwii fikirradii qalbigoodii ku kibray ayuu kala firdhiyey.
52 Kuwii xoogga lahaa ayuu carshiyadoodii ka soo dejiyey
Oo kuwii hooseeyey ayuu sarraysiiyey.
53 Kuwii gaajaysnaa ayuu wax wanaagsan ka dhergiyey,
Kuwii hodanka ahaana iyagoo madhan ayuu diray.
54 Midiidinkiisii Israa'iil ayuu caawiyey
Inuu xusuusto inuu u naxariisto
55 Ibraahim iyo farcankiisii weligoodba
(Siduu awowayaasheennii ula hadlay).

56 Maryan waxay iyada la joogtay abbaaraha saddex bilood, markaasay gurigeeda ku
noqotay.

Dhalashadii Yooxanaa Baabtiisaha; Aabbihiis Gabaygiisii Ammaanta Ahaa

57 Hadda Elisabed wakhtigii ay umuli lahayd ayaa la joogay, oo wiil bay dhashay.
58 Derisyadeedii iyo xigaalkeedii ayay maqleen siduu Rabbigu naxariistiisii ugu
weyneeyey iyada, wayna la farxeen. 59 Waxaa dhacay inay maalintii siddeedaad u
yimaadeen inay wiilkii gudaan, oo waxayna u bixiyeen magicii aabbihiis Sakariyas.
60 Kolkaasaa hooyadiis u jawaabtay oo ku tidhi, Sidaas ma aha; waxaase loogu yeedhi
doonaa Yooxanaa. 61 Waxay ku yidhaahdeen, Xigaalkaaga kuma jiro qof magacaas loo
bixiyey. 62 Waxay aabbihiis gacan ugu tilmaameen oo weyddiiyeen wuxuu doonayay
in loogu yeedho. 63 Markaasuu wuxuu weyddiistay loox oo ku qoray, isagoo leh,
Magiciisu waa Yooxanaa. Wayna wada yaabeen. 64 Kolkiiba afkiisii ayaa furmay, oo
carrabkiisiina waa debcay, markaasuu hadlay oo Ilaah ammaanay. 65 Dadkii agtooda
joogay oo dhammu way wada cabsadeen, oo hadalladan oo dhan waa lagaga hadlayay
dalkii buuraha lahaa oo Yahuudiya oo dhan. 66 Kuwa waxyaalahaas maqlay oo dhan
ayaa qalbigooda geliyey oo waxay yidhaahdeen, Haddaba ilmahanu muxuu noqon
doonaa? Waayo, gacantii Rabbiga ayaa la jirtay isaga.

67 Markaasaa aabbihiis Sakariyas waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, waxna
wuu sii sheegay isagoo leh,
68 Ha ammaanmo Rabbiga ah Ilaaha Israa'iil,
Waayo, dadkiisii ayuu soo booqday oo furtay.
69 Badbaadiye xoog leh ayuu inoogu kiciyey
Gurigii midiidinkiisa Daa'uud,
70 (Siduu afkii nebiyadiisii quduuska ahaa tan iyo bilowgii uga hadli jiray),
71 Inuu inaga badbaadiyo cadaawayaasheenna iyo gacanta kuwa ina neceb oo dhan,
72 Iyo inuu u naxariisto awowayaasheen,
Iyo inuu axdigiisii quduuska ahaa xusuusto,
73 Oo ahaa dhaartii uu awoweheennii Ibraahim ugu dhaartay,
74 Inuu ina siiyo innagoo cadaawayaasheenna gacmahooda laynaga bixiyey
Inaynu baqdinla'aan isaga ugu hawshoonno
75 Quduusnimada iyo xaqnimada isaga hortiisa cimrigeenna oo dhan.
76 Adiguna, ilma yahow, waxaa laguugu yeedhi doonaa nebigii Kan ugu sarreeya,
Waayo, waxaad hor mari doontaa Rabbiga hortiisa inaad jidadkiisa diyaargaraysid;
77 Oo aad dadkiisa ogeysiisid badbaadada
Ee dembidhaafkooda ah,
78 Ee laga hela naxariista weyn ee Ilaaheenna,
Tan qorraxda soo baxda xagga sare inaga soo booqan doonta,
79 Inay iftiimiso kuwa fadhiya gudcurka iyo hooskii dhimashada,
Iyo inay cagaheenna jidkii nabadda ku kaxayso,

80 Wiilkuna waa koray oo ruuxuu ka xoogoobay, wuxuuna joogay cidlada ilaa
maalintii uu Israa'iil istusi lahaa.

2

Dhalashadii Ciise Masiix
(Mat. 1:18-25)

1 Wakhtigaas waxaa dhacay in amar ka soo baxay Kaysar Awgustus in dadka dunida
jooga oo dhan la qoro. 2 Qorniinkaas kolkii ugu horreeyey waxaa la sameeyey markii
Kuranayos xukumi jiray Suuriya. 3 Dhammaan waxay u wada tageen in la qoro, mid
kastaba magaaladiisii. 4 Yuusufna Galili ayuu ka kacay, oo magaaladii Naasared ka
tegey, oo wuxuu aaday Yahuudiya ilaa magaaladii Daa'uud oo Beytlaxam la odhan

jiray, maxaa yeelay, wuxuu ahaa dadkii iyo dhashii Daa'uud, 5 in lala qoro Maryan
oo ahayd tii u doonanayd oo uurka lahayd. 6 Waxaa dhacay kolkay halkaas joogeen
in maalmihii ay umuli lahayd dhammaadeen, 7 waxayna umushay wiilkeedii curadka
ahaa, markaasay maro ku duudduubtay oo qabaal ku jiifisay, waayo, meel ay ku
hoydaan ayay hudheelkii ka waayeen.

8 Dalkaas waxaa jiray adhijirro bannaanka jooga oo habeenkii idahooda ilaalinaya.
9 Malaa'igtii Rabbiga ayaa ag istaagtay, oo ammaanta Rabbiga ayaa iftiimisay hareer-
ahooda, aad bayna u baqeen. 10 Markaasaa malaa'igtii ku tidhi, Ha baqina, waayo,
ogaada, waxaan idiin keenay war wanaagsan oo leh farxad weyn oo u ahaan dadka
oo dhan. 11 Waayo, maanta waxaa magaalada Daa'uud idiinku dhashay Badbaadiye oo
ah Masiixa Rabbiga ah. 12 Oo waxaa calaamo idiin ahaan tan, waxaad heli doontaan
ilmo maro ku duudduuban oo ku jiifa qabaal. 13 Dhaqsoba waxaa malaa'igtii la jirtay
guuto fara badan oo jannada ka timid, wayna ammaanayeen Ilaah oo lahaayeen,
14 Ilaah ha ku ammaanmo meelaha ugu sarreeya,
Xagga dhulkana nabad ha ahaato dadka ka farxiya Ilaah dhexdooda.

15 Waxaa dhacay markii malaa'igihii ka tageen oo jannada ku noqdeen in adhijirradii
isku yidhaahdeen, Haddana aan tagno xataa ilaa Beytlaxam, aan aragnee waxaas
dhacay oo Rabbiga ina ogeysiiyey. 16 Markaasay dhaqso u yimaadeen oo waxay heleen
Maryan iyo Yuusufba iyo ilmihii oo qabaal ku jiifa. 17 Oo goortay arkeen, waxay
ogeysiiyeen hadalka ilmahan looga sheegay iyaga. 18 Dadkii maqlay oo dhanna ayaa
ka yaabay waxyaalihii adhijirradu u sheegeen. 19 Maryanse hadalkaas oo dhan ayay
haysatay oo qalbigeeda kaga fikirtay. 20 Adhijirraduna way noqdeen iyagoo Ilaah ku
ammaanaya oo ku weynaynaya waxyaalihii ay maqleen oo ay arkeen oo dhan, sidii
iyaga loogu sheegay.

21 Goortii siddeed maalmood dhammaatay oo wiilkii la gudi lahaa, magiciisii waxaa
loo baxshay Ciise, sida malaa'igtii ugu bixisay intaan uurka lagu uuraysan.

Ciisaa Rabbiga Loogu Dhiibay Macbudka Dhexdiisa

22 Kolkii maalmihii nadiifiskeeda u dhammaadeen sidii sharciga Muuse lahaa, waxay
geeyeen Yeruusaalem inay Rabbiga u dhiibaan 23 (siday ugu qoran tahay sharciga
Rabbiga, Curad walba oo lab ah waxaa loogu yeedhi doonaa quduus xagga Rabbiga),
24 iyo inay allabari u bixiyaan siday ugu qoran tahay sharciga Rabbiga, Laba qoolley
ama laba xamaam oo yaryar.

Simecoon Iyo Gabaygiisii Ammaanta Ahaa

25 Bal eeg, waxaa Yeruusaalem joogay nin magiciisii ahaa Simecoon. Ninkaasu
wuxuu ahaa nin xaq ah oo cibaado leh; wuxuuna sugayay gargaaridda Israa'iil. Ruuxii
Quduuska ahaana waa dul joogay. 26 Waxaana Ruuxii Quduuska ahaa u muujiyey
inaanu dhimasho arag intaanu Rabbiga Masiixiisa arkin. 27 Oo wuxuu Ruuxii ku galay
macbudka, oo goortii waalidkii keeneen wiilkii Ciise ahaa inay caadadii sharciga ku
sameeyaan, 28 markaasuu gacmihiisa ku qaaday, oo Ilaah ammaanay, oo yidhi,
29 Rabbiyow, imminka addoonkaagu nabad ha ku tago,
Sida hadalkaagu ahaa,
30 Waayo, indhahaygu waxay arkeen badbaadintaada,
31 Tan aad dadka oo dhan hortiis hagaajisay,
32 Oo ah iftiin quruumaha lagu muujiyo,
Iyo ammaanta dadkaaga Israa'iil.
33 Markaasaa aabbihiis iyo hooyadiis ka yaabeen waxyaalihii lagaga hadlay isaga.
34 Simecoon ayaa iyaga u duceeyey, wuxuuna hooyadiis Maryan ku yidhi, Ogow,
wiilkan waxaa loo dhigay dhicidda iyo kicidda kuwa badan oo Israa'iil ku jira, iyo

calaamo ka gees ahaan lagaga hadlo, 35 si ay qalbiyo badan fikirradoodu u muuqan
doonaan. Adigana seef baa naftaada ka mudhbixi doonta.

Anna

36 Waxaa jirtay nebiyad Anna la odhan jiray, ina Fanuu'eel, oo ahayd qoladii
Aasheer, wayna da'weynayd; nin bayna la jirtay toddoba sannadood bikradnimadeeda
dabadeed. 37 Waxayna ahayd carmal xataa afar iyo siddeetan sannadood, macbudkana
kama ay tegin, laakiin Ilaah ayay soon iyo salaad habeen iyo maalinba ku caabudaysay.
38 Saacaddaas qudheeda ayay soo gashay oo Ilaah u mahadnaqday, oo kuwa furashada
Yeruusaalem sugayay oo dhan ayay xaggiisa kala hadashay.

Ciise Carruurnimadiisii

39 Goortay wax walba dhammeeyeen sida sharciga Rabbigu leeyahay, waxay ku
noqdeen Galili ilaa magaaladoodii Naasared.

40 Wiilkii ayaa koray oo itaal weynaaday, waxaana ka buuxsantay xigmad; Ilaah
nimcadiisuna way dul joogtay.

41 Sannad walba waalidkiisii waxay Yeruusaalem u tegi jireen Iiddii Kormaridda.
42 Goortuu laba iyo toban sannadood jiray ayay aadeen sidii caadadii iiddu u ahayd.
43 Oo goortay maalmihii dhammaysteen, oo ay noqonayeen, ayaa Ciise wiilkii ahaa
ku hadhay Yeruusaalem, waalidkiisuna ma ogayn, 44 laakiin iyagoo u malaynaya inuu
dadka la socdo, ayay maalin sii socdeen, markaasay ka dhex doondooneen xigaalkooda
iyo kuway isbarteen. 45 Oo markay heli waayeen ayay Yeruusaalem ku noqdeen oo
ka doondooneen. 46 Waxaa noqotay, saddex maalmood dabadeed, inay macbudka
ka heleen isagoo macallimiinta dhex fadhiya oo dhegaysanaya oo wax weyddiinaya.
47 Dadkii maqlay oo dhan ayaa la yaabay garashadiisii iyo jawaabihiisii. 48 Goortay
arkeen isagii way la yaabeen, oo hooyadiis ayaa ku tidhi, Wiilkaygiiyow, maxaad sidaas
noo yeeshay? Bal eeg, aniga iyo aabbahaa caloolxumo waannu kugu doondoonnay.
49 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Maxaad ii doondoonayseen? Miyaanad ogayn inay igu
waajib tahay inaan danta Aabbahay ku jeedo? 50 Laakiin way garan waayeen hadalkii
uu kula hadlay. 51 Kolkaasuu raacay oo Naasared tegey, wuuna ka dambeeyey iyaga;
laakiinse hooyadiis hadalkaas oo dhan qalbigeeda ayay ku haysatay.

52 Ciisena wuxuu ku koray xigmad iyo dherer iyo nimco, Ilaah iyo dadka hortooda.

3

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8)

1 Waxay ahayd sannaddii shan iyo tobnaad oo Tiberiyas Kaysar boqranaa, markii
Bontiyos Bilaatos xukumi jiray Yahuudiya, oo Herodos taliye u ahaa Galili, walaalkiis
Filibosna taliye u ahaa Ituraya iyo dalkii Tarakhoonitis, oo Lusaniyas taliye u ahaa Abi-
lene, 2 oo Annas iyo Kayafas wadaaddadii sare ahaan jireen, markaasaa ereygii Ilaah
cidlada ugu yimid Yooxanaa ina Sakariyas. 3 Wuxuu yimid Webi Urdun hareerihiis oo
dhan isagoo dadka ku wacdiyeya baabtiiskii toobadda dembidhaafka aawadiis, 4 siday
ugu qoran tahay kitaabkii hadallada Nebi Isayos,

Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya.
5 Dooxo walba waa la buuxin doonaa,
Qar iyo buur walbana waa la gaabin doonaa,
Wixii qalloocanna waa la toosin doonaa,
Jidadka xunxunna waa la simi doonaa,
6 Uunka oo dhammuna badbaadinta Ilaah ayay arki doonaan.

[7] Haddaba wuxuu ku yidhi dadkii badnaa oo u soo baxay inuu baabtiiso iyaga, Dhal
jilbisay, yaa idiinka digay inaad ka carartaan cadhada imanaysa? [8] Haddaba midho
toobad istaahila soo bixiya, hana bilaabina inaad isku tidhaahdaan, Waxaannu leenna-
hay Ibraahim oo aabbe noo ah. Waayo, waxaan idinku leeyahay, Ilaah waa karaa inuu
dhagaxyadan carruur uga kiciyo Ibraahim. [9] Haddeer weliba faaska waxaa la dhigay
geedaha guntooda. Sidaa darteed geed walba oo aan midho wanaagsan soo bixin waa
la gooyaa oo dabka lagu tuuraa. [10] Markaasaa dadkii badnaa weyddiiyeen, oo waxay
ku yidhaahdeen, Haddaba maxaannu samaynaa? [11] Kolkaasuu u jawaabay oo iyagii ku
yidhi, Kii laba khamiis qabaa, ha siiyo kii aan waxba qabin; kii cunto qabaana, sidaas oo
kale ha yeelo. [12] Markaasaa waxaa u yimid cashuurqaadayaal in la baabtiiso, waxayna
ku yidhaahdeen, Macallimow, annaguna maxaannu samaynaa? [13] Isaguna wuxuu
ku yidhi, Waxaa laydiin amray wax ka badan ha qaadanina. [14] Markaasaa askarna
weyddiisay oo ku tidhi, Annaguna maxaannu samaynaa? Wuxuu iyagii ku yidhi, Ninna
ha dulmina, oo ninna ha masabidina; mushahaaradiinnana raalli ku ahaada.
[15] Intii dadku filanayeen oo kulligoodna qalbiyadooda kaga fikirayeen Yooxanaa inuu
yahay Masiixii iyo in kale, [16] ayaa Yooxanaa kulligood u jawaabay oo ku yidhi, Anigu
waxaan idinku baabtiisaa biyo, laakiin waxaa imanaya ku iga itaal weyn, kan aanan
istaahilin inaan yeelmihii kabihiisa furo. Isagu wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa
Quduuska ah iyo dab. [17] Masaftiisu gacantiisay ku jirtaa inuu goobtiisa wax lagu tumo
aad u safeeyo oo sarreenkana maqsinkiisa ku soo ururiyo, laakiin buunshaha ayuu dab
aan demeyn ku gubi doonaa.
[18] Digniin badan oo kale ayuu dadka ku wacdiyey. [19] Laakiin kolkuu taliye Herodos
u canaantay walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya aawadeed, iyo waxyaalaha xunxun
oo Herodos sameeyey oo dhan aawadood, [20] ayaa Herodos waxan oo dhan weliba ku
daray inuu Yooxanaa ku xidho xabsigii.

Ciise Waa La Baabtiisay
(Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11)

[21] Markii dadkii oo dhan la baabtiisay, waxaa dhacay in Ciisena la baabtiisay, oo intuu
tukanayay ayaa samadu furantay, [22] oo Ruuxa Quduuska ah ayaa dushiisa ku soo degay
isagoo muuqasho jidh leh oo qoolley u eg, waxaana samada ka yimid cod leh, Adigu
waxaad tahay Wiilkayga aan jeclahay; ee waan kugu faraxsanahay.

Abtirsiinta Ciise
(Mat. 1:1-17)

[23] Oo Ciise markuu bilaabay inuu wax baro, wuxuu ahaa qiyaas soddon jir, isagoo
ahaa (sida loo moodayay) ina Yuusuf, kan ahaa ina Heli, [24] kan ahaa ina Matad, kan
ahaa ina Laawi, kan ahaa ina Malki, kan ahaa ina Yanna, [25] kan ahaa ina Yuusuf, kan
ahaa ina Matatiyas, kan ahaa ina Caamoos, kan ahaa ina Na'uum, kan ahaa ina Esli, kan
ahaa ina Naggay, [26] kan ahaa ina Ma'ad, kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa ina Semey,
kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina Yuuda, [27] kan ahaa ina Yo'anna, kan ahaa ina Reesa,
kan ahaa ina Serubaabel, kan ahaa ina Salaatii'eel, kan ahaa ina Neeri, [28] kan ahaa ina
Malki, kan ahaa ina Addi, kan ahaa ina Koosam, kan ahaa ina Elmoodam, kan ahaa ina
Ceer, [29] kan ahaa ina Yooses, kan ahaa ina Eliiceser, kan ahaa ina Yoorim, kan ahaa ina
Matad, kan ahaa ina Laawi, [30] kan ahaa ina Simecoon, kan ahaa ina Yuuda, kan ahaa
ina Yuusuf, kan ahaa ina Yoonam, kan ahaa ina Eliyaqiim, [31] kan ahaa ina Mele'as, kan
ahaa ina Menna, kan ahaa ina Matata, kan ahaa ina Naataan, kan ahaa ina Daa'uud,
[32] kan ahaa ina Yesay, kan ahaa ina Coobeed, kan ahaa ina Bocas, kan ahaa ina Salmoon,
kan ahaa ina Naasoon, [33] kan ahaa ina Caminadaab, kan ahaa ina Araam, kan ahaa ina
Esroom, kan ahaa ina Feres, kan ahaa ina Yahuudah, [34] kan ahaa ina Yacquub, kan ahaa
ina Isxaaq, kan ahaa ina Ibraahim, kan ahaa ina Tara, kan ahaa ina Naakoor, [35] kan ahaa
ina Seruukh, kan ahaa ina Ragaw, kan ahaa ina Faleg, kan ahaa ina Xeber, kan ahaa

ina Salah, 36 kan ahaa ina Qaynaan, kan ahaa ina Arfaksad, kan ahaa ina Sheem, kan
ahaa ina Nuux, kan ahaa ina Lameg, 37 kan ahaa ina Metushelax, kan ahaa ina Enoog,
kan ahaa ina Yaared, kan ahaa ina Mahalaleel, kan ahaa ina Qaynaan, 38 kan ahaa ina
Enoos, kan ahaa ina Seed, kan ahaa ina Aadan, kan ahaa ina Ilaah.

4

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado
(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13)

1 Ciise waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, oo Webi Urdun ayuu ka noqday,
oo Ruuxii baa cidlada u kaxeeyey. 2 Afartan maalmood ayaa Ibliisku jirrabayay.
Maalmahaasna waxba ma cunin. Goortay maalmihii dhammaadeen ayuu gaajooday.
3 Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah ku dheh dhagaxan,
Kibis noqo. 4 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Dadku waa inaanu
kibis oo keliya ku noolaan. 5 Oo markuu kor u kaxeeyey wuxuu wakhti yar ku tusay
quruumaha dunida oo dhan. 6 Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Amarkan oo dhan
waan ku siinayaa iyo ammaantoodaba, waayo, waa lay siiyey; oo kii aan doonayo ayaan
siiyaa. 7 Haddaba haddaad hortayda i caabuddid, kulli adaa lahaan doona. 8 Markaasaa
Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga Ilaahaaga
ah oo waa inaad isagoo keliya u adeegto. 9 Markaasuu Yeruusaalem geeyey, wuxuuna
saaray munaaraddii macbudka oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah, halkan hoos
iskaga tuur; 10 waayo, waa qoran tahay,
Malaa'igihiisa ayuu ku amri doonaa inay ku ilaaliyaan, 11 iyo,
Inay gacmahooda sare kuugu qabtaan inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin.
12 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Waa la yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ah waa inaanad
jirrabin.
13 Ibliiskiina markuu jirrabaad walba dhammeeyey ayuu ka tegey intii wakhti ah.

Bilowgii Wacdiga Ciise
(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15)

14 Markaasaa Ciise wuxuu xooggii Ruuxa kula noqday Galili, warkiisuna wuxuu
gaadhay dhulka ku wareegsan oo dhan. 15 Sunagogyadoodana ayuu wax ku baray,
dhammaanna waa la wada ammaanay isaga.

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared
(Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6)

16 Markaasuu wuxuu yimid Naasared oo ahayd meeshuu ku koray, oo maalin-
tii sabtida sida caadadiisu ahayd ayuu sunagogga galay, wuuna istaagay inuu wax
akhriyo. 17 Waxaa loo dhiibay kitaabkii Nebi Isayos, oo goortuu kitaabkii furay ayuu
helay meeshii lagu qoray,
18 Ruuxii Rabbiga ayaa i dul jooga,
Waayo, wuxuu ii subkay inaan war wanaagsan masaakiinta ku wacdiyo,
Wuxuuna ii soo diray inaan kuwa xidhan furriinnimada ogeysiiyo
Iyo kuwa indhaha la' soo celinta araggooda
Iyo inaan kuwa nabaraysan soo furfuro,
19 Iyo inaan dadka ogeysiiyo sannadda qaabbilaadda ah ee Rabbiga.
20 Intuu kitaabkii duudduubay ayuu midiidinka u dhiibay oo fadhiistay; oo dadkii
sunagoggii ku jiray oo dhan ayaa indhaha ku taagay. 21 Markaasuu bilaabay inuu
ku yidhaahdo, Maanta Qorniinkan dhegihiinnu maqlay waa rumoobay. 22 Kulligood
markhaati bay ahaayeen, wayna ka yaabeen hadallada nimcada leh oo afkiisa ka soo
baxay, markaasay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn wiilkii Yuusuf? 23 Kolkaasuu
ku yidhi, Shakila'aan waxaad masaalkan igu odhan doontaan, Dhakhtarow, isbogsii.

Wax kastoo aannu maqalnay oo Kafarna'um lagu sameeyey, halkan dhulkaagana ku
samee. 24 Markaasuu ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Nebina dalkiisa laguma
aqbalo. 25 Laakiin runtii waxaan idinku leeyahay, Wakhtigii Eliyaas waxaa Israa'iil ku
jiray carmallo badan oo nimankoodii ka dhinteen markii cirku saddex sannadood iyo
lix bilood xidhmay oo abaar weyni dhulka oo dhan ka dhacday. 26 Laakiin middoodna
Eliyaas looma dirin, naag carmal ah oo magaalada Sarefta oo dalka Siidoon ku jirtay
maahee. 27 Wakhtigii Nebi Eliishaana waxaa Israa'iil ku jiray dad badan oo baras leh,
midkoodna lama daahirin Nacamaan reer Suuriya maahee. 28 Markii kuwii sunagogga
ku jiray oo dhan waxaas maqleen ayay aad u cadhoodeen. 29 Markaasay kaceen
oo magaaladii ka saareen, waxayna u kaxeeyeen buurtii magaaladoodii ka dhisnayd
qarkeedii inay ka tuuraan. 30 Laakiin isagu intuu dhex maray ayuu iska tegey.

Jinnoolihii La Bogsiiyey
(Mar. 1:21-28)

31 Wuxuuna u degay Kafarna'um oo magaalada Galili ah. Oo maalmihii sabtida ayuu
dadka wax barayay. 32 Waxbariddiisiina way la yaabeen, waayo, hadalkiisu amar buu
lahaa. 33 Waxaana sunagogga joogay nin jinni wasakh leh qaba. Cod weyn ayuu ku
qayliyey, oo wuxuu yidhi, 34 Na daa! Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer Naasaredow?
Ma waxaad u timid inaad na baabbi'iso? Anigu waa ku garanayaa kii aad tahay, Kan
Quduuska ah ee Ilaah. 35 Ciise baa canaantay oo ku yidhi, Aamus oo ka soo bax.
Jinniguna goortuu ninkii dhexda ku tuuray ayuu ka soo baxay, waxbana ma uu yeelin.
36 Yaab weyn ayaa ku wada dhacay; wayna isla wada hadleen oo yidhaahdeen, Waa
maxay hadalkan? waayo, jinniyada wasakhda leh ayuu amar iyo xoog ku xukumaa,
wayna ka baxaan. 37 Meel kasta oo dalka ku wareegsan ayaa warka isaga ku saabsan
gaadhay.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Simoon Soddohdiis Iyo Qaar Kale Oo Badan
(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-39)

38 Markaasuu sunagoggi ka soo kacay, oo wuxuu galay gurigii Simoon. Simoon
soddohdiisna qandho weyn ayay qabtay, markaasay isaga u baryeen aawadeed, 39 oo
intuu isa soo dul taagay ayuu qandhadii canaantay, wayna daysay. Kolkiiba way kacday
oo u adeegtay iyagii.

40 Markii qorraxdu sii dhacaysay, dadkii oo dhan oo lahaa dad cudurro kala cayn-
cayn ah qabay ayay isaga u keeneen; mid kastaba gacmihiisuu saaray oo bogsiiyey.
41 Jinniyona dad badan ayay ka soo baxeen, iyagoo qaylinaya oo leh, Adigu waxaad
tahay Wiilka Ilaah. Isaguse waa canaantay oo uma oggolaanin inay hadlaan, waayo,
waxay garanayeen inuu Masiixa yahay.

42 Goortii ay maalintii noqotay, ayuu baxay oo meel cidla ah tegey; dadkii badnaana
way doondooneen oo u yimaadeen. Wayna qabteen si aanu uga tegin. 43 Laakiin
wuxuu iyagii ku yidhi, Waa inaan magaalooyinka kalena injiilka boqortooyada Ilaah
ku wacdiyo, waayo, sidaa darteeda waa la ii soo diray.

44 Sunagogyada Galilina ayuu dadka ka dhex wacdiyi jiray.

5

Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay
(Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

1 Intii dadkii oo dhan isku soo cidhiidhiyeen inay ereygii Ilaah maqlaan, ayuu is-
ag taagay badda Gennesared; 2 oo wuxuu arkay laba doonniyood oo badda ag taal;
laakiin kalluumaystayaashii waa ka degeen, oo shabagyadoodii ayay maydhayeen.
3 Markaasuu fuulay doonniyihii middood oo Simoon lahaa, wuxuuna ka baryay inuu in
yar dhulka ka durkiyo. Markaasuu fadhiistay oo dadkii wax ka dhex baray doonnidii.

4 Goortuu hadalkii dhammeeyey ayuu Simoon ku yidhi, Meesha biyaha u dheer gee, oo
shabagyadiinna ku dejiya si aad kalluun u heshaan. 5 Simoon baa u jawaabay oo ku
yidhi, Macallimow, xalay oo dhan ayaannu hawshoonnay, waxbana ma aannu qaban,
laakiin hadalkaaga dartii shabagyada waan dejinayaa. 6 Goortay waxaas yeeleen
waxay ku qabteen kalluun tiro badan, shabagyadooduna way kala dillaaci gaadheen.
7 Markaasay u gacan haadiyeen wehelladoodii doonnida kale ku jiray inay yimaadaan
oo caawiyaan. Wayna yimaadeen, oo waxay buuxiyeen labadii doonniyood, sidaa
darteed ayay u dhowaadeen inay degaan. 8 Laakiin Simoon Butros goortuu waxaas
arkay, ayuu Ciise jilbihiisa isku tuuray, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaan ahay nin
dembi leh, ee iga tag. 9 Maxaa yeelay, isaga iyo kuwii la jirayba, waxay la yaabeen
kalluunkii badnaa oo ay qabteen. 10 Sidoo kalena waxaa la yaabay Yacquub iyo
Yooxanaa oo wiilashii Sebedi ahaa, kuwii wehello Simoon la ahaa. Ciisena wuxuu
Simoon ku yidhi, Ha baqin, hadda iyo hadhowba dad baad jillaabi doontaa. 11 Markay
doonniyahoodii dhulkii geeyeen, ayay wax walba ka tageen, markaasay raaceen isaga.

Baraslihii La Bogsiiyey
(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

12 Goortuu magaalooyinka middood ku jiray, waxaa la arkay nin baras miidhan
ah. Isaguna markuu Ciise arkay, wejigiisuu dhulka dhigay oo ka baryay isagoo leh,
Sayidow, haddaad doonaysid waad i daahirin kartaa. 13 Oo intuu gacantiisa soo taagay,
ayuu taabtay, oo ku yidhi, Waan doonayaa ee daahirsanow. Oo kolkiiba baraskii waa ka
baxay. 14 Markaasuu ku amray, Ninna ha u sheegin, laakiin jidkaaga mar oo wadaadka
istus. Waxaad daahirsanaantaada u bixisaa wixii Muuse amray, marag iyaga ha u
ahaatee. 15 Laakiin weliba warkii isaga ku saabsanaa ayaa sii fiday; o dad aad u badan
ayaa u yimid inay maqlaan, iyo in bukaankooda laga bogsiiyo. 16 Markaasuu, intuu ku
noqday meelo cidla ah, ku tukaday.

Curyaankii La Bogsiiyey
(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

17 Maalmahaas middood waxaa dhacay inuu wax barayay, oo halkaasna waxaa ag
fadhiyey qaar Farrisiinta iyo macallimiintii sharciga ah oo ka yimid magaalo walba
oo Galili iyo Yahuudiya iyo Yeruusaalem; xoogga Rabbiguna waa la jiray isaga si uu u
bogsiiyo kuwa buka. 18 Markaasaa niman waxay sariir ku soo qaadeen nin curyaan ah,
waxayna doonayeen inay gudaha geliyaan oo hortiisa dhigaan. 19 Markay heli waayeen
meel ay ka geliyaan dadkii badnaa aawadiis, ayay guriga dushiisa fuuleen, oo saqafka
ayay ka dusiyeen isaga iyo sariirtiisii, oo ay dhex dhigeen Ciise hortiisa. 20 Goortuu
rumaysadkoodii arkay ayuu ku yidhi, Nin yahow, dembiyadaadu waa kaa cafiyan
yihiin. 21 Markaasaa culimmadii iyo Farrisiintii waxay bilaabeen inay fikiraan iyagoo
leh, Ayuu yahay kan caytamayaa? Ayaa dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya maahee?
22 Laakiin Ciise goortuu fikirradoodii gartay ayuu u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad
qalbiyadiinna uga fikiraysaan? 23 Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu
waa kaa cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco? 24 Laakiin si aad ku
garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (ayuu
ninkii curyaanka ahaa ku yidhi), Waxaan kugu leeyahay, Kac oo sariirtaada qaado oo
gurigaaga tag. 25 Kolkiiba hortood ayuu kacay, oo qaatay wixii uu ku jiifay, oo gurigiisa
tegey, isagoo Ilaah ammaanaya. 26 Markaasay wada yaabeen oo Ilaah ammaaneen, aad
bayna u baqeen, oo waxay yidhaahdeen, Maanta waxaannu aragnay waxyaalo yaab
leh.

U Yeedhidda Laawi
(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

[27] Waxyaalahaas dabadood ayuu baxay, oo wuxuu arkay cashuurqaade Laawi la
odhan jiray oo fadhiya meeshii cashuurta lagu qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac.
[28] Markaasuu wax walba ka tegey, wuuna kacay oo raacay. [29] Laawi wuxuu gurigiisa
ugu sameeyey diyaafad weyn. Waxaana joogay qaar badan oo cashuurqaadayaal ah iyo
qaar kale oo cunto ula fadhiya iyaga. [30] Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadoodii, intay
xertiisii ka gunuunaceen, waxay ku yidhaahdeen, Maxaad cashuurqaadayaasha iyo
dembilayaasha wax ula cuntaan oo ula cabtaan? [31] Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Kuwa ladan dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan. [32] Anigu uma
aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaashase toobadda
ugu yeedho ayaan u imid.

Wax Soonka Ku Saabsan
(Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22)

[33] Waxay ku yidhaahdeen, Xerta Yooxanaa marar badan bay soomaan oo tukadaan,
kuwa Farrisiintuna sidaas oo kale ayay yeelaan, laakiin kuwaagu wax bay cunaan oo
cabbaan. [34] Ciise wuxuu ku yidhi, Ma ku dirqi karaysaan saaxiibbadii arooska inay
soomaan kolkuu aroosku la joogo? [35] Laakiin maalmaha ayaa iman doona; oo kolkii
arooska laga qaadi doono, kolkaasay maalmahaas soomi doonaan. [36] Weliba wuxuu
kula hadlay masaal isagoo leh, Ninna karriin kama jeexo dhar cusub inuu dhar duug
ah ku tolo, haddii kale tan cusub ayuu jeexayaa, oo karriintii laga soo gooyay dharkii
cusbaa la heshiin mayso kan duugga ah. [37] Ninna khamri cusub kuma shubo qarbeddo
duug ah, haddii kale khamrigii cusbaa ayaa qarbeddada kala dildillaacinaya, oo waa
daadanayaa; qarbeddaduna waa hallaabayaan. [38] Laakiin khamri cusub waa in lagu
shubaa qarbeddo cuscusub. [39] Ma jiro nin, hadduu khamri duug ah cabbay, doonaya
kan cusub, waayo, wuxuu leeyahay, Kan duugga ah ayaa wanaagsan.

6

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan
(Mat. 12:1-14; Mar. 2:23--3:6)

[1] Maalin sabti ah waxaa dhacay inuu beeraha dhex marayay, xertiisuna waxay
jarteen sabuulladii, oo intay gacmahooda ku xoqeen ayay cuneen. [2] Laakiin Farrisiintii
qaarkood waxay ku yidhaahdeen, Maxaad u samaynaysaan wixii aan xalaal ahayn in
sabtida la sameeyo? [3] Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin wixii
Daa'uud sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo kuwii la jiray, [4] siduu gurigii Ilaah u
galay oo uu u qaaday *kibistii tusniinta oo u cunay oo u siiyey kuwii la jiray, tan aan
xalaal u ahayn in la cuno wadaaddada maahee? [5] Markaasuu iyagii ku yidhi, Wiilka
Aadanahu waa sayidka sabtida.

[6] Waxaa sabti kale dhacay inuu sunagogga galay oo wax ku baray; halkaasna waxaa
joogay nin gacantiisa midigeed engegnayd. [7] Culimmadii iyo Farrisiintii ayaa fiirinayay
inuu sabtida wax bogsiinayo iyo in kale, si ay ugu helaan wax ay ku ashtakeeyaan.
[8] Isaguse wuxuu gartay fikirradoodii; goortaasuu ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Kac
oo dhexda isa soo taag. Wuuna kacay oo istaagay. [9] Ciise wuxuu ku yidhi, Wax baan idin
weyddiinayaa, Sabtida ma xalaal baa in wanaag la falo ama shar, in naf la badbaadiyo
ama in la dilo? [10] Markaasuu isha wada mariyey, wuxuuna ninkii ku yidhi, Gacantaada
soo taag. Markaasuu yeelay sidaas, gacantiisuna waa bogsatay. [11] Markaasay aad u
cadhoodeen, oo waxay ka wada hadleen waxay Ciise ku samayn lahaayeen.

Ciise Wuxuu Doortay Laba Iyo Tobankii Rasuul
(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

* **6:4** kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah.

[12] Maalmahaas waxaa dhacay inuu buurta u baxay inuu tukado. Habeenkii oo dhan
wuxuu waday inuu Ilaah u tukado. [13] Oo goortay maalin noqotay ayuu xertiisii u
yeedhay. Markaasuu laba iyo toban ka soo saaray, wuxuuna u bixiyey rasuullo; [14] oo
waxay ahayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey, iyo walaalkiis Andaros, iyo Yacquub
iyo Yooxanaa, iyo Filibos iyo Bartolomayos, iyo [15] Matayos iyo Toomas, iyo Yacquub ina
Alfayos, iyo Simoon oo la odhan jiray Qiiroleh, [16] iyo Yuudas ina Yacquub, iyo Yuudas
Iskariyod, kii gacangeliyey. [17] Markaasuu hoos ula degay, oo bannaan ayuu istaagay,
isaga iyo qaar badan oo xertiisa ah, iyo dad badan oo Yahuudiya iyo Yeruusaalem iyo
xeebaha Turos iyo Siidoon uga yimaadeen inay maqlaan iyo in cudurradooda laga
bogsiiyo. [18] Oo kuwo jinniyo wasakh leh derdereenna waa la bogsiiyey. [19] Dadkii
badnaa oo dhan waxay doonayeen inay taabtaan isaga, waayo, xoog baa ka soo baxay
oo wada bogsiiyey.

Kuwa Barakaysan Iyo Kuwa Hoogga Leh
(Mat. 5:1-12)

[20] Markaasuu kor u fiiriyey oo xertiisii eegay oo ku yidhi, Waxaa barakaysan kuwi-
inna masaakiinta ah, waayo, boqortooyadii Ilaah idinkaa leh. [21] Waxaana barakaysan
kuwiinna haddeer gaajaysan, waayo, waad dhergi doontaan. Waxaana barakaysan
kuwiinna haddeer ooyaya, waayo, waad qosli doontaan. [22] Waad barakaysan tihiin
goortii dadku idin necbaado, oo goortay dhexdooda idinka saaraan, oo idin caayaan, oo
magacyadiinna sida wax shar leh u tuuraan Wiilkii Aadanaha aawadiis. [23] Maalintaas
reyreeya oo farxad ku boodbooda, waayo, bal ogaada, abaalgudkiinnu waa ku weyn
yahay jannada, waayo, awowayaashood sidaasay nebiyadii ku samayn jireen. [24] Hoog
waxaa leh kuwiinna hodanka ah, waayo, gargaarkiinna waad hesheen. [25] Hoogna
waxaa leh kuwiinna haddeer dheregsan, waayo, waad gaajoon doontaan; hoogna
waxaa leh kuwiinna haddeer qoslaya, waayo, waad barooran doontaan oo ooyi doon-
taan. [26] Waa idiin hoog markii dadka oo dhammu wanaag idinka sheego, waayo,
awowayaashood sidaasay nebiyadii beenta ahaa ku samayn jireen.

Cadowyadiinna Jeclaada
(Mat. 5:38-48)

[27] Laakiin waxaan idinku leeyahay kuwiinna maqlaya, Cadowyadiinna jeclaada,
kuwa idin necebna wax wanaagsan u sameeya. [28] Kuwa idin habaara u duceeya, kuwa
idin caayana Ilaah u barya. [29] Kii dhabanka kaa dhirbaaxa, kan kalena u du; oo kii
maradaada kaa qaata, khamiiskaagana ha ka celin. [30] Mid walba oo wax kaa barya, sii;
kii waxaaga qaatana, ha ka baryin. [31] Oo sidaad doonaysaan in dadku idiin sameeyo,
idinkuna sidaas oo kale u sameeya iyaga. [32] Haddaad jeceshihiin kuwa idin jecel,
mahadmaad heshaan? Waayo, xataa dembilayaashuba way jecel yihiin kuwa jecel
iyaga. [33] Haddaad wanaag u fashaan kuwa wanaag idiin fala, mahadmaad heshaan?
Waayo, xataa dembilayaashuba sidaasay yeelaan. [34] Haddaad wax amaahisaan kuwa
aad ka rajaynaysaan inaad ka heshaan, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa dembi-
layaashuba way amaahiyaan dembilayaasha inay ka helaan intii oo kale. [35] Laakiin
cadowyadiinna jeclaada, oo wanaag u sameeya, oo amaahiya, idinkoo aan waxba ka
rajaynaynin, abaalgudkiinnuna waa badan doonaa, oo waxaadna noqon doontaan
wiilashii Kan ugu sarreeya, waayo, isagu waa u roon yahay kuwa aan mahadnaqin iyo
kuwa sharka leh. [36] Naxariis lahaada sida Aabbihiin naxariis u leeyahay.

Dad Kale Ha Xukumina
(Mat. 7:1-5)

[37] Cidna ha xukumina, idinkana laydinma xukumi doono. Ninnana wax ha ku
garaynina, idinkana wax laydinkuma garayn doono e; dhaafa oo waa laydin dhaafi
doonaa. [38] Siiya oo waa laydin siin doonaa; qiyaas wanaagsan oo hoos u riixriixan oo

ruxan oo buuxdhaafaya ayaa laydinku siin doonaa faraqiinna, waayo, qiyaastii aad ku
qiyaastaan ayaa laydiinku qiyaasi doonaa.
39 Markaasuu masaal kula hadlay. Indhoole indhoole ma hagi karaa? Labadoodu
miyaanay god ku dhici doonin? 40 Qof xer ah macallinkiisa kama sarreeyo, laakiin
mid walba markuu wanaag u dhan yahay wuxuu noqon doonaa sida macallinkiisa oo
kale. 41 Saxarka isha walaalkaa ku jira maxaad u aragtaa, dogobka ishaada ku jirase
aad u fiirsan weydaa? 42 Sidee baad walaalkaa ugu odhan kartaa, Walaalow i daa,
saxarka ishaada ku jira aan kaa saaree, adiga oo aan arkaynin dogobka ishaada ku
jira? Labawejiile yahow, horta dogobka ishaada ku jira iska saar, goortaasaad bayaan
u arkaysaa inaad saxarka isha walaalkaa ku jira ka saarto. 43 Waayo, ma jiro geed
wanaagsan oo midho xun dhalaa, welibana ma jiro geed xun oo midho wanaagsan
dhalaa. 44 Maxaa yeelay, geed kasta waxaa laga garanayaa midhihiisa. Waayo, berde
lagama guro qudhac, canabkana lagama guro geed qodxan leh. 45 Ninka wanaagsan
wuxuu maalka wanaagsan oo qalbiga ku jira ka soo saaraa wax wanaagsan; kan sharka
lehna wuxuu sharka ka soo saaraa wax shar ah; waayo, afkiisu wuxuu ku hadlaa waxa
qalbiga ku badan.

Labada Aasaas
(Mat. 7:24-27)

46 Maxaad iigu yeedhaan, Rabbow, Rabbow, oo aad u yeeli weydaan wixii aan
leeyahay? 47 Kii kasta oo ii yimaada, oo ereyadayda maqla, oo yeela, waxaan idin
tusayaa kuu u eg yahay. 48 Isagu wuxuu u eg yahay nin guri dhisay, oo qoday oo hoos u
dheereeyey; aasaaskiina ayuu dhagax weyn ka dul dhisay. Goortii daadku yimid ayaa
webigu ku soo jabay gurigaas, xoog uu ku gilgilose ma lahayn, waayo, si wanaagsan
ayaa loo dhisay. 49 Laakiin kii maqla oo aan yeelin, wuxuu u eg yahay nin dhulka ka
dhisay guri aan aasaas lahayn. Kan webigu ku soo jabay, oo kolkiiba ayuu dumay, oo
dumiddii gurigaasu waa weynayd.

7

Addoonkii Boqol-u-Taliyaha Waa La Bogsiiyey
(Mat. 8:5-13)

1 Goortuu hadalladiisa ku dhammeeyey dadka dhegaysadkooda ayuu Kafarna'um
galay.
2 Boqol-u-taliye addoonkiisii uu jeclaa ayaa bukay oo dhimashuu u dhowaa. 3 Goortuu
maqlay wax Ciise ku saabsan, ayuu waayeelladii Yuhuudda u diray isaga, oo ka baryay
inuu yimaado oo addoonkiisa bogsiiyo. 4 Goortay Ciise u yimaadeen, aad bay u
baryeen oo ku yidhaahdeen, Isagu waa istaahilaa inaad waxaas u yeeshid, 5 waayo,
quruunteenna ayuu jecel yahay, oo sunagog ayuu noo dhisay. 6 Markaasaa Ciise raacay,
oo isagoo aan guriga ka fogayn, ayaa boqol-u-taliyihii saaxiibbo u soo diray oo ku yidhi,
Sayidow, ha isdhibin, waayo, anigu ma istaahilo inaad saqafka gurigayga hoostiisa soo
gashid. 7 Saas aawadeed uma aan malaynaynin inaan istaahilo inaan kuu imaado;
laakiin hadal dheh, midiidinkayguna waa bogsan doonaa. 8 Waayo, anigu waxaan ahay
nin laga sarreeyo, oo askar baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku idhaahdaa, Tag, wuuna
tagaa; mid kalena, Kaalay, wuuna yimaadaa; midiidinkaygana, Waxan samee, wuuna
sameeyaa. 9 Goortuu Ciise taas maqlay, wuu ka yaabay, oo intuu dadkii la socday ku
jeestay ayuu ku yidhi, Waxaan idinku leeyahay, Rumaysad sidaas u weyn oo kale reer
binu Israa'iil kama dhex helin. 10 Kuwii la soo dirayna kolkay gurigii ku noqdeen, waxay
heleen addoonkii oo ladan.

Carmalkii Na'in Joogtay Wiilkeedii Waa La Soo Nooleeyey

11 Markii dambe waxaa noqotay inuu galay magaalada Na'in la odhan jiray; waxaana
raacay xertiisii, iyo dad badanba. 12 Oo goortuu iriddii magaalada ku soo dhowaaday,
waxaa dibadda loo waday nin meyd ah oo madi u ahaa hooyadiis; iyaduna waxay ahayd
carmal. Oo waxaa iyada la jiray dad badan oo magaalada. 13 Rabbigu goortuu arkay
iyada, ayuu u naxariistay oo ku yidhi, Ha ooyin. 14 Oo intuu ku soo dhowaaday, ayuu
taabtay rabrabtii. Kuwii sidayna way joogsadeen. Markaasuu yidhi, Dhallinyarow,
waxaan kugu leeyahay, Kac. 15 Kolkaasaa kii dhintay sara fadhiistay oo bilaabay inuu
hadlo, oo markaasaa Ciise isagii u dhiibay hooyadiis. 16 Kulligood baqdin baa ku
wada dhacday, oo Ilaah bay ammaaneen iyagoo leh, Nebi weyn ayaa dhexdeenna ka
kacay. Ilaahna waa soo booqday dadkiisa. 17 Warkaas isaga ku saabsan ayaa gaadhay
Yahuudiya oo dhan iyo dhulka ku wareegsan oo dhan.

Yooxanaa Baabtiisaha
(Mat. 11:2-19)

18 Yooxanaa xertiisa ayaa waxaas oo dhan uga warrantay. 19 Markaasaa Yooxanaa
wuxuu u yeedhay laba xertiisii ah oo Ciise u soo diray, oo ku yidhi, Miyaad tahay kan
imanaya mise mid kalaannu dhawrnaa? 20 Nimankii goortay u yimaadeen, waxay
ku yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha ayaa noo soo kaa diray isagoo leh, Miyaad
tahay kan imanaya mise mid kalaannu dhawrnaa? 21 Saacaddaas qudheeda ayuu
dad badan ka bogsiiyey bukaankooda iyo cudurradooda iyo jinniyadooda sharka leh.
Indhoolayaal badanna wuxuu ugu roonaaday inay wax arkaan. 22 Markaasaa Ciise u
jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga warrama waxaad aragteen iyo waxaad
maqasheen. Kuwii indhaha la'aa wax bay arkaan, kuwii lugahala'aana way socdaan,
kuwii baraska qabayna waa la nadiifiyey, kuwii dhegahala'aana wax bay maqlaan,
kuwii dhintayna waa la kiciyey, masaakiintana injiilka waa lagu wacdiyaa, 23 oo
waxaana barakaysan kan aan iga xumaanin.

24 Kuwii Yooxanaa diray goortay tageen, wuxuu bilaabay inuu dadkii badnaa wax uga
sheego Yooxanaa. Maxaad cidlada ugu baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan
cawsduur dabaylu ruxayso? 25 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad
soo aragtaan nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka wanaagsan qaba oo hodan ku nool
waxay joogaan guryaha boqorrada. 26 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd
inaad nebi soo aragtaan? Haah, waxaan idinku leeyahay, Mid nebi ka sarreeya. 27 Kanu
waa kii laga qoray,

Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,

Kan jidkaaga ku sii diyaargarayn doona hortaada.

28 Waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay, mid Yooxanaa ka weyn ma
jiro, laakiin kan boqortooyada Ilaah ugu yar ayaa ka weyn. 29 Dadkii maqlay oo
dhan iyo cashuurqaadayaashiiba waxay caddeeyeen inuu Ilaah yahay xaq, iyagoo ah
kuwii lagu baabtiisay baabtiiskii Yooxanaa. 30 Laakiin Farrisiintii iyo kuwii sharciga
yiqiin ayaa waanadii Ilaah naftooda darteed u diiday iyagoo aan Yooxanaa baabtiisin.
31 Haddaba maxaan nimanka qarnigan u ekaysiiyaa? Maxay u eg yihiin? 32 Waxay u eg
yihiin carruur suuqa fadhida oo isu yeedhyeedhaysa iyagoo leh, Biibiile baannu idiin
yeedhinnay, oo waad cayaari weydeen, waannu baroorannay oo waad ooyi weydeen.
33 Waayo, Yooxanaa Baabtiisaha waa yimid isagoo aan kibis cunaynin oo aan khamri
cabbaynin; waxaadna tidhaahdaan, Jinni buu qabaa. 34 Wiilka Aadanahu waa yimid
isagoo wax cunaya oo cabbaya, waxaadna tidhaahdaan, Eeg, waa nin cir weyn oo
khamriyacab ah oo saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo dembilayaal. 35 Xigmaddu inay
xaq tahay waa laga caddeeyey xaggii carruurteeda oo dhan.

Cagasubkintii Ciise Iyo Masaalka Ku Saabsan Labadii Nin Oo Daynka Qabtay

36 Farrisiinta midkood ayaa weyddiistay inuu wax la cuno, wuuna galay gurigii Far-
risiga oo cunto u fadhiistay. 37 Bal eeg, naag magaalada joogtay oo dembi lahayd goortay
ogaatay inuu gurigii Farrisiga cunto u fadhiyo, waxay soo qaadatay weel *alabastar ah
oo cadar ku jiro. 38 Way isdaba taagtay cagihiisa agtooda iyadoo ooyaysa, waxayna
bilaabtay inay ilmada cagihiisa ku qoyso, oo ay timaha madaxeeda ku tirtirto, oo
cagihiisay dhunkatay, oo cadarkii marisay. 39 Farrisigii u yeedhay isaga, goortuu arkay,
ayuu isla hadlay isagoo leh, Ninkan hadduu nebi yahay, wuu ogaan lahaa naagtan
taataabatay cid ay tahay iyo waxay tahay inay tahay dembile. 40 Ciise baa u jawaabay oo
ku yidhi, Simoonow, hal baan ku leeyahay. Wuxuu yidhi, Dheh, Macallimow. 41 Waxaa
jiray amaahiye laba nin amaah ku lahaa, mid wuxuu ku lahaa shan boqol oo dinaar,
midka kalena konton. 42 Goortii ay waayeen waxay bixiyaan, ayuu labadoodiiba u
dhaafay. Haddaba iyamaa ahaan doona kan jacayl badan? 43 Simoon baa u jawaabay
oo ku yidhi, Waxaan u malaynayaa, kan uu wax badan u dhaafay. Wuxuu ku yidhi,
Si hagaagsan baad u qiyaastay. 44 Kolkaasuu naagtii u jeestay, oo wuxuu Simoon
ku yidhi, Naagtan ma aragtaa? Anigu gurigaagaan galay; biyo cagahayga iima aad
siin, laakiin iyadu cagahayga ayay ilmadeeda ku qoysay oo ay timaheeda ku tirtirtay.
45 Dhunkasho ima aad dhunkan, iyaduse tan iyo wakhtigaan soo galay kama dayn
inay cagahayga dhunkato. 46 Madaxaygana saliid ma aad marin, iyaduse cagahayga
ayay cadar marisay. 47 Sidaa darteed waxaan kugu leeyahay, Dembiyadeedii badnaa
waa cafiyan yihiin, waayo, aad bay u jeclayd. Kii wax yar loo dhaafay, ayaa wax yar
jecel. 48 Wuxuu iyada ku yidhi, Dembiyadaadii waa cafiyan yihiin. 49 Kuwii cunto
ula fadhiyey waxay bilaabeen inay isku yidhaahdaan, Yuu yahay kan dembiyo cafiya
haddana? 50 Wuxuu naagtii ku yidhi, Rumaysadkaaga ayaa ku badbaadiyey ee nabad
ku tag.

8

Dumarkii Ciise U Adeegay

1 Markii dambe waxaa dhacay inuu magaalooyinka iyo tuulooyinka dhex marayay
isagoo dadka ku wacdiyaya oo u sheegaya injiilka boqortooyadii Ilaah; waxaana la
jiray laba-iyo-tobankii, 2 iyo naago laga bogsiiyey jinniyo shar leh iyo cudurro. Waxay
ahaayeen Maryantii la odhan jiray tii reer Magdala, ee toddoba jinni ka baxeen, 3 iyo
Yo'anna afadii Khusas ee wakiilkii Herodos ahaa, iyo Susanna, iyo qaar badan oo kale
oo waxooda ugu adeegi jiray.

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9)

4 Goortii dad badan isu soo urureen, iyo kuwa magaalo walba uga yimid, wuxuu ku
hadlay masaal. 5 Beerrey baa baxay inuu abuurkiisa beero, oo intuu beerayay, qaar baa
jidka geestiisa ku dhacay, oo waa lagu tuntay, oo shimbirrihii cirka ayaa cunay. 6 Qaar
kalena waxay ku dhaceen dhagax; kol alla kolkii ay soo baxeen way engegeen, waayo,
qoyaan ma lahayn. 7 Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxantiina waa la
soo baxday oo ceejisay. 8 Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen oo soo baxeen,
waxayna midho dhaleen boqol jibbaar. Goortuu waxan yidhi, ayuu qayliyey oo yidhi,
Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo.

Micnayntii Masaalka
(Mat. 13:10-23; Mar. 4:10-20)

9 Markaasaa xertiisii weyddiisay oo ku tidhi, Muxuu yahay masaalkan? 10 Wuxuu ku
yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee boqortooyadii Ilaah garataan,
kuwa kalese masaallo ayaa loogu sheegaa, si ay goortay arkayaan ayan u arkin, oo si ay

* **7:37** alabastar = dhagax cad.

goortay maqlayaan ayan u garan. 11 Masaalku waa kan: Abuurku waa ereygii Ilaah.
12 Kuwii jidka yiil waa kuwa maqla, markaasaa Ibliisku yimaadaa, oo hadalka ayuu
qalbigooda ka qaadaa, si aanay u rumaysan oo aanay u badbaadin. 13 Kuwii dhagaxa
yiilna waa kuwa goortay maqlaan, hadalka farxad ku qaata, kuwanna xidid ma leh;
laakiin wakhti yar ayay rumaystaan, wakhtiga duufsashadana way iska noqdaan.
14 Kuwii qodxanta ku dhex dhacayna waa kuwan maqla oo intay socdaan waxaa ceejiya
welwelidda iyo hodantinimada iyo farxadda ifkan, midho bisilna ma dhalaan. 15 Kuwa
dhulka wanaagsanna waxay yihiin kuwa, intay maqlaan, qalbi wanaagsan oo fiican
hadalka ku haysta, oo dulqaadasho ayay midho ku dhalaan.

Waxa Ilayska Laga Barto
(Mar. 4:21-25)

16 Ma jiro nin, goortuu ilays shido, weel ku daboola, ama sariir hoos geliya, laakiin
wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay kuwa soo galaa iftiinka u arkaan. 17 Waayo,
wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan doonin, wax daboolanna ma jiro oo aan la
garan doonin oo aan bannaan soo bixi doonin. 18 Sidaa darteed u fiirsada sidaad u
maqlaysaan, waayo, ku alla kii wax haysta waa la siin doonaa, ku alla kii aan waxba
haysanse waa laga qaadi doonaa wixii loo maleeyo inuu haysto.

Walaalnimada Runta Ah
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)

19 Markaasaa waxaa isaga u yimid hooyadiis iyo walaalihiis, wayna soo gaadhi kari
waayeen dadkii badnaa aawadood. 20 Oo waxaa lagu yidhi, Hooyadaa iyo walaalahaa
ayaa dibadda taagan oo doonaya inay ku arkaan. 21 Laakiin wuxuu ugu jawaabay,
Hooyaday iyo walaalahay waa kuwan ereyga Ilaah maqla oo yeela.

Ciisaa Duufaankii Dejiyey
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)

22 Maalmahaas middood waxaa dhacay inuu doonni fuulay isaga iyo xertiisiiba, wux-
uuna iyaga ku yidhi, Dhanka kale oo badda aan u gudubno, goortaasay dhaqaaqeen.
23 Laakiin intay socdeen ayuu seexday, oo waxaa baddii ku soo dhacay duufaan weyn oo
dabayl ah; doonnidiina ayaa buuxsamaysay, oo halis bay ku jireen. 24 Markaasay isaga
u yimaadeen oo intay toosiyeen ayay ku yidhaahdeen, Macallimow, Macallimow, waa
lumaynaaye. Kolkaasuu kacay oo canaantay dabayshii iyo hirarkii biyaha. Goortaasay
degeen oo xawaal baa dhacday. 25 Markaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Rumaysadkiinnii
meeh? Iyagoo baqaya oo yaabban waxay isku yidhaahdeen, Haddaba yuu yahay kan
amra xataa dabaysha iyo biyaha oo ay yeelaan?

Jinnoolihii Reer Gadareni Oo La Bogsiiyey
(Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

26 Waxay gaadheen dalka Gadareni ee ka soo hor jeeday Galili. 27 Goortuu dhulka u
degay waxaa la kulmay nin magaalada ka yimid oo jinniyo qaba. Wakhti dheer dhar ma
sidan jirin, gurina ma joogi jirin, laakiin xabaalaha ayuu dhex joogi jiray. 28 Goortuu
arkay Ciise, ayuu qayliyey, hortiisana ayuu isku tuuray oo cod weyn ayuu ku yidhi,
Maxaa inoo dhexeeya, Ciisow, adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow? Waxaan kaa baryayaa,
Ha i silcin. 29 Waayo, wuxuu jinnigii wasakhda lahaa ku amray inuu ninka ka baxo,
maxaa yeelay, marar badan ayuu qaban jiray, oo waxaa lagu xidhi jiray silsilado iyo
bircago, oo waa la ilaalin jiray; silsiladihiina wuu iska gooyn jiray oo jinniguna cidlada
ayuu u kaxayn jiray. 30 Markaasaa Ciise weyddiiyey oo ku yidhi, Magacaa? Oo wuxuu
ku yidhi, Liijon; waayo, jinniyo badan ayaa galay. 31 Markaasay ka baryeen inaanu
amrin inay yamayska tagaan. 32 Halkaa waxaa joogay daaqsin doofaarro badan ah oo
buurta daaqaysa. Waxayna ka baryeen inuu u fasaxo inay kuwaas galaan. Kolkaasuu u
fasaxay. 33 Markaasay jinniyadii ninkii ka baxeen oo doofaarradii galeen. Daqsintiina

jarka hoos bay uga yaacday ilaa badda, wayna ku bakhtiyeen. [34] Kuwii daajin jiray
markay arkeen waxa dhacay, ayay carareen oo dadkii magaalada iyo beerahaba ayay
u warrameen. [35] Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay arkaan wixii dhacay. Markaasay u
yimaadeen Ciise, oo waxay arkeen ninkii jinniyadu ka baxeen, isagoo ag fadhiya Ciise
cagihiisa oo dhar sita oo miyir qaba; wayna baqeen. [36] Kolkaasaa kuwii arkay waxay
iyaga u sheegeen sida jinnoolihii loo bogsiiyey. [37] Dadkii oo dhan oo dalka Gadareni
ku wareegsanaa ayaa baryay inuu ka noqdo iyaga, waayo, baqdin weyn ayay baqeen.
Markaasuu doonni fuulay, waana noqday. [38] Laakiin ninkii jinniyadii ka baxeen ayaa
ka baryay isaga inuu raaco, laakiin wuu diray isagoo ku leh, [39] Gurigaaga ku noqo
oo dadka ogeysii waxa weyn oo Ilaah kuu sameeyey. Markaasuu tegey oo wuxuu
magaalada oo dhan ku naadiyey waxa weyn oo Ciise u sameeyey.

Yayros Gabadhiis Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

[40] Markii Ciise noqday ayaa dadkii badnaa farxad ku qaatay, waayo, way wada
sugayeen. [41] Oo bal eeg, waxaa yimid nin Yayros la odhan jiray, oo taliyaha sunagogga
ahaan jiray. Wuxuuna isku riday Ciise cagihiisa oo ka baryay inuu gurigiisa galo.
[42] Waayo, gabadh keliya buu lahaa, iyadoo abbaaraha laba iyo toban sannadood jirtay,
wayna sakaraadaysay. Laakiin intuu socday dadkii badnaa ayaa cidhiidhiyey.

[43] Naag laba iyo toban sannadood dhiigbixid qabtay, oo wixii ay ku noolaan lahayd
oo dhan dhakhtarro ku bixisay, oo ku bogsan kari weyday, midna xaggiisa, [44] ayaa
dhabarkiisa timid oo taabatay maradiisa darafteeda. Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda ayaa
joogsatay. [45] Markaasaa Ciise yidhi, Yuu yahay kan i taabtay? Markay wada dafireen,
Butros iyo kuwa la jiray waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, dadkii badnaa ayaa ku
jiidhaya oo ku cidhiidhinaya. [46] Laakiin Ciise wuxuu yidhi, Qof baa i taabtay, waayo,
waxaan gartay in xoog iga baxay. [47] Naagtii goortay aragtay inaanay qarsoonaan karin
ayay timid iyadoo gariiraysa, oo hortiisay isku ridday, oo u caddaysay dadkii oo dhan
hortooda waxay u taabatay iyo siday markiiba u bogsatay. [48] Kolkaasuu wuxuu iyada
ku yidhi, Gabadhoy, rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey ee nabad ku tag.

[49] Intuu weli hadlayay, waxaa gurigii taliyaha sunagogga ka yimid nin ku leh,
Gabadhaadii waa dhimatay, ee Macallinka ha dhibin. [50] Laakiin Ciise goortuu maqlay,
wuxuu ugu jawaabay, Ha baqin ee iska rumayso, wayna bogsan doontaa. [51] Markuu
guriga yimid, ninna uma oggolaanin inuu la galo, Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub,
iyo gabadha aabbeheed, iyo hooyadeed maahee. [52] Kulligood waxay u ooyayeen oo u
barooranayeen iyada, laakiin wuxuu ku yidhi, Ha ooyina, iyadu ma dhiman, waase
huruddaa. [53] Wayna ku qosleen, iyagoo og inay dhimatay. [54] Markaasuu dadkii oo
dhan dibadda u saaray, oo uu gacanteeda qabtay oo qayliyey isagoo leh, Yartoy, kac.
[55] Ruuxeedii ayaa ku soo noqday, oo markiiba way kacday, oo wuxuu amray in cunto
la siiyo iyada. [56] Waalidkeedii waa yaabeen, wuxuuse amray inaanay ninna u sheegin
waxa dhacay.

9

Laba-iyo-tobankii Rasuul Iyo Shuqulladoodii
(Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

[1] Laba-iyo-tobankii ayuu isugu yeedhay, wuxuuna siiyey xoog iyo amar ay jinniyada
oo dhan ku saaraan oo ay cudurro ku bogsiiyaan. [2] Wuuna diray inay boqortooyadii
Ilaah ku wacdiyaan dadka oo ay bogsiiyaan kuwa buka. [3] Wuxuuna ku yidhi, Waxba
safarka ha u qaadanina, ama ul, ama qandi, ama kibis, ama lacag. Laba khamiisna
ha qaadanina. [4] Guri alla gurigaad gashaan jooga, meeshaasna ka baxa. [5] Kuwa alla
kuwii aan idin soo dhowayn, markaad magaaladaas ka baxdaan siigada cagihiinna ka

dhabaandhaba inay marag ka gees ah ku ahaato. 6 Markaasay baxeen, oo tuulooyinka
ayay dhex mareen, iyagoo injiilka ku wacdiyaya oo meel walbaba kuwa buka ku
bogsiinaya.

Herodos Waa Welwelay
(Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-16)

7 Markaasaa taliye Herodos maqlay waxa dhacay oo dhan, wuuna shakiyey, waayo,
qaar baa yidhi, Yooxanaa ayaa kuwii dhintay ka soo sara kacay, 8 qaarna waxay yid-
haahdeen, Eliyaas ayaa soo muuqday, qaar kalena waxay yidhaahdeen, Nebi nebiyadii
hore ah ayaa soo sara kacay. 9 Markaasaa Herodos wuxuu yidhi, Yooxanaa madaxaan
ka gooyay, Yuu yahay kan aan waxan ka maqlayo? Oo wuxuu doonayay inuu arko.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yoox. 6:1-13)

10 Rasuulladii markay soo noqdeen ayay isaga u sheegeen wixii ay sameeyeen.
Wuuna waday oo keli ahaan u kaxeeyey magaalada Beytsayda la odhan jiray.
11 Laakiin dadkii badnaa, goortay ogaadeen, way soo raaceen. Markaasuuna iyaga soo
dhoweeyey, oo wuxuu kala hadlay wax ku saabsan boqortooyadii. Ilaah, oo kuwii u
baahnaa in la bogsiiyona wuu bogsiiyey. 12 Goortii maalintii dhammaanaysay laba-
iyo-tobankii ayaa yimid iyagoo ku leh, Dadka badan dir si ay u tagaan tuulooyinka
iyo beeraha ku wareegsan, oo ay ugu hoydaan oo cunto uga helaan, waayo, meeshan
cidlada ah ayaynu joognaa. 13 Wuxuuse ku yidhi, Idinku siiya waxay cunaan. Waxay ku
yidhaahdeen, Annagu wax ka badan shan kibsood iyo laba kalluun ma hayno, inaannu
tagno oo dadkan oo dhan cunto u soo iibinno maahee. 14 Waayo, waxay ku dhowaayeen
shan kun oo nin. Wuxuu xertiisii ku yidhi, U fadhiisiya koox koox konton konton
ah. 15 Sidaasay yeeleen oo wada fadhiisiyeen. 16 Markaasuu wuxuu qaaday shantii
kibsood iyo labadii kalluun, oo intuu cirka eegay, ayuu barakeeyey, oo kala jejebiyey,
oo xertiisii siiyey, inay dadkii badnaa hortooda dhigaan. 17 Markaasay cuneen oo ka
wada dhergeen; waxaana la guray jajabkii ka hadhay oo laba iyo toban dambiilood ah.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa
(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

18 Intuu keli ahaan u tukanayay, ayaa xertiisii la joogtay, markaasuu weyddiiyey
isagoo leh, Dadkii badnaa yay igu sheegaan? 19 Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen,
Yooxanaa Baabtiisaha; qaar kalena waxay yidhaahdeen, Eliyaas, qaarna waxay yid-
haahdeen, Nebi nebiyadii hore ah oo soo sara kacay. 20 Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Idinkuse yaad igu sheegtaan? Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Masiixii
Ilaah.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sarakiciddiisa
(Mat. 16:21-23; Mar. 8:30-31)

21 Laakiin wuu waaniyey oo wuxuu ku amray inaanay ninna waxaas u sheegin,
22 isagoo leh, Waxay waajib ugu tahay Wiilka Aadanahu inuu wax badan ku xanuun-
sado, oo ay waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu diidaan, oo la dilo, oo
maalinta saddexaad la sara kiciyo.

Waa In Nafta La Diido
(Mat. 16:24-28; Mar. 8:34--9:1)

23 Markaasuu wuxuu kulligood ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo inuu iga daba
yimaado, ha dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana maalin walba ha soo qaato oo ha
i soo raaco. 24 Waayo, kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin doonaa,
laakiin kan naftiisa u lumiya aawaday, kaasaa badbaadin doona. 25 Waayo, nin maxay
u taraysaa hadduu dunida oo dhan helo oo uu islumiyo oo khasaaro? 26 Maxaa yeelay,

ku alla kii ka xishooda aniga iyo ereygaygaba, Wiilka Aadanaha ayaa ka xishoon doona
isaga, goortuu ku yimaado ammaantiisa iyo ammaanta Aabbihiis iyo tan malaa'igaha
quduuska ah. 27 Laakiin run baan idiin sheegayaa, Kuwa halkan taagan qaarkood
sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan boqortooyada Ilaah.

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay
(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

28 Abbaaraha siddeed maalmood hadalladan dabadood waxaa dhacay inuu waday
Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub, oo buurtuu fuulay inuu ku tukado, 29 oo intuu
tukanayay, araggii wejigiisa ayaa si kale noqday, dharkiisuna caddaan ayuu la dha-
laalayay. 30 Oo bal eeg, laba nin ayaa la hadlayay isaga, waxayna ahaayeen Muuse iyo
Eliyaas, 31 oo ammaan ku soo muuqday, oo waxay kala hadlayeen dhimashadiisa uu
Yeruusaalem dhowaan ku dhammayn lahaa. 32 Laakiin Butros iyo kuwii la jiray ayaa
hurdo la cuslaaday; oo goortay tooseen ayay arkeen ammaantiisa iyo labadii nin oo
la taagan. 33 Kolkay ka tegayeen waxaa dhacay in Butros ku yidhi Ciise, Macallimow,
waxaa inoo wanaagsan inaynu halkan joogno, haddaba saddex waab aannu ka dhisno,
mid adaan ku dhisaynaa, midna Muuse, midna Eliyaas, waayo, ma uu garanaynin
wuxuu leeyahay. 34 Intuu waxaas lahaa, waxaa timid daruur oo iyagay hadhaysay,
wayna baqeen kolkay daruurtii galeen. 35 Daruurtiina waxaa ka yimid cod leh, Kanu
waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga. 36 Goortii codkii ahaaday Ciise keliya ayaa
la arkay; markaasay iska aamuseen, oo maalmahaas ninna uma ay sheegin wixii ay
arkeen.

Wiilkii Jinniga Qabay Waa La Bogsiiyey
(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

37 Maalintii xigtay, goortay buurta ka soo degeen, waxaa dhacay in dad badni la
kulmay isaga. 38 Oo bal eeg, nin dadkii badnaa ka mid ah ayaa qayliyey isagoo leh,
Macallimow, waxaan kaa baryayaa inaad wiilkayga eegto, waayo, waa madigayga,
39 oo bal eeg, jinni baa qabsada, oo dhaqsiba wiilkaa qayliya, jinniguna waa gilgilaa, oo
wiilku afkuu ka xumbeeyaa; dhib ayaa jinnigu kaga baxaa, isagoo aad u burburinaya.
40 Waxaan xertaada ka baryay inay ka saaraan, wayna kari waayeen. 41 Markaasaa
Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka daranu oo madaxa adagu, ilaa
goormaan idinla jiri doonaa, oo ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Wiilkaaga
halkan keen. 42 Intuu weli soo socday, jinnigii ayaa jeexjeexay oo gilgilay. Markaasaa
Ciise jinnigii wasakhda lahaa canaantay, wiilkiina ayuu bogsiiyey oo aabbihiis ku
celiyey.
43 Kulli way ka wada yaabeen Ilaah weynaantiisa.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay
(Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32)

Laakiin intay kulligood la wada yaabsanaayeen wixii uu sameeyey oo dhan, wuxuu
xertiisii ku yidhi, 44 Hadalladanu ha galeen dhegihiinna, waayo, Wiilka Aadanaha ayaa
dadka loo gacangelin doonaa. 45 Laakiin hadalkaas ayay garan waayeen, waana laga
qariyey si ayna u garan, wayna ka cabsadeen inay hadalkas wax ka weyddiiyaan.

Is-hoosaysiinta
(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Waxaa ka dhex kacday dood ay islahaayeen, Kee baa ahaan doonaa kan inoo weyn.
47 Laakiin Ciise markuu gartay fikirrada qalbigooda ayuu ilmo qaaday oo is-ag joojiyey,
48 markaasuu ku yidhi iyaga, Ku alla kii magacayga ku aqbala ilmahan, wuu i aqbalaa,
oo ku alla kii i aqbalaa, wuxuu aqbalaa kii i soo diray, waayo, kii idiinku wada yar, kaas
ayaa u weyn.

Midba Midka Kale Ha U Dulqaato
(Mar. 9:38-40)

49 Yooxanaa baa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu aragnay qof
magacaaga jinniyo ku saaraya, oo waannu u diidnay, waayo, isagu nama uu soo raaco.
50 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Ha u diidina, waayo, kan aan idinka gees ahayn waa
idinla gees.

Ciise Wuxuu U Kacay Yeruusaalem; Dadka Reer Samaariya Sooma Ay Dhowayn

51 Goortii wakhtigii isaga kor loo qaadi lahaa uu dhowaaday, wuxuu wejigiisa u
jeediyey inuu Yeruusaalem tago. 52 Markaasuu hortiisa cid u diray, oo intay tageen
ayay galeen tuulo reer Samaariya ah inay wax u diyaariyaan isaga. 53 Iyaguse ma ay
dhowayn, waayo, wejigiisa ayaa u jeeday xagga Yeruusaalem. 54 Markaasaa xertiisii
Yacquub iyo Yooxanaa goortay arkeen, waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, ma doonaysaa
inaannu dab amarno inuu cirka ka soo dego oo baabbi'iyo? 55 Isaguse waa ku jeestay oo
canaantay iyaga, oo ku yidhi, Garan maysaan caynkii ruuxa aad ka tihiin. 56 Markaasay
waxay aadeen tuulo kale.

Sida Loo Imtixaamo Kuwa Doonaya Inay Xer Noqdaan
(Mat. 8:19-22)

57 Oo intay jidka ku socdeen nin baa ku yidhi isaga, Waan ku raacayaa meel alla
meeshaad tagtidba. 58 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Dawacooyinku godad bay
leeyihiin, shimbirraha cirkuna buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka Aadanahu meel uu
madaxiisa dhigo ma leh. 59 Mid kalena ayuu ku yidhi, I soo raac. Laakiin isagu wuxuu ku
yidhi, Sayidow, horta ii oggolow inaan tago oo aabbahay soo aaso. 60 Laakiin wuxuu ku
yidhi, Iska daa, meydadku ha aaseen meydadkooda, laakiin adigu bax oo boqortooyadii
Ilaah ku naadi. 61 Mid kale ayaa yidhi, Sayidow, waan ku raacayaa, laakiin horta ii
oggolow inaan kuwa gurigayga jooga ku soo idhaahdo, Nabadgelyo. 62 Ciise ayaa ku
yidhi, Ma jiro nin gacantiisa mixaraatka saara oo dib u eega, oo u qalma boqortooyada
Ilaah.

10

Toddobaatankii Xerta Ahaa Shuqulladoodii

1 Waxaa dabadeed Rabbigu wuxuu soo bixiyey toddobaatan kale, oo laba laba ayuu
hortiisa u diray ilaa magaalo walba iyo meel walba oo uu tegi lahaa. 2 Wuxuuna
ku yidhi, Waxa beerta laga gooynayaa way badan yihiin, shaqaalayaashuse waa yar
yihiin. Sidaa darteed Sayidka beergooyska barya inuu shaqaalayaal beertiisa u soo
diro. 3 Socda, oo ogaada, waxaan idiin dirayaa sida baraar oo yeey ku dhex jira. 4 Ha
qaadanina kiish, ama qandi, ama kabo, ninnaba jidka ha ku nabdaadinina. 5 Guri
alla gurigaad gashaan, horta waxaad ku tidhaahdaan, Gurigan nabad ha u ahaato.
6 Ina nabdeed hadduu halkaas joogo, nabaddiinnu waxay ahaan doontaa dushiisa,
haddii kalese way idinku soo noqon doontaa. 7 Gurigaas qudhiisa jooga, idinkoo
cunaya oo cabbaya waxay haystaan, waayo, shaqaaluhu waa istaahilaa abaalgudkiisa.
Guriba guri ha u dhaafina. 8 Magaalo alla magaaladaad gashaan oo laydinka soo
dhoweeya, waxa laydin soo hor dhigo cuna. 9 Bogsiiya kuwa buka oo halkaas jooga,
oo ku dhaha, Boqortooyada Ilaah waa idinku soo dhow dahay. 10 Laakiin magaalo alla
magaaladaad gashaan, oo aan laydinka soo dhowayn, u soo baxa jidadkeeda, oo dhaha,
11 Xataa siigada magaaladiinna ee cagahayaga soo raacday, waannu idinku tirtiraynaa,
laakiin kan ogaada, Boqortooyadii Ilaah waa dhow dahay. 12 Waxaan idinku leeyahay,
Maalintaas Sodom ayaa ka xisaab fududaan doonta magaaldaas.

Waxaa Hoog Leh Dadka Aan Ilaah Rumaysnayn Magaalooyinkooda
(Mat. 11:20-24)

13 Waa kuu hoog, Khorasinay. Waa kuu hoog, Beytsayday, waayo, shuqulladii xoogga
lahaa oo laydinku dhex sameeyey haddii Turos iyo Siidoon lagu samayn lahaa, goor
horay toobadkeeni lahaayeen, iyagoo dhar joonyad ah gashan oo dambas ku fadhiya.
14 Laakiin maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon waa idinka xisaab fududaan doonaan.
15 Adiguna Kafarna'umay, samada ma laguu sarraysiin doonaa? Waxaa lagu dejin
doonaa *Haadees. 16 Kan idin maqlaa waa i maqlaa, kan idin diidaana, waa i diidaa,
kan i diidaana, wuxuu diidaa kii i soo diray.

Toddobaatankii Ayaa Soo Noqday

17 Toddobaatankii farxad ayay la soo noqdeen, iyagoo leh, Sayidow, xataa jinniyadu
magacaaga ayay nooga dambeeyaan. 18 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Waxaan arkay
Shayddaankoo sida hillaac samada uga soo dhacaya. 19 Bal ogaada, waxaan idin siiyey
amar aad kula tumataan abeesooyin iyo dabaqalloocyo iyo xoogga oo dhan ee cadowga;
innaba waxba idinma yeeli doono. 20 Laakiin tan ha ku farxina in jinniyadu ay idinka
dambeeyaan, laakiin ku farxa in magacyadiinnu ay jannada ku qoran yihiin.

Ciise Waa Mahadnaqay
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

21 Saacaddaas qudheeda ayuu Ruuxa Quduuska ah ku reyreeyey oo yidhi, Waan kugu
mahadnaqayaa, Aabbow, Rabbiga samada iyo dhulkow, waayo, waxyaalahan ayaad
kuwa caqliga iyo garashada leh ka qarisay, oo waxaad u muujisay ilmo yaryar. Haah,
Aabbow, waayo, sidaas ayaa kaa farxisay. 22 Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay;
oo ninna Wiilka garan maayo cid uu yahay Aabbaha maahee, oo ninna Aabbaha
garan maayo cid uu yahay, Wiilka maahee, iyo kii Wiilku doonayo inuu u muujiyo.
23 Wuxuuna u jeestay xertiisa oo keli ahaan ugu yidhi, Waxaa barakaysan indhaha
arka waxaad aragtaan; 24 waayo, waxaan idinku leeyahay, Nebiyo iyo boqorro badan
ayaa doonay inay arkaan waxaad aragtaan, mana arkin, iyo inay maqlaan waxaad
maqashaan, mana ay maqlin.

Sida Loo Helo Nolosha Weligeed Ah
(Mat. 22:34-40; Mar. 12:28-31)

25 Mid sharciga yaqaan ayaa istaagay oo jirrabay, isagoo leh, Macallimow, maxaan
sameeyaa si aan ku dhaxlo nolosha weligeed ah? 26 Wuxuu ku yidhi, Maxaa sharciga
ku qoran? Sidee baad u akhridaa? 27 Isagaa u jawaabay oo ku yidhi, Waa inaad Rabbiga
Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo naftaada oo dhan, iyo xooggaaga
oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan, deriskaagana waa inaad u jeclaataa sida naftaada.
28 Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan ayaad u jawaabtay. Sidaas yeel oo waad noolaan
doontaa.

Masaalka Ku Saabsan Ninkii Wanaagsanaa Oo Reer Samaariya

29 Laakiin isagoo doonaya inuu iscaddeeyo inuu xaq yahay, ayuu Ciise ku yidhi, Yaa
deriskayga ah? 30 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Nin baa Yeruusaalem ka soo
degayay oo Yerixoo ku socday; wuxuuna ku dhex dhacay tuugag, oo intay dharka ka
furteen oo garaaceen ayay ka tageen oo daayeen isagoo bestiis ah. 31 Waxay noqotay in
wadaad jidkaas ku soo degayay, oo markuu arkay ayuu dhinaca kale maray. 32 Sidaas oo
kalena nin reer Laawi ah goortuu meeshaas yimid oo arkay, ayuu dhinaca kale maray.
33 Laakiin nin reer Samaariya ah intuu socday ayuu meeshiisa yimid, oo markuu arkay
ayuu u naxariistay. 34 Wuuna u dhowaaday, oo nabrihiisii ka duudduubay, oo saliid iyo
khamri ku shubay, markaasuu saaray neefkiisii, oo hudheel geeyey, waana u dadaalay.
35 Maalintii dambe wuxuu soo bixiyey laba dinaar, oo siiyey ninkii hudheelkii lahaa,
oo ku yidhi, U dadaal, oo wixii dambe oo kaaga baxa, soo noqodkayga ayaan kuu celin

* **10:15** Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

doonaa. 36 Saddexdaas kee bay kula tahay inuu deris u ahaa kii tuugagga ku dhex
dhacay? 37 Wuxuu ku yidhi, Kii u naxariistay. Markaasaa Ciise ku yidhi, Tag oo sidaas
oo kale yeel.

Maarta Iyo Maryan

38 Intay socdeen wuxuu galay tuulo. Markaasaa qof dumar ah oo Maarta la odhan
jiray ayaa gurigeeda gelisay. 39 Waxayna lahayd walaal Maryan la odhan jiray, oo
iyaduna waxay ag fadhiisatay cagihii Sayidka oo ereygiisa maqashay. 40 Laakiin Maarta
waxaa jiidanaysay hawl badan, oo intay u timid ayay ku tidhi, Sayidow, miyaanay
waxba kula ahayn in walaashay i daysay inaan keligay adeego? Haddaba la hadal
inay ila qabato. 41 Laakiin Sayidku waa u jawaabay oo ku yidhi, Maarta, Maartay, wax
badan ayaad ka welwelaysaa oo isku dhibaysaa. 42 Laakiin mid baa loo baahan yahay,
Maryanna waxay dooratay intii roonayd oo aan laga qaadi doonin.

11

Tukashaduu Ciise Xertiisa Baray
(Mat. 6:9-13)

1 Meel buu ku tukanayay, oo goortuu dhammeeyey, mid xertiisa ka mid ah ayaa ku
yidhi, Sayidow, na bar si loo tukado, sida Yooxanaa xertiisa u baray. 2 Wuxuu ku yidhi,
Goortaad tukanaysaan dhaha, Aabbahayaga jannada ku jirow, magacaagu quduus ha
ahaado, boqortooyadaadu ha timaado. 3 Maalinba maalin kibistayada nagu filan na sii.
4 Oo naga cafi dembiyadayada, waayo, annaguba waa u cafinnaa mid walba oo aannu
qaan ku leennahay, oo jirrabaaddana ha noo kaxayn.

Tukasho Joojinla'aan Ah Iyo Masaalka Ku Saabsan Saaxiibkii Saqdadhexe Yimid
(Mat. 7:7-11)

5 Wuxuuna ku yidhi, Kiinnee baa saaxiib leh oo saqdadhexe u tegaya oo ku odhanaya,
Saaxiibow, saddex kibsood i amaahi, 6 waayo, saaxiibkay ayaa safar iiga yimid, oo
waxaan hor dhigo ma hayo. 7 Kaasaana gudaha ka jawaabaya oo odhanaya, Ha i dhibin.
Albaabka waa la xidhay; carruurtayduna sariirtay ila jiiftaa; umana kici karo inaan
wax ku siiyo. 8 Waxaan idinku leeyahay, In kastoo aanu kici doonin oo aanu siin doonin
saaxiibnimadiisa aawadeed, weliba baryo badnaantiisa aawadeed ayuu u kici doonaa
oo u siin doonaa in alla intuu u baahan yahay. 9 Waxaan idinku leeyahay, Weyddiista
oo waa laydin siin doonaa; doona oo waad heli doontaan; garaaca oo waa laydinka furi
doonaa. 10 Waayo, mid kasta oo weyddiista waa la siiyaa; kii doonaana waa helaa; kii
garaacana waa laga furi doonaa. 11 Midkiinnee baa oo aabbe ah haddii wiilkiisu kibis
weyddiisto, dhagax siinaya? Ama hadduu kalluun weyddiisto, kalluunka meeshiis
abeeso siinaya? 12 Ama hadduu ukun weyddiisto, dabaqallooc siinaya? 13 Haddaba
idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad hadiyado wanaagsan carruurtiinna
siisaan, intee ka badan ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa Ruuxa Quduuska ah uu siin
doonaa kuwa isaga weyddiista?

Ciise Jawaabtiisii Markii Lagu Ashtakeeyey Inuu Caawimaadda Shayddaanka Ku Shaqeeyey
(Mat. 12:22-30; Mar. 3:22-27)

14 Wuxuu saarayay jinni carrab la'. Waxaana dhacay goortuu jinnigii baxay inuu kii
carrabka la'aa hadlay, dadkiina way yaabeen. 15 Laakiin qaarkood ayaa yidhi, wuxuu
jinniyada ku saaraa Be'elsebul oo ah madaxda jinniyada. 16 Markaasaa kuwa kale oo
jirrabaya waxay ka doonayeen inuu calaamo cirka ka tuso. 17 Laakiin isagoo garanaya
fikirradooda ayuu ku yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa, cidla' bay noqotaa,
guri guri ka qaybsamaana waa dumaa. 18 Shayddaankuna hadduu kala qaybsamo,
boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan doontaa? Waayo, waxaad tidhaahdaan, Waxaad

jinniyo ku saartaa Be'elsebul. 19 Anigu haddii aan jinniyada ku saaro Be'elsebul,
wiilashiinna yay ku saaraan? Sidaa darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
20 Laakiin haddaan jinniyada ku saaro farta Ilaah, waxaa idiin timid boqortooyada
Ilaah. 21 Nin xoog leh oo hubaysan markuu ilaalinayo barxaddiisa, alaabtiisu waa
nabad gelaysaa. 22 Laakiin mid ka xoog badan goortuu ku soo baxo oo ka adkaado,
wuxuu ka qaadaa hubkiisii uu isku halleeyey, oo wuu qaybiyaa wuxuu ka dhacay.
23 Kan aan ila jirin waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa firdhiyaa.

Jinnigu Waa Ku Noqday Meeshuu Ka Baxay
(Mat. 12:43-45)

24 Jinniga wasakhda leh goortuu ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo aan biyo lahayn,
isagoo nasasho doonaya, oo markuu heli waayo, wuxuu yidhaahdaa, Waxaan ku
noqonayaa gurigaygii aan ka baxay. 25 Oo goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo xaaqan
oo hagaagsan. 26 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni oo kale oo ka xunxun
isaga, wayna galaan oo halkaas joogaan. Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa ka darnaada
wakhtiga hore.
27 Waxaa dhacay goortuu waxyaalahaas yidhi, in qof dumar ah oo dadka ka mid ah
codkeeda kor u qaadday oo ku tidhi, Waxaa barakaysan uurka ku siday iyo naasihii aad
nuugtay. 28 Laakiin wuxuu ku yidhi, Runtaa, laakiin waxaa barakaysan kuwa ereyga
Ilaah maqla oo xajiya.

Ciise Waa Ka Digay In Calaamooyin La Doono
(Mat. 12:38-42; Mar. 8:12)

29 Goortii dadkii badnaa isugu soo ururayeen, wuxuu bilaabay inuu yidhaahdo,
Qarniganu waa qarni shareed; calaamo bay doonayaan, lamana siin doono, calaamada
Yoonis maahee. 30 Waayo, sida Yoonis calaamo ugu noqday reer Nineweh, sidaas
oo kale ayuu Wiilka Aadanahu calaamo ugu ahaan doonaa qarnigan. 31 Boqoradda
koonfureed waxay xisaabta la kici doontaa dadka qarnigan, wayna xukumi doontaa,
waayo, waxay ka timid meesha dhulka ugu shishaysa inay xigmadda Sulaymaan
maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan ka weyn ayaa halkan jooga. 32 Nimanka Nineweh
waxay xisaabta isla taagi doonaan dadka qarnigan, wayna xukumi doonaan, waayo,
waxay ku toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg, mid Yoonis ka weyn ayaa halkan
jooga.

Waxa Ilayska Laga Barto
(Mat. 5:15; 6:22-23)

33 Ma jiro nin, goortuu ilays shido, dhiga meel qarsoon ama weel hoostiisa, laakiin
wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay kuwa soo galaa iftiinka u arkaan. 34 Ilayska
jidhkaagu waa ishaada, ishaaduna markay hagaagsan tahay, jidhkaaga oo dhammu
waa iftiimaa, laakiin goortay xun tahay, jidhkaaguna waa gudcur. 35 Haddaba iska
jir si iftiinka kugu jiraa aanu gudcur u ahaan. 36 Haddaba haddii jidhkaaga oo
dhammu iftiimo, aanuna lahayn meel gudcur ah, waa wada iftiimaa, sida goortii
ilayska dhalaalayaa uu kuu iftiimiyo.

Ciise Wuxuu Canaantay Farrisiintii Iyo Kuwii Sharciga Yiqiin
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luuk. 20:45-47)

37 Goortuu hadlayay, nin Farrisi ah ayaa weyddiistay inuu wax la cuno; wuuna galay
gurigiisa, oo cunto u fadhiistay. 38 Farrisigii markuu arkay waa yaabay, waayo, cuntada
horteed ma uu faraxalan. 39 Sayidka ayaa ku yidhi, Haddeer idinkoo Farrisiin ah
waxaad dusha ka nadiifisaan koobka iyo xeedhada, laakiin xaggiinna hoose waxaa
ka buuxa dulun iyo shar. 40 Doqonno yahow, kii dusha sameeyey miyaanu gudahana
samaynin? 41 Laakiin waxa gudaha ah sadaqad u bixiya, oo bal eeg, wax walba waa
idiin nadiifsan yihiin.

[42] Laakiin waa idiin hoog, Farrisiin yahay, waayo, reexaanta iyo kabsarta iyo kho-
daarta oo dhan toban meelood ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad dhaaftaan xukunka
iyo jeclaanta Ilaah. Waxaad lahaydeen inaad waxan samaysaan oo aydnaan kuwa kale
dhaafin. [43] Waa idiin hoog, Farrisiin yahay, waayo, waxaad jeceshihiin kursiyada hore
oo sunagogyada, iyo salaanta suuqa. [44] Waa idiin hoog, waayo, waxaad tihiin sida
xabaalo aan muuqanaynin; nimanka dul marayaana aanay garanaynin.
[45] Kuwa sharciga yaqaan midkood ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow,
markaad waxaas leedahay, annagana waad na caayaysaa. [46] Markaasuu ku yidhi,
Idinkana waa idiin hoog, sharciga sheegayaal yahow, waayo, waxaad nimanka ku
rartaan wax culus oo qaadiddoodu dhib leedahay; idinkuse farihiinna middood kuma
taabataan culaabta. [47] Waa idiin hoog, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada,
awowayaashiinse way dileen. [48] Haddaba waxaad tihiin markhaatiyaal oo aad og-
goshihiin shuqulkii awowayaashiin, waayo, iyagaa dilay, idinkuna waad dhistaan
xabaalahooda. [49] Sidaa darteed xigmadda Ilaah ayaa tidhi, Waxaan u diri doonaa
nebiyo iyo rasuullo; qaarkood waa la dili doonaa oo la silcin doonaa, [50] in qarnigan
la weyddiiyo dhiiggii nebiyada oo dhan oo daatay tan iyo aasaaskii dunida, [51] oo laga
bilaabo dhiiggii Haabiil ilaa dhiiggii Sakariyas kii ku dhintay meeshii allabariga iyo
meesha quduuska ah dhexdooda. Runtii, waxaan idinku leeyahay, Qarnigan ayaa
la weyddiin doonaa. [52] Waa idiin hoog, sharciga sheegayaal yahow, waayo, furihii
garashada ayaad qaaddeen. Idinka qudhiinnu ma gelin, oo kuwii gelayayna ayaad ka
hor joogsateen.
[53] Oo kolkuu meeshaas ka baxay, culimmada iyo Farrisiintu waxay bilaabeen inay aad
ugu dhirfaan iyo inay wax badan kaga hadlisiiyaan, [54] iyagoo gaadaya inay ku qabtaan
wixii afkiisa ka soo baxa.

12

Ciise wuxuu xertiisii uga digay labawejiilenimada

[1] Markii dadkii badnaa oo tirola'aanta ahaa isa soo tubeen, ilaa ay qaarba qaar
ku joogjoogsadeen, wuxuu bilaabay inuu kolkii hore xertiisa ku yidhaahdo, Iska jira
khamiirka Farrisiinta kan ah labawejiilenimada. [2] Ma jiro wax daboolan oo aan soo
muuqan doonin ama wax qarsoon oo aan la garan doonin. [3] Sidaa darteed wax kasta
oo aad gudcurka ku dhex tidhaahdeen, iftiinka ayaa laga maqli doonaa, oo wixii aad
dhegta iskagala hadasheen qoolal qarsoon ayaa guryaha dushooda lagaga dhawaaqi
doonaa.

Kuwii Laga Baqi Lahaa
(Mat. 10:28-33)

[4] Waxaan idinku leeyahay, saaxiibbadayow, Ha ka baqina kuwa jidhka dila, oo aan
dabadeed wax kale samayn karin. [5] Laakiin waxaan idinkaga digayaa kaad ka baqi
lahaydeen. Ka baqa kan kolkuu dilo dabadeed amar u leh inuu jahannamada ku
tuuro. Runtii, waxaan idinku leeyahay, Kaas ka baqa. [6] Shan shimbirrood miyaan
laba beesadood lagu iibin? Oo midna lagama illaawin Ilaah hortiisa. [7] Laakiin timaha
madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin. Ha baqina; waad ka qiima badan tihiin
shimbirro badan. [8] Weliba waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo igu qirta dadka
hortiisa, ayaa Wiilka Aadanahu ku qiran doonaa malaa'igaha Ilaah hortooda. [9] Laakiin
kii igu diida dadka hortiisa, malaa'igaha Ilaah hortooda ayaa lagu diidi doonaa, [10] oo
mid walba oo ku hadla hadal Wiilka Aadanaha ka gees ah, waa loo cafiyi doonaa,
laakiin kii caaya Ruuxa Quduuska ah looma cafiyi doono. [11] Goortay idin hor keenayaan
sunagogyada, iyo taliyayaasha, iyo kuwa amarka leh, ha ka welwelina sidii iyo wixii aad
ku jawaabi doontaan ama waxaad odhan doontaan, [12] waayo, Ruuxa Quduuska ah ayaa
saacaddaas idin bari doonaa wixii aad leedihiin inaad tidhaahdaan.

Damac Badnaanta Iyo Masaalka Ku Saabsan Taajirkii Nacaska Ahaa

13 Oo mid dadka ka mid ah ayaa ku yidhi, Macallimow, walaalkay u sheeg inuu
dhaxalka ila qaybsado. 14 Laakiin wuxuu ku yidhi, Ninkow, yaa iiga kiin dhigay xukume
ama qaybiye? 15 Wuxuu iyaga ku yidhi, Fiiriya oo iska ilaaliya damacnimada oo
dhan, waayo, qof goortuu maal badnaado, noloshiisu kama timaado maalkuu leeyahay.
16 Markaasuu masaal kula hadlay oo ku yidhi, Nin hodan ah dhulkiisa ayaa wax
badan bixiyey. 17 Kolkaasuu isla tashaday isagoo leh, Maxaan sameeyaa, waayo, ma
haysto meel aan ku ururiyo wixii ii baxay? 18 Markaasuu yidhi, Sidan ayaan samayn
doonaa. Maqsinnadaydii ayaan dumin doonaa oo kuwa ka waaweyn ayaan dhisan
doonaa; halkaasna ayaan ku urursan doonaa sarreenkayga iyo alaabtayda oo dhan,
19 oo waxaan naftayda ku odhan doonaa, Nafay, waxaad leedahay alaab badan oo
sannado badan loo dhigay. Naso oo wax cun oo cab oo farax. 20 Laakiin Ilaah wuxuu ku
yidhi, Kaaga doqonka ahow, caawa naftaada waa lagu weyddiisan doonaa, wixii aad
diyaarsatayna yaa lahaan doonaa? 21 Sidaas oo kale weeye kan maal urursada oo aan
Ilaah u hodan ahayn.

Welwelka, Iyo Aamminaadda Ilaah La Aamino
(Mat. 6:25-34)

22 Markaasuu xertiisii ku yidhi, Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Ha ugu
welwelina naftiinna waxaad cuni doontaan, jidhkiinnana waxaad huwin doontaan.
23 Waayo, naftu waa ka roon tahay cuntada, jidhkuna waa ka roon yahay dharka.
24 Tukayaasha fiiriya, waayo, waxba ma beeraan, waxna ma gurtaan, mana haystaan
maqsin ama meel ay wax ku urursadaan, oo Ilaah baa cunto siiya. Intee baad ka roon
tihiin shimbirraha! 25 Midkiinee intuu welwelo, dhererkiisa dhudhun ku dari kara?
26 Haddaba haddii aanad samayn karin xataa waxa u yar, maxaad ugu welweshaan
intii kale? 27 Fiiriya ubaxyada, siday u baxaan, ma ay shaqeeyaan, ma ayna miiqdaan.
Weliba waxaan idinku leeyahay, Xataa Sulaymaan wakhtiga ammaantiisii oo dhan
dhar uma uu gashan jirin sida kuwan midkood. 28 Laakiin haddii Ilaah sidaa u
huwiyo cawska maanta duurka ku yaal oo berrito moofada lagu ridayo, sidee ka
badan ayuu idiin huwinayaa, rumaysad yarayaalow? 29 Ha doondoonina waxaad
cuntaan iyo waxaad cabtaan, oo ha shakiyina, 30 waayo, quruumaha dunidu waxaas
oo dhan ayay doondoonaan; laakiin Aabbihiin waa og yahay inaad waxaas u baahan
tihiin. 31 Laakiin doondoona boqortooyadiisa, oo waxaas oo dhan waa laydiinku
dari doonaa. 32 Ha baqina, idoyahow yari, waayo, Aabbihiin waxaa ka farxiya inuu
boqortooyada idin siiyo. 33 Iibiya waxaad leedihiin oo sadaqo bixiya. Samaysta kiishash
aan duugoobaynin, oo maal aan dhammaanaynin ku urursada jannada, meesha aan
tuug ku soo dhowaan oo aan aboor ku baabbi'in. 34 Waayo, meesha maalkiinnu ku jiro,
meeshaasaa qalbigiinnuna ku jiri doonaa.

Soojeedid Baa Loo Baahan Yahay; Masaalka Ku Saabsan Addoommadii Aaminka Ahaa Iyo Kuwii Aan Aamminka Ahayn
(Mat. 24:45-51)

35 Dhexdiinnu ha xidhnaato, laambadihiinnuna ha baxaan. 36 Idinkuna ahaada sida
niman sayidkooda sugaya, goortuu arooska ka soo noqdo, inay markiiba ka furaan
markuu yimaado oo garaaco. 37 Waxaa barakaysan addoommadaas, kuwa sayidku
goortuu yimaado, uu helo iyagoo soo jeeda. Runtii waxaan idinku leeyahay, Isagu waa
guntan doonaa, oo cunto ayuu u fadhiisan doonaa, oo intuu iyaga u dhowaado ayuu
u adeegi doonaa. 38 Hadduu yimaado wakhtigii gaadhka labaad ama kan saddexaad
oo uu helo iyagoo sidaas ah, kuwaas ayaa barakaysan. 39 Laakiin tan ogaada, odayga
reerku hadduu ogaan lahaa saacadda tuuggu imanayo, wuu soo jeedi lahaa, oo uma

uu daayeen in gurigiisa la jebiyo. 40 Idinkuna diyaar ahaada, waayo, saacad aydnaan u
malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu imanayaa.
41 Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, ma annaga ayaad masaalkan nagula hadlaysaa ama
dadka oo dhan? 42 Sayidkuna wuxuu yidhi, Haddaba yuu yahay wakiilka aaminka ah
oo caqliga leh, kan uu sayidkiisu u sarraysiin doona dadka gurigiisa, inuu qaybtooda
oo cuntada ah siiyo wakhtigeeda? 43 Waxaa barakaysan addoonkaas kan sayidki-
isu goortuu yimaado uu helayo isagoo sidaas samaynaya. 44 Runtii waxaan idinku
leeyahay. Wuxuu leeyahay oo dhan ayuu ka sarraysiin doonaa isaga. 45 Laakiin
haddii addoonkaas qalbigiisa ka yidhaahdo, Sayidkayga imaatinkiisii waa raagay, oo
uu bilaabo inuu garaaco midiidinyada ragga iyo dumarka ahaa, iyo inuu wax cuno oo
wax cabbo oo sakhraamo, 46 addoonkaas sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin aanu
filayn oo saacad aanu ogayn, oo waa kala jeexi doonaa, oo wuxuu ka dhigi doonaa mid
qayb la hela kuwa aan aaminka ahayn. 47 Addoonkaas ogaa doonista sayidkiisa, oo aan
diyaargarayn, oo aan yeelin sidii doonistiisu ahayd, wax badan waa la garaaci doonaa.
48 Laakiin kii aan ogayn oo yeelayse wixii garaacid istaahila, wax yar baa la garaaci
doonaa. Mid kasta oo wax badan la siiyey, wax badan ayaa laga dooni doonaa, oo kan
wax badan loo sii dhiibtay, wax ka badan ayaa la weyddiisan doonaa.

Calaamooyinkii Wakhtiyada
(Mat. 10:34-36; 16:1-4; Mar. 8:11-13; Mat. 5:25-26)

49 Waxaan u imid inaan dab dhulka ku tuuro, oo maxaan doonayaa hadduu durba
shidan yahay? 50 Anigu waxaan leeyahay baabtiis in laygu baabtiisayo oo sidee lay
cidhiidhiyey ilaa uu dhammaado! 51 Miyaad u malaynaysaan inaan u imid inaan nabad
dhulka siiyo? Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiinse kalasoocid. 52 Waayo, intii
haddeer ka dambaysa waxaa guri ku jiri doona shan kala soocan, saddex laba ka gees
ah iyo laba saddex ka gees ah. 53 Waa kala soocmayaan, aabbe wiil ka gees ah iyo wiil
aabbe ka gees ah, hooyo gabadh ka gees ah iyo gabadh hooyadeed ka gees ah, soddoh
afadii wiilkeeda ka gees ah iyo afadii wiilkii soddohdeed ka gees ah.
54 Weliba wuxuu dadkii badnaa ku yidhi, Goortaad aragtaan daruur gabbaldhac
ka soo baxaysa, kolkiiba waxaad tidhaahdaan, Roob baa soo socda, oo sidaasuu
noqdaa. 55 Oo goortaad aragtaan dabayl koonfureed oo dhacaysa waxaad tidhaahdaan,
Kulaylku waa iman doonaa, waana noqda. 56 Labawejiilayaal yahow, waxaad kala
garanaysaan muuqashada dhulka iyo cirka, laakiin wakhtigan sidee baad u kala garan
weydaan? 57 Maxaad qudhiinnu waxa xaqa ah u xukumi weydaan? 58 Goortaad
cadowgaaga u raacdo xaakinka, intaad jidka maraysaan ku dadaal si aad uga baxsato,
inaanu xaakinka kuu jiidin, xaakinkuna askariga kuu dhiibin, askariguna xabsiga kugu
tuurin. 59 Waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi maysid ilaa aad siisid lacagta u
yar oo ugu dambaysa.

13

Toobadkeen Baa Lagu Waaniyey

1 Wakhtigaas qudhiisa waxaa joogay qaar wax uga sheegay dadka reer Galili oo
Bilaatos dhiiggooda ku daray allabarigooda. 2 Kolkaasaa Ciise u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Ma waxay idinla tahay in kuwii reer Galili ahaa ay ka dembi badnaayeen kuwii
kale oo reer Galili oo dhan waxyaalahaas ay ku silceen aawadood? 3 Waxaan idinku
leeyahay, Maya, laakiin haddaanad toobadkeenin, kulligiin sidaas oo kale ayaad u lumi
doontaan. 4 Ama siddeed iyo tobankii oo munaaradda Siloo'am ay ku soo dhacday oo ay
dishay, ma waxay idinla tahay, inay ka gef badnaayeen dadka Yeruusaalem joogay oo
dhan? 5 Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiin haddaydnan toobadkeenin, kulligiin
sidaas oo kale ayaad u lumi doontaan.

Masaalka Ku Saabsan Geedkii Berdaha Ahaa Oo Aan Waxba Dhalin

6 Markaasuu masaalkan ku hadlay, Nin baa wuxuu lahaa geed berde ah oo beertiisii
canabka ahayd lagu beeray. Waa u yimid isagoo midho ka doonaya, waxbana kama
uu helin. 7 Wuxuu beer-ka-shaqeeyihii ku yidhi, Bal eeg, saddex sannadood ayaan
imanayay oo berdahan midho ka doonayay, kamana helin. Jar, muxuu dhulka u
khasaarinayaa? 8 Markaasuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, sannaddanna
daa ilaa aan hareerihiisa qodqodo oo aan digeeyo. 9 Dabadeed hadduu midhaysto,
wanaag; haddii kalese waad jari doontaa.

Maalin Sabti Ah Naag Baa La Bogsiiyey

10 Maalin sabti ah sunagogyada midkood ayuu wax ku barayay. 11 Oo bal eeg, waxaa
joogtay naag siddeed iyo toban sannadood cudur qabtay, wayna isku soo jabnayd,
mana ay kari karin inay istoosiso. 12 Ciise goortuu arkay, ayuu u yeedhay oo ku yidhi,
Haweentoy, cudurkaaga waad ka furan tahay. 13 Kolkaasuu gacmihiisa saaray, oo
kolkiiba way toosnaatay, oo Ilaah bay ammaantay. 14 Kii sunagogga u sarreeyey ayaa
cadho ku jawaabay, waayo, Ciise maalintii sabtida ahayd ayuu wax bogsiiyey, wuxuuna
dadkii badnaa ku yidhi, Waxaa jira lix maalmood oo dadkii leeyihiin inay shaqeeyaan.
Maalmahaas haddaba kaalaya, ha laydin bogsiiye, ee ha imanina maalinta sabtida ah.
15 Laakiin Sayidka ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Labawejiilayaal yahow, mid kasta
oo idinka mid ah miyaanu sabtida dibigiisa ama dameerkiisa ka soo furin golaha oo
u wadin inuu soo waraabiyo? 16 Oo naagtan oo ina Ibraahim ah oo Shayddaanku
siddeed iyo toban sannadood xidhay, miyaanay lahayn in maalinta sabtida ah laga
fura xidhmaddaas? 17 Goortuu waxaas yidhi cadaawayaashiisii oo dhan way wada
ceeboobeen, dadkii oo dhanna ayaa ku reyreeyey wax walba oo ammaanta lahaa oo
uu falay.

18 Haddaba wuxuu yidhi, Boqortooyada Ilaah maxay u eg tahay oo maxaan u
ekaysiiyaa?

Masaalka Ku Saabsan Iniin Khardal Ah Iyo Masaalka Ku Saabsan Khamiir (Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32)

19 Waxay u eg tahay iniin khardal ah, oo nin qaaday oo beertiisii ku riday, oo
ay baxday oo geed dheer noqotay, shimbirraha cirkuna laamaheeday ku degeen.
20 Haddana wuxuu yidhi, Maxaan boqortooyada Ilaah u ekaysiiyaa? 21 Waxay u eg
tahay khamiir naag intay qaadday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay
ilaa ay wada khamiireen.

Iridda Cidhiidhiga Ah Ee Nolosha Laga Galo (Mat. 7:13-14, 21-23)

22 Oo wuxuu dhex marayay magaalooyin iyo tuulooyin isagoo wax baraya, Yeru-
usaalemna ayuu ku socday. 23 Mid baa wuxuu ku yidhi, Sayidow, ma yar yihiin
kuwa badbaadayaa? 24 Wuxuuna ku yidhi, Aad u dadaala inaad iridda cidhiidhsan
ka gashaan, waayo, waxaan idinku leeyahay, Qaar badan ayaa dooni doona inay
galaan, mana kari doonaan. 25 Goortii ninkii guriga lahaa kaco oo albaabka xidho,
oo aad bilowdaan inaad dibadda istaagtaan oo aad albaabka garaacdaan, idinkoo leh,
Sayidow, naga fur; isaguna waa u jawaabi doonaa oo idinku odhan doonaa, Garan
maayo meeshaad ka timaadeen. 26 Markaasaad bilaabi doontaan inaad tidhaahdaan,
Hortaada ayaannu wax ku cuni jirnay oo ku cabbi jirnay, oo jidadkayaga ayaad wax
ku bari jirtay. 27 Markaasuu odhan doonaa, Waxaan idinku leeyahay, Garan maayo
meeshaad ka timaadeen; iga taga kulligiin oo xaqdarrada ka shaqeeya. 28 Halkaa
waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi goortaad boqortooyada Ilaah ku aragtaan
Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub iyo nebiyada oo dhan, oo idinkana dibadda laydiin
tuuray. 29 Waxay ka iman doonaan bari iyo galbeed iyo woqooyi iyo koonfur, waxayna

dhex fadhiisan doonaan boqortooyada Ilaah. 30 Ogaada, kuwa ugu dambeeya ayaa ugu
horrayn doona, kuwa ugu horreeyaana way ugu dambayn doonaan.

Herodos Cadownimadiisii

31 Markaas qudhiisa ayaa waxaa yimid qaar Farrisiin ah iyagoo ku leh, Bax oo ka tag
meeshan, waayo, Herodos ayaa doonaya inuu ku dilo. 32 Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinku u
taga oo dawacaas u sheega, Bal eeg, maanta iyo berriba ayaan jinniyo saarayaa oo dad
bogsiinayaa, maalinta saddexaadna ayaan kaamilmayaa. 33 Laakiin waa inaan socdo
maanta iyo berri iyo maalinta ku xigtaba, waayo, ma noqon karto nebi inuu ku dhinto
Yeruusaalem dibaddeeda.

Ciise Waa U Ooyay Yeruusaalem
(Mat. 23:37-39)

34 Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada dishoy, oo kuwa loo soo diray
dhagxisoy! Intee baan marar badan jeclaaday inaan carruurtaada u soo ururiyo xataa
sida dooradu carruurteeda baalasheeda hoostooda ugu ururiso, laakiin idinku ma
aydnaan jeclayn. 35 Ogaada, gurigiinnii waa laydiin daayay, isagoo cidla ah. Waxaan
idinku leeyahay, Ima arki doontaan ilaa aad tidhaahdaan, Waxaa barakaysan kan
Rabbiga magiciisa ku imanaya.

14

Ninkii Uurweynaadka Qabay Ayaa Sabti La Bogsiiyey

1 Maalin sabti ah markuu galay mid ka mid ah kuwa Farrisiinta u sarreeya gurigiisa
inuu kibis cuno, waxaa dhacay inay fiirinayeen. 2 Oo bal eeg, waxaa hortiisa joogay
nin uurweynaad qaba. 3 Markaasaa Ciise u jawaabay oo kuwii sharciga yiqiin iyo
Farrisiintii ku yidhi, isagoo leh, Ma xalaal baa in sabtida wax la bogsiiyo, mise maya?
4 Laakiin way aamuseen. Isaguse, intuu ninkii qabtay, ayuu bogsiiyey, markaasuu sii
daayay. 5 Wuxuu iyaga ku yidhi, Kiinnee baa leh dameer ama dibi ceel ku dhacay oo
aan maalin sabti ah dhaqso uga soo bixinaynin? 6 Wayna uga jawaabi kari waayeen
waxyaalahaas.

Is-hoosaysiinta Iyo Marti-soo-dhowaynta

7 Goortuu arkay kuwii loo yeedhay siday kursiyada hore u doorteen, ayuu masaal
kula hadlay oo ku yidhi, 8 Markii nin kuugu yeedho aroos, kursiga hore ha fadhiisan,
waaba intaasoo isagu nin kaa murwad weyn ugu yeedho, 9 oo kii isaga iyo adiga idiin
yeedhay uu yimaado oo kugu yidhaahdo, Kan meel sii, oo markaasaad bilaabaysaa
inaad meesha dambe ceeb ku fadhiisato. 10 Laakiin goortii laguu yeedho, tag oo
meesha u hoosaysa fadhiiso, si kii kuu yeedhay kolkuu yimaado uu kuugu yidhaahdo,
Saaxiibow, sare u soco. Markaasaad ammaan ku lahaan doontaa kuwa cuntada kula
fadhiya oo dhan hortooda. 11 Waayo, mid kasta oo isa sarraysiiya waa la hoosaysiin
doonaa; oo kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.
12 Wuxuuna ku yidhi kii u yeedhay, Goortaad qado ama casho samayso, ha u yeedhin
saaxiibbadaada ama walaalahaa ama xigaalkaa ama derisyadaada hodanka ah, waaba
intaasoo iyaguna ay markooda kuu yeedhaan, oo ay abaalgud kugu noqotaa. 13 Laakiin
goortaad diyaafad samayso waxaad u yeedhaa masaakiinta iyo kuwa laxaadka la'
iyo curyaannada iyo indhoolayaasha, 14 oo aad barakaysnaan doontaa, waayo, iyagu
maleh waxa ay kuugu abaalgudaan, laakiin waxaa laguu abaalgudi doonaa wakhtiga
sarakicidda kuwa xaqa ah.

Masaalka Ku Saabsan Iidda Weyn

15 Kuwa cuntada ula fadhiyey midkood, goortuu waxaas maqlay, wuxuu isaga ku
yidhi, Waxaa barakaysan kan kibis ku cuni doona boqortooyada Ilaah. 16 Wuxuuse
ku yidhi, Nin baa casho weyn sameeyey, oo dad badan u yeedhay, 17 oo saacaddii

cashada ayuu addoonkiisii u diray inuu kuwii loo yeedhay ku yidhaahdo, Kaalaya,
waayo, haatan wax waluba waa diyaar. 18 Markaasay kulligood waxay bilaabeen inay
fikir keliya ku marmarsiiyoodaan. Kii u horreeyey ayaa ku yidhi, Beer baan iibsaday,
oo waa inaan tago oo aan soo arko. Waxaan kaa baryayaa inaad iga raalli ahaato.
19 Mid kale ayaa yidhi, Waxaan iibsaday shan qindi oo dibi ah, oo waan tegayaa inaan
imtixaamo. Waxaan kaa baryayaa inaad iga raalli ahaato. 20 Mid kale ayaa yidhi,
Naag baan guursaday, sidaa darteed ma iman karo. 21 Markaasaa addoonkii yimid, oo
waxaas ayuu sayidkiisii u sheegay. Kolkaasaa sayidkii gurigu cadhooday, oo wuxuu
addoonkiisii ku yidhi, Dhaqso jidadka iyo surimmada magaalada u bax oo soo kaxee
masaakiinta iyo kuwa laxaadka la' iyo indhoolayaasha iyo curyaannada. 22 Kolkaasaa
addoonkii ku yidhi, Sayidow, waxaad amartay waa la yeelay, oo weli meel baa bannaan.
23 Markaasaa sayidkii wuxuu addoonkii ku yidhi, Jidadka iyo wadiiqooyinka oodaha u
bax, oo dadka ku qasab inay soo galaan, si uu gurigaygu u buuxsamo. 24 Waayo, waxaan
idinku leeyahay, Nimankaas loo yeedhay midkoodna cashadayda dhadhamin maayo.

Xernimada Micneheeda

25 Waxaa isaga la socday dad badan. Markaasuu u jeestay, oo wuxuu ku yidhi,
26 Haddii qof ii yimaado oo aanu nicin aabbihiis iyo hooyadiis iyo afadiisa iyo car-
ruurtiisa iyo walaalihiis, xataa naftiisana xer iima ahaan karo. 27 Ku alla kii aan
iskutallaabtiisa soo qaadan oo aan iga daba iman, xer iima ahaan karo. 28 Waayo,
midkiinnee doonaya inuu noobiyad dhiso oo aan kolkii hore fadhiisan inuu xisaabo
intay ku kacayso, inuu ogaado inuu haysto wax uu ku dhammeeyo iyo in kale? 29 Waaba
intaasoo markuu aasaaska dhigo oo uu dhammayn kari waayo, kuwa eegaya oo
dhammu ay bilaabaan inay ku qoslaan, 30 iyagoo leh, Ninkanu wuxuu bilaabay inuu
wax dhiso, waana dhammayn kari waayay. 31 Ama boqorkee u tegaya inuu boqor kale
dagaal u baxo, isagoo aan kolkii hore fadhiisan oo tashan inuu toban kun kala hor tegi
karo kan labaatan kun ula imanaya? 32 Ama haddii kale intuu kan kale weli fog yahay,
ayuu ergo soo diraa oo uu weyddiistaa wax lagu heshiiyo. 33 Sidaa darteed midkiin
walba oo aan ka tegin wuxuu leeyahay oo dhan, xer iima ahaan karo. 34 Haddaba
cusbadu waa wanaagsan tahay, laakiin haddii cusbadu dhadhan beesho, maxaa lagu
cusbaynayaa? 35 Uma ay wanaagsana dhulka ama meeshii digada, waase la tuuraa. Kan
dhego wax lagu maqlo lahu, ha maqlo.

15

Laxdii Hallowday
(Mat. 18:12-14)

1 Waxaa Ciise u soo dhowaanayay cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha oo dhan
inay maqlaan. 2 Kolkaasay Farrisiintii iyo culimmadiiba gunuunaceen, iyagoo leh,
Ninkanu dembilayaashuu soo dhoweeyaa oo wax la cunaa.

3 Markaasuu masaalkan kula hadlay, oo ku yidhi, 4 Ninkiinnee baa tiro ido ah leh,
oo middood ka hallowday, aan sagaal iyo sagaashanka cidlada kaga tegin, oo aan tii
hallowday ka daba tegin, ilaa uu soo helo? 5 Oo goortuu soo helo, aan garbihiisa saarin,
isagoo faraxsan. 6 Oo goortuu guriga yimaado, aan isugu yeedhin saaxiibbadiisa iyo
derisyadiisa, isagoo ku leh, Ila farxa, waayo, waxaan helay laxdaydii iga hallowday?
7 Waxaan idinku leeyahay, Sidaas oo kale, farxad ayaa jannada kaga jiri doonta dembile
toobadkeena in ka badan sagaal iyo sagaashan xaq ah oo aan toobadkeen u baahnayn.

Lacagtii Luntay

8 Ama naagtee baa toban *daraakmo oo lacag ah leh, oo hadday daraakmo lumiso,
aan laambad shidin, oo aan guriga xaaqin, oo aan dadaal ku doonin ilaa ay hesho? 9 Oo

* **15:8** daraakmo = lacag.

markay hesho, aan saaxiibbadeeda iyo derisyadeeda isugu yeedhin iyadoo ku leh, Ila
farxa, waayo, waxaan helay daraakmadii iga luntay. [10] Waxaan idinku leeyahay, Sidaas
oo kale markii mid dembi leh toobadkeenoba, farxad ayaa kaga jirta malaa'igaha Ilaah
hortooda.

Wiilkii Wixiisii Khasaariyey

[11] Wuxuuna yidhi, Nin baa laba wiil lahaa. [12] Kii yaraa ayaa aabbihii ku yidhi,
Aabbow, waxaaga qaybtii aan heli lahaa i sii. Markaasuu iyaga u qaybiyey wuxuu
ku noolaa. [13] Maalmo aan badnayn dabadeed wiilkii yaraa waa wada urursaday
wax walbaba, oo dhul fog ayuu u safray, halkaas ayuuna wixiisii ku khasaariyey,
isagoo iska tumaya. [14] Goortuu wada bixiyey dabadeed ayaa abaar daran dhulkaas ka
dhacday, wuuna bilaabay inuu baahdo. [15] Goortaasuu tegey oo isku daray nin dadka
dhulkaas ah, kan u diray beerihiisa inuu doofaarro daajiyo. [16] Wuxuu damcay inuu
calooshiisa ka buuxiyo buunshihii doofaarradu ay cunayeen, ninnana waxba ma uu
siin. [17] Goortuu isgartay ayuu yidhi, Intee baa kuwa aabbahay kiraystay haysata kibis
ka badan in ku filan, aniguna macaluul baan halkan ugu bakhtiyayaa. [18] Waan kici oo
aan aabbahay u tegi, oo waxaan ku odhan, Aabbow, waxaan ku dembaabay jannada
iyo hortaadaba. [19] Kol dambe ma istaahilo in laygu yeedho wiilkaaga, ee iga dhig
sida kuwa aad kiraysatay midkood oo kale. [20] Markaasuu kacay, oo wuxuu u yimid
aabbihii, laakiin intuu weli ka fogaa ayaa aabbihiis arkay, waana u naxariistay, oo ku
soo orday oo qoortuu iskaga duubay, oo dhunkaday. [21] Markaasaa wiilkii ku yidhi,
Aabbow, waxaan ku dembaabay jannada iyo hortaadaba; kol dambe ma istaahilo in
laygu yeedho wiilkaaga. [22] Laakiin aabbihii ayaa addoommadiisii ku yidhi, Dhaqso u
soo bixiya khamiiska ugu wanaagsan oo u geliya, kaatunna gacanta u geliya, kabona
cagaha u geliya. [23] Dibigii yaraa ee la shishleeyey keena oo gowraca, aynu cunno oo
faraxno, [24] waayo, wiilkaygan wuu dhintay, wuuna soo noolaaday; wuu lumay, waana
la helay. Markaasay bilaabeen inay farxaan. [25] Laakiin wiilkiisii weynaa beerta buu
ku jiray, oo intuu soo socday oo guriga u soo dhowaanayay, wuxuu maqlay muusika
iyo cayaar. [26] Markaasuu midiidinyada midkood u yeedhay oo weyddiiyey, Waa maxay
waxaas? [27] Markaasuu ku yidhi, Walaalkaa ayaa yimid, aabbahaana dibigii yaraa ee la
shishleeyey ayuu u gowracay, waayo, ladnaan buu ku helay. [28] Laakiin wuu cadhooday,
oo inuu galo ma doonayn, markaasaa aabbihiis soo baxay oo baryay. [29] Laakiin wuu
u jawaabay, oo wuxuu aabbihiis ku yidhi, Bal eeg, intaas oo sannadood ayaan kuu
shaqaynayay, oo weligay amarkaaga kama aan xadgudbin, oo weligaa waxar iima aad
siin inaan saaxiibbadayda la farxo, [30] Laakiin goortii uu yimid wiilkaagani waxaagii
aad ku noolayd dhillooyin la cunay, waxaad u gowracday dibigii yaraa ee la shishleeyey.
[31] Markaasuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow, weligaa waad ila joogtaa, oo waxayga oo dhan
adigaa leh, [32] laakiin waxaa inoo wanaagsanayd inaynu rayrayno oo faraxno, waayo,
waalaalkaagani waa dhintay, wuuna soo noolaaday; wuu lumay, waana la helay.

16

Wakiilkii Aan Aamminka Ahayn

[1] Haddana wuxuu xertii ku yidhi, Waxaa jiri jiray nin hodan ah oo wakiil lahaa, kan
loogu ashtakeeyey inuu alaabtiisa khasaarinayay. [2] Markaasuu u yeedhay oo ku yidhi,
Waa maxay waxan kugu saabsan ee aan maqlayo? I sii xisaabtii wakiilnimadaada,
waayo, hadda ka dib wakiil sii ahaan kari maysid. [3] Markaasaa wakiilkii isku yidhi,
Maxaan sameeyaa, waayo, sayidkayga ayaa wakiilnimadii iga qaadaya? Itaal aan wax
ku qodo ma lihi, inaan dawarsadona waan ka xishoonayaa. [4] Waan garanayaa waxaan
samaynayo, in goortii wakiilnimada layga saaro ay dadku guryahooda iigu dhowayn
doonaan. [5] Markaasuu u yeedhay mid walba oo sayidkiisu dayn ku lahaa. Kii hore

ayuu ku yidhi, Sayidkaygu immisuu kugu leeyahay? 6 Wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood
oo saliid ah. Markaasuu ku yidhi, Wixii laguu qoray soo qaad, oo dhaqso u fadhiiso oo
qor, Konton. 7 Markaasuu wuxuu mid kale ku yidhi, Immisuu kugu leeyahay? Isaguna
wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood oo sarreen ah. Markaasuu ku yidhi. Wixii laguu qoray
soo qaad, oo qor, Siddeetan. 8 Sayidkiisii ayaa wakiilkii xaqa darnaa faaniyey, waayo,
si caqli leh ayuu u sameeyey, waayo, wiilashii wakhtigan waxay wiilasha iftiinka kaga
caqli badan yihiin waxa qarnigooda ku saabsan.

Sida Qumman Oo Maalka Loo Isticmaalo

9 Oo waxaan idinku leeyahay, Saaxiibbo ku samaysta maalka xaqdarrada in goortuu
dhammaado ay idiinku dhoweeyaan degmooyinka weligood ah. 10 Kan waxa u yar
aamin ku ah, ayaa weliba wax badan aamin ku ah. Kan waxa u yar ku xaqdaran, ayaa
waxa badanna ku xaqdaran. 11 Haddii aydnaan maalka xaqdaran aamin ku ahayn,
waxa run ah yaa idinku aaminaya? 12 Haddii aydnaan wixii qof kale leeyahay aamin ku
ahayn, yaa idin siinaya wixiinna? 13 Midiidinna laba sayid uma shaqayn karo, waayo,
mid buu nacayaa, kan kalena wuu jeclaanayaa, ama mid buu la jirayaa, kan kalena wuu
quudhsanayaa. Uma wada shaqayn kartaan Ilaah iyo maal.

Farrisiintii Waa La Canaantay

14 Farrisiintii lacagta jeclayd ayaa waxaas oo dhan maqashay, wayna ku qosleen.
15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinku waxaad tihiin kuwa dadka hortooda isku soo
caddeeya inaad xaq tihiin, laakiin Ilaah waa garanayaa qalbiyadiinna, waayo, wixii
dadka dhexdooda lagu sarraysiiyaa, Ilaah hortiisa waa ka karaahiyo. 16 Sharciga iyo
nebiyadu waxay jireen ilaa Yooxanaa; tan iyo wakhtigaas injiilka boqortooyada Ilaah
waa lagu wacdiyey, oo mid walbaba xoog buu ku galaa. 17 Laakiin in sharciga dhibic
keliya ka dhacdo waxaa ka hawl yar in cirka iyo dhulku ay idlaadaan. 18 Mid walba
oo naagtiisa fura oo mid kale guursadaa wuu sinaystaa, oo kii guursadaa mid nin laga
furay wuu sinaystaa.

Ninkii Hodanka Ahaa Iyo Miskiinkii Laasaros La Odhan Jiray

19 Waxaa jiri jiray nin hodan ah oo dhar gududan oo jilicsan sidan jiray, maalin
walbana barwaaqo aad buu ugu farxi jiray. 20 Oo waxaa albaabkiisa la dhigi jiray
miskiin Laasaros la odhan jiray, isagoo boogo miidhan leh, 21 oo doonaya in la siiyo
jajabkii miiska ninkii hodanka ahaa ka dhacay. Eeyduna way iman jireen oo boogihiisa
leefleefi jireen. 22 Waxaa dhacay inuu miskiinkii dhintay, oo malaa'igahu waxay u
qaadeen laabtii Ibraahim. Ninkii hodanka ahaana waa dhintay, waana la aasay.
23 Intuu Haadees ku jiray ayuu indhihiisa kor u qaaday isagoo aad u silcaya; wuxuuna
meel fog ka arkay Ibraahim, iyo Laasaros oo laabtiisa ku tiirsan. 24 Markaasuu
qayliyey oo yidhi, Aabbe Ibraahimow, ii naxariiso, oo Laasaros ii soo dir inuu fartiisa
caaraddeeda biyo ku tiinbiyo oo carrabkayga ku qabowjiyo, waayo, anigu ololkan
ayaan ku silcayaa. 25 Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Wiil yahow, xusuuso inaad
waxaagii wanaagsanaa heshay intii aad noolayd, si la mid ah ayuu Laasaros waxa xun
helay, laakiin haddeer isaga halkan ayaa lagu raaxaysiiyey, adiguse waad silcaysaa.
26 Weliba annaga iyo idinka waxaa layna dhex dhigay bohol aad u weyn, si kuwa
doonaya inay halkan ka sii tallaabaan inay idiin yimaadaan aanay u karin, oo kuwa
xaggaasna ayna noogu soo tallaabin. 27 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aabbow, waxaan
kaa baryayaa haddaba inaad guriga aabbahay isaga u dirtid, 28 waayo, shan walaalo
ah baan leeyahay, si uu ugu warramo inaanay iyaguna meeshan silaca leh iman.
29 Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Waxay leeyihiin Muuse iyo nebiyada ee ha
maqleen. 30 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Maya, Aabbe Ibraahimow, laakiin haddii qof
kuwii dhintay uga tago, way toobadkeeni doonaan. 31 Wuxuuse ku yidhi, Haddii ay

maqli waayaan Muuse iyo nebiyada, in kastoo qof kuwii dhintay ka soo sara kaco, la oggolaysiin kari maayo inay rumaystaan.

17

Waxoogaa Hadalkii Ciise Ah
(Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42)

1 Wuxuu xertiisii ku yidhi, Ma suurtowdo inaan xumaantu iman, laakiin waa u
hoog kan ay xumaantu ka timaado. 2 In qof yaryarkan midkood xumeeyo, waxaa
uga roon in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda lagu tuuro. 3 Iska dhawra.
Walaalkaa hadduu dembaabo, canaano; hadduuna toobadkeeno, cafi. 4 Hadduu
toddoba goor maalintii kugu dembaabo, oo toddoba goor kuu soo jeesto, isagoo leh, Waa
toobadkeenay, waa inaad cafido.

5 Markaasay rasuulladii waxay Rabbiga ku yidhaahdeen, Rumaysad noo kordhi.
6 Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Haddaad leedihiin rumaysad iniin khardal le'eg, waxaad
ku odhan lahaydeen geedkan sukamin, Ruq, oo badda ku beeran, wuuna idin addeeci
lahaa. 7 Laakiin kiinnee baa leh addoon dhulka jaraya ama adhi jiraya, oo ku odhan
doona goortuu beerta ka yimaado, Dhaqso u kaalay oo cunto u fadhiiso? 8 Laakiin
miyaanu ku odhan doonin, Diyaari waxaan ku casheeyo, oo gunto, oo ii adeeg intaan
wax cunayo oo cabbayo, kolkaa dabadeed ayaad wax cuni oo cabbi? 9 Miyuu addoonkii
u mahadnaqayaa, waayo, wuxuu sameeyey wixii la amray? 10 Sidaas oo kale idinkuna
goortaad samaysaan wixii laydinku amray oo dhan, waxaad tidhaahdaan, Addoommo
aan waxtar lahayn baannu nahay; wixii aannu lahayn inaannu samayno ayaannu
samaynay.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Toban Nin Oo Baras Qaba

11 Waxaa dhacay intay Yeruusaalem ku sii socdeen inuu Samaariya iyo Galili dhex
marayay. 12 Oo goortuu tuulo galay, waxaa la kulmay toban nin oo baras leh oo meel
fog ka istaagay. 13 Markaasay codka kor u qaadeen iyagoo leh, Ciisow, Macallimow, noo
naxariiso. 14 Goortuu arkay, wuxuu ku yidhi, Taga oo istusa wadaaddada. Oo waxaa
dhacay, intay sii socdeen, inay daahirsameen. 15 Midkood goortuu arkay inuu bogsaday,
ayuu soo jeestay oo cod weyn Ilaah ku ammaanay. 16 Oo wejigiisa ayuu cagihiisa ag
dhigay oo u mahadnaqay. Wuxuuna ahaa reer Samaariya. 17 Ciisena waa u jawaabay
oo ku yidhi, Tobankii miyaanay daahirsamin? Laakiin meeye sagaalkii? 18 Miyaan la
arag kuwa u soo noqday inay Ilaah ammaanaan, shisheeyahan maahee? 19 Markaasuu
ku yidhi, Kac oo soco. Rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey.

Imaatinka Boqortooyada
(Mat. 24:26-28, 37-41)

20 Farrisiintii goortay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Goormay boqortooyada Ilaah
imanaysaa? wuxuu ugu jawaabay, Boqortooyada Ilaah dhawrid ku iman mayso.
21 Lamana odhan doono, Waa tan! ama, Waa taas! waayo, bal eega, boqortooyada Ilaah
waa idinku dhex jirtaa.

22 Markaasuu xertii ku yidhi, Maalmuhu waa iman doonaan goortaad dooni doon-
taan inaad aragtaan maalmaha Wiilka Aadanaha middood, mana arki doontaan.
23 Waxaana laydinku odhan doonaa, Waa taas! Waa tan! Ha bixina, hana raacina.
24 Waayo, sida hillaacu markuu dhinaca hoose oo cirka ka hillaaco oo ilaa dhinaca
kale oo hoose oo cirka u ifiyo, sidaas oo kale ayuu Wiilka Aadanahuna ahaan doonaa
maalintiisa. 25 Laakiin kolka hore waxay waajib ugu tahay inuu wax badan ku
xanuunsado oo uu qarniganu diido isaga. 26 Oo sidii wakhtigii Nuux ahaa, sidaas
oo kale ayay noqon doontaa maalmaha Wiilka Aadanaha. 27 Wax bay cuni jireen oo
cabbi jireen, wayna guursan jireen oo guur baa la siin jiray, ilaa maalintii Nuux uu

doonnida galay, oo daadkii yimid oo wada baabbi'iyey. 28 Sidaas oo kale ayay weliba
ahayd maalmihii Luud. Wax bay cuni jireen oo cabbi jireen, wax bayna iibsan jireen
oo iibin jireen, oo beeran jireen, oo dhisan jireen. 29 Laakiin maalintii Luud ka baxay
Sodom ayay dab iyo baaruud cirka kaga soo daateen oo wada baabbi'iyeen. 30 Si la
mid ah ayay noqon doontaa maalinta Wiilka Aadanahu soo muuqdo. 31 Maalintaas kii
guriga fuushanu, oo alaabtiisu guriga ku jirto, yaanu u soo degin inuu soo qaato; kii
beerta joogaana sidaas oo kale yaanu dib u noqon. 32 Naagtii Luud xusuusta. 33 Kan
doona inuu naftiisa badbaadiyo waa lumin doonaa, laakiin kan lumiya ayaa badbaadin
doona. 34 Waxaan idinku leeyahay, Habeenkaas laba nin ayaa sariir wada joogi doona;
mid waa la qaadi doonaa, kan kalena waa laga tegi doonaa. 35 Waxaana jiri doona
laba naagood oo wax isla shiidi doona, mid waa la qaadi doonaa, tan kalena waa laga
tegi doonaa. 36 Waxaana beerta ku jiri doona laba nin, mid waa la qaadi doonaa, kan
kalena waa laga tegi doonaa. 37 Markaasay u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Xaggee,
Sayidow? Wuxuuna ku yidhi, Meeshii bakhtigu yaal, halkaas ayaa gorgorraduna isugu
ururi doonaan.

18

Masaalka Ku Saabsan Carmalka Iyo Xaakinka

1 Si Ciise u tuso inay waajib ku tahay iyaga inay mar walba tukadaan oo aanay ka
qalbi jabin, wuxuu iyaga kula hadlay masaal isagoo leh, 2 Waxaa magaalo joogay xaakin
aan Ilaah ka baqi jirin, ninnana aan danayn jirin. 3 Waxaana magaaladaas joogtay
carmal ninkeedii ka dhintay, marar badanna way u timid, iyadoo ku leh, Cadowgayga
iga xaq sii. 4 Intii wakhti ah ayuu yeeli waayay, laakiin dabadeed wuxuu isku yidhi, In
kastoo aanan Ilaah ka baqin, oo aanan ninna danayn, 5 weliba dhibta ay carmalkan i
dhibayso aawadeed, waan xaq siin doonaa, si aanay marar badan iigu soo noqnoqon
oo ii daalin. 6 Markaasaa Rabbigu yidhi, Maqla wixii xaakinkii xaqa darnaa yidhi.
7 Ilaahna miyaanu xaq siin doonin kuwuu doortay oo habeen iyo maalinba u qayliya;
oo miyaanu u dulqaadan doonin? 8 Waxaan idinku leeyahay, Dhaqsoba wuu u xaq siin
doonaa; hase ahaatee goortuu Wiilka Aadanahu yimaado, markaas rumaysad ma ka
heli doonaa dhulka?

Farrisigii Iyo Cashuurqaadihii

9 Masaalkan ayuu kula hadlay qaar ismoodayay inay xaq yihiin oo kuwa kale
quudhsaday. 10 Laba nin ayaa tegey inay macbudka ku tukadaan; mid Farrisi buu
ahaa, kan kalena cashuurqaade. 11 Farrisigii intuu istaagay ayuu waxyaalahan isugu
tukaday, Ilaahow, waxaan kuugu mahadnaqayaa inaanan ahayn sida nimanka kale oo
wax dulma, iyo kuwa xaqa daran, iyo dhillayaasha, ama xataa sida cashuurqaadahan.
12 Toddobaadkiiba laba kol ayaan soomaa, waxaan haysta oo dhanna toban meelood
ayaan meel ka bixiyaa. 13 Laakiin cashuurqaadihii meel fog ayuu ka istaagay, ma uuna
doonaynin inuu indhihiisa cirka u qaado, laakiin laabtiisa ayuu garaacay isagoo leh,
Ilaahow, ii naxariiso anigoo dembi leh. 14 Waxaan idinku leeyahay, Kan iyo kii kale,
kan baa gurigiisa tegey isagoo la caddeeyey inuu xaq yahay; waayo, mid kasta oo isa
sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa, oo kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.

Ciise Wuxuu UDuceeyey Carruur Yaryar
(Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16)

15 Ilmo yaryar ayay u keeneen inuu taabto, laakiin goortii xertii aragtay, ayay
canaanteen. 16 Laakiin Ciise ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Ilmaha yaryar daaya, ha ii
yimaadeene, hana diidina, waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah.
17 Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqortooyada Ilaah u aqbalin sida
ilmo yar oo kale, meeshaas ma uu geli doono.

Nolosha Weligeed Ah Iyo Ninkii Maalka Jeclaa
(Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31)
18 Taliye ayaa weyddiiyey isagoo leh, Macallin wanaagsanow, maxaan sameeyaa
inaan nolosha weligeed ah dhaxlo? 19 Markaasaa Ciise ku yidhi, Maxaad iigu yeed-
haysaa wanaagsanow? Mid wanaagsan ma jiro mid maahee, kaasuna waa Ilaah.
20 Qaynuunnada waad taqaan, Waa inaanad sinaysan, Waa inaanad qudh gooyn, Waa
inaanad wax xadin, Waa inaanad marag been ah furin, Aabbahaa iyo hooyadaana
maamuus. 21 Markaasuu yidhi, Kuwaas oo dhan tan iyo yaraantaydii waan dhawray.
22 Ciise goortuu waxaas maqlay ayuu ku yidhi, Weli wax keliya ayaa kuu dhiman.
Waxaad haysatid oo dhan iibi, oo masaakiinta u qaybi, oo waxaad jannada ku lahaan
doontaa maal, ee kaalay oo i soo raac. 23 Laakiin goortuu waxaas maqlay ayuu aad uga
caloolxumaaday, waayo, aad buu hodan u ahaa. 24 Ciise goortuu arkay, wuxuu yidhi,
Kuwa hodanka ah waa ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan, 25 waayo, nin
hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeeda ka
duso. 26 Markaasaa kuwa maqlay waxay ku yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara?
27 Wuxuuse ku yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin, Ilaah waa u suurtoobaan. 28 Butros
ayaa ku yidhi, Bal eeg, waxayagii ayaannu ka tagnay, waana ku raacnay. 29 Wuxuuna ku
yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay. Ma jiro nin boqortooyada Ilaah aawadeed uga
tegey guri, ama afo, ama walaalo, ama waalid, ama carruur, 30 oo aan haatan helayn
labanlaab badan, wakhtiga imanayana nolosha weligeed ah.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa
(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)
31 Laba-iyo-tobankii ayuu watay oo ku yidhi, Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem,
oo wax walba oo nebiyadu qoreen ayaa Wiilka Aadanaha u noqon doona. 32 Waayo,
isaga waxaa loo dhiibi doonaa dadka aan Yuhuudda ahayn, waana lagu kajami doonaa,
oo la caayi doonaa, oo lagu tufi doonaa, 33 wayna karbaashi doonaan oo dili doonaan,
maalinta saddexaadna wuu soo sara kici doonaa. 34 Laakiin waxyaalahaas waxba kama
ay garan, hadalkaasna waa ka qarsoonaa, mana ay garan wixii la yidhi.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'
(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)
35 Waxaa noqotay markuu Yerixoo ku soo dhowaaday, in nin indha la' jidka ag
fadhiyey oo dawarsanayay, 36 oo goortuu maqlay dadka badan oo ag maraya ayuu
weyddiiyey waxaas waxay ahaayeen. 37 Waxay u sheegeen in Ciisihii Reer Naasared ag
marayo. 38 Markaasuu qayliyey isagoo leh, Ciise, ina Daa'uudow, ii naxariiso. 39 Kuwa
hor marayay ayaa canaantay si uu u aamuso, laakiin si ka badan ayuu ugu qayliyey, Ina
Daa'uudow, ii naxariiso. 40 Markaasaa Ciise joogsaday oo wuxuu ku amray in loo keeno,
oo goortuu u soo dhowaaday ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, 41 Maxaad doonaysaa inaan
kuu sameeyo? Wuxuu ku yidhi, Sayidow, inaan wax arko. 42 Markaasaa Ciise ku yidhi,
Wax arag; rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. 43 Kolkiiba ayuu wax arkay, wuuna
raacay oo Ilaah ammaanay. Dadkii oo dhanna goortay arkeen, ayay Ilaah ammaaneen.

19

Sakhayos
1 Ciise wuxuu galay oo dhex marayay Yerixoo. 2 Oo bal eeg, waxaa jiray nin
Sakhayos la odhan jiray; kan ahaa madaxda cashuurqaadayaasha, oo hodan buuna
ahaa. 3 Wuxuuna doonayay inuu Ciise arko cid uu yahay, wuuna kari waayay dadkii
badnaa aawadood, waayo, wuu gaabnaa. 4 Hore buu u orday, oo wuxuu fuulay geed
sukomoor inuu isaga arko, waayo, goor dhow jidkaas ayuu soo mari lahaa. 5 Ciise
goortuu meeshii yimid, ayuu kor u eegay, oo wuxuu ku yidhi, Sakhayosow, dhaqso u soo

deg, waayo, maanta waa inaan gurigaaga joogo. 6 Dhaqso ayuu u soo degay, oo farxad
ayuu ku soo dhoweeyey. 7 Dadkii goortay arkeen, kulligood way wada gunuunaceen,
iyagoo leh, Nin dembi leh ayuu u marti galay. 8 Sakhayos waa istaagay oo Rabbiga ku
yidhi, Bal eeg, Sayidow, maalkayga badhkiisa ayaan masaakiinta siinayaa, oo haddii
aan nin wax ka dulmay, waxaan u celinayaa afar laab. 9 Ciise wuxuu ku yidhi, Maanta
badbaadinta ayaa gurigan timid, waayo, isaguna waa ina Ibraahim. 10 Waayo, Wiilka
Aadanahu wuxuu u yimid inuu kii hallaabay doondoono oo badbaadiyo.

Masaalka Ku Saabsan Lacagta La Yidhaahdo Mina
(Mat. 25:14-30)

11 Goortay waxaas maqleen, masaal buu ku daray oo ku hadlay, waayo, wuxuu ku
dhowaa Yeruusaalem, waxayna u maleeyeen boqortooyada Ilaah inay markiiba soo
muuqan doonto. 12 Sidaa darteed wuxuu yidhi, Nin sharaf leh ayaa dal fog tegey
inuu boqortooyo soo helo oo soo noqdo. 13 Wuxuu u yeedhay tobankiisa addoon, oo
wuxuu u dhiibay toban *mina, oo ku yidhi, Ku baayacmushtara ilaa aan soo noqdo.
14 Laakiin dadkii magaaladiisa ayaa nacay, oo waxay ka daba direen ergo iyagoo
leh, Dooni mayno ninkaas inuu boqor noo ahaado. 15 Goortuu soo noqday isagoo
boqortooyadii qaatay, wuxuu ku amray in loo yeedho addoommadii uu lacagtii u
dhiibay inuu ogaado mid kasta intuu ka faa'iiday baayacmushtarigii. 16 Kii hore ayaa u
yimid oo ku yidhi, Sayidow, minahaagii ayaa toban kale laga faa'iiday. 17 Markaasuu ku
yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow wanaagsan. Wax yar ayaad aamin ku
ahayd, ee toban magaalo u sarree. 18 Markaasaa kii labaad yimid isagoo leh, Sayidow,
minahaagii waxaa laga faa'iiday shan mina. 19 Kaasna wuxuu ku yidhi, Adna shan
magaalo u sarree. 20 Kii kalena waa yimid isagoo leh, Sayidow, waa kaa minahaagii aan
maro yar ku guntay oo meel dhigay. 21 Waayo, waan kaa baqay, maxaa yeelay, nin ba'an
baad tahay; waxaad qaadataa waxaanad dhigan, oo waxaad gurataa waxaanad beeran.
22 Wuxuu ku yidhi, Waxaa afkaaga ka soo baxay ayaan kugu xukumayaa, addoon
yahow sharka leh. Waad ogayd inaan ahay nin ba'an oo qaato wixii aanan dhigan oo
gurto wixii aanan beeran. 23 Maxaad haddaba lacagtaydii baangiga u dhigi weyday, si,
markaan imaado, aan u soo qaato lacagtaydii iyo faa'iidadeediiba? 24 Markaasuu ku
yidhi kuwii ag taagnaa, Minaha ka qaada oo u dhiiba kan tobanka mina haya. 25 Waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, toban mina ayuu hayaa. 26 Waxaan idinku leeyahay, Mid
walba oo wax haysta waa la siin doonaa, kii aan waxba haysanse waa laga qaadi doonaa
xataa wuxuu haysto. 27 Laakiin cadowyadaydan oo aan doonin inaan boqor u ahaado
halkan keena oo hortayda ku laaya.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yoox. 12:12-19)

28 Goortuu waxaas ku hadlay ayuu hore u socday oo Yeruusaalem tegey. 29 Goortuu
Beytfaage iyo Beytaniya ku dhowaaday ilaa buurta Buur Saytuun la yidhaahdo ayuu
laba xer ah diray, 30 isagoo leh, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, tan goortaad
gashaan aad ka helaysaan qayl xidhan oo aan ninna weligii fuulin; soo fura oo keena.
31 Haddii laydin weyddiiyo oo laydinku yidhaahdo, Maxaad u furaysaan? waxaad ku
tidhaahdaan, Sayidkaa u baahan. 32 Markaasay kuwii la diray tageen oo heleen sidii
lagu yidhi. 33 Kolkay qaylka furayeen ayaa kuwii lahaa ku yidhaahdeen, Maxaad qaylka
u furaysaan? 34 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidkaa u baahan. 35 Markaasay Ciise u
keeneen, oo dharkoodii bay qaylkii dusha ka saareen, oo Ciise ayay fuusheen. 36 Oo
intuu socday, dharkoodii ayay jidka ku gogleen. 37 Goortuu ku soo dhowaanayay xataa
meeshii Buur Saytuun laga dego, dadkii oo dhan oo xertii ahaa ayaa bilaabay inay
farxaan, oo cod weyn Ilaah ku ammaanaan waxa xoogga leh oo dhan oo ay arkeen

* **19:13** mina = boqol daraakmo oo lacag ah.

aawadood, 38 iyagoo leh, Waxaa barakaysan Boqorka Rabbiga magiciisa ku imanaya.
Nabadi jannada ha ku jirto, ammaantuna meelaha ugu sarreeya. 39 Farrisiintii
qaarkood oo dadkii badnaa ku dhex jiray ayaa ku yidhi, Macallimow, xertaada
canaano. 40 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan idinku leeyahay, Kuwani
hadday aamusaan, dhagaxyada ayaa qaylin doona.

Ciise Waa U Ooyay Yeruusaalem

41 Oo markuu ku soo dhowaaday, ayuu magaalada arkay oo u ooyay, 42 isagoo
leh, Adigu haddii aad maalintan garan lahayd waxa nabad ah! Laakiin hadda waa
laga qariyey indhahaaga. 43 Waayo, maalmuhu way kuu iman doonaan markii cad-
owyadaadu ay xaggaaga dhufays u soo qodan doonaan, oo ay kugu wareegi doonaan oo
ay dhinac walba kaa celin doonaan. 44 Way ku dumin doonaan, adiga iyo carruurtaada
kugu jirta, oo kuguma dayn doonaan dhagax dhagax dul saaran, waayo, waad garan
weyday wakhtigii booqashadaada.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-17; Mar. 11:15-19)

45 Wuxuu galay macbudka oo bilaabay inuu ka eryo kuwii wax ku iibinayay, 46 isagoo
ku leh, Waa qoran tahay, Gurigaygu wuxuu ahaan doonaa guriga tukashada, laakiin
idinku waxaad ka dhigteen god tuugo.

47 Maalin walba ayuu macbudka ku jiri jiray isagoo wax baraya; laakiin wadaaddada
sare iyo culimmada iyo madaxda dadku waxay dooneen inay dilaan, 48 oo ay waayeen
waxay ku sameeyaan, waayo, dadka oo dhan ayaa aad u dhegaysanayay.

20

Ciise Amarkiisii Waa La Weyddiiyey
(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

1 Maalmahaa middood intuu Ciise dadka macbudkii wax ku barayay oo injiilka kaga
dhex wacdiyeyey, waxaa dhacay in wadaaddada sare iyo culimmada ula yimaadeen
waayeellada 2 oo la hadleen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Amarkee baad waxan ku
samaysaa? Oo yuu yahay kan amarkan ku siiyey? 3 Markaasuu u jawaabay oo ku
yidhi, Aniguna hal baan idin weyddiinayaa, iina sheega. 4 Baabtiiskii Yooxanaa ma
wuxuu ka yimid xagga jannada mase dadka? 5 Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo
leh, Haddaynu nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu odhanayaa, Maxaad u rumaysan
weydeen? 6 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka, dadka oo dhan ayaa ina
dhagxinaya, waayo, waa la aaminsiiyey inuu Yooxanaa nebi ahaa. 7 Markaasay waxay
ugu jawaabeen inaanay garan meeshuu ka yimid. 8 Ciisena wuxuu ku yidhi, Aniguna
idiin sheegi maayo amarka aan waxan ku sameeyo.

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah
(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

9 Wuxuu bilaabay inuu masaalkan dadka kula hadlo. Nin baa wuxuu beertay beer
canab ah, oo niman beerrey ah u kiraystay, markaasuu dal kale tegey, oo wax badan ku
maqnaa. 10 Goortii xilligii yimid, ayuu addoon u soo diray beerreydii inay isaga siiyaan
midhaha beerta, laakiin beerreydii ayaa garaacday oo waxla'aan ku dirtay. 11 Haddana
wuxuu diray addoon kale, kaasna way garaaceen, oo ceebeeyeen, oo waxla'aan ku
direen. 12 Haddana mid saddexaad ayuu diray, kaasna way dhaawaceen oo iska
tuureen. 13 Markaasaa sayidka beerta wuxuu yidhi, Maxaan sameeyaa? Waxaan
dirayaa wiilkaygaan jeclahay, malaha way maamuusi doonaan. 14 Laakiin beerreydii
goortay arkeen, waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa kii dhaxalka lahaa; aan dilnee,
si aynu dhaxalka u lahaanno. 15 Markaasay beertii canabka ahayd dibaddeeda ku
tuureen, wayna dileen. Haddaba sayidkii beerta canabka ah muxuu iyaga ku samayn

doonaa? 16 Wuu iman doonaa oo beerreydaas dili doonaa, oo dad kale ayuu beerta
canabka ah u dhiibi doonaa. Goortay taas maqleen waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon.
17 Laakiin wuu eegay oo ku yidhi, Haddaba muxuu yahay waxan la qoray,
Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka?
18 Mid kasta oo dhagaxaas ku dhacaa, wuu jejebi doonaa, laakiin kan uu ku dhoco, wuu
burburin doonaa.
19 Saacaddaas qudheeda ayaa culimmadii iyo wadaaddadii sare dooneen inay isagii
qabtaan; laakiin dadkay ka baqeen; waayo, waxay garteen inuu masaalkan iyaga kaga
hadlay.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

20 Wayna dayayeen, oo ay u soo direen jaajuusiin iska dhigaya dad xaq ah, si
ay hadalkiisa ugu qabtaan, oo ay ugu gacangeliyaan talada iyo amarka taliyaha.
21 Markaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu og nahay inaad
si hagaagsan wax u tidhaahdo oo wax u bartid, oo aanad ninna u eexan, laakiin
aad jidka Ilaah run ku bartid. 22 Ma xalaal baa inaannu cashuur Kaysar siinno ama
inaannan siin? 23 Laakiin khiyaanadooda wuu gartay, oo wuxuu ku yidhi, 24 Dinaar i
tusa. Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan ku yaal? Waxay yidhaahdeen, Kaysar baa
leh. 25 Markaasuu ku yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna siiya
wixii Ilaah leeyahay. 26 Hadalkiisa way ku qaban kari waayeen dadka hortiisa, wayna
ka yaabeen jawaabtiisa, oo way aamuseen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

27 Waxaa u yimid qaar Sadukiin ah, kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii dhintay
ma jirto. 28 Oo waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, Muuse wuxuu
noo qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto isagoo naag leh oo aan carruur lahayn,
walaalkiis naagtiisa waa inuu dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo. 29 Haddaba
waxaa jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu horreeyey naag buu qabay, wuuna dhintay
carruurla'aan. 30 Kii labaadna wuu guursaday, 31 oo kii saddexaadna waa dumaalay.
Sidaasay toddobadii u wada guursadeen, carruurna kama ay tegin, wayna dhinteen.
32 Kulligood dabadeed naagtiina waa dhimatay. 33 Haddaba wakhtiga sarakicidda
kuwii dhintay, iyaga kee bay naagtiisa ahaan doontaa? Waayo, toddobadu way wada
guursadeen. 34 Ciise wuxuu ku yidhi, Wiilashii wakhtigan waa guursadaan, guurna
waa la siiyaa, 35 laakiin kuwa loo xisaabay inay istaahilaan inay gaadhaan wakhtigaas
iyo ka soo sarakicidda kuwii dhintay ma guursadaan, guurna lama siiyo, 36 waayo, kol
dambe ma dhiman karaan, maxaa yeelay, waxay yihiin sida malaa'igaha, oo waxay
yihiin wiilashii Ilaah iyagoo ah wiilashii sarakicidda. 37 Laakiin in kuwii dhintay
la sara kiciyo Muuse ayaa tilmaamay xaggii geedka markuu Rabbiga ugu yeedhay
Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub. 38 Laakiin isagu ma aha Ilaaha
kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha kuwa nool, waayo, dhammaan isagay u nool yihiin.
39 Culimmada qaarkood ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, si wanaagsan ayaad
u hadashay. 40 Kol dambe kuma ay dhicin inay wax weyddiiyaan.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)

41 Wuxuuna ku yidhi, Sidee bay u yidhaahdaan, Masiixu waa ina Daa'uud? 42 Daa'uud
qudhiisa ayaa kitaabkii Sabuurrada ku leh,
Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso,

43 Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
44 Haddaba Daa'uud ayaa ugu yeedhay Sayid, ee sidee buu wiilkiisa u yahay?

Waano Culimmada Ka Gees Ah
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luuk. 11:37-54)

45 Dadkii oo dhan oo maqlaya, ayuu xertiisii ku yidhi, 46 Iska jira culimmada oo
doonaya inay khamiisyo dhaadheer ku socdaan, oo jecel salaanta suuqa, iyo kursiyada
hore oo sunagogyada, iyo meelaha hore oo diyaafadaha, 47 kuwa wada laasta guryaha
carmallada, oo tukashooyin dhaadheer istusid u tukada. Kuwaas waxay heli doonaan
xisaab aad u daran.

21

Sadaqada Carmalku Macbudka Ku Bixisay
(Mar. 12:41-44)

1 Kor buu u eegay, oo wuxuu arkay kuwa hodanka ah oo hadiyadahoodii khasnadda
ku ridaya. 2 Wuxuuna arkay carmal miskiin ah oo meeshaas laba lacag ah oo yaryar
ku ridaysa. 3 Markaasuu yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Carmalkan miskiinta
ah waxay ku ridday wax ka badan wixii ay dhammaan ku rideen. 4 Waayo, kuwaas oo
dhan waxoodii badnaa ayay wax kaga rideen hadiyadaha, iyaduse miskiinnimadeeda
waxay kaga ridday wixii ay ku noolaan lahayd oo dhan.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mat. 24:1-2; Mar. 13:1-2)

5 Oo qaar kolkay macbudka ka hadlayeen in dhagaxyo wanaagsan iyo hadiyado lagu
qurxiyey, wuxuu yidhi, 6 Waxaa imanaya maalmo goortii kuwaas aad arkaysaan aan
dhagax dhagax kale dushiisa lagu dul dayn doonin oo aan la dumin doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mat. 24:3-25; Mar. 13:3-23)

7 Markaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, goormay waxyaala-
hanu ahaan doonaan, oo calaamadu maxay ahaan doontaa goortii waxyaalahanu ay
dhowaan doonaan? 8 Markaasuu yidhi, Iska eega yaan laydin khiyaanayn, waayo, qaar
badan ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay odhan doonaan, Anigu waxaan ahay
isaga; iyo, Wakhtigu waa soo dhowaaday. Ha raacina. 9 Oo markaad dagaallo iyo rab-
shooyin maqashaan ha baqanina, waayo, kolka hore waxyaalahanu waa inay dhacaan,
laakiin dhammaadku kolkiiba ma aha. 10 Markaasuu ku yidhi, Quruunba quruun bay
ku kici doontaa, boqortooyona boqortooyo. 11 Waxaa meelo kala duwan ka dhici doona
dhulgariir iyo abaaro iyo cudurro, samadana waxaa laga arki doonaa waxyaalo cabsi
leh iyo calaamooyin waaweyn. 12 Waxyaalahan oo dhan hortood gacmahooday idin
saari doonaan oo idin silcin doonaan oo idiin dhiibi doonaan sunagogyada iyo xab-
siyada, oo waxaa magacayga aawadiis laydiin hor geeyn doonaa boqorro iyo taliyayaal.
13 Waxayna idinku noqon doontaa marag. 14 Sidaa darteed qalbiyadiinna geliya
inaydnaan hore ugu fikirin waxaad ku jawaabi doontaan. 15 Waayo, waxaan idin siin
doonaa af iyo xigmad aanay cadaawayaashiinna oo dhammu ka adkaan karin oo aanay
ka gees hadli karin. 16 Laakiin idinka waxaa idin gacangelin doona waalidkiinna, iyo
walaalahiinna, iyo xigaalkiinna, iyo saaxiibbadiinna, qaarkiinnana waa la dili doonaa.
17 Dadka oo dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan doona. 18 Tinna madaxiinna
kama lumi doono. 19 Waa inaad naftiinna ku haysataan dulqaadashadiinna.

20 Laakiin goortaad aragtaan Yeruusaalem oo colal ku wareegsan yihiin, markaas
ogaada in hallaynteedu dhow dahay. 21 Markaas kuwa Yahuudiya joogaa buuraha ha u
carareen, kuwa gudaheeda ku jiraana ha ka baxeen, kuwa beeraha joogaana yaanay
gelin. 22 Waayo, kuwanu waa maalmo aargudasho in wixii la qoray oo dhammu ay

noqdaan. 23 Laakiin waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo nuujinaya,
waayo, dhulka dhib weyn ayaa ka dhici doonta, dadkanna cadho. 24 Waxayna ku
dhici doonaan seef afkeeda, oo waa la qabsan doonaa, oo quruumaha oo dhan la
geeyn doonaa; quruumuhuna Yeruusaalem ayay ku tuman doonaan ilaa wakhtiga
quruumuhu ka dhammaado.

Wakhtiga Dhammaadkiisa
(Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27)

25 Calaamooyin ayaa laga arki doonaa qorraxda, iyo dayaxa, iyo xiddigaha; dhulkana
waxaa ku jiri doona dhib quruumahu ka welwelaan guuxa badda iyo hirarka
aawadood. 26 Dadkuna waxay la suuxi doonaan baqdin iyo filasho waxa dunida iman
doona, waayo, xoogagga cirka ayaa la gariirin doonaa. 27 Markaasay arki doonaan
Wiilka Aadanaha oo daruur ku imanaya, isagoo leh xoog iyo ammaan weyn. 28 Laakiin
goortii ay waxaasu bilaabaan inay dhacaan, kor eega, madaxyadiinnana kor u qaada,
waayo, madaxfurashadiinnu waa dhow dahay.

Soo Jeedid Baa Loo Baahan Yahay
(Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31)

29 Markaasuu masaal kula hadlay, Bal eega berdaha iyo dhirta oo dhan; 30 goortay
caleemo bixiyaan waad arkaysaan oo garanaysaan inuu roobku haddaba dhow yahay.
31 Sidaas oo kale idinkuna goortaad aragtaan waxaas oo dhacaya, garta in boqor-
tooyadii Ilaah dhow dahay. 32 Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu ma idlaan
doono intaanay wax walba dhicin. 33 Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse
ereyadaydu ma idlaan doonaan.

34 Laakiin iska jira, yaan qalbiyadiinnu la cuslaan dhereg badan iyo sakhraannimo
iyo ka welwelidda ifkan, oo yaan maalintaasu idiin soo kedin sida dabin oo kale.
35 Waayo, sidaas oo kale ayaa ku dhacaysa kulli kuwa dunida oo dhan jooga. 36 Laakiin
wakhti walbaba soo jeeda, idinkoo Ilaah baryaya inaad xoog yeelataan si aad uga
baxsataan waxaas dhici doonaa oo dhan, oo aad Wiilka Aadanaha isu hor taagtaan.

37 Maalin walba ayuu macbudka wax ku bari jiray, habeen walbana dibadda ayuu
u bixi jiray, oo wuxuu baryi jiray buurta la odhan jiray Buur Saytuun. 38 Dadka oo
dhammuna aroortii ayay macbudka ugu iman jireen inay dhegaystaan.

22

Yuudas Khiyaanadiisa
(Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11)

1 Waxaa soo dhowaatay Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn oo la yidhaahdo Kor-
maridda. 2 Markaasaa wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay dooneen si ay u dilaan
isaga, waayo, dadka ayay ka baqeen.

3 Markaasaa Shayddaanku wuxuu galay Yuudas, kan Iskariyod la odhan jiray, isagoo
ka mid ah tirada laba-iyo-tobanka. 4 Markaasuu tegey, oo wuxuu la hadlay wadaaddada
sare iyo madaxdii askarta si uu ugu gacangeliyo. 5 Goortaasay farxeen oo kula heshiiy-
een inay lacag siiyaan, 6 wuuna oggolaaday, oo wuxuu doonayay goor wanaagsan inuu
u soo gacangeliyo intii dadka maqnaayeen.

Diyaargarayskii Cashadii Ugu Dambaysay
(Mat. 26:17-19; Mar. 14:12-16)

7 Waxaa timid maalintii Iidda Kibista-aan-khamiirka-lahayn, tan la leeyahay in
neefka Kormaridda la gowraco. 8 Markaasaa Ciise wuxuu diray Butros iyo Yooxanaa
isagoo ku leh, Taga oo Kormaridda inoo soo diyaargareeya aan cunnee. 9 Waxay ku
yidhaahdeen, Xaggee baad doonaysaa inaannu ku diyaargarayno? 10 Wuxuu ku yidhi,
Bal eega, goortaad magaalada gashaan waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah sita.

Isaga raaca oo ka daba gala guriguu galo. 11 Waxaad ninka guriga leh ku tidhaahdaan,
Macallinkii wuxuu kugu leeyahay, Meeday qooladdii martidu oo aan xertayda kula
cuni doono cashada Iidda Kormaridda? 12 Wuxuu idin tusayaa qoolad weyn oo sare
oo goglan, halkaa ku diyaargareeya. 13 Markaasay tageen, oo waxay heleen siduu u
sheegay, oo cashada Iidda Kormaridda way diyaargareeyeen.

Cashadii Ugu Dambaysay
(Mat. 26:20-30; Mar. 14:22-26; 1 Kor. 11:23-25)

14 Goortii saacaddii timid ayuu fadhiistay, isaga iyo rasuulladiiba. 15 Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Aad baan u doonayay inaan cashadan Iidda Kormaridda idinla cuno
intaanan xanuunsan. 16 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Mar dambe tan ma cuni
doono ilaa ay ku dhammaystiranto boqortooyada Ilaah dhexdeeda. 17 Markaasuu
koob qaaday, oo goortuu mahadnaqay ayuu yidhi, Kan qaata oo qaybsada, 18 waayo,
waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu midhaha geedka canabka ah kama
cabbi doono ilaa ay boqortooyada Ilaah timaado. 19 Kibisna wuu qaaday, oo goortuu
mahadnaqay, ayuu kala jejebiyey, oo iyaga siiyey, isagoo leh, Tanu waa jidhkaygii
laydiin bixiyey. Waxan xusuustayda u sameeya. 20 Sidaas oo kale cashada dabadeed
koobkuu qaaday isagoo leh, Koobkanu waa axdiga cusub oo dhiiggayga aawadiin
loo daadshay, 21 laakiin eega, gacanta kan i gacangelinaya miiskay ila saaran tahay,
22 waayo, Wiilka Aadanahu waa baxayaa sidii loo gooyay, laakiin hoog waxaa leh
ninkaas gacangelinaya. 23 Markaasay waxay bilaabeen inay dhexdooda isweyddiiyaan
midkood waxan yeeli doona.

Weynaanta Runta Ah

24 Dhexdoodana waxaa ku jirtay dood ku saabsanayd midkood lagu tirinaya inuu
ugu weyn yahay. 25 Markaasuu ku yidhi, Quruumaha boqorradoodu ay u taliyaan
iyaga, kuwa xukun ku lehna waxaa la yidhaahdaa, Wanaagfalayaal. 26 Idinkuse sidaas
ma ahaan doontaan, laakiin kan dhexdiinna ugu weyn, ha noqdo sida kan yar; kan u
sarreeyaana, ha noqdo sida kan adeega. 27 Waayo, kee baa weyn, ma kan cuntada u
fadhiya baa mise waa kan adeega? Miyaanu ahayn kan cuntada u fadhiya? Aniguse
sida kan adeega ayaan idiin dhex joogaa. 28 Idinku waxaad tihiin kuwa ila sii joogay
markii lay jirrabayay. 29 Waxaan idiin yeelayaa boqortooyo sida aabbahay iigu yeelay,
30 si aad wax uga cuntaan oo uga cabtaan miiskayga oo boqortooyadayda ku jira, oo
waxaad ku fadhiisan doontaan carshiyo idinkoo xukumaya laba-iyo-tobanka qolo oo
Israa'iil.

Butros Dafiriddiisii Horaa Loo Sii Sheegay
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Yoox. 13:36-38)

31 Simoonow, Simoonow, ogow, Shayddaanka ayaa ku doonay inuu kuu haadiyo sida
sarreen, 32 laakiin waan kuu baryootamay si aanu rumaysadkaagu u baabbi'in, adiguna
goortaad hadaysantid walaalaha adkee. 33 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sayidow, diyaar
baan u ahay inaan kuu raaco xabsiga iyo dhimashadaba. 34 Isaguse wuxuu ku yidhi,
Waxaan kuu sheegayaa, Butrosow, maanta diiqu ciyi maayo ilaa aad saddex kol dafirtid
inaad i taqaan.

35 Wuxuuna ku yidhi, Goortaan idin diray kiishadla'aan iyo qandila'aan iyo
kabola'aan, wax ma u baahnaydeen? Waxay yidhaahdeen, Maya, waxba. 36 Markaasuu
ku yidhi, Laakiin haddeer kii kiishad qabaa ha qaato, sidaas oo kalena qandi ha qaato.
Kii aan midna qabinna, dharkiisa ha iibiyo, oo seef ha iibsado. 37 Waayo, waxaan
idinku leeyahay, Waa inuu igu dhammaado qorniinkan leh, Waxaa isaga lagu tiriyey
sharcilaawayaasha. Waayo, waxa igu saabsani dhammaad bay leeyihiin. 38 Markaasay
waxay yidhaahdeen, Sayidow, bal eeg, laba seefood ayaa halkan yaale. Wuxuu ku yidhi,
Waa ku filan tahay.

Ciise Wuxuu Ku Tukaday Beer Getsemane
(Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42)

39 Markaasuu baxay oo Buur Saytuun tegey sidii caadadiisu ahayd, xertiina waa
raacday. 40 Markuu meeshii joogay ayuu ku yidhi, Tukada inaydnaan jirrabaadda
gelin. 41 Markaasuu intii dhagax la tuuro ka durkay, wuuna jilba joogsaday oo
tukaday, 42 isagoo leh, Aabbow, haddaad doonaysid, koobkan iga fogee, hase ahaatee,
doonistaydu yaanay noqon, taaduse ha noqoto. 43 Markaasaa waxaa samada kaga
muuqatay malaa'ig isaga xoogaynaysa. 44 Isagoo aad u xanuunsan ayuu dadaal ku
tukaday, dhididkiisuna wuxuu noqday sida dhibicyo dhiig ah oo dhulka ku dhacaya.
45 Goortuu tukashadiisii ka soo kacay, ayuu xertii u yimid oo wuxuu arkay iyagoo
caloolxumo la hurda. 46 Markaasuu ku yidhi, Maxaad u huruddaan? Kaca oo tukada
inaydnaan jirrabaadda gelin.

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Yoox. 18:2-11)

47 Intuu weli hadlayay, bal eeg, waxaa yimid dad badan, oo kii Yuudas la odhan jiray
oo laba-iyo-tobanka ka mid ahaa ayaa hortooda socday. Wuxuuna u soo dhowaaday
Ciise inuu dhunkado. 48 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Yuudasow, ma waxaad Wi-
ilka Aadanaha ku gacangelinaysaa dhunkasho? 49 Kuwii ag joogay goortay garteen
waxa dhici doona, waxay yidhaahdeen, Sayidow, seef miyaannu ku dhufannaa?
50 Markaasaa midkood wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo dhegta
midigta ka gooyay. 51 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sii daaya. Markaasuu
dhegtiisa taabtay oo bogsiiyey. 52 Kuwa u yimid, waxa weeye, wadaaddadii sare, iyo
madaxdii askarta oo macbudka, iyo waayeelladii, waxaa Ciise ku yidhi, Ma waxaad
iila soo baxdeen seefo iyo ulo sidaan tuug ahay? 53 Goortaan maalin walba macbudka
idinkula jiri jiray, gacmo iguma aydaan soo taagi jirin, laakiin tanu waa saacaddiinna
iyo xoogga gudcurka.

Butros Waa Dafiray Ciise
(Mat. 26:57-58, 69-75; Mar. 14:53-54, 66-72; Yoox. 18:12-18, 25-27)

54 Markaasay isagii qabteen oo kaxeeyeen, oo wadaadkii sare gurigiisa ayay geliyeen.
Laakiin Butros baa meel fog ka daba socday, 55 oo goortay barxadda dhexdeeda dab ka
shideen, oo ay wada fadhiisteen, ayaa Butros dhexdooda fadhiistay. 56 Laakiin gabadh
baa intay aragtay isagoo dabka iftiinkiisa fadhiya, aad bay u dayday oo tidhi, Kanuna
waa la jiray isagii. 57 Isaguse waa dafiray oo ku yidhi, Naag yahay, anigu garanba
maayo isagii. 58 Waxoogaa yar dabadeed qof kale ayaa arkay oo yidhi, Adiguna midkood
baad tahay. Butros baase yidhi, Nin yahow, anigu ma ihi. 59 Goortii saacad dhaaftay
mid kale ayaa adkeeyey isagoo leh, Run weeye, kanuna waa la jiray, waayo, waa reer
Galili. 60 Laakiin Butros wuxuu ku yidhi, Nin yahow, anigu garan maayo waxaad
leedahay. Kolkiiba intuu weli hadlayay, diiqii baa ciyey. 61 Markaasaa Rabbigu soo
jeestay oo Butros eegay; Butrosna wuxuu xusuustay ereygii Rabbiga siduu ku yidhi,
Maanta intaanu diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa. 62 Markaasuu dibadda u
baxay oo aad u ooyay.

Ciise Waa Lagu Kajamay Oo Garaacay
(Mat. 26:67-68; Mar. 14:65)

63 Nimankii Ciise qabtay way ku kajameen oo garaaceen. 64 Oo intay indhaha
ka xidheen ayay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg, yuu yahay kan kugu
dhuftay? 65 Wax badan oo kalena ayay ku lahaayeen iyagoo caayaya.

Ciise Oo Wadaaddadii Sare Hor Taagan
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yoox. 18:19-24)

66 Kolkuu waagii beryay, waxaa ururay waayeelladii dadka oo ahaa wadaaddadii
sare iyo culimmadiiba, oo waxay isagii geeyeen shirkoodii iyagoo leh, 67 Haddii aad
Masiixa tahay, noo sheeg. Wuxuuse ku yidhi, Haddaan idiin sheego ma rumaysan doon-
taan. 68 Haddaan idin weyddiiyona, iima jawaabi doontaan. 69 Laakiin hadda dabadeed
Wiilka Aadanahu wuxuu fadhiisan doonaa midigta xoogga Ilaah. 70 Markaasay waxay
wada yidhaahdeen, Haddaba miyaad tahay Wiilka Ilaah? Wuxuu ku yidhi, Waad
tidhaahdeen inaan ahay. 71 Markaasay yidhaahdeen, Maxaannu markhaati weli ugu
baahan nahay? Waayo, qudheenna ayaa afkiisa ka maqalnay.

23

Ciise Oo Hor Taagan Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Yoox. 18:28-38)

1 Markaasaa dadkoodii oo dhan kacay, oo waxay isagii hor geeyeen Bilaatos.
2 Kolkaasay bilaabeen inay ku ashtakeeyaan iyagoo leh, Waxaannu aragnay ninkan
oo quruuntayada rogaya, oo diidaya in Kaysar cashuur la siiyo, oo odhanaya inuu
qudhiisu yahay Masiix oo boqor ah. 3 Bilaatos ayaa weyddiiyey, isagoo leh, Ma Boqorka
Yuhuudda baad tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi. 4 Dabadeed Bilaatos
wuxuu wadaaddadii sare iyo dadkii ku yidhi, Anigu ninkan eed kuma aan helin.
5 Laakiin way ku sii adkeeyeen iyagoo leh, Dadkuu kiciyaa, oo dalka Yahuudiya oo dhan
ayuu wax baraa; dalka Galili ayuu ka soo bilaabay ilaa halkan.

Ciise Oo Herodos Hor Taagan

6 Bilaatos goortuu maqlay, wuxuu weyddiiyey inuu ninku reer Galili yahay. 7 Goortuu
ogaaday inuu ka mid ahaa kuwii Herodos xukumo, wuxuu u diray Herodos, kan
qudhiisu Yeruusaalem joogay wakhtigaas.
8 Herodos goortuu Ciise arkay, aad buu u farxay, maxaa yeelay, ilaa wakhti dheer
ayuu doonayay inuu arko, waayo, wax buu ka maqlay, oo wuxuu rajaynayay inuu
calaamo ka arko. 9 Markaasuu su'aalo badan weyddiiyey, laakiin waxba uma uu
jawaabin. 10 Wadaaddadii sare iyo culimmadii ayaa istaagay, oo aad iyo aad bay u ash-
takeeyeen. 11 Herodos ayaa fududaystay oo ku majaajilooday, isaga iyo askartiisiiba,
oo intuu dhar dhalaalaya u geliyey ayuu Bilaatos u celiyey. 12 Maalintaas qudheeda
Herodos iyo Bilaatos saaxiibbo bay noqdeen, intii ka horraysayse cadaawe bay isu
ahaayeen.

Bilaatos, Iyo Baraabbas, Iyo Ciise
(Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Yoox. 18:39--19:16)

13 Bilaatos ayaa isugu yeedhay wadaaddadii sare iyo taliyayaashii iyo dadkii.
14 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ninkan waxaad iigu keenteen sidii mid dadka rogaya.
Bal ogaada, hortiinna ayaan wax ku weyddiiyey, oo ninkan kuma aan helin eed ku
saabsan waxaad ku ashtakaynaysaan. 15 Herodosna kuma uu helin, wuuna noo soo
celiyey, oo ma jiro wax dhimasho istaahila oo uu sameeyey. 16 Taas aawadeed waan
edbinayaa oo sii daynayaa. 17 Waayo, waajib bay ahayd inuu iidda mid u sii daayo
iyaga. 18 Markaasay wada qayliyeen, iyagoo leh, Wad kan, Baraabbas noo sii daa,
19 kan xabsiga loogu riday fallaagaduu magaalada ka riday iyo dilid aawadeed. 20 Mar
kale Bilaatos ayaa iyaga la hadlay isagoo doonaya inuu Ciise sii daayo. 21 Laakiin way
qayliyeen, iyagoo leh, Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku qodob. 22 Markaasuu
wuxuu kolkii saddexaad ku yidhi, Waayo? Waa maxay sharka kanu sameeyey? Kuma
aan helin sabab lagu dilo, taas aawadeed waan edbinayaa oo sii daynayaa. 23 Laakiin
cod weyn ayay ku adkaysteen iyagoo weyddiisanaya in iskutallaabta lagu qodbo, oo
waxaa xoog batay codadkoodii iyo codadkii wadaaddada sare. 24 Markaasaa Bilaatos
wuxuu xukumay in loo yeelo waxay weyddiisteen. 25 Wuuna sii daayay kii fallaagada

iyo dilidda xabsiga loogu riday oo ay weyddiisteen, laakiin Ciise buu u dhiibay iyaga
siday doonayeen.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Yoox. 19:17-27)

[26] Kolkay wadeen, waxay qabteen Simoon reer Kuranaya ah isagoo beeraha ka soo
socda, waxayna saareen iskutallaabtii inuu Ciise ka daba qaado.
[27] Waxaana la socday dad badan iyo dumar laabta garaacaya oo barooranaya.
[28] Laakiin Ciise intuu u soo jeestay, wuxuu ku yidhi, Gabdhaha Yeruusaalemow, ha ii
ooyina, laakiin u ooya qudhiinna iyo carruurtiinna, [29] waayo, bal eega, wakhtigu waa
imanayaa goortay odhan doonaan, Waxaa barakaysan madhashada iyo uurarka aan
weligood dhalin iyo naasaha aan weligood la nuugin. [30] Markaasay bilaabi doonaan
inay buuraha ku yidhaahdaan, Nagu soo dhaca, oo ay gumburahana ku yidhaahdaan,
Na qariya. [31] Waayo, hadday geedka qoyan waxaas ku sameeyaan, maxaa ku dhici
doona kan engegan?
[32] Waxaana lala waday laba kale oo xumaanfalayaal ah in lala dilo.
[33] Markay yimaadeen meeshii la yidhaahda dhakada, halkaasay iskutallaabo ku
qodbeen isaga iyo xumaanfalayaashii, mid midigta, kan kalena bidixda. [34] Markaasaa
Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga cafi, waayo, garan maayaan waxay samaynayaan.
Markaasay dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen. [35] Dadkuna way taagnaayeen
iyagoo daawanaya. Taliyayaashuna way ku qosleen iyagoo leh, Kuwa kale ayuu
badbaadiyey, kanu ha isbadbaadiyo, hadduu yahay Masiixa Ilaah, kan uu doortay.
[36] Askartiina waa ku majaajiloodeen, oo intay u yimaadeen, ayay khal siiyeen, [37] oo
waxay ku yidhaahdeen, Haddii aad tahay boqorka Yuhuudda, isbadbaadi. [38] Meel ka
korraysay isagana waxaa ku qorraa qorniin leh, KANU WAA BOQORKA YUHUUDDA.
[39] Xumaanfalayaashii deldelnaa midkood ayaa caayay isagoo leh, Miyaanad ahayn
Masiixa? Annaga iyo qudhaadaba badbaadi. [40] Laakiin kii kale ayaa jawaabay oo
canaantay isagoo leh, Miyaanad xataa Ilaah ka baqin, waayo, isku xukun baad tihiin?
[41] Waayo, innaga waa inoo xaq, maxaa yeelay, waxaynu helnay abaalkii wixii aynu
falnay, ninkanuse wax aan jid ahayn ma uu falin. [42] Markaasuu ku yidhi, Ciisow, i
xusuuso goortaad boqortooyadaada ku timaado. [43] Wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan
kugu leeyahay, Maanta Firdooska ayaad igula jiri doontaa.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Yoox. 19:28-30)

[44] Haddaba waxay ahayd abbaaraha saacaddii lixaad, dhulka oo dhammuna gudcur
buu noqday ilaa saacaddii sagaalaad. [45] Qorraxdu way madoobaatay, daahii macbud-
kuna dhexda ayuu ka kala dillaacay. [46] Markaasaa Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo
yidhi, Aabbow, gacmahaaga ayaan ruuxayga u dhiibayaa. Goortuu waxaas yidhi, ayuu
ruuxii bixiyey. [47] Boqol-u-taliyihii goortuu arkay wixii dhacay, ayuu Ilaah ammaanay
oo yidhi, Hubaal ninkanu xaq buu ahaa. [48] Dadkii oo dhan oo daawasho isugu yimid,
goortay arkeen wixii dhacay, ayay noqdeen iyagoo laabta garaacaya. [49] Waxaa meel
fogna ka taagnaayeen kuwii Ciise yiqiin oo dhan iyo dumarkii Galili ka soo raacay,
iyagoo waxaas dayaya.

Ciise Waa La Aasay
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Yoox. 19:38-42)

[50] Oo bal eeg, waxaa jiray nin Yuusuf la odhan jiray oo taliye ahaa, wuxuuna ahaa
nin wanaagsan oo xaq ah, [51] (isaguna raalli kama ahayn waanidoodii iyo falniinkoodii),
wuxuuna ahaa reer Arimataya oo ahayd magaalo Yuhuudda, kan boqortooyada Ilaah
sugayay. [52] Kanu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay Ciise meydkiisii. [53] Markaasuu
soo dejiyey oo kafan ku duudduubay, oo wuxuu geliyey xabaal dhagax ka qodnayd,

meel aan weligeed ninna la dhigin. 54 Waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, sabtidi-
ina waa soo dhowaanaysay. 55 Dumarkii kala yimid Galili ayaa daba socday oo arkay
xabaashii iyo sida meydkiisii loo dhigay. 56 Markaasay noqdeen, oo dhir udgoon iyo
cadar soo diyargareeyeen.

Sabtidiina way nasteen sida qaynuunka u ahaa.

24

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yoox. 20:1-10)

1 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka, goortii waagii beryayay, ayay xabaashii
yimaadeen, iyagoo wada dhirtii udgoonayd oo ay diyaargareeyeen. 2 Oo waxay arkeen
dhagixii oo xabaashii laga giringiriyey. 3 Markaasay galeen, laakiin kama ay helin
meydkii Rabbi Ciise. 4 Waxaa dhacay, intay waxaas ka sii welwelsanaayeen, in laba nin
oo dhar dhalaalaya sitaa ag taagnaayeen. 5 Dumarkii iyagoo cabsanaya ayay wejigooda
hoos ugu fooroiyeen dhulka. Markaasay ku yidhaahdeen iyaga, Maxaad kan nool
uga dhex doondoonaysaan kuwii dhintay? 6 Isagu halkan ma joogo, laakiinse waa
sara kacay. Xusuusta siduu idiinla hadlay intuu Galili weli joogay, 7 isagoo leh, Wiilka
Aadanaha waa in loo gacangeliyo dembilayaasha, oo iskutallaabta lagu qodbo, oo
maalinta saddexaad uu soo sara kaco. 8 Markaasay hadalladiisii xusuusteen. 9 Wayna
ka soo noqdeen xabaashii, oo waxaas oo dhan ayay u sheegeen koob-iyo-tobankii
iyo kuwii kale oo dhan. 10 Waxay ahaayeen Maryantii reer Magdala, iyo Yo'anna,
iyo Maryan oo ahayd Yacquub hooyadii; dumarkii kalena oo la jiray ayaa waxaas
rasuulladii u sheegay. 11 Hadalladaas waxay la noqdeen wax aan micne lahayn, wayna
rumaysan waayeen. 12 Laakiin Butros ayaa kacay oo xabaashii u orday, markaasuu
foororsaday oo wuxuu arkay maryihii keligood oo meel yaal; markaasuu ka tegey oo
gurigiis ku noqday isagoo ka yaabban wixii dhacay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Xertii Emma'us Ku Socotay
(Mar. 16:12-13)

13 Laba ka mid ah iyaga waxay maalintaas qudheeda ku socdeen tuulo la odhan jiray
Emma'us, tan Yeruusaalem u jirtay lixdan *istaadiyon. 14 Waxay ka wada hadlayeen
wixii dhacay oo dhan, 15 oo waxay noqotay intay wada hadlayeen oo wax isweyweyddi-
inayeen, in Ciise qudhiisa u soo dhowaaday oo la socday. 16 Laakiin waa la indhasaabay
si aanay u garanayn. 17 Markaasuu ku yidhi, Maxay yihiin hadalladan aad isku haysaan
intaad socotaan? Wayna istaageen iyagoo fool qulubsan. 18 Midkood oo Kale'obas la
odhan jiray, ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma adigoo keliya oo Yeruusaalem deggan oo
aan ogayn wixii ayaamahan meeshaas ka dhacay? 19 Wuxuu ku yidhi, Wax maxay ah?
Waxay ku yidhaahdeen, Wixii ku saabsanaa Ciisihii Reer Naasared, kii ahaa nin nebi
ah oo xoog u lahaa wax falniin iyo hadal ah Ilaah iyo dadka oo dhan hortooda, 20 iyo
sidii wadaaddada sare iyo taliyayaasheennii ugu dhiibeen in dhimasho lagu xukumo,
oo iskutallaabta ayay ku qodbeen. 21 Laakiin waxaannu rajaynaynay inuu yahay
kan Israa'iil soo furan lahaa, laakiin waxaas oo dhan weliba maanta waa u maalintii
saddexaad markii ay waxaas oo dhammi dhaceen. 22 Weliba dumar annaga naga mid
ah ayaa naga yaabsiiyey, kuwii aroortii hore xabaashii tegey. 23 Goortii ay meydkiisii
waayeen ayay yimaadeen iyagoo leh, Waxaannu weliba aragnay muuqad malaa'igo
kuwa yidhi, Wuu nool yahay. 24 Qaarkood oo nala joogay ayaa xabaashii tegey, oo
waxay arkeen sidii dumarku yidhi, laakiin isagase ma ay arkin. 25 Markaasuu ku yidhi,
Nacasyo yahow oo qalbigoodu ka raagay inuu rumaysto wixii nebiyada oo dhammi ay
ka hadleen. 26 Masiixa miyaanay waajib ku ahayn inuu waxaas oo dhan ku silco oo uu

* **24:13** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

ammaantiisa galo? 27 Markaasuu ka bilaabay Muuse iyo nebiyada oo dhan, Qorniinka
oo dhanna ayuu uga micneeyey wixii isaga qudhiisa ku saabsanaa. 28 Goortaasay ku
soo dhowaadeen tuuladay ku socdeen, isaguna wuxuu iska dhigay mid sii fogaanaya,
29 laakiin way oggolaysiiyeen iyagoo leh, Nala joog, waayo, makhribku waa dhow
yahay, maalintiina durba waa dhammaatay. Markaasuu la galay inuu la joogo.
30 Waxaa dhacay kolkuu cunto ula fadhiistay inuu kibista qaaday, oo barakeeyey, oo
intuu kala jejebiyey ayuu siiyey. 31 Markaasaa indhahoodu furmeen, oo isagay garteen,
wuuna ka libdhay. 32 Markaasay isku yidhaahdeen, Miyaan qalbigeennu gubanin intuu
jidka inagula hadlayay iyo intuu Qorniinkii inoo furayay? 33 Saacaddaas qudheeda ayay
kaceen oo Yeruusaalem ku noqdeen, waxayna arkeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii la
jiray oo isu ururay, 34 iyagoo leh, Hubaal Sayidku waa sara kacay, oo wuxuu u muuqday
Simoon. 35 Iyaguna waxay ka warrameen wixii jidka ka dhacay iyo siday isaga ugu
garteen kala jejebintii kibista.

Ciise Wuxuu U Muuqday Rasuulladii
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yoox. 20:19-23)

36 Intay waxyaalahaas ku hadlayeen, isaga qudhiisa ayaa dhexdooda taagnaa, oo
wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. 37 Laakiin way argaggexeen oo cabsadeen,
waxayna u maleeyeen inay ruuxaan arkeen. 38 Markaasuu ku yidhi, Maxaad u
naxaysaan? Fikirro maxay qalbigiinna uga kacayaan? 39 Gacmahayga iyo cagahayga
arka inaan anigu isagii ahay, i taabta oo arka, waayo, ruuxaan jiidh iyo lafo ma leh
sidaad igu arkaysaan inaan leeyahay. 40 Goortuu waxaas yidhi, ayuu tusay gacmihiisa
iyo cagihiisa. 41 Intay yaabsanaayeen iyagoo aan weli rumaysan farxad aawadeed,
wuxuu ku yidhi, Halkan wax la cuno ma ku haysaan? 42 Kolkaasay waxay siiyeen in
kalluun duban ah. 43 Markaasuu qaaday oo hortooda ku cunay.

44 Wuxuu ku yidhi, Kuwani waa hadalladaydii aan idinkula hadlay intii aan weli
idinla jiray. Waa inay noqdaan wax walba oo sharciga Muuse iyo nebiyadii iyo
sabuurrada laygaga qoray oo igu saabsanaa. 45 Markaasuu garashadooda u furay si
ay u gartaan Qorniinka. 46 Wuxuuna ku yidhi, Sidaasay u qoran tahay, Waa inuu
Masiixu silco, oo uu maalinta saddexaad kuwa dhintay ka soo sara kaco, 47 iyo in
toobaddii iyo dembidhaafka magiciisa lagu wacdiyo quruumaha oo dhan oo laga
bilaabo Yeruusaalem. 48 Idinkuna waxyaalahaas ayaad markhaati ka tihiin. 49 Oo bal
eega, waxaan idiin soo dirayaa ballankii Aabbahay, laakiin magaalada jooga ilaa xoog
laydinka huwiyo xagga sare.

Ciise Kor Buu U Baxay
(Mar. 16:19-20)

50 Markaasuu iyaga kaxeeyey ilaa meel ku dhow Beytaniya, oo intuu gacmihii kor
u qaaday ayuu barakeeyey. 51 Waxaa dhacay intuu barakaynayay inuu ka tegey, oo
waxaa kor loogu qaaday samada. 52 Markaasay isaga caabudeen, oo waxay Yeru-
usaalem kula noqdeen farxad weyn; 53 oo goor walbaba macbudka ayay ku jireen
iyagoo Ilaah ammaanaya.

INJIILKA SIDA YOOXANAA U QORAY

Bilowgii

1 Bilowgii waxaa jiray Ereyga, Ereyguna wuxuu la jiray Ilaah, Ereyguna wuxuu ahaa
Ilaah. 2 Isagu Ilaah buu la jiray bilowgii. 3 Wax walba waxaa laga sameeyey xaggiisa, oo
wixii la sameeyey lama samayn isaga la'aantiis. 4 Isaga waxaa ku jirtay nolol, noloshuna
waxay ahayd nuurka dadka. 5 Nuurkuna wuxuu ka ifayaa gudcurka, gudcurkuna kama
badin.
6 Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga soo diray, magiciisuna wuxuu ahaa Yooxanaa.
7 Isagu wuxuu u yimid markhaati furid, inuu u marag furo nuurka, inay dhammaan
xaggiisa ka wada rumaystaan. 8 Isagu nuurka ma uu ahayn, laakiin wuxuu u yimid inuu
nuurka u marag furo. 9 Kaasu wuxuu ahaa nuurka runta ah oo iftiimiya nin walba oo
dunida yimaada.
10 Wuxuu ku jiray dunida, dunidana waxaa laga sameeyey xaggiisa, oo duniduna
ma ay garanayn isaga. 11 Wuxuu u yimid kuwiisii, kuwiisiina ma ay aqbalin isaga.
12 Laakiin in alla intii aqbashay, wuxuu siiyey amar ay carruurtii Ilaah ku noqdaan,
kuwaasu waa kuwii magiciisa rumaystay, 13 oo aan ka dhalan dhiigga, ama doonistii
jidhka, ama dad doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen Ilaah. 14 Ereyguna jidh buu
noqday, oo waa ina dhex joogay, oo waxaannu aragnay ammaantiisii, taas oo ahayd am-
maantii u ekayd tan Wiilka keliya ee Aabbaha, ee nimco iyo run ka buuxa. 15 Yooxanaa
waa u marag furay isaga, wuxuuna ku qayliyey oo yidhi, Kanu waa kii aan idhi, Kan
iga daba imanayaa waa iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. 16 Dhammaanteen
waxaynu buuxnaantiisa ka helnay nimco ka nimco. 17 Waayo, sharciga waxaa loo soo
dhiibay Muuse, laakiinse nimcada iyo runtu waxay ku yimaadeen Ciise Masiix. 18 Ninna
ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka keliya oo laabta Aabbaha ku jira kaasaa inoo sheegay.

Maraggii Yooxanaa Baabtiisihii Uu Ciise U Furay
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:7-8; Luuk. 3:15-17)

19 Kanu waa maraggii Yooxanaa furay, markii Yuhuuddu Yeruusaalem uga soo direen
wadaaddo iyo kuwo reer Laawi ah inay weyddiiyaan oo ku yidhaahdaan, Yaad tahay?
20 Isagu waa qirtay, mana uu inkirin, oo wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu ma ihi Masiixa.
21 Markaasay weyddiiyeen, Haddaba yaad tahay? Ma Eliyaas baad tahay? Wuxuuna
yidhi, Ma ihi. Ma nebigii baad tahay? Wuxuuna ku jawaabay, Maya. 22 Waxay
haddaba ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si aannu jawaab ugu celinno kuwii na soo
diray. Yaad isku sheegaysaa? 23 Wuxuu yidhi, Waxaan ahay codka kan cidlada kaga
qaylinaya, Jidka Rabbiga toosiya, siduu nebi Isayos u yidhi. 24 Kuwa la soo diray waxay
ka yimaadeen Farrisiinta. 25 Markaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Haddaba
maxaad dadka u baabtiistaa haddaanad ahayn Masiixa ama Eliyaas ama nebigii?
26 Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay oo ku yidhi, Anigu waxaan dadka ku baabtiisaa
biyo, laakiin dhexdiinna waxaa jooga mid aydnaan garanaynin 27 oo ah kan iga daba
imanaya, kan aanan istaahilin inaan yeelmaha kabtiisa furo. 28 Waxyaalahaasu waxay
ka dhaceen Beytaniya taas oo ku taal Webi Urdun shishadiisa, oo ahayd meeshii
Yooxanaa dadka ku baabtiisayay.
29 Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu arkay Ciise oo ku soo socda, oo wuxuu yidhi,
Bal eega Wanka Ilaah ee dembiga dunida qaadaya. 30 Kanu waa kii aan idhi, Waxaa
iga daba imanaya nin iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. 31 Anigu ma aan aqoonin

isaga, laakiin inuu Israa'iil u soo muuqdo sidaa daraaddeed ayaan u imid anigoo dadka
biyo ku baabtiisa. 32 Yooxanaa waa marag furay isagoo leh, Waxaan arkay Ruuxa oo
samada uga soo degaya sidii qoolley oo kale, wuuna dul joogsaday isagii. 33 Anigu ma
aan aqoonin isaga, laakiin kii ii soo diray inaan dadka biyo ku baabtiiso, wuxuu igu
yidhi, Kii aad ku aragtid Ruuxa oo ku soo degaya oo ku dul joogsanaya, kaasu waa kan
dadka ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah. 34 Anigu waan arkay, waana u marag furay in
kanu yahay Wiilka Ilaah.

Xertii Ugu Horraysay

35 Mar kale maalintii dambe Yooxanaa waa taagnaa isaga iyo laba xertiisa ahayd.
36 Oo wuxuu arkay Ciise oo socda, markaasuu yidhi, Bal eega Wanka Ilaah. 37 Labadii
xerta ahaydna way maqleen isagoo hadlaya, wayna raaceen Ciise. 38 Markaasaa Ciise
soo jeestay, waana arkay iyagoo raacaya, kolkaasuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan?
Waxay ku yidhaahdeen, Rabbi (waxaa lagu fasiraa Macallin), Xaggee baad deggan
tahay? 39 Wuxuu ku yidhi, Kaalaya oo arka, Markaasay yimaadeen oo arkeen meeshuu
degganaa, wayna la joogeen maalintaas. Goortaas waxay ahayd abbaaraha saacaddii
tobnaad. 40 Mid ka mid ah labadii maqashay Yooxanaa oo raacday, wuxuu ahaa
Andaros, Simoon Butros walaalkiis. 41 Isagu wuxuu hortii doonay walaalkiis Simoon oo
ku yidhi, Waannu helnay Masiixa (kan lagu fasiro Kiristooska). 42 Markaasuu wuxuu u
geeyey Ciise. Ciisena intuu eegay ayuu wuxuu ku yidhi, Adigu waxaad tahay Simoon
ina Yoonis. Waxaa lagu odhan doonaa Keeyfas (oo fasirkiisu yahay Butros).
43 Maalintii labaad wuxuu doonayay inuu Galili tago, oo wuxuu helay Filibos. Ci-
isena wuxuu ku yidhi, I soo raac. 44 Filibos wuxuu ahaa reer Beytsayda taas oo ah
magaaladii Andaros iyo Butros. 45 Markaasaa Filibos wuxuu doonay Nataana'el oo
ku yidhi, Waxaannu helnay kii Muuse sharciga ku qoray wax isaga ku saabsan, oo
nebiyadiina ay qoreen wax isaga ku saabsan, waana Ciisihii reer Naasared oo ah ina
Yuusuf. 46 Nataana'el wuxuu ku yidhi, Ma wax wanaagsan baa ka iman kara Naasared?
Markaasaa Filibos wuxuu ku yidhi, Kaalay oo arag. 47 Ciise wuxuu arkay Nataana'el
oo ku soo socda, oo wuxuu ku yidhi, Bal eeg, kanu waa mid reer Israa'iil oo run ah
oo aan khiyaano lahayn. 48 Markaasaa Nataana'el wuxuu ku yidhi, Xaggee baad igu
tiqiin? Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Intaan Filibos kuu yeedhin, markaad geedkii
berdaha hoostiisa joogtay, ayaan ku arkay. 49 Kolkaasaa Nataana'el u jawaabay oo
ku yidhi, Macallimow, waxaad tahay Wiilka Ilaah, oo waxaad tahay boqorkii Israa'iil.
50 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad u rumaysatay odhaatinkii aan
kugu idhi, Geedka berdaha hoostiisa ayaan kugu arkay? Waxaad arki doontaa wax
waxyaalahaas ka waaweyn. 51 Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Waxaad arki doontaan samadoo furan iyo malaa'igaha Ilaah oo kor u kacaya
oo ku soo degaya Wiilka Aadanaha.

2

Arooskii Magaalada Kaana Lagu Sameeyey

1 Maalintii saddexaad waxaa Kaana tii Galili jiray aroos, Ciise hooyadiisna halkaasay
joogtay. 2 Waxaana arooska loogu yeedhay Ciise iyo xertiisii. 3 Markii khamrigu
dhammaaday Ciise hooyadiis waxay isaga ku tidhi, Khamri ma ay qabaan. 4 Markaasaa
Ciise wuxuu iyada ku yidhi, Islaan yahay, aniga iyo adiga maxaa inoo dhexeeya?
Saacaddaydu weli ma iman. 5 Kolkaasaa hooyadiis waxay midiidinyadii ku tidhi, Wax
kastuu idinku yidhaahdo, yeela. 6 Meeshaas waxaa yiil lix ashuun oo dhagax ah, oo
loo dhigay caadada Yuhuudda oo daahirinta, mid kastaana wuxuu qaadi jiray qiyaas
laba ama saddex *metritas. 7 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ashuummada biyo ka

* **2:6** metritas = laba ama saddex metritas abbaaraha shan ama lix teneg.

buuxiya, goortaasay buuxiyeen ilaa girgirka. 8 Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Ka soo dhura
oo u geeya ka miiska arooska madaxda u ah, wayna u geeyeen. 9 Kii madaxda ahaa
markuu dhadhamiyey biyihii khamriga noqday ma uu ogayn meel ay ka yimaadeen,
laakiin midiidinyadii oo soo dhuray way ogaayeen; markaasaa kii madaxda ahaa
u yeedhay ninkii arooska ahaa, 10 oo ku yidhi, Nin kastaa marka hore wuxuu soo
saaraa khamriga wanaagsan, oo markay u cabbaan siday doonayaan dabadeedna
ayuu keenaa kan liita; adiguse khamriga wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib u dhigtay.
11 Calaamooyinka Ciise tii ugu horraysay waxay ahayd tan uu ku sameeyey Kaana tii
Galili, oo wuxuu ku muujiyey ammaantiisii, xertiisiina way rumaysteen.

12 Waxaas dabadeed wuxuu tegey Kafarna'um, waxaana la socday hooyadiis iyo
walaalihiis iyo xertiisii, oo maalmo aan badnayn ayay meeshaas joogeen.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-18; Luuk. 19:45-46)

13 Iiddii Kormaridda oo Yuhuudda waa dhowayd, oo Ciisena wuxuu u kacay Yeru-
usaalem. 14 Wuxuu macbudka ku arkay kuwa ku iibinaya dibiyo iyo ido iyo qool-
leyo, iyo kuwa fadhiya oo lacagta bedbeddelaya. 15 Markaasuu xadhko karbaash
ka sameeyey, kulligoodna ayuu macbudka ka eryay, dibiyada iyo idaha labadaba,
lacagtiina wuu ka daadiyey kuwii bedbeddelayay, miisaskoodiina wuu rogay. 16 Kuwii
qoolleyaha iibinayayna wuxuu ku yidhi, Waxyaalahan halkan ka qaada. Guriga
Aabbahay ha ka dhigina guri baayacmushtari. 17 Xertiisii waxay xusuusteen in la
qoray. Qiiradaan gurigaaga u qabo ayaa i gubaysa. 18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waa
u jawaabtay oo ku tidhi isaga, Calaamadee baad na tusaysaa waxaad waxyaalahaas u
samaynayso? 19 Ciisena waa u jawaabay oo ku yidhi, Macbudkan dumiya, oo saddex
maalmood dabadeed ayaan kicin doonaa. 20 Yuhuuddu haddaba waxay yidhaahdeen,
Lix iyo afartan sannadood ayaa macbudkan la dhisayay, adiguna ma waxaad ku
kicinaysaa saddex maalmood? 21 Isaguse wuxuu ka hadlayay macbudka jidhkiisa
ah. 22 Sidaa aawadeed markuu ka soo sara kacay kuwii dhintay, xertiisii way soo
xusuusteen inuu taas ka hadlay, wayna rumaysteen Qorniinka iyo hadalkii Ciise yidhi.

23 Markuu Yeruusaalem joogay wakhtigii Iiddii Kormaridda dad badan ayaa magici-
isa rumaystay markay arkeen calaamooyinkuu sameeyey. 24 Laakiin Ciise qudhiisu
iskuma hallayn iyaga, waayo dadka oo dhan ayuu yiqiin, 25 oo uma baahnayn in laga
marag furo dadka, waayo, isaga qudhiisu waa yiqiin waxa dadka ku jira.

3

Ciise Baa Nikodemos La Sheekaystay

1 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Farrisiinta oo la odhan jiray Nikodemos oo Yuhuudda
taliye u ahaa. 2 Isagu habeenkuu u yimid Ciise, wuxuuna ku yidhi, Macallimow,
waannu og nahay inaad tahay macallin ka yimid Ilaah, waayo, ninna ma samayn
karo calaamooyinkan aad samayso haddaan Ilaah la jirin. 3 Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Runtii, runtii waxaan kugu leeyahay, Qof haddaanu mar kale dhalan,
boqortooyadii Ilaah arki kari maayo. 4 Nikodemos wuxuu ku yidhi, Sidee baa nin mar
kale u dhalan karaa isagoo duq ah? Miyuu mar kale uurkii hooyadiis geli karaa oo
ka dhalan karaa? 5 Ciise baa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Qof
haddaanu ka dhalan biyo iyo Ruuxa, boqortooyadii Ilaah geli kari maayo. 6 Waxa jidhka
ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka dhashaana waa ruux. 7 Ha la yaabin haddaan ku
leeyahay, Waa inaad mar kale dhalataan. 8 Dabayshu way u dhacdaa meeshay doonto,
waxaadna maqashaa xiinkeeda, laakiin ma ogid meeshay ka timaado iyo meeshay u
kacdo; waa sidaas oo kale qof kasta oo Ruuxa ka dhasha. 9 Nikodemos ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Sidee baa waxyaalahaas u noqon karaan? 10 Markaasaa Ciise u jawaabay

oo ku yidhi, Ma waxaad tahay macallinka Israa'iil, oo aadan weliba waxyaalahaasna
garanayn? 11 Runtii, runtii, waxaan ku leeyahay, Waxaannu naqaan ayaannu ka
hadalnaa, oo waxaannu aragnay ayaannu ka marag furnaa, idinkuna maraggayaga ma
aqbashaan. 12 Haddaan wixii dunida idiin sheegay oo aad rumaysan weydeen, sidee
baad u rumaysanaysaan haddaan waxa jannada idiin sheego? 13 Ninna jannada kor
uma tegin, kii jannada ka soo degay maahee, waana Wiilka Aadanaha oo jannada jooga.
14 Sidii Muuse abeesadii kor ugu qaaday cidlada, sidaasoo kale Wiilka Aadanaha waa in
kor loo qaado, 15 in mid kastoo isaga rumaystaa uu lahaado nolosha weligeed ah.
16 Ilaah intuu dunida jacayl u qabay ayuu siiyey Wiilkiisa keliya oo dhashay in mid
kastoo isaga rumaystaa uusan lumin laakiinse uu lahaado nolosha weligeed ah. 17 Ilaah
Wiilka uguma soo dirin dunida inuu xukumo dunida, laakiin wuxuu u soo diray inay
dunidu ku badbaaddo isaga. 18 Kii isaga rumaystaa ma xukumna, laakiinse kii aan
isaga rumaysan, hore ayaa loo xukumay, maxaa yeelay, wuxuusan rumaysan magaca
Wiilka Ilaah oo keliya oo dhashay. 19 Kanu waa xukunka, nuurka ayaa dunida yimid,
dadkiise waxay nuurkii ka jeclaadeen gudcurka, maxaa yeelay, shuqulladoodu shar
bay ahaayeen. 20 Nin kastoo shar falaa nuurkuu nebcaadaa, umana yimaado nuurka,
si aan shuqulladiisa loogu canaanan. 21 Laakiinse kii runta falaa, nuurkuu yimaadaa si
shuqulladiisu u muuqdaan in Ilaah laga sameeyey.

Yooxanaa Baabtiisihii Mar Labaad Ayuu Ciise U Sii Marag Furay

22 Waxaas dabadeed Ciise iyo xertiisii waxay yimaadeen dalka Yahuudiya, oo mee-
shaas ayuu iyaga la joogay oo dad ku baabtiisay. 23 Yooxanaana wuxuu dad ku
baabtiisayay Caynoon oo ku dhow Saalim, waayo, meeshaasu waxay lahayd biyo
badan, iyaguna way yimaadeen, waana la baabtiisay. 24 Waayo, Yooxanaa weli xabsiga
laguma tuurin. 25 Sidaa aawadeed waxaa ka dhex kacay Yooxanaa xertiisii iyo nin
Yuhuudi ahaa weyddiis oo daahirinta ku saabsan. 26 Markaasay u yimaadeen Yooxanaa
oo ku yidhaahdeen, Macallimow, kii kula jiray Webi Urdun shishadiisa oo aad marag u
furtay ayaa dad baabtiisaya, oo dadka oo dhan way u imanayaan. 27 Yooxanaa waa u
jawaabay oo ku yidhi, Ninna waxba ma heli karo haddaan jannada laga siin. 28 Idinka
qudhiinnu markhaatiyaal baad tihiin inaan idhi, Anigu ma ihi Masiixa, laakiin hortiisa
ayaa lay soo diray. 29 Kii aroosadda qabaa waa arooska, laakiin saaxiibka arooska oo ag
taagan oo maqla isaga, aad buu ugu farxaa codkii arooska daraaddiis. Sidaa aawadeed
farxaddaydu waa dhan tahay. 30 Isagu waa inuu kordho, aniguse waa inaan yaraado.

Kan Jannada Ka Yimid

31 Kii xagga sare ka yimaadaa, dhammaan ayuu ka sarreeyaa; kii dunida ka yi-
maadaana waa kii dunida, oo wuxuu ka hadlaa dunida. Kii jannada ka yimaadaa,
dhammaan ayuu ka sarreeyaa. 32 Wuxuu arkay oo maqlay waxaas ayuu ka marag
furaa, ninnana maraggiisa ma aqbalo. 33 Kii maraggiisa aqbalay wuxuu xaqiijiyey in
Ilaah run yahay. 34 Waayo, kii Ilaah soo diray ayaa ereygii Ilaah ku hadla, maxaa yeelay,
isagu qiyaas kuma siiyo Ruuxa. 35 Aabbuhu wuu jecel yahay Wiilka, oo wax walba ayuu
gacanta u geliyey. 36 Kii Wiilka rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, kii
aan Wiilka rumaysanse, nolosha ma arki doono, laakiin cadhadii Ilaah ayaa ku taal
isaga.

4

Ciise Iyo Naagtii Reer Samaariya

1 Kolkii Ciise ogaaday inay Farrisiintu maqleen inuu yeelanayay oo baabtiisayay xer
ka badan intii Yooxanaa 2 (in kastoo Ciise qudhiisu uusan baabtiisin, laakiin xertiisu
way baabtiisayeen), 3 ayuu Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna mar kale u kacay Galili.
4 Oo wuxuu lahaa inuu Samaariya dhex maro. 5 Haddaba wuxuu yimid magaalada

Samaariya, oo Sukhar la odhan jiray, oo ku dhowayd dalkii Yacquub siiyey wiilkiisii
Yuusuf. 6 Waxaana meeshaas jiray ceelkii Yacquub. Haddaba Ciise oo sodcaal ku soo
daalay, wuxuu fadhiistay ceelka agtiisa. Saacaddiina waxay ku qiyaasnayd lixda.

7 Markaasaa waxaa timid naag reer Samaariya ah inay biyo dhaansato. Kolkaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi iyada, I waraabi. 8 Maxaa yeelay, xertiisii magaaladay ku
maqnaayeen inay cunto soo iibsadaan. 9 Naagtii reer Samaariya ahayd waxay haddaba
ku tidhi isaga, Sidee baad, adigoo Yuhuudi ah, biyo ii weyddiisanaysaa, anigoo naag
reer Samaariya ah? (Waayo, dan iskuma leh Yuhuudda iyo reer Samaariya.) 10 Ciise
waa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Haddaad garanaysid hadiyaddii Ilaah iyo kuu
yahay kan kugu leh, I waraabi, adigu waad weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu ku siin
lahaa biyaha nool. 11 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, waxaad biyo ku dhaansato ma
haysatid, ceelkuna wuu dheer yahay. Haddaba xaggee baad ka helaysaa biyaha nool?
12 Miyaad ka weyn tahay awowahayagii Yacquub oo ceelka na siiyey oo isaga qudhiisu
ka cabbay iyo wiilashiisii iyo xoolihiisuba? 13 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi iyada,
Kii kasta oo biyahan ka cabbaa, mar kale wuu harraadi doonaa, 14 laakiin ku alla kii ka
cabba biyahaan siin doono, weligiis ma harraadi doono, laakiin biyahaan siin doono
waxay gudihiisa ku noqon doonaan il biyo ka duulayaan tan iyo nolosha weligeed ah.
15 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, biyahan i sii inaanan haddana harraadin oo aanan
halkan iman inaan ka dhaansado. 16 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Tag oo ninkaagii
u soo yeedh, oo halkan kaalay. 17 Naagtii ayaa u jawaabtay oo ku tidhi, Nin ma lihi. Ciise
wuxuu ku yidhi, Run baad ku hadashay, Nin ma lihi. 18 Waayo, shan nin baad lahayd,
kan aad haddeer haysatidna ninkaagii ma aha. Taas run baad ku sheegtay. 19 Naagtii
waxay ku tidhi, Sayidow, waan gartay inaad nebi tahay. 20 Awowayaashayo buurtan
ayay ku caabudi jireen, idinkuse waxaad tidhaahdaan, Yeruusaalem waa meeshii la
leeyahay in lagu caabudo. 21 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Naag yahay, i rumee,
saacaddu waa imanaysaa markii aydnaan Aabbaha ku caabudi doonin ama buur-
tan ama Yeruusaalem midnaba. 22 Idinku waxaad caabuddaan waxaydnaan oqoon,
annaguse waxaannu caabudnaa waxaannu naqaan, waayo, badbaadintu waxay ka
timaadaa Yuhuudda. 23 Laakiin saacaddii baa imanaysa, waana joogtaa imminkada,
markii caabudayaasha runta ihi ay Aabbaha ku caabudi doonaan ruuxa iyo runta,
waayo, Aabbuhu wuxuu doonayaa caabudayaashaas oo kale. 24 Ilaah waa Ruux, kuwa
caabudaa isagana waa inay ku caabudaan ruuxa iyo runta. 25 Naagtii waxay ku tidhi,
Waa ogahay Masiixu inuu imanayo (kan Kiristoos la yidhaahdo); oo markuu yimaado,
wax walba ayuu noo sheegi doonaa. 26 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigoo kula
hadlaya ayaa ah isaga.

27 Isla markii waxaa timid xertiisii, wayna la yaabeen markay arkeen inuu naag la
hadlayo. Weliba ninna ma odhan, Maxaad doonaysaa? amase, Maxaad ula hadlaysaa
iyada? 28 Sidaa aawadeed naagtii ayaa ashuunkeedii ka tagtay, oo magaaladay u
baxday, oo waxay ku tidhi dadkii, 29 Kaalaya oo arka ninkii ii sheegay wax walba oo
aan sameeyey. Miyaanu kani ahayn Masiixa? 30 Markaasay magaaladii ka soo baxeen,
wayna u imanayeen isagii. 31 Kolkaasay xertiisii baryeen iyagoo leh, Macallimow,
wax cun. 32 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Anigu waxaan haystaa cunto aan cuno oo
aydnaan ogayn. 33 Haddaba xertiisii waxay isku yidhaahdeen, Ma loo keenay wuxuu
cuno? 34 Ciise wuxuu ku yidhi, Cuntadaydu waa inaan sameeyo doonistii kii i soo
diray oo aan shuqulkiisa dhammeeyo. 35 Miyaydnaan odhanin, Waxaa weli hadhay
afar bilood oo markaas ayaa beerta la gooynayaa? Bal eega, waxaan idin leeyahay,
Indhihiinna kor u qaada oo daya beeraha inay u cad yihiin beergooyska. 36 Kii gooyaa
mushahaaruu helaa, wuxuuna midho u ururiyaa nolosha weligeed ah, inay kii beera
iyo kii gooyaaba isla farxaan. 37 Hadalku waa ku run kan, Mid baa beera, mid kalena

waa gooyaa. [38] Waxaan idiin diray inaad gooysaan wixii aydnaan ku hawshoon. Kuwa
kale baa hawshooday, hawshoodiina waad gasheen.

[39] Waxaa magaaladaas ka rumaystay isaga dad badan oo reer Samaariya ah, hadalkii
naagta aawadiis, markay marag furtay oo tidhi, Wuxuu ii sheegay wax walba oo
aan sameeyey. [40] Sidaa darteed markii dadka reer Samaariya ah u yimaadeen isaga,
way baryeen inuu la joogo, wuxuuna halkaas joogay laba maalmood. [41] Markaasaa
kuwo kale oo badani rumaysteen hadalkiisii aawadiis, [42] oo waxay naagtii ku yid-
haahdeen, Imminka waxaannu u rumaysanaynaa ma aha hadalkaaga aawadiis, maxaa
yeelay, qudhayadu waannu maqalnay, waannuna naqaan kanu inuu runtii yahay
Badbaadiyaha dunida.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Sirkaalkii Wiilkiisii
(Mat. 8:5-13; Luuk. 7:1-10)

[43] Labadaas maalmood dabadeed meeshaas ayuu ka tegey oo Galili aaday. [44] Oo Ciise
ayaa ka marag kacay inaan nebi waddankiis murwad ku lahayn. [45] Haddaba markuu
Galili yimid, dadkii Galili way soo dhoweeyeen, iyagoo arkay wuxuu ku sameeyey
Yeruusaalem oo dhan wakhtigii iidda, waayo, iyaguna iiddii way tageen.

[46] Haddaba mar kale ayuu yimid Kaana tii Galili oo ahayd meeshuu biyihii khamriga
kaga dhigay. Meeshaasna waxaa joogay sirkaal wiilkiisii ku bukay Kafarna'um. [47] Isagu
markuu maqlay inuu Ciise Yahuudiya ka yimid oo Galili gaadhay, ayuu u tegey oo ka
baryay inuu u yimaado oo wiilkiisa bogsiiyo, waayo, dhimashuu u dhowaa. [48] Haddaba
Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaanad calaamooyin iyo yaabab arkin, marnaba ma ru-
maysan doontaan. [49] Sirkaalkii wuxuu ku yidhi, Sayidow, kaalay intaan wiilkaygu
dhiman. [50] Ciise wuxuu ku yidhi, Soco, wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa ninkii
rumaystay hadalkii Ciise ku yidhi, wuuna socday. [51] Intuu socday ayaa addoommadiisii
ka hor yimaadeen, iyagoo leh, Wiilkaagii waa nool yahay. [52] Markaasuu wuxuu
iyagii weyddiiyey saacadduu ladnaaday. Waxay ku yidhaahdeen, Shalayto saacaddii
toddobaad ayaa qandhadii daysay. [53] Markaasaa aabbuhu gartay inay saacaddaas
ahayd saacaddii Ciise ku yidhi, Wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa isagii qudhiisu
rumaystay iyo kuwii gurigiisii joogay oo dhan. [54] Haddaba tanu waa calaamadii labaad
oo Ciise sameeyey markuu Yahuudiya ka tegey oo Galili yimid.

5

Curyaankii War Beytesda Ag Joogay

[1] Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhuudda, oo Ciise ayaa Yeruusaalem u kacay.
[2] Waxaa Yeruusaalem jirtay, Albaabka Idaha agtiisa, war biyo ah oo af Cibraani lagu
yidhaahda Beytesda oo leh shan balbaladood. [3] Meelahaas waxaa jiifay dad badan
oo buka oo indha la' oo laxaad la' oo curyaan ah. Waxay sugayeen biyuhu inay
dhaqaaqaan. [4] Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga ayaa marmar warta ku soo degi jirtay
oo biyaha qasi jirtay; oo kii ugu hor galay biyihii markii la qasay dabadeed wuu ka
bogsaday cudur kastuu qabay. [5] Oo waxaa meeshaas joogay nin siddeed iyo soddon
sannadood bukay. [6] Markii Ciise arkay isagoo jiifa, oo gartay inuu wakhti dheer bukay,
wuxuu ku yidhi, Ma doonaysaa inaad bogsato? [7] Ninkii bukay wuxuu u jawaabay,
oo ku yidhi, Sayidow, nin ma lihi inuu warta igu rido markii biyaha la qaso, laakiin
markaan imaado, mid kale ayaa iga hor gala. [8] Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kac oo
sariirtaada qaado oo soco. [9] Markiiba ninkii waa bogsaday, wuuna qaatay sariirtiisii oo
socday.

Maalintaas waxay ahayd sabtidii. [10] Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la
bogsiiyey ku yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha inaad sariirtaada qaadatid.
[11] Laakiin wuu u jawaabay, oo ku yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa igu yidhi, Sariirtaada qaado

oo soco. [12] Oo waxay weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, Yuu yahay ninkii kugu yidhi,
Sariirtaada qaado oo soco? [13] Kii la bogsiiyeyse ma uu oqoonin kuu ahaa, waayo, Ciise
waa tegey, maxaa yeelay, dad badan ayaa meeshaas joogay.
[14] Waxaas dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay macbudka oo ku yidhi, Bal eeg,
waad bogsatay, mar dambe ha dembaabin inaan wax ka sii xumi kugu dhicin.
[15] Markaasaa ninkii tegey, wuuna u sheegay Yuhuuddii inuu ninkii bogsiiyey Ciise ahaa.
[16] Sidaa aawadeed Yuhuuddu Ciise way silciyeen, maxaa yeelay, wuxuu waxyaalahaas
sameeyey sabtidii. [17] Laakiin Ciise wuxuu ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo imminka
ayuu shaqeeyaa, aniguna waa shaqeeyaa. [18] Sidaa aawadeed ayaa Yuhuuddu aad u sii
dooneen inay dilaan, sababtu ma ahayn sabtidii uu jebiyey keliya, laakiin waxay ahayd
inuu Ilaah ugu yeedhay Aabbihiis, iyo inuu isagu Ilaah iskala mid dhigay.

Ciise Wuxuu Caddeeyey Inuu Aabbihiis Isku Halleeyo

[19] Haddaba Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Wiilku keli ahaantiis waxba ma samayn karo, wuxuu arko Aabbahoo samaynaya
mooyaane. Wax kastoo isagu sameeyo ayaa Wiilkuna sidiisa u sameeyaa. [20] Waayo,
Aabbuhu Wiilkuu jecel yahay, oo wuxuu tusaa wuxuu isagu sameeyo oo dhan, oo
wuxuuna tusi doonaa shuqullo kuwan ka waaweyn inaad la yaabtaan. [21] Sida Aabbuhu
kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo ayuu Wiilkuna sidaas oo kale u nooleeyaa kuwuu
doonayo. [22] Aabbuhu ninna ma xukumo, laakiin xukunka oo dhan wuxuu siiyey Wiilka,
[23] in dadka oo dhammu Wiilka maamuuso siday Aabbaha u maamuusaan. Kii aan
Wiilka maamuusi, ma maamuuso Aabbaha soo diray.
[24] Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii ereygayga maqla oo rumaysta kii i soo
diray, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, xukunna geli maayo, laakiin dhimashadii
ayuu ka soo gudbay oo nolosha u soo gudbay. [25] Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Saacaddu waa imanaysaa, waana joogtaa, markii kuwii dhintay codkii Wiilka Ilaah ay
maqli doonaan, oo kuwa maqlaana way noolaan doonaan. [26] Sida Aabbuhu nolol isugu
leeyahay, sidaasuu Wiilka u siiyey inuu nolol isugu lahaado. [27] Wuxuuna siiyey amar
uu wax ku xukumo, maxaa yeelay, waa Wiilka Aadanaha. [28] Taas ha la yaabina, waayo,
saacaddu waa imanaysaa markii kuwa xabaalaha ku jiraa dhammaantood ay codkiisa
maqli doonaan, [29] wayna ka soo bixi doonaan, kuwa wanaagga falay ilaa sarakicidda
nolosha, kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda xukunka.

Maragga Ciise Loo Furo

[30] Waxba keli ahaantayda ma samayn karo. Sidaan wax u maqlo ayaan u xukumaa,
xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda ma doono, waxaanse doonaa doonista kii
i soo diray. [31] Haddaan isu marag furo, maraggaygu run ma aha. [32] Laakiin waxaa jira
mid kale oo ii marag fura, waanan ogahay maragguu ii furaa inuu run yahay. [33] Waxaad
cid u soo dirteen Yooxanaa, wuuna u marag furay runta. [34] Aniguse xagga dadka
marag kama aan qaato, laakiin waxyaalahan waxaan u idhaahdaa inaad badbaaddaan.
[35] Isagu wuxuu ahaa laambad baxaysa oo ifaysa, idinkuna waxaad doonayseen inaad
saacad ku faraxdaan nuurkiisa. [36] Laakiin maraggaan leeyahay waa ka weyn yahay
kii Yooxanaa, waayo, shuqullada Aabbuhu i siiyey inaan dhammeeyo waa kuwaan
hadda samaynayo, wayna ii marag furayaan in Aabbuhu i soo diray. [37] Aabbihii i soo
dirayna waa ii marag furay. Idinkuna codkiisa ma maqlin goornaba, mana aydnaan
arkin muuqiisa. [38] Mana haysataan ereygiisa oo idinku sii jira, waayo, kii uu soo
diray waad rumaysan weydeen. [39] Qorniinka ayaad baadhaan, waayo, waxaad u
malaynaysaan inaad nolosha weligeed ah ka helaysaan, waana iyaga kuwa ii marag
furayaa. [40] Idinkuna dooni maysaan inaad ii timaadaan inaad nolol lahaataan.
[41] Anigu dadka ammaan kama qaato. [42] Laakiin waan idin aqaan inaan jacaylka
Ilaah idinku jirin. [43] Waxaan ku imid Aabbahay magiciis, idinkuna waad i aqbali

weydeen. Haddiise mid kale magiciisa ku yimaado, kaasaad aqbalaysaan. [44] Sidee baad
u rumaysan kartaan, idinkoo dhexdiinna ammaan iska aqbalaya, oo aydnaan doonayn
ammaanta ka timaada Ilaaha keligiis ah? [45] Ha u malaynina inaan Aabbaha idinku
ashtakaynayo: kan idin ashtakaynayaa waa Muuse, kii aad isku hallayseen. [46] Waayo,
haddaad Muuse rumaysateen, anigana waad i rumaysan lahaydeen, waayo, wax buu
iga qoray. [47] Laakiin haddaydnan rumaysan wuxuu qoray, sidee baad u rumaysan
doontaan ereyadayda?

6

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luuk. 9:10-17)

[1] Waxaas dabadeed Ciise wuxuu u kacay dhinaca kale oo badda Galili oo ahayd baddii
Tiberiyas. [2] Dad badanna way raaceen, waayo, waxay arkeen calaamooyinkii uu ku
sameeyey kuwii bukay. [3] Kolkaasaa Ciise buurta u baxay, halkaasna ayuu xertiisii la
fadhiistay. [4] Markaasna waxaa dhowayd Iiddii Kormaridda ee ahayd iiddii Yuhuudda.
[5] Haddaba Ciise intuu indhihiisii kor u qaaday, ayuu wuxuu arkay dad badan oo soo
socda, wuxuuna Filibos ku yidhi, Xaggee baynu kibis ka soo iibinnaa inay kuwanu
cunaan? [6] Wuxuu waxaas ugu yidhi inuu jirrabo isaga, waayo, isaga qudhiisu waa ogaa
wuxuu samayn lahaa. [7] Filibos wuxuu ugu jawaabay, Laba boqol oo dinaar oo kibis ahi
kuma filla in nin walba wax yar qaato. [8] Markaasaa xertiisii midkood oo Andaros la
odhan jiray oo Simoon Butros walaalkiis ahaa wuxuu ku yidhi, [9] Halkan waxaa jooga
wiil qaba shan kibsood oo shaciir ah iyo laba kalluun, laakiin waxaasi maxay u tarayaan
dad sidan u badan? [10] Markaasaa Ciise yidhi, Dadka fadhiisiya. Meeshaasina waxay
lahayd doog badan. Haddaba nimankii waa fadhiisteen, tiradooduna qiyaastii waxay
ahayd shan kun. [11] Haddaba Ciise kibistuu qaaday, oo goortuu mahadnaqay ayuu
u qaybiyey kuwii fadhiyey, sidaas oo kalena kalluunkii intay doonayeen. [12] Markay
wada dhergeen, wuxuu xertiisii ku yidhi, Ururiya jajabkii hadhay, waxba yaanay ka
hallaabin. [13] Sidaa aawadeed ayay ururiyeen, oo laba iyo toban dambiilood ayay
ka buuxiyeen jajabkii ka hadhay kuwii shantii kibsood oo shaciirka ahayd cunay.
[14] Haddaba dadkii markay arkeen calaamadii uu sameeyey, waxay yidhaahdeen,
Runtii, kanu waa nebigii dunida iman lahaa.

Ciise Keli Buu U Baxay; Dabadeed Badduu Ku Dul Socday
(Mat. 14:22-27; Mar. 6:45-52)

[15] Ciise wuxuu gartay inay imanayaan inay qabtaan oo boqor ka dhigaan, sidaas
daraaddeed ayuu mar kale keligiis buurta u baxay.

[16] Markii makhribkii la gaadhay ayaa xertiisii badda u baxday. [17] Waxayna fuuleen
doonni, oo badday ka tallaabayeen ilaa Kafarna'um. Oo markiiba gudcur bay ahayd,
Ciisena weli uma uu iman. [18] Badduna way isku kacday, dabayl weyn oo dhacday
aawadeed. [19] Haddaba markay seeb ku wadeen qiyaas shan iyo labaatan ama soddon
*istaadiyon, waxay arkeen Ciise oo badda ku dul socda oo doonnida u soo dhowaanaya,
wayna baqeen. [20] Laakiin wuxuu ku yidhi, Waa aniga ee ha baqina. [21] Sidaa aawadeed
waxay doonayeen inay doonnida ku qaadaan, oo markiiba doonnidu waxay joogtay
dhulkay u socdeen.

Dadku Waxay Doonayeen Calaamo

[22] Maalintii labaad dadkii badnaa oo badda dhankeeda kale taagnaa, waxay arkeen
inaan doonni kale joogin mid maahee, oo aan Ciisena taas la fuulin xertiisii, laakiin
in xertiisii keligood baxeen. [23] Laakiin waxaa Tiberiyas ka yimid doonniyo, wayna u
soo dhowaadeen meeshii kibistii lagu cunay markuu Rabbigu mahadnaqay dabadeed.

* **6:19** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

24 Markii dadkii badnaa arkeen inaan Ciise halkaas joogin iyo xertiisiiba, waxay fuuleen
doonniyihii, wayna yimaadeen Kafarna'um, iyagoo Ciise doondoonaya.
25 Oo markay isaga ka heleen badda dhinaceeda kale, waxay ku yidhaahdeen,
Macallimow, goormaad halkan timid?

Kibista Nolosha

26 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Iima
doondoontaan calaamooyinkii aad aragteen aawadood ee waa kibistii aad cunteen
oo aad ka dheregteen aawadeed. 27 Ha u shaqaynina cuntada hallaabaysa, laakiin u
shaqeeya cuntada sii jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee Wiilka Aadanahu idin siin
doono, waayo, isaga Aabbaha Ilaaha ah ayaa caddeeyey. 28 Sidaas aawadeed waxay ku
yidhaahdeen, Maxaannu yeelnaa si aannu shuqullada Ilaah u samayno? 29 Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Kanu waa shuqulkii Ilaah inaad rumaysataan kii uu soo diray.
30 Sidaa darteed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba calaamadee baad samaynaysaa
inaannu aragno oo ku rumaysanno? Maxaad, samaynaysaa? 31 Awowayaasheen
waxay cidlada ku cuneen †maannada sidii loo qoray, Wuxuu samada ka siiyey kibis
ay cunaan. 32 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Muuse samada idinkama siin kibistii, laakiin Aabbahay baa samada idinka siiya kibista
runta ah. 33 Waayo, kibista Ilaah waa kan samada ka soo degay oo dunida nolosha siiya.
34 Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan mar walba na sii. 35 Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay kibista nolosha. Kii ii yimaadaa ma gaajoon
doono, kii i rumaystaana ma harraadi doono weligiis.
36 Laakiin waxaan idiin sheegay inaad i aragteen, mase rumaysataan. 37 Dhammaan
wuxuu Aabbuhu i siiyo way ii iman doonaan, oo kii ii yimaadana ma eryi doono.
38 Waayo, waxaan samada uga soo degay ma aha inaan doonistayda yeelo, laakiinse
inaan yeelo doonista kii i soo diray. 39 Tanu waa doonistii kii i soo diray in kuwii uu
dhammaan i siiyey aanan midna ka lumin, laakiin inaan maalinta u dambaysa soo sara
kiciyo. 40 Waayo, tanu waa doonistii Aabbahay in mid kasta oo Wiilka arka oo rumaysta
uu nolosha weligeed ah lahaado, aniguna maalinta u dambaysa waan soo sara kicin
doonaa.
41 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way gunuuneceen, maxaa yeelay, wuxuu yidhi, Anigu
waxaan ahay kibista samada ka soo degtay. 42 Waxayna yidhaahdeen, Kanu miyaanu
ahayn Ciise, ina Yuusuf, kaannu aabbihiis iyo hooyadiis naqaan? Hadda sidee buu u
leeyahay, Samada baan ka soo degay? 43 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Ha ka
gunuunecina dhexdiinna. 44 Ninna iima iman karo hadduusan Aabbihii i soo diray soo
jiidin, aniguna maalinta u dambaysa waan soo sara kicin doonaa. 45 Waxaa ku qoran
kitaabbadii nebiyada, Kulligood Ilaah baa wax bari doona. Mid kasta oo Aabbaha wax
ka maqlay oo ka bartay waa ii yimaadaa. 46 Ma aha in nin arkay Aabbaha, kii Ilaah ka
yimid mooyaane. Isagu waa arkay Aabbaha.
47 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha
weligeed ah. 48 Anigu waxaan ahay kibista nolosha. 49 Awowayaashiin waxay cidlada
ku cuneen maannada, oo ay dhinteen. 50 Tanu waa kibistii samada ka soo degtay, in
qof kasta cuno oo uusan dhiman. 51 Anigu waxaan ahay kibista nool ee samada ka soo
degtay. Haddii qof uun kibistan cuno, weligiis wuu noolaan doonaa. Oo kibistaan siin
doonaa waa jidhkayga, nolosha dunida aawadeed.
52 Sidaa aawadeed Yuhuuddu way isla murmeen iyagoo leh, Kanu sidee buu jidhkiisa
inoo siin karaa inaannu cunno? 53 Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan jidhkii Wiilka Aadanaha cunin oo dhiiggiisa
cabbin nolosha kuma lihidin gudihiinna. 54 Oo kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba
wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, oo maalinta u dambaysa waan soo sara kicin

† **6:31** maanna = cunto.

doonaa. 55 Waayo, runtii jidhkaygu waa cunto, dhiiggayguna runtii waa wax la cabbo.
56 Kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba wuu igu jiraa, anna waan ku jiraa isaga.
57 Sida Aabbaha nool ii soo diray, aniguna Aabbahaan u noolahay daraaddiis, sidaasaa
kii i cunaa isaguna u nolaan doonaa daraadday. 58 Tanu waa kibista samada ka soo
degtay, ma aha sida tii awowayaashiin cuneen oo ay dhinteen. Kii kibistan cunaa,
weligiis wuu noolaan doonaa. 59 Waxyaalahaas ayuu ‡sunagogga kaga dhex hadlay
intuu Kafarna'um wax ku barayay.

Xerta Shakiyaysa

60 Sidaa aawadeed xertiisii badidood markay maqleen, waxay yidhaahdeen,
Hadalkaasu waa adag yahay. Yaa maqli kara? 61 Laakiin Ciise qudhiisu wuu ogaa
in xertiisu taas ka gunuunacday, wuxuuna ku yidhi, Taas ma ka xun tihiin? 62 Haddaba
maxay noqon haddaad aragtaan Wiilka Aadanaha oo kor ugu baxaya meeshuu markii
hore joogi jiray? 63 Waa ruuxa kan wax nooleeyaa, jidhkuse waxba ma taro. Erayadii
aan idinkula hadlayna waxay yihiin ruux iyo nololba. 64 Laakiin waxaa dhexdiina jira
qaar idinka mid ah oo aan rumaysan. Waayo, tan iyo bilowgii Ciise waa garanayay
kuway ahaayeen kuwa aan rumaysan iyo kuu ahaa kii gacangelin lahaa. 65 Markaasuu
yidhi, Taas aawadeed waxaan idinku idhi, Qofna iima iman karo haddaan Aabbuhu
awood siin.

66 Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay uga noqdeen, oo mar dambe lama ay
socon.

Butros Qirashadii Uu Ciise Qiray

67 Haddaba Ciise wuxuu laba-iyo-tobankii ku yidhi, Idinkuna ma doonaysaan inaad
tagtaan? 68 Markaasaa Simoon Butros wuxuu ugu jawaabay, Sayidow, yaannu u
tagnaa? Adigaa haya erayadii nolosha weligeed ahe. 69 Annaguna waa rumaysannay,
waana og nahay inaad tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah. 70 Ciise wuxuu ugu jawaabay,
Miyaanan idin dooran idinkoo laba iyo toban ah? Mid idinka mid ahna waa cifriid.
71 Wuxuu ka hadlay Yuudas ina Simoon Iskariyod, waayo, isaguu ahaa kan gacangelin
lahaa, isagoo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa.

7

Ciise Iyo Walaalihiis

1 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa Galili ku dhex wareegay, waayo, ma u doon-
aynin inuu Yahuudiya ku wareego, maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay doonayeen inay
dilaan. 2 Iiddii Yuhuudda oo tii waababka ahayd way dhowayd. 3 Walaalihiis haddaba
waxay ku yidhaahdeen, Halkan ka bax oo Yahuudiya tag in xertaadiina aragto shuqul-
lada aad samaynaysid. 4 Ma jiro nin si qarsoon wax u sameeyaa markuu doonayo
in bayaan loo ogaado. Haddaad waxyaalahan samayso, dunida isu muuji. 5 Xataa
walaalihiis ma ay rumaysan isaga. 6 Sidaa aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi iyaga,
Wakhtigaygu weli ma iman, laakiin wakhtigiinnu goor walba wuu joogaa. 7 Dunidu
idinma nebcaan karto, anigase way i neceb tahay, waayo, waxaan ka marag furaa in
shuqulladeedu ay shar yihiin. 8 Idinku iidda u kaca, anigu iiddan weli u kici maayo,
waayo, wakhtigaygu weli ma dhammaan. 9 Markuu waxyaalahaas iyagii ku yidhi, weli
wuxuu sii joogay Galili.

10 Markii walaalihiis iiddii u kaceen, ayuu isaguna markaas xaggeeda u kacay, bayaan
kuma tegin, laakiin sidii mid isqarinaya buu u tegey. 11 Yuhuuddu haddaba iidday
ka dooneen, oo waxay yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? 12 Dadkii badnaa aad bay
uga gunuuneceen isaga, qaarkood waxay yidhaahdeen, Waa nin wanaagsan; qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Sidaas ma aha, laakiin dadkii badnaa ayuu khiyaaneeyaa.

‡ **6:59** sunagog = guri lagu tukado.

13 Haddaba ninna bayaan isaga ugama hadlin cabsiday ka cabsanayeen Yuhuudda
aawadeed.

Ciise Wuxuu Dadkii Baray Inuu Ilaah Ka Yimid

14 Laakiin markay ahayd iidda dhexdeeda Ciise wuxuu u kacay macbudka, wax
ayuuna ku baray. 15 Sidaa aawadeed Yuhuuddii ayaa la yaabtay iyagoo leh, Sidee baa
kanu qorniinka u yaqaan isagoo aan weligiis baran? 16 Ciise ayaa haddaba u jawaabay
oo ku yidhi, Waxbariddaydu tayda ma aha, laakiin waxaa leh kan i soo diray. 17 Haddii
nin doonayo inuu doonistii Ilaah sameeyo, wuu garan doonaa waxbaridda, inay tahay
tii Ilaah amase aan qudhaydu iska hadlayo. 18 Kan qudhiisu iska hadlaa, ammaantiisuu
doonaa, laakiin kan doona ammaanta kan soo diray, kaasaa run ah, oo xaqdarro kuma
jirto. 19 Miyaan Muuse sharciga idin siin? Midkiinnana sharciga ma yeelo. Maxaad
u doonaysaan inaad i dishaan? 20 Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, Jinni baad
qabtaa. Yaa doonaya inuu ku dilo? 21 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul
keliya ayaan sameeyey, kulligiinna waad la yaabteen. 22 Sidaa aawadeed Muuse wuxuu
idin siiyey gudniinta (kamana iman Muuse, waxayse ka timid awowayaashii); idinku
sabtida ayaad nin guddaan. 23 Haddii sabtida nin la gudo, si aan sharciga Muuse u jabin,
ma waxaad iigu cadhoonaysaan nin aan dhammaantiis sabtidii bogsiiyey? 24 Aragtida
waxba ha ku xukumina, laakiin ku xukuma xukunka xaqa ah.

25 Sidaa aawadeed qaar ka mid ah kuwa Yeruusaalem waxay yidhaahdeen, Kanu
miyaanu ahayn kay doonayaan inay dilaan? 26 Bal fiiriya, bayaan buu u hadlaa,
waxbase kuma yidhaahdaan. Taliyayaashu runtii ma og yihiin inuu kanu yahay
Masiixa? 27 Laakiin kani meeshuu ka yimid waannu og nahay, markuuse Masiixu
yimaado, ninna garan maayo meeshuu ka imanayo.

28 Ciise haddaba macbudkuu ka dhex qayliyey isagoo wax baraya oo leh, Waad
i taqaanniin, waana og tihiin meeshaan ka imid; anigu qudhayda kuma aan iman,
laakiin kii i soo diray waa run, kan aydnaan garanaynin. 29 Anigu waa aqaan, waayo,
isagaan ka imid, wuuna i soo diray.

30 Sidaa aawadeed waxay dooneen inay qabtaan, laakiin ninna faro ma uu saarin,
waayo, saacaddiisii weli ma iman. 31 Laakiin qaar badan oo dadkii ahi way rumaysteen,
waxayna yidhaahdeen, Masiixu markuu yimaado miyuu samayn doonaa calaamooyin
ka badan kuwii kanu sameeyey?

32 Farrisiintu way maqleen dadkii badnaa oo ka gunuunacayay waxaas ku saabsanaa
isaga, wadaaddadii sarena iyo Farrisiintii waxay u direen saraakiil inay soo qabtaan
isaga. 33 Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Weli in yar baan idinla joogayaa, markaasaan u
tegayaa kii i soo diray. 34 Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan, meeshaan
joogona iman kari maysaan. 35 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waxay isku yidhaahdeen,
Kanu xaggee buu tegi doonaa oo aynaan ka heli doonin? Ma wuxuu u tegi doonaa
kuwa ku kala firidhsan dadka Gariigta ah, oo wax bari doonaa dadka Gariigta ah?
36 Waa maxay hadalkan uu yidhi? Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan,
meeshaan joogona ma iman kari doontaan.

Biyaha Nool

37 Maalintii u dambaysay, oo ahayd maalintii weynayd ee iidda, Ciise ayaa istaagay
oo qayliyey isagoo leh, Haddii qof uun harraado, ha ii yimaado, hana cabbo. 38 Kii i
rumaysta, calooshiisa waxaa ka duuli doona webiyo biyaha nool ah, sida Qorniinku u
yidhi. 39 Waxaas ayuu kaga hadlay Ruuxa oo ay kuwii isaga rumaystay heli doonaan,
waayo, Ruuxa weli lama bixin, maxaa yeelay, Ciise weli ma ammaanmin.

40 Sidaa aawadeed dadkii badnaa qaarkood, goortay hadalladaas maqleen, waxay
yidhaahdeen, Runtii kanu waa nebigii. 41 Qaar kalena waxay yidhaahdeen, Kanu waa
Masiixii. Qaarse waxay yidhaahdeen, Laakiin Masiixii ma wuxuu ka imanayaa Galili?

[42] Qorniinku miyaanu odhan, Masiixu wuxuu ka iman doonaa farcanka Daa'uud iyo
tuuladii Beytlaxam oo Daa'uud joogay? [43] Sidaa daraaddeed dadkii badnaa waa kala
qaybsamay aawadiis. [44] Qaarkood baa doonay inay qabtaan, laakiinse ninna faro ma
uu saarin.
[45] Saraakiishii haddaba waxay u yimaadeen wadaaddadii sare iyo Farrisiintii, iya-
guna waxay ku yidhaahdeen, Maxaad u keeni weydeen? [46] Saraakiishii waxay ugu
jawaabeen, Ninna weligiis uma hadlin sida ninkaasi u hadlay. [47] Farrisiintii haddaba
waxay iyaga ugu jawaabeen, Idinkana ma laydin khiyaaneeyey? [48] Miyaa taliyayaasha
midkood ama Farrisiinta rumaystay isaga? [49] Laakiin dadkan badan oo aan sharciga
garanaynin waa inkaaran yihiin. [50] Nikodemos (kii markii hore Ciise u yimid, isagoo
ah midkood) wuxuu iyaga ku yidhi, [51] Miyaa sharcigeennu xukumaa nin, iyadoo aan
marka hore laga maqlin isaga oo aan la garanaynin wuxuu sameeyo? [52] Kolkaasay u
jawaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adiguna ma reer Galili baad tahay? Doondoon,
oo arag inaan nebi ka kacayn Galili.

Naagtii Sinada Lagu Qabtay

[53] Markaasaa nin kastaa wuxuu u baxay gurigiisii.

8

[1] Ciisese wuxuu u baxay Buur Saytuun. [2] Aroortii hore ayuu haddana macbudka
yimid, dadkii oo dhammuna way u yimaadeen, oo intuu fadhiistay, ayuu wax baray.
[3] Culimmadii iyo Farrisiintii waxay u keeneen naag sino lagu qabtay. Markaasay
dhexda joojiyeen, [4] oo waxay isagii ku yidhaahdeen, Macallimow, naagtan waxaa lagu
qabtay sino. [5] Hadda Muuse wuxuu sharciga nagu amray in la dhagxiyo tan oo kale,
adiguse maxaad ka leedahay iyada? [6] Waxay waxaas u yidhaahdeen, iyagoo jirrabaya,
si ay u helaan wax ay ku ashtakeeyaan. Laakiin Ciise waa foororsaday, oo farta ayuu
dhulka wax ku qoray. [7] Laakiin goortay sii wadeen inay weyddiiyaan, wuu istaagay,
oo wuxuu ku yidhi, Kii idinka mid ah oo aan dembi lahayn, isagu horta dhagax ha
ku tuuro. [8] Mar kale ayuu foororsaday, oo haddana dhulka wax ku qoray. [9] Iyagu
markay waxaas maqleen, ayay iska daba baxeen midba mid, waayeelladii ka bilaabato
ilaa kii u dambeeyey. Ciisena keligiis ayuu hadhay iyo naagtii dhexda joogtay. [10] Ciise
ayaa istaagay oo ku yidhi iyadii, Naag yahay, xaggee bay joogaan? Ninna miyaanu ku
xukumin? [11] Waxay ku tidhi, Ninna, Sayidow. Ciisena wuxuu ku yidhi, Anna ku xukumi
maayo. Soco, oo hadda ka dib ha dembaabin.

Nuurka Dunida

[12] Haddaba Ciise ayaa mar kale la hadlay iyaga, oo wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan
ahay nuurka dunida. Kii i soo raacaa, gudcurka kuma socon doono, wuxuuse lahaan
doonaa nuurka nolosha. [13] Sidaa aawadeed Farrisiintu waxay ku yidhaahdeen, Marag
baad isu furaysaa, maraggaagguna run ma aha. [14] Ciise baa u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, In kastoo aan marag isu furo, maraggaygu waa run, waayo, waxaan garanayaa
meeshaan ka imid iyo meeshaan tegayo, idinkuse garan maysaan meeshaan ka imid
ama meeshaan tegayo. [15] Idinku waxaad wax ka xukuntaan xagga jidhka, aniguse
ninna ma xukumo. [16] Haddaan xukumo, xukunkaygu waa run, waayo, anigu keligay
ma ihi, laakiin waa aniga iyo Aabbahaygii i soo diray. [17] Sharcigiinna waxaa ku
qoran, Laba nin maraggoodu waa run. [18] Anigu waxaan ahay kii isu marag fura,
oo Aabbahaygii i soo dirayna ayaa ii marag fura. [19] Sidaas aawadeed waxay ku
yidhaahdeen, Aabbahaa xaggee buu joogaa? Ciise ayaa ugu jawaabay, I garan maysaan,
Aabbahayna garan maysaan. Haddaad i garanaysaan, Aabbahayna waad garan lahay-
deen. [20] Hadalladaas ayuu kaga hadlay meeshii khasnaddu tiil intuu macbudka wax ku
barayay. Oo ninna ma uu qaban isaga, waayo, saacaddiisii weli ma iman.

Digidda Ku Saabsan Xukunka Imanaya

21 Sidaas aawadeed wuxuu haddana ku yidhi iyaga, Waan tegayaa, waadna i doon-
dooni doontaan, waadna ku dhiman doontaan dembigiinna. Meeshaan tegayo iman
kari maysaan. 22 Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Miyuu isdilayaa?
Waayo, isagaa yidhi, Meeshaan tegayo iman kari maysaan. 23 Wuxuu ku yidhi iyaga,
Idinku waxaad tihiin kuwa hoosta, aniguse waxaan ka mid ahay kuwa sare. Idinku
waxaad tihiin kuwa dunidan, aniguse mid kama ihi kuwa dunidan. 24 Haddaba waxaan
idinku idhi, Dembiyadiinna waad ku dhiman doontaan, waayo, haddaydnan rumaysan
inaan isagii ahay, dembiyadiinna ayaad ku dhiman doontaan. 25 Haddaba waxay ku
yidhaahdeen, Yaad tahay? Ciise wuxuu ku yidhi, Kii aan tan iyo bilowgii idinkala
hadlay. 26 Waxaan hayaa wax badan oo aan idinkala hadlo oo aan idinku xukumo,
laakiin kii i soo diray waa run, aniguna waxaan ka maqlay isaga, waxaas ayaan dunida
kula hadlayaa. 27 Ma ayna garan inuu iyaga kala hadlay Aabbaha. 28 Sidaas aawadeed
Ciise ayaa ku yidhi, Markaad Wiilka Aadanaha kor u qaaddaan, markaasaad garan
doontaan inaan isagii ahay iyo inaanan keligay waxba samaynaynin, laakiin sida
Aabbuhu ii baray ayaan waxyaalahaas ugu hadlaa. 29 Oo kii i soo diray ayaa ila jira,
keligay igama uu tegin, waayo, mar kasta waxaan sameeyaa waxa ka farxiya isaga.
30 Intuu waxyaalahaas ku hadlayay, dad badan ayaa rumaystay isaga.

Ciise Wuxuu La Dooday Yuhuuddii

31 Sidaas aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi Yuhuuddii isaga rumaysatay, Haddaad
ereygayga ku sii socotaan, runtii waxaad tihiin xertayda. 32 Oo waxaad garan doontaan
runta; runtiina waa idin xorayn doontaa. 33 Waxay ugu jawaabeen, Farcankii Ibraahim
baannu nahay, oo weligayo addoommo ninna uma ahayn. Maxaad u leedahay, Waa
laydin xorayn doonaa? 34 Ciise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii kasta oo dembi sameeyaa waa addoonkii dembiga. 35 Oo addoonkuna
guriga kuma sii jiro, wiilkuse waa ku sii jiraa weligiis. 36 Sidaas aawadeed haddii Wiilku
idin xoreeyo, runtii xor baad ahaan doontaan. 37 Waan garanayaa inaad farcankii
Ibraahim tihiin, laakiin waxaad doonaysaan inaad i dishaan, waayo, hadalkaygu meel
idinkuma haysto. 38 Waxaan xaggii Aabbahay ku soo arkay ayaan ka hadlaa, idinkuna
waxaad samaysaan wixii aydin aabbihiin ka maqasheen. 39 Markaasay u jawaabeen
oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbahayo waa Ibraahim. Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad
carruurtii Ibraahim tihiin, shuqullada Ibraahim waad samayn lahaydeen. 40 Laakiin
hadda waxaad doonaysaan inaad i dishaan, anoo ah ninkii idiin sheegay runtii aan
xaggii Ilaah ka maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu samayn jirin. 41 Waxaad samaysaan
shuqullada aabbihiin. Markaasay ku yidhaahdeen, Annagu kuma aannu dhalan sino.
Aabbe keliya ayaannu leennahay oo waa Ilaah. 42 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddii Ilaah
aabbihiin yahay, waad i jeclaan lahaydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan ka soo baxay
oo ka imid, aniguna iskama iman, ee isagaa i soo diray. 43 Maxaad hadalkayga u
garan weydeen? Waayo, hadalkayga ma maqli karaysaane. 44 Idinku waxaad tihiin
kuwo aabbahood Ibliiska yahay, oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan damacyada
aabbihiin. Tan iyo bilowgii wuxuu ahaa mid dhiig qaba, runtana kuma uu joogsan,
waayo, runtu kuma jirto isaga. Markuu been ku hadlo, tiisuu ku hadlaa, waayo, waa
beenaaleh, waana beenta aabbaheed. 45 Laakiin runta aan ku hadlo aawadeed waad i
rumaysan weydeen. 46 Midkiinnee baa dembi igu caddaynaya? Haddaan runta sheego,
maxaad ii rumaysan weydaan? 47 Kii Ilaah kuwiisa ka mid ah, erayada Ilaah ayuu
maqlaa, sidaas daraaddeed idinku maqli maysaan, waayo, Ilaah kuwiisii ma ihidin.

48 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Miyaannan run ku hadlin markaannu nidhi,
Reer Samaariya baad tahay, oo jinni baad qabtaa? 49 Ciise wuxuu ugu jawaabay,
Jinni ma qabo, laakiin Aabbahay baan murweeyaa, idinkuna waad i murwad jebisaan.

50 Anigu ammaantayda ma doono, waxaase jira mid doona oo xukuma. 51 Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Haddii qof uun ereygayga xajiyo, weligiis dhimasho ma arki
doono. 52 Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen isaga, Imminka waxaannu garanaynaa
inaad jinni qabto. Ibraahim waa dhintay iyo nebiyadiiba, adiguna waxaad leedahay,
Haddii qof uun hadalkayga xajiyo, weligiis dhimasho ma dhadhamin doono. 53 Miyaad
ka sii weyn tahay aabbaheen Ibraahim oo dhintay, iyo nebiyadii dhintay? Yaad iska
dhigaysaa? 54 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Haddaan is-ammaano, ammaantaydu waxba
ma aha. Waa Aabbahay kan i ammaanaa, kaad ku sheegtaan Ilaahiinna. 55 Mana
aydnaan garan isaga, laakiinse anigu waa garanayaa, oo haddaan idhaahdo, Garan
maayo isaga, sidiinna oo kalaan beenaaleh noqonayaa, laakiinse waan aqaan isaga,
ereygiisana waan xajiyaa. 56 Aabbihiin Ibraahim waa ku reyreeyey inuu maalintayda
arko, wuuna arkay oo ku farxay. 57 Sidaa aawadeed Yuhuuddii waxay ku yidhaahdeen,
Weli konton sannadood ma aadan gaadhin, oo Ibraahim ma aragtay? 58 Ciise wuxuu
ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Intaan Ibraahim jirin anaa ah.
59 Markaasay dhagaxyo u gurteen inay ku tuuraan, laakiin Ciise waa dhuuntay, wuuna
ka baxay macbudka.

9

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'aan Ku Dhashay

1 Ciise intuu socday, wuxuu arkay nin indhala'aan ku dhashay. 2 Xertiisu waxay
weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, yaa dembaabay, ma kan baa mise
waa waalidkiis, inuu indhala'aan ku dhasho? 3 Ciise ayaa ugu jawaabay, Ninkan
iyo waalidkiis midna ma dembaabin, laakiin waa in shuqullada Ilaah lagu muujiyo
isaga. 4 Waa inaan samayno shuqullada kii i soo diray intay maalin tahay; habeen
baa imanaya mar aan ninna shaqayn karin. 5 Intaan dunida joogo, waxaan ahay
nuurkii dunida. 6 Markuu sidaas yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay, oo candhuuftii
dhoobo ka sameeyey, markaasuu dhoobadii wuxuu mariyey ninkii indhihiisii, 7 oo ku
yidhi, Bax oo ku soo maydho balliga Siloo'am la yidhaahdo (oo fasirkiisii yahay, Waa
la diray). Wuu tegey haddaba oo soo maydhay, markaasuu yimid isagoo wax arkaya.
8 Sidaa daraaddeed derisyadii iyo kuwii hortii arki jiray inuu miskiin yahay, waxay
yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn kii fadhiyi jiray oo dawarsan jiray? 9 Qaar baa
yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay yidhaahdeen, Maya, laakiin waa u eg yahay. Isagaa
yidhi, Isagii baan ahay. 10 Sidaa daraaddeed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba sidee
bay indhahaagu u furmeen? 11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise la yidhaahdo ayaa
dhoobo sameeyey oo indhahayga mariyey, oo wuxuu igu yidhi, Siloo'am u kac, oo ku
soo maydho, Sidaa aawadeed ayaan tegey, oo markaan soo maydhay ayaan arag helay.
12 Kolkaasay waxay ku yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? Isaguse wuxuu ku yidhi, Ma
ogi.

13 Markaasaa kii markii hore indhaha la'aa waxaa loo geeyey Farrisiintii. 14 Waxayna
ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey oo indhihiisii furay. 15 Mar kale
haddaba Farrisiintii waxay weyddiiyeen siduu araggiisa ku helay. Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Dhoobuu indhahayga mariyey, oo aan maydhay, oo wax baan arkayaa.
16 Sidaa aawadeed Farrisiinta qaarkood waxay yidhaahdeen, Ninkan xaggii Ilaah kama
iman, waayo, sabtida ma dhawro. Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee baa nin
dembi leh calaamooyinkan oo kale u samayn karaa? Markaasay kala qaybsameen
dhexdoodii. 17 Waxay haddaba ninkii indhaha la'aa ku yidhaahdeen, Maxaad ka
leedahay isaga, waayo, waa kan indhahaaga furaye? Wuxuu ku yidhi, Waa nebi.
18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu kama rumaysanin inuu indha la'aa, oo uu araggiisa helay,
ilaa ay u yeedheen waalidkii kii araggiisa helay, 19 oo weyddiiyeen, iyagoo leh, Kanu ma
wiilkiinnii baa aad leedihiin, Wuxuu ku dhashay indhala'aan? Sidee buu hadda wax ku

arkaa? [20] Waalidkiis waxay haddaba ugu jawaabeen, Waannu garanaynaa kani inuu
wiilkayagii yahay oo uu indhala'aan ku dhashay, [21] laakiin siduu hadda wax ku arko
garan mayno, kii indhihiisii furayna garan mayno. Isaga weyddiiya. Waa nin weyn.
Waa isu hadli doonaaye. [22] Waxyaalahaas waxay waalidkiis u yidhaahdeen, waayo,
Yuhuudday ka baqeen. Maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay mar hore ku heshiiyeen in
qof uun hadduu u qirto inuu yahay Masiixa, sunagogga laga saaro. [23] Sidaa aawadeed
waalidkiis waxay ku yidhaahdeen, Waa nin weyn ee weyddiiya isaga.
[24] Haddaba mar labaad ayay ninkii indhaha la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen,
Ilaah ammaan. Waxaannu garanaynaa inuu ninkanu dembi leeyahaye. [25] Wuxuu
haddaba ugu jawaabay, Inuu dembi leeyahay garan maayo, waxa keli ahoo aanse
garanayaa, inaan indha la'aa, oo aan haddana wax arkayo. [26] Waxay haddaba ku
yidhaahdeen, Muxuu kugu sameeyey? Sidee buu indhahaaga u furay? [27] Wuxuu ugu
jawaabay, Horaan idiinku sheegay, mana aydnaan maqlin. Maxaad u doonaysaan in-
aad mar kale maqashaan? Idinkuna ma waxaad doonaysaan inaad xertiisa noqotaan?
[28] Markaasay caayeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adigu xertiisa baad tahay, annaguse
waxaannu nahay xertii Muuse. [29] Waxaannu garanaynaa inuu Ilaah la hadlay Muuse,
laakiinse ninkanu meeshuu ka yimid garan mayno. [30] Ninkii baa u jawaabay oo ku
yidhi, Waxakanu waa yaab inaydnaan garanaynin meeshuu ka yimid, isaguna uu
indhaha ii furay. [31] Waannu garanaynaa inaan Ilaah dembilayaashii maqlayn, laakiin
wuxuu maqlaa kii Ilaah caabuda oo doonistiisa sameeya. [32] Tan iyo dunida bilowgeedii
lama maqlin nin indhaha u furay qof indhala'aan ku dhashay. [33] Ninkanu haddaanu
xaggii Ilaah ka iman, waxba ma uu samayn kareen. [34] Markaasay u jawaabeen oo
ku yidhaahdeen, Dhammaantaaba dembiyo waad ku dhalatay ee ma wax baad na
baraysaa? Kolkaasay dibadda ku tuureen.
[35] Ciise ayaa maqlay inay dibadda ku tuureen, wuuna helay oo ku yidhi, Wiilka Ilaah
ma rumaysan tahay? [36] Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yuu yahay, Sayidow, aan
rumaystee? [37] Ciise ayaa ku yidhi, Waad aragtay, waana isaga kan kula hadlayaa.
[38] Markaasuu ku yidhi, Waa rumaysnahay, Sayidow. Wuuna caabuday.
[39] Ciise wuxuu yidhi, Waxaan dunidan u imid xukun, kuwa aan wax arkin inay wax
arkaan, kuwa wax arkaana inay indho beelaan. [40] Kuwii Farrisiinta ahaa oo la joogay
ayaa waxyaalahaas maqlay, oo waxay ku yidhaahdeen, Annaguna ma indha la' nahay?
[41] Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad indhala'aan lahaydeen, dembi ma aydin lahaateen,
laakiinse haatan waxaad tidhaahdaan, Wax baannu aragnaa. Dembigiinnu waa sii
jiraa.

10

Xerada Adhiga

[1] Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii aan xerada idaha illinka ka soo gelin
ee meel kale ka soo fuulaa, kaasi waa tuug iyo waxdhace. [2] Laakiin kii illinka ka soo
galaa waa adhijirka idaha. [3] Illinjoogaha ayaa isaga illinka ka fura, iduhuna codkiisay
maqlaan, idihiisana magacyadooda ayuu ugu yeedhaa, oo dibadduu u kaxeeyaa.
[4] Markuu kuwiisa wada saaro, wuu hor kacaa, iduhuna way raacaan, waayo, codkiisay
garanayaan. [5] Nin qalaadna raaci maayaan, laakiin way ka cararayaan, waayo, codka
kuwa qalaad garan maayaan. [6] Masaalkaas Ciise ayaa kula hadlay iyaga, laakiin ma ay
garan waxyaaluhuu kala hadlayay xaggooda.

Adhijirka Wanaagsan

[7] Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Waxaan ahay illinka iduhu ka soo galaan. [8] Kuwii hortay yimid oo dhammu waa tuugag
iyo waxdhacayaal, iduhuse ma maqlin. [9] Waxaan ahay illinka, haddii qof uun xaggayga

ka soo galo, wuu badbaadi doonaa, wuuna soo geli doonaa oo bixi doonaa, daaq buuna
heli doonaa. 10 Tuuggu wax kale uma yimaado inuu wax xado oo dilo oo halleeyo
mooyaane, aniguse waxaan u imid inay nolosha haystaan oo ay badnaan u haystaan.
11 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan. Adhijirka wanaagsanu wuxuu naftiisa u
bixiyaa idaha daraaddood. 12 Kan ciidanka ah oo aan adhijirka ahayn, iduhuna aanay
kuwiisa ahayn, kolkuu arko yeeyda oo soo socota, wuu ka tagaa idaha oo ka cararaa.
Markaasay yeeydu qabsataa oo kala firdhisaa iyaga. 13 Wuu cararaa, waayo, isagu waa
ciidan uun, oo idaha waxba kama gelin. 14 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan; waan
garanayaa kuwayga, kuwayguna waa i garanayaan, 15 sida Aabbuhu ii garanayo, anna
aan Aabbaha u garanayo; oo naftaydana waan u bixiyaa idaha daraaddood. 16 Ido kale
ayaan leeyahay oo aan kuwa xeradan ahayn, kuwaasna waa inaan keenaa, waxayna
maqli doonaan codkayga, oo waxaa jiri doona adhi keliya iyo adhijir keliya.
17 Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa i jecel yahay, waayo, naftaydaan bixiyaa inaan
mar kale qaato. 18 Ninna igama qaado, laakiin anaa iska bixiya. Waxaan leeyahay amar
aan ku bixiyo, waanan leeyahay amar aan haddana ku soo qaato. Amarkan waxaan ka
helay Aabbahay.
19 Yuhuuddu haddana way kala qaybsameen hadalladaas aawadood. 20 Badidood
waxay yidhaahdeen, Jinni buu qabaa, wuuna waalan yahay, ee maxaad u maqlaysaan?
21 Qaar kale waxay yidhaahdeen, Hadalladaasu ma aha kuwa nin jinni qaba. Jinni
miyuu indhaha u furi karaa nin indha la'?

Ciise Oo Yeruusaalem Joogay Wakhtigii Iidda Daahirinta Macbudka

22 Waxay ahayd Iidda Daahirinta Macbudka xagga Yeruusaalem, waxayna ahayd
wakhtiga qabowga. 23 Ciisena wuxuu dhex socday macbudka xagga Balbalada Su-
laymaan. 24 Yuhuuddu haddaba waxay isugu soo urureen hareerihiisa oo ku yid-
haahdeen, Tan iyo goormaad shaki nagu sii wadi doontaa? Haddii aad Masiixa tahay
bayaan noogu sheeg. 25 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay, idinkuse ma
rumaysnidin. Shuqullada aan magaca Aabbahay ku sameeyo ayaa ii marag fura,
26 laakiin ma rumaysnidin, waayo, idahayga ka mid ma ihidin. 27 Idahaygu codkaygay
maqlaan, waanan garanayaa iyaga, wayna i raacaan. 28 Oo waxaan iyaga siiyaa nolosha
weligeed ah, weligoodna ma lumi doonaan, oo ninna kama dhufsan doono gacantayda.
29 Aabbahaygii i siiyey iyaga ayaa wax walba ka weyn, oo ninna kama dhufsan karo
gacanta Aabbahay. 30 Aniga iyo Aabbuhu mid baannu nahay.

Colaaddii Yuhuudda

31 Markaasay Yuhuuddu haddana dhagaxyo u gurteen inay dhagxiyaan. 32 Ciise ayaa
ugu jawaabay, Shuqullo badan oo wanaagsan ayaan idinka tusay xagga Aabbahay.
Shuqulladaas kee baad igu dhagxinaysaan? 33 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen,
Shuqul wanaagsan aawadiis kugu dhagxin mayno, laakiin caytanka aawadiis iyo
inaad adigoo nin ah Ilaah iska dhigayso. 34 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanay
ku qorrayn sharcigiinna, Waxaan idhi, Idinku waxaad tihiin ilaahyo? 35 Hadduu
Ilaah kuwii ereygiisu u yimid ku sheegay ilaahyo (oo Qorniinkana lama jebin karo),
36 ma waxaad ku leedihiin kii Aabbuhu quduus ka dhigay oo xagga dunida u soo
diray, Waad caytantaa, waayo, waxaan idhi, Wiilka Ilaah baan ahay? 37 Haddaanan
samayn shuqullada Aabbahay, ha i rumaysanina. 38 Laakiin haddaan sameeyo, in
kastoo aydnaan i rumaysanayn, shuqullada rumaysta, inaad ogaataan oo garataan in
Aabbuhu igu jiro, anna Aabbaha aan ku jiro. 39 Sidaa aawadeed mar kale ayay dooneen
inay qabtaan, wuuna ka baxsaday gacantooda.
40 Haddana wuxuu u baxay Webi Urdun shishadiisa ilaa meeshii Yooxanaa markii
hore ku jiray, isagoo dad ku baabtiisaya, meeshaasuuna joogay, 41 oo qaar badan baa u
yimid isaga, waxayna ku yidhaahdeen, Runtii Yooxanaa calaamo ma samayn, laakiin

wax walba oo Yooxanaa ka yidhi ninkan run bay ahaayeen. 42 Kuwa badan baana
halkaa ku rumaystay isaga.

11

Ciise Baa Laasaros Soo Nooleeyey

1 Waxaa jiray nin buka oo ah Laasaros reer Beytaniya ee joogay tuulada Maryan iyo
walaasheed Maarta. 2 Maryantaasu waxay ahayd tii Rabbiga cadar marisay oo cagihiisa
timaheeda ku tirtirtay, oo walaalkeed Laasaros bukay. 3 Sidaa aawadeed walaalihii
farriin bay Rabbiga u direen iyagoo leh, Sayidow, ogow, kii aad jeclayd waa bukaaye.
4 Laakiin Ciise markuu taas maqlay wuxuu yidhi, Bukaankanu kan dhimashada ma
ahaa, laakiin waa ammaanta Ilaah aawadeed in Wiilka Ilaah lagu ammaano.
5 Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo walaasheed iyo Laasaros. 6 Sidaa aawadeed markuu
maqlay inuu buko, laba maalmood oo kale ayuu meeshuu joogay iska sii joogay.
7 Markaas dabadeed ayuu xertii ku yidhi, Yahuudiya aan haddana tagno. 8 Xertii
waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, Yuhuuddu waxay haddana doonayeen inay ku
dhagxiyaan, ma waxaad mar kale u kacaysaa meeshaas? 9 Ciise ayaa ugu jawaabay,
Maalintu miyaanay laba iyo toban saacadood ahayn? Qof hadduu maalinta socdo ma
turunturoodo, waayo, wuxuu arkaa iftiinka dunidan. 10 Laakiin qof hadduu habeenka
socdo, wuu turunturoodaa, waayo, iftiinku kuma jiro isaga. 11 Waxyaalahaas ayuu
ku hadlay, oo dabadeedto wuxuu ku yidhi iyaga, Saaxiibkeen Laasaros waa hurdaa,
laakiin waan u tegayaa inaan soo toosiyo. 12 Sidaa daraaddeed xertii waxay ku
yidhaahdeen, Sayidow, hadduu hurdo wuu bogsanayaa. 13 Ciise wuxuu ka hadlayay
dhimashadiisa, iyaguse waxay u maleeyeen inuu ka hadlayo nasashada hurdada.
14 Ciise haddaba ayaa bayaan ugu yidhi, Laasaros waa dhintay. 15 Anigu waa ku
faraxsanahay aawadiin inaanan halkaas joogin si aad u rumaysataan, laakiin aan u
tagno. 16 Sidaa aawadeed Toomas, kii Didumos la odhan jiray, wuxuu ku yidhi xertii
la socotay, Innaguna aan tagno si aynu ula dhimanno.
17 Haddaba markuu Ciise yimid wuxuu ogaaday inuu afar maalmood xabaasha ku
jiray. 18 Haddana Beytaniya waa u dhowayd Yeruusaalem, oo waxay u jirtay qiyaas shan
iyo toban istaadiyon. 19 Yuhuud badan waxay u yimaadeen Maarta iyo Maryan inay
walaalkood uga tacsiyeeyaan.
20 Maarta haddaba markay maqashay in Ciise imanayo, ayay ka hor tagtay, Maryanse
gurigay iska fadhiday. 21 Markaasaa Maarta waxay Ciise ku tidhi, Sayidow, haddaad
halkan joogtid, walaalkay ma uu dhinteen. 22 Hadda waxaan garanayaa in wax
alla waxaad Ilaah weyddiisatid uu ku siinayo. 23 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Walaalkaa waa sara kici doonaa. 24 Maartaa ku tidhi, Waan garanayaa inuu kici doono
wakhtiga sarakicidda ee maalinta u dambaysa. 25 Ciise ayaa ku yidhi, Anigu waxaan
ahay sarakicidda iyo nolosha. Kii i rumaystaa, in kastoo uu dhinto, wuu noolaan
doonaa. 26 Kii kasta oo nool oo i rumaystaa weligii ma dhiman doono. Waxan ma
rumaysan tahay? 27 Waxay ku tidhi, Haah, Sayidow, waan rumaysnahay inaad tahay
Masiixa oo ah Wiilka Ilaah ee dunida iman lahaa.
28 Markay taas tidhi, way tagtay oo hoos ahaan ugu soo yeedhay walaasheed Maryan,
oo waxay ku tidhi, Macallinkii halkan buu joogaa, waana kuu yeedhayaa. 29 Iyaduna
kolkay maqashay, dhaqso bay u kacday oo u tagtay. 30 Ciise weli ma iman tuulada,
laakiin wuxuu weli joogay meeshii Maarta kaga hor tagtay. 31 Haddaba Yuhuuddii
iyada guriga la joogtay oo u tacsiyaynaysay, markay arkeen Maryan inay dhaqso u
kacday oo baxday, ayay raaceen, iyagoo u malaynaya inay xabaashii tegayso inay
meeshaas ku baroorato. 32 Haddaba Maryan markay timid meeshii Ciise joogay
oo ay aragtay isaga, waxay ku dhacday cagihiisa iyadoo ku leh, Sayidow, haddaad
halkan joogtid, walaalkay ma uu dhinteen. 33 Ciise haddaba markuu arkay iyadoo

barooranaysa, iyo Yuhuuddii la socotay oo la barooranaysa, ayuu ka qalbi xumaaday,
wuuna murugooday. 34 Markaasuu yidhi, Xaggee baad dhigteen? Waxay ku yid-
haahdeen, Sayidow, kaalay oo arag. 35 Ciise waa ooyay. 36 Sidaa daraaddeed Yuhuuddu
waxay yidhaahdeen, Bal eega, siduu u jeclaa. 37 Qaarkoodse waxay yidhaahdeen,
Ninkan oo indhaha u furay kii indha la'aa, miyuusan wax ka samayn karin inuusan
ninkaasu dhiman?
38 Sidaa daraaddeed Ciise oo mar kale qalbi xumaaday ayaa xabaashii yimid. Waxay
ahayd god, dhagax baana saarnaa. 39 Ciise ayaa yidhi, Dhagaxa ka qaada. Maarta oo
ahayd kii dhintay walaashiis, waxay ku tidhi, Sayidow, hadda wuu urayaa, waayo, afar
maalmood buu mootanaa. 40 Ciise wuxuu ku yidhi, miyaanan kugu odhan, Haddaad
rumaysatid, waxaad arki lahayd ammaanta Ilaah? 41 Markaasay dhagaxii ka qaadeen.
Ciisena indhihiisuu kor u taagay oo yidhi, Aabbow, waan kuugu mahadnaqayaa inaad
i maqashay. 42 Waana ogaa inaad mar kasta i maqasho, laakiin dadkan badan oo
hareerahayga taagan aawadood ayaan taas u idhi inay rumaystaan inaad adigu i
soo dirtay. 43 Markuu sidaas ku hadlay dabadeed wuxuu ku dhawaaqay cod weyn,
Laasarosow, soo bax. 44 Markaasaa kii dhintay soo baxay, isagoo gacmaha iyo cagaha
ay kafan kaga xidhan tahay, wejigana maro kaga xidhan tahay. Kolkaasuu Ciise wuxuu
ku yidhi iyaga, Fura oo daaya, ha socdee.

Wadaaddadii Sare Shirqool Bay Ciise U Dhigeen
(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luuk. 22:1-2)

45 Sidaa aawadeed qaar badan oo Yuhuuddii ah oo Maryan u yimid oo arkay wuxuu
sameeyey ayaa rumaystay. 46 Qaarkoodse way u tageen Farrisiintii, oo waxay u
sheegeen wuxuu Ciise sameeyey.
47 Sidaa aawadeed wadaaddadii sare iyo Farrisiintii shir bay isugu yimaadeen
oo yidhaahdeen, Maxaynu samaynaa? Waayo, ninkanu calaamooyin badan buu
sameeyeye. 48 Haddaynu sidaa u dayno, dhammaan way rumaysan doonaan isaga,
oo dadka Roomana way iman doonaan, oo waxay qaadan doonaan meesheenna iyo
quruunteenna. 49 Midkood Kayafas la odhan jiray, oo wadaadka sare ahaa sannaddaas,
wuxuu iyagii ku yidhi, Waxba garan maysaan, 50 oo ka fiirsan maysaan inay idiin roon
tahay in nin keli ahu dadka u dhinto oo aan quruunta oo dhammu lumin. 51 Waxaas
iskama odhan, laakiin isagoo ah wadaadka sare sannaddaas, wuxuu sii sheegay in Ciise
quruunta u dhiman doono, 52 quruuntii oo keliya uma aha, laakiin inuu mid keliya
isugu soo ururiyo carruurtii Ilaah oo kala firidhsan. 53 Haddaba maalintaas wixii ka
dambeeyey waxay ku tashadeen inay dilaan.
54 Sidaa daraaddeed mar dambe Ciise bayaan uma dhex marin Yuhuudda, wuuse
ka tegey meeshaas, ilaa meel u dhowayd cidlada, ilaa magaalo la yidhaahdo Efrayim,
halkaasuuna xertii la joogay. 55 Hadda Iidda Yuhuudda ee Kormaridda la yidhaahdaa
waa dhowayd, kuwa badanna waxay u kaceen Yeruusaalem iyagoo dalka ka yimid
Iiddii Kormaridda horteed inay isdaahiriyaan. 56 Sidaa daraaddeed ayay Ciise doon-
dooneen, oo waxay isku yidhaahdeen, iyagoo macbudka dhex taagan, Maxay idinla
tahay? Ma inuusan iidda imanaynin baa? 57 Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay
amar ku bixiyeen, Hadduu qof ogaado meeshuu joogo waa inuu sheego, ha la qabtee.

12

Maryan Baa Ciise Beytaniya Ku Subagtay
(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

1 Haddaba lix maalmood ka hor Iidda Kormaridda, Ciise wuxuu yimid Beytaniya,
meeshuu joogay Laasaros, kii Ciise kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. 2 Sidaas daraad-
deed halkaasaa casho loogu sameeyey, Maartana waa adeegaysay, oo Laasaros wuxuu
ka mid ahaa kuwa cuntada ula fadhiistay. 3 Maryan haddaba waxay qaadday rodol

cadar ah oo naaradiin qaaliya ah, waxayna marisay cagaha Ciise, oo timaheedii ayay
cagihiisa ku tirtirtay. Gurigiina waxaa ka buuxsamay udgoonkii cadarka. 4 Laakiin
Yuudas Iskariyod, oo ahaa mid xertiisii ka mid ah, oo gacangelin lahaa, wuxuu yidhi,
5 Maxaa cadarkan loogu iibin waayay saddex boqol oo dinaar, oo loo siin waayay
masaakiinta? 6 Sidaas uma uu odhan dan uu ka lahaa masaakiinta, laakiin wuxuu
u yidhi wuxuu ahaa tuug, oo kiishadda lacagta ayuu hayn jiray, wuuna kala bixi
jiray wixii lagu rido. 7 Haddaba Ciise ayaa yidhi, Daaya. Waxay u haysay maalinta
aasniintayda. 8 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan, aniguse idinlama
joogo mar walba.

9 Haddaba dad badan oo Yuhuud ah baa waxay ogaadeen inuu halkaas joogo, wayna
u yimaadeen, ma aha Ciise aawadii oo keliya laakiin inay arkaan Laasarosna, kii
uu kuwii dhintay ka soo sara kiciyey. 10 Wadaaddadii sare waxay ku tashadeen
inay Laasarosna dilaan. 11 Waayo, aawadiis ayaa Yuhuud badani ku tagtay oo Ciise
rumaysatay.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luuk. 19:28-40)

12 Maalintii xigtay dad badan oo u yimid iiddii, markay maqleen inuu Ciise Yeru-
usaalem imanayo, 13 waxay qaateen laamihii geedaha timirta ah, oo ay baxeen inay
ka hor tagaan, iyagoo ku dhawaaqaya *Hoosanna, waxaa barakaysan kan Rabbiga
magiciisa ku imanaya oo boqorka Israa'iil ah. 14 Ciise wuxuu helay dameer yar oo
fuulay, siday ugu qoran tahay, 15 Ha biqin, gabadhii Siyoonay; bal eeg, Boqorkaagu waa
imanayaa isagoo fuushan qayl dameereed. 16 Markii hore xertiisii waxyaalahaas ma ay
garan, laakiin markii Ciise ammaanmay dabadeed ayay xusuusteen in waxyaalahaas
xaggiisa laga qoray iyo in waxyaalahaas lagu sameeyey isaga. 17 Haddaba waxaa
marag furay dadkii badnaa ee la joogay markuu Laasaros xabaasha uga yeedhay oo
uu kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. 18 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa waa u kaceen
inay ka hor tagaan, waayo, waxay maqleen inuu calaamadaas sameeyey. 19 Haddaba
Farrisiintii waxay dhexdoodii isku yidhaahdeen, Waad arkaysaan sidaydnaan waxba
u taraynin. Eega, dunidii oo dhan baa raacdaye.

Dadka Gariigta Ah Weyddiiskoodii

20 Kuwa wakhtiga iidda u kacay inay Ilaah caabudaan, waxaa ku dhex jiray qaar
Gariig ah. 21 Kuwaas haddaba waxay u yimaadeen Filibos oo ahaa reer Beytsayda ee
Galili, wayna weyddiisteen oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu doonaynaa
inaannu Ciise aragno. 22 Markaasaa Filibos u yimid oo Andaros u sheegay, oo haddana
Andaros iyo Filibos baa wada yimid, oo ay Ciise u sheegeen. 23 Kolkaasaa Ciise u
jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, Saacaddii way timid uu Wiilka Aadanahu ammaanmi
lahaa. 24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Xabbad sarreen ah haddaanay dhulka
ku dhicin oo dhiman, keligeed bay iska jiraysaa, laakiin hadday dhimato, midho badan
bay dhashaa. 25 Kan naftiisa jecel, waa lumiyaa, kan dunidan naftiisa ku nebcaadaase,
wuu hayn doonaa tan iyo nolosha weligeed ah. 26 Qof uun hadduu ii adeego, ha i
soo raaco, meeshaan joogona, midiidinkayguna wuu joogi doonaa. Qof uun hadduu ii
adeego, Aabbuhu waa murwayn doonaa isaga. 27 Haatan naftaydu waa murugootay, oo
maxaan idhaahdaa? Aabbow, saacaddan iga badbaadi. Laakiin taas aawadeed ayaan
saacaddan u soo gaadhay. 28 Aabbow, magacaaga ammaan. Haddaba waxaa samada
ka yimid cod leh, Waan ammaanay, waanan ammaani doonaa mar kale.

29 Haddaba dadkii badnaa oo ag taagnaa, way maqleen, oo waxay yidhaahdeen,
Waa onkod. Qaar kale waxay yidhaahdeen, Malaa'ig baa la hadashay isaga. 30 Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Codkaasu aawaday uma imanin, laakiin wuxuu u yimid

---

* **12:13** Hoosanna = hadal ammaan ah.

aawadiin. 31 Imminka weeye markii dunidan la xukumi lahaa, imminka kan madaxda
dunida ah dibaddaa lagu tuuri doonaa. 32 Aniguna haddii kor layga qaado dhulka,
dhammaan xaggaygaan u soo jiidi doonaa. 33 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso siduu u
dhiman doono. 34 Haddaba dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, Waxaannu sharciga
ka maqallay in Masiixu weligiis jiri doono. Sidee baad u leedahay, Wiilka Aadanaha
waa in kor loo qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu? 35 Ciise haddaba ayaa ku yidhi, Weli
in yar nuurka ayaa idinla jiraya. Socda intaad nuurka haysataan, si aan gudcurku idiin
soo gaadhin. Kan gudcurka ku socdaana ma yaqaan meeshuu u socdo. 36 Intaad nuurka
haysataan, rumaysta nuurka, inaad noqotaan wiilasha nuurka.

Qaar Badan Baa Rumaysan Waayay, Laakiin Qaar Baa Si Qarsoon U Rumaystay

Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu ka tegey oo ka dhuuntay iyaga.
37 Laakiin in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey hortooda, weli ma ay rumaysan
isaga; 38 inuu noqdo hadalka nebi Isayos oo uu ku hadlay,
Rabbiyow, yaa warkayagii rumaystay,
Oo yaa gacantii Rabbiga loo muujiyey?
39 Sidaa aawadeed ayay rumaysan kari waayeen, waayo, Isayos ayaa haddana yidhi,
40 Wuu indhatiray, qalbigoodana ayuu engejiyey,
Si aanay indhahooda wax ugu arkin, oo aanay qalbigoodana wax ugu garan,
Oo aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.
41 Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa yeelay, ammaantiisuu arkay, wuuna ka
hadlay isaga. 42 Hase ahaatee qaar badan oo taliyayaasha ka mid ahaa way rumaysteen,
laakiin Farrisiintii aawadood ma ay qiran si aan sunagogga looga saarin, 43 waayo,
waxay ammaanta Ilaah ka jeclaayeen ammaanta dadka.

Ciise Waxbariddiisii La Soo Koobay

44 Ciise ayaa ku dhawaaqay oo yidhi, Kii i rumaystaa, ima rumaysto, wuxuuse
rumaystaa kan i soo diray. 45 Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i soo diray. 46 Waxaan
dunida u imid inaan nuur u ahaado, in mid kasta oo i rumaystaa uusan gudcurka ku
sii jirin. 47 Nin uun hadduu erayadayda maqlo oo uusan xajin, xukumi maayo, waayo,
uma iman inaan dunida xukumo, waxaanse u imid inaan dunida badbaadiyo. 48 Kii i
diida oo aan erayadayda aqbalin, wuxuu haystaa mid xukuma; ereygaan ku hadlay baa
xukumi doona isaga maalinta u dambaysa. 49 Waayo, anigu amarkayga kuma hadlin,
laakiinse Aabbihii i soo diray isagaa i amray waxaan idhaahdo iyo waxaan ku hadloba.
50 Oo waanan garanayaa inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa daraaddeed
waxaan ku hadlayaa, sidii Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa.

13

Ciise Xertuu U Cago Maydhay

1 Iidda Kormaridda horteed Ciise wuxuu garanayay inay timid saacaddiisii uu
dunidan ka tegi lahaa ilaa Aabbaha, oo siduu u jeclaa kuwiisii dunida joogay, ayuu u
jeclaa tan iyo dhammaadka. 2 Ibliiska ayaa markii hore qalbiga Yuudas Iskariyod ina
Simoon geliyey inuu Ciise gacangeliyo. 3 Oo wakhtiga cashada Ciise oo garanaya in
Aabbuhu wax walba gacanta u geliyey iyo inuu Ilaah ka yimid oo Ilaah ku noqonayo,
4 ayuu cashadii ka kacay oo dharkii iska dhigay, tuwaalna wuu qaatay oo guntaday.
5 Markaasuu biyo weel ku shubay oo bilaabay inuu xertiisa cagaha u maydho oo ku
tirtiro tuwaalkii uu guntanaa. 6 Wuxuu haddaba u yimid Simoon Butros. Kaasaa ku
yidhi, Sayidow, ma adaa cagaha ii maydhaya? 7 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi,
Waxaan samaynaya, garan maysid imminka, laakiinse dabadeed waad garan doontaa.
8 Butros ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii maydhi maysid. Ciise wuxuu ugu jawaabay,

Haddaanan kuu maydhin, qayb iguma lihid. 9 Markaasaa Simoon Butros ku yidhi,
Sayidow, cagaha keliya ha ii maydhin, laakiin gacmaha iyo madaxana ii maydh. 10 Ciise
ayaa ku yidhi, Kii maydhni uma baahna inuu maydho cagihiisa mooyaane, laakiin
waa wada nadiifsan yahay, idinkuna waa nadiifsan tihiin, laakiin dhammaantiin ma
aha. 11 Waayo, wuu garanayay kii gacangelin lahaa. Sidaa daraaddeed ayuu u yidhi,
Dhammaantiin ma wada nadiifsanidin.
12 Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii, oo dharkiisa qaatay, oo haddana
fadhiistay, markaasuu ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan idinku sameeyey? 13 Waxaad
iigu yeedhaan, Macallin iyo Sayid, waadna ku hagaagsan tihiin, waayo, waan ahay.
14 Haddaba haddaan cagaha idiin maydhay anigoo ah Sayidka iyo Macallinka, idinkuna
waa inaad cagaha isu maydhaan. 15 Waxaan idin siiyey masaal inaad samaysaan sidaan
idinku sameeyey. 16 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Addoon kama weyna
sayidkiis, mid la soo dirayna kama weyna kii soo diray. 17 Haddaad waxyaalahan
garanaysaan, waad barakaysan tihiin haddaad yeeshaan. 18 Dhammaantiin ka hadli
maayo; waan garanayaa kuwaan doortay. Laakiin Qorniinka leh, Kan kibistayda cuna
ayaa cedhibtiisa ii qaaday, waa inuu ahaado. 19 Hadda dabadeed waxaas ayaan idiin
sheegayaa intaanay dhicin, in markay dhacaan aad rumaysataan inaan ahay isagii.
20 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kan aqbala ku alla kaan soo diro ayaa i
aqbala, oo kan i aqbalaana wuxuu aqbalaa kii i soo diray.

Ciise Wuxuu Muujiyey Kan Gacangelin Doona
(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luuk. 22:21-23)

21 Ciise markuu sidaas yidhi, ayuu ka qalbi xumaaday, wuxuuna bayaan u sheegay
oo yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Midkiin ayaa i gacangelin doona.
22 Markaasay xertii is-eegeegeen iyagoo aan garanaynin kii uu ka hadlayay. 23 Waxaa
joogay oo laabta Ciise ku tiirsanaa xertiisa midkood oo uu Ciise jeclaa. 24 Sidaa
daraaddeed ayaa Simoon Butros calaamo u sameeyey oo ku yidhi, Noo sheeg yuu yahay
kan uu ka hadlayo. 25 Isagoo sidii ugu tiirsan laabta Ciise, ayuu ku yidhi, Sayidow, waa
kuma? 26 Markaasaa Ciise ugu jawaabay, Waa kii aan koosaarta u dari doono oo aan siin
doono. Haddaba markuu koosaarta u daray ayuu qaaday oo siiyey Yuudas Iskariyod
ina Simoon. 27 Markuu koosaarta qaatay dabadeed, Shayddaan baa galay isagii. Sidaa
daraaddeed Ciise wuxuu ku yidhi, Waxaad samaynayso dhaqso u samee. 28 Kuwa la
fadhiyey midkoodna ma garanaynin sababta uu sidaas ugula hadlay isaga. 29 Yuudas
baa kiishaddii lacagta hayay, taas aawadeed qaar waxay u maleeyeen in Ciise ku yidhi,
Soo iibi waxaynu iidda u baahan nahay, ama, Masaakiinta wax sii. 30 Isagu haddaba
markuu koosaartii qaatay, markiiba ayuu baxay, oo waxayna ahayd habeennimo.

Qaynuunka Cusub Oo Jacaylka

31 Haddaba markuu baxay, Ciise ayaa yidhi, Hadda Wiilka Aadanahu waa ammaan-
may, Ilaahna waa ku ammaanmay isaga. 32 Haddii Ilaahu ku ammaanmay isaga,
Ilaahna waa ammaani doonaa isaga qudhiisa, oo markiiba wuu ammaani doonaa.
33 Carruur yahay yaryari, weli in yar baan idinla joogayaa. Waad i dooni doontaan,
oo sidaan Yuhuuddii ku idhi, Meeshaan tegayo iman kari maysaan, idinkana hadda
sidaasaan idinku leeyahay. 34 Waxaan idin siinayaa qaynuun cusub oo ah, Waa inaad
isjeclaataan; sidaan idiin jeclaaday, idinkuna waa inaad isu jeclaataan. 35 Sidaasay
dadka oo dhammi idinku garan doonaan inaad xertaydii tihiin, haddaad jacayl isu
qabtaan.

Waxaa La Sii Sheegay In Butros Ciise Dafiri Doono
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luuk. 22:31-34)

36 Simoon Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, xaggee baad tegaysaa? Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Meeshaan tegayo hadda ii raaci kari maysid, laakiin mar dambe waad i soo

raaci doontaa. [37] Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, maxaan hadda kuu raaci kari waayay?
Naftaydaan aawadaa u bixin doonaaye. [38] Ciise ayaa ugu jawaabay, Miyaad naftaada
u bixin doontaa aawaday? Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Diiqu ciyi maayo ilaa
aad saddex kol i dafirtid.

14

Jidka Loo Maro Aabbaha

[1] Qalbigiinnu yuusan murugoon. Ilaah waad rumaysan tihiin, anigana i rumaysta.
[2] Guriga Aabbahay wuxuu leeyahay hoyaal badan. Haddaanay sidaas ahayn waan
idiin sheegi lahaa, maxaa yeelay, waxaan u tegayaa inaan meel idiin sii diyaariyo.
[3] Oo haddaan tago oo meel idiin diyaariyo, mar dambe waan soo noqon doonaa, oo
xaggaygaan idiin qaadan doonaa, in meeshaan joogo, idinkuna aad joogtaan. [4] Oo
meeshaan tegayo iyo jidkaba waad taqaaniin. [5] Toomas ayaa ku yidhi, Sayidow, ma
naqaan meeshaad tegaysid ee sidee baan ku naqaan jidka? [6] Markaasaa Ciise wuxuu
Toomas ku yidhi, Anigu waxaan ahay jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma
yimaado, xaggayguu ku yimaado maahee. [7] Haddaad i garateen, Aabbahayna waad
garan lahaydeen. Hadda ka dib waad garanaysaan, waadna aragteen.
[8] Filibos baa ku yidhi, Sayidow, Aabbaha na tus, waana nagu filan yahay. [9] Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Ma intaas badan baan idinla joogay, oo aanad i garanaynin,
Filibosow? Kii i arkay wuxuu arkay Aabbaha. Sidee baad u leedahay, Aabbaha na
tus? [10] Miyaadan rumaysan inaan Aabbaha ku jiro, Aabbuhuna uu igu jiro? Erayadaan
idinkula hadlayo, anigu iskagama hadlayo, Aabbahase igu jira ayaa shuqulladiisa
sameeya. [11] I rumaysta inaan Aabbaha ku jiro, oo Aabbuhuna aniga igu jiro, haddii
kale shuqullada aawadood ii rumaysta. [12] Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii
i rumaystaa, shuqullada aan sameeyo, isna wuu samayn doonaa, oo shuqullo kuwan
ka waaweynna wuu samayn doonaa, maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa. [13] Oo
wax alla waxaad magacayga ku weyddiisataan, waan samayn doonaa in Aabbuhu ku
ammaanmo Wiilka. [14] Haddii aad wax igu weyddiisataan magacayga, waan samayn
doonaa.

Ciise Wuxuu Ku Ballanqaaday Ruuxa

[15] Haddii aad i jeceshihiin, qaynuunnadayda waad xajin doontaan. [16] Aniguna
Aabbahaan baryi doonaa, isna wuxuu idin siin doonaa Gargaare kale inuu idinla jiro
weligiin, [17] waxaa weeye, Ruuxa runta ah oo aanay dunidu qaadan karin, waayo, ma
aragto, garanna mayso, idinkuse waad garanaysaan, waayo, wuu idinla jiraa, wuuna
idinku jiri doonaa. [18] Idiinkama tegi doono agoonnimo, ee waan idiin imanayaa. [19] In
yar dabadeed dunidu i arki mayso mar dambe, idinkuse waad i arkaysaan. Waan
noolahay, taas aawadeed idinkuna waad noolaan doontaan. [20] Maalintaas waxaad
garan doontaan inaan Aabbahay ku jiro, idinna aad igu jirtaan, anna aan idinku
jiro. [21] Kii qaynuunnadayda haysta oo xajiya, waa kaas kan i jecel, kan i jecelna
Aabbahay waa jeclaan doonaa, anna waan jeclaan doonaa, waana isu muujin doonaa
isaga. [22] Yuudas (Yuudas Iskariyod ma aha) ayaa ku yidhi isaga, Sayidow, maxaa
dhacay oo annaga aad isugu kaaya muujin doontaa, dunidana aadan isugu muujin
doonin? [23] Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Haddii nin i jecel yahay, ereygayguu xajin
doonaa, Aabbahayna waa jeclaan doonaa, oo waannu u iman doonnaa, waanna la joogi
doonnaa. [24] Kii aan i jeclayn, ereygayga ma xajiyo: ereygaad maqlaysaanna kayga ma
aha, laakiin waxaa leh Aabbaha i soo diray.
[25] Waxyaalahaas ayaan idinkula hadlay intaan idinla joogay, [26] laakiin Gargaaraha
Ruuxa Quduuska ah oo Aabbuhu ku soo diri doono magacayga, wax kasta ayuu idin
bari doonaa, wuxuuna idin xusuusin doonaa wax kasta oo aan idinku idhi. [27] Nabad
baan idiinka tegayaa, nabaddaydana waan idin siinayaa, sida dunidu u siiso anigu

idiin siin maayo. Qalbigiinnu yuusan murugoon, yuusanna biqin. 28 Waad maqasheen
inaan idinku idhi, Waan tegayaa, waanan idiin imanayaa. Haddaad i jeclaateen, waad
farxi lahaydeen, waayo, Aabbahaan u tegayaa, maxaa yeelay, Aabbuhu waa iga weyn
yahay. 29 Haatan waxaan idiinku sheegay intaanay dhicin, in markay dhacaan aad
rumaysataan. 30 Mar dambe wax badan idinlama sii hadli doono, maxaa yeelay, kan
madaxda dunida ahu wuu imanayaa, isaguna waxba iguma laha. 31 Laakiin tani waa in
dunidu ku garato inaan Aabbaha jeclahay iyo inaan sameeyo sida Aabbuhu igu amray.
Kaca, aynu meeshan ka tagnee.

15

Geedka Canabka Ah Iyo Laamaha

1 Anigu waxaan ahay geedka canabka ah oo runta ah; Aabbahayna waa beerfalaha.
2 Laan walba oo igu taal oo aan midho dhalin, wuu gooyaa, oo mid kasta oo midho
dhasha ayuu nadiifiyaa si ay midho ka sii badan u dhasho. 3 Durba waad nadiifsan
tihiin hadalkaan idinkula hadlay daraaddiis. 4 Igu jira, anna aan idinku jiree. Sida
laantu keligeed aanay midho u dhali karin haddaanay geedka canabka ah ku oollin,
sidaas oo kale idinkuna ma dhali kartaan haddaydnan igu jirin. 5 Anaa ah geedka
canabka ah, idinna waxaad tihiin laamihii. Kii igu jira oo anna aan ku jiro, kaasaa
midho badan dhala, maxaa yeelay, la'aantay waxba ma samayn kartaan. 6 Qof uun
hadduusan igu jirin waxaa loo tuuraa sida laan oo kale, waana qallalaa, markaasaa la
ururiyaa, oo dabka lagu tuuraa, oo la gubaa. 7 Haddaad igu jirtaan, oo ay erayadayduna
idinku jiraan, weyddiista waxaad doonaysaanba, waana laydiin yeeli doonaa. 8 Waxaa
Aabbahay ku ammaanmaa inaad midho badan dhashaan, waxaadna noqon doontaan
xertayda. 9 Siduu Aabbuhu ii jeclaaday, ayaan anna idiin jeclaaday. Jacaylkayga ku
sii jira. 10 Haddaad qaynuunnadayda xajisaan, jacaylkaygaad ku jiri doontaan, sidaan
qaynuunnada Aabbahay u xajiyey, oo aan jacaylkiisa ugu jiro.

11 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay in farxaddaydu idinku jirto, iyo inay
farxaddiinnu buuxsanto. 12 Kanu waa qaynuunkayga inaad isjeclaataan sidaan idiin
jeclaaday. 13 Ninna ma leh jacayl kan ka weyn inuu nin naftiisa u bixiyo saaxiibbadiis.
14 Saaxiibbaday baad tihiin haddaad yeeshaan waxaan idinku amro. 15 Mar dambe
addoommo idiinku yeedhi maayo, maxaa yeelay, addoonku garan maayo wuxuu
sayidkiisu sameeyo, laakiin saaxiibbo waan idiinku yeedhay, maxaa yeelay, waxaan
Aabbahay ka soo maqlay oo dhan ayaan idin ogeysiiyey. 16 Idinku ima aydnaan dooran,
laakiinse anaa idin doortay, waanan idiin diray inaad tagtaan oo midho soo dhashaan,
iyo in midhihiinnu sii jiraan, in wax alla waxaad Aabbaha magacayga ku weyddiisataan
uu idin siiyo. 17 Waxyaalahaas ayaan idiinku amray inaad isjeclaataan.

Dunida Iyo Ruuxa Runta

18 Dunidu hadday idin nebcaato, waad garanaysaan inay hortiin i nebcaatay.
19 Haddaad kuwa dunida ahaan lahaydeen, dunidu kuweeda way jeclaan lahayd,
laakiin kuwa dunida ma ihidin, waanse idinka doortay dunida, taas aawadeed dunidu
way idin neceb tahay. 20 Xusuusta hadalkaan idinku idhi, Addoon kama weyna
sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana way idin silcin doonaan. Hadday hadalkayga
xajiyeen, kiinnana way xajin doonaan. 21 Laakiin waxyaalahaas oo dhan waxay
idiinku samayn doonaan magacayga aawadii, maxaa yeelay, waxaanay garanayn kii
i soo diray. 22 Haddaanan iman oo aanan la hadlin, dembi ma ay lahaadeen, laakiin
hadda dembigooda marmarsiinyo uma haystaan. 23 Kii i neceb, waxaa kaluu neceb
yahay Aabbahay. 24 Haddaanan dhexdooda ku samayn shuqullada aan nin kale
samayn, dembi ma ay lahaadeen, haddase aniga iyo Aabbahayba way na arkeen oo na

nebcaadeen. 25 Laakiin sidaas waxay u noqotay inuu dhammaado hadalka sharcigooda
ku qorani, Way ii nebcaadeen sababla'aan.

26 Laakiin markuu yimaado Gargaaraha oo aan xagga Aabbaha ka soo diri doono,
isagoo ah Ruuxa runta oo xagga Aabbaha ka soo baxa, ayuu ii marag furi doonaa.
27 Idinkuna waad marag furi doontaan, waayo, tan iyo bilowgii waad ila jirteen.

16

1 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay inaydnaan ka xumaanin. 2 Waxay idinka
saari doonaan sunagogyada, weliba saacaddaa imanaysa in mid walboo idin dilaa uu
u malaynayo inuu Ilaah u adeegayo. 3 Oo waxay waxyaalahaas u samayn doonaan,
waayo, waxaanay garanayn Aabbaha iyo aniga toona. 4 Laakiin waxaan waxyaalahaas
idiinkula hadlay in markii saacaddoodu timaado aad xusuusataan inaan idiin sheegay.
Tan iyo bilowgii waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa yeelay, waan idinla joogay.
5 Laakiin hadda waxaan u tegayaa kii i soo diray, midkiinna i weyddiin maayo, Xaggee
baad tegaysaa? 6 Waxyaalahaas aan idinkula hadlay aawadood, qalbigiinna murug baa
ka buuxsantay. 7 Laakiin runta ayaan idiin sheegayaa, Waxaa idiin roon inaan tago.
Haddaanan tegin, Gargaaruhu idiinma iman doono, laakiin haddaan tago waan idiin
soo diri doonaa. 8 Isagu markuu yimaado wuxuu dunida ku caddayn doonaa xagga
dembiga iyo xaqa iyo xukunka; 9 xagga dembiga, waayo, way i rumaysan waayeen;
10 xagga xaqa, waayo, Aabbahaan u tegayaa, imana arki doontaan mar dambe; 11 xagga
xukunka, waayo, kan madaxda dunida ah waa la xukumay.

12 Wax badan oo kalaan leeyahay inaan idiin sheego, laakiin imminka qaadi kari
maysaan. 13 Laakiin markuu kan Ruuxa runta ahu yimaado, wuxuu idinku wadi
doonaa runta oo dhan, waayo, isagu iskama hadli doono, wuxuuse ku hadli doonaa
wuxuu maqlo, wuxuuna idiin sheegi doonaa waxa imanaya. 14 Wuu i ammaani doonaa,
waayo, waxayguu qaadi doonaa, wuuna idiin sheegi doonaa. 15 Wax kasta oo Aabbuhu
leeyahay anigaa leh. Sidaa daraaddeed waxaan idhi, Waxayguu qaadaa, wuuna idiin
sheegi doonaa.

Wax Ku Saabsan Ciise Tegiddiisa

16 In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan.
17 Sidaa daraaddeed xertiisa qaarkood waxay isku yidhaahdeen, Waa maxay waxan uu
inagu leeyahay, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki
doontaan, iyo, Maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa? 18 Haddaba waxay yidhaahdeen,
Waa maxay waxan uu leeyahay, In yar dabadeed? Garan mayno wuxuu leeyahay.
19 Ciise ayaa garanayay inay doonayeen inay wax weyddiiyaan, oo wuxuu ku yidhi,
Ma waxaad isweyddiinaysaan xaalkan aan idhi, In yar dabadeed i arki maysaan,
oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan? 20 Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Waad ooyi doontaan oo barooran doontaan, duniduse waa farxi doontaa.
Waad murugoon doontaan, laakiin murugaddiinnu waxay u rogman doontaa farxad.
21 Naagtu goortay umulayso, way murugootaa, waayo, saacaddeedaa timid, laakiin
markay ilmaha umusho, dhibtii dib uma xusuusato farxad aawadeed, waayo, nin baa
dunida ku dhashay. 22 Haddaba waad murugsan tihiin, laakiin mar dambe ayaan idin
arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa, farxaddiinnana ninna idinkama qaadi
doono. 23 Oo maalintaasna waxba ima weyddiin doontaan. Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Haddii aad wax uun weyddiisataan Aabbaha, magacayga ayuu idinku
siin doonaa. 24 Tan iyo imminka waxba magacayga kuma weyddiisan. Weyddiista,
waanad heli doontaan, inay farxaddiinnu buuxsanto. 25 Waxyaalahaas ayaan masaallo
idinkula hadlay. Waxaa imanaysa goortii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli

doonin, laakiin aan bayaan idiinkaga warrami doono Aabbaha. 26 Maalintaas wax-
aad ku weyddiisan doontaan magacayga. Idinkuma lihi inaan Aabbaha baryayo
daraaddiin. 27 Waayo, Aabbaha qudhiisu wuu idin jecel yahay, maxaa yeelay, waad i
jeclaateen, oo waadna rumaysateen inaan xagga Ilaah ka imid. 28 Aabbaha ayaan ka
imid oo dunida imid. Haddana waan ka tegayaa dunida oo Aabbahaan u tegayaa.

29 Xertiisii ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad hadda u hadlaysaaye, oo masaal ku
hadli maysid. 30 Imminka waannu garanaynaa inaad wax walba taqaan, oo aadan u
baahnayn qofna inuu wax ku weyddiiyo. Taas aawadeed waannu rumaysan nahay
inaad Ilaah ka timid. 31 Ciise ayaa ugu jawaabay, Hadda ma rumaysan tihiin? 32 Ogaada,
saacaddii baa imanaysa, waana timid, kolkaad u kala firdhi doontaan mid kasta xaggi-
isa, anna keligay baad iga tegi doontaan, oo weliba keligay ma ihi, waayo, waxaa ila
jooga Aabbaha. 33 Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay inaad nabad igu haysataan.
Dunida ayaad dhib kala kulantaan, laakiinse kalsoonaada, anaa ka adkaaday dunidaye.

17

Baryadii Ciise

1 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu indhihiisii kor u qaaday xagga
samada oo yidhi, Aabbow, saacaddii way timid. Ammaan Wiilkaaga inuu Wiilku ku
ammaano, 2 sidaad amar ugu siisay dadka oo dhan inuu nolosha weligeed ah siiyo
kuwaad isaga siisay oo dhan. 3 Tanu waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo
ah Ilaaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan Ciise Masiix, kii aad soo dirtay. 4 Dhulka
ayaan kugu ammaanay, anoo dhammeeyey shuqulkaad ii dhiibtay inaan sameeyo.
5 Haddana, Aabbow, adiga qudhaadu igu ammaan ammaantaan kula lahaa intaan
dunidu jirin. 6 Magacaagaan u muujiyey dadkii aad dunida iga siisay. Kuwaagii bay
ahaayeen, oo anaad i siisay, iyaguna ereygaagay xajiyeen. 7 Hadda waxay garanayaan
wax kastoo aad i siisayba inay xaggaaga ka yimaadeen. 8 Waayo, erayadaad i siisay
ayaan siiyey iyaga, wayna aqbaleen, run ahaan bayna u garteen inaan kaa imid, wayna
rumaysteen inaad i soo dirtay.

9 Iyaga waan kuu baryayaa; kuu baryi maayo dunida, laakiin waxaan kuu baryayaa
kuwaad i siisay, waayo, waa kuwaagii. 10 Waxayga oo dhan adaa leh, waxaagana
anaa leh, iyagana waan ku ammaanmay. 11 Anigu dunida sii joogi maayo; kuwanuse
duniday joogayaan, aniguna waan kuu imanayaa. Aabbe Quduusow, iyaga ku hay
magacaagii aad i siisay, inay mid ahaadaan sideenna oo kale. 12 Intaan iyaga la jiray,
waxaan iyaga ku hayay magacaagii aad i siisay, waanan ilaaliyey, midkoodna ma
lumin, wiilka halaagga maahee, in Qorniinku ahaado. 13 Haddana waan kuu imanayaa,
oo waxyaalahan ayaan ku hadlayaa intaan dunida joogo inay haystaan farxaddayda oo
ay ka buuxsanto iyaga. 14 Ereygaagii ayaan siiyey, oo dunidu waa nebcaatay, waayo,
iyagii kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. 15 Kaa baryi maayo inaad
iyaga dunida ka qaaddid, waxaanse kaa baryayaa inaad ka dhawrtid kan sharka leh.
16 Iyagu kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. 17 Iyaga quduus kaga dhig
runta, ereygaagu waa rune. 18 Sidaad dunida iigu soo dirtay ayaan anna iyaga dunida
ugu diray. 19 Oo aawadood ayaan quduus iskaga dhigaa, in iyagana xagga runta quduus
lagaga dhigo.

20 Kuwan oo keliya kuu baryi maayo, waxaanse weliba kuu baryayaa kuwa igu
rumaysanaya hadalkooda aawadiis, 21 inay dhammaan mid ahaadaan, sidaad adigu,
Aabbow, iigu jirtid, aniguna aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu jiraan, in dunidu
rumaysato inaad i soo dirtay. 22 Oo ammaantaad i siisay iyagaan siiyey, inay mid
ahaadaan sidaynu mid u nahay. 23 Iyagaan ku jiraa, adna anigaad igu jirtaa, inay mid
ku dhan yihiin, in dunidu garato inaad i soo dirtay, iyo inaad iyaga u jeclaatay, sidaad
ii jeclaatay.

[24] Aabbow, kuwaad i siisay waan doonayaa inay ila joogaan meeshaan joogo inay
arkaan ammaantaydii aad i siisay, waayo, adaa i jeclaa intaan dunida la aasaasin.
[25] Aabbaha xaqa ahow, dunidu kuma ay garanaynin, laakiinse waan ku garanayay;
kuwanna waxay garanayeen inaad i soo dirtay. [26] Magacaagaan iyagii garansiiyey,
waanan garansiin doonaa, in jacaylkii aad i jeclayd uu ku jiro iyaga, anna aan iyaga
ku jiro.

18

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luuk. 22:47-53)

[1] Ciise markuu waxyaalahaas yidhi wuu la baxay xertiisii oo kala gudbay Tog
Qidroon, meeshay ku tiil beer uu galay, isaga iyo xertiisiiba. [2] Yuudasna, kii gacan-
geliyey, meeshaas wuu garanayay, waayo, Ciise marar badan ayuu meeshaas xertiisii
la tegi jiray. [3] Haddaba Yuudas isagoo askar iyo saraakiil ka wada wadaaddadii sare iyo
Farrisiintii ayuu meeshaas la yimid laambado iyo siraaddo iyo hub. [4] Sidaa daraaddeed
Ciise isagoo og waxa ku dhici doona oo dhan ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, Kumaad
doondoonaysaan? [5] Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii reer Naasared. Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Isagii baan ahay. Waxaana iyaga la taagnaa Yuudas kii gacangeliyey.
[6] Sidaa daraaddeed Ciise markuu ku yidhi, Isagii baan ahay, dib bay u socdeen, oo
dhulkay ku dhaceen. [7] Mar kale haddaba ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, Kumaad
doondoonaysaan? Oo waxay ku yidhaahdeen, Ciisihii reer Naasared. [8] Ciise ayaa ugu
jawaabay, Waan idiin sheegay inaan isagii ahay. Haddaba haddaad i doonaysaan,
kuwan iska daaya, ha tageene. [9] Wuxuu saas u yidhi inuu dhammaado hadalkii uu ku
hadlay oo ahaa, Kuwii aad i siisay, midkoodna ma lumin. [10] Simoon Butros haddaba,
isagoo seef haysta, ayuu soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii,
oo ka gooyay dhegta midigta. Addoonkii magiciisu wuxuu ahaa Malkos. [11] Sidaa
daraaddeed Ciise wuxuu Butros ku yidhi, Seefta galkeeda ku celi. Koobka Aabbuhu i
siiyey miyaanan cabbayn?

[12] Haddaba askartii iyo ninkii u sarreeyey iyo saraakiishii Yuhuudda ayaa Ciise
qabtay, markaasay xidhxidheen, [13] oo markii hore waxay u geeyeen Annas, waayo,
wuxuu ahaa soddoggii Kayafas oo ahaa wadaadkii sare sannaddaas. [14] Kayafas wuxuu
ahaa kii kula taliyey Yuhuudda inay u roon tahay in nin keliyahu dadka u dhinto.

Butros Baa Dafiray Ciise. Wadaadkii Sarena Wax Buu Ciise Weyddiiyey
(Mat. 26:59-75; Mar. 14:54-72; Luuk. 22:55-71)

[15] Waxaa Ciise daba socday Simoon Butros iyo mid kale oo xer ah. Ninkaas xerta
ahaa wadaadka sare waa garanayay, wuuna la galay Ciise barxadda wadaadkii sare.
[16] Butros se wuxuu taagnaa albaabka agtiisa oo dibadda ah. Sidaa daraaddeed kii
kale oo xerta ahaa oo wadaadka sare garanayay ayaa dibadda u soo baxay oo la
hadlay tii albaabka ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo geliyey. [17] Gabadhii albaabka
ilaalinaysay waxay Butros ku tidhi, Adiguna ma waxaad tahay mid ka mid ah ninkan
xertiisa? Wuxuu ku yidhi, Ma ihi. [18] Markaasaa waxaa taagnaayeen addoommadii
iyo saraakiishii oo dab dhuxul ah sameeyey, maxaa yeelay, dhaxan bay ahayd, wayna
kulaalayeen. Butrosna wuu la joogay, isagoo taagan oo dabka kulaalaya.

[19] Haddaba wadaadkii sare wuxuu Ciise wax ka weyddiiyey xertiisii iyo waxbarid-
diisii. [20] Ciise ayaa ugu jawaabay, Bayaan baan dunida ula hadlay, oo weligay wax
baan ku bari jiray sunagogyada iyo macbudka, meesha ay Yuhuudda oo dhammi isugu
timaado, oo waxba si qarsoon uma odhan jirin. [21] Maxaad ii weyddiinaysaa? Weyddii
kuwa maqlay waxaan kula hadlay. Bal eeg, kuwaasaa og waxaan idhi e. [22] Markuu
sidaas yidhi saraakiishii midkood oo ag taagnaa ayaa Ciise dharbaaxay isagoo leh, Ma

saasaad ugu jawaabaysaa wadaadka sare? 23 Ciise ayaa ugu jawaabay, Haddii aan si
xun u hadlay, xumaanta ka marag fur, haddaan si wanaagsan u hadlayse, maxaad ii
dharbaaxaysaa? 24 Annas haddaba wuxuu isagoo xidhxidhan u diray Kayafas oo ahaa
wadaadka sare.
25 Simoon Butros ayaa taagnaa oo dabka kulaalayay. Haddaba waxay ku yid-
haahdeen, Adiguna ma waxaad tahay xertiisii midkood? Markaasuu inkiray oo yidhi,
Ma ihi. 26 Addoommadii wadaadka sare midkood oo qaraabo ay ahaayeen kii Butros
uu dhegta ka gooyay wuxuu yidhi, Miyaanan beerta kugula arkin isaga? 27 Haddaba
Butros mar kale ayuu inkiray, oo markiiba diiqii baa ciyey.

Ciise Wuxuu Hor Taagnaa Bilaatos Oo Ahaa Taliyihii Reer Rooma (Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luuk. 23:1-5)

28 Haddaba Ciise ayay ka kaxeeyeen Kayafas ilaa guriga taliyaha. Waxay ahayd
aroortii hore, oo iyagu ma ay gelin guriga taliyaha si aanay u nijaasoobin, laakiinse
inay cashadii Iidda Kormaridda wax ka cunaan. 29 Bilaatos haddaba ayaa u soo baxay
iyagii oo ku yidhi, Maxaad ku ashtakaynaysaan ninkan? 30 Way u jawaabeen oo ku
yidhaahdeen, Ninkanu haddaanu ahayn xumaanfale, kuuma aannu soo gacangelin-
neen. 31 Haddaba Bilaatos wuxuu ku yidhi, Idinku qaata, oo sharcigiinna ku xukuma.
Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen, Xalaal nooma aha inaannu nin dillo, 32 inuu ahaado
hadalkii Ciise ku hadlay kolkuu sheegay siduu u dhiman doono.
33 Bilaatos haddaba guriga taliyaha ayuu mar kale galay oo Ciise u yeedhay, oo wuxuu
ku yidhi, Adigu ma waxaad tahay Boqorka Yuhuudda? 34 Ciise ayaa ugu jawaabay, Ma
adaa iska odhanaya waxaas, mise kuwa kalaa iiga kaa sheegay? 35 Bilaatos ayaa ugu
jawaabay, Ma Yuhuudi baan ahay? Quruuntaadii iyo wadaaddadii sare ayaa ii soo kaa
gacangeliyeye. Maxaad samaysay? 36 Ciise ayaa ugu jawaabay, Boqortooyadaydu tan
dunidan ma aha. Haddii boqortooyadaydu tan dunidan tahay, midiidinyadaydu waa
ii diriri lahaayeen inaan Yuhuudda la ii gacangelin. Imminkase boqortooyadaydu tan
halkan ma aha. 37 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Haddaba ma boqor baad
tahay? Ciise ayaa ugu jawaabay, Waad tidhaahdaa inaan boqor ahay. Taas ayaan u
dhashay, oo taas ayaan dunida u imid, inaan marag u furo runta. Mid kasta oo kan
runta ah wuu maqlaa codkayga. 38 Bilaatos ayaa ku yidhi, Waa maxay runtu?
Oo markuu sidaa ku yidhi, mar kale ayuu Yuhuudda u baxay oo ku yidhi, Eedna
isagii kuma aan helin. 39 Laakiin waxaad leedihiin caado inaan mid idiin sii daayo
Iidda Kormaridda. Haddaba ma doonaysaan inaan idiin sii daayo Boqorkii Yuhuudda?
40 Kolkaasay dhammaan mar kale qayliyeen iyagoo leh, Ninkan ma aha, laakiin
Baraabbas. Baraabbas wuxuu ahaa waxdhace.

19

Bilaatos Wuxuu Yeelay Sidii Ay Yuhuuddu Doonayeen (Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luuk. 23:13-25)

1 Markaasaa Bilaatos haddaba Ciise watay oo karbaashay, 2 askartiina taaj ayay
qodxan uga taxeen, oo madaxiisay saareen, oo waxay u geliyeen dhar guduudan.
3 Markaasay u yimaadeen oo ku yidhaahdeen, Nabad Boqorka Yuhuuddow, wayna
dharbaaxeen. 4 Bilaatos haddana dibadduu u baxay oo ku yidhi iyaga, Eega, isagaan
idiin soo bixinayaa inaad ogaataan inaanan eed ku helin. 5 Ciise haddaba ayaa dibadda
u soo baxay isagoo sita taajkii qodxanta ahaa iyo dharkii guduudnaa, oo Bilaatos
ayaa ku yidhi iyaga, Bal eega ninka. 6 Sidaa daraaddeed markii wadaaddadii sare iyo
saraakiishii arkeen, ayay qayliyeen iyagoo leh, Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku
qodob. Bilaatos ayaa ku yidhi, Idinku wata, oo iskutallaabta ku qodba, waayo, anigu
eed kuma aan heline. 7 Yuhuuddii ayaa ugu jawaabtay, Sharci baannu leennahay,
sharcigaas xaggiisana waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay Wiilka Ilaah.

8 Haddaba Bilaatos markuu hadalkaas maqlay, aad buu u sii baqay, 9 oo haddana
wuxuu galay guriga taliyaha oo ku yidhi Ciise, Xaggee baad ka timid? Laakiin Ciise
jawaabna uma uu celinin. 10 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Miyaanad ila
hadlayn? Miyaanad ogayn inaan leeyahay amar aan kugu sii daayo iyo amar aan
iskutallaabta kugu qodbo? 11 Ciise ayaa ugu jawaabay, Amarna iguma aad lahaateen
haddaan xagga sare lagaa siin. Sidaa daraaddeed kii ii soo kaa gacangeliyey ayaa
kaa dembi weyn. 12 Taas dabadeed Bilaatos wuxuu doonayay inuu sii daayo, laakiin
Yuhuuddii ayaa qaylisay iyagoo leh, Haddaad ninkan sii daysid, Kaysar saaxiibkiis ma
ihid. Nin kasta oo boqor iska dhigaba, wuxuu ku caasiyaa Kaysar. 13 Haddaba Bilaatos
markuu hadalladaas maqlay, ayuu Ciise dibadda u soo saaray, oo wuxuu ku fadhiistay
kursiga xukumaadda, meesha la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa ah oo af Cibraanigana
lagu yidhaahdo Gabbata.
14 Haddaba waxay ahayd Maalintii Diyaargarayskii Kormaridda, abbaaraha saacad-
dii lixaad. Oo wuxuu Yuhuudda ku yidhi, Bal eega boqorkiinna. 15 Sidaa daraaddeed
waxay ku qayliyeen, Kaxee, kaxee, iskutallaabta ku qodob. Markaasaa Bilaatos wuxuu
ku yidhi, Boqorkiinna miyaan iskutallaabta ku qodbaa? Wadaaddadii sare ayaa ugu
jawaabay, Boqor ma lihin Kaysar maahee.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luuk. 23:26-43)

16 Markaasuu haddaba u dhiibay in iskutallaabta lagu qodbo. 17 Wayna kaxeeyeen
Ciise. Markaas isagoo sita iskutallaabta ayuu u kacay meeshii Dhakada la yidhaahdo,
oo af Cibraaniga lagu odhan jiray Golgota, 18 meeshaasay iskutallaabaha ku qodbeen
isaga iyo laba kale, midba gees, Ciisena dhexda. 19 Bilaatosna wax buu qoray oo
ku dhejiyey iskutallaabta dusheeda, waxaana ku qorraa, CIISIHII REER NAASARED,
BOQORKA YUHUUDDA. 20 Haddaba Yuhuudda badideed ayaa qorniinkaas akhriday,
waayo, meeshii Ciise iskutallaabta lagaga qodbay waa u dhowayd magaalada, oo
qorniinkii wuxuu ku qorraa af Cibraaniga iyo af Roomaaniga iyo af Gariigga. 21 Sidaa
daraaddeed wadaaddadii sare oo Yuhuudda waxay Bilaatos ku yidhaahdeen, Ha
qorin, Boqorka Yuhuudda, laakiin qor, Kanaa yidhi, Waxaan ahay Boqorka Yuhuudda.
22 Bilaatos ayaa ugu jawaabay, Waxaan qoray ayaan qoray.
23 Haddaba askartii markay Ciise iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay qaateen oo ay
afar meelood ka dhigeen, askari waliba meel buu qaatay, khamiiskiina way qaateen.
Khamiiskii meella kama tollayn dusha iyo hoosta. 24 Sidaa daraaddeed waxay isku
yidhaahdeen, Yeynan kala jeexin, laakiin aan u saami ridanno kii heli doona, inuu
noqdo Qorniinka oo leh,
Iyagu waxay qaybsadeen dharkaygii.
Khamiiskaygiina way u saami riteen.
Haddaba waxyaalahaas askartii baa samaysay.
25 Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag taagnaa hooyadiis, iyo habaryartiis, Maryan afadii
Kaloobaas, iyo Maryan tii reer Magdala. 26 Sidaa daraaddeed Ciise markuu arkay
hooyadiis iyo kii xerta ahaa oo uu jeclaa oo ag taagan, ayuu hooyadiis ku yidhi, Islaan
yahay, waa kaa wiilkaagii. 27 Markaasuu kii xerta ahaana ku yidhi, Waa taa hooyadaa.
Oo saacaddaas dabadeed kii xerta ahaa ayaa gurigiisii u kaxeeyey.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luuk. 23:44-49)

28 Markaas dabadeed Ciise isagoo garanaya wax kasta inay dhammaadeen, in Qorni-
inku ahaado, ayuu yidhi, Waan harraadsanahay. 29 Markaas waxaa meeshaas yiil
weel khal ka buuxo. Sidaa daraaddeed geed isbonji la yidhaahdo bay khalkii ka
buuxiyeen, markaasay kor saareen geed husob la yidhaahdo oo afkiisa ku dhoweeyeen.

[30] Haddaba markii Ciise khalkii qaatay ayuu yidhi, Waa dhammaatay, markaasuu
madaxa foororshay oo ruuxii bixiyey.

Ciise Waa La Wareemay; Dabadeedna Waa La Aasay (Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luuk. 23:50-56)

[31] Sidaa daraaddeed Yuhuuddii, inaan meydadku sabtida iskutallaabaha sii saar-
naan, waxay Bilaatos ka baryeen in lugaha laga jebiyo oo meydadka la qaado, waayo,
waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, oo maalinta sabtidaas waxay ahayd maalin
weyn. [32] Haddaba askartii waa timid, oo ay lugaha ka jebiyeen kii hore iyo kii kale
oo iskutallaabaha lagula qodbay isaga. [33] Laakiin markay Ciise u yimaadeen oo ay
arkeen inuu durba dhintay kama ay jebin lugihii. [34] Laakiin mid askartii ka mid ah
ayaa dhinaca Ciise waran kaga wareemay, oo markiiba waxaa ka soo baxay dhiig iyo
biyo. [35] Oo kii arkayna wuu marag furay, maraggiisuna waa run, wuuna garanayaa
inuu run sheegayo, inaad idinkuna rumaysataan. [36] Waayo, waxyaalahaas waxay u
dhaceen inuu ahaado Qorniinka leh, Lafihiisa midna la jebin maayo. [37] Oo Qorniin kale
wuxuu leeyahay, Way arki doonaan kii ay wareemeen.
[38] Waxyaalahaas dabadeed, Yuusuf kii ahaa reer Arimataya, isagoo xer u ah Ciise
laakiinse si qarsoon cabsidii uu ka cabsaday Yuhuudda aawadeed, wuxuu Bilaatos
ka baryay inuu meydka Ciise qaado. Bilaatosna waa u fasaxay. Sidaa daraaddeed
wuu yimid oo meydkiisii qaaday. [39] Oo waxaa kaloo yimid Nikodemos kii markii hore
habeennimada u yimid, wuxuuna keenay malmal iyo cuud isku qasan oo qiyaastii bo-
qol rodol ah. [40] Haddaba waxay qaadeen meydkii Ciise oo ku duudduubeen maryo iyo
dhir udgoon siday caadada aasniinta Yuhuuddu ahayd. [41] Meeshii isaga iskutallaabta
lagu qodbay waxaa ku tiil beer, beerta dhexdeedana waxaa ku tiil xabaal cusub oo aan
ninna weli la dhigin. [42] Haddaba Maalintii Diyaargarayska oo Yuhuudda aawadeed
ayay meeshaas Ciise u dhigeen, waayo, xabaashii waa dhowayd.

20

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay (Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Luuk. 24:1-12)

[1] Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka Maryan tii reer Magdala ayaa aroortii hore
xabaashii timid, intay weli gudcur ahayd, oo waxay aragtay dhagaxii oo xabaashii laga
qaaday. [2] Sidaa daraaddeed way orodday oo u tagtay Simoon Butros iyo kii kale oo xerta
ahaa oo Ciise jeclaa, waxayna ku tidhi, Sayidkii ayay xabaashii kala baxeen, oo garan
mayno meeshay dhigeen. [3] Saas aawadeed Butros iyo kii kale oo xerta ahaa ayaa baxay,
oo waxay tageen xabaashii. [4] Way wada ordeen labadoodiiba, oo kii kale oo xerta ahaa
ayaa Butros ka dheereeyey, oo uga hor maray xabaashii. [5] Markaasuu foororsaday,
oo wuxuu arkay maryihii oo yaal, laakiinse ma uu gelin. [6] Haddana Simoon Butros oo
daba socday baa yimid, markaasuu xabaashii galay, oo wuxuu arkay maryihii oo yaal
[7] iyo maradii madaxiisa saarnayd oo aan la oollin maryihii, laakiin meel keligeed ku
duudduubnayd. [8] Markaas haddaba waxaa galay kii kale oo xerta ahaa oo hore u yimid
xabaashii, wuuna arkay oo rumaystay. [9] Waayo, weli Qorniinka ma ay garan inay tahay
inuu kuwa dhintay ka soo sara kaco. [10] Haddaba xertii ayaa mar kale guryahoodii ku
noqotay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Maryan Tii Reer Magdala (Mar. 16:9-11)

[11] Laakiin Maryan ayaa xabaashii dibaddeeda taagnayd iyadoo ooyaysa. Haddaba
intay ooyaysay bay xabaashii ku foororsatay. [12] Waxayna aragtay laba malaa'igood
oo dhar cadcad xidhan oo fadhiya meesha meydka Ciise oolli jiray, mid madaxa,
midna cagaha. [13] Oo waxay ku yidhaahdeen, Haweenay yahay, maxaad u ooyaysaa?

Markaasay ku tidhi, Waxaan u ooyayaa, Sayidkaygii bay qaadeen, oo garanna maayo
meeshay dhigeen. [14] Markay sidaa ku tidhi ayay dib u jeesatay oo ay aragtay Ciise oo
taagan, mana ay garanaynin inuu Ciise yahay. [15] Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Haweenay yahay, Maxaad u ooyaysaa? Kumaad doondoonaysaa? Iyadoo u malaynaysa
inuu yahay ninkii beerta ka shaqaynayay waxay ku tidhi, Adeerow, haddaad isagii
halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad dhigtay, anna waan ka soo qaadan doonaaye.
[16] Ciise wuxuu ku yidhi, Maryamay. Markaasay jeesatay oo afka Cibraaniga ku tidhi,
Rabbooni, ee ah Macallimow. [17] Ciise ayaa ku yidhi, Ha i taaban, waayo, weli kor
uguma aan tegin Aabbaha, laakiin u tag walaalahay oo ku dheh, Wuxuu yidhi, Waxaan
kor ugu tegayaa Aabbahay oo ah Aabbihiin, Ilaahay oo ah Ilaahiin. [18] Maryan tii reer
Magdala ayaa timid oo xertii ku tidhi, Waxaan arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay inuu
waxyaalahaas iyada ku yidhi.

Ciise Wuxuu Muuqday Rasuulladii
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luuk. 24:36-49)

[19] Haddaba maalintaas markay makhribkii ahayd, ayaantii u horraysay ee tod-
dobaadka, oo ay albaabbadu xidhnaayeen meeshay xertu joogtay cabsida ay Yuhuudda
ka cabsadeen aawadeed, ayaa Ciise yimid oo isdhex taagay, oo wuxuu ku yidhi,
Nabadi ha idinla jirto. [20] Oo markuu waxaas yidhi, wuxuu iyagii tusay gacmihiisii
iyo dhinaciisii. Sidaa daraaddeed xertii waa ku farxeen markay Sayidkii arkeen.
[21] Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. Sida Aabbuhu ii soo
diray ayaan anna idiin dirayaa. [22] Oo markuu waxaas yidhi ayuu ku neefsaday oo
ku yidhi, Aqbala Ruuxa Quduuskaa. [23] Nin alla ninkaad dembiyadiisa cafidaan way
cafiyan yihiin, nin alla ninkaad dembiyadiisa ku celisaan way ceshan yihiin.

Ciise Wuxuu U Muuqday Toomas

[24] Laakiin Toomas mid laba iyo tobanka ka mid ah oo Didumos la odhan jiray
lama joogin markuu Ciise yimid. [25] Haddaba xertii kale ayaa ku tidhi, Waxaannu
aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu ku yidhi, Haddaanan gacmihiisa ku arkin calaamadii
musmaarrada, oo aanan fartayda gelin nabarkii musmaarrada, oo aanan gacantayda
gelin dhinaciisa, rumaysanba maayo.
[26] Oo siddeed maalmood dabadeed xertiisii gudaha ayay mar labaad wada joogeen,
oo Toomasna waa la joogay. Markaasaa Ciise yimid, albaabbadii oo xidhan, oo intuu
isdhex taagay ayuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. [27] Markaasuu Toomas ku yidhi,
Fartaada keen oo arag gacmahayga, oo gacantaadana keen oo geli dhinacayga, oo ha
rumaysad la'aanin laakiin rumayso. [28] Toomas ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbigay
iyo Ilaahayow. [29] Markaasaa Ciise ku yidhi, Waad i aragtay, taas aawadeed ayaad
rumaysatay. Waxaa barakaysan kuwa aan i arag ee rumaystay.

Sababtii Loo Qoray Injiilkan

[30] Haddaba waxaa Ciise ku sameeyey xertii hortooda calaamooyin kale oo badan oo
aan ku qorrayn kitaabkan. [31] Laakiin waxyaalahan waxaa loo qoray inaad rumaysa-
taan inuu Ciise yahay Masiixa, Wiilka Ilaah, iyo inaad nolosha ku lahaataan magiciisa
idinkoo rumaysanaya.

21

Ciise Baa Ka Ag Muuqday Bad Tiberiyas

[1] Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa mar kale xertii isugu muujiyey Bad Tiberiyas
agteeda. Oo sidatan ayuu isu tusay. [2] Waxaa wada joogay Simoon Butros, iyo Toomas ka
la yidhaahda Didumos, iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana tii Galili, iyo wiilashii Sebedi,
iyo laba kale oo xertiisa ah. [3] Simoon Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa soo kallu-
umaysanayaa. Markaasay ku yidhaahdeen, Annana waa ku raacaynaa. Markaasay

tageen oo doonnida fuuleen; laakiin habeenkaas waxba ma ay qaban. 4 Laakiin markii
waagu beryay Ciise wuxuu taagnaa xeebta, xertiisiise ma ay garanaynin inuu Ciise
yahay. 5 Markaasaa Ciise haddaba ku yidhi, Carruur yahay, wax la cuno ma haysaan?
Waxay ugu jawaabeen, Maya. 6 Markaasuu ku yidhi, Shabagga ku tuura dhinaca
midigta ee doonnida, waadna heli doontaane. Haddaba way tuureen, oo ma ayna
karin inay soo jiidaan, kalluunka faro badnaantiisa aawadeed. 7 Kii xerta ahaa oo Ciise
jeclaa ayaa ku yidhi Butros, Waa Sayidkii. Haddaba markuu Simoon Butros maqlay
inuu Sayidka yahay, ayuu dharkiisa guntaday (waayo, wuu qaawanaa), oo wuxuu isku
tuuray badda. 8 Laakiin xertii kale waxay ku yimaadeen sixiimadda yar (waayo, kama
ay fogayn dhulka, laakiin waxay u jireen qiyaastii laba boqol oo dhudhun), waxayna
jiidayeen shabaggii kalluunka. 9 Haddaba markay dhulkii u soo degeen waxay arkeen
dab dhuxul ah iyo kalluun saaran iyo kibis. 10 Markaasaa Ciise ku yidhi iyagii, Keena
qaar kalluunkaad hadda soo qabateen. 11 Haddaba Simoon Butros ayaa sixiimaddii
fuulay, oo wuxuu xagga dhulka u jiiday shabaggii oo ka buuxa boqol iyo saddex iyo
konton kalluun oo waaweyn, oo in kastoo ay faro badnaayeen shabaggii ma dillaacin.
12 Markaasaa Ciise wuxuu iyaga ku yidhi, Kaalaya oo quraacda. Oo xertii midkoodna
kuma uu dhicin inuu yidhaahdo, Kumaad tahay? waayo, waxay garanayeen inuu
Sayidka yahay. 13 Kolkaasaa Ciise yimid oo qaaday kibistii oo siiyey iyaga, kalluunkiina
sidoo kale. 14 Taasu waa markii saddexaad oo Ciise xertii isu muujiyey markii uu kuwa
dhintay ka soo sara kacay dabadeed.

Hadalladii U Dambeeyey Oo Ciise Kula Hadlay Butros

15 Haddaba markay quraacdeen dabadeed Ciise wuxuu Simoon Butros ku yidhi,
Simoon ina Yoonisow, kuwan ma iga jeceshahay? Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow,
waad og tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga daaji. 16 Haddana
wuxuu mar labaad ku yidhi isaga, Simoon ina Yoonisow, ma i jeceshahay? Wuxuu
ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi,
Idahayga ilaali. 17 Markii saddexaad ayuu ku yidhi, Simoon ina Yoonisow, Ma i
jeceshahay? Butros ayaa ka calool xumaaday, waayo, wuxuu markii saddexaad ku
yidhi, Ma i jeceshahay? Markaasuu ku yidhi, Sayidow, wax walba waad og tahay,
waadna garanaysaa inaan ku jeclahay. Ciise ayaa ku yidhi, Idahayga daaji. 18 Runtii,
runtii, waxaan kugu leeyahay, Markaad yarayd adigu waad guntan jirtay, oo waxaad
mari jirtay meeshaad doonaysay, laakiin markaad gabowdid, gacmahaad kala bixin
doontaa, oo mid kalaa kuu guntin doona, oo wuxuu kuu qaadi doonaa meel aadan
doonayn. 19 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso dhimashaduu Ilaah ku ammaani doono.
Markuu waxaas yidhi dabadeed, wuxuu ku yidhi, I soo raac.

20 Butros markuu jeestay wuxuu arkay kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa oo daba socda;
isagu wuxuu ahaa kii laabta Ciise ku tiirsanaa wakhtigii cashada oo ku yidhi, Sayidow,
waa kuma kan ku gacangelin doonaa? 21 Haddaba Butros markuu arkay, wuxuu Ciise
ku yidhi, Sayidow, kanna ka warran? 22 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaan doonayo
inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay? Adigu i soo raac. 23 Haddaba waxaa
walaalaha ku dhex faafay hadalkaas oo leh, Kaas oo xerta ka mid ahaa ma dhiman
doono. Laakiin Ciise kuma odhan, Ma dhiman doono, wuxuuse yidhi, Haddaan
doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay?

Dhammaadka

24 Kan weeye kii xerta ahaa oo u marag furay waxyaalahan, oo qoray waxyaalahan,
oo waxaannu garanayna maraggiisu inuu run yahay.

25 Waxaana jira waxyaalo badan oo kale oo Ciise sameeyey, oo haddii mid mid loo
wada qoro, waxaan u malaynayaa inaan dunidu qaaddeen buugagga laga qoro.

FALIMAHA RASUULLADA

Bilowga Kitaabkan

1 Te'ofilosow, hadalkii hore waxaan ka qoray wax kasta oo Ciise bilaabay inuu
sameeyo oo baro 2 ilaa maalintii sare loo qaaday isaga oo ka dambaysay wakhtiguu
Ruuxa Quduuskaa ku amray rasuulladii uu doortay. 3 Markuu xanuunsaday dabadeed,
iyagii ayuu isagoo nool waxyaalo badan oo la hubo isugu muujiyey, oo muddo afartan
maalmood ah ayuu iyagii u muuqday, oo kala hadlay waxyaalaha ku saabsan boqor-
tooyada Ilaah. 4 Oo intuu iyagii la shiray, ayuu wuxuu kula dardaarmay, oo ku yidhi,
Yeruusaalem ha ka tegina, laakiinse suga ballankii Aabbaha oo aad iga maqasheen,
5 waayo, runtii Yooxanaa wuxuu dadka ku baabtiisay biyo, laakiinse waxaa laydinku
baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah maalmo aan badnayn dabadood.

Ciise Kor Buu U Baxay
(Mar. 16:19-20; Luuk. 24:50-53)

6 Sidaas daraaddeed markay isu yimaadeen, ayay weyddiiyeen isaga oo waxay ku
yidhaahdeen, Rabbow, ma haddeer baad boqortooyada u soo celinaysaa Israa'iil?
7 Markaasuu iyaga ku yidhi, Dantiinna ma aha inaad ogaataan wakhtiyada iyo xilliyada
uu Aabbuhu amarkiisa kaga dhigay. 8 Laakiinse waxaad heli doontaan xoog markii
Ruuxa Quduuska ahi idinku soo dego; oo markhaatiyaal ayaad iiga noqon doontaan
Yeruusaalem, iyo Yahuudiya oo dhan, iyo Samaariya, iyo meesha dunida ugu fog.
9 Oo kolkuu waxyaalahaas yidhi dabadeed, iyagoo eegaya, ayaa sare loo qaaday isagii,
oo daruur baa indhahoodii ka qarisay. 10 Oo intuu sii socday, iyagoo samada aad u
fiirinaya, ayaa waxaa isa soo ag taagay laba nin oo dhar cadcad qaba, 11 oo waxay ku
yidhaahdeen, Nimankiinan reer Galiliyow, maxaad la taagan tihiin oo aad samada u
eegaysaan? Ciisahan samada laydiinka sare qaaday, sidaad u aragteen isagoo samada
u socda oo kale ayuu u iman doonaa.

Rasuul Laba Iyo Tobnaad Baa La Doortay

12 Markaasay Yeruusaalem ku noqdeen iyagoo ka yimid buurtii Saytuun la odhan
jiray, oo u dhowayd Yeruusaalem, oo u jirtay maalin sabtiyeed socodkeed. 13 Oo
markay magaaladii galeen, waxay aadeen qolladdii sare, meeshay joogi jireen Butros
iyo Yooxanaa iyo Yacquub iyo Andaros, iyo Filibos iyo Toomas, iyo Bartolomayos,
iyo Matayos, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Simoon Qiiroleh, iyo Yuudas ina Yacquub.
14 Kuwaas oo dhammu, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay ku sii adkaysteen tukasho, iyaga
iyo dumarka, iyo Maryan oo ahayd Ciise hooyadiis, iyo walaalihiis.

15 Oo wakhtigaas ayaa Butros walaalaha dhexdooda istaagay (oo waxaa wada
jiray dad badan oo qiyaastoodu ahayd boqol iyo labaatan); markaasuu yidhi,
16 Walaalayaalow, waxaa waajib ahaa in Qorniinku noqdo, kaas oo Ruuxa Quduuska
ahu waagii hore afka Daa'uud kaga hadlay waxa ku saabsan Yuudas oo ahaa kii waday
kuwii qabtay Ciise. 17 Maxaa yeelay, isaga waa laynagu tirshay, oo shuqulkan ayuu
qaybtiisii helay. 18 Haddaba ninkaasu meel ayuu ku iibsaday abaalgudka xaqdarradiis;
oo intuu madax madax u dhacay ayuu dhexda ka kala dillaacay, oo mindhicirkiisii oo
dhammuna waa ka soo daatay. 19 Kolkaasaa kuwii Yeruusaalem joogay oo dhammu ay
wada ogaadeen; sidaas daraaddeed meeshaas waxaa afkooda loogu bixiyey Akeldama,
taas oo micneheedu yahay, meeshii dhiigga. 20 Waayo, waxaa kitaabkii Sabuurrada
lagu qoray,

Gurigiisu cidla' ha noqdo,

Ninnana yuusan meeshaas degin;
iyo
Wakiilnimadiisa mid kale ha qabto.
21 Haddaba nimankii inala socday wakhti kasta intuu Rabbi Ciise ina soo dhex galay, in-
agana dhex baxay, 22 oo ka bilaabmay baabtiiskii Yooxanaa ilaa maalintii sare laynooga
qaaday isaga, iyagii midkood waa inuu markhaati ina gala ahaado sarakiciddiisa.
23 Markaasay laba iska soo saareen, kuwaas oo ahaa Yuusuf oo la odhan jiray Barsabaas
ee naanaystiisu ahayd Yuustos, iyo Matiyas. 24 Kolkaasay tukadeen oo yidhaahdeen,
Rabbow, adigoo garanaya qalbiga dadka oo dhan, na tus labadan kaad dooratay, 25 inuu
galo meeshii shuqulkan iyo rasuulnimadan oo Yuudas ka dhacay inuu meeshiisa tago.
26 Markaasay u saami riteen; saamigiina wuxuu ku dhacay Matiyas; oo isagana waxaa
lagu daray koob-iyo-tobankii rasuul.

2

Hadiyadda Ah Ruuxa Quduuska Ah

1 Oo kolkii maalintii Bentekoste la gaadhay, meel bay kulligood wada joogeen. 2 Oo
waxaa filanla'aan samada ka yimid sanqadh sida dabayl xoog leh oo aad u dhacaysa,
oo waxay buuxisay gurigii ay fadhiyeen oo dhan. 3 Markaasaa carrabbo u kala
qaybsamaya sida dab oo kale iyaga u muuqday oo ku dul fadhiistay midkood kasta.
4 Kolkaasaa waxaa kulligood ka wada buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, oo waxay
bilaabeen inay afaf kale ku hadlaan sidii Ruuxu iyaga u siiyey hadalka.
5 Markaas waxaa Yeruusaalem joogay Yuhuud oo ahaayeen niman cibaado leh oo ka
yimid quruun kasta oo samada hoosteeda joogta. 6 Oo markii sanqadhaas la maqlay,
dadkii badnaa ayaa isu yimid, wayna yaabeen, maxaa yeelay, nin kastaa wuxuu maqlay
iyagoo afkiisa ku hadlaya. 7 Oo dhammaantood way wada nexeen oo yaabeen, oo
waxay yidhaahdeen, Bal eeg, kuwan hadlaya oo dhammu miyaanay reer Galili ahayn?
8 Sidee baa midkeen waluba u maqlaa iyagoo ku hadlaya afkeenna aynu ku dhalannay?
9 Innagoo ah reer Bartiya iyo Mediya iyo Ceelaam, iyo kuwa deggan Mesobotamiya,
iyo Yahuudiya iyo Kabbadokiya, iyo Bontos iyo Aasiya, 10 iyo Farugiya iyo Bamfuliya,
iyo Masar iyo meelaha Liibiya oo Kuranaya ku wareegsan, iyo ajanabiyo Rooma ka
yimid oo ah Yuhuud iyo kuwa raacsan labadaba, 11 iyo reer Kereetee iyo Carabta,
waxaynu maqlaynaa iyagoo ku hadlaya afafkeenna oo ka hadlaya Ilaah waxyaalihiisa
waaweyn. 12 Markaasay wada yaabeen oo shakiyeen, oo waxay isku yidhaahdeen,
Tani micneheedu waa maxay? 13 Qaar kalena waa ku qosleen oo waxay yidhaahdeen,
Kuwan waxaa ka buuxa khamri cusub.

Wacdigii Butros Wakhtiga Iidda Bentekoste

14 Laakiin Butros intuu koob-iyo-tobankii isla taagay, ayuu sare u qaaday cod-
kiisa oo ku yidhi iyaga, Niman yahow reer Yahuudiya iyo dhammaantiinan Yeru-
usaalem degganow, tan ogaada oo hadalladayda dhegaysta. 15 Waayo, kuwanu ma
sakhraansana sidaad u malaynaysaan inay sakhraansan yihiin; maxaa yeelay, tanu
waa saacaddii saddexaad ee maalmeed. 16 Laakiin waxanu waa wixii lagaga dhex
hadlay nebi Yoo'eel,
17 Ilaah baa yidhi, Maalmaha ugu dambaysta waxyaalahanu waa noqon doonaan,
Ruuxayga ayaan ku shubi doonaa dad oo dhan;
Oo wiilashiinna iyo hablihiinnu wax bay sii sheegi doonaan,
Raggiinna dhallinyarada ahuna wax bay arki doonaan,
Odayaashiinnuna riyooyin bay ku riyoon doonaan;
18 Haah, oo maalmahaas addoommadayda, rag iyo dumarba,
Ruuxaygaan ku shubi doonaa, iyaguna wax bay sii sheegi doonaan.

19 Oo waxaan samada sare ka muujin doonaa yaabab,
Dhulka hoosena waxaan ka muujin doonaa calaamooyin,
Kuwaas oo ah dhiig iyo dab iyo uumiskii qiiqa.
20 Qorraxdu waxay u beddelmi doontaa gudcur,
Dayaxuna wuxuu u beddelmi doonaa dhiig,
Intaanay iman maalinta Rabbigu,
Taas oo ah maalin weyn oo caan ah.
21 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga ku dhawaaqaa, uu badbaadi doono.

22 Rag yahow reer binu Israa'iil, hadalladan maqla; Ciisihii reer Naasared oo ahaa
nin Ilaah idiinku caddeeyey shuqullo xoog leh iyo yaabab iyo calaamooyin oo Ilaah ku
sameeyey isaga gacantiisa idinka dhexdiinna, sidaad idinka qudhiinnuba u og tihiin,
23 markii isaga lagu gacangeliyey taladii Ilaah goostay oo uu hore u ogaa, gacanta
sharcilaawayaasha ayaad ku qabateen, waadna ku qodobteen iskutallaabta oo disheen.
24 Isaga Ilaah baa sara kiciyey, oo ka furfuray xanuunkii dhimashada, maxaa yeelay,
dhimashadu ma xajin karin. 25 Waayo, Daa'uud baa isaga ka hadlay, oo yidhi,
Had iyo jeerba Rabbigaan hortayda ku arki jiray,
Maxaa yeelay, midigtayduu joogaa si aan la ii dhaqaajin.
26 Taas aawadeed qalbigaygu waa farxay, carrabkayguna waa reyreeyey;
Weliba jidhkaygu rajuu ku nasan doonaa.
27 Maxaa yeelay, naftayda *Haadees kuma dayn doontid,
Kaaga Quduuska ahna uma dayn doontid inuu qudhun arko.
28 Waxaad i tustay jidadka nolosha,
Hortaadana farxad baad iga buuxin doontaa.

29 Walaalayaalow, waxaan si bayaan ah idiinku sheegi karaa in awowe Daa'uud dhin-
tay, lana aasay, xabaashiisuna ilaa maanta waa inagu dhex taal. 30 Haddaba isagoo nebi
ahaa oo ogaa in Ilaah dhaar ugu dhaartay isaga inuu dhashiisa midkood carshigiisa
ku fadhiisin doono, 31 wuxuu hore u arkay oo ka hadlay Masiixa sarakiciddiisa inaan
isaga Haadees lagu dayn, jidhkiisuna qudhun arag. 32 Ciisahan Ilaah baa sara kiciyey,
annagoo dhammuna markhaatiyaal baan ka wada nahay. 33 Haddaba isagoo Ilaah
midigtiisa sare loogu qaaday, oo Aabbaha ka helay ballankii Ruuxa Quduuska ahaa,
ayuu soo shubay waxan oo aad arkaysaan oo maqlaysaan. 34 Maxaa yeelay, Daa'uud
samooyinka kor uma aadin; laakiin isaga qudhiisaa leh,
Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso
35 Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.

36 Reer binu Israa'iil oo dhammu aad ha u ogaadeen in Ilaah ka dhigay Rabbi iyo
Masiixba Ciisahan aad iskutallaabta ku qodobteen.

37 Markay taas maqleen ayaa qalbiga laga wareemay, markaasay ku yidhaahdeen
Butros iyo rasuulladii kale, Walaalayaalow, maxaannu falnaa? 38 Markaasaa Butros
iyagii ku yidhi, Toobadkeena, oo midkiin kasta ha lagu baabtiiso magaca Ciise Masiix
dembidhaafkiinna aawadiis, oo waxaad heli doontaan hadiyadda ah Ruuxa Quduuska
ah. 39 Maxaa yeelay, ballanka waxaa leh idinka iyo carruurtiinna iyo kuwa fog
oo dhan in alla intii Rabbiga Ilaaheenna ahu u yeedho. 40 Hadallo kaloo badan
ayuu markhaati ahaan ugu waaniyey isagoo leh, Naftiinna ka badbaadiya qarnigan
qalloocan. 41 Markaasaa kuwii hadalkiisii aqbalay la baabtiisay, oo waxaa maalintaas
lagu daray iyaga abbaaraha saddex kun oo qof.

Sidii Ay Masiixiyiintu U Soo Wada Jiri Jireen

* **2:27** Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

42 Oo waxay ku sii adkaysteen rasuulladu waxay bari jireen iyo xidhiidhka ka dhexeeyey iyaga, iyo kibista jebinteeda iyo tukasho.

43 Oo naf kasta cabsi baa gashay; oo rasuulladii waxay sameeyeen yaabab iyo
calaamooyin badan. 44 Oo kuwii rumaystay oo dhammu waa wada jireen, wax
walubana waa ka wada dhexeeyeen; 45 oo intay iibiyeen waxyaalahoodii iyo alaabtood-
iiba ayay dhammaan u wada qaybiyeen sidii nin kasta baahidiisu ahayd. 46 Oo
maalin walba iyagoo isku wada qalbi ah ayay macbudka ku jiri jireen, oo kibistana
guryahooday ku jejebin jireen, cuntadoodana farxad iyo qalbi daacad ah ayay ku cuni
jireen. 47 Ilaah bay ammaani jireen, oo dadka oo dhammuna waa u bogay iyaga. Ilaahna
maalin walba kuwa badbaadaya ayuu ku dari jiray.

3

Waxaa La Bogsiiyey Miskiin Curyaan ah

1 Haddaba saacaddii sagaalaad oo wakhtigii salaadda ah ayaa Butros iyo Yooxanaa
macbudka tageen. 2 Waxaa la soo qaaday nin curyaannimo uurkii hooyadiis kala
soo baxay oo maalin walba la ag dhigi jiray albaabka macbudka oo la odhan jiray
Qurux Badane inuu kuwa macbudka gelayay dawarsado. 3 Isagu, markuu arkay
Butros iyo Yooxanaa oo ku dhow inay macbudka galaan, ayuu dawarsaday iyaga.
4 Markaasaa Butros, oo Yooxanaa la socdo, intuu aad u fiiriyey isaga, ku yidhi, Na soo
eeg. 5 Markaasuu u fiirsaday iyaga, isagoo filanaya inuu iyaga wax ka helo. 6 Laakiin
Butros baa ku yidhi, Lacag iyo dahab midna ma haysto, laakiin waxaan haystaan ku
siinayaa. Magaca Ciise Masiix, kii reer Naasared, ku soco. 7 Markaasuu intuu gacanta
midigtaa ku dhegay ayuu sara kiciyey; oo markiiba cagihiisii iyo anqowyadiisiiba waa
xoogaysteen. 8 Intuu kor u booday ayuu istaagay oo socod bilaabay; markaasuu iyaga
macbudkii la galay, isagoo socda oo boodboodaya oo Ilaah ammaanaya. 9 Dadkii oo
dhammuna waxay arkeen isagoo socda oo Ilaah ammaanaya; 10 markaasay waxay
garteen inuu isagu yahay kii Albaabkii Quruxda Badnaa agtiisa dawarsiga u fadhiisan
jiray; markaasay yaab iyo amankaag ula dhinteen wixii ku dhacay isaga.

11 Oo intuu Butros iyo Yooxanaa ku dhegganaa ayay dadkii oo dhammu ku soo wada ordeen balbaladii la odhan jiray Balbaladii Sulaymaan iyagoo aad u yaabsan.

Wacdigii Butros Ka Dhex Wacdiyey Macbudka

12 Markuu Butros dadkii arkay ayuu u jawaabay oo ku yidhi, Niman yahow reer binu
Israa'iil, Maxaad waxan ula yaabsan tihiin, ama maxaad sidaas noogu fiirinaysaan sidii
annagoo xooggayaga ama cibaadadayada ku socodsiinnay isaga? 13 Ilaaha Ibraahim iyo
Isxaaq iyo Yacquub, oo ahaa Ilaaha awowayaasheen, wuxuu ammaanay Midiidinkiisii
Ciise, kii aad gacangeliseen oo aad Bilaatos hortiisa ku diideen markuu goostay inuu
sii daayo. 14 Laakiin idinku waxaad diideen Kan Quduuska iyo Xaqaba ah, oo waxaad
weyddiisateen nin dhiig qaba in laydiin sii daayo, 15 oo waxaad disheen Amiirkii
nolosha, kan Ilaah ka sare kiciyey kuwii dhintay, annaguna markhaatiyaal baannu ka
nahay. 16 Magiciisa ayaa xoogsiiyey kan aad arkaysaan oo garanaysaan, rumaysadka
uu magiciisa ku rumaystay aawadiis. Rumaysadka uu ku rumaystay isaga ayaa ninkan
idinka oo dhan hortiinna ku siiyey caafimaadkan.

17 Waxaanan ogahay, walaalayaalow, inaad tan aqoonla'aan u samayseen, sidii
madaxdiinnuba yeeshay oo kale. 18 Laakiin Ilaah sidaasuu u dhammeeyey waxyaal-
ihii uu hore uga sheegay afafkii nebiyada oo dhan oo ahaa in Masiixu silci doono.
19 Haddaba toobadkeena oo soo noqda, si dembiyadiinna loo tirtiro, si ay wakhtiyo
qabowjis lihii uga yimaadaan Rabbiga hortiisa, 20 oo uu soo diro Ciise Masiix, kii uu hore
idiinku doortay, 21 kan ay waajibka tahay inay samadu aqbasho tan iyo wakhtiyada
la soo celinayo wax walba oo Ilaah kaga hadlay afkii nebiyadiisii quduuska ahaa

tan iyo bilowgii. 22 Muuse wuxuu yidhi, Rabbiga Ilaaha ahu wuxuu walaalihiinna
dhexdooda idiinka kicin doonaa nebi anoo kale ah. Waa inaad isaga ka dhegaysataan
wax kastuu idinku yidhaahdo. 23 Waxay noqon doontaa in naf kastoo aan nebigaas
dhegaysan dadka laga dhex saari doono oo la baabbi'in doono. 24 Nebiyadii oo
dhan tan iyo Samuu'eel iyo kuwii ka dambeeyey, in alla intii hadashay, waxay wada
sheegeen maalmahan. 25 Waxaad tihiin wiilashii nebiyada iyo wiilashii axdigii Ilaah la
dhigtay awowayaashiin, markuu Ibraahim ku yidhi, Qabiilooyinka dunida oo dhammu
farcankaagay ku barakoobi doonaan. 26 Ilaah markuu Midiidinkiisii kiciyey, idinkuu
markii hore idiin soo diray inuu idin barakeeyo markuu midkiin kasta dembiyadiisa
ka soo jeediyo.

4

Butros Iyo Yooxanaa Waxaa La Hor Keenay Shirka

1 Intay dadkii la hadlayeen ayaa wadaaddadii iyo sirkaalkii macbudka iyo Sadukiintii
u yimaadeen, 2 iyagoo ka xumaaday, maxaa yeelay, waxay dadkii bareen oo Ciise ku
ogeysiiyeen sarakicidda kuwii dhintay. 3 Markaasay qabqabteen oo xabbiseen ilaa
maalintii ku xigtay, maxaa yeelay, durba fiidkii bay ahayd. 4 Laakiin qaar badan oo
hadalkii maqlay waa rumaysteen; oo tiradii nimanku waxay noqotay abbaaraha shan
kun.

5 Markaasaa waxaa dhacday in maalintii dambe taliyayaashoodii iyo waayeelladoo-
dii iyo culimmadoodii ay Yeruusaalem isugu soo wada urureen; 6 waxaana joogay
Annas oo ahaa wadaadkii sare, iyo Kayafas, iyo Yooxanaa, iyo Aleksanderos, iyo in alla
intii wadaadka sare xigaalo la ahayd. 7 Oo intay dhexda soo taageen bay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen, Xooggee ama magacee baad waxan ku samayseen? 8 Markaasaa
Butros oo Ruuxa Quduuska ahi ka buuxo wuxuu iyaga ku yidhi, Kuwiinnan dadka u
taliya iyo waayeelladow, 9 haddii maanta naloo imtixaamayo falimihii wanaagsanaa oo
loo sameeyey nin xoogdaran iyo sidii ninkan loo bogsiiyey, 10 dhammaantiin ogaada,
idinka iyo dadka reer binu Israa'iil oo dhammu, in magaca Ciise Masiix, kii reer
Naasared, oo aad iskutallaabta ku qodobteen, oo Ilaah ka sara kiciyey kuwii dhintay,
daraaddiis ninkanu isagoo bogsaday halkan hortiinna ah ku taagan yahay. 11 Isagu
waa dhagixii idinkoo wax dhisa aad diiddeen, oo noqday madaxa rukunka. 12 Mid
kale badbaadada lagama helo, maxaa yeelay, ma jiro magac kale samada hoosteeda oo
dadka dhexdooda loo bixiyey oo waajib inoo ah inaynu ku badbaadno.

13 Markay arkeen Butros iyo Yooxanaa dhiirranaantoodii, oo ay garteen inay yihiin
niman aan wax baran, jaahiliinna ah, ayay yaabeen; markaasay garteen inay Ciise la
joogi jireen. 14 Markay arkeen ninkii la bogsiiyey oo la taagan iyaga, waxba way ka
odhan kari waayeen. 15 Laakiin intay amreen inay shirka dibadda uga baxaan, ayay
wada hadleen iyagoo leh, 16 Maxaynu nimankan ku samaynaa? Waayo, inay calaamo
caan ah faleen waa u muuqataa kuwa Yeruusaalem jooga oo dhan; mana dafiri karno.
17 Laakiin si ayan dadka ugu sii faafin, aynu cabsiinno si ayan hadda ka dib magacan
ninna ugula hadlin. 18 Markaasay u yeedheen oo ku amreen inayan aslanba Ciise
magiciisa ku hadlin, waxna ku barin. 19 Laakiin Butros iyo Yooxanaa ayaa u jawaabay
iyagii oo ku yidhi, Idinku kala xukuma inay Ilaah hortiisa ku qumman tahay inaannu
idinka idin maqallo intaannu Ilaah maqli lahayn, iyo in kale; 20 waayo, waxyaalihii
aannu aragnay oo maqallay iskama dayn karno inaannu ka hadalno. 21 Markaasay,
intay sii cabsiiyeen, sii daayeen, waayo, waxay waayeen waxay ku taqsiiraan, dadka
aawadiis; maxaa yeelay, dadkii oo dhammu waxay Ilaah ku ammaaneen wixii la
sameeyey. 22 Waayo, ninkii calaamadan lagu bogsiiyey waa ka weynaa afartan san-
nadood.

Butros Iyo Yooxanaa Waxay Ku Noqdeen Saaxiibbadood

23 Markii la sii daayay ayay intoodii kale u yimaadeen oo uga warrameen wixii
wadaaddada sare iyo waayeelladu ku yidhaahdeen oo dhan. 24 Oo markay taas
maqleen, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay codkoodii sare ugu qaadeen Ilaah oo
yidhaahdeen, Rabbiyow, adigu waxaad tahay kan sameeyey samada, iyo dhulka,
iyo badda, iyo waxa ku jira oo dhan; 25 kii Ruuxa Quduuska ah kaga hadlay afkii
awowahayo Daa'uud oo ahaa midiidinkaagii oo yidhi,
Quruumuhu maxay u cadhoodeen,
Dadkuna maxay ugu fikireen wax aan waxba ahayn?
26 Boqorrada dhulku col bay u taagnaayeen.
Taliyayaashuna intay is-urursadeen
Ayay waxay caasi ku noqdeen Rabbiga iyo Masiixiisa;
27 waayo, waxaa run ah in magaaladan gudaheeda Herodos iyo Bontiyos Bilaatos oo ay
la jiraan dadka aan Yuhuudda ahayn iyo dadka reer binu Israa'iil iyagoo ka gees ah Ciise
Midiidinkaaga quduuska ah, oo aad subagtay, ay isu urursadeen, 28 inay sameeyaan
wax alla wixii gacantaada iyo taladaadu hore u gooyeen inay noqdaan. 29 Laakiin
Rabbiyow, eeg, way na cabsiinayaane; haddaba addoommadaada sii dhiirranaan oo
dhan oo ay ereygaaga ku sheegaan, 30 intii aad gacantaada u soo fidinaysid si aad
ugu bogsiisid, si calaamooyin iyo yaabab ugu samaysmaan magaca Midiidinkaaga
quduuska ah Ciise. 31 Oo markay tukadeen dabadeed, meeshay ku urursanaayeen
baa gariirtay; oo dhammaantood waxaa ka wada buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, oo
ereygii Ilaah bay dhiirranaan ugu hadleen.

Wax Waluba Xertii Bay Ka Dhexeeyeen

32 Oo intoodii badnayd oo rumaysatay isku qalbi iyo naf bay ahaayeen; midkoodna
ma odhan, Waxaan leeyahay waa waxaygii, laakiin wax waluba waa ka dhexeeyeen.
33 Oo rasuulladu xoog weyn bay sarakicidda Rabbi Ciise uga marag fureen; oo nimco
badan baa dhammaantood ku soo dul degtay. 34 Mid wax la'aana iyaga kuma jirin,
waayo, in alla intii dhul ama guryo lahayd way iibiyeen, oo qiimihii wixii la iibiyey ayay
keeneen, 35 oo rasuullada soo hor dhigeen; oo waxaa wax loo qaybshay mid kasta siduu
wax ugu baahnaa.
36 Markaasaa Yuusuf oo rasuulladu ugu yeedhi jireen Barnabas, kan lagu micneeyey
Wiilkii dhiirigelinta, oo qoladiisu Laawi ahayd oo reer Qubrus u dhashay, 37 intuu beer
uu lahaa iibshay ayuu lacagtii keenay oo soo hor dhigay rasuullada.

5

Ananiyas Iyo Safira

1 Laakiin nin Ananiyas la odhan jiray, isagoo haweenaydiisii Safira la jirto, ayuu
xoolihiisii qaar iibshay, 2 markaasuu qiimihii, haweenaydiisii oo la og, intuu qaar la
hadhay, qaar keenay oo rasuulladii soo hor dhigay. 3 Laakiin Butros baa ku yidhi,
Ananiyasow, maxaa Shayddaanku qalbigaaga u geliyey inaad Ruuxa Quduuska ah
been u sheegtid oo aad qiimihii dhulka qaar la hadhid? 4 Markaad haysatay, miyaanay
waxaagii ahayn? Oo markii la iibshay dabadeedna, miyaanad adigu u talin? Maxaad
waxan qalbigaaga u gelisay? Dad been uma aad sheegin, waxaadse u sheegtay
Ilaah. 5 Markii Ananiyas hadalladaas maqlay ayaa, intuu dhulka ku dhacay, naftii ka
dhacday; oo kuwii taas maqlay oo dhan cabsi weyn baa gashay. 6 Markaasaa nimankii
dhallinyarada ahaa, intay kaceen, isagay duudduubeen, markaasay qaadeen oo soo
aaseen.
7 Abbaaraha saddex saacadood dabadeed ayaa haweenaydiisii soo gashay iyadoo
aan ogayn wixii dhacay. 8 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku yidhi, Inaad dhulkii
intaas ku iibiseen iyo in kale, ii kala sheeg. Markaasay tidhi, Haah, intaasaannu ku
iibinnay. 9 Laakiin Butros baa ku yidhi, Sidee baad ugu heshiiseen inaad Ruuxa Rabbiga

jirrabtaan? Bal eeg, kuwii ninkaaga soo aasay cagahoodii albaabka agtiisay ka soo
sanqadhayaane. Adigana way ku qaadi doonaan. 10 Markiiba intay ku hor dhacday
isaga, ayaa naftii ka dhacday; markaasaa nimankii dhallinyarada ahaa soo galeen, oo
waxay arkeen iyadoo meyd ah, markaasay intay qaadeen ku aaseen ninkeedii agtiisa.
11 Markaasaa cabsi weyni gashay kiniisaddii iyo kuwii waxyaalahaas maqlay oo dhan.

Calaamooyin Iyo Yaabab Ay Rasuulladu Sameeyeen

12 Rasuulladii waxay gacmahooda dadka dhexdiisa ku sameeyeen calaamooyin iyo
yaabab badan; iyagoo isku wada qalbi ah ayay waxay wada joogeen Balbaladii Sulay-
maan. 13 Laakiin kuwii kale midkoodna kuma dhicin inuu iyaga ku darmado, hase
ahaatee dadkii waa sharfeen iyaga; 14 oo waxaa ku soo kordhay iyaga kuwa badan oo
Rabbiga rumaystay, oo rag iyo dumarba leh; 15 xataa waxay noqotay inay kuwii bukay
jidadka u soo saareen oo ku jiifiyeen sariiro iyo dermooyin si hooskiisu u dul maro
qaarkood, markii Butros uu soo maro. 16 Oo waxaa kaloo ku soo ururay dad badan oo ka
yimid magaalooyinkii Yeruusaalem ku wareegsanaa, iyagoo wada dad buka iyo kuwo
jinniyo wasakh lahu derdereen; oo kulligood waa la wada bogsiiyey.

Butros Iyo Yooxanaa Ayaa Mar Labaad Shirka La Hor Keenay

17 Laakiin waxaa kacay wadaadkii sare iyo kuwii la socday oo dhan, kuwaas oo ka
mid ahaa dariiqada Sadukiinta; markaasay iyagoo aad u xanaaqsan, 18 intay rasuul-
ladii qabqabteen, xabsi ku rideen. 19 Laakiin malaa'igtii Rabbiga ayaa habeennimo
albaabbadii xabsiga ka furtay, oo intay dibadda u soo saartay, ku tidhi, 20 Taga
oo macbudka isdhex taaga, oo waxaad dadka kula hadashaan erayada oo dhan ee
Noloshan. 21 Markay taas maqleen ayay, intay aroortii macbudkii galeen, dadkii wax
bareen. Laakiin wadaadkii sare iyo kuwii la jiray ayaa yimid, oo waxay isugu yeedheen
shirkii iyo duqowdii reer binu Israa'iil oo dhan, markaasay cid u direen xabsigii in
kuwii xidhnaa laga keeno. 22 Laakiin saraakiishu markay xabsiga yimaadeen waa
ka waayeen iyagii; markaasay shirkii ku noqdeen oo u warrameen, 23 oo waxay ku
yidhaahdeen, Waxaannu aragnay xabsigii oo aad u xidhan, oo nimankii ilaalinayayna
albaabbada ka taagan yihiin; laakiin markaannu furnay, ninna waa ka waynay.
24 Haddaba markii sirkaalkii macbudka iyo wadaaddadii sare hadalladaas maqleen,
waxay la fajaceen waxyaalahaasu waxay noqon doonaan. 25 Mid baa intuu u yimid
ku yidhi, Ogaada, nimankii aad xabsiga ku riddeen, macbudkay dhex taagan yihiin, oo
dadkay wax ku barayaane. 26 Markaasaa sirkaalkii, isagoo saraakiil kale la socoto, intuu
tegey, rabshadla'aan u soo kaxeeyey; waayo, waxay ka baqeen dadku inuu dhagxiyo.
27 Markaasay, intay soo kaxeeyeen, shirka soo hor taageen. Kolkaasaa wadaadkii sare
weyddiiyey, 28 oo yidhi, Waxaannu aad idiinku amarnay inaydnaan magacan wax ku
barin; laakiin bal eega, waxaad Yeruusaalem ka buuxiseen waxbariddiinnii, oo weliba
waxaad damacsan tihiin inaad ninkan dhiiggiisii dusha naga saartaan. 29 Laakiin
Butros iyo rasuulladii ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waa inaannu Ilaah addeecno
intaannu dad addeeci lahayn. 30 Ilaahii awowayaashayo ayaa soo sara kiciyey Ciisihii
aad geedka ku deldesheen oo disheen. 31 Ilaah baa isaga gacantiisa midigeed sare ugu
qaaday inuu ahaado Amiir iyo Badbaadiye si uu Israa'iil toobad iyo dembidhaaf u siiyo.
32 Waxyaalahaas annagaa ka marag ah, waxaa kaloona ka marag ah Ruuxa Quduuska
ah oo Ilaah siiyey kuwa addeeca isaga.
33 Laakiin markay taas maqleen, way ka xanaaqeen, oo waxay ku tashadeen inay
laayaan. 34 Laakiin waxaa shirkii iska dhex taagay mid Farrisiinta ka mid ahaa oo la
odhan jiray Gamalii'eel, kaas oo ahaa macallinkii sharciga, dadkuna aad u maamuusi
jireen, oo wuxuu amray in nimanka dibadda cabbaar loo saaro. 35 Markaasuu iyagii
ku yidhi, Niman yahow reer binu Israa'iil, iska jira waxaad la damacsan tihiin inaad
nimankaas ku samaysaan. 36 Maxaa yeelay, hadda ka hor waxaa kacay Tudas, isagoo

nin weyn iska dhigaya, kaasoo niman badan oo qiyaas afar boqol gaadhaa raaceen.
Isagii waa la dilay, oo intii addeecday oo dhammuna way kala firdheen, oo waxay
noqdeen wax aan waxba ahayn. 37 Ninkaas dabadiis, waagii dadka la qori jiray, waxaa
kacay Yuudas kii reer Galili, oo dad buu duufsaday; isaguna waa dhintay, oo intii
addeecday oo dhammuna way kala firdheen. 38 Haddaba waxaan idinku leeyahay,
Nimankan faraha ka qaada oo iska daaya; waayo, taladan ama shuqulkanu hadday
dad ka yimaadeen, waa baabbi'i doonaan; 39 laakiin hadday Ilaah ka yimaadeen, ma
baabbi'in kari doontaan; haddii kale malaha waxaa la ogaan doonaa inaad Ilaah la
diriraysaan.

40 Markaasay ku raaceen isaga; oo intay rasuulladii u yeedheen, ayay garaaceen, oo
waxay ku amreen inayan magaca Ciise ku hadlin, markaasay sii daayeen. 41 Markaasay
shirkii hortiisii ka tageen, iyagoo ku faraxsan in lagu tiriyey inay istaahilaan in Magaca
aawadiis loo maamuus jebiyo. 42 Maalin walba macbudka dhexdiisa iyo guryahaba
kama ay joojin inay dadka baraan oo ku wacdiyaan wax ku saabsan Ciise Masiix.

6

Toddobadii Waa La Doortay

1 Waagaas waxaa dhacay, intii xertu badnaysay, in Yuhuuddii Gariigta ahayd ay
ka gunuunaceen Cibraaniyadii, maxaa yeelay, carmalladoodii laga dhintay wixii
maalin walba la siin jiray looguma hagarbixin. 2 Markaasaa laba-iyo-tobankii, intay
isugu yeedheen kuwa badan oo xerta ka mid ahaa, waxay ku yidhaahdeen, Ma
wanaagsana inaannu ereyga Ilaah iska dayno oo aannu miisas ka adeegno. 3 Haddaba,
walaalayaalow, waxaad dhexdiinna ka xushaan toddoba nin oo sharaf leh, oo ay ka
buuxaan Ruuxa iyo xigmaddu, oo aynu u dooranno shuqulkan. 4 Annaguse waxaannu
ku sii adkaysan doonnaa tukasho iyo shuqulka ereyga. 5 Hadalkiina waa ka wada
farxiyey dadkii badnaa oo dhan; oo waxay doorteen Istefanos oo ahaa nin ay ka buux-
aan rumaysad iyo Ruuxa Quduuska ahu, iyo Filibos, iyo Barokhoros, iyo Nikanoor, iyo
Timoon, iyo Barmenaas, iyo Nikolas kii reer Antiyokh oo diinta soo galay. 6 Kuwaasay
rasuulladii hor keeneen; oo markay tukadeen dabadeed, ayay gacmahoodii saareen.

7 Markaasaa ereygii Ilaah faafay, tiradii xertiina Yeruusaalem aad ugu badatay, oo
tiro badan oo wadaaddo ahina iimaankay yeeleen.

Ashtakadii Lagu Ashtakeeyey Istefanos

8 Markaasaa Istefanos oo ay nimco iyo xoog ka buuxaan ayaa dadka dhexdiisa ku
sameeyey yaabab iyo calaamooyin waaweyn. 9 Laakiin waxaa kacay oo Istefanos la
murmay kuwii sunagogga la odhan jiray sunagogga Libertiinta, iyo kan reer Kuranaya,
iyo reer Iskanderiya, iyo kuwa Kilikiya iyo Aasiya. 10 Iyaguna waa is-hor taagi kari
waayeen xigmaddii iyo Ruuxii uu ku hadlay. 11 Markaasay niman laaluusheen, oo
nimankii baa waxay yidhaahdeen, Waxaannu maqalnay isagoo Muuse iyo Ilaahba
caayaya. 12 Markaasay kiciyeen dadkii iyo waayeelladii iyo culimmadii, oo intay isagii
ku soo kediyeen oo qabteen, ayay shirkii geeyeen. 13 Markaasay waxay soo taageen
markhaatiyaal been ah oo leh, Ninkanu iskama daayo inuu meeshan quduuska ah iyo
sharciga erayo xunxun ka sheego, 14 waayo, waxaannu maqalnay isagoo leh, Ciisahan
reer Naasared meeshan buu dumin doonaa, wuxuuna beddeli doonaa caadooyinkii
Muuse inooga tegey. 15 Oo kuwii shirka wada fadhiyey oo dhan, iyagoo aad u fiirinaya,
waxay arkeen wejigiisii oo ah sidii weji malaa'igeed oo kale.

7

Wacdigii Istefanos

1 Markaasaa wadaadkii sare wuxuu yidhi, Waxanu ma saasaa? 2 Markaasuu ku
yidhi, Walaalo iyo aabbayaalow, dhegaysta, Ilaaha Ammaantu wuxuu u muuqday
awoweheen Ibraahim markuu Mesobotamiya joogay intuusan Haaraan degin, 3 oo
wuxuu ku yidhi, Ka soo kac waddankaaga iyo dadkaaga, oo kaalay dalka aan ku
tusi doono. 4 Markaasuu ka soo kacay dalkii reer Kaldayiin oo wuxuu soo degay
Haaraan; oo markuu aabbihiis dhintay ayaa Ilaah meeshaas isaga ka soo wareejiyey
oo keenay dalkan aad haatan deggan tihiin, 5 oo dhaxalna kama uu siin, xataa meel uu
cagtiisa dhigo; laakiin wuxuu isaga ka ballanqaaday inuu dalka mulki u siiyo isaga iyo
farcankiisa ka dambeeyaba, in kastoo uusan dhal lahayn. 6 Ilaah sidan buu u hadlay,
in farcankiisu degi doono dal shisheeye, oo iyaga la addoonsan doono, oo afar boqol oo
sannadood la dhibi doono. 7 Ilaah wuxuu yidhi, Quruunta iyagu ay u addoonsamaan
ayaan xukumi doonaa; markaas dabadeed ayay ka soo bixi doonaan oo meeshan iigu
adeegi doonaan. 8 Oo wuxuu isaga siiyey axdiga gudniinta; haddaba Ibraahim wuxuu
dhalay Isxaaq, oo maalintii siddeedaad ayuu guday isaga; Isxaaqna wuxuu dhalay
Yacquub; Yacquubna wuxuu dhalay laba-iyo-tobankii aynu ka soo farcannay.

9 Kuwii aan ka soo farcannayna intay Yuusuf ka masayreen ayay waxay ka iibiyeen
Masar; 10 laakiin Ilaah baa isaga la jiray oo dhibaatadiisii oo dhan ka samatabbixiyey,
oo axsaan iyo xigmad ka siiyey Fircoon, oo ahaa boqorkii Masar; markaasuu isaguna
wuxuu isagii taliye uga dhigay Masar iyo reerkiisii oo dhan. 11 Haddaba waxaa Masar
iyo Kancaan oo dhan ka wada dhacay abaar iyo dhibaato weyn; awowayaasheenna
dhuuni bay ka waayeen. 12 Laakiin markii Yacquub maqlay in Masar sarreen jiro, ayuu
markii ugu horraysay awowayaasheen diray. 13 Oo markii labaad waxaa walaalihiis la
aqoonsiiyey Yuusuf; markaasaa Fircoon wuxuu gartay Yuusuf qoladiisii. 14 Markaasaa
Yuusuf cid u diray oo u yeedhay aabbihiis Yacquub iyo dadkiisii oo dhan oo ahaa shan
iyo toddobaatan qof. 15 Markaasaa Yacquub Masar tegey. Isaga qudhiisii waa dhintay
iyo awowayaasheenba; 16 waxaana la geeyey Shekem oo la dhigay xabaashii Ibraahim
qiimaha lacagta ah kaga iibsaday wiilashii Xamoor oo Shekem joogay.

17 Laakiin markuu soo dhowaaday wakhtigii ballankii Ilaah kula ballamay Ibraahim,
ayay dadkii ku soo kordheen oo ku bateen Masar, 18 tan iyo intii boqor kale oo
aan Yuusuf oqooni Masar ka kacay. 19 Isaguna waa khiyaaneeyey dadkeenna,
awowayaasheenna wuu xumeeyey, oo wuxuuna ku qasbay inay ilmahoodii yaryaraa
iska tuuraan si ayan u sii noolaan. 20 Muusena wakhtigaasuu dhashay, oo wuxuu
ahaa wax qurux badan; oo saddex bilood ayaa gurigii aabbihiis lagu hayay; 21 markii
la tuurayna, Fircoon gabadhiisii ayaa qaadatay oo sidii wiilkeedii oo kale u korsatay.
22 Muusena waxaa la baray xigmaddii Masriyiinta oo dhan; hadalladiisa iyo falimihi-
isana xoog buu ku lahaa.

23 Laakiin markuu gaadhay afartan sannadood oo buuxa ayaa waxaa qalbigiisa
gashay inuu walaalihiis oo reer binu Israa'iil ahaa soo booqdo. 24 Oo markuu arkay
midkood oo lagu gardarroonayo, ayuu ka celiyey, oo intuu kii la dulmayay uu aarguday,
ayuu Masrigii dilay; 25 oo wuxuu u malaynayay in walaalihiis garteen sida Ilaah
gacantiisa iyaga ugu samatabbixinayo, laakiin ma ay garan. 26 Oo maalintii ku xigtay
ayuu iyagoo diriraya u yimi, oo wuxuu damcay inuu heshiisiiyo, markaasuu yidhi,
Niman yahow, walaalaad tihiine; maxaad isu dulmaysaan? 27 Laakiin kii deriskiisii
dulmayay, ayaa isaga iska riixay oo ku yidhi, Yaa nooga kaa dhigay taliye iyo xaakin?
28 Ma waxaad doonaysaa inaad ii dishid sidaad Masrigii shaalay u dishay? 29 Markaasaa
Muuse hadalkaas aawadiis cararay, oo sidii ajanabi buu dalka Midyaan u degganaa,
meeshaasna laba wiil buu ku dhalay.

30 Markii afartan sannadood dhammaatay dabadeed ayaa waxaa isagii Buur Siinay
cidladeedii uga muuqatay malaa'ig ku dhex jirta geed dab ka ololayo. 31 Oo markii
Muuse arkay ayuu wuxuu arkay la yaabay, oo intuu u soo dhowaanayay inuu arko,

ayaa waxaa u yimid codkii Rabbiga oo leh, 32 Anigu waxaan ahay Ilaaha awowayaashaa,
Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub. Markaasaa Muuse gariiray oo
ku dhici waayay inuu eego. 33 Markaasaa Rabbigu isaga ku yidhi, Kabaha cagahaaga ka
furfur; maxaa yeelay, meesha aad ku taagan tahay waa dhul quduus ah. 34 Dadkayga
Masar jooga rafaadkooda waan arkay, taahoodana waan maqlay, oo waxaan u imid
inaan samatabbixiyo; haddaba kaalay, Masar baan kuu diri doonaaye. 35 Muusahakan
ay diideen oo ku yidhaahdeen, Yaa kaa dhigay taliye iyo xaakin? Isagaa Ilaah ugu soo
diray gacanta malaa'igtii geedka uga soo muuqatay inuu ahaado taliye iyo samatab-
bixiye. 36 Kanaa iyaga Masar ka soo saaray, oo yaabab iyo calaamooyin ku sameeyey
Masar, iyo Badda Cas, iyo cidlada afartan sannadood. 37 Kanu waa Muusihii ku yidhi
reer binu Israa'iil, Ilaah wuxuu walaalihiin idiinka dhex kicin doonaa nebi sidayda oo
kale. 38 Kanu waa kii ku dhex jiray kiniisaddii cidlada oo la jiray malaa'igtii isaga kala
hadashay Buur Siinay iyo awowayaasheen, kii la siiyey hadallada nool inuu ina siiyo.

39 Isaga awowayaasheen ma ay doonaynin inay addeecaan, laakiin intay iska riixeen
ayay qalbigooda geliyeen inay Masar dib ugu jeestaan, 40 oo waxay Haaruun ku
yidhaahdeen, Inoo samee ilaahyo ina hor socda; maxaa yeelay, Muusihii inaga soo
kaxeeyey dhulka Masar garan mayno waxa ku dhacay. 41 Markaasay waxay wakhtigaas
sameeyeen weyl, oo sanamkii waxay u keeneen allabari, oo waxay ku farxeen shuqulkii
gacmahoodu sameeyeen. 42 Laakiin Ilaah baa ka jeestay, oo wuxuu faraha uga qaaday
inay u adeegaan guutada samada; sida ay ugu qoran tahay kitaabka nebiyada,

Bal reer binu Israa'iilow, afartankii sannadood oo aad cidlada joogteen,
Ma anigaad i siiseen xoolo qalan iyo allabaryo?
43 Weliba waxaad qaadateen taambuuggii Molokh
Iyo xiddigtii ilaaha Remfan,
Oo ah waxyaalihii aad u samaysateen inaad caabuddaan.
Haddaba waxaan idiin kaxayn doonaa Baabuloon shishadeeda.

44 Awowayaasheen waxay cidlada ku hayeen taambuuggii maragga, sidii kii Muuse
la hadlay ugu amray isaga inuu u sameeyo sidii qaabkii uu arkay. 45 Kaas ayaa
awowayaasheen markoodii la soo qaadeen Yashuuca markay galeen oo qaateen
dhulkii quruumihii Ilaah awowayaasheen hortooda ku eryay, ilaa waagii Daa'uud.
46 Daa'uudna Ilaah hortiis ayuu wanaag ka helay, oo wuxuu weyddiistay inuu Ilaahii
Yacquub u helo meel uu dego. 47 Laakiinse Sulaymaan baa guri u dhisay.

48 Hase ahaatee Kan ugu sarreeya ma dego guryo gacmo lagu sameeyo; sida nebigu
leeyahay,

49 Samadu waa carshigayga,
Dhulkuna waa meeshaan cagaha saarto,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Guri caynmaad ii dhisi doontaan?
Ama maxay tahay meeshaan ku nastaa?
50 Miyaan gacantaydu samayn waxyaalahan oo dhan?

51 Idinkan madaxa adag oo aan qalbiga iyo dhegaha laga gudinow, weligiinba Ruuxa
Quduuska ah waad hor joogsataan. Sidii awowayaashiin yeeli jireen oo kale ayaad
idinna yeeshaan. 52 Bal nebiyada kee baan awowayaashiin silcin? Xataa iyagu waxay
dileen kuwii hore u sheegay imaatinka Kan xaqa ah; kan idinku aad haatan gacange-
liseen oo disheen. 53 Waxaad sharciga u hesheen sidii wax malaa'igahu hagaajiyeen,
laakiinse ma aydnaan xajin.

Dhimashadii Istefanos

54 Haddaba markay waxyaalahaas maqleen way ka xanaaqeen oo u ilka jirriqsadeen
isaga. 55 Laakiin isagoo Ruuxa Quduuska ahu ka buuxo ayuu samada aad u fiiriyey, oo
wuxuu arkay ammaanta Ilaah iyo Ciise oo midigta Ilaah taagan, 56 oo wuxuu yidhi, Bal

eega, waxaan arkayaa samooyinkii oo la furay iyo Wiilkii Aadanaha oo midigta Ilaah
taagan. 57 Laakiin markaasay cod weyn ku qayliyeen oo dhegaha furaysteen, oo iyagoo
isku wada qalbi ah ku yaaceen isagii. 58 Markaasay intay magaalada ka soo saareen
dhagxiyeen; kuwii maragga ahaana dharkoodii waxay ag dhigteen nin dhallinyaro ah
oo la odhan jiray Sawlos. 59 Markaasay dhagxiyeen Istefanos oo Rabbiga baryaya oo
ku leh, Rabbi Ciisow, ruuxayga qaado. 60 Markaasuu jilba joogsaday oo cod weyn ku
qayliyey oo ku yidhi, Rabbiyow, dembigan dushooda ha ka dhigin. Oo markuu sidaas
yidhi, ayuu dhintay.

8

Masiixiyiintii Ayaa La Silciyey Oo La Kala Firdhiyey

1 Sawlosna raalli buu ka ahaa dililddiisa.
Oo maalintaas kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil aad baa loo silciyey; oo dhammaantoodna rasuulladii mooyaane waxay ku kala firdheen dalalka Yahuudiya iyo
Samaariya. 2 Markaasaa niman cibaado leh Istefanos aaseen oo aad ugu baroorteen.
3 Laakiin Sawlos aad buu kiniisadda u rafaadiyey, oo intuu guri walba galay, ayuu rag
iyo dumarba ka soo jiiday, oo xabsi ku riday.

Filibos Oo Samaariya Jooga

4 Haddaba kuwii kala firidhsanaa, meel walba oo ay mareenba ereygii bay ku
wacdiyeen. 5 Markaasaa Filibos wuxuu tegey magaalada Samaariya, oo wuxuu dadka
ku wacdiyey Masiixa. 6 Oo dadkii badnaa, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay dhegaysteen
wuxuu Filibos ku hadlay markay waxyaalahaas maqleen oo ay arkeen calaamooyinkuu
sameeyey. 7 Waayo, kuwo badan oo jinniyo wasakh leh qabay, jinniyadii oo cod weyn
ku qaylinaya ayaa ka soo baxay, oo kuwo badan oo curyaan ahaa iyo laangadhayaashiiba waa la bogsiiyey. 8 Magaaladaasna aad baa looga farxay.

Simoon Oo Ahaa Sixiroole

9 Waxaa jiray nin Simoon la odhan jiray oo markii hore magaalada wax ku sixri jiray
oo dadka reer Samaariya ka yaabin jiray, isagoo isugu sheegaya inuu yahay nin weyn.
10 Isagay dhammaantood, yar iyo weynba, wada dhegaysan jireen oo odhan jireen,
Ninkanu waa xooggii Ilaah oo la odhan jiray Weyne. 11 Sababtii ay u dhegaysteenna
waxay ahayd inuu wakhti dheer iyaga sixirkiisa kaga yaabiyey. 12 Laakiin markay
rumaysteen injiilka boqortooyada Ilaah iyo magaca Ciise Masiix oo Filibos ku wacdiyey
ayaa iyaga rag iyo dumarba la baabtiisay. 13 Simoon qudhiisuna waa rumaystay, oo
markii la baabtiisay dabadeed, had iyo goorba wuxuu la socon jiray Filibos, wuuna la
yaabay markuu arkay calaamooyinkii iyo yaababkii waaweynaa oo uu sameeyey.

Butros Iyo Yooxanaa Oo Samaariya Jooga

14 Haddaba markii rasuulladii Yeruusaalem joogay maqleen in Samaariya ereygii
Ilaah aqbashay, ayay waxay u soo direen Butros iyo Yooxanaa, 15 kuwaasoo markay
yimaadeen, u duceeyey iyaga inay Ruuxa Quduuska ah helaan; 16 maxaa yeelay,
midkoodna weli kuma uu soo degin; laakiinse magaca Rabbi Ciise oo keliya ayaa lagu
baabtiisay. 17 Markaasay gacmahooda saareen, oo waxay heleen Ruuxa Quduuska ah.
18 Haddaba Simoon markuu arkay in markii rasuulladu gacmahooda saareen, waxaa
la siiyey Ruuxa Quduuska ah, ayuu lacag u taagay, 19 isagoo leh, Anigana i siiya xooggan
in nin kastoo aan gacmahayga saaroba, uu helo Ruuxa Quduuska ah. 20 Laakiin
Butros baa wuxuu ku yidhi, Lacagtaadu ha kula baabba'do, maxaa yeelay, waxaad u
malaysay in hadiyadda Ilaah lacag lagu helo. 21 Xaalkan kuma lihid ama qayb ama
badh; maxaa yeelay, qalbigaagu Ilaah hortiisa kuma qummana. 22 Sidaas aawadeed
xumaantaadan ka toobadkeen, Rabbigana ka bari in fikirka qalbigaaga lagaa cafiyo.
23 Waayo, waxaan arkaa adigoo ku jira xammeetida qadhaadhnimada, kuna xidhan

xaqdarrada. 24 Markaasaa Simoon u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga ii barya
inaan waxyaalahaas aad ku hadasheen midkoodna igu dhicin.
25 Haddaba iyagu markay marag fureen oo Rabbiga ereygiisa ku hadleen, waxay ku
noqdeen Yeruusaalem, waxayna tuulooyin badan oo reer Samaariya ah ku wacdiyeen
injiilka.

Filibos Iyo Bohonkii Xabashiga Ahaa

26 Laakiin Rabbiga malaa'igtiisa ayaa waxay la hadashay Filibos, iyadoo ku leh, Kac oo
aad xagga koonfureed, oo waxaad raacdaa jidka Yeruusaalem ka taga ilaa Gaasa taasoo
cidla ah. 27 Wuuna u kacay oo aaday; oo waxaana ku soo baxay nin bohon oo Xabashi
ah oo amar weyn ka hoos hayay Kandake boqoraddii Xabashida, wuuna u talin jiray
maalkeeda oo dhan, wuxuuna Yeruusaalem u yimid inuu Ilaah caabudo. 28 Kolkuu ka
soo noqonayay, ayuu ku fadhiyey gaadhifaraskiisa, oo wuxuu akhriyeyey kitaabka nebi
Isayos. 29 Ruuxuna wuxuu Filibos ku yidhi, Ku dhowow, oo gaadhigan raac. 30 Oo Filibos
markuu ku orday, wuxuu maqlay isagoo akhriyaya kitaabka nebi Isayos, wuxuuna ku
yidhi, Ma garanaysaa waxaad akhriyaysid? 31 Kolkaasuu yidhi, Sidee baan ku garan
karaa in lay toosiyo mooyaane? Markaasuu Filibos ka baryay inuu soo fuulo oo la
fadhiisto. 32 Haddaba meeshuu Qorniinka ka akhriyeyey waa tan,
Isaga sidii wan la qalayo baa loo kaxeeyey;
Oo sidii lax ku aamusan ninka dhogorta ka xiira hortiisa,
Isagu afkiisa ma uu furo;
33 Intuu is-hoosaysiiyey baa gartiisii laga qaaday;
Farcankiisii yaa sheegi doona?
Maxaa yeelay, noloshiisa dhulkaa laga qaaday.
34 Bohonku wuxuu Filibos u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan kaa baryayaa, Nebigu
yuu ka hadlayaa? Ma isaga qudhiisaa mise waa mid kale? 35 Filibos baa afkiisa furay,
oo intuu Qorniinkan ka bilaabay ayuu isaga ku wacdiyey Ciise. 36 Kolkay waddada
marayeen waxay yimaadeen meel biyah, bohonkuna wuxuu yidhi, Bal eeg, waa biyo.
Maxaa iga celinaya in lay baabtiiso? 37 Oo Filibos wuxuu ku yidhi, Haddaad qalbigaaga
oo dhan ka rumaysatid, waa suurtowdaa. Wuuna u jawaabay oo yidhi, Waxaan
rumaysanahay in Ciise Masiix yahay Wiilka Ilaah. 38 Markaasuu amray in gaadhigu
joogsado; labadooduna biyahay galeen, Filibos iyo bohonkuba, oo wuu baabtiisay
isaga. 39 Oo markay biyihii ka soo baxeen, ayuu Ruuxii Rabbigu dhuftay Filibos,
bohonkuna mar dambe ma uu arkin isagii, maxaa yeelay, jidkiisii ayuu iska qaaday
isagoo faraxsan. 40 Laakiin Filibos waxaa laga helay Asootos, oo magaalooyinkuu dhex
marayay oo dhan wuxuu ku wacdiyey injiilka ilaa intuu gaadhay Kaysariya.

9

Sawlos Waa Hanuunsamay
(Fal. 22:6-16; 26:12-18)

1 Laakiin Sawlos oo weli dhaaranaya inuu cabsiiyo oo dilo xerta Rabbiga, ayuu
wuxuu u tegey wadaadkii sare, 2 oo weyddiistay warqado uu la tago Dimishaq ilaa
sunagogyada, si hadduu helo dadkii Jidka, ha ahaadeen rag ama dumarba, uu iya-
goo xidhxidhan Yeruusaalem u keeno. 3 Oo kolkuu sodcaalay, waxaa dhacday inuu
Dimishaq u soo dhowaaday; oo dhaqsiba waxaa hareerihiisa ka iftiimay iftiin samada
ka yimid. 4 Markaasuu dhulka ku dhacay, oo wuxuu maqlay cod isaga ku leh, Sawlosow,
Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa? 5 Markaasuu ku yidhi, Yaad tahay, Sayidow? Wux-
uuna ku yidhi, Waxaan ahay Ciisaha aad silcinaysid; 6 laakiin kac oo magaalada gal,
oo waxaa laguu sheegi doonaa wixii kugu waajib ah inaad samaysid. 7 Nimankii la
sodcaalayayna hadalla'aan bay istaageen, iyagoo codkii maqlaya laakiin aan ninna

arkaynin. 8 Markaasaa Sawlos dhulkii ka kacay; markii indhihiisii furmeenna, waxba
ma uu arkin; markaasay gacanta ku hageen oo Dimishaq keeneen. 9 Saddex maalmood
ayuu aragla'aan joogay, waxbana ma cunin, waxbana ma cabbin.

Sawlos Oo Dimishaq Jooga

10 Haddaba waxaa Dimishaq joogay nin xer ah oo la odhan jiray Ananiyas; oo
Rabbigu wuxuu kula hadlay riyo, isagoo ku leh, Ananiyasow. Isna wuxuu ku yidhi,
Waa i kan, Rabbiyow. 11 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Kac oo aad jidka la
yidhaahdo Toosane, oo waxaad guriga Yuudas ka doontaa nin la yidhaahdo Sawlos
oo reer Tarsos ah; oo bal eeg, waa tukanayaaye; 12 oo wuxuu arkay nin la yidhaahdo
Ananiyas isagoo u soo gelaya oo gacmihiisa dul saaraya inuu araggiisii helo. 13 Laakiin
Ananiyas baa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbiyow, waxaan dad badan ka maqlay
ninkanu intuu shar badan u gaystay quduusiintaada Yeruusaalem jooga; 14 halkanna
wuxuu wadaaddada sare ka haystaa amar inuu xidhxidho kuwa magacaaga kuugu
yeedha oo dhan. 15 Laakiin Rabbigu wuxuu ku yidhi, Soco, maxaa yeelay, wuxuu ii
yahay weel aan doortay inuu magacayga hor geeyo dadka aan Yuhuudda ahayn iyo
boqorrada iyo reer binu Israa'iil; 16 maxaa yeelay, waxaan tusi doonaa waxyaalaha
waajib ku ah inuu u silco magacaygii dartiis.
17 Markaasaa Ananiyas tegey oo gurigii galay, oo intuu gacmihiisa dul saaray, ayuu
wuxuu ku yidhi, Walaal Sawlosow, Rabbi Ciise oo kuugu muuqday jidkaad ku timid baa
ii soo diray inaad araggaaga heshid iyo in Ruuxa Quduuska ahu kaa buuxsamo. 18 Oo
markiiba waxaa indhihiisa ka soo dhacay wax xuubab u eg, wuuna helay araggiisii;
markaasuu kacay oo waa la baabtiisay; 19 cunto buuna cunay, waana xoogaystay.
Haddaba dhawr maalmood ayuu la joogay xertii Dimishaq joogtay. 20 Oo markiiba
sunagogyada dhexdooda ayuu dadka kaga dhex wacdiyey Ciise inuu yahay Wiilka
Ilaah. 21 Dadkii maqlay oo dhammuna waa yaabeen, oo waxay yidhaahdeen, Kanu sow
ma aha kii Yeruusaalem ku layn jiray kuwa magacaas ugu yeedhi jiray? Oo sababtaas
ayuu halkan u yimid inuu iyagoo xidhxidhan hor keeno wadaaddada sare. 22 Laakiin
Sawlos xooggiisii baa u sii kordhay, wuuna wareeriyey Yuhuuddii Dimishaq joogtay
isagoo caddaynaya inuu kanu yahay Masiixa.
23 Oo markii maalmo badan dhaafeen, ayay Yuhuuddu ku tashadeen inay dilaan;
24 laakiin Sawlos waa ogaaday tashigoodii. Haddaba habeen iyo maalinba irdaha
magaalada bay ka fiirin jireen inay dilaan; 25 laakiin xertiisii baa habeen qaadday oo
derbiga ka sii daysay iyagoo dambiil ku dejinaya.

Sawlos Oo Jooga Yeruusaalem Iyo Tarsos

26 Oo kolkuu Yeruusaalem yimid, wuxuu isku dayay inuu xertii ku darsamo; dham-
maantoodse waa ka cabsadeen, maxaa yeelay, ma ay rumaysnayn inuu xer yahay.
27 Laakiin Barnabas baa kaxeeyey, oo wuxuu u geeyey rasuulladii oo u sheegay
siduu Rabbiga ugu arkay jidka, iyo inuu la hadlay, iyo siduu Dimishaq geesinimo
ugu wacdiyey magaca Ciise. 28 Markaasuu iyagii la joogay, isagoo la gelaya, kalana
baxaya Yeruusaalem, geesinimona dadka ugu wacdiyaya magaca Rabbiga; 29 wuxuuna
la hadlay oo la dooday Yuhuuddii Gariigta ahayd; iyaguse waxay doondooneen inay
dilaan. 30 Kolkii walaalihii garteen, waxay keeneen Kaysariya, oo waxay u sii direen
Tarsos.
31 Sidaas darteed kiniisaddii ku tiil Yahuudiya iyo Galili iyo Samaariya oo dhan
nabad bay lahayd, waana dhisantay oo badatay iyadoo ku socota cabsida Rabbiga iyo
gargaarka Ruuxa Quduuska ah.

Butros Dad Buu Ku Bogsiiyey Ludda

32 Oo waxaa dhacay intuu Butros marayay dhinacyada oo dhan inuu u yimid quduusi-
intii Ludda degganayd. 33 Halkaasna wuxuu ka helay nin la odhan jiray Ayne'as, kaas

oo siddeed sannadood sariirtiisa jiifay, maxaa yeelay, curyaan buu ahaa. 34 Markaasaa
Butros wuxuu ku yidhi, Ayne'asow, Ciise Masiix baa ku bogsiinaya; kac oo sariirtaada
gogol. Oo markiiba wuu kacay. 35 Kuwii Ludda iyo Sharoon degganaana waa arkeen,
oo Rabbigay u soo jeesteen.

Dorkas Waa La Soo Nooleeyey

36 Haddaba waxaa Yaafaa joogi jirtay naag xer ah oo la odhan jiray Tabita taasoo
micneheedu yahay *Dorkas. Naagtaas waa camal wanaagsanayd, sadaqooyinna waa
bixin jirtay. 37 Wakhtigaas waxaa dhacday inay bukootay, wayna dhimatay, kolkay
maydheenna waxay dhigeen qollad sare. 38 Dhowaantii ay Ludda u dhowayd Yaafaa
aawadeed, xertii markay maqleen in Butros halkaas joogo, waxay u direen laba nin
iyagoo ka baryaya oo leh, Ha ka raagin inaad noo timaadid. 39 Markaasaa Butros kacay
oo raacay iyagii. Oo kolkuu yimidna, waxay geeyeen qolladdii sare; carmalladii oo
dhammina waa ag taagnaayeen iyagoo ooyaya oo tusaya garbageliyaashii iyo dharkii
Dorkas samaysay intay la joogi jirtay iyaga. 40 Laakiin Butros baa dhammaantood
dibadda u saaray, markaasuu jilba joogsaday oo duceeyey, oo intuu meydka xaggiisa
u jeestay ayuu ku yidhi, Tabitay, kac. Markaasay indhihii kala qaadday; oo markay
Butros aragtayna way fadhiisatay. 41 Markaasuu gacan siiyey oo kiciyey; oo markuu
u yeedhay quduusiintii iyo carmalladiiba, iyadoo nool ayuu hor taagay. 42 Taasna
waa laga wada ogaaday Yaafaa oo dhan; kuwa badanna waa rumaysteen Rabbiga.
43 Waxaana dhacday inuu maalmo badan Yaafaa la joogay nin la yidhaahdo Simoon oo
megdeeye ah.

10

Butros Iyo Korneeliyos

1 Haddaba waxaa Kaysariya joogay nin la odhan jiray Korneeliyos, oo taliye u ahaa
boqol askari oo la odhan jiray Ciidankii Talyaaniga. 2 Ninkaasu nin cibaadaysan buu
ahaa, oo Ilaah buuna ka cabsan jiray, isaga iyo gurigiisuba, dadkana sadaqooyin badan
buu siin jiray, oo had iyo goorna Ilaah buu baryi jiray. 3 Abbaaraha sagaalka saacadood
oo maalmeed wuxuu riyo bayaan ugu arkay malaa'igtii Ilaah oo u soo gelaysa oo ku leh
isaga, Korneeliyosow. 4 Markaasuu aad u fiiriyey isagoo cabsanaya oo wuxuu ku yidhi,
Waa maxay, Rabbiyow? Markaasay ku tidhi, Baryooyinkaaga iyo sadaqooyinkaaga
waxay Ilaah hortiisa u baxeen xusuus. 5 Haddaba waxaad niman u dirtaa Yaafaa
inay u soo yeedhaan Simoon kan la yidhaahdo Butros. 6 Wuxuu marti u yahay nin
Simoon la yidhaahdo oo megdeeye ah oo gurigiisu ku yaal badda dhinaceeda. 7 Oo
kolkii malaa'igtii isaga la hadashay ka tagtay, wuxuu u yeedhay laba midiidin iyo askari
cibaadaysan oo ka mid ah kuwa had iyo goorba u adeegi jiray; 8 oo markuu wax walba
u sheegay, ayuu wuxuu u diray Yaafaa.

9 Haddaba maalintii dambe intay safrayeen oo magaalada ku soo dhowaanayeen,
ayaa Butros wuxuu tegey gurigii dushiisa inuu ku tukado abbaaraha saacaddii lixaad,
10 waana gaajooday oo wuxuu doonayay inuu wax cuno; laakiin intay wax u diyaari-
nayeen ayuu riyooday, 11 wuxuuna arkay samada oo furantay, oo waxaa soo degayay
weel sida shiraaq weyn oo kale oo afartiisa geesood loogu soo dejinayo dhulka; 12 oo
waxaana ku jiray jinsi kasta oo xayawaan afar lugood leh iyo waxa dhulka gurguurta
iyo haadda cirka. 13 Oo waxaa isaga u yimid cod leh, Kac, Butrosow; gowrac oo cun.
14 Laakiin Butros wuxuu yidhi, Saas yaanay noqon, Rabbiyow, maxaa yeelay, weligay
ma aan cunin wax xaaraan ah oo aan nadiif ahayn. 15 Mar labaad codkii baa u yimid
isagoo leh, Wixii Ilaah nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin. 16 Taasuna waxay dhacday
saddex goor; markiibana weelkii waa loo qaaday samada.

* 9:36 Dorkas = Deero.

17 Haddaba Butros intuu si aad ah ugu wareersaday riyadii uu arkay waxay mic-
neheedu ahayd, bal eega, nimankii Korneeliyos soo diray, iyagoo mar weyddiistay
gurigii Simoon, ayay waxay istaageen albaabka hortiisa, 18 waxayna u yeedheen oo
weyddiisteen in Simoon, kan la yidhaahdo Butros, uu meeshaas marti ku yahay iyo
in kale. 19 Oo Butros intuu riyadii ka fikirayay ayaa Ruuxu wuxuu ku yidhi, Bal eeg,
saddex nin baa ku raadinaysa. 20 Haddaba kac oo hoosta tag oo raac, adoo aan shaki
lahayn, maxaa yeelay, anaa soo diray. 21 Markaasaa Butros nimankii hoos ugu tegey, oo
wuxuu ku yidhi, Bal eega, anigu waxaan ahay kaad raadinaysaan. Waa maxay sababta
aad u timaadeen? 22 Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Korneeliyos oo boqol askari
u taliya oo nin xaqa ah, Ilaahna ka cabsada, oo quruunta Yuhuudda oo dhammuna
wanaaggiisa u markhaati furto, waxaa u digay isaga malaa'ig quduus ah inuu gurigiisa
kuugu yeedho, hadallona kaa maqlo. 23 Sidaas aawadeed ayuu gudaha ugu yeedhay oo
marti geliyey.

Maalintii dambe ayuu kacay oo iyagii la baxay, walaalihii Yaafaa joogana qaarkood
ayaa raacay isagii. 24 Maalintii dambe waxay soo galeen Kaysariya. Korneeliyosna
iyaguu sugayay isagoo isugu yeedhay xigtadiisii iyo saaxiibbadiisii u dhowaa.
25 Markuu Butros soo galay, ayaa Korneeliyos ka hor yimid, lugihiisana ku dhacay,
waana caabuday. 26 Laakiin Butros baa kiciyey oo ku yidhi, Istaag; aniga qudhayduba
nin baan ahay. 27 Oo intuu isagii la hadlayay, ayuu soo galay, oo wuxuuna arkay kuwo
badan oo isu yimid; 28 markaasuu ku yidhi iyagii, Idinka qudhiinnu waa og tihiin inay
xaaraan u tahay nin Yahuudi ah inuu ku darmado ama u dhowaado nin quruun kale
ah; hase ahaatee Ilaah baa i tusay inaanan ninna ku sheegin nin xaaraan ah ama
aan nadiif ahayn; 29 sidaas aawadeed, markii la ii yeedhay, waxaan imid diididla'aan.
Saas darteed waxaan idin weyddiinayaa sababtii aad iigu soo yeedheen. 30 Markaasaa
Korneeliyos wuxuu ku yidhi, Afar maalmood oo hore, saacaddan oo kale, ayaan joogay
anoo gurigayga saacaddii sagaalaad ku tukanaya; oo bal eeg waxaa i hor istaagay nin
qaba dhar dhalaalaya, 31 oo wuxuu yidhi, Korneeliyosow, baryadaadii waa la maqlay,
sadaqooyinkaagiina Ilaah hortiisa waa laga xusuustay. 32 Sidaas darteed Yaafaa cid
u dir oo u yeedho Simoon, kan Butros la yidhaahdo. Wuxuu marti ku yahay guriga
Simoon megdeeye oo badda dhinaceeda yaal. 33 Sidaas darteed markiiba cid baan
kuu soo diray; oo si wanaagsan baadna u samaysay inaad timid. Haddaba sidaa
darteed dhammaantayo halkan waa wada joognaa Ilaah hortiisa, inaannu maqalno
waxyaalihii Rabbigu kugu amray oo dhan.

Butros Wacdigiisii

34 Markaasaa Butros afkiisa kala qaaday oo wuxuu yidhi, Runtii waxaan garanayaa
Ilaah inuusan dadka u kala eexan: 35 laakiin kii kastoo Ilaah ka cabsada, xaqnimadana
sameeya, quruun kastaba ha ku jiree, Ilaah waa aqbalaa. 36 Ereygii ayuu u soo diray
reer binu Israa'iil isagoo ku wacdiyaya nabad xagga Ciise Masiix. Isagu waa wax walba
Rabbigood. 37 Idinka qudhiinnu waad taqaaniin ereygaas lagu faafiyey Yahuudiya oo
dhan oo laga soo bilaabay Galili, baabtiiskii Yooxanaa ku wacdiyey dabadeed, 38 iyo
siduu Ilaah Ciisaha reer Naasared ku subkay Ruuxa Quduuska ah iyo xoogga. Isagu waa
wareegi jiray, wanaagna wuu fali jiray, oo wuxuu bogsiin jiray kuwii Ibliisku caddibay
oo dhan; maxaa yeelay, Ilaah baa la jiray isagii. 39 Annagu markhaatiyaal baannu ka
nahay waxyaalihii oo dhan oo uu ku sameeyey waddanka Yuhuudda iyo Yeruusaalem
labadaba. Isaguna waa kii ay dileen markay geedkii ka soo deldeleen. 40 Isaga Ilaah
baa maalintii saddexaad sara kiciyey, oo bayaan u muujiyey, 41 uma muujin dadka oo
dhan, laakiin wuxuu u muujiyey markhaatiyaashii Ilaah hore u doortay, xataa annaga
oo isaga wax la cunnay oo la cabnay markuu kuwii dhintay ka soo sara kacay dabadeed.
42 Wuxuu nagu amray inaannu dadka wacdinno, aannuna markhaati u furno inuu

kanu yahay kii Ilaah ka dhigay xaakinka kuwa nool iyo kuwa dhintayba. 43 Isaga
nebiyada oo dhan ayaa u markhaati fura in mid kastoo isaga rumaystaa uu magiciisa
ku helo dembidhaafka.

Dadka Aan Yuhuudda Ahayn Waxay Heleen Ruuxa Quduuska Ah, Waana La Baabtiisay

44 Intii Butros weli ku hadlayay hadalladaas ayaa Ruuxa Quduuska ah ku soo degay
kuwa ereyga maqlay oo dhan. 45 Oo kuwii ka mid ahaa kuwii gudnaa oo rumaystay,
iyagoo ahaa intii Butros la timid, way wada yaabeen, maxaa yeelay, xataa dadka aan
Yuhuudda ahayn ayaa lagu soo shubay hadiyadda Ruuxa Quduuska ah. 46 Waayo,
waxay maqleen iyagoo afaf ku hadlaya oo Ilaah weynaynaya. 47 Markaasaa Butros u
jawaabay, oo ku yidhi, Ma nin baa biyaha diidi kara, si aan loogu baabtiisin kuwaas
oo ah kuwa Ruuxa Quduuska ah helay sidaannu annaguna u helnay? 48 Markaasuu
ku amray in lagu baabtiiso magaca Ciise Masiix. Kolkaasay ka baryeen inuu dhawr
maalmood la joogo.

11

Butros Ayaa Daafacay Wixii Uu Sameeyey

1 Haddaba rasuulladii iyo walaalihii Yahuudiya joogay ayay waxay maqleen in dadka
aan Yuhuudda ahaynna ay ereygii Ilaah aqbaleen. 2 Oo markii Butros Yeruusaalem
yimid, kuwii ka mid ahaa kuwii gudnaa ayaa la murmay isagii, 3 oo waxay ku yid-
haahdeen, Waxaad u tagtay niman aan la gudin, waadna la cuntay. 4 Laakiin Butros
wuxuu bilaabay inuu sheekadii ugu sheego siday isugu xigtay, oo wuxuu yidhi.
5 Anigu waxaan joogay magaalada Yaafaa la yidhaahdo oo waan tukanayay, markaas
waxaan khilaawo ku arkay riyo oo ahayd weel soo degaya sida shiraaq weyn oo kale oo
afartiisa geesood samada lagaga soo dejinayo; wuuna ii soo dhowaaday, 6 oo markaan
aad u fiiriyey, ayaan ka fikiray oo waxaan arkay xayawaankii afarta lugood lahaa oo
dhulka, iyo dugaagta, iyo waxa gurguurta, iyo haadda cirka. 7 Oo waxaan maqlay cod
igu leh, Kac, Butrosow, gowrac oo cun. 8 Laakiin waxaan idhi, Saas yaanay noqon,
Rabbiyow, maxaa yeelay, wax xaaraan ah oo aan nadiif ahayn, weligay afkayga ma
gelin. 9 Laakiin markii labaad cod baa samada ka soo jawaabay oo yidhi, Wixii Ilaah
nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin. 10 Taasna waxay dhacday saddex goor; markaasaa
dhammaantood mar labaad samada kor loogu bixiyey. 11 Oo bal eega, markiiba saddex
nin baa istaagtay gurigaannu joognay hortiisa, kuwaasoo la iiga soo diray Kaysariya.
12 Ruuxuna wuxuu ii sheegay inaan raaco iyaga, anoo aan shaki lahayn. Oo lixdatan
walaalaha ihina way i raaceen; waxaannan galnay ninkii gurigiisii; 13 markaasuu
wuxuu noo sheegay siduu gurigiisa ugu arkay malaa'igta taagan oo ku leh, Yaafaa
cid u dir oo uga soo yeedh Simoon kan la yidhaahdo Butros; 14 kaasoo kugula hadli
doona hadallo aad ku badbaadi doontid, adiga iyo dadka gurigaaga oo dhammiba.
15 Oo kolkaan bilaabay inaan hadlo ayaa Ruuxa Quduuska ah ku soo degay iyaga
siduu bilowgii inoogu soo degay innagana. 16 Markaasaan xusuustay ereygii Rabbiga,
siduu u yidhi, Runtii Yooxanaa wuxuu dadka ku baabtiisay biyo; laakiin idinka waxaa
laydinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah. 17 Haddaba haddii Ilaah iyaga siiyey
isku hadiyaddii, siduu inoo siiyey markii aynu Rabbi Ciise Masiix rumaysannay, anigu
kumaan ahaa kaygan Ilaah diidi karaa? 18 Oo markay waxyaalahaas maqleen, ayay
dooddii ka aamuseen, Ilaah bayna ammaaneen, oo waxay yidhaahdeen, Haddaba
xataa dadka aan Yuhuudda ahaynna Ilaah baa siiyey toobadkeen inay nolol helaan.

Kiniisaddii Dadka Aan Yuhuudda Ahayn Oo Antiyokh Ku Tiil

19 Haddaba kuwii u kala firidhsanaa, dhibaatadii kacday Istefanos aawadiis, waxay
u sodcaaleen tan iyo Foynike iyo Qubrus iyo Antiyokh, iyagoo aan ereyga kula hadlin

ninna, Yuhuudda oo keliya mooyaane. 20 Laakiin waxaa jiray qaar iyaga ka mid
ah oo ahaa niman reer Qubrus iyo reer Kuranaya ahaa, kuwaasoo, kolkay Antiyokh
yimaadeen, xataa Gariiggiina la hadlay, iyagoo ku wacdiyaya Rabbi Ciise. 21 Gacanta
Rabbiguna waa la jirtay iyaga; oo kuwa tiro badan oo rumaystay baa Rabbiga u soo
jeestay.
22 Oo warkii iyaga ku saabsanaa baa wuxuu soo gaadhay kiniisaddii Yeruusaalem ku
tiil; markaasay Barnabas tan iyo Antiyokh u direen; 23 kaasoo farxay markuu yimid oo
arkay nimcada Ilaah; wuxuuna kulligood ku waaniyey inay Rabbiga ku xajistaan niyad
qalbiga ka timid, 24 maxaa yeelay, nin wanaagsan buu ahaa oo waxaa ka buuxsamay
Ruuxa Quduuska ah iyo rumaysad; dad badan baana Rabbiga u kordhay. 25 Markaasuu
Tarsos tegey inuu Sawlos ka doono; 26 markuu soo helayna, ayuu Antiyokh keenay.
Waxaana dhacday inay sannad dhan kiniisadda la urureen oo ay dad badan wax
bareen, oo meeshii ugu horraysay ee xertii loogu yeedhay Masiixiyiin waxay ahayd
Antiyokh.

Barnabas Iyo Sawlos Waxaa Loo Diray Yeruusaalem

27 Wakhtigaas waxaa Yeruusaalem ka yimid nebiyo inay Antiyokh tagaan.
28 Markaasaa mid iyaga ka mid ah oo Agabos la odhan jiray ayaa istaagay, oo wuxuu
Ruuxa ku sheegay in abaar weyni dunida ku dhici doonto, taas oo dhacday wakhtigii
Kalawdiyos. 29 Markaasaa mid kasta oo xertii ka mid ihiba, sidii tabartiisu ahayd,
wuxuu goostay inuu caawimaad u diro walaalihii Yahuudiya jooga, 30 oo sidaasay
yeeleen, oo waxay waayeelladii ugu sii dhiibeen gacanta Barnabas iyo Sawlos.

12

Herodos Baa Xertii Silciyey Oo Butros Baa Xabsigii Ka Baxsaday

1 Haddaba wakhtigaas boqorkii Herodos ahaa ayuu wuxuu gacmihiisa u fidiyey inuu
dhibo qaar ka mid ah kuwa kiniisadda. 2 Wuxuuna seef ku dilay Yacquub oo ahaa
Yooxanaa walaalkiis. 3 Oo markuu arkay inay ka farxisay Yuhuuddii, ayuu weliba ku
daray inuu soo qabto Butros. Maalmahaasna waxay ahaayeen maalmihii Iidda Kibista-
aan-khamiirka-lahayn. 4 Oo kolkuu qabtayna, wuxuu ku riday xabsi, oo u dhiibay
afar kooxood oo afar askari ah inay ilaaliyaan, isagoo doonaya inuu Iidda Kormaridda
dabadeed dadka u soo saaro. 5 Sidaas darteed Butros xabsigaa lagu hayay; laakiin
kiniisadda baa Ilaah aad iyo aad ugu bariday isaga.
6 Oo markii Herodos damcay inuu soo saaro, isla habeenkaas Butros wuxuu kala
dhex hurday laba askari isagoo ku xidhan laba silsiladood; waardiyayaalna albaabka
hortiisa ayay xabsiga ka ilaalinayeen. 7 Oo bal eega, malaa'igtii Rabbiga baa is-ag
taagtay, oo iftiin baana xabsiga iftiimiyey. Markaasay Butros dhinaca ku dhufatay
oo toosisay, oo waxay ku tidhi, Dhaqso u kac. Kolkaasaa silsiladihiina gacmihiisii
ka dhaceen. 8 Markaasaa malaa'igtii waxay ku tidhi, Gunto oo kabahaaga xidho.
Taas buuna yeelay. Markaasay waxay ku tidhi isagii, Dharkaagii huwo oo i soo
raac. 9 Markaasuu soo baxay oo raacay; ma uuna garanaynin in waxay malaa'igtu
samaysay ay run tahay, laakiin wuxuu u maleeyey inuu riyo arkay. 10 Oo markay
dhaafeen waardiyihii kowaad iyo kii labaad ayay waxay yimaadeen iriddii birta ahayd
oo magaalada loo mari jiray; taas oo iyagii isaga furantay; markaasay ka baxeen oo
waxay sii dhex mareen jid yar; markiiba malaa'igtii waa ka tagtay isagii.
11 Oo markii Butros isgartay ayuu wuxuu yidhi, Imminka run ahaantii waan
garanayaa in Rabbigu malaa'igtiisii soo diray oo iga bixiyey gacanta Herodos iyo wixii
dadka Yuhuuddu filanayeen oo dhan. 12 Kolkuu waxaas ka fikiray, wuxuu yimid gurigii
Maryan, oo ahayd hooyadii Yooxanaa oo Markos la odhan jiray; meeshaasoo dad badan
ku urursanaayeen oo ku tukanayeen. 13 Markuu albaabka iridda garaacayna, waxaa

timid gabadh midiidin ah oo Roda la odhan jiray inay maqasho. [14] Kolkay codkii
Butros garatay, farxad darteed bay albaabka u furi weyday, laakiin gudaha bay ku
orodday, wayna sheegtay in Butros iridda hor taagan yahay. [15] Markaasay waxay ku
yidhaahdeen iyadii, Waad waalan tahay. Laakiin way ku sii adkaysatay inay sidaa
tahay. Iyaguse waxay yidhaahdeen, Waa malaa'igtiisii. [16] Laakiin Butros waa sii
garaacay, oo kolkay albaabka fureenna, way arkeen isagii, wayna yaabeen. [17] Laakiin
isagoo u gacan haadinaya inay aamusaan ayuu wuxuu u sheegay sida Rabbigu xabsiga
uga soo saaray. Wuxuuna ku yidhi, Waxyaalahan u sheega Yacquub iyo walaalahaba.
Markaasuu ka tegey oo meel kale aaday. [18] Markii waagu beryay, qasmid aan yarayn
ayaa askartii ka dhex kacday waxa Butros ku dhacay aawadeed. [19] Oo Herodos markuu
raadiyey isagii oo heli waayay, ayuu wuxuu imtixaamay askartii, oo wuxuu ku amray
in iyaga la laayo. Markaasuu Yahuudiya ka tegey oo Kaysariya aaday, oo meeshaasuu
joogay.

Dhimashadii Herodos

[20] Dadka Turos iyo Siidoon ayuu aad uga xumaaday; markaasay u yimaadeen isagii
iyagoo isku wada qalbi ah, oo waxay la saaxiibeen Balaastos kii gurigii boqorka u talin
jiray, oo nabad bay ka baryeen, maxaa yeelay, waddankooda waxaa cuntada siin jiray
waddankii boqorka.

[21] Maalintii la ballamay ayaa Herodos wuxuu gashaday dharkii boqornimada oo
carshiga ku fadhiistay, markaasuu iyaga qudbad u jeediyey. [22] Dadkiina waa qayliy-
een, oo waxay yidhaahdeen, Kanu waa ilaah codkiis ee ma aha bini-aadan codkiis.
[23] Markiiba ayaa malaa'igtii Rabbigu ku dhufatay, maxaa yeelay, Ilaah ma uu am-
maanin; markaasaa waxaa cunay dixiryo, oo naftiina ka dhacday.

[24] Laakiin Rabbiga ereygiisu waa kordhay oo batay.

[25] Barnabas iyo Sawlos ayaa ka soo noqday Yeruusaalem markay shuqulkoodii soo
dhammaysteen, oo waxay wateen Yooxanaa oo la odhan jiray Markos.

13

Kiniisaddii Antiyokh Ku Tiil

[1] Haddaba kiniisaddii Antiyokh ku tiil waxaa joogay nebiyo iyo macallimiin, kuwaas
oo ahaa Barnabas, iyo Simecoon oo la odhan jiray Niger, iyo Lukiyos oo reer Kuranaya
ah, iyo Mana'een oo la koray taliye Herodos, iyo Sawlos. [2] Oo markay Rabbiga
caabudayeen oo soomanaayeen ayaa Ruuxa Quduuska ahu wuxuu ku yidhi, Barnabas
iyo Sawlos iigu sooca shuqulkii aan ugu yeedhay. [3] Markay soomeen oo duceeyeen oo
gacmahoodii saareen dabadeed ayay direen iyagii.

Barnabas Iyo Sawlos Oo Qubrus Jooga

[4] Haddaba iyagoo Ruuxa Quduuska ahu soo diray waxay tageen Selukiya; mee-
shaasna waxay uga dhoofeen Qubrus. [5] Oo kolkay Salamis joogeen, ereygii Ilaah bay
ku wacdiyeen sunagogyada Yuhuudda; oo Yooxanaa ayay kaaliye u haysteen. [6] Oo
kolkay gasiiraddii oo dhan dhex mareen ayay waxay yimaadeen Bafos, taas oo ay kala
kulmeen nin saaxir ah oo ahaa nebi been ah oo Yuhuudi ah oo magiciisa la odhan
jiray Barciise; [7] kaas oo la jiray taliye Sergiyos Bawlos oo ahaa nin garasha leh. Kaasu
markuu u yeedhay Barnabas iyo Sawlos, wuxuu doonayay inuu ereyga Ilaah maqlo.
[8] Laakiin waxaa iyagii ka hor istaagay saaxirka Elumas (oo sidaas magiciisa loo fasiri
jiray), oo wuxuu isku dayayay inuu taliyihii ka leexiyo iimaanka. [9] Laakiin Sawlos, oo
ahaa Bawlos, kaasoo Ruuxa Quduuska ahu ka buuxsamay, ayaa aad u fiiriyey, [10] oo
ku yidhi, Kaaga khiyaanada iyo xumaanta oo dhammu ka buuxsantay oo ah wiilka
Ibliiska iyo cadowga xaqnimada oo dhan, miyaanad ka joogsanayn qalloocinta aad ku
qalloocinaysid jidadka toosan oo Rabbiga? [11] Haddaba, bal eeg, gacanta Rabbigu waa

ku saaran tahay, oo waad indha beeli doontaa, adigoo aan qorraxda arkayn intii wakhti
ah. Kolkaasaa markiiba waxaa ku soo dhacday isagii ceeryaamo iyo gudcur; wuuna
warwareegay oo doondoonay nin gacanta ku haga. 12 Kolkaasaa taliyihii, kolkuu arkay
wixii dhacay, rumaystay, isagoo ka yaabsan Rabbiga waxbariddiisa.

Bawlos Yuhuudduu Ku Dhex Wacdiyey Magaalada Antiyokh

13 Haddaba Bawlos iyo kuwii la socday ayaa ka dhoofay Bafos, oo waxay yimaadeen
Berga oo Bamfuliya ku jirta; markaasaa Yooxanaa ka tegey iyagii oo Yeruusaalem ku
noqday. 14 Laakiin iyagu kolkii ay ka tageen Berga waxay yimaadeen Antiyokh oo
Bisidiya ku jirta; oo maalintii sabtidana sunagogga ayay galeen oo fadhiisteen. 15 Markii
sharcigii iyo nebiyadii la akhriyey dabadeed kuwii sunagogga u sarreeyey ayaa cid u
soo diray iyagoo leh, Walaalayaalow, haddaad dadka u haysaan hadal waana ah, dhaha.
16 Markaasaa Bawlos istaagay isagoo gacan haadinaya, oo wuxuu yidhi.

Nimanka reer binu Israa'iilow iyo kuwiinna Ilaah ka cabsadow, dhegaysta. 17 Ilaaha
dadkan reer binu Israa'iil wuxuu doortay awowayaasheen, dadkana buu sarraysiiyey
markay dhulka Masar degganaayeen, oo gacan taagan buuna kaga soo saaray iyagii.
18 Oo wakhti abbaaraha afartan sannadood ah ayuu dabiicaddoodii ugu dulqaatay
cidlada. 19 Oo markuu toddoba quruumood ka baabbi'iyey dhulka Kancaan dabadeed
ayuu dhulkoodii dhaxal u siiyey iyagii abbaaraha afar boqol iyo konton sannadood;
20 waxyaalahaas dabadeedna wuxuu siiyey xaakinno ilaa nebi Samuu'eel. 21 Dabadeed
waxay weyddiisteen boqor, markaasaa Ilaah wuxuu iyagii siiyey Saa'uul ina Qiish oo
ahaa nin reer Benyaamiin intii afartan sannadood ah. 22 Kolkuu isagii boqortooyadii
ka wareejiyeyna, wuxuu u kiciyey iyagii Daa'uud inuu boqorkooda noqdo; kaasoo
uu u markhaati furay isagoo leh, Waxaan ogaaday Daa'uud oo ina Yesay ah inuu
yahay nin ah sida qalbigaygu doonayo oo samayn doona waxaan doonayo oo dhan.
23 Ninkan farcankiisii Ilaah siduu ballanqaaday ayuu Israa'iil ugaga keenay Badbaadiye
kaasoo ah Ciise; 24 oo intuusan imanba, Yooxanaa wuxuu dadka Israa'iil oo dhan hore
ugu wacdiyey baabtiiska toobadda. 25 Oo intii Yooxanaa shuqulkiisa dhammaynayay,
wuxuu yidhi, Yaad u malaynaysaan inaan ahay? Anigu isagii ma ihi. Laakiin, bal eega,
waxaa iga daba imanaya mid aanan istaahilin inaan kabaha cagihiisa ka furo.

26 Walaalayaalow, idinkoo ah farcankii Ibraahim iyo kuwa idinku dhex jira oo Ilaah
ka cabsadow, innaga ayaa laynoo soo diray ereyga badbaadintan. 27 Waayo, kuwii Yeru-
usaalem joogay iyo taliyayaashoodii waa garan waayeen isaga iyo codadkii nebiyada oo
sabti walba la akhriyi jiray, sidaas daraaddeed ayay waxyaalihii dhammeeyeen markay
xukumeen isagii. 28 Oo in kastoo ayan ka helin sabab lagu dilo, ayay waxay Bilaatos
weyddiisteen in la dilo. 29 Oo markay dhammeeyeen waxyaalihii laga qoray oo dhan,
ayay geedkii ka soo dejiyeen oo xabaal geliyeen. 30 Laakiin Ilaah baa ka sara kiciyey
kuwii dhintay, 31 oo maalmo badan waxaa isagii arkay kuwii kala yimid Galili ilaa
Yeruusaalem kuwaasoo hadda ah markhaati furayaashiisii xagga dadka. 32 Oo wax-
aannu idin keenaynaa war wanaagsan oo ku saabsan ballankii awowayaasheen loo
ballanqaaday, 33 oo ah sidii Ilaah ballankaas ugu oofiyey carruurteenna markuu Ciise
sara kiciyey, sida ay Sabuurka labaadna ugu qoran tahay. Waxaad tahay Wiilkayga,
maantaan ku dhalay. 34 Isagii buu ka sara kiciyey kuwii dhintay inuusan mar dambe
qudhun ku noqon, sidaas daraaddeed ayuu sidan ku hadlay, isagoo leh,

Waxaan idin siin doonaa barakooyinka runta ah oo Daa'uud loo ballanqaaday.

35 Saas aawadeed wuxuu Sabuur kale ku yidhi,

Kaaga quduuska ah uma oggolaan doontid inuu qudhmo.

36 Maxaa yeelay, Daa'uud markuu qarnigiisa ugu shaqeeyey talada Ilaah dabadeed ayuu
dhintay, waana lala xabaalay awowayaashiis, wuuna qudhmay; 37 laakiin kii Ilaah sara
kiciyey, ma uu qudhmin. 38 Sidaas darteed, walaalayaalow, garta in ninkan xaggiisa

dembidhaafka laydinkaga wacdiyey; 39 nin kasta oo isaga rumaystana xaq baa lagaga
dhigay wax walba oo sharciga Muuse uusan xaq idinkaga dhigi karin. 40 Sidaas darteed
iska jira inaanay idinku dhicin wixii nebiyadu sheegeen iyagoo leh,
41 Bal eega, kuwiinnan wax quudhsadow, yaaba oo luma;
Waayo, maalmihiinnii waxaan samaynayaa shuqul,
Oo ah shuqul aydnaan rumaysan doonin, haddii laydiin sheego.
42 Kolkay baxayeen, dadkii waxay ka baryeen inay hadalladaas sabtida dambe kula
hadlaan. 43 Haddaba markii sunagogga laga tegey, kuwa badan oo Yuhuud ah iyo kuwa
cibaadaysan oo Yuhuudda raacsan ayaa waxay raaceen Bawlos iyo Barnabas, kuwaas
oo la hadlayay iyaga oo ku adkeeyey inay nimcada Ilaah ku sii wadaan.

Rasuulladii Waxay U Jeesteen Dadka Aan Yuhuudda Ahayn

44 Sabtida dambe ayaa magaaladii oo dhan in yar mooyaane isugu timid inay
maqasho ereyga Ilaah. 45 Laakiin Yuhuuddu markay arkeen dadkii faraha badnaa,
waxaa iyaga ka buuxsamay masayr, wayna beeneeyeen waxyaalihii Bawlos ku' hadlay,
waana caayeen. 46 Haddaba Bawlos iyo Barnabas ayaa geesinimo ku hadlay iyagoo leh,
Waxay ahayd lagama maarmaan in ereyga Ilaah markii hore idinka laydinkula hadlo.
Laakiin idinku waad diiddeen, oo waxaad isku xukunteen sidii kuwo aan istaahilin
nolosha weligeed ah, oo bal eega, sidaas aawadeed waxaannu u jeesanaynaa dadka aan
Yuhuudda ahayn. 47 Maxaa yeelay, sidaasaa Rabbigu nagu amray isagoo leh,
Waxaan kaa dhigi doonaa iftiinka quruumaha,
Inaad badbaadinta u noqotid ilaa meeshii dunida ugu fog.
48 Haddaba markii dadkii aan Yuhuudda ahayn taas maqleen, ayay ku farxeen oo
ereygii Ilaah ammaaneen; oo waxaana rumaystay kuwii nolosha weligeed ah loo
dhigay.
49 Ereygii Rabbigana waxaa lagu faafiyey waddankii oo dhan. 50 Laakiin Yuhuuddu
waxay soo kiciyeen dumarkii cibaadada iyo sharafta lahaa iyo raggii madaxda mag-
aalada ahaa, silec bayna Bawlos iyo Barnabas ku kiciyeen, oo soohdintoodii bay ka
eryeen iyagii. 51 Laakiin markay siigadii cagahooda ka dhabaandhabeen, dabadeed
ayay waxay yimaadeen Ikoniyon. 52 Xertiina waxaa ka buuxsamay farxad iyo Ruuxa
Quduuska ah.

14

Bawlos Iyo Barnabas Oo Ikoniyon Jooga

1 Waxaa Ikoniyon ka dhacday inay wada galeen sunagogga Yuhuudda, oo siday u
hadleen aawadeed dad badan oo Yuhuud iyo Gariigba ah ayaa rumaystay. 2 Laakiin
Yuhuuddii caasiyiinta ahayd ayaa waxay dadkii aan Yuhuudda ahayn ku kiciyeen
oo si xun ugu direen walaalihii. 3 Haddaba wakhti dheer ayay halkaas joogeen
iyagoo geesinimo ugu hadlaya Rabbiga, kaasoo markhaati u furay ereyga nimcadiisa,
wuxuuna siiyey inay calaamooyin iyo yaabab gacmahooda ku sameeyaan. 4 Markaasaa
dadkii badnaa oo magaaladu kala qaybsameen, oo qaar waxay raaceen Yuhuudda,
qaarna rasuulladii. 5 Markii dadkii aan Yuhuudda ahayn iyo Yuhuuddaba, iyaga iyo
taliyayaashoodii, ay ku yaaceen inay caayaan oo dhagxiyaan, 6 ayay garteen, oo waxay
u carareen magaalooyinkii la odhan jiray Luka'oniya iyo Lustara iyo Derbe iyo dhulka
ku wareegsan; 7 meeshaasna ayay injiilka ku wacdiyeen dadka.

Bawlos Iyo Barnabas Oo Lustara Jooga

8 Lustara waxaa fadhiyey nin aan cagaha xoog ku lahayn, oo tan iyo markuu uurka
hooyadii ka dhashay curyaan ahaa, kaasoo aan weligiis socon. 9 Isagu wuxuu maqlay
Bawlos oo hadlaya, kaasoo indhaha aad ugu fiiriyey, gartayna inuu rumaysad uu ku
bogsan karo leeyahay, 10 wuxuuna cod dheer ku yidhi, Cagahaaga sare isugu taag.

Markaasuu booday oo socday. 11 Markii dadkii badnaa arkeen wixii Bawlos sameeyey,
ayay codkoodii sare u qaadeen, iyagoo afkii Luka'oniya ku leh, Ilaahyadu waxay
inoogu yimaadeen iyagoo sidii niman u eg. 12 Barnabasna waxay u bixiyeen Yubiter;
Bawlosna waxay u bixiyeen Merkuriyos, maxaa yeelay, wuxuu ahaa kii hadalka
waday. 13 Markaasaa wadaadkii Yubiter oo macbudkiisu ku yiil magaalada horteeda,
wuxuu irdaha keenay dibiyo, iyo ubaxyo isku taxan, wuxuuna doonayay inuu dadkii
badnaa la sadqeeyo. 14 Laakiin rasuulladii Barnabas iyo Bawlos markay maqleen, ayay
dharkoodii jeexjeexeen, oo dadkii badnaa ku soo dhex boodeen, iyagoo ku dhawaaqaya
15 oo leh, Niman yahow, maxaad waxyaalahan u samaynaysaan? Annagu waxaannu
nahay niman idinla dabiicad ah, oo waxaannu idiin keenaynaa war wanaagsan inaad
ka soo jeesataan waxyaalahan aan micnaha lahayn oo u jeesataan Ilaaha nool, kaasoo
sameeyey samada iyo dhulka iyo badda iyo waxyaalaha ku jira oo dhan, 16 kaasoo
qarniyada tegey quruumaha oo dhan u oggolaaday inay jidadkooda ku socdaan. 17 Hase
ahaatee isu maragfurla'aan iskama sii dayn, laakiin wanaag buu sameeyey, oo wuxuu
samada idinka siiyey roob iyo xilliyo barwaaqo ah, isagoo qalbiyadiinna ka dherginaya
cunto iyo farxad. 18 Markay waxyaalahaas yidhaahdeen, ayay dadkii badnaa dhib kaga
joojiyeen inay u sadqeeyaan iyaga.

19 Laakiin waxaa Antiyokh iyo Ikoniyon ka yimid Yuhuud, oo markay dadkii badnaa
yeelsiiyeen, ayay Bawlos dhagxiyeen, oo magaaladii ka jiideen, iyagoo u malaynaya
inuu dhintay. 20 Laakiin intii xertii hareerihiisii taagnaayeen, ayuu kacay, markaasuu
magaaladii galay; maalintii dambena wuu ka baxay oo Barnabas u raacay Derbe.

Bawlos Iyo Barnabas Waxay Ku Noqdeen Antiyokh

21 Oo markay magaaladaas injiilkii ku wacdiyeen oo kuwo badan xer ka dhigeen, ayay
ku noqdeen Lustara iyo Ikoniyon iyo Antiyokh, 22 iyagoo nafihii xerta ku xoogaynaya,
kuna waaninaya inay iimaanka ku sii wadaan, iyagoo ku leh, Waa inaynu dhibaatooyin
badan ku galnaa boqortooyada Ilaah. 23 Oo markay iyagii kiniisad walba waayeello
uga dooreen oo ay soon ku tukadeen, waxay iyagii ku ammaana geliyeen Rabbiga ay
rumaysteen.

24 Markaasay sii dhex mareen Bisidiya oo yimaadeen Bamfuliya. 25 Oo kolkay
ereyga kaga hadleen Berga ayay waxay tageen Ataliya; 26 meeshaasna waxay uga
dhoofeen Antiyokh, taasoo ahayd meeshii iyaga lagaga ammaana geliyey nimcadii
Ilaah shuqulkii ay sameeyeen aawadiis. 27 Oo markay yimaadeen oo kiniisaddii isu
ururiyeen waxay uga warrameen waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey oo dhan iyo
siduu albaabka iimaanka ugu furay dadkii aan Yuhuudda ahayn. 28 Markaasay wakhti
aan yarayn xertii la joogeen.

15

Masiixiyiinta Aan Yuhuudda Ahayn Iyo Sharciga Muuse

1 Niman Yahuudiya ka yimid ayaa walaalihii wax baray iyagoo leh, Haddaan caadada
Muuse laydinku gudin, badbaadi kari maysaan. 2 Oo markii Bawlos iyo Barnabas
wax aan yarayn kula murmeen oo ku su'aaleen iyaga, ayaa walaalihii waxay doorteen
Bawlos iyo Barnabas iyo kuwo kale oo iyaga ka mid ah inay Yeruusaalem aadaan
oo ay u tagaan rasuulladii iyo waayeelladii inay su'aashan kala hadlaan. 3 Sidaas
daraaddeed iyagoo kiniisaddu soo sagootiday, waxay sii dhex mareen Foynike iyo
Samaariya, iyagoo ka warramaya sidii dadkii aan Yuhuudda ahayn u soo jeesteen;
waxayna aad uga farxiyeen walaalihii oo dhan. 4 Oo markay Yeruusaalem yimaadeen,
ayaa kiniisaddii iyo rasuulladii iyo waayeelladiiba soo dhoweeyeen, markaasay waxay
uga warrameen waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey oo dhan. 5 Laakiin waxaa kacay

kuwo dariiqadii Farrisiinta ahaa oo rumaysnaa, kuwaasoo leh, Waa in la gudo iyaga, oo
lagu amro inay sharciga Muuse xajiyaan.

Shirka Yeruusaalem

6 Haddaba rasuulladii iyo waayeelladii baa ururay inay xaajadan ka tashadaan. 7 Oo
kolkay wax badan su'aaleenna, Butros baa istaagay oo ku yidhi iyagii,
Walaalayaalow, waad og tihiin in maalmo hore Ilaah dhexdiinna ka doortay in dadka
aan Yuhuudda ahayn ay afkayga ereygii injiilka ka maqlaan oo ay rumaystaan. 8 Oo
Ilaaha qalbiga garta ayaa u markhaati furay iyaga, wuxuuna iyaga siiyey Ruuxa Qudu-
uska ah siduu innagana inoo siiyey; 9 oo inama kala soocin innaga iyo iyaga, laakiin
qalbiyadooda rumaysad buu ku nadiifiyey. 10 Haddaba maxaad Ilaah u jirrabaysaan
inaad *harqood qoorta xerta saartaan, kaasoo innaga iyo awowayaasheen aynaan
qaadi karin? 11 Laakiin waxaan rumaysan nahay inaynu ku badbaadi doonno nimcadii
Rabbi Ciise siday ugu badbaadi doonaan.
12 Dadkii badnaa oo dhammu way wada aamuseen; wayna dhegaysteen Barnabas iyo
Bawlos markay uga warramayeen intay ahaayeen calaamooyinkii iyo yaababkii Ilaah
gacantooda ku sameeyey dadka aan Yuhuudda ahayn dhexdooda. 13 Kolkay aamuseen
dabadeed ayaa Yacquub u jawaabay, isagoo leh,
14 Walaalayaalow, i dhegaysta, Simecoon waa ka warramay sidii Ilaah markii ugu
horraysay u soo booqday dadka aan Yuhuudda ahayn inuu dad uga soo bixiyo iyaga
magiciisa aawadiis. 15 Taasuna waxay raacsan tahay hadalladii nebiyada; siday ugu
qoran tahay,
16 Waxyaalahaas dabadeed waan soo noqon doonaa,
Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa taambuuggii Daa'uud oo dhacay;
Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa jajabkiisa,
Waanan taagi doonaa;
17 Si nimankii hadhay ay Rabbiga u doondoonaan,
Iyo quruumaha oo dhan oo magacayga loogu yeedho,
18 Taas waxaa yidhi Rabbiga waxyaalahaas muujiyey tan iyo bilowgii dunida.
19 Sidaas daraaddeed taladaydu waxay tahay inaynaan dhibin kuwa ka mid ah dadka
aan Yuhuudda ahayn oo Ilaah u jeestay; 20 laakiin inaynu u qorno iyagii inay ka
fogaadaan wasakhnimada sanamyada, iyo sinada, iyo waxa la ceejiyo, iyo dhiigga.
21 Maxaa yeelay, tan iyo qarniyadii hore waxaa Muuse magaalo walba ku leeyahay
kuwa dadka ku wacdiya waxa isaga ku saabsan, oo sabti walba sunagogyadaa laga
akhriyaa.

Warqaddii Loo Diray Masiixiyiintii Aan Yuhuudda Ahayn

22 Kolkaasay la wanaagsanaatay rasuulladii iyo waayeelladii iyo kiniisaddii oo dhan
inay iska dhex doortaan niman ay Antiyokh ula diraan Bawlos iyo Barnabas, kuwaas oo
ahaa Yuudas oo la odhan jiray Barsabaas iyo Silas oo ahaa niman madax ah walaalaha
dhexdooda. 23 Markaasay qoreen oo iyagii la direen warqad leh, Annagoo ah rasuullada
iyo walaalaha waayeellada ah waxaannu soo salaamaynaa walaalaha ka mid ah dadka
aan Yuhuudda ahayn oo jooga Antiyokh iyo Suuriya iyo Kilikiya. 24 Waxaannu maqallay
in kuwo annaga naga tegey hadallo idinku dhibeen, nafihiinnana rogayeen, kuwaasoo
aannan u amrin; 25 sidaas daraaddeed waxaa nala wanaagsanaatay, annagoo isku qalbi
noqonnay, inaannu soo dooranno niman aannu idiinla soo dirno gacaliyayaashayadii
Barnabas iyo Bawlos, 26 kuwaasoo ah niman naftooda u biimeeyey magicii Rab-
bigeenna Ciise Masiix aawadiis. 27 Sidaas aawadeed waxaannu soo dirnay Yuudas iyo
Silas kuwaasoo iyaguna afka idiinka sheegi doona waxyaalahaas oo kale. 28 Waxaa
la wanaagsanaatay Ruuxa Quduuska ah iyo annagaba inaannan idin saarin culaab

---

* **15:10** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

ka weyn waxyaalahan waajibka ah. 29 Waa inaad ka fogaataan waxa sanamyada loo
sadqeeyo, iyo dhiig, iyo waxa la ceejiyo, iyo sinada. Kuwaas haddaad iska dhawrtaan
si wanaagsan baad yeeli doontaan. Nabadgelyo.

30 Sidaas daraaddeed, kolkii la diray ayay waxay yimaadeen Antiyokh; oo markay
dadkii badnaa isu ururiyeen dabadeed waxay u dhiibeen warqaddii. 31 Markay
akhriyeenna ayay waanadii ku farxeen. 32 Yuudas iyo Silas, iyagoo qudhooduna nebiyo
ahaa, ayay hadallo badan walaalihii ku waaniyeen oo ku xoogeeyeen. 33 Oo markay
muddo joogeen dabadeed ayaa walaalihii nabad ugu direen kuwii iyagii u soo diray.
34 Laakiin waxaa Silas la wanaagsanaatay inuu meeshaas sii joogo. 35 Laakiin Bawlos
iyo Barnabas ayaa Antiyokh sii joogay, oo waxay kuwo badan oo kale la barayeen oo
kula wacdiyeyeen ereyga Rabbiga.

Bawlos Iyo Barnabas Way Kala Tageen

36 Maalmo dabadeed Bawlos ayaa wuxuu Barnabas ku yidhi, Hadda aynu ku noqonno
oo booqanno walaalaha jooga magaalo kasta oo aynu ereyga Rabbiga ku wacdinnay
inaan soo aragno siday yihiin. 37 Barnabas wuxuu doonayay inay kaxaystaan Yooxanaa
oo la odhan jiray Markos. 38 Laakiin Bawlos waxaa la wanaagsanaatay inayan kaxaysan
isaga kaasoo iyaga kaga tegey Bamfuliya oo aan shuqulkii iyaga u raacin. 39 Waxaa
dhacay khilaaf weyn; sidaas daraaddeed way kala tageen, markaasaa Barnabas kax-
aystay Markos, oo wuxuu u dhoofay Qubrus; 40 laakiin Bawlos wuxuu doortay Silas,
markaasuu baxay isagoo ay walaalihii ku ammaana gelinayaan nimcadii Ilaah. 41 Oo
wuxuu dhex maray Suuriya iyo Kilikiya isagoo kiniisadihii xoogaynaya.

16

Timoteyos Baa Bawlos Raacay

1 Oo wuxuu kaloo yimid Derbe iyo Lustara; oo bal eega, halkaas waxaa joogay
nin xer ah oo la odhan jiray Timoteyos, oo ahaa Yahuudiyad rumaysan wiilkeed,
aabbihiise wuxuu ahaa Gariig. 2 Isagana walaalihii Lustara iyo Ikoniyon joogay baa
u marag furay. 3 Bawlos wuxuu doonayay inuu isagu raaco; markaasuu waday oo
guday, Yuhuudda meelahaas joogtay darteed; maxaa yeelay, kulligood way wada
ogaayeen in aabbihiis uu Gariig ahaa. 4 Oo intay magaalooyinka dhex marayeen, waxay
u dhiibeen amarradii rasuulladii iyo waayeelladii Yeruusaalem joogay soo amreen,
inay dhawraan. 5 Haddaba kiniisadihii iimaankay ku xoogoobeen, oo maalin kastaba
tiradoodu waa kordhaysay.

Bawlos Ayaa Riyo Wax Ku Arkay

6 Markaasay waxay dhex mareen dhulka Farugiya iyo Galatiya iyagoo Ruuxa Qudu-
uska ahu u diiday inay ereyga kaga dhex hadlaan Aasiya, 7 oo markay Musiya
u dhowaadeen waxay isku dayeen inay Bituniya galaan; laakiin Ruuxa Ciise uma
oggolaan; 8 markaasay soo dhaafeen Musiya oo waxay yimaadeen Taroo'as. 9 Oo
habeennimo ayaa Bawlos wax riyo ku arkay. Waxaa taagnaa nin reer Makedoniya
ah isagoo ka baryaya oo leh, Makedoniya kaalay oo na caawi. 10 Oo markuu riyadii
arkay dabadeed markiiba waxaannu doonnay inaannu Makedoniya tagno, taasoo nala
noqotay in Ilaah noogu yeedhay inaannu iyaga injiilka ku wacdinno.

Bawlos Wuxuu U Gudbay Makedoniya

11 Haddaba ayaannu Taroo'as ka dhoofnay, oo waxaannu toos u aadnay Samotraki,
maalintii xigtayna waxaannu nimid Ne'abolis; 12 markaasaannu meeshaas ka tagnay,
oo waxaannu aadnay Filiboy, taas oo ah magaalomadaxda reer Makedoniya, oo ay
reer Rooma u taliyaan, magaaladaas waxaannu joognay dhawr maalmood. 13 Maalintii

sabtida ahayd ayaannu iridda ka baxnay, oo waxaannu tagnay webi dhinaciis, mee-
shaas oo aannu u malaynay meel lagu tukado; markaasaannu fadhiisannay, oo
waxaannu la hadallay dumarkii urursanaa. [14] Oo naag Ludiya la odhan jiray, oo
dhar guduudan iibin jirtay, oo magaalada Tu'ateyra ka iman jirtay, oo Ilaah caabudi
jirtay baa na maqashay; taasoo Rabbigu qalbigeeda furay inay dhegaysato waxyaalihii
Bawlos ku hadlay. [15] Oo markii la baabtiisay iyada iyo dadkii gurigeeda, ayay naga
bariday iyadoo leh. Haddaad qiyaasaysaan inaan Rabbiga aamin u ahay, gurigayga
kaalaya oo jooga. Waana na yeelsiisay.

[16] Oo waxaa dhacday, markii aannu u sii soconnay meeshii lagu tukan jiray, in ay naga
hor timid gabadh jinni wax sheega qabtaa, taasoo waxsheegiddeeda faa'iido badan ugu
keeni jirtay sayidyadeeda. [17] Taasaa Bawlos iyo annaga na soo raacday, wayna qaylisay
iyadoo leh, Nimankanu waa addoommadii Ilaaha ugu sarreeya, kuwaasoo idinku
wacdiyaya jidka badbaadada. [18] Sidaasna maalmo badan ayay yeelaysay. Laakiin
Bawlos oo ka xumaaday ayaa u jeestay oo jinnigii ku yidhi, Magaca Ciise Masiix ayaan
kugu amrayaa inaad iyada ka soo baxdid. Markaasuu saacaddiiba ka soo baxay.

Bawlos Iyo Silas Waa La Xabbisay, Markaasaa La Bixiyey

[19] Laakiin sayidyadeedii, markay arkeen in rajadii faa'iidadoodu dhammaatay, ayay
Bawlos iyo Silas qabteen, oo waxay u jiideen suuqa, taliyayaasha hortooda, [20] oo
markay xaakinnadana u keeneen, waxay yidhaahdeen, Nimankanu iyagoo Yuhuud ah
ayay si weyn magaaladayada u dhibayaan, [21] oo waxay na barayaan caadooyin aan
noo xalaal ahayn inaannu aqbalno oo yeelno annagoo reer Rooma ah. [22] Markaasaa
dadkii badnaa ku wada kaceen; oo xaakinnadiina dharkoodii bay ka jeexeen, waxayna
ku amreen in la uleeyo. [23] Oo markay ulo badan ku dhufteen, ayay xabsiga ku rideen
iyagoo ku amraya xabsihayihii inuu aad u ilaaliyo; [24] isaguna markuu amar caynkaas
ah helay, wuxuu iyagii ku riday xabsigii ugu hooseeyey, cagahoodana qori buu aad
ugu xidhay. [25] Laakiin abbaaraha habeenbadhka Bawlos iyo Silas ayaa tukanayay oo
Ilaah gabay ku ammaanayay, maxaabiistuna way dhegaysanayeen; [26] oo filanla'aan
waxaa dhacay dhulgariir weyn, sidaas darteed aasaaskii xabsigu waa ruxmay; oo
markiiba albaabbadii oo dhammu waa wada furmeen; mid walbana silsiladihiisii waa
ka furmeen. [27] Xabsihayihiina markuu hurdada ka toosay oo arkay albaabbadii xabsiga
oo wada furmay, ayuu seeftiisii la baxay oo ku dhowaaday inuu isdilo, maxaa yeelay,
wuxuu u malaynayay maxaabiistii inay baxsatay. [28] Laakiin Bawlos baa cod weyn
ku qayliyey isagoo leh, Waxba ha isyeelin; maxaa yeelay, kulligayo halkaannu wada
joognaa. [29] Markaasuu cid u diray siraaddo, oo gudaha ku booday isagoo baqdin la
gargariiraya, oo wuxuu ku hor dhacay Bawlos iyo Silas, [30] markaasuu dibadda u soo
saaray, oo ku yidhi, Sayidyadow, maxaa igu waajib ah inaan yeelo inaan ku badbaado?
[31] Kolkaasay ku yidhaahdeen, Rumayso Rabbi Ciise, waadna badbaadi doontaa, adiga
iyo dadka gurigaaguba. [32] Oo ereyga Rabbiga ayay kula hadleen isaga iyo kuwii
gurigiisa joogay oo dhan. [33] Markaasuu wakhtiga habeenka qudhiisa iyagii kaxeeyey oo
nabrahoodii ka maydhay; oo markiiba waa la baabtiisay isagii iyo dadkiisii oo dhanba.
[34] Haddaba gurigiisuu iyagii keenay oo cunto hor dhigay. Isagoo Ilaah rumaysanna
ayuu aad ula farxay kuwii gurigiisa joogay oo dhan.

[35] Laakiin kolkii ay maalin noqotay ayaa xaakinnadii waxay direen saraakiishii oo
leh, Nimankaas sii daa. [36] Markaasaa xabsihayihii hadalladaas u sheegay Bawlos, oo
wuxuu ku yidhi, Xaakinnadii baa amar soo diray in laydin sii daayo; haddaba soo baxa
oo nabad ku taga. [37] Laakiin Bawlos baa wuxuu iyagii ku yidhi, Caddaan bay noogu
garaaceen annagoo aan nala xukumin oo ah niman reer Rooma, oo waxayna nagu
rideen xabsi; imminkana ma qarsoodii bay nooga saarayaan? Sidaas ma aha; laakiin
iyaga qudhoodu ha yimaadeen oo dibadda ha noo saareen. [38] Haddaba saraakiishii

baa hadalladaas u sheegay xaakinnadii; oo kolkay maqleen inay reer Rooma yihiin
ayay baqeen. [39] Markaasay yimaadeen oo cafi ka baryeen; oo kolkay dibadda u soo
saareenna, waxay weyddiisteen inay magaalada ka tagaan. [40] Oo markay xabsigii
ka soo baxeen waxay galeen gurigii Ludiya, oo kolkay walaalihii arkeenna ayay
dhiirigeliyeen oo ka tageen.

17

Bawlos Oo Tesaloniika Jooga

[1] Haddaba markay sii dhex mareen Amfibolis iyo Abollooniya ayay waxay yimaadeen
Tesaloniika meeshaas oo sunagogga Yuhuuddu ahaa; [2] oo Bawlos sidii caadadiisu
ahayd, ayuu iyagii u galay, oo saddex sabtiyoodna ayuu Qorniinka kala hadlay, [3] isagoo
caddaynaya oo muujinaya inay waajib ahayd in Masiixu silco oo ka soo sara kaco
kuwii dhintay, wuxuuna yidhi, Ciisahan aan idinku wacdiyey waa Masiixa. [4] Oo waxaa
la rumaysiiyey oo Bawlos iyo Silas isku daray qaar iyaga ka mid ah oo ahaa Gariig
fara badan oo cibaadaysan iyo dumarka madaxda ah oo aan fara yarayn. [5] Laakiin
Yuhuuddii oo ka masayrsan ayaa nimanka suuqa ka soo kaxaysatay kuwo shar leh,
urur bayna isu keeneen, oo magaaladii bay buuq ka dhigeen; oo markay gurigii
Yasoon weerareen ayay waxay dooneen inay iyagii dadka u soo saaraan. [6] Oo markay
waayeen, ayay Yasoon iyo kuwo walaalo ah ku hor jiideen taliyayaashii magaalada
iyagoo ku qaylinaya oo leh, Kuwii dunida rogay ayaa halkanna yimid, [7] iyagoo uu
Yasoon martiggeliyey; kuwaas oo dhanna waxay falaan wax ka gees ah amarrada
Kaysar, iyagoo leh, Waxaa jira boqor kale oo Ciise ah. [8] Markaasay dhib geliyeen dadkii
badnaa iyo taliyayaashii magaalada oo waxyaalahaas maqlay. [9] Oo kolkay Yasoon iyo
kuwii kale dammiin ka qaadeen, ayay sii daayeen.

Bawlos Oo Beroya Jooga

[10] Oo markiiba walaalihii waxay habeennimo Bawlos iyo Silas u direen Beroya,
kuwaas oo kolkay meeshaas yimaadeen galay sunagogga Yuhuudda. [11] Haddaba
kuwaasu waa ka sharaf badnaayeen kuwii Tesaloniika joogay, maxaa yeelay, ereygay
aqbaleen iyagoo xiiso weyn u qaba oo maalin kasta baadhaya Qorniinka inay hub-
sadaan waxyaalahaasi inay sidaas yihiin iyo in kale. [12] Sidaas darteed kuwa badan
oo iyaga ka mid ah baa rumaystay iyo dumar Gariig ah oo sharaf leh iyo niman aan
fara yarayn. [13] Laakiin kolkii Yuhuuddii Tesaloniika joogtay ogaatay in Bawlos ereyga
Ilaah Beroya ku wacdiyey, ayay meeshaasna yimaadeen oo qas iyo dhib geliyeen dadkii
badnaa. [14] Markaasaa walaalihii kolkiiba Bawlos u direen inuu tago ilaa badda; Silas
iyo Timoteyosna halkaasay weli joogeen. [15] Laakiin kuwii Bawlos ambabbixiyey waxay
isagii keeneen ilaa Ateenay; markaasay ka tageen iyagoo Silas iyo Timoteyos amar u
qaadaya inay degdeg u yimaadaan.

Bawlos Oo Ateenay Jooga

[16] Haddaba Bawlos intuu Ateenay ku sugayay iyagii, ruuxiisu waa kacay markuu
arkay magaalada oo sanamyo ka buuxaan. [17] Saas daraaddeed ayuu Yuhuuddii iyo
nimankii cibaadaysnaa kula xaajooday sunagogga, suuqa dhexdiisana ayuu maalin
walba kula xaajooday kuwii kula kulmayba. [18] Waxaana la kulmay isagii kuwo ka mid
ah faylosuufiinta Ebikuriyiin iyo Istoo'ikiin ah. Qaar baa waxay yidhaahdeen, Ninkan
dawdarka ihi muxuu odhan doonaa? Qaar kalena waxay yidhaahdeen, Wuxuu u eg
yahay nin ilaahyo qalaad wax ka sheega; maxaa yeelay, wuxuu dadkii ku wacdiyey
Ciise iyo sarakicidda. [19] Markaasay isagii qabteen, oo waxay u kaxeeyeen Are'obagos
iyagoo ku leh, Ma ogaan karnaa waxay tahay waxbariddan cusub oo aad ku hadlaysid?
[20] Waayo, waxaad dhegahayaga maqashiisaa waxyaalo qalaad. Sidaa darteed wax-
aannu doonaynaa inaannu ogaanno waxyaalahanu waxay yihiin. [21] (Haddaba reer

Ateenay oo dhammi iyo dadkii qalaad oo halkaas degganaa, wakhtigooda wax kale
kuma ay dhaafin inay sheegaan ama maqlaan wax cusub mooyaane.)

Wacdigii Bawlos Markuu Are'obagos Dhex Taagnaa

22 Markaasaa Bawlos oo Are'obagos dhex taagan wuxuu yidhi, Nimankiinan reer
Ateenay ahow, wax kasta waxaan idinku garanayaa inaad tihiin kuwo ilaahyada ka
cabsada. 23 Waayo, markaan soo socday oo aan arkay waxyaalaha aad caabuddaan
waxaan soo arkay oo kale meel allabari oo lagu qoray, Waxaa leh ilaah aan la
oqoon. Haddaba waxaad oqoonla'aanta ku caabuddaan ayaan wax idiinka sheegayaa.
24 Ilaaha sameeyey dunida iyo waxyaalaha ku jira oo dhanba, oo ah Rabbiga samada iyo
dhulka, ma deggana macbudyo gacmo lagu sameeyey, 25 gacmo dadna looguma adeego
sidii isagoo wax u baahan, maxaa yeelay, dhammaan isagaa siiya nolosha iyo neefta
iyo wax walbaba; 26 oo quruun kasta oo bini-aadmi ah ayuu isaga mid dhigay inay
dunida dusheeda oo dhan degganaadaan isagoo gooyay xilliyaduu hore u diyaarshay
iyo xadadka degmooyinkooda; 27 inay Ilaah doondoonaan, in hadday suurtowdo ay
haabhaabtaan oo ay helaan isaga, in kastoo uusan ka fogayn midkeen kasta; 28 maxaa
yeelay, isagaynu ku nool nahay, kuna soconnaa, kuna jirnaa; sidaasoo kuwo ka mid
ah gabayayaashiinnu ay yidhaahdeen, Weliba innaguna waxaynu nahay farcankiisa.
29 Haddaba innagoo ah Ilaah farcankiis waa inaynaan ka fikirin in Ilaahnimadu ay
la mid tahay dahab ama lacag ama dhagax oo lagu xardhay sancada iyo farsamada
dadka. 30 Haddaba wakhtiyadii oqoonla'aanta Ilaah baa dhaafay, laakiin hadda wuxuu
dadka ku amrayaa in dhammaantood meel kastaba ha joogeene ay soo toobadkeenaan;
31 maxaa yeelay, wuxuu dhigay maalin uu dunida si xaq ah ugu xukumi doono ninkuu
doortay, taasoo uu dhammaan ugu caddeeyey sarakicidda uu isagii ka soo sara kiciyey
kuwii dhintay.

32 Haddaba kolkay maqleen wax ku saabsan ka soo sarakicidda kuwii dhintay, qaar
waa ku qosleen, laakiin qaar kale waxay yidhaahdeen, Mar kale ayaannu waxan kaa
maqli doonnaa. 33 Haddaba Bawlos waa ka dhex tegey iyagii. 34 Laakiin niman baa
raacay isagii oo rumaystay; kuwaasoo ay ka mid ahaayeen Diyonusiyos ki Are'obagos,
iyo haweenay la odhan jiray Damaris, iyo kuwo kale oo la socdayba.

18

Bawlos Oo Korintos Jooga

1 Waxyaalahaas dabadeed Ateenay ayuu ka tegey, oo wuxuu yimid Korintos.
2 Meeshaasna wuxuu ka helay Yuhuudi Akula la odhan jiray, oo reer Bontos ah, oo mar
dhow haweenaydiisa Bariskilla kala yimid Itaaliya, maxaa yeelay, Kalawdiyos baa ku
amray Yuhuudda oo dhan inay Rooma ka tagaan; wuuna u yimid iyagii. 3 Isaguna la
shuqul buu ahaa, sidaas darteed ayuu ula joogay iyagii, wayna shaqeeyeen; waayo,
xagga shuqulkooda waxay ahaayeen taambuug-sameeyayaal. 4 Oo wuxuu sabti walba
sunagogga kula doodi jiray oo soo jeedin jiray Yuhuud iyo Gariigba.

5 Laakiin markii Silas iyo Timoteyos Makedoniya ka yimaadeen, hadalka ayaa
haystay Bawlos isagoo Yuhuudda hortooda ka sheegaya in Ciise yahay Masiixa. 6 Oo
markay is hor taageen oo caytameen, isagu dharkiisuu hurgufay oo ku yidhi iyagii,
Dhiiggiinnu madaxiinna ha dul ahaado; anigu nadiif baan ahay, hadda ka dib waxaan
u tegi doonaa dadka aan Yuhuudda ahayn. 7 Markaasuu meeshaas ka tegey, oo wuxuu
galay gurigii ninka Tiitos Yuustos la odhan jiray, kaasoo Ilaah caabudi jiray, oo gurigiisu
ku xigay sunagogga. 8 Markaasaa Kirisbos oo sunagogga u sarreeyey baa Rabbiga
rumaystay, isaga iyo kuwii gurigiisa oo dhanba; kuwo badan oo reer Korintos ahna
ayaa markay maqleen rumaystay, oo waa la baabtiisay. 9 Haddaba Rabbiga ayaa wuxuu
Bawlos habeennimo riyo ku yidhi, Ha cabsanin, laakiin hadal, hana aamusin; 10 maxaa

yeelay, anaa kula jooga, ninnana kuma dhici doono inuu wax ku yeelo, waayo, dad
badan baan magaaladan ku leeyahay. 11 Meeshaasna sannad iyo lix bilood ayuu joogay,
oo wuxuu dhexdooda barayay ereyga Ilaah.

Galliyo Iyo Bawlos

12 Laakiin kolkii Galliyo ahaa taliyaha Akhaya, Yuhuuddii oo isku qalbi ah baa ku
kacday Bawlos, oo waxay hor keeneen kursigii xukumaadda iyagoo leh, 13 Ninkanu
wuxuu dadka yeelsiiyaa inay Ilaah u caabudaan si sharciga ka gees ah. 14 Laakiin
kolkii Bawlos u dhowaa inuu afkiisa kala qaado ayaa Galliyo Yuhuuddii ku yidhi,
Kuwiinnan Yuhuudda ahow, xaajadii hadday tahay xaqdarro ama xumaan shar ah,
sababtaas waan idiinku dulqaadan lahaa; 15 laakiin hadday yihiin su'aalo ku saabsan
hadallo iyo magacyo iyo sharcigiinna, idinka qudhiinnu fiiriya, maxaa yeelay, anigu
dooni maayo inaan waxyaalahaas xaakin u ahaado. 16 Markaasuu iyagii ka eryay
kursigii xukumaadda. 17 Kolkaasay kulligood waxay qabteen Sostenees oo sunagogga
u sarreeyey, wayna ku garaaceen isagii kursigii xukumaadda hortiisa. Galliyona dan
kama gelin waxyaalahaas.

Bawlos Baa Suuriya Ku Noqday

18 Markaasaa Bawlos maalmo badan sii joogay, dabadeed ayuu walaalihii ka tegey,
oo wuxuu u dhoofay Suuriya, isagoo ay la socdaan Bariskilla iyo Akula, wuxuuna
Kenekhreya hore ugu xiirtay madaxa, maxaa yeelay, nidar buu galay. 19 Markaasay
waxay yimaadeen Efesos, oo halkaasuu iyagii kaga tegey; laakiin isagu wuxuu galay
sunagogga oo la dooday Yuhuuddii. 20 Oo markay weyddiisteen inuu wakhti ka
sii dheer joogo, ma uu oggolaan; 21 laakiin markuu ka tegey ayuu ku yidhi, Mar
kalaan idiin soo noqon doonaa haddii Ilaah doonayo, markaasuu Efesos ka dhoofay.
22 Oo markuu Kaysariya ku soo degay, ayuu wuxuu u aaday oo salaamay kiniisadda,
markaasuu Antiyokh aaday. 23 Markuu intii mudda ah meeshaas joogayna, wuu ka
tegey, markaasuu meel meel u sii dhex maray dalalka Galatiya iyo Farugiya isagoo xertii
adkaynaya.

Abolloos Oo Efesos Jooga

24 Haddaba waxaa Efesos yimid Yuhuudi Abolloos la odhan jiray oo reer Iskanderiya
ahaa, oo wuxuu ahaa nin hadalyaqaan ah, oo Qorniinka garasho xoog leh u leh.
25 Ninkaas jidka Rabbiga hore baa loo baray; oo isagoo ruuxa ku kulul ayuu ku hadlay oo
hagaag u baray waxyaalihii Ciise ku saabsanaa, isagoo garanaya baabtiiskii Yooxanaa
oo keliya; 26 oo wuxuu bilaabay inuu geesinimo kaga dhex hadlo sunagogga. Laakiin
Bariskilla iyo Akula, markay maqleen isagii, ayay kaxaysteen, kolkaasay aad ugu sii
caddeeyeen jidka Ilaah. 27 Oo markuu damcay inuu u sii dhaafo Akhaya, ayaa walaalihii
dhiiro geliyeen, oo waxay xerta u qoreen inay soo dhoweeyaan isagii; markuu yimidna
aad buu u caawiyey iyagii, kuwaasoo nimco ku rumaystay, 28 maxaa yeelay, si xoog leh
ayuu Yuhuuddii u garansiiyey oo caddaan ugu tusay Qorniinka in Ciise yahay Masiixa.

19

Yooxanaa Baabtiisaha Xertiisii Oo Efesos Joogta

1 Haddaba waxaa dhacay, markii Abolloos Korintos joogay, in Bawlos oo soo dhex
maray waddanka sare yimid Efesos, oo halkaas wuxuu kula kulmay kuwo xer ah.
2 Markaasuu ku yidhi iyagii, Ruuxa Quduuska ah ma hesheen markaad rumaysateen?
Kolkaasay ku yidhaahdeen, Maya, maba aannu maqlin in Ruuxa Quduuska ahi jiro
iyo in kale. 3 Markaasuu ku yidhi, Haddaba maxaa laydinku baabtiisay? Oo waxay
ku yidhaahdeen, Baabtiiskii Yooxanaa. 4 Bawlosna wuxuu ku yidhi, Yooxanaa wuxuu
dadka ku baabtiisay baabtiiska toobadda, isagoo dadkii ku leh, Waa inaad rumaysataan

kan iga daba iman doona, isagoo ula jeeda Ciise. 5 Oo markay waxaas maqleen, waxaa
iyagii lagu baabtiisay Rabbi Ciise magiciisa. 6 Markii Bawlos gacmaha dul saarayna
ayaa Ruuxa Quduuska ahu ku soo degay iyagii; markaasay afaf kale ku hadleen oo ay
wax sii sheegeen; 7 nimankii oo dhanna waxay ahaayeen abbaaraha laba iyo toban.

Bawlos Oo Efesos Jooga

8 Haddaba sunagogga ayuu galay, oo meeshaas ayuu saddex bilood geesinimo kaga
dhex hadlay, isagoo dadka la doodaya oo u soo jeedinaya waxyaalo ku saabsan boqor-
tooyada Ilaah. 9 Laakiin qaarkood markay madax adkaadeen oo caasiyoobeen, iyagoo
xumaan kaga hadlaya Jidka dadkii badnaa hortooda, ayuu iyagii ka tegey oo xertii ka
soo soocay, oo maalin walba ayuu dad kula doodi jiray iskoolka Turannos. 10 Taasuna
laba sannadood ay socotay, si dadkii Aasiya degganaa, oo Yuhuud iyo Gariigba lahaa,
ay u wada maqleen ereyga Rabbiga.
11 Ilaahna wuxuu gacmaha Bawlos ku sameeyey cajaa'ibyo khaas ah, 12 sidaas
aawadeedna waxaa jidhkiisa kuwii bukay looga keenay marooyin yaryar ama macaw-
iso, markaasaa cudurradii iyagii daayeen, jinniyadiina waa ka baxeen. 13 Laakiin
kuwo Yuhuudda wareegi jirtay ka mid ah oo jinniyosaarayaal ah baa waxay ku talo
jireen inay kuwii jinniyada qabay ka dul yidhaahdaan magaca Rabbi Ciise, iyagoo
leh, Waxaan idinku dhaarinayaa Ciisaha Bawlos dadka ku wacdiyo. 14 Waxaa jiray
oo sidaas sameeyey toddoba wiil oo Iskeba dhalay, kaasoo ahaa wadaad sare oo
Yuhuudi ah. 15 Markaasaa jinnigii u jawaabay oo ku yidhi iyagii, Ciise ayaan garanayaa,
Bawlosna waan aqaan, idinkuse yaad tihiin? 16 Haddaba ninkii jinniga qabay baa ku
booday iyagii, wuuna ka xoog badiyey kulligood, oo ka adkaaday, sidaas darteed ayay
gurigaas ka carareen, iyagoo qaawan oo dhaawacan. 17 Markaasaa waxaa taas wada
ogaaday Yuhuuddii iyo Gariigtii oo dhan oo Efesos joogtay; baqdinna waa wada gashay
dhammaantood, magaca Rabbi Ciisena waa la weyneeyey. 18 Markaasaa qaar badan oo
rumaystay yimaadeen iyagoo qiranaya oo caddaysanaya falimahooda. 19 Kuwii sixir
fali jirayna qaarkood intay kitaabbadoodii ururiyeen ayay dadka hortooda ku wada
gubeen; wayna tiriyeen qiimadooda, oo waxay arkeen inay ahayd konton kun oo gogo'
oo lacag ah. 20 Sidaasaa ereygii Rabbigu xoog ugu batay oo u adkaaday.

Wixii Bawlos Ku Talo Jiray

21 Haddaba markii waxyaalahaasu dhammaadeen ayaa Bawlos ruuxiisa kula talo
jiray inuu Yeruusaalem tago markuu Makedoniya iyo Akhaya sii dhex maray dabadeed,
isagoo leh, Markaan meeshaas tago dabadeed, waa inaan Roomana arko. 22 Markaasuu
wuxuu Makedoniya u diray laba ka mid ah kuwii isaga u adeegi jiray oo ahaa Timoteyos
iyo Erastos, isaga qudhiisuse wuxuu ku hadhay Aasiya intii muddo ah.

Rabshad Baa Efesos Ka Dhacday

23 Haddaba waxaa wakhtigaas kacday rabshad aan yarayn oo ku saabsan Jidka.
24 Maxaa yeelay, ninkoo Deemeetriyos la odhan jiray oo lacagtume ahaa, oo macbudyo
yaryar oo Di'ana lacag ka samayn jiray, wuxuu sancaawiyadii u keeni jiray faa'iido aan
yarayn; 25 kuwaasoo uu isla soo ururiyey raggii la shuqul ahaa isagoo ku leh, Niman
yahow, waad og tihiin inaynu shuqulkan ka helno hodantinimadeenna. 26 Waxaad
arkaysaan oo aad maqlaysaan in Bawloskanu sasabay oo jeediyey dad badan, oo aan
kuwii Efesos oo keliya ahayn, laakiin kuwii joogay Aasiya badidood, isagoo leh, Ilaahyo
gacmo lagu sameeyo, ilaahyo ma aha. 27 Khatar uma aha shuqulkeenna oo keliya in
la quudhsado, laakiin waxay khatar u tahay oo kale in macbudka ilaahadda weyn
oo Di'ana la fududaysto, weynaanteedana laga baabbi'iyo, taasoo Aasiya oo dhan iyo
duniduba ay wada caabudaan.
28 Oo markay taas maqleen, aad bay u cadhoodeen, wayna dhawaaqeen iyagoo leh,
Waxaa weyn Di'anada reer Efesos. 29 Magaaladii oo dhammuna waa wada qasnayd;

waxayna qabsadeen Gayos iyo Aristarkhos oo ahaa niman reer Makedoniya oo la soc-
daali jiray Bawlos, markaasay iyagoo isku wada qalbi ah te'atradii ku yaaceen. 30 Kolkii
Bawlos damcay inuu dadkii dhex galo, xertii uma ay oggolaan isagii. 31 Haddaba qaar
ka mid ah madaxda Aasiya oo saaxiibbo u ahaa isagii ayaa u soo cid diray, oo waxay
ka baryeen inuusan isku biimayn te'atradii. 32 Haddaba qaar wax bay ku qayliyeen,
qaar kalena wax kalay ku qayliyeen, maxaa yeelay, ururkii waa qasnaa, badidooduna
ma ay garanayn waxay isugu yimaadeen. 33 Markaasay Aleksanderos ka soo saareen
dadkii badnaa isagoo ay Yuhuuddii hore u soo tuurayaan. Markaasaa Aleksanderos
gacan taagay, oo wuxuu damci lahaa inuu af isku daafaco dadka hortiisa. 34 Laakiin
kolkay garteen inuu Yuhuudi yahay ayay dhammaan intii laba saacadood ah isku cod
ku qayliyeen iyagoo leh, Waxaa weyn Di'anada reer Efesos.

35 Markuu karaanigii magaaladu aamusiiyey dadkii badnaa, ayuu ku yidhi, Ni-
mankiinan reer Efesosow, ninkee baan oqoon in magaalada Efesos ay tahay ta ilaalisa
macbudka Di'anada weyn iyo sanamkii Yubiter ka soo dhacay? 36 Waxyaalahaasu
waa wax aan la dafiri karin, sidaas daraaddeed waxaa idinku waajib ah inaad xasil-
loonaataan oo aydnaan samayn wax qamaam ah. 37 Waayo, waxaad halkan keenteen
nimankan iyagoo aan ahayn kuwo macbudyo dhaca ama kuwo caaya ilaahaddeenna.
38 Sidaas daraaddeed haddii Deemeetriyos iyo kuwa la shuqul ah ay nin wax ku
haystaan, maxkamadahu waa furan yihiin, xaakinnona waa jiraan; haddaba ha is-
dacweeyaan. 39 Laakiin haddii aad doonaysaan wax ku saabsan axwaal kale, waxaa
lagu gar gooyn doonaa ururkii sharciga. 40 Haddaba waxaa khatar inoo ah in laynagu
ashtakeeyo rabshaddii maanta aawadeed, iyadoo aan sababu u jirin; taasoo aynaan
kari doonin inaynu wax ka sheegno buuqan. 41 Oo goortuu waxyaalahaas ku hadlay
dabadeed ayuu ururkii kala diray.

20

Bawlos Oo Jooga Makedoniya Iyo Dalka Gariigta Iyo Taroo'as

1 Markii rabshaddii dhammaatay dabadeed Bawlos ayaa xertii u cid diray oo dhiir-
rigeliyey, markaasuu nabadgelyeeyey oo baxay inuu Makedoniya tago. 2 Oo kolkuu
meelahaas sii dhex maray oo uu hadal badan ku dhiirrigeliyey iyagii, ayuu wuxuu
yimid dalka Gariigta. 3 Oo markuu saddex bilood meeshaas joogay, oo Yuhuuddu
shirqool u dhigtay, markuu u dhowaa inuu Suuriya u dhoofo, ayuu wuxuu goostay
inuu Makedoniya ku soo dhex noqdo. 4 Waxaana isagii ilaa Aasiya sii raacay Soobater
ina Burhus oo reer Beroya ah, iyo Aristarkhos iyo Sekundos oo reer Tesaloniika ah, iyo
Gayos oo reer Derbe ah, iyo Timoteyos, iyo Tukhikos iyo Torofimos oo reer Aasiya ah.
5 Laakiin kuwaasu mar horay tageen oo waxay nagu sugayeen Taroo'as. 6 Maalmihii
Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn dabadeed waxaannu ka dhoofnay Filiboy, oo shan
maalmood ayaan iyagii ugu nimid Taroo'as; taasoo aannu toddoba maalmood joognay.

Ninkii Dhallinyarada Ahaa Oo Yutukhos La Odhan Jiray

7 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka markaannu isugu nimid inaannu kibis
jejebinno, ayaa Bawlos la hadlay iyagii, isagoo ku talo jira inuu maalinta dambe tago,
hadalkiina ilaa habeenbadhkii ayuu sii dheereeyey. 8 Siraaddo badan baa ka baxayay
qowladda sare oo aannu ku urursanayn. 9 Waxaana daaqadda fadhiyey nin dhallinyaro
ah oo la odhan jiray Yutukhos, isagoo hurdo weyn la dhacay; oo intii Bawlos weli
hadalkii sii dheeraynayay ayaa wiilkii oo aad u hurdaysan dabaqaddii saddexaad ka
soo dhacay, oo isagoo meyd ah baa la qaaday. 10 Markaasaa Bawlos hoos u soo degay oo
ku dul dhacay isagii, waana isku duubay, isagoo leh, Ha buuqina; maxaa yeelay, naftii
waa ku jirtaa. 11 Oo markuu dusha aadayna oo kibis jejebiyey oo cunay oo wakhti dheer

la hadlay iyagii, ilaa waagii beryay, ayuu markaas ka tegey. 12 Wiilkiina way keeneen
isagoo nool, si aan yarayn baana loo qalbi qaboojiyey iyagii.

Dhoofkii Ay U Dhoofeen Mileetos

13 Laakiin annagoo ka hor marayna, waxaannu aadnay doonnida, oo Asos u dhoof-
nay, meeshaasoo aannu doonaynay inaannu Bawlos ka qaadno; maxaa yeelay, sidaa-
suu kula ballamay isagoo ku talo jiray inuu lugeeyo. 14 Oo kolkuu Asos nagula kulmay,
waannu soo qaadnay, oo waxaannu nimid Mituleenee. 15 Markaasaannu halkaas
ka dhoofnay, oo waxaannu maalintii dambe nimid meel ka soo hor jeedda Khiyos;
maalintii kalena waxaannu gaadhnay Samos; maalintii ku xigtayna waxaannu nimid
Mileetos. 16 Maxaa yeelay, Bawlos wuxuu goostay inuu Efesos dhaafo, inuusan wakhti
Aasiya ku lumin; waayo, wuxuu ku degdegsanaa hadday u suurtowdo inuu maalintii
Bentekoste Yeruusaalem yimaado.

Hadalkii Bawlos Kula Hadlay Waayeelladii Efesos Ka Yimid Markuu Ka Tegayay

17 Haddaba Mileetos wuxuu cid uga diray Efesos, waana u yeedhay waayeelladii
kiniisadda. 18 Markay u yimaadeenna wuxuu iyagii ku yidhi,

Idinka qudhiinnuba waad garanaysaan sidii aan wakhtiga oo dhan idinkula joogay
tan iyo maalintii iigu horraysay oo aan Aasiya cag saaray, 19 anigoo Rabbiga ugu adee-
gaya is-hoosaysiin oo dhan, iyo ilmo, iyo jirrabaaddaha igu dhacay markii Yuhuuddu
sirqoollada ii dhigtay; 20 iyo sidii aanan waxba idiinkala hadhin wixii idiin faa'iido
lahaa inaan idiin sheego oo caddaan idinku baro guri ilaa guri, 21 anigoo Yuhuudda iyo
Gariigta labadoodaba uga warramaya si ay Ilaah ugu toobadkeenaan oo ay u aaminaan
Rabbigeenna Ciise Masiix. 22 Hadda bal eega, Yeruusaalem baan tegayaa anoo Ruuxa
ku xidhan oo aan garanaynin waxyaalaha halkaas igaga dhici doona; 23 in Ruuxa
Quduuska ahi magaalo kasta iigu markhaati furo mooyaane, isagoo leh, Waxaa ku
sugaya silsilado iyo dhibaatooyin. 24 Laakiin naftayda uma xisaabo sidii mid qiimo ila
leh, si aan u dhammeeyo tartankayga iyo shuqulkii aan Rabbi Ciise ka helay inaan u
markhaati furo injiilkii nimcadii Ilaah.

25 Hadda, bal eega, waxaan ogahay in dhammaantiin oo aan ku dhex wareegi jiray
oo aan boqortooyada ku wacdiyi jiray aydnaan mar dambe wejigayga arki doonin.
26 Sidaas daraaddeed waxaan maanta idiinku warramayaa inaan daahir ka ahay dadka
oo dhan dhiiggiisa. 27 Maxaa yeelay, dib ugama noqon inaan talada Ilaah oo dhan
idiin sheego. 28 Qudhiinnu isjira, idahana jira, kuwaasoo Ruuxa Quduuska ahu idiinka
dhigay beldaajiyayaal inaad daajisaan kiniisadda Ilaah oo uu dhiiggiisa ku iibsaday.
29 Waxaan ogahay markaan tago dabadeed inay idin dhex geli doonaan uubatooyin
xunxun iyagoo aan idaha wax ka reebaynin; 30 oo waxaa idinka dhex kici doona niman
waxyaalo qalqalloocan ku hadlaya inay xertii u jiitaan xaggooda. 31 Sidaas darteed, soo
jeeda, idinkoo xusuusanaya in intii saddex sannadood ah aanan ka joogsan inaan mid
kasta habeen iyo maalinba waaniyo anigoo ilmaynaya.

32 Imminka waxaan idinku ammaano gelinayaa Ilaah iyo ereyga nimcadiisa kaasoo
kara inuu idin dhiso oo dhaxal idinka dhex siiyo kuwa quduus laga dhigay oo dhan.
33 Ma aan damcin ninna lacagtiis, ama dahabkiis, ama dharkiis. 34 Idinka qudhiinnu
waad og tihiin inay gacmahanu u adeegeen waxaannu u baahnayn aniga iyo kuwii ila
joogayba. 35 Wax walba waan idin tusay si ay waajib idiinku tahay, idinkoo sidaas oo
kale u hawshoonaya, inaad caawisaan kuwa itaalka yar, oo aad xusuusataan ereyadii
Rabbi Ciise siduu isaga qudhiisu yidhi, In wax la helo, waxaa ka barako badan in wax
la bixiyo.

36 Markuu waxaas ku hadlay dabadeed ayuu jilba joogsaday oo la tukaday dham-
maantood. 37 Markaasay kulligood aad u wada ooyeen, oo Bawlos qoorta kaga dhaceen

oo dhunkadeen, 38 iyagoo sida badan ka caloolxun hadalkuu ku hadlay oo ahaa inayan
mar dambe wejigiisa arki doonin. Markaasay sii ambabbixiyeen isagii ilaa doonnidii.

21

Bawlos Baa Ka Tegey Mileetos Oo Wuxuu U Dhoofay Turos

1 Oo waxaa dhacday, markaannu iyagii ka tagnay oo dhoofnay dabadeed, inaannu
toos u nimid Koos, maalintii dambena waxaannu nimid Rodos, meeshaasna waxaannu
ka aadnay Batara; 2 oo markaannu helnay doonni Foynike u sii dhaafaysa ayaannu
fuulnay oo ku dhoofnay. 3 Oo kolkii Qubrus noo muuqatay, ayaannu dhinaca bidixda
ka marnay oo u dhoofnay Suuriya, oo waxaannu ku degnay Turos, maxaa yeelay,
meeshaasaa doonnidu shixnaddeedii ku dejin lahayd. 4 Oo markaannu xertii ka
helnay, ayaannu meeshaas joognay toddoba maalmood; oo kuwaasu waxay Ruuxa
ugu sheegeen Bawlos inaanu Yeruusaalem cag saarin. 5 Oo markii maalmahaasu
noo dhammaadeen ayaannu ka tagnay oo sii soconnay; oo dhammaantood, iyaga iyo
dumarkoodii iyo carruurtoodiiba, ayay na sii ambabbixiyeen ilaa magaalada dibad-
deeda; markaasaannu xeebta ku jilba joogsannay oo tukannay, 6 oo isnabadgelyaynay;
kolkaasaannu doonnidii fuulnay, iyaguse guryahoodii bay ku noqdeen.

Bawlos Oo Kaysariya Tegey

7 Oo markii dhoofkii aannu Turos ka soo dhoofnay noo dhammaaday, waxaannu
nimid Botolemays; markaasaannu walaalihii soo salaannay oo maalin la joognay iyagii.
8 Maalintii dambena waannu ka tagnay, oo waxaannu nimid Kaysariya; markaasaannu
galnay gurigii Filibos oo ahaa kii wax wacdiyi jiray oo toddobadii ka mid ahaa, oo
isagaannu la joognay. 9 Ninkanu wuxuu lahaa afar gabdhood oo bikrado ah oo wax
sheegi jiray. 10 Kolkaannu maalmo badan meeshaas joognay, waxaa Yahuudiya ka
yimid nebi la odhan jiray Agabos. 11 Oo markuu noo yimid ayuu qaatay Bawlos dhex-
xidhkiisii oo ku xidhxidhay gacmihiisii iyo cagihiisii isagoo leh, Ruuxa Quduuska ahu
sidaasuu leeyahay, Yuhuudda Yeruusaalem joogtaa sidaasay u xidhi doonaan ninka
dhex-xidhkan leh, oo waxay isagii u gacangelin doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn.
12 Annaga iyo kuwii meeshaas joogayba, markaannu waxyaalahaas maqalnay, wax-
aannu isagii ka barinnay inuusan Yeruusaalem tegin. 13 Markaasaa Bawlos u jawaabay
oo ku yidhi, Maxaad samaynaysaan oo aad u ooyaysaan oo ii qalbi jebinaysaan? Maxaa
yeelay, diyaar uma ihi inaan xidhnaado oo keliya, laakiinse waxaan u diyaarahay inaan
Yeruusaalem ku dhinto magaca Rabbi Ciise aawadiis. 14 Oo markii la yeelsiin waayay,
waannu iska daynay, oo waxaannu nidhi, Rabbiga doonistiisu ha noqoto.

Bawlos Oo Yeruusaalem Tegey

15 Maalmahaas dabadeedna, alaabtayadii baannu diyaarsannay, oo waxaannu tag-
nay Yeruusaalem. 16 Oo waxaa na raacay qaar ka mid ahaa xerta Kaysariya iyagoo wada
mid Manasoon la odhan jiray oo reer Qubrus ahaa oo xertii hore ka mid ahaa, kaasoo
aannu u hoyan lahayn. 17 Markaannu Yeruusaalem nimidna walaalihii farxad bay nagu
soo dhoweeyeen.

Bawlos Wuxuu Isku Dayay Inuu Masiixiyiintii Yuhuudda Ahayd La Heshiiyo

18 Maalintii ku xigtayna Bawlos oo nala socda ayaannu waxaannu u tagnay Yacquub;
waayeelladii oo dhammuna way joogeen. 19 Markuu iyagii salaamay dabadeedna,
mid mid buu ugu sheegay waxyaalihii Ilaah dadka aan Yuhuudda ahayn dhexdooda
kaga sameeyey shuqulkiisa. 20 Iyaguna, kolkay taas maqleen, ayay Ilaah ammaaneen;
oo waxay ku yidhaahdeen isagii, Walaalow, waad aragtaa intay yihiin kumanyaalka
rumaystay oo Yuhuudda ku dhex jira; kulligoodna sharcigay ku kulul yihiin. 21 Iyagana
waa loo sheegay wax kugu saabsan inaad Yuhuudda quruumaha ku dhex jirta bar-
tid inay Muuse ka tagaan adigoo u sheegaya inaanay carruurtooda gudin oo aanay

caadooyinka ku socon. [22] Haddaba waa maxay? Way wada maqli doonaan inaad timid.
[23] Sidaas darteed waxaannu kuu sheegayno yeel. Waxaa nala jooga afar nin oo nidar
galay; [24] kuwaas kaxee oo isla daahiri oo kharashka iyaga ka bixi inay madaxa xiirtaan;
markaasay dhammaan waxay wada ogaan doonaan inaanay waxba ahayn waxyaalihii
lagaa sheegay, laakiin inaad adiga qudhaadu si hagaagsan u socotid oo aad sharciga
dhawrtid. [25] Laakiin wax ku saabsan dadkii aan Yuhuudda ahayn oo rumaystay
ayaannu qornay, annagoo ku amrayna inay iska ilaaliyaan waxa sanamyada loo
sadqeeyo, iyo dhiigga, iyo waxa la ceejiyo, iyo sinada. [26] Markaasaa Bawlos nimankii
kaxeeyey, oo maalintii dambena intuu iyagii isla daahiriyey ayuu macbudka galay,
isagoo caddaynaya maalmihii isdaahirinta dhammaadkoodii, ilaa intii sadqada loo
sadqeeyey mid kasta oo iyagii ka mid ahaa.

Rabshad Baa Yeruusaalem Ka Dhacday, Oo Bawlos Waa La Xidhay

[27] Oo kolkii toddobadii maalmood u dhowayd inay dhammaadaan ayaa Yuhuuddii
Aasiya ka timid isagii macbudka ku aragtay, markaasay dadkii oo dhan kiciyeen, wayna
qabteen isagii, [28] iyagoo qaylinaya oo leh, Nimankii reer binu Israa'iilow, na caawiya.
Kanu waa ninka bara dadka oo dhan oo meel kasta jooga inay ka gees noqdaan dadka
iyo sharciga iyo meeshan. Weliba wuxuu macbudka keenay dad Gariig ah, meeshan
quduuska ahna xaaraan buu ka dhigay. [29] Maxaa yeelay, mar hore waxay magaalada
kula arkeen Torofimos oo reer Efesos ahaa, kaasoo ay u maleeyeen in Bawlos macbudka
keenay. [30] Markaasaa magaaladii oo dhammu kacday, dadkuna waa isku soo yaacay;
kolkaasay Bawlos qabteen oo macbudka ka jiideen; oo markiiba albaabbadii waa la
xidhay. [31] Markay damceen inay isagii dilaan ayaa war u yimid sirkaalkii ka sarreeyey
ciidankii in Yeruusaalem oo dhan rabshaysan tahay. [32] Markaasuu wuxuu watay
askar iyo kuwo boqol askari u taliya, hoos buuna u soo orday; iyaguna, markay
arkeen sirkaalkii sare iyo askartii, ayay Bawlos garaacidda ka daayeen. [33] Markaasaa
sirkaalkii sare ku soo dhowaaday oo qabtay isagii, oo wuxuu ku amray in lagu xidho
laba silsiladood; waana weyddiiyey ninkuu yahay iyo wuxuu sameeyey. [34] Qaar
waxay ku qayliyeen wax, qaarna wax kale, dadkii badnaa dhexdiis, oo markuu runtii
garan kari waayay rabshaddii aawadeed ayuu ku amray in qalcaddii la geeyo. [35] Oo
markii Bawlos sallaankii fuulay, waxaa dhacay in askartii kor u qaadday isagii dadkii
badnaa xooggooda aawadiis, [36] waayo, dadkii faraha badnaa waa daba socday, iyagoo
qaylinaya oo leh, Naga fogeeya.

[37] Markay u dhowayd in Bawlos qalcaddii la keeno ayuu sirkaalkii sare ku yidhi, Ma
ii suurtowdaa inaan wax ku idhaahdo? Markaasuu ku yidhi, Af Gariig ma taqaan?
[38] Haddana miyaanad ahayn Masrigii maalmahan hortoodii rabshad kiciyey oo afarta
kun oo nin oo dhiigqabayaal ah cidlada u kaxeeyey? [39] Laakiin Bawlos wuxuu ku yidhi,
Anigu waxaan ahay nin Yuhuudi ah oo reer Tarsos ah taasoo Kilikiya ku taal, oo waxaan
ahay magaalo aan yarayn waddanigeed. Waxaan kaa baryayaa inaad ii fasaxdid inaan
dadka la hadlo. [40] Oo kolkuu fasaxayna, Bawlos isagoo sallaankii taagan, ayuu dadkii
gacan u taagay; oo markii aad loo aamusay, ayuu af Cibraaniga kula hadlay iyagii,
isagoo leh,

22

Hadalkii Bawlos Kula Hadlay Yuhuuddii
(Fal. 9:1-19; 26:12-18)

[1] Walaalayaal iyo aabbayaalow, maqla isdaafacidda aan imminka idiin sheegayo.
[2] Kolkay maqleen inuu af Cibraaniga kula hadlay, ayay sidii hore ka sii aamuseen.
Markaasuu ku yidhi,

3 Waxaan ahay nin Yuhuudi ah oo ku dhashay Tarsos oo ku taal Kilikiya, laakiin ma-
gaaladan baa laygu koriyey anoo Gamalii'eel hoostiisa wax laygu baray sidii caadadii
adkayd oo sharcigii awowayaasheen, anigoo Ilaah qiiro u leh sida aad dhammaantiin
maanta tihiin. 4 Jidkanna waan silcin jiray tan iyo dhimasho, anigoo xidhaya oo xabsiga
geeynaya rag iyo dumarba. 5 Sidatan ayay iigu markhaati furayaan wadaadka sare
iyo waayeelladii oo dhammuba, kuwaasoo aan warqado uga helay walaalaha, oo aan
Dimishaq u sodcaalay inaan kuwa halkaas joogayna, iyagoo xidhxidhan, Yeruusaalem
keeno si loo ciqaabo.

6 Oo waxaa dhacday, intaan sodcaalayay oo Dimishaq u soo dhowaanayay, iyadoo
duhur ah, in dhaqsiba iftiin weyn oo samada ka yimid hareerahayga ka iftiimay.
7 Markaasaan dhulka ku dhacay, oo waxaan maqlay cod igu leh, Sawlosow, Sawlosow,
maxaad ii silcinaysaa? 8 Markaasaan u jawaabay oo ku idhi, Yaad tahay, Sayidow?
Markaasuu igu yidhi, Waxaan ahay Ciisaha reer Naasared oo aad silcinaysid. 9 Oo
kuwii ila joogayna runtii waxay arkeen iftiinkii, laakiin ma ay maqlin kii ila hadlay
codkiisii. 10 Markaasaan ku idhi, Maxaan sameeyaa, Rabbiyow? Kolkaasaa Rabbigu
igu yidhi, Kac oo Dimishaq gal; meeshaasaana laguugu sheegi doonaa waxa ku saabsan
waxyaalihii lagu amray inaad samaysid oo dhan. 11 Markaan waxba arki waayay
dhalaalkii iftiinka aawadiis, kuwii ila joogay ayaa gacanta igu hagay oo waxaan imid
Dimishaq.

12 Oo mid la odhan jiray Ananiyas, oo nin cibaadaysan ahaa sida sharcigu leeyahay,
oo ahaa mid Yuhuuddii halkaas joogtay oo dhanba marag wanaagsan u furtay, 13 ayaa
ii yimid oo iskay ag taagay isagoo igu leh, Walaal Sawlosow, araggaaga hel. Oo
saacaddiiba waan arkay isagii. 14 Markaasuu igu yidhi, Ilaaha awowayaasheen ayaa
ku doortay inaad doonistiisa ogaatid, iyo inaad Kan Xaqa ah aragtid oo aad afkiisa cod
ka maqashid. 15 Maxaa yeelay, dadka oo dhan hortiisa waxaad isaga uga markhaati
furaysaa waxaad aragtay oo aad maqashay. 16 Haddaba maxaad u sugaysaa? Kac ha
lagu baabtiiso, oo dembiyadaada iska maydh, adoo magiciisa ku baryaya.

17 Oo waxaa dhacday, markaan Yeruusaalem ku soo noqday dabadeed, intaan
macbudka ku tukanayay, inaan riyooday, 18 oo waxaan arkay isagoo igu leh, Degdeg,
oo dhaqso Yeruusaalem uga bax; maxaa yeelay, markhaatigaad ii furaysid kaama ay
aqbali doonaan. 19 Markaasaan idhi, Rabbiyow, iyaga qudhoodu way og yihiin inaan
xidhxidhay oo aan sunagog walba ku garaacay kuwa ku rumaystay; 20 oo markii la
daadshay dhiigga Istefanos oo ahaa markhaatigaaga, aniguna waan ag taagnaa oo u
oggolaanayay oo haynayay kuwii isagii dilay dharkoodii. 21 Markaasuu igu yidhi, Tag,
maxaa yeelay, waxaan kuu dirayaa meel fog inaad dadka aan Yuhuudda ahayn ugu
tagtid.

Bawlos Wuxuu Isku Sheegay Waddani Reer Rooma

22 Wayna dhegaysteen ilaa hadalkaas; markaasay codkoodii sare u qaadeen iyagoo
leh, Dhulka ka fogee ninka caynkan ah, maxaa yeelay, ma qummana inuu noolaado.
23 Oo markay qaylinayeen oo dharka iska xoorayeen oo siigo hawada ku tuurayeen,
24 ayaa sirkaalkii sare wuxuu amray in isagii qalcaddii la soo geliyo, oo wuxuu u sheegay
in karbaash lagu imtixaamo si uu ku ogaado sababtii ay sidaas ugu qaylinayeen isagii.
25 Oo markay suumanka ku xidheen dabadeed ayaa Bawlos wuxuu ku yidhi boqol-u-
taliyihii oo ag taagnaa, Ma qaynuun baa inaad karbaashtaan nin reer Rooma ah oo
aan la xukumin? 26 Markii boqol-u-taliyihii taas maqlayna, wuxuu u tegey sirkaalkii
sare oo u sheegay, isagoo leh, Maxaad samaynaysaa? Waayo, ninkanu waa nin reer
Rooma ah. 27 Markaasaa sirkaalkii sare u yimid oo ku yidhi isagii, Ii sheeg, ma nin reer
Rooma ah baad tahay? Markaasuu yidhi, Haah. 28 Kolkaasaa sirkaalkii sare u jawaabay
oo ku yidhi, Waddaninimadan waxaan siistay lacag badan. Laakiin Bawlos wuxuu

ku yidhi, Anigu reer Rooma ayaan u dhashay. [29] Haddaba kuwii doonayay inay isagii
imtixaamaan markiiba way ka tageen, xataa sirkaalkii sarena waa cabsaday markuu
ogaaday inuu yahay reer Rooma, maxaa yeelay, wuu xidhay.

Bawlos Baa Iskaga Daafacay Shirka Hortiisa

[30] Laakiin maalintii dambe, isagoo doonaya inuu hubsado waxa Yuhuuddu ku
dacwaysay, ayuu isagii furay, oo wuxuu wadaaddadii sare iyo shirka oo dhan ku amray
inay isu yimaadaan, markaasuu Bawlos hoos u keenay oo soo hor taagay iyagii.

23

[1] Markaasaa Bawlos shirka aad u fiiriyey oo ku yidhi, Walaalayaalow, ilaa maalintan
ayaan qalbi wanaagsan ku noolaa Ilaah hortiis. [2] Kolkaasaa wadaadkii sare oo
Ananiyas la odhan jiray ku amray kuwii ag taagnaa inay afka ku dhuftaan. [3] Markaasaa
Bawlos ku yidhi, Ilaah baa kugu dhufan doona, kaaga derbi caddaysanow; ma waxaad u
fadhidaa inaad sharciga igu xukuntid oo aad ku amartid in laygu dhufto si aan sharcigu
lahayn? [4] Markaasaa kuwii ag taagnaa waxay ku yidhaahdeen, Ilaah wadaadkiisa
sare miyaad caayaysaa? [5] Bawlosna wuxuu ku yidhi, Walaalayaalow, anigu ma aan
garanaynin inuu wadaadkii sare yahay; maxaa yeelay, waxaa qoran, Waa inaanad wax
shar ah kaga hadlin nin dadkaaga u taliya.

[6] Laakiin Bawlos markuu gartay in dadka qaarkiis Sadukiin yahay, qaarka kalena ay
Farrisiin yihiin, ayuu shirkii ka dhex qayliyey oo yidhi, Walaalayaalow, anigu waxaan
ahay Farrisi oo ah Farrisiinta wiilkood, oo wax ku saabsan rajada iyo sarakicidda
kuwii dhintay ayaa laygu xukumayaa. [7] Oo markuu sidaas yidhina, waxaa Farrisiintii
iyo Sadukiintii ka dhex dhacay muran, ururkiina waa kala qaybsamay. [8] Maxaa
yeelay, Sadukiintu waxay yidhaahdaan, Ma jiraan sarakicidda ama malaa'ig ama
ruuxba; laakiin Farrisiintu kulligoodba way qirtaan. [9] Markaasaa waxaa dhacay buuq
weyn, oo qaar ka mid ah culimmadii safka Farrisiinta ayaa istaagay iyagoo hadal ku
dagaallamaya oo leh, Ninkan wax shar ah kama helin; laakiin haddii ruux la hadlay
isagii ama malaa'ig la hadashay, Ilaah la dagaallami mayno. [10] Oo markii muran
weyni dhacay, ayaa sirkaalkii sare wuxuu ka cabsaday inay Bawlos kala jeexjeexaan,
markaasuu askartii ku amray inay hoos tagaan oo xoog isaga uga soo qaadaan dadka
dhexdiisa, oo ay qalcaddii keenaan.

[11] Haddaba habeenkii dambe Rabbiga ayaa is-ag taagay isagii oo ku yidhi, Kalsoonow,
maxaa yeelay, sidaad Yeruusaalem iigu markhaati furtay waa inaad Roomana iigu
markhaati furtid.

Yuhuuddu Shirqool Bay U Dhigeen Bawlos

[12] Oo markii ay maalin noqotayna, ayaa Yuhuuddii urur samaysteen oo nidar wada
galeen iyagoo leh, Waxba cuni mayno, waxbana cabbi mayno ilaa aan Bawlos dilno
mooyaane. [13] Kuwa isku dhaartayna waxay ka badnaayeen afartan. [14] Markaasay u
yimaadeen wadaaddadii sare iyo waayeelladii, oo waxay ku yidhaahdeen, Nidar weyn
ayaannu wada galnay, oo waxaannu isku dhaarsannay inaannan waxba dhadhamin
ilaa aannu Bawlos dilno. [15] Haddaba idinka iyo shirkuba waxaad sirkaalka sare
garansiisaan inuu isagii idiin keeno sidii idinkoo doonaya inaad aad u sii garataan
waxyaalaha ku saabsan isagii; annaguna, intuusan soo dhowaan, diyaar baannu nahay
inaannu dilno isagii.

[16] Laakiin Bawlos wiilkuu abtiga u ahaa wuxuu maqlay gaadmadoodii, markaasuu
yimid oo qalcaddii galay oo Bawlos u warramay. [17] Markaasaa Bawlos wuxuu u
yeedhay boqol-u-taliyayaashii midkood oo ku yidhi, Wiilkan u gee sirkaalka sare,
maxaa yeelay, war buu qabaa inuu u sheego. [18] Sidaas daraaddeed ayuu kaxeeyey oo u
geeyey sirkaalkii sare oo ku yidhi, Bawlos oo maxbuuska ah ayaa ii yeedhay, oo wuxuu

i weyddiistay inaan kuu keeno wiilka oo war qaba inuu kuu sheego. 19 Markaasaa
sirkaalkii sare gacanta ku qabtay isagii oo gees ula leexday oo gooni ahaan u weyddiiyey
isagoo leh, Waa maxay warkaad qabtaa inaad ii sheegtid? 20 Markaasuu ku yidhi,
Yuhuuddu waxay ku heshiiyeen inay kuu weyddiistaan inaad berrito Bawlos shirka
hor keentid sidii adigoo doonaya inaad u sii weyddiisatid wax ku saabsan isagii.
21 Haddaba yaanay ku oggolaysiin; maxaa yeelay, waxaa isagii gaadaya kuwa ka badan
afartan nin oo iyaga ka mid ah, kuwaasoo nidar galay inayan wax cunin, waxna
cabbin ilaa ay isaga dilaan; haddana diyaar bay yihiin, iyagoo ballanqaad kaa filanaya.
22 Haddaba sirkaalkii sare wiilkii buu iska diray isagoo ku amraya oo leh, Ninna ha u
sheegin inaad waxyaalahan ii muujisay.

Bawlos Waxaa Loo Diray Kaysariya

23 Markaasuu wuxuu u yeedhay laba ka mid ah boqol-u-taliyayaashii oo ku yidhi,
Waxaad diyaarisaan inay saddexda saacadood oo habeennimo tagaan ilaa Kaysariya
laba boqol oo askar ah iyo toddobaatan fardooley ah iyo laba boqol oo warmooley ah.
24 Wuxuu kaloo ku yidhi, Keena neefaf ay Bawlos fuuliyaan oo nabad isaga ugu geeya
taliye Feelikos. 25 Markaasuu qoray warqad sidan ah:

26 Kalawdiyos Lusiyas wuxuu salaamayaa taliyaha sharafka weyn leh oo Feelikos ah.
27 Markii Yuhuuddu qabatay ninkan oo ay u dhowaayeen inay dilaan, ayaan askar la
imid oo bixiyey, markaan ogaaday inuu reer Rooma yahay. 28 Anigoo doonaya inaan
ogaado sababtii ay ku dacwaynayeen, ayaan isagii shirkoodii hor keenay; 29 kaasoo
aan markaas gartay inay isaga ku dacweeyeen su'aalo ku saabsan sharcigooda, laakiin
inaan lagu ashtakayn wax uu ku istaahilo in la dilo ama in la xidho. 30 Haddaba markii
la ii sheegay in loo heshiiyey in ninkii la gaadi doono, ayaan dhaqso kuugu soo diray
isagii, anigoo ku amraya kuwii soo dacwaynayay inay hortaada ku dacweeyaan isaga.

31 Sidaas daraaddeed ayaa askartii, sidii lagu amray, Bawlos kaxeeyeen, oo habeen-
nimo keeneen Antibatris. 32 Laakiin maalintii dambe ayay fardooleydii daayeen inay
isaga sii raacaan, iyaguna waxay ku noqdeen qalcaddii; 33 kuwaasu markay Kaysariya
yimaadeen oo ay warqaddii u dhiibeen taliyaha, ayay Bawlos hor taageen isagii.
34 Markuu akhriyeyna, wuxuu weyddiiyey gobolkii uu ka yimid; oo kolkuu ogaaday
inuu Kilikiya ka yimid, 35 ayuu wuxuu ku yidhi, Waan maqli doonaa dacwadaada
markii kuwii ku dacwaynayay yimaadaan; markaasuu ku amray in lagu hayo gurigii
taliyaha.

24

Bawlos Waxaa Xukun Loo Hor Joojiyey Taliye Feelikos

1 Kolkaasaa shan maalmood dabadeed waxaa yimid Ananiyas oo ahaa wadaadkii
sare oo wata kuwo waayeellada ah iyo mid codkar ah oo Tertullos la odhan jiray; oo
waxay taliyihii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah. 2 Oo markii loo yeedhay ayaa
Tertullos wuxuu bilaabay inuu isagii dacweeyo, oo wuxuu yidhi,

Adiga daraaddaa waxaannu ku raaxaysannaa nabad badan, oo dhaqaalahaaga
aawadiisna xumaatooyinka waa laga hagaajiyaa quruuntan. 3 Annaguna si walba iyo
meel walba ayaannu ku aqbalnaa, adigan Feelikos ah oo sharafka weyn lahow, oo aad
iyo aad ayaannu ugu mahadnaqaynaa. 4 Laakiin si aanan kuu sii daalin, waxaan kaa
baryayaa inaad raxmaddaada nooga maqashid dhawr eray. 5 Maxaa yeelay, waxaannu
aragnay in ninkanu yahay nin baas oo fidmad ka dhex kiciya Yuhuudda dunida joogta
oo dhan, waana kan horgalaha u ah dariiqada Naasaraaniyiinta; 6 oo wuxuu aad ugu
dadaalay inuu macbudka nijaaseeyo; oo weliba annagu waan soo qabannay isagii, oo
waxaannu ku xukumi lahayn wax sharcigayaga ku saabsan. 7 Laakiin waxaa yimid
sirkaalkii sare oo Lusiyas la yidhaahdo, oo gacantayada xoog kaga baxshay isagii, 8 oo

wuxuu kuwii soo dacwaynayay ku amray inay hortaada yimaadaan. Isaga markaad
adiga qudhaadu imtixaantid waad ka ogaan kari doontaa waxyaalahan aannu isaga
ku dacwaynayno oo dhan. 9 Oo Yuhuuddiina way ku darmadeen dacwadii iyagoo
adkaynaya in waxyaalahaasu saas yihiin.

10 Oo markii taliyuhu u gacan haadiyey inuu hadlo, ayaa Bawlos u jawaabay oo
wuxuu yidhi.

Anigu waan ogahay inaad sannado badan quruuntan xaakin u ahayd, sababtaas
daraaddeed anigoo aad u faraxsan ayaan isdaafacayaa. 11 Adigu waad ogaan karaysaa
inayan laba iyo toban maalmood ka badnayn kolkii aan Yeruusaalem caabudidda u
tegey. 12 Anigoo qof la doodaya ama dad badan kicinaya laygama helin ama macbudka
ama sunagogyada ama magaalada. 13 Kuumana ay caddayn karaan waxyaalihii
ay imminka igu dacwaynayaan. 14 Laakiin tan baan kuu qiranayaa, inaan Ilaaha
awowayaashayo ugu adeego sida Jidka ay yidhaahdaan dariiqo bidcinimo ah, ani-
goo rumaysan waxyaalaha sharcigu leeyahay oo dhan iyo waxyaalaha lagu qoray
kitaabbadii nebiyada. 15 Oo waxaan xagga Ilaah ka rajaynayaa waxyaalaha ay kuwan
qudhooduba filanayaan, waana inay jiri doonto sarakicidda ay kuwa xaqa ah iyo kuwa
aan xaqa ahayn soo sara kici doonaan. 16 Tan ayaan ku dadaalayaa inaan had iyo goorba
qabo qalbi aan xumaan u keenin xagga Ilaah iyo xagga dadba. 17 Haddaba sannado
badan dabadeed ayaan waxaan u imid inaan quruuntayda u keeno sadaqooyin iyo qur-
baanno. 18 Markaan kuwaas keenayay ayay macbudka iga heleen, anigoo daahirsamay,
oo aan dad badan la joogin, oo aan buuq ku jirin; laakiin waxaa joogay kuwo Yuhuud
ah oo Aasiya ka yimid 19 kuwaasoo ay waajib ahayd inay halkan hortaada joogaan oo
ay i dacweeyaan haddii ay wax igu haystaan. 20 Haddii kalese nimankan qudhoodu
ha sheegeen xaqdarradii ay igu heleen markii aan shirka hor istaagay, 21 haddii ayan
ahayn codkan keliya oo aan ku dhawaaqay markaan iyaga dhex taagnaa oo idhi, Wax
ku saabsan sarakicidda kuwii dhintay ayaad maanta igu xukumaysaan.

Feelikos Baa Xaajadii Dib U Dhigay

22 Laakiin Feelikos oo aad u sii garanaya wax ku saabsan Jidka ayaa xaajadoodii
dib u dhigay oo yidhi, Kolkii sirkaalka sare oo Lusiyas ah yimaado ayaan xaajadiinna
dhammaan u garan doonaa. 23 Markaasuu boqol-u-taliyihii ku amray in la ilaaliyo
isagoo aan xidhnayn oo aan saaxiibbadiis laga joojin inay u adeegaan.

24 Laakiin dhawr maalmood dabadeed ayaa Feelikos yimid isagoo ay naagtiisa
Darusilla oo Yahuudiyad ahayd la socoto, oo wuxuu u cid dirsaday Bawlos, oo wuxuu
ka maqlay wax ku saabsan rumaysadkuu rumaystay Ciise Masiix. 25 Oo intuu kala
hadlayay xaqnimada iyo iscelinta iyo xukunka imanaya, ayaa Feelikos cabsaday oo u
jawaabay oo ku yidhi, Haatan iska tag; oo markaan wakhti wanaagsan helo ayaan kuu
yeedhan doonaa. 26 Wuxuu rajaynayay in Bawlos lacag siiyo isagii, sidaas daraaddeed
ayuu marar badan u soo cid diray oo la hadlay isagii.

27 Laakiin markii laba sannadood dhammaatay waxaa Feelikos jagadiisa qaatay
Borkiyos Feestos; Feelikosna isagoo doonaya inuu Yuhuuddii ka farxiyo ayuu Bawlos
daayay isagoo xidhan.

25

Bawlos Waxaa Xukun Loo Hor Joojiyey Feestos

1 Haddaba Feestos markuu soo galay gobolkii, ayuu saddex maalmood dabadeed
Kaysariya ka tegey, oo wuxuu aaday Yeruusaalem. 2 Markaasaa wadaaddadii sare
iyo raggii Yuhuudda u waaweynaa waxay isagii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah,
wayna baryeen 3 oo axsaan ka weyddiisteen inuu isaga Yeruusaalem u soo diro; iyagoo
shirqool u dhigaya inay jidka ku dilaan. 4 Habase yeeshee Feestos wuxuu ugu jawaabay

in Bawlos lagu dhawrayo Kaysariya, iyo in isaga qudhiisuba dhaqsiyo halkaas u
aadayo. 5 Oo wuxuu ku yidhi, Haddaba kuwa idinku jira oo amarka lahu aniga ha
ila tageen, oo haddii ninkaasu wax qallooc ah leeyahay, iyagu ha dacweeyeen isaga.
6 Oo markuu iyagii dhex joogay in aan ka badnayn siddeed ama toban maalmood, ayuu
wuxuu aaday Kaysariya, kolkaasuu maalintii dambe fadhiistay kursigii xukumaadda,
oo wuxuu amray in Bawlos la keeno. 7 Oo kolkuu yimid, Yuhuuddii Yeruusaalem
ka timid ayaa hareerihiisii soo istaagtay, oo waxay keeneen dacwooyin badan oo
waaweyn, oo ayan iyagu xaqiijin karin. 8 Markii Bawlos isdaafacayay, ayuu wuxuu
yidhi, Anigu innaba kuma dembaabin sharciga Yuhuudda ama macbudka iyo Kaysar
toona. 9 Laakiin Feestos isagoo doonaya inuu Yuhuudda kaga farxiyo, ayuu wuxuu ku
jawaabay oo Bawlos ku yidhi, Ma doonaysaa inaad Yeruusaalem tagto oo waxyaalahan
halkaas hortayda lagugu xukumo? 10 Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Anigu waxaan
hor taaganahay kursigii xukumaadda oo Kaysar; halkanay igu waajib tahay in laygu
xukumo. Anigu Yuhuudda innaba xumaan kuma aan samayn, sidaad aad ugu og
tahay. 11 Haddaba haddii aan xumaan falay oo aan galay wax dhimasho istaahila,
geeri diidi maayo; laakiin waxyaalahan ay kuwanu igu dacwaynayaan haddii aan wax
run ah lagu arag, ninna iima gacangelin karo iyaga. Waxaan u ashtakoonayaa Kaysar.
12 Markaasaa Feestos, markuu shirka la tashaday, ayuu wuxuu ku jawaabay, Kaysar
baad u ashtakootay; Kaysar baad u tegaysaa.

Agribba Iyo Bernikee

13 Haddaba kolkii dhawr maalmood la soo dhaafay ayaa waxaa Kaysariya yimid
oo Feestos soo salaamay boqor Agribba iyo Bernikee. 14 Oo kolkii ay maalmo badan
halkaas joogeen ayaa Feestos wuxuu boqorkii hor dhigay dacwadii Bawlos, oo wuxuu
ku yidhi, Waxaa jira nin Feelikos ka tegey isagoo maxbuus ah; 15 kaasoo waagii aan
Yeruusaalem joogay ay wadaaddadii sare iyo waayeelladii Yuhuuddu igu soo dacweey-
een iyagoo doonaya in la xukumo isagii. 16 Iyagii waxaan ugu jawaabay oo ku idhi, Ma
aha caadada reer Rooma in ninna xukumaad loo dhiibo intaan mudduciyaasha layska
hor keenin muddacalayga oo la siin fursad uu isaga daafaco xaalka lagu ashtakeeyey.
17 Haddaba markii ay halkan wada yimaadeen, anigu innaba siima aan raagin ee
maalintii dambe ayaan waxaan ku fadhiistay kursigii xukumaadda, oo waxaan amray
in ninka la keeno. 18 Laakiin markii ay mudduciyaashii istaageen, ma ay keenin innaba
wax xumaan ah oo u eg wixii aan filanayay; 19 laakiin waxay lahaayeen su'aalo isaga ka
gees ah oo ku saabsan diintooda iyo mid Ciise la odhan jiray oo dhintay, laakiin Bawlos
leeyahay inuu nool yahay. 20 Haddaba anigoo ka shakiyaya sidii aan waxyaalahan
u sii haybin lahaa, ayaan waxaan isagii weyddiistay bal inuu Yeruusaalem tegayo oo
meeshaas lagu xukumo waxyaalahan iyo in kale. 21 Laakiin markii Bawlos doonayay
in la sii hayo ilaa boqorku gar gooyo, waxaan amray in la sii hayo ilaa aan isaga Kaysar
u diro. 22 Markaasaa Agribba wuxuu Feestos ku yidhi, Aniguba waxaan jeclaan lahaa
inaan ninka maqlo. Markaasuu yidhi, Berritaad maqlaysaa.

23 Sidaas daraaddeed maalintii dambe ayaa Agribba iyo Bernikee waxay la yi-
maadeen bandhig weyn, oo waxay soo galeen maxkamaddii, iyaga iyo nimankii sare
iyo raggii magaalada ugu waaweynaa. Markaasaa Feestos wuxuu amray in Bawlos loo
keeno. 24 Markaasaa Feestos wuxuu yidhi, Boqor Agribba iyo ragga kale oo halkan nala
jooga oo dhammow, waxaad arkaysaan ninkan Yuhuudda badan oo dhammu ay iiga
soo cabteen Yeruusaalem iyo halkanba, iyagoo ku qaylinaya, Waajib ma aha in ninkanu
sii noolaado. 25 Laakiin waxaan ogaaday inuusan samayn innaba wax dhimasho
istaahila; oo isaga qudhiisuba wuxuu u ashtakooday boqorka, sidaas daraaddeed
waxaan goostay inaan isaga diro. 26 Haddaba anigu ma hayo wax xaqiiqa ah oo
ninkan ku saabsan oo aan sayidkayga u qoro. Sidaas daraaddeed ayaan isaga hortiinna

u keenay, iyo khusuusan adiga hortaada, boqor Agribbow, in kolkii loo imtixaamo
dabadeed aan helo wax aan qoro. [27] Waayo, waxay ila eg tahay caqliyaraan in maxbuus
la diro iyadoo aan aad loo xaqiijin wixii lagu ashtakeeyey.

26

Bawlos Oo Agribba Hortiisa Ka Hadlaya
(Fal. 22:6-16; 26:12-18)

[1] Markaasaa Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi, Waa laguu fasaxay inaad nafsaddaada
u hadashid. Kolkaasaa Bawlos gacantiisa fidiyey oo isdaafacay.

[2] Boqor Agribbow, waxaan isku tirinayaa mid faraxsan inaan maanta hortaada isaga
daafaco waxyaalihii ay Yuhuuddu igu soo dacweeyeen oo dhan; [3] maxaa yeelay, adigu
waxaad khusuusan xariif ku tahay caadooyinka iyo su'aalaha oo dhan oo Yuhuudda
dhex yaalla; haddaba waxaan kaa baryayaa inaad ii dulqaadatid oo aad i maqashid.
[4] Yuhuuddu dhammaantoodba tan iyo yaraantaydii way wada yaqaaniin camalka
noloshayda, taasoo bilowga aan kula dhex jiray quruuntayda oo aan Yeruusaalem la
joogay. [5] Haddii ay raalli ku yihiin inay ii marag furaan, iyaguba tan iyo horraantii
aqoon bay u lahaayeen sidii aan ugu dhaqmi jiray dariiqada diintayada ugu qiiro adag
anoo Farrisi ah. [6] Haddaba waxaan haatan halkan u taaganahay in la ii xukumo rajadii
ballankii Ilaah u qaaday awowayaashayo. [7] Oo laba iyo tobankayaga qabiilba waxay
Ilaah aad ugu adeegaan habeen iyo maalinba iyagoo rajaynaya in ay ballankaas helaan.
Haddaba boqorow, Yuhuuddu waxay igu ashtakeeyeen wax rajadaas ku saabsan!
[8] Haddii Ilaah kuwii dhintay soo sara kiciyo, bal maxaad ugu qaadataan wax aan la
rumaysan karin?

[9] Runtii aniga qudhayduba waxaan mooday inay waajib igu tahay inaan sameeyo
waxyaalo badan oo wada khilaafsan magaca Ciisaha reer Naasared. [10] Oo sidaasaan
ku sameeyey Yeruusaalem; weliba waxaan xabsi ku xidhay kuwo badan oo quduusiin
ah, anigoo amar ka wata wadaaddada sare, oo kolkii la dilayayba waan ku raacsanaa.
[11] Oo marar badan ayaan iyaga ku ciqaabay sunagogyada oo dhan, oo waxaan qasbay
inay caytamaan; oo intaan aad iyo aad ugu cadhooday, ayaan iyaga ku silciyey tan iyo
xataa magaalooyin ajanabi.

[12] Oo markaan Dimishaq u sodcaalayay, boqorow, anigoo wata amarkii iyo dard-
aarankii wadaaddada sare, [13] ayaan waxaan hadhkii arkay, intaan jidka marayay, iftiin
samada ka baxaya oo qorraxda ka sii dhalaal dheer, oo ka iftiimaya hareerahayga aniga
iyo kuwii ila socdayba. [14] Oo kolkii aannu dhammaantayo dhulka ku wada dhacnay,
ayaan maqlay cod afka Cibraaniga ku hadlaya oo igu leh, Sawlosow, Sawlosow, maxaad
ii silcinaysaa? Way kugu adag tahay inaad harraatidid wax ku muda. [15] Markaasaan
idhi, Yaad tahay Sayidow? Kolkaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi, Waxaan ahay Ci-
isaha aad silcinaysid. [16] Laakiin bal sara joogso, oo cagahaaga ku istaag; waayo,
sababtan aawadeed ayaan kuugu muuqday inaan kaaga dhigo midiidin iyo markhaati
waxyaalihii aad igu aragtay iyo waxyaalaha aan kuugu muuqan doonaba; [17] anigoo kaa
samatabbixinaya dadka iyo quruumaha aan kuu diri doonaba, [18] inaad indhahooda
furtid si ay gudcur uga soo jeestaan oo ay iftiinka ugu soo jeestaan, iyo inay ka soo
leexdaan xoogga Shayddaanka oo ay Ilaah u yimaadaan, inay helaan dembidhaaf oo
ay dhaxal la helaan kuwa quduus lagaga dhigay rumaysadka ay igu leeyihiin.

[19] Sidaas daraaddeed, boqor Agribbow, kuma aan caasiyoobin riyadii samada ka
timid; [20] laakiin waxaan horeba ugu sheegay kuwii joogay Dimishaq iyo Yeruusaalem
iyo dalka Yahuudiya oo dhan iyo weliba dadka aan Yuhuudda ahayn, inay toobad-
keenaan oo ay Ilaah u soo noqdaan, iyagoo samaynaya shuqullo toobad istaahila.
[21] Waxyaalahaas aawadood baa Yuhuuddu macbudka gudihiisa iigu qabteen, oo waxay
isku dayeen inay i dilaan. [22] Haddaba anigoo caawimaad ka helay xag Ilaah ayaan

waxaan ilaa maanta u taaganahay inaan marag furo oo aan u sheego yar iyo weynba,
anigoo aan innaba wax kale sheegayn wixii nebiyadii iyo Muuse ay sii sheegeen inay
ahaan doonaan mooyaane; 23 taasoo ah in Masiixu xanuunsan doono, iyo sida isagoo
ah kii kowaad oo kuwii dhintay ka soo sara kacay uu iftiin ugu naadin doono dadka iyo
quruumahaba. 24 Oo intuu saas isu daafacayay, ayaa Feestos cod weyn ku dhawaaqay
oo yidhi, Bawlosow, waad waalan tahay. Barashadaadii badnayd ayaa waalli kuu
beddeshay. 25 Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Feestoskii aad u sarreeyeyow, anigu ma aan
waalni, laakiin waxaan ku hadlayaa erayo run ah iyo feeyignaan. 26 Waayo, boqorka
aan ikhtiyaar ula hadlayaa wuu garanayaa waxyaalahan; waayo, anigu waxaan hubaa
inaan waxyaalahan midkoodna uusan isaga ka qarsoonayn; waayo, waxyaalahan
laguma samayn meel qarsoon. 27 Boqor Agribbow, nebiyadii ma rumaysan tahay?
Waan ogahay inaad rumaysan tahay. 28 Markaasaa Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi,
Wax yar baad igu oggolaysiinaysaa inaan Masiixi noqdo. 29 Kolkaasaa Bawlos wuxuu
yidhi, Waxaan Ilaah ka dooni lahaa in, haddii ay tahay wax yar iyo haddii ay tahay wax
badan, ayan ahayn adiga oo keliya, laakiin in, inta maanta i maqlaysaa oo dhammu, ay
wada noqdaan sida aan ahay oo kale, silsiladahan mooyaane.
30 Markaasaa boqorkii kacay iyo taliyihii iyo Bernikee iyo kuwii la fadhiyey oo
dhammu; 31 oo kolkii ay baxeen ayaa midba midkii kale la hadlay, oo waxay isku
yidhaahdeen, Ninkanu innaba ma uu samayn wax istaahila dhimasho iyo silsilado
toona. 32 Markaasaa Agribba wuxuu Feestos ku yidhi, Ninkan waa la sii dayn kari lahaa
haddii uusan Kaysar u ashtakoon.

27

Bawlos Wuxuu U Dhoofay Rooma, Markaasuu Kereetee U Dhoofay

1 Haddaba markii la goostay inaannu Itaaliya u dhoofo ayaa Bawlos iyo dhawr kale
oo maxaabiis ah waxaa loo dhiibay boqol-u-taliye magiciisa Yulyos la odhan jiray oo ka
tirsanaa ciidankii boqorka. 2 Oo waxaannu fuulnay doonni Adramuteyon ka timid oo
u dhoofaysay meelaha xeebta Aasiya ku yaal, markaasaannu dhoofnay oo waxaa nala
socday nin Aristarkhos la odhan jiray oo reer Makedoniya ahaa oo Tesaloniika ka yimid.
3 Oo maalintii dambe waxaannu nimid Siidoon; markaasaa Yulyos u naxariistay Bawlos
oo fasax u siiyey inuu saaxiibbadiis u tago oo uu dhaqaalo ka helo. 4 Oo haddana halkaas
waannu ka dhoofnay, oo waxaannu ka hoos marnay Qubrus, maxaa yeelay, dabayshu
waa na haysay. 5 Oo markii aannu ka gudubnay badda u dhow Kilikiya iyo Bamfuliya,
waxaannu nimid Mura oo ku taal Lukiya. 6 Oo halkaas boqol-u-taliyihii wuxuu ka
helay doonni Iskanderiya ka timid oo u dhoofaysa Itaaliya; markaasuu na fuushiiyey.
7 Oo kolkii aannu maalmo badan aayar soconaynay, waxaannu dhib ku nimid Kinidos
horteeda, oo dabayshii ayaa noo diiday inaan hore u sii soconno, kolkaasaannu ka hoos
marnay Kereetee oo ka hor jeedda Salmoonee. 8 Oo markii aannu dhib ku dhaafnay,
waxaannu nimid meel magaceeda la yidhaahdo Marsooyin Wanaagsan oo u dhow
magaalada Lasaya.

Melita Buu U Dhoofay. Duufaan Baa Dhacay Oo Doonnidii Waa Burburtay

9 Markii wakhti badanu dhammaaday, oo haatan dhoofku halis ahaa, maxaa yeelay,
Soonkii goor horaa la soo dhaafay, ayaa Bawlos waaniyey iyagii, 10 oo wuxuu ku yidhi,
Niman yahow, waxay ila tahay in dhoofkanu lahaan doono waxyeello iyo khasaaro
badan, umana ahaan doonaan shixnadda iyo doonnida oo keliya, laakiin xataa nafa-
heennu khatar bay ku sugan yihiin. 11 Laakiin boqol-u-taliyihii wuxuu dhegaystay
hadalkii naakhudihii iyo ninkii doonnida lahaa intuu dhegaysan lahaa waxyaalihii
Bawlos yidhi. 12 Oo marsadaasu ma ay ahayn mid ku wanaagsan in wakhtiga qabowga
la joogo, sidaas daraaddeed ayaa dadkii intiisii badnayd waxay ku talisay in halkaas

laga sii dhoofo, haddii si uun lagu gaadhi karo Foynikis oo halkaas wakhtiga qabowga
la joogo, taasoo ah marso Kereetee ku taal oo u jeedda woqooyi-bari iyo koonfur-bari.

13 Oo kolkii dabayshii koonfureed tartiib u socotay ayay waxay u maleeyeen inay
qasdigoodii heleen, kolkaasay barroosinkii qaadeen, oo waxay ag mareen Kereetee.
14 Laakiin wakhti aan dheerayn dabadeed ayaa waxaa ka soo kacay duufaan weyn
oo magiciisa la yidhaahdo Yurokludoon; 15 oo markii doonnidii la qabsaday oo ay
wejiga siin kari weyday dabaysha, ayaannu iska dhiibnay, kolkaasay na kaxaysatay.
16 Oo waxaannu ku orodnay gasiirad yar oo Kalawda la yidhaahdo dugsigeed, oo
annagoo aad u dhibtoonnay ayaan waxaan awood u helnay inaan huurigii aad u
xidhno; 17 Oo kolkii ay kor u soo bixiyeen ayay waxay ku isticmaaleen xadhko wax
tara oo doonnidiina way adkeeyeen, oo iyagoo ka cabsanaya inay Surtis oo bacaad
ah ku dhacaan, ayay waxay dejiyeen shiraaqii, oo sidaasaa loo kaxaystay. 18 Oo sidii
aannu duufaankii aad ugu hawshoonaynay, ayay maalintii dambe shixnaddii badda
ku tuureen. 19 Oo maalintii saddexaadna waxay gacmahoodii ku tuureen alaabtii
doonnida. 20 Oo markii intii maalmo badan ah ayan qorraxdii iyo xiddigihii toona
ifin, oo duufaan aan yaraynuna uu nagu dhacayay, ayaa rajadii aannu badbaado ku
rajaynaynay oo dhan nalaga qaaday.

21 Oo kolkii ay wakhti dheer cuntola'aan sii joogeen ayaa Bawlos dhexdooda istaagay,
oo wuxuu ku yidhi, Niman yahow, waxaa idinku habboonayd inaad i maqashaan
oo aydaan Kereetee ka soo dhoofin oo helin waxyeelladan iyo khasaaradan toona.
22 Haddaba waxaan idinku waaninayaa inaad kalsoonaataan; waayo, midkiinna nafta
waayi maayo, laakiin waxaa keliyahoo dumaya doonnida. 23 Waayo, xalayto ayaa
waxaa i soo ag istaagtay malaa'igtii Ilaaha i leh oo aan weliba u adeego. 24 Waxay igu
tidhi, Bawlosow, ha cabsan; waayo, waa inaad Kaysar hortiisa istaagtaa; oo weliba bal
eeg, Ilaah wuxuu adiga ku wada siiyey kuwa kula socda oo dhan. 25 Haddaba, niman
yahow, kalsoonaada, waayo, anigu Ilaah waan rumaysanahay inay noqon doonto sidii
la ii sheegay. 26 Habase yeeshee waa inaynu ku dhacno gasiirad.

27 Laakiin intii badda Adriya hore iyo gadaal nalagu kaxeeyey, kolkii habeenkii
afar iyo tobnaad la gaadhay, goor habeenbadhkii ku dhow, ayaa baxriyiintii waxay
u maleeyeen inay dhul ku soo dhowaanayeen; 28 kolkaasay moolkii badda qiyaas ka
qaadeen, oo waxay heleen inuu yahay labaatan baac, oo haddana kolkay in yar socdeen
ayay mar kale qiyaas qaadeen, oo waxay heleen inuu yahay shan iyo toban baac.
29 Waxay ka cabsadeen inaannu ku dhacno meelo dhagaxyo leh, markaasay waxay
doonnida xaggeeda dambe ka tuureen afar barroosin, oo waxay aad u jeclaysteen in
maalin noqoto. 30 Oo baxriyiintii ayaa waxay damceen inay doonnida ka baxsadaan,
oo waxay badda qarsoodi ugu dejiyeen huurigii sidii iyagoo barroosinno ka tuuraya
doonnidii xaggeeda hore. 31 Markaasaa Bawlos boqol-u-taliyihii iyo askartii ku yidhi,
Kuwanu haddayan doonnida sii joogin, idinku badbaadi kari maysaan. 32 Markaasaa
askartii xadhkaha huuriga ka jareen oo ay huurigii sii daayeen inuu dhaco.

33 Oo intii waagu soo beryayay, ayaa Bawlos wuxuu dadkii oo dhan ka baryay
inay wax cunaan, oo wuxuu yidhi, Maanta waa maalintii afar iyo tobnaad intii aad
sugayseen oo aad iska soomanaydeen, oo aydnaan waxba qaadan. 34 Haddaba waxaan
idinka baryayaa inaad cunto qaadataan, waayo, taasu waa caafimaadkiinna aawadiis;
maxaa yeelay, midkiinna tin keliyahu ka go'i maayo madaxiisa. 35 Oo markii uu
saas yidhi, ayuu wuxuu soo qaatay kibis, oo dadkii oo dhan hortooda ayuu Ilaah ugu
mahadnaqay, oo intuu kala jebiyey ayuu bilaabay inuu wax cuno. 36 Markaasay wada
dhiirranaadeen dhammaantood, oo iyagiina wax bay cuneen. 37 Oo intayadii doonnidii
ku jirtay oo dhammu waxaannu ahayn laba boqol iyo lix iyo toddobaatan qof. 38 Oo
markii ay cuntada ka dhergeen, ayay doonnidii fududeeyeen, oo sarreenkiina waxay
ku tuureen badda.

39 Oo markii waagii beryay, ayay dhulkii garan waayeen; laakiin waxay arkeen
marso xeeb leh, oo waxay doonayeen inay doonnidii halkaas ku kaxeeyaan hadday
karaan. 40 Markaasay barroosinnadii badda ku xooreen oo badda ku sii daayeen, oo
isla markaasba waxay fureen xadhkihii shukaanaha ku xidhnaa, oo intay shiraaqii
dabaysha u sii daayeen, ayay xeebta ku hagaageen. 41 Laakiin waxay ku dhaceen
meel laba badood isaga darmadaan, markaasaa doonnidii dhulka ku dhufatay; oo
dhankeedii hore ayaa meel ku liimbaaday oo waxay noqotay wax aan la dhaqdhaqaajin
karin, laakiin dhankii dambe wuxuu bilaabay inuu ku burburo mawjadihii xooggooda.
42 Markaasaa askartii waxay ku taliyeen inay maxaabiista laayaan, si aan midkoodna
intuu dabaasho uga baxsan. 43 Laakiin boqol-u-taliyihii oo doonayay inuu badbaadiyo
Bawlos, ayaa qasdigoodii ka joojiyey; oo wuxuu amray in kuwa dabaalan karaa ay
doonnida iska tuuraan, oo ay marka hore dhulka tagaan; 44 oo inta kalena qaar ha ku
dabaasho looxaan, qaarna waxyaalo kale oo ay doonnida ka sii qaataan. Oo sidaas
daraaddeed waxay noqotay inay dhammaantood dhulkii u baxsadeen iyagoo nabdoon.

28

Bawlos Oo Melita Jooga

1 Oo kolkii aannu wada baxsannay ayaan ogaannay in gasiiraddaas la yidhaahdo
Melita. 2 Oo *barbariyiintii waxay na tuseen raxmad khaas ah; waayo, iyagu waxay
shideen dab, oo dhammaantayona way na soo dhoweeyeen, sababtuna waa roobkii
wakhtigaas jiray daraaddiis iyo dhaxantii daraaddeed. 3 Laakiin Bawlos ayaa soo
urursahy xaabo badan, oo wuxuu saaray dabka, kolkaasaa kulaylka daraaddiis waxaa
soo baxay jilbis oo gacantiisuu ku dhegay. 4 Oo barbariyiintiina markay arkeen bahalkii
gacantiisa ka laalaaday ayaa midkoodba wuxuu mid kale ku yidhi, Shakila'aan ninkanu
waa nin dhiig qaba, waayo, in kastoo uu baddii nabdoonaan kaga baxsaday, haddana
xaqnimadu uma oggolaan inuu sii noolaado. 5 Habase yeeshee bahalkii ayuu dabka
iskaga tuuray, oo innaba waxyeello ma gaadhin isagii. 6 Laakiin iyagii waxay filanayeen
inuu haddiiba bararo ama uu markiiba dhaco isagoo meyd ah; laakiin kolkii ay wakhti
dheer dhawrayeen oo ay arkeen inaan waxyeello ku dhicin isagii, ayay fikirradoodii
beddeleen, oo waxay isku yidhaahdeen, Isagu waa ilaah.
7 Haddaba meeshaas waxaa u dhowaa dhulal uu leeyahay ninkii gasiiradda madaxda
u ahaa oo magiciisa la odhan jiray Bobliyos. Kaasuna waa na soo dhoweeyey, oo intii
saddex maalmood ah ayuu si sharaf ah noo marti qaaday. 8 Oo waxay noqotay in
Bobliyos aabbihiis jiifsaday isagoo qandho iyo dabadhiig qaba. Markaasaa Bawlos
isagii u galay oo intuu u duceeyey ayuu gacmihiisii saaray oo wuu bogsiiyey isagii. 9 Oo
markii waxaas la sameeyey dabadeed ayaa intii kale oo cudurro qabtay oo gasiiraddii
joogtay oo dhammu wada yimaadeen, oo iyana waa la bogsiiyey; 10 oo kuwaasuna
waxay nagu sharfeen sharaf badan; oo markii aannu dhoofaynay ayay doonnida noo
saareen wax alla wixii aannu u baahnayn.

Bawlos Wuxuu Ku Sii Socday Rooma

11 Saddex bilood dabadeed waxaannu ku dhoofnay doonni Iskanderiya ka timid
oo wakhtigii qabowga gasiiraddii joogtay taasoo sumaddeedii ahayd Walaalihii
Mataanaha ahaa. 12 Markaasaannu nimid Surakus, oo saddex maalmood ayaan
halkaas sii joognay. 13 Oo halkaasaannu ka wareegnay oo waxaannu gaadhnay
Regiyon; oo maalin dabadeed waxaa kacday dabayl koonfureed, oo maalintii labaadna
waxaannu nimid Botiyolos. 14 Oo halkaas waxaan ka helnay walaalo, oo waxay naga
baryeen inaan toddoba maalmood iyaga la sii joogno, oo sidaas ayaan Rooma ku nimid.
15 Oo halkaasna walaalihii markii ay maqleen warkayagii, ayay u soo baxeen inay

* **28:2** barbariyiin = dad aan af Gariig ku hadli karin.

naga hor yimaadaan, oo waxay soo gaadheen tan iyo Suuqa Abbiyus iyo Saddexdii
Makhaayadood. Oo Bawlosna markuu arkay iyagii ayuu Ilaah ku mahadnaqay oo sii
dhiirranaaday.

16 Oo markii aannu Rooma galnay ayaa Bawlos waxaa loo oggolaaday inuu keli
ahaantiis u joogo isaga iyo askarigii dhawrayay.

Bawlos Wuxuu La Hadlay Yuhuuddii Rooma Joogtay

17 Oo waxay noqotay in saddex maalmood dabadeed uu isugu wada yeedhay
kuwii Yuhuudda ugu waaweynaa; oo kolkii ay u yimaadeen, ayuu ku yidhi iyagii,
Walaalayaalow, anigu in kastoo aanan wax xumaan ah ku samayn dadkii ama
caadooyinkii awowayaasheen toona, haddana anoo maxbuus ah ayaa waxaa layga soo
waday Yeruusaalem oo waxaa la ii gacangeliyey reer Rooma. 18 Iyaguna, markii ay i
imtixaameen, waxay damceen inay iska kay daayaan, maxaa yeelay, sabab dhimasho
istaahisha aanay igu jirin. 19 Laakiin Yuhuuddu markay taas qilaafeen ayaa waxaa
dirqi igu noqotay inaan Kaysar u ashtakoodo; taasuna ma ahaan inaan haystay wax aan
quruuntayda ku dacwaynayo. 20 Sababtaas daraaddeed ayaan idiin yeedhay inaan idin
arko oo aan idinla hadlo; maxaa yeelay, rajadii reer binu Israa'iil sugayaan daraaddeed
ayaan silsiladdan ugu xidhnahay. 21 Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, Annagu
wax warqadaa oo adiga kugu saabsan Yahuudiya kama aannu helin, oo walaalihii mid-
koodna xaggaas kama iman, noomana soo sheegin ama kaama soo warramin xumaato.
22 Laakiin waxaannu jeclaan lahayn inaannu kaa maqalno waxaad u malaynaysid;
maxaa yeelay, xagga dariiqadan waxaannu ka og nahay in meel walba ka gees ahaan
lagaga hadlo.

23 Oo intay maalin ka ballanqaadeen, ayay hoygiisii ugu yimaadeen iyagoo tiro badan,
oo isna xaalkii aad buu ugu sii caddeeyey oo u marag furay boqortooyada Ilaah,
oo wuxuu iyagii ku waaninayay wax Ciise ku saabsan oo ku yaalla sharciga Muuse
iyo nebiyadiiba tan iyo aroortii ilaa fiidkii. 24 Oo qaar baa rumaystay waxyaalihii
lagu hadlay, qaar kalena way rumaysan waayeen. 25 Oo intay dhexdooda ka heshiin
waayeen, ayay kala tageen, Bawlos se wax keliya ayuu ku hadlay, isagoo leh, Ruuxa
Quduuska ah si hagaagsan ayuu uga dhex hadlay nebi Isayos markuu awowayaashiin
la hadlay, 26 oo ku yidhi,

Adigu dadka u tag, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Maqal baad ku maqli doontaan, mana garan doontaan;
Idinkoo arkaya, wax baad arki doontaan, idiinmana dhaadhici doonto;
27 Waayo, dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday,
Oo dhib bay dhegahooda wax ugu maqlaan,
Indhahoodana way isku qabteen;
Si aanay indhaha wax ugu arkin,
Oo dhegaha wax ugu maqlin,
Oo qalbiga wax ugu garan,
Si aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.

28 Haddaba idinku waxaad ogaataan in badbaadadan Ilaah loo soo diray dadka aan
Yuhuudda ahayn; oo iyaguna way maqli doonaan.

29 Oo markuu waxyaalahaas ku yidhi ayaa Yuhuuddii iska tageen, iyagoo isla mur-
maya.

Bawlos Wuxuu Injiilka Ku Wacdiyey Dadkii Rooma Joogay

30 Oo laba sannadood oo dhan ayuu iska degganaa hoy uu isagu kiraystay, oo kulli intii
u soo gashay oo dhanna wuu soo wada dhoweeyey.

31 Oo isagoo aad u dhiirran ayuu wuxuu ku wacdiyi jiray boqortooyada Ilaah,
wuxuuna bari jiray waxyaalaha ku saabsan Rabbi Ciise Masiix, cidnana uma diidin.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII ROOMA

Salaan

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah addoonkii Ciise Masiix, oo loogu yeedhay
inuu rasuul ahaado, oo gooni looga dhigay injiilka Ilaah. 2 Injiilkaas ayuu Ilaah markii
hore nebiyadii ku ballanqaaday xagga Qorniinka quduuska ah, 3 oo wuxuu ku saabsan
yahay Wiilkiisa, kii ka dhashay farcankii Daa'uud xagga jidhka, 4 oo sarakiciddii uu
ka sara kacay kuwii dhintay ay ku caddaysay inuu xagga ruuxa quduusnimada yahay
Wiilka Ilaah oo xoog leh oo ah Rabbigeenna Ciise Masiix, 5 kan aannu ku helnay nimco
iyo rasuulnimo, inaannu addeecidda rumaysadka magiciisa daraaddiis ugu geeyno
quruumaha oo dhan. 6 Idinkuna kuwaas dhexdooda aad ku jirtaan oo ah kuwii loo
yeedhay oo Ciise Masiix. 7 Waxaan warqaddan u qorayaa kuwa Rooma jooga oo dhan
oo uu Ilaah jeclaaday, oo loogu yeedhay quduusiin. Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka
timaada Ilaaha Aabbeheen ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Bawlos Wuxuu Ku Talo Jiray Inuu Rooma Tago

8 Marka hore waxaan Ilaahay xagga Ciise Masiix ugu mahadnaqayaa kulligiin, maxaa
yeelay, rumaysadkiinna waxaa lagaga warramaa dunida oo dhan. 9 Waayo, Ilaah, kan
aan ruuxayga ugu adeego xagga injiilka Wiilkiisa, ayaa markhaati iiga ah sidaan maalin
walbaba joogsila'aan baryadayda idiinku xusuusto, 10 anigoo weyddiisanaya inaan
imminka ugu dambaysta si kastaba ku lib helo inaan Ilaah idankiisa idiinku imaado.
11 Waayo, aad baan u doonayaa inaan idin arko oo idin siiyo hadiyad Ruuxa ka timaada
inaad ku xoogaysataan; 12 taasuna waa inaan idinkula dhiirranaado rumaysadka,
kiinna iyo kaygaba. 13 Walaalayaalow, dooni maayo inaad garan weydaan inaan marar
badan damcay inaan idiin imaado inaan idinkana midho idinku dhex lahaado sida
aan quruumaha kale ugu dhex leeyahay, laakiin waa layga hor joogsaday ilaa haatan.
14 Waxaa waajib la iigu leeyahay inaan wacdiyo Gariigga iyo *Barbariyiinta, kuwa
caqliga leh iyo kuwa garaadka la'ba. 15 Sidaas daraaddeed anigu diyaar baan u ahay
inaan injiilka ku wacdiyo kuwiinna Rooma joogana.

Injiilku Siduu Yahay

16 Waayo, anigu injiilka ka xishoon maayo, maxaa yeelay, waa u xoogga Ilaah
xagga badbaadinta ku alla kii rumaysta, marka hore Yuhuudda dabadeedna Gariigga.
17 Waayo, dhexdiisa waxaa laga muujiyaa xaqnimada Ilaah oo rumaysad ka timaada,
rumaysadna u socota, sida qoran. Kii xaq ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa.

Sharka Dadka Aan Yuhuudda Ahayn

18 Cadhadii Ilaah ayaa samada laga muujiyey iyadoo ka gees ah cibaadodarrada iyo
xaqdarrada dadka oo dhan, kuwaasoo runta ku joojiya xaqdarro; 19 maxaa yeelay,
wixii Ilaah laga garan karo waa ka dhex muuqataa iyaga, waayo, Ilaah waa u muujiyey
iyaga. 20 Tan iyo abuurniinta dunida waxyaalihiisii aan la arki karin ayaa bayaan loo
arkaa, iyagoo laga garto waxyaalihii la sameeyey, xataa xooggiisa daa'imiska ah iyo
ilaahnimadiisa, si ayan marmarsiinyo u lahaan. 21 Maxaa yeelay, iyagoo Ilaah garanaya
ayayan isaga Ilaah ahaan u ammaanin, umana ay mahadnaqin, laakiin fikirradoodii
waa xumaadeen, qalbigoodii garaadka la'aana waa madoobaaday. 22 Iyagoo kuwo
caqli leh isku sheegaya ayay nacasoobeen. 23 Ammaantii Ilaaha aan dhimanin ayay

* **1:14** Barbariyiin = dad aan af Gariig ku hadlin.

ku beddeleen sanam u eg nin dhimanaya iyo haad iyo xayawaan iyo waxa bogga ku
gurguurta.
24 Taas aawadeed iyagoo qalbigooda wax xun ka damacsan, Ilaah wuxuu u daayay
wasakhnimo in dhexdooda jidhkoodu ku maamuus jabo; 25 maxaa yeelay, runtii Ilaah
bay been ku beddeleen, oo waxay caabudeen oo u adeegeen ummadda intay caabudi
lahaayeen kan uumay oo weligiis ammaanta leh. Aamiin.
26 Saas daraaddeed Ilaah wuxuu u daayay damacyo ceeb ah; waayo, dumarkoodu
isticmaalkii loo abuuray waxay ku beddeleen mid ka gees ah kii loo abuuray. 27 Sidaas
oo kalena raggii intay iska daayeen isticmaalkii dumarka ayay iyagoo damacoodu
gubayo isu kacsadeen; rag waxay rag kale ku sameeyeen ceeb, oo waxay dhexdooda
ka heleen abaalgudkii qaladkooda waajibka ku ahaa.
28 Intay oggolaan waayeen inay Ilaah ku sii haystaan aqoontooda, Ilaah wuxuu u
daayay maan dulli ah inay sameeyaan waxyaalo aan qummanayn, 29 iyagoo ay ka
buuxaan xaqdarrada, iyo sharnimada, iyo damacnimada, iyo xumaanta oo dhammu;
waxaa kaloo ay ka buuxaan hinaasada, iyo dilidda, iyo ilaaqda, iyo khiyaanada, iyo
camalxumaanta, oo waxay yihiin kuwa wax xun ku faqa, 30 iyo kuwa wax xanta, iyo
kuwa Ilaah neceb, iyo kuwa wax caaya, iyo kuwa kibirka badan, iyo kuwa faanka
badan, iyo kuwa wax shar ah hindisa, iyo kuwa waalidkood caasiga ku ah, 31 iyo
kuwa garaadka la', iyo kuwa axdiga jebiya, iyo kuwa aan kalgacaylka lahayn, iyo kuwa
aan naxariista lahayn. 32 Iyagoo garanaya qaynuunka Ilaah in kuwa waxyaalahaas
sameeyaa ay dhimasho istaahilaan, ayaanay samayn waxyaalahaas oo keliya ee weliba
waxay u bogaan kuwa sameeya.

2

Yuhuuddu Waa Gardarantahay

1 Sidaas daraaddeed, nin yahow, marmarsiinyo ma lihid ku kastoo aad tahayba kaaga
wax xukuma; maxaa yeelay, meeshii aad ku kale ku xukuntid, waad isku xukumaysaa,
waayo, kaaga wax xukumaa, waxaad samaysaa isla wixii. 2 Oo waxaannu og nahay
in xukunka Ilaah uu ka gees yahay kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeya, sida
runta ah. 3 Nin yahow, ma waxay kula tahay, kolkaad xukuntid kuwa waxyaalaha
caynkaas ah sameeya oo aad isla wixiina sameeysid, inaad xukunka Ilaah ka baxsan
doonto? 4 Ma waxaad quudhsanaysaa hodantinimada wanaaggisa iyo samirkiisa
iyo dulqaadashadiisa? Miyaadan garanayn in wanaagga Ilaah kuu kaxeeyo xagga
toobadda? 5 Laakiin engegnaantaada iyo toobadla'aanta qalbigaaga aawadood wax-
aad cadho u urursanaysaa maalinta cadhada iyo muuqashada xukunka xaqa ah oo
Ilaah, 6 kan nin kasta u siin doona sida shuqulkiisu ahaa, 7 kuwa dulqaadashada
shuqulka wanaagsan ku doondoonaa ammaan iyo ciso iyo dhimashola'aan, wuxuu
siin doonaa nolosha weligeed ah; 8 laakiin kuwa iskala qaybqaybiya, oo aan runta
addeecin, laakiinse xaqdarrada addeeca, waxaa u ahaan doona cadho iyo ciil, 9 iyo
dhibaato iyo cidhiidhiba, oo waxay u ahaan doonaan naf kasta oo dadka sharka
sameeya, marka hore Yuhuudda, dabadeedna Gariigga. 10 Laakiin ammaan iyo ciso
iyo nabad baa u ahaan doona ku kasta oo wanaag sameeya, marka hore Yuhuudda,
dabadeedna Gariigga; 11 maxaa yeelay, Ilaah dadka uma kala eexdo. 12 In alla intii
sharcila'aan dembaabtay, sharcila'aan bay halligmi doonaan, oo in alla intii sharciga
hoostiisa ku dembaabtayna, sharcigaa lagu xukumi doonaa; 13 waayo, kuwa sharciga
maqlaa ma aha kuwa xaqa Ilaah hortiis, laakiinse kuwa sharciga yeela xaq baa laga
dhigi doonaa. 14 Markii dadka aan Yuhuudda ahayn oo aan sharciga lahaynu, ay
dabiicadda ka sameeyaan waxyaalaha sharciga, kuwan aan sharciga lahaynu waa
isu sharci. 15 Waxay muujiyaan shuqulka sharciga oo qalbiyadooda ku qoran, iyagoo
garashadoodu u markhaati furayso, oo fikirradoodu midba midka kale ashtakaynayo

ama marmarsiinyo samaysanayo, 16 maalinta Ilaah waxyaalaha qarsoon ee dadka ku
xukumi doono Ciise Masiix sida injiilkaygu leeyahay.
17 Laakiin adigu haddaad isku sheegtid Yuhuudi, oo sharciga isku hallaysid, oo
Ilaah ku faantid, 18 oo doonistiisa taqaanid, oo aad u bogtid waxyaalaha aad u fiican,
adigoo sharciga wax lagugu baray, 19 oo aad aaminsan tahay inaad tahay kan haga
kuwa indhaha la', iyo kan nuurka u ah kuwa gudcurka ku jira, 20 iyo kan doqonnada
qumaatiya, iyo macallinka carruurta, adigoo sharciga ku haysta muuqashadii aqoonta
iyo runta; 21 haddaba kaaga kan kale wax baraa, sow wax isbari maysid? Kaaga
dadka ku wacdiya, Waxba ha xadina; adigu miyaad wax xaddaa? 22 Kaaga yidhaahda,
Yaan la sinaysan, miyaad adigu sinaysataa? Kaaga sanamyada nebcaada, miyaad
macbudyo dhacdaa? 23 Kaaga sharciga ku faana, miyaad Ilaah ku cisa jebisaa sharciga
aad gudubtay aawadiis? 24 Waayo, magaca Ilaaha waa lagaga caytamaa quruumaha
dhexdooda idinka daraaddiin, sida qoran. 25 Waayo, hubaal gudniintu wax bay tartaa,
haddaad sharciga yeeshid, laakiin haddaad sharciga gudubtid, gudniintaadii waxay
noqotay buuryoqabnimo. 26 Haddaba haddii mid buuryoqab ahu xajiyo qaynuunnada
sharciga, buuryoqabnimadiisii miyaan loo tirin doonin sida gudniin? 27 Oo kan jin-
sigiisu buuryoqab yahay, hadduu sharciga dhammeeyo, miyuusan ku xukumi doonin
kaaga sharciga gudba, in kastoo aad haysatid qorniinka iyo gudniinta? 28 Waayo, kii
dadka sida Yuhuudi ugu muuqdaa, Yuhuudi ma aha; gudniinta jidhka ka muuqataana,
gudniin ma aha; 29 laakiin waxaa Yuhuudi ah kii hoosta Yuhuudi ka ah; gudniintuna
waa tan qalbiga, ee ku jirta ruuxa, oo aan ku jirin qorniinka; kaas ammaantiisu kama
timaado dadka, waxayse ka timaadaa Ilaah.

3

Murammadii Laga Jawaabay

1 Haddaba maxay Yuhuuddu dadka kale dhaantaa? Ama gudniinta waxtarkeedu
waa maxay? 2 Si walba wuu u badan yahay; marka hore waxaa Yuhuudda lagu
ammaaneeyey hadallada Ilaah. 3 Haddaba, maxaa jira, haddii qaar aanay rumaysad
lahayn? Rumaysaddarradoodu miyey Ilaah aaminnimadiisa burin doontaa? 4 Ma
suurtowdo! Ilaah runlow ha ahaado in kastoo nin waluba beenlow yahay, sida qoran,

In xaq lagaaga dhigo hadalladaada,
Oo aad libaantid markii lagu xukumo.

5 Laakiin haddii xaqnimola'aanteennu muujiso xaqnimada Ilaah, maxaynu odhan
doonnaa? Ma xaq daranyahay Ilaaha cadhada soo dejiyaa? (Sida dad baan u hadlayaa.)
6 Ma suurtowdo! Hadduu xaq daranyahay, sidee baa Ilaah dunida u xukumi doonaa?
7 Runta Ilaah hadday beentayda ugu badatay ammaantiisa, de maxaa aniga haddana
weli la iigu xukumaa sida mid dembi leh? 8 Maxaannu u odhan weynaa, Shar aan
samayno in wanaag yimaado? sida lanoo hafro oo ay qaar naga sheegaan sidii annagoo
nidhaahna. Xukunka ay kuwaasu helaan waa xaq.

Dadku Way Wada Dembaabeen

9 Waa maxay haddaba? Miyaynu dhaannaa iyaga? Maya, sinaba. Waayo, horaannu
u dacweynay Yuhuudda iyo Gariigtaba inay kulligood dembi ku hoos jiraan. 10 Sida
qoran,

Mid xaq ahu ma jiro, midnaba;
11 Mid wax garanayaa ma jiro;
Mid Ilaah doondoonaa ma jiro;
12 Dhammaantood gees bay u wada leexdeen, waxay wada noqdeen wax aan wax tar lahayn;
Mid wanaag falaa ma jiro, midnaba;

13 Hungurigoodu waa xabaal furan;
Carrabbadooda wax bay ku khiyaaneeyeen;
Bushimahooda waxaa ku hoos jira sun jilbis;
14 Afkooda waxaa ka buuxa habaar iyo qadhaadh;
15 Cagahoodu waxay u dheereeyaan inay dhiig daadiyaan;
16 Jidadkooda waxaa yaal hoog iyo ba';
17 Jidka nabaddana ma yaqaaniin;
18 Cabsida Ilaahna indhahooda ma hor taal.

19 Waannu og nahay in wax alla wixii sharcigu yidhaahdo, uu ku leeyahay kuwa
sharciga ku hoos jira, in af kasta la xidho, oo dunida oo dhammu ay Ilaah ku hor
gar darnaato. 20 Maxaa yeelay, shuqullada sharciga ninna xaq ku noqon maayo Ilaah
hortiis, waayo, sharciga ayaa lagu gartaa dembiga.

Xaqnimada Waxaa Lagu Helaa Rumaysadka Xagga Ciise Masiix

21 Laakiin haatan sharciga la'aantiis ayaa xaqnimadii Ilaah la muujiyey, waxaana
u marag furay sharciga iyo nebiyadii, 22 waxaana weeyaan xaqnimada Ilaah ee lagu
helo rumaysadka xagga Ciise Masiix oo u ah in alla inta rumaysata oo dhan, waayo,
kala duwanaan ma leh. 23 Maxaa yeelay, dhammaan way wada dembaabeen oo gaadhi
waayeen ammaanta Ilaah; 24 iyagoo hadiyad ahaan xaq lagaga dhigay nimcadiisa
xagga madaxfurashada Ciise Masiix ku furtay, 25 kan Ilaah u soo bixiyey inuu dhi-
iggiisa kafaaraggud ku noqdo xagga rumaysadka la rumaystay dhiiggiisa aawadiis,
inuu xaqnimadiisa ku muujiyo dembidhaafka uu dembiyadii hore loo sameeyey ku
dhaafay samirkii Ilaah; 26 waxaa weeye muujinta xaqnimadiisa ee haatan joogta inuu
isaga qudhiisu xaq ahaado iyo kan xaq ka dhiga kan Ciise rumaysan. 27 Haddaba
faankii meeh? Waa reebban yahay. Sharci caynkee ah buu ku hadhay? Ma xagga
shuqulladaa? Maya; laakiinse wuxuu ku hadhay sharciga rumaysadka. 28 Sidaas
daraaddeed waxaannu ku tirinnaa in nin xaq ku noqdo rumaysadka ee uusan xaq ku
noqon shuqullada sharciga. 29 Ama Ilaah ma Ilaaha Yuhuudda oo keliya baa? Miyuusan
ahayn kan quruumaha kalena? Haah, waa yahay kan quruumaha kalena, 30 hadday
tahay in Ilaah mid keliya yahay oo uu kuwa gudan xaq kaga dhigi doono rumaysadka,
kuwa buuryoqabka ahna rumaysadka. 31 De miyaannu haddaba sharciga ku burinnaa
rumaysadka? Yaanay noqon! Laakiin sharciga waannu taagnaa.

4

Ibraahim Waa Masaal

1 Haddaba maxaynu nidhaahnaa inuu helay Ibraahim oo awowgeennii hore ahaa
xagga jidhka? 2 Waayo, haddii Ibraahim shuqullo xaq ku noqday, wax uu ku faano buu
leeyahay ee Ilaah hortiisa ma aha. 3 Maxaa Qorniinku leeyahay? Ibraahimna Ilaah buu
rumaystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo. 4 Haddee kii shaqeeya abaalgudkiisa
looguma tiriyo sida nimco laakiinse sida qaan oo kale. 5 Laakiin kii aan shaqayn illowse
rumaysta kan xaq ka dhiga kuwa aan cibaadada lahayn, rumaysadkiisa waxaa lagu
tiriyaa xaqnimo. 6 Sida Daa'uudna uga sheegayo barakadii ninkii Ilaah xaq u tiriyo
shuqullola'aantood, isagoo leh,

7 Waxaa barakaysan kuwa xadgudubyadooda la cafiyey,
Oo dembiyadooda la daboolay.
8 Waxaa barakaysan ninkii Rabbigu uusan dembi u tirinayn.

9 Haddaba barakadan miyaa lagaga hadlay kuwa gudan oo keliya, mise kuwa
buuryoqabka ahna waa lagaga hadlay? Waayo, waxaannu nidhaahnaa, Ibraahim
rumaysadkiisii waxaa loogu tiriyey xaqnimo. 10 Sidee baa haddaba loogu tiriyey? Ma
markuu gudnaa, mise markuu buuryoqabka ahaa? Ma aha markuu gudnaa, laakiinse

waa markuu buuryoqabka ahaa; 11 oo wuxuu helay calaamada gudniinta, tan ahayd
shaabaddii xaqnimada oo rumaysadkii uu haystay intuu buuryoqabka ahaa; inuu
noqdo aabbihii inta rumaysata oo dhan in kastoo ay buuryoqab yihiin, in xaqnimo loo
tiriyo iyaga, 12 iyo inuu aabbaha gudniinta u noqdo kuwa aan ahayn kuwa gudan oo
keliya laakiinse kuwa ku socda tallaabooyinka rumaysadka ee Aabbeheen Ibraahim
haystay intuu buuryoqabka ahaa.

Ballankii Waxaa Lagu Helay Rumaysadka

13 Waayo, ballankii lagula ballamay Ibraahim ama farcankiisii inuu ku noqdo kii
dunida dhaxli lahaa, uguma iman sharciga, laakiinse wuxuu ugu yimid xaqnimada
rumaysadka. 14 Waayo, haddii kuwa sharciga leh ay noqdaan kuwa dhaxalka leh, de
markaas rumaysadkii waxaa laga dhigay wax aan waxtar lahayn, ballankiina waa la
buriyey, 15 maxaa yeelay, sharcigu wuxuu keenaa cadho, laakiinse meeshii aan sharci
jirin xadgudubna ma jiro.

16 Taas daraaddeed waa xagga rumaysadka inay noqoto xagga nimcada, in ballanku
hubaal u ahaado farcanka oo dhan; ee uusan u ahayn kan sharciga leh oo keliya,
laakiinse inuu u ahaado kan leh rumaysadkii Ibraahim, kan aabbaha inoo ah kulligeen,
17 (sida qoran, Quruumo badan baan aabbe kaaga dhigay) Ilaaha uu rumaystay hor-
tiisa, kan nooleeya kuwii dhintay oo u yeedha waxyaalaha aan jirin sida iyagoo jira.
18 Ibraahim rajuu wax ku rumaystay iyadoo aan rajo jirin inuu aabbe u noqdo quruumo
badan, sida waxyaalihii lagula hadlay leeyihiin, Farcankaagu sidaasuu noqon doonaa.
19 Isagoo aan rumaysadkii ku tabaryaraan wuxuu ka fikiray jidhkiisii sida meyd oo
kale ahaa (isagoo boqol jir ku dhow) iyo meydnimadii maxalkii Saarah. 20 Ballankii
Ilaah rumaysaddarro kagama uu shakiyin, laakiinse rumaysad buu ku xoogaystay,
isagoo Ilaah ammaanaya 21 oo aad u huba in wixii uu u ballanqaaday uu samayn karo.
22 Sidaas daraaddeedna waxaa loogu tiriyey xaqnimo. 23 Wixii loo tiriyey looma qorin
isaga aawadiis oo keliya, 24 laakiin waxaa loo qoray innaga aawadeenna. Waa loo tirin
doonaa kuweenna rumaysan kii kuwii dhintay ka soo sara kiciyey Rabbigeenna Ciise,
25 kii loo bixiyey xadgudubkeenna aawadiis oo loo sara kiciyey inuu xaq inaga dhigo.

5

Waxa Rumaysadka Laga Helo

1 Sidaas daraaddeed innagoo xaq laynagaga dhigay rumaysad, nabad baynu xagga
Ilaah ku haysannaa Rabbigeenna Ciise Masiix; 2 kan xaggiisa aynu rumaysad ku galnay
nimcadan aynu dhex taagan nahay, oo waxaynu ku faraxnaa rajada ammaanta Ilaah.
3 Oo taas oo keliya ma aha, laakiinse waxaynu ku faraxnaa dhibaatooyinkeenna,
innagoo og in dhibaatadu dulqaadasho keento; 4 dulqaadashaduna aqoon dheer,
aqoonta dheeruna rajo; 5 rajaduna inama ceebayso, maxaa yeelay, jacaylka Ilaah baa
qalbiyadeenna ku dhex shubmay, oo waxaa ku shubay Ruuxa Quduuska ah oo layna
siiyey.

Jacaylka Ilaah Waxaa Lagu Gartaa Ciise Dhimashadiisa

6 Waayo, innagoo weli itaaldaran ayuu Masiixu wakhti qumman u dhintay kuwa
aan cibaadada lahayn. 7 Mar dhif ah mid waa u dhintaa nin xaq ah, mindhaase
qof waa ku dhici lahaa inuu nin wanaagsan u dhinto. 8 Laakiinse Masiixu waa
inoo dhintay intaynu weli dembilayaal ahayn, oo sidaasuu Ilaah jacaylkiisii inoogu
muujiyey. 9 Haddaba haddaynu haatan dhiiggiisa xaq ku noqonnay, de si ka badanna
isagaynu kaga badbaadi doonnaa cadhada Ilaah. 10 Waayo, haddii, intaynu col la ahayn,
Ilaah inagula heshiiyey dhimashadii Wiilkiisa, de si ka badanna, innagoo la heshiis
ah, ayaynu ku badbaadi doonnaa noloshiisa, 11 oo taas oo keliyana ma ahaane, weliba

waxaynu ku faraxnaa Ilaah xagga Rabbigeenna Ciise Masiix, kan aynu haatan heshiiska
ku helnay.

Dhimashada Waa Laga Helay Aadan, Noloshana Ciise Masiix

[12] Haddaba sida dembigu nin keliya dunida ugu soo galay, dhimashaduna dembiga
ugu timid, sidaasaa dhimashadiina u gaadhay dadka oo dhan, waayo, waa la wada
dembaabay; [13] waayo, dembigu duniduu ku jiray intaan sharcigu iman, laakiin dembi
lama tiriyo markii aan sharci jirin. [14] Habase ahaatee waagii Aadan ilaa Muuse
dhimashadu waxay u talisay xataa kuwii aan u dembaabin sidii xadgudubkii Aadan
kan ah masaalka kan iman lahaa. [15] Hadiyaddu ma aha sida dembiga, waayo, haddii
nin keliya dembigiis kuwa badanu u dhinteen, de in ka sii badan waxaa kuwa badan
u badatay nimcada Ilaah iyo hadiyadda nin nimcadiis ku timid, kan ah Ciise Masiix.
[16] Hadiyaddu ma aha sida mid qof dembaabay ku timid, waayo, mid xukunkiis wuxuu
keenay ciqaab, laakiin hadiyaddu waxay dembiyo badan ugu timid inay xaq ka dhigto
kuwo badan. [17] Haddii mid dembigiisa aawadiis ay dhimasho ku talisay midkaas
aawadiis, de si ka badanna kuwa hela badnaanta nimcada iyo hadiyadda xaqnimada,
noloshay ku dhex talin doonaan kii kale aawadiis kaas oo ah Ciise Masiix. [18] Haddaba
dembiga nin keliya aawadiis waxaa dadka oo dhan ugu yimid xukun, sidaas oo kalena
nin keliya xaqnimaduu sameeyey aawadeed waxaa dadka oo dhan ugu timid hadiyad
in xaq laga dhigo oo ay noolaadaan. [19] Waayo, sida nin keliya caasinimadiisii kuwa
badan dembilayaal looga dhigay, sidaas oo kalena nin keliya addeeciddiis ayaa kuwa
badan xaq looga dhigi doonaa. [20] Sharciguna wuxuu u yimid inuu dembigu bato,
laakiinse meeshii dembigu ku batay, nimcaduna way ka sii badatay aad iyo aad; [21] in,
sida dembigu dhimashada ugu taliyey, sidaas oo kalena ay nimcadu ugu taliso xaqnimo
ilaa nolosha weligeed ah ee xagga Rabbigeenna Ciise Masiix.

6

Masiix Lammidnimadiisu Ma Raaci Karto Dembiga

[1] Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Miyaynu ku sii soconnaa dembiga inay nimcadu
badato? [2] Yaanay noqon! Innagoo dembiga kala dhimannay, sidee baynu mar dambe
ugu dhex noolaannaa? [3] Mise ma waydaan ogayn in kulli inteenna lagu baabtiisay Ciise
Masiix dhexdiisa, lagu dhex baabtiisay dhimashadiisa? [4] Haddaba waxaynu isaga kula
aasannay baabtiiska dhimashada dhexdeeda, in, sidii Masiixa kuwii dhintay loogaga
sara kiciyey ammaanta Aabbaha, aan innaguna sidaas oo kale cusaybka nolosha ku
dhex soconno. [5] Haddaynu isaga kula midownay dhimasho tiisa u eg, de sidaas
oo kalena sarakicid tiisa u eg waynu kula midoobi doonnaa. [6] Waynu og nahay in
dabiicaddeennii hore iskutallaabta lagula qodbay isaga, in jidhka dembigu baabba'o,
si aynaan mar dambe addoommo ugu ahaan dembiga. [7] Waayo, kii dhintay dembi
wuu ka xoroobay oo xaq baa laga dhigay. [8] Laakiinse haddaynu Masiixa la dhimannay,
waxaynu rumaysan nahay inaynu haddana isaga la noolaan doonno. [9] Waynu og nahay
in Masiixa oo kuwii dhintay ka sara kacay uusan mar dambe dhimanayn; dhimashadu
mar dambe u talin mayso. [10] Waayo, dhimashaduu dhintay mar keliya ayuu xagga
dembiga ka dhintay, laakiin noloshuu ku nool yahay, Ilaah buu u nool yahay. [11] Sidaas
oo kalena idinku isku tiriya inaad dembiga u tihiin kuwo dhintay, oo aad Ilaah u tihiin
kuwo nool xagga Ciise Masiix.

[12] Sidaas daraaddeed dembigu yuusan jidhkiinna dhimanaya u talin inaad dama-
cyadiisa xunxun addeecdaan. [13] Xubnihiinnana dembiga ha u siinina sida qalabka
xaqdarrada, laakiin Ilaah isa siiya sida idinkoo ah kuwo ka soo noolaaday kuwii
dhintay, xubnihiinnana Ilaah u siiya sida qalabka xaqnimada. [14] Waayo, dembigu

idiinma talin doono, maxaa yeelay, sharciga kuma hoos jirtaan, laakiinse waxaad ku
hoos jirtaan nimcada.

Masaalka Ku Saabsan Addoonnimada

15 Waa sidee haddaba? Sharciga kuma hoos jirno, oo waxaynu ku hoos jirnaa
nimcada, sidaas daraaddeed miyaan dembaabnaa? Yaanay noqon! 16 Ma waydaan
ogayn inaad addoommo u tihiin kii aad isu siisaan sida addoommo addeeca, oo aad
addoommadiisa tihiin kii aad addeecdaan, ama ha noqoto dembiga idiin kaxeeya xagga
dhimashada ama addeecidda idiin kaxaysa xagga xaqnimada? 17 Laakiinse mahad
Ilaah baa leh, waayo, waxaad ahaan jirteen addoommadii dembiga, haatanse qalbigi-
inaad ka addeecdeen caynaddii waxbariddii laydin siiyey; 18 oo idinkoo dembiga lay-
dinka xoreeyey, xaqnimada ayaad addoommo u noqoteen. 19 Sida dadkaan u hadlayaa
jidhkiinna itaaldarradiisa aawadeed. Waayo, sidii aad xubnihiinna uga dhigi jirteen
addoommadii wasakhnimada iyo dembiga inaad dembi fashaan, sidaas oo kalena
haatan xubnihiinna ka dhiga addoommadii xaqnimada quduusnaanta aawadeed.
20 Waayo, markaad addoommadii dembiga ahaan jirteen, xagga xaqnimada waxaad
ahaydeen xor. 21 Haddaba wakhtigaas maxaad midho ku haysateen waxyaalaha aad
haatan ka xishoonaysaan? Waayo, waxyaalahaas ugu dambaystoodu waa dhimashada.
22 Laakiin haatan idinkoo dembi laydinka xoreeyey oo aad addoommadii Ilaah no-
qoteen, waxaad midho ku haysataan quduusnaanta, oo ugu dambaysteeduna waa
nolosha weligeed ah. 23 Waayo, mushahaarada dembigu waa dhimashada, laakiinse
hadiyadda Ilaah waa nolosha weligeed ah ee laga helo Rabbigeenna Ciise Masiix.

7

Masaalka Ku Saabsan Guurka

1 Mise ma waydaan ogayn, walaalayaalow, in sharcigu nin u taliyo intuu nool yahay
oo keliya? (Waxaan la hadlayaa dadka sharciga yaqaan.) 2 Naagtii nin luhu sharcigay
ugu xidhan tahay ninkeeda intuu nool yahay, laakiinse mar haddii ninku dhinto, way
ka furan tahay sharcigii ninka. 3 Sidaas daraaddeed inta ninkeedu nool yahay, hadday
nin kale naag u noqoto, waxaa loogu yeedhi doonaa dhillo, laakiinse ninkeedu hadduu
dhinto, sharciga way ka furan tahay, oo sidaas daraaddeed dhillo ma aha in kastoo
ay nin kale naag u noqoto. 4 Sidaas daraaddeed, walaalahayow, jidhkii Masiixa baa
meyd idinka dhigay xagga sharciga, in mid kale idin lahaado, oo ah kii kuwii dhintay
laga sara kiciyey inaynu Ilaah midho u soo bixinno. 5 Waayo, markii aynu jidhka ku
dhex jirnay, damacyadii dembiyada ee sharciga ka yimid waxay ka dhex shaqaynayeen
xubnaheenna inay midho u soo bixiyaan dhimasho. 6 Laakiinse haatan sharcigii waa
laynaga furay, innagoo ka dhimannay wixii aynu ku hoos xidhnayn, si aynu ugu
adeegno cusaybka ruuxa ee aynaan ugu adeegin gabowga qorniinka.

Sharciga Iyo Dembiga

7 Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Sharcigu ma dembi baa? Ma suurtowdo! Hase
ahaatee, dembi ma aanan garteen, sharcigaan ku gartay mooyaane, damaca xun ma
aanan garteen haddaan sharcigu i odhan, Waa inaadan wax damcin. 8 Dembigu,
isagoo wakhti helay, ayuu amarka dhexdayda kaga falay damac xun oo kasta; waayo,
sharciga la'aantiis dembigu waa meyd. 9 Waa baan noolaa sharciga la'aantiis, laakiin
markii amarku yimid, dembigu waa soo noolaaday, aniguna waan dhintay. 10 Amarkii
nolosha ii geeyn lahaa, waxaan gartay inuu dhimasho ii geeynayo. 11 Waayo, dembigu,
isagoo wakhti helay, ayuu amarka igu khiyaaneeyey, wuuna igu dilay. 12 Haddabase
sharcigu waa quduus, amarkuna waa quduus, waana xaq, wuuna wanaagsan yahay.
13 Haddaba wixii wanaagsanaa miyey dhimasho ii noqdeen? Ma suurtowdo! Laakiin

dembigu, inuu muuqdo inuu dembi yahay, ayuu wax wanaagsan igaga dhex shaqeeyey
oo dhimasho ii keenay, in dembigu amarka ku noqdo dembi miidhan.

Dadka Labadiisa Dabci

14 Waayo, waxaynu og nahay in sharcigu ku saabsan yahay ruuxa, laakiinse anigu
waxaan ahay mid jidhka raaca oo lagu iibiyey dembiga hoostiisa. 15 Waayo, waxaan
samaynayo garan maayo, maxaa yeelay, ma sameeyo wixii aan doonayo, laakiin
waxaan sameeyaa wixii aan necbahay. 16 Laakiin haddaan sameeyo waxa aanan
doonayn, de markaas waxaan gartay in sharcigu wanaagsan yahay. 17 Haddabase
haatan ma aha aniga kan waxaas sameeyaa, laakiinse waa dembiga igu dhex jira.
18 Waayo, waan ogahay inaan wax wanaagsanu igu dhex jirin, taas waxaan ula jeedaa,
jidhkayga wax wanaagsanu kuma jiraan, waayo, waan ku talo jiraa inaan waxa
wanaagsan sameeyo, laakiin ma sameeyo. 19 Waayo, waxa wanaagsan oo aan doonayo
inaan falo, ma sameeyo, laakiinse waxa sharka ah oo aanan doonayn inaan falo, ayaan
sameeyaa. 20 Laakiin haddaan sameeyo wixii aanan doonayn inaan falo, de haatan ma
aha aniga kan sameeyaa, laakiinse waa dembiga igu dhex jira. 21 Haddee waxaan arkaa
qaynuunka in shar ila jiro in kastoo aan doonayo inaan waxa wanaagsan sameeyo.
22 Waayo, sharciga Ilaah ayaan kaga farxaa ninka gudaha ah. 23 Laakiin waxaan
xubnahayga ka arkaa qaynuun kale, isagoo la dagaallamaya qaynuunka maankayga
oo maxbuus iiga dhigaya qaynuunka dembiga oo xubnahayga ku jira. 24 Nin belaysan
baan ahay. Yaa iga furan doona jidhkan dhimashada leh? 25 Waxaan Ilaah ugu
mahadnaqayaa inuu Rabbigeen Ciise Masiix igu furan doono. Sidaas daraaddeed aniga
qudhaydu waxaan maankayga ugu adeegaa sharciga Ilaah; laakiinse waxaan jidhka
ugu adeegaa qaynuunka dembiga.

8

Nolosha Ku Jirta Ruuxa

1 Sidaas daraaddeed, kuwa Ciise Masiix ku dhex jiraa, haatan xukun ma laha.
2 Waayo, qaynuunka Ruuxa nolosha ee ku dhex jira Ciise Masiix ayaa iga xoreeyey
qaynuunka dembiga iyo dhimashada. 3 Waayo, wax aan sharcigu samayn karayn,
maxaa yeelay, wuu itaaldarnaa jidhka aawadiis, ayaa Ilaah sameeyey isagoo Wiilkiisa
ku soo diraya u-ekaantii jidhka dembiga leh oo u soo diraya dembiga aawadiis,
wuxuuna xukumay dembigii jidhka ku jiray, 4 in qaynuunka sharcigu inagu buuxsamo
kuweenna aan sida jidhka u socon, laakiinse u socda sida Ruuxa. 5 Waayo, kuwa
sida jidhka u socdaa, waxay ka fikiraan waxyaalaha jidhka, laakiinse kuwa sida
Ruuxa u socdaa, waxay ka fikiraan waxyaalaha Ruuxa. 6 Jidhka kafikiriddiisu waa
dhimashada, laakiinse Ruuxa kafikiriddiisu waa nolosha iyo nabadda, 7 maxaa yeelay,
jidhka kafikiriddiisu waa la col Ilaah, waayo, ma hoos gasho sharciga Ilaah, mana hoos
geli karto. 8 Kuwa jidhka ku dhex jiraana kama farxin karaan Ilaah. 9 Laakiin idinku
kuma aad dhex jirtaan jidhka, illowse waxaad ku dhex jirtaan Ruuxa, haddii Ruuxa
Ilaah idinku dhex jiro. Laakiin nin hadduusan Ruuxa Masiixa lahayn, de kaasu kiisii
ma aha. 10 Oo haddii Masiixu idinku dhex jiro, jidhku waa meyd dembiga aawadiis;
laakiinse ruuxu waa nolosha xaqnimada aawadeed. 11 Laakiin haddii Ruuxii kii Ciise
kuwii dhintay ka soo sara kiciyey idinku dhex jiro, kii Ciise Masiix kuwii dhintay ka soo
sara kiciyey, jidhkiinna dhimanayana wuxuu ku noolayn doonaa Ruuxiisa idinku dhex
jira.

12 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, wax baa inagu waajib ah, laakiin waajib
inooguma aha jidhka, inaynu u noolaanno sida jidhka, 13 waayo, haddaad sida jidhka
u noolaataan, hubaal waad dhiman doontaan, laakiin haddaad falimaha jidhka Ruuxa
ku dishaan, waad noolaan doontaan.

Carruurta Ilaah

14 In alla intii Ruuxa Ilaah hoggaamiyo, waa carruurta Ilaah. 15 Waayo, ma aydnaan
helin ruuxa addoonnimada inaad mar kale cabsataan, laakiinse waxaad hesheen
Ruuxa carruur idinka dhigay, kan aynu ku qaylinno Aabbow. 16 Ruuxa qudhiisu wuu
markhaati furaa oo wuxuu ruuxeenna u sheegaa inaynu innagu nahay carruurta Ilaah.
17 Oo haddaynu carruur nahay, de haddaba waxaynu nahay kuwo wax dhaxla, kuwo
Ilaah dhaxla oo Masiix wax la dhaxla, haddii aynu isaga la xanuunsanno, in laynala
ammaano isaga.

Ammaanta Ahaan Doonta

18 Waxaan ku tirinayaa in waxyaalaha wakhtigan la joogo lagu xanuunsadaa ayan
istaahilin in lala simo ammaanta iman doonta oo laynoo muujin doono. 19 Uunku
wuxuu filasho aad u weyn ku sugaa muujinta carruurta Ilaah. 20 Uunkii waxaa la hoos
geliyey wax aan waxtar lahayn, ikhtiyaarkiisna uma uu hoos gelin, laakiin waa kii
hoos geliyey aawadiis, 21 taasoo la rajaynayo in uunka qudhiisana laga xorayn doono
addoonnimada qudhunka ah oo la gelin doono xorriyadda ammaanta carruurta Ilaah.
22 Waayo, waxaynu og nahay in uunka oo dhammu wada taahayo oo wada foolanayo
ilaa haatan. 23 Iyagoo keliya ma aha, laakiin innagana waa sidaas oo kale, kuweenna
haysta midhihii ugu horreeyey ee Ruuxa, xataa innaga qudheennu dhexdeenna ayaynu
ka taahnaa, innagoo sugayna carruurnoqoshadeenna, taasu waxaa weeyaan samatab-
bixinta jidhkeenna. 24 Waayo, waxaynu ku badbaadnay rajo, laakiin rajadii la arko rajo
ma aha, maxaa yeelay, waa ayo kan rajeeyaa wuxuu arko? 25 Laakiin haddaynu rajayno
wax aynaan arkin, de haddaba dulqaadasho ayaynu ku sugnaa.

26 Sidaasoo kalena Ruuxu wuxuu inaga caawimaa itaaldarradeenna, waayo, garan
mayno wax inoo eg oo aynu ku tukanno, laakiin Ruuxa qudhiisu waa inoo duceeyaa
isagoo ku taahaya taah aan sanqadhayn. 27 Oo kii qalbiyada baadhaa waa yaqaan
fikirka Ruuxa, maxaa yeelay, wuxuu quduusiinta ugu duceeyaa sida Ilaah doonayo.
28 Oo waxaynu og nahay in wax waliba wanaag ugu wada shaqeeyaan kuwa Ilaah jecel,
xataa kuwa qasdigiisa loogu yeedhay. 29 Waayo, kuwuu hore u yiqiin wuxuu haddana
hore ugu doortay inay u ekaadaan suuradda Wiilkiisa, inuu isagu curad ku noqdo
walaalo badan dhexdood. 30 Oo kuwuu hore u doortayna, haddana wuu u yeedhay,
kuwuu u yeedhayna, haddana xaq buu ka dhigay, kuwuu xaq ka dhigayna, haddana
wuu ammaanay.

Ilaah Jacaylkiisa

31 Haddaba maxaan waxyaalahan ka nidhaahnaa? Haddii Ilaah inala gees yahay, yaa
inaga gees ah? 32 Kii aan xataa Wiilkiisa lexejeclaysan, laakiinse innaga dhammaanteen
u bixiyey, sidee buusan wax walbana inoola siin doonin isaga? 33 Yaa ashtakayn doona
kuwa Ilaah doortay? Waa Ilaah kan wax xaq ka dhigaa. 34 Waa ayo kan wax xukumi
doonaa? Waa Ciise Masiix kii dhintay, oo haddana kuwii dhintay ka sara kacay, oo Ilaah
midigtiisa jooga, oo haddana inoo duceeya innaga. 35 Yaa jacaylka Masiixa inaga sooci
doona? Ma dhibaato, mise cidhiidhi, mise silic, mise baahi, mise arrad, mise khatar,
mise seef? 36 Sida qoran,

Adiga daraaddaa ayaa lanoo laayaa maalinta oo dhan,

Waxaa lanoo tiriyey sida ido la qalayo.

37 Maya, waxyaalahan oo dhan dhexdooda aad baynu ugu guulaysannaa kii ina jeclaa
xaggiisa. 38 Waayo, waxaan hubaa inaan dhimashada, ama nolosha, ama malaa'igaha,
ama kuwa madaxda ah, ama waxyaalaha haatan jooga, ama waxyaalaha iman doona,
ama kuwa xoogga leh, 39 ama kor, ama hoos, ama uun kaleeto inaga sooci karin jacaylka
Ilaah oo ku jira Rabbigeenna Ciise Masiix.

9

Bawlos Waa U Tiraanyooday Reer Binu Israa'iil Rumaysaddarradooda

1 Runtaan ku sheegayaa Masiixa, oo been sheegi maayo, qalbigayguna marag buu iigu
furayaa Ruuxa Quduuskaa 2 in caloolxumo weyn iyo xanuun aan joogsanaynin ay ku ji-
raan qalbigayga. 3 Waayo, waxaan jeclaan lahaa inaan aniga qudhaydu ka inkaarnaado
Masiixa walaalahay aawadood oo ah xigaalkayga aannu isku jidhka nahay, 4 kuwa
ah reer binu Israa'iil, oo leh carruur-ka-dhigidda, iyo ammaanta, iyo axdiyada, iyo
sharciga siintiisa, iyo u-adeegidda Ilaah, iyo ballamada, 5 kuwa awowayaasha leh, oo
xagga jidhka Masiixu ka yimid iyaga, kan wax walba ka sarreeya oo ah Ilaah ammaanta
leh weligiis. Aamiin.

Ilaah Ballamadiisii Ma Uu Beenayn

6 Laakiin mana aha sidii iyadoo ereygii Ilaah dhacay. Waayo, kuwa Israa'iil ka
dhashay kulligood reer binu Israa'iil ma wada aha. 7 Farcankii Ibraahim oo ay yihiin
aawadeed kulligood carruur kuma wada aha, laakiin waxaa la yidhi, Kuwa Isxaaq
ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi doonaa. 8 Taas waxaa weeyaan, inaan
carruurta jidhku ahayn carruurta Ilaah, laakiin carruurtii loo ballanqaaday ayaa
farcan lagu tiriyaa. 9 Waayo, kanu waa hadal ballan ah, Wakhtigan oo kale ayaan kuu
iman doonaa, oo Saarah waxay dhali doontaa wiil. 10 Oo taas oo keliyana ma ahee,
laakiin Rebeqahna mid bay u uuraysatay, kaas oo ahaa aabbeheen Isxaaq. 11 Waayo,
carruurta oo aan weli dhalan oo aan weli samayn wanaag iyo xumaan midna, in
qasdiga Ilaah doorashada ku istaago, oo uusan ahaan xagga shuqullada, laakiin xagga
kii dadka u yeedha, 12 waxaa iyada lagu yidhi, Kan weynu wuxuu u adeegi doonaa kan
ka yar. 13 Sida qoran, Yacquub waan jeclaaday, Ceesawse waan necbaaday.

Ilaah Xaqdarro Ma Leh

14 Maxaan nidhaahnaa haddaba? Ma xaqdarro baa Ilaah la jirta? Ma suurtowdo!
15 Waayo, wuxuu Muuse ku yidhi, Waan u naxariisan doonaa kii aan u naxariisto,
waanan u nixi doonaa, kii aan u naxo. 16 Sidaas daraaddeed xagga kan doonaya ma
aha, xagga kan ordana ma aha, laakiinse waa xagga Ilaaha naxariista leh. 17 Waayo,
Qorniinku wuxuu Fircoon ku leeyahay, Tan daraaddeed baan kuu sara kiciyey inaan
xooggayga adiga kaa dhex muujiyo iyo in magacayga dhulka oo dhan lagu faafiyo.
18 Haddaba kuu doonayo wuu u naxariistaa, kuu doonayona qalbigiisuu engejiyaa.

Ilaah Baa Xukunka Leh

19 Waxaad igu odhan doontaa, Muxuu weli ii eedaynayaa? Waayo, yaa doonistiisa ka
gees noqda? 20 Laakiinse, nin yahow, kumaad tahay kaaga Ilaah u jawaabayow? Wixii
la sameeyey miyey kii sameeyey ku odhan doonaan, Maaxad sidan noogu samaysay?
21 Dheriyasameeyuhu miyuusan lahayn amar uu ugu taliyo dhoobada inuu fud keliya
in ka sameeyo weel cisa leh, inta kalena mid aan cisa lahayn? 22 Bal maxay la tahay
Ilaah haddii, isagoo doonaya inuu cadhadiisa muujiyo oo xooggiisa dadka ogeysiiyo,
uu samir badan ugu dulqaatay weelasha cadhada oo loo diyaariyey baabbi'idda,
23 iyo inuu hodantinimadii ammaantiisa ogeysiiyo weelasha naxariista oo uu hore
ugu diyaariyey ammaanta, 24 xataa kuweenna uu u yeedhay oo uusan uga yeedhin
Yuhuudda oo keliya laakiinse uu uga yeedhay quruumaha kalena? 25 Siduu Hooseeca
ka dhex yidhi,

Kuwo aan dadkaygii ahayn ayaan u bixin doonaa, Dadkayga,
Tu aan ahayn gacalisadaydiina waxaan u bixin doonaa, Gacaliso.
26 Oo waxay noqon doontaa, meeshii laga yidhi iyaga, Dadkayga ma ihidin,
Meeshaas waxaa looga bixin doonaa, Carruurtii Ilaaha nool.

27 Oo Isayos wuxuu ku qayliyey wax Israa'iil ku saabsan isagoo leh, In kastoo tirada
reer binu Israa'iil noqoto sida cammuudda badda, intii hadhay waa badbaadi doontaa,
28 waayo, Rabbigu hadalkiisa dhulkuu ku samayn doonaa, isagoo dhammaystiraya oo
soo gaabinaya, 29 oo sidii Isayos hore u yidhi,
Haddaan Rabbigii Saba'ood farcan inoo reebin,
Sidii Sodom baan noqon lahayn, oo sidii Gomora baa laynaga dhigi lahaa.

Waxa Reer Binu Israa'iil U Xumaadeen

30 Maxaan nidhaahnaa haddaba? Dadka aan Yuhuudda ahayn oo aan xaqnimada
raacin, waxay heleen xaqnimada, oo ah xaqnimada rumaysad lagu helo; 31 laakiin
reer binu Israa'iil iyagoo raaca sharciga xaqnimada, sharcigaas ma ay gaadhin. 32 Tan
sababteedu waa maxay? Maxaa yeelay, rumaysad kuma ay doondoonin, shuqullada
samayntooda mooyaane. Waxay ku turunturoodeen dhagaxii turunturada; 33 sida
qoran,
Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa dhagax lagu turunturoodo oo ah sallax lagu
xumaado;
Oo kii rumaysta isaga ma ceeboobi doono.

10

1 Walaalayaalow, waxaan qalbigayga ka doonayaa oo Ilaah ka baryaa inay iyagu
badbaadaan. 2 Waayo, waxaan markhaati u furayaa inay iyagu Ilaah qiiro weyn u
qabaan, laakiinse xagga aqoonta ma aha. 3 Waayo, iyagoo aan ogayn xaqnimada Ilaah
oo doonaya inay taagaan tooda, ayayan hoos gelin Ilaah xaqnimadiisa. 4 Waayo, Masi-
ixu wuxuu mid kasta oo rumaysta u yahay sharciga dhammaadkiisii xagga xaqnimada.

Jidka Cusub Oo Xaqnimada Cid Kasta Buu U Furan yahay

5 Waayo, Muuse wuxuu qoray in ninkii yeelaa xaqnimada sharciga uu ku noolaan
doono iyada. 6 Laakiin xaqnimada rumaysadku sidanay tidhaahdaa, Qalbigaaga ha
iska odhan, Yaa samada kori doona (inuu Masiix soo dejiyo)? 7 Ama, Yaa yamayska hoos
u geli doona (inuu Masiix kuwa dhintay ka soo sara kiciyo)? 8 Laakiin maxay leedahay?
Eraygii waa kuu dhow yahay, waana ku jiraa afkaaga iyo qalbigaaga, waxaa weeyaan
erayga rumaysadka oo aannu kugu wacdinno. 9 Maxaa yeelay, haddaad afka ka qiratid
in Ciise yahay Rabbiga, oo aad qalbiga ka rumaysatid in Ilaah isaga ka sara kiciyey
kuwii dhintay, waad badbaadi doontaa, 10 waayo, qalbiga wax baa laga rumaystaa
xagga xaqnimada, afkana wax baa laga qirtaa xagga badbaadinta. 11 Waayo, Qorniinku
wuxuu leeyahay, Ku alla kii rumaysta isaga, ceeboobi maayo. 12 Waayo, Yuhuudda iyo
Gariigtu waxba kuma kala duwana, waayo, isku Rabbi baa Rabbi u wada ah, waana u
taajir in alla intii barida isaga. 13 Waayo, ku alla kii magaca Rabbiga ku baryaa, waa
badbaadi doonaa. 14 Haddaba sidee bay ugu baryi doonaan kan aanay rumaysnayn?
Oo sidee bay u rumaysan doonaan kan aanay maqlin? Oo sidee bay u maqli doonaan
haddii aan la wacdiyin? 15 Oo sidee bay u wacdiyi doonaan haddaan la dirin? sida
qoran, Qurux badanaa cagaha kuwa wax ku wacdiya waxyaalaha wanaagsan.
16 Laakiin kulligood ma ay wada dhegaysan injiilka. Waayo, Isayos wuxuu leeyahay,
Rabbow, yaa rumaystay warkayagii? 17 Haddaba rumaysadku wuxuu ka yimaadaa
maqlidda, maqlidduna waxay ku timaadaa ereyga Masiixa. 18 Laakiin waxaan leeya-
hay, Miyaanay maqlin? Haah, runtii.
Codkoodii wuxuu gaadhay dhulka oo dhan,
Hadalkoodiina wuxuu gaadhay dunida meesha ugu shishaysa.
19 Laakiin waxaan leeyahay, Miyaan reer binu Israa'iil ogayn? Ugu horraystii Muuse
wuxuu yidhi,
Waxaan idinkaga hinaasin doonaa kuwo aan quruun ahayn;

Quruun aan wax garanayn waan idinkaga cadhaysiin doonaa.
20 Isayosna waa dhiirranaa oo wuxuu yidhi,
Waxaa i helay kuwo aan i doonayn,
Waxaan u muuqday kuwo aan wax i weyddiinayn.
21 Laakiin reer binu Israa'iil wuxuu ku yidhi, Maalintii oo dhan waxaan gacmahayga u
kala bixinayay dad caasi ah oo muran miidhan ah.

11

Diidniinta Ilaah Israa'iil Diiday Ma Dhamma

1 De waxaan leeyahay, Ilaah miyuu xooray dadkiisii? Ma suurtowdo. Waayo,
anba waxaan ahay mid reer binu Israa'iil ah, oo farcankii Ibraahim ah, oo qabiilkii
Benyaamiin ah. 2 Ilaah dadkiisii uu hore u yiqiin ma xoorin. Mise ma waydaan aqoon
waxa Qorniinku ka sheegayo Eliyaas? siduu Ilaah ugu cawday isagoo reer binu Israa'iil
ka cabanaya oo leh, 3 Rabbow, nebiyadaadii way dileen, meelahaagii allabarigana way
dumiyeen, oo keligay baa hadhay, oo naftayday doondoonayaan. 4 Laakiinse jawaabtii
Ilaah oo u timid isaga maxay leedahay? Waxaan nafahaantayda ula hadhay toddoba
kun oo nin oo aan Bacal u jilba joogsan. 5 Sidaas oo kale wakhtigan la joogona waxaa
jira kuwo hadhay oo nimco lagu doortay. 6 Laakiinse haddii nimco lagu doortay, de
haddaba ma aha mar dambe xagga shuqullada, haddii kalese nimcadu mar dambe
nimco ma aha. 7 Waa maxay haddaba? Wixii reer binu Israa'iil doondoonayeen ma ay
helin, laakiinse kuwii la doortay waa heleen, intii kalena waa la engejiyey, 8 sida qoran,
Ilaah wuxuu iyaga siiyey maskax hurudda, iyo indho aanay waxba ku arkin, iyo dhego
aanay waxba ku maqlin, ilaa maalintatan. 9 Daa'uudna wuxuu yidhi,
Miiskoodu ha u noqdo dabin iyo wax qabsada iyaga,
Iyo wax ay ku turunturoodaan, iyo wax ka aarguta iyaga;
10 Indhahoodu ha madoobaadeen si aanay waxba u arkin,
Dhabarkoodana foorari weligiis.
11 Haddaba waxaan leeyahay, Miyey turunturoodeen inay dhacaan? Maya, ma
suurtowdo! Laakiin dhicitinkoodii aawadiis ayaa badbaadinu ugu timid quruumaha
kale inay ka hinaasaan. 12 Haddaba haddii dhicitinkoodii yahay taajirnimadii dunida,
liidnaantoodiina tahay taajirnimadii quruumaha kale, de buuxnaantooduna intee bay
sii badin doontaa taajirnimadii?

Badbaadada Dadka Aan Yuhuudda Ahayn; Masaalka Ku Saabsan Laamo La Tallaalay

13 Laakiin waxaan la hadlayaa kuwiinnan oo ka mid ah dadka aan Yuhuudda
ahayn. Haddaba anigoo ah rasuulkii dadka aan Yuhuudda ahayn, hawshayda waan
derejeeyaa, 14 si aan uga hinaasiyo kuwa aan isku jidhka nahay oo aan qaarkood
badbaadiyo. 15 Waayo, haddii xooriddoodu tahay maslaxadda dunida, aqbaliddoodii
maxay noqon doontaa, soo noolaadka kuwii dhintay mooyaane? 16 Inta ugu horraysa
oo cajiinku hadday quduus tahay, de cajiinkuna wuu yahay, haddii xididku quduus
yahayna, de laamahuna way yihiin. 17 Laakiinse haddii laamihii qaarkood laga jebiyey,
oo adigoo saytuundibadeed ah lagugu tallaalo meeshoodii, oo aad ka qayb gasho
wanaagga xididka geedka saytuunka ah, 18 ha ka faanin laamaha, laakiinse haddii aad
faantid, bal ogow inaadan ahayn kan xididka sida, laakiinse xididkaa adiga ku sida.
19 Haddaba waxaad odhan doontaa, Laamihii waxaa loo jebiyey in aniga laygu tallaalo
meeshoodii. 20 Waa tahay. Rumaysaddarradoodii baa loo jebiyey, adna waxaad ku
taagan tahay rumaysadkaaga. Ha iskibrin, laakiinse cabso; 21 waayo, haddaan Ilaah
u tudhin laamihii asliga ahaa, de adna kuu tudhi maayo. 22 Bal hadda fiiri roonaanta
iyo adkaanta Ilaah; kuwii dhacay xaggooda adkaantiisaa la jirta, laakiinse xaggaaga
waxaa la jirta roonaanta Ilaah, haddaad roonaantiisa ku sii socotid, haddii kaleeto adna

waa lagu gooyn doonaa. 23 Iyagana haddayan rumaysaddarradoodii ku sii socon, waa
lagu tallaali doonaa meeshoodii, waayo, Ilaah waa awoodaa inuu iyaga mar kale ku
tallaalo meeshoodii. 24 Waayo, haddii adiga lagaa soo gooyay saytuun dibadeed oo si
aburiddiisa ka gees ah laguugu tallaalay geed saytuun wanaagsan ah, intee baa in ka
sii badan kuwan oo ah laamihii asliga ahaa loogu tallaali doonaa geedkoodii saytuunka
ahaa?

Ilaah Qasdigiisu Wuxuu Yahay Inuu Dhammaan U Naxariisto

25 Walaalayaalow, anigu dooni maayo, inaad jaahil ka ahaataan qarsoodigan,
waabase intaas ood iskibrisaan. Adkaan aan dhammayn baa ku dhacday reer binu
Israa'iil ilaa tirada buuxda oo quruumuhu soo gasho; 26 oo sidaasay reer binu Israa'iil
oo dhammu u wada badbaadi doonaan, sida qoran,
Waxaa Siyoon ka soo bixi doona Bixiyaha.
Wuxuu Yacquub ka sii jeedin doonaa cibaadola'aanta.
27 Oo kanu waa axdigayga aan la dhigan doono iyaga,
Markaan dembigooda ka qaadi doono.
28 Xagga injiilka iyagu waa cadaawayaal aawadiin, laakiinse xagga doorashada waa
kuwo la jecel yahay awowayaasha aawadood. 29 Waayo, hadiyadaha iyo yeedhidda
Ilaah ka soo noqosho ma leh. 30 Waayo, idinkuba mar baad Ilaah caasi ku ahaydeen,
laakiinse haatan waxaa laydiinku naxariistay kuwaas caasinimadooda, 31 sidaas oo
kalay iyaguna haatan caasi u noqdeen, in naxariistii laydin tusay, iyagana haatan
loogu naxariisto. 32 Waayo, Ilaah kulli wuxuu ku wada xidhay caasinimo inuu u wada
naxariisto kulli.
33 Mool dheeraa hodantinimada iyo xigmadda iyo aqoonta Ilaah! Xukummadiisa
lama baadhi karo, jidadkiisana lama raadin karo! 34 Waayo, bal yaa soo ogaaday
maanka Rabbiga? Bal yaase lataliyihiisii noqday? 35 Yaase awil wax siiyey oo loo
abaalgudi doonaa? 36 Waayo, wax waluba isagay ka yimaadeen oo ku yimaadeen oo
u yimaadeen aawadiis. Ammaanta isagaa leh weligiis. Aamiin.

12

Nolosha Cusub

1 Haddaba, walaalayaalow, waxaan idinku baryayaa Ilaah naxariistiisa inaad jidhki-
inna Ilaah u siisaan sida allabari nool oo quduus ah oo Ilaah ku farxo, waana cibaa-
daysigiinna caqliga leh. 2 Ha u ekaanina dadka ifkan, laakiinse ku beddelma cusboon-
aanta maankiinna inaad hubsataan waxa ay tahay doonista Ilaah oo wanaagsan oo
isagu ku farxo oo kaamilka ah.

Sida Hagaagsan Oo Loogu Shaqeeyo Hadiyadaha Ruuxa

3 Waayo, nimcadii lay siiyey ayaan ku hadlayaa, waxaan ku leeyahay, Mid kasta
oo idinka mid ah, yuusan isderejayn intuu isderejayn lahaa in ka badan, laakiinse
miyirqab ha ku fikiro, sida Ilaah mid kasta u siiyey qayb rumaysad ah. 4 Waayo,
sida aynu xubno badan ugu leennahay jidhkeenna, oo aan xubnaha oo dhammuna
isku shuqul u ahayn, 5 sidaas oo kalaan, innagoo badan, Masiixa isku jidh ku nahay,
oo midba midka kale waa xubnihiisii. 6 Innagoo haysanna hadiyado ku kala duwan
nimcadii layna siiyey, hadday tahay wax sii sheegid, aan wax ku sii sheegno sida qaybta
rumaysadkeenna. 7 Ama hadday tahay adeegid, aan aad u adeegno; kii wax baraana,
si fiican wax ha u baro; 8 kii wax waaniyaana, si fiican wax ha u waaniyo; kii wax
bixiyaana, deeqsinimo wax ha u bixiyo; kii wax u taliyaana, dadaal wax ha ugu taliyo;
kii wax u naxariistaana, farxad wax ha ugu naxariisto.

Wixii Masiixiyiinta Lagu Amray

9 Jacaylku ha noqdo mid aan labaweji lahayn, sharka karha, wanaagga xagsada.
10 Kalgacayl walaalnimo isku wada jeclaada, midkiinba midka kale ha hor derejeeyo.
11 Dadaalka ha ka caajisina, ruuxa ku kululaada, oo Rabbiga u adeega. 12 Rajada ku
farxa, dhibta u dulqaata, tukashada wadiddeeda ku sii adkaysta, 13 oo ku caawiya
waxa quduusiintu u baahan yihiin, oo shisheeyaha martiggeliya. 14 U duceeya kuwa
idin silciya, u duceeya, oo ha habaarina. 15 La farxa kuwa farxaya, la ooya kuwa
ooyaya. 16 Midba midka kale ha la fikir ahaado, ha kibrina, laakiin kuwa hoose la
socda. Kuwo isla caqli badan ha noqonina. 17 Ninna shar shar ha uga celinina. Ka fikira
inaad samaysaan waxa wanaagsan dadka oo dhan hortiisa. 18 Hadday suurtowdo,
intaad kartaan, nabad kula jooga dadka oo dhan. 19 Gacaliyayaalow, ha aarsanina,
laakiin meel u banneeya cadhada Ilaah, waayo, waxaa qoran, Aarsasho anigaa leh;
anaa u abaalmarin, ayaa Rabbigu leeyahay. 20 Laakiin haddii cadowgaagu gaajaysan
yahay, cunto sii; hadduu harraadsan yahayna, waraabi, waayo, haddaad saas samayso
waxaad madaxiisa ku kor ururin doontaa duxulo dab ah. 21 Sharku yuusan kaa adkaan,
laakiinse sharka wanaag kaga adkow.

13

Waa In Kuwa Amarka Leh Laga Dambeeyo

1 Naf waluba ha ka dambayso kuwa amarka sare leh, waayo, amar ma jiro kan
Ilaah ka yimaada mooyaane. Kuwa jirana Ilaah baa ka dhigay kuwa amar leh.
2 Sidaas daraaddeed kii diida kan amarka leh wuxuu hor joogsadaa amarka Ilaah,
kuwa hor joogsadaana waxay nafahaantooda u heli doonaan xukun. 3 Madaxdu cabsi
ma geliyaan kuwa shuqul wanaagsan sameeya, kuwa xumaan sameeya mooyaane.
Ma waxaad doonaysaa inaadan ka cabsan kan amarka leh? Wax wanaagsan samee,
oo ammaan baad ka helaysaa isla isaga. 4 Waayo, isagu wuxuu xaggaaga ku yahay
midiidinka Ilaah inuu wanaag kuu sameeyo. Laakiinse haddaad xumaan samaysid,
cabso, waayo, isagu seefta uma sito sababla'aan. Maxaa yeelay, isagu waa midiidinka
Ilaah, oo waa mid cadho kaga aarsada kii xumaan sameeya. 5 Sidaas daraaddeed waa
in laga dambeeyo kan amarka leh, mana aha cadhada aawadeed oo keliya, laakiinse
waa niyadda aawadeedna. 6 Waayo, sababtaas aawadeed waxaad u bixisaan cashuur,
maxaa yeelay, iyagu waa midiidinnadii Ilaah oo had iyo goor ka shaqeeya isla waxaas.
7 Mid waluba wuxuu idinku leeyahay siiya, kii baad idinku leh, baad siiya, kii cashuur
idinku leh, cashuur siiya, kii laga cabsadana, ka cabsada, kii ciso lehna, ciseeya.

Jacaylka Walaalnimada

8 Ninna yuusan wax idinku lahaan in midkiinba midka kale jeclaado mooyaane.
Waayo, kii deriskiisa jeclaadaa sharciguu oofiyey. 9 Waayo, amarradan la yidhi, Waa
inaanad sinaysan, Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba xadin, Waa inaanad
wax damcin, oo haddii amar kale jirana, waxaa lagu soo koobay hadalkan, Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sida naftaada. 10 Jacaylku xumaan kuma sameeyo deriskiisa;
jacaylku haddaba waa oofinta sharciga.

Maalintii Masiixu Waa Soo Dhowaanaysaa

11 Oo weliba waad garanaysaan wakhtiga inay haatan tahay saacaddii aad hurdada
ka toosi lahaydeen, waayo, haatan ay badbaadintu inooga dhow dahay markii horoo
aan rumaysannay. 12 Habeenkii hore buu u batay, maalintiina waa soo dhowaatay,
sidaas daraaddeed aan iska dhigno shuqullada gudcurka oo aan qaadanno hubka
iftiinka. 13 Sida iyadoo maalin ah aynu si qumman u soconno, yeynan ku socon rabshad
iyo sakhraannimo, yeynan ku socon galmo iyo dhillanimo, yeynan ku socon ilaaq
iyo hinaaso. 14 Laakiin Rabbi Ciise Masiix huwada, oo jidhka ha ka fikirina inaad
damacyadiisa samaysaan.

14

Waa In Loo Dulqaataa Kuwa Wax Ka Shakiya

1 Kii rumaysadka ku itaal yar soo dhoweeya, mana aha inaad ra'ayiyadiisa la muran-
taan. 2 Mid baa rumaysan inuu wax walba cuno, kii itaal yarse wuxuu cunaa khodaarta.
3 Kii cunaa yuusan quudhsanin kii aan cunin, kii aan cuninna yuusan xukumin kii
cuna, waayo, Ilaah baa aqbalay isaga. 4 Yaad tahay kaaga xukuma midiidinka mid
kaleto? Waayo, sayidkiisuu u taagan yahay ama u dhacaa. Waana la taagi doonaa,
waayo, Rabbigu waa awoodaa inuu taago. 5 Nin bay la tahay in maalinu maalinta kale
ka fiican tahay, mid kalena waxay la tahay in maalmaha oo dhammu isku mid yihiin.
Mid kastaaba maankiisa aad ha ugu hubsado. 6 Kii maalinta ka fikiraa, Rabbiguu uga
fikiraa, kii wax cunaa, Rabbiguu u cunaa, waayo, Ilaah buu ku mahadnaqaa; kii aan
wax cuninuna, Rabbiga ayuusan u cunin, oo Ilaah buu ku mahadnaqaa. 7 Midkeenna
naftiisa uma noola, midkeenna naftiisa uma dhinto. 8 Waayo, haddii aynu nool nahay,
Rabbigaynu u nool nahay; oo haddii aynu dhimannona, Rabbigaynu u dhimannaa,
sidaas daraaddeed haddii aynu nool nahay iyo haddii aynu dhimannoba, Rabbigaa ina
leh. 9 Waayo, sababtaasaa Masiixu u dhintay, una soo noolaaday inuu Rabbi u noqdo
kuwii dhintay iyo kuwa noolba. 10 Adigu maxaad walaalkaa u xukuntaa? amase adigu
maxaad walaalkaa u quudhsataa? Waayo, kulligeen waxaynu hor istaagi doonnaa
kursiga xukumaadda Ilaah. 11 Waayo, waxaa qoran,

Anigu waa noolahay, ayaa Rabbigu leeyahay, oo jilib waluba anuu ii sujuudi doonaa,
Carrab walubana Ilaah buu qiri doonaa.

12 Sidaasaa midkeen kastaba Ilaah ula xisaabtami doonaa.

13 Sidaas daraaddeed mar dambe yeynan isxukumin, laakiinse tan ka fikira inaan
ninna walaalkiis u dhigin dhagax uu ku turunturoodo ama wax kaleeto oo hor joogsada.
14 Waan ogahay, waanan ku hubaa Rabbi Ciise, inaan waxba nafahaantiisa iska
xaaraan ahayn, laakiinse kii ku tiriya inay xaaraan tahay, kaas waa ka xaaraan.
15 Waayo, haddii walaalkaa cuntadaada ka calool xumaado, jacaylka kuma sii socotid.
Cuntadaada ha ku baabbi'in kii Masiixu u dhintay. 16 Haddaba wanaaggiinna yaan
la caayin. 17 Waayo, boqortooyada Ilaah ma aha cunid iyo cabbid, laakiinse waa
xaqnimada iyo nabadda iyo farxadda ku jira Ruuxa Quduuskaa. 18 Kii waxaas Masiixa
ugu adeega, Ilaah buu ka farxiyaa, xagga dadkana waa mid loo bogay. 19 Sidaas
daraaddeed haddaba aynu raacno waxyaalaha nabadda iyo waxyaalaha midkeenba
midka kale xoog ugu yeelo. 20 Shuqulka Ilaah ha u dumin cunto aawadeed. Hubaal wax
waluba waa nadiif, laakiin waa u xun tahay kii cuna isagoo mid kale xumaynayo. 21 Waa
wanaagsan tahay inaadan hilib cunin ama khamri cabbin ama samayn wax kaleto oo
walaalkaa ku turunturoodo. 22 Rumaysadka aad leedahay, Ilaah hortiis u hayso. Waxaa
faraxsan kii aan isku xukumin wixii la qumman isaga. 23 Laakiinse kii shakiya, hadduu
cuno, waa xukuman yahay, maxaa yeelay, rumaysad wax kuma cuno, oo wax kastoo
aan rumaysadka ka imaninu waa dembi.

15

1 Kuweenna xoogga leh waxaa inagu waajib ah inaynu qaadno itaaldarrada kuwa
xoogga yar, oo aynaan nafteenna ka farxin. 2 Midkeen kastaaba deriskiisa ha ka
farxiyo inuu ku wanaagsanaado oo ku dhismo. 3 Waayo, Masiixiiba naftiisii kama
uu farxin, laakiinse sida qoran, Caydii kuwii adiga ku caayay ayaa igu kor dhacday.
4 Waayo, wax alla wixii hore loo qorayba waxaa loo qoray waxbarashadeenna, inaynu
dulqaadashada iyo gargaarka Qorniinka rajo ku lahaanno. 5 Ilaaha dulqaadashada iyo
gargaariddu ha ka dhigo in midkiinba midka kale la fikir ahaado sida Ciise Masiix,

6 inaad isku qalbi iyo isku af ku ammaantaan Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix.

Injiilka Loo Keenay Dadka Aan Yuhuudda Ahayn

7 Sidaas daraaddeed isdhoweeya sida Masiixuna idiin dhoweeyey in Ilaah la am-
maano. 8 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Masiixu wuxuu noqday kuwa gudan
midiidinkooda, runta Ilaah aawadeed, inuu u xaqiijiyo ballamadii awowayaashii hore
la siiyey, 9 iyo in quruumuhu Ilaah u ammaanaan naxariistiisa, sida qoran,
Sidaas daraaddeed waxaan kugu ammaani doonaa quruumaha dhexdooda,
Oo magacaaga waan u gabyi doonaa.
10 Oo haddana wuxuu leeyahay,
Quruumahow, la reyreeya dadkiisa.
11 Oo haddana,
Rabbiga ammaana, quruumahoo dhammow,
Dadkoo dhammuna ha ammaano isaga.
12 Oo haddana Isayos wuxuu leeyahay,
Waxaa jiri doona xididkii Yesay,
Iyo kan u kacaya inuu u taliyo quruumaha,
Isagayna quruumuhu wax ku rajayn doonaan.
13 Ilaaha rajadu ha idinka buuxiyo farxad iyo nabad oo dhan, idinkoo rumaysan, si
rajadiinnu ugu badato xoogga Ruuxa Quduuskaa.

Bawlos Si Dhiirranaan Ah Ayuu Wax Ku Qoray

14 Oo aniga qudhayduna waxaan idiin hubaa, walaalahayow, inuu wanaag idinka
buuxo, oo laydinka buuxiyey aqoon oo dhan, oo aad kartaan inaad iswaanisaan.
15 Laakiinse siyaalaha qaarkood dhiirranaan badan baan idiinku soo qoray inaan idin
xusuusiyo, nimcadii xagga Ilaah layga siiyey aawadeed, 16 inaan dadka aan Yuhuudda
ahayn u noqdo midiidinkii Ciise Masiix, anigoo shuqulka wadaadnimada u qabanaya
injiilka Ilaah, in sadaqada dadka aan Yuhuudda ahayn la aqbalo, iyadoo quduus lagaga
dhigay Ruuxa Quduuskaa. 17 Haddaba xagga Ciise Masiix waxaan leeyahay wax aan
ku faano, waana wax ku saabsan Ilaah. 18 Waayo, kuma dhici doono inaan waxba
ka hadlo wixii Masiixii iga dhex shaqeeyey mooyaane, dadka aan Yuhuudda ahayn
addeeciddooda aawadeed, oo uu igaga dhex shaqeeyey hadal iyo camal, 19 oo uu
ku sameeyey xoogga calaamooyinka iyo yaababka, iyo xoogga Ruuxa Quduuskaa, oo
sidaasaan injiilka Masiixa ugu wada wacdiyey Yeruusaalem iyo hareeraheeda iyo ilaa
Illurikon. 20 Sidaasaan u hawaystay inaan injiilka ku wacdiyo meel aan Masiixa awil
lagu magacaabin, si aanan ugu dul dhisin aasaaska nin kale dhigay. 21 Laakiinse, sida
qoran,
Waxaa arki doona kuwo aan warkiisu u iman,
Kuwii aan maqlinuna waa garan doonaan.

Wixii Bawlos Ku Talo Jiray

22 Sidaas daraaddeed marar badan baa layga hor joogsaday imaatinkii aan idiin iman
lahaa; 23 laakiinse haatan anigoo aan meelahakan meel dambe ku lahayn, oo idin
boholyoobayay sannado badan inaan idiin imaado, 24 markaan Isbaanya tago waxaan
rajaynayaa inaan sodcaalkayga idinku arko oo idinna aad halkaas iga ambabbixisaan,
markaan cabbaar idinku raaxaysto dabadeed, 25 laakiinse haatan waxaan aadayaa
Yeruusaalem inaan u adeego quduusiinta. 26 Waayo, dadka Makedoniya iyo Akhaya
waxay aad u jeclaysteen inay wax u ururiyaan masaakiinta ka midka ah quduusiinta
Yeruusaalem joogta. 27 Way jeclaysteen, waana ku waajib inay sameeyaan. Waayo,
dadka aan Yuhuudda ahayn hadday noqdeen kuwo ka qayb galay waxyaalahooda
ruuxa, de markaas waxaa ku waajib ah iyaga inay ugu adeegaan waxyaalaha jidhka.

28 Sidaas daraaddeed markaan tan dhammeeyo oo aan iyaga midhahan ku hubsado,
idinkaan idin soo mari doonaa, anoo Isbaanya u socda. 29 Oo waxaan ogahay markaan
idiin imaado inaan ku iman doono buuxnaanta barakada Masiixa.
30 Walaalayaalow, waxaan idinku baryayaa Rabbigeenna Ciise Masiix iyo jacaylka
Ruuxa, inaad igula dadaashaan tukashooyinkiinna markaad Ilaah ii baridaan, 31 in
layga samatabbixiyo kuwa caasiyiinta ah oo Yahuudiya jooga, iyo in hawshayda aan
Yeruusaalem u qabanayo ay noqoto mid ay quduusiintu aqbalaan; 32 inaan farxad
idiinku imaado haddii Ilaah doonayo, oo aan idinla nasto. 33 Ilaaha nabaddu ha idinla
jiro kulligiin. Aamiin.

16

Salaan

1 Waxaan idin barayaa walaasheen Foybi oo ah mid u adeegta kiniisadda ku taal
Kenekhreya, 2 inaad iyada ku dhowaysaan Rabbiga, sida quduusiinta u eg, oo aad ku
caawintaan wax kasta oo ay idiinka baahan tahay, waayo, iyaduba kuwa badan bay
caawintay iyo xataa aniga qudhayda.
3 Igu salaama Bariska iyo Akula kuwa iila shaqeeya Ciise Masiix, 4 oo noloshayda
aawadeed qoortooda u dhibay. Keligay uma mahadnaqayo, laakiinse kiniisadaha
dadka aan Yuhuudda ahayn oo dhammuna ay ku mahadnaqayaan. 5 Iguna salaama
kiniisadda gurigooda ku jirta. Igu salaama gacaliyahay Ebaynetos, kan ah midhaha ugu
horreeya ee Aasiya xagga Masiixa. 6 Maryanna igu salaama, tan aad idiinku dadaashay.
7 Igu salaama Andaronikos iyo Yuniyas oo xigaalkayga ah oo layla xidhay, kuwa
caanka ku ah rasuullada dhexdooda, kuwa hortayna Masiixa ku jiray. 8 Ambaliyas,
gacaliyahayga xagga Rabbigana igu salaama. 9 Urbanos kan Masiixa noola shaqeeya iyo
gacaliyahay Istakhusna igu salaama. 10 Abellees kan Masiixu u bogayna igu salaama.
Kuwa reer Aristobulosna igu salaama. 11 Xigaalkay Herodiyosna igu salaama. Iguna
salaama kuwa reer Narkisos oo Rabbiga ku jira. 12 Tarufayna iyo Tarufoosa oo Rabbiga
u shaqeeyana igu salaama. Gacaliso Bersis oo Rabbiga aad ugu shaqaysayna igu
salaama. 13 Igu salaama Rufus kan Rabbigu doortay iyo hooyadiis oo hooyaday oo kale
ah. 14 Igu salaama Asunkiritos, iyo Filegoon, iyo Hermees, iyo Batrobas, iyo Hermaas,
iyo walaalaha iyaga la jooga. 15 Igu salaama Filologos, iyo Yulya, iyo Neere'us, iyo
walaashiis, iyo Olumbas, iyo quduusiinta iyaga la jooga oo dhan. 16 Midkiinba midka
kale ha ku salaamo dhunkasho quduus ah. Kiniisadihii Masiixa oo dhammu waa idin
soo salaamayaan.
17 Haddaba walaalayaalow, waxaan idinka baryayaa inaad fiiro u lahaataan kuwa
kicinaya iskala qaybinta iyo xumaatooyinka oo ka geesta ah cilmiga aad barateen, kana
leexda iyaga. 18 Kuwa caynkaas ahu Rabbigeenna Masiix uma adeegaan, laakiinse
waxay u adeegaan calooshooda; hadalkooda macaan oo wanaagsan bay ku khiyaa-
neeyaan qalbiyada jaahiliinta. 19 Warkii addeeciddiinnu wuxuu gaadhay dadka oo
dhan. Sidaas daraaddeed aad baan idiinku faraxsanahay, laakiin waxaan jeclaan
lahaa inaad garaad u lahaataan waxa wanaagsan, oo aad ka eedla'aataan waxa sharka
ah. 20 Oo Ilaaha nabaddu Shayddaan buu haddiiba cagihiinna hoostooda ku burburin
doonaa.
Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto.
21 Waxaa idin soo salaamaya Timoteyos oo ila shaqeeya, iyo Lukiyos, iyo Yasoon,
iyo Soosibater, iyagoo ah xigaalkayga. 22 Anigoo Tertiyos ah oo warqaddan qoray,
Rabbigaan idinku salaamayaa. 23 Gayos, oo aniga iyo kiniisadda oo dhammuba aannu
marti u nahay, wuu idin soo salaamayaa. Erastos oo ah qasnajiga magaalada, iyo
walaalkeen Kowartos way idin soo salaamayaan. 24 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix
ha idinla jirto kulligiin. Aamiin.

Ammaan

25 Haddaba ammaanu ha u ahaato kan kara inuu idinku xoogeeyo injiilkayga iyo
wacdiga ku saabsan Ciise Masiix iyo muujinta qarsoodiga oo qarsoonaa tan iyo weligiis,
26 laakiinse haatan lagu muujiyey Qorniinka nebiyada sida amarka Ilaaha daa'imka ah
oo quruumaha oo dhan loo ogeysiiyey inay addeecaan rumaysadka. 27 Ilaaha keligiis
ah oo xigmadda leh, Ciise Masiix ammaanu ha ugu ahaato weligiis. Aamiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII KORINTOS

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Bawlos oo loogu yeedhay inuu doonistii Ilaah ku ahaado rasuulkii Ciise Masiix, iyo
walaalkeen Soostenees, 2 waxaannu warqaddan u qoraynaa kiniisadda Ilaah ee Kor-
intos ku taal, kuwa quduus lagaga dhigay Ciise Masiix ee loogu yeedhay quduusiin, iyo
kuwa meel kasta jooga oo ku barya magaca Rabbigeenna Ciise Masiix oo ah Rabbigooda
iyo keennaba. 3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheen ah iyo
Rabbi Ciise Masiix.
4 Mar kasta Ilaahay ayaan idiinku mahadnaqaa, nimcadii Ilaah ee Ciise Masiix
laydinku siiyey aawadeed. 5 Maxaa yeelay, wax walba hodan buu idinkaga dhigay, ha
ahaato hadal walba iyo aqoon walbaba, 6 sida laydiinku adkeeyey maraggii Masiixa
loo furay; 7 si aan hadiyadiinna idiinka dhinmin intaad sugaysaan muujinta Rab-
bigeenna Ciise Masiix; 8 kan haddana idinku adkayn doona ilaa dhammaadka, inaad
eedla'aataan maalinta Rabbigeenna Ciise Masiix. 9 Ilaah waa aamin, kan xaggiisa
laydiinku yeedhay xidhiidhka Wiilkiisa Ciise Masiix ee Rabbigeenna ah.

Dadka Kiniisaddu Way Kala Qaybsameen

10 Walaalayaalow, waxaan magaca Rabbigeenna Ciise Masiix idinkaga baryayaa
inaad dhammaantiin isku wax ku wada hadashaan, iyo inaydnaan kala qaybsamin,
laakiin inaad ku dhammaataan isku maan iyo isku talo. 11 Walaalahayow, dadkii
Khalo'ee ayaa iiga kiin warramay in ilaaqi idin dhex taal. 12 Tan waxaan ula jeedaa
midkiin inuu leeyahay, Waxaan ka mid ahay kuwa Bawlos; mid kalena, Kuwa Abolloos;
mid kalena, Kuwa Keeyfas; mid kalena, Kuwa Masiix. 13 Masiixu miyuu qaybsamaa?
Bawlos miyaa iskutallaabta laydiinku qodbay? Ama ma waxaa laydinku baabtiisay
magaca Bawlos? 14 Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inaanan midkiinna baabtiisin,
Kirisbos iyo Gayus maahee 15 inaanu ninna odhan, Waxaa laydinku baabtiisay Bawlos
magiciisa. 16 Waxaan kaloo baabtiisay kuwii guriga Istefanas joogay. Weliba garan
maayo inaan qaar kale baabtiisay iyo in kale. 17 Waayo, Masiixu iima uu soo dirin inaan
dad baabtiiso, laakiin wuxuu ii soo diray inaan dadka injiilka ku wacdiyo, ee ma aha
inaan ku hadlo xigmadda hadalka, waaba intaasoo iskutallaabta Masiixa la caaqibo
tiraaye.

Xoogga Iskutallaabta

18 Waayo, hadalka ku saabsan iskutallaabtu waa u nacasnimo kuwa lumaya, laakiin
waa u xoogga Ilaah kuweenna badbaadaya. 19 Maxaa yeelay, waxaa qoran,
Xigmadda kuwa xigmadda leh waan baabbi'in doonaa,
Oo garashada kuwa garashada leh ayaan diidi doonaa.
20 Meeh kan xigmadda lihi? Meeh kan culimmada ka mid ahi? Meeh kan wakhtigan
muranka badani? Ilaah miyaanu nacasnimo ka dhigin xigmadda dunida? 21 Dunidu
Ilaah kuma ay garanaynin xigmaddeeda, laakiin Ilaah xigmaddiisa aawadeed ayuu
ku farxay inuu kuwa rumaysta ku badbaadiyo nacasnimadii wacdiga. 22 In kastoo
ay Yuhuuddu calaamooyin doonaan oo Gariigtuna ay xigmad doonaan, 23 annaguse
waxaannu dadka ku wacdinnaa Masiix oo iskutallaabta lagu qodbay, oo u ah xagga
Yuhuudda wax lagu turunturoodo, xagga Gariigtana u ah nacasnimo. 24 Xagga kuwa
loo yeedhayse, ha ahaadeen Yuhuudda ama Gariigta, Masiix baa u ah xoogga Ilaah iyo

xigmadda Ilaah. 25 Waayo, nacasnimada Ilaah waa ka xigmad badan tahay xigmadda
dadka, oo itaaldarrada Ilaahna waa ka itaal badan tahay itaalka dadka.

26 U fiirsada waxa laydiinku yeedhay, walaalayaalow, sidaan loogu yeedhin qaar
badan oo xigmad leh xagga jidhka, ama qaar badan oo xoog leh, ama qaar badan oo
gob ah, 27 laakiinse Ilaah wuxuu doortay waxyaalaha nacasnimada ah ee dunida inuu
ceebeeyo kuwa xigmadda leh, oo Ilaah baa doortay waxyaalaha itaalka daran inuu cee-
beeyo waxyaalaha itaalka leh. 28 Waxyaalaha hoose iyo waxyaalaha la fududaystana
Ilaah baa doortay, xataa waxyaalaha aan jirin, inuu waxyaalaha jira wax aan wax tarin
ka dhigo, 29 si aan qofna ugu faanin Ilaah hortiisa. 30 Laakiin xaggiisa waxaad ku jirtaan
Ciise Masiix kan inoo noqday xigmadda xagga Ilaah, iyo xaqnimada, iyo quduusnaanta,
iyo madaxfurashada, 31 in sida qoran, Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano.

2

Xigmadda Dadka Iyo Muujinta Ilaah

1 Walaalayaalow, anna markaan idiin imid, lama iman hadal wanaaggiis ama xig-
mad, anoo idinku wacdiyaya maraggii laga furay Ilaah, 2 waayo, waxaan goostay
inaanan waxba dhexdiinna ka ogaan Ciise Masiix oo ah kan iskutallaabta lagu qodbay
maahee. 3 Oo waxaan idinkula joogay itaaldarro, iyo cabsi, iyo gariir badan. 4 Laakiin
hadalkayga iyo wacdigayga kuma aan hadlin hadallo sasabasho iyo xigmad ah, laakiin
waxaan ku hadlay tusidda Ruuxa iyo xoogga, 5 inaan rumaysadkiinnu ku tiirsanaan
xigmadda dadka, laakiin inuu xoogga Ilaah ku tiirsanaado.

6 Waxaannu xigmadda kula hadallaa kuwa garashadu ku dhan tahay, taasoo aan
ahayn xigmadda wakhtigan, oo aan ahayn xigmadda madaxda wakhtigan oo ah
kuwa la baabbi'in doono; 7 laakiin qarsoonaan ayaannu ugu hadallaa xigmadda Ilaah
oo la qariyey, oo Ilaah dunida horteed ka dhigay ammaanteenna aawadeed, 8 tan
madaxda wakhtigan midkoodna aanu garanaynin, waayo, hadday garan lahaayeen,
iskutallaabta kuma ay qodbeen Rabbiga ammaanta, 9 laakiin sida qoran,
Waxyaalo aanay ishu arkin, oo aanay dhegtu maqlin,
Oo aan qalbiga dadka gelin,
Wax kastoo ay yihiinba, Ilaah baa u diyaariyey kuwa isaga jecel.
10 Innagase Ilaah baa inoogu muujiyey Ruuxa, waayo, Ruuxu wuxuu baadhaa wax
kasta, xataa waxyaalaha hoos u dhaadheer oo Ilaah. 11 Waayo, dadka dhexdood yaa
garanaya nin waxyaalihiisa, ruuxa ninka ku jira mooyaane? Sidaas oo kalena ninna
garan maayo waxyaalaha Ilaah, Ruuxa Ilaah mooyaane. 12 Laakiin innagu ma aynu
helin ruuxa dunida laakiinse Ruuxa Ilaah ka yimid, inaynu garanno waxyaalaha uu
Ilaah nimco ahaan inoo siiyey. 13 Waxyaalahaasna ayaannu ku hadalnaa, kumase
hadalno hadallo la baro ee ah xigmadda dadka, laakiin waxa Ruuxu baro, annaga
oo waxyaalaha ruuxa ah ku simayna waxyaalaha ruuxa ah. 14 Ninka nafta raacaa
ma aqbalo waxyaalaha Ruuxa Ilaah, waayo, nacasnimo bay u yihiin, mana garan
karo, maxaa yeelay, ruuxa ayaa lagu imtixaamaa. 15 Kii ruuxa raacaa wax walbuu
imtixaamaa, laakiinse isaga qudhiisa ninna ma imtixaamo. 16 Waayo, yaa gartay
maanka Rabbiga inuu wax baro isaga? Laakiin annagu waxaannu leennahay maanka
Ciise.

3

Iskala-Qaybinta Waa Laga Digay

1 Anna, walaalayaalow, idiinlama aan hadli karin sida idinkoo ruuxa raaca, laakiin
idinkoo jidhka raaca sida kuwo ilmo yaryar ah oo ku jira Masiix. 2 Waxaan idin siiyey
caano ee idinma aan siin cunto, waayo, weli ma aydaan cuni karin, haatanna weli ma
aad kartaan. 3 Maxaa yeelay, weli jidhkaad raacdaan, waayo, intii xaasidnimo iyo ilaaq

dhexdiinna ku jiraan, miyaanaydin jidhka raacsanayn oo sida dadka miyaanaydin
u soconayn? [4] Waayo, markii mid yidhaahdo, Anigu waxaan ka mid ahay kuwa
Bawlos, mid kalena, Anna Abolloos, miyaanaydin dad ahayn? [5] Haddaba muxuu
yahay Abolloos? Bawlosna muxuu yahay? Waxay yihiin midiidinyadii aad xaggooda
ku rumaysateen, oo mid kasta sida Rabbigu u siiyey isaga. [6] Anigu waan beeray,
Abolloosna wuu waraabiyey, laakiin Ilaah baa koriyey. [7] Taa aawadeed waxba ma
aha kan beeraa, ama kan waraabiyaa, laakiin waa Ilaah kan koriyaa. [8] Kan beeraa iyo
kan waraabiyaa waa isku mid, laakiin mid kastaa wuxuu heli doonaa abaalkiis siday
hawshiisu ahayd. [9] Waxaannu nahay kuwa Ilaah la shaqeeya, idinkuna waxaad tihiin
beerta Ilaah iyo Ilaah dhismihiisa.

Macallimiinta Mas'uuliyaddooda

[10] Sida dhise xigmad leh waxaan aasaaskii ku dhigay nimcadii Ilaah i siiyey, oo mid
kalena wuu ka dul dhisayaa. Laakiin mid kastaa ha ka fiirsado siduu uga dul dhisayo.
[11] Waayo, ninna ma dhigi karo aasaas kale kan la dhigay mooyaane oo ah Ciise Masiix.
[12] Laakiin nin hadduu aasaaska ku dul dhiso dahab, ama lacag, ama dhagaxyo qaali ah,
ama qoryo, ama caws, ama bal, [13] nin kasta shuqulkiisa ayaa la muujin doonaa. Waayo,
maalintu way caddayn doontaa, maxaa yeelay, dab baa lagu muujiyaa, waayo, nin kasta
shuqulkiisa caynkuu yahay dabka ayaa tijaabin doona. [14] Nin uun haddii shuqulkiisuu
ku dul dhisay hadho, abaal buu heli doonaa. [15] Nin uun haddii shuqulkiisu gubto, wuu
khasaari doonaa, isaga qudhiisuse wuu badbaadi doonaa, laakiin sidii wax dab laga soo
baxshay oo kaluu u badbaadi doonaa.
[16] Miyaanaydin garanaynin inaad tihiin macbudkii Ilaah oo uu Ruuxa Ilaah idinku
jiro? [17] Nin uuni hadduu macbudka Ilaah kharribo, isaga Ilaah baa kharribi doona,
waayo, macbudkii Ilaah waa quduus, kaad idinku tihiin.
[18] Ninna yuusan iskhiyaaanayn. Haddii nin dhexdiinna joogaa uu u malaynayo
inuu wakhtigan xigmad leeyahay, doqon ha noqdo si uu xigmad u yeesho. [19] Waayo,
xigmadda dunidan doqonnimay la tahay Ilaah. Waayo, waxaa qoran, Isagu kuwa
xigmadda leh ayuu khiyaanadooda ku qabtaa, [20] oo haddana, Rabbigu waa garanayaa
tashiyada kuwa xigmadda leh inayan waxba tarin. [21] Taa aawadeed ninna yaanu dadka
ku faanin. Waayo, wax walba idinkaa leh, [22] ha ahaadeen ama Bawlos, ama Abolloos,
ama Keeyfas, ama dunida, ama nolosha, ama dhimashada, ama waxyaalaha haatan
jooga, ama waxyaalaha iman doona, dhammaan idinkaa leh. [23] Idinkuna kuwa Masiix
baad tihiin, Masiixuna waa kan Ilaah.

4

Rasuullada Mas'uuliyaddooda Xagga Ilaah

[1] Ha lanagu tiriyo inaannu nahay midiidinyada Masiixa iyo wakiillada waxyaalaha
qarsoon ee Ilaah. [2] Haddaba waxaa laga doonayaa wakiillada in aamin laga helo.
[3] Laakiin waa ila yar tahay inaad idinku i xukuntaan ama in dad kale i xukumo; xataa
aniga qudhaydu isma xukumo. [4] Waayo, waxba iskuma ogi, laakiinse ma aha taas
aawadeed in xaq layga dhigay, waayo, waa Rabbiga kan i xukumaa. [5] Taa aawadeed
wakhtiga hortiisa waxba ha xukumina ilaa Rabbigu imanayo, kan waxyaalaha qarsoon
ee gudcurka iftiimin doona oo muujin doona tashiyada qalbiga, oo markaas nin
kastaaba wuxuu ammaantiisa ka heli doonaa Ilaah.
[6] Haddaba, walaalayaalow, waxyaalahan ayaan aawadiin u soo qaaday qudhayda iyo
Abolloosba, inaad xaggayaga ka barataan inaydnaan ka gudbin waxyaalaha qoran oo
aan midkiinna midka kale u faanin. [7] Waayo, yaa kaa soocay? Maxaad haysataa oo,
aanad helin? Laakiin haddaad heshay, bal maxaad u faanaysaa sidii adigoo aan helin?
[8] Horaad u dheregteen, horaad hodan u noqoteen, la'aantayo sida boqorro ayaad wax u

xukunteen. Waan jeclaan lahaa inaad wax xukuntaan, inaannu annaguna wax idinla
xukunno. 9 Waayo, waxaan u malaynayaa in Ilaah na soo saaray, annagoo ah rasu-
ulladii ugu dambeeyey, sida kuwa dhimashada lagu xukumay oo kale, maxaa yeelay,
wax la daawado ayaa lanooga dhigay dunida, iyo malaa'igaha, iyo dadkaba. 10 Annagu
waxaannu nahay Masiixa aawadiis doqonno, idinkuse caqli baad ku leedihiin xagga
Masiixa. Annagu waa xoog darannahay, idinkuse waad xoog badan tihiin, idinku
ammaan baad leedihiin, annaguse waa maamuus la' nahay. 11 Tan iyo saacaddan
waan gaajaysan nahay, waanan harraadsan nahay, waanan arradan nahay, waa nala
garaacay, oo meel aan ku hoyannona ma lihin. 12 Waana hawshoonnaa annagoo
gacmahayaga ku shaqayna; markii lana caayona waan ducaynaa; markii lana silciyona
waan dulqaadannaa. 13 Markii lana xantona, si qabow ayaannu u hadallaa, waxaannu
noqonnay uskagga dunida iyo waxa ugu wasakhsan wax kasta tan iyo haatan.

Sidii Aabbe Oo Kale Ayaa Loo Waaniyey Oo Loogu Digay

14 Anigu waxyaalahaas u qori maayo inaan idin ceebeeyo laakiin inaan idin waaniyo
sida carruurtayda aan jeclahay oo kale. 15 In kastoo aad leedihiin toban kun oo
Masiix idinku rabbeeyey, aabbayaal badan ma lihidin, waayo, Ciise Masiix ayaan
idinku dhalay xagga injiilka. 16 Haddaba waxaan idinka baryayaa inaad igu dayataan.
17 Taas aawadeed waxaan idiin soo diray Timoteyos oo xagga Rabbiga ah wiilkayga aan
jeclahay oo aaminka ah. Wuu idin xusuusin doonaa socodkayga ee ah xagga Masiixa,
sidaan meel kasta wax ugu baro kiniisad kasta. 18 Qaar baa kibray sidii anigoo aan idiin
imanaynin. 19 Laakiin dhowaan baan idiin iman doonaa, haddii Rabbigu yidhaahdo, oo
markaasaan garan doonaa kuwa kibray xooggooda, ee ma aha hadalkooda. 20 Waayo,
boqortooyada Ilaah hadal ma aha, ee waa xoog. 21 Maxaad doonaysaan? Ma inaan ul
idiinla imaado, mise jacayl iyo ruux qabow?

5

Sino Aad U Xun

1 Meel walba waxaa laga maqlay in dhexdiinna ay sino ku jirto, sinada caynkaas
ahna xataa dadka aan Yuhuudda ahayn ma qabaan, taasoo ah inuu midkiin naagtii
aabbihii haysto. 2 Weliba waad kibirsan tihiin, kamana aydnaan caloolxumaan, si kii
waxaas sameeyey dhexdiinna looga saaro. 3 Waayo, runtii, in kastoo jidhkaygu idinka
maqan yahay, ruuxaygu waa idinla joogaa, oo sidii aniga oo jooga ayaan kii waxaas
sameeyey ku xukumay 4 magaca Rabbigeenna Ciise. Markaad idinka iyo ruuxayguba
isugu timaadaan xoogga Rabbigeenna Ciise, 5 waa inaad kaasoo kale Shayddaanka u
dhiibtaan in jidhku baabba'o, ruuxuse badbaado maalinta Rabbiga. 6 Faankiinnu ma
wanaagsana. Miyeydnaan garanaynin in in yar oo khamiir ah ay cajiinka oo dhan
khamiiriso? 7 Khamiirkii hore iska safeeya inaad noqotaan cajiin cusub sidii idinkoo
aan khamiirsanayn. Waayo, Masiixa ah Kormariddeenna waa la sadqeeyey. 8 Haddaba
yeynan ku iidin khamiirkii hore ama khamiirka xumaanta iyo sharka, laakiin aan ku
iidno kibista khamiirka la' ee daacadda iyo runta ah.

9 Waxaan warqaddaydii idiinku soo qoray inaydnaan kuwa sinaysta raacin. 10 Ulama
jeedo kuwa sinaysta ee dunidan, iyo kuwa damaca badan iyo kuwa wax dulma, iyo
kuwa sanamka caabuda, waayo, hadday sidaas tahay waxay noqon lahayd inaad
dunida ka baxdaan. 11 Laakiin hadda waxaan idiin soo qoray, Ha raacina qof walaal
la yidhaahdo hadduu sinaysto, ama wax badan damco, ama sanam caabudo, ama wax
caayo, ama sakhraamo, ama wax dulmo. Waa inaydnaan kaasoo kale xataa wax la
cunin. 12 Waayo, maxaa iigu jira inaan xukumo kuwa dibadda ah? Idinku miyeydnaan
xukumin kuwa gudaha ku jira? 13 Kuwa dibadda ah Ilaah baa xukuma. Idinkuse kan
sharka leh dhexdiinna ka saara.

6

Dacwado Ay Masiixiyiintu Isdacweeyaan

1 Midkiin haddii uu xaal ku haysto kan kale, miyuu ku dhacaa inuu ku dacweeyo
kuwa aan xaqa ahayn hortooda, oo aanu ku dacwayn quduusiinta hortooda? 2 Mise
waydnaan garanaynin in quduusiintu ay dunida xukumi doonaan? Oo haddaad
dunida xukuntaan, ma waxaad tihiin kuwa aan istaahilin inay waxyaalaha yaryar
xukumaan? 3 Miyeydnaan ogayn inaynu malaa'igaha xukumi doonno? Intee ka
badan baa waxyaalaha noloshan ku saabsan aynu xukumaynaa? 4 Haddaba haddii
aad leedihiin axwaal ku saabsan waxyaalaha noloshan, kuwa aan waxba ka ahayn
kiniisadda miyaad ka dhigaysaan inay xukumaan? 5 Waxaan taas u leeyahay inaan idin
ceebeeyo. Ma sidaas baa inaan dhexdiinna laga helaynin mid xigmad leh oo karaya
inuu u gar qaybiyo walaalihiis, 6 laakiin in walaal walaalkii dacweeyo oo uu weliba ku
dacweeyo kuwa aan rumaysnayn hortooda? 7 Haddaba waa idiin wada daran tahay
in midkiinba midka kale dacweeyo. Maad iska daysaan, ha laydin xumeeyee? Maad
iska daysaan, ha laydin dulmee? 8 Laakiin idinka qudhiinnu wax baad xumaysaan oo
dulantaan, oo xataa walaalihiin. 9 Ama miyeydnaan ogayn in kuwa xaqa darani ayan
dhaxlayn boqortooyadii Ilaah? Yaan laydin khiyaanayn. Ama dhillayaasha, ama kuwa
sanamka caabuda, ama kuwa sinaysta, ama khaanisiinta, 10 ama tuugagga, ama kuwa
wax badan damca, ama kuwa sakhraama, ama kuwa wax caaya, ama kuwa wax dulma,
ma dhaxli doonaan boqortooyadii Ilaah. 11 Qaarkiin sidaas oo kale baad ahaan jirteen,
laakiin waa laydinka maydhay, quduus baa laydinka dhigay, xaq baa laydinkaga dhigay
magaca Rabbi Ciise Masiix iyo Ruuxa Ilaaheenna.

Daahirla'aanta Iyo Nolosha Masiixigu Ma Wada Socdaan

12 Wax waliba waa ii xalaal, laakiin wax waliba iima roona. Wax waliba waa ii xalaal,
laakiin waxba ima addoonsan doonaan. 13 Cuntada waxaa loo sameeyey caloosha,
calooshana cuntada, laakiin Ilaah baa baabbi'in doona tan iyo taaba. Jidhka looma
samayn sinada ee waxaa loo sameeyey Rabbiga, Rabbiguna jidhkuu xannaaneeyaa.
14 Ilaah waa sara kiciyey Rabbiga, innagana xooggiisa ayuu inagu sara kicin doonaa.
15 Miyaanaydin garanaynin jidhadhkiinnu inay yihiin xubnaha Masiixa? Haddaba
miyaan qaadaa xubnaha Masiixa oo dhillo xubnaheed ka dhigaa? Yaanay noqon.
16 Miyaanaydin ogayn inuu kii dhillo raacaa la jidh yahay? Waayo, Ilaah wuxuu
leeyahay, Labadu waxay noqon doonaan isku jidh. 17 Laakiin kii Rabbiga raacaa waa la
ruux. 18 Ka carara sinada. Dembi kaloo kasta oo nin falo, jidhka waa ka dibadda, laakiin
kii dhillanimada falaa jidhkiisuu ku dembaabaa. 19 Ama miyaanaydin ogayn jidhkiinnu
inuu yahay macbudka Ruuxa Quduuska ah ee idinku jira ee aad Ilaah ka hesheen? Oo
idinku isma lihidin, 20 waayo, qiimo weyn baa laydinku soo iibsaday. Sidaa aawadeed
Ilaah jidhkiinna ku ammaana.

7

Arrimaha Ku Saabsan Guurka Iyo Guurla'aanta Iyo Furidda

1 Waxyaalahaad ii soo qorteen xaggooda, Waxaa nin u wanaagsan inuusan qof dumar
ah taaban. 2 Laakiin si aan loo sinaysan, nin kastaa afadiisa oo qudha ha haysto, naag
kastaana ninkeeda oo qudha ha haysato. 3 Ninku afada waxa ku qumman ha siiyo,
sidaas oo kale afaduna ninka waxa ku qumman ha siiso. 4 Afadu jidhkeeda uma taliso,
laakiin ninkaa u taliya, sidaas oo kale ninku jidhkiisa uma taliyo, laakiin afadaa u talisa.
5 Ha isdiidina, wakhti aad ku heshiisaan inaad soon iyo tukasho u goosataan mooyaane,
oo aad haddana isu timaadaan, si aan Shayddaanku idiin duufin iscelinla'aantiinna
aawadeed. 6 Laakiin taas fasax ahaan ayaan u leeyahay ee amrise maayo. 7 De waxaan

jeclaan lahaa in nimanka oo dhammu ay sidayda oo kale yihiin. Laakiin nin kastaaba hadiyad gooni ah ayuu Ilaah ka helaa, midkan sidan, kaasna sidaas.
8 Laakiin anigu waxaan kuwa aan guursan iyo carmallada laga dhintay ku leeyahay,
Waa u roon tahay iyaga inay sidayda oo kale sii ahaadaan, 9 laakiin hadday iscelin
kari waayaan, ha guursadeen; waayo, waxaa dhaanta inay guursadaan intay guban
lahaayeen. 10 Laakiin kuwa guursaday waxaan ku amrayaa, kan amrayaa aniga ma
aha laakiin waa Rabbiga, Afadu yaanay ninkeeda ka tegin. 11 Laakiin hadday ka tagto,
ha iska guur la'aato ama ninkeedii ha la heshiiso; oo ninkuna yaanu afadiisa ka tegin.
12 Kuwa kale anigu waxaan ku leeyahay ee ma aha Rabbiga, Hadduu mid walaal
ah qabo afo aan rumaysanayn, oo ayna raalli ka tahay inay la joogto, yaanu ka tegin.
13 Oo afadii nin aan rumaysanayni qabo oo isna raalli ka yahay inuu la joogo, yaanay
ninkeeda ka tegin. 14 Waayo, ninka aan rumaysanayni wuxuu quduus ku noqdaa
xagga naagta, oo naagta aan rumaysanaynina waxay quduus ku noqotaa xagga ninka
rumaysan, haddii kale carruurtiinna wasakh bay ahaan lahaayeen, laakiin haatan
waa quduus. 15 Laakiin haddii kan aan rumaysanayni tago, ha iska tago. Waxaas oo
kale walaalka ama walaashu uma xidhxidhna. Ilaah wuxuu inoogu yeedhay nabad.
16 Waayo, sidee baad ku garanaysaa, naag yahay, inaad ninkaaga badbaadin doonto iyo
in kale? Ama sidee baad ku garanaysaa, nin yahow, inaad naagtaada badbaadin doonto
iyo in kale?
17 Hase ahaatee, mid kastaa ha u socdo sidii Rabbigu ugu qaybshay iyo sidii Ilaah
mid kasta ugu yeedhay. Oo sidaasaan kiniisadaha oo dhan ku amraa. 18 Nin gudan
ma loo yeedhay? Gudniinla'aan yaanu noqon. Nin aan gudnayn ma loo yeedhay?
Yaan la gudin. 19 Gudniintu waxba ma aha; gudniinla'aantuna waxba ma aha, laakiin
waxaa waajib ah in la xajiyo qaynuunnada Ilaah. 20 Nin kastaa sidii loogu yeedhay,
ha sii ahaado. 21 Ma laguu yeedhay adigoo addoon ah? Dan ha u gelin. Laakiin
haddaad karayso inaad xorowdid, waa inaad aqbashid. 22 Waayo, kii xagga Rabbiga
loogu yeedhay isagoo addoon ah, wuxuu yahay ninka xorta ah ee Rabbiga, sidaas oo
kalena kii isagoo xor ah loo yeedhay, wuxuu yahay addoonka Masiix. 23 Qiimo weyn
baa laydinku soo iibsaday; addoommada dadka ha noqonina. 24 Walaalayaalow, nin
kastaa sidii loogu yeedhay ha sii ahaado, isagoo Ilaah la jira.
25 Amar bikradaha ku saabsan kama haysto xagga Rabbiga, laakiin waxaan kula
talinayaa sida mid Rabbiga naxariis ka helay inuu aamin ahaado. 26 Sidaa daraaddeed
waxay ila tahay dhibta haatan joogta aawadeed inay u roon tahay nin inuu sii ahaado
siduu yahay. 27 Miyaad naag ku xidhan tahay? Ha doonin inaad ka furnaato.
Miyaad naag ka furan tahay? Ha doonin naag. 28 Laakiin haddaad guursatid ma
aad dembaabin, bikraduna hadday guursato ma ay dembaabin, laakiin kuwaas oo
kale xagga jidhka dhib bay ka heli doonaan, laakiin dhibtaasaan idinka celin lahaa.
29 Laakiin waxaan leeyahay, walaalayaalow, wakhtiga waa la soo gaabiyey, hadda
kaddib kuwa naagaha qabaa ha ahaadeen sidii iyagoo aan qabin; 30 oo kuwa ooyaana
sidii iyagoo aan ooyin, kuwa farxaana sidii iyagoo aan farxin, kuwa wax iibsadaana
sidii iyagoo aan waxba lahayn; 31 kuwa dunidan ku isticmaalaana, sidii iyagoo aan aad
ugu isticmaalin, waayo, xaalka dunidan waa idlaanayaa. 32 Waxaan jeclaan lahaa inaad
welwel la'aataan. Kii aan guursanin wuxuu u welwelaa waxyaalaha Rabbiga, siduu
Rabbiga uga farxin lahaa. 33 Laakiin kii guursaday wuxuu u welwelaa waxyaalaha
dunida siduu afadiisa uga farxin lahaa. 34 Afada iyo bikraddu waa kala duwan yihiin.
Tii aan la qabinu waxay u welweshaa waxyaalaha Rabbiga si ay quduus uga ahaato
xagga jidhka iyo xagga ruuxa. Tii guursatay waxay u welweshaa waxyaalaha dunida
si ay ninkeeda uga farxiso. 35 Tan waxaan idinku leeyahay waxtarkiinna aawadii
ee ma aha inaan qool idin geliyo, laakiin in waxa roon la arko iyo inaad Rabbiga u
adeegtaan kalajeedsadla'aan. 36 Nin uun hadduu u maleeyo inuu wax aan toosnayn ku

falayo xagga bikraddiisa, hadday wakhtigii dhallinyaronimadeedii dhaafto oo sidaas
loo baahnaado, ha sameeyo wuxuu dooni lahaa. Dembaabi maayo ee ha guursadeen.
37 Kii qalbigiisa ka adkaysta, isagoo aan la qasbin, laakiin nafsaddiisa u taliya, uuna
qalbigiisa ka goostay inuu bikraddiisa iska sii hayo, si wanaagsan buu falaa. 38 Sidaasna
kii bikraddiisa u guuriyaa si wanaagsan ayuu falaa, iyo kii bikraddiisa aan u guurinin
si ka wanaagsan ayuu falaa. 39 Naag waxay ku xidhan tahay ninkeeda intuu nool yahay,
laakiin haddii ninku dhinto, waa xor inay guursato kay doonto laakiin xagga Rabbiga
oo keliya. 40 Laakiin way ka sii faraxsanaan lahayd hadday iska joogto, siday aniga ila
tahay, oo anigu waxaan u malaynayaa inaan Ruuxa Ilaah leeyahay.

8

Waxyaalaha Sanamyada Loo Sadqeeyo

1 Xagga waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo, waxaynu garanaynaa inaynu dham-
maan aqoon u wada leennahay. Aqoontu way kibrisaa, jacaylkuse wax buu dhisaa.
2 Qof uuni hadduu u malaynayo inuu wax garanayo, weli garan maayo siduu u garan
lahaa. 3 Laakiin qof uuni hadduu Ilaah jecel yahay, Ilaah baa garanaya isaga. 4 Haddaba
xagga cunidda waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo, waxaynu garanaynaa inuusan
sanam waxba dunida ka ahayn oo aan Ilaah jirin mid mooyaane. 5 Waayo, in kastoo
ay samada iyo dhulkaba jiraan wax ilaahyo lagu sheego, sidii iyadoo ilaahyo badan iyo
sayidyo badni jiraan, 6 laakiin innagu waxaynu leennahay Ilaah keliya oo Aabbaha ah,
kan wax waluba ka yimaadaan oo innagana isagaa ina leh, iyo Sayid keliya oo Ciise
Masiix ah, kan wax waluba ku ahaadeen oo innaguna isagaynu ku ahaannay.

Walaalka Itaalka Daran

7 Laakiin dad oo dhammu aqoontaas ma wada laha, laakiin qaar sanamka tan iyo
hadda u bartay, waxay u qabaan waxay cunaan sidii wax sanam loo sadqeeyo, qalbi-
gooda itaalka daranina wuu nijaasoobay. 8 Cuntadu ina hor joojin mayso Ilaah. Had-
daynan cunin waxba inagama dhacaan, haddaynu cunnona waxba inooma kordhaan.
9 Laakiin iska dhawra si aan ikhtiyaarkiinnu wax lagu turunturoodo ugu noqon kuwa
itaalka daran. 10 Haddii qof ku arko adigoo aqoonta leh oo cunto ugu fadhiya meeshii
sanamyada, hadduu qalbiga ka itaal daranyahay, qalbigiisu miyaanu ku adkaanaynin
inuu cuno waxa sanamyada loo sadqeeyo? 11 Waayo, waxaa aqoontaada aawadeed
lumaya ka itaalka daran oo ah walaalkaagii uu Masiixu aawadiis u dhintay. 12 Markaad
walaalaha sidaas ugu dembaabtaan oo aad qalbigooda itaalka daran u xumaysaan,
waxaad ku dembaabtaan Masiix. 13 Taa aawadeed haddii cunto walaalkay xumayso,
hilib weligay ma cuni doono si aanan walaalkay u xumayn.

9

Wixii Rasuulkii Xaqiisu Ahaa Ayuu Sii Daayay

1 Miyaanan xor ahayn? Miyaanan rasuul ahayn? Miyaanan arkin Rabbigeenna Ciise?
Miyeydnaan ahayn shuqulkayga xagga Rabbiga? 2 Xataa haddaanan kuwa kale rasuul
u ahayn, idinka waa idiin ahay, waayo, waxaad tihiin shaabadda rasuulnimadayda
xagga Rabbiga. 3 Daafacaaddayda aan kuwa i imtixaama iskaga daafaco waa tan.
4 Miyaannan annagu jid u lahayn inaannu wax cunno oo wax cabno? 5 Miyaannan jid
u lahayn inaannu haweenay walaal ah kaxaysanno sida rasuullada kale iyo walaalaha
Rabbiga iyo Keeyfas ay sameeyaan? 6 Mise aniga iyo Barnabas oo keliyaan jid u lahayn
inaannan shaqayn? 7 Askarigee baa qarashkiisa weligiis iska bixiya? Yaa beer canab
ah beera oo aan midhaheeda cunin? Ama yaa adhi daajiya oo aan caanaha adhiga
dhamin? 8 Waxyaalahaas ma sida dad baan u leeyahay? Oo sharcigu miyuusan
waxyaalahaas oo kale lahayn? 9 Waayo, waxaa ku qoran sharciga Muuse, Waa inaadan

dibiga af xidhin markuu sarreenka burburinayo. Ma Ilaah baa dibiyada oo keliya
dhawra, 10 mise innagoo dhan buu inoola jeeda? Hubaal, aawadeen baa loo qoray,
waayo, kan beerta qodaa waa inuu rajo ku qodo, kan tumaana waa inuu tumo isagoo
rajaynaya inuu wax qayb u helo. 11 Haddaannu idinku beernay waxyaalaha ruuxa,
ma wax weyn baa haddaannu waxyaalaha jidhka idinka urursaano? 12 Qaar kale
hadday waxaas jid idiinku leeyihiin, miyaannan annagu si ka badan idiinku lahayn?
Hase ahaatee, waxan noo jidka ah kuma aannu isticmaalin, laakiin wax walba waannu
u dulqaadannaa inaannan sina u joojin injiilka Masiix. 13 Miyeydnaan ogayn kuwa
waxyaalaha quduuska ah ka shaqeeyaa inay macbudka wax ka cunaan, kuwa meesha
allabariga ka adeegaana inay meesha allabariga qayb ku leeyihiin? 14 Sidaas oo kale
Rabbigu wuxuu amray in kuwa dadka injiilka ku wacdiyaa ay injiilka ku noolaadaan.
15 Laakiin waxyaalahaas midkoodna kuma aan isticmaalin. Haddana waxyaalahan
u qori maayo in sidaas la ii yeelo, waayo, waxaa ii roon inaan dhinto intii nin uun
faankayga ka dhigi lahaa wax aan wax ka jirin. 16 Waayo, haddaan dadka injiilka ku
wacdiyo, wax aan ku faano ma aha, waayo, wax baa i qasbaya, maxaa yeelay, waa ii
hoog haddaanan dadka injiilka ku wacdiyin. 17 Waayo, haddaan waxaas ku sameeyo
doonistayda aawadeed, abaalgud baan helayaa, laakiin haddaanan doonistayda ku
samayn, weli wakiilnimo baa laygu aaminay. 18 Haddaba abaalgudkaygu waa maxay?
Waa in markaan injiilka dadka ku wacdiyo aan injiilka ka dhigo iibla'aan, si aanan ugu
wada isticmaalin waxa ii jidka ah xagga injiilka.

Aad Buu Ugu Dadaalay Inuu Dad U Jiido Masiix

19 Waayo, in kastoo aan xor ka ahaa dad oo dhan, dhammaan ayaan addoon isaga
dhigay, si aan qaar kaloo badan u soo kordhiyo. 20 Yuhuudda waxaan u noqday sida
Yuhuudi oo kale, si aan Yuhuud kale u soo kordhiyo. Kuwa sharciga ka hooseeyana,
sida mid sharciga ka hooseeya ayaan u noqday, aniga oo aan sharciga ka hoosayn, si
aan kuwa sharciga ka hooseeya u soo kordhiyo. 21 Xagga kuwa aan sharciga lahayn,
sida mid aan sharci lahayn ayaan u noqday anigoo aan ahayn mid sharci la' xagga
Ilaah, laakiin sharci leh xagga Masiix, si aan u soo kordhiyo kuwa aan sharciga lahayn.
22 Xagga kuwa itaalka daran waxaan u noqday mid itaaldaran, si aan kuwa itaalka
daran u soo kordhiyo. Dadka oo dhan ayaan wax kasta u noqday inaan si kastaba qaar
ku badbaadiyo. 23 Wax kasta waxaan u sameeyaa injiilka aawadiis, si aan u noqdo mid
injiilka la qaybsada iyaga.

Dadaalka Loo Baahan Yahay Si Loo Lib Helo

24 Miyaanad ogayn in kuwa tartan ku ordaa ay wada ordaan, laakiin mid uun baa
dheefta hela? Sidaas u orda inaad heshaan. 25 Kii cayaarta aad ugu dadaalaa, wax walba
ayuu iska dhawraa. Kuwaasu haddaba waxay sidaas u yeelaan inay taaj dhammaanaya
helaan, innaguse waxaynu helaynaa mid aan dhammaanaynin. 26 Haddaba anigu
uma ordo qasdila'aan, uma feedhtamo sida mid dabaysha ku dhufanaya. 27 Laakiin
jidhkaygaan dhibaa oo addoon ka dhigaa si markaan qaar kale injiilka ku wacdiyo aan
qudhayda lay diidin.

10

Digniin Laga Garto Taariikhda Reer Binu Israa'iil

1 Walaalayaalow, anigu dooni maayo inaad garan weydaan siday awowayaasheen
oo dhammu daruurta uga wada hooseeyeen, oo ay dhammaantood badda u wada
dhex mareen, 2 iyo sidii dhammaantood xaggii Muuse loogu baabtiisay daruurta iyo
baddaba, 3 iyo siday dhammaantood u wada cuneen isku cunto ruuxa ah, 4 oo dham-
maantoodna ay u wada cabbeen isku cabbid ruuxa ah, waayo, waxay ka cabbeen dha-
gaxa ruuxa ah oo ka daba imanayay iyaga, dhagaxuna wuxuu ahaa Masiixa. 5 Laakiin

Ilaah kuma farxin badidood, oo waxaa iyaga lagu rogay cidlada. [6] Waxyaalahaasi
waxay inoo noqdeen masaallo si aynaan waxyaalaha sharka ah u damcin siday iyagu
u damceen. [7] Oo kuwa sanamka caabuda ha ahaanina siday qaarkood u ahaayeen.
Sida qoran, Dadku waxay u fadhiisteen inay wax cunaan oo wax cabbaan, oo waxay
u kaceen inay cayaaraan. [8] Oo yeynan sinaysanin siday qaarkood u sinaysteen oo
saddex iyo labaatan kun ay maalin keliya u dhinteen. [9] Oo yeynan jirrabin Rabbiga
siday qaarkood u jirrabeen oo ay masasku u baabbi'iyeen. [10] Oo ha gunuunacina siday
qaarkood u gunuunaceen oo uu baabbi'iyuhu u baabbi'iyey. [11] Waxyaalahaasi waxay
iyaga ugu dhaceen masaal ahaan, oo waxaa loo qoray in laynagu waaniyo innagoo
wakhtiyada dhammaatinkoodii ina soo gaadhay. [12] Sidaa daraaddeed kii u malaynaya
inuu taagan yahay, ha iska eego inuusan dhicin. [13] Jirrabaadna idinma qabsan tan
dadka wada qabsata mooyaane, laakiin Ilaah waa aamin, mana oggolaan doono in
laydin jirrabo intaad karaysaan in ka badan, laakiin markii laydin jirrabo wuxuu
samayn doonaa jid aad kaga baxsataan si aad ugu adkaysan kartaan.

Sanamcaabudidda Waa In Laga Cararo

[14] Sidaa daraaddeed, gacaliyayaalow, sanamcaabudidda ka carara. [15] Waxaan
idiinla hadlayaa sida dad caqli leh loola hadlo oo kale. Idinku qiyaasa waxaan
leeyahay. [16] Koobka barakada leh ee aynu u ducayno miyaanu ahayn islawadaagidda
dhiigga Masiix? Kibistaynu jebinnaa, miyaanay ahayn islawadaagidda jidhka Masiix?
[17] Innagu in kastoo aynu badan nahay, waxaynu nahay jidh qudha, maxaa yeelay,
waxaa jira kibis qudha, waayo, dhammaanteen waxaynu wada qaybsannaa kibista
qudha. [18] Eega reer binu Israa'iil xagga jidhka; kuwa allabaryada cunaa miyaanay la
wadaagin meesha allabariga? [19] Haddaba maxaan leeyahay? Wax sanam loo sadqeeyo
waa wax? Ama, sanam baa wax ah? [20] Laakiin waxyaalaha ay dadka aan Yuhuudda
ahayn sadqeeyaan, waxay u sadqeeyaan jinniyo, ee Ilaah uma sadqeeyaan. Dooni
maayo inaad jinniyada wax la wadaagtaan. [21] Iskuma wada cabbi kartaan koobka
Rabbiga iyo koobka jinniyada. Kama wada qayb geli kartaan miiska Rabbiga iyo miiska
jinniyada. [22] Miyaynu Rabbiga ka hinaasinnaa? Miyaynu isaga ka xoog badan nahay?

[23] Wax waliba waa xalaal, laakiin wax waliba ma roona. Wax waliba waa xalaal,
laakiin wax waliba wax ma dhisaan. [24] Ninna yuusan doonin waxa isaga qudhiisa u
roon, laakiin mid kasta ha doono waxa kan kale u roon. [25] Wax kasta oo suuqa lagu
iibiyo cuna, idinkoo aan waxba weyddiinaynin niyada aawadeed. [26] Waayo, Rabbigaa
leh dhulka iyo waxa ku jira oo dhanba. [27] Mid ka mid ah kuwa aan rumaysnayn
hadduu diyaafad idiinku yeedho oo aad doonaysaan inaad tagtaan, wax kasto oo laydin
hor dhigoba cuna, idinkoo aan waxba weyddiinaynin niyada aawadeed. [28] Laakiin
haddii laydinku yidhaahdo, Tanu waa wax sanam loo sadqeeyey, ha cunina, kan idiin
sheegay aawadiis iyo niyada aawadeed. [29] Waxaan leeyahay, niyada kan kale, ee ma
aha taada. Waayo, xoriyaddayda maxaa loogu xukumaa mid kale niyadiis? [30] Haddaan
mahad kaga qayb galo, maxaa la iigu caayaa wixii aan ku mahadnaqo? [31] Haddaba
haddaad wax cuntaan, ama wax cabtaan, ama wax kastaad samaysaan, dhammaan u
wada sameeya Ilaah ammaantiisa. [32] Wax lagu turunturoodo ha u noqonina Yuhuudda
ama Gariigta ama kiniisadda Ilaah, [33] sidaan aniguba dadka oo dhan uga farxiyo wax
kastaba, anigoo aan doonaynin waxa ii roon, laakiin waxa kuwa badan u roon, si ay u
badbaadaan.

11

[1] Igu dayda sidaan aniguba Masiix ugu daydo.

Naaguhu Ha Gambaysteen Markay Shirka Kiniisadda Joogaan

2 Waxaan idinku ammaanayaa inaad wax walba igu xusuusataan oo aad u xagsataan
cilmiga sidaan idiinku sheegay. 3 Laakiin waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan inuu
Masiixu yahay madaxa nin kasta, ninkuna inuu yahay madaxa naagta, Ilaahna inuu
yahay madaxa Masiixa. 4 Nin kasta oo tukada ama wax sii sheega isagoo madaxa wax
u saaran yihiin, madaxiisuu ceebeeyaa. 5 Oo naag kasta oo tukata ama wax sii sheegta
iyadoo aan gambaysnayn, madaxeeday ceebaysaa. Waayo, waxay la mid tahay sidii
iyadoo madax xiiran. 6 Naag haddaanay gambaysnayn, timaha ha loo jaro, laakiin
hadday ceeb ku tahay naag in loo jaro ama in loo xiiro, ha gambaysato. 7 Nin waa
inuusan madaxa dedan, waayo, ninku wuxuu yahay u-ekaanta iyo ammaanta Ilaah;
naagtuna waxay tahay ammaanta ninka. 8 Waayo, ninku xagga naagta kama uu iman,
laakiin naagtuse xagga ninka ayay ka timid. 9 Maxaa yeelay, ninka looma abuurin
naagta aawadeed, laakiin naagtase ninka aawadiis ayaa loo abuuray. 10 Taas aawadeed
naagtu waxay leedahay inay madaxeeda ku lahaato astaanta amarka, malaa'igaha
aawadood. 11 Hase ahaatee, xagga Rabbiga naagtu waxba ma aha ninka la'aantiis,
ninkuna waxba ma aha naagta la'aanteed. 12 Waayo, sida naagtu ninka uga timid ayaa
ninkuna naagta uga dhashay, wax kastana xagga Ilaah bay ka yimaadeen. 13 Idinkuba
ka fiirsada. Ma u eg tahay naagta inay Ilaah barido iyadoo aan gambaysnayn?
14 Dabiicadda qudheedu miyaanay idin barin in ninku hadduu timo dheer leeyahay
ay maamuusdarro u yihiin isaga, 15 laakiin naagtu hadday timo dheer leedahay, waa
u sharaf iyada. Waayo, timaha waxaa iyada loo siiyey hagoog. 16 Laakiin haddii nin u
eg yahay mid ilaaq jecel, caadadaas oo kale annagu ma lihin, kiniisadaha Ilaahna ma
laha.

Maamuusjebinta Cashada Rabbiga

17 Anigoo tan idin faraya, idin ammaani maayo, waayo, isuguma timaadaan waxa
roon, ee waxaad isugu timaadaan waxa daran. 18 Horta haddaba waxaan maqlay inaad
iskala qaybisaan markaad kiniisadda isugu timaadaan, badhna waan rumaysanahay.
19 Waayo, dhexdiinna waa inay jiraan waxyaalo idinkala sooco in kuwa loo bogay
ay idinka dhex muuqdaan. 20 Sidaa daraaddeed markaad isu timaadaan, isuguma
timaadaan inaad cashada Rabbiga cuntaan. 21 Waayo, mid kasta cashadiisuu kan kale
ka hor cunaa, mid waa gaajaysan yahay, midna waa sakhraansan yahay. 22 Sow ma
lihidin guryo aad wax ku cuntaan oo wax ku cabtaan? Mise kiniisadda Ilaah baad
fududaysanaysaan, oo aad kuwa aan waxba haysan ceebaynaysaan? Maxaan idinku
idhaahdaa? Ma waxanaan idinku ammaanaa? Idinku ammaani maayo!

Cashadii Rabbiga Oo Xusuusta Ahayd
(Mat. 26:26-29; Mar. 14:22-25; Luuk. 22:14-20)

23 Waayo, Rabbigaan ka helay wixii aan idiin dhiibay, taasoo ah, in Rabbi Ciise
habeenkii la gacangeliyey uu kibis qaaday, 24 oo markuu ku mahadnaqay ayuu je-
jebiyey oo yidhi, Tanu waa jidhkaygii laydiin jejebiyey, tan u sameeya inaad igu
xusuusataan. 25 Sidaas oo kalena cashada dabadeed ayuu qaaday koobkii, isagoo leh,
Koobkanu waa axdiga cusub ee dhiiggayga. Tan u sameeya inaad igu xusuusataan mar
alla markaad cabtaan. 26 Waayo, mar alla markaad kibistan cuntaan oo aad koobkan
cabtaan, waxaad muujinaysaan dhimashada Rabbiga ilaa uu yimaado.

Waa Inaan Cashada Si Aan Istaahilin Loo Qaadan

27 Taas aawadeed ku alla kii kibista u cuna ama koobka Rabbiga u cabba si aan
istaahilin, jidhka iyo dhiigga Rabbigu dushiisay noqon doonaan. 28 Nin kastaa ha is-
imtixaamo, oo sidaas kibista wax ha uga cuno, oo koobka ha uga cabbo. 29 Waayo, kii
cuna oo cabba, xukun ayuu naftiisa u cunaa oo u cabbaa isagoo aan jidhka garanaynin.
30 Sababtaas aawadeed ayay badidiinnu u itaal daranyihiin, oo u bukaan, oo qaar aan
yaraynu u dhinteen. 31 Laakiin haddaynu innagu dhexdeenna iska xukumi lahayn,

laynama xukumeen. 32 Markii layna xukumo, Rabbiga ayaa ina edbiya, inaan laynala
xukumin dunida. 33 Taa aawadeed, walaalahayow, markaad isugu timaadaan inaad
wax cuntaan, isa suga. 34 Nin uun hadduu gaajoodo, gurigiisa wax ha ka soo cuno,
inaydnaan xukun isugu iman. Intii kale waxaan hagaajin doonaa markaan imaado.

12

Hadiyadaha Ruuxa Oo Kala Duduwan Oo Isku Ruux Ah

1 Walaalayaalow, dooni maayo inaad jaahil ka ahaataan waxa ku saabsan hadiyadaha
Ruuxa ka yimaada. 2 Waad og tihiin in, markaad dad aan Ilaah aaminin ahaan jirteen,
laydin geeyn jiray sanamyada aan hadli karin, si laydinku geeyn jirayba. 3 Sidaa
daraaddeed waxaan idin ogeysiinayaa inaan nin Ruuxa Ilaah ku hadlaa odhanaynin,
Ciise waa inkaaran yahay, oo aan ninna odhan karin, Ciise waa Rabbi, inuu Ruuxa
Quduuska ah ku hadlo mooyaane.
4 Waxaa jira hadiyado kala cayn ah, laakiin waa isku Ruux. 5 Waxaana jira adeegid
kala cayn ah, waana isku Rabbi. 6 Waxaana jira shuqullo kala cayn ah, laakiin waa
isku Ilaah, kan dhammaan wax walba kaga dhex shaqeeya. 7 Laakiin mid kasta waxaa
muujinta Ruuxa loo siiyaa waxtar. 8 Mid waxaa laga siiyaa xagga Ruuxa hadal xigmad
ah, mid kalena hadal aqoon ah siduu isku Ruuxu doonayo. 9 Mid kale Ruuxu rumaysad
buu siiyaa, mid kalena hadiyado wax lagu bogsiiyo ayuu isku Ruuxu siiya. 10 Mid
kalena shuqullo cajaa'ib leh, mid kalena wax sii sheegidda, mid kalena kalasoocidda
ruuxyada, mid kalena afaf kala cayn ah, mid kalena afafka fasiriddooda. 11 Isku Ruuxa
oo keliya ayaa ka shaqeeya waxyaalahaas oo dhan, isagoo siduu doonayo mid mid wax
ugu qaybinaya.

Masaalka Ku Saabsan Jidhka

12 Haddaba sida jidhku mid keliya u yahay, oo uu xubno badan u leeyahay, oo
xubnaha oo dhan ee jidhka ay jidh keliya u yihiin, in kastoo ay badan yihiin, Masiixuna
waa sidaas oo kale. 13 Waayo, Ruux qudha ayaa dhammaanteen jidh qudha inagu
baabtiisay, haddaynu nahay Yuhuud ama Gariig, ama addoommo ama kuwa xor ah,
oo waxaa laynaga waraabiyey Ruux qudha.
14 Waayo, jidhku xubin qudha ma aha ee waa xubno badan. 15 Hadday cagtu
tidhaahdo, Anigu gacan ma ihi, taas aawadeed jidhka ka mid ma ihi, taasu sabab u
noqon mayso inaanay jidhka ka mid ahayn. 16 Hadday dhegtu tidhaahdo, Anigu isha ma
ihi, taas aawadeed jidhka ka mid ma ihi, taasu sabab u noqon mayso inaanay jidhka ka
mid ahayn. 17 Haddii jidhka oo dhammu il wada ahaan lahaa, meeye dhegihii wax lagu
maqli lahaana? Hadduu dhammaan dhego wada ahaan lahaa, meeh sankii wax lagu
urin lahaana? 18 Haatanse Ilaah baa siduu doonayay xubnaha middood kastaba jidhka
ugu hagaajiyey. 19 Hadday dhammaan ahaan lahaayeen xubin qudha, meeh jidhkii?
20 Haatanse waa xubno badan laakiin waa jidh qudha.
21 Ishu gacanta kuma odhan karto, Kuuma baahni; madaxuna cagaha kuma odhan
karo, Idiinma baahni. 22 Xataa xubnaha jidhka oo loo maleeyo inay u itaal yar yihiin,
iyaga qudhooda waa loo baahan yahay, 23 oo kuwa jidhka oo aynu u malayno inay u
maamuus yar yihiin, kuwaas ayaynu ka sii maamuusnaa kuwa kale, oo xubnaheenna
cawrada ah baa ka xurmo badan kuwa kale. 24 Xubnaheenna aan cawrada ahaynse
waxba uma baahna. Laakiin Ilaah baa jidhka isku hagaajiyey isagoo tan ugu daran
maamuus badan siinaya, 25 inaan jidhku qaybsanaan, laakiin in xubiniba xubinta
kale u welwesho. 26 Haddii xubin qudha xanuunsato, xubnaha oo dhammu way la
xanuunsadaan. Haddii xubin la maamuuso, xubnaha oo dhammu way la farxaan.
27 Idinku waxaad tihiin jidhka Masiix iyo xubno ka mid ah. 28 Ilaah markii hore
kiniisadda qaar wuxuu uga dhigay rasuullo, markii labaadna qaar kale nebiyo, markii

saddexaadna qaar kale macallimiin, dabadeedna qaar cajaa'ibyo sameeya, qaarna
kuwo leh hadiyado wax lagu bogsiiyo, qaarna kaalmeeyayaal, qaarna taliyayaal, iyo
qaar afaf kala cayn ah ku hadla. 29 Dhammaan ma wada rasuullo baa? Dhammaan
ma wada nebiyo baa? Dhammaan ma wada macallimiin baa? Dhammaan ma wada
cajaa'ibyo sameeyayaal baa? 30 Dhammaan ma wada leeyihiin hadiyado wax lagu
bogsiiyo? Dhammaan ma ku hadlaan afaf kala cayn ah? Dhammaan wax ma fasiraan?
31 Laakiin aad u doona hadiyadaha u waaweyn.

Oo weliba waxaan idin tusayaa jid kan ka sii wanaagsan.

13

Jacaylku Waa Hadiyadda U Weyn

1 Haddaan ku hadlo afafka dadka iyo malaa'igaha, laakiinse aanan jacayl lahayn,
waxaan noqday naxaas dhawaaqaysa ama saxan bir ah oo sanqadhaya oo kale. 2 Oo
haddaan leeyahay hadiyadda wax sii sheegidda, oo aan garanayo waxyaalaha qarsoon
oo dhan iyo aqoonta oo dhan, iyo haddaan leeyahay rumaysadka oo dhan oo aan
buuraha ku dhaqaajiyo, laakiinse aanan jacayl lahayn, waxba ma ihi. 3 Oo wax kastaan
leeyahay haddaan bixiyo oo masaakiinta ku quudiyo, iyo haddaan jidhkayga bixiyo in
la gubo, laakiinse aanan jacayl lahayn, waxba ii tari maayo.

4 Jacaylku waa samir badan yahay, waana raxiim, jacaylku ninna ma xasdo, jacaylku
ma faano, mana kibro, 5 wax aan u ekayn ma falo, nafsaddiisana wax uma doondoono,
mana xanaaqo, sharna kuma fikiro, 6 xaqdarrada kuma farxo, laakiin wuxuu ku farxaa
runta. 7 Wax walba wuu u dulqaataa, wax walba wuu rumaystaa, wax walba wuu
rajeeyaa, wax walba wuu u adkaystaa.

8 Jacaylku weligii ma idlaado. Hadday wax sii sheegiddii jirto, way baabbi'i doontaa,
hadday afaf jiraan way dhammaan doonaan, hadday aqooni jirto way baabbi'i doontaa.
9 Waayo, waxaynu naqaan waa qabyo, oo si qabyo ahaan ah ayaynu wax u sii sheegnaa.
10 Laakiin markii waxa dhammi ay yimaadaan, waxa qabyada ahi way idlaan doonaan.

11 Markaan ilmo yar ahaan jiray, sidii ilmo oo kale ayaan u hadli jiray, sidii ilmo
oo kale ayaan wax u garan jiray, sidii ilmo oo kale ayaan u fikiri jiray, laakiinse
haatan waxaan noqday nin weyn, oo waxyaalihii carruurnimada waan iska fogeeyey.
12 Haatan si aan caddaan ahayn ayaynu muraayad wax ugu aragnaa, laakiin markaas
ka fool ka fool ayaynu wax u arki doonnaa. Hadda si qabyo ahaan ah ayaan wax u
garanayaa, laakiin markaas waxaan u garan doonaa sidii la ii gartay. 13 Haddabase
waxa waaraa waa saddexdan, rumaysad iyo rajo iyo jacayl; laakiin kuwan waxaa ugu
wada weyn jacayl.

14

Hadiyadaha Wax Sii Sheegidda Iyo Kuhadlidda Afafka Kale

1 Jacaylka raaca, oo weliba hadiyadaha Ruuxa ka yimaada aad u doona, oo si-
iba doona inaad wax sii sheegtaan. 2 Waayo, kii af uusan aqoon ku hadlaa, lama
hadlo dadka, wuxuuse la hadlaa Ilaah, waayo, ninna ma garto; laakiin Ruuxa ayaa
waxyaalaha qarsoon kaga dhex hadliya. 3 Laakiin kii wax sii sheegaa wuxuu dadka
kula hadlaa hadallo wax dhisa oo gargaar iyo qalbiqaboojis leh. 4 Kii af uusan aqoon ku
hadlaa wuu isdhisaa, laakiin kii wax sii sheegaa wuxuu dhisaa kiniisadda.

5 Waxaan jeclaan lahaa inaad dhammaantiin afaf ku wada hadashaan, laakiin
waxaan ka sii jeclaan lahaa inaad wax sii sheegtaan. Kii afaf ku hadlaa hadduusan
fasirin, waxaa ka sii weyn kii wax sii sheega, si ay kiniisaddu u hesho wax ay ku
dhisanto. 6 Laakiin hadda, walaalayaalow, haddaan idiin imaado, anigoo afaf ku

hadlaya, maxaan idiin tari doonaa, haddaanan idinkula hadlin muujin ama aqoon ama
wax sii sheegid ama waxbarid?
7 Xataa waxyaalo aan naf lahayni markay dhawaaqaan, ha ahaadeen ama biibiile
ama kataarad, haddaanay dhawaaqa kala soocin, sidee baa loo kala garanayaa waxa
la yeedhiyo ama waxa kataaradda laga dhawaajiyo? 8 Hadduu buunku ku dhawaaqo
cod aan la kala garan, yaa dagaal isu diyaargarayn doona?
9 Sidaasoo kalena idinku markaad af ku hadashaan haddaydnan ku hadlin hadal la
garto, sidee baa loo garanayaa waxa lagu hadlayo? Waayo, dabayshaad la hadlaysaan.
10 Mindhaa waxaa dunida jira codad badan oo kala cayn ah, oo mid aan micne lahayni
ma jiro. 11 Haddaba haddaanan garanaynin micnaha codka, waxaan kii hadlaya u
ahaan doonaa nin qalaad, kan hadlayaana nin qalaad ayuu ii ahaan doonaa. 12 Sidaasoo
kale idinkuna, idinkoo ku kulul hadiyadaha ruuxa, aad u dadaala inaad hadiyado
badan u lahaataan kiniisadda dhisniinteeda.
13 Sidaa daraaddeed kii af ku hadlaa, Ilaah ha ka baryo si uu u fasiro. 14 Waayo,
haddaan Ilaah af aanan oqoon ku baryo, ruuxayga ayaa barya, laakiin garashadaydu
faa'iido ma leh. 15 Maxaa jira haddaba? Ruuxa ayaan Ilaah ku baryi doonaa, laakiin
waxaan kaloo isaga ku baryi doonaa garashada. Ruuxa ayaan ku heesi doonaa, oo
garashadana waan ku heesi doonaa. 16 Haddii kale haddaad ruuxa ku ducaysid,
kii meesha jooga oo aan garanaynin, sidee buu u odhan doonaa, Aamiin, markaad
mahadnaqaysid, hadduusan garanaynin waxaad leedahay? 17 Si wanaagsan baad u
mahadnaqdaa, laakiin kan kale ma dhisna. 18 Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inaan
afaf ku hadlo intaad dhammaantiin ku hadashaan in ka badan, 19 laakiin kiniisadda
dhexdeeda, meeshii aan toban kun oo eray af kaga hadli lahaa, waxaan ka jeclaan lahaa
inaan shan eray garashadayda ku hadlo inaan kuwa kalena wax baro.
20 Walaalayaalow, carruur ha ka noqonina xagga maanka, xagga xumaantase dhal-
laan ka ahaada, laakiin xagga maanka dad waaweyn ka ahaada. 21 Waxaa sharciga
ku qoran, Waxaan dadkan kula hadli doonaa afaf qalaad iyo bushimo dad kale, oo
xataa sidaa daraaddeed ima maqli doonaan, ayuu Rabbigu leeyahay. 22 Haddaba afafku
calaamo uma aha kuwa rumaysta ee waxay calaamo u yihiin kuwa aan rumaysan,
wax sii sheegidduse calaamo uma aha kuwa aan rumaysan, laakiin waxay calaamo u
tahay kuwa rumaysta. 23 Haddaba haddii kiniisadda oo dhammu isu timaado, oo ay ku
wada hadlaan afaf, oo haddii dad aan garanaynin ama aan rumaysanayni soo galaan,
miyaanay odhanaynin, Waad waalan tihiin? 24 Laakiin hadday dhammaantood wax
sii sheegaan oo uu u yimaado mid aan rumaysanayn ama aan garanaynini, isaga waa
la wada canaantaa, oo la wada xukumaa. 25 Waxyaalaha qarsoon ee qalbigiisa waa la
muujiyaa, oo taa aawadeed wejigiisuu u dhici doonaa oo Ilaah ayuu caabudi doonaa
isagoo odhanaya, Runtii Ilaah waa idin dhex joogaa.

Waa In Ilaah Si Hagaagsan Loo Caabudo

26 Maxaa jira haddaba, walaalayaalow? Markaad isu timaadaan, mid kasta hees
sabuur ah buu leeyahay, midna waxbarid buu leeyahay, midna muujin buu leeyahay,
midna af buu leeyahay, midna fasiraad buu leeyahay. Wax walba ha loo sameeyo dhis-
niin. 27 Haddii nin uun af ku hadlo, ha ahaadeen laba, ama hadday u bataan, saddex,
oo midba markiisa ha hadlo, midna ha fasiro, 28 laakiin haddaan mid fasiraa jirin, kini-
isadda ha ka aamusnaado, oo isagu ha la hadlo qudhiisa iyo Ilaah. 29 Nebiyadana laba
ama saddex ha hadleen, kuwa kalena ha kala xukumeen waxay leeyihiin. 30 Laakiin
haddii wax loo muujiyo mid ag fadhiya, kii hore ha aamuso. 31 Waayo, dhammaantiin
mid mid baad wax u sii wada sheegi kartaan, si ay dhammaan wax u bartaan oo
dhammaan loogu wada gargaaro. 32 Oo ruuxyada nebiyadu waa ka dambeeyaan
nebiyada. 33 Waayo, Ilaah ma aha Ilaaha iskuqasnaanta, laakiin waa kan nabadda.
Kiniisadaha quduusiinta oo dhan dhexdoodana waa sidaas oo kale.

34 Dumarku markay kiniisadaha joogaan ha aamuseen, waayo, looma fasixin inay
hadlaan; laakiin ha dambeeyeen, sida uu sharcigu leeyahay. 35 Hadday doonayaan inay
wax bartaan, nimankooda ha ku weyddiiyeen guriga, maxaa yeelay, waa ku ceeb naag
inay kiniisadda dhexdeeda ku hadasho. 36 Maxaa jira! Ma idinkay ahaayeen kuwii uu
ereyga Ilaah ka soo baxay, mise keligiin buu idiin yimid?
37 Nin uun hadduu isu maleeyo inuu nebi yahay, ama mid Ruuxa raaca, ha garto
waxyaalahaan idiin soo qorayo inay yihiin qaynuunka Rabbiga. 38 Nin uuni hadduusan
ogayn tan, isagana lama yaqaan.
39 Taa aawadeed, walaalahayow, ku dadaala inaad wax sii sheegtaan, hana diidina in
afaf lagu hadlo, 40 laakiin wax walba ha loo sameeyo si habboon oo hagaagsan.

15

Sarakicidda Masiixa

1 Walaalayaalow, waxaan idin ogeysiinayaa injiilka aan idinku wacdiyey, oo aad
idinkuna aqbasheen, oo aad ku taagan tihiin, 2 oo aadna ku badbaaddeen, haddaad
xajisaan hadalkii aan idinku wacdiyey, haddaydnan micnela'aan u rumaysan. 3 Waayo,
markii ugu horraysay waxaan idiin dhiibay waxaan aniguba helay, oo waxa weeye,
Masiixu wuxuu u dhintay dembiyadeenna sida Qorniinku leeyahay, 4 waa la aasay is-
aga, oo maalintii saddexaad ayaa la sara kiciyey, sida Qorniinku leeyahay. 5 Markaasuu
Keeyfas u muuqday, markii dambena laba iyo tobankii. 6 Markaasuu wuxuu mar keliya
u muuqday kuwo ka badan shan boqol oo walaalo ah, kuwo weli intoodii badnayd ay
hadda joogto, laakiin qaar baa dhintay. 7 Gortaasuu Yacquub u muuqday, markaas
rasuullada oo dhan. 8 Markii ugu dambaysayna aniga oo dhicis oo kale ah, ayuu ii
muuqday. 9 Waayo, anigu waxaan ahay kan rasuullada u liita oo aan istaahilin in loogu
yeedho rasuul, waayo, kiniisadda Ilaah baan silcin jiray. 10 Laakiin Ilaah nimcadiisa
ayaan ku ahay waxaan ahayba, oo nimcadiisii lay siiyeyna wax aan waxtar lahayn ma
ay noqon, laakiin anigu waxaan u hawshooday si ka badan dhammaantood, anigase
ma aha laakiin waa nimcada Ilaah ee ila jirtay. 11 Haddaba ha ahaato aniga ama iyaga,
sidaasaannu u wacdinnaa oo idinna u rumaysateen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay

12 Haddii dadka lagu wacdiyey in Masiixa kuwii dhintay laga sara kiciyey, sidee
baa qaarkiin u yidhaahdaa, Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto? 13 Haddaanay jirin
sarakicidda kuwii dhintay, Masiixana lama sara kicin. 14 Oo haddaan Masiixa la
sara kicin, markaas wacdigayagu waa khasaare, rumaysadkiinnuna waa khasaare.
15 Waxaa la arkayaa inaannu markhaatiyaal been ah ka nahay xagga Ilaah, waayo,
waxaannu u marag furnay inuu Masiixa sara kiciyey, kan aanu sara kicin haddii aan
kuwii dhintay la sara kicin. 16 Haddii aan kuwii dhintay la sara kicin, Masiixana lama
sara kicin. 17 Oo haddii aan Masiixa la sara kicin, rumaysadkiinnu waa khasaare,
oo weli dembiyadiinna ayaad ku jirtaan. 18 Oo weliba kuwii Masiixa rumaysnaa oo
dhintayna, way halligmeen. 19 Haddaynu noloshan oo keliya Masiix ku rajayn lahayn,
waxaynu ahaan lahayn kuwa u liita dadka loo naxo oo dhan.
20 Laakiinse haatan Masiixa ayaa kuwii dhintay laga sara kiciyey, isagoo ah midhaha
ugu horreeya ee kuwa dhintay. 21 Dhimashadu nin bay ku timid, saas aawadeed sara-
kicidda kuwii dhintayna nin bay ku timid. 22 Siday dhammaan Aadan ugu wada dhin-
taan, sidaas oo kalaa dhammaan Masiixa loogu wada noolayn doonaa, 23 laakiin mid
kasta markiisa, Masiixa midhaha ugu horreeya, markaas kuwa Masiixana wakhtiga
imaatinkiisa. 24 Markaasaa dhammaadku iman doonaa, markuu isagu boqortooyada
u dhiibi doono Ilaaha Aabbaha ah, markuu baabbi'iyo madax walba iyo amar walba
iyo xoog walba dabadeed. 25 Waayo, waa inuu wax xukumo ilaa uu cadaawayaashiisa

oo dhan cagihiisa hoostooda geliyo. 26 Oo cadaawaha ugu dambeeya ee la baabbi'in
doonaa waa dhimasho. 27 Waayo, Wax walba cagihiisa hoostooduu geliyey. Laakiin
markuu yidhaahdo, Wax walba waa la hoos geliyey, way cad dahay in laga reebay kan
wax walba hoostiisa geliyey. 28 Markii wax walba la hoos geliyo isaga, markaas ayaa
Wiilka qudhiisana la hoos gelin doonaa kan wax walba hoos geliyey isaga, inuu Ilaah
wax walba u ahaado dhammaan.

29 Haddii kale maxay samayn doonaan kuwa loo baabtiisay kuwii dhintay? Haddii
aan kuwii dhintay la sara kicinba, maxaa haddana loogu baabtiisaa iyaga? 30 Maxaynu
saacad walba haalis ugu jirnaa? 31 Faanka aan idiin qabo xagga Rabbigeenna Ciise
Masiix ayaan ku caddaynayaa, walaalayaalow, inaan maalin walba dhinto. 32 Haddii
aan sida dadka dugaag ugu la dagaallamay Efesos, maxay ii taraysaa? Haddii aan
kuwii dhintay la sara kicin, aynu wax cunno oo cabno, waayo, berrito waynu dhiman
doonnaaye. 33 Yaan laydin khiyaanayn, kuwa xun lasocodkoodu waa halleeya asluubta
wanaagsan. 34 Si qumman u toosa oo hana dembaabina, waayo, qaar baan Ilaahba
aqoonin. Waxaan taas u leeyahay inaan idinka xishoodsiiyo.

35 Laakiin mid baa odhan doona, Sidee baa kuwii dhintay loo sara kiciyaa? Oo
jidh caynkee ah bay ku yimaadaan? 36 Doqon yahow, waxaad adigu beertid ma
noolaado haddaanu dhiman. 37 Oo waxaad beertidba ma beertid jidhka noqonaya,
laakiin iniintoo qudha, ha ahaato iniin sarreen ah, ama iniin cayn kale ah. 38 Laakiin
Ilaah wuxuu iyada siiyaa jidh siduu u doonayay, iniin kastana jidhkeeda. 39 Hilib
oo dhammu isku hilib ma aha, laakiin waxaa jira hilibka dadka iyo hilibka kaloo
dugaagga, iyo hilibka kaloo shimbirraha, iyo hilibka kaloo kalluunka. 40 Oo waxaa jira
jidhadhka samada iyo jidhadhka dhulka, laakiin ammaanta kuwa samadu waa mid, oo
tan kuwa dhulkuna waa mid kale. 41 Waxaa jirta ammaanta qorraxda iyo ammaanta
kaloo dayaxa iyo ammaanta kaloo xiddigaha, waayo, xiddiguba xiddigta kale way ka
ammaan duwan tahay. 42 Sarakicidda kuwii dhintayna waa sidaas oo kale. Waxaa
lagu beeraa qudhun, waxaana lagu sara kiciyaa qudhunla'aan. 43 Waxaa lagu beeraa
maamuusla'aan, waxaana lagu sara kiciyaa ammaan, waxaa lagu beeraa itaaldarro,
waxaa lagu sara kiciyaana xoog. 44 Waxaa la beeraa jidh naf leh, waxaana la sara
kiciyaa jidh ruux leh. Hadduu jiro jidh naf leh, jidh ruux lihina waa jiraa. 45 Haddaba
waxaa qoran, Aadan oo ahaa ninkii ugu horreeyey wuxuu noqday naf nool, Aadankii
ugu dambeeyeyse wuxuu noqday ruux wax nooleeya. 46 Hase ahaatee, kan ruuxa lihi
ma aha kii ugu horreeyey laakiin kan nafta leh, markaasna kan ruuxa leh. 47 Ninkii ugu
horreeyey waa kan dhulka oo cammuud ah, ninkii labaadna waa kan jannada. 48 Sida
kan cammuudda ah kuwa cammuud ahina waa sidaas oo kale, oo sida kan jannada,
kuwa jannaduna waa sidaas oo kale. 49 Oo sidaynu ugu eg nahay kan cammuudda ah,
sidaas oo kale ayaynu ugu ekaan doonnaa kan jannada.

50 Waxaan leeyahay, walaalayaalow, Jidhka iyo dhiiggu ma dhaxli karaan boqortooy-
ada Ilaah. Qudhunkuna ma dhaxli karo qudhunla'aanta. 51 Eega, waxaan idiin shee-
gayaa wax qarsoon. Dhammaanteen ma wada dhiman doonno, laakiin dhammaanteen
waa layna beddeli doonaa, 52 dhaqsiba, intaan il laysku qaban, markii buunka ugu
dambeeya la yeedhiyo; waayo, buunku waa dhawaaqi doonaa oo kuwii dhintayna
qudhunla'aan baa la sara kicin doonaa, waana layna beddeli doonaa. 53 Waayo,
kan qudhmayaa waa inuu gashado qudhunla'aanta, oo kan dhimanayaana waa inuu
gashado dhimashola'aanta. 54 Markii kan qudhmayaa uu gashado qudhunla'aanta,
oo kan dhimanayaana uu gashado dhimashola'aanta, markaas hadalka qorani wuu
noqon doonaa ee ah, Dhimashadii waxaa liqday libtii. 55 Dhimashoy, meeday libtaadii?
Dhimashoy, meeday micidaadii? 56 Micida dhimashadu waa dembiga, oo xoogga dem-
biguna waa sharciga. 57 Laakiin Ilaah baa mahad leh kan libta inagu siiya Rabbigeenna
Ciise Masiix. 58 Sidaa daraaddeed, walaalahaygii aan jeclahayow, noqda kuwa adag, oo

aan dhaqaaqayn, oo had iyo goorba shuqulka Rabbiga si aad ah u sameeya, idinkoo og
hawshiinnu inayan khasaare ahayn xagga Rabbiga.

16

Wax-u-Ururinta Masaakiinta Yeruusaalem

1 Haddaba sidaan u amray kiniisadihii Galatiya, inay wax u ururshaan quduusiinta,
idinkuna sidaas oo kale yeela. 2 Maalinta ugu horraysa ee toddobaadka midkiin kastaa
meel wax ha dhigo oo ha hayo wixii lagu barwaaqeeyey, si markaan imaado aan waxba
loo ururin. 3 Oo markaan imaado, kuwaad u bogteen ayaan warqado u dhiibi doonaa,
oo waxaan u diri doonaa inay hadiyaddiinna Yeruusaalem geeyaan. 4 Oo hadday ila
noqoto inaan aniguna tago, way i raaci doonaan.

Bawlos Arrimihiisii Iyo Nabadgelyaynta

5 Markaan Makedoniya soo maro dabadeed ayaan idiin iman doonaa, waayo, Make-
doniya waan soo marayaa. 6 Mindhaa cabbaar baan idinla joogi doonaa, xataa
xilliga qabowga oo dhan, si aad iigu ambabbixisaan meel alla meeshaan tegi doono.
7 Waayo, dooni maayo inaan hadda idin arko markaan sii socdo, maxaa yeelay, waxaan
rajaynayaa inaan cabbaar idinla joogo, haddii Rabbigu idmo. 8 Laakiin waxaan sii
joogayaa Efesos ilaa maalinta Bentekoste. 9 Waayo, waxaa la ii furay albaab weyn oo
shuqul ah, cadaawayaal badanina way jiraan.
10 Timoteyos hadduu yimaado, dhawra, oo cabsila'aan ha idinkula joogo, waayo,
wuxuu ka shaqeeyaa shuqulka Rabbiga sidayda oo kale. 11 Haddaba ninna yuusan
fududaysan isaga. Laakiin nabad ku soo ambabbixiya, ha ii yimaadee, waayo, waxaan
filanayaa inuu walaalaha soo raaco. 12 Xagga walaalka Abolloos aad baan u baryay
isaga inuu walaalaha sii raaco oo idiin yimaado, laakiin raalli kama uu ahayn inuu
haatan yimaado, laakiin wuu iman doonaa markuu nefis helo.
13 Soo jeeda, iimaanka ku adkaada, rag ahaada, xoogooba. 14 Wax kastoo aad
samaysaanba, jacayl ku sameeya.
15 Walaalayaalow, waad garanaysaan kuwa guriga Istefanas jooga inay yihiin mid-
haha ugu horreeyey ee Akhaya iyo inay isu bixiyeen inay quduusiinta u adeegaan.
Waxaan idinka baryayaa 16 inaad ka dambaysaan kuwaas oo kale iyo mid kasta oo la
shaqeeya oo hawshooda. 17 Waxaan ku faraxsanahay imaatinka Istefanas iyo Fortu-
natos iyo Akhaykos, maxaa yeelay, wixii xaggiinna ka dhinnaa iyagaa dhammaystiray.
18 Waayo, ruuxayga iyo kiinnaba iyagaa nasiyey. Taa aawadeed aqoonsada kuwaas oo
kale.
19 Kiniisadaha Aasiya way idin soo salaamayaan. Akula iyo Bariskillana aad bay idiin
soo salaamayaan xagga Rabbiga, iyaga iyo kiniisadda gurigooda ku taalba. 20 Walaalaha
oo dhammu way idin soo salaamayaan. Isku salaama dhunkasho quduus ah.
21 Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan gacantayda ku qorayaa. 22 Qof uun hadduusan
Rabbiga jeclayn, ha inkaarnaado. Rabbigeennu waa imanayaa. 23 Nimcada Rabbi Ciise
Masiix ha idinla jirto. 24 Dhammaantiin jacaylkaygu ha idinla jiro xagga Ciise Masiix.
Aamiin.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII KORINTOS

Salaan Iyo Mahadnaqid

[1] Bawlos oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista Ilaah, iyo walaalkeen Timoteyos
waxaannu warqaddan u qoraynaa kiniisadda Ilaah oo Korintos ku taal iyo kulli
quduusiinta Akhaya oo dhan jooga. [2] Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
[3] Waxaa barako leh Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix, oo ah Aabbaha
naxariista leh iyo Ilaaha gargaarka oo dhan, [4] kan naga gargaara dhibtayada oo
dhan inaannu kuwa dhib kasta ku jira ugu gargaari karno gargaarka Ilaah nagu
gargaaray. [5] Waayo, sida xanuunsigii Masiixu uu noogu badan yahay, sidaas oo
kalena gargaarkayagu xagga Masiix wuu noogu badan yahay. [6] Haddii lana dhibo waa
gargaarkiinna iyo badbaadintiinna aawadood; haddii lana gargaarona waa gargaarki-
inna aawadiis kaasoo yeesha dulqaadashada aannu ku dulqaadanno isku xanuunsiga
aannu annaguna ku xanuunsanno. [7] Oo rajadayada aannu idiin qabnaa waa hubaal,
annagoo garanayna inaad tihiin kuwo xanuunsiga qayb ku leh, sidaas oo kalena wax-
aad tihiin kuwo gargaarka qayb ku leh. [8] Walaalayaalow, dooni mayno inaad ka garaad
la'aataan waxa ku saabsan dhibtayada ee xagga Aasiya nagaga dhacday, in hoos aad
lanoogu celiyey si xooggayaga dhaafsiisan, sidaas aawadeed ayaannu xataa nolosha
uga quusannay. [9] Laakiin annaga qudhayadu waxaannu naftayada ku haysannay
xukunka dhimashada, inaannan naftayada isku hallayn, laakiin inaannu Ilaah isku
hallayno kan sara kiciya kuwii dhintay. [10] Isagaa naga samatabbixiyey dhimasho
saas u weyn, wuuna na samatabbixin doonaa, kan aannu rajaynayno inuu weliba na
samatabbixin doono; [11] idinkoo nagu wada kaalmaynaya baryadaad noo baridaan,
in barakada lana siiyey kuwa badan daraaddood, dad badan ay ku mahadnaqaan
aawadayo.

Bawlos Daacadnimadiisii

[12] Waxaannu ku faanaynaa, qalbigayaguna marag furayaa, inaannu dunida ugu
soconnay quduusnimo iyo daacadnimo xagga Ilaah, ee uguma aan socon xigmadda
jidhka laakiinse nimcada Ilaah, oo khusuusan xaggiinna. [13] Wax kale idiin soo qori
mayno waxaad akhridaan oo aad garanaysaan mooyaane, oo waanan rajaynayaa inaad
sii garan doontaan ilaa dhammaadka. [14] Sidaad si ahaan noogu garateen inaannu
faankiinna nahay, sidaas oo kale idinkuna kayagaad tihiin maalinta Rabbigeenna Ciise.

Bawlos Imaatinkiisuu Dib U Dhigay

[15] Hubaalkaas daraaddiis ayaan doonayay inaan horta idiin imaado inaad barako
labaad haysataan; [16] iyo inaan idin sii maro ilaa Makedoniya, oo haddana aan Make-
doniya ka imaado oo aan idinku soo noqdo, idinkuna inaad xagga Yahuudiya ii am-
babbixisaan. [17] Haddaba markaan waxaas doonayay miyaan rogrogay? Ama waxaan
goosto miyaan u goostaa sida uu ninka jidhka raacaa u goosto, inay xaggayga noqoto,
Haah, haah, iyo Maya, maya? [18] Laakiin sida uu Ilaah aamin u yahay, hadalkayagu
xaggiinna ma aha, Haah, iyo Maya. [19] Waayo, Wiilka Ilaah oo ah Ciise Masiix, ee aannu
aniga iyo Silwanos iyo Timoteyos dhexdiinna kaga wacdinnay, ma ahayn Haah iyo
Maya, laakiin xaggiisa waa Haah. [20] Waayo, in kastoo ay badan yihiin ballamadii Ilaah,
waxaa isaga xaggiisa ku jira, Haahda, oo weliba xaggiisa waxaa ku jira, Aamiinta, in

xaggeenna Ilaah laga ammaano. 21 Laakiin kan ina wada xoogeeya xagga Masiixa oo ina
subkay waa Ilaah, 22 kan haddana ina shaabadeeyey oo carbuunta Ruuxa inagu siiyey
qalbigeenna.
23 Laakiin Ilaah baan markhaati ugu yeedhayaa xagga naftayda, waxaan Korintos u
iman waayay inaan idiin tudho. 24 Ma aha inaannu sayid u ahaanno rumaysadkiinna,
laakiin waxaannu nahay kuwa idinla wada shaqeeya farxaddiinna aawadeed, waayo,
rumaysad ayaad ku taagan tihiin.

2

1 Laakiin waxaan aniga qudhaydu goostay inaanan haddana caloolxumo idiinla
imanin. 2 Waayo, haddaan idin calool xumeeyo, waa kee kan iga farxinayaa kii aan
calool xumeeyey maahee? 3 Waxakan ayaan u qoray inaanan markaan imaado ka
calool xumaan kuwa aan ku farxi lahaa, anigoo idinku aaminsan dhammaantiin inay
farxaddaydu tahay farxadda kulligiin. 4 Waayo, dhib badan iyo silica qalbiga ayaan
idinku soo qoray anigoo aad u ilmaynaya, oo ma aha inaad calool xumaataan, laakiin
inaad garataan jacaylka aad u sii badan ee aan idiin qabo.

Dembiilaha Toobadkeena Waa In La Aqbalo

5 Laakiin mid uuni hadduu qof calool xumeeyey, aniga ima uu calool xumayn, laakiin
dhammaantiin buu si ahaan idiin calool xumeeyey; dooni maayo inaan idin culaysiyo.
6 Taqsiirtan kuwa badani ay saareen way ku filan tahay kaasoo kale. 7 Laakiinse
waa inaad isaga cafidaan oo u gargaartaan inaanay sina caloolxumo aad u badani
liqin kaasoo kale. 8 Sidaa daraaddeed waxaan idinka baryayaa inaad jacaylkiinna u
caddaysaan isaga. 9 Waayo, taa aawadeed ayaan u qoray inaan idin imtixaamo inaad
wax walba ku dhega nugushihiin iyo in kale. 10 Kii aad wax ka cafidaan, aniguna waan
ka cafiyaa: waxaan anigu ka cafiyeyna, haddaan wax ka cafiyey, waxaan uga cafiyey
aawadiin Masiix hortiisa, 11 inaan Shayddaan inaga faa'iidaysan, waayo, innagu ma
nihin kuwo jaahil ka ah xeeladdiisa.

Dhibaatooyinka Iyo Libta Xagga Injiilka

12 Markaan Taroo'as imid inaan injiilka Masiix kaga wacdiyo, ee uu Rabbigu irid iga
furay, 13 ruuxaygu ma nasan, waayo, ma aan helin walaalkay Tiitos, laakiin iyagaan
nabadgelyeeyey oo Makedoniyaan u kacay. 14 Ilaah baa mahad leh kan had iyo
goorba libta inagu siiya Masiix, oo meel walba udgoonka aqoontiisa gaadhsiiya, ee
innaga inaga gaadhsiiya. 15 Waayo, waxaynu Ilaah u nahay udgoonka Masiix xagga
kuwa badbaadaya iyo kuwa lumayaba; 16 kuwa dambe udgoonka xagga dhimasho ilaa
dhimasho, kuwa kalena udgoonka xagga nolol ilaa nolol. Oo yaa ku filan waxyaalahan?
17 Waayo, innagu la mid ma nihin kuwa badan ee ereyga Ilaah ka baayacmushtara,
laakiin sida kuwa daacadda ah iyo kuwa Ilaah ayaynu Masiix ugu hadallaa Ilaah
hortiisa.

3

Adeegayaasha Axdiga Cusub

1 Miyaannu bilaabaynaa inaannu haddana is-ammaanno? Ama miyaannu u baahan
nahay warqado ammaan ah in laydiin diro ama in laydiinka soo diro sida qaar
kale? 2 Idinku waxaad tihiin warqaddayada ee qalbigayaga ku qoran, tan ay dadka
oo dhammu garanayaan oo akhriyaan, 3 idinkoo muuqanaya inaad tihiin warqadda
Masiixa ee ah taannu ka adeegnay, ee aan khad lagu qorin, laakiinse lagu qoray
Ruuxa Ilaaha nool, oo aan lagu qorin looxyo dhagax ah dushood laakiin lagu qoray
looxyo qalbiyo jiidh ah dushood. 4 Hubaalkan oo kale ayaannu Masiix ku leennahay

xaggii Ilaah; 5 ma aha inaannu isku filan nahay inaannu wax ka tashanno xagga
qudhayada, laakiin iskufillaantayadu waa xagga Ilaah, 6 kan haddana naga dhigay
kuwa ku filan inaannu ka adeegno axdiga cusub, ma aha xagga qorniinka, laakiin xagga
ruuxa, waayo, qorniinku wax buu dilaa, laakiin ruuxu wax buu nooleeyaa. 7 Laakiin
adeegidda dhimashada keentaa ee qorniin lagu xardhay dhagaxyo, hadday ammaan la
ahaatay, si aan reer binu Israa'iil u karin inay Muuse wejigiisa aad u eegaan ammaanta
wejigiisa aawadeed ee ah tan idlaanaysa, 8 sidaanay u ahayn adeegidda ruuxa inay
la ahaan doonto ammaan? 9 Waayo, hadday adeegidda xukunka keentaa ammaan
ahayd, adeegidda xaqnimada keentaa aad bay uga ammaan badan tahay. 10 Waayo,
wixii ammaan lahaan jiray, ammaan kama lahayn wixii kan ku saabsan, ammaanta ka
sarraysa aawadeed. 11 Waayo, haddii waxa idlaanayaa ammaan lahaan jiray, intee ka
badan baa waxa hadhaa ammaan leeyahay.
12 Haddaba rajo caynkaas ah oo aannu leennahay aawadeed bayaan ayaannu u
hadalnaa. 13 Ma nihin sida Muuse, kan indho shareertay inaan reer binu Israa'iil aad u
eegin dhammaadka tan idlaanaysay. 14 Laakiin fikirradoodii way adkaadeen. Waayo,
tan iyo maalintaas markii axdiga hore la akhriyo, indho shareerkaas ayaa hadha isagoo
aan laga saarin, kan xagga Masiix ka idlaaday. 15 Laakiin tan iyo maalintaas mar alla
markii Muuse wax laga akhriyo dabool ayaa qalbigooda saaran. 16 Laakiin mar alla
markii loo soo leexdo Rabbiga daboolka waa laga qaadaa. 17 Rabbigu waa Ruuxa, oo
meeshii Ruuxa Rabbigu joogana, waxaa jira xorriyad. 18 Laakiin dhammaanteen inna-
goo aan indho shareernayn, ammaanta Rabbiga ayaynu arkaynaa sidii oo muraayad
lagu arko, oo isu-ekaanta ayaa laynoo roogayaa, ammaan ilaa ammaan, sida tan xagga
Rabbiga Ruuxa ah ka timaada.

4

Wacdinta Aan Qalbijab Iyo Ceeb Iyo Sir Toona Lahayn

1 Sidaas daraaddeed sida lanoogu naxariistay, annagoo haysanna adeegiddan, qalbi
jabi mayno; 2 laakiin waxaannu diidnay waxyaalihii qarsoonaa oo ceebta ahaa, anna-
goo aan sirta ku soconaynin ama aan ereyga Ilaah qalloocinaynin, laakiin muujinta
runta ayaannu niyada dadka oo dhan isugu bognaa Ilaah hortiisa. 3 Laakiin injiilkayagu
hadduu daboolan yahay, wuxuu ka daboolan yahay kuwa lumaya. 4 Ilaaha wakhtigani
wuu ka indho tiray maanka kuwa aan rumaysanaynin, inaan iftiinka injiilka ee
ammaanta Masiix, kan ah u-ekaanta Ilaah, uu ifin iyaga. 5 Waayo, annaga qudhayadu
idinkuma wacdinno wax nagu saabsan, laakiin waxaannu idinku wacdinnaa wax ku
saabsan Ciise Masiix oo Rabbiga ah, iyo annagoo ah addoommadiinna Ciise aawadiis.
6 Waayo, waa Ilaah kan yidhi, Iftiin ha ka ifo gudcur, kan qalbiyadeenna uga ifay inuu
iftiinka aqoonta ammaanta Ilaah inaga siiyo Ciise Masiix wejigiisa.

Itaaldarrada Rasuulka Iyo Xoogga Ilaah

7 Laakiin khasnaddan ayaannu ku haysannaa weelal dhoobo ah in xoogga weynaan-
tiisa ay ka ahaato xaggii Ilaah ee aanay xaggayaga ka ahaan. 8 Wax walba waa lanagu
dhibay, laakiin lanama cidhiidhiyin, waannu qalbi walaacnay, laakiin ma aannu
quusan, 9 waa lana silciyey, laakiin lanama dayrin, hoos baa lanoo tuuray, laakiin
lanama baabbi'in. 10 Mar walba jidhkaannu ku sidnaa dhimashada Ciise in haddana
nolosha Ciise ay jidhkayaga ka muuqato. 11 Waayo, annagoo nool waxaa weligayo lanoo
bixiyaa dhimasho Ciise aawadiis, in haddana nolosha Ciise ka muuqato jidhkayaga
dhimanaya. 12 Sidaa daraaddeed annaga dhimashadu way naga dhex shaqaysaa,
laakiin noloshu idinkay idinka dhex shaqaysaa. 13 Waxaannu leennahay isku ruuxa ee
rumaysadka, sida qoran, waan rumaystay, taas aawadeed ayaan u hadlay; annaguna
waan rumaysannaa, taas aawadeedna waannu u hadallaa. 14 Waannu garanaynaa in

kan sara kiciyey Rabbi Ciise uu inala sara kicin doono Ciise, oo hortiisuu ina wada keeni
doonaa idinka iyo annagaba. 15 Waayo, wax waliba waa aawadiin, in nimcada kuwa
badan ku badanu ay mahad u badiso xagga ammaanta Ilaah.

Dhibaato Wakhti Ah Iyo Ammaan Weligeed Ah

16 Sidaa daraaddeed qalbi jabi mayno, laakiin in kastoo ninkayaga dibadda ahu uu
kharribmayo, weliba kayaga gudaha ahu maalin kastuu cusboonaanayaa. 17 Waayo,
dhibtayada fudud ee wakhtiga yar ah ayaa aad iyo aad noogu sii yeesha culayska
ammaanta ee weligiis ah. 18 Ma fiirsanno waxyaalaha la arko, laakiin waxyaalaha aan
la arkin, waayo, waxyaalaha la arko in dhawr ah ayay sii joogaan, laakiin waxyaalaha
aan la arkini weligood bay sii joogaan.

5

1 Waayo, waxaynu og nahay, haddii gurigeenna dhulka ee taambuug ahu uu dumo,
inaynu Ilaah xaggiisa ku leennahay dhismo, mana aha guri gacmo lagu sameeyey,
waase mid jannooyinka weligii ku jira. 2 Kan baynu ku dhex taahnaa innagoo u
xiisoonayna inaynu huwanno rugteenna xagga jannada ah. 3 Haddii aynu huwan
nahay laynama heli doono innagoo qaawan. 4 Haddaba kuweenna taambuuggan ku
jiraa waynu taahnaa, innagoo layna culaysiyey, ma aha inaynu doonayno in layna
qaawiyo, laakiin in layna huwiyo, si ay noloshu u liqdo waxa dhimanaya. 5 Maxaa
yeelay, kan waxakan inoo sameeyey waa Ilaah, kan carbuunta Ruuxa ina siiyey.
6 Haddaba mar walba waynu kalsoon nahay innagoo og in intaynu jidhka ku jirno
aynu Rabbiga ka maqan nahay, 7 waayo, waxaynu ku soconnaa rumaysadka ee ma
aha aragga. 8 Waynu kalsoon nahay, oo waxaynu ka jecel nahay inaynu jidhka ka
maqnaanno oo aynu Rabbiga la joogno. 9 Sidaa daraaddeed haddaynu joogno iyo
haddaynu maqnaannoba aad baynu u doonaynaa inaynu isaga ka farxinno. 10 Waayo,
dhammaanteen waa in layna wada muujiyo kursiga xukumaadda ee Masiix hortiisa,
in qof kastaa helo siday ahaayeen waxyaalihii uu jidhka ku falay, ha ahaadeen wanaag
ama share.

Jacaylka Masiixa Ayaa Na qasba

11 Sidaa daraaddeed annagoo garanayna cabsida Rabbiga, ayaannu dadka aaminsi-
innaa; laakiin Ilaah waannu u muuqannaa, waana rajaynaynaa inaannu qalbiyadi-
innana u muuqanno. 12 Annagu haddana isu kiin ammaani mayno, laakiin wax-
aannu idin siinaynaa waxaad aawadayo ku faantaan, inaad lahaataan waxaad ugu
jawaabtaan kuwa wejiga ku faana ee aan qalbiga ku faanin. 13 Maxaa yeelay, haddii
aannu waalan nahay waa Ilaah aawadiis, haddii aannu miyir qabnona waa aawadiin.
14 Waayo, jacaylka Masiix ayaa na qasba, annagoo tan xisaabna inuu mid dhammaan
u dhintay, sidaa daraaddeed ayay dhammaan dhinteen. 15 Isagu wuxuu u dhintay
dhammaan in kuwa nooli aanay u sii noolaan nafsaddooda laakiin ay u sii noolaadaan
kan aawadood u dhintay oo u sara kacay.

Nolosha Cusub

16 Taa aawadeed tan iyo haddeer ninna jidhka ku garan mayno, in kastoo aannu
Masiix jidhka ku garan jirnay, haddase isaga sidaas u sii garan mayno. 17 Sidaas
daraaddeed haddii qof Masiix ku jiro waa abuur cusub, oo waxyaalihii hore way
idlaadeen, bal eega, wax waliba way cusboonaadeene. 18 Laakiin wax waliba waa xagga
Ilaah kan inagula heshiiyey Masiix, oo na siiyey adeegidda heshiisnimada, 19 taas waxa
weeye, Ilaah duniduu Masiix kula heshiiyey, isagoo aan dembiyadooda ku xisaabaynin,
oo noo dhiibay hadalka heshiisnimada.

Wacdinta Heshiisiiska

[20] Sidaas daraaddeed ergo ayaannu u nahay Masiix aawadiis, sidii Ilaah oo idinka
baryaya xaggayaga, Masiix aawadiis waxaannu idinku baraynaa, Ilaah la heshiiya.
[21] Wuxuu isaga oo aan dembi aqoonin ka dhigay inuu dembi noqdo aawadeen, inaynu
noqonno xaqnimada Ilaah ee ku jirta isaga.

6

[1] Annagoo la shaqaynayna Ilaah waxaannu idinka baryaynaa inaydnaan mic-
nela'aan u qaadan nimcadii Ilaah, [2] waayo, wuxuu leeyahay,
Wakhti la aqbalay ayaan ku dhegaystay,
Oo maalintii badbaadintana ayaan ku caawiyey.
Bal eeg, hadda waa wakhtigii la aqbalay; bal eeg, hadda waa maalintii badbaad-
inta. [3] Annagu ninna wax uu ku turunturoodo uma dhigno, si aan adeegiddayada
waxba looga sheegin. [4] Laakiin sida midiidinyada Ilaah ayaannu wax walba isugu
caddaynaynaa dulqaadasho badan, annagoo ku dhex jirna dhibaatooyin, iyo baahi,
iyo cidhiidhiyo, [5] iyo karbaashyo, iyo xabsiyo, iyo rabshooyin, iyo hawlo, iyo soo
jeedid, iyo soomid, [6] annagoo isku caddaynayna daahirnimo, iyo aqoon, iyo samir,
iyo roonaan, iyo Ruuxa Quduuskaa, iyo jacayl aan labaweji lahayn, [7] iyo hadalka
runtaa, iyo xoogga Ilaah, iyo hubka xaqnimada ee midigta iyo bidixdaba, [8] haddii
lana maamuuso iyo haddii lana maamuus jebiyoba, haddii war xun lanaga sheego, iyo
haddii war wanaagsan lanaga sheegoba, sida annagoo ah khaa'inno laakiin kuwa runta
ah; [9] sida kuwo aan la garanaynin laakiin la yaqaan, sida kuwo dhimanaya, laakiin
bal eeg, waannu nool nahaye, sida kuwo la edbiyo, laakiin aan dhimasho la gaadhsiin,
[10] sida kuwo la calool xumeeyey, laakiin weli had iyo goorba farxa, sida masaakiin,
laakiin dad badan hodansiiya, sida kuwo aan waxba haysanin laakiin wax walba leh.

Qalbifurnaan Iyo Jacayl

[11] Afkayagu waa idiin furan yahay, idinka dadka Korintosow, qalbigayaguna si weyn
buu idiinku furan yahay. [12] Annagu idinma aannan cidhiidhiyin, laakiin waxaa idin
cidhiidhiyey jacaylkiinna oo qudha. [13] Haddaba idinkuna sidaas oo kale abaalgud
ahaan u qalbi furnaada. Waxaan idiinla hadlayaa sida carruutayda oo kale.

Waa Laga Gigay In Lala Saaxiibo Kuwa Aan Rumaysnayn Masiix

[14] Ha noqonina kuwo ku xidhan kuwa aan rumaysanaynin, waayo, sidee bay xaqn-
imada iyo dembigu isu weheliyaan, ama sidee bay iftiinka iyo gudcurku isu dhex
galaan? [15] Oo sidee bay Masiix iyo ina belaayo isku mid u yihiin? Ama maxaa ka
dhexeeya mid rumaysta iyo mid aan rumaysanaynin? [16] Macbudka Ilaah sidee buu ula
mid yahay sanamyada? Waayo, innagu waxaynu nahay macbudka Ilaaha nool, siduu
Ilaah yidhi, Iyaga waan dhex joogi doonaa, waanan dhex socon doonaa, Ilaahoodaan
ahaan doonaa, oo iyaguna dadkaygay ahaan doonaan. [17] Sidaa daraaddeed,
Ka soo baxa dhexdooda oo ka soocma, ayuu Rabbigu leeyahay,
Oo ha taabanina wax aan daahir ahayn,
Waanan idin aqbali doonaa.
[18] Waxaan idiin ahaan doonaa Aabbe,
Oo idinkuna waxaad ii ahaan doontaan wiilal iyo gabdho,
ayuu Rabbiga Qaadirka ahu leeyahay.

7

[1] Haddaba, gacaliyayaalow, innagoo ballamadan haysanna, aan iska safayno nijaas
kasta oo jidhka iyo ruuxa ku jirta, innagoo quduusnimada kaamilayna oo Ilaah ka
cabsanayna.

Welweliddii Iyo Dhiirrigelintii

2 Qalbiyadiinna noo fura. Ninna ma aannu xumayn, ninna ma aannu hallayn,
ninna wixiisa ma aannu damcin. 3 U odhan maayo inaan idin xukumo, waayo, markii
hore ayaan idhi, Qalbiyadayada ayaad ku jirtaan inaynu wada dhimanno oo aynu
wada noolaanno. 4 Iimaan weyn ayaan idinku qabaa, oo aad baan idiinku faanaa.
Dhiirranaan baa iga buuxda, oo mar kastoo aan dhibaataysan nahayna farxad ayaa aad
iiga badata.
5 Waayo, markaannu Makedoniya nimid jidhkayagu ma nasan, laakiin wax kasta
waannu ku dhibtoonnay. Xagga dibadda waxaa jiray dagaallo, xagga gudahana waxaa
jirtay cabsi. 6 Laakiin Ilaaha dhiirigeliya kuwa is-hoosaysiiya ayaa nagu dhiirrigeliyey
imaatinka Tiitos; 7 mana aha imaatinkiisa oo keliya, laakiin wuxuu nagu dhiirrigeliyey
dhiirrigeliskii aad isaga dhiirrigeliseen. Wuxuu noo sii sheegay xiisaha iyo caloolx-
umaanta iyo dadaalka aad ii qabtaan, si aan weliba aad ugu sii farxay. 8 Waayo, in
kastoo aan warqaddaydii idinku calool xumeeyey, kama qoomameeyo, in kastoo aan
markii hore ka qoomameeyey, waayo, waxaan gartay warqaddaas inay idin calool
xumaysay, saacadna ha ahaatee. 9 Haddana waan ku farxayaa, mana aha inaad si kale
u calool xumaateen, laakiin inaad u calool xumaateen toobadkeenidda, waayo, waad
u calool xumaateen sida Ilaah doonayay, inaanad waxba xaggayaga ku khasaarin.
10 Maxaa yeelay, caloolxumaanta ah sida Ilaah doonayo waxay keentaa toobadda xagga
badbaadada ee aan laga qoomamayn, laakiin caloolxumaanta dunidu waxay keentaa
dhimasho. 11 Bal ogaada, waxakan aad ka calool xumaateen sida Ilaah doonayay
wuxuu dhexdiinna ka soo saaray dadaal, iyo iscaddayn, iyo cadho, iyo cabsi, iyo xiiso,
iyo qiiro, iyo ciqaabid waaweyn. Wax walba waad isku caddayseen inaad xaalka
ku eedla'dihiin. 12 Haddaba in kastoo aan idiin soo qoray, uma aan qorin kan wax
xumeeyey aawadiis, ama kan la xumeeyey aawadiis, laakiin in dadaalka aad noo
qabtaan laydinka muujiyo Ilaah hortiis. 13 Sidaa aawadeed waa lana dhiirrigeliyey.
Dhiirrigeliskii aad na dhiirrigeliseenna farxad ka sii badan ayaannu ku faraxnay,
farxadda Tiitos aawadeed, waayo, dhammaantiin ruuxiisaad nasiseen. 14 Waayo,
haddii aan xaggiisa wax uun idinku faaniyey, ma aan ceeboobin, laakiin wax walba run
ahaan ayaannu idinkula hadalnay, sidaas oo kale ayaa faankayagii aan Tiitos u sheegay
run u noqday. 15 Jacaylkiisuna wuu ku sii badan yahay xaggiinna, maxaa yeelay, wuxuu
xusuustaa dhammaantiin addeeciddiinna iyo sidaad idinkoo cabsanaya oo gariiraya u
dhowayseen. 16 Waan ku faraxsanahay inaan wax walba kalsooni weyn idiinku qabo.

8

Wax-u-Ururinta Masaakiinta Yeruusaalem

1 Haddaba, walaalayaalow, waxaannu idin ogeysiinaynaa nimcada Ilaah oo la si-
iyey kiniisadaha Makedoniya, 2 si, markii dhib lagu tijaabiyey, farxaddooda badan
iyo miskiinnimadooda weyni ay ugu badnaadeen hodantinimada deeqsinimadooda.
3 Waayo, waxaan u marag furayaa inay tabartooda ku siiyeen, oo weliba si dhaafsiisan
tabartooda, siday u doonayeen, 4 iyagoo aad nooga baryaya inaannu ka guddoonno
hadiyadda qaybta ku leh adeegidda xagga quduusiinta, 5 oo mana aha sidaan rajaynay,
laakiin hortii way isa siiyeen Rabbiga iyo annagaba sidii Ilaah doonayay. 6 Sidaas
daraaddeed Tiitos waannu ka barinnay, in siduu hortii u bilaabay, sidaas oo kale uu
idiinku dhammeeyo nimcadatan. 7 Laakiin sidaad wax kasta badnaan uga haysaan
xagga rumaysadka, iyo hadalka, iyo aqoonta, iyo dadaalka oo dhan, iyo jacaylka aad
noo qabtaan, waa inaad nimcadanna badnaan uga haysaan.

Ciise Waa Masaal

8 U hadli maayo amar ahaan, laakiin inaan dadaalka kuwa kale ku caddeeyo lillaahin-
imada jacaylkiinna. 9 Waad garanaysaan nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix in isagoo

hodan ah uu aawadiin miskiin u noqday, inaad miskiinnimadiisa hodan ku noqotaan.
10 Oo sidan ayaan idinkula talinayaa, waayo, tanu way idiin dhaantaa idinkoo ah
kuwii sannaddii hore ugu hor bilaabay inay sameeyaan, mana aha inaad samaysaan
oo keliya, laakiin waanad doonaysaan. 11 Laakiin hadda shaqaddii dhammeeya,
in sidaad diyaar u ahaydeen, aad haddana ugu dhammaysaan waxaad awooddaan.
12 Waayo, haddii diyaar la yahay, sida loo haysto ayaa loo aqbalaa ee ma aha sidaan
loo haysan. 13 Waayo, tan u odhan maayo in kuwa kale la daayo oo idinka laydin
dhibo, 14 laakiin sida ay sinnaantu tahay, wax ka siiya waxa badan ee aad wakhtigan
la joogo haysataan, waayo, way baahan yihiin, inay waxooda badan wax idinka siiyaan
markaad baahataan, si ay sinnaani u dhacdo, 15 sida qoran, Kii wax badan soo gurtay,
waxba uma hadhin, kii wax yar soo gurtayna, waxba kama dhinmin.

Tiitos Iyo Kuwo Kale Dadaalkooda

16 Laakiin Ilaah baa mahad leh kan qalbiga Tiitos geliyey dadaalka aan idiin qabno
oo kale. 17 Waayo, wuu aqbalay baryadayadii, laakiin isaga qudhiisu aad buu u
doonayaa inuu idiin yimaado, maxaa yeelay, wuu idiin xiisoonayaa. 18 Waxaannu isaga
la dirnay walaalka ammaantiisa xagga injiilku kiniisadaha oo dhan wada gaadhay.
19 Sidaas oo keliyana ma aha, laakiin isagu waa kii ay kiniisaduhu ka dhigeen inuu
nala socdaalo hadiyaddan aawadeed tan aannu uga adeegno Rabbiga ammaantiisa
aawadeed iyo in la arko diyaarnimadayada. 20 Waxaannu iska jiraynaa inaan qofna
nagu masabidin deeqsinimadan aannu ka adeegno, 21 waayo, waxaannu ka tashannaa
waxyaalaha wanaagsan, mana aha Rabbiga hortiisa oo keliya, laakiin dadka horti-
isana. 22 Waxaannu iyaga la dirnay walaalkeen kan aannu marar badan caddaynay
inuu waxyaalo badan ku dadaalo, haddeerna weliba wuu ka sii dadaal badan yahay
hubaasha weyn ee uu xaggiinna ku qabo aawadeed. 23 Tiitos waxaa weeyaan wehelka-
yga iyo ila-shaqeeyahayga xaggiinna; walaaleheenna waa kuwa kiniisaduhu idiin soo
direen, waana yihiin ammaanta Masiix. 24 Sidaa daraaddeed kiniisadaha hortooda
iyaga caddaan ugu tusa jacaylkiinna iyo faanka aannu idiin qabno.

9

1 Looma baahna inaan idiin soo qoro wax ku saabsan caawimaadda xagga qudu-
usiinta, 2 waayo, waan garanayaa diyaarnimadiinna aan kuwa Makedoniya idinku
faaniyey, in dadka Akhaya sannaddii hore ay diyaar ahaayeen, oo jacaylkiinna ku-
laylkiisuna badidood buu sii kiciyey. 3 Laakiin waxaan u dirayaa walaalaha si aan
faanka aannu idinku faaninnay micnela'aan loogaga dhigin xaalkan, inaad diyaar u
ahaataan sidaan idhi, 4 waaba intaasoo aannu faankan ku ceebownaaye, annagoo
keliyana ma aha, laakiin idinkuna waad ku ceeboobaysaan, haddii kuwo reer Make-
doniya ahi ay i soo raacaan oo ay idin arkaan idinkoo aan diyaar ahayn. 5 Taas
aawadeed waxaan u maleeyey inay dhaanto inaan walaalaha ka baryo inay hortay idiin
yimaadaan, inay hore diyaar uga sii dhigaan deeqda aad ballanqaaddeen, inay taasi
diyaar u ahaato deeq ahaan, mana aha qasab ahaan.

Deeqsinimo Iyo Hadiyadda Ilaah

6 Laakiin tan ogaada, Kii wax yar beeraa, wax yar buu goostaa, kii wax badan
beeraana, wax badan buu goostaa. 7 Qof kastaa wax ha u bixiyo siduu qalbiga ka
goostay, oo yaanu ku bixin caloolxumo ama qasab, waayo, Ilaah wuxuu jecel yahay
kan farxad wax ku bixiya. 8 Ilaah wuxuu karaa inuu nimco oo dhan idiin badiyo inaad
mar walba wax kasta oo idinku filan haysataan inaad shuqul kasta oo wanaagsan ku
badisaan; 9 sida qoran,
Isagu wuu kala firdhiyey, masaakiintana wax buu siiyey,

Xaqnimadiisuna way sii jirtaa weligeedba.
10 Kii beerreyga siiya abuur uu abuuro iyo kibis uu cuno, wuu siin doonaa wuuna badin
doonaa abuurkiinna aad abuuraysaan, wuuna kordhin doonaa midhaha xaqnimadi-
inna. 11 Wax kasta idinka waa laydinku hodansiin doonaa xagga deeqsinimada inaga
dhex shaqaysa oo dhan ee aawadeed Ilaah loogu mahadnaqo. 12 Waayo, samaynta
shuqulkani ma dhammaystirto waxa dhiman ee ay quduusiintu u baahan yihiin oo
qudha, laakiin waxaa kale oo ay kordhisaa in Ilaah aad loogu mahadnaqo. 13 Caddaynta
adeegiddan aawadeed, waxaa Ilaah loo ammaanaa addeeciddiinna markaad qirataan
injiilka Masiix, iyo deeqsinimada markaad la wadaagtaan iyaga iyo dadka kale oo dhan.
14 Way idiin duceeyaan, wayna idiin xiisoodaan nimcada aad u badan ee Ilaah ee idinku
jirta aawadeed. 15 Ilaah baa mahad leh hadiyaddiisa aan la sheegi karin aawadeed.

10

Bawlos Amarkiisii Wuxuu Ka Yimid Ilaah

1 Aniga qudhayda oo Bawlos ah waxaan idinku baryayaa qabownimada iyo rax-
madda Masiixa, anigoo is-hoosaysiiya markaan dhexdiinna joogo, laakiin xaggiinna
geesi ku ah markaan idinka maqnahay. 2 Laakiin waxaan idinka baryayaa inaanan
anigu markaan joogo geesi ku ahaan hubaashaas aan u malaynayo inaan geesi ku
ahaado xagga kuwa nagu tirinaya inaannu sida jidhka ku soconno. 3 Maxaa yeelay,
in kastoo aannu jidhka ku soconno, sida jidhka uma dagaallanno, 4 waayo, hubka
dagaalkayagu ma aha xagga jidhka, laakiin xoog bay leeyihiin Ilaah hortiisa in qalcado
lagu dumiyo. 5 Waxaannu baabbi'innaa murannada, iyo wax kasta oo sarreeya oo
aqoonta Ilaah iska sarraysiiya, oo fikir kasta maxbuus baannu ka dhignaa, si uu Masiix
u addeeco, 6 annagoo u diyaar ah inaannu ka aarsanno caasinimo oo dhan markii ay
addeeciddiinnu kaamil noqoto.
7 Waxaad eegaysaan waxa idin hor yaal. Haddii qof uun isku hubo inuu ka mid yahay
kuwa Masiix, midkaasi mar kale isaga qudhiisu ha ka fiirsado in, siduu isagu uga mid
yahay kuwa Masiix, aannu annaguna uga mid nahay. 8 Waayo, in kastoo aan si badan
ugu faanayo amarkayaga uu Rabbigu noo siiyey inaannu idinku dhisno ee aanu noo siin
inaannu idinku duminno, weliba layma ceebayn doono. 9 Tan waxaan u idhi inaanan
u ekaan sidii anigoo warqadahayga idinku cabsiinaya. 10 Waayo, waxay yidhaahdaan,
Warqadihiisu culays iyo xoog bay leeyihiin, laakiin joogidda jidhkiisu way tabardaran
tahay, oo hadalkiisana waa la fududaystaa. 11 Kaasoo kale ha ogaado in sidaannu xagga
hadalka warqadaha ku nahay markaannu maqan nahay, aannu xagga falimaha ku
nahay markaannu joogno.
12 Waayo, kuma dhacno inaannu isku tirinno ama isu ekaysiinno kuwa is-ammaana.
Laakiin iyaga qudhooda oo isku qiyaasaya qudhooda oo isu ekaysiinaya qudhooda waa
garaadlaawayaal. 13 Isu faanin mayno si qiyaastayada dhaafsiisan, laakiin sida ay tahay
qiyaasta Ilaah noo qaybiyey inay qiyaas ahaato, si aannu idiin soo gaadhno. 14 Waayo,
annaga qudhayadu si dhaafsiisan isugu kala bixin mayno sidii annagoo aan idin soo
gaadhin; waayo, xataa idinka ayaannu idiinla nimid injiilka Masiix, 15 annagoo aan si
dhaafsiisan uga faanayn hawlihii dadka kale, laakiin rajo u leh intuu rumaysadkiinnu
korayo inaannu aad iyo aad ugu weynaan doonno dhexdiinna sida soohdintayada ah,
16 si aannu injiilka ugu wacdinno meelaha idinka shisheeya oo aanan ku faanin waxa
laga diyaariyey qof kale soohdintiisa.
17 Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano. 18 Ma aha ka qudhiisa ammaana ka loo bogaa,
laakiin waa ka uu Rabbigu ammaano.

11

Waxyaalo Uu Bawlos Xaq U Lahaa Rasuulnimadiisii Aawadeed

1 Waxaan jeclaan lahaa inaad iigu dulqaadataan doqonnimadayda yar. Laakiin waad
ii dulqaadataan. 2 Waxaan idiinku masayrsanahay masayr xagga Ilaah ah, waayo,
waxaan idiin guuriyey nin keliya, inaan idiin dhiibo Masiix idinkoo ah bikrad daahir
ah. 3 Laakiin waxaan ka baqayaa in maankiinna laga halleeyo lillaahinimada iyo
daahirnimada xagga Masiix, sidii abeesadii xeeladdeedii Xaawa ugu khiyaanaysay oo
kale. 4 Waayo, haddii mid yimaado oo idinku wacdiyo Ciise kale oo ah ku aanan ku
wacdiyin, ama haddii aad heshaan ruux ka duwan kii aad hesheen, ama injiil ka duwan
kii aad aqbasheen, si wanaagsan ayaad ugu dulqaadataan. 5 Waxaan u malaynayaa
inaanan sina uga liidan rasuulladaas ugu waaweyn. 6 Laakiin in kastoo aanan hadalka
ku fiicnayn, aqoonta waan ku fiicanahay, oo taasaannu si kasta idiinku muujinnay
dadka oo dhan hortiisa. 7 Dembi miyaan falay markaan is-hoosaysiiyey in idinka
laydin sarraysiiyo, maxaa yeelay, injiilka Ilaah ayaan idinku wacdiyey hadiyad ahaan?
8 Kiniisado kale ayaan dhacay, anigoo mushahaaro ka qaadaya, si aan idiinku adeego.
9 Markaan idinla joogay oo aan wax u baahnaa, ninna culays kuma aan hayn, waayo,
walaalihii markay Makedoniya ka yimaadeen waxay ii dhammaystireen waxaan u
baahnaa, oo si kastana waan isu celiyey si aanan idiin culaysin, waanan isa sii celin
doonaa. 10 Sida Masiixa runtiisu ay iigu jirto, faankan laygama joojin doono xagga
dalalka Akhaya. 11 Waayo? Ma waxay tahay inaanan idin jeclayn? Ilaah baa garan.
12 Laakiin waxaan samaynayo, waan sii samayn doonaa, inaan ka gooyo waxay kuwa
doonaya inay wax ku faanaan ku faani lahaayeen, in waxay ku faanaan loo garto inay
sidayada oo kale yihiin.

13 Kuwaas oo kale waa rasuullo been ah iyo shaqeeyayaal khaa'inno ah iyagoo isu
ekaysiinaya rasuullada Masiix. 14 Oo layaabna ma leh, waayo, Shayddaanka qudhiisu
wuxuu isu ekaysiiyaa malaa'igta iftiinka. 15 Haddaba wax weyn ma aha haddii ay midi-
idinyadiisuna isu ekaysiiyaan midiidinyada xaqnimada, iyagoo dhammaanshahoodu
u ahaan doono sida shuqulladooda.

Bawlos Oo Ku Dhibaatooday Rasuulnimadiisii

16 Haddana waxaan leeyahay, Qofna yaanu doqon ii malayn, laakiin haddaad ii
malaysaan, weliba sida doqon ii qaata inaan aniguna in yar faano. 17 Waxaan ku
hadlayo ugu hadli maayo sida Rabbigu doonayo, laakiin si doqonnimo ah iyo si
geesinimadan faanka ah ayaan ugu hadlayaa. 18 Siday kuwa badanu jidhka ugu
faanaan, ayaan anna ugu faani doonaa. 19 Waayo, idinku si farxadleh ayaad doqonnada
ugu dulqaadataan idinkoo caqli leh. 20 Idinku waad u dulqaadataan nin hadduu idin
addoonsado, hadduu wixiinna cuno, hadduu wax idinka qaato, hadduu isa sarraysiiyo,
hadduu wejiga idinka dharbaaxo. 21 Waan ka xishoonayaa inaan idhaahdo, Waannu
tabardaran nahay. Laakiin weliba wax kasta oo uu qof geesi ku yahay, aniguna geesi
baan ku ahay (sida doqon ayaan u hadlayaa). 22 Iyagu ma Cibraaniyo baa? Anna
waan ahay. Ma reer binu Israa'iil baa? Anna waan ahay. Ma dhashii Ibraahim baa?
Anna waan ahay. 23 Iyagu ma Masiix bay u adeegaan? Si ka sii badan ayaan ugu
adeegaa. Sidii qof waalan ayaan u hadlayaa. Waan ka hawlo badnaa, waanan ka xabsi
badnaa, karbaashyo tirola'aan ahna waa laygu dhuftay, marar badanna dhimashaan
ku dhowaaday. 24 Shan goor Yuhuuddu waxay i karbaasheen afartan mid la'. 25 Saddex
goorna ulaa laygu dhuftay, marna waa lay dhagxiyey, saddex goor doonni baa ila
jabtay, habeen iyo maalinna waxaan ku jiray badda. 26 Marar badan baan safray,
xagga webiyadana khatar baan galay, xagga tuugaggana khatar baan galay, xagga
dadkaygana khatar baan galay, xagga dadka aan Yuhuuddu ahaynna khatar baan
galay, xagga magaaladana khatar baan galay, xagga cidladana khatar baan galay, xagga
baddana khatar baan galay, walaalo been ah dhexdoodana khatar baan ku galay.
27 Waxaanna ku jiray dhib iyo daal, marar badanna hurdola'aan iyo gaajo iyo harraad,

marar badanna cuntola'aan iyo qabow iyo arrad. 28 Waxyaalahaas dibadda ahna
waxaa ii dheeraad ah waxaa maalin walba i dhiba ee ah kawelwelidda kiniisadaha
oo dhan. 29 Kumaa itaaldaran oo anna aanan itaal darnayn? Kumaa la xumeeyey oo
aanan ka guban? 30 Hadday tahay inaan faano waxaan ku faanayaa waxyaalaha ku
saabsan itaaldarradayda. 31 Ilaaha ah Aabbaha Rabbi Ciise, kan barakada leh weligiis,
wuxuu yaqaan inaanan been sheegaynin. 32 Xagga Dimishaq taliyihii ka hooseeyey
boqorkii Aretas ahaa ayaa gaadh ka qabtay magaalada reer Dimishaq si uu ii qabto.
33 Markaas anigoo dambiil ku jira ayaa daaqad xagga derbiga hoos laygaga dejiyey oo
aan gacmihiisii ka baxsaday.

12

Riyooyin Iyo Itaaldarro

1 Waa inaan faano in kastoo aanay waxtar lahayn, laakiin waxaan gaadhi doonaa
riyooyin iyo waxa Rabbigu muujiyo. 2 Waxaan garanayaa nin Masiix ku jira oo afar
iyo toban sannadood ka hor kor loo qaaday ilaa samada saddexaad. Inuu jidhka ku
jiray iyo inaanu jidhka ku jirin garan maayo, Ilaah baase garan. 3 Oo waxaan garanayaa
ninkaas, laakiin inuu jidhka ku jiray iyo inaanu jidhka ku jirin garan maayo, Ilaah baase
garan. 4 Isaga kor baa loogu qaaday Firdooska, oo wuxuu maqlay erayo aan lagu hadlin
oo aan nin loo idmin inuu ku hadlo. 5 Kaasoo kale xaggiisa waan ku faani doonaa,
laakiin xaggayga kuma faani doono, itaaldarradayda mooyaane. 6 Waayo, haddaan
dooni lahaa inaan faano, doqon ma ahaan doono, waayo, runtaan ku hadli doonaa;
laakiin waan iska celiyaa inaanu qofna ii malayn mid ka weyn wuxuu igu arko ama
iga maqlo.

7 Inaanan isu sarraysiin waxyaalaha lay muujiyey weynaantooda dheer aawadeed,
waxaa lay siiyey wax jidhkayga muda oo ah mid Shayddaan uu soo diray inuu i kadeedo,
si aanan isu sarraysiin. 8 Waxaas aawadiis saddex goor ayaan Rabbiga ka baryay in
waxaasi iga fogaado. 9 Oo isagu wuxuu igu yidhi, Nimcadaydu way kugu filan tahay;
maxaa yeelay, xooggaygu wuu ku dhan yahay itaaldarrada. Sidaa aawadeed anigoo
faraxsan ayaan ku faanayaa itaaldarrooyinkayga in xoogga Masiixu igu soo dego.
10 Sidaa aawadeed waxaan ku farxaa itaaldarrooyin iyo hadallo cay ah iyo baahiyo iyo
silecyo iyo dhibaatooyin Masiix aawadiis, waayo, markaan itaal daranahay, ayaan xoog
badnahay.

Bawlos Faankiisii

11 Doqon baan noqday; idinkaase igu qasbay. Waxay ahayd inaad i ammaantaan,
waayo, sinaba ugama aan liidan rasuulladii ugu wada waaweynaa, in kastoo aanan
waxba ahayn. 12 Hubaal rasuul calaamooyinkiis ayaa si dulqaad leh laydiinka dhex
sameeyey xagga calaamooyin iyo yaabab iyo shuqullo xoog leh. 13 Maxaa idinka
dhiman oo aad uga liidataan kiniisadaha kale, anigoo aan idin culaysin mooyaane?
Xumaantan aawadeed iga raalli ahaada.

14 Markan waa markii saddexaad oo aan diyaar u ahay inaan idiin imaado; oo idinma
culaysin doono, maxaa yeelay, idinkaan idin doonayaa ee ma doonayo wixiinna;
waayo, ma aha inay carruurtu waalidkood wax u kaydiso, laakiin waa inuu waalidku
carruurta wax u kaydiyo. 15 Anna si farxad leh ayaan isu bixin, naftiinnaanan isu bixin.
Haddii aan aad idiin jeclahay, ma si ka yar baa lay jecel yahay? 16 Hase ahaatee, anigu
idinma aan culaysin, laakiin khaa'in baan noqday oo sir baan idinku qabtay. 17 Miyaan
faa'iido ahaan wax idiinkaga qaatay kuwii aan idiin soo diray midkoodna? 18 Tiitos
waan waaniyey, walaalkeenna waan la diray isagii. Tiitos miyuu faa'iido ahaan wax
idiinkaga qaatay? Miyaannan isku ruux ku socon? Miyaannan isku tallaabooyin ku
socon?

19 Haatan waxaad u malaynaysaan inaannu iska kiin daafacayno. Ilaah hortiisa
waxaannu u hadlaynaa sida kuwo Masiix, oo gacaliyayaalow, wax kastaba waxaannu
u samaynaa si aad u dhisantaan. 20 Waayo, waxaan ka cabsanayaa in, kolkaan imaado,
aan idinka waayo sidaan doonayo inaad ahaataan, idinna aad iga weydaan sidaad
doonaysaan inaan ahaado, waaba intaasoo ay jiraan dirir, iyo masayr, iyo xanaaq, iyo
iskala qaybqaybin, iyo cay, iyo xan, iyo qabweynaan, iyo rabshooyin; 21 waaba intaasoo
kolkaan mar kale imaado uu Ilaahay hortiinna igu hoosaysiiyaa, oo aan u baroortaa
kuwo badan oo hadda ka hor dembaabay, oo aan ka toobadkeenin wasakhnimadii iyo
sinadii iyo nejisnimadii ay faleen.

13

Digidda

1 Socodkan aan idiin imanayo waa kaygii saddexaad. Laba ama saddex markhaati
afkooda ayaa eray walba lagu xaqiiqayn doonaa. 2 Markii horaan idhi, haddana waan
leeyahay; sidaan idinku idhi markii labaad oo aan idinla joogay, ayaan haatanna anoo
idinka maqan ku leeyahay kuwii hadda ka hor dembaabay iyo inta kale oo dhanba in
haddaan mar kale imaado, aanan u tudhayn iyaga, 3 waayo, waxaad doondoonaysaan
wax caddeeya in Masiixu iga dhex hadlayo, kan aan xaggiinna ku itaalka yarayn,
laakiinse dhexdiinna ku xoogga badan. 4 Waayo, isagoo itaaldaran ayaa iskutallaabta
lagu qodbay, laakiin wuxuu ku nool yahay xoogga Ilaah. Annaguba isaga waannu
la itaal yar nahay, laakiin isagaannu xaggiinna kula noolaan doonnaa xoogga Ilaah.
5 Isjirraba inaad iimaanka ku jirtaan iyo in kale, oo bal istijaabiya. Oo miyeydnaan is-
ogayn in Ciise Masiix idinku jiro haddaydnan ahayn kuwo aan loo bogin? 6 Laakiin wax-
aan rajaynayaa inaad ogaan doontaan inaannan ahayn kuwo aan loo bogin. 7 Hadda
waxaannu Ilaah ka baryaynaa inaydnaan wax shar ah samayn, mana aha inaannu
annagu u muuqanno sidii kuwo loo bogay, laakiinse waa inaad idinku samaysaan waxa
wanaagsan, in kastoo aannu nahay sidii kuwo aan loo bogin. 8 Waayo, annagu ma
samayn karno wax runta ka gees ah, laakiinse waxaannu samayn karnaa wax runta la
jira. 9 Waayo, waannu ku faraxnaa markaannu itaal yar nahay, idinkuna aad itaal weyn
tihiin. Wax kalena Ilaah baannu ka baryayna oo waa kaamilnimadiinna. 10 Sababtan
aawadeed ayaan waxyaalahan u qoray intaan maqnaa, si aanan markaan joogo si adag
idiinkula macaamiloon sida amarkii Rabbigu ii siiyey inaan idinku dhiso oo aanan
idinku dumin.

Dhammaadka

11 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay, Nabadgelyo. Qum-
manaada, dhiirranaada, isku fikir ahaada, nabad ku jooga, oo Ilaaha jacaylka iyo
nabaddu wuu idinla joogi doonaa.

12 Dhunkasho quduus ah midkiinba midka kale ha ku salaamo. 13 Quduusiinta oo
dhammi way idin soo salaamayaan.

14 Nimcada Rabbi Ciise Masiix iyo jacaylka Ilaah iyo wehelnimada Ruuxa Quduuska
ahu kulligiin ha idinla jireen.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII GALATIYA

Salaan

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah rasuul aan xagga dadka ka iman, oo aan
dadna ku iman, laakiinse ku yimid Ciise Masiix iyo Ilaaha Aabbaha ah oo isaga ka sara
kiciyey kuwii dhintay. 2 Aniga iyo walaalaha ila jooga oo dhammi waxaannu tan u
qoraynaa kiniisadaha Galatiya. 3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix, 4 kan naftiisii u bixiyey dembiyadeenna
aawadood, si uu inooga bixiyo dunidatan la joogo oo sharka leh sida ay tahay doonista
kan Ilaah iyo Aabbe inoo ah. 5 Isagaa ammaanta leh weligiis iyo weligiis. Aamiin.

Bawlos Wuxuu Ka Qalbi Jabay Dadka Galatiya

6 Waxaan la yaabsanahay dhaqsiiyaha aad uga dhaqaaqaysaan kii nimcada Masi-
ixa idiinku yeedhay, oo aad u leexanaysaan injiil kale, 7 oo aan ahayn mid kale,
laakiin waxaa jira kuwo idin dhibaya, oo doonaya inay injiilka Masiixa qalloociyaan.
8 Laakiinse annaga ha noqoto ama malaa'ig samada ka timid ha noqotee, kii idinku
wacdiya injiil aan ahayn kaannu idinku wacdinnay, ha inkaarnaado. 9 Sidii aannu
markii hore nidhi, waxaan haatanna leeyahay, Haddii nin idinku wacdiyo injiil kale oo
aan ahayn kii aad aqbasheen, ha inkaarnaado. 10 Ma waxaan haatan is-oggolaysiinayaa
dadka mise Ilaah? Mise waxaan doondoonayaa inaan dadka ka farxiyo? Haddaan weli
dadka ka sii farxinayo, ma aanan ahaadeen addoonkii Masiixa.

Bawlos Wuxuu Injiilka Ka Helay Masiixa, Laakiin Dadka Kama Helin

11 Walaalayaalow, waxaan idin ogaysiinayaa in injiilka aan idinku wacdiyey uusan
ka iman xagga dadka. 12 Waayo, kama aan helin xagga dadka, laymana barin, laakiin
waxaa ii muujiyey Ciise Masiix. 13 Waad maqasheen dabiicaddaydii hore xagga diintii
Yuhuudda, sidii aan kiniisaddii Ilaah aad iyo aad ugu silcin jiray oo u kharribi jiray.
14 Oo kuwa badan oo asaaggay ah oo aan isku waddan nahay ayaan kaga hor maray
diinta Yuhuudda, anigoo aad iyo aad ugu adag xeerarkii awowayaashay. 15 Laakiin
Ilaaha uurkii hooyaday iga doortay, oo nimcadiisa iigu yeedhay, markuu ku farxay
16 inuu Wiilkiisa iga dhex muujiyo inaan dadka aan Yuhuudda ahayn ku wacdiyo isaga
warkiisa, isla markaasba lama aan tashan bini aadan. 17 Yeruusaalemna uma aan aadin
kuwii hortay rasuullada ahaa, laakiinse waxaan aaday dalka Carabta, dabadeedna
waxaan ku soo noqday Dimishaq.

18 Kolkaasaan saddex sannadood dabadeed Yeruusaalem aaday inaan Keeyfas soo
barto, oo shan iyo toban maalmood ayaan la joogay isagii. 19 Laakiin rasuulladii kale
midna kama arag, Yacquub oo ah Sayidka walaalkiis mooyaane. 20 Waxan aan idiin soo
qorayo, Ilaah hortiis, been ka sheegi maayo. 21 Markaas dabadeed waxaan imid xagga
dalalka Suuriya iyo Kilikiya, 22 oo weliba laygama weji garanayn kiniisadaha Masiixa
oo Yahuudiya ku yiil. 23 Laakiin waxay maqleen oo keliya in la yidhi, Kii mar ina silcin
jiray, hadda wuxuu wax ku wacdiyayaa iimaankii uu mar kharribi jiray. 24 Oo Ilaah bay
u ammaaneen daraadday.

2

Shuqulkii Bawlos Baa Yeruusaalem Lagu Aqoonsaday

1 Afar iyo toban sannadood dabadeed ayaan mar kale Yeruusaalem aaday, Barn-
abasna wuu ila jiray, oo Tiitosna waan kaxaystay. 2 Sidii la iigu muujiyey ayaan u

tegey, oo waxaan iyaga hor dhigay injiilka aan dadka aan Yuhuudda ahayn ku wacdiyo,
laakiinse waxaan gooni ahaan u tusay kuwii sharafta lahaa, si aanan u ahaan mid
waxtarla'aan iska ordaya ama hore u orday. 3 Laakiin xataa Tiitos oo ila socday, isagoo
Gariig ah, laguma qasbin in la gudo 4 walaalaha beenta ah oo qarsoodiga lanoogu soo
geliyey daraaddood, kuwa noogu soo galay inay basaasaan xorriyaddeenna aynu Ciise
Masiix ku haysanno, inay na addoonsadaan. 5 In runta injiilku idinla sii jirto, taas
daraaddeed ayaannan saacad qudha u hoos gelin iyaga. 6 Laakiinse kuwii loo maleeyey
inay sharaf leeyihiin (wax kastoo ay ahaayeen, waxba igama gelin; waayo, Ilaah dadka
wejigiisa uma kala eexdo) waxaan leeyahay, Kuwii sharafta lahaa waxba iguma ay
darin. 7 Laakiinse kolkay arkeen in laygu ammaaneeyey injiilka kuwa buuryoqabka
ah, xataa sidii Butros loogu ammaaneeyey injiilka kuwa gudan, 8 waayo, kii Butros kaga
dhex shaqeeyey sii uu rasuul ugu ahaado kuwa gudan ayaa anna igaga dhex shaqeeyey
sii aan dadka aan Yuhuudda ahayn rasuul ugu ahaado, 9 oo kolkay ogaadeen nimcada
lay siiyey, Yacquub iyo Keeyfas iyo Yooxanaa, iyagoo loo sharfay sida tiirar, waxay
aniga iyo Barnabas na siiyeen gacanta midigta oo wehelnimada, inaannu annagu
u tagno dadka aan Yuhuudda ahayn, iyaguna ay u tagaan kuwa gudan. 10 Waxay
keliyahoo doonayeen inaannu masaakiinta xusuusanno, taas oo aan ku dadaalayay
inaan sameeyo.

Bawlos Wuxuu Canaantay Butros

11 Laakiinse Keeyfas kolkuu Antiyokh yimid, waan hor joogsaday, maxaa yeelay, wuu
eedaysnaa. 12 Maxaa yeelay, intaan qaar Yacquub ka iman, Keeyfas wuxuu wax la
cuni jiray dad aan Yuhuud ahayn, laakiinse markay yimaadeen, wuu ka soo noqday
oo ka soocmay, isagoo kuwa gudan ka cabsanaya. 13 Yuhuudda inteedii kalena sidaas
oo kalay labawejiilayaal la ahaayeen isaga, sidaas daraaddeed labawejiilenimadoodii
waxay la tagtay xataa Barnabas. 14 Kolkaan arkay inayan si hagaagsan ugu soconayn
runta injiilka, ayaan kulli hortooda Keeyfas ku idhi, Adigoo Yuhuudi ah haddaad u
dhaqanto sida dadka aan Yuhuudda ahayn, oo aadan ahaan sida Yuhuudda, sidee baad
ugu qasbaysaa dadka aan Yuhuudda ahayn inay u dhaqmaan sida Yuhuudda?

Shuqullada Sharciga Xaq Laguma Noqdo

15 Innagoo jinsigeennu Yuhuud yahay, oo aan ahayn dembilayaal aan Yuhuud
ahayn, 16 ayaynu weliba garanaynaa inaan nin xaq ku noqon shuqullada sharciga,
rumaysadka uu Ciise Masiix ku rumaystay mooyaane, xataa innagu waan rumaysan-
nay Ciise Masiix inaynu xaq ku noqonno rumaysadka Masiix ee ayan ahayn shuqul-
lada sharciga, maxaa yeelay, shuqullada sharciga ninna xaq kuma noqon doono.
17 Laakiinse markaynu doonaynay inaynu Masiix xaq ku noqonno, haddii la helo
inaynu qudheennu dembilayaal nahay, Masiix miyuu yahay midiidinka dembiga? Ma
suurtowdo! 18 Waayo, haddaan mar kale dhiso waxyaalihii aan dumiyey, waxaan isku
caddaynayaa inaan ahay mid xad gudbay. 19 Anigu sharcigaan ugu dhintay xagga
sharciga inaan Ilaah u noolaado. 20 Waxaa iskutallaabta laygula qodbay Masiixa,
laakiin weli waan noolahay. Aniga ma aha kan nooli, laakiin Masiix ayaa igu dhex
nool, oo nolosha aan haatan jidhka ku dhex noolahay waxaan ku noolahay rumaysadka
xagga Wiilka Ilaah, kan i jeclaaday oo naftiisa u bixiyey daraadday. 21 Nimcada Ilaah
burin maayo, waayo, haddii xaqnimo sharciga laga helo, Masiix micnela'aan buu u
dhintay.

3

Waxaa Xaq Lagu Noqdaa Rumaysad

1 Garaadlaawayaasha reer Galatiyow, yaa idin sasabtay, kuwiinna indhahooda la
hor dhigay Ciise Masiix oo iskutallaabta lagu qodbay? 2 Waxaan keliyahoo idinka

doonayaa inaan idinka barto, Ruuxa ma waxaad ku hesheen shuqullada sharciga mise
maqlidda rumaysadka? 3 Ma sidaasaad u garaadla'dihiin? Idinkoo Ruuxa ku bilaabay
miyaad haatan jidhka ku dhammaynaysaan? 4 Ma waxtarla'aan baad wax badan
ugu xanuunsateen? hadday waxtarla'aan ahayd. 5 Haddaba kan Ruuxa idin siiya oo
shuqullada xoogga leh idinku dhex sameeyaa, ma wuxuu ku sameeyaa shuqullada
sharciga mise maqlidda rumaysadka? 6 Sidaas oo kalaa Ibraahim Ilaah u rumaystay, oo
waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo. 7 Haddaba ogaada in kuwa rumaysadka lahu yihiin
wiilashii Ibraahim. 8 Qorniinka oo hore u arkay in Ilaah quruumaha xaq kaga dhigi
doono rumaysad, ayaa injiilka hore ugu sii sheegay Ibraahim isagoo leh, Quruumaha oo
dhammi adigay kugu barakoobi doonaan. 9 Sidaas daraaddeed kuwa rumaysadka lahu
waxay la barakaysan yihiin Ibraahimkii rumaystay. 10 In alla intii shuqullada sharciga
isku hallaysaa, inkaar bay ku hoos jiraan; waayo, waxaa qoran, Waa inkaaran yahay
ku kasta oo aan ku sii soconin inuu sameeyo wax kasta oo ku qoran kitaabka sharciga.
11 Inuusan ninna sharciga xaq ku noqon Ilaah hortiisa waa bayaan, waayo, Kii xaq
ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa. 12 Sharciguna kama iman rumaysadka, laakiin,
Kii sameeya waxyaalaha sharciga iyaguu ku noolaan doonaa. 13 Masiix wuxuu inaga
furtay inkaartii sharciga, isagoo inkaar inoo noqday, waayo, waxaa qoran, Mid kasta
oo geed ka soo deldelanu wuu inkaaran yahay, 14 inay barakadii Ibraahim quruumaha
ugu timaado Ciise Masiix; inaynu ballankii Ruuxa ku helno rumaysad.
15 Walaalayaalow, sida dadkaan u hadlayaa, In kastoo ay tahay xataa axdiga dadka,
mar haddii la hubiyo, lama buriyo, waxbana laguma daro. 16 Ballamada waxaa loo
qaaday Ibraahim iyo kii ka soo farcamay. Lama odhan, Kuwa ka soo farcamay sida
kuwa badan, laakiinse sidii mid keliya, oo ah kan ka soo farcamay, kaas oo ah Masiixa.
17 Waxaan leeyahay, Ilaah baa axdi hore u dhigay, oo sharcigii afar boqol iyo soddon
sannadood dabadeed yimid ma buriyo axdigaas oo ballanka ma baabbi'iyo. 18 Waayo,
haddii dhaxalka laga helo sharciga, ballanka lagama sii heleen; laakiinse Ilaah baa
Ibraahim ballan ku siiyey.

Waxa Sharciga Loo Soo Dejiyey

19 Haddaba sharcigu waa maxay? Waxaa loogu daray xadgudubyo aawadood, ilaa
farcankii loo ballanqaaday yimaado, oo waxaa xagga malaa'igaha lagaga amray dhexd-
hexaadiye gacantiis. 20 Dhexdhexaadiye mid keliyahu ma leh, laakiinse Ilaah waa mid
keliya. 21 Haddaba sharcigu miyuu ka gees yahay ballamadii Ilaah? Ma suurtowdo,
waayo, haddii sharci wax noolayn kara laysa siiyey, sida runta ah, xaqnimada waxaa
laga heli lahaa sharciga. 22 Laakiin Qorniinku wax walba dembiguu ku hoos xidhay in
ballanka rumaysadka ee Ciise Masiix la siiyo kuwa rumaystay.
23 Laakiinse intaan rumaysadku iman waxaa laynagu hoos hayay sharciga, innagoo
xidhan, ilaa rumaysadka la muujiyo. 24 Sidaas daraaddeed sharcigu wuxuu ahaa
edbiyeheenna inuu Masiixa inoo geeyo, inaynu xaq ku noqonno rumaysadka.

Waxa Rumaysadka Ka Yimaada

25 Laakiinse rumaysadkii waa yimid, oo taas daraaddeed mar dambe edbiye kama
hoosayno. 26 Waayo, kulligiin waxaad wiilashii Ilaah ku tihiin rumaysad idinkoo ku
jira Ciise Masiix. 27 In alla intiinna lagu baabtiisay Masiix, waxaad huwateen Masiix.
28 Ma jiro Yuhuud ama Gariig, ma jiro addoon ama xor, ma jiro lab ama dhaddig, waayo,
kulligiin mid baad ku wada tihiin Ciise Masiix. 29 Haddaad tihiin Masiixa kuwiisa,
waxaad tihiin Ibraahim farcankiisa oo ah kuwa dhaxalka leh sida ballanku leeyahay.

4

Rumaysad Baa Lagu Noqdaa Carruurta Ilaah

1 Laakiin waxaan leeyahay, Inta midka dhaxalka lahu ilmo yar yahay, waxba kama
duwana addoon in kastuu yahay sayidka wax walba, 2 laakiinse wuxuu ka hooseeyaa
kuwa ilaaliya iyo wakiillo ilaa maalintii aabbihiis ka ballamay. 3 Sidaas oo kale innagu
markaynu carruur ahayn, waxaa ina addoonsan jiray waxyaalaha aasaaska ah ee
dunida; 4 laakiinse markii wakhtigii buuxsamay, Ilaah wuxuu soo diray Wiilkiisii,
isagoo naag ka dhashay oo sharciga ku hoos dhashay, 5 inuu furto kuwii sharciga
ku hoos jiray inuu carruurtiis inaga dhigo. 6 Oo wiilashiisa aad tihiin daraaddeed
ayaa Ilaah u soo diray Ruuxa Wiilkiisa qalbiyadeenna dhexdooda, isagoo dhawaaqaya
oo leh, Aabbow. 7 Saasaadan mar dambe addoon u ahayn, laakiinse waxaad tahay
wiilkiisa, oo haddaad wiilkiisa tahay, waxaadna tahay mid dhaxal leh xagga Ilaah.

Dibunoqoshada Waa Laga Digay

8 Laakiinse markii aydnaan Ilaah garanayn, waxaad addoommo u ahaydeen kuwo
aan ilaahyo ahayn xagga dabiicadda. 9 Laakiin haatan idinkoo Ilaah gartay ama Ilaah
idin gartay, sidee baad mar kale ugu noqotaan waxyaalaha aasaaska oo miskiinnimada
ah, tabartana daran, kuwa aad jeceshihiin inaad mar kale addoommo u noqotaan?

10 Waxaad dhawrtaan maalmo, iyo bilo, iyo xilliyo, iyo sannado. 11 Waxaan ka
baqayaa inaan waxtarla'aan idinkugu hawshooday.

12 Waxaan idinka baryayaa, walaalayaalow, inaad noqotaan sida aan ahay, waayo,
anba waxaan ahay sida aad tihiin. Waxba iguma aydnaan xumayn. 13 Laakiin waad
og tihiin in itaaldarrada jidhka aawadeed aan markii ugu horraysay injiilka idinku
wacdiyey. 14 Waxa ku saabsan jidhkayga oo idin jirrabay ma aydnaan quudhsan,
mana aydnaan nicin, laakiin waxaad ii aqbasheen sidii malaa'ig Ilaah, xataa sidii Ciise
Masiix. 15 Haddaba meeday farxaddiinnii? Waayo, waxaan idiinku markhaati furayaa
inaad ii bixin lahaydeen indhihiinna oo aad i siin lahaydeen, hadday suurtowbi lahayd.
16 Haddaba cadowgiinnii miyaan noqday runta aan idiin sheego aawadeed? 17 Aad
bay idinku doondoonayaan si aan wanaagsanayn, laakiin waxay doonaan inay idinka
kaayo xidhaan, si aad idinku iyaga u doondoontaan. 18 Waa wanaagsan tahay in aad
loo doondoono wixii wanaagsan had iyo goorba, oo ayan ahayn markaan idinla joogo
oo keliya. 19 Carruurtaydiiyey, mar kalaan idin foolanayaa ilaa Masiix idinku dhex
abuurmo. 20 Waxaan jeclaan lahaa inaan haatan idinla joogo oo aan codkayga beddelo,
waayo, waan idinka shakiyayaa.

Labada Wiil

21 Kuwiinna doonaya inay sharciga ka hooseeyaanow, ii sheega. Sharciga miyeyd-
naan maqlin? 22 Waayo, waxaa qoran in Ibraahim laba wiil lahaa, kii uu addoonta ka
dhalay iyo kii uu naagta xorta ah ka dhalay. 23 Laakiin kii addoontu xagga jidhkuu
ka dhashay, naagta xorta ah keediise ballan buu ku dhashay. 24 Waxyaalahanu waa
masaal, waayo, dumarkanu waxay ka dhigan yihiin laba axdi, mid Buur Siinay buu ka
yimid isagoo u dhalaya addoonnimo, taasu waa Haagaar. 25 Haagaartanu waa Buur
Siinay oo Carabiya ku taal, oo waxay ka dhigan tahay Yeruusaalemta haatan joogta;
waayo, waa la addoonsaday iyada iyo carruurteedaba. 26 Laakiinse Yeruusaalemta sare
waa xor, waana hooyadeen. 27 Waayo, waxaa qoran,

Faraxsanow, madhalaysta aan dhalinay;

Kala bax oo mashxarad, taada aan foolanay;

Waayo, tan cidlowday carruurteedu waa ka badan yihiin tan ninka leh kuweeda.

28 Innaguna, walaalayaalow, waxaynu nahay carruurtii ballanka sida Isxaaq oo kale.
29 Laakiin markaas kii jidhka ka dhashay wuxuu silciyey kii Ruuxa ka dhashay,
haatanna waa sidaas oo kale. 30 Laakiin maxaa Qorniinku leeyahay? Addoonta iyo
wiilkeedaba eri, waayo, wiilka addoontu dhaxal la wadaagi maayo wiilka naagta

xorta ah. [31] Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, innagu ma nihin addoon carruurteed,
laakiinse waxaynu nahay naagta xorta ah carruurteed.

5

[1] Xorriyad ayuu Masiixu inagu xoreeyey. Haddaba adkaada, oo mar dambe yaan
laydinku qaban *harqoodka addoonnimada.
[2] Bal ogaada, aniga oo Bawlos ah waxaan idinku leeyahay, Haddii laydin gudo,
Masiixu waxba idiin tari maayo. [3] Waxaan haddana ugu markhaati furayaa, nin
kasta oo la gudo, waxaa ku waajib ah inuu sharciga oo dhan sameeyo. [4] Waad ka
soocan tihiin Masiixa, kuwiinna sharciga xaq ku noqon lahaayow; nimcadiina waad
ka dhacdeen. [5] Waayo, innagu xagga Ruuxa waxaynu rumaysad ku sugnaa rajada
xaqnimada. [6] Maxaa yeelay, xagga Ciise Masiix gudniinta iyo buuryoqabnimada
midna wax ma tarto, laakiinse waxaa wax tara rumaysadka ku shaqeeya jacayl. [7] Si
wanaagsan baad u ordayseen, ee yaa idinka hor joogsaday inaydnaan runta addeecin?
[8] Taladanu kama iman kan idiin yeedhaya. [9] In yar oo khamiir ah cajiinka oo dhan
bay khamiirisaa. [10] Xagga Rabbiga waan idin hubaa inaydnaan wax kale ka fikirayn,
laakiin kii idin dhibaa, xukunkiisuu qaadan doonaa mid kastuu yahayba. [11] Laakiin,
walaalayaalow, haddii aan anigu weli gudniinta wax ku wacdiyo, maxaa weli la ii
silciyaa? Haddaba xumaan-u-qaadashada iskutallaabtu waa dhammaatay. [12] Waxaan
jeclaan lahaa in kuwa idin wareeriyaa ay isgooyaan.

Xorriyadda Waa In Jacaylku Xukumo

[13] Waayo, walaalayaalow, waxaa laydiinku yeedhay xorriyad, laakiin xorriyaddiinna
jidhka marmarsiinyo ha uga dhigina, laakiin midkiinba midka kale kalgacayl ha ugu
adeego. [14] Waayo, sharciga oo dhammu hadal keliya buu ku dhammaaday, waana kan,
Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay. [15] Laakiin haddaad
isqaniintaan oo iscuntaan, iska dhawra yeydnan isbaabbi'in.

Midhaha Ruuxa

[16] Laakiin waxaan leeyahay, Ruuxa ku socda, kolkaas aydnaan damaca jidhka
yeelayne. [17] Waayo, damaca jidhku waa ka gees Ruuxa, Ruuxuna waa ka gees
jidhka, maxaa yeelay, kuwanu waa kala gees, si aydnaan u samayn waxyaalahaad
doonaysaan. [18] Laakiinse haddii Ruuxu idin hoggaamiyo, sharciga kuma hoos jirtaan.
[19] Shuqullada jidhku waa muuqdaan, waana kuwan, sino, wasakhnimo, dhillanimo,
[20] sanamcaabudid, sixirnimo, cadownimo, dirir, masayr, xanaaq, is-ilaaq, iskala
qaybqaybin, bidcinimo, [21] xaasidnimo, sakhraannimo, rabshooyin iyo waxyaalo la
mid ah. Kuwaas waan idiinka digayaa, sidaan markii horeba idiinku sheegay, in
kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeyaa ayan dhaxli doonin boqortooyada Ilaah.
[22] Laakiin midhaha Ruuxu waa jacayl, farxad, nabad, dulqaadasho, roonaan, wanaag,
aaminnimo, [23] qabownimo, iscelin; waxa caynkaas ah sharci ka gees ahu ma jiro.
[24] Kuwa Ciise Masiix waxay iskutallaabta ku qodbeen jidhka iyo kacsigiisa xaaraanta
ah iyo damacyadiisa sharka ah.
[25] Haddii aynu Ruuxa ku nool nahay, aynu Ruuxana ku soconno. [26] Yeynan iskibrin,
oo iska xanaajin, oo isxaasidin.

6

Waano

[1] Walaalayaalow, nin haddii xadgudub lagu qabto, kuwiinna Ruuxa raaca midka
caynkaas ah ku soo celiya qabow, adigoo isdhawraya si aan adna laguu jirrabin. [2] Midba

* **5:1** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

midka kale culaabta ha u qaado, oo sidaas ku oofiya sharciga Masiixa. 3 Haddii nin isu
maleeyo inuu weyn yahay isagoo aan waxba ku fillayn, wuu iskhiyaaneeyaa. 4 Laakiin
nin kastaa shuqulkiisa ha tijaabiyo, dabadeedna faan ayuu iska heli doonaa oo ku kale
kama heli doono. 5 Waayo, nin kastaaba waa inuu culaabtiisa qaato.
6 Kan hadalka la baraa wax walba oo wanaagsan qayb ha ka siiyo kan wax bara.
7 Yaan laydin khiyaanayn; Ilaah laguma majaajiloodo, waayo, nin kastaa wax alla
wuxuu beerto ayuu goosan doonaa. 8 Waayo, kii jidhkiisa wax ku beertaa wuxuu
jidhka ka goosan doonaa qudhun, laakiin kii Ruuxa wax ku beertaa, wuxuu Ruuxa
ka goosan doonaa nolol weligeed ah. 9 Oo wanaagfalidda yeynan ka daalin, waayo,
wakhtigeeda ayaynu wax ka goosan doonnaa haddaynan ka qalbi jabin. 10 Sidaas
daraaddeed markaynu wakhtiga haysanno, kulli aan wanaag u samayno, khusuusan
dadka rumaysadka leh.

Dhammaadka

11 Bal eega xuruufta waaweyn oo aan gacantayda idiinku soo qoray. 12 Kuwa
doonaya inay dadka istusaan inay wanaagsan yihiin xagga jidhka waxay keliyahoo
idinku qasbaan in laydin gudo, inaan iskutallaabta Masiixa aawadeed loo silcin iyaga.
13 Xataa kuwa gudanu sharciga ma xajiyaan, laakiin waxay u doonayaan in laydin
gudo inay jidhkiinna ku faanaan. 14 Laakiinse yaanay noqon inaan wax kale ku faano
iskutallaabta Rabbigeenna Ciise Masiix mooyaane, tan dunidu iigu musmaarantay,
anna aan dunida ugu musmaarmay. 15 Waayo, gudniinta iyo buuryoqabnimada midna
waxba ma tarto, laakiinse waxaa wax tara abuurid cusub. 16 In alla intii qaynuunkan
ku socota, iyo Israa'iilka Ilaahba, nabad iyo naxariisuba dushooda ha ahaadeen.
17 Hadda dabadeed ninna yuu i dhibin, waayo, waxaa jidhkayga ku yaal sumadihii
Ciise.
18 Walaalayaalow, nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ruuxiinna ha la jirto. Aamiin.

WARQADDII RASUUL
BAWLOS U QORAY DADKII
EFESOS

Salaan

[1] Anigoo Bawlos ah, oo rasuul u ah Ciise Masiix xagga doonista Ilaah, waxaan
warqaddan u qorayaa quduusiinta Efesos joogta iyo kuwa aaminka ah oo Ciise Masiix
ku jira. [2] Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi
Ciise Masiix.

Barakooyin Ruuxa Ka Yimid

[3] Ammaanu ha u ahaato Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. Wuxuu Masiix
inagu siiyey barako kasta oo Ruuxa ka timid ee ku jirta meelaha jannada, [4] xataa
siduu inoogu doortay isaga dhexdiisa intaan dunida la aasaasin ka hor inaynu quduus
ahaanno oo iin la'aanno isaga hortiisa, isagoo ina jecel, [5] oo hore inoogu doortay inuu
inaga dhigto carruurtiisii xagga Ciise Masiix siduu doonayay oo ku farxay, [6] in la
ammaano cisada nimcadiisa ee uu inagu siiyey kan uu jecel yahay. [7] Isaga, sida ay
hodantinimada nimcadiisu tahay, waxaynu dhiiggiisa ku leennahay madaxfurasho ah
dembidhaafkeenna. [8] Nimcadaas wuxuu inoogu badiyey xagga xigmadda iyo miyirka
oo dhan, [9] oo wuxuu ina ogeysiiyey qarsoodiga doonistiisa siduu ugu farxay oo Masiixa
ugu fikiray [10] oo ugu talaggalay dhammaadka wakhtiga inuu Masiixa ku ururiyo wax
kasta, waxa samooyinka ku jira iyo waxa dhulka joogaba. [11] Isagaynu dhaxal ku helnay
innagoo laynagu doortay qasdiga kan wax kasta kaga shaqeeya sida ay tahay talada
doonistiisu, [12] in kuweenna markii hore Masiixa wax ku rajeeyey aynu ahaanno kuwo
aawadood lagu ammaano Ilaah cisadiisa. [13] Oo weliba idinku isagaad ku maqasheen
ereyga runta ah, kaas oo ah injiilka badbaadadiinna, oo weliba idinku markii aad
rumaysateen ayaa laydinku shaabadeeyey Ruuxa Quduuska ah oo uu ballanqaaday,
[14] oo ah carbuuntii dhaxalkeenna xagga furashada hantida Ilaah in la ammaano
cisadiisa.

Bawlos Baryadiisii

[15] Anigu waxaan maqlay rumaysadkiinna xagga Rabbi Ciise, iyo jacaylka aad qudu-
usiinta oo dhan u qabtaan, oo sidaas daraaddeed [16] ma joojiyo inaan Ilaah idiinku
mahadnaqo. Baryadayda ayaan idinku soo xusuusanayaa, [17] in Ilaaha Rabbigeenna
Ciise Masiix oo ah Aabbaha ammaanta uu ruuxa xigmadda iyo muujinta idinku siiyo
aqoonta aad isaga taqaaniin. [18] Oo waxaan Ilaah baryayaa in indhaha qalbigiinna
la nuuriyo, si aad u ogaataan waxa ay tahay rajada yeedhistiisu, iyo waxa ay tahay
hodantinimada ammaanta dhaxalkiisa ee ku jirta quduusiinta, [19] iyo waxa ay tahay
weynaanta xooggiisa aan la koobi karin oo uu u hayo kuweenna rumaysan, sida uu
u shaqeeyo xoogga itaalkiisa [20] ee uu kaga shaqeeyey Masiixii, goortuu kuwii dhintay
ka soo sara kiciyey, oo uu fadhiisiyey meelaha jannada xagga midigtiisa. [21] Oo wuxuu
isaga ka sarreeysiiyey madax kasta, iyo amar kasta, iyo xoog kasta, iyo sayidnimo kasta,
iyo magac kasta oo la magacaabay, mana aha wakhtigan oo keliya, laakiinse xataa kan
imanaya. [22] Wax kastana wuxuu ka hoosaysiiyey cagihiisa, oo wuxuu isaga madax wax
kasta ka sarreeyaa uga dhigay kiniisadda, [23] taas oo ah jidhkiisa oo ah buuxidda kan
wax kasta meel walba ku buuxiya.

2

Nimcada Ilaah Baa Lagu Badbaadaa

1 Idinku waxaad ku dhimateen xadgudubyadiinna iyo dembiyadiinna, 2 kuwaas oo
aad markii hore ugu socon jirteen sida socodka wakhtigan iyo sida madaxda xoogga
hawada oo ah ruuxa haatan ka dhex shaqaynaya carruurta caasinimada. 3 Iyaga
dhexdooda mar baynu dhammaanteen ku dhaqmi jirnay damacyada jidhkeenna,
innagoo samaynayna waxyaalaha jidhka iyo maanku ay doonayaan, oo innaguna
xagga dabiicadda waxaynu ka ahayn carruurtii cadhada sida dadka kale. 4 Laakiinse
Ilaaha naxariista hodanka ka ahu wuxuu inagu jeclaaday jacaylkiisa weyn, 5 oo sidaas
daraaddeed markii aynu xadgudubyadeenna ku dhimannay wuxuu inala soo noolaysi-
iyey Masiix. Idinku nimco baad ku badbaaddeen. 6 Oo innagana isagii buu inala soo
sara kiciyey, oo wuxuu isagii inala fadhiisiyey meelaha jannada xagga Ciise Masiix, 7 si
uu wakhtiyada imanaya hodantinimada weyn oo nimcadiisa ugu muujiyo roonaanta
uu inoogu qabo xagga Ciise Masiix. 8 Waayo, idinku waxaad ku badbaaddeen nimco
xagga rumaysadka, mana aha wax xaggiinna ka yimid, 9 laakiinse waa hadiyadda Ilaah,
mana aha xagga shuqullada, si aan ninna ugu faanin. 10 Waayo, innagu waxaynu nahay
wixii uu sameeyey, oo waxaa laynoogu uumay Ciise Masiix shuqullada wanaagsan
aawadood oo Ilaah hore ugu diyaariyey inaynu ku soconno.

Yuhuudda Iyo Dadka Aan Yuhuudda Ahayn Waxay Ku Midoobaan Kiniisadda

11 Haddaba sidaas daraaddeed idinku xusuusta inaad waa hore xagga jidhka ka
ahaan jirteen dad aan Yuhuud ahayn, oo kuwa gudan la yidhaahdo oo xagga jidhka
gacmo lagu guday ay idiinku yeedhi jireen buuryoqab. 12 Waagaas Masiix baad ka
soocnaydeen, oo shisheeyaad ka ahaydeen dawladda reer binu Israa'iil, oo ajanabi
baad ka ahaydeen axdiyada ballanka, idinkoo aan rajo lahayn, oo aan dunida Ilaah ku
lahayn. 13 Laakiinse kuwiinna mar hore fogaa, haatan waxaad ku jirtaan Ciise Masiix,
oo waxaa laydinku soo dhoweeyey dhiigga Masiixa. 14 Waayo, isagu waa nabaddeenna,
oo waa kan labada mid ka dhigay, oo dumiyey qoqobkii derbiga dhexe, 15 isagoo
jidhkiisii ku buriyey cadownimadii taas oo ah sharciga amarrada ku jira qaynuunnada,
inuu isaga qudhiisu labadii isugu abuuro nin cusub, isagoo saas nabad ku samaynaya,
16 iyo inuu labadooda oo isku jidh ah Ilaah kula heshiisiiyo xagga iskutallaabta, isagoo
halkaas ku dilay cadownimada. 17 Oo markuu yimid ayuu nabad ku wacdiyey kuwiinnii
fogaa, oo kuwii dhowaana nabad buu ku wacdiyey, 18 waayo, labadeennaba isagaynu
Ruux keliya ugu galnaa Aabbaha. 19 Sidaas daraaddeed idinku mar dambe ma ihidin
ajanabiyo iyo shisheeyayaal, laakiinse quduusiintaad isku waddan tihiin, oo waxaad
ka mid tihiin reerka Ilaah, 20 oo waxaa laydinka dul dhisay aasaaskii rasuullada iyo
nebiyada, oo waxaa dhagaxii geeska ee ugu weynaa idiin ah Ciise Masiix qudhiisa. 21 Oo
dhismaha oo dhammu isaguu si wanaagsan isugu haystaa oo weynaadaa, oo wuxuu
Rabbiga u noqdaa macbud quduus ah. 22 Idinkana isagaa laydinku wada dhisay inaad
ahaataan rugtii Ilaah xagga Ruuxa.

3

Bawlos Waxaa Loo Diray Inuu Muujiyo Qarsoodiga Ilaah

1 Sababtaas daraaddeed anigoo Bawlos ah waxaan Ciise Masiix maxbuus ugu ahay
idinka oo ah dad aan Yuhuud ahayn aawadiin. 2 Hubaal waxaad maqasheen wakiil-
nimada nimcada Ilaah oo la iigu kiin dhiibay, 3 iyo sida qarsoodigii laygu ogeysiiyey
wixii la ii muujiyey, sidii aan mar hore dhawr eray idiinku soo qoray. 4 Markaad
akhridaan waxaad ogaan karaysaan garashadayda xagga qarsoodiga Masiixa, 5 kaas
oo aan qarniyadii kale loogu ogeysiin bini aadmiga sida haatan Ruuxu ugu muujiyey
rasuulladiisa iyo nebiyadiisa quduuska ah. 6 Taas waxaa weeyaan in haatan dadka
aan Yuhuudda ahayn ay yihiin kuwo wax inala dhaxla, oo aan isku jidh nahay, oo
ay inagula qayb qaataan ballankii Ciise Masiix xagga injiilka, 7 kaas oo aniga layga

dhigay midiidin sida ay tahay hadiyadda nimcada Ilaah oo lay siiyey sida ay tahay
shaqaynta xooggiisu. 8 Aniga oo quduusiinta oo dhan ugu liita waxaa nimcadan la
ii siiyey inaan dadka aan Yuhuudda ahayn ku wacdiyo hodantinimada Masiixa oo
aan la baadhi karin, 9 iyo inaan dadka oo dhan garansiiyo waxay tahay talogelidda
qarsoodigii weligiis ku qarsoonaa Ilaaha ah kan wax walba abuuray. 10 Sababtuna
waxaa weeyaan in haatan madaxda iyo kuwa amarka leh oo ku jira meelaha jannada,
kiniisadda lagu ogeysiiyo xigmadda Ilaah oo badan oo kala cayncaynka ah, 11 sida uu
yahay qasdiga weligiis ah oo isagu ku qasdiyey Rabbigeenna Ciise Masiix, 12 kaas oo
aynu ku leennahay dhiirranaan, oo aynu iskuhallayn ugu geli karno xagga rumaysadka
aynu isaga rumaysan nahay. 13 Sidaas daraaddeed waxaan idinka baryayaa inaydnaan
ku qalbi jabin dhibaatooyinkayga aan daraaddiin u maray, waayo, taasu waa idiin
ammaan.

Ducadii Bawlos

14 Sababtaas daraaddeed waxaan ugu jilba joogsadaa Aabbaha hortiisa, 15 kaas oo
magiciisa lagu magacaabay reerka oo dhan inta jannada ku jirta iyo inta dhulka
joogtaba, 16 in sida hodantinimada ammaantiisu ay tahay uu idin siiyo itaal aad
Ruuxiisa kaga xoogaysataan xagga gudihiinna, 17 iyo in Masiixu qalbiyadiinna deg-
ganaado xagga rumaysadka, 18 inaad jacayl xidid iyo aasaas ku yeelataan, iyo inaad u
xoogaysataan si aad quduusiinta oo dhan ula garataan waxa ay yihiin ballaadhka iyo
dhererka iyo korudheerida iyo hoosudheerida, 19 iyo inaad ogaataan jacaylka Masiixa
oo aqoonta dhaafa, si ay idiinka buuxsanto Ilaah buuxnaantiisa oo dhammu.
20 Haddaba kan awooda inuu inoo sameeyo wax aad iyo aad uga sii badan waxa
aynu weyddiisanno ama ku fikirno oo dhan sida u yahay xoogga inaga dhex shaqeeya,
21 isaga ammaanu ha ugu ahaato kiniisadda iyo Ciise Masiixba tan iyo qarniyada oo
dhan iyo weligiis iyo weligiisba. Aamiin.

4

Yeedhista Ilaah Iyo Midownimada

1 Haddaba sidaas daraaddeed anigoo maxbuus ku ah Rabbiga, waxaan idinka
baryayaa inaad yeedhistii laydiinku yeedhay ugu socotaan si istaahil ah, 2 idinkoo
leh is-hoosaysiin iyo qalbiqaboobaan oo dhan iyo samir, oo midkiinba midka kale
jacayl ugu dulqaadanayo. 3 Ku dadaala inaad midownimada xagga Ruuxa ku xajisaan
xidhiidhka nabadda. 4 Haddaba waxaa jira jidh keliya iyo Ruux keliya, xataa sida
idinka laydiinkugu yeedhay rajo keliya xagga yeedhistiinnii. 5 Oo waxaa jira Rabbi
keliya iyo iimaan keliya iyo baabtiis keliya, 6 iyo Ilaah keliya oo kulli Aabbe u ah,
oo wax walba ka sarreeya, oo wax walba ka dhex shaqeeya, oo wax walba ku jira.
7 Laakiinse midkeen kastaba nimcada waxaa laynoo siiyey sida ay tahay qiyaasta
hadiyadda Masiixa. 8 Sidaas daraaddeed wuxuu yidhi,
Markuu kor u baxay ayuu wuxuu qabtay oo kaxeeyey kuwii maxaabiista ahaan jiray,
Wuxuuna dadka siiyey hadiyado.
9 Haddaba, kor buu u baxay, micneheedu waa maxay haddayan ahayn inuu isagu
hoos ugu degtay meelaha dhulka ugu hooseeya? 10 Waa isla kii hoos u degtay kan
haddana kor u baxay oo samooyinka oo dhan ka sara maray si uu isaga buuxiyo wax
kastaba. 11 Oo qaar wuxuu ka dhigay inay ahaadaan rasuullo, qaarna nebiyo, qaarna
wacdiyayaal, qaarna kuwo kiniisadda dhaqaaleeya, iyo macallimiin. 12 Sababtuna
waa kaamilidda quduusiinta xagga shuqulka adeegidda, iyo xagga dhisidda jidhka
Masiixa, 13 ilaa aynu wada gaadhno midnimada rumaysadka iyo aqoonta Wiilka Ilaah
oo aynu noqonno dad waaweyn xagga qiyaasta koridda ee buuxnaanta Masiixa. 14 Waa
inaynaan mar dambe ahaan carruur rogrogmanaysa oo lagu kaxaysto dabayl kasta oo
cilmi ah xagga dulanka dadka iyo khiyaanada iyo sirta qaladka. 15 Laakiinse innagoo si

jacayl ah runta ugu hadlayna aynu wax walba ku korno xaggiisa, kan madaxa ah oo
ah Masiixa, 16 kaas oo jidhka oo dhammu si wanaagsan isugu haysto oo isugu wada
xidhan yahay caawimaadda xubin kastaaba keento sida xubin kastaaba u shaqayso
qiyaasteeda oo ugu kordhiso jidhka inuu jacayl ku dhismo.

Noloshii Hore Iyo Tan Cusub

17 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga waan idiinkugu markhaati furayaa, oo wax-
aan idinku leeyahay, Mar dambe ha ugu soconina sida dad aan Ilaah aaminin ugu soc-
daan xumaanta maankooda. 18 Waxgarashadoodii way madoobaatay, oo jaahilnimada
iyaga ku jirta aawadeed iyo qalbi engegnaantooda aawadeed ayay ajanabi uga noqdeen
nolosha Ilaah. 19 Iyagoo xishood beelay waxay isu daayeen nijaas inay wasakh kasta
hunguriweynaan ku sameeyaan. 20 Laakiinse idinku Masiixa sidaas kuma aydnaan
baran, 21 hadday run tahay inaad isaga maqasheen oo isaga laydinku baray sida
runtu Ciise ugu jirto. 22 Waa inaad iska xoortaan dabiicaddii hore, oo ku saabsanayd
socodkiinnii aad ku socon jirteen, taas oo kharribanta xagga damacyada khiyaanada;
23 oo waa inaad ku cusboonaataan ruuxa maankiinna, 24 oo aad huwataan dabiicadda
cusub oo loo abuuray inay Ilaah ugu ekaato xaqnimada iyo quduusnimada runta.

Amarrada Ku Saabsan Nolosha Masiixiyiinta

25 Sidaas daraaddeed beenta iska fogeeya, oo midkiin waluba deriskiisa run
ha kula hadlo, waayo, innaga midkeenba midka kale wuxuu u yahay xubnihiisa.
26 Haddaad cadhootaan, ha dembaabina. Qorraxdu yay idinka dhicin idinkoo cad-
haysan. 27 Ibliiskana meel ha siinina. 28 Kii wax xadi jiray yuusan mar dambe wax
xadin, laakiinse ha hawshoodo isagoo gacmihiisa ku shaqaynaya oo wax wanaagsan
samaynaya si uu u haysto wax uu siiyo ka wax u baahan. 29 Hadal qudhun ahu yuusan
afkiinna ka soo bixin, laakiinse ku hadla waxa u wanaagsan dhisidda loo baahan yahay
inay nimceeyaan kuwa maqla. 30 Ha calool xumaynina Ruuxa Quduuska ah oo Ilaah oo
laydiinku shaabadeeyey maalinta madaxfurashada. 31 Haddaba qadhaadh iyo dhirif
iyo cadho iyo qaylo iyo cay oo dhammi ha idinka fogaadeen iyo xumaan kastaaba;
32 oo idinka midkiinba midka kale ha u roonaado, oo ha u qalbi jilicsanaado, idinkoo
iscafiyaya sidii Ilaahba Masiixa idiinku cafiyey.

5

1 Haddaba ahaada kuwo ku dayda Ilaah idinkoo ah sida carruur la jecel yahay.
2 Jacayl ku socda siduu Masiixuba idiin jeclaa, oo uu nafsaddiisii inoogu bixiyey inuu
Ilaah u ahaado qurbaan iyo allabari oo uu ahaado caraf udgoon. 3 Laakiinse sida ay
quduusiinta ugu eg tahay, marnaba yaan dhexdiinna laga sheegin sino, iyo wasakh
oo dhan, iyo damacnimo, 4 iyo ceeb, iyo hadal nacasnimo ah, iyo kaftan bilaash ah,
oo aan idinku habboonayn, laakiinse waxaa idinku wacan mahadnaqid. 5 Waayo,
taas waad taqaaniin in dhillay, ama qof wasakh ah, ama nin damac xun oo sanam
caabudaa, uusan innaba dhaxal ku lahayn boqortooyada Masiix iyo Ilaah. 6 Ninnaba
yuusan idinku khiyaanayn hadal aan micne lahayn; waayo, waxyaalahaas daraaddood
ayaa cadhada Ilaah ugu soo degtaa carruurta caasinimada. 7 Sidaas daraaddeed ha
ahaanina kuwa iyaga waxyaalahaas la qaybsada; waayo, mar baad ahaydeen gudcur,
8 haatanse waxaad Rabbiga ku tihiin nuur; haddaba u socda sida carruurta nuurka,
9 waayo, midhaha nuurku waxay ku wada jiraan wanaag iyo xaqnimo iyo run oo
dhan. 10 Tijaabiya waxa Rabbigu aad ugu farxo, 11 oo innaba xidhiidh ha la yeelanina
shuqullada aan midhaha lahayn oo gudcurka, laakiinse kashifa; 12 waayo, waxay
qarsoodiga ku sameeyaan waa ceeb xataa in laga hadlo. 13 Laakiinse wax kastaba
markii la kashifo ayaa lagu muujiyaa nuurka; waayo, wax alla wixii la muujiyaaba waa

nuur. [14] Sidaas daraaddeed isagu wuxuu yidhi, Kaaga hurdow toos, oo kuwii dhintay
ka kac, oo Masiixuna waa ku iftiimin doonaa.
[15] Haddaba ka digtoonaada sidaad u socotaan, oo ha u soconina sida kuwo aan caqli
lahayn, laakiinse u socda sida kuwo caqli leh. [16] Wakhtiga ka faa'iidaysta, maxaa yeelay,
maalmuhu shar bay leeyihiin. [17] Sidaas daraaddeed nacasyo ha ahaanina, laakiinse
garta waxa ay doonista Rabbigu tahay. [18] Ha ku sakhraamina khamriga rabshadu ku
jirto, laakiinse Ruuxu ha idinka buuxsamo. [19] Iskula hadla sabuurro iyo heeso ammaan
ah iyo gabayo xagga ruuxa, idinkoo gabyaya oo Rabbiga qalbigiinna ka ammaanaya.
[20] Mar kasta Ilaaha Aabbaha ah wax walba mahad ugu naqa magaca Rabbigeenna Ciise
Masiix. [21] Midkiinba midka kale ha iska hoosaysiiyo idinkoo Masiixa ka cabsanaya.

Nolosha Masiixiyiinta Iyo Xaasaskooda
(Kol. 3:18--4:1)

[22] Dumar yahow, nimankiinna ka dambeeya sidaad Rabbiga uga dambaysaan.
[23] Waayo, ninku waa madaxa afada sida Masiixuba u yahay madaxa kiniisadda is-
agoo ah badbaadiyaha jidhka. [24] Laakiinse sida kiniisaddu uga dambayso Masiixa,
afooyinkuna ha uga dambeeyeen nimankooda xagga wax kastaba. [25] Nimankow,
idinkuna afooyinkiinna u jeclaada siduu Masiixuba u jeclaaday kiniisadda oo uu naf-
saddiisii u bixiyey iyada aawadeed, [26] inuu quduus ka dhigo oo ku nadiifiyo maydhidda
biyaha xagga erayga, [27] si uu kiniisadda isugu keeno iyadoo qurux badan, oo aan lahayn
ama bar ama duudduub ama wax la mid ah, laakiinse inay ahaato mid quduus ah oo aan
iin lahayn. [28] Haddaba sidaas oo kale nimanka waxaa ku waajib ah inay afooyinkooda
u jeclaadaan sida jidhkooda oo kale. Waayo, kii afadiisa jeclaadaa wuxuu jeclaadaa
nafsaddiisa; [29] maxaa yeelay, ninna weligiis ma nebcaan jidhkiisa, laakiinse wuu
quudiyaa, wuuna xannaaneeyaa, sida Masiixuba u xannaaneeyo kiniisadda; [30] waayo,
innagu waxaynu nahay xubnihii jidhkiisa. [31] Oo sababtaas aawadeed nin wuxuu ka
tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa, oo labaduba waxay
noqonayaan isku jidh. [32] Qarsoodiganu waa weyn yahay, laakiinse waxaan ka hadlayaa
Masiixa iyo kiniisadda. [33] Habase yeeshee idinka midkiin waluba afadiisa ha u jeclaado
sida naftiisa oo kale, oo afaduna ninkeeda ha maamuusto.

6

[1] Carruurtay, waalidkiinna ku addeeca xagga Rabbiga, waayo, taasu waa qumman
tahay. [2] Qaynuunkii kowaad oo ballan la jiraa waa kan, Aabbahaa iyo hooyadaa
maamuus [3] inaad nabdoonaatid oo cimrigaagu ku dheeraado dhulka. [4] Aabbayaashow,
carruurtiinna ha ka cadhaysiinina, laakiinse waxaad ku korisaan edbinta iyo waanada
Rabbiga.
[5] Addoommadow, kuwa xagga jidhka sayidyadiinna ah ku addeeca cabsi iyo gariir
iyo qalbi daacad ah sidaad Masiixa uga cabsataan oo kale. [6] Ha ahaanina kuwo
markii loo jeedo oo keliya shaqeeya sida kuwa dadka ka farxiya, laakiinse ahaada sida
addoommada Masiixa, idinkoo doonista Ilaah xagga qalbiga ka samaynaya. [7] Niyo
wanaagsan ku adeega sida idinkoo Rabbiga u adeegaya oo aan dad u adeegin, [8] idinkoo
garanaya wax kasta oo wanaagsan oo mid kasta sameeyo inuu Rabbiga isla waxaas ka
helayo hadduu yahay addoon iyo hadduu yahay xorba. [9] Sayidyadow, idinkuna isla
waxaas iyaga u sameeya, oo cabsiinta iska daaya, waayo, waad og tihiin inuu kan ah
Sayidkooda iyo kiinnaba jannada ku jiro, oo uusan dadka u kala eexan.

Hubka Masiixiyiinta

[10] Ugu dambaysta waxaan idinku leeyahay, Ku xoogaysta Rabbiga iyo xoogga itaalki-
isa. [11] Oo hubka Ilaah oo dhan qaata, si aad u awooddaan inaad sirta Ibliiska

hor istaagtaan. 12 Waayo, innagu lama legdanno bini-aadan, laakiinse waxaynu la
legdannaa kuwa madaxda ah iyo kuwa amarka leh iyo taliyayaasha dunida gudcurka
ah iyo ruuxyada sharka ah oo samooyinka ku jira. 13 Haddaba sidaas daraaddeed
hubka Ilaah qaata si aad u awooddaan inaad maalinta sharka iyaga is-hor taagtaan,
oo markaad saas oo dhan yeeshaan aad awooddaan inaad istaagtaan. 14 Haddaba
istaaga idinkoo runta dhexda ku xidhan, oo laabtana laabdhawrka xaqnimada ku
xidhan, 15 oo cagahana gashan isu-diyaarinta injiilka nabadda, 16 oo weliba waxaa
kaloo aad qaadataan gaashaanka rumaysadka, kaas oo aad ku awoodaysaan inaad ku
wada demisaan kan sharka leh fallaadhihiisa ololaya oo dhan. 17 Oo waxaad qaadataan
koofiyada badbaadada iyo seefta Ruuxa oo ah erayga Ilaah. 18 Mar kasta Ilaah wax kaga
barya Ruuxa baryo iyo duco kastaba, oo taas ku dhawra adkaysasho oo dhan iyo u-
ducaynta quduusiinta oo dhan. 19 Oo anigana iigu soo duceeya in lay siiyo hadal aan
afka ku furo inaan cabsila'aan u muujiyo qarsoodiga injiilka, 20 kaas oo aan u ahay mid
ergo ah oo silsilad ku xidhan, inaan cabsila'aan ugu hadlo sida igu waajibka ah.

Dhammaadka
(Kol. 4:7-8)

21 Laakiinse inaad ogaataan axwaashayda iyo sidaan ahayba, waxaa idiin wada
sheegi doona Tukhikos oo xagga Rabbiga ku ah walaalkay gacaliye iyo midiidin aamin
ah. 22 Waxaan isaga idiinku soo diray isla sababtan inaad xaaladdayada ogaataan iyo
inuu qalbigiinna dhiirrigeliyo.
23 Walaalaha ha u ahaadeen nabad iyo jacayl rumaysad la jiro oo xagga Ilaaha
Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix ka yimid. 24 Kulligood kuwa Rabbigeenna Ciise
Masiix jacaylka aan dhammaanayn ku jecel, nimco ha u ahaato.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII FILIBOY

Salaan

1 Annagoo ah Bawlos iyo Timoteyos, oo ah addoommadii Ciise Masiix, waxaannu
warqaddan u qoraynaa kulli quduusiinta Ciise Masiix oo magaalada Filiboy la jooga
hoggaamiyayaasha kiniisadda iyo caawiyayaasha. 2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka
timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Mahadnaqiddii Iyo Farxaddii Bawlos

3 Mar kastoo aan idin xusuustaba Ilaahay baan u mahadnaqaa, 4 oo kol kasta markaan
kulligiin idiin duceeyo, waxaan idiin soo duceeyaa anigoo faraxsan 5 wehelnimadiinna
xagga ka-wadashaqaynta injiilka aawadeed maalintii ugu horraysay ilaa haatan.
6 Anigu waxaan aaminsanahay in kan shuqul wanaagsan idinku dhex bilaabay uu
dhammayn doono ilamaa maalinta Ciise Masiix. 7 Haddaba sidaas daraaddeed waa
igu qumman tahay inaan sidaas kulligiin idiinka fikiro, waayo, qalbigaan idinku
hayaa, maxaa yeelay, kulligiin waxaad tihiin kuwo nimcada igala qayb qaata xagga
xidhnaantayda iyo xagga daaficidda iyo xaqiiqaynta injiilkaba. 8 Aniga Ilaah baa
iiga markhaati ah sidaan kulligiin idinkugu xiisoonayo xagga jacaylka Ciise Masiix.
9 Waxaan Ilaah ka baryayaa in jacaylkiinnu aad iyo aad ugu sii bato xagga aqoonta iyo
waxgarashada oo dhan, 10 inaad waxyaalaha wanaagsan tijaabisaan, oo aad daacad iyo
ceeb ka saliin ahaataan ilamaa maalinta Masiixa, 11 idinkoo ay midhaha xaqnimadu
idinka buuxaan, kuwaas oo Ciise Masiix ku yimaada, oo Ilaah u ah ammaan iyo mahad.

Wixii Ka Dhashay Bawlos Xidhnaantiisii

12 Haddaba, walaalayaalow, waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan in waxyaalihii igu
dhacay ay injiilka horumar u noqdeen, 13 sidaas daraaddeed waxaa askartii boqorka
iyo kuwa kale oo dhanba u wada muuqday inaan Ciise Masiix aawadiis u xidhnahay.
14 Oo weliba walaalaha xagga Rabbiga badidood, iyagoo xidhnaantayda ku kalsoon,
ayay aad iyo aad ugu dhiirran yihiin inay ereyga Ilaah cabsila'aan ku hadlaan. 15 Runtii
waxaa jira qaar Masiixa ku naadiya xaasidnimo iyo dirir, qaarna waxay ku naadiyaan
niyo wanaagsan. 16 Qaarko waxay ku naadiyaan jacayl, iyagoo og in la ii doortay injiilka
daaficiddiisa, 17 laakiinse kuwa kale waxay Masiixa u naadiyaan si ay dadka u kala
qaybqaybiyaan, iyagoo aan daacad ahayn oo ku fikiraya inay dhib igu kiciyaan anigoo
xidhan. 18 Haddaba waa sidee? Hadday iska yeelyeel tahay iyo hadday dhab tahayba,
Masiixa si kastaba waa loo naadiyaa, oo anigu taas waan ku farxay oo weliba waan ku
farxi doonaa. 19 Waayo, waxaan ogahay in taasu badbaado ay iigu noqonayso xagga
ducadiinna iyo caawimaadda Ruuxa Ciise Masiix, 20 sida aan aad iyo aad u filanayo
oo u rajaynayo, inaanan waxba ku ceeboobin, laakiinse siday weligeed ahaan jirtay in
haddeerna dhiirranaan oo dhan Masiixa lagu ammaano jidhkayga, hadday tahay nolol
iyo hadday tahay dhimashoba.

Waxaa Nolosha Ii Ah Masiixa

21 Waayo, aniga waxaa nolosha ii ah Masiixa, oo dhimashaduna waa ii faa'iido.
22 Laakiinse inaan jidhka ku sii noolaado, hadday taasu tahay midhaha hawshayda,
waxaan doorto garan maayo. 23 Laakiinse anigu labada dhexdoodaan ku dhibtoonayaa,
oo waxaan jeclahay inaan tago oo Masiixa la joogo, waayo, taasu aad bay iigu roon
tahay, 24 laakiinse inaan jidhka ku sii jiro aad baa loogu sii baahan yahay idinka

aawadiin. 25 Waan aaminsanahay oo waan ogahay inaan sii joogi doono, oo aan kul-
ligiin idinla sii joogi doono horumarkiinna iyo farxadda rumaysadkiinna aawadood,
26 in faankiinnu Ciise Masiix ku bato xaggayga, joogistayda aan mar kale idinla joogo
aawadeed.

Dhiirrigelinta

27 Laakiinse dabiicaddiinnu ha ahaato mid istaahisha injiilka Masiixa, in haddii aan
imaado oo aan idin arko, ama haddii aan maqnaadoba, aan wax xaaladdiinna ku
saabsan maqlo inaad isku ruux keliya ku taagan tihiin idinkoo isku naf ku dadaalaya
iimaanka injiilka, 28 oo idinku innaba ha ka cabsanina cadaawayaashiinna, taas oo
iyaga u ah calaamada halaagga, laakiinse waxay idiin tahay calaamada badbaadadi-
inna, taasuna waxay ka timaadaa xagga Ilaah. 29 Maxaa yeelay, waxaa laydinku siiyey
Masiixa aawadiis, mana aha inaad isaga rumaysataan oo keliya, laakiinse inaad isaga
daraaddiisna u xanuunsataan, 30 idinkoo ku dadaalaya isku dadaalkii aad igu aragteen
oo haatanna aad igu maqashaan.

2

Waano Ku Saabsan Isku-mid-ahaanshaha Iyo Is-hoosaysiinta

1 Haddaba haddii ay Masiixa ku jiraan dhiirrigelin iyo qalbiqabowjis jacayl ah iyo
haddii ay ku jirto walaalnimo xagga Ruuxa iyo haddii ay ku jiraan jixinjix iyo naxariis,
2 farxaddayda buuxiya, inaad isku maan ahaataan oo aad isku jacayl lahaataan, idinkoo
isku niyo ah oo isku maan ah. 3 Idinku waxba ha ku samaynina iskala-qaybqaybin
iyo faan bilaash ah, laakiinse wax walba ku sameeya is-hoosaysiin, idinkoo midkiinba
midka kale ku tirinayo inuu ka kale isaga ka wanaagsan yahay. 4 Midkiin waluba
yuusan fiiro u lahaan waxyaalihiisa, laakiinse midkiin waluba fiiro ha u lahaado
waxyaalaha kuwa kale.

Ciise Is-hoosaysiintiisii Iyo Isbixintiisii Waa Masaal

5 Fikirkaas oo Ciise Masiix ku jiray, idinkana ha idinku jiro. 6 Isagu wuxuu lahaa
suuradda Ilaah, oo inuu Ilaah la mid ahaado kuma uu tirin in taasu tahay boobis,
7 laakiinse wuu ismadhiyey, oo wuxuu qaatay addoon suuraddiis, oo wuxuu noqday
mid dad u eg, 8 oo markuu nin u ekaaday, ayuu is-hoosaysiiyey oo addeecay inuu dhinto,
xataa inuu iskutallaabta ku dhinto. 9 Haddaba sidaas daraaddeed Ilaah isaga aad buu
u sarraysiiyey, oo wuxuu isaga siiyey magaca magac kasta ka sarreeya; 10 in jilib kastoo
ah waxyaalaha samada ku jira iyo waxyaalaha dhulka jooga iyo waxyaalaha dhulka ka
hooseeyaaba, ay magaca Ciise u wada sujuudaan, 11 iyo in carrab kastaaba qirto in Ciise
Masiix yahay Rabbiga in Ilaaha Aabbaha ah lagu ammaano.

Nuurar Dunida Ku Dhex Jira

12 Haddaba, gacaliyayaalow, xataa sidii aad weligiin u addeeci jirteen, iyadoo aan
ahayn intii aan idinla joogay oo keliya, laakiinse haatan intaan idinka maqnahay si sidii
hore aad uga sii badan badbaadadiinna ku shaqaysta cabsi iyo gariir, 13 waayo, waa
Ilaah kan idinkaga dhex shaqeeya xagga doonista iyo xagga shuqulkaba farxaddiisa
wanaagsan aawadeed. 14 Haddaba wax walba ku sameeya gunuunac iyo muran
la'aantood, 15 inaad ceeb iyo eed la'aataan, idinkoo ah carruurtii Ilaah oo aan iin lahayn,
oo ku dhex jira qarni qalloocan oo qallafsan, kuwaas oo aad uga dhex muuqataan sida
nuurar dunida ku dhex jira, 16 idinkoo hore u soo fidinaya ereyga nolosha, si aan anigu
u helo wax aan ku faano maalinta Masiixa, taas oo ah inaanan micnela'aan u ordin
oo aanan micnela'aan u hawshoon. 17 Oo weliba haddii laygu dul sadqeeyo allabariga
iyo hawsha rumaysadkiinna, waan farxayaa, oo kulligiin waan idinla farxayaa, 18 oo
weliba sidaas oo kale idinkuna waad farxaysaan oo waad ila rayraysaan.

Timoteyos

19 Laakiinse waxaan Rabbi Ciise ka rajaynayaa inaan dhowaan idiin soo diro Timo-
teyos si aan aniguna ugu farxo markii aan xaaladdiinna ogaado. 20 Waayo, ma aan hayo
nin isaga la mid ah oo xaaladdiinna si dhab ah uga welwelaya. 21 Waayo, iyagu waxay
kulligood doonayaan waxyaalahooda, mana aha waxyaalaha Ciise Masiix. 22 Laakiinse
idinku waad taqaaniin xaqiiqadiisa in sida ilmo aabbihiis ugu adeego uu isagu iigula
adeegay xagga injiilka. 23 Sidaas daraaddeed waxaan rajaynayaa inaan haddiiba isaga
idiin soo diro markii aan arko sida ay xaaladdaydu u socoto. 24 Laakiinse Rabbigaan ku
kalsoonahay inaan aniga qudhayduna dhowaan idiin iman doono.

Ebafroditos

25 Laakiinse waxaan lagamamaarmaan ku tiriyey inaan idiin soo diro Ebafroditos oo
ah walaalkay iyo mid ila shaqeeya oo aan isku askar nahay, oo ah kii aad soo dirteen iyo
midiidinkiinna xagga baahidayda, 26 maxaa yeelay, isagu wuu idiin xiisooday kulligiin,
oo aad buu u tiiraanyooday, waayo, idinku waad maqasheen inuu bukay, 27 oo xaqiiqa
isagu wuu bukay oo dhimashuu ku dhowaaday, laakiinse Ilaah baa u naxariistay
isaga, mana aha isaga oo keliya, laakiinse anigana wuu ii naxariistay, inaanan lahaan
caloolxumo caloolxumo dul saaran. 28 Sidaas daraaddeed anigoo aad u dadaalaya
ayaan isagii soo diray, inaad faraxdaan markii aad mar kale aragtaan, oo ay anigana
caloolxumadu iga yaraato. 29 Sidaas daraaddeed idinkoo aad u faraxsan isaga Rabbiga
ku qaabbila, oo kuwa isaga la mid ahna maamuusa, 30 maxaa yeelay, shuqulka Masiixa
aawadiis ayuu dhimasho ugu dhowaaday, markuu nafsaddiisa khatar u geliyey inuu
dhammaystiro wixii ka dhinnaa hawshii aad ii qabateen.

3

Xaqnimada Runta Ah

1 Walaalahayow, ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay, Rabbiga ku farxa. Sida
xaqiiqadaa anigu inaan isla wixii idiin soo qoro dhib iguma aha, laakiinse idinka way
idiin roon tahay. 2 Eeyaha iska jira, oo iska jira kuwa sharka sameeya, oo iska jira
gudniinta beenta ah, 3 waayo, innagu waxaynu nahay kuwa gudan oo Ruuxa Ilaah
ku caabuda, oo Ciise Masiix ku faana, oo aan jidhkana ku kalsoonayn, 4 in kastoo
aan aniga qudhayduba jidhka ku kalsoonahay, haddii nin u malaynayo inuu jidhka
ku kalsoon yahay anigu waan ka sii daranahay. 5 Aniga waxaa lay guday maalintii
siddeedaad, oo waxaan ahay jinsiga reer binu Israa'iil, oo waxaan ka ahay qabiilka
Benyaamiin, oo waxaan ahay Cibraani ka mid ah Cibraaniyada; oo xagga sharcigana
waxaan ahay Farrisi; 6 xagga qiiradana waxaan ahaa mid silcin jiray kiniisadda, xagga
xaqnimada sharciga ku jirtana waxaan ahaa eedlaawe. 7 Habase yeeshee waxyaalihii
faa'iidada ii ahaa kuwaas Masiixa aawadiis ayaan khasaare ku tiriyey. 8 Runtii anigu
wax kasta ayaan khasaare ku tirinayaa wanaagga aqoonta aan aqaan Rabbigayga
Ciise Masiix aawadiis, kaas oo aan aawadiis wax kasta ugu khasaaray, oo haatan
waxaan ku tirinayaa inay yihiin qushaash inaan Masiix faa'iido ahaan u helo 9 oo
isaga dhexdiisa layga helo, anigoo aan lahayn xaqnimo tayda ah, taas oo sharciga laga
helo, laakiinse anigoo leh tan laga helo rumaysadka Masiixa, taas oo ah xaqnimada
xagga Ilaah rumaysadka lagaga helo, 10 inaan ogaado isaga iyo xoogga sarakiciddiisa
iyo wadawadaagidda xanuunsigiisa, anigoo isaga xagga dhimashadiisa ugu ekaanaya,
11 si kasta ha ahaatee haddii aan gaadhi karo sarakicidda kuwii dhintay. 12 Mana aha
inaan hore u helay amase hore la ii kaamilay, laakiinse waan ku sii dadaalayaa inaan
qabsado wixii Ciise Masiix ii qabtay. 13 Walaalahayow, anigu ku tirin maayo inaan aniga
qudhaydu weli qabsaday, laakiinse wax keliya ayaan samaynayaa, waxyaalihii iga
dambeeyey intaan illoobo ayaan waxaan laacayaa waxyaalaha iga horreeya. 14 Anigu

waxaan dadaal ugu roorayaa xagga goolka iyo ilaa abaalgudka yeedhista sare oo Ilaah
oo ah xagga Ciise Masiix. 15 Sidaas daraaddeed in alla inteennii kaamil ahu aan sidaas
ku fikirno, oo haddii aad si kala duwan wax kaga fikirtaan, xataa waxaas Ilaah baa idiin
muujin doona. 16 Laakiin wixii aynu hore u gaadhnay, isla waxaas aynu ku soconno.
17 Walaalayaalow, idinku kulligiin igu wada dayda, oo u fiirsada kuwa sidaas u socda
xataa sidaad annaga masaal noogu haysataan.

Cadaawayaasha Iskutallaabta Masiixa

18 Waayo, waxaa jira kuwa badan oo socda oo aan marar badan wax idiinka sheegay,
oo aan haddana anigoo ooyaya idiin sheegayo inay yihiin cadaawayaasha iskutallaabta
Masiixa, 19 oo kuwaas dhammaadkoodu waa halligaad, ilaahooduna waa caloosha,
ammaantooduna waxay ku jirtaa ceebtooda, oo waxay ka fikiraan waxyaalaha dunida.
20 Laakiinse innaga waddaninimadeennu waxay ku jirtaa jannada halkaasoo aynu
weliba ka sugayno Badbaadiye kaas oo ah Rabbi Ciise Masiix. 21 Isagu wuxuu beddeli
doonaa jidhkeenna liita inuu u ekaado jidhkiisa ammaanta leh, oo wuxuu ku bedde-
layaa xoogga uu isagu ku awoodo inuu wax kastaba isaga hoosaysiiyo.

4

Waano

1 Sidaas daraaddeed walaalahayga aan jeclahay oo aan u xiisoonayow, idinku waxaad
tihiin farxaddayda iyo taajkayga. Gacaliyayaalow, xagga Rabbiga saas ugu xoogaysta.
2 Waxaan waaninayaa Yu'odiya, oo waxaan waaninayaa Suntukhee inay labadoodu
xagga Rabbiga isku maan ahaadaan. 3 Ka ila shaqeeya oo runta ahow, waxaan
kaa baryayaa inaad dumarkaas caawiso, waayo, iyaga iyo Kaleemeentos iyo kuwa
kaloo ila shaqeeyaba oo magacyadoodu ku qoran yihiin kitaabka nolosha, waxay iila
dhibtoodeen injiilka aawadiis.
4 Mar kasta Rabbiga ku faraxsanaada, oo weliba waxaan idin leeyahay, Farxa.
5 Qabownimadiinna dadka oo dhammu ha ogaado, waayo, Rabbigu waa soo dhow
yahay. 6 Waxba ha ka welwelina, laakiinse wax kastaba baryadiinna Ilaah ku ogeysiiya
tukasho iyo duco mahadnaqid la jirto. 7 Oo nabadda Ilaah oo waxgarasho kasta ka
sarraysa ayaa waxay qalbiyadiinna iyo fikirradiinna ku dhawri doontaa Ciise Masiix.
8 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay, Wax kasta oo run ah,
iyo wax kasta oo sharaf leh, iyo wax kasta oo xaq ah, iyo wax kasta oo daahir ah, iyo
wax kasta oo door ah, iyo wax kasta oo wanaag laga sheego, haddii wanaag ku jiro
iyo haddii ammaanu ku jirto, waxyaalahan ka fiirsada. 9 Idinku sameeya waxyaalihii
aad barateen, oo aad hesheen, oo aad maqasheen, oo aad aniga igu aragteen; oo Ilaaha
nabadduna wuu idinla jiri doonaa.

Bawlos Wuxuu Dadka Filiboy Ugu Mahadnaqay Deeqdoodii

10 Laakiin Rabbiga aad baan ugu faraxsanahay inaad haatan ugu dambaysta mar kale
iga fikirteen; taas oo aad ka fikiri jirteen laakiin aad fursad u weydeen. 11 Ka hadli
maayo baahi, waayo, waxaan bartay inaan raalli ku ahaado hadba xaaladdii aan ku jiro.
12 Waxaan aqaan saboolnimada, oo weliba waxaan aqaanna barwaaqada. Meel kasta
iyo wax walba waxaan ku bartay dhergidda iyo gaajadaba, barwaaqada iyo baahidaba.
13 Wax walba waan ku samayn karaa gargaarkiisa kan i xoogeeya. 14 Habase yeeshee si
wanaagsan baad yeesheen markaad dhibaatadayda ila qaybsateen. 15 Idinka qudhiin-
nuba waad taqaaniin, reer Filiboyow, in injiilka bilowgiisii markii aan Makedoniya ka
soo kacay aan kiniisaduna ila qaybsan waxa ku saabsan bixinta iyo helidda, idinkoo
keliya mooyaane. 16 Waayo, xataa markii aan Tesaloniika joogay, idinku mar iyo
labaad ii soo dirteen wixii aan u baahnaa. 17 Ma aha inaan hadiyad doonayo, laakiin
waxaan doonayaa midhaha xaggiinna ku kordhaya. 18 Laakiinse anigu wax kastaba

waan haystaa, oo waan barwaaqaysanahay. Waan dheregsanahay, waayo, waxaan
Ebafroditos ka helay wixii aad ii soo dirteen, kuwaas oo ah allabari Ilaah aqbali karo
oo uu aad ugu farxo oo caraf udgoon leh. 19 Ilaahaygu wuu idin siin doonaa wixii aad
u baahan tihiin oo dhan, sida ay tahay hodantinimadiisa xagga ammaanta Ciise Masiix
ku jirta. 20 Haddaba ammaanu ha u ahaato Ilaaha Aabbeheenna ah weligiis iyo weligiis.
Aamiin.

Nabadgelyaynta

21 Igu salaama mid kasta oo ka mid ah quduusiinta Ciise Masiix. Walaalaha ila joogaa
way idin soo salaamayaan. 22 Quduusiinta oo dhammu way idin soo salaamayaan,
khusuusan kuwa guriga Kaysar jooga.

23 Nimcada Rabbi Ciise Masiix ha la jirto ruuxiinna.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII KOLOSAY

Salaan

1 Anigoo ah Bawlos, oo ah rasuulkii Ciise Masiix xagga doonista Ilaah, iyo walaalkeen
Timoteyos, 2 waxaannu warqaddan u qoraynaa quduusiinta iyo walaalaha aaminka ah
ee Masiixa ku jira oo Kolosay jooga. Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheenna ah.

Mahadnaqid Iyo Duco

3 Waxaannu ku mahadnaqnaa Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix, annagoo
had iyo goorba idiin soo ducaynayna. 4 Waxaannu maqalnay rumaysadkiinna xagga
Ciise Masiix iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabtaan, 5 rajada jannada laydiin
dhigay aawadeed, taas oo aad hore ugu maqasheen hadalka runta ah oo injiilka.
6 Kaasu waa idiin yimid, xataa siduu ugu yimid dunida oo dhan isagoo midho dhalaya
oo kordhaya, sida uu idinkana midho idiinku dhalayo oo idiinku kordhayo, tan iyo
maalintii aad maqasheen oo aad ogaateen nimcada Ilaah oo runta ku jirta. 7 Sidaasaad
ka barateen gacaliyeheenna Ebafras oo addoon nala ah, oo Masiixa u ah midiidin aamin
ah aawadeen, 8 kaas oo weliba noo caddeeyey jacaylkiinna Ruuxa ku jira.

Ciise Masiix Wuxuu Yahay Iyo Wuxuu Sameeyey

9 Sababtaas daraaddeed tan iyo maalintii aannu taas maqalnay ma aannu joojin
inaannu idiin soo ducayno. Waxaannu Ilaah idiin baryaynaa inay idinka buuxsanto
aqoonta doonistiisa xagga xigmadda iyo waxgarashada Ruuxa oo dhan, 10 inaad u
socotaan si Rabbiga istaahisha oo aad wax kasta isaga kaga farxisaan, idinkoo midho
ku soo saaraya shuqul kasta oo wanaagsan oo ku sii kordhaya aqoonta Ilaah. 11 Weliba
waxaannu Ilaah baryaynaa inaad ku xoogaysataan xoog oo dhan sida uu yahay
itaalka ammaantiisu xagga adkaysashada iyo dulqaadashada farxaddu la jirto oo dhan.
12 Mahad baannu u naqaynaa Aabbaha inaga dhigay kuwa istaahila inay ka qayb
qaataan dhaxalka quduusiinta nuurka ku jirta. 13 Isagu waa inaga samatabbixiyey
xoogga gudcurka, oo wuxuu inoo beddelay boqortooyadii Wiilka jacaylkiisa, 14 kaas
oo aynu ku leennahay madaxfurasho ah dembidhaafka. 15 Isagu waa suuraddii Ilaaha
aan la arki karin, oo ah curadka uunka oo dhan; 16 waayo, wax kastaba isagaa uumay,
waxyaalaha samooyinka ku jira, iyo waxyaalaha dhulka joogaba, waxyaalaha la arki
karo iyo waxyaalaha aan la arki karinba, hadday yihiin carshiyo ama sayidnimo ama
madax ama amarro; wax walba isagaa uumay oo loo uumay. 17 Isagu wax kastaba wuu
ka horreeyaa, oo wax kastaaba isagay isku haystaan. 18 Oo isagu waa madaxa jidhka,
kaas oo ah kiniisadda, oo isagu waa bilowgii iyo curadka kuwii dhintay ka kacay, si
uu uga horreeyo wax kastaba. 19 Waayo, waxaa Aabbaha ka farxisay in buuxnaanta
oo dhammu ay isaga ku jirto, 20 iyo inuu isaga wax kastaba xaggiisa kula heshiiyo,
isagoo kula nabday dhiiga iskutallaabtiisa; hadday yihiin waxyaalaha dhulka jooga
ama hadday yihiin waxyaalaha samooyinka ku jiraba. 21 Idinku waa hore waxaad
ahaydeen kuwo ajanabi laga dhigay, oo maankiinnana cadow baad ka ahaydeen xagga
shuqulladiinna sharka ah, 22 laakiinse haatan isagu wuxuu idinkula heshiiyey jidhkiisii
aadmiga oo dhintay, inuu isagu hortiisa idin keeno idinkoo quduus ah oo aan iin iyo
eed midna lahayn, 23 haddii aad ku sii jirtaan iimaanka, oo aad gun iyo xidid adag ku
leedihiin, oo aydnaan ka fogaan rajadii injiilkii aad maqasheen, kaas oo lagu wacdiyey
uunka samada ka hooseeya oo dhan, oo anigoo Bawlos ah layga dhigay midiidin.

Qaybtii Uu Bawlos Ka Qaatay Shuqulka Ciise Masiix

24 Haatan waxaan ku farxaa xanuunsigayga aan idiin xanuunsado, oo waxaan dhammaystiraa dhibaatooyinka Masiixa oo jidhkayga ku dhiman jidhkiisa aawadiis kaasoo
ah kiniisadda. 25 Taas waxaa la iiga dhigay midiidin xagga wakiilnimada Ilaah oo aniga
aawadiin la ii siiyey inaan dhammaan erayga Ilaah ku wada wacdiyo. 26 Wuxuu ahaa
wax aan la garanayn oo qarsoonaa tan iyo weligiis iyo qarni kasta, laakiinse haatan
waxaa loo muujiyey quduusiintiisa. 27 Kuwaas Ilaah baa ku farxay inuu iyaga ogeysiiyo
waxa ay tahay hodantinimada ammaanta qarsoodigan ee ku dhex jira quruumaha,
kaas oo ah Masiixa idinku jira oo ah rajada ammaanta. 28 Isaga waannu naadinnaa,
annagoo nin kasta waaninayna oo nin kasta wax ku barayna xigmad oo dhan, inaannu
nin walba hor keenno isagoo Masiixa kaamil ku ah. 29 Taas ayaan u hawshoodaa anigoo
aad u dadaalaya sida uu yahay shuqulkiisa si xoog leh igaga dhex shaqeeyaa.

2

1 Waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan sida weyn oo aan idiinku dadaalayo idinka
iyo kuwa La'odikiya jooga iyo in alla intii aan arag wejigayga anoo nool; 2 inay
qalbiyadoodu dhiirranaadaan, iyagoo jacayl isugu xidhan, iyo inay wada helaan
hodantinimada hubaasha waxgarashada, inay ogaadaan qarsoodiga Ilaah, kaas oo
ah Masiixa. 3 Isaga waxaa ku wada qarsoon waxyaalaha qaaliga ah oo dhan oo ah
xigmadda iyo aqoonta.

La Mid-ahaanshaha Ciise Masiix, Iyo Ka-digidda Cilmiga Beenta Ah

4 Taas waxaan u leeyahay inaan ninna idinku khiyaanayn hadal sasabasho ah. 5 In
kastoo aan idinka maqnahay xagga jidhka, weliba waan idinla joogaa xagga ruuxa, anigoo faraxsan oo fiirinaya nidaamkiinna iyo adkaanta rumaysadkiinna, xagga Masiixa.

6 Haddaba sidaad u aqbasheen Rabbi Ciise Masiix, ku socda, 7 idinkoo isaga xidid ku
yeeshay oo ku dhismay, oo rumaysadkiinna ku adkaaday, taas oo ah sidii laydiin baray,
oo aad u mahadnaqa.

8 Iska jira yaan ninna idinku dhicin faylosofiyadiisa iyo khiyaanadiisa bilaashka ah
xagga caadooyinka dadka iyo waxyaalaha dunida ugu horreeya oo aan ka iman xagga
Masiixa, 9 waayo, buuxnaanta Ilaahnimada oo dhammu waa ku jirtaa isagoo jidh leh,
10 oo waa laydin buuxiyey idinkoo ku jira isagoo ah madaxa taaliye kasta iyo amar
kasta. 11 Oo isaga xaggiisaa laydinkaga guday gudniin aan gacmo lagu samayn markii
aad gudniinta Masiixa ku xoorteen jidhka aadmiga. 12 Idinka waxaa isaga laydinkula
aasay baabtiiska, kaas oo isaga laydinkula soo kiciyey xagga rumaysadka aad u qabtaan
xoogga Ilaah oo shaqeeya oo isaga kuwii dhintay ka soo sara kiciyey. 13 Idinkoo
ku dhintay xadgudubyadiinnii iyo buuryoqabnimadii jidhkiinna ayuu weliba isaga
idinla soo noolaysiiyey, isagoo inaga cafiyey xadgudubyadeennii oo dhan. 14 Wuxuu
baabbi'iyey dacwadii inoogu qornayd qaynuunnada oo inaga geesta ahayd, oo weliba
intuu fogeeyey ayuu ku qodbay iskutallaabta. 15 Isagu hubkuu ka qaaday taliyayaasha
iyo kuwa amarka leh, oo bayaan ayuu u ceebeeyey, isagoo iyaga kaga guulaysanaya.

16 Haddaba ninna yuusan idinku xukumin wax ku saabsan cunto ama cabbid ama
maalin iid ah ama bil dhalatay ama maalmaha sabtida, 17 kuwaas oo ah hooska
waxyaalaha iman doona, laakiinse jidhka waxaa iska leh Masiixa. 18 Ninna yuusan
abaalgudkiinna idinka dulmin isagoo idin oggolaysiinaya is-hoosaysiinta iyo malaa'ig
caabudidda, oo dhex gelaya waxyaalaha uusan arkin, oo micnela'aan ugu kibraya
maankiisa aadmiga, 19 oo aan xajisanayn Madaxa jidhka oo dhammu wax ka helo, oo
xubnaha iyo seedaha isku haysta, oo kordhinta Ilaah ku kordha.

Nolosha Cusub Oo Ciise Masiix

[20] Haddii aad Masiixa kala dhimateen waxyaalaha dunida ugu horreeya, maxaad
sidii idinkoo dunida ku nool isaga hoosaysiisaan qaynuunnada, [21] kuwaas oo leh,
Ha qaban, Ha dhadhamin, Ha taaban? [22] Waxyaalahaas oo dhan ayaa isticmaal ku
wada baabba'aya. Qaynuunnadu waxay ka yimaadeen amarrada iyo cilmiga dadka.
[23] Waxyaalahaasu sida haqiiqada ah waxay leeyihiin muuqasho xigmad ah xagga
caabudidda qof naftiisa ku qasbo iyo is-hoosaysiinta iyo saxariirinta jidhka, laakiinse
iyagu faa'iido ma leh ay ku hor joogsadaan dherjinta jidhka.

3

[1] Haddaba haddii laydinla soo sara kiciyey Masiix, doondoona waxyaalaha korka
yaal, meesha uu Masiixu joogo, isagoo fadhiya midigta Ilaah. [2] Ka fikira waxyaalaha
korka yaal, hana ka fikirina waxyaalaha dhulka yaal. [3] Waayo, idinku waad dhimateen,
oo noloshiinnuna Masiixay kula qarsoon tahay Ilaah. [4] Masiixa oo ah nolosheenna,
markuu soo muuqdo, kolkaasaad idinkuna ammaan kula soo muuqan doontaan.

[5] Haddaba dila xubnihiinna dhulka yaal, kuwaas oo ah sino, iyo wasakhnimo, iyo
kacsi xaaraan ah, iyo damac shar ah, iyo hunguri xumaan, taas oo ah sanam caabudid,
[6] waxyaalahaas oo daraaddood ay cadhada Ilaah ugu soo degto carruurta caasinimada.
[7] Kuwaas ayaad waagii hore ku socon jirteen markii aad waxyaalahaas ku noolaan
jirteen. [8] Laakiinse haatan iska fogeeya waxyaalahan oo dhan, kuwaas oo ah xanaaq,
iyo cadho, iyo xumaan, iyo cay, iyo hadalka ceebta ah oo afkiinna ka baxa. [9] Been ha
isu sheegina, waayo, idinku waad iska xoorteen dabiicaddii hore iyo falimaheediiba,
[10] oo waxaad huwateen dabiicadii cusbayd taas oo loo cusboonaysiinayo aqoon sida
ay tahay u-ekaanta kan iyada abuuray. [11] Halkaas ma jiri karaan Gariig ama Yuhuudi,
mid gudan ama mid buuryoqab ah, reer Barbari, ama reer Iskutees, addoon ama xor;
laakiinse Masiixu waa wax walba, oo wax walba wuu ku jiraa.

[12] Haddaba sidaas daraaddeed idinku sida kuwa Ilaah doortay oo quduuska ah oo
la jecel yahay, huwada qalbi leh naxariis iyo roonaan iyo is-hoosaysiin iyo qaboobaan
iyo dulqaadasho. [13] Midkiinba midka kale ha u dulqaato oo ha cafiyo, haddii mid ka
cabanayo mid kale; xataa sida Rabbiguba idiin cafiyey, idinkuna sidaas oo kale yeela:
[14] oo waxyaalahaas oo dhan waxaad ka dul huwataan jacayl, kaas oo ah xidhiidhka
kaamilnimada. [15] Oo nabadda Masiixuna ha ku taliso qalbiyadiinna, taas oo laysugu
kiin yeedhay isku jidh keliya; oo mahadnaqayaal ahaada. [16] Oo erayga Masiixu ha
idiinku jiro si badan xagga xigmadda oo dhan, idinkoo wax isbaraya oo isku waaninaya
sabuurro iyo heeso ammaan ah iyo gabayo xagga ruuxa, idinkoo Ilaah ugu gabyaya
nimcada qalbiyadiinna ku jirta. [17] Oo wax alla wixii aad ku samaysaan hadal ama
shuqulba, magaca Rabbi Ciise ku wada sameeya oo Ilaaha Aabbaha ah ugu mahadnaqa
isaga.

Nolosha Masiixiyiinta Iyo Xaasaskooda
(Ef. 5:22--6:9)

[18] Dumar yahow, nimankiinna ka dambeeya sida ay ugu habboon tahay xagga
Rabbiga. [19] Nimankow, idinkuna afooyinkiinna jeclaada oo ha ku qadhaadhoobina.
[20] Carruurtoy, waalidkiinna wax kastaba ku addeeca, waayo, taasu waa ka farxisaa
Rabbiga. [21] Aabbayaashow, carruurtiinna ha ka cadhaysiinina, yeeyan qalbi jabine.
[22] Addoommadow, wax kastaba ku addeeca kuwa xagga jidhka sayidyadiinna ah; hana
ahaanina kuwo markii loo jeedo oo keliya shaqeeya sida kuwa dadka ka farxiya,
laakiinse ku adeega qalbi daacad ah, idinkoo Rabbiga ka cabsanaya. [23] Wax alla wixii
aad samaysaanba, xagga qalbiga ka sameeya, sidii idinkoo Rabbiga u samaynaya oo aan
dad aawadiis u samaynayn, [24] idinkoo garanaya inaad xagga Rabbiga ka heli doontaan

abaalgudkii dhaxalka. Waxaad u adeegtaan Rabbiga Masiixa ah. 25 Waayo, kii xumaan
falaa wuxuu dib u heli doonaa xumaantuu falay, waayo, dadka looma kala eexdo.

4

1 Sayidyadow, addoommadiinna siiya waxa xaqa ah oo u qalma, idinkoo garanaya
inaad jannada Sayid ku leedihiin.

Baryo Ku Saabsan Faafinta Injiilka

2 Haddaba baryada ku sii adkaada, idinkoo ku soo jeeda oo mahadnaqaya. 3 Oo weliba
annagana noo soo duceeya in Ilaah noo furo albaabka hadalka, si aannu uga hadalno
qarsoodiga Masiixa, kaas oo aan u xidhnahay; 4 inaan u muujiyo, sida igu waajibka ah
inaan uga hadlo. 5 Kuwa dibadda jooga xaggooda xigmad ku socda, oo wakhtiga ku
faa'iidaysta. 6 Mar kasta hadalkiinnu nimco ha lahaado isagoo cusbo lagu daray, inaad
ogaataan sida idinku waajibka ah inaad mid kasta ugu jawaabtaan.

Salaanta Iyo Dhammaadka
(Ef. 6:21-22)

7 Axwaalkayga oo dhan waxaa idiin sheegi doona walaalkeen Tukhikos oo ah gacaliye
iyo midiidin aamin ah oo addoon ila ah xagga Rabbiga. 8 Isagaan idiinku soo diray
sababtan daraaddeed, inaad ogaataan axwaalkayaga iyo inuu qalbiyadiinna dhiir-
rigeliyo, 9 oo weliba waxaan isaga la soo diray walaalkeen Oneesimos, kaas oo ah mid
aamin ah iyo gacaliye, oo idinka mid ah. Iyagu waxay idiinka warrami doonaan waxa
meeshan ka dhacay oo dhan.
10 Waxaa idin soo salaamaya Aristarkhos oo ila xidhan, iyo Markos oo Barnabas
abti u yahay, kaas oo wax isaga ku saabsan laydinku amray; hadduu idiin yimaado
aqbala. 11 Weliba waxaa idin soo salaamaya Ciise oo la yidhaahdo Yuustos. Kuwaas
oo ka mid ah kuwa gudan ayaa ah kuwa keliya oo iila shaqeeya boqortooyada Ilaah,
iyagoo ii noqday kuwo i dhiirrigeliyey. 12 Waxaa kaloo idin soo salaamaya Ebafras,
oo idinka mid ah, oo ah addoonkii Ciise Masiix. Kol kastaba baryadiisa ayuu idiinku
dadaalaa inaad istaagtaan, idinkoo kaamil ah oo aad u huba doonista Ilaah oo dhan.
13 Waxaan ugu markhaati furayaa inuu u hawshoodo idinka aawadiin iyo kuwa
La'odikiya jooga iyo kuwa Hi'erabolis jooga aawadood. 14 Waxaa idin soo salaamaya
Luukos oo ah gacaliyaha dakhtarkaa iyo Deemaas. 15 Walaalaha La'odikiya jooga iyo
Numfas, iyo kiniisadda gurigiisa ku jirta nagu salaama. 16 Warqaddan markii laydinka
dhex akhriyo, haddana ha laga dhex akhriyo kiniisadda reer La'odikiya, oo idinkuna
akhrista warqadda aad La'odikiya ka heli doontaan. 17 Oo Arkhibbos waxaad ku
tidhaahdaan, Adeegiddii xagga Rabbiga oo aad heshay, ku dadaal inaad dhammaysid.
18 Anigoo Bawlos ah ayaa salaantan gacantayda ku qoraya. Xusuusta xidhnaantayda.
Nimco ha idinla jirto.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII TESALONIIKA

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos waxaannu warqaddan u qoraynaa
dadka Tesaloniika kiniisaddooda oo ku jirta Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
Nimco ha idinla jirto iyo nabadu.
2 Had iyo goorba Ilaah baannu idiinku mahadnaqnaa kulligiin, annagoo barya-
dayada idinku xusuusanayna. 3 Waxaannu joogsila'aan Ilaaheenna oo ah Aabbe-
heenna hortiis ku xusuusannaa shuqulka rumaysadkiinna iyo hawsha jacaylkiinna
iyo dulqaadashada rajadiinna ee ku jira Rabbigeenna Ciise Masiix. 4 Annagu waannu
og nahay, walaalaha Ilaah jecel yahayow, in Ilaah idin doortay, 5 waayo, injiilkayagu
idiinkuma iman hadal oo keliya, laakiinse wuxuu kaloo idiinku yimid xoog iyo Ruuxa
Quduuska ah iyo hubaal badan. Waad garanaysaan caynkaannu dhexdiinna ku ahayn
idinka aawadiin. 6 Oo waxaad noqoteen kuwo ku dayda annaga iyo Rabbigaba, idinkoo
ereyga ku helay dhib badan iyo farxadda Ruuxa Quduuska ah. 7 Sidaas daraaddeed
masaal baad u noqoteen kuwa rumaystay oo Makedoniya iyo Akhaya jooga oo dhan.
8 Waayo, ereygii Rabbigaa idinka dhawaaqay, mana aha Makedoniya iyo Akhaya
dhexdooda oo keliya, laakiinse rumaysadkiinna xagga Ilaah wuxuu gaadhay meel
kasta; oo sidaas daraaddeed uma aannu baahnin inaannu wax nidhaahno. 9 Waayo,
iyaguba waxay ka warramaan wax nagu saabsan oo ah sidaannu idiinku soo galnay, iyo
sidaad sanamyadii uga jeesateen oo Ilaah ugu soo jeesateen, inaad u adeegtaan Ilaaha
nool oo runta ah, 10 oo aad samada ka sugtaan Wiilkiisa uu kuwii dhintay ka soo sara
kiciyey oo ah Ciisaha inaga samatabbixinaya cadhada imanaysa.

2

Bawlos Wuxuu Daafacay Shuqulkii Loo Soo Diray

1 Waayo, walaalayaalow, waxaad og tihiin imaatinkayagii aannu idiin nimid inuusan
noqon mid aan waxtar lahayn. 2 Laakiinse annagoo awil aad ugu xanuunsannay
oo lanagu ceebeeyey Filiboy, sidaad og tihiin, waxaannu ku dhiirranaannay Ilaa-
heenna inaannu injiilka Ilaah idiin sheegno annagoo dhib badan ku jirna. 3 Waayo,
waanadayadu kama iman qalad ama wasakh ama khiyaano, 4 laakiinse siduu Ilaah
noogu bogay inuu nagu ammaaneeyo injiilka, sidaasaannu u hadalnaa, mana aha
inaannu dadka ka farxinno, laakiinse inaannu ka farxinno Ilaaha qalbigayaga imtix-
aama. 5 Sidaad og tihiin, marnaba kuma aannu isticmaalin hadal sasabasho ah ama
damacnimo qarsoon, oo taas Ilaah baa marag ka ah. 6 Dadka xaggiisana ammaan
kama aannu doondoonin, ama xaggiinna ha noqoto, ama xagga dad kale, in kastoo
aan culaab idinku noqon kari lahayn, annagoo ah rasuulladii Masiixa. 7 Laakiin
dhexdiinna waxaannu idiinku roonayn sida mid carruurteeda nuujisa ay iyaga u
dhaqaalayso. 8 Sidaas daraaddeed, annagoo aad idiin jecel, ayaannu ku faraxnay
inaannu wax idin siinno, mana aha injiilka Ilaah oo keliya, laakiinse xataa naftayada,
maxaa yeelay, waxaad noo noqoteen kuwo aan jecel nahay. 9 Waayo, waad xusuusan
tihiin, walaalayaalow, sidaannu dhib iyo daal ugu shaqaynay habeen iyo maalinba, in-
aannan midkiinna culaysin, oo waxaannu idinku wacdinnay injiilka Ilaah. 10 Idinkuna
markhaati baad ka tihiin, Ilaahna wuu ka yahay, sidaannu daahir iyo xaq iyo ceebla'aan

kula macaamiloonnay kuwiinna rumaysan. 11 Sidaad og tihiin waxaannu midkiin
kastaba kula macaamiloonnay sida aabbe carruurtiisa ula macaamiloodo, annagoo
idin waaninayna oo idin dhiirigelinayna oo idiin markhaati furayna, 12 inaad u soco-
taan si istaahisha Ilaaha idiinku yeedhay boqortooyadiisa iyo ammaantiisa.

Silec

13 Oo sababtaas daraaddeed ayaannu joogsila'aan Ilaah ugu mahadnaqnaa in, markii
aad naga hesheen ereygii Ilaah oo aad naga maqasheen, aydnaan u aqbalin sidii dad
hadalkiis laakiin siduu run u yahay ereygii Ilaah oo haddana idinka dhex shaqeeya
kuwiinna rumaysan. 14 Waayo, walaalayaalow, waxaad noqoteen kuwo ku dayday
dadka kiniisadaha Ilaah oo Yahuudiya jooga, kuwaas oo ah kuwa Ciise Masiix, maxaa
yeelay, idinkuna waxaad dadkiinna ka hesheen dhibtaas oo kale, siday iyaguba uga
heleen Yuhuudda, 15 oo ah kuwii dilay Rabbi Ciise iyo nebiyadiiba, oo annagana
dibadda noo eryay, oo aan Ilaah ka farxin, dadka oo dhanna ka geesta ah. 16 Oo
waxay noo diidaan inaannu dadka aan Yuhuudda ahayn la hadalno inay badbaadaan.
Sidaasay mar walba dembiyadooda u dhammaystiraan, laakiin ugu dambaysta cad-
hada waa ku dul degtay.

Bawlos Wuxuu Doonayay Inuu Mar Kale Kiniisadda Soo Booqdo

17 Laakiin, walaalayaalow, annagoo wakhti yar lanaga kiin qaaday, xagga isla-
joogidda ee ayan ahayn xagga qalbiga, aad iyo aad baannu ugu dadaalnay inaannu
wejigiinna aragno, annagoo xiiso weyn u qabna; 18 waayo, waannu jeclaan lahayn
inaannu idiin nimaadno, anigoo Bawlos ah mar iyo lababa waan jeclaa, laakiinse
Shayddaan baa naga hor joogsaday. 19 Maxaa yeelay, waa ayo rajadayada iyo farxad-
dayada iyo taajka faanidda oo ahaan doona Rabbigeenna Ciise Masiix hortiisa goortuu
yimaado? Sow idinka ma aha? 20 Waa idinka faankayaga iyo farxaddayaduba.

3

Wixii Timoteyos Loo Soo Diray

1 Sidaas daraaddeed markii aannu is-hayn kari waynay, way nala wanaagsanayd in-
aannu keliyahaantayo Ateenay ku hadhno; 2 oo waxaannu idiin soo dirnay walaalkayo
Timoteyos, oo ah midiidinka Ilaah xagga injiilka Masiixa, inuu idin xoogeeyo oo idin
dhiirrigeliyo xagga rumaysadkiinna, 3 inaan dhibaatooyinkani ninna dhaqdhaqaajin,
waayo, idinka qudhiinnuba waad ogsoon tihiin in tan lanoo doortay. 4 Waayo,
markii aannu idinla joognay, horaannu idiinku sii sheegnay inaannu dhibtoonayno;
waana sida ay noqotay, idinkuna waad og tihiin. 5 Sababtaas daraaddeed markii aan
is-hayn kari waayay, waxaan idiinku soo cid diray inaan rumaysadkiinna ogaado,
waaba intaasoo kii wax jirrabi jiray idin jirrabay oo hawshayadii wax aan waxtar
lahayn noqotaye. 6 Laakiinse haatan markii Timoteyos nooga kiin yimid, wuxuu
noo keenay warka wanaagsan oo ku saabsan rumaysadkiinna iyo jacaylkiinna, iyo
inaad kol kasta si wanaagsan noo xusuusataan idinkoo xiiso u qaba inaad na aragtaan
sida aannu annaguba xiiso ugu qabno inaannu idin aragno; 7 sababtaas daraaddeed,
walaalayaalow, dhibkayagii iyo qaxarkayagii oo dhan waxaannu kaga qalbi qabownay
xaggiinna, rumaysadkiinna aawadiis; 8 maxaa yeelay, haatan annagu waa nool nahay
haddaad xagga Rabbiga ku xoogaysataan. 9 Waayo, mahad intee le'eg baannu Ilaah
ugu naqi karnaa idinka aawadiin iyo farxaddii oo dhan oo aannu ku faraxnay Ilaa-
hayaga hortiisa idinka aawadiin? 10 Habeen iyo maalinba aad iyo aad baannu Ilaah
u baryaynaa inaannu wejigiinna aragno oo aannu dhammaystirno waxa ka dhiman
rumaysadkiinna.
11 Haddaba Ilaaha ah Aabbeheenna iyo Rabbigeenna Ciise qudhiisu jidkayaga xag-
giinna ha ku soo toosiyeen. 12 Rabbigu ha idiin kordhiyo oo ha idiin badiyo jacaylka

midkiinba midka kale u qabo iyo dadka kale oo dhanba, sida aan annaguba idiin
jecel nahay, 13 inuu xoogeeyo qalbiyadiinna iyagoo aan ceeb lahayn oo quduusnimo
ku jira Ilaaheenna oo ah Aabbeheenna hortiisa, goortii Rabbigeenna Ciise la yimaado
quduusiintiisa oo dhan.

4

Waano

1 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaannu idinku baryaynaa oo idinku waaninay-
naa Rabbi Ciise, sidaad nooga hesheen sidii waajibka idinku ahayd inaad u socotaan
oo Ilaah uga farxisaan, in sidaad ku socotaan, aad si ka badan u socotaan. 2 Waayo,
amarradii aan Rabbi Ciise idinku siinnay waad og tihiin. 3 Maxaa yeelay, doonista
Ilaah waxaa weeyaan inaad quduus ahaataan oo aad sino ka fogaataan, 4 in midkiin
kastaaba garto siduu weelkiisa ugu hayn lahaa quduusnaan iyo maamuus, 5 mana aha
inuu hammadda damaca xaaraanta ah ku socdo sida dadka aan Ilaah aqoonin; 6 inaan
ninna xadgudbin oo walaalkiis xaalkan ku xumayn, maxaa yeelay, Rabbigu waa mid
ka aarguda waxyaalahan oo dhan sidaannu mar hore idiinku dignay oo idiinku sii
sheegnay. 7 Waayo, Ilaah wasakhnimo inooguma yeedhin, laakiinse wuxuu inoogu
yeedhay quduusnaan. 8 Sidaas daraaddeed kii diidaa, dad ma diido, wuxuuse diidaa
Ilaaha idin siiya Ruuxiisa Quduuska ah.
9 Laakiinse xagga jacaylka walaalaha loo qabo uma aad baahnidin in wax laydiin
soo qoro, maxaa yeelay, idinka qudhiinnaba Ilaah baa idin baray in midkiinba midka
kale jeclaado. 10 Waayo, sidaasaad jeceshihiin kulli walaalaha jooga Makedoniya oo
dhan. Laakiin waxaannu idinku waaninaynaa, walaalayaalow, inaad intaas aad uga sii
badisaan, 11 oo aad u dadaashaan inaad nabdoonaataan, oo aad dantiinna ku joogtaan
oo aad gacmihiinna ku shaqaysaan, sidaannu idinkugu amarnay; 12 inaad sida idiin eg
ugu socotaan xagga kuwa dibadda jooga, oo aydnaan waxba u baahnaan.

Imaatinka Rabbiga

13 Laakiin walaalayaalow, dooni mayno inaad jaahil ka ahaataan waxa ku saabsan
kuwii dhintay ee waxaannu doonaynaa inaydnaan calool xumaan sida kuwa kale oo
aan rajo lahayn. 14 Waayo, haddaynu rumaysan nahay in Ciise dhintay oo haddana soo
sara kacay, de sidaas oo kalaa kuwii Ciise rumaysnaa oo dhintay Ilaah la keeni doonaa
isaga. 15 Waayo, tan waxaannu idiinku leennahay ereyga Rabbiga in kuweenna nool oo
hadha ilaa imaatinka Rabbiga, sinaba ugama hor mari doonno kuwii dhintay. 16 Maxaa
yeelay, Rabbiga qudhiisu samaduu kala soo degi doonaa qaylo iyo codka malaa'igta
sare iyo buunka Ilaah, kolkaasay kuwii Masiixa rumaysnaa oo dhintay horta soo kici
doonaan, 17 dabadeedna kuweenna nool oo hadha ayaa iyaga kor loola qaadi doonaa
daruuraha dhexdooda inaynu Rabbiga hawada kula kulanno, oo sidaasaynu Rabbiga
weligeen ula joogi doonnaa. 18 Sidaas daraaddeed hadalladan midkiinba midka kale
ha ugu qalbi qabowjiyo.

5

1 Walaalayaalow, uma baahnidin in laydiin soo qoro wax ku saabsan wakhtiyada iyo
xilliyada. 2 Waayo, idinka qudhiinnuba qummaati baad u garanaysaan inay maalinta
Rabbigu u imanayso sida tuug habeen u yimaado. 3 Markay leeyihiin, Waa nabad iyo
salaamad, kolkaasaa filashola'aan halaaggu u qaban doonaa sida fooshu naag uur leh
u qabato; iyaguna sinaba ugama baxsan doonaan. 4 Laakiinse idinku, walaalayaalow,
gudcur kuma jirtaan in maalintaasu sida tuug idiin qabato. 5 Waayo, kulligiin waxaad
tihiin carruurta nuurka iyo carruurta maalinnimada, innagu ma nihin kuwa habeen-
nimada iyo gudcurka; 6 sidaas daraaddeed yeynan seexan sida kuwa kale yeelaan,

laakiinse aan soo jeedno oo aan feeyignaanno. 7 Waayo, kuwa seexdaa habeenkay
seexdaan, kuwa sakhraamaana habeenkay sakhraamaan. 8 Laakiin innagoo kuwa
maalinta ah aan feeyignaanno, oo gashanno hubka laabta oo rumaysadka iyo jacaylka
ah iyo koofiyadda rajada badbaadada ah. 9 Waayo, Ilaah inooma uu dooran cadhada,
laakiinse wuxuu inoo doortay inaynu ku badbaadno Rabbigeenna Ciise Masiix, 10 kan
inoo dhintay, inaynu la wada noolaanno isaga, haddaynu nool nahay iyo haddaynu
dhimannoba. 11 Sidaas daraaddeed midkiinba midka kale ha dhiirrigeliyo oo ha dhiso
sidaad yeelaysaan oo kale.

Waanada Iyo Dhammaadka

12 Laakiinse waxaannu idinka baryaynaa, walaalayaalow, inaad maamuustaan
kuwa idinku dhex hawshooda, oo xagga Rabbiga idinkaga sarreeya oo idinla taliya;
13 oo aad iyaga aad iyo aad jacayl ugu derejaysaan shuqulkooda aawadiis. Nabad
ku wada jooga. 14 Oo waannu idin waaninaynaa, walaalayaalow, Kuwa si aan ha-
gaagsanayn u socda la taliya, oo kuwa qalbi jabay dhiirigeliya, oo kuwa itaalka yar
garab siiya, oo dadka oo dhanna u dulqaata. 15 Iska jira inaan midkiinna midka kale
shar shar uga celin; laakiinse kol kasta wax wanaagsan ha ugu dadaalo, oo dadka oo
dhanna ha ugu dadaalo. 16 Had iyo goorba farxa. 17 Joogsila'aanna tukada. 18 Wax
walbana mahad ka naqa, waayo, taasu waxay idiin tahay doonista Ilaah xagga Ciise
Masiix. 19 Ruuxa ha deminina. 20 Wax sii sheegiddana ha quudhsanina. 21 Wax walba
tijaabiya, waxa fiicanna xajiya. 22 Wax kasta oo shar u egna ka fogaada.
23 Ilaaha nabadda qudhiisu quduus ha idinka wada dhigo, oo ruuxiinna iyo naftiinna
iyo jidhkiinna dhammaan ha la wada ilaaliyo, iyagoo ceeb la' markii Rabbigeenna Ciise
Masiix yimaado. 24 Kan idiin yeedhaa waa aamin, wuuna samayn doonaa.
25 Walaalayaalow, noo soo duceeya.
26 Walaalaha oo dhanna dhunkasho quduus ah ku salaama. 27 Rabbigaan idinku
dhaarinayaaye, Warqaddan ha loo akhriyo walaalaha oo dhan.
28 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII TESALONIIKA

Salaan

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos waxaannu warqaddan u qoraynaa
dadka Tesaloniika kiniisaddooda oo ku jirta Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Xukunka Dhici Doona Markii Ciise Masiix Yimaado

3 Waxaa nagu waajib ah, walaalayaalow, inaannu mar walba aawadiin Ilaah ugu
mahadnaqno, sida noo eg, maxaa yeelay, rumaysadkiinnu aad buu u kordhayaa,
jacaylka aad kulligiin isu qabtaanna waa badnaanayaa. 4 Sidaas daraaddeed wax-
aannu idinku faannaa kiniisadaha Ilaah dhexdooda, waana dulqaadashadiinna iyo
rumaysadkiinna aad ku dhex leedihiin silecyada iyo dhibaatooyinka aad u adkaysataan
oo dhan. 5 Taasu waxay muujisaa xukunka xaqa ah ee Ilaah, in laydinku tiriyo kuwo
istaahila boqortooyada Ilaah, tan aad daraaddeed u xanuunsataan. 6 Waayo, xagga
Ilaah waa xaq inuu dhib ugu abaalgudo kuwa idin dhiba, 7 iyo inuu kuwiinna la
dhibay nala kiin nasiyo markii Rabbi Ciise samada ka muuqdo, isagoo wata malaa'igaha
xooggiisa 8 oo dab ololaya ku jira, oo ka aargudanaya kuwa aan Ilaah aqoon iyo kuwa
aan addeecin injiilka Rabbigeenna Ciise Masiix. 9 Waxaa lagu ciqaabi doonaa halaag
weligiis ah, oo waxaa laga gooyn doonaa Rabbiga hortiisa iyo ammaanta xooggiisa,
10 markuu yimaado maalintaas in isaga lagu ammaano quduusiintiisa oo lagula yaabo
kuwii rumaystay oo dhan, maxaa yeelay, markhaatifurkayagii aan idiin sheegnay
waa la rumaystay. 11 Sababtaas daraaddeed mar walba waannu idiin ducaynaa in
Ilaaheen idinka dhigo kuwa istaahila yeedhistiisa oo uu xoog ku dhammeeyo doonis
kasta oo wanaag ah iyo shuqulka rumaysadka, 12 in magaca Rabbi Ciise dhexdiinna
lagu ammaano, idinkana in laydinku dhex ammaano isaga, sida nimcada Ilaaheenna
iyo Rabbi Ciise Masiix ay tahay.

2

Ninka Dembiga Oo Ilaah Isku Sheegi Doono

1 Xagga Rabbi Ciise Masiix imaatinkiisa iyo ururkeenna aynu la kulmi doonno isaga,
waxaannu idinka baryaynaa, walaalayaalow, 2 inaan caqligiinnu dhaqso u qasmin ama
aydnaan ku argaggixin ruux, ama hadal, ama warqad sida mid annagu aannu soo
dirnay, sidii iyadoo maalintii Rabbigu hadda joogto. 3 Sinaba yaan laydiin khiyaanayn,
waayo, maalintaasu ma iman doonto ilamaa horta Ilaah laga fallaagoobo, oo la muujiyo
ninka dembiga oo ah wiilka halaagga, 4 kan ka geesta ah oo iska sarraysiiya wax
alla waxa Ilaah la yidhaahdo oo dhan iyo waxa la caabudo oo dhan, oo sidaasuu u
dhex fadhiistaa macbudka Ilaah isagoo qudhiisu Ilaah iska dhigaya. 5 Miyeydnaan
xusuusnayn inaan waxyaalahan idiin sheegay markii aan weli idinla joogay? 6 Haatan
waad garanaysaan waxa joojinaya in isaga wakhtigiisa la muujiyo. 7 Waayo, qarsoodiga
dembigu haatan waa shaqaynayaa, laakiin kan haddeer joojinayaa wuxuu joojinayaa
ilaa jidka laga qaado isaga. 8 Markaas waxaa la muujin doonaa sharcilaawaha,
kan Rabbi Ciise ku halligi doono neefta afkiisa, oo imaatinka muuqashadiisa uu ku
baabbi'in doono. 9 Kaas imaatinkiisu waa sida shuqul Shayddaan oo leh xoog iyo
calaamooyin iyo cajaa'ibyo been ah oo dhan, 10 iyo khiyaanada xaqdarrada oo dhan.

Waxaana leh kuwa lumaya, maxaa yeelay, waxay diideen inay runta jeclaadaan oo ay
sidaas u badbaadaan. 11 Oo sababtaas daraaddeed ayaa Ilaah ugu soo diraa wax qalad
kaga dhex shaqeeya si ay been u rumaystaan, 12 in kuwa aan runta rumaysan, laakiinse
xaqdarrada ku farxay, kulligood la wada xukumo.

Waxaa Laydiin Doortay Badbaado

13 Laakiin waxaa nagu waajib ah inaannu mar walba aawadiin Ilaah ugu mahad-
naqno, walaalayaasha Rabbigu jecel yahayow, waayo, waxaa Ilaah bilowgii idiin door-
tay badbaado ka timaada Ruuxa quduus idinka dhigaya, iyo rumaysadka runta, 14 tan
uu idiinku yeedhay injiilkayaga inaad heshaan ammaanta Rabbigeenna Ciise Masiix.
15 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, xoogaysta, oo cilmigii laydin baray xajista, ha
noqoto wixii hadal laydinku baray ama wixii warqaddayada laydinku baraye.
16 Rabbigeenna Ciise Masiix qudhiisa iyo Ilaaha Aabbeheen ah, kan ina jeclaa-
day oo nimcadiisa inagu siiyey dhiirranaanta weligeed ah iyo rajada wanaagsan,
17 qalbiyadiinna ha dhiirrigeliyo oo ha ku xoogeeyo shuqul iyo hadal walba oo
wanaagsan.

3

Noo Soo Duceeya

1 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay, Noo soo duceeya in
ereyga Rabbigu dhaqso u faafo oo loo ammaano sida dhexdiinna loogu ammaano, 2 oo
lanaga badbaadiyo dadka qalloocan oo sharka ah, waayo, rumaysad lama wada laha.
3 Laakiinse Rabbigu waa aamin; wuuna idin xoogayn doonaa, sharkana wuu idinka
ilaalin doonaa. 4 Xaggiinnana Rabbiga waannu aaminsan nahay inaad samaysaan oo
aad samayn doontaan wixii aannu idinku amarno. 5 Rabbigu qalbiyadiinna ha ku
toosiyo jacaylka Ilaah iyo dulqaadashada Masiixa.

Waxaa Waajib Ah In La Shaqaysto

6 Hadda walaalayaalow, waxaannu magaca Rabbigeenna Ciise Masiix idinku am-
raynaa inaad ka fogaataan walaal kasta oo si aan hagaagsanayn u socda oo aan ku
soconayn cilmigii ay naga heleen. 7 Waayo, idinka qudhiinnuba waad garanaysaan
sida idinku waajibka ah inaad nagu dayataan; waayo, si aan hagaagsanayn uma aannu
socon markaannu idin dhex joognay. 8 Ninnana kama aannu cunin kibis aannan
wax ka bixin, laakiin dhib iyo daal ayaannu ku shaqaysannay habeen iyo maalinba
inaannan midkiinna culaysin; 9 mana aha inaannan amar u lahayn, laakiinse waa
inaannu masaal idiin noqonno oo aad nagu dayataan. 10 Waayo, xataa markaannu
idinla joognay, waxaannu idinku amarnay, Mid hadduusan doonayn inuu shaqeeyo
yuusan waxba cunin. 11 Laakiin waxaannu maqalnay inay idin dhex joogaan kuwo
si aan hagaagsanayn u socda oo aan innaba shaqayn, laakiin axwaalka dadka kale
faraggeliya. 12 Kuwa caynkaas ah waxaannu Rabbi Ciise Masiix ku amraynaa oo ku
waaninaynaa inay xasilloonaan ku shaqaystaan oo kibistooda cunaan. 13 Idinkuse,
walaalayaalow, wanaagfallidda ha ka qalbi jabina. 14 Haddii nin addeeci waayo
waxaannu warqaddan ku qornay, ninkaas iska jira oo ha raacina si uu isugu yaxyaxo.
15 Weliba sida cadow ha ula macaamiloonina, laakiin sida walaalkiin u waaniya.

Duco

16 Haddaba Rabbiga nabadda qudhiisu mar walba si kasta nabad ha idiin siiyo.
Rabbigu kulligiin ha idinla jiro.
17 Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan gacantayda ku qorayaa; waana u calaamo
warqad kasta oo tayda ah. Sidaasaan u qoraa. 18 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix
ha idinla jirto kulligiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY TIMOTEYOS

Salaan, Iyo Ka-digidda Cilmiga Beenta Ah

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah amarka Ilaaha Badbaadiyeheenna
ah iyo Ciise Masiix oo rajadeenna ah, 2 waxaan warqaddan u qorayaa Timoteyos oo
xagga iimaanka ku ah wiilkayga runta ah. Nimco iyo naxariis iyo nabadu ha kaaga
yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix.
3 Sidaan kugu waaniyey markaan Makedoniya tegayay ayaan haatanna kugu waan-
inayaa inaad Efesos sii joogtid oo aad kuwo ku amartid inayan cilmi kale dadka barin,
4 ama ayan dhegaysanin sheekooyin iyo abtirsiinyada aan dhammaadka lahayn oo
keena su'aalo intay hor marin lahaayeen talada Ilaah oo rumaysadka ku jirta. 5 Laakiin
amarka dhammaadkiisu waa jacayl ka soo baxa qalbi daahir ah iyo niyo wanaagsan iyo
rumaysad aan labaweji lahayn. 6 Waxyaalahan qaar baa seegay, oo waxay ku leexdeen
hadal aan micne lahayn, 7 oo waxay doonayaan inay noqdaan macallimiinta sharciga
in kastoo ayan garanayn waxay yidhaahdaan ama waxay ku xaqiiqeeyaan. 8 Waxaynu
og nahay in sharcigu wanaagsan yahay haddii loo isticmaalo si sharciga ku qumman.
9 Sidaynu u og nahay, sharciga looma samayn nin xaq ah, laakiin waxaa loo sameeyey
sharcilaawayaasha, iyo caasiyiinta, iyo cibaadalaawayaasha, iyo dembilayaasha, iyo
kuwa aan quduuska ahayn, iyo kuwa nijaasta ah, iyo kuwa aabbahood dila, iyo kuwa
hooyadood dila, iyo gacankudhiiglayaasha, 10 iyo kuwa sinaysta, iyo khaniisiinta, iyo
kuwa dadka xada, iyo beenlowyada, iyo kuwa beenta ku dhaarta, iyo hadday jiraan wax
kaleeto oo ka gees ah cilmiga runta ah, 11 oo ah sida injiilka ammaanta Ilaaha barakada
leh oo laygu ammaaneeyey.

Bawlos Baa Ilaah Naxariistiisa U Mahadnaqay

12 Waxaan ku mahadnaqayaa kan xoogga i siiyey oo ah Rabbigeenna Ciise Masiix,
waayo, wuxuu igu tiriyey mid aamin ah intuu hawshiisa ii doortay, 13 in kastoo aan
hore u ahaan jiray mid dadka caaya oo silciya, oo dhiba, laakiin waa la ii naxariis-
tay, waayo, aqoonla'aan baan ku sameeyey, anigoo aan rumaysanayn. 14 Nimcada
Rabbigeenna waxay aad iyo aad ula badatay rumaysadka iyo jacaylka ku jira Ciise
Masiix. 15 Hadalkanu waa run, waana mid istaahila in la wada aqbalo, in Ciise Masiix
dunida u yimid inuu badbaadiyo dembilayaasha anoo ah kan ugu daran. 16 Laakiin
sababtaas daraaddeed waa la ii naxariistay in, anigoo ah kan ugu daran, Ciise Masiix
iga muujiyo dulqaadashadiisa oo dhan, inaan masaal u noqdo kuwa hadda dabadeed
isaga rumaysan doona inay nolol weligeed ah helaan. 17 Boqorka daa'imiska ah, oo aan
dhiman karin, oo aan la arki karin, oo ah Ilaaha keligiis ah, maamuus iyo ammaanu ha
u ahaadeen weligiis iyo weligiis. Aamiin.
18 Wiilkaygii Timoteyosow, waxaan kugu ammaanaynayaa amarkan oo ah sidii
waxyaalihii hore laguugu sheegay, inaad iyaga dagaal wanaagsan ku dagaallantid,
19 adigoo haysta iimaan iyo qalbi wanaagsan. Waxyaalahaas dadka qaarkood way iska
tuureen, oo waxay iimaankooda ka dhigeen sida doonni burburtay. 20 Waxaana ka mid
ah Humenayos iyo Aleksanderos, oo aan Shayddaan u dhiibay si ay u bartaan inayan
wax caayin.

2

Caabudidda

1 Sidaas daraaddeed ugu horraysta waxaan kugu waaninayaa inaad Ilaah u baridid,
oo aad u tukatid, oo aad u ducaysid, oo aad u mahadnaqdid dadka oo dhan, 2 khusuusan
boqorrada iyo kuwa amarka lehba, inaynu nolol xasilloon oo nabdaysan ku noolaanno,
innagoo si walba cibaado iyo maamuus u leh. 3 Taasu way wanaagsan tahay, waana mid
Ilaaha Badbaadiyeheenna ahu aqbali karo. 4 Wuxuu doonayaa in dadka oo dhammu
badbaado oo ay runta gartaan. 5 Waayo, waxaa jira Ilaah keliya iyo dhexdhexaadiye
keliya oo u dhexeeya Ilaah iyo dadka, waana ninka Ciise Masiix ah, 6 oo naftiisii dadka
oo dhan furashadooda u bixiyey, oo wakhtigiisii qummanaa loo markhaati furay. 7 Taas
daraaddeed baa layga dhigay inaan noqdo mid wax wacdiya oo rasuul ah oo macallin
dadka aan Yuhuudda ahayn ugu ah iimaan iyo run. Taasu waa runtay, oo been sheegi
maayo.

8 Taas daraaddeed waxaan doonayaa in raggu meel walba ku tukado iyagoo gacmo
quduus ah kor u qaadaya oo aan cadho iyo muran lahayn. 9 Sidaas oo kalena naaguhu
waa inay, iyagoo xishoonaya oo digtoon, isku sharraxaan dhar qof xishood leh ku
habboon, oo ayan isku sharraxin timo tidcan, iyo dahab ama luul ama dhar qaali
ah. 10 Laakiinse ha isku sharraxeen shuqullo wanaagsan oo u eg dumarka cibaadada
qira. 11 Naagtu aamusnaan wax ha ku barato iyadoo isdambaysiinaysa. 12 Laakiin
naagna u fasixi maayo inay nin wax barto ama ay ka xukun sarrayso, inay aamusnaato
mooyaane. 13 Waayo, markii hore Aadan baa la sameeyey, dabadeedna Xaawa.
14 Aadanna lama khiyaanayn, laakiin naagtii baa inta la khiyaaneeyey waxay noqotay
mid xadgudubtay. 15 Laakiinse waxay ku badbaadi doontaa carruurdhalidda, hadday
ku sii socdaan rumaysad iyo jacayl iyo quduusnaan iyagoo digtoon.

3

Hoggaamiyayaasha Kiniisadda

1 Hadalku waa run, Haddii nin doonayo shuqulka hoggaamiyaha kiniisadda, shuqul
wanaagsan buu doonayaa. 2 Sidaas daraaddeed hoggaamiyaha kiniisaddu waa inuu
ahaado mid aan ceeb lahayn, oo naag keliya qaba, oo feeyigan, oo digtoon, oo sharaf
leh, oo martida soo dhoweeya, oo ku wanaagsan waxbaridda; 3 oo uusan sakhraan
noqon, oo uusan gacan fududaan, laakiin waa inuu noqdo mid tudhid badan, oo uusan
ilaaq lahayn, oo uusan lacag jeclayn. 4 Waa inuu ahaado mid gurgiisa si wanaagsan
ugu taliya, oo carruurtiisu ka dambeeyaan oo maamuusaan. 5 Laakiin nin hadduusan
garanayn si uu gurigiisa ugu taliyo, sidee buu kiniisadda Ilaah u xanaanayn doonaa?
6 Waa inuusan ahaan mid dhowaan rumaystay, waaba intaasoo intuu kibro uu Ibliiska
xukunkiisa ku dhacaaye. 7 Weliba waa inuu markhaati wanaagsan ka helo kuwa
dibadda ah, waaba intaasoo uu ku dhacaa cay iyo dabinka Ibliiska. 8 Sidaas oo kalena
caawiyayaasha kiniisaddu waa inay ahaadaan dad la maamuuso oo ayan noqon laba-
hadallayaal, oo ayan khamri badan cabbin, oo ayan faa'iidada ceebta ah jeclaan. 9 Waa
inay qarsoodiga iimaanka qalbi daahir ah ku haystaan. 10 Kuwaas marka hore ha la
tijaabiyo, dabadeedna sida iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda ha u adeegeen hadday
eed la' yihiin. 11 Sidaas oo kale dumarkuna waa inay digtoonaadaan oo ayan ahaan
kuwa wax xanta. Waa inay feeyignaadaan, oo ay wax walba aamin ku ahaadaan.
12 Caawiyayaasha kiniisaddu mid kastaaba naag keliya ha guursado, hana noqdeen
kuwo si wanaagsan ugu talinaya carruurtooda iyo guryahooda. 13 Waayo, kuwa sida
iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda si wanaagsan ugu adeega, waxay nafsaddooda
u helaan derejo wanaagsan iyo dhiirranaan badan oo ay iimaanka Ciise Masiix ku
dhiirran yihiin.

Cibaadada Weynaanteeda

[14] Waxaan rajaynayaa inaan dhowaan kuu imaado, laakiin waxaan waxyaalahan
kuugu soo qorayaa, [15] in, haddii aan wax badan raago, aad ogaato sida waajibka ah oo
loogu camal fali lahaa guriga Ilaah dhexdiisa, oo ah kiniisadda Ilaaha nool iyo tiirka
iyo aasaaska runtaa. [16] Oo muranla'aan qarsoodiga cibaadadu waa weyn yahay. Isaga
jidh baa lagu muujiyey, oo ruux baa xaq laga caddeeyey, malaa'iguhuna way arkeen,
quruumahana waa laga dhex wacdiyey, dunidana waa laga rumaystay, ammaanna kor
baa loogu qaaday.

4

Macallimiin Been Ah

[1] Laakiin Ruuxu bayaan buu u sheegayaa in wakhtiga ugu dambaysta qaar ka
fogaan doono iimaanka, iyagoo dhegaysanaya ruuxaxa khiyaaneeya iyo cilmiyada
jinniyada, [2] oo waxay kaga fogaan doonaan labawejiilenimada dadka beenta ku hadla
oo qalbigooda la gubay sida isagoo bir kulul lagu dhejiyey. [3] Waxay diidaan in la
guursado, oo amraan in laga fogaado cuntooyinka Ilaah u abuuray in kuwa rumaysta
oo runta yaqaanu mahadnaqid ku aqbalaan. [4] Waayo, wax kasta oo Ilaah abuuray
wuu wanaagsan yahay, waana inaan waxba la diidin haddii mahadnaqid lagu aqbalo,
[5] waayo, waxaa quduus lagaga dhigaa ereyga Ilaah iyo ducada.

Ciise Masiix Midiidinkiisa Wanaagsan

[6] Haddaad walaalaha waxyaalahan xusuusisid waxaad ahaan doontaa Ciise Masiix
midiidinkiisa wanaagsan, adigoo hadallada iimaanka iyo cilmiga wanaagsan oo aad
raacday ku xoogaysanaya. [7] Laakiin ka fogow sheekooyinka habraha oo nijaasta ah,
oo nafsaddaada bar cibaadaysiga, [8] waayo, jidhka waxbariddiisu wax yar bay tartaa,
laakiinse cibaadaysigu si walba waxtar buu u leeyahay isagoo ballan u leh nolosha
haatan joogta iyo tan imanaysaba. [9] Hadalku waa run, waana mid istaahila in la
wada aqbalo. [10] Sababtan daraaddeed waannu u hawshoonnaa oo u dadaalnaa, maxaa
yeelay, waxaannu rajo ku leennahay Ilaaha nool oo Badbaadiyaha u ah dadka oo
dhan, khusuusan kuwa rumaysan. [11] Waxyaalahan dadka ku amar oo bar. [12] Ninna
yuusan quudhsan dhallinyaronimadaada, laakiinse kuwa rumaystay masaal ugu noqo
xagga hadalka, iyo xagga dabiicadda, iyo xagga jacaylka, iyo xagga rumaysadka, iyo
xagga daahirsanaantaba. [13] Ilaa aan imaado, akhriska iyo waaninta iyo waxbaridda
u digtoonow. [14] Ha dayicin hibada aad haysatid oo lagugu siiyey waxyaalihii laguu sii
sheegay markii waayeelladu gacmahooda ku saareen. [15] Waxyaalahan ku dadaal, oo
nafsaddaada oo dhan u go' in horumarkaagu dadka oo dhan u muuqdo. [16] Nafsaddaada
iyo cilmigaagaba u digtoonow. Oo waxyaalahan ku sii soco, waayo, haddaad yeeshid,
nafsaddaada iyo kuwa ku dhegaystaba waad badbaadin doontaa.

5

[1] Nin waayeel ah ha canaanan, laakiin u waani sida aabbe oo kale; dhallinyaradana
u waani sida walaalo oo kale; [2] habrahana sida hooyooyin oo kale u waani, naagaha
dhallintayarna sida walaalo oo kale, adigoo daahir ah.

Carmallada Kiniisadda

[3] Maamuus carmallada runta ah oo nimankoodii ka dhinteen, [4] laakiin haddii naag
carmal ahu carruur leedahay ama carruurteedu ay carruur leedahay, iyagu marka
hore ha barteen inay dadkooda si cibaado leh kula macaamiloodaan, waalidkoodna
u cawilceliyaan, waayo taasu way wanaagsan tahay, waana mid Ilaah aqbali karo.
[5] Waayo, tii carmal run ah oo cidlootay, waxay rajo ku leedahay Ilaah, habeen iyo
maalinna baryada iyo tukashada way sii waddaa. [6] Laakiin tii raaxaysi u noolaataa
waa meyd intay nooshahay. [7] Waxyaalahan ku amar inay ceeb la'aadaan. [8] Laakiin qof

hadduusan dadkiisa dhaqaalayn, khusuusan kuwa gurigiisa jooga, kaasu iimaankuu
ka hor yimid, wuuna ka sii liitaa mid aan rumaysanayn. 9 Ha la qoro carmal aan lixdan
sannadood ka yarayn oo nin keliya naag u ahaan jirtay, 10 oo loogu marag furay inay
shuqullo wanaagsan samaysay, hadday carruur korisay, hadday shisheeyaha marti
soori jirtay, hadday quduusiinta cagaha u maydhay, hadday kuwii dhibaataysnaa u
gargaartay, hadday shuqul kasta oo wanaagsan aad ugu dadaashay. 11 Laakiinse car-
mallada dhallintayar diid, waayo, markay qooqaan ayay ka jeestaan Masiixa, oo waxay
doonayaan inay guursadaan. 12 Iimaankoodii hore way naceen, oo sidaas daraaddeed
waa la xukumay. 13 Waxay kaloo weliba bartaan inay caajisiin noqdaan, iyagoo iska
wareegaya oo guriba guri uga baxaya; caajisiin oo keliyana ma ahaye, weliba way
warsheeko badan yihiin, oo axwaalka dadka kalena way faraggeliyaan, iyagoo ku
hadlaya waxyaalo aan waajib ku ahayn. 14 Haddaba waxaan doonayaa inay carmallada
dhallintayaru guursadaan, oo carruur dhalaan, oo gurigooda u taliyaan, oo ayan
cadowga isu jebin inuu caayo. 15 Waayo, hadda ka hor qaar baa xagga Shayddaanka
u leexday. 16 Haddii naag rumaysanu ay leedahay carmallo ha u gargaarto iyaga, oo
kiniisadda yaan la culaysin, si ay u gargaarto kuwa carmallada runta ah.

Waayeellada

17 Waayeellada si wanaagsan wax ugu taliya ha lagu tiriyo kuwo istaahila in laban-
laab loo maamuuso, khusuusan kuwa ku hawshooda waxwacdinta iyo waxbaridda.
18 Waayo, Qorniinku wuxuu leeyahay, Waa inaadan dibiga af xidhin markuu sarreenka
burburinayo. Wuxuu kaloo leeyahay, Shaqaalahu waa istaahilaa abaalgudkiisa.
19 Nin waayeel ah ashtako ha ku qaadin, laba ama saddex qof oo ku markhaati fura
mooyaane. 20 Kuwa dembaaba inta kale oo dhan hortooda ku canaano in kuwa
kalena ay cabsadaan. 21 Waxaan Ilaah iyo Ciise Masiix iyo malaa'igaha la doortay
hortooda kugu waaninayaa inaad waxyaalahan ku dhawrtid eexashola'aan, oo aadan
waxba samayn adoo dadka kala jeclaanaya. 22 Ninna gacmaha degdeg ha u saarin,
dad kale dembiyadoodana ha ka qayb gelin. Nafsaddaada daahirsanaan ku dhawr.
23 Laakiinse hadda ka dib biyo oo keliya ha cabbin, illowse waxoogaa yar oo khamri ah
u cab calooshaada iyo cudurradaada mararka badan kugu soo noqnoqda daraaddood.
24 Dadka qarkood dembiyadoodu waa bayaan, oo waxay u hor marayaan xukunka,
dadka qaarkoodna kuwoodu way daba socdaan. 25 Sidaas oo kalena waxaa jira
shuqullo wanaagsan oo bayaan ah, kuwa aan caynkaas ahaynna lama qarin karo.

6

Addoommada

1 In alla intii addoommo ah oo ka hoosaysa *harqoodka addoonnimada,
sayidyadooda ha ku tiriyeen kuwo maamuus oo dhan istaahila, si aan magaca Ilaah iyo
cilmiga loo caayin. 2 Kuwii sayidyo rumaysan lahu yaanay quudhsan, maxaa yeelay,
waa walaalo; laakiin ha u adeegeen intay quudhsan lahaayeen, maxaa yeelay, kuwa
shuqulkooda wanaagsan ka faa'iidaa waa kuwa rumaysan oo la jecel yahay. Dadka
waxyaalahan bar oo ku waani.

Cilmiga Beenta Ah

3 Haddii nin dadka cilmi kale baro oo uusan u oggolaan hadalka runta ah oo
Rabbigeenna Ciise Masiix iyo cilmiga raacsan cibaadada, 4 kaasu waa kibirsan yahay,
oo waxba garan maayo. Wuxuuna u jeellan yahay su'aalo iyo hadal-iskuqabasho,
waxaana ka yimaada hinaaso iyo dirir iyo cay iyo tuhun xun, 5 iyo murannada dadka
maankoodu kharribmay oo runta waayey, iyagoo u malaynaya in cibaadadu tahay wax
faa'iido laga helo.

* **6:1** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

Maalka Runta Ah

6 Laakiin cibaadadu waa faa'iido weyn markii waxa la haysto raalli lagu yahay;
7 waayo, dunida waxba ma aynu keenin, waxbana ka qaadan kari mayno. 8 Laakiinse
haddaynu haysanno dhar iyo dhuuni, way inagu filnaan doonaan. 9 Laakiin kuwa
doonaya inay taajir noqdaan, waxay ku dhacaan duufsasho iyo dabin iyo damacyo
badan oo nacasnimo ah waxyeellona leh, oo dadka ku hafiya baabbi'in iyo halaag.
10 Waayo, jacaylka lacagtu waa xididka xumaatooyinka oo dhan, oo qaar intay
higsanayeen ayay iimaankii ka ambadeen, oo waxaa muday tiiraanyo badan.

Waano

11 Laakiinse adigu, nin yahow Ilaah, waxyaalahan ka carar; oo raac xaqnimada,
iyo cibaadada, iyo iimaanka, iyo jacaylka, iyo dulqaadashada, iyo qabownimada.
12 Dagaalka wanaagsan oo iimaanka dagaallan, oo qabso nolosha weligeed ah, oo
laguugu yeedhay, oo aad qirashada wanaagsan ku hor qiratay markhaatiyaal badan.
13 Ilaah hortiis kan wax kasta nooleeya, iyo Ciise Masiix hortiis, kan Bontiyos Bilaatos
hortiisa qirashada wanaagsan ku qirtay, waxaan kugu amrayaa 14 inaad amarka ku xa-
jisid iinla'aan iyo ceebla'aan ilaa Rabbigeenna Ciise Masiix muuqdo, 15 muuqashadaas
uu wakhtigiisa muujin doono, kan ammaanta leh oo keligiis xoogga leh, oo ah Boqorka
boqorrada iyo Sayidka sayidyada, 16 kan keligiis aan dhimanayn, oo ku dhex jira nuurka
aan loo dhowaan karin, oo aan ninna arkin, lana arki karin; isagu ha lahaado ciso iyo
itaal weligiis. Aamiin.

17 Kuwa dunidatan haatan la joogo hodanka ku ah waani inayan iskibrin oo ayan
maalka aan la hubin isku hallayn, laakiinse ay isku halleeyaan Ilaaha wax kasta
si deeqsinimo ah inoo siiya si aynu ugu raaxaysanno. 18 Oo waani inay wax san
sameeyaan, oo ay shuqullo wanaagsan hodan ku ahaadaan, oo ay deeqsi ahaadaan, oo
ay dadka kale wax siiyaan, 19 iyagoo wakhtiga imanaya u dhiganaya aasaas wanaagsan,
inay nolosha runta ah qabsadaan.

20 Timoteyosow, wixii laguu dhiibay ilaali, oo ka leexo hadalka aan micnaha lahayn
oo nijaasta ah iyo muranka aqoonta beenta ah, 21 oo qaar qirashadeeda aawadeed
iimaanka ku gafeen.

Nimco ha idinla jirto.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY TIMOTEYOS

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista Ilaah, sida uu leeyahay
ballanka nolosha Ciise Masiix ku jirta, 2 waxaan warqaddan u qorayaa Timoteyos oo
ah wiilkayga aan jeclahay. Nimco iyo naxariis iyo nabadu ha kaaga yimaadeen Ilaaha
Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix.
3 Waxaan ku mahadnaqayaa Ilaaha aan qalbi daahir ah ugu adeego siday
awowayaashay ugu adeegi jireen, anigoo habeen iyo maalinba joogsila'aan baryadayda
kugu xusuusanaya. 4 Markaan ilmadaadii xusuusto waxaan aad u doonayaa inaan ku
arko, inaan aad u farxo. 5 Waxaan xusuustay rumaysadka aan labada weji lahayn
oo kugu jira, oo markii horena ku jiri jiray ayeeyadaa Lowis iyo hooyadaa Yunikee,
adigana waan kugu aaminsanahay inuu kugu jiro.

Dhiirrigelinta

6 Taas daraaddeed waxaan ku xusuusinayaa inaad kicisid hadiyadda Ilaah ee kugu
jirta oo kuugu timid gacmosaariddaydii. 7 Waayo, Ilaah inama uu siin ruuxa cabsida,
laakiinse wuxuu ina siiyey ruuxa xoogga iyo jacaylka iyo miyirka. 8 Sidaas daraaddeed
ha ka xishoon u markhaatifuridda Rabbigeenna ama aniga oo isaga maxbuus u ah,
laakiinse dhibaatada injiilka kaga qayb qaado xoogga Ilaah. 9 Ilaah waa kan ina
badbaadiyey oo yeedhid quduus ah inoogu yeedhay, mana aha xagga shuqulladeenna,
laakiinse waa xagga qasdigiisa iyo nimcadiisa, oo uu waayadii hore hortood inagu
siiyey Ciise Masiix, 10 laakiinse haatan lagu muujiyey muuqashada Badbaadiyeheenna
Ciise Masiix, kaas oo dhimashada baabbi'iyey, oo nolosha iyo dhimashola'aanta iftiinka
ugu soo saaray xagga injiilka, 11 kaas oo laygu doortay inaan noqdo mid wax wacdiya
iyo rasuul iyo macallinba. 12 Sababtaas aawadeed ayaan waxyaalahan ugu xanuun-
sanayaa; laakiinse ka xishoon maayo, waayo, waan garanayaa kan aan rumaystay, oo
waxaan aaminsanahay inuu awoodo inuu dhawro wixii aan ku ammaanaystay ilaa
maalintaas. 13 Masaalkii erayada runta ahaa ee aad iga maqasheen ku xaji rumaysadka
iyo jacaylka Ciise Masiix ku jira. 14 Ammaanadii wanaagsanayd ee laguu dhiibay ku
dhawr Ruuxa Quduuska ah oo inagu dhex jira.
15 Waad og tahay in kuwii Aasiya joogay oo dhammu ay iga leexdeen, waxaana
ka mid ah Fugelos iyo Hermogenees. 16 Rabbiga ha u naxariisto reerkii Oneesiforos;
waayo, marar badan ayuu i nasiyey, kamana xishoon silsiladdayda. 17 Laakiinse
markuu Rooma joogay wuxuu ku dadaalay inuu i daydayo, wuuna i helay. 18 Rabbigu
maalintaas ha u naxariisto. Oo adigu aad baad u taqaan intuu waxyaalo ka adeegay
Efesos.

2

1 Haddaba, wiilkaygiiyow, ku xoogayso nimcada Ciise Masiix ku jirta. 2 Oo waxyaali-
hii aad markhaatiyaal badan dhexdood igaga maqashay ku ammaanee niman aamin ah
oo awooda inay kuwa kaleeto baraan. 3 Dhibaato ka qayb qaado sida askari wanaagsan
oo Ciise Masiix. 4 Nin askari ahi, si uu uga farxiyo kii isaga askari ahaanta u qortay,
iskuma murgiyo axwaasha noloshan, 5 weliba haddii nin galo cayaaraha loo loollamo,
taaj looma saaro hadduusan sida qaynuunka ah u loollamin. 6 Ninka beerta leh ee
hawshoodaa waa inuu ahaadaa kan ugu horreeya oo midhaha ka qayb qaata. 7 Waxaan

leeyahay ka fiirso, waayo, Rabbigu wuxuu ku siin doonaa wax walba garashadooda.
8 Bal xusuuso Ciise Masiix, kan kuwii dhintay ka soo sara kacay, oo Daa'uud ka soo
farcamay, sida uu leeyahay injiilka aan idinku wacdiyo, 9 kan aan u dhibtoodo oo aan
u xidhnahay sidii mid wax xun falay; laakiinse erayga Ilaah ma xidhna. 10 Haddaba
wax walba waxaan ugu adkaystaa kuwa la doortay aawadood inay iyana helaan
badbaadada ammaanta weligeeda leh oo ku jirta Ciise Masiix. 11 Hadalkanu waa dhab,
Haddii aynu isaga la dhimannay, dee haddana waynu la noolaan doonnaa, 12 haddii
aynu adkaysanno, dee haddana wax baynu la xukumi doonnaa; haddii aynu isaga
inkirnona, dee isna wuu ina diidi doonaa; 13 haddii aynu nahay aaminlaawayaal, isagu
weli waa aamin; waayo, isagu isma burin karo.

Kadigidda Muranka

14 Waxyaalahan iyaga xusuusi oo Rabbiga hortiisa ku amar inayan hadal ku murmin,
waayo, kaasu faa'iido ma leh, laakiinse kuwa maqla ayuu sii kharribaa. 15 Ku dadaal
inaad nafsaddaada loo bogay Ilaah siisid, adigoo ah shaqeeye aan dadka ka xishoonin,
oo hadalka runta ah si hagaagsan u wada. 16 Laakiinse ka fogow hadalka aan micnaha
lahayn, oo nijaasta ah, waayo, kuwaas waxay hore u sii wadi doonaan cibaadola'aanta,
17 oo hadalkoodu sida waraabowgu u faafo ayuu u sii faafi doonaa; iyaga waxaa ka mid
ah Humenayos iyo Fileetos, 18 oo ah kuwa xagga runta ka gefay iyagoo leh, Sarakicidda
waa horaa la soo dhaafay, oo qaar bay iimaanka ka halleeyaan. 19 Habase yeeshee
aasaaskii adkaa oo Ilaah dhigay wuu taagan yahay, isagoo leh sumaddan, Rabbigu
wuu yaqaan kuwiisa; oo mid kasta oo magaca Rabbiga soo qaada xaqnimola'aanta
ha ka tago. 20 Haddaba kuma jiraan guri weyn weelal dahab iyo lacag keliya ahi,
laakiinse waxaa kaloo yaal kuwo qoryo iyo dhoobo ah; oo qaarkoodna wax sharaf
leh ayay taraan, qaarna wax aan sharaf lahayn. 21 Sidaas daraaddeed haddii nin iska
daahirsho kuwan, kaasu wuxuu ahaan doonaa weel sharaf leh, oo quduus laga dhigay,
oo sayidka wax u tara, oo shuqul kasta oo wanaagsan loo diyaariyey. 22 Haddaba ka
fogow damacyada xunxun ee dhallinyaronimada, laakiinse xaqnimo, iyo rumaysad,
iyo jacayl, iyo nabad la raac kuwa Rabbiga uga yeedha qalbi daahir ah. 23 Iska
diid su'aalaha nacasnimada iyo jaahilnimada ah, adigoo og inay dagaallo dhalaan.
24 Addoonka Rabbigu waa inuusan ilaaqtamin, laakiin waa inuu ahaado mid dadka
u wada roon, oo waxbaridda ku wanaagsan, oo dulqaadasho badan, 25 oo si qabow u
edbiya kuwa isaga diida; mindhaa Ilaah waa siin doonaa toobadkeenid inay runtay
gartaan, 26 oo ay dabinka Ibliiska ka baxsadaan, iyagoo lagu qabtay si ay muraadkiisa
u yeelaan.

3

Maalmaha Ugu Dambeeya

1 Bal tan ogow, maalmaha ugu dambeeya waxaa iman doona wakhtiyo dhib badan.
2 Maxaa yeelay, dadku waxay ahaan doonaan kuwo naftooda jecel, iyo kuwo lacag
jecel, iyo kuwo faan badan, iyo kuwo kibir badan, iyo kuwo caytan badan, iyo kuwo
waalidkood caasi ku ah, iyo kuwo aan mahadnaqin, iyo kuwo aan quduus ahayn, 3 iyo
kuwo aan kalgacayl lahayn, iyo kuwo aan heshiis doonaynin, iyo kuwo wax xanta, iyo
kuwo aan iscelin karin, iyo kuwo ba'an, iyo kuwo aan wanaagga jeclayn, 4 iyo kuwo
gacangeliyayaal ah, iyo kuwo haad ah, iyo kuwo isla weyn, iyo kuwa raaxaysi jecel intii
ay Ilaah jeclaan lahaayeen. 5 Iyagu waxay haystaan u-ekaanta cibaadaysiga, laakiinse
xooggiisay diidaan; kuwaas ka leexo. 6 Waayo, kuwaas waxaa ka mid ah kuwa guryaha
gala, oo ambiya naagaha caqliga la' oo dembiyadu ku raran yihiin, oo damacyada kala
duduwanu ay la tageen, 7 oo weligood wax baranaya, laakiinse aan marnaba awoodin
inay runta gartaan. 8 Siday Yannees iyo Yambarees isu hor taageen Muuse, saas oo kalay

kuwanuna runta isu hor taagaan; waana niman maankoodu kharribmay oo xagga
iimaankana laga nacay. 9 Laakiinse hore uma socon doonaan, waayo, nacasnimadoodu
bayaan bay dadka oo dhan u noqon doontaa sidii ay kuwaas toodiiba u noqotay.

Waxtarka Qorniinka Quduuska Ah

10 Laakiinse adigu waxaad raacday waxbariddayda, iyo socodkayga, iyo qasdigayga,
iyo rumaysadkayga, iyo dulqaadashadayda, iyo jacaylkayga, iyo samirkayga, 11 iyo
silecyadayda, iyo xanuunsigayga. Waxyaalihii xunxumaa ee igu dhacay markaan
Antiyokh iyo Ikoniyon iyo Lustara joogay! Silecyadii badnaa ee aan u adkaystay! Oo
kulligood Rabbigaa iga samatabbixiyey. 12 Runtii, kulli inta doonaysa inay si cibaado
leh Ciise Masiix ugu noolaadaan waa la silcin doonaa. 13 Laakiinse dadka sharka leh
iyo khaa'innadu aad iyo aad bay u sii xumaan doonaan, iyagoo wax khiyaaneeya,
lana khiyaaneeyo. 14 Laakiinse adigu ku sii soco waxyaalihii aad baratay oo aad
hubsatay, adigoo garanaya kuwii aad ka baratay; 15 tan iyo yaraantaadii waxaad
garanaysay qorniinka quduuska ah oo badbaadada kugu garansiin kara rumaysadka
Ciise Masiix lagu rumaysto. 16 Qorniin kastaa wuxuu ku ahaaday Ruuxa Ilaah oo
waxtar buu u leeyahay waxbaridda, iyo canaanashada, iyo hagaajinta, iyo edbinta
xagga xaqnimada; 17 in ninka Ilaah u ahaado mid dhan oo aad loogu diyaariyey shuqul
kasta oo wanaagsan.

4

1 Waxaan kugu amrayaa Ilaah hortiis iyo Ciise Masiix oo xukumi doona kuwa nool
iyo kuwii dhintayba hortiisa, oo waxaan kaloo kugu amrayaa muuqashadiisa iyo
boqortooyadiisa, 2 inaad hadalka dadka ku wacdido. Wakhti wanaagsan iyo wakhti
xunba ku dadaal, oo canaano, oo hagaaji, oo waani, adigoo dulqaadanaya oo wax
baraya. 3 Waayo, waxaa iman doona wakhti aan dadku u adkaysan doonin cilmiga
runta ah, laakiinse iyagoo dheguhu cuncunayaan ayay waxay u urursan doonaan
macallimiin siday damcaan; 4 oo dhegahooday runta ka leexin doonaan, oo waxay
u jeedin doonaan sheekooyin. 5 Laakiinse adigu mar kasta digtoonow, oo dhibta u
adkayso, oo shuqulka wacdiyaha qabo, oo adeegiddaada dhammee. 6 Waayo, haatan
allabari ahaan baa lay bixinayaa, oo wakhtigii aan tegi lahaa waa yimid. 7 Dagaalkii
wanaagsanaa waan dagaallamay, oo tartankii waan dhammeeyey, iimaankiina waan
dhawray. 8 Haddaba waxaa la ii dhigay taajkii xaqnimada oo Rabbiga ah xaakinka xaqa
ahu i siin doono maalintaas; oo keligayna ima siin doono, laakiin kuwa muuqashadiisa
jecel oo dhanna wuu siin doonaa.

Farriinta Iyo Nabadgelyaynta

9 Ku dadaal inaad dhaqso iigu timaadid; 10 waayo, Deemaas intuu dunidan haatan
la joogo jeclaaday ayuu iga tegey, oo wuxuu aaday Tesaloniika; Kereeskeesna wuxuu
aaday Galatiya; Tiitosna wuxuu aaday Dalmatiya. 11 Haatan Luukos oo keliya ayaa ila
jooga. Markos soo kaxee oo ha ku soo raaco; waayo, waxtar buu igu leeyahay xagga
adeegidda. 12 Laakiinse Tukhikos waxaan u diray Efesos. 13 Markaad soo kacdid ii
soo qaad shuluggayga aan kaga tegey Karbos oo Taroo'as jooga, buwaagtiina ii soo
qaad khusuusan idiinta wax lagu qoro. 14 Aleksanderos, kii naxaasta tumi jiray, wax
xun oo badan buu ii yeelay; Rabbigu wuxuu ugu abaalgudi doonaa sidii camalladiisu
ahaayeen. 15 Adiguna iska jir isaga, waayo, aad buu hadalkayaga u hor joogsaday.
16 Isdaafacaaddaydii hore ninna isma kay garab taagin, laakiinse kulli waa layga wada
tegey. Taas yaan dushooda laga dhigin. 17 Laakiinse Rabbiga ayaa iskay garab taagay,
oo xoog i siiyey, inaan farriinta dadka oo dhan wada gaadhsiiyo oo ay dadka aan
Yuhuudda ahayn wada maqlaan; oo waxaa layga samatabbixiyey afkii libaaxa. 18 Oo

Rabbiguna wuu iga samatabbixin doonaa shuqul kasta oo shar ah, oo wuxuu igu nabad gelin doonaa boqortooyadiisa jannada ah. Isaga ammaanu ha u ahaato weligiis iyo weligiis. Aamiin.
19 Igu salaan Bariska iyo Akula iyo reerkii Oneesiforos. 20 Erastos wuxuu ku hadhay
Korintos; laakiinse Torofimos oo buka ayaan Mileetos uga soo kacay. 21 Ku dadaal inaad
wakhtiga qabowga hortiis ii timaadid. Waxaa ku soo salaamaya Yubulos iyo Budees iyo Liinos iyo Kalawdiya iyo walaalaha oo dhan.
22 Rabbigu ruuxaaga ha la jiro. Nimcona ha kula jirto. Aamiin.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY TIITOS

Salaan

1 Anigoo Bawlos ah oo Ilaah addoon u ah, Ciise Masiixna rasuul u ah, siday yihiin
iimaanka kuwa Ilaah doortay iyo aqoonta runta oo ah xagga cibaadada, 2 iyagoo
rajaynaya nolosha weligeed ah oo Ilaaha aan beenta sheeginu u ballanqaaday waayadii
hore hortood, 3 laakiinse wakhtiyadiisii goonida ahaa uu hadalkiisii ku muujiyey
wacdigii laygu ammaaneeyey sida Ilaaha Badbaadiyeheenna ahu u amray, 4 waxaan
warqaddan u qorayaa Tiitos oo ah wiilkayga runta ah xagga iimaanka inaga dhexeeya.
Nimco iyo nabadu ha kaaga yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Badbaadiyeheenna Ciise
Masiix.

Waayeellada La Doorto

5 Sababtaas daraaddeed ayaan Kereetee kaaga dhex tegey inaad hagaajisid
waxyaalaha hadhay iyo inaad waayeello magaalo walba ka dooratid sidaan kuugu
amray, 6 hadduu mid waliba yahay nin aan ceeb lahayn, oo naag keliya qaba, oo
leh carruur rumaysan, oo aan rabshad iyo caasinimo lagu dacwaynin. 7 Waayo,
hoggaamiyaha kiniisaddu waa inuu ceeb la'aado sida wakiilka Ilaah; oo uusan
madax adkaan, oo uusan camal fududaan, oo uusan sakhraan noqon, oo uusan gacan
fududaan, oo uusan faa'iidada ceebta ah jeclaan, 8 laakiinse waa inuu ahaado mid
martida soo dhoweeya, oo wanaag jecel, oo feeyigaan, oo xaq ah, oo quduus ah, oo
iscelin kara; 9 isagoo xajinaya hadalka aaminka ah oo ah sidii loo baray, inuu awoodo
inuu cilmiga runta ah ku waaniyo oo ku canaanto kuwa muranka miidhan ah.

Macallimiin Been Ah

10 Waayo, waxaa jira caasiyiin badan, iyo kuwa hadal xun ku hadla, iyo khaa'inno, oo
khusuusan waa kuwa gudan. 11 Kuwaas afkooda waa in la xidho, maxaa yeelay, waa
kuwa reero dhan gembiya iyagoo faa'iidada ceebta ah aawadeed u baraya waxyaalo
aan waajib ahayn inay baraan. 12 Mid iyaga ka mid ahaa oo nebigoodii ahaa ayaa
wuxuu yidhi, Reer Kereetee weligood waa beenaalayaal, iyo dugaag xun, iyo kuwo cir
weyn oo caajisiin ah. 13 Markhaatigaasu waa run. Sababtaas aawadeed aad u canaano
iyaga inay iimaanka si run ah ugu socdaan 14 iyagoo aan dhegaysanayn sheekooyinka
Yuhuudda iyo amarrada dadka runta ka leexanaya. 15 Kuwa daahirka ah wax waluba
waa u daahir, laakiin kuwa nijaasaysan oo aan rumaysadka lahayn waxba daahir
uma aha, laakiinse kaskooda iyo niyadooduba waa nijaasoobeen. 16 Waxay afka ka
qirtaan inay Ilaah yaqaaniin, laakiin camalladooday isaga kaga hor yimaadaan, iyagoo
karaahiyo iyo caasiyiin ah, oo xagga shuqul wanaagsan oo dhan laga nacay.

2

Dabiicadda Masiixiyiinta

1 Laakiinse adigu ku hadal waxyaalaha ku habboon cilmiga runta ah. 2 Odayaashu
waa inay feejignaadaan oo dhug yeeshaan oo digtoonaadaan oo ay si run ah ugu soc-
daan iimaanka iyo jacaylka iyo dulqaadashada. 3 Sidaas oo kalena habruhu waa inay
asluub quduus ah lahaadaan, oo ayan noqon kuwa wax xanta, oo ayan khamri badan
addoommo u noqon, laakiinse ay noqdaan kuwo wax wanaagsan dadka bara. 4 Oo
waa inay naagaha dhallintayar baraan inay jeclaadaan nimankooda iyo carruurtooda,
5 oo ay digtoonaadaan, oo ay daahir noqdaan, oo ay gurigooda ka shaqeeyaan, oo ay

wanaagsanaadaan, iyagoo nimankooda ka dambeeya, si aan ereyga Ilaah loo caayin.
6 Ragga dhallinyarada ahna sidaas oo kale ku waani inay digtoonaadaan. 7 Wax walba
nafsaddaada masaal ahaan u tus xagga shuqullada wanaagsan; oo cilmigaagana ku tus
qummanaan, iyo dhuglahaan, 8 iyo hadal run ah oo aan ceeb lahayn, si midka geesta
kaa ahu u ceeboobo, oo uusan u helin wax xun oo uu inaga sheego. 9 Addoommaduna
waa inay sayidyadooda ka dambeeyaan, oo ay wax kasta kaga farxiyaan, oo ayan
la murmin, 10 oo ayan wax ka xadin, laakiin waa inay aaminnimo wanaagsan oo
dhan muujiyaan, inay si kasta cilmiga Ilaaha Badbaadiyeheenna ah ammaan ugu soo
jiidaan. 11 Waayo, nimcadii Ilaah way muuqatay, iyadoo badbaado u keenaysa dadka
oo dhan, 12 oo ina baraysa inaynu cibaadola'aanta iyo damacyada dunida diidno, oo
aynu wakhtigan haatan la joogo digtoonaan iyo xaqnimo iyo cibaado ku noolaanno,
13 innagoo sugayna rajada barakaysan iyo muuqashada ammaanta Ilaaheenna weyn
oo ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. 14 Isagu nafsaddiisuu u bixiyey aawadeen, inuu
dembi oo dhan inaga furto oo uu inaga dhigto dad daahirsan oo uu isagu leeyahay oo
ku dadaalaya shuqullo wanaagsan.
15 Waxyaalahan dadka kula hadal, oo ku waani, oo ku canaano, adigoo amar oo dhan
leh. Oo ninna yuusan ku quudhsan.

3

1 Xusuusi iyaga inay taliyayaasha iyo kuwa amarka leh ka dambeeyaan, oo ay dhego
nuglaadaan, oo ay shuqul kasta oo wanaagsan diyaar u ahaadaan, 2 oo ayan ninna
caayin oo noqon kuwa ilaaq badan, laakiinse dadka oo dhan roonaan iyo qaboobaan
ha tuseen. 3 Waayo, innaguba waa baynu ahayn nacasyo, iyo caasiyiin, iyo kuwa
la khiyaaneeyey, iyo addoommada damacyada xaaraanta ah iyo raaxooyinka kala
duduwan, oo waxaynu ku socon jirnay xumaan iyo xaasidnimo, oo waxaynu ahaan
jirnay kuwo la nebcaaday oo iyana midba midka kale neceb yahay. 4 Laakiinse markii
raxmaddii Ilaaha Badbaadiyeheenna ah iyo jacaylkii uu dadka u qabay muuqdeen,
5 ayuu ina badbaadiyey. Inaguma uu badbaadin shuqullada xaqnimada oo aynu
samaynay, laakiinse naxariistiisa aawadeed wuxuu inagu badbaadiyey nadiifinta
dhalashadii labaad iyo cusboonaysiinta Ruuxa Quduuska ah, 6 oo uu aad inoogu shubay
oo uu inoogu soo dhiibay Badbaadiyeheenna ah Ciise Masiix; 7 inaynu, innagoo quduus
laynagaga dhigay nimcadiisa, rajada ku noqonno kuwo nolol weligeed ah dhaxla.
8 Hadalkanu waa run, oo xagga waxyaalahan waxaan doonayaa inaad ku adkaysatid
in kuwa Ilaah rumaysanu ay digtoonaadaan inay shuqullo wanaagsan ku dadaalaan.
Waxyaalahanu way wanaagsan yihiin, dadkana wax bay u taraan. 9 Laakiin ka fogow
su'aalaha nacasnimada ah, iyo abtirsiinyada, iyo murannada, iyo ilaaqda sharciga ku
saabsan, waayo, waxtar iyo micne toona ma leh. 10 Haddaad nin bidci ah mar iyo laba
waanisid dabadeed ka leexo, 11 adigoo garanaya in ninka caynkaas ahu qalloocan yahay
oo dembaabo isagoo isxukumay.

Farriinta Iyo Nabadgelyaynta

12 Markaan kuu soo diro Artemaas ama Tukhikos aad ugu dadaal inaad iigu timaado
Nikobolis, waayo, waxaan goostay inaan xilliga qabow meeshaas joogi doono. 13 Ku
dadaal inaad Seenaas kan sharciga yaqaan iyo Abolloos soo ambabbixisid si ayan
waxba ugu baahan. 14 Dadkeennuna ha barto inay shuqullo wanaagsan ugu dadaalaan
caawimaadda loo baahan yahay, inayan kuwo aan midho lahayn noqonin.
15 Kuwa ila jooga oo dhammu way ku soo salaamayaan. Igu salaan kuwa iimaanka
nagu jecel.
Nimco ha idinla wada jirto.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY FILEMON

Bilowga Warqaddan

1 Anigoo Bawlos ah oo Ciise Masiix maxbuus u ah, iyo walaalkeen Timoteyos,
waxaannu warqaddan u qoraynaa Filemon oo ah gacaliyahayaga nala shaqeeya, 2 iyo
walaashayo Afiya, iyo Arkhibbos oo askar nala ah, iyo kiniisadda gurigaaga ku taal.
3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise
Masiix.

Jacaylkii Iyo Rumaysadkii Filemon

4 Had iyo goorba Ilaahay baan kuugu mahadnaqaa, anigoo baryadayda kugu xusu-
usanaya, 5 waayo, waxaan maqlay jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabto iyo
rumaysadka aad Rabbi Ciise ku rumaysato. 6 Oo waxaan baryayaa in wadaagidda
iimaankaagu uu socodsiiyo aqoonta wax kasta oo wanaagsan oo inoogu jira Masiixa.
7 Waayo, jacaylkaaga waxaan ku haystay farxad iyo dhiirranaan badan, maxaa yeelay,
qalbiga quduusiinta adaa qabowjiyey, walaalkayow.

Oneesimos Oo Ahaa Addoon Cararay

8 Sidaas daraaddeed, in kastoo aan Masiixa ku leeyahay dhiirranaan badan inaan
kugu amro waxa kuu eg, 9 haddana waxaan ka jeclaan lahaa inaan ku baryo jacaylka
aawadiis, anigoo ah duqii Bawlos, maxbuusna Ciise Masiix u ah. 10 Waxaan kuu
baryayaa wiilkayga Oneesimos oo aan dhalay anigoo xabbisan, 11 kii waagii hore aan
waxtarka kuu lahaan jirin, haatanse adiga iyo anigaba wax ina tara. 12 Waan kuu
soo celinayaa, isagoo qalbigayga ah. 13 Waxaan jeclaan lahaa inaan sii hayo inuu
aawadaa iigu adeego inta aan injiilka u xabbisanahay. 14 Laakiinse ma aanan doonayn
inaan sameeyo wax aadan ila ogayn, inaan wanaaggaagu noqon dirqi laakiinse uu
noqdo ikhtiyaar. 15 Mindhaa wuxuu cabbaar kaaga maqnaa inaad weligaa haysatid;
16 laakiinse aadan mar dambe u haysan addoon sidiis, illowse si mid addoon ka
wanaagsan oo ah walaal aan khusuusan anigu jeclahay, laakiinse adigu aad iga sii
jeceshahay, xagga jidhka iyo xagga Rabbigaba. 17 Haddaba haddaad igu tirinaysid
inaan ahay saaxiibkaaga wax kula wadaaga, isaga u aqbal sidaad ii aqbali lahayd.
18 Oo hadduu ku xumeeyey ama wax kaa qabo, aniga igu xisaab. 19 Anigoo Bawlos ah
waxaan gacantayda ku qorayaa, Anigaa bixin doona. Kugu odhan maayo, Wax baan
kugu leeyahay xataa naftaadaba ha noqotee. 20 Haah, walaalkayow, xagga Rabbiga
farxad aan kaa helo, qalbigaygana xagga Masiixa ku qabowji. 21 Waxaan aaminsanahay
addeeciddaada, oo sidaas daraaddeed ayaan warqaddan kuugu soo qorayaa, anigoo
garanaya inaad samaynaysid wax ka sii badan waxaan leeyahay.

Dhammaadka

22 Isla markaasna ii diyaari meel aan ku hoydo; waayo, waxaan rajaynayaa in
baryadiinna laygu kiin siiyo.

23 Waxaa ku soo salaamaya Ebafras oo xagga Ciise Masiix maxbuus ila ah, 24 iyo
Markos, iyo Aristarkhos, iyo Deemaas, iyo Luukos, kuwaas oo ila shaqeeya.

25 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ruuxiinna ha la jirto. Aamiin.

WARQADDII
LOO QORAY DADKII
CIBRAANIYADA

Bilowga Kitaabkan

1 Ilaah wuxuu waagii hore siyaalo badan oo kala duduwan awowayaasheen kula
hadlay nebiyadii, 2 laakiin maalmahan ugu dambaystooda wuxuu inagula hadlay
Wiilkiisa uu ka dhigay kan wax walba dhaxla, kan uu duniyooyinkana ku sameeyey.
3 Oo isagu waa dhalaalka ammaantiisa iyo u-ekaanta ahaantiisa, oo wax walba wuxuu
ku hayaa erayga xooggiisa, oo goortuu daahirinta dadka dembiyadooda sameeyey
dabadeed ayuu wuxuu fadhiistay Weynaha xagga sare midigtiisa, 4 isagoo aad uga
wanaagsan malaa'igaha siduu u dhaxlay magac ka sii wanaagsan kooda.

Wiilka Ilaah Waa Ka Sarreeyaa Malaa'igaha

5 Malaa'igihii tee buu marnaba ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga,
Maantaan ku dhalay?
Oo weliba,
Waxaan isaga u noqon doonaa Aabbe,
Oo isaguna wuxuu ii noqon doonaa Wiil?
6 Oo weliba, markuu curadka dunida dhex keenayay, wuxuu yidhi, Malaa'igaha Ilaah
oo dhammu isaga ha caabudeen. 7 Oo xagga malaa'igahana wuxuu ka yidhi,
Wuxuu malaa'igihiisa ka dhigaa dabaylo,
Kuwa u adeegana dab ololkiis.
8 Laakiin Wiilka wuxuu ka yidhi,
Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis iyo weligiis;
Oo usha qummanaantuna waa usha boqortooyadaada.
9 Adigu xaqnimada waad jeclayd, dembigana waad necbayd,
Sidaas daraaddeed Ilaaha Ilaahaaga ahi wuxuu kuugu subkay
Saliidda farxadda, oo kuwa ku weheliyana wuu kaa sarraysiiyey.
10 Oo,
Adigu Rabbiyow, bilowgii dhulkaad aasaastay,
Samooyinkuna waa shuqullada gacmahaaga,
11 Iyagu way baabbi'i doonaan, adiguse waad sii jiraysaa;
Oo kulligood sida dhar bay u duugoobi doonaan,
12 Oo sida go' baad u laallaabi doontaa,
Sida dhar bayna u beddelmi doonaan;
Adiguse sidaadii uun baad tahay
Sannadahaaguna ma dhammaan doonaan.
13 Malaa'igihii tee buu marnaba ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo?
14 Miyaanay kulligood ahayn ruuxyo kaalmeeya oo loo soo diray inay shuqul u qabtaan
kuwa badbaadada dhaxli doona?

2

1 Taa aawadeed waa inaynu aad u dhegaysanno waxaynu maqalnay waaba intaasoo
ay inaga fakadaan. 2 Waayo, haddii hadalkii malaa'iguhu ku hadleen xaqiiq ahaa, oo

kii kasta oo xadgudub iyo caasinimo sameeyey uu helay abaalgud xaq ah, 3 sidee baynu
u baxsan doonnaa haddaynu dayacno badbaadintan weyn oo Rabbigu kolkii hore ku
hadlay oo kuwii maqlayna inoo xaqiiqeeyeen? 4 Ilaahna wuxuu ugu marag furay
calaamooyin iyo yaababba, iyo xoogag kala duduwan, iyo hadiyado Ruuxa Quduuska
ahu u qaybiyey siduu doonayay.
5 Waayo, dunida iman doonta oo aynu ka hadalno malaa'igaha kama uu hoosaysiin.
6 Laakiin mid baa meel ka marag furay isagoo leh,
Bal waa maxay dadku oo aad u xusuusataa isaga?
Ama wiilka aadanaha, oo aad u soo booqataa?
7 Waxaad isaga wax yar ka hoosaysiisay malaa'igaha.
Waxaanad taaj uga dhigtay ammaan iyo murwad,
Oo waxaad ka sarraysiisay shuqullada gacmahaaga,
8 Wax walbana cagihiisaad ka hoosaysiisay.
Isagoo wax walba isaga ka hoosaysiiyey, wax uu dhaafay oo aanu isaga ka hoosaysiinini
ma jiraan, laakiin imminka weli ma aragno wax walba oo isaga laga hoosaysiiyey.
9 Laakiin waxaynu aragnaa Ciise, kan wax yar malaa'igaha laga hoosaysiiyey, isagoo
xanuunka dhimashada aawadiis ammaan iyo murwad taaj loogu geliyey inuu nimcada
Ilaah dhimashada ugu dhadhamiyo qof walba. 10 Waayo, waa u ekayd kan wax walba
u yihiin, oo wax walba ka yimaadeen, markuu carruur badan ammaan u keeno, inuu
bilaabaha badbaadadooda xanuun ku kaamilo. 11 Waayo, kan quduus ka dhiga iyo
kuwa quduus laga dhigaaba kulli mid keliya ayay ka yimaadaan; taas aawadeed isagu
kalama xishoodo inuu iyaga ugu yeedho walaalo, 12 isagoo leh,
Magacaaga waxaan u sheegi doonaa walaalahay,
Oo ururka dhexdiisa ayaan kugu ammaani doonaa.
13 Oo haddana, Isagaan aamini doonaa, oo haddana, Bal eega, aniga iyo carruurta Ilaah i
siiyey. 14 Carruurtu waxay qayb ka heleen jidh iyo dhiig, taas aawadeed isaguna sidaas
oo kale ayuu uga qayb qaatay, inuu dhimasho ku baabbi'iyo kii xoogga dhimashada
lahaa, oo ah Ibliiska, 15 iyo inuu furo kulli kuwii cimrigoodii oo dhan addoonnimo ugu
hoos jiray cabsida dhimashada. 16 Waayo, runtii, ma uu qaadan suuradda malaa'igaha,
wuxuuse qaatay tan dhashii Ibraahim. 17 Haddaba waxaa isaga u ekayd inuu wax
walba ugu ekaado walaalihiis, inuu wadaad sare oo naxariis iyo aamin badan leh u
noqdo xagga waxyaalaha Ilaah, si uu cadhotir ugu noqdo dembiyada dadka. 18 Waayo,
isaga qudhiisu wuu xanuunsaday isagoo la jirrabay, taas aawadeed wuu karaa inuu
caawiyo kuwa la jirrabo.

3

Ciise Masiix Waa Ka Sarreeyaa Muuse

1 Haddaba walaalaha quduuska ah oo ka qayb gala yeedhniinta jannadow, u fiirsada
Ciise oo ah Rasuulka iyo Wadaadka sare ee iimaanka aynu qiranno. 2 Aamin buu u
ahaa kan doortay, sidii Muuseba gurigiisii oo dhan aaminka ugu ahaa. 3 Waayo, waxaa
isaga lagu tiriyey inuu istaahilo ammaan ka badan tii Muuse, sida kan guriga dhisa uga
murwad badan yahay guriga. 4 Waayo, guri walba mid baa dhisay, laakiin kan wax
walba dhisay waa Ilaah. 5 Oo runtii Muuse gurigiisa oo dhan aamin buu ugu ahaa
sida midiidin, inuu markhaati u ahaado waxyaalaha mar dambe lagu hadli doono.
6 Laakiin Masiix aamin buu u ahaa sida wiil gurigiisa ka sarreeya; oo gurigiisu waa
innaga haddaynu ilaa ugu dambaysta dhiirranaanteenna iyo faanka rajadeenna aad
u xajinno. 7 Haddaba waa sidan waxa Ruuxa Quduuska ahi leeyahay,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
8 Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka,
Sidii maalintii jirrabaadda ee cidlada dhexdeeda,

9 Meeshii ay awowayaashiin igu jirrabeen, oo ay igu tijaabiyeen,
Oo ay afartanka sannadood shuqulladaydii ku arkeen.
10 Taas daraaddeed qarnigan waan u cadhaysnaa,
Oo waxaan idhi, Had iyo goorba qalbigooday ka qaldamaan,
Oo iyagu ma ay aqoon jidadkaygii.
11 Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan.

Waa Inaynu Iimaankeenna Xajinno Ilaa Ugu Dambaysta

12 Iska jira, walaalayaalow. Yaanu qalbi shar leh oo aan rumaysad lahayni midkiinna
ku jirin, idinkoo Ilaaha nool ka dheeraanaya. 13 Laakiin maalin kasta iswaaniya, intii
la odhanayo, Maanta, inuusan midkiinna ku engegin khiyaanada dembiga. 14 Waayo,
waxaynu noqonnay kuwa Masiix ka qayb qaatay, haddaynu aad u xajinno bilowgii
kalsoonaanteenna ilaa ugu dambaysta, 15 inta la leeyahay,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka.
16 Waayo, yaa, markay maqleen, Ilaah ka dhirfiyey? Miyaanay ahayn kulligood kuwii
Muuse ka keenay Masar? 17 Oo yuu afartan sannadood u cadhaysnaa? Miyaanay ahayn
kuwii dembaabay oo meydadkoodu cidlada ku dhacdhaceen? 18 Oo yuu ku dhaartay
inaanay nasashadiisa gelin, kuwii isaga addeeci waayay mooyaane? 19 Oo waxaynu
aragnaa inaanay geli karin rumaysaddarro aawadeed.

4

Nasashada Ilaah Dadkiisa Siiyo

1 Sidaas daraaddeed aynu cabsanno, inta ballan nasashadiisa lagu gelayaa jiro, inaan
midkiinna u ekaan mid gaadhi waayay. 2 Waayo, innagana war wanaagsan baa laynagu
wacdiyey sidooda oo kale, laakiin hadalkay maqleen waxba uma uu tarin iyaga, maxaa
yeelay, kuwii maqlay rumaysad kuma ay darin. 3 Waayo, kuweenna rumaystay,
nasashadaas waynu galnaa, siduu u yidhi,
Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan,
in kastoo ay shuqulladii ka dhammaadeen aasaaska dunida. 4 Waayo, isagu meel buu
maalintii toddobaad sidan ka yidhi, Maalintii toddobaad Ilaah baa shuqulladiisii oo
dhan ka nastay. 5 Meeshatanna mar kale wuxuu yidhi,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan.
6 Haddaba waxaa hadhay qaar gelaya, oo kuwii kolkii hore warkii wanaagsanaa lagu
wacdiyey way geli waayeen caasinimo aawadeed. 7 Taas daraaddeed haddana mar kale
maalintoo buu gooni u dhigay, isagoo wakhti dheer dabadeed qorniinka Daa'uud ku leh,
Maanta, sidii kolkii hore la yidhi,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina.
8 Waayo, haddii Yashuuca iyagii nasiyey, Ilaah markaas dabadeed kama uu hadleen
maalin kale. 9 Sidaas daraaddeed waxaa dadka Ilaah u hadha nasasho. 10 Waayo, kii
nasashadiisa galay, isaga qudhiisuna waa ka nastay shuqulladiisii sidii Ilaah kuwiisii
uga nastay. 11 Haddaba aynu u dadaalno inaynu nasashadaas galno inaan ninna
caasinimadaas oo kale ku dhicin. 12 Waayo, hadalka Ilaah wuu nool yahay, waana
shaqeeyaa, oo waa ka af badan yahay seef kasta oo laba af leh, isagoo ka dhex dusaya
ilaa kala soocniinta nafta iyo ruuxa, iyo xubnaha iyo dhuuxaba, waana kala gartaa
fikirrada iyo waxyaalaha qalbiga ku jira. 13 Oo uun aan hortiisa ka muuqani ma jiro,

laakiin wax waliba way qaawan yihiin oo bannaan yihiin indhihiisa hortooda, kan
aynu ku tirsan nahay.

Ciise Wuxuu Yahay Wadaadka Sare Oo Ka Sarreeya Haaruun

[14] Haddaba innagoo leh wadaad sare oo weyn, kan samooyinka sii dhex maray, kaas
oo ah Ciisoo Wiilka Ilaah ah, aynu qirashadeenna xajinno. [15] Waayo, ma aynu lihin
wadaad sare oo aan itaaldarradeenna ka nixi karin, laakiin waxaynu leennahay mid
si walba loo jirrabay sideenna oo kale, oo aan weliba dembi lahayn. [16] Haddaba aynu
carshiga nimcada dhiirranaan ugu soo dhowaanno si aynu naxariis u qaadanno oo
aynu u helno nimco ina caawisa wakhtiga baahida.

5

[1] Wadaad sare oo kasta, oo dadka laga dhex bixiyo, waxaa dadka loogu doortaa
waxyaalaha Ilaah ku saabsan, inuu hadiyado iyo allabaryoba u bixiyo dembiyada
aawadood. [2] Isagu waa u naxariisan karaa kuwaan aqoonta lahayn iyo kuwa qaldan,
maxaa yeelay, isaga qudhiisuba wuu itaal daranyahay. [3] Oo sidaas daraaddeed waa
inuu qudhiisa wax ugu bixiyo dembiyada aawadood, siduu dadka wax ugu bixiyo oo
kale. [4] Ninna murwadda iskama qaato, laakiin waa kii Ilaah ugu yeedho siduu Haaruun
ugu yeedhay. [5] Sidaas oo kale Masiixu isma ammaanin inuu noqdo wadaad sare, laakiin
waxaa doortay kan ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga,
Maantaan ku dhalay.
[6] Meel kalena wuxuu ka yidhi.
Adigu weligaaba wadaad baad tahay
Sidii derejadii Malkisadaq.
[7] Masiixu maalmihii jidhkiisa wuxuu tukasho iyo baryooyin qaylo dheer iyo ilmo ugu
bixiyey kan kara inuu isaga dhimasho ka badbaadiyo, waana loo maqlay cibaadadiisa.
[8] In kastuu wiil ahaa, weliba wuxuu addeecid ku bartay waxyaalihii uu ku xanuunsa-
day; [9] oo goortuu kaamil noqday wuxuu kuwa isaga addeeca oo dhan u noqday sababta
badbaadada weligeed ah. [10] Oo Ilaah baa isaga wuxuu ku magacaabay wadaad sare
sidii derejadii Malkisadaq.

Masiixiyiintu Waa Inay Xagga Ereyga Ilaah Hore U Maraan

[11] Waxaannu haysanna waxyaalo badan oo aannu kan kaga hadalno, laakiin waa
fasir adag yahay dhegaculayskiinna aawadiis. [12] Wakhtigii aad macallimiin noqon
lahaydeen ayaad haddana u baahan tihiin in laydin baro waxyaalaha ugu horreeya ee
Ereyada Ilaah, oo waxaad noqoteen sidii kuwa caano u baahan ee aan cunto adag u
baahnayn. [13] Waayo, mid kasta oo ay cuntadiisu caano tahay aqoon uma laha hadalka
xaqnimada, waayo, waa ilmo yar. [14] Laakiin cuntada adag waxaa leh dadka waaweyn
oo ah kuwa ku isticmaalidda kaskooda ku kala garta wanaagga iyo xumaanta.

6

[1] Taas daraaddeed aynu iska dayno ka hadlidda waxyaalihii ugu horreeyey ee
Masiix, oo hore aynu ugu soconno kaamilnimada, oo yeynan mar kale dhigin aasaaska
ka-toobadkeenidda shuqulladii dhintay, iyo iimaanka xagga Ilaah, [2] iyo waxbaridda
baabtiisyada, iyo gacmo-dul-saaridda, iyo sarakicidda kuwii dhintay, iyo xukunka
weligiis ah. [3] Oo tan waynu samayn doonnaa haddii Ilaah idmo. [4] Kuwii mar loo
iftiimiyey, oo hadiyaddii jannada dhadhamiyey, oo laga dhigay kuwa ka qayb galay
Ruuxa Quduuskaa, [5] oo dhadhamiyey eraygii wanaagsanaa ee Ilaah iyo xoogagga
wakhtiga iman doona, [6] oo dabadeedna dhacay, ma suurtowdo in loo cusboonaysiiyo

toobadkeenidda, iyagoo mar kale Wiilka Ilaah iskutallaabta isugu qodbaya oo bayaan
u ceebaynaya. 7 Waayo, dhulka cabbay roobka marar badan ku dul da'a, oo u soo
saara geedo u wanaagsan kuwii beeray, wuxuu Ilaah ka helaa barako, 8 laakiin
hadduu dhalo qodxan iyo yamaarug, waxtar ma leh, oo habaar buu ku dhow yahay,
ugudambaystiisana waa in la gubaa.
9 Laakiin gacaliyayaalow, wax ka wanaagsan oo idinku saabsan ayaa lana aamin-
siiyey iyo waxyaalaha badbaadada, in kastoo aannu sidan u hadalnay. 10 Waayo,
Ilaah ma xaqdarra, mana illoobo shuqulkiinna iyo jacaylka aad magiciisa u qabtaan,
maxaa yeelay, quduusiinta ayaad u adeegteen oo weli waad u adeegtaan. 11 Oo annagu
waxaannu jecel nahay in midkiin kastaa muujiyo dadaalkaas oo kale tan iyo hubaasha
rajada ilaa ugu dambaysta, 12 inaydnaan caajisiin noqon laakiin aad noqotaan kuwo ku
dayda kuwa rumaysadka iyo dulqaadashada ku dhaxla ballamada.

Waxa Ilaah Ballanqaaday Waa Hubaal

13 Markii Ilaah ballan u qaaday Ibraahim, isagoo mid ka weyn oo uu ku dhaarto
aan haysan, ayuu isku dhaartay, 14 isagoo leh, Hubaal waan ku barakayn doonaa, oo
waan ku kordhin doonaa. 15 Oo sidaas isagoo u dulqaadanaya ayuu helay wixii loo
ballanqaaday. 16 Waayo, dadku waxay ku dhaartaan kan iyaga ka weyn, oo waxaa
muran kasta oo kooda ah ugu dambaysa dhaar si loo xaqiiqaysto, 17 sidaas daraaddeed,
Ilaah, isagoo aad u doonaya inuu kuwa ballanka dhaxla tuso taladiisa aan beddelmi
karin, ayuu dhaar ku galay; 18 in laba waxyaalood, oo aan beddelmi karin, oo aan
suurtoobin inuu Ilaah been ka sheego, aynu ku helno dhiirranaan xoog leh innagoo
magangal u soo cararnay si aynu u qabsanno rajada ina hor taal, 19 tan aynu sida
barroosinka nafta u haysanno, mid adkaan iyo hubaalba ah oo gelaysa waxa daaha
ka shisheeya, 20 meeshii Ciise sida horseed inoo galay isagoo noqday wadaad sare oo
weligiis ah sidii derejadii Malkisadaq.

7

Ciise Wuxuu Ahaa Wadaad Sare Sidii Malkisadaq Oo Kale

1 Malkisadaqan, oo Saalem boqorka u ahaa, wadaadkii Ilaaha ugu sarreeyana ahaa,
wuxuu la kulmay Ibraahim oo ka soo noqday layntii boqorrada, wuuna barakeeyey.
2 Oo Ibraahim wuxuu isagii wax kasta ka siiyey toban meelood oo meel. Malk-
isadaq hortii waxaa magiciisii lagu fasiray, Boqorka Xaqnimada, dabadeedna, Boqorka
Saalem, oo ah Boqorka Nabadda. 3 Aabbe ma lahayn, hooyona ma lahayn, abtirsiinyona
ma lahayn, oo isagoo aan lahayn bilowga maalmaha ama dhammaadka nolosha laakiin
loo ekaysiiyey Wiilka Ilaah, ayuu weligiis wadaad sii ahaanayaa.
4 Haddaba ka fiirsada ninkanu siduu u weynaa, kan Ibraahim oo madaxda
awowayaashii ahi meeltobnaad ka siiyey boolidii. 5 Oo runtii kuwii qoladii Laawi
oo helay shuqulka wadaadnimada waxay haystaan amar ay dadka kaga qaataan
meeltobnaadka sida sharcigu leeyahay, kuwaas waxaa weeye walaalahood in kastoo ay
kuwanu ka yimaadeen xanjaadka Ibraahim. 6 Laakiin kii aan iyaga ku abtirsanin ayaa
wuxuu Ibraahim ka qaatay meeltobnaadyo, oo barakeeyey kii ballamada loo qaaday.
7 Laakiin muranla'aan kan yar waxaa barakeeya kan ka wanaagsan. 8 Oo halkan waxaa
meeltobnaadyada qaata dadka dhinta, laakiin halkaas mid loo markhaati furay inuu
nool yahay. 9 Waxaa la odhan kara, Laawiga meeltobnaadyada qaataana, Ibraahim
meeltobnaadyo ayuu ku bixiyey. 10 Waayo, isagu weli xanjaadkii aabbihiis buu ku jiray
kolkii Malkisadaq la kulmay.

Ciise Wadaadnimadiisu Way Ka Sarraysaa Wadaadnimada Yuhuudda

11 Haddaba haddii kaamilnimo ku jirtay wadaadnimadii Laawi, waayo, iyada ayuu
dadku sharciga ka hoos helaye, maxaa weli loogu baahnaa in wadaad kale ka kaco

derejadii Malkisadaq oo aan lagu magacaabin derejadii Haaruun? 12 Waayo, wadaadni-
mada markii la beddelo waa lagamamaarmaan in sharcigana la beddelo. 13 Waayo, kii
waxyaalahan laga sheegay waa qolo kale oo aan nin meeshii allabariga ka shaqeeyey
ka iman. 14 Waa cad dahay in Sayidkeennu ka soo baxay Yahuudah, oo ah qolo aan
Muuse kaga hadlin wax wadaaddo ku saabsan. 15 Oo weliba aad bay u sii cad dahay,
haddii wadaad kale oo Malkisadaq u egi kaco, 16 kii aan wadaad lagaga dhigin sharciga
abtirsiinyada xagga jidhka, laakiin xagga xoogga nolosha aan dhammaadka lahayn.
17 Waayo, isaga waxaa loogu markhaati furay,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay
Sidii derejadii Malkisadaq.
18 Waayo, amarkii hore waxaa loo buriyey itaaldarradiisii iyo faa'iidola'aantiisii,
19 maxaa yeelay, sharcigu waxba ma uu kaamilin. Oo waxaa la keenay rajo ka
wanaagsan oo aynu Ilaah ugu dhowaanno. 20 Oo isagu dhaarla'aan wadaad kuma uu
noqon. 21 Iyagu dhaarla'aan bay wadaaddo ku noqdeen, laakiin isagu wuxuu ku noqday
dhaarta kan ku yidhi,
Rabbigu waa dhaartay, kana soo noqon maayo,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay.
22 Oo sidaasuu Ciise ku noqday dammiinka axdiga ka wanaagsan. 23 Iyaguna waxay
noqdeen wadaaddo tiro badan, maxaa yeelay, dhimashada ayaa ka joojisay inay
sii jiraan: 24 Isaguse wuxuu haystaa wadaadnimadiisa aan beddelmi karin, waayo,
weligiis buu sii jirayaa. 25 Sidaas daraaddeed dhammaan buu u badbaadin karaa kuwa
Ilaah ugu dhowaada isaga, maxaa yeelay, isagu weligiis waa nool yahay si uu ugu
duceeyo iyaga.
26 Waayo, wadaad sare oo caynkan ahu waa inagu habboonaa, mid quduus ah oo aan
khiyaano iyo wasakh toona lahayn, oo dembilayaasha ka soocan, oo samooyinka laga
sarraysiiyey, 27 kan aan u baahnayn inuu maalin walba allabari u bixiyo sida wadaad-
dadii sare, kolka hore dembiyadiisa aawadood, dabadeedna kuwa dadka aawadood;
tan mar keliya ayuu sameeyey markuu isbixiyey. 28 Waayo, sharcigu niman itaaldaran
ayuu wadaaddo sare ka dhigaa, laakiin hadalka dhaarta oo sharciga ka dambeeyey
wuxuu ka dhigaa Wiil weligiis kaamil ah.

8

Ciise Wadaadnimadiisa Iyo Axdiga Cusub

1 Waxyaalihii la yidhi wixii ugu muhimsanaa waa kan, Waxaynu leennahay wadaad
sare oo caynkaas ah, kan fadhiistay midigta carshiga Weynaha jannooyinka ku jira,
2 kan u adeega waxyaalaha quduuska ah iyo taambuugga runta ah ee Rabbigu dhisay
oo aan dad dhisin. 3 Waayo, wadaad kasta oo sare waxaa loo doortay inuu hadiyado
iyo allabaryo bixiyo, sidaas daraaddeed waa lagamamaarmaan in wadaadkan sarena
haysto wax uu bixiyo. 4 Haddaba hadduu dhulka joogi lahaa, wadaad ma uu ahaadeen,
maxaa yeelay, waxaa jira kuwa hadiyado u bixiya sida sharcigu leeyahay; 5 kuwa u
adeega waxa ah u-ekaanta iyo hooska waxyaalaha jannada, sidii Muuse loogu digay
kolkuu ku dhowaa inuu taambuugga sameeyo. Waayo, wuxuu yidhi, Aad ugu fiirso
inaad wax walba u samayso siduu ahaa u-ekaanshihii buurta lagugu tusay. 6 Laakiin
haatan wuxuu helay shuqul aad uga wanaagsan siduu u yahay dhexdhexaadiyaha
axdiga ka wanaagsan ee lagu dhisay ballamo ka wanaagsan. 7 Waayo, haddii axdigii
hore uusan eed lahayn, mid labaad meella looma dooneen. 8 Wuxuu yidhi, isagoo iyaga
eedaynaya,
Bal eega, maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay,
Oo anigu axdi cusub baan la dhigan doonaa reer Israa'iil iyo reer Yahuudah;
9 Oo aan ahayn axdigii aan awowayaashood la dhigtay oo kale

Maalintii aan iyaga gacanta qabtay inaan ka kaxeeyo dalka Masar,
Waayo, iyagu kuma ay sii socon axdigaygii,
Aniguna farahaan ka qaaday, ayaa Rabbigu leeyahay.
10 Waayo, kanu waa axdiga aan la dhigan doono reer Israa'iil
Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay;
Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa maankooda,
Qalbigoodana waan ku qori doonaa,
Oo Ilaah baan u ahaan doonaa,
Iyaguna dad bay ii ahaan doonaan;
11 Oo iyagu ma bari doonaan mid walba deriskiisa
Iyo mid walba walaalkiis, iyagoo leh, Rabbiga garo,
Waayo, kulli way i garan doonaan,
Kan ugu yar ilaa kan ugu weyn.
12 Waayo, iyagoo xaqdaran baan u naxariisan doonaa,
Dembiyadoodana kol dambe ma xusuusan doono.
13 Kolkuu yidhi, Axdi cusub, ayuu kii hore duug ka dhigay. Laakiin kan duugoobayaa oo
gaboobayaa wuxuu u dhow yahay inuu libdho.

9

Meeshii Quduuska Ahayd Ee Hore Waxay Ka Dhigan Tahay Tan Cusub

1 Xataa axdigii hore wuxuu lahaa qaynuunno ku saabsan caabudid, iyo meel quduus
ah ee dunidatan. 2 Waayo, waxaa la dhisay taambuug; intii hore waxaa ku jiray
laambadaha isku yiil, iyo miiska, iyo kibista tusniinta, oo waxaa la odhan jiray Meeshii
Quduuska ahayd. 3 Daaha labaad shishediisa waxaa ku jiray taambuuggii la odhan
jiray, Quduuskii Quduusyada, 4 isagoo leh girgire dahab ah oo foox lagu shido, iyo
sanduuqii axdiga oo kulligiis dahab lagu dahaadhay, dhexdiisana waxaa ku jiray weel
dahab ah oo *maannadii ku jirto, iyo ushii Haaruun oo magooshay, iyo looxyadii
axdiga; 5 dushiisana Keruubiimtii ammaanta oo hadhaynaya daboolka kafaaraggudka,
waxyaalahaas oo aannan hadda gooni gooni uga hadli karin. 6 Haddaba waxyaalahan
oo sidaas loo diyaariyey, wadaaddadu waxay had iyo goor galaan taambuugga kowaad
iyagoo shuqulka dhammaynaya. 7 Laakiin kan labaad waxaa sannaddiiba mar gala
wadaadka sare oo keliya, isagoo aan dhiigla'aan gelaynin. Oo dhiiggaas wuxuu u
bixiyaa naftiisa iyo dembiyada dadku aqoonla'aanta ku sameeyo. 8 Ruuxa Quduuska
ahu wuxuu tilmaamaa inaan jidkii Quduuskii Quduusyada weli la muujin, inta taam-
buugga hore weli taagan yahay. 9 Tani wakhtiga la joogo waa masaal, sida loo bixiyo
hadiyado iyo allabaryo, kuwaas oo aan kaamil ka dhigi karin caabudaha niyadiisa,
10 iyagoo ku saabsan cuntooyin iyo cabbitin iyo maydhmaydhid kala duwan oo ah
amarrada jidhka oo keliya oo la dejiyey ilaa wakhtiga hagaajinta.

Isbixinta Ciise Masiix Xoog Wax Nadiifiya Ayay Leedahay

11 Masiixu wuxuu yimid, isagoo ah wadaadka sare ee waxyaalaha wanaagsan oo
iman doona. Taambuuggii wadaadnimadiisu wuxuu ahaa ku ka weyn oo ka kaamilsan,
oo aan gacmo lagu samayn, kaasu waxaa weeyaan mid aan abuuristan ka iman. 12 Mar
buu wada galay meeshii quduuska ahayd, isagoo aan orgiyo iyo weylal dhiiggoodii
wadin, laakiin wuxuu waday dhiiggiisa, sidaasuu furasho weligeed ah inoogu helay.
13 Waayo, haddii orgiyo iyo dibiyo dhiiggooda, iyo qaalin dambaskeeda lagu rusheeyo
kuwa nijaasoobay, ay quduus ka dhigaan in jidhka la nadiifiyo, 14 intee ka badan
ayuu dhiigga Masiix, kan Ruuxa weligiis ah isugu bixiyey Ilaah isagoo aan eed lahayn,
niyadiinna ka nadiifin kara shuqullada dhintay si aad ugu adeegtaan Ilaaha nool?

* **9:4** maanna = cunto.

15 Oo sidaas daraaddeed isagu waa dhexdhexaadiyaha axdiga cusub in kuwii loo
yeedhay ay helaan dhaxalka weligiis ah oo la ballanqaaday, waayo, dhimashadu waxay
u noqotay ka madaxfurashada xadgudubyada lagu sameeyey axdigii hore. 16 Waayo,
meeshii dardaaran jiro waa lagamamaarmaan inuu kii dardaarmay dhinto. 17 Waayo,
dardaaranka waa la fuliyaa meeshii dhimasho jirto, maxaa yeelay, waxba ma taro intii
kii dardaarmay nool yahay. 18 Haddaba xataa axdigii hore laguma gelin dhiigla'aan.
19 Waayo, markii Muuse amar kasta kula hadlay dadka oo dhan sida sharcigu leeyahay,
wuxuu qaaday dhiiggii weylalka iyo orgiyada, iyo biyo, iyo dhogor guduudan, iyo
geed husob la yidhaahdo, oo wuxuu ku rusheeyey kitaabka qudhiisa iyo dadka oo
dhanba, 20 isagoo leh, Kanu waa dhiiggii axdiga oo Ilaah idinku amray. 21 Sidaas oo
kalena taambuugga iyo weelasha lagu adeego oo dhan ayuu ku rusheeyey dhiiggii.
22 Inta badan wax walba waxaa lagu nadiifiyaa dhiig sida sharcigu leeyahay, oo
dhiigdaadinla'aan dembidhaaf ma jiro.

Isbixinta Ciise Masiix Waa Gooni

23 Haddaba lagamamaarmaan bay ahayd in u-ekaanta waxyaalaha jannooyinka ku
jira kuwan lagu nadiifiyo; laakiin waxyaalaha jannada qudhooda waa in lagu nadiifiyo
allabaryo kuwan ka wanaagsan. 24 Masiixu ma uu gelin meel quduus ah oo gacmo lagu
sameeyey, oo u eg tan runta ah, laakiin wuxuu galay jannada qudheeda inuu hadda
Ilaah hortiisa inooga muuqdo. 25 Weliba uma uu gelin inuu marar badan isbixiyo,
sida wadaadka sare meesha quduuska ah sannad walba ula galo dhiig uusan lahayn.
26 Haddii kale lagamamaarmaan bay ahayd inuu marar badan xanuunsado tan iyo
aasaaskii dunida; laakiin haatan oo dhammaadkii wakhtiga ah isaga mar keliya ayaa la
muujiyey inuu dembiga ku baabbi'iyo allabarigiisa. 27 Waxaa dadka looga dhigay inay
mar dhintaan, taas dabadeedna la xukumo, 28 sidaas oo kalena Masiix, isagoo mar loo
bixiyey inuu qaado dembiyada kuwa badan, ayuu dembila'aan mar labaad badbaadin
ugu muuqan doonaa kuwa isaga sugaya.

10

Isbixinta Ciise Way Ka Roon Tahay Waxay Dadkii Ku Bixin Jireen Amarkii Muuse

1 Waayo, sharcigu wuxuu leeyahay hooska waxyaalaha wanaagsan oo iman doona,
laakiin ma leh suuradda waxyaalahaas qudheeda. Oo caabudayaasha marnaba kaamil
kagama uu dhigi karo allabaryo sannad walba had iyo goor la bixiyo. 2 Haddii kale
miyaan la joojiyeen in allabaryo la bixiyo? Maxaa yeelay, caabudayaashu, iyagoo mar
la nadiifiyey, mar dambe dembiyo iskama ay garteen. 3 Laakiin allabaryadaas waxaa
sannad walba lagu xusuustaa dembiyo. 4 Waayo, ma suurtowdo in dibiyo iyo orgiyo
dhiiggoodu dembiyo qaado. 5 Saas daraaddeed kolkuu Masiixu dunida soo galay wuxuu
lahaa,

Allabaryo iyo qurbaan ma aad doonaynin,
Laakiin jidh baad ii diyaarisay.
6 Waxyaalo la bixiyo oo la gubo oo dhan iyo dembi allabaryadiis kuma aad faraxsanayn.
7 Markaasaan idhi, Bal eeg, waxaan u imid
Inaan sameeyo doonistaada, Ilaahow.
Kitaabka duudduuban wax igu saabsan baa ku qoran.

8 Siduu horay u yidhi, Allabaryo iyo qurbaan iyo waxyaalo la bixiyo oo la gubo iyo
dembi allabaryadiis ma aad doonayn, kumana aad faraxsanayn, kuwaas oo loo bixiyo
sida sharcigu leeyahay. 9 Markaasuu yidhi, Bal eeg, waxaan u imid inaan sameeyo
doonistaada. Wuxuu rujiyey kii kowaad si uu ka labaad u taago. 10 Sida doonistaasu
tahay, waxaa quduus laynagaga dhigay bixinta jidhka Ciise Masiix oo mar keliya la
bixiyey.

11 Wadaad waluba maalin kastuu istaagaa isagoo adeegaya oo marar badan bixinaya
allabaryo isku mid ah, kuwa aan marnaba dembiyo qaadi karin, 12 laakiin isagu
kolkuu allabari keliya mar keliya dembiyo u bixiyey ayuu fadhiistay midigta Ilaah;
13 isagoo markaas dabadeed sugaya ilaa cadaawayaashiisa cagihiisa hoostooda la
geliyo. 14 Maxaa yeelay, bixin keliya ayuu kaamil kaga dhigay weligood kuwa quduus
laga dhigay. 15 Oo taas Ruuxa Quduuska ahuna markhaati ahaan buu noogu sheegaa,
waayo, kolkuu yidhi,

16 Kanu waa axdiga aan la dhigan doono iyaga
Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay;
Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa qalbigooda,
Maankoodana waan ku qori doonaa;
markaasuu wuxuu ku daray;

17 Oo dembiyadooda iyo xadgudubyadoodana mar dambe ma xusuusan doono.
18 Markii waxyaalahan la cafiyo, wax dambe oo dembi loo bixiyaa ma jiro.

Dhiirrigelinta Iyo Digidda

19 Taas daraaddeed, walaalayaalow, waxaynu haysannaa dhiirranaan inaynu mee-
sha quduuska ah ku galno dhiigga Ciise, 20 oo ah waddo cusub oo nool oo uu inooga
banneeyey daaha, kaas oo ah jidhkiisa. 21 Oo waxaynu haysannaa wadaad weyn oo
ka sarreeya guriga Ilaah. 22 Taas daraaddeed aynu ugu soo dhowaanno qalbi run ah
iyo hubaal rumaysad, iyadoo qalbiyadeenna laga nadiifiyey niyo shar leh, jidhkeen-
nana lagu maydhay biyo daahir ah. 23 Aynu aad u xajinno qirashada rajadeenna
liicliicashola'aan, maxaa yeelay, kan inoo ballanqaaday waa aamin. 24 Oo midkeenba
midka kale ha ka fikiro si aynu isugu guubaabinno kalgacayl iyo shuqullo wanaagsan.
25 Yeynan iska daynin isku ururkeenna sida ay tahay caadada dadka qaarkood, laakiin
aan isdhiirrigelinno, khusuusan markaad aragtaan inay Maalintu soo dhowaanayso.

26 Haddaynu badheedh u dembaabno kolkaynu aqoonta runta helnay dabadeed,
allabari dambe oo dembiyo loo bixiyaa ma hadho. 27 Laakiin waxaa u hadha filasho
cabsi leh oo xukun, iyo dab kulul oo baabbi'in doona kuwa Ilaah ka geesta ah.
28 Ninkii diida sharciga Muuse kolkii laba ama saddex nin ku markhaati furaan ayuu
naxariisla'aan dhintaa. 29 Taqsiir intee le'eg oo ka sii xun baad u malaynaysaan inuu
istaahili doono kii Wiilka Ilaah ku joogjoogsaday, oo dhiigga axdiga oo isaga quduuska
lagaga dhigay ku tiriyey wax aan quduus ahayn, oo caayay Ruuxa nimcada? 30 Waayo,
innagu waynu naqaan kan yidhi, Aarsasho anigaa leh; oo waan abaalmarin doonaa.
Mar kalena waxaa la yidhi, Rabbigu dadkiisa wuu xukumi doonaa. 31 Waa wax aad
cabsi u leh in lagu dhaco gacmaha Ilaaha nool.

Waano

32 Laakiin xusuusta maalmihii hore, kolkii laydin iftiimiyey dabadeed, oo aad u
adkaysateen dagaal weyn oo xanuunno badan leh. 33 Mar waxaa laydinku bandhigay
cay iyo dhibaatooyin, marna waxaad wax la wadaagteen kuwa sidaas oo kale loo galay.
34 Waayo, waad u naxariisateen kuwii xidhnaa, farxad baadna ku aqbasheen dhicitinka
maalkiinna la dhacay, idinkoo og inaad idinka qudhiinnu maal ka wanaagsan oo raa-
gaya haysataan. 35 Sidaas daraaddeed ha iska tuurina dhiirranaantiinna abaalgudka
weyn leh. 36 Waayo, waxaad dulqaadasho ugu baahan tihiin si aad u qaadataan wixii
laydiin ballanqaaday markaad doonista Ilaah samaysaan dabadeed.

37 Wakhti yar dabadeed
Kii iman lahaa wuu iman doonaa, mana raagi doono.
38 Laakiin kayga xaqa ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa;

Oo hadduu dib u noqdo, naftaydu kuma farxi doonto isaga. 39 Innagu ma ihin
kuwa halaagga dib ugu noqda, laakiin waxaynu nahay kuwa rumaysad leh si naftu u
badbaaddo.

11

Rumaysad

1 Rumaysadku waa hubaasha waxyaalaha la rajeeyo, iyo xaqiiqaynta waxyaalaha
aan la arkin. 2 Waayo, saasaa loogu markhaati furay waayeelladii. 3 Rumaysad ayaynu
ku garanaynaa in duniyooyinka lagu abuuray erayga Ilaah, sidaas daraaddeed waxa la
arko lagama samayn waxa muuqda. 4 Haabiil rumaysad ayuu Ilaah ugu bixiyey allabari
aad uga wanaagsan kii Qaabiil, sidaas daraaddeed waxaa loogu markhaati furay inuu
xaq yahay, Ilaahna waa ka markhaati furay hadiyadihiisii. Saas daraaddeed isagoo
dhintay ayuu weli hadlaa. 5 Enoog rumaysad baa kor loogu qaaday si uusan dhimasho
u arag, lamana helin, maxaa yeelay, Ilaah baa isagii qaaday, waayo, intaan kor loo
qaadin ka hor ayaa markhaati loo furay inuu Ilaah ka farxiyey. 6 Oo rumaysadla'aantiis
ma suurtowdo in isaga laga farxiyo, taas aawadeed kan Ilaah u yimaadaa waa inuu
rumaysto inuu jiro oo uu yahay kan u abaalguda kuwa isaga doondoona. 7 Nuux
oo Ilaah uga digay waxyaalo aan weli la arkin ayaa cabsaday, oo rumaysad buu
ku diyaariyey doonni in reerkiisu ku badbaado, sidaasuu dunida u xukumay oo ku
noqday mid dhaxla xaqnimada rumaysadka ku timaada. 8 Ibraahim kolkii loo yeedhay,
rumaysad buu ku addeecay inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka, wuuna tegey
isagoo aan garanaynin meeshuu ku socdo. 9 Rumaysad buu ku degganaa dhulkii loo
ballanqaaday sidii dhul qalaad, wuxuuna taambuugyo la degganaa Isxaaq iyo Yacquub
oo ahaa kuwii la dhaxlay isku ballan. 10 Waayo, wuxuu filanayay magaalo aasaas leh
oo kan dhisay oo sameeyey uu Ilaah yahay. 11 Saarah qudheedu rumaysad bay ku
heshay xoog ay ku uuraysato, oo iyadoo dhaaftay wakhtigii dhalmada ayay dhashay,
waayo, waxay ku tirisay ku aamin ah kii u ballanqaaday. 12 Sidaas daraaddeedna waxaa
mid sidii nin dhintay oo kale ah ka dhashay dad u badan sida xiddigaha cirka iyo sida
cammuudda badda xeebteeda taal oo aan la tirin karin.

13 Kuwaasu kulligood rumaysad bay ku wada dhinteen, iyagoo aan helin waxyaalihii
loo ballanqaaday, laakiin meel fog bay ka arkeen oo way aqbaleen, oo waxay qirteen
inay dhulka ku ahaayeen shisheeyayaal iyo dad sodcaal ah. 14 Waayo, kuwa waxyaala-
han oo kale yidhaahdaa waxay muujiyaan inay doondoonayaan waddan kooda ah.
15 Oo hadday xusuusnaayeen waddankii ay ka baxeen way heli lahaayeen wakhti ay
ku noqdaan. 16 Laakiin imminka waxay aad u doonayaan waddan ka wanaagsan oo ah
jannada, sidaas daraaddeed Ilaah ka xishoon maayo in loogu yeedho Ilaahood, waayo,
wuxuu iyaga u diyaariyey magaalo.

17 Ibraahim kolkii la jirrabay, rumaysad buu Isxaaq allabari ahaan ugu bixiyey. Kii
ballamada aqbalay ayaa wuxuu bixinayay wiilkiisii keliyaha, 18 in kastoo lagu yidhi,
Kuwa Isxaaq ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi doonaa. 19 Wuxuu ku tirinayay
in Ilaah ka kicin karo xataa kuwii dhintay; oo sida masaal oo kale ayuu isagii uga
helay kuwii dhintay. 20 Isxaaq rumaysad buu ugu duceeyey Yacquub iyo Ceesaw
xagga waxyaalaha iman doona. 21 Yacquubna markuu dhimanayay rumaysad buu ugu
duceeyey mid kasta oo wiilashii Yuusuf ka mid ah, oo Ilaahna wuu caabuday isagoo
cuskanaya ushiisa guudkeeda. 22 Yuusufna markii dhimashadiisii dhowayd rumaysad
buu kaga hadlay bixitinka reer binu Israa'iil, wuxuuna ka dardaarmay lafihiisa.

23 Muusena markuu dhashay, waalidkiis rumaysad bay ku qariyeen saddex bilood,
maxaa yeelay, waxay arkeen inuu ilmo wanaagsan yahay, kamana ay cabsan amarkii
boqorka. 24 Muuse markuu weynaaday rumaysad buu ku diiday in loogu yeedho wiilkii
gabadha Fircoon. 25 Oo wuxuu ka doortay in lala silciyo dadkii Ilaah intuu wakhti yar

dembi ku farxi lahaa; 26 isagoo ku tirinaya cayda lagu caayo Masiixa aawadiis inay ka
qiimo weyn tahay maalka Masar, waayo, wuxuu filanayay abaalgudka. 27 Rumaysad
buu kaga tegey Masar isagoo aan ka cabsanayn boqorka cadhadiisii, waayo, wuxuu
u adkaystay sidii mid fiirinaya kan aan la arkin. 28 Rumaysad buu ku sameeyey
Kormaridda iyo dhiigga rushayntiisii inuusan Baabbi'iyihii curadyadu iyaga taaban.
29 Rumaysad bay ku dhex mareen Badda Cas sidii dhul engegan, laakiin markay
Masriyiintu saas isku dayeen, way liqday.

30 Derbiyadii Yerixoo rumaysad bay ku dumeen kolkii toddoba maalmood lagu war-
wareegay dabadeed. 31 Dhilladii Raxab rumaysadkeedii aawadiis lama ay halligmin
kuwii caasiyiinta ahaa, maxaa yeelay, basaasyadii bay nabad ku dhowaysay.

32 Oo maxaan kale oo idhaahdaa? Waayo, wakhtigu waa igu gaabnaan doonaa had-
daan wax ka sheegi lahaa Gidcoon, iyo Baaraaq, iyo Samsoon, iyo Yeftaah, iyo Daa'uud,
iyo Samuu'eel iyo nebiyadii. 33 Rumaysad bay kaga adkaadeen boqortooyooyin, oo
xaqnimo ku sameeyeen, oo ballamo ku heleen, oo afafka libaaxyada ku xidheen,
34 oo xooggii dabka ku demiyeen, oo seefta afkeedii kaga baxsadeen, oo itaaldarradii
kaga xoogaysteen, oo dagaal ku itaal weynaadeen, oo colalkii shisheeyaha ku eryeen.
35 Dumar baa waxay heleen kuwii ka dhintay iyagoo la sara kiciyey, qaar kalena waa
la xanuujiyey ilaa ay ka dhinteen iyagoo aan aqbalin in la samatabbixiyo si ay ku
gaadhaan sarakicid ka wanaagsan. 36 Qaar kalena waxay jirrabaad ahaan ula kulmeen
majaajilo iyo karbaashid iyo weliba silsilado iyo xabbis. 37 Waana la dhagxiyey,
miinshaarna waa lagu kala jeexay, waana la jirrabay, seefna waa lagu gowracay,
wayna warwareegeen iyagoo qaba hargo idaad iyo hargo riyood, iyagoo caydh ah
oo la dhibay oo la silciyey. 38 Dunidu ma ay istaahilin iyagii. Waxayna warwareegi
jireen lamadegaanka iyo buuraha iyo boholaha iyo godadka dhulka. 39 Kuwaas oo
dhammu, iyagoo loo markhaati furay rumaysadkoodii daraaddiis, ayaanay helin wixii
loo ballanqaaday; 40 waayo, Ilaah wuxuu hore u arkay wax ka wanaagsan oo inagu
saabsan, inaan la'aanteen iyaga kaamil laga dhigin.

12

Ciise Wuxuu Yahay Bilaabaha Iyo Dhammeeyaha Rumaysadkeenna

1 Sidaas daraaddeed, innagoo haysanna markhaatiyaal badan oo sida daruur u
weyn oo inagu wareegsan, aynu iska dhigno culays kasta iyo dembiga dhibyaraanta
inoogu dhegaya, oo aynu adkaysasho ku orodno tartanka ina hor yaal, 2 innagoo
fiirinayna Ciise oo ah Bilaabaha iyo Dhammeeyaha rumaysadkeenna, kii farxaddii hor
tiil daraaddeed u adkaystay iskutallaabta, isagoo fududaysanaya ceebta, oo fadhiistay
midigta carshiga Ilaah.

Edbinta

3 Haddaba ka fiirsada kii u adkaystay hadalkii ka geesta ahaa oo dembilayaasha
inaydnaan daalin oo aanay nafihiinnu itaal beelin. 4 Idinkoo dembi la dagaallamaya
weli iskama aydnaan celin ilaa dhiig idinka daato. 5 Waxaad illowdeen waanada idiinla
hadasha sida wiilal oo kale.
Wiilkaygiiyow, ha fududaysan Rabbiga edbintiisa,
Hana itaal beelin kolkuu ku canaanto.
6 Waayo, ka uu Rabbigu jecel yahay ayuu edbiyaa,
Wuuna karbaashaa wiil kasta oo uu aqbalo.
7 U adkaysta edbinta. Ilaah wuxuu idiinla macaamiloodaa sida wiilal oo kale; waayo,
waa wiilkee kan aanu aabbihii edbin? 8 Laakiin haddaan laydinku edbin edbinta
laga wada qayb galo, haddaba waxaad tihiin garacyo, oo wiilashiisii ma ihidin.
9 Oo weliba waxaynu lahayn aabbayaal xagga jidhka ah, oo ina edbiyey, oo waynu
maamuusnay. Miyaynan intaas in ka badan ka dambaynayn Aabbaha ruuxyada oo

aynaan noolaannayn? 10 Waayo, iyagu dhawr maalmood ayay inoo edbiyeen sidii la
wanaagsanayd, laakiin isagu wuxuu inoo edbiya si inoo faa'iido ah si aynu uga qayb
galno quduusnimadiisa. 11 Edbinina wakhtiga la joogo uma eka mid lagu farxo, laakiin
waxay u eg tahay mid caloolxumo leh, laakiin dabadeedto waxay kuwii lagu edbiyey u
dhashaa midho nabad iyo xaqnimo ah.
12 Sidaas daraaddeed xoogeeya gacmaha taagta daran iyo jilbaha tabarta yar.
13 Cagihiinnana waddooyin toosan u sameeya si aan curyaanku u murkacan laakiin u
bogsado.

Digidda

14 Nabad kula dadaala dadka oo dhan, iyo quduusnaanta aan la'aanteed ninna Rab-
biga arki doonin. 15 Fiiro u yeesha si aan ninna u gaadhi waayin nimcada Ilaah, waaba
intaasoo xidid qadhaadhi soo baxaa oo idin dhibaa, oo qaar badanu ku nijaasoobaane,
16 si aan dhillay u jirin ama qof cibaado la' sidii Ceesaw oo ahaa kii curadnimadiisii kala
baxay waxoogaa cunto ah. 17 Waayo, waad og tihiin, xataa kolkuu dabadeedto jeclaaday
inuu dhaxlo barakada, in loo diiday, in kastoo uu doondoonay, isagoo ilmo daadinaya,
waayo, ma uu helin meel uu ka soo noqdo.

Siyoonta Dunida Ah Iyo Tan Jannada Ah

18 Waayo, ma aydnaan iman buurtii la taaban karay, oo ololaysay, iyo madowgii,
iyo gudcurkii, iyo duufaankii, 19 iyo dhawaaqii buunka, iyo codkii erayada, oo ahaa
codkii ay kuwii maqlay Muuse ka baryeen inaan eray dambe lagula hadlin. 20 Waayo,
uma ay adkaysan karin wixii lagu amray, markii lagu yidhi, Xataa haddii neef buurta
taabto, waa la dhagxin doonaa. 21 Muuqashadiina cabsi intay ka qabtay Muuse wuxuu
yidhi, Aad iyo aad baan u cabsanayaa oo waan gariirayaa. 22 Laakiin idinku waxaad
timaadeen Buur Siyoon iyo magaaladii Ilaaha nool oo ah Yeruusaalemtii jannada,
oo waxaad u timaadeen guutooyin malaa'igo ah oo isu soo ururay, 23 iyo kiniisadda
curadyada oo ku qoran jannada, iyo Ilaaha ah Xaakinka wax kasta, iyo ruuxyada kuwa
qumman oo la kaamilay, 24 iyo Ciise oo ah dhexdhexaadiyaha axdiga cusub, iyo dhiigga
rushaynta oo u hadla si ka wanaagsan kii Haabiil. 25 Digtoonaada si aydnaan u diidin
kan hadlaya; waayo, haddayan baxsan kuwii diiday kii dhulka ku waaniyey, si ka
badan innaguna ma baxsan doonno haddaynu ka jeesanno kan jannada ka hadlaya,
26 kan codkiisii wakhtigaas gariiriyey dhulka; laakiin hadda wuu ballanqaaday isagoo
leh, Weliba mar kale ayaan gariirin doonaa dhulka, dhulka oo keliyana ma aha ee
xataa samadana waan gariirin doonaa. 27 Erayadii ahaa, Weliba mar kale, micnehoodu
waxaa weeye in la qaadi doono waxyaalihii la gariiriyey sidii waxyaalo la sameeyey,
si waxyaalihii aan la gariirinu u hadhaan. 28 Sidaas daraaddeed innagoo helayna
boqortooyo aan la gariirin karin, aynu mahadnaqno si aynu Ilaah uga farxinno innagoo
cibaado iyo cabsi ugu adeegayna; 29 waayo, Ilaaheennu waa dab wax baabbi'iya.

13

Waano

1 Jacaylka walaalnimadu ha sii jiro. 2 Ha illoobina inaad shisheeyaha marti qaaddaan,
waayo, sidaas qaar baa malaa'igo u marti qaaday iyagoo aan ogayn. 3 U xusuusta
kuwa xidhan sidii idinkoo iyaga la xidhan, iyo kuwa la silciyey sidii idinkoo isku
jidh ah. 4 Guurka hala wada maamuuso, oo sariirtuna yeynan nijaasoobin, maxaa
yeelay, khaniisiinta iyo dhillayadaba Ilaah waa xukumi doonaa. 5 Dabiicaddiinnu ha
ahaato mid aan lacag jeclayn, oo waxaad haysataan raalli ku ahaada, waayo, isaga
qudhiisu wuxuu yidhi, Sinaba kuu dayn maayo, oo sinaba kuu dayrin maayo. 6 Sidaas
daraaddeed innagoo ku kalsoon waxaynu nidhaahnaa,
Rabbigu waa kaalmeeyahayga, oo anigu cabsan maayo;

Bal maxaa dad igu samayn doonaa?

Waa In Hoggaamiyayaasha Daacad Loo Ahaado

7 Xusuusta hoggaamiyayaashiinna idiin sheegay ereyga Ilaah. Oo ka fiirsada waxa
ka yimaada asluubtoodii, oo iimaankoodii ku dayda. 8 Ciise Masiix waa isku mid
shalay iyo maanta iyo weligiiba. 9 Waxbaridda kala duwan oo qalaadu yay idinla tegin,
waayo, waa wanaagsan tahay in qalbigu nimco ku taagnaado ee uusan ku taagnaan
cunto, tan kuwa ku macaamilooday aanay ku faa'iidin. 10 Waxaynu leennahay meel
allabari, oo kuwa taambuugga ka adeega aanay amar u lahayn inay wax ka cunaan.
11 Waayo, neefafka dhiiggooda wadaadka sare keeno meesha quduuska ah dembiga
aawadiis jidhadhkooda waxaa lagu gubaa xerada dibaddeeda. 12 Sidaas daraaddeed
Ciisena si uu dadka quduus ugaga dhigo dhiiggiisa wuxuu ku xanuunsaday iridda
dibaddeeda. 13 Haddaba aynu isaga ugu tagno xerada dibaddeeda, innagoo qaadayna
caydii la caayay isaga. 14 Waayo, innagu halkan kuma lihin magaalo sii raagaysa, laakiin
waxaynu doondoonaynaa tan iman doonta. 15 Haddaba xaggiisa aynu had iyo goor
Ilaah ugu bixinno allabariga ammaanta, kaas waxaa weeye dibnaha magiciisa qirta
midhahooda. 16 Laakiinse inaad wax wanaagsan fashaan oo wax wada wadaagtaan
ha illoobina; waayo, allabaryada caynkaas ah Ilaah aad buu ugu farxaa.

17 Hoggaamiyayaashiinna addeeca oo ka dambeeya, waayo, iyagu waxay ilaaliyaan
naftiinna sidii iyagoo jawaab ka bixin doona. Taas farxad ha ku sameeyeen, oo yaanay
qulubsanaan, waayo, taasu waxba idiin tari mayso.

Farriin Iyo Duco

18 Noo soo duceeya; waayo, waxaannu hubnaa inaannu leennahay niyo wanaagsan
annagoo doonayna inaannu wax kasta si qumman ugu soconno. 19 Oo aad baan idiinka
baryayaa inaad tan samaysaan, in dhaqso laygu soo kiin celiyo.

20 Haddaba Ilaaha nabadda oo ka soo celiyey kuwii dhintay Rabbigeenna Ciise oo
ah Adhijirka weyn ee idaha, oo ku soo celiyey dhiigga axdiga weligiis ah, 21 kaamil
ha idinkaga dhigo wax kasta oo wanaagsan si aad u samaysaan doonistiisa, oo waxa
isaga ka farxiya ha inooga dhex shaqeeyo Ciise Masiix, kan ammaanta leh weligiis iyo
weligiis. Aamiin.

22 Walaalayaalow, waxaan idinka baryayaa inaad u dulqaadataan hadalka waanada
ah, waayo, waxaan idiin soo qoray dhawr eray. 23 Ogaada in walaalkeen Timoteyos la
sii daayay, kan hadduu dhaqso u yimaado, aannu idin soo wada arki doonno.

24 Igu salaama kuwa idin hoggaamiya oo dhan, iyo quduusiinta oo dhan. Kuwa
Itaaliya ka yimaadaa way idin soo salaamayaan.

25 Nimco ha idinla jirto kulligiin. Aamiin.

WARQADDII YACQUUB

Rumaysadka Iyo Is-hoosaysiinta

1 Yacquub, oo ah addoonkii Ilaah iyo Rabbi Ciise Masiix, wuxuu salaan gaadhsiinayaa
laba iyo tobanka qolo oo kala firidhsan.
2 Walaalahayow, kolkaad jirrabaaddo kala cayncayn ah kala kulantaan, kulli farxad
u tirsada, 3 idinkoo og tijaabinta rumaysadkiinnu inay dulqaadasho keento. 4 Oo
dulqaadashadu ha dhammayso shuqulkeeda si aad kaamil u ahaataan oo aad u
dhanaataan, oo aydnaan waxba ugu baahnaan.
5 Laakiin haddii midkiin xigmad u baahan yahay, ha ka baryo Ilaah, kan kulli si
deeqsinimo ah u siiya isagoo aan canaanan, oo waa la siin doonaaye. 6 Laakiin
rumaysad ha ku baryo, isagoo aan shakiyayn, waayo, kii shakiyaa wuxuu la mid yahay
hirka badda oo dabayshu kaxayso oo rogrogto. 7 Ninkaasu yuusan u malayn inuu
Rabbiga wax ka heli doono. 8 Labaqalbiiluhu wuu ka rogrogmadaa socodkiisa oo dhan.
9 Walaalkii hooseeyaa ha ku faano sarraysiintiisa, 10 kii taajir ahuna ha ku faano
hoosaysiintiisa, waayo, wuxuu u idlaan doonaa sida ubaxa cawska. 11 Qorraxdu waxay
la soo baxdaa kulaylka, wayna engejisaa cawska, oo ubaxiisuna wuu daataa, quruxda
midabkiisuna way ka luntaa; sidaas oo kale ayaa taajirku ugu lumi doonaa socodkiisa.

Waa In Jirrabaadda Loo Adkaysto

12 Waxaa barakaysan ninka jirrabaadda u sii adkaysta, waayo, goortii loo bogo,
wuxuu heli doonaa taajka nolosha kan Ilaah u ballanqaaday kuwa isaga jecel. 13 Midna
yuu odhanin kolkii la jirrabo, Xagga Ilaah baa layga jirrabay. Waayo, Ilaah laguma
jirrabo shar, isaguna midna ma jirrabo. 14 Mid kasta waxaa jirraba damaciisa sharka
ah isagoo la jiidanayo oo la sasabayo. 15 Dabadeed damacu kolkuu uuraysto wuxuu
dhalaa dembi, dembiguna kolkuu weynaado wuxuu keenaa dhimasho. 16 Yaan laydin
khiyaanayn, walaalahayga aan jeclahayow. 17 Hadiyad kasta oo wanaagsan iyo hibo
kasta oo kaamil ah kor bay ka timaadaa iyadoo ka soo degaysa xagga Aabbaha nuurarka
isagoo aan lahayn rogrogmad ama hoos laallaabasho. 18 Isagoo doonaya ayuu hadalka
runta ah inagu dhalay si aynu u noqonno midhaha ugu horreeya oo uunkiisa.

Cibaadada Runta Ah

19 Waad garanaysaan tan, walaalahayga aan jeclahayow. Laakiin nin walba ha u
dhaqsado maqlinta, oo ha u gaabiyo hadalka, cadhadana ha u gaabiyo; 20 waayo, dad
cadhadiisu ma keento xaqnimada Ilaah. 21 Sidaas daraaddeed iska fogeeya wasakhn-
imada oo dhan iyo badnaanta xumaanta; oo qabownimo ku qaata hadalka laydinku
tallaalay, kan naftiinna badbaadin kara. 22 Noqda kuwa hadalka yeela, oo ha ahaanina
kuwa maqla oo keliya oo nafsaddooda khiyaaneeya. 23 Waayo, haddii mid yahay kan
hadalka maqla oo keliya, oo uusan ahayn kan yeela, wuxuu la mid yahay nin wejiga
abuuristiisa muraayad ku fiirinaya. 24 Waayo, wuu isfiiriyaa, oo iska tagaa, oo markiiba
is-illoobaa siduu ahaa. 25 Laakiin kii fiiriya sharciga kaamilka iyo xorriyadda ah oo ku
sii socda, isagoo aan ahayn kan maqla oo illooba laakiin kan shuqulka yeela, kaasu
waa ku barakaysnaan doonaa yeeliddiisa. 26 Haddii mid isu maleeyo inuu cibaado
badan yahay, oo uusan afkiisa xakamayn, laakiin uu qalbigiisa khiyaaneeyo, kaas
cibaadadiisu waa wax aan waxtar lahayn. 27 Cibaado daahir ah oo aan nijaas lahayn
Ilaaha Aabbaha ah hortiisa waxay tahay in la xannaaneeyo agoonta iyo carmallada
markay dhib ku jiraan, iyo in layska dhawro wasakhda dunida.

2

Kadigidda Kala-eexashada

1 Walaalahayow, iimaanka Rabbigeenna Ciise Masiix kan ammaanta leh eexasho ha
ku haysanina. 2 Haddii nin kaatun dahab ah iyo dhar quruxsan qabaa shirkiinna soo
galo, oo haddana haddii nin kale oo miskiin ah oo dhar uskag leh qabaa soo galo, 3 oo aad
fiirisaan ka dharka quruxdasan qaba oo aad ku tidhaahdaan, Adigu kaalay oo halkan
wanaagsan fadhiiso, oo aad ku tidhaahdaan ka miskiinka ah, Adigu xaggaas istaag
ama halkan cagahayga ag fadhiiso, 4 miyeydnaan kala qaybsamin oo miyeydnaan
noqonin kuwa fikirrada sharka leh wax ku xukuma? 5 I dhegaysta, walaalahayga aan
jeclahayow. Miyaan Ilaah u dooran kuwa ah masaakiinta xagga dunida inay ahaadaan
kuwa hodan ku ah rumaysadka oo dhaxla boqortooyaduu u ballanqaaday kuwa isaga
jecel? 6 Laakiin idinku waad maamuus jebiseen miskiinkii. Taajiriintu miyaanay idin
dulmin oo miyaanay idiin jiidin maxkamadda? 7 Miyaanay caayin magaca wanaagsan
oo laydiinku yeedhay? 8 Haddaba haddaad oofisaan sharciga boqornimada siduu
Qorniinku leeyahay, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida naftaada, si wanaagsan
baad yeeshaan. 9 Laakiin haddaad dadka u kala eexataan waad dembaabtaan, oo
sharcigu wuu idinku caddeeyey inaad tihiin kuwa xadgudbay. 10 Ku alla kii sharciga
oo dhan xajiya oo qaynuun keliya ku gafa, kulli wuu ku eedaysan yahay. 11 Waayo, kii
yidhi, Ha sinaysan; wuxuu kaloo yidhi, Cidna ha dilin. Haddaanad sinaysanin laakiin
aad dad disho, waxaad noqotay ku sharciga ku xadgudbay. 12 Sidii kuwo sharciga
xorriyadda lagu xukumi doono, u hadla oo u yeela. 13 Xukunku naxariis uma leh kii
aan dadka u naxariisan; naxariistu way ka faantaa xukunka.

Rumaysadka Iyo Shuqullada

14 Maxay tartaa, walaalahayow, haddii nin yidhaahdo, Rumaysad baan leeyahay,
laakiin aanu shuqullo lahayn? Rumaysadku ma badbaadin karaa isaga? 15 Walaal wiil
ah ama walaal gabadh ah hadday arradan yihiin oo cuntadii maalinta u baahan yihiin,
16 oo midkiin ku yidhaahdo iyaga, Nabad gala, diirsada oo dherga, oo weliba aydnaan
siin waxa jidhku u baahan yahay, maxay tartaa? 17 Haddaba sidaas oo kale rumaysadku
haddaanu shuqullo lahayn keli ahaantiisu waa meyd.

18 Laakiin waxaa la odhan doonaa, Adigu waxaad leedahay rumaysad, anna waxaan
leeyahay shuqullo. I tus rumaysadkaaga aan shuqullada lahayn, anna rumaysadkayga
shuqulladaydaan kugu tusi doonaa. 19 Waad rumaysan tahay in Ilaah yahay mid
keliya. Taas waad ku wanaagsan tahay. Xataa jinniyaduna sidaas way rumaysan
yihiin, wayna gariiraan. 20 Doqonow, ma doonaysaa inaad garatid in rumaysadka aan
shuqullada lahaynu aanu waxba tarin? 21 Miyaan awowgeen Ibraahim shuqullo lagu
caddaynin inuu xaq yahay goortuu wiilkiisii Isxaaq meeshii allabariga ku bixiyey?
22 Waad garanaysaa in rumaysadku shuqulladiisii la shaqeeyey, oo rumaysadku kaamil
ku noqday shuqullada. 23 Waxaa rumoobay Qorniinka leh, Ibraahimna Ilaah buu
rumaystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo, oo waxaa loogu yeedhay saaxiibkii
Ilaah. 24 Waxaad garanaysaan in nin shuqullo lagu caddeeyo inuu xaq yahay oo aan
lagu caddayn rumaysadka oo keliya. 25 Sidaas oo kale miyaan dhilladii Raxab ahayd
shuqullo lagu caddayn inay xaq tahay kolkay soo dhowaysay basaasyadii oo ay jid kale
u dirtay? 26 Sida jidhkii aan ruux lahaynu meyd u yahay, sidaas oo kaluu rumaysadkii
aan shuqullo lahaynuna meyd u yahay.

3

Carrabka Waa In La Xakameeya

1 Macallimiin badan ha noqonina, walaalahayow, idinkoo garanaya inaynu heli
doonno xukun ka sii weyn. 2 Waayo, dhammaanteen wax badan baynu ku gafnaa.

Haddii nin ku gafi waayo hadalka, kaasu waa nin kaamil ah, wuuna xakamayn karaa
jidhka oo dhan. 3 Haddaba haddaynu fardaha afkooda xakame gelinno inay ina
addeecaan, jidhkooda oo dhanna waynu jeedinnaa. 4 Ogaada, xataa doonniyaha, in
kastoo ay waaweyn yihiin, oo dabaylo waaweynu kaxeeyaan, weliba waxaa loogu
jeediyaa shukaan aad u yar meeshii ninka wada qushigiisu doonayo. 5 Sidaas oo kalena
carrabku waa qayb yar, waxyaalo waaweyn buuna ku faanaa. Bal eega dab yaru intuu
qoryo shido. 6 Carrabkuna waa dab, waana dunida xaqdarrada. Carrabku wuxuu ku
dhex jiraa xubnaheenna, waana kan wasakheeya jidhka oo dhan oo ololiya orodka
abuurista, oo jahannamadu isagay ololisaa. 7 Cayn walba oo ah dugaag, iyo haad, iyo
waxa bogga ku gurguurta, iyo waxa badda ku jiraba waa la rabbeeyaa, oo waxaa lagu
rabbeeyey dabiicadda dadka. 8 Laakiin ninna ma rabbayn karo carrabka; waa shar
rogrogmada, oo waxaa ka buuxda sunta wax disha. 9 Isla isagaynu ku ammaannaa
Rabbiga iyo Aabbaha, oo isla isagaynu ku habaarnaa dadka Ilaah ekaantiisa laga
abuuray. 10 Isku af baa waxaa ka soo baxa ammaan iyo habaar. Walaalahayow,
waxyaalahanu waa inaanay sidaas noqon. 11 Ishu miyey isku meel ka soo wada daysaa
biyo macaan iyo kuwa qadhaadh? 12 Walaalahayow, geed berde ahu miyuu dhali karaa
saytuun, ama geed canab ahu miyuu dhali karaa midho berde ah? Sidaas oo kalena
biyo dhanaanu macaan ma ay noqon karaan.

Xigmadda Beenta Ah Iyo Tan Runta Ah

13 Kumaa idinku dhex jira oo xigmad iyo waxgarasho leh? Shuqulladiisa ha ku muu-
jiyo dabiicaddiisa wanaagsan, isagoo leh qabowga xigmadda. 14 Haddaad xaasidnimo
qadhaadh iyo iskala qaybqaybin ku haysataan qalbigiinna, ha faanina, runtana been
ha ka sheegina. 15 Xigmaddaasu ma aha tan kor ka soo degta, laakiin waa tan dhulka
iyo nafta iyo jinniyada. 16 Waayo, meeshii xaasidnimo iyo iskala qaybqaybinu ku jiraan,
meeshaas waxaa ku jira iskuqasnaan iyo falniin kasta oo shar leh. 17 Laakiin xigmaddii
kor ka timaadaa horta waa daahir, dabadeedna waa nabad iyo qabow iyo mid si dhib
yar loola heshiiyo, oo waxaa ka buuxa naxariis iyo midho wanaagsan, mana leh u-kala-
eexasho ama labaweji. 18 Midhaha xaqnimada nabad waa loogu beeraa kuwa nabadda
ka shaqeeya.

4

Kadigidda Saaxiibnimada Dunida

1 Dagaallada iyo dirirta idinku dhex jira xaggee bay ka yimaadaan? Miyaanay
ka imanin damacyadiinna ku dhex dagaallamaya xubnihiinna? 2 Waad damacdaan,
mana lihidin; waad dishaan, waadna xaasiddaan, mana heli kartaan; waad dirirtaan,
waadna dagaallantaan, mana lihidin, waayo, ma aad weyddiisataan. 3 Waad wey-
ddiisataan, mana heshaan, waayo, si xun baad u weyddiisataan inaad ku bixisaan
damacyadiinna aawadood. 4 Dhillayo iyo dhillooyin yahow, miyeydnaan garanayn
inay saaxiibnimada dunidu Ilaah la col tahay? Sidaas daraaddeed kii kasta oo doonaya
inuu saaxiib la ahaado dunida, Ilaah buu la col noqdaa. 5 Mise waxaad u malaynaysaan
in Qorniinku micnela'aan ku hadlo, Ruuxa uu ka dhigay inuu ina dhex joogo ayaa
aad iyo aad inoo jecel isagoo inoo masayra? 6 Laakiin isagu wuxuu bixiyaa nimco
badan oo badan. Haddaba Qorniinku wuxuu leeyahay, Ilaah waa hor joogsadaa kuwa
kibra, laakiin kuwa is-hoosaysiiya ayuu nimco siiyaa. 7 Haddaba Ilaah ka dambeeya,
laakiin Ibliiska hor joogsada, wuu idinka carari doonaaye. 8 U soo dhowaada Ilaah,
isaguna wuu idiin soo dhowaan doonaa. Dembilayaashow, gacmihiinna nadiifiya.
Labaqalbiilayaashow, qalbiyadiinna daahiriya. 9 Dhibtooda oo baroorta oo ooya.
Qosolkiinnu baroor ha u rogmado, farxaddiinnuna caloolxumo. 10 Is-hoosaysiiya
Rabbiga hortiisa, isna wuu idin sarraysiin doonaa.

11 Xumaan ha iskaga hadlina, walaalayaalow. Kii xumaan walaalkiis kaga hadlaa
ama walaalkiis xukumaa, sharciga ayuu xumaan kaga hadlaa, sharcigana wuu xuku-
maa. Haddaad sharciga xukuntid, adigu ma ihid mid sharciga yeela, laakiin waxaad
tahay mid isaga xukuma. 12 Waa mid keliya kan sharciga bixiyaa oo wax xukumaa, oo
waa kan kara inuu wax badbaadiyo oo uu wax dumiyo. Laakiin adigu yaad tahay, kan
deriskiisa xukumow?

Kadigidda Faanka Taajiriinta

13 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan yidhaahda, Maanta ama berri waxaannu tegi
doonaa magaalo, oo halkaasaannu sannad joogi doonnaa, waannu baayacmushtari
doonnaa oo faa'iidaysan doonnaa, 14 kuwiinnan aan garanaynin waxa berri dhici
doona. Noloshiinnu waa maxay? Waayo, idinku waxaad tihiin ceeryaamo, tan wakhti
yar muuqata dabadeedna libidha. 15 Waa inaad tidhaahdaan, Haddii Rabbigu doonayo,
waannu noolaan doonnaa oo waxaannu samayn doonnaa tan ama taas. 16 Laakiin
idinku haatan waxaad ku faanaysaan isla weynaantiinna. Faanka caynkaas ah oo
dhammu waa shar. 17 Haddaba kii garanaya inuu wax wanaagsan sameeyo laakiin aan
samayn, dembi bay u tahay isaga.

5

Ka-digidda Dulmiga Taajiriinta

1 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan taajiriinta ahow, ooya oo ka baroorta dhibaatooyinka
idinku soo degaya. 2 Duunyadiinnii way qudhuntay, dharkiinniina aboor baa cunay.
3 Dahabkiinnii iyo lacagtiinniiba way mirdheen, miridhkooduna markhaati buu idinku
noqon doonaa, wuxuuna jidhkiinna u cuni doonaa sida dabka oo kale. Maal baad
u urursateen maalmaha ugu dambeeya. 4 Shaqaalayaashii beerihiinnii idiin gooyay
mushahaaradoodii aad dulmiga uga reebateen way dhawaaqaysaa, qaylooyinkii kuwii
beerihii gooyayna waxay galeen dhegaha Rabbiga Saba'ood. 5 Dhulkaad ku bar-
waaqaysateen, waadna ku raaxaysateen, oo qalbiyadiinnii waxaad u naaxiseen maal-
inta gowracidda. 6 Waad xukunteen, waadna disheen kan xaqa ah. Isaguna isma kiin
hor taago.

Waano Ku Saabsan Dulqaadashada

7 Haddaba, walaalayaalow, dulqaata ilaa imaatinka Rabbiga. Bal ogaada, ninka
beerrey ahu wuxuu sugaa midhaha qiimaha leh ee dhulka, isagoo u dulqaata ilaa uu
helo roobka hore iyo kan dambe. 8 Idinkuna dulqaata, qalbiyadiinnana xoogeeya,
waayo, imaatinka Rabbigu wuu dhow yahay. 9 Ha iska cabanina, walaalayaalow,
yaan laydin xukumine. Bal ogaada, xaakinku albaabbada hortooduu taagan yahaye.
10 Walaalayaalow, u qaata tilmaan dhibaato iyo dulqaadasho ah nebiyadii ku hadlay
magaca Rabbiga. 11 Bal ogaada! Waxaynu ugu yeedhnaa kuwo barakaysan kuwii
adkaystay. Waad maqasheen adkaysashadii Ayuub, waadna aragteen dhammaadkii
qasdiga Rabbiga, waayo, Rabbigu waa raxmad badan yahay, naxariisna wuu leeyahay.
12 Laakiin wax walba hortood, walaalahayow, ha dhaaranina; ha ku dhaaranina
jannada, ama dhulka, ama dhaar kale; haahdiinnu haah ha ahaato, mayadiinnuna
maya ha ahaato, yeydnan ku dhicin xukun hoostiis.

Xoogga Ducada

13 Mid dhibaataysanu ma idinku dhex jiraa? Ha ducaysto. Mid faraxsanu ma jiraa?
Ha gabyo. 14 Mid bukaa ma idinku dhex jiraa? Ha u yeedho waayeellada kiniisadda, oo
iyagu ha u duceeyeen, oo saliid ha ku mariyeen magaca Rabbiga. 15 Ducadii rumaysad
lahu way bogsiin doontaa kii buka, oo Rabbigu waa sara kicin doonaa, oo hadduu
dembaabay waa loo dembidhaafi doonaa. 16 Midkiinba midka kale dembiyadiisa ha
u qirto oo ha u duceeyo si aad u bogsataan. Nin xaq ah baryadiisa shaqaysa wax badan

bay kartaa. [17] Eliyaas wuxuu ahaa nin dabiicaddeenna oo kale leh. Aad buu Ilaah u
baryay inaan roob di'in, roobna saddex sannadood iyo lix bilood dhulka kuma uu di'in.
[18] Oo kol kale ayuu Ilaah baryay, oo cirku roob buu soo daayay, dhulkuna midhihiisii
buu soo saaray.
[19] Walaalahayow, haddii midkiin ka leexdo runta, oo mid soo celiyo isaga, [20] ogaada
in kii dembilaha qaladka jidkiisa ka soo celiyaa uu dembilihii naftiisa dhimasho ka
badbaadin doono oo uu dembiyo badan qarin doono.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BUTROS

Salaan

[1] Anigoo ah Butros oo ah rasuulkii Ciise Masiix waxaan warqaddan u qorayaa
qariibbada ku kala firidhsan Bontos, iyo Galatiya, iyo Kabbadokiya, iyo Aasiya, iyo
Bituniya, [2] oo lagu doortay aqoontii Ilaaha Aabbaha ahu hore u sii ogaa, oo quduus
lagaga dhigay Ruuxa, xagga addeecidda iyo rushaynta dhiiggii Ciise Masiix. Nimco iyo
nabadu ha idiin bateen.

U Mahadnaqidda Rajada Masiixiyiinta Oo Ah Badbaadada

[3] Ammaanu ha u ahaato Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. Naxariistiisa
badan aawadeed ayuu mar kale ina dhalay inaynu rajo nool ku helno sarakiciddii Ciise
Masiix ka soo sara kacay kuwii dhintay, [4] oo aynu helno dhaxal aan dhammaanayn, oo
aan nijaasoobayn, oo aan baabba'ayn, oo jannada laydiinku kaydiyey. [5] Idinku waxaad
tihiin kuwo xoogga Ilaah iyo rumaysadka lagu dhawro ilaa badbaadada diyaarka u
ah in wakhtiga ugu dambaysta la muujiyo. [6] Taas waad ku faraxsan tihiin in kastoo,
haddii ay waajib tahay, aad haatan wakhti yar ku murugootaan jirrabaaddo badan oo
kala cayncayn ah. [7] Si loo tijaabiyo rumaysadkiinna, oo aad uga sii qaalisan dahabka
oo ah wax baabba'a in kastoo dab lagu tijaabiyo. Markaasaa laga helayaa mahad
iyo ammaan iyo ciso markii Ciise Masiix la muujiyo. [8] Isaga ma aydin arkin, waadse
jeceshihiin, hadda in kastoo aydnaan arkin, waadse rumaysan tihiin, oo waxaad ku
faraxdaan farxad aan la sheegi karin oo ammaan leh. [9] Waxaadna helaysaan waxa
rumaysadkiinnu ku dhammaado oo ah badbaadada naftiinna. [10] Nebiyadii sii sheegay
nimcada idiin imanaysa waxay doondooneen oo aad u raadiyeen wax ku saabsan
badbaadadaas. [11] Waxayna raadiyeen wixii iyo wakhtigii Ruuxii Masiixa oo iyaga
ku jiray uu u tilmaamay markuu horay uga sii markhaati furay waxyaalaha Masiixu
ku xanuunsan doono iyo waxyaalaha ammaanta ah oo iyaga ka daba iman doona.
[12] Oo waxaa iyagii loo muujiyey inaanay iyagu isugu adeegin waxyaalahaas, laaki-
inse idinkay idiinku adeegeen, oo waxyaalahaas waxaa idin ogaysiiyey kuwii injiilka
idinkaga wacdiyey Ruuxa Quduuska ah ee jannada laga soo diray; waxyaalahaas oo ay
malaa'iguhuna jecel yihiin inay fiiriyaan.

Waa In Si Quduus Ah Loo Socdo

[13] Haddaba isku giijiya guntiga maankiinna, dhug yeesha, oo aad u rajeeya nimcada
laydiin keeni doono markii Ciise Masiix la muujiyo. [14] Idinkoo ah carruur addeec leh
ha raacina damacyadiinnii hore oo aad ku samayseen jaahilnimadiinnii; [15] laakiinse
siduu kan idiin yeedhay quduuska u yahay, idinkuna sidaas oo kale dabiicaddiinna
oo dhan quduus ku ahaada, [16] maxaa yeelay, waxaa qoran, Idinku waa inaad quduus
ahaataan, waayo, aniguba quduus baan ahay. [17] Haddaad Aabbow ugu yeedhaan
kan nin walbaba u xukuma eexashola'aan iyo sida shuqulkiisu yahay, cabsi Ilaah isku
dhaafiya wakhtiga aad qariibka tihiin. [18] Waxaad og tihiin inaan dabiicaddiinnii bi-
laashka ahayd oo aad awowayaashiin ka dhaxasheen laydinkaga soo furan waxyaalaha
baabba'aya oo ah sida lacagta iyo dahabka, [19] laakiinse waxaa laydinku soo furtay
dhiiggii qaaliga ahaa oo Masiix oo ah sidii wan yar oo aan wax ceeb ah iyo iin toona
lahayn. [20] Isaga horaa loo yiqiin intaan dunida la aasaasin, laakiinse wakhtiyadii
dhammaadkoodii ayaa loo muujiyey idinka aawadiin, [21] idinkoo isaga aawadiis ku ah
kuwa rumaysan Ilaaha isaga ka soo sara kiciyey kuwii dhintay oo ammaanay isaga, in

rumaysadkiinna iyo rajadiinnu ay Ilaah ku xidhnaadaan aawadeed. 22 Sidaad naftiinna
u daahiriseen markaad addeecdeen runta xagga jacaylka walaalnimada oo aan iska
yeelyeel ahayn, aad iyo aad qalbiga isaga jeclaada. 23 Idinka mar kale laydinkuma
dhalin abuur baabba'aya, laakiinse waxaa laydinku dhalay abuur aan baabba'ayn oo
ah erayga Ilaah oo nool oo waara. 24 Waayo,

Wax kasta oo jiidh lahu waa sida caws oo kale,
Oo quruxdiisa oo dhammuna waa sida ubaxa duurka oo kale,
Haddaba cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa;

25 Laakiinse erayga Rabbigu weligiisba wuu waaraa. Haddaba kaasu waa eraygii
warka wanaagsanaa oo laydinku wacdiyey.

2

Dhagaxa Nool Iyo Quruunta Quduuska Ah

1 Haddaba sidaas daraaddeed iska wada fogeeya xumaan oo dhan, iyo khiyaano oo
dhan, iyo labawejiilenimo, iyo hinaaso, iyo cay oo dhan, 2 oo sida carruur dhallaan ah
u jeclaada caanaha ruuxa ee saafiga ah, si aad ugu kortaan xagga badbaadada, 3 haddii
aad dhadhamiseen in Rabbigu raxmad leeyahay, 4 kaas oo aad u imanaysaan, oo ah
dhagax nool, oo dadku diiday, laakiin xagga Ilaah laga doortay oo qaali ah. 5 Idinkuna
sida dhagaxyo noolnool ayaa waxaa laydinka dhisayaa guri ruux ah inaad ahaataan
wadaaddo quduus ah si aad xagga ruuxa uga bixisaan allabariyo uu Ilaah ku aqbalo
Ciise Masiix. 6 Maxaa yeelay, waxaa Qorniinku leeyahay,

Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa dhagax geeseed oo weyn, oo la doortay, oo qaali ah,
Oo kii isaga rumaystaa ma ceeboobi doono.

7 Haddaba sidaas daraaddeed qaalinimada waxaa leh idinkoo ah kuwa rumaysan,
laakiinse xagga kuwa aan rumaysnayn,

Dhagaxii kuwa wax dhisa ay diideen,
Wuxuu noqday madaxa rukunka;

8 iyo

Dhagax lagu turunturoodo oo ah dhadhaab lagu xumaado; waayo, waxay ku tu-
runturoodaan ereyga, maxaa yeelay, ma addeecsana; taas oo ah wixii loo xugmay.
9 Laakiinse idinku waxaad tihiin jinsi la doortay, iyo wadaaddada boqorka, iyo quruun
quduus ah, iyo dad Ilaah iska leeyahay, inaad ogeysiisaan wanaagga kan gudcurka
idiinka yeedhay oo idiinku yeedhay xagga nuurkiisa yaabka leh. 10 Idinku waagii hore
dad ma aydin ahayn, laakiinse haatan waxaad tihiin dadka Ilaah, idinku markii hore
naxariis ma aydin helin, laakiinse haatan naxariis baad hesheen.

11 Gacaliyayaalow, waxaan idiin baryayaa, idinkoo ah sidii qariib iyo dad sodcaal
ah, inaad ka fogaataan damacyada jidhka oo nafta la dagaallama. 12 Quruumaha
dhexdooda dabiicad wanaagsan ku dhaqma, in meeshii ay wax xun idinkaga sheegi
lahaayeen sidii idinkoo ah kuwo xumaan fala, ay shuqulladiinna wanaagsan oo ay
arkaan Ilaah ku ammaanaan maalinta booqashada.

Dawladda Waa In Laga Dambeeyo

13 Rabbiga daraaddiis u addeeca amar kasta oo dadka, ama ha ahaado boqorka ka
sarreeya dadka oo dhan, 14 amase taliyayaasha uu isagu u soo diray inay ka aargutaan
kuwa xumaanta sameeya oo ay ammaanaan kuwa samaanta fala. 15 Waayo, Ilaah
doonistiisu waxa weeye inaad samafalid ku aamusiisaan jaahilnimada nacasyada,
16 idinkoo xor ah oo aan xorriyaddiinna ugu isticmaalayn sidii jubbad aad xumaanta
ku qarisaan, laakiinse sidii idinkoo ah addoommo Ilaah. 17 Dadka oo dhan maamuusa,
walaalahana jeclaada, Ilaahna ka cabsada, oo boqorka ciseeya.

Adeegidda Micneheeda

[18] Midiidinyadow, ka cabsada oo ka dambeeya sayidyadiinna, mana aha kuwa
wanaagsan oo idiin roon oo keliya, laakiinse xataa kuwa qalloocan. [19] Waayo, tanu
waa wax loo bogo haddii nin niyada xagga Ilaah uga adkaysto dhibaatooyinka, isagoo
xaqdarro ku xanuunsanaya. [20] Markii aad dembaabtaan, oo laydin garaaco, haddii aad
u dulqaadataan, maxay ammaan leedahay? Laakiinse markaad wanaag fashaan oo
aad xanuunsataan, haddii aad u dulqaadataan, taasu waa wax Ilaah u bogo. [21] Waayo,
taasu waa wixii laydiinku yeedhay, maxaa yeelay, Masiix baa idiin xanuunsaday,
oo wuxuu idinkaga tegey masaal inaad tallaabooyinkiisa raacdaan. [22] Isagu ma uu
dembaabin, khiyaanona afkiisa lagama helin. [23] Oo isagu markii la caayay, dadkii
caayay cay uma uu celin. Markuu xanuunsadayna ninna ma uu cabsiin, laakiinse
wuxuu isu dhiibay kan xaqnimada wax ku xukuma. [24] Oo isagu dembiyadeennii wuxuu
ku qaaday jidhkiisii geedka saarnaa, si innagoo dembi kala dhimannay aynu xaqnimo
ugu noolaanno. Waxaad ku bogsateen xariijimihii karbaashiddiisii. [25] Waayo, waxaad
u ambanayseen sida ido oo kale, laakiinse haatan waxaad u soo noqoteen Adhijirka iyo
Hoggaamiyaha naftiinna.

3

Nimanka Iyo Naagahooda

[1] Sidaas oo kalena, dumar yahow, nimankiinna ka dambeeya in xataa had-
dii qaar uusan erayga addeecin ay erayga la'aantiis ku soo hanuunsamaan dabi-
icadda afooyinkooda, [2] markay arkaan dabiicaddiinna daahirsan ee cabsida leh.
[3] Isqurxintiinnu yaanay ahaan tan dibadda ah, oo ah timo tidcan, iyo dahab layska
lulo, amase dhar la xidho, [4] laakiinse ha ahaato inta qalbiga ee qarsoon, taasoo leh wax
aan baabba'ayn ee ah ruuxa qabow oo aamusan, kaasoo Ilaah hortiisa qiimo badan
ku leh. [5] Waayo, sidaasoo kalaa waagii hore dumarkii quduuska ahaa oo Ilaah wax ka
rajayn jiray ay isu qurxin jireen, iyagoo nimankoodii ka dambeeya. [6] Saarahba sidaasoo
kalay Ibraahim u addeeci jirtay, oo ay ugu yeedhi jirtay, Sayidow; oo idinna haddii aad
wanaag fashaan oo aydnaan ka cabsan wixii argaggax leh waxaad tihiin carruurteeda.
[7] Nimankow, idinkuna sidaas oo kale afooyinkiinna aqoon kula dhaqma sidii iyagoo ah
weel tabardaran, oo iyaga maamuusa sida kuwa idinla dhaxla nimcada nolosha, si aan
baryadiinna loo hor joogsan.

Jixinjixa Masiixiyiinta

[8] Ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay, Kulligiin isku maan ahaada, oo isu
jixinjixa, oo sida walaalo isu jeclaada, oo isu naxariista, oo is-hoosaysiiya. [9] Shar shar
ha ka celinina, cayna cay ha ka celinina, laakiinse duco ka celiya, maxaa yeelay, saas
aawadeed waxaa laydiinku yeedhay inaad barako dhaxashaan, waayo,

[10] Kii doonaya inuu nolol jeclaado,
Oo arko maalmo wanaagsan,
Carrabkiisa shar ha ka joojiyo,
Bushimihiisana yaanay khiyaano ku hadlin.
[11] Oo ha ka leexdo shar, oo wanaag ha sameeyo;
Nabad ha doondoono oo ha raacdaysto;
[12] Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa xaqa ah,
Dhegihiisuna waxay u furan yihiin baryadooda;
Laakiin wejiga Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya.

Waa In Xaqdarrada Loo Adkaysto

[13] Haddii aad waxa wanaagsan ku dadaashaan, bal yaa wax idin yeeli doona?
[14] Laakiinse xaqnimada daraaddeed haddii aad u xanuunsataan, waad barakaysan

tihiin. Haddaba ha ka cabsanina cabsigelintooda, hana welwelina. [15] Rabbiga Masiixa
ah qalbiyadiinna quduus kaga dhiga, oo mar kasta diyaar u ahaada inaad u jawaabtaan
nin alla ninkii wax idinka weyddiiya sabab ku saabsan rajada aad leedihiin, laakiinse
qabow iyo cabsi ugu jawaaba, [16] idinkoo qalbi wanaagsan leh, in markii wax xun lay-
dinka sheego, ay ceeboobaan kuwa caaya dabiicaddiinna wanaagsan ee xagga Masiixa
ah. [17] Waayo, haddii ay doonista Ilaah tahay, waxaa ka wanaagsan inaad samafalidda u
xanuunsataan intii aad u xanuunsan lahaydeen sharfalidda. [18] Maxaa yeelay, Masiixba
mar buu u xanuunsaday dembiyada. Isagoo xaq ah ayuu u xanuunsaday kuwa aan
xaqa ahayn aawadood inuu inoo keeno Ilaah. Xagga jidhka waa laga dilay, laakiinse
xagga ruuxa waa laga nooleeyey. [19] Ruuxii ayuu ku tegey oo wuxuu wacdiyey ruuxyadii
xabsigii ku jiray, [20] kuwaas oo waagii hore ahaa caasiyiin markii dulqaadashada Ilaah
ay sugaysay intii maalmihii Nuux oo la diyaarinayay doonnidii, taasoo ay biyihii kaga
badbaadeen dhawr qof oo ah siddeed nafood oo keliya. [21] Biyahaasuna waxay ka
dhigan yihiin baabtiiska hadda idinku badbaadiya sarakicidda Ciise Masiix, oo aan
ahayn ka fogaynta wasakhda jidhka, laakiinse waxaa weeye baryo ka timaada qalbi
wanaagsan oo xagga Ilaah. [22] Ciise Masiix jannaduu galay oo wuxuu joogaa gacanta
midigta oo Ilaah, oo malaa'igaha iyo kuwa amarka leh iyo kuwa xoogga leh oo dhanba
waa laga hoosaysiiyey isaga.

4

Waa In Dembiga La Diido

[1] Mar haddii Masiixu jidhka ku xanuunsaday, idinkuna sidaas oo kale isu diyaariya,
idinkoo isku maan ah; maxaa yeelay, kii jidhka ku xanuunsaday waa ka joogsaday dem-
biga, [2] si wakhtiga idiin hadhay oo aad jidhka ku nooshihiin aydnaan damacyada dadka
mar dambe ugu noolaan, laakiinse aad ugu noolaataan doonista Ilaah. [3] Waayo, waxaa
idinku filan wakhtigii hore oo aad doonistii dadka aan Ilaah aaminin samayn jirteen,
markii aad ku socon jirteen nejisnimo, iyo damacyadii jidhka, iyo sakhraannimo, iyo
rabshad, iyo khamricabbid, iyo sanamcaabudid xaaraan ah. [4] Oo markii aydnaan iyaga
u raacin nejisnimadaas badan, way idinla yaabaan oo way idin caayaan. [5] Iyagu waxay
faleen waxay kala xisaabtami doonaan kan diyaarka u ah inuu xukumo kuwa nool iyo
kuwa dhintayba. [6] Waayo, taas aawadeed injiilka waxaa lagu wacdiyey xataa kuwii
dhintay in iyaga jidhka lagu xukumo sida dadka, laakiinse ay ruuxa ku noolaadaan sida
Ilaah.
[7] Haddaba wax walba dhammaadkoodu wuu dhow yahay, sidaas daraaddeed dig-
toonaada, oo tukashada u feeyignaada. [8] Wax walba hortood idinku aad isu jeclaada,
maxaa yeelay, jacaylku wuxuu qariyaa dembiyo faro badan. [9] Ismartiqaada gunuuna-
cla'aan. [10] Sida mid waluba u helay hadiyad, idinku isu adeega, sida wakiillo wanaagsan
oo helay nimcada Ilaah ee badan ee kala cayncaynka ah. [11] Haddii nin hadlo, ha u
hadlo sidii isagoo ku hadlaya ereyga Ilaah; haddii nin adeegona, ha u adeego siduu Ilaah
xoogga u siiyo, in wax walbaba Ilaah ku ammaanmo Ciise Masiix, kaasoo weligiis iyo
weligiisba leh ammaanta iyo dowladnimadaba. Aamiin.

Masiixiyiintu Waa Inay Ku Farxaan Xanuunka Ay Masiixa U Xanuunsadaan

[12] Gacaliyayaalow, ha la yaabina jirrabaadda dabka ah oo idinku dhex dhacday in
laydiin tijaabiyo sida iyadoo ay idinku dhaceen wax la yaab lihi. [13] Laakiinse sidaad u
tihiin kuwo ka qayb qaatay waxyaalaha Masiixu ku xanuunsaday, farxa, inaad farxad
aad u weyn ku faraxdaan marka ammaantiisa la muujiyo. [14] Haddii magaca Masiix
aawadiis laydin caayo, waad barakaysan tihiin, maxaa yeelay, waxaa idin dul jooga
Ruuxa ammaanta oo ah Ruuxa Ilaah. [15] Haddaba midkiinna yuusan u xanuunsan
sida isagoo ah gacankudhiigle, ama tuug, ama sharfale, ama mid faraggeliya axwaasha

dadka kale. 16 Laakiin haddii nin u xanuunsado sida isagoo Masiixi ah, yaanu ceebsan,
laakiinse Ilaah ha ku ammaano magacan. 17 Waayo, waxaa la gaadhay wakhtigii dadka
Ilaah xukunka laga bilaabi lahaa, oo haddii innaga marka hore laynaga bilaabo, kuwa
aan injiilka Ilaah addeecin muxuu aakhirkoodu ahaan doonaa? 18 Haddaba haddii kan
xaqa ahu si dhib leh ku badbaado, xaggee bay ka muuqan doonaan cibaadalaawaha
iyo dembiluhu? 19 Sidaas daraaddeed kuwa doonista Ilaah u xanuunsada, iyagoo
samafalaya, naftooda ammaano ha ugu dhiibeen Abuuraha aaminka ah.

5

Waanada Odayaasha La Waaniyo

1 Anigoo anba oday la ah oo marag ka ah waxyaalihii Masiixu ku xanuunsaday
oo weliba ka qayb qaadanaya ammaanta la muujin doono, waxaan ku waaninayaa
odayaasha idinku dhex jira: 2 Ilaaliya idaha Ilaah oo idin dhex jooga, idinkoo aan qasab
ahaan u dhawrayn, laakiinse raalli ka ah sida Ilaah doonayo. 3 Oo weliba ha u dhawrina
faa'iido ceeb ah daraaddeed, laakiinse ku dhawra maan diyaar ah, hana u xukumina
sida idinkoo sayidyo u ah kuwaad u talisaan, laakiinse idaha masaallo u noqda. 4 Oo
marka Adhijirka sare la muujiyo, idinku waxaad heli doontaan taajka ammaanta
oo aan baabba'ayn. 5 Sidaasoo kalena dhallinyaraday, odayaasha ka dambeeya, oo
kulligiinba is-hoosaysiiya, in midkiinba midka kale u adeego, maxaa yeelay, Ilaah waa
hor joogsadaa kuwa kibra, laakiinse kuwa is-hoosaysiiya ayuu nimco siiyaa.

Waano

6 Haddaba sidaas daraaddeed gacanta xoogga leh oo Ilaah iska hoosaysiiya, si uu
wakhtigiisa idiin sarraysiiyo. 7 Welwelkiinna oo dhan isaga saara, maxaa yeelay, isagu
dan buu idinka leeyahay.

8 Feeyignaada oo soo jeeda, waayo, cadowgiinna Ibliiska ahu sida libaax ciyaya ayuu
u wareegaa oo u doondoonaa cid uu liqo. 9 Isaga hor joogsada, idinkoo iimaankiinna
ku adag, oo garanaya in isla dhibaatooyinkaasu ay ku dhacaan walaalahiinna dunida
ku jira. 10 Haddaba Ilaaha leh nimcada oo dhan oo idiinku yeedhay ammaantiisa
daa'imkaa oo Masiixa ku jirta, markii aad in yar xanuunsataan ka dib isagu wuu
idin kaamili doonaa, oo idin adkayn doonaa, oo idin xoogayn doonaa. 11 Weligiis iyo
weligiisba xoogga isagaa leh. Aamiin.

12 Waxaan warqad yar idiinku soo qoray gacanta walaalkeen Silwanos oo aan ku
tirinayo inuu aamin yahay. Oo waxaan idinku waaninayaa oo marag ahaan idiinku
sheegayaa in tanu tahay nimcada Ilaah oo run ah. Taas ku adkaada 13 Waxaa idin soo
salaamaya tan Baabuloon joogta oo laydinla doortay, iyo wiilkayga Markos. 14 Isku
salaama dhunkasho jacayl ah.

Oo intiinna Masiixa kuwiisa ah oo dhan nabaddu ha u ahaato.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BUTROS

Salaan

1 Anigoo ah Simoon Butros, oo addoon iyo rasuulba u ah Ciise Masiix, waxaan
warqaddan u qorayaa kuwa helay iimaan qaali ah oo keenna la mid ah, oo ku helay
xaqnimada Ilaaheenna iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. 2 Nimco iyo nabadu ha
idinku bateen xagga aqoonta Ilaah iyo Rabbigeenna Ciise.

Masiixiyiinta Dabiicaddooda

3 Maxaa yeelay, Ilaah xooggiisu wuxuu ina siiyey wax kasta oo ku saabsan nolosha
iyo cibaadadaba, oo wuxuu inagu siiyey aqoonta kan inoogu yeedhay ammaantiisa iyo
wanaaggiisa. 4 Wuxuu kuwaas inagu siiyey ballamadiisa qaaliga ah oo aad iyo aad u
waaweyn, inaad kuwaas ku noqotaan kuwo ka qayb qaata dabiicadda Ilaah, idinkoo ka
baxsaday kharribaadda dunida ku jirta ee ku timid damaca jidhka. 5 Sababtaas daraad-
deed idinkuna aad u dadaala, oo rumaysadkiinna waxaad ku dartaan wanaag, wanaag-
giinnana aqoon, 6 aqoontiinnana iscelin, iscelintiinnana dulqaadasho, dulqaadashadi-
innana cibaado, 7 cibaadadiinnana kalgacayl walaalnimo, kalgacaylkiinna walaalni-
mona jacayl. 8 Haddii aad waxyaalahaas leedihiin oo ay idinku badan yihiin, iyagu
waxay idinka dhigayaan kuwo aan cajisiin ama midhalaawayaal ahayn xagga aqoonta
Rabbigeenna Ciise Masiix. 9 Waayo, kii waxyaalahaasu ka maqan yihiin wuu indha la'
yahay oo arag gaaban yahay, oo wuxuu illoobay in dembiyadiisii hore laga safeeyey.
10 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu dadaala inaad xaqiijisaan in laydiin
yeedhay oo laydin doortay, waayo, haddii aad waxyaalahaas samaysaan, weligiin
ma turunturoon doontaan. 11 Saas daraaddeed aad baa laydiin siin doonaa gelidda
boqortooyada daa'imiska ah oo Rabbigeenna Ciise Masiix oo Badbaadiyeheenna ah.

Butros Dhimashadiisa Oo Dhaqso U Imanaysa

12 Sidaas daraaddeed anigu had iyo goorba diyaar baan u ahaan doonaa inaan
waxyaalahan idin xusuusiyo, in kastoo weliba aad taqaaniin oo laydinku adkeeyey
runta aad haysataan. 13 Waxaa ila qumman in in alla intii aan jidhkan ku jiro aan
xusuusin idinku guubaabiyo. 14 Waayo, waan ogahay inay dhaqso u imanayso goortii
aan jidhkan ka tegi lahaa siduu Rabbigeenna Ciise Masiix i ogeysiiyey. 15 Waxaan ku
dadaali doonaa inaad tegiddayda dabadeed mar kastaba awooddaan inaad waxyaala-
han xusuusataan.

Markhaatifuridda Butros Iyo Tan Nebiyada

16 Annagu ma aannu raacin sheekooyin khiyaano lagu hindisay, markii aannu idin
ogeysiinnay xoogga iyo imaatinka Rabbigeenna Ciise Masiix, laakiinse waxaannu
ahayn markhaatiyaal indhaha ku arkay weynaantiisa. 17 Waayo, isagu wuxuu xagga
Ilaaha Aabbaha ah ka helay maamuus iyo ammaan markii cod sidaas ahu isaga uga
yimid xagga ammaanta aad u weyn ee yidhi, Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay oo
aan ku faraxsanahay. 18 Oo codkaas aannu maqalnay wuxuu ka yimid samada markii
aannu buurta quduuska ah isaga la joognay. 19 Oo waxaynu haysannaa hadalka
nebiyadii sii sheegeen, oo aad loo sii xaqiijiyey, oo waad ku wanaagsan tihiin inaad
u fiirsataan hadalkaas sida laambad meel gudcur ah ka ifaysa, ilaa waagu beryayo
oo xiddigta waaberi qalbigiinna ka soo baxdo, 20 idinkoo taas horta garanaya in wixii
nebiyadii sii sheegeen oo la qoray ayan lahayn micnayn gooni ah. 21 Waayo, wixii

nebiyadii sii sheegeen weligood kuma ay iman dadka doonistiisa, laakiinse dad Ruuxa
Quduuska ahu waday ayaa xagga Ilaah kaga hadlay.

2

Nebiyo Been Aah Iyo Nolol Shar Ah
(Yuud. 3-24)

1 Laakiinse waxaa dadkii ka dhex kacay nebiyo been ah, oo idinkana sidaas oo kale
waxaa idinku dhex jiri doona macallimiin been ah, oo qarsoodi idinku keeni doona
bidcinimo wax halligaysa, iyagoo diidaya xataa Sayidkii soo iibsaday, oo dushooda
ku soo dejinaya halligaad dhaqso ah. 2 Kuwa badan baa raaci doona ficiladooda
nijaasta ah, oo sababtooda ayaa loo caayi doonaa jidka runta ah. 3 Damac xumaan bay
hadallo iskayeelyeel ah idinkaga baayacmushtari doonaan, kuwaas oo xukunkoodii
waa hore lagu xukumay uusan haatan raagayn, halligaaddoodiina ayan gam'ayn.
4 Maxaa yeelay, Ilaah uma tudhin malaa'igihii dembaabay, laakiinse wuxuu iyagii
ku tuuray cadaabta, oo wuxuu ku riday godad gudcur ah iyagoo xukun aawadiis
loo hayo. 5 Oo dunidii horena uma u tudhin, laakiinse wuxuu badbaadshay Nuux,
oo ahaa mid xaqnimada wax ku wacdiya, iyo toddoba qof oo kale, markuu daadkii
ku soo daayay dunidii cibaadalaawayaasha. 6 Oo magaalooyinkii ahaa Sodom iyo
Gomorana wuxuu ka dhigay dambas, oo intuu afgembi ku xukumay, ayuu masaal
uga dhigay kuwii cibaadalaawayaal noqon lahaa, 7 oo wuxuu ka samatabbixiyey
Luud kii xaqa ahaa oo aad loogu saxariiriyey sharcilaawayaashii dabiicaddoodii ni-
jaasta ahayd. 8 Waayo, ninkaas xaqa ahaa iyaguu dhex degganaa, oo waxaa naftiisii
xaqa ahayd maalin ka maalin silciyey camaladoodii sharciga ka geesta ahaa markuu
arkay oo maqlay. 9 Rabbigu waa yaqaan sida kuwa cibaadada leh jirrabaadda looga
samatabbixiyo iyo sida kuwa aan xaqa ahayn loo hayo iyagoo ciqaaban ilaa maalinta
xisaabta, 10 khusuusan kuwa jidhka raaca, iyagoo damaca nijaasta ah ku socda, oo
sayidnimada quudhsada. Iyagu waa indha adag yihiin oo waa macangag, kamana
cabsadaan inay kuwa derejada leh caayaan. 11 Malaa'iguhuna in kastoo ay iyaga itaal
iyo xoogba ka badan yihiin, iyaga dacwo cay ah Rabbiga hortiisa kagama dacweeyaan.
12 Laakiinse kuwanu waa sida xayawaan aan caqli lahayn oo u dhashay in la qabsado
oo la dilo, oo waxay caayaan wax aanay garanayn. Hubaal iyagu halligaaddooda ayay
ku halligmi doonaan. 13 Xaqdarradooda waxaa loogu abaalgudaa xaqdarro, oo waxaa
iyaga la wanaagsan inay maalinnimada raaxaystaan. Iyagu waa waskhaamiin iyo
ceebaalowyo, oo markay idinla feeysteeyaan waxay ku raaxaystaan khiyaanadooda.
14 Waxay leeyihiin indho sino miidhan ah oo aan dembi ka joogsan karin. Kuwa aan
adkayn ayay sasabtaan, waxayna leeyihiin qalbi damacxumaan ku noqnoqda, oo waa
dad nacladeed. 15 Jidkii qummanaa ayay ka leexdeen oo way ambadeen, waxayna
raaceen jidkii Balcaam ina Becoor oo jeclaaday abaalgudka xaqdarrada. 16 Laakiinse
isaga waxaa loo canaantay xadgudubkiisii aawadiis. Dameer carrab la' ayaa ku hadlay
dad codkiis, oo wuxuu joojiyey waallidii nebiga. 17 Kuwanu waa ilo aan biyo lahayn, iyo
ceeryaamo uu duufaan kaxeeyo, oo waxaa iyaga daraaddood loo sii dhigay madowga
gudcurka. 18 Waayo, iyagu waxay ku hadlaan hadal faan ah oo aan micne lahayn, oo
kuwa in yar kaga baxsanaya kuwa qaladka ku socda ayay ku sasabtaan damacyada
jidhka xagga nijaasta; 19 oo waxay iyaga ugu ballanqaadaan xorriyad, laakiinse iyaga
qudhooduba waa addoommadii kharribaadda. Waayo, wixii ka adkaada nin ayaa isaga
addoonsada. 20 Waayo, markii ay nijaasta dunida kaga baxsadeen aqoontii Rabbiga
ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix, haddii ay haddana ku dhex murgaan oo laga
adkaado, xaalkooda dambe waa ka sii xumaadaa kii hore. 21 Intii ay jidka xaqnimada
aqoon lahaayeen oo ay dib uga noqon lahaayeen amarka quduuska ah oo iyaga la
siiyey, waxaa uga wanaagsanaan lahayd inayan aqoon jidkaas. 22 Wixii maahmaahda

runta ah lagu yidhi ayaa iyaga ku dhacay. Eeygu wuxuu ku noqdaa mantaggiisa.
Doofaarraddii maydhatayna waxay dib ugu noqotaa gelgelinta dhoobada.

3

Ballanka Imaatinka Rabbiga

1 Gacaliyayaalow, tanu waa warqaddii labaad oo aan idiin soo qoray, oo labadoodaba
waxaan maankiinna daacadda ah ku guubaabinayaa xusuusin, 2 inaad xusuusataan
erayadii ay nebiyadii quduuska ahaa hore ugu hadleen, iyo amarkii Rabbiga Bad-
baadiyaha ah oo ay rasuulladiinnu ku hadleen. 3 Marka hore waxaad og tihiin in
maalmaha ugu dambeeya kuwa majaajiloodaa ay la iman doonaan majaajilo iyagoo
damacyadooda daba socda, 4 oo waxay odhan doonaan, Ballankii imaatinkiisii meeh?
Waayo, haatan iyo maalintii awowayaashii ay dhinteen wax waluba waxay u socdaan
sidii ay ahaayeen tan iyo bilowgii abuurniinta. 5 Waayo, iyagu kaas bay u illoobaan
in waagii hore samooyin jireen iyo dhul erayga Ilaah biyo lagaga dhex abuuray,
6 kuwaas oo dunidii waagaas jirtay ay ku baabba'day iyadoo daad qaaday. 7 Laakiinse
samooyinka haatan jira iyo dhulkaba isku eray baa dab loogu kaydiyey, oo waxaa loo
hayaa maalinta xisaabta iyo halligaadda dadka cibaadalaawayaasha ah.

8 Laakiinse, gacaliyayaalow, waxan keliya ha illoobina in maalin keliyahu Rabbiga la
tahay sida kun sannadood, kun sannadoodna la yihiin sida maalin keliya. 9 Rabbigu
kama raago inuu ballankiisa oofiyo sida dadka qaarkiis ku tiriyo inay tahay raagid,
laakiinse idinkuu idiin dulqaadanayaa, oo dooni maayo in qofnaba halligmo, laakiinse
wuxuu doonayaa in kulli la wada toobadkeeno.

10 Laakiinse maalinta Rabbigu waxay u iman doontaa sida tuug oo kale; maalintaas oo
ay samooyinku baabbi'i doonaan iyagoo sanqadh weynu ka yeedhayso, oo waxyaalaha
abuuranna iyagoo gubanaya ayay baabbi'i doonaan. Dhulka iyo shuqullada ku jirana
waa la gubi doonaa. 11 Haddii waxyaalahan oo dhammu ay sidaas u baabbi'i doonaan,
haddaba dad caynkee ah baa idinku waajib ah inaad noqotaan si aad ugu dhaqantaan
dabiicad quduus ah iyo cibaado, 12 idinkoo sugaya oo aad ugu dadaalaya imaatinka
maalinta Ilaah, taasoo samooyinku iyagoo ololaya ay baabbi'i doonaan, waxyaalaha
abuuranna iyagoo gubanaya ayay dhalaali doonaan. 13 Laakiinse sidii uu inoo ballan-
qaaday, waxaynu sugaynaa samooyin cusub iyo dhul cusub oo xaqnimo dhex deggan
tahay.

14 Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahaas sugaya, ku dadaala
in laydin helo idinkoo nabdoon oo aan wasakh iyo eed lahayn Ilaah hortiisa.
15 Sidii walaalkeen gacaliye Bawlos idiinku soo qoray xigmaddii la siiyey, ku tiriya
in dulqaadashada Rabbigeennu tahay badbaado; 16 siduu warqadihiisii oo dhan
waxyaalahan ugaga hadlay. Kuwaas waxaa ku jira wax in la gartaa ay dhib tahay, oo
jaahiliinta iyo kuwaan adkayn ayaa qalloociya, siday Qorniinka kaleba u qalloociyaan
oo ay u halligmaan. 17 Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahan hore
u garanayay, isjira, yaan laydinku kaxaysan qaladka kuwa sharka ah oo aydnaan
ka dhicin adkaantiinna. 18 Laakiinse ku kora nimcada iyo aqoonta Rabbigeenna ah
Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. Isaga ammaanu ha u ahaato haatan iyo weligeedba.
Aamiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL YOOXANAA

Nolosha Weligeed Ah Waa La Muujiyey

1 Waxaannu idiin soo qoraynaa wax ku saabsan wixii tan iyo bilowgii jiray, oo aannu
maqalnay, oo aannu indhahayaga ku aragnay, oo aannu eegnay, oo ay gacmahayagu
taabteen oo Ereyga nolosha ah. 2 Nolosha waa la muujiyey, oo waannu aragnay,
waanan u marag furaynaa, oo waxaannu idiinka warramaynaa nolosha weligeed ah,
ta Aabbaha la jirtay oo lanoo muujiyey. 3 Wixii aannu aragnay oo aannu maqalnay
ayaannu idiinka warramaynaa, si aad idinkuna noo soo wehelisaan; oo wehelni-
madeennu waa mid la jirta Aabbaha iyo Wiilkiisa Ciise Masiix ah. 4 Oo waxaannu
waxyaalahan idiinku soo qoraynaa si ay farxaddiinnu u buuxsanto.

Ilaah Waa Nuur

5 Warkii aannu ka maqalnay oo aan idiinka warramayno wuxuu yahay, in Ilaah
nuur yahay, oo isaga aan gudcur ku jirin innaba. 6 Haddaynu nidhaahno, Wehelnimo
ayaynu la wadaagnaa isaga, oo aynu gudcurka ku soconno, been baynu sheegnaa, oo
runta ma falno. 7 Laakiin haddaynu nuurka ku soconno siduu isaguba nuurka ugu jiro,
wehelnimo ayaynu isla wada wadaagnaa, oo dhiigga Ciise, oo Wiilkiisa ah, wuxuu inaga
nadiifiyaa dembi oo dhan. 8 Haddaynu nidhaahno, Dembi ma lihin, nafsaddeenna
ayaynu khiyaanaynaa, oo runtuna inaguma jirto. 9 Haddaynu dembiyadeenna qiranno,
isagu waa aamin iyo caaddil inuu dembiyadeenna inaga cafiyo, oo uu inaga nadiifiyo
xaqdarrada oo dhan. 10 Haddaynu nidhaahno, Ma aynu dembaabin, waxaynu Ilaah ka
dhignaa beenaaleh, oo ereygiisa inaguma jiro.

2

1 Carruurtaydiiyey, waxaan waxyaalahan idiinku soo qorayaa si aydnaan u dem-
baabin; oo qof uun hadduu dembaabo, waxaynu xagga Aabbaha ku leennahay Dhexd-
hexaadiye, waana Ciise Masiix kan xaqa ah. 2 Oo isaguna wuxuu dembiyadeenna
u yahay kafaaraggudka; oo kuweenna oo keliya uma aha ee weliba wuxuu u yahay
dembiyada dunida oo dhan. 3 Oo taas ayaynu ku garanaynaa inaynu naqaan isaga,
haddaynu qaynuunnadiisa adkayno. 4 Kan yidhaahda, Waan aqaan isaga, oo aan
qaynuunnadiisa adkayn, waa beenaaleh, oo runtu kuma jirto isaga. 5 Laakiin kan
ereygiisa adkeeya, runtii, Ilaah jacaylkiisu wuu ku dhan yahay isaga. Taas aynu ku
garanaynaa inaynu isaga ku jirno. 6 Kan yidhaahda, Isagaan ku jiraa, waa inuu u socdaa
siduu isagu u socday.

Qaynuunka Cusub

7 Gacaliyayaalow, qaynuun cusub idiin soo qori maayo, laakiin waxaan idiin soo qo-
rayaa qaynuun hore oo aad tan iyo bilowgii haysateen. Qaynuunkii hore waa hadalkii
aad bilowgii maqasheen. 8 Oo weliba qaynuun cusub ayaan idiin soo qorayaa, kaas oo
isaga iyo idinkaba run idinku dhex ah, maxaa yeelay, gudcurku waa dhammaanayaa,
oo nuurka runta ahuna imminkuu iftiimayaa. 9 Kan yidhaahda, Nuurkaan ku jiraa,
oo walaalkiis neceb, wuxuu ku jiraa gudcurka ilaa imminkada. 10 Kan walaalkii jecel,
nuurkuu ku jiraa, oo wax lagu xumaado kuma jiro isaga. 11 Laakiin kan walaalkii neceb,
gudcurkuu ku jiraa, oo gudcurkuu ku socdaa, oo garan maayo meeshuu marayo, waayo,
gudcurkaa indhihiisa tiray.

[12] Wax baan idiin soo qorayaa, carruurtiiyey, maxaa yeelay, dembiyadiinnii waa
laydinka cafiyey magiciisa aawadiis. [13] Aabbayaashow, wax baan idiin soo qorayaa,
maxaa yeelay, waad garanaysaan kan tan iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada
ahow, wax baan idiin soo qorayaa, maxaa yeelay, idinku kan sharka ah ayaad ka
adkaateen. Carruurtaydiiyey, wax baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, Aabbaha
waad garanaysaan. [14] Aabbayaashow, wax baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, waad
garanaysaan kan tan iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada ahow, wax baan idiin
soo qoray, maxaa yeelay, waad xoog weyn tihiin, oo ereyga Ilaah baa idinku jira, oo
kan sharka ah ayaad ka adkaateen. [15] Dunida iyo waxyaalaha dunida ku jira toona
ha jeclaanina. Qof uun hadduu dunida jeclaado, jacaylka Aabbuhu kuma jiro isaga.
[16] Maxaa yeelay, waxaa dunida ku jira oo dhan oo ah damaca jidhka, iyo damaca
indhaha, iyo faanka nolosha, xagga Aabbaha kama yimaadaan ee waxay ka yimaadaan
xagga dunida. [17] Oo duniduna way idlaanaysaa, iyo damaceeduba; laakiin kan doonista
Ilaah yeelaa wuu jirayaa weligiis.

Ka-digidda Kuwa Masiixa Ka Geesta Ah

[18] Carruurtiiyey, waa saacaddii u dambaysay, oo sidaad maqasheen inuu kan Masiixa
ka geesta ahi imanayo, weliba imminka kuwa badan oo Masiixa ka gees ah ayaa
kacay, taa aawadeed ayaynu ku garanaynaa inay saacaddii u dambaysay tahay. [19] Way
inaga baxeen, laakiin kuweennii ma ay ahayn; hadday kuweennii ahaayeen, way
inala joogi lahaayeen; laakiin way inaga baxeen oo taasaa caddaynaysa inaanay
kulligood inaga mid ahayn. [20] Laakiin idinku waxaad leedihiin subkid ka timid Kan
Quduuska ah, oo wax walba waad taqaaniin. [21] Wixii aan idiin soo qoray uma aan soo
qorin aqoonla'aantiinna xagga runta aawadeed, laakiin waxaan u soo qoray aqoonta
aad runta taqaaniin iyo inaanay beenina runta ka iman aawadood. [22] Waa kuma
beenaaluhu, kan dafira inuu Ciise yahay Masiixa mooyaane? Isagu waa kan Masiixa ka
geesta ah, waana kan dafira Aabbaha iyo Wiilkaba. [23] Ku alla kii Wiilka inkiraa, ma leh
Aabbaha; laakiin kan Wiilka qirtaa Aabbuhuu leeyahay. [24] Haddaba idinku waxaad tan
iyo bilowgii maqlayseen ha idinku sii jiro. Haddii wixii aad tan iyo bilowgii maqlayseen
idinku sii jiro, idinkuna waxaad ku sii jiri doontaan Wiilka iyo Aabbaha. [25] Oo kanu waa
ballankii uu inoogu ballanqaaday oo ah nolosha weligeed ah.
[26] Waxaan idiin soo qoray waxyaalahan ku saabsan kuwa idin khiyaanaynaya.
[27] Subkidda aad ka hesheen isaga way idinku sii jirtaa; oo uma baahnidin in cidina
wax idin barto; laakiin sida subkiddiisu wax walba idiin barto, oo ay run u tahay,
beenna aanay u ahayn, waa inaad siday wax idiin bartay ugu sii jirtaan. [28] Oo imminka,
carruurtiiyey, ku sii jira isaga; in kolkuu muuqdo aynu kalsoonaan doonno oo aynaan
wakhtiga imaatinkiisa ka xishoonin inaynu hor tagno. [29] Haddaad og tihiin inuu xaq
yahay, waxaad weliba ogaataan in mid walba oo xaqnimo falaa uu isaga ka dhashay.

3

Jacaylka Ilaaha Aabbaha Ah

[1] Bal ogaada siduu yahay jacaylka Aabbuhu ina siiyey, taasoo ah in laynoogu yeedho
carruurta Ilaah, oo saasaynu nahay. Sidaa aawadeed dunidu ina garan mayso, maxaa
yeelay, isagaba ma ay garanaynin. [2] Gacaliyayaalow, imminka waxaynu nahay carru-
urta Ilaah; oo weli waxaynu noqon doonno lama muujin, laakiin waxaynu og nahay in
goortuu muuqdo aynu noqon doonno sidiisa oo kale, waayo, waynu arki doonnaa isaga
siduu yahay. [3] Oo mid kasta oo waxyaalahaas ka rajeeyaa isaga, naftiisuu daahiriyaa
siduu isaguba daahir u yahay.

Carruurta Ilaah Waa Inaanay Dembaabin

4 Kii kasta oo dembi falaa wuxuu falaa caasinimo; oo dembigu wuxuu yahay caasin-
imo. 5 Oo idinku waad og tihiin in isagu u muuqday inuu dembiyadeenna inaga qaado,
oo isagu dembi ma leh. 6 Ku alla kii isaga ku sii jiraa, ma dembaabo; ku alla kii
dembaabaa ma uu arkin isaga, oo weliba ma yaqaan isaga.

7 Carruurtiiyey, yaan cidi idin khiyaanayn; kii xaqnimo falaa waa xaq siduu isaguba
xaq u yahay. 8 Kii dembi falaa wuxuu yahay kan Ibliiska; oo Ibliisku tan iyo bilowgii
ayuu dembaabayay. Taas aawadeed ayuu Wiilka Ilaah u muuqday inuu baabbi'iyo
shuqullada Ibliiska. 9 Ku alla kii Ilaah ka dhashay dembi ma falo; maxaa yeelay, Ilaah
dabiicaddiisu way ku sii jirtaa isaga; oo ma dembaabi karo, waayo, wuxuu ka dhashay
Ilaah. 10 Tan ayay carruurta Ilaah iyo carruurta Ibliisku ku kala muuqdaan; ku alla kii
aan xaqnimo falin ma aha kan Ilaah, oo waxaa la mid ah kan aan walaalkii jeclayn.
11 Oo kanu waa warkii aad tan iyo bilowgii maqlayseen, kaasoo ah inaynu isjeclaanno,
12 oo aynaan ahaanin sida Qaabiil oo ahaa kan sharka leh oo walaalkii dilay. Oo muxuu
u dilay? Waayo, shuqulladiisu waxay ahaayeen shar, oo kuwii walaalkiisna xaq bay
ahaayeen.

Isjeclaada

13 Walaalayaalow, ha la yaabina haddii ay dunidu idin neceb tahay. 14 Waxaynu og
nahay inaynu dhimashada ka soo gudubnay oo aynu u soo gudubnay nolosha, maxaa
yeelay, walaalaha ayaynu jecel nahay. Oo ka aan walaalkii jeclayn, dhimashaduu
ku sii hadhaa. 15 Ku alla kii walaalkii neceb waa dhiigqabe, oo idinkuna waad og
tihiin inaanu dhiigqabena lahayn nolosha weligeed ah oo ku sii jiraysa. 16 Taasaynu
jacaylka ku garanaynaa, waayo, isagu naftiisuu u bixiyey aawadeen; oo innaguna waa
inaynu nafteenna u bixinno walaalaheen. 17 Laakiin kan leh xoolaha dunidan, oo arka
walaalkiis oo baahan, oo qalbigiisa ka xidha, sidee baa jacaylka Ilaah ugu jiraa isaga?
18 Carruurtaydiiyey, yeynan ku jeclaanin hadalka iyo afka toona, laakiin camalka iyo
runta aan ku jeclaanno.

19 Oo taasaynu ku garan doonnaa inaynu kuwa runta nahay, oo aynu isaga hortiisa
qalbigeenna kaga dhiiro gelin doonnaa 20 xagga wax alla wixii qalbigeennu inagu
eedeeyo, maxaa yeelay, Ilaah waa ka weyn yahay qalbigeenna, oo wax walbaba wuu
og yahay. 21 Gacaliyayaalow, haddii aan qalbigeennu ina eedayn, kalsoonaan ayaynu
ku leennahay xagga Ilaah. 22 Oo wax kastoo aynu ka barinno waynu ka helnaa,
maxaa yeelay, qaynuunnadiisa ayaynu xajinnaa, oo waxaynu falnaa waxa isaga ka
farxiya. 23 Oo kanu waa qaynuunkiisa, kaasoo ah inaynu rumaysanno magaca Wiilkiisa
Ciise Masiix ah, oo aynu isjeclaanno, siduu qaynuunka inoo siiyey. 24 Oo kii xajiya
qaynuunnadiisa, wuu ku sii jiraa isaga, isaguna wuu ku sii jiraa. Oo saasaynu ku
garanaynaa inuu isagu inagu sii jiro xagga Ruuxa uu ina siiyey.

4

Ruuxa Runta Ah Iyo Kan Beenta Ah

1 Gacaliyayaalow, ha rumaysanina ruux walba, laakiin ruuxyada tijaabiya si aad u
hubsataan inay kuwa Ilaah yihiin; waayo, nebiyo badan oo been ah ayaa u soo baxay
dunida. 2 Taasaad ku garanaysaan Ruuxa Ilaah; ruux walba oo qirta in Ciise Masiix
jidh ku yimid, waa ku Ilaah. 3 Oo ruux walba oo aan qiran Ciise Masiix ku Ilaah ma
aha; oo kanuna waa ruuxa kan Masiixa ka geesta ah oo aad maqasheen inuu imanayo,
imminkana dunidduu ku jiraa. 4 Carruurtiiyey, kuwa Ilaah baad tihiin, oo iyagaad ka
adkaateen; maxaa yeelay, Ka idinku jira ayaa ka weyn ka dunida ku jira. 5 Iyagu waa
kuwa dunida; oo taas aawadeed waxay ka hadlaan waxa dunida, oo duniduna way
maqashaa. 6 Innaguna kuwa Ilaah baynu nahay; ka Ilaah yaqaan waa ina maqlaa; oo

ka aan kan Ilaah ahaynna inama maqlo. Taasaynu ku garanaynaa ruuxa runta ah iyo
ruuxa qaladka ah.

Ilaah Waa Jacayl

7 Gacaliyayaalow, aynu isjeclaanno; waayo, Ilaah baa leh jacaylka; oo mid walba oo
jecel, wuxuu ka dhashay Ilaah, Ilaah buuna yaqaan. 8 Oo ka aan jeclaynina Ilaah ma
yaqaan; waayo, Ilaah waa jacayl. 9 Ilaah baa Wiilkiisa keliya oo dhashay dunida u
soo diray si aynu ugu noolaanno isaga, oo taasaa jacaylka Ilaah laynoogu muujiyey.
10 Oo taas jacayl baa ku jira, mana aha inaynu Ilaah jeclayn, laakiinse isagaa ina
jeclaaday, oo wuxuu Wiilkiisa u soo diray si uu kafaaraggudka dembiyadeenna u
noqdo. 11 Gacaliyayaalow, haddii Ilaah sidaa inoo jeclaaday, waa inaynu isjeclaanno.
12 Cidina Ilaah ma arkin marnaba. Haddii aynu isjeclaanno, Ilaah wuu inagu jiraa, oo
jacaylkiisu wuu inagu dhan yahay.
13 Ruuxiisuu ina siiyey oo taasaynu ku garanaynaa inaynu ku sii jirno isaga, isaguna
inagu sii jiro. 14 Innagu waynu aragnay oo waxaynu markhaati u furaynaa in Aabbuhu
Wiilka soo diray si uu Badbaadiyaha dunida u noqdo. 15 Ku alla kii qirta inuu Ciise yahay
Wiilka Ilaah, Ilaah baa ku sii jira isaga, isaguna wuu ku sii jiraa Ilaah. 16 Oo innaguna
waan garanaynaa oo waan rumaysan nahay jacaylka Ilaah inoo qabo. Ilaah waa jacayl;
oo kii ku sii jiraa jacaylka, Ilaah buu ku sii jiraa, Ilaahna isaguu ku sii jiraa. 17 Taasaa
jacaylku kaamil inoogu noqday si aynu kalsoonaan u lahaanno maalinta xisaabta;
maxaa yeelay, siduu isagu yahay ayaynu innaguna dunidan ku nahay. 18 Jacaylku
baqdin ma leh, laakiin jacaylka kaamilka ahi baqdinta dibadduu u saaraa, waayo,
baqdintu ciqaab bay leedahay. Oo kii baqaana kaamil kuma noqdo jacaylka.
19 Waynu jecel nahay isaga, waayo, isagaa hore inoo jeclaaday. 20 Haddii qof
yidhaahdo, Ilaah waan jeclahay, oo uu walaalkiis neceb yahay, waa beenaaleh, maxaa
yeelay, kan aan jeclayn walaalkii uu arko sidee buu u jeclaan karaa Ilaaha uusan arag?
21 Oo waxaynu isaga ka haysannaa qaynuunkan, kaas oo ah, Kii Ilaah jecel, walaalkiina
ha jeclaado.

5

Iimaanka Masiixiyiinta

1 Ku alla kii rumaysta inuu Ciise yahay Masiixa, Ilaah buu ka dhashay; oo ku alla kii
jecel kan dhalay, kan isaga ka dhashayna wuu jecel yahay. 2 Taasaynu ku garanaynaa
inaynu carruurta Ilaah jecel nahay, goortaynu Ilaah jeclaanno oo qaynuunnadiisa
xajinno. 3 Waa kan jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu qaynuunnadiisa xajinno; oo
qaynuunnadiisuna ma cusla. 4 Ku alla kii ka dhashay Ilaah, wuxuu ka adkaadaa dunida,
oo waxaa libta ka adkaata dunida ah rumaysadkeenna. 5 Waa ayo kan dunida ka
adkaadaa, kan rumaystaa inuu Ciise yahay Wiilka Ilaah mooyaane?
6 Kanu waa kii biyo iyo dhiig ku yimid, oo ah Ciise Masiix; biyo keliya kuma iman,
laakiin wuxuu ku yimid biyo iyo dhiig. 7 Oo waa Ruuxa kan maragga furaa, waayo,
Ruuxa waa runta. 8 Waxaa jira saddex marag fura; waana Ruuxa iyo biyaha iyo dhiigga,
oo saddexdaasuna waa isku mid. 9 Haddii aynu maragfurka dadka aqbali lahayn,
maragfurka Ilaah baa ka weyn, waayo, maragfurka Ilaah waa kan oo ah inuu Wiilkiisa
ka marag furay. 10 Ka Wiilka Ilaah rumaystaa maragguu ku haystaa nafsaddiisa, kii
aan Ilaah rumaysanna, wuxuu isaga ka dhigay beenaaleh; maxaa yeelay, wuxuusan
rumaysan maraggii uu Ilaah ka marag furay Wiilkiisa. 11 Maragguna waa kan, kaas oo
ah in Ilaah ina siiyey nolosha weligeed ah, oo ay noloshanu Wiilkiisa ku jirto. 12 Kan
Wiilka haystaa, noloshuu leeyahay. Kii aan Wiilka Ilaah haysanna nolosha ma leh.

Dhammaadka

13 Waxyaalahan waxaan idiinku soo qoray, idinka oo rumaystay magaca Wiilka Ilaah,
si aad u ogaataan inaad nolosha weligeed ah leedihiin. 14 Oo tanu waa kalsoonaanta
aynu isaga u qabno, taasoo ah haddaynu wax uun doonistiisa ku barinno, isagu wuu
ina maqlaa, 15 oo haddaynu og nahay inuu inaga maqlo wax alla wixii aynu ka barinno,
waxaynu og nahay inaynu leennahay waxyaalihii aynu isaga ka barinnay. 16 Haddii qof
uun arko walaalkii oo samaynaya dembi aan xagga dhimashada ahayn, waa inuu Ilaah
baryo; isaguna noloshuu siin doonaa kuwa samaynaya dembi aan xagga dhimashada
ahayn. Waxaa jira dembi xagga dhimashada ah. Oo anigu odhan maayo, Kaas ha
ka tukado. 17 Xaqdarrada oo dhammu waa dembi; oo waxaa jira dembi aan xagga
dhimashada ahayn.

18 Waan og nahay in ku alla kii Ilaah ka dhashay aanu dembaabin. Maxaa yeelay,
kii ka dhashay Ilaah naftiisuu ilaaliyaa, oo ka sharka lihina ma taabto. 19 Waxaynu og
nahay inaynu kuwa Ilaah nahay, oo ay dunida oo dhammuna ku jirto gacanta ka sharka
leh. 20 Waxaynu og nahay in Wiilka Ilaah yimid, oo wuxuu ina siiyey garasho si aynu
ugu garanno kan runta ah; innaguna waa ku jirnaa kan runta ah, oo ah Wiilkiisa ee
Ciise Masiix ah. Kanu waa Ilaaha runta ah iyo nolosha weligeed ah. 21 Carruurtiiyey,
sanamyada iska ilaaliya.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL YOOXANAA

Runta Iyo Jacaylka

1 Anigoo odayga ah waxaan salaamayaa marwada la doortay iyo carruurteeda aan
runta ku jeclahay, keligayna ma ahaye, laakiin xataa waxaa jecel kuwa runta yaqaan
oo dhan, 2 runta inagu dhex jirta, weligeedna inagu dhex jiri doonta aawadeed. 3 Nimco
iyo naxariis iyo nabad ka yimaada Ilaaha Aabbaha ah iyo Ciise Masiix oo ah Wiilka
Aabbaha ayaa inala jiri doona xagga runta iyo jacaylka.

4 Aad baan ugu farxay markaan arkay carruurtaadii qaarkood oo runta ku socda,
waana sidaynu Aabbaha amar uga helnay. 5 Oo haatan waxaan kaa baryayaa, murwoy,
sidii anigoo aan kuu soo qorayn amar cusub laakiinse kii aynu tan iyo bilowgii
haysannay, kaasoo ah inaynu isjeclaanno. 6 Tanu waa jacayl inaynu amarradiisa ku
soconno. Amarkiina waa kan, waana sidaad tan iyo bilowgii u maqli jirteen inaad ku
socotaan. 7 Waayo, khaa'inno badan baa dunida u soo baxay, waana kuwa aan qiran in
Ciise Masiix jidh ku yimid. Kaasu waa khaa'inka iyo ku Masiixa ka gees ah. 8 Iska jira
si aydnaan u khasaarayn wixii aynu falnay, laakiinse si aad abaalgud dhan u heshaan.
9 Mid kasta oo dhaafa oo aan cilmiga Masiixa ku sii socon, kaasu Ilaah ma leh; laakiin kii
cilmiga ku sii socdaa, Aabbaha iyo Wiilka labadaba wuu leeyahay. 10 Haddii nin idiin
yimaado oo uusan cilmigan idiin keenin, gurigiinna ha soo gelinina, hana salaamina,
11 waayo, kii salaamaa, wuxuu ka qayb galaa shuqulladiisa sharka ah.

12 In kastoo aan hayo wax badan oo aan idiin soo qoro, ma aan jeclayn inaan warqad
iyo khad idiinku soo qoro; laakiinse waxaan rajaynayaa inaan idiin imaado oo aan
afkayga idinkula hadlo, si ay farxaddiinnu u buuxsanto.

13 Carruurtii walaashaada la doortay way ku soo salaamayaan.

WARQADDII SADDEXAAD EE RASUUL YOOXANAA

Gayos Waa Loo Bogay

1 Anigoo odayga ah waxaan warqaddan u qorayaa gacaliye Gayos oo aan runta ku
jeclahay.
2 Gacaliyow, waxaan kuugu duceeyaa inaad wax kasta ku liibaantid oo aad caafimaad
qabtid siday naftaadu u liibaansan tahay. 3 Waayo, aad baan ugu farxay markii walaalo
yimaadeen oo ka markhaati fureen runtaada iyo sidaad runta ugu socotid. 4 Ma lihi
farxad tan iiga weyn inaan maqlo in carruurtaydu ay runta ku socdaan.
5 Gacaliyow, aaminnimaad ku samaysaa shuqul kasta oo aad u samaysid walaalaha
iyo shisheeyahaba. 6 Iyagu jacaylkaagay kiniisadda horteeda kaga markhaati fureen.
Wanaag baad samayn lahayd haddii aad iyaga u ambabbixisid sida Ilaah istaahilo;
7 maxaa yeelay, magiciisa aawadiis ayay u ambabbexeen iyagoo aan waxba ka qaadan
dadka aan Yuhuudda ahayn. 8 Sidaas daraaddeed waxaa inagu waajib ah inaynu
kuwaas oo kale soo dhowayno, si aynu u noqonno kuwa runta kala wada shaqeeya
iyaga.

Khilaaf Baa Kiniisadda Ku Jiray

9 Wax baan kiniisadda u soo qoray, laakiinse Diyotrefees oo jecel inuu iyaga ka
sarreeyo, na aqbali maayo. 10 Sidaas daraaddeed, haddaan imaado, waxaan xusuusin
doonaa shuqulladiisa uu sameeyo isagoo hadallo xunxun nagu shubaya. Taasu kuma
filla isaga, mana aqbalo walaalaha, kuwii aqbali lahaana wuu u diidaa, kiniisaddana
wuu ka eryaa. 11 Gacaliyow, ha ku dayan waxa sharka ah, laakiinse ku dayo waxa
wanaagsan. Ka samafalaa waa ku Ilaah, ka shar falaase Ilaah ma uu arkin. 12 Dadka oo
dhammu way u markhaati furaan Deemeetriyos, runta qudheedu way u markhaati fur-
taa, annaguna waannu u markhaati furnaa, waanad og tahay in markhaatifurkayagu
run yahay.
13 Waxaan hayay waxyaalo badan oo aan kuu soo qoro, laakiinse dooni maayo inaan
qalin iyo khad kuugu soo qoro. 14 Laakiin waxaan rajaynayaa inaan dhowaan ku arko,
oo aynu afkeenna iskula hadli doonno.
15 Nabadu ha kula jirto. Saaxiibbadii way ku soo salaamayaan. Saaxiibbada igu
salaan mid kasta intaad magiciisa ugu yeedhid.

WARQADDII YUUDAS

Salaan

1 Anigoo Yuudas ah oo ah addoonkii Ciise Masiix, Yacquubna walaalkiis ah, waxaan
warqaddan u qorayaa kuwa loo yeedhay oo Ilaaha Aabbaha ahu jecel yahay, Ciise
Masiixna loo dhawray. 2 Naxariis iyo nabad iyo jacayl ha idiin bateen.

Kadigidda Macallimiin Been Ah Iyo Dabiicad Qudhun Ah
(2 But. 2)

3 Gacaliyayaalow, intaan aad u dadaalayay inaan idiin soo qoro wax ku saabsan
badbaadada inaga dhexaysa, waxaa dirqi igu noqday inaan idiin soo qoro oo aan
idinku waaniyo inaad aad ugu dadaashaan iimaankii mar la wada siiyey quduusiinta
oo dhan. 4 Waayo, waxaa jira niman qarsoodi idiinku soo galay, waana kuwii waa hore
xukunkan loo qoray, oo ah kuwa aan cibaadada lahayn, oo nimcada Ilaaheenna ku
beddela nijaas, oo inkira Ciise Masiix oo ah Sayidkeenna iyo Rabbigeenna keliya.
5 Hadda, in kastoo aad hore u tiqiineen wax kasta, waxaan jeclahay inaan idin
xusuusiyo sidii Rabbigu dad uga badbaadiyey dalka Masar, dabadeedna u baabbi'iyey
kuwii aan rumaysan isaga; 6 oo malaa'igihii aan dhawrin madaxtinimadoodii, laakiinse
rugtoodii ka tegey, wuxuu ilaa xukunka maalinta weyn ku hayaa silsilado weligood ah
iyagoo gudcur ku hoos jira. 7 Si la mid ah Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii kale
ee ku wareegsanaa oo sinaystay oo jidh kale uga daba orday, ayaa masaal laga dhigay,
iyagoo ciqaabta dabka weligiis ah ku silcaya.
8 Weliba kuwan riyooda sidaas oo kalay jidhkooda u nijaaseeyaan, sayidnimadana
u nacaan, oo kuwa derejada leh u caayaan. 9 Laakiin Mikaa'iil oo ah malagga sare
markuu Ibliiska kula murmayay meydkii Muuse aawadiis, kuma uu dhicin inuu xukun
cay ah ku xukumo, laakiinse wuxuu ku yidhi, Rabbigu ha ku canaanto. 10 Laakiin
kuwanu wax kastoo ayan garanaynba way caayaan, oo waxay ku baabba'aan waxay
abuuristooda ku garanayaan sida xayawaanka aan caqliga lahayn. 11 Waa u hoog iyaga,
waayo, waxay raaceen jidkii Qaabiil, oo faa'iido aawadeed ayay Balcaam qaladkiisii
ugu yaaceen, oo waxay ku halligmeen fallaagadii Qorax. 12 Kuwanu waa dhagaxyo
qarsoon oo ku dhex jira cashooyinkiinna jacaylka markay idinla faysteeyaan iyagoo
aan cabsanaynin; waxayna yihiin adhijirro naftooda jira, iyo daruuro aan biyo lahayn
oo dabaylo kaxeeyaan, iyo geedo jiilaal oo aan midho lahayn, oo laba goor dhintay, oo la
rujiyey; 13 iyo hirar kacsan oo badda, oo ceebtoodu xumbaynayso, iyo xiddigo ambaday,
oo madowga gudcurka weligood loo hayaa.
14 Enoog oo ahaa farcankii toddobaad oo Aadan isna kuwanuu wax ka sii sheegay
isagoo leh, Bal eega, Rabbigu wuxuu yimid isagoo wata quduusiintiisii aan tirada
lahayn, 15 inuu xukun ku soo dejiyo kulli, iyo inuu kuwa aan cibaadada lahayn oo dhan
ku caddeeyo shuqulladoodii cibaadola'aanta ahaa oo ay cibaadola'aanta ku sameeyeen,
iyo waxyaalihii adkaa oo dhan oo ay dembilayaasha aan cibaadada lahaynu isaga ka
sheegeen. 16 Kuwanu waa kuwa gunuunaca, oo cawda, oo damacyadooda xaaraanta
ah ka daba orda, afkooduna wuxuu ku hadlaa hadallo isweyneyn ah, dadkana way u
kala eexdaan inay faa'iido helaan aawadeed.
17 Laakiinse idinku, gacaliyayaalow, xusuusta hadalladii rasuulladii Rabbigeenna
Ciise Masiix ay hore idinkula hadleen. 18 Waxay idinku yidhaahdeen, Ugu dambaysta
waxaa jiri doona kuwa wax ku majaajilooda, oo daba socda damacyadooda aan
cibaadada lahayn. 19 Kuwanu waa kuwa dadka kala erya, oo nafta dunida u nool
iyagoo aan Ruuxa lahayn. 20 Laakiinse, gacaliyayaalow, nafsaddiinna ku dul dhisa

rumaysadkiinna aad quduuska u ah, oo Ruuxa Quduuska ah ku tukada, 21 nafsaddiinna
ku haya jacaylka Ilaah, idinkoo sugaya naxariista Rabbigeenna Ciise Masiix oo idin
geeynaysa nolosha weligeed ah. 22 Kuwa shakisan u naxariista; 23 qaarna dabka ka
dhufta oo badbaadiya, qaarna u naxariista idinkoo cabsanaya oo nacaya xataa dharka
jiidhka ku wasakhoobay.

Duco

24 Oo kan kara inuu turunturada idinka ilaaliyo oo uu ammaantiisa idin hor taago,
idinkoo aan iin lahayn oo aad u faraxsan, 25 isagoo ah Ilaaha keligiis ah oo Badbaadiye-
heenna ah, ammaan iyo weynaan iyo xoog iyo amar ha u ahaadeen xagga Rabbigeenna
Ciise Masiix, wakhtiga oo dhan ka hor iyo haatan iyo weligeedba. Aamiin.

MUUJINTII
CIISE MASIIX EE YOOXANAA LOO MUUJIYEY

Bilowga Kitaabkan, Iyo Salaan

[1] Tanu waa muujintii Ciise Masiix oo Ilaah isaga siiyey inuu tuso addoommadiisa
waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan dhacaan. Oo isagu wuxuu taas tusay ad-
doonkiisii Yooxanaa isagoo malaa'igtiisa u soo diraya isaga, [2] kaasoo ka markhaati
furay erayga Ilaah iyo markhaatifuridda Ciise Masiix, iyo wixii uu isagu arkay oo dhan.
[3] Waxaa barakaysan ka akhriya iyo kuwa maqla erayadii wax sii sheegidda, oo xajiya
waxyaalaha ku qoran, waayo, wakhtigii wuu dhow yahay.
[4] Anigoo Yooxanaa ah waxaan waxyaalahan u soo qorayaa toddobada kiniisadood
oo Aasiya ku yaal. Nimco iyo nabadu ha idiinka yimaadeen kan jira oo jiray oo iman
doona, iyo xagga toddobada ruux oo carshigiisa hor jooga, [5] iyo xagga Ciise Masiix oo
ah markhaatiga aaminka ah, iyo curadka kuwii dhintay, iyo amiirka boqorrada dhulka.
Kan ina jecel oo dembiyadeenna dhiiggiisa inagaga furay, [6] oo boqortooyo inaga dhigay
inaynu wadaaddo u ahaanno Ilaaha ah Aabbihiis, isaga ammaanu ha u ahaato iyo
dowladnimo weligiis iyo weligiisba. Aamiin. [7] Bal eega, wuxuu la imanayaa daruuraha,
oo waxaa isaga arki doona il kasta iyo kuwii isaga wareemay; oo qabiilooyinka dhulka
oo dhammuna isagay u barooran doonaan. Haah, saas ha ahaato. Aamiin.
[8] Rabbiga Ilaaha ahu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, oo ah
kan jira oo jiray oo iman doona, iyo Qaadirka.

Riyadii Masiixa Lagu Arkay

[9] Anigoo Yooxanaa ah oo walaalkiin ah iyo mid idinkala qayb galay dhibaatada iyo
boqortooyada iyo dulqaadashada ku jira Ciise, waxaan gasiiradda Batmos la yidhaahdo
u joogay erayga Ilaah iyo u markhaatifuridda Ciise aawadood. [10] Maalintii Rabbiga
waxaan ku jiray Ruuxa, oo waxaan meel iga dambaysa ka maqlay cod weyn oo ah
sidii buun oo leh, [11] Wixii aad aragtid buug ku qor, oo waxaad u sii dirtaa toddobada
kiniisadood; kuwaas oo ah tan Efesos, iyo tan Simurna, iyo tan Bergamos, iyo tan
Tu'ateyra, iyo tan Sardis, iyo tan Filadelfiya, iyo tan La'odikiya.
[12] Oo anna dib baan u jeestay inaan arko codkii ila hadlay, oo markii aan dib u jeestay
waxaan arkay toddoba laambadood oo dahab ah. [13] Oo laambadaha badhtankooda
waxaan ku arkay mid u eg bini-aadan oo qaba khamiis dheer, oo laabtana waxaa ugu
xidhnaa suun dahab ah. [14] Oo madaxiisa iyo timihiisuna waxay u caddaayeen sida
suuf cad iyo sida baraf oo kale; oo indhihiisuna waxay ahaayeen sida dab ololkiis, [15] oo
cagihiisuna waxay u ekaayeen naxaas dhalaalaysa sidii iyadoo foorno lagu safeeyey,
codkiisuna wuxuu u ekaa codka biyo badan. [16] Oo gacantiisa midigtaana wuxuu ku
haystay toddoba xiddigood, oo afkiisana waxaa ka soo baxay seef soofaysan oo laba
af leh, jaahiisuna wuxuu u ekaa qorraxda oo xoog u dhalaalaysa. [17] Oo markii aan
arkay ayaan ku hor dhacay sidii mid dhintay. Oo markaasuu gacantiisii midigta ahayd i
saaray, oo wuxuu igu yidhi, Ha cabsan. Anigu waxaan ahay kan ugu horreeyey iyo kan
ugu dambeeya, [18] iyo kan nool. Anigu waan dhintay, oo bal eeg, waan noolahay tan iyo
weligayba, oo waxaan haystaa furayaasha dhimashada iyo *Haadees. [19] Haddaba wax-
aad qortaa waxyaalahaad aragtay iyo waxyaalaha hadda jira iyo waxyaalaha hadda ka
dib dhici doona. [20] Toddobada xiddigood oo aad ku aragtay gacantayda midigtaa iyo
toddobada laambadood oo dahabka ah qarsoodigooda micnihiisu waxaa weeye sidan,

* **1:18** Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

toddobada xiddigood waxaa weeyaan malaa'igaha toddobada kiniisadood, toddobada
laambadoodna waxaa weeyaan toddobada kiniisadood.

2

Warqaddii Kiniisadda Efesos Loo Diray

1 Kiniisadda Efesos ku taal malaa'igteeda waxaad u qortaa: Kan toddobada xiddigood
gacantiisa midigtaa ku haystaa oo toddobada laambadood oo dahabka badhtankooda
ku socdaa wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, 2 Waan ogahay shuqulladaada, iyo
hawshaada, iyo dulqaadashadaada, iyo inaadan u adkaysan karin kuwa sharka ah, iyo
inaad tijaabisay kuwa rasuullada isku sheega iyagoo aan ahayn, oo waxaad ogaatay
inay been yihiin. 3 Waad dulqaadataa, oo dhib baad ugu adkaysatay magacayga
aawadiis, kamana aad daalin. 4 Laakiin wax baan kuu haystaa, waayo, jacaylkaagii
hore waad ka tagtay. 5 Haddaba xusuuso meeshii aad ka dhacday, oo toobadkeen, oo
shuqulladaadii hore samee; haddii kalese anigu waan kuu iman doonaa oo laambad-
daada waan ka qaadi doonaa meesheeda haddii aadan toobadkeenin. 6 Laakiinse tan
aad leedahay, waxaad neceb tahay dadka Nikolas raaca shuqulladooda oo aan aniguna
necbahay. 7 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta
ayaa waxaan siin doonaa amar uu wax kaga cuno geedka nolosha oo ku dhex yaal
*Firdooska Ilaah.

Warqaddii Kiniisadda Simurna Loo Diray

8 Kiniisadda Simurna ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Kan ugu horreeyey oo ugu dambeeya, oo dhintay, oo soo noolaaday, wuxuu kugu
leeyahay waxyaalahan, 9 Waan ogahay dhibaatadaada iyo faqiirnimadaada (laakiin
taajir baad tahay), iyo cayda ay kugu caayaan kuwa Yuhuudda isku sheegaa oo aan
ahayn, laakiinse ah kuwa sunagogga Shayddaanka. 10 Ha ka cabsan waxyaalaha aad
dhowaan ku xanuunsan doontid. Bal eega, in laydin tijaabiyo aawadeed, Ibliisku
qaarkiin buu dhowaan xabsi ku ridi doonaa, oo idinku intii toban maalmood ah waxaad
heli doontaan dhibaato. Ilaa dhimashada aamin ahow, anna waxaan ku siin doonaa
taajka nolosha. 11 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii
guulaysta dhimashada labaad waxba yeeli mayso.

Warqaddii Kiniisadda Bergamos Loo Diray

12 Kiniisadda Bergamos ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Kan haysta seefta soofaysan oo labada af leh wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan,
13 Waan ogahay meeshaad deggan tahay inay tahay meesha carshiga Shayddaanku
yaal; oo magacayga waad xajisaa, mana aad inkirin iimaankayga xataa waagii Antibas
joogay, isagoo ahaa markhaatigaygii iyo kaygii aaminka ahaa oo dhexdiinna lagu
dilay meesha Shayddaanku deggan yahay. 14 Laakiinse dhawr waxyaalood baan
kuu haystaa, maxaa yeelay, halkaas waxaad ku haysataa kuwo xajiya waxbariddii
Balcaam, kaas oo baray Baalaaq inuu reer binu Israa'iil hortooda ku tuuro dhagax
lagu turunturoodo, inay cunaan waxyaalo sanamyo loo bixiyey iyo inay sinaystaan.
15 Weliba waxaad kaloo haysataa kuwo sidaas oo kale u xajiya waxbariddii dadka
Nikolas raaca. 16 Haddaba sidaas daraaddeed toobadkeena, haddii kalese dhaqsaan
idiinku iman, oo waxaan iyaga kula diriri doonaa seefta afkayga. 17 Kii dheg lahu ha
maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta waxaan wax ka siin doonaa
†maannada qarsoon, oo waxaan siin doonaa dhagax cad, dhagaxa dushiisana waxaa
ku qoran magac cusub oo aan ninna aqoon, kan hela mooyaane.

Warqaddii Kiniisadda Tu'ateyra Loo Diray

* **2:7** Firdooska Ilaah = Beerta Ilaah. † **2:17** maanna = cunto.

18 Kiniisadda Tu'ateyra ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Wiilka Ilaah oo indhihiisu u eg yihiin dab ololkiis, cagihiisuna u eg yihiin naxaas
dhalaalaysaa wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan; 19 Waan ogahay shuqulladaada,
iyo jacaylkaaga, iyo rumaysadkaaga, iyo adeegiddaada, iyo samirkaaga, iyo inay
shuqulladaadii dambe ka sii badan yihiin kuwaagii hore. 20 Laakiinse wax baan
kuu haystaa, waayo, waxaad oggoshahay naagta Yesebeel la yidhaahdo oo nebiyad
isku sheegta; oo waxay addoommadayda bartaa oo ku sasabtaa inay sinaystaan oo
ay cunaan waxyaalo sanamyo loo bixiyey. 21 Oo waxaan iyada siiyey wakhti ay
ku toobadkeento, iyaduse dooni mayso inay ka toobadkeento sinadeeda. 22 Bal eeg,
haddaba iyada sariir baan ku dul tuurayaa, oo kuwii iyada la sinaystana waxaan ku
dhex tuurayaa dhibaato weyn, haddii ayan ka toobadkeenin shuqulladeeda. 23 Oo
waxaan carruurteeda ku dili doonaa dhimasho, kiniisadaha oo dhammuna waxay
ogaan doonaan inaan ahay kan baadhbaadha kelyaha iyo qalbiyada, oo anna midkiin
walbaba waxaan wax u siin doonaa sida shuqulladiinnu yihiin. 24 Laakiinse intiinna
kale oo Tu'ateyra joogta, in alla intiinna aan waxbariddan haysan, oo sida ay iyagu
yidhaahdaan, aan aqoon waxyaalaha moolka dheer oo Shayddaanka, idinka waxaan
idinku leeyahay, Dushiinna culaab kale saari maayo. 25 Habase yeeshee waxa aad
haysataan xajiya ilaa aan imaado. 26 Kii guulaysta oo shuqulladayda sii xajiya tan iyo
ugu dambaysta, waxaan siin doonaa amar uu ku xukumo quruumaha. 27 Oo wuxuu ku
xukumi doonaa ul bir ah, sida weelasha dheriyasameeyuhu ay u burburaan; sida aan
aniguba Aabbahay uga helay: 28 oo weliba waxaan siin doonaa xiddigta waaberi. 29 Kii
dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

3

Warqaddii Kiniisadda Sardis Loo Diray

1 Kiniisadda Sardis ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Kan haysta toddobada Ruux oo Ilaah iyo toddobada xiddigood, wuxuu kugu leeyahay
waxyaalahan: Waan ogahay shuqulladaada, oo magac baad leedahay sida wax nool,
laakiinse meyd baad tahay. 2 Haddaba soo jeed, oo adkee waxyaalaha kuu hadhay
oo dhimashada ku dhow; waayo, shuqulladaadii ma aan helin iyagoo kaamil ku ah
Ilaahayga hortiisa. 3 Haddaba sidaas daraaddeed xusuuso sidii aad u heshay oo aad u
maqashay, oo xaji, oo toobadkeen. Laakiinse haddii aadan soo jeedin, waxaan u iman
doonaa sida tuug oo kale, mana aad ogaan doontid saacadda aan kuu iman doono.
4 Laakiinse waxaad Sardis ku leedahay dhawr qof oo aan dharkooda nijaasayn; oo
anigay ila socon doonaan iyagoo dhar cad qaba; maxaa yeelay, way istaahilaan. 5 Kii
guulaystaa sidaasuu u xidhan doonaa dhar cad; oo anna sinaba magiciisa ugama tirtiri
doono kitaabka nolosha, oo waxaan magiciisa ka qiran doonaa Aabbahay hortiisa iyo
malaa'igihiisa hortooda. 6 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

Warqaddii Kiniisadda Filadelfiya Loo Diray

7 Kiniisadda Filadelfiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Kan quduuska ah, oo runta ah, oo furihii Daa'uud haysta, oo wuxuu furo aanu
ninna xidhi karin, wuxuu xidhana aanu ninna furi karin, wuxuu kugu leeyahay
waxyaalahan; 8 Waan ogahay shuqulladaada (oo bal eeg, waxaan hortaada dhigay
albaab furan oo aanu ninna xidhi karin), waayo, waxaad leedahay waxoogaa xoog
ah, oo eraygaygiina waad dhawrtay, oo magacaygiina ma aad inkirin. 9 Bal eeg,
kuwa isku sheega Yuhuud oo aan ahayn ee beenta sheegaya waxaan ka keeni doonaa
sunagogga Shayddaanka, oo bal eeg, iyaga waxaan ka dhigi doonaa inay yimaadaan oo
ay cagahaaga hortooda ku sujuudaan oo ay ogaadaan inaan anigu ku jeclahay. 10 Adigu
waxaad dhawrtay ereygayga oo aad dulqaadatay, oo sidaas daraaddeed waxaan kaa

dhawri doonaa saacadda jirrabaadda oo dhowaan u imanaysa dunida oo dhan inay
jirrabto kuwa dhulka deggan. 11 Anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba xaji waxaad
haysatid si aan ninna taajkaaga kaaga qaadin. 12 Kii guulaysta waxaan ka dhigi doonaa
tiir ku jira macbudka Ilaahayga, halkaasna mar dambe kama bixi doono, oo waxaan
dushiisa ku qori doonaa magaca Ilaahayga, iyo magaca magaalada Ilaahayga, taas oo
ah Yeruusaalemta cusub, oo samada iyo xagga Ilaahayga ka soo degaysa, iyo xataa
magacayga cusub. 13 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

Warqaddii Kiniisadda La'odikiya Loo Diray

14 Kiniisadda La'odikiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Aamiin, oo ah markhaatiga aaminka ah oo runta ah, oo ah madaxa uunka Ilaah,
wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan; 15 Waan ogahay shuqulladaada iyo inaadan
qabow iyo kulayl midna ahayn. Waxaan jeclaan lahaa inaad tahay qabow iyo kulayl
midkood. 16 Haddaba waad diirran tahay, oo qabow iyo kulayl midna ma ihid, sidaas
daraaddeed afkaygaan kaa tufi doonaa. 17 Waxaad tidhaahdaa, Taajir baan ahay, oo
maal baan helay, oo waxba uma baahni, oo ma ogid inaad tahay tan belaysan, oo loo
naxo, oo miskiinka ah, oo indhaha la', oo qaawan. 18 Sidaas daraaddeed waxaan kugula
talinayaa inaad iga iibsatid dahab dab lagu safeeyey, si aad taajir u noqotid, iyo dhar
cad si aad u xidhatid oo aanay ceebta qaawanaantaadu u muuqan, iyo indhakuul aad
indhaha marsatid si aad wax u aragtid. 19 In alla inta aan jeclahay waan canaantaa
oo edbiyaa, sidaas daraaddeed qiiro yeelo oo toobadkeen. 20 Bal eeg, albaabkaan
taaganahay oo garaacayaa; haddaba haddii nin codkayga maqlo oo albaabka iga furo,
waan u soo gelayaa, oo waan la cashayn, isna wuu ila cashayn. 21 Kii guulaysta, waxaan
siin doonaa amar uu carshigayga igula fadhiisto, sida aan aniguba u guulaystay, oo
aan Aabbahay ugula fadhiistay carshigiisa. 22 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku
leeyahay kiniisadaha.

4

Riyadii Jannada Lagu Arkay

1 Waxyaalahaas dabadeed kor baan eegay oo waxaan arkay albaab samada ka
furmay, oo codkii ugu horreeyey oo aan maqlay sidii buun ila hadlaya oo kale, wuxuu
igu yidhi, Halkan soo fuul oo waxaan ku tusi doonaa waxyaalaha waajibka ah inay
hadda ka dib dhacaan. 2 Haddiiba waxaan ku jiray Ruuxa, oo bal eeg, waxaa jiray carshi
samada qotoma, oo mid baa carshigii ku fadhiyey, 3 oo kii fadhiyey midabkiisu wuxuu
u ekaa dhagax yasbid iyo dhagax sardiyos, oo carshigana waxaa ku wareegsanaa
qaansoroobaad midabkeedu u eg yahay dhagax sumurud. 4 Oo carshigii hareerihiisana
waxaa yiil afar iyo labaatan carshi oo kale; oo carshiyadii dushoodana waxaan ku
arkay afar iyo labaatan oday oo ku fadhiya, oo dhar cad qaba; madaxana waxaa
u saarnaa taajaj dahab ah. 5 Oo carshigiina waxaa ka soo baxay hillaac iyo codad
iyo onkod. Oo waxaa jiray toddoba laambadood oo dab ah oo carshiga hortiisa ka
ololaya, kuwaas oo ah toddobada Ruux oo Ilaah. 6 Oo carshigii hortiisana waxaa
yiil wax la mid ah bad muraayad ah oo u eg madarad, oo carshiga badhtankiisa iyo
carshiga hareerihiisa waxaa joogay afar xayawaan oo hor iyo dibba indho miidhan
ah. 7 Xayawaankii kowaad wuxuu u ekaa libaax, xayawaankii labaadna wuxuu u ekaa
weyl, xayawaankii saddexaadna wuxuu lahaa weji u eg weji nin, xayawaankii afraadna
wuxuu u ekaa gorgor duulaya. 8 Oo afarta xayawaan mid waluba wuxuu lahaa lix baal,
oo hareerahooda iyo gudahooduba waa indho miidhan; oo habeen iyo maalin midna
ma nastaan, oo waxay yidhaahdaan, Quduus, quduus, quduus waxaa ah Rabbiga ah
Ilaaha Qaadirka ah, oo jiray oo jira oo iman doona.

9 Oo marka xayawaanku ay ammaanaan oo ciseeyaan oo mahad u naqaan kan
carshiga ku fadhiya oo ah kan nool weligiis iyo weligiis, 10 ayaa afar iyo labaatanka
oday waxay ku hor dhici doonaan kan carshiga ku fadhiya, oo waxay caabudi doonaan
kan nool weligiis iyo weligiis, oo taajajkoodana waxay ku tuuri doonaan carshiga
hortiisa, iyagoo leh, 11 Rabbigayagow, Ilaahayagow, adigu waad istaahishaa inaad
heshid ammaanta iyo cisada iyo xoogga, waayo, wax kasta adaa abuuray, maxaa yeelay,
doonistaada aawadeed ayay u ahaadeen oo u abuurmeen.

5

Riyadii Wanka Ilaah Lagu Arkay

1 Oo anna kii carshiga ku fadhiyey gacantiisa midigta waxaan ku arkay kitaab wax
kaga qoran yihiin dul iyo hoosba, oo waxaa ku shaabadaysnaa toddoba shaabadood.
2 Oo waxaan arkay malaa'ig xoog weyn oo ku naadinaysa cod weyn, oo leh, Bal yaa
istaahila inuu kitaabka kala bixiyo oo uu furo shaabadihiisa? 3 Oo samada, iyo dhulka
dushiisa, iyo dhulka hoostiisa laguma arag mid awooda inuu kitaabka kala bixiyo ama
eego. 4 Oo markaasaan aad u ooyay, maxaa yeelay, lama helin mid istaahila inuu
kitaabka kala bixiyo ama eego. 5 Markaasaa odayaashii midkood wuxuu igu yidhi,
Ha ooyin, bal eeg, Libaaxa qabiilka reer Yahuudah ka mid ah oo ah xididkii ka yimid
Daa'uud ayaa wuxuu ku guulaystay inuu furo kitaabka iyo toddobadiisa shaabadoodba.

6 Oo carshiga badhtankiisii iyo afarta xayawaan iyo odayaasha badhtankoodii wax-
aan ku arkay Wan taagan oo ah sida mid la gowracay oo leh toddoba gees iyo toddoba
indhood oo ah toddobada Ruux oo Ilaah, oo loo soo diray dunida oo dhan. 7 Oo isna
intuu yimid ayuu kitaabkii ka qaatay kii carshigii ku fadhiyey gacantiisii midigtaa. 8 Oo
markuu kitaabkii qaatay ayaa afartii xayawaan iyo afar iyo labaatankii odayba waxay
ku dhaceen Wankii hortiisa iyagoo midkood waluba wato kataarad iyo fijaanno dahab
ah oo foox ka buuxo oo ah baryadii quduusiinta. 9 Oo waxay ku gabyeen gabay cusub
iyagoo leh, Adigu waxaad istaahishaa inaad kitaabka qaadato oo aad shaabadihiisa
furto; waayo, waa lagu gowracay, oo waxaad Ilaah dhiiggaaga ugu soo iibisay dad ah
qabiil kasta iyo af kasta iyo dad kasta iyo quruun kasta, 10 oo waxaad iyagii ka dhigtay
inay Ilaaheenna u ahaadaan boqortooyo iyo wadaaddo; oo iyana dhulka ayay wax ku
xukumi doonaan.

11 Oo anna carshigii iyo xayawaanadii iyo odayaasha hareerahoodii waxaan ku
arkay oo ka maqlay malaa'igo badan codkood, oo tiradooduna waxay ahayd toban
kun oo meelood oo min toban kun ah, iyo kumaan kun; 12 oo waxay cod weyn ku
lahaayeen, Istaahil waxaa ah Wankii la gowracay inuu helo xoog, iyo maal, iyo xigmad,
iyo itaal, iyo ciso, iyo ammaan, iyo mahad. 13 Oo wax kasta oo la abuuray oo ku
jira samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa, iyo badda gudaheeda, iyo
waxyaalaha iyaga ku jira oo dhan, ayaa waxaan maqlay iyagoo leh, Kan carshiga ku
fadhiya iyo Wanka ha u ahaadeen mahad, iyo ciso, iyo ammaan, iyo xoog, weligood iyo
weligood. 14 Markaasaa afartii xayawaan waxay yidhaahdeen, Aamiin. Odayaashiina
way dhaceen oo sujuudeen.

6

Shaabadihii Waa La Furay

1 Oo waan arkayay markii Wankii furay toddobadii shaabadood middood, oo waxaan
maqlay afartii xayawaan midkood oo codkiisa la moodo onkod leh, Kaalay oo arag. 2 Oo
bal eeg, waxaan arkay faras cad oo kii fuushanaana wuxuu haystay qaanso, oo waxaa
isaga la siiyey taaj; oo wuxuu soo baxay isagoo guulaysanaya, wuxuuna u soo baxay
inuu guulaysto.

3 Oo haddana markii uu furay shaabaddii labaad ayaa waxaan maqlay xayawaankii
labaad oo leh, Kaalay oo arag. 4 Markaasaa waxaa soo baxay faras kale oo xamar ah;
oo kii fuushanaana waxaa la siiyey amar inuu dunida nabadda ka qaado iyo in dadka
midba midka kale dilo; oo waxaa la siiyey seef weyn.

5 Oo haddana markuu shaabadda saddexaad furay ayaa waxaan maqlay
xayawaankii saddexaad oo leh, Kaalay oo arag. Oo bal eeg, waxaan arkay faras
madow; oo kii fuushanaana wuxuu gacanta ku haystay miisaan. 6 Oo waxaan afartii
xayawaan badhtankooda ka maqlay wax cod la moodo oo leh, Koombo sarreen ah
qiimaheedu waa dinaar, saddex koombo oo shaciir ahna qiimahoodu waa dinaar,
saliidda iyo khamrigana wax ha yeelin.

7 Oo haddana markuu furay shaabaddii afraad ayaa waxaan maqlay xayawaankii
afraad codkiisii oo leh, Kaalay oo arag. 8 Oo bal eeg, waxaan arkay faras cirro leh; oo
kii fuushanaana magiciisu wuxuu ahaa Dhimasho; oo waxaa la socday Haadees. Oo
waxaa iyaga la siiyey amar ay ku xukumaan dunida waaxdeed oo ay ku laayaan seef,
iyo abaar, iyo dhimasho, iyo dugaagga dhulka.

9 Oo haddana markuu furay shaabaddii shanaad waxaan meeshii allabariga hoos-
teeda ku arkay nafihii kuwii loo dilay eraygii Ilaah aawadiis, iyo markhaatigii ay
fureen aawadiis, 10 oo iyana waxay ku dhawaaqeen cod weyn iyagoo leh, Sayidkayaga
quduuskaa oo runtahow, ilaa goormaadan xukumayn oo aadan dhiigayaga nooga
aarayn kuwa dhulka jooga? 11 Oo midkood kastaba waxaa la siiyey khamiis cad; oo
waxaa loo sheegay inay wakhti yar sii nastaan ilamaa kuwa iyaga addoommada la ah
iyo walaalahooda dhowaan sidoodii oo kale loo dili doono ay soo dhammaadaan.

12 Oo haddana waxaan arkay markii uu furay shaabaddii lixaad, markaasaa waxaa
dhacay dhulgariir weyn; oo qorraxduna waxay u madoobaatay sidii joonyad dhogor ah,
oo dayaxii oo dhammuna wuxuu noqday sidii dhiig oo kale; 13 oo xiddigihii samaduna
waxay ku soo daateen dhulka sida geed berde ahi u tuuro midhihiisa aan bislaan markii
dabayl weyni ruxdo. 14 Oo samadiina waxaa loo qaaday sidii kitaab la duubay oo kale,
oo buur walba iyo gasiirad walbaba meeshoodii waa laga dhaqaajiyey. 15 Oo boqorradii
dunida, iyo amiirrada, iyo saraakiisha sare, iyo taajiriinta, iyo kuwa xoogga weyn
ah, iyo addoon kasta iyo mid kasta oo xor ahuba, waxay ku dhuunteen godadka iyo
dhagaxyada buuraha; 16 oo waxay ku yidhaahdeen buurihii iyo dhagaxyadii, Nagu soo
dhaca oo naga qariya kan carshiga ku fadhiya wejigiisa iyo cadhada Wanka, 17 waayo,
waxaa timid maalintii weynayd oo cadhadooda; bal yaa awooda inuu istaago?

7

Waxaa La Shaabadeeyey Boqol Iyo Afar Iyo Afartankii Kun Oo Qof

1 Taas dabadeed waxaan arkay afar malaa'igood oo taagan afarta gees oo dhulka, oo
xajinaya afarta dabaylood, si aan dabaylu ugu dhicin dhulka ama badda ama dhirta.
2 Oo waxaan arkay malaa'ig kale oo ka soo baxaysa qorrax ka soo baxa oo haysata
shaabadda Ilaaha nool; oo cod weyn bay ugu dhawaaqday afartii malaa'igood oo
amarka lagu siiyey inay wax yeelaan dhulka iyo badda, oo waxay ku tidhi, 3 Waxba ha
yeelina dhulka iyo badda iyo dhirta toona, jeer aannu addoommada Ilaahayaga wejiga
ka shaabadayno. 4 Oo waxaan maqlay intoodii la shaabadeeyey tiradoodii, waxayna
ahaayeen boqol iyo afar iyo afartan kun oo intaasaa laga shaabadeeyey qabiilooyinka
reer binu Israa'iil oo dhan.

5 Qabiilka reer Yahuudah waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Ruubeenna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Gaadna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
6 Qabiilka reer Aasheerna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Naftaalina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;

Qabiilka reer Manasehna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
7 Qabiilka reer Simecoonna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Laawina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Isaakaarna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
8 Qabiilka reer Sebulunna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Yuusufna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Benyaamiinna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun.

Riyadii Lagu Arkay Kuwii Rabbigu Soo Madaxfurtay

9 Oo bal eeg, waxyaalahaas ka dib waxaan arkay dad faro badan, oo aan ninna
tirin karin, oo lagala soo baxay quruun kasta, iyo qabiil kasta, iyo dad kasta, iyo af
kasta, oo taagan carshiga hortiisa iyo Wanka hortiisa, iyagoo qaba khamiisyo cadcad,
gacmahana ku haysta caleemo timireed. 10 Oo iyana waxay ku dhawaaqeen cod weyn,
iyagoo leh, Badbaado waxaa leh Ilaahayaga carshiga ku fadhiya iyo Wanka. 11 Oo
malaa'igihii oo dhammuna waxay taagnaayeen carshiga hareerihiisa iyo odayaashii
iyo afartii xayawaan hareerahooda; oo carshiga hortiisii ayay ku dhaceen oo intay
wejigooda dhulka saareen ayay Ilaah caabudeen, 12 iyagoo leh, Aamiin; Ilaahayagu
weligiis iyo weligiis ha lahaado barako, iyo ammaan, iyo xigmad, iyo mahad, iyo ciso,
iyo xoog, iyo itaal. Aamiin.

13 Oo odayaashii midkood baa jawaabay oo wuxuu igu yidhi, Kuwan khamiisyada
cadcad qabaa yay yihiin, xaggee bayse ka yimaadeen? 14 Oo waxaan ku idhi, Sayidkay-
giiyow, waad taqaan. Markaasuu wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa kuwii ka soo baxay
dhibaatadii weynayd, oo waxay khamiisyadoodii ku maydheen oo ku caddeeyeen
dhiiggii Wanka. 15 Sidaas daraaddeed waxay joogaan carshiga Ilaah hortiisa; oo
waxay isaga ugu adeegaan macbudkiisa habeen iyo maalinba; oo kan carshiga ku
fadhiyaana wuxuu dushooda ka dhisan doonaa taambuuggiisa. 16 Oo iyana mar
dambe ma ay gaajoon doonaan, mana ay harraadi doonaan mar dambe, qorraxda iyo
kulaylkuna kuma ay dhici doonaan; 17 waayo, Wanka carshiga badhtankiisa jooga ayaa
wuxuu ahaan doonaa adhijirkooda, oo wuxuu iyaga u hoggaamin doonaa ilaha biyaha
nolosha; oo Ilaahna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa.

8

Toddobadii Buun Baa Laga Dhawaajiyey

1 Oo haddana markuu furay shaabaddii toddobaad, intii nus saac ah waxaa samada
ka dhacday aamusnaan. 2 Markaasaan waxaan arkay toddobadii malaa'igood oo Ilaah
hortiisa taagan, oo waxaa la siiyey toddoba buun.

3 Oo haddana waxaa timid malaa'ig kale, oo waxay is-ag taagtay meeshii allabariga,
iyadoo haysata idan dahab ah, oo waxaa la siiyey foox badan si ay ugu darto baryadii
quduusiinta oo dhan oo ay ugu shiddo meeshii allabariga oo dahabka ahayd oo carshiga
hortiisa tiil. 4 Oo qiiqii fooxa oo ay baryadii quduusiintu la socoto ayaa wuxuu ka baxay
gacantii malaa'igta oo wuxuu kor u aaday Ilaah hortiis. 5 Markaasaa malaa'igtii waxay
qaadatay idankii, oo waxay ka buuxisay dabkii meesha allabariga, kolkaasay waxay ku
tuurtay dhulka; markaasaa waxaa dhacay onkod, iyo codad, iyo hillaac, iyo dhulgariir.

6 Markaasaa toddobadii malaa'igood oo toddobada buun haystay waxay isu diyaariy-
een inay ka dhawaajiyaan.

7 Malaa'igtii kowaad ayaa ka dhawaajisay, markaasaa waxaa soo dhacay roob dha-
gaxyaale iyo dab dhiig ku dhex qasan yahay, oo waxaa lagu tuuray dhulka; markaasaa
dunida saddex meelood oo meeli gubatay, oo dhirtana saddex meelood oo meel baa
gubatay, oo cawskii qoyanaa oo dhammuna waa gubtay. 8 Oo haddana waxaa ka
dhawaajisay malaa'igtii labaad, markaasaa waxaa badda lagu tuuray wax le'eg buur

weyn oo dab ka ololayo; markaasaa baddii saddex meelood oo meel baa dhiig noqotay;
9 oo waxaa halkaas ku dhintay uunkii badda ku jiray oo nafta lahaa saddex meelood oo
meel, oo doonniyihiina saddex meelood oo meel baa la baabbi'iyey.
10 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii saddexaad, markaasaa waxaa
samada ka soo dhacday xiddig weyn oo sidii laambadeed u ololaysa, oo waxay ku dul
dhacday webiyaasha saddex meelood oo meel, iyo ilihii biyaha ahaa; 11 oo xiddigta
magaceedana waxaa la yidhaahdaa Qadhaadh; oo biyihiina saddex meelood oo meel
baa qadhaadh noqotay; dad badanuna wuxuu ku dhintay biyihii, maxaa yeelay,
qadhaadh baa laga dhigay.
12 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii afraad, markaasaa waxaa wax lagu
dhuftay qorraxda saddex meelood oo meel, iyo dayaxa saddex meelood oo meel, iyo
xiddigaha saddex meelood oo meel, in saddex meelood oo meeli ay gudcur noqoto, iyo
in maalinta saddex meelood oo meeli aanay iftiimin, habeenkuna uu noqdo sidaas oo
kale.

Saddexda Hoog

13 Haddana waxaan arkay oon maqlay gorgor dhex duulaya samada isagoo cod weyn
ku leh, Waxaa hoogay oo hoogay oo hoogay kuwa dhulka deggan, sababtuna waa
buunanka dhawaaqooda hadhay oo saddexda malaa'igood ay dhowaan ka dhawaajin
doonaan.

9

1 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii shanaad, markaasaan arkay xiddig
samada ka timid oo dhulka ku soo dhacday; oo waxaa iyadii la siiyey furihii ceelka
yamayska. 2 Markaasay waxay furtay ceelkii yamayska, oo ceelkii waxaa kor uga
soo baxay qiiq u eg qiiq foorno weyn; oo qiiqii ceelka aawadiis ayaa qorraxdii iyo
hawadiiba gudcur la noqdeen. 3 Markaasaa qiiqii waxaa ka soo baxay oo dhulka ku
soo degay ayax; oo waxaa iyagii la siiyey xoog sida hangarallayaasha dhulku ay xoog u
leeyihiin. 4 Oo waxaa lagu yidhi, Waxba ha yeelina cawska dhulka iyo wax cagaar ah
iyo geednaba, dadka aan shaabadda Ilaah wejiga ku lahayn mooyaane. 5 Oo haddana
waxaa lagu amray inaanay dadka dilin, laakiinse inay intii shan bilood ah xanuujiyaan,
oo xanuunkooduna wuxuu ahaa sida xanuunka hangarallahu markuu nin qaniino.
6 Oo ayaamahaasna dadku waxay doondooni doonaan dhimasho, oo sinaba uma ay
heli doonaan, oo waxay jeclaan doonaan inay dhintaan, laakiinse dhimashadu way
ka carari doontaa iyaga. 7 Oo ayaxa qaabkiisuna wuxuu u ekaa fardo dagaal loo
diyaariyey; oo madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab u eg, oo wejiyadooduna waxay
u ekaayeen wejiyo dad. 8 Oo waxay lahaayeen timo u eg timo dumar; ilkahooduna
waxay u ekaayeen ilko libaax. 9 Oo waxay lahaayeen laabdhawr u eg laabdhawr bir ah;
oo sanqadha baallahooduna waxay u ekayd sanqadh fardo badan oo dagaal ku yaacaya
gaadhifardoodkood. 10 Oo waxay lahaayeen dabo u eg hangarallayaasha dabadooda
iyo miciyo; oo dabadoodana waxay ku lahaayeen xoog ay dadka wax ku yeelaan intii
shan bilood ah. 11 Oo waxaa iyaga boqor u ah malagga yamayska; oo magiciisana afka
Cibraaniga waxaa lagu yidhaahdaa Abaddoon; afka Gariiggana magiciisa waxaa lagu
yidhaahdaa Abolyoon.
12 Hooggii kowaad wuu dhammaaday; oo bal eeg, weli waxaa dhiman oo hadda ka
dib imanaya laba hoog oo kale.
13 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii lixaad, markaasaan maqlay cod
ka yeedhaya geesihii girgirihii allabariga oo dahabka ahaa oo Ilaah hor yaal, 14 oo ku
lahaa malaa'igtii lixaad oo buunka haysatay, Fur afarta malaa'igood oo ku ag xidhan
webiga weyn oo Yufraad. 15 Markaasaa waxaa la furay afartii malaa'igood oo loo

diyaariyey saacadda iyo maalinta iyo bisha iyo sannadda inay laayaan dadka saddex
meelood oo meel. 16 Oo tiradii ciidankii fardooleyda ahaa waxay ahayd labaatan kun
oo meelood oo min toban kun ah; oo anigu waan maqlay tiradoodii. 17 Oo sidaasaa
waxaan tusintii ku arkay fardihii iyo kuwii fuushanaa oo qaba laabdhawr u eg dab
iyo dhagax yakintos iyo baaruud; oo fardaha madaxyadooduna waxay u ekaayeen
madaxyo libaax; oo afafkoodana waxaa ka soo baxayay dab iyo qiiq iyo baaruud. 18 Oo
dadkii saddex meelood oo meel waxaa lagu dilay saddexdan belaayo oo ah dabka iyo
qiiqa iyo baaruudda afkoodii ka soo baxay. 19 Waayo, fardaha xooggoodu wuxuu ku
jiray afkooda iyo dabadooda, waayo, dabadoodu waxay u ekayd abeesooyin, oo waxay
lahaayeen madaxyo, oo kuwaasay dadka wax ku yeeli jireen.
20 Oo dadkii hadhay oo aan lagu dilin saddexdaas belaayo, kama ay toobadkeenin
shuqulladii gacmahooda, si ayan u caabudin jinniyo, iyo sanamyo dahab ah, iyo kuwo
lacag ah, iyo kuwo naxaas ah, iyo kuwo dhagax ah, iyo kuwo qoryo ah, oo aan wax arki
karin, waxna maqli karin, soconna karin; 21 kamana ay toobadkeenin diliddoodii iyo
saaxirnimadoodii iyo sinadoodii iyo tuugnimadoodii.

10

Malaa'igta Xoogga Weyn Iyo Buugga Yar

1 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo xoog weyn oo samada ka soo degaysa,
iyadoo daruur huwan, madaxeedana waxaa saarnaa qaansoroobaad, wejigeeduna
wuxuu u ekaa qorraxda oo kale, cagaheeduna waxay u ekaayeen tiirar dab ah, 2 oo
gacanteedana waxay ku haysatay buug yar oo furan. Oo cagteedii midig waxay
saartay badda, teedii bidixdana waxay saartay dhulka, 3 oo markaasay ku dhawaaq-
day cod weyn oo u eg libaax ciyaya, oo markay qaylisay ayaa toddobadii onkodba
onkodeen. 4 Oo markii toddobadii onkod onkodeen, waxaan ku dhowaa inaan wax
qoro; markaasaan maqlay cod samada ka leh, Shaabad ku xidh waxyaalaha toddobada
onkod ay ku onkodeen, oo ha qorin.
5 Markaasaa malaa'igtii aan arkay oo ku taagnayd badda iyo dhulka ayaa gacanteedii
midig samada kor ugu taagtay, 6 oo inaan wakhti mar dambe jirayn ayay ugu dhaaratay
kan weligiis iyo weligiisba nool, oo abuuray samada iyo waxyaalaha ku dhex jira,
iyo dhulka iyo waxyaalaha ku dhex jira, iyo badda iyo waxyaalaha ku dhex jiraba.
7 Laakiinse wakhtiga codka malaa'igta toddobaad markay ku dhow dahay inay ka
dhawaajiso ayaa waxaa dhammaan doona qarsoodiga Ilaah siduu ugu bishaareeyey
nebiyadii addoommadiisa ahaa.
8 Oo haddana waxaan mar kale maqlay codkii aan samada ka maqlay oo igu leh,
Tag oo qaado buugga furan oo ku jira gacanta malaa'igta ku taagan badda iyo dhulka.
9 Markaasaan malaa'igtii u tegey, oo waxaan ku idhi, Buugga yar i sii. Markaasay
igu tidhi, Qaado oo cun; oo wuxuu calooshaada ka dhigi doonaa qadhaadh, laakiin
intuu afkaaga ku jiro wuxuu u macaanaan doonaa sida malab oo kale. 10 Markaasaan
buuggii yaraa ka qaatay malaa'igta gacanteedii, waanan cunay, oo intuu afkayga ku
jiray wuxuu u macaanaa sida malab oo kale; oo markii aan cunay ayaa calooshaydii
qadhaadh noqotay. 11 Oo iyana waxay igu tidhi. Waa inaad mar kale wax ka sii sheegtid
dad badan iyo quruumo badan iyo afaf badan iyo boqorro badan.

11

Labada Markhaati

1 Markaasaa waxaa lay siiyey cawsduur ul u eg, oo waxaa laygu yidhi, Sara joogso, oo
qiyaas macbudka Ilaah, iyo meesha allabariga, iyo kuwa Ilaah ku caabuda meeshaas.
2 Oo barxadda macbudka dibaddiisa ku taal iska daa, oo ha qiyaasin; waayo, iyada
waxaa la siiyey quruumaha; oo magaalada quduuska ahna waxay ku tuman doonaan

intii laba iyo afartan bilood ah. 3 Oo labadayda markhaati waxaan siin doonaa xoog ay
wax ku sii sheegaan kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood, iyagoo jawaanno qaba.
4 Oo kuwanu waa labada geed oo saytuunka ah iyo labada laambadood oo hor taagan
Rabbiga dhulka. 5 Oo haddii nin damco inuu wax yeelo, dab baa afkooda ka soo bixi
doona oo gubi doona cadaawayaashooda; oo haddii nin damco inuu wax yeelo, waa in
saas loo dilo. 6 Kuwanu waxay leeyihiin amar ay samada ku xidhaan, si aan roob u di'in
inta ay wax sii sheegayaan, oo waxay kaloo leeyihiin amar ay biyaha dhiig kaga dhigaan
oo ay dhulkana ugu soo dejiyaan belaayo kasta mar alla markii ay doonayaan.
7 Oo markii ay dhammeeyaan markhaatifuridda waxaa la diriri doonaa bahalka
yamayska ka soo bixi doona, oo wuu ka adkaan doonaa, wuuna dili doonaa iyaga.
8 Oo meydadkoodu waxay oolli doonaan jidka magaalada weyn oo xagga ruuxa laga
yidhaahdo Sodom iyo Masar, halkaasoo Rabbigooda iskutallaabta lagu qodbay. 9 Oo
saddex maalmood iyo badh ayaa waxaa meydadkooda daawan doona dad ka yimid
dadadka iyo qabiilooyinka iyo afafka iyo quruumaha; oo umana ay oggolaan doonaan
in meydadkooda qabri la geliyo. 10 Oo kuwa dhulka degganuna way ku farxi doonaan
oo rayrayn doonaan, oo midkoodba midka kale wuxuu u diri doonaa hadiyado;
maxaa yeelay, labadan nebi waxay saxariiriyeen kuwa dhulka deggan. 11 Oo saddex
maalmood iyo badh dabadeed waxaa iyaga soo gashay neeftii nolosha oo xagga Ilaah
ka timid, markaasay cagahoodii ku istaageen; oo kuwii iyaga daawadayna waxaa ku
soo degtay cabsi weyn. 12 Oo waxay samada ka maqleen cod weyn oo ku leh, Halkan soo
fuula. Markaasay samada tegeen iyagoo daruur ku dhex jira, oo cadaawayaashoodiina
way arkeen. 13 Oo saacaddaasna waxaa dhacay dhulgariir weyn, oo magaaladii toban
meelood oo meel ayaa duntay; oo dhulgariirkii wuxuu dilay toddoba kun oo qof, oo
intoodii kalena way cabsadeen, oo waxay ammaaneen Ilaaha samada.
14 Oo hooggii labaadna wuu dhammaaday; oo bal eeg, hooggii saddexaadna dhaqsuu
u imanayaa.

Buunka Toddobaad

15 Markaasaa waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii toddobaad, oo waxaa samada ka
yeedhay codad waaweyn, oo waxay yidhaahdeen, Boqortooyadii dunidu waxay noqo-
tay boqortooyadii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor buu ahaan doonaa weligiis
iyo weligiis. 16 Oo afar iyo labaatankii oday oo carshiyadooda ku fadhiyey Ilaah hortiisa
way dhaceen, oo intay wejigooda dhulka saareen, ayay Ilaah caabudeen, iyagoo leh,
17 Rabbiyow Ilaaha Qaadirkaa oo jira oo jirayow, mahad baannu kuu naqaynaa; maxaa
yeelay, waxaad qaadatay xooggaagii weynaa, oo wax baad xukuntay. 18 Oo quruumi-
hiina way cadhoodeen, oo waxaa yimid cadhadaadii iyo wakhtigii kuwii dhintay la
xukumi lahaa iyo wakhtigii abaalgudkooda la siin lahaa nebiyada addoommadaada
ah iyo quduusiinta iyo kuwa magacaaga ka cabsada, yaryar iyo waaweynba, oo la
baabbi'in lahaa kuwa dhulka baabbi'iya.
19 Markaasaa waxaa samada laga furay macbudkii Ilaah; oo waxaa macbudkiisa
gudihiisa ka muuqday sanduuqii axdigiisa; markaasaa waxaa soo dhacay hillaac, iyo
codad, iyo onkod, iyo dhulgariir, iyo roob dhagaxyaale oo weyn.

12

Riyadii Lagu Arkay Naagtii Iyo Masduulaagii

1 Markaasaa waxaa samada ka muuqatay calaamo weyn, taas oo ahayd naag qor-
raxda huwan, oo dayaxuna wuxuu ka hooseeyey cagaheeda, madaxana waxaa u
saarnaa taaj laba iyo toban xiddigood ah, 2 oo uur bay lahayd; wayna qaylinaysay
iyadoo foolanaysa oo xanuunsanaysa oo doonaysa inay umusho. 3 Oo haddana samada
waxaa ka muuqatay calaamo kale; oo bal eeg waxaa la arkay masduulaa weyn oo cas,
oo wuxuu lahaa toddoba madax iyo toban gees, oo madaxyadiisii waxaa u saarnaa

toddoba taaj. 4 Oo dabadiisiina waxay soo jiidday xiddigihii samada saddex meelood
oo meel, oo waxay ku soo tuurtay dhulka; markaasaa masduulaagii wuxuu is-hor
taagay naagtii ku dhowayd inay umusho, si uu ilmaha uga liqo markay umusho. 5 Oo
waxay umushay ilmo lab; kaas oo loo xugmay inuu quruumaha oo dhan ul bir ah ku
xukumo; oo ilmaheediina waxaa kor loogu qaaday xagga Ilaah iyo carshigiisa. 6 Oo
naagtiina waxay u carartay xagga cidlada, halkaasoo Ilaah iyada uga diyaariyey meel
lagu quudiyo kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood.
7 Markaasaa samada waxaa ka dhacay dagaal, oo Mikaa'iil iyo malaa'igihiisii waxay u
soo baxeen inay la diriraan masduulaagii; oo masduulaagii iyo malaa'igihiisiina way la
dirireen; 8 kamana ay adkaan, meeshoodiina mar dambe samada lagama helin. 9 Oo
masduulaagii weynaa oo ahaa maskii duqa ahaa hoos baa loo soo tuuray, kaasoo la
yidhaahdo Ibliis iyo Shayddaan, kii dunida oo dhan khiyaaneeyey. Waxaa isaga lagu
soo tuuray dhulka, oo malaa'igihiisiina hoos baa loola soo tuuray isaga.
10 Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod weyn oo leh, Haatan waxaa yimid
badbaadadii, iyo xooggii, iyo boqortooyadii Ilaaheenna, iyo amarkii Masiixiisa; maxaa
yeelay, kii walaalaheen dacweyn jiray hoos baa loo tuuray, kaasoo iyaga ku dacweyn
jiray Ilaaheenna hortiisa habeen iyo maalinba. 11 Oo waxay isagii kaga adkaadeen
dhiiggii Wanka iyo eraygii markhaatifuriddooda; oo iyagu naftoodii kalama ay lexeje-
claabin xataa dhimasho. 12 Haddaba samooyinka iyo kuwa dhex degganow, reyreeya.
Waxaase hoogay badda iyo dhulka, maxaa yeelay, waxaa idiin soo degay Ibliiskii, oo
aad u cadhaysan, oo weliba garanaya in wakhtigu ku yar yahay.
13 Oo masduulaagiina markuu arkay in hoos loogu tuuray xagga dhulka ayuu wuxuu
silciyey naagtii ilmaha lab dhashay. 14 Oo waxaa naagtii la siiyey laba baal oo gorgor
weyn si ay uga duusho maskii ilaa meesheedii cidlada ku tiil, halkaasoo iyada lagu
quudiyo wakhti, iyo wakhtiyo, iyo wakhti badhkiis. 15 Oo maskiina wuxuu afkiisa ka
tufay oo naagtii ka daba tuuray biyo ah sidii webi, si uu durdurku u qaado. 16 Markaasaa
dhulku naagtii caawiyey, oo afka kala qaaday, oo wuxuu liqay webigii masduulaagu
afkiisa ka soo tuuray. 17 Oo masduulaagii aad buu ugu sii cadhooday naagtii, oo wuxuu
u soo kacay inuu la diriro farcankeedii kale oo hadhay oo amarrada Ilaah xajiyo oo Ciise
u markhaati furo.

13

1 Oo wuxuu isku dul taagay cammuuddii badda.

Riyadii Lagu Arkay Labadii Bahal

Kolkaasaan arkay bahal badda ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa toban gees iyo toddoba
madax, oo geesihiisiina waxaa u saarnaa toban taaj, oo madaxyadiisiina waxaa ugu
qornaa magacyo cay ah. 2 Oo bahalkii aan arkay wuxuu u ekaa shabeel, oo cagihiisuna
waxay u ekaayeen cago orso, afkiisuna wuxuu u ekaa af libaax; markaasaa masduu-
laagii wuxuu isaga siiyey xooggiisii iyo carshigiisii iyo amar weyn. 3 Oo markaasaan
arkay madaxyadiisii midkood oo u eg mid la gowracay; oo nabarkii uu u dhintay
wuu bogsaday; oo dunida oo dhammuna waxay la yaabtay bahalkii; 4 markaasay
masduulaagii caabudeen, maxaa yeelay, wuxuu amarkiisii siiyey bahalkii; iyaguna
waxay caabudeen bahalkii, waxayna yidhaahdeen, Bal yaa bahalka la mid ah? Oo bal
yaa awooda inuu la diriro? 5 Markaasaa waxaa isagii la siiyey af ku hadlaya waxyaalo
waaweyn iyo cay; oo haddana waxaa la siiyey amar uu ku sii shaqeeyo laba iyo afartan
bilood. 6 Markaasuu afkiisii u furay inuu Ilaah caayo, iyo inuu caayo magiciisa, iyo
rugtiisa, iyo xataa kuwa samada deggan. 7 Oo haddana waxaa isagii la siiyey amar uu
kula dagaallamo quduusiinta oo uu kaga adkaado; oo haddana waxaa la siiyey amar
uu ku xukumo qabiil kasta iyo dad kasta iyo af kasta iyo quruun kasta. 8 Oo waxaa

isaga caabudi doona inta dhulka deggan oo dhan oo aan magacooda lagu qorin kitaabka
nolosha oo Wanka la gowracay waagii dunida la aasaasay.
9 Hadduu jiro nin dheg lahu ha maqlo. 10 Haddii nin dad xabbiso, isagana waa la
xabbisi doonaa; oo haddii nin seef wax ku dilo, waa in isagana seef lagu dilo. Waa kaa
samirka iyo rumaysadka quduusiintu.
11 Oo haddana waxaan arkay bahal kale oo dhulka ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa
laba gees oo u eg wan geesihiis, oo wuxuu u hadlayay sidii masduulaa oo kale. 12 Oo
wuxuu bahalkii kowaad hortiisa wax kaga qabtay amarkiisii oo dhan. Oo dunida iyo
kuwa degganba wuxuu ka dhigay inay caabudaan bahalkii kowaad oo nabarkii uu
u dhintay bogsaday. 13 Oo wuxuu sameeyey calaamooyin waaweyn, wuuna karay
xataa inuu dab samada ka soo dejiyo oo dhulka ku soo tuuro dadka hortiisa. 14 Oo
kuwa dhulka deggan wuxuu ku khiyaaneeyey calaamooyinkii isaga loo siiyey inuu ku
sameeyo bahalkii hortiisa; isagoo kuwa dhulka deggan ku leh, Waa inaad sanam u
samaysaan bahalka seefta nabarkeedii ku yaal ee soo noolaaday. 15 Oo haddana waxaa
isagii la siiyey xoog uu neef ku geliyo sanamkii bahalka, in sanamkii bahalku hadlo
oo uu ka dhigo in la dilo in alla intii aan caabudin sanamkii bahalka. 16 Oo haddana
wuxuu ka dhigay in kulli, yar iyo weyn, iyo taajir iyo faqiir, iyo xor iyo addoonba sumad
lagaga dhigo gacanta midigta ama wejiga; 17 iyo inaanu ninna awoodin inuu wax iibiyo
ama iibsado, kii sumadda leh mooyaane, taasoo ah magaca bahalka ama nambarka
magiciisa. 18 Xigmaddii waa tan. Kii waxgarasho lahu ha tiriyo nambarka bahalka;
waayo, waxa weeye nin nambarkiis, oo nambarkiisuna waxa weeye lix boqol iyo lix
iyo lixdan.

14

Riyadii Lagu Arkay Wanka Iyo Kuwuu Soo Madaxfurtay

1 Oo bal eeg, waxaan arkay Wankii oo ku dul taagan Buur Siyoon, oo waxaa isaga
la jiray boqol iyo afar iyo afartan kun oo qof, oo waxaa wejiga ugu qornaa isaga
magiciisa iyo magaca aabbihiis. 2 Markaasaan samada ka maqlay cod u eg biyo badan
codkood iyo onkod weyn codkiis; oo codkii aan maqlayna wuxuu u ekaa kataaraley ka
dhawaajinaysa kataaradahooda; 3 markaasay carshiga hortiisa iyo afartii xayawaan
iyo odayaasha hortoodii waxay ku gabyeen gabay cusub; oo gabaygaas ninna ma
baran karin, boqol iyo afar iyo afartanka kun oo dunida laga soo iibsaday mooyaane.
4 Kuwanu waa kuwii aan naagaha ku nijaasoobin; waayo, iyagu waa daahir; kuwanu
waa kuwa Wanka u raaca meel alla meeshuu tagoba. Kuwan waxaa laga soo iibsaday
dadka inay midhaha ugu horreeya u noqdaan Ilaah iyo Wankaba. 5 Oo afkooda innaba
been lagama helin, iinna ma leh.

Riyadii Lagu Arkay Saddexdii Malaa'igood

6 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo samada dhex duulaysa iyadoo wadata
injiil daa'imis ah inay u naadiso kuwa dhulka deggan iyo quruun kasta iyo qabiil
kasta iyo af kasta iyo dad kasta; 7 iyadoo cod weyn ku leh, Ilaah ka cabsada, oo isaga
ammaana, waayo, saacaddii xukunkiisu way timid. Oo caabuda kii sameeyey samada
iyo dhulka iyo badda iyo ilaha biyaha ah.
8 Oo malaa'ig kale oo labaad ayaa soo raacday, oo waxay lahayd, Waxaa dhacday oo
dhacday Baabuloontii weynayd, taasoo quruumaha oo dhan ka waraabisay khamrigii
cadhada sinadeeda.
9 Oo haddana waxaa soo raacday malaa'ig kale oo saddexaad, iyadoo cod weyn ku
leh, Haddii nin caabudo bahalka iyo sanamkiisa, ama uu aqbalo sumad in lagaga dhigo
wejiga ama gacanta, 10 isna wuxuu ka cabbi doonaa khamriga cadhada Ilaah oo lagu
shubay koobka cadhadiisa isagoo aan badhxanayn; oo waxaa isaga lagu silcin doonaa
dab iyo baaruud malaa'igaha quduuska ah hortooda iyo Wanka hortiisa. 11 Oo qiiqa

caddibaaddooda kor buu u baxayaa weligiis iyo weligiis, oo kuwa caabuda bahalka iyo
sanamkiisa, iyo ku alla kii aqbala sumadda magiciisa nasasho heli maayaan habeen iyo
maalin toona. 12 Waa kaa samirkii quduusiinta, kuwaas oo ah kuwa xajiya amarrada
Ilaah iyo iimaanka Ciise.
13 Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod igu leh, Qor, Waxaa barakaysan kuwa
hadda ka dib dhimanaya iyagoo Rabbiga rumaysan. Ruuxii wuxuu leeyahay, Haah,
iyagu waa inay ka nastaan hawshoodii, waayo, waxaa iyaga la socda shuqulladoodii.

Beergooyska Dunida

14 Oo bal eeg, haddana waxaan arkay daruur cad, oo waxaan daruurta dusheeda
ku arkay mid fadhiya oo u eg bini aadan, oo waxaa madaxa u saarnaa taaj dahab ah,
oo gacantana wuxuu ku haystay manjo af badan. 15 Oo haddana malaa'ig kale ayaa
waxay ka soo baxday macbudkii, oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday kii daruurta
ku fadhiyey, iyadoo leh, Manjadaada soo dir oo beerta goo; waayo, saacaddii beer-
gooysku way timid; maxaa yeelay, midhihii dhulka oo la gooyn lahaa way bislaadeen.
16 Markaasaa kii daruurta ku fadhiyey wuxuu manjadiisii ku soo tuuray dhulka, oo
midhihii dhulkiina waa la gooyay.
17 Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka baxday macbudka samada ku yaal, oo
iyana waxay haysatay manjo af badan. 18 Oo haddana malaa'ig kale oo dabka xukunta
ayaa waxay ka soo baxday meeshii allabariga; oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday
tii manjada afka badan haysatay iyadoo ku leh, Manjadaada afka badan soo dir, oo
waxaad ururisaa canabka dhulka rucubyadiisa; maxaa yeelay, canabkii waa bislaaday.
19 Markaasaa malaa'igtii waxay manjadeedii ku soo tuurtay dhulka, oo waxay soo
ururisay canabka dhulka, oo waxay ku tuurtay macsaraddii canabka oo weyn oo
cadhada Ilaah. 20 Oo canabkiina waxaa lagu tuntay magaalada dibaddeeda, oo waxaa
macsaraddii ka soo baxay dhiig, wuxuuna gaadhay tan iyo fardaha xakamahooda, ilaa
kun iyo lix boqol oo *istaadiyon.

15

Riyadii Lagu Arkay Toddobadii Fijaan Iyo Toddobadii Belaayo

1 Oo haddana waxaan samada ku arkay calaamo kale oo weyn oo cajaa'ib leh,
waxayna ahayd toddoba malaa'igood oo haysta toddoba belaayo, oo ahaa kuwii ugu
dambeeyey, waayo, waxaa iyaga ku dhex dhammaatay cadhadii Ilaah.
2 Markaasaan arkay wax u eg bad muraayad ah oo dab ku dhex qasan yahay iyo kuwii
iyagoo guulaysan ka yimid xaggii bahalkii iyo xaggii sanamkiisii iyo xaggii nambarkii
magiciisa, oo dul taagan baddii muraayadda ahayd iyagoo haysta kataaradihii Ilaah.
3 Oo iyana waxay ku gabyeen addoonkii Ilaah oo Muuse ahaa gabaygiisii iyo gabaygii
Wanka iyagoo leh, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka ahow, shuqulladaadu way weyn yihiin,
oo yaab bay leeyihiin. Boqorka quruumahow, jidadkaagu waa xaq oo waa run.
4 Rabbiyow, bal ayaan kaa cabsan doonin oo aan magacaaga ammaani doonin? Waayo,
adiga keligaa ayaa quduus ah; maxaa yeelay, quruumaha oo dhammu way iman oo
hortaada ayay ku sujuudi doonaan; waayo, falimahaagii xaqa ahaa waa la muujiyey.
5 Oo waxyaalahaas dabadood waxaan arkay macbudkii taambuugga markhaatifu-
ridda oo samada ku jira oo la furay. 6 Markaasaa macbudkii waxaa ka soo baxay
toddobadii malaa'igood oo haystay toddobada belaayo, oo waxay qabeen dhar daahir
ah oo dhalaalaya, oo laabtana waxaa ugu xidhnaa suuman dahab ah. 7 Oo afartii
xayawaan midkood ayaa wuxuu toddobadii malaa'igood siiyey toddoba fijaan oo dahab
ah oo ay ka buuxdo cadhadii Ilaaha weligiis iyo weligiisba nool. 8 Markaasaa macbudkii
waxaa ka buuxsamay qiiq ka yimid xagga ammaanta Ilaah iyo xagga xooggiisa; oo

* **14:20** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

ninna ma uu geli karin macbudkii ilamaa la dhammeeyo toddobadii belaayo oo ay toddobadii malaa'igood haysteen.

16

1 Markaasaan maqlay cod weyn oo macbudkii ka yeedhaya, oo toddobadii
malaa'igood ku leh, Taga, oo toddobada fijaan oo cadhada Ilaah ku jirto dhulka ku
shuba.
2 Markaasaa waxaa tagtay middii kowaad, oo waxay fijaankeedii ku shubtay dhulka,
oo wuxuu dadkii sumaddii bahalka lahaa oo caabuday sanamkiisii u noqday boog xun
oo halis ah.
3 Oo tii labaadna fijaankeedii waxay ku shubtay badda; markaasay baddii noqotay
sidii nin dhintay dhiiggiis oo kale, oo waxyaalihii ku noolaa oo dhammu way wada
dhinteen.
4 Oo tii saddexaadna waxay fijaankeedii ku shubtay webiyaashii iyo ilihii biyaha
ahaa; oo waxay noqdeen dhiig. 5 Kolkaasaan maqlay malaa'igtii biyaha oo leh, kan
jira oo jirayow, adigu xaq baad tahay, adiga Quduuska ahow, maxaa yeelay, sidaasaad
wax u xukuntay; 6 waayo, iyagu waxay daadiyeen dhiiggii quduusiintii iyo nebiyadii, oo
adiguna waxaad ka waraabisay dhiig; waayo, way istaahilaan. 7 Oo haddana waxaan
maqlay meeshii allabariga oo leh, Haah, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka ahow, waxaa run
iyo xaq ah xukummadaada.
8 Oo tii afraadna waxay fijaankeedii ku shubtay qorraxda; oo waxaa qorraxdii la
siiyey amar ay dadka ku gubto. 9 Markaasaa dadkii waxaa lagu gubay kulayl weyn, oo
waxay caayeen magicii Ilaaha belaayooyinka u taliya, oo ma ay toobadkeenin inay isaga
ammaanaan.
10 Oo tii shanaadna waxay fijaankeedii ku shubtay carshigii bahalka; boqortooyadi-
isiina way madoobaatay, oo iyana xanuun aawadiis ayay carrabkoodii la ruugeen,
11 oo xanuunkoodii iyo nabrahoodii aawadood waxay caayeen Ilaaha samada, oo
shuqulladoodiina kama ay toobadkeenin.
12 Oo tii lixaadna waxay fijaankeedii ku shubtay webiga weyn oo Yufraad; oo
biyihiisiina way engegeen, in jidka loo diyaariyo boqorrada ka imanaya qorrax ka soo
bax. 13 Markaasaan arkay saddex jinni oo nijaas ah oo ka soo baxaya masduulaagii
afkiisii, iyo bahalka afkiisii, iyo nebigii beenta ahaa afkiisii, oo waxay u ekaayeen rahyo;
14 waayo, waxay ahaayeen ruuxyo jinniyo oo calaamooyin samaynaya, kuwaas oo u
taga boqorrada dunida oo dhan inay u soo ururiyaan dagaalka maalinta weyn oo Ilaaha
Qaadirka ah. 15 (Oo bal eeg, Anigu waxaan u imanayaa sida tuug oo kale. Haddaba
waxaa barakaysan kii soo jeeda oo dharkiisa dhawra sii uusan qaawanaan ugu socon
oo aan cawradiisa loo arag.) 16 Oo iyana waxay boqorradii ku soo ururiyeen meesha
afka Cibraaniga lagu yidhaahdo Armageddoon.
17 Oo tii toddobaadna waxay fijaankeedii ku shubtay hawada; markaasaa macbudkii
waxaa ka soo baxay cod weyn oo ka yimid carshiga xaggiisa, wuxuuna lahaa, Way
dhammaatay. 18 Markaasaa waxaa dhacay hillaac iyo codad iyo onkod; oo waxaa
dhacay dhulgariir weyn oo aan weligiis isagoo kale la arag intii dad dhulka joogay, oo
wuxuu ahaa dhulgariir aad u weyn oo aad u xoog badan. 19 Oo magaaladii weynaydna
waxaa loo kala qaybiyey saddex meelood, oo magaalooyinkii quruumuhuna way wada
dumeen; oo Baabuloontii weynaydna waxaa laga xusuustay Ilaah hortiisa in iyada
la siiyo koobkii khamriga xanaaqa cadhadiisa. 20 Oo gasiirad kastaaba way carartay,
buurihiina lama helin. 21 Oo waxaa samada ka soo daatay oo dadka ku soo dul daatay
roob dhagaxyaale, oo dhagax kastaba miisaankiisu le'eg yahay talanti; markaasaa
dadkii waxay Ilaah u caayeen belaayadii roob dhagaxyaalaha aawadeed, maxaa yeelay,
belaayadiisu aad bay u weynayd.

17

Riyadii Lagu Arkay Dhilladii Iyo Bahalkii

1 Markaasaa waxaa timid toddobadii malaa'igood oo toddobada fijaan haystay mid-
dood, oo way ila hadashay, waxayna igu tidhi, Kaalay halkan, waxaan ku tusi doonaa
xukunka dhillada weyn oo biyaha badan ku dul fadhida, 2 taasoo boqorrada dunidu ay
ka sinaysteen, oo kuwa dunida degganuna ay khamrigii sinadeeda ku sakhraameen.

3 Markaasay waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay cidlada; markaasaan
arkay naag fuushan bahal guduudan oo ay ka buuxaan magacyo cay ahu, oo wuxuu
lahaa toddoba madax iyo toban gees. 4 Oo naagtuna waxay qabtay dhar midabkiisu
yahay casaan iyo guduud, oo waxaa kaloo ay ku sharraxnayd dahab iyo dhagaxyo qaali
ah iyo luul, oo waxay gacanta ku haysatay koob dahab ah oo waxyaalihii karaahiyada
ahaa ka buuxaan, kuwaas oo ahaa waxyaalihii nijaasta ahaa oo sinadeeda, 5 oo waxaa
wejiga ugu qornaa magac ah qarsoodi, oo ah Baabuloonta weyn ee hooyada u ah
dhillooyinka iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo dunida. 6 Markaasaan arkay naagtii
oo ku sakhraantay dhiiggii quduusiinta iyo dhiiggii kuwii Ciise u markhaati furay. Oo
markaan iyadii arkay ayaan aad ula yaabay. 7 Markaasaa malaa'igtii waxay igu tidhi,
War, maxaad u yaabtay? Waxaan kuu sheegi doonaa qarsoodiga naagta iyo bahalka
iyada sida oo leh toddobada madax iyo tobanka gees. 8 Bahalkii aad aragtay wuu jiray,
haddase ma jiro; oo wuxuu dhowaan ka soo bixi doonaa yamayska, oo wuxuu tegi
doonaa halaag. Oo kuwa dhulka jooga oo aan magacooda lagu qorin kitaabka nolosha
waagii dunida la aasaasay, markay bahalka arkaan waxay la yaabi doonaan siduu
markii hore u jiray, oo uusan haatan u jirin, oo uu hadda ka dib u jiri doono.

9 Waa kan maanka xigmadda lihi. Toddobada madax waa toddoba buurood oo ay
naagtu ku fadhiisato; oo iyagu waxa weeyaan toddoba boqor; 10 shantood way dhaceen,
midna wuu joogaa, midkii kalena weli ma iman; oo markuu yimaado, in yar buu sii
jiri doonaa. 11 Oo bahalkii markii hore jiray oo aan haatan jirin, isaga qudhiisuna waa
mid siddeedaad oo toddobaduu ka mid yahay; oo wuxuu tegi doonaa halaag. 12 Oo
tobankii gees oo aad aragtay waa toban boqor, oo aan weli helin boqortooyo; laakiinse
intii saacad ah waxay amar la heleen bahalka sida boqorro oo kale. 13 Kuwanu waa isku
maan, oo iyagu xooggooda iyo amarkooda waxay siiyeen bahalka. 14 Kuwaasu waxay la
diriri doonaan Wanka, oo Wankuna wuu ka adkaan doonaa, maxaa yeelay, isagu waa
Sayidka sayidyada iyo Boqorka boqorrada; oo haddana kuwa isaga la jira waa kuwa loo
yeedhay, oo la doortay, oo aaminiinta ah.

15 Markaasay waxay igu tidhi, Biyihii aad aragtay oo ay dhilladu ku dul fadhiday
waxa weeyaan dadad iyo maqluuqyo iyo quruumo iyo afaf. 16 Oo tobankii gees oo aad
aragtay iyo bahalkii waxay nebcaan doonaan dhillada, oo iyada way bi'in doonaan oo
qaawin doonaan, oo hilibkeedana way cuni doonaan, oo kulligeedna waxay ku gubi
doonaan dab. 17 Waayo, Ilaah wuxuu qalbigooda geliyey inay yeelaan fikirkiisa, oo ay
isku maan ahaadaan, oo ay boqortooyadooda bahalka siiyaan ilamaa erayada Ilaah ay
kaamil noqdaan. 18 Oo naagtii aad aragtayna waxa weeye magaalada weyn oo u talisa
boqorrada dhulka.

18

Waxaa Dhacday Magaaladii Weynayd

1 Waxyaalahaas ka dib waxaan arkay malaa'ig kale oo samada ka soo degaysa, wax-
ayna lahayd amar weyn; oo dhulkuna wuxuu la iftiimay dhalaalkeedii. 2 Markaasay ku
dhawaaqday cod xoog weyn, oo waxay tidhi, Waxaa dhacday oo dhacday Baabuloontii
weynayd, oo waxay noqotay hoygii shaydaanyada, iyo rugtii jinni kasta oo nijaas ah,
iyo rugtii shimbir kasta oo nijaas ah oo la neceb yahay. 3 Waayo, quruumihii oo

dhammu waxay ku dhaceen khamrigii cadhada sinadeeda; oo boqorradii dhulka oo
dhammuna iyaday ka sinaysteen, oo baayacmushtariyadii dunidu waxay ku taajireen
xooggii barwaaqadeeda.

4 Oo haddana waxaan maqlay cod kale oo samada ka dhawaaqaya oo leh, Dad-
kaygiiyow, iyada ka soo baxa, yeydnan dembiyadeeda la qaybsane, oo aydnaan be-
laayooyinkeeda heline; 5 waayo, dembiyadeedii waxay gaadheen xataa samada, oo
Ilaahna wuu xusuustay xaqdarradeedii: 6 Iyada wax u siiya sidii ay wax idiin siisay
oo kale, oo weliba u sii labanlaaba sida shuqulkeedu ahaa; oo koobkii ay wax idiinku
qastay, wax ugu qasa labanlaab. 7 Oo intii ay isfaanisay iyo intii ay raaxaysatay oo
kale, waxaad iyada siisaan caddibaad iyo murug; waayo, iyadu waxay qalbigeeda iska
tidhaahdaa, Anigoo boqorad ah ayaan iska fadhiyaa, oo carmalna ma ihi, oo sinaba
murug u arki maayo. 8 Sidaas daraaddeed maalin keliya waxaa iyada u iman doona
belaayooyinkeeda, kuwaas oo ah dhimasho iyo murug iyo abaar; oo iyada kulligeed
waxaa lagu gubi doonaa dab, waayo, Rabbiga Ilaaha ah oo iyada xukumay waa xoog
badan yahay. 9 Oo boqorradii dunida oo iyada ka sinaystay oo la raaxaystay ayaa u
ooyi doona oo u barooran doona markii ay arkaan qiiqa gubashadeeda, 10 iyagoo meel
fog la taagan cabsida caddibaaddeeda, oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo
hoogtay magaalada weyn oo Baabuloon, taasoo ah magaalada xoogga badan! Waayo,
xukunkaagu saacad keliya buu ku yimid.

11 Oo baayacmushtariyadii duniduna iyaday u ooyaan oo u baroortaan, waayo, ninna
hadda ka dib iibsan maayo shixnaddoodii; 12 shixnaddaas oo ah dahab, iyo lacag, iyo
dhagaxyo qaali ah, iyo luul, iyo dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo xariir, iyo
dhar cas, iyo alwaax kasta oo tu'inos ah, iyo weel kasta oo foolmaroodi laga sameeyey,
iyo weel kasta oo alwaax qaali ah laga sameeyey, iyo kuwa laga sameeyey naxaas, iyo
bir, iyo marmar, 13 iyo qorfe, iyo xawaash, iyo uunsi, iyo barafuun, iyo foox, iyo khamri,
iyo saliid, iyo bur wanaagsan, iyo sarreen, iyo lo', iyo ido, iyo fardo, iyo gaadhifardood,
iyo addoommo, iyo nafaha dadka. 14 Oo midhihii naftaadu ay damacday way kaa
tageen, oo waxyaalihii fiicanaa oo dhalaalayay oo dhammuna way kaa baabbe'een,
oo mar dambena lama heli doono. 15 Oo baayacmushtariyadii alaabtaas lahaa oo
iyada taajir ku noqday, waxay meel fog la istaagi doonaan cabsida caddibaaddeeda
iyagoo ooyaya oo barooranaya; 16 oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo hoogtay
magaalada weyn, tii qabi jirtay dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo dhar cas, oo
ku sharraxnaan jirtay dahab, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul. 17 Waayo, maalka saas u
badanu saacad keliya buu ku baabba'ay. Oo waxaa meel fog istaagay naakhude kasta,
iyo mid kasta oo dhoofa, iyo ragga baxriyiinta ah, iyo in alla inta badda ka faa'iidaysata,
18 oo way qayliyeen markii ay arkeen qiiqii gubashadeeda, waxayna yidhaahdeen, Bal
magaaladee baa la mid ah magaalada weyn? 19 Oo iyana intay madaxa boodh ku shub-
teen ayay qayliyeen oo ooyeen oo baroorteen, oo waxay yidhaahdeen, Waxaa hoogtay
oo hoogtay magaaladii weynayd oo kulli inta badda doonniyaha ku lahu ay dhexdeeda
kaga taajireen maalkeedii, waayo, iyadii saacad keliya bay baabba'day. 20 Haddaba
iyada ku farxa, samaday, iyo quduusiintay, iyo rasuulladow, iyo nebiyadow, waayo,
Ilaah xukunkiinnii iyaduu ku xukumay.

21 Markaasaa malaa'ig xoog weynu waxay kor u qaadatay dhagax u eg dhagaxshiid
weyn, oo waxay ku dhex tuurtay badda, oo waxay tidhi, Magaalada weyn oo Baabuloon
sidaas oo kale xoog baa hoos loogu tuuri doonaa, oo hadda ka dibna lama heli
doono. 22 Oo mar dambe dhexdaada lagama maqli doono codka kataaralayda, iyo
muusikalayda, iyo kuwa biibiilaha ka dhawaajiya, iyo kuwa turumbada ka dhawaajiya;
oo dhexdaada innaba lagama heli doono sancalow sanco kasta ha qabtee; oo sanqadha
dhagaxshiidkana dhexdaada innaba lagama maqli doono mar dambe; 23 oo laambad
iftiinkeedna mar dambe dhexdaada innaba kama ifi doono, oo codkii arooska iyo

aroosaddana dhexdaada innaba mar dambe lagama maqli doono, waayo, baayac-
mushtariyadaadu waxay ahaayeen amiirradii dhulka, maxaa yeelay, saaxirnimadaadii
ayaa quruumaha oo dhan lagu khiyaaneeyey. [24] Oo dhexdeeda waxaa laga helay
dhiiggii nebiyadii iyo quduusiintii iyo dhiiggii kuwii dhulka lagu dilay oo dhan.

19

Guusha Samada Lagu Guulaystay, Iyo Arooska Wanka

[1] Oo waxyaalahaas ka dib waxaan maqlay wax u eg cod weyn oo maqluuq badan
oo samada ku jira, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya; badbaado iyo ammaan iyo
xoog waxaa leh Ilaahayaga; [2] waayo, waxaa run iyo xaq ah xukummadiisa, maxaa
yeelay, isagu wuu xukumay dhilladii weynayd ee dhulka ku hallaysay sinadeedii;
oo dhiiggii addoommadiisiina gacanteeda wuu ka aaray. [3] Oo haddana mar labaad
ayay yidhaahdeen, Halleeluuya. Oo qiiqeeduna kor buu u baxaa weligiis iyo weligiis.
[4] Markaasaa afar iyo labaatankii oday iyo afartii xayawaan ayaa sujuuday, oo waxay
caabudeen Ilaaha carshiga ku fadhiya iyagoo leh, Aamiin, Halleeluuya.
[5] Markaasaa cod baa ka soo baxay carshigii, oo wuxuu yidhi, Ilaaheenna ammaana,
addoommadiisa oo dhammow, kuwiinna isaga ka cabsadow, yar iyo weynba. [6] Oo
haddana waxaan maqlay wax u eg maqluuq badan codkood, iyo biyo badan codkood,
iyo onkod xoog weyn codkiis, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya, waayo, waxaa wax
xukuma Rabbiga Ilaahayaga oo Qaadirka ah. [7] Aynu rayrayno oo aad u faraxno, oo aynu
ammaanno isaga; waayo, arooskii Wanku wuu yimid, oo afadiisiina way isdiyaarisay.
[8] Oo waxaa iyadii lagu amray inay xidhato dhar wanaagsan oo dhalaalaya oo daahir ah;
waayo, dharka wanaagsanu waxa weeye falimihii xaqa ahaa oo quduusiinta.
[9] Oo wuxuu igu yidhi, Waxaad qortaa, Waxaa barakaysan kuwa loogu yeedhay
arooska Wanka cashadiisa. Oo wuxuu kaloo igu yidhi, Kuwanu waa erayadii Ilaah
oo run ah. [10] Inaan isaga caabudo aawadeed ayaan cagihiisa ugu hor dhacay. Oo
isna markaasuu wuxuu igu yidhi, Iska jir oo saas ha yeelin. Anigu waxaan addoon
la ahay adiga iyo walaalahaaga haya markhaatifuridda Ciise. Ilaah u sujuud, waayo,
markhaatifuridda Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda.

Masiixa Guusha leh

[11] Oo bal eeg, waxaan arkay samadii oo furantay, iyo faras cad, oo kii fuushanaana
waxaa la odhan jiray Aamin iyo Run; oo isagu xaqnimuu wax ku xukumaa oo uu ku
diriraa. [12] Oo indhihiisuna waxay u ekaayeen ololka dabka, madaxiisana waxaa u
saarnaa taajaj badan; oo waxaa ugu qornaa magac aanu ninna aqoon isaga mooyaane.
[13] Oo isna wuxuu qabay dhar dhiig lagu rusheeyey, magiciisana waxaa la odhan jiray
ereyga Ilaah. [14] Oo ciidammadii samada ku jirayna isagay soo raaceen iyagoo fuushan
fardo cadcad oo qaba dhar wanaagsan oo cad oo daahir ah. [15] Oo afkiisana waxaa
ka soo baxday seef af badan inuu ku laayo quruumaha; oo wuxuu iyaga ku xukumi
doonaa ul bir ah, oo wuxuu ku tumay macsaraddii canabka oo xanaaqii cadhada Ilaaha
Qaadirkaa. [16] Oo dharkiisa iyo bowdadiisana waxaa ugu qornaa magac, kaas oo ah
BOQORKA BOQORRADA, IYO SAYIDKA SAYIDYADA.

Masiixa Cadaawayaashiisii Waa La Laayay

[17] Oo markaasaan arkay malaa'ig qorraxda dhex taagan; oo intay cod weyn ku
dhawaaqday ayay waxay haadda samada dhex duusha oo dhan ku tidhi, Kaalaya oo u
soo urura cashada weyn oo Ilaah, [18] aad idinku cunteene hilibka boqorrada, iyo hilibka
kabtannada, iyo hilibka ragga xoogga badan, iyo hilibka fardaha iyo kuwa fuushan, iyo
hilibka dadka oo dhan, xor iyo addoon, iyo yar iyo weynba.
[19] Oo markaasaan arkay bahalkii iyo boqorradii dhulka iyo ciidammadoodii oo u
soo wada ururay inay la diriraan kii faraska fuushanaa iyo ciidankiisii. [20] Markaasaa

la qabtay bahalkii iyo nebigii beenta ahaa oo calaamooyinka hortiisa ku samayn
jiray, kuwaasoo uu ku khiyaanayn jiray kuwii aqbalay sumaddii bahalka iyo kuwii u
sujuuday sanamkiisii, oo labadoodii iyagoo nool ayaa waxaa lagu dhex tuuray baddii
dabka ahayd, oo baaruuddu ka ololaysay; 21 oo intoodii kalena waxaa lagu laayay kii
faraska fuushanaa seeftiisii afkiisa ka soo baxday; oo haaddii oo dhammu waxay ka
dhergeen hilibkoodii.

20

Shayddaanka Waxaa La Xidhay Kun Sannadood

1 Oo markaasaan arkay malaa'ig samada ka degaysa, oo waxay gacanta ku haysatay
furihii yamayska iyo silsilad weyn. 2 Oo markaasay qabsatay masduulaagii ahaa maska
duqa ah, kaasoo ah Ibliiska iyo Shayddaanka, oo intii kun sannadood ah ayay xidhay,
3 oo waxay ku ridday yamayskii, markaasay xidhay oo shaabad ku awday inaanu
quruumaha mar dambe khiyaanayn ilamaa kunka sannadood ay dhammaadaan; oo
taas ka dib waa in isaga la furo wakhti yar.

4 Oo markaasaan arkay carshiyo, oo waxaa kuwa ku fadhiyey la siiyey amar ay ku
xukumaan; oo haddana waxaan arkay nafihii kuwii madaxa looga jaray markhaatigii
ay Ciise u fureen aawadiis, iyo eraygii Ilaah aawadiis, iyo kuwii aan caabudin ba-
halkii iyo sanamkiisa toona, oo aan aqbalin in sumaddii lagaga dhigo wejigooda iyo
gacantooda; way soo noolaadeen oo kun sannadood ayay Masiix wax la xukumeen.
5 Oo dadkii dhintay intoodii kalena sooma ay noolaan ilamaa ay kunkii sannadood
dhammaadeen. Kanu waa sarakicidda kowaad. 6 Waxaa barakaysan oo quduus ah
kii ka qayb gala sarakicidda kowaad; kuwaas dhimashada labaadi amar kuma laha,
laakiinse waxay wadaaddo u ahaan doonaan Ilaah iyo Masiixa, oo waxay isaga wax
la xukumi doonaan kun sannadood.

Furniinka Shayddaanka Iyo Dagaalka Ugu Dambeeya

7 Oo markii kunkii sannadood ay dhammaadaan ayaa Shayddaanka laga furi doonaa
xabsigii lagu xabbisay, 8 oo wuxuu u soo bixi doonaa inuu khiyaaneeyo quruumaha
deggan dhulka afartiisa gees, kuwaas oo ah Juuj iyo Maajuuj inuu iyaga u soo ururiyo
dagaalka; oo tiradooduna waa sida ciidda badda. 9 Oo waxay ku soo kor baxeen
ballaadhka dhulka, oo waxay hareereeyeen kaambadii quduusiinta iyo magaaladii la
jeclaa; markaasaa waxaa samada ka soo degay dab, wuuna laastay iyagii. 10 Oo Ibliiskii
iyaga khiyaanayn jirayna waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka iyo baaruudda ahayd,
halkaas oo ay ku jiraan bahalkii iyo nebigii beenta ahaa, oo iyaga waxaa la cadaabi
doonaa habeen iyo maalinba weligood iyo weligoodba.

Sarakicidda Kuwii Dhintay Iyo Xukunka Ugu Dambeeya

11 Oo markaasaan arkay carshi weyn oo cad, iyo kii ku fadhiyey, oo wejigiisa dhulkii
iyo samadii ay ka carareen, oo iyagiina meel looma helin. 12 Oo markaasaan arkay
kuwii dhintay, yar iyo weynba, iyagoo taagan carshiga hortiisii, markaasaa waxaa la
furay kitaabbadii; oo haddana waxaa la furay kitaab kale oo ah kii nolosha; oo kuwii
dhintay waxaa lagu xukumay waxyaalihii kitaabbadii ku qornaa, sidii ay shuqulladoo-
dii ahaayeen. 13 Markaasaa baddii waxay sii daysay kuwii dhintay oo dhexdeedii ku
jiray; oo dhimashadii iyo Haadeesna waxay sii daayeen kuwii dhintay oo dhexdoodii ku
jiray; markaasaa iyagii waxaa laga xukumay nin walba sidii shuqulladiisu ahaayeen.
14 Oo dhimashadii iyo Haadeesba waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd. Oo taasu waa
dhimashadii labaad oo ah badda dabka ah. 15 Oo ku alla kii aan kitaabkii nolosha laga
helin isagoo ku qoran, waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd.

21

Samada Cusub Iyo Dhulka Cusub

1 Oo waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub; waayo, samadii hore iyo dhulkii
hore way dhammaadeen; oo baddiina mar dambe ma ay jirin. 2 Oo haddana waxaan
arkay magaalada quduuska ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka soo degaysa
xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. 3 Markaasaan
maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa
dadka, oo isna wuxuu la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaan
dadkiisa, oo Ilaah qudhiisuna wuxuu la jiri doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa
Ilaahood; 4 oo isna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa, oo dhimashona mar
dambe ma jiri doonto, oo mar dambena ma jiri doonaan murug iyo oohin iyo xanuun
toona, waayo, waxyaalihii hore way dhammaadeen. 5 Markaasaa kii carshiga ku
fadhiyey wuxuu yidhi, Bal eeg, wax kastaba cusayb baan ka dhigayaa. Oo wuxuu igu
yidhi, Qor, waayo, erayadanu waa aamin iyo run. 6 Oo wuxuu igu yidhi, Iyagu way
ahaadeen. Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, iyo bilowgii iyo dhammaadka. Oo
kii harraadsan waxaan hadiyad ahaan uga waraabin doonaa isha biyaha nolosha. 7 Oo
kii guulaystaa wuxuu dhaxli doonaa waxyaalahan, oo anna waxaan isaga u ahaan
doonaa Ilaah, isna wuxuu ii ahaan doonaa wiil. 8 Laakiinse kuwa fulayaasha ah, iyo
kuwa aan rumaysan, iyo kuwa karaahiyada ah, iyo gacankudhiiglayaasha, iyo kuwa
sinaysta, iyo saaxiriinta, iyo kuwa sanamyada caabuda, iyo beenlowyada oo dhan
waxaa qaybtoodu ku jiri doontaa badda ay dabka iyo baaruuddu ka ololayaan, oo
taasuna waa dhimashada labaad.

Yeruusaalemta Cusub Oo Samada Ka Soo Degaysa

9 Markaasaa waxaa yimid mid ka mid ah toddobadii malaa'igood oo haystay tod-
dobadii fijaan oo ay ka buuxeen toddobadii belaayo ee ugu dambeeyey; oo iyana way ila
hadashay, oo waxay igu tidhi, Bal kaalay halkan oo waxaan ku tusayaa aroosadda oo ah
Wanka afadiisa. 10 Oo iyana waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay buur weyn
oo dheer, oo waxay i tustay magaalada Yeruusaalem oo quduuska ah oo samada ka soo
degaysa xagga Ilaah, 11 oo magaaladii waxay lahayd ammaanta Ilaah; oo nuurkeedu
wuxuu u ekaa dhagax aad u qaali ah, oo sidii dhagaxa yasbidka oo u dhalaalaya sidii
madarad oo kale; 12 oo waxay lahayd derbi weyn oo dheer; oo waxay kaloo lahayd
laba iyo toban irdood, oo irdahana waxaa ka taagnaa laba iyo toban malaa'igood; oo
waxaa ku qornaa magacyo, kuwaas oo ah magacyadii laba iyo tobanka qabiil oo reer
binu Israa'iil; 13 oo xagga bari waxay ku lahayd saddex irdood, woqooyina waxay ku
lahayd saddex irdood, koonfurna waxay ku lahayd saddex irdood, galbeedna waxay ku
lahayd saddex irdood. 14 Oo derbigii magaaladuna wuxuu lahaa laba iyo toban aasaas,
oo dushooda waxaa ku qornaa laba iyo tobankii rasuul ee Wanka laba iyo tobankoodii
magac.

15 Oo malaa'igtii ila hadashay waxay haysatay cawsduur qiyaaseed oo dahab ah inay
ku qiyaasto magaalada iyo irdaheeda iyo derbigeeda. 16 Oo magaaladuna waxay u
dhisnayd afar gees, oo dhererkeeduna wuxuu le'ekaa ballaadhkeeda; oo markaasay
waxay magaaladii ku qiyaastay cawsduurkii, oo waxay noqotay laba iyo toban kun oo
istaadiyon; oo dhererkeeda iyo ballaadhkeeda iyo sarajooggeeduba waa isla ekaayeen.
17 Oo waxay qiyaastay derbigeedii, oo wuxuu noqday boqol iyo afar iyo afartan
dhudhun, sidii ay ahayd qiyaastii ninku, kaasoo ah malaa'ig. 18 Oo derbigeediina waxaa
laga dhisay yasbid, oo magaaladuna waxay ahayd dahab saafi ah oo u eg muraayad
saafi ah. 19 Oo derbigii magaalada aasaaskiisiina waxaa lagu sharraxay dhagaxyo
qaali ah oo cayn kasta ah. Aasaaskii kowaad wuxuu ahaa yasbid, kii labaadna wuxuu
ahaa safayr, kii saddexaadna wuxuu ahaa khalkedoon, kii afraadna wuxuu ahaa
sumurud, 20 kii shanaadna wuxuu ahaa sardonug, kii lixaadna wuxuu ahaa sardiyos,

kii toddobaadna wuxuu ahaa khirusolitos, kii siddeedaadna wuxuu ahaa berullos, kii
sagaalaadna wuxuu ahaa tobasiyos, kii tobnaadna wuxuu ahaa khirusobrasos, kii koob
iyo tobnaadna wuxuu ahaa yakintos, kii laba iyo tobnaadna wuxuu ahaa ametustos.
21 Oo laba iyo tobankii irdoodna waxay ahaayeen laba iyo toban luul, oo kii kastoo
irdihii ka mid ahaaba wuxuu ahaa luul, oo magaaladii jidkeediina wuxuu ahaa dahab
saafi ah oo u eg muraayad wax laga dhex arko.
22 Oo dhexdeedana macbud kuma arag; waayo, Rabbiga ah Ilaaha Qaadirkaa iyo
Wanka ayaa waxay yihiin macbudkeeda. 23 Oo magaaladuna uma baahna qorrax
iyo dayax toona inay dusheeda ka iftiimaan; waayo, ammaanta Ilaah ayaa iftiin u
ahayd, oo laambadeeduna waa Wanka. 24 Oo quruumuhuna waxay ku dhex socon
doonaan iftiinkeeda, oo boqorrada dhulkuna ammaantooda iyaday soo gelin doonaan.
25 Oo irdaheedana sinaba looma xidhi doono maalinta (waayo, halkaas habeen ma jiri
doono); 26 oo waxay iyada soo gelin doonaan ammaanta iyo cisada quruumaha; 27 oo
gudaheedana sinaba uma ay geli doonaan wax nijaas ah amase kii sameeya karaahiyo
iyo been; laakiinse waxaa keliyahoo geli doona kuwa ku qoran kitaabka nolosha ee
Wanka.

22

Webiga Nolosha

1 Markaasay malaa'igtii i tustay webi ah biyaha nolosha, oo u dhalaalaya sidii
madarad oo kale, oo ka soo baxaya carshigii Ilaah iyo Wanka, 2 iyo jidkii magaalada
dhexdiisa. Webiga dhankiisan iyo dhankiisaasba waxaa ku yiil geedkii nolosha oo
dhalaya laba iyo toban cayn oo midho ah, oo midhihiisana dhalaya bil kasta; oo geedka
caleemihiisuna waxay quruumaha u ahaayeen bogsiin. 3 Oo mar dambena naclad
ma jiri doonto, oo waxaa halkaas ku jiri doona Ilaah iyo Wanka carshigooda; oo
addoommadiisuna way u adeegi doonaan, 4 oo wejigiisay arki doonaan, oo magiciisuna
wuxuu ugu oolli doonaa wejigooda. 5 Oo mar dambe habeen ma jiri doono, oo iyana
uma baahnaan doonaan laambad iftiinkeed iyo iftiinka qorraxda toona; waayo, waxaa
iyaga iftiimin doona Rabbiga Ilaaha ah, oo iyana waxay talin doonaan weligood iyo
weligood.

Imaatinka Masiixa

6 Oo markaasay malaa'igtii waxay igu tidhi, Erayadanu waa aamin iyo run; oo Rab-
biga ah Ilaaha ruuxyada nebiyada ayaa malaa'igtiisii u soo diray inuu addoommadiisa
tuso waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan dhacaan. 7 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan
u imanayaa. Haddaba waxaa barakaysan kii xajiya erayada wax sii sheegidda oo
kitaabkan lagu qoray.
8 Anigoo Yooxanaa ah waxaan ahay kii maqlay oo arkay waxyaalahan. Oo markii aan
maqlay oo aan arkay, ayaan ku hor dhacay cagihii malaa'igtii i tustay waxyaalahan,
si aan u caabudo. 9 Oo haddana waxay igu tidhi, Iska jir oo saas ha yeelin, waayo,
anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo nebiyada walaalaha ah iyo kuwa xajiya erayada
kitaabkan; haddaba Ilaah caabud.
10 Oo haddana waxay igu tidhi, Shaabad ha ku xidhin erayada wax sii sheegidda oo
kitaabkan lagu qoray, waayo, wakhtigii waa dhow yahay. 11 Oo kii xaqdaranu xaqdarro
ha sii sameeyo; oo kii nijaas ahna nijaas ha laga sii dhigo; kii xaq ahuna xaqnimo ha sii
sameeyo; kii quduus ahuna quduus ha laga sii dhigo. 12 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan
u imanayaa, oo abaalgudkaygiina waan wataa si aan nin walba ugu abaalgudo sida
shuqulkiisu yahay. 13 Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, kan ugu horreeyey iyo
kan ugu dambeeya, bilowgii iyo dhammaadka. 14 Haddaba waxaa barakaysan kuwa
khamiisyadooda maydha, si ay amar ugu lahaadaan inay u yimaadaan geedka nolosha,
oo ay magaalada irdaha ka soo galaan. 15 Haddaba dibadda waxaa jooga eeyihii,

iyo saaxiriintii, iyo kuwa sinaysta, iyo gacankudhiiglayaashii, iyo kuwa sanamyada
caabuda, iyo ku kasta oo been jecel ama sheega.
16 Oo anigoo Ciise ah ayaan malaa'igtaydii u soo diray inay waxyaalahan idiinku
markhaati furto kiniisadaha aawadood. Anigu waxaan ahay xididkii iyo farcankii
Daa'uud, iyo xiddigta waaberi oo dhalaalaysa.
17 Ruuxa iyo aroosadduba waxay yidhaahdaan, Kaalay. Oo kii maqlaana ha yid-
haahdo, Kaalay. Oo kii harraadsanuna ha yimaado. Oo kii doonayaaba biyaha nolosha
hadiyad ahaan ha u qaato.
18 Oo anigu waxaan ku idhaahdaa nin kasta oo maqla erayadii wax sii sheegidda
ee kitaabkan lagu qoray, Haddii nin wax ku daro iyaga, Ilaah wuxuu isaga ku dari
doonaa belaayooyinka kitaabkan ku qoran; 19 oo haddii nin wax ka qaado erayadii
kitaabka wax sii sheegiddan, isna Ilaah baa qaybtiisa ka qaadi doona geedka nolosha
iyo magaalada quduuska ah iyo waxyaalaha kitaabkan ku qoran.
20 Haddaba kan waxyaalahan ka markhaati furayaa, wuxuu leeyahay, Haah, anigu
dhaqsaan u imanayaa. Aamiin, Rabbi Ciisow, kaalay.
21 Nimcada Rabbi Ciise ha la jirto quduusiinta oo dhan. Aamiin.